Posseduta - β.MM.A.11

2 300

β

Digitized by Google

BIBL ONALE VITT. EMANUELE
68
9 G
35

Digitized by Google

68. 9. G. 35

Digitized by Google

Biblia cum concordantijs veteris ⁊
noui teſtamēti ⁊ ſacrorū canonum: pleniſq₃ q̄uis
breuibus ſummarijs ad ſingula capita appoſitis:
adiectoq₃ quadruplici ad faciliorē inuentionē re-
pertorio: necnon ⁊ additiōe in marginibus varie-
tatis diuerſorum textuū: ac etiā canonibus anti-
quis quatuor euangeliorū inſertis: diligētiſſimeq₃
caſtigatis hebraicis dictionibus: que prius corru-
ptiſſime erāt: aſcriptis etiā marginalibus additiōi-
bus annales ⁊ gētis cuiuſq₃ ſecundū ea tēpora
hiſtorias indicantibus: vna cū totius bi
blie compendiolo per rhithmos
deſcripto: ſumma cum dili-
gentia reuiſa correcta ⁊
emendata.

¶ Ad diuinarum litterarum verarumq; diuitiarū amatores: exhortatio.

j. Ti. 6. b Qui terrenis opibus diuites fieri volūt: incidūt in
pro. 11. d tentationes ⁊ in laqueū diaboli ⁊ deſideria multa Eccl. 2. a
⁊ nociua: que mergunt hoīes in interitū ⁊ pditio-
Eccl. 5. c nē. Unde ⁊ ſcriptū eſt. Qui cōfidit in diuitijs ſu-
Pro. is corruet. Multos. n. pdidit aurū ⁊ argentū. Et
ſepius cōſeruate ſunt diuitie in malum dn̄i ſui.
Eccl. 5. Pereūt nāq; in afflictione peſſima. neq; pderūt Ezec. 7. c
in die vltionis: ꝓpheta teſtante. Argentū ingt eoꝝ
⁊ aurū eoꝝ non valebit liberare eos in die furoris
Job. 27. d dn̄i. Hinc etiā ſcriptū eſt. Qui amat diuitias: nō ca[piet fructum] ex eis. Un̄ Mat. 13. c
Ps. 75. a ⁊ ab ipſo veritatis magiſtro: fallaces ⁊ deceptorie diuitie appellate ſunt. mar. 4. b
Hoc longe ante beatus iob declarauit dicēs. Diues cū dormierit: nihil
ſecū auferet: ⁊ cetera q̃ ſequunt̃. Hoc idē ſanctus dauid ꝑcinit cū dixit.
Jaco. 5. a Dormierūt ſomnū ſuū: ⁊ nihil inuenerūt oēs viri diuitiaꝝ in mani-
bus ſuis. Hinc apl̄s iacobus exprobrās illis miſerias eoꝝ terrēdo dicit.
Agite nūc diuites: plorate vlulātes in miſerijs vr̄is: q̃ aduenient vob̄ ⁊c.
Ipſimet q̃ȝ olim diuites: nūc vero miſeri in inferno errorē ſuū pre angu-
Sap. 5. b ſtia ſpūs gementes confitent̃. Quid nobis ꝓfuit ſupbia: aut diuitiarū
iactātia qd̄ cōtulit nobis? Uos igit̃ litteraꝝ amatores: q vere diuites fie-
ri cupitis: veras diuitias amate: q̄ nec corrūpi nec conſumi: neq; auffer-
ri: neq; exhauriri poterūt. Illas querite: illas vobis theſaurizate. Hoc the-
ſaurarius veſter ieſus xp̄s: diues in oēs ſuadet. Hoc idē ipſe magiſter
veſter docet ⁊ imperat. Theſaurizate ingt vobis theſauros in celo: vbi nec
Mat. 6. c erugo nec tinea demolit̃: ⁊ vbi fures nō effodiūt neq; furant̃. Que autē
ſint ille diuitie: ꝓpheta expreſſit cū dixit. Diuitie ſalutis: ſapia ⁊ ſciētia.
Eſa. 33. a His ꝓfecto diuitijs nihil locupletius: nihil ꝑcioſius: nihil deniq; deſide-
rabilius in vita hoīuȝ inueniri pōt. Iſtas: vt vobis cōparetis: ipſa ſapien-
Pro. 8. a tia inuitat: ad vos clamitat: iuxta portas ciuitatis in ipſis forib⁹ loquit̃.
Ibidē. b dicēs. O viri ad vos clamito: ⁊ vox mea ad filios hoīuȝ. Intelligite paruu-
li aſtutiā: ⁊ inſipientes animaduertite. Et paulo poſt. Accipite ingt diſci-
plinā meā ⁊ nō pecuniā: doctrinā magis q̃ȝ aurū diligite. Melior eſt eni
ſapientia cūctis opibus ꝑcioſiſſimis: ⁊ oē deſiderabile ei nō pōt compa-
rari ⁊c. Precipuus q̃ȝ cultor illius q a iuuentute eā amauit: vt ad amo-
rē ipſius nos trahat ingētibus eā laudū preconijs extollit dicēs. Beatus
hō qui inuenit ſapientiā: ⁊ q affluit prudentia. Melior eſt acqſitio eius
Sap. 7. a negociatione auri ⁊ argenti ⁊c. Et iteꝝ alibi. Prepoſui illā: ingt regnis ⁊
ſedibus: ⁊ diuitias nihil eſſe dixi in cōparatione illi⁹ ⁊c. Et infra. Si di-
uitie appetunt̃: qd̄ ſapiētia locupletius q̃ operat̃ oīa. Sed multos for-
taſſis queſtio pulſat: vbi ineſtimabilis theſaurus ille inueniat̃. Sic enīȝ Pro. 3. b
⁊ beatus iob ſecū queſiuit dicens. Sapiētia vero inuenit̃: ⁊ qs eſt locus
intelligētie? Et infra ſibi ipſi reſpondēdo. Deus: ingt: intelligit viā eius: ⁊ Job. 28. b
ipſe nouit locū illius. Huius itaq; queſtionis ſolutionē ſaluator noſter Ibidē. d
deus: ⁊ dei verbū ſibi reſeruauit quā ⁊ aperuit: cū incredulos ⁊ huius the-
Job. ſauri ignaros ad ſcripturas direxit dicēs. Scrutamini ſcripturas: q: vos
putatis in ipſis vitā eternā habere. In ſcripturis nāq; ſacris veluti in
Mat. 13. agro abſcōditus eſt ſapiētie theſaurus: quo ad eternā vitā puenitur. De
f. g. quo doctus ille ſcriba euāgelicus ꝓfert noua noui ⁊ vetera veteris teſta-
mēti myſteria. Scripture vero ſacre q̃uis ⁊ mēte teneant̃: ⁊ voce ꝓferant̃:
cōmodius tn̄ ⁊ vtilius in libris tanq̃ȝ in vaſis dn̄i recondunt̃: ⁊ in illis
ꝑmanentius cōſeruant̃. Oēs igit̃ q hunc theſaurū inuenire deſideratis: Mat. 7. b

Digitized by Google

in libꝛis diuinis q̄rite. Ibi pulſate: ⁊ aperietur vobis: ibi querite ⁊ inuenie-
tis: ibi petite ⁊ accipietis. Verum cū multi ac varij ſint ſanctarum ſcripturarum
libri valde laborioſum atq; difficile eſſet etiam ſtudioſis: ſingulos quoſ-
q; conquirere ⁊ ſcripta eorum reuoluere: ſi ſeparatim dūtaxat ⁊ ſparſim ha-
berent: idō ſpiritus ſapientie factū eſt: vt oēs tam veteris q̄ noui teſtamen-
ti libꝛi: in vnū volumen coadunati ſint. Quod recte bibliā. i. librū p excel-
lentiā appellamus. Que poſt iteratā accuratioꝛē q; emēdationē: concoꝛ-
des ſcripturarū ſniās annotat ⁊ ob id ſingula queq; habet capitula p lit-
teras diſtincta: quibus ſcripture cōcoꝛdantes iudicantur: ⁊ facile citoq; reper-
iuntur. Huic preterea ſummaria premittitur totius voluminis parti-
tio: cum breui contentoꝛum expoſitione: vt ſic ſaltem generalis omniū
prenoticia habeatur. Hoc ſcripturarum ſingulare opus ſi cōparaueritis
facilius ſapiētie diuitias inuenire ⁊ cuſtodire valebitis: donec in regno
celoꝛum aptis theſauris veſtris cū magis. i. ſapientibus eterne ſapiētie ieſu
xp̄o: grata munera ſine fine offeratis. Cui cum genitoꝛe ⁊ ſpiritu eius
honoꝛ gloria ⁊ imperium in ſecula ſeculoꝛum. Amen.

¶ Impreſſoꝛis ac bibliopole ad lectoꝛem inſtructio.

¶ Ne ignoꝛans ⁊ ob hoc ingratus ſacroſanctam diuini verbi paginam
quam Bibliam vocamus lectoꝛ optime accedas: neſciens inquam quan-
tum boni apparatus ⁊ vere lucis ad eam memoꝛie mandandam adieci-
mus: premonitum velim. Primo loco pulchꝛam ⁊ ſane vtilem acceſ-
ſiſſe totius operis diuiſionem. Deinde quatuoꝛ non aſpernenda indicia
ſeu repertoꝛia. Quoꝛum primum libꝛoꝛum nomina ac oꝛdinem quo ſe
conſequuntur: metrice cōplectitur. Secundū eadē ſed litterario ſeu al-
phabetico oꝛdine ⁊ ſoluta oꝛatione pꝛoſequitur. Tertium item metrice
oīa que in ſingulis capitibus totius biblie continentur: ſingulis fere
verbis indicat. Quartum autem oꝛdine alphabetico optimam quāq; ac
deſideratiſſimam materiam vbi reperias demonſtrat. Tertio loco con-
coꝛdantias vt dicunt alioꝛum locoꝛum biblie: necnon iuris pontificij
in marginibus annotauimus: ⁊ argumenta ſeu ſummaria in fronti-
bus capituloꝛum prenotauimus. Omnia demum terſe ac fideliter im-
preſſimus. Quo circa niſi te ingratum oſtenderimus: indignum pꝛofe-
cto cenſuerimus: cui poſthac tm̄ opere ac impenſi impartiamus. Vale le-
ctoꝛ candidiſſime: ⁊ memoꝛem te beneficij noſtri exhibe.

Librorum totius ſacre ſcripture in biblia comprehenſe — Diſtinctio / Nomina / Materie

Tota biblia in duo diuiditur teſtamenta — Vetus / Nouum

Inducens ad obſeruantiam legis. — Veteris. / Noue — Per — Timorem penarum. / Amorem virtutum.

Vetus teſtamentum diſtinguitur in libros. — Legales. / Hiſtoriales. / Sapientiales. / Prophetiales.

Legales dicuntur in quibus leges et iudicia ore dei edita promulgantur. Et ſunt numero quinque videlicet — Geneſis / Exodus / Leuiticus / Numeri / Deuteronomium

Hiſtoriales vocantur: in quibus hiſtorie rerum geſtarum narrantur. Et ſunt numero .xv. ſcilicet — Joſue / Judicum / Ruth / Regum i / ij / iij / iiij / Paralipomenon i / ij / Eſdre i / ij / iij / iiij / Tobie. i / Judith / Heſter / Job / Machabeorum i / ij

Libri

Sapientiales dicuntur in quibus prudentia et vera ſapientia edocetur. Et ſunt numero quinque ſcilicet. Prouerbia Eccleſiaſtes Cantica Sapientie Eccleſiaſticus.

Prophetiales vocitantur: in quibus ventura prenunciantur. Et ſunt numero .xvi. ſcilicet — Pſalterium / Eſaias / Hieremias / Baruch / Ezechiel / Daniel / Oſee / Johel / Amos / Abdias / Jonas / Micheas / Naum / Abacuc / Sophonias / Aggeus / Zacharias / Malachias

Digitized by Google

Nouū q̄ꝫ teſtm̄ vt vetus iā diuiſū eſt: diuidit in libros
Legales
Hiſtoriales
Sapiētiales
Prophetales

Legales noiant: i q̄b⁹ lex noua a xp̄o. ſ. tradita ꝯti-
net. Et ſūt nūero q̄ttuor: ſ꜡ q̄ q̄ttuor ſūt euāge-
liſte.
Matheus
Marcus
Lucas
Joannes

Hiſtoriales eſſe cōſtat: q res p xp̄i aplos bene geſtas cōmemorāt
⁊ iſte vno dūtaxat libro ꝯtinent q vocat. Actus apoſtolorū.

Libri

Sapientiales appellant
licet in quib⁹ ſapiētia
noue legis p exēpla ⁊ p̄-
cepta btē fm̄ xp̄ꝫ viuē-
di pleīſſime tradit. Et
ſunt numero. 21. ſcilꝫ.

Ep̄le pauli ad
Romanos
Corinthios i ij
Galathas
Ephesios
Philippenſes
Colloſſenſes
Theſſalonicēſes i ij
Titum
Philemonem
Hebreos

Ep̄le canōice
Jacobi
Petri i ij
Joānis i ij iij
Jude

Prophetales vocam⁹: in q̄b⁹ ſtat⁹ eccl'ie xp̄i futur⁹ p̄dicit. Sūt-
q̄ꝫ vno volumine contenti: qui dī. Apocalipſis ioannis.

Finis diuiſionis librorū biblie.

In tabulam primam de ordine librorum ad lectorem. Diſtichon.
Perſpice nunc lector: quis debitus ordo librorum
Ordine quo poſuit biblia queq̄ꝫ ſuo.

Hec eſt prima quatuor tabularum: continens metrice nomina ⁊ or-
dinem librorum biblie: in qua ſique ſyllabe quantitas minus ſeruetur:
parcendum eſt neceſſitati. Non enim aut ordinem mutaſſe: aut alias di-
ctiones poſuiſſe licuit.
Geneſis Exo. Leui. Numerorum Deuteronomi.
Poſt Joſue Judicum Ruth Regum Paralip. Eſdre.
Thobias Judith Heſter Job Dauiticuſq̄ꝫ
Prouerb. Eccleſiaſt. Cantat Sapit Eccleſiaſtic.

Eſai. hieremi. Baruch ezech. Danielq;
Oſe. Johel. Amos. Abdi. Jonas. Michee. Naum. Abac.
Sophon. Aggeus zacha. Malachi. Machabeus.
Mattheus Marcus Lucas poſtremo Joannes.
Roma. Corin. Galath. Eph. Philippen. Coloſſenſes.
Theſſal. & Timotheus Titus. Philemon hebreus.
Et actus Jacob. Petrus Joan. Et Judas Apoc.

¶ Tabula ſecunda continens libros biblie per ordinem alphabeti: & oſtendens in quoto quiſq; folio incipietur tam partialis q̄ principalis.

¶ De littera. A.
¶ Abacuch incipit folio.372.
Abdias fo.366.
Actus apoſtolorum fo.508.
Aggeus fo.374.
Amos fo.363.
Apocalipſis fo.526.
De. B.
¶ Baruch incipit fo.326.
De. C.
Cantica canticorum fo.258.
Coloſſenſes epiſtola fo.498.
Corinthios prima epiſtola fo.486.
Corinthios ſecunda epiſtola fo.491.
De. D.
¶ Daniel incipit fo.349.
Deuteronomium fo.64.
De. E.
¶ Eccleſiaſtes incipit fo.255.
Eccleſiaſticus fo.266.
Ephesios epiſtola fo.496.
Eſdre primus fo.172.
Eſdre ſecundus fo.176.
Eſdre tertius fo.182.
Eſdre quartus fo.187.
Eſaias fo.282.
Exodus fo.21.
Ezechiel fo.329.
De. G.
¶ Galathas epiſtola incipit fo.434.
Geneſis fo.1.
De. H.
¶ Hebreos epiſtola incipit fo.504.
Heſter fo.207.
Hieremias fo.302.
Hieremie threni. fo.324.
De. J.
Jacobi epiſtola incipit fo.520
Job fo.213.
Joannis euangelium fo.462.
Johel propheta fo.362.
Jonas propheta fo.367.
Jude apoſtoli epiſtola fo.525.
Judith liber fo.201.
Judicum liber fo.87.
Joſue fo.78.
De. L.
¶ Leuiticus incipit fo.37.
Lucas euangeliſta fo.450.
De. M.
¶ Machabeorum primus incipit fo.280.
Machabeorum ſecundus fo.392.
Malachias fo.379.
Marcus euangeliſta fo.410.
Mattheus euangeliſta fo.406.
Micheas propheta fo.368.
De. N.
¶ Naum propheta incipit fo.370.
Neemie q̄ eſt eſdre ſecundus fo.176.
Numeri liber fo.48.
De. O.
Oſee propheta incipit fo.358.
De. P.
¶ Paralipomenon p̄mus icipit fo.147.
Paralipomenon ſecūdus fo.158.
Philippenſes epiſtola fo.497.
Petri epiſtola prima fo.521.
Petri epiſtola ſecunda fo.522.
Philemonem epiſtola fo.504.
Pſalterium fo.223.
Prouerbia fo.249.
De. R.
¶ Regum primus incipit fo.98.
Regum ſecundus fo.112.
Regum tertius fo.122.
Regum quartus fo.134

Digitized by Google

Romanos epiſtola	fo.482.	Thimotheum prima	fo.501.
Ruth	fo.96.	Thimotheum ſecunda	fo.502.
De.S.		Titum epiſtola	fo.503.
¶ Samuelis vid regũ ſũt eniz ĩdẽ lib:i.		Thobias	fo.191.
Sapientie liber	fo.260.	Threnorum liber	fo.324.
Sophonias propheta	fo.373.	De.Z.	
De.T.		Zacharias propheta	fo.375.
¶ Theſſalonicenſes epl'a p̃ma	fo.499.		
Theſſalonicenſes epl'a ſecunda	fo.501.		

Finis ſecũde tabule.

¶ Incipit tertia tabula ſup biblia cõpoſita oẽs libros biblie cõtinens oiaq; capitula:⁊ qb⁹ de reb⁹ agat̃ in eiſdẽ. Ad cui⁹ intellectũ notãdũ eſt:in ea eſſe ducentos duodecim verſus:oia biblie capl'a ſm ordinẽ ei⁹ cõtinẽtes. Ipſoꝝ itaq; verſuũ ſingula capita:ſingule dictiones cõplectuntur. Gloſſule autẽ que ſunt ſuper dictiones iam dictorũ verſuũ poſite ſunt:ad declarationem ipſaꝝ:⁊ ꝑ argumento cuiuſq; capitis cũ ſyllabis. Numer⁹ vo q gloſſulis eſt ſuperadditus capl'm libri illius qui ſuper verſus. i. in margine ſignatus eſt ſignificat. Quã tabulaz tu lector candidiſſime ab omnibus mendis terſam lubens accipito. Et cũ poteris eã:eſt eniz breuis ſtudioſiſſime legito. Quandoqdẽ ea tibi breuiter totũ diuine ſcripture intellectũ ſuppeditet. Uale.

1 ¶ Geneſis.1.	2	3	4
dierũ opera	de ligno vite ne edãt	adam ⁊ eua	occidit̃ a caiz
¶ Sex	Prohibet	Peccant	Abel
5	6	7	
transfert̃ in paradiſum	a noe	noe ⁊ filij eius	
Enoch	Et arca fit	Intrant	
8	9	10	
noe de arca	nudatus corã filijs	filij ⁊ filie noe	
Egreditur	Dormit	Uariantur	
11	12		
babel edificatur	egreditur de terra		
Turris	Et abraam		
13	14	15	
ſeparat̃ ab abraam	ab abraam vincuntur	deo abraam	
Loth	Reges	Credidit	
16	17	18	
agar	abrae ⁊ ſuorum	ſare poſt oſtium	
Fuga	Circunciſio	Riſus	
19	20	21	
pluit dñs ſup pentapolim	abſtulit ſaram	ſara iſaac	
Sulphur	Rex gerare	Parit	
22	23	24	
abraam filium	moritur	iſaac iungitur	
Offert	Sara	Rebecca	
25	26		
eſau ⁊ iacob	quos fodit iſaac		
Poſt geminos	Putei		
27	28	29	
iſaac filios	quam vidit iacob	lia ⁊ rachel	
Benedicit	Scala	Sorores	
30	31	32	
decoriat iacob	iacob a laban	iacob cum angelo	

Geneſis in q̃ agit̃ de mũdi ⁊ oium creaturarũ exordio. De diluuio ⁊ archa noe atq; cõfuſione linguaꝝ: de electione populi dei ⁊ de deſcenſu eiuſdẽ i egyptũ. Et habet cap. 50.

Virgas	Abſcedit	Luctatur
33 eſau acquiritur Gratia	34 corrumpitur Dina	
35 naſcitur Beniamin	36 deſcribitur Bona eſau	37 fratres ioſeph Vendunt
38 a iuda cognoſcitur Thamar	39 ioſeph dña Impia	40 dies piſtoris & pincerne Tres tres
41 ioſeph in egypto Preficitur	42 fratres eius Veniunt	43 iidem fratres Redeunt
44 illata eis Poſt triſtia	45 fratres ioſeph Noſcunt	
46 iacob in egyptũ vadit Omne genus	47 pte regi dāt egyptij Quintam	
48 iacob Languet	49 filiorum iacob Benedictio	50 moritur Joſeph

¶ Exodus I q̄ agit de decẽ plagis pharaonis & exitu filiorum iſrael de egypto de decem preceptis ac iudicijs & inſtructiõe populi dei: de archa federis domini & tabernaculo & altari ac veſtibus aarõ. Et hʒ capitula.40

1 pharao interfici maſculos ¶ Precipit	2 moyſes pharaonẽ Extrepidat	3 in q̄ deus apparuit Rubus	
4 manũ mittit in Inde ſinum	5 pharao populum Magis angit		
6 moyſes intimat Adonai	7 in ſanguinẽ vertit Flumen	8 terre ꝓpter muſcas Corruptio	
9 interficit iumenta Grando	10 deuorat ſegetes Locuſta		
11 vaſa mutuo ppls Poſtulat	12 primogenita angelus Occidit	13 ioſeph moyſes Tulit oſſa	
14 Egyptij in mare Ruunt	15 maria cũ populo Canit	16 venit moyſes helym	
17 dat aquam Petra	18 dat cõſiliũ Jethro	19 lex datur Sinai	20 mandata Decẽ
21 qualiter tradanẽ Serui	22 qualiter iudicentur Furta	23 feſta celebrentur Ter anno	
24 moyſes & ſeniores Aſcendunt	25 mihi primitias Tollant	26 tabernaculum Faciant	
27 facies Altare	28 fit aaron Sacerdos		

29	30	31
moyſes aaron	altare	eligitur
Conſecrat	Incenſi	Beſeel
32	33	34
fiunt	peccata	dantur ſecundo
Dij	Flent	Tabule poſt
35	36	37
moyſes vt dīt ad tab.ſi.	quod iubetur	fit
Narrat	Dant	Cherub
38	39	40
fiunt	ad veſtes	tabernaculū tegit
Tentoria	Purpura	Nubes

¶Leuiticus in quo agit de ſacrificijs ⁊ hoſtijs offerēdis de vena ⁊ veſtibus aaron de ordine ⁊ miniſterio leuitarum. Et hꝫ cap.27.

1	2	
Quare debeat immolari	quid fiat de ſacrificijs	
¶hoſtia	Si ſacrum	
3	4	5
quid de pacificis	quid pro ignorātia	quid pro delicto
Si pacific	Inſcia	Linquens
6	7	8
holocauſtum	victimam pro delicto	moyſes aaron
Concremat	Et mactat	ſacrat
9	10	11
aaron	igne perit	animalia deſcribunt.
Offert	Nadab	Edenda
12	13	14
purificatur	quō cognoſcitur	quid facere debeat
Partus	Lepra	Pians
15	16	17
quō emundetur	miſſarius	vniuerſe carnis nō comedetis
Fluxus	Caper	Adde cruorem
18	19	20
pris diſcoperies	furtum	moriatur
Turpia	Non facias	Phytonicus
21	22	
ſacerdotis virgo	conſecrata diſo que ſint	
Uxor	Edentes	
23	24	25
legalia celebrentur	lapidetur	annus deſcribitur
Feſtaqꝫ	Blaſphemus	Jubileus
26	27	
pacem in finibus veſtris	reddatur	
Bawqꝫ	Uotum	

¶Numeri: in quo agit de numeratione populi ſiue tribuū iſrael: de ꝓphetia balaā: de māſionibus fa ciis i heremo. Et hꝫ cap.36.h.

1	2	3
populum	tentoria per turmas	filij numerantur
¶Connumerat	Figunt	Leui
4	5	
arcam teſtimonij velo	deprehendens adulterium	
Inuoluant	Aqua zeli	
6	7	8
vinum nazareus	tabernaculum	ponuntur
Non bibat	Erexit	Lucerne
9	10	

ſciãt filij iſrael tp̃e ſuo | clãgoꝛ ad congregandum populum
Phaſe | Tubarum

11 | 12 | 13
deſiderantur | lepꝛa maria | exploꝛatoꝛes mittũt
Poꝛri | Perfuſa | Bis ſex

14 | 15 | 16
territi ab exploꝛatoꝛibus | colligens occiditur | abſoꝛbetur ⁊ abiron
Flent | Lignaq; | Dathan

17 | 18 | 19 | 20
aaron floret | circa tabernaculũ leuite | vacce rufe | moꝛit aaron
Uirga | Cubant | Cinis | Hoꝛ

21 | 22 | 23
eneus erigitur | loquentem | balaam populum
Serpens | Aſinam | Benedicit

24 | 25 | 26 | 27
oritur ex iacob | initiatur | populum ſecũdo | ſalphaad
Stella | Plagoꝛ | Numerãt | Nate

28 | 29 | 30
holocauſtum | dies clangoꝛis | que tenent vel non
Juge | Buccina | Uota

31 | 32 | 33
moꝛiuntur madianite | pecoꝛa habet multa | quelibet deſcribitur
Moꝛs madian | Gath | Manſio

34 | 35 | 36
terre ꝓmiſſionis | leuitarum | viris ſue tribus
Terminus | Opida | Nubant

¶ Deut. i quo replicatur ea q̃ in q̃tuoꝛ libꝛis pꝛioꝛib⁹ tradita ſũt. Et hꝫ ca. 34.

1 | 2 | 3 | 4
legem moyſes | egreſſus ad pliũ | i occurſũ egreſſus | in hac humo
¶ Explanat | Seon | Og | Moꝛiar

5 | 6 | 7
logus repetitur | replicat | mittet dñs
Deca | Juſſa | Scabꝛones

8 | 9 | 10
ſerpens in ſolitudine | pp iuſticiã meã itro.tne | pꝛeputium
Dipſas | Ne dicas | Coꝛdis

11 | 12
ea ꝓ ſigno in manibus | ſanguinem hoſtiarum
Suſpendite | Fundes

13 | 14 | 15
ſomnioꝝ interficit | animalia munda | a nullo accipies
Fictoꝛ | Edent | Mutuum

16 | 17 | 18
obſerues eius | quẽ dñs elegerit | non conſulat
Solennia | Rexq; | Phythones

19 | 20
refugij | ſi exeris non timebis
Urbes | Ad bellum

21 | 22
a loco cadaueris hõis occiſi | ſigna oſtenduntur
Metietur | Uirginitatis

23 | 24 | 25
nocturno pollutus | repudij | in faciẽ viri ꝯtẽnẽtis

Somnō
Libellus
Spuet

26 primitias Offert
27 ſup maledictione Amen
28 deſcribunt ꝛ bn̄dictiōes Erumne

29 pactum Firmat
30 teſtes celum ꝛ terrā Et inuocat
31 ioſue moyſes Edocet

32 audite celi q̄ loquor Et canit
33 .i. bn̄dicit .xij. tribubꝰ moyſes hinc beat
34 moyſi hinc mors

1 Ioſue ꝛ eſto robuſtus ¶ Confortare
2 exploratores recipit Raab
3 tranſitur. Jordan

¶ Ioſue l quo agit de tranſitu iordanis: ꝛ de ſubuerſione regnorū hoſtiliū: de introductione ppli dei i terrā ꝓmiſſionis: ꝛ de diuiſione iſtius terre. Et habet capi. 24.

4 duodecim ponuntur Lapides quoqꝫ
5 lapidei ad circūcidendum Cultri

6 hierico ꝛ ſuccēdit Urbs cadit
7 lapidatur Achor
8 capitur hai
9 viri pceſſerūt ad ioſue Gabaon

10 ſtetit Sol
11 vicit Regnaqꝫ
12 q̄s pcuſſit: numerāt Reges

13 Ioſue terram Diuiſit
14 pars datur Caleb
15 ſuſpirat Axa
16 ſors Joſeph

17 ſors Manaſſes
18 cōgregati ſunt filij iſrael in Silo
19 tribuū ſortes Septem

20 ſeparantur Urbes confugij
21 pars datur Leui

22 ruben: gath Redeunt
23 ioſue populum Monet
24 ioſue hinc mors

1 dux conſtituitur ¶ Judas
2 loquēte angelo Flet
3 occidit eglon Aioth

4 vicit ſiſaram Barach
5 delbore Carmen
6 fit dux Gedeonqꝫ

¶ Judicū in q̄ agit de principibus ꝛ iudicibꝰ ac defenſiōe ppli iſrael: ꝛ de victorijs ꝛ triūphis habitis contra hoſtes. Et hꝫ ca. 21.

7 aquas ſicut canes Lambunt
8 ꝛ ſalmana pimuntur Et zebee
9 in parabolis ꝓponitur Rhamnus

10 iudicat Jahir
11 qualiter votum facit ꝛ filiam occidit Actio iepte

12 neſciens dicere iugulatur Sebboleth
13 annunciatur Et ſanſon

14 diſcerpit a ſanſone Leo
15 vrunt ſegetes Uulpes
16 ſanſon ꝛ aliorum Inde ruina

Sciãt filij iſrael tpe ſuo — clāgor ad congregandum populum
Phaſe — Tubarum

11 — 12 — 13
deſiderantur — lepra maria — exploratores mittūt
Porri — Perfuſa — Bis ſex

14 — 15 — 16
territi ab exploratoribus — colligens occiditur — abſorbetur ꝛ abiron
Flent — Lignaq; — Dathan

17 — 18 — 19 — 20
aaron floret — circa tabnaculū leuite — vacce ruſe — morit aaron
Uirga — Cubant — Cinis — Hor

21 — 22 — 23
eneus erigitur — loquentem — balaam populum
Serpens — Aſinam — Benedicit

24 — 25 — 26 — 27
orit ex iacob — initiatur — populum ſecūdo — ſalphaad
Stella — Phegor — Numerāt — Nate

28 — 29 — 30
holocauſtum — dies clangoris — que tenent vel non
Iuge — Buccina — Uota

31 — 32 — 33
moriuntur madianite — pecora habet multa — quelibet deſcribitur
Mors madian — Gath — Manſio

34 — 35 — 36
terre ꝓmiſſionis — leuitarum — viris ſue tribus
Terminus — Opida — Nubant

¶ Deut. i quo replicātur ea q̄ in q̄tuor libris prioribꝰ tradita ſūt. Et hʒ ca. 34.

1 — 2 — 3 — 4
legem moyſes — egreſſus ad ꝓliū — i occurſū egreſſus — in hac humo
¶ Explanat — Seon — Og — Moriar

5 — 6 — 7
logus repetitur — replicat — mittet dn̄s
Deca — Iuſſa — Scabrones

8 — 9 — 10
ſerpens in ſolitudine — pp iuſticiā meā itro.tue — preputium
Dipſas — Ne dicas — Cordis

11 — 12
ea ꝓ ſigno in manibus — ſanguinem hoſtiarum
Suſpendite — Fundes

13 — 14 — 15
ſomnioꝝ interficit — animalia munda — a nullo accipies
Fictor — Edent — Mutuum

16 — 17 — 18
obſerua ciues — quē dn̄s elegerit — non conſulat
Solennia — Rexq; — Phytones

19 — 20
refugij — ſi exeris non timebis
Urbes — Ad bellum

21 — 22
a loco cadaueris hoīs occiſi — ſigna oſtenduntur
Metietur — Uirginitatis

23 — 24 — 25
nocturno pollutus — repudij — in faciē viri ꝯtēnētis

Somno Libellus Spuet

26 27 28

primitias ſup maledictione deſcribunt ⁊ bndictiões

Offert Amen Erumne

29 30 31

pactum teſtes celum ⁊ terrã ioſue moyſes

Firmat Et inuocat Edocet

32 33 34

audite celi q̃ loquor .i. bñdicit .xij. tribub⁹ moyſes moyſi

Et canit hinc beat hinc mors

1 2 3

ioſue ⁊ eſto robuſtus exploratores recipit tranſitur.

¶ Confortare Raab Jordan

4 5

duodecim ponuntur lapidei ad circũcidendum

Lapides quoq; Cultri

6 7 8 9

hierico ⁊ ſuccẽdit lapidatur capitur viri prexeſt ad ioſue

Urbs cadit Achor hai Gabaon

10 11 12

ſtetit vicit q̃s pcuſſit: numerãt

Sol Regnaq; Reges

13 14 15 16

ioſue terram pars datur ſuſpirat ſors

Diuiſit Caleb Axa Joſeph

17 18 19

ſors cõgregati ſunt filij iſrael in tribuũ ſortes

Manaſſes Silo Septem

20 21

ſeparantur pars datur

Urbes confugij Leui

22 23 24

ruben: gath ioſue populum ioſue

Redeunt Monet hinc mors

¶ Joſue in quo agit de tranſitu iordanis: ⁊ de ſubuerſione regnorũ hoſtiliũ: de introductione ppli dei i terrã pmiſſionis: ⁊ de diuiſione iſtius terre. Et habet capi. 24.

1 2 3

dux conſtituitur loquẽte angelo occidit eglon

¶ Judas Flet Aioth

4 5 6

vicit ſiſaram delbore fit dux

Barach Carmen Gedeonq;

7 8 9

aquas ſicut canes ⁊ ſalmana pimuntur in pabolis pponitur

Lambunt Et zebee Rhamnus

10 11

iudicat qualiter votum facit ⁊ filiam occidit

Jahir Actio iepte

12 13

neſciens dicere iugulatur annunciatur

Sebolech Et ſanſon

14 15 16

diſcerpit a ſanſone vrunt ſegetes ſanſon ⁊ aliorum

Leo Uulpes Inde ruina

¶ Judicũ in q̃ agit de principibus ⁊ iudicib⁹ ac deſenſiõe pplĩ iſrael: ⁊ de victorijs ⁊ triũphis habitis contra hoſtes. Et hʒ ca. 21.

17
fecit idolum
Michas

18
vrbs ſuccenditur
Et lais

19
vxorem diuidit
Leuites

20
mulieres leuite interfecte
Ultio

21
ducuntur ⁊ virgines rapiuntur
Ebori

¶ Ruth I quo traditur de matrimonio contracto inter booz ⁊ ruth: ex qb⁹ xp̄s deſcēdit. Et hȝ ca.4.

1
noemi ſocrum ſuam
¶ Ruth ſequitur

2
poſt terga metentium
Spicas legit

3
ad lectum booz
Accedit

4
ruth de booz
Parit obeth

¶ Re. ū.j. in q̄ tractat de gubernatione p̄pli iſrael p iudices: ⁊ de electiōe regis ſaul: de regimine geſtis ⁊ mortis ip̄i⁹. Et hȝ.ca.31.

1
triſtis vtū vouit ⁊ obtinuit
¶ Anna

2
cruda ſumitur a puero ſacerdotis
Caro

3
dixit heli ſamuel
Domini

4
heli ⁊ filiorum eius
Mors

5
nati ſunt in azoto
Mures

6
dant filijs ⁊ archam
Munera

7
preparare corda tatur ſamuel
Corda

8
regis de ſcribit
Ius

9
partē quā dedi tibi
Da

10
ait omnis pp̄ls viuat
Rexq̄ȝ

11
ſaul cōcidit in fruſta
Boues

12
dedit dn̄s pluuias
Pluit

13
ſaul holocauſtū
Offert

14
ionathas deguſtat
Mel

15
in fruſta concidit
Agag

16
ſamuel dō ī medio frm eius
Unxit

17
proſternit golias
Funda

18
places ſaul regis
Gener

19
pilloſam caprarū
Pellem

20
dauid ⁊ ionathas
Flent

21
dauid fugit
Geth

22
feruit in ſacerdotes dn̄i
Doech

23
in mōte opaco morabat dauid
ziph

24
dauid p̄ſcidit oram ſaul
Clamidiſq̄ȝ

25
durus ⁊ peſſimus
Nabal

26
mea dn̄e mi rex
Uox

27
dedit achis dauid
Sicelech

28
phytōiſſa reſuſcitauit ſamuelē
Mulier

29
achis ait dauid non places
Satrapis

30
egyptius ego ſum
Puer

31
ſaul ⁊ trium filiorum eius
hinc mors

¶ Reg. ij. in q̄ agit de regimine eiuſdem p̄pli p regē dauid ⁊ de factis p ip̄ȝ. Et hȝ ca.24.

1
dauid ſuper ſaul
¶ Planctus

2
interficit ab abner
Et azael

3
occiditur a ioab
Abner

4
occiditur dormiens
Iſboſeth

5
dauid ſcdō
Ungitur

6
morit iuxta arcā dn̄i
Oza

7
tuus erit

8
oēs iugales

9
ōis cognatio ſeruie-

ſrmius
Tronus

curruum
Subneruat

dat miphiſboſeth
Siba

10
Amon raſit
mediá partē
Barbe

11
Vxor vrie adul-
terat cū dauid
Bethſabe

12
redarguit dauid
de peccato ſuo
Nathan

13
ſtupratur a fratre
ſuo amnon
Thamar

14
recōciliat abſa-
lon erga dauid
Thecuites

15
fugit dauid
abſalon
Pedibus

16
maledicit
dauid
Semei

17
diſſipat conſilium
achitophel
Chuſi

18
abſalon.
ſuſpenditur
Quercu

19
miphiboſeth
Claudus

20
Oppugnatur ſiba
In abela

21
filū michol crucifigūt
Septem

22
dn̄s petra mea
Canit

23
fortium dauid
Nomina

24
triū dierū eligit a dō
Peſtis

1
miris abiſac dor-
mit cum rege
¶ Suna

2
bethſabee ad dexte
ram ſalomonis
Sedet

3
ſalomon
ſapiētiam
Poſcit

4
ſalomōis per
ſingulos dies
Cibus

5
miſit ſeruos
ad ſalomonē
hiram

6
tēpli ſalomo-
nis deſcribit
Fabrica

7
domus
libani
Saltus

¶ Reg. iij. in q̄
exponit mors
regis dauid: ⁊
de ſucceſſione ⁊
regimine ⁊ ge-
ſtis ſalomonis
aliorūq; regū
iuda ⁊ iſrael.
hʒ capitu. 22.

8
ſalomon
Orat

9
ſalomonis
Prepoſiti

10
regina venit
Saba

11
idolum colit ſalomon
Chamos

12
minatur roboam
Scorpio

13
eſt altare in bethel
Sciſſum

14
egrotauit
Abia

15
baaſa ſemen nadab
Deleuit

16
regnat ſuper iſrael
zamri

17
vidua colligit
Duo ligna

18
prophetas helias interfecit
Baal

19
minatur helie
Jeſabel

20
pugnat ꝯ ſamariā
Et benadab

21
lapidat⁹ ē ꝓ vineā ſuā
Naboth

¶ Regū. iiij. de
caſu regni iu-
da ⁊ iſrael ꝓpt̄
regū ſuoꝝ ꝑua
ricationē: de ca
ptiuitate ppli ⁊
ſubuerſione vr
bis ac templi.
Et hʒ capi. 25.

22
achab regis canes
De ſanguine lingent

1
Cōmiſit qnquagenos
¶ Ignis

2
ſanauit aquas
Sal

3
faciunt
Foſſas

4
manat in vaſa
Oleum

5
mundatur lepra
Naaman

6
filios ſuos pre fame
Comederunt

7 ppl'i ducẽ in porta Calcant
8 azahel aquam Infundit
9 irruit in regẽ israel hieu
10 domum achab hieu Percutit
11 occidit oẽ ſemẽ regiũ Athalia
12 regnat in hieruſalẽ Joas
13 terram iaculo Percute
14 mittit ad cedrum Cardus
15 rex aſſyriorum Phul
16 regnat in hierlm Achaz
17 regnat ſup iſrl' Oſe
18 blaſphemat Rapſaſes
19 ezechias veſtimẽta Scidit
20 ezechias Flet
21 regnat in hierlm Manaſſes
22 octo annoꝝ erat Joſias
23 celebratur Phaſe
24 principum Tranſlatio
25 nabuchodonoſor ſedechiam Cecat

¶ Paralipomenon .i. in q̃ deſcribit' genealogia regis dauid ⁊ fit recapitulatio electionis gubernationis atq; geſtoꝝ ipſius. ⁊ hz cap. 29.

1 qui imperauerũt in edom ¶ Reges
2 cognatiões nominant' Scribarum
3 filios habuit Dauid
4 inclytus pre fratribus ſuis Jabes
5 interſiciuntur Agareni
6 filij nominant' Leui
7 indigne occiſo Seth
8 filij nominant' Bennon
9 tabernaculi Cuſtodes
10 moritur Saul
11 non bibitur a dauid Aqua
12 numer⁹ exercit⁹ dd' Grandis
13 percutitur Oza
14 ſonant Piri
15 dauid corã archa Saltat
16 dñe corã archa Pſallat
17 prophetat de templo Nathan
18 percuſſit dauid hinc adadezer
19 anon pueros dauid Raſit
20 cõtra philiſteos Bella
21 conſurrexit Sathan
22 pro templo dat dauid Aurum
23 leuitarum Numeratio
24 fiunt per familias Sortes
25 qui prophetant In citharis
26 ſanitoꝝ bini Cellis
27 ſingl'os miſtrabãt regi Per menſes

¶ Paralipomenon .ij. i quo recapitulat' regimen ppl'i p ſalomoné ⁊ alios reges iuda ⁊ iſrl'. Et hz ca. 36.

28 dauid pncipes Conuocat
29 ſalomonẽ in regem Ungunt

1 apparuit dñs ſalomoni ¶ Nocte
2 eruditũ mihi mitte Uirum
3 templum ſu Moria
4
5
6

aureas centū
Phialas

leuite portauerūt
Arcam

ſup holocauſtum
Cadit ignis

7
ſalomō domū dñi
Complet

8
officia ſacerdotum
Conſtituit

9
ſaba venit
Regina

10
graue impoſuit pater
Jugum

11
ambulant in vijs dauid ⁊ ſalo.
Tribus annis

12
hierlm aſcendit
Saſach

13
ſuper iudam
Abia

14
graditur ↄ aſa
zara

15
ſimulacrū ↄtriuit aſa
Priapi

16
vaſ aurū ab aſa
Benadab

17
regnat ſup iudam
Joſaphatq;

18
ferrea fecit ſedechias
Cornua

19
ioſaphat iudicibus
Precepit

20
dirigamus ad te
Oculos

21
ſuos oēs iorā occidit
Fratres

22
regnat in hieruſalem
Ochozias

23
cōſtituit pꝓpoſitos
Joiada

24
lapidatur
zacharias

25
regnat in hieruſalē
Amaſias

26
rex leproſus fit
Ozias

27
in muro ophel multa conſtruxit
Joathanq;

28
regnat in hieruſalem
Achaz

29
regnat in hieruſalem
Ezechias

30
populi altaria idolorum
Deſtruxerunt

31
filij iſrael ⁊ iuda boum ⁊ ouium
Decimas dant

32
ezechias vſq; ad mortē
Egrotat

33
male regnat
Manaſſes

34
bene regnat
Joſias

35
occidit ioſiam
Nechao

36
nabuchꝯ. iudeos de hieruſalem
Transfert

¶ Eſdre .j. tractat de reductione ppli iſrl' ex captiuitate babylonica: ⁊ de inſtructione ppli reducti p eſdrā legis doctorem. Et hꝫ capi. 10.

1
cyrus vaſa templi
¶ Protulit

2
zorobabel ⁊ alij
Aſcendunt

3
templū dñi
Fundant

4
ppli terre epl'as ↄ iudeos
Scripſere

5
aggeus ⁊ zacharias
Prophetant

6
conſentit de creto cyri
Darius

7
dat eſdre omnē petitionem
Artaxerxes

8
de babylone in iſrael
Redeunt

9
eſdre pro peccato ppli
Oratio

10
vxores alienigenas
Linquunt

¶ Eſdre.ij. qui a neemia duce edit⁹ eſt: i quo agit̄ d̄ reedifica tione muri ci- uitatis hierl̄ȝ et de cõrectione maloꝝ ſubor- torū i abſentia neemie. Et hȝ ca.13.

1	2	3	4
neemias	dat regi artaxerxi	hierl̄m edificāt	grande faciunt
¶ Flet	Uinum	Portas	Opus

5	6	7
neemias ſinū	murum	portas hierl̄m
Excutit	Explet	Oppillat
8	9	10
eſdras librū	fedus cū dño	neemias et ſedechias
Legit	Percutiunt	Signant
11	12	13
decima eligit	in dedicatiōe muri	ſe ab alienigenis
Pars	Cantica	Mundant

¶ Eſdre. iij. q apocriph⁹ ē in quo repetunt̄ q̄ dā alibi ſcripta circa captiuita- tē babylonicaȝ tpe ioſie. Que- dā etiā q̄ cõtige rūt ſub ȝorobabel et eſdra. in- terſerit̄ q̄ȝ ſolu tio cuiuſdā q̄- ſtiōis. Et hȝ ca. 9. ſm alios.15. Addit̄ huic q̄ȝ q̄rtus eſdre q apocriphus ē et dē i quo ponū- tur q̄dā viſiões et ſomnia ſuper populi iudeoꝝ liberatiōe et ca- ptiuitate et tem pli in hieruſa- lē reſtauratiōe. Et hȝ ca.16.

1	2
fecit ioſias	ioſias
¶ Paſca parant	Moritur

3	4	5
regnat in iuda	in babylonem	iudei in hierl̄m
Joachim	Migrant	Redierunt
6	7	8
ppli terre iudeos	edificare ciuitatem	cuſtodes regis
Accuſant	Prohibent	Tres
9	10	11
ȝorobabel petitionem	dat darius ȝorobabel	darius equites
Poſtulat	Oſcula	Miſit
12	13	
templum dei	inimici ad ȝorobabel	
Fundant	Accedunt	
14	15	16
ſcripta in libello	eſt ſcriptura	necia p téplo dari
Querunt	Inuenta	Jubentur
17	18	
oia p ceptū dñi	qđ obuenerat ab artaxerxe	
Conſummant	Tradunt ſcriptum	
19	20	
et ego aio factus ſum	et cuſtodite donec tradatis	
Conſtans	Uigilate	
21	22	23
traditū eſt in domo dñi	veſtiméta et ſacrá tunicá	tépus hibernum
Aurum	Conſcidit	Imber
24	25	
alienigenaꝝ vxoꝝ	attulit eſdras	
Diuortia	Legem	

¶ Tobias in q̄ narrat̄ ei⁹ pba- tio et virt⁹ mul tiplex et mini- ſteriū archāge- li raphaelis et i ſtructio plis et honeſtas matri monij. Et ha- bet ca.14.

1	2	3	4
tobias gabelo decem talenta	fit tobias	ſeptem viris tradita	tobias filium
¶ Dat	Cecus	Sara	Docet
5		6	7
tobie ſociat		tobias piſcem	tobie fit ſara
Angelus		Extrahit	Uxor
8	9	10	11
			ragudis

raguelis angelū vt vadat dicit mater recipit tobias
Laus Rogat deu Uiſum

12 13 14
ab aſpectu eorū ablat⁹ eſt tobie oculos eorum
Raphael Confeſſio Clauſit

¶ Judith in q̄ agitur de obſidione hieruſalem et populi iſrael de honeſtate et probitate judith: de interfectione holofernis: et liberatione populi iſrl. Et habet cap. 16.

1 2 3
nabuchodonoſor oēs reſiſtētes ſibi occidit nationes
¶ Jurat holofernes Subijcit

4 5
filij iſrael ad dñm exponit holoferni q̄lis ſit ppl's iudeorū.
Clamant Achior dux

6 7
illi de bethulia achior bethuliam holofernes
Soluunt Obſedit

8 9 10
arguit volētes tradere ciuitatē judith ſe veſtibus judith
Judith Orat Adornat

11 12 13
ſecreta ciuitatis holoferni judith ad holofernem holoferni abſcidit
Nunciat Ingreditur Caput

14 15 16
ſuper muros fit in inimicos judith et aliorum
Pendit Impetus hymnus

¶ Heſter in quo agitur de crudelitate aman et eius ſuſpenſione procreata, p prouidentiam et humilitatem heſter: et de exaltatione mardochei et liberatiōe iudeorū. Et habet capi. 16.

1 2 3
Uaſthi aſſuerum tradita eſt regi exaltatur
¶ Reſpuit heſter Aman

4 5 6
mardocheus veſtimenta heſter regē ad cōuiuiū mardocheus
Scidit Inuitat Honoratur

7 8 9
eſt aman in patibulo regis litteras ſignantes ami. ſuſpēduntur
Suſpenſus Anulo Filij

10 11
paruus creuit in fluuium epſam doſithe⁹ et ptholome⁹
Fons hinc attulerunt

12 13 14
ſcriptum mardocheus confugit ad dominum
Nunciat Orat heſter

¶ Job in quo agitur de beati iob patientia et profectione ac diſputatione quaʒ habuit cū amicis de prouidentia diuina: et corporis reſurrectione. Et habet capi. 41.

15 16
ſuper ancillam ſcē fieri ſcriptū p iudeis
Et corruit Rex artaxerces

1 2 3
concuſſit domum iob ſathan iob diei in quo nat⁹ eſt
¶ Uentus Percuſſit Maledixit

4 5
loquitur vbi timor tuus interficit iracundia
Et eliphaz Stultum

6 7 8
non eſt caro mea eſt vita hōis ſup terram loquitur
Enea Militia Baldath

9 10 11
arcturuʒ et oriona ſed ſempiternus horror loquitur

Facit | Ordoq[ue] | Sophar

12 precingit renes regum Fune

13 pauliſper: vt loquar Tacete

14 dies hominis ſunt Breues

15 arguit iob Eliphaz

16 verba nunquid habebunt finem Ventoſa

17 ſolum mihi ſupereſt. Sepulchrum

18 loquitur Baldath

19 cu[m] venerũt ⁊ fecerũt ſibi p[er] viá p[er] me Latrones

20 loquitur Sophar

21 In bonis dies ſuos Ducunt

22 reſpondet Eliphamq[ue]

23 multa fortitudine Nolo

24 vidue abſtulerũt Bouem

25 reſpõdet Baldath

26 tortuoſus Coluber

27 non reprehendit Cor

28 oculus nec intuitus Vulturis

29 meus inſtaurabitur Arcus

30 comparatus ſum Luto

31 pepigi cum oculis meis Fedus

32 omiſerunt reſpondere iob hi tres

33 loquitur Helíu

34 facit hypocritum propter peccata populi Regnareq[ue]

35 Helíu locutus eſt Rurſum

36 Helíu locutus eſt Addens

37 quaſi fuſi ſunt celi Ere

38 Iſte inuoluẽs ſniãs Quis eſt

39 nũquid noſti partus Ibicum

40 qui feci tecum Behemoth

41 dñs nouiſſimis iob Benedixit

¶ Hunc librum pſalterii ſeq[ui]t cuius hic mentio quidẽ non habetur. Eſt enĩ in quo agit de xp̃i diuinitate: hũanitate: paſſione: reſurrectione aſcẽſiõe ⁊ ⁊ aduẽtu ad iudiciũ de penis pctõꝝ ⁊ bñficijs dei: atq[ue] ei[us] laudibus. Et habet pſalmos 150.

¶ Prouerbia in quo agit de inſtructione ⁊ diſciplina incipiẽtiu ſeruire deo: de correctione moꝝ ⁊ iformatione virtutuz. Et habet cap. 31.

1 ſapientia foris ſtans ¶ Predicat

2 a muliere vt eruaris Extranea

3 eſt acq[ui]ſitio eius negociatione auri Melior

4 a te os prauum Remoue

5 aquam de ciſterna tua Bibe

6 que odit dominus Sex ſunt

7 ⁊ vaga Garrula

8 dominus me Poſſedit

9 excidit columnas Septem

10 eſtate filius confuſionis Stertit

11 ore decipit amicum ſuum Simulator

12 negligit iuſtus Damnum

13 ⁊ non vult piger Vult

14 Illudet peccatum Stultus

15 iuſti meditabitur obedientiam Mens

16 eſt melius cum iuſtitia q̄ — Parum
17 buccella cum gau dio melior — Siccaq;
18 fortiſſima nomen domini — Turris
19 labia ſua diues — Torquens
20 luxurioſa vinū — Res
21 cor in manu dn̄i — Regis
22 bonū melius eſt — Nomen
23 ſtatue in gutture — Cultrū
24 vſq; quo dormies — Piger
25 Rubiginem de argēto — Aufer
26 indecens eſt gloria — Stulto
27 caprarum ſufficit tibi — Lac
28 beatus qui ſemp eſt — Pauidus
29 totum ſpiritum ſtultus — Profert
30 inſaturabilia — Tria ſunt
31 fortem quis inueniet — Mulierem

¶ Eccleſiaſtes in quo tractatur de mūdi vanitate: de vitiorū contēptu de profectu ambulantiū in via dei. & habet capitu. 12.

1 intrant in mare — ¶ Flumina
2 vineas — Plantaui
3 omnia habent — Tempus
4 fouebuntur mutuo — Duo
5 multas curas ſequunt — Somnia
6 ſi genuerit q̄ſpiā liberos — Centum
7 melius eſt ire ad domū — Luctus
8 ſapientia hominis — Lucet
9 cōprehenduntur laqueo — Aues
10 morientes perdunt — Muſce
11 da ſeptē necnō & octo — Partes
12 anteq̄ ſol & lumen — Tenebreſcant

¶ Cantica. in q̄ agit de viri iuſti pfectione: de cōteplatiōe anime iecte: & cōiūctione xp̄iſti et ecclie. Et ps. c. 8.

1 oſculetur me oris ſui — ¶ Oſculo
2 campi — Flos
3 in lectulo queſiui — Nocte
4 hortorum — Fons
5 comedi fauum cum — Melle
6 abijt dilectus tuus — Quo
7 videbis in ſunamite — Quid
8 nō potuerūt extinguere charitatem — Aque multe

¶ Sapientia in quo diſputat de regimine p̄latorū & cōſeruatione iuſticie atq; idolorū cōtemptu: de aduentu & paſſione xp̄i: q eſt vera ſapientia. Et habet capitu. 19.

1 dn̄i repleuit orbē terrarū — ¶ Spiritus
2 nobis peccata legis — Improperat
3 iuſti & tanq̄ ſcintille — Fulgebunt
4 generatio — Caſtaq;
5 iuſti in magna conſtantia — Stabunt
6 duriſſimū his q preſunt — Judicium
7 primā vocem emiſi — Plorans
8 ſapientia malitiam — Uincit
9 tuus ego ſum dn̄e & fili⁹ — Seruus
10 ſcientiam ſanctorum — Dedit illi
11 numero & menſura oīa diſpoſuiſti — Pondere
12 tibi omnium terre — Charior eſt
13
14

creaturis omnibus dominatus · lignū p qđ fit iuſtitia
Specioſior eſt · Benedictum

15 nationum deos eſtimauerunt Idola
16 angelorum eſca populum tuum Nutriſti
17 ſena pturbata conſcientia Preſumit
18 a regalibus ſermo tuus venit Sedibus
19 impijs ſine miſericordia ſupervenit Ira

¶ Eccleſiaſticus in quo agitur de obedientia ſubditorum: de inſtitutione bonorum morum et nobilitate ſapientie: et de laude ſanctorum. Et hʒ capitula. 51.

1 ſapientie cui reuelata eſt ¶ Radix
2 in iuſtitia Sta
3 magnus es humilia te Quanto
4 faciem potentis Contra
5 eſto ad audiendum Manſuetus
6 fidelis ad medicamentū Amicus
7 noli velle omne mendacium Mentiri
8 non facias cum iracundo Rixam
9 amicus vinum nouum Nouus
10 potentatus breuis Omnis
11 breuis in volatilibus Apis
12 iuſto et inuenies retributionem Benefacqʒ
13 ſicut cōmunicabit lupus Agno
14 mors Non tardat
15 qui facit bona Timet
16 timēs deū melior qȝ mille Unus
17 confitēberis Sanus
18 ſicut calcul⁹ ſic exigui anni Arene
19 detriū et amic⁹ Riſus
20 excecāt oculos Bona
21 pctā quaſi a facie Fuge
22 lapide luteo Piger
23 dētris cōcupiſcētias Auſter
24 quaſi ſpecioſa Oliua
25 inſuſpicabilia Nouemqȝ
26 mulier bona Pars bona
27 ſtultus vt luna Mutatur
28 aures tuas ſpinis Sepi
29 tpſpre et orna menſam Tranſi
30 anime tue placens deo Miſerere
31 beāus q poſt aurum Non abijt
32 adoleſcens Loquere
33 malum bonum eſt Contra
34 vana et mendacium Spes
35 noli offerre praua Munera
36 innoua et immuta Signa
37 cū iuſto de iuſticia Tracta
38 locū illū enī creauit de⁹ Da medico
39 omnia opera dei Bona valde
40
41

⁊ vinum letificat cor — Muſica
amara eſt memoria tua — Mors

42 ſermonem auditus — Non duplices
43 vide ⁊ benedic que fecit — Arcum
44 virorum glorioſorum — Laudes
45 dilectus deo ⁊ hominibus — Moyſes
46 fortis in bello — Joſueq̄
47 propheta ſurrexit — Nathan
48 propheta quaſi ignis — Et helias
49 memoria in compoſitione — Joſie
50 onie fili⁹ ſacerdos magn⁹ — Symeon
51 vita florebit ſapientia — Quaſi precor

¶ Eſaias i quo agitur de reprehenſione iudeorū: ⁊ aduentu chriſti in carnē ⁊ eius paſſiōe: ⁊ de vocatione gē tiū: ⁊ de regno iuda ⁊ iſrael. Et habet ca. 66.

1 cognouit poſſeſſores ſuum — ¶ Bos
2 domus dñi preparatus — Mons
3 ad iudicandum dñs — Stat
4 mulieres apprehendent viros — Septem
5 q̄ coniungitis domū ad domū — Ue
6 ſeraphim clamant — Sanctus
7 concipiet ⁊ pariet — Uirgoq̄
8 ſume tibi grandem — Librum
9 natus eſt nobis — Paruulus
10 virga furoris — Aſſur
11 de radice aſcendet — Flos
12 conſolatus es me — Conuerſus
13 babylonis — Onus
14 lucifer — Cadit aſtris
15 onus — hinc moab
16 emitte domine — Agnum
17 onus — Damaſci
18 ethiopie alarū cymbalo — Transflumen
19 onus — Egypti
20 ⁊ diſcalciatus fuit eſaias — Nudus
21 onus — Deſerti
22 onus viſionis — Uallis
23 onus — Tiriq̄
24 meum mihi — Secretum
25 dñs oēm lachrymam — Auferet
26 fortitudinis noſtre — Urbs
27 dure grandi ⁊ forti — Gladio
28 angularem — Lapidem
29 eſt liber — Signatus
30 ſolis ſeptēpliciter — Erit lux
31 abijciet vir — Idola
32 ppl's me⁹ i pulchritudie — Sedebit
33 i decore ſuo videbūt ocli — Regem
34 congregati ſunt — Milui
35 veniet ⁊ ſaluabit nos — Deus ipſe

36	37	38
loquitur blaſphemias Rapſaces	angelus.185.milia Percuſſit	ezechias canticum Canit
39	40	41
theſauros regis nūcijs regis Oſtendit	digitis molem Tribus	⁊ buxum ſimul Ulmum
42	43	44
fumigās nō extinguet Linum	noli timere qȝ redemi te Serue meus	faber ferrari⁹ operatus eſt Lima
45	46	47
chriſto meo Cyro	contritus eſt Nabo	flumina Tranſi
48	49	50
tua erea Frons	meis deſcripſi te Manibus	meas dedi vellētibus Genas
51	52	53
In ſyon laudantes Uenient	Induere fortitudine Conſurge	putauimus eum Leproſum

54	55	56	57
per ordinem Sternam	de celo Nix	eſt ſalus mea Juxta	perit ⁊ non eſt Juſtus

58	59	60
cuius aque non deficient Fons	aſpidum ruperūt Oua	Illuminare hieruſalem Surge
61	62	63
pdicare captiuē Clauſis	Juſtus ei⁹ egredietur vt Splendor	quis eſt iſte qui Edom
64	65	66
vtinā dirūperes Celos	ſerui mei Comedent	vermis eoꝝ non Morietur

Hieremias I q̄ agit de captiuitate iudeoꝝ: ⁊ de deſtructiōe ciuitatis hieruſalē de planctu et lamētatione ꝓpter deſtructā iſtā. Et hꝫ ca. 52.

1	2	3	4
ſuccenſa a facie aquilonis Olla	mala fecit pplſ meus Duo	ſi dimiſerit vir vxorem Uulgo	aſpexi terram et ecce Nihil
5	6	7	8
ad oppimates Ibo	ſtate ſuper Uias	nō dicet amplius Topheth	regis iuda eijcient Oſſa
9	10	11	12
aſcendit ꝑ feneſtras Mors	pereāt q̄ celū ⁊ terrā nō fecerūt Dij	dñe ſabaoth Tu	ſi diſputem Tecum
13	14	15	16
pone lumbare ſuper Lumbos	futurus es q̄ſi vir vagus Quare	mater mea Ue mihi	operati eſtis q̄ patres veſtri Peius

17	18	19
adamātino ſcriptū eſt peccatum iude Ungue	figulus faciebat opus ſuper Rotam	ſicut vas figuli Teritur
20	21	22
phaſſur miſit	ſedechias ad	predicta

hieremiam in | hieremiam | hieremias
Neruum | Misit | Joachim de

23 in dieb⁹ israel ⁊ Juda | 24 bonas ⁊ malas Ficus | 25 accepit de manu Calicem | 26 hieremias Rapitur

27 dicit dñs hiere. Fac vincula | 28 ananias cathenas hiere. Fregit

29 dū ceperint imple. ri. 7c. visitabo Anni | 30 oia q̄ locutus sum in libro Scribe | 31 plorans fi. lios suos Rachel

32 emitur anathot Ager | 33 q̄ facturus sum eis Et bona | 34 federis nō ob seruauerunt Vervaqȝ | 35 filij obediunt patri Rachab

36 rex volu. men Scidit | 37 panis datur hieremie Torta | 38 mittūt hiere miam in Lacum | 39 rex babylonis sedechiam Cecat

40 hieremias cū godolia Manet | 41 godo lias Interit | 42 hieremias pro populo Orat

43 egyptū q̄s dereliq̄rat nabuch. Intrant | 44 regine celi Et libant | 45 hieremias consolatur Baruch

46 percutit a nabuch. Post nechao | 47 domini vsqȝquo O mucro

48 pphetat de ei⁹ cōtritione De moab | 49 similiter prophetat Et ammon

50 similiter contra Babylon | 51 Babylon Cecidit | 52 reliqas transfert Nabuzarda

¶ Threni. i. lamētatiōes hieremie sup ciuitatē hierusalē. Et habet capi. 5.

1 ciuitas plena pplo ¶ Sola sedet | 2 senes cinere capita sua Consperserunt

3 vidēs paupertatē meā Ego vir | 4 mutatus est Color | 5 nostrā pecunia bibim⁹ Aquam

¶ Baruch in q̄ agit de verbis q̄ legit captiuis i babylonia de p̄nunciatione reditus ppli isrl' ⁊ eorū q̄ futura erunt temporibus vltimis. Et habet capi. 5.

1 audientes baruch ¶ Plorabant | 2 baruch ⁊ alij Orant | 3 israel man. data Audi

4 est in terris cum hoibus Visus | 5 i. pijce planctū hierusalem ⁊ induere decore Jace luctum

1 quatuor animaliū | 2 supra pedes | 3 volumen istud

Ezechiel in	Vultus	Sta		Comede
quo agitur de	4	5		6
viſionibus ipſi	ſuper dextrum ꝛc.	pilos accincto gladio		dñs domus Iſrael
us ꝛ de ſceleri-	Dormi	Raditq;		Minatur
bus iudeorum	7	8		9
de ruina hieru	dicit dñs: fac	parie-		viri ꝛc.
ſalem ꝛ de eius	concluſionem	tem		niebant
reparatione. Et	Concludit	Fodit		Sex
habet ca. 48	10	11		
	a dextris domus	viginti quinq; viri in introitu porte		
	cherub	Bis decaquinq;		
	12	13		14
	de loco ad locum	reprehenduntur		noe: iob: dan.
	Migrat	Falſiloqui		Tres
	15	16		17
	quid fiet de ligno	dixi. Viuo in tuo		aquila magnarũ alarum
	Vitis	Sanguine		Grandis
	18	19		20
	acerba comeditur	factus eſt magnus		alloquitur ezechiel
	Vua	Leoq;		Senes
	21	22		23
	exacutus ꝛ limatus	es: ſtannum: ꝛ plũbum		oolla ꝛ ooliba
	Gladius	Conflat		Mulieres
	24	25		26
	mea mortua eſt veſpere	pone faciẽ tuã ꝯ filios		dixit in hieruſalem
	Vxor	Ammon		Tyrus
	27	28		29
	tyri	precioſi nominantur		Pone faciẽ tuã ꝯ regem
	Decor	Et lapides		Pharaonem
	30	31		32
	deus brachiũ pharaonis	pharao ad inferos		pharaonẽ regem egypti
	Frangit	Deſcendit		Plangunt
	33	34		
	ſi viderit gladium	meas requiram		
	Speculator	Oueſq;		
Daniel in q̃	35	36	37	38
agitur de mun	prophetat	effundam ſuper	veſtros	pone fa-
di monarchia	contra	vos mundam	aperiam	ciem contra
ꝛ de mutationi	Seir	Aquam	Tumulos	Gog
bus temporum ꝛ	39	40	41	42
de poteſtate ꝛ e	gog ꝛ oẽm mul-			
ternitate regni	titudinẽ eius	menſurat	mẽſurat ſup qḋ	edificium
chriſti de hiſto-	Sepelit	Intus	Et	Extra
ria ſuſanne de	43	44		45
deſtructione bel	maieſtas dñi ingreſſa eſt	porta hec erit		ſanctuarium
atq; interfectiõe	Templum	Clauſa		Diuiſit
draconis. Et hꝫ	46	47		48
capi. 14.	faciãt ſacerdos holocauſta	a latere dextro		nomina tribuum
	Per ſabbata	Poſt aqua		Nomen
	1	2	3	4
	tres pueri in	daniel myſte-	in fornace:	cernitur in
	aſpectu regis	rium ſtatue	benedictus eſt	viſione

¶Stant Referat Canunt Arbor

5 6 7

ſcriſtens in pariete Manus — rex ſtatuit:vnt:⁊ da niel mittit in lacu Dicit — viſion in quat tuor beſtiarum Abhoret

8 9 10

capraru cernit pugnante cum ariete Poſt hircum — referat myſteriu .lxx. hebdomadarum Gabriel — veſtitus lineis et renes eius Vir

11 12 13 14

fortis ſurget ⁊ dñabitur Rex — in tpe illo cõſurget Michael — ſuſana libera Mulier — deſtruxit ⁊ dra conē interfecit Bel

1 2 3 4

pueros parit vxor oſee ¶Tres — iuxta dies iu uentutis ſue Canet — me dies multos Expecta — nocte mr:⁊ plicet ppls Tacet

5 6 7

meam effundā quaſi aquam Iram — die ſuſci tabit nos Tertia — quieuit ciuitas donec fermentaretur Totum

8 9 10

in gutture tuo quaſi aqla Sit tuba — dñe vinum Non libent — frondoſa iſrael Vitis

11 12 13 14

iſrael ⁊ dilexi eū Puer — inualuit iacob Angelo — ero mors tua Mors — ero quaſi Ros

1 2

terram:ſcilicet eruca:locuſta:bruchus:⁊ rubigo ¶Quattuor extirpant — ſanctificate ieiunium Ieiunant

3

ſeruos meos ⁊ ancillas:⁊ vendam filios veſtros Spiritus implet

1 2

damaſci ¶Quadriſcelus — plauſtrum onuſtū feno Strider

3 4

⁊ circūietur terra Tribulatur — ſuper vnam ciuitatem:⁊ nō ſup aliam Non pluit eque

5 6 7

in tpe illo tacebit Prudens — eburne/is dormitis In lectis — ſite dñs ⁊ i manu ei trulla Stat muro

8 9

vncinum pomorum Pomaqꝫ — vidi dñm ſuper altare Stantem

1 2

dñs ad gentes ¶Legatum miſit — quando veniet dominus Et erit ſaluatio ſyon

1 2 3 4

Ionas mittit in mari ¶Poſt ſortes — deglutit ionā Cetus — niniuite Cõuertunt — de abſciſiōe lædere Dolet ipſe

1 2 3 4

¶Oſee q loquitur d idolatria ppli iſrl ſignata p mulierē meretricē d inundatiōe ⁊ pctōꝝ ⁊ de admonitiōne vt filij iſrl ad dñm cõuertantur. Et hꝫ ca.14.
¶Ioel q loqt d cõſūptiōe terre iudeoꝝ per ucā bruchū locuſtā: ⁊ rubiginē de lductione ad penitētiā:⁊ de iudicio futuro: ⁊ hꝫ ca 3.
¶Amos q̄ de ſceleribꝫ iudeorū ⁊ gētiū loqt de ira dei ⁊ vindicta ſup eos vētura: iducit qꝫ ad pniam ⁊ predicit finalē reparationē cõplectit. ⁊ hꝫ cap.9.
¶Abdias q de cõminatione ⁊ dſtructōe dom et eſau pſonat. ⁊ habet.c.j. ſm alios.2.
¶Ionas q de naufragio ione loqt:⁊ in h xpi paſſionē pfigurās: mūdū ad pnias reuocat atqꝫ ſub noie niniue ſalutē gentium prefigurat. ⁊ hꝫ.c.4.

dñs ſup ex | pandens | eoꝝ excó | tu gregis
celſa terre | ante eos | riauerūt | nebuloſa
¶Calcat | Iter | Pellem | Turris

¶Micheas:q̃ ꝑdicit ſamarie deuaſtationē ⁊ captiuitatē ac interitū principū iſrl' ⁊ pſeudo ꝓphetaꝝ: ⁊ de ingratitudine ⁊ malicia eoꝝ dem. Et hꝫ capi.7.

5 | 6 | 7
ex te mihi egredietur | popule me⁹ | populum tuum
q̃ ſit dñator in iſrael | qd feci | in virga
Bethleem | Tibi | Paſce

1 | 2
flos libani | ſuper mōtes euāgelizātis ⁊ annūciātis pacē
¶Languit | Ecce pedes

¶Naũ q̃ loquit' de ira dei ⁊ vindicta grauí ꝯ niniue q̃ ad ꝑdicationē ione pniāz egerūt de pctis ⁊ poſtea fuerūt pctis maioribus inuoluti. Et hꝫ capi.3.

3
quis cōmouebit ſup te caput
Vaſtata niniue tota

¶Abacuch: loquit' ꝺ diſputatiōe quā ꝓpheta fecit cū deo ⁊ hoc mūdo ⁊ quō iuſti cōculcant' ⁊ pſperant' iniqui. Et hꝫ capitu.3.

1 | 2
abacuch cū dño: q̄re nō reſpicis | ſi morā fecerit
ſup iniqua agētes | expectat eum
¶Diſputat | Et ſcribit viſum

3
dñe audiui auditum tuum ⁊ timui
Poſt cantica pſallit

¶Sophenias: q̃ de iudicio dei ꝯ iudeos ⁊ gētes extraneas loquit' ⁊ de ꝯſolatione ppl'i iſrl'. Et hꝫ capitu.3.

1 | 2
dñi eſt ⁊ velox nimis | denunciatur
¶Magna dies | Et pena reis

3
in iudicio finali
Iubilatio iuſtis

¶Aggeus q̃ ꝑdicit reuerſionē iudeoꝝ ⁊ de reedificatione tépli: ac ciuitatis reuocatione. Et habet capitu.2.

1
zorobabel filius ſalathiel ⁊ ieſus filius ioſedech.
¶Edificant templum

2
dominus celum ⁊ terram
Mouet omnia zorobabelq;

¶Zacharias: q̃ loquit' de liberatiōe iudeoꝝ ⁊ de vindicta ꝯ inimicos eoꝝ: ⁊ de hūilitate aduentus xp̄i ⁊ paſſionis eiuſdē. Et hꝫ capi.14.

1 | 2 | 3
inter myrteta | quattuor cōdūtur | ſtat a dextris
¶Myrta | Fabri | Sathan

4 | 5 | 6 | 7
magne corā zorobabel | volumē | tertia eq albi | vobiſmetipſis
Monſq; | Volans | Quadriga | Bibiſtis

8 | 9 | 10 | 11
nō erat introeunti | aſcēdēs ſup | petita a dño | .xxx. argēteoꝝ
Pax | Aſinam | Pluuia | Precium

12 | 13 | 14
quaſi ſup vnigētū | ſuſcitare ſup paſtorē | eq eſt ſanctum dño
Flent | Framea | Frenum

¶Malachias q̃ loquit' de abiectione ppl'i iudeoꝝ ⁊ ſacrificioꝝ eius ⁊ de aduentu xp̄i. Et hꝫ capi.4.

1 | 2
meū gētibus dicit dñs | meum cum leui
¶Eſt nomen magnum | Pactum

3 | 4
angelus dñi | veniet añ diē dñi
Mittetur | Helias

1 | 2 | 3
antioch⁹ fuit rome | pugnat pro lege | conteritur iuda

¶ Obſes | Mathathias | Seron

4
videns fugam ſuorum
Lyſias

5
fugit ad phanū qḋ eſt in carnaim
Tim otheus

6
cadit ſub elephante
Eleazar

7
capite priuat ⁊ dextera
Nichanor

8
cū romanis ineunt
Fedus

9
erat in dextro cornu
Bachides

10
occupauit ptolomaidā
Alexander

11
exaltauit ionathan
Demetrius

12
prodidit ionathā
Triphon

13
cū filijs occiditur
Jonathas

14
ſummo ſacerdotio fungitur
Simon q̃

15
ſuccedit patri
Joannes

¶ Machabeorū .j. in quo agit de filijs inter hebreorū duce ex gentē pſarū: ⁊ de liberatōe ppli ſub mathathia iuda ionatha ⁊ ſimone ⁊ hꝫ ca. 16.

1
de aquā
craſſā
¶ Ignis

2
incluſā p
hieremiam
Archa

3
helliodorū
ambiebāt
Flagra

4
ſummū ambit
ſacerdotium
Jaſon

5
ſpoliat
templum
Anthiochus

6
ſtilla co
meditur
Caro

7
fratres
perimuntur
Septem

8
intolerabilis gentibus efficitur
Judas

9
antiochus miſere
Rex moritur

10
templum iudei
Purgant

11
de voluntate regis
Dat lyſia dextras

12
argenti miſit iudas duodecim
millia pro peccatis mortuorum
Drachmas

13
anthiochus venit
contra iudam
Eupatoris

14
contra iudam
Fraus alchimi

15
propter blaſphemias
Mors nicanoris

¶ Machabeorū .ij. in quo recapitulant̄ q̃dam in pͥo libro dicta deinde agit de tribulatiōe ppli de cōſtātia ſeptē fratrū ⁊ matris eorū ⁊ d liberatōe ppli p iudā machabeū. Et hꝫ ca. 15.

1
eſt ieſus q vocat
chriſtus
¶ Natus

2
a tribus magis
Adoratur

3
⁊ baptizatus
in iordane
Lotus

4
diabolus ⁊ vocatio petri
andree: iacobi ⁊ ioānis
Tentat

5
in monte. Beati
pauperes
Docet

6
dicens. Pa-
ter noſter
Orat

7
nolite iudicare
Dogma

8
datur infirmis
Salus

9
mattheum
Vocat

10
duodecim
Elegit

11
ioannem baptiſtā
Laudat

12
ſabbato
Sata tranſit

13 | 14 | 15

¶ Matthe⁹ in quo principaliter de xpi hūanitate agit. Et hꝫ cap. 28.

	exigit q̄ ſeminas Poſt enigma	ioannis truncatus Caput	panibus ſaturati ſunt Septem
	16 petro dantur Claues	17 transfigurationis Decor	18 in medio ſtatuitur Infans
	19 matrimonij Unio	20 operarijs datur Denarius	21 clamant oſanna Pueri
	22 cenſus oſtendite mihi Numiſmaq3	23 ſcribis ⁊ phariſeis Ue ve	
	24 ante die iudicij Prelia	25 venturū preducitur Judicium	26 diſcipuli cum chriſto Cenant
	27 chriſtus in cruce Patiturq3	28 chriſtus apparet mulieribus Reſurgit	
¶ Marcus in quo precipue agit de xp̄i fortitudine ⁊ reſurrectione: ⁊ hȝ capi.16.	1 ioannes baptiſmum ¶ Predicat	2 ieſus diſcipulos Excuſat	3 ſibi duodecim ap̄los Sociat
	4 loquitur Prouerbia	5 merguntur in mari Porci	
	6 Filia hero diadis Saltat	7 manibus manduca re non coinquinat Non lotis	8 homines ambulant Uelut arbo
	9 candidas veſtes Fullo	10 per foramen acus Camelum	
	11 veſtimenta ſua in via Sternunt	12 ponit vidua Era duo	13 precedens iudicium dolor
	14 comeditur Azima	15 chriſti Paſſio	16 reſurrectio Uita
¶ Lucas i quo agit ſpecialr de paſſiōe ⁊ morte xp̄i. ⁊ hȝ ca. 24.	1 eliſabeth ⁊ maria ¶ Concipiunt	2 ieſus pānis inuoluitur Puer	3 baptiſmatis Unda
	4 naaman Syrus	5 retia petrus Laxat	6 eliguntur diſcipuli Duodeni
	7 mr̄ adoleſcētis ⁊ peccatrix Flent	8 rogat pro filia Jairus	9 foueas habent Uulpes
	10 mittūtur. lxxij. Bini	11 dei ejicio demonia Digito	12 anima habes poſita Bona multa
	13 mulier nec poterat ſurſū reſpicere Inclinata	14 fuga enī Bouum	15 filius ꝓdigus paſcitur Siliquis

16 diues induitur Byſſo	17 dece mundati ſunt a Lepra	18 iniquus veretur Judex	
19 Excipit ieſum gaudens zacheus	20 habent vnā vxorem Septem viri	21 cum audieritis Prelia	
22 manducatur Paſchaqꝫ	23 chriſti Mors	24 vbis dicit ieſus diſcipulis Pax	
1 In principio erat Verbum	2 In vinum in nuptijs Mutat aquas		
3 venit ad ieſum nocte Nicodemus	4 ſamaritane Et hydria	5 aque piſcine Motus	
6 vinus qui de celo deſcēdi Sum panis	7 ſcenophegie iudeorum feſtum		
8 In medio Stat adultera	9 a natiuitate illuminat Cecus	10 vnum & vnus paſtor Ouile	
11 lazarus q̄triduanus Fetet	12 vnguenti Libra	13 diſcipulorum lauit Pedes	14 ego ſum Via
15 ego ſum vera Vitis	16 & plorabitis vos Flebitis	17 pater venit hora Orat	
18 eſt ieſus a pontificibus Illuſus	19 & in monumento nouo ſepelitur Moritur		
20 & apparuit magdalene Surrexit	21 ad mare tyberiadis Se manifeſtat		

Joannes in quo xp̄ diuinitatis ſacramenta aperiūtur & hꝫ capi.21.

1 paulus arguit Gentes	2 arguit Judeos	3 ſimul arguit Utroſqꝫ
4 multarum gentium Patrem	5 reconciliauit nos deo Domini mors	
6 chriſtus vltra Non moritur	7 cōſentio: q: bona eſt Legi	8 ſepabit a charitate xp̄i Quis nos
9 eſt filiorum & gloria Et adoptio	10 creditur ad iuſtitiam Corde	
11 ſi radix ſancta & Rami	12 ſinguli alter alterius ſumus Membra	13 dei eſt: vindex in ira ei qui male agit Miniſter
14 Infirmus eſt manducet olus	15 ſcripta ſunt ad noſtram doctrinam ſcripta ſunt	16 ſcribit fidelium

Ad Roma. in qua apl's reuocat romāos ab erroribus gentiū & cerimoījs legis ad veram catolicā fidem: & hꝫ ca.16.

	Qui	Quecū q3	Salutes
¶Ad cor.i. i q̃ quoſdā a falſis apoſtol' ꝛ ꝓphetis p eloquentiā quoſdā do p obſeruātiam legi iudaice ſeductoſ. reuocat ad veram fidē ꝛ euāgelicā ſapiētiā. h3 capi.16.	1 nō ſint in vobis: ſitis aūt perfecti in eodē ſenſu ¶Schiſmata	2 ſapientiam lo quimur inter Perfectos	3 potum ꝛ di vobis Lac
	4 nos ꝓpter xp̄m vos aūt prudētes Stulti	5 noſtrū imolatus eſt chriſtus Paſcha	6 non poſſidebunt regnum dei Rapaces
	7 vxorem habeat ꝓpter fornicationem Quiſq3 ſuam		8 idolum in mūdo: ꝛ q̄ nullus deus niſi vnus Nihil eſt
	9 triturantis non alligabis Bouis os	10 vos nō app̄hendat niſi humana Tentatio	11 ſuā vnuſq̄ſq3 p̄ſumit ad manducandum Cenam
	12 diuidens ſingulis Ut vult	13 hoīm loq̄r ꝛ angeloꝝ Si linguis	14 mulieres in eccleſijs Taceant
	15 corpus ſpirituale Surget		16 ſe eccleſie Coadunent
¶Ad cor.ij. in qua eoſdē ad pnitētiā conuerſos ꝛ emēdatos ꝯſolat' ꝛ laudat h3 ca.13.	1 noſtra hec, eſt teſtimoniū conſcientie noſtre ¶Gloria	2 propter vos in perſona chriſti Donaui	3 cordis carnalibus non lapideis Tabulis
	4 fictilibus habemus theſaurum Uaſis	5 facta ſunt omnia Noua	6 ecce nunc acceptabile Tempus
	7 q2 ꝯtriſtati eſtis ad penitentiam Gaudeo	8 voluntas accepta eſt Prompta	9 qui parce ſeminat ꝛ parce ꝛ Meteт
¶Ad gal. in q̃ ipſos ſeductos a falſis aplis vt ad legē ꝛ circūciſionē reuerterent: reuocat ad verā fidē. Et h3 capi.6.	10 ꝛ preſentes in facto Tales 11 hebrei ſunt ꝛ Ego 12 .i. raptus pauli Uiſio		13 omnem verbum in ore duorum Stabit
	1 apud petrum diebus quindecim ¶Manſit	2 petrus cum gentibus Edebat	3 dicte ſunt repromiſſiones Abrae
¶Ad ephe. in q̃ ephesij q ab apoſtolo verbo veritatis accepto p.ſtiterūt in fide ipſos collaudat ꝛ h3 capi.6.	4 letare que non paris Sterilis	5 ſpiritus eſt charitas Fructus	6 mihi mundus eſt ꝛ ego mundo Crucifixus
	1 chriſtum a dextris in celeſtibus ¶Conſtituens	2 ſanctorum ꝛ domeſtici dei Ciues	3 genua mea ad patrem Flecto
	4	5	6

bona homi
nibus
Dedit

mulieris vir ſicut
xp̄s caput eccl'ie
Eſt caput

aduerſus rectores
tenebrarum
harum

1
cupio ⁊ eſſe cum xp̄o
Diſſolui

2
in noie ieſu omne genu
Flectatur

3
me extendens ⁊ priora
Ad interiora

4
mea ⁊ gaudium meum
Corona

1
p ſanguinē crucis ei⁹ q̄ i celis ⁊ q̄ i terris
¶ Pacificās

2
vos decipiat p philoſophiā
Ne quis

3
ſunt querite
Que ſurſum

4
ſermo veſter ſale ſit ↄdit⁹
Sal ſit in ore

1
facti eſtis oīb⁹ credētib⁹
¶ Forma

2
cū multo deſiderio
Uidere

3
predicat
Fidem

4
deſcendet de celo
Tuba

5
⁊ ſecuritas cū dixerint
Pax

1
datur in interitu
¶ Pena

2
peccati filius perditionis
Homo

3
audiuimus inter vos ambulare inquiete
Quoſdam

1
precepti
charitas
¶ Finis

2
prim⁹ formatus
eſt: deinde eua
Adam

3
ſue qui preeſſe
neſcit quomodo
Domui

4
ad omnia vtilis eſt
Pietas

5
honora: que
vere vidue ſunt
Uiduas

6
contentiones ex
pugnis verborum
Oriuntur

1
ſum cui credidi
¶ Certus

2
labora ſicut bonus
Miles

3
homines ſeipſos amantes
Erunt

4
oportune: importune: argue
Inſta

1
cte oz epi'eē
¶ Sine

2
ſalutoris nr̄i apparuit
Gratia

3
fidele ⁊ de his volo te ↄfirmaꝛ
Sermo

1
fecit ⁊ ſecula
¶ Per quem

2
xp̄o omnia pater
Subiecit

3
donec cognominet
Hodie

4
eſt ſermo dei ⁊ efficax
Uiuus

5
ex oīb⁹ aſſumpt⁹
Pontifex

6
crucifigētes filiū dei
Rurſum

7
ſalē melchi

8
miniſter tabernaculi

9
vitule

10
hēs lex futurorum

¶ Ad philippē. in q̄ q2 philippēſes accepto veritatis ꝟbo pſtiterūt in fide nec receperūt falſos apl'os: ipſos collaudat. ⁊ hꝫ capi. 4.

¶ Ad coloſſenſes i q̄ coloſſenſes ꝑuerſos a pſeudo apoſtolis: corrigit apl's eos ad fi dei veritatem adhortans. Et hꝫ capi. 4.

¶ Ad teſſalonicēſes. i. in q̄ eos laudat: q2 verbo ꝟitatis accepto cū pſecuti fuiſſent a ciuibus ſuis pſtiterūt in fide: nec falſos apoſtolos receperūt habet capi. 5.

¶ Ad theſſalonicēſes. ij. in q̄ inſtruit eoſdē de nouiſſimis tpibus: de aduētu pſecutiōe ⁊ fallacijs antixp̄i ⁊ de ipſius exaltatiōe atq3 ruina. hꝫ capi. 3.

¶ Ad timo. i. i q̄ timotheū iſtruit de ordinatiōe ⁊ officio epi⁹ ⁊ diaconat⁹: atq3 oīs eccl'iaſtice diſcipline. ⁊ habet capi. 6.

¶ Ad timo. ij. i qua timo. ꝓ citat ad martyriū iformās de catholica ꝟitate ⁊ nouiſſimis tpibus. Et hꝫ ca. 4.

¶ Ad titū in q̄ inſtruit ipꝫ de ↄſtōne pſbr̄oꝝ ⁊ cōuerſatiōe ſpūali ac hereticis vitādis. Et hꝫ capi. 3.

¶ Ad phile. deniq3 de fide ⁊ charitate in ſctōs ↄmēdat ⁊ vt oneſimo idulgeat pcaꝝ. hꝫ. j. ca. S3 in verſibus nulla ſit mentio

¶ Ad heb. in q̄ apl's defectū ⁊ euacuationē legis moſaice ⁊ pfectionē legis euāgelice oñdit ⁊ q xp̄s ſit ver⁹ de⁹ ⁊ hō dei ⁊ hominum mediatorꝫ hꝫ capi. 13.

ſedech qđ deus ⁊ nō homo aſperſus donorum
Rex Fixit Linis Umbram
11 12 13
eſt ſperandarum deus quem altare de quo edere non
rerum ſubſtantia diligit habēt poteſtatem
Fides Caſtigat habens

¶ Actus apoſtolorum: i quo ſcribēs lucas xp̄o in celum aſſumpto viſibili ſpūſſancti miſſionē declarat geſtaqȝ apſōꝝ ⁊ p̄cipue pauli atqȝ inān. tia naſcētis eccleſie deſcribit. Et hȝ capi.28.

1 2 3 4
eligitur factus eſt re claud⁹ ad erant illis
mathias pente de celo vocē petri communia
¶ Sorte Sonus Salit Omnia
5 6 7
ananie ⁊ diaconi
saphyre ordinantur ſtephan⁹ inuocās dñm
Fraus Septem Lapidatur
8 9 10
accedit ad eunuchum conuertitur ſubmiſſum de celo
Philippus Saulus Uas
11 12
circuncisi cum petro capit petrum
Diſceptant Et herodes
13 14 15
Dixit paulus obtulerunt pau qđ neqȝ nos neqȝ pr̄es
ad magnum lo ⁊ barnabe portare potuimus
Cecus eris Tauroſqȝ Jugum
16 17
dominorum exiuit pro
pter phytoniſſam predicat paulus
Spes queſtus Athenis
18 19 20
percutiebāt añ tribūal mouet ſeditionē pp dianā iuuēis q cecidit d̄ feneſtra
Soſtenem Epheſij Redit viuus

¶ Jacobi: in q̄ ad patiētiā ſuadet: ⁊ apd̄ deū nō eē pſonarū acceptionē docȝ malaqȝ ex vitio lingue p̄uenientia apit: bella ⁊ cōtrouerſias reprehēdit: ⁊ ad virtutes inducit: ⁊ hȝ capi.5.

21 22
ligauit paulum ceditur paulus
zona Flagellis
23 24 25
liberat   dixit ceſarem appella
paulum audiuit paulum ſti ad ceſarem ibis
Judex Et felix feſtus
26 27 28
mittit paulum romam a paulo docebantur venit paulus
Aggrippa Que Romam
1 2
beatus vir qui tētationē ⁊ demones credunt
¶ Suffert Tu credis
3 4 5
nullus hō domare pōt ⁊ lucrum faciemus ſit ſermo veſtrī
Linguam Mercabimur Eſt non

¶ Petri.i. in q̄ ſcribēs petr⁹ grās agit deo q paſſionē filij ſui genus hūanū ſaluauit ad recte viuēdum oēs erudiens: ⁊ hȝ capitula.5.

1 2 3
ſanguine re- eſtote omni hu patimini propter
dempti eſtis mane creature iuſtitiam beati
¶ Agni Subiecti Si quid
  in omnibus

4
in omnibus charitatem habentes
Mutuam

5
quia aduerſarius veſter diabolus
Uigilate

1
voce delapſa ad eum
Filius eſt meus

2
noe iuſticie preconem cuſtodiuit
Octauum

3
frater noſter paulus
Chariſſimus inde

1
ab initio qđ audiui mus: qđ vidimus oculis
Quod fuit

2
prodierunt: ſed non erant ex nobis ex nobis

3
qm̄ tranſlati ſumus de morte ad vitam
Scimus

4
charitas eius in nobis eſt
Perfectaq̧

5
qui teſtimonium dant in terra ſpiritus aqua: et ſanguis
Tres ſunt

1
dn̄e: ſenior et natis eius quos ego diligo
Electe

2
ſeniori chariſſimo quē ego diligo in veritate
Gayo

1
ieſu chriſti ſeruus
Judas

2
Michael cū diabolo diſputans
Archangelus

3
prophetauit. Ecce venit dn̄s in ſctis milibus
Enoch

1
candelabra aurea vidi
Septem

2
eccleſie erudiuntur
Bis bine

3
eccleſie docentur
Tres

4
poſita erat in celo
Sedes

5
quis eſt dignus ſignacula eius
Soluere

6
ſigillum ſoluitur ex precedentia
Sextum

7
cētū q̄dragintaq̄ttuor
Milia

8
aureū hn̄s angelus
Thuribulum

9
abyſſi aperuit
Puteumq̧

10
Septē locuta ſunt
Tonitrua

11
duo occidentur
Teſtes

12
Michaelis cū dracone
Pugna

13
beſtie aſcendūt
Due

14
ſcti canticū nouū
Cantant

15
vidi. vij. āgelos hn̄tes
Plagas

16
effūdūt. 7. āgeli
Phialas

17
vēi oſtēdā tibi dānatiōēȝ magne
Meretricis

18
reges terre ſuper babylon
Flebunt

19
beati q vocati ſunt nuptiarū agni
Ad cenam

20
corpora mortuorum
Surgunt

21
ornatā viro ſuo
Sponſam

22
et merces mea mecum eſt
Uenio iam.

Finis tabule tertie.

Petri. ij. i q̄ apſ[l]s inducit credētes ad tenēdū fidei v̄itatē ȝ hereticorū dānans falſitates: et hȝ chriſti aduentū cōſcribens Et hȝ cap: a. 3.

Johis. j. i q̄ ioh. teſtificat̄ de verbo veritatis et vite ad ↄfeſſionē pctōꝝ hortās aſ firmās nos ieſuȝ habere aduocatū ad patrem: amorē mūdi diſſuadēs: et ad dilectionē ȝ dei et ꝓximi inducens: et hȝ ca. 5.

Joh. ij. in q̄ electā et filios eius cōmēdat ad fraternam hortās charitatē et vt hereticos deuitent admonet: et hȝ capl̄ȝ. j.

Joh. iij. i q̄ gaiuȝ pietatis cā extollit. vtq̧ cōſtās ſit hortat̄ et hȝ capl̄m. j.

Jude i qua iudas oēs de ſalute ꝓpria monet īducēs altercationē michael cū ſathana deteſtat̄ q̧ hereticoꝝ vitaȝ hȝ ca. j. ſm alios. 3.

Apocalypſis: in q̄ agit̄ de reuelatiōibus factis ioh. p āgeluȝ i pathmos inſula: et de tribulationibus q̄s eccliā xpi tunc patiebatur: et in futurum paſſura erit: et de ſupplicijs damnatorū ac p̄mijs electoꝝ. Et hȝ ca. 22.

✠✠✠

¶ Tabula quarta alphabetica ex ſinglis libris & capitulis totius biblie: tã ex veteri q̃ nouo teſtõ: a reuerendo in ſacra ſcriptura magiſtro Gabriele bruno veneto ordinis minorum: miniſtro prouincie terre ſctẽ: ſumma cura & ſollicitudine cõpoſita ac ordinata: per quã quãcũq materiã vel hiſtoriã in quocunq libro biblie poſitã: incipiẽdo quãq a vocabulis: quãq a verbis: & nõnũq̃ etiam a proprijs nominibus non minus facillime q̃ copioſiſſime poteris iuenire: q ſi vna & eadẽ hiſtoria ſub diuerſis vocabulis reputat nõ ignorãter actũ reputet: ſed vt facili9 talis hiſtoria reperiat. Inueniet q diligens lector in hac noua pñti annotatiõe non ſolũ librorum atq capitulorum ſingulorũ quotas ſed etiam per ſingula interſticia ac paragraphos ſuas appropriatas lr̃as quibus facile & ad manũ omnia comperiet.

¶ De incipientibus a littera A.

Aaron fit ſummus ſacer. exo.28.a
Aaron conſecrat ſacer. leui.8.a.
Aaron offert ſacrificium leui.9.a.b
Abel occiditur a cain gen.4.b
Abela ciuitate prouerbium. ij.reg.20.f
Abijciamus opera tenebrarũ roma.13.d
Abortiuus melior q̃ q cẽ.ñ. eccl.6.b
Abraam egredit de terra ſua geñ.12.b
Abraam a loth ſeparat geñ.13.c
Abraam vicit quattuor reges geñ.14.c
Abraam credidit deo ge.15.b
Abraã offert filiũ pro victi. geñ.22.b
Abraam duos filios habuit gal.4.c
Abre dicte ſunt repromiſ. gal.3.c
Abner occiditur a ioab ij.re.3.e.f
Abias rex ſuper iudã re. ij par.13.a
Abſalon fugit patrẽ dauid ij.reg.15.g
Abſtinere a carnalibus.deſi. i.pe.2.g
Abſterget deus oẽm lachry. apo.21.b
Abſq ſynagogis fa.vos ioh 16.a
Abſtulit ſarã abimelech geñ.20.a
Achan lapidatur ioſue.7.d
Achaz rex regnat iiij.reg.16.a
Achaz moritur ij.para.28.d
Accepi a dño qd & tradidi vo. j.cor.11.e
Accepiſtis ieſum: in ipſo am. col 2.b
Accipiens a deo patre honorem ij.pe.1.d
Acceptio perſo.nõ eſt apud deũ col.3.d
Achior dc.dicit do. iudith.5.a.b.c.d
Accuſatur ioſeph a dña geñ.39.c
Accuſator fratrum noſtrorũ apo.12.c
Adoleſcentiores vi.deui. timo.5.b
Adonai manifeſtatur moyſi exo.6.a
Adorabũt deũ viri de lo. ſoph.2.c
Adoratur chriſtus a magis mat.2.b
Adoleſcentiã nemo con. j.timo.4.c
Adoleſcentule vi.ſuos ament titũ.2.a
Adoleſcentes ſubditi ſenio. j.pe.5.b
Adminiſtratorij ſunt ſpiri. heb.1.d
Aduocatũ habe.ie.chri. j.ioh.2.a
Afflictus eſt ionas afflictione ione.4.a
Agag rex occiditur j.reg.15.g
Agar ancilla ſarai fugit geñ.6.b.c
Agareni tra.ſunt in ma.iſrl. j.pa.5.c
Age peni.& prima opera fa. apo.2.b
Agnus ſtabat ſup mõ.ſion. apo.14.a
Abias propht.vxo.hiero. iij.re.14.b
Alexander occiditur j.mach.2.b
Altare ordinatur exo.30.a
Altare fit de lignis ſethim exo.27.a
Altare ſacratur vnctione leui.8.b
Altare ſciſſum in bethel iij.reg.13.a
Alchimus occiditur j.mach.9.f
Alia clari.ſolis alia lune j.co.15.e.f
Alligari & mori pro chriſto act.21.c
Amaſias regnat in iudea ij.para.15.a
Aman multũ exaltatur heſter.3.a
Ambulare in ſapientia col.4.a
Amici.huius ſeculi.ini.eſt iaco.4.a
Amon de quo prophetat ezechiel. eze.15.a
Ananias vendidit agrũ act.5.a
Angit pharao iſrael exo.5.b
Angelus luc.cũ la. geñ.32.f.oſee.12.a
Angelus bo.miſ.eſt po.iu. ij.macha.2 b
Angelus nõ ap.ſemen abrae heb.2.d
Angeli quattuor ſup quattuor apo.7.a
Angelus amictus nube & iris apo.10.a
Annis ſeptẽ ſeruiuit iacob geñ.29.d
Anime tue miſerere ezech.30.d
animã xp̃s poſuit pro nobis j.ioh.3.c
animal primũ ſimile leoni apo.4.c
ante bibentes excorti.virge geñ.30.f
Anthiocus ſpoliat templũ ij.mach.5.c
Anthiocus morit in fetore ij.mach.9.d
antichriſtus eſt q ve pa. et.ñ. j.ioh.1.c
antichriſtus eſt q nõ cõfitetur ij.ioh.1.b
annulum tradit aman mar. heſter.8.a
Annus tyberij ceſaris lu.3.a
apparuit in ſom.iacob ſcala geñ.28.c
apparuit ieſus diſ.ſu.poſt.re. io.21.b
apparuit gr̃a ſaluatoris noſtri titũ.2.c
apparuit benignitas ſalua. titũ.3.b
apparuerũt illis diſpartite lin. act.2.a

Aperit & nemo claudit apo.3.b
appellauit ceſarem paulus actu.25.c
apollonius occiditur j.mach.3.b
apoſtoli petri liberatio actuū.5.g
appollo iudeus credēs predi. actu.18.f
aqua verſa eſt in ſangui. exo 7.c
aquā de bethleē cō.da. j.paſ.12.d
aquā conuertit ieſus in vinū ioh.2.b
aquā percuſſit de pe.moy. exo.17.b
aquam laſſo non dediſti iob.22.a
aque egreſſe bis percutiens nu.20.b
acquirit iacob gratiam eſau ge.33.a.b
acquiſitio ſapiē meli.auro pro.3.b
arbitror omnia vt ſtercora phi.3.b
arbor non faciens fructum lu.2.b
arbor que non facit fruct.de. mat 7.c
arca noe fit centum annis gen.6.a
Archam intrat noe & alij gen.7.a
arcam poſt diluuium egredit̄ ge.8.c
arca dei transfertur in tēpluꝫ ij.pa.5.a
arca dei de domo amina. ij.re.6.a
arca trāſfert̄ de do.obe. j.para.15.d
argentū & aurū nō eſt mihi actu.3.a
argentea vaſa po.ſi.iſrael ab. exo.12.e
argue peccantem j.timo.5.d
artaxerxes ſcribit eſdre j.eſd.7.b
artifex beſeleel eligitur exo.31.a
aſcēdit.ia.in egyp.ad io. gen.46.d
aſſecutus eſt meam do. ij.timo.3.c
aſina balaam loquitur nu.22.e
aſperſio ſangui.vitule fit leui.16.c
aſpicient in quem confixerunt Zach.12.c
aſſur virga furoris dei eſa 10.d
at vbi venit plenitudo temporis. ga.4.a
athalia mulier regnat iiij.re.11.a
athenis paulus predicat. act.17.d
audite celi que loquor deu.32.a
audi iſrael mandata vite baru.b.2.b
audiui vocē quarti animalis apo.6.b
audiui vocē vnius aquile apo.8.d
auferet deus oēm lachry. eſa.25.c
aurū dat dauid ꝑ templo. j.para.22.c
auruꝫ ponderatum dat j.eſdre.8.g
aurū & argentuꝫ eruginauit iaco.5.a
aioth indicat & occi.eglō. iudi.3.b.c
azael percutitur ab abner ij.reg.2.e
azyma comeditur mat.26.b

¶ De incipiētibus a littera.B.

Babylonis turris edifi. gen.11.a
Babylon cecidit hiere.51.a
Baal idoli ſacer.ab.lx.oc. iij.reg.18.f
Balaaꝫ benedixit populuꝫ iſrael nu.22.b
Baldath loquitur ad iob iob.8.a
Baptiçatur xp̄s in iordane mat.3.c
Baptiçari in nomine ieſu act.8.a
Barbe raduntur nun.dd. ij.reg.10.
Barach vincit ziſaram ducē iudi.4.d
Beatus qui ſemp eſt pauidus pro.28.d
Beatus venter portans ch̄m luc.11.d
Beatus vir q ſuffert tentatio. iaco.1.b
Beatus qui legit & audit verba prophetie huius. apo.1.a
Beati mortui q in dn̄o mori. apo.14.c
Beati q cuſtodiunt veſtimenta apo.16.c
Beati q ad cenā agni vo.ſunt apo.19.b
beati q lauant ſtolas in ſan. apo.22.c
bel deſtruitur propter danielē dan.14.b
Bellū contra inimicos deu.20.a
benadab rex ſyrie ij.para.16.b
Benedicitur iacob.ab iſaac gen.27.d
benedixit iacob filios ſuos gen.49.a
benedictio duodecim tri. deut.33.a
benedixit ſamuel dauid j.re.16.c
benedixit dn̄s iob nouiſſi. iob.42.c
bn̄dictus q venit in nomi.dn̄i. lu.19.g
benedictus deus & pa.&c. ephe.1.a. j.pe.1.a
benedictio.claritas & ſapia apo.7.c
benefac iuſto & inuenī.retri. eccl.12.a
beniamin naſcitur gen.35.c
beniamin cū fra.de.ad. gen.43.d
beniamin genus j.pa.8.a
beſtia ſeptem capita de ma. apo.13.a
beſeleel artifex exo.31.a
bethſabee concepit de dauid ij.re.11.a
bibe aquam de ciſterna ꝓue.5.c
binos mittit chriſtus diſci. lu.19.a
blaſphemus lapidetur leui.24.c
blaſphemat rex aſſy.deum iiij.re.18.d
blaſphemus nicanor in. ij.mach.15.e
bona bonis creata ſunt eccl.29.c
bona facit dominus hiere.33.b
bonus odor ſumus deo ij.cor.2.d
bonū certamē certaui ij.timo.4.b
brachiū pharaonis fran. ezech.30.f
Breues dies hominis ſunt iob.14.a
bucella panis cū gaudio prouer.17.a
buccina de puluere vocatur nume.29.a

¶ De incipiētibus a littera.C.

Caleph pars terre datur ioſue.14.d
Calicem accepit de ma. hiere.25.d
Candelabrū aureum totuꝫ zacha.4.a
Canit ezechias canticum eſa.38.b
Canite tuba in ſion. iohel.2.a
Cantica dedicationis templi nee.12.d

Cantabant ſaul percuſſit mille	j.re.18.b
Canunt tres pueri in fornace	dan.3.e
Capitur hiere.	hiere.39.f ſʒ,medi⁹.37.c
Capre e pellis ponitur	j.re.18.c
Caput holoferni auffertur	iudith.14.b
Carduus miſit ad cedrum	4.regū.14.c
Carmen cecinit moyſes	exo.15.a
Carmen delbore	iudic.5.a
Carmina dauid poſt victoriá	2.reg.19.a
Caro cruda ſumitur	j.reg.2.c
Caro mea vere eſt cibus	ioh.6.f
Caro concupiſcit aduer.ſpi.	gal.5.c
Charitatem inuicem habentes	col.3.c
Charitas fraternita.ma.in	heb.13.a
Cecidit ſors ſuper mathiam	act.1.d.
Cecidit adoleſ.de cenacu.	act.20.b
Cecidit dux ſyrie cū exer..	iiij.re.7.b
Cecidit ſpūſſanctus ſuper oēs	actu.10.g
Cecus fit tobias	tobie.2.b
Cecus cecum ducens	lu.6.f
Cecus a natiuitate liberat	ioan.9.a
Celle ſacerdotum	j.paral.26.c
Celum ſedes mea	eſa.66.a
Celi quaſi ere fuſi ſunt	iob.37.c
Celum nouum ⁊ terra noua	apoca.21.a
Celum ⁊ terra tranſibunt	lu.21.f
Cenat chriſtus cū diſcipulis	mat.26.b.
Cenā ſuam qſqʒ preſumit	j.co.11.d
Centū q̄dragintaq̄tuor millia	apo.14.a
Cepit ieſus lauare pedes	ioh.13.a
Cham patrem noe irridet	geñ.9.d
Caim occidit abel	geñ.4.b
Cherubin ſera.dextris	ezech.10.a
Coronā aureā fecit in taber.	exo.37.a
Chuſi diffi.conſiliū achito	ij.re.17.c
Chriſtus in ſynagoga legit	lu.4.c
Congregati ſunt fi.iſrt in ſilo.	ioſue.18.a
Congregatio hypocrite ſte.	iob.15.d
Chriſtus pontifex futuroꝝ bonorū peram- plius ⁊ perfe.	heb.9.c
Chriſtus paſſus pro nobis	j.pe.2.d
Chriſto paſſo in car.arma.	j.pe.4.a
Chriſto confixus ſum cruci	gal.2.d
Cibus ſalomonis deſcribitur	3.re.4.c
cibus eſt caro chriſti	ioh.6.f
cinis vitule ruſe	nume.9.b
Circūciſio puerorum	geñ.17.b
circunciſio chriſti	lu.2.c
circūciſionē acci.homo in ſab.	ioh.7.c
circunciditur timotheus	act.16.a
circundabunt te inimici tui	lu.19.g
ciuitas magna	apo.11.b.vel.16.d
ciuitas ſancta hieruſalem	apo.21.a
clarificet nomen ieſu chriſti	ij.theſ.1.d
clauſis predicat apertionem	eſa.61.a
claues dantur petro	mat.16.c
claudus rectus ambulauit	act.14.b
claudit ⁊ nemo aperit	apo.3.b
cognitio peccati per legem	roma.3.c
cognoui vos ex omni cog.	amos.3.a
Comburitur ſodoma ⁊ go.	geñ.19.c
conceptio ioannis baptiſte	lu.1.c
confeſſio tobie	tobie.13.a
confitemini alte.pctā veſtra	iaco.5.d
conflantes ſtagnū ⁊ plū.	ezech.22.d
confractus eſt bel ⁊ nabo.	eſa.46.a
confortat dñs in tribula.	naum.1.b
collegerūt cōſiliū cōtra ieſum	ioh.11.f
coluber tortuoſus	iob.26.c
columne celi contremiſcunt	iob.26.c
comederunt ducti ad bely.	iiij.reg.6.c
comederunt carnē ppli	michee.3.a
commoda mihi tres panes	lu.11.a
comparatus ſum luto	iob.30.c
communicatio ſancti ſpūs	ij.cor.13.d
corde prudētis req.ſapi.	prouer.14.d
cor regis in manu dñi	prouer.21.a
cor tradet ad vigilandū	eccli.39.a
corda preparate dño	j.reg.7.a
corde creditur ad iuſtitiam	roma.10.b
cornelius timens deum	actu.10.a
cornua fecit ſedechias	ij.para.18.c
corripite inquietos	j.theſ.5.c
corrumpit thamar a iuda	geñ.38.c
corrūpit tha.a fra.amnō	ij.reg.13.c
conſtruuntur putei	geñ.26.c
conſeru⁹ tuus ſū ⁊ fra.tuorū	apo.19.b
conſtans alo factus ſum	iij.eſdre.8.c
conſurge: indue forti.ſyon	eſa.52.a
contra faciē potē.noli.reſi.	eccli.4.d
conuertam feſti.veſtras in lu.	amos.8.c
conuertebant ge.cum rege	ione.3.c
conuertimini ad me	zacha.1.a
conuocat principes dauid	j.pa.28.a
conuerſus cōſolatus es me	eſa.12.a
crede in ieſuʒ ⁊ ſaluus eris	act.16.f
creſcite in gratia dñi noſtri ⁊ ſaluatoris ie- ſu chriſti	ij.pe.3.d
criſpus archiſynagogus credi.	act.18.f
cultrum ſtatue in gut.tuo	prouer.23.a
cultri lapidei pro circunciſi.	ioſue.5.a
crudelia fiunt in iudeos	ij.macha.6.a
cuſtodes taberna.deſcri.	j.para.9.c
currus inimicoꝝ dauid ſubuer.	ij.re.8.a

cyro chriſto meo — eſa.45.a
¶ De incipiētibus a littera.D.
DA mihi portio.ſubſtantie — lu.15.c
Dānū negligit ami.ꝓ — ꝓuer .12.d
Darius fecit reedificare templū in hieruſalem. — j.eſdre.6.a
Darius miſit eqtes cū 3020. — iij.eſdre.5.a
Dathan ⁊ abiron abſor. — nume.16.e
Datus eſt mihi ſtimulus carnis mee, qui me collaphi. — ij.cor.12.c
Dauid percuſſit cor ſuum — j.reg.24.b
Drachmas.xij.milia mi. — ij.ma.12.g
Decalogi repetitio — deu.5.a
Decem precepta dant — exo.20.a
Decem leproſi mundati — lu.17.d
Decime ⁊ primitie dari de. — deu.26.c
Decime dantur leuitis — ij.pa.31.b
Decima pars eligit — neemie.11.a
Deceperūt eos idola ſua — amos.2.b
Decollatur ioānes baptiſta — mat.14.a
Decorticauit virgas iacob — gen̄.30.f
Decor tyri vituperatur — ezech.27.a
Dedit ipſum ca.ſup omnē ec. — ephe.1.d
Dedit deus tempus pnie — apoc.2.f
Defertur fili⁹ vnic⁹ mrīs vidue — lu.7.b
Deleuit dn̄s regnum iſrael — iiij.re.18.e
Delibatio ſit ſancta ⁊ maſſa — roma.11.b
Demetrius exal.ionathā — j.macha.11.c
Demoniacus mutus liberatur — lu.11.b
Denarius diurnus datur labo. — mat.20.a
Deponentes mendaciū — ephe.4.e
Deſcribitur gens eſau — gen̄.36.a
Deſignauit chriſtus.72.diſci. — lu.10.a
Deſiderat paulus diſ.⁊ eſſe cū — philip.1.d
Deſcendit pharao ad inſe. — ezech.31.b
Deuorat locuſta ſegetes — exo.10.d
Deus ipſe veniet — eſa.35.b
Deus verax — roma.3.a
Deus operatur velle ⁊ perficere — phili.2.b
Deo patri gloria — phili.4.d
Deus pacis det vobis pacē — ij.theſ.3.d
Deus dirigat corda veſtra — ij.theſſa.4.a
Deus nō eſt acceptor pſonaꝝ — actu.10.e
Deus dat ſapiētiā abūdanter — iaco.1.c
Deum timete — j.pe.2.a
Deus aūt oīs grē voca.nos — j.pe.5.c
Deus angelis non pepercit — ij.pe.2.a
Deus nemo vidit vnq̄ꝫ — j.ioh.4.c
Deus charitas eſt — j.ioh.4.c
Deū non videt q maleficit — iij.ioh.d
Dies magna dn̄i veniet — ſopho.1.c
Dies feſtus azymoꝝ — lu.2.a
Dies dn̄i ſicut fur veniet — j.theſ.5.a
Digito eiecit dn̄s demonia — lu.11.c
Digne ambuletis in voca. — ephe.4.a
Dignus eſt deus accipe gliam — apoc.4.d
Dignus eſt agnus qui occiſus — apoc.5.c
Dij fiunt a populo iſrael — exo.32.a
Diligite inimicos veſtros — lu.6.d
Dilige dominū deū — lu.10.e
Diligentibus deū oīa co.in bo. — rom̄.8.c
Dilectio plenitudo legis — roma.13.c
Diligite viri vxores veſtras — ephe.5.c
Diligens fratres in luce ma. — j.ioh.2.b
Diligamus inuicem — j.ioh.4.c
Dimidium bonorum do paupi — lu.19.b
Dina corrumpitur a ſichen — gen̄.34.a
Dionyſius ariopagita. — act.17.g
Dipſos ſerpens in ſolitudine — deu.8.c
Diſputatio hieremie cū deo — hiere.12.a
Diſputat paulus — actu.24.g
Diſſenſio phariſeorum ⁊ ſa. — act.23.b
Diuiſiones gratiarum — j.cor.12.a
Diuites incidunt in tem. — j.timo.6.b
Diuortia fiunt mulierū — ij.eſdre.3.c
Dicit ieſus diſci.in monte — mat.5.a
Doctrina mea non eſt mea — ioh.7.b
Docere mulieri nō permit. — j.timo.2.d
Doech ſacerdos accuſat — iij.re.22.b
Dn̄s deus ſabaoth — hiere.11.d
Dn̄s dirigat corda veſtra — ij.theſ.3.a
Dn̄s ad iudicium. — eſa.3.c
Domus ſaltus ſit — 3.reg.7.a
Domus mea domus orōnis — lu.19.g
Donauit in pſo.chri.pau. — ij.cor.2.c
Donauit illi no.qd̄ eſt ſup — phil.2.b
Dormit noe denudatus:irri. — gen̄.9.c
Dormies ſup.latus tuū ſi. — ezech.4.a
Draco rufus hīs ca.ſeptē. — apoc.12.a
Ducit in vxorem rebecca — gen̄.24.g
Ducunt in bonis dies ſuos — iob.21.b
Due mulieres fornicate — ezech.23.a
Duo fouebunt mutuo — eccles.4.c
Duo mala fecit pplus meus — hiere.2.c
Duoꝝ hominū teſtimoniū — ioh.8.c
Duodecim filioꝝ iſrael bene. — gen̄.49.a
Duodecim exploratores — nume.13.b
Duodecim aplos chri vo. — mar.3.b
Duodecim porte ciuitatis — apoc.21.d
Dū tēpus habem⁹ ope.bonum — gal.6.c
Durū eſt ꝯ ſtimulū calcitra. — act.9.a
¶ De incipiētibus a littera.E.
ECce virgo concipiet — eſa.7.c
Ecce ego mit.angelū meū. — mal.3.a

Ecce vir nominé zacheus lu.19.a
Ecce video celos apertos act.7.g
Ecce venio cito apo.3.c
Ecce vicit leo de tribu iuda apo.5.b
Edenda de animalib⁹ mũdis leui.11.a
Edificiũ menſuratum ezech.40.b
Edictũ exijt a ceſare auguſto lu.2.a
Effundã ſup eos indi. ſophõ.3.b
Effundit phia.ſeptem ire apo.16.a
Egenus factus xp̃s eſt cũ di. ij.co.8.b
Egypti dñs ioſeph conſti. geñ.41.f
Ego flos campi canti.2.a
Ego veni in noie patris mei ioh.5.g
Ego ſum panis viuus ioh.6.c
Ego ſum lux mundi ioh.8.b
Ego ſum paſtor bonus ioh.10.b
Ego ⁊ pater vnũ ſumus ioh.10.f
Ego lux in mundũ veni ioh.12.g
Ego ſũ via veritas ⁊ vita ioh.14.a
Ego ſtigmata ieſu in corpore gal.6.d
Ego ſum ieſus quẽ tu pſe. act.9.a
Ego ſum alpha ⁊ o. apo.1.b
Ego ſuz primus ⁊ nouiſſim⁹ apo.1.d
Egredietur noe de arca. geñ.8.c
Egredietur abraã de terra ſua geñ.12.b
Egredietᷣ dñs de lo.ſancto ſuo mich.1.a
Egrotat ezechias ⁊ curatur ij.pa.32.f
Eleazar cadit ſub elephan. j.mach.6.f
Elegerũt ſtephanũ.ple.fide. act.6.b
Elegit.xij.ap chri. mat.10.a.lu.6.c
Elemoſyna ex.p omni ma. eccli.29.b
Elemoſyne cor.aſcẽ.in con. actu.10.a
Eleuata eſt nubes de taber.fr. nu.10.b
Eliphaz improperat ioh. iob.4.a
Elimelech maritus noemi. ruth.1.a
Eliphaz loqtur cũ iob iob.22.a
Elymus magus efficiᷣ cecus act.13.a
Emitte agnũ dñatorẽ terre eſa.16.a
Empti eniz eſtis pcio ma. j.cor.6.d
Emuli accedunt per vim neemie.13.a
Emulor vos dei emula ij.cor.11.a
Enea non eſt caro mea iob.6.c
Enoch trãſferᷣ in paradiſum geñ.5.c
Epiſcopatũ deſi.bo.opus j.timo.3.a
Epla artaxerxis regis j.eſdre.7.b
Epla mittiᷣ ſup queſti.cerca. ac.15.d
Eplaz mittit claudius feli. act.23.f
Erat ieſus eijciens demoniuz lu.11.b
Erat ioãnes bapti.in ennon ioh.3.c
Eratis aliquãdo tenebre eph.5.b
Eratis ſicut oues errantes j.pe.2.d
Erit mons dñi pparatus michee.4.a
Erexit moyſes taberna nu.7.a
Ero mors tua oſee.13.d
Erumne numerant trans. deu.28.b
Erũt hoies ſeipſos amã. ij.timo.3.a
Eſau reprobat iacob bñ. geñ.27.d
Eſau acquiritur gratia geñ.33.a
Eſca nos nõ cõmendat deo j.cor.8.c
Eſto fidelis vſq; ad mortem apoc.2.c
Eſtote imitatores dei ephe.5.a
Eſtote factores verbi iaco.1.d
Eſtote prudentes j.pe.4.b
Euangeliũ iubet chri.predi. mar.6.d
Euangeliũ glorie beati dei j.timo.1.b
Eue peccatũ quomodo incepit geñ.3.b
Euge ſerue bone lu.19.c
Excuſatio inuitatorũ lu.14.d
Excuſſit neemias ſinum ſuum nee.5.c
Exerce te ad pietatem j.timo.4.b
Exiui a patre veni in mundũ io.16.f
Explanat legem moyſes deu 1.a
Exploratores eligunᷣ.xij. nu.13.b
Exploratores mit.a ioſue ioſue.2.a
Expecta me dies multos oſee.3.b
Expecta me in die reſur. ſophõ.3.b
Exurge hieru.⁊ ſta.in ex. baruch.5.b
Ezechias regnat ⁊ mo. ij.para.32.g
Ezechiel pph̃a lo.ad ẽ. eze.20.a
Ezechiel vidit cõſpe.dñi. eccli.49.c

De incipiẽtibus a littera. F.

Fabrica templi fa.inci. iij.regũ.6.a
Fac vincula dicit dñs hiere.27.a
Facilius camelus intrat p fo. mat.19.c
Facta ſunt encenia ioh.10.c
Facta eſt turbatio in via dñi act.19.e
Factus eſt nu.cre.quinq; milia. act.4.a
Factus eſt terremot⁹ magnus apo.11.c
Factũ eſt pliũ ma.in ce. apo.12.b
Fames magna in egypto. geñ.47.c
Fauũ mellis co.ſponſus cant.4.a
Febricitãs curatur a pau. act.28.b
Fecerũt chriſto ce.martha ioh.12.a
Fecerũt filij tranſmi.de. j.eſd.6.d
Fecit chriſtus flagel.de funi. ioh.2.c
Federis tabernaculum fit exo.26.a
Fedus pepigi cũ oculis meis iob.31.a
Fedus cum roma.initur j.mach.8.c
Federati ſignantur neemie.10.a
Feſta celebranᷣ ter in anno exo.23.b
Feſta legalia quõ fieri de. leui.23.a
Feſtinemus ingredi in illã re. hie.4.c
Feſtucam fratris videns lu.6.f
Ficus boni ⁊ mali hier.24.a

Fides eſt ſub.ſperan.rerum hebre.11.a
Fides ſine operibꝰ mortua eſt iaco.2.c
Fidelis amicus funda.vite eccli.6.b
Fidelis eſt deꝰ q remit.peccata i.io.1.d
Fiduciā habemus ad deū i.ioh.3.d
Fili quid feciſti nobis ſic. lu.2.g
Filij noe poſt diluuiū va. gen.10.a
Filij iuda redeunt ſub cyro ij.eſd.2.a
Filij aman ſuſpendunt heſter.9.b
Filios multos habuit dauid i.pa.3.a
Filie ſalphaad petunt here. nume.27.a
Finis meridiane plage ioſue.15.b
Finis precepti charitas i.timo.1
Flagris ⁊ taureis crucia ij.mach.7.a
Flet ppl's iſrl' do.reuer.in egy. nu.14.a
Flet ppl's peccata ſua exo.33.b
Flet ppl's loquente angelo iudic.2.a
Flent dauid ⁊ ionathas ſimul i.re.20.g
Flentes ſacerdotes ante al. i.mach.7.f
Fleuit ezechias iiij.reg.20.a
Fleuit ſuper hieruſalem xp̄s lu.19.f
Fletus ⁊ ſtridor dentium lu.13.f
Flos de radice eius aſcendet eſa.11.a
Flumina intrant mare omnia eccl.1.b
Fluuius aque viue ⁊ cry. apo.22.a
Fluxus ſanguinis mūdatur leui.15.d
Fons hortorum puteus can.4.d
Fons cuius aque nō deficient eſa.58.d
Fons iacob ioh.4.a
Fontes duodecim aquarum exo.15.a
Foſſas faciunt propter aquas iiij.re.3.c
Fratres ioſeph re.ad pa. gen.45.g
Fraternitatis amatores i.pe.3.b
Fraus contra iudam ij.macha.14.e
Fregit eneas cathenas hiere.28.a
Frenū ponā in labijs tuis eſa.37.f
Frenū ponā in ma.tuis eze.38.a
Frons tua erea eſt eſa.48.a
Fructus ligni vite in me pa. gen.2.b
Fructus ſpiritus eſt charitas gal.5.d
Fuga agar ⁊ hiſmael gen.16.c
Fuge peccatum vt colubrum eccl.21.a
Fuge a muliere extranea prouer.2.c
Fugientes concupiſcentias ij.pe.1.a
Funda dauid qua occi.goliath i.re.17.e
Fune precinguntur renes iob.12.c
Fundamēta ciui.⁊ nomina la. apo.21.f
Fumus tormētoꝝ in ſecula apo.14.c
Furta quadrupliciter reſti. exo.22.a

De incipiētibus a littera. G.

Gabaon locus expugnat ioſ.10.b
Gabriel angelus apparuit dan.9.f
Gabriel angelus mittitur marie lu.1.c
Garrulā mu. ſerem fuge prouer.7.b
Gaudete perfecti eſtote ij.cor.13.c
Gaudete in domino ſemp philip.4.a
Gaudemus ⁊ exultemus ei apo.19.b
Gladius acutus apoc.1.d
Gloriatio noſtra non eſt bona i.cor.5.b
Gloriamur in deo roma.5.b
Gloriamur in ſpe ⁊ tribula. rom.5.a
Gloria viri eſt mulier i.cor.11.b
Gloria nr̄a teſtimoniū cōſciētie ij.co.1.c
Gloria deo ⁊ imperium apo.1.b
Grando deſtruxit vineas exo.9.f
Gratia vobis ⁊ pax ab eo ij.cor.1.a
Gratia ſaluati eſtis per fidem eph.2.b
Gratia oibus q diligūt ieſum ephe.6.d
Gratia dn̄i ieſu cū oibus vobis apo.22.d
Grās ago ſemp deo ꝓ vobis i.cor.1.a
Gratias ago deo meo philip.1.a
Gratias agimꝰ deo ſine inter. i.theſ.2.c
Gratias agimus tibi dn̄e deus apo.11.d
Gratiā dei in vacuū nō re. ij.co.6.a
Gratiā morā facimus vobis ij.cor.8.a
Grandis numerꝰ gentiū dauid i.pa.12.g
Grandis aquila alarū ezech.17.a
Gratis euangelizaui ij.cor.11.b
Gratis accepiſtis: gratis date mat.10.a
Gratulatio veſtra abundet in. phi.1.d

De incipiētibus a littera. H.

Hai oppidū capitur ioſue.8.c
Habes multa bona in an. lu.12.c
Habens angelus thuri.aureū apoc.8.a
Habentes pontificem magnū hebre.4.d
Habuimus fiduciam in deo i.theſ.2.a
Hec vidua plus miſit q̄ oēs lu.21.a
Hec eſt vita eterna ioh.17.a
Hec oīa operat idem ſpūs i.cor.12.d
Hec mulier modo in adulterio ioh.8.a
Hec victo.q vin.mū. i.ioā.5.a
Heliſeus mittit ſal in vas iiij.re.2.d
Heliſeus ꝯplexta q̄ſi ignis eccli.48.a
Hereditas noſtra eſt ad alie. thre.5.a
Heredes dei ⁊ coheredes chriſti ro.8.c
Hereticū hoiem deuita titū.3.c
Herodes occidit iacobum actu.12.a
Heſter regnat pro vaſthi. heſter.2.b
Hi ſunt due oliue ⁊ duo can. apoc.11.a
Hieruſalē q̄ occidis ꝓphe. lu.13.g
Hierico ciuitas cadit ioſue.6.c
Hieremias incluſit ar.te. ij.mach.2.a
Hiram rex dat ligna ad te. iij.reg.5.b
Hircus pugnat cū ariete dan.8.b.c

Hic peccatores recipit lu.15.a
Hic homo ciuis romanus act.22.g
Hic eſt verus deus et vita eter. j.ioh.5.d
Hiacynthine vaſe oia in. nu.4.a
Hoc eſt preceptū meum j.ioā.5.b
Hoc ſentite in vobis philippē.2.a
Holocauſta pro populo leui.16.b
Holofernes dux mittit iudith.2.d
Homicidiū incognitū deu.21.a
Homo diues cor. labia ſua puer.19.a
Homo de terra creatus a deo eccli.17.a
Homo quidā incidit in latrones lu.10.e
Homo quidā erat diues lu.16.e
Hō pcti filius pdi. antichri. ij.theſ.2.a
Honeſtauit illū in laboribus ſap.10.b
Honora patrē et matrē mat.15.a
Honorās prēm iocūdabitur eccli.3.a
Honora medicū pp neceſſitatē eccli.38.a
Honorabile connubiū heb.13.a
Horror ſempiternus inhabi. ioh.10.d
Hoſpites et aduene ephe.2.d
Hoſpitales inuicem j.pe.4.b
Hoſtia immolatur leui.1.a
Hoſtia pacificorum leui.3.a
Huius rei grā flec. genua mea ephe.3.c
Huius rei grā ego paulus vin. ephe.1.a
Humiliamini in cōſpe. dei iac.4.a
Humiliamini ſub po. manu. j.pe.5.b
Humiliatū ſa. exal. caput il. eccli.11.a
Humilibus dat grām deus iaco.4.b
Hydropicus ſanatur lu.14.a
Hieu regnat iiij.re.9.b
Hilarē datorē diligit deus ij.co.9.d

¶ De incipientibus a lr̄a. J.

Jacob et eſau naſcuntur gen̄.25.c
Jacob ſeptē annis ſer. gen̄.29.d
Jacob receſ. a laban cum vxor gen̄.31.e
Jacob luctatur cum angelo gen̄.32.f
Jacob aſcendit in egyptum gen̄.47.a
Jacob benedixit filios ſuos. ge.4.a
Jaſon ambiebat ſa. ij.mach.4.a
Jdola eſtimabantur dij ſap.15.a
Jdola argē. et auri ab ij. hō. eſa.31.d
Jdola auſe. de ter. iuda ij.pa.5.b
Jeſu fili dauid miſerere mei lu.18.c
Jethro ſacer. dat moyſi cō. exo.18.c
Jgnem veni mittere in terram lu.12.f
Jgnis deuorauit nadab leui.10.a
Jgnis conſu. quinquagenarios iiij.re.1.c
Jgnis cecidit ſuper holo. ij.para.7.a
Jgnis egre. de aqua pin. ij.mach.1.d
Jgnorātie peccatum leui.4.a
Jlle probatus eſt quez deus cō. ij.cor.10.d
Jlluſores venit no. die ij pe.3.a
Jlluſus et flagellatus ieſus ioh.19.a
Jmitatores mei eſtote j.cori.11.a
Jmmolatur hoſtia leui.1.a
Jmproperatio pec. legis ſap.2.d
Jn carne: non ſecūdū carnē ij.cor.10.a
Jahir iudi. iſrael. xxij. annos iud.10.a
Jncarcerantur paulus et ſila. act.16.a
Jncitat dauid ſathan. j.pa.21.a
Jnduite armaturā dei epl.6.c
Jnfirmatur quis indu. pſbyte. iaco.5.c
Jngreditur iudith ad ho. iudith.10.b
Jnimicus vobis factus ſum gal.4.c
Jniuriam qui facit recipiet, col.3.d
Jniquitas vi. inter deum et vos eſa.59.a
Jniqua non ſunt facien. in iudi. leui.19.g
Jniqui regnum dei non poſſi. j.cor.6.b
Jnobedientia vnius facti ſunt r.5.b
Jn principio erat verbum ioh.1.a
Jntrauit arcam noe cū ce. gen̄.7.b
Jntrauit ieſus quoddā caſtel. lu.10.g
Jntrabunt lupi rapaces act.20.f
Jnuiſibilia dei a crea. mundi roma.1.c
Jnuitat heſter regem ad con. heſt.5.c
Joas regnauit in hieruſalem iiij.re.12.a
Joachim predi. a hiere. hiere.22.e
Joachim fit ſeruus nabu. iiij.re.24.a
Joathan regnat et moritur ij.para.27.a
Joiada coronat ioas ij.parali.25.a
Joannes ſucce. ſimoni. j.macha.16.d
Jonathas cum filio occi. j.macha.12.g
Jordanis fluuius ptranſitur ioſue.3.d
Joſeph vendit hiſmaelitis gen̄.37.f
Joſeph accuſatur a dn̄a. gen̄.39.c
Joſeph dn̄s egypti inſti. gen̄.41.e
Joſeph noſcitur a fratribus gen̄.45.b
Joſeph moritur gen̄.51.d
Joſue confortatio ioſue.1.b
Joſue memoria ſit eccl.46.a
Joſias regnat iiij.re.22.a
Joſaphat regnat ij.para.17.a
Joſias bene et iuſte regnat ij.pa.34.a
Jſmael et agar fugiunt gen̄.16.b
Jſboſeth occiditur doloſe ij.re.4.a
Jpſe eſt pax noſtra ephe.2.c
Jpſe eſt caput corporis eccle col.1.c
Jpſe erit mihi filius apo.21.b
Jte in caſtellū qđ contra vos eſt lu.19.e
Jra ſine miſericordia impijs ſap.19.a
Jra dn̄i in mi. conuer. eſt ij.macha.8.a
Jra viri iuſti. dei nō operatur iaco.1.c

Iram effundam quaſi aquam oſee.5.c
Iracundia interficit ſtultum iob.5.a
Iracundus incendit litem eccli.28.b
Iſaac offertur pro victima gen.22.b
Iubileus annus ſeruetur leui.25.b
Iubilatio eſdre ⁊ leuitaꝝ ij.eſd.9.g
Iudas dux efficitur iudi.1.a
Iuda ſalua in diebus illis hiere.23.c
Iudex xp̄s viuoꝝ ⁊ mor. actu.10.f
Iudiciū duriſſi. qui preſunt ſap.6.a
Iudicium verum iudicare zach.7.c
Iudiciū dei ꝯ ſcōm veritatem rom.2.a
Iudicabo te ſcōm vias tuas eze.7.g
Iudicabo eum peſte ⁊ ſan. eze.38.g
Iudicatur homo ex operibus iaco.2.d
Iudiciū ſine mi. q nō facit mi. iaco.2.c
Iugū augmenta roboam ij.pa.10.b
Iugum imponunt apli actu.15.c
Iurare nolite nec per celum.ꝛc. iaco.5.c
Iurauit dn̄s in anima ſua amos.9.c
Ius regis ſtatuitur j.reg.8.c
Iuſſit eos bap. in nomine ieſu act.10.g
Iuſtus non abijt poſt aurū eccl.31.a
Iuſtus perijt ⁊ nemo reco. eſa.57.a
Iuſtus ex fide viuit aba.2.a.ro.1.b
Iuſtus vix ſaluabitur j.pe.4.d
Iuſti fulgebunt ſicut ſol mat.13.f
Iuſti ſtabunt in magna con. ſapi.5.a
Iuſte ⁊ vere vie tue apo.15.b

¶ De incipientibus a littera .L.

Labora ſicut bo. miles ij.tim.2.a
La. caprarum ſuffi. in ci. pro.27.d
Lachis oppidum capitur iudi.8.b
Lamentatio ſare ℏo.10.b
Lambunt aquas cum lingua iudi.7.b
Languorem breuē3 pre me eccl.10.b
Lapidabunt ſtephanum act.7.g
Lapis angularis eſa.28.b
Lapides.xij. de iordane ioſue.4.a
Lapides precioſi notantur eze.28.c
Laqueo capiuntur aues eccle.9.c
Laus raguel ⁊ aliorum iob.8.b
Laudes dicūt deo angeli apoc.19.a
Laudes patruꝫ memo. eccl.44.a
Laudat chriſtus ioā bap. mat.1.a
Lauerunt ſtolas ſuas in ſan. apo.7.d
Lazarus infirmaꝰ languēs ioā.11.a
Le. cui bo. nō ha. ſig. dei apo.9.a
Legatum miſit dn̄s ad gen. abdi.1.a
Legis precepta replicantur deu.6.a
Legit librum legis eſdras neemie.8.a
Leo occiditur a ſanſone iudi.14.b
Leo factus eſt magnus ezech.19.a
Leproſus mundatur luce.5.c
Leproſa eſt facta ma. moyſi exo.4.b
Leproſi ſeparari iubentur le.13.b
Letare ſterilis que nō paris gal.4.d
Leui datur pars ſortis ioſue.21.a
Leuites quidā vxorē mor. iudi.19.g
Lex datur in monte ſina exo.20.a
Lex haberi debet ſuſpēſa an̄. deu.11.c
Lex ⁊ pphete vſq ad ioan. lu.16.d
Lex ppter trāſgreſſionē poſi. gal.3.c
Lex iram operatur roma.4.c
Lex iuſto non eſt poſita j.timo.1.b
Libant regi celi liba. hiere.44.d
Liber ſignatus eſt eſa.29.d
Liber ſcriptus intus ⁊ foris apo.5.a
Librum ſume grandem tibi eſa.8.a
Libenter ſuffertis inſipiētes ij.cor.11.d
Lignū bn̄di. p quod fit iuſti. ſapiē.14.a
Lignū fumigās non extin. eſa.42.a
Lignum vitis igni datur eze.15.a
Lignum vite fructus, gene.2.b
Lingua ignis eſt vniuerſitas iaco.3.b
Lingua priuatur nicanor ij.mach.15.f
Liſias vidit ⁊ fugit j.macha.4.d
Littera occidit: ſp̄us viuificat ij.cor.3.b
Littere noue mandantur heſter.16.a
Locuſta deuorat ſegetes exo.10.c
Lotis manibus māducare mar.7.b
Loquebanꝰ diſci. verbum dei act.4.f
Lucas medicus vos ſalu. col.4.d
Lucerna corporis eſt oculus luce.11.e
Lucerne ardentes in manibus lu.12.e
Lucerne ponunꝰ circa tabu. nume.8.a
Lucifer cadit cum angelis eſa.14.c
Luctatur iacob cum angelo gen.32.f
Luna facta eſt nigra ſicut ſan. apo.6.d
Lima ferrarius operatus eſt eſa.44.b
Lupus non aſſocietur agno eccli.13.c
Lux ſeptempliciter eſa.30.f
Luxurioſa res vinum pro.20.f
Luxerunt ſpecioſa paſtorum amos.1.a

¶ De incipiētibus a littera .M.

Madiam habet multa pe. nu.32.a
Magna iudicia dn̄i ſapiē.17.a
Magna ⁊ mirabi. opa tua apo.15.c
Maieſtas dn̄i ingreſ. eſt tē. eze.43.a
Maior horum eſt charitas j.cor.13.d
Maior corde noſtro deus j.ioā.3.d
Mala dantur malis leui.26. per totum.
Maledictionibꝰ dicatur amē deu.27.c
Maledictiones dn̄i malachi.2.a

Maledixit iob diem nati.	iob.3.a
manna pluit de celo	exo.16.c
manaſſe tribui ſors datur	ioſue.17.a
manaſſes rex regnat	iiij.reg.2.a
mandatū nouum xp̄s dat	ioh.13.b
Manet hiere.cū godo.	hier.40.b
Manſuet⁹ eſto ad.verbū dei	eccl.5.c
Manibus meis deſcripſi te	eſa.49.d
Manus ſcribit in pariete	dan.5.a
manus arida ſanatur	luce.6.d
Mardocheus veſtes ſcidit	heſter.4.a
Marchum adhuc tecū quia mi.xij.ti.4.a	
maria ſoror aaron le.percutitur	nu.12.c
maria optimā partē elegit	lu.10.g
mathatias pugnat	j.macha.2.a
mel ionathas comedit	j.re.14.d
melchiſedech ſacerdos	heb.7.a
melius eſt habere parū cū in	ꝓuer.16 b
melius eſt ire ad do.luctus	eccle.7.a
melius eſt nubere q̄ vri	j.cor.7.b
memento vnde excideris	apo.2.d
memento creatoris tui	eccle.12.a
memoria ſermonū eter.	ſapie.16.b
memoria cōparantur cineri	ioh.13.b
memoria vr̄i ſi.in orationi.	phil.1.a
mendaciū locutus eſt nō vi.	zacha.13.b
mendicus nomine lazarus	lu.16.e
mens iuſti meditabitur	ꝓuer.15.d
menſura peccati plagarum	deu.25.a
menſuratio per quattuor ven.	eze.42.a
mentiri noli verbis tuis	eccl.7.d
meum eſt argentū & aurum	aggei.2.d
michas fecit ſculptile	iudi.17.a.b
michael conſurget prin.	dan.12.a
michael & angeli prelia.	apo.12.b
migrant filij in captiuitate	nee..5.a
mihi autem abſit gloriari	gal.6.b
mihi viuere chriſtus eſt	phil.1.c
mille anni ſicut dies vnus	ij.pe.3.b
militia eſt vita ho.ſup ter.	iob.7.a
milui congregati ſunt	eſa.34.d
miluus cognouit tēpus ſuum	hier.8.c
minatur dn̄s domui iſrael	eze.6.a
miracula ieſu chriſti	lu.7.a.d
miphiboſeth occur.in oc.	ij.reg.19.c
miſereor ſuper turbam dicit.	mar.7.a
miſit ſedechias ad hiere.	hiere.21.a
miſſus eſt angelus gabriel	lu.1.c
mitte falcē tuā & mete	apo.14
mittitur hieremias in lacuz	hiere.38.b
moab prophetat hiere.	hiere.48.a
modeſtia vr̄a nota ſit omni.	phil.4.a
Modicū & videbitis me	ioh.16.d
monet ioſue pp̄lm ad ſe.	ioſue.23.d
mons domus dn̄i in vertice	eſa.2.a
montes iſrael audi.v̄bū dn̄i	eze.36.a
moriar di.moyſes in hac	deu.4.c
morior en erit dn̄s vo.	gen.48.d
moritur ſara	gen.23.a
moritur ioſeph	gene.vlti.d
moritur ieſus in cruce	ioh.19.f
mors madia ꝓpter idolum	nu.31.a
mors ioſue ſepulti	ioſ.24.f
mors filiorum heli	j.reg.4.c
mors ſaulis nunciat dauid	ij.reg.4.c
mors tobie	tobie.14.d
mors non tradat	eccl.14.b
mors p fene.veſtras deſcē.	hiere.9.f
mortales ſumus ſiles vobis	actu.14.c
mortificate mēbra veſtra	col.3.a
mortificatio xp̄i ſemper	ij.cor.4.c
mortuus eſt xp̄s ꝓ nobis	ij.cor.5.c
mortui ſepeliant mor.ſuos	lu.9.g
mortui eſtis & vi.v̄ra in chri	col.3.a
mortui in chri.reſur.pri.	j.theſ.4.d
moyſes timuit pharaonē	exo.2.c
moyſes cecinit carmen dn̄o	exo.15.a
moyſi iterū dantur tabule	exo.34.d
moyſes moritur	deu.34.b
moyſes exaltauit ſerpentē	ioh.3.b
moyſes dilectus deo & ho.	eccli.45.a
mulierē fortē quis iueniet	ꝓue.31.d
mulier erat i ciuita.pecca.	lu.7.e
mulier ſamaritana	ioh.4.a
mulier amicta ſole & luna	apo.12.a
mulier ebria de ſan.ſancto.	apo.17.b
mulier circūdata purpu.	apo.17.a
mulieres ſequebant chrm	lu.8.a
mulieres in eccleſia taceāt	j.cor.14.g
mulieres viris ſubdite ſint	ephe.5.e
multi vocati:pauci ele	mat.20.b
multifarie lo.deus patrib⁹	heb.1.a
multa ſigna faciebāt apoſtoli	actu.2.g
multitudinis credētiū erāt cor.	act.4.f
mūdus trāſit & ↄcu.eius	j.ioh.2.c
mūdus totus poſi.eſt in ma.	j.ioh.5.d
mūdatur tēplū ab alieni.	nee.13.d
mundemus nos ab oī ſiniqui.	ij.cor.7.a
mures nati ebulliunt	j.reg.5.d.
murus ciuitatis cōpletur	nee.6.d
murmur erat in turba	ioh.7.e
muſcarum plaga	exo.8.f
muſce morientes	eccl.10.a
muſica & vinum letifi.cor	eccli.40.c

Mutuū nō recipiendū. deut.15.b

¶De incipientibus a lr̄a.N.

Naaman mundaē alle. iiij.reg.5.d
Nabal inſipiēs moritur j.reg.25.f
Nabucho. venit hiero. iiij.reg.25.a
Naburzadan,trāſfert iudā hie.52.e
Naſcitur dn̄s ieſus xp̄s mat.1.d
Nathan querit iudi.a dauid ij.re.12.a
Nathan prophetat j.para.17.a
Nauim ſimonis intrat ieſus lu.5.a
Nazarenus nō bibit vinū nu.6.c
Ne multū loquaris cū ſtulto eccli.22.b
Ne quis vos deci.p pphe. col.2.b
Ne quis malū p malo red. j.theſ.5.c
Ne come.que imūda ſunt deu.14.a
Nechao.rex egyptio percu. ij.pa.35.c
Nec circūciſio aliquid valet gal.6.d.
Nec requiē habēt in ſe. apo.14.c
Neceſſaria tab.danē a po. exo.35.b
Nemo pōt duobus dn̄is ſer. mat.6.c.
Nemo bonus niſi ſolus deus lu.18.d
Nemo carnē ſuā odio habe. ephe.5.f
Nemo vos deci.in ſubli, col.2.a
Neq aliqū fuimus in ſer. j.theſ.2.a
Nicanor,cecidit in pre. j.mach.7.g
Nicanor capitur:4 ling.pei. ij.ma.15.f
Nihil aſpexit in ter.ſine cau. hiere.4.f
Nihil interro,propter cōſci. j.cor.10.f
Nicodemus princeps iudeorū ioh.3.a
Niſi ſigna 4 prodigia vide. ioh.4.g
Nix de celo deſcendet eſa.55.c
Nocte dauid venit ad ca. j.reg.26.b
Nocte deus appa.ſalomoni ij.pa.1.b
Noe 4 vxor eius in.in arcam gen̄.7.b
Nolo mortē pecca. eze.18.g.4.33.c
Noli altū ſapere roma.11.c.
Nolite iudicare mat.7.a
Nolite ante tēpus iudicare j.cor.4.c
Nolite inebriari vino ephe,5.d
Nolite patres fili.ad ira.pro. ephe.6.a
Nolite mentiri inuicē col.3.b
Nolite diligere mundum j.ioh,2.b
Nolite oī ſpiritui credere j.ioh.4.a
Nolumus vos igno.de dor. j.theſ.4.e
Nomen dn̄i turris fortiſſi. puer.18.b
Nomē bonū melius diui. puer.22.a
Nomina fortiū in bello do. ij.reg.23.a
Nomina tribuū ab aquilo. eze.48.a
Nomina apoſtolorum lu.6.c
Nomina vr̄a ſcripta ſunt in celis lu.10.d
Non des mulieri poteſtatē eccli.9.a
Non duplices ſermones eccli.42.a
Non auſert dn̄s ocu.a.iu. iob.36.a
Non tacebo:ſed reddā iniquita. eſa.65.a
Nōne hic eſt filius ioſeph ioh.6.c
Nō plus ſapere q̄ oportet ſapere ro.12.a
Nō turbeē cor veſtrū. ioh.14.a
Nō efficia.inanis glie cupi. gal.6.a
Non eſt iniu.deus vt obliuiſ. heb.6.b
Non omniū eſt fides ij.theſ.3.a
Non habem⁹ hic ciuitatē manē. heb.13.c
Nō eſt veſtrū noſſe tpa act.1.a
Non fecit chri.pec.nec.do.in. j.pe.2.d
Nō reddētes malū p malo, j.pe 3.b
Nō indoctas fabu.ſecuti ij.pe.1.c
Nō diligamus verbo nec lin. j.ioh.3.d
Non eſurient neq ſitient apo.7.d
Noſtra cōuerſatio in celis eſt. phil.3.d
Notū mihi factū eſt ſacr̄m ephe.3.a
Nouē inſuſpicabi.cordis eccli.25.a
Nox nō eſt illic. apo.21.g
Nubant mulie.ſuis tribubus nu.36.c
Nubes texigit taber, exo.40.d
Nudus 4 diſcal.fuit eſaias eſa.20.a
Numeraē ppl's in de. nu.1.a.4.26.a
Numeratio ppli 4 ciui. j.pa.21.a
Numerus mēſiū eo.ap.deū. iob.14.a
Numerus fili.iſrael vt are.ma. oſee.1.d
Numerus ſignatorū.144.milia apo.7.a
Numiſma cenſus mat.22.b
Nunciat mar.eunu.ediſi. heſter,12.b
Nunciaē ſtatus filiorū iſrael ho. iudi.5.a

¶De incipientibus a lr̄a.O.

O Altitudo diuitiarū roma.11,d
Obedieriē prī'ñ.ra. hie.25.a
Obedite filij parentibus vr̄is ephe.6.a
Obedite prepoſitis vr̄is heb.13,c
Obedire opz magis deo q̄. act.5.e
Obeth parit ipſa ruth ruth.4.d
Oblatio iugis ſcipitur nu.28.a
Oblatio iuſti impin.alta, eccli.35,b
Oblationes dialiū eze.46.a.b
Obſeruenē feſta ſolēnia deut.16.a
Obſedit ho bethuliam iudi,7.a
Obſeruaē ventus 4 nō ſe. eccle.11.b
Obſcuratū eſt aurū thre,4.a
Obſes fuit,rome anti. j.mach,1,a
Obſcuratus eſt ſol 4 aer apo.6.d
Occiditur adadezer a dauid. j.para,10,a
Oculus vulturis non eſt intu. iob, 28.d.
Oculos iuda dire.in deum ij pa.20,c
Ochozias regnat ij.pa.12,a
Offerens qd facere debeat leui.2,a
Offert ſaul munera j.reg.13.b

Offerte mane vic. vſas amos.4.b
Officia ſacer. cõſtituunt ij.para.25.a
Og rex baſan occidit deut.3.a
Ollam ſuccẽſam vidit hie. hie.1.c
Oleũ vidue augetur iiij.reg.4.b
O mater mea ve mihi hie.15.c
O mors q̃ȝ amara eſt me eccli.41.a
O mucro dñi vſqȝque nõ. hie.47.d
Oĩs potẽtatus breuis eccli.10.b
Oĩs populus dete. dari. primi eze.45.a
Omnis lex vno ſermone cõplet gal.5.c
Omnis ſcrip. diui. in ſpi. ij.timo.4.d
Omnis pontifex ex ho. aſſum. heb 5.a
Omnis q in deo ma. nõ pec. j.ioh.3.a
Omnis q odit fratrẽ ſuũ ho. eſt. j.ioh.3.c
Oẽ verbũ in ore duorũ vel. ij.cor.11.a
Oẽ datũ optimũ deſur. eſt. iac.1.b
Oẽ genu fle. in noie ieſu phil.2.b
Oẽs in adam moriunt j.cor.15.c
Oẽs qdẽ reſurgemus j.cor.15.g
Oẽs filij dei eſtis p fidem gal.3.b
Oẽs q̃ ſua ſunt q̃runt nõ que. phil.ij.c
Omnibus oĩa factus ſum. j.cor.9.d
Omnia ꝓꝑter ſe ſuo fecit deus ſap.9.a
Omnia fecit in pon. nu. ⁊ mẽ. ſap.11.d
Omnia p ipſum facta ſunt. iohã.1.a
Omnia in figura contin. illis j.cor.10.c
Omnia poſſibilia ſunt credẽti mar.9.d
Omnia in gl'iam dei facite j.cor.10.g
Omnia honeſte ⁊ ſm or fiant j.cor.14.g
Omnia in noie ieſu facite col.3.c
Omnia ꝓbate qd̃ bo. eſt te. j.theſ.5.d
Omnia munda mundis titũ.1.d
omnia facite ſm exemplar heb.8.b
onus babylonis deſcribit eſa.13.a
onus moab deſcribitur eſa.15.a
onus damaſci eſa.17.a
onus deſerti eſa.21.a
onus vallis viſionis eſa.22.a
onus tyri deſcribitur eſa.23.a
opera ſex dierũ. geñ.1.a
opera carnis gal.5.d
opa illoꝝ ſequuntur illos. apo.14.c
operarius eſt petro in apl'atu. gal.2.b
opida leuiticorum nume.35.a
opȝ manifeſtari añ tri. ij.cor.5.b
opȝ epiſco. ſine cri. eſſe. j.timo.3.a
opus grãde edificatur neemie.4.d
opus ſuũ ꝓbet vnuſquiſqȝ gal.5.a
orabo ſpũ ⁊ mente j.cor.4.c
oraculũ fit in tabernacu. exo.37.a
ordo tabernaculi exo.35.b
ordo collectaꝝ j.cor.16.a
orat ſalomon ꝓ populo 3.reg.8.c
orat hieremias ꝓ ppl'o. hie.42.a
orat baruch cum alijs baruc.2.c
orat daniel in lacu leonum dañ.14.g
oratio eſdre j.eſd.9.b
oratio neemie. luce.9.b
oratio iudith ad deũ iudith.13. a.⁊.9.a
oratio mardochei ad deũ heſter.13.c
oĩo heſter ad deũ. heſter.14.a
oĩo abacuk ꝓ ignorãtijs abacuk.3.a
oĩo dñica. ſ. pater noſter mat.6.b
oĩo xp̃i ꝓ aplis ad pa. ioh.17.a
oratio fidei ſaluabit infirmũ iaco.5.c
orationi dedemus inſtare vi. col.4.a
orietur ſol iuſticie timẽtibus mal.4.a
os loquitur ex abũ. cordis lu.6.d
oſſa ioſeph tulit moy. ſecũ. exo.13.d
oſſa ſaulis regis ſepeliuntur j.re.31.d
olla ſunt deportata hie.8.a
oſculo filius hois traditur lu.22.e
oſculo eſdre ⁊ darij iij.eſdre.4.f
oſtendit mihi ieſum. ſa. ma. zach.3.a
ouis cadit in fo. die ſab. mar.12.a
oza percutitur ij.reg 6.b
ozias rex moritur j pa.27.a

¶ De incipientibus a lr̃a. P.

PAcẽ ſequimini cũ oĩbus heb.12.g
Pacificorũ ho. de. im. leui.3.a
Pacificãs p ſanguinẽ crucis col.1.c
Patiẽtes eſtote vſqȝ ad do. iac.5.b
Patiẽtia vobis neceſſaria eſt heb.10.g
Patientia opus pfectũ habet iaco.1.a
Panis viuus ego ſum dicit ioh.6.e
Panis reficit ſauli j.reg.19.b
Parabola de lig. ⁊ oliua iudi.9.b
Parabola ſeminis mar.4.a
Paracletus ſpũſſctũs quẽ ioh.15.d
Paracletũ aliũ dabit vobis ioh.14.b
paralyticus ſanatur. mar.2.a
Pars bona: mulier bona eccli.26.a
Pars qnta daẽ regi. egy. geñ.47.e
Parit ſarra iſaac geñ.21.a
Partus virginis marie lu.2.a
Paruulus natus eſt nobis eſa.9.b
Paſcha iubet ioſias cele. iij.eſd.1.a
Paſcha nr̃m immola. eſt xp̃s j.cor.5.b
Paſſio xp̃i in cruce mat.27.d.
Pater noſter: dñica oratio mat.6.b
Pater oẽ iudiciũ dedit filio ioh.5.d
Pater diligit filiũ ⁊ omnia ei ioh.5.d
Pater miſerum deus ⁊ cõſo. ij.cor.1.a

Pactū cōfirmat moyses deut.29.a.
Paulus qūo cō.est ad fidē act.9.a
paulo ,pphetat agab⁹ liga. act.21.c
pacē ,pphetat ⁊ nō est pax eze.13.c
pax.pax dicūt ⁊ nō est pax. hiere.8.d
pax nō est impijs dicit dn̄s esa.48.d
pax huic domui:dicite lu.10.a
pax dei exuperat oēm sen. phil.4.b
pctm̄ ade.⁊ eue gen̄.3.b
pctm̄ cognoscit̄ per legem roma.7.b
pctm̄ ido.desiet ppl̄s israel exo.33.a
pctā nr̄a xp̄s ptulit in cor. j.pe.2.d
pctā baby.pue.vsqȝ ad. apoc.18.b
pecunia tua sit tecū in pdi. act.8.d.
pedes euangelizātiū pa. naum.1.d
peius opati sunt q̄ꝫ patres hie.36.c
penas dabūt in inte.eter. ij.tes.1.c
pniam si nō habue.peri. lu.13.a
peperit maria filiū primo. lu.2.a
peperit filiū q re.erat oēs apo.12.b
peregrinamur dn̄o su.in. ij.cor.5.b
peregrinatus est elime.tpe ruth.1.a
percussit iob ip.ē sathā vl. iob.7.b
percussit angelus centū mi. hie.37.g
percutit̄ domus ia.a bien. iiij.re.10.c
perijt sanctus de terra michee.7.a
personarū accep.nō est deus ephe.6.b
pestis ,ppter pctm̄ dauid de. ij.reg.24.c
petitio auxilij a deo a po. iudi.6.d
petra dat.aquā in deser. exo.17.b
petra aūt erat xp̄s j.cor.10.a
petrus seruabat̄ in carcere act.12.a
pietas ad oīa valet j.timo.4.c
piger vult ⁊ non vult puer.13.a
piger vsqȝquo dormis puer.24.d
piscē trahit tobias de aqua. tobie.6.a
piscis deglutit ionā ione.2.a
piroꝝ in cacu.pcus.dō j.para.14.d
plaga muscarū exo.8.f
plāgit dauid mortē saulis ij.reg.1.c
plāgent sup se oēs tri.ter. apo.1.b
plangunt ppl̄i sup pha. ezech.32.a
pluit māna in deserto exo.16.c
pluit ozone samuelis j.reg.12.c
pluuiā petite a dn̄o in tpe zach.10.a
pollutio sonnij deut.23.b
ponā ocu.meos sup eos amos.9.b
popule meus qd feci tibi michee.6.a
porci submergū.in mari mar.5.b
porri desideranī a filijs israel nu.11.b
porta hec clausa erit ezech.44.a
porte edificanī in hierl̄m nee.3.a
possedit dn̄s sa.in initio puer.8.c
potestas oīs a deo est ro.13.a
potēs est deus depo̅si. ij.timo.1.c
preceptū:ne colligant̄ lig. nu.15.d
precepta decē dantur exo.20.a
precepta multa dant̄ pplo exo.21.a
predestinatus xp̄s fi.dei. ro.1.a
predicatio xp̄i in monte mat.5.a
predicas non furari:⁊ furaris ro.2.c
preliū magnū fa.est in celo apo.12.b
premia operū in fi.mundi mat.25.d
prepositi salo.instituuntur 3.reg.9.d
preterit figura huius mundi j.cor.7.f
primitie tollunt̄ ab vl. exo.25.a
primogēita egypti occi. exo.12.d
principiū suū g lo.vobis iob.8.d
probatica piscina j.iob.5.a
prophetauit aggeus ⁊ zach. j.esd.5.a
prophetia ꝯ babylonem hiere.50.a
prohibitio ne fiat templum iij.esd.2.c
proiectus est draco magnus apo.12.b
propagines tres:tres di. ge.40.c
propiciatoriū fit. exo.37.a
prouideamus bona ij.corin.8.d
proximū erat pascha iu. ioh.11.g
prudentia carnis mors est. ro.8.a
psallit dauid ante arcā. j.pa.15.d
puer israel dilexi eum osee.11.a
puellā mortuā susci.xp̄s lu.8.g
pueroꝝ circūcisio gen̄.17.b
puluerē posuerūt sup ca. thren̄.2.c
punitio pctōꝝ.qūo fieri de. leui.5.a
purgatur ⁊ reparat̄ templū ij.mac.10.a
purgatio marie s̄m le.moysi. lu.2.c
purgatio partus pueroꝝ leui.12.a
purpureas vestes aaron. exo.39.a
putabat̄ iesus filius ioseph. lu.3.e
putei cōstruuntur. gen̄.26.d
pharao opprimit ppl̄m israel. exo.5.b
pharao submer.est in mari exo.14.g
pharao vidit somnium gen̄.41.a
pharaonē timuit moyses exo.2.c
phase solēniter celebratur iiij.re.23.e
phase in deserto celebratur nu.9.a
phegor idolum fit a pplo. nu.25.d
phariseus orat in templo. lu.18.b
phiale fiunt p salomonem ij.para.4.c
phytonicus oīs moriatur. leui.20.d
phytones non consules. deut.18.b
Phytonissa cōsulitur a saul. 1.reg.28.b
phul rex assyrioꝝ iiij.reg.5.d

¶De incipiētibus a lr̄a.Q.

Sola ſedet ciui. plena populo.	thre.1.a
Soluetur ſathā de car. ſuo	apo.20.a
Soluite templum hoc	ioh.2.b
Somnium vidit pharao	gen̄.41.a
Somnia multa ſequunt̄ cu.	eccle.5.a
Sors cecidit ſup ſaulem.	j.reg.10.d
Sors cecidit ſuper ionam	ione.1.c
Sors cecidit ſuper mathiam	act.1.d
Spacio centū an̄. fit arca noe	gen̄.6.c
Spes vana viro inſenſa	eccli.34.a
Spe enim ſaluati ſumus	rom̄.8.c
Species mulieris exhilarat	eccli.36.d
Spice colliguntur	ruth.2.a
Spūs dn̄i reple. orbē ter.	ſap.1.b
Spūs loqtur myſteria	j.cor.14.a
Spūs dn̄i rapuit philippum	act.8.g
Spūs vbi vult ſpirat.	ioh.3.a
Spiritū nolite extinguere.	j.teſſa.5.d
Spū ſcō inſpirati lo. ſunt	ij.pe.1.d
Stabim⁹ ante tribunal chriſti.	rom̄ 14.b
Statue viſe myſteriū aperuit	dan̄.2.c
Statuit ieſus paruulum	mat.18.c
Stella orie͂t ex iacob	nume.24.c
Stella a ſtella differt	j.cor.15.f
Stellarū tertia ps de ce.	apo.12.a
Stelle de celo ceciderunt	apo.6.d
Sternuntur veſtes in via	mat.21.a
Stimulus mortis pctm̄	j.cor.15.g
Stultus vt luna mutatur	ecc.27.b
Succidite lucos ꝛ ſcul.	deu.7.a
Stultus totū ſpm̄ ꝓfert	ꝓuer.29.b
Stulto gloria indecēs eſt	ꝓuer.26.a
Stulta deo eſt ſapiētia mū.	j.cor.3.d
Stultā fecit deus ſa. huius mū.	j.cor.1.c
Stulticia eſt verbū crucis	j.cor 1.c
Simeon ſacer. magnus	eccli.50.a
Symon ſacer. ſummus	j.mach.13.f
Simon magus	act.8.b
Submerſus pha. in mari	exo.14.g
Subiecti eſtote oi creature	j.pe.2.c
Suadeo tibi emere aurum	apo.3.d
Sufficit tibi paule gr̄a mea	ij.cor.12.c
Sulphur cadit de celo	gen̄.19.c
Surget gens contra gentem	lu.21.c
¶ De incipientibus a lr̄a T.	
Tabernaculū federis	exo.26.a
Tabernaculū portatur	nu.1.g
Tabernaculi ordo	exo.35.b
Tabernaculo im. lux ob	iob.18.b
Tabule due iter dantur	exo.34.a
Tacere feci nocte ma. tuam	oſee.4.b
Tacentia ſtulti ꝛ ſapientis	eccli.20.a
Teipſum caſtum cuſtodi	j.timo.5.b
Templum edificat ſalomon	ij.pa.3.a
Templum completur	ij.pa.7.c
Templum fundatur	j.eſdre.3.c
Templū dei eſtis vos	j.cor.3.d
Templi menſuratio	ezech.41.a
Tempus omnia habent	eccli 3.a
Tempus meū nōdū venit	iob.7.a
tempus breue eſt	j.cor.7.e
tempus prope eſt	apo.1.a
tempus non erit amplius	apoc.10.c
tpe accepto exaudiui te	ij.cor.6.a
tentatur xp̄s a diabo.	mat.4.a
tentatio vos non appre	j.cor.10.c
tentoria fiunt tabe.	exo.36.b
tentoria erigebantur ad im.	nume.9.d
ter in anno feſta cele.	exo.23.b
ter virgis ceſus ſum.	ij.cor.11.e
tertia die ſuſcitabit nos	oſee.6.a
tertia die xp̄s reſurre.	mat.28.a
terre ꝓmiſſionis manſio	nume.33.a
terminus terre ꝓmiſſionis	nu.34.a
terminus plagarum	ezec.47.d
thamar vir opprimitur	ij.reg.13.c
thamar corrumpit̄ a iuda	gen̄.38.d
thecuites loquitur ꝓ ſalo.	ij reg.14.c
theſaurū templi ōndit eze.	eſa.39.a
timotheus fugit ad pha.	j.mach.5.e
tophet nō voca. am.	hiere.7.g
tollatur crux ꝛ ſequat̄ chri.	lu.9.c
torta panis datur hiere.	hie.37.d
timor meus vbi eſt dicit dn̄s	mal.1.b
timor dn̄i: radix ſapientie	eccli.1.c
Timor dn̄i multa bo. facit	eccli.2.b
Timete deū ꝛ date illi ho.	apo.14.b
Timens deū faciet bona	eccli.15.a
Timēs fili⁹ melior eſt mille	ecc.16.a
Timēti deū nō oc. mala	eccli.33.a
Tracta cū iuſto de iuſti.	ec.37.b
Tradetur xp̄s gentibus	lu 18.f
Traduntur ſcripta regis eſdre.	iij.eſd.4.f
Transfert enoc in paradi.	gen̄.5.c
Tranſlatio iude in babylo.	iiij.reg.25.c
Tranſmigratio iude ꝛ fra.	ij.pa.36.d
Tranſfiguratio xp̄i	lu.9.mat.17.a
Tres ꝓpagi. ſunt tres dies	gen̄.40.c
Tres filios parit vxor oſee	oſee.1.a
Tres ſunt q teſtimo. dant	j.ioh.5.b
Tria ſunt inſatiabilia	ꝓuerb.30.c
Tribus terra iſrael diuidit	ioſue.13.a
Tribus annis roboaz am.	ij.pa.11.c
tribus iſrael duodecim	apoc.7.b

Triphon ꝓdidit iudam j.mac.12.f
Triſticia impleuit cor vrm ioh.16.b
Thronus dauid firmatur ij.reg.7.b
Tuba ſit tibi in gutture oſee.8.a
Tubarū ſono cogre.ppli nu.10.a
Tumulos vſtros aperiā ezech.37.a
Turbā magnā vidi apo.7.c.
Turpe eſt in eccleſia.mulieri j.cor.14.g
Turpia non reuelanda leui.18.b
Turris babylonis edificat gen.11.a
Turris qnquagin.cubi. ij.mach.13.b
Turmas tres chaldei fecerūt iob.1.b

¶ De incipientibus a lr̄a. U.

Uanitati creatura ſubie. ro.8.d
Uas electiōis eſt mihi act.9.c
Uaſa argenta poſtulantur exo.12.c
Uaſa tēpli ꝓtulit rex cyrus j.eſ.1.d
Uaſthi regina abijcitur heſter.1.d
Uaticinare de oſſibus iſtis eze.37.d
Uerba tua ſicut gemelli canti.2.b
Ubi theſau.tuus:ibi cor tuū lu.12.d
Ubi corpus:ibi congre.aqle lu.17.g
Ue eis qui receſſerūt a me oſee.7.d
Ue qui cogitatis inutile michee.2.a
Ue ve hypocritis mat.23.c
Uerbū caro factum eſt ioh.1.b
Uerbū dei nō eſt alliga. ij.timo.2.b
Uerba vite eterne habes ioh.6.g
Uelox depoſitio taberna. 2.pe.1.c
Uenditur ioſeph hiſmaelitis ge.37.f.
Ueneratur mardocheus heſter.6.c
Ueniet dn̄s ⁊ oēs ſcti cū. zach.14.a
Uentus ꝑcuſſit do.filioꝝ iob. iob.1.d
Uentoſa verba nō hn̄t finē iob.16.a
Ueſtes purpuree exo.39.a
Ueſtes ſcinduntur a rege iiij.reg.19.a
Ueſtigia ei⁹ ſecutus eſt pes iob.23.c
Ueſtib⁹ adornat iudith iudith.10.a
Uincenti dabo edere de li. apo.2.b
Uictime ꝓ delictis leui.7.a
Uideo aliā legē in mē.meis ro.7.b
Uidi aquam egre.de tem. eze.47.a
Uidi alterū angelū ha.ſig. apo.7.a
Uidua ponit duo minuta apo.12.d
Uidua colligit ligna iij.reg.17.b
Uidua poſtulat iudicium lu.18.a
Uiduas hono.q̄ vere vi. j.timo.5.a
Uincit ſapiētia maliciā ſap.7.d
Uincere in bono malū roma 12.d
Uincunt quat.reges ab abraā. gen.14.c
Uineas deſtruxit grando exo.9.f
Uineas plantaui ⁊ rigaui eccli.2.a
Uinū dat regi neemias neemie.2.a
Uinū fortius oībus iij.eſdre.3.d
Uinū dn̄o nō libabunt oſee.9.a
Uir claudus baiulabat act.3.a
Uir veſtitus lineis dan.10.a
Uir galilei qd ſtatis aſpi. act.1.b
Uirga aaron floruit nume.17.c
Uirgas decorticauit iacob gen.30.f
Uirgo concipiat ⁊ pariet eſe.7.c.
Uirga iſrl ꝓiecta eſt amos.7.a
Uirgo cogitat q̄ dei ſunt j.cor.7.f
Uirgines ſunt ⁊ ſe.agnū. apo.14.a
Uirginitatis ſigna. deu.22.c
Uirtutes fiebāt ꝑ ma.pau. act.19.b
Uiſio arboris nabucho. dan.4.b
Uiſionis res aperitur dan.10.c
Uiſus eſt in ter.⁊ con. baruch.13.d
Uiſum recepit tobias tobie.11.c
Uita nr̄a vapor eſt ad. iacob.4.d
Uitis frondoſa iſrael oſee.10.a
vitis vera xp̄s eſt ioh.15.a
vlmus in ſolitudine eſa.41.c
vltio vxoris leuite. iudi.20.g
Unde ememus panes ioh.6.a
Ungit dauid in regem. ij.reg.5.a
vngunt ſalomonē in regē j.pa.29.f
vnus omnium introitus ſap.7.a
vnus ex vobis me tradet. ioh.13.c
vnuſqſq; ꝓpriā merce.ac. j.cor.3.b
vnus deus:vna fi.vnū bapt. ephe.4.b
vnuſqſq; vxorē ſuā dili. ephe.5.g
vocat xp̄s petrū ⁊ an. mat.4.c
vocat xp̄s matheum mat.9.a
vocabit iudiciū ad ignem amos.7.a
vocabit hierlm ci.veri. zach.8.a
volo aūt iuniores nu. j.timo.5.b
voluntas dei ſanctifica.vr̄a. j.teſ.4.a
vos eſtis templum dei. ij.cor.6.b
votum eſt ſemper perſoluen. leui.27.a
vox clamantis in deſerto. mar.1.a
vrbs fortitudinis ſyon eſa.26.a
vrbes refugij ſegregentur deut.19.a
vrbes ſeparentur fugiti ioſue.20.a
vrbes tuas demollias ezech.26.b
vxor tobie iunioris fit ſara tob.7.d
vxores alienigene di. j.eſdre.10.c
vuas acerbas comedetis eze.18.a
vulpes congre.ſan.ad ſe. iudi.15.a
vulpes foueas habent. lu.9.g

¶ De incipiētibus a littera.Z.

Zabulonis appel. gen.3.c
Zabulo.ſors ter. ioſ.19.a

zabulonis principes ps.67.f
zabulonis ex tri.duodecim. apo.7.b
zacharias regnat iiij.reg.15.g
zacharias indu.ſpũſancto ij.pa.24.a
zacharie ſanguis requiretur mat.23.d
zacharias pater ioãnis ꝓphetat lu.1.f
zacheus princeps publica. lu.19.a
zebedeus pater iacobi ⁊ ioãnis mat.4.a
zebedei mater mat.20.c
zelus domus tue co.me. ps.68.b
zelotypa mulier fla.lig. eccl.26.b
zizania inimici mat.23.b
zizania ſunt filij nequã. mat.13.e
zona circũcinxit eum. eccli.45.a
zona pellicea ioãnis baptiſte. mat.3.a
zorobabel genitus a ſala. mat.1.b

¶ Finis quarte tabule.

¶ Notãdũ ꝙ trãſlatores ⁊ interpretes biblie multi fuerũt ſicut dicit magr̃ ĩ hyſtorijs
q: ante incarnatiõez dñi annis.341.tẽporib⁹ prolomei philadelphi regis egypti.70.
interpretes floruerũt:qui leges ⁊ ꝓphetas hoc mõ trãſtulerũt. Ptolomeus ſtudioſus
⁊ librorũ cupidus:percipiẽs apud iudeos legẽ eẽ ore dei editam:⁊ digito illius ſcriptã
miſſis epliſ ⁊ muneribus:rogauit eleazarũ pontificẽ iudeorũ:vt ſibi viros ſeniores he
braice ⁊ grece lingue peritos:q iterpretari ⁊ trãſferre valerẽt:dirigeret. Etenim ſua deſi
deria eſſent eã in greco trãſlatã hẽre ⁊ arciuis regalib⁹ intereſſe. Eleazarus aũt annuẽs
eius petitioni: de vnaquaq; tribu ſex legiſperos vel legiſferẽtes deſtinauit. hi ſunt.72.in
terpretes:q lʒ.72.fuerũt more ſacre ſcripture:tñ cõiter dicĩ.70.q: ſi duo ſuper ſunt hoc
eſt modicũ reſpectũ.70. Qui venientes ad regẽ pentatheucũ ⁊ ꝓphetas trãſferentes co
ram rege:diſputauerũt de vno deo colẽdo:⁊ ꝙ nulla creatura eẽt deus. Inde eſt:ꝙ vbi
cunq; occurrebat eis in trãſferendo de trinitate vel ſub ſilentio preteribãt:vel enigmã
tice trãſtulerũt:ne tres deos colẽdos tradidiſſe viderenĩ:ſimilr̃ de incarnatiõe verbi fa
cientes. Unde tranſlatio.72.quoq; eſt ſuperflua:quoq; diminuta. Poſt incarnationẽ aũt
d.ñi ⁊ paſſionẽ:annis.124.aquila quidã iudeus ad fidẽ cõuerſus ſed poſtea in hereſim
lapſus:primus interpres fecit aliã trãſlationẽ de hebraico in grecũ tpe hadriani impe
ratoris. Deinde poſt annos.53.theodotio fecit tertiã trãſlationẽ ſub cõmodo. Deinde
poſt annos.30.ſymmachus interpres claruit ſub ſeuero. Deinde poſt annos.8.inuen
ta eſt quedam trãſlatio hieroſolymis:cuius autor ignoraĩ:que dicta eſt vulgata trãſ
latio:vel qnta editio. Deinde poſt ãnos.18.tpe alexãdri ſupuenit origenes: vidẽs iſtas
trãſlationes imperfectas:incepit corrigere trãſlationẽ.72.interpretũ per poſteriores iã
dictas tranſlationes. Uel ſm aliquos ſolũ trãſlationẽ theodotiõis correxit ⁊ miſcuit:
ſcilicet ſupplens diminuta:⁊ relecãs ſuperflua. Ubicũq; igiĩ ad trãſlationẽ.72.interꝑ
tum aliqd addidit ex trãſlatiõibus ſequẽtibus:vel vbi addidit que deerant:ibi pone
bat aſtericũ vel aſteriſcum.i.ſtellam vel formã aſtri:per qđ innuit ꝙ ꝑ additionẽ illam
eluceſcebãt que prius deerãt. Et dĩ aſteriſcus ab aſter ⁊ icon qđ eſt imago vel ſignum:⁊
producit penultimã:q: apud grecos:icon ſcribiĩ per ei dipthongon: ⁊ dicĩ aſtericus
ſm modernos:vel aſteriſcus ſm antiquos:⁊ tũc dicĩ ab aſtris.i.ſtellar ⁊ icon. Ubi vero
erat ſuperfluum:ponebat obelũ. Obelus enim grece dicĩ ſagitta latine vel veru: ſignãs
per hoc ꝙ l'ra ibi ſuperflua erat. Deinde ipſe origenes fecit aliã:trãſlationẽ ꝑ ſe plenã ſine
his ſignis. hi oẽs tranſtulerũt de hebraico in grecũ. Deinde quidaʒ volẽtes hẽre oẽs
iſtas trãſlationes:ſimul ſcribebant libros:ſic eos ordinãtes:ꝙ in medio cuiuſlibet folij
ponebãt ſex colũnas:a ſummo deorſum deſcendentes:ponẽtes in prima:verba trãſla
tionis prime:in ſecũda ſecũde ⁊ ſic de alijs. Et iſti libri dicti ſunt hexapla:ab hexa grece
quod eſt ſex latine:quaſi ſex culpa:vel dĩ hexapla:quaſi liber habẽs ſex tranſlationes re
ctas vel rectificatas. Quidã tñ exapla exponunt ſimpliciter pro exemplaria. Et his tẽpo
ribus multi vtriuſq; lingue ſcioli fecerũt alias trãſlatiões predictis grecis trãſlatio
nib⁹ in latinũ. Nouiſſime ſuperueniẽs beatus hieronymus peritus in trib⁹ linguis:he
braica:greca ⁊ latina. Primo correxit trãſlationẽ.72.iterpretũ in latino cũ aſtericis ⁊
obelis poſtea vero trãſtulit immediate bibliã de hebreo in latinũ ſine aſtericis ⁊ obelis.

Et hac trāſlatiōe nūc vbiq; vtit̄ tota romana eccleſia: ſ; nō in oībus libris. Et ipſius trāſlatio merito ceteris anteferť: q: eſt verbor̄ū tenacior: ⁊ pſpicuitate ſentētie clarior. Et trāſlatio prima. ſ. 72. interpretū facta eſt in alexandria ciuitate: que metropolis eſt egypti. Alie aūt trāſlationes in diuerſis partibus mūdi: vbi tūc magiſtri polluerūt. ¶ Nota q̄ vbicūq; in libris veteris teſtamēti mēdoſitas reperiť: recurrēdū eſt ad volumina hebreoꝝ: q: vetus teſtm̄ primo in lingua hebrea ſcriptū ē. Si vero in libris noui teſtamēti: recurrēdū eſt ad volumina grecoꝝ: q: nouū teſtm̄ primo in lingua greca ſcriptū eſt: preter euāgelium mathei: ⁊ epiſtolam pauli ad hebreos.
¶ Notādū q̄ oīs ſacra ſcriptura quadriformi rōne diſtinguiť ſiue exponiť. Aut enī; in hiſtorico vel lr̄ali intellectu: aut allegorico: aut anagogico: aut tropologico vl' morali ſolet accipi. hiſtoria nāq; ē: qn̄ res aliqua q̄uo ſ; lr̄a; dicta vel facta ſit: plano ſermone referť: vt cū dr̄. Pplš iſrael ex egypto ſaluat⁹: tabernaculū dn̄o fecit. Et dr̄ ab hiſteron. i. videre vel cognoſcere q: antiq⁹ nemo ſcribebat hiſtoriā: niſi q vidiſſet. Et ſic qn̄ dictiōes intelligunť ſimplr̄ vt ſonāt: eſt ſenſus lr̄alis vel hiſtoric⁹. Allegoria aūtē eſt: cū verbis ſiue rebus myſticis pſentia chriſti ⁊ eccl'ie ſacramēta ſignanť. Verbis videlicet: vt ait Eſaias. Egredieť virga de radice ieſſe: qđ aperte ē dicere. Naſceť virgo maria de ſtirpe dauid: ⁊ de ea xp̄s naſceť. Rebus myſticis ē ppl's iſrael ab egyptiaca ſeruitute p ſanguinē agni liberat⁹. Allegorice eccleſiā ſignat: q̄ p paſſionē xp̄i a demoniaca ſeruitute liberata eſt. Et nota q̄ allegoria multis modis exponiť. Qn̄q; a pſona: vt iſaac ſignat xp̄m. qn̄q; a re ⁊ nō pſona: vt aries occiſus ſignificat xp̄i carnē paſſam: qn̄q; a loco: vt xp̄s p̄dicatur⁹ aſcēdit in mōtē: vbi eminētia loci ſignat ei⁹ ſapiētiā: ⁊ excellētia; qn̄q; a numero: vt apprehenderūt ſeptē mulieres virū vnū. i. ſeptē dona grāꝝ xp̄i. qn̄q; a negocio vel facto vt interfectio golie ad dauid: interfectionē diaboli a xp̄o ſignat. Anagogia aūt ad ſuperiora ē ducēs locutio: q̄ de p̄mio futuro: ⁊ de ea q̄ i celis eſt vita futura: apertis ſiue myſticis ſermōib⁹ diſputat. Aptis vt cū dr̄ Beati mūdo corde. Myſticis: vt cū dr̄ Beati q lauāt ſtolas ſuas. vt ſit illis ptās in ligno vite ⁊ p portas itrent ciuitatē. Qđ ſic exponiť analogice. Beati q mūdant cogitatiōes ſuas ⁊ actus: vt ſit illis ptās vidēdi dn̄m nr̄m ieſum xp̄m: q dicit. Ego ſum via: vita ⁊ veritas: ⁊ p doctrinā ⁊ exēpla precedētiū patrū intrāt in regna celorū. Et ſic ē differētia inter allegoriā ⁊ anagoriā: q: allegoria ē myſticus ſenſus ptinēs ad militātē eccleſiā in qua ſumus: ſ; anagogia eſt apertus ſenſus ptinens ad eccleſiā triūphātē: q̄ eſt cōitas ſctōꝝ iā triūphās ⁊ regnās. Tropologia vero eſt moralis locutio: q̄ ad inſtructionē ⁊ correctionē morū; myſtice ſiue aperte reſpicit. Myſtice vt ait ſalomon. Omni tpe ſint veſtimēta tua candida: ⁊ oleū de capite tuo nō deficiat: qđ eſt dicere. Omni tpe ſint opa tua mūda: ⁊ charitas de corde tuo nō deficiat. Aperte vt Joānes dicit. Filioli nō diligamus verbo neq; lingua: ſed ope ⁊ veritate. Et vt breuiter habeas. hiſtoria docet factū: tropologia faciendū: allegoria credēdū: anagogia appetēdū. Vn̄ verſus. Lr̄a geſta docet: qđ credas allegoria. Moralis qđ agas: quo tēdas anagogia. hec patēt in hac dictione hieruſalē. hiſtorice enī; eſt nomē ciuitatis. Tropologice: eſt typus anime fidelis. Allegorice: figura eccl'ie militantis. Anagogice typū gerit eccleſie triumphātis. Unde verſus. Sicut hieruſalē polis eſt terrena fidelis. Conſtans eccleſia mons fortis patria ſumma.

DIES PRIMVS
DIES SECVNDVS
DIES TERCIVS
DIES QVARTVS
DIES QVINTVS
DIES SEXTVS

¶ Incipit epl'a btī hieronymi ad Paulinum preſbyterum de oībus diuine hiſtorie libris. ¶ Cap. j.

alſ + nō debet eē ſimul

alſ + veteri

alſ + nouam

FRater ambroſi⁹ tua mihi munuſcula pferens: detulit + ſimul ⁊ ſuauiſſimas litteras: q̄ a principio amicicia4 fidē3 probate iā fidei ⁊ + veteris amicicie + noua preferebāt. Uera eni3 illa neceſſitudo ē ⁊ chri glutino copulata: quā3 nō vtilitas rei familiaris: nō pſentia tm̄ corporū: nō ſubdola ⁊ palpans adulatio: ſed dei timor ⁊ diuinarum ſcripturaru3 ſtudia ꝯciliant. ¶ Legimus in veterib⁹ hiſtorijs: quoſda3 luſtraſſe ꝓuincias: nouos adijſſe populos: maria tranſijſſe: vt eos quos ex libris nouerāt corā quoq3 viderēt. Sic pithagoras memphiticos vates: ſic plato egyptum ⁊ archytam tarentinum: eamq3 oram Italie que quondā magna grecia dicebat' laborioſiſſime peragrauit: vt qui athenis magiſter erat ⁊ potens: cuiuſq3 doctrinas achademie gymnaſia perſonabant: fieret peregrinus atq3 diſcipulus: malens aliena verecunde diſcere: q̄3 ſua impudēter ingerere. Deniq3 cum lr̄as quaſi toto orbe fugientes perſequitur: captus a piratis ⁊ venūdat⁹ ⁊ etiam tyrāno crudeliſſimo paruit: ductus captiuus: vinctus ⁊ ſeruus: tn̄ q2 phūs + maior emente ſe fuit. Ad Titū liuiu3 latteo eloquentie fonte manante3: de vltimis hiſpanie galliarumq3 finib⁹ quoſdam veniſſe nobiles legimus: ⁊ quos ad cōtemplationē ſui roma nō traxerat: vnius hominis fama perduxit. Habuit illa etas inauditum oībus ſeculis celebrandumq3 miraculū: vt vrbē tantam ingreſſi aliud extra vrbem quererent. Apollonius ſiue ille magus vt vulgus loquit': ſiue phūs: vt pythagorici tradunt: itrauit perſas: ptrāſiuit caucaſum: albanos: ſcythas: maſſagethas: opulentiſſima indie regna penetrauit: ⁊ ad extremū latiſſimo phiſon amne tranſmiſſo puenit ad brachmanas: vt hiarchā in throno ſedente3 aureo ⁊ de Tantali fonte potentem: inter paucos diſcipulos de natura: de morib⁹: ac de curſu + diez ⁊ ſiderz audiret docentem. Inde per elamitas: babylonios: chaldeos: medos: aſſyrios: parthos: ſyros: phenices: + arabes: paleſtinos: reuerſus Alexandriam perrexit ethiopiam: vt gymnoſophiſtas ⁊ famoſiſſimā ſolis menſa3 videret in ſabulo. Inuenit ille vir vbique quod diſceret: ⁊ ſemper pficiens: ſemp ſe melior fieret. Scripſit ſup h̄ pleniſſime octo voluminib⁹ + Philoſtrat⁹. Ca. ij.

pithagoras

Plato

Archytas

alſ + maiore mēte.

Titus liuius

Appolonius

Bragmane hyarcas

Hora. li. i. ſer.

alſ + dierum ſupereſt.

alſ + arabis

Uale. li. 4

Laerti⁹ i vita talentis.

herodot⁹ libro. 3.

Pōponius mella lib. 3.

Philoſtratus

QUid loquar de ſeculi hominib⁹ cu3 apoſtolus Paulus vas electionis ⁊ magiſter gentiū: qui de ꝯſcientia tanti in ſe hoſpitis loquebat' dicens: An experimentum queritis eius qui in me loquitur chriſtus: poſt damaſcū arabiaque luſtratam: aſcēdit hieroſolymam vt videret petrū: ⁊ manſit apud eū diebus quindecim: hoc eni3 myſterio hebdoadis: et ogdoadis futurus gētium predicator inſtruendus erat. Ruſumq3 poſt annos quatuordecim aſſumpto barnaba ⁊ Tyto expoſuit cum apoſtolis euangeliu3: ne forte in vacuu3 curreret aut cucurriſſet. Habet neſcio quid latentis energie ⁊ viua vox: ⁊ in aures diſcipuli de autoris ore trāſfuſa fortius ſonat. Unde ⁊ eſchines cu3 rhodi exularet ⁊ legeretur illa demoſthenis oratio quā aduerſus eum habuerat: mirantibus cunctis atq3 laudātibus ſuſpirans ait. Quid ſi ipſa3 audiſſetis beſtiam: ſua verba reſonantem. Capitu. iij.

alſ + philoſtrat⁹.

Act. 9. c.

2. cor. 13.

a. Gal. j. b

Ibidē. 2. a.

Gal. j. d.

Ibidē. 2. a.

alſ + viue vocis actus

Eſchines Demoſthenes

NEc hoc dico q̄ ſit aliquid in me tale: quod vel poſſis a me audire: vel

velis diſcere: ſed quo ardor tuus & diſcendi ſtudium etiam abſq; nobis per ſe probari debeat. Ingenium docile & ſine doctore laudabile eſt. Non quid inuenias ſed quid queras conſideramus. Mollis cera & ad formandum facilis: etiam ſi artificis & plaſte ceſſent manus: tamen vir
Paulus apoſtus tutis totum eſt quicquid eẽ poteſt. Paulus apoſtolus ad pedes gamalielis legem
Act. 22.a. moyſi & prophetas didiciſſe ſe gloriatur:
2.cor. 10. b. vt armatus ſpiritualib⁹ telis: poſtea doceret confidenter. Arma enim noſtre militie nõ carnalia ſunt: ſed potentia deo: ad deſtructionem munitionum & cogitationes deſtruentes: & omnem altitudinem extollentem ſe aduerſus ſententiam dei & captiuantes omnem intellectũ ad obediendũ chriſto: & parati ſubiugare omnẽ inobedientiã. Timotheũ ſcribit ab infan-
2.Thi. 3. b. tia ſacris litteris eruditũ: & hortat̃ ad ſtudiũ lectionis ne negligat gratiã que data ſit ei per impoſitionẽ manus preſbyte-
Tytũ.j.b rij. Tito precipit vt inter ceteras virtutes epĩ quas breui ſermone depinxit: ſcientiam quoq; non negligat ſcripturarum: obtinentẽ inquit eũ qui ſm doctrinã eſt fidelem ſermonẽ: vt potens ſit exhortari in doctrina ſana: & contradicẽtes reuincere.

C Capitulum quartum.

SAncta quippe ruſticitas ſolũ ſibi prodeſt: & quãtum edificat ex vite merito eccleſiã chriſti: tãtum nocet ſi deſtruentibus non reſiſtat. Malachias propheta: imo per Malachiã dñs interrogauit ſa-
Malach j.&.ij. ca. cerdotes legem. Intantum ſacerdotis of-
Moyſi ficium eſt: interrogatum reſpondere de
Deut.32. e. lege. Et in Deuteronomio legimus. Interroga patrẽ tuum & annũciabit tibi: ſeniores tuos & dicẽt tibi. In pſalmo quo-
Dauid Pſal.118 q; centeſimo decimooctauo: Cãtabiles mihi erãt iuſtificatiões tue: in loco peregrinatiõis mee. Et in deſcriptiõe iuſti viri cum eũ arbori vite dauid que eſt in paradiſo cõpararet: inter ceteras virtutes hoc etiam intulit. In lege dñi voluntas eius:
Pſal.1. & in lege eius meditabitur die ac nocte. Daniel in fine ſacratiſſime viſionis ait iu-
Dan.12.b ſtos fulgere quaſi ſtellas: & intelligentes. ideſt doctos quaſi firmamẽtũ. Uides quã tum inter ſe diſtent iuſta ruſticitas & docta iuſtitia. Alij ſtellis alij celo cõperant̃. Quanq; iuxta hebraicam veritatẽ vtrumq; de eruditis poſſit intelligi. Ita eñi apud Ibidem
eos legimus. Qui aũt doctĩ fuerint fulgebunt quaſi ſplendor firmamẽti: & qui ad iuſtitiã erudiunt multos: quaſi ſtelle in perpetuas eternitates. Cur paulus apoſtolus vas electionis? Nempe quia vas legis & ſcripturarũ ſanctarũ erat armariũ. Pha- Act.9.c
riſei ſtupent in doctrina dñi: & mirant̃ in Mat.7.d
Petro & Joãne quõ legẽ ſciant cum lr̃as Act.4.
nõ didicerint. Quicquid enim alijs exercitatio & q̃tidiana in lege meditatio tribuere ſolet: illis hoc ſpũſſanctus ſuggerebat. Et erãt iuxta quod ſcriptũ eſt docibiles deo. Duodecim annos ſaluator impleuerat: & in tẽplo ſedens de queſtionibus Jo.6.c.
legis interrogans: magis docet dum pru- Luc.2.f.
denter interrogat. Niſi forte ruſticum petrum ruſticũ Joannẽ dicimus: quorum vterq; dicere poterat. Et ſi imperitus ſermone non tñ ſciẽtia. Joãnes ruſticus: piſcator indoctus: & vnde illa vox obſecro. 2.cor.11.b
In principio erat verbum: & verbũ erat apud deum: & deus erat verbum? Logos grece multa ſignificat. Nam & verbũ eſt: & ratio & ſupputatio: & cã vniuſcuiuſq; rei per quã ſunt ſingula que ſubſiſtũt: q̃ vniuerſa recte intelligimus in chriſto. Cap. 5.

HOc doctus plato neſciuit. hoc demoſthenes eloquẽs ignorauit. Perdam inquit ſapientiã ſapientium: & prudentiam prudentiũ reprobabo. Uera ſapientia perdet falſam ſapientiam. Et quanq; ſtultitia Abdie.j. a.
predicatiõis in cruce ſit: tamen Paulus ſapientiã loquitur inter perfectos. Sapiẽ- Eſa.29.c
tiam aũt non ſeculi huius: nec principum j.cor.j.c.
ſeculi iſtius qui deſtruunt̃: ſed loquitur j.cor.ij.b
dei ſapientiã in myſterio abſconditam: j.cor.j.d.
quam predeſtinauit deus ante ſecula. Dei ſapientia chriſtus eſt. Chriſtus enim dei virtus & dei ſapientia. Hec ſapientia in myſterio abſcondita eſt: de q̃ & noni pſal- Col.2.a.
mi titulus prenotatur pro occultis filij. In quo ſunt omnes theſauri ſapientie & ſcientie dei abſconditi. Et qui in myſterio abſconditus erat predeſtinatus ẽ ante ſecula: predeſtinatus autem & prefiguratus in lege & prophetis. Unde & prophete appellabantur videntes: quia videbãt

eum quem ceteri non videbant. Abraaꝫ
Ro.j.a. vidit diem eius: ⁊ letatus eſt. Aperiebantur
j.Re.9.b. tur celi. Ezechieli: q̄ populo peccatori clau
Joa.8.g. ſi erant. Reuela inquit dauid oculos me
Eze j.a. os: ⁊ conſiderabo mirabilia de lege tua.
pſal.118. Lex eni ſpiritalis eſt: ⁊ reuelatione opus
Ro.7.c. eſt vt intelligatur: ac reuelata facie dei glo
2.cor.3.d riam contemplemur. Liber in apocalypſi
Apoc.5.a ſeptē ſigillis ſignatus oſtenditur: quem
Eſa.29.d. ſi dederis homini ſcienti litteras vt legat:
Apo.3.b. reſpōdebit tibi: Non poſſum. Signatus
eſt enim. Quanti hodie putant ſe noſſe lit
teras: tenent ſignatum librum nec aperi-
re poſſunt: niſi ille reſeruauerit q̄ hꝫ cla-
uē dauid qui aperit ⁊ nemo claudit: clau
Act.8.e. dit ⁊ nemo aperit. In actibus apoſtoloruꝫ
ſanctus eunuchus immo vir (ſic eniꝫ eū
ſcriptura cognominat) cū legeret Eſaiaꝫ
prophetaꝫ: interrogatus a Philippo. Pu
al's ſuper tas ne intelligis q̄ legis rn̄dit + qꝫ. Quo
eſt + qꝫ modo poſſum niſi aliquis me docuerit?
Ego vt de me loquar interim nec ſancti-
oꝛ ſuꝫ hoc eunucho: nec ſtudioſioꝛ qui de
ethyopia id eſt de extremis finibus mun
di venit ad templum: reliquit aulam re-
al' nō hꝫ giam: ⁊ tātus amatoꝛ + legis diuine +
+ legis qꝫ ſcientie fuit: vt etiam in vehiculo litte
al's nō hꝫ ras legeret ſacras. Et tamen cū libꝛuꝫ te-
+ qꝫ neret ⁊ verba domini cogitatione conci
peret: lĩgua volueret: labijs pſonaret: igno-
rabat eum quem in libꝛo neſciens vene-
rabatur. Uenit philippus oſtendit ei Je-
ſum qui clauſus latebat in littera. O mi
ra doctoꝛis virtus. Eadem hoꝛa credidit
eunuchus: baptiçatur: fidelis ⁊ ſanctus ē
al' + ſacꝰ ac magiſter de diſcipulo: + plus in deſer-
to fonte eccleſie q̄ꝫ in aurato ſynagoge tē
plo repperit. Hec a me perſtricta ſunt bꝛe-
uitē. Neqꝫ eniꝫ epiſtolaris anguſtia euaga
ri longius patiebatur: vt intelligeres te ĩ
ſcripturis ſacris ſine preuio ⁊ mōſtran-
te ſemitam non poſſe ingredi. Cap.6.

T Aceo de grāmaticis: + rhetoꝛibus:
al's + rhe philoſophis: geometris: dyalecti
toꝛicis. cis: muſicis: aſtronomis: aſtrologis: me
dicis: quoꝝ ſcientia moꝛtalibus ſatis vel
vtiliſſima eſt: ⁊ ĩ tres ptes ſcinditur: in
doctrinam: rationē ⁊ vſum. Ad minoꝛes
al' + logo artes veniaꝫ: ⁊ que non tam + lingua q̄ꝫ
manu adminiſtrantur. Agricole: cemen
tarij: fabꝛi metalloꝝ ū lignoꝝ ūqꝫ ceſoꝛes: la
narij q̄qꝫ ⁊ fullones ⁊ ceteri qui variaꝫ ſup
pellectilem ⁊ vilia opuſcula fabꝛicant: abſ
qꝫ doctoꝛe eſſe non poſſunt quod cupiūt.
Quod medicorum eſt promittunt medi Horatiꝰ
ci: tractant fabꝛilia fabꝛi. Sola ſcriptura- li.2.epſa
rum ars eſt: quā ſibi paſſim omnes ven-
dicant. Scribimus indocti: doctiqꝫ poe-
mata paſſim. Hanc garrula anus: hāc de
lirus ſenex: hanc ſophiſta verboſus: hanc
vniuerſi preſumunt: lacerant: docent: an- al's + ad
teqꝫ diſcāt. Alij + abducto ſupercilio grā ducto
dia verba trutinantes: inter mulierculas
de ſacris litteris philoſophātur. Alij di-
ſcunt proh pudoꝛ a femininis quod vi-
ros doceant. Et ne paruum hoc ſit: quadam
facilitate verboꝛum: immo audacia ediſ-
ſerunt alijs: quod ipſi non intelligunt.
Taceo de meis ſimilibus: qui ſi forte ad
ſcripturas ſanctas poſt ſeculares litteras
venerint: ⁊ ſermone compoſito aures po
puli mulſerint: q̄cquid dixerint: hoc le-
gem dei putant. Nec ſcire dignātur quid
prophete q̄d apoſtoli ſenſerint: ſed ad ſen
ſum ſuum incongrua aptāt teſtimonia.
quaſi grande ſit ⁊ non vicioſiſſimū dicē-
di genus deprauare ſententias: ⁊ ad volun
tatē ſuam ſacrā ſcripturaꝫ trahere repu- Iſidorus
gnātem. Quaſi non legerimus homero ethycoꝝ
centonas Uirgilio cētonas: ac nō ſic etiā li.i.ca.38
⁊ maroneꝫ ſine chriſto poſſimus dicere
chriſtianū: q̄ ſcripſerit: Jaꝫ redit ⁊ virgo:
redeunt ſaturnia regna. Jam noua pꝛo- Uir i bu
genies celo demittitur alto. Et patreꝫ lo- eglo.4.
quentem ad filium. Nate mee vires mea Eneid.j.
magna potentia ſolus. Et poſt verba ſal-
uatoꝛis in cruce. Talia perſtabat memo
rans: fixuſqꝫ manebat. Puerilia ſunt hec Eneid.2.
⁊ circulatoꝛuꝫ ludo ſimilia: docere quod
ignoꝛes: immo (vt cū ſtomacho loquar)
nec hoc quidem ſcire quod neſcias.

Capitulum ſeptimum.

Videlicet manifeſtiſ Gen.j.⁊
ſima eſt geneſis in ij.
qua d̄ creatura mū
di: de exoꝛdio gene
ris humani: de di
uiſione terre: de cō Gen x:⁊
fuſione linguaruꝫ: xi. Gen.
de deſcenſione vſqꝫ 46.
ad egyptum ſcribi

tur hebreorum. ¶ Patet exodus cuꝫ de
cem plagis: cum decalogo: cum myſticis
Exo.9.10 diuiniſqꝫ preceptis. ¶ In promptu eſt
11.12.20. leuiticus liber in quo ſingula ſacrificia:
immo ſingule pene ſyllabe ⁊ veſtes aaron:
⁊ totus ordo leuiticus ſpirant celeſtia ſa
cramenta. ¶ Numeri vero nonne toti
us arithmethice: ⁊ prophetie balaam: et
quadragintaduarum manſionum per he
Nu.22.23 remum myſteria continent. ¶ Deute
Nu.33. ronomium vero ſecunda lex: ⁊ euangeli
ce legis prefiguratio: nonne ſic ea habet q̃
priora ſunt: vt tamen noua ſint omnia de
veteribus? hucuſqꝫ Moyſes: hucuſque
pentateucus: quibus quinqꝫ verbis lo
qui ſe velle apoſtolus in eccleſia gloriat.
j.cor.14. ¶ Job exemplar patientie: que non mi
d. ſteria ſuo ſermone complectitur? Pro
vſqꝫ ad. ſa incipit: verſu labitur: pedeſtri ſermo
3.ca.⁊.3. ne finitur: omneſqꝫ leges dyalectice: pro
vſqꝫ ad. poſitione aſſumptione: confirmatione:
42.⁊.43. concluſione determinat. Singula in eo
vſqꝫ ad fi verba plena ſunt ſenſibus. Et vt de cete
nem. ris ſileam: reſurrectionem corporum ſic
prophetat: vt nullus de ea manifeſtius
Job.19.d ⁊ cautius ſcripſerit. Scio inquit ꝙ redē
ptor meus viuit: ⁊ in nouiſſimo die de
als + ſum terra ſurrecturus + ſum ⁊ rurſum cir
cundabor pelle mea: ⁊ in carne mea vide
bo deum: quem viſurus ſum egoipſe: et
oculi mei conſpecturi ſunt ⁊ non alius.
Repoſita eſt hec ſpes mea in ſinu meo.
¶ Veniam ad ieſum nauem: qui typus
domini non ſolum in geſtis: verumeti
Joſue.3.d am in nomine prefert. Tranſit iordanē:
Joſ.7 vſ hoſtium regna ſubuertit: diuidit terram
qꝫ 13. victori pplo: ⁊ per ſingulas vrbes: vicu
Joſ.14. los: montes: flumina: torrentes atqꝫ con
vſqꝫ.23. finia eccleſie: celeſtiſqꝫ hieruſalem ſpiri
tualia regna deſcribit. ¶ In iudicum li
bro quot principes populi tot figure ſūt.
¶ Ruth moabitis Eſaie explet vaticini
um dicentis. Emitte agnum domine do
minatorem terre: de petra deſerti ad mon
j.re.4.c. tem filie ſyō. ¶ Samuel in heli mortuo
ibi.31.d. ⁊ in occiſione Saul veterem legem abo
2.Re.8.d litam monſtrat: porro in ſadoch atqꝫ da
2.Re.2.a. uid noui ſacerdotij nouiqꝫ imperij ſa
cramenta teſtatur. ¶ Malachiꝫ ideſt ter
tius ⁊ quartus regum liber a ſalomone

vſqꝫ ad iechoniam: ⁊ a hieroboaꝫ filio na
bath vſqꝫ ad oſee ductus eſt in aſſyrios 4.Re.24.
regnum iudam ⁊ regnum deſcribit iſra 3.Re.12.
el. Si hyſtoriam reſpicias: verba ſimpli 4.Re.17.
cia ſunt: ſi in litteris ſenſum latentem in
ſpexeris: eccleſie paucitas ⁊ hereticorū cō
tra eccleſiam bella narrantur. ¶ Duode
cim prophete in vnius voluminis angu
ſtias coartati: multo aliud q̃ꝫ ſonant in
littera prefigurant. ¶ Oſee crebro nomi Oſee.1.
nat effraim: ſamariam: ioſeph: iezrael: ⁊ Oſee.2.
vxorem fornicariam ⁊ fornicationis fili Oſee.3.
os: ⁊ adulteram cubiculo clauſam mari Joelis.1.
ti: multo tempore ſedere viduam: ⁊ ſub
veſte lugubri viri ad ſe reditum preſto
lari. ¶ Johel filius fatuel deſcribit ter
ram + duodecim tribuum: eruca: bru al + decē
cho locuſta rubigine vaſtāte conſumptā: Joelis.2.
⁊ poſt euerſionem prioris populi effuſus eplę.j.c.
iri ſpiritum ſanctum ſuper ſeruos dei ⁊
ancillas ideſt ſuper centum viginti credē
tium nomina: ⁊ effuſum iri in cenacu
lo ſyon Qui centum viginti ab vno vſ
qꝫ ad quindecim paulatim ⁊ per incre
menta ſurgentes: quindecim graduum
numerum efficiunt qui in pſalterio mi
ſtice continentur. ¶ Amos paſtor ⁊ ru Amos.1.
ſticus ⁊ ruborum mora diſtringens pau ⁊.ij.
cis verbis explicari non poteſt. Quis enī
digne exprimat tria ⁊ quatuor ſcelera da
maſci ⁊ gaze: ⁊ tyri ⁊ idumee: ⁊ filiorum
ammon ⁊ moab: ⁊ in ſeptimo ⁊ octauo
gradu iude ⁊ iſrael. Hic loquitur ad vac ibi.4.
cas pingues que ſunt in ſamarie mon
te: ⁊ ruituram domum maiorem mino
remqꝫ teſtatur. Ipſe cernit fictorem locu
ſte: ⁊ ſtantem dominum ſuper murum li ibi.6 d.
tum vel adamantinum ⁊ vncinum po ibi.7.
morum attrahentem ſupplicia peccatori ibi 8.
bus: ⁊ famem in terra: non fameꝫ panis
nec ſitim aque ſed audiendi verbū dei.
¶ Abdias qui interpretatur ſeruus do Abdie ca
mini perſonat contra edom: ⁊ ſanguine pi. vnico
um terrenumqꝫ fratrem: fratris quoqꝫ
iacob ſemper emulum haſta percutit ſpi
ritali. ¶ Jonas pulcherrima columba Jone.1.
naufragio ſuo paſſionem domini prefi
gurans: mundum ad penitentiam reuo
cat: ⁊ ſub nomine niniue gentibus ſalu
tem nunciat. ¶ Micheas de moraſthi co

heres chriſti vaſtationem annunciat fi- Jone.3.
Miche.5. lie latronis: ⁊ obſidionem ponit contra
eam: quia maxillam percuſſerit iudicis iſ-
rael. ¶ Naum conſolator orbis increpat
Naum.3 ciuitatem ſanguinum: ⁊ poſt euerſionem
Naū.1.b illius loquitur. Ecce ſuper montes pedes
euangelizantis ⁊ annunciantis pacem.
¶ Abacuc luctator fortis ⁊ rigidus ſtat
Abacuc.1 ſuper cuſtodiam ſuam: ⁊ figit gradum ſu-
Abac.2.a. per munitionem vt chriſtum in cruce cō
Ibidē.3. templetur: ⁊ dicat. Operuit celos gloria
b. eius: ⁊ laudis eius plena eſt terra. Splen
hypalige dor eius vt lux erit: cornua in manibus
eſt eius. Ibi abſcondita eſt fortitudo eius.
¶ Sophonias ſpeculator ⁊ arcanorum
dei cognitor audit clamorem a porta pi-
ſcium: ⁊ eiulatum a ſecunda: ⁊ contritio
nem a collibus. Indicit quoqꝫ vlulatum
habitatoribus pile: quia conticuit om-
nis populus chanaam: diſperii ſunt vni-
uerſi qui inuoluti erant argento. ¶ Ag-
Ps.125. geus feſtiuus ⁊ letus qui ſeminauit in
lachrymis vt in gaudio meteret: deſtru-
ctum templum edificat: deumqꝫ patrem
inducit loquentem. Adhuc vnum mo-
Aggei.1. dicumqꝫ ⁊ ego commouebo celum ⁊ terrā
⁊ mare ⁊ aridam: ⁊ mouebo omnes gen-
tes ⁊ veniet deſideratus cunctis gētibus.
¶ Zacharias memor domini ſui multi-
plex in prophetia ieſum veſtibus ſordidis
aggei.2.b indutum: ⁊ lampadem oculorum ſeptē:
zach.3.b. candelabrumqꝫ aureum cum totidem lu
⁊.c. cernis quot oculis: duas quoqꝫ oliuas
zach.4.a. a ſiniſtris lampadis cernit + a dextris:
zach.6. vt poſt equos nigros rufos varios ⁊ al-
bos: ⁊ diſſipatas quadrigas ex effraim et
zach.9.b. equum de hieruſalem pauperem regem
vaticinetur: ⁊ predicet ſedentem ſup pul-
vbi ſuper lum filium aſine ſubiugalis. ¶ Malachi
eſt + a as aperte ⁊ in fine omnium prophetarum
Mala.1. de abiectione iſrael ⁊ vocatione gentium.
Non eſt mihi ait voluntas in vobis: di-
cit dominus exercituum: ⁊ munus non
ſuſcipiam de manu veſtra. Ab ortu enim
ſolis vſqꝫ ad occaſum magnum eſt no-
men meum in gentibus: ⁊ in omni lo-
co ſacrificatur ⁊ offertur nomini meo obla
tio munda. ¶ Eſaiam: hieremiam: eze-
chiel ⁊ daniel: quis poteſt vel intelligere
vel exponere. Quorum primus non pro-

phetiam videtur mihi texere ſed euange
lium. ¶ Secundus virgam nuceam et hier.1.c.
ollam ſuccenſam a facie aquilonis: ⁊ par- hiere.13.
dum ſpoliatum ſuis coloribus ⁊ quadru a.ca.40.
pes diuerſis metris nectit alphabetum. vſqꝫ in fi
¶ Tertius principia ⁊ finem tantis ha- nem.
bet obſcuritatibus inuoluta vt apud he
breos ipſe partes cum exordio geneſeos
ante annos triginta non legantur.
¶ Quartus vero qui ⁊ extremus inter Danie.9.
quatuor prophetas temporum conſci- Ibidē.10
us: ⁊ totius mundi philohiſtoricus la- xi.xij.
pidem preciſum de monte ſine manibus ibidē.2.c
⁊ regna omnia ſubuertentem claro ſer-
mone pronunciat. ¶ Dauid ſimonides
noſter pindarus ⁊ alcheus flaccus quoqꝫ
catulus atqꝫ ſerenus chriſtum lyra per
ſonat: ⁊ in decachordo pſalterio ab infe- In prouer
ris excitat reſurgentem. Salomon pacifi bijs
cus ⁊ amabilis domini: mores corrigit: In eccle
naturam docet: eccleſiam iungit ⁊ chri- ſiaſte.
ſtum: ſanctarumqꝫ nuptiarum dulce ca In canti
nit epithalamium. ¶ Heſter in eccleſie ty cis.
po populum liberat de periculo: ⁊ interfe heſter.7.
cto aman qui interpretatur iniquitas:
partes conuiuij ⁊ diem celebrem mittit
in poſteros. ¶ Paralipomenon liber.i.
inſtrumenti veteris epitome: tantus ac
talis eſt: vt abſqꝫ illo ſi quis ſcientiam ſcri
pturarum ſibi voluerit arrogare ſeipſum
irrideat. Per ſingula quippe nomina iū
cturaſqꝫ verborum ⁊ pretermiſſe in regū
libris tanguntur hiſtorie: ⁊ innumera-
biles explicantur euangelij queſtiones.
¶ Eſdras ⁊ Neemias: adiutor vicꝫ ⁊ con 1.eſdre.3.
ſolator a domino: in vno volumine artā Nee.3. vſ
tur: inſtaurant templum: muros extru- qꝫ ad.7.
unt ciuitatis: omniſqꝫ illa turba popu-
li redeuntis in patriam: ⁊ deſcriptio ſacer
dotum leuitarum. iſrael: proſelitorum:
ac per ſingulas familias murorum ac tur
rium opera diuiſa: aliud in cortice prefe
runt: aliud in medulla retinent. Cernis
me ſcripturarum amore raptum: exceſ-
ſiſſe modum epiſtole: ⁊ tamen non im-
pleſſe quod volui. Audiuimus tantum
quid noſſe quid cupere debeamus: vt et
nos quoqꝫ poſſimus dicere. Concupiuit
anima mea deſiderare iuſtificationes tu
as in omni tempore. Ceterum illud ſo-

traticum impletur in nobis. Hoc tantum ſcio quod neſcio. ¶ Tangam ⁊ nouum
Cant.6.a breuiter teſtamentū. ¶ Mattheus: Marcus: Lucas ⁊ Joannes: quadriga domini ⁊ verū cherub quod interpretatur ſciētie plenitudo per totum corpus oculati ſunt: ſcintille emicant: diſcurrunt fulgura:
Eze.1.b. pedes habent rectos: ⁊ in ſublime tendentes: terga pennata ⁊ vbiq3 volātia tenēt ſe mutuo: ſibiq3 perplexi ſunt: ⁊ quaſi rota in rotam voluuntur ⁊ pergunt: quocunq3 eos flatus ſpiritusſancti perduxerit. ¶ Paulus apoſtolus ad ſeptem ſcribit eccleſias: octaua enim ad hebreos a pleriſq3 extra numerum ponitur. Tymotheum inſtruit ac Tytum ⁊ Philemonem pro fugitiuo famulo deprecatur: ſuper quo melius tacere puto: quam pauca ſcribere.
Col.4.
2. Cor.8. ¶ Actus apoſtolorum nudam quidem videntur ſonare hiſtoriam: ⁊ naſcentis eccleſie infantiam texere: ſed ſi nouerimus ſcriptorem eorum lucam eſſe medicum cuius laus eſt in euangelio: animaduertimus pariter omnia verba illius anime languentis eſſe medicinam. ¶ Jacobus: petrus ioannes iudas ſeptē epiſtolas ediderunt: tam myſticas quam ſuccinctas ⁊ breues pariter ac longas: breues in verbis longas in ſententijs: vt rarus ſit qui nō in earum cecutiat lectione. ¶ Apocalypſis ioannis tot habet ſacramenta quot verba. Parum dixi: ⁊ pro merito voluminis laus omnis inferior eſt. In verbis ſin-
Eccl. 50.i fine. gulis multiplices latent itelligētie. Oro te frater chariſſime inter hec viuere: iſta meditari: nihil aliud noſſe: nihil aliud querere. Nonne vr̄ tibi iam hic in terris regni celeſtis habitaculum? Nolo vt offendaris in ſcripturis ſanctis ſimplicitate ⁊ quaſi vilitate verborum que vel vitio interpretum vel de induſtria ſic prolate ſunt: vt ruſticam contionem facilius inſtruerent: ⁊ in vna eademq3 ſententia aliter doctus: aliter ſentiret indoctus. Non ſum tam petulans ⁊ hebes vt hec me noſſe pollicear: ⁊ eorum fructus capere in terra quorum radices in celo fixe ſunt: ſed velle fateor: ſedenti me prefero: magiſtrum renuens comitem ſpondeo. Petenti datur: pulſanti aperitur: querens inuenit.

Diſcamus in terris: quorum ſcientia nobis perſeueret in celo. Obuijs te manibus excipiam: ⁊ vt inepte aliqd ac de hermagore tumiditate effundam quicquid quesieris tecum ſcire conabor. Habes hic amantiſſimum tui fratrem euſebium qui litterarum tuarum mihi gratiam duplicauit referens honeſtatem morum tuorum: contemptum ſeculi: fidem amicicie: amorem chriſti. Nam prudentiam et eloquij venuſtatem: etiam abſq3 illo ipſa epiſtola preferebat. Feſtina queſo te: ⁊ herenti in ſalo nauicule funem magis preſcinde quam ſolue. Capitu.viij.

ales + Ua le me ſa teor ſ3.n. tunc phi teor. Mat.7.b Luc.11.b. hermagoras.

Nemo renunciaturus ſeculo bene poteſt vendere: que contempſit vt venderet. Quicquid in ſumptus de tuo tuleris pro lucro computa. Antiquum dictum eſt. Auaro deeſt tam quod habet quam quod non habet. Credenti totus mūdus diuitiarum eſt. Infidelis autem etiam obolo idiget. Sic viuamus quaſi nil habentes: ⁊ omnia poſſidentes. Uictus atq3 veſtitus diuitie chriſtianorum ſūt. 2.Cor.6.
Si habes in poteſtate rem, tuam vende: ſi non habes proijce. Tollenti tunicam: ⁊ pallium relinquendum eſt. Scilicet niſi tu ſemper recraſtinās: ⁊ diem de die trahens caute ⁊ pedetentim tuam poſſeſſiunculas vendideris non habet chriſtus vnde alat pauperes ſuos. Mat.5.g
Totum deo dedit qui ſe obtulit. Apoſtoli tantum nauē ⁊ rhetia reliquerunt. Uidua duo era miſit in gazophylatium: ⁊ prefertur creſi diuitijs. Ibidē.4. b.
Facile contēnit omnia qui ſe ſemper cogitat eſſe moriturum. Mar.12. b.

¶ Explicit epiſtola beati hieronymi pſbyteri ad Paulinum preſbyterum. Luc.21.a.

¶ Incipit prefatio ſancti hieronymi pſbyteri in Pentateuchum moyſi.

Deſiderij mei deſideratas accepi epiſtolas: qui quodam preſagio futurorum cum daniele ſortitus ē nomē: obſecrātis vt trāſlatum in latinam linguam de hebreo ſermone penthateucum noſtrorum auribus traderem. Pericu-

Ioſephum opus certe ⁊ obtrectatorum meo
rum latratibus patens: qui me aſſerunt
in ſeptuaginta interpretum ſugillationē
noua pro veteribus cudere: ⁊ ita ingeni
um quaſi vinum probantes: cum ego ſe
piſſime teſtatus ſim me pro ✠ virili por-
tione in tabernaculo dei offerre que poſ-
ſim: nec opes alterius aliorum pauperta-
te fedari. Quod vt auderem origenis me
ſtudium prouocauit qui editioni anti-
que tranſlationem theodotionis miſcu-
it aſterico ⁊ obelo id eſt ſtella ⁊ veru om-
ne opus diſtinguens: dum aut illuceſce-
re facit que minus ante fuerant: aut ſup-
flua queq; iugulat ⁊ confodit: ⁊ maxime
que euangeliſtarum ⁊ apoſtolorum auto
ritas promulgauit. In quibus multa de
veteri teſtamēto legimus que in noſtris
codicibus non habentur. Ut eſt illud. Ex
egypto vocaui filium meum. Et quoniā
nazareus vocabitur: ⁊ videbunt in quē
compunxerunt: ⁊ flumina de vētre eius
fluent aque viue: ⁊ que nec oculus vidit
nec auris audiuit nec in cor hōis aſcen-
dit que preparauit deus diligētibus ſe:
⁊ multa alia que proprium ſyntagma de
ſiderāt. Interrogemus ergo eos vbi hec
ſcripta ſunt: ⁊ cum dicere non potuerint
de libris hebraycis proferamus. Primū
teſtimonium eſt in Oſee: ſecundū in Eſa
ya: tertium in zacharia: quartum i Pro
uerbijs: quintum eque in Eſaya: qḋ mul
ti ignorantes apocriphorum deliramen
ta ſectantur: ⁊ hiberas nenias libris au-
tenticis preferunt. Cauſas erroris non ē
meum exponere. Iudei prudenti factum
dicunt eſſe conſilio: ne ptolemeus vnius
dei cultor etiam apud hebreos duplicē
diuinitatem deprehenderet. Quod ma-
xime idcirco faciebant: quia in platonis
dogma cadere videbat. Denique vbicū q;
ſacratum aliquid ſcriptura teſtatur de pa
tre ⁊ filio ⁊ ſpiritu ſancto: aut aliter inter
pretati ſunt: aut omnino tacuerunt: vt ⁊
regi ſatiſfacerent ⁊ arcanum fidei nō vul-
garent. Et neſcio quis primus autor ſe-
ptuaginta cellulas alexandrie mendacio
ſuo extruxerit: quibus diuiſi eadem ſcri
ptitarint: cum ariſteus eiuſdē ptolemei
hyperaſpiſtes ⁊ ✠ non multo poſt tempo

re Ioſephus nihil tale retulerint: ſed in
vna baſilica congregatos contuliſſe ſcri-
bant: non propheta ſſe. Aliud eſt enī eſſe
vatem: aliud eſt eſſe interpretem. Ibi ſpi-
ritus vētura predicit: hic eruditio ⁊ ver-
borum copia ea que intelligit transfert.
Niſi forte putandus eſt tullius economicū
xenofontis: ⁊ platonis pythagorā:
⁊ demoſthenis pro cteſifonte afflatus re
thorico ſpiritu tranſtuliſſe. Aut aliter de
eiſdem libris per ſeptuaginta iterpretes:
aliter per apoſtolos ſpiritusſanctus teſti
monia texuit: vt quod illi tacuerunt: hij
ſcriptum eſſe mentiti ſunt. Quid igitur?
Damnamus veteres? Minime. Sed poſt
priorum ſtudia in domo domini quod
poſſumus laboramus. Illi interp̄tati ſunt
ante aduentum chriſti: ⁊ quod neſciebāt
dubijs ꝑtulere ſententijs: nos poſt paſ-
ſionem ⁊ reſurrectionem eius: non tam
prophetiam q̄ hiſtoriam ſcribimus. Ali-
ter enim audita: aliter viſa narrantur.
Quod melius intelligimus: melius ⁊ ꝓ
ferimus. Audi igitur emule: obtrectator
auſculta. Non damno: non reprehendo
ſeptuaginta: ſed confidenter cunctis illis
apoſtolos prefero. Per iſtorum os mihi
chriſtus ſonat: quos ante prophetas in-
ter ſpiritalia chariſmata poſitos lego: in
quibus vltimum pene gradum interp̄-
tes tenent. Quid liuore torqueris? Quid
imperitorum animos contra me conci-
tas? Sicubi in tranſlatione tibi videor
errare: interroga hebreos: diuerſarū vr-
bium magiſtros conſule. Quod illi ha-
bent de chriſto: tui codices non habent.
Aliud eſt ſi contra ſe poſtea ab apoſtolis
vſurpata teſtimonia probauerunt ⁊ emē
datiora ſunt exemplaria latina q̄ greca:
greca q̄ hebrayca. Uerum hec contra inui
dos. Nunc te deprecor deſideri chariſſime
vt quia me tantum opus ſubire feciſti ⁊
a geneſi exordium capere orationibus iu
ues: quo poſſim eodem ſpiritu quo ſcri-
pti ſunt libri in latinum eos transferre
ſermonem.

¶ Explicit Prefatio.

DIES PRIMVS
DIES SECVNDVS
DIES TERCIVS
DIES QVARTVS
DIES QVINTVS
DIES SEXTVS

¶ Incipit liber Geneſis qui dicitur hebraice breſith.

¶ Capituli ſummariuꝫ. ¶ Die primo facta eſt lux: die ſecū do factum eſt celum die tertio factū eſt mare ⁊ terra: die quar to ſol ⁊ luna ⁊ ſtelle: quinto reptantia maris ⁊ volatilia: ſexto iumenta: ſerpentes: beſtie ⁊ homo. ¶ Capitulum. I.

A
Dies. i.
// ps. 88
hebr. i. c.
hie. io. b
23. q. 5.
qd ergo
Al's ✠
dei.
Al's ✠
deus.
Dies. ij.
di. 75. qd
i die. i ſi.
de ſum.
tri. c. i. in
ꝟ ſimul
Dies. iij
Al's ✠
ſerentes.
B

In princi-
pio // creauit deꝰ celū
⁊ terrā. Terra autē erat
inanis ⁊ vacua: ⁊ tene
bre erāt ſup faciē aby
ſſi: ⁊ ſpūs ✠ dñi fere
bat ſup aq̄s. Dixitqꝫ
deꝰ. Fiat lux. Et facta ē lux. Et vidit deꝰ lu
cem ꝙ eſſet bona: ⁊ diuiſit ✠ lucē a tene
bris: appellauitqꝫ lucē diē: ⁊ tenebras no
ctē. Factūqꝫ eſt veſpere ⁊ mane dies vnus
Dixit quoqꝫ deꝰ. Fiat firmamentū in me
dio aquarū: ⁊ diuidat aquas ab aquis.
Et fecit deꝰ firmamētū: diuiſitqꝫ aquas
q̄ erāt ſub firmamēto ab his q̄ erāt ſup
firmamētū. Et factū eſt ita. Uocauitqꝫ deꝰ
firmamentū celū. Et factum eſt veſpere ⁊
mane dies ſcd's. Dixit vero deus. Cōgre
gent aque q̄ ſub celo ſunt in locū vnū.
⁊ appareat arida. Et factū eſt ita. Et voca
uit deus aridā terrā. Congregatiōneſqꝫ
aquarū appellauit maria. Et vidit deus ꝙ
eſſet bonū: ⁊ ait. Germinet terra herbaꝫ
virētē ⁊ ✠ facientē ſemē: ⁊ lignū pomife
rū faciēs fructū iuxta genus ſuū: cuius
ſemē in ſemetipſo ſit ſup terrā. Et factū
eſt ita. Et protulit terra herbā virētē ⁊ faciē
tē ſemē iuxta genus ſuū lignūqꝫ faciēs
fructū: ⁊ habēs vnūquodqꝫ ſemētē ſcd'z
ſpeciem ſuā. Et vidit deus ꝙ eſſet bonum
Et factū eſt veſpere ⁊ mane dies tertius

Dixit autē deus. // Fiāt luminaria in firma Dies. iiij
mēto celi: ⁊ diuidāt diē ac noctē: ⁊ ſint in // ps. 135.
ſigna ⁊ tpa ⁊ dies ⁊ annos: vt luceāt in fir ꝺ maio.
mamēto celi: ⁊ illuminēt terrā. Et factū ⁊ obr. c.
eſt ita. Fecitqꝫ deus duo luminaria ma ſolite.
gna: luminare maius vt p̄eſſet diei: ⁊ lu C
minare minus vt p̄eſſet nocti: ⁊ ſtellas. Al's hꝫ
Et poſuit eas ✠ in firmamēto celi: vt lu ✠ deus.
cerēt ſup terrā: et p̄eſſent diei ac nocti: ⁊
diuiderēt lucē ac tenebras. Et vidit deus
ꝙ eſſet bonū. Et factuꝫ eſt veſpere ⁊ mane
dies quartus. Dixit etiā deus. Producāt Dies. v.
aque reptile anime viuētis: ⁊ volatile ſu
per terrā ſub firmamento celi. Creauitqꝫ
deus cete grādia ⁊ oēm animā viuentē
atqꝫ motabilē quā p̄duxerāt aque in ſpe
cies ſuas: ⁊ oē volatile ſcd'z genus ſuum.
Et vidit deus ꝙ eſſet bonū: bn̄dixitqꝫ eis
dicēs. // Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ reple .I. eo. a.
te aquas maris: aueſqꝫ multiplicēt ſup
terrā. Et factū eſt veſpere ⁊ mane dies qn D
tus. Dixit quoqꝫ deus. Producat terra
aiam viuētē in genere ſuo: iumenta ⁊ re Dies. vj.
ptilia ⁊ beſtias terre ſcd'm ſpecies ſuas. 35. di. de
Factūqꝫ eſt ita. Et fecit deus beſtias terre die. vj.
iuxta ſpecies ſuas iumēta ⁊ oē reptile ifra. 6. a.
terre in genere ſuo. Et vidit deus ꝙ eſſet ſapie. 2. d
bonū ⁊ ait. Faciamus hoiem: ad imagi
nē ⁊ ſimilitudinē noſtrā: ⁊ p̄ſit piſcibus Al's ✠
maris ⁊ volatilibus celi ⁊ beſtijs: vniuer creature
ſeqꝫ ✠ terre: oīqꝫ reptili qd' mouet i terra Al's noſ
Et creauit deꝰ hoiēꝫ ad imaginē ✠ ⁊ ſimi poſt ✠ ſ
tudinē ſuā: ad imaginē dei creauit illū: militudi
maſculū ⁊ feminā creauit eos. Benedi nem.
xitqꝫ illis deꝰ ⁊ ait. // Creſcite ⁊ multipli 40. di. ſi
camini ⁊ replete terrā ⁊ ſubijcite eam: ⁊ lud. 56.
dominamini piſcibꝰ maris ⁊ volatilibꝰ di. naſci.
celi: ⁊ vniuerſis animātibus que mouē 33. q. i. cy
tur ſup terrā. Dixitqꝫ deus. Ecce dedi vo ciēs. i ſi.
bis oēs herbā afferentē ſemen ſup terrā 12. q. ij. q
⁊ vniuerſa ligna q̄ habēt in ſemetipſis abſtule
ſementē generis ſui: vt ſint vobis in eſcā rit.
⁊ cūctis animātibus terre: omnīqꝫ vo // s. eo. c.
lucri celi ⁊ vniuerſis que mouentur in infra. 8. c
terra: ⁊ in quibus eſt anima viuens: vt infra. 9. a

ſ ecci.39
c.
mar.7.d
2ā.q.3.q
dā.ꝟ.ſlo
riani.
32.q.j.nu
ptie.
35.diſ.
ſecto die
in pn̄n.
A
Dies.vij.
De ſtrijs
ca.liter.
Als + oī
Aexo.20.
b.
Hebr.4.b.
Ihō.8.b.
Sap.10.a.
2.ca.75.f
Di.8.ca.j.
B
32.qō.ij.
moyſes.
de ꝯſe.di.
j.bi duo
diſt.11.ec
cleſiaſtica
rum
Als + ſu
ciem.
diſt.40.
illud.
di.15.c.j.
de ꝯ.di.4
C
4. eccl'ia
paradiſo
Eccl.24.c
11.q.3.ad
menſā.ꝟ.
cuidēter
ꝟ.videre
igit̄.c.qd
ergo.
de r eli.c.
vnico.in
cle.
eccl.17.a
2e.q.i.ad
mnita.

bileſ ad veſcendū. Et factū eſt ita. Viditqꝫ deus cūcta q̄ fecerat: ⁊ erant valde bona. ¶ Et factū eſt veſpe ⁊ mane dies ſextus

¶ Ca. Sū. ¶ Die ſeptimo requieuit deus. ope cōſummato: ⁊ bñdixit diei ſeptime. De paradiſo terreſtri ⁊ eius fluminib⁹. Et de pcepto nō comedēdi de ligno ſcientie boni ⁊ mali. Et quō adā impoſuit noīa oīb⁹ aīalibus. Et de formatiōe eue. Ca. ij

Igit̄ pfecti ſunt celi ⁊ terra: ⁊ oīs ornatus eoꝝ. Cōpleuitqꝫ deus die ſeptīo opus ſuū qđ fecerat: ⁊ requieuit die ſeptīo ab vniuerſo ope qđ patrarat. Et bñdixit diei ſeptimo ⁊ ſctificauit illū: q2 i ipo ceſſauerat ab oī ope ſuo qđ creauit deus vt faceret. Iſte ſūt gñatiōes celi ⁊ terre qn̄ create ſūt in die q̄ fecit deus celum ⁊ terram: ⁊ omne virgultum agri anteqꝫ oriret in terra: oēmqꝫ herbā regiōis pusqꝫ germinaret. Nō eni pluerat dñs de⁹ ſup terrā ⁊ hō nō erat q opare terram: ſed fons aſcēdebat e terra irrigās vniuerſā ſupficiem terre. Formauit igit̄ dñs deus hoīem de limo terre: ⁊ inſpirauit in faciē eius ſpiraculū vite: ⁊ factus eſt hō in aīam viuētē. Plātauerat aūt dñs de⁹ padiſum voluptatis a pncipio. in q̄ poſuit hoiem quē formauerat. Produxitqꝫ dñs de⁹ de humo oē lignū pulcrū viſu: ⁊ ad veſcēdū ſuaue: lignū ēt vite i medio padiſi: lignūqꝫ ſcīe boni ⁊ mali. Et fluui⁹ egrediebat̄ de loco voluptatis ad irrigandū padiſum: q inde diuidit̄ in quattuor capita. Nomē vni phiſon. Ipſe eſt q circuiuit oēm terrā euilath: vbi naſcit̄ aurū: ⁊ auꝝ terre illi⁹ optimū eſt. Ibiqꝫ inuenit̄ bdelliū: ⁊ lapis onychin⁹. Et nomē fluuij ſcđi gyō. Ipſe ē q circūit oēm terrā ethyopie. Nomen ꝟo fluminis tertij tygris. Ipſe vadit ꝯ aſſyrios. Fluui⁹ aūt qrt⁹ ipſe ē eufrates. Tulit ergo dñs deus hoiem: ⁊ poſuit eū in padiſum voluptatis vt operaret̄ ⁊ cuſtodiret illū. Precepitqꝫ ei dicēs. Ex oī ligno paradiſi comede: de ligno aūt ſcīe boni ⁊ mali ne comedas. In qcūqꝫ eni die comederis ex eo morte morieris. Dixit qꝫ dñs de⁹. Nō ē bonū hoiē eē ſolū: faciam⁹ ei adiutoriū ſile ſibi. Formatis igit̄ dñs de⁹ de humo cūctis aiantib⁹ terre ⁊ vniuerſis volatilib⁹ celi: adduxit ea ad adā vt videret q̄d vocaret ea. Oē eni qđ vocauit adā aīe viuentis ipſu ē nomē ei⁹. Appellauitqꝫ adā noīb⁹ ſuis cūcta aīantia ⁊ vniuerſa volatilia celi ⁊ oēs beſtias terre. Ade ꝟo nō inueniebat̄ adiutor ſilis ei⁹. Immiſitqꝫ dñs de⁹ ſoporē in adā. Cūqꝫ obdormiſſet: tulit vnā de coſtis ei⁹: ⁊ repleuit carnē p ea. Et edificauit dñs de⁹ coſtā quā tulerat de adā in mulierē: ⁊ adduxit eā ad adā. Dixitqꝫ adā Hoc nūc os ex oſſibus meis: ⁊ caro de carne mea. Hec vocabit̄ virago: qm̄ de viro ſumpta eſt. Quā obrē relinquet hō patrē ſuū ⁊ matrē ⁊ adherebit vxori ſue: ⁊ erūt duo in carne vna. Erat aūt vterqꝫ nudus adā ſcꝫ ⁊ vxor eius ⁊ nō erubeſcebant.

¶ Ca. Sū. ¶ De tētatiōe ⁊ trāſgreſſione adā ⁊ eue: ⁊ maledictiōe ⁊ eiectiōe. Ca. iij

Sed ⁊ ſpēs erat callidior cūctis aīantib⁹ terre q̄ fecerat dñs de⁹. Qui dixit ad mulierē. Cur pcepit vob de⁹ vt nō comederetis ex oī ligno padiſi? Cui rñdit mulier. De fructu lignoꝝ q̄ ſunt in padiſo veſcimur: de fructu ꝟo ligni qđ eſt in medio padiſi pcepit nob de⁹ ne comederemus: ⁊ ne tāgeremus illđ ne forte moriamur. Dixit aūt ſerpēs ad mulierem. Neqꝫ morte morieni. Scit eni deus ꝙ in quocūqꝫ die comederitis ex eo: apriētur oculi vrī: ⁊ eritis ſicut dij ſciētes bonū ⁊ malū. Vidit igit̄ mulier ꝙ bonū eēt lignū ad veſcēdū ⁊ pulchꝛum oculis: aſpectuqꝫ delectabile: ⁊ tulit de fructu illius ⁊ comedit: dedit qꝫ viro ſuo. Qui comedit Et apti ſunt oculi amboꝝ. Cūqꝫ cognouiſſent ſe eē nudos: cōſuerūt folia ficus ⁊ fecerūt ſibi piꝫomata. Et cū audiſſet vocē dñi dei deambulātis i padiſo: ad auram poſt meridiē: abſcōdit ſe adā ⁊ vxor eius a facie dñi dei in medio ligni paradiſi. Vocauitqꝫ dñs deus adā: ⁊ dixit ei. Vbi

B
3ā.q.j.cū
p bellicā.
26. diſt.
deinde.
31. qō. j.
de⁹ maſ.
32.q.ij. ſi
cut.
Ibi.q.ā.
dixit ſara
31.q.j.q̄
modo.
33.q.v.c.
ſi.ꝙ.c.hec
imago ꝺ
ſū. tri.c.
vnico.in
cle.di.40
illud.
de diuoꝛ
tijs gau
deamus
27.q.j.in
pri.de pe.
diſt.2.ꝟ.
adā in ꝟ.
vaticina
batur.
A
mar.19.a
mar.10.a
1.cor.5.b
ephe.v.g
7.q.ij.cū
ſocietas.
⁊.c.lex di
uine.
B
33.q.2.al
monere
De biga.
arbitrum
de pe.di.j.
vt cogno
ucrit. Ité
ca.lapide.
Ité ca.ſi
a.tam.
eccl.15.
2.cor.11.a
35.di.ſe
to die.

Ante Item. c. quem pe nitet. di. 6. c. j. ♃. péſan dum. 33. qó. v. mulier. 2 Ibi. ecce adam.

C di. 30. il lud. infi. diſ. 25. de iudeis. di. 95. cú ad verú. 15. q. 2. ♃. j. in fi. de pe. di. ij. vtco gnoueſt

D 4 cap. ſa piés. 1. c. Sed nec adam. de pe. d ij. 4 venit de pe. di. 3 ca. iudas 35. di. ca. vj. 33. q. 5. c. adam. Als non h3 + de ligno. de pe. di. j ca. voluiſ ſent. ♃. deniq3. de pe. di. j ſerpens.

A di. v. cu3 enim. 1. co. 14. g 33. qó. 5. maniſe ſtú. 4 ca. hec ima go.

eā? Qui ait. Uocē tuā dñe audiui in pa radiſo: ⁊ timui eo q̄ð nudus eſſem: ⁊ ab ſcōdi me. Cui dixit dñs. Quis enī indi cauit tibi q̄ nudus eſſes: niſi q̄ð ex ligno de q̄ p̄ceperā tibi ne comederes comedi ſti? Dixitq3 adā. Mulier quā dediſti mi hi ſociā dedit mihi + de ligno ⁊ come di. Et dixit dñs deus ad mulierē. Quare hoc feciſti? Que reſpōdit. Serpēs decepit me: ⁊ comedi. Et ait dñs ad ſerpentem. Quia feciſti hec: maledictus es inter omnia aīantia ⁊ beſtias terre. Sup pectus tuum gradieris: ⁊ terrā comedes cūctis dieb⁹ vite tue. Inimicitias ponā inter te ⁊ mu lierē: ⁊ ſemē tuū ⁊ ſemē illius. Ipſa conte ret caput tuū: ⁊ tu inſidiaberis calcaneo eius. Mulieri q3 dixit. Multiplicabo erū nas tuas ⁊ conceptus tuos. In dolore pa ries filios: ⁊ ſub viri ptāte eris: ⁊ ipſe dñā bit tibi. Ade do dixit. Quia audiſti vocē vxo ris tue: ⁊ comediſti de ligno ex quo p̄ce perā tibi ne comederes: maledicta terra in ope tuo. In laboribus comedes ex ea cūctis diebus vite tue. Spinas ⁊ tribu los germinabit tibi: ⁊ comedes herbas terre. In ſudore vultus tui veſceris pane tuo: donec reuertaris in terrā de q̄ ſum ptus es: q2 puluis es ⁊ in puluerē reuer teris. Et vocauit adam nomen vxoris ſue eua: eo q̄ð mater eſſet cunctoꝝ viuentiū. Fecitq3 dñs deus ade ⁊ vxori eius tuni cas pelliceas: ⁊ induit eos: ⁊ ait. Ecce adā quaſi vnus ex nobis factus eſt: ſciens bo nū ⁊ malū. Nunc ergo + ne forte mittat manū ſuā ⁊ ſumat etiā de ligno vite ⁊ co medat: ⁊ viuat in eternū. Emiſit eū dñs deus de padiſo voluptatis: vt oparet terrā de qua ſumptus eſt. Eiecitq3 adā: ⁊ collo cauit ante paradiſum voluptatis cherubī ⁊ flāmeū gladium atq3 verſatilem ad cu ſtodiendam viam ligni vite.

¶ Ca. iiij. ¶ De gñatōe abel ⁊ chayn: ⁊ fra tricidio: de maledictiōe chayn: ⁊ de filijs ei⁹ vſq3 ad lamech: ⁊ gñatione ſeth vſq3 ad noe: ⁊ quātū vixit q̄n mortu⁹ ē. C. iiij

Adā vero cognouit vxorē ſuā euam. Que cōcepit ⁊ peperit chayn: dicens. Poſſedi hoiem p deū. Rurſumq3 peperit fratrē eius abel. Fuit aūt abel paſtor ouiū ⁊ cayn agricola. Factū eſt aūt poſt multos dies vt offerret cayn de fructib⁹ terre mu nera dño. Abel q3 obtulit de p̄mogenitis gregis ſui ⁊ de adipib⁹ eoꝝ. Et reſpexit dñs ad abel: ⁊ ad munera eius ad cayn au tem ⁊ ad munera illius nō reſpexit. Ira tuſq3 ē cayn vehemēter: ⁊ cōcidit vultus ei⁹. Dixitq3 dñs ad eu3. Quare irat⁹ es: ⁊ cur cōcidit facies tua? Nōne ſi bñ egeris recipies? Sin aūt male: ſtati in foribus pctīn + tuū aderit. S3 ſub te erit appti tus ei⁹: ⁊ tu dñaberis illi⁹. Dixitq3 cayn ad abel fratrē ſuū. Egrediamur foras. // Cūq3 eēnt in agro: cōſurrexit cayn ad uerſus fratrē ſuū abel: ⁊ interfecit eu3. Et ait dñs ad cayn. Ubi ē abel frater tuus? Qui rñdit. Neſcio. Nunqd cuſtos fratris mei ſu3 ego? Dixitq3 ad eū. Quid feciſti Uox ſanguinis fratris tui clamat ad me de terra. Nūc igiť maledict⁹ eris ſup ter rā: q̄ apuit os ſuū ⁊ ſuſcepit ſanguinem fratris tui de manu tua. Cu3 operatus fueris eā: nō dabit tibi fructus ſuos. Va gus ⁊ pfug⁹ eris ſup terrā. Dixitq3 cayn ad dñm. Maior ē iniq̄tas mea: q̄ꝫ vt ve niā3 merear. Ecce eijcis me hodie a facie terre: ⁊ a facie tua abſcōdar: ⁊ ero vagus ⁊ pfugus in terra. Oīs igiť q inuenerit me: occidet me. Dixitq3 ei dñs. Nequaq̄ꝫ ita fiet: ſed omnis q occiderit cayn ſeptu plum punieť. Poſuitq3 dñs in cayn ſi gnum: vt non interficeret eum omnis qui inueniſſet eum. // Egreſſuſq3 cayn a facie dñi: habitauit pfugus in terra: ad orientalē plagā eden. Cognouit autem cayn vxorem ſuam: q̄ concepit ⁊ peperit enoch. // Et edificauit ciuitatē: ⁊ vocauit nomē ei⁹ ex noīe filij ſui enoch. Porro enoch gēuit irad: ⁊ irad gēuit mauiael: ⁊ mauiael gēuit mathuſael: ⁊ mathuſael gēuit lamech. // Qui accepit duas vxores nomen vni ada. ⁊ nomen alteri ſella. Ge nuitq3 ada iabel: qui fuit pater habitan tium in tentorijs: atq3 paſtorum: ⁊ no men fratris eius thubal +. Ipſe fuit pa ter canentium cythara ⁊ organo. Sel la quoq3 genuit tubalcayn: qui fuit mal leator ⁊ faber in cuncta opera eris ⁊ fer ri. Soror vero tubalcayn noemma. Di xitq3 lamech vxorib⁹ ſuis ade ⁊ ſelle. Au dite vocē meā vxores lamech: auſcultate ſmonē meū. // Qm̄ occidi virū in vuln⁹ meū: ⁊ adoleſcētulū in liuorē meū. Se ptuplū vltio dabit de cayn: de lamech vo ſeptuageſſeptíes. Cognouit q3 adhuc

23. qó. 3. cú ergo. §. ſi q. ⁊ ca. cú ſcij

B di. 40. c. i capite. 13. q. 2. in eccl. ſtico 24. q. 3. c. cú ergo. ♃. ſed q. de pe. di. j adam. + appño piſis eſt figura. de pe. di. j adam. di. 20. q̄ libet. ca. adam. di. 50. c. in capite

C de ꝯſe. di. ij. ſi cre. dſe i gl. heb. 11. diſt. 90. neq3. 3. q. 7. in grauib⁹. // 12. q. 5. ſcriptū.

D de pe. di. j nunqd ⁊ diſ. 5. c. j. ♃. reſpe xit. Als ſup ē + tuū. ſup. 10. 2. 35. di. c. 6 in ♃. plu rioms. 1. Jo. 3. b 7. qó. 1. c. adulteri tas. 9. cū autem.

Prim⁹ nōi dei o: ādi in uentor.

adā vxorē ſuā: ⁊ peperit filiū: vocauitqȝ no
men eius ſeth: dicēs. Poſuit mihi deus
ſemen aliud ꝓ abel quē occidit cayn. Sȝ
⁊ ſeth natus eſt filius quem vocauit enos
Iſte cepit inuocare nomen domini.
¶ Ca. v. ¶ De recapitulatiōe creatio
nis hominis: de morte ade ⁊ ſeth ⁊ filio
rum eius vſqȝ ad noe. Ca. v.

A

Hic eſt liber generatiōis Adā in die
qua creauit deus hoiem. Ad + ſi
militudinē dei fecit illū maſculū ⁊ femi
nā creauit eos Et benedixit illis ⁊ vocauit
nomē eoꝝ adā in die q̄ creati ſunt. Uixit
aūt adā cētū triginta ānis ⁊ gēuit + filiū
ad imaginē ⁊ ſilitudinem ſuā: vocauitqȝ
nomē eius ſeth. Et facti ſunt dies adam
poſtq̄ȝ genuit ſeth octigēti āni: genuitqȝ
filios ⁊ filias. Et factū eſt oē tps qd vixit
adā anni nōgēti triginta: ⁊ mortuus eſt.
Uixit quoqȝ ſeth cētū qnqȝ annis: ⁊ ge
nuit enos. Uixitqȝ ſeth poſtq̄ȝ gēuit enos
octingētis ſeptē annis: genuitqȝ filios ⁊ fi
lias. Et facti ſunt oēs dies ſeth nōgento
rū duodecī annoꝝ: ⁊ mortuus eſt. Uixit
vero enos nonaginta annis: ⁊ genuit cay
nā. Poſt cuius ortū vixit octingētis qn
decim annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias.

M. ad + imaginē ⁊. Eccl. 1. a ſup. 3. 1. d 1. pal. i. a Al's non hȝ + filium. Sa. diſti. porro.

B

Factiqȝ ſunt oēs dies enos nōgenti qnqȝ
anni: ⁊ mortuus eſt. Uixit q̄ȝ chaynā ſe
ptuagīta annis: ⁊ genuit malalehel. Et vi
xit caynā poſtq̄ȝ genuit malalehel octin
gentis quadraginta annis: genuitqȝ fi

C

lios ⁊ filias. Et facti ſunt oēs dies caynā
nongēti decē anni: ⁊ mortuus eſt. Uixit
aūt malalehel ſeptuaginta qnqȝ annis: ⁊
genuit iared. Et vixit malalehel poſtq̄ȝ ge
nuit iared octingētis triginta annis: ⁊
genuit filios ⁊ filias. Et facti ſunt omnes
dies malalehel octingenti nonaginta qn
qȝ anni: ⁊ mortuus ē. Uixitqȝ iared cen
tū ſexaginta duob⁹ ānis: ⁊ genuit enoch
Et vixit iared poſtq̄ȝ genuit enoch octin
gentis annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et fa
cti ſunt oēs dies iared nōgenti ſexaginta
duo anni: ⁊ mortuus eſt. Porro enoch
vixit ſexaginta qnqȝ annis: ⁊ genuit ma
thuſalē. Et ābulauit enoch cū deo. Et vi
xit enoch poſtq̄ȝ genuit + mathuſalem
trecētis annis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et
facti ſunt oēs dies enoch trecēti ſexagin
taqnqȝ āni. Ambulauitqȝ cū deo ⁊ nō ap
paruit: q2 tulit eū deus. Uixit q̄ȝ mathu

Enoch libros iuenit ⁊ primus libros edidit. Al's + mathuſalam. // Eccle. 44. c. heb. 11. a.

ſalē cētū octoginta ſeptē ānis ⁊ genuit la
mech. Et vixit mathuſalē poſtq̄ȝ genuit
lamech ſeptingētis octoginta duob⁹ an
nis: ⁊ genuit filios ⁊ filias. Et facti ſunt
oēs dies mathuſalē nōgēti ſexaginta no
uē āni: ⁊ mortuus eſt. Uixit aūt lamech
centū octoginta duobus annis: ⁊ genuit
filiū: vocauitqȝ nomen eius noe: dicēs.
Iſte cōſolabit nos ab operibus ⁊ labori
bus manuū noſtraꝝ: i terra cui maledi
xit dñs. Uixitqȝ lamech poſtq̄ȝ genuit noe
quingentis nonaginta qnqȝ annis: ⁊ ge
nuit filios ⁊ filias. Et facti ſunt oēs dies
lamech ſeptingētis ſeptuaginta ſeptē anni
⁊ mortuus eſt. Noe vero cū qngētoꝝ eēt
annorum: genuit ſem: cham: ⁊ iaphet.
¶ Ca. vi. ¶ De cauſis diluuij ⁊ fabrica
arce ⁊ menſura eius. Et q2 videntes filij
dei filias hoim pulchras: acceperūt ſibi
inde vxores generantes gygātes in mū
do famoſos. Ca vi.

//, di. Sa. porro. ſ. ampli⁹.

A

Cumqȝ cepiſſent hoies multiplicari
ſuper terrā ⁊ filias procreaſſent: vidētes
filij dei filias hoim ꝙ eēnt pulchre: acce
perunt ſibi vxores ex omnibus quas ele
gerāt. Dixitqȝ deus. Nō permanebit ſpi
ritus meus in homie in eternū: q2 caro
eſt. Eruntqȝ dies illius centū viginti anno
rum. Gigātes aūt erāt ſuper terrā: in die
bus illis. Poſtq̄ȝ eni ingreſſi ſunt filij dei
ad filias hoium: illeqȝ genuerunt. Iſti
ſunt potētes a ſeculo: viri famoſi. Uidēs
aūt deus ꝙ multa malitia hoiūȝ eſſet in
terra: ⁊ cūcta cogitatio cordis intēta eſſet
ad malū oi tpe: penituit eū ꝙ hoiem feciſ
ſet in terra Et pcauēs in futuꝝ: ⁊ tactus
dolore cordis intrinſecus delebo inquit
hoiem quē creaui a facie terre: ab hoie
vſqȝ ad aīantia a reptili vſqȝ ad volucres
celi. Penitet eni me feciſſe eos. Noe vero
inuenit grām corā dño. Hec ſunt genera
tiones noe. Noe vir iuſtus atqȝ pfectus
fuit in gñationibus ſuis: cū deo ambula
uit ⁊ genuit tres filios: ſem: chā: ⁊ iaphet.
Corrupta eſt aūt terra corā dño ⁊ reple
ta eſt iniqtate. Cūqȝ vidiſſet deus terram
eſſe corruptā: oīs q̄ppe caro corrupat viā
ſuā ſuper terrā: dixit ad noe. Finis vniuer
ſe carnis venit corā me repleta ē terra ini
quitate a facie eoꝝ: ⁊ ego diſpdā eos cum
terra. Fac tibi arcā de lignis leuigantis.
Manſiunculas in arca facies: ⁊ bitumi

//35. q. 1. cū igit ∙9∙ hac itaqȝ. ſ. ſic quodam. //ps. Sa. eccl. 18. a de pe. di. 1 p dixerat ſū. legimus.

B

ꝟ pe. di. 3 ca. 4. i ſ. tenere: i glo. baruch. 3. c. //35. q. 1. c. cū igit ∙9∙ hac itaqȝ. ·T.S.D. eccl. 44. d

C

ne liniẽs intrinſecus ⁊ extrinſec⁹. Et ſic
faciés eã. Trecentoꝝ cubitoꝝ erit longi-
tudo arce: quīquaginta cubitoꝝ latitudo
⁊ triginta cubitoꝝ altitudo illius. Fene
Alś + l ca. ſtrã in + arca facies: ⁊ in cubito cõſum-
mabis ſummitatẽ eius. Oſtiũ autẽ arce
pones in latere deorſum. Cenacula ⁊ tri
ſtega facies in ea. Ecce ego adducã aquas
diluuij ſup terrã: vt interficiã oẽ ȝ carnẽ
in qua ſpũs vite ẽ ſubter celũ: ⁊ vniuer
D. ſa q̃ in terra ſunt ↄſumenť. Ponamq; fe
dus meũ tecũ: ⁊ ingredieris arcã tu ⁊ fi
lij tui: vxor tua ⁊ vxores filioꝝ tuoꝝ tũ
tecũ: ⁊ ex cũctis aĩantibus vniuerſe car-
nis bina induces in arcã: vt viuãt tecũ
maſculini ſexus ⁊ feminini. De volucri-
bus iuxta genus ſuũ ⁊ de iumẽtis in ge
nere ſuo ⁊ ex oĩ reptili terre ſcdm genus
C ſuũ: bina de oĩbus ingredienť tecum vt
poſſint viuere. Tolles igiť tecũ ex omni-
bus eſcis q̃ mandi poſſunt: ⁊ cõportā-
bis apud te: ⁊ erũt tã tibi q̃ȝ illis in cibũ
he. xi. b. // Fecit igiť noe omnia q̃ p̄cepat illi deus

¶ Ca. Sũ. ¶ De ingreſſu ad arcam ⁊ in
undatione diluuij. C a. vij.
Dixitq; dñs ad eũ. Ingredere tu ⁊ oĩs
A domus tua in arcã. Te enĩ vidi iu
pe. 2. a ſtũ corã me in generatione hac. Ex om
32. q. i. nib⁹ aĩantib⁹ mũdis + tolles ſeptenas ſe
c. nuptie ptena maſculũ ⁊ feminã: de animantib⁹
Als + vero imũdis duo ⁊ duo: maſculum ⁊ fe
tolle. minã. Sed ⁊ de volatilibus celi ſeptena ⁊
ſeptena maſculũ ⁊ feminã: vt ſaluet ſemẽ
ſup faciẽ vniuerſe terre. Adhuc enim ⁊
poſt dies ſeptẽ ego pluã ſup terram qua
draginta diebus ⁊ quadraginta noctib⁹
⁊ delebo oẽm ſubſtantiã quã feci de ſup fa
cie terre. Fecit ergo noe oĩa q̃ mandaue
B rat ei dñs. Eratq; ſexcentoꝝ annoꝝ quan

dõ diluuij aque inundauerũt ſup terrã.
// Et igreſſus eſt noe ⁊ filij eius: vxor eius
⁊ vxores filioꝝ eius cũ eo in arcã ꝓpter mat. 24. d.
aquas diluuij. De animantibus quoq;
mundis ⁊ immundis ⁊ de volucribus: ⁊
ex oĩ q̃d mouet ſup terrã, duo ⁊ duo in
greſſi ſunt ad noe in arcã maſculus ⁊ fe-
mina: ſicut p̄ceperat deus noe. Cũq; tran
ſiſſent ſeptẽ dies aque diluuij inundaue
runt ſup terraȝ. Anno ſexcenteſimo vite
noe mẽſe ſcdo: ſeptimodecimo die men
ſis rupti ſunt oẽs fontes abyſſi magne: ⁊
cataracte celi apte ſunt: ⁊ facta eſt pluuia
ſup terrã quadraginta diebus ⁊ quadra
ginta noctibus. In articulo diei illi⁹ in C
greſſus eſt noe: ⁊ ſem: ⁊ chã: ⁊ iapheth filij
eius: ⁊ vxor illius ⁊ vxores filioꝝ eius cũ
eis in arcã: ipſi ⁊ omne aĩal ſcdm genus
ſuũ vniuerſaq; iumẽta in + genere ſuo Als +
⁊ oẽ quod mouet ſup terrã in gñe ſuo: gen⁹ ſuũ
cũctũq; volatile ſcdȝ genus ſuũ. Vniuer
ſe aues oẽſq; volucres igreſſe ſũt ad noe
in arcã: bina ⁊ bina ex oĩ carne i qua erat
ſpũs vite. Et que igreſſa ſunt: maſculus
⁊ femina ex oĩ carne introierunt: ſicut p̄
ceperat ei deus: ⁊ incluſit eũ dñs de foris.
Factũq; eſt diluuiũ quadraginta dieb⁹
ſup terrã: ⁊ multiplicate ſunt aque: ⁊ ele
uauerunt arcã in ſublime a terra. Vehe-
menter enĩ inundauerunt ⁊ oĩa repleue eccl. 39. c
runt in ſupficie terre. Porro arca ferebā 24. q. i. q2
tur ſup aquas: ⁊ aque p̄ualuerũt nimis ex ſola ſ
ſup terrã: opertiq; ſunt oẽs mõtes excelſi fi. ⁊ capi.
ſub vniuerſo celo. Quindecim cubitis al qm̃ vet⁹
tior fuit aqua ſup mõtes quos operuerat ꝯ. ſi q̃s.
Cõſumptaq; eſt oĩs caro q̃ mouebať ſup D
terrã volucrũ aĩantiũ beſtiaꝝ omniũq;
reptilium que reptant ſuper terrã. Vni
uerſi homines ⁊ cũcta in quibus ſpira- 23. qõ. 5.
culũ vite eſt in terra: mortua ſunt. // Et qd ergo.
deleuit deus oẽm ſubſtantiã q̃ erat ſuper ſap. 10. a
terram ab homine vſq; ad pecus: tam re
ptile q̃ȝ volucres celi: ⁊ delete ſunt de terra diſ. 6. ca.
Remanſit autem ſolus noe ⁊ qui cuȝ eo nõ eſt. ꝯ.
erant in arca. Obtinueruntq; aque ter- naturalẽ
ram centum quinquaginta diebus.
¶ Ca. Sũ. ¶ De ceſſatiõe diluuij: ⁊ egreſ
ſu noe de arca ⁊ holocauſtis. Ca. viij.
Recordatus aũt dominus noe cun
A ctoꝝũq; aĩantiũ ⁊ oĩuȝ iumentoꝝ
q̃ erãt cũ eo in arca: adduxit ſpũm ſup ter-
rãm: ⁊ imminute ſunt aque: ⁊ clauſi ſũt

fontes abyſſi ⁊ cataracte celi: ⁊ ꝓhibite ſũt
pluuie de celo. Reuerſeq; ſunt aq̃ de terra
eũtes ⁊ redeũtes: ⁊ ceperũt minui poſt cē
tũ quinquaginta dies. Requieuitq; arca men
ſe ſeptimo: viceſimoſeptimo die menſis
ſuper montes armenie. At vero aq̃ ibant
⁊ decreſcebant vſq; ad decimum men-
ſem. Decimo enim menſe ꝑma die men
de .v. ſig. ca. qđ df in glo. ſis apparuerũt cacumina mõtiũ. Cũq; trã
ſiſſent q̃draginta dies: apiẽs noe feneſtrã
arce quã fecerat dimiſit coruũ. Qui egre
diebat̃ ⁊ nõ reuertebat̃ donec ſiccarent̃ aq̃
B ſup terrã. Emiſit q̃z columbã poſt eũ vt vide
ret ſi iã ceſſaſſent aq̃ ſup faciẽ terre. Que cũ
nõ inueniſſet vbi requieſceret pes eius: re-
uerſa ẽ ad eũ in arcã. Aq̃ eni erãt ſup vni
uerſam terrã. Extẽditq; manũ ſuã: ⁊ app
hẽſam intulit in arcã. Expectatis aũt vltra
ſeptẽ dieb⁹ alijs: rurſum dimiſit colũbã
de ſac. vn cti. c. vni de auten. ex arca. At illa venit ad eũ ad veſperã: por-
tãs ramũ oliue virẽtib⁹ folijs i ore ſuo.
Intellexit ergo noe ꝙ ceſſaſſent aq̃ ſuper
terrã. Expectauitq; nihilomin⁹ ſeptem
alios dies ⁊ emiſit colũbã. Que nõ ẽ reuer
C ſa vltra ad eũ. Igit̃ ſexcẽteſimoꝑmo ãno
vite noe: ꝑmo mẽſe: ꝑma die mẽſis immi-
nute ſunt aq̃ ſup terrã. Et apriẽs noe te-
ctũ arce aſpexit: viditq; ꝙ exſiccata eẽt ſu
ꝑficies terre. Mẽſe ſcđo ſeptio ⁊ viceſimo
die mẽſis areſacta ẽ terra. Locut⁹ ẽ aũt dñs
ad noe dicens. Egredere de arca tu ⁊ vxor
tua filij tui ⁊ vxores filioꝝ tuoꝝ tecum.
Cũcta aĩantia q̃ ſunt apud te: ex oĩ carne
tã in volatilib⁹ q̃z in beſtijs ⁊ vniuerſis re
ptilib⁹ q̃ reptãt ſup terram: educ tecũ ⁊
ingredimini ſuper terram. // Creſcite ⁊
ſupra. i. a ⁊ .d. ⁊ in fra .9. a. multiplicamini ſup eã. Egreſſus ẽ ergo
noe ⁊ filij ei⁹: ⁊ vxor illi⁹ ⁊ vxores filiorũ
eius cũ eo. Sed ⁊ oĩa aĩantia iumẽta ⁊ re
D ptilia q̃ reptãt ſup terrã ſcđm gen⁹ ſuũ
egreſſa ſunt de arca. Edificauit aũt noe al-
tare dño: ⁊ tollẽs de cũctis pecorib⁹ ⁊ volu
crib⁹ mũdis: obtulit holocauſta ſup alta
re. Odoratuſq; ẽ dñs odorẽ ſuauitatis
de ꝯſ. di. 2. c. non o portet. ⁊ ait ad eũ. Neq̃q̃ vltra maledicã terre ꝓ-
pter hoĩes. Sẽſus eni ⁊ cogitatio humani
cordis in malũ ꝓna ſũt ab adoleſcẽtia ſua
Nõ igit̃ vltra ꝑcutiã oẽm aĩam viuentẽ
1. q. j. c. j. ſicut feci. Cũctis dieb⁹ terre: ſemẽtis ⁊ meſ-
ſis: frigus ⁊ eſtus: eſtas ⁊ hyems: nox ⁊
dies non requieſcent.

¶ Ca. ix. ¶ De bñdictiõe noe ⁊ ꝓhibi
tione ſanguinis ⁊ ſigno federis: ⁊ de vi-
nea: inebriatione noe: de maledictione
chanaã pueri. Scđo de chã ⁊ filijs: ⁊ vltio
de ſem ⁊ terra ⁊ regiõe ipoꝝ. Ca. ix.

Benedixitq; de⁹ noe ⁊ filijs ei⁹ ⁊ dixit A
ad eos. Creſcite ⁊ multiplicamini ⁊ 26. di. ſ. c. deinde.
✠ replete terrã: ⁊ terror veſter ac tremor Alſ ✠ implete.
ſit ſup cũcta aĩalia terre: ⁊ ſup oẽs volu-
cres celi cũ vniuerſis q̃ mouent̃ ſup ter- s. ca. j. c.
rã. Oẽs piſces maris manui vr̃e traditi ⁊ .d.
ſunt: ⁊ oẽ qđ mouet̃ ⁊ viuit erit vobis in ci ca. s. c.
bũ. Quaſi olera virẽtia tradidi vobis om- viuus car
nia. Excepto ꝙ carnẽ cũ ſanguine nõ cõ niũ pri o
medetis. Sãguinẽ eni aĩaꝝ vr̃aꝝ requirã cõcedit̃.
de manu cũctaꝝ ✠ beſtiaꝝ ⁊ de ✠ manu Alſ ✠ omnium
hoĩs. De manu viri ⁊ fratris ei⁹ requirã
aĩam hoĩs. // Quicũq; effuderit humanũ Alſ nõ ĩ hz ✠ de manu.
ſanguinẽ: fundet̃ ſanguis illi⁹. Ad imagi
nẽ quippe dei factus ẽ homo. Uos aũt creſcite ⁊
multiplicamini: ⁊ ingredimini ſup terrã mat. 26. a
⁊ implete eã. Hec q̃z dixit de⁹ ad noe ⁊ ad fi- apo. 13. c.
lios ei⁹ cũ eo. // Ecce ego ſtatuã pactũ meũ B
vobiſcũ: ⁊ cũ ſemine vr̃o poſt vos: ⁊ ad om 26. diſt. deinde.
nẽ aĩam viuẽtẽ q̃ ẽ vobiſcũ: tã in volucri-
bus q̃z in iumẽtis ⁊ pecudib⁹ terre: cun c[?]a ſiã. b.
ctiſq; q̃ egreſſa ſũt de arca ⁊ vniuerſis be
ſtijs terre. Statuã pactũ meũ vobiſcũ: ⁊
neq̃q̃ vltra interficiet̃ oĩs caro aq̃s dilu-
uij: neq; erit deinceps diluuiũ diſſipans
terrã. Dixitq; de⁹. Hoc ẽ ſignũ federis qđ
do inter me ⁊ vos: ⁊ ad oẽm aĩam viuẽtẽ
q̃ eſt vobiſcũ in gñatiões ſempiternas. Ar
cũ meũ ponã in nubibus: ⁊ erit ſignum
federis inter me ⁊ iter terrã. Cũq; obdu
xero nubibus celũ, apparebit arc⁹ me⁹ in Alſ nõ hz ✠ illũ
nubib⁹ ⁊ recordabor federis mei vobiſcũ C
⁊ cũ oĩ aĩa viuente q̃ carnẽ vegetat: ⁊ non
erũt vltra aq̃ diluuij ad delẽdã vniuer- 35. di. c. j.
ſam carnẽ. Eritq; arc⁹ me⁹ in nubib⁹: ⁊ aũ ſi. ⁊ .c.
videbo ✠ illũ ⁊ recordabor federis ſempi ſexto die
terni: qđ pactũ ẽ inter deũ ⁊ oẽm aĩam vi di. 96. in
uẽtẽ vniuerſe carnis q̃ ẽ ſup terram. Di- ſcripturis.
xitq; de⁹ noe. Hoc ẽ ſignũ federis: qđ cõſti
tui inter me ⁊ oẽm carnẽ ſup terrã. Erãt 2. q. 7. c. filiis. ⁊ ca. ſinic. ⁊ ca. plerũq;.
ergo filij noe q̃ egreſſi ſũt de arca: ſem: chã
⁊ iaphet. Porro chã ipſe ẽ pater chanaan.
Tres iſti filij ſũt noe: ⁊ ab his diſſeminatũ
ẽ oẽ gen⁹ hoĩm ſup vniuerſam terraꝝ. Alſ ✠ nudat̃.
Cepitq; noe vir agricola exercere terrã ⁊
plãtauit vineã. Bibẽſq; vinũ inebriatus
eſt: ⁊ ✠ nudat⁹ ✠ ẽ in tabnaculo ſuo. Qđ Alſ ✠ iacint.
cũ vidiſſet chã pr̃ chanaan verẽda ſcz pa- 15. q. j. c.

crimine in fine. 47. diſ. c. q̃tulibet

D

35. di. ca. ſexto die ꝟ. nõ ẽẽt j. q. 5. ca. eccl̃ia iſt. 2. q. 7. q̃lis. ⁊ ca. ſentẽtia. 15. q. 6. de crimine in fine. 3 q. 3. c. cũ ergo.

tris ſui ẽẽ nudatã: nũciauit duobꝰ fratri-
bus ſuis foras. At vo ſem ⁊ iaphet palliũ
impoſuerũt humeris ſuis: ⁊ incedentes re
troꝛſuʒ. opuerũt verẽda pr̃is ſui. Facieſq̃ʒ
coꝝ auerſe erãt: ⁊ pr̃is virilia nõ viderũt.
Euigilãs aũt noe ex vino: cũ didiciſſet q̃
fecerat ei filiꝰ ſuꝰ minoꝛ: ait. Maledictus
puer chanaan: ſeruꝰ ſeruoꝝ erit fratribꝰ
ſuis. Dixitq̃ʒ. Bñdictꝰ dñs deꝰ ſem: ſit cha
naan ſeruꝰ eiꝰ. Dilatet deꝰ iaphet ⁊ habi-
tet in tabnaculis ſem: ſitq̃ʒ chanaan ſeruꝰ
eius. Uixit aũt noe poſt diluuiũ trecẽtis
qn̄quagita annis. Et ipleti ſũt oẽs dies eiꝰ
nongentoꝛuʒ quinquaginta annoꝛum
⁊ moꝛtuus eſt.

¶ Ca. Sũ. ¶ De gñatiõibꝰ filioꝝ noe: ⁊ de
diuiſione regionum ipoꝛum: pmo de ia
phet ⁊ filijs eius ⁊ regione ipoꝛum: vlti-
mo de ſem. Ca. x.

A Hẽ gñatiões filioꝝ noe ſem chã ⁊ ia-
phet. Natiq̃ʒ ſunt eis filij poſt dilu
uiũ. Filij iaphet: gomer: ⁊ magog: ⁊ ✠ ma
dai: ⁊ ianan: ⁊ thubal: ⁊ moſoch: ⁊ thyras.
Poꝛro filij gomer aſſenez: ⁊ riphat: ⁊ tho
goꝛma. Filij aũt ianan: heliſa: ⁊ tharſis: cẽ
thim ⁊ dodanim. Ab his diuiſe ſunt inſu
le gẽtiũ in regiõibꝰ ſuis vnuſq̃ſq̃ʒ ſcd̃m
linguã ⁊ familias in nationibꝰ ſuis. Filij
aũt chã: chus: ⁊ meſraim: ⁊ phuth: ⁊ cha
naan. Filij aũt chus: ſaba: euila: ⁊ ſabatha
⁊ regma: ⁊ ſabathaca. Filij regma: ſaba: ⁊
dadã. Poꝛro chus genuit nẽroth. Iſte
cepit eſſe potens in terra: ⁊ erat robuſtus
venatoꝛ coꝛam domino. Ab hocꝰ exiuit
prouerbium: quaſi nemroth robu-
ſtus venatoꝛ coꝛam domino. Fuit au-
tem pꝛincipium regni eius babylon ⁊ a-
rach ⁊ archat: ⁊ chalanne: in terra ſen-
naar. De terra illa egreſſus eſt aſſur: ⁊ edi
ficauit niniuem: ⁊ plateas ciuitatis ⁊ cha
B le. Reſen quoq̃ʒ inter niniuem ⁊ chale.
Hec eſt ciuitas magna. At vero meſraim
genuit ludim ⁊ anamim: ⁊ laabim: ⁊ ✠
nephtuim: ⁊ ✠ phetruſim: ⁊ celluim: de
quibus egreſſi ſunt philiſthijm ⁊ capturi.
Chanaam autem genuit ſidonem pꝛi-
mogenitum ſuum: etheum ⁊ hebuſeuʒ
⁊ amoꝛreum: ⁊ gergeſeum: ⁊ eueum: ⁊
aradeũ: cyneuʒ: ⁊ aradium: ſamaritheũ: ⁊
amatheũ. Et per hos diſſeminati ſunt po-
puli chananeoꝛũ. Factiq̃ʒ ſunt termini
chanaan venientibꝰ a ſidone geraram vſq̃ʒ ad

Libies cananei.

C

Als ✠ ne phetruim

Als ✠ phetru ſim.

gazam: donec ingrediaris ſodomam ⁊ go
moꝛram ⁊ adamam ⁊ ſeboym vſq̃ʒ ✠ le-
ſam. Hi ſunt filij cham in cognationibꝰ
⁊ linguis ⁊ generatiõibus terriſq̃ʒ ⁊ gẽ-
tibus ſuis. De ſem quoq̃ʒ nati ſunt pa-
tres omnium filioꝛum heber: fratre ia-
phet maioꝛe. Filij ſem: helam: ⁊ aſſur: ⁊ ar
phaxat lud: ⁊ aram. Filij aram: hus: ⁊ hul
⁊ gether: ⁊ ✠ mes. At vero arphaxat ge-
nuit ſale: de quo oꝛtus eſt heber. Natiq̃ʒ
ſunt heber filij duo. Nomen vni phaleg:
eo quod in diebꝰ eiꝰ diuiſa ſit terra: ⁊ no
men fratris eius iectan. Qui iectan ge-
nuit elmodad: ⁊ ſaleph ⁊ aſſarmoth ✠ ia
re: ⁊ aduram: ⁊ iaſal: ⁊ decla: ⁊ ebal: ⁊ abi-
mahel ſaba: ⁊ ophir: ⁊ euila: ⁊ iobab. Om
nes iſti filij iectã. Et facta ẽ habitatio eoꝛũ
de meſſa pgẽtibꝰ vſq̃ʒ ſephar mõtẽ oꝛien
talem. Iſti ſunt filij ſem ſcd̃m cognatio-
nes ⁊ linguas ⁊ regiones in gentibus
ſuis. He familie noe iuxta populos ⁊ na-
tiones ſuas. Ab his diuiſe ſunt gentes
in terra poſt diluuium.

Regnuʒ babiloniſ cũ ⁊ idolatria incipit et igni adoꝛatur.

Als ✠ leſa h̃ ierſʒ condit.

Als ✠ iuram.

armenij

Als ✠ meſa.

D

Aſſyri

¶ Cap. Sum. ¶ De edificatione babel
⁊ confuſione linguarum: de filijs ſem vſ
q̃ʒ ad abꝛam ⁊ fratrem eius: de moꝛte
aram qui genuit loth: de egreſſu eoꝛum
de chaldea cum vxoꝛe ſua. Ca. xj.

A Erat autem terra labij vnius ⁊ ſer-
monum eoꝛũdem. Cumq̃ʒ pficiſce
rentur de oꝛiente inuenerunt campum
in terra ſennaar: ⁊ habitauerunt in eo.
Dixitq̃ʒ alter ad pꝛoximum ſuum. Ue
nite faciamus lateres: ⁊ coquamus eos
igni. Habueruntq̃ʒ lateres p ſaxis: ⁊ bitu
mẽ p cemẽto. Et dixerũt. Uenite faciamꝰ
nobis ciuitatẽ ⁊ turrẽ: cuius culmẽ pertin
gat ✠ ad celum: ⁊ celebꝛemus nomen
noſtrum anteq̃ʒ diuidamur in vniuer-

Ionitꝰ filiꝰ noe inuenit aſtronomiam. di. 6. c. nõ eſt ꝟ. iuʒ vero

Als ✠ vſq̃ʒ ad.

B

Bel⁹ fili⁹ nēbroth rex aſſiriorū.
Chreſis li⁹ neni broth ꝑ ꝑmuſer ex grece.
#35.q.i. c.cū igr̃ .§. hac itaq₃.in prin.

C

Zoroaſtes magice inuentor.
Aſs + ragau.
Aſs + ragau.
Aſſirioꝝ Scytharuꝫ egyptioruꝫ. Amazonum.
Sichimorus.

D

Bractanioꝝum Boemiorū hiſpanoꝝ re gnaoꝛiū tur.
Nin⁹ patris beli ſtatuā adorari iubet: et idolatria auget.
// Ioſ.24 a.35.q.i. c.i.ꝛ.c.cū

as terras. Deſcendit autem dñs vt videret ciuitatē ꝛ turrē quam edificabāt filij adā: ꝛ dixit. Ecce vn⁹ eſt populus ꝛ vnū eſt labiū oib⁹. Cepꝛūt hoc facere: nec ꝺe ſiſtent a cogitatiōibus ſuis donec eas opere cōpleant. Uenite igit̄ deſcēdamus ꝛ cōfundamus ibi linguam eoꝝ: vt non audiat vnuſq̄ſq₃ vocē proximi ſui. Atq₃ ita diuiſit eos dñs ex illo loco in vniuerſas terras. Et ceſſauerunt edificare ciuitatē. Et idcirco vocatū eſt nomē eius babel: q2 ibi cōfuſum eſt labiuꝫ vniuerſe terre. Et inde diſpꝛit eos dñs ſup faciem cunctaꝝ regionū. Hę ſunt gñatiōnes ſem. Sem erat centū ānoꝝ qñ genuit arphaxat: biē nio poſt diluuiū. Uixitq₃ ſem poſtq̄₃ genuit arphaxat quingētis ānis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Porro arphaxat vixit triginta q̄nq₃ ānis: ꝛ gēuit ſale. Uixitq₃ arphaxat poſtq̄₃ genuit ſale trecentis tribus annis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Salē quoq₃ vixit triginta annis: ꝛ genuit heber. // Uixitq₃ ſalē poſtq̄₃ genuit heber quadringētis tribus ānis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. // Uixit āt heber trigintaquattuoꝛ ānis ꝛ gēuit phalech. Et vixit heber poſtq̄₃ genuit phalech quadringētis triginta annis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Uixit q̄₃ phalech triginta annis ꝛ genuit + reu. Uixitq₃ phalech poſtq̄₃ gēuit + reu ducētis nouē ānis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Uixit aūt + reu triginta q̄nq₃ annis ꝛ genuit ſaruch. Uixit quoq₃ + reu poſtq̄₃ genuit ſaruch: ducētis ſeptē annis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Uixit aūt ſaruch triginta ānis: ꝛ genuit nachoꝛ. Uixitq₃ ſaruch poſtq̄₃ genuit nachoꝛ ducētis annis: ꝛ genuit filios ꝛ filias. Uixit aūt nachoꝛ viginti nouē ānis: ꝛ genuit thare. Uixitq₃ nachoꝛ poſtq̄₃ gēuit thare centū decē ꝛ nouē ānis ꝛ gēuit filios ꝛ filias. Uixitq₃ thare ſeptuaginta annis: ꝛ genuit abꝛam ꝛ nachoꝛ ꝛ arā. Hę ſunt aūt gñationes thare. // Thare genuit abꝛam nachoꝛ ꝛ arā. Porro arā genuit loth. Moꝛtuuſq₃ eſt arā ante thare patrē ſuū: in terra natiuitatis ſue in vr chaldeoꝝ. Duxerūt autē abꝛam ꝛ nachoꝛ vxoꝛes. Nomen vxoꝛis abꝛam ſarai: ꝛ nomen vxoꝛis nachoꝛ melcha filia arā patris melche ꝛ patris ieſche. // Erat aūt ſarai ſterilis: nec habebat liberos. Tulit itaq₃ thare abꝛā filiū ſuū ꝛ loth filiū arā filiū filij ſui ꝛ ſarai nurū ſuā vxoꝛē abꝛā filij ſui: ꝛ eduxit eos de hur chaldeoꝝ vt irēt in terrā chanaan. Ue neruntq₃ vſq₃ aran: ꝛ habitauerunt ibi. Et facti ſunt dies thare ducentoꝝ q̄nq₃ annoꝛum: ꝛ moꝛtuus eſt in aran.

¶ Ca. Sū. ¶ De egreſſu abꝛe de chaldea ꝛ aſcenſu eius in egyptum cuꝫ ſarai quā ſoꝛoꝛem dixerat. Ca. xij.

Dixit aūt dñs ad abꝛā. Egredere de terra tua: de cognatione tua ꝛ de domo pr̄is tui: ꝛ veni in terrā quā monſtrauero tibi. Faciamq₃ te in gentem magnam: ꝛ benedicam tibi: ꝛ magnificabo nomen tuum eriſq₃ benedictus. Benedicam benedicētibus tibi: ꝛ maledicam maledicentibus tibi: atq₃ in te benedicē tur vniuerſe cognationes terre. // Egreſſus ē itaq₃ abꝛā ſicut preceperat ei dñs: ꝛ iuit cū eo loth. Septuaginta q̄nq₃ annorum erat abꝛam cū egrederet de aran. Tulitq₃ ſarai vxoꝛē ſuā: ꝛ loth filiū fratris ſui vniuerſamq₃ ſubāꝫ quā poſſederant: ꝛ aīas quas fecerant in arā: ꝛ egreſſi ſunt vt irent in terrā chanaan. Cūq₃ venniſſent in eā ꝑtranſiuit abꝛā terram vſq₃ ad locū ſichen: ꝛ vſq₃ ad cōuallē illuſtrē. Chananeus aūt tūc erat in terra. Apparuit āt dñs abꝛā: ꝛ dixit ei. Semini tuo dabo terrā hanc. Qui edificauit tibi altare dño q apparuerat ei: ꝛ inuocauit ibi nomē eius. Et inde trāſgrediens ad montem q erat ꝯ oꝛientē bethel: tetendit ibi tabernaculū ſuum: ab occidente habens bethel: ꝛ ab oꝛiēte hai. Edificauit quoq₃ ibi altare dño: ꝛ inuocauit nomē eius. Perrexitq₃ abꝛā vadēs ꝛ vltra progrediens ad meridiē. Facta eſt aūt fames in terra. Deſcenditq₃ abꝛā in egyptum vt ꝑegrinaret ibi. Preualuerat enim fames in terra. Cumq₃ ꝓpe eſſet vt ingrederet egyptum dixit ſarai vxoꝛi ſue. Noui q pulchꝛa ſis mulier: ꝛ q cuꝫ viderint te egyptij: dicturi ſunt: vxoꝛ illius eſt: ꝛ interficiēt me: ꝛ te reſeruabunt. // Dic ergo obſecro te q ſoꝛoꝛ mea ſis: vt bene ſit mihi ꝓpter te: ꝛ viuat aīa mea ob grām tui. Cū itaq₃ ingreſſus eſſet abꝛam egyptum viderunt egyptij mulierem q eſſet pulchꝛa nimis. Et nūciauerūt ꝑncipes pharaoni: ꝛ laudauerunt eā apud illum. Et ſublata eſt mulier in domum pharaonis

igit̄ .§. hac itaq₃.
Hzb.ii.c.
Ioſ.24.a
Nee.9.b
Judith. 5.a.
ſap. 10.a

A

35.q.j.c. cuꝫ igit̄ .§. hac itaq₃.
32.q.4.recurrat .§. his itaq₃.
Act.. 7 a

B

32.q.4. recurrat .§. his itaq₃.
Act. 5. b
hebꝛ.ii.b
Nin⁹ rex ꝑmi⁹ nūmos cudit.

C

Semiramis vxoꝛ nini ſeminiami rabil̄ dat ret.

ifra.io.c

D

22.q.2.quęritur.
32.q.4. nemo.
ibid.q.5 Ad dñi gl. de p.

viſi.j.w abram vero bene vſi ſunt ꝑpter illã. Fue-
la:iſſent. runtq; ei oues ⁊ boues ⁊ aſini ⁊ ſerui ⁊
.9.xxni- familie ⁊ aſine ⁊ cameli. Flagellauit au-
q3. tem dñs pharaonem plagis maximis ⁊
domum eius: ꝑpter ſarai vxoꝛẽ abꝛam.
Uocauitq; pharao abꝛam: ⁊ dixit ei.
Quidnã eſt hoc qḋ feciſti mihi: Quare
non indicaſti mihi ꝙ vxoꝛ tua eſſ3. Quã
ob cãm dixiſti eſſe ſoꝛoꝛẽ tuã: vt tollerez
Xreuer- eã mihi in vxoꝛẽ: Nunc igiť ecce cõiũx
ris a tre tua: accipe eã: ⁊ vade. Pꝛecepitq; pharao
be:anini ſup abꝛa3 viris, ⁊ deduxeruntcũ ⁊ vxoꝛẽ
regis fi- eius: ⁊ omnia que habebat.
lia in ga ℭ Ca. Sũ. ℭ De diuiſiõe abꝛa3 ⁊ loth di
lys ꝯdiť uitum ⁊ ꝑmiſſione terre abꝛe. Ca.xiij.

A Aſcendit ergo abꝛa3 de egypto ipſe
⁊ vxoꝛ eius: ⁊ oia q̃ habebat ⁊ loth
cũ eo ad auſtralẽ plagã. Erat aũt diues
valde in poſſeſſione auri ⁊ argẽti. Reuer-
ſuſq; eſt ꝑ iter quo venerat a meridie in
bethel vſq; ad locũ vbi pꝛius fixerat tab
naculũ inter bethel ⁊ hai: in loco altaris
qḋ fecerat pꝛius ⁊ inuocauit ibi nomẽ
dñi. Sed ⁊ loth qui erat cũ abꝛa3 fuerũt
greges ouiũ ⁊ armẽta ⁊ tabernacula: nec
poterat eos capere terra vt habitarent ſiſ.
Erat qppe ſubſtãtia eoꝝ multa: ⁊ nequi-
B bãt habitare cõiter. Unde facta ẽ rixa in
lfra.36.a ter paſtoꝛes gregũ abꝛa3 ⁊ loth. Eo aũt
tpe chananeꝰ ⁊ phereſeus habitabãt in
terra illa. Dicit ergo abꝛa3 ad loth: ne q̃-
ſo ſit iurgiũ inter me ⁊ te: ⁊ inter paſto
res meos ⁊ paſtoꝛes tuos: fratres eni ſu-
mus. // Ecce vniuerſa terra coꝛã te ẽ. Re
hier. 40 cede a me obſecro. Si ad ſiniſtrã ieris:
b. ego dexterã tenebo. Si tu dexterã elegeris
ego ad ſiniſtrã pgã. Eleuatis itaq; loth
C oculis vidit oẽm circa regionem ioꝛda
nis: que vniuerſa irrigabať anteq̃ ſub-
uerteret dñs ſodomam ⁊ gomoꝛrã ſicut
para diſus dñi ⁊ ſicut egyptus venienti
bus in ſegoꝛ. Elegitq; ſibi loth regionẽ
circa ioꝛdanẽ: ⁊ receſſit ab oꝛiẽte. Diui-
ſiq; ſunt alterutrũ a fratre ſuo Abrã ha
bitauit in terra chanaan. Loth vo mo-
ratus eſt in oppidis q̃ erãt circa ioꝛda-
nẽ: ⁊ habitauit in ſodomis. Hoĩes autẽ
ſodomitẽ peſſimi erãt: ⁊ pctõꝛes coꝛam
D dño nimis. Dixitq; dñs ad abꝛa3 poſtq̃3
diuiſus eſt ab eo loth. Leua oculos tuos
lfra.17.b in directũ ⁊ vide a loco in quo nũc es
.16.d. ad aquilonẽ ⁊ meridiẽ ad oꝛientẽ ⁊ occi

dentem. Omnẽ terrã quã conſpicis: ti-
bi dabo ⁊ ſemini tuo vſq; in ſempiter- Ro.4.c
num: faciãq; ſemen tuũ ſicut puluerez Als ✝
terre. // Si qs ✝ pot hoīm numerare pſſit
puluerẽ terre: ſemẽ q̃3 tuũ nũerare po Als nō ✝ ergo
terit. Surge ✝ ergo ⁊ perambula terrã.
in lõgitudine ⁊ in latitudine ſua: q: ti-
bi daturus ſum eã. // Mouens igiť taber-
naculũ ſuũ abꝛa3 venit ⁊ habitauit iux-
ta conuallem mãbꝛe: q̃ eſt in hebꝛon. Edi
ficauitq; ibi altare domino.
ℭ Ca. Sũ. ℭ De pugna regũ. De victo-
ria abꝛe liberãtis loth ⁊ obuiatiõe mel
chiſedech. Ca.xiiij.

A Factũ eſt aũt in illo tpe vt amra-
phel rex ſennaar: ⁊ arioch rex pon A
ti: ⁊ chodoꝛlaomoꝛ rex elamitarum: ⁊
thadal rex gentiũ: inirẽt bellũ contra ✝
bala regẽ ſodomoꝝ: ⁊ cõtra berſam regẽ Als ✝ bara.
gomoꝛre: ⁊ cõtra ſennaab regẽ adame: ⁊
cõtra ſemeber regẽ ſeboym: cõtraq; regẽ
bale: ipa eſt ſegoꝛ. Oẽs hi cõuenerunt in
vallẽ ſiluestrem: q̃ nunc eſt mare ſalis.
Duodecim eni3 ãnis ſeruierãt chodoꝛ
laomoꝛ: ⁊ tertiodecimo anno receſſerũt
ab eo. Igitur quartodecimo anno venit
chodoꝛlaomoꝛ ⁊ reges q erãt cũ eo. ⁊ ꝑ-
cuſſerũt raphaym in aſtaroth ⁊ carnays
⁊ çuzim cũ eis: ⁊ emim in ✝ ſabe caria Als ✝ ſane.
thaim ⁊ choꝛreos in mõtibus ſeyr: vſq;
ad cãpeſtria pharã: que eſt in ſolitudine
Reuerſiq; ſunt ⁊ venerũt vſq; ad fontez
meſphat ipſa eſt cades: ⁊ pcuſſerũt omnẽ
regionẽ amalechitarũ ⁊ ammoꝛreoꝝ q
habitabant in aſaſonthamar. Et egreſſi
ſunt rex ſodomoꝝ ⁊ rex gomoꝛre: rexq; B
adame ⁊ rex ſeboym necnon ⁊ rex bale q̃
eſt ſegoꝛ ⁊ direxerũt aciem contra eos in
valle ſiluestri: ſc3 aduerſus chodoꝛlao-
moꝛ regẽ elamitarũ: ⁊ thadal regẽ gen-
tiũ: ⁊ amraphel regẽ ſennaar ⁊ arioch re
gẽ põti: quattuoꝛ reges aduerſus qnq;.
Uallis aũt ſiluestris habebat puteos mul
tos bituminis. Itaq; rex ſodomoꝛu3 ⁊
rex gomoꝛre terga verterũt, cecideruntq;
ibi: ⁊ q remanſerãt fugerũt ad montem.
Tulerunt aũt oẽm ſubſtantiã ſodomo
rum ⁊ gomoꝛreoꝛũ: ⁊ vniuerſa que ad
cibũ ptinent: ⁊ abierunt. Necnõ ⁊ loth ⁊
ſubſtantiam eius: filiu3 fratris abꝛam q
habitabat in ſodomis. Et ecce vnus qui
euaſerat nunciauit abꝛam hebꝛeo q ha

bitabat in cõualle in mãbre ammorrei fra
tris eſcol ⁊ fratris aner. Hi enĩ pepigerãt
fedus cũ abrã. Qđ cũ audiſſet abrã: captũ
C videlʒ loth fratrẽ ſuũ: nũerauit: expedi-
Melchi tos vernaculos ſuos trecẽtos decẽ ⁊ octo: ⁊ p
ſedec õ ſʒ ſecut⁹ eſt eos vſqʒ dan. Et diuiſis ſocijs
aliquos irruit ſuper eos nocte. Percuſſitqʒ eos
ſem pri- ⁊ perſecutus eſt vſqʒ ſoba ⁊ phenicen, que
mus fili eſt ad leuã damaſci: reduxitqʒ omnem
us noe ⁊ ſubſtãtiã ⁊ loth fratrẽ ſuũ cũ ſubſtantia
pm⁹ dei illi⁹: mulieres qʒ ⁊ ppl̃m. Egreſſus ẽ aũt
ſacerdos rex ſodomoꝝ in occurſum ei⁹: poſtqʒ re
⁊ pm⁹ q ueſus ẽ a cede chodorlaomor ⁊ regum
tẽpla deo q cũ eo erãt in valle ſabe q̃ ẽ vallis regis.
cõdidit ⁊ // At vo melchiſedech rex ſalẽ, pferẽs pa-
rex hieru nẽ ⁊ vinũ (erat enĩ ſacerdos dei altiſſimi)
ſalẽ fuit. bñdixitqʒ ei: ⁊ ait. Bñdict⁹ abrã deo excel
16.q.7.d ſo q creauit celũ ⁊ terrã: ⁊ bñdict⁹ de⁹ ex-
cimas. celſus q̃ ptegẽte hoſtes in manibus tuis
D ſunt. Et dedit ei decimas ex oĩb⁹. Dixit au
23.qõ.5. tẽ rex ſodomoꝝ ad abrã. Da mihi aĩas: ce
dicat. tera tolle tibi. Qui reſpõdit ei. Leuo ma
23.qõ.5. nũ meã ad dñm deũ excelſum poſſeſſorẽ
dicat. celi ⁊ terre: q a filo ſubtegminis vſqʒ ad
Hebre.7. corrigiã calige non accipiã ex oĩb⁹ q tua
d ↄſe. di. ſunt: ne dicas: ego ditaui abrã: exceptis
2.c.i cali his q̃ comederũt iuuenes: ⁊ ptib⁹ viroꝝ
ce.⁊.c.ac- qui venerunt mecum aner: eſcol ⁊ mã-
cipit. bre. Iſti accipiant partes ſuas.
21.diſt.de ¶ Ca. Sũ. ¶ De pmiſſiõe facta a deo abre
niqʒ. q ſemẽ ſuũ ſicſtellas celi multiplicaret: ⁊
d cõ.c.ſi. de ſigno dato ad hoc q filij ei⁹ deberẽt pere
grinari in t̃ra nõ ſua: ⁊ de firma pmiſſiõe
terre chanaan poſſidẽde p filios. Ca. xv.
A His itaqʒ trãſactis: fact⁹ ẽ ſermo dñi
//23.q.5. ad abrã p viſionẽ: dicẽs. Noli time
dicat. re abram: ego ptector tuus: ⁊ merces tua
magna nimis. Dixitqʒ abrã. Dñe de⁹ qd
dabis mihi? Ego vadã abſqʒ liberis: ⁊ fi-
lius pcuratoris dom⁹ mee iſte damaſcus
elyezer. Addiditqʒ abrã. Mihi aũt nõ de
diſti ſemen: ⁊ ecce vernaculus meus heres
B meus erit. Statiqʒ ſermo dñi factus eſt
ad eũ dicẽs. Nõ erit hic heres tuus: ſed q
egredief de vtero tuo ipʒ habebis heredẽ
Eduxitqʒ eũ foras: ⁊ ait illi. Suſpice ce
lũ ⁊ nũera ſtellas ſi potes. Et dixit ei. Sic
Als non erit ſemen tuũ. // Credidit ✝ abrã deo:
hʒ ✝ a- ⁊ reputatũ eſt illi ad iuſtitiã. Dixitqʒ ad
bram. eũ. Ego dñs q eduxi te de vr chaldeorum
Ro.4.a. vt darẽ tibi terrã iſtã ⁊ poſſideres eam.
Gal.3.a. At ille ait. Dñe deus vn de ſcire poſſũ q

poſſeſſurus ſim eã? Et ✝ rñdit dñs. Su-
me inqt mihi vaccã triennẽ ⁊ caprã tri- Iac.ij.d.
mã ⁊ arietẽ annoꝝ triũ: turturẽ q̃ʒ ⁊ co- 35.q.i.cũ
lũbã. Qui tollens vniuerſa hec diuiſit ✝ igit̃ hec
ea p mediũ: ⁊ vtraſqʒ ptes ↄ ſe altrinſec⁹ itaqʒ.
poſuit. Aues ãt nõ diuiſit. Deſcẽderũtqʒ C
volucres ſup cadauera: ⁊ abigebat eas abrã Als ✝
Cũqʒ ſol occũberet: ſopor irruit ſup abrã: rñdens.
⁊ horror magnus ⁊ tenebroſus inuaſit Als non
eũ. Dictũqʒ eſt ad eũ. // Scito pnoſcens hʒ ✝ ex.
q peregrinũ futurũ ſit ſemẽ tuũ in terra
nõ ſua: ⁊ ſubijciẽt eos ſeruituti ⁊ affligẽt
quadringẽtis annis. Verũtñ gẽtẽ cui ſer Actu.7.a
uituri ſũt ego iudicabo: ⁊ poſt hec egredie
tur cũ magna ſubſtãtia. Tu aũt ibis ad
patres tuos in pace ſepultus in ſenectu
te bona. Gñatiõe aũt q̃rta reuertenſ huc.
Necdũ enĩ cõplete ſunt iĩqtates amorreoꝝ //23.q.5.
vſqʒ ad pſens tps. Cum ergo occubuiſſʒ c.vlt.§.p
ſol: facta ẽ caligo tenebroſa ⁊ apparuit cliba ſciẽtes.
nus fumãs: ⁊ lãpas ignis trãſiẽs inter di D
uiſiões illas. In illo die pepigit dñs fed⁹
cũ abrã dicẽs: Semini tuo dabo t̃rã hãc: a //23.q.5.
fluuio egypti vſqʒ ad fluuiũ ✝ magnũ c.vlt.§.p
eufratẽ. Cineos ⁊ cenezeos: cethmoneos: ⁊ ſciẽtes.
etheos: ⁊ pherezeos raphaim q̃ʒ ⁊ amorreos: //23.q.4.
euei os chananeos: ⁊ gergeſeos ⁊ iebuſeos ſi de reb⁹
¶ Ca. Sum. ¶ De conceptu agar ⁊ fuga Als non
eius: ⁊ natiuitate hiſmael. Ca. xvi. hʒ ✝ ma
Igit̃ ſarai vxor abrã nõ genuerat ſibi gnum.
liberos: ſed habẽs ancillã egyptiam A
noĩe agar dixit marito ſuo. Ecce cõcluſit //23.q.1.
me dñs ne parerẽ. Ingredere ad ancillã dixit ſa-
meã: ſi forte ſaltẽ ex illa ſuſcipiã ✝ filios ra ⁊ ea.q.
Cũqʒ ille ✝ acqeſceret deprecãti tulit agar .9.i.ipn.
egyptiã ancillã ſuã poſt annos decẽ q̃ʒ ha ⁊.c.quis
bitare ✝ ceperãt in terra chanaan: ⁊ dedit ignoret.
eã viro ſuo vxorẽ: Qui ingreſſus ẽ ad eã. ⁊.q.7.tñ
At illa ↄcepiſſe ſe videns: deſpexit dñaʒ ſuã. valet.
Dixitqʒ ſarai ad abrã. Inique agis ↄ me. 56. diſt.
Ego dedi ancillã meã ✝ in ſinũ tuũ: que iſmaeli.
vidẽs q cõceperit deſpicatui me hʒ. Iudi- Als ✝ li
cet dñs inter me ⁊ te. Cui rñdit abram beros.
Ecce ait ancilla tua in manu tua ẽ: vtere
ea vt libet. Affligente igit̃ eã ſarai: fugam geuniet.
inijt. Cũqʒ inueniſſʒ eã angelus dñi iux Als ✝ ce
ta fontẽ ✝ aque in ſolitudine q̃ eſt in via perat.
ſur in deſerto: dixit ad illã. Agar ancilla ſa B
rai vnde venis: ⁊ quo vadis? Que rñdit. Als ✝ i
A facie ſarai dñe mee ego fugo. Dixitqʒ ſinu tuo
ei angelus dñi. Reuertere ad dñam tuã: Als non
⁊ humiliare ſub manu illius. Et rurſus. hʒ ✝ aq.
C

Mũltiplicans inq̄t multiplicabo ſemen tuum: ⁊ non numerabitur pre multitudine. Ac deinceps ecce ait concepiſti ⁊ paries filium: vocabiſq; nomen eius hiſmael: eo q̄d audierit dñs afflictionem tuam. Hic erit ferus homo. Manus eius contra omnes: ⁊ manus omnium contra eum: ⁊ e regione vniuerſorum fratrum ſuorum figet tabernacula. Uocauit autem agar nomen dñi qui loquebatur ad eam: tu deus qui vidiſti me. Dixit enĩ. Profecto hic vidi poſteriora videntis me. Propterea appellauit puteum illum: puteum viuentis ⁊ videntis me. Ipſe eſt inter cades ⁊ barad. Peperitq; agar abrẽ filium. Qui vocauit nomen eius hiſmael. Octoginta ⁊ ſex annorũ erat abram: qñ peperit ei agar hiſmaelem.

¶ Ca. Sũ. ¶ De mutatione nominum ⁊ circunciſione ⁊ pmiſſiõe iſaac. Ca. xvij.

Poſtq̄ vero nonaginta ⁊ nouem annorum eſſe ceperat: apparuit ei deus. Dixitq; ad eum. Ego dñs omnipotens. Ambula coram me: ⁊ eſto perfectus. Ponamq; fedus meũ inter me ⁊ te: ⁊ multiplicabo te vehementer nimis. Cecidit abram pronus in faciem. Dixitq; ei de⁹. Ego ſum: ⁊ ✠ ponam pactum meum tecum: eriſq; pater multarum gentium. Nec vltra vocabitur nomen tuũ abram: ſed appellaberis habraã: quia patrẽ multarum gentium conſtitui te. Faciamq; te creſcere vehementiſſime: ⁊ ponam te in gentibus, regeſq; ex te egredientur. Et ſtatuam pactũ meum inter me ⁊ te: ⁊ inter ſemen tuum poſt te in generationibus ſuis federe ſempiterno: vt ſim de⁹ tuus: ⁊ ſeminis tui poſt te. Daboq; tibi ⁊ ſemini tuo poſt te terram peregrinatiõis tue: omnem terram chanaan in poſſeſſionem eternam: eroq; deus eorum. Dixitq; iterum deus ad habraam. Et tu ergo cuſtodies pactum meum: ⁊ ſemen tuum poſt te in generationibus ſuis. Hoc eſt pactũ meum quod obſeruabitis inter me et vos: ⁊ ſemen tuũ poſt te. Circuncidetur ex vobis omne maſculinum: ⁊ circuncidetis carnem preputij veſtri: vt ſit in ſignũ federis inter me ⁊ vos. Infans octo dierum circuncidetur in vobis. Omne maſculinum in generationibus veſtris tam vernaculus q̄ empticius circuncidetur: ⁊ quicunq; non fuerit de ſtirpe veſtra. Eritq; pactũ meum in carne veſtra: in fedus eternũ. Maſculus cuius p̄putij caro circũciſa nõ fuerit: delebit̃ anima illa de populo ſuo: q: pactũ meũ irritum fecit. Dixitq; deus ad habraã. Sarai vxorẽ tuã nõ vocabis ſarai: ſed ſarã. Et bñdicam ei: ⁊ ex illa dabo tibi filiũ: cui benedicturus ſum. Eritq; in nationes: ⁊ reges populorũ orient̃ ex eo. Cecidit habraam in faciem ✠ ſuam: ⁊ riſit in corde ſuo dicẽs. Putaſne centenario naſcet̃ filius: ⁊ ſara nonagenaria pariet? Dixitq; ad dñm. Utinam hiſmael viuat corã te. Et ait dominus ad habraã. Sara vxor tua pariet tibi filiũ: vocabiſq; nomen eius iſaac. Et conſtituam pactum meum illi in fedus ſempiternum: ⁊ ſemini eius poſt eum. Super hiſmael quoq; exaudiui te. Ecce benedicam ei: ⁊ augebo ⁊ multiplicabo eũ valde. Duodecim duces generabit: ⁊ faciam illum ✠ creſcere in gentẽ magnã. Pactum vero meum ſtatuã ad iſaac: quẽ pariet tibi ſara tempore iſto: in anno altero. Cumq; finitus eſſet ſermo loquentis cũ eo: aſcendit deus ✠ ad habraam. Tulit autẽ ✠ habraam hiſmael filium ſuũ ⁊ omnes vernaculos domus ſue vniuerſoſq; quos emerat: ⁊ cunctos mares ex omnibus viris domus ſue: ⁊ circuncidit carnem preputij eorum ſtatim in ipſa die ſicut preceperat ei deus. Habraã nonaginta ⁊ nouẽ erat annorũ qñ circuncidit carnem p̄putij ſui: ⁊ hiſmael filius ſuus tredecim annos impleuerat tpe circunciſionis ſue. Eadem die circunciſus eſt habraã ⁊ hiſmael filius eius: ⁊ oẽs viri domus illius tã vernaculi q̄ empticij. Et alienigene pariter circunciſi ſunt.

Marginal notes (left): ✠ 23. q. 4. q̃ñ. ⁊. c. ſi eccleſia. 32. q. 4. recurrat. Judicũ 13. b. Luce. j. c. — D — A — ✠ Ms nõ ẽ ✠ ponã. infra eo. eccl. 44. e Rom. 4. c — B — ✠ 32. q. 4. recurrat. §. his itaq;. De cele. miſ. cũ marte. § ceterum ✠ 35. diſ. ab exordio. Luce. 2. c. 23. q. j. c. 16. §. ita ergo. ✠. itẽ octa.

Marginal notes (right): De bap. maiores ✠ n. cũ ergo. 16. q. 7. ⁊ hec diximus. — C — ✠ oſe. di. 4. ſed baptizat. et c. q̃ apẽ ⁊ ca. non ex quo. ſupra eo. Ms non h₃ ✠ ſuã — Ms non h₃ ✠ creſcere. — Ms ✠ ad habraã. — D — Meph. lo q̄ nuc cay rus dicitur. de pe. di. j porro iſi.

¶ Ca. Sū. ¶ De tribus viris qui appa
ruerūt habrae: de confabulatione dei ⁊
habrae ſuper interitu ſodome. Ca. xviij
A Apparuit autē ei dn̄s in conualle
mābre ſedenti in oſtio tabernaculi
ſui: in ipo feruore diei. Cūq; eleuaſſet
oculos: apparuerūt ei tres viri ſtātes ꝓp
e eū. Quos cū vidiſſz: cucurrit in occur
Ad.i. gl ſum eoꝝ de oſtio tabernaculi ſui ⁊ adora
uit in terra ⁊ dixit. Dn̄e ſi inueni grām
in oculis tuis: ne trāſeas ſeruū tuum:
ſed afferā paurillū aque ⁊ lauent̄ pedes
Als nō ē veſtri: ⁊ requieſcite ſub arbore. Ponā ✠ q;
✠ q; buccellā panis ⁊ ✠ cōfortet̄ cor veſtrum
Als ✠ poſtea trāſibitis. Idcirco eni declinaſtis
cōfortate ad ſeruū veſtrū. Qui dixerūt. Fac vt lo
regū. cutus es. Feſtinauit habraā i tabernacu
B.c. lū ad ſaran: dixitq; ei. Accelera: tria ſa
35.di.ca. ta ſimile cōmiſce: ⁊ fac ſubcinericios pa
vj.die. ⁊ nes. Ipe vero ad armētū cucurrit: ⁊ tu
42.di. ſe lit inde vitulū tenerrimū ⁊ optimum
j. ⁊ ca. qe dedit q; puero. Qui feſtinauit ⁊ coxit il
ſcamus. lū. Tulit q; butyrū ⁊ lac ⁊ vitulū quē
B coxerat: ⁊ poſuit corā eis. Ipe vero ſtabat
4. regū. iuxta eos ſub arbore. Cūq; comediſſent
4.c. dixerūt ad eū. Ubi eſt ſara vxor tua? Ille
Ro.9.b. rn̄dit. Ecce in tabernaculo eſt. Cui dixit.
Luce.i.b Reuertēs veniā ad te tpe iſto: vita comi
te ⁊ habebit filiū ſara vxor tua. Quo au
dito: ſara riſit poſt oſtium tabernaculi.
Erāt aūt ambo ſenes, prouecteq; etatis: ⁊
deſierāt ſare fieri muliebria. Que riſit oc
culte dicēs. Poſtq̄; cōſenui ⁊ dn̄s meꝰ
vetulꝰ eſt voluptati operā dabo? Dixit aūt
Als nō ē dn̄s ad habraā. Quare riſit ſara ✠ vxor
✠ vxor tua dicēs: nū vere paritura ſum anus?
tua. Nunqd deo qcq̄; eſt difficile? Iuxta cōdi
1.pet.3.a. ctū reuertar ad te hoc eodē tpe: vita co
mite ⁊ habebit ſara filiū. Negauit ſara di
cēs. Nō riſi: timore perterrita. Dn̄s autem
Nō ē inqt ita: ſ; riſiſti. Cū ergo ſurrexiſ
ſent inde viri: direxerūt oculos ↄtra ſodo
mā: ⁊ habraā ſiml' gradiebat̄: deducēs eos.
Dixitq; dn̄s. Num celare potero habraā
C q̄ geſturus ſum: cū futurus ſit in gentē
magnā ac robuſtiſſimā: ⁊ bn̄dicende ſūt
in eo oēs natiōes terre? Scio eni q̄ pce
pturus ſit filijs ſuis ⁊ domui ſue poſt ſe
vt cuſtodiāt viā dn̄i: ⁊ faciāt iudiciū ⁊
iuſticiā vt adducat dn̄s ꝓpt' habraā om
nia que locutus ē ad eū. Dixit itaq; dn̄s.
Clamor ſodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ multi
plicatus eſt: ⁊ peccm̄ eoꝝ aggrauatū ē ni
mis. Deſcendā ⁊ videbo: vtrū clamorem
q̄ venit ad me opē cōpleuerint: an nō eſt 2.q.i. de
ita: vt ſciā. Cōuerteruntq; ſe inde: ⁊ abie de accu. c.
rūt ſodomā. Habraā vero adhuc ſtabat qliter.ij.
corā dn̄o. Et appropinquās ait. Nunqd ⁊ capi. cū
perdes iuſtū cū impio? Si fuerint qnqgi dilecti.
ta iuſti in ciuitate: peribūt ſil' ⁊ non par ione.i. ⁊
ces loco illi ꝓpter qnq̄ginta iuſtos ſi fue 11.di.ca.
rint in eo? Abſit a te vt rē hāc facias: ⁊ catholica
occidas iuſtū cū impio: fiatq; iuſtus ſi 3.q̄one.j
cut impius. Nō eſt hoc tuum: q̄ iudicas inc yſes.
oēm terrā. Nequaq̄; facias iudiciū hoc de ſimo.
Dixitq; dn̄s ad eum. Si inuenero ſodo lʒ hely.
mis qnquagita iuſtos in medio ciuita D
tis: dimittā oī loco ꝓpter eos. Reſpōdit
abraā ⁊ ait. Qr ſemel cepi: loquar ad dn̄z
meū cū ſim puluis ⁊ cinis. Quid ſi mi
nus qnquagita iuſtis qnq; fuerint: dele
bis ꝓpter q̄dragintaqnq; vniuerſā vr
bē? Et ait. Nō delebo: ſi inuenero ibi qua
dragintaqnq;. Ruſumq; locutus ē ad
eū. Si aūt q̄draginta ibi inuēti fuerint:
qd facies? Ait. Nō pcutiā ꝓpter quadra
ginta. Ne q̄ſo inqt indigneris dn̄e: ſi lo
quar. Quid ſi ibi inuēti fuerint trigin
ta? Rn̄dit. Nō faciā: ſi iuenero ibi trigin
ta. Qr ſemel ait cepi: loquar ad dn̄z meū
Quid ſi ibi inuēti fuerint viginti? Ait.
Nō interficiā ꝓpter viginti. Obſecro in
quit ne iraſcaris dn̄e ſi loquar adhuc ſe
mel. Quid ſi inuēti fuerint ibi decē? Di
xit. Nō delebo ꝓpter decē. Abijt dn̄s poſtq̄;
ceſſauit loq ad habraā: ⁊ ille reuerſus eſt
in locum ſuum.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſubuerſiōe ſodomoꝝ: ⁊
liberatiōe loth: ⁊ ſtupro filiaꝝ eiꝰ. Ca. xix.
Veneruntq; duo angeli ſodomā ve
ſpere ſedēte loth in foribus ciuita A
tis. Qui cū vidiſſet eos: ſurrexit ⁊ iuit ob damaſce
uiā eis: adorauitq; ꝓnus in terrā: ⁊ di cōditur.
xit. Obſecro dn̄i declinate in domū pue
ri veſtri: ⁊ manete ibi. Lauate pedes ve
ſtros: ⁊ mane ꝓficiſcemini in viā veſtrā.
Qui dixerūt. Minime: ſed i platea mane
bimus. Cōpulit illos oppido vt diuerte
rēt ad eū. Ingreſſiſq; domū eius fecit cō
uiuiū: coxit azima ⁊ comederūt. Prius
aūt q̄; irēt cubitū. viri ciuitatis vallaue
rūt domū illius a puero vſq; ad ſenem
oīs pp'ls ſil'. Uocaueruntq; loth: ⁊ dixerūt
ei. Ubi ſunt viri q̄ introierunt ad te no

Lu.24.d ete? Educ illos huc: vt cognoſcamus eos
B Egreſſus ad eos loth poſt tergũ accludẽs
di.14.qō. oſtium ait. Nolite q̃ſo fratres mei: nolite
ait. malũ hoc facere. Habeo duas filias: que
7.q.i. ad necdũ cognouerũt virũ. Educam eas ad
ueritas. vos: ⁊ abutimini eis ſicut vobis placuerit
.§.hinc. dũmõ viris iſtis nihil mali faciatis: q2 i
32.q.7.of greſſi ſunt ſub + vmbra culminis mei.
ferebat. At illi dixerunt. Recede illuc. Et rurſus.
Al's + Ingreſſus es inquiũt vt aduena: nũquid
vmbra- vt iudices? Te ergo ip3 magis q̃3 hos af
culum. fligemus. Vim q3 faciebãt loth vehemen
C tiſſime. Jãq3 ꝓpe erat vt effringerent fo
42.di.ho res: ⁊ ecce miſerũt manũ viri ⁊ introdu
ſpitalez xerũt ad ſe loth ⁊ clauſerũtq3 oſtium: ⁊
31.qō.ij. eos q foris erãt pcuſſerũt cecitate a mini
egreſſus mo vſq3 ad maximũ: ita vt oſtiũ inueni
Judith. re nõ poſſent. Dixerũt aũt ad loth. Habes
10.f. hic quẽpiam tuoꝝ generũ aut filios aut
3.q.5.ac- filias. Oẽs q tui ſunt educ de vrbe hac. De
cuſato- lebimus eni locũ iſtu3: eo q̃d increuerit
res.ij.⁊ clamor eoꝝ corã dño q miſit nos vt pda-
q.6.leges mus illos. Egreſſus itaq3 loth: locut⁹ eſt
2.pet.2.b ad generos ſuos q accepturi erãt filias ei⁹
4.regu3 ⁊ dixit. Surgite ⁊ egredimini de loco iſto
6.d. q2 delebit dñs ciuitatẽ hãc. Et viſus ẽ eis
D quaſi ludẽs loq. Cũq3 eſſet mane cogebãt
eũ angeli dicentes. Surge tolle vxorem
tuã ⁊ duas filias quas habes: ne ⁊ tu pa-
riter pereas i ſcelere ciuitatis. Diſſimu
Sap.10. lãte illo: apphẽderũt manũ eius, ⁊ ma-
a. nũ vxoris ac duaꝝ filiaꝝ eius: eo q̃d par
ceret dñs illi: eduxerũtq3 eũ: ⁊ poſuerũt
Al's + le extra ciuitatẽ: ibiq3 + locuti ſunt ad eũ:
cut⁹ eſt dicẽtes. Salua aĩam tuã. Noli reſpicere
dñs ad poſt tergũ: nec ſtes in om̃i circa regione: ſ3
eum. in mõte ſaluũ te fac: ne ⁊ tu ſil' pereas.
E Dixitq3 loth ad eos. Queſo dñe mi: q2 in-
uenit ſeruus tuus + grãm corã te: ⁊
ſap.10.a. magnificaſti grãm ⁊ miãm tuã quã feci
Al's h3 ſti mecũ vt ſaluares aĩam meã: nec poſ-
+ grãs. ſum in mõte ſaluari: ne forte apphẽdat
me malũ ⁊ moriar. Eſt ciuitas + hec iux
Al. + hec ta ad quã poſſum fugere pua: ⁊ ſaluabor
in ea. Nunqd nõ modica eſt: ⁊ viuet aĩa
mea? Dixitq3 ad eũ. Ecce etiã in hoc ſuſce
pi pces tuas: vt nõ ſubuertã vrbẽ ꝓ qua
locut⁹ es. Feſtina ⁊ ſaluare ibi: q2 nõ po
tero facere qcq̃3 donec ingrediaris illuc.
Gñ.13.a. Idcirco vocatũ eſt nomẽ vrbis illius ſe-
hic.50.f gor. Sol egreſſus eſt ſup terrã: ⁊ loth in-
greſſus eſt ſegor. Igit̃ dñs pluit ſup ſodo

mã ⁊ gomorrã ſulphur ⁊ ignẽ a dño de 23.qō.5
celo: ⁊ ſubuertit ciuitates has ⁊ omnẽ qd ergo
circa regionẽ vniuerſos habitatores v de pe.di.i
biũ ⁊ cũcta terre virẽtia. Reſpiciensq3 ſ3 ⁊ cõti-
vxor eius poſt ſe: verſa eſt in ſtatuã ſalis. nuo.i.q.
Habraã aũt cõſurgẽs mane vbi ſteterat 4. eccl'ia
prius cũ dño: intuitus ẽ ſodomã ⁊ go .§.itẽ.da
morrã ⁊ vniuerſã terrã regiõis ill⁹ uid.
Viditq3 aſcẽdentẽ fauillã de terra quaſi F
fornacis fumũ. Cũ eni ſubuerteret dñs
ciuitates regiõis illius: recordatus eſt
habrae ⁊ liberauit loth de ſubuerſiõe vrbiũ 32.qō.7.
in qbus habitauerat. Aſcẽditq3 loth de ſe flagitia.
gor: ⁊ mãſit in mõte: due q3 filie eius cũ dixi.42
eo. Timuerat eni manere i ſegor. Et mã .§.i.
ſit in ſpelũca: ipe ⁊ due filie eius cũ eo. de pe.di.3
Dixitq3 maior ad minorẽ. Pater nr̃ ſe- ſũt plẽs
nex eſt: ⁊ nullus viroꝝ remãſit in terra: .§.aucto
q poſſit ingredi ad nos iuxta morẽ vni- ritas.
uerſe terre. Veni inebriemus eũ vino: G
dormiamuſq3 cũ eo: vt ſeruare poſſim⁹ De exce.
ex patre noſtro ſemẽ. Dederũt itaq3 pri pla.cl'ici
ſuo bibere vinũ nocte illa. Et ingreſſa eſt Eze.16.f.
maior: dormiuitq3 cũ pr̃e. At ille nõ ſen oſee.11.c
ſit: nec qñ accubuit filia nec qñ ſurrexit. Amos.4
Altera q3 die dixit maior ad minorẽ. d.lu.17.g
Ecce dormiui heri cũ pr̃e meo. Demus 84.di.c.
ei bibere vinũ etiã hac nocte ⁊ dormies ſap.10.a.
cũ eo: vt ſaluemus ſemẽ de pr̃e noſtro. Al's nõ ẽ
Dederũtq3 etiã ⁊ illa nocte pr̃i ſuo + bi + bibere
bere vinũ. Ingreſſaq3 minor filia dormi 35.di.ca.
uit cũ eo. Et nec qdẽ tũc ſenſit qñ cõcu ſexto.de
buerit: vel qñ illa ſurrexit. Cõceperũt er 32.qō.4.
go due filie loth de pr̃e ſuo. Peperitq3 ma dixit ſa-
ior filiũ: ⁊ vocauit nomẽ eius moab. Ipe ra. in fi.
eſt pater moabitarũ vſq3 in pñtẽ diẽ. 15.q.i.il-
Minor q3 pepit filiũ ⁊ vocauit nomẽ ei⁹ lud. ⁊ ca.
ammon: ideſt filius populi mei. Ipe eſt inebriaue
pater ammonitarum vſq3 hodie. runt.
¶Ca. XX. ¶De pegriatõe habrae i gera 40.di.c.
ris: ⁊ de oblatiõe ſare ⁊ reſtitutiõe. Ca. xx. quilibet.
Profectus inde habraã in terrã au
ſtralẽ habitauit inter cades ⁊ ſur: ⁊ H
peregrinatus eſt in + geraris. Dixitq3 Al's +
de ſara vxore ſua: ſoror mea eſt. Miſit er- terra.
go abimelech rex gerare ⁊ tulit eã. Ve- 22.q.2.
nit aũt deus ad abimelech p ſomniũ no querit.
cte: ⁊ ait illi. En morieris ꝓpter mulierẽ
quã tuliſti. Habet eni virũ. Abimelech ve
ro nõ tetigerat eã: ⁊ ait. Dñe num gentẽ
ignorãtẽ ⁊ iuſtã iterficiẽs? Nõne ipe di
xit mihi ſoror mea ẽ: ⁊ ipa ait: frat̃ me⁹

eſt? In ſimplicitate cordis mei ⁊ mundi
cia manuum mearũ feci hoc. Dixitq; ad
B eum deus. Et ego ſcio ꝙ ſimplici corde
32.qõ. 4. feceris: ⁊ ideo cuſtodiui te ne peccares in
neme.q. me: ⁊ non dimiſi vt non tangeres eam.
5.ad dñz Nunc ergo redde viro ſuo vxorem: ⁊ ora
In glo. bit pro te: q2 ꝓpheta eſt: ⁊ viues. Si autẽ
nolueris reddere: ſcito ꝙ morte morie
ris tu ⁊ omnia que tua ſunt. Statimq;
de nocte cõſurgẽs abimelech vocauit
oẽs ſeruos ſuos: ⁊ locutus eſt vniuerſa
hec in auribus eorũ. Timueruntq; om
nes viri valde. Uocauit autẽ abimelech
C etiam habraam: ⁊ dixit ei. Quid feciſti no
bis? Quid peccauimus inte: q2 induxi
ſti ſuper me: ⁊ ſuper regnum meũ peccatũ
grande? Que non debuiſti facere: feciſti
Als ✠ po nobis. Rurſuſq; ✠ expoſtulãs ait. Quid
ſtulans. vidiſti vt hoc faceres? Reſpondit habraã?
Als ✠ ex Cogitaui mecum dicens. Forſitan non
plorans. eſt timor dei in loco iſto: ⁊ interficiẽt me
Juppiter ꝓpter vxorem meam. Alias autem ⁊ ve
inus in re ſoror mea eſt: filia patris mei ⁊ non fi
archadia lia matris mee: ⁊ duxi eam in vxorem.
regnat. ⁊ Poſtq̃ȝ autem eduxit me deus de domo
in ſummo patris mei: dixi ad eam. Hanc miſeri
nia repa cordiam facies mecum. In omni loco
rauit. ad quẽ ingrediemur dices ꝙ frater tuus
Sup. a. 12. ſim. Tulit igit̃ abimelech oues ⁊ boues
⁊ ſeruos ⁊ ancillas: ⁊ dedit habraam. Red
diditq; illi ſaram vxorem ſuam: ⁊ ait.
Terra coram vobis eſt: vbicunq; tibi pla
D cuerit habita. Sare autẽ dixit. Ecce mil
le argenteos dedi fratri tuo. Hoc erit tibi
in velamen oculorum ad omnes qui te
cum ſunt: ⁊ quocunq; perrexeris memẽ
33.q.i.ſup to te deprehenſam. Orante autem habraã
ſeriarias ſanauit deus abimelech ⁊ vxorem: ⁊ ancil
de pe. di. i laſq; eius ⁊ pepererunt. Concluſerat enĩ
ca. voluiſ dñs omnem vuluam domus abimelech
ſent .§. ꝓpter ſaram vxorem habrae.
ſerpens. ¶ Ca. Sum. ¶ De natiuitate iſaac ⁊ eie
ctione agar cum filio. De federe inito in
ter habraam ⁊ abimelech ad puteum iu
ramenti. Ca. xxi.

A Viſitauit autem ✠ dominus ſaram
Al. ✠ do ſicut ꝓmiſerat: ⁊ impleuit que lo
he. 11. c. cutus eſt. Concepitq; ⁊ peperit filium in
Joh. 24. a ſenectute ſua: tempore quo predixerat ei
Gal. 1. a deus. Uocauitq; habraam nomen filij
ſui quem genuit ei ſara iſaac ⁊ circunci
dit eum octauo die ſicut preceperat ei deus
cum eſſet centum annorum. Hac quippe
etate patris natus eſt iſaac. Dixitq; ſara.
Riſum fecit mihi deus: ⁊ quicunq; au
dierit corridebit mihi. Rurſumq; ait.
Quis auditurus crederet habraam: ꝙ ſa
ra lactaret filium quem peperit ei iam ſe
ni? Creuit igitur puer ⁊ ablactatus eſt.
Fecitq; habraam grande conuiuium in
die ablactationis eius. Cũq; vidiſſet ſa 46. di. q̃ꝫ
ra filiũ agar egyptie ludentem cũ iſaac tiliber.
filio ſuo: dixit ad habraam. Eijce ancillaȝ Ro. 9. b.
hanc ⁊ filium eius. Non enim erit heres Gal. 4. d.
filius ancille cum filio meo iſaac. Dure B
accepit hoc habraam pro filio ſuo. Cui di 56. di. ca.
xit deus. Non tibi videatur aſperum ſu iſmael.
per puero ⁊ ſuper ancilla tua. Omnia q̃ Ro. 5. b.
dixerit tibi ſara: audi vocem eius: quia in 32. q. 2. nõ
iſaac vocabitur tibi ſemen. Sed ⁊ filium oĩs. q. .
ancille faciem in gentem magnam: quia recitat
ſemen tuum eſt. Surrexit itaq; habraam ⁊ c. dicat
mane, ⁊ tollens panem ⁊ vtrem aque im de homi
poſuit ſcapule eius: tradiditq; puerum ⁊ ci. c. latoꝛ
dimiſit eam. Que cum abiſſet: errabat in c. exhibi
ſolitudine berſabee. Cũq; conſumpta eſſet ta in gl.
aqua in vtre: abiecit puerum ſubter vnã
arborem que ibi erant: ⁊ abijt. Seditq; e re
gione procul quantum poteſt arcus iace
re. Dixit enim. Non videbo morientem
puerum. Et ſedens contra leuauit vocem
ſuam ⁊ fleuit. Exaudiuit autem deus vo
cem pueri. Uocauitq; angelus domini
agar de celo dicens. Quid agis agar? No
li timere. Exaudiuit enim deus vocẽ pue
ri: de loco in quo eſt. Surge ⁊ tolle pue C
rum: ⁊ tene manum illius: q2 in gentem Celi⁹ cre
magnam faciam eum. Aperuitq; oculos te rex pſ
eius deus. Que videns puteũ aque: abijt ſacurum
⁊ impleuit vtrem: deditq; puero bibere: claret.
⁊ fuit cum eo. Qui creuit ⁊ moratus eſt infra. 26.
in ſolitudine: factuſq; eſt iuuenis ſagit
tarius. Habitauitq; in deſerto pharan.
Et accepit illi mater ſua vxorem de terra
egypti. Eodem tpe dixit abimelech ⁊ phi
col princeps exercitus eius ad habraam.
Deus tecũ eſt in vniuerſis que agis. Jura
ergo per dñm ne noceas mihi ⁊ poſteris Als ✠ cõ
meis ſtirpiq; mee: ſed iuxta miam quaȝ uerſat⁹.
feci tibi facies mihi ⁊ terre in qua ✠ ver
ſatus es aduena. Dixitq; habraã. Ego iu
rabo. Et increpauit abimelech ꝓpter pu
teũ aque: quẽ vi abſtulerant ſerui ei⁹: Reſpõ
ditq; abimelech. Neſciui quis fecerit hanc D

teum: ſed & tu non indicaſti mihi: & ego
non audiui preter hodie. Tulit itaq; ha
braam oues & boues: & dedit abimelech.
Percuſſeruntq; ambo fedus. Et ſtatuit ha
braā ſeptē agnas gregis ſeorſum. Cui di-
xit abimelech. Quid ſibi volūt ſeptē agne
iſte quas ſtare feciſti ſeorſum? At ille. Se
ptē inquit agnas accipies: de manu mea
vt ſint mihi in teſtimoniū qm̄ ego fodi
puteū iſtū. Idcirco vocatus ē loc⁹ ille ber
ſabee: q: ibi vterq; iurauit. Et inierūt fe
dus p puteo iuramenti. Surrexit autē
abimelech & phicol princeps exercitus
eius: reuerſiq; ſunt in terram paleſtino-
rū. Habraā vero plātauit nemus in berſa
bee: & inuocauit ibi nomē dei eterni & fuit
colonus terre + paleſtinorum diebus
multis.

Veſta mr̄ ſaturni & gētilium ſacerdos clamet. Minerua lanificiū tertiū ram olei vſum & q̄drigarum & alia multa inuenit. Al. + phi liſtinorum.

¶ Ca. Sum. ¶ De tentatione habrae & ariete immolato p filio & melcham genuiſſe nunciatur. Ca. xxij.

A Que poſtq̄ geſta ſunt: tētauit de⁹ ha-
braā: & dixit ad eū. Habraā habraā
At ille rñdit. Adſum. Ait illi. Tolle fi-
liū tuū vnigenitū quē diligis iſaac: & va
de in terram viſionis: atq; ibi + off res
eū in holocauſtū ſup vnū mōtiū quem
mōſtrauero tibi. Igit habraam de nocte
cōſurgēs ſtrauit aſinū ſuū: ducēs ſecum
duos iuuenes & iſaac filiū ſuū. Cūq; cō-
cidiſſet ligna in holocauſtum: abijt ad lo
cum quem preceperat ei deus. Die autem
tertio eleuatis oculis vidit locū procul
dixitq; ad pueros ſuos. Expectate hic cū
aſino: ego & puer illuc vſq; properantes:
poſtq̄ adorauerimus reuertemur ad
vos. Tulit quoq; ligna holocauſti & im-
poſuit ſuper iſaac filium ſuum: ipſe vero
portabat in manibus ignem & gladium

Judith. 8.c. Heb. 11.d. 22.q.4. Si q̄lis. §. habraam. q. §. antiq̄. Als + offer. 23.q.5. ſi nō lz. §. item nō occides. Itē c. lex eterna. q. 8. occidit

Cūq; duo pergerent ſimul dixit iſaac pa
tri ſuo. Pater mi. At ille reſpondit. Quid
vis fili? Ecce inquit ignis & ligna: vbi eſt B
victima holocauſti? Dixit autem habraā.
Deus prouidebit ſibi victimā holocauſti
fili mi. Pergebant ergo pariter: venerūt-
q; ad locum quem oſtenderat ei deus.
In quo edificauit altare: & deſuper ligna
compoſuit. Cumq; alligaſſet iſaac filium
ſuum: poſuit eum in altari ſuper ſtruem
lignorum. Extenditq; manū & arripuit
gladium: vt immolaret filium ſuum. Et
ecce angelus domini de celo clamauit di
cens. Habraam habraam. Qui reſpondit.
Adſum. Dixitq; ei. Non extendas ma-
num tuam ſuper puerum: neq; facias il-
li quicq̄. Nunc cognoui q timeas domi
num: & non pepercisti vnigenito filio tuo
pp̄ter me. Leuauit habraam oculos ſuos: C
viditq; poſt tergum arietem inter vepres 1. mach. 4.c.
herentem cornibus. Quem aſſumens: ob
tulit holocauſtum p filio. Appellauitq;
nomē loci illius: dominus videt. Unde
vſq; hodie dicitur: in monte: dominus
videbit. Uocauit autem angelus domi-
ni habraam ſecundo de celo dicēs. Per
memetipm iuraui dicit dominus: quia eccl. 7.a.
feciſti hanc rem: & non peperciſti filio tuo hiere.
vnigenito pp̄ter me benedicā tibi & mul 4?.f.
tiplicabo ſemen tuū ſicut ſtellas celi: & ve- hebr. 6.c.
lut arenā que eſt in littore maris. Poſſi
debit ſemē tuū portas inimicorū ſuorū
& benedicent in ſemine tuo oēs gentes
terre: q: obediſti voci mee. Reuerſus ē ha D
braā ad pueros ſuos: abierūtq; berſabee ſil Gal. 3.a
& habitauit ibi. His itaq; geſtis nūciatū
eſt habraā q melcha q̄q; genuiſſet filios
nachor fratri ſuo: hus primogenitum &
buz fratrē eius: & camuel patrē ſyrorū:
& caſeth: & aſau: pheldas q̄q; & iedlaf: & ba
thuel: de q̄ nata eſt rebecca. Octo iſtos ge-
nuit melcha nachor fratri habraā. Concu
bina vero illius noīe roma peperit thabee:
& gaon: & thaas: & maacha.

¶ Ca. Sum. ¶ De morte ſare: de emptio
ne agri & ſpelunce duplicis in ſepultu-
ram ab ephron. Ca. xxiij.

Dixit autem ſara centum viginti ſe- A
ptem annis & mortua eſt in ciuita
te arbee: que eſt hebron in terra chana-
an. Uenitq; habraam vt plangeret & fle-
ret eam. Cumq; ſurrexiſſet ab officio fu-

neris:locutus eſt ad filios heth dicens. Ad-
uena ſum et peregrinus apud vos. date mi-
hi ius ſepulchri vobiſcum: vt ſepeliam mor-
tuum meum. Reſponderunt filii heth dicentes.
Audi nos domine. Princeps dei es apud nos.
In electis ſepulchris noſtris ſepeli mortuum
tuum: nullusque te prohibere poterit quin in mo-
numento eius ſepelias mortuum tuum. Sur-
rexit habraam et adorauit populum terre: filios
B videlicet heth. Dixitque ad eos. Si placet anime
veſtre vt ſepeliam mortuum meum: audite me
Alias ſoror ✠ et intercedite pro me apud ephron filium ✠
ſeor: vt det mihi ſpeluncam duplicem quam habet
in extrema parte agri ſui. Pecunia digna
tradat eam mihi coram vobis in poſſeſſionem
ſepulchri. Habitabat autem ephron in me-
Alias ✠ non eſt e- dio filiorum heth. Reſponditque ✠ ephron ad
phron. habraam: cunctis audientibus qui ingredieban-
13.q.ij.c. tur portam ciuitatis illius dicens. Nequaquam
queſta. ita fiet domine mi: ſed tu magis auſculta quod
loquor. Agrum trado tibi et ſpeluncam que in eo
C eſt preſentibus filiis populi mei: ſepeli mor-
tuum tuum. Adorauit habraam coram domino et po-
pulo terre. et locutus eſt ad ephron circumſtan-
te plebe: queſo vt audias me. Dabo pe-
cuniam pro agro ſuſcipe eam: et ſic ſepeliam mor-
13.q.ij.c. tuum meum in agro. Reſponditque ephron.
poſtque. Domine mi audi me. Terra quam poſtulas ✠
Alias ✠ qua- quadringentos ſiclos argenti valet. Iſtud eſt
drigentis pretium inter me et te. Sed quantum eſt hoc?
Sepeli mortuum tuum. Quod cum audiſſet habra-
D am: appendit pecuniam quam ephron poſtula-
uerat: audientibus filiis heth ✠ quadringen-
Alias ✠ qua- tos ſiclos argenti probate monete publice.
dringentis. Confirmatuſque eſt ager quondam ephronis
in quo erat ſpelunca duplex reſpiciens mam-
bre tam ipſe quam ſpelunca et omnes arbores eius in
cunctis terminis eius per circuitum habrae
in poſſeſſionem: videntibus filiis heth et cun-
ctis qui intrabant portam ciuitatis illius. Atque
ita ſepeliuit habraam ſaram vxorem ſuam in ſpe-
lunca agri duplici que reſpiciebat mambre:
13.q.ij.c. hec eſt hebron in terra chanaan. Et confir-
hebron de matus eſt ager et antrum quod erat in eo ha-
ſepul.c.j. brae in poſſeſſionem monumenti a filiis heth.
¶ Ca. Sum. ¶ Mittitur ſeruus habrae et ad-
ducitur rebecca pro vxore iſaac. Ca. xxiiij.

A Erat autem habraam ſenex dierumque mul-
torum: et dominus in cunctis benedixerat ei.
Dixitque ad ſeruum ſeniorem domus ſue: qui
preerat omnibus que habebat. Pone manum tuam
i.47. g ſup femur meum vt adiurem te per deum celi et
i.co. d terre: vt non accipias vxorem filio meo de fi-
liabus chananeorum inter quos habito: ſed
ad terram et cognationem meam proficiſcaris: et
inde accipias vxorem filio meo iſaac. Reſpon-
dit ſeruus. Si noluerit mulier venire mi-
cum in terram hanc: numquid reducere ✠ debeo Alias
filium tuum ad locum de quo tu egreſſus es? habrae.
Dixitque habraam. Caue nequando reducas filium
meum illuc. Dominus celi et terre qui tulit me de
domo patris mei: et de terra natiuitatis
mee: qui locutus eſt mihi: et iurauit mihi
dicens ſemini tuo dabo terram hanc: ipſe mit-
tet angelum ſuum coram te: et accipies inde vxo-
rem filio meo. Si autem mulier noluerit ſe-
qui te: non teneberis iuramento. Filium tamen
meum ne reducas illuc. Poſuit ergo ſeruus
manum ſub femore habraam domini ſui et iura-
uit illi ſuper ſermone hoc. Tulitque decem B
camelos de grege domini ſui: et abiit: ex omnibus Iudith.
bonis eius portans ſecum. Profectuſque per- a.
rexit in meſopotamiam ad vrbem nachor.
Cumque camelos feciſſet accumbere extra oppi-
dum iuxta puteum aque veſpere eo tempore quo ſo-
lent mulieres egredi ad hauriendam aquam:
orauit dominum dicens. Domine deus domini mei ha-
braam occurre obſecro mihi hodie: et fac
miam cum domino meo habraam. Ecce ego ſto
prope fontem aque: et filie habitatorum huius ci-
uitatis egredientur ad hauriendam aquam.
Igitur puella cui dixero: inclina hydriam
tuam vt bibam: et illa reſponderit bibe. quin et camelis
tuis dabo potum: ipſa eſt quam preparaſti ſeruo
tuo iſaac. Et per hoc intelligam quod feceris miam
cum domino meo habraam. Necdum intra ſe ver-
ba compleuerat: et ecce rebecca egrediebatur fi-
lia bathuel filii melche vxoris nachor fra-
tris habraam habens hydriam in ſcapula ſua
puella decora nimis virgoque pulcherri-
ma: et incognita viro. Deſcenderat autem ad
fontem et impleuerat hydriam aqua: ac reuerte- C
batur. Occurritque ei ſeruus: et ait. Pauxil- Alias ✠
lum aque mihi ad ✠ bibendum prebe de hydria ſorbendum
tua. Que reſpondit. Bibe domine mi. Celeriterque
depoſuit hydriam ſuper vlnam ſuam et dedit ei po-
tum. Cumque ille bibiſſet: adiecit. Quin et ca-
melis tuis hauriam aquam donec cuncti bi-
bant. Effundenſque hydriam in canalibus re-
currit ad puteum vt hauriret aquam: et hau-
ſtam omnibus camelis dedit. Ipſe autem contempla-
batur eam tacitus: ſcire volens vtrum proſperum
iter ſuum feciſſet deus an non. Poſtquam autem bi-
berunt cameli: protulit vir inaures aureas
appendentes

appēdētes ſiclos duos ⁊ armillas totidē
pondo ſicloꝝ decē: dixitq; ad eā. Cuiꝰ es
filia? Jndica mihi. Eſt in domo pr̄is tui
locus ad manēdū? Que reſpondit. Filia
ſum bathuelis filij nachor: quē peperit ei
melcha. Et addidit dicēs. Paleaꝝ quoq;
⁊ feni plurimū eſt apud nos: ⁊ locus ſpa
cioſus ē ad manēdū. Jnclinauit ſe homo
⁊ adorauit dn̄m dicens. Bn̄dictus dn̄s
deus dn̄i mei habraā: qui nō abſtulit mi
ſericordiā ⁊ veritatē ſuā a dn̄o meo: ⁊ re-
cto itinere me pduxit in domum fratris
D dn̄i mei. Cucurrit itaq; puella: ⁊ nūcia-
uit in domū mr̄is ſue oīa que audierat.
Habebat aūt rebecca fratrē nomine laban:
qui feſtinus egreſſus eſt ad hoiē vbi erat
fons. Cūq; vidiſſet inaures ⁊ armillas
in manibꝰ ſororis ſue: ⁊ audiſſet cuncta
verba referētis hec locutus eſt mihi hō:
venit ad virū qui ſtabat iuxta camelos ⁊
ppe fontē aque: dixitq; ad eū. Jngredere
bn̄dicte dn̄i. Cur foris ſtas? Preparaui
domū: ⁊ locū camelis tuis. Et introduxit
eū in hoſpitiū: ac deſtrauit camelos dedit-
q; paleas ⁊ fenū: ⁊ aquā ad lauādos pedes
cameloꝝ: ⁊ viroꝝ qui venerāt cum eo. Et
appoſitꝰ ē in ɔſpectu eius panis. Qui ait.
Non comedam: donec loquar ſermones
meos. Rn̄dit ei. loquere. At ille: ſeruꝰ in-
quit habraā ſum. Et dn̄s benedixit dn̄o
meo valde: ⁊ magnificatus eſt. Et dedit ei
oues ⁊ boues: argentū ⁊ aurū: ſeruos ⁊
Supra ancillas: camelos ⁊ aſinos. // Et peperit ſara
21.a. vxor dn̄i mei filiū dn̄o meo in ſenectute
ſua: deditq; illi oīa que habuerat. Et adiu
Supra rauit me dn̄s meus dicēs. // Nō accipies
20.a. vxorē filio meo de filiabus chananeorū:
in quoꝝ terra habito: ſed ad domū pr̄is
mei perges: ⁊ de cognatione mea accipies
vxorem filio meo. Ego vero reſpōdi dn̄o
E meo. Quid ſi noluerit venire mecū mu-
lier: Dn̄s (ait) in cuiꝰ conſpectu ambulo:
mittet angelū ſuū tecū: ⁊ diriget viā tuā:
accipieſq; vxorē filio meo de cognatione
mea ⁊ de domo pr̄is mei. Jnnocēs eris a
maledictiōe mea cū veneris ad ꝓximos
meos ⁊ nō dederint tibi. Ueni ergo hodie
ad fontē aque: ⁊ dixi. Dn̄e deus dn̄i mei
habraā: ſi direxiſti viā meā in qua nunc
ambulo. ecce ſto iuxta fontē aque: ⁊ virgo
que egredief ad hauriēdā aquā audierit
a me: da mihi pauxillū aque ad bibēdū
de hydria tua: ⁊ dixerit mihi: ⁊ tu bibe ⁊
camelis tuis hauriā: ipſa eſt mulier quā
pparauit dn̄s filio dn̄i mei. Cūq; hec ta-
citus mecū voluerē: apparuit rebecca ve-
niens cū hydria quā portabat in ſcapu-
la: deſcēditq; ad fontē ⁊ hauſit aquam. Et
aio ad eam. Da mihi paululum bibere.
Que feſtinās depoſuit hydriam de hume
ro: ⁊ dixit mihi. Et tu bibe: ⁊ camelis tu-
is tribuā potū. Bibi: ⁊ adaquauit came-
los. Jnterrogauiq; eā ⁊ dixi. Cuiꝰ es fi- F
lia? Que rn̄dit. Filia bathuelis ſū filij na
chor: quē peperit ei melcha. Suſpēdi ita-
q; inaures ad ornādā faciē eius: ⁊ armil-
las poſui in manibꝰ eius. Pronuſq; ado
raui dn̄m: bn̄dicens dn̄o deo dn̄i mei ha
braam: qui pduxit me recto itinere vt ſu
merē filiā fratris dn̄i mei filio eiꝰ. Quā-
obrē ſi facitis miſericordiā ⁊ veritatē cū
dn̄o meo indicate mihi. Sin autē aliud
placet: ⁊ hoc dicite mihi: vt vadā ad dextrā
ſiue ad ſiniſtrā. Rn̄deruntq; laban ⁊ ba-
thuel. A dn̄o egreſſus ē ſermo. Nō poſſu
mus extra placitū eius qcq̄ȝ aliud loqui
tecū. En rebecca corā te eſt. Tolle eā: ⁊ ꝓfi 35.q.j.c.j
ciſcere: ⁊ ſit vxor filij dn̄i tui: ſicut locutꝰ in prin.
eſt dn̄s. Quod cū audiſſet puer habraā: ꝓci-
dens adorauit in terrā dn̄m. Prolatiſq;
vaſis argēteis ⁊ aureis ac veſtibus: dedit
ea rebecce p munere. Fratribꝰ quoq; eiꝰ
⁊ matri dona obtulit. Jnito cōuiuio: ve-
ſcentes pariter ⁊ bibentes māſerunt ibi.
Surgens aūt mane locutus eſt puer. Di
mitte me vt vadā ad dominū meū. Re-
ſponderūtq; frater eiꝰ ⁊ mater. Maneat
puella ſaltē decē dies apud nos: ⁊ poſtea
ꝓficiſcetur. Nolite ait me retinere: q2 dn̄s
direxit viā meā. Dimitte me vt pergam
ad dominū meū. Et dixerunt. Uocemus
puellā: ⁊ queramꝰ ipſiꝰ volūtatē. Cūq; vo-
catā veniſſet: ſciſcitati ſunt. Uis ire cū hoie
iſto? Que ait. Uadā. Dimiſerūt ergo eam G
⁊ delborā nutricē illius: ſeruūq; habraā 32.q.2.ho
⁊ comites eiꝰ imprecantes pſpera ſorori notant.
ſuacq; dicētes. Soror nr̄a es: Creſcas in
mille milia: ⁊ poſſideat ſemē tuū portas
inimicoꝝ ſuoꝝ. Igit̄ rebecca ⁊ puelle illiꝰ
aſcēſis camelis ſecute ſunt virū. Qui feſti
nus reuertebat̄ ad dn̄m ſuū. Eo autē tpe
deambulabat iſaac p viā que ducit ad pu
teū cuius nomē eſt viuētis ⁊ videntis.
Habitabat enī in terra auſtrali: ⁊ egreſ-

ſuo fuerat ad meditandū in agro inclina
30. q. 5. ta iā die. Cūq̄ eleuaſſet oculos: vidit ca
Nec illō. melos venientes ꝓcul. Rebecca quoq̄ ꝯſpe
cto iſaac deſcēdit de camelo: ⁊ ait ad puer̄.
Quis eſt ille homo qui venit per agrū in
occurſum nobis? Dixitq̄ ei. Ipſe ē dñs
M. + Te meus. At illa tollens cito + pallium ſuū
riſtrum. operuit ſe. Seruus aūt cuncta que geſſe-
rat narrauit dño ſuo iſaac. Qui introdu
xit eā in tabernaculū ſare mr̄is ſue: ⁊ ac
cepit eam vxorē ⁊ intantū dilexit eam: vt
dolorem qui ex morte matris eius acci-
32. q. 7. c. derat temperaret.
2. 4. 3. ¶ Ca. Sū. ¶ De ſepultura ⁊ morte ha-
Als + Ja braē ⁊ filijs hiſmael. De natiuitate eſau ⁊
nuam. iacob: ⁊ venditiōe ꝓmogeniture. Ca. xxv.
A Abraam vero aliam duxit vxorē no
Als + Je mine cethuram que peperit ei + ſā-
kan. ram: ⁊ + ieſan: ⁊ madan: ⁊ madiam: ⁊
Als + Je ieſboch: ⁊ + ſue. Jeſan quoq̄ genuit ſa-
ſoccel Je ba: ⁊ dadan. Filij dedan fuerunt aſſurī: ⁊
ſua. lathuſim: ⁊ + laomin. At vero ex madiā
Als + A- ort⁹ eſt + epha: ⁊ + opher: ⁊ enoch: ⁊ abida:
pher. ⁊ heldaa. // Oēs hi filij cethure. Deditq̄
Al. + O- habraā cuncta que poſſederat iſaac: filijs
pher. autē concubinar̄ largitus eſt munera.
1. pa. j. ca. Et ſeparauit eos ab iſaac filio ſuo dum
B adhuc ipſe viueret ad plagā orientalē. Fue
Sz. vi. ca. rūt aūt dies vite habrae centū ſeptuagin
Porro. taquīq̄ ānī. // Et deficiēs mortu⁹ ē in ſene
ctute bona ꝓuecteq̄ etatis ⁊ plen⁹ dier̄:
ꝯgregatuſq̄ eſt ad pp̄lm ſuū. Et ſepelierūt
eū iſaac ⁊ hiſmael filij ſui in ſpelunca du
Alias + plici: q̄ ſita eſt in agro ephron filij + ſeor
Soor. ethei e regiōe mābre: quā emerat a filijs
13. q. 2. he heth. Ibi ſepult⁹ eſt ipſe ⁊ ſara vxor ei⁹. Et
brō de ſe poſt obitum illi⁹ bñdixit deus iſaac filio
pul. ca. 1. eius: q̄ habitabat iuxta puteū noīe viuē-
& c. 45. d. tis ⁊ videntis. He ſunt gnātiones hiſmael
filij habrae quē peperit ei agar egyptia fa-
mula ſare: ⁊ hec noīa filior̄ ei⁹ in vocabu
1. pal. j. b. lis ⁊ gnātionib⁹ ſuis. // Primogenitus
hiſmaelis nabaioth: deinde cedar: ⁊ abde
hel: ⁊ mabſan: maſma quoq̄ ⁊ duma: ⁊
Alias + maſſa adad: ⁊ thema: ⁊ + iathur: ⁊ na-
ſtar. phis: ⁊ cedma. Iſti ſunt filij hiſmael: ⁊ hec
Alias + noīa per caſtella ⁊ oppida cor̄ duodecim
ſtur. principes tribuū ſuar̄. Et facti ſunt anni
vite hiſmaelis centū triginta ſeptē. Defi-
ciēſq̄ mortu⁹ eſt: ⁊ appoſit⁹ ad pp̄lm ſuū.
Habitauit āt ab euila vſq̄ ſur: que reſpi
cit egyptū introeūtibus aſſyrios. Corā

cūctis fratrib⁹ ſuis obijt. He quoq̄ ſunt
gnātiōes iſaac filij habraā. Habraā genuit
iſaac: q̄ cum q̄draginta eſſet annor̄: duxit
vxorē rebeccā filiā batuelis ſyri de meſo-
potamia ſororē laban. Deprecat⁹ eſt iſaac
dominū pro vxore ſua: eo q̄ eſſet ſterilis. Ro. 5. b.
// Qui exaudiuit eū ⁊ dedit ꝯceptū rebec-
ce: ſed collidebant in vtero ei⁹ paruuli.
Qui ait. Si ſic mihi futurū erat: q̄d neceſ 7. q. 1. In
ſe fuit ꝯcipere? Perrexitq̄ rebecca vt ꝯſu apibus.
leret dñm. Qui rn̄dens ait. Due gētes ſūt
in vtero tuo: ⁊ duo pp̄li ex ventre tuo di
uident: pp̄luſq̄ pp̄lm ſuperabit: ⁊ maior Ro 9. ca.
ſeruiet minorī. Jā tp̄s pariēdi aduene-
rat: ⁊ ecce gemini in vtero ei⁹ reperti ſūt.
Qui + primus egreſſus eſt rufus erat ⁊ Alias +
tot⁹ in morē pellis hiſpidus. Uocatūq̄ Prius. /
eſt nomē eius eſau. Protinus alter egre Ioſue. 15.
diēs: plātā fratris tenebat manu. Et id- 1. Oſee.
circo appellauit eū iacob. Sexagenarius 12. a.
erat iſaac qn̄ nati ſunt paruuli. // Quibus B
adultis fact⁹ eſt eſau vir gnarus venandī
⁊ hō agricola: iacob aūt vir ſimplex habi-
tabat in tabernaculis. Iſaac amabat eſau
eo q̄ de venationib⁹ illius veſceret: ⁊ rebec
ca diligebat iacob. Coxit āt iacob pulmē
tū. Ad quē cum veniſſet eſau de agro laſ-
ſus: ait. Da mihi de coctione hac rufa: q̄ abdie. j. a
oppido laſſus ſum. Quā ob cām vocatū ē heb. 12. d
nomē ei⁹ edom. Cui dix̄ iacob. Uēde mi 7. q̄ō. 1. q̄
hi ꝓmogenita tua. Ille rn̄dit. En morior piculoſū
q̄d mihi ꝓderūt ꝓmogenita? Ait iacob. de pe. di. 3
Jura ergo mihi. // Iurauit ei eſau: ⁊ vē- Judas.
didit ꝓmogēita. // Et ſic accepto pane ⁊ lē glo. j.
tis edulio comedit ⁊ bibit ⁊ abijt paruī- // 22. q. 2.
pendens q̄ primogenita vendidiſſet. § h.
¶ Ca. Sū. ¶ De peregrinatione iſaac in 32. q. 5. &
Gerariis. De iurgio pro puteis: ⁊ de fede- ord. gl. h.
re cum Abimelech. Ca. xxvi. A
Orta aūt fame ſup terrā poſt eā ſteri-
litatē que acciderat in dieb⁹ habraā
abijt iſaac ad abimelech regē paleſtinor̄
in gerara. Apparuitq̄ ei dñs: ⁊ ait. Ne de-
ſcendas in egyptū: ſed quieſce in terra quā
dixero tibi: ⁊ pegrinare in ea: eroq̄ tecū
⁊ bñdicam tibi. Tibi enim ⁊ ſemini tuo
dabo vniuerſas regiones has: complens
iuramētū qd̄ ſpopondi habraā pr̄i tuo:
⁊ multiplicabo ſemen tuū ſicut ſtellas ce
li. // Daboq̄ poſteris tuis vniuerſas re- Ro. 4. b.
giones has: ⁊ benedicent in ſemine tuo
omnes gētes terre: eo q̄ obedierit habraā

voci mee ⁊ cuſtodierit pcepta ⁊ mandata
B mea ⁊ cerimõias: legeſq; ſuauerit. Man-
ſit itaq; iſaac in gerarís. Qui cũ interro-
garet a viris loci illius ſup vxore ſua: rñ-
dit. Soror mea eſt. Timuerat enim cõfi-
teri q ſibi eſſet ſociata cõiugio reputans
ne forte interficerẽt eũ ꝓpter illius pul
chritudinẽ. Cũq; trãſiſſent dies pluri-
mi ⁊ ibidẽ moraret. ꝓſpiciẽs abimelech
rex paleſtinoꝝ per feneſtrã vidit eũ iocan
tez cũ rebecca vxore ſua. Et accerſito eo ait.
C Perſpicuũ eſt q vxor tua ſit. Cur mẽtit⁹
es eã ſororẽ tuam eſſe? Rñdit. Timui ne
morerer ꝓpter eam. Dixitq; abimelech.
Quare impoſuiſti nobis? Potuit coire
quiſpiã de ppl'o cũ vxore tua: ⁊ induxeras
ſup nos grãde peccatũ. Precepitq; oĩ ppl'o
dicẽs. Qui tetigerit hoĩs huius vxorem:
morte morieẽ. Seminauit autẽ iſaac in
terra illa: ⁊ inuenit in ipſo anno centu-
pluz. Bñdixitq; ei deus ⁊ locupletat⁹ eſt
homo: ⁊ ibat ꝓficiens atq; ſuccreſcens do
nec magnus vehementer effectus eſt. Ha-
buitq; poſſeſſiones ouiũ ⁊ armentoꝝ ⁊
familie plurimũ. Ob hoc inuidẽtes ei pa
leſtini: oẽs puteos quos foderãt ſerui pa-
tris illius habraã illo tpe obſtruxerunt
implentes humo: intantũ vt ipſe abime
D lech diceret ad iſaac. Recede a nobis: qm̃
potẽtior nobis factus es valde. Et ille di-
ſcedens vt veniret ad torrentẽ gerare ha-
bitaretq; ibi: rurſum fodit alios puteos
quos foderant ſerui pr̃is ſui habraam: ⁊
quos illo mortuo olĩ obſtruxerãt phili
ſtijm. Appellauitq; eos eiſdez nominib⁹
qbus ante pater vocauerat. Foderũtq; in
torrẽte ⁊ repperꝰũt aquã viuã. Sz ⁊ ibi
iurgiũ fuit paſtoꝝ gerare aduerſus paſto
res iſaac dicentiũ. Noſtra eſt aqua. Quã-
obrem nomẽ putei ex eo qđ acciderat vo-
cauit calumniã. Foderũt aũt ⁊ alium. Et
E pro illo quoq; rixati ſunt. Appellauitq;
eũ inimicitias. Profect⁹ inde fodit aliuz
puteũ: pro quo nõ ꝯtenderũt. Itaq; voca-
uit nomen eius latitudo: dicens. Nunc
dilatauit nos dñs: ⁊ fecit creſcere ſup ter
ram. Aſcendit aũt iſaac ex illo loco in ber
ſabee. Ubi apparuit ei dñs in ipſa nocte
dicens. Ego ſum deus habraaz pr̃is tui.
Noli timere: q: ego tecũ ſuz. Bñdicã tibi
⁊ multiplicabo ſemen tuũ ꝓpter ſeruuz
meũ habraam. Itaq; edificauit ibi altare

Jan⁹ regnat ī ita lia ṗu⁹a quo Januarius mẽſis.

dño: ⁊ inuocato noĩe dñi extẽdit taberna-
culuz: pcepitq; ſuis ſuis vt foderent pu-
teũ. Ad quẽ locũ cuz veniſſent de gerarís F
abimelech ⁊ ochoꝫath amicus illi⁹ ⁊ phi-
chol dux militũ locut⁹ ẽ iſaac. Quid veni ſup. 21. c.
ſtis ad me hoiez quẽ odiſtis: ⁊ expuliſtis Judicuz
a vobis? Qui rñderũt. Uidim⁹ tecum eſſe 11. a.
dñm: ⁊ idcirco nos dixim⁹. Sit iuramen
tum inter nos: ⁊ ineamus fedus vt non
facias nobis qcq; mali ſicut ⁊ nos nihil
tuoꝝ attigimus: nec fecim⁹ qđ te lederet:
ſed cũ pace dimiſimus auctuz bñdictio-
ne domini. Fecit ergo eis conuiuiuz. Ilſe ꝓ dei
Et poſt cibum ⁊ potum ſurgẽtes mane 12. q. i. c.
iurauerunt ſibi mutuo. Dimiſitq; eos Mouet.
iſaac pacifice in locũ ſuum. Ecce aũt vene- in fine.
runt in ipſo die ſerui iſaac annuncian- G
tes ei de puteo quẽ foderant: atq; dicen-
tes. Inuenim⁹ aquaz. Unñ appellauit eam
abundantiã: ⁊ nomen vrbi impoſituz eſt
berſabee vſq; in pñtem diem. Eſau vero
quadragenarius duxit vxores duas: iu-
dith filiã beri ethei: ⁊ baſemath filiã elon
eiuſdem loci: que ambe offenderant ani-
mum iſaac ⁊ rebecce.

¶ Cap. ſũ. ¶ Pro eſau benedicit iacob: mater monet fugere iacob: deinde loquĩ patri: ⁊ fuit deceptus in ſenſibus excepto auditu. Ca. xxvij.

A

Senuit autem iſaac: ⁊ caligauerunt
oculi eius: ⁊ videre non poterat. Uo-
cauitq; eſau filium ſuum maiorem: ⁊ di- Heb. 11. a.
xit ei. Fili mi. Qui reſpondit. Ad ſum.
Cui pater: vides inquit q ſenuerim: ⁊
ignorem diez mortis mee. Sume arma
tua: ⁊ pharetram ⁊ arcum: et egredere
foras. Cumq; venatu aliquid appre- 56. di. ca.
henderis: fac mihi inde pulmentum Eſau
ſicut velle me noſti: ⁊ affer vt come-

ciam ⁊ benedicat tibi anima mea anteq̃
moriar. Quod cum audiſſet rebecca ⁊ ille
abijſſet in agrũ vt iuſſiones p̃ris imple-
ret: dixit filio ſuo iacob. Audiui patrem
tuũ loquentẽ cum eſau fratre tuo: ⁊ dicẽ
tem ei. Affer mihi de venatiõe tua: ⁊ fac ci
bos vt comedã: ⁊ benedicã tibi corã dño
anteq̃ moriar. Nunc ergo fili mi acqeſce
conſilijs meis: ⁊ pergens ad greges affer
B mihi duos hedos optimos: vt faciã ex eis
eſcas patri tuo: quibus libẽter veſcitur.
Quas cũ intuleris ⁊ comederit: benedi-
cat tibi p̃uſq̃ moriat̃. Cui ille reſpõdit.
Noſti ꝙ eſau frater meus homo piloſus
ſit: ⁊ ego lenis. Si attrectauerit me pater
meus ⁊ ſenſerit: timeo ne putet me ſibi
voluiſſe illudere: ⁊ inducat ſup me male-
dictionẽ ꝓ benedictione. Ad quem mr̃
in me ſit ait iſta maledictio fili mi: tñ au
di vocem meam: ⁊ pergens affer que dixi:
Abijt ⁊ attulit: deditq̃ matri. Parauit il
la cibos ſicut velle nouerat patrẽ illius: ⁊
veſtib⁹ eſau valde bonis: quas apud ſe ha
bebat domi induit eũ: pelliculaſq̃ hedoꝝ
circũdedit manibus: ⁊ colli nuda prote-
xit. Deditq̃ pulmentũ ⁊ panes, quos co-
C xerat: tradidit. Quibus illatis dixit. Pa-
ter mi. At ille reſpondit. Audio. Quis es
tu fili mi? Dixitq̃ iacob. Ego ſum pri-
M.22.q.1.q mogenitus tuus eſau. Feci ſicut p̃cipi
uiſt cur ſti mihi. Surge ſede ⁊ comede de venatio
d.diuor. ne mea: vt benedicat mihi aĩa tua. Rur-
ca. Gau- ſumq̃ iſaac ad filiũ ſuũ. Quomõ inquit
demus. tã cito inuenire potuiſti fili mi? Qui re-
ſpondit. Voluntas dei fuit: vt cito mihi oc
curreret qđ volebam. Dixitq̃ iſaac. Acce-
de huc vt tangam te fili mi: ⁊ ꝓbem vtrũ
tu ſis filius meus eſau: an nõ. Acceſſit il-
le ad patrẽ: ⁊ palpato eo: dixit iſaac. Vox
quidẽ vox iacob eſt: ſed manus, manus
ſunt eſau. Et nõ cognouit eum: q2 piloſe
manus ſilitudinem maioris expreſſerãt.
Benedicẽs ergo illi ait. Tu es fili⁹ meus
D eſau? Reſpondit. Ego ſum. At ille + Affer
Alias + mihi inquit cibos de venatiõe tua fili mi:
Offer. vt benedicat tibi aĩa mea. Quos cũ obla-
tos comediſſet: obtulit ei etiã vinũ. Quo
hauſto: dixit ad eũ. Accede ad me: ⁊ da mi
hi oſculũ fili mi. Acceſſit: ⁊ oſculatus eſt
eũ. Statimq̃ vt ſenſit veſtimẽtoꝝ ei⁹
heb.11.d fragrãtiã: bñdicẽs illi: ait. Ecce odor filij
Alš ſup- mei ſicut odor agri pleni: cui bñdixit dñs.
eſt + ple-
ni.

Det tibi deus de rore celi ⁊ de pinguedine
terre abũdantiã frumenti vini ⁊ + olei: ⁊
ſeruiant tibi populi: ⁊ adorent te tribus.
Eſto dñs fratꝝ tuoꝝ: ⁊ incuruent̃ ante te Alš ſup-
filij matris tue. Qui maledixerit tibi ſit eſt + ⁊ o-
ille maledictus: ⁊ q benedixerit tibi bene- lei.
dictionib⁹ repleat̃. Vix iſaac ſermonẽ im 24.q.3.
pleuerat: ⁊ egreſſo iacob foras venit eſau cũ ergo
coctoſq̃ de venatiõe cibos intulit patri: di .§. ſed q
cens. Surge pr̃ mi ⁊ comede de venatiõe d. iſaac.
filij tui: vt benedicat mihi aĩa tua. Dixit- E
q̃ illi iſaac. Quis n. es tu? Qui reſpõdit.
Ego ſum filius tuus primogenit⁹ eſau.
Expauit iſaac ſtupore vehemẽti: ⁊ vltra q̃
credi põt ammirans ait. Quis igit̃ ille ẽ
qui dudum captã venationẽ attulit mi-
hi: ⁊ comedi ex omnib⁹ priuſq̃ tu veni-
res? Benedixiq̃ ei: ⁊ erit benedict⁹. Au-
ditis eſau ſermonibus p̃ris irrugijt cla-
more magno: ⁊ cõſternat⁹: ait. Benedic ẽt
⁊ mihi pr̃ mi. Qui ait. Venit germanus
tuus fraudulẽter: ⁊ accepit benedictionẽ F
tuã. At ille ſubiũxit. Iuſte vocatũ eſt no-
men ei⁹ iacob. Supplãtauit enim me: en i.q.4. ca.
altera vice. Primogenita mea ante tulit: nũq̃.
⁊ nũc ſcđo ſurripuit bñdictionẽ meam.
Rurſumq̃ ad patrẽ: nũqd nõ reſeruaſti
ait ⁊ mihi benedictionẽ? Reſpõdit iſaac.
Dñm tuũ illum conſtitui: ⁊ oẽs fratres
ſuos ſeruituti eius ſubiugaui. Frumẽto
⁊ vino ⁊ + oleo ſtabiliui eum: ⁊ tibi poſt
hec fili mi vltra qđ faciam? Cui eſau. Nũ Alš ſup-
vnã (inquit) tm̃ benedictionẽ habes pr̃? eſt + oleo
Mihi q̃q̃ obſecro vt benedicas. Cũq̃ hebr.12.
eiulatu magno fleret motus iſaac dixit ca. de pe.
ad eũ. In pinguedine terre: ⁊ in rore ce- diſtin.3.
li deſup erit benedictio tua. Viues in gla- Judas.
dio: ⁊ fratri tuo ſeruies: Tẽpuſq̃ veniet 4. Re.8.
cum excutias ⁊ ſoluas iugũ eius de cer
uicibus tuis. Oderat ergo ſemꝑ eſau ia-
cob pro benedictione qua benedixerat ei
pr̃. Dixitq̃ in corde ſuo. Venient dies lu Abdi.1.a
ctus p̃ris mei: ⁊ occidã iacob fr̃em meũ.
Nunciata ſunt hec rebecce. Que timens ⁊
vocans iacob filiũ ſuum: dixit ad eũ. Ecce
eſau frater tuus minat̃ vt occidat te. Nũc G
ergo fili audi vocẽ meã: ⁊ cõſurgẽs fuge ad
laban frẽm meũ in aram. Habitabiſq̃ cũ
eo dies paucos donec requieſcat furor fratris
tui: ⁊ ceſſet indignatio ei⁹ obliuiſcaturq̃
eoꝝ que feciſti in eũ. Poſtea mittã ⁊ ad-
ducã te inde huc. Cur vtroq̃ orbabor fi-

lios in vno die? Dixit quoq; rebecca ad iſaac. Tedet me vite mee pp filias heth. Si acceperit iacob vxorem de ſtirpe huius terre nolo viuere.

¶ Ca. Sũ. ¶ Jacob mittit ad labã: videt ſcalam: vouet votum. Ca. xxviij.

A Vocauit itaq; iſaac iacob et benedixit eũ precepitq; ei dicens. Noli accipere cõiugẽ de genere chanaan: ſed vade et proficiſcere in meſopotamiam ſyrie ad domũ bathuel patris matris tue: et accipe tibi inde vxorẽ de filiabus laban auunculi tui. Deus autẽ oĩpotens benedicat tibi et creſcere te faciat atq; multiplicet: vt ſis in turbas populorum: et det tibi benedictiões habrae: et ſemini tuo poſt te: vt poſſideas terram peregrinatiõis tue quã pollicit⁹ eſt auo tuo. Cũq; dimiſiſſet eũ iſaac: profect⁹ peruenit in meſopotamiã ſyrie ad laban filiũ bathuel ſyri: fratrem rebecce mr̃is ſue.

B Videns autẽ eſau q benedixiſſet pater ſu⁹ iacob: et miſiſſet eũ in meſopotamiã ſyrie vt inde vxorẽ duceret: et poſt benedictiones precepiſſet ei dicẽs: nõ accipies vxorẽ de filiab⁹ chanaan: quodq; obediẽs iacob parentib⁹ ſuis iſſet in ſyriã: probãs quoq; q nõ libenter aſpiceret filias chanaan patris ſui: iuit ad hiſmaelẽ: et duxit vxorẽ abſq; his quas pri⁹ habebat: malech filiã hiſmael filij habraã ſororẽ nabaioth. Igr̃ egreſſus iacob de berſabee: pgebat aram. Cũq; veniſſet ad quẽdã locũ: et vellet in eo requieſcere poſt ſolis occubitũ tulit de lapidib⁹ qui iacebãt: et ſupponens capiti ſuo dormiuit in eodẽ loco.

C Viditq; in ſomnis ſcalam ſtantẽ ſup terrã et cacumẽ illius tangẽs celũ: angelos quoq; dei aſcẽdentes et deſcẽdẽtes per eã: et dominũ innixum ſcale dicentẽ ſibi. Ego ſum dominus deus habraam patris tui: et deus iſaac. Terrã in qua dormis tibi dabo et ſemini tuo: eritq; ſemen tuum quaſi puluis terre. Dilataberis ad orientẽ et occidentẽ et ſeptẽtrionẽ et meridiem: et benedicẽtur in te et in ſemine tuo cuncte trib⁹ terre. Et ero cuſtos tuus quocũq; perrexeris: et reducã te in terrã hanc: nec dimittã niſi cõpleuero vniuerſa que dixi. Cũq; euigilaſſet iacob de ſomno: ait. Vere dominus eſt in loco iſto: et ego neſciebã. Pauẽſq;

gens ergo iacob mane tulit lapidẽ quẽ ſuppoſuerat capiti ſuo: et erexit in titulũ fundẽs oleũ deſuper. Appellauitq; nomẽ vrbis bethel: que prius luza vocabat̃. Vouit etiã votũ dicens. Si fuerit dominus mecũ: et cuſtodierit me in via p quã ego ambulo: et dederit mihi panem ad veſcendum et veſtimẽtũ ad induẽdum: reuerſuſq; fuero proſpere ad domum patris mei: erit mihi dominus in deũ: et lapis iſte quem erexi in titulum vocabitur domus dei: cunctorumq; que dederis mihi decimas offeram tibi.

¶ Ca. Sũ. ¶ Venit iacob primo ad puteũ et ad labã: et ſuit pro rachel: ſupponitur lya: et iterũ ſuit pro rachel: Lya quattuor filios pepit Rachele ſterili pmanẽte. Ca. xxix.

P Rofectus ergo iacob venit in terrã orientalem: et vidit puteũ in agro: tres quoq; greges ouium accubãtes iuxta eum. Nam ex illo adaquabãtur pecora et os ei⁹ grãdi lapide claudebat̃. Moſq; erat vt cunctis ouibus congregatis deuoluerent lapidem: et refectis gregibus rurſum ſuper os putei ponerent. Dixitq; ad paſtores. Fratres: vnde eſtis? Qui reſponderunt. De aran. Quos interrogãs: nunquid ait noſtis laban filiũ nachor? Dixerũt. Nouimus. Sanus ne eſt, inquit? Valet inquiũt: et ecce rachel filia ei⁹ venit cũ grege ſuo. Dixitq; iacob. Adhuc multum diei ſupereſt: nec eſt tempus vt reducãtur ad caulas greges. Date ante potum ouibus: et ſic eas ad paſtum reducite. Qui reſpõderunt. Non poſſum⁹ donec omnia pecora cõgregent̃: et amoueamus lapidem de ore putei vt adaquemus greges. Adhuc loquebantur: et ecce rachel veniebat cum ouibus patris ſui. Nam gregem ipſa paſcebat. Quam cũ vidiſſet iacob et ſciret conſobrinã ſuam: oueſq; laban auũculi ſui amouit lapidem quo puteus claudebat̃. Et adaquato grege: oſculatus eſt eam. Et eleuata voce fleuit: et indicauit ei q frater eſſet patris ſui et filius rebecce. At illa feſtinans nunciauit patri ſuo. Qui cum audiſſet veniſſe iacob filium ſororis ſue: occurrit obuiam ei: complexuſq; eũ: et in oſcula ruens: duxit in domum ſuam. Auditis autem cauſis itine

Marginal notes: 35. q. 1. c. cũ igr. Hoc itaq; — Als. charam. — 88. di. c. ſ. 2. q. 7. ca. plerũ. Hos itaq; ſcale. hos ẽt ſignificarunt. — Als. germẽ. — de cõſe. d. 3. c. altaria in glo. 1. Sa. 10. b — Als. dñs — Act. 12. b. Infra. 13. b 16. q. 7. c. et hoc dicimus. 16. q. 7. c. decimas. — Hic ſequens recorũ incipit. — Als. Mos erat — Infra. 43. ſ — Phoroneus iudicia inſtituit et leges conſcripſit. — B Ph[...]go⁹ phoronei fr̃ ipſe p menſes et annos inſtituit nũerari: ſacella et aras conſtituit. — C — Als. occurrit.

Iſis filia

nuachi

iſas agri

culturas

& mores

cõpoſitos

egyptios

docet.

uniſus: dixit ei. Num quia frater me⁹ es: gratis ſeruies mihi? Dic quid mercedis accipias. Habebat v͂o duas filias. Nomẽ maioris lya: minor v͂o appellabaẗ rachel. Sed lya lippis erat oculis: rachel decora facie & venuſto aſpectu. Quam diligens iacob ait. Seruiam tibi pro rachel filia tua minore ſeptem annis. Reſpõdit laban. Melius eſt vt eam tibi dem: q̃ȝ alteri viro. Mane apud me. Seruiuit ergo iacob pro rachel ſeptem annis: & videbãtur illi pauci dies pre amoris magnitudine. Dixitq; ad laban. Da mihi vxorẽ

E meam: quia iam tempus ✠ impletum eſt

Alſ. ✠ expletum.

vt ingrediar ad illam. Qui vocatis multis amicorum turbis ad conuiuium fecit nuptias: & veſpere lyam filiã ſuam introduxit ad eum: dans ancillam filie zelphã nomine. Ad quã cũ ex more iacob fuiſſet ingreſſus: facto mane vidit lyam: & dixit ad ſocerũ ſuum. Quid eſt qđ facere voluiſti? Nõne pro rachel ſeruiui tibi? Quare impoſuiſti mihi? R̃ndit laban. Non eſt in loco noſtro conſuetudinis: vt minores ante tradamus ad nuptias. Imple hebdomadã dierũ. hui⁹ copule:

Tob. 6. d

//29. qõ. j.

4. ſȝ obijcitur. 35. q. j. §. j.

F & hanc quoq; dabo tibi ꝓ opere quo ſeruiturus es mihi ſeptẽ annis alijs. Acquiuit placito: & hebdomada trãſacta: rachel duxit vxorem. Cui pater ſeruã balan tradiderat. Tandemq; potitus optatis nuptijs amorem ſequentis priori pretulit: ſeruiens apud eum ſeptem annis alijs. Uidens autẽ dominus q̄ deſpiceret lyã: aperuit vuluam eius: ſorore ſterili permanente. Que conceptum genuit filium: vocauitq; nomen eius ruben: dicẽs. Uidit dominus humilitatem meã. Nunc amabit me vir meus. Rurſumq; concepit & peperit filium, & ait. Quoniaȝ vidit me dominus haberi contemptui: dedit etiam

Obſtitiũ

ꝑicula-

re, in a-

chaia.

Fórenſ.

c. niſi ſi.

de regularib⁹ ca.

lȝ in ſi.

G

1. par. 2. a

iſtum mihi. // Uocauitq; nomẽ eius ſymeon. Concepitq; tertio: & genuit aliuȝ filiũ. Dixitq;. Nunc quoq; copulabitur mihi maritus meus: eo q̄ peperim ei tres filios. Et idcirco appellauit nomen eius leui. Quarto concepit & peperit filium: & ait. Modo confitebor domino. & ob hoc vocauit eum iudam. Ceſſauitq; parere.

¶ Ca. Sũ. ¶ Rachel ancillã dat marito: poſt hoc lya facit, ſimiliter: lya mandragoras accipit: rachel ioſeph parit: iacob reditum parat: merces ei promittitur: pactum ſtatuunt. Ca. xxx.

A

Cernens autem rachel q̄ infecunda eſſet inuidit ſorori ſue: & ait marito ſuo. Da mihi liberos alioquin moriar. Cui iratus reſpondit iacob. Num pro deo ego ſum: qui priuauit te fructu ventris tui? At illa: habeo inquit famulam balan: ingredere ad illam vt pariat ſuper genua mea: & habeã ex illa filios. Deditq; illi balan in coniugiuȝ. Que ingreſſo ad ſe viro: concepit & peperit filium. Dixitq; rachel. Iudicauit mihi dominus: & exaudiuit vocem meam dans mihi filiuȝ. Et idcirco appellauit nomen eius dan. Rurſumq; bala concipies peperit alterũ: pro quo ait rachel. Comparauit me domin⁹ cuȝ ſorore mea: & inualui. Uocauitq; eũ neptalim. Sentiens lya q̄ parere deſiſſet zelpham ancillaȝ ſuam marito tradidit. Qua poſt conceptum edente filiuȝ dixit. Feliciter. Et idcirco vocauit nomen eius gad. Peperit quoq; zelpha alterum. Dixitq; lya. Hoc pro beatitudine mea. Beatam quippe me dicent omnes mulieres. Propterea appellauit euȝ aſer. Egreſſus autem ruben tempore meſſis tritice in agrũ repperit mandragoras: quas matri lye detulit. Dixitq; rachel. Da mihi partem de mandragoris filij tui. Illa reſpondit. Parum ne tibi videtur q̄ preripueris maritum mihi: niſi etiam mandragoras filij mei tuleris. Ait rachel. Dormiat tecum hac nocte: pro mandragoris filij tui. Redeuntiq; ad veſperam iacob de agro: egreſſa eſt in occurſum eius lya: & ait. Ad me inquit intrabis: quia mercede conduxi te pro mãdragoris filij mei. Dormiuitq; cum ea nocte illa: & exaudiuit deus preces eius. Concepitq; & peperit filium quintũ: & ait. Dedit deus mercedem mihi: quia dedi ancillam meaȝ viro meo. Appellauitq; nomẽ ei⁹ iſachar. Rurſum lya concipiens peperit ſextuȝ filium: & ait. ✠ Dotauit me deus dote bona. Etiam hac vice mecum erit maritus meus: eo q̄ genuerim ei ſex filios. Et idcirco appellauit nomen eius zabulon. Poſt quem peperit filiam nomine dynam. Recordatuſq; dominus rachelis exaudiuit eam: & aperuit vuluam eius. D

// 32. q. 4. § j. & ca. obijciũẗ. õ diuor. gaudemus.

B

//32. q. 4. §. j. & ca. obijciuntur. & ca. recurrat. Ibidẽ. q. 7. ca Tm valet.

Theſſalo regnum oritur.

C

Alſ. ✠ Dotauit.

Que concepit ⁊ peperit filium dicēs. Ab-
ſtulit deus opprobrium meum. Et voca-
uit nomen illius ioſeph: dicens. Addat
mihi dominus filium alterum. Nato au
3.re.11.b tem ioſeph: dixit iacob ſocero ſuo. // Di-
mitte me vt reuertar in patriam meam
⁊ ad terram meam. Da mihi vxores ⁊ li-
beros meos pro quibus ſeruiui tibi: vt
abeam. Tu vero noſti ſeruitutē qua ſer
uiui tibi. Ait illi laban. Inueniam gra-
tiam in conſpectu tuo. Experimento di-
dici: quia benedixerit mihi deus propter
te. Conſtitue mercedem tuam: quā dem
tibi. At ille reſpondit. Tu noſti quō ſer
uierim tibi: ⁊ quāta in manibus meis
fuerit poſſeſſio tua. Modicum habuiſti
anteq̄ꝫ venirem ad te: ⁊ nunc diues effe-
ctus es: benedixitqꝫ tibi deus ad introi-
tum meum. Iuſtū eſt igit: vt aliquādo
prouideam domui mee. Dixitqꝫ laban.
Quid tibi dabo? At ille ait. Nihil volo.
E Sed ſi feceris qđ poſtulo: iterum paſcam
⁊ cuſtodiam pecora tua. Gira omnes gre
ges tuos: ⁊ ſepara cunctas oues varias ⁊
ſparſo vellere: ⁊ quodcūqꝫ ✠ fuluum ⁊ ma
Alias ✠ culoſum variumqꝫ fuerit: tā in ouibus
ruffum. q̄ꝫ in capris: erit merces mea. Reſponde
bitqꝫ mihi cras iuſtitia mea: quādo pla
citi tempus aduenerit corā te: ⁊ omnia
que non fuerint varia ⁊ maculoſa ⁊ ✠ fu-
Alias ✠ lua tam in ouibus q̄ꝫ in capris furti me
ruffa. argues. Dixitqꝫ laban. Gratum habeo qđ
petis. Et ſepauit in die illa capras ⁊ oues
⁊ hyrcos ⁊ arietes varios ⁊ maculoſos.
Cunctum autem gregem vni colorē .i.
albi ⁊ nigri velleris tradidit in manu fi-
lioꝝ ſuoꝝ: ⁊ poſuit ſpatiū itineris triū
dierum inter ſe ⁊ generum: qui paſcebat
reliquos greges eius. Tollēs ergo iacob
F virgas populeas virides ⁊ amigdalinas
⁊ ex platanis ex parte decorticauit eas.
Detractiſqꝫ corticibus in his que ſpolia
ta fuerant candor apparuit: illa vero que
integra fuerant viridia permanſerunt:
atqꝫ in hunc modum color effectus eſt
varius. Poſuitqꝫ eas in canalibus vbi
effundebatur aqua: vt cum veniſſent gre
ges ad bibendum: ante oculos haberent
virgas: ⁊ in aſpectu earum conciperent.
Factumqꝫ ē vt in ipſo calore coit⁹ oues
G intuerentur virgas: ⁊ parerent maculo-
ſa ⁊ varia ⁊ diuerſo colore reſperſa. Diui-
ſitqꝫ gregem iacob ⁊ poſuit virgas in ca-
nalibus ante oculos arietum. Erant au-
tem alba ⁊ nigra queqꝫ laban: cetera ve-
ro iacob: ſeparatis inter ſe gregibus.
Igitur quando primo tempore aſcende
bantur oues ponebat iacob virgas in ca
nalibus aquarum ante oculos arietum A
⁊ ouium: vt in earum contemplatione
conciperent. Quando vero ſerotina ad-
miſſura erat ⁊ conceptus extremus: non
ponebat eas. Factaqꝫ ſunt ea que erāt ſe-
rotina laban: ⁊ que primi temporis ia-
cob. Ditatuſqꝫ eſt homo vltra modū: ⁊
habuit greges multos ancillas ⁊ ſeruos:
camelos ⁊ aſinos.

¶ Ca. Sū. ¶ Fugit iacob cū ſuis: laban
inſequitur: rachel abſcondit idola: iacob
⁊ laban fedus ineunt. Ca. xxxi.

POſtquam autem audiuit verba fi- A
liorum laban dicentium: tulit ia-
cob omnia que fuerunt patris noſtri: ⁊
de illius facultate ditatus fact⁹ eſt incly-
tus: animaduertit quoqꝫ faciem laban
ꝙ non eſſet erga ſe ſicut heri ⁊ nudiuſ-
tertius: maxime dicente ſibi domino re
uertere in terram patrum tuorū: ⁊ ad
generationem tuam eroqꝫ tecum: mi-
ſit ⁊ vocauit rachel ⁊ lyam in agrum vbi
paſcebat greges: dixitqꝫ eis. Video faciē
patris veſtri: ꝙ non ſit erga me ſicut heri
⁊ nudiuſtertius. Deus autē patris mei
fuit mecū: ⁊ ipſe noſtis ꝙ totis viribus
meis ſeruierim patri veſtro. Sed ⁊ pater
veſter circūuenit me: ⁊ mutauit merce-
dem meam decem vicibus: ⁊ tñ nō dimi
ſit eū deus vt noceret mihi. Si quando
dixit: varie erunt mercedes tue: pariebāt
omnes oues varios fetus: qñ vero econ
trario ait: alba queqꝫ accipies pro merce
de oēs greges alba pepererunt. Tulitqꝫ ✠ Alias ſup-
de⁹ ſubſtantiā patris veſtri: ⁊ dedit mihi. eſt ✠ ideꝰ.
Poſtq̄ꝫ enim concept⁹ ouiū tēpus adue-
nerat: leuaui oculos meos ⁊ vidi in ſom B
nis aſcendētes mares ſuper feminas va-
rios ⁊ maculoſos ⁊ diuerſoꝝ coloꝝ. Di-
xitqꝫ angelus dñi ad me in ſomnis. Ia-
cob. Et ego reſpondi. Adſum. Qui ait. Le
ua oculos tuos ⁊ vide vniuerſos maſcu
los aſcēdētes ſup feminas varios macu
loſos atqꝫ reſperſos. Vidi .n. oīa que fecit ſup. 28. d.
tibi Laban. // Ego ſum deus bethel: vbi
vnxiſti lapidem ⁊ votum voviſti mi-

Infra.32.c. b]. ¶ Nunc ergo ſurge ⁊ egredere de terra
hac reuertens in terrā natiuitatis tue.
Rñderuntq́ʒ rachel ⁊ lya. Nūqd habem⁹
reſidui qcq̃ʒ in facultatibus ⁊ hereditate
domus patris noſtri? Nonne quaſi alie-
nas reputauit nos: ⁊ vendidit: comeditq́ʒ
C preciū noſtruʒ? Sed deus tulit opes pa-
tris noſtri: ⁊ eas tradidit nobis ac filijs
noſtris. Vñ oīa que ꝑcepit tibi dominus
fac. Surrexit aūt iacob ⁊ impoſitis liberis
ac coniugibus ſuis ſup camelos abijt. Tu-
litq́ʒ oēm ſubſtantiā ſuam ⁊ greges ⁊ qc-
quid in meſopotamia acquiſierat: pergēs
ad iſaac patrem ſuum in terrā chanaan.
Eo tēpore ierat laban ad tondēdas oues:
⁊ rachel furata eſt idola patris ſui. Nolu-
itq́ʒ iacob confiteri ſocero ſuo ꝙ fugeret.
Cūq́ʒ abiſſet taʒ ipſe q̃ʒ oīa que iuris ſui
erant ⁊ amne tranſmiſſo pergeret contra
montē galaad: nunciatum eſt laban die
tertio ꝙ fugeret iacob. Qui aſſumptis fra
tribus ſuis: perſecutus eſt eum dieb⁹ ſe-
pteʒ: ⁊ cōprehendit eū in monte galaad.
D Viditq́ʒ in ſomnis dicentē ſibi dominū.
Caue ne quicq̃ʒ aſpere loquaris contra ia
cob. Jamq́ʒ iacob extenderat in monte ta
Alſ ſupe- bernaculum. Cūq́ʒ ✝ ille cōſecutus ✝ fuiſ
reſt ✝ q̃ʒ ſet eum cum fratribus ſuis in eodem
Alſ ſupe monte galaad fixit tentoriuʒ. Et dixit ad
reſt ✝ fu- iacob. Quare ita egiſti: vt clam me abige-
iſſet. res filias meas q̃ſi captiuas gladio? Cur
ignorante me fugere voluiſti: nec indica-
re mihi vt proſequerer te cum gaudio ⁊
canticis ⁊ tympanis ⁊ citharis? Non es
paſſus vt oſcularer filios meos ⁊ filias.
j. re.13.c. Stulte operatus es. Et nunc qdem valet
2. pal.16. manus mea reddere tibi malū. Sed de⁹
ca. patris tui heri dixit mihi. Caue ne loq̈-
Alſ ſupe ris ✝ contra iacob quicq̃ʒ durius. ✝ Et ſi
reſt ✝ cō- ad tuos ire cupiebas ⁊ deſiderio erat ti-
tra. bi domus patris tui: cur furatus es deos
Alſ ✝ E meos? Rñdit iacob. Quod inſcio te ꝓfe-
ſto. Ad. ctus ſum: timui ne violenter auferres fi-
lias tuas. Quod autem furti me arguis:
apud quemcūq́ʒ inueneris deos tuos: ne-
cetur corā fratribus nr̄is. Scrutare: qc-
E quid tuoꝝ apd̄ me inueneris aufer. Hec
dicens ignorabat ꝙ rachel furata eſſet ido
la. Jngreſſus itaq́ʒ laban tabernaculuʒ ia-
cob ⁊ lye ⁊ vtriuſq́ʒ famule: nō inuenit.
Cūq́ʒ intraſſet tentorium rachelis: illa fe
ſtinans abſcondit idola ſubter ſtramēta

cameli ⁊ ſedit ✝ deſuper: ſcrutātiq́ʒ omne
tentorium ⁊ nihil inuenienti: ait. Ne iraſ- Alſ ✝ ſu
catur dominus meus ꝙ coram te aſſur- pereſt.
gere nequeo: q2 iuxta conſuetudinem fe
minaruʒ nūc accidit mihi. Sic deluſa ſo-
licitudo querentis eſt. Tumenſq́ʒ iacob
cum iurgio ait. Quā ob culpam meam ⁊
ob quod peccatum meuʒ ſic exarſiſti poſt
me: ⁊ ſcrutatus es oēʒ ſuppellectilē meā.
Quid inueniſti de cuncta ſubſtantia do-
mus tue? Pone hic corā fratrib⁹ meis
⁊ fratrib⁹ tuis: ⁊ iudicent inter me ⁊ te.
Jdcirco viginti ānis fui tecū. ¶ Oues tue
⁊ capre ſteriles nō fuerunt: arietes gregis Exo.22. b
tui nō comedi: nec captuʒ a beſtia oſtendi
tibi. Ego dānuʒ oē reddebā. Quicqd fur-
tim peribat a me exigebas: die noctuq́ʒ F
eſtu vrgebar ⁊ gelu: fugiebatq́ʒ ſomn⁹ ab
oculis meis. ¶ Sicq́ʒ per viginti annos
in domo tua ſeruiui tibi: quattuordeciʒ ſup̄.29.
pro filiab⁹: ⁊ ſex pro gregib⁹ tuis. Jmmu
taſti quoq́ʒ mercedē meam decē vicibus.
Niſi de⁹ pr̄is mei habraam ⁊ timor iſaac
affuiſſet mihi: forſitan mō nudū me di-
miſiſſes. Afflictionē meā ⁊ laborem ma-
nuū meaꝝ reſpexit dñs: ⁊ arguit te heri.
Rñdit ei laban. Filie mee ⁊ filij ⁊ greges
tui ⁊ oīa que cernis mea ſunt. Quid poſ
ſuʒ facere filijs ⁊ nepotib⁹ meis. Veni er-
go ⁊ ineam⁹ fedus: vt ſit teſtimoniū iter
me ⁊ te. Tulit itaq́ʒ iacob lapidē: ⁊ erexit
illū in titulū. Dixitq́ʒ fratrib⁹ ſuis. Affer
te lapides. Qui ꝯgregantes fecerūt tumu
luʒ: comederūtq́ʒ ſup eū. Quē vocauit la
ban tumulū teſtis: ⁊ iacob aceruuʒ teſti
monij: vterq́ʒ iuxta ꝓprietatē lingue ſue.
Dixitq́ʒ laban. Tumul⁹ iſte teſtis erit in-
ter me ⁊ te hodie. Et idcirco appellatū eſt
nomē ei⁹ galaad: ideſt tumulus teſtis. Et G
adiecit laban. Jntueat̄ ⁊ iudicet de⁹ inter
nos qñ receſſerim⁹ a nobis ſi afflixeris ſi
lias meas: ⁊ ſi introduxeris alias vxores 22.q.j.ca.
ſup eas. Nullus ſmōis nr̄i teſtis ē: abſq́ʒ Mouet.
deo q pñs reſpexit. Dixitq́ʒ rurſus ad ia-
cob. En tumulus hic ⁊ lapis quē erexi:
inter me ⁊ te teſtis erit. Tumulus inq̃ʒ
iſte ⁊ lapis ſint in teſtimoniuʒ: ſi aūt ego
trāſiero illū pergēs ad te: aut tu ꝑterieris
malū mihi cogitās. Deus habraā ⁊ deus
nachor iudicet inter nos: de⁹ pr̄is eoꝝ.
Jurauit ergo iacob ꝑ timorē patris ſui
iſaac. Jmmolatiſq́ʒ victimis in mōte: vo

tauit frēs ſuos vt ederent panē. Qui cum
comedisſent māſerūt ibi. Laban vō de no
cte cōſurgēs oſculatus eſt filios ⁊ filias ſu
as ⁊ bndixit illis reuerſuſqꝫ ē i locū ſuū.
❡ Ca. Sū. ❡ Jacob angelos obuiam vi-
det: ad eſau nuncios mittit: ⁊ cum ange-
lo luctatur. Ca. xxxij.

A Jacob autē abijt itinere quo ceperat:
fueruntqꝫ ei obuii angeli dei. Quos
cum vidiſſet ait. Caſtra dei ſunt hec. Et ap-
pellauit nomen loci illius manaim ideſt
caſtra. Miſit aūt ⁊ nūcios ante ſe ad eſau
Al3 ✠ re- fratrem ſuum in terra ſeyr ✠ in regione
gionis. edom ꝑcepitqꝫ eis dicēs. Sic loquimini do
mino meo eſau. Hec dicit frater tuus ia-
cob. Apud laban peregrinat⁹ ſū3: ⁊ fui vſ-
B qꝫ in pñtē diem. Habeo boues ⁊ aſinos ⁊
oues ⁊ ſeruos ⁊ ancillas mittoqꝫ nūc le-
gationē ad dominū meū vt inueniā gra
tiam in cōſpectu tuo. Reuerſiqꝫ ſunt nū-
cij ad iacob dicētes. Uenimus ad eſau fra
trem tuū: ⁊ ecce ꝑperat in occurſum tuū
cū quadringētis viris. Timuit iacob val
de: ⁊ ꝑterritus diuiſit populū q ſecū erat
greges quoqꝫ ⁊ oues ⁊ boues ⁊ camelos i
duas turmas dicens. Si venerit eſau ad
vnā turmā ⁊ ꝑcuſſerit eam: alia turma q̄
C reliqua eſt ſaluabit. Dixitqꝫ iacob. Deus
pr̄is mei habraam ⁊ deus pr̄is mei iſaac:
Sup. 31. b domine q dixiſti mihi // reuertere in terrā
tuā ⁊ in locū natiuitatis tue ⁊ benefaciā
tibi: minor ſum cunctis miſerationib⁹
tuis: ⁊ veritate tua quā expleſti ſeruo tuo.
Jn bacculo meo tranſiui iordanē iſtu3 ⁊
nunc cū duabus turmis regredior: erue
me de manu fratris mei eſau: quia valde
filias ✠ eū timeo: ne forte veniens ꝑcutiat ✠ ma-
matres trem cū filijs. Tu locutus es ✠ ꝙ benefa-
Al's ✠ vt cere mihi: ⁊ dilatares ſemē meum ſicut
arenā maris: q̄ pre multitudine numera
D ri nō pōt. Cūqꝫ dormiſſet ibi nocte illa ſe
parauit de his que habebat munera eſau
fratri ſuo: capras ducentas: hyrcos vigin
ti: oues ducentas: ⁊ arietes viginti: came
los fetas cum pullis ſuis triginta: vaccas
quadraginta: ⁊ tauros viginti: aſinas vi
ginti ⁊ pullos earum decem. Et miſit per
manus ſeruorū ſuorū ſingulos ſeorſu3
greges: dixitqꝫ pueris ſuis. Anteceditē me:
⁊ ſit ſpatium inter gregem ⁊ gregē. Et ꝑ-
cepit priori dicens. Si obuium habueris
fratrem meū eſau: ⁊ interrogauerit te: cu
ius es aut quo vadis: aut cuius ſunt iſta
que ſequeris: reſpondebis. Serui tui ia-
cob. Munera miſit domino ſuo eſau: ip-
ſe quoqꝫ poſt nos venit. Similiter dedit
mandata ſecundo ⁊ tertio: ⁊ cunctis q ſe-
quebant greges: dicens. Hiſde3 verbis lo
quimini ad eſau cū inueneritis eū. Et adde
tis. Jpſe quoqꝫ ſeruus tuus iacob: iter
noſtrū inſequit. Dixit enim. Placabo il-
lum munerib⁹ que ꝑcedūt: ⁊ poſtea vide-
bo illum. Forſitan ꝓpitiabit mihi. Pre-
ceſſerunt itaqꝫ munera ante eū: ipſe vero
manſit nocte illa in caſtris. Cūqꝫ matu-
re ſurrexiſſet tulit duas vxores ſuas ⁊ to-
tidem famulas cū vndecim filijs: ⁊ trāſi-
uit vadum iaboch. Trāſductiſqꝫ omni-
bus que ad ſe pertinebant: māſit ſolus: //
Et ecce vir luctabatur cu3 eo vſqꝫ mane.
Qui cum videret ꝙ eum ſuperare nō poſ-
ſet tetigit neruum femoris ei⁹ ⁊ ſtatim
emarcuit. Dixitqꝫ ad eum. Dimitte me.
Jam enim aſcēdit aurora. Reſpondit. Nō
dimittam te: niſi benedixeris mihi. Ait
ergo. Quod eſt nomen tibi? Reſpondit. Ja-
cob. At ille. Nequaq̄ꝫ inquit iacob appella-
bitur nomē tuū: ſed iſrael. Quoniā ſi cō-
tra deū fortis fuiſti: quātomagis cōtra ho
mines preualebis? Interrogauit eū Ja-
cob. Dic mihi: quo appellaris nomine. Re
ſpondit. // Cur queris nomen meum qḋ
eſt mirabile. Et benedixit ei in eodē loco.
Uocauitqꝫ iacob nomen loci illius pha
nuel dicens. Uidi dominū facie ad facie3:
⁊ ſalua facta eſt anima mea. Ortuſqꝫ eſt ei
ſtati3 ſol poſtq̄ꝫ tranſgreſſus eſt phanuel.
Jpſe vero claudicabat pede. Quam ob cau
ſam non comedunt neruum filij iſrael q
emarcuit in femore iacob: vſqꝫ in preſen
tem diem eo ꝙ tetigerit neruum femo-
ris eius ⁊ obſtupuerit.
❡ Ca. Sū. ❡ Eſau ad iacob ꝑuenit: oſcu-
lat: munera vix accipit: Eſau coact⁹ a iacob
ꝑcedit: ⁊ ſic tādē diuidunt. Ca. xxxiij.

E Leuans autē iacob oculos: vidit ve-
nientē eſau: ⁊ cū eo quadringentos
viros. Diuiſitqꝫ filios lye ⁊ rachel amba-
rūqꝫ famularū: ⁊ poſuit vtrāqꝫ ancillam
⁊ liberos earū in principio: lyam vero ⁊ ✠
filios eius in ſecundo loco. Rachel autem
⁊ ioſeph // nouiſſimos. Et ipſe progrediēs
adorauit pronus in terram ſepties: do-
nec appropinquaret frater eius. Currēs

Itaqz eſau obuiam fratri ſuo:amplexat⁹
eſt eum:ſtringenſqz collum eius ⁊ oſcu
B lans fleuit. Leuatiſqz oculis vidit mulie
res ⁊ paruulos eaꝝ:⁊ ait. Quid ſibi volũt
iſti:⁊ ſi ad te ptinẽt? Rñdit paruuli ſunt
quos donauit mihi de⁹ ſeruo tuo. Et ap
Als ✝ qz propinquantes ancille ⁊ filij earũ incur
Als ✝ li- uati ſunt. Acceſſit ✝ ⁊ lya cũ ✝ pueris
teris. ſuis. Et cũ ſimiliter adoraſſent:extremi
ioſeph ⁊ rachel adorauerũt. Dixitqz eſau
Quenã ſunt iſte turme:quas obuiã ha
bui? Rñdit. Ut inuenirem gr̃am coram
dño meo. At ille ait. Habeo plurima fra
ter mi: ſint tua tibi. Dixitqz iacob. noli
ita obſecro:ſed ſi inueni gr̃am in oculis
tuis:accipe munuſculũ de manib⁹ meis.
2.re.19.c. Sic enim vidi faciem tuam quaſi vide
1.re.25.e. rim vultum dei. Eſto mihi propitius ⁊
Eſt.15.d ſuſcipe benedictionem quam attuli tibi:⁊
quã donauit mihi deus tribuẽs omnia.
Uix fratre cõpellente ſuſcipiens ait. Gra
diamur ſimul:eroqz ſocius itineris tui
C Dixitqz iacob. Noſti dñe mi ꝙ paruulos
habeã teneros ⁊ oues ⁊ boues fetas me
cum quas ſi plus in ambulando fecero
laborare:morient vna die cuncti greges.
Precedat dñs meus ante ſeruũ ſuum:⁊
ego ſequar paulatim veſtigia eius: ſicu
videro paruulos meos poſſe:donec veniã
D ad dñm meum in ſeyr. Reſpondit eſau.
Oro te vt de populo q mecum eſt:ſaltem
ſocij remaneant vie tue. Non eſt inquit
Als ſup- neceſſe. Hoc vno ✝ tm̃ indigeo vt inueni
eſt ✝ tm̃. am gr̃am in cõſpectu ✝ tuo domine mi.
Al ✝ dñi Reuerſus eſt itaqz illo die eſau itinere q̃
mei. venerat in ſeyr:⁊ iacob venit in ſocoth:
vbi edificata domo ⁊ fixis tentorijs appel
lauit nomen loci illius ſocoth id eſt taber
nacula. Tranſiuitqz in ſalem vrbẽ ſichi
morũ que eſt in terra chanaam:poſtqz re
uerſus eſt de meſopotamia ſyrie:⁊ habita
uit iuxta oppidũ. Emitqz partẽ agri in q̃
fixerat tabernacula a filijs emor patris ſi
chem centũ agnis. Et erecto ibi altari in
uocauit ſup illud fortiſſimũ deũ iſrael.
¶ Ca. Sũ. ¶ Dyna ad videdũ mulieres
egreſſa opprimit. Sychimite circũcidũ
tur ⁊ occiduntur:pro quorũ occiſione
iacob arguit filios. Ca. xxxiiij.
A Egreſſa eſt autem dyna filia lye vt vi
deret mulieres regionis illi⁹. Quã
de pe. di. 5. cum vidiſſet ſichem filius emor euei pn
ca. au h.

ceps terre ſilius adamauit ✝ eam: ⁊ ra
puit ⁊ dormiuit cum illa:vi opprimens
virginem. Et conglutinata eſt anima Als ſup-
eius cum ea:triſtemqz deliniuit blandi eſt ✝ eam
cijs. Et pergens ad emor patrem ſuũ:ac 2.re.13.c.
cipe inquit mihi puellam hanc coniu
gem. Quod cum audiſſet iacob abſenti
bus filijs ⁊ in paſtu pecorum occupatis:
ſiluit donec redirẽt. Egreſſo autem emor
patre ſichem vt loqueretur ad iacob: ecce
filij eius veniebant de agro. Auditoqz ꝙ
acciderat irati ſunt valde:eo ꝙ fedam rẽ
operatus eſſet in iſrael:⁊ violata filia ia
cob rem illicitam perpetraſſet. Locutus ẽ
itaqz emor ad eos. Sichem filij mei adhe
ſit anima filie veſtre. Date eam illi vxorẽ
⁊ iungamus viciſſim connubia. Filias
veſtras tradite nobis:⁊ filias noſtras acci B
pite ⁊ habitate nobiſcum. Terra in pote
ſtate veſtra eſt:exercete negociamini ⁊ poſ
ſidete eam. Sed ⁊ ſichem ad patrem:⁊ ad
fratres eius ait. Inueniam gratiam co
ram vobis:⁊ quecunqz ſtatueritis dabo.
Augete dotem ⁊ munera poſtulare:⁊ libẽ
ter tribuam quod petieritis:tantum da
te mihi puellam hanc vxorem. Reſponde
runt filij iacob ſichem ⁊ patri eius in do
lo ſeuientes ob ſtuprum ſororis. Nõ poſ
ſumus facere qđ petitis:nec dare ſororem
noſtram homini incircunciſo:qđ illici
tum ⁊ nefarium eſt apud nos. Sed in hoc
valebimus federari ſi volueritis eſſe ſimi
les noſtri:⁊ circuncidatur in vobis om
nis maſculini ſexus:tũc dabimus ⁊ ac
cipiemus mutuo filias veſtras ac nr̃as:
⁊ habitabimus vobiſcum:erimuſqz vn⁹
populus. Si autem circũcidi nolueritis
tollemus filiam noſtram ⁊ recedemus.
Placuit oblatio eorum emor:⁊ ſichem fi
lio eius. Nec diſtulit adoleſcens quin ſta
tim quod petebatur expleret. Amabat.n. C
puellam valde:⁊ erat inclitus in omni
domo patris ſui. Ingreſſiqz portam vr
bis locuti ſunt ad populum. Uiri iſti pa
cifici ſunt:⁊ volunt habitare nobiſcum.
Negocientur in terra ⁊ exerceant eam:q̃
ſpacioſa ⁊ lata cultorib⁹ indiget. Filias
eorum accipiemus vxores:⁊ noſtras il
lis dabimus. Unum eſt quo differt tan
tum bonum. Si circuncidamus maſcu
los noſtros ritum gẽtis imitantes:⁊ ſub
ſtantia eorum ⁊ pecora ⁊ cuncta que poſſi

beſt noſtra erunt. Tantum in hoc acqe-
ſcamus: ⁊ habitantes ſimul: vnum effi-
ciamus populū. Aſſenſiq; ſunt omnes
circunciſis cunctis maribus. Et ecce die
D tertio quando grauiſſimus vulnerum
dolor eſt: arreptis duo filij iacob ſymeon
⁊ leui fratres dyne gladijs: ingreſſi ſunt
vrbem confidenter. Interfectiſq; omni-
bus maſculis emor ⁊ ſichem pariter ne-
cauerunt: tollentes dynā de domo ſichē
ſororē ſuam. Quibus egreſſis irruerunt
ſuper occiſos ceteri filij iacob: ⁊ depopula
ti ſunt vrbem in vltionē ſtupri: oues eo-
rum ⁊ armenta ⁊ aſinos: cunctaq; vaſtā-
tes qui in domibus ⁊ in agris erant: par
uulos quoq; eorum ⁊ vxores duxerunt
captiuas. Quibus perpetratis audacter:
iacob dixit ad ſymeon ⁊ leui. Turbaſtis
me: ⁊ odioſum feciſtis me chananeis ⁊
phereçeis habitatoribus terre huius.
Nos pauci ſumus: illi congregati percu
tient me: ⁊ delebor ego ⁊ domus mea. Re
ſponderunt. Nūquid vt ſcorto abuti de-
buere ſorore noſtra?

¶ Ca. Sūma. ¶ Jacob idola infodit ſub
terebinthum. Rachel moritur. Jacob iſ-
rael vocatur: naſcit beniamin: ruben cū
bala in lectum patris dormit: filij iacob
numerantur. Ca.xxxv.

Interea locutus eſt deus iacob. Sur-
A ge ⁊ aſcende bethel ⁊ habita ibi. Fac-
q; altare domino: q apparuit tibi quan-
do fugiebas eſau fratrem tuū. Jacob ve-
ro conuocata omni domo ſua: ait. Abij-
cite deos alienos qui in medio veſtri ſūt
⁊ mundamini: ac mutate veſtimenta ve-
ſtra. Surgite ⁊ aſcendamus in bethel: vt
faciamus ibi altare domino qui exaudi-
uit me in die tribulationis mee: ⁊ ſoci'
fuit itineris mei. Dederunt ergo ei om-
nes deos alienos quos habebant: ⁊ inau-
res que erant in auribus eorum. At ille
infodit + eas ſubter terebinthū que eſt
Al's + ea poſt vrbē ſichem. Cumq; profecti eſſent
terror + dei inuaſit omnes per circui-
Al' + dñi tum ciuitatis: ⁊ non ſunt auſi perſequi
recedētes. Venit igitur iacob luçan que
eſt in terra chanaam cognomento bethel
ipſe ⁊ omnis populus cū eo. Edificauit
Al's ſup. q; ibi altare: ⁊ appellauit nomen loci +
eſt + illi' illius domus dei. Ibi enī apparuit ei de-
us cum fugeret fratrem ſuum. Eodē au-
tem tempore mortua eſt + debora nutrix
rebecce: ⁊ ſepulta eſt ad radices bethel ſub-
ter quercum vocatumq; eſt nomen loci
illius quercus fletus. Apparuit autē ite-
rū deus iacob poſtq; reuerſus eſt de me-
ſopotamia ſyrie: + ⁊ venit in bethel: bene
dixitq; ei dicens. Nō vocaberis vltra ia-
cob: ſed iſrael erit nomen tuum. Et appel
lauit eum iſrael. Dixitq; ei. Ego de' om-
nipotens. Creſce ⁊ multiplicare: gentes ⁊
populi nationum ex te erunt. Reges de
lumbis tuis egredientur: terramq; quā
dedi habraam ⁊ iſaac: dabo tibi ⁊ ſemini
tuo poſt te. Et receſſit ab eo. Ille vero ere-
xit titulum lapideum in loco quo locu-
tus fuerat ei deus: libans ſuper eum liba-
mina: ⁊ effundens oleum vocanſq; no-
men loci illius bethel. Egreſſus autē in-
de venit verno tempore ad terrā que du
cit effratam. In qua cum parturierit ra-
chel ob difficultatē partus periclitari ce-
pit. Dixitq; ei obſtetrix Noli timere: q
⁊ hunc habebis filium. Egrediente autē
anima pre dolore ⁊ imminēte iā mor-
te: vocauit nomen filij ſui benoni id eſt
filius doloris mei. Pater vero appella-
uit eum beniamin id eſt filius dextre.
Mortua eſt ergo rachel: ⁊ ſepulta eſt in
via que ducit effratā: hec eſt bethleē. Ere-
xitq; Jacob titulum ſuper ſepulchrum
eius. Hic eſt titulus monumenti rachel
vſq; in preſentem diem. Egreſſus inde
fixit tabernaculum trans turrem gregis
Cumq; habitaret in illa regione: abijt
ruben: ⁊ dormiuit cum bala concubi-
na patris ſui. Quod illum minime la-
tuit. Erant autem filij iacob duodecim.
Filij lye primogenitus ruben ⁊ ſymeon
⁊ leui: iudas ⁊ iſachar ⁊ çabulon. Filij
rachel ioſeph ⁊ beniamin. Filij bale an-
cille rachelis: dan ⁊ neptalim. Filij çel-
phe ancille lye gad ⁊ aſer. Hi ſunt filij ia-
cob qui nati ſunt ei in meſopotamia ſy-
rie. Venit etiam ad iſaac patrem ſuum
in mambre ciuitatem arbee: hec eſt he-
bron in qua peregrinatus eſt habraam ⁊
iſaac. Et completi ſunt dies iſaac centū
octoginta annorum: conſumptuſq; eta-
te mortuus eſt: ⁊ appoſit' eſt populo ſuo
ſenex ⁊ plenus dierū. Et ſepelierunt eū
eſau ⁊ iacob filij ſui.

¶ Ca. Sū. ¶ Eſau a fratre ſeparatur: Generationis Eſau diuerſi duces numerantur. Ca. xxxvj.

HE autē ſunt gnātiones eſau: ipſe eſt edom: Eſau accepit vxores de filiab⁹ chanaan: ada filiā elon ethei ⁊ oolibama filiam + ane filij ſebeon euei. Baſemath q̄q; filiā hiſmael ſororem nabaioth. Peperit aūt ada eliphaz. Baſemath gēuit + rahuel. Oolibama genuit iehus ⁊ ibelon ⁊ chore. Hi filij eſau q̄ nati ſunt ei in terra chanaan. Tulit aūt eſau vxores ſuas ⁊ filios ⁊ filias ⁊ oēm animā dom⁹ ſue ⁊ ſubſtantiam ⁊ pecora ⁊ cūcta q̄ habere poterat in terra chanaan: ⁊ abijt in alterā regionem: receſſitq; a fratre ſuo iacob. // Diuites enim erāt valde: ⁊ ſimul habitare nō poterant nec ſuſtinebat eos terra peregrinationis eoꝝ pre multitudine gregum. Habitauitq; eſau in monte ſeyr ipſe eſt edom. He aūt ſunt gnātiōes eſau patris edom in monte ſeyr: ⁊ hec nomina filiorum eius Eliphaz filius ada vxoris eſau + rahuel quoq; filius baſemath vxoris eius. Fueruntq; eliphaz filij theman: omar + ſephua: ⁊ gatham: ⁊ chenez ⁊ chore. Erat aūt thamna cōcubina ⁊ eliphaz filij eſau: q̄ peperit ei amalech. Hi ſunt filij ada vxoris eſau. Filij aūt + rahuel: naat ⁊ zara: zemna ⁊ meza. Hi filij baſemath vxoris eſau. Iſti quoq; erant filij oolibama filie anne filij + ſebeon vxoris eſau: quos gēuit ei: iehus ⁊ ibelon ⁊ chore. Hi duces filiorū eſau. Filij eliphaz p̄mogeniti eſau dux themā: dux omar: dux + ſephua dux chenez: dux chore: dux gathan: dux amalech. Hi filij eliphaz in terra edom ⁊ hi filij ada. Hi quoq; filij + rahuel filij Eſau dux naath: dux zara: dux zemna: dux meza. Hi aūt duces + rahuel: i terra edom. Iſti filij baſemath vxoris eſau. Hi aūt filij oolibama vxoris eſau: dux ihe⁹: dux ihelon: dux chore. Hi duces oolibama filij ane vxoris eſau. Iſti ſunt filij eſau: ⁊ hi duces eorum: ipſe edom. Iſti ſunt filij ſeyr horrei habitatoris terre: iothan ⁊ ſobal ⁊ ſebeō ⁊ anan ⁊ diſon ⁊ eſer ⁊ diſan. Hi duces horrei filij ſeyr: in terra edom. Facti ſunt āt filij lothan: horrei + ⁊ emam. Erat aūt ſoror lothan thamna. Et iſti filie ſobal: aluhan ⁊ maneth: ⁊ ebal ⁊ ſephi ⁊ onan. Et hi filij ſebeon achta ⁊ + anan. Iſte eſt + anan q̄ inuenit aquas calidas in ſolitudine: cū paſceret aſinas ſebeon patris ſui. Habuitq; filium diſan ⁊ filiā oolibama. Et iſti filij diſan: abdam ⁊ ieſban ⁊ iethran ⁊ charan. Hi quoq; filij eſer: + balaannan ⁊ + zeuan ⁊ achan. Habuit autē filios diſan: hus ⁊ aran. Hi duces horreorum. Dux lothan: dux ſobal: dux ſebeon: dux ana: dux diſon: dux eſer: dux diſan. Iſti duces horreorū q̄ imperauerunt in terra ſeyr. Reges aūt q̄ regnauerunt in terra edom: anteq̄ haberent regem filij iſrael: fuerunt hi: Balach filius beor: nomenq; vrbis eius denaba. Mortuus eſt aūt balach ⁊ regnauit pro eo iobab filius zare de boſra. Cūq; mortuus eſſet iobab: regnauit ꝓ eo huſan de terra themanoꝝ. Hoc quoq; mortuo regnauit ꝓ eo adad filius badadi q̄ percuſſit madian in regiōe moab ⁊ nomen vrbis eius auith. Cūq; mortuus eſſet adad: regnauit ꝓ eo ſemla de maſerecha. Hoc quoq; mortuo: regnauit pro eo ſaul de fluuio rehoboth. Cūq; ⁊ hic obiiſſet: ſucceſſit i regnū balanan filius achbor. Iſto quoq; mortuo: regnauit pro eo adad: nomēq; vrbis ei⁹ phou. Et appellabatur vxor eius meezabel filia matreth filie mizaab. Hec ergo nomina ducum eſau in cognationibus ⁊ locis ⁊ vocabulis ſuis. Dux thamna: dux aluhas dux ietheth: dux oolibama: dux ela: dux phinō: dux cenez: dux theman: dux mabſar: dux mabdiel: dux hyram. Hi duces edom habitātes in terra imperij ſui: ipſe eſt eſau pater idumeorum. Habitauit autē iacob in terra chanan in qua pr̄ ſuus peregrinatus eſt ⁊ he ſunt gnātiones ei⁹.

Alias + ana.

Alſo + ba alan.

Al. + cze uan.

D

¶ Ca. Sū. ¶ Joſeph frēs ſuos apud prēs accuſat: inuidēt ioſeph. ſomnia videt fra.

tribꝰ narrat: iſmaelitis vẽdit̃. Ca.xxxvij.

A Ioſeph cum ſedecim eſſet annorum
paſcebat gregem cũ fratribꝰ ſuis ad-
huc puer: ⁊ erat cum filijs bale ⁊ zelphe
vxorum patris ſui. Accuſauitq̧ fratres
ſuos apud patrẽ crimine peſſimo. Iſrael
aũt diligebat ioſeph ſup oẽs filios ſuos: eo
ꝙ in ſenectute genuiſſet eũ. Fecitq̧ ei tu
nicã polymitã. Videntes aũt frẽs eiꝰ ꝙ a
prẽ plus cunctis filijs amaretur: oderãt
Als. pacificum — eum nec poterant ei qcq̃ pacifice loqui.
Accidit quoq̧ vt viſum ſomniũ referret
fratribus ſuis: que cauſa maioris odij ſe
B minarium fuit. Dixitq̧ ioſeph fratribus
ſuis. Audite ſomniũ meũ qđ vidi. Pu-
Alias colligar. — tabã nos ligare manipulos in agro: ⁊
quaſi ꝯſurgere manipulũ meũ ⁊ ſtare: ve
Als. ſtatem. — ſtroſq̧ manipulos circũſtantes adorare
manipulũ meũ. Rñderunt fratres eius.
Nunqd rex nr̃ eris aut ſubijciemur di-
tioni tue? Hec ergo cã ſomniorũ atq̧ ſer
monũ inuidie ⁊ odij fomitẽ miniſtra-
C uit. Aliud quoq̧ vidit ſomniũ: qđ nar-
rans fratribus ait. Vidi p ſomniũ quaſi
ſolem ⁊ lunã ⁊ ſtellas vndecim adorare
me. Quod cũ patri meo ⁊ fratribꝰ retuliſ
Als. ſuper eſt ſuꝰ. — ſet increpauit eũ pr̃ ſuus: ⁊ dixit. Quid
ſibi vult hoc ſomniũ quod vidiſti. Num
ego ⁊ mr̃ tua ⁊ fratres tui adorabimꝰ te
ſup terrã? Inuidebãt igit̃ ei fratres ſui:
pr̃ vero rem tacitus ꝯſiderabat. Cũq̧ fra
tres illius in paſcẽdis gregibꝰ pr̃is mo-
rarent̃ in ſichem: dixit ad eũ iſrael. Frẽs
tui paſcunt oues in ſichimis: veni mittã
1. reg. 3. c — te ad eos. Quo rñdente/ pſto ſum: ait. Va
de ⁊ vide ſi cũcta pſpa ſint erga frẽs tu
os ⁊ pecora: ⁊ renũcia mihi qđ agat̃. Miſ
ſus de valle hebron venit in ſichem. Inue
nitq̧ eũ vir errantẽ in agro: ⁊ interroga
uit qđ quereret. At ille rñdit. Frẽs meos
D quero. Indica mihi vbi paſcãt greges. Di
xitq̧ ei vir. Receſſerũt de loco iſto. Audi-
ui aũt eos dicentes. Eamus in dothaim.
Perrexit itaq̧ ioſeph poſt frẽs ſuos: ⁊ in-
uenit eos in dothaim. Qui cũ vidiſſent eũ
Sup. 21. b — pcul: anteq̃ accederet ad eos cogitauerũt
mã. 12. b — illum occidere: ⁊ mutuo loquebant̃. Ec-
Lu. 20. a. — ce ſomniator venit. Venite occidamus
infra eo. — eũ: ⁊ mittamꝰ in ciſternã veterẽ: dicemuſ
q̧: fera peſſima deuorauit eũ? Et tũc appa
rebit qđ illi pſint ſomnia ſua. Audiẽs au
tẽ hec ruben: nitebat̃ liberare eũ de mani-
bus eorũ: ⁊ dicebat. Nõ interficiamꝰ alas
eius: nec effundamus ſanguinẽ eiꝰ: ſꝫ
pijcite eũ in ciſternã veterẽ que eſt in
ſolitudine: manuſq̧ veſtras ſeruate ino
xias. Hoc aũt dicebat volẽs eripe eũ de ma
nibus eorũ: ⁊ reddere patri ſuo. Cõfeſtim
igit̃ vt puenit ad fratres ſuos: nudauerũt
eũ tunica talari ⁊ polymita: miſeruntq̧
eũ in ciſternã veterẽ q̃ nõ hẽbat aqua. Et
ſedentes vt comederent panem viderũt
hiſmahelitas viatores venire de galaad et
camelos eorũ portãtes aromata ⁊ reſinã ⁊
ſtacten in egyptũ. Dixit ergo iudas fra-
tribus ſuis. Quid nobis pdeſt ſi occide-
rimꝰ fratrẽ nr̃m: ⁊ celauerimus ſangui-
nem ipſius? Melius eſt vt venundet̃ hiſ
maelitis: ⁊ manus nr̃e non polluantur.
Frater enim ⁊ caro nr̃a eſt. Acquieuerũt
frẽs ſermonibus illius: ⁊ pretereuntibus
madianitis negociatoribꝰ extrahentes eũ
de ciſterna vendiderũt eũ hiſmaelitis vi-
ginti argẽteis. Qui duxerunt eũ in egy-
ptum. Reuerſuſq̧ ruben ad ciſternã non
inuenit puerũ: ⁊ ſciſſis veſtibus pergẽs
ad fratres ſuos: ait. Puer non comparet:
⁊ ego quo ibo? Tulerunt aũt tunicã eiꝰ
⁊ in ſanguinem hedi quẽ occiderant tin
xerunt: mittentes qui ferrent ad patrem
⁊ dicerent. Hanc inuenimus: vide vtrũ
tunica filij tui ſit an non? Quã cum co-
gnouiſſet pater: ait. Tunica filij mei ẽ. Fe
ra peſſima comedit eum: beſtia deuorauit
ioſeph. Sciſſiſq̧ veſtibus: indutus eſt ci
licio: lugens filium ſuum multo tempo
re. Congregatis aũt cunctis liberis eius
vt lenirent dolorem patris: noluit conſo
lationem accipere: ſed ait. Deſcendam ad
filium meũ lugens in infernũ. Et illo p-
ſeuerãte in fletu: madianite vendiderũt
ioſeph in egypto phutifari eunucho pha
raonis magiſtro militum.

¶ Ca. Sũma. ¶ De iuda ⁊ fratribꝰ eius
⁊ Thamar nuru ſua. Ca.xxxviij.

Eodem tempore deſcendens iudas a
fratribus ſuis: diuertit ad virum
odolamitem nomine hyrã. Viditq̧ ibi
filiam hominis chananei vocabulo ſue. Et
accepta vxore ingreſſus eſt ad eã. Que cõ
cepit ⁊ peperit filium: ⁊ vocauit nomẽ eiꝰ
her. Rurſumq̧ concepto fetu natũ filiũ
vocauit onam. Tertiũ quoq̧ peperit quẽ
appellauit ſela. Quo nato: parere vltra ceſ-

tauit. Dedit aūt iudas vxorē primogeni
to ſuo her nomine thamar. Fuit quoq;
her primogenitus iude neq̄ in cōſpectu
dñi: ⁊ ideo ab eo occiſus eſt. Dixit ergo iu
das ad onam filium ſuum. Ingredere ad
vxorem fratris tui: ⁊ ſociare illi vt ſuſci-
tes ſemen fratri tuo. Ille ſciens nō naſci
ſibi filios introitus ad vxorem fratris ſui
ſemen fundebat in terrā: ne liberi fratris
nomine naſcerentur. Et idcirco percuſſit
eum dñs: eo q̄ rē deteſtabilē faceret. Quā-
obrē dixit iudas thamar nurui ſue. Eſto
vidua in domo pr̄is tui: donec creſcat ſela
filius meus. Timebat enī ne ⁊ ipſe mo
reref ſicut ⁊ fratres eius. Que abijt: ⁊ ha-
bitauit in domo patris ſui. Euolutis aūt
multis annis mortua eſt ſue vxor iude.
Qui poſt luctū cōſolatione ſuſcepta aſcē
debat ad tonſores ouiū ſuarū ipſe ⁊ hy
ras opilio gregis odolamita in thānas.
Nunciatūq; eſt thamar q̄ ſocer illi⁹ aſcen
deret in thamnas ad tondendas oues.
Que depoſitis viduitatis veſtibus: aſſum
pſit teriſtrum: ⁊ mutato habitu ſedit in
biuio itineris quod ducit thamnā: eo q̄
creuiſſet ſela: ⁊ nō eum accepiſſet maritū.
Quam cū vidiſſet iudas: ſuſpicatus ē eē
meretricem. Operuerat enim vultū ſuū
ne agnoſceretur. Ingrediensq; ad eam:
ait. Dimitte me vt coeam tecū. Neſciebat
enim q̄ nurus ſua eſſet. Qua rn̄dente: qd
dabis mihi vt fruaris cōcubitu meo di-
xit. Mittā tibi edū de gregib⁹. Rurſum-
q; illa dicēte: patiar quod vis: ſi dederis
mihi arabonē donec mittas qd̄ pollliceris
Ait iudas. Quid tibi vis pro arabone da
ri? Reſpondit. Annulum tuū ⁊ armillā
⁊ baculū quē manu tenes. Ad vnū igit̄
coitum mulier concepit. Et ſurgēs abijt.
Depoſitoq; habitu quē ſumpſerat: indu-
ta eſt viduitatis veſtibus. Miſit aūt iu-
das hedum per paſtorē ſuum odolamitē
vt reciperet pignus qd̄ dederat mulieri.
Qui cū non inueniſſet eā: interrogauit
homines loci illi⁹. Ubi eſt mulier que ſe
debat in biuio? Rn̄dentibus cunctis: nō
fuit in loco iſto meretrix reuerſus eſt ad
iudam: ⁊ dixit ei. Non inueni eam. Sed
⁊ homines loci illius dixerunt mihi: nū
q̄ ſediſſe ibi ſcortum. Ait iudas. Habeat
ſibi. Certe mēdacij arguere nos non pōt.
Ego miſi hedū quem ꝓmiſerā: ⁊ tu nō
inueniſti eam. Ecce aūt poſt tres menſes
nunciauerunt iude: dicentes. Fornicata 56. di. ca.
eſt thamar nurus tua: ⁊ videt̄ vter⁹ illi⁹ domin⁹.
intumeſcere. Dixitq; iudas. Producite de ꝯſe. di.
eam vt cōburatur. Que cū duceret̄ ad pe- 3. c. aquā.
nam: miſit ad ſocerū ſuū: dicens. De vi- in glo.
ro cuius hec ſunt: concepi. Cognoſce cu- B
ius ſit ānulus ⁊ armilla ⁊ baculus. Qui Apollo
agnitis muneribus: ait. Iuſtior me eſt: medic⁹
quia non tradidi eam ſela filio meo. At- floret.
tamen vltra non cognouit eam. Inſtāte Chiron
autem partu: apparuerūt gemini in vte- medic⁹
ro: atq; in ipſa effuſione infantium vn⁹ claret.
protulit manū: in qua obſtetrix ligauit 1. par. 2. a
coccinum dicens. Iſte egredietur prior. Mat. 1. a
Illo vero retrahente manū: egreſſus ē al- Uen⁹ im
ter. Dixitq; mulier. Quare diuiſa eſt pro pudiciſſi
pter te maceria. Et ob hanc cauſam voca- ma orbē
uit nomē eius phares. Poſtea egreſſus ſedauit.
eſt frater eius in cuius manu erat cocci-
num: quem appellauit zaram.

¶ Ca. Sūma. ¶ De ioſeph ⁊ phutiſare
domino ſuo eunucho pharaonis: ioſeph
tentatur a domina ſua per dies plurimos
nec conſentit: reliquit pallium: tandem
incarceratur. Ca. xxxix.

Igitur ioſeph ductus eſt in egyptū:
emitq; eum phutiſar eunuch⁹ pha- A
raonis princeps exercitus ſui: vir egyp- 11. q. 3. ſi-
tius de manu hiſmaelitarum: a quibus cut eu-
perductus erat. Fuitq; dominus cū eo: nuchus.
⁊ erat vir in cunctis proſpere agens. ha-
bitauitq; in domo domini ſui. q optime
nouerat dn̄m eſſe cum eo: ⁊ omnia que
gereret ab eo dirigi in manu illius. In-
uenitq; ioſeph gratiā coram dn̄o ſuo: ⁊
miniſtrabat ei. A quo ꝓpoſitus omnib⁹
gubernabat creditā ſibi domū: ⁊ vniuer
ſa que ei ⁊ tradita fuerant. Benedixitq;
dn̄s domui egyptij ꝓpter ioſeph ⁊ mul-
tiplicauit tā in edibus q̄ in agris cū- Mo. ⁊ tre
ctam eius ſubſtātiā. Nec quicq̄ aliud no B
uerat: niſi panē quo veſcebatur. Erat au
tē ioſeph pulchra facie ⁊ decor⁹ aſpectu.
Poſt multos itaq; dies: iniecit domina 1. Regū
ſua oculos ſuos in ioſeph ⁊ ait. Dormi 16. b.
mecū. Qui nequaq̄ acquieſcēs operi nepha infra eo.
rio: dixit ad eā Ecce dn̄s meus omnib⁹
mihi traditis ignorat qd̄ hēat in domo
ſua: nec q̄cq̄ eſt quod non in mea ſit pote
ſtate: vel non tradiderit mihi ꝑter te que
vxor eius es. Quomodo ergo poſſum hoc

malū facere:⁊ peccare in dñm meū?Hu
Alias ſup. iuſcemodi verbis ꝑ ſingulos dies ✝ loq̄
eſt ✝ loq̄. bantur:⁊ mulier moleſta erat adoleſcen-
bant. ti:⁊ ille recuſabat ſtuprū. Accidit autem
C quadā die vt itraret ioſeph domū:⁊ ope-
ris qppiā abſq3 arbitris faceret:⁊ illa ap-
prehenſa lacinia veſtimenti eius diceret.
Dormi mecū. Qui relicto in manu eiꝰ
pallio fugit:⁊ egreſſus eſt foras. Cūq3 vi-
ſupra eo. diſſet mulier veſtē in manibꝰ ſuis ⁊ ſe eē
cōtemptam:vocauit ad ſe homines domꝰ
ſue:⁊ ait ad eos. En introduxit viꝝ hebre
um:vt illuderet nobis. Ingreſſus eſt ad
Alias ✝ me vt ✝ coiret mecū. Cumq3 ego ſuccla-
dormi- maſſem ⁊ audiſſet vocē meā:reliquit pal-
ret. liū qd̄ tenebā:⁊ fugit foras. In argumē-
D tum ergo fidei retentū palliū oſtendit
marito reuertēti domū:⁊ ait. Ingreſſus
eſt ad me ſeruus hebreus quē adduxiſti:
vt illuderet mihi. Cūq3 audiſſet me cla-
mare reliquit pallium qd̄ tenebam ⁊ fu-
Alias ✝ git foras. His auditis dñs ⁊ ✝ nimium
multū. credulus verbis coniugis iratus eſt val
de:tradiditq3 ioſeph in carcerē vbi vin-
cti regis cuſtodiebant:⁊ erat ibi clauſus.
Fuit aūt dñs cū ioſeph ⁊ miſertus eſt il
lius:⁊ dedit ei gratiam in conſpectu prin
cipis carceris. Qui tradidit in manu il-
lius vniuerſos vinctos q in cuſtodia te-
nebātur:⁊ quicquid fiebat ſub ipſo erat:
nec nouerat aliquid cunctis ei creditis.
Dominus enim erat cum illo:⁊ omnia
opera eius dirigebat.
¶ Cap. Sūma. ¶ De duobus eunuchis
pharaonis ⁊ ſomnijs eorum:⁊ natalitio
die pharaonis. Ca. xl.
A His itaq3 geſtis accidit vt peccarent
duo eunuchi:pincerna regis egy-
pti ⁊ piſtor domino ſuo. Iratuſq3 contra
eos pharao:nam alter pincernis preerat:
alter piſtoribus:miſit eos in carcerē prin
cipis militum in quo erat vinctus ⁊ io
ſeph. At cuſtos carceris tradidit eos io-
ſeph:qui ⁊ miniſtrabat eis. Aliquantu-
lum tpis fluxerat:⁊ illi in cuſtodia tene
bantur. Uideruntq3 ambo ſomniū no-
cte vna:iuxta interpretationē congruam
ſibi. Ad quos cū introiſſet ioſeph mane
⁊ vidiſſet eos triſtes ſciſcitatus eſt eos di
B cens. Cur triſtior eſt hodie ſolito facies ve
ſtra? Qui reſponderunt. Somnium vi-
dimus:⁊ non eſt qui interpretetur no-
bis. Dixitq3 ad eos ioſeph. Nunquid nō
dei eſt interpretatio? Referte mihi qd̄ vi-
deritis. Narrauit prior prepoſitꝰ pincer-
narum ſomnium ſuum. Uidebam co-
ram me vitē in qua erant tres propagi-
nes creſcere paulatim in gemmas:⁊ poſt
flores vuas matureſcere calicēq3 pharao
nis in manu mea. Tuli ergo vuas ⁊ ex-
preſſi in calicem quem tenebam:⁊ tradi
di poculū pharaoni. Reſpondit ioſeph:
hec eſt interpretatio ſomnij. Tres propa-
gines tres adhuc dies ſunt:poſt quos re-
cordabit pharao ✝ miniſterij tui:⁊ reſti C
tuet te in gradum priſtinum:dabiſq3 ei
calicem iuxta officium tuum ſicut ante
facere conſueueras. Tm̄ memento mei
cum tibi bene fuerit:⁊ facies mecū miſe- Alias ✝
ricordiam vt ſuggeras pharaoni vt edu- magiſte-
cat me de iſto carcere:q: furtim ſublatus rij.
ſum de terra hebreoꝝ ⁊ hic innocēs in la
cū miſſus ſum. Uidens piſtorum magi-
ſter ꝙ prudēter ſomniū diſſoluiſſet:ait.
Et ego vidi ſomniū ꝙ tria caniſtra fari-
ne haberē ſup caput meū:⁊ in vno cani
ſtro ꝙ erat excelſius portare me putabam
oēs cibos q fiunt arte piſtoria aueſq3 co-
medere ex eo. Rn̄dit ioſeph. Hec eſt inter-
ꝓtatio ſomnij. Tria caniſtra tres adhuc
dies ſunt:poſt quos auferet pharao caput
tuū:ac ſuſpendet te in cruce ⁊ lacerabunt
volucres carnes tuas. Exinde dies tertiꝰ
✝ natalitius pharaonis erat. Qui faciēs
grande cōuiuiū pueris ſuis recordatꝰ eſt
inter epulas magiſtri pincernaꝝ ⁊ piſto-
rū principis:reſtituitq3 alteꝝ in locum D
ſuū vt porrigeret ei poculū:alterū ſuſpen
dit in patibulo:vt coniectoris veritas ꝓ-
baret. Et tn̄ ſuccedētibus ꝓſperis:ꝓpoſitꝰ Alias ✝
pincernaꝝ oblitus eſt interpretis. natalis

¶ Ca. Sũ. ¶ Pharao ſomniat: Joſeph
ſomniũ exponit: egypto ꝑ ꝑnif. filij ſibi
naſcunt̃: anni ſterilitatis veniũt. Ca. xlj.
POſt duos annos vidit pharao ſom-
nium. Putabat ſe ſtare ſuper fluuiũ
de quo aſcendebant ſeptẽ boues pulchre
⁊ craſſe nimis: ⁊ paſcebant in locis palu-
ſtribus. Alie quoqꝫ ſeptẽ emergebant de
flumine fede confecteqꝫ macie ⁊ paſcebã
tur in ipſa amnis ripa in locis virenti-
bus: deuorauerũtqꝫ eas quarum mira
ſpẽs ⁊ habitudo corporum erat. Experge-
factus pharao rurſum ✝ dormiuit: ⁊ vi-
dit alterũ ſomnium. Septem ſpice pul-
lulabãt in culmo vno plene atqꝫ formo-
ſe: alie quoqꝫ totidem ſpice tenues: ⁊ per
cuſſe vredine oriebantur deuorantes oĩꝫ
priorũ pulchritudinẽ. Euigilãs pharao
poſt quietem: ⁊ facto mane pauore pterri
tus: miſit ad oẽs coniectores egypti cun
ctoſqꝫ ſapiẽtes. Et acceſſitis narrauit ſõ-
nium: nec erat q interpretaret. Tunc de-
mũ reminiſcẽs magiſter pincernaꝝ ait.
Confiteor peccatũ meũ. Iratus rex ſeruis
ſuis me ⁊ magiſtrũ piſtorũ retrudi iuſ-
ſit in carcerem principis militũ vbi vna
nocte vterqꝫ vidimus ſomniũ: preſagiũ
futuroꝝ. Erat ibi puer hebreus eiuſdem
ducis militum famulus: cui narrantes
ſomnia: audiuimus quicqd poſtea rei ꝓ
bauit euẽtus. Ego enim redditus ſum
officio meo: ⁊ ille ſuſpenſus eſt in cruce.
Protinus ad regis imperiũ eductũ de
carcere ioſeph totonderunt: ac veſte mu-
tata obtulerunt ei. Cui ille ait. Vidi ſom
nia nec eſt q ediſſerat que audiui te ſapiẽ-
tiſſime cõijcere. Reſpondit ioſeph. Abſqꝫ
me deus rñdebit ꝓſpera pharaoni. Nar-
rauit ergo pharao que viderat. Putabaꝫ
me ſtare ſuper ripã fluminis: ⁊ ſeptẽ bo-
ues de amne cõſcendere pulchras nimis
⁊ obeſis carnibꝰ: que in paſtu paludis vi
recta carpebant. Et ecce aſſequebant̃ alie ſe
ptem boues intantũ deformes ⁊ macilẽte
vt nunqꝫ tales in terra egypti viderim.
Que deuoratis ⁊ cõſumptis prioribꝰ nul
lum ſaturitatis dedere veſtigiũ: ſed ſimi
li macie ⁊ ſqualore torpebant. Euigilans
rurſus ſopore depreſſus: vidi ſomniũ. Se-
ptem ſpice pullulabãt in culmo vno ple
ne atqꝫ pulcherrime. Alie quoqꝫ ſeptẽ te
nues ⁊ ꝑcuſſe vredine oriebant̃ e ſtipula
que priorũ pulchritudinẽ deuorauerũt.
Narraui cõiectoribus ſomniũ ⁊ nemo ẽ
qui ediſſerat. Reſpõdit ioſeph. Somniũ
regis vnũ eſt. Que facturus eſt deus oſtẽ-
dit pharaoni. Septẽ boues pulchre: ⁊ ſe- D
ptẽ ſpice plene: ſeptẽ vbertatis anni ſunt
eãdemqꝫ vim ſomnij ✝ cõprehẽdũt. Se- Als ✝ cõ
ptem quoqꝫ boues tenues atqꝫ macilen prehẽde-
te que aſcenderunt poſt eas: ⁊ ſeptẽ ſpice runt.
tenues ⁊ vento vrente ꝑcuſſe: ſeptẽ anni
venture ſunt famis q hec ordine cõplebũ
tur. Ecce ſeptem anni venient fertilitatis
magne in vniuerſa terra egypti quos ſe-
quent̃ ſeptem anni alij tante ſterilitatis
vt obliuioni tradat cũcta retro abundã-
tia. Conſumptura eſt enim fames oẽm
terram: ⁊ vbertatis magnitudinẽ pditu
ra eſt inopie magnitudo. Quod aũt vidi
ſti ſecundo: ad eandem rẽ ꝑtinens ſom-
niũ firmitatis iudicium eſt eo ꝙ fiat ſer-
mo dei: ⁊ velocius impleat. Nunc ergo ꝓ
uideat rex virũ ſapientẽ ⁊ induſtriũ ⁊ ꝑfi
ciat eum terre egypti: q conſtituat ꝓpoſi-
tos ꝑ cũctas regiones ⁊ quintam partẽ fru
ctuum per ſeptẽ annos fertilitatis q iam
nunc futuri ſunt: cõgreget in horrea ⁊ oẽ
frumentũ ſub pharaonis poteſtate cõdat: ⁊
ſeruetur qꝫ in vrbibus ⁊ preparet̃ future
ſeptem annoꝝ fami q oppreſſura eſt egy-
ptum: ⁊ non conſumetur terra inopia.
Placuit pharaoni conſiliũ ⁊ cunctis mi
niſtris eius. Locutuſqꝫ ẽ ad eos. Num in E
uenire poterimus talẽ virũ qui ſpũ dei
plenus ſit. Dixit ergo ad ioſeph. Qr oſtẽ-
dit tibi deus omnia que locutus es: nũ-
qd ſapientiorem ⁊ cõſimilem tui inuenĩ
re potero? Tu eris ſuper domũ meã: ⁊ ad
tui oris imperium cunctus populus obe
diet. Vno tm̃ regni ſolio ꝓcedã te. ✝ Di- Als ✝ di
xitqꝫ rurſus pharao ad ioſeph. Ecce cõſti cẽs qꝫ
tui te ſup vniuerſaꝫ terrã egypti. Tulit- Dañ. 2. g.
qꝫ ✝ ãnulũ de manu ſua ⁊ dedit eũ in ma Als ſup-
nu eius: veſtiuitqꝫ eũ ſtola biſſina: ⁊ col eſt ✝ qꝫ
lo torquem auream circũpoſuit. Fecitqꝫ
eum aſcendere ſup currũ ſuũ ſcd̃m: cla-
mante ꝓcone: vt oẽs coram eo genuflecte-
rent: ⁊ ꝓpoſitum eſſe ſcirent vniuerſe ter-
re egypti. Dixit quoqꝫ rex egypti ad ioſeph. F
Ego ſum pharao. Abſqꝫ tuo imperio nõ
mouebit quiſqꝫ manũ aut pedeꝫ in om-
ni terra egypti. Vertitqꝫ nomẽ eius: ⁊ vo
cauit eum lingua egyptiaca ſaluatorem
mundi.

Ms.+ Aſſenech mūdi. Deditq; illi vxorē + aſſeneẽ filiam
phutifaris ſacerdotis elioꝑoleos. Egreſſus eſt itaq; ioſeph ad terrā egypti. Triginta annoꝝ erat quādo ſtetit in conſpectu regis pharaonis ⁊ circuiuit oēs re-
// 23. q. 8. §. Quis in pn. i. giones egypti. Venitq; fertilitas ſeptem annoꝝ ⁊ in manipulos redacte ſegetes cōgregate ſunt in horrea egypti. Omnis ēt frugum abūdantia in ſingulis vrbibus condita eſt. Tantaq; fuit abūdantia tritici: vt arene maris coequaret: ⁊ copia menſuram excederet.
B Natiq; ſunt ioſeph filij
Infra. 46. c duo anteq̄ veniret fames: quos peperit ei aſſeneẽ filia phutifaris ſacerdotis elio poleos. Vocauitq; nomen primogeniti manaſſes dicens. Obliuiſci me fecit deus omniū laborū meoꝝ: ⁊ domꝰ patris mei. Nomen quoq; ſecūdi appellauit effraim:
5. q. 5. ca. non ois ibi exercet fame patriar. chas. dicēs. Creſcere me fecit deus in terra paupertatis mee. Igit̃ trāſactis ſeptē vbertatis annis qui fuerāt in egypto: ceperūt venire ſeptē anni inopie: quos predixerat ioſeph ⁊ in vniuerſo orbe fames pualuit. In cuncta etiam terra egypti fames erat. Qua eſuriente: clamauit ppl's ad pharaonē: alimenta petens. Quibꝰ ille rñdit. Ite ad ioſeph: ⁊ qcq̄d ipſe vobis dixerit: facite. Creſcebat autē quotidie fames in omni terra. Aperuitq; ioſeph vniuerſa horrea ⁊ vendebat egyptijs. Nā ⁊ illos oppreſſerat fames. Omneſq; prouincie veniebāt in egyptum vt emerent eſcas ⁊ malum inopie temperarent.

¶ Ca. Sū. ¶ Fratres ioſeph pro frumēto veniūt ioſeph dura loquitur. Symeō religat: ceteri redeūt: in ore ſaccorum pecuniam reperiunt: Beniamin petitur: pater denegat. Ca. xlij.

A
Ms. + fratribus. Audiens aūt iacob q̄ alimēta venderentur in egypto dixit + filijs ſuis.
5. q. 5. ca. non ois ibi exer. cet fame. Quare negligitis? Audiui q̄ triticū venundet̃ in egypto. Deſcēdite ⁊ emitte nobis neceſſaria: vt poſſimus viuere ⁊ non conſumamur inopia. Deſcendentes igit̃ fratres ioſeph decem vt emerent frumenta in egypto: beniamin domi retēto a iacob qui dixerat fratribꝰ eius ne forte in itinere quicq̄ patiatur mali: ingreſſi ſūt terram egypti cum alijs qui pergebāt ad emendum. Erat aūt fames in terra chanaan: ⁊ ioſeph erat princeps in terra egypti: ac ad eius nutum frumenta populis

vendebant̃. Cūq; adoraſſent eum fratres ſui ⁊ agnouiſſet eos: quaſi ad alienos du- B
rius loquebat̃: interrogās eos. Unde veniſtis? Qui rñderunt. De terra chanaan: vt emamus victui neceſſaria. Et tñ frēs ipſe cognoſcens nō eſt cognitus ab eis. Recordat̃ uſq; ſomnioꝝ que aliquādo viderat ait ad eos. Exploratores eſtis: vt videatis infirmiora terra veniſtis. Qui dixerūt. Non eſt ita dñe: ſed ſerui tui venerunt vt emerēt cibos. Oēs filij vnius viriſſimus. Pacifici venimus: nec + qcq̄ Ms. + vllas moliſ
famuli tui machinant̃ mali. Quibus ille mur inſidias.
reſpondit. Aliter eſt. Immunita terre huius conſiderare veniſtis. At illi dixerūt.
Duodecim inquiunt + fratres ſerui tui C
ſumus filij viri vnius in terra chanaan. Ms. non
Minimus cum patre nr̃o eſt: alius non hȝ + frēs
eſt ſup. Hoc eſt ait qđ locutꝰ ſuȝ. // Exploratores eſtis. Iam nunc experimentū veſtri capiā. Per ſalutē pharaonis nō egrediemini hinc: donec veniat frater veſter minimus. Mittite ex vobis vnū ⁊ adducat eum: vos autem eritis in vinculis donec probent̃ que dixiſtis: vtrū vera an falſa ſint. Alioquin per ſalutem pharaonis exploratores eſtis. Tradidit ergo illos cuſtodie tribus diebus. Die aūt tertio eductis de carcere ait. Facite que dixi: ⁊ viuetis. Deum enim timeo. Si pacifici eſtis D
frater veſter vnꝰ liget̃ in carcere: vos aūt abite: ⁊ ferte frumēta que emiſtis in domos veſtras: ⁊ fratrē veſtrū minimum ad me adducite: vt poſſim veſtros probare ſermones: ⁊ nō moriamini. Fecerūt vt dixerat: ⁊ locuti ſunt ad inuicē. Merito hec patimur: quia peccauimus in frēm noſtrū: videntes anguſtiā anime illius: dum deprecaretur nos ⁊ non audiuimꝰ. Idcirco venit ſuper nos iſta tribulatio. E quibus vnus ruben ait. Nunqd nō dixi vobis: nolite peccare in pueꝝ: ⁊ nō audiſtis
me? En ſanguis eius exquiritur. Neſciebāt E
eniȝ q̄ intelligeret ioſeph: eo q̄ per interpretē loqueret̃ ad eos. Auertitq; ſe parūper // ⁊ fleuit: ⁊ reuerſus locutꝰ eſt ad eos. Infra. 43. E
Tollenſq; ſymeon: ⁊ ligans illis preſentibus: iuſſit miniſtris vt implerent eorum ſaccos tritico: ⁊ reponerēt pecunias ſinguloꝝ in ſacculis ſuis: datis ſupra cibariis in via. Qui fecerūt ita. At illi por-

Marginalia: ≡ 22. q. 1. c. mouet. §. ſicut etiam.

Aperitoqꝫ vnꝰ ſacco vt daret iumēto pa-
bulum in diuerſorio contemplatus pe-
cuniam in ore ſacculi dixit fratribꝰ ſuis.
Reddita eſt mihi pecunia. En habetur in
ſacco. Et obſtupefacti turbatiqꝫ mutuo
dixerūt. Quidnam eſt hoc qđ fecit nobis
F deus? Veneruntqꝫ ad iacob patrem ſuum
in terra chanaan: ⁊ narrauerunt ei om-
nia que accidiſſent ſibi dicētes. Locutus
eſt nobis dominus terre dure: ⁊ putauit
nos exploratores eſſe prouincie. Cui re-
ſupra eo. ſpondimus. // Pacifici ſumus nec vllas
molimur inſidias. Duodecim frēs vno
patre geniti ſumus: vnus non eſt ſuper:
minimus cum patre noſtro eſt in terra
chanaan. Qui ait nobis. Sic ꝓbabo ꝙ pa-
cifici ſitis. Fratrē veſtrum vnum dimit-
tite apud me: ⁊ cibaria domibꝰ veſtris ne-
ceſſaria ſumite ⁊ abite. Fratrēqꝫ veſtrum
minimū adducite ad me: vt ſciam ꝙ nō
ſitis exploratores: ⁊ iſtū qui tenet in vin
G culis recipere poſſitis: ac deinceps q̄ vul-
tis emēdi habeatis licētiā. His dictis cū
frumēta effunderēt: ſinguli repperunt
in ore ſaccoꝝ ligatas pecunias. Exterritiſ-
qꝫ ſimul omnibus dixit pr̄ iacob. Abſqꝫ
liberis me eſſe feciſtis. Joſeph nō eſt ſup:
ſymeon tenetur in vinculis: ⁊ beniamin
auferetis. In me hec oīa mala reciderūt.
Cui rñdit ruben. Duos filios meos interfi-
Alias ſup. ce ſi nō reduxero illū tibi. Trade + illū
eſt + illū in manu mea: ego eū tibi reſtituam. At
Alias + cū ille. Non deſcēdet inquit filius meus vo-
biſcū frater eius mortuꝰ eſt ⁊ ipſe ſolus
remanſit. Si qđ ei aduerſitatis acciderit
in terra ad quā pergitis: deducetis canos
meos cū dolore ad inferos.

¶ Ca. Sū. ¶ Fratres redeūt in egyptū
cū beniamin: ſimul epulabant. Ca. xliij.

Interim fames oēm terram vehemē-
A ter premebat. Conſumptiſqꝫ cibis
quos ex egypto detulerant: dixit iacob ad
filios ſuos. Reuertimini ⁊ emitte nobis
pauxillū eſcaꝝ. Rñdit iudas. Denuncia-
uit nobis vir ille ſub + atteſtatione iuſiu-
randi dicēs. Non videbitis faciē meam:
Alias + te- niſi fratrem veſtrum minimum addu-
ſtificatōe xeritis vobiſcum. Si ergo vis eū mitte-
iurādi. re nobiſcum: pergemus pariter ⁊ eme-
mus tibi neceſſaria: ſi autē non vis nō
B ibimus. Vir enim vt ſepe diximꝰ: denū-
infra.44.c ciauit nobis: dicens. // Non videbitis fa-
ciem meam abſqꝫ fratre veſtro minimo.
Dixit eis iſrael. In meam hoc feciſtis mi-
ſeriam: vt indicaretis ei ⁊ aliū habere vos
fratrē? At illi reſponderunt. Interroga- Sparta
uit nos homo per ordinem noſtram pro- ſeu lace-
geniem: ſi pater viueret: ſi haberemus fra- demōia
trem. Et nos reſpondimus ei conſequē- cōdita in
ter iuxta id quod fuerat ſciſcitatus. Nun- grecia.
quid ſcire poteramus ꝙ dicturus eſſet:
adducite fratrē veſtrum vobiſcū. Judas
quoqꝫ dixit patri ſuo. Mitte puerū me-
cū vt proficiſcamur ⁊ poſſumus viuere:
ne moriamur nos ⁊ paruuli noſtri. Ego
ſuſcipio puerum: de manu mea require infra.44.G
illū. Niſi reduxero ⁊ + reddidero eum Alias + tra-
tibi: ero peccati reus in te omni tēpore. didero.
Si non interceſſiſſet dilatio iā vice alte- C
ra veniſſemus. Igit iſrael pater eorū di-
xit ad eos. Si ſic neceſſe eſt: facite qđ vul-
tis. Sumite de optimis terre + frugibꝰ
in vaſis vr̄is ⁊ deferte viro munera mo- Al. + fru-
dicū reſine ⁊ mellis ⁊ + ſtoracis ſtacten ⁊ ctibus.
terebinthi ⁊ amigdalaꝝ. Pecuniāqꝫ du- Alias + ſty-
plicem ferte vobiſcū ⁊ illam quā inue- racis.
niſtis in ſacculis reportate ne forte erro-
re factum ſit. Sed ⁊ fratrē veſtrū tollite
⁊ ite ad viꝝ. Deus autem meus omnipo-
tens faciat vobis eum placabilē: ⁊ remit- Alias ſup-
tat vobiſcū fratrē veſtrum quē tenet + in eſt + in
vinculis ⁊ hunc beniamin. Ego aūt quaſi vinculis
orbatus abſqꝫ liberis ero. Tulerunt ergo
viri munera ⁊ pecuniam duplicē ⁊ benia-
min. Deſcēderuntqꝫ in egyptum: ⁊ ſtete- D
rūt corā ioſeph. Quos cū ille vidiſſet ⁊
beniamin ſimul: precepit diſpenſatori do-
mus ſue dicēs. Introduc viros domum: Argꝰ rei
⁊ occide victimas ⁊ inſtrue conuiuiū: ſapientiſſi-
quoniā hodie mecū ſunt comeſturi me- mus na-
ridie. Fecit ille qđ ſibi fuerat imperatū: ⁊ uem cō-
introduxit viros domum. Ibiqꝫ exterri- didit.
ti dixerunt mutuo. Propter pecuniam
quā retulimus prius in ſaccis noſtris
introducti ſumus vt deuoluat in nos ca-
lumniam: ⁊ violēter ſubijciat ſeruituti
⁊ nos ⁊ aſinos noſtros. Quācobrē in ipſis
foribus accedētes ad diſpenſatorē locu-
ti ſunt. Oramus domine vt audias nos.
// Jam ante deſcendimus vt emeremus E
eſcas. Quibus emptis cum veniſſemꝰ ad ſup.42.F.
diuerſoriū aperuimus + ſaccos noſtros: Alias + ſac-
⁊ inuenimus pecuniam in ore ſaccorū: culos.
quā nunc eodē pondere reportauimus.

Sed ⁊ aliud attulimus argentū: vt, ema
mus que nobis neceſſaria ſunt. Non eſt
in noſtra conſciētia: q̄s poſuerit eam in
marſupijs noſtris. At ille reſpōdit. Pax
vobiſcū: nolite timere. Deus veſter ⁊ de⁹
patris veſtri: dedit vobis theſauros in ſac
Al's + ſac culis. cis + veſtris. Nam pecuniam quā dediſtis
mihi probatā ego habeo. Eduxitq̄ ad eos
ſymeon. Et introductis domum: attulit
Al's + pa bula. aquā ⁊ lauerunt pedes ſuos: deditq̄ + pa
bulum aſinis eoꝝ. Illi vero parabāt mu
nera donec ingrederet̄ ioſeph meridie.
Audierant enī q̄ ibi comeſturi eſſēt pa
F nē. Igit̄ ingreſſus eſt ioſeph domū ſuā:
obtulerūtq̄ ei munera tenentes in ma
Al's + eū nibus ſuis: ⁊ adorauerūt + proni in ter
Al's ſup. ram. At ille clemēter reſalutatis eis inter
eſt + eos rogauit + eos dicēs. + Sanus ne eſt pa
ſup. 29. a. ter veſter ſenex: de quo dixeratis mihi?
Al's + ſal uus. Adhuc viuit? Qui reſponderūt. Soſpes
eſt ſeruus tuus pater noſter. Adhuc vi
uit. Et incuruati adorauerunt eū. Attol
lens autē ioſeph oculos vidit beniamin
fratrem ſuū vterinū: ⁊ ait. Iſte eſt frater
veſter paruulus: de quo dixeratis mihi?
G Et rurſum. Deus inquit miſereatur tui
Al's ſup. fili mi. Feſtinauitq̄ + in domū q̄ꝛ com
eſt + in mota fuerāt viſcera eius ſuper fratre ſuo:
domus ⁊ erumpebant lachrymē: ⁊ introiens cu
ſ. 42. c. ⁊ biculū fleuit. Rurſumq̄ lota facie egreſ
infra. 45. a ſus: continuit ſe ⁊ ait. Ponite panes. Qui
bus appoſitis ſeorſum ioſeph: ⁊ ſeorſum
fratribus: egyptijs quoq̄ qui veſcebant̄
ſimul ſeorſum. Illicitū eſt enim egyptijs
comedere cum hebreis: ⁊ prophanū pu
tant huiuſcemodi conuiuiū. Sederunt
Al's + er go. + corā eo primogenitus iuxta primo
genita ſua: ⁊ minimus iuxta etatem ſuā.
Et mirabant̄ nimis ſumptis partibus
quas ab eo acceperāt. Maiorq̄ pars venit
beniamin: ita vt quinq̄ partib⁹ excederet. Bi
beruntq̄: ⁊ inebriati ſunt cum eo.

¶ Ca. Sm̄. ¶ De ſcipho repoſito ⁊ inuēto in ſacco beniamin: regreſſis fratribus iu das loqtur ad ioſeph. Ca. xliiij.

A Precepit autē ioſeph diſpenſatori do
mus ſue dicens. Imple ſaccos eorū
frumento quantū poſſunt capere ⁊ pone
pecuniam ſingulorꝝ in ſummitate ſacci.
Sciphum autē meū argēteum: ⁊ preciū
q̄d dedit tritici: pone in ore ſacci iunio
ris. Factūq̄ eſt ita. Et orto mane dimiſſi
ſunt cum aſinis ſuis. Iamq̄ vrbem exie
rant ⁊ proceſſerant paululū. + Tunc io Al's + &
ſeph accerſito diſpenſatore dom⁹ ait. Sur B
ge inquit ⁊ perſequere viros: ⁊ apprehen
ſis dicito. Quare reddidiſtis malum pro
bono? Sciphus quem furati eſtis: ipſe eſt
in quo bibit dominus meus: ⁊ in quo
+ augurari ſolet. Peſſimā rem feciſtis. Al's + au
Fecit ille vt iuſſerat: ⁊ + apprehenſis per guriari.
ordinem locutus eſt. Qui reſponderūt. + i. l. apprehenſiſq̄.
Quare ſic loquitur dominus noſter: vt
ſerui tui tantum flagitij commiſerint?
Pecuniam quā inuenimus in ſummi
tate ſaccorum reportauimus ad te de ter
ra chanaan. Et quomodo conſequēs eſt:
vt furati ſimus de domo domini tui au
rum vel argentum? Apud quemcunq̄
fuerit inuentum ſeruorum tuorum q̄d
queris moriatur: ⁊ nos erimus ſerui +
domini noſtri. Qui dixit eis. Fiat iuxta Al. + mei
veſtram ſententiam. Apud quemcūq̄ fue C
rit inuentum ipſe ſit ſeruus meus: vos
autem eritis innoxij. Itaq̄ feſtinato de
ponentes in terram ſaccos: aperuerunt
ſinguli. Quos ſcrutatus incipiens a ma
iore vſq̄ ad minimum: inuenit ſcyphū
in ſacco beniamin. At illi ſciſſis veſtibus
oneratiſq̄ rurſum aſinis: reuerſi ſunt
in oppidum. Primuſq̄ iudas cum fra
tribus ingreſſus eſt ad ioſeph. Necdum
enim de loco abierat. Omneſq̄ ante eū
pariter in terram corruerunt. Quibus
ille ait. Cur ſic agere voluiſtis? An igno D
ratis q̄ non ſit ſimilis mei in + augu 22. q. 2. ca.
randi ſcientia? Cui iudas. Quid reſpon q̄ ait.
debimus inquit domino meo vel quid Al's + au
loq̄mur: aut q̄d iuſte poterimus obtēde guriādi.
re? Deus inuenit iniquitatē ſeruorum de homi.
tuoꝝ. En oēs ſerui ſumus domini mei ca. latos &
⁊ nos ⁊ apud quē inuētus eſt ſcyphus. glo.
Rn̄dit ioſeph. Abſit a me: vt ſic agā. Qui
furatus eſt ſcyphum ipſe ſit ſeruus me⁹:
vos autē abite liberi ad patrē veſtrū. Acce
dēs autē propius iudas: confidēter ait.
Oro dn̄e audi me: vt loquar ſeruus tu⁹
verbum in aurib⁹ tuis: ⁊ ne iraſcaris fa
mulo tuo. Tu es enim poſt pharaonem
dn̄s me⁹. Interrogaſti prius ſeruos tuos E
habetis patrem aut fratrem: ⁊ nos reſpō
dimus tibi domino meo. Eſt nobis pa
ter ſenex: ⁊ puer paruulus q̄ in ſenectu
te illius natus eſt: cui⁹ vterin⁹ frater eſt

mortuus:⁊ ipſum ſolū habet mater ſua:pa
ter vero tenere diligit eū. Dixiſtiqꝫ ſer-
uis tuis. Adducite eum ad me:⁊ ponā
oculos meos ſuper illum. Suggeſſimus
tibi domino meo:non poteſt puer relin
quere patrem ſuum. Si enim illum di-
miſerit morietur. Et dixiſti ſeruis tuis.
Sup.43.a //Niſi venerit frater veſter minimus vo-
biſcum:non videbitis amplius faciem
F meā. Cum ergo aſcendiſſemus ad famu
lum tuū patrē noſtrū:narrauimus ei
omnia que locutus eſt dñs meus. Et di-
xit pater nr̄. Reuertimini:⁊ emite nobis
parum tritici. Cui diximus. Non poſſu-
mus ire. Si frater noſter minimus de-
ſcenderit nobiſcum ꝓficiſcemur ſimul:
alioquin illo abſente non audemus vi-
dere faciem viri. At ille rn̄dit. Vos ſcitis
ꝙ duos genuerit mihi vxor mea. Egreſ-
Sup.37.d ſus eſt vnus:⁊ dixiſtis// beſtia deuorauit
eum:⁊ hucuſqꝫ nō cōparet. Si tuleritis
⁊ iſtum ⁊ aliqd ei in via cōtigerit:deduce
G tis canos meos cū merore ad inferos. Igr̄
Sup.43.b ſi intrauero ad ſeruū tuū patrē noſtrū
⁊ puer defuerit:cū anima illius ex huius
anima dependeat:videritqꝫ eum non eē
nobiſcum morief:⁊ deducēt famuli tui
canos eius cum dolore ad inferos. Ego
ꝓprie ſeruus tuus ſū:qui in meā hūc
recipi fidem:⁊ ſpopondi dicēs. //Niſi redu
xero eum peccati reus ero in patrē om-
ni tēpore. Manebo itaqꝫ ſeruus tuꝰ pro
puero in miniſterio domini mei:⁊ puer
aſcendat cum fratribus ſuis. Non enim
poſſum redire ad patrē abſente puero:ne
calamitatis que oppreſſura eſt patrē me-
um teſtis aſſiſtam.

¶ Cap. Sū. ¶ Joſeph ſe fratribꝰ manife
ſtat:mādat ꝓ pr̄e mūera mittit. Ca.xlv.

A Non ſe poterat vltra cohibeř ioſeph
multis corā aſtātibꝰ. Unde prece-
Als ✝ co pit vt egrederent cuncti foras ⁊ nullus
gnitiōi: interẽſſet alienus ✝ agnitiōi mutue. Ele-
Sup. 42.c uauitqꝫ vocē //cum fletu quam audierūt
⁊.43.g. egyptij:omniſqꝫ domꝰ pharaonis:⁊ di-
22.q.2.ca. xit fratribꝰ ſuis. Ego ſū ioſeph. Adhuc
ꝙ ait. pater meus viuit. Non poterant reſpon
ibi exitꝰ dere fratres nimio ✝ terrore perterriti.
docuit. Ad quos ille clemēter:accedite inquit ad
Als ✝ ti- me. Et cum acceſſiſſent ꝓpe:ego ſum ait
more. ioſeph frater veſter quē vēdidiſtis in egy
B ptum. //Nolite pauere:neqꝫ vobis durū
eſſe videatur:ꝙ vēdidiſtis me in his re Infra.50.c
gionibus. Pro ſalute enim veſtra miſit
me deus ante vos in egyptum. Biennium
eſt enim ꝙ cepit fames in terra eſſe:⁊ ad-
huc quinqꝫ anni reſtāt quibus nec ara-
ri poterit nec meti. Premiſitqꝫ me deus C
vt reſeruemini ſuper terrā:⁊ eſcas ad vi
uēdum habere poſſitis. Non veſtro con-
ſilio:ſed dei voluntate huc miſſus ſum:q
fecit me quaſi patrem pharaonis ⁊ domi
num vniuerſe domus eius:ac principē
in omni terra egypti. Feſtinate ⁊ aſcendi
te ad patrem meum:⁊ dicetis ei. Hec mā
dat filius tuus ioſeph. Deus fecit me do
minum vniuerſe terre egypti. Deſcende
ad me ne ✝ moreris:⁊ habitabis in ter- Alias ✝
ra ✝ geſſen. Eriſqꝫ iuxta me tu ⁊ filij tui moria-
⁊ filij filiorum tuorū:oues tue ⁊ armē ris.
ta tua ⁊ vniuerſa que poſſides:ibiqꝫ te Als ✝ ieſ
paſcam. Adhuc enim quinqꝫ anni reſi ſen.
dui ſunt famis:ne ⁊ tu pereas ⁊ omnis Al. ✝ geſ
domus tua:⁊ oīa que poſſides. En oculi ſem.
veſtri ⁊ oculi fratris mei beniamin vi-
dent ꝙ os meum loquaf ad vos. Nuncia D
te patri meo vniuerſam gloriā meā:⁊
cuncta que vidiſtis in egypto. Feſtinate
⁊ adducite eū ad me. Cūqꝫ amplexatus
cecidiſſet in collum beniamin fratris ſuī
fleuit:illo quoqꝫ ſimiliter flente ſup col
lū eius. Oſculatuſqꝫ eſt ioſeph oēs fra-
tres ſuos:⁊ plorauit ſuper ſingulos. Poſt
que auſi ſunt loqui ad eū. Auditumqꝫ
eſt:⁊ celebri ſermone vulgatū in aula re
gis:venerunt fratres ioſeph. Et gauiſus
eſt pharao:atqꝫ omnis familia eius. Di- E
xitqꝫ ad ioſeph vt imperaret fratribꝰ ſuis
dicens. Onerantes iumenta:ite in terrā
chanaan:⁊ tollite inde patrem veſtrum ⁊
cognationē ⁊ venite ad me:⁊ ego dabo vo
bis omnia bōa egypti vt comedatis me
dullam terre. Precipe etiam vt tollāt pa
luſtra de terra egypti:ad ſubuectionē par
uulorum ſuoꝝ ac coniugum. Et dicito.
tollite patrem veſtrum ⁊ ꝓperate q̄nto-
tius venientes:nec dimittatis quicqꝫ de
ſuppellectili veſtra:quia omnes opes egy
pti veſtre erunt. Feceruntqꝫ filij iſrael vt
eis mandatum fuerat. Quibus dedit io- F
ſeph plauſtra:ſm̄ pharaonis imperium:
⁊ cibaria in itinere. Singulis quoqꝫ ꝓ-
ferri iuſſit binas ſtolas:beniamin vero
dedit trecentos argenteos cum quinqꝫ

ſtolis optimis: tantundẽ pecunie ꝛ veſtiũ mittẽs patri ſuo: addens, eis aſinos decem: qui ſubuehèrent ex omnibus diuitijs egypti: ꝛ totidem aſinas triticum in itinere: paneſq; portantes. Dimiſit ergo fratres ſuos: ꝛ proficiſcẽtibus ait. Ne iraſcamini in via. Qui aſcẽdentes ex egypto venerunt in terram chanaan ad patrem ſuum iacob ꝛ nunciauerunt ei dicẽtes ioſeph filius tuus viuit: ꝛ ipſe dominatur in omni terra egypti. Quo audito iacob: quaſi de graui ſomno euigilans: tamen non credebat eis. Illi + econtra referebant omnẽ ordinẽ rei. Cumq; vidiſſet plauſtra ꝛ vniuerſa que miſerat: reuixit ſpiritus eius: ꝛ ait. Sufficit mihi ſi adhuc ioſeph filius meus viuit: vadam ꝛ videbo illum anteq̃ moriar.

B — 22. q.j.ca. mouet .9. ſicut. et.v. poſt tus erat in iſmis d iudeis ca.penul. in glo. — Al's + cõtra.

¶ Ca. Sum. ¶ Jacob cum filijs ꝛ nepotibus in egyptum deſcẽdit: ioſeph patri occurrit. Ca.xlvj.

A Profectuſq; iſrael cũ omnibus que habebat venit ad puteum iuramenti. Et mactatis ibi victimis deo patris ſui iſaac: audiuit eum per viſionem nocte vocantem ſe ꝛ dicentem ſibi. Jacob iacob. Cui reſpondit. Ecce adſum. Ait illi deus. Ego ſum fortiſſimus deus patris tui. Noli timere: ſed deſcende in egyptum: quia in gẽtem magnam faciam te ibi. Ego deſcendam tecum illuc: ꝛ ego inde adducã te reuertẽtem. Joſeph quoq; ponet manus ſuas ſuper oculos tuos. Surrexit iacob autem a puteo iuramenti: tuleruntq; eum filij cum paruulis ꝛ vxoribus ſuis in plauſtris que miſerat pharao ad portandum ſenem: ꝛ omnia que poſſederat in terra chanaan. Venitq; in egyptum cũ omni ſemine ſuo filij eius ꝛ nepotes: filie ꝛ cuncta ſimul progenies. Hec ſunt autẽ nomina filiorum iſrael qui ingreſſi ſunt in egyptum ipſe cum liberis ſuis. Primogenitus ruben. Filij ruben enoch ꝛ phallu ꝛ eſrom ꝛ charmi. Filij ſymeon iamuel ꝛ + iamin ꝛ iāmi ꝛ ahod ꝛ iachin ꝛ ſaher ꝛ ſaul filius chananitidis. Filij leui gerſon ꝛ caath ꝛ merari. Filij iuda her ꝛ onan ꝛ ſela ꝛ phares ꝛ zara. Mortui ſũt autem her ꝛ onan in terra chanaan. Natiq; ſunt filij phares ꝛ eſrom ꝛ amul. Filij iſachar thola ꝛ phua ꝛ + iacob ꝛ ſemron. Filij zabulon ſareth ꝛ + ehelon ꝛ + iahelel. Hij filij lye quos genuit in meſopotamia ſyrie cum dyna filia ſua. Omnes anime filiorum eius ꝛ filiarum triginta tres. Filij gad: + ſephon ꝛ + aggi ꝛ eſebon ꝛ ſuni ꝛ heri ꝛ arodi ꝛ areli. Filij aſer: iemna ꝛ ieſua ꝛ ieſui ꝛ beria: ſara quoq; ſoror eorum. Filij beria heber ꝛ melchiel. Hi filij zelphe quã dedit laban lye filie ſue ꝛ hos genuit iacob ſedecim animas. Filij rachel vxoris iacob. Joſeph ꝛ beniamin. Natiq; ſunt ioſeph filij in terra egypti quos genuit ei + aſſeneth filia phutiphare ſacerdotis elyopoleos: manaſſes ꝛ ephraim. Filij beniamin: bela ꝛ + bechor ꝛ abel ꝛ gera naaman ꝛ + iechori ꝛ iethros ꝛ reſſe mophin ꝛ ophin ꝛ ared. hi. Filij rachel quos genuit iacob. Omnes anime quatuordecim. Filij dan + vſan. Filij neptalim iaſiel ꝛ guni ꝛ ieſer ꝛ + ſallem. Hi filij bale: quam dedit laban rachelis filie ſue ꝛ hos genuit iacob: omnes anime ſeptem. Cuncteq; anime que ingreſſe ſunt cum iacob in egyptũ: ꝛ egreſſe ſunt de femore illius abſq; vxoribus filiorum eius ſexaginta ſex. Filij autem ioſeph qui nati ſunt ei in terra egypti anime due. Omnes anime domus iacob que ingreſſe ſunt egyptum fuere ſeptuaginta. Miſit autem iacob iudam ante ſe ad ioſeph in egyptum: vt nũciaret ei: ꝛ ille occurreret in geſſen. Quo cum perueniſſet: iuncto ioſeph curru ſuo aſcendit obuiam patri ad eundem locum. Videnſq; eum irruit ſuper collum eius: ꝛ inter amplexus fleuit. Dixitq; pater ad ioſeph. Jam letus moriar quia vidi faciem tuam: ꝛ ſuperſtitem te relinquo. Et ille locutus eſt ad fratres ſuos: ꝛ ad oẽm domum patris ſui. Aſcendam ꝛ nunciabo pharaoni: dicamq; ei. Fratres mei ꝛ domus patris mei q erant in terra chanaan venerunt ad me: ꝛ ſunt viri paſtores ouiũ curamq; habent alendorum gregum. Pecora ſua ꝛ armenta ꝛ omnia que habere potuerunt adduxerunt ſecum. Cumq; vocauerit vos ꝛ dixerit: qđ eſt opus veſtrum: reſpondebitis. Viri paſtores ſumus ſerui tui ab infantia noſtra vſq; in preſens: ꝛ nos ꝛ patres noſtri. Hec autem dicetis vt habitare poſſitis in terra geſſen: q2 deteſtant egyptij omnes paſtores ouium.

¶ Ca. Sũ. ¶ Joſeph patrem ꝛ fratres ad

B — Exo.j.a.ꝛ 6.b. Nu. 26.a j.par.5.a. — Al's+iamini. — Al'+iob — Al's+balon.

Al's+iabel. — Al's+ſephion. — Al'+aggi. — Al'+iſane. — C ſup.41.g. — Al's+aſſenech. — Al's+bochor. — Alias + ichi. — Al's+raſim. — Alias + vſim. — Al's+ſillem. — deu.10.d — D

pharaonem introducit: ⁊ dat eis terram geſſen: egyptij cibos petunt ⁊ pecora ⁊ terram vendunt: quinta pars fructuum fit regis: iſrael adiurat ioſeph de ſua ſepultura. Ca. xlvij.

A Ingreſſus ergo ioſeph nūciauit pharaoni dicens. Pater meus ⁊ fratres oues eorum ⁊ armenta ⁊ cuncta que poſſident venerūt de terra chanaan: ⁊ ecce cōſiſtunt in terra geſſen. Extremos quoqꝫ fratrum ſuorum quinqꝫ viros cōſtituit coram rege. Quos ille interrogauit. Quid habetis operis? Reſponderunt. Paſtores ouium ſumus ſerui tui: ⁊ nos ⁊ patres noſtri. Ad peregrinandum in terram tuā venimus: quoniam non eſt herba gregibus ſeruorum tuorum: ingraueſcente fame ✝ in terra chanaan. Petimuſqꝫ vt eſſe nos iubeas ſeruos tuos in terra geſſen. Dixit itaqꝫ rex ad ioſeph. Pater tuus ⁊ fratres tui venerūt ad te. Terra egypti in cōſpectu tuo eſt: in optimo loco fac eos habitare: ⁊ trade eis terram geſſen. Quod ſi noſti in eis eſſe viros induſtrios: conſtitue illos magiſtros pecorum meorum.

Ms ✝ regione.

B

Terra geſſen eſt thebaida

Poſt hec introduxit ioſeph patrem ſuū ad regem: ⁊ ſtatuit eum coram eo. Qui benedicens illi: ⁊ interrogatus ab eo quot ſunt dies annorum vite tue: reſpondit. Dies peregrinationis vite mee centum triginta annorū ſunt parui ⁊ mali: ⁊ non peruenerunt vſqꝫ ad dies patrum meorum quibus peregrinati ſunt. Et benedicto rege egreſſus eſt foras.

C Ioſeph vero patri ⁊ fratribus ſuis dedit poſſeſſionem in egypto in optimo terre loco rameſſes: vt preceperat pharao: ⁊ alebat eos omnemqꝫ domum patris ſui: prebēs cibaria ſingulis. In toto enim orbe panis deerat: ⁊ oppreſſerat fames terram: maxime egypti ⁊ chanaan. E quibus omnem pecuniam cōgregauit pro venditione frumenti: ⁊ intulit eam in erarium regis. Cūqꝫ defeciſſet ✝ emptoribus precium: venit cuncta egyptus ad ioſeph dicens. Da nobis panes. Quare morimur coram te: deficiēte pecunia? Quibus ille reſpōdit. Adducite pecora veſtra: ⁊ dabo vobis pro eis cibos: ſi precium non habetis.

Ms ✝ emptoris.

D Que cum adduxiſſent: dedit eis alimēta pro equis ⁊ ouibus ⁊ bobus ⁊ aſinis: ſuſtentauitqꝫ eos illo anno pro cōmutatione pecorum. Venerunt quoqꝫ anno ſecundo: ⁊ dixerunt ei. Non celamus ✝ domino noſtro: qꝫ deficiente pecunia pecora ſimul defecerunt: nec clam te eſt: qꝫ abſqꝫ corporibus ⁊ terra nihil habeamus. Cur ergo moriemur te vidēte? Et nos ⁊ terra noſtra tui erimus. Eme nos in ſeruitutem regiam ⁊ prebe ſemina: ne pereunte cultore redigatur terra in ſolitudinem.

Ms ✝ dominum noſtrum.

E Emit igitur ioſeph omnē terram egypti vendentib⁹ ſingulis poſſeſſiones ſuas pre magnitudine famis. Subiecitqꝫ eam pharaoni: ⁊ cunctos populos eius a nouiſſimis terminis egypti vſqꝫ ad extremos fines ei⁹: preter terram ſacerdotum que a rege tradita fuerat eis. Quibus ⁊ ſtatuta cibaria ex horreis publicis prebebantur ⁊ idcirco non ſunt compulſi vendere poſſeſſiones ſuas.

23. q. 8. c. tributum. 9. quā uis de immunita. nō min⁹ p archip. de cēſi. c. ... 2. eſdre c. 8

Dixit ergo ioſeph ad populos. En vt cernitis ⁊ vos ⁊ terram veſtrā pharao poſſidet: accipite ſemina et ſerite agros: vt fruges habere poſſitis. Quintam partem regi dabitis: quattuor reliquas permitto vobis in ſementem ⁊ in cibum familijs ⁊ liberis veſtris.

F Qui reſponderunt. Salus noſtra in manu tua eſt. Reſpiciat nos tm̄ domin⁹ noſter: ⁊ leti ſeruiemus regi. Ex eo tempore vſqꝫ in preſentem diem in vniuerſa terra egypti regibus quinta pars ſoluitur. Et factum eſt quaſi in legem: abſqꝫ terra ſacerdotali: que libera ab hac conditione fuit. Habitauit ergo iſrael in egypto: id eſt in terra geſſen: ⁊ poſſedit eam: auctuſqꝫ eſt ⁊ multiplicatus nimis: et vixit in ea decem ⁊ ſeptem annis.

G Factiqꝫ ſunt omnes dies vite illius centum quadraginta ſeptem annorum. Cumqꝫ appropinquare cerneret diem mortis: vocauit filium ſuum ioſeph: ⁊ dixit ad eū. Si inueni gratiam in conſpectu tuo // pone manum tuam ſub femore meo: ⁊ facies mihi miſericordiam ⁊ veritatem: vt non ſepelias me in egypto: ſed dormiam cum patribus meis: ⁊ auferas me de terra hac: condaſqꝫ in ſepulchro maiorum ✝ meorum. Cui reſpondit ioſeph. Ego faciam quod iuſſiſti. Et ille. // Iura ergo inquit mihi. Quo iurante adorauit iſrael dominum conuerſus ad lectuli caput.

ſup. 24. a

Ms ✝ ſepulchro ✝ meorum. ſup. 25. d.

¶ Capituli ſũmarium. ¶ Iacob egrotat: filijs ioſeph benedicit: ephraim manaſſe pponit: v: bẽ ſichem ioſeph filio ſpãliter donat. Ca. xlviij.

A His itaq; tranſactis nunciatum eſt ioſeph q egrotaret pater ſuus. Qui aſſumptis duob⁹ filijs: manaſſe ⁊ effraim ire pperexit. Dictumq; eſt ſeni. Ecce filius tuus ioſeph venit ad te. Qui confortatus ſedit in lectulo. Et ingreſſo ad ſe ioſeph ait. Deus omnipotens apparuit mihi in luza: q̃ eſt in terra chanaan: benedixitq; mihi: ⁊ ait. Ego te augebo ⁊ multiplicabo ⁊ faciã te in turbas populoꝝ. Daboq; tibi terraȝ hanc: ⁊ ſemini tuo poſt te in poſſeſſionẽ ſempiternã. Duo ergo filij tui q nati ſunt tibi in terra egypti anteq̃ huc venirẽ ad te mei erunt effraiȝ ⁊ manaſſes: ſicut ruben ⁊ ſymeon reputabunt mihi. Reliquos aũt quos genueris poſt eos: tui erunt: ⁊ nomine fratruȝ ſuoꝝ vocabunt in poſſeſſionib⁹ ſuis. Mihi. n. quando veniebã de meſopotamia: mortua eſt rachel in terra chanaan in ipſo itinere. Eratq; vernum tempus. Et ingrediebar effrataȝ:
B ⁊ ſepeliui eam iuxta viaȝ effrate: que alio nomine appellatur bethleem. Uidẽs aũt filios eius. Dixit ad eum. Qui ſunt iſti? Reſpondit. Filij mei ſunt quos donauit mihi domin⁹ in hoc loco. Adhuc inquit eos ad me: vt benedicaȝ illis. Oculi eniȝ iſrael caligabãt pre nimia ſenectute: ⁊ clare videre non poterat. Applicitoſq; ad ſe deoſculatus ⁊ circũplexus eos: dixit ad filium ſuum. Non ſum fraudatus aſpectu tuo: inſuper oſtendit mihi de⁹ ſemen tuum. Cũq; tuliſſet eos ioſeph de gremio patris. adorauit pronus in terram: ⁊ poſuit effraim ad dexteram ſuam: id eſt ad ſiniſtraȝ iſrael: manaſſen vero in ſiniſtra ſua ad dexteram: ſcilicet patris: applicuitq; ambos ad eum. Qui extendens manum dexteram poſuit ſuper caput effraim iunioris fratris: ſiniſtram autem ſuper caput manaſſe qui maior natu erat commutans manus. Benedixitq; iacob filiis ioſeph: ⁊ ait. Deus in cuius conſpectu ambulauerunt patres mei habraam ⁊ iſaac: deus q paſcit me ab adoleſcentia mea vſq; in preſentem diem: angelus qui eruit me de cunctis malis: benedicat pueris iſtis: ⁊ inuocetur ſuper eos nomen meum: nomina quoq; patrum meorum habraam ⁊ iſaac: ⁊ creſcant in multitudine ſuper terram. Uidens autem Joſeph q poſuiſſet pater ſuus dexteram manum ſuper caput effraim: grauiter accepit. Et apprehenſam manum patris leuare conatus eſt de capite effraim et transferre ſuper caput manaſſe. Dixitq; ad patrem. Non ita conuenit pater: quia hic eſt primogenitus. Pone dexteram tuam ſuper caput eius. Qui renuens ait. Scio fili mi ſcio: ⁊ iſte quippe erit in populos ⁊ multiplicabitur. Sed frater eius iunior maior erit illo: ⁊ ſemen illius creſcet in gẽtes. Benedixitq; eis in tempore illo: dicens. In te benedicetur iſrael atq; dicetur. Faciat tibi deus ſicut effraim ⁊ ſicut manaſſe. Conſtituitq; effraim ante manaſſen. Et ait ad ioſeph filium ſuum. En ego morior: erit deus vobiſcum: reducetq; vos ad terram patruȝ veſtrorũ. Do tibi partem vnam extra fratres tuos quam tuli de manu amorrei in gladio ⁊ arcu meo.

C 13. vl. ca. eccleſiaſtici. caꝫ in q. ſcriptura. i. glo.

D

¶ Ca. Sũ. ¶ Iſrael filios bñdicit: de ſepultura mandat: ⁊ morit. Ca. xlix.

A Uocauit autem iacob filios ſuos: ⁊ ait eis. Congregamini vt annunciem que ventura ſunt vobis in diebus nouiſſimis. Congregamini ⁊ audite filij iacob: audite iſrael patrem veſtrum. Ruben primogenitus meus. Tu fortitudo mea: ⁊ principium doloris mei. Prior in donis: maior in imperio. Effuſus es ſicut aqua. Nõ creſcas: q: aſcẽdiſti cubile patris tui: ⁊ maculaſti ſtratũ ei⁹. Symeon ⁊ leui fratres vaſa iniquitatis

Benedictiões filiorum iacob. Ruben. 24. q. 3. c. ſi igitur. Simeõ leui.

bellantia. In ꝯſiliū eoꝝ nō veniat anima
mea: ⁊ in cetu illorum nō ſit gloria mea.
Quia in furore ſuo occiderunt virū: ⁊ in
volūtate ſua ſuffoderunt murū. Maledi
ctus furor eoꝝ q2 ꝑtinax: ⁊ idignatio eoꝝ
q2 dura. Diuidā eos in iacob: ⁊ diſpergā
eos in iſrael. Juda te laudabunt frēs tui.
B Manus tue in ceruicibus inimicoꝝ
tuoꝝ: adorabūt te filij pr̄is tui. Catulus
leonis iuda. Ad p̄dam, fili mi aſcendiſti:
requieſcens accubuiſti vt leo ⁊ q̄ſi leena.
Quis ſuſcitabit eū? Nō auferet̄ ſceptrum
Als + fe- de iuda: ⁊ dux de + femore eius: donec ve
moribꝰ. niat q mittēdus eſt: ⁊ ipſe erit expectatio
gētiū. Ligans ad vineā pullū ſuū: ⁊ ad
vitem o fili mi aſinā ſuā. Lauabit in vi-
no ſtolam ſuā: ⁊ in ſanguine vue palliū
ſuū. Pulchriores ſunt oculi eiꝰ vino: ⁊
dentes eius lacte cādidiores. Zabulon in
littore maris habitabit: ⁊ in ſtatione na-
uium ꝑtingēs vſq3 ad ſydones. Jſachar
aſinus fortis: accubans inter terminos.
Uidit requiē ꝙ eſſet bona: ⁊ terrā ꝙ opti
ma: ⁊ ſuppoſuit humerū ſuum ad por
C tandū: factuſq3 eſt tributis ſeruiēs. Dan
iudicabit ppl'm ſuū: ſicut ⁊ alia trib9 in
iſrael. Fiat dan coluber in via: ceraſtes in
ſemita mordens vngulas equi: vt cadat
aſcenſor eiꝰ retro. Salutare tuū expectabo
dn̄e. Gad accinctus ꝑliabit̄ ante eū: ⁊ ipſe
accinget̄ retrorſum. Aſer pinguis panis
eiꝰ: ⁊ p̄bebit delitias regibꝰ. Neptalim ceruꝰ
emiſſus: ⁊ dās eloqa pulchritudis. Filiꝰ
accreſcēs ioſeph filiꝰ accreſcens ⁊ decorus
aſpectu. Filie diſcurrerūt ſup murū: ſed
exaſperauerūt eū: ⁊ iurgati ſunt: inuide-
rūtq3 illi hn̄tes iacula. Sedit in forti ar
cus eiꝰ: ⁊ diſſoluta ſunt vincula brachio
rū ⁊ manuū illius per manꝰ potētis ia
cob. Jnde paſtor egreſſus eſt lapis iſrael.
Deꝰ pr̄is tui erit adiutor tuꝰ: ⁊ oīpotēs
benedicet tibi, benedictiōibꝰ celi deſup: be-
nedictionibꝰ abyſſi iacētis deorſū: bn̄di
ctionibꝰ vberū ⁊ vulue. Bn̄dictiōes pr̄is
tui ꝯfortate ſunt bn̄dictiōibꝰ patrū eiꝰ:
donec veniret deſideriū colliū eternorū.
D Fiant in capite ioſeph: ⁊ in + vertice na-
Als + ca- zarei inter frēs ſuos. Beniamin lupus
uice. rapax: mane comedet p̄dam: ⁊ veſpere di
uidet ſpolia. Oēs hi in tribubꝰ iſrl' duo-
decim. Hec locutꝰ eſt eis pater ſuus: bn̄-
dixitq3 ſingulis bn̄dictionibus ꝓprijs:

⁊ p̄cepit eis dicēs. Ego congregor ad po-
pulū meū. Sepelite me cū patribꝰ meis Aꝛ.q.2.E
in ſpelūcha duplici q̄ eſt in agro ephron hebron.
ethei cōtra mābre in terra chanaan: quā de ſepul.
emit habraā cū agro ab ephron etheo in ca.j.
poſſeſſionē ſepulchri. Jbi ſepelierūt eū: ⁊ ſup. c.25.
ſaram vxorē eius. Jbi ſepultꝰ eſt iſaac cū
rebecca ꝯiuge + ſua. Jbi ⁊ lya condita ia- Als ſup-
cet. Finitiſq3 mādatis qbꝰ filios inſtrue eſt + ſua.
bat: collegit pedes ſuos ſuper lectulum ⁊
obijt appoſituſq3 eſt ad ppl'm ſuum.
❡ Ca. Sum. ❡ Joſeph patrem ſepelit in
Ebron. Joſeph morit̄ in egypto: adiurat
fratres de oſſibꝰ aſportādis. Ca. l. A
Quod cernēs ioſeph: ruit ſuper faciē
pr̄is: flens ⁊ deoſculans eū. Prece-
pitq3 ſeruis ſuis medicis vt aromatibꝰ
condirēt patrē. Quibus iuſſa eloquenti- 13. q.2.c.
bus: tranſierunt quadraginta dies. Jſte qa alij.
quippe mos erat cadauerū conditoꝝ. Fle
uitq3 eū egyptus ſeptuaginta diebꝰ. Et
expleto planctus tp̄e. Locutus eſt ioſeph
ad familiā pharaonis. Si inueni grām ſup.47.g
in cōſpectu veſtro: loquimini in auribꝰ
pharaonis: eo ꝙ pr̄ meꝰ adiurauerit me
dicēs. En morior: in ſepulchro meo qd̄
fodi mihi in terra chanaan ſepelies me.
Aſcēdam igit̄ ⁊ ſepeliam patrē meum: ac
reuertar. Dixitq3 eiꝰ pharao. Aſcēde ⁊ ſe-
peli patrē tuum ſicut adiuratus es. Quo B
aſcēdēte ierunt cū eo oēs ſenes domus
pharaonis: cunctiq3 maiores natu ter-
re egypti: domus ioſeph cū fratribꝰ ſuis:
abſq3 paruulis ⁊ gregibus abſq3 armē-
tis: que dereliquerunt in terra geſſen. Ha
buit quoq3 in comitatu currus ⁊ equi-
tes: ⁊ facta ē turba nō modica. Uenerūt-
q3 ad aream + achad: q̄ ſita eſt trans ior- Alias +
danē. Ubi celebrātes exequias planctu ma- atad.
gno atq3 vehemēti impleuerūt ſeptē di- Alias +
es. Qd̄ cū vidiſſent habitatores terre cha aphad.
naan: dixerūt. Planctꝰ magnꝰ eſt iſte egy Alias +
ptijs. Et idcirco vocatū ē nomē loci illiꝰ adad.
planctus egypti. Fecerūt ergo filij iacob 13.q.2.ca.
ſicut p̄ceperat eis: ⁊ portātes eū in terrā qa alij.
chanaan: ſepelierūt eum in ſpelunca du-
plici quā emerat habraā cū agro in poſ-
ſeſſionē ſepulchri ab ephron etheo cōtra
faciē mābre. Reuerſuſq3 eſt ioſeph in egy
ptum cū fratribus ſuis ⁊ omni comi-
tatu: ſepulto pr̄e. Quo mortuo timētes C
fratres eius ⁊ mutuo colloq̄ntes ne for

ne memoꝛ ſit iniurie quã paſſus ẽ:⁊ red-
dat nobis omne malũ quod fecimus:
mandauerunt ei dicẽtes. Pater tuus p̄-
cepit nobis anteq̃ moꝛeretur: vt hec tibi
verbis illius diceremus Obſecro vt obli-
uiſcaris ſceleris fratrum tuoꝝ:⁊ peccati
atq̃ malitie quã exercuerunt in te. Nos
quoq̃ oꝛamus vt ſeruo dei patri tuo di
mittas iniquitatẽ hanc. Quibus audi-
tis fleuit ioſeph. Ueneruntq̃ ad eũ frẽs
ſui:⁊ proni adoꝛantes in terrã dixerũt.
B Serui tui ſumus. Quib⁹ ille reſpondit.
Al. + re nuere. Nolite timere. Num dei poſſumus + re-
ſiſtere volũtati? Uos cogitaſtis de me ma
ſup.45.b lum: ſed deus vertit illud in bonũ: vt exal
taret me ſicut in p̄ſentiarũ cernitis ⁊ ſal
uos faceret multos populos. Nolite time
re. Ego paſcam vos ⁊ paruulos veſtros. Cõ
ſolatuſq̃ eſt eos ⁊ blande ⁊ leniter ẽ locu
tus:⁊ habitauit in egypto cũ omni do-
mo patris ſui. Uixitq̃ cẽtũ decẽ annis:⁊
vidit effraim filios vſq̃ ad tertiam gña-
tionẽ. Filij quoq̃ machir filij manaſſe
nati ſunt in genibus ioſeph. Quib⁹ trã-
13.q.2.k. ſactis: locutus ẽ fratrib⁹ ſuis. Poſt moꝛ
ſoroꝛ poſt tẽ meã deus viſitabit vos:⁊ aſcẽdere vos
cã.bꝫ.ꝛo. faciet de terra iſta: ad terrã quam iurauit
Exod.13. habꝛaã: iſaac:⁊ iacob. Cũq̃ adiuraſſet eos
13.q.2.ca. atq̃ dixiſſet deus viſitabit vos: aſpoꝛtare
hebꝛon. oſſa mea vobiſcũ de loco iſto: moꝛtuus ẽ
expletis cẽtum decem vite ſue annis. Et
conditus aromatibus: repoſitus eſt in
loculo in egypto.

¶ Explicit liber Geneſis.

¶ De decem plagis egypti. ✠.

Sanguis: rana: culex: muſce: pecus: vlce-
ra: grando.
Bꝛucus: caligo: moꝛs: pignoꝛa pꝛima
necando.
Pꝛima rubens vnda: ranarum plaga ſe-
cunda.
Inde culex triſtis: poſt muſca nocenti-
oꝛ iſtis.
Quinta pecus ſtrauit: veſicas ſexta crea-
uit.
Inde ſubit grando: poſt bꝛucus dente ne
fando.
Nona tegit ſolem: pꝛimam necat vltima
prolem.

¶ Incipit liber hellesmoth quẽ nos Exo
di dicimus.

¶ Capituli Summarium. ¶ Nomi-
na filioꝛum iſrael qui ingreſſi ſunt egy-
ptum. Cap. j.

HEc ſunt no-
mina filioꝝ iſra-
el qui ingreſſi ſunt
in egyptũ cũ iacob.
Singuli cũ domi- geñ.46.b
b⁹ ſuis introierũt:
Ruben: ſymeõ leui:
iudas: iſachar: ʒa-
bulõ ⁊ beniamin: dan:⁊ neptalim: gad aſer.
Erãt igiť oẽs anime eoꝝ q̃ egreſſi ſunt de
femoꝛe iacob ſeptuaginta. Ioſeph aũt in
egypto erat. Quo moꝛtuo ⁊ vniuerſis fra
tribus eius omniq̃ cognatione ſua: filij
iſrael creuerũt ⁊ quaſi germinãtes mul
tiplicati ſunt ac roboꝛati nimis impleue
runt terram. Surrexit interea rex nou⁹ B
ſuper egyptum: qui ignoꝛabat ioſeph. Et
ait ad populum ſuũ. Ecce populus filio-
rum iſrael multus ⁊ foꝛtioꝛ nobis eſt.
Uenite ſapienter oppꝛimamus eum: ne Al.1.7.c.
foꝛte multiplicetur:⁊ ſi ingruerit contra
nos bellum addatur inimicis noſtris:⁊
pugnatiſq̃ nobis egrediať de terra. Pꝛe
poſuit itaq̃ eis magiſtros operũ vt affli
gerent eos oneribus. Edificaueruntq̃ vr
bes tabernaculoꝛum pharaoni: phiton ⁊ Al. + ra-
+ rameſſes. Quãtoq̃ oppꝛimebant eos: meſſes.
tantomagis multiplicabantur ⁊ creſce- C
bant. Oderantq̃ filios iſrael egyptij:⁊ af Al. ala a-
fligebant illudentes ⁊ inuidentes eis: at
q̃ ad amaritudinẽ perducebant vitã eo- lia q̃
rũ operib⁹ duris luti ⁊ lateris: omniq̃
famulatu quo in terre operibus pꝛime nomẽ de
bantur? Dixit autem rex egypti obſtetri-

Mercu- | ri⁹ pm⁹ | vir do- | ctiſſim⁹ | claret. | Mercu- | ri⁹ trime | giſt⁹ egy | ptius vir | maxim⁹ | potẽ- | tiſſim⁹ | claret.

obſtetrices hebreorum: quarum vna vocabatur ſephora altera phua precipiens eis. Quando obſtetricabitis hebreas et partus tempus aduenerit: ſi maſculus fuerit interficite eũ: ſi femina reſeruate. Timuerũt aũt obſtetrices deũ: et nõ fecerũt iuxta ꝑceptũ regis egypti: ſed cõſeruabãt mares. Quibus accerſitis ad ſe rex ait. Quidnã ẽ hoc ꝙ facere voluiſtis: vt pueros ſeruaretis? Que rñderũt. Non ſunt hebree ſicut egyptie mulieres. Ipſe enim obſtetricãdi hñt ſciam: et priuſq̃ veniamus ad eas pariũt. Bene ergo fecit deus obſtetricib⁹ et creuit

B ppl's cõfortatuſq̃ eſt nimis. Et q: timuerunt obſtetrices deũ: edificauit ei domos Precepit ergo pharao omni populo ſuo dicens. Quicquid maſculini ſexus natũ fuerit in flumen ꝓijcite: quicquid feminei reſeruate.

Mercu- | rius her | mes ita- | lus mo | ſulantie | inuẽtor. | 2.q.7.ca. | qlibet.

¶ Ca. Sũ. ¶ Moyſes naſcitur: occultat: in aquã ꝓijcit. A filia pharaõis adoptat: pcuſſo egyptio fugit ad terrã madian: filij iſrl' ad dñm clamant. Ca. ij.

A Egreſſus ẽ poſt hec vir de domo leui et accepit vxorẽ ſtirpis ſue. Que concepit et peperit filiũ. Et vidẽs eũ elegantẽ abſcondit trib⁹ mẽſib⁹. Cũq̃ iam celare nõ poſſet: ſumpſit fiſcellã ſcirpeã: et liniuit eam bitumine ac pice poſuitq̃ intus infantulũ et expoſuit eũ in carecto ripe fluminis ſtãte ꝓcul ſorore ei⁹: et ꝯſiderãte euentũ rei. Ecce aũt deſcẽdebat filia pharaonis vt lauaretur in flumine: et puelle eius gradiebant̃ p crepidinẽ aluei. Que cum vidiſſet fiſcellã in papirione miſit vnã e famulab⁹ ſuis: et allatã aperiẽs cernenſq̃ in ea paruulum vagiẽtẽ miſerta ei⁹ ait. De infantibus hebreoꝝ eſt hic. Cui

Act. 7. c. | ſia nim | pha afie | niori i- | at et ne | nẽ dedit

B ſoror pueri. Uis inquit vt vadã et vocem tibi mulierẽ hebream: que nutrire poſſit infantulũ? Rñdit. Uade. Perrexit puella: et vocauit matrẽ ſuam. Ad quã locuta filia pharaonis: accipe ait puerum iſtũ: et nutri mihi: ego dabo tibi mercedem tuã. Suſcepit mulier et nutriuit puerũ: adultũq̃ tradidit filie pharaonis. Quẽ illa adoptauit in locũ filij: vocauitq̃ nomen eius moyſes dicẽs: q: de aqua tuli eũ. In diebus illis poſtq̃ creuerat moyſes: egreſſus eſt ad fratres ſuos viditq̃ afflictionẽ eoꝝ: et virũ egyptiũ percutiẽtem quẽdam de hebreis fratrib⁹ ſuis. Cũ

De pe. di. | 2. c. vt co | gnoue- | rũt. ꝑ ap | ponit in | ein. in | lo. | 2. q. 2. ca. | non inſt | tuda.

q̃ circũſpexiſſet huc atq̃ illuc: et nullum adeſſe vidiſſet: percuſſum egyptiũ abſcondit ſabulo. Et egreſſus die altero conſpexit duos hebreos rixantes: dixitq̃ ei qui faciebat iniuriã. Quare pcutis proximum tuũ? Qui rñdit. Quis ꝯſtituit te principẽ et iudicẽ ſup nos? Num occidere me tu vis: ſicut heri occidiſti egyptium? Timuit moyſes et ait. Quõ palam factum eſt ꝟbũ iſtud. Audiuitq̃ pharao ſermonem hũc. et q̃rebat occidere moyſen. Qui fugiens de ꝯſpectu ei⁹: moratus eſt in terra madian. et ſedit iuxta puteũ. Erant aũt ſacerdoti madian ſeptẽ filie: que venerant ad auriẽdã aquam: et impletis canalib⁹ adaquare cupiebant greges pr̃is ſui. Superuenere paſtores et eiecerũt eas. Surrexitq̃ moyſes: et defenſis puellis adaquauit ✠ oues eaꝝ. Que cũ reuertiſſent ad raguel patrẽ ſuũ: dixit ad eas. Cur veloci⁹ veniſtis ſolito? Rñderunt. Uir egyptius liberauit nos de manu paſtoꝝ. Inſup et hauſit aquã nobiſcũ: potũq̃ dedit ouib⁹. At ille. Ubi eſt inq̃t? Quare dimiſiſtis hoiẽ. Uocate eũ vt comedat panẽ. Iurauit ergo moyſes ꝙ habitaret cũ eo. Accepitq̃ ſephoram filiã eius vxorẽ. Que peperit ei filium quẽ vocauit gerſan dicẽs. Aduena fui in terra aliena. Alterum vero peperit: quem vocauit eleyezer: dicens. Deus. n. patris mei adiutor meus: et eripuit me de manu pharaonis. Poſt multum vero temporis mortuus eſt rex egypti. Et ingemiſcentes filij iſrael propter opera vociferati ſunt. Aſcenditq̃ clamor eoꝝ ad deum ab operibus: et audiuit gemitum eorum: ac recordatus eſt federis quod pepigit cum habraã: iſaac et iacob. Et reſpexit dominus filios iſrael: et liberauit eos

De pe. di. | 2. c. vt co- | gnoue- | runt. ꝑ. | Itẽ oppo | nitur. | C | 32. q. 4. c. | nimius. | De cõſe. | di. j. ca. j. | Act. 7. b.

Al. ✠ greges.

De pe. di. | 2. c. vt co | gnoue- | runt. ꝑ. | Itẽ oppo | nit igo. | infra. 15. a. | Appollo | delphyc⁹ | phitõice | inuẽtor | claret. | Diana e | go claret | Eſculapi | us medi | cus da- | ret. | Pluto et | neptun⁹ | reges da | rent.

¶Ca. Sũ. ¶Dñs moyſi de rubo loquit: & in egyptum mittit. Ca. iij.

A Moyſes aũt paſcebat oues iethro ſoceri ſui ſacerdotis madian. Cumq; minaſſet gregẽ ad interiora deſerti: venit ad montẽ dei oreb. Apparuitq; ei dominus in flamma ignis de medio rubi: & videbat q rubus arderet & non combureretur. Dixit ergo moyſes. Uadã & videbo viſionem hanc magnam: quare nõ comburatur rubus.

B Cernens autem dominus q pergeret ad videndum: vocauit eũ de medio rubi: & ait. Moyſes moyſes. Qui reſpondit. Adſum. At ille. Ne appropies inquit huc. Solue calciamentum de pedibus tuis. Locus enim in quo ſtas terra ſancta eſt. Et ait. Ego ſum deus pris tui: deus habraã: deus iſaac: & deus iacob. Abſcondit moyſes faciẽ ſuam. Nõ enim audebat aſpicere contra deũ. Cui ait dominus. Uidi afflictionẽ populi mei in egypto: & clamorem eius audiui ꝓpter duritiam eorum qui preſunt operibus. Et ſciens dolorem eius: deſcendi vt liberẽ eum de manibus egyptiorũ: & educã de terra illa in terram bonam & ſpacioſam: in terram que fluit lacte & melle: ad loca chananei & ethei & amorrei & pherezei & euei & iebuſei. Clamor ergo filiorũ iſrael venit ad me: vidiq; afflictionem eorũ

C qua ab egyptiis opprimũtur. Sed veni & mittam te ad pharaonẽ: vt educas populum meum filios iſrael de egypto. Dixitq; moyſes ad deum. Quis ſum ego vt vadam ad pharaonẽ: & educã filios iſrael de egypto? Qui dixit ei. Ego ero tecũ. Et hoc habebis ſignum q miſerim te. Cũ eduxeris populum meum de egypto: immolabis deo ſuper montem iſtum. Ait moyſes ad deum. Ecce ego vadã ad filios iſrael: & dicam eis. Deus patrũ veſtrorum miſit me ad vos.

D Si dixerint mihi qđ eſt nomen eius quid dicã eis? Dixit dñs ad moyſen. Ego ſum qui ſum. Ait. Sic dices filiis iſrael. Qui eſt: miſit me ad vos. Dixitq; iterum deus ad moyſen. Hec dices filiis iſrael. Dñs deus patrum veſtrorum deus habraã & deus iſaac & deus

E iacob: miſit me ad vos. Hoc nomen mihi eſt in eternum: & hoc memoriale meum in generatione & generationem. Uade cõgrega ſeniores iſrael: & dices ad eos. Dominus deus patrum veſtrorum apparuit mihi: deus habraã & deus iſaac: & deus iacob dicens. Uiſitans viſitaui vos: & vidi omnia que acciderunt vobis in egypto: & dixi vt educam vos de afflictione egypti in terram chananei: & ethei: & amorrei: & pherezei & euei & iebuſei: ad terram fluentem lacte & melle: & audient vocem tuã.

F Ingredierisq; tu & ſeniores iſrael ad regem egypti: & dices ad eum. Dñs deus hebreorum vocauit nos. Ibimus viam trium dierum in ſolitudinem: vt immolemus dño deo noſtro. Sz ego ſcio q nõ

G dimittet vos rex egypti vt eatis: niſi per manũ validã. Extẽdamq; manum meam: & percutiam egyptum in cunctis mirabilibus meis que facturus ſuz in medio eorũ. Poſt hec dimittet vos: daboq; gratiã ꝓpto huic corã egyptiis. Et cũ egrediemini: nõ exibitis vacui: ſz poſtulabit mulier a vicina ſua: & ab hoſpita ſua vaſa argẽtea & aurea: ac veſtes: ponetiſq; eas ſuper filios & filias vr̃as: & ſpoliabitis egyptũ.

¶Capituli Sũmariũ. ¶Dat deus moyſi ſigna: & de locutione aaron: & dimittit retro moyſes vxorem: aaron occurrit: loquitur ad filios iſrael. Ca. iiij.

A Reſpondẽs moyſes ait. Non credent mihi: neq; audient vocem meam: ſed dicent. Non apparuit tibi dominus. Dixit ergo ad eum. + Quid eſt quod tenes in manu tua? Reſpondit. Uirga. Dixitq; dñs. Proiice + eam in terrã. Proiecit: & verſa eſt in colubrũ: ita vt fugeret moyſes. Dixitq; dominus. Extende manũ tuam: & apprehende caudã eius. Extendit & tenuit: verſaq; eſt in virgam. Ut credãt inquit q apparuerit tibi dñs deus patrum tuorũ: deus habraã & deus iſaac & deus iacob. Dixitq; + dominus rurſũ.

B Mitte manum tuam in ſinum tuum. Quam cũ miſiſſet in ſinũ protulit lepro ſam inſtar niuis. Retrahe ait manũ tuã in ſinũ tuum. Retraxit & protulit iterũ: & erat ſimilis carni relique. Si nõ crediderint inqt tibi neq; audierint ſermonem ſigni prioris: credent verbo ſigni ſequentis. Qđ ſi nec duobus qđẽ his ſignis crediderint neq; audierint vocẽ tuã: ſume aquã fluminis & effunde eam ſup aridã & qcqd hauſeris de fluuio: vertetur in ſanguinẽ. Ait moyſes obſecro dñe: nõ ſũ elo

De pe.di. i.ca. ſunt q i.q. miniſterij.i glo.

Deute. 24.a.

Joſ. 5.d.

Act. 7.d.

De pe.di. i.ca. ſunt qui.

32.q.4.c. recurrat.

1.q.1.c. te neamus ſibi.i. boni tate erat populus Etheniẽ-ſiũ regni ꝑncipiũ.

Dyrrachium ꝯdi calcis.i. cu boec iſſule ciuitas q nigro pos dici tur ꝯdit.

infra.S.g

iſra.11.a. & iſra.12.e 37.di.c.le gim9.ꝑ ſz ecõtra 14.q.5. c.ſcriptũ .ꝑ ecõtra in exodo Itẽ ca.di xit dñs. de diuor ti.c.Sau dem9.

Alias hec + deus. Al. + illã

de cõſe.di. 2.c. reta. De heret. c.cũ ex in iuncto.

Alias ſup eſt + q

C queneſ ab heri ⁊ nudiuſtertius:⁊ ex quo
locutus es ad ſeruū tuū:impeditioris ⁊
tardioris lingue ſum Dixit dñs ad eū.
Quis fecit os hoīs? Aut qs fabricatus eſt
mutū ⁊ ſurdū videntē ⁊ cecū? Nōne ego?
Perge igit: ⁊ ego ero in ore tuo:docebo-
D qz qd loquaris. At ille. Obſecro dñe inqt
mitte quē miſſurus es. Iratus dñs in
moyſen ait. Aaron frater tu⁹ leuites:ſcio
ꝙ eloquēs ſit. Ecce ipſe egredieť in occur
ſum tuū:vidēſqz te:letabiť corde. Loque
re ad eum:⁊ pone verba mea in ore eius:
⁊ ego ero in ore tuo ⁊ in ore illi⁹:⁊ oſtē-
dam vobis qd agere debeatis. Et ipſe loq-
Deu̇.vi. tur pro te ad pplm ⁊ erit os tuū: tu autē
2.c.vt co- eris ei in his que ad deū ptinēt. Uirgā
gnoueſt quoqz hāc ſume in manu tua in qua fa
.9. itē op cturus es ſigna. Abijt moyſes:⁊ reuerſus ē
ponitur. ad ietro ſocerum ſuū. Dixitqz ei. Uadā ⁊
E reuertar ad frēs meos in egyptum:vt vi-
S. q.i.ca. deā ſi adhuc viuāt. Cui ait ietro. Uade in
f, ſcriptu pace. Dixit ergo dñs ad moyſen in madi
ris. an. Uade ⁊ reuertere in egyptum. Mor
Mat.2.d tui ſunt enim oēs q querebāt aīam tuā.
Deucalió Tulit ergo moyſes vxorē ſuā ⁊ filios ſu-
pmetbei os ⁊ impoſuit eos ſup aſinū:reuerſuſqz ē
filius cla in egyptū portās vgā dei in māu ſua. Di-
ret i theſ xitqz ei dñs reuertēti in egyptū. Uide vt
ſalia. oia oſtenta q̄ poſui in manu tua facias co
rā pharaone. Ego indurabo cor ei⁹ ⁊ nō
F dimittet pplm. Diceſqz ad eū. Hec dicit
dñs. Filius meus primogenitus iſrael.
Dixit tibi. Dimitte filiū meum vt ſeruiat
mihi:⁊ noluiſti dimittere eū. Ecce ego
interficiā filiū tuū pmogenitū. Cūqz eſ-
ſet i itinere i diuerſorio occurrit ei dñs:
⁊ volebat occidere eū. Tulit ilico ſephora
acutiſſimā petrā ⁊ circūcidit pputiū filij
ſui. Tetigitqz pedes ei⁹ ⁊ ait. Spōſus ſan
guinū tu mihi es. Et dimiſit eū poſtq̄
dixerat ſpōſus ſanguinū tu mihi es:ob
circūciſionē. Dixitqz dñs ad aarō. Uade i
G occurſū moyſi i deſertū. Qui prexit obuiā
ei in mōtē dei:⁊ oſculat⁹ ē eū. Narrauitqz
moyſes aaron oia vba dñi p qbus miſe
rat eū:⁊ ſigna q̄ mādauerat. Ueneruntqz
ſimul ⁊ cōgregauerūt cūctos ſeniores fi
lioꝝ iſrael. Locutuſqz eſt aaron oia vba q̄
dixerat dñs ad moyſen:⁊ fecit ſigna corā
pplo:⁊ credidit pp̄ls. Audierūtqz ꝙ viſi-
taſſet dñs filios iſrael:⁊ ꝙ reſpexiſſet affli
ctionē illoꝝ:⁊ proni adorauerunt.

¶ Ca. Vū. ¶ Moyſes ⁊ aarō intrāt ad pha
raonē. Pharao irat⁹ phibet paleas:affli-
gunť. Rogat moyſes dñz p pplo. Ca. v.

POſt hec ingreſſi ſunt moyſes ⁊ aa
ron:⁊ dixerunt pharaoni. Hec dicit A
dominus deus iſrael. Dimitte populum
meū:vt ſacrificet mihi in deſerto. At ille
reſpondit. Quis eſt dñs vt audiam vocē
eius:⁊ dimittā iſrael? Neſcio dñm ⁊ iſrl
nō dimittā. Dixeruntqz deus hebreoꝝ
vocauit nos:vt eamus viā triū dierum
in ſolitudinē:⁊ ſacrificemus dño deo no
ſtro:ne forte accidat nobis peſtis aut gla
di⁹. Ait ad eos rex egypti. Quare moyſes
⁊ aaron ſollicitatis populū ab operib⁹ ſu-
is? Ite ad onera veſtra. Dixitqz pharao.
Mult⁹ eſt populus terre. Uidetis ꝙ tur
ba ſuccreuerit:q̄tomagis ſi dederitis eis
requiem ab operibus? Precepit ergo in
die illo pfectis opꝝ ⁊ exactoribus popu- B
li:dicēs. Nequaq̄ vltra dabitis paleas po
pulo ad conficiēdos lateres ſicut pri⁹:ſed
ipſi vadant ⁊ colligant ſtipulas:⁊ mēſu-
ram laterū quā prius faciebāt imponē-
tis ſup eos:nec minuetis quicq̄. Uacant
enim ⁊ idcirco vociferanť dicētes. Eam⁹
⁊ ſacrificemus deo noſtro. Opprimantur
operibus ⁊ expleant ea:vt non acqeſcant
verbis mēdacibus. Igitur egreſſi pfecti
operū ⁊ exactores ad populū dixerūt. Sic Infra ieo.
dicit pharao. Nonldo vobis paleas. Ite ⁊
colligite ſicubi inuenire poteritis:nec mi
nuetur quicq̄ de opere veſtro. Diſperſuſ-
qz eſt populus in oēz terrā egypti ad col
ligēdas paleas. Prefecti quoqz operum
inſtabāt dicētes. Complete opus veſtrū
quotidie:vt prius facere ſolebatis quan-
do dabanť vobis palee. Flagellatiqz ſunt
qui preerant operibus filiorum iſrael ab C

exactoribus pharaonis dicentibus. Quare non impleſtis menſuram laterū ſicut prius: nec heri nec hodie? Ueneruntq; prepoſiti filiorum iſrael ⁊ vociferati ſunt ad pharaonem dicentes. Cur ita agis cōtra ſeruos tuos? Palee nō dantur nobis ⁊ lateres ſimiliter imperantur. En famuli tui flagellis cedimur: ⁊ iniuſte agit̄ cōtra populū tuū. Qui ait. Uacatis ocio: ⁊ idcirco dicitis. Eamus ⁊ ſacrificemus dño. Ite ergo ⁊ operamini. Palee non dabuntur vobis: ⁊ reddetis conſuetum numerū laterū. Uidebantq; ſe prepoſiti filiorū iſrael in malum: eo ꝙ diceretur eis: nō minuet̄ qcq̄ȝ operis de lateribꝰ per ſingulos dies. Occurreruntq; moyſi ⁊ aarō q ſtabant ex aduerſo egredientes a pharaone: ⁊ dixerunt ad eos. Uideat dñs ⁊ iudicet qm̄ fetere feciſtis odorem noſtrū coram pharaone ⁊ ſeruis eius: ⁊ p̄buiſtis ei gladium vt occideret nos. Reuerſuſq; eſt moyſes ad dñm: ⁊ ait. Dñe cur affixiſti populum ✠ iſtum? Quare miſiſti me? Ex eo eniȝ quo ingreſſus ſuȝ ad pharaonē vt loquerer ex nomine tuo affixit populum tuum: ⁊ non liberaſti eos.

ſup̄ eo.

D

Helles de tucalionis filius vir in ſignis claret.

Illias ✠ tuum

Pheton cuius ſ tēpore magnū fuit incēdiuȝ claret.

¶ Ca. Sm̄. ¶ Dominus mandat ꝙ eruet eos de manu egyptiorū: populus nō audit. Narrant̄ generatiōes ruben Symeō ⁊ leui vſq; ad moyſen ⁊ aaron. Ca. vi.

A

Dixit dñs ad moyſen. Nūc videbis que facturus ſum pharaoni. Per manū enim fortem dimittet eos: ⁊ in manu robuſta eijciet illos de terra ſua. Locutuſq; eſt dominꝰ ad moyſen dicēs. Ego dominus q apparui habraā iſaac ⁊ iacob in deo omnipotente: ⁊ nomen meū adonay nō indicaui eis. Pepigiq; fedus cū eis, vt darem eis terram chanaan: terram peregrinationis eorum in qua fuerunt aduene. Ego audiui gemitum filiorum iſrael quo egyptij oppreſſerunt eos: ⁊ recordatus ſum pacti mei. Ideo dic filijs iſrael. Ego dñs qui educaȝ vos de ergaſtulo egyptiorum: ⁊ eruam de ſeruitute: ac redimā in brachio excelſo ⁊ iudicijs magnis ⁊ aſſumam vos mihi in populuȝ ⁊ ero veſter deus. Et ſcietis: qꝛ ego ſuȝ dominus deꝰ veſter qui eduxerim vos de ergaſtulo egyptiorū: ⁊ induxerim vos in terram ſuper quam leuaui manū meam vt darem eam habraam: iſaac ⁊ iacob: daturo-

Corithꝰ cōdit in achaia.

B

q; illaȝ poſſidendā vobis ego dominus. Narrauit ergo moyſes omnia filijs iſrl. Qui non acquieuerunt ei propter anguſtiam ſpiritus ⁊ opus duriſſimum. Locutuſq; eſt dominus ad moyſen dicens. Ingredere ⁊ loquere ad pharaonem regem egypti vt dimittat filios iſrael de terra ſua. Reſpondit moyſes coraȝ domino. Ecce filij iſrael nō audiūt me: ⁊ quomodo audiet pharao: preſertim cuȝ incircūciſus ſim labijs. Locutuſq; eſt dominus ad moyſen ⁊ aaron: ⁊ dedit mandatū ad filios iſrael ⁊ ad pharaonem regem egypti: vt educerēt filios iſrael de terra egypti. Iſti ſunt principes domoruȝ per familias ſuas. Filij ruben primogeniti iſraelis: enoch ⁊ phallu: eſron ⁊ charmi. Hec cognationes ruben. Filij ſymeon iamuel ⁊ iamin ⁊ iami ⁊ ahod ⁊ iachin ⁊ ſaher ⁊ ſaul filius chananitidis. He progenies ſymeon. Et hec nomina filiorū leui per cognationes ſuas: gerſon: ⁊ caath ⁊ merari. Anni autem vite leui fuerunt centuȝ trigintaſeptē. Filij gerſon lebni ⁊ ſemei per cognatiōes ſuas. Filij caath amram ⁊ iſuar ⁊ hebron ⁊ oziel. Anni quoq; vite caath centū triginta tres. Filij merari mooli ⁊ muſi. He cognationes leui per familias ſuas. Accepit autem amram vxorem iochabeth patruelem ſuam: que peperit ei aaron ⁊ moyſen ⁊ mariā. Fuerunt q; anni vite amram cētū trigintaſeptē. Filij quoq; iſuar: chore ⁊ napheg ⁊ ſechri. Filij quoq; oziel, miſael ⁊ eliſapham ⁊ ſechri. Accepit autem aaron vxorem eliſabeth filiam aminadab ſororem naaſon: q peperit ei nadab ⁊ abiu ⁊ eleaȥar ⁊ ithamar. Filij quoq; chore: aſer ⁊ helcana ⁊ abiaſab. He ſunt cognationes chorítarum. At vero eleaȥar filius aaron accepit vxorem de filiabus phutiel: que peperit ei phinees. Hi ſunt principes familiarum leuiticaȝ per cognatiōes ſuas. Iſte eſt aaron ⁊ moyſes quibus pcepit dñs vt educerent filios iſrael de terra egypti p turmas ſuas. Hi ſunt qui loquūtur ad pharaonem regem egypti vt educant filios iſrael de egypto. Iſte eſt moyſes ⁊ aaron in die qua locutus eſt dñs ad moyſen in terra egypti. Et locutus eſt dñs ad moyſen dicens. Ego dñs. Loquere ad pharaonē regeȝ egypti omnia q̄ loquor tibi. Et ait moyſes co-

Job patientiſſimus hoc tpe claret

Iannes ⁊ mambres pharaōis malefici viri doctiſſimi claret.

C

ſup̄. i. ſa. gen̄. 46. b Nu. 26. a. j. par. 5. b

j. par. 22. a

ſup̄. 2. a. Nu. 26. g

D

rez domino. En incircũciſis lab ÿs ſum.
Quomodo audiet me pharao.

¶ Ca. Sũ. ¶ Moyſes deꝰ pharaonis cõſti
tuitur. Intrant ad pharaoné moyſes ⁊
aaron: virga vertit̃ in colubꝛũ: aqua vir-
ga percutitur ⁊ fit ſanguis. Ca. vij.

A Dixitq; dñs ad moyſen Ecce conſti-
tui te deum pharaonis: ⁊ aaron fra
tibi + loquere. ter tuus erit ꝓpheta tuus. Tu + loque
ris ei omnia que mãdo tibi: ⁊ ille loque
tur ad pharaoné vt dimittat filios iſrl̃ de
terra ſua. Sed ego indurabo coꝛ eiꝰ ⁊ mul
tiplicabo ſigna ⁊ oſtenta mea in terra egy
pti: ⁊ nõ audiet vos. Immittãq; manũ
meã ſuper egyptũ: ⁊ educam exercitũ ⁊ po
pulum meũ filios iſrl̃ de terra egypti: p
iudicia maxima. Et ſcient egyptij: q2 ego
ſum dñs q extẽderim manũ meã ſuper
egyptum: ⁊ eduxerim filios iſrael de me-
dio eoꝝ. Fecit itaq; moyſes ⁊ aaron ſicut
p̃ceperat dñs: ita egerũt. Erat aũt moyſes
octoginta annoꝛũ: ⁊ aaron octogintatri-
B um quãdo locuti ſunt adꝰ pharaoné. Di-
xitq; dñs ad moyſen ⁊ aaron. Cum dixe
rit vobis pharao oſtẽdite ſigna: dices ad
aaron. Tolle virgam tuã ⁊ ꝓijce eã co
ram pharaone: ac vertatur in colubꝛum.
// 26.q.5. c. nec mirum. 2.thi.3.b Ingreſſi itaq; moyſes ⁊ aarõ ad pharao
nez: fecerũt ſicut preceperat dñs. Tulitq;
aaron virgam coꝛam pharaone: ⁊ ſeruis
eius: que verſa eſt in colubꝛum. // Uoca-
uit autem pharao ſapientes ⁊ maleficos:
// 1.q.j.c. teneamꝰ 26.q.5.c. nec mirũ de cõſe.di. 2.c. ſuꝑa infra eo. // 21.q.4. ca. nabuchodonoſoꝛ. ⁊ fecerunt etiam ipſi per incantatiões egy
ptiacas ⁊ arcana quedam ſimiliter. Pꝛoie-
ceruntq; ſinguli virgas ſuas q̃ verſe ſunt
in dracones. Sed deuoꝛauit // virga aaron
virgas eoꝝ. Induratũq; eſt coꝛ pharao-
nis ⁊ nõ audiuit eos ſicut preceperat dñs.
Dixit autẽ dominus ad moyſen. Ingra-
uatũ eſt coꝛ pharaonis ⁊ nõ vult dimit
tere populũ. Uade ad eũ mane. Ecce egre
dietur ad aquas. Et ſtabis in occurſum
eius ſuper ripam fluminis: ⁊ virgã que
C cõuerſa eſt in dracone ꝛ tolles in manu
Archi. de re iudi. c 2. lib. 6. infra. S a tua: dicesq; ad eum. Dominus deus he
breoꝛũ miſit me ad te: dicens. Dimitte
pplm meũ vt ſacrificet mihi in deſerto: ⁊
vſq; ad pñs audire noluiſti. hec igit̃ di-
cit dñs. In hoc ſcies q2 ſim dñs. Ecce pcu-
Ifra. 13.a. tiã virga q̃ in manu mea ẽ aquã fluminis
⁊ vertet̃ in ſanguine. Piſces quoq; qui
ſunt in fluuio moꝛient: ⁊ computreſcet

aque ⁊ affligentur egyptij bibentes aquã
fluminis. Dixit quoq; dominꝰ ad moy-
ſen. Dic ad aaron. Tolle virgam tuam ⁊
extende manũ tuam ſuper aquas egypti:
⁊ ſup fluuios eoꝝ: ⁊ riuos: paludes: ⁊ om-
nes lacus aquarum: vt vertantur in ſan
guinem: ⁊ ſit cruoꝛ in omni terra egypti B
tam in ligneis vaſis q̃ in ſaxeis. Fecerũt // 1.q.j.ca.
q; moyſes ⁊ aaron ſicut preceperat domi teneamꝰ
nus. Et eleuans virgam percuſſit aquam de cõſe. di.
fluminis coꝛã pharaone ⁊ ſeruis eius: 2.c. reueꝛa
Que verſa eſt in ſanguinem: ⁊ piſces qui verbo
erãt in flumine moꝛtui ſũt. Cõputruit- currebãt
q; fluuius ⁊ non poterant egyptij bibere ꝑma pla
aquã fluminis. Et fuit ſanguis in tota ga. ſan-
terra egypti. Feceruntq; ſimiliter malefi guinis.
ci egyptioꝛum incantationibus ſuis. Et
induratum eſt coꝛ pharaonis nec audi-
uit eos ſicut p̃ceperat dominꝰ. Auertitq;
ſe ⁊ ingreſſus eſt domũ ſuã: nec appoſuit
coꝛ etiam hac vice. Foderunt autem oẽs
egyptij per circuitum fluminis aquã vt
biberẽt. Nõ enim poterant bibere aquam
fluminis. Impletiq; ſunt ſeptẽ dies poſt
q̃ percuſſit dñs fluuium.

¶ Ca. Sũ. ¶ Percutit egyptũ. Rane ſiũt:
cinifices ⁊ muſca grauiſſima. Ca. viij.

Dixit quoq; dominus ad moyſen. A
Ingredere ad pharaonem: ⁊ dices ſupꝛa. 7.c
ad eũ. hec dicit dominus. // Dimitte po-
pulum meum: vt ſacrificet mihi. Si au-
tem nolueris dimittere: ecce ego percu-
tiã omnes terminos tuos ranis ⁊ ebul
liet fluuius ranas. Que aſcẽdẽt ⁊ ingre-
dientur domũ tuam ⁊ cubiculum lectu-
li tui: ⁊ ſuper ſtratũ tuũ: ⁊ in domos ſer-
uoꝛum tuoꝛũ: ⁊ in populum tuum: ⁊ in
furnos tuos ⁊ in reliquias ciboꝛum tuo-
rum: ⁊ ad te ⁊ ad populũ tuũ: ⁊ ad om-
nes ſeruos tuos intrabunt rane. Dixitq; B
dominus ad moyſen. Dic ad aaron. Extẽ 2ª plaga.
de manũ tuã ſuper fluuios ⁊ ſuper riuos ranaꝝ.
⁊ paludes: ⁊ educ ranas ſuper terrã egy- 1.q.j.c. te
pti. // Extendit aaron manũ ſuper aquas neamus
egypti: ⁊ aſcenderunt rane operueruntq; in glo.
terram egypti. Fecerunt aũt ⁊ malefici p De pe. di.
incantationes ſuas ſimiliter eduxerunt- j.c. Nul-
q; ranas ſuper terrã egypti. Uocauit au- lus debi-
tem pharao moyſen ⁊ aaron ⁊ dixit eis. te ⁊ i glo.
Oꝛate dominũ vt auferat ranas a me ⁊ a po Alias +
pulo meo: ⁊ dimittam populum vt ſacri pharaoñ.
ficet dño. Dixitq; moyſes + ad pharaoné

Conſtitue mihi quando deprecer pro te
⁊ pro ſeruis tuis ⁊ p populo tuo: vt abi-
gantur rane a te: ⁊ a domo tua ⁊ a ſeruis
C tuis ⁊ a populo tuo: ⁊ tantum in flumi-
ne remaneant. Qui reſpondit. Cras. At
ille: iuxta inquit verbum tuum faciam:
Moſ ꝙ qʒ vt ſcias ꝙ quoniam non eſt ſicut domi-
nus deus noſter: ⁊ recedent rane a te: ⁊ a
domo tua ⁊ a ſeruis: ⁊ a populo tuo ⁊ tã-
tum in flumine remanebunt egreſſiqʒ
ſunt moyſes ⁊ aaron a pharaõe ⁊ clama-
uit moyſes ad dominum pro ſponſione
ranarũ: quã cõdixerat pharaoni. Fecitqʒ
dñs iuxta verbũ moyſi: ⁊ mortue ſunt ra-
ne de domibus ⁊ de villis ⁊ de agris. Con-
gregaueruntqʒ eas in immẽſos aggeres
D ⁊ cõputruit terra. Uidens aũt pharao ꝙ
data eſſet requies ingrauauit cor ſuũ: ⁊ nõ
audiuit eos ſicut preceperat dñs. Dixitqʒ
3ª plaga. dñs ad moyſen. Loquere ad aaron. Extẽ-
ſyniſcũ. de virgã tuam ⁊ pcute puluerẽ terre: ⁊
ſ.q.i.c. te ſint ſcyniphes in vniuerſa terra egypti. Fe-
neam⁹. I ceruntqʒ ita. Extendit aaron manũ vir-
glo. gam tenẽs: percuſſitqʒ puluerẽ terre: ⁊ fa-
E cti ſunt ſcyniphes in hoĩb⁹ ⁊ iumẽtis. Oĩs
puluis terre verſus eſt in ſcyniphes p totã
terrã egypti. Feceruntqʒ ſilr malefici in-
cantationibus ſuis vt educerẽt ſcyniphes:
⁊ nõ potuerũt. Erãtqʒ ſcyniphes tã in hoĩ-
bus ꝙ̃ in iumẽtis. Et dixerunt malefici
ad pharaonẽ. Digitus dei eſt hic. Indura-
tumqʒ eſt cor pharaonis: ⁊ non audiuit
Infra.9.c eos ſicut preceperat dñs. Dixit quoqʒ dñs
ad moyſen. Cõſurge diluculo ⁊ ſta corã
pharaone. Egredietur eniʒ ad aquas. Et di-
ces ad eũ. Hec dicit dñs. Dimitte populũ
Mlthile meũ vt ſacrificet mihi. Qd ſi nõ dimiſe-
ne ciui- ris eũ ecce ego mittã in te ⁊ in ſeruos tu-
tas con- os ⁊ in populũ tuũ ⁊ in domos tuas om-
ditur. ne genus muſcarũ: ⁊ implebunt oẽs do-
4ª plaga. mus egyptiorũ muſcis diuerſi generis: ⁊
F vniuerſa terra in q̃ fuerint. Faciãqʒ mira-
Muſca- bilẽ in die illa terrã geſſen in qua popu-
rum. lus me⁹ eſt: vt nõ ſint ibi muſce. Ut ſcias
qm̃ ego dñs in medio terre ponãqʒ diui-
ſionẽ inter pplm meũ ⁊ pplm tuũ. Cras
Diony. erit ſignũ iſtud. Fecitqʒ dñs ita. Et venit
g ⁊ liber muſca grauiſſima in domos pharaonis
pi timẽs ⁊ ſeruorũ eius ⁊ in oẽm terrã egypti: cor-
egyptus ruptaqʒ ẽ terra ab huiuſcemodi muſcis.
picturã p Uocauitqʒ pharao moyſen ⁊ aaron: ⁊ ait
pter pla. eis. Ite ⁊ ſacrificate deo veſtro i terra hac.

Et ait moyſes. Nõ põt ita fieri. Abhomi- Gas dei fu
nationes enim egyptiorum immolabi- git i in
mus domino deo noſtro. Quod ſi ma- dis ⁊ eaʒ
ctauerimus ea que colunt egyptij corã domuit.
eis: lapidibus nos obruent. Uiam tri- G
um dierum pergemus in ſolitudinem:
⁊ ſacrificabimus domino deo noſtro: ſi- ſupra.3.f
cut precepit nobis. Dixitqʒ pharao. Ego
dimittã vos vt ſacrificetis dño deo veſtro
in deſerto verũtamẽ longius ne abeatis.
Rogate pro me. Et ait moyſes. Egreſſus
a te orabo dñʒ: ⁊ recedet muſca a pharao-
ne ⁊ a ſeruis ſuis ⁊ a populo eius cras.
Uerũtamẽ noli vltra fallere: vt nõ dimit-
tas populuʒ ſacrificare domino. Egreſſuſ-
qʒ moyſes a pharaone: orauit dñm. Qui
fecit iuxta verbũ illi⁹: ⁊ abſtulit muſcas
a pharaõe ⁊ a ſeruis ſuis ⁊ a populo ei⁹.
Non ſuperfuit nec vna qdem. Et ingraua-
tum eſt cor pharaonis: ita vt nec hac quã-
dem vice dimitteret populum.

¶ Capituli Summarium. ¶ Mors pe-
cudum: veſicetur gentes: ⁊ grando: pha-
rao promittit dimittere populum: moy-
ſes orat dominum: ⁊ tonitrua ceſſant:
pharao poſtea non vult dimittere popu-
lum. Ca. ix.

Dixit aũt dñs ad moyſen. Ingredere
ad pharonẽ ⁊ loquere ad euʒ. Hec A
dicit dñs deus hebreorũ. Dimitte pplm
meum: vt ſacrificet mihi. Qd ſi adhuc re-
nuis ⁊ retines eos: ecce man⁹ mea erit ſu-
per agros ⁊ ſup equos ⁊ aſinos: ⁊ camelos ⁊
oues ⁊ boues: peſtis valde grauis. Et faci-
et dñs mirabile inter poſſeſſiones iſrl ⁊
poſſeſſiones egyptiorum: vt nil omnino
pereat ex his que ptinent ad filios iſrael.
Conſtituitqʒ dñs tẽpus dicens. Cras fa-
ciet dñs verbum iſtud in terra. Fecit er- Quinta
go dñs verbum hoc altera die: ⁊ mortua plaga.
ſunt omnia animantia egyptiorum. De Morta-
animalib⁹ vero filiorũ iſrael nihil omni- litatis a-
no perijt. Et miſit pharao ad videndum: nimaliũ
nec erat qcꝙ̃ mortuũ de his q̃ poſſidebat
iſrl. Ingrauatũqʒ eſt cor pharaonis: ⁊ nõ B
dimiſit pplm. Et dixit dñs ad moyſen ⁊
aaron. Tollite plenas manus cineris de ca-
mino: ⁊ ſpargat illũ moyſes in celũ corã
pharaone: ſitqʒ puluis ſup oẽm terram
egypti. Erũt eniʒ in hominib⁹ ⁊ iumẽtis
vlcera ⁊ veſice ⁊ turgẽtes in vniuerſa ter-
ra egypti. Tuleruntqʒ cinerẽ de camino ⁊

ſteterunt coraȝ pharaone: ⁊ ſparſit illuȝ
ſeptima moyſes in celū. Factaq; ſunt vlcera veſi-
plaga vl- carū turgentiū in hoībus ⁊ iumentis:
cerum. nec poterāt malefici ſtare corā moyſe pro
pter vlcera q̄ in illis erāt. ⁊ in omni ter-
C ra egypti. Indurauitq; dñs cor pharao-
nis ⁊ nō audiuit eos ſicut locutus eſt do
ſup. 8. c. minus ad moyſen. Dixitq; dominus
ſupra eo. ad moyſen. Mane conſurge ⁊ ſta coram
pharaone: ⁊ dices ad euȝ. Hec dicit dñs
deus hebreoꝝ. Dimitte populum meum
vt ſacrificet mihi: q2 in hac vice mittam
Ms ſup oēs plagas meas ſuper cor tuū + ⁊ ſuper
eſt + ⁊ + ſeruos tuos ⁊ ſuper ppl'm tuuȝ: vt ſcias
D q2 nō ſit ſimilis mei in omni terra. Nūc
Ms hȝ + enim extēdens manū pcutiā te ⁊ popu-
oēs. lum tuū peſte: peribiſq; de terra. Idcirco
Ro. 9. d. aūt poſui te vt oſtēdam in te fortitudinē
meā: ⁊ narretur nomē meum in omni
terra. Adhuc retines ppl'ȝ meū: ⁊ nō vis
Genua eū dimittere? En pluā cras hac ipſa hora
ciuitas grādinē multā nimis: qualis nō fuit in
condit. egypto a die qua fundata eſt vſq; in p̄ns
tēpus. Mitte ergo iam nunc ⁊ congrega
iumēta tua: ⁊ omnia q̄ hēs in agro. Ho-
mines eniȝ ⁊ iumēta ⁊ vniuerſa q̄ inuē-
ta fuerint foris nec ꝯgregata de agris: ceci-
deritq; ſup ea grando: morient. Qui ti-
muit verbū dñi de ſeruis pharaōis fecit
confugere ſeruos ſuos ⁊ iumēta in domos
Qui aūt neglexit ſmonē dñi: dimiſit ſer-
E uos ſuos ⁊ iumēta in agris. Et dixit dñs
ad moyſen. Extende manū tuā in celum
vt fiat grādo in vniuerſa terra egypti: ſu-
per homines: ⁊ ſup iumenta: ⁊ ſuper oēm
herbam agri in terra egypti. Extenditq;
ſeptia pla moyſes virgam in celū: ⁊ dñs dedit toni-
ga, gradi trua ⁊ grandinē ac diſcurrētia fulgura ſu
nis. per terrā. Pluitq; dñs grādinē ſup ter-
ps. 77. raȝ egypti: ⁊ grando ⁊ ignis mixta pari
ps. 104. ter ferebant. Tanteq; fuit magnitudinis
F quanta ante nunq̄ apparuit in vniuerſa
terra egypti: ex quo gens illa condita ē.
Et pcuſſit grando in omni terra egypti
ij. q. j ca. cuncta q̄ fuerunt in agris: ab homine vſ-
eccl'ia. 9. q; ad iumentū. Cunctāq; herbā agri per
Itē pctō cuſſit grādo ⁊ omne lignū regionis cō-
egyptio- fregit. Tm in terra geſſen vbi erant filij
rum. iſrael grando non cecidit. Miſitq; pha-
rao ⁊ vocauit moyſen ⁊ aaron dicens ad
eos. Peccaui etiā nūc. Dñs iuſt⁹: ego ⁊
populus meus impij. Orate dñm vt deſi-

nāt tonitrua dei ⁊ grando vt dimittam
vos: ⁊ neq̄q̄ hic vltra maneatis. Ait moy-
ſes. Cum egreſſus fuero de vrbe extēdam G
palmas meas ad dñm: ⁊ ceſſabūt toni-
trua ⁊ grādo non erit. vt ſcias q2 dñi eſt
terra. Noui aūt q2 ⁊ tu ⁊ ſerui tui necdū
timeatis dñm deū. Linū ergo ⁊ hordeuȝ
leſum eſt: eo q2 hordeū eſſet virens: ⁊ linū
iam folliculos germinaret. Triticū autē
⁊ far nō ſunt leſa q2 ſerotina erāt. Egreſ-
ſuſq; moyſes a pharaone ex vrbe tetēdit
manus ad dñm ⁊ ceſſauerunt tonitrua
⁊ grando nec vltra ſtillauit pluuia ſup ter-
raȝ. Videns aūt pharao q2 ceſſaſſet pluuia
⁊ grando ⁊ tonitrua: auxit peccatuȝ. ⁊ in-
grauatum eſt cor eius ⁊ ſeruoꝝ illius: Ms hȝ
⁊ induratum + nimis: nec dimiſit iſrael + eſt
ſicut pceperat dñs per manum moyſi.

¶ Capituli Sūma. ¶ hic venit locuſta
poſtea tenebre. Ca. x.

ET dixit dñs ad moyſen. Ingredere A
ad pharaonē. Ego enim indurauī 23. q. 4.
cor eius ⁊ ſeruoꝝ illius vt faciam ſigna nabuchodonoſor
mea hec in eo: ⁊ narres in aurib⁹ filij tui
⁊ nepotū tuoꝝ: quotiēs cōtriuerim egy-
ptios ⁊ ſigna fecerim in eis: ⁊ ſciatis q2
ego dñs. Introierunt ergo moyſes ⁊ aa-
ron ad pharaonē: ⁊ dixerunt ei. Hec dicit
dñs deus hebreorum. Uſq; quo nō vis
ſubijci mihi? Dimitte populū meū: vt ſa-
crificet mihi. Sin autē reſiſtis: ⁊ non vis ſ. 7. c. 8. a
dimittere eū: ecce ego inducā cras locu- ⁊ 9. a.
ſtam in fines tuos que operiet ſuperficiē
terre: ne quicq̄ eius appareat: ſed come-
dat quod reſiduū fuerit grādini. Corro- B
det enim omnia ligna que germināt in
agris ⁊ implebunt domos tuas ⁊ ſeruoꝝ
tuoꝝ ⁊ omniū egyptioꝝ: quantā nō vi-
derunt patres tui ⁊ aui ex quo orti ſunt
ſup terrā vſq; in p̄ntem diem. Auertitq;
ſe: ⁊ egreſſus eſt a pharaone. Dixerūt au-
tem ſerui pharaonis ad eū. Uſq; quo pa-
tiemur hoc ſcandalū. Dimitte homines:
vt ſacrificent dño deo ſuo. Nōne vides q2
perierit egyptus. Reuocaueruntq; moy-
ſen ⁊ aaron ad pharaonē. Qui dixit eis. C
Ite ſacrificate dño deo veſtro. Qui nā ſūt
q̄ ituri ſūt? Ait moyſes: cū paruulis no-
ſtris ⁊ ſenioribus pgemus cū filijs ⁊ fi-
liabus cū ouibus ⁊ armētis. Eſt. n. ſolē-
nitas dñi dei noſtri. Et reſpōdit pharao.
Sic dñs ſit vobiſcum quō ego dimittam

vos ⁊

vos ⁊ paruulos veſtros. Cui dubium eſt φ peſſime cogitetis? Nõ fiet ita: ſed ite tm̃ viri ⁊ ſacrificate dño. hoc enĩ ⁊ ipſi petiſtis. Statimq; eiecti ſunt de cõſpectu pharaonis. Dixit autẽ dñs ad moyſen. Extẽde manũ tuã ſuper terrã egypti ad locuſtã vt deſcendat ſuper terrã ⁊ deuoret oẽm herbã que reſidua fuerit grandini. Et extẽdit moyſes virgã ſuper terrã egypti: ⁊ dominus induxit vẽtũ vrentẽ tota die illa ⁊ nocte. Et mane facto ventus vrens leuauit locuſtas. Que aſcenderunt ſuper vniuerſam terrã egypti ⁊ ſederũt in cunctis finibus egyptiorũ innumerabiles: quales ante illud tẽpus nõ fuerãt nec poſtea future ſunt. Operueruntq; vniuerſam ſuperficiẽ terre vaſtantes omnia. Deuorata eſt igitur herba terre ⁊ quicquid pomorũ in arboribus fuit q̃ grãdo dimiſerat. Nihil quoq; omnino virens relictũ eſt in lignis ⁊ in herbis terre: in cũcta egypto. Quob rẽ feſtinus pharao vocauit moyſen ⁊ aarõ: ⁊ dixit eis. Peccaui in dñm deũ veſtrũ ⁊ in vos. Sed nũc dimittite peccatũ mihi etiam hac vice: ⁊ rogate dñm deũ veſtrũ vt auferat a me mortẽ iſtã. Egreſſuſq; eſt moyſes de cõſpectu pharaonis ⁊ orauit dñm. Qui flare fecit vẽtũ ab occidẽte vehementiſſimũ: ⁊ arreptã locuſtã proiecit in mare rubrũ. Nõ remãſit nec vna quidẽ in cũctis finibus egypti. Et indurauit dñs cor pharaonis: nec dimiſit filios iſrl. Dixit autẽ dñs ad moyſen. Extende manũ tuã in celũ: ⁊ ſint tenebre ſup terrã egypti tã denſe vt palpari queãt. Extenditq; moyſes manũ in celũ. Et facte ſunt tenebre horribiles in vniuerſa terra egypti. Tribus diebus nemo vidit frẽ ſuũ nec mouit ſe de loco in quo erat. Ubicũq; aũt habitabãt filij iſrl lux erat. Uocauitq; pharao moyſen ⁊ aaron: ⁊ dixit eis. Ite ſacrificate dño. Oues tm̃ veſtre ⁊ armẽta remaneant: paruuli veſtri eãt vobiſcũ. Ait moyſes. Hoſtias quoq; ⁊ holocauſta dabis nobis: que offeramus dño deo nr̃o. Cũcti greges pgent nobiſcũ. Nõ remanebit ex eis vngula que neceſſaria ſunt in cultũ dñi dei nr̃i: preſertim cũ ignoremus qd debeat immolari: donec ad ipſũ locũ perueniamus. Indurauit aũt dñs cor pharaonis: ⁊ noluit dimittere eos. Dixitq; pharao ad moyſen. Recede a me ⁊ caue ne vltra videas faciẽ meam: quocunq; die apparueris mihi morieris. Reſpondit moyſes. Ita fiat vt locutus es. Non videbo vltra faciẽ tuam.

ps. 104. ſap. 16. b Joel. j. a Apoc. 9. a

D

Octaua plaga locuſtarũ.

E

ps. 135.

ps. 104

F

ix. plaga tenebrarũ ſap. 17. a. c. 18. a.

G

¶ Ca. XI. ¶ Loquitur dñs ad moyſen de morte primogenitorum: ⁊ de vaſis ⁊ veſtibus petendis ab egyptijs: ⁊ de pharaonis obſtinatione. Cap. xj.

Et dixit dñs ad moyſẽ. Adhuc vna plaga tangã pharaonem ⁊ egyptũ: ⁊ poſt hec dimittet vos ⁊ exire cõpellet. Dices ergo omni plebi vt poſtulet vir ab amico ſuo: ⁊ mulier a vicina ſua vaſa argentea ⁊ aurea ⁊ veſtem. Dabit aũt dñs grãm pplo ſuo corã egyptijs. Fuitq; moyſes vir magnus valde in terra egypti corã ſeruis pharaonis ⁊ ei pplo. Et ait. Hec dicit dñs. Media nocte ingrediar in egyptũ ⁊ morietur oẽ primogenitũ in terra egyptiorũ: a primogenito pharaonis qui ſedet i ſolio eius vſq; ad primogenitũ ancille que eſt ad molã: ⁊ oĩa primogenita iumentorũ. Eritq; clamor magnus in vniuerſa terra egypti qlis nec ante fuit nec poſtea futurus eſt. Apud oẽs aũt filios iſrl nõ mutiet canis ab hoĩe vſq; ad pecus: vt ſciatis quãto miraculo diuidet dñs egyptios ⁊ iſrael. Deſcẽdentq; omnes ſerui tui iſti ad me: ⁊ adorabũt me dicẽtes. Egredere tu ⁊ oĩs pplus qui ſubiectus eſt tibi. Poſt hec egrediemur. Et exiuit a pharaone iratus nimis. Dixit autẽ dñs ad moyſen. Non audiet vos pharao: vt multa ſigna fiãt in terra egypti. Moyſes autem ⁊ aaron fecerũt omnia ſigna ⁊ oſtenta que ſcripta ſunt corã pharaone. Et indurauit dñs cor pharaonis: nec dimiſit filios iſrl de terra ſua.

¶ Ca. XII. ¶ De eſu agni: de ſanguine ſuper poſtes: de fermẽto: de exitu de egypto: de religione phaſe. Ca. xij.

A ſup. 3. f. infra. 12. e. ps. 104.

eccl. 43. b

B

infra. 12. d ps. 77. 134

C

D

al. portenta.

A Dixit quoqꝫ dñs ad moyſen ⁊ aaron
in terra egypti. Mēſis iſte vobis prin
cipiū mēſiū: pmꝰ erit in mēſibꝰ ãni. Loq-
mini ad vniuerſū cetū filioꝝ iſrl: ⁊ dicite
Agnꝰ pa- eis. Decia die mēſis huiꝰ tollat vnuſqſqꝫ
agnū p familias ⁊ domos ſuas. Sin ãt mi
nor ē nūerꝰ vt ſufficere poſſit ad veſcēduꝫ
agnū aſſumet vicinū ſuū q ꝯiunctꝰ eſt do
mui eiꝰ iuxta nūeꝝ aīaꝝ q̄ ſufficere pōt ad
Edusˀ pa eſuꝫ agni. Erit aūt agnꝰ abſqꝫ macla ma-
ſcj̈alis. ſculꝰ ãniculus. Juxta quē ritū tolletis ⁊
De ꝯſ.d. hedū: ⁊ ſeruabitis eum vſqꝫ ad q̃rtãdeci
2.c.qd ſit mã diē mēſis huiꝰ. Jmmolabitqꝫ eum
ſanguis. vniuerſa multitudo filioꝝ iſrael ad veſpe
di.xj.c.ec ram. //Et ſumēt de ſanguine eiꝰ ac ponent
cleſiaſtica ſuper vtrūqꝫ poſtē: ⁊ in ſupliminaribus
rū.i glo. domoꝝ in qbꝰ comedēt illū. Et edent car
B nes nocte illa aſſas igni: ⁊ açimos panes
cū lactucis agreſtibꝰ. Nō comedetis ex eo
crudū qd nec coctū aq̃: ſꝫ aſſum tm̄ igni.
Caput cū pedibus eius ⁊ inteſtinis vora
bitis: nec remanebit qcq̃ ex eo vſqꝫ ma-
ne. Si quid reſiduuꝫ fuerit: igne cōbure
tis. Sic autē comedetis illum. Renes ve
ſtros accingetis ⁊ calciamenta habebitis
in pedibus: tenētes baculos in manibꝰ
⁊ comedetis feſtinãter. Eſt enim phaſe. i.
tranſitus dñi. Et trãſibo per terrã egypti
nocte illa: percutiãqꝫ oē primogenituꝫ
in terra egypti ab hoīe vſqꝫ ad pecus: ⁊ in
hebȓ.11.c cunctis dijs egypti faciã iudicia: ego do
minꝰ. //Erit aūt ſanguis vobis in ſignuꝫ
in edibus in quibus eritis: ⁊ videbo ſan
guinē ⁊ trãſibo vos: nec erit in vobis pla-
C ga diſperdēs: qñ percuſſero terrã egypti.
Habebitis aūt hanc diem in monimētū:
⁊ celebrabitis eã ſolēnē domino genera-
tionibus veſtris cultu ſempiterno. Se-
ptem diebꝰ açyma comedetis. Jn die pri
mo nō erit fermentū in domibꝰ veſtris.
Quicūqꝫ comederit fermētū peribit aīa il
la de iſrl a primo die vſqꝫ ad diē ſeptimū.
Dies prima erit ſancta ⁊ ſolēnis: ⁊ dies
ſeptima eadēꝫ feſtiuitate venerabilis. Ni-
hil operis facietis in eis: exceptis his que
ad veſcendū pertinēt ⁊ obſeruabitis açy-
ma. Jn eadē enim ipſa die educã exerci-
tum veſtrū de terra egypti: ⁊ cuſtodietis
Leui.23.a diē iſtum in generationes veſtras ritu
Nu. 28. perpetuo. //Primo menſe quartadecima
b.c die menſis ad veſperã: comedetis açyma
vſqꝫ ad diē viceſimãprimã eiuſdēꝫ men
ſis ad veſperã. Septē diebus fermētatum
nō inuenietur in domibꝰ veſtris. Qui come-
derit fermētatū: peribit aīa eius de cetu
iſrael: tã de aduenis q̃ȝ de idigenis terre.
Oē fermētatū nō comedetis. Jn cunctis
habitaculis veſtris edetis açyma. Voca- D
uit aūt moyſes oēs ſeniores filioꝝ iſrl
⁊ dixit ad eos: Jte tollētes aīal p̄ famili di.xj.c.ec
as vſas: ⁊ immolate phaſe. //Faſciculumqꝫ cliaſticaꝝ
hyſopi tingite in ſanguine q eſt in limi- in.§.ſcri
ne ⁊ aſpergite ex eo ſupliminare ⁊ vtrūqꝫ ptura in
poſtē. Nullus veſtrū egrediat oſtiū domꝰ glo.
ſue vſqꝫ mane. Trãſibit.n. dñs pcutiens De ꝯſ.di.
egyptios. Cūqꝫ viderit ſanguinē in ſup- 2.c.Quid
liminari ⁊ in vtroqꝫ poſte: trãſcēdet oſtiū ſit ſan-
domꝰ: ⁊ nō ſinet pcuſſorē ingredi domos guis.⁊ c.
veſtras ⁊ ledere. Cuſtodi ṽbū iſtud legi accipite.
timū: tibi ⁊ filijs tuis vſqꝫ in eternum.
Cūqꝫ introieritis terrã quã dñs deꝰ da-
turus ē vobis vt pollicitꝰ eſt: obſeruabitis
cerimonias iſtas. Et cū dixerint vobis fi-
lij veſtri que ē iſta religio: dicetis eis. Vi
ctima trãſitus dñi eſt: qñ trãſiuit ſup do-
mos filioꝝ iſrael in egypto pcutiēs egy-
ptios ⁊ domos noſtras liberãs. Jncurua-
tuſqꝫ ppłs adorauit. Et egreſſi filij iſrael
fecerunt ſicut pceperat dominus moyſi ⁊
aaron. Factū eſt aūt in noctis medio //p- Decima
cuſſit dñs oē primogenitū in terra egy plaga pri
pti: a pmogēito pharaonis qui in ſolio mo geni
eius ſedebat: vſqꝫ ad primogenitū capti torum
ue que erat in carcere: ⁊ oē primogenitū ps.77.
iumentoꝝ. Surrexit pharao nocte ⁊ oēs ſup.34.
ſerui eius cūctaqꝫ egyptus: ⁊ ortꝰ eſt cla ſap.18.b.
mor magnꝰ in egypto. Neqꝫ eniꝫ erat do E
mus in qua nō iaceret mortuus. Voca-
tiſqꝫ pharao moyſe ⁊ aarō nocte ait. Sur
gite: egredimini a populo meo vos ⁊ filij
iſrael. Jte ⁊ immolate dño ſicut dicitis.
Oues veſtras ⁊ armēta aſſumite vt petie- Exitꝰ de
ratis: ⁊ abeūtes benedicite mihi. //Urge- egypto
bantqꝫ egyptij ppłm iſrael de terra exire ps.77.
velociter dicētes. Oēs moriemur. Tulit ps.104
igit ppłus conſperſaꝫ farinã anteq̃ȝ fer- ps.134.
mentaret: ⁊ ligãs in pallijs poſuit ſup hu ſap.18.b.
meros ſuos. Feceruntqꝫ filij iſrael ſicut pre
ceperat dñs moyſi. //Et petierunt ab egy- 8.c.3.⁊.6
ptijs vaſa argentea ⁊ aurea: veſtēqꝫ pluri
mã. Dñs aūt dedit grãꝫ ppło corã egy- 14.q.5.c.
ptijs: vt cōmodarēt eis ⁊ ſpoliauerūt egy ſcriptuꝫ.
ptios. Profectiqꝫ ſunt filij iſrl de rameſſe .3.c.3.
in ſochot ſexcēta ferme milia peditū viroꝝ F

Jte ca. vi fit dñs — abſq3 puulis ⁊ mulierib⁹: ſ3 ⁊ vulg⁹ p-
miſcuū innumerabile aſcēdit cū eis: oues
⁊ armēta, ⁊ animātia diuerſi generis mlt
ta nimis. Coxerūtq3 farinā quā de dudū d
egypto ɔſpſaz tulerāt: ⁊ fecerūt ſubcineri
Sup. 11. a. ⁊ ſup. eo. 4. Re. 6. b — cios panes azymos. //Neq3. n. poterat ferme-
mētari cogētib⁹ exire egyptijs: ⁊ nullā fa
cere ſinētib⁹ morā: nec pulmēti qcq3 oc-
curerat pparare. Habitatio aūt filioꝝ iſrl
quā māſerūt in egypto fuit qdringētoꝝ
triginta ānoꝝ. Quib⁹ expletis eadem die
egreſſus eſt ōis exercit⁹ dñi de terra egy-
pti. Nox eſt iſta obſuabilis dñi: qñ edu-
xit eos de terra egypti. Hāc obſeruare de-
bēt oēs filij iſrl in gnōnib⁹ ſuis. Dixitq3
Numeri. 9. g. — dñs ad moyſen ⁊ aarō. Hec ē religio pha
ſe. Ois alienigena nō comedet ex eo. Ois
aūt ſeru⁹ emptiti⁹ circūcidet: ⁊ ſic come-
det. Aduena ⁊ mercēnari⁹ nō edēt ex eo.
//Jn vna domo comedet: nec efferetis de
//24. q. 1. c. audiui mus. §. Si aūt in ꝟ. Jtē cū dñs. ⁊. c. q: ex ſol. ⁊ ca. Om nes⁹. Jo. 19. g. — carnib⁹ ei⁹ foras //nec os illi⁹ ɔfringetis.
Ois cet⁹ filioꝝ iſrl faciet illō. Q3 ſiqs pere
grinoꝝ in veſtrā voluerit trāſire coloniā
⁊ facere phaſe dñi: circūcidet pri⁹ oē ma-
ſculinū ei⁹: ⁊ tūc rite celebrabit: eritq3 ſicˀ
indigena terre. Si qs aūt circūciſus non
fuerit: nō veſcet ex eo. Eadē lex erit indige
ne ⁊ colono q peregrinaē apd vos. Fece-
rūtq3 oēs filij iſrl ſicut pceperat dñs moy
ſi ⁊ aaron: ⁊ eadē die eduxit dñs filios iſrl
de terra egypti per turmas ſuas.

ℭ Ca. Sū. ℭ De ſcificatiōe pmogenitoꝝ:
de azymis: per viam deſerti pergunt: oſſa
ioſeph deferunt. Columna ignis ⁊ nu-
bis comitatur. Ca. xiij.

A
Infra. 22. b. ⁊. 34. c. nū eri. 2. b. ⁊. 8. c. //15. q. 1. cap. Nec his qui nictus. De vio. c. magne ps. 113. — Locutuſq3 eſt dñs ad moyſen: dicēs.
//Sāctifica mihi oē pmogenitū3 qd
aperit vuluā in filijs iſrael: tā de hoi⁹ q3
de iumētis. Mea ſunt. n. oia. Et ait moy-
ſes ad ppl3. //Mementote diei hui⁹ in q
egreſſi eſtis de egypto ⁊ de domo ſeruitu
tis: qm in manu forti eduxit vos dñs de
loco iſto: vt nō comedatis fermētatū pa
nē. Hodie egredimini mēſe nouaꝝ fru-
gū. Cūq3 itroduxerit te dñs in terrā cha
nanei: ⁊ ethei: ⁊ amorrei: ⁊ euei: ⁊ iebuſei:
quā iurauit pꝛib⁹ tuis vt daret tibi ter-
rā fluētē lacte ⁊ melle: celebrabis hūc mo
rē ſacroꝝ mēſe iſto. Septē dieb⁹ veſceris
azymis ⁊ in die ſeptio erit ſolēnitas dñi.
Azyma comedetis ſeptē dieb⁹. Nō appa-
rebit apd te aliqd fermētatū: nec in cun-

ctis finib⁹ tuis. Narrabiſq3 filio tuo i die
illo dicens. Hoc eſt qd fecit mihi dñs qñ — B
egreſſus ſū3 de egypto. Et erit qſi ſignum
in manu tua: ⁊ qſi monimentū an oclos
tuos: ⁊ vt lex dñi ſemp ſit i oꝛe tuo. Jn ma — Deut. 5
nu. n. forti eduxit te dñs de egypto. Cu- — 16. q. 3. c
ſtodies huiuſcemodi cultū ſtatuto tpe a — pero.
dieb⁹ in dies. Cūq3 introduxerit te dñs — 23. q. 5. c
in terrā chananei: ſicut iurauit tibi ⁊ pa — Remit-
trib⁹ tuis: ⁊ dederit tibi ei: ſepabis oē qd — tunt. §.
aperit vuluā dño: ⁊ qd pmitiuū eſt in pe- — hic notā
corib⁹ tuis. Quicqd habueris maſculini — du3 ebo
ſex⁹ ɔſecrabis dño. Pꝛimogenitū3 aſini — egyptia-
mutabis oue. Qd ſi nō redemeris interfi — ca.
cies. Oē aūt pmogenitū hoi⁹ de filijs tu- — //23. q. 5.
is pcio redimes. Cūq3 interrogauerit te — c. remit-
fili⁹ tu⁹ cras: dicēs: qd eſt hoc: rndebis ei. — tunt. §.
Jn māu forti eduxit nos dñs de terra egy — p̄ ſcientes
pti: de domo ſuitutis. //Nā cū idurat⁹ eēt — in fine3.
pharao ⁊ nollet nos dimittere occidit do — C
min⁹ oē pmogenitū in terra egypti a pri — ſup eo. b
mogeīto hoīs vſq3 ad pmogenitū iumē — //23. q. 4.
toꝝ. Jdcirco imolo dño oē qd aperit vul — ca. Nabu
uā maſculini ſex⁹ ⁊ oia pmogenita filioꝝ — chodo-
meoꝝ redimo. Erit igit qſi ſignū in ma- — ſoꝛ.
nu tua: ⁊ qſi appēſū3 qd ob recoꝛdatiōnē — 5. q. 5. ca.
añ oculos tuos: eo q in manu forti edu- — nō ois. ⁊
xit nos dñs de egypto. Jgit cum emiſiſſet — ꝟ. pptm
pharao ppl3: nō eos duxit dñs p viā terre — ɔtumacem.
philiſtij3 q vicina ē reputās ne forte pēi-
teret eū ſi vidiſſ3 aduerſū ſe bella ɔſurgere — D
⁊ reuerterent ✠ egyptū: ſ3 circūduxit per — Aliꝯ ē ✠ in
viā deſti: q eſt iux mar rubꝛū. Et armati
aſcēderūt filij iſrl de tra egypti. Tulit qq3
moyſes oſſa ioſeph ſecū: eo q adiuraſſ3 fi
lios iſrl dicēs. //Uiſitabit vos de⁹: efferte oſ — Gen. 50. d.
ſa mea hinc vobiſcū. Pꝛofectiq3 d ſochot ca — Joſ. 24. g
ſtrametati ſūt i ethan: i extrēis finib⁹ ſoli — 13. q. 2. c.
tudis. //Dñs aūt pcedebat eos //ad oñdēdā — hebꝛon.
viā p diē i colūna nubis: ⁊ p noctē i colū — //Nu. 14.
na ignis: vt dux eēt itineris vtroq3 tpe. — ca.
//Nūq3 defuit colūna nubis per diem nec — 1. coꝛ. 10.
colūna ignis per noctē corā populo. — a. ps. 14.

ℭ Ca. Sū. ℭ Jnſeqtur pharao fugientes. — //Nee. 9. a.
Populus māſit: pharao ſubmergitur ⁊
equitatus eius. Ca. xiiij. — Colūne ignis ⁊ nubis.

Locut⁹ ē aūt dñs ad moyſen dicēs. Lo — A
quere filijs iſrl. Reuerſi caſtrametēt
e regiōe phiairoth: q eſt iter mag. dalū ⁊
mare ɔ beelſephō. Jn ɔſpectu ei⁹ caſtra pōe-
tis ſup mare. Dicturuſq3 ē pharao ſup fi-
lijs iſrl. Coarctati ſūt in terra: ɔcluſit eos

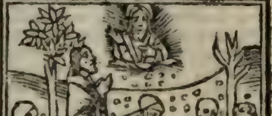
deſertū. Et īdurabo cor eiꝰ ac pſequet̄ vos:
⁊ glorificabor ī pharaone ⁊ in oī exercitu
eius: ſciētq́ꝫ egyptij: q: ego ſum dn̄s. Fe-
cerūtq́ꝫ ita. Et nūciatū eſt regi egyptiorū
ꝙ fugiſſet pplˢ. immutatūq́ꝫ eſt cor pharao
nis ⁊ ſeruorꝫ eius ſup pplm: ⁊ dixerunt.
B Quid voluimus facere vt dimitteremus
iſrl̄ ne ſeruiret nobis? Iūxit ergo currū:
⁊ oēm pplm ſuū aſſumpſit ſecū. Tulitq́ꝫ
ſexcētos currus electos ⁊ qcqd in egypto
.13. ca. c curruū fuit: ⁊ duces totiꝰ exercitꝰ. Indu
rauitq́ꝫ dn̄s cor pharaonis regis egypti
⁊ pſecutꝰ eſt filios iſrael. At illi egreſſi erāt
Ioſ. 24. a. in manu excelſa. // Cūq́ꝫ perſequerent̄ egy
ptij veſtigia pcedētiū: repperērūt eos in ca
C ſtris ſuper mare. Omſq́ꝫ equitatus ⁊ currꝰ
pharaonis ⁊ vniuerſus exercitus erāt in
phiairoth cōtra beelſephon. Cūq́ꝫ appro-
pinquaſſet pharao: leuantes filij iſrl̄ ocu-
los viderūt egyptios poſt ſe. Et timuerūt
valde. Clamauerūtq́ꝫ ad dn̄m: ⁊ dixerunt
ad moyſen. Forſitan nō erant ſepulcra in
egypto: ideo tuliſti nos vt moreremur ī
ſolitudine. Quid hoc facer̄ voluiſti: vt edu
ceres nos ex egypto. Nōne iſte eſt ſmo quē
loquebamur ad te in egypto: dicētes: re-
D cede a nobis vt ſeruiamꝰ egyptijs? Mul
ps. 79 to enim melius erat ſeruire eis: q̄ꝫ mori
in ſolitudine. Et ait moyſes ad populū.
Nolite timere: State ⁊ videte magnalia
dn̄i que facturus eſt hodie. Egyptios enī
quos nunc videtis: nequaq̄ꝫ vltra videbi-
tis vſq́ꝫ in ſempiternū. Dn̄s pugnabit p
vobis: ⁊ vos tacebitis. Dixitq́ꝫ dn̄s ad moy
ſen. Quid clamas ad me? Loquere filijs iſ
12. q. 4. c. rael vt proficiſcātur. Tu aūt eleua virgā
recurrat tuā ⁊ extēde manū tuā ſup mare ⁊ diui-
ꝭ. his ita de illud: vt gradiant̄ filij iſrael in medio
C. ꝟ. vl do mari per ſiccū. Ego aūt indurabo cor egy
mui iſrl̄ ptiorꝫ vt perſequant̄ vos: ⁊ glorificabor in
ſup̄ .13. pharaone: ⁊ in omni exercitu eius: ⁊ in
c. c. curribus ⁊ in equitibus illius. Et ſcient
ñ. 60. b. egyptij: q: ego ſum dn̄s cum glorificatus
E fuero in pharaone: ⁊ in curribus atq́ꝫ in
equitibus eius. Tollenſq́ꝫ ſe angelus do
mini q precedebat caſtra iſrael: abijt poſt
eos // ⁊ cū eo pariter colūna nubis. Prio-
Nee. 9. b. ra dimittēs poſt tergum ſtetit iter caſtra
egyptiorꝫ ⁊ caſtra iſrael. Et erat nubes te-
nebroſa ⁊ illuminās noctē: ita vt ad ſe in
uicē toto noctis tpe accedere nō valerēt. //
Cūq́ꝫ extēdiſſet moyſes manū ſup mare:

abſtulit illud dn̄s flante vēto vehemēti ⁊ // De oſe-
vrente tota nocte ⁊ vertit in ſiccū. Diui- diſti. 2. c.
ſaq́ꝫ eſt aqua: ⁊ ingreſſi ſunt filij iſrael per reuera.
mediū ſicci maris. Erat enim aqua quaſi ꝟ. circun
murus a dextera eorꝫ ⁊ leua. Perſequen- cluſus.
teſq́ꝫ egyptij igreſſi ſunt poſt eos: ⁊ omnis // 106. 2. b.
equitatus pharaonis currus eius ⁊ equi c. 4. d
tes per mediū maris: Iāq́ꝫ aduenerat vi- Iudit. 5.
gilia matutina // ⁊ ecce reſpiciens dn̄s ſu- b.
per caſtra egyptiorꝫ per colūnā ignis ⁊ nu ps. 77.
bis: interficit exercitū eorꝫ ⁊ ſubuertit ro Eccl̄. 32. c
tas curruū: ferebāturq́ꝫ in pfundū. Dixe F
runt ergo egyptij. Fugiamꝰ iſraelē: dn̄s Iudit. 9.
enim pugnat pro eis ꝯtra nos: Et ait dn̄s b
ad moyſen. Extēde manū tuā ſup mare: Egyptij
vt reuertant̄ aque ad egyptios ſuper currꝰ ſubmer-
⁊ eqtes eorꝫ. Cūq́ꝫ extēdiſſet moyſes ma- guntur.
nū ꝯtra mare: reuerſum eſt pmo dilucu
lo ad priorē locū. Fugiētibuſq́ꝫ egyptijs G
occurrerūt aque: ⁊ inuoluit eos dn̄s ī me
dijs fluctibus. Reuerſeq́ꝫ ſunt aque ⁊ ope ſap. 10. b
ruerūt currus ⁊ equites cūcti exercitus
pharaonis: qui ſequētes igreſſi fuerāt ma
re: nec vnus qdē ſupfuit ex eis. Filij autē L. ca. ⁊ co
iſrael perrexerūt p mediū ſicci maris: ⁊ aq̄ gnouerit
eis erāt q̄ſi p muro a dextris ⁊ a ſiniſtris:
Liberauitq́ꝫ dn̄s ī die illo iſrael de manu
egyptiorꝫ: ⁊ viderūt egyptios mortuos ſu diſt. 3. ca.
per litꝰ maris: ⁊ manū magnā quā exer- Sūt plu
cuerat dn̄s cōtra eos. Timuitq́ꝫ pplˢ dn̄m res. ꝭ. au
⁊ crediderūt dn̄o: ⁊ moyſi ſeruo eius. ctoritas.
¶ Ca. xv. ¶ Decantant cāticū: venerūt
in marath: hic aque amare dulcorant̄: ⁊ ps. 105.
poſtea in helim ⁊ in deſertum ſyn. Ca. xv. Eſa. 11. d

H
T Unc cecinit moyſes ⁊ filij iſrael: car Infra. eo
men hoc dn̄o: ⁊ dixerunt. // Cātemꝰ Canit do
dn̄o. Glorioſe enī magnificatꝰ eſt: equū mino
⁊ aſcenſorem deiecit in mare. // Fortitudo moyſes
mea ⁊ laus mea dn̄s: ⁊ factus eſt mihi in canticū.
ps. 130.

Esa. 12. a salutē. Iste deus meꝰ ⁊ glori ... bo eū: de
us pr̄is mei ⁊ exaltabo eū. Dn̄s q̄ſi vir pu
gnator: oīpotēs nomē eius currus pha-
raonis ⁊ exercitū eius piecit in mare. Ele
cti p̄ncipes eiꝰ ſubmerſi ſunt in mari ru
bro: abyſſi operuerūt eos: deſcenderūt in p
fundū q̄ſi lapis. Dextera tua dn̄e magnifi
cata eſt in fortitudine: dextera tua dn̄e per
cuſſit inimicū: ⁊ in multitudine glorie
tue depoſuiſti aduerſarios meos. Miſiſti
irā tuā que deuorauit eos ſicut ſtipulā: ⁊
in ſpū furoris tui ꝯgregate ſūt aque. Ste
tit vnda fluēs: ꝯgregate ſunt abyſſi in me
B dio mari. Dixit inimicꝰ. Perſequar ⁊ cō-
prehēdā: diuidā ſpolia: implebit aīa mea.
Euaginabo gladiū meū: interficiet eos ma
De pe. di. 3. ca. ſunt pl'es .§. auctoritas. nus mea. Flauit ſpūs tuus: ⁊ operuit eos
mare: ſubmerſi ſūt quaſi plūbū in aq̄s ve-
hemētibus. Quis ſilis tui i fortibꝰ dn̄e?
Quis ſilis tui magnificus in ſcītate terri
bilis atq̄ laudabilis: ⁊ faciēs mirabilia?
Extēdiſti manū tuam: ⁊ deuorauit eos ter
ra. Dux fuiſti in miſericordia tua: populo
quē redemiſti. Et portaſti eū in fortitudi
ne tua: ad hītaculū ſcī tui. Aſcēderūt po
puli ⁊ irati ſunt: dolores obtinuerunt ha
bitatores philiſtijm. Tunc ꝯturbati ſunt
principes edom: robuſtos moab obtinuit
tremor: obriguerūt oēs hītatores chana
an. irruat ſup eos formido ⁊ pauor in ma
gnitudine brachij tui. Fiāt imobiles q̄ſi
lapis: donec ptrāſeat ppl's tuus dn̄e donec
C ptrāſeat ppl's tuus iſte quē poſſediſti. In
troduces eos: ⁊ plātabis in mōte hereditā-
tis tue firmiſſimo habitaculo tuo qd̄ ope
ratus es dn̄e. Sanctuariū tuū dn̄e: qd̄ fir-
mauerūt manus tue. Dn̄s regnabit ieter
23.q.4. c. Nabuchodonoſor ⁊ d cō ſe. diſt. 4. cap. nec quēq̄. ſup. co. nū ⁊ vltra. Ingreſſus eſt enī eques pha
rao cū curribus ⁊ equitibus eius in ma
re: ⁊ reduxit ſup eos dn̄s aquas maris. Fi
lij aūt iſrael ambulauerūt per ſiccū i me-
dio eius. Sūpſit ergo maria, pphetiſſa: ſo
ror aaron: tympanū in manu ſua. Egreſ-
ſeq̄ ſunt oēs mulieres poſt eā cū tympa-
nis ⁊ choris: q̄bus p̄cinebat dicēs. Cāte-
mus dn̄o: Glorioſe enī magnificatꝰ eſt
D equū ⁊ aſcēſorē eius deiecit in mare. Tu-
lit autem moyſes iſrael de mari rubro: ⁊
egreſſi ſūt i deſertū ſur. Ambulauerūtq̄
tribus diebus per ſolitudinē ⁊ nō iuenie
bant aquā. Et venerūt in marath: nec po-
terant bibere aquas de marath eo q̄ eſſent
amare. Unde ⁊ ꝯgruū loco nomē impo
d ꝯs. di. ca. reu ra. v. m rath. ſuit: vocās illū marath. i. amaritudinē. Et
murmurauit ppl's cōtra moyſen dicēs.
Quid bibemus? At ille clamauit ad dn̄z.
Qui oſidit ei lignū: Quod cū miſiſſet in
aquas: i dulcedinē verſe ſunt. Ibi ꝯſtituit Judit. ca.
ei precepta atq̄ iudicia ⁊ ibi tentauit eū: Eccl.3S
dicēs. Si audieris vocē dn̄i dei tui: ⁊ qd̄
rectū eſt corā eo feceris ⁊ obedieris māda
tis eius: cuſtodieriſq̄ oīa p̄cepta illiꝰ cū-
ctū ligorē quē poſui in egypto nō iducā
ſup te. Ego enim ſum dn̄s deus ſaluator
tuus. Venerunt aūt in helim filij iſrael: Nu.33.
vbi erāt duodecī fontes aquaꝝ ⁊ ſeptua-
ginta palmeꝝ caſtrametati ſūt iuxta aq̄s.
℄ Ca. Sum. ℄ Populus pro cibo mur-
murauit. Coturnix datur: māna pluit ⁊
duplū ſerta die colligi iubet. Cap. xvi.

Profectiq̄ de helim venit oīs multi- A
tudo filioꝝ iſrael in deſertū ſyn qd̄
eſt inter helim ⁊ ſynai: quintadecima die
mēſis ſcdi: poſtq̄ egreſſi ſunt de terra egy-
pti. Et murmurauit oīs ꝯgregatio filioꝝ
iſrael ꝯtra moyſen ⁊ aarō in ſolitudine.
Dixeruntq̄ filij iſrael ad eos. Utinā mor-
tui eſſemus per manū dn̄i in terra egyptī
quādo ſedebamus ſup ollas carniū: ⁊ co-
medebamus panē in ſaturitate. Cur in-
duxiſtis nos in deſertū iſtud vt occidere-
tis oēm multitudinē fame? Dixit autē
dn̄s ad moyſen. Ecce ego pluā vobis pa- Ps.77.
nes de celo. Egrediat̄ populus ⁊ colligat ſap. 16. c
que ſufficiūt per ſingulos dies vt tētē eū: Jo.6.d
vtrū ambulet in lege mea an non. Die au de ꝯs. di
tē ſexto parēt q̄ inferāt: ⁊ ſit duplū q̄ col- 2. c. reua
ligere ſolebāt per ſingulos dies. Dixerūtq̄ in p̄n.
moyſes ⁊ aaron ad oēs filios iſrael. Veſpe ca. ingt.
re ſcietis q̄ dn̄s eduxerit vos de terra egy B
pti: ⁊ mane videbitis gl'iam dn̄i. Audiuit

eni ſ murmur veſtrū cōtra dñm. Nos, vo qd ſum⁹: q2 muſitaſtis ꝯ nos? Et ait moyſes. Dabit vobis dñs veſpere carnes edere. Et mane panes in ſaturitate: eo ꝙ audierit murmurationes veſtras: qb⁹ murmurati eſtis ꝯ eū. Nos.n.qd ſumus? Nec ꝯ nos eſt murmur veſtrū: ſed ꝯ dñm. Dixit quoqꝫ moyſes ad aarō. Dic vniuerſe cōgregationi filioꝝ iſrael. Accedite coram dño. Audiuit.n.murmur veſtrū. Cūqꝫ loqret aaron ad oēm cetū filioꝝ iſrael: reſpexerūt ad ſolitudinem. Et ecce glia dñi apparuit in nube. Locut⁹ eſt aūt dñs ad

C moyſen dicēs. Audiui murmurationes filioꝝ iſrael. Loqre ad eos. Veſpere comedetis carnes: ⁊ mane ſaturabimini panibus. ſcietiſqꝫ ꝙ ego ſū dñs de⁹ veſter. Factū eſt ergo veſpere ⁊ aſcēdēs coturnix cooperuit caſtra: mane quoqꝫ ros iacuit p circuitū caſtroꝝ. Cūqꝫ operuiſſet ſupficiē terre: apparuit in ſolitudine minutū ⁊ qſi pilo tuſū in ſimilitudinē pruine ſup terrā. Qđ cū vidiſſent filij iſrael: dixerunt adinuicē. Manhu? Qđ ſignificat. Quid eſt hoc? Ignorabāt.n.qd eſſet. Quibus ait moyſes. Iſte eſt panis quem dñs dedit vobis ad veſcendū. Hic eſt ſermo quē pcepit vobis dñs. Colligat vnuſqſqꝫ ex eo quātū ſufficit ad veſcendū gomor per ſingula capita. Iuxta numeꝝ aiaꝝ veſtraꝝ q habitāt in tabernaculo ſic tolletis. Feceruntqꝫ ita filij iſrael: ⁊ collegerunt: alius plus: alius min⁹: ⁊ mēſi ſunt ad mēſurā gomor. Nec qui plus collegerat habuit ampli⁹ nec qui min⁹ parauerat repperit min⁹: ſed ſinguli iuxta id qđ edere poterant ꝯgregauerunt. Dixitqꝫ moyſes ad eos. Nullus relinquat ex eo in māe. Qui nō audierūt eū: ſed dimiſerunt qdaꝫ ex eis vſqꝫ mane: ⁊ ſcatere cepit vermib⁹ atqꝫ cōputruit. Et irat⁹ eſt ꝯ eos moyſes. Colligebāt aūt mane ſinguli quātū ſuffi cere poterat ad veſcēdū. Cūqꝫ incaluiſſet ſol liqueſiebat. In die aūt ſexto collegerunt cibos duplices.i.duo gomor p ſingulos hoies. Venerunt aūt oēs principes multitudinis ⁊ narrauerūt moyſi. Qui ait eis. Hoc eſt ꝙ locut⁹ eſt dñs. Requies ſabbati ſanctificata eſt dño. Cras qdcūqꝫ operandū eſt facite: ⁊ que coquenda ſunt coquite. Quicqd autē reliquū fuerit: repo nite vſqꝫ in mane. Feceruntqꝫ ita vt pce

Manna de celo. datur

D

Nō ꝯſ. di 2. c. reuera i textu ⁊ i glo. ij. Itē. c. q̄ tidie i ſ. ea. di. Pſ. 77. ſap. 16. e. Io. 6. d.

Diſti. 2. vbi pars L. coꝝ. S. c

E

Nō de ꝯſ. di 2. c. reuera i vbo obnoxiū

perat moyſes: ⁊ nō cōputruit: neqꝫ vermis inuētus eſt in eo. Dixitqꝫ moyſes. Comedite illđ hodie. Quia ſabbatū eſt dño: nō inuenieṫ hodie in agro. Sex dieb⁹ colligite: in die autem ſeptimo ſabbatū eſt dño: idcirco nō inuenieṫ. Venitqꝫ ſeptima dies: ⁊ egreſſi de populo vt colligerēt: nō inuenerunt. Dixit aūt dñs ad moyſen. Vſqꝫquo nō vultis cuſtodire mādata mea: ⁊ legē meā? Videte ꝙ dñs dederit vobis ſabbatū: ⁊ ppter hoc die ſexta tribuit vobis cibos duplices. Maneat vnuſquiſqꝫ apud ſemetipſū: ⁊ nullus egrediatur de loco ſuo die ſeptimo. Et ſabbatiçauit pp̄ls die ſeptimo. Appellauitqꝫ domus iſrael nomē eius man. Quod erat quaſi ſemē coriādri albū: guſtuſqꝫ eius quaſi ſimile cū melle. Dixit aūt moyſes. Iſte eſt ſermo quem precepit dñs. Imple gomor ex eo ⁊ cuſtodiatur in futuras retro generatiōes: vt nouerint panē: quo alui vos in ſolitudine: qñ educti eſtis de terra egypti. Dixitqꝫ moyſes ad aarō. Sume vas vnū ⁊ mitte ibi man: quātū pōt capere gomor: ⁊ repone corā dño ad ſeruādū in generationes veſtras ſicut pceperat dñs moyſi. Poſuitqꝫ illud aaron in tabernaculo reſeruandum. Filij autem iſrael comederunt man quadraginta annis: donec venirent in terram habitabilem. Hoc cibo aliti ſunt vſqꝫquo tāgerēt fines terre chanaan. Gomor autē decima pars eſt ephi.

Nō ꝯſ. di. 2. ca. reuera i vbo. obnoxiū

Eze. 20. b

G

Nū. 11. b. Forma manne

Iudit. 5. e Nee. 9. d.

C Ca. xvij. C In raphidim p aqua iurgant: aquā dat petra: pugnant cōtra amalech: man⁹ moyſi ſuſtentant. Cap. xvij

Igitur profecta omnis multitudo filiorum iſrael de deſerto ſyn p man

H Iurgat pp̄ls pro aquas.

ſtiones ſuas iuxta ſermonem domini: ca
ſtrametati ſunt in raphidim: vbi nō erat
23. q. 4. aqua ad bibendum populo.// Qui iur-
c. diſpli gatus cōtra moyſen: ait. Da nobis aquaꝫ
cet i ſ̄do vt bibamus. Quibus reſpōdit moyſes.
iſraelite Quid iurgamini contra me? Cur ten-
ante me tatis dn̄m. Sitiuit ergo ibi ppl̄s pre aq̄
dium penuria: ⁊ murmurauit ꝯ moyſen dicēs
B Cur feciſti nos exire de egypto vt occide-
res nos: ⁊ liberos noſtros ac iumēta ſiti?
Clamauit aūt moyſes ad dn̄m dicens.
Nu. 20. a Quid faciā pplo huic? Adhuc paululū ⁊
Aqua de lapidabit me. Et ait dn̄s ad moyſen. An-
petra tecede populū: ⁊ ſume tecū de ſenioribus
Nu. 20. b iſrael: // ⁊ virgā qua pcuſſiſti fluuiū tolle
ps. 77. i. in manu tua: ⁊ vade. En ego ſtabo ibi co
co. 10. a rā te ſupra petrā oreb pcutieſqꝫ petram ⁊
de ɔſ. di. exibit ex ea aq̄ vt bibat ppl̄s. Fecit moy-
2. ca. reue ſes ita corā ſeniorib⁹ iſrael. Et vocauit no
ra i ſ̄. il- men loci illi⁹ tentatio: pp iurgiū filiorū
lis aq̄. ⁊ iſrael: ⁊ q: tētauerūt dominū dicētes. Eſt
ea. In ca- ne deus in nobis: an nō? Venit aūt ame-
lice lech ⁊ pugnabat cōtra filios iſrl̄ in raphi-
dim. Dixitqꝫ moyſes ad ioſue. Elige vi-
Pugna ros: ⁊ egreſſus pugna ꝯ amelech cras. Ego
contra ſtabo in vertice collis: hn̄s virgā dei i ma-
amalech nu mea. Fecit ioſue vt locut⁹ erat moy-
ſes: ⁊ pugnauit ꝯ amelech. Moyſes aūt
⁊ aaron ⁊ hur aſcēderūt ſup verticē col-
36. diſti. lis. // Cūqꝫ leuaret moyſes man⁹ vince-
ca. ſi. bat iſrael. Sin aūt paululū remiſiſſet: ſu-
perabat amelech. Man⁹ aūt moyſi erant
graues. Sumētes igit̄ lapidē poſuerunt
ſubter eū in quo ſedit. Aaron aūt ⁊ hur
Judit. 4. d. ſuſtentabāt man⁹ ei⁹ ex vtraqꝫ pte. Et fcm̄
eſt vt man⁹ illi⁹ nō laſſarent: vſqꝫ ad occa
Sap. 11. a ſum ſolis. // Fugauitqꝫ ioſue amelech ⁊
populum eius in ore gladij. Dixit autēꝫ
dominus ad moyſen. Scribe hoc ob mo
numētum in libro: ⁊ trade auribus io-
ſue. Delebo enim memoriaꝫ amelech ſub
celo. Edificauitqꝫ moyſes altare: ⁊ voca
uit nomē eius: dominus exultatio mea
dicens: q: man⁹ ſolius domini ⁊ bellū
dei erit contra amelech a generatione in
generationem.

¶ Ca. xviij. ¶ Jetro adduxit ſecum vxo-
rem ⁊ filios moyſi: dat conſiliū de onere
participādo: ⁊ reuertit̄. Ca. xviij.

A Cum qꝫ audiſſet ietro ſacerdos ma-
dian cognat⁹ moyſi oīa q̄ fecerat do
minus moyſi ⁊ iſrael pplo ſuo: ⁊ q edu-
xiſſet dn̄s iſrael de egypto: tulit ſephorā
vxorē moyſi quā remiſerat: ⁊ duos filios
eius quorꝫ vn⁹ vocabat̄ gerſan: dicēte pa-
tre // aduena fui in terra aliena: alter vero ſupra. 2. d
elyezer: deus enīꝫ ait patris mei adiutor
me⁹: ⁊ eruit me de gladio pharaonis. Ve
nit ergo ietro cognat⁹ moyſi ⁊ filij eius ⁊
vxor ei⁹ ad moyſen in deſertū vbi erat ca
ſtrametat⁹ iuxta mōtem dei: ⁊ mandauit
moyſi: dicēs. Ego ietro cognat⁹ tuus ve-
nio ad te: ⁊ vxor tua: ⁊ duo filij tui cū ea.
Qui egreſſus in occurſū cognati ſui ado-
rauit ⁊ oſculatus eſt eū. Salutaueruntqꝫ
ſe mutuo verbis pacificis. Cūqꝫ intraſ- B
ſet tabernaculū: narrauit moyſes cogna
to ſuo cuncta que fecerat dominus pha-
raoni: ⁊ egyptijs ppt̄ iſrael: vniuerſum-
qꝫ laborem qui accidiſſet eis in itinere:
⁊ q liberauerat eos domin⁹. Letatuſqꝫ eſt
ietro ſuper omnib⁹ bonis que fecerat do-
minus iſraeli: eo q eruiſſet eum de ma-
nu egyptiorꝫ. Et ait. Benedicens domin⁹
qui liberauit vos de manu egyptiorꝫ: ⁊
de manu pharaonis qui eruit populum
ſuum de manu egypti. Nunc cognoui q:
magnus dominus ſuper omnes deos: eo
q ſuperbe egerint cōtra eos. Obtulit ergo
ietro cognat⁹ moyſi holocauſta ⁊ hoſtias
domino. // Veneruntqꝫ aaron ⁊ oēs ſenio ꝺ pe. diſ.
res filiorꝫ iſrael vt comederent panem i. c. venit.
cum eo coraꝫ domino. // Altera autē die // 88. diſt.
ſedit moyſes vt iudicaret populum: qui c. i.
aſſiſtebat moyſi a mane vſqꝫ ad veſperaꝫ.
Quod cūꝫ vidiſſet cognatus eius oīa. ſ. C
que agebat in populo: ait. Quid eſt qd̄ fa-
cis in plebe? Cur ſolus ſedes: ⁊ omnis
populus preſtolatur de mane vſqꝫ ad ve-
ſperaꝫ? Cui reſpondit moyſes. Venit ad
me populus querens ſententiā dei. Cū-
qꝫ acciderit eis aliqua diſceptatio: veniūt
ad me vt iudicem inter eos: ⁊ oſtendam
precepta dei: ⁊ leges eius. At ille. Non bo-
nam inquit rem facis. Stulto labore cō-
ſumeris: ⁊ tu ⁊ populus iſte qui tecū eſt.
Ultra vires tuas eſt negocium. Solus il Deu. 1. b.
lud nō poteris ſuſtinere. Sed audi verba
mea atqꝫ conſilia: ⁊ erit dominus tecuꝫ.
Eſto tu populo in his que ad deum per-
tinent vt referas que dicuntur ad eum:
oſtendaſqꝫ populo cerimonias ⁊ ritum
colēdi: viaqꝫ per quā ingredi debeant: ⁊
op⁹ qd̄ facere debeāt. Prouide aūt de oi D

plebe viros ſapientes ⁊ timētes deū: in q
bus ſit veritas: ⁊ qui oderint auariciam:
⁊ cōſtitue ex eis tribunos ⁊ centuriones ⁊
quinquagenarios: ⁊ decanos qui iudicēt po-
Iudices pulū oi tpe. Quicqd aūt maius fuerit re-
cōſtituit ferāt ad te: ⁊ ipi minora tm̄mō iudicēt le-
moyſes. uiuſqȝ ſit tibi: partito in alios onere. Si
hoc feceris īplebis imperium dn̄i: ⁊ pcepta
eius poteris ſuſtentare: ⁊ ois hic pplſ re-
uertet ad loca ſua cū pace. Quibus audi-
tis moyſes: fecit oia que ille ſuggeſſerat.
Et electis viris ſtrenuis de cuncto iſrael
cōſtituit eos principes populi: tribunos ⁊
centuriones: ⁊ quinquagenarios ⁊ decanos.
Qui iudicabāt plebem oi tpe. Quicqd aūt
grauius erat referebāt ad eū: faciliora tan
tūmō iudicantes. Dimiſitqȝ cognatū ſu-
um: qui reuerſus abijt in terrā ſuam.
¶ Ca. xix. ¶ Peruenerūt ad ſynai: ſcifica
tur pplſ: ⁊ eo vidēte deſcēdit dn̄s ſup mō-
tē: in igne loquit vt pplſ obediat. Prohi
bent hō ⁊ iumētū ne mōtē tāgat. Ca. xix.

Menſe tertio egreſſionis iſrael de ter
ra egypti: in die hac venerūt in ſoli
A tudinē ſynai. Nā profecti de raphidim ⁊
peruenientes vſqȝ in deſertū ſynai: caſtra
metati ſunt in eodē loco: ibiqȝ iſrael fixit
tētoria e regiōe mōtis. Moyſes aūt aſcē-
dit in mōtē ad deū. Uocauitqȝ eū dn̄s de
monte: ⁊ ait. Hec dices domui iacob: ⁊ an
nūciabis filijs iſrl. Uos ipi vidiſtis que
fecerim egyptijs quō portauerim vos ſup
alas aquilarū: ⁊ aſſumpſerim mihi. Si er
go audieritis vocē meam: ⁊ cuſtodieritis
pactū meū: eritis mihi in peculiū de cun
ctis pplis. Mea eſt enim ois terra: ⁊ vos
1. Pe.2.b eritis mihi in regnū ſacerdotale: ⁊ gens
ſancta. Hec ſunt verba que loqueris ad fi
lios iſrael. Uenit moyſes: ⁊ conuocatis ma-
iorib⁹ natu ppli: expoſuit oēs ſermones:
quos mādauerat dn̄s. Reſpōditqȝ ois po
pulus ſimul. Cuncta que locutus eſt do- B
minus faciemus. Cūqȝ retuliſſet moy- infra.24.
ſes verba populi ad dn̄m: ait ei dn̄s. Iam
nūc veniā ad te in caligine nubis: vt au-
diat me populus loquentē ad te: ⁊ credat
tibi īperpetuū. Nūciauit ergo moyſes ver
ba ppli ad dn̄m. Qui dixit ei. Uade ad po-
pulū ⁊ ſanctifica illos hodie ⁊ cras: lauētqȝ
veſtimēta ſua: ⁊ ſint parati in diem tertiū.
In die enim tertio deſcēdet dominus co-
ram omni plebe ſup mōtē ſynai. Conſtitu
eſqȝ terminos pplo per circuitum: ⁊ dices
ad eos. Cauete ne aſcēdatis in mōtē: nec De ſſi.
tangatis fines illius. Ois q tetigerit mō tri.c.j. in
tē: morte morietur. Manus nō tanget eū: ℣. incō-
ſed lapidibus opprimet: aut cōfodiet iacu prehēſi-
lis. Siue iumentū fuerit ſiue hō nō vi- bilis.
uet. Cū ceperit clāgere buccina: tūc aſcen- Heb.12.c.
dāt in mōtē. Deſcēditqȝ moyſes de mō C
te ad pplm: ⁊ ſanctificauit eū. Cūqȝ lauiſ- De. ſſ. di.
ſent veſtimenta ſua: ait ad eos. Eſtote para c.j.
ti in diē tertiū: ⁊ ne appropinquetis vxo
ribus veſtris. Iāqȝ aduenerat tertius di-
es: ⁊ mane inclaruerat: ⁊ ecce ceperunt au
diri tonitrua: ac micare fulgura ⁊ nubes
denſiſſima operire mōtē. Clāgorqȝ buccine
vehemētius perſtrepebat: Et timuit pplſ q Dn̄s i ſy-
erat in caſtris. Cūqȝ eduxiſſet eos moyſes nai appa-
in occurſū dei de loco caſtrorū: ſteterūt ad ruit.
radices mōtis. Totus aūt mōs ſynai fu-
mabat: eo q deſcēdiſſet dn̄s deus ſuper eū
in ignē: ⁊ aſcēderet fumus ex eo q̄ſi de for
nace. Eratqȝ ois mōs terribilis: ⁊ ſonitus
buccine paulatim creſcebat in maius ⁊ p D
lixius tēdebatur. Moyſes loquebatur: ⁊
dn̄s reſpondebat ei. Deſcēditqȝ dn̄s ſuper
montē ſynai in ipſo mōtis vertice: ⁊ voca
uit moyſen in cacumē eius. Quo cū aſcē
diſſet dicit ad eū. Deſcēde ⁊ cōteſtare pplm:
ne forte velit tranſcēdere terminos ad vi- a Deute.
dēdū dn̄m: ⁊ pereat ex eis plurima multi- 5.a.
tudo. Sacerdotes quoqȝ qui accedūt ad ps. 80.
dn̄m ſanctificent ne percutiat eos. Dixitqȝ
moyſes ad dn̄m. Nō poterit vulgus aſcē-
dere in mōtē ſynai. Tu enim teſtificatus
es ⁊ iuſſiſti dicens. Pone terminos circa
mōtē: ⁊ ſanctifica illū. Cui ait dn̄s. Uade
deſcēde: aſcēdeſqȝ tu ⁊ aarō tecū. Sacerdo Matt. 4.
tes aūt ⁊ pplſ nō trāſeāt terminos: nec a- b. Deu. 5.
ſcēdāt ad dn̄m: ne forte interficiat illos. Deſcē

9. q. i. c. hoi. §. c. 23. q. 4. c. mali. §. ex his et huius.

diritq̄ moyſes ad pplm: ⁊ oia narrauit eis.

¶ Capi. Sūma. ¶ De preceptis decalogi: de faciendo altari de terra: de non aſcendē do per gradus. Cap. xx.

A

c. 22. q. 4. c. neceſſe. ſſra. 31. c. Eze. 0. b

Primū preceptū decalogi

Locutuſq̄ eſt dominus cunctos ſermones hos. Ego ſum dn̄s deus tu⁹: qui eduxi te de terra egypti: de domo ſeruitutis. Nō habebis deos alienos corā me. Nō facies tibi ſculptile neq̄ oēm ſimilitudinem que eſt in celo deſup: ⁊ que in terra deorſū: nec eoꝝ que ſunt in aquis ſub terra. Nō adorabis ea neq̄ coles. // Ego ſū dominus deus tuus fortis zelotes. viſitans iniquitatē patrū in filios: in terciā ⁊ quartam generationē eoꝝ qui oderunt me: ⁊ faciens miſericordiā in milia his qui diligunt me ⁊ cuſtodiunt precepta mea. Nō

B

Secūdū preceptū

aſſumēs nomē dn̄i dei tui in vanū. Nec enim habebit inſontē dn̄s eum: qui aſſumpſerit nomē dn̄i dei ſui fruſtra. // Memēto vt diē ſabbati ſanctifices. Sex dieb⁹ operaberis: ⁊ facies oia opa tua. Septimo autē

Tertiū preceptū

die ſabbatum dn̄i dei tui eſt. Nō facies oē op⁹ in eo: tu ⁊ fili⁹ tuus ⁊ filia tua: ſeru⁹ tu⁹ ⁊ ancilla tua: iumentū tuū: ⁊ aduena qui eſt intra portas tuas. Sex enim diebus fecit deus celū ⁊ terrā ⁊ mare: ⁊ oia q̄ in eis ſunt. // Et requieuit i die ſeptimo. Idcirco bn̄dixit dn̄s diei ſabbati ⁊ ſancti

Quartū preceptū

ficauit eū. Honora patrē tuū ⁊ mrēm tuam: vt ſis lōgeuus ſup terrā quā dn̄s de⁹

Sextum preceptū

tuus dabit tibi. Nō occides. Nō mechaberis. Nō furtū facies. Nō loqueris cōtra p̄ximū tuū falſum teſtimoniū. Nō concupi

Septimū preceptū.

ſces domum p̄ximi tui. // Nec deſiderabis vxorem eius: nō ſeruū: nō ancillā: nō bo

Octauū preceptū

uē: nō aſinū: nec oia que illius ſunt. Cunctus autē ppl's videbat voces ⁊ lampades ⁊

Nonum preceptū

ſonitū buccine: mōtēq̄ fumātē: ⁊ perterriti ac pauore concuſſi: ſteterūt p̄cul: dicentes

C

moyſi. Loquere tu nobis: ⁊ audiem⁹. Nō

Decimū preceptū

loquat̄ nobis dn̄s: ne forte moriamur. Et ait moyſes ad pplm. Nolite timere. Ut enim p̄baret vos venit deus: ⁊ vt terror illius eſſet in vobis: ⁊ non peccaretis. Stetitq̄ ppl's delonge: moyſes autē acceſſit ad caliginē in qua erat de⁹. Dixitq̄ preterea dn̄s ad moyſen. Hec dices filijs iſrl'. Uos

D

vidiſtis q̄ de celo locutus ſim vobis. Nō facietis deos argenteos: nec deos aureos facietis vobis. Altare de terra facietis mihi: ⁊ offeretis ſup eo holocauſta ⁊ pacifica ve

Ppbr. 5. a Ro. 13. b.

ſtra oues veſtras ⁊ boues in omni loco i quo memoria fuerit nominis mei. Ueniā ad te ⁊ bn̄dicā tibi. Qđ ſi altare lapideum feceris mihi: nō edificabis illud de ſectis lapidibus. // Si enim leuaueris cultrū ſuper eo polluet̄. Nō aſcendes per gradus ad altare meū: ne reueleť turpitudo tua.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſeruo hebreo empticio. De filia diſtracta in cōcubinā. De homicidio per caſum vel induſtriam: de percuſſione ⁊ maledictione patris ⁊ matris ⁊ alijs iudicijs. Cap. xxi.

35. di. c. ab

A

Hec ſunt iudicia que p̄pones eis. Si emeris ſeruū hebreū: ſex annis ſeruiet tibi. i ſeptimo egredieť liber gratis. Cū quali veſte intrauerat: cum tali exeat. Si habēs vxorem: ⁊ vxor egredieť ſimul.

Judici. dſeruū

Sin aūt dn̄s dederit illi vxorē: ⁊ pepererit filios ⁊ filias: mulier ⁊ liberi eius erūt dn̄i ſui. Ipſe vero exibit cū veſtitu ſuo: Qđ ſi dixerit ſeruus diligo dn̄m meū ⁊ vxorē ac liberos nō egrediar liber: offerat eū domin⁹ dijs ⁊ applicabiť ad oſtiū ⁊ poſtes: perforabitq̄ aurē eius ſubula: ⁊ erit ei ſeru⁹ in ſeclm. Si quis vendiderit filiam ſuā in famulam: nō egredietur ſicut ancille exire cōſueuerunt. Si diſplicuerit oculis domini ſui cui tradita fuerat dimittet eā. Populo autē alieno vendendi nō habebit poteſtatē: ſi ſpreuerit eam. Sin autē filio ſuo deſponderit eā: iuxta morē filiaꝝ faciet illi. Qđ ſi alterā ei acceperit prouidebit puelle nuptias ⁊ veſtimenta ⁊ preciū pudicicie nō negabit. Si tria iſta non fecerit: egredieť gratis abſq̄ pecunia. Qui percuſſerit hoiem volēs occidere: morte moriať. Qui autē non eſt inſidiatus: ſed deus illū tradidit in manus eius: cōſtituā tibi locū in quo fugere debeat. Si qs per induſtriam occiderit p̄ximū ſuū ⁊ p inſidias: ab altari meo euelles eū vt moriať. Qui percuſſerit patrē ſuū aut matrē morte moriať. Qui maledixerit prī ſuo vel matri morte moriať. Qui furatus fuerit hoiem: ⁊ vendiderit eū: conuictus noxe morte moriať. Si rixati fuerint viri ⁊ percuſſerit alter p̄ximū ſuū lapide vel pugno ⁊ ille mortuus nō fuerit ſed iacuerit in lectulo: ſi ſurrexerit ⁊ ambulauerit foris ſup baculū ſuū: innocēs erit qui percuſſerit ita tamen vt operas eius ⁊ impenſas in medicos reſtituat. Qui percuſſerit ſeruū ſuū vel ancillam virga ⁊

Leui. 19. Deute. 15. Leui. 18. hebr. 1.

B

Ieſue. 3. Deu. 15. hier. 34.

Leuit. 24

Nū. 35.

Leui. 20 Prouer. 20. c

C

Math. 5.
g de in
iurijs. c. j
leu. 24.
a.
deu. 19. d
Matth.
5. d

mortui fuerint in manib⁹ ei⁹: criminis
reus erit. Si aũt vno die vel duob⁹ sup-
uixerit: nõ subiacebit pene: q: pecunia il-
lius est. Si rixati fuerint viri: ⁊ pcusserit
q̃s mulierẽ pregnãtẽ ⁊ abortiuũ q̃dẽ fe-
cerit: sed ipsa vixerit subiacebit dãno q̃tũ
maritus mulieris expetierit ⁊ arbitri iu
dicauerint. Si aũt mors eius fuerit sub-
secuta: reddet aiam p aĩa: oculũ p oculo:
dentẽ p dente: manũ p manu: pedẽ pro
pede: adustionem p adustione: vuln⁹ pro
vulnere: liuorem p liuore. Si pcusserit
quispiã oculũ serui sui aut ancille: ⁊ lu-
scos eos fecerit: dimittet eos liberos pro
oculo quẽ eruit. Dẽtẽ q̃q; si excusserit ser
uo vel ãcille sue. sic dimittet eos liberos.
Si bos cornu pcusserit virũ aut mulierẽ
⁊ mortui fuerint lapidib⁹ obruet̃: ⁊ nõ co
medent̃ carnes ei⁹. Dñs quoq; bouis i-
nocẽs erit. Qꝙ si bos cornupeta fuerit ab
heri ⁊ nudiustertius: ⁊ cõtestati sũt dñm ei⁹
D nec recluserit eũ: occideritq; virum aut
mulierẽ: ⁊ bos lapidib⁹ obruet̃ ⁊ dñs ei⁹
occidẽt. Qꝙ si preciũ fuerit ei ipositũ: da-
bit pro anima sua q̃cq̃d fuerit postula-
tus. Filium quoq; ⁊ filiã si cornu percusse
rit: simili sententie subiacebit. Si seruum
ancillãq; inuaserit: triginta siclos argen
De iniu ti dño dabit: bos vo lapidib⁹ opprimet̃.
rijs ca. 2. Si quis aperuerit cisternam ⁊ foderit: ⁊
nõ operuerit eam: cecideritq; bos aut asi-
nus in eã reddet dñs cisterne preciũ iu-
mentorꝝ. Qđ aũt mortuum est ipsius erit.
Si bos alienus bouẽ alteri⁹ vulneraue-
rit ⁊ ille mortuus fuerit: vendẽt bouem
De iniu viuum ⁊ diuident preciũ: cadauer autem
rijs ca. 3. mortui inter se dispertient. Si aũt sciebat
q bos cornupeta eẽt ab heri ⁊ nudiuster-
ti⁹: ⁊ nõ custodiuit eũ dñs su⁹: reddet bo
uẽ p boue: ⁊ cadauer integrũ accipiet.

¶Ca. Sũ. ¶De fure: de dãno facto: de cõ-
modato: de vgine seducta: de maleficijs: de
idolatrijs: de pupillo: de vidua: de aduẽa:
de vsura pignore. Nõ detrahes dijs: de deci
mis primitijs de animalib⁹ que sunt cum
matre septem diebus. Ca. xxij.

A Si quis furat⁹ fuerit bouẽ aut ouem
⁊ occiderit vl vẽdiderit: qnq; boues
p vno boue restituet: ⁊ quatuor oues p
vna oue. Si effringẽs fur domum siue
De ho- suffodiẽs fuerit inuẽtus: ⁊ accepto vulne
mi. ca. 3. re mortu⁹ fuerit: pcussor nõ erit re⁹ san-
guinis. Qꝙ si orto sole hoc fecerit: homici
diũ perpetrauit: ⁊ ipse moriat̃. Si nõ
habuerit q̃ p furto reddat: ipse venũda-
bit̃. Si inuentũ fuerit apud eũ qđ furat⁹
est viuẽs: siue bos siue asin⁹ siue ouis: du De iniu
plum restituet. Si leserit q̃spiã agrũ vel rijs. c. 4
vineã: ⁊ dimiserit iumentũ suũ: vt depa-
scatur aliena q̃cq̃d optimum habuerit in
agro suo vel in vinea: p dãni estimatiõe
restituet. Si egressus ignis inuenerit spi-
cas: ⁊ cõprehẽderit aceruos frugũ siue sta
tes segetes in agris reddet dãnũ q̃ ignẽ B
succẽderit. Si q̃s cõmẽdauerit amico pe
cuniã aut vas in custodiã: ⁊ ab eo q̃ susce
perat furto ablata fuerit: si inuenit̃ fur du xi. q. j. c.
plum reddet. Si latet fur: dñs domus ap sacerdo-
plicabit̃ ad deos: ⁊ iurabit q nõ extẽderit tibus
manũ in rẽ primi sui: ad pptrãdũ frau- 10. di. ca.
dẽ: tam in boue q̃z in asino ⁊ oue: ac vesti- certũ ⁊ c.
mẽto: ⁊ q̃cq̃d dãnum inferre põt. Ad deos suscipi-
vtriusq; cã perueniet. Et si illi iudicaue- tis
rint: duplum restituet proximo suo. Si
q̃s cõmẽdauerit primo suo bouẽ: asinum
ouẽ ⁊ oẽ iumẽtum ad custodiam ⁊ mor-
tuũ fuerit: aut debilitatũ vel captũ ab ho
stib⁹ nullusq; hoc viderit: iusiurandum
erit in medio: q nõ extẽderit manum ad
rẽ primi sui. Suscipietq; dñs iuramen
tũ: ⁊ ille reddere non cogetur. Qꝙ si furto
ablatũ fuerit restituet dãnum dño. Si co- C
mestũ a bestia: deferat ad eum qđ occisum Luce. 6. e
est: ⁊ nõ restituet. Qui a primo suo q̃c-
q̃d horꝝ mutuo postulauerit: ⁊ debilitatũ
aut mortuũ fuerit, dño nõ p̃nte reddere 36. q. 2.
cõpellet̃. Qꝙ si in p̃ntiaꝝ dñs fuerit: nõ re c. tria
stituet: maxime si cõductum venerat pro De adul.
mercede operis sui. Si seduxerit q̃s vir- ca. j.
ginẽ necdũ desponsatã: dormieritq; cum 23. q. 5.
ea: dotabit eã: ⁊ hẽbit eã vxorẽ. Si p̃r vir- c. reos. §
ginis dare noluerit: reddet pecuniã iux h appa-
modũ dotis quã vgines accipere cõsueue ret. ⁊ c. si
runt. Maleficos non patieris viuere. Qui nõ 13. de
coierit cũ iumẽto morte moriat̃. Qui i- pe. disti. j.
molat dijs occidet̃: pter dño soli. Aduẽ c. piculo
nã nõ cõtristabis: neq; affliges eũ. Aduẽ se. in gl.
ne n. ⁊ ipsi fuistis i terra egypti. Vidue 54. di. ca.
⁊ pupillo nõ nocebitis. Si leseritis eos multos.
vociferabunt̃ ad me: ⁊ ego audiã clamo- in fi.
rẽ eorꝝ: ⁊ idignabit̃ furor me⁹: pcutiãq; sup. c. 21.
vos gladio: ⁊ erũt vxores vestre vidue: ⁊ leui. 19. g
filij vestri pupilli. Si pecuniã mutuã de- zach. 7. c.
deris pplo meo paũperi q habitat tecum: D

nō vrgebis eū q̄ſi exactor: nec vſuris op
//Actuū. primes. Si pign⁹ a ꝓximo tuo acceperis:
23.a. veſtimētū an̄ ſolis occaſuꝫ reddes ei. Ipſū
xj.q.j.c. enīꝫ eſt ſolū quo operit indumētū car
ſacerdo- nis ei⁹: nec hꝫ aliud in quo dormiat. Si
tibus clamauerit ad me exaudiā eū. q2 miſeri
de lxre.c. cors ſum. Dijs nō detrahes ⁊ pncipi po
cuꝫ ex in puli tui nō maledices. Decimas ⁊ p̄mi
iuncto. tias tuas nō tardabis offerre. Primoge
nitū filiorū tuorū dabis mihi. De bob⁹ q̄qꝫ
de ꝯſ. di. ⁊ ouib⁹ ſilr̄ facies. Septē dieb⁹ ſit cū mr̄e
5.c.q̄dra ſua: die octaua reddes eū mihi. // Uiri ſe
geſima ſi- ctitis mihi. Carnē q̄ a beſtijs fuerit ꝓgu
ne ſtata non comedetis: ſꝫ ꝓijcietis canib⁹.
de deci. c. ¶ Ca. Sū. ¶ De eq̄tate iudicij: de aſino
tua.ii. odiētis ſubleuādo: de munerib⁹: de mūa
ſup̄. c.13. peregrini: de q̄te ſeptimi āni: ⁊ ſeptie diei
ſup̄. 34. de trib⁹ ſolēnitatib⁹: de hedo nō coquēdo
Leui. 22. de āgelo p̄cedēte: ſterilis nō erit: de hoſtib⁹
b. Eze. eijciēdis paulatiꝫ: ⁊ tractat̄ q̄ terras īfide
44.g. liū poſſidere deberēt: ſed nō eorū deos co
lerent aut fedus inirent. Ca. xxiij.
A NOn ſuſcipies vocē mēdacij: nec iun
ges manū tuā vt ꝓ impio dicas fal
ſuꝫ teſtimoniū. Nō ſequeris turbā ad fa
2.q.7.c.ac ciendū malū: nec in iudicio plurimorū
cuſatō. ij acq̄ſces ſentētie: vt a vero deuies. // Pau
deu.22.b peris quoqꝫ nō miſereberis i iudicio. // Si
23.q.4.c. occurreris boui inimici tui: aut aſino er
ne amiſ- ranti: reduc ad eū. Si videris aſinū odiē
ſor.5.q.4 tis te iacere ſub onere nō pertrāſibis: ſed
c.a.diui- ſubleuabis cū eo. Nō declinabis in iudi
nis. ciū pauperis. Mēdaciū fugies. Inſontē ⁊
Pan̄.13.f. iuſtū nō occides: q2 aduerſor impiū. Nec
Deu.16.d accipies munera: que et̄ excecāt prudētes
// Eccleſia ⁊ ſubuertūt v̄ba iuſtorū. Peregrino mo
ſtici.20.d leſtus nō eris. Scitis n. aduenarū aīas:
xj.q.3.ca. q2 ⁊ ipſi peregrini fuiſtis in terra egypti.
paup̄r. Sex ānis ſeminabis terrā tuā: ⁊ ꝯgrega
B bis fruges ei⁹. Anno aūt ſeptimo dimit
tes eā ⁊ reqēſcere facies: vt comedāt pau
peres ppl̄i tui: ⁊ q̄cq̄d reliquū fuerit edāt
beſtie agri. Ita facies in vinea ⁊ in oliue
to tuo. Sex dieb⁹ operaberis: ſeptima die
ceſſabis: vt reqēſcat bos ⁊ aſin⁹ tu⁹: ⁊ refri
gerēt fili⁹ ancille tue: ⁊ aduena. Oīa q̄ di
xi vobis cuſtodite. Et p nomē externorū
deorū nō iurabitis: neqꝫ audiet̄ ex ore ve
ſtro. Trib⁹ vicib⁹ p ſingulos ānos mihi
feſta celebrabitis. Solēnitatē quoqꝫ azy
morū cuſtodies. Septē dieb⁹ comedetis
azyma: ſicut p̄cepi tibi tp̄e mēſis nouorū:
q̄n egreſſus eſt de egypto. // Nō appebis in //ſup̄.12.
ꝯſpectu meo vacu⁹. Et ſolēnitatē menſis īfra.34.d
p̄mitiuorū operis tui q̄cūqꝫ ſeminaueris deu.16.d
in agro. ſolēnitatē quoqꝫ in exitu āni qn̄ eccl.35.a.
congregaueris oēs fruges tuas de agro. de ꝯſ.d.j.
Ter in āno appebit oē maſculinū tuuꝫ c.omnis
corā dn̄o deo tuo. Nō imolabis ſuper fer xp̄ian⁹.
mēto ſanguinē victime tue: nec remane C
bit adeps ſolennitatis mee vſqꝫ mane. //
Primitias frugū terre tue deferes in do īfra.34.g
mū dn̄i dei tui. // Nō coques hedū in lacte
mr̄is ſue. Ecce ego mittā āgelū meū qui Deute.
p̄cedat te ⁊ cuſtodiat in via: ⁊ introducat 14.d.
in locū que p̄paraui tibi. Obſua eū ⁊ au
di vocē ei⁹: nec ꝯtēnēdū putes: q2 nō di
mittet cū peccaueris: ⁊ eſt nomē meum
in illo: Q2 ſi audieris vocē ei⁹ ⁊ feceris oīa
que loquor: inimic⁹ ero inimicis tuis:
⁊ affligā affligētes te. // Precedetqꝫ te an īfra.32.g
gelus me⁹: ⁊ introducet te ad ammoreū
⁊ etheū ⁊ phereſeū chananeūqꝫ ⁊ eueuꝫ
⁊ iebuſeū: quos ego ꝯterā. Nō adorabis
deos eorū: neqꝫ coles eos. Nō facies opa eo
rū: ſꝫ deſtrues eos: ⁊ ꝯfringes ſtatuas eo
rū. Seruietiſqꝫ dn̄o deo veſtro: vt bn̄di D
caꝫ panib⁹ tuis ⁊ aq̄s: ⁊ auferā infirmita
tē de medio tui. // Nō erit infecunda: nec deut.7.c
ſterilis terra tua. Numerū dierū tuorū im 27.q.j.ca.
plebo. Terrorē meū mittā in precurſuꝫ nuptiarū
tuū: ⁊ occidā oēm populū ad quē ingre i pn̄. i gl.
dieris. Cunctorū inimicorū tuorū corā te ij.ꝟ.vn
terga vertā emittēs ſcrabrones pri⁹ qui de male
fugabūt eueū ⁊ chananeū ⁊ etheū anteq̄ꝫ dictus.
introeas. Non eijciam eos a facie tua āno 32.q.4.c.
vno ne terra in ſolitudinē redigatur: ⁊ recurrat
creſcant cōtra te beſtie. Paulatim expellā ꝫ §.his ita
eos de ꝯſpectu tuo: donec augearis ⁊ poſſi
deas terrā. Ponā aūt terminos tuos a
mari rubro vſqꝫ ad mare paleſtinorū ⁊ a
deſerto vſqꝫ ad fluuiū. Tradā in manib⁹
veſtris habitatores terre: ⁊ eijciā eos de cō
ſpectu veſtro. // Nō inibis cum eis fedus: deut.7.a
nec cū dijs eorū. Nō habitēt in terra tua:
ne forte peccare te faciāt in me ſi ſeruieris
dijs eorū: qd̄ tibi certe erit in ſcandalum.
¶ Ca. Sū. ¶ De aſcenſu moyſi: de mon
te: de volumine ⁊ ſanguine federis: de ta
bulis lapideis: de mora in mōte quadra
ginta dieb⁹ ⁊ noctibus. Ca. xxiiij.
MOyſi quoqꝫ dixit. Aſcende ad dn̄m
tu ⁊ aarō: nadab ⁊ abiu ⁊ ſeptuagi
ta ſenes ex iſrael: ⁊ adorabitis procul. So

lus ꝙ moyses aſcendet ad dñm: ⁊ illi non
appropinquabūt: nec populus aſcēdet cū
eo. Uenit ergo moyses ⁊ narrauit plebi
oīa verba dñi atqꝫ iudicia. Rñditqꝫ oīs
ppl's vna voce. Oīa verba dñi que locut⁹
eſt faciemus. Scripſit aūt moyses vni-
uerſos ſermones dñi: ⁊ mane cōſurgens
edificauit altare dño ad radices montis:
⁊ duodecim titulos per duodecim trib⁹
iſrael. Miſitqꝫ iuuenes de filijs iſrl': ⁊ ob-
tulerūt holocauſta: immolaueruntqꝫ victi-
mas pacificas dño vitulos duodecim. Tu-
lit itaqꝫ moyses dimidiā partem ſangui-
nis: ⁊ miſit in crateras: partē aūt reſiduā
fudit ſup altare. Aſſumenſqꝫ volumē fede-
ris legit audiente populo. Qui dixerūt.
Oīa que locutus eſt dñs faciemus: ⁊ eri-
mus obedietes. Ille vero ſumptū ſangui-
nē reſperſit in ppl'm: ⁊ ait. Hic eſt ſanguis
federis qđ pepigit dñs vobiſcū ſup cūctis
ſermonibus his. Aſcēderūtqꝫ moyses ⁊
aarō: nadab: ⁊ abiu ⁊ ſeptuaginta de ſenio-
ribus iſrael: ⁊ viderunt deū iſrael. Sub
pedib⁹ eius q̄ſi opus lapidis ſaphirini: ⁊
q̄ſi celū cū ſerenū ē. Nec nō ſup eos q procul
receſſerant de filijs iſrael miſit manū ſuā.
Uideruntqꝫ deū: ⁊ comederūt ac biberūt.
Dixit aūt dñs ad moyſen. Aſcēde ad me
in mōtē: ⁊ eſto ibi. Daboqꝫ tibi tabulas la-
pideas ⁊ legē ac mandata q̄ ſcripſi: vt doce-
as filios iſrael. Surrexerunt moyses ⁊ io-
ſue miniſter eius. Aſcēdenſqꝫ moyses in
montē dei: ſenioribus ait. Expectate hic do-
nec reuertamur ad vos. Habetis aaron ⁊
hur vobiſcū. Si quid natū fuerit queſtiōis
referetis ad eos. Cūqꝫ aſcēdiſſet moyses:
operuit nubes montē: ⁊ habitauit gloria
dñi ſup ſynai tegēs illū nube ſex diebus.
Septimo aūt die vocauit eū dñs de me-
dio caliginis. Erat aūt ſpecies glorie dñi
q̄ſi ignis ardēs ſup verticē mōtis: in ɔſpe-
ctu filioꝝ iſrl'. Ingreſſuſqꝫ moyses medi-
um nebule: aſcēdit in mōtē: ⁊ fuit ibi q̄-
draginta diebus ⁊ quadraginta noctib⁹.

¶ Ca. xxv. ¶ De primitijs firmandis: de
archa: ⁊ q̄ ad illā ptinēt: de mēſa ⁊ ei ptinē-
tib⁹: ⁊ de cādelabro ⁊ ei ptinētib⁹. Ca. xxv.

Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen dicēs.
Loquere filijs iſrael: vt tollant mihi
primitias. Ab oī hoīe qui offert vltrone⁹ ac-
cipietis eas. Hec ſunt autē que accipere de-
betis. Aurū ⁊ argētum: ⁊ es ⁊ hyacintū
⁊ purpurā: cocciūqꝫ bis tinctum ⁊ byſſū
⁊ pylos caprarū ⁊ pelles arietū rubricatas:
pelleſqꝫ hyacinthinas ⁊ ligna ſethim: ole-
um ad luminaria ɔcinanda: aromata in
vnguētū ⁊ thymiamata boni odoris la-
pides onychinos ⁊ gēmas ad ornādum
ephot ⁊ rōnale. Facietqꝫ mihi ſanctuariū
⁊ habitabo in medio eoꝝ iuxta oēꝫ ſimilitu-
dinē tabernaculi qđ oſtendā tibi: ⁊ oium
vaſoꝝ in cultuꝫ eius. Sicqꝫ facietis illō.
Arcaꝫ de lignis ſethim cōpingite: cuius
lōgitudo habeat duos ⁊ ſemis cubitos: la-
titudo cubitū ⁊ dimidiū: altitudo cubi-
tū ſimiliter ac ſemiſſem: ⁊ deaurabis eam
auro mundiſſimo intus ⁊ foris. Facieſ-
qꝫ ſupra coronā aureā per circuitū ⁊ q̄t-
tuor circulos aureos quos pones p quat-
tuor arce angulos. Duo circuli ſint in la-
tere vno ⁊ duo in altero. Facies quoqꝫ
vectes de lignis ſethim: ⁊ operies eos au-
ro. Inducesqꝫ p circulos q ſunt in arce la-
teribus vt portet in eis. Qui ſemp erūt in
circulis: nec vnq̄ꝫ extrahentur ab eis. Po-
neſqꝫ in arca teſtificationē quā dabo tibi.
Facies ⁊ ppitiatoriū de auro mūdiſſimo.
Duos cubitos ⁊ dimidiū tenebit lōgitu-
do ei⁹ ⁊ cubitū ac ſemiſſem latitudo. Du-
os quoqꝫ cherubin aureos ⁊ pductiles fa-
cies ex vtraqꝫ parte oraculi. Cherub vn⁹
ſit in latere vno: ⁊ alter in altero. Utrūqꝫ
latus propitiatorij tegant expādētes alas
⁊ operientes oraculū: reſpiciātqꝫ ſe mu-
tuo verſis vultibus in ppitiatoriū quo
operienda eſt arca: in q̄ pones teſtimoniū
quod dabo tibi. Inde precipiā ⁊ loquar
ad te ſupra propitiatoriū ſcilicet ac de me-
dio duoꝝ cherubin q erunt ſup arcaꝫ
teſtimonij: cūctaqꝫ mandabo per te filijs
iſrael. Facies ⁊ mēſam de lignis ſethiꝫ ha-
bentē duos cubitos lōgitudinis: ⁊ in lati-
tudine cubitū ⁊ i altitudine cubitū: ac ſe-
miſſem ⁊ inaurabis eā auro puriſſimo.
Facieſqꝫ illi labiū aureū per circuitum: ⁊
ipſi labio coronā interaſilem altā quattu-
or digitis: ⁊ ſup illam alterā corōnā au-
reolā. Quattuor quoqꝫ circulos aureos p-
parabis: ⁊ pones eos i quattuor angulis
eiuſdē mēſe p ſingulos pedes. Subter co-
ronā erunt circuli aurei: vt mittant ve-
ctes p eos ⁊ poſſit mēſa portari. Ipſos quo-
qꝫ vectes facies de lignis ſethim: ⁊ circum-
dabis auro ad ſubuehendā mēſaꝫ. Para-

Marginalia (left column): Sup. 9. b / infra eo. / xx. ipſi: / ⁊ au. lie- / mus. — B — Sup. eo. / Hebre. 9. c — C — infra. 31. d. / ⁊. 32. d. — D — infra. 34. d / 38. di. / c. j. — Derenū. / op. n̄ri / ante. ñ. — infra. 35. a.

Marginalia (right column): Archa te- / ſtamenti — B — 36. di. c. / q eccliaſti- / cis. ꝟ. Ec- / ce. — C — cherubī — Mēſa p- / poſitiōis.

bis ⁊ acetabula ac phialas thuribula ⁊
cyathos: in qbus offerēda sunt libamina
ex auro purissimo: ⁊ pones sup mēsā; pa
nes ꝓpositionis in cōspectu meo semp.
Cādela brum — Facies ⁊ cādelabrum ductile de auro mū
dissimo: hastile eius ⁊ calamos cyphos ⁊
sperulas ac lylia ex ipso procedentia. Sex
calami egredienť de laterib⁹: tres ex vno
latere: ⁊ tres ex altero. Tres cyphi qsi i nu
D — cis modū per calamos singulos sperule;
simul ⁊ lylia: ⁊ tres sūr cyphi istar nucis
in calamo altero: sperule; simul ⁊ lilia.
Hoc erit opus sex calamoꝝ: qui producē
di sunt de hastili. In ipso aūt candelabro
erunt quattuor cyphi in nucis modum
sperule; per singulos ⁊ lilia. Sperule sub
duobus calamis per tria loca q sunt sex si
unt procedentes de hastili vno. Et sperū
le igiť ⁊ calami ex ipso erūt vniuersa du
ctilia ex auro purissimo. Facies ⁊ lucer
nas septē: ⁊ pones eas sup candelabru; vt
luceant ex aduerso. Emunctoria quoq; ⁊
vbi ea que emūcta sunt extinguātur: fiāt
de auro purissimo. Oē pondus cādelabri
Hebr. 8. b. — cū vniuersis vasis suis hēbit talētū auri
Act. 7. f. — purissimi. // Inspice ⁊ fac sm exēplar qd̄
tibi in monte monstratum est.

Ca. xvi. Cde quattuor opimētis ta
bernaculi: de tabulis ⁊ vectibus ⁊ duobus
velis: de basib⁹ ⁊ qttuor colūnis. Ca. xxvi.

A — Taber naculuz — Tabernaculū vero ita facies. Decem
cortinas de bysso retorta: ⁊ hyacin
tho ac purpura: cocco; bis tincto: varia
tas ope plumario facies. Longitudo cor
tine vnius hēbit viginti octo cubitos: la
titudo quattuor cubitoꝝ erit. Vni⁹ mē
sure fiēt vniuersa tentoria. Quinq; corti
ne sibi iungenť mutuo: ⁊ alie qnq; nexu
sibi coherebūt. Ansulas hyacinthinas i la
terib⁹ ac summitatib⁹ facies cortinaru; vt
B — possint inuicē copulari. Quinqgenas an
sulas cortina hēbit in vtraq; parte ita in
sertas: vt ansa ꝯtra ansam veniat ⁊ altera
alteri possit adaptari. Facies ⁊ qnquagin
ta circulos aureos qbus cortinaꝝ vela iun
gēda sunt: vt vnū tabernaculū fiat. Facies
⁊ saga cilicina vndecim: ad opiendū te
ctū tabernaculi. Lōgitudo sagi vni⁹ habe
bit triginta cubitos: ⁊ latitudo qttuor. Eq̄
erit mēsura sagoꝝ oium. E qbus qnq; iū
ges seorsum: ⁊ sex sibi mutuo copulabis:
C — ita vt sextū sagū i frōte tecti duplices. Fa

cies ⁊ qnqginta ansas in ora sagi vnius:
vt ꝯiūgi cū altero queāt: ⁊ qnqginta an
sas in ora sagi alteri⁹: vt cū altero copu
leť. Facies ⁊ qnquaginta fibulas eneas q
bus iungant ansas: vt vnū ex oibus opi
mentū fiat. Quod aūt sup fuerit in sagis
que parant tecto idest vnū sagū qd̄ am
plius est: ex mediate eius opries tabrna
culi posteriora: ⁊ cubitus ex vna parte p̄n
debit: ⁊ alter ex altera q plus est in sago: ꝑ
longitudine vtrū; latus tabernaculi ꝓ
tegens. Facies ⁊ opimentū aliud tecto
de pellib⁹ arietū rubricatis: ⁊ sup hoc rur
sum aliud opimētū de hyacinthinis pel
libus. Facies ⁊ tabulas stātes tabernaculi — D
de lignis sethim q singule denos cubitos i
lōgitudine habeant: ⁊ in latitudine sing u
los ac semissem. In lateribus tabule due
incastrature fient: qbus tabula alteri ta
bule cōnectať. Atq; in hunc modū cūcte
tabule parabunť. Quaꝝ viginti erunt in
latere meridiano qd̄ vergit ad austrū: q
bus qdraginta bases argenteas fundes vt
binę bases singulis tabulis p duos angu
los subijciant. In latere quoq; scdo taber
naculi qd̄ vergit ad aqlonē: viginti tabu
le erūt: qdraginta habētes bases argente
as. Bine bases singulis tabulis suppone
tur. Ad occidētalē vero plagā: tabernacu — E
li facies sex tabulas ⁊ rursum alias duas
q in angulis erigant post tergu; taberna
culi. Erūtq; sibi ꝯiūcte a deorsum vsq; ad
sursum: ⁊ vna oēs cōpago retinebit. Dua
bus quoq; tabulis q in angulis ponēde
sunt similis iūctura seruabiť. Et erunt si
mul tabule octo bases eaꝝ argentee sede
cim: duabus basibus p vnā tabulam sup
portatis. Facies ⁊ vectes de lignis sethim
qnq; ad continēdas tabulas in vno la
tere tabernaculi: ⁊ qnq; alios in altero: ⁊
eiusdē numeri ad occidentalē plagā: qui
mittenť per medias tabulas a summo vsq;
ad summū. Ipsas quoq; tabulas deaura — F
bis: ⁊ fundes in eis annulos aureos per q̄s
vectes tabulata ꝯtineant: quos opies la
minis aureis. Et eriges tabernaculū iux
ta exemplar qd̄ tibi in mōte mōstratū ēst.
Facies ⁊ velū de hyacintho ⁊ purpura: coc — Velum templi
co; bis tincto ⁊ bysso retorta ope plu
mario: ⁊ pulchra varietate cōtextū: quod
appēdes ante quattuor colūnas de lignis
sethim: que ipse qdem deaurate erūt ⁊ ha

hebūt capita aurea: ⁊ baſes argēteas. Inſe
B rēt aūt velū ꝗ̄ circulos. Intra qḋ pones ar
cā teſtimonij: quo ⁊ ſanctuariū ⁊ ſanctua
rij ſanctuaria diuident. Pones ⁊ ꝓpitia
toriū ſup arcā teſtimonij in ſctā ſctoꝝ:
mēſamq; extra velū: ⁊ ꝯ menſā candela
brum: in latere tabernaculi meridiane.
Menſa eniȝ ſtabit in parte aqlonis. Faci
es ⁊ tētoriū in introitu tabernaculi de hya
cintho ⁊ purpura coccoq; bis tincto ⁊ byſ
ſo retorta ope plumario ⁊ qnq; colūnas
deaurabis lignoꝝ ſethim: añ q̄s ducet tē
toriū: q̄rū erūt capita aurea ⁊ baſes enee.
¶ Ca. Sū. ¶ De altari tabernaculi ⁊ atrio
tabernaculi ⁊ oleo lucerne. Cap. xxvij.

A Altare holocauſti. Facies ⁊ altare de lignis ſethiȝ qḋ ha
bebit qnq; cubitos in lōgitudine ⁊
totidē in latitudine ideſt quadrū ⁊ tres
cubitos in altitudine. Cornua autē per
quattuor angulos ex ipſo erunt: ⁊ operi
es illud ere. Facieſq; in vſus eius lebetes
ad ſuſcipiēdos cineres ⁊ forcipes atq; fu
ſcinulas ⁊ igniū receptacula. Oīa vaſa ex
ere fabricabis. Craticulāq; in modū re
tis eneā p cuiꝰ q̄ttuor angulos erūt q̄t
tuor anguli enei quos pones ſubt' arulaȝ
altaris. Eritq; craticula vſq; ad altaris
36. diſ. ca. Qui mediū. Facies ⁊ vectes altaris de lignis
eccliaſti ſethiȝ duos: q̄s opies laminis eneis ⁊ in
cis. §. ec duces p circulos: erūtq; ex vtroq; latere
ce. altaris ad portādū. Nō ſolidū: ſ; inane ⁊
cōcauū itrinſecus facies illud ſic tibi in
B mōte monſtratū eſt. Facies ⁊ atriū taber
naculi: in cuiꝰ auſtrali plaga ꝯ meridieȝ
erūt tentoria de byſſo retorta: centū cubi
tos vnū latus tenebit in longitudine: ⁊
columnas viginti cū baſibus totidē ene
is q̄ capita cū celaturis ſuis habebunt ar
gētea. Similiter ⁊ in latere aquilonis p

longū erūt tentoria centū cubitoꝝ: ⁊ co
lumne viginti: ⁊ baſes enee eiuſdē nume
ri: ⁊ capita earuȝ cuȝ celaturis ſuis argē
tea. In latitudine vo atrij qḋ reſpicit ad
occidentē erunt tentoria p quinquagin
ta cubitos: ⁊ colūne decem: baſeſq; toti
dem. In ea quoq; atrij latitudine que re C
ſpicit ad orientem: quinquaginta cubiti
erunt: in quibus quindecim cubitoꝝ
tentoria lateri vno deputabūtur: colum
neq; tres ⁊ baſes totideȝ ⁊ in latere alte
ro erunt tentoria: cubitus obtinētia qn
decim: columne tres ⁊ baſes totideȝ. In
introitu vero atrij fiet tētoriū cubitoꝝ
viginti ex hyacintho ⁊ purpura: coccoq; bis
tincto ⁊ byſſo retorta ope plumario. Co
lumnas habebit q̄ttuor: cū baſibus toti
deȝ. Oēs columne atrij p circuitū veſti
te erunt argenteis laminis capitibus ar
genteis: ⁊ baſibꝰ eneis. In lōgitudine oc
cupabit atriū cubitos centū: in latitudi D
ne qnquaginta: altitudo qnq; cubitoꝝ
erit. Fietq; de byſſo retorta: ⁊ hēbit baſes
eneas. Cuncta vaſa tabernaculi in omnes
vſus ⁊ cerimonias tā paxillos eiꝰ q̄ȝ atrij
ex ere facietis. Precipe filijs iſrl' vt affe Leuit. 6.
rant tibi oleū de arboribus oliuaꝝ puriſ b.
ſimū: piloq; contuſuȝ vt ardeat lucerna
ſemp in tabernaculo teſtimonij extra ve
lum qḋ oppanſum eſt teſtimonio: ⁊ col
locabunt eam aaron ⁊ filij eius vt vſq;
mane luceat corā dn̄o. Perpetuꝰ erit cul
tus p ſucceſſiones eoꝝ corā filijs iſrl'.
¶ Ca. Sū. ¶ De veſtibꝰ pontificalibꝰ ⁊ ſa
cerdotalibus: de conſecratione ⁊ oblatio
ne ⁊ obſeruantia eorum. Ca. xxviij.
Applica quoq; ad te aaron fratrē tu A Sacerdos fit aaron.
um cum filijs ſuis de medio filioꝝ
iſrael vt ſacerdotio fungant mihi Aaron
nadab: ⁊ abiu: eleaçar ⁊ ithamar. Facieſ 75. d. c. j. §. moyſi.
q; veſteȝ ſanctam aaron fratri tuo in glo
riam ⁊ decorem. Et loqueris cunctis ſa Veſtimēta ſacerdotalia.
pietibus corde quos repleui ſpiritu pru
dentie vt faciant veſtes aaron fratri tuo
in gloriam ⁊ decorem: in quibus ſancti
ficatus miniſtret mihi. Hec autem erūt 40. di. c. j. §. vn
veſtimenta q̄ facient. Rationale ⁊ ſuperhu
merale: tunicam ⁊ lineam ſtrictam: cida 36. di. c. eccliaſticis. §. ecce.
rim ⁊ baltheum. Facient fratri tuo aarō
⁊ filijs eius veſtimenta ſancta: vt ſacerdo
tio fungantur mihi. Accipientq; aurum
⁊ hyacinthum ⁊ purpurā: coccumq; bis

B tinctū ⁊ byſſū. Facient aūt ſuphumerale de auro ⁊ hyacintho ⁊ purpura: coccoqꝫ bis tincto ⁊ byſſo retorta opere polymito. Duas horas iūctas habebit in vtroqꝫ latere ſummitatū: vt in vnū redeat. Ipſa quoqꝫ textura ⁊ cuncta operis varietas erit ex auro ⁊ hyacintho ⁊ purpura coccoqꝫ bis tincto ⁊ byſſo retorta. Sumeſqꝫ duos lapides onychinos ⁊ ſculpes in eis noīa filioꝝ iſrael ſex noīa in lapide vno: ⁊ ſex reliqua in altero iuxta ordinem natiuitatis eorū. Opere ſculptoris ⁊ celatura gēmarij ſculpes eos noībus filiorum iſrael: incluſos auro atqꝫ circūdatos: ⁊ pones ī vtroqꝫ latere ſuphumeralis memoriale filijs iſrl. Portabitqꝫ aarō noīa eoꝝ corā dño ſup vtrūqꝫ humeꝝ: ob recordationē. Facies ⁊ vncinos ex auro: ⁊

C duas catenulas auri puriſſimi ſibi inuicē coherētes: quas inſeres vncinis. Rōnale qꝫ iudicij facies opere polymito iuxta texturā ſuphumeralis ex auro, hyacintho ⁊ purpura: coccoqꝫ bis tincto ⁊ byſſo retorta. Quadrāgulū erit ⁊ duplex. Menſurā palmi habebit: tā in longitudine

Ex.ic. d qꝫ in altitudine // Poneſqꝫ in eo quattuor ordines lapidū. In pmo verſu erit lapis ſardius ⁊ topacius ⁊ ſmaragdus. In ſecūdo carbūculus ⁊ ſaphyrus ⁊ iaſpis. In tertio ligurius achates ⁊ amatiſtus. In quarto chryſolitus onichin⁹ ⁊ berillus. Incluſi auro erunt p ordines ſuos.

D Habebūtqꝫ nomina filioꝝ iſrael. Duodecī noībus celabūtur: ſinguli lapides nominibus ſingulorum per duodecim tribus. Facies in rationali cathenas ſibi inuicē coherētes ex auro puriſſimo: ⁊ duos annulos aureos quos pones in vtraqꝫ rationalis ſummitate: cathenaſqꝫ aureas iunges annulis q ſunt in marginibus eius: ⁊ ipſaꝝ cathenaꝝ extrema duobus copulabis vncinis in vtroqꝫ latere ſuperhumeralis quod ratiōale reſpicit. Facies ⁊ duos annulos aureos quos pones in ſummitatibus rationalis: ī oris que e regione ſunt ſuphumeralis ⁊ poſteriora eius aſpiciunt: necnō ⁊ alios duos annulos aureos qui ponendi ſunt in vtroqꝫ latere ſuperhumeralis deorſum

E quod reſpicit contra faciem iuncture inferioris vt aptari poſſit cum ſuperhumerali: ⁊ ſtringatꝰ rationale annulis ſuis cū annulis ſuphumeralis: vitta hyacinthina vt maneat iūctura fabrefacta ⁊ a ſe inuicē rationale ⁊ ſuphumerale nequeant ſeparari. Portabitqꝫ aaron noīa filioꝝ iſrael in rationali iudicij ſup pectus ſuū qn̄ ingredietꝰ ſanctuariū memoriale corā domino in eternū. // Pones aūt in rationali iudicij doctrinā ⁊ veritatē: que erūt in pectore aarō quādo ingredietꝰ corā dño: ⁊ geſtabit iudiciū filioꝝ iſrael in pectore ſuo in ꝯſpectu dn̄i ſemp. Facies ⁊ tunicā ſuphumeralis: totā hyacinthinā: in cui⁹ mediū ſupra erit capitiū ⁊ ora per gyrū ei⁹ textilis: ſic fieri ſolet in extremis veſtiū partib⁹ ne facile rūpanꝰ. Deorſum

F vero ad pedes eiuſdē tunice p circuitū qſi malapunica facies ex hyacintho ⁊ purpura ⁊ cocco bis tincto ⁊ byſſo retorta: mixtis in medio tintinabulis: ita vt tintinabulū ſit aureū ⁊ malūpunicū: rurſuſqꝫ tintinabulū aliud aureū ⁊ malūpunicū. Et veſtietꝰ ea aarō ī offō miſterij: // vt audiatꝰ ſonit⁹ qn̄ ingredit̄ ⁊ egredit̄ ſcūariū in ꝯſpectu dn̄i ⁊ non moriatꝰ. Facies ⁊ laminā de auro puriſſimo: in qua ſculpes opere celatoris ſanctū dño. Ligabiſqꝫ eā vitta hyacinthina: ⁊ erit ſup thyarā iminēs fronti pontificis. Portabitqꝫ aaron iniquitates eorū que obtulerunt ⁊ ſanctificauerunt filij iſrl: in cunctis muneribꝰ ⁊ donarijs ſuis. Erit aūt lamina ſemper in fronte eius: vt placatus ſit ei dñs. Stringeſqꝫ tunicam byſſo ⁊ thyaram byſſinam. Facies ⁊ balthеum opere plumarij. Porro filijs aaron tunicas lineas parabis: ⁊ balthеos ac thiaras in gloriam ⁊ decorem. Ueſtieſqꝫ his oībus aaron fratrem tuū ⁊ filios eius cū eo: ⁊ cūctorum conſecrabis manus: ſanctificabiſqꝫ illos vt ſacerdotio funganꝰ mihi. Facies ⁊ feminalia linea vt operiant carnē turpitudinis ſue a renib⁹ vſqꝫ ad femora: ⁊ vtētur eis aarō ⁊ filij eius qn̄ igredienꝰ tabernaculū teſtimonij: vel qn̄ appropinqnt ad altare vt miniſtrēt in ſanctuario: ne iniqtatis rei moriantꝰ. Legitimū ſempiternū erit aarō ⁊ ſemini eius poſt eum.

// 26. di. ca. ccclia ſticis. ꝑ. ccce.

// Eccl'ia. c 5. b. Dis. 43. ca. ſit rec. ꝛc. . ꝟ. hic moyſi ⁊. ꝟ. in exodo.

¶ Ca. Sū. ¶ De cōſecratione: oblatione ⁊ obſeruantia eorum. Ca. xxix.

A Coſecratio aarō ⁊ filioꝝ eius.

Sed ⁊ hec facies vt mihi ī ſacerdotio ꝯſecrentꝰ. Tolle vitulū de armētꝫ ⁊ arietes duos immaculatos paneſqꝫ azimos ⁊

cruſtulā abſq; fermento:q̄ conſparſa ſint
oleo:lagana quoq; azyma:oleo lita. De ſi
mila triticea cūcta facies:⁊ poſita in cani-
ſtro offeres. Uitulū aūt ⁊ duos arietes:⁊
aaron ac filios eius applicabis ad oſtiū ta
bernaculi teſtimonij. Cūq; laueris p̄rem
cū filijs ſuis aq̄:indues aaron veſtimētis
ſuis id eſt linea ⁊ tunica ⁊ ſuphumerali ⁊
rōnali q̄d ꝯſtringes balteo:⁊ pones thya
rā i capite ei⁹: ⁊ laminā ſc̄am ſup thyaraȝ
B ⁊ oleum vnctionis fundes ſuper caput
eius:atq; hoc ritu ꝯſecrabit̄. Filios quo-
q; illius applicabis ⁊ indues tunicis li-
neis:cingeſq; balteo aarō ſcilicet ⁊ libe-
ros eius:⁊ impones eis mitras:eruntq; ſa-
cerdotes mihi religione perpetua. Poſt-
Leui.1.b q̄ initiaueris manus eorū:applicabis ⁊
vitulū corā tabernaculo teſtimonij. Im-
ponētq; aaron ⁊ filij ei⁹ manus ſup caput
illius:⁊ mactabis eū in ꝯſpectu dn̄i:iuxta
oſtiū tabernaculi teſtimonij. Sūptūq; de
ſanguine vituli:pones ſup cornua altaris
digito tuo:reliquū autem ſanguinē fun
Leui.3.a. des iuxta baſim eius. // Sumes ⁊ adipem
totū q̄ operit inteſtina ⁊ reticulū iecoris
ac duos renes:⁊ adipē qui ſup eos eſt:⁊ of
feres incēſum ſup altare: Carnes vero vi
C tuli ⁊ coriū ⁊ fimū cōbures foris extra ca
ſtra:eo q̄ ꝓ peccato ſit. Unū quoq; arieteȝ
ſumes ſup cuius caput ponēt aaron ⁊ fi-
lij eius manus. Quē cū mactaueris tol-
les de ſanguine ei⁹:⁊ fundes circa altare.
Ipſū aūt arietē ſecabis in fruſta:lotaq; in
teſtina ei⁹ ⁊ pedes pones ſup conciſas car-
nes:⁊ ſuper caput illius:⁊ offeres totum
// De cō. di.1.ca. no oportet. arietē in incenſum ſup altare. Oblatio eſt
dn̄o // odor ſuauiſſim⁹ victime dn̄i. Tol-
les quoq; arietē alterū:ſup cuius caput aa
ron ⁊ filij ei⁹ ponēt manus. Quē cū immo-
laueris:ſumes de ſanguine ei⁹:⁊ pones ſu
per extremū auricule dextre aarō:⁊ filiorū
eius ⁊ ſup pollices manus eorūȝ ac pedis
D dextri:fundeſq; ſanguinē ſuper altare per
// 24.di. circuitū. // Cūq; tuleris de ſanguine q̄ eſt
.9.i.i.p. ſuper altare:⁊ de oleo vnctionis aſperges
ar.96.di. aaron:⁊ veſtes ei⁹ filios ⁊ veſtimenta eoꝝ.
ca.ſi imperator. Cōſecratiſq; ipſis ⁊ veſtibus tolles adipē
de ariete ⁊ caudā ⁊ aruinā que operit vita
lia:ac reticulum iecoris ⁊ duos renes atq;
adipem q̄ ſuper eos eſt:armūq; dextruȝ co
q̄ ſit aries ꝯſecratiōis:tortāq; panis vni-
us cruſtulam ꝯſperſam oleo laganuȝ de

caniſtro azymoꝝ:quod poſitum eſt in
cōſpectu dn̄i:poneſq; oīa ſup manus aa-
ron ⁊ filioꝝ eius:⁊ ſcificabis eos eleuās co
rā dn̄o. Suſcipieſq; vniuerſa de manib⁹
eoꝝ:⁊ incēdes ſup altare in holocauſtuȝ:⁊ E
odo:ē ſuauiſſimū in conſpectu dn̄i:quia
oblatio eius eſt. Sumes quoq; pectuſcu-
lū de ariete:quo initiatus eſt aaron:ſctifi-
cabiſq; illud eleuatū corā dn̄o:⁊ cedet in
ptē ſuā. Sc̄tificabiſq; ⁊ pectuſculū cōſecra-
tū ⁊ armū quē de ariete ſeparaſti:quo ini
tiatus eſt aaron ⁊ filij eius:cedentq; in p
tē aaron ⁊ filioꝝ eius iure ꝑpetuo a filijs
iſrael:q: primitiua ſunt ⁊ initia de victi-
mis eoꝝ pacificis q̄ offerunt dn̄o. Ueſteȝ
aūt ſanctā q̄ vtetur aaron:hēbūt filij ei⁹
poſt eū vt vngant̄ in ea:⁊ ꝯſecrent̄ man⁹
eoꝝ. Septē diebus vtet̄ illa qui pōtifex ꝓ
eo fuerit ꝯſtitutus de filijs eius:⁊ q ingre
diet̄ tabernaculū teſtimonij vt miniſtret
in ſanctuario. Arietem aūt ꝯſecrationis
tolles:⁊ coques carnes eius in loco ſcō: F
quibus veſcet̄ aaron ⁊ filij eius. Panes
quoq; qui ſunt in caniſtro in veſtibulo
tabernaculi teſtimonij comedēt:vt ſit pla
cabile ſacrificiū ⁊ ſanctificent̄ offerentiuȝ
manus. Alienigena non veſcetur ex eis:
quia ſancti ſunt. Q̄ ſi remanſerit de carnī
bus conſecratis ſiue de panibus vſq; ma
ne:cōbures reliq̄as igni. Nō comedētur:
q: ſanctificata ſunt. Omnia que precepi ti
bi facies ſup aaron ⁊ filijs eius. Septem
dieb⁹ ꝯſecrabis manus eoꝝ ⁊ vitulū pro
peccato offeres p ſingulos dies:ad expian Altaris
dū. Mūdabiſq; altare cū immolaueris ex- ꝯſecratio
piationis hoſtiā:⁊ vnges illud in ſctifica-
tionē. Septē diebus expiabis altare ⁊ ſan
ctificabis:⁊ erit ſanctū ſanctoꝝ. Oīs q̄ te
tigerit illud ſanctificabit̄. Hoc eſt quod fa G
cies in altari. Agnos anniculos duos per
ſingulos dies iugiter:vnū agnū mane ⁊
alterū veſpere:decimā partē ſimile ꝯſperſe
oleo tuſo:q̄d habeat menſuram quartaȝ
partem hin:⁊ vinum ad libandū eiuſdē
menſure in agno vno. Alterū vero agnuȝ
offeres ad veſperā iuxta ritum matutine
oblationis:iuxta ea que diximus in odo
rē ſuauitatis. Sacrificiū eſt dn̄o deo obla
tione perpetua in generationes veſtras:
ad oſtiū tabernaculi teſtimonij corā dn̄o
vbi ꝯſtituam vt loquar ad te:ibiq; preci
piam filijs iſrael:⁊ ſanctificabitur altare i
gloriam

gloꝛia mea. Sanctificabo ⁊ tabernaculũ te
ſtimonij cum altari: ⁊ aarõ cũ filijs ſuis:
vt ſacerdotio fungant̃ mihi. Et habitabo
in medio filioꝝ iſrael: eroqʒ eis deus: ⁊
ſcient quia ego dñs deus eoꝝ: qui eduxi
eos de terra egypti: vt manerẽ inter illos:
ego dominus deus ipſoꝛum.
¶ Capituli Summariũ. ¶ De altari: de
ppli mãdato: de labio eneo: de confectione
vnctionis ⁊ thymiamatis. Ca. xxx

A Altare ĩ-cenſi. Facies q̃ʒ altare ad adolẽdũ thymia
ma de lignis ſethim hñs cubitũ lõ
gitudinis: ⁊ alterũ latitudinis idest qua
drangulũ ⁊ duos cubitos in altitudine.
//De cõſe. diſti. j. c. alta vice in gl. Cornua ex ipſo procedẽt. Ueſtieſqʒ illud
auro puriſſimo tam craticulam eius q̃ʒ
parietes p circuitũ ⁊ cornua. Facieſqʒ ei
coronã aureolã per gyrũ: ⁊ duos annu
los aureos ſub corona p ſingula latera: vt
mittant̃ in eos vectes ⁊ altare poꝛtet̃. Ip
ſos quoqʒ vectes facies de lignis ſethim
⁊ inaurabis. Poneſqʒ altare cõtra velũ qd̃
ante arcam pendet teſtimonij coraʒ ppi
ciatoꝛio quo tegit̃ teſtimoniũ: vbi loq̃r
tibi. Et adolebit incenſũ ſuper eo aaron
ſuaue fragrans. Mane qñ componet lu
cernas incẽdet illud: ⁊ qñ collocat eas ad
veſperũ vret thymiama ſempiternũ co
raʒ dño in generationes veſtras. Non of
feretis ſup eo thymiama cõpoſitionis al
terius: nec oblationẽ ⁊ victimã: nec liba
B bitis. Et deprecabit̃ aaron ſup coꝛnua eius
ſemel p annũ in ſanguine qd̃ oblatum
eſt p peccato: ⁊ placabit ſup eo in gñatio
nibus veſtris. Sãctũ ſctoꝝ erit dño. Lo
Nũe. I. a cutuſqʒ eſt dñs ad moyſen dicẽs. //Quã
do tuleris ſummã filioꝝ iſrl̃ iuxta nu
meruʒ: dabunt ſinguli p̃ciũ pro anima
bus ſuis dño: ⁊ non erit plaga in eis cuʒ
fuerint recẽſiti. Hoc aũt dabit omnis qui
trãſit ad nomẽ: dimidiũ ſicli iuxta mẽſu
rã tẽpli. //Siclus viginti obolos habet. Me Leu. 27. c Nũe. 3. g
dia pars ſicli offeretur dño. Qui habetur eze. 45. d
in numero a viginti annis ⁊ ſupra dabit
p̃ciũ. Diues nõ addet ad medium ſicli: ⁊
paup nihil minuet. Suſceptãqʒ pecuniã Mare
q̃ collata eſt a filijs iſrl̃ trades in vſus ta eneũ. 3. re.
bernaculi teſtimonij: vt ſit monimẽtum //36. d. c.
eoꝝ corã dño ⁊ ppitiet̃ aiabus eoꝝ. Locu ecclíaſti-
tuſqʒ eſt dñs ad moyſen dicẽs. //Facies ⁊ cis. 5. ec-
labiũ eneũ cũ baſi ſua ad lauãdũ: poneſqʒ ce infra.
illud inter tabernaculũ teſtimonij ⁊ alta C
re. //Et miſſa aq̃ lauabũt in ea aaron ⁊ filij infra 40. d
eius manus ſuas ac pedes qñ ingreſſuri ſũt
tabernaculũ teſtimonij: ⁊ qñ acceſſuri ſũt
ad altare vt offerãt in eo thymiama dño:
ne foꝛte moꝛiant̃: Legitimũ ſempiternũ
erit ipſi ⁊ ſemini eius p ſucceſſiones. Lo
cutuſqʒ eſt dñs ad moyſen dicẽs. Sume Oleũ vn
tibi aromata p̃me myrrhe ⁊ electe q̃ngẽ ctionis.
tos ſiclos ⁊ cynamomi mediũ idest ducẽ
tos q̃nq̃ginta ſiclos: calami ſimilr̃ ducen
tos quinquaginta ſiclos: caſie aũt q̃ngentos
ſiclos in põdere ſanctuarij: oleũ de oliue
tis mẽſurã hin. //Facieſqʒ vnctionis ole infra 40. b
uʒ ſctm̃ vnguẽtũ cõpoſitũ ope vnguenta
rij: ⁊ vnges ex eo tabernaculũ teſtimonij
⁊ arcaʒ teſtamẽti: mẽſãqʒ cũ vaſis ſuis: cã
delabꝛũ ⁊ vtẽſilia eius altaria thymiama
tis ⁊ holocauſti ⁊ vniuerſaʒ ſuppellectilẽ q̃
ad cultũ eoꝝ ptinet: ſanctificabiſqʒ oia: ⁊
erũt ſctẽ ſctoꝛũ. Qui tetigerit ea: ſctifica D
bit̃. Aarõ ⁊ filios eius vnges: ſctificabiſqʒ eos
vt ſacerdotio fungant̃ mihi. Filijs q̃ʒ
iſrl̃ dices. Hoc oleũ vnctionis ſctm̃ erit mi
hi in gñationes vr̃as. Caro hoĩs non vn
get̃ ex eo: ⁊ iuxta cõpoſitionẽ eius non fa
cietis aliud: quia ſanctificatũ eſt: ⁊ ſctm̃
erit vobis. Hõ q̃cũqʒ tale cõpoſuerit ⁊ dede
rit ex eo alieno exterminabit̃ de populo
ſuo. Dixitqʒ dñs ad moyſen. Sume tibi Thymia
aromata: ſtacten ⁊ onychã: galbanũ boni ma.
odoꝛis: ⁊ thus lucidiſſimũ. Equalis pon
deris erũt oia. Facieſqʒ thymiama cõpoſi
tũ ope vnguẽtarij mixtũ diligẽter ⁊ purũ
⁊ ſctificatiõe digniſſimũ. Cũqʒ in tenuiſſ
ſimũ puluerẽ vniuerſa contuderis: po
nes ex eo corã tabernaculo teſtimonij: in
quo loco apparebo tibi. Sctm̃ ſctoꝛũ erit
vobis thymiama. Taleʒ cõpoſitionem nõ
facietis in vſus vr̃os: quia ſanctũ eſt domi

no. homo quicūqȝ fecerit ſimile: vt odore
illius perfruať: peribit de populis ſuis.
¶ Ca. Sū. ¶ De euocatiōe beſeleel magrī
tabernaculi: ⁊ ooliab ſocij ei⁹: obſuantia
ſabbati: ⁊ datē tabule. Cap. xxxj.
A Locutuſqȝ eſt dn̄s ad moyſen: dicēs
Artifex Ecce vocaui ex noīe beſeleel filiū huri
eligiť in filij hur de tribu iuda: ⁊ impleui eū ſpū dei
ſra.25.d. ſapiā ⁊ intelligētia ⁊ ſciā in oī opere ad ex
cogitādū quicquid fabrefieri pōt ex auro ⁊ ar-
gēto ⁊ ere marmore ⁊ gēmis ⁊ diuerſita
te lignoꝝ. dediqȝ ei ſociū ooliab filiū achi
B ſamech de tribu dan. Et in corde hoīs eru
// de cōſe. diti poſui ſapiam // vt faciāt cuncta q̄ pcepi
di.j.ca.2. tibi: tabernaculū federis ⁊ arcā teſtimo-
in prin. nij: ⁊ ꝓpitiatoriū qḋ ſup eā eſt: ⁊ cūcta va
De ſacra ſa tabernaculi mēſamqȝ ⁊ vaſa ei⁹ cādela
vnctione brū puriſſimū cū vaſis ſuis: ⁊ altaria thy
ca. vnico miamatis ⁊ holocauſti ⁊ oīa vaſa eoꝝ: la-
ante fi. biū cū baſi ſua: veſtes ſanctas in miniſte-
rio aarō ſacerdoti ⁊ filijs ei⁹: vt fungant
offō ſuo in ſacris: oleū vnctionis et thy-
miama aromatū in ſanctuario. Oīa que
C pcepi tibi faciēt. Et locut⁹ eſt dn̄s ad moy
ſen: dicēs. Loquere filijs iſrael: ⁊ dices ad
Sup.20.b. eos. // Uidete vt ſabbatū meū cuſtodiatis
q: ſignū eſt inter me ⁊ vos in generatio-
nib⁹ vr̄is: vt ſciatis q: ego dn̄s q̄ ſancti-
fico vos. Cuſtodite ſabbatū meū. Sctū
eſt.n. vobis. Qui polluerit illḋ: morte mo
riať. Qui fecerit in eo op⁹: peribit aīa illi⁹
D de medio ppl̄i ſui. Sex dieb⁹ facietis op⁹
in die ſeptimo ſabbatū eſt reqes ſancta
dn̄o. Oīs q̄ fecerit op⁹ in hac die: morieť.
Cuſtodiāt filij iſrl̄ ſabbatū: ⁊ celebrēt il-
lud in generationib⁹ ſuis. Pactū eſt ſem
piternū inter me ⁊ filios iſrael: ſignūqȝ
Gen.1.d. ppetuū. // Sex.n. dieb⁹ fecit dn̄s celū ⁊ ter
ſup.24.c. ra: ⁊ in ſeptimo ab oī ope ceſſauit. // De-
ſra.32.d. ditqȝ dn̄s moyſi cōpletis huiuſcemodi
ſermonib⁹ in mōte ſynai duas tabulas
teſtimonij lapideas: ſcriptas digito dei.
¶ Ca. Sū. ¶ De adoratiōe vituli ⁊ ira dei
de fractiōe tabulaꝝ: de cōtritiōe ⁊ occiſio-
ne.xxiij. milliū. Moyſes rogaturus deū
montem aſcendit. Cap. xxxij.
A Uidens aūt ppl̄s q̄ morā faceret
ydola- moyſes deſcēdēdi de mōte: ꝯgrega-
tria ppli tus aduerſus aaron dixit. // Surge fac no
i vitulo bis deos: q̄ nos pcedāt. Moyſi.n. huic vi
cōflatili ro q̄ nos eduxit de terra egypti ignoram⁹
gēn.7.c. qd acciderit. Dixitqȝ ad eos aaron. Tol-
lite inaures aureas de vxorū filioꝝqȝ ⁊
filiaꝝ veſtraꝝ aurib⁹ ⁊ afferte ad me. Fecit
ppl̄s que iuſſerat: deferēs inaures ad aa-
ron. Quas cū ille accepiſſet: formauit ope // de pe.di
re fuſorio: ⁊ fecit ex eis vitulū cōflatilē. ſti.4.c.in
Dixeruntqȝ. // Hi ſunt dij tui iſrael qui te termitte
eduxerunt de terra egypti. Qḋ cū vidiſſet re l.9.fi-
aarō: edificauit altare corā eo: ⁊ preconis lijs in p.
voce clamauit dicēs. Cras ſolēnitas dn̄i mēdatia
eſt. Surgēteſqȝ mane obtulerūt holocau in glo.
ſta ⁊ hoſtias pacificas. // Et ſedit ppl̄s man B
ducare ⁊ bibere: ⁊ ſurrexerunt ludere. Lo 1.cor.
cut⁹ eſt aūt dn̄s ad moyſen: dicēs. // Ua- 10.b
de ⁊ deſcēde: peccauit ppl̄s tuus quē edu- Deu.9.b.
xiſti de terra egypti receſſerūt cito de via
quā oſtēdiſti eis. Feceruntqȝ ſibi vitulū
ꝯflatilē ⁊ adorauerūt atqȝ immolantes ei
hoſtias dixerunt. // Iſti ſunt dij tui iſrael: 3.re.12.g.
q̄ te eduxerūt de terra egypti. Rurſumqȝ
ait dn̄s ad moyſen. Cerno q̄ populus C
iſte dure ceruicis ſit. Dimitte me vt ira-
ſcať furor me⁹ ꝯtra eos ⁊ deleā eos: faciā-
qȝ te in gentē magnā. Moyſes aūt ora-
bat dominū deū ſuū dicēs. Cur domi-
ne iraſcitur furor tuus cōtra populū tuū
quē eduxiſti de terra egypti: in fortitudi
ne magna ⁊ in manu robuſta? // Ne quęſo Nu.14.c
dicāt egyptij callide eduxit eos, vt inter-
ficeret in montib⁹: ⁊ deleret e terra. Quie
ſcat ira tua: ⁊ eſto placabilis ſuper nequi-
tia populi tui. Recordare habraā ⁊ iſaac
⁊ iſrael ſeruorū tuorū: quibus iuraſti per
temetipſum dicēs. Multiplicabo ſemen Erictoni
veſtrum ſicut ſtellas celi: ⁊ vniuerſā ter us q̄dri-
ram hanc de qua locutus ſum dabo ſe- gā p̄m⁹
mini veſtro: ⁊ poſſidebitis eā ſemp. Pla- excogita-
catuſqȝ eſt dominus ne faceret malū qḋ uit ⁊ ar-
locutus fuerat aduerſus populum ſuū. gētum
Et reuerſus eſt moyſes de monte, portās inuenit.
duas tabulas teſtimōij in manu ſua: ſcri D
ptas ex vtraqȝ parte ⁊ factas opere domi- Tabule
ni. Scriptura quoqȝ dei erat ſculpta in teſtamen
tabulis. Audiens autē Ioſue tumultū ti prime.
populi vociferātis: dixit ad moyſen. Ulu-
latus pugne auditur in caſtris. Qui re-
ſpondit. Non eſt clamor adhortantiū ad
pugnam: neqȝ vociferatio compellētium
ad fugā: ſed vocem cantantiū ego audio.
Cūqȝ appropinquaſſet ad caſtra: vidit vi 76.di.ca.
tulum ⁊ choros. // Iratuſqȝ valde ꝓiecit Ieiunia
de manu tabulas ⁊ cōfregit eas ad radi- quarti.
cem montis. Arripienſqȝ vitulū quem E

ſecerāt cōbuſſit ⁊ cōtriuit vſq₃ ad pulue
rem quē ſparſit in aquā: ⁊ dedit ex eo po-
Hercules tum filijs iſrael. Dixitq₃ ad aaron. Quid
primꝰ ar tibi fecit hic populus: vt induceres ſuper
giuus eum peccatū maximū? Cui ille reſpon-
vir decꝰ dit. Ne indignetur dn̄s meus. Tu enim
claret. noſti populū iſtū: ꝙ pronus ſit ad malū.
Sup. eo. Dixerunt mihi. Fac nobis deos qui nos
precedāt. Huic enim moyſi qui nos edu
xit de terra egypti: neſcimꝰ qđ acciderit.
Quibꝰ ego dixi. Quis veſtrū hȝ aurum?
F Tulerūt ⁊ dederunt mihi: ⁊ ꝓieci illō in
ignē: egreſſuſq₃ eſt hic vitulus. Uidēs er
go moyſes populū ꝙ eſſet nudatus: ſpo-
liauerat enī eū aaron ꝓpter ignominiā
ſordis ⁊ inter hoſtes nudū cōſtituerat: ⁊
Interfe- ſtans in porta caſtrorū ait. Si qs eſt dn̄i
ctio facta iungatur mihi. Cōgregatiq₃ ſunt ad eū
pp vitu- cūcti filij leui. Quibꝰ ait. Hec dicit dn̄s deꝰ
lū con- iſrael. Ponat vir gladium ſuper femur
flatilem ſuū. // Ite ⁊ redite de porta vſq₃ ad portā
Nu. 25. a. per mediū caſtrorū: ⁊ occidat vnuſq₃q₃ fra
trem ſuum ⁊ amicū ⁊ ꝓximū ſuū. Fe-
ceruntq₃ filij leui iuxta ſermonē moyſi:
cecideruntq₃ in die illa quaſi viginti tria
millia hominū. Et ait moyſes. Conſecra
ſtis manus veſtras hodie dn̄o: vnuſquiſq₃
in filio ⁊ in fratre ſuo: vt detur vobis be-
G nedictio. Facto autē altero die: locutꝰ eſt
moyſes ad populū. Peccaſtis peccatū ma
ximū. Aſcendā ad dn̄m: ſi quo modo que
ro eū deprecari pro ſcelere veſtro. Reuer
ſuſq₃ ad dn̄m ait. Obſecro: peccauit ppl̄s
iſte pctm̄ maximū: feceruntq₃ ſibi deos au-
reos. Aut dimitte eis hanc noxā: aut ſi nō
facis dele me de libro tuo quem ſcripſiſti.
Cui rn̄dit dn̄s. Qui peccauerit mihi: dele
bo eū de libro meo. Tu aūt vade: ⁊ duc ppl̄m
Sup. 23. c. iſtū quo locutꝰ ſum tibi. Angelus meꝰ ꝓ-
cedet te. Ego aūt in die vltionis viſitabo ⁊
hoc pctm̄ eorū. Percuſſit aūt dn̄s ppl̄m ꝓ
reatu vituli: quē fecerat aaron.

¶ Ca. Sū. ¶ Ppl̄s ornatū ponit tabna-
culū ex̄ caſtra tetēdit: dn̄s in colūna loqꝰ
moyſi: faciē dn̄i petit videre. Ca. xxxiij.

A LOcutuſq₃ ē dn̄s ad moyſen: dicēs.
Uade aſcēde de loco iſto tu ⁊ ppl̄us
tuꝰ quē eduxiſti de terra egypti: in terrā
quā iuraui habraā iſaac ⁊ iacob: dicens.
Semini tuo dabo eā. Et mittā ꝑcurſorē
tuū āgelū vt ejciā chananeū ⁊ amorreū
ethreū ⁊ phereſeū ⁊ eueū ⁊ iebuſeū: ⁊ i-
tres in terrā fluētē lacte ⁊ melle. Nō enī
aſcēdā tecū: qꝛ ppl̄us dure ceruicis eſt: ne
forte diſꝑdā te in via. Audiēſq₃ ppl̄s ſer
monē hūc peſſimū: luxit: ⁊ nullus ex mo
re indutꝰ ē cultu ſuo. Dixitq₃ dn̄s ad moy
ſen. Loqre filijs iſrl̄. Ppl̄s dure ceruicis
es: ſemel aſcēdā in medio tui: ⁊ delebo te. Iā
nūc depōe ornatū tuū: vt ſciā qđ faciā ti-
bi. Depoſuerūt ergo filij iſrl̄ ornatū ſuū. B
a mōte oreb. Moyſes quoq₃ tollēs tabnacu
lū: tetēdit ex̄ caſtra ꝓcul: vocauitq₃ nomē
eiꝰ tabnaculū federis. Et oīs ppl̄s q habe-
bat aliq̄ qōnē: egrediebat ad tabnaculū
federis ex̄ caſtra. // Cūq₃ egrederet moy- // 88. di. c.
ſes ad tabnaculū: ſurgebat vniuerſa ple- j. v. Nōne
bs: ⁊ ſtabat vnuſquiſq₃ in oſtio papylionis
ſui: reſpiciebātq₃ tergū moyſi donec ingre
deret tētoriū. // Ingreſſo aūt illo tabnacu- // 36. di. c.
lū federis: deſcēdebat colūna nubis: ⁊ ſtabat ſi. xi. q. 3.
ad oſtiū: Loqbatq₃ dn̄s cū moyſe cernētī ca. ſumme
bꝰ vniūſis: ꝙ colūna nubis ſtaret ad oſtiū inope v.
tabnacli. Stabātq₃ ⁊ ipſi ⁊ adorabāt ꝑ fo- hic eſt: ⁊
res tabnaclorū ſuorū. // Loqbat aūt dn̄s ad ꝑ archi.
moyſen facie ad faciē: ſicut ſolet loqꝰ hō ad De re Iu
amicū ſuū. Cūq₃ ille reuerteret i caſtra: di. lib. vj.
miſter eiꝰ ioſue filiꝰ nun puer nō recede- Nūe. 12.
bat de tabnaclo. Dixit aūt moyſes ad dn̄m. // S. q. j. c.
Precipis vt educā ppl̄m iſtū: ⁊ nō idicas Moyſes
mihi quē miſſurꝰ ſis mecū: ꝓſerti cū dixe C
ris noui te ex noīe: ⁊ inueniſti grāz corā De. pe. di.
me. Si ḡ iueni grāz i ꝯſpectu tuo: oſtēde mi 2. ca.
hi faciē tuā: vt ſciā te ⁊ iueniā grāz añ o- Et cogno
culos tuos. Reſpice ppl̄m tuū gētē hāc. Di uerūt. 9.
xitq₃ dn̄s. Facies mea ꝑcedet te: ⁊ requiem Itē oppo
dabo tibi. Et ait moyſes. Si nō tu ipſe ꝑce nit. x. q
das ne educas nos de loco iſto. In quo. n. ſcire modo.
poterimꝰ ego ⁊ ppl̄s tuꝰ inueniſſe nos grāz autem.
in ꝯſpectu tuo: niſi ābulaueris nobiſcū:
vt glificemur ab oībꝰ pplis q hītāt ſup ter
rā. Dixit aūt dn̄s ad moyſē. Et verbū iſtō qđ D
locutꝰ es faciē. Inueniſti. n. grāz corā me ⁊
teipſm noui ex noīe. Qui ait. Oſtēde mihi
gliā tuā. Rn̄dit. // Ego oſtēdā oē bonū tibi Ro. 9. ca.
⁊ vocabor i noīe dn̄i corā te: ⁊ miſebor cui
voluero: ⁊ clemēs ero i quē mihi placue- Ioā. 17. d
rit. Rurſuſq₃ ait. Nō poteris videre faciē // 24. q. j. c
meā. // Non. n. videbit me hō ⁊ viuet. Et qꝛ ex ſola
iterū. // Ecce iquit ē locꝰ apud me: ⁊ ſtabis ſup pe- x. ipetra.
trā. Cūq₃ trāſibit glia mea: ponā te i fora- // S. q. j. ca.
mie petre: ⁊ ꝓtegā dextra mea donec trāſeā. moyſes i
Tollāq₃ manū meā: ⁊ // videbis poſteriora gloria.
meā: faciē aūt meā videre nō poteris. ſup. c. 14.

¶Ca. Sū. ¶De renouatione tabularū: dñs corā moyse trāsit: et nō ħnda societa te gētiū. Repetitio de pmogenitis redimē dis: de sabbo: de trib⁹ tpib⁹ āni: de fermen to: de victimis: de hedo nō coquēdo: descē dit de mōte cornut⁹: velat faciē. Ca. xxxiiij.

A
Deu. io. a
Tabule legis secunde.

AC deinceps precide ait: tibi duas ta-
bulas lapideas istar prioꝝ: & scribā
sup eas vba q̄ habuerūt tabule q̄s fregisti
Esto parat⁹ mane vt ascēdas statiz in mō
tē synai: stabisq3 mecū sup vticē mōtis.
Nullus ascēdat tecū: nec videat q̄spiā per
totū mōtē: boues q3 & oues nō pascāt' e°.
Excidit ergo duas tabulas lapideas q̄les
ātea fuerāt: & de nocte ɔsurgēs ascēdit in mō
tē synai sic ꝑcepat ei dñs portās secū tabu
las. Cūq3 descēdisset dñs p nubē: stetit mo
yses cū eo: iuocās nomē dñi. Quo trā
seūte corā eo: ait. Dñator dñe de⁹: miseri-
cors & clemēs: patiēs & mlte miſatōis ac
verax: qui custodis miaz i milia: q aufers
iniqtatē & scelera atq3 pctā: nullusq3 apd
te p se inocēs ē: // q reddis iniqtatē patrū
filiis ac nepotib⁹ in tertiā & quartam ꝓge
niē. Festinusq3 moyses curuat⁹ est ꝓn⁹
in terrā: & adorās ait. Si inueni graz in
ɔspectu tuo dñe obsecro vt gradiaris no
biscū. Ppls.n. dure ceruicis est: vt aufe-
ras iniqtates nras atq3 pctā: nosq3 possi
deas. Rndit dñs. Ego inibo pactū vidēti-
bus cūctis: signa faciā q̄ nūq3 visa sunt su
per terrā nec in vllis gētib⁹: vt cernat po
pulus iste in cui⁹ es medio: op⁹ dñi terri
bile qd facturus sum. Obsua cūcta q̄ ho-
die mādaui tibi. Ego ipse eiiciā ante fa-
ciē tuā ammorreū: & chananeū: & etheū:
phereseū quoq3 & eueū & iebuseū. Caue
ne vnq3 cū habitatorib⁹ terre illi⁹ iungas
amicitias que sint tibi in ruinaz. // Sz &
aras eoꝝ destrue ɔfringe statuas: lucosq3

Anthe⁹ libycus vir doctissim⁹ claret.

B Hie. 32. c. de pe. d. 4. c. qd ē.
B
Deu. 7. a

succide. Noli adorare deū alienū. Dñs ze-
lotes nomē ei⁹: de⁹ ē emulator. Ne ineas
pactū cū hoib⁹ illaꝝ regionū: ne cū forni
cāti fuerint cū diis suis & adorauerit si-
mulachra eoꝝ: vocet te q̄spiā vt // comedas
de imolatis. // Nec vxorē de filiab⁹ eoꝝ acci
pies filiis tuis: ne postq̄ ipse fuerint forni
cate: fornicari faciāt & filios tuos in deos su
os. Deos cōflatiles nō facies tibi. Solēni
tatē azymoꝝ custodies. Septē dieb⁹ vesce
ris azymis sicut ꝑcepi tibi in tpe mēsis
nouoꝝ. Mēse.n. verni tpis egressus es de
egypto. // Oē qd aperit vuluā generis ma
sculini: meū erit. De cūctis animātib⁹:
tā de bob⁹ q̄z de ouib⁹ meū erit. // Primo-
genitū asini redimes oue. Si autem nec
preciū p eo dederis: occidetur. Primo-
genitū filioꝝ tuoꝝ redimes // nec appare-
bis in ɔspectu meo vacu⁹. Sex dieb⁹ ope
raberis: die septio cessabis arare & metere.
Solēnitatē hebdomadaꝝ facies tibi ipsi
mitiis frugū messis tue triticee: & solēni
tatē qn redeūte āni tpe cūcta ɔdunt. Tri
bus tpib⁹ āni appebit oē masculinū tuū
in ɔspectu oipotētis dñi dei israel. Cum
eni tulero gētes a facie tua & dilatauero
terminos tuos: nullus isidiabit terre tue
ascēdēte te & apparente in ɔspectu dñi dei
tui ter in āno. Nō imolabis sup fermēto
sanguinē hostie mee: neq3 residebit ma-
ne de victimis solemnitatis phase. // Pri
mitias frugū terre tue offeres in domo
dñi dei tui. // Nō coques hedū in lacte ma
tris sue. Dixitq3 dñs ad moysen. Scri-
be tibi vba hec q̄b⁹ & tecū & cū isrl' pepigi
fedus. // Fuit ergo ibi cū dño moyses q̄-
draginta dies & q̄draginta noctes. Panē
nō comedit & aquā nō bibit: & scripsit in
tabulis vba federis decē. Cūq3 descēderet
moyses de monte synai: tenebat duas ta
bulas lapideas testimonii: & ignorabat q
cornuta eēt facies sua: ex ɔsortio fmonis
dñi. Videtes aūt aaron & filii isrl' cornu-
tā moysi faciē: timuerunt ꝓpe accedere.
Vocatiq3 ab eo reuersi sunt taz aaron q̄z
ꝑncipes sinagoge. Et postq̄ locut⁹ ē ad eos
venerūt ad eū et oēs filii isrl'. Quib⁹ ꝑce-
pit cūcta q̄ audierat a dño in mōte synai
Impletisq3 fmonib⁹ // posuit velamē sup
faciē suā. Qui ingressus ad dñm & loquēs
cū eo auferebat donec exiret: & tūc loq̄bat'
ad filios israel oīa q̄ sibi fuerāt imperata.

Precepta legalia.
// 3. Reg. 11. a.
32. q. 4. c. sic sem.
26. q. 2. ca. si.
// 28. q. i. c. Sit eni.
C
35. q. i. c. q aūt.
In lege sup. 13. a
Luc. 2. d.
// sup. c. 13
De voto. c. magne
Eccl. 35. a

D
sup. 23. b.
deu. 14. c.
sup. 24. d
De ɔs. d. 5. c. q̄dragesima.
Et. 37. di. c. legim⁹ .9. q. 3. c.

2. cor. 3. c

Qui videbãt faciem egredientis moyſi eſſe
coꝛnutã: ſed operiebat ille⁹ rurſus faciē
ſuã: ſi quãdo loquebatur ad eos.
¶ Ca. Sū. ¶ Moyſes mãdat ſabbatū cu
ſtodiri. Petit pmitias ⁊ donaria: inter-
rogat qs ſapiens operarius. Populus
offert que petita ſunt. Moyſes ait. Ecce vo
cauit dñs beſeleel. Cap. xxxv.
A Igitur congregata oī turba filioꝝ iſrael
dixit ad eos: hec ſunt q̄ iuſſit dñs fieri.
Sex dieb⁹ facietis op⁹. Septim⁹ dies erit
vobis ſcūs: ſabbatū ⁊ reqes dñi. Qui fece-
rit op⁹ in eo: occidet. Nō ſuccēdetis ignē
in oīb⁹ habitaculis vrīs p diē ſabbati. Et
ait moyſes ad oēm caterua filioꝝ iſrael.
Iſte eſt ſmo quē pcepit dñs: dicēs. Sepa
rate apd vos pmitias dño. Oīs volūtari⁹
⁊ pno aīo offerat eas dño // Aurū ⁊ argē
tū ⁊ es: hyacinthū ⁊ purpurā: coccūq͂
bis tinctū ⁊ byſſuꝫ: pilos capꝛaꝝ: pelleſq͂
arietū rubꝛicatas ⁊ hyacinthinas: ligna
ſethim ⁊ oleū ad luminaria cōcinnãda:
⁊ vt conficiat vnguētū ⁊ thymiama ſuauiſ
ſimū lapides onychinos ⁊ gēmas ad oꝛ-
B natū ſuphumeralis ⁊ rōnalis. Quiſquis
veſtrū ſapiēs eſt veniat ⁊ faciat qđ dñs i-
perauerat tabernaculū. ſ. ⁊ tectuꝫ ei⁹ atq͂
operimētū ãnulos ⁊ tabulata cū vectib⁹:
paxillos ⁊ baſes: arcaꝫ ⁊ vectes: ppitiato-
riū: ⁊ velū qđ ante illud oppãdit: mēſam
cū vectib⁹ ⁊ vaſis ⁊ ppōnis panib⁹: cãde-
labꝛū ad luminaria ſuſtētãda: vaſa illi⁹ ⁊
lucernas ⁊ oleū ad nutrimēta igniū altā
re thymiamatis: ⁊ vectes ⁊ oleū vnctiōis
⁊ thymiama ex aromatib⁹: tentoꝛiuꝫ ad
oſtiū tabernaculi: altare holocauſti ⁊ crati
culã ei⁹ eneã cū vectib⁹ ⁊ vaſis ſuis: labꝛū
⁊ baſes ei⁹: coꝛtinas atrij cū colūnis ⁊ ba
ſibus: tētoꝛiū in foꝛib⁹ veſtibuli: paxillos
tabernaculi atrij cuꝫ funiculis ſuis: veſti-
mēta quoꝝ vſus ē in miniſterio ſanctua
rij. Veſtes aaron pōtificis ac filioꝝ ei⁹: vt
C ſacerdotio fungant mihi. Egreſſaq͂ oīs
multitudo filioꝝ iſrl̄ de cōſpectu moyſi:
obtulerūt mēte pmptiſſima atq͂ deuota
pmitias dño: ad faciēdū op⁹ tabernaculi
teſtimonij. Quicqd ad cultuꝫ ⁊ ad veſtes
ſanctas neceſſariū erat: viri cū mulierib⁹ p-
buerūt armillas ⁊ inaures ãnulos ⁊ dex
tralia. Oē vas aureū in donaria dñi ſepa-
ratū eſt. Si qs hēbat aurū: hyacinthū ⁊
purpurã coccūq͂ bis tinctū: byſſuꝫ ⁊ pi-
los capꝛaꝝ: pelles arietū rubꝛicatas ⁊ hya
cinthinas argēti ⁊ auri eriſq͂ metalla ob
tulerunt dño lignaq͂ ſethim in varios
vſus. Sꝫ ⁊ mulieres docte q̄ neuerãt dede
rūt hyacinthū purpurã ac vermiculū ac
byſſuꝫ ⁊ pilos capꝛaꝝ: ſpōte ppꝛia cūcta
tribuētes. Pꝛicipes vō obtulerūt lapides
onychinos: ⁊ gēmas ad ſuphūerale ⁊ rō-
nale. Aromataq͂ ⁊ oleū ad luminaria cō
cinnãda ⁊ ppãrãdū vnguētū ac thimia-
ma odoꝛis ſuauiſſimi cōponēdū. Oēs vi D
ri ⁊ mulieres mēte deuota obtulerūt do
naria: vt fierēt opa q̄ iuſſerat dñs p manū
moyſi. Cūcti filij iſrl̄ volūtaria dño dedi-
cauerūt. Dixitq͂ moyſes ad filios iſrael.
// Ecce vocauit dñs ex noīe beſeleel filiū hu ſup. 31. a.
ri filij hur de tribu iuda: ipleuitq͂ eū ſpi Opari⁹
ritu dei: ſapiā ⁊ itelligētia ⁊ ſciā ⁊ oī doctri ſapiens
na: ad excogitãdū ⁊ faciēdū op⁹ in auro quocat.
⁊ argēto ⁊ ere ⁊ ferro: ſculpēdiſq͂ lapidi-
bus ⁊ ope carpētario. Quicqd fabꝛe adin
ueniri pōt: dedit in coꝛde eius. Ooliab
quoq͂ filiū achiſamech de tribu dan am
bos erudiuit ſapiētia: vt faciãt opa abie-
tarij polymitarij ac plumarij de hyacin-
tho ⁊ purpura coccoq͂ bis tīcto ⁊ byſſo:
⁊ texant omnia ac noua queq͂ reperiãt.
¶ Ca. Sū. ¶ Plus offert pplſ q̄ ſit ne-
ceſſe. Fit op⁹ tabernaculi. ſ. decē coꝛtine ⁊
⁊ qnquaginta anſe: ⁊ qnq̄ginta ſaga: qn-
quaginta fibule: fiunt operimēta taberna
culi. Tabule baſes vectes circula ⁊ velū ⁊
entoꝛiū ⁊ colūne quinq͂. Cap. xxxvi.

A Ecit ergo beſeleel ⁊ ooliab ⁊ oīs vir
ſapiēs qb⁹ dedit dñs ſapiaꝫ ⁊ itelltm
vt ſcirēt fabꝛe opari que in vſu ſanctuarij
neceſſaria ſunt ⁊ q̄ pcepit dñs. Cunq͂ vocaſſet
eos moyſes ⁊ oēꝫ eruditū virū cui dede-
rat dñs ſapiam ⁊ q ſpōte ſua obtulerãt ſe

Oblatio p fabrica tabernaculi. ſup. 25. a

ad faciendū op⁹: tradidit eis oīa donaria
filiorū israel. Qui cū instarēt operi quoti-
die mane vota pp̄ls offerebat. Unde artifi
ces venire cōpulsi dixerunt moysi. Plus
offert pp̄ls q̄3 necessariū est. Iussit ergo moy-
ses pconis voce cātari. Nec vir nec mulier
q̄cq̄3 offerat vltra in ope sanctuarij. Sic-
q̄3 cessatū est a munerib⁹ offerēdis: eo q
oblata sufficerēt ⁊ supabūdarēt. Fecerūt-
q̄3 oēs corde sapiētes ad explēdū op⁹ ta-
bernaculi: cortinas decē de bysso retorta ⁊
Cortine tabnacli — hyacintho ⁊ purpura: coccoq̄3 bis tincto:
ope vario: ⁊ arte polymita. Quarū vna ha-
B — bebat in lōgitudie vigintiocto cubitos ⁊
in latitudie quattuor. Una mēsura erat
oiu3 cortinarū. Cōiunxitq̄3 cortinas qn-
q̄3 alterā alteri: ⁊ alias qnq̄3 sibi inuicē3
copulauit. Fecit ⁊ ansas hyacinthinas in
ora cortine vni⁹ ex vtroq̄3 latere: ⁊ in ore
cortine alteri⁹ silr vt ꝯ se inuicē venirent
anse: ⁊ mutuo iūgerent. Unde ⁊ qnquagin
ta fudit circulos aureos: q morderēt corti
narū ansas: ⁊ fieret vnū tabernaculū. Fecit
⁊ saga vndeci3 de pilis caprarū: ad operiē-
Coopto rium taberna culi — dū tectū tabernaculi. Unū sagū in lōgitu
dine habebat cubitos triginta: ⁊ in latitu
dine cubitos q̄tuor. Uni⁹ mēsure erāt oīa
saga. Quorū qnq̄3 iunxit seorsu3: ⁊ sex alia
separatī3. Fecitq̄3 ansas qnq̄ginta in ora
sagi vni⁹ ⁊ qnq̄ginta in ora sagi alterius:
vt sibi inuicē iungerent: ⁊ fibulas eneas
qnq̄ginta qb⁹ necteret tectū vt vnu3 pal-
C — liū ex oib⁹ sagis fieret. Fecit ⁊ opertoriū ta-
bernaculi de pellib⁹ arietū rubricatis: ali-
udq̄3 desup velamē de pellib⁹ hyacīthinis.
Tabule taberna culi — Fecit ⁊ tabulas tabernaculi de lignis se-
thim stātes. Decē cubitorū erāt lōgitudo
tabule vni⁹: ⁊ vnū ac semis cubitū latitu
do retinebat. Bine incastrature erāt per
singulas tabulas: vt altera alteri iungere
tur. Sic fecit in oibus tabernaculi tabu
lis. Ex qbus viginti ad plagā meridianā3
erāt ꝯ austrū cū q̄draginta basib⁹ argen-
Bases — teis. Due bases sub vna tabula ponebā-
tur ex vtraq̄3 pte angulorū: vbi incastratu
re laterū in angulis terminant. Ad pla-
gā quoq̄3 tabernaculi q̄ respicit ad aqlo-
nē fecit viginti tabulas cū q̄draginta ba
sib⁹ argēteis duas bases p singulas tabu-
las. Cōtra occidētē vero. i. ad eā pte3 taber
naculi q̄ mare respicit: fecit sex tabulas ⁊
duas alias p singulos āgulos tabernaculi

retro: q̄ iuncte erāt a deorsu3 vsq̄3 sursu3
⁊ in vnā cōpagē pariter ferebant. Ita fe-
cit ex vtraq̄3 pte p singulos: vt octo essent
sil tabule: ⁊ hērent bases argenteas sede-
cim: binas. s. bases sub singulis tabulis.
Fecit ⁊ vectes de lignis sethim qnq̄3 ad — B
ꝯtinēdas tabulas vni⁹ lateris tabernacu
li: ⁊ qnq̄3 alios ad alteri⁹ lateris coaptan-
das tabulas: ⁊ extra hos qnq̄3 alios vectes
ad occidentalem plagam tabernaculi cō-
tra mare. Fecit quoq̄3 vectem aliu3 qui
per medias tabulas ab āgulo vsq̄3 ad an-
gulum perueniret. Ipsa autem tabulata
deaurauit: fusis basibus earu3 argenteis.
Et circulos eorum fecit aureos per quos
vectes induci possent: quos ⁊ ipsos lami-
nis aureis operuit. Fecit ⁊ velum de hya — Uellum
cintho ⁊ purpura: vermiculo ac bysso re-
torta opere polymitario: varium atq̄3 di-
stinctu3: ⁊ quattuor columnas de lignis
sethim quas cum capitibus deaurauit:
fusis basibus earum argēteis. Fecit ⁊ ten — Tentorium
torium in introitu tabernaculi ex hya-
cintho purpura vermiculo byssoq̄3 retor
ta opere plumarij: ⁊ colūnas qnq̄3 cū ca-
pitibus suis quas operuit auro: basesq̄3
earū fudit eneas quas ⁊ operuit auro

¶ Ca. Sū. ¶ Fit arca ⁊ vectes ei⁹ ⁊ ꝓpitia
toriū cherubi mēsa cū circulis: cādelabrū
cū emūctorijs: altare thimiamatis: oleū
sanctificatiōis: ⁊ thimiāma. Cap. xxxvij.

A — Fecit autē beseleel ⁊ arcam de lignis
sethim habentem duos ⁊ semis — Archa testamenti fit
cubitos in longitudine: ⁊ cubitu3 ac se-
missem in latitudine. Altitudo quoq̄3
vni⁹ cubiti fuit ⁊ dimidij. Uestiuitq̄3 eā
auro purissimo intus ⁊ foris. Et fec. illi co
ronā aureā p gyrū cōflans q̄tuor annu
los aureos p q̄ttuor āgulos ei⁹: duos an — iij. Re. vi. c. ecclasti-
nulos in latere vno: ⁊ duos in altero. // — cis. §. ecce
Uectes quoq̄3 fecit de lignis sethi3 quos
vestiuit auro ⁊ quos misit in annulos q
erant in lateribus arce ad portandu3 eā.
Fecit ⁊ propitiatorium idest oraculu3 de
auro mundissimo duorū cubitorum et
dimidij in lōgitudine: ⁊ cubiti ac semis
in latitudine. Duos etiam cherubin ex — Duo cherubin
auro ductili quos posuit ex vtraq̄3 par-
te propitiatorij: cherub vnu3 in summi-
tate vnius partis: ⁊ cherub alterū in sum
mitate partis alterius. Duos cherubin — B
in singulis sūmitatibus ꝓpitiatorij: ex-

tendētes alas ⁊ tegentes propitiatoriū: ſeqꝫ mutuo ⁊ illud reſpicientes. Fecit ⁊ menſam de lignis ſethim in longitudine duorum cubitorum ⁊ in latitudine vnius cubiti: que habebat in altitudine cubitum ac ſemiſſem. Circūdedit eā auro mundiſſimo: ⁊ fecit illi labiū aureū per gyrum: ipſi quoqꝫ labio coronā auream interrāſilem quattuor digitorū: ⁊ ſuper eandem alteram coronā aureā. Fudit ⁊ quattuor circulos aureos quos poſuit in quattuor angulis per ſingulos pedes menſe contra coronā: miſitqꝫ in eos vectes vt poſſit menſa portari. Ipſos quoqꝫ vectes fecit de lignis ſethim: ⁊ circumdedit eos auro. Et vaſa ad diuerſos vſus mēſe: acetabula: phialas ⁊ cyathos ⁊ thuribula ex auro puro in quibus offerenda ſunt libamina. Fecit ⁊ candelabrū ductile de auro mundiſſimo. De cuius vecte: calami: ſcyphi: ſpheruleqꝫ ac lilia ꝓcedebant ſex in vtroqꝫ latere. Tres calami ex parte vna: ⁊ tres ex altera. Tres ſcyphi in nucis modum per calamos ſingulos ſpheruleqꝫ ſimul ⁊ lilia: ⁊ tres ſcyphi inſtar nucis in calamo altero: ſpheruleqꝫ ſimul ⁊ lilia. Equū erat opus ſex calamorum qui procedebant de ſtipite candelabri. In ipſo autē vecte erāt quattuor ſcyphi in nucis modū: ſpheruleqꝫ per ſingulos ⁊ lilia. Et ſpherule ſub duobꝰ calamis per loca tria qui ſimul ſex fiūt calami ꝓcedentes de vecte vno: ⁊ ſpherule igitur ⁊ calami ex ipſo erāt: vniuerſa ductilia ex auro puriſſimo. Fecit ⁊ lucernas ſeptē cū emunctorijs ſuis: ⁊ vaſa vbi ea q̄ emuncta ſunt extinguātur de auro mundiſſimo. Talentū auri appendebat candelabrum cū omnibꝰ vaſis ſuis. Fecit ⁊ altare thymiamatis de lignis ſethim per q̄druꝫ ſingulos habēs cubitos: ⁊ in altitudine duos: e cuius angulis procedebant cornua: veſtiuitqꝫ illud auro puriſſimo cū craticula ac parietibꝰ ⁊ cornibꝰ. Fecitqꝫ ei coronā aureolā per gyrum: ⁊ duos annulos aureos ſub corona per ſingula latera: vt mittātur in eos vectes: ⁊ poſſit altare portari. Ipſos autē vectes fecit de lignis ſethim ⁊ operuit laminis aureis. Compoſuit ⁊ oleum ad ſanctificationis vnguentum ⁊ thymiamata de aromatibus mundiſſimis opere pigmētarij.

Margin: Menſa ꝓpoſitionis — C Vaſa tabernaculi — Candelabrum — Lucerne auree — D Altare thymiamatis — Oleū et thymiamata.

¶ Ca. Sū. ¶ Fit altare holocauſti cum pertinentijs labium eneum: atrium cū pertinentijs. Cap. xxxviij.

Fecit ⁊ altare holocauſti de lignis ſethim: qnqꝫ cubitoꝝ per quadrum ⁊ triū in altitudine: cuiꝰ cornua de angulis ꝓcedebāt operuitqꝫ illud laminis eneis. Et in vſus eius parauit ex ere vaſa diuerſa: lebetes: forcipes: fuſcinulas: vncinos: ⁊ igniū receptacula. Craticulāqꝫ eius in modū rhetis fecit eneā: ⁊ ſubter eā in altaris medio arulā fuſis quattuor ānulis ꝑ totidē retiaculi ſūmitates ad immittēdos vectes ad portādū. Quos ⁊ ipſos fecit de lignis ſethiꝫ: ⁊ operuit laminis eneis: induxitqꝫ in circulos q̄ in lateribꝰ altaris eminebāt. Ipſū aūt altare erat ſolidū ſꝫ cauū ex tabulatis ⁊ intꝰ vacuū. //Fecitqꝫ ⁊ labꝝ eneū cū baſi ſua de ſpecul' mulierū: q̄ excubabāt in oſtio tabernaculi. Fec ⁊ atriū in cuiꝰ auſtrali plaga erāt tētoria ē byſſo retorta cubitoꝝ cētū: colūne enee viginti cū baſibꝰ ſuis: capita colūnaꝝ ⁊ tota opis celatura argētea. Eq̄ ad ſeptētrioālē plagā tētoria colūne baſeſqꝫ ⁊ capita colūnaꝝ eiuſdē menſure ⁊ opis ac metalli erāt: In ea vō plaga q̄ ad occidētē reſpicit fuerūt tētoria cubitoꝝ qnq̄ginta: colūne decē cū baſibꝰ ſuis enee: ⁊ capita colūnarū ⁊ tota opis celatura argētea. Porro ↄtra oriētē qnq̄ginta cubitoꝝ parauit tētoria: e qbꝰ qndecī cubitos colūnaꝝ triū cū baſibꝰ ſuis vnū tenebat latꝰ ⁊ in pte alt'a: qꝛ int' vtrāqꝫ itroitū tabnaculi fec: qndecī eq̄ cubitoꝝ erant tētoria: colūneqꝫ tres ⁊ baſes totidē. Cūcta atrij tentoria byſſus retorta texuerat. Baſes colūnaꝝ fuere enee: capita āt eaꝝ cū cūctis celaturis ſuis argētea: ſꝫ ⁊ ipſas colūnas atrij veſtiuit argēto. Et in itroitu eiꝰ ope plumario fec tētoriū ex hyacintho: purpura: vermiculo ac byſſo retorta: qḋ hēbat viginti cubitos in lōgitudine: altitudo vō qnqꝫ cubitoꝝ erat iux̄ mēſurā quā cūcta atrij tentoria hēbāt. Colūne aūt ī īgreſſu fuere q̄ttuor cū baſibꝰ eneis capitaqꝫ eaꝝ ⁊ celature argētee. Paxillos quoqꝫ tabernaculi ⁊ atrij ꝑ gyrū fecit eneos. Hec ſunt inſtrūta tabernaculi teſtimonij: que enumerata ſunt iuxta ꝓceptū moyſi in cerimonijs leuitarū ꝑ manū ithamar filij aaron ſacerdotis que beſeleel filiꝰ huri filij hur de tribu

Margin: A 2. Paral. 1.a. Altare holocauſti et eiꝰ vaſa — Mare eneū. — //36. di. c. eccleſiaſticis. §. Ecce i fine. — B Tentoria — C — Colūne tabernaculi.

iuda: dn̄o ꝑ moyſen iubēte cōpleuerat: iū
cto ſibi ſocio ooliab filio achiſamech de
tribu dan: q ⁊ ipſe artifex lignoꝝ egregiꝰ
fuit: ⁊ polymitariꝰ atqꝫ plumariꝰ ex hya-
cintho: purpura: vermiculo ⁊ byſſo. Oē au
rū qḋ expēſuz eſt in ope ſanctuarij: ⁊ qḋ
oblatū eſt in donarijs: viginti ⁊ nouē ta-
lētoꝝ fuit: ⁊ ſeptingētoꝝ trigintaſicloꝝ:
ad menſurā ſanctuarij. Oblatuz eſt autez
ab his q trāſierūt ad numeruz a viginti
annis ⁊ ſupra: de ſexcētis tribus milibus
Sūma argenti. ⁊ qngentis quinqꝫgintaarmatoꝝ. Fuerūt
ꝓterea centū talenta argēti: e qbus cōflate
ſunt baſes ſanctuarij: ⁊ introitꝰ vbi velū
pēdet. Centū baſes facte ſunt de talētis cē
tū ſingulis talētis ꝑ baſes ſingulas ſup-
putatis. De mille aūt ſeptigētis ⁊ ſeptua-
ginta qnqꝫ ſiclis fecit capita colūnaꝝ qs
Sūma eris. ⁊ ipſas veſtiuit argēto. Eris qꝫ oblata ſūt
talēta ſeptuagintaduo milia: ⁊ qdringen
ti ſupra ſicli: ex qbus fuſe ſunt baſes in in
troitu tabernaculi teſtimonij: ⁊ altare ene
um cū craticula ſua: oiaqꝫ vaſa q ad vſuz
eius pertinent: ⁊ baſes atrij tam in circui
tu qꝫ in ingreſſu eius: ⁊ paxilli tabernacu
li atqꝫ atrij per gyrum.

¶ Ca. Sū. ¶ Fiunt ornamenta pōtifica-
lia ⁊ ſacerdotalia: perficit̄ opꝰ: obtulerūt
que facta ſunt: quibus oblatis moyſes be
nedixit eis. Cap. xxxix.

A De hyacintho vero ⁊ purpura: vermi
culo ac byſſo fecit veſtes qbꝰ indue-
ret̄ aarō qn̄ miniſtrabat in ſctis ſicut ꝓce-
Suphumerale ſacerdotis. pit dn̄s moyſi. Fecit igit̄ ſuphumerale de
auro hyacītho ⁊ purpura coccoqꝫ bis tin
cto ⁊ byſſo retorta: ope polymitario. In-
ciditqꝫ bracteas aureas ⁊ extenuauit in fi
la vt poſſent torqri cuz prioꝝ colorū ſub
tegmine: duaſqꝫ oras ſibi inuicez cupula
tas in vtroqꝫ latere ſūmitatū: ⁊ baltheum
ex eiſdē coloribꝰ: ſicut ꝓcepat dn̄s moyſi.
B Parauit ⁊ duos lapides onychinos aſtri
ctos ⁊ incluſos auro ⁊ ſculptos arte gem-
maria noībusilioꝝ iſrael. Sex nomina
in lapide vno: ⁊ ſex in altero: iuxta ordinē
natiuitatis eoꝝ. Poſuitqꝫ eos in lateribꝰ
ſuphumeralis in monimētuz filiorum
Rōnale ſacerdotis. iſrl̄ ſicut ꝓceperat dn̄s moyſi. Fecit ⁊ rōna
le ope polymito iuxta opus ſuphumera-
lis: ex auro: hyacintho: purpura: coccoqꝫ
bis tincto ⁊ byſſo retorta: qdrangulū du
plex: menſure palmi: ⁊ poſuit in eo gēma-

ruz ordines qttuor. In primo verſu erat C
ſardius: topatius: ſmaragdus. In ſecūdo
carbūculus: ſaphirus: iaſpis. In tertio li
gurius: achates: ⁊ ametiſtus. In quarto
chriſolitus: onichinus ⁊ berillus circun-
dati ⁊ incluſi auro ꝑ ordines ſuos. Ipſiqꝫ
lapides duodecīz ſculpti erāt nominibꝰ
duodecīz tribuū iſrl̄: ſinguli ꝑ noia ſin-
guloꝝ. Fecerūt in rōnali ⁊ cathenulas ſi-
bi inuicē coherētes d auro puriſſimo: ⁊ du
os vncinos totidēqꝫ annulos aureos. Por
ro ānulos poſuerūt in vtroqꝫ latere rōna-
lis ex quibꝰ pēderēt due cathene auree qs
inſeruerunt vncinis q in ſuphumeralis
angulis eminebāt. Hec ⁊ ante ⁊ retro ita D
ꝯueniebāt ſibi: vt ſuphumerale ⁊ rōnale
mutuo necterent̄: ſtricta ad baltheum ⁊
annulis fortius copulata: quos iungebat
vitta hyacinthina ne laxa fluerēt ⁊ a ſe in-
uicē mouerent̄: ſicut ꝓcepit dn̄s moyſi.
Feceruntqꝫ tunicā ſuphumeralis totam Tunica ſacerdotis.
hyacinthinā: ⁊ capitiū in ſuperiori parte ꝯ
mediū: orāqꝫ ꝑ gyrū capitij textilē: deor-
ſum aūt ad pedes malapunica ex hyacin-
tho purpura: vermiculo ac byſſo retorta: ⁊
tintinabula de auro puriſſimo: que poſue
rūt inter malogranata in extrema parte
tunice ꝑ gyrū: tintinnabulū aūt aureuz E
⁊ malūpunicū qbus ornatus incedebat
pōtifex qn̄ miniſterio fungebat̄: ſic ꝓcepit
dn̄s moyſi. Fecerūt tunicas byſſinas ope
textili aaron ⁊ filijs eiꝰ ⁊ mitras cū coro-
nulis ſuis ex byſſo: feminalia quoqꝫ linea
byſſina: cingulum vero de byſſo retorta:
hyacintho: purpura ac vermiculo diſtin-
ctū arte plumaria ſicut ꝓceperat dn̄s moy
ſi. Fecerūt ⁊ laminā ſacre venerationis de Lamina aurea.
auro puriſſimo: ſcripſerūtqꝫ in eo ope
gēmario ſctm̄ dn̄i: ⁊ ſtrinxerūt eaz cū mi- tetragramaton.
tra vitta hyacinthina: ſic ꝓcepat dn̄s moy
ſi. Perfectū eſt igitur oē opus tabernacu-
li ⁊ tecti teſtimonij. // Fecerūtqꝫ filij iſrl̄ de cō. di. j. ca. j. in ꝓn.
cuncta q ꝓceperat dn̄s moyſi: ⁊ obtulerūt
tabernaculū ⁊ tectū ⁊ vniuerſaz ſupellecti
lē: annulos: tabulas: vectes: colūnas: ac ba
ſes: opertoriū de pellibꝰ arietū rubricatis:
⁊ aliud operimētuz de hyacinthinis pelli
bus: velū: arcā: vectes: ꝓpitiatoriuz: men
ſaz cuz vaſis ſuis: ⁊ ꝓpoſitionis panibꝰ: F
cādelabꝝ: lucernas: ⁊ vtēſilia eaꝝ cū oleo:
altare aureū ⁊ vnguētuz ⁊ thymiama ex
aromatibꝰ: ⁊ tentoriū in introitu taber

naculi: altare eneū: reticulū cū vectes: ⁊ va-
ſa eius oīa: labꝛū cū baſi ſua tētoꝛia atrij
⁊ colūnas cū baſib' ſuis: tētoꝛiū in itroi-
tu atrij: funiculoſq; illius ⁊ paxillos. Ni-
hil ex vaſis defuit q̄ in miniſteriū taberna
culi ⁊ in tectū federis iuſſa ſunt fieri. Ve-
ſtes q̄z qbus ſacerdotes vtunt̄ in ſanctua
rio aaron ſc; ⁊ filij eius obtulerunt filij
iſrael: ſicut p̄cepat dn̄s. Que poſtq̄ moy-
ſes cuncta vidit completa: benedixit eis.
¶ Ca. Sū. ¶ Precepit dn̄s vt erigat̄ taber
naculū: ⁊ oīa vnctionis oleo ꝯſecrent̄ qḋ
fit mēſe p̄mo: anni ſecūdi: q̄ poſtq̄ locuti
ſūt nubes operit tabernaculū q̄ incūbit ta
bernaculo p̄ die: ⁊ ignis p̄ nocte: qn̄ nu-
bes deſerit tabernaculū ꝓficiſcunt̄. Cap. xl.
A Erigitur tabnaculū cū oībꝰ regſitis. Locutuſq; eſt dn̄s ad moyſen dicēs.
Menſe p̄mo: p̄ma die mēſis eriges ta
bernaculū teſtimonij: ⁊ pones in eo arcā
dimitteſq; ante illā velū: ⁊ illata mēſa po
nes ſup eā q̄ rite p̄cepta ſunt. Candelabꝛū
ſtabit cū lucernis ſuis: ⁊ altare aureū in
q̄ adolet̄ incēſū coꝛā arca teſtimonij. Tē-
toꝛiū in itroitu tabernaculi teſtimonij po
nes: ⁊ an̄ illud altare holocauſti. Labꝛū in
ter altare ⁊ tabernaculū: qḋ iplebis aqua.
Circūdabiſq; atriū tētoꝛijs: ⁊ igreſſū eiꝰ.
Et aſſumpto vnctiōis oleo: vnges tabna-
B culū cū vaſis ſuis vt ſctificent̄ altare holo-
Oleo oia ſctificantur. Ē.30.a. cauſti ⁊ oia vaſa eiꝰ: labꝛum cū baſi ſua.
// Oia vnctionis oleo conſecrabis vt ſint
ſctā ſctōꝝ. Applicabiſq; aarō ⁊ filios eius
ad foꝛes tabernaculi teſtimonij: ⁊ lotos aq̄
indues ſctis veſtibꝰ vt miniſtrēt mihi: ⁊
vnctio eoꝝ in ſacerdotium ſempiternū
ꝓficiat // Fecitq; moyſes oia q̄ p̄cepat dn̄s.
Nū.7.a. Igit̄ mēſe p̄mo āni ſcdi: p̄ma die mēſis:
collocatū ē tabnaculū. Erexitq; moyſes
illō ⁊ poſuit tabulas: ac baſes: ⁊ vectes: ſta-
tuitq; colūnas ⁊ expādit tectū ſup taber-
naculū: īpoſito deſup opimēto: ſic dn̄s im
perauerat. Poſuit ⁊ teſtimoniū ī arca ſub
ditis infra vectibꝰ: ⁊ oꝛaculū deſup. Cūq;
C intuliſſet arcā in tabnaculū teſtimonij:
appēdit ante eā velū vt expleret dn̄i iuſ-
ſionē. Poſuit ⁊ mēſā in tabnaculo teſti-
monij ad plagā ſeptētrionalē extra velū
ordinatis coꝛā ꝓpoſitionis panibꝰ: ſic p̄-
cepat dn̄s moyſi. Poſuit ⁊ cādelabꝛū in
tabernaculo teſtimonij e regiōe menſe in
parte auſtrali: locatis p̄ oꝛdinē lucernis
iuxta p̄ceptū dn̄i. Poſuit ⁊ altare aureū
ſub tecto teſtimonij ꝯ̄ velū ⁊ adoleuit ſu
p eo incēſū aromatū ſic iuſſerat dn̄s moy
ſi. Poſuit ⁊ tētoꝛiū in introitu tabernacu
li teſtimonij: ⁊ altare holocauſti in veſtibu
lo teſtimonij offerēs in eo holocauſtū ⁊
ſacrificia: vt dn̄s impauerat. Labꝛū q̄z ſta- B
tuit inter tabnaculū teſtimonij ⁊ altare: Ē.30.b.
implēs illud aq̄. Laueruntq; i eo moyſes
⁊ aarō ac filij eiꝰ manꝰ ſuas ⁊ pedes: cū in-
grederent̄ tectū federis ⁊ accederēt ad al-
tare: ſic p̄cepat dn̄s moyſi. Erexit ⁊ atriū p̄
gyrū tabernaculi: ⁊ altaris: ducto in itroi
tu eiꝰ tētoꝛio. // Poſtq̄ oia ꝑfecta ſūt: ope Nū.9.c.
ruit nubes tabernaculū teſtimonij: ⁊ glia Glia dn̄i
dn̄i ipleuit illud. Nec poterat moyſes in- īpleuit
gredi tectū federis nube opiēte oia ⁊ ma- tēplum
ieſtate dn̄i coꝛruſcāte: q: cūcta nubes ope- nube ob-
ruerat. Si qn̄ nubes tabernaculū deſere- būbrā-
bat: ꝓficiſcebant̄ filij iſrl̄ p̄ turmas ſuas. te.
Si pēdebat deſup: manebāt in eodē loco.
nubes qppe dn̄i incūbebat p̄ diē tabnaclo:
⁊ ignis in nocte: vidētibus cūctis popu-
lis iſrael per cunctas manſiones ſuas.
¶ Explicit ellesmoth ideſt liber Exodi.

¶ Incipit vaÿkra: ideſt liber Leuiticus.
¶ Ca. Sū. ¶ De ritu holocauſtoꝝ quō de
armēto fit oblatio: quomodo de pecoꝛibꝰ
quomodo de auibus. Cap. i.

Ocauit autē moy- A
ſen: ⁊ locutꝰ eſt ei dn̄s Ritꝰ holo-
de tabernaculo teſti- cauſtoꝝ
monij: dicēs. Loq̄re fi- de pecori-
lijs iſrael: ⁊ dices ad bus.
eos. hō q obtulerit ex
vobis hoſtiam domi-
no de pecoꝛibus id eſt
de bobus ⁊ ouibus: offerēs victimas: ſi ho
locauſtū fuerit eius oblatio: ac de armen

eo maſculū īmaculatū offerret ad oſtiū tabernaculi teſtimonij ad placādum ſibi dn̄m. Ponetq; ſup caput hoſtie man⁹: et acceptabilis erit: atq; in expiatiōe eius pficiēs: imolabitq; vitulū corā dn̄o ⁊ offerēt filij aarō ſacerdotis ſanguinē eius: fundētes p altaris circuitū qđ eſt an̄ oſtiū tabernaculi. Detractaq; pelle hoſtie: art⁹ in fruſta cōcidēt: ⁊ ſubijciēt in altari ignem: ſtrue lignoꝝ ante cōpoſita: ⁊ mēbra q̄ ſūt ceſa deſup ordinātes: caput vz ⁊ cūcta q̄ adherēt iecori: inteſtinis ⁊ pedibus lotis aq̄: adolebitq; ea ſacerdos ſup altare in holocauſtū ⁊ ſuauē odorē dn̄o. Qđ ſi de pecoribus oblatio eſt: de ouib⁹ ſiue de capris holocauſtū: agnū anniculū ⁊ abſq; macula offeret: imolabitq; ad latus altaris qđ reſpicit ad aqlonē corā dn̄o. Sanguinez vero illius fundēt ſup altare filij aarō p circuitū. Diuidētq; mēbra: caput ⁊ oīa que adherēt iecori: ⁊ ponent ſuper ligna qbus ſubijciēdus eſt ignis. Inteſtina vero ⁊ pedes lauabūt aqua: ⁊ oblata oīa adolebit ſacerdos ſup altare in holocauſtū ⁊ odorem ſuauiſſimū dn̄o. Sin aūt de auibus holocauſti oblatio fuerit dn̄o: de turturibus ⁊ pullis colūbe offeret eaz ſacerdos ad altare: ⁊ retorto ad collū capite ac rupto vulneris loco: decurrere faciet ſanguinē ſup crepidinē altaris: veſiculaz vero gutturis ⁊ plumas proijciet ppe altare ad orientalez plagam: in loco in quo cineres effundi ſolent. Confringetq; aſcellas ei⁹ ⁊ non ſecabit: neq; ferro diuidet eā: ⁊ adolebit ſu p altare lignis igne ſuppoſito. holocauſtū eſt ⁊ oblatio ſuauiſſimi odoris dn̄o.

B Exo.29.b iſra.3.a.⁊ iñfra.4.a.

3 cō. di.5 ca j. i gl. di.2.c.nō op3

C De peni. di.i.ca.libet ibi in lege ſacrificium infra eo. b. holocauſtum de auibus

D

¶ Ca. Sū. ¶ De oblatione ſacrificiorū: de ſimila decocta in clibano cum craticula abſq; melle: de adiectione ſalis: de primitijs torrendis. Cap. ij.

A Oblatio ſimile.

Anima cū obtulerit oblatiōne ſacrificij dn̄o: ſimila erit ei⁹ oblatio. Fūdetq; ſup eā oleū ⁊ ponet thus: ac deferet ad filios aaron ſacerdotis. Quoꝝ vn⁹ tollet pugillū plenū ſile ⁊ olei ac totū thus ⁊ ponet memoriale ſup altare in odorez ſuauiſſimū dn̄o. Qđ aūt reliquū fuerit de ſacrificio: erit aarōn ⁊ filioꝝ ei⁹: ſcm̄ ſanctoꝝ de oblatiōib⁹ dn̄i.

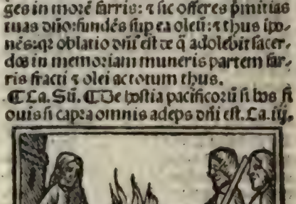
B

Cū aūt obtuleris ſacrificiū coctū in clibano de ſimila: panes ſcilicet abſq; fermēto cōſperſos oleo: ⁊ lagana azima oleo lita: ſi oblatio tua fuerit de ſartagine ſile cōſperſe oleo ⁊ abſq; fermēto diuides eā minutatiz ⁊ fundes ſup eā oleū. Si aūt de craticula fuerit ſacrificiū eque ſimila oleo cōſpgeť: quā offerēs dn̄o trades manib⁹ ſacerdotis. Qui cū obtulerit eā: tollet memoriale de ſacrificio: ⁊ adolebit ſup altare in odorē ſuauitatis dn̄o. Quicqđ aūt reliquū eſt: erit aarō ⁊ filioꝝ ei⁹: ſcm̄ ſcōꝝ de oblationibus dn̄i. Oīs oblatio q̄ offerť dn̄o abſq; fermēto fiet nec qcq̄ fermēti ac mellis adolebiť in ſacrificio dn̄i. Primitias tm̄ eoꝝ offeretis ac munera: ſup altare vo nō imponenť in odorē ſuauitatis. Quicqđ obtuleris ſacrificij ſale cōdies: nec auferes ſal federis dei tui de ſacrificio tuo. In oī oblatione offeres ſal. Si aūt obtuleris mun⁹ pmitiaꝝ frugū tuaꝝ dn̄o deſpicis adhuc viretib⁹: torrebis eas igni: ⁊ confringes in morē farris: ⁊ ſic offeres pmitias tuas dn̄o: fundēs ſup ea oleū: ⁊ thus imponēs: qꝛ oblatio dn̄i eſt de q̄ adolebit ſacerdos in memoriam muneris partem farris fracti ⁊ olei ac totum thus.

C fermētū et mel nō ponit in ſacrificio. 37.di.c le ſim⁹. §. ſed ecōtra 𝔙. i le nitico. Oia ſacrificia ſale ɔdiūtur

D de cō. di. 4.ca. ſal. Oblatio primitiarum

¶ Ca. Sū. ¶ De hoſtia pacificorū ſi bos ſi ouis ſi capra omnis adeps dn̄i eſt. Ca. iij.

Quod ſi hoſtia pacificoꝝ fuerit ei⁹ oblatio: ⁊ de bobus voluerit offerre marez ſiue feminā immaculata offerret corā dn̄o. Ponetq; manū ſup caput victime ſue: q̄ imolabiť in introitu tabernaculi teſtimonij. Fundētq; filij aaron ſacerdotis ſanguinez p altaris circuitū: ⁊ offerent de hoſtia pacificoꝝ in oblationē dn̄o adipem qui operit vitalia: ⁊ quicquid pinguedinis eſt intrinſecus: duos renes: cum adipe quo teguntur ilia: ⁊ reticulū iecoris cum renunculis: adolebuntq; ea ſuper altare in holocauſtum: lignis igne ſuppoſito in oblationem ſuauiſſimi odo

A hoſtis pacificoꝝ infra.eo. exo.29.b.

B ris domino. Si vero de ouibus fuerit eiꝰ
'vj.di.ca. oblatio ⁊ pacificorum hoſtia ſiue maſcu-
non ē .9. lum obtulerit ſiue feminam immacula
his itaqꝫ ta erunt omnia.// Si agnum obtulerit
.d.vt de coram domino ponet manum ſuam ſup
agno. caput victime ſue que immolabit̃ in ve-
C ſtibulo tabernaculi teſtimonij.// Fūdent
ſupra eo qꝫ filij aaron ſanguinem eius per circui-
dem.et tum altaris:⁊ offerent de pacificorum ho
infra eo. ſtia ſacrificium domino: adipem ⁊ caudā
totā cū renibus ⁊ pinguedinem que ope
rit ventrem atqꝫ vniuerſa vitalia:⁊ vtrū-
qꝫ renūculū cū adipe q̄ ē iuxta ilia reticu
lūqꝫ iecoris cū renūcul':⁊ adolebit ea ſa-
cerdos ſup altare i pabulū ignis ⁊ oblatiō
nis dñi. Si capra fuerit eiꝰ oblatio ⁊ obtu
lerit eā dño: pōet manū ſuā ſup caput eiꝰ:
ſupra eo. immolabitqꝫ eā i itroitu tabnaculi teſtimo
D nij.// Et fundēt filij aarō ſanguinē eiꝰ p al
taris circuitū. Tolletqꝫ ex ea i paſtū ignis
dñici adipē q̄ opit vētrē ⁊ q̄ tegit vniuer-
ſa vitalia. duos renūculos cū reticulo qḋ ē
ſup eos iux̄ ilia:⁊ aruinā iecoris cū renū
culis: adolebitqꝫ ea ſup altare ſacerdos in
alimoniam ignis ⁊ ſuauiſſimi odoris.//
īfra. 4.d. Omnis adeps dñi erit iure ꝑpetuo in ge
nerationibꝰ ⁊ cūctis habitaculis vr̃is: nec
ſanguinē nec adipē omnino comedetis.

¶ Ca. Sū. ¶ De hoſtia ꝓ pctō ſacerdotis:
ꝓ ignorātia multitudinis: ꝓ pctō pñci-
pis: ꝓ peccato vnius anime. Ca. iiij.

A Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſen dicens.
Expiatio Loq̄re filijs iſrl'. Aīa q̄ peccauerit per
peccati p ignorātiā:⁊ de vniuerſis mādatis dñi q̄ p̄
ignoran cepit vt nō fierēt qppiā fecerit ſi ſacerdos q̄
tiaꝫ facti vnctꝰ ē peccauerit delinq̄re faciēs ppl'ꝫ of-
De vero ferret ꝓ pctō ſuo vitulū immaculatū dño.
c. magne Et adducet illū ad oſtiū tabernaculi teſti
ar. 11. q. 4 monij corā dño.// Ponetqꝫ manū ſup ca
ca. preci- put eiꝰ:⁊ immolabit eū dño. Hauriet qꝫ de
pue ibi ſāguine vituli: iferēs illū in tabnaculū te
ad ſubdi. ſtimonij. Cūqꝫ itinxerit digitū i ſangui-
ſup. 1. b.⁊ nē.// Aſpget eū ſepties dño: ꝯ velū ſctua
ſup. 3. a. rij: ponetqꝫ de eodē ſanguine ſup cornua
B altaris thimiamatis gratiſſimi dño: qḋ eſt
infra eo. in tabnaculo teſtimonij. Oēꝫ aūt reliquū
ſanguinē fūdet i baſiꝫ altaris holocauſti i
introitu tabernaculi. Et adipē vituli: offe
ret ꝓ pctō tā eū q̄ vitalia opit q̄ꝫ oīa q̄ in
trinſecꝰ ſūt: duos renūculos ⁊ reticulū qḋ ē
ſup eos iuxta ilia:⁊ adipē iecoris cū renū
culis: ſic̄ offert̃ de vitulo hoſtie pacificoꝝ:⁊

adolebit ea ſup altare holocauſti. Pellē vo C
⁊ oēs carnes cū capite ⁊ pedibꝰ ⁊ iteſtinis
⁊ fimo ⁊ reliquo corpe efferet ex̄ caſtra in
locū mūdū vbi cineres effundi ſolēt: in-
cēdetqꝫ ea ſup lignoꝝ ſtruē: q̄ in loco effu
ſoꝝ cineꝝ cremabunt̃. Q, ſi oīs turba fi-
lioꝝ iſrl' ignorauerit ⁊ p imperitiā fecerit
qḋ ꝯ mādatū dñi ē:⁊ poſtea itellexerit pec
catū ſuū: offeret ꝓ pctō ſuo vitulū. Addu
cetqꝫ eū ad oſtiū tabnaculi.⁊ ponēt ſenio
res ppl'i manꝰ ſup caput eiꝰ corā dño. Im D
molatoqꝫ vitulo i ꝯſpcū dñi: iferet ſacer- ſup. eo.
dos q̄ vnctꝰ ē: de ſanguine eiꝰ i tabnaculuꝫ
teſtimonij.// tincto digito aſpgēs ſepties
ꝯ velū. Ponetqꝫ de eodē ſanguine i cornī
bꝰ altaris qḋ ē corā dño i tabnaculo teſti-
monij. Reliquū āt ſanguinē fūdet iuxta
baſiꝫ altaris // holocauſtoꝝ: qḋ ē i oſtio tab
naculi teſtimonij.// Oēꝫ eiꝰ adipē tollet ⁊ ſup. 3. d.
adolebit ſup altare: ſic faciēs ⁊ de hoc vitu ⁊ īfra eo.
lo q̄̄ fecit ⁊ pꝰus. Et rogāte ꝓ eis ſacdote:
ꝓpitiꝰ erit eis dñs. Ipſū āt vitulū efferet
ex̄ caſtra atqꝫ cōburet ſicut ⁊ priorē vitulū:
q2 ē ꝓ pctō multitudinis.// Si peccauerit E
pñceps:⁊ fecerit vnū e plibꝰ p ignorātiaꝫ // de pe. di.
qḋ dñi lege ꝓhibet̃:⁊ poſtea itellexerit pcm̄ 3. ca. ſter
ſuū: offeret hoſtiā corā dño hyrcuꝫ de ca- ꝯ hircuꝫ
pris immaculatū: ponetqꝫ manū ſuā ſup ca in glo. i.
put eiꝰ. Cūqꝫ immolauerit eū i loco vbi ſo
let mactari holocauſtū corā dño: q2 ꝓ pctō
eſt: tinget ſacerdos digitū i ſāguine hoſtie
ꝓ pctō: tāgēs cornua altaris holocauſti:⁊
reliquū fūdēs ad baſiꝫ eiꝰ: adipē vo adole
bit ſup̄: ſic̄ i victimis pacificoꝝ fieri ſolet.
Rogabitqꝫ ꝓ eo ſacdos ⁊ ꝓ pctō eiꝰ:⁊ di-
mittet̃ ei. Q, ſi peccauerit aīa p ignorātiaꝫ F
de ppl'o terre vt faciat qcq̄ꝫ de his q̄ dñi le-
ge ꝓhibent̃ atqꝫ delinq̄t ⁊ cognouerit pec
catū ſuū offeret caprā immaculatā: ponetqꝫ
manꝰ ſup caput hoſtie q̄ ꝓ peccato eſt:⁊ im
molabit eā i loco holocauſti. Tolletqꝫ ſa-
cerdos de ſanguine in digito ſuo:⁊ tāgēs
cornua altaris holocauſti: reliquū fundet
ad baſiꝫ eiꝰ.// Omnē aūt adipē auferēs ſi ſup. 3. d.
cut auferri ſolet de victimis pacificoꝝ: ado ⁊ ſup. eo.
lebit ſup altare in odorē ſuauitatis domi ⁊ īfra eo.
no: rogabitqꝫ ꝓ eo ⁊ dimittet̃ ei. Si autē G
de pecoribꝰ obtulerit victimā pro peccato:
ouē ſcilicet immaculataꝫ: ponet manum
ſup caput eius:⁊ immolabit eaꝫ in loco
vbi ſolent cedi holocauſtoꝝ hoſtie. Sumet
qꝫ ſacerdos de ſanguine eiꝰ digito ſuo:⁊ tā

gena cornua altaris holocauſti reliquū ʒ fundet ad baſim ei⁹. // Omnē quoqʒ adipē auferēs: ſicut auferri ſolet a dorſo arietis: q immolat p pacificis cremabit ſup altare incenſum dñi. Rogabitqʒ p eo ⁊ pro peccato eius ⁊ dimittetur ei.

¶ Ca. v. ¶ Quid p quo: qb⁹ cauſis offerri debeat. ſ. qd p iuramēto: qd p errore: qd p ignorāte: qd p errāte. Cap. v.

S I peccauerit aīa ⁊ audierit vocē iurantis: teſtiſqʒ fuerit q ipſe vidit: aut cōſcius eſt: niſi indicauerit portabit iniquitatē ſuā. Aīa q tetigerit aliqd immūdū: ſiue qd occiſū ʒ a beſtia eſt: aut p ſe mortuum aut qdlibet aliud reptile ⁊ oblita fuerit immūdicie ſue: rea eſt ⁊ deliquit: ⁊ ſi tetigerit qcqʒ de immūdicia hoīs iuxta oēʒ ipuritatē qua pollui ſolet: oblitaqʒ cognouerit poſtea: ſubiacebit delicto. Aīa q iurauerit ⁊ ptulerit labijs ſuis: vt vel male qd faceret vel bene ⁊ nō fecerit: ⁊ idipm iuramēto ⁊ ſmone firmauerit: oblitaqʒ poſtea intellexerit delictū ſuū: agat pniaʒ p pctō: ⁊ offerat de gregib⁹ agnū ſiue caprā. Orabitqʒ p ea ſacerdos ⁊ pro pctīs eius. // Sin aūt nō potuerit offerre pec⁹: offerat duas turtures: vel duos pullos columbaꝝ dño: vnū p pctō ⁊ alteꝝ in holocauſtū: dabitqʒ eos ſacerdoti. Qui pmū offerens p pctō: retorqbit caput ei⁹ ad pēnulas: ita vt collo adhereat ⁊ nō penit⁹ abrūpat: ⁊ aſperget de ſanguine ei⁹ parietē altaris. Quicqd aūt reliquū ʒ fuerit: faciet diſtillare: ad fundamētū ei⁹: q2 p pctō eſt. Alteꝝ vo in holocauſtuʒ adolebit vt fieri ſolet. Rogabit p eo ſacerdos ⁊ p pctō ei⁹: ⁊ dimittet ei. Qꝫ ſi nō quierit man⁹ eius duos offerre turtures aut duos pullos columbaꝝ offerret p pctō ſuo ſiīe partē ephi decimā. Nō mittet in eā oleū: nec thuris aliqd iponet: q2 p pctō eſt. Tradetqʒ eā ſacerdoti. Qui plenū ex ea pugillū hauriēs cremabit ſup altare in monimētū ei⁹ q obtulerit: rogās p illo ⁊ expiās: reliquā vo ptē ipſe hēbit in munere. Locutuſqʒ eſt dñs ad moyſen dicēs. Aīa ſi puaricās cerimonias p errore ʒ in hiis q dño ſunt ſanctificata peccauerit: offeret pro delicto ſuo arietē imaculatū de gregib⁹ q emi pt ſiclis iuxta pondus ſanctuarij: ipſūqʒ qd intulit dāni reſtituet ⁊ qntaʒ ptē ponet ſupra: tradēs ſacerdoti. Qui rogabit p eo offerens arietē: ⁊ dimittet ei. Aīa q peccauerit p ignorantiā: feceritqʒ vnū ex his que dñi lege phibent: ⁊ peccati rea intellexerit iniqtatē ſuā: offeret arietē imaculatū ʒ de gregib⁹ ſacerdoti iuxta męſurā eſtimationēqʒ pcti. Qui orabit p eo: q2 neſciēs fecerit: ⁊ dimittet ei: q2 per errorē deliquit in domino.

¶ Ca. vi. ¶ De lege holocauſti ⁊ igne ppetuo ⁊ lege ſinguloꝝ ſacrificioꝝ. De oblatiōe ſacerdotis in die vnctiōis ei⁹: de hoſtia p pctō: qs eā comedit: ⁊ vbi ſacerdotis offerētis ſacrificia erunt. Cap. vi.

L Ocutuſqʒ eſt dñs ad moyſen dicēs. Aīa que peccauerit: ⁊ ɔtēpto dño negauerit pximo ſuo depoſitū qd fidei eius creditū fuerat: vel vi aliqd extorſerit: aut calūniā fecerit: ſiue rē perditā inuenerit: ⁊ inficiās inſup peierauerit: ⁊ qdlʒ aliud ex plib⁹ fecerit in qb⁹ ſolent peccare hoīes: ɔuicta delicti reddet oia q p fraudē voluit obtinere itegra ⁊ qntā inſup ptēʒ dño cui dānū intulerat. Pro pctō aūt ſuo offeret arietē immaculatū de grege: ⁊ dabit eū ſacerdoti iuxta eſtimationē męſurāqʒ delicti. Qui rogabit p eo corā dño: ⁊ dimittet illi p ſingulis q faciēdo peccauit. Locutuſqʒ eſt dñs ad moyſen dicēs. Precipe aaron ⁊ filijs ei⁹. Hec eſt lex holocauſti. Cremabit in altari tota nocte vſqʒ mane. Ignis ex eodē altari erit. // Ueſtiet tunica ſacerdos ⁊ feminalib⁹ lineis tolletqʒ cineres qs vorans ignis exuſſit ⁊ ponēs iuxta altare ſpoliabit prioib⁹ veſtimētis indutuſqʒ alijs efferet eos extra caſtra: ⁊ in loco mūdiſſimo vſqʒ ad fauillā ɔſumi faciet. Ignis aūt in altari ſemp ardebit: quē nutriet ſacerdos ſubijciens ligna mane p ſingulos dies: ⁊ ipoſito holocauſto deſup adipes adolebit pacificoruʒ. Ignis eſt iſte ppetu⁹: q nūqʒ deficiet in altari. Hec eſt lex ſacrificij ⁊ libamētoꝝ q offerēt filij aarō corā dño ⁊ corā altari. Tollet ſacerdos pugillū ſiīe q ɔſperſa eſt oleo: ⁊ totū thus qd ſup ſimilā poſitū eſt: adolebitqʒ illō in altari in monimētū odoris ſuauiſſimi dño. Reliquā aūt ptēʒ ſiīe comedet aarō cū filijs ſuis abſqʒ fermēto: ⁊ comedet in loco ſanctuarij tabernaculi. Ideo aūt nō fermētabit: q2 ps ei⁹ in dñi offert incenſuʒ. Sanctū ſanctoꝝ erit ſicut p pctō atqʒ delicto. Mares tm̄ ſtir-

Left margin: B. ⁊. d. / ſup eo- / rum. / A / Expiatio / periurij / ō mani / altari. / 22. q. 6. / qs qui- / ¹. 9. / em q. / Expiatio / actus i- / mūdaꝝ / erum. / B / Expiatio / periurij cō / niſſi. / eu. 13. c. / ucc. 2. d. / C / D / Expiatio / nō ſerui / tis ceri- / moīas.

Right margin: A / Expiatio / pcti p cō / tēptum. / B / B / Rit⁹ holo / cauſti. / De ɔſe. / di. j. c. j. / Ignis ſ / altari ſp / ardebat. / De cele. / miſ. c. ſi. / Lex liba- / mētoꝝ. / C

pis aarō comedēt illud. Legitimū ac ſem
piternū erit in generationib⁹ vr̄is de
ſacrificijs dn̄i. Oīs q̄ tetigerit illa ſancti-
Oblatio
i vnctio-
ne ſacer-
dotum.
ficabit. Locutuſq; eſt dn̄s ad moyſen: di-
cens. Hec eſt oblatio aarō ꝛ filioꝝ ei⁹ quā
offerre debent dn̄o in die vnctionis ſue.
Decimā ptē ephi offerrēt ſilē in ſacrifi-
cio ſempiterno. Mediū eius mane ꝛ me
diū ei⁹ veſpere: q̄ in ſartagine oleo cōſper
D ſa friget. Offeret aūt eā calidā in odorem
ſuauiſſimū dn̄o ſacerdos q̄ iure patri ſuc
ceſſerit. Et tota cremabit̄ in altari. Oē. n.
ſacrificiū ſacerdotū igne ꝯſumet̄: nec q̄ſ-
q̄; comedet ex eo. Locutus eſt aūt dn̄s ad
Hoſtia ꝓ
peccato.
moyſen dicēs. Loq̄re aarō ꝛ filijs ei⁹. Iſta
eſt lex hoſtie ꝓ pctō. In loco vbi offert̄ ho-
locauſtū: immolabit̄ corā dn̄o. Sanctū ſan
ctoꝝ eſt. Sacerdos q̄ offeret comedet eā
in loco ſancto in atrio tabernaculi. Quic-
q̄d tetigerit carnes ei⁹ ſanctificabit̄. Si d̄
ſanguine ill⁹ veſtis fuerit aſperſa lauabi
Infra. 11. c.
ꝛ infra
15. b.
tur in loco ſancto. Vas aūt fictile i quo
cocta eſt ꝯfringet̄. Q̄ ſi vas eneum fuerit
defricabit̄ ꝛ lauabit̄ aqua. Oīs maſculus
de genere ſacerdotali veſcet̄ de carnib⁹ ei⁹:
q̄ ſanctū ſanctoꝝ eſt. Hoſtia. n. que cedit̄
ꝓ pctō: cui⁹ ſanguis infert̄ in tabernacu-
E lū teſtimonij ad expiandū in ſanctuario
nō comedet̄: ſed cōburet̄ igni. Hec quoq̄;
eſt lex hoſtie ꝓ delicto. Sancta ſanctoꝝ eſt.
Idcirco vbi immolabit̄ holocauſtū: macta-
bit̄ ꝛ victima ꝓ delicto: ſanguis ei⁹ ꝑ gy-
rū altaris fundet̄. Offerent ex ea caudā ꝛ
adipē q̄ operit vitalia duos renunculos ꝛ
pinguedinē que iuxta ilia eſt: reticulūq̄;
iecoris cū renūculis ꝛ adolebit ea ſacer-
dos ſup altare. Incenſū eſt dn̄i ꝓ delicto.
Oīs maſculus de ſacerdotali genere in lo
co ſancto veſcet̄ his carnib⁹: q̄ ſanctum
ſanctorū eſt. Sicut ꝓ pctō offeret̄ hoſtia:
ita ꝛ ꝓ delicto. Utriuſq̄; hoſtie lex vna erit
Ad ſacerdotē q̄ eā obtulerit ptinebit. Sa
cerdos q̄ offert holocauſti victimā: hēbit
pellē ei⁹. Et oē ſacrificium ſilē q̄d coquitur
in clybano: ꝛ q̄cq̄d in craticula vel in ſar-
tagine ꝑparat̄: eius erit ſacerdotis a quo
offert̄: ſiue oleo cōſperſa ſiue arida fuerit.
Cunctis filijs aaron menſura equa per
ſingulos diuide.

¶ Ca. vij. ¶ De hoſtia pacificoꝝ q̄s ꝛ q̄n
comedi debeat de adipe ꝛ de ſanguine: ꝛ de
parte ſacerdotis ꝛ pectuſculo eleuationis
ꝛ de ꝯſecratiōe ſacerdotis. Cap. vij.

Hec eſt lex hoſtie pacificoꝝ que offert̄ A
dn̄o. Si ꝓ gratiarū actiōe oblatio fue-
Hoſtia
pacifico
rum.
rit: offerēt panes abſq̄; fermēto: ꝯſperſos
oleo: ꝛ lagana azyma vncta oleo: coctāq̄;
ſimilā ꝛ collyridas olei admixtiōe ꝯſper-
ſas: panes quoq̄; fermētatos cum hoſtia
gratiarū q̄ immolat̄ ꝓ pacificis: ex q̄b⁹ vn⁹
ꝓ primitijs offert̄ dn̄o: ꝛ erit ſacerdotis
q̄ fundet hoſtie ſanguinē. Cui⁹ carnes ea-
dē comedent̄ die: nec remanebit ex eis
q̄cq̄; vſq̄; mane. Si voto vel ſponte q̄ſpiā
obtulerit hoſtiā: eadē ſilr̄ edet̄ die. Sed ꝛ
ſi q̄d in craſtinū remāſerit: veſci licitū eſt.
Quicq̄d aūt tertius inuenerit dies ignis
abſumet. Si q̄s de carnib⁹ victime pacifi-
coꝝ die tertio comederit: irrita fiet eius
oblatio: nec ꝓderit offerēti: q̄n poti⁹ q̄cū-
q̄; aīa tali ſe edulio ꝯtaminauerit: ꝑuari
cationis rea erit. Caro que aliq̄d tetigerit B
immūdū nō comedet̄: ſed cōburetur igni.
Qui fuerit mundus: veſcet̄ ex ea. Anima
polluta que ederit de carnib⁹ hoſtie paci-
ficoꝝ que oblata eſt dn̄o: peribit de ꝑplis
ſuis: ꝛ que tetigerit immundiciā hoīs vel
iumēti ſiue oīs rei que polluere pōt: ꝛ co
mederit de huiuſcemodi carnib⁹: interi-
bit de populis ſuis. Locutuſq̄; ē dn̄s ad
moyſen: dicēs. Loquere filijs iſrl̄. Adipē
Adipem
hebrei co
medere
nō pñt.
ſup. 3. d.
30. di. ca.
ſi q̄s i ca.
17.
ouis ꝛ bouis ꝛ capre nō comedetis. Adi-
pē cadaueris morticini ꝛ ei⁹ aīalis q̄d a
beſtia captū eſt: habebitis in varios vſus.
Si q̄s adipē q̄ offerri dz̄ incēſum dn̄i co-
mederit: peribit de ꝑplo ſuo. Sanguinē
quoq̄; oīs aīalis nō ſumetis in cibo: tam
de auib⁹ q̄; de pecorib⁹. Oīs aīa que ederit
Sangui
nem he-
brei ede-
re nō poſ
ſunt.
C
ſanguinē: peribit de ꝑplis ſuis. Locutuſ-
q̄; eſt dn̄s ad moyſen: dicēs. Loquere fi-
lijs iſrael dicēs. Qui offert victimā paci-
ficoꝝ dn̄o: offerat ſil' ꝛ ſacrificiū. i. libamē
ta ei⁹. Tenebit manib⁹ adipē hoſtie ꝛ pe-
ctuſculū. Cūq̄; ambo oblata dn̄o ꝯſecra-
uerit tradet ſacerdoti. Qui adolebit adi-
pē ſup altare. pectuſculū aūt erit aarō ꝛ fi-
lioꝝ ei⁹. Armus quoq̄; dexter de pacifico-
rū hoſtijs: cedet in primitias ſacerdotis.
Qui obtulerit ſanguinē ꝛ adipē filiorū
aaron ipſe habebit ꝛ armū dextrū in por
tione ſua. Pectuſculū. n. eleuatiōis ꝛ ar-
mū ſeparatiōis tuli a filijs iſrael de ho-
ſtijs eoꝝ pacificis: ꝛ dedi aaron ſacerdoti
ꝛ filijs ei⁹ lege ꝑpetua ab oī ꝑplo iſrl̄. Hec

eſt vnctio aaron ⁊ filiorum eius in ceri-
monijs domini die quo obtulit eos moy-
ſes vt ſacerdotio fungerentur: ⁊ que pre-
cepit eis dari dominus a filijs iſrael reli-
gione ppetua in generationib⁹ ſuis. Iſta
eſt lex holocauſti ⁊ ſacrificij p̄ peccato atq;
delicto ⁊ pro cōſecratiōe ⁊ pacificoꝝ victi-
mis: quā ꝯſtituit dñs moyſi in mōte ſy
nai qn̄ mādauit filijs iſrael vt offerēt ob-
lationes ſuas domino in deſerto ſynai.

¶ Ca. Sū. ¶ De ꝯſecratione aarō ⁊ filioꝝ
eius: de oblationib⁹ p̄ peccato ⁊ cōſecratio
nis p̄miū: ⁊ q̄ ſeptē diebus diffinit cōſe
cratio: ⁊ tot dieb⁹ nō exibūt de oſtio in ta-
bernaculū aaron ⁊ filij eius. Cap. viij.

A LOcutuſq; eſt domin⁹ ad moyſen di
cens. Tolle aaron cum filijs ſuis:
Cōſecra- veſteſq; eoꝝ ⁊ vnctionis oleū vitulum
tio ſacer- pro peccato: duos arietes: canistrum cū
dotes. aʒymis: ⁊ congregabis omnē cetū iſra-
Nu. 17. el ad oſtium tabernaculi. Fecit moyſes vt
⁊ 21. di. c. dominus imperauerat: congregataq; om
j. i. pri. ſo ni turba ante fores tabernaculi: ait. Iſte
di. capi ſi eſt ſermo quē iuſſit dominus fieri. Sta-
pri. 9. c. timq; obtulit aaron ⁊ filios ei⁹. Cūq; la
ꝯ ibi in uiſſet eos: veſtiuit pontificem ſubucula li-
ſacerdo- nea accingens cum baltheo: ⁊ induēs eū
tē eſt ꝯſe tunica hyacinthina: ⁊ deſuper humerale
cratus impoſuit: quod aſtringens cingulo ap-
S. q. i. c. in tauit rationali in quo erat doctrina ⁊ ve-
ſcriptu ritas. Cydari quoq; texit caput: ⁊ ſup eā
ris ibi ſʒ contra frontem poſuit laminam aureā
qui vocaſ conſecratam in ſanctificatione: ſicut pre-
a dño. ceperat ei dominus. Tulit ⁊ vnctionis
⁊ 26. di. c. oleum quo liniuit tabernaculū cū omni
eccei pri. ſuppellectili ſua. Cūq; ſanctificās aſperſiſ-
B ſet altare ſeptē vicibus: vnxit illud ⁊ om-
⁊ de con. nia vaſa eius: labrūq; cū baſi ſua ſancti
di. j. ca. j. ficauit oleo. Quod fundens ſuper caput
in prin. aaron: vnxit eū ⁊ conſecrauit. Filios quo
q; eius oblatos conſecrauit: veſtiuitq; tu
nicis lineis ⁊ cinxit baltheis: impoſuitq;
mitras vt iuſſerat dominus. Obtulit et
C vitulum pro peccato. Cumq; ſuper caput
eius poſuiſſet aaron ⁊ filij eius manus ſu
as immolauit eum hauriens ſanguinē:
⁊ tincto digito tetigit cornua altaris per
gyrum. Quo expiato ⁊ ſanctificato: fudit
reliquū ſanguinem ad fundamenta ei⁹.
Adipem vero qui erat ſuper vitalia: ⁊ re-
ticulum iecoris: duoſq; renunculos cū
aruinulis ſuis adoleuit ſuper altare vi-
tulum cum pelle ⁊ carnibus: ⁊ fimo cre-
mans extra caſtra: ſicut preceperat domi-
nus. Obtulit ⁊ arietem in holocauſtum. D
Super cuius caput cū impoſuiſſent aa-
ron ⁊ filij eius manus ſuas immolauit
eum: ⁊ fudit ſanguinē eius p circuitum
altaris. Ipſūq; arietē in fruſta cōcidens:
caput ei⁹ ⁊ artus ⁊ adipē adoleuit igni: lo
tis prius inteſtinis ⁊ pedib⁹. Totūq; ſimul
arietē incēdit ſup altare: eo q̄ eſſet holo-
cauſtū ſuauiſſimi odoris domino: ſicut
p̄ceperat ei. Obtulit ⁊ arietē ſecūdū in cō-
ſecrationē ſacerdotū: poſueruntq; ſup ca-
put ei⁹ aarō ⁊ filij ei⁹ man⁹ ſuas. Quē cū
immolaſſet moyſes ſumēs de ſanguine ei⁹
tetigit extremū auricule dextre aaron: ⁊
pollice man⁹ eius dextre ſilr ⁊ pedis. Obtu E
lit ⁊ filios aaron. Cūq; de ſanguine arietis
imolati tetigiſſet extremū auricule ſingu
loꝝ dextre: pollices manus ac dextri pedis
reliquū fudit ſup altare p circuitum. Adi
pē vero ⁊ caudā oēmq; pinguedinem q̄
operit inteſtina. reticulūq; iecoris ⁊ duos
renes cū adipib⁹ ſuis: ⁊ armo dextro ſepa
rauit. Tollēs aūt de caniſtro aʒymoꝝ q̄d
erat corā dño pāes abſq; fermēto ⁊ colly
ridā cōſperſā oleo laganūq; poſuit ſuper
adipes ⁊ armū dextrū: tradens ſimul oīa
aaron ⁊ filijs eius. Qui poſtq̄ leuauerūt F
ea coram dño: rurſū ſuſcepta de manib⁹
eorum: adoleuit ſuper altare holocauſti:
eo q̄ conſecrationis eſſet oblatio in odo-
rē ſuauitatis ſacrificij domino. Tulitq;
pectuſculū eleuans illud coram domino
de ariete cōſecrationis in partem ſuā: ſi-
cut preceperat ei dominus. Aſſumēſq; vn
guentum ⁊ ſanguinē qui erat in altari
aſperſit ſup aaron ⁊ veſtimēta eius: ⁊ ſup
filios illi⁹ ac veſtes eoꝝ. Cūq; ſanctificaſ-
ſet eos in veſtitu ſuo: p̄cepit eis dicēs. Co
quite carnes ante fores tabnaculi: ⁊ ibi co
medite eas. Panes q̄ʒ cōſecrationis edi-
te q poſiti ſunt in caniſtro: ſicut p̄cepit mi
hi dñs dicens. Aaron ⁊ filij eius come-
dent eos. Quicquid autē reliquū fuerit de G
carne ⁊ panib⁹: ignis abſumet. De oſtio
quoq; tabernaculi non exibitis ſeptē die
bus vſq; ad diem quo complebit̄ tēpus
conſecrationis veſtre. Septē enī diebus
finitur conſecratio ſicut in preſentiaꝝ fa-
ctū eſt: vt ritus ſacrificij compleref. Die ac
nocte manebitis in tabnaculo: obſuātes

custodias domini: ne moriamini. Sic. n. mihi preceptū eſt. Feceruntq; aarō et filij eius cuncta que locutus eſt dns per manū moyſi.

¶ Ca. Sū. ¶ De prima immolatione ſacerdotis pro ſuo peccato et populi: qualiter dominus apparuit eis: qualiter moyſes et aaron benedixerūt populo: q ignis egreſſus a deo deuorauit holocauſtū: turba laudauit dominum. Ca. ix.

A Facto autē octauo die vocauit moyſes aaron et filios eius ac maiores natu iſrael: dixitq; ad aaron. Tolle de armēto vitulum pro peccato et arietem in holocauſtum vtrumq; immaculatum: et offer illos coram domino: et ad filios iſrael loqueris. // Tollite hyrcum pro peccato et vitulum atq; agnum anniculum et ſine macula in holocauſtum: bouem et arietem pro pacificis: et immolate eos coram domino: in ſacrificio ſingulorum ſimilā conſperſam oleo offerentes. Hodie enim dominus apparebit vobis. Tulerunt ergo cuncta que iuſſerat moyſes ad oſtiū tabernaculi. Ubi cum omnis multitudo aſtaret: ait moyſes. Iſte eſt ſermo quem precepit dominus: facite et apparebit vobis gloria eius. Et dixit ad aaron. Accede

B ad altare et immola pro peccato tuo. Offer holocauſtum: et deprecare pro te et pro populo. Cumq; mactaueris hoſtiam populi: ora pro eis ſicut precepit dominus. Statimq; aaron accedens ad altare: immolauit vitulum pro peccato ſuo: cuius ſanguinem obtulerunt ei filij ſui. In quo tingens digitum tetigit cornua altaris: et fudit reſiduum ad baſim eius. Adipem q; et renunculos ac reticulum iecoris que ſunt pro peccato adoleuit ſuper altare: ſicut

C precepit dominus moyſi. Carnes vero et pellem eius extra caſtra combuſſit igni. Immolauit et holocauſti victimam. Obtuleruntq; ei filij ſui ſanguinem eius: quem fudit per altaris circuitum. Ipſam etiam hoſtiam in fruſta conciſam cum capite et membris ſingulis obtulerunt: que omnia ſuper altare cremauit igni: lotis aqua prius inteſtinis et pedibus. // Et pro peccato populi offerens: mactauit hyrcum: expiatoq; altari fecit holocauſtum: addens in ſacrificio libamenta que pariter offeruntur: et adoles ea ſup altare abſq; cerimonijs holocauſti matutini. Immolauit et bouem atq; arietem hoſtias pacificas populi. Obtuleruntq; et filij ſui ſanguinem: quem fudit ſuper altare in circuitu. adipem autem bouis et caudam arietis renunculoſq; cū adipibus ſuis: et reticulum iecoris poſuerunt ſup pectora. Cūq; cremati eſſent adipes ſup altare: pectora eorū et armos dextros ſeparauit aarō eleuans corā dno: ſicut preceperat moyſes. Et extēdēs manū ad populū benedixit ei. Sicq; cōpletis hoſtijs pro peccato et holocauſtis et pacificis deſcendit. Ingreſſi aūt moyſes et aarō in tabernaculū teſtimonij et deinceps egreſſi: bndixerūt pplo. Apparuitq; gloria dni oi multitudini: et ecce egreſſus ignis a dno deuorauit holocauſtū et adipes q erāt ſup altare: Quod cū vidiſſent turbe laudauerūt dnm: ruētes i facies ſuas.

(Margin: De ca. di. c. his ita. ubi de agno. 31. q. i. ca. ſi qua. §. Sz obij- cit. ibi pmiſit. § pe. di. i. c. q pertinet in prin. — De pe. di. i. c. inter hec] hircū in gl. i. et .ij. in prin.)

¶ Ca. Sū. ¶ De morte nadab et abiu: de vino nō bibēdo: et parte ſacerdotali et hirco combuſto. Cap. x.

A Arreptiſq; nadab et abiu filij aaron thuribulis impoſuerunt ignem et incenſum deſuper offerentes corā dno ignem alienum quod eis preceptum nō erat. Egreſſuſq; ignis a domino deuorauit eos: et mortui ſunt corā domino. Dixitq; moyſes ad aaron. Hoc eſt qd locutus eſt dominus. Sanctificabor in his q appropinquant mihi: et in cōſpectu omnis populi glorificabor. Quod audiēs tacuit aaron. Uocatis autem moyſes myſahele et elyſaphan filijs oziel patrui aarō: ait ad eos. Ite et tollite fratres veſtros de conſpectu ſanctuarij: et aſportate extra caſtra. Cōfeſtimq; pgentes tulerūt eos ſicut iacebāt veſtitos lineis tunicis: et eiecerūt foras vt ſibi fuerat imperatū. Locutuſq; eſt moyſes ad aarō et ad eleaçar et ithamar filios eius. Capita veſtra nolite nudare: et veſtimēta nolite ſcindere: ne forte moriamini: et ſup oēm cetū oriat indignatio. Frēs veſtri et omnis domus iſrl plangāt incendiū quod dominus ſuſcitauit // vos aūt nō egrediamini fores tabnaculi: alioquin peribitis. Oleū qppe ſcē vnctionis eſt ſup vos. Qui fecerunt omnia iuxta preceptū moyſi. Dixitq; dns ad aaron. // Uinū et oē qd inebriare poteſt nē bibetis tu et filij tui quādo intrabitis i tabernaculū teſtimonij: ne moriamini: q: preceptū ſempiternū eſt in gnationes veſtras: et vt ha-

(Margin: Infra. 16. g. Nu. 3. a et 26. g. Ps. 105. Filij aarō occiduntur — B Sacerdotes non prohibēt ſup funera cōtamīari // de di. c. propoſuiſti. Sacerdotes ſacrificaturi vinū nō bibāt vt ſciant bñ iudicare)

beatis ſciaz diſcernēdi inter ſctm̄ ⁊ ꝓphanū: inter pollutū ⁊ mundū doceatiſq; filios iſrael omnia legitima mea q̄ locut⁹ ſum ad eos p manū moyſi. Locutuſq; eſt moyſes ad aarō ⁊ ad eleaçar ⁊ ithamar filios ei⁹q erāt reſidui. Tollite ſacrificiū qđ remāſit de oblatiōe dñi: ⁊ comedite illud abſq; fermēto iuxta altare: q2 ſcm̄ ſctōꝛ: ū eſt. // Comedetis aūt in loco ſctō: qđ datū eſt tibi ⁊ filijs tuis de oblationib⁹ dñi ſicut pceptū eſt mihi. Pectuſculū q3 qđ oblatū eſt: ⁊ armū q ſeparatus eſt edetis in loco mundiſſimo tu ⁊ filij tui ⁊ filie tue tecū. Tibi eniz ac liberis tuis repoſita ſūt de hoſtijs ſalutarib⁹ filioꝝ iſrl: eo q armū ⁊ pect⁹ ⁊ adipes q cremant in altari eleuauerūt corā dñō: ⁊ ptineāt ad te ⁊ ad filios tuos lege ꝑpetua: ſic pcepit dñs. Inter hec hircū q oblat⁹ fuerat: ꝓ pctō cū q̄reret moyſes aduſtū repperit. Iratuſq; ɔ̄ eleaçar ⁊ ithamar filios aarō q remāſerāt: ait. Cur nō comediſtis hoſtiā ꝓ pctō in loco ſctō q̄ ſctā ſctōꝝ eſt: ⁊ data vobis vt porteris iniq̄tatē multitudinis ⁊ rogetis ꝓ ea in ɔſpectu dñi: pſertī cū de ſanguine illi⁹ nō ſit illatū intra ſctā ⁊ comedere debueratis eā in ſanctuario: ſic pceptū eſt mihi? Rñdit aarō. Oblata ē hodie victima ꝓ pctō ⁊ holocauſtū corā dñō: mihi aūt accidit qđ vides. Qūo potui comedere eā: aut placere dñō i cerimonijs mēte lugubri? Qđ cuz audiſſet moyſes: recepit ſatiſfactionem.

¶ Ca. Sū. ¶ De imūdis aialib⁹ ad eſū: ⁊ q' ſancti debēt eſſe: q2 ſctūs eſt dñs. Ca. xj.

Locutuſq; ē dñs ad moyſen ⁊ aarō dicēs. Dicite filijs iſrael. Cuſtodite oīa q̄ ſcripſi vobis vt ſim de⁹ vř. // Hec ſunt aialia q̄ comedere debetis de cūctis animātib⁹ terre. Oē qđ hēt diuiſaz vngulā ⁊ ruminat in pecoꝛib⁹ comedetis. // Quicquid aūt ruminat ⁊ hēt vngulā: ſ3 nō diuidit eā: ſicē camelus ⁊ cetera: nō comedetis illud: ⁊ inter imūda reputabitis. Cyrogrillus ruminat vngulaq; nō diuidit imundus ē: lepus q3 nā ⁊ ipſe ruminat ſ3 vngulā nō diuidit: ⁊ ſus q cū vngulā diuidat nō ruminat: hoꝝ carnib⁹ nō veſcemini nec cadauera ɔtingetis: q2 imūda ſunt vobis. Hec ēt ſūt q̄ gignunt in aqs ⁊ veſci licitū ē. Oē qđ hēt pēnulas ⁊ ſquāmas tā in mari: q̄3 in fluminib⁹ ⁊ ſtagnis: comedetis. Quicqd aūt pennulas ⁊ ſquamas nō hēt eoꝝ q̄ in aqs mouent ⁊ viuūt: abominabile vobis execrādūq; erit. Carnes eoꝝ non comedetis: ⁊ moꝛticina vitabitis. Cūcta q̄ nō hñt pēnulas ⁊ ſquamas in aqs: polluta erūt. Hec ſūt q̄ de auib⁹ comedere nō debetis: ⁊ vitādaſūt vobis. Aquilaz ⁊ gryphū ⁊ halyetū ⁊ miluū ac vulturē iuxta genus ſuū: ⁊ oē coꝛuini gñis in ſilitudinē ſuā: ſtrutionē ⁊ noctuā ⁊ larū ⁊ accipitrē iuxta gen⁹ ſuū: bubonē ⁊ mergulū ⁊ ibin ⁊ cignū ⁊ onocrotalū ⁊ porphirionē ⁊ herodionē ⁊ caradrion iuxta gen⁹ ſuū: vpupā q3 ⁊ veſptilionē. Oē de volucrib⁹ qđ gradit ſup q̄ttuoꝛ pedes abominabile erit vobis. Quicqd aūt ambulat quidē ſup q̄ttuoꝛ pedes: ſ3 hēt lōgioꝛa retro crura p que ſalit ſup terrā comedere debetis: vt eſt brucus in gñe ſuo ⁊ atthacus atq; ophimacus atq; locuſta ſingula iuxta genus ſuū. Quicqd aūt ex volucrib⁹ q̄ttuoꝛ tm̄ hēt pedes: execrabile erit vobis: ⁊ quicūq; moꝛticinia eoꝝ tetigerit: pollueť: ⁊ erit immundus vſq; ad veſpeꝝ. Et ſi neceſſe fuerit vt porteť q̄ppiā hoꝝ moꝛtuū: lauabit veſtimenta ſua ⁊ imūdus erit vſq; ad occaſuz ſolis. Oē aial qđ hēt quidē vngulaz: ſed nō diuidit eaz nec ruminat: imūduz erit: ⁊ quicqd tetigerit illud ɔtaminabiť. Qđ ambulat ſup manus ex cūctis aiantib⁹ q̄ incedūt q̄drupedia: imundum erit. Qui tetigerit moꝛticina eoꝝ polluet vſq; ad veſperū. Et q portauerit huiuſcemodi cadauera: lauabit veſtimenta ſua ⁊ immūdus erit vſq; ad veſperū: quia oīa hec imūda ſunt vobis. Hec q3 inter polluta reputabunť de his q̄ mouent in terra. Muſtella ⁊ mus ⁊ crocodillus: ſingula iuxta genus ſuū migale: cameleon: ⁊ ſtellio ⁊ lacerta ⁊ talpa: oia hec imunda ſūt. Qui tetigerit moꝛticina eoꝝ immūdus erit vſq; ad veſpeꝝ: ⁊ ſup qđ ceciderit quicq̄3 de moꝛticinis eoꝝ pollueť: tam vas ligneū ⁊ veſtimētū q̄3 pelles ⁊ cilicia: ⁊ in q̄cūq; ſit op⁹: tingenť aq̄ ⁊ polluta erunt vſq; ad veſperū: ⁊ ſic poſtea mūdabunť. // Uas aūt fictile in qđ hoꝝ quicq̄3 intro ceciderit pollueť: ⁊ idcirco frāgēdū ē. Oīs cibus quē comedetis: ſi fuſa fuerit ſup euz aq̄ imūdus erit: ⁊ oē liquēs qđ bibiť de vniuerſo vaſe imūdū erit. Et qcqd d̄ moꝛticinis huiuſcemodi ceciderit ſup illud: imūdū erit: ſiue clibāi ſiue ſytropodes d̄ſtruenť

31. di. c. teneť ibi q2 ⁊ alia. 32. di. ca. pppoſui ⁊ di. ⁊. cap. plimos. 32. q. 4. c. recurrat.

D De pe. di. 3. c. inter hec hircū j. ⁊ ſi. i gl.

A Anialia terreſtria q̄ comedi pnt. Leu. 14. a

§ 32. q. 1. c. nuptie in. xi. gl.

B Piſces q comedi pnt.

C Aues nō comedē de.

D

E Anialia imūda.

E Anialia polluta.

ſup. 6. b. ⁊ infra. 15. b.

F

ſtruent:⁊ immũdi erũt. Fõtes vo ⁊ cyſter-
ne ⁊ ois aq̃⁊ ɔgregatio munda erit. Qui
morticina' eo⁊ tetigerit: polluet̃. Si ceci-
derit ſup ſemẽtẽ nõ polluet eã. Si aũt qſ-
piã aq̃ ſemẽtẽ pfuderit:⁊ poſtea mortici-
nis tacta fuerit: ilico polluet̃. Si mortuũ
fuerit aĩal qð lz vobis cõedere: q cadauer
ei⁹ tetigerit: immũdus erit vſq3 ad veſpe
ru3. Et q comederit ex eo qppiã ſiue por-
tauerit lauabit veſtimẽta ſua:⁊ immun-
dus erit vſq3 ad veſperũ. Oẽ qð reptat ſu
B per terrã: abominabile erit: nec aſſumet̃
in cibũ. Quicqd ſup pect⁹ q̃drupes gradit̃
⁊ multos h3 pedes ſiue per humũ trahi-
tur non comedetis q: abominabile eſt.
Nolite ɔtaminare animas vr̃as nec tan-
gatis qcq̃ eo⁊ ne immũdi ſitis. Ego ſu3
dñs de⁹ vr̃. Sc̃ti eſtote: q: ego ſanct⁹ ſu3:
ne polluatis animas vr̃as in omni re-
ptili qð mouet̃ ſup terrã. Ego.n. ſu3 dñs
q eduxi vos de terra egypti: vt eſſem vobis
in deũ. Sc̃ti eritis q: ego ſanctus ſum.
Iſta eſt lex animãtiũ ac volucrũ ⁊ ois aie
viuẽtis q mouet̃ in aq̃:⁊ reptat in terra:
vt differẽtias nouẽritis mundi ⁊ immũdi:⁊
ſciatis qd comedere ⁊ reſpuere debeatis.

Sci eẽ de tem⁹: q: de⁹ ſcũs eſt. iſra.19.a. 1.Pe.i.c.

¶ Ca. Sũ. ¶ De immundicia mulieris puerpere ⁊ mundatione ipſius ⁊ oblatione eius. Cap. xij.

A Purificatio puerpere. //v.di.ca. hec q:⁊ c. cũ enixa ⁊.cap. ad eius.

LOcutuſq3 eſt dñs ad moyſen: dicẽs
Loquere filijs iſrael:⁊ dices ad eos.
//Mulier ſi ſuſcepto ſemine peperit maſcu-
lu3: immũda erit ſeptẽ dieb⁹: iuxta dies
ſeparationis menſtrue:⁊ die octauo cir-
cumcidet̃ infantulus ipſa vo triginta tri
bus dieb⁹ manebit in ſanguine purifica
tionis ſue. Oẽ ſanctũ nõ tãget nec ingre
diet̃ in ſanctuariũ: donec impleant̃ dies
B purgationis ſue. Sin autẽ feminã pepe-
rit: immũda erit duab⁹ hebdomadibus
iuxta ritũ fluxus mẽſtrui:⁊ ſexaginta ſex
dieb⁹ manebit in ſanguine purificatiõis
ſue. //Cũq3 expleti fuerint dies purifica- C
tionis ſue, p filio ſiue p filia: deferet agnũ //Luc.2.
ãniculũ in holocauſtũ:⁊ pullũ colũbe ſi- d.25.q.i.
ue turturẽ p pctõ ad oſtium tabernaculi ca.iõ.b.
teſtimonij:⁊ tradet ſacerdoti. Qui offe- ɔiunge.
ret illa corã dño:⁊ orabit pro ea:⁊ ſic mũ
dabit̃ pfluuio ſanguinis ſui. Iſta eſt lex D
pariẽtis maſculũ aut feminã. Q; ſi non
inuenerit man⁹ eius: nec potuerit offer-
re agnũ //ſumet duos turtures vel duos ſup.5.b.
pullos colũba⁊: vnũ in holocauſtũ:⁊ al- Luc.2.d.
terũ p peccato. Orabitq3 p ea ſacerdos:⁊
ſic mundabitur.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ĩmundicia hois leproſi: quõo cognoſcat̃:⁊ quõ ſe debẽt habere:⁊ de lepra veſtimentorum. Cap. xiij.

A Cognitio lepre //11.q.3. c.quõ.de pe.di.i.c. voluiſſet. 95.diſ.c. Ecce. 9.q.3.ca. alio⁊ q ſi lij ſint legitimi. c.p venerabilẽ.

LOcutuſq3 eſt dñs ad moyſen ⁊ aarõ
dicẽs. //Homo in cui⁹ cute ⁊ carne
ortus fuerit diuerſus color ſiue puſtula:
aut q̃ſi lucẽs quippia3 id eſt plaga lepre:
adducet̃ ad aaron ſacerdotẽ vel ad vnu3
quẽlibet filio⁊ ei⁹. Qui cũ viderit leprã
in cute:⁊ pilos in albũ mutatos colorẽ:
ipſamq3 ſpẽm lepre humiliorem cute ⁊
carne reliqua plaga lepre eſt:⁊ ad arbitriũ
eius ſeparabit̃. Sin aũt lucis candor fue-
rit in cute: nec humilior carne reliqua ⁊
pili coloris priſtini: recludet eum ſacer-
dos ſeptem diebus:⁊ conſiderabit die
ſeptimo. Et ſiquidem lepra vltra non cre-
uerit nec tranſierit in cute priores ter-
minos: rurſum recludet eum ſeptẽ die-
bus alijs:⁊ die ſeptimo contẽplabit̃. Si
obſcurior fuerit lepra:⁊ non creuerit in
cute mũdabit eũ: q: ſcabies eſt: lauabitq3
homo veſtimẽta ſua:⁊ mũdus erit. Q; ſi
poſtq̃ a ſacerdote viſus eſt ⁊ reddit⁹ mũ- B
diciei: iterũ lepra creuerit adducet̃ ad eu3:
⁊ imũdiciei ɔdẽnabit̃. Plaga lepre ſi fue-
rit in hoĩe: adducet̃ ad ſacerdotẽ:⁊ vide-
bit eũ. Cũq3 color alb⁹ in cute fuerit:⁊ ca
pillo⁊ mutauerit aſpectũ: ipſa quoq3 ca-
ro viua apparuerit: lepra vetuſtiſſima iu
dicabit̃ atq3 in olita cuti. Contaminabit
itaq3 eũ ſacerdos ⁊ nõ recludet: q: pſpi-
cue imũdicie eſt. Sin aũt effloruerit diſ-
currẽs lepra in cute:⁊ operuerit oẽ3 car-
nẽ a capite vſq3 ad pedes: qcquid ſub aſpe
ctu oculo⁊ cadit: cõſiderabit eũ ſacerdos

Diuerſe ɔſideratiões lepre.

et teneri lepra mūdiſſima iudicabit eo q
oīs cutis in cādorē verſa ſit: et idcirco hō
C mūdus erit. Qn̄ vo caro viuens in ea ap
paruerit tūc ſacerdotis iudicio polluet: et i
ter imūdos reputabit. Caro. n. viua ſi le
pra aſpgit imūda ē. Q ſi rurſus verſa fue
rit i alborē et totū hoiem opuerit: ↄſidera
bit eū ſacerdos: et mūdū eē decernet. Caro
aūt et cutis in q vlcus natū eſt et ſanatū et
in loco vlceris cicatrix alba apparuerit ſi
ue ſubrufa: adducet hō ad ſacerdotē. Qui
cū viderit locū lepre humiliorē carne re
liq et pilos verſos in candorē cōtaminabit
eum. Plaga enim lepre orta eſt in vlcere.
Q ſi pilus coloris eſt priſtini: et cicatrix
ſub obſcura et vicina carne nō eſt humi
lior: recludet eū ſeptē diebus. Et ſiqdem
creuerit: adiudicabit eū lepre. Sin autem
ſteterit i loco ſuo: vlceris eſt cicatrix: et hō
D mūdus erit. Caro aūt et cutis quā ignis
exuſſerit: et ſanata albā ſiue rufam habue
rit cicatricē: cōſiderabit eā ſacerdos. Et ec
ce ſi verſa eſt in alborē: et locus eius reliq
cute eſt humilior cōtaminabit eū: quia
plaga lepre in cicatrice orta eſt. Q ſi pilo
rū color nō fuerit imutat⁹ nec humilior
plaga carne reliq et ipſa lepre ſpecies fuerit
ſubobſcura: recludet eū ſeptē dieb⁹: et die
ſeptimo cōtēplabit. Si creuerit in cute le
pra ↄtaminabit eū. Sin autē in loco ſuo
candor ſteterit nō ſatis clarus plaga cō
buſtionis eſt: et idcirco mūdabit: qa cica
trix eſt cōbuſture. Uir ſiue mlier in cui⁹
capite vel barba germinauerit lepra vide
bit eos ſacerdos. Et ſi qdē humilior fuerit
locus carne reliq: et capillus flau⁹ ſolito
q ſubtilior: ↄtaminabit eos: q lepra capi
E tis ac barbe ē. Sin aūt viderit locū macu
le equalē vicine carni et capillū nigrū: re
cludet eos ſeptē dieb⁹ et die ſeptiō intuebit.
Si nō creuerit macula et capillus ſui co
loris ē: et locus plage carni reliquę eqlis:
radet hō abſq loco macule: et recludet ſe
ptē dieb⁹ alijs. Si die ſeptimo viſa fuerit
ſtetiſſe plaga i loco ſuo: nec humilior car
ne reliq mūdabit eū: lotiſq veſtib⁹ ſuis
mūdus erit. Sin aūt poſt emūdationem
rurſus creuerit macula in cute: nō qret
amplius vtrū capillus in flauū colorē ſit
cōmutatus: qa apte imūdus eſt. Porro ſi
ſteterit macula et capilli nigri fuerint: no
uerit hoiem ſanatū eſſe: et cū fidēter eū p
nūciet mūdū. Uir ſiue mulier in cuius
cute cādor apparuerit: intuebit eos ſacer
F dos. Si dephēderit ſubobſcurū alborē lu
cere in cute: ſciat nō eē leprā: ſed maculā
coloris cādidi et hoiem mūdū. Uir d cui⁹
capite capilli fluūt caluus et mūdus eſt.
Et ſi a fronte ceciderint pili: recaluaſter et
mūdus eſt. Sin aūt in caluitio ſiue in re
caluatiōe albus vel rufus color fuerit exor
tus: et hoc ſacerdos viderit cōdēnabit eū
haud dubie lepre q orta eſt in caluitio.
Quicūq ergo maculat⁹ fuerit lepra: et ſe
paratus eſt ad arbitriū ſacerdotis hēbit
veſtimēta diſſuta: caput nudū: os veſte cō
tectū: cōtaminatū ac ſordidū ſe clamabit.
Oī tpe quo leproſus eſt et imūdus: ſolus
habitabit extra caſtra. Ueſtis lanea ſiue li — Lepra veſtium
nea q leprā habuerit in ſtamine atq ſub
tegmine: aut certe pellis: vel qcqd ex pelle
cōfectū eſt: ſi alba vel rufa macula fuerit
infecta lepra reputabit: oſtēdeturq ſacer
G doti. Qui cōſideratā recludet ſeptē dieb⁹:
et die ſeptimo rurſus aſpiciens ſi dephē
derit creuiſſe: lepra perſeuerans eſt: pollu
tū iudicabit veſtimētū: et oē in quo fuerit
inuēta: et idcirco cōburet flāmis. Q ſi eā
viderit nō creuiſſe pcipiet et lauabunt id
in quo lepra eſt: recludetq illud ſeptem
diebus alijs. Et cū viderit faciē qdē priſti
nam nō reuerſam: nec tñ creuiſſe lepram
imundū iudicabit et igne cōburet: eo q
infuſa ſit in ſupficie veſtimēti vel p totū
lepra. Sin autē obſcurior fuerit locus le
pre poſtq veſtis eſt lota abrūpet eū et a ſo
lido diuidet. Q ſi vltra apparuerit i his
locis q prius imaculata erant lepra volat
lis et vaga dēbet igne cōburi. Si ceſſauerit:
lauabit aq ea q pura ſunt ſcdo: et munda
erūt. Iſta ē lex lepre veſtimēti lanei et linei
ſtaminis atq ſubtegminis oiſq ſupelle
ctilis pellice: quo mūdari dēat vel ↄtamiari.

¶ Ca. xiiii. ¶ De mundatione leproſi et d
ſacrificio: et de lepra domus: et de purifica
tione ipſius. Cap. xiiii.

H Locutuſq ē dñs ad Moyſen: dicēs.
Hic eſt ritus leproſi qñ mūdādus — Ritus leproſi mūdati. Matthei. 8.a. Mar. 1.d Luc. 5.c. & 17.d.
eſt. Adducet ad ſacerdotē. Qui egreſſus
de caſtris: cū inuenerit leprā eē mūdatā:
pcipiet ei q purificat vt offerat duos paſſe
res viuos, p quos veſci licitū eſt: et lignū
cedrinū vermiculūq et hyſopū. Et vnū
ex paſſerib⁹ imolari iubebit in vaſe fictili

Infra pr. d. ſup aq̄s viuētes:aliū aūt viuū cū ligno
ſ.ca. hec cedrino ⁊ cocco ⁊ hyſopo tinget in ſan-
dē ⁊ ca. guine paſſeris imolati:quo aſperget illū
quē peni qui mūdādus eſt ſepties vt iure purget:
tet i pn. ⁊ dimittet paſſerē viuū vt i agrū auolet.
Cūq̃ lauerit hō veſtimēta ſua:radet oēs
pilos corpis ⁊ lauabit aqua purificatuſq̃
ingredieẗ caſtra:ita dūtaxat vt maneat ex
tra tabernaculū ſuū ſeptem diebus ⁊ die
B ſeptima radet capillos capitis: barbāq̃ ⁊
ſupcilia:ac totius corporis pilos. Et lotis
rurſum veſtibus ⁊ corpore:die octauo ſu
met duos agnos imaculatos: ⁊ ouem an-
niculam abſq̃ macula:⁊ tres decimas ſi-
mile in ſacrificiū que conſperſa ſit oleo:⁊
ſeorſum olei ſextariū. Cūq̃ ſacerdos pu-
rificans hoīez ſtatuerit eū:⁊ hec oīa coraz
dño in oſtio tabernaculi teſtimoīj tollet
agnū ⁊ offeret eū pro delicto:oleiq̃ ſexta-
riū. Et oblatis ante dñz oībus: imolabit
agnū vbi ſolet imolari hoſtia ꝓ pctō ⁊ ho-
locauſtū ideſt in loco ſctō. Sicut enim ꝓ
pctō ita ⁊ ꝓ delicto ad ſacerdotez ptinet
C hoſtia. Scta ſctōꝝ eſt. Aſſumēſq̃ ſacerdos
de ſanguine hoſtie q̄ imolata eſt pro deli-
cto:ponet ſup extremū auricule dextre ei⁹
qui mūdaẗ:⁊ ſup polices manus dextre ⁊
pedis ⁊ de olei ſextario mittet in manuz
ſuā ſiniſtrā:tingetq̃ digitū dextrū in eo
⁊ aſperget corā dño ſepties. Qḋ aūt reli-
quū eſt olei in leua manu:fundet ſup ex-
tremū auricule dextre ei⁹ q mūdaẗ:⁊ ſup
pollices manus ac pedis dextri:⁊ ſup ſan-
guinē q effuſus eſt ꝓ delicto: ⁊ ſup caput
ei⁹. Rogabitq̃ ꝓ eo corā dño: ⁊ faciet ſa-
crificiū ꝓ pctō. Tūc imolabit holocauſtū
⁊ ponet illud in altari cū libamētis ſuis:
⁊ hō rite mūdabiẗ. Q̧ ſi paup eſt ⁊ nō po-
teſt manus eius inuenire q̄ dicta ſunt ꝓ
delicto aſſumet agnū ad oblationē vt ro-
get ꝓ eo ſacerdos:decimāq̃ partē ſile con
ſup. 5. b. ⁊ ſperſe oleo i ſacrificiū:⁊ olei ſextariū // du
ſup. i. d. oſq̃ turtures ſiue duos pullos colūbe:q̄-
rum vnus ſit ꝓ pctō:⁊ alter in holocau-
ſtū offeretq̃ ea die octauo purificatiōis
ſue ſacerdoti ad oſtiū tabernaculi teſtimo
nij corā dño. Qui ſuſcipiēs agnū ꝓ deli-
cto ⁊ ſextariū olei:leuabit ſil̄ : imolatoq̃
agno de ſanguine ei⁹:ponet ſup extremū
auricule dextre ei⁹ q mūdaẗ:⁊ ſup pollices
manus ei⁹ ac pedis dextri. Olei vō partē
mittet in manū ſuā ſiniſtrā in quo tin-
gens digitū dextre manus aſperget ſepti-
es cō dñm:tāgetq̃ extremū dextre auricu
le illius q mūdaẗ:⁊ pollices manus ac pe
dis dextri in loco ſanguinis q effuſus eſt
ꝓ delicto. Reliquā aūt partē olei q̄ eſt in
ſiniſtra manu:mittet ſup caput purificati
vt placet ꝓ eo dñz:⁊ turturē ſiue pullū co
lūbe offeret vnū ꝓ delicto:⁊ alteꝝ in holo-
cauſtū cū libamētis ſuis. Hoc ē ſacrificiū
leproſi:q hr̄e nō pōt oīa in emūdationez
ſui. Locutuſq̃ eſt dñs ad Moyſen ⁊ Aa-
rō dicēs. Cūq̃ ingreſſi fueritis terrā cha Lepra
naan:quam ego dabo vobis in poſſeſſio- domoꝝ
nem ſi fuerit plaga lepre in edibus : ibit
cui⁹ eſt domus nūcians ſacerdoti ⁊ dicet.
Quaſi plaga lepre vȝ mihi eſſe in domo
mea. At ille pcipiet vt efferanẗ vniuerſa
de domo pu̇ſq̃ igrediaẗ eā ⁊ videat vtrū
leproſa ſit:⁊ ne imūda fiāt oīa q̄ in domo
ſunt. Intrabitq̃ poſtea vt ꝯſideret lepraz
dom⁹. Et cū viderit in parietib⁹ illi⁹ q̄ſi
valliculas pallore ſiue rubore deformes ⁊
humiliores ſupficie reliq̄: egredieẗ oſtiū
dom⁹:⁊ ſtatiz claudet illā ſeptē dieb⁹. Re-
uerſuſq̃ die ſeptio ꝯſiderabit eā. Si inue F
nerit creuiſſe leprā iubebit erui lapides i
qb⁹ lepra eſt ⁊ ꝓijci eos extra ciuitatez in
locū imūdū:domū aūt ipſaz radi intrin
ſecus p circuitū ⁊ ſpargi puluerē raſure
extra vrbē in locū imūdū:lapideſq̃ alios
reponi ꝓ his q ablati fuerāt:⁊ luto alio li
niri domū. Si autē poſtq̄ eruti ſūt lapi-
des ⁊ puluis elatus ⁊ alia terra lita igreſ
ſus ſacerdos viderit reuerſā leprā ⁊ parie
tes reſpſos maculis lep̄ ē pſeuerās ⁊ imū
da dom⁹. Quā ſtatiz deſtruēt ⁊ lapides ei⁹
ac ligna atq̃ vniuerſuz puluerē ꝓijciēt
extra oppidū in locū imūdū. Qui intra-
uerit domū qñ clauſa ē imūdus erit vſ-
q̃ ad veſpeꝝ:⁊ q dormierit i ea ⁊ comede-
rit qppiā lauabit veſtimēta ſua. Q̧ ſi in-
troiens ſacerdos viderit leprā nō creuiſſe G
i domo poſtq̄ denuo lita fuerit:purificabit
eā reddita ſanitate: Et i purificatiōe eius
ſūet duos paſſeres lignūq̃ cedrinū ⁊ ver-
miculū atq̃ hyſopū. Et imolato vno paſ
ſere i vaſe fictili ſup aq̄s viuas:tollet lignū
cedrinū ⁊ hyſopū ⁊ coccū ⁊ paſſerē viuū:
⁊ tīget oīa i ſanguie paſſeris imolati:atq̃
i aq̄s viuētib⁹:⁊ aſpget domū ſepties: pu
rificabitq̃ eā tā in ſanguie paſſeris q̄ʒ in
aq̄s viuentib⁹. ⁊ in paſſere viuo lignoq̃

cedrino ⁊ hyſopo atq; vermiculo. Cū q; dimiſerit paſſerē auolare in agrum libere: orabit ꝑ domo ⁊ iure mundabit᷑. Iſta eſt lex oīs lepre ⁊ pcuſſure lepre veſtiū ⁊ domo⁊ cicatricis ⁊ erūpētiū papula⁊: lucētis macule ⁊ in varias ſpēs colo⁊ ibꝰ immutatis: vt poſſit ſcire quo tēpore mūdum quid vel immundū ſit.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſeminifluo ⁊ emūdatiōe: de coeūte cū mēſtruoſa: ⁊ q̄ fluxū ſanguinis patit᷑ ⁊ emūdatiōe ea⁊. Ca. xv.

A Patiēs fluxū ſeminis.

Locutuſq; eſt dñs ad moyſen ⁊ aaron dicēs. Loquimini filijs iſrael: ⁊ dicite eis. Uir q̄ patit᷑ fluxū ſeminis: immūdus erit. Et tūc iudicabit᷑ huic vicio ſubiacere: cū ꝑ ſingula momēta adheſerit carni eiꝰ atq; ꝯcreuerit fedus hūo⁊. Oē ſtratū in quo dormierit immūdū erit: ⁊ vbicūq; ſederit. Siq̄s hoīū tetigerit lectū eiꝰ // lauabit veſtimēta ſua: ⁊ ipſe lotꝰ aq̄ immūdus erit vſq; ad veſperū. Si ſederit vbi ille ſederat: ⁊ ipſe lauabit veſtimēta ſua: ⁊ lotꝰ aq̄ immūdus erit vſq; ad veſpe⁊. Qui tetigerit carnē eiꝰ lauabit veſtimēta ſua: ⁊ ipſe lotꝰ aq̄ imūdꝰ erit vſq; ad veſpe⁊. Si ſaliuā huiuſcemodi hō iecerit ſup eū q̄ mūdꝰ eſt: lauabit veſtimēta ſua: ⁊ lotꝰ aqua imundus erit vſq; ad veſperū.

//6.d.c.j. in glo.j. 43.d.c.j. añ ſi. ꝟ. vñ bñ ꝑ moyſen.

B Ms⁊ ſagina.

Sagma⁊ ſup qđ ſederit imūdū erit ⁊ q̄cq̄d ſub eo fuerit q̄ fluxū ſeminis patit᷑: pollutū erit vſq; ad veſperum. Qui portauerit ho⁊ aliq̄d lauabit veſtimenta ſua: ⁊ ipſe lotꝰ aq̄ immūdus erit vſq; ad veſpe⁊. Oīs quē tetigerit q̄ talis eſt nō lotis añ manibꝰ: lauabit veſtimēta ſua: ⁊ lotus aq̄ immūdus erit vſq; ad veſperū. // Uas fictile qđ tetigerit ꝯfringet᷑: vas aūt ligneū lauabit᷑ aq̄ // Si ſanatꝰ fuerit q̄ huiuſcemodi ſuſtinet paſſionē: nūerabit ſeptē dies poſt emūdationē ſui: ⁊ lotis veſtibꝰ ⁊ toto corpe in aq̄s viuētibꝰ erit mūdus. Die aūt octauo ſumet duos turtures aut duos pullos colūbe: ⁊ veniet in cōſpectu dñi ad oſtiū tabernaculi teſtimōij: dabitq; eos ſacerdoti. Qui faciet vnū ꝑ peccō ⁊ alte⁊ in holocauſtū. Rogabitq; ꝑ eo corā dño: vt emūdet᷑ a fluxu ſeminis ſui.

ſup. 6.d. ⁊.ĕ.11. c. // De pe. diſ.3.ca. Inſ hec hircū.ij. in. ꝟ. nō relinq̄t᷑ i gl. ibi ſicut eſt.

C Uir de quo egrediet᷑ ſemē coitꝰ lauabit aq̄ oē corpꝰ ſuū: ⁊ imūdꝰ erit vſq; ad veſperū. Ueſtē ⁊ pellē quā hūerit lauabit aqua: ⁊ immūda erit vſq; ad veſperum. Mulier cū qua coierit lauabit᷑ aq̄ ⁊ immūda erit vſq; ad veſpe⁊. // Mulier q̄ redeunte mēſe patit᷑ fluxū ſanguinis: ſeptē diebꝰ ſepabit᷑. Oīs q̄ tetigerit eā imūdus erit vſq; ad veſperū: ⁊ locus in quo dormierit vel ſederit diebꝰ ſepatiōis ſue: polluet᷑. Qui tetigerit lectū ſuū: lauabit veſtimēta ſua: ⁊ ipſe locus aq̄ immūdus erit vſq; ad veſpe⁊. Oē vas ſup qđ illa ſederit quiſq̄s attigerit lauabit veſtimēta ſua ⁊ ipſe lotus aq̄ pollutus erit vſq; ad veſperū. // Si coierit cū ea vir tpe ſanguinis mēſtrualis imūdus erit ſeptē diebus: ⁊ oē ſtratū in quo dormierit polluet᷑.

Mulier mēſtruata. // 5.d.c.j. 33.q.4.c. ſi cā circa ſi. j.q. j.c. vētū. ⁊.c. arrianos. d. pe. d.3. ca. baptizat. // 33.q.4. ca. ſi cā.

D Mulier ſanguie fluēs.

Mulier q̄ patit᷑ mltis diebꝰ fluxū ſanguinis nō in tpe mēſtruali vel que poſt mēſtruū ſanguinē fluere nō ceſſat: q̄diu ſubiacet huic paſſioni: imūda erit quaſi ſit in tpe mēſtruo. Oē ſtratū in quo dormierit ⁊ vas in quo ſederit: pollutū erit. Quicūq; tetigerit eā lauabit veſtimenta ſua: ⁊ ipſe lotus aqua immūdus erit vſq; ad veſperū. Si ſteterit ſanguis ⁊ fluere ceſſauerit: nūerabit ſeptē dies purificationis ſue ⁊ die octauo offeret ꝑ ſe ſacerdoti duos turtures: aut duos pullos colūbarū ad oſtiū tabernaculi teſtimonij. Qui vnū faciet ꝑ peccō: ⁊ alte⁊ in holocauſtum. Rogabitq; ꝑ ea corā dño ⁊ ꝑ fluxu immundicie eiꝰ. Docebitis ergo filios iſrael vt caueāt imūdicias ⁊ nō moriant᷑ in ſordibus ſuis: cū polluerint tabernaculū meū qđ eſt inter eos. Iſta eſt lex eiꝰ q̄ patit᷑ fluxū ſeminis: ⁊ q̄ polluit᷑ coitu: ⁊ q̄ menſtruis tēporibus ſepat᷑: vel q̄ iugi fluit ſanguine: ⁊ hominis q̄ dormierit cum ea.

¶ Ca. Sū. ¶ Q̄ ſacerdos nō in omni tēpore ingrediatur ſanctuarium: de capro emiſſario de expiatiōe ſanctuarij tabernaculi: ⁊ feſto expiationis. Cap. xvj.

A Sup.10.a Locutuſqȝ eſt dñs ad moyſen poſt
morte̅ duoꝝ filioꝝ aaron qñ offere̅
tes igne̅ alienũ interfecti ſunt. Et ꝑcepit
Scũarium ſũmꝰ ſacerdos qñ igredi debeat ⁊ q̃ tunc agere. ei dice̅s. Loquere ad aaron fratre̅ tuũ ne
omni tp̃e ingrediat̃ ſanctuarium: qđ eſt
intra velũ corã ꝓpitiatorio quo tegitur
arca vt nõ moriat̃: q: in nube appebo ſup
oraculũ: niſi hec añ fecerit. Uitulũ ꝓ pctõ
offeret ⁊ ariete̅ in holocauſtũ. Tunica li-
nea veſtiet̃: feminalibꝰ lineis vere̅da ce̅la
bit. Accinget̃ ȝona linea: cydarim lineam
imponet capiti. Hec. n. veſtime̅ta ſũt ſan-
cta: qbꝰ cunctis cũ lotus fuerit induetur.
B Suſcipietqȝ ab vniuerſa multitudine fi
lioꝝ iſrael duos hircos pro pctõ: ⁊ vnuȝ
ariete̅ in holocauſtũ. Cũqȝ obtulerit vi-
tulũ ⁊ orauerit ꝓ ſe ⁊ ꝓ domo ſua: duos
hircos ſtare faciet coram dño in oſtio ta-
bernaculi teſtimonij mitte̅s ſup vtrũqȝ
ſorte̅: vnã dño: ⁊ alteraȝ capro emiſſario:
Cuiꝰ exierit ſors dño: offeret illũ ꝓ pctõ:
cuius aũt in caprũ emiſſariũ: ſtatuet eũ
viuũ corã dño vt fundat preces ſup eo: ⁊
emittat eũ in ſolitudine̅. His rite celebra
tis offeret vitulũ: ⁊ rogãs pro ſe ⁊ domo
C ſua: immolabit eũ. Aſſumptoqȝ thuribu
Exo.30. lo qđ de prunis altaris impleuerit: ⁊ hau
Hebr.9. riens manu cõpoſitũ thymiama in ince̅
ſum: vltra velũ intrabit in ſancta: vt poſi-
tis ſup igne̅ aromatibꝰ nebula eoꝝ ⁊ va-
por operiat oraculũ quod eſt ſup teſtimo
niũ: ⁊ nõ moriat̃. Tollet quoqȝ d̃ ſangui
ne vituli ⁊ aſperget digito ſepties contra
Heb.10.a ꝓpitiatoriũ ad orie̅te̅. Cũqȝ mactaue-
rit hircũ pro pctõ ppl̃i: inferet ſanguine̅
eius intra velũ ſicut ꝑceptũ eſt de ſangui
ne vituli vt aſpergat e regione oraculi: ⁊
⁊ expiet ſanctuariũ ab immũdicijs filio-
ruȝ iſrael: ⁊ a preuaricationibꝰ eoꝝ: cun-
D ctiſqȝ peccatis. Iuxta hunc ritũ faciet ta-
bernaculo teſtimonij qđ fixum eſt inter
eos in medio ſordiũ habitationis eorũ.
Nullus hominũ ſit in tabernaculo qñ põ
tifex ſanctuariũ ingredit̃: vt roget pro ſe
⁊ ꝓ domo ſua: ⁊ ꝓ vniuerſo cetu iſrl̃: do-
nec egrediat̃ tabernaculũ. Cũ aũt exierit
ad altare qđ corã dño eſt oret ꝓ ſe: ⁊ ſum-
ptũ ſanguine̅ vituli atqȝ hirci fundat ſu
per cornua eius per gyrũ: aſperge̅ſqȝ digi
to ſepties: expiet ⁊ ſanctificet illud ab im
E mundicijs filioꝝ iſrael. Poſtq̃ȝ emunda
uerit ſanctuariũ ⁊ tabernaculuȝ ⁊ altare:
tunc offerat hircũ viuente̅. Et poſitã vtra
qȝ manu ſuper caput eiꝰ: ꝯfiteat̃ oĩs ini-
quitates filioruȝ iſrael ⁊ vniuerſa delicta
atqȝ pctã eoꝝ. Que imprecãs capiti eius
emittet illũ per homine̅ paratũ in deſtũ.
Cũqȝ portauerit hircꝰ oĩs iniqtates eoꝝ
in terrã ſolitariã ⁊ dimiſſus fuerit in de-
ſerto: reuertet̃ in tabernaculũ teſtimonij.
Et depoſitis veſtibꝰ qbꝰ priꝰ indutꝰ erat cũ
intraret ſanctuariũ: relictiſqȝ ibi: lauabit
carne̅ ſuã in loco ſancto: induetur qȝ ve-
ſtibꝰ ſuis. Et poſtq̃ȝ egreſſus obtulerit ho-
locauſtũ ſuũ ac plebis: rogabit tã ꝓ ſe q̃ȝ
ꝓ ppl̃o: ⁊ adipe̅ q oblatꝰ eſt ꝓ peccatis: ado
lebit ſup altare. Ille v̾o q̇ dimiſerit caprũ F
emiſſariũ lauabit veſtime̅ta ſua ⁊ corpꝰ
aq̃: ⁊ ſic ingrediet̃ in caſtra. Uitulũ aũt ⁊
hircũ q ꝓ pctõ fuerãt imolati: ⁊ quoꝝ ſan
guis illatꝰ eſt in ſanctuarium vt expiatio
cõpleret̃: aſportabũt foras caſtra: ⁊ combu
rent igni tã pelles q̃ȝ carnes eoꝝ ac fimũ.
Et qcũqȝ cõbuſſerit ea lauabit veſtime̅ta
ſua ⁊ carne̅ aq̃: ⁊ ſic ingrediet̃ caſtra. Erit-
qȝ vobis hoc legitimũ ſempiternũ. Me̅- infra.23.c
ſe aũt ſeptimo: decima die me̅ſis affige-
tis animas veſtras: nullũqȝ opꝰ facietis
ſiue indigena ſiue aduena q peregrinatur G
inter vos. In hac die expiatio erit vr̃i at-
qȝ mũdatio ab omnibꝰ peccatis veſtris:
corã dño mũdabimini. Sabbatũ. n. re-
quietionis eſt: ⁊ affligetis animas vr̃as
religione ꝑpetua. Expiabit aũt ſacerdos
q vnctꝰ fuerit: ⁊ cuiꝰ manꝰ initiate ſunt vt
ſacerdotio fungat̃ ꝓ pr̃e ſuo. Induetur qȝ
ſtola linea ⁊ veſtibꝰ ſanctis: ⁊ expiabit ſan
ctuariũ ⁊ tabernaculũ teſtimonij atqȝ al-
tare: ſacerdotes quoqȝ ⁊ vniuerſuȝ ppl̃ȝ.
Eritqȝ vobis hoc legitimũ ſempiternuȝ:
vt oretis ꝓ filijs iſrael ⁊ ꝓ cũctis peccatis
eoꝝ ſel̃ in ãno. Fecit igit̃ ſicut preceperat
dominus moyſi.

¶ Ca. Sũ. ¶ Q non debet occidere niſi
obtulerint ad oſtium tabernaculi: de ſan
guine offerendo: de nõ manducando ſan
guinem de morticino. Cap. xvij.

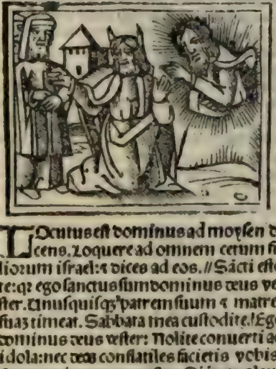
A Et locutꝰ eſt dñs ad moyſen dice̅s.
Loquere aaron ⁊ filijs eius ⁊ cun-
ctis filijs iſrael: dicens ad eos. Iſte eſt ſer
mo quem mandauit dñs dicens. Homo
qlibȝ de domo iſrael: ſi occiderit boue̅ aut
ouem ſiue capram: in caſtris vel extra ca
ſtra: ⁊ nõ obtulerit ad oſtium tabernaculi

oblationem dñõ: ſanguinis reus erit:
q̃ſi ſanguinē fuderit: ſic peribit de me-
dio populi ſui. Ideo ſacerdoti offerre de-
bent filij iſrael hoſtias ſuas q̃s occidūt in
agro vt ſanctificentur dño ante oſtium
tabernaculi teſtimonij: ⁊ immolent eas
B hoſtias pacificas dño. Funderqȝ ſacerdos
De ꝯſe. ſanguinem ſuper altare domini ad oſtiuȝ
i.2.c.nō tabernaculi teſtimonij: ⁊ adolebit adipeȝ
oportet. in odorem ſuauitatis dño: ⁊ nequaq̄ȝ vl-
tra immolabūt hoſtias ſuas demonibus
cum quibus fornicati ſunt. Legitimum
ſempiternum erit illis ⁊ poſteris eoꝝ. Et
ad ipſos dices. Homo de filijs iſrael ⁊ de
aduenis qui pegrinātur apud vos q ob-
tulerit holocauſtum ſiue victimam: ⁊ ad
oſtium tabernaculi teſtimonij nō addu-
xerit eam vt offerat domino: interibit de
C populo ſuo. Homo quilibet de domo iſra
el ⁊ de aduenis qui peregrinantur inter
vos: ſi comederit ſanguinem: obfirmabo
faciem meam contra aiam illius: ⁊ diſper
Infra eo. dam eaȝ de populo ſuo: //quia anima car
Aia car- nis in ſanguine eſt: ⁊ ego dedi illum vo-
nis in bis vt ſuper altare in eo expietis pro ani-
ſangui- mabus veſtris: ⁊ ſanguis pro anime pia
ne eſt. culo ſit. Idcirco dixi filijs iſrael. Omnis
anima ex vobis non comedet ſanguineȝ:
nec ex aduenis qui peregrinantur apud
vos. Homo quicūqȝ de filijs iſrael ⁊ de ad-
uenis q peregrinātur apud vos: ſi venatio
ne atqȝ aucupio ceperit feram vel auem
qbus veſci licitum eſt: fundat ſanguineȝ
eius ⁊ operiat illū terra. Anima eniȝ om
nis carnis in ſanguine eſt. Unde dixi fi-
D lijs iſrael. // Sanguineȝ vniuerſe carnis
32.q.3.c. non comederis: qa anima carnis in ſan-
Moyſes guine eſt: ⁊ quicūqȝ comederit illum in
ſup.c.7. teribit. Anima que comederit mortici-
Infra.19.c. nū vel captū a beſtia tā de indigenis q̃ȝ de
ſup.eo. aduenis: lauabit veſtimēta ſua ⁊ ſemetipſȝ
Nūe.19. aqua: ⁊ ꝯtaminatus erit vſqȝ ad veſpeꝝ: ⁊
hoc ordie mūd⁹ fiet. Qȝ ſi nō lauerit veſti
mēta ſua vel corp⁹: portabit iniqtatē ſuā.
¶ Ca. Sū. ¶ De coitibus illicitis tam de
viro q̃ȝ de muliere. Cap. xviij.
A Locutuſqȝ eſt dñs ad Moyſen dicēs
Prohibet vſus Loquere filijs iſrael: ⁊ dices ad eos.
vniuerſa- Ego ſum dominus deus veſter. Iuxta cō-
rū mu- ſuetudinem terre egypti in qua habita-
lierum. ſtis non facietis: ⁊ iuxta morem regio-
nis Chanaā ad quā ego introducturus

ſum vos nō agetis: nec in legitimis eorū
ambulabitis. Facietis iudicia mea ⁊ pce-
pta mea ſeruabitis ⁊ ambulabitis i eis.
Ego dñs deus veſter. Cuſtodite leges me Re.10.q.
as atqȝ iudicia: que faciens homo viuet //30.q.3.
in eis. Ego dominus deus veſter. Omnis c.pitatiū
homo ad ꝓximam ſanguinis ſui nō acce cap.non
det vt reuelet turpitudinē ei⁹. Ego dñs. oportet.
// Turpitudinē pr̄is tui ⁊ turpitudineȝ B
matris tue non diſcooperies. Mater tua 35 q.i.c.
eſt: nō reuelabis turpitudinē eius. Tur- j.in fi.q.
pitudinē vxoris patris tui nō diſcoope- S. ca. hec
ries. Turpitudo eniȝ pr̄is tui eſt. Turpi ſalubrit
tudinē ſororis tue ex pr̄e: ſiue ex matre q̄ ibi om-
domi vl foris genita ē nō reuelabis. Tur nis hō.
pitudinē filie filij tui vel neptis ex filia nō 33.q.2.c.
reuelabis: qa turpitudo tua eſt. Turpitu ſiqs cuȝ
dinē filie vxoris pr̄is tui quā peperit pr̄i duabus
tuo ⁊ eſt ſoror tua: nō reuelabis. Turpi- de reſti.
tudinē ſororis pr̄is tui nō diſcooperies ſp.c.lr̄as
qꝛ caro ē pr̄is tui. Turpitudinē ſororis ſ ꝟ.diui
mr̄is tue nō reuelabis: eo q caro ſit ma- na lege.
tris tue. Turpitudinē patrui tui nō re-
uelabis: nec accedes ad vxorē ei⁹ q̄ tibi af-
finitate ꝯiūgit. Turpitudinē nurus tue
nō reuelabis: qꝛ vxor filij tui ē: nec diſco-
opies ignominiā ei⁹. Et vxorē fratris tui C
nullus accipiat. Turpitudinē vxoris fra
tris tui nō reuelabis: qꝛ turpitudo fra-
tris tui ē. Turpitudinē vxoris tue ⁊ filie
ei⁹ nō reuelabis. Filiā filij ei⁹ ⁊ filiā filie il
li⁹ nō ſumes vt reueles ignominiā ei⁹:
qꝛ caro illi⁹ ſūt ⁊ talis coit⁹ inceſt⁹ ē. So- // Infra.
rorē vxoris tue in pellicatū illi⁹ nō acci- c.20.a.
pies: nec reuelabis turpitudineȝ ei⁹ ad- Diſ.5.ca.
huc illa viuēte. // Ad mulierē que patit ad ei⁹.i.
mēſtrua nō accedes: nec reuelabis fedita ꝟ. qppe.
tē ei⁹. // Cū vxore ꝓximi tui non coibis: 35.q. S.c.
nec ſeminis cōmixtōe maculaberis. // De hec ſalu-
ſemine tuo nō dabis vt ꝯſecret idolo mo briter.
loch: nec pollues nomen dei tui tui. Ego 32.q.i.ca.
dñs. Cū maſculo nō cōmiſcearis coitu fe q aūt.ꝟ.
mineo: qꝛ abominatio eſt. Cuȝ oi pecore mūdabā
nō coibis: nec maculaberis cū eo. // Mu- tur.
lier nō ſuccūbet iumēto nec miſcebit ei: 3. Re. 18.
qꝛ ſcelus eſt. Nec polluamini in oib⁹ his ca.
qb⁹ ꝯtaminate ſūt vniuerſe gentes q̃s D
ego eijciā an̄ ꝯſpectū veſtrū: ⁊ qb⁹ polluta Infra.20.c.
eſt terra: cui⁹ ego ſcelera viſitabo vt euo- 23.q.5.c.
mat habitatores ſuos. Cuſtodite legiti- Reos.ꝟ.
ma mea atqȝ iudicia: vt nō faciatis ex cū- Itē qui
bus abominatioib⁹ iſtis tā indigena q̃s coierit.

ceſſon⁹ q peregrinaꝛ apud vos. Oēs enim
execrationes iſtas fecerunt accole terre q
fuerunt añ vos ⁊ polluerūt eā. Cauete er
go ne ⁊ vos ſiſr euomat cū paria feceritis
ſicut euomuit gētē q̄ fuit añ vos. Omnis
anima que fecerit de abominatiōib⁹ his
ꝑpiā: peribit de medio ppłi ſui. Cuſtodi
te mādata mea. Nolite facere que fecerūt
23.q.5.c. hi qui erunt ante vos. Et ne polluamini
Reos.§. in eis. Ego dñs deus veſter.
Jtes qui coierit.

¶ Ca. xix. ¶ De ſanctitate. de pře metuē
do. de ſabbato: de idolis: de hoſtia pacifico
ruꝫ qñ edēda ſit: de metentib⁹ ſegetes: de
colligētib⁹ in vinea: de furto: de mēdacio:
de periurio: de opere mercennarij: de non
maledicēdo ſurdo: de pſona pauperis: de
iuſto iudicio: nec criminator: nec ꝯ ſan
guinē ꝓximi nō q̄rere vltionē: de cōmi
xtiōe duoꝝ generꝝ. de diuerſis ſemine ⁊ ve
ſte: de eo q coit cū ācilla: de ꝓputijs arboꝝ
de pomis: de augurijs: de ſomnijs: coma
vł barba tōdēda: de filia nō ꝓſtituēda: de
ariolis ⁊ magis: de cano capite ⁊ aduena: ď
ſtatera: ď pōdeř: modio ⁊ ſextario. Ca. xix.

A
ſup.11.g. ł21.di.c. tenere. Si.di.ca. Oportet ⁊ 82.d.c. ꝓpoſuiſti ⁊ ca. plurimes. ⁊ 8. Pe.j.c.

LOcutus eſt dominus ad moyſen di
cens. Loquere ad omnem cetum fi
liorum iſrael: ⁊ dices ad eos. // Sācti eſto
te: q2 ego ſanctus ſum dominus deus ve
ſter. Unuſquiſq3 patrem ſuum ⁊ matreꝫ
ſuaꝫ timeat. Sabbata mea cuſtodite. Ego
dominus deus veſter: Nolite conuerti ad
idola: nec deos conflatiles facietis vobis.
Ego dominus deus veſter. Si immolaue
ritis hoſtiam pacificorum domino vt ſit
placabilis: eo die quo fuerit immolata co
medetis eam: ⁊ die altero. Quicquid au
tem reſiduum fuerit in diem tertium:
igne comburetis. Si quis poſt biduū co
mederit ex ea prophanus erit: ⁊ impie

B
ł23.q.4 c. Vidicet

tatis reus: portabitq3 iniquitatem ſuam:
q2 ſanctum domini polluit ⁊ peribit ani
ma illius de populo ſuo. // Cumq3 meſſue
ris ſegetes terre tue non tondebis vſq3
ad ſoluꝫ ſuperficiem terre: nec remanen
tes ſpicas colliges: neq3 in vinea tua ra
cemos ⁊ grana decidentia congregabis: ſ3
pauperibus ⁊ peregrinis carpenda dimit
tes. Ego dñs de⁹ vř. Nō facietis furtuꝫ nō
mētiemini: nec decipiet vnuſqſq3 ꝓximū
ſuū. // Nō piurabis i noīe meo nec pollu
es nomē dei tui. Ego dñs. Non facies ca
lumniā ꝓximo tuo nec vi opp̄mes eū.
Nō morabiꝛ opus mercēnarij tui apud
te vſq3 mane. Nō maledices ſurdo: nec co
rā ceco pones offēdiculū: ſ3 timebis dñꝫ
deū tuū: q2 ego ſū dñs. Nō facies quod ini
quū ē: nec iniuſte iudicabis. Nō ꝯſideres
pſonā paupis: nec honores vultū potētis.
// Juſte iudica ꝓximo tuo. Nō eris crimi
nator: nec ſuſurro in ppłis. Non ſtabis ꝯ
ſanguinē ꝓximi tui. Ego dñs. Non ode
ris fratrē tuū in corde tuo: ſ3 publice ar
gue eū: ne habeas ſup illo peccatū. // Non
q̄ras vltionē: nec memor eris iniurie ci
uiū tuoꝝ. // Diliges amicū tuum ſicut te
ipſum. Ego dñs. Leges meas cuſtodite.
Jumēta tua nō facies coire cū alterius ge
neris animātibus. // Agrū tuū non feres
diuerſo ſemine. Ueſtē q̄ ex duobus texta
eſt. Non indueris. Hō ſi dormierit cū mu
liere coitu ſeminis q̄ ſit ancilla etiā nobi
lis: ⁊ tñ precio nō redēpta nec libertati do
nata: vapulabunt ambo ⁊ nō morientur:
q2 nō fuit libera. Pro delicto aūt ſuo offe
ret dño ad oſtium tabernaculi teſtimonij
arietē. Orabitq3 p eo ſacerdos ⁊ p pctō ei⁹
corā dño: ⁊ repropitiabiꝛ ei dimitteturq3
pctm̄. Qñ ingreſſi fueritis terrā ⁊ plātaue
ritis in ea ligna pomifera auferetis ꝓpu
tia eoꝝ. Poma q̄ germināt immūda erunt
vobis: nec edetis ex eis. Quarto aūt anno
ois fructus eoꝝ ſanctificabiꝛ laudabilis
dño. Quinto autem anno comedetis fru
ctus: ꝯgregantes poma que proferūt. Ego
dñs de⁹ veſter. // Non comedetis carnē cū
ſanguine. Nō augurabimini: nec obſerua
bitis ſomnia. Neq3 in rotūdū attōdebitis
comā: nec radetis barbā. Et ſup mortuo
nō ſcidetis carnes vras: neq3 figuras ali
q̄s: aut ſtigmata facietis vobis. Ego dñs.
Ne ꝓſtituas filiā tuam: ne contaminetur

ſine ſbi enim. ex. iſra.23.b. De pietate in paupres.
C
Mat.5.c ł22.q.4. ca. atriōe ibi iuramētū ⁊. c. necē.⁊. q.j.ca. hēmus. iſra.c.27. ⁊ 3ach.8. deu.24.c. De pe.di. 4.ca. ſi ex bono. ibi acceptio pſonaꝝ.
D
49.d.c.ſi. Deute.j. Tho.4.c. Ro.2.b. Ephe.6.b Act.16.f. Jaco.2.b. I.Pe I.c. Eccł.19.b mat.18.c Luc.17.a Eccł.10.a mat.5.g mar.12.c Gala.5.c Jac.2.c Deu.22. ł27.q.4. ca. cū in lege in pein.
E
8.17.d.
F

terra ⁊ ipleat piaculo. Sabbata mea cuſto
dite ⁊ ſcūariū meū metuite. Ego dn̄s. Nō
Magi ⁊ arioli ſt fugiēdi. declinetis ad magos: nec ab ariolis aliqd
ſciſcitemini vt polluamini p eos. Ego dn̄s
de⁹ vr̄. Corā cano capite ↄſurge: ⁊ honora
B pſonā ſenis: ⁊ time dn̄z deū tuū. Ego ſuz
dn̄s. // Si hitauerit aduena in terra vr̄a
Exo.22.c ⁊ morat⁹ fuerit int̄ vos: nō exprobretis ei:
De aduenis amādis. ſz ſit inter vos q̄ſi indigena: ⁊ diligetis eū
q̄ſi voſmetipſos. Fuiſtis eni ⁊ vos aduene
in terra egypti. Ego dn̄s de⁹ vr̄. Nolite face
re iniquū aliqd i iudicio: i regl̄a: i pōdet:
in mēſura. Statera iuſta ⁊ equa ſint pōde
De regl̄a pōdere ⁊ mēſura. ra iuſtus modius: equuſq̄ ſextari⁹: Ego
dn̄s deus vr̄: q eduxi vos de terra egypti.
Cuſtodite omnia precepta mea ⁊ vniuer
ſa iudicia: ⁊ facite ea. Ego dominus.

¶ Ca. Sū. ¶ De morte puniēdis danti-
b⁹ de ſemine ſuo moloch: maledicēs prī
vel matri: mechus dormiēs cū nouerca:
nuru: q coit cū maſculo coitu ſemineo
ambo morient̄: mr̄ez ducens ſup filiam:
coiēs cū iumēto vir vel mlier: cū ſorore ⁊
cū mr̄tera: vxore prīs: cū mēſtruata: non
ambulādū i legitimis nationū terra la-
ctis ⁊ mellis dabit̄: de ſeparādo imūdo: de
bēt eſſe ſci: phitones debēt mori. Cap. xx.

A Locutuſq̄ ē dn̄s ad moyſen dicens.
Hec loq̄ris filijs iſrl̄. Hō ō filijs iſrl̄:
⁊ de aduenis q habitāt in iſrl̄. Si qs dede
//23.q.4. ca. mali. §. ex his q.5.c. reos. §. ſed obijcit. Crimia morte plectēda. rit de ſemine ſuo idolo moloch // morte
moriat̄. Ppl̄s terre lapidabit eū: ⁊ ego po
nā faciē meā ↄ illū: ſuccidāq̄ euz de me-
dio ppli ſui: eo q dederit de ſemine ſuo
moloch: ⁊ cōtaminauerit ſanctuariū me
um: ac polluerit nomen ſcīm meū. Q̄ ſi
negligēs ppl̄s terre ⁊ q̄ſi paruipendēs ipe
riū meū: dimiſerit hoīnē q dedit de ſe-
mine ſuo moloch nec voluerit eū occide
re: ponā faciē meā ſup hoiem illū ⁊ cogna
tionē ei⁹ ſuccidāq̄ ⁊ ipſuz ⁊ oēs q cōſen-
ſe. ſīt ei vt fornicaret̄ cū moloch ō medio
B ppli ſui. Aia que declinauerit ad magos ⁊
ariolos: ⁊ fornicata fuerit cū eis: ponā faciē
meā ↄ eā: ⁊ interficiā illā de medio popu
Nu.11.d. Ioſ.3.b. i.Reg. 16.b. li ſui. // Scīficamini ⁊ eſtote ſcī: q2 ⁊ ego
ſanctus ſuz dn̄s deus veſter. Cuſtodite p̄-
cepta mea ⁊ facite ea. Ego dn̄s q ſanctifico
vos. Qui maledixerit prī ſuo aut matri:
exo.21.b. Prouer. 20.c. morte moriat̄. // Prī matriq̄ q maledi-
xerit: ſanguis ei⁹ ſit ſup eū. // Si mechat⁹
qs fuerit cū vxore alteri⁹: ⁊ adulteriū ppe-

trauerit cū cōiuge primi ſui: morte mo- 86.di.ca. ceterum
riat̄ ⁊ mechus ⁊ adultera. Qui dormierit
cū nouerca ſua: ⁊ reuelauerit ignominiā //27.q.2.
prīs ſui: morte moriant̄ ambo. Sanguis ca.oē.§.
eoꝝ ſit ſup eos. Si qs dormierit cū nuru ſiqs ſpō-
ſua: vterq̄ moriat̄: q2 ſcelus opati ſūt. Sā ſaz et.ca.
guis eoꝝ ſit ſup eos. Qui dormierit cū ma q deſpōſa
ſculo coitu ſemineo vterq̄ opatus eſt ne tā ⁊ ca. i-
phas: morte moriant̄. Sit ſanguis eoꝝ ſtitutuz
ſup eos. Qui ſup vxorē filiā duxerit matrē in fine.
eius: ſcelus opat⁹ eſt. Viuus ardebit cuz Deuto.
eis: nec pmanebit tātū nephas in medio 22.
vr̄i. Qui cū iumēto ⁊ pecore coierit: mor
te moriat̄: pecus q̄z occidite. // Mulier q̄ C
ſuccubuerit cuilibet iumēto ſimul inter //ō.19.c.
ficiet̄ cū eo. Sāguis eoꝝ ſit ſup eos. Qui ac 15.q.i.ca
ceperit ſororē ſuaz filiā prīs ſui vel filiam mulier.
matris ſue: ⁊ viderit turpitudinē ei⁹: illa 23.q.5.c.
q̄z ↄſpexerit fratris ignominiā: nephariā reos.
rez opati ſunt: occident̄ in cōſpectu popu-
li: eo q̄ turpitudinē ſuā mutuo reuelaue
rint ⁊ portabūt iniqtatē ſuā. Qui coierit
cō muliere in fluxu mēſtruo ⁊ reuelaue-
rit turpitudinē ei⁹: ipſaq̄ apuerit fon-
tez ſanguinis ſui interficient̄ ambo de me
dio populi ſui. Turpitudinē matertere ⁊
amite tue nō diſcooperies. Qui hoc fecerit
ignominiā carnis ſue nudauit: portabūt
ambo iniqtatē ſuā. // Qui coierit cū vxore 35.q.6.c.
patrui vel auūculi ſui: ⁊ reuelauerit igno videtur.
miniā cognatiōis ſue: portabūt ambo pec-
catū ſuū. Abſq̄ liberis morient̄. Qui du- D
xerit vxorē fratris ſui: rez facit illicitā: tur
pitudinē fratris ſui reuelauit: abſq̄ filijs
erit. Cuſtodite leges meas atq̄ iudicia
⁊ facite ea: ne ⁊ vos euomat terra quā itra
turi eſtis ⁊ hitaturi. Nolite ambulare in
legitimis nationū: q̄s ego expulſur⁹ ſuz
ante vos: Oīa eni hec fecerūt: ⁊ abominat⁹
ſū eas. Vobis aūt loquor. Poſſidete terrā
eoꝝ quā dabo vobis i hereditatē: terrā fluē
tē lacte ⁊ melle. Ego dn̄s de⁹ vr̄: q ſeparaui
vos a ceteris pplis. Separate ergo ⁊ vos iu
mētū mūdū ab imūdo: ⁊ auē mūdā ab
imunda: nec polluetis aīas veſtras in pe-
core: ⁊ auib⁹ ⁊ cūctis q̄ mouent̄ i t̄ra: ⁊ q̄
vobis oſ̄di eē polluta. Eritis ſancti mihi:
q2 ſctūs ego ſuz dn̄s: ⁊ ſeparaui vos a cete
ris pplis vt eſſetis mei. Vir ſiue mlier in
qbus phitonicus vel diuinationis fuerit Phitōes
ſpūs: morte moriant̄. Lapidibus obruēt moriat̄.
eos. Sanguis eorum ſit ſuper illos.

¶ Ca. Sū. ¶ Nō ɔtaminet̄ ſacerdos ſup mortuos: nec radēt caput ſiue barbā nō ſciſſurā i carnib⁹ ſuis: nō ꝺe. ſcorto ⁊ ꝓſtibulo viduā vel repudiatā ſordidā: ſ; ꝟginē ꝺe pplo ſuo ducet vxorē ꝺe filia ſacerdotis ⁊ pōtificis: ꝺe ſemine aaron hñs maculā nō offerat aliquid in ſanctuario. Cap. xxj.

A

Alſ ✠ eis.

Sacerdos nō contaminet̄ i morte alicui⁹.

Alſ ✠ i ciſuram.

Dixit q̄z dñs ad Moyſen. Loqre ad ſacerdotes filios aaron ⁊ dices ✠ ad eos. Ne cōtaminet̄ ſacerdos in mortib⁹ ciuiū ſuoꝝ: niſi tātū in ɔſanguineis ac ꝓpinquis ideſt ſup pr̄e tu ⁊ m̄rem ⁊ filiū ⁊ filiā: frēm q̄z ⁊ ſororē ꝟginē q̄ nō eſt nupta viro: ſ; nec in ꝑncipe ppli ſui ɔtaminabit̄. Nec radēt caput nec barbā: neq̄z in carnib⁹ ſuis faciēt ✠ inciſuras. Sc̄ti erūt ꝺeo ſuo: ⁊ nō polluēt nomē ei⁹. Incenſu; eni; dñi ⁊ panes ꝺei ſui offerunt: ⁊ iō ſc̄ti erūt. Scortū ⁊ vile ꝓſtibulū nō ducet vxorē: nec eā q̄ repudiata eſt a marito: q̄ ɔſecrat⁹ eſt ꝺeo ſuo: ⁊ panes ꝓpoſitiōis offert. Sit ergo ſc̄tus: q̄ ⁊ ego ſanctus ſu; dñs q ſc̄tifico vos. Sacerdotis filia ſi ꝺep̄hēſa fuerit in ſtupro ⁊ violauerit nomen patris ſui: flāmis exuret̄. Pontifex ideſt ſacerdos maxim⁹ inter frēs ſup cui⁹ caput ſ. fuſū eſt vnctionis oleū: ⁊ cui⁹ manus in ſacerdotio ɔſecrate ſūt veſtituſq̄z eſt ſc̄tis veſtib⁹: caput ſuū nō diſcooperiet: veſtimēta non ſcindet: ⁊ ad oē; mortuū nō ingredief̄ oĩno. Sup pr̄e q̄z ſuo ⁊ matre nō ɔtaminabit̄: nec egredietur ꝺe ſc̄tis: ne polluat ſanctuariū dñi: q̄ oleū ſancte vnctionis ꝺei ſui ſup eū ē. Ego dñs. Uirginē ducet vxorē. // Uiduā aūt ⁊ repudiatā ⁊ ſordidā atq̄z meretricē nō accipiet: ſ; puellā ꝺe populo ſuo: ne cōmiſceat ſtirpē gñis ſui vulgo gētis ſue: q̄ ego dñs q ſanctifico eu;. Locutuſq̄z eſt dñs ad moyſen dicēs. Loqre ad aaron. // Hō ꝺe ſemine tuo p familias q habuerit maculā: non offeret panes ꝺeo ſuo: nec accedet ad miſteriū ei⁹. Si cecus fuerit: ſi claudus: ſi vel paruo vel grādi vel torto naſo: ſi fracto pede: ſi manu: ſi gibbus: ſi lippus: ſi albuginē hñs i oculo: ſi iugē ſcabiē: ſi ip̄tiginē i corpore: vel herníoſus. Oĩs q habuerit maculā ꝺe ſemine aarō ſacerdotis non accedet offerre hoſtias dño: nec panes ꝺeo ſuo. Ueſcet̄ tñ panib⁹ q offerunt̄ in ſanctuario: ita dūtaxat vt intra velū nō ingrediat̄: nec accedet ad altare q maculā h;: ⁊ cōtaminare nō ꝺe-

B

Filia ſacerdotis Exo. 30. di.

C

Eze. 44. c. Sacerdos vxorē ꝟginē ⁊ accipiat.

// 32. q. j. c. qđ āt ibi ꝓhibitū // 46. di. ca. j.

D

Defect⁹ ſacerdotē maculantes. 37. di. ca. vſq̄z ad c. 36.

bet ſanctuariū meū. Ego dñs q ſc̄tifico eos. Locut⁹ ē ergo moyſes ad aarō ⁊ ad filios ei⁹: ⁊ ad oē; iſrl̄ cūcta q̄ ſibi fuerāt ip̄rata

¶ Ca. Sū. ¶ De comedētib⁹ ſc̄tificata: nō leproſus: nō imundus ex ɔtactu: nō alienigena: nō mercēnari⁹: nō filia nupta: ſ; nec i domū pr̄is reuerſa: cōcedēs p ignorātiā ꝺe a beſtia capto: ꝺe mūdicia aĩaliū q̄ offerri pñt nihil ꝺe manu alienigene ē offerēdū: aĩal qđ ē ɔtritis teſticulis vel tōſis vl̄ fractis vel ablatis nō ꝺ; nec pōt offerri dño: aĩal añ octauā diē natiuitatis non offerri ꝺ; hoſtia ꝓ grāꝝ actione oblata eo die comedatur. Cap. xxij.

Locutus q̄z eſt dñs ad moyſen dicēs. Loqre ad aaron ⁊ ad filios ei⁹ vt caueāt ab his que cōſecrata ſunt filioꝝ iſrael: ⁊ nō cōtaminēt nomē ſc̄tificatorū; mihi que ipſi offerunt. Ego dñs. Dic ad eos ⁊ ad poſteros eoꝝ. Oĩs hō q acceſſerit ꝺe ſtirpe vr̄a ad ea q̄ ɔſecrata ſunt ⁊ que obtulerūt filij iſrl̄ dño in quo eſt immūdicia: peribit corā dño. Ego ſum dñs. Hō ꝺe ſemine aaron q fuerit leproſus: aut patiēs fluxū ſeminis: nō veſcet̄ ꝺe his q̄ ſanctificata ſunt mihi: donec ſanetur. Qui tetigerit immundū ſup mortuo ⁊ ex quo egredit̄ ſemē q̄ſi coitus ⁊ q tāgit reptile ⁊ quodlibet imundū: cuius tactus eſt ſordidus: imūdus erit vſq̄z ad veſpe: ⁊ nō veſcetur his que ſanctificata ſunt: ſed cu; lauerit carnem ſuam aqua: ⁊ occubuerit ſol: tunc mundatus veſcetur ꝺe ſanctificatis: q̄ cibus illius eſt. // Morticinum ⁊ captum a beſtia non ✠ comedent. nec polluentur in eis. Ego ſum dominus. Cuſtodiant precepta mea vt non ſubiaceant peccato: ⁊ moriantur in ſanctuario cu; polluerint illud. Ego dominus qui ſancti-

di. ca. j. j. q. j. ca. Sacerdotes. 43. di. ca. ſi. 54. di. c. multos ſiglo. 2. q. 7. c. Noſtes ibi diuina iubet.

A

De ip̄edimēto filiorū aaron.

B

Exo. 22. b. Ezechi. 4a. g. Alſ ✠ nō comedit nec polluetur.

ſico eos. Omnis alienigena nõ comedet de
ſanctificatis. Inquilinus ſacerdotis ⁊ mer-
Sc̃ificata nõ edũt niſi a ſacerdotibꝰ ⁊ ſuis
cenariꝰ nõ veſcẽtur ex eis. Quẽ aũt ſacer-
dos emerit. ⁊ q̃ vernaculus domus eiꝰ fue-
rit: hi comedẽt ex eis. Si filia ſacerdotis
cuilibet ex pp̃lo nupta fuerit: de his q̃ ſan-
ctificata ſunt ⁊ de primitijs nõ veſcet̃. Sin
aũt vidua vel repudiata ⁊ abſqꝫ liberis re
uerſa fuerit ad domũ patris ſui: ſicut puel
lã conſueuerat alet̃ cibis patris ſui. Om-
nis alienigena comedẽdi ex eis nõ habet
ptãteꝫ. Qui comederit de ſanctificatis per
ignorãtiã: addet quintã partẽ cũ eo, qđ co
medit ⁊ dabit ſacerdoti in ſanctuarium.
Nec cõtaminabũt ſc̃tificata filiorꝫ iſrl̃ que
offerunt̃ dño: ne forte ſuſtineãt iniq̃tateꝫ
delicti ſui cũ ſc̃ificata comederint. Ego dñs

C q̃ ſc̃tifico eos. Locutuſqꝫ ẽ dñs ad moyſen
dicẽs. Loq̃re ad arrõ ⁊ filios eiꝰ ⁊ ad oẽs fili
os iſrael: diceſqꝫ ad eos. Homo de domo
Alſ + eos.
iſrael: ⁊ de aduenis q̃ habitãt apđ + vos:
Aial oblatũ debꝫ eẽ de maſculisꝰ et mũdis.
qui obtulerit oblationẽ ſuam vel vota ſol
uẽs vel ſponte offerẽs: q̃cquid illud obtu
lerit in holocauſtũ dñi: vt offerat̃ per vos:
maſculus immaculatus erit ex bobus ⁊
ouibus ⁊ ex capris. Si maculã habuerit
nõ offeretis: neqꝫ erit acceptabile. Hõ qui
obtulerit victimã pacificorꝫ dño: vel vota
ſoluẽs vel ſponte offerẽs tã de bobus q̃ꝫ de
ouibꝰ immaculatũ offeret vt acceptabile
ſit. Ois macula nõ erit in eo. Si cecũ fue-
rit: ſi fractũ: ſi cicatricẽ hñs: ſi papulas: aut
ſcabiẽ: aut ipetiginẽ: nõ offeretis ea dño:
nec adolebitis ex eis ſup altare dñi. Bouẽ

D ⁊ ouẽ aure ⁊ cauda ĩputatis volũtarie of-
Alſ + poteſ.
ferre + põt: votũ aũt ex his ſolui nõ põt.
Aial caſtratuꝫ nõ põt offerri.
Oẽ aial qđ vel ꝯtritis vel tõſis vel ſectis ab
latiſqꝫ teſticulis ẽ: nõ offeretis dño: ⁊ i ter
ra vr̃a hoc oino + ne faciatis. De manu alie
Alſ. + nõ
nigene nõ offeretis panes deo vr̃o: ⁊ q̃cq̃d
aliud dare voluerit: q2 corrupta ⁊ macula
ta ſũt oia nõ ſuſcipietis ea. Locutuſqꝫ eſt
dñs ad moyſen dicens. Bos ouis ⁊ capra
cũ genita fuerint: ſeptẽ diebꝰ erũt ſub vbe-
re mr̃is ſue. Die aũt octauo ⁊ deinceps of
ferri poterũt dño. Siue illa bos ſiue ouis
nõ imolabunt̃ vna die cũ fetibꝰ ſuis. Si
imolaueritis hoſtiã ꝓ grãꝝ actione dño:
Alſ + eadem.
vt poſſit eſſe placabilis: + eodẽ die come-
detis eã. Nõ remanebit q̃cq̃ꝫ i mane alteri
us diei. Ego dñs. Cuſtodite mãdata mea
⁊ facite ea. Ego dñs. Ne polluatis nomen

meũ ſc̃tm̃: vt ſanctificer in medio filiorũ
iſrl̃. Ego dñs q̃ ſc̃tifico vos: ⁊ eduxi de terra
egypti vt eſſeꝫ vobis in deũ. Ego dominꝰ.
¶ Ca. Sũ. ¶ De feſtiuitatibꝰ: de celebratio
ne paſche: pẽtecoſtes: ⁊ tribꝰ ſolẽnitatibꝰ ſe
ptẽbris: de feſto tubaꝝ: expiatiõis: tabnacu
loꝝ: de ſpicis remanentibus. Cap. xxiij.

A
LOcutuſqꝫ ẽ dñs ad moyſen dicẽs.
Loquere filijs iſrael ⁊ dices ad eos.
He ſunt ferie domini q̃s vocabitis ſãctas.
Sex diebus facietis opus // dies ſeptimꝰ:
// De ferijs. ca. 13.
quia ſabbati requies eſt: vocabit̃ ſanctus.
// 25. q. i. c. Jo. §. his ita. i. ꝯ
// Oẽ opus non facietis in eo. Sabbatum
dñi eſt in cunctis habitationibꝰ veſtris.
He ſunt ergo ferie domini ſancte quas ce-
lebrare debetis tp̃ibus ſuis // Menſe pmo
ſtas legit̃ infra eo.
q̃rtadecima die menſis ad veſperum pha
ſe dñi eſt: ⁊ quintadecima die menſis hu
Exo. 12. c. nu. 28. c.
ius ſolẽnitas azimoꝝ dñi eſt. Septeꝫ die
bus azima comedetis. Dies primus erit
vobis celeberrimꝰ ſanctuſqꝫ. Oẽ opus ſer
De paſcha iudeorum.
uile nõ facietis in eo: ſꝫ offeretis ſacrifici-
uꝫ in igne dño ſeptẽ diebus. Dies aũt ſe-
B
primus erit celebrior ⁊ ſanctior: nullũqꝫ
ſeruile opus facietis in eo. Locutuſqꝫ eſt
dñs ad moyſen dicẽs. Loq̃re filijs iſrael
⁊ dices ad eos. Cũ ingreſſi fueritis terraꝫ
De oblatione nouaꝝ frugum.
quã ego dabo vobis: ⁊ meſſueritis ſegetẽ:
feretis manipulos ſpicarũ primitias meſ
ſis vr̃e ad ſacerdotẽ. Qui eleuabit faſcicu-
lũ corã dño vt acceptabile ſit ꝓ vobis: al
tero die ſabbati: ⁊ ſanctificabit illũ. Atqꝫ i
eodẽ die quo manipulus conſecrat̃, cede-
tur agnus imaculatus anniculus in ho-
locauſtũ dñi: ⁊ libamẽta offerent̃ cuꝫ eo
due decime ſimile cõſpſe oleo in incẽſuꝫ
dñi: + odorẽqꝫ ſuauiſſimuꝫ. liba quoqꝫ
Alſ + odorem.
vini quarta pars hin. Panẽ ⁊ polentaꝫ ⁊
pultes nõ comedetis ex ſegete: vſqꝫ ad di
C
em qua offeretis ex ea deo veſtro. Prece-
ptũ eſt ſempiternũ: in generationibꝰ cũ-
ctiſqꝫ habitaculis veſtris. Numerabitis
ergo ab altero die ſabbati in + quo obtu
Alſ + in qua.
liſtis manipulũ primitiarum ſeptẽ heb
De pẽthecoſte.
domadas plenas vſqꝫ ad alteram diem
expletionis hebdomade ſeptime: id eſt qn
quaginta dies: ⁊ ſic offeretis ſacrificium
nouũ dño ex oibus habitaculis vr̃is: pa-
nes pmitiaꝝ duos de duabꝰ decimis ſile
fermẽtate q̃s coq̃tis i pmitias dñi. Offere
tiſqꝫ cũ panibꝰ ſeptẽ agnos immaculatos
anniculos: ⁊ vitulũ de armẽto vnũ: ⁊ arie-

tes duos: ⁊ erũt in holocauſtũ: cũ libamē-
F D tis ſuis i odorē ſuauiſſimũ dño. Facietis
⁊ hyrcũ ꝓ pctõ: duoſqꝫ agnos ãniculos ho
ſtias pacificorum. Cũqꝫ eleuauerit eos ſa
cerdos cum panibus primitiarum corã
domino cedent in vſum eius. Et vocabi-
tis hunc diem celeberrimuꝫ atqꝫ ſanctiſ-
ſimum. Omne opus ſeruile non facietis
in eo. Legitimum ſempiternum erit in
cunctis habitaculis ⁊ generationibus ve
S.19.b. ſtris. // Poſtqꝫ autem meſſueritis ſegetē
terre veſtre non ſecabitis eam vſqꝫ ad ſo
lum: nec remanentes ſpicas colligetis: ſꝫ
pauperibus ⁊ peregrinis dimittetis eas.
Ego ſuꝫ dominus deus veſter. Locutuſqꝫ
eſt dominus ad moyſen dicens. Loquere
filijs iſrael. Menſe ſeptimo: pͥma die mē-
ſis erit vobis ſabbatum memoriale clan-
De ſeptē gentibus tubis: ⁊ vocabitur ſctm̃. Omne
bri. opus ſeruile non facietis in eo: ⁊ offere-
tis holocauſtum domino. Locutuſqꝫ ē do
ſup̃. 19. f. minus ad moyſen dicens // Decimo die
E menſis huius ſeptimi dies expiationuꝫ
erit celeberrimus: ⁊ vocabit̃ ſanctus. Affli
getiſqꝫ animas veſtras in eo: ⁊, offeretis
holocaſtũ domino. Omne opus ſuile nõ
facietis in tēpore diei huius: q: dies pro-
pitiationis eſt: vt ꝓpitiet̃ vobis dñs deus
vr̃. Oĩs aĩa q̃ afflicta ñ fuerit die hac: pibit
de pplis ſuis: ⁊ q̃ opis qppiã fecerit: delebo
eã de pplo ſuo. Nihil ergo opis facietis, in
eo. Legitimũ ſempiternũ erit vobis i cun
ctis gñationib⁹ ⁊ hitationib⁹ vr̃is. Sabbꝫ
// De cõ. regetionis ē: ⁊ affligetis aĩas vr̃as. Die no
di. 2. ca. j. no mēſis ſeptimi // a, veſpe vſqꝫ ad veſperũ
in pͥnci. celebrabitis ſabbã vr̃a. Et, locut⁹ ē dñs ad
De ferijs moyſen dicēs. Loq̃re filijs iſrl̃. A qntode
ca. 2. cimo die mēſis hui⁹ ſeptimi, erũt ferie ta
F bernaculoꝝ ſeptē dieb⁹ dño. Dies pͥm⁹ vo
ſup̃. eo. cabit̃ celeberrim⁹ atqꝫ ſctiſſim⁹ // Oē opus
ſeruile nõ facietis i eo: ⁊ ſeptē dieb⁹ offere
tis holocauſta dño. Dies q̃ꝫ octau⁹ erit ce-
leberrim⁹ atqꝫ ſctiſſim⁹: ⁊ offeretis holo-
cauſtũ dño. Eſt enim cet⁹ atqꝫ collecte: Oē
opus ſeruile nõ facietis in ea. He ſũt ferie
dñi q̃s vocabitis celeberrimas atqꝫ ſctiſſi-
mas: offeretiſqꝫ i eis oblatiões dño holo-
cauſta ⁊ libamēta iuxta ritũ vniuſcuiuſ-
qꝫ diei: exceptis ſabbis dñi doniſqꝫ vr̃is:
⁊ q̃ offeretis ex, voto vel q̃ ſpõte tribuetis
Feſtũ ta- dño. A qntodecimo ergo die mēſis ſepti-
bernacu- mi qñ ꝯgregaueritis oẽs fruct⁹ terre vr̃e
lorum.
celebrabitis ferias dñi ſeptē dieb⁹. Die pͥ-
mo ⁊ die octauo erũt ſabbatũ. i. requies.
Sumetiſqꝫ vobis die pͥmo fruct⁹ arboris G
pulcerrime. ſpatulaſqꝫ palmaꝝ. ⁊ ramos
ligni deſaꝝ frõdiũ ⁊ ſalices de torrente: ⁊
letabimini coraꝫ dño deo vr̃o: celebrabi-
tiſqꝫ ſolēnitatē ei⁹ ſeptē dieb⁹ per annuꝫ.
Legitimũ ſempiternũ erit in gñationib⁹
vr̃is. Menſe ſeptimo feſta celebrabitis: ⁊
habitabitis in vmbraculis ſeptē diebus.
Oĩs qui de genere eſt iſrael: manebit in ta
bernaculis: vt diſcãt poſteri veſtri q in ta
bernaculis habitare fecerim filios iſrael:
cũ educerē eos de terra egypti Ego dñs
deus veſter. Locutuſqꝫ eſt moyſes ſup ſo-
lēnitatibus domini ad filios iſrael.

¶ Ca. Sũ. ¶ Interpoſitio de oleo lucerna
rũ de panib⁹ ꝓpoſitiõis: de pena blaſphemi:
de pena talionis: ⁊ equũ iudiciũ debet eſſe:
ſiue ſit ciuis ſiue peregrinus. Cap. xxiiij

Et locutus eſt domin⁹ ad moyſen A
dicēs. Precipe filijs iſrl̃ vt afferant De oleo
tibi oleũ de oliuis puriſſimũ ac lucidũ: tabnacu
ad cõcinnãdas lucernas iugiter extra ve- li teſti-
lum teſtimonij in tabernaculo federis. monij.
Ponetqꝫ eas aaron a veſpe, vſqꝫ i mane
corã dño: cultu rituqꝫ perpetuo in gña- Ms ✠ cã
tionib⁹ veſtris. Sup ✠ cãdelabrũ mũdiſ delabro
ſimũ ponent̃ ſemp i ꝯſpectu dñi. Accipies mũdiſſi
q̃ꝫ ſimilã ⁊ coques ex ea duodeciꝫ panes: mo.
q ſinguli habebũt duas decimas. Quoruꝫ
ſe nos altrinſec⁹ ſup mēſaꝫ puriſſimã co
rã dño ſtatues: ⁊ pones ſup eos, thus luci-
diſſimũ: vt ſit panis i mõimētũ oblatio
nis dñi. Per ſingla ſabbata mutabũt̃ co-
rã dño ſuſcepti a filijs iſrl̃ federe ſempi- B
terno. Erũtqꝫ aarõ ⁊ filioꝝ eius vt come-
dãt eos in loco ſctõ: q: ſanctũ ſanctoꝝ eſt
de ſacrificijs dñi iure perpetuo. Ecce autē

egreſſus filius mulieris iſraelitidis quē
pepererat de viro egyptio int̄ filios iſrl̄: iur
gatus eſt in caſtris cū viro iſraelita. Cū⸗
De blaſphemo lapidato
q̄ʒ blaſphemaſſet nomē dn̄i ⁊ maledixiſſet
ei: adductus eſt ad moyſen. Uocabat̄ aūt
mr̄ eiꝰ ſalumith filia dabri de tribu dan.
Miſeruntq̄ʒ eū in carcerē donec noſſent
quid iuberet dn̄s. Qui locutus ē ad moy
C
ſen dicēs. //Educ blaſphemū extra caſtra: ⁊
ponāt omnes q audierunt manus ſuas
//23.q.5. c.qd ergo in fi. De pe. di. 3.c. grat ⁊ ca. Sunt plures. ⁊ Pena blaſphemii.
ſuper caput eius: ⁊ lapidet eum ppl̄s vni
uerſus. Et ad filios iſrl̄ loqueris. Hō q ma
ledixerit deo ſuo: portabit peccatū ſuū. Et
q blaſphemauerit nomē dn̄i: morte mo⸗
riatur. Lapidibus opprimet euʒ omnis
multitudo ppl̄i. Siue ille ciuis ſiue pere
grinꝰ fuerit //Qui blaſphemauerit nomē
dn̄i morte moriat̄. //Qui pcuſſerit: ⁊ occi⸗
derit hominē //morte moriat̄. //Qui pcuſ
ſerit animal reddet vicariū id eſt animā
//23.q.5. c. reos ibi oculū ꝓ oculo. Exo.21.b. Deu.19.b. mat.5.c.
pro aīa. Qui irrogauerit maculā cuilibet
ciuiū ſuoꝝ: ſicut fecit: ſicut fiet ei. Fractu⸗
rā ꝓ fractura: oculū pro oculo: dentem ꝓ
dēte reſtituet. Qualē inflixerit maculā: ta
lem ſuſtinere cogetur. Qui percuſſerit iu
mentū reddet aliud. Qui percuſſerit ho⸗
minē: punietur. Equū iudiciū ſit inter
vos: ſiue peregrinus ſiue ciuis peccauerit:
D
q2 ego ſuʒ dn̄s deus veſter. Locutuſq̄ʒ eſt
Satiſfactio poſ offenſa.
moyſes ad filios iſrl̄: ⁊ ✠ eduxerūt eū q
blaſphemauerat extra caſtra: ac lapidibus
Als ✠ adduxerunt.
oppreſſerunt. Feceruntq̄ʒ filij iſrael ſicut
preceperat dominus moyſi.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſabbato anni ſeptimi ⁊
anni iubilei: de reddituu poſſeſſionū ꝙ ter
ra non vendat̄ in ppetuū: de lege domoꝝ̄
non recipiant vſuram: habeantq̄ʒ ſeruos
⁊ ancillas de alijs nationibꝰ: de fratre vē
dente ſe redimendo. Cap. xxv.

Locutuſq̄ʒ eſt dominus ad moyſen
in monte ſynai dicens. Loquere fi⸗
A
lijs iſrael: ⁊ dices ad eos. Quādo ingreſſi
De obſeruatōe ſabbi ⁊ d vacatiōe anni ſeptimi.
fueritis terrā quā ego dabo vobis: ſabba⸗
tiʒetis ſabbatū dn̄o. Sex annis ſeres agꝝ
tuū: ⁊ ſex annis putabis vineaʒ tuā: ⁊ colli
geſq̄ʒ fructus eius. Septimo autē anno
ſabbatū erit terre requietionis domini.
Agruʒ nō ſeres: ⁊ vineam non putabis.
Que ſponte gignet humus non metes: ⁊
vuas primitiarum tuarum non colli⸗
ges quaſi vindemiam. Annus enim re⸗
quietionis terre eſt. Sed erunt vobis in
cibum: tibi ⁊ ſeruo tuo: ancille ⁊ merce⸗
nario tuo: ⁊ aduene q peregrinant̄ apud
te: iumentis tuis ⁊ pecoribus oīa q̄ naſcū
tur pbebunt cibuʒ. Numerabis quoq̄ʒ ti
bi ſepteʒ hebdomadas annoꝝ: id eſt ſepti
es ſeptē. que ſimul faciunt quadraginta⸗ B
nouem: ⁊ clanges buccina menſe ſeptimo: De iubileo.
decima die menſis propitiationis tp̄e in
vniuerſa terra veſtra. Sanctificabiſq̄ʒ an⸗
num quinquageſimū: ⁊ vocabis remiſſio⸗ //De pe. di.1.c. qꝫ alicū .6. Itē in leuitice
nē cunctis habitatoribus terre tue: Ip
ſe eſt enim iubileus. Reuertet̄ homo ad
poſſeſſionē ſuam: ⁊ vnuſquiſq̄ʒ redibit ad
familiam priſtinam: q2 iubileus eſt: ⁊
quinquageſimus annus. Non ſeretis ne⸗
q̄ʒ metetis ſponte in agro naſcētia: ⁊ pri⸗
mitias vindemie non colligetis ob ſan
ctificationem iubilei: ſed ſtatim ✠ abla⸗
ta comedetis. Anno iubilei redient om⸗ Als ✠ oblata.
nes ad poſſeſſiones ſuas. Quando ven⸗
des quippiam ciui tuo: vel emes ab eo:
ne ꝯtriſtes frēm tuū: ſʒ iuxta numeꝝ an
noꝝ iubilei emes ab eo: ⁊ iuxta ſupputa⸗
tionē frugū vēdet tibi. Quāto plus anni
✠ remāſerint poſt iubileū tanto creſcet ⁊ C
pciū: quāto minꝰ tp̄is numeraueris: tā⸗ Als ✠ remāſerit.
to minoris ⁊ emptio cōſtabit. Tps enim
frugū vēdet tibi. Nolite affligere ꝯtribu⸗
les vr̄os: ſʒ timeat vnuſqſq̄ʒ deū ſuū: q2
ego dn̄s deꝰ veſter. Facite pcepta mea ⁊ iu
dicia cuſtodite: ⁊ iplete ea: vt habitare poſ
ſitis i terra abſq̄ʒ vllo pauore: ⁊ gignat vo
bis humus fructꝰ ſuos: qbus veſcamini
vſq̄ʒ ad ſaturitatē nulliꝰ ipetū formidan
tes. Q2 ſi dixeritis qd comedemus anno
ſeptimo ſi nō ſeuerimus: neq̄ʒ collegeri⸗
mꝰ fruges nr̄as: dabo bn̄dictionē meā vo
bis anno ſexto ⁊ faciet fructꝰ triū anno⸗
rum: ſeretiſq̄ʒ anno octauo ⁊ comedetis
veteres fruges vſq̄ʒ ad nonū annum: do
nec noua naſcant̄ edetis vetera. Terra q̄q̄ʒ D
nō vendet̄ in ppetuū: q2 mea eſt: ⁊ vos ad⸗
uene ⁊ coloni mei eſtis. Un̄ cuncta regio
poſſeſſionis veſtre ſub redēptionis cōdi⸗
tione vendet̄. Si attenuatus frater tuus
vēdiderit poſſeſſiunculā ſuam: ⁊ voluerit De vēditiōe poſſeſſionū.
ppinquus eius: pōt redimere qd ille ven
diderat. Si autē nō habuerit proximū
⁊ ipſe pciū ad redimendū potuerit in
uenire: cōputabuntur fructus ex eo tem
pore quo vēdidit: ⁊ qd reliquū eſt: reddet
emptori: ſicq̄ʒ recipiet poſſeſſionē ſuā. Q2

ſi nõ inuenerit manus eius vt reddat ꝑ
ciũ: hẽbit emptoꝛ qđ emerat vſqꝫ ad an
nuꝫ iubileuꝫ. In ipſo eniꝫ oĩs vẽditio
redibit ad dñm: ⁊ ad poſſeſſoꝛem pꝛiſti-
E nũ. Qui vẽdiderit domũ intra vꝛbis mu
De vẽditione domoꝝ.
ros hẽbit licẽtiã redimẽdi: donec vnus
impleat annus. Si nõ redemerit ⁊ anni cir
culus fuerit reuolutus: emptoꝛ poſſide-
bit eã ⁊ poſteri eius in ꝑpetuũ: ⁊ redimi
etiam nõ poterit in iubileo. Sin autẽ in
villa fuerit domus que muros nõ habet:
Als + ãt
agroꝝ iure vendet. Si + ante redempta
nõ fuerit in iubileo reuertet ad dominũ
ſuuꝫ. Edes leuitaruꝫ q̃ in vrbibus ſunt:
ſemꝑ poſſunt redimi. Si redẽpte nõ fue-
rint in iubileo: reuertent ad dominos: q2
domus vrbiũ leuitarũ ꝓ poſſeſſionibus
ſunt inter filios iſrl. Suburbana autẽ eo
De vſura non accipienda.
ruꝫ nõ veneãt: quia poſſeſſio ſempiterna
eſt. Si attenuatus fuerit frater tuꝰ ⁊ infir-
mus manu: ⁊ ſuſcepis eum q̃ſi aduenaꝫ
⁊ peregrinũ ⁊ vixerit tecũ: ne accipias vſu
F ras ab eo: nec ampliꝰ q̃ꝫ dediſti. Time de-
14.q.3.c. putant.
uꝫ: vt viuere poſſit frater tuꝰ apđ te. // Pe
cuniã tuã non dabis ei ad vſurã // ⁊ fru-
De vſu.c. ꝯſuluit et p. Jo. an.ca.videt eo. ti.in cle.
gum ſupabundãtiã non exiges. Ego do-
minus deꝰ veſter q eduxi vos de terra egy-
pti: vt darẽ vobis terrã chanaan vt eſſem
veſter deus. Si paupꝑtate cõpulſus vendi-
derit ſe tibi frater tuus: nõ eũ oppꝛimes
ſeruitute famuloꝝ: ſed quaſi mercenariꝰ
⁊ colonus erit: vſqꝫ ad annũ iubileũ ope
rabit apud te: ⁊ poſtea egrediet cum libe-
Infra eo.
ris ſuis: ⁊ reuertetur ad cognationẽ ⁊ ad
poſſeſſionẽ patrũ ſuoꝝ. // Mei eniꝫ ſerui
ſũt ⁊ ego eduxi eos de terra egypti: Nõ ve-
neant conditione ſeruoꝝ: Ne affligas eũ
ꝑ potẽtiã: ſꝫ metuito deum tuum. Ser-
uus ⁊ ancilla ſint vobis de nationibꝰ q̃ in
circuitu veſtro ſũt: ⁊ de aduenis q peregri
nant apđ vos: vel q ex his nati fuerint in
terra vr̃a. Hos habebitis famlos: ⁊ heredi-
tario iure: trãſmutetis ad poſteros ac poſſi
debitis in eternũ. Fratres autẽ veſtros fi-
G lios iſrl ne oppꝛimatis ꝑ potẽtiaꝫ. Si in-
ualuerit apđ vos manꝰ aduene atqꝫ pere-
grini ⁊ attenuatꝰ frater tuꝰ vẽdiderit ſe ei:
aut cuiq̃ꝫ de ſtirpe eiꝰ: poſt venditionẽ po-
teſt redimi. Qui voluerit ex fratribꝰ ſuis
redimet eũ: ⁊ patruꝰ ⁊ patruelis: ⁊ ꝯſan-
guineus ⁊ affinis: Sin autẽ ⁊ ipſe potue-
rit redimet ſe: ſupputatis dũtaxat annis

a tꝑe vẽditionis ſue vſqꝫ in annũ iubi-
leũ: ⁊ pecunia q̃ vẽditus fuerat iuxta an-
noꝝ numeꝝ ⁊ rõne mercenarij ſupputa-
ta. Si plures fuerint anni q remanẽt vſ-
qꝫ ad iubileũ: ſm hos reddet ⁊ ꝑcium: Si
pauci: ponet rõnẽ cũ eo iuxta annoꝝ nu
meꝝ: ⁊ reddet emptoꝛi qđ reliquũ ẽ an-
noꝝ: qbus ãn ſuiuit mercedibꝰ ĩputatis.
Nõ affliget eũ violẽter in ꝯſpectu tuo. Qđ
ſi ꝑ hec redimi nõ potuerit: anno iubileo
egrediet cũ liberis ſuis // Mei eniꝫ ſunt Sup. eo.
ſerui filij iſrl quos eduxi de terra egypti.
¶ Ca. Sũ. ¶ Interpoſitio pꝛomiſſionis:
ſi mãdata ſeruauerint: ⁊ comminationũ
ſi non ſeruauerint. Cap. xxvj.

Ego dñs deꝰ vr̃. Nõ facietis vobis ido A
lũ ⁊ ſculptile: nec titulos erigetis:
nec inſignẽ lapidẽ ponetis in terra vr̃a: vt
adoꝛetis eũ. Ego eniꝫ ſũ dñs deꝰ vr̃. Cuſto
dite ſabbata mea: ⁊ pauete + ad ſanctua- Als ſup. eſt + ad
riũ meũ. Ego dñs. Si ĩ pꝛeceptis meis am
bulaueritis: ⁊ mãdata mea cuſtodieritis: Pꝛecepta ſuãtibꝰ oĩa bona ꝓmittuntur.
⁊ feceritis ea: dabo vobis pluuias tꝑibꝰ ſu
is: ⁊ terra gignet germẽ ſuũ: ⁊ pomis ar
boꝛes replebunt. Apphẽdet meſſiũ tritu
ra vindemiã: ⁊ vindemia occupabit ſemẽ
tẽ. Et comedetis panẽ vr̃m ĩ ſaturitate: ⁊
abſqꝫ pauoꝛe habitabitis in terra vr̃a. //
Dabo pacẽ ĩ finibꝰ vr̃is: doꝛmietis: ⁊ non iob. 11. d.
erit qui exterreat. Auferã malas beſtias: ⁊
gladiꝰ nõ trãſibit terminos vr̃os. Perſeq- B
mini inimicos vr̃os ⁊ coꝛruẽt coram vo-
bis. Perſequent qnqꝫ de vr̃is cẽtũ alienos: ⁊
centũ de vobis decẽ milia. Cadẽt inimici
vr̃i gladio in ꝯſpectu vr̃o. Reſpiciã vos ⁊
creſcere faciã: multiplicabimini ⁊ firma-
bo pactum meum vobiſcuꝫ. Comedetis // Ez. d. c.
vetuſtiſſima veteꝝ // ⁊ vetera nouis ſup- eijcien i
uenientibꝰ pꝛoijcietis. Ponam taberna- fine. Ibi
culũ meũ in medio veſtri: ⁊ non abijciet in nouo
vos aĩa mea. Ambulabo int vos: ⁊ ero deus teſtã.
vr̃: voſqꝫ eritis pp̃ls meus. Ego dñs deus
veſter q eduxi vos de terra egyptioꝝ: ne ſer
uiretis eis: ⁊ q confregi cathenas ceruicum veſtrarũ vt incederetis erecti // Qđ Deu. 28. b.
ſi non audieritis me nec feceritis omnia Treñ. 2. f
mandata mea: ſed ſpꝛeueritis leges me- Mal. 2. a
as: ⁊ iudicia mea contẽpſeritis: vt nõ fa- Nõ ſuã-
ciatis ea q̃ a me cõſtituta ſunt: ⁊ ad irritũ tibꝰ pcepta
ꝑducatis pactum meũ: ego quoqꝫ hec fa- dei mala eue-
ciã vobis. Viſitabo vos velociter in egeſtate niũt.
⁊ ardoꝛe: q conficiat oculos vr̃os ⁊ conſu-

C mat alas veſtras. Fruſtra ſeretis ſemētē:
Deu.28.c q̄ ab hoſtib⁹ deuorabit̄. Ponā faciē meā
ꝯ vos: ⁊ corruetis corā hoſtib⁹ vr̄is: ⁊ ſu-
bijciemini his q̄ oderūt vos. Fugietis ne
mine pſequente. Sin aūt nec ſic obedieri-
tis mihi: addā correptiōes vr̄as ſeptuplū
ꝓꝑ peccā vr̄a: ⁊ ꝯterā ſupbiam duritie vr̄e.
Daboq; vobis celū deſup ſicut ferrū: ⁊ ter-
rā eneā. Cōſumet̄ incaſſum labor veſter: nō
ꝓferet terra germē: nec arbores poma ꝑ-
D bebūt. Si ābulaueritis ex aduerſo mihi:
nec volueritis audire me: addā plagas ve-
ſtras vſq; in ſeptuplū ꝓꝑ peccā vr̄a. Emit-
tāq; in vos beſtias agri: q̄ ꝯſumāt vos ⁊ pe
cora vr̄a: ⁊ ad paucitatē cūcta redeāt: deſer
teq; fient vie vr̄e. Q̄ð ſi nec ſic volueritis
recipe diſciplinā: ſ; ābulaueritis ex ad-
uerſo mihi: ego quoq; ꝯ vos aduerſus i-
cedā: ⁊ ꝑcutiā vos ſepties ꝓꝑ peccā veſtra:
inducāq; ſup vos gladiū vltorē federis
mei. Cūq; ꝯfugieritis in vrbes: mittā pe-
ſtilentiā in medio veſtri: ⁊ trademini in
manib⁹ hoſtiū. Poſtq̄ ꝯfregero baculū
panis veſtri: ita vt decē mulieres in vno
clibano coquāt panes: ⁊ reddāt eos ad pō
dus: ⁊ comedetis ⁊ non ſaturabimini.
E Sin aūt nec ꝑ hec audieritis me: ſ; ābu-
laueritis ꝯ me: ⁊ ego incedam aduerſus
vos in furore ꝯtrario ⁊ corripiā vos ſeptem
plagis ꝓꝑ peccata veſtra: ita vt comedatis
carnes filiorū veſtrorū ⁊ filiarū veſtrarū. De-
Als + ve ſtruā excelſa + veſtra: ⁊ ſimulachra cōfrin
ſtra ſupē. gā. Cadetis inter ruinas idolorum + ve-
Als + ve- ſtrorū: ⁊ abominabit̄ vos anima mea: in-
ſtrorū ſu tantū vt vrbes veſtras redigā in ſolitudi
pē eſt. nē: ⁊ deſerta faciā ſanctuaria veſtra: nec re-
cipiā vltra odorē ſuauiſſimū: diſperdāq;
terrā veſtrā ⁊ ſtupebūt ſuper ea inimici ve
ſtri, cū habitatores illi⁹ fuerint. Vos autē
diſperdā in gentes: ⁊ euaginabo poſt vos
gladiū. Eritq; terra veſtra deſerta: ⁊ ciui-
tates veſtre dirute. Tunc placebunt terre
ſabbata ſua: cūctis dieb⁹ ſolitudinis ſue.
Q̄n fueritis in terra hoſtili ſabbatiʒabit ⁊
F requieſcet in ſabbatis ſolitudinis ſue: eo ꝙ
nō requieuerit in ſabbatis veſtris. q̄n habi
tabatis in ea. Et q̄ de vobis remāſerint: da
bo pauorē in cordib⁹ eorū in regionib⁹
hoſtiū. Terrebit eos ſonit⁹ folij volātis: ⁊
Als + ſe ita fugient q̄ſi gladiū. Cadent + nullo pſe
quēte. quēte: ⁊ corruent ſinguli ſup fratres ſuos
quaſi bella fugiētes. Nemo veſtrū inimi-
cis audebit reſiſtere: Peribitis inter gen
tes: ⁊ hoſtilis vos terra cōſumet. Q̄ ſi ⁊ de
his aliq̄ remāſerint: tabeſcēt in iniq̄tati-
bus ſuis in terra inimicorū ſuorū: ⁊ ꝓpter
peccata patrū ſuorū: ⁊ ſua affligent̄ donec
+ ꝯtereant̄ iniq̄tates ſuas: ⁊ + maiorum Als + cō
ſuorū + q̄b⁹ ꝑuaricati ſunt in me: ⁊ ambu ſitebit̄.
lauerūt ex aduerſo mihi. Ambulabo igit̄ Als +
⁊ ego ꝯtra eos: ⁊ inducā illos in terram malorū.
hoſtilē: donec erubeſcat incircūciſa mens Als + pa
eorū. Tunc orabūt ꝓ impietatib⁹ ſuis: et trum.
recordabo: federis mei q̄ð pepigi cū ia- Als + re-
cob ⁊ iſaac ⁊ habraam. Terre quoq; me- cordet.
mor ero. Que cū relicta fuerit ab eis: cō- G
placebit ſibi in ſabbatis ſuis patiēs ſoli-
tudinē ꝓꝑ illos. Ipſi vero rogabūt ꝓ pecca
tis ſuis: eo ꝙ abiecerint iudicia mea ⁊ le
ges meas deſpexerint. Attamē et cū eſſent
in terra hoſtili: non penit⁹ abieci eos neq;
ſic deſpexi vt ꝯſumerent̄: ⁊ irritū facerem
pactū meū cū eis. // Ego enim ſum dn̄s 2.Corin.
deus eorū: ⁊ recordabor federis mei priſti 6.d.
ni: q̄n eduxi eos de terra egypti in conſpe
ctu gentiū vt eſſem de⁹ eorū. Ego dn̄s de⁹.
Hec ſunt iudicia atq; precepta ⁊ leges q̄s
dedit dn̄s inter ſe ⁊ inter filios iſrael in
monte ſynai per manum moyſi.

¶ Ca. Su. ¶ De diuerſitate votorū ⁊ ſolu-
tione eorū ſiue hominū ſiue agrorū ſi-
ue domorū ſiue aliorū animalium: ⁊ re-
ditu eorum in iubileo: de decimis ſoluē-
dis ⁊ nō comedēdis. Cap. xxvij.

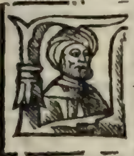
Locutuſq; eſt dn̄s ad moyſen dicēs.
Loquere filijs iſrael ⁊ dices ad eos. // A
Hō q̄ votū fecerit ⁊ ſpopōderit deo animā Votorū
ſuā: ſub eſtimatiōe dabit preciū. Si fuerit cōmuta-
maſculus a viceſimo āno vſq; ad ſexage- tio.
ſimū annū: dabit q̄nquaginta ſiclos ar-
gēti ad mēſurā ſanctuarij: ſi mulier: tri-
ginta. A q̄nto aūt āno vſq; ad viceſimū:
maſculus dabit viginti ſiclos: femina de-
cem. Ab vno mēſe vſq; ad annū q̄ntū: ꝓ
maſculo dabūt̄ q̄nq; ſicli, ꝓ femina tres.
Sexagenari⁹ ⁊ vltra maſculus dabit q̄n-
decim ſiclos. femina decē. Si paup fuerit
⁊ eſtimationē reddere non valebit: ſtabit
corā ſacerdote: ⁊ quātū ille eſtimauerit ⁊
viderit eū poſſe reddere: tātū dabit. Ani- B
mal aūt q̄ð imolari pt dn̄o ſi q̄s vouerit Aial' votū
ſanctū erit: ⁊ mutari nō poterit. i. nec me mutari
lius malo nec pei⁹ bono. Q̄ ſi mutauerit nō pōt.
⁊ ipſm q̄ð mutatū eſt: ⁊ illud ꝓ quo mu

ſatū eſt: ɔſecratū erit dño. Animal immū-
dū qd̄ imolari dño non põt: ſi qs vouerit
adducet́ an̄ ſacerdotem. Qui diiudicans
Als+ ſu pra eſtia-tiõis. vtrū bonū an malū ſit: ſtatuet p̄ciū. Qd ſi
dare voluerit is q offert: addet+ ſup eſti-
mationē qntā p̄ ē. Homo ſi vouerit domum
Domꝰ vo ta. ſuā ⁊ ſanctificauerit dño: ɔſiderabit eā ſa-
cerdos vtrū bona an mala ſit: ⁊ iuxta pre-
ciū qd̄ ab eo fuerit ɔſtitutū: venundabit́.
Sin aūt ille q vouerat voluerit redimere
eā: dabit qntā ptē eſtimatiõis ſupra ⁊ ha-
Ager vo-tus. bebit domū. Qd ſi agrū poſſeſſiõis ſue vo-
uerit ⁊ ɔſecrauerit dño: iuxta mēſurā ſe-
mētis eſtimabit́ preciū. Si triginta mo-
L dijs hordei ſerit́ terra: qnq̄ginta ſiclis ve-
nūdet́ argēti. Si ſtatī ab ãno incipiētis
iubilei vouerit agrū: quāto valere põt: tā-
to eſtimabit́. Sin aūt poſt aliq̃ztulū tp̄is:
ſupputabit ſacerdos pecuniā iuxta anno-
rū q reliq ſunt numerū vſq ad iubileū:
⁊ detrahet́ ex precio. Qd ſi voluerit redime-
re agrū: ille q vouerat addet qntā ptē eſti-
mate pecunie ⁊ poſſidebit eū. Sin aūt no-
luerit redimere: ſed alteri cuilibet fuerit
venūdat⁹: vltra eū q vouerat redimet́ nõ
poterit: qr cū iubilei venerit dies: ſanctifi-
cat⁹ erit dño: ⁊ poſſeſſio ɔſecrata ad ius p-
tinet ſacerdotū. Si ager empt⁹ eſt ⁊ nõ de
poſſeſſione maiorū ſanctificat⁹ fuerit dño:
ſupputabit ſacerdos iuxta ãnorū numerū
vſq ad iubileū p̄ciū: ⁊ dabit ille q voue-
rat eū dño. In iubileo aūt reuertetur ad
priorē dn̄m q vēdiderat eū: ⁊ hūerat in ſor-
tē poſſeſſiõis ſue. Oīs eſtimatio ſiclo ſan-
ctuarij põderabit́. Siclus viginti obo-
Exo.30.c. los hʒ. Primogenita q̄ ad deū ptinēt ne-
Nū.3.g. mo ſcificare poterit, ⁊ vouere ſiue bos ſiue
Eze.45.b. ouis fuerit: dñi ſunt. Qd ſi immūdū eſt ani-
mal redimet q obtulit iuxta eſtimatiõē
ſuā: ⁊ addet qntā ptem ptij. Si redimere
B noluerit: vēdet́ alteri q̄tūcūq fuerit an̄
eſtimatū. Oē qd̄ dño ɔſecrat́ ſiue hō fue-
Als+ vē detur. rit ſiue aīal: ſiue ager: nõ+ veniet nec re-
dimi poterit. Quicqd ſel fuerit ɔſecratū:
ſcm̄ ſcõrū erit dño. Et oīs ɔſecratio q̄ offer-
tur ab hoīe nõ redimet́: ſʒ morte morief.
Oēs decime terre ſiue de pomis arborū ſi-
ue de frugib⁹: dñi ſunt: ⁊ illi ſanctificant́.
Si qs aūt voluerit redimere decimas ſu-
as: addet qntā ptē eaꝝ. Oīū decimaꝝ bo-
uis ⁊ ouis ⁊ capre q̄ ſub paſtoris ṽga trā-
ſeūt: qcqd decimū venerit: ſanctificabitur
dño. Nõ eliget́ nec bonū nec malū: nec al-
tero cõmutabit́. Si qs mutauerit: ⁊ qd̄
mutatū eſt: ⁊ p quo mutatū eſt ſanctifi-
cabit́ dño: ⁊ nõ redimet́. Hec ſunt p̄cepta
que mādauit dñs moyſi ad filios iſrael
in monte ſynai.

¶ Explicit liber kra idest Leuiticus.

¶ Incipit Uaiddaber. id. eſt liber Nūeri.
¶ Ca. Sū. ¶ Numerant́ filij iſrl̄ a. xx. an-
no pugne apti: dant́ duodecī p̄ncipes
trib⁹ leui nõ numerat́: ſed p tabernacu-
lo deportando ordinat́. Cap. j.

Locutuſq ē a
dñs ad moyſen in de-
ſerto ſynai in taber-
naclo federis prima
die mēſis ſecūdi an-
no altero egreſſiõis Nūera-tio. poſt.
eoꝝ ex egypto dicēs. iſra.26.a.
Tollite ſūmā vni-
uerſe ɔgregationis filioꝝ iſrael p cogna-
tiones ⁊ domos ſuas. ⁊ nomina ſingulo-
rū: qcqd ſex⁹ eſt maſculini a viceſimo ãno
⁊ ſupra: oīū viroꝝ fortiū ex iſrl̄: ⁊ nūe-
rabitis eas per turmas ſuas. tu ⁊ aaron:
eruntq vobiſcū p̄ncipes tribuū ac domoꝝ
in cognatiõib⁹ ſuis: q̄ꝝ iſta ſūt nomina.
De tribu ruben: eliſur fili⁹ ſedeur. De tri-
bu ſymeon: ſalamiel filius ſuri ſaddai. Noīa p̄n cipū .12.
De tribu iuda: naaſon filius aminadab. tribuum.
De tribu iſachar nathanael filius ſuar.
De tribu ʒabulon: eliab filius helon. Fi-
lioꝝ autem ioſeph de tribu effraim: eli-
ſama filius ammiud. De tribu manaſſe:
gamaliel fili⁹ phadaſſur. De tribu benia-
min: abidan fili⁹ gedeonis. De tribu dan
ahieʒer fili⁹ amiſaddai. De tribu aſer: phe

gihel filius ochran. De tribu gad: helia-
ſaph filius duel. De tribu neptalim: ahi-
ra filius enan. Hi nobiliſſimi principes
B multitudinis per tribus ꝛ cognationes
ſuas ꝛ capita exercitus iſrael: quos tule-
runt moyſes ꝛ aaron cum omni vulgi
Numerantur p tribꝰ iſraelite. multitudine: ꝛ cõgregauerũt primo die
menſis ſecũdi recẽſentes eos per cogna-
tiones ꝛ domos ac familias ꝛ capita ꝛ no-
mina ſingulorum a viceſimo anno ꝛ ſu-
pra: ſicut preceperat dominus moyſi. Nu-
meratiqz ſunt in deſerto ſynai de ruben
Tribus ruben. primogenito iſraelis per generationes ꝛ
familias ac domos ſuas ꝛ nomina capi-
tum ſingulorum omne quod ſexus eſt ma-
ſculini a viceſimo anno ꝛ ſupra ꝓceden-
tium ad bellũ: quadragintaſex milia qn-
genti. De filijs ſymeon per generationes
C ꝛ familias ac domos cognationũ ſuarũ:
Tribus ſymeon. recenſiti ſunt per nomina ꝛ capita ſingu-
lorum. omne quod ſexus eſt maſculini
a viceſimo anno ꝛ ſupra procedẽtium ad
bellum qnquagintanouem milia trecẽti.
De filijs gad: per generatiões ꝛ familias
Tribus Gad. ac domos cognationum ſuarũ recenſiti
ſunt per nomina ſingulorũ a viginti an-
nis ꝛ ſupra: omnes qui ad bella procede-
rent quadragintaqnqz milia ſexcenti qn-
quaginta. De filijs iuda per generatiões
ꝛ familias ac domos cognationum ſua-
Tribus iuda. rum per nomina ſingulorum a viceſimo
anno ꝛ ſupra: oẽs qui poterant ad bella
ꝓcedere: recẽſiti ſunt ſeptuagintaqttuor
milia ſexcenti. De filijs iſachar per gene-
D rationes ꝛ familias ac domos cognatio-
Tribus iſachar. num ſuarũ per nomina ſingulorũ a vi-
ceſimo anno ꝛ ſupra: oẽs q ad bella ꝓcede-
rẽt recẽſiti ſunt qnqgintaqttuor milia q̃-
dringẽti. De filijs ʒabulõ p gñatiões ꝛ fa-
Tribꝰ ʒabulon. milias ac domos cognationũ ſuarum recẽſi-
ti ſunt p noĩa ſingulorum a viceſimo anno:
ꝛ ſupra oẽs q poterãt ad bella ꝓcedere qn-
quagintaſeptẽ milia q̃drĩgẽti. De filijs
ioſeph filiorum effraim p generatiões ꝛ fa-
Tribus ephraim milias ac domos cognationum ſuarum
recenſiti ſunt per nomina ſingulorum a
viceſimo anno ꝛ ſupra: oẽs q poterant ad
bella ꝓcedere: quadraginta milia quĩgẽ-
ti. Porro filiorũ manaſſe per generatio-
E nes ꝛ familias ac domos cognationum
Tribus manaſſe. ſuarum: recenſiti ſunt per nomina ſingu-
lorũ a viginti annis ꝛ ſupra: oẽs qui po-
terant ad bella ꝓcedere: trigintaduo mi-
lia ducẽti. De filijs beniamin per genera- Tribus beniamin.
tiones ꝛ familias ac domos cognationũ
ſuarũ recenſiti ſunt nominibꝰ ſingulorum
a viceſimo anno ꝛ ſupra: oẽs qui poterãt
ad bella ꝓcedere trigintaqnqz milia qua-
dringẽti. De filijs dan per generationes Tribus dan.
ꝛ familias a domos cognationũ ſuarum
recenſiti ſunt nominibꝰ ſingulorũ a vi-
ceſimo anno ꝛ ſupra: oẽs qui poterãt ad
bella ꝓcedere ſexagintaduo milia ſeptin-
genti. De filijs aſer per generationes ꝛ fa- F
milias ac domos cognationũ ſuarum: re- Tribus aſſer.
cenſiti ſunt per nomina ſingulorũ a vi-
ceſimo anno ꝛ ſupra: oẽs qui poterãt ad
bella ꝓcedere: quadraginta milia ꝛ mille
quingẽti. De filijs neptalim: per genera- Tribus neptalim.
tiones ꝛ familias ac domos cognationũ
ſuarũ: recenſiti ſunt nominibꝰ ſingulo-
rum a viceſimo anno ꝛ ſupra oẽs q po-
terant ad bella ꝓcedere: qnquagintatria
milia quadringẽti. Hi ſũt quos nume-
rauerũt moyſes ꝛ aaron ꝛ duodecim ꝓn-
cipes iſrael: ſingulos per domos cogna-
tionum ſuarũ. Fueruntqz oẽs + filij iſrl Als + filiorum.
per domos ꝛ familias ſuas: a viceſimo an-
no ꝛ ſupra: qui poterant ad bella ꝓcedere.
ſexcentatria milia virorum quingẽtiquin- Sũma oium ſexcẽtatria milia qngẽtiqnqginta.
quaginta. Leuite autẽ in tribubus famí-
liarum ſuarũ nõ ſunt numerati cum eis.
Locutuſqz eſt dñs ad moyſen dicens.
Tribũ leui noli numerare: neqz pones
ſummã eorũ cũ filijs iſrael ſed + conſti-
tues eos ſuper tabernaculum teſtimonij Als + ꝯſtitue.
ꝛ cuncta vaſa eius: ꝛ quicqd ad cerimo-
nias pertinet. Ipſi portabunt tabernacu-
lum ꝛ omnia vtẽſilia eius: ꝛ erũt in mi-
niſterio ac per gyrũ tabernaculi metabũ-
tur. Cũ ꝓficiſcendũ fuerit deponẽt leuite
tabernaculũ cum caſtra metãda erigent.
Quiſquis externorum acceſſerit occidet.
Metabunt aũt caſtra filij iſrael: vnuſqſ-
qz per turmas ꝛ cuneos atqz exercitum
ſuũ. Porro leuite per gyrũ tabernaculi.
Figent tentoria: ne fiat indignatio ſup
multitudinẽ filiorum iſrael: ꝛ excubabunt
in cuſtodijs tabernaculi teſtimonij. Fece-
runt ergo filij iſrael iuxta omnia q̃ pre-
ceperat dominus moyſi.
¶Ca. Sũ. ¶Ordinant caſtra: arca: taber-
naculum: iudas: iſachar, ʒabulon ad oc-
cidentem Ruben Symeon Gad ad meri-
diem.

Jupiter ſaturni regis filiꝰ prie expſo multis facioribꝰ clarꝰ a gẽtibꝰ deꝰ appellat.

dien. Effraim Manaſſes Beniamin ad orientē Dan Aſſur Neptalim ad aqlonē: ⁊ ſic ordinati ſunt: ſic ⁊ caſtra mouēt p ordinē: leuite aūt leuāt tabernaculū. Ca. ij.

A Locutuſq; eſt dñs ad moyſen ⁊ aaron dicēs. Singuli per turmas ſigna atq; vexilla ⁊ domos cognationum ſuarū caſtrametabunt filij iſrael per gyrū tabernaculi federis. // Ad orientē iudas figet tentoria p turmas exercit⁹ ſui: eritq; pnceps filiorū ei⁹ naaſon fili⁹ aminadab: Et omnis de ſtirpe ei⁹ ſūma pugnātiū ſeptuagintaq̄ttuor milia + ſexcenti. Juxta eū caſtrametati ſunt de tribu iſachar: q̄rū pnceps fuit nathanael fili⁹ ſuar: ⁊ oīs numerus pugnatorū ei⁹ qnquagintaq̄ttuor milia q̄dringēti. Jn tribu ʒabulon princeps fuit heliab fili⁹ helon: omniſq; de ſtirpe ei⁹ exercit⁹ pugnatorū qnquagintaſeptē milia q̄dringēti. Uniuerſi q in caſtris iude ānumerati ſunt: fuerūt centū ⁊ octoginta ſex milia q̄dringēti. Et p turmas ſuas

B primi egredient. Jn caſtris filiorū ruben ad meridianā plagā erit pnceps eliſur filius ſedeur: ⁊ cūctus exercit⁹ pugnatorū eius q nūerati ſunt q̄draginta ſex milia qngēti. Juxta eū caſtrametati ſunt de tribu ſymeon: quorū pnceps fuit ſalamihel fili⁹ ſuriſaddai: ⁊ cūctus exercit⁹ pugnatorū ei⁹ q numerati ſunt qnquagintanouē milia trecēti. Jn tribu gad princeps fuit heliaſaph fili⁹ duel: ⁊ cūctus exercit⁹ pugnatorū ei⁹ q nūerati ſunt q̄dragintaquinq; milia ſexcēti qnquaginta. Oēs q recēſiti ſunt in caſtris ruben centūqnquaginta milia ⁊ mille quadringētiqnquaginta: Per turmas ſuas in ſcdo loco pficiſcentur. Leuabit aūt tabernaculū teſtimonij

C p officia leuitarū ⁊ turmas eorū. Quō eriget: ita ⁊ deponet. Singuli p loca ⁊ ordines ſuos pficiſcent. Ad occidētalē plagā erūt caſtra filiorū effraym: quorū princeps fuit heliſama fili⁹ ammiud. Cūctus exercitus pugnatorū ei⁹ q nūerati ſunt q̄draginta milia qngēti. Et cū eis trib⁹ filiorū manaſſe: quorū princeps fuit gamaliel filius phadaſur: cūctuſq; exercit⁹ pugnatorū ei⁹ qui nūerati ſunt trigintaduo milia ducēti. Jn tribu filiorū beniamin pnceps fuit abidan fili⁹ gedeonis: ⁊ cunctus exercit⁹ pugnatorū ei⁹ q recenſiti ſunt: triginta quinq; milia q̄dringēti. Oēs q nūerati ſunt in caſtris effraim centūocto milia centū. Per turmas ſuas tertij pficiſcent: Ad aqlonis partē caſtrametati ſūt filij dan: quorū pnceps fuit ahieʒer filius amiſaddai. Cūctuſq; exercit⁹ pugnatorū ei⁹ q nūerati ſunt: ſexagintaduo milia ſeptingēti. Juxta eū fixere tētoria de tribu

B aſer: q̄rū pnceps fuit phegiel fili⁹ ochran: Cūctus exercit⁹ pugnatorū ei⁹ q nūerati ſunt q̄draginta milia ⁊ mille qngēti. De tribu filiorū neptalim princeps fuit ahira filius enan. Cūctus exercit⁹ pugnatorum eius qnquagintatria milia quadringēti. Oēs q nūerati ſunt in caſtris dan fuerūt centū qnquaginta ſeptē milia ſexcēti. Et nouiſſimi pficiſcent. Hic numerus filiorū iſrael p domos cognationū ſuarū ⁊ turmas diuiſi exercit⁹ ſexcētatria milia qngēti qnquaginta. Leuite aūt nō ſunt nūerati inter filios iſrael. Sic. n pceperat dominus moyſi. Feceruntq; filij iſrael iuxta omnia q̄ mādauerat dñs. Caſtrametati ſunt per turmas ſuas: ⁊ profecti per familias ac domos patrum ſuorum.

¶ Ca. Sū. ¶ Filij leui nūerant aſſignāt ad miniſteriū p tres familias ordinantur: arcā ⁊ tabernaculū q portare debēāt aſſignant: pmogeniti nūerant: p eis leuite aſſumunt: ceteri q ſupſunt qnq; ſiclis quiſq; redimitur. Cap. iij.

A Hee ſunt gnātiones aaron ⁊ moyſi in die qua locutus eſt dñs ad moyſen in mōte ſynai. Et hec noia filiorū aaron. // Primogenit⁹ ei⁹ nadab + deinde abiu ⁊ eleaʒar ⁊ ithamar. Hec noia filiorū aaron ſacerdotū q vncti ſunt: ⁊ quorū replete ⁊ cōſecrate man⁹: vt ſacerdotio fungerent. Mortui ſunt. n. nadab ⁊ abiu cū offerrēt ignē alienū in cōſpectu dñi in deſerto ſynai

Juno iouis ſoror ⁊ vxor.

Ordo caſtrametādi.

M°s + ſexcentorū.

Vulcan⁹ iouis fr faber inſignis fieret.

M°s + dein Leu. 10. a infra. 26. g

abſqȝ liberis. functiqȝ ſūt ſacerdotio elea-
ȝar ⁊ ithamar corā aarō p̄re ſuo. Locutuſ-
B qȝ eſt dn̄s ad moyſen dicēs. Applica tri
21. diſt. bū leui ⁊ fac ſtare in ɔſpectu aarō ſacerdo
a. j. v̄. le- tis vt miniſtrēt ei: ⁊ excubēt ⁊ obſuēt qcqd
ite. ad cultū ptinet multitudīs corā taberna
culo teſtimōij ⁊ cuſtodiāt vaſa tabnacli:
ſuiētes in miniſterio ei⁹. Dabiſqȝ dono le-
uitas aarō ⁊ filijs ei⁹ qb⁹ traditi ſūt a filijs
31. di. c. iſrl. Aarō aūt ⁊ filios ei⁹ ɔſtitues ſup cul
neť ibi tū ſacerdotij. Extern⁹ q ad miniſtrādū acceſ
e ex alia ſerit: morieť. Locutuſqȝ eſt dn̄s ad moy-
ribu. ſen dicēs. Ego tuli leuitas a filijs iſrael p
2. di. ca. oī p̄mogenito q aperit vuluā in filijs iſrl
ppoſui- eruntqȝ leuite mei. Meū eſt n. oē p̄mo-
i ⁊ c. plū genitū. Ex quo pcuſſi p̄mogēitos in ter-
nos. ra egypti: ſcificaui mihi qcqd p̄mū naſciť
euite p in iſrl. Ab hoīe vſqȝ ad pec⁹ mei ſunt. Ego
mogēi dn̄s. Locutuſqȝ eſt dn̄s ad moyſen in de-
i: iſrael ſerto ſynai dicēs. Nūera filios leui per do
ōputāť. mos patrū ſuoꝝ ⁊ familias. oē maſculuȝ
Exo. 3. ab vno mēſe ⁊ ſup. Nūerauit moyſes vt
fra. S. c. p̄cepat dn̄s: ⁊ inuenti ſūt filij leui p noīa
15. q. j. ſua gerſon ⁊ caath ⁊ merari. Filij gerſon:
a. nec is lebni ⁊ ſemei. Filij caath: amrā ⁊ ieſſaar
C hebrō ⁊ oziel. Filij merari: mooli ⁊ mu
nūeran- ſi. De gerſon fuere familie due lebnitica ⁊
tur filij ſemeitica: quoꝝ nūerat⁹ eſt ppl's ſex⁹ maſcu
leui. lini ab vno mēſe ⁊ ſup: ſeptē milia qngē
Filij ger ti. Hi poſt tabnaculū metabunť ad occidē
ſon. tē ſub p̄ncipe heliaſaph filio lahel: ⁊ hēbūt
D excubias in tabnaculo federis. ipſȝ taber-
naculū ⁊ opimētū ei⁹ tētoriū qđ trahiť
an̄ fores tecti federis ⁊ cortinas atrij: tē-
toriū qȝ qđ appēdiť in introitu atrij ta
bernaculi: ⁊ qcqd ad ritū altaris ptinet:
Filij ca- funes tabernaculi: ⁊ oīa vtēſilia eius. Co-
ath. gnatio caath hēbit pplos amramitas ⁊
ieſſaaritas ⁊ hebronitas ⁊ ozielitas. hi ſūt
familie caathitaꝝ: recēſite p noīa ſua oēs
generis maſculini ab vno mēſe ⁊ ſupra
octo milia ſexcēti. hēbunt excubias ſan-
ctuarij: ⁊ caſtrametabunť ad meridianaȝ
plagā. Principeſqȝ eoꝝ erit eliſaphan fi-
E li⁹ oziel ⁊ cuſtodiāt arcā mēſamqȝ ⁊ cāde
labrū altaria ⁊ vaſa ſanctuarij in qb⁹ mi-
niſtrať ⁊ velū: cūctaqȝ huiuſcemodi ſup-
pellectilē. Princeps aūt p̄ncipū leuitaruȝ
Filij me eleazar fili⁹ aarō ſacerdotis erit ſup excu-
rari. bitores cuſtodie ſanctuarij. At vo ⁊ me-
rari erūt ppli moolite ⁊ muſite recēſiti p
noīa ſua oēs generis maſculini ab vno

mēſe ⁊ ſupra ſex milia ducēti. Princeps
eoꝝ ſuriel fili⁹ abiahel in plaga ſeptētrio-
li caſtrametabunť. Erūt ſub cuſtodia eoꝝ
tabule tabernaculi ⁊ vectes ⁊ colūne ac ba
ſes eaꝝ. ⁊ oīa q ad cultū huiuſcemodi pti
nēt: colūneqȝ atrij p circuitū cū baſibus
ſuis: ⁊ paxilli cū funib⁹. Caſtrametabunť F
an̄ tabernaculū federis. i. ad orīētalē pla-
gā. moyſes ⁊ aarō cū filijs ſuis: hn̄tes cu-
ſtodiā ſanctuarij in medio filioꝝ iſrael.
Quiſqs alien⁹ acceſſerit morieť. Oēs leui
te qs nūerauerūt moyſes ⁊ aaron iuxta
p̄ceptū dn̄i p familias ſuas in genere ma
ſculino a mēſe vno ⁊ ſupra fuerūt vigin- Sūma
tiduo milia. Et ait dn̄s ad moyſen. Nūe- filioꝝ
ra p̄mogenita ſex⁹ maſculini de filijs iſ- leui.
rael ab vno mēſe ⁊ ſupra. ⁊ hēbis ſummā Nūerāť
eoꝝ. Tolleſqȝ leuitas mihi p oī p̄moge- p̄moge-
nito filioꝝ iſrael. Ego ſum dn̄s. Et pecora niti oēs
eoꝝ: p vniuerſis p̄mogenitis ✝ pecorum iſrael.
filioꝝ iſrael: recēſuit moyſes ſicut p̄cepat Aīs ✝ pe
dn̄s p̄mogēitos filioꝝ iſrael: ⁊ fuerūt ma coris.
ſculi p noīa ſua a mēſe vno ⁊ ſupra vigin G
tiduo milia ducēti ſeptuagintatres. Lo- Nūerus
cutuſqȝ eſt dn̄s ad moyſen dicēs. Tolle p̄moge-
leuitas p p̄mogenitis filioꝝ iſrael: ⁊ peco nitoꝝ.
ra leuitaꝝ p pecorib⁹ eoꝝ. Eruntqȝ leuite Sicli va
mei. ego ſuȝ dn̄s. In p̄cio aūt ducētoꝝ ſe loꝝ.
ptuagintatriū q excedūt nūeꝝ leuitaꝝ de Exo. 30. b
p̄mogēitis filioꝝ iſrael: accipies qnqȝ ſi- Leu. 27. c
clos p ſingula capita ad mēſurā ſanctua- Eze. 45. d
rij. Siclus hȝ viginti obolos. Dabiſqȝ
pecuniā aarō ⁊ filijs ei⁹ p̄ciū eoꝝ q ſupra
ſūt. Tulit igiť moyſes pecuniā eoꝝ q fue
rāt ampli⁹ ⁊ quos redemerat a leuitis p
p̄mogenitis filioꝝ iſrael: mille trecētoꝝ
ſexagitaqnqȝ ſicloꝝ iuxta pōdus ſanctua
rij: ⁊ dedit eā aaron ⁊ filijs ei⁹ iuxta v̄buȝ
qđ preceperat ſibi dominus.

¶ Ca. iiij. ¶ Ritus ⁊ officia leuitaꝝ per
familias ſuas deſcribunť. Cap. iiij.

Locutuſqȝ eſt dn̄s ad moyſen ⁊ aarō A
dicens. Tolle ſūmam filioꝝ caath de
medio leuitaꝝ p domos ⁊ familias ſuas
a triceſimo āno ⁊ ſupra: vſqȝ ad qnquage
ſimū ānū: oīum q ingrediunť vt ſtent ⁊
miniſtrēt in tabernaculo federis. Hic eſt Filij ca-
cult⁹ filioꝝ caath. Tabernaculuȝ federis ⁊ ath qd
ſanctū ſanctoꝝ ingredienť aarō ⁊ filij ei⁹ portare
qn̄ mouēda ſunt caſtra: ⁊ deponēt velum debeāt.
qđ pēdet an̄ fores. inuoluētqȝ eo arcā te-
ſtimōij ⁊ operiēt rurſū velamine hyacin

thinaꝝ pelliū: extēdētq; deſup palliū totū hyacinthinū ⁊ inducēt vectes. Menſam quoq; ꝓpoſitionis inuoluent hyacinthino pallio: ⁊ ponēt cū eo thuribula ⁊ mortariola. cyathos ⁊ crateras ad liba fundēda: Panes ſemꝑ in ea erūt. Extēdentq; deſuper palliū coccineū qd̄ rurſum operiēt velamēto hyacinthinaꝝ pelliū ⁊ inducent vectes. Sumēt ⁊ palliū hyacinthinū quo operiēt candelabꝛū cū lucernis ⁊ forcipibus ſuis: ⁊ emūctoꝛijs ⁊ cūctis vaſis olei q̄ ad ↄcinnādas lucernas neceſſaria ſunt: ⁊ ſuꝑ omnia ponēt operimētū hyacinthinaꝝ pelliū: ⁊ inducēt vectes. Necnō ⁊ altare aureū inuoluēt hyacinthino veſtimēto: ⁊ extendēt deſuꝑ operimētū hyacinthinaꝝ pelliū: inducētq; vectes.

B

Omnia vaſa qb⁹ miniſtrāt in ſanctuario inuoluent hyacinthino pallio: ⁊ extēdēt deſuꝑ operimentū hyacinthinaꝝ pelliū: inducentq; vectes.

Erichonij⁹ p̄m⁹ q̄drigaꝫ excogitauit.

Sꝫ ⁊ altare mūdabūt cinere: ⁊ inuoluent illud purpureo veſtimento: ponentq; cuꝫ eo oīa vaſa qb⁹ in miniſterio ei⁹ vtunt̄. i. igniū receptacula: fuſcinulas ac tridētes: vncinos ⁊ batilla. Cūcta vaſa altaris operiēt ſil' velamine hyacinthinarū pelliū: ⁊ inducent vectes. Cūq; inuolucrit aaron ⁊ filij ei⁹ ſanctuariū ⁊ oīa vaſa ei⁹ in cōmotione caſtroꝝ: tūc intrabūt filij caath. vt portēt inuoluta ⁊ nō tangēt vaſa ſanctuarij ne moriant̄. Iſta ſunt onera filioꝝ caath in tabernaculo federis ſuper quos erit eleaçar fili⁹ aaron ſacerdotis: ad cui⁹ ꝑtinet curā oleū ad cōcinnādas lucernas ⁊ cōpoſitionis incēſum ⁊ ſacrificiū qd̄ ſemꝑ offert̄ ⁊ oleū vnctionis: ⁊ qcquid ad cultum tabernaculi pertinet: oīumq; vaſoꝝ que in ſanctuario ſūt.

Officiuꝫ eleaçar filij aaron ſacerdotis.

Locutuſq; eſt dn̄s ad moyſen ⁊ aarō dicēs. Nolite perdere populū caath: de medio leuitaꝝ: ſed hoc facite eis vt viuāt ⁊ nō moriant̄ ſi tetigerint ſancta ſanctoꝝ. Aaron ⁊ filij ei⁹ intrabūt: ipſiq; diſponēt onera ſinguloꝝ: ⁊ diuidēt qd portare qs debeat. Alij nulla curioſitate videāt que ſunt in ſanctuario priuſq; inuoluant̄ alioquin morient̄.

C

Offm̄ filioꝝ gerſon.

Hercules p̄m⁹ argiuus vir docuiſum⁹.

Locutuſq; eſt dn̄s ad moyſen dicēs. Tolle ſummā ēt filioꝝ gerſon per domos ac familias ⁊ cognationes ſuas a triginta ānis ⁊ ſupꝛa: vſq; ad annos qnquaginta. Numera oēs q ingrediunt̄: ⁊ miniſtrāt in tabernaculo federis. Hoc eſt officiū familie gerſonitarū vt portēt cortinas tabernaculi ⁊ tectū federis operimētum aliud: ⁊ ſuper omnia velamē hyacinthinū: tentoꝛiūq; qd̄ pendet in introitu tabernaculi federis: coꝛtinas atrij ⁊ velū in introitu qd̄ eſt ante tabernaculū.

Anthe⁹ libycus vir eiuſ eruditiſſimus.

Oīa que ad altare pertinent funiculos ⁊ vaſa miniſterij iubente aaron ⁊ filijs ei⁹ portabunt filij gerſon: ⁊ ſcient ſinguli cui debeant oneri mancipari. Hic eſt cultus familie gerſonitarum in tabernaculo federis. Eruntq; ſub manu ithamar filij aaron ſacerdotis. Filios quoq; merari per familias ⁊ domos patruꝫ ſuoꝛū recenſebis a triginta annis ⁊ ſupꝛa vſq; ad annos quinquaginta: oēs qui ingrediuntur ad officiū miniſterij ſui ⁊ cultuꝫ federis teſtimonij. Hec ſunt onera eoꝛuꝫ.

Onera filioꝝ merari.

Poꝛtabūt tabulas tabernaculi ⁊ vectes ei⁹: colūnas ac baſes eaꝝ. colūnas q̄q; atrij ꝑ circuitū cū baſib⁹ ⁊ paxillis ⁊ funib⁹ ſuis. Omnia vaſa ⁊ ſuppellectilē ad numeruꝫ accipiēt: ſicq; portabūt. Hoc eſt officiū familie merarītarū ⁊ miniſteriū in tabernaculo federis. Erūtq; ſub manu ithamar filij aaron ſacerdotis.

D

Receſuerunt igit̄ moyſes ⁊ aaron ⁊ ꝓncipes ſynagoge filios caath ꝑ cognatiōes ⁊ domos patrum ſuoꝝ: a triginta ānis ⁊ ſupꝛa: vſq; ad annū qnquageſimuꝫ: oēs q ingrediunt̄ ad miniſteriū tabernaculi federis: ⁊ inuēti ſunt duo milia ſeptingēti qnquaginta.

Daug⁹ et egyptus fr̄es filijs ⁊ filiab⁹ famoſi clarēt: ⁊ p̄mus grecis eſ foder̄ puteos oſtēdit.

Hic eſt nūerus ppl̄i caath q intrāt tabernaculū federis. Hos nūerauit moyſes, ⁊ aarō iuxta ſmonē dn̄i ꝑ manum moyſi. Nūerati ſūt ⁊ filij gerſon ꝑ cognatiōes et domos patrū ſuoꝝ a triginta ānis ⁊ ſuꝑ vſq; ad qnq̄geſimū annū: oēs q ingrediunt̄ vt miniſtrēt in tabernaculo federis ⁊ inuenti ſunt duo milia ſexcenti triginta: hic eſt ppl̄s gerſonitarū quos numerauerunt moyſes ⁊ aaron iuxta v̄bū dn̄i Nūerati ſunt ⁊ filij merari ꝑ cognatōes ⁊ domos patrū ſuoꝝ a triginta ānis ⁊ ſupꝛa: vſq; ad ānū qnquageſimū: oēſq ingrediunt̄ ad explēdos ritus tabernaculi federis: ⁊ inuēti ſūt tria milia ducēti. Hic eſt nūerus filioꝝ merari quos recēſuerunt moyſes ⁊ aaron iuxta imperiū dn̄i ꝑ manū moyſi: oēs q recēſiti ſunt de leuitis: ⁊ quos ✝ recēſeri fecit ad nomē moyſes ⁊ aarō ⁊ ꝓncipes iſrael ꝑ cognationes

Me✝ adunare.

...rchas ...d archa ...lia nun ...upatur ...laret,

⁊ domos patrum ſuorum a triginta an-
nis ⁊ ſupra vſq₃ ad annū quinquageſimuꝫ
ingredientes ad miniſteriuꝫ tabernaculi ⁊
onera ponderāda: fuerūt ſiꝫ octo milia qn
genti octoginta. Juxta verbū domini re-
cenſuit eos Moyſes vnūquēq₃ iuxta offi
ciū ⁊ onera ſua: ſicut preceperat ⁊ dñs.

¶ Ca. Sū. ¶ Interpoſitio de eijciēdis ex-
tra caſtra: de trāſgreſſione qd cōſeq debet: ⁊
vt reddantur primitie que ad ſacerdotes
pertinent: de lege ȝelotypie. Cap. v.

A Qui ſint extra caſtra eijciendi ...ypper- ...neſtre ...lie da- ...ai in vi ...ū ſuuꝫ ...ietas ...ec tpe ...laruit. Satiſfactio pro peccato.

A L Ocutuſq₃ eſt dñs ad Moyſen dicēs
Precipe filijs iſrael: vt eijciant de ca-
ſtris omnē lepꝛoſum ⁊ qui ſemine fluit:
pollutuſq₃ eſt ſuper mortuo: tam maſcu-
lum q̄ʒ feminā eijcite de caſtris: ne conta-
minent ea cū habitauerint vobiſcū. Fece-
runtq₃ ita filij iſrael: ⁊ eiecerunt eos ex ca
ſtra. ſicut locutus erat dñs Moyſi. Locu-
tuſq₃ eſt dñs ad Moyſen dicēs. Loq̄re ad
filios iſrael. Uir ſiue mulier cū fecerint ex
oibꝰ pctīs q̄ ſolēt hoībꝰ accidere: ⁊ p negli-
gētiā trāſgreſſi fuerint mādatū dñi: atq₃
deliquerint ꝯfitebunt pctm̄ ſuū ⁊ reddēt
ipm caput: qntāq₃ partē deſup ei in queꝫ
peccauerint. Sin aūt nō fuerit q recipiat:
dabunt dño ⁊ erit ſacerdotis excepto arie
te: q offert p expiatiōe. vt ſit placabilis ho-
B ſtia. Oēs quoq₃ pmitie q̄s offerūt filij iſ-
rael ad ſacerdotē ptinēt: ⁊ qcqd in ſanctua
riū offert a ſingulis ⁊ tradit manibus ſa
cerdotis ipſiꝰ erit. Locutuſq₃ eſt dñs ad
Moyſen dicēs. Loq̄re ad filios iſrael ⁊ di-
ces ad eos. // Uir cuiꝰ vxoꝛ errauerit mari
tūq₃ cōtēnens dormierit cū altero viro ⁊
hoc maritus deprehendere non querit ſed
latet adulteriū ⁊ teſtibus argui non pōt:
q2 nō eſt inuēta in ſtupꝛo: ſi ſpiritus ȝe-
lotipie concitauerit viꝝ ꝯ vxorē ſuā que

Adulterij ...ꝓhēſio ... aquaꝫ

vel polluta eſt vel falſa ſuſpitione appetit:
adducet eā ad ſacerdotē: ⁊ offeret oblatio
nē p illa decimā ptē ſati farine hoꝛdeacee.
Nō fundet ſup eā oleuꝫ: nec iponet thus:
q2 ſacrificiū ȝelotypie eſt: ⁊ oblatio inue-
ſtigās adulteriū. Offeret igr eā ſacerdos ⁊
ſtatuet corā dño. Aſſumetq₃ aquā ſcāꝫ in
✠ vaſe fictili: ⁊ pauxillū terre de pauimēto Al's ✠ In va fictile
tabernaculi mittet i eā. Cūq₃ ſteterit mu
lier in ꝯſpectu dñi diſcooperiet caput eiꝰ
⁊ ponet ſup manus illius ſacrificiū reco: C
dationis: ⁊ oblationē ȝelotypie. Ipſe aūt
tenebit aq̄s amariſſimas in qbꝰ cū execra
tione maledicta ꝯgeſſit: adiurabitq₃ eā ⁊
dicet. Si nō dormiuit vir alienus tecuꝫ: Maledictio adultere
⁊ ſi nō polluta es deſerto mariti thoꝛo: nō
te nocebunt aque iſte amariſſime in q̄s
maledicta cōgeſſi. Sin aūt declinaſti a vi-
ro tuo: atq₃ polluta es. ⁊ cōcubuiſti cū al-
tero: his maledictionibꝰ ſubiacebis. Det
te dñs in maledictionē exēplū q₃ cūctoꝝ
in pplo ſuo. Putreſcere faciat femur tuū:
⁊ tumēs vterus tuus dirūpatur. Ingre-
diant aque maledicte in vētreꝫ tuū: ⁊ vte
ro tumeſcente putreſcat femur tuum. Et
rñdebit mulier. Amen amen. Scribetq₃
ſacerdos in libello iſta maledicta ⁊ delebit
ea aqs amariſſimis in q̄s maledicta ꝯgeſ
ſit: ⁊ dabit ei bibere. Quas cuꝫ exhauſerit: D
tollet ſacerdos de manu eiꝰ ſacrificiū ȝelo
typie ⁊ eleuabit illō corā dño: ſponetq₃ il-
lud ſup altare: ita duntaxat vt pus pugillū
ſacrificij tollat de eo qđ offert ⁊ incēdat ſu
per altare: ⁊ ſic potum det mulieri aquas
amariſſimas. Quas cuꝫ biberit ſi polluta
eſt: ⁊ contēpto viro adulterij rea eſt: ptrā-
ſibunt eaꝫ aque maledictionis: ⁊ inflato
ventre cōputreſcet femur eritq₃ mulier
in maledictionē ⁊ in exēplū oi pplo. Qđ
ſi polluta nō fuerit erit inoxia ⁊ faciet libe
ros. Iſta eſt lex ȝelotypie. Si declinauerit
mulier a viro ſuo. ⁊ ſi polluta fuerit mari
tuſq₃ ȝelotypie ſpū cōcitatus adduxerit
eā in cōſpectu dñi ⁊ fecerit ei ſacerdos iu-
xta omnia que ſcripta ſunt: maritus abſ-
q₃ culpa erit ⁊ illa recipiet iniqtatē ſuaꝫ.

¶ Ca. Sū. ¶ De lege naȝareoꝝ ⁊ oblatiōe
eoꝝ: ⁊ de bndictione Aarō ⁊ filioꝝ eius fi-
lijs iſrael q̄liter bndicūt: q dñm vocare de
bēt ſup eos: ⁊ dñs eis bndicet. Cap. vi.

L Ocutuſq₃ eſt dñs ad Moyſen dicēs A
Loquere ad filios iſrael ⁊ dices ad

Ritus nazerenorum //35.di. §.j.ꝛ.c. vinolentum

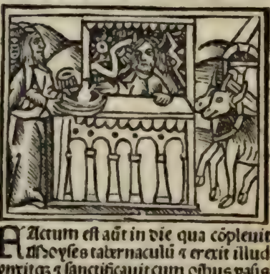
eos. Uir ſiue mulier cum fecerint votum vt ſanctificentur: ꝛ ſe voluerint domino cõſecrare// a vino ꝛ oī qđ inebriare poteſt abſtinebunt. Acetū ex vino ꝛ ex qualibet alia potione: ꝛ quicqd de vua exprimiť non bibent: vuas recentes ſiccaſq; nõ comedēt cūctis diebus qbus ex voto dño ꝯſecranť: quicqd ex vinea eſſe põt ab vua paſſa vſq; ad acinū nõ comedent. Omni tpe ſeparationis ſue nouacula nõ tranſibit per caput eius vſq; ad cõpletū dieʒ quo dño cõſecrať. Sctūs erit creſcēte ceſarie capitis eius. Omni tpe conſecrationis ſue ſuper mortuū non ingredieť: nec ſup patris q

B dem ꝛ matris ꝛ fratris ſororiſq; funere ꝯtaminabiť: q2 ꝯſecratio dei ſui ſup caput eius eſt. Oībus dieb⁹ ſeparatiōis ſue ſanctus erit dño. Si aūt mortuus fuerit ſubito qſpiam corā eo: polluetur caput cõſecrationis eius. Quod radet ilico ✠ ꝛ in eadē die purgationis ſue: ꝛ rurſum ſeptima. In octaua aūt die offeret duos turtures vel duos pullos colūbe ſacerdoti in introitu federis teſtimonij: facietq; ſacerdos vnū pro pctō: ꝛ alteꝝ in holocauſtum: ꝛ deprecabitur ꝓ eo: q2 peccauit ſup mortuo. Sanctificabitq; caput eius in die illo: ꝛ cõſecrabit dño dies ſeparationis illi⁹ offerens agnū anniculū pro peccato: ita tñ vt dies priores irriti fiant. quoniā polluta eſt ſanctificatio eius. Iſta eſt lex conſecrationis. Cū dies quos ex voto decreuerat cõplebūtur: adducet eū ad oſtiū taber

C naculi federis. vt offerat oblationē eius dño: agnū anniculum imaculatū in holocauſtū: ꝛ ouē anniculā imaculataʒ pro pctō. ꝛ arietē imaculatū hoſtiā pacificam: caniſtrū quoq; panū azymoꝝ qui cõſperſi ſunt oleo ꝛ lagana abſq; fermēto vncta oleo ac libamina ſinguloꝝ que offert ſacerdos corā dño: ꝛ faciet tam ꝓ pctō q̄ȝ in holocauſtū: Arietē vero imolabit hoſtiam pacificam dño: offerens ſiľ caniſtruʒ azymoꝝ ꝛ libamēta q̄ ex more debenť. Tunc radeť naʒareus ad oſtiū tabernaculi federis Ceſarie cõſecrationis ſue. Tolletq; capillos eius ꝛ ponet ſup ignē q eſt ſuppoſi

D tus ſacrificio pacificoꝝ ꝛ armuʒ coctum arietis: tortamq; abſq; fermēto vnaʒ de caniſtro: ꝛ laganū azymū vnum: ꝛ tradet in manus Naʒarei poſtq̄ȝ raſum fuerit caput eius. Suſceptaq; rurſum ab eo eleuabit in conſpectu dominī ꝛ ſanctificata ſacerdotis erunt: ſicut pectuſculuʒ quod ſeparari iuſſum eſt ꝛ femur. Poſt hec põt bibere Naʒareus vinū. Iſta eſt lex naʒarei cū vouerit oblationē ſuā domino tpe cõſecrationis ſue exceptis his que inuenerit manus eius. Iuxta quod mēte deuouerat: ita faciet ad pfectionem ſanctificatiōis ſue. Locutuſq; eſt dñs ad Moyſen dicens. // Loquere Aarõ ꝛ filijs eius. Sic bñdicetis filijs iſrael // ꝛ dicetis eis. Benedicat tibi dñs: ꝛ cuſtodiat te. Oſtendat dominus faciē ſuā tibi: ꝛ miſereať tui. Cõuertat dñs vultum ſuū ad te: ꝛ det tibi pacem. // Inuocabuntq; nomen meum ſuper filios iſrael: ꝛ ego benedicam eis. ecci.36.c.

¶ Ca. Sū. ¶ De numero plauſtrorum ꝛ boum ꝛ quibus data ſunt: ꝛ de oblatione pncipū ꝛ de dedicatione tabernaculi: dñs loqtur de propitiatorio Moyſi. Ca. vij.

A Actum eſt aūt in die qua cõpleuit Moyſes tabernaculū ꝛ erexit illud // vnxitq; ꝛ ſanctificauit cum oībus vaſis ſuis: altare ſiľr ꝛ omnia vaſa eius: obtulerunt principes iſrael: ꝛ capita familiaruʒ que erant per ſingulas tribus pfecti eoꝝ qui numerati fuerāt munera coram domino ſex plauſtra tecta cum duodecim bobus. Unum plauſtrum obtulere duo duces: ꝛ vnū bouē ſinguli. Obtuleruntq; ea in cõſpectu tabernaculi. Ait aūt dominus ad Moyſen. Suſcipe ab eis vt ſeruiāt in miniſterio tabernaculi: ꝛ trades ea leuitis iuxta ordinē miniſterij ſui. Itaq; cū ſuſcepiſſet Moyſes plauſtra: ꝛ boues: tradidit ✠ ea leuitis. Duo plauſtra ꝛ q̄ttuor boues dedit filijs Gerſon: iuxta id qđ hebāt neceſſariū. Quattuor alia plauſtra ꝛ octo boues dedit filijs Merari ſm offi

Exo.40.b.

Oblationes iraelitaruʒ tabnaculo dñi.

Aſs ſup eſt ✠ et

alā ✠ ea

cia ⁊ cultū ſuum: ſub manu ithamar filij
aarō ſacerdotis. Filijs aūt caath nō dedit
plauſtra ⁊ boues: q: in ſanctuario ſuiūt:
⁊ onera ꝓprijs portāt humeris. // Igitur
obtulerūt duces i dedicationē altaris die
q̄ vnctū eſt: oblationē ſuā ań altare. Dixit-
qꝫ dn̄s ad moyſen. Singuli duces p ſin-
gulos dies offerāt munera i dedicationeꝫ
altaris. Primo die obtulit oblationē ſuā
naaſon fili⁹ aminadab: de tribu iuda. Fue-
rūtqꝫ i ea acetabulū argēteū: pōdo centū-
triginta ſicloꝝ: phiala argētea hn̄s ſeptua-
ginta ſiclos iuxta pondus ſctūarij vtrūqꝫ
plenū ſimila ꝯſpſa oleo i ſacrificiū morta-
riolū ex decē ſiclis aureis plenū icēſo. Bo-
uē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū anniculū in
holocauſtū: hircūqꝫ ꝓ pctō: Et in ſacrificio
pacificoꝝ boues duos: arietes qnqꝫ: hircos
qnqꝫ: agnos anniculos qnqꝫ. Hec ē oblatio
naaſon filij aminadab. Scd̄o die obtulit
nathanael fili⁹ ſuar dux de tribu iſachar:
aceptabulū argēteū appēdēs cētū triginta
ſiclos: phialā argēteā hn̄tē ſeptuaginta ſi-
clos iuxta pōdus ſctūarij: vtrūqꝫ plenū ſi-
mila cōſperſa oleo i ſacrificiū: mortario-
lū aureū hn̄s decē ſiclos plenū incēſo: bo-
uē de armēto: ⁊ arietē: ⁊ agnū anniculum
in holocauſtū hircūqꝫ pro pctō: Et in ſacri-
ficio pacificoꝝ boues duos: arietes quinqꝫ:
hircos qnqꝫ: agnos āniculos qnqꝫ. Hec fuit
oblatio nathanael filij ſuar. Tertio die pn̄-
ceps filioꝝ ȝabulō heliab fili⁹ helon obtu-
lit acetabulū argēteū appēdens cētuꝫ tri-
ginta ſiclos: phialā argēteā habētē ſeptua-
ginta ſiclos ad pōdus ſctūarij vtrūqꝫ ple-
nū ſimila cōſperſa oleo in ſacrificiū: mor-
tariolū aureū appēdēs decē ſiclos plenū i-
cēſo: bouē de armēto: ⁊ arietē: ⁊ agnū anni-
culū: in holocauſtū: hircūqꝫ pro peccato.
Et in ſacrificio pacificoꝝ boues duos: arie-
tes qnqꝫ: hircos qnqꝫ: agnos anniculos qn-
qꝫ. Hec eſt oblatio heliab filij helō. Die q̄r-
to pnceps filioꝝ ruben eliſur fili⁹ ſedeur:
obtulit acetabulū argēteū appēdēs centū
triginta ſiclos phialam argēteā hn̄teꝫ ſe-
ptuaginta ſiclos ad pōdus ſctūarij: vtrūqꝫ
plenū ſimila cōſperſa oleo in ſacrificiuꝫ:
mortariolū aureū appēdēs decem ſiclos
plenū incēſo: bouē de armēto: ⁊ arietē: ⁊ a-
gnū anniculū in holocauſtū: hircūqꝫ pro
peccato: Et in ſacrificio pacificoꝝ boues du-
os: arietes qnqꝫ: hircos quinqꝫ: agnos an-
niculos qnqꝫ. Hec fuit oblatio eliſur filij
ſedeur. Die qnto pnceps filioꝝ ſymeō ſa-
lamihel fili⁹ ſuriſaddai: obtulit acetabulū
argēteū appēdēs cētū triginta ſiclos: phia-
lā argēteā habētē ſeptuaginta ſiclos ad pō-
dus ſctūarij vtrūqꝫ plenū ſimila ꝯſperſa
oleo in ſacrificiū: mortariolū aureū appē-
dēs decē ſiclos plenū incēſo: bouē de armē-
to: ⁊ arietē: ⁊ agnū anniculū: in holocau-
ſtū: hircūqꝫ ꝓ peccato: Et in hoſtias pacifi-
coꝝ boues duos: arietes qnqꝫ: hircos qn-
qꝫ: agnos anniculos qnqꝫ. Hec fuit obla-
tio ſalamihel filij ſuriſaddai. Die ſexto pn̄-
ceps filioꝝ gad heliaſaph fili⁹ duel: obtu-
lit acetabulū argēteū appēdēs cētum tri-
ginta ſiclos: phialā argēteā habētē ſeptua-
ginta ſiclos ad pōdus ſanctuarij: vtrūqꝫ
plenū ſimila cōſperſa oleo in ſacrificium:
mortariolū aureū appēdēs decē ſiclos ple-
nū incēſo: bouē de armēto: ⁊ arietē: ⁊ agnū
anniculū in holocauſtū: hircūqꝫ ꝓ pctō.
Et in hoſtias pacificoꝝ boues duos: arie-
tes qnqꝫ: hircos qnqꝫ: agnos anniculos
qnqꝫ. Hec fuit oblatio heliaſaph filij duel.
Die ſeptimo pnceps filioꝝ effraim eliſa-
ma fili⁹ ammiud: obtulit acetabulū argē-
teū appēdēs cētū triginta ſiclos phialam
argēteā hn̄tē ſeptuaginta ſiclos ad pōdus
ſanctuarij vtrūqꝫ plenū ſimila conſperſa
oleo in ſacrificiū: mortariolū aureū ap-
pēdēs decē ſiclos plenū incēſo: bouē de ar-
mēto: ⁊ arietē: ⁊ agnū anniculū in holo-
cauſtū: hircumqꝫ ꝓ peccato: Et in hoſtias
pacificoꝝ boues duos: arietes qnqꝫ: hir-
cos qnqꝫ: agnos anniculos qnqꝫ. Hec fuit
oblatio eliſama filij ammiud. Die octa-
uo pnceps filioꝝ manaſſe gamaliel fili⁹
phadaſſur: obtulit aceptabulū argēteū ap-
pēdēs cētū triginta ſiclos: phialā argēteā
hn̄teꝫ ſeptuaginta ſiclos ad pōdus ſctūa-
rij: vtrūqꝫ plenū ſimila cōſperſa oleo i ſa-
crificiū: mortariolū aureū appēdens de-
cē ſiclos plenū incēſo: bouē de armento ⁊
arietē ⁊ agnū anniculū in holocauſtū: hir-
cūqꝫ pro peccato. Et in hoſtias pacificoꝝ
boues duos: arietes qnqꝫ hircos quinqꝫ:
agnos anniculos qnqꝫ. Hec fuit oblatio
gamaliel filij phadaſſur. Die nono prin-
ceps filioꝝ beniamin abidam fili⁹ gedeo-
nis obtulit acetabulū argēteū appēdens
centū triginta ſiclos: phialā argēteaꝫ ha-
bentē ſeptuaginta ſiclos ad pondus ſan-

Munera i dedicationeꝫ altaris. Judas offert. B

Oblatio yſachar.

Sardus herculis pmi filius a q̄ ſardinia nūcupat

Oblatio ȝabulon

Oblatio ruben. C

Serſica virgo a tauro ex liguria ad inſulas trāſnatā reuelata inſule ipſi nomen dedit.

Oblatio ſymeon.

D Oblatio gad.

Oblatio effraim.

Oblatio manaſſe.

Oblatio beniamin B

ctuarij vtrūqʒ plenū ſimila cōſpſa oleo i
ſacrificiū:mortariolū aureū appēdēs de-
cē ſiclos plenū īcēſo. bouē de armēto: ⁊
arietē:⁊ agnū anniculū i holocauſtū:hir-
cūqʒ ꝓ pctō:Et in hoſtias pacificoꝝ boues
duos:arietes qnqʒ:hircos qnqʒ: agnos
anniculos qnqʒ. hec fuit oblatio abidan
Oblatio dan. filij gedeonis. Die decimo pnceps filiorū
dan abiezer:fili⁹ amiſaddai obtulit aceta
F bulū argēteū appendēs centū triginta ſi-
clos:phialā argenteā habentē ſeptuagin-
ta ſiclos ad pōdus ſanctuarij vtrūqʒ ple-
nū ſimila cōſperſa oleo in ſacrificiū:mor
tariolū aureū appendēs decē ſiclos plenū
īcēſo:bouē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū an
niculū in holocauſtū: hircūqʒ ꝓ peccato:
Et in hoſtias pacificoꝝ boues duos: arie-
tes quinqʒ:hircos quinqʒ:agnos anni-
culos qnqʒ. hec fuit oblatio abiezer filij
Oblatio aſer. amiſaddai. Die vndecimo pnceps filioꝝ
aſer ✠ phegiel filius ochran obtulit aceta
Alias ✠ phagiel. bulū argēteū:appēdēs centū triginta ſi-
clos:phialā argēteā habentē ſeptuagita ſi-
clos ad pōdus ſcuarij vtrūqʒ plenū ſimila
ꝯſperſa oleo i ſacrificiū:mortariolū aure
uʒ appēdēs decē ſiclos plenū īcēſo: bouē
de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū āniculū in ho-
locauſtū:hircūqʒ ꝓ pctō:Et i hoſtias paci-
ficoꝝ boues duos:arietes qnqʒ:hircos qn
qʒ:agnos āniculos qnqʒ. hec fuit oblatio
Oblatio neptaliʒ. phegiel filij ochraʒ. Die duodecio pnceps
filioꝝ neptaliʒ ahira fili⁹ henan: obtulit
acetabulū argēteū appēdēs cētū triginta
ſiclos:phialā argēteā habētē ſeptuaginta
ſiclos ad pōdus ſcuarij:vtrūqʒ plenū ſimi
la oleo ꝯſperſa i ſacrificiū:mortariolū au
reū appendēs decē ſiclos plenū īcēſo: bo-
uē de armēto ⁊ arietē ⁊ agnū anniculū in
holocauſtū:hircūqʒ ꝓ pctō:Et i hoſtias pa
cificoꝝ boues duos:arietes qnqʒ: hircos
G qnqʒ:agnos āniculos qnqʒ. hec fuit obla
tio ahira fili henā. hec i dedicatiōe altaris
oblata ſunt a pncipib⁹ iſrl:in die q̄ conſe
cratū eſt:acetabula argētea duodeciʒ:phia
le argētee duodeci:mortariola aurea duo
Nūs reꝝ oblataꝝ. deciʒ. ita vt cētū trigita ſiclos haberet vnū
acetabulū:⁊ ſeptuaginta ſiclos vna phiala
id eſt i cōmune vaſoꝝ oium ex argēto: ſi-
cli duo milia q̄dringēti pōdere ſanctua-
rij:mortariola aurea duodeciʒ plena in-
cēſo:denos ſiclos appēdētia pōdere ſcuarij
id eſt ſimul auri ſicli cētuʒ viginti:boues

de armēto i holocauſtū duodeciʒ: arietes
duodeciʒ agni āniculi duodeci:⁊ libamē
ta eoꝝ:hirci duodecim ꝓ pctō: in hoſtias
pacificoꝝ boues vigintiq̄ttuor:arietes ſe-
xaginta:hirci ſexaginta:agni āniculi ſexa
gita. hec oblata ſūt i dedicatiōe altaris qn̄
vnctuʒ eſt. Cūqʒ ingrederetur moyſes ta Loqbat dn̄s moyſi de tabernaclo federis.
bernaculū federis:vt ꝯſuleret oraculū au
diebat vocē loquentis ad ſe de propitiato-
rio:qd̓ erat ſup arcam teſtimonij iter du-
os cherubin:vnde ⁊ loquebatur ei.

¶ Ca. Sū. ¶ De cādelabro ⁊ oblatione ⁊
purificatione:⁊ etate leuitaꝝ. Cap. viij.

Locutuſqʒ ē dn̄s ad moyſen dicens. A
Loq̄re aaron ⁊ dices ad eū. Cum po De ſitu ⁊ ordinatiōe cādelabri ⁊ lucernarū.
ſueris ſeptē lucernas cādelabrum in au-
ſtrali parte ✠ erigaſ. hoc igiſ ✠ precipe
vt lucerne cōtra boream e regione reſpici
ant ad menſaʒ paneʒ propoſitionis ꝯtra
eā partē quā cādelabruʒ reſpicit lucere de Als ✠ erigat.
bebūt. Fecitqʒ aarō ⁊ impoſuit lucernas
ſuper cādelabrū:vt preceperat dn̄s moyſi. Als ✠ ſu cepit.
Hec aūt erat factura cādelabri:ex auro du
ctili:tā medius ſtipes q̄ʒ cuncta ✠ que ex Als ✠ ſu peſt que.
vtroqʒ calamorū latere naſcebanſ. Juxta
exēplū qd̓ oſidit dn̄s moyſi:ita oparus eſt Leuitaꝝ ꝯſecratio.
cādelabrū. Et locut⁹ eſt dn̄s ad moyſen di
cēs. // Tolle leuitas ex medio filioꝝ iſrl:
⁊ purificabis eos iuxta hūc ritū. Aſpgā-
tur aq̄ luſtratiōis:⁊ radāt oēs pilos car-
nis ſue. Cūqʒ lauerit veſtimēta ſua ⁊ mū- B
dati fuerint:tollēt bouem de armētis ⁊ li Sicilia inſula a ſiculo neptuni filio appellatur.
bamētū eius ſimilā oleo ꝯſperſaʒ: boueʒ
aūt alteꝝ de armēto accipies ꝓ pctō:⁊ ap-
plicabis leuitas corā tabnaculo federis:
cōuocata oī multitudine filioꝝ iſrl. Cū-
qʒ leuite fuerint corā dn̄o:ponēt filij iſrl
man⁹ ſuas ſup eos:⁊ offeret aaron leuitas
munus in ꝯſpectu domini a filijs iſrael:
vt ſeruiāt in miniſterio eius. Leuite q̄qʒ
ponent manus ſuas ſuper capita boum: e
quibus vnuʒ facies pro peccato ⁊ alteꝝ i C
holocauſtū dn̄i:vt depreceris pro eis. Statu
eſqʒ leuitas in ꝯſpectu aaron ⁊ filioꝝ ei⁹:
⁊ ꝯſecrabis oblatos dn̄o:ac ſeparabis de
medio filiorū iſrael vt ſint mei:⁊ poſtea
ingredianſ tabernaculū federis vt ſeruiāt
mihi. Sicqʒ purificabis ⁊ ꝯſecrabis eos i
oblationē dn̄i:qm̄ dono donati ſunt mi-
hi a filijs iſrael. // Pro pmogenitis que ſup. 3. b
aperiūt oēm vuluaʒ in iſrael:accepi eos. Exo. 13. a
Mea ſūt eniʒ oia pmogenita filiorū iſra et. 33. c.

ucę.2.b el tam ex hoībus q̄ȝ ex iumentis.// Ex die
quo percuſſi omne primogenituȝ in ter
ra egypti ſanctificaui eos mihi // ⁊ tuli le
uitas pro cunctis primogenitis filiorū
iſrael:tradidiq̄ȝ eos dono aaron ⁊ filijs
eius de medio // populi vt ſeruiāt mihi:
xo.ca.3. pro iſrael in tabernaculo federis: ⁊ orent
ũp.c.3. pro eis:ne ſit in populo plaga ſi auſi fue
ſſs + i rint accedere + ad ſanctuarium. Fecerūt
B q̄ȝ moyſes ⁊ aaron ⁊ ōis multitudo fi
liorū iſrael ſuper leuitis que pceperat dñs
moyſi:purificatiq̄ȝ ſūt ⁊ lauerūt veſtimē
ta ſua. Eleuauitq̄ȝ eos aarō in ꝯſpectu dñi
⁊ orauit p eis vt purificati īgrederent ad
officia ſua in tabernaculū federis corā aa
ron ⁊ filijs eius. Sicut preceperat domi
ſs + eis nus moyſi de leuitis:ita factū eſt. + Locu
tuſq̄ȝ eſt dñs ad moyſen dicēs. // Hec ē lex
leuitarū. A viginti quinq̄ȝ annis ⁊ ſupra
ingredient vt miniſtrēt in tabernaculo
federis: Cūq̄ȝ qnquageſimum annū eta
tis impleuerint: ſeruire ceſſabūt. Erunt
q̄ȝ miniſtri fratrū ſuorū in tabernaculo
federis vt cuſtodiāt que ſibi fuerint com
mendata:opa autem ipſa non faciāt. Sic
diſpones leuitas in cuſtodias ſuis.

¶ Capituli Sūmariū. ¶ De phaſe pmo
mundorū:poſteā immundorum alienige
narum:de ducatu nobis. Ca.ix.

Locutus eſt dñs ad moyſen ī deſerto
ſynai:anno ſecūdo poſtq̄ȝ egreſſi ſūt
A de terra egypti:mēſe pmo:dicēs. Faciant
Phaſe p filij iſrael phaſe ī tpe ſuo q̄rtadecima die
ũi cele mēſis hui⁹ ad veſperā:iuxta omnes ceri
ratur. monias ⁊ iuſtificationes eius. Precepit
q̄ȝ moyſes filijs iſrł vt facerēt phaſe. Qui
fecerūt tpe ſuo q̄rtadecima die menſis ad
veſperā in mōte ſynai. Iuxta oīa q̄ mānda
uerat dñs moyſi fecerūt filij iſrael. Ecce āt
qdā imūdi ſup aīa hoīs q nō poterāt face
ſſs deſi re + phaſe ī die illo accedētes ad moyſen
i + pa ⁊ aarō:dixerūt ei. Immūdi ſum⁹ ſup ani
pa.ei. ma hoīs:quare fraudamur vt non valea
B mus oblationē offerre dño in tpe ſuo in
ter filios iſrael? Quib⁹ rñdit moyſes. Sta
te vt conſulā:quid pcipiat dominꝰ de vo
bis. Locutuſq̄ȝ ē dñs ad moyſen dicens.
Loq̄re filijs iſrael. Hō q̄ fuerit imundus
ſup anima:ſiue in via procul in gēte vra
faciat phaſe dño in menſe ſecundo quar
tadecima die mēſis ad veſperā:cū azimis
ol.19.s ⁊ lactucis agreſtibus comedēt illud. Non
relinquēt ex eo quippiā vſq̄ȝ mane // ⁊ os
eius nō ꝯfringēt. Omnē ritū phaſe obſer Aſs ſu
uabūt. Si quis autē ⁊ mūdus + eſt ⁊ in eſt + eſt
itinere nō fuit ⁊ tamen nō fecit phaſe: ex
terminabit anima illa de populis ſuis:q̄
ſacrificiū dño nō obtulit tpe ſuo. Peccatū
ſuū ipſe portabit. Peregrin⁹ quoq̄ȝ ⁊ ad C
uena ſi fuerint apud vos faciēt phaſe dño
iuxta cerimonias ⁊ iuſtificatōes ſuas. Pre
ceptū idē erit apud vos taȝ aduene q̄ȝ in
digene. // Igitur die qua erectū eſt taberna exo.40.b
culū:operuit illud nubes. A veſpe aūt ſu
per tētoriū erat q̄ſi ſpecies ignis vſq̄ȝ ma
ne. Sic + fiebat iugiter. Per diē opiebat Aſs + ſi
illud nubes:⁊ p noctē q̄ſi ſpecies ignis. ciebat.
Cūq̄ȝ ablata fuiſſet nubes q̄ tabernaculū
ptegebat:tunc pficiſcebant filij iſrael:⁊
in loco vbi ſteriſſet nubes:ibi caſtrameta
bāt. Ad imperiū domini proficiſcebātur: B
⁊ ad imperiū illius figebāt tabernaculū. Ad nub
Cunctis diebus qbus ſtabat nubes ſup ta motū p
bernaculū manebāt in eodē loco. Et ſi eue ficiſcebāt
niſſet vt multo tpe maneret ſuper illud: filij iſrł ⁊
erāt filij iſrael in excubijs dñi: ⁊ non pro ad gereȝ
ficiſcebant quotquot dieb⁹ fuiſſet nubes nub mo
ſup tabernaculū. Ad imperium dñi erige rabant.
bāt tentoria:⁊ ad imperiū illius depone
bāt. Si fuiſſet nubes a veſpe vſq̄ȝ mane: ⁊
ſtatiȝ diluculo tabernaculū ⁊ reliquiſſet p
ficiſcebant. Et ſi poſt diē ⁊ noctem receſ
ſiſſet:diſſipabāt tētoria. Si vo biduo aut
vno menſe vel longiori tpe fuiſſet ſuper
tabernaculū manebant filij iſrael in eodē
loco ⁊ non pficiſcebant: Statiȝ autem vt
receſſiſſet mouebāt caſtra. Per verbū dñi
figebāt tentoria:⁊ p verbuȝ illius profici
ſcebantur:Erantq̄ȝ in excubijs domini iu
xta imperium eius per manum moyſi.

¶ Ca. Sū. ¶ De tubis argēteis ⁊ officijs
earū:de ordine mouēdi caſtra:de obab co
gnato moyſi:⁊ quō arca precedebat eos:
quid dicebat moyſes cum eleuabat: aut
deponebatur arca. Cap.x.

Locutuſq̄ȝ eſt dominus ad moyſen A
dicens Fac tibi duas tubas argente de tubis
as ductiles:quibus couocare poſſis mul argēteis.
titudinem quando mouēda ſunt caſtra. ⁊ earū va
Cumq̄ȝ increpueris tubis: congregabi ria pulſa
tur ad te omnis turba ad oſtium taber tione.
naculi federis Si ſemel clangueris: veni
ent ad te principes ⁊ capita multitudinis
iſrael. Si aūt prolixior atq̄ȝ conciſus clā

gor increpuerit: mouebūt caſtra primi q
ſunt ad orientalē plagā. In ſecundo autē
ſonitu ⁊ pari vlulatu tube leuabūt tētoria
qui habitāt ad meridiē: ⁊ iuxta hūc mo-
dum reliqui faciēt vlulantibus tubis in
Als + pfectione. + profectionē. Quando autē congregan
dus eſt populus: ſimplex tubarū clangor
erit ⁊ non cōciſo vlulabunt. Filij autem
Sacerdotes clangent tubis. aaron ſacerdotes clangēt tubis: eritq; hoc
legitimū ſempiternū in generationib⁹
veſtris. Si exieritis ad bellum de terra ve-
ſtra cōtra hoſtes q dimicāt aduerſum vos
clāgetis vlulātibus tubis: ⁊ erit recorda-
tio veſtri corā dn̄o deo veſtro: vt eruami-
ni de manibus inimicorū veſtrorū. Si quā
do habebitis epulū ⁊ dies feſtos ⁊ calēdas
B canetis tubis ſuper holocauſtis ⁊ pacificis
victimis: vt ſint vobis in recordationē dei
veſtri. Ego dn̄s deus veſter. Anno ſecūdo
mēſe ſcd̄o viceſima die mēſis: eleuata eſt
Prima pfectio filiorū iſrl poſt fctm tabernaculum. nubes de tabernaculo federis. Profectiq;
ſunt filij iſrael p turmas ſuas de deſerto ſy
nai ⁊ recubuit nubes in ſolitudine pha-
ran. Moueruntq; caſtra primi iuxta im
periū dn̄i per manū moyſi. Filij iuda p
turmas ſuas quorū princeps erat naaſon
filius aminadab. In tribu filiorū iſachar
fuit princeps nathanael filius ſuar. In tri
Ordo pcedētiū. bu zabulon erat pnceps eliab fili⁹ helon:
Depoſitūq; eſt tabernaculū: quod portan-
tes egreſſi ſunt filij gerſon ⁊ merari. Pro
fectiq; ſunt ⁊ filij ruben per turmas ⁊ or-
dinē ſuū: quorum princeps erat eliſur fi
lius ſedeur. In tribu autē filiorū ſymeon
pnceps fuit ſalamihel fili⁹ ſuriſaddai. Por
ro in tribu gad erat princeps heliaſaph fili
us duel. Profectiq; ſūt ⁊ chaathite: portā
tes ſanctuariū. Tam diu tabernaculum
C portabāt: donec venirent ad erectionis lo-
cum. Moueruntq; caſtra ⁊ filij effraim p
turmas ſuas: in quorū exercitu princeps
erat eliſama fili⁹ ammiud. In tribu autē
filiorū manaſſe pnceps fuit gamaliel filius
phadaſſur ⁊ in tribu beniamin erat dux
abidan fili⁹ gedeonis. Nouiſſimi caſtrorū
omniū pfecti ſunt filij dan p turmas ſu
as: in quorū exercitu pnceps fuit ahieçer
filius amiſaddai. In tribu aūt filiorū aſer
erat pnceps phegiel filius ochran. Et i tri
bu filiorum neptalim princeps fuit ahi-
rā filius henan. Hec ſunt caſtra ⁊ profectio
nes filiorum iſrael per turmas ſuas quā-
do egrediebantur. Dixitq; moyſes obab
filio raguel madianite cognato ſuo. Pro D Moyſes cognatū ſuū hortatur ſecū pficiſci.
ficiſcimur ad locū quē dn̄s daturus ē nob:
veni nobiſcū vt bn̄faciam⁹ tibi: qr dn̄s
n⁹ bona pmiſit iſraeli. Cui ille rn̄dit. Nō
vadā tecū: ſz reuertar in terrā meā i q̄ na
t⁹ ſū. Et ille. Noli inqt nos relinqre. Tu
eni noſti in qb⁹ locis p deſertū caſtra pone
re debeam⁹: ⁊ eris ductor nr̄. Cūq; nobi
ſcū veneris qcqd optimū fuerit ex opibus
q̄s nobis + traditur⁹ ē dn̄s: dabim⁹ tibi. aīs + daturus.
Profecti ſūt ḡ de mōte dn̄i viā triū dierū:
arcaq; federis dn̄i pcedebat eos per dies
tres pvidēs caſtrorū locū. Nubes q̄z dn̄i ſu
p eos erat p diē cū icederēt. Cūq; eleuaret
arca: dicebat moyſes. Surge dn̄e ⁊ diſſi- ps.x.
pent inimici tui: ⁊ fugiāt q oderūt te a fa
cie tua. Cū aūt deponeret aiebat. Reuerte-
re dn̄e ad multitudinē exercit⁹ iſrael.
¶ Ca. Sū. ¶ De pena murmuris: de car-
niū ↄcupiſcētia: de turbatiōe ſpūs moyſi:
de pphetātib⁹ in caſtris: de coturnicib⁹: de
mādatis ⁊ ſepulcris concupiſcētie. Ca. xj.
Interea ortū eſt murmur ppl'i q̄ſi do-
lētiū p labore ↄ dn̄m: Qđ cū audiſ- A murmurās ppls igni punitur.
ſet irat⁹ eſt: ⁊ accēſus in eos ignis dn̄i de-
uorauit extremā caſtrorū partē. Cūq; cla-
maſſet ppl's ad moyſes: orauit moyſes ad
dn̄m: ⁊ abſorpt⁹ eſt ignis. Uocauitq; no-
mē loci illius incēſio: eo q ſuccēſus fuiſ-
ſet ↄ eos ignis dn̄i. Uulgus qppe pmiſcu
um qđ aſcēderat cū eis flagrauit deſide-
rio carniū ſedēs ⁊ flens: iūctis ſibi pari-
ter filijs iſrl: ⁊ ait. Quis dabit nobis ad
veſcēdū carnes? Recordamur piſciū quos B Perit populus carnes.
comedebam⁹ i egypto gratis: in mentem
nobis veniūt cucumeres ⁊ pepones porri
q̄z ⁊ cepe ⁊ allia. Aia nr̄a arida eſt: nihil
aliud reſpiciunt oculi noſtri niſi man.
Erat autē man quaſi ſemen coriādri co- exo.16.g
loris bdellij. Circuibatq; populus: ⁊ col
ligēs illud frāgebat mola ſiue terebat in
mortario: coquens in olla ⁊ faciens ex eo
tortulas ſaporis q̄ſi panis oleati. Cūq; de
ſcēderet nocte ſup caſtra ros: deſcēdebat pa
riter ⁊ man. Audiuit ergo moyſes flētē Querella moyſi pp ter ppl's flentem.
populū p familias ſingulos per oſtia ten-
toriū ſui. Iratuſq; eſt furor dn̄i valde: ſz ⁊
moyſi itolerāda res viſa ē: ⁊ ait ad dn̄m.
Cur afflixiſti ſeruū tuū? Quare nō inue C
nio grāz corā te? Et cur impoſuiſti pōdus
vniuerſi populi huius ſuper me? Nunqd

ego cõcepi oẽm hãc multitudinẽ vel ge-
Lybia: nui eam: vt dicas mihi: porta eos in ſinu
mulier q̃ tuo ſicut portare ſolet nutrix infantuluz:
lybie, pui & defer in terrã, p qua iuraſti patrib⁹ eoꝝ?
ie nomi Un̄ mihi carnes vt dem tãte multitudi-
pedit cla- ni? Flent ꝯ me dicẽtes. Da nobis carnes
ret. vt comedam⁹. Nõ poſſuz ſolus ſuſtinere
oẽz hunc pplm q: grauis eſt mihi. Sin
aliter tibi videt̃ obſecro vt iterficias me:
& inueniã grãz in oculis tuis: ne tãtis af
D ficiar malis. Et dixit dñs ad moyſen. Cõ
grega mihi ſeptuaginta viros de ſeniori
b⁹ iſrael quos tu noſti q̃ ſenes ppli ſint
ac magri: & duces eos ad oſtiũ tabernacu
li federis: facieſq; ibi ſtare tecũ vt deſcen-
dã & loquar tibi: & auferã de ſpũ tuo: tra-
dãq; eis vt ſuſtẽtẽt tecũ onus ppli: & nõ
tu ſolus graueris. Pplo quoq; dices. //
Sctificamini. Cras cõedetis carnes. Ego
Leu. 20. b enĩz audiui vos dicere. Quis dabit nobis
Joſ. 7. b. eſcas carniũ? Bñ nobis erat in egypto vt
1. Reg. det vobis dñs carnes & cõedatis non vno
16. b. die nec duob⁹ vel qnq; aut decẽ: nec vigi-
ti qdẽ ſz vſq; ad mẽſem dieꝝ: donec exeat
p nares veſtras & vtat̃ in nauſeã: eo q̃ re-
puleritis dñm q in medio veſtri eſt: & fle
ueritis corã eo dicẽtes. Quare egreſſi ſu
E mus ex egypto vt perirem⁹ in ſolitudi-
ne? Et ait moyſes ad dñz. Sexcẽta milia
peditũ hui⁹ ppli ſunt. Et tu dicis dabo eis
eſum carniũ mẽſe integro. Nũqd ouiũ
& boum multitudo cedet̃ vt poſſit ſuffi-
cere ad cibũ? vel oẽs piſces maris in vnũ
ꝯgregabunt̃ vt eos ſatient? Cui. reſpon-
dit dñs. // Nũqd man⁹ dñi inualida eſt?
Jã nũc videbis vtrũ meus ſermo opere
Eſa. 56. a. cõpleat̃. Uenit igit̃ moyſes & narrauit po
pulo v̄ba dñi: cõgregans ſeptuaginta vi-
ros de ſenib⁹ iſrael quos ſtare fecit circa
tabernaculũ. Deſcẽditq; dñs p nubẽ & lo
Septua- cutus eſt ad eũ auferẽs de ſpũ q erat in
ginta ſe- moyſe: & dãs ſeptuaginta viris. Cũq; re
niores quieuiſſet in eis ſpũs: pphetauerunt nec
dant̃ in vltra ceſſauerũt. Remãſerãt autem in ca
auxiliuz ſtris duo viri: quoꝝ vn⁹ vocabat̃ heldad: &
moyſi. alter medad: ſup quos requieuit ſpũs: naz
F & ipſi deſcripti fuerãt & nõ exierant ad ta-
bernaculũ. Cũq; pphetarẽt in caſtris: cu
currit puer & nũciauit moyſi dicẽs. Hel-
dad & medad pphetãt in caſtris. Statim
ioſue fili⁹ nun miniſter moyſi & elect⁹ e
plurib⁹ ait. Dñe mi moyſes phibe eos.

At ille: qd inquit emularis p me? Quis
tribuat vt oĩs ppls pphetet: & det eis dñs
ſpũm ſuũ? Reuerſuſq; eſt moyſes & ma G
iores natu iſrael in caſtra. Uẽtus autem Cotur-
egrediẽs a dño arreptas trans mare co- nices dã
turnices detulit & dimiſit in caſtra itine tur pplo
re quãtũ vno die cõfici põt ex omni pte
caſtroꝝ p circuitũ: volabãtq; in aere duo
bus cubitis altitudine ſup terraz. Sur-
gens ergo pplus toto die illo & nocte: ac
die altero: cõgregauit coturnicũ multi-
tudinẽ. Qui parũ: decẽ choros: & ſiccaue- Ps. 77.
runt eas p gyruz caſtroꝝ. Adhuc carnes
erãt in dentib⁹ eoꝝ: nec defecerat huiuſce Uĩdicta
modi cib⁹: & ecce furor dñi cõcitatus in p ꝯcupi
pplm: pcuſſit eum plaga magna nimis. ſcẽtia car
Uocatuſq; eſt ille loc⁹ ſepulcra cõcupiſcẽ- nium.
tie. Jbi. n. ſepelierũt pplm q deſiderauerat
carnes. Egreſſi aũt de ſepulcris ꝯcupiſcẽ-
tie venerũt in aſeroth: & mãſerunt ibi.
¶ Ca. Sũ. ¶ Aarõ & Maria murmura-
uerunt contra Moyſen: Maria lepra p-
cutitur. Cap. xij.

Locutaq; eſt Maria & Aaron contra A
Moyſen pp vxorẽ ei⁹ Ethiopiſſam: Maria
& dixerunt. Num per ſolũ Moyſen locu- mur-
tus eſt dñs? Nõne & nobis ſilr eſt locu- murãs.
tus? Quod cum audiſſet dñs: iratus eſt ꝯ Moy-
✠ valde. Erat enim Moyſes vir mitiſſi- ſen lep
mus: ſuper oẽs hoĩes qui morabantur in pcutit̃
terra. Statim locutus eſt dñs ad eum & deu. 24. b
ad Aaron & Mariam. Egredimini vos tã Als ſup
tum tres ad tabernaculũ federis. Cumq; eſt ✠ val-
fuiſſent egreſſi: deſcendit dñs in columna de.
nubis & ſtetit in introitu tabernaculi vo- 2. q. 7. ca.
cans Aaron & Mariã. Qui cũ iſſent: dixit plerũq;
ad eos. Audite ſmões meos. Si qs fuerit .§. moy
inter vos ppheta dñi: in viſione apparebo ſes mi-
ei: vel p ſomnium loq̃r ad illũ. // At non tiſſim⁹
talis ſuus meus Moyſes: q in oĩ domo erat.
mea fideliſſimus eſt. Ore eniz ad os loq̃r B
ei. Palam & non per enigmata & figuras Heb. 3. a.
✠ deũ videt. Quare ergo nõ timuiſtis de Exo. c. 33
trahere ſuo meo Moyſi? Jratuſq; cõtra Moyſi
eos abijt. Nubes quoq; receſſit q̃ erat ſup dignitas
tabernaculũ. Et ecce Maria apparuit can- Als ✠ do
dens lepra q̃ſi nix. Cũq; reſpexiſſet eã Aa- minum
rõ & vidiſſet pfuſaz lepra: ait ad Moyſen. C
Obſecro dñe mi: ne imponas nobis hoc
peccatũ qd ſtulte cõmiſimus: ne fiat hec
q̃ſi mortua: & vt abortiuũ qd proijcit̃ de
vulua matris ſue. Ecce iã mediuz carnis D

eiꝰ deuoratū ē a lepra. Clamauitqꝫ Moyſes ad dn̄ꝫ dicens. Deus obſecro ſana eā. Cui rn̄dit dn̄s. Si pr̄ eius ſpuiſſet in faciē illius: nōne debuerat ſaltē ſeptē diebꝰ rubore ſuffundi? Separet̄ ſeptē diebꝰ ex̄ caſtra: ⁊ poſtea reuocabit̄. Excluſa ē itaqꝫ maria ex̄ caſtra ſeptē diebꝰ: ⁊ ppl's nō ē motꝰ de loco illo: donec reuocata ē maria.

Maria ſanatur

¶ Ca. Sū. ¶ De miſſione exploratoꝝ ad terram Chanaā: q reportant in vecte vuā ⁊ fructus: reuertunt̄ poſt q̄draginta dies dicentes terraꝫ bonam: murmurat ppl's contra Moyſen. Cap. xiij.

A Profectuſqꝫ eſt populus de Aſeroth fixis tentorijs in deſerto Pharan. Ibiqꝫ locutus eſt dn̄s ad Moyſen dicēs. Mitte viros qui cōſiderent terram Chanaam quā daturus ſum filijs iſrael: ſingulos de ſingulis tribubus ex principibus. Fecit Moyſes qđ dn̄s imperarat de deſerto pharan: mittens principes viros: q̄ꝝ iſta ſunt noīa. De tribu Ruben: Semmua filiū ʒechur. De tribu Simeon Saphat filiū Huri. De tribu Juda: ✠ Caleph filiū Jephone. De tribu Iſachar: Igal filiū Joſeph. De tribu Effraim ✠ Oſee filiū Nun. De tribu Beniamin Phalti filiū Raphu. De tribu ʒabulon: Geddihel filiū Sodi. De tribu Joſeph ſceptri Manaſſe Gaddi filium Suſi. De tribu Dan: Amihel filiū Gemalli. De tribu Aſer: Sethur filiū Michael. De tribu Neptalim: Naabi filiū Napſi. De tribu Gad: Guhel filiū Machi. Hec ſunt noīa viroꝝ quos miſit Moyſes ad cōſiderādam terram: vocauitqꝫ Oſee filiū Nun Joſue. Miſit ergo Moyſes ad cōſiderādā terram Chanaā: ⁊ dixit ad eos. Aſcendite per meridianam plagam. Cūqꝫ veneritis ad mōtes: cōſiderate terrā q̄lis ſit: ⁊ ppl'ꝫ q inhabitator eſt eiꝰ vtrū fortis ſit an infirmus: pauci nūero an plures: ipſa terra bona an mala: vrbes q̄les: murate an abſqꝫ muris: humus pinguis an ſterilis: nemoroſa an abſqꝫ arboribus. Cōfortamini: ⁊ afferte nobis de fructibus terre. Erat aūt tēpꝰ qn̄ iā precoque vue veſci pn̄t. Cūqꝫ aſcēdiſſent: explorauerūt terrā a deſerto ſyn vſqꝫ roob intrātibꝰ emath. Aſcenderuntqꝫ ad meridiē ⁊ venerūt i hebrō vbi erāt achiman ⁊ ſiſai ⁊ tolmai: filij enach. Nam hebron ſeptē ānis an̄ thaphnim vrbē egypti cōdita ē. Pergēteſqꝫ vſqꝫ ad torrētē botri: abſciderūt palmitē cū vua ſua quē portauerūt i vecte duo viri. De malis q̄qꝫ granatis ⁊ de ficis loci illiꝰ tulerūt q appellatꝰ ē nehelecol ideſt torrēs botri: eo q botrū portaſſēt inde filij iſrl'. Reuerſiqꝫ exploratores terre poſt q̄draginta dies oī regiōe circuita: venerūt ad moyſen ⁊ ad aarō ⁊ ad oēꝫ cetū filioꝝ iſrl' i deſtū pharan qđ ē in cades. Locutiqꝫ eis ⁊ oī multitudini oſ̄derūt fructꝰ terre ⁊ narrauerūt dicētes. Venimꝰ in terrā ad quā miſiſtis nos: q̄ re vera fluit lacte ⁊ melle: vt ex his fructibꝰ cognoſci pōt. Sꝫ cultores fortiſſimos habet: ⁊ vrbes grādes atqꝫ muratas. Stirpē enach vidimꝰ ibi. Amalech hitat in meridie: etheꝰ ⁊ iebuſeꝰ ⁊ ammoreꝰ in mōtanis. Chananeꝰ vero morat̄ iux̄ mare: ⁊ circa fluēta iordanis. Inter hec caleb compſcēs murmur ppl'i qui oriebāt̄ cōtra moyſen: ait. Aſcēdamus ⁊ poſſideamꝰ terrā: quoniā poterimus obtinere eam. Filij vero q̄ fuerāt cū eo dicebant. Nequaq̄ ad hūc populū valemus aſcēdere: quia fortior nobis eſt. Detraxerūtqꝫ t̄re quā inſpexerāt apud filios iſrl' dicentes. Terra quā luſtrauimꝰ deuorat hitatores ſuos. Populus quem aſpeximus procere ſtature eſt. Ibi vidimus monſtra qdā filioꝝ enach de genere giganteo: quibus cōparati quaſi locuſte videbamur.

Exploratores mittunt̄ vnus de ſingulis tribubꝰ.

Aſs ✠ caleb.

Aſs ✠ Joſue

B

Cōditionis t̄re Chanaā

C

Jud. 8.

Exploratores detraxerūt t̄re pmiſſionis.

Aſs ✠ : caleph.

¶ Ca. Sū. ¶ Flet ppl's ⁊ murmurat caleph ⁊ ioſue t̄raꝫ laudāt dn̄s iraſcit̄: moyſes eū placat. In deſerto moriunt̄ exploratores: ⁊ ppl's ab amalech ceditur. Ca. xiiij.

A Igitur vociferans omnis turba fleuit nocte illa: ⁊ murmurati ſunt contra moyſen ⁊ aaron cuncti filij iſrl' dicentes. Utinā mortui eſſemus in egypto: ⁊ non in hac vaſta ſolitudine. Utinā pereamus ⁊ non inducat nos dominus in terrā iſtā ne cadamus gladio: ⁊ vxores ac liberi noſtri ducant̄ captiui: nōne meliꝰ eſt reuerti in egyptū? Dixerūtqꝫ alter ad alteꝝ. Cōſtituamus nobis ducē: ⁊ reuertamur in egyptuꝫ. Quo audito moyſes ⁊ aaron ceciderunt proni in terrā corā omni multitudine filioꝝ iſrl'. At vero ioſue filiꝰ nun ⁊ caleph filiꝰ iephone q ⁊ ipſi luſtrauerūt terrā: ſciderūt veſtimēta ſua ⁊ ad oēꝫ multitudinē filioꝝ iſrl' locuti ſūt. Terra quā circuiuimꝰ valde bona ē. Si ppl's

Murmur populi pp exploratorū relationeꝫ.

Joſue ⁊ caleph laudant terram. eccl. 46. 1. mach. 2.

B

tius fuerit dñs inducet nos in eã:⁊ tra-
det humũ lacte ⁊ melle manãtem. Nolite
rebelles eẽ ꝯ dñz: neqꝫ timeatis pp̃lz ter-
re hui⁹: qꝛ ſic panẽ ita eos poſſum⁹ deuo
rare. Receſſit ab eis oẽ p̃ſidiũ: dñs nobiſ-
cũ eſt: nolite metuere. Cũqꝫ clamaret ois
multitudo ⁊ lapidib⁹ eos vellet opp̃me-
re: apparuit glia dñi ſup tectũ federis cun-
ctis + videntib⁹ filijs iſrl. Et dixit dñs ad
moyſen. Uſqꝫquo detrahet mihi pp̃lus
iſte? Quouſqꝫ nõ credet mihi in oib⁹ ſi-
gnis q̃ feci corã eis? Feriã igit̃ eos peſtilẽ
tia atqꝫ ꝯſumã: te aũt faciã p̃ncipẽ ſup gẽ
tẽ magnã ⁊ fortiorẽ q̃ꝫ hec eſt. Et ait moy
ſes ad dñz. Ut audiãt egyptij de q̃ꝝ me-
dio eduxiſti pp̃lz iſtũ: ⁊ habitatores ter-
re hui⁹ q audierũt q tu dñe in pp̃lo iſto
ſis: ⁊ facie videaris ad faciẽ: ⁊ nubes tua p
tegat illos: // ⁊ i colũna nubis p̃cedas eos
p diẽ ⁊ in colũna ignis p noctẽ: q occide
ris tãtã multitudinẽ q̃ſi vnuz hoiez ⁊ di
cãt. // Nõ poterat introducere pp̃lm in ter-
rã + p q̃ iurauerat: idcirco occidit eos in
ſolitudine. Magnificetur ergo fortitudo
dñi: ſicut iuraſti dicẽs. Dñs patiẽs ⁊ mul
te mie: auferẽs iniqtatẽ ⁊ ſcelera: nullũqꝫ
innoxiũ derelinquẽs: q viſitas pctã patrũ
in filios: in tertiã ⁊ q̃rtã gñationẽ. Dimit
te obſecro pctm̃ pp̃li tui hui⁹ ſm magni
tudinẽ mie tue: ſicut p̃piti⁹ fuiſti egrediẽ
tib⁹ de egypto vſqꝫ ad locũ iſtuz. Dixitqꝫ
dñs. Dimiſi iuxta v̾bũ tuũ. Uiuo ego: ⁊
implebitur glia dñi vniuerſa terra. Attñ
oẽs hoies q viderũt maieſtatẽ meã ⁊ ſigna
q̃ feci i egypto ⁊ in ſolitudie: ⁊ tẽtauerũt
me iam p decẽ vices: nec obedierunt voci
mee // nõ videbũt terrã p qua iuraui pa-
trib⁹ eoꝝ: nec qſq̃ ex illis q detraxit mihi
intuebit̃ eã. Seruũ meũ + caleb q plen⁹
alio ſpũ ſecut⁹ eſt me inducã in terram
hãc quã circuiuit: ⁊ ſemen ei⁹ poſſidebit
eã. Qm̃ amalechites ⁊ chanane⁹ habitant
in vallib⁹. Cras + amouete caſtra: ⁊ reuer
timini in ſolitudinẽ p viã maris rubri.
Locutuſqꝫ eſt dñs ad moyſen: ⁊ aarõ di-
cens. Uſqꝫq̃ multitudo hec peſſima mur
murat ꝯ me? Querelas filioꝝ iſrael audi
ui. Dic ergõ eis. Uiuo ego ait dñs: ſicuti
locuti eſtis audiẽte me: ſic faciã vobis. In
ſolitudine hac iacebunt cadauera veſtra.
Oẽs q nũerati eſtis a viginti ãnis ⁊ ſup:
⁊ murmuraſtis ꝯ me: nõ intrabitis ter-
rã ſup quã leuaui manũ meã vt habita-
re vos facerẽ p̃ter + caleb filiũ iephonne: ⁊
ioſue filiũ nun. Paruulos aũt v̾ros de q-
bus dixiſtis q p̃de hoſtib⁹ forent: intro
ducã vt videant terrã q̃ vobis diſplicuit.
Ura cadauera iacebũt in ſolitudine. Fi-
lij v̾ri erũt vagi in deſerto ãnis q̃dragin
ta: ⁊ portabũt fornicationem v̾ſtrã donec
ꝯſumant̃ cadauera patruz in deſerto: iu-
xta nũeꝝ q̃draginta dieꝝ qb⁹ ꝯſideraſtis
terrã. // Annus p die iputabit̃. Et quadra
ginta ãnis recipietis iniquitates v̾ras: ⁊
ſcietis vltionẽ meã. Qm̃ ſicut locut⁹ ſum:
ita faciã omni multitudini huic peſſime:
que ꝯſurrexit aduerſum me. In ſolitudi
ne hac deficiet ⁊ morie̾t. Igit̃ oẽs viri q̃s
miſerat moyſes ad cõtẽplandã terrã: ⁊ q
reuerſi murmurare fecerãt ꝯ eũ oẽz mĩ
titudinẽ detrahẽtes terre q eſſet mala //
mortui ſunt atqꝫ pcuſſi in ꝯſpectu dñi. //
Ioſue aũt fili⁹ nun ⁊ + caleph fili⁹ iephon
ne vixerũt: ex oib⁹ q p̃rexerãt ad ꝯſideran-
daz terrã. Locutuſqꝫ eſt moyſes vniuer-
ſa v̾ba hec ad oẽs filios iſrael. Et luxit po-
pulus nimis. Et ecce mãe p̃mo ſurgẽtes:
aſcẽderũt verticẽ mõtis: atqꝫ dixerunt.
Parati ſum⁹ aſcẽdere ad locũ de quo dñs
locut⁹ eſt: qꝛ peccauim⁹. Quib⁹ moyſes.
Cur ingt trãſgredimini v̾bũ dñi: qđ vo-
bis nõ cedet in p̃ſpeꝝ? // Nolite aſcẽdere.
Nõ.n.ẽ dñs vobiſcũ: ne corruatis corã ini
micis veſtris. Amalechites ⁊ chananeus
añ vos ſunt: quoꝝ gladio corruetis: eo q
nolueritis acqeſcere dño: nec erit dñs vo-
biſcum. At illi ꝯtenebrati aſcẽderũt in ver
ticẽ mõtis. Arca aũt teſtamẽti dñi ⁊ moy
ſes nõ receſſerunt de caſtris. Deſcenditqꝫ
amalechites ⁊ chananeus q habitabat in
mõte: ⁊ pcutiẽs eos atqꝫ cõcidẽs perſecu
tus eſt + eos vſqꝫ horma.

¶ Ca. xv. ¶ De libamẽtis: de offerẽdis
p̃mitijs: de peccãte p ignorãtiã: de aña tã
indigena q̃ꝫ aduena: de peccãte p ſupbiaz:
de colligẽte ligna in ſabbato: de fimbrijs
hyacinthinis ponendis in angulis pal-
liorum. Cap. xv.

Locutus eſt dñs ad moyſen dicens.
Loq̃re ad filios iſrael ⁊ dices ad eos.
Cũ ingreſſi fueritis terrã habitationis
veſtre quã ego dabo vobis ⁊ feceritis obla
tionẽ dño in holocauſtũ aut victimã pa-
cificã vota ſoluẽtes vel ſpõte offerẽtes mu

Als ſup eſt + videntib⁹. Ira dñi i populuz murmurãtẽ. C Moyſes orat pro pp̃lo. Exo.13.d Exo.32.c. Als + de D Deu.1.f. Joſ.14.b Als + caleph. Caleph a dño laudatur. Als + mouete. E Iſrã.36.g ⁊.;2.b.

Null⁹ eorũ q nũerati fuerũt igredie̾t terrã pmiſſionis. Als + caleph. F Eze.4.b. Exploratores mortui ſunt. 1. Cor. 10.a. G Als + caleb. Pp̃ls ꝯ volũtatẽ dei pugnãs cõcidit. Deu.1.g. Als + ea ſup eſt. A Ritus ſacrificioꝝ

nera: aut in ſolēnitatib⁹ veſtris adolētes odorē ſuauitatis dño de bob⁹ ſiue de ouibus: offeret qcūqʒ imolauerit victimā ſacrificiū ſimile decimā partē ephi ꝯſperſaʒ oleo: qḋ mēſurā habebit qrtā partē hin: ⁊ vinū ad liba fundēda eiuſdem mēſure dabit in holocauſtuʒ ſiue in victimam.

B — Als deficit + per.

Per agnos ſingulos ⁊ + arietes erit ſacrificiuʒ ſiſe duaꝝ decimaꝝ q̄ conſperſa ſit oleo tertie ptis hin: ⁊ vinū ad libamētū tertie ptis eiuſdē mēſure offeret in odorē ſuauitatis dño. Qñ vero de bob⁹ feceris holocauſtū aut hoſtiā vt impleas votū vel pacificas victimas: dabis p ſingulos boues ſiſe tres decimas ꝯſperſe oleo qḋ habeat mediū mēſure hin: ⁊ vinuʒ ad liba fundēda eiuſdē mēſure in oblationem ſuauiſſimi odoris dño. Sic facies p ſingulos boues ⁊ arietes ⁊ agnos ⁊ hedos: tā indigene q̄ȝ peregrini: eodē ritu offerent ſacrificia. Unū p̄ceptū erit atqʒ iudiciuʒ tā vobis q̄ȝ aduenis terre. Locut⁹ eſt dñs ad moyſen dicēs.

C

Loquere filijs iſrł ⁊ dices ad eos. Cū veneritis in terrā quā dabo vobis: ⁊ comederitis de panib⁹ regionis illi⁹ ſepabitis primitias dño de cibis veſtris. Sicut de areis p̄mitias ſepabitis ita ⁊ de pulmētis dabitis p̄mitiua dño.

Primitie deo ō bent.

Qḋ ſi p ignorātiā p̄terieritis qcq̄ȝ horū q̄ locut⁹ eſt dñs ad moyſen: ⁊ mādauit per euʒ ad vos: a die qua cepit iubere ⁊ vltra: oblitaqʒ fuerit facere multitudo: offeret vitulū de armēto holocauſtū in odorem ſuauiſſimum dño: ⁊ ſacrificiū ei⁹: ac liba vt cerimonie poſtulant: hircūqʒ ꝓ pctō. Et rogabit ſacerdos ꝓ oī multitudine filiorꝝ iſrael: ⁊ dimittet eis: qm̄ nō ſponte peccauerūt: nihilomin⁹ offerētes incenſum dño ꝓ ſe ⁊ ꝓ pctō atqʒ errore ſuo: ⁊ dimittet vniuerſe plebi filiorꝝ iſrael ⁊ aduenis q peregrinant inter eos: qm̄ culpa eſt omnis ppli p ignorātiā. Qḋ ſi aīa vna neſciēs peccauerit: offeret caprā anniculā ꝓ pctō ſuo. Et dep̄cabit ꝓ ea ſacerdos q inſcia peccauerit corā dño: ipetrabitqʒ ei veniā: ⁊ dimittet illi.

De pctō p ignorātiam.

D

Tam indigenis q̄ȝ aduenis vna lex erit: oīum q peccauerint ignorātes. Anima vero que p ſupbiā aliqd cōmiſerit ſiue ciuis ſit ille ſiue peregrin⁹: qm̄ aduerſus dñʒ rebellis fuit: peribit de pplo ſuo. Verbū.n. dñi ꝯtēpſit ⁊ p̄ceptuʒ illi⁹ fecit irritū: idcirco delebit: ⁊ portabit iniqtatē ſuā. // Factū eſt aūt cū eſſent filij iſrael in ſolitudine ⁊ inueniſſent hoīem colligētē ligna in die ſabbati: obtulerūt eū moyſi ⁊ aaron ⁊ vniuerſe multitudini. Qui recluſerūt eū i carcerē: neſciētes qd ſup eo facere deberent. Dixitqʒ dñs ad moyſen. Morte moriat hō iſte. Obruat euʒ lapidib⁹ oīs turba extra caſtra. Cūqʒ eduxiſſent eū foras: obruerūt euʒ lapidibus: ⁊ mortu⁹ eſt: ſicut p̄ceperat dñs.

Pena ſuperbi.

Colligē ligna in ſabbo lapidat.

Dixitqʒ dñs ad moyſen. Loquere filijs iſrł ⁊ dices ad eos: vt faciāt ſibi fimbrias per angulos q̄ttuor palliorꝝ: ponētes in eis vittas hyacinthinas. Quas cuʒ viderint recordent oīum mādatoruʒ dñi: nec ſequant cogitationes ſuas ⁊ oculos p res varias fornicātes: ſʒ magis memores p̄ceptorum dñi faciāt ea: ſintqʒ ſancti deo ſuo. Ego dñs de⁹ veſter: qui eduxi vos de terra egypti: vt eſſem deus veſter.

deu.22.b De fimbrijs portandis.

Ca. xvi. De pena ſciſmatis dathan ⁊ abyron: de thuribulis allatis: ignis deuorat viros q offerebāt ſacrificia ⁊ alia. c.xvi.

Ecce aūt Chore filius Iſuar filij Caath filij Leui ⁊ Dathan atqʒ + Abyron filij Eliab: hon quoqʒ fili⁹ Pheleph de filijs Ruben: ſurrexerunt contra Moyſen: alijqʒ filiorꝝ iſrael ducenti quinquaginta viri proceres ſynagoge: ⁊ q tpe cōcilij per noīa vocabant. Cūqʒ ſtetiſſent aduerſum Moyſen ⁊ Aarō dixerunt. Sufficiat vobis q: omnis multitudo ſanctorum eſt: ⁊ in ipſis eſt dñs. Cur eleuamini ſuper pplm domini? Qḋ cum audiſſet Moyſes: cecidit pronus in faciem: locutuſqʒ ad chore ⁊ ad multitudinem. Mane inqt notum faciet dñs qui ad ſe pertineant ⁊ ſanctos applicabit ſibi: ⁊ quos elegerit appropinquabunt ei. Hoc igitur fa-

A — als + abiram.

Sciſma chore dathaʒ ⁊ abirō ꝯ moyſen

cite. Tollat vniuſquiſq; thuribula ſua: tu
chore ⁊ omne concilium tuum: ⁊ hauſto
cras igne ponite deſuper thymiamia corã
dño. Et quẽcunq; elegerit: ipſe erit ſan-
ctus. Multum erigimini filij Leui. Di-
B xitq; rurſum ad chore. Audite filij Leui.
Nun parum vobis eſt q̄ ſeparauit vos de-
us iſrael ab omni pplo: ⁊ iunxit ſibi vt
ſeruiretis ei in cultu tabernaculi: ⁊ stare-
tis coram frequentia populi ⁊ miniſtra-
retis ei? Idcirco ad ſe fecit accedere te ⁊
omnes fratres tuos filios Leui: vt vobis ẽt
ſacerdotiũ vendicetis: ⁊ omnis globus
tuus ſtet contra dñm? Quid eſt eniʒ Aa-
ron vt murmuretis contra eum? Miſit
Dathan ergo Moyſes vt vocaret Dathan ⁊ Aby-
⁊ Abirõ ron filios Eliab. Qui reſponderũt. Nõ ve-
contu- nimus: Nunquid parum eſt tibi q̄ edu
macia xiſti nos de terra egypti que lacte ⁊ melle
manabat vt occideres in deſerto niſi ⁊ do-
minatus fueris noſtri? Re vera induxi-
ſti nos in terrã q̄ fluit riuis lactis ⁊ mel-
le: ⁊ dediſti nobis poſſeſſiones agroꝝ ⁊ vi-
neaꝝ. An ⁊ oculos noſtros vis eruere? Nõ
C venimus. Iratuſq; Moyſes valde: ait ad
Mo✝ne dñm. Ne reſpicias ſacrificia eoꝝ. Tu ſcis
q̄ ✝ nec aſellum q̄dem vnq̃ acceperiʒ ab
eis: nec afflixerim quẽpiam eoꝝ. Dixitq;
ad chore. Tu ⁊ omnis ꝯgregatio tua ſta-
te deorſum coram dño: ⁊ Aaron die cra-
ſtino ſeparatim. Tollite ſinguli thuribu
la veſtra: ⁊ ponite ſuper ea incenſum: offe-
rentes dño ducentaquinquaginta thuri
bula: Aarõ quoq; teneat thuribulũ ſuũ.
Quod cum feciſſent ſtantibus Moyſe ⁊ Aa
ron ⁊ coaceruaſſent aduerſum eos omnẽ
multitudinem ad oſtiũ tabernaculi: ap-
paruit cunctis gloria dñi. Locutuſq; do-
minus ad Moyſen ⁊ Aaron: ait. Separa
mini de medio cõgregationis huius: vt
eos repente diſperdã. Qui ceciderunt pni
in facieʒ atq; dixerunt. Fortiſſime deus
D ſpirituũ vniuerſe carnis: Num vno pec-
cante: contra omnes ira tua deſeuiet? Et
ait dñs ad Moyſen. Precipe vniuerſo po
pulo vt ſeparẽt a tabernaculis chore ⁊ Da-
than ⁊ Abyron. Surrexitq; Moyſes ⁊
abijt ad Dathan ⁊ Abyron: ⁊ ſequentibꝰ
cum ſenioribus iſrael: dixit ad turbam.
deu.11.a //Recedite a tabernaculis impioꝝ: ⁊ noli
te tãgere q̄ ad eos pertinẽt: ne inuoluami-
ni in peccatis eoꝝ. Cũq; receſſiſſent a ten

torijs eoꝝ per circuitũ: Dathan ⁊ Abyrõ
egreſſi ſtabãt in introitu papylionũ ſuo-
rũ cũ vxoribus ⁊ liberis oiq; frequẽtia.
Et ait Moyſes. In hoc ſcietis q̄ dñs miſe
rit me vt facerẽ vniuerſa que cernitis: ⁊
nõ ex proprio ea corde protuleriʒ. Si cõ-
ſueta hoium morte interierint: ⁊ viſitaue
rit eos plaga qua ⁊ ceteri viſitari ſolent nõ
miſit me dñs. Sin autẽ nouaʒ reʒ fecerit E
dñs ⁊ aperiens terra os ſuũ deglutiat eos ⁊
omnia que ad illos ptinent: deſcẽderintq;
viuẽtes in infernũ: ſcietis q̄ blaſphema-
uerunt dñm. Confeſtim igit̃ vt ceſſauit
loqui dirupta eſt terra ſub pedibus eoꝝ:
⁊ aperiens os ſuum deuorauit illos cũ tab
naculis ſuis ⁊ vniuerſa ſubſtantia eorũ.
Deſcenderuntq; viui in infernũ operti pſal.105.
humo: ⁊ perierunt de medio multitudi- Terra d
nis. At vero ois iſrael q̄ ſtabat per gyrum glutiuit
fugit ✝ a clamore pereuntiuʒ, dicens. Ne Dathan
forte ⁊ nos terra deglutiat. // Sed ⁊ ignis ⁊ Abirõ.
egreſſus a dño interfecit ducẽtos q̄nqua- Als✝ad
ginta viros q̄ offerebãt incẽſuʒ. Locutuſ clamorẽ
q; eſt dñs ad Moyſen dicẽs. Precipe elea Als✝ad
ʒaro filio Aarõ ſacerdoti vt tollat thuri- vocem.
bula que iacent in incẽdio: ⁊ ignẽ huc il- īfra.26.a
lucq; diſpergat: quoniã ſanctificata ſunt Chore ai
in mortibus pctoꝝ. Producatq; ea in la oībꝰ ſuis
minas: ⁊ affigat altari: eo q̄ oblatũ ſit in igne cõ-
eis incẽſuʒ dño ⁊ ſanctificata ſint: vt cer- ſumptꝰ
nant ea p ſigno ⁊ monimẽto filij iſrael. fuit
Tulit ergo Eleaʒar ſacerdos thuribula F
enea in q̄bus obtulerant hi quos incen-
dium deuorauit: ⁊ pduxit ea in laminas
affigens altari: vt haberent poſtea filij iſrl
q̄bus cõmonerent̃: neq̄s accedat alienige
na: ⁊ q̄ non eſt de ſemine Aaron ad offerẽ
dũ incẽſuʒ dño: ne patiatur ſicut paſſus
eſt chore: ⁊ ois cõgregatio eius loquente
dño ad Moyſen. Murmurauit aũt om Mur-
nis multitudo filioꝝ iſrael ſequenti die murat
cõtra Moyſen ⁊ Aarõ dicens. Vos interfe ppls ꝯ
ciſtis pplm dñi. Cũq; oriretur ſeditio: ⁊ moyſen
tumultus increſceret: Moyſes ⁊ Aaron ⁊ Aarõ:
fugerũt ad tabernaculũ federis. Quod poſtq̃ ⁊ dñs
ingreſſi ſunt: operuit nubes tabernaculũ mittit
⁊ apparuit glia dñi. Dixitq; dñs ad Moy ignẽ in
ſen. // Recedite de medio huiꝰ multitudi eum.
nis: ✝ etiã nũc deleo eos. Cũq; iacerẽt in G
terra: dixit Moyſes ad Aarõ. Tolle thu- Sup eo.
ribulũ: ⁊ hauſto igne de altari mitte incẽ Als ✝ ⁊
ſuʒ deſup pergens cito ad pplm: vt roges ſap.18.d

pro eis. Jam enī egressa est ira a dño: ⁊
Aarō cū thymiamate extinxit incendiū. Quattuordecim milia septingēti igne pierunt
plaga deseuit. Quod cum fecisset Aarō ⁊ cu-
currisset ad mediā multitudinē quā iā
vastabat incēdiū obtulit thimiama //Et
stans inter mortuos ac viuētes: pro pplo
deprecatus est: ⁊ plaga cessauit. Fuerūt aūt
q̄ pcussi sūt q̄ttuordeciꝫ milia hoīuꝫ ⁊ se-
ptingēti absq̄ his q̄ pierūt in seditione
chore. Reuersusq̄ ē Aarō ad Moysen ad
ostiū tabnacli federis postq̄ qeuit interit⁹.

¶ Ca. Sū. ¶ De virga Aarō q̄ floruit: filij
isrl' dīit Moysi: ɔsumpti sum⁹. Ca. xvij.

A ET locutus est dñs ad Moysen: di-
cēs. Loq̄re ad filios israel: ⁊ accipe ab
Virge xij. ponūtur corā dño
eis virgas singulas p cognationes suas a
cūctis pncipibus tribuū virgas duode-
cim: ⁊ vniuscuiusq̄ nomē supscribes vir
ge sue. Nomē aūt Aarō erit in tribu leui.
Al's + seorsum
Et vna virga cūctas + eoꝝ familias cōti-
nebit. Ponesq̄ eas in tabernaculo fede-
ris corā testimonio: vbi loq̄r ad te. Quē
B ex his elegero germinabit virga eius: ⁊
cohibebo a me q̄rimonias filioꝝ israel: q-
b⁹ ɔ̄ vos murmurāt. Locutusq̄ ē Moy
ses ad filios israel: ⁊ dederunt ei oēs pnci-
pes virgas p singulas tribus. Fueruntq̄
C virge duodeciꝫ absq̄ virga Aarō. Quas
Virga Aarō floruit ⁊ fructificauit
cū posuisset Moyses corā dño in taberna
culo testimonij sequēti die regressus in-
uenit germinasse virgā Aarō i domo Le-
ui: ⁊ turgētibus gēmis eruperant flores
q̄ folijs dilatatis in amygdalas deformati
D sunt. Protulit ergo Moyses oēs virgas
de cōspectu dñi ad cūctos filios israel: vi-
derūtq̄ ⁊ receperūt singuli virgas suas.
Dixitq̄ dñs ad Moysen. Refer virgā Aa
ron in tabernaculū testimonij: vt seruet'
ibi in signū rebelliū filioꝝ israel: ⁊ quie-
scant q̄rele eoꝝ a me ne moriant'. Fecitq̄
Moyses sicut pceperat dñs. Dixerūt aūt
filij israel ad Moysen. Ecce cōsumpti su-
mus: oēs perijm⁹. Quicūq̄ accedit ad
tabernaculum dñi: moritur. //Num vsq̄
I.reg.2.f ad internitionē cuncti delendi sumus?

¶ Ca. Sū. ¶ De dignitate Aaron ⁊ excu-
bijs leuitaꝝ primitie sacerdotibus deci-
me leuitis assignātur: ⁊ reddunt leuite
decimam decime Aaron. Cap. xviij.

A DIxitq̄ dñs ad Aarō. Tu ⁊ filij tui ⁊
Sacerdotes
domus pris tui tecū portabitis iniq̄
tatē sanctuarij: ⁊ tu ⁊ filij tui sil' sustine-
bitis peccata sacerdotij vestri. Sed ⁊ frēs
tuos de tribu Leui: ⁊ sceptro patris tui sū portant iniq̄tatē sctuarij.
me tecū: presto q̄ sint ⁊ ministrent tibi.
//Tu aūt ⁊ filij tui ministrabitis in taber
naculo testimōij. Excubabūtq̄ leuite ad
pcepta tua: ⁊ ad cūcta opa tabernaculi: ita
dūtaxat vt ad vasa sanctuarij ⁊ altare non
accedant: ne ⁊ illi moriant': ⁊ vos pereatis
sil'. Sint aūt tecū ⁊ excubent in custodijs
tabernaculi: ⁊ in oibus cerimonijs eius.
Alienigena nō miscebit' vob. Excubate in sup̄.c.17.
custodia sanctuarij ⁊ in ministerio alta- Exo.4.
ris: ne oriat' indignatio sup filios israel. Leui.8.
Ego dedi vobis frēs vestros leuitas de me- Offm leuitaruꝫ
dio filioꝝ israel: ⁊ tradidi donum dño: vt
seruiant in ministerijs tabernaculi ei⁹.
Tu aūt ⁊ filij tui custodite sacerdotium
vestrū: ⁊ oia q̄ ad cultū altaris ptinent ⁊
intra velum sunt p sacerdotes ammini-
strabunt'. Si q̄s extern⁹ accesserit: occide- B
tur. Locutusq̄ est dñs ad Aarō. Ecce dedi
tibi custodiā primitiaꝝ meaꝝ. Omniaq̄
sanctificant' a filijs israel tibi tradidi ⁊ fi-
lijs tuis p officio sacerdotali legittima Partes Aaron ⁊ filioꝝ ei⁹.
sempiterna. Hec ergo accipies de his que
sanctificant' ⁊ oblata sunt dño. Ois obla-
tio ⁊ sacrificiū ⁊ q̄cq̄d pro pctō atq̄ deli-
cto reddit' mihi: ⁊ cedet in sancta sancto-
ruꝫ tuū erit ⁊ filioꝝ tuoꝝ. In sanctuario
comedes illud. Mares tm̄ + edent ex eo: Al's + comedent.
q̄a cōsecratum est dño. //Primitias autē //De deci. ca.j.§.p̄mitie in
quas vouerint ⁊ obtulerint filij israel: ti-
bi dedi ⁊ filijs tuis ac filiabus tuis iure
ppetuo. Qui mūdus est in domo tua ve-
scet' eis. Oēm medullā olei ⁊ vini ac fru-
mēti q̄cq̄d offerunt pmitiaꝝ dño: tibi de-
di. + Uniuersa frugū initia que gignit Al's + vniuersas frugum pmitias quas
humus ⁊ dño deportant' cedent in vsus
tuos. Qui mūdus est in domo tua: vescet'
eis. Oē qd ex voto reddiderint filij israel:
tuū erit. Quicq̄d primū + erumpet e vul C
ua cuncte carnis quā offerunt dño: siue Al's + erūpit.
ex hoibus siue de pecoribus fuerit, tui iu-
ris erit: ita dūtaxat vt pro hois primoge- sup̄.3.g.
nito pciuꝫ accipias: ⁊ oē animal qd im- exo.30.b
mundū est: redimi facias: cuius redem- leui.27.c.
ptio erit post vnū mēseꝫ: siclis argēti qn- eze.45.d
q̄ pondere sanctuarij. //Siclus viginti Al's + pimogen I ta.
obolos hēt. + Primogenitū aūt bouis ⁊
ouis ⁊ cap: nō facies redimi: q̄a sctificata
sunt dño. Sanguinē tm̄ eoꝝ fundes sup
altare: ⁊ + adipes adolebis i suauissimuꝫ Al's + ad pm.
odorē dño. Carnes vo in vsuꝫ tuū cedēt:

al's ✝ teſtamētū al's ✝ pacis.
Deu. 18. a
Decime ſūt leuitarum.

ſicut pectuſculū ɔſecratū ⁊ armus dexter tua erūt. Oēs ꝑmitias ſanctuarij q̄s offerūt filij iſrˡ dn̄o tibi dedi ⁊ filijs ac filiabꝰ tuis iure ꝑpetuo. ✝ Pactū ✝ ſalis eſt ſempiternū corā dn̄o: ⁊ tibi ac filijs tuis. Dixitq̄ dn̄s ad aarō. // In t̄ra eoꝝ nihil poſſidebitis nec hēbitis partē inter eos. Ego pars ⁊ hereditas tua in medio filioꝝ iſrˡ. // Filijs aūt leui dedi oēs decimas iſraelis i poſſeſſionē: p miniſterio q̄ ſeruiūt mihi in tabernaculo federis: vt nō accedāt vltra filij iſrˡ ad tabernaculū: nec cōmittāt peccatū mortiferū ſolis filijs leui mihi in tabernaculo ſeruiētibꝰ ⁊ portātibꝰ pctā populi. Legittimū ſempiternū erit in gñationibꝰ v̄ris. // Nihil aliud poſſidebūt, decimaꝝ oblatiōe ɔtenti: q̄s in vſus eoꝝ ⁊ neċia ſeparaui. Locutuſq̄ ē dn̄s ad moyſen: dicēs. // Precipe leuitis atq̄ denūcia. Cū acceperitis a filijs iſrˡ decimas q̄s dedi vobis: ꝑmitias eoꝝ offerte dn̄o id eſt decimā partē decime: vt reputet̄ vobis in oblationē ꝑmitiuoꝝ: tā de areis q̄ȝ de torcularibꝰ ⁊ vniuerſis quoꝝ accipitis ꝑmitias offerte dn̄o: ⁊ date eā aaron ſacerdoti. Oia q̄ offeretis ex decimis ⁊ i donaria dn̄i ſeparabitis: optima ⁊ electa erūt cuncta. Dicesq̄ ad eos. Si p̄clara ⁊ meliora q̄q̄ obtuleritis ex decimis reputabit̄ vobis q̄ſi de area ⁊ torculari dederitis primitias: ⁊ comedetis eas i oībꝰ locis v̄ris tā vos q̄ȝ familie veſtre: quia preciū eſt pro miniſterio quo ſeruitis in tabernaculo teſtimonij: ⁊ nō peccabitis ſuper hoc egregia vobis ⁊ pinguia reſeruantes: ne polluatis oblationes filiorum iſrael ⁊ moriamini.

B
Deu. 18. a
// De deci. ca. j. poſt p̄n. ✓. rurſus. Et ca. 2. Et. c. tua. ij.
Decima decime leuitaꝝ eſt aaron.

¶ Ca. xix. ¶ De vitula rufa: de moriēte i tabernaculo: de vaſe nō hn̄te operculū: de tāgēte cadauer hoīs: de aq̄ expiationis. Ca. xix.

A
Sacrificiū vacce ruffe. // Heb. 13. b.

Locutuſq̄ eſt dominus ad Moyſen ⁊ Aaron dicens. Iſta eſt religio victime quam conſtituit dominus. // Precipe filijs iſrael vt adducant ad te vaccam rufam etatis integre in qua nulla ſit macula: nec portauerit iugū: tradeſq̄ eā Eleazaro ſacerdoti. // Qui eductā extra caſtra immolabit in conſpectu omnium: ⁊ tingens digitum in ſanguine eius: aſperget contra fores tabernaculi ſeptem vicibus. Combureṫq̄ eam cunctis vidētibus tā pelle ⁊ carnibus eius q̄ȝ ſanguine ⁊ fimo flāme traditis. Lignū quoq̄ cedrinū ⁊ hyſopum: coccūq̄ bis tinctum ſacerdos mittet in flāmam que vaccā vorat. Et tūc demum lotis veſtibus ⁊ corpore ſuo igredietur in caſtra: cōmaculatuſq̄ erit vſq̄ ad veſperum. Sed ⁊ ille q̄ combuſſerit eā: lauabit veſtimenta ſua ⁊ corpus: ⁊ inmundus erit vſq̄ ad veſpeꝝ. // Colliget aūt vir mūdus cineres vacce: ⁊ effūdet eos extra caſtra in loco puriſſimo: vt ſint multitudini filioꝝ iſrael in cuſtodiam ⁊ in aquā aſperſionis: quia pro pctō vacca combuſta eſt. Cūq̄ lauerit qui vacce portauerat cineres veſtimēta ſua: inmūdus erit vſq̄ ad veſpeꝝ. Habebunt hoc filij iſrael ⁊ aduene q̄ habitāt inter eos ſctū iure ꝑpetuo. // Qui tetigerit cadauer hoīs: ⁊ ꝓpter hoc ſeptem diebus fuerit inmundus: aſperget̄ ex hac aqua die tertio ⁊ ſeptimo: ⁊ ſic mūdabitur. Si die tertio aſperſus nō fuerit: ſeptimo nō poterit emundari. // Omnis qui tetigerit humane anime morticinū ⁊ aſperſus hac cōmixtione non fuerit: polluet tabernaculum domini: ⁊ peribit ex iſrael: q̄a aqua expiationis non eſt aſperſus: inmūdus erit: ⁊ manebit ſpurcitia eiꝰ ſuper eum. Iſta eſt lex hoīs qui moritur in tabernaculo. Oēs qui ingrediunt̄ tentoriū illius ⁊ vniuerſa vaſa que ibi ſunt: polluta erunt ſeptem diebus. Uas quod non habuerit operculum nec ligaturam deſuper imundum erit. Si q̄s in agro tetigerit cadauer occiſi hominis aut per ſe mortui ſiue os illius vel ſepulcrum: immundus erit ſeptem diebus. Tollentq̄ de cineribus combuſtionis atq̄ peccati: ⁊ mittent aquas viuas ſup eos in vas: in q̄bus cum homo mūdus tinxerit hyſopum aſperget ex eo omne tentorium ⁊ cunctam ſuppellectilem: ⁊ ✝ homines huiuſcemo

B
De aqua luſtrationiſq̄ ſanctificant̄ imundi.
// De cōſe. di. 4. ca. nec quēquā.
C
Quō luſtrentur imundi al's ✝ oēs al's ✝ animas.

B huiuſcemodi cõtagione pollutos. Atq3 hoc mõ mũdus luſtrabit imũdũ tertio ⁊ ſeptimo die. Expiatuſq3 die ſeptio lauabit ⁊ ſe ⁊ veſtiméta ſua: ⁊ immũdus erit vſq3 ad veſperũ. Si qs hoc ritu nõ fuerit expiat⁹: peribit anima illi⁹ de medio eccleſie: qꝛ ſanctuariũ dñi polluit: ⁊ non eſt aq̃ luſtratiõis aſperſus. Erit hoc preceptũ legitimũ ſempiternũ. Ipſe quoq3 q aſpergit aquas lauabit veſtiméta ſua. Oĩs q tetigerit aquas expiatiõis: immũdus erit vſq3

Leu.c.17

ad veſpe. ‖ Quicqd tetigerit imũdus: immũdũ faciet: ⁊ anima q̃ hoꝝ qppiá tetigerit: immũda erit vſq3 ad veſperum.

¶ Ca. xx. ¶ De morte Marie ⁊ aqs ꝯdictionis ⁊ nũcijs ad edom: ⁊ morte aaron in mõte hor: ⁊ ſubſtitutione eleaçari: loco eius ⁊ fletu populi ꝓ aaron. Cap. xx.

A

Mors marie ſororis moyſi.

Uenerũtq3 filij iſrael ⁊ omnis multitudo in deſertũ ſyn méſe ꝑmo: ⁊ máſit ppl's in cades. Mortuaq3 eſt ibi Maria: ⁊ ſepulta in eodẽ loco. Cumq3 indigeret aqua ppl's: cõuenerũt aduerſuз moyſen ⁊ aarõ: ⁊ verſi in ſeditioné dixerunt. Utiná periſſem⁹ inter fratres nr̃os corá domino. Cur ✝ eduxiſtis eccleſiá domini in ſolitudiné: vt ⁊ nos ⁊ noſtra iumenta moꝛiamur? ‖ Quare nos feciſtis aſcẽdere de egypto: ⁊ eduxiſtis in locum iſtũ peſſimũ q ſeri nõ põt: qui nec ficum gignit nec vineas: nec malogranata: inſuper ⁊ aquá nõ hз ad bibẽdũ? Ingreſſuſq3 moyſes ⁊ aaron dimiſſa multitudine in tabernaculũ federis coꝛruerũt proni in terrá: clamaueruntq3 ad dñm atq3 dixerunt. Domine deus audi clamoꝛeз hui⁹ populi: ⁊ aperi eis theſaurũ tuum fonteз aque viue: vt ✝ ſatiati ceſſet murmuratio eoꝛũ. Et apparuit gloria dñi ſup eos.

Murmuratio ppli ꝓpt aquaз.

Al's ✝ adduxiſtis.

Exo.17.b

Al's ✝ ſatiatis.

B

Exo.17.b

Locutuſq3 eſt dominus ad moyſen: dicens. ‖ Tolle virgam ⁊ congrega populũ tu ⁊ aarõ frater tuus: ⁊ loquimini ad petram coꝛam eis: ⁊ illa dabit aquas. Cũq3 eduxeris aquá de petra: bibet omnis multitudo ⁊ iuméta eius. Tulit igitur moyſes virgam que erat in cõſpectu domini: ſicut preceperat ei: cõgregata multitudine ante petrá. Dixitq3 eis. Audite rebelles ⁊ increduli. Nun de petra hac vobis aquam poterimus eijcere? Cũq3 eleuaſſet moyſes manuз percutiens virga bis ſilicem: egreſſe ſunt aque largiſſime: ita vt populus biberet ⁊ iumenta. Dixitq3 dominus ad moyſen ⁊ aarõ. Quia nõ crediſtis mihi vt ſanctificaretis me coꝛá filijs iſrael: nõ introducetis hos populos in terram quá dabo eis. Hec eſt aqua cõtradictionis vbi iurgati ſunt filij iſrael contra dominum: ‖ ⁊ ſanctificatus eſt in eis.

Aq̃ de petra ſ eduxit.

ifra.21.d.

C

Legatio iſrael ad edon.

Miſit interea nuncios moyſes de cades ad regem edom: qui diceret. Hec mádat frater tu⁹ iſrael. Noſti omné laboꝛem qui appꝛehẽdit nos: quomodo deſcenderint patres noſtri in egyptum: ⁊ habitauerim⁹ ibi multo tempoꝛe: afflixerintq3 nos egyptij ⁊ patres noſtros: ⁊ quomodo clamauerimus ad dominuз ⁊ exaudierit nos: miſeritq3 angelum qui eduxerit nos de egypto. Ecce in vꝛbe cades que é in extremis finibus tuis poſiti: obſecram⁹ vt nobis tranſire liceat per terram tuaз. Non ibimus per agros nec per vineas: non bibemus aquas de puteis tuis: ſз gradiemur via publica: nec ad dextraз nec ad ſiniſtrá declinátes: donec tranſeamus terminos tuos. Cui reſpondit edom. Non pertranſibis per me. Alioquin armatus occurrá tibi. Dixeruntq3 filij iſrael. Per tritam gradiemur viam: ⁊ ſi biberimus aquas tuas nos ⁊ pecoꝛa noſtra: dabimus qð iuſtum eſt. Nulla erit in pꝛecio difficultas: tantũ velociter tranſeamus. At ille reſpõdit. Non tranſibitis. Statimq3 egreſſus é obuius cum infinita multitudine ⁊ manu foꝛti: nec voluit acquieſcere depꝛecanti vt cõcederet tranſitũ per fines ſuos. Quáobrem diuertit ab eo iſrael.

D

Cumq3 caſtra mouiſſent de cades venerunt in monteз hor: qui eſt in finibus terre edom: vbi locutus eſt dñs ad moyſen dicens. Pergat inquit aaron ad populos ſuos. Non enim intrabit terrá quá dedi filijs iſrael: eo q incredulus fuerit oꝛi meo ad aquas ꝯdictionis. ‖ Tolle aaron ⁊ filiuз ei⁹ cũ eo: ⁊ duces eos in monté hoꝛ. Cũq3 nudaueris prẽm veſte ſua: indues ea eleaçaꝝ filiũ ei⁹: ⁊ aaron colligetur ⁊ moꝛiet ibi. Fecit moyſes vt ꝑceperat dñs. Et aſcenderũt in mõté hor corá omni multitudine. Cũq3 aaron ſpoliaſſet veſtib⁹ ſuis: induit eleaçarũ filiũ ei⁹. Illo moꝛtuo in mõtis ſupcilio deſcẽdit cũ eleaçaro. Oĩs aũt multitudo vidés occubuiſſe aaron fleuit ſup eo triginta dieb⁹ ꝑ cunctas familias ſuas.

ifra.33.e.

Deu.10.b.⁊.32.g.

Morit aaron.

¶ Ca. xxi. ¶ De victoria post votū ꝯ regē chananeoꝝ: ⁊ serpentibus igneis: ⁊ transitu arnon de puteo: de victoria seon ⁊ og regum. Cap. xxi.

A

Als deficit + qꝫ
Als + cū
Pria pugna ꝯtra chananeos.

Quod cū audiſſet chananeꝰ rex arad qui habitabat ad meridiē veniſſe: ſcilꝫ iſrael p exploratoꝝ viā pugnauit + cōtra + illū: ⁊ victor exiſtēs duxit ex eo predam. At iſrael voto ſe dño obligās ait. Si tradideris pplm iſtū in manu mea: delebo vrbes eiꝰ. Exaudiuitqꝫ dñs pces iſrael ⁊ tradidit chananeū. Quē ille interfecit ſubuerſis vrbibꝰ eiꝰ: ⁊ vocauit nomē loci illiꝰ horma. i. anathema. Profecti ſunt aūt de mōte hor ma p viā que ducit ad mare rubrū: vt circuirent terraꝫ edom. Et tedere cepit pplm itineris ac laboris. Locutuſqꝫ ꝯ dñm ⁊ moyſen: ait. Cur eduxiſti nos de egypto vt moreremur in ſolitudine? Deeſt panis: nō ſunt aq̄: aīa nr̄a iā nauſeat ſup cibo iſto leuiſſimo. Quāobrē miſit dñs in pplm ignitos ſerpētes. Ad q̄rū plagas ⁊ mortes plurimoꝝ venerunt ad moyſen atqꝫ dixerūt. Peccauimꝰ: q: locuti ſumꝰ ꝯ dñm ⁊ te. Ora vt tollat a nobis ſerpētes. Orauit moyſes ꝓ pplo. Et locutꝰ eſt dñs ad eū. Fac ſerpentē eneuꝫ: ⁊ pone eū ꝓ ſigno. Qui percuſſus aſpexerit eū: viuet. Fecit ergo moyſes ſerpentem eneū: ⁊ poſuit eū ꝓ ſigno. Queꝫ cū pcuſſi aſpicerēt: ſanabant. Profectiqꝫ filij iſrael caſtrametati ſunt in oboth. Unde egreſſi fixere tentoria in ieabarim in ſolitudine que reſpicit moab ꝯ orientalē plagam. Et inde mouētes venerūt ad torrētē zareth. Quē relinquētes caſtrametati ſunt cōtra arnon: q eſt in deſerto ⁊ ꝑminet in finibꝰ ammorrei. Siqdē arnon terminꝰ eſt moab: diuidēs moabitas ⁊ ammorreos. Unde dr̄ in libro belloꝝ dñi. Sicut fecit in mari rubro: ſic faciet in torrentibus arnon. Scopuli torrentiū inclinati ſunt vt requieſcerēt + in arnon: ⁊ recūberēt in finibus moabitaꝝ. Ex eo loco apparuit puteus ſup quo locutꝰ eſt dñs ad moyſen. Cōgrega pplm ⁊ dabo ei aquā. Tunc cecinit iſrael carmē iſtud. Aſcēdat puteꝰ: concinebāt: puteus quē foderunt pncipes ⁊ parauerūt duces multitudinis in datore legis ⁊ in baculis ſuis. Profectiqꝫ ſūt de ſolitudine + mathanā. De + mathanā in nahaliel. De nahaliel in bamoth. Bamoth vallis eſt in regione moab in vertice phaſga: qō reſpicit ꝯ deſertū. Miſit aūt iſrael nūcios ad ſeon regē amorreorū dicēs. Obſecro vt tranſire mihi liceat p terrā tuā. Nō declinabimꝰ in agros ⁊ vineas: nō bibemꝰ aquas ex puteis. Uia regia gradiemur donec trāſeamꝰ terminos tuos. Qui cōcedere noluit vt trāſiret iſrl̄ per fines ſuos: qn potiꝰ exercitu ꝯgregato egreſſus eſt obuiā in deſertum ⁊ venit in iaſa: pugnauitqꝫ ꝯ eū. A quo pcuſſus eſt in ore gladij: ⁊ poſſeſſa eſt terra eius ab arnon vſqꝫ ieboc ⁊ filios āmon: q: forti preſidio tenebant termini āmonitaꝝ. Tulit ergo iſrael oēs ciuitates eiꝰ ⁊ habitauit i vrbibꝰ āmorrei: in eſebon. ſ. ⁊ viculis eiꝰ. Urbs eſebon fuit ſeon regis ammorrei: q pugnauit ꝯ regē moab: ⁊ tulit oēꝫ terrā que ditionis illiꝰ fuerat vſqꝫ arnon. Idcirco dr̄ in + ꝓuerbio. Uenite in eſebon: edificet ⁊ cōſtruatur ciuitas ſeon. Ignis egreſſus eſt de eſebon: flāma de oppido ſeon: ⁊ deuorauit + arnon moabitaꝝ ⁊ habitatores excelſoꝝ + arnon. Ue tibi moab periiſti popule chamos. Dedi filios eius in fugā: ⁊ filias in captiuitatē regi āmorreorū ſeon. Iuguꝫ ipſoꝝ diſperijt ab eſebon vſqꝫ dibon: laſſi puenerūt in ſophe ⁊ vſqꝫ medaba. habitauitqꝫ iſrl̄ in terra ammorrei. Miſit itaqꝫ moyſes q explorarēt iaſer. Cuiꝰ ceperūt viculos ⁊ poſſederunt habitatores. Uerterūtqꝫ ſe ⁊ aſcēderunt p viam baſan: ⁊ occurrit eis og rex baſan cū omni pplo ſuo pugnaturus in edrai. Dixitqꝫ dñs ad moyſen. Ne timeas eū: q: in manu tua tradidi illū ⁊ oēm pplm ac terrā eiꝰ. Facieſqꝫ illi ſicut feciſti ſeon regi ammorreoꝝ habitatori eſebon. Percuſſerūt igit̄ ⁊ hūc cū filijs ſuis: vniuer-

B
Murmurat pplus ꝓ labore itineris.
i. Corin. 10. b.
Serpentes igniti miſſi ſunt.
C
Joā. 3. b.
De ſpēte eneo.

D
Als + in arun.
Als + in chana.
E
Legatio iſrl̄ ad ſeon regeꝫ ammorreorum.
ſup. 20. b
Deu. 2. c.
1. mach. 2. f.
Seō pcuſſit ab iſrael.
F
Als + ꝓuerbiū.
Als + ar
G
Deu. 3.
Percuſſio og regis baſā

numqꝫ populuꝫ eius vſqꝫ ad internitio-
nem:⁊ poſſederunt terrã illius.
¶ Ca. Sũ. ¶ Balac mittit ad balaã vt ve
niat ad maledicẽdũ pplo iſrl̃ ⁊ ſcd̃o: dñs
p̃mo ꝓhibꝫ:ſcd̃o pmittit ire i viã: ãgelꝰ
obuiat:aſina loqt̃. Balaã rep̄hẽdit̃. Balac
ei occurrit ⁊ mittit ei mũera. Ca.xxij.

A
Joſ.24.b PRofectiqꝫ caſtrametati ſunt in cãpe-
ſtribꝰ moab:vbi trãs iordanẽ hieri
cho ſita eſt. //Uidens aũt balac filiꝰ ſephoꝛ
oĩa q̃ fecerat iſrl̃ ãmoꝛreo:⁊ ꝙ ptimuiſſẽt
eũ moabite:⁊ ĩpetũ eiꝰ ferre nõ poſſent: di
xit ad maioꝛes natu madian. Jta delebit
hic ppl's oẽs q in nr̃is finibꝰ cõmoꝛant̃:
quõ ſolet bos herbas vſqꝫ ad radices car-
pere? Jpſe autem erat eo tpe rex in moab.
Miſit ergo nũcios ad balaã filiũ beoꝛ ario
B lũ q habitabat ſup fluuẽ terre filioꝝ am-
mon:vt vocarẽt eũ ⁊ dicerent. Ecce egreſ-
Als ✠ qa ſus eſt ppl's ex egypto:q operuit ſupficiem
terre ſedẽs ꝯ me. Ueni igit̃ ⁊ maledic po-
pulo huic:✠ q foꝛtioꝛ me eſt:ſi quo mõ
poſſim pcutere:⁊ eijcere eũ de terra mea.
Legatio Noui.n.ꝙ bñdictꝰ ſit cui bñdixeris:⁊ ma
p̄ria mo ledictꝰ in quẽ maledicta cõgeſſeris. Per-
abitaꝝ ad rexerũtqꝫ ſenioꝛes moab ⁊ maioꝛes na-
balaã ari tu madian hñtes diuinatiõis p̄ciũ in
olum. manibꝰ. Cũqꝫ veniſſent ad balaã ⁊ nar-
Sup̃.co. raſſent ei oĩa v̄ba balac: ille rñdit. // Ma-
nete hic nocte:⁊ rñdebo qcq̃d mihi dixe-
rit dñs. Manẽtibꝰ aũt illis apud balaaꝫ:
venit deꝰ:⁊ ait ad eũ. Quid ſibi volunt ho-
mines iſti apud te? Rñdit. Balac filiꝰ ſe-
C phoꝛ rex moabitaꝝ miſit ad me dicẽs. Ec-
ce ppl's q egreſſus eſt de egypto operuit ſu
perficiẽ terre:veni ⁊ maledic ei:ſi quo mõ
poſſim pugnãs abigere eũ. Dixitqꝫ deus
ad balaã. Noli ire cũ eis:neqꝫ maledicas
pplo:q2 bñdictꝰ eſt. Qui mane ꝯſurgens

dixit ad p̄ncipes. Jte in terrã veſtrã:q2 ꝓ-
hibuit me deꝰ venire vobiſcũ. Reuerſi p̄n- Legatio
cipes dixerũt ad balac. Noluit balaã veni- ſcd̃a co-
re nobiſcũ. Rurſum ille multoplures ⁊ rũdeꝫ.
nobilioꝛes q̃ꝫ añ miſerat:miſit. Qui cum D
veniſſent ad balaã dixerũt. Sic dicit balac
filiꝰ ſephoꝛ. Ne cũcteris venire ad me. Pa-
ratũ hẽo honoꝛare te:⁊ qcq̃d volueris da-
bo tibi. Ueni ⁊ maledic pplo iſti. Reſpon-
dit balaã. // Si dederit mihi balac plenaꝫ īfra.24.c
domũ ſuã argẽti ⁊ auri nõ potero immuta
re v̄bũ dñi dei mei:vt vel plus vel minus
loquar. Obſecro vt hic maneatis etiã hac
nocte:vt ſcire queã qd mihi rurſum re-
ſpõdeat dñs. //Uenit ergo deꝰ ad balaã no Sup̃ eo.
cte:⁊ ait ei. Si vocare te venerũt homines Balaã ꝓ-
iſti:ſurge ⁊ vade cũ eis:ita tñ ut q̃d fectꝰ ē ad
tibi p̄cepero facias. Surrexit balaã mane moabi-
⁊ ſtrata aſina ſua ꝓfectus eſt cũ eis. Et ira tas.
tus eſt deꝰ. Stetitqꝫ angelus dñi in via ꝯ
balaã q ſedebat aſine:⁊ duos pueros habe-
bat ſecũ. Cernẽs aſina angelum ſtantẽ in
via euaginato gladio:auertit ſe de itine-
re ⁊ ibat p agrũ. Quã cũ verberaret balaã E
⁊ vellet ad ſemitã reducere:ſtetit angelus
in anguſtijs duaꝝ maceriaꝝ qbus vinee
cingebant̃. Quẽ vidẽs aſina iunxit ſe pa-
rieti:⁊ attriuit ſedẽtis pedẽ. At ille iteruꝫ
verberabat eã:⁊ nihilominꝰ ãgelus ad lo
cũ anguſtũ tranſiens vbi nec ad dextram
nec ad ſiniſtram poterat deuiari:obuiꝰ ſte
tit. Cũqꝫ vidiſſet aſina ſtantẽ angelũ: ꝯci- Aſina lo-
dit ſub pedibꝰ ſedẽtis. Qui iratꝰ vehemen quit̃.
tiꝰ cedebat fuſte latera eiꝰ. //Apuitqꝫ dñs F
os aſine:⁊ locuta eſt. Quid feci tibi? Cur 2.Pe.2.c.
percutis me ecce iã tertio? Rñdit balaaꝫ.
Quia cõmeruiſti:⁊ illuſiſti mihi. Utinaꝫ
haberẽ gladiuꝫ:vt te pcuterẽ. Dixit aſina.
Nõne animal tuũ ſum: cui ſemp ſedere
cõſueuiſti vſqꝫ in p̄ntẽ diẽ? Dic qd ſimi-
le vnq̃ꝫ fecerĩꝫ tibi? At ille ait. Nũq̃ꝫ. Pro
tinus apuit dñs oculos balaam:⁊ vidit
angelum ſtantẽ in via euaginato gladio.
Adoꝛauitqꝫ eũ ꝓnus in terrã. Cui ãge-
lus. Cur inqt tertio verberas aſinã tuã?
Ego veni vt aduerſarer tibi q2 ꝑuerſa eſt Angelus
via tua: mihiqꝫ ꝯtraria. Et niſi aſina decli- increpat
naſſet de via dans locũ reſiſtẽti: te occidiſ balaã.
ſem:⁊ illa viueret. Dixit balaaꝫ. Peccaui:
neſciẽs ꝙ tu ſtares ꝯ me. Et nũc ſi diſpli-
cet tibi vt vadam:reuertar. Ait angelus.
Uade cum iſtis:⁊ caue ne aliud q̃ꝫ p̄cep-

pero tibi loq̃ris. Juit igit̃ cũ principib⁹.
B Qđ cũ audiſſz balac: egreſſus ẽ in occurſũ
ei⁹ ĩ oppido moabitaꝝ: qđ ſitũ ẽ in extre
mis finib⁹ arnon. Dixitq₃ ad balaã. Miſi
nũcios vt vocarẽt te. Cur nõ ſtatim veni
…lſs✝ nõ ſti ad me? An q2 mercedẽ aduentui tuo
…ueo. reddere ✝ nequeo? Cui ille reſpõdit. Ecce
…ſra. 23.b adſũ. Nũqd loq potero aliud niſi qđ de⁹
poſuerit in ore meo? Perrexerũt ergo ſil
⁊ venerunt in vrbẽ q̃ in extremis regni
ei⁹ finib⁹ erat. Cũq₃ occidiſſet balac boues
⁊ oues miſit ad balaã: ⁊ pñcipes q cũ eo
erat munera. Mane aũt facto duxit eum
ad excelſa baal: ⁊ intuitus eſt extremam
partem populi.

¶ Ca. Sũ. ¶ Balaã in mõtẽ ducit̃ ad ma
ledicẽdũ pplo: aras ſeptẽ edificari iubet:
⁊ victimas imponit ꝓ maledictiõe: bñdi
cit ⁊ ꝓphetat de ꝯualeſcẽtia ⁊ multiplica
tione populi cõtra inimicos: ⁊ iterum in
A montẽ alium ducitur. Cap. xxiij.

Balaam edificat vij. aras.

Dixitq₃ balaã ad balac. Edifica mihi
hic ſeptẽ aras ⁊ para totidẽ vitulos
eiuſdẽq₃ nũeri arietes. Cũq₃ feciſſet iux̃
ſermonẽ balaã: impoſuerũt ſil̃ vitulũ ⁊
arietẽ ſup aram. Dixitq₃ balaã ad balac.
Sta paulĩſp iuxta holocauſtũ tuũ donec
vadã ſi forte occurrat mihi dñs: ⁊ qđcũ
q₃ imperauerit loquar tibi. Cunq₃ abijſſet
velociter: occurrit illi de⁹. Locutuſq₃ ad
eũ balaã: ſeptẽ inqt aras erexi: ⁊ impoſui
vitulũ ⁊ arietẽ deſup. Dñs aũt poſuit ver
bũ in ore ei⁹: ⁊ ait. Reuertere ad balac ⁊
hec loq̃ris. Reuerſus inuenit ſtantẽ balac
iuxta holocauſtũ ſuũ: ⁊ oẽs pñcipes moa
Prophe bitarũ. Aſſumptaq₃ parabola ſua dixit. De
tia balaã aram adduxit me balac rex moabitarum
B de mõtib⁹ oriẽtis. Ueni inqt ⁊ maledic ia
Nañ. 3.b cob // ꝓpera ⁊ deteſtare iſrael. Quõ maledi
cam: cui nõ maledixit de⁹? Qua rõne de
teſter: quẽ dñs nõ deteſtat̃? De ſũmis ſili
cibus videbo eũ: ⁊ de collib⁹ cõſiderabo il
lũ. Populus ſolus habitabit: ⁊ inter gẽ
tes nõ reputabit̃. Quis dinũerare poſſit
puluerẽ iacob: ⁊ noſſe nũex ſtirpis iſra
el? Moriat̃ anima mea morte iuſtorũ:
⁊ fiant nouiſſima mea horũ ſilia. Dixitq₃
balac ad balaam. Quid eſt hoc qđ agis? Ut
malediceres inimicis meis vocaui te: ⁊
tu ecõtrario bñdicis eis? Cui ille reſpõ
Sup. 22. g. dit. // Num aliud poſſum loq niſi qđ iuſ
Deut. 23. ſerit dñs? Dixit ergo balac. // Ueni mecũ

in alterũ locũ: vñ partem iſrael videas: ⁊
totũ videre nõ poſſis: inde maledicito ei.
Cũq₃ duxiſſet eũ in locũ ſublimẽ ſuper C
verticẽ mõtis phaſga: edificauit balaã ſe Edificat
ptẽ aras: ⁊ impoſitis ſupra vitulis atq₃ vij. aras
arietib⁹ dixit ad balac. Sta hic iuxta holo balaã. ij.
cauſtũ tuũ donec ego obuius pergã. Cui
cũ dñs occurriſſet: poſuiſſetq₃ ṽbum in
ore eius ait. Reuertere ad balac ⁊ hec loq̃
ris ei. Reuerſus inuenit eũ ſtantẽ iuxta
holocauſtũ ſuũ: ⁊ pñcipes moabitaꝝ cũ
eo. Ad quẽ balac. Quid inqt locutus eſt
dominus? At ille aſſũpta parabola ſua ait. Cõmen
Sta balac ⁊ auſculta: audi fili ſephor. Nõ dat pplz
eſt deus quaſi hõ vt mentiat̃: nec vt fili⁹ iſrael ba
hominis vt mutet̃. Dixit ergo ⁊ nõ faciet laam.
locut⁹ eſt ⁊ nõ implebit? Ad bñdicẽdum
adduct⁹ ſum: bñdictionẽ ꝓhibere nõ va
leo. Nõ eſt idolum in iacob: nec videt̃ ſi
mulacrũ in iſrael. Dñs deus eius cũ eo B
eſt: ⁊ clangor victorie regis in illo. // Do infra. 24.
min⁹ de⁹ eduxit illũ de egypto cui⁹ forti b.
tudo ſimilis eſt rhinocerotis. Nõ eſt au Alſs ✝ in
guriũ in iacob: nec diuinatio in iſrael. tẽpore.
✝ Tẽporib⁹ ſuis dicet̃ iacob ⁊ iſraeli: qd
operatus ſit de⁹. Ecce ppl̃s vt leena ꝯſurget:
⁊ quaſi leo erigef. Nõ accubabit donec de
uoret predã: ⁊ occiſorũ ſanguinẽ bibat.
Dixitq₃ balac ad balaã. Nec maledicas ei:
nec bñdicas. Et ille. Nõne ait dixi tibi: ꝙ
qcqd mihi de⁹ imperaret hoc facerẽ? Et ait
balac ad eũ. Ueni ⁊ ducã te ad aliũ locũ:
ſi forte placeat deo vt inde maledicas eis.
Cũq₃ duxiſſet eũ ſup verticẽ mõtis pho
gor q reſpicit ſolitudinẽ: dixit ei balaã?
Edifica mihi hic ſeptẽ aras: ⁊ para toti
dẽ vitulos: eiuſdẽq₃ numeri arietes. Fe Edificat
cit balac vt balaã dixerat: impoſuitq₃ vi vij. aras
tulos ⁊ arietes p ſingulas aras. balaã. iij.

¶ Ca. Sũ. ¶ Balaã nõ vadit ad cõſulen
dum dñm ſicut ſemel ⁊ ſcđo: ſed ſtatĩ ꝓ
phetat de regno iſrael futurõ: poſtea ꝓphe
tat de aduẽtu xp̄i ⁊ pſona ei⁹. Cap. xxiiij.

Cumq₃ vidiſſz balaã ꝙ placeret dño: A
vt benediceret iſraeli: nequaq̃ abijt
vt ante perrexerat vt auguriũ quereret ſ₃
dirigẽs ꝯ deſertũ vultũ ſuum: ⁊ eleuans
oculos vidit iſrael in tẽtoꝛijs cõmoꝛan
tẽ p trib⁹ ſuas. Et irruẽte in ſe ſpũ dei: aſ infra eo.
ſumpta parabola ait. // Dixit balaã filius Prophe
beoꝛ: dixit hõ cuius obturat⁹ eſt oculus: tia balaã
dixit auditoꝛ ſmonũ dei q viſionẽ oĩpo de iſrael.

tentis intuit⁹ eſt: qui cadit: ⁊ ſic operiunt
oculi ei⁹. Quã pulcra tabernacula tua ia-
cob: ⁊ tentoria tua iſrael: vt valles nemo
roſe: vt horti iuxta fluuios irrigui: vt ta-
bernacula q̃ fixit dñs: quaſi cedri ꝓpe aq̃s.
Fluet aqua de ſitula ei⁹: ⁊ ſemẽ illi⁹ erit
B in aquas multas. Tolletꝛ ꝓpter agag rex
ſup̃: 23. d. eius: ⁊ auferetꝛ regnũ illi⁹. // De⁹ eduxit il
luz de egypto: cui⁹ fortitudo ſimilis eſt
rhinocerotis. Deuorabũt gẽtes hoſtes il
lius: oſſaq; eoꝝ cõfringent ⁊ pforabũt ſa-
gittis. Accubãs dormiuit vt leo: ⁊ quaſi
leena: quã ſuſcitare nullus audebit. Qui
bñdixerit tibi: erit ⁊ ipſe benedict⁹. Qui
maledixerit tibi: in maledictiõe reputa-
bitur. Iratuſq; balac ↄtra balaã cõploſis
manib⁹ ait. Ad maledicẽdum inimicis
C meis vocaui te: qb⁹ e contrario tertio benedixi
ſti. Reuertere ad locũ tuũ. Decreueraz q-
ſup̃. 22. d. dem magnifice honorare te: ſʒ dñs ꝑua-
uit te honore diſpoſito. Rñdit balaam ad
balac. // Nõne nuncijs tuis quos miſiſti
ad me dixi: ſi dederit mihi balac plenam
domũ ſuã argẽti ⁊ auri: nõ potero ꝑteri-
re ſmonẽ dñi dei mei: vt vel boni vel ma-
li qd ꝓferã ex corde meo: ſʒ qcqd dñs di-
xerit hoc loquar? Verũtñ pgens ad ppl'z
Als ſup meũ dabo + tibi cõſiliũ: qd ppl's tuus po
eſt + tibi pulo huic faciat extremo tpe. Sũpra igit
Sup̃ eo. parabola: rurſum ait. // Dixit balaã filius
Prophe beor: dixit hõ cui⁹ obturat⁹ eſt oculus: di
tia balaã xit auditor ſermonũ dei: q nouit doctri-
de chro. nã altiſſimi: ⁊ viſiones oĩpotẽtis videt: q
cadẽs aptos hʒ oculos. Videbo eũ ſed nõ
modo intuebor illũ: ſed nõ ꝓpe. Orietur
ſtella ex iacob ⁊ cõſurget virga de iſrael: ⁊
pcutiet duces moab: vaſtabitq; oẽs filios
ſeth: ⁊ erit idumea poſſeſſio eius. Heredi
tas ſeir cedet inimicis ſuis: iſrael vo for-
D titer aget. De iacob erit q dominetꝛ: ⁊ pdat
Propheti reliqas ciuitatis. Cũq; vidiſſet amalech
tat balaã aſſumẽs pabolã ait. Principiũ gẽtiũ ama
de diuer lech: cui⁹ extrema pdentꝛ. Vidit quoq; ci-
ſis pplis neum: ⁊ aſſũpta pabola ait. Robuſtũ qdẽ
Als + eſt habitaculũ tuũ: ſʒ ſi in petra poſueris
chain. nidũ tuũ: ⁊ fueris elect⁹ de ſtirpe + chan q̃
Al + cain diu poteris pmanere? Aſſur. n. capiet te.
Als + Aſſumptaq; pabola: iteruz locut⁹ eſt. Heu
chen. qs victurus eſt qñ iſta faciet de⁹? Venient
Al + cen trierib⁹ de italia: ſuperabũt aſſyrios: vaſta-
buntq; hebreos: ⁊ ad extremũ etiã ipſi pe
ribũt. Surrexitq; balaã: ⁊ reuerſus ẽ in
locum ſuum: balac quoq; via qua vene-
rat rediit.

Ca. Sũ. Fornicatꝛ populus cũ filia-
bus moab: iubet principibus ⁊ moyſi vt
vnuſqſq; occidat ꝓximos ſuos. Phinees
occidit ʒambri ⁊ coʒbi ideo ſibi ſacerdo-
tiuz eternũ ſtatuitur. Cap. xxv.

Morabatꝛ aũt eo tpe iſrael in ſethim A
⁊ fornicat⁹ eſt ppl's cũ filiab⁹ moab: Fornica
que vocauerũt eos ad ſacrificia ſua. At illi tur iſr
comederũt ⁊ adorauerũt deos eaꝝ. Initia cũ moa
tuſq; eſt iſrael beelphegor. Et iratus dñs bitis.
ait ad moyſen. Tolle cũctos pncipes po- Joſ. 22. d
puli ⁊ ſuſpẽde eos ↄ ſolẽ in patibulis: vt Exo. 32. f.
auertatꝛ furor me⁹ ab iſrael. Dixitq; moy B
ſes ad iudices iſrael Occidat vnuſquiſq;
ꝓximos ſuos: q initiati ſunt beelphegor.
Et ecce vn⁹ de filijs iſrael intrauit coram
fratrib⁹ ſuis ad ſcortũ madianitẽ: vidẽte
moyſe ⁊ omni turba filioꝝ iſrael: q flebãt
añ fores tabernaculi. Qd cũ vidiſſet phy-
nees fili⁹ eleaʒari filij aaron ſacerdotis 1. mach. 2
ſurrexit de medio multitudinis: ⁊ arre- Phine-
pto pugiõe ingreſſus eſt poſt virũ iſrae- es ʒelat
litẽ in lupanar ⁊ perfodit ambos ſil: virũ ꝓ dño.
ſcilʒ ⁊ mulierẽ in locis genitalib⁹. Ceſſa- 1. Corin.
uitq; plaga a filijs iſrael. Et occiſi ſunt vi 10. d.
gintiqttuor milia hoiuz. Dixitq; dñs ad C
Moyſen. Phinees filius Eleaʒari filij
Aaron ſacerdotis auertit irã meã a filijs
iſrael: + qa ʒelo meo cõmotus eſt cõtra Als + q
eos vt nõ ipſe delerem filios iſrael in ʒelo
meo. Idcirco loqre ad eũ. // Ecce do ei pacẽ
federis mei. Et erit tã ipſi q̃ʒ ſemini eius Ecc. 45. d
pactũ ſacerdotij ſempiternũ: qa ʒelatus 1. ma. 2. f.
eſt ꝓ deo ſuo: ⁊ expiauit ſcelus filioꝝ iſra Phine-
el. Erat aũt nomẽ viri iſraelite: q occiſus es datꝛ p
eſt cũ Madianitide ʒambri fili⁹ + ſalumi petuũ ſa
dux de cognatione ⁊ tribu Symeonis. cerdotiũ
Porro mulier Madianitis q̃ pariter in- Als + ſa
terfecta eſt vocabatꝛ Coʒbi + filia Sur pn lu
cipis nobiliſſimi madianitaꝝ. Locutuſ- D
q; eſt dñs ad Moyſen dicens. Hoſtes vos als + coz
ſentiant madianite: ⁊ pcutite eos: // quia bi
⁊ ipſi hoſtiliter egerũt cõtra vos: ⁊ decepere iſra. 31. b.
inſidijs: p idolum phogor ⁊ Coʒbi filiaʒ
ducis Madiã ſororẽ ſuã: que pcuſſa eſt in
die plage pro ſacrilegio phogor.

Ca. Sũ. Numerantꝛ filij iſrael qbus
terra diuidẽda eſt a viginti ãnis ⁊ ſup̃ qz
oẽs ꝑmo mortui ſũt. Trib⁹ aũt leui ſeor
ſuz numerantꝛ: qa illis poſſeſſio nõ datur:

q; dominus eſt poſſeſſio eius. Cap.xxvi.
A Poſtq̃ noxioꝝ ſanguis effuſus eſt: di-
xit dñs ad moyſen ⁊ eleaçar filium
ſup.1.a. aaron ſacerdoté. Numerate omné ſum-
Eo.30.b. mã filioꝝ iſrł a viginti annis ⁊ ſupra per
domos ⁊ cognationes ſuas cũctos qui pñt
numera ad bella ꝑcedere. Locuti ſunt itaqꝫ moy-
tur ppl's ſes ⁊ eleaçar ſacerdos in cãpeſtrib⁹ moab
ſecundo ſup iordané ꝯ hiericho ad eos qui erant a
viginti anni ⁊ ſupra: ſicut dñs impera-
Ge.46.b rat: quoꝝ iſte eſt numerus. Ruben ꝑmo-
Exo.6.b. genitus iſrł. Hui⁹ fili⁹ enoch: a q̃ familia
1.par 5.b enochitarum. Et phallu a q̃ familia phal
rubé nu luitaꝝ. Et eſrom a q̃ familia eſromitarũ.
meratur Et charmi a q̃ familia charmitaꝝ. He ſunt
familie de ſtirpe ruben: q̃ꝝ numer⁹ inuét⁹
eſt q̃draginta tria milia ⁊ ſeptingétitri-
ginta. Fili⁹ phallu: eliab: hui⁹ filij namu-
B hel ⁊ dathã ⁊ abyron. Iſti ſunt dathan ⁊ +
Als + a- abyrõ pñcipes ppli qui ſurrexerũt cõtra
biran. moyſen ⁊ aarõ in ſeditione chore qñ ad-
uerſus dñm rebellauerũt: ⁊ apriés terra
os ſuũ deuorauit chore morientibus pluri-
mis qñ combuſſit ignis ducétos quinq̃-
ſup.10.g. ginta viros. Et factũ eſt grãde miraculũ:
Als + filij vt chore pereunte + filij illi⁹ nõ perirent. Fi-
illi⁹ non lij ſymeon ꝑ cognationes ſuas namuhel:
morerẽt ab hoc familia namuhelitaꝝ. Et iamin: ab
Simeõ hoc familia iaminitarum. Iachin: ab hoc
numera familia iachinitaꝝ. Çare: ab hoc familia çe-
tur. reitaꝝ. Saul ab hoc familia ſaulitarũ. He
ſunt familie de ſtirpe ſymeon quarũ oĩs
Als + du numerus fuit viginti duo milia + ducé-
céto:uꝫ. ti. Filij gad ꝑ cognationes ſuas. Sephon
Gad nu- ab hoc familia ſephonitaꝝ. Aggi: ab hoc fa-
meraẗ. milia aggitaꝝ. Suni ab hoc familia ſuni-
taꝝ. Oçni ab hoc familia oçnitaꝝ. Her: ab
hoc familia heritaruꝫ. Arod ab hoc familia
aroditaꝝ. Ariel: ab hoc familia arielitaruꝫ.
Iſte ſunt familie gad quaꝝ oĩs numerus
C fuit q̃dringéta milia q̃ngenti. Filij iu-
geñ.38.a. da: her ⁊ onan: qui ambo mortui ſunt in
Iudas terra chanaan. Fueruntqꝫ filij iuda ꝑ co-
numera gnationes ſuas. Sela: a quo familia ſelai-
tur. tarũ. Phares: a quo familia phareſitarũ.
Çare: a quo familia çareitarum. Porro fi-
lij phares. Eſrom: a quo familia eſromi-
taruꝫ. Et amul: a quo familia amulitarũ.
Iſte ſunt familie iuda: quaꝝ oĩs numer⁹
Yſachar fuit ſeptuaginta ſex milia quingenti. Filij
numera iſachar per cognationes ſuas. Thola a quo
tur. familia tholaitarum. Phua: a quo fami-
lia phuaitarũ. Iaſub: a quo familia iaſu-
bitaꝝ: Semram: a quo familia ſemramita-
rũ. He ſunt cognationes iſachar quaꝝ nu-
mer⁹ fuit ſexaginta q̃ttuor milia trecenti.
Filij çabulõ ꝑ cognationes ſuas. Sared: çabulon
a q̃ familia ſareditaꝝ. Helon: a quo fami- numera
lia helonitaꝝ. Ialel: a quo familia ialelita- tur.
rũ. He ſũt cognationes çabulon quaꝝ nu- D
merus fuit ſexaginta milia quingenti. Fi-
lij ioſeph per cognationes ſuas manaſſe ⁊
effraim: De manaſſe ortus eſt machir: a q̃ Manaſſe
familia machiritaruꝫ. Machir genuit ga- numera
laad: a quo familia galaaditarum. Galaad tur.
habuit filios ieçer: a quo familia ieçerita-
ruꝫ. Et elech a quo familia elechitaruꝫ. Et
aſrihel a quo familia aſrihelitaruꝫ. Et ſe-
chem: a quo familia ſechemitarum. Et ſe-
mida a quo familia ſemidaitarũ. Et epher
a quo familia epheritarum. Fuit autem iſra.17.a.
epher pater ſalphaad qui filios non habe-
bat ſed tm̃ filias: quarum iſta ſunt nomi-
na. Maala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ melcha ⁊ therſa.
He ſunt familie manaſſe. ⁊ numerus eaꝝ
quinquaginta duo milia ſeptingenti. Fi- Effraim
lij auté effraim per cognationes ſuas fue- numera
runt hi. Suthala a quo familia ſuthalai- tur.
taꝝ. Becher a quo familia becheritaꝝ. The-
en a quo familia theenitaꝝ. Porro filius
ſuthala fuit heran: a quo familia herani-
tarũ. He ſunt cognationes filioꝝ effraim
quarũ numerus fuit triginta duo milia
quingenti. Iſti ſunt filij ioſeph ꝑ famili-
E as ſuas. Filij beniamin in cognationib⁹
ſuis. Bale a quo familia baleitaꝝ. Açbel a Benia-
quo familia açbelitarũ. Achiram a quo fa- min nu-
milia achiramitarũ. Supham a quo fa- meraẗ.
milia ſuphamitaꝝ. Upham a quo familia
vphamitaꝝ. Filij bale: hered ⁊ noemã. De
hered familia hereditaꝝ. De noemã: fami-
lia + noemanitarum. Hi ſunt filij beni- Als + noe
amin ꝑ cognationes ſuas: quoꝝ nume- mitarũ.
rus fuit quadraginta q̃nqꝫ milia ſexcenti
Filij dan ꝑ cognationes ſuas. Suhan: a q̃ Dan nu
familia ſuhanitaꝝ. He ſunt cognationes meraẗ.
dan ꝑ familias ſuas. Oẽs fuere ſuhanite:
quoꝝ numerus erat ſexaginta quattuor
milia q̃dringéti. Filij aſer ꝑ cognationes Aſer nu
ſuas. Iemna a quo familia iemnaitaꝝ. Ie- meraẗ.
ſui a quo familia ieſuitaꝝ. Brie a quo fa-
milia brieitarũ. Filij brie: haber: a quo fa-
milia haberitarum. Et melchiel: a quo fa-
milia melchielitarum. Nomen autem fi-

lie aſer:fuit ſara. Hec cognationes filioꝝ aſer:ꝛ numerus eorum quinquaginta tria milia quadringenti. Filij neptali p cognationes ſuas: Jeſiel:a quo familia ieſielitarum. Guni:a quo familia gunitarum. Jaſer:a quo familia iaſeritharum. Sellem a quo familia ſellemitarum. Hę ſūt cognatiões filioꝝ neptaliꝫ p familias ſuas:quoꝝ numerus quadragintaquinqꝫ milia quadringenti. Iſta ē ſūma filioꝝ iſrl q recēſiti ſūt ſexcēta milia ꝛ mille ſeptingēti triginta. Locutuſqꝫ ē dñs ad moyſen:dicēs. Iſtis diuidet̄ terra iuxta numeꝝ vocabuloꝝ i poſſeſſiones ſuas. Pluribus maiorem partē dabis:ꝛ paucioribus minorē. Singulis ſicut nūc recēſiti ſūt tradet̄ poſſeſſio: ita dūtaxat vt ſors terrā tribubus diuidat ꝛ familijs. Quicqd ſorte ↄtigerit hoc vel plures accipiāt vel pauciores. Hic quoqꝫ ē numerus filioꝝ leui p familias ſuas. Gerſon a quo familia gerſonitaꝝ. Caath a quo familia caathitaꝝ. Merari a quo familia meraritaꝝ. Hę ſūt familię leui. Familia lobni. Familia hebroni. Familia mooli. Familia muſi. Familia chori. At vero caath genuit amran: qui habuit vxorē iochabed filiā leui que nata eſt ei i egypto. Hec genuit amran viro ſuo filios aaron ꝛ moyſen ꝛ mariā ſororē eoꝝ. De aarō orti ſūt nadab ꝛ abiu ꝛ eleaçar et ithamar. Quoꝝ nadab ꝛ abiu mortui ſūt cū obtuliſſent ignē alienū coram dño. Fuerūtqꝫ oēs q numerati ſūt vigintitria milia gñis maſculini ab vno mēſe ꝛ ſup q nō ſunt recenſiti inter filios iſrl:nec eis cum ceteris data poſſeſſio eſt. Hic eſt numerus filiorum iſrael:qui deſcripti ſunt a moyſe ꝛ eleaçaro ſacerdote in cāpeſtribus moab ſupra iordanē ↄ hierico:inter quos nullus fuit eorū qui ante numerati ſūt a moyſe ꝛ aaron in deſerto ſynai. Predixerat eniꝫ dñs q oēs morerent̄ in ſolitudine. Nulluſqꝫ remanſit ex eis niſi + caleb filius iephone:ꝛ ioſue filius nun.

F — Neptaliꝫ numeratur. — Sūma oiuꝫ numeratoꝝ ſecunda vice. — Numerā tur filij leui. — G — Exo.6.c. — ſup.3.a. — Aſs + caleph.

¶ Ca. Sū. ¶ Dat̄ lex de occaſiōe filiaꝝ ſalphaad: pcipit dñs moyſi vt manū iponat ioſue eleaçar ſacdos i ducē ppli. Ca.xxvij.

A — ſ.20.d. — Infra.36.a. — Joſ.17.a.

Acceſſerunt autem filię ſalphaad: filij epher:filij galaad :filij machir : filij manaſſe: qui fuit filius ioſeph quarum ſunt nomina:maala:ꝛ noa ꝛ egla: ꝛ melcha:ꝛ terſa:ſteteruntqꝫ coram moyſe et eleaçaro ſacerdote ꝛ cunctis principibus populi ad oſtium tabernaculi federis:atqꝫ dixerunt. Pater noſter mortuus eſt in deſerto:nec fuit in ſeditione que concitata eſt contra dominum ſub chore : ſed in peccato ſuo mortuus eſt. Hic non habuit mares filios. Cur tollitur nomen illius de familia ſua:quia non habet filiū? Date nobis poſſeſſionem inter cognatos patris noſtri. Retulit moyſes cauſam earum ad iudicium domini. Qui dixit ad eum. Juſtam rem poſtulant filię ſalphaad. Da eis poſſeſſionem inter cognatos patris ſui:ꝛ ei in hereditatem ſuccedant. Ad filios autem iſrael loqueris hec. Homo cum mortuus fuerit abſqꝫ filio : ad filiam eius tranſibit hereditas. Si filiā non habuerit:habebit ſucceſſores fratres ſuos. Quod ſi ꝛ fratres non fuerint dabitis hereditatem fratribus patris eius. Sin autem nec patruos habuerit:dabitur hereditas his q ei pximi ſunt. Eritqꝫ hoc filijs iſrl ſanctū lege perpetua:ſicut precepit dominus moyſi. Dixit quoqꝫ dominus ad moyſen. Aſcende in montē iſtū abarim: ꝛ cōtēplare idē terrā quā daturus ſū filijs iſrael. Cūqꝫ videris eā ibis ꝛ tu ad ppl'm tuū ſicut iuit frater tuus aaron:quia offendiſtis me in deſerto ſyn:in ↄdictiōe multitudinis:nec ſctificare me voluiſtis corā ea ſup aq̄s. Hę ſūt aque ↄdictionis in cades deſerti ſyn. Cui rn̄dit moyſes. Prouideat dñs deus ſpūm oīs carnis hominē q ſit ſup multitudinē hāc:ꝛ poſſit exire ꝛ intrare ante eos:ꝛ educere eos vel introducere:ne ſit ppl's dñi ſicut oues abſqꝫ paſtore. Dixitqꝫ dñs ad eū. Tolle ioſue filiuꝫ nun viꝝ in quo ē ſpūs dei:ꝛ pone manū tuaꝫ ſup eū. Qui ſtabit coraꝫ eleaçaro ſacerdote ꝛ oī multitudine:ꝛ dabis ei pcepta cūctis vidētibus:ꝛ partē glię tue:vt audiat eū oīs ſynagoga filioꝝ iſrl. Pro hoc ſi qd agēdū erit eleaçar ſacerdos ↄſulet dñꝫ. Ad verbū eius egredient̄ ꝛ igredient̄ ipſe ꝛ oēs filij iſrl cuꝫ eo:ꝛ cetera multitudo. Fecit moyſes vt pceperat dñs. Cūqꝫ tuliſſet ioſue:ſtatuit eū corā eleaçaro ſacerdote ꝛ oī frequētia ppli:ꝛ impoſitis capiti eius manibus cūcta replicauit q mandauerat dñs.

Infra.c. Lex ſucceſſiōis ſine filijs morientium. — B — C — D — Joſue pficit populo loco moyſi

¶ Ca. Sū. ¶ De diuerſis ſolennitatibus anni quid in qualibet offerendum ſit : ꝛ cuꝫ quibus libamentis:poſtea qd quotidie:ſecundo qd ſabbato:tertio quid in calendis:quarto quid in paſcha. Ca.xxviij.

Sacrificiū quotidianū. Exo.29.c. Nō opz.

A Dixit quoqȝ dñs ad moyſen. Precipe fi-
liis iſrael ⁊ dices ad eos. Oblationē
meā ⁊ panes ⁊ incēſum odoris ſuauiſſi-
mi offerte ꝑ tēpora ſua. Hec ſunt ſacrificia
que offerre debetis. Agnos anniculos ima
culatos duos quotidie in holocauſtū ſem
piternū: vnū offeretis mane: ⁊ alterū ad ve
ſperū. Decimā partē ephi ſimile: que con-
ſperſa ſit oleo puriſſimo: ⁊ habeat quartā
partē hin. Holocauſtū iuge eſt qd̄ obtuli-
ſtis in mōte ſynai in odorē ſuauiſſimū
incenſi dñi. Et libabitis vini q̄rtā partem
hin ꝑ agnos ſingulos in ſanctuario dñi.
Alterūqȝ agnū ſimiliter offeretis ad ve-
ſperā iuxta omnē ritū ſacrificii matuti-
ni⁹ ac libamētorū eius: oblationē ſuauiſſi-
B mi odoris dño. Die autem ſabbati offere
tis duos agnos anniculos immaculatos:
⁊ duas decimas ſimile oleo cōſperſe in ſa
crificio: ⁊ liba que rite funduntur per ſingu-
la ſabbata in holocauſtū ſempiternū. In
calēdis autē: id eſt in mēſiū exordiis offe
retis holocauſtū dño: vitulos de armēto
duos: arietē vnum: agnos anniculos ſe-
ptē immaculatos: ⁊ tres decimas ſimile
oleo cōſperſe in ſacrificio per ſingulos vi-
tulos: ⁊ duas decimas ſimile oleo cōſper-
ſe ꝑ ſingulos arietes: ⁊ decimā decime ſi-
mile ex oleo in ſacrificio ꝑ agnos ſingu-
los. Holocauſtū ſuauiſſimi odoris atqȝ i-
cenſi eſt domino. Libamenta autē vini que
per ſingulas fundenda ſunt victimas: iſta
erūt. Media pars hin ꝑ ſingulos vitulos:
C tertia ꝑ arietē: quarta per agnum. Hoc erit
holocauſtū per omnes menſes: qui ſibi
anno vertēte ſuccedūt. Hirc⁹ quoqȝ offer-
tur domino pro peccatis in holocauſtum
ſempiternū cū libamētis ſuis. Menſe au-
tē primo q̄rtadecima die mēſis phaſe do
mini erit: ⁊ quintadecima die ſolennitas.
Septē diebus veſcentur azimis: quarū dies
prima venerabilis ⁊ ſancta erit. Omne opus
ſeruile nō facietis in ea. Offeretis incēſū
holocauſtum dño vitulos de armēto du
os: arietē vnū: agnos anniculos imma-
culatos ſeptē: ⁊ ſacrificia ſingulorū ex ſi-
mila q̄ conſperſa ſit oleo: tres decimas per
ſingulos vitulos: ⁊ duas decimas ꝑ arie-
tem: ⁊ decimā decime per agnos ſingulos
id eſt ſeptē agnos: ⁊ hircū pro pctō vnū
vt expietur ꝓ vobis ꝓter holocauſtum ma-
tutinum qd̄ ſemper offeretis. Ita facietis
per ſingulos dies ſeptē dierū: in fomitem
ignis ⁊ in odorem ſuauiſſimū dño: qui
ſurget de holocauſto ⁊ de libationibus ſin-
gulorū. Dies quoqȝ ſeptimus celeberri-
mus ⁊ ſanct⁹ erit vobis. Omne opus ſer-
uile nō facietis in eo. Dies etiā primiti-
uorū quādo offeretis nouas fruges domi
no expletis hebdomadib⁹: venerabilis et
ſancta erit. Oē opus ſeruile nō facietis in
ea. Offeretiſqȝ holocauſtū in odorē ſuauiſ
ſimū dño: vitulos de armēto duos: arietē
vnū: agnos anniculos imaculatos ſeptē:
atqȝ in ſacrificiis eorū ſimile oleo cōſperſe
tres decimas ꝑ ſingulos vitulos: ꝑ arietes
duos: ꝑ agnos decimā decime q ſimul ſunt
agni ſeptem: hircum quoqȝ qui mactatur
pro expiatione preter holocauſtum ſempi
ternum ⁊ liba eius. Immaculata offere-
tis omnia cum libationibus ſuis.

Sacrificiū kalēdarum.

Sacrificiū phaſe. Exo.12.c. Luc.23.

D Sacrificiū ꝑmitiuorū.

¶ Ca. Sū. ¶ De tribus ſolēnitatib⁹ ſepti
mi mēſis qd in vnaquaqȝ offerēdū ſit: ſcȝ
licet feſto tubarū ⁊ expiationis ⁊ feſto taber
naculorū qd̄ octo dies agitur. Cap. xxix.

Menſis etiā ſeptimi prima dies ve-
nerabilis ⁊ ſancta erit vobis. Omne
opus ſeruile non facietis i ea: qȝ dies clā-
goris eſt ⁊ tubarum. Offeretiſqȝ holocau
ſtum in odorem ſuauiſſimum domino:
vitulum de armēto vnū: ⁊ arietē vnū: ⁊
agnos anniculos imaculatos ſeptē ⁊ in
ſacrificiis eorū ſimile oleo conſperſe tres
decimas ꝑ ſingulos vitulos: duas decimas
per arietē: vnā decimā per agnū qui ſimul
ſunt agni ſeptem: ⁊ hircū pro peccato qui
offertur in expiationē populi: preter holo
cauſtū calendarū cum ſacrificiis ſuis: ⁊ ho-
locauſtū ſempiternū cū libationib⁹ ſoli
tis. Hiſdē cerimoniis offeretis in odorē
ſuauiſſimū incenſū dño. Decima quo-

A Sacrificiū menſis ſeptimi. ꝑma die.

Sacrificiũ decime diei ſeptimi menſis.
aĩs ✠ die

qꝫ ✠ dies mẽſis huius ſeptimi erit vobis ſcã atqꝫ venerabilis: ⁊ affligetis aĩas vr̃as. Oē opus ſeruile nõ facietis in ea. Offeretiſqꝫ holocauſtũ domino in odorẽ ſuauiſſimum: vitulum de armento vnum: arietem vnum: agnos anniculos inmaculatos ſeptem: ⁊ in ſacrificijs eorum ſimile oleo conſperſe tres decimas per ſingulos vitulos: duas decimas per arietẽ: decimã decime p agnos ſingulos: q ſunt ſimul ſeptem agni: ⁊ hircũ pro peccato abſqꝫ his que offerri ꝓ delicto ſolent in expiationẽ ⁊ holocauſtũ ſempiternũ in ſacrificio ⁊ libaminibus eoꝝ.

B

Sacrificium 15. diei ſeptimi menſis.

Quintadecima vero die menſis ſeptimi que vobis ſancta erit atqꝫ venerabilis. Oē opus ſeruile nõ facietis i ea: ſꝫ celebrabitis ſolẽnitatem domino ſeptẽ diebus. Offeretiſqꝫ holocauſtũ i odorẽ ſuauiſſimũ dño vitulos de armẽto tredecim: arietes duos: agnos anniculos immaculatos quattuordecim: ⁊ in libamẽtis eoꝝ ſimile oleo cõſperſe tres decimas per vitulos ſingulos q ſunt ſimul vituli tredecim: ⁊ duas decimas arieti vno id eſt ſiĩ arietib⁹ duob⁹: ⁊ decimã decime agnis ſingulis qui ſunt ſimul agni q̃ttuordecim ⁊ hircũ ꝓ peccato abſqꝫ holocauſto ſempiterno ⁊ ſacrificio ⁊ libamine ei⁹.

C

Sacrificium 16. diei mẽſis ſeptimi.

In die altero offeretis vitulos de armẽto duodecim arietes duos: agnos anniculos imaculatos q̃ttuordecim: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamina ſinguloꝝ p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircũ ꝓ peccato abſqꝫ holocauſto ſempiterno ſacrificioqꝫ ⁊ libamie ei⁹.

Sacrificiũ die. 17. eiuſdẽ mẽſis

Die tertio offeretis vitulos vndecim: arietes duos: agnos anniculos imaculatos q̃ttuordecim: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamina ſinguloꝝ p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircũ ꝓ pctõ: abſqꝫ holocauſto ſempit̃no ſacrificioqꝫ ⁊ libamine ei⁹.

Sacrificiũ diei. 18.
aĩs ✠ eoꝝ

Die q̃rto offeretis vitulos decẽ: arietes duos: agnos anniculos imaculatos q̃ttuordecim: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamina ✠ ſinguloꝝ p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis ⁊ hircũ ꝓ pctõ: abſqꝫ holocauſto ſempiterno: ſacrificioqꝫ ei⁹ ⁊ libamine.

Sacrificium diei 19.

Die qnto offeretis vitulos nouẽ: arietes duos: agnos anniculos imaculatos q̃ttuordecim: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamina ſingloꝝ p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircũ pro pctõ: abſqꝫ holocauſto ſempiterno: ſacrificioqꝫ eius ⁊ libamine.

D

Sacrificium diei 20.

Die ſexto offeretis vitulos octo: arietes duos: agnos anniculos imaculatos q̃ttuordecim: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamina ſinguloꝝ p vitulos ⁊ arietes et agnos rite celebrabitis: ⁊ hircũ pro peccato: abſqꝫ holocauſto ſempiterno: ſacrificioqꝫ eius ⁊ libamine.

Sacrificium diei 21.

Die ſeptimo offeretis vitulos ſeptẽ: ⁊ arietes duos: agnos anniculos imaculatos quattuordecim: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamina ſinguloꝝ p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircum ꝓ pctõ: abſqꝫ holocauſto ſempiterno: ſacrificioqꝫ ei⁹ ⁊ libamine.

Sacrificium diei 22.

Die octauo q eſt celeberrimus oē opus ſeruile nõ facietis: offerẽtes holocauſtũ in odorẽ ſuauiſſimum dño vitulũ vnũ: arietẽ vnũ: agnos anniculos imaculatos ſeptẽ: ſacrificiaqꝫ ⁊ libamina ſingulorum p vitulos ⁊ arietes ⁊ agnos rite celebrabitis: ⁊ hircum ꝓ pctõ: abſqꝫ holocauſto ſempiterno: ſacrificioqꝫ ei⁹ ⁊ libamine. Hec offeretis dño i ſolẽnitatib⁹ veſtris ꝑter vota ⁊ oblatiões ſpõtaneas in holocauſto: i ſacrificio: in libamine ⁊ in hoſtijs pacificis. Narrauitqꝫ moyſes filijs iſrl̃ omnia que ei dñs imperarat.

¶ Ca. Sũ. ¶ De voto dato: qñ voto tenet̃ vir vel mulier: ⁊ quãdo nõ. Cap. xxx.

A

Rit⁹ votorũ ⁊ iuramentorum.

ET locutus eſt ad principes tribuum filioꝝ iſrl̃. Iſte eſt ſermo quẽ precepit dñs. Si quis viroꝝ votum dño vouerit: aut ſe conſtrinxerit iuramento: nõ faciet irritũ verbum ſuum: ſed omne qd̃ promiſit implebit. Mulier ſi quippiam vouerit ⁊ ſe conſtrinxerit iuramento que eſt in domo pr̃is ſui: ⁊ i etate adhuc puellari: ſi cognouerit pater votum quod pollicita eſt: ⁊ iuramẽtũ quo obligauit animã ſuã: ⁊ tacuerit: voti rea erit.

B

Quicquid pollicita eſt ⁊ iurauit: ope cõplebit. Sin aũt ſtatim vt audierit ꝯdixerit pater: ⁊ vota ⁊ iuramẽta ei⁹ irrita erũt: nec obnoxia tenebit̃ ſpõſioni: eo q cõtradixerit pater. Si maritũ hũerit ⁊ vouerit aliqd: ⁊ ſemel de ore ei⁹ ṽbum egrediẽs animã eius obligauerit iuramẽto: ꝙ die audierit vir ⁊ nõ ꝯtradixerit: voti rea erit: reddetqꝫ quodcũqꝫ ꝓmiſerat.

C
aĩs ✠ de⁹

Sin autem audiens ſtatim cõtradixerit: ⁊ irritas fecerit pollicitationes ei⁹ ṽbaqꝫ qbus obſtrinxerat aiã ſuã: ꝓpitius erit ei ✠ dñs. Uidua ⁊ repudiata quicquid vouerint reddẽt. Uxor in domo viri cum ſe voto conſtrinxerit ⁊ iuramento: ſi audierit vir ⁊ tacuerit nec contradi-

ſerit ſponſioni: reddet q̄ecūq̃ promiſe
rat. Si aūt extemplo contradixerit: non
tenebit̄ ꝓmiſſionis rea: q: maritus con
tradixit: ⁊ dn̄s ei ꝓpitius erit. Si vouerit
⁊ iuramēto ſe ꝯſtrinxerit vt per ieiuniū
vł ceterarꝫ rerꝫ abſtinētiā affligat aīaꝫ ſuā:
in arbitrio viri erit ſiue faciat ſiue nō fa-
D ciat. Qđ ſi audiēs vir tacuerit: ⁊ in alteraꝫ
diē diſtulerit ſnīaꝫ: qcq̄d vouerat atq̃ pro
miſerat: reddet q̄a ſtatī vt audiuit tacuit.
Si autē ꝯ̄dixerit poſtq̄ꝫ reſciuit: portabit
ipſe iniq̄tatē eius: Iſte ſunt leges q̄s cō-
ſtituit dn̄s Moyſi inter virū ⁊ vxorē: in-
ter patrē ⁊ filiā que in puellari adhuc eta
te eſt: vel que manet in parētis domo.

¶ Ca. xxxi. ¶ De pugna ꝯ̄ Madiā: de Ba-
laā interfecto: de mulierib⁹ interficiēdis:
de diuiſione prede ex equo: de pte pōtificꝫ
⁊ leuitarꝫ: de donarijs dn̄i. Cap. xxxi.

A Locutuſq̃ eſt dn̄s ad Moyſen dicēs
Ulciſcere priꝰ filios iſrael de Madia-
nitis: ⁊ ſic colligeris ad ppłm tuū. Sta-
timq̃ Moyſes: armate inq̄t ex vobis vi-
ros ad pugnā q̄ poſſint vltionē dn̄i expete
re de madianitis. Mille viri de ſingulis
tribub⁹ eligant̄ ex iſrael q̄ mittant̄ ad bel
lū. Dederūtq̃ millenos de ſingulis tribu
Phinees in prelio occidit Madianitas bus: id eſt duodecim milia expeditorꝫ ad
pugnā: q̄s miſit Moyſes cū Phinees fi-
lio Eleaçari ſacerdotis: vaſaq̃ ſancta ⁊ tu
bas ad clāgendum tradidit ei. Cūq̃ pu-
gnaſſent cōtra madianitas atq̃ viciſſent
oēs mares occiderūt ⁊ reges eorꝫ Eui: ⁊
B Balaam ariolus occidit̄. Recem: ⁊ Sur: ⁊ Ur: ⁊ Rebe: q̄nq̃ princi-
pes gētis. Balaā quoq̃ filiū Beor interfe
cerunt gladio: ceperuntq̃ mulieres eorꝫ
⁊ paruulos: cūctaq̃ pecora ⁊ cūctam ſuppelle
ctilem. Quicq̄d habere poterant depopula
ti ſunt: tam vrbes q̄ꝫ viculos ⁊ caſtella flā-
ma conſumpſit. Et tulerunt prędā ⁊ vni-
uerſa q̄ ceperant tam ex hominibus q̄ꝫ ex
iumētis ⁊ adduxerūt ad Moyſen ⁊ Elea
çarum ſacerdotē: ⁊ ad oēm multitudinē
filiorꝫ iſrael. Reliqua aūt vtēſilia portaue-
rūt ad caſtra in cāpeſtribus Moab: iuxta
iordanem ꝯtra hiericho. Egreſſi ſunt aūt
Moyſes ⁊ Eleaçar ſacerdos ⁊ oēs princi-
pes ſynagoge in occurſū eorꝫ extra caſtra.
Iratuſq̃ Moyſes p̄ncipib⁹ exercitus tri
bunis ⁊ cēturionib⁹ qui venerāt de bello
ait. Cur feminas reſeruaſtis? Nōne iſte C ſup. 25. D
ſunt que deceperunt filios iſrael ad ſugge- Judicum
ſtionē Balaā: ⁊ p̄uaricari vos fecerunt in 21. D.
dn̄o ſup peccato phogor: vn̄ ⁊ percuſſus eſt als + par
ppłs? Ergo cūctos interficite: quicq̄d eſt ge uulos
neris maſculini: etiā in + puulis: ⁊ mu
lieres q̄ nouerūt viros in coitu iugulate:
puellas aūt ⁊ oēs feminas v̄gines reſer-
uate vobis. ⁊ manete extra caſtra ſeptē die-
bus. Qui occiderit hoiem vel occiſum te- Captiui
tigerit: luſtrabit̄ die tertio ⁊ ſeptio. Et de oēs interfi
omni p̄da ſiue veſtimētū fuerit ſiue vas: ciūt̄ excepris mu
⁊ aliq̄d in vtēſilia p̄paratū de caprarꝫ pelli- lieribus
bus ⁊ pilis ⁊ ligno expiabit̄ Eleaçar quo- v̄ginib⁹
q̃ ſacerdos ad viros exercitus qui pugna
uerant ſic locut⁹ eſt. Hoc eſt p̄ceptū legis
qđ mādauit dn̄s moyſi. Aurū ⁊ argentū
⁊ es ⁊ ferrū ⁊ plūbū ⁊ ſtannū: ⁊ oē qđ pōt D
trāſire per flāmas igne purgabit̄: quicq̄d Luſtratō
aūt ignē nō pōt ſuſtinere: aqua expiatio- prede.
nis ſanctificabit̄: ⁊ lauabitis veſtimēta ve
ſtra die ſeptimo: ⁊ purificati poſtea caſtra
intrabitis. Dixit quoq̃ dn̄s ad moyſen.
Tollite ſummā eorꝫ que capta ſunt ab ho
mine vſq̃ ad pecus: tu ⁊ eleaçar ſacerdos:
⁊ oēs principes vulgi: diuideſq̃ ex equo
predā inter eos q̄ pugnauerunt egreſſiq̃
ſunt ad bellū ⁊ inter oēm reliquā multi
tudinē: ⁊ ſepabis partē dn̄o ab his q̄ pu Diuiſio
gnauerūt: ⁊ fuerūt in bello vnā animaꝫ prede.
de q̄ngētis: tā ex hominibus q̄ꝫ ex bobus ⁊
aſinis ⁊ ouib⁹: ⁊ dabis eā eleaçaro ſacer-
doti: q: p̄mitie dn̄i ſunt. Ex media quoq̃ E
parte filiorꝫ iſrael: accipies q̄nquageſimū
caput hominū ⁊ boum ⁊ aſinorꝫ ⁊ ouiū
cunctorūq̃ animātiū: ⁊ dabis ea leuitis
qui + excubāt in + cuſtodijs tabernaculi als + ex cubabāt
dn̄i. Feceruntq̃ moyſes ⁊ eleaçar ſicut p̄ce als + in
perat dn̄s. Fuit aūt preda quā exercit⁹ ce- taberna-
perat ouiū ſexcēta ſeptuagintaq̃nq̃ mi- clo dn̄i.
lia: boum ſeptuagintaduo milia aſinorū

Preda marię ꝺ̄ſcribitꝰ. Pars ſacerdotū.

ſexagintamille: ⁊ mille anime hominū:
ſexus feminei que nō cognouerāt viros
trigintaduo milia. Dataq; eſt media ps
his q in prelio fuerāt: ouiū trecētatrigin
taſeptē milia qngente: e qbus in partem
dñi ſupputate ſunt oues ſexcēte ſeptua-
gintaqnq;: ⁊ de bobus trigintaſex milibꝰ

F

boues ſeptuaginta ⁊ duo: de aſinis trigita
milibꝰ qngētis: aſini ſexagintaunus. De
aiabꝰ hominū ſedecim milibꝰ ceſſerūt in
partē dñi trigintadue anime. Tradiditq;
moyſes numerꝫ primitiarꝫ dñi elea-
ȥaro ſacerdoti ſicuti fuerat ei imperatum
ex media pte filiorꝫ iſrael: quā ſepauerat
hiſq in prelio fuerāt. De media vero parte
que ɔtigerat reliq multitudini. i. de oui-

Pars leuitarꝫ.

bus trecētis trigintaſeptē milibꝰ qngen
tis: ⁊ de bobus trigintaſex milibꝰ: ⁊ de aſi
nis triginta milibꝰ qngētis: ⁊ de homini
bus ſedecim milibꝰ: tulit moyſes qnq-
geſimū caput ⁊ dedit leuitis q excubabāt
in tabernaculo dñi ſicut ꝓceperat dñs. Cū-

G

q; acceſſiſſent ꝓncipes exercitꝰ ad moyſen
⁊ tribuni cēturioneſq; dixerūt. Nos ſer
ui tui recēſuimꝰ numerꝫ pugnatorꝫ quos

In bello illo nullus ex iſraelitis fuit occiſus.

habuimꝰ ſub manu nr̃a: ⁊ ne vnꝰ qdem
defuit. Ob hāc cām offerimꝰ in donarijs
dñi ſinguli qđ in preda auri potuimꝰ in-
uenire periſcelides ⁊ armillas annulos ⁊
dextralia ac murenulas vt depreceris pro
nobis dñm. Suſceperūtq; moyſes ⁊ elea
ȥar ſacerdos oē aurū in diuerſis ſpēbus
pōdus ſcli arij ſedecim milia ſeptingētos
qnqgintaſiclos a tribunis ⁊ cēturiōibꝰ.
Unuſqſq;. n. qđ ī pꝛda rapuerat: ſuū erat.
Et ſuſceptū intulerūt ī tabnaculū teſtimo
nij in monimētū filiorꝫ iſrael corā dñō.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſorte data duabꝰ tribu-
bꝰ dimidie ptis citra iordanē. Ca. xxxij.

A

Tradita terra vltra iordanē duabus tribubꝰ ⁊ dim. i. dię i poſſeſſionē.

Als ✝ nēra.

Als ✝ eſebon.

Filij aūt ruben ⁊ gad hēbant pecora
multa: ⁊ erat illis in iumētis infi-
nita ſubſtātia. Cūq; vidiſſent ȷȧȥer ⁊ ga-
laad aptas animalibꝰ alendis terras: vene
rūt ad moyſen ⁊ ad eleaȥarū ſacerdotē ⁊
ꝓncipes multitudinis atq; dixerūt. Atta
roth ⁊ dybon ⁊ iaȥer ⁊ ✝ nemra eſebon ⁊
eleale ⁊ ſaban ⁊ nebo ⁊ beon terra quā p-
cuſſit dñs in conſpectu filiorū iſrael: re-
gionis vberrime eſt ad paſtū animaliuꝫ:
⁊ nos ſerui tui habemus iumenta pluri
ma: precamurq; ſi inuenimus gratiam
coram te vt des nobis famulis tuis eam
in poſſeſſionē: nec facias nos tranſire ior-
danē. Quibus reſpondit moyſes. Nun-
quid fratres veſtri ibunt ad pugnā: ⁊ vos
hic ſedebitis? Cur ſubuertitis mentes fi
liorū iſrael: ne tranſire audeant in locuꝫ
quem eis daturus eſt dominus? Nonne
ita egerunt patres veſtri quando miſi de
cadeſbarne ad explorandaꝫ terram. Cūq;
veniſſent vſq; ad vallē botri luſtrata omnī
regione ſubuerterūt cor filiorꝫ iſrl̃: vt nō
intrarent fines quos eis dñs dedit: quibꝰ
iratus iurauit dicens. // Si videbunt ho- Sū. 14. a.
mines iſti q aſcenderūt ex egypto: a vigin
ti annis ⁊ ſupra: terram quam ſub iura-
mento pollicitus ſum habraam iſaac ⁊ ia
cob: ⁊ noluerunt ſequi me preter ✝ caleb Als ✝ caleph.
filium iephonne cenezeum ⁊ ioſue filiuꝫ
nun. Iſti impleuerunt voluntatem meā.
Iratuſq; dominus aduerſum iſrael cir- C
cūduxit eum per deſertum quadraginta
ānis donec cōſumeret vniuerſa gñatio q̄
fecerat malum in conſpectu eius. Et ecce
inquit vos ſurrexiſtis ꝓ patribus veſtris
incrementa ⁊ alumni hominuꝫ pctōꝝ vt
augeretis furorem domini ꝯ iſrael. Q; ſi
nolueritis ſequi euꝫ: in ſolitudine ppl̃m
derelinquet: ⁊ vos cauſa eritis necis eiuꝫ.
At illi ꝓpe accedētes dixerūt. Caulas oui
us fabricabimꝰ ⁊ ſtabula iumētorꝫ: paruu
lis q̄ꝫ noſtris vrbes munitas. Nos aūt ip- infra eo.
ſi armati ⁊ accincti pgemus ad pliū ante
filios iſrl̃ donec introducamus eos ad lo-
ca ſua. Paruuli nr̃i ⁊ quicqd habere poſſu D
mus: erūt in vrbibꝰ ✝ munitis: ꝓpter als ✝ muratis.
habitatorꝫ inſidias. Nō reuertemur in do
mos nr̃as vſq; dū poſſideāt filij iſrl̃ here-
ditatē ſuā: nec qcq̄ꝫ queremus trans ior-
danē: q: iaꝫ habemus poſſeſſionē noſtraꝫ
in orientali eius plaga. Quibꝰ moyſes ait.
Si facitis qđ promittitis: expediti pgite Ioſ. 1. f.
coram dñō ad pugnā: ⁊ omnis vir bella-
tor armatꝰ iordanē trāſeat: donec ſubuer-
tat dominus inimicos ſuos: ⁊ ſubijciatꝰ ei
oīs terra: tunc eritis inculpabiles apud
deum ⁊ apud iſrl̃: ⁊ obtinebitis regiones
quas vultis coram domino. Sin aūtē qđ E
dicitis nō feceritis: nulli dubiū eſt qn pec
cetis in deū. Et ſcitote quoniā peccatuꝫ ve
ſtrū apprehēdet vos. Edificate ergo vrbes
paruulis vr̃is: ⁊ caulas ⁊ ſtabula ouibꝰ ac
iumētis: ⁊ qđ polliciti eſtis implete. Dixe
rūtq; filij gad ⁊ ruben ad moyſen. Serui

tui sumus. Faciemus qđ iubet dñs no-
ster. Paruulos nr̄os ⁊ mulieres ⁊ pecora
ac iumēta relinquemus in vrbibus Ga-
laad: nos aūt famuli tui oēs expediti per-
gemus ad bellum sicut tu dñe loqueris.
Precepitq̄ʒ Moyses Eleaȝaro sacerdoti:
⁊ Josue filio Nun ⁊ pncipibus familiaꝝ
F trib⁹ israel: ⁊ dixit ad eos. Si trāsierint // fi-
Jos. 4.c. lij Gad ⁊ filij Ruben vobiscum iordanem
oēs armati ad bellū coram dño: ⁊ vobis
fuerit terra subiecta: date eis Galaad in
possessionem. Sin aūt noluerint transire
vobiscū in terrā Chanaan: inter vos habi-
tādi accipiant loca. Responderuntq̄ʒ filij
Gad ⁊ filij Ruben. Sicut locutus est dñs
sup.eo. seruis suis: ita faciemus. Ipsi armati per-
gemus corā dño in terram Chanaan:
⁊ possessionē iam suscepisse nos cōfitemur
Jos.22.a trans iordanem. Dedit itaq̄ʒ Moyses fi-
lijs Gad ⁊ Ruben ⁊ dimidie tribui Ma-
nasse filij Joseph regnū Seon regis am-
morrei: ⁊ regnū Og regis Basan: ⁊ terrā
G eoꝝ cū vrbibus suis pcircuitū. Igr̄ extru-
xerūt filij Gad Dibon ⁊ Astaroth ⁊ Aroer
⁊ Roth ⁊ Sophā ⁊ Jaȝer Jechaa ⁊ Beth-
nemra ⁊ Betharā vrbes munitas: ⁊ Cau-
las pecorib⁹ suis. Filij vo Ruben edifica-
uerūt Esebon ⁊ Eleale ⁊ Cariathaim ⁊ Na-
bo ⁊ Baalmeon versis noib⁹ Sabama q̄ʒ
imponētes vocabula vrbibus q̄s extruxe-
gen.50.d rant. // Porro filij Machir filij Manasse
preexerunt in Galaad: ⁊ vastauerunt eam
interfecto ammorreo habitatore ei⁹. De-
dit ergo Moyses terrā Galaad Machir
filio Manasse q habitauit in ea. Jair autē
filius Manasse abijt ⁊ occupauit vicos ei⁹
quos appellauit Auothiair: id est villas
Jair. Nobe q̄ʒ preiit ⁊ apphēdit canath cū
vicul' suis vocauitq̄ʒ eā ex noie suo nobe.
¶ Ca. Sū. ¶ De cathalogo mansionum
filiorum israel. Cap xxxiij.
A Hē sunt mansiones filioꝝ israel qui
Missio- egressi sunt de egypto p turmas su-
nes filio as in manu Moysi ⁊ Aarō: q̄s descripsit
rū israel Moyses iuxta castroꝝ loca q̄ dñi iussiōe
post mutabant. Profecti igit̄ de ramesses mē-
egressuʒ se pmo qntadecima die mēsis pmi + al-
d̄ egypto tera die + Phase filij israel in manu ex-
Als + fe celsa vi vidētibus cūctis egyptijs ⁊ sepeliēti-
cerunt b⁹ pmogenitos q̄s pcusserat dñs nā ⁊ in
Als + p⁹ dijs eoꝝ exercuerat vltionē: castrametati
sunt in Socoth: de Socoth venerūt in
Ethan que est in extremis finibus solitu-
dinis. Inde egressi venerunt ꝯ Phiai-
roth q̄ respicit beelsephon: ⁊ castrametati
sunt ante magdalū. Profectiq̄ʒ de Phiai- B
roth transierunt p mediū mare in solitu-
dinē: ⁊ ambulātes tribus diebus p deser-
tū Ethan castrametati sūt in Mara. Pro-
fectiq̄ʒ de Mara // venerunt in Helim vbi Exo.15.d
erant duodecim fontes aquaꝝ ⁊ palme
septuaginta: ibiq̄ʒ castrametati sunt. Sʒ
⁊ inde egressi fixerunt tentoria sup mare
rubrū. Profectiq̄ʒ de mari rubro: castra-
metati sunt in deserto syn. Vñ egressi, ve-
nerūt in depheca. Profectiq̄ʒ de depheca ca-
strametati sunt in halus. Egressiq̄ʒ de ha-
lus: raphidim fixere tētoria: vbi ppl'o de-
fuit aq̄ ad bibēdū. Profectiq̄ʒ d̄ raphidim:
castrametati sunt in deserto synai. Sʒ de
solitudine. Synai egressi venerunt ad se-
pulcra cōcupiscētie. Profectiq̄ʒ de sepul- C
cris cōcupiscētie: castrametati sunt in asse-
roth. Et de asseroth: venerunt in rethma.
Profectiq̄ʒ de rethma: castrametati sunt
in remonphares. Vñ egressi venerunt in
Lebna. De Lebna: castrametati sunt in res-
sa. Egressiq̄ʒ de Ressa: venerūt in Ceeletha.
Vñ pfecti: castrametati sunt in mōte Se-
pher. Egressi de mōte Sepher: venerūt in
Arada. Inde pficiscētes: castrametati sunt
in Maceloth. Profectiq̄ʒ de Maceloth: ve- D
nerunt in Taath. De Taath: castrametati
sunt in Thare. Vñ egressi: fixere tētoria in
Methca. Et de Methca castrametati sunt
in Esmona. Profectiq̄ʒ de Esmona vene-
runt in Moseroth. Et de Moseroth: ca-
strametati sunt in Baneiachan. Profecti-
q̄ʒ de Baneiachan: venerunt in montem
Gadgad. Vñ pfecti castrametati sunt in
Jethebata: ⁊ de Jetebatha. venerūt in He-
brona. Egressiq̄ʒ de hebrona castrametatā
sunt in Asiongaber. Inde pfecti: venerūt
in desertū syn. hec est cades. Egressiq̄ʒ de E
Cades castrametati sunt in mōteʒ hor in
extremis finib⁹ terere edō. // Ascēditq̄ʒ Aa-
ron sacerdos in mōte hor iubente dño ⁊ sup.20.b
ibi mortuus est anno q̄dragesimo egres-
sionis filioꝝ israel ex egypto mēse qnto
pmo die mēsis cū esset annoꝝ cētū vigin-
titriū. Audiuitq̄ʒ Chananeus rex Arad
q habitabat ad meridiē: in terrā Chanaā
venisse filios israel. Et pfecti de monte hor
castrametati sunt in Salmona. Vñ egres-

ſi venerunt in Phinon. Profectiq; de
Phinon caſtrametati ſunt in Oboth. Et
de Oboth venerunt in Jeabarim: q̄ eſt in
F finib⁹ moabitaꝝ. Profectiq; de Jeabariꝫ:
fixere tētoꝛia in dibongad: Unī egreſſi: ca
ſtrametati ſunt in Elmōdeblathaiꝫ. Egreſ
ſiq; de Elmōdeblathaiꝫ venerūt ad mōtē
Abariꝫ cōtra nabo. Profectiq; de mōtib⁹
Abariꝫ: trāſierūt ad cāpeſtria Moab ſup̄
Joꝛdanē cōtra hiericho. Jbiq; caſtrame
tati ſunt de Bethſimō vſq; ad Belſathim
planioꝛibus locis moabitaꝝ: vbi locut⁹
eſt dñs ad Moyſen. Precipe filijs iſrael:
⁊ dic ad eos. Qñ trāſieritis ioꝛdanē intrā
tes terrā Chanaā: diſperdite cūctos habi
tatoꝛes terre illi⁹: cōfringite titulos: ⁊ ſta
tuas cōminuite: atq; oia excelſa vaſtate:
mūdātes terrā ⁊ habitātes in ea. Ego eni
dedi vobis illā in poſſeſſionē: quā diuide
tis vobis ſoꝛte. Pluribus dabitis laꝛioꝛē:
⁊ paucioꝛibus anguſtioꝛeꝫ. Singulis vt
ſoꝛs ceciderit: ita tribuet hereditas. Per
trib⁹ ⁊ familias poſſeſſio diuidet. Si nau
tē nolueritis iterficere habitatoꝛes terre
q̄ remāſerint: erūt vobis q̄ſi claui in ocu
lis ⁊ lācee in laterib⁹. Et aduerſabunt vo
bis in terra habitationis veſtre: ⁊ q̄cq̄d
illis cogitaueram facere: vobis faciam.

¶ Ca. Sū. ¶ De diſperdēdis chananeis ⁊
Jdolis eoꝝ: de terra diuidēda ſoꝛte: de di
menſione terre: de noībus eoꝝ: qui terrā
deberent diuidere. Cap. xxxiiij.

A L Ocutuſq; eſt dñs ad Moyſen di
cens. Precipe filijs iſrael ⁊ dices ad
eos. Cū ingreſſi fueritis terrā chanaā ⁊ in
poſſeſſionē vobis ſoꝛte ceciderit his fini
b⁹ terminabit. Pars meridiana incipiet
a ſolitudine ſyn: q̄ eſt iuxta edom ⁊ habe
bit terminos ɔtra oꝛiētē mare ſalſiſſimū.

Terminii terre promiſſionis.

Qui circuibunt auſtralē plagā per aſcen
ſum ſcoꝛpionis: ita vt trāſeant in ſenna:
⁊ peruenient ad meridiē vſq; ad cades bar
ne. Unde egredient cōfinia ad villā noīe B
Adar ⁊ tēdent vſq; Aſemona. Jbitq; per
gyꝝ terminus ab Aſemona vſq; ad toꝛ
rētē egypti: ⁊ magni maris littoꝛe finiet.
Plaga aūt occidētalis a mari magno in
cipiet: ⁊ ipſo fine claudet. Poꝛro ad ſeptē
trionalē plagam a mari magno terminī
incipient: puenientes vſq; ad mōtē altiſſi
mū: a quo venient in Emath vſq; ad ter
minos Sedaba: ibūtq; cōfinia vſq; ad ze
brona ⁊ villā henan. Hi erūt termini in
parte aqlonis. Jnde metabūtur fines cō
tra oꝛiētalē plagā: de villa henan vſq; Se
phama: ⁊ de Sephama deſcēdent termini Al's ✠ rebla
in ✠ Reblatha ɔtra fontē daphniꝫ. Jnde
puenient ɔtra oꝛiētē ad mare cenereth ⁊
tēdent vſq; ioꝛdanē: ⁊ ad vltimū ſalſiſſi
mo claudent mari. Hāc habebitis terraꝫ
p fines ſuos i circuitu. Precepitq; Moy
ſes filijs iſrael dicēs. Hec erit terra quaꝫ
poſſidebitis ſoꝛte: ⁊ quā iuſſit dñs dari
nouē tribubus ⁊ dimidie tribui. Trib⁹
eniꝫ filioꝝ Rubē p familias ſuas: ⁊ trib⁹
filioꝝ Gad iuxta cognationū nūeꝝ me
dia q̄ꝫ trib⁹ Manaſſe id eſt due ſemis tri
bus acceperunt partē ſuā trans ioꝛdaneꝫ
ɔtra hiericho ad oꝛiētalem plagā. Et ait do D
minus ad Moyſen. ‖ Hec ſunt noīa vi Jo.4.a
roꝝ q terrā vobis diuidēt. Eleaꝫar ſacer Diuiſo
dos ⁊ Joſue filius Nun ⁊ ſinguli p̄ncipes res terre
de tribubus ſingulis: quoꝝ iſta ſunt voca adnō cō
bula. De tribu Juda: Caleph filius Jephō ſtituti.
ne. De tribu Symeon Samuel fili⁹ Amī
ud. De tribu Beniamin: Helidad fili⁹ Ca
ſelon. De tribu filioꝝ Dan: Bocci filius
Jogli. Filioꝝ Joſeph de tribu Manaſſe:
Hanihel filius Ephot. De tribu Effraim
Camuhel filius Septhan. De tribu ꝫabu
lon: Heliſaphan filius Pharnath. De tri
bu Jſachar dux Phaltihel filius Oꝫan.
De tribu Aſer: Abiud fili⁹ Salomi. De
tribu Neptalim: Phedahel fili⁹ Amiud.
Hi ſunt q̄bus preceperat dñs vt diuide
rent filijs iſrael terram Chanaam.

¶ Ca. Sū. ¶ De ciuitatib⁹ ⁊ ſuburbanis
dādis leuitis: de ciuitatib⁹ refugij vltra ioꝛ
danē ⁊ terrā chanaā: ⁊ de lege homicide ſi
ue volens ſiue nolens fecerit: ad teſtimo
niū vnius nullus puniat. Cap. xxxv.

A Hec quoq3 locut⁹ eſt dñs ad Moyſen in
Joſ.21.a. campeſtrib⁹ Moab ſup iordanē ꝯ hie-
richo.//Precipe filijs iſrael vt dent leuitis
Urbes le de poſſeſſionib⁹ ſuis vrbes ad habitādū ꝛ
uitarū3. ſuburbana eaꝝ p circuitū: vt ipſi in oppi
dis maneāt: ꝛ ſuburbana ſint pecorib⁹ ac
iumētis: q̄ a muris ciuitatū forinſecus
p circuitū mille paſſuū ſpatio tēdent. Cō
tra orientē duo milia erūt cubiti ꝛ ꝯ me-
ridiē ſilr erūt duo milia: ad mare quoq3
qḋ reſpicit ad occidētē: eadē mēſura erit:
ꝛ ſeptētrionalis plaga eq̄li t̄mino finiet.
Urbe oꝝ Eruntq3 vrbes in medio: ꝛ foris ſuburba
gitiuo.a na.//De ipſis aūt oppidis q̄ leuitis dabi-
Joſ.2 tis ſex erūt in fugitiuoꝝ auxilio ſeparata:
vt fugiat ad ea q fuderit ſanguinē. Et exce-
ptis his alia q̄draginta duo oppida id ē
ſimul q̄draginta octo cū ſuburbanis ſuis. Ip
B ſeq3 vrbes q̄ dabunt de poſſeſſionib⁹ filioꝝ
iſrl: ab his q plus hn̄t plures auferent: ꝛ
q minus pauciores. Singuli iuxta mēſu
rā hereditatis ſue dabūt oppida leuitis.
Ait dñs ad Moyſen. Loq̄re filijs iſrael ꝛ
dices ad eos.//Qn̄ trāſgreſſi fueritis ior-
deu.19.c. danē in terrā Chanaan: decernite q̄ vrbes
eſſe debeāt in p̄ſidia fugitiuoꝝ: q nolentes
ſanguinē fuderint. In qb⁹ cū fugerit ꝓfu
gus: cognat⁹ occiſi nō poterit eū occidere
donec ſtet in cōſpectu multitudinis: ꝛ cā
Exo.21. illi⁹ iudicet.//De ipſis aūt vrbib⁹ q̄ ad fu
Joſ.20. gitiuoꝝ ſubſidia ſeparant: tres erūt trās
Judicia iordanē ꝛ tres in terra Chanaā tā filijs
diuerſo- iſrael q̄3 aduenis atq3 peregrinis: vt cōfugi
rum cri at ad eas q nolēs ſanguinē fuderit. Si qs
minū3. ferro pcuſſerit ꝛ mortu⁹ fuerit q pcuſſus
eſt: reus erit homicidij ꝛ ipſe morie. Si
C lapidē iecerit ꝛ ictus occubuerit: ſilr pu-
niet. Si ligno pcuſſus interierit: pcuſſo-
ris ſanguine vindicabit: Propinquus
occiſi homicidā iterficiet: ſtatī vt app̄hēde
rit eū + iterficiet. Si p odiū qs hoiē3 ipu
Ms + p lerit vel iecerit qppiā in eū p inſidias aut
cutietur cū eſſet inimic⁹ māu pcuſſerit ꝛ ille mor
tu⁹ fuerit: pcuſſor homicidij re⁹ erit.//Co
gnat⁹ occiſi ſtatī3 vt inuenerit eū: iugula
deu.19.c. bit. Q ſi + fortuitu ꝛ abſq3 odio ꝛ inimi
Ms + for citie qcq3 hoꝝ fecerit ꝛ hoc audiēte pplo
tuito fuerit cōprobatū: atq3 inter pcuſſorē ꝛ p-
pinquū ſanguinis qḋ ventilata: libera' it
innocēs de vltoris manu: ꝛ reducet per
ſnias3 in vrbē ad quā ꝯfugerat manebitq3
ibi donec ſacerdos magnus q oleo ſancto

vnctus eſt moriat. Si interfector extra fi D
nes vrbiū q̄ exulib⁹ deputate ſunt fuerit
inuētus ꝛ pcuſſus ab eo q vltor ē ſangui
nis: abſq3 noxa erit q eū occiderit. Debue
rat enim ꝓfugus vſq3 ad mortē pōtificis
in vrbe reſidere. Poſtq̄3 aūt ille obierit ho
micida reuertet in terrā ſuā. Hec ſempi- Uni⁹ te-
terna erūt ꝛ lḡtia in cūctis habitationib⁹ ſtimōio
veſtris. Homicida ſub teſtib⁹ puniet. Ad nullus
vni⁹ teſtimoniū nullus cōdēnabit. Non condem
accipietis p̄ciū ab eo q reus ē ſanguinis: netur
ſtatī3 ꝛ ipſe morief. Exules ꝛ ꝓfugi ante
mortē pōtificis nullo mō i vrbes ſuas re
uerti poterūt: ne polluatis terrā habita-
tionis veſtre q̄ inſontiū cruore maculat:
nec alr expiari pt niſi p ei⁹ ſanguinē q al-
teri⁹ ſāguinē fuderit. Atq3 ita emūdabit
veſtra poſſeſſio: me cōmorāte vobiſcū. Ego
enī3 ſū dñs: q habito inter filios iſrael.
¶Ca. Sū. ¶De lege cōmiſcēdaꝝ tribuū
occaſione filiaꝝ Salphaad. Cap. xxxvj.
A Cceſſerūt aūt ꝛ p̄ncipes familiaꝝ Ga A
laad filij Machir filij manaſſe: de ſtir ſup.27.a
pe filioꝝ Joſeph locutiq3 ſunt Moyſi co-
rā p̄ncipib⁹ iſrael: atq3 dixerūt. Tibi dn̄o
nr̄o p̄cepit dn̄s vt terrā ſorte diuideres fi
lijs iſrl: ꝛ vt filiab⁹ Salphaad fratris nr̄i
dares poſſeſſionē d̄bitā p̄ri. Quas ſi alte- B
ri⁹ trib⁹ hoīes vxores accepint: ſeq̄tur poſ-
ſeſſio ſua ꝛ trāſlata ad aliā tribū de nr̄a hr̄
ditate minuet: atq3 ita fiet vt cū iubileus
ideſt qnquageſimus annus remiſſionis
aduenerit cōfundat ſortiū diſtributio: ꝛ
alioꝝ poſſio ad alios trāſeat. Rn̄dit Moy
ſes filijs iſrl ꝛ dn̄o p̄cipiēte ait. Recte tri-
b⁹ filioꝝ Joſeph locuta: ꝛ h lex ſup filiab⁹
Salphaad a dn̄o ꝓmulgata ē. Nubāt qb⁹ C
volūt: tm̄ vt ſue trib⁹ hoib⁹ ne cōmiſceatur Tob.7.
poſſio filioꝝ iſrl ō tribu i tribū. Oēs enī Uiri de
viri ducēt vxores de tribu ꝛ cognatione tribub⁹
ſua: ꝛ cūcte femine de eadē tribu maritos ſuis du
accipiēt: vt hr̄ditas pmaneat i fāilijs: nec cent vx
ſibi miſceat trib⁹: ſ3 ita maneāt vt a dn̄o res ꝛ ſi
ſepate ſūt. Feceruntq3 filie ſalphaad: vt ſibi femie v
fuerat impatū: ꝛ nupſerūt mala ꝛ therſa ꝛ ris ſue
egla ꝛ melcha ꝛ noa filiis patrui ſui ō fāi- trib⁹ co
lia manaſſe q fuit fili⁹ ioſeph ꝛ poſſio q̄ ill pulabū
fuerat attributa māſit i tribu ꝛ fāilia pr̄is D
eaꝝ. Hec ſūt mādata atq3 iudicia q̄ māda-
uit dn̄s p manū moyſi ad filios iſrl i cā-
peſtrib⁹ Moab ſup iordanē ꝯ hiericho.
¶Explicit liber Numeri.

¶ Incipit liber Elleaddꝛ̄im qui Deute
ronomium pꝛenotatur.

¶ Ca. Si. ¶ Recapitulatio de numera-
tione ⁊ reuerſione ad mõtẽ ammoꝛreoꝝ.
De exploꝛatoꝛibꝰ: de murmuratiõe ꝑpli:
de ira dei: de aſcenſu in amalech. Cap. j.

A Hec ſunt ver
ba q̃ locutus eſt Moy
ſes ad oẽm iſrl̃ trans
ioꝛdanẽ in ſolitudine
cãpeſtri ↄ̃tra mare ru-
brũ inter Pharan et
Thophel ⁊ Labã ⁊ Aſeroth: vbi auri eſt plu
rimũ: vndeciꝫ diebus de Oꝛeb ꝑ viã mõ-
tis Seyr vſqꝫ Cadeſbarne. Quadrageſi-
mo ãno vndecio mẽſe ꝑmo die mẽſis lo
cutꝰ eſt Moyſes ad filios iſrael oĩa q̃ prece
perat illi dñs vt diceret eis: poſtq̃ꝫ ꝑcuſſit
Seon regẽ ammoꝛreoꝝ qui habitauit in
Eſebon: ⁊ Og regẽ Baſan: q mãſit i ✠ aſe
roth ⁊ i edrai trãs ioꝛdanẽ i terra moab.
Cepitqꝫ Moyſes explanare legẽ ⁊ dicere.
Dñs deus nr̃ locutus eſt ad nos in Oꝛeb
dicẽs. Sufficit vobis ꝙ in hoc mõte mãſi-
ſtis. Reuertimini ⁊ venite ad mõtẽ am-
moꝛreoꝝ: ⁊ ad cetera q̃ ei ꝓxima ſunt cam
peſtria atqꝫ mõtana ⁊ humilioꝛa loca cõ-
tra meridiem ⁊ iuxta littus maris: terrã
chananeoꝝ ⁊ libani vſqꝫ ad flumen ma-
B gnũ eufratẽ. En inq̃t tradidi vobis. Ingre
dimini ⁊ poſſidete eam: ſuper quam iura
uit dñs pr̃ibus veſtris habꝛaam Iſaac ⁊
Iacob: vt daret illã eis ⁊ ſemini eoꝝ poſt
eos. Dixitqꝫ vobis illo in tp̃e. // Non poſſuꝫ
ſolus ſuſtinere vos: q̃a dñs deꝰ veſter mul
tiplicauit vos: ⁊ eſtis hodie ſicut ſtelle celi
plurimi. Dñs deꝰ patrũ veſtroꝝ addat ad
hũc numeꝝ multa milia: ⁊ benedicat vo-
bis ſicut locutus eſt. Non valeo ſolus ne
gocia veſtra ſuſtinere ⁊ pondus ⁊ iurgia.
Date ex vobis viros ſapientes ⁊ gnaros:
quoꝝ conuerſatiõ ſit pꝛobata in tribu-
bus veſtris: vt ponã eos vobis principes.
Tunc rñdiſtis mihi. Bona res eſt: quaꝫ
vis facere. Tuliqꝫ de tribubꝰ veſtris viros
ſapiẽtes ⁊ nobiles: ⁊ ↄ̃ſtitui eos principes
tribunos ⁊ cẽturiones ⁊ q̃nq̃genarios ac
C decanos q docerẽt vos ſingula. Precepitqꝫ
eis dicẽs. // Audite illos: ⁊ qđ iuſtũ eſt iu
dicate. Siue ciuis ſit ille ſiue ꝑegrinus:
nulla erit diſtãtia ꝑſonaꝝ. // Ita paruum
audietis vt magnũ nec accipietis cuiuſ-
q̃ꝫ ꝑſonam quia dei iudiciũ eſt. Qꝫ ſi diffi
cile vobis viſuꝫ aliq̃d fuerit: referte ad me
⁊ ego audiã. Precepitqꝫ eis omnia que
facere deberetis. Pꝛofecti aũt de Oꝛeb trã-
ſiuimus per eremum terribilẽ ⁊ maxi-
mam ſolitudinẽ quã vidiſtis per viam
mõtis ammoꝛrei: ſicut pꝛeceperat dñs deꝰ
nr̃ nobis. Cũqꝫ veniſſemus in cadeſbar-
ne: dixi vobis. Veniſtis ad mõtẽ ammo-
rrei quẽ dñs deus veſter daturus eſt vobis.
Vide terrã quã dñs deus tuꝰ dabit tibi.
Aſcende ⁊ poſſide eaꝫ: ſicut locutus eſt do
D minus deus nr̃ pr̃ibus tuis. Noli timere:
nec q̃cq̃ꝫ paueas. Et acceſſiſtis ad me oẽs:
atqꝫ dixiſtis. Mittamus viros q cõſide-
rent terrã: ⁊ renuncient per qđ iter debea-
mus aſcendere: ⁊ ad q̃s ꝑgere ciuitates.
Cũqꝫ mihi ſmo placuiſſet: miſi ex vobis
duodecim viros ſingulos de tribubꝰ ſuis.
// Qui cuꝫ pꝛofecti eſſent ⁊ aſcẽdiſſent in mõ-
tana venerunt vſqꝫ ad vallem botri. Et
cõſiderata terra ſumẽtes de fructibus eiꝰ
vt oſtẽderent vbertatẽ attulerunt ad nos:
atqꝫ dixerũt. Bona eſt terra: quã dñs deꝰ
nr̃ daturus eſt nobis. Et noluiſtis aſcen
dere: ſed increduli ad ſermonẽ dei noſtri
murmuraſtis in tabnaculis veſtris atqꝫ
E dixiſtis. Odit nos dñs: ⁊ idcirco eduxit
nos đ terra egypti vt traderet nos in manu
ammoꝛrei atqꝫ ↄ̃leret. Quo aſcẽdemꝰ? Nũ
tij terruerũt coꝛ nr̃uꝫ dicẽtes. Maxima
multitudo ẽ: ⁊ nob ✠ ſtatura ꝓcerioꝛ. Vr
bes magne: ⁊ ad celũ vſqꝫ munite. Filios
enachim vidimꝰ ibi. Et dixi vob. Nolite me-
tuere: nec timeatis eos. Dñs deꝰ q ductoꝛ ẽ
veſter ꝓ vob ipſe pugnabit: ſic fecit i egypto
cũctis vidẽtibꝰ: ⁊ i ſolitudi ipſi vidiſtis.
Poꝛtauit te dñs deꝰ tuꝰ vt ſolet hõ geſta-

Margin: ale ✠ aſta roth — Moyſes legẽ explanat — Exo. 18. c — Iudices q̃les eſſe debeant — Joã. 7. c. — Par. 19. — Leui. 19. — Eph. 6. — Col. 6. — Actu. 10. — Nu. 13. c. — Als ✠ in

re paruulū filiū ſuū in oī via p quā am-
bulaſtis: donec veniretis ad locū iſtū. Et
nec ſic qdē credidiſtis dño deo vr̄o q pceſ-
ſit vos in via: ⁊ metat⁹ eſt locū in quo ten
toria figere deberetis: nocte oſtēdēs vobis
F iter p ignē: ⁊ die p colūnā nubis. Cūq̄ʒ
Nu.14.d audiſſet dñs vocē ſermonū vr̄oꝝ: irat⁹ iu
al. ſupeſt rauit ⁊ ait. Nō videbit qſpiam de hoībus
+ ſub gñationis huius pſſime terrā bonā quā
Als + ca ſub + iuramēto pollicit⁹ ſū prib⁹ veſtris:
leph. pter + caleb filiū iephōne. Ipſe enim vide
bit eā: ⁊ ipſi dabo terrā quā calcauit ⁊ filijs
ei⁹: q: ſecut⁹ eſt dñm. Nec mirāda idigna-
tio in ppl'm: cū mihi q̄ʒ iratus deus ,ppt
vos dixerit. Nec tu ingredieris illuc: ſed
ioſue fili⁹ nun miniſter tu⁹: ipſe intrabit
,p te. hunc exhortare ⁊ robora: ⁊ ipſe ſorte
terrā diuidet iſraeli. Paruuli vr̄i de qb⁹
dixiſtis q captiui ducerent: ⁊ filij q ho-
die boni ac mali ignorāt diſtātiā: ipſi in-
gredient: ⁊ ipſis dabo t̄rā ⁊ poſſidebūt eā.
G Vos aūt reuertimini ⁊ abite i ſolitudinē
Nu.14.g p viā maris rubri. Et rn̄diſtis mihi. Pec
cauim⁹ dño: aſcēdem⁹ ⁊ pugnabim⁹ ſicut p
cepit dñs de⁹ nr̄. Cūq̄ʒ iſtructi armis pge
retis i mōtē: ait mihi dñs. Dic ad eos. No
lite aſcēdere neq̄ʒ pugnetis: nō enim ſū vo-
biſcū: ne cadatis corā inimicis vr̄is. Locu
tus ſū ⁊ nō audiſtis: ſʒ aduerſantes ip-
rio dñi ⁊ tumētes ſupbia: aſcēdiſtis i mō
tē. Itaq̄ʒ egreſſus ammore⁹ q habitabat i
mōtib⁹ ⁊ obuiā veniēs pſecut⁹ ē vos: ſicut
Als + cō ſolent apes perſequi: + ⁊ cecidit de ſeyr vſ-
cidit. q̄ʒ Orma. Cūq̄ʒ reuerſi ploraretis corā
dño: nō audiuit vos: nec voci veſtre volu-
it acquieſcere: Sediſtis ergo in cadeſbar-
ne multo tempore.

¶ Ca. ij. ¶ De prohibitione pugnan-
di contra moab ⁊ amon: de victoria ha-
A bita: de ſeon rege. Cap. ij.

Profectiq̄ʒ inde venimus in ſolitudi
#65.di.c. nē que ducit ad mare rubrū: ſicut
ieiuniū. mihi dixerat dñs ⁊ circuiuimus montē
ij. ibi iuſ ſeyr lōgo tpe. Dixitq̄ʒ dñs ad me. Suffi
ſi ſūt nō cit vobis circuire montē iſtū. Ite ꝯ aqlo-
aſcēdere. nē. Et pplo pcipe dicēs. Trāſibitis p ter-
De⁹ no- minos fratrū vr̄oꝝ filioꝝ eſau q habitāt
luit fili- in ſeyr: ⁊ timebūt vos. Videte ergo dilige
os eſau ter, ne moueamini ꝯ eos. Neq̄ʒ .n. dabo vo
moleſta- bis de terra eoꝝ quantū pōt vnius pedis
ri. calcare veſtigiū: q: in poſſeſſionū eſau de
di mōtē ſeyr. Cibos emetis ab eis pecūia

⁊ comedetis: aquā emptā haurietis ⁊ bi-
betis. Dñs de⁹ tu⁹ bñdixit tibi in oī ope
manuū tuaꝝ. Nouit iter tuū: quō trāſie- B
ris ſolitudinē hanc magnā p q̄draginta
annos habitās tecū dñs de⁹ tu⁹ ⁊ nihil ti
bi defuit. Cūq̄ʒ trāſiſſem⁹ frēs nr̄os filios
Eſau q habitabāt in Seyr p viā cāpeſtrē
de helath ⁊ de Aſiongaber: venim⁹ ad iter
qd ducit in deſertū Moab. Dixitq̄ʒ dñs
ad me. Nō pugnes ꝯ moabitas: nec ineas
aduerſus eos pliū. Nō enim dabo tibi qcq̄ʒ Moabi-
de terra eoꝝ: q: filijs Loth tradidi eam in tas mo-
poſſeſſionē Emim primi fuerunt habita- leſtari
tores eius ppl's magnus ⁊ validus ⁊ tam dñs phi-
excelſus vt de enachim ſtirpe q̄ſi gygātes buit
crederent: ⁊ eſſent ſiles filioꝝ Enachim. De
niq̄ʒ Moabite appellāt eos emim. In ſeyr C
aūt prius habitauerūt + horrei: qb⁹ expul Als + hor
ſis atq̄ʒ deletis habitauerūt filij Eſau ſicut rui
fecit iſrael in terra poſſeſſionis ſue quam
dedit illi dñs. Surgētes ergo vt tranſire-
m⁹ torrētē zareth venim⁹ ad eū. Tēpus
aūt quo ambulauim⁹ de cadeſbarne vſq̄ʒ
ad trāſitū zareth triginta ⁊ octo annoꝝ
fuit: donec ꝯſumeret ois ꝯgregatio hoīū
bellatoꝝ de caſtris: ſicut iurauerat dñs: cui⁹
man⁹ fuit aduerſus eos vt interirent de
caſtroꝝ medio. Poſtq̄ʒ aūt vniuerſi ceci-
derūt pugnatores: locutus eſt dñs ad me
dicēs. Tu trāſibis hodie t̄minos Moab D
vrbem noīe Ar: ⁊ accedēs in vicina filioꝝ
Ammō: caue ne pugnes ꝯtra eos: nec mo
uearis ad pliū. Nō enim dabo tibi de terra
filioꝝ Ammon: q: filijs Loth dedi eam in
poſſeſſionē. Terra gygātū reputata eſt: et
in ipſa olim habitauerūt gygātes: quos Am
monite vocant zomzomim: ppl's magn⁹ ⁊ mlt
tus ⁊ pcere lōgitudinis: ſicut Enachim quos
deleuit dñs a facie eoꝝ: ⁊ fecit illos habita
re p eis ſicut fecerat filijs Eſau q habitāt in
Seyr delens horreos: ⁊ terrā eoꝝ illis tra E
dēs quā poſſidēt vſq̄ʒ in pſens. Eueos q̄ʒ
q habitabāt in Aſerim vſq̄ʒ gazā cappado
ces expulerūt: q egreſſi de Capadocia dele-
uerūt eos ⁊ habitauerūt p illis. Surgite:
⁊ trāſite torrētē Arnō. Ecce tradidi in ma
nu tua Seon regē Eſebon ammorreū: ⁊
terrā ei⁹ incipe poſſidere: ⁊ cōmitte aduer
ſus eū pliū. hodie incipiā mittere terro
rē atq̄ʒ formidinē tuā in pplos q habitāt
ſub oī celo: vt audito noīe tuo paueant: ⁊
in morē parturiētiū cōtremiſcāt ⁊ dolore
teneantur.

Nu.21.e. terrant. // Miſi ergo nūcios de ſolitu-
dine cademoth ad ſeon regē eſebon vbis
pacificis dicēs. Trāſibim⁹ per terrā tuā.
F Publica gradiemur via: non declinabi-
mus: neq̨ ad dexterā neq̨ ad ſiniſtram.
Alimēta ꝑcio vende nobis vt veſcamur:
aquā pecunia tribue ⁊ ſic bibem⁹. Tantū
eſt vt nobis ꝯcedas trāſitū ſicut fecerunt
filij eſau qui habitāt in ſeyr: ⁊ moabite q
morant in ar: donec veniam⁹ ad iordanē:
⁊ trāſeamus ad terrā quā dñs deus no-
// 23. q. 2. ſter daturus eſt nobis. Noluitq̨ ſeō rex
c. ſi. eſebon dare nobis trāſitū: q2 indurauerat
rat dñs deus tuus ſpūm eius: ⁊ obfirma-
uerat cor illius: ita vt traderet in man⁹
G tuas ſicut nūc vides. Dixitq̨ dñs ad me:
Ecce cepi tibi tradere ſeon ⁊ terrā ei⁹: inci-
pe poſſidere eā. Egreſſuſq̨ eſt ſeon obuiā
nobis cū omni pplo ſuo ad preliū in ✠
M. ✠ ieſſ iaſa: ⁊ tradidit eū dñs de⁹ nr̄ nobis. Per-
cuſſimuſq̨ eū cū filijs ſuis ⁊ omni pplo
ſuo: cunctaſq̨ vrbes in tpe illo cepimus
interfectis habitatorib⁹ earū viris ac mu-
lierib⁹ ⁊ paruulis. Nō relinquimus in eis
quicq̨ abſq̨ iumētis q̄ in partē venere pre-
dantium: ⁊ ſpolijs vrbiū quas cepim⁹ ab
aroer que eſt ſup ripā torrētis arnon op-
pido qđ in valle ſitū eſt vſq̨ galaad. Non
fuit vic⁹ ⁊ ciuitas que nr̄as effugeret ma-
nus. Oēs tradidit dñs de⁹ noſter nobis:
abſq̨ terra filiorū ammon: ad quā nō ac-
ceſſimus: ⁊ cūctis que adiacēt torrēti ie-
boc ⁊ vrbib⁹ mōtanis: vniuerſiſq̨ locis a
qbus nos ꝓhibuit dñs deus noſter.

¶ Ca. Sū. ¶ De pugna ꝯ Og regē baſan
de lecto ei⁹: ꝯ ſorte duarū tribuū ⁊ ſemis:
audit moyſes: nō trāſibis iordanē. C. iij.

A Taq̨ ꝯuerſi aſcēdim⁹ ꝑ iter baſan: //
Nūe.21.g. Egreſſuſq̨ eſt og rex baſan in occur-
ſū nobis cū populo ſuo ad bellādum in
edrai. Dixitq̨ dñs ad me. Ne timeas eū:
q2 in manu tua traditus ē cū oī pplo ac
terra ſua: faciesq̨ ei ſicut feciſti ſeon regi
// 23. q. 5. āmorreorū q habitauit in eſebon. // Tra-
G ſi. N. p didit ergo dñs de⁹ nr̄ in manib⁹ nr̄is ēt
ſcietes. og regē baſan ⁊ vniuerſū ppl'm eius: ꝑcuſ-
ſimuſq̨ eos vſq̨ ad internitionē: vaſtā-
tes cūctas ciuitates illius vno tpe. Non
fuit oppidū qđ nos effugeret. Sexaginta
vrbes ⁊ oēm regionē argob regni og in ba-
ſan. Cūcte vrbes erāt munite muris al-
tiſſimis portiſq̨ ⁊ vectib⁹: abſq̨ oppidis
innūeris q̄ nō hēbant muros. Et deleui-
mus eos ſic feceram⁹ ſeō regi eſebon: diſ-
pdētes oēm ciuitatē viroſq̨ ac mulieres
⁊ puulos: iumēta aūt ⁊ ſpolia vrbiū diri-
puim⁹. Tulimuſq̨ illo in tpe terrā de
B manu duorū regū āmorreorū q erāt trās
iordanē a torrēte arnō vſq̨ ad mōtē her-
mon quē ſidonij ſarion vocāt ⁊ āmorrei
ſanir: oēs ciuitates q̄ ſite ſūt in planitie ⁊
vniuerſam terrā galaad ⁊ baſan vſq̨ ad
ſelcha ⁊ edrai ciuitates regni og in baſan.
Solus qppe og rex baſan reſtiterat ꝺ ſtir- Og rex
pe gygātū. Et mōſtrat lect⁹ ei⁹ ferre⁹ q ē in baſan de
rabath filiorū āmon nouē cubitos hñs lō- ſtirpe gy-
gitudis ⁊ q̄tuor latitudis ad mēſurā cu- gātū ⁊ le-
biti virilis man⁹. Terrāq̨ poſſedim⁹ tpe ct⁹ ei⁹ mi-
illo ab aroer q̄ ē ſup ripā torrētis arnon re lōgitu-
vſq̨ ad mediā ptē mōtis galaad: ⁊ ciui- dinis.
tates illi⁹ dedi ruben ⁊ gad. Reliq̄ā āt ptē
galaad ⁊ oēm baſan regni og tradidi me-
die tribui manaſſe oēm regionē argob.
Cūctaq̨ baſan vocabat terra gygātū. Iair
fili⁹ manaſſe poſſedit oēm regionē argob:
C vſq̨ ad terminos geſſuri ⁊ machati. Vo-
cauitq̨ ex noīe ſuo baſan auothiair: i. vil-
las iair vſq̨ in pn̄tē diē. Machir quoq̨
dedi Galaad ⁊ tribub⁹ rubē ⁊ gad dedi de
terra galaad vſq̨ ad torrētē arnō mediū
torrētis ⁊ ꝯfiniū vſq̨ ad torrētē ieboc q ē
ſmin⁹ filiorū ammō: ⁊ planitiē ſolitudis
atq̨ iordanē: ⁊ ſminos cenereth vſq̨ ad
mare deſerti qđ ē ſalſiſſimū ad radicē mō-
tis phaſga ꝯ orientē. Precepiq̨ vob̄ in tpe
illo: dicēs. Dñs deus veſter dat vob̄ terrā
hāc in hereditatē: expediti ꝑcedite frēs ve-
ſtros filios iſrl' oēs viri robuſti abſq̨ vxo-
rib⁹ ⁊ puulis atq̨ iumētis. Noui eniꝫ q
plura habeatis pecora ⁊ in vrbib⁹ rema-
nere debebūt q̄s tradidi vob̄: donec requiē
tribuat dñs fratrib⁹ veſtris ſic vobis tri-
buit ⁊ poſſideāt ipſi etiā terrā quā datu-
rus ē eis trās iordanē: tūc reuertet vnuſ-
qſq̨ in poſſeſſionē ſuā quā dedi vobis. Io-
ſue q̄ꝫ in tpe illo ꝑcepi dicens. Oculi tui
viderūt q̄ fecit dñs deus nr̄ duobus his
regibus: ſic faciet oīb⁹ regnis ad q̄ trāſitu-
D rus es. Ne timeas eos. Dñs eniꝫ deus ve-
ſter pugnabit ꝓ vob̄. Precatuſq̨ ſuꝫ dñm
in tpe illo dicens. Dñe deus tu cepiſti oſtē-
dere ſeruo tuo magnitudinē tuā: ma-
nūq̨ fortiſſimā. Neq̨ eniꝫ eſt alius deus
vel in celo vel in terra q poſſit facere opera

Moyſes rogauit' dñs vt introduceret ppl'm in t'rā pmiſſiōis ⁊ nō fuit exaudit'.

tua: ⁊ cōparari fortitudini tue. Tranſibo
igit̃ ⁊ videbo terrā hāc optimā trās ior-
danē: ⁊ mōtē iſtū egregiū ⁊ libanū. Ira-
tuſq; eſt dñs mihi pp vos: nec exaudiuit
me: ſ; dixit mihi. Sufficit tibi. Neqq; vl-
tra loq̃ris de hac re ad me. Aſcēde cacumē
phaſge ⁊ oculos tuos circūfer ad occidētē
⁊ ad aqlonē auſtrūq; ⁊ oriētem: ⁊ aſpice.
Nec.n. trāſibis iordanē iſtū. Precipe Jo-
ſue ⁊ corrobora eū atq; ɔforta: q2 ipe pce-
det ppl'm iſtū: ⁊ diuidet eis t'rā quā viſur'
es. Manſimuſq; i valle ɔ̄ phanū phogor.

¶ Ca. Sū. ¶ Moyſes exhortat̃ ppl'm: nar-
rat q̄ fcā ſunt in oreb: phibet oē ſilitudi-
nē celi: mortē ppriā pdicit: ⁊ eos punien-
dos ſi trāſgredient̃ dñi mandata: narrat
bñficia dñi que fecit: ſeparat ciuitates re-
fugij. Cap. iiij.

A Et nūc iſrael audi pcepta ⁊ iudicia
q̄ ego doceo te: vt faciens ea viuas: ⁊
ingrediēs poſſideas terrā quā dñs deus
patrū vrōꝝ datur' eſt vob. Nō addetis ad
vbū qđ vobis loquor: nec auferetis ex eo.
Cuſtodite mādata dñi dei vrī q̄ ego pci-
pio vobis. Oculi vrī viderūt oīa que fecit
dñs ɔ̄ beelphegor: quō ɔtriuerit oēs cul-
tores ei' de medio vrī. Vos aūt q adhere-
tis dño deo vrō: viuitis vniuerſi vſq; in
pñtē diē. Scitis q2 docuerim vos pcepta at-
q; iuſtitias ſicut mādauit mihi dñs de'
meus: ſic facietis ea in terra quā poſſeſſu-
ri eſtis ⁊ obſuabitis ⁊ implebitis opere.
Hec eſt.n. vrā ſapiētia ⁊ intellc' corā pplis
vt audiētes vniuerſi pcepta hec: dicāt. En
ppl's ſapiens ⁊ intelligēs: gens magna.
Nec eſt alia natio tā grādis q̄ hēat deos ap-
propinquātes ſibi: ſic deus nr̄ adeſt cū-
B ctis obſecrationibus nrīs. Que.n. eſt alia
gens ſic inclyta vt hēat cerimonias iuſta-
q; iudicia: ⁊ vniuerſā legē quā ego ppo-
nā hodie an̄ oculos vros. Cuſtodi igit̃ te-
metipm ⁊ animā tuā ſolicite. Ne obliui-
ſcaris vboꝝ que viderūt oculi tui: ⁊ ne+
excidāt de corde tuo cūctis dieb' vite tue.
Docebis ea filios ac nepotes tuos: die q̄
ſteriſti corā dño deo tuo in oreb: qñ dñs
locut' eſt mihi dicēs. Cōgrega ad me po-
pulū vt audiāt ſmones meos: ⁊ diſcāt ti-
mere me in omni tpe: quo viuūt in ter-
ra: doceātq; filios ſuos. Et acceſſiſtis ad ra-
dices mōtis q ardebat vſq; ad celū: erāt-
q; in eo tenebre ⁊ nubes ⁊ caligo. Locu-

Legi dei nihil addēdū: nihil minuēdū.

Magna dei dignatio.

Cuſtodienda eſt aīa ſolicite.

Al's + recedant

tuſq; eſt dñs ad vos de medio ignis. Vo-
cem vboꝝ eius audiſtis: ⁊ formā penit'
nō vidiſtis. Et oſtēdit vobis pactū ſuū qđ
pcepit vt faceretis: ⁊ decē vba que ſcripſit
in duab' tabulis lapideis. Mihiq; man-
dauit in illo tpe vt docerē vos cerimonias
⁊ iudicia que facere deberetis in terra quā
poſſeſſuri eſtis. Cuſtodite igit̃ ſolicite ani-
mas vrās. Nō vidiſtis aliq̄ ſilitudinē in C
die qua locut' ē vobis dñs in oreb de me-
dio ignis: ne forte decepti faciatis vobis
ſculptā ſimilitudinem: aut imaginē ma-
ſculi vel femine ſilitudinē: omniū iumē-
torū q̄ ſunt ſup terrā: vel auiū ſub celo vo-
lantiū: atq; reptiliū que mouent̃ in ter-
ra: ſiue piſciū q ſub terra morant̃ in aqs:
ne forte eleuatis oculis ad celū videas ſo-
lē ⁊ lunā ⁊ omnia aſtra celi: ⁊ errore de-
ceptus adores ea ⁊ colas: que creauit do-
minus deus tuus in miniſteriū cūctis
gentib' que ſub celo ſunt. Vos aūt tulit
dñs ⁊ eduxit de fornace ferrea egypti: vt
haberet ppl'm hereditariū ſicut eſt in pñti
die. Iratuſq;+eſt dñs ɔ̄ me pp ſermōes
vrōs: ⁊ iurauit vt nō trāſirē iordanē nec
ingrederer terrā optimā quā daturus ē
vobis. Ecce morior in hac humo: nō trāſi-
bo iordanē: vos tranſibitis ⁊ poſſidebitis
terrā egregiam. Caue ne qñ obliuiſcaris D
pacti dñi dei tui qđ pepigit tecū: ⁊ facias
tibi ſculptā ſilitudinē eoꝝ que fieri dñs
phibuit. // Quia dñs deus tuus ignis cō-
ſumēs eſt: deus emulator. Si genueritis
filios ac nepotes ⁊ morati fueritis in ter-
ra: deceptiq; feceritis vobis aliq̄ ſilitudi-
nē patrātes malū corā dño deo vrō vt eū
ad iracūdiā prouocetis // teſtes inuoco ho-
die celū ⁊ terrā: cito perituros vos eſſe de
terra quā trāſito iordane poſſeſſuri eſtis.
Nō habitabitis in ea longo tpe: ſ; delebit
vos dñs atq; diſperget in oēs gētes: ⁊ re-
manebitis pauci in nationib' ad q̄s vos
ducturus eſt dñs. Ibiq; ſuietis dijs qui
hominū manu fabricati ſunt: ligno ⁊ la-
pidi q nō vidēt+ nec audiūt+ nec come-
dunt+ nec odorant̃. Cūq; q̄ſieris ibi do-
minū deū tuū inuenies eū: ſi tñ toto cor-
de q̄ſieris ⁊ tota tribulatione anime tue: E
poſt q̄ te inuenerint oīa q̄ pdicta ſūt. No-
uiſſimo aūt tpe reuerteris ad dñm deū
tuū ⁊ audies vocē eius: q2 deus miſericors
dñs de' tuus eſt. Nō dimittet te: nec oino

Al's ſup- eſt + q;

Al's ſup- eſt + et

heb. 12.b Idolatria cauēda.

Infra.30.

Al's + nō

Al's + nō

Al's + nō

delebit:neqꝫ obliuiſcet pacti in quo iura
uit patribꝫ tuis. Interroga de diebꝫ anti-
qs.q fuerunt añ te ex die quo creauit dñs
deus hoīez ſup terrā a ſūmo celo vſqꝫ ad
ſūmū eius:ſi facta eſt aliqñ huiuſcemodi
res:aut vnq̄ꝫ cognitū eſt:aut audiret po
pulus vocem dñi dei loquētis de medio
Al's + vidiſti igniſ ſicut tu audiſti ⁊ + vidiſti:ſi fecit
deus vt ingrederet:⁊ tolleret ſibi gentē de
medio nationū ꝑ tentationes ſigna atqꝫ
portēta ꝑ pugnā ⁊ robuſtā manū:exten-
tūqꝫ brachiū ⁊ horribiles viſiones: iuxta
omnia q̄ fecit ꝓ nobis dñs deꝰ nr̄ in egy-
pto vidētibꝰ oculis tuis vt ſcires qm̄ do-
minus ipſe eſt deꝰ ⁊ nō eſt aliꝰ pter vnū.
F De celo te fecit audire vocē ſuā vt doceret
te:⁊ in terra oſtendit tibi ignē ſuū maxi-
mū:⁊ audiſti v̄ba illiꝰ de medio ignis:qꝛ
dilexit pr̄es tuos:⁊ elegit ſemen eoꝝ poſt
eos.Eduxitqꝫ te p̄cedēs in v̄tute ſua ma-
gna ex egypto:vt deleret nationes maxi-
mas ⁊ fortiores te in introitu tuo:⁊ in-
troduceret te:daretqꝫ tibi terrā earū in
poſſeſſionē:ſicut cernis in p̄nti die. Sci-
to ergo hodie ⁊ + cogitato in corde tuo ꝙ
Al's + cogita. dñs ipſe eſt deus in celo ſurſū ⁊ in terra
deorſū:⁊ nō ſit alius. Cuſtodi p̄cepta eiꝰ
atqꝫ mandata q̄ ego p̄cipio tibi: vt bñ ſit
tibi ⁊ filijs tuis poſt te:⁊ ꝑmaneas multo
tpe ſup terrā quā dñs deꝰ tuus daturus
eſt tibi. Tūc ſeparauit moyſes tres ciui-
Ciuitates ꝯfugy. tates trans iordanē ad orientalē plagam:
vt ꝯfugiat ad eas q occiderit nolens ꝓxi
mū ſuū:nec ſibi fuerit inimicus añ vnū
⁊ alteꝝ diē ⁊ ad haꝝ aliquā vrbium poſſit
euadere.Boſor in ſolitudine:que ſita eſt
G in terra cāpeſtri de tribu ruben ⁊ ramoth
in galaad que ē in tribu gad ⁊ golam in
baſan que eſt in tribu manaſſe. Iſta eſt lex
quā ꝓpoſuit moyſes coram filijs iſrael:⁊
hec teſtimonia ⁊ cerimonie atqꝫ iudicia
q̄ locutꝰ eſt ad filios iſrl̄ qñ egreſſi ſunt de
egypto trās iordanē in valle ꝯ phanum
phogor:in terra ſeon regis amorei: q ha-
bitauit in eſebon quē pcuſſit moyſes. Fi-
lij quoqꝫ iſrael egreſſi ex egypto poſſede-
rūt terrā eiꝰ:⁊ terrā og regis baſan duo-
rū regū amorreoꝝ q erāt trās iordanem
ad ſolis ortū ab aroer que ſita eſt ſup ri-
pā torrētis arnon vſqꝫ ad montē ſanir
q eſt in hermon oēm planitiē trās iorda
nē ad orietalē plagā vſqꝫ ad mare ſolitu
dinis ⁊ vſqꝫ ad radices montis phaſga
¶ Ca. Sū. ¶ De preceptis decalogi: de do-
natione legis:de excuſatioe populi:de au
ditu vocis domini. Cap. v.

A Vocauitqꝫ moyſes oēm iſraelē ⁊ di
xit ad eū. Audi iſrael cerimonias
atqꝫ iudicia que ego loquor in auribꝰ ve
ſtris hodie.Diſcite ea ⁊ opere cōplete.Dñs
deus nr̄ pepigit nobiſcū fedus in oreb.
Nō cū patribꝰ noſtris inijt pactū:ſed no-
biſcū:q in p̄ntiaꝝ ſumꝰ ⁊ viuimus.Facie
ad faciē locutꝰ eſt nobis in monte de me-
dio ignis.Ego ſeqſter ⁊ medius fui inter
deū ⁊ vos in tpe illo:vt annūciarē vobis
v̄ba eiꝰ Timuiſtis.n.ignē:⁊ nō aſcēdiſtis
in mōtē.//Et ait.Ego dñs deus tuus qui Exo.24.a
eduxi te de terra egypti de domo ſuitu- Ps.50.
tis.Nō hēbis deos alienos in ꝯſpectu meo. Decē p̄ce
Nō facies tibi ſculptile:nec ſilitudinē om- pta deca-
niū q̄ in celo ſunt deſup:⁊ q̄ in terra deor logi repe
ſū:⁊ q̄ verſant in aqs ſub terra. Nō adora- tant.
bis ea ⁊ nō coles.Ego.n.ſum dñs deꝰ tu- Exo.34.a
us:deꝰ emulator reddēs iniqtatē patrū Mat.ā.
ſup filios in tertiā ⁊ q̄rtā gn̄ationē his q B
oderūt me:⁊ faciēs miāz in multa milia
diligētibus me:⁊ cuſtodiētibus p̄cepta
mea.//Non vſurpabis nomē dei tui fru-
ſtra:qꝛ nō erit impunitus q ſup re vana
nomē eius aſſumpſerit.Obſerua diē ſab
bati vt ſanctifices eū:ſicut p̄cepit tibi do-
minus deus tuus. Sex diebꝰ opaberis:⁊
facies oīa opa tua. Septimꝰ dies ſabbati
eſt.i.reqes dñi dei tui Nō facies in eo qc-
q̄ꝫ opis:tu ⁊ filiꝰ tuꝰ ⁊ filia:ſuus ⁊ ancilla
bos ⁊ aſinus:⁊ oē iumentū tuū:⁊ peregri
nus qui eſt intra portas tuas:vt reqeſcat
ſeruus ⁊ ancilla tua ſicut ⁊ tu. Memēto
ꝙ ⁊ ipſe ſeruieris in egypto:⁊ eduxerit te

inde dominus deus tuus in manu forti
Exo.20.b & brachio extento.// Idcirco precepit tibi
mat.15.a vt ſeruares diem ſabbati. Honora patrẽ
Mat.7.a tuum & matrem: ſicut precepit tibi domi
nus deus tuus: vt lõgo viuas tempore:
Mat.5.c. & bñ ſit tibi in terra quã dñs de⁹ tu⁹ datu
Ro.13.b. rus eſt tibi.// Nõ occides:// neq; mecha-
beris furtũq; nõ facies. Nec loqueris ꝯ ꝓ
ximũ tuũ falſũ teſtimoniũ. Nõ concupi
ſces vxorẽ ꝓximi tui: nõ domũ: nõ agrũ:
nõ ſeruũ: nõ ancillã: nõ bouẽ: nõ aſinũ: &
C vniuerſa q̃ illi⁹ ſunt. Hec ṽba locutus eſt
dñs ad oẽm multitudinẽ veſtrã in mõ-
te de medio ignis & nubis: & caliginis vo
ce magna nihil addẽs ãpli⁹: & ſcripſit ea
in duab⁹ tabulis lapideis quas tradidit
mihi. Uos aũt poſtq̃ audiſtis vocẽ de me
dio tenebrarum & montẽ ardere vidiſtis: ac
ceſſiſtis ad me oẽs principes tribuum &
maiores natu atq; dixiſtis. Ecce oſtẽdit
nobis dominus de⁹ nr̃ maieſtatẽ & ma-
gnitudinẽ ſuam. Uocẽ.n.ei⁹ audiuim⁹ de
medio ignis: & ꝓbauim⁹ hodie q̄ loq̃nte
al's + mo deo cũ hoie vixerit hõ. Cur ergo + morie-
rimur. mur: & deuorabit nos ignis hic maxim⁹?
Si.n.audierim⁹ vltra vocem dñi dei nr̃i:
moriemur. Quid ẽ ois caro vt audiat vo
cẽ dei viuẽtis: q de medio ignis loq̃t ſic
D nos audiuimus & poſſit viuere? Tu ma
gis accede & audi cũcta q̃ dixerit dñs de⁹
nr̃ tibi loq̃riſq; ad nos: & nos audientes
faciem⁹ ea. Quod cũ audiſſet dñs: ait ad me.
Audiui vocẽ ṽborum ppl'i hui⁹: que locuti
ſunt tibi. Bñ oia ſunt locuti. Quis det ta
les eos hr̃e mentẽ vt timeant me: & cuſto-
diant vniuerſa mãdata mea in oi tpe: vt
bñ ſit eis & filijs eorum in ſempiternũ? Ua-
de ergo: & dic eis. Reuertimini in tento-
ria vr̃a. Tu ṽo hic ſta mecũ: & loquar ti-
bi oia mãdata mea & cerimonias atq; iũ
dicia: que docebis eos vt faciãt ea in terra
quã dabo illis in poſſeſſionem. Cuſtodite
Infra.17.b. igit & facite que ꝑcepit dñs de⁹ vobis. Non
declinabitis neq; ad dexterã neq; ad ſini-
ſtram: ſz per viam quam ꝑcepit dñs deus
veſter ambulabitis: vt viuatis & bene ſit
Al's ſup- vobis: ꝓtelent dies + veſtri in terra poſſeſ
eſt + vii. ſionis veſtre.

¶ Ca. vi. ¶ De diligendo deum: de me-
morãdis & ſcribẽdis mãdatis eius: q̄ ti-
meant dominũ: q̄ nõ tentent eum: q̄ le-
gem doceant filios ſuos. Cap. vi.

HEc ſunt ꝑcepta & cerimonie atq; iu
dicia que mãdauit dñs deus veſter:
vt docerẽ vos vt faciatis ea in terra ad quã
trãſgredimini poſſidẽdã: vt timeas dñz
deũ tuũ: & cuſtodias omnia mãdata & ꝑ-
cepta ei⁹ que ego ꝑcipio tibi & filijs ac ne-
potib⁹ tuis cũctis dieb⁹ vite tue: vt ꝓlon-
gent dies tui. Audi iſrael & obſerua: + vt Al's + &
facias que ꝑcepit tibi dñs: & bñ ſit tibi: &
multiplicaris ampli⁹: ſicut pollicitus eſt
dñs de⁹ patrũ tuorum tibi terrã lacte & mel-
le manãtẽ. Audi iſrael. Dñs de⁹ veſter + al's + dñs
deus vn⁹ eſt.// Diliges dñm deũ tuũ ex to mat.22.d
to corde tuo: & ex tota anima tua: & ex to- mar.12.c
ta fortitudine tua. Eruntq; ṽba hec q̃ ego Luc.10.c
precipio tibi hodie in corde tuo: & narra- B
bis ea filijs tuis: & meditaberis ſedẽs in
domo tua & ãbulãs in itinere dormiens
atq; ꝯſurgẽs. Et ligabis ea quaſi ſignũ in
manu tua: eruntq; & mouebunt inter ocu-
los tuos ſcribeſq; ea in limine & oſtijs do
mus tue. Cũq; introduxerit te dñs de⁹
tuus in terrã ꝓ qua iurauit patrib⁹ tuis
habraã iſaac & iacob: & dederit tibi ciuita-
tes magnas & optimas q̃s non edificaſti:
domos plenas multarum opum quas nõ ex-
truxiſti: ciſternas quas nõ fodiſti: vineta
& oliueta q̃ nõ plãtaſti & comederis & ſa-
turat⁹ fueris: caue diligẽter ne obliuiſca-
ris dñi dei tui q eduxit te de terra egypti:
& de domo ſeruitutis.// Dñm deũ tuũ time infra.10.d
bis: & + illi ſoli ſeruies: ac p nomẽ illi⁹ iu al's + ipſi
rabis. Nõ ibitis poſt deos alienos cunctarum mat.4.b
gentiũ que in circuitu vr̃o ſunt: qm̃ de⁹ Luc.4.b
emulator dñs de⁹ tuus in medio tui: ne C
qñ iraſcat furor dñi dei tui cõtra te: & au-
ferat te de ſuperficie terre.// Nõ tentabis dñz mat.4.b
deũ tuũ: ſicut tentaſti in loco tẽtationis. Luc.4.b
Cuſtodi ꝑcepta dñi dei tui: ac teſtimonia

⁊ cerimonias quas ꝑcepi tibi:⁊ fac quod
placitū eſt ⁊ bonū in ↄſpectu dñi vt bñ ſit
tibi:⁊ ingreſſus poſſideas terrā optimā
de qua iurauit dñs patribus tuis vt dele
ret oēs inimicos tuos corā te:ſicut locu
D tus eſt. Cū interrogauerit te filius tuus
cras dicēs:qd ſibi volunt teſtimonia hec
⁊ cerimōie atq; iudicia que precepit dñs
de⁹ nr̄ nobis:dices ei. Serui eram⁹ pha
raonis in egypto:⁊ eduxit nos domin⁹
de egypto in manu forti:fecitq; ſigna at
q; ꝓdigia magna ⁊ peſſima in egypto cō
tra pharaonē ⁊ oēm domū illius in ↄſpe
ctu nr̄o:⁊ eduxit nos inde:vt introductis
daret terrā ſuper quā iurauit patrib⁹ no
ſtris. Precepitq; nobis vt faciam⁹ oia le
gittima hec:⁊ timeam⁹ dñm deū nr̄m:vt
bene ſit nobis cūctis dieb⁹ vite nr̄e: ſicut
eſt hodie. Eritq; noſtri miſericors:ſi cu
ſtodierim⁹ ⁊ fecerim⁹ omnia ꝑcepta ei⁹
corā dño deo nr̄o:ſicut mādauit nobis.

¶Ca. vij. ¶Prohibet ſocietas gētiū:
ꝑcipit idolatrie deſtructio:auxiliū ad eij
ciendū:⁊ ſi ſuauerint mādata vbertas in
omnib⁹ pplo ꝓmittitur. Cap. vij.

A Cum vero introduxerit te dñs de⁹ tu⁹
in terrā quā poſſeſſurus ingredie
Gētes de lere mā dant. ris ⁊ deleuerit gētes multas corā te:ethe
um:⁊ gergeſeum ⁊ ammorreū ⁊ chana
neū ⁊ phereſeū ⁊ eueū ⁊ iebuſeū ſeptem
gentes:multo maioris numeri q̄ tu es
⁊ robuſtiores te tradideritq; eas dñs de⁹
tuus tibi:pcuties eas vſq; ad internitio
nē. Nō inibis cū eis fedus:nec miſere
beris earū:neq; ſociabis cū eis cōiugia.
Filiā tuā nō dabis filio ei⁹:nec filiā illi⁹
accipies filio tuo:q: ſeducet filiū tuū ne
ſequaē me:⁊ vt magis ſeruiat dijs alie
nis. Iraſceturq; furor dñi ⁊ delebit te ci
to. Quin potius hec facietis eis. Aras eorū
Exo.23.d ſubuertite:+⁊ ↄfringite ſtatuas: lucoſq;
Als ſup. ſuccidite:⁊ ſculptilia cōburite:q: pplſ es
eſt+et ſanctus dño deo tuo. Te elegit dñs deus
Exo.14.b tuus vt ſis ei pplſ peculiaris de cunctis
ſfra. 12.a. populis q ſunt ſuper terrā. Nō q: cunctas
ſfra.14.a. gētes numero vincebatis vobis iunctus
⁊ infra. eſt dñs ⁊ elegit vos:cū omnib⁹ ſitis popu
16.d. lis pauciores:ſed q: dilexit vos dñs ⁊ cu
B ſtodiuit iuramētū qđ iurauit patrib⁹ ve
ſtris. Eduxitq; vos in manu forti:⁊ rede
mit de domo ſuitutis:de manu pharao
nis regis egypti. Et ſcies q: dñs deus tu⁹

ipſe eſt deus fortis ⁊ fidelis:cuſtodiēs pa
ctū ⁊ miām diligētib⁹ ſe:⁊ his qui cuſto
diunt ꝑcepta ei⁹ in mille generationes:⁊
reddēs odientib⁹ ſe ſtatim:ita vt diſper
dat eos ⁊ vltra nō differat:ꝓtinus eis re
ſtituēs qđ merent. Cuſtodi ergo ꝑcepta
⁊ cerimonias atq; iudicia que ego man
dabo tibi hodie vt facias. Si poſtq̄ audie
ris hec iudicia cuſtodieris ea ⁊ feceris:
cuſtodiet ⁊ dñs deus tuus pactum tibi ⁊
miām quā iurauit patribus tuis: ⁊ dili
get te ac multiplicabit:+ benedicetq; fru Als + te
ctui vētris tui ⁊ fructui terre tue:frumē Seruātī
to tuo atq; vindemie olee ⁊ armētis:gre b⁹ māda
gibus ouiū tuarū ſup terrā ꝓ qua iura ta dei mi
uit patrib⁹ tuis vt daret eā tibi. Benedi ta bōa do
ctus eris inter oēs pplos. Nō erit apud nant.
te ſterilis vtriuſq; ſexus tā in hominib⁹ C
q̄ in gregib⁹ tuis. Auferet dñs a te oēm Exo.23.d
languorē ⁊ infirmitates egypti peſſimas
quas nouiſti nō inferet tibi:ſed cunctis
hoſtib⁹ tuis.+ Deuorabis omnes pplos:
quos dñs de⁹ tuus daturus eſt tibi. Non Als+de
parcet eis oculus tuus: nec ſeruies dijs uorabit.
eorū ne ſint in ruinam tui. Si dixeris in
corde tuo plures ſunt gentes iſte q̄ ego:
quō potero delere eas: Noli metuere: ſed
recordare que fecerit dñs deus tuus pha
raoni:⁊ cūctis egyptijs plagas maximas
quas viderūt oculi tui:⁊ ſigna atq; por
tenta manūq; robuſtam: ⁊ extentū bra
chiū vt educeret te dñs de⁹ tuus. Sic fa
ciet cunctis populis quos metuis: Inſu
per ⁊ ſcabrones mittet dñs deus tuus in Als+ſca
eos:donec deleat oēs atq; diſperdat qui te brones.
fugerint ⁊ latere nō poterint. Nō timebis
eos:q: dñs deus tuus in medio tui eſt: D
deus magnus ⁊ terribilis. Ipſe cōſumet
nationes has in cōſpectu tuo paulatim
atq; per partes. Nō poteris eas delere pa
riter:ne forte multiplicent cōtra te beſtie
terre. Dabitq; eos dñs deus tuus in cō
ſpectu tuo:⁊ interficiet illos donec penit⁹
deleant. Tradetq;+ reges eorū in man⁹
tuas:⁊ diſperdas nomina eorū ſub celo. Als ſup
Nullus poterit reſiſtere tibi: donec conte eſt+q;
ras eos. Sculptilia eorū igne cōbures.
Nō cōcupiſces argētū ⁊ aurū de qbus fa
cta ſunt:neq; aſſumes eis tibi qcq̄:ne of 2.ma.12.f
fendas pp ea:q: abominatio eſt dñi dei
tui:+ nec inferes quippiā ex idolo in do
mū tuā:ne fias anathema ſicut ⁊ eſt illō Als+ne

eſt. Quaſi ſpurcitiā deteſtaberis: ⁊ velut in
quinamentū ac ſordes abominationi ha
bebis quia anathema eſt.

¶ Ca. Sū. ¶ Memorant afflictiones ⁊ be
neficia que receperūt in deſerto. Cap. viij.

A Omne mādatū quod ego precipio ti
bi hodie caue diligenter vt facias: vt
poſſitis viuere ⁊ multiplicemini: ingreſ-
ſiq; poſſideatis terrā pro qua iurauit do
minus patribus veſtris. Et recordaberis
cūcti itineris per quod adduxit te domi-
nus deus tuus quadraginta annis per de
ſertum: vt affligeret te atq; tētaret ⁊ nota
fierent que in tuo animo verſabant: vtrū
Als + quem. cuſtodires mādata illius: an nō. Afflixit
te penuria: ⁊ dedit tibi cibum māna quod
ignorabas tu ⁊ patres tui: vt oſtenderet
Mat. 4. a tibi: q non in ſolo pane viuit homo: ſed
Luc. 4. a. in omni verbo quod egreditur de ore +
Als + dei domini. Veſtimentum tuum quo operie
baris nequaq; vetuſtate defecit: ⁊ pes tuus
non eſt ſubtritus. En quadrageſimus an
B nus eſt: vt recogites in corde tuo: q; ſicut
Veſtimē erudit filiū ſuū homo: ſic dn̄s deus tuus eru
ta i deſer diuit te: vt cuſtodias mādata dn̄i dei tui:
to nō ſūt ⁊ ambules in vijs ei⁹: ⁊ timeas eū. Dn̄s enim
ↄſūpta. deus tu⁹ introducet te in terrā bonā: terrā
riuorū: aquarūq; ⁊ fontiū: in cuius cam-
pis ⁊ in mōtib⁹ erūpunt fluuiorū abyſſi: ter
rā frumēti hordei ac vinearū: in q̄ ficus ⁊
Laudes malogranata ⁊ oliueta naſcunt: terrā olei
terre p- ac mellis: vbi abſq; vlla penuria comedes
miſſiōis panē tuū: ⁊ rerū oīuz abūdātia pfrueris cu
ius lapides ferrū ſūt: ⁊ de mōtib⁹ ei⁹ eris
metalla fodiunt: vt cū comederis ⁊ ſatia-
tus fueris: bn̄dicas dn̄o deo tuo: pro terra
optima quā dedit tibi. Obſerua ⁊ caue ne
C qn̄ obliuiſcaris domini dei tui: ⁊ negligas
mādata ei⁹ atq; iudicia ⁊ cerimonias q̄s
ego precipio tibi hodie: ne poſtq̄ comederis
⁊ ſatiatus fueris: domos pulcras edificaue
ris ⁊ habitaueris in eis: habuerisq; armēta
boū ⁊ ouiū greges: argēti ⁊ auri cūctarū
q; rerū copiā: eleuet cor tuū ⁊ nō remini-
ſcaris dn̄i dei tui q eduxit te de terra egy-
pti: de domo ſeruitutis: ⁊ ductor tu⁹ fuit in
ſolitudine magna atq; terribili: i q̄ erat
ſerpēs flatu adurēs ⁊ ſcorpio ac dipſas: ⁊
nulle oīno aq̄: q eduxit riuos de petra du
riſſima: ⁊ cibauit te māna i ſolitudine qd̄
neſcierūt patres tui. Et poſtq̄ afflixit ac p
D bauit ad extremū miſertus eſt tui: ne di-
ceres i corde tuo: fortitudo mea ⁊ robur
manus mee hec mihi omnia preſtiterūt:
ſed recorderis domini dei tui q ipſe vires
tibi prebuerit: vt impleret pactum ſuū
ſup quo iurauit patribus tuis ſicut pre-
ſens indicat dies. Si aūt oblit⁹ dn̄i dei
tui ſecutus fueris deos alienos colueriſq;
illos ⁊ adoraueris: ecce nunc predico tibi
q omnino diſpereas. Sicut gentes quas
deleuit dn̄s in introitu tuo: ita ⁊ vos peribi-
tis ſi inobediētes fueritis voci dn̄i dei veſt.

¶ Ca. Sū. ¶ Reprimit victorie ſupbia: ⁊
memorat culpa preterita: de vitulo ado-
rato: ⁊ murmure: ⁊ ſepulcris concupiſcē
tie: ſupra Numeri. xj. Cap. ix.

Audi iſrael. Tu tranſgredieris hodie A
iordanē vt poſſideas nationes ma-
ximas ⁊ fortiores te ciuitates ingentes ⁊
ad celum vſq; muratas: populū magnū
atq; ſublimem filios enachim quos ipſe
vidiſti ⁊ audiſti: quibus nullus poteſt ex
aduerſo reſiſtere. Scies ergo hodie: q do-
minus deus tu⁹ ipſe trāſibit an̄ te ignis
deuorās atq; cōſumēs: q conterat eos ⁊ de
leat atq; diſperdat ante faciē tuā velociter:
ſicut locut⁹ eſt tibi. Ne dicas i corde tuo:
cū deleuerit eos dominus deus tu⁹ in con
ſpectu tuo: ꝓpter iuſtitiā meam introdu
xit me dn̄s: vt terrā hanc poſſiderē cū ꝓpt
impietates ſuas iſte delete ſūt nationes. Ne
q; enim ꝓpt iuſtitias tuas ⁊ eqtatē cordis
tui: igredieris: vt poſſideas terras earū: ſed Als + im-
q; ille egerūt + impie: introeūte te delete pietates.
ſūt: ⁊ vt cōpleret verbū ſuū dominus: q
ſub iuramēto pollicitus eſt prib⁹ tuis ha B
brahā iſaac ⁊ iacob. Scito ergo q nō ꝓpter
iuſtitias tuas dn̄s deus tuus dederit tibi
terrā hāc optimā in poſſeſſionē: cum du Judeorū
riſſime ceruicis ſis ppl's. Memento ⁊ ne peruerſi-
obliuiſcaris quō ad iracūdiā ꝓuocaueris tas.
dn̄m deū tuū in ſolitudine: ⁊ ex eo die q̄
egreſſus es ex egypto vſq; ad locū iſtū ſē-
per aduerſū dn̄m cōtēdiſti. Nā ⁊ i oreb pro
uocaſti eū: ⁊ irat⁹ delere te voluit: qn̄ aſcen-
di in mōtē vt acciperē duas tabulas lapi-
deas pacti qd̄ pepigit vobiſcū deus: ⁊ pſeue
raui in monte. xl. diebus ac noctibus: pa
nem non comedēs ⁊ aquā non bibens.
Deditq; mihi dominus duas tabulas la
pideas ſcriptas digito dei ⁊ continentes
omnia verba que vobis locutus eſt i mō-
te de medio ignis: quādo contio populi

cōgregata ē. Cūq; trāſiſſent q̄draginta di
es ⁊ totidē noctes: dedit mihi dn̄s duas
tabulas lapideas tabulas federis: dixitq;
exo.32.b mihi ſurge ⁊ deſcēde hinc cito:// q: pp̄ls
tuus quē eduxiſti de egypto deſeruerūt
velociter viā quā demōſtraſti eis: fecerūt
q; ſibi conflatile. Rurſūq; ait dn̄s ad me.
C Cerno ꝙ pp̄lus iſte dure ceruicis ſit. Di
Mſs ſup‐ mitte me vt ꝯterā eū: ⁊ deleā nomē eiꝰ ✝
eſt ✝ de de ſub celo: ⁊ ꝯſtituā te ſup gētē q̄ hac ma
ior ⁊ fortior ſit. Cūq; de mōte ardēte de‐
ſcēderē: ⁊ duas tabulas federis vtraq; te‐
nerē manu: vidiſſemq; peccaſſe vos dn̄o
deo vr̄o: ⁊ feciſſe vobis vitulū ꝯflatilē ac de
ſeruiſſe viā eiꝰ quā vobis oſtēderat: proie‐
ci tabulas de māibꝰ meis:// ꝯfregiq; eas ī
ꝯſpectu vr̄o. Et ꝓcidi ante dominū ſic priꝰ
q̄draginta diebus ⁊ noctibus panē non
comedēs ⁊ aquā nō bibēs pp oīa pctā vr̄a
q̄ geſſiſtis ꝯ dominū: ⁊ eū ad iracūdiā ꝓ‐
uocaſtis. Timui eniꝫ indignationē ⁊ irā
illius: q̄ aduerſuꝫ vos ꝯcitatus: delere vos
voluit. Et exaudiuit me dn̄s etiā hac vice.
Aduerſuꝫ aarō q̄q; vehemēter iratꝰ voluit
eū ꝯterere: ⁊ ꝓ illo ſilr̄ depcatꝰ ſuꝫ. Pctm̄
aūt veſtrū qđ feceratis id eſt vitulū arri‐
piēs: igne ꝯbuſſi: ⁊ in fruſtra cōminuēs
oīno q̄q; in puluerē redigēs: ꝓieci in tor‐
D rentē q̄ de mōte deſcēdit. In incēdio quo
q; ⁊ in tētatione ⁊ in ſepulcris ꝯcupiſcē‐
tie ꝓuocaſtis dn̄ꝫ: ⁊ qn̄ miſit vos de cadeſ
barne dicēs. Aſcēdite ⁊ poſſidete trā quā
dedi vobis: ⁊ ꝯtēpſiſtis īperiū dn̄i dei vr̄i:
⁊ nō crediđiſtis ei: neq; vocē eiꝰ audire vo
luiſtis: ſꝫ ſp̄ fuiſtis rebelles a die q̄ noſſe
vos cepi. Et iacui corā dn̄o q̄draginta die‐
bus ac noctibꝰ q̄bus eū ſuppliciter dep̄‐
cabar: ne deleret vos vt fuerat cōminatus
⁊ orās dixi. Dn̄e deus ne diſꝑdas pp̄lm
tuū ⁊ hereditatē tuā quā redemiſti ī ma
gnitudine tua: quos eduxiſti ī manu for
ti. Recordare ſuorū tuoꝝ habraā iſaac e
iacob. Ne aſpicias duritiā ppli huius ⁊ iꝫ
pietatē atq; peccatū: ne forte dicāt habita
tores terre de q̄ eduxiſti nos: non poterat
dominus introducere eos in terrā quaꝫ
pollicitus eſt eis: ⁊ oderat illos: idcirco e‐
duxit vt īterficeret eos ī ſolitudine q̄ ſunt
pp̄ls tuꝰ ⁊ hēditas tua: q̄s eduxiſti ī fortitu
dine tua magna ⁊ in brachio tuo extēto.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſecūdis tabulis: de mor
te aaron: de ſeparatione ⁊ miniſterio tri‐
bus leui: de timendo amandoq; domi‐
num: q̄ circuncidant preputia cordiū: pe
regrinos amēt: ꝑ nomē dei iurēt. Cap. x.

In tēpore illo dixit dominus ad me. A
// Dola tibi duas tabulas lapideas ſi‐ exo.34.a
cut priores fuerūt: ⁊ aſcende ad me ī mon
tem: faciesq; arcam ligneā: ⁊ ſcribā in ta‐
bulis verba q̄ fuerunt in his q̄s ante cō‐
fregiſti: ponesq; eas in arca. Feci igit̄ arcā
de lignis ſethiꝫ. Cūq; dolaſſeꝫ duas tabu Mſs repe
las lapideas ✝ inſtar prioꝝ: aſcēdi ī mon‐ tit ✝ ta‐
tē habēs eas in manibꝰ. Scripſitq; in ta‐ bulas.
bulis iuxta id qđ prius ſcripſerat verba
decē: q̄ locutus eſt dominus ad vos ī mō‐
te de medio ignis: qn̄ pp̄ls ꝯgregatus eſt:
⁊ dedit eas mihi. Reuerſusq; de monte
deſcēdi: ⁊ poſui tablas in arcā quā fecerā:
q̄ hucuſq; ibi ſūt: ſic mihi p̄cepit dn̄s.
// Filij aūt iſrl̄ mouerūt caſtra ex beroth B
filioꝝ iachan in moſera: vbi aarō mortuꝰ Nu.20.d
⁊ ſepultus eſt: ꝓ quo ſacerdotio functus
eſt eleaçar filiꝰ eius. Inde venerūt in gad‐
gad. De quo loco ꝓfecti caſtrametati ſūt
in iethabatha: in terra aq̄rū atq; torren‐
tiū. Eo tp̄e ✝ ſepaui tribū leui: vt porta‐ Mſs ✝ ſe
ret arcā federis dn̄i: ⁊ ſtaret corā eo in mi parauit.
niſterio ac benediceret in noīe illius vſq;
in p̄ſentē diē. Q̄obrē nō habuit leui par
tē neq; poſſeſſionē cū fratribꝰ ſuis q: ipſe
dn̄s poſſeſſio eius eſt: ſicut ꝓmiſit ei dn̄s
deus tuus. Ego aūt ſteti in mōte ſic p̄us
q̄draginta diebus ac noctibꝰ: exaudiuit‐ C
q; me dn̄s ēt hac vice: ⁊ te ꝑdere noluit.
Dixitq; mihi. Uade ⁊ p̄cede pp̄lm vt igre
diat̄ ⁊ poſſideat terrā quā iuraui p̄rībus
eoꝝ vt tradereꝫ eis. Et nūc iſrl̄ qđ domi‐
nus deus tuus petit a te: niſi vt timeas do ſup̄.6.b.
minū deū tuū: ⁊ ambules in vijs eius ⁊ Uolūtas
diligas eū: ac ſeruias domino deo tuo: in dei ī no‐
toto corde tuo: ⁊ in tota aīa tua: cuſtodias bis.
q; mādata domini ⁊ cerimonias eius q̄s
ego hodie p̄cipio tibi vt bene ſit tibi. En do
mini dei tui celū eſt: ⁊ celum celi: terra ⁊
oīa q̄ in ea ſunt: ⁊ tamen patribꝰ tuis cō‐
glutinatus eſt dn̄s: ⁊ amauit eos: elegitq;
ſemen eoruꝫ poſt eos: id eſt vos de cunctis
gentibus: ſicut hodie cōprobatur. // Circū D
cidite igit̄ preputiuꝫ cordis veſtri: ⁊ ceruī
cem veſtram ne induretis ampliꝰ: q: do‐
minus deus veſter ipſe eſt deus deoꝝ ⁊ do
minꝰ dominantiū: deus magnꝰ ⁊ potens ⁊
terribilis q̄ ꝑſonaꝫ non accipit nec mune

ra. Facit iudiciū pupillo ⁊ vidue: amat pe-
Amādi ſunt pere grini. regrinū ⁊ dat ei victū atq; veſtitū. Et vos
ergo amate peregrinos: quia ⁊ ipſi fuiſtis ad-
uene in terra egypti. //Dñm deū tuū time-
ſuꝑ.6.e. bis: ⁊ ei ſoli ſeruies. Ipſi adherebis: iura-
biſq; in noie illi⁹. Ipſe eſt laus tua ⁊ deus
tuus qui fecit tibi hec magnalia ⁊ terribi-
Gen.6.c. lia que viderunt oculi tui. //In ſeptuagin
ta animabus deſcenderunt patres tui in
egyptum: ⁊ ecce nunc multiplicauit te do
minus deus tuus ſicut aſtra celi.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſignis factis ꝯ pharaonē
⁊ egyptū. De dathan ⁊ abyron: q terra ꝓ-
miſſa nō eſt ſicͭ egyptus: de ſcribēda lege in
cordib⁹: ⁊ ꝓ ſigno in manib⁹: ⁊ inter ocu
los collocet: de bñdictione ſi cuſtodient
mādata: maledictione ſi negligēt. Cap. xj.
A Ama itaq; dñm deū tuū ⁊ obſerua
pcepta ei⁹ ⁊ cerimonias iudicia atq;
mandata omni tēpore. Cognoſcite hodie
que ignorant filij veſtri: q nō viderūt di-
ſciplinā dñi dei veſtri magnalia eius ⁊ ro
buſtā manū extentūq; brachium: ſigna ⁊
opera q̄ fecit in medio egypti pharaoni
regi ⁊ vniuerſe ſre ei⁹: oiq; exercitui egy
ptioꝝ: ⁊ eqs ac currib⁹ quō operuerint eos
aq maris rubri: cū vos pſeqrent: ⁊ deleue-
rit eos dñs vſq; in pſentē diē: vobiſq; que
fecerit i ſolitudine donec veniretis ad hūc
locū ⁊ dathan atq; abyron filijs eliab q
fuit fili⁹ rubē. //Quos apto ore ſuo terra ab
Nu.16.d ſorbuit cū domibus ⁊ tabernaculis ⁊ vni
uerſa ſubſtātia eoꝝ: quā habebāt i medio
B iſrl. Oculi veſtri viderūt oia opa dñi ma
gna q̄ fecit vt cuſtodiatis vniuerſa māda-
ta illi⁹ q̄ ego hodie pcipio vobis: ⁊ poſſitis
introire ⁊ poſſidere terrā ad quā ingredi
mini: multoq; in ea viuatis tpe quā ſub
iuramēto pollicit⁹ eſt dñs pſib⁹ veſtris: ⁊
ſemini eoꝝ lacte ⁊ melle manātē. Terra
eniz ad quā ingrederis poſſidēdā: nō eſt
ſicut terra egypti de q̄ exiſti: vbi iacto ſemi
ne in hortoꝝ morē aque ducunt irrigue:
ſed mōtoſa eſt ⁊ cāpeſtris: de celo expectans
pluuias: quā dñs de⁹ tuus ſemp inuiſit:
⁊ oculi illi⁹ in ea ſunt a pncipio anni vſq;
Infra eodē ad finē eius. //Si ergo obedieritis māda-
ſuꝑ.10.c. ris meis q̄ ego hodie pcipio vobis: // vt di
ligatis dñz deū vrm: ⁊ ſeruiatis ei in toto
corde vro: ⁊ in tota aia veſtra: dabit pluui
Aſs + tē poꝛinaz. az terre vre + tēporaneā ⁊ ſerotinā vt col
ligatis frumētū ⁊ vinū ⁊ oleū ſenūq; ex

agris ad paſcēda iumēta: ⁊ vt ipſi comedā
tis ac ſaturemini. Cauete ne forte decipia
tur coꝛ veſtrū: ⁊ recedatis a dño: ſeruiatiſ
q; dijs alienis ⁊ adoretis eos: iratuſq; do-
min⁹ claudat celū ⁊ pluuie nō deſcēdant:
nec terra det germē ſuū: periatiſq; veloci-
ter de terra optima quā dñs datur⁹ eſt vo
bis. //Ponite hec verba mea in cordib⁹ ⁊ E ſuꝑ.6.b
in animis vris: ⁊ ſuſpēdite ea ꝓ ſigno in
manib⁹ ⁊ inter oculos vros collocate. Do
cete filios vros vt illa meditent. Qñ ſederis
in domo tua ⁊ ambulaueris in via ⁊ accu
bueris atq; ſurrexeris: ſcribes ea ſup po-
ſtes ⁊ ianuas dom⁹ tue: vt multiplicent di-
es tui ⁊ filioꝝ tuoꝝ i ſra quā iurauit dñs
pſib⁹ tuis vt daret eis q̄diu celū iminet
ſre. //Si eni cuſtodieritis mādata q̄ ego p ſuꝑ eodē
cipio vobis: ⁊ feceritis ea: vt diligatis dñz
deū vrm: ⁊ ambuletis i oib⁹ vijs ei⁹ adhe-
rētes ei: diſpdet dñs oēs gētes iſtas ante
faciē vraz: ⁊ poſſidebitis eas q̄ maiores ſūt
⁊ fortiores vobis. //Ois loc⁹ quē calcauerit
pes vr: vr erit. A deſerto ⁊ libano ⁊ flumine Joſ.1.a
magno eufrate vſq; ad mare occidentale //Di.j.c.
erūt termini vri. Nullus ſtabit ꝯ vos. Ter oēs poſt
rorē vrz ⁊ formidinē dabit dñs de⁹ vr ſup doctores
oēz ſraz quā calcaturi eſtis: ſicͭ locut⁹ e vo- B
bis. En ꝓpono i ꝯſpectu vro hodie bñdictio
nē ⁊ maledictionē. Bñdictionē: ſi obedierī
tis mādatis dñi dei vri q̄ ego hodie pcipio
vobis: maledictionē ſi nō obedieritis mā
datis dñi dei vri: ſz receſſeritis de via quā
ego nunc oñdo vobis: ⁊ ābulaueritis poſt
deos alienos q̄s ignoratis. Cū vo introduxe
rit te dñs de⁹ tu⁹ i terrā ad quā pgis habi
tādā: pones bñdictionē ſup mōtē garizī:
maledictionē ſup mōtē hebal: q ſūt trans
iordanē poſt viā q̄ vergit ad ſolis occubi-
tū in terra cananei q habitat in cāpeſtribus
ꝯ galgalā q̄ eſt iuxͣ vallē tendētē ⁊ intran-
tē pcul. Vos eni trāſibitis iordanē: vt poſ
ſideatis terrā quā dñs deus vr daturus eſt
vobis: vt habeatis ⁊ poſſideatis illā. Uidete
ergo vt ipleatis cerimonias atq; iudicia
que ego hodie ponas in conſpectu veſtro.
¶ Ca. Sū. ¶ De deſtruenda idolatria: de
decimis ⁊ primitijs: de manducando in
loco quem dominus elegerit: de ſangui-
ne non comedendo. Cap. xij.
Hec ſunt precepta atq; iudicia q̄ facere A
debetis in terra quā dñs deus patruz
tuoꝝ daturus eſt tibi: vt poſſideas cam-

Vt ſacel deſtrui loca idolatrie. ſup. 7. a. Aſs + eorum. exo.34.b

cunctis diebus quibus ſup humuꝫ gra-
dieris. Subuertite omnia loca in quibꝰ
coluerūt gētes quas poſſeſſuri eſtis deos
ſuos: ſuper montes excelſos ⁊ colles ⁊ ſub-
ter omne lignum frondoſuꝫ. // Diſſipate
aras + earuꝫ ⁊ confringite ſtatuas: lucos
igne cōburite: ⁊ idola cōminuite: diſper-
dite noīa eorū de locis illis. Non facietis
ita dn̄o deo veſtro: ſed ad locū quē elege-
rit dn̄s deus v̄r de cunctis tribubꝰ veſtris:
vt ponat nomē ſuū ibi ⁊ habitet in eo: ve-
nietis: ⁊ offeretis in loco illo holocauſta ⁊
victimas v̄ras decimas ⁊ p̄mitias manu-
uꝫ v̄raꝝ ⁊ vota atq; donaria primogenita
boū ⁊ ouiū: ⁊ comedetis ibi ī ꝯſpectu dn̄i
dei veſtri: ac letabimini in cūctis ad q̄ mi-
ſeritis manū vos ⁊ domꝰ veſtre: in qbꝰ bn̄-
dixerit vobis dn̄s deꝰ v̄r. Non facietis ibi q̄
nos hic facimꝰ hodie: ſinguli qḋ ſibi rectū
videt̄. Neq; eniꝫ vſq; in p̄ns tēpus veni-
ſtis ad requieꝫ ⁊ poſſeſſionē: quā dn̄s deꝰ v̄r
B datur ꝰ eſt vobis. Trāſibitis iordanē ⁊ ha-
bitabitis ī terra quā dn̄s deꝰ v̄r daturꝰ eſt
vobis vt requieſcatis a cūctis hoſtibꝰ ꝑ circui-
tū ⁊ abſq; vllo timore habitetis in loco
quē elegerit dn̄s deꝰ v̄r: vt ſit nomē eius
in eo. Illuc oīa q̄ p̄cipio ꝯferetis holocau-
ſta ⁊ hoſtias ac decimas ⁊ p̄mitias manuū
veſtraꝝ: ⁊ qcquid p̄cipuuꝫ ē in muneribꝰ

Infra.c.14.

que vouiſtis dn̄o. Ibi epulabimini coraꝫ
dn̄o deo v̄ro: vos ⁊ filij ⁊ filie v̄re: famu-
li ⁊ famule: atq; // leuites q ī veſtris vrbibꝰ
cōmorant̄. Neq; n. hꝫ aliā ptē ⁊ poſſeſſionē
int̄ vos. // Caue ne offeras holocauſta tua
in oī loco quē videris: ſꝫ in eo quē elege-
rit dn̄s ī vna tribuū tuaꝝ offeres hoſtias: ⁊
facies q̄cūq; p̄cipio tibi. Si aūt comede-
re volueris: ⁊ te eſus carniū delectauerit:
occide ⁊ comede iux̄ bn̄dictionē dn̄i dei
tui quā dedit tibi ī vrbibꝰ tuis: ſiue īmū-
dū fuerit: hoc ē maculatū ⁊ debile: ſiue mū-
dū: hoc ē ītegrū ⁊ ſine macula qḋ offerri li-
cet: ſic caprea ⁊ ceruū comedes: abſq; eſu
dūtaxat ſanguinis: quē ſup terrā q̄ſi aquā
effundes. Nō poteris comedere ī oppidis
C tuis decimā frumēti ⁊ vini ⁊ olei tui: p̄-
mogenita armētoꝝ ⁊ pecoꝝ: ⁊ oīa q̄ voue-
ris ⁊ ſpōte offerre volueris: ⁊ p̄mitias ma-
nuū tuaꝝ: ſꝫ corā domino deo tuo come-
des ea in loco quē elegerit dominus deus
tuus: tu ⁊ filiꝰ tuꝰ ⁊ filia ⁊ ſeruus ⁊ famu-
la atq; leuites q manēt in vrbibꝰ tuis: ⁊
letaberis ⁊ reficieris coram dn̄o deo tuo ī
cunctis ad que extenderis manū tuā. Ca-
ue ne derelinquas leuitē in omni tempo-
re quo verſaris in terra. // Quando dilata- Infra.19.c.
uerit dominus deus tuus terminos tu-
os ſicut locutꝰ eſt tibi: ⁊ volueris veſci car-
nibus quas deſiderat anima tua: locꝰ aūt
quē elegerit dn̄s deus tuus: vt ſit nomē
eius ibi: ſi procul fuerit: occides de armē-
tis ⁊ pecoribꝰ que habueris ſicut precepit
tibi ⁊ comedes in oppidis tuis vt tibi pla-
cet. // Sicut comeditur caprea ⁊ ceruꝰ ita Infra.15.d.
veſceris eis: ⁊ mūdus ⁊ imūdus in cōmu-
ne veſcent̄: hoc ſolū caue ne ſanguineꝫ co-
medas. Sanguis enim eorum pro ani- D
ma eſt: ⁊ idcirco nō debes animā comede-
re cū carnibus: ſꝫ ſup terrā fundes quaſi
aquā vt bene ſit tibi ⁊ filijs tuis poſt te: cū
feceris qḋ placet in cōſpectu dn̄i. Que au-
tem ſanctificaueris ⁊ voueris dn̄o: tolles
⁊ venies ad locū quē elegerit dominus: ⁊
offeres oblationes tuas carnē ⁊ ſanguinē
ſup altare dn̄i dei tui. Sanguineꝫ hoſtiaꝝ
fundes in altari carnibꝰ autē ipſe veſceris.
Obſerua ⁊ audi oīa q̄ ego precipio tibi vt
bn̄ ſit tibi ⁊ filijs tuis poſt te in ſempiter-
nū: cū feceris qḋ bonum eſt ⁊ placitum in Infra.19.a.
cōſpectu dn̄i dei tui. // Quādo diſperdide-
rit dominus deus tuus ante faciē tuā gē-
tes: ad q̄s ingredieris poſſidēdas: ⁊ poſſe-
deris eas atq; habitaueris ī terra earū: ca-
ue ne imiteris eas poſtq̄; te fuerint intro-
eūte ſubuerſe: ⁊ requiras cerimonias earū:
dicēs. Sicut coluerūt gētes iſte deos ſuos:
ita ⁊ ego colā. Nō facies ſimilr̄ dn̄o deo tuo.
Oēs eniꝫ abominationes quas auerſat̄
dn̄s fecerūt dijs ſuis offerētes filios ⁊ fili-
as: ⁊ comburētes igni. Qḋ p̄cipio tibi hoc
tm̄ facito: nō nec addas qcq̄; nec minuas.

¶ Ca. Sū. ¶ De falſo propheta: de perſua-
dente idolatriam: de anathemate: verbis
perfidie. Cap. xiij.

A Non ſunt audiēdi falſi ꝓphe

SI ſurrexerit in medio tui ꝓpheta:
aut q ſomniū vidiſſe ſe dicat: ⁊ predi-
xerit ſignum atq; portentum: ⁊ euenerit
qḋ locutus eſt: ⁊ dixerit tibi eamus ⁊ ſe-
quamur deos alienos quos ignoras: et
ſeruiamꝰ eis: nō audies v̄ba ꝓphe illiꝰ aut
ſomniatoris: q2 tētat vos dn̄s deꝰ v̄r: vt pa-
lā fiat vtrū diligatis eū an nō ī toto corde
⁊ in tota aīa v̄ra. Dn̄m deū v̄rm ſeqmini ⁊
ipꝫ timete: ⁊ mādata illiꝰ cuſtodite ⁊ au-

dite voce eius. Ipſi ſeruietis ⁊ ipſi adhere-
B biris. Propheta aũt ille aut fictor ſomnio
rũ interficief: q2 locutus eſt vt vos auerte
ret a dño deo veſtro q eduxit vos de terra
egypti: ⁊ redemit vos de domo ſeruitutis
vt errare te faceret de via quã tibi pcepit
dñs deus tuus: ⁊ auferes malũ de medio
tui. // Si tibi voluerit pſuadere frater tu⁹
filius matris tue: aut filius tuus vel filia
ſiue vxor q̃ eſt in ſinu tuo: aut amic⁹ quẽ
diligis vt aiam tuã clam dicens: eamus
⁊ ſeruiam⁹ dijs alienis quos ignoras tu
⁊ pr̃es tui cunctaꝝ in circuitu gẽtiũ que
iuxta vel ꝓcul ſunt ab initio vſq3 ad finẽ
terre: nõ acqeſcas ei nec audias neq3 par-
cat ei oculus tuus vt miſerearis ⁊ occul-
C tes eũ: ſed ſtatim interficies. Sit pmũ ma
nus tua ſup eũ: ⁊ poſt te oĩs pplƥ mittat
manũ. Lapidib⁹ obrutus necabit̃: q2 vo-
luit te abſtrahere a dño deo tuo q eduxit
te de terra egypti de domo ſeruitutis: vt ⁊
oĩs iſrael audiẽs timeat: ⁊ nequaq̃3 vltra
faciat qppiã huius rei ſimile. // Si audie-
ris in vna vrbiũ tuaꝝ q̃s dñs de⁹ tu⁹ da-
bit tibi ad habitãdũ dicẽtes aliq̃s: egreſſi
ſunt filij Belial de medio tui: ⁊ auerterũt
habitatores vrbis tue atq3 dixerũt: eam⁹
vt ſeruiamus dijs alienis q̃s ignoratis:
q̃re ſolicite: ⁊ diligẽter rei veritate pſpecta
ſi iueneris certũ eſſe qḋ dr̃: ⁊ abominatio
nẽ hãc ope ppetratã: ſtatim pcuties habita
tores vrbis illi⁹ in ore gladij: ⁊ delebis eã:
omniaq3 que in illa ſunt vſq3 ad pecora.
D Quicqd etiã ſuppellectilis fuerit: cõgrega-
bis in medio plateaꝝ eius: ⁊ cũ ipſa ciui-
tate ſuccẽdes: ita vt vniuerſa 9ſumas dño
deo tuo: ⁊ ſit tumulus ſempitern⁹. Non
edificabit̃ amplius ⁊ nõ adherebit de illo
anathemate qcq̃3 in manu tua: vt auertat̃
dñs ab ira furoris ſui: ⁊ miſereat̃ tui: mul
tiplicetq3 te ſic̃ iurauit prib⁹ tuis qñ au-
dieris vocẽ dñi dei tui: cuſtodiens oĩa pce
pta eius q̃ ego pcipio tibi hodie: vt facias
qḋ placitũ eſt in cõſpectu domini dei tui.
¶ Ca. Sũ. ¶ De nõ imitãdo ritũ gẽtium
ſup mortuo: de animalibus mũdis ⁊ im
mũdis ad eſum: hedũ in lacte mr̃is nõ co
quẽdũ: de decimis vẽdẽdis. Cap. xiiij.
A Filij eſtote dñi dei veſtri. Non vos
[ſup. 7. a. ⁊ 26. d. leui. 11. a.] incideris nec facietis caluitiũ ſuper
mortuo: qm̃ pplƥ ſctũs es dño deo tuo // ⁊
te elegit vt ſis ei in pplm peculiarem de
cunctis gentibus que ſunt ſup terram.
Ne comedatis que immũda ſunt. Hec eſt [Animalia vſui 9ceſſa.]
aial qḋ comedere debetis bouẽ ⁊ ouẽ ⁊ ca-
prã ceruũ ⁊ capreã: bubalũ: tragelaphum
pygargũ orygẽ camelopardũ. Oẽ aial qḋ
in duas ptes findit vngulã ⁊ ruminat co
medetis. De his aũt q̃ ruminãt ⁊ vngu-
lã nõ findunt hec comedere nõ debetis: ca
melũ leporẽ cyrogrillũ: q2 ruminãt ⁊ nõ
diuidũt vngulã: immũda erũt vobis. Sus B
quoq3 qm̃ diuidit vngulã ⁊ nõ ruminat:
immũda erit. Carnib⁹ eoꝝ nõ veſcemini: ⁊
cadauera nõ tãgetis. Hec comedetis ex oĩ
bus q̃ morant̃ in aqs. Que habẽt penulas [Piſces ⁊ aues comedẽde]
⁊ ſquamas comedite: q̃ abſq3 penulis ⁊
ſquamis ſũt: ne cõedatis: q2 immũda ſunt.
Oẽs aues mũdas comedite: immũdas ne
comedatis: aqlã ſcilʒ ⁊ gryphẽ ⁊ halyetũ
iron ⁊ vulturẽ ac miluum iuxta genus
ſuũ: ⁊ oẽ coruini gñis: ⁊ ſtrutionẽ ac no-
ctuã ⁊ larũ atq3 accipitrẽ iuxta gen⁹ ſuũ:
herodiũ ac cignũ ⁊ ibin ac mergulũ: por-
phirionẽ ⁊ nycticoracẽ: onocrotalũ ⁊ ca-
radriũ ſinglã in gñe ſuo vpupã q̃3 ⁊ veſp
tilionẽ ⁊ oẽ qḋ reptat ⁊ pẽnulas hẽt: im-
mundũ erit ⁊ nõ comedet̃. Oẽ qḋ mũdũ
eſt comedite. Quicqd aũt morticinũ eſt: C
ne veſcamini ex eo. Peregrino qui intra
portas tuas eſt da vt comedat: aut vende
ei: q2 tu pplƥ ſctũs dñi dei tui es. // Nõ co-
ques hedũ in lacte mr̃is ſue. Decimã ptẽ
ſepabis de cũctis fructib⁹ tuis ✠ q naſcũ- [Exo. 23. c. ⁊ 24. d.]
tur in terra p ãnos ſingulos: ⁊ comedes
in 9ſpectu dñi dei tui in loco quẽ elege- [Als ✠ q̃ Decime deo dãde]
rit vt in eo nomẽ illi⁹ inuocet̃: decimam
frumẽti tui ⁊ vini ⁊ olei ⁊ pmogenita de
armẽtis ⁊ ouibus tuis: vt diſcas timere
dñm deũ tuũ in oĩ tpe. Cũ aũt lõgior fue-
rit via ⁊ loc⁹ quẽ elegerit dñs deus tuus
tibiq3 bñdixerit: nec poteris ad eũ hec cũ-
cta portare vendes oĩa ⁊ in pciũ rediges:
portabiſq3 mãu tua ⁊ ꝓficiſceris: ad locũ D
quẽ elegerit dñs de⁹ tuus: ⁊ emes ex ea-
dẽ pecunia qcqd tibi placuerit ſiue ex ar-
mẽtis ſiue ex ouib⁹ vinũ quoq3 ⁊ ſicerã:
⁊ oẽ qḋ deſiderat aia tua: ⁊ comedes corã
dño deo tuo: ⁊ epulaberis tu ⁊ dom⁹ tua
⁊ leuita q intra portas tuas eſt. // Caue ne
derelinquas eũ: q2 nõ hʒ aliã ptẽ in poſ-
ſeſſione tua. Anno tertio ſeparabis aliã
decimã ex oĩbus q̃ naſcunt̃ tibi eo tpe ⁊
repones intra ianuas tuas: venietq3 leui

tes q̃ aliã nõ hʒ p̃tē nec poſſeſſionē tecũ:
⁊ peregrinus ac pupillus ⁊ vidua q̃ in-
tra portas tuas ſunt:⁊ comedēt ⁊ ſatura-
buntur:vt benedicat tibi dñs deus tuus in
cũctis opibus manuũ tuarũ q̃ feceris.
¶Capituli. Sũmarium. ¶De remiſſio
ne anni ſeptimi. de ſeruo hebreo vēdito
⁊ ancilla: de ſanctificatiōe ⁊ opere ⁊ eſu ⁊
macula primogenitorũ. Cap.xv

A SEptimo anno facies remiſſionē: que
hoc ordine celebrabitur. Cui debetur ali-
qd ab amico vel ꝓximo ac fratre ſuo repe
tere non poterit:q2 ãnus remiſſionis eſt
dñi. A peregrino ⁊ aduena exiges: ciueʒ ⁊
ꝓpinquũ repetēdi nõ hẽbis ptãtē. Et oĩno
indigēs ⁊ mēdicus nõ erit inter vos:vt
benedicat tibi dñs deꝰ tuus in terra quã
traditurus eſt tibi in poſſeſſionē:ſi tñ au-
dieris vocē dñi dei tui:⁊ cuſtodieris vni-
uerſa q̃ iuſſit:⁊ que ego hodie p̃cipio ti-
Jnfra.42.c. bi:benedicet tibi vt pollicitus eſt. Fene-
rabis gētibus multis:⁊ ipſe a nullo acci
pies mutuũ. Dominaberis nationibus
B plurimis:⁊ tui nemo dñabitur. Si vnꝰ de fra
tribꝰ tuis q̃ morantur intra portas ciuita-
tis tue in terra quã dñs deus tuus datu
rus eſt tibi ad pauptatē deuenerit: nõ ob
durabis cor tuũ: nec ꝯtrahes manũ: ſʒ ap-
ries eã paupi:⁊ dabis mutuũ quo eũ in-
Als+ſub- digere ꝓſpexeris. Caue ne forte+ſubrepat
ripiat tibi impia cogitatio:⁊ dicas i corde tuo.
Appropinqt ſeptimꝰ ãnus remiſſiōis:⁊
auertas oculos tuos a paupe fratre tuo: no
lēs ei qđ poſtulat mutuuʒ cõmodare: ne
Als+fiet clamet ꝯ te ad dñm ⁊+ fiat tibi in pctm:
ſed dabis ei. Nec ages quippiã callide in
eius neceſſitatibꝰ ſubleuãdis: vt benedi-
cat tibi dominꝰ deus tuus in omni ope-
re ⁊ in cunctis ad que manum miſeris.

Non deerunt pauperes in terra habitatio
nis tue:idcirco ego precipio tibi vt ape-
rias manum fratri tuo egeno ⁊ pauperi:
qui tecum verſatur in terra. // Cum tibi C
venditus fuerit frater tuus hebreus aut he exo.21.a.
brea ⁊ ſex annis ſeruierit tibi: in ſeptimo hier.34.
anno dimittes eum liberum: ⁊ quem li- ca.
bertate donaueris nequaq̃ʒ vacuum abi-
re patieris: ſed dabis viaticum de gregi-
bus ⁊ de area ⁊ torculari tuo: quibus do-
minus deus tuus benedixerit tibi. Me-
mento q̃ ⁊ ipſe ſeruieris in terra egypti
⁊ liberauerit te dominꝰ deus tuus:⁊ idcir
co ego nunc precipio tibi. Sin autem di-
xerit: nolo egredi eo q̃ diligat te ⁊ domũ
tuam:⁊ bene ſibi apud te eſſe ſentiat: aſſu-
mes ſubulã ⁊ perforabis aurē eius in ia-
nua domus tue:⁊ ſeruiet tibi vſqʒ in eter
nũ: ancille quoqʒ ſimiliter facies. Non auer
tas ab eis oculos tuos qñ dimiſeris eos libe
ros: qm̃ iuxta mercedē mercenarij p ſex an
nos ſeruiuit tibi: vt bñdicat tibi dñs deꝰ tuꝰ
in cũctis opibꝰ q̃ agis. De p̃mogenitis q̃ D
naſcuntur in armētis ⁊ ouibꝰ tuis: q̃cquid
ē ſexꝰ maſculini ſcificabis dño deo tuo. Nõ
operaberis i p̃mogenito bouis:⁊ nõ tonde
bis p̃mogēita ouiũ. In ꝯſpectu dñi dei tui
comedes ea p ãnos ſingulos: i loco quē ele-
gerit dñs: tu ⁊ domus tua. Sin aũt hũerit
maculã:⁊ vel claudũ fuerit vel cecũ aut in
aliq̃ p̃te deforme vel debile: non imolabit
dño deo tuo: ſʒ intra portas vrbis tue co
medes illđ: tã mũdus q̃ʒ imũdus ſimiliter
veſcentur eis q̃ſi caprea ⁊ ceruo. // Hoc ſolum ſup.12.c.
obſeruabitis vt ſanguinem eorũ non co-
medas: ſʒ effundes in terraʒ quaſi aquã.
¶Ca. Sũ. ¶De immolatione phaſe: ⁊
non in quolibet loco de alijs duabus ſo
lēnitatibus hebdõarũ ⁊ tabernaculorũ: de iu
dicibus ꝯſtituēdis in portis:⁊ q̃ non ac
cipiant perſonam ⁊ munera: de luco ⁊ ſta
tua non faciendis. Cap.xvj.
OBſerua menſem nouarum frugũ A
⁊ verni p̃mũ tēporis vt facias phaſe De pa-
domino deo tuo: qm̃ in iſto menſe edu- ſcha ſiue
xit te dominus deus tuus de egypto no phaſe.
cte. Immolabiſqʒ phaſe domino dõ tuo
de ouibus ⁊ de bobus in loco quem ele-
gerit dominus deus tuus: vt habitet no
men eius ibi. Non comedes in eo paneʒ
fermentatum. Septem diebus comedes
abſqʒ fermēto afflictionis panē: qm̃ i pa-

noꝛe egreſſus es de egypto: vt memineris diei egreſſiõis tue de egypto oĩb⁹ diebus vite tue. Nõ apparebit fermẽtatũ in oĩb⁹ terminis tuis ſeptẽ dieb⁹: ⁊ nõ remanebit de carnibus ei⁹: qđ immolatũ eſt veſpere: in die ꝑmo vſq₃ mane. Nõ poteris immolare phaſe in q̃libet vrbiũ tuaꝝ q̃s dominus deus tu⁹ daturus eſt tibi: ſed in loco quẽ elegerit dñs de⁹ tuus vt habitet nomẽ ei⁹ ibi. Immolabiſq₃ phaſe veſpe ad ſolis occaſuʒ qñ egreſſus es de egypto ⁊ coqs ⁊ comedes ĩ loco quẽ elegerit dñs deus tu⁹: maneq₃ ꝯſurgẽs vades in tabernacula tua. Sex dieb⁹ comedes azyma: ⁊ in die ſeptima: q: collecta eſt dñi dei tui: nõ facies opus. Septẽ hebdomadas numerabis tibi ab ea die q̃ falcẽ in ſegetẽ miſeris: ⁊ celebꝛabis diẽ feſtũ hebdomadaruʒ dño deo tuo oblationẽ ſpontanei man⁹ tue. quã offeres iuxta bñdictionẽ dñi dei tui: ⁊ epulaberis coꝛã dño deo tuo: tu ⁊ filius tuus ⁊ filia tua: ⁊ ſeruus tuus ⁊ ancilla tua: ⁊ leuites q eſt intra poꝛtas tuas: ⁊ aduena ac pupillus: ⁊ vidua q moꝛanť vobiſcum in loco queʒ elegerit dñs deus tuus: vt habitet nomẽ eius ibi: ⁊ recoꝛdaberis qm̃ ſeruus fueris in egypto: cuſtodieſq₃ ac facies que tibi ꝓcepta ſunt. Solẽnitatẽ quoq₃ tabernaculoꝝ celebꝛabis ꝑ ſeptẽ dies qñ collegeris de area ⁊ toꝛculari fruges tuas: ⁊ epulaberis in feſtiuitate tua tu ⁊ filius tuus ⁊ filia ⁊ ſuus tuus ⁊ ancilla: leuites q̃₃ ⁊ aduena ⁊ pupillus ⁊ vidua: qui intra poꝛtas tuas ſunt. Septẽ dieb⁹ dño deo tuo feſta celebꝛabis in loco quẽ elegerit dñs: bñdicetq₃ tibi dñs deus tuus in cũctis frugibus tuis: ⁊ in omni ope manuũ tuaꝝ: eriſq₃ in leticia. Trib⁹ vicibus pannũ apparebit omne maſculinũ tuũ in cõſpectu dñi dei tui ĩ loco quẽ elegerit in ſolẽnitate azymoꝛum: ⁊ in ſolẽnitate hebdomadaꝝ: ⁊ in ſolẽnitate tabernaculoꝝ. // Nõ apparebit añ dñʒ vacu⁹ ſed offeret vnuſq̃ſq₃ ſꝫ q̃ habuerit iuxta bñdictionẽ dñi ſui quã dederit ei. Iudices ⁊ magr̃os ꝯſtitues in oĩb⁹ poꝛtis tuis q̃s dñs deus tuus dederit tibi ꝑ ſingulas tribus tuas ⁊ iudicent ppl̃m iuſto iudicio nec in ✠ alterã partẽ declinent. // Non accipies ꝑſonã nec munera: qa munera excecãt oculos ſapiẽtũ: ⁊ mutant verba iuſtoꝝ. Iuſte qđ iuſtũ eſt ꝑſeq̃ris vt viuas ⁊ poſſideas terrã quam dñs deus tuus dederit tibi. Nõ plantabis lucũ ⁊ oẽm arborẽ iuxta altare dñi dei tui: nec facies tibi atq₃ ꝯſtitues ſtatuã q̃ odit dñs de⁹ tuus.

De pẽtecoſte ſiue feſto hebdomadaꝝ

C

C

Solẽnitas tabernaculoꝝ

Trib⁹ vicib⁹ ĩ anno apparebit oẽ maſculinũ coꝛã dño.

D

Exo.23.b et.34.c.

Ecci.35.a

Nõ ✠ alterutraʒ

Exo.23.a

ecci.20.d

¶ Ca. xvii. ¶ De hoſtia habente maculã: de pena idolatrie: de difficultate iudicij: de pena inobedientie: ⁊ de electione regis: de religione ipſius. Cap. xvij.

Non immolabis dño deo tuo bouẽ ⁊ ouem in quo eſt macula aut q̃piã vitij: qa abominatio eſt dño deo tuo. Cũq₃ reperti fuerint apud te intra vnam poꝛtaꝝ tuaꝝ q̃s dñs deus tuus dabit tibi vir aut mulier q faciant malũ in conſpectu dñi dei tui: ⁊ tranſgrediant̃ pactum illius vt vadant ⁊ ſeruiant dijs alienis ⁊ adoꝛent eos ſolẽ ⁊ lunã ⁊ oẽʒ militiã celi q̃ nõ p̄cepi: ⁊ hoc tibi fuerit nũciatũ: audienſq₃ inq̃ſieris diligẽter ⁊ veꝝ eſſe repereris ⁊ abominatio facta eſt in iſr̃l: educes virũ ac mulierẽ q rem ſceleratiſſimã ꝑpetrarunt ad poꝛtas ciuitatis tue: ⁊ lapidibus obꝛuent̃. // In oꝛe duoꝝ aut triũ teſtiũ ꝑibit q īterficiet̃. Nemo occidat̃: vno cõtra ſe dicẽte teſtimoniũ. Manus teſtiũ prima interficiet eũ: ⁊ manus reliq ppl̃i extrema mittet̃: vt auferas maluʒ de medio tui. Si difficile ⁊ ambiguuʒ apud te iudiciũ eſſe ꝑſpexeris inter ſanguineʒ ⁊ ſanguinẽ: cãʒ ⁊ cãʒ: leprã ⁊ nõ leprã ⁊ iudiciũ intra poꝛtas tuas videris verba variari: ſurge ⁊ aſcẽde ad locũ queʒ elegerit dñs de⁹ tuus: veniẽſq₃ ad ſacerdotes leuitici gñis: ⁊ ad iudicẽ q fuerit illo tp̃e: q̃renſq₃ ab eis: q indicabũt tibi iudicij veritatẽ: ⁊ facies q̃cũq₃ dixerint q p̄ſunt loco quẽ elegerit dñs ⁊ docuerit te iuxta legẽ eius: ſeq̃riſq₃ ſñiaʒ eoꝝ // nec declinabis ad dexterã neq₃ ad ſiniſtrã. Qui autẽ

A

ydolatre lapidant̃

B

infra.19.

Mat.18.b.

Joã.8.c.

2.coꝛ.13.a.

heb.10.e

1.nu.5.d

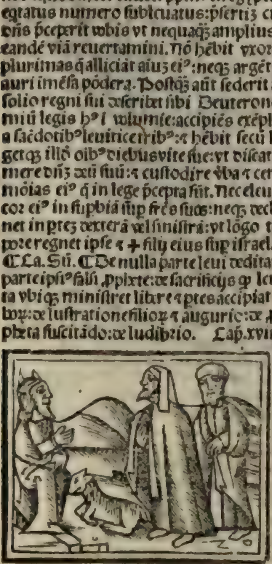
ſtip.5.d.

C

11.q.3.c. absit. 24.q.j. in summa. 25.q.j.c.2 Als + et Esra. 26.a

ſuperbierit nolēs obedire ſacerdotis im
perio q eo tpe miniſtrat dño deo tuo: ex de
creto iudicis morietur hō ille: ⁊ auferes
malū de iſrl: cūctuſq; pp̄ls audiēs time
bit + vt nullus deinceps intumeſcat ſu
pbia. // Cū ingreſſus fueris terrā quam
dñs deus tuus dabit tibi: ⁊ poſſederis eā:
habitaueriſq; i illa ⁊ dixeris cōſtituā ſup
me regē ſic̄ habēt oēs p circuitū natiōes:
eū cōſtitues quē dñs deus tuus elegerit
de numero fratrū tuoꝝ. Nō poteris alteri⁹
gētis hoiēʒ regē facere q nō ſit frater tu⁹.
B Cūq; fuerit cōſtitutus: nō multiplicabit
ſibi equos: nec reducet pp̄lm in egyptū
equitatus numero ſubleuatus: pſertiʒ cuʒ
dñs pceperit vobis vt nequaq; amplius p
eandē viā reuertamini. Nō hēbit vxores
plurimas q alliciāt aīuʒ ei⁹: neq; argēti ⁊
auri imēſa pōdera. Poſtq; aūt ſederit in
ſolio regni ſui deſcribet ſibi Deuterono
miū legis h⁹ i volumīe: accipiēs exēplar
a ſacerdotib⁹ leuitice trib⁹: ⁊ hēbit ſecū le
getq; illō oib⁹ diebus vite ſue: vt diſcat ti
mere dñʒ deū ſuū: ⁊ cuſtodire vba ⁊ ceri
mōias ei⁹ q in lege pcepta ſūt. Nec eleuet
cor ei⁹ in ſupbiā ſup frēs ſuos: neq; decli
net in ptēʒ dexterā vel ſiniſtrā: vt lōgo tē
Als + filij pore regnet ipſe ⁊ + filij eius ſup iſrael.

Ca. Sū. De nulla parte leui dedita: de
participſi⁹ falſi pp̄hte: de ſacrificijs q leui
ta vbiq; miniſtret libere ⁊ ptes accipiat ci
boꝝ: de luſtratione filioꝝ ⁊ augurie: de p
pheta ſuſcitādo: de ludibrio. Cap. xviij.

A Nu.18.c. 12.q.j.c. clericus 23.q.8. an ca.cō uenior

Non habebunt ſacerdotes ⁊ leuite //
⁊ oēs qui de eadē tribu ſunt: parteʒ
⁊ hereditatē cū reliquo pp̄lo iſrael: qr ſa
crificia dñi ⁊ oblationes eius comedent
⁊ nihil aliud accipiēt de poſſeſſione fratrū
ſuoꝝ. Dñs enim ipſe eſt hereditas eoruʒ:
ſicut locutus eſt illis. hoc erit iudicium
ſacerdotū a pp̄lo ⁊ ab his q offerunt vi
ctimas ſiue boué ſiue ouē imolauerit da
būt ſacerdoti armū ac vētriculū: pmiti
as frumēti vini ⁊ olei: ⁊ lanaꝝ ptē ex oui
um tōſione. Ipſm eniʒ elegit dñs de⁹ tu⁹
de cūctis trib⁹ tuis vt ſtet ⁊ miniſtret B
nomini dñi dei tui ipſe ⁊ filij ei⁹ in ſem
piternū. Si exierit leuites ex vna vrbiū
tuaꝝ ex oi iſrl in q habitat: ⁊ voluerit ve
nire deſiderās loci quē elegerit dñs mi
niſtrabit in noie dñi dei ſui ſic̄ oēs frēs
eius leuite q ſtabūt eo tpe corā dño. Par
tē ciboꝝ eādē accipiet quā ⁊ ceteri: excepto
eo qd in vrbe ſua ex pīna ei ſucceſſione de
bet. Cū ingreſſus fueris terraʒ quā dñs
deus tuus dabit tibi: caue ne imitari ve
lis abominationes illaꝝ gētiū: nec inue
niat in te q luſtret filiū ſuū: aut filiā du
cēs p ignē: aut q ariolos ſciſcitet: aut ob Als + ne
ſeruet ſomnia: atq; auguria: ne ſit male Als ſup.
ficus + nec incātator: neq; + phitones eſt + q
cōſulāt: + nec diuinos ⁊ qrat a mortuis Als + ne
veritatē. Oīa enim h abominat dñs: ⁊ pp C
iſtiuſmodi ſcelera delebit eos in introitu
tuo: Perfectus eris ⁊ abſq; macula cum
dño deo tuo. Gētes iſte quaꝝ poſſidebis Act.7.c.
terrā: augures ⁊ diuinos audiunt: tu aūt
a dño deo tuo aliter inſtitutus es. // Pro
phetā de gēte tua ⁊ de fratribus tuis ſicut
me ſuſcitabit tibi dñs deus tuus: ipſʒ au
dies vt petiſti a dño deo tuo in Oreb: qñ Exo.20.c
cōtio cōgregata eſt atq; dixiſti. // Ultra nō
audiā vocē dñi dei mei: ⁊ ignē hūc maxi D
mū amplius nō videbo ne moriar. Et ait
dñs mihi. Bñ oīa ſunt locuti. Prophetā
ſuſcitabo eis de medio fratrū ſuoꝝ ſimilē
tui: ⁊ ponā verba mea in ore eius: loque
turq; ad eos omnia q precepe illi. Qui au
tē verba eius q loquet in nomie meo au
dire noluerit ego vltor exiſtaʒ. Propheta
aūt q arrogātia deprauatus voluerit loq
in noie meo q ego nō pcepi illi vt diceret
aut ex noie alienoꝝ deoꝝ interficiet. Qꝫ ſi
tacita cogitatione rñderis: quō poſſum
intelligere verbū qd dñs nō eſt locutus:
hoc habebis ſignū. Qd in nomine dñi p
pheta ille pdixerit ⁊ nō euenerit: hoc dñs
nō eſt locutus: ſed per tumorē animi ſui
pp̄heta cōfinxit: ⁊ idcirco nō timebis eū.
Ca. Sū. De homicida fugiente: de tri
bus ciuitatibus refugij: de terris nō trāſ

ferendis: de falſo teſte nō miſereberis ei⁹:
ſed animam pro anima. Cap.xix.

A Cū diſperdiderit dñs deus tuus gē-
ſup.12.d. tes: quaꝝ tibi traditurus eſt terraȝ
Exo.21. // ⁊ poſſederis eam: habitaueriſq; in vrbi
Nu.35.b bus eius ⁊ in edibus // tres ciuitates ſe-
Joſ.20.a parabis tibi in medio terre: quā domin⁹
15.q.j.ca. deus tuus dabit tibi in poſſeſſionē: ſter-
illa ⁊.c.ſi. nens diligēter viā ⁊ in tres eq̄liter ptes
totā terre tue ꝓuinciā diuides: vt habeat
e vicino q ꝓpter homicidiū profugus eſt
quo poſſit euadere. Hec erit lex homicide
B fugiētis cui⁹ vita ſuāda eſt. Qui pcuſſerit
ꝓximū ſuū neſciēs: ⁊ q heri ⁊ nudiuſter-
tius nullū ↄtra eū odiū habuiſſe cōpro-
bat: ſed abiſſe cū eo ſimplr in ſyluā ad li-
gna cedēda: ⁊ in ſucciſione ligno ſecu-
Al's + fu ris + fugerit manu: ferrūq; lapſuȝ de ma
geret nubrio amicū eius pcuſſerit ⁊ occiderit
hic ad vnā ſupradictaꝝ vrbiū ↄfugiet ⁊ vi
uet: ne forſitā ꝓximus ei⁹ cui⁹ effuſus ē
ſanguis dolore ſtimulatus pſequat ⁊ ap-
phēdat eum ſi lōgior via fuerit: ⁊ pcutiat
aīam eius q nō eſt reus mortis: q: nullū
ↄ eū q occiſus eſt odiū ꝓus habuiſſe mō
C ſtrat. Jdcirco pcipio tibi vt tres ciuitates
ſup.12.a. eq̄lis intra ſe ſpacij diuidas. // Cū aūt di
latauerit dñs deus tuus t̄minos tuos ſic̄
iurauit prib⁹ tuis: ⁊ dederit tibi cūctā ter
rā quā eis pollicitus eſt: ſi tn̄ cuſtodieris
mādata eius ⁊ feceris q̄ hodie pcipio tibi:
vt diligas dñm deū tuuȝ: ⁊ ambules in
vijs eius oi tpe: addes tibi tres alias ciui
tates: ⁊ ſupradictaꝝ triū vrbiū nūeꝝ du-
plicabis: vt nō effundat ſanguis innoxi⁹
in medio terre quā dñs deus tuus dabit
//23.q.4. tibi poſſidēdā: ne ſis ſanguinis reus. // Si
ca.iniu- qs aūt odio hñs ꝓximū inſidiat⁹ fuerit
ſta vite ei⁹: ſurgēſq; pcuſſerit illū ⁊ mortu⁹
fuerit: fugeritq; ad vnā de ſupdictis vrbi-
//9.q.2. b⁹: mittēt ſeniores ciuitatis illi⁹ ⁊ arri-
ca.j. pient eū de loco effugij tradētq; in māu
12.q.2.c.l ꝓximi cui⁹ ſanguis effuſus eſt: ⁊ moriet̄.
legibus Nō miſereberis eius: ⁊ auferes noxiū ſan
24.q.3.c. guinē de iſrl̄: vt bn̄ ſit tibi. // No aſſumes
tráſtulerūt ⁊ trāſferes t̄minos ꝓximi tui q̄s fuerunt
25.q.j.c.3 priores in poſſeſſione tua quā dñs de⁹ tu⁹
7.q.j.c.ſi dabit tibi in terrā quā accepis poſſidēdā.
qs eps. Nō ſtabit teſtis vnus ↄ aliquē qcqd illud
// Mat- pcti ⁊ facinoris fuerit // ſed in ore duoruȝ
thei.18.b aut triū teſtiū ſtabit oē verbū. Si ſteterit
Joā.8.c teſtis mēdax ↄ hoieȝ accuſans eū ꝑuarica

tionis: ſtabūt ambo q̄ꝝ cā eſt ante dñȝ in
ↄſpectu ſacerdotū ⁊ iudicū q fuerint i die
b⁹ illis. // Cū q; diligētiſſime pſcrutātes //ſup̄ eo.
inuenerint falſuȝ teſtē dixiſſe ↄ frēȝ ſuuȝ Exo.21.c.
mēdaciū: reddēt ei ſicut fratri ſuo facere Leui.24.
cogitauit: ⁊ auferes malū de medio tui: ca.
vt audiētes ceteri timorē habeāt: ⁊ nequa Mat.5.f
q̄ tālia audeāt facere. Nō miſereberis ei⁹: 3.q.9.ca.
ſed aīaȝ ꝓ aīa: oculū ꝓ oculo: dētē ꝓ dē- nihilo-
te: manū pro manu: pedē ꝓ pede exiges. minus
¶ Ca. Sū. ¶ De remittēdis a plio: de ci- in.j.glo.
uitate victa in ſorte vel extra: de arborib⁹
fructuoſis nō ſuccidēdis: ſed ſolū infru-
ctuoſis ad inſtruēdas machinas. Ca.xx.

Si exieris ad bellū ↄ hoſtes tuos: ⁊ vi- A
deris eq̄tatus ⁊ currus ⁊ maiorē q̄
tu habeas aduerſarij exercitus multitu-
dinē: nō timebis eos q: dñs deus tu⁹ tecū
eſt q eduxit te de terra egypti. Appropin-
quāte aūt iā plio ſtabit ſacerdos ante fa-
ciē: ⁊ ſic loquet̄ ad ppl̄ȝ. Audi iſrl̄. Uos ho
die ↄ inimicos veſtros pugnā cōmittitis:
nō ptimeſcat cor veſtrū. Nolite metuere:
nolite cedere: nec formideris eos q: dñs
de⁹ veſter in medio veſtri eſt: ⁊ pro vobis
ↄtra aduerſarios dimicabit: vt eruat vos
de piculo. Duces q̄q; p ſingulas turmas
audiēte exercitu ꝓclamabūt. Quis eſt hō
q edificat domū nouā: ⁊ nō dedicauit eā?
Uadat ⁊ reuertat̄ i domū ſuā: ne forte mo
riat̄ in bello ⁊ ali⁹ dedicet eā. Quis eſt ho- B
mo q plātauit vineā: ⁊ necdū fecit eā eſſe
cōeȝ: de q̄ veſci oib⁹ liceat? Uadat ⁊ reuer-
tat̄ in domū ſuā: ne forte moriat̄ in bello:
⁊ alius hō eius fungat̄ officio. // Quis eſt //infra.
hō q + deſpōdit vxorē: ⁊ nō accepit eam? 24.a.
Uadat ⁊ reuertat̄ in domum ſuā: ne forte 1.ma.3.g
moriat̄ in bello: ⁊ alius hō accipiat eam. Al's + de
His dictis addēt reliq̄ ⁊ loquēt ad ppl̄ȝ. ſpōſauit
// Quis eſt hō formidoloſus ⁊ corde pa- 36.q.2.
uido: vadat ⁊ reuertat̄ i domū ſuā: ne pa- ca.tua.
uere faciat corda fratrū ſuoꝝ: ſicut ipſe ti- Judi.7.a
more pterritus ē? Cūq; ſiluerint duces
exercitus ⁊ finē loquēdi fecerint vnuſqſ- C
q; ſuos ad bellādū cuneos pparabit. Si qn̄
acceſſeris ad expugnādā ciuitatē: offeres
ei pmū pacē. Si recepit ⁊ apuerit tibi por
tas cūctus pplſ q in ea eſt: ſaluabit̄ ⁊ ſer-
uiet tibi ſub tributo. Si aūt fedus inire
noluerit: ⁊ cepit ↄ te bellūȝ: oppugnabis
eā. Cūq; tradiderit dominus deus tuus
illam in manu tua: pcuties omne quod

ſed ex gñis maſculini eſt in ore gladij: abſ-
qꝫ mulieribus ⁊ infantibus iumentis ⁊
ceteris q̄ in ciuitate ſunt. Omē p̄dā exer-
citui diuides ⁊ comedes ō ſpolijs hoſtiū
tuoꝝ q̄ dñs deus tuus dederit tibi. Sic
facies cūctis ciuitatib⁹ q̄ a te ꝓcul valde
ſunt: ⁊ nō ſunt de his vrbibus q̄s in poſ-
D ſeſſionē accepturus es. De his aūt ciuita
tibus q̄ dabunt tibi: nullū oīno p̄mittes
viuere ſed interficies in ore gladij: etheū
videlꝫ ⁊ amorreū: ⁊ chananeū pherezeū
⁊ eueum ⁊ iebuſeū: ſicut p̄cepit tibi do
minus deus tuus: ne forte doceant vos fa
cere cunctas abominationes q̄s ipſi ope-
rati ſunt dijs ſuis: ⁊ peccetis in dominū
deū veſtrum. Quando obſederis ciuita
tē multo tempore ⁊ munitionibus cir-
cūdederis vt expugnes eam: nō ſuccides
arbores de q̄bus veſci pōt nec ſecuribus
per circuitū debes vaſtare regionē q̄m li
gnū eſt ⁊ nō homo: nec pōt bellantiū ꝯtra
te augere numeꝝ. Si q̄ aūt ligna nō ſunt
pomifera: ſed agreſtia ⁊ in ceteros apta
Al's + in vſus: ſuccide ⁊ + extrue machinas donec
ſtrue capias ciuitatē que contra te dimicat.

¶ Ca. Sū. ¶ De cadauere hoīs inuēto: de
muliere captiua aſſumēda in vxorē: de
duabus vxoribus: de filio contumace: de
iudicato ad mortem. Cap. xxj.

A Q Uando inuētū fuerit in terra quā
dñs deus tu⁹ daturus eſt tibi: hoīs
cadauer occiſi: ⁊ ignorabit cedis re⁹ egre-
dient maiores natu ⁊ iudices tui: ⁊ me-
tient a loco cadaueris ſingulaꝝ p circui-
tū ſpacia ciuitatū: ⁊ quā viciniorē ceteris
eſſe pſpexerint: ſeniores ciuitatis illi⁹ tol
lēt vitulā ō armēto q nō traxit iugū: nec
terrā ſcidit vomere: ⁊ ducēt eā ad vallē aſ-
perā atqꝫ ſaxoſam q̄ nūq̄ arata eſt: nec ſe-
mētē recepit ⁊ cedēt in ea ceruices vitule
Accedētqꝫ ſacerdotes filij Leui q̄s elegerit
dñs de⁹ tu⁹: vt miniſtrēt ei: ⁊ bn̄dicāt in
noīe ei⁹: ⁊ ad v̄bū eoꝝ oē negociū pēdet:
⁊ q̄cqd mūdū vel imūdū eſt iudicet. Et ve B
niēt maiores natu ciuitatis illi⁹ ad interfe
ctū: lauabūtqꝫ man⁹ ſuas ſup vitulā q̄ in
valle pcuſſa ē: ⁊ dicēt. Man⁹ nr̄e nō effu-
derūt ſanguinē hūc: nec oculi viderūt.
// Propiti⁹ eſto pplo tuo iſrl̄ quē redemi Joā.j.d.
ſti dñe: ⁊ nō reputes ſanguinē inocētē in
medio ppli tui iſrl̄. Et auferet ab eis rea-
t⁹ ſanguinis: tu aūt alien⁹ eris ab inocē-
tis cruore q fuſus eſt cū feceris qd̄ p̄cepit
dñs. Si egreſſ⁹ fueris ad pugnā ꝯ inimi
cos tuos ⁊ tradiderit eos dñs de⁹ tuus in
manu tua: captiuoſqꝫ duxeris ⁊ videris
in nūero captiuoꝝ mulierē pulcrā: ⁊ ada
maueris eā voluerisqꝫ hr̄e vxorē itrodu
ces eā in domū tuā. Que radet ceſariē ⁊ C
circūcidet vngues ⁊ deponet veſtē in qua
capta eſt: ſedēſqꝫ in domo tua flebit prē
⁊ mrē ſuā vno mēſe: ⁊ poſtea itrabis ad
eā: dormieſqꝫ cū illa: ⁊ erit vxor tua. Si aūt
poſtea nō ſederit aīo tuo: dimittes eā li-
berā: nec vēdere poteris pecunia: nec opp-
rimere p potētiā: + q2 humiliaſti eā. Si Al's + q
habuerit hō vxores duas vnā dilectā: ⁊ Al's + ge
alterā odioſam + genuerintqꝫ ex eis libe- nuerint
ros: ⁊ fuerit fili⁹ odioſe p̄mogenitus: vo- ⁊ tūc ſup
lueritqꝫ ſubſtātiā int̄ filios ſuos diuideř: eſt ex eis
nō poterit filiū dilecte facer p̄mogenitū:
⁊ p̄ferre filio odioſe: ſꝫ filiū odioſe agno-
ſcet p̄mogenitū: dabitqꝫ ei ō h̄is q̄ habue
rit cūcta duplicia. Iſte ē eni p̄ncipiū libe-
roꝝ ei⁹: ⁊ huic ōbent p̄mogenita. Si ge- D
nuerit hō filiū ꝯtumacē ⁊ proteruū q nō
audierit prīs ac mr̄is imꝑiū ⁊ coercit⁹ obe
dire ꝯtēpſerit: apphēdēt eū ⁊ ducēt ad ſe- // 45. dſ.
niores ciuitatis illi⁹ ⁊ ad portā iudicij: di ca. ſꝫ illō
cētqꝫ ad eos. Fili⁹ nr̄ iſte ꝓteruus ⁊ ꝯtu- 2.q.j. ca.
max eſt: monita nr̄a audire ꝯtēnit comeſ multi
ſationib⁹ vacat ⁊ luxurie atqꝫ ꝯuiuijs: la 16.q.j.c.ſ
pidib⁹ eū obruet pplꝫ ciuitatis: ⁊ morief canoīb⁹
// vt auferatis malū ō medio veſtrī: ⁊ vni 27.q.j.c.2
uerſus iſrl̄ audiēs ptimeſcat qū peccaue- j. Coꝛ.5.
rit hō qd̄ morte plectēdū ē ⁊ adiudicat⁹ Joā.10.c
morti appēſus fuerit in patibulo. // Nō p Gal.3.b.
manebit cadauer ei⁹ i ligno: ſꝫ i eadē die 13.q.2.c.
ſepelief // q2 maledict⁹ a deo ē q pēdet in ſi.
ligno: ⁊ neq̄q̄ ꝯtaminabis terrā tuā quā 32.q.4.§
dñs deus tu⁹ dederit tibi in poſſeſſionē. his ita.

¶ Ca. Sū. ¶ De reducendo boue vel oue fris tui: de veſte alteri⁹ ſexus: de inuēto ni do: de morte: de circuitu tecti: de nō cōmi ſcendis rebus diuerſi gn̄is: de fimbrijs: de ſignis vginitatis: de corrūpente virginita tē vel cōtractam in ciuitate: vel in agro: de vxore patris non ducenda. Cap. xxij.

A [Exo.23.a.] Non videbis bouē fratris tui aut o- uem errantē: ⁊ preteribis: ſed redu ces fratri tuo: etiā ſi nō eſt ꝓpinquus fra ter tuus: nec noſti eū: duces in domū tu- am: ⁊ erūt apud te q̄ʒdiu querat ea frater tu us ⁊ recipiat. Silr facies de aſino ⁊ de veſti mēto ⁊ de omni re fratris tui q̄ perierit ſi inueneris eā: ne negligas quaſi alienam. Si videris aſinū fratris tui aut bouē ceci diſſe in via nō deſpicies: ſʒ ſubleuabis cuʒ eo. // Nō inducet mulier veſte virili: nec vir vtet veſte feminea. Abominabilis enī apō deū eſt q facit hoc. [di.30. ca.ſi qua mulier.] Si ambulans p vias: in arbore vel in tra nidū auis inueneris ⁊ ma trē pullis vel ouis deſup icubātē: nō tene bis eā cum filijs: ſʒ abire patieris captos tenēs filios: vt bn̄ ſit tibi ⁊ lōgo viuas tpe

B Cū edificaueris domuʒ nouā facies mu- rū tecti p circuitū ne effundat ſanguis ī domo tua: ⁊ ſis reus labēte alio ⁊ in pre- ceps ruēte. // Nō ſeres vineā tuā altero ſe- mine: ne ⁊ ſemētis quā ſeuiſti ⁊ que na- ſcunt ex vinea parit ſctificent. Nō arabis in boue ſimul ⁊ aſino. Nō indueris veſtimē to qd̄ ex lana linoq3 ɔtextū ē. // Funiculos in fimbrijs facies p q̄ttuor angulos pallij tui q̄ opiris. [Leui.19. d. di.6. bis itali glo.16.q. 7.ca.i no ua. de elec.ca. cuʒ cām. de apoſta. ca.qdaʒ. Nu.15.d] Si duxerit vir vxorē ⁊ poſtea odio hūerit eā: q̄ſieritq3 occaſiōes qb⁹ di- mittat eā: obijciēs ei nomē peſſimū ⁊ di- xerit: vxorē hāc accepi ⁊ igreſſus ad eaʒ nō inueni vginē: tollēt eā pr̄ ⁊ mr̄ ei⁹: ⁊ ferēt ſecū ſigna virginitatis eius: ad ſeniores

C vrbis q in porta ſunt: ⁊ dicet pater. Filiam meā dedi huic vxorē quā q: odit: īponit ei nomē peſſimū vt dicat: nō īueni filiam tuā vginē: ⁊ ecce hec ſūt ſigna vginitatis fi lie mee. // Expādēt veſtimētū corā ſeniori b⁹ ciuitatis apphēdētq3 ſenes vrbis illi⁹ virū: ⁊ verberabūt illū: cōdemnātes inſu per centum ſiclis argēti quos dabit patri puelle: qm̄ diffamauit nomē peſſimū ſup vginē iſrl̄: habebitq3 eā vxorē ⁊ non pote rit dimittere ✝ oībus dieb⁹ vite ſue. Qd̄ ſi verū eſt: qd̄ obijcit ⁊ non eſt in puella in uenta vginitas: eijciēt eam extra fores do [//27.q.2. ca. iuēta. in glo. 33.q.5.c. hec ima- go. ✝ alſ ✝ oi tēpore.]

mus patris ſui: ⁊ lapidibus obruēt vi- ri ciuitatis illius ⁊ morietur: qm̄ fecit ne- phas in iſrael: vt fornicaret in domo pa- tris ſui: ⁊ auferes malum de medio tui.

D // Si dormierit vir cū vxore alterius vter q3 ✝ moriet idest adulter ⁊ adultera: ⁊ au- feres malū de iſrael. // Si puellā virginē deſpōderit vir ⁊ inuenerit eā aliqs in ci- uitate: ⁊ cōcubuerit cū ea educes vtrūq3 ad portā ciuitatis illius: ⁊ lapidib⁹ obruē tur: puella q: nō clamauit cū eſſet in ciui tate: vir q: humiliauit vxorē ꝓximi ſui: ⁊ auferes malū de medio tui. Si autem in agro repererit vir puellam q̄ deſponſa ta eſt ⁊ apprehendens concubuerit cū ea: ipſe morietur ſolus: puella nihil patiet nec eſt rea mortis: quoniā ſicut latro cō- ſurgit contra frēm ſuū: ⁊ occidit animaʒ eius: ita ⁊ puella perpeſſa eſt. Sola erat in agro: clamauit ⁊ nullus affuit q liberaret eam. Si inuenerit vir puellā virginem que non habet ſponſum ⁊ apprehendens cōcubuerit cum illa: ⁊ res ad iudiciū ve- nerit: dabit q dormiuit cuʒ ea pr̄i puelle: quinquaginta ſiclos argēti: ⁊ habebit eaʒ vxorem: q: humiliauit illam. Nō poterit dimittere eam cunctis diebus vite ſue. Non accipiet homo vxoreʒ patris ſui: nec reuelabit operimentum eius. [//Le.20.b 25.q.5. poſt.ca. reos 27.q.2. poſt ca. omneʒ. // 27.q.2. ca.qdam deſponſa uit ca.in uēta i gl. 34.q.2.c. nō ſatis 30.q.5.c. qualis 32.q.4.c. meretri- ces. i gl.]

¶ Ca. Sū. ¶ De nō intrātibus eccleſiaʒ: de nō abominando idumeo ⁊ egyptio: de pollutione nocturna: de paxillo: de ſuo fu gitiuo: de mercede ꝓſtibuli: de vſura: de vo to: de vinea: de ſegete ꝓximi. Cap. xxiij.

A Non intrabit eunuchus attritis vel amputatis teſticulis ⁊ abſciſo vere- tro eccleſiam domini. // Non ingredietur manſer: hoc eſt de ſcorto natus in eccle- ſiā domini vſq3 ad decimam generatio- nem. [//ō reni ca.nūi pcedēn]

alūs + am nē. + Ammonites ⁊ moabites ēt poſt de-
manites cimā gn̄atione nō itrabūt eccliā dn̄i in
#Exo.23. eternū: q2 noluerūt vobis occurrere cū
32.q.4.c. pane ⁊ aq̄ in via qn̄ egreſſi eſtis ō egypto
meretri- ⁊ q2 ꝯduxerūt ꝯ te balaā filiū beoꝛ de me-
ces. ſopotamia ſyrie: vt malediceret tibi: ⁊ no
Als, ſup- luit dn̄s de⁹ tuus audire balaā: vertitq3 ma
eſt + ei⁹ ledictionē + eius in bn̄dictionē tuā eo q2
diligeret te. Nō facies cū eis pacē: nec q̄ras
B eis bōa cūctis dieb⁹ vite tue in ſempiter-
nū. Nō abominaberis idumeū: q2 fr̄ tu⁹
eſt: nec egyptiū q2 aduena fuiſti in terra
ei⁹. Qui nati fuerint ex eis tertia gn̄atione
intrabūt in eccliā dn̄i. Cū egreſſus fue-
#Di.6.c.j ris aduerſus hoſtes tuos in pugnā: cuſto-
ſp̄a gl. dias te ab oī re mala.// Si fuerit int̄ vos
hō q nocturno pollut⁹ ſit ſōnio: egredief
ex̄ caſtra: ⁊ nō reuertef̄ pⁱuſq3 ad veſperā la
uef̄ aq̄: ⁊ poſt ſolis occaſū regredief̄ in ca-
ſtra. Habebis locū ex̄ caſtra ad quem egre
diaris ad req̄ſita nature: gerēs paxillū in
C baltheo. Cūq3 ſederis fodies p circuitū
⁊ egeſta humo opies q̄ releuat⁹ es. Dn̄s
eni3 de⁹ tu⁹ āmbulat in medio caſtroꝝ: vt
eruat te ⁊ tradat tibi inimicos tuos: vt
ſint caſtra tua ſācta: ⁊ nihil in eis appeat
feditatis: ne derelinq̄t te. Nō trades ſuū
dn̄o ſuo q ad te ꝯfugerit. Habitabit tecū
#14.q.5. in loco q ei placuerit: ⁊ in vna vrbiū tua
c.i ſūma. rū requieſcet: ne ꝯtriſtes eū. Non erit mere
ō dici.c.ex trix de filiab⁹ iſrl̄: nec ſcoꝛtatoꝛ de filijs iſ-
traſmiſ- rael.// Nō offeres mercedē pꝛoſtibuli: nec
ſa in gl. p̄ciū carnis in domo dn̄i dei tui: + q̄cq̄d
Als + ad illō eſt, qō vouerint: q2 abominatio ē vtrū
oē votū. q3 apud dn̄3 deū tuū. Nō fenerabis fratri
D tuo ad vſuram pecuniā: nec fruges: nec
14.q.3.c. quālibet + aliā rē: ſ3 alieno. Fratri autem
putāt in tuo abſq3 vſura id quo indiget cōmoda-
gl. in. ꝟ. bis: vt bn̄dicat tibi dn̄s de⁹ tuus in oī tē
vſura poꝛe tuo: in terra ad quā ingredieris poſ
Als ſup- ſidēdā.// Cū votū voueris dn̄o deo tuo nō
eſt + aliā tardabis reddere: q2 requiret illud dn̄s de⁹
Eccl. 5.a. tuus. Et ſi moꝛatus fueris reputabif̄ tibi
Baruch in pctm̄. Si nolueris polliceri: abſq3 pctō
6.d. eris.// Qō aūt ſemel egreſſū eſt de labijs
27.q.j.c. tuis obſuabis ⁊ facies ſicut ꝓmiſiſti do-
ſi. in glo. mino deo tuo: ⁊ ꝓpꝛia volūtate ⁊ oꝛe tuo
22.q.5.c. locut⁹ es. Ingreſſus vineā ꝓximi tui co
iuraſti. mede vuas quātum tibi placuerit: foꝛas
#13.q.j.§ aūt ne efferas tecū.// Si intraueris ſege-
his ita. tem amici tui: franges ſpicas ⁊ manu cō
teres falce autem nō metes.

¶ Ca. Sū. ¶ De libello repudij: de nup cō 6.q.3.ca.
iugato: de nō accipiēdo molā ꝓ pignoꝛe: et ſcriptū.
de vēdēte ꝓximū: caue plagā lepꝛe: nō in- 25.q.j.§.
grediaris domū ꝓximi vt auferas pign⁹: his ita
nō negabis mercedē: nō occidenf̄ pꝛes ꝓ de elec.c.
filijs: de iudicio aduene ⁊ pignoꝛe vidue: venerabi
de reliquijs meſſis ⁊ vindemie. Ca. xxiiij. lē in p̄n.
SI accepit hō vxoꝛē ⁊ habuerit eā ⁊ nō Mat. 12.
inuenerit grā3 an̄ oculos ei⁹ pp ali- Mar. 2.
quā feditatē: ſcribet libellū repudij ⁊ da- A
bit in manu illi⁹: ⁊ dimittet eā de domo #mat.5.e
ſua. Cūq3 egreſſa alterū maritū duxerit: ⁊ ⁊.19.b
ille quoq3 oderit eā: dederitq3 ei libellū mar.10.a
repudij: ⁊ dimiſerit de domo ſua vel certe #31.q.1.
moꝛtu⁹ fuerit: nō poterit pꝛioꝛ marit⁹ re- .§. ſi obijci-
cipere eā in vxoꝛē: q2 polluta eſt ⁊ abomi- cit: ⁊ cap.
nabilis facta coꝛam dn̄o: ne peccare facias hac rōne
terrā tuā quā dn̄s de⁹ tu⁹ tradiderit tibi in.j.glo.
poſſidēdā.// Cū acceperit hō nup vxoꝛē: 35.diſt.c.
nō ꝓcedet ad bellū: nec ei q̄ppiā neceſſita- ab exoꝛ-
tis iniungef̄ publice: ſ3 vacabit abſq3 cul dio.
pa domui ſue: vt vno anno letef̄ cū vxoꝛe 24.q.2.c.
ſua.// Nō accipies loco pignoꝛis inferio- nō ſatis.
rē ⁊ ſuperioꝛē molā: + q2 animā ſuā ap- ſup̄.20.b
poſuit tibi. Si dep̄henſus fuerit hō ſolici- B
tans fratrē ſuū de filijs iſrael: ⁊ vēdito eo De pe.di.
acceperit p̄ciū: interficief̄: ⁊ auferes malū j.c. ſpēs.
de medio tui. Obſerua diligēter ne incur in glo.
ras plagā lepꝛe: ſed facies quecūq3 docue- Als + q
rint te ſacerdotes leuitici generis iuxta
id qō p̄cepi eis: ⁊ imple ſolicite. + Me- als + me
mentote q̄ fecerit dn̄s deus veſter marie mento
in via cū egrederemini de egypto. Cum nu.12.a.
repetes a ꝓximo tuo rē aliquā quā d3 ti- C
bi: nō ingredieris domū eius: vt pignus
auferas: ſed ſtabis foꝛis: ⁊ ille tibi ꝓferet
qō habuerit: ſi aūt pauper eſt: nō perno-
ctabit apud te pignus ſed ſtati3 reddes ei
ante ſolis occaſum: vt dormiens in veſti-
mēto ſuo: benedicat tibi: ⁊ habeas iuſti-
tiā coꝛā domino deo tuo.// Non negabis leui.19.c
mercedem indigentis: ⁊ pauperis fratris
tui ſiue aduene q tecum moꝛaf̄ in terra
⁊ intra poꝛtas tuas eſt: ſed eadē die red-
des ei p̄ciū laboꝛis ſui ante ſolis occaſū:
q2 paup eſt: ⁊ ex eo ſuſtentat aiam ſuā: ne
clamet cōtra te ad dn̄m ⁊ reputef̄ tibi in
pctm̄.// Nō occidenf̄ pꝛes ꝓ filijs nec filij ꝓ 4.re.4.b
pr̄ibus: ſed vnuſq̄ſq3 pꝛo pctō ſuo moꝛie in para.
tur. Nō puertes iudiciū aduene ⁊ pupilli 25.c.
nec auferes pignoꝛis loco vidue veſtimē
tum. Memento q̄ ſeruieris in egypto: ⁊

D eruerit te dñs deus tuus inde. Idcirco pci
Leu.19.b pio tibi vt facias hāc rē. Qñ meſſueris ſe
e.23.d. getē in agro tuo ꝛ oblit⁹ manipulū reli-
qris nō reuerteris vt tollas illū ſꝫ adue
nā ꝛ pupillū ꝛ viduā auferre patieris: vt
bñdicat tibi dñs de⁹ tu⁹ in oi ope manu
um tuaꝝ. Si fruges colligeris oliuaruꝫ:
qcqd remāſerit in arborib⁹ non reuer-
teris vt colligas ſꝫ relinques aduene: pu
pillo ac vidue. Si vindemiaueris vineaꝫ
tuā. Nō colliges remanētes racemos: ſed
cedent in vſus aduene: pupilli ac vidue.
Memento qꝫ ꝛ tu ſeruieris in egypto: ꝛ
Al's ꝑ'h-cipiam. idcirco ✝ pcipio tibi vt facias hanc rem.
¶ Ca. Sū. ¶ De iudicio ꝛ plagarū nūero
de boue triturāte: de ſemine ſuſcitando: de
domo diſcalciati: de muliere apphēden-
te verenda: de eqtate pōderis ꝛ mēſure: de
amalech q occidit extrēos agmis. Ca. xxv.

A Si fuerit cā inter aliqs ꝛ interpellaue-
rint iudices: quē iuſtū eē pſpexerint
illi iuſtitie palmā dabūt: quē impiū con
dēnabūt ipietatis. Sin aūt eū q peccauit
dignū viderint plagis: pſternēt ꝛ corā ſe
faciēt verberari. Pro mēſura pcti erit ꝛ pla
gaꝝ modus: ita dūtaxat vt qdragenariū
nūeꝝ nō excedāt: ne fede lacerat⁹ añ oclos
B tuos abeat frf tuus. // Nō ligabis os bouis
i.cor.9.b triturātis in area fruges tuas. Qñ habi-
j.Thi.5. tauerint frēs ſil' ꝛ vn⁹ ex eis abſqꝫ liberis
c.13.q.j. mortu⁹ fuerit: vxor defuncti nō nubet alte
c. eccliās ri: ſꝫ accipiet eā frf ei⁹: ꝛ ſuſcitabit ſemen
fratris ſui: ꝛ pmogenitū ex ea filiū noie il
S. q.j. ca. lius appellabit: vt non deleaf nomē ei⁹ ex
oliꝫ. iſrael. // Sin aūt noluerit accipe vxorē fra
27. q.j.c. tris ſui q ei lege debef: pget mulier ad por
nuptiaꝝ. tā ciuitatis: ꝛ interpellabit maiores natu
de pe.di ſ. diceſqꝫ. Nō vult frater viri mei ſuſcitare
j.c.j. i gl. ſemē fratris ſui in iſrl: nec me in ꝯiugiū

ſumere. Statimqꝫ accerſiri eū faciēt: ꝛ in 35. q. j.
terrogabūt. Si rñderit: nolo eā vxorē ac- .9.j.
cipe: accedet mulier ad eū corā ſeniorib⁹ De reſti.
ꝛ tollet calciamētū de pede ei⁹: ſpuetqꝫ in ſpo.c. lit
faciē ei⁹: ꝛ dicet. Sic fiet homini q nō edi teras.
ficat domū fratris ſui. Et vocabif nomē il De di-
lius in iſrael dom⁹ diſcalciati. Si habue uor.c.ſi.
rint inter ſe iurgiū viri duo: ꝛ vn⁹ ꝯ alte C
rū rixari ceperit: voleſqꝫ vxor alteri⁹ erue Luc. 20.
re virū ſuū de manu fortioris: miſeritqꝫ
manū ꝛ apphēderit verenda ei⁹: abſcides
manū illi⁹ nec flecteris ſup eā vlla mia.
Nō hēbis in ſacculo diuerſa pōdera ma-
ius ꝛ min⁹: nec erit in domo tua modi⁹
maior ꝛ minor. Pōdus hēbis iuſtū ꝛ ve D
rū: ꝛ modi⁹ eqlis ꝛ ver⁹ erit tibi: vt mul-
to viuas tpe ſup terrā quā dñs de⁹ tu⁹ de-
derit tibi. Abominaf. n. dñs eū q facit hec
ꝛ aduerſaf oēꝫ iniuſtitiā. Memēto q fe-
cerit tibi amalech in via qñ egrediebaris
ex egypto: quō occurrerit tibi ꝛ extrēos
agminis tui q laſſi reſidebāt ceciderit: qñ
tu eras fame ꝛ labore ꝯfectus: ꝛ nō timue
rit deū. Cū ergo dñs de⁹ tuus dederit tibi
requiem: ꝛ ſubiecerit cunctas p circuitū na
tiōes in terra quā tibi pollicit⁹ ē: delebis
nomē ei⁹ ſub celo. Caue ne obliuiſcaris.
¶ Ca. Sū. ¶ De primitijs offerēdis: ꝛ qꝫ
cōpletis decimis corā dño loqf. Ca. xxvi.
A Cumqꝫ intraueris terrā quā dñs de
us tu⁹ tibi daturus eſt poſſidēdā: ꝛ ſup.,17.c.
obtinueris eā: atqꝫ habitaueris in illa:
tolles de cūctis frugib⁹ tuis pmitias ꝛ po
nes in cartallo: pgeſqꝫ ad locū quem dñs
de⁹ tuus elegerit: vt ibi iuocef nomē ei⁹:
acccedeſqꝫ ad ſacerdotē q fuerit in dieb⁹ il-
lis: ꝛ dices ad eū. Profiteor hodie corā
dño deo tuo: qꝫ ingreſſus ſū in terrā p q
iurauit patrib⁹ nr̄is vt daret eā nobis. Su B
ſcipieſqꝫ ſacerdos cartallū de manu tua
ponet āte altare dñi dei tui: ꝛ loqris in cō
ſpectu dñi dei tui. Syrus pſequebaf patreꝫ
meū: q deſcēdit in egyptū: ꝛ ibi pegrinat⁹
eſt in pauciſſimo nūero: creuitqꝫ in gētē
magnā ac robuſtā ꝛ infinite mltitudis.
Affiixerūtqꝫ nos egyptij ꝛ pſecuti ſunt:
iponētes onera grauiſſima: ꝛ clamauim⁹
ad dñm deū patrū nr̄oꝝ: q exaudiuit nos:
ꝛ reſpexit hūilitatē nr̄aꝫ ꝛ laborē atqꝫ an-
guſtiā: ꝛ eduxit nos de egypto i manu for
ti ꝛ brachio extento: in ingēti pauore: in
ſignis atqꝫ portētis: ꝛ introduxit ad locū

ſtũ:⁊ tradidit nobis terrã lacte ⁊ melle
C manãtẽ. Et idcirco nunc offero ꝓmitias
frugũ terre: quã dñs deus dedit mihi. Et
dimittes eas in ↄſpectu dñi dei tui: ⁊ ado
rato dño deo tuo epulaberis in oı̃b⁹ bõis
q̃ dñs de⁹ tuus dederit tibi ⁊ domui tue:
tu ⁊ leuites ⁊ aduena q tecũ eſt. Qñ cõple
ueris decimã cũctaꝝ frugũ tuaꝝ ãno deci
maꝝ tertio: dabis leuite ⁊ aduene ⁊ pu-
pillo ⁊ vidue: vt comedãt intra portas tu
as: ⁊ ſaturent̃: loq̃riſq; in ↄſpectu dñi dei
tui. Attuli qd̃ ſcĩficatũ eſt de domo mea: ⁊
dedi illõ leuite ⁊ aduene ⁊ pupillo ac vi-
due ſicut iuſſiſti mihi. Nõ p̃teriui mãda
D ta tua: nec ſuꝫ oblit⁹ ĩperij tui: Nõ come-
di ex eis in luctu meo: nec ſepaui ea in q̃
libet imũdicia: nec expẽdi ex his q̃cq; in
re funebri. Obediui voci dñi dei mei: ⁊ fe-
Eſa. 39. d ci oı̃a ſicut p̃cepiſti mihi. // Reſpice de ſan
ctuario tuo: ⁊ de excelſo celoꝝ habitaculo
⁊ bñdic pp̃lo tuo iſrl̃: ⁊ terre quã dediſti
nobis ſic. iuraſti p̃rib⁹ nr̃is: terre lacte ⁊
melle manãti. Hodie dñs de⁹ tu⁹ p̃cepit ti
bi vt facias mandata hec atq; iudicia: vt
cuſtodias ⁊ ĩpleas ex toto corde tuo: ⁊ ex
tota aı̃a tua. Dñm elegiſti hodie vt ſit tibi
deus ⁊ ambules in vijs ei⁹: vt cuſtodias
cerimonias illi⁹ ⁊ mãdata atq; iudicia: ⁊
Sup. 7. a. obedias ei⁹ imperio. // En dñs elegit te ho
⁊. s̃. 14. a die: vt ſis ei pp̃ls peculiaris ſic̃ locut⁹ eſt
tibi ⁊ cuſtodias oı̃a p̃cepta illi⁹: ⁊ faciet te
excelſiorẽ cunctis gẽtib⁹ quas creauit in
laudẽ ⁊ nomẽ ⁊ gloriã ſuã: vt ſis pp̃ls ſan
ctus dñi dei tui ſicut locutus eſt.

¶ Ca. Sũ. ¶ De altari lapideo faciẽdo ⁊
lege deſup ſcribẽda: de benedictionib⁹ in
Garizi: ⁊ maledictionib⁹ in monte Ebal
faciendis. Cap. xxvij.

A Precepit aũt moyſes ⁊ ſeniores pp̃lo
iſrael: dicẽtes. Cuſtodite oẽ mãda-
Joſ. 4. a. tũ: qd̃ p̃cipio vobis hodie // Cũq; trãſieris
iordanẽ in terrã quã dñs de⁹ tu⁹ dabit ti
bi eriges ingentes lapides ⁊ calce leuiga-
bis eos: vt poſſis in eis ſcribere oı̃a ṽba le-
gis huius iordane tranſmiſſo: vt intro-
eas terrã quã dñs de⁹ tu⁹ dabit tibi: terrã
lacte ⁊ melle manãtẽ: ſicut iurauit p̃rib⁹
tuis. Qñ ergo trãſieritis iordanẽ erigite
lapides q̃s ego hodie p̃cipio vobis in mõ
Exo. 20. d te hebal: ⁊ leuigabis eos calce // ⁊ edificabis
Joſ. 8. f. ibi altare dño deo tuo de lapidib⁹ q̃s fer-
rũ nõ tetigit: ⁊ de ſaxis informib⁹ ⁊ ĩpoli-
tis: ⁊ offeres ſuper eo holocauſta dño deo
tuo: ⁊ ĩmolabis hoſtias pacificas: cõedeſq;
ibi: ⁊ epulaberis corã dño deo tuo. Et ſcri B
bes ſup lapides oı̃a ṽba legis hui⁹ plane
⁊ lucide. Dixeruntq; moyſes ⁊ ſacerdotes
leuitici generis ad oẽꝫ iſraelẽ. Attende ⁊
audi iſrael. Hodie fact⁹ eſt pp̃lus dñi dei
tui. Audies vocẽ ei⁹: ⁊ facies mãdata atq;
iuſtitias q̃s ego p̃cipio tibi. Precepitq;
moyſes pp̃lo in die illo: dicens. // Hi ſta- // 23. q. 4.
bũt ad bñdicẽdũ dño ſup mõtẽ garizim ſi qs igit̃
iordane trãſmiſſo: ſymeõ. leui: iudas: iſſa c. ergo ⁊
char: ioſeph ⁊ beniamin. Et e regione iſti . 9. 152.
ſtabũt ad maledicẽdũ in mõte hebal: ru-
ben: gad ⁊ aſer: zabulõ: dan ⁊ neptalim. Et C
ꝓnũciabũt leuite: dicẽtq; ad oẽs viros
iſrael excelſa voce. Maledict⁹ hõ qui facit
ſculptile: ⁊ ↄflatile abominationẽ dñi op⁹
manuũ. artificũ: ponitq; illõ in abſcon-
dito. Et rñdebit oı̃s pp̃lus: ⁊ dicet amen.
Maledict⁹ q nõ honorat p̃reꝫ ſuũ ⁊ m̃reꝫ
ſuã. Et dicet oı̃s pp̃ls amẽ. // Maledictus
qui trãſfert terminos ꝓximi ſui. Et di sup. 19. b
cet omnis populus amẽ. Maledictus q
errare facit cecũ in itinere. Et dicet oı̃s po
pulus amen. Maledictus qui peruertit
iudicium aduene pupilli ⁊ vidue. Et di-
cet omnis populus amẽ. Maledict⁹ qui
dormit cũ vxore patris ſui: ⁊ reuelat ope-
rimentum lectuli eius. Et dicet omnis
populus amẽ. Maledict⁹ qui dormit cuꝫ D
omni iumẽto. Et dicet oı̃s pp̃lus amen.
Maledictus qui dormit cũ ſorore ſua fi-
lia patris ſui vel matris ſue. Et dicet oı̃s
populus amen. Maledictus qui dormit
cum ſocru ſua. Et dicet omnis populus
amẽ. Maledictus qui clam percuſſerit ꝓ- al's vacat
ximuꝫ ſuũ. Et dicet oı̃s pp̃ls amẽ. ✠ Ma tota iſta
ledictus qui dormit cũ vxore ꝓximi ſui. ſnia ✠
Et dicet oı̃s pp̃lus amẽ. ✠ Maledictus q maledi-
accipit munera: vt p̃cutiat animã ſangui ct⁹ vſq;
nis innocẽtis. Et dicet omnis populus amẽ ✠
amẽ. // Maledict⁹, q nõ permanet in ſer- Gal. 3. b.
monib⁹ legis hui⁹: nec eos opere perficit.
Et dicet omnis populus amen.

¶ Ca. Sũ. ¶ Explicatio benedictionuꝫ ⁊
maledictionum. Ca. xxviij.

S I aũt audieris vocẽ dñi dei tui vt fa- A
cias atq; cuſtodias oı̃a mãdata ei⁹ q̃ Le. 26. a
ego p̃cipio tibi hodie: faciet te dñs de⁹ tu-
us excelſiorem cunctis gentib⁹ que ver-
ſantur in terra. Venientq; ſuper te vni-

ueīēt bñdictiões iſte ⁊ app̄hẽdẽt:ſi tñ p̄ce
pta ei⁹ audieris. Bñdict⁹ tu in ciuitate:⁊
bñdict⁹ in agro. Bñdict⁹ fruct⁹ vẽtris tui:
⁊ fruct⁹ t̄re tue:fructuſq; iumẽtoꝝ tuoꝝ:
greges armẽtoꝝ tuoꝝ ⁊ caule ouiũ tuaꝝ.
Bñdicta horrea tua:⁊ bñdicte reliq̄e tue.
Als ✠ et Bñdict⁹ eris ✠ ingrediẽs ⁊ egrediẽs. Da-
bit dñs inimicos tuos q̄ ↄſurgẽt aduerſũ
te corruẽtes in ↄſpectu tuo. Per vnã viã
uenient ↄ̄ te:⁊ ꝑ ſeptem fugient a facie tua.
Emittet dñs bñdictionẽ ſup cellaria tua:
⁊ ſup oïa opa manuũ tuaꝝ:bñdicetq; ti-
bi in terra quã acceperis. Suſcitabit te dñs
ſibi in pp̄lz ſcm ſicut iurauit tibi:ſi cuſtodie
ris mãdata dñi dei tui:⁊ ãbulaueris in
vijs ei⁹. Videbũtq; oẽs terraꝝ ppli q̄ no
mẽ dñi inuocatũ ſit ſup te:⁊ timebunt te.
Abũdare te faciet dñs oĩbus bonis:fructu
vteri tui:⁊ fructu iumẽtoꝝ tuoꝝ: fructu
terre quã iurauit dñs pr̄ib⁹ tuis:vt daret
tibi. Aperiet dñs theſauꝝ ſuũ optimũ celũ:
Als ✠ ſue vt tribuat pluuiã t̄re ✠ tue in tp̄e ſuo:bñ
B dicetq; cũctis opib⁹ manuũ tuaꝝ. Et fe-
Sup. 15.a. nerabis gẽtib⁹ multis:⁊ ipſe a nullo fen⁹ ac
cipies. Cõſtituet te dñs de⁹ tu⁹ in caput ⁊
nõ in caudã:⁊ eris ſemꝑ ſup ⁊ nõ ſubt̄:ſi
tñ audieris mãdata dñi dei tui q̄ ego p̄ci-
pio tibi hodie:⁊ cuſtodieris ⁊ feceris:ac
nõ declinaueris ab eis:nec ad dexterã nec
ad ſiniſtrã:nec ſecut⁹ fueris deos aliẽos nẽ
Leu.26.b colueris eos. // Q̄ ſi audire nolueris vo-
Thre. 2.f cẽ dñi di tui:vt cuſtodias ⁊ facias oïa mã
Malach. data eius ⁊ cerimoĩas q̄s ego p̄cipio tibi
2.a. hodie:veniẽt ſup te oẽs maledictiões iſte
⁊ app̄hẽdẽt te. Maledict⁹ eris in ciuitate:
maledict⁹ in agro. Maledictũ horreũ tuũ
⁊ maledicte reliq̄e tue. Maledict⁹ fructus
vẽtris tui:⁊ fruct⁹ terre tue:armẽta bouũ
tuoꝝ:⁊ greges ouiũ tuaꝝ. Maledict⁹ eris
1.cor.ii.f igrediẽs:⁊ maledict⁹ egrediẽs. // Mittet
dñs ſup te famẽ ⁊ eſuriẽ ⁊ icrepationẽ in
oïa opa tua q̄ tu facies:donec ↄterat te ⁊ ꝑ-
dat velocit̄ ꝑꝑ adīuẽtiões tuas peſſimas ĩ
qb⁹ reliq̄ſti me. Adiũgat tibi dñs peſtilen
tiã donec ↄſumet te de t̄ra ad quã ingredie
ris poſſidendã. Percutiat te dñs egeſtate
Als ✠ fe- ✠ febri ⁊ frigore:ardore ⁊ eſtu ⁊ aere cor-
bre rupto ac rubigine:⁊ pſequat̄ donec ꝑeas.
Sit celũ qḋ ſup te eſt eneũ:⁊ terra quã cal
C cas ferrea. Det dñs ĩbrẽ terre tue pluerẽ:
⁊ de celo deſcẽdat ſup te cinis donec ↄtera-
ris. Tradet te dñs corruẽtẽ añ hoſtes tu-
os:⁊ ꝑ vnã viã egrediaris ↄ̄ eos:⁊ ꝑ ſeptẽ
fugias ⁊ diſꝑgaris ꝑ oïa regna t̄re. Sitq;
cadauer tuũ in eſcã cũctis volatilib⁹ celi ⁊
beſtijs t̄re:⁊ non ſit q̄ abigat. Percutiat te
dñs vlcere egypti:⁊ ꝑtẽ corpis ꝑ quã ſter
cora digerunt̄:ſcabie q̄q; ⁊ prugine:ita vt
curari neq̄as. Percutiat te dñs amẽtia ⁊
cecitate ac furore mẽtis:⁊ palpes in meri-
die:ſicut palpare ſolet cec⁹ in tenebris:⁊ nõ
dirigas vias tuas. Oĩq; tp̄e calũniã ſuſti-
neas:⁊ opp̄maris violẽtia:nec hẽas q̄ li-
beret te. Vxorẽ accipias:⁊ ali⁹ dormiat cũ
ea. Domum edifices:⁊ nõ habites in ea.
Plãtes vineã:⁊ nõ vindemies eã. Bos tu⁹
imolet̄ corã te:⁊ nõ comedas ex eo. Aſinus
tu⁹ rapiat̄ in ↄſpectu tuo:⁊ nõ reddat̄ ti-
bi. Oues tue dent̄ inimicis tuis:⁊ nõ ſit
q̄ te adiuuet. Filij tui ⁊ filie tue tradãt̄ al-
teri pp̄lo vidẽtib⁹ oculis tuis ⁊ deficiẽtib⁹
ad ↄſpectũ eoꝝ tota die:⁊ nõ ſit fortitudo
in manu tua. Fruct⁹ terre tue ⁊ oẽs labo-
res tuos comedat pp̄ls quẽ ignoras:⁊ ſis
ſeꝑ calũniã ſuſtinẽs:⁊ oppreſſus cũctis die
b⁹:⁊ ſtupẽs ad terrorẽ eoꝝ q̄ videbũt oculi
tui. Percutiat te dñs vlcere peſſimo i ge-
nib⁹ ⁊ in ſuris:ſanariq; nõ poſſis a plãta
pedis vſq; ad v̄ticẽ tuũ. Ducetq; te dñs ⁊ Als ✠ cõ-
regẽ tuũ quẽ ✠ ↄſtitues ſup te i gẽtẽ quã ſtitueris
ignoras tu ⁊ p̄res tui:⁊ ſuies ibi dijs ali
enis ligno ⁊ lapidi:⁊ eris ꝑdit⁹ in ꝓuer-
biũ ac fabulã oĩb⁹ pp̄lis ad q̄s te introdu-
xerit dñs. Sementẽ multã iacies in terrã:
⁊ modicũ ↄgregab:q2 locuſte deuorabũt Leu.26.c
oïa. Vineã plãtabis ⁊ fodies:⁊ vinũ non Aggei.1.c
bibes:nec colliges ex ea q̄ppiã:q2 vaſta-
bit̄ v̄mib⁹. Oliuas hẽbis in oĩb⁹ t̄minis
tuis ⁊ nõ vngeris oleo:q2 defluẽt ⁊ peri
bũt. Filios gñabis ⁊ filias ⁊ non frueris
eis:qm̄ ducent̄ in captiuitatẽ. Oẽs arbo-
res tuas ⁊ fruges terre tue rubigo ↄſu-
met. Aduena q̄ tecũ v̄ſat̄ in t̄ra aſcẽdet ſu
per te eritq; ſuꝑior:tu aũt deſcẽdes ⁊
eris inferior. Ipſe fenerabit tibi:⁊ tu nõ
fenerabis ei. Ipſe erit in caput:⁊ tu eris D
in caudã. Et veniẽt ſup te oẽs maledictio
nes iſte:⁊ pſequẽtes app̄hẽdẽt te donec ite
reas q2 nõ audiſti vocẽ dñi dei tui:nec ſer
uaſti mãdata ei⁹ ⁊ cerimoĩas q̄s p̄cepit ti
bi. Et erũt in te ſigna atq; prodigia ⁊ in
ſemine tuo vſq; in ſempiternum:eo q̄
nõ ſeruieris dño deo tuo in gaudio cor-
diſq; letitia:ꝑꝑ reꝝ oĩuz abũdãtiã. Ser-

tates inimico tuo queꝫ emittet tibi dñs
in fame ⁊ ſiti ⁊ nuditate ⁊ oī penuria: ⁊ po
net iugū ferreū ſup ceruicē tuā: donec te
ↄterat. Adducet dñs ſup te gētē de lōginq̄
⁊ de extremis terre finib⁹ in ſilitudinē aq
le volātis cū ipetu: cui⁹ linguā intelligere
nō poſſis: gētē ꝓcaciſſimā: q̄ nō deferat ſe
ni nec miſeeaṫ puuli: ⁊ deuoret fructū iu
mētoꝝ tuoꝝ ac fruges terre tue dōec in
tereas: ⁊ nō relinquat tibi triticū: vinuꝫ
⁊ oleum: armēta boum ⁊ greges ouiuꝫ:
donec te diſpdat ⁊ ↄterat in cūctis vrbib⁹
tuis: ⁊ deſtruanṫ muri tui firmi atqꝫ ſbli
mes in qb⁹ hēbas fiduciā in oī terra tua.
4.Re.6.f //Obſideberis intra portas tuas in oī t̄ra
F tua quā dabit tibi dñs de⁹ tuus: ⁊ come
des fructū vteri tui ⁊ carnes filioꝝ tuoꝝ
⁊ filiaꝝ tuaꝝ q̄s dederit tibi dñs de⁹ tuus
in anguſtia ⁊ vaſtitate q̄ opp̄met te hoſtis
tuus. Hō delicat⁹ in te ⁊ luxurioſus valde
īuidebit fratri ſuo ⁊ vxori q̄ cubat ī ſinu
ſuo: ne det eis de carnib⁹ filioꝝ ſuoꝝ quas
cōedet: eo ꝙ nihil aliō hēat in obſidiōe ⁊
penuria qua vaſtauerint te inimici intra
oēs portas tuas. Tenera mulier ⁊ delica
ta q̄ ſup terrā ingredi nō valebat: nec pe
dis veſtigiū figere pp mollitiē ⁊ teneritu
dinē nimiā: iuidebit viro ſuo q cubat in
Hē. ✠ al- ſinu ei⁹ ſup filij ⁊ filie carnib⁹ ⁊ ✠ illuuie
luuie ſcōinaꝝ q̄ egrediunṫ de medio feminum
ei⁹: ⁊ ſup liberis q eadē hora nati ſunt. Co
medēt. n. eos clam pp reꝝ oīum penuriā:
in obſidiōe ⁊ vaſtitate q̄ opp̄met te inimi
cus tuus itra portas tuas. Niſi cuſtodie
ris ⁊ feceris oia v̄ba legis hui⁹ q̄ ſcripta
ſūt in hoc volumīe: ⁊ timueris nomē ei⁹
glioſū ⁊ terribile: hoc eſt dñm deū tuū: au
gebit dñs plagas tuas: ⁊ plagas ſeminis
tui: plagas magnas ⁊ pſeuerātes īfirmita
tes peſſimas ⁊ ꝑpetuas: ⁊ ↄuertet inte oēs
afflictiones egypti q̄s timuiſti ⁊ adhere
bunt tibi. Inſup ⁊ vniuerſos lāguores ⁊
plagas q̄ nō ſūt ſcripte in volumine legis
G hui⁹: īducet dñs ſup te dōec te ↄterat. Et
remāebitis pauci nūero q ꝑus eratis ſic
aſtra celi ꝑ mltitudine: qm nō audiſtis vo
cē dñi dei vr̄i. Et ſic an̄ letat⁹ eſt dñs ſup
vos bn̄ vob faciēs voſqꝫ mltiplicās: ſic leta
biṫ diſpdēs vos atqꝫ ſubuertēs: vt auſera
mini de t̄ra ad quā igredieris poſſidēdā.
Diſpget te dñs in oēs pplos a ſummitate
terre vſqꝫ ad t̄minos ei⁹: ⁊ ſuies ibi dijs
alieis q̄s ⁊ tu ignoras ⁊ p̄res tui: lignis
⁊ lapidib⁹. In gētib⁹ q̄ꝫ illis nō qeſces: nꝫ
erit reges veſtigio pedis tui. Dabit. n. ti
bi dñs ibi cor pauidū ⁊ deficiētes oclos ⁊
aiaꝫ ↄſūptā merore: ⁊ erit vita tua q̄ſi pē
dēs an̄ te. Timebis nocte ⁊ die: ⁊ non cre
des vite tue. Mane dices: qs mihi det veſpe
ruꝫ ⁊ veſpe qs mihi det mane pp cordis
tui formidinē q̄ t̄rebis: ⁊ pp ea q̄ tuis vi
debis oclis. Reducet te dñs claſſib⁹ i egyptū
ꝑ viā de q̄ dixit tibi vt eā ampli⁹ nō vide
res. Ibi vēderis inimicis tuis in ſuos ⁊
ancillas: ⁊ nō erit q emat.

℃ Ca. Sū. ℃ De federe ⁊ iuramēto ppli
ad dñm memoratio bñficioꝝ ⁊ cōmiſe
rationum. Cap. xxix.

Hec ſunt verba federis qđ p̄cepit dñs A
moyſi vt feriret cū filijs iſrl̄ in t̄ra
moab: p̄ter illō fedus qđ cū eis pepigit in
oreb. Uocauitqꝫ moyſes oēꝫ iſrl̄ ⁊ dixit Exo.19.a
ad eos Uos vidiſtis vniuerſa q̄ fec̄ dñs co
rā vob in t̄ra egypti pharaōi ⁊ oīb⁹ ſuis
ei⁹: vniuerſeqꝫ t̄re illi⁹: tētatōes magnas
q̄s viderūt ocli tui ſigna illa portētaqꝫ i
gentia: ⁊ nō dedit vob dñs cor itelligēs: ⁊
oclos vidētes: ⁊ aures q̄ poſſint audire vſ
qꝫ in p̄ntē diē. Adduxit vos q̄draginta an
nis ꝑ deſertū: nō ſunt attrita veſtimēta vra
nec calciamēta pedū vroꝝ vetuſtate ↄſūpta
ſūt. Panē nō cōediſtis vinū ⁊ ſicerā non B
bibiſtis: vt ſciretis q̄r ipe ē dñs deus vr̄. // Núe.21.e
Et vēiſtis ad hūc locū egreſſuſqꝫ ē ſeon
rex eſebon: ⁊ og rex baſan occurrētes nob
ad pugnā ⁊ ꝑcuſſim⁹ eos: ⁊ tulim⁹ t̄rā eo
rū: ac tradidim⁹ poſſidēdā ruben ⁊ gad ⁊
dimidie tribui manaſſe. Cuſtodite ergo
v̄ba pacti hui⁹ ⁊ iplete ea: vt itelligatis vnī
uerſa q̄ facitis. Uos ſtatis hodie cūcti corā
dño deo vr̄o: p̄ncipes vr̄i ⁊ trib⁹ ac maio

res natu atq; doctores omnis populus
iſrl: liberi ⁊ vxores vře ⁊ aduene q̄ tecum
morant̄ i caſtris: exceptis lignoꝝ ceſoꝛib⁹
⁊ his q̄ cóportāt aq̄s: vt trāſeas i fedeŕ dñi
dei tui: ⁊ in iureiurādo qđ hodie dñs deus
tuus pcutit tecū vt ſuſcitet te ſibi i ppłm:
⁊ ipſe ſit dñs de⁹ tu⁹ ſicͭ locut⁹ eſt tibi: ⁊ ſicͭ
iurauit pãtribus tuis habraā iſaac ⁊ iacob.
Nec vobis ſolis ego hoc fedus ferio ⁊ hec iu
ramēta ɔfirmo: ſ; cũctis pñtib⁹ ⁊ abſenti-
C b⁹. Uos eniꝫ noſtis quō habitauerim⁹ i ter
ra egypti: ⁊ quō trāſierim⁹ p̄ mediū natio
nū q̄s trāſeūtes vidiſtis abominationes
⁊ ſordes. i. idola eoꝝ lignū ⁊ lapidē: argē
tū ⁊ auꝝ q̄ colebāt. Ne forte ſit int̄ vos vir
aut mł̄r familia aut trib⁹ cui⁹ coꝛ auerſū
ē hodie a dñõ dõ nr̄o: vt vadat ⁊ ſuiat dijs
illaꝝ gētiū: ⁊ ſit int̄ vos radix germinās fel
⁊ amaritudinē. Cūq; audierit ṽba iura-
mēti hui⁹ bñdicat ſibi i corde ſuo: dicēs.
Pax erit mihi: ⁊ ābulabo i p̄uitate cordis
mei: ⁊ aſſumat ebria ſitiētē ⁊ dñs nō igno
Als + fu ſcat ei: ſed tūc q̄ maxime furoꝛ eius + fu
mat. met: ⁊ zelus ɔ̄ hoiēꝫ illū: ⁊ ſedeāt ſup eum
oia maledcã q̄ ſcripta ſt̄ i hoc volumie: ⁊ de-
leat dñs nomē ei⁹ ſub celo: ⁊ ɔſumat eū i
pditiōe ex oīb⁹ tribubus iſrł: iuxͣ maledi
ctiōes q̄ i libro legis hui⁹ ac federis cōti-
D nent̄. Diceťq; ſeq̄ns gñatio ⁊ filij q̄ naſcēt̄
deinceps ⁊ pegrini q̄ de lōge venerint vidē
tes plagas t̃re illi⁹: ⁊ īfirmitates qb⁹ eā af
flixerit dñs ſulphure ⁊ ſolis ardoꝛe cōbu
rēs: ita vt vltra nō ſerat̄: nec virēs q̄ppiaꝫ
germiet i exēplū ſubuerſiōis ſodome ⁊ go
moꝛre: adame ⁊ ſeboim: q̄s ſubuertit dñs
i ira: ⁊ i furoꝛe ſuo. Et dicēt oēs gentes. //
3.reg.9.b Quare ſic fecit dñs t̃re huic. ? Que ē h̄ ira fu
hier.22.c roꝛis ei⁹ imēſa. Et rñdebūt. Qꝛ derelinque
rūt pactū dñi qđ pepigit cū pãtrib⁹ eoꝝ qñ
eduxit eos de t̃ra egypti: ⁊ ſuierūt dijs alie
nis: ⁊ adoꝛauerūt eos q̄s neſciebāt: ⁊ qb⁹
nō fuerāt attributi: idcirco irat⁹ eſt furoꝛ
dñi ɔ̄ t̃rā iſtā vt iduceret ſup eā oia male-
dicta q̄ i hoc volumie ſcripta ſt̄: ⁊ eiecit eos
de t̃ra ſua i ira ⁊ i furoꝛe ⁊ in idignatione
maxima: piecitq; i terrā alienā ſicut hodie
cōpꝛobat̄. Abſcōdita a dño deo nr̄o q̄ ma-
nifeſta ſunt nobis ⁊ filijs nr̄is vſq; i ſem
piternū: vt faciam⁹ vniuerſa legis hui⁹.
¶ Ca. Sū. ¶ De mīa dñi ſi penituerint:
de ꝓximitate mādati: de inuocatione ele-
mentoꝝ in teſtimoniū q̄ ꝓpoſituꝫ eſt eis
malū ⁊ bonū: eligant quod velint. Ca. xxx.

Cum ergo venerit ſup te oēs ſermōes A
iſti: bñdictio ſiue maledictio quā p-
poſui i ɔſpcū tuo: ⁊ duct⁹ penitudine coꝛ-
dis tui i vniuerſiſ gētib⁹: i q̄s diſpſerit te
dñs de⁹ tu⁹: ⁊ reuerſus fueris ad eū ⁊ obe
dieris ei⁹ iperijs: ſicͭ ego hodie p̄cipio tibi
cū filijs tuis in toto corde tuo: ⁊ in tota
aīa tua: reducet te dñs deus tu⁹ de captiui
tate tua: ac miſerebit̄ tui: ⁊ rurſuꝫ ɔgrega
bit te de cūctis pplis in quos te añ diſpſit.
Si ad cardines celi fueris diſſipat⁹: inde
te retrahet dñs de⁹ tu⁹: ⁊ aſſumet atq; in-
troducet in terrā quā poſſederūt pãtres tui
⁊ obtinebis eā: ⁊ bñdicēs tibi maioꝛis nu
meri te eē faciet q̄ꝫ fuerūt pãtres tui. Circū B
cidet dñs de⁹ tuus coꝛ tuū: ⁊ coꝛ ſeminis
tui: vt diligas dñꝫ deū tuūꝫ ex toto corde
tuo: ⁊ i tota aīa tua: vt poſſis viuere. Oēs
aūt maledictiōes has ɔuertet ſup inimi-
cos tuos: ⁊ eos q̄ oderūt te + pſeq̄nt̄. Tu aūt Als + et
reuerteris ⁊ audies vocē dñi dei tui: facieſ pſequūt
q̄ꝫ vniuerſa mādata q̄ ego p̄cipio tibi ho-
die: ⁊ abūdare te faciet dñs de⁹ tu⁹ i cūctis
opib⁹ manuū tuaꝝ: i ſobole vẽi tui ⁊ i fru
ctu iumētoꝝ tuoꝝ in vbertate terre tue: ⁊
in reꝝ oium largitate. Reuertet̄ eniꝫ dñs
vt gaudeat ſup te in oīb⁹ bonis ſicͭ gauiſus
eſt in pãtribus tuis: ſi tñ audieris vocē dñi
dei tui ⁊ cuſtodieris p̄cepta ei⁹: ⁊ cerimo-
nias q̄ in hac lege cōſcripta ſunt: ⁊ reuerta
ris ad dñꝫ deū tuū i toto corde tuo: ⁊ i to
ta aīa tua. Mādatū hoc qđ ego p̄cipio tibi C
hodie nō ſup̄ te ē: neq; ꝓcul poſitū nec in
celo ſitū // vt poſſis dicere q̄s nr̄m valet ad Ro.10.b.
celū aſcēdere vt deferat illud ad nos vt au-
diamus atq; ope cōpleamus neq; trans
mare poſitū vt cauſeris ⁊ dicas: q̄s e nob̄
poterit mare trāſfretare: ⁊ illud ad nos vſ
q̄ꝫ deferre: vt poſſum⁹ audire ⁊ facere qđ p̄
ceptū ē ſ; iuxta te eſt ſmo valde i oꝛe tuo
⁊ i corde tuo vt facias illū. Cōſidera q̄ ho- D
die + ꝓpoſueriꝫ i ɔſpcū tuo vitā ⁊ bonū: Als + p
⁊ econtrario moꝛtē ⁊ malū: vt diligas dñꝫ poſueris.
deū tuū ⁊ ambules i vijs eius: ⁊ cuſtodi-
as mādata illius ⁊ cerimonias atq; iudi
cia: ⁊ viuas: atq; multiplicet te bñdicat-
q̄ꝫ tibi in terra ad quā ingredieris ꝑ poſſi-
dendam. Si autē auerſuꝫ fuerit coꝛ tuum
⁊ audire nolueris atq; erroꝛe deceptus
adoꝛaueris deos alienos ⁊ ſeruieris eis: p̄-
dico tibi hodie q̄ pereas ⁊ paruo tempoꝛe

moreris in terra ad quã iordane trãſmiſ
Sup.4.b. ſo ingredieris poſſidẽdã. // Teſtes inuoco
hodie celũ ⁊ terrã: ꝙ ꝓpoſuerĩ vobis vitã
⁊ bonũ: benedictionẽ ⁊ maledictionẽ. Eli
ge ergo vitã vt ⁊ tu viuas ⁊ ſemẽ tuũ: ⁊
diligas dominũ deũ tuũ atq; obedias
voci eius: ⁊ illi adhereas. Ipſe eſt eniꝫ vita
tua ⁊ lõgitudo dierũ tuorũ: vt habites i ter
ra pro q̃ iurauit dominus patribus tuis ha
brahã iſaac ⁊ iacob vt daret eam illis.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ſubſtitutione ioſue poſt moyſen: de legẽdo Deuteronomio: pcepit dominus vt ſcribatur canticũ ſcribitur deuteronomij: ⁊ in arca ponitur. Cap. xxxi.

A Abijt itaq; moyſes ⁊ locutus eſt om
nia verba hec ad vniuerſũ iſrael: ⁊ di
xit ad eos. Centum viginti annorum ſũ
hodie non poſſum vltra egredi ⁊ ingredi:
preſertiꝫ cũ ⁊ dominus dixerit mihi: nõ
trãſibis iordanẽ iſtũ. Dñs ergo deus tuus
trãſibit ante te. Ipſe delebit oẽs gẽtes has
in cõſpectũ tuo: ⁊ poſſidebis eas. Et ioſue iſte
trãſibit ante te: ſicut locutus ẽ dñs. Facietq;
dñs eis ſicut fecit ſeon ⁊ og regibus ammor
reorũ: ⁊ terre eorũ: delebitq; eos. Cũ ergo ⁊
hos tradiderit vobis: ſimiliter facietis eis: ſic p
cepi vobis. Viriliter agite ⁊ cõfortamini.
Al's ✠ ne Nolite timere ✠ nec paueatis ad cõſpectũ
Al's ſup. eorũ: q: dñs deus tuus ipſe eſt ductor tuus ⁊ nõ
eſt ✠ eos dimittet nec derelinquet te. Vocauitq; ✠
B moyſes ioſue: ⁊ dixit ei corã omni iſrael.
Infra ee. // Confortare ⁊ eſto robuſtus. Tu eniꝫ in
Ioſue.1.b troduces pplm iſtũ in terrã quã daturũ
3.reg.2.a ſe patribus eorũ iurauit dominus: ⁊ tu eã
diuides ſorte. Et dominus: qui ductor eſt
veſter // ipſe erit tecum: non dimittet nec
derelinquet te. Noli timere nec paueas.
Scripſit itaq; moyſes legem hanc ⁊ tra
didit eam ſacerdotibus filijs leui qui por

tabãt arcã federis dñi: ⁊ cũctis ſenioribus
iſrl. Precepitq; eis dicẽs. Poſt ſeptẽ an C
nos anno remiſſiõis i ſolẽnitate tabnacu
lorũ cõuenientibus ✠ cũctis ex iſrl vt appare Al's ✠ cũ
ant in cõſpectũ dñi dei tui i loco quẽ elegerit ctis ex fi
dñs: leges verba legis huius corã oĩ iſrael: lijs iſrl
audientibus eis ⁊ in vnũ omni pplo cõgrega Al's ✠ cũ
to tã viris q̃ mulieribus paruulis ⁊ adue ctis filijs
nis q ſunt intra portas tuas: vt audiẽtes iſrael.
diſcãt: ⁊ timeãt dñm deũ veſtrũ ⁊ cuſtodiãt
impleãtq; oẽs ſermones legis huius. Filij
quoq; eorũ q nunc ignorãt vt audire poſ
ſint ⁊ timeãt dñm deũ ſuũ cũctis diebus
qbus verſant in terra: ad quã vos iorda
ne trãſmiſſo pgitis obtinẽdã. Et ait dñs
ad moyſen: Ecce ꝓpe ſũt dies mortis tue.
Voca ioſue: ⁊ ſtate in tabernaculo teſtimo D
nij: vt precipiã ei. Abierunt ergo moyſes
⁊ ioſue: ⁊ ſteterunt in tabernaculo teſtimo
nij. Apparuitq; dñs ibi i colũna nubis q̃
ſtetit i introitu tabnaculi. Dixitq; dñs ad
moyſen. Ecce tu dormies cũ patribus tuis: ⁊
pplus iſte cõſurgẽs fornicabit poſt deos alie
nos in trã ad quã igredietur vt habitet i ea:
ibi derelinquet me: ⁊ irritũ faciet fedus qḋ
pepigi cũ eo. Et iraſcet furor meus cõ eũ in
die illo ⁊ derelinquã eũ: ⁊ abſcondã faciẽ
meã ab eo: ⁊ erit in devorationẽ. Inuenĩ E
ent eũ omnia mala ⁊ afflictiões: ita vt di
cat in illo die. Vere q: nõ eſt deus mecuꝫ:
inuenerũt me hec mala. Ego aũt abſcon
dã ⁊ celabo faciẽ meã in die illo ꝓpter oĩa
mala q̃ fecit: q: ſecutus ẽ deos alienos. Nũc
itaq; ſcribite vobis canticũ iſtud ⁊ docete
filios iſrael vt memoriter teneant ⁊ ore de
cantẽt: ⁊ ſit mihi carmẽ iſtud ꝓ teſtimo
nio inter filios iſrl. Introducã eniꝫ eũ in
terrã ꝓ qua iuraui patribus eius lacte ⁊
mele manãtẽ. Cũq; comederint ⁊ ſatura
ti craſſiq; fuerint: cõuertent ad deos alienos
⁊ ſeruiẽt eis: detrahẽtq; mihi ⁊ irritũ fa
ciẽt pactũ meũ. Poſtq̃ iuenerint eũ ma
la multa ⁊ afflictiões: reſpõdebit ei canticuꝫ
iſtud ꝓ teſtimonio qḋ nulla delebit obliuio
ex ore ſeminis tui. Scio. n. cogitatões eius
q̃ facturus ſit hodie anteq̃ introducã eũ in
terrã quã ei pollicitus ſuꝫ. Scripſit ẽ3 moy
ſes canticũ: ⁊ docuit filios iſrl. Precepitq;
dñs ioſue filio nun: ⁊ ait. // Cõfortare ⁊ eſto
robuſtus. Tu eñi itroduces filios iſrl in
terrã quã pollicitus ſũ: ⁊ ego ero tecũ. Poſt
q̃ ergo ſcripſit moyſes verba legis huius

in volumine atq3 cōpleuit: pcepit leuitis q
portabāt arcā federis dñi: dicēs. Tollite
B librū istū ⁊ ponite eū i latere arce federis
dñi dei vři: vt sit ibi ꝯ te i testimoniū. Ego
eni scio ꝯtētionē tuā ⁊ ceruicē tuā durissi
mā. Adhuc viuēte me ⁊ igrediēte vobiscū
sp cōtētiose egistis ꝯ dñm: quātomagis
cū mortuus fuero? Cōgregate ad me oēs
maiores natu p trib⁹ vřas atq3 doctores:
⁊ loqr audiētibus eis ſmones istos: ⁊ in-
uocabo ꝯ eos celū ⁊ terrā. Noui eni q post
mortē meā iniq agetis ⁊ declinabitis cito
de via quā pcepi vobis: ⁊ occurrēt vob ma
la i extremo tpe: qñ feceritis malū i ꝯspcū
dñi: vt irritetis eū p opa manuū vřaꝝ. Lo
cut⁹ ē ḡ moyses audiēte vniuerso cetu isrl
vba carmīs hui⁹: ⁊ ad finē vsq3 cōpleuit.

C ¶ Ca. Sū. ¶ Canticum Deuteronomij
iubet moyses ascēdere in montē abarim:
de contemplatione terrarum. Cap. xxxij.

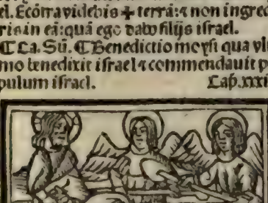
A Udite celi q loquor: audiat terra, ver
ba oris mei. Cōcrescat i + pluuiā do
ctrina mea: fluat vt ros eloquū meū. Qua
si imber sup herbā: ⁊ qsi stille sup gramina:
q: nomē dñi iuocabo. Date magnificētias
deo nřo: dei pfecta sūt opa: ⁊ oēs vie eius
iudicia. Deus fidelis ⁊ absq3 vlla iniqta-
te: iust⁹ ⁊ rect⁹. Peccauerūt ei: + ⁊ nō filij
eius i sordib⁹. // Gñatio pua atq3 puersa:
hecine reddis dño pplě stulte ⁊ isipiens.
Nūqd nō ipse ē pr tu⁹ q possedit te: ⁊ fec ⁊
creauit te? Memēto dieꝝ antiquoꝝ: cogi
ta gñationes singlas // Interroga prē3 tuū
⁊ annūciabit tibi maiores tuos ⁊ dicent ti
bi. Quando diuidebat altissimus gentes:
qñ separabat filios adā. Cōstituit termi-
nos pplǒꝝ: iuxta numeꝝ filioꝝ isrl. Pars
aūt dñi ppls ei⁹: iacob funiculus heredita
B tis ei⁹. Inuenit eū i ťra deserta: i loco horro
ris ⁊ vaste solitudinis. Circūduxit eū: ⁊
docuit: ⁊ custodiuit qsi pupillā oculi sui.
Sic agla puocās ad volādū pullos suos: ⁊
sup eos volitās expādit alas suas: ⁊ assum-
psit + eū atq3 portauit in humeris suis.
Dñs solus dux ei⁹ fuit: ⁊ nō erat cū eo ds
alien⁹. // Cōstituit eū sup excelsā ťrā: vt co
mederet fruct⁹ agroꝝ. Ut sugeret mel de
petra: oleūq3 de saxo durissimo. Butyꝝ de
armēto: ⁊ lac de ouibus cū adipe agnoꝝ ⁊
arietū filioꝝ basan. Et hircos cū medulla
tritici: ⁊ sanguinē vue + biberēt meracis
simū. Incrassatus ē dilectus ⁊ recalcitra-

Fide pe. d. 3. §. auctoritas.
Als + vt pluuia.
Als sup. est + et infra eo.
Job. S. b
Als sup. est + eū
// de cōse. di. j. c. hi duo.
Als + biberet.

uit: incrassatus: impinguatus dilatatus. C
Dereliqt deū factorē suū: ⁊ recessit a deo sa
lutari suo. Prouocauerūt eū in dijs alie-
nis ⁊ i abominationib⁹ ad iracūdiā ꝯcita
uerūt. Immolauerūt demonijs ⁊ nō deo:
dijs quos ignorabāt. Noui recētesq3 vene
rūt: qs nō coluerūt pres eoꝝ. Deū q te ge
nuit dereliqsti: ⁊ oblit⁹ es dñi creatoris
tui. Uidit dñs ⁊ ad iracūdiā ꝯcitatus est:
q: prouocauerūt eū filij sui ⁊ filie. Et ait.
Abscōdā faciē meā ab eis: ⁊ ꝯsiderabo no-
uissima eoꝝ. // Gñatio eni3 puersa ē: ⁊ in-
fideles filij. Ipsi me puocauerūt i eo q nō supra eo.
erat de⁹: ⁊ irritauerūt i vanitatib⁹ suis. //
Et ego puocabo eos i eo q nō ē ppls: ⁊ in Ro. 10. d
gēte stulta irritabo illos. // Ignis succēsus Hier. 15. c
est in furore meo: ⁊ ardebit vsq3 ad infer- de pe. d. j.
ni nouissima. Deuorabitq3 ťrā cū germi §. aucto
ne suo: ⁊ mōtiū fūdamēta cōburet. Con- ritas.
gregabo sup eos mala: ⁊ sagittas meas cō- D
plebo i eis. Cōsumenť fame: ⁊ deuorabūt 2. q. 7. c. ac
eos aues morsu amarissimo. Dētes bestia- cusatio.
rū imittā in eos: cū furore trahētiū super ibi ⁊ vin
terrā atq3 serpētiū. Foris vastabit eos gla dicātib⁹
dius ⁊ intus pauor: iuuenē simť ac vginē flāmis.
lactētē cū hoie sene. Et dixi. Ubi nā sunt?
Cessare faciā ex hoib⁹ memoriā eoꝝ. Sed
pp irā inimicoꝝ distuli: ne forte supbirēt
hostes eoꝝ: ⁊ dicerēt. Man⁹ nřa excelsa: ⁊
nō dñs fec hec oia. Gēs absq3 ꝯsilio ē ⁊ si-
ne prudētia: vtinā saperēt ⁊ itelligerēt ac
nouissima puiderēt. Quō pseqbať vnus
mille: ⁊ duo + fugarēt decē mil'ia. Nonne E
ió q: deus su⁹ vēdidit eos: ⁊ dñs ꝯclusit il Als + fu
los? Nō. n. est deus nř vt + dij eoꝝ: ⁊ ini- geret.
mici nři sūt iudices. De vinea sodomoꝝ
vinea eoꝝ ⁊ de suburbanis gomorre. Uua
eoꝝ vua fellis: ⁊ + botrus amarissim⁹. Fel Als + dij
draconū vinū eoꝝ: ⁊ venenū aspidū insa Als + bo
nabile. // Nōne hec cōdita sūt apud me: ⁊ si tri ama-
gnata i thesauris meis. Mea ē vltio: ⁊ ego rissimi.
retribuā + eis i tpe: vt labať pes eoꝝ. Iux Eccl. 18. a
est dies pditiōis: ⁊ adesse festinát tpa. Iu- Ro. 12. d
dicabit dñs pplm suū: ⁊ i suis suis mise Hier. 10. f
bif. Uidebit q iñrmata sit man⁹ ⁊ clausi q3 Als sup.
defecerūt: residuiq3 ꝯsumpti sūt. Et dicet. est + eis
// Ubi sūt dij eoꝝ: i qb⁹ hēbant fiduciā. De Hier. 2. f
qꝝ victimis comedebāt adipes: ⁊ bibebāt
vinū libaminū. Surgāt ⁊ opitulenť vob
⁊ in necītate vos ptegāt. Uidete q ego sī3 F
solus: ⁊ nō sit ali⁹ de⁹ pter me. Ego occidā:
⁊ ego viuere faciā: pcutiā ⁊ ego sanabo // ⁊ Job. Job

nō ē q de manu mea poſſit eruere. Leuabo
ad celū manū meā: ⁊ dicā. Uiuo ego i eter
nū. Si acuero vt fulgur gladiū meū: ⁊ ar
ripuerit iudiciū man⁹ meas. Reddā vl-
tionē hoſtib⁹ meis: ⁊ his q oderūt me re-
tribuā. Inebriabo ſagittas meas ſāguine:
⁊ gladius me⁹ deuorabit carnes. De cruo
re occiſoꝝ: ⁊ de captiuitate nudati inimi-
coꝝ capitis. Laudate gētes pplm ei⁹: qꝛ ſā
guinē ſuoꝝ ſuoꝝ vlciſcet. Et vindictā re
tribuet i hoſtes eoꝝ: ⁊ ꝓpitius erit ſre ppli
ſui. Uenit ergo moyſes ⁊ locut⁹ ē oīa ver-
ba cātici hui⁹ i aurib⁹ ppli: ipe ⁊ ioſue fili⁹
nun. Cōpleuitq; oēs ſmōes iſtos loquēs
B ad vniuerſuz iſrl: ⁊ dixit ad eos. Ponite
corda vr̄a i oīa vba mea q̄ ego teſtificor vob
hodie: vt mādetis ea filijs vr̄is cuſtodire ⁊
facere: ⁊ iplere vniuerſa q̄ ſcripta ſūt i volu
mine legis hui⁹: qꝛ nō icaſſū ꝑcepta ſunt
vob: ſꝫ vt ſinguli i eis viuerēt: q̄ faciētes lon
go pſeuereretis tpe i ſra ad quā iordāē trāſ
miſſo igredimini poſſidēdā. Locutuſq; ē
dn̄s ad moyſen i eadē die: dicēs. Aſcēde i
Mōs ſup- mōtē iſtū abariz ✠ ideſt trāſitū in mōtē
eſt ✠ id nebo: q eſt i terra moab ꝯ hiericho: ⁊ vide
ē trāſitū terrā chanaan quā ego tradā filijs iſrl ob
qꝛ nō eſt tinēdā ⁊ morere i mōte. // Quē ꝯſcēdēs iū
de textu geris pplis tuis ſic mortu⁹ ē aarō frat tu
Nu. 20. d us in mōte hor: ⁊ appoſitus pplis ſuis: qꝛ
ꝑuaricati eſtis ꝯ me in medio filioꝝ iſ-
rael ad aquas ꝯdictionis in cades deſer-
ti ſyn: ⁊ nō ſctificaſtis me inter filios iſra-
el. E cōtra videbis ✠ terrā: ⁊ non ingredie
Mōs ✠ eā ris in eā: quā ego dabo filijs iſrael.

¶ Ca. Sū. ¶ Benedictio moyſi qua vlti-
mo benedixit iſrael ⁊ commendauit po-
pulum iſrael. Cap. xxxiij.

A Hec eſt benedictio q̄ bn̄dixit moyſes
hō dei filijs iſrl ante mortē ſuā. Et
ait. Dn̄s de ſyna venit: ⁊ de ſeir ort⁹ ē no-
bis. Apparuit de mōte pharan: ⁊ cū eo ſcō
rū milia. In dextra ei⁹ ignea lex dilexit po
pulos. Oēs ſci i manu illi⁹ ſūt: ⁊ q appro-
pinq̄nt pedib⁹ ei⁹ accipiēt de doctrina illi⁹
Legē ꝑcepit nob moyſes: hereditatē mul
titudinis iacob. Erit apō rectiſſimuz rex:
ꝯgregatis ꝑncipib⁹ ppli cū tribubus iſrl.
Uiuat rubē ⁊ nō moriat: ⁊ ſit paru⁹ i nu-
mero. Hec ē iude bn̄dictio. Audi dn̄e vocē
iude: ⁊ ad pplz ſuū itroduc eū. Man⁹ eius
pugnabūt ꝓ eo: ⁊ adiutor illius ꝯ aduer
ſarios eius erit. Leui q̄ꝫ ait. Perfectio tua
⁊ doctrina tua a viro ſctō tuo quē ꝓbaſti i
tētatiōe: ⁊ iudicaſti ad aq̄s ꝯdictionis. // matt. 10. c.
Qui dixit pr̄i ſuo ⁊ mr̄i ſue: neſcio vos: ⁊
frīb⁹ ſuis: ignoro illos: ⁊ neſcierūt filios ſu
os. Hi cuſtodierūt eloquz tuū: ⁊ pactū tuū //93. di. c.
ſuauerūt: iudicia tua o iacob: ⁊ legē tuā o diaconi
iſrl. Ponēt thimiama in furore tuo: ⁊ ho ſūt i pn.
locauſta ſup altare tuū. Bn̄dic dn̄e fortitu B
dini ei⁹: ⁊ opa manuū illi⁹ ſuſcipe. Percu
te dorſa inimicoꝝ ei⁹: ⁊ q oderūt eū nō cō
ſurgāt. Et beniamin ait. Amātiſſim⁹ dn̄i
hītabit ꝯfidēter in eo: q̄ſi in thalamo tota
die morabit: ⁊ int humeros illi⁹ reqeſcet.
Ioſeph q̄ꝫ ait. De bn̄dictione dn̄i ſra ei⁹:
de pomis celi ⁊ rore atq; abyſſo ſubiacēte.
De pomis fructuū ſolis ac lune: de vtice
antiq̄ꝝ mōtiū: de pomis colliū eternoꝝ: ⁊
de frugib⁹ ſre: ⁊ de plenitudine ei⁹. Bn̄di-
ctio illius q apparuit i rubo veniat ſup ca-
put ioſeph: ⁊ ſup vticē nazarei int frēs ſu
os. Quaſi p̄mogeniti tauri pulchritudo ei⁹ C
cornua rhinocerotis cornua illi⁹. In ip-
ſis vētilabit gētes vſq; ad t̄minos ſre. He
ſūt multitudines effraiz: ⁊ hec milia ma-
naſſe. Et zabulō ait. Letare zabulō i exitu
tuo: ⁊ iſachar i tabnaculis tuis: pplos ad
mōtē vocabūt ibi imolabūt victimas iu-
ſtitie. Qui inundationē maris q̄ſi lac ſu-
gēt: ⁊ theſauros abſcōditos arenaꝝ. Et gad
ait. Bn̄dict⁹ i latitudine gad. Quaſi leo re
quieuit cepitq; brachiū ⁊ verticez. Et vidit D
ꝑncipatū ſuū q i pte ſua doctor eēt repoſi-
tus: q fuit cū ꝑncipib⁹ ppli ⁊ fecit iuſtitias
dn̄i: ⁊ iudiciū ſuū cū iſrl. Dan q̄ꝫ ait. Dan
catulus leonis: fluet largit de baſan. Et ne
ptalī dixit. Neptalim abūdātia pfruet: ⁊
plenus erit ✠ bn̄dictionibus dn̄i. Mare Mōs ✠ bn̄
⁊ meridiē poſſidebit. Aſer q̄ꝫ ait. Benedi- dictiōis.
ct⁹ in filijs aſer. Sit placēs in fratribus ſu

Al's + cō- la:⁊ + tingat in oleo pedē ſuū. Ferrum ⁊
tingat. es calciamētū eius. Sicut dies iuuentu
Al's ſup- tis tue:ita ⁊ ſenectus tua. Nō eſt + alius
eſt + ⁊ vt de⁹ rectiſſimi. Aſcenſor celi: auxiliator
Al's defi- tu⁹. Magnificētia ei⁹ diſcurrunt nubes:
cit + de⁹ habitaculū ei⁹ ſurſū ⁊ ſubter brachia ſem
piterna. Ejiciet a facie tua inimicū: dicet-
hie.23.d. q; ꝯterere. Habitabit iſrl' ꝯfidenter ⁊ ſo-
lus. Oculus Jacob in tra frumēti ⁊ vini:
Al's + eo celiq; caligabūt rore. Beatus + tu iſrael.
Quis ſilis tuis:pplē q ſaluaris in dn̄o?
Scutū auxilij tui:⁊ gladi⁹ glie tue. Nega
būt te inimici tui:⁊ tu eoꝝ colla calcab.
¶ Ca. Sū. ¶ De aſcēſu Moyſi in mōtē ⁊
cōtēplatiōe tre:de morte ⁊ ſepultura ipſi⁹
de fletu ppli:⁊ Joſue iplet ſapiētia:cōmē-
dat Moyſes:de familiaritate dei:⁊ de his
que fecit deus per eum. Cap. xxxiiij.
A Aſcendit ergo Moyſes de cāpeſtrib⁹
2.Macha.2.a. Moab ſup montē nebo in verticem
phaſga ꝯ̄ hiericho:oñditq; ei dn̄s omnē
terrā galaad vſq; Dan:⁊ vniuerſū nepta
lim terrāq; Effraim ⁊ Manaſſe ⁊ omnē
terrā iuda vſq; ad mare nouiſſimū:⁊ au
ſtralē partē ⁊ latitudinē cāpi hiericho ci-
B uitatis palmaꝝ vſq; ſegor. Dixitq; dn̄s
gen.12.b. ad eū. Hec eſt terra ꝓ q̄ iuraui Habraā Iſa
⁊.15.d. ac ⁊ Jacob: dicēs. Semini tuo dabo eam.
Vidiſti eā oculis tuis:⁊ nō tranſibis ad
illā. Mortuuſq; eſt ibi Moyſes ſeruus
dn̄i in terra Moab iubente dn̄o:⁊ ſepeli-
uit eū in valle tre Moab ꝯ̄ phogor. Et nō
cognouit hō ſepulcrū ei⁹ vſq; in pñtem
C diē. Moyſes centū ⁊ viginti annoꝝ erat
qñ mortu⁹ eſt. Nō caligauit oculus eius:
nec dentes illi⁹ moti ſūt. Fleuerūtq; eū fi
11.q.2. lij iſrl' in cāpeſtrib⁹ Moab trigīta dieb⁹.
c.qz alij. Et cōpleti ſūnt dies plāct⁹ lugētiū Moy
ſen. Joſue do filí⁹ Nun reple⁹ eſt ſpū ſa-
D piētie:qz Moyſes poſuit ſup eū manus
ſuas. Et obedierūt ei filij iſrl':fecerūtq; ſic
p̄cepit dn̄s Moyſi. Et nō ſurrexit ꝓpheta
vltra in iſrl' ſicut Moyſes: quē noſſet dn̄s
facie ad faciē in oīb⁹ ſignis atq; portētis q̄
miſit p eū vt faceret in terra egypti pha-
raoni ⁊ oīb⁹ ſuis ei⁹:vniuerſeq; terre il
li⁹:⁊ cūctā manū robuſtā:magnaq; mi-
rabilia q̄ fec̄ Moyſes corā vniuerſo iſrl'.
¶ Explicit Deuteronomiū.
¶ Incipit ꝓlogus beati hieronymi preſ-
byteri in librum Joſue.
T Andē finito pētatheuco Moyſi ve-

lut grandi fenōre liberati ad Jeſum filiū
naue manū mittimus quē hebrei Joſue
ben nun id eſt Joſue filiū Nun vocant:⁊ ad
iudicū librū quē ſopthim appellant:ad
Ruth q̄q; ⁊ heſter q̄s hiſdē noībus effe-
runt. Monemuſq; lectorē vt ſyluas he-
braicoꝝ noīum ⁊ diſtinctiones p mēbra
diuiſas diligēs ſcriptura ꝯſeruet ne ⁊ nr̄
labor ⁊ illi⁹ ſtudiū pereat. Et vt in primis
qđ ſepe teſtat⁹ ſum ſciat me nō in reprehē
ſionē veteꝝ noua cudere:ſicut amici mei
criminant:ſed ꝓ virili + portione offer- al's + pte
re lingue mee hoīb⁹ quos tñ nr̄a delectāt:
vt ꝓ grecoꝝ + hexaplis q̄ ⁊ ſumptu ⁊ la- al's + he-
bore maximo indigēt:editionē nr̄am ha xaplois.
beant. Et ſicubi in antiquoꝝ voluminum
lectione dubitarint:hec illis cōferētes in
ueniant qđ requirunt. Maxime cū apud
latinos tot ſint exēplaria quot codices:⁊
vnuſquiſq; ꝓ arbitrio ſuo:vel addiderit vel
ſubtraxerit qđ ei viſū eſt:⁊ vtiq; nō poſ-
ſit verū eſſe qđ diſſonat. Vñ ceſſet arcuato
vulnere contra nos inſurgere ſcorpius:⁊
ſanctū opus venenata carpe lingua deſi-
ſtat:vel ſuſcipiens ſi placet:vel contēnens ſi
diſplicet. Memineritq; illoꝝ verſuum.
Os tuū abūdauit malitia:⁊ lingua tua
ꝯcinnabat dolos. Sedēs aduerſus fratre Ps.49.
tuū loquebaris:⁊ aduerſus filiū matris tue
ponebas ſcādalū. Hec feciſti:⁊ tacui. Exi-
ſtimaſti iniq̄ q ero tui ſimilis: arguā te Ibidem
⁊ ſtatuā illa ꝯ̄ faciē tuā. Que.n.audiētis
vel legētis vtilitas eſt:nos laborādo ſuda-
re:⁊ alios detrahēdo laborare:dolere iude
os q calūniādi eis ⁊ irridēdi xpianos ſit
ablata occaſio ⁊ eccle hoīes id deſpicere:i-
mo lacerare vñ aduerſarij torqueant? Qz
ſi vet⁹ eis tm̄ interp̄tatio placet q̄ ⁊ mihi
nō diſplicet:⁊ nihil extra recipiendū pu
tant:cur ea q̄ ſub aſtericis ⁊ obelis vel ad-
dita ſunt vel āputata legant ⁊ negligūt?
Quare danielē iuxta theodotionis tradi
tionē eccle ſuſceperūt? Cur origenē mi-
rant ⁊ euſebiū pāphili:cūctas editiones
ſimi differētes? Aut q̄ fuit ſtultitia: poſtq̄
vera dixerint ꝓferre q̄ falſa ſūt? Vñ āt in no
uo teſtō ꝓbare poterūt aſſūpta teſtimōia:
q̄ in libris veterib⁹ nō hñr. Hec dicim⁹:
ne oīno calūniātib⁹ tacere videamur. Ce
terū poſt ſancte paule dormitionē cui⁹ vi
ta ꝟtutis exēplū eſt:⁊ hos libros quos eu
ſtochio ꝟgini xpi negare nō potui decre-

nimus dñ ſpū ſctō hos regit art⁹ ꝓphetarū explanationi incūbere: ⁊ omiſſum iā diu opus quaſi quodā poſtliminio repetere ꝓſertī cū ⁊ ammirabilis ſanctuſq₃ vir pāmachius hoc idem lr̄is flagitet: ⁊ nos ad patriā feſtinātes mortiferos ſyrenaꝝ cātus ſurda debeamus aure tranſire.

¶ Explicit ꝓlog⁹. ¶ Incipit argumētū.

Jeſus fili⁹ naue: typū dñi nō ſolū in geſtis: verūetiā in noīe gerēs tranſit iordanē: hoſtiū regna ſubuertit: diuidit terrā victori ꝑplo: ⁊ ꝑſingulas vrbes viculos: mōtes: flumina: torrētes atq₃ confinia eccleſie celeſtiſq₃ hieruſalem ſpiritalia regna deſcribit.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit liber Joſue.

¶ Ca. Sū. ¶ Confortat dñs Joſue: facit ꝑparari cibaria ad eū deꝫ poſt diē tertiū: illi obedire ꝓmittunt. Cap. j.

A
Mſ deficit + vt

Et factum eſt + poſt mortē moyſi ſerui dñi: vt loq̄ret dñs ad ioſue filium nun miniſtrū moyſi: ⁊ diceret ei. Moyſes ſeruus me⁹ mortuus ē. Surge ⁊ trāſi iordanē iſtuꝫ: tu ⁊ oīs ꝑplſ tecū: in terrā quā ego dabo filijs iſrael. // Oēꝫ locū quē calcauerit veſtigiū pedis vr̄i: vobis tradā: ſicut locutus ſum moyſi. A deſerto ⁊ libano vſq₃ ad fluuiū magnū eufratē oīs terra etheoꝝ vſq₃ ad mare magnū ꝯ ſolis occaſuꝫ erit terminus veſter. Nullus poterit vobis reſiſtere cūctis dieb⁹ vite tue. Sicut fui cū moyſe. ita ero + tecū: // nō dimittā nec derelinquam te. Cōfortare: ⁊ eſto robuſtus. Tu eniꝫ ſorte diuides ꝑplo huic terrā: ꝑ qua iuraui patrib⁹ tuis: vt traderē eā illis. // Cōfortare igit̄ ⁊ eſto robuſtus valde: vt cuſtodias ⁊ facias oēꝫ legē quā ꝑcepit tibi moyſes ſeru⁹ me⁹. Ne declines ab ea ad dexterā vel ad ſiniſtrā: vt itelligas cūcta q̄ agis Nō recedat volumē legis hui⁹ ab ore tuo: ſꝫ meditaberis i eo dieb⁹ ac noctib⁹: vt cuſtodias ⁊ facias oīa q̄ ſcripta ſūt i eo. Tūc diriges viā tuā: ⁊ intelliges eā. Ecce ꝑcipio tibi: ꝯfortare ⁊ eſto robuſtus. // Noli metuere ⁊ noli timē: qm̄ tecū eſt dñs de⁹

Deu.11.c.
Mſ + et infra.3.b
heb.13.a
B
infra eo.
deu.31.b
3. Re.2.a
Sup eo.
C

tu⁹: in oīb⁹ ad q̄cūq₃ ꝑrexeris. Precepitq₃ ioſue ꝑncipib⁹ ꝑpli dicēs. Trāſite ꝑ mediū caſtroꝝ: ⁊ imperate ꝑplo ac dicite. Preparate vobis cibaria: qm̄ poſt diē tertium trāſibitis iordanē: ⁊ itrabitis ad poſſidēdā t̄rā quā dñs de⁹ nr̄ datur⁹ ē nobis. Rubēitis q₃ ⁊ gadditis ⁊ dimidie tribui manaſſe: ait. // Memētote ſmonis quē precepit vob moyſes famulus dñi dicēs. Dñs deus vr̄: dedit vobis requiē ⁊ oēm terraꝫ. Vxores vr̄e ⁊ filij vr̄i ac iumēta manebūt in terra: quā tradidit vobis moyſes trās iordanē. Uos aūt trāſite armati ān frēs veſtros oēs fortes manu ⁊ pugnate ꝓ eis: donec det dñs requiē frīb⁹ vr̄is ſicut ⁊ vob dedit: ⁊ poſſideāt ipſi q₃ terrā quā dñs de⁹ vr̄ datur⁹ ē eis: ⁊ ſic reuertemini i terrā poſſeſſionis vr̄e ⁊ hitabitis i ea quā vobis dedit moyſes famulus dñi trās iordanē ꝯ ſolis ortū. Rñderūtq₃ ad ioſue: atq₃ dixerūt Oīa q̄ ꝑcepiſti nobis faciem⁹ ⁊ quocunq₃ miſeris: ibim⁹. Sicut obediuim⁹ icūctis moyſi: ita obediemus ⁊ tibi: tm̄ ſit dñs tecū ſicut fuit cū moyſe. Qui ꝯdixerit ori tuo ⁊ nō obedierit cūctis ſmonib⁹ + q̄s ꝑceperis ei: moriat̄. Tu tm̄ ꝯfortare ⁊ viriſr age.

Nu.32.d. ⁊ infra. 4.c.
B
I. macha. 2.c.
Mſ + tuis.

¶ Ca. Sū. ¶ De exploratorib⁹ miſſis ad explorādū t̄rā ⁊ vrbē hiericho: de Raab exploratores abſcōdēte: ꝯ pacto funali. Ca. ij.

Miſit igitur ioſue filius nun de + ſethim duos viros exploratores in abſcondito: Et dixit eis. // Ite ⁊ conſiderate terram vrbemq₃ hiericho.. Qui pergentes ingreſſi ſunt domum mulieris meretricis nomine raab: ⁊ quieuerunt apud eā. Nunciatumq₃ eſt regi hiericho: ⁊ dictuꝫ. Ecce viri igreſſi ſunt huc ꝑ noctē de filijs iſrael: vt explorent terram. Miſitq₃ rex hierico ad raab + meretricē dicēs. Educ viros qui venerūt ad te: ⁊ ingreſſi ſunt domum tuam. Exploratores quippe ſunt: ⁊ omnem terram conſiderare venerunt // Tollenſq₃ mulier viros abſcondit: ⁊ ait. Fateor: venerunt ad me: ſed neſciebaꝫ vnde eſſent. Cumq₃ porta clauderetur in tenebris: ⁊ illi pariter exierunt: neſcio quo abierunt. Perſequimini cito: ⁊ comprehendetis eos. Ipſa autem fecit aſcendere viros in ſolarium domus ſue: operuitq₃ eos ſtipula lini que ibi erat. Hi autem q miſſi fuerant: ſecuti ſunt eos per viaꝫ q̄ ducit ad vaduꝫ iordanis. Illiſq₃ egreſſis ſtatim

A
Mſ + ſatim.
Jaco.2.d
heb.11.f.
32.q.i.9.
cū ergo.
Mſ ſup eſt + meretricem.
infra.6.c
B

porta clauſa eſt. Nec dũ obdormierãt qui
latebãt: ⁊ ecce mulier aſcēdit ad eos: ⁊ ait.
Noui ꝙ dñs tradiderit vobis terrã. Ete-
nim irruit in nos terror veſter: ⁊ elãgue-
Exo. 14. c runt oēs habitatores terre. //Audiuim⁹ ꝙ
ſiccauerit dñs aq̃s maris rubri ad vīm
introitũ q̃n egreſſi eſtis ex egypto: ⁊ q̃ fe-
ceritis duob⁹ ammorreoꝝ regib⁹ q erãt
trans iordanē: ſeon ⁊ og q̃s interfeciſtis.
C Et hec audiētes pertimuim⁹ ⁊ elãguit cor
Infra. 6. d. nr̃m: nec remãſit in nob ſpũs ad itroitũ
Tebana vr̃m. Dñs eni de⁹ vr̃ ipſe eſt de⁹ in celo ſur-
ciuitas q̃ ſũ ⁊ i terra deorſũ. Nũc ergo iurate mihi p
⁊ dyopo dñm: vt q̃ ego mĩam feci vobiſcũ ita ⁊ voſ
lis i egy faciatis cũ domo pr̃is mei: detiſq3 mihi
pto dicit verũ ſignũ + vt ſaluetis prēm meũ ⁊ ma-
Al's + et trē: frēs ac ſorores meas ⁊ oīa q̃ illoꝝ ſũt:
⁊ eruatis aīas nr̃as a morte. Qui rñderũt
ei. Aīa nr̃a ſit p vob i mortē: ſi tñ ñ pdide
ris nos. Cũq3 tradiderit nob dñs terrã: fa
//32. q. 3. ciem⁹ in te mĩam ⁊ veritatē. // Dimiſit ergo
§. cum eos p funē de feneſtra. Dom⁹ enim ei⁹ here-
ergo. bat muro. Dixitq3 ad eos. Ad mõtana cõ-
ſcēdite ne forte occurrãt vob reuertentes:
ibiq3 latitate trib⁹ dieb⁹ donec redeãt: ⁊
ſic ibitis p viã v̄ram. Qui dixerũt ad eam.
Innoxij erim⁹ a iuramēto hoc: q̃ adiura-
Al's ſup- ſti nos: ſi igredietib⁹ nob terrã ſignũ + nõ
eſt + nõ fuerit funiculus iſte coccine⁹: ⁊ ligaueris
eũ i feneſtra p quã dimiſiſti nos ⁊ prēm tuũ
ac mrēm: frēſq3 ⁊ oēm cognationē tuã cõ-
gregaueris i domũ tuã. Qui oſtiũ dom⁹
tue egreſſus fuerit: re⁹ ſibi erit: ſanguis ip
ſi⁹ erit i caput ei⁹: ⁊ nos erim⁹ aliēi. Cũcto
D rũ ãt ſãguis q tecũ i domo fuerit redũda
bit i caput nr̃m: ſi eos aliqs tetigerit. Qꝫ ſi
nos pdere volueris ⁊ ſermonē iſtũ pferre
in mediũ: erim⁹ mũdi ab hoc iuramēto
q̃ adiuraſti nos. Et illa rñdit. Sicut locuti
eſtis: ita fiat. Dimittēſq3 eos vt pgerēt: ap
pēdit funiculũ coccineũ in feneſtra. Illi
vero ãbulãtes puenerũt ad mõtana: ⁊ mãſe
rũt ibi tres dies donec reuerterent q fue-
rãt pſecuti. Querētes eni p oēm viã nõ rep
pererũt eos. Quib⁹ vrbē ingreſſis reuerſi
ſunt ⁊ deſcēderũt exploratores de mõte: ⁊
trãſmiſſo iordane venerũt ad Joſue filiũ
Nun: narraueruntq3 ei oīa que acciderãt
ſibi: atq3 dixerunt. Tradidit dñs omnem
terram hanc in manus nr̃as ⁊ timore p
ſtrati ſunt cuncti habitatores eius.

¶ Ca. iij. ¶ Venit ppl's ad iordanē: ſiccã
tur aque: populus tranſit. Cap. iij.

Igitur Joſue de nocte cõſurgens mouit A
caſtra. Egredietēſq3 de ſethim venerũt Barda-
ad iordanē: ipſe ⁊ oēs filij iſrael: ⁊ morati n⁹ a quo
ſũt ibi p tres dies. Quib⁹ euolutis trãſie dardãia
rũt pcones p caſtroꝝ mediũ: ⁊ clamare ce- claret.
perũt. Qñ videritis arcã federis dñi dĩ vr̃i:
⁊ ſacerdotes ſtirpis leuitice portãtes eã: vos
q3 cõſurgite ⁊ ſequimini pcedētes: ſitq3 iter
vos ⁊ arcã ſpatiũ cubitoꝝ duũ miliũ: vt
pcul + magis videre poſſitis ⁊ noſce per Al's + ma
quã viã igrediamini: q2 prius nõ ambula gis ſu-
ſtis p eã. Et cauete ne appropinq̃tis ad ar pereſt.
cã. Dixitq3 Joſue ad ppl'm. // Sctificamini: B
cras enim faciet dñs int' vos mirabilia. Et Leui. 10.
ait ad ſacerdotes. // Tollite arcã federis: ⁊ b.
pcedite ppl'm. Qui iuſſa cõplētes: tulerũt ⁊ Nu. 11. d.
ambulauerũt ãn eos. Dixitq3 dñs ad Jo- 1. reg. 16.
ſue. Hodie icipiã exaltare te corã oī iſrl': vt b.
ſciãt ꝙ ſicut cũ Moyſe fui: ita ⁊ tecũ ſum. // ſup. 1. a.
Tu aũt pcipe ſacerdotib⁹ q portãt arcã fe
deris: ⁊ dic eis. Cũ igreſſi fueritis partem
aq̃ iordanis: ſtate in ea. Dixitq3 Joſue ad
filios iſrl'. Accedite huc ⁊ audite + verbũ C
dñi dĩ vr̃i. Et rurſus. In hoc inqt ſcietis ꝙ Al's + l-
dñs de⁹ viuēs in medio vr̃i eſt: ⁊ diſpdet ba mea
in cõſpectu vr̃o chananeũ ⁊ etheũ eueũ ⁊ Phenix
phereſeũ ⁊ gergeſeũ q3 ⁊ iebuſeũ ⁊ amor ⁊ cadm⁹
reũ. Ecce arca federis dñi oīs terre ãtecedet apõ tyꝝ
vos p iordanē. Parate duodecim viros + regnant.
de duodecim tribub⁹ iſrl': ſingulos p ſingu Al's ſup-
las trib⁹. Et cũ poſuerit veſtigia pedũ ſuo- eſt + de
rũ ſacerdotes q portãt arcã federis dñi dĩ duodecĩ
vniuerſe terre in aq̃s iordanis: aq̃ q̃ inferio
res ſũt decurrēt atq3 deficient: q̃ aũt deſup
veniũt in vna mole cõſiſtēt. Igitur egreſſus
eſt ppl's de tabernaculis ſuis vt trãſirent
iordanē: ⁊ ſacerdotes q portabant arcã fe-
deris pgebãt ãn eũ. Ingreſſiſq3 eis iordã D

Eccl.24.c de ꝯſ. di. 2.ca.re de ra.ꝟ.ioꝛdanis.
Alſ + adō Cilitia a cilice,denciatur

nez ꝛ pedibus eoꝝ in parteaque tinctis.
(ioꝛdanis aūt ripas aluei ſui tpe meſſis
impleuerat) ſteterūt aq̄ deſcēdētes in lo-
co vno:ꝛ ad inſtar mōtis intumeſcentes
apparebāt ꝓcul ab vrbe q̄ vocat̃ + edoȝ vſ-
q̄ȝ ad locum ſarthan. Que aūt inferioꝛes
erāt in mare ſolitudinis:qḋ nūc vocatur
moꝛtuū deſcēderūt vſquequo oīno defi-
cerēt. Ppl's aūt icēdebat ꝯ ioꝛdanē:ꝛ ſacē-
dotes q poꝛtabāt arcā federis dn̄i ſtabant
ſup ſiccā humū ĩ medio ioꝛdāis accincti:
oīſq̄ȝ ppl's ꝑ arentem alueū ptranſibat.
¶ Ca. Sū. ¶ Eligunt̃ duodecim viri de
ſingulis tribubus:de duodecim lapidi-
b⁹ poſitis in alueo:de duodeciȝ in ſicco:
vt ſit in ſignū poſteris. Cap. iiij.
A Quibus trāſgreſſis dixit dn̄s ad Jo-
ſue. Elige duodeciȝ viros ſingulos ꝑ
ſingulas trib⁹:ꝛ ꝓcipe eis vt tollāt de me-
dio ioꝛdanis alueo vbi ſteterūt pedes ſa-
cerdotū: duodeci duriſſimos lapides:q̄s
ponetis in loco caſtroꝝ vbi fixeritis hac
nocte tētoꝛia. Uocauitq̄ȝ Joſue duodeciȝ
viros quos elegerat ḋ filijs iſrael:ſingulos
de ſingulis tribub⁹:ꝛ ait ad eos. Jte ante
arcā dn̄i dei vr̄i ad ioꝛdanis mediū:ꝛ poꝛ-
tate inde ſinguli ſingulos lapides in hu-
meris vr̄is iuxta numeꝝ filioꝝ iſrl':vt ſit
ſignū inter vos. Et qn̄ iterrogauerint vos
filij vr̄i cras dicētes:qd ſibi volunt iſti la-
pides:rn̄debitis eis. Defecerūt aq̄ ioꝛda-
nis an̄ arcā federis dn̄i cū trāſiret eum.
// Jdcirco poſiti ſūt lapides iſti in monu-
mētū filioꝝ iſrl' vſq̄ȝ in eternū. Fecerūt
ergo filij iſrl' ſic̄ ꝓcepit eis Joſue:poꝛtātes
de medio ioꝛdanis alueo duodeciȝ lapi-
des vt dn̄s ei imparat iuxta nūeꝝ filioꝝ
iſrl' vſq̄ȝ in locū in quo caſtrametati ſūt:
ibiq̄ȝ poſuerūt eos. Alios q̄q̄ȝ duodeciȝ la
pides poſuit Joſue in medio ioꝛdanis al
ueo vbi ſteterūt ſacerdotes q poꝛtabāt ar
cā federis dn̄i:ꝛ ſūt ibi vſq̄ȝ in pn̄tē diē.
Sacerdotes aūt q poꝛtabāt arcā ſtabāt in
ioꝛdanis medio: donec oīa cōplerent̃: q̄
Joſue vt loq̄ret̃ ad pplȝ ꝓceperat dn̄s:ꝛ di
xerat ei Moyſes. Feſtinauitq̄ȝ ppl's:ꝛ trā
ſijt. Cūq̄ȝ trāſiſſēt oēs trāſiuit ꝛ arca dn̄i:
ſacerdotes q̄ȝ pgebāt an̄ pplm. // Filij q̄ȝ
Ruben ꝛ Gad ꝛ dimidia tribus Manaſſe
armati ꝓcedebāt frēs ſuos filios iſrl' ſicut
eis ꝓceperat Moyſes:ꝛ q̄dragintapugna
toꝝ milia ꝑ turmas ꝛ cuneos incedebāt

Phenix Sydonez vrbez in Syria cō dit ꝛ regnat ꝛ ꝓuintie nomen dedit
Deu.27.a
B
Phenices plures artes inuenerunt ꝛ lrās grecis tradiderunt.
C
Nu.32.f.

per plana atq̄ȝ cāpeſtria vrbis hiericho. Jn
die illo magnificauit dn̄s Joſue corā om
ni iſrl':vt timerēt eū ſic̄ timuerāt Moy-
ſen + dū adhuc viueret. Dixitq̄ȝ ad euȝ.
Pꝛecipe ſacerdotib⁹ q poꝛtāt arcā federis
dn̄i:vt aſcēdāt de ioꝛdane. Qui ꝓcepit eis
dicēs. Aſcēdite de ioꝛdane. Cūq̄ȝ aſcēdiſſēt
poꝛtātes arcā federis dn̄i.ꝛ ſiccā humuȝ
calcare cepiſſent:reuerſe ſunt aq̄ in alueū
ſuū:ꝛ fluebāt ſic̄ an̄ ꝯſueuerāt. Ppl's aūt
aſcēdit de ioꝛdane decimo die mēſis p̄mi:
ꝛ caſtrametati ſūt in galgalis ꝯ oꝛiētaleȝ
plagā vrbis hiericho. Duodecim q̄ȝ lapi-
des q̄s de ioꝛdanis alueo ſumpſerant:po
ſuit Joſue ĩ galgalis:ꝛ dixit ad filios iſrl'.
Qn̄ interrogauerint filij veſtri cras p̄res
ſuos:ꝛ dixerint eis:qd ſibi volunt lapides
iſti:docebitis eos atq̄ȝ dicetis. Per arēteȝ
alueū trāſiuit iſrl' ioꝛdanē iſtū // ſiccante
dn̄o deo nr̄o aq̄s ei⁹ in ꝯſpectu nr̄o donec
trāſirem⁹ ſic̄ fecerat ꝓus in mari rubꝛo:
qḋ ſiccauit donec trāſirem⁹:vt diſcāt oēs
terraꝝ ppl'i foꝛtiſſimā dei manū: + vt ꝛ
vos timeatis deū veſtrū omni tempoꝛe.
¶ Ca. Sū. ¶ De circūciſiōe in galgalis:ḋ
celebratōe paſce:ḋ eſu polēte:ꝛ ḋ ꝯfectu mā
ne:ḋ āgelo quē vidit ioſue ſtātē ꝯ ſe. C. v.
Poſtq̄ȝ ergo audierūt oēs reges am-
moꝛreoꝝ q habitabāt trans ioꝛda-
nē ad occidētale plagā.ꝛ cūcti reges cha-
naan q ꝓpinq̄ poſſidebāt magni maris
loca:q̄ ſiccaſſet dn̄s fluēta ioꝛdanis coraȝ
filijs iſrael donec tranſirent:diſſolutū eſt
coꝛ eoꝝ:ꝛ nō remāſit in eis ſpūs:timen-
tiū + introitū filioꝝ iſrl'. Eo tpe ait dn̄s
ad Joſue. Fac tibi cultros lapideos:ꝛ circū
cide ſcḋo filios iſrael. Fecit q̄ȝ qḋ iuſſerat
dn̄s:ꝛ circūcidit filios iſrl' in colle pꝛepu-
tioꝝ. Hec aūt cā eſt ſcḋe circūciſionis. Oīs
ppl's q egreſſus eſt de egypto generis ma
ſculini vniuerſi bellatoꝛes viri moꝛtui
ſunt in deſerto ꝑ lōgiſſimos vie circuit⁹:
q oēs circūciſi erāt. Ppl's aūt q nat⁹ ē in
deſerto ꝑ q̄dragintaannos itineris latiſſi
me ſolitudinis incircuncīſus fuit donec
ꝯſumerent̃ q nō audierūt vocē dn̄i:ꝛ qb⁹
an̄ iurauerat vt oſtēderet eis terrā lacte ꝛ
melle manantē. Hoꝝ filij in locū ſucceſſe-
rūt patrū:ꝛ circūciſi ſunt a Joſue:q ſicut
nati fuerāt in ꝓputio erāt:nec eos in via
aliqs circūciderat. Poſtq̄ȝ aūt oēs circūci
ſi ſunt:māſerūt in eodē caſtroꝝ loco: do-

Alſ + cū adiuueret Cadm⁹. xvij. litteras grecas inuenit ꝛ de tie ꝓuintie nomen dedit
D
mē ḋdit ꝛ vrbem thebā in ipſa ꝓuitia condidit. Europa aq̄ tertia ps oꝛbis denoiat̃ claret
Exo.14.c
alſ + ꝛ vt
A
Alſ + introitu.
B

C nec ſanarentur. Dixitq; dñs ad Joſue. Ho-
26.q.2.ſ3 ⁊ illud die abſtuli opprobriū egypti a vob. Uoca
tūq; eſt nomē loci illius galgala vſq; in
pñtē diē. Manſerūtq; filij iſrl' in galgalis:
⁊ fecerūt phaſe q̃rtadecima die mēſis ad
veſperā in cāpeſtrib⁹ hiericho ⁊ comederūt
de frugib⁹ t're die alt'o: ⁊ azimos panes ⁊
polētā eiuſdē anni. Defecitq; māna poſt-
q̃ʒ comederūt de frugib⁹ terre: nec vſi ſūt
vltra cibo illo filij iſrl': ſed comederunt de
D frugib⁹ pñtis anni terre chanaā. Cū aūt
eſſet Joſue in agro vrbis hiericho: leuauit
oculos ⁊ vidit virū ſtātē ɔtra ſe euagina
tū tenētem gladiū. Perrexitq; ad eum:
⁊ ait. Nr̄ es. an aduerſarioꝝ? Qui rn̄dit.
Nequaq̃ʒ: ſed ſum princeps exercit⁹ dñi:
⁊ nūc venio. Cecidit Joſue pnus in t'rā:
⁊ adorans ait. Quid dñs me⁹ loquit' ad
Exo.3.b ſeruū ſuū. // Solue inq̄t calciamētū tuū
Actu.7.d de pedib⁹ tuis. Locus eniʒ in q̃ ſtas ſctūs
eſt. Fecitq; Joſue vt ſibi fuerat imperatū.

¶ Ca. Sū. ¶ De circuitu hiericho p ſeptē
dies. d' ſuerſiōe ⁊ anathemate hiericho: ꝯ
Raab ⁊ maledictōe. c. vi.

A Hiericho āt clauſa erat atq; munita tiore filioꝝ
iſrl': ⁊ nullꝰ egredi audebat aut ingredi.
Dixitq; dñs ad Joſue. Ecce dedi in man⁹
tuas hiericho ⁊ regē ei⁹: oēſq; fortes vi-
ros. Circuite vrbē cūcti bellatores ſemel p
23.q.5.c. diē. Sic facietis ſex dieb⁹. Septimo aūt
remittitur.§.ſi. die ſacerdotes tollēt ſeptē buccinas quaꝝ
vſus eſt in iubileo: ⁊ pcedēt arcā federis.
ibi pp ſi Septieſq; circuibitis ciuitatē: ⁊ ſacerdo
lios iſrl'. tes clangent buccinis. Cūq; inſonuerit
vox tube lōgior atq; cōciſior: ⁊ in auribus
veſtris increpuerit: cōclamabit ois pp'ls
vociferatione maxima: ⁊ muri funditus
corruēt ciuitatis. Ingredienturq; ſinguli
p locū ɔ quem ſteterint. Uocauit ergo io
ſue fili⁹ Nun ſacerdotes: ⁊ dixit ad eos. Tol-
lite arcā federis. Et ſeptē alij ſacerdotes tol
lāt ſeptē iubileoꝝ buccinas: ⁊ incedāt an̄
arcā dñi. Ad ppl'm quoq; ait. Ite ⁊ circui
te ciuitatē armati pcedētes arcā dñi. Cū-
B q; Joſue verba finiſſet: ⁊ ſeptē ſacerdotes
ſeptē buccinis clāgerēt ante arcā federis
dñi: oiſq; pp'ls pcederet armati exercit⁹:
reliquū vulgus arcā ſeq̄bat': ac buccinis
oīa cōcrepabāt. Preceperat aūt Joſue pp'lo:
dicēs. Nō clamabitis nec audiet' vox ve-
ſtra neq; vllus ſmo ex ore vr̄o egrediet'
donec veniat dies in quo dicam vobis.
Clamate: ⁊ vociferamini. Circuiuit ergo
arca dñi ciuitatē ſemel p diē: ⁊ reuerſa in
caſtra māſit ibi. Igit' Joſue de nocte ɔſur
gēte tulerūt ſacerdotes arcā dñi ⁊ ſeptem
ex eis ſeptē buccinas q̃ꝝ in iubileo vſus
eſt: pcedebātq; arcā dñi ambulātes atq;
clāgentes: ⁊ armatus pp'ls ibat ante eos:
vulgus aūt reliquū ſeq̄bat' arcā: ⁊ bucci-
nis pſonabat. Circuieruntq; ciuitatem
ſcd'o die ſemel: ⁊ reuerſi ſūt in caſtra. Sic
fecerūt ſex dieb⁹. Die aūt ſeptio diluculo
ɔſurgētes: circuierūt vrbē ſicut diſpoſitū
erat ſepties. Cūq; ſeptimo circuitu clan
gerent buccinis ſacerdotes: dixit Joſue
ad oēʒ iſrl'. Uociferamini. Tradidit eniʒ
vobis dñs ciuitatē. Sitq; ciuitas h̄ ana-
thema: ⁊ oia q̃ in ea ſūt ✠ dño. Sola raab
meretrix viuat cū vniuerſis q̃ cuʒ ea in
domo ſūt. // Abſcōdit enim nūcios quos
direxerim⁹. Uos aūt cauete ne de his que
pcepta ſunt vobis qppiā ɔtingatis ⁊ ſitis
puaricatiōis rei: ⁊ oia caſtra iſrl' ſub pctō
ſint atq; turbent'. Quicqd aūt auri ⁊ argē
ti fuerit ⁊ vaſoꝝ eneoꝝ ac ferri: dño conſe
cret': repoſitū in theſauris ei⁹. Igit' omni
pp'lo vociferāte ⁊ clangētib⁹ tubis poſtq̃ʒ
in aures multitudinis vox ſonituſq; in
crepuit: // muri ilico corruerūt: ⁊ aſcēdit
vnuſqſq; p locū q ɔ ſe erat. Ceperuntq;
ciuitatē: ⁊ interfecerūt oia q̃ erant in ea a
viro vſq; ad mulierē: ab infante vſq; ad
ſenē. Boues q̃q; ⁊ oues ⁊ aſinos in ore
gladij pcuſſerūt. Duob⁹ aūt viris q explo
ratores miſſi fuerāt: dixit Joſue. Ingredi
mini domū mulieris meretricis ⁊ pdu-
cite eā ⁊ oia q̃ illi⁹ ſunt: ſicut illi iuramē
to firmaſtis. Ingreſſiq; iuuenes eduxe-
rūt Raab ⁊ parētes ei⁹: frēs quoq; ⁊ cun
ctā ſuppellectilē ac cognationē illi⁹: ⁊ ex
tra caſtra iſrl' manere fecerūt. Urbē aūt ⁊
oia q̃ inuēta ſunt in ea ſuccēderūt: abſq;
auro ⁊ argēto ⁊ vaſis eneis ac ferro: q̃ in
erariū dñi cōſecrarūt. // Raab vo meretri
cē ⁊ domū pr̄is eius: ⁊ oia q̃ habebat fecit
Joſue viuere: ⁊ habitauerūt in medio iſ
rael vſq; in pñtē diē: eo q abſcōderit nū-
cios quos miſat vt explorarēt hiericho. In
tpe illo imp̄catus eſt Joſue: dicēs. Male-
dict⁹ vir corā dño: q ſuſcitauerit ⁊ edifica
uerit ciuitatē hiericho. In pmogēito ſuo
fūdamēta illi⁹ iaciat: ⁊ in nouiſſimo libe
roꝝ ponat portas ei⁹. Fuit ergo dñs cuʒ

Dionỹ. q ⁊ bach⁹ vini vſū grecis oſtendit ⁊ ordinē militarē p̄mus inuenit.

C Ms ſup. eſt ✠ dño 1.q.4.§. itē pctō ibi vt theſauri. ſup.2.a.

heb.11.f.

D ſup.2.c.

heb.11.f. 32.q.1.§. cū ergo.

Josue: ⁊ nomē ei⁹ vulgatū est in oī terra.
¶ Ca. Sū. ¶ De pctō anathematis: de ex-
pugnatione hay. De fletu Josue ⁊ lapida-
tiōe achor ꝓ furto anathematis. Cap. vij.

A
Infra.22.d
1.pa.2.a.
Als ✠ a-char.
Als ✠ a-chari.
Als ✠ a-chor.
45.di.c. sed illi.
50.di.ca. si qs dia con⁹ i fi.
23.q.4.c. si ea.
de ꝯs.di. 5.c. i terrā.
1.q.4.c. ecclia. §. Itē pctō ciuiu; ⁊
§. Item peccato achor.
de iniu. ca. vno. lib. vj.
infra.8.a
//1.q.4. §. Item peccato achor.

Filij aūt israel pūaricati sunt man-
datum ⁊ vsurpauerūt de anathema-
te. // Nam ✠ achan fili⁹ charmi filij ȝabdi
filij ȝare de tribu iuda tulit aliqd de ana-
themate. Iratusq; est dñs ꝯtra filios isrl.
Cūq; mitteret Josue de hiericho viros ꝯ
hay: q̄ est iuxta bethauē ad orientalē pla-
gā oppidi bethel: dixit eis. Ascendite ⁊ ex-
plorate terrā. Qui pcepta cōplētes explo-
rauerūt hay. Et reuersi dixerunt ei. Non
ascēdat oīs ppls: ſ; duo vel tria milia vi-
roꝝ pgant ⁊ deleāt ciuitatē. Quare oīs po
pulus frustra vexabit ꝯ hostes paucissi-
mos? Ascēderūt ḡ tria milia pugnatoꝝ. //
Qui stati terga vertētes: pcussi sūt a viris
vrbis hai. Et corruerūt ex eis triginta ⁊
sex hoīes. Persecutiq; sūt eos aduersarij ꝺ
porta vsq; ad sabarim: ⁊ ceciderūt p prona
fugiētes. Pertimuitq; cor ppli: ⁊ ad instar
aq̄ liq̄factū est. Josue vero scidit vestimēta
sua: ⁊ pnus cecidit in terrā corā arca dñi
vsq; ad vesperā: tā ipe q̄ oēs senes israel.
Miserūtq; puluerē sup capita sua. Et di-
xit Josue. Heu dñe de⁹. Quid voluisti tra-
ducere ppl; istū iordanē fluuiū: vt trade
res nos i man⁹ amorrei ⁊ pderes? Uti-
nā vt cepim⁹ mānssem⁹ trās iordanē. Mi
dñe de⁹ qd dicā: vidēs israelē hostib⁹ suis
terga vertētē? Audiēt chananei ⁊ oēs ha-
bitatores t̄re ⁊ pariter ꝯglobati circūda-
būt nos: atq; delebūt nomē nr̄; de terra.
Et qd facies magno noi tuo? Dixitq; dñs
ad Josue. Surge: cur iaces pn⁹ in t̄ra? ✠

B
als ✠ portauit

Peccauit isrl ⁊ pūaricat⁹ ē pactū meū: tu
lerūtq; ꝺ anathemate ⁊ furati sūt atq; mē
titi: ⁊ abscōderūt inter vasa sua. Nec poterit
isrl stare añ hostes suos: eosq; fugiet: q; pol
lut⁹ est anathemate. Nō ero vltra vobiscū:
donec ꝯteratis eū q h⁹ sceleris re⁹ ē. Sur
ge sctifica ppl; ⁊ dic eis. // Sctificamini in
crastinū. Hec. n. dic dñs de⁹ isrl. // Anathe-
ma in medio tui ē isrl. Nō potis stare co
rā hostib⁹ tuis donec deleat ex te q hoc ꝯta
minat⁹ est scelere. Accedetisq; mane sin-
guli p tribus vras: ⁊ quācūq; tribū sors
inuenerit: accedet p cognatiōes suas: ⁊ co
gnatio per domos: domusq; p viros. Et q-
cunq; ille in hoc facinore fuerit depꝛehē-

C
sup.3.b.
Leui.20. b.
Nu.11.d.
1.reg.16. a.

sus: combureť igni cum omni substan
tia sua: qm̄ preuaricatus est pactū domi-
ni: ⁊ fecit nephas in israel. Surgēs itaq;
Josue mane: applicuit israel p trib⁹ suas:
⁊ inuēta est trib⁹ iuda. Que cū iuxta fa-
milias suas esset oblata: inuēta est fami-
lia ȝare. Illāquoq; p domos offerēs repp
rit ȝabdi. Cu⁹ domū in singulos diuidēs
viros: inuenit Achā filiū Charmi filij ȝab-
di: filij ȝare de tribu Juda. Et ait Josue ad
Achā. // Fili mi: da gloriā dño deo isrl ⁊
ꝯfitere: atq; indica mihi qd feceris: ne ab
scōdas. Rn̄ditq; achā Josue: ⁊ dixit ei. Ue-
re ego peccaui dño dō israel: ⁊ sic feci. Ui-
di eni inť spolia palliū coccineū valde bo-
nū: ⁊ ducētos siclos argēti: ꝛ̄gulāq; aureā
q̄nq̄ginta sicloꝝ: ⁊ ꝯcupiscēs abstuli ⁊ ab
scōdi in terra ꝯ mediū tabernaculi mei:
argētūq; fossa humo operui. Misit ergo
Josue ministros: q currentes ad taberna-
culū illi⁹ repperunt cūcta abscōdita in
eodē loco ⁊ argētū simul. Auferētesq; de
tentorio tulerunt ea ad Josue: ⁊ ad oēs
filios israel ꝓiecerūtq; ante dñm. Tollēs
itaq; Josue Achan filiū ȝare argētūq; ⁊
palliū ⁊ aureā regulā: filios quoq; ⁊ filias
ei⁹ boues ⁊ asinos ⁊ oues: ipsumq; taber
naculū ⁊ cūctā suppellectilē ⁊ oīs isrl cū
eo: duxerunt eos ad vallē achor. Ubi dixit
Josue. Quia turbasti nos: exturbet te dñs
in die hac. Lapidauitq; eū oīs isrl ⁊ cun-
cta q̄ illi⁹ erāt igne ꝯsumpta sunt. // Con
gregaueruntq; sup eū aceruū magnum
lapidū: q pmanet vsq; in p̄sentē diem. Et
auersus est furor dñi ab eis. // Uocatūq;
est nomē loci illi⁹ vallis achor vsq; hodie.

Als ✠ achan tri nemius fuit vt pater in prin. hu i⁹ capli Joā.9.c.
D
//1.q.4. §. Item peccato. ✠. Itē populus. 26.q.2. §.j. ibi. Sors descendit. de p̄.di. 5.c. In sūma. ✠. alij.
2.reg.18.c
Judi.2.a.

¶ Ca. Sū. ¶ De captiōe hay ⁊ suspēsione
regis ei⁹: de ꝯstructione altaris lapidei cū
descriptiōe Deuteronomij. Josue primo
bn̄dixit pplo israel nec q̄cq; p̄termisit a
Moyse mandatum. Cap. viij.

A
Dixit aūt dñs ad Josue. Ne timeas:
neq; formides. Tolle tecū oēm mul
titudinē pugnatoꝝ: ⁊ cōsurgens ascende
in oppidū hay. Ecce tradidi in manū tuā
regē eius: ⁊ ppl'm vrbēq; ⁊ terrā. Facies-
q; vrbi hay ⁊ regi ei⁹: sicut fecisti hiericho
⁊ regi illius. Predā vero ⁊ oīa aīantia di-
ripietis vobis. Pone insidias vrbi p⁹ eā.
Surrexitq; Josue ⁊ oīs exercit⁹ bellatoꝝ
cū eo: vt ascenderētin hay. Et electa trigin
ta milia viroꝝ fortiū: misit nocte: pcepit

723.q.2.c qꝫ eis: dicēs. // Ponite inſidias poſt ciuita-
domin⁹. tē. Nec lōgi⁹ recedatis: ⁊ eritis oēs parati.
Als + ac Ego aūt ⁊ reliq̄ multitudo q̄ mecū eſt: +
cedem⁹. aſcēdemus ex aduerſo ꝯ vrbē. Cūqꝫ exie-
ſup.7.a. rint ꝯ nos: ſicut an̄ fecim⁹: // fugiemus ⁊ ter-
ga vertem⁹ donec pſeq̄ntes ab vrbe lōgius
B ꝓtrahant. Putabūt eni nos fugere ſic̄ pri
us. Nobis ergo fugiētib⁹ ⁊ illis pſeqūtib⁹
ꝯſurgetis de īſidijs ⁊ vaſtabitis ciuitatē:
tradetqꝫ eā dn̄s de⁹ vr̄ i manus vr̄as. Cū-
qꝫ ceperitis ſuccendite eā ⁊ ſic oīa facietis
vt iuſſi. Dimiſitqꝫ eos ⁊ pꝛexerūt ad locū
inſidiaꝝ: ſederūtqꝫ int̄ bethel ⁊ hay ad oc-
als + abi cidētalē plagā vrbis + hay. Joſue aūt no
cte illa i medio manſit ppli. Surgēſqꝫ dilu
culo recēſuit ſocios: ⁊ aſcēdit cū ſeniorib⁹
in frōte exercit⁹ vallat⁹ auxilio pugnatoꝝ.
Cūqꝫ veniſſent ⁊ aſcēdiſſent ex aduerſo ci
uitatis ſteterūt ad ſeptētrionalem vrbis
plagā: int̄ quā ⁊ eos vallis erat media. Qui
C qꝫ āt milia viros elegerat ⁊ poſuerat in in
Als + be ſidijs int̄ + bethauen ⁊ hay ex occidētali
thel. pte eiuſdē ciuitatis. Ois v̄o reliqu⁹ exerci
tus ad aqlonē aciē dirigebat: ita vt nouiſ-
ſimi multitudinis occidētale plagā vrbis
attingerēt. Abijt ḡ ioſue nocte illa: ⁊ ſtetit i
vallis medio. Qḋ cū vidiſſet rex hay feſtia
uit mane: ⁊ egreſſus ē cū oī exercitu ciui
tatis: direxitqꝫ aciē ꝯ deſertū: ignorans q̄
poſt tergū laterēt īſidie. Joſue v̄o ⁊ ois iſrl̄
ceſſerūt loco ſimulātes metū ⁊ fugiētes ꝑ
ſolitudinis viā. At illi vociferātes parit̄ ⁊
ſe mutuo cohortātes pſecuti ſūt eos. Cū-
D qꝫ receſſiſſent a ciuitate: ⁊ ne vnus qdem
Als + be in vrbe hay ⁊ + bethel remanſiſſet q nō pſe-
thel. queret̄ iſrl̄: ſicut eruperāt apta oppida re-
linq̄ntes: dixit dn̄s ad ioſue. Leua clipeū q
in manu tua ē ꝯ vrbē hay: qm̄ tibi tradā
eā. Cūqꝫ eleuaſſet clipeū ex aduerſo ciuita
tis: īſidie q̄ latebāt ſurrexerūt ꝯfeſtiꝫ: ⁊ per-
gētes ad ciuitatē ceperūt: ⁊ ſuccēderūt eā.
Uiri aūt ciuitatis q pſeq̄bant̄ ioſue: reſpi
ciētes ⁊ vidētes fumū vrbis ad celū: vſqꝫ
cōſcēdere nō potuerunt vltra huc illucqꝫ
diffugere: p̄ſertiꝫ cū hi q ſimulauerāt fu-
gā ⁊ tēdebāt ad ſolitudinē: ꝯ pſeq̄ntes for
tiſſime reſtitiſſent. Uidēſqꝫ ioſue ⁊ ois iſ
rael q̄ capta eēt ciuitas ⁊ fum⁹ vrbis aſcē-
E deret: reuerſus pcuſſit viros hay. Siqdē ⁊
illi q ceperāt ⁊ ſuccēderant ciuitatē: egreſſi
als + me ex vrbe ꝯ ſuos + medios hoſtiū ferire cepe-
dium. rūt. Cū ergo ex vtraqꝫ parte aduerſarij ce

derentur ita vt nullus de tanta multitu
dine ſaluaret̄: regem quoqꝫ vrbis hay ap-
prehēderunt viuētē ⁊ obtulerūt Joſue.
Igit̄ oīb⁹ interfectis q iſraelē ad deſerta
tēdētē fuerāt pſecuti: ⁊ in eodē loco gla-
dio corruentib⁹: reuerſi filij iſrl̄ pcuſſe-
runt ciuitatē. Erant aūt q in eodē die + Als + cō
cōciderāt a viro vſqꝫ ad mulierē: duode ſciderāt.
ciꝫ milia hoīuꝫ oēs vrbis hay. Joſue vero
nō ꝯtraxit manū quā in ſublime porrexe
rat tenens clipeū: donec interficerent̄ oēs
habitatores hay. Jumēta aūt ⁊ p̄dā ciui- F
tatis diuiſerūt ſibi filij iſrl̄ ſicut p̄ceperat
dn̄s Joſue. Qui ſuccēdit vrbē: ⁊ fecit eā tu
mulū ſempiternū. Regē quoqꝫ ei⁹ ſuſpē
dit in patibulo vſqꝫ ad veſperā ⁊ ſolis oc
caſū: p̄cepitqꝫ Joſue ⁊ depoſuerūt cadauer
ei⁹ de cruce: p̄iecerūtqꝫ in ipſo introitu
ciuitatis ꝯgeſto ſup eo magno aceruo la-
pidū q̄ pmanet vſqꝫ in p̄ntē diē. // Tunc exo.20.d
edificauit Joſue altare dn̄o deo iſrl̄ in mō deu.27.a.
te hebal: ſicut p̄ceperat Moyſes famulus
dn̄i filijs iſrael: ⁊ ſcriptū eſt in volumine
legis Moyſi: altare de lapidib⁹ impolitis
q̄s ferꝝ nō tetigit: ⁊ obtulit ſup eo holo-
cauſtū dn̄o: immolauitqꝫ pacificas victi-
mas. Et ſcripſit ſup lapides deut̄onomiū G
legis Moyſi qḋ ille digeſſerat coram filijs als + iſrl
iſrl̄. Ois aūt + pplꝰ ⁊ oēs maiores natu:
ducesqꝫ ac iudices ſtabāt ex vtraqꝫ pte ar
ce in ꝯſpectu ſacerdotū q portabāt arcā fe-
deris dn̄i: vt aduena ita ⁊ indigena. Me-
dia ps eoꝝ iux̄ mōtē garizim: ⁊ media iux̄
mōtē hebal: ſic̄ p̄ceperat moyſes famulus
dn̄i. Et p̄mū qdē bn̄dixit pplo iſrl̄. Poſt
h̄ legit oīa v̄ba bn̄dictiōis ⁊ maledictiōis
⁊ cūcta q̄ ſcripta fuerāt in legis volumine.
Nihil ex his q̄ Moyſes iuſſerat reliq̄t in
tactū: ſed vniuerſa replicauit corā omni
multitudine iſrael: mulierib⁹ ac puulis
⁊ aduenis q inter eos morabantur.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſimulatiōe gabaonitaꝝ ⁊
murmuratōe ppli ꝓ fedē inito cū gabao
nitis: q ſaluant̄ in vita: ſꝫ i miniſteriū ce
dēdi ligna ⁊ portādi aquā d̄putabāt̄. C. ix

Quib⁹ auditis cūcti reges trans ior- A
danē qui verſabant̄ in montanis ⁊
cāpeſtrib⁹ in maritimis ac littore magni
maris. hi q̄qꝫ q habitabāt iuxta libanum
ethe⁹ ⁊ ammoreus: chanane⁹: pherez̄e⁹
⁊ eueus ⁊ iebuſeus ꝯgregati ſunt pariter
vt pugnarēt cōtra Joſue ⁊ iſrael vno aīo
eademqꝫ

eadēq; ſnia. At hi q̄ habitabāt in gabaon
audiētes cūcta q̄ fecerat ioſue hiericho ⁊
hay callide cogitātes tulerūt ſibi cibaria:
ſaccos veteres aſinis īponētes: ⁊ vtres vi-
narios ſciſſos atq; cōſutos: calciamētaq;
perantiqua que ad indiciū vetuſtatis pi-
tatijs ꝯſuta erāt: induti veterib⁹ veſtimē
tis panes quoq; quos portabāt ob viati
cū duri erāt ⁊ in fruſta cōminuti. Per-
B rexerūtq; ad ioſue q̄ tunc morabāt' in ca-
ſtris galgale: ⁊ dixerūt ei atq; ſil' oī iſraeli.
De terra lōginqua venim⁹ pacē vobiſcum
facere cupiētes. Rñderūtq; filij iſrael ad
Al's + forſitā
eos: atq; dixerūt. Ne + forte in terra q̄ no
bis ſorte debet' habitetis: ⁊ nō poſſim⁹ fe-
dus inire vobiſcū. At illi ad ioſue: Sui in-
Al's + Qui-
b⁹ ioſue e
Qui naz
nit eſtis
vos
quiūt tui ſum⁹. + Quibus ioſue ait. Qui
nā eſtis vos: aut vnde veniſtis: Reſpōde-
runt. De terra lōginq̄ valde venerūt ſer-
ui tui: in noīe dñi dei tui. Audiuim⁹ eni
famā potētie ei⁹ cūcta que fecit in egypto
⁊ duob⁹ regib⁹ āmorreoꝝ q̄ fuerūt trans
iordanē ſeon regi eſebon: ⁊ og regi baſan
q̄ erāt in aſtaroth: dixerūtq; nobis ſenio
res ⁊ oēs habitatores terre nr̄e. Tollite
in manib⁹ vr̄is cibaria ob lōgiſſimā viā
⁊ occurrite eis ⁊ dicite. Serui vr̄i ſum⁹:
fedus inite nobiſcū. En panes q̄n egreſſi
ſum⁹ de domib⁹ nr̄is vt veniremꝰ ad vos
calidos ſumpſim⁹: nū ſicci facti ſunt ⁊ ve-
tuſtate nimia cōminuti. Utres vini no-
C uos ipleuimus: nūc rupti ſunt ⁊ ſoluti.
Veſtes ⁊ calciamēta qb⁹ induimur: ⁊ que
habem⁹ in pedib⁹ ob lōgitudinē lōgioris
vie trita ſunt: ⁊ pene ꝯſumpta. Suſceperūt
igit' de cibarijs eoꝝ: ⁊ os dñi nō iterroga
2.re.21.a uerūt. // Fecitq; ioſue cū eis pacē: ⁊ inito
federe pollicit⁹ eſt vt nō occiderent'. Prin
cipes quoq; mltitudinis iurauerūt eis.
al's + ini Poſt dies aūt tres + initi federis: audie-
to feder'. runt q̄ in vicino habitarēt: ⁊ inter eos fu
turi eēnt. Mouerūt caſtra filij iſrael: ⁊ ve
nerūt in ciuitates eoꝝ die tertio: q̄ꝝ hec
vocabula ſunt: gabaon ⁊ caphyra ⁊ beroth
⁊ cariathiarim. Et nō p̄cuſſerūt eos: eo q̄
iuraſſent eis p̄ncipes multitudīs in no-
mine dñi dei iſrael. Murmurauit itaq;
oē vulg⁹ ꝯ p̄ncipes iſrael. Qui rñderunt
eis. Jurauim⁹ eis in noīe dñi dei iſrael: ⁊
D idcirco nō poſſum⁹ eos ꝯtingere. Sz hoc
Al's + ⁊ faciem⁹ eis. Reſeruent' qdē + vt viuāt: ne
Al's + P- ꝯ nos ira dñi ꝯcitet' ſi + peierauerim⁹: ſz

ſic viuāt vt in vſus vniuerſe multitudi- iuraue-
nis ligna cedāt: aq̄ſq; cōportēt. Quib⁹ hec rimus.
loquētib⁹: vocauit gabaonitas ioſue: ⁊ di Al's habe
xit eis. Cur nos decipe fraude voluiſtis: vt tur + eis
diceretis p̄cul valde habitam⁹ a vobis: cū
in medio nr̄i ſitis: Itaq; ſub maledictōe 22.q.4.c.
eritis: ⁊ non deficiet de ſtirpe vr̄a ligna ce- innocēs
dēs: aquaſq; cōportans in domū dei mei. ⁊.ca. inſ
Qui rñderūt. Nūciatū eſt nobis ſuis tu ceſta.§.
is q̄ p̄miſiſſet dñs de⁹ tu⁹ moyſi ſuo ſuo ſedcum
vt traderet vobis oēm terrā: ⁊ diſperderet his.
cūctos habitatores ei⁹. Timuim⁹ igitur De elec.
valde: ⁊ p̄uidim⁹ aīab⁹ nr̄is vr̄o terrore ca. vene-
cōpulſi: ⁊ hoc ꝯſiliū iniuim⁹. Nūc aūt in rabilem
manu tua ſum⁹: qd̄ tibi bonū ⁊ rectū vi- enteſ.
det': fac nobis. Fecit ergo ioſue vt dixerat:
⁊ liberauit eos de manu filioꝝ iſrael vt nō
occiderent'. Decreuitq; in illo die eos eē
in miniſterio cūcti ppl'i ⁊ altari dñi: cedē
tes ligna ⁊ aquas cōportātes vſq; in p̄ns
tp̄s in loco quē dñs elegiſſet.

¶ Ca. Sū. ¶ De pugna i gabaō ⁊ regib⁹
qnq; abſcōſis i ſpelūca. De p̄lōgatiōe diei
⁊ alijs multis ab iſraele deuictis. Cap. x.

Que cū audiſſet adoniſedech rex hie A
ruſalem q̄ ſcilz cepiſſet ioſue hay ⁊
ſubuertiſſet eam: ſicut enim fecerat hieri
cho ⁊ regi ei⁹: ſic fecit hay ⁊ regi illi⁹: ⁊ q̄
trāſfugiſſent gabaōite ad iſrl' ⁊ eēnt fede-
rati eoꝝ: timuit valde. Urbs eniz magna
erat gabaō: ⁊ vna ciuitatū regaliū: ⁊ ma-
ior oppido hay: oēs bellatores ei⁹ fortiſſi
mi. Miſit ergo adoniſedech rex hierl'z ad
oham regē hebrō: ⁊ ad pharan regē hieri-
moth ad Japhie q̄z regē lachis: ⁊ ad da-
bir regē eglon: dicēs. Ad me aſcendite ⁊
ferte p̄ſidiū: vt expugnem⁹ gabaō q̄re trāſ
fugerit ad Joſue ⁊ ad filios iſrl'. Cōgregati
igit' aſcenderūt qnq; reges āmorreorū.
Rex hierl'm: rex hebron: rex hierimoth:
rex lachis: rex eglon: ſil' cū exercitib⁹ ſuis:
⁊ caſtrametati ſunt circa gabaō oppugnā
tes eā. Habitatores aūt gabaon vrbis ob- B
ſeſſe: miſerūt ad Joſue: q̄ tūc morabat' in
caſtris apud galgalā: ⁊ dixerūt ei. Ne retra
has manus tuas ab auxilio ſuoꝝ tuoꝝ.
Aſcēde cito ⁊ libera nos: ferq; p̄ſidiū. Con
uenerūt enim aduerſum nos oēs reges
āmorreoꝝ: q̄ habitāt in mōtanis. Aſcen-
ditq; Joſue de galgalis: ⁊ ois exercit⁹ bella
toꝝ cū eo viri fortiſſimi: Dixitq; dñs ad
Joſue. Ne timeas eos. In man⁹ eniz tuas

tradidi illos. Nullus.n.ex eis tibi reſiſte-
re poterit. Irruit itaqȝ ioſue ſup eos repē
te:tota nocte aſcēdēs de galgalis. Et cōtur
bauit eos dn̄s a facie iſrael:cōtriuitqȝ pla
ga magna in gabaon:ac pſecut⁹ eſt eos per
viā aſcēſus bethoron ⁊ pcuſſit vſqȝ azecha
C ⁊ maceda. Cūqȝ fugerēt filios iſrael:⁊ eēnt
in deſcenſu bethoron:dn̄s miſit ſup eos la-
pides magnos de celo vſqȝ ad azecha. Et
mortui ſunt multo plures lapidib⁹ grādis
q̄ȝ quos gladio pcuſſerāt filij iſrl̄. Tūc lo
cutus eſt ioſue dn̄o in die qua tradidit
amorreū in ɔſpectu filioꝝ iſrael. Dixitqȝ
corā eis. Sol ɔ̄ gabaō ne mouearis:⁊ lu-
Al's+aialon. na ɔ̄ vallē+haylon. Steterūtqȝ ſol ⁊ lu-
na:donec vlciſceret ſe gens de inimicis ſu
is. Nōne ſcriptū eſt hoc in libro iuſtoꝝ?
Stetit itaqȝ ſol in medio celi:⁊ non feſti-
nauit occūbere ſpatio vnius diei. Nō fuit
antea ⁊ poſtea tā lōga dies:obediente dn̄o
voci hoīs:⁊ pugnāte ꝑ iſrael. Reuerſuſqȝ
eſt ioſue cū oī iſrael in caſtra galgale. Fu-
gerāt.n.qnqȝ reges ⁊ ſe abſcōderāt in ſpe
D lūca vrbis maceda. Nūciatūqȝ eſt ioſue ꝙ
inuēti eēnt qnqȝ reges latētes in ſpelun-
ca vrbis maceda. Qui pcepit ſocijs ⁊ ait.
Uoluite ſaxa ingētia ad os ſpelūce:⁊ poni-
te viros induſtrios q clauſos cuſtodiāt.
Uos aūt nolite ſtare:ſȝ pſeqmini hoſtes:⁊
extremos quoſqȝ fugientiū cedite. Ne di-
mittatis eos vrbiū ſuaꝝ intrare preſidia:
quos tradidit dn̄s de⁹ in man⁹ vr̄as. Ce-
ſis ergo aduerſarijs plaga magna:⁊ vſqȝ
ad internitionē pene ɔſūptis hi q iſrael
effugere potuerūt:ingreſſi ſunt ciuitates
munitas. Reuerſuſqȝ eſt oīs exercit⁹ ad
ioſue in maceda:vbi tūc erāt caſtra: ſani
⁊ integro nūero. Nulluſqȝ ɔ̄ filios iſrael
mutire auſus eſt. Precepitqȝ ioſue:dicēs
Aperite os ſpelūce:⁊ pducite ad me qnqȝ
reges q in ea latitāt. Fecerūtqȝ miniſtri
vt ſibi fuerat imparū. Et adduxerūt ad eū
qnqȝ reges de ſpelūca:regē hieruſalē:regē
hebron:regē hierimoth:regē lachis:regē
eglon. Cūqȝ adducti eēnt ad eū: vocauit
oēs viros iſrael:⁊ ait ad pncipes exercit⁹
E q ſecū erāt. Ite ⁊ ponite pedes ſup colla re
gū iſtoꝝ. Qui cū precīſſent:⁊ ſubiectorū
colla pedib⁹ calcarēt:rurſū ait ad eos. No
lite timere:nec paueatis: confortamini ⁊
eſtote robuſti. Sic.n.faciet dn̄s cūctis ho
ſtib⁹ vr̄is:aduerſū q̄s dimicabitis. Per-

cuſſitqȝ ioſue ⁊ interfecit eos atqȝ ſuſpen
dit ſup qnqȝ ſtipites:fuerūtqȝ ſuſpēſi vſ-
qȝ ad veſpeꝝ. // Cūqȝ occūberet ſol: pcepit Deu.21.d
ſocijs vt deponerēt eos de patibulis. Qui
depoſitos ꝓiecerūt in ſpelūcā in qua latue
rāt:⁊ poſuerūt ſup os ei⁹ ſaxa ingētia:q̄ p-
manēt vſqȝ in pn̄s. Eodē die macedā q̄ȝ
cepit ioſue ⁊ pcuſſit in ore gladij: regēqȝ
illi⁹ interfecit:⁊ oēs habitatores ei⁹. Nō di-
miſit in ea ſaltē puas reliqas. Fecitqȝ re-
gi maceda ſicut fecerat regi hiericho. Trāſi-
uit aūt cū oī iſrl̄ d̄ maceda in lebna:⁊ pu
gnabat ɔ̄ eā. Quā tradidit dn̄s cum rege
ſuo in man⁹ iſrl̄. Percuſſerūtqȝ vrbē in
ore gladij:⁊ oēs habitatores eius. Nō di
miſerūt in ea vllas reliqas. Fecerūtqȝ re
gi lebna ſicut fecerāt regi hiericho. De lebna F
trāſiuit in lachis cū oī iſrl̄. Et exercitu p
gyrū diſpoſito oppugnabat eā: tradidit-
qȝ dn̄s lachis in man⁹ filioꝝ iſrl̄: ⁊ cepit
eā die altero:atqȝ percuſſit in ore gladij
oēȝ aiāȝ q̄ fuerat in ea:ſicut fecerat lebna.
Eo tpe aſcēdit hyrā rex gazer:vt auxilia-
ret lachis. Quēȝ pcuſſit ioſue cū oī pplo
ei⁹ vſqȝ ad internitionē. Trāſiuitqȝ de la
chis in eglon:⁊ circūdedit atqȝ expugna
uit eā in eadē die:pcuſſitqȝ in ore gladij
oēs aias q̄ erāt in ea iuxta oīa q̄ fecerat la
chis. Aſcēdit q̄ȝ cū oī iſrael de eglon in
hebron:⁊ pugnauit ɔ̄ eā:cepitqȝ ⁊ pcuſſit
in ore gladij:regē quoqȝ ei⁹ ⁊ oīa oppida
regiōis illi⁹:vniuerſaſqȝ aias q in ea fue
rāt cōmoratē. Nō reliqt in ea vllas reliq- G
as. Sicut fecerat eglon:ſic fecit ⁊ hebron:
cūcta q̄ in ea repperit ɔſumēs gladio. In
de reuerſus in + dabir:cepit eā atqȝ vaſta Al's+dabira.
uit:regē quoqȝ ei⁹ atqȝ oīa p circuitū op
pida pcuſſit in ore gladij. Non dimiſit in
ea vllas reliquias. Sicut fecerat hebron ⁊
lebna ⁊ regib⁹ eaꝝ:ſic fecit dabir ⁊ regi il-
li⁹. Percuſſit itaqȝ ioſue oēȝ terrā mōta
nā ⁊ meridianā atqȝ capeſtrē ⁊ aſeroth cū
regib⁹ ſuis. Nō dimiſit i ea vllas reliqas:
ſȝ oē qd̄ ſpirare poterat interfecit:ſicut pcepe-
rat ei dn̄s de⁹ iſrl̄ a cadeſbarne vſqȝ gazā.
Oēm terrā+goſen vſqȝ gabaon:vniuer- Al's+ieſen vel ieſſen.
ſoſqȝ reges ⁊ regiōes eoꝝ vno impetu ce
pit atqȝ vaſtauit. Dn̄s.n.de⁹ iſrael pugna- Al's+goſen.
uit ꝓ eo. Reuerſuſqȝ eſt cū omni iſrael
ad locū caſtrorū in galgala.

¶ Ca. Xi. ¶ De Jabin rege aſor ⁊ alijs re
gib⁹ cōgregatis cōtra iſrael:⁊ ab eo ꝓſtra-

ſis ꝛ enachim. Cap. xi.

Q Ue cũ audiſſet Jabin rex aſoꝛ miſit
ad iobab regẽ madan ꝛ ad regẽ ſe-
meron atqȝ ad regẽ acſaph:ad rege.. q̃qȝ
aglonis q habitabãt in mõtanis ꝛ in pla
nitie ꝯ meridiẽ ceneroth:in cãpeſtribus
quoqȝ ꝛ regionib⁹ doꝛ iuxta mare:chana
neũ quoqȝ ab oꝛiẽte ꝛ occidẽte:ꝛ amoꝛ-
reũ atqȝ ethcũ ac pherezeũ ꝛ iebuſeuȝ in
Als + mõtanis:eueũ quoqȝ q habitabat ad ra-
maſphe. dices hermon in terra + maſpha. Egreſſi
qȝ ſũt oẽs cũ turmis ſuis:pplˢ mult⁹ ni
mis ſicut arena q̃ eſt in littoꝛe maris: eq
quoqȝ ꝛ currus imẽſe multitudis. Con
B uenerũtqȝ oẽs reges iſti in vnũ ad aq̃s
merõ:vt pugnarẽt ꝯ iſrael. Dixitqȝ dñs
ad ioſue. Ne timeas eos. Cras.n.hac eadẽ
hoꝛa ego tradã oẽs iſtos vulnerãdos in cõ
ſpectu iſrael. Equos eoꝝ ſubneruabis: ꝛ
currus igne cõbures. Uẽitqȝ ioſue ꝛ oĩs
exercit⁹ ei⁹ cũ eo aduerſus illos ad aquas
meron ſubito:ꝛ irruerũt ſup eos: tradi-
ditqȝ illos dñs in man⁹ iſrael. Qui pcuſ-
Als + ſerũt eos ꝛ pſecuti ſunt vſqȝ ad ſydonem
maſpha magnã ꝛ aq̃s maſſerephot. Cãpũ qȝ + maſ
phe q eſt ad oꝛiẽtalẽ illi⁹ ptẽ. Itaqȝ pcuſſit
oẽs:vt nullas dimitteret ex eis reliqas.
Fecitqȝ ſicut pceperat ei dñs. Equos eoꝛuȝ
ſubneruauit:curruſqȝ cõbuſſit igni. Re-
uerſuſqȝ ſtatiȝ cepit aſoꝛ:ꝛ regẽ ei⁹ pcuſ-
ſit gladio. Aſoꝛ.n.ãtiq̃t⁹ iter oĩa regna hec
C pncipatuȝ tenebat. Percuſſitqȝ oẽs aĩas
que ibidẽ moꝛabant. Non dimiſit in ea
vllas reliqas:ſȝ vſqȝ ad internitiõ nẽ vni
uerſa vaſtauit:ipſamqȝ vrbẽ pemit incẽ-
dio ꝛ oẽs p circuitũ ciuitates. Reges q̃qȝ
eaꝝ cepit pcuſſit atqȝ deleuit: ſicut pcepe-
rat ei moyſes famulus dñi. Abſqȝ vꝛbib⁹
q̃ erãt in collib⁹ ꝛ in tumulis ſite ceteras
ſuccẽdit iſrael:vnã tm̃ aſoꝛ minutiſſimã
flãma ꝯſũpſit. Oẽmqȝ pdã iſtaꝝ vꝛbiũ ac
iumẽta:diuiſerũt ſibi filij iſrl̃ cũctis hoĩ-
bus interfectis. Sicut pcepat dñs moyſi
ſeruo ſuo:ita pcepit moyſes ioſue:ꝛ ille
Als + ne vniuerſa cõpleuit. Nõ pterijt de vniuer-
ſis mãdatis: + nec vnũ qdẽ vbũ qd̃ iuſſe-
rat dñs moyſi. Cepit itaqȝ ioſue oẽm ter
rã mõtanã ꝛ meridianã:terrãqȝ ioſen ꝛ
planitiẽ ꝛ occidẽtalẽ plagã:mõtẽqȝ iſrael
ſup.io. g ꝛ cãpeſtria ei⁹:ꝛ ptẽ mõtis q̃ aſcendit ſeyr
vſqȝ baalgath per planitieȝ libani ſubter
mõtẽ hermon:oẽs reges eoꝝ cepit pcuſ-
ſit + ꝛ occidit. Multo tpe pugnauit ioſue Als ſup.
ꝯ reges iſtos. Nõ fuit ciuitas q̃ ſe nõ tra- eſt + ꝛ
deret filijs iſrl̃. pter eueuȝ q habitabat in D
gabaõ. Oẽs.n.bellãdo cepit. Dñi.n. + ſnĩa Als +
fuerat vt indurarent coꝛda eoꝝ:ꝛ pugna ſnĩa.
rẽt ꝯ iſrael:ꝛ caderẽt ꝛ nõ mererent vllaȝ
clemẽtiã:ac perirẽt ſicut pcepat dñs moy
ſi. In tpe illo venit ioſue:ꝛ interfecit ena-
chim de mõtanis hebrõ:ꝛ dabir ꝛ anab:ꝛ
de oĩ mõte iuda ꝛ iſrl̃:vꝛbeſqȝ eoꝝ deleuit.
Nõ reliqt vllũ de ſtirpe enachim in terra
filioꝝ iſrael abſqȝ ciuitatib⁹ gaza ꝛ geth ꝛ
azoto:in qb⁹ ſolũ relicti ſunt. Cepit ergo
ioſue oẽȝ terrã ſicut locut⁹ eſt dñs ad moy
ſen:ꝛ tradidit eã in poſſeſſioneȝ filijs iſrl̃
ſȝ ptes ꝛ trib⁹ ſuas:qeuitqȝ terra a pɫijs.
¶ Ca. Sũ. ¶ Numeratio regum pcuſſo-
rum circa ioꝛdaneȝ:ꝛ vltra quos percuſ-
ſit Joſue ꝛ ſunt. j. Cap. xij.

H I ſunt reges quos percuſſerunt filij A
iſrael:ꝛ poſſederunt terram eoꝛum
trans ioꝛdanẽ ad ſolis oꝛtum: a toꝛrente
arnon vſqȝ ad montẽ hermon:ꝛ omneȝ
oꝛientalem plagam que reſpicit ſolitudĩ
nem. Seon rex ammoꝛreoꝝ:qui habita-
bat in eſebon:dominatus eſt ab aroer que
ſita eſt ſuper ripam toꝛrentis arnon:ꝛ me
die partis in valle dimidijqȝ galaad vſ-
qȝ ad toꝛrentem ieboc:qui eſt terminus
filioꝝ ammõ:ꝛ a ſolitudine vſqȝ ad ma-
re ceneroth cõtra oꝛientẽ:ꝛ vſqȝ ad ma-
re deſerti:qd̃ eſt mare ſalſiſſimũ:ad oꝛien
talẽ plagã per viaȝ que ducit bethſimoth:
ꝛ ab auſtrali parte q̃ ſubiacet aſeroth vſqȝ
phaſga terminus og regis baſan:de reli- B
quijs raphaim q hitauit in aſtaroth:ꝛ in
edrai:ꝛ dñat⁹ eſt in mõte hermõ:ꝛ in ſale
cha atqȝ vniuerſa baſan vſqȝ ad terminos
geſſuri ꝛ machati ꝛ dimidie ptis galaad

ad terminos ſeon regis eſebon. Moyſes
famulus dñi ⁊ filij iſrl̄ ꝑcuſſerūt eos tra-
diditq; terrā eoꝝ moyſes in poſſeſſionē
rubenitis ⁊ gadditis: ⁊ dimidie tribui
manaſſe. Hi ſūt reges terre q̄s ꝑcuſſit Jo-
ſue: ⁊ filij iſrl̄ trās iordanē ad occidētalē
(margin: Al's + al bagad) plagā + abaalgad in cāpo libani: vſq; ad
mōtē libani: cui⁹ ps aſcēdit in ſeyr. Tra-
C diditq; eā ioſue in poſſeſſionē tribubus
iſrl̄: ſingulis ptes ſuas: tā in mōtanis q̄
(margin: Al's + aſſedech.) in planis atq; cāpeſtrib⁹. In + aſeroth ⁊
in ſolitudine ac in meridie: etheus fuit ⁊
amorre⁹ chanane⁹ ⁊ pherezę⁹: eue⁹ ⁊ iebu
ſeus. Rex hiericho vn⁹: rex hay q̄ ē ex latere
bethel vnus. Rex hierl̄m vn⁹. Rex hebrō
vn⁹. Rex hierimoth vn⁹. Rex lachis vn⁹.
Rex eglon vn⁹. Rex gaçer vn⁹. Rex dabir
vn⁹. Rex gader vn⁹. Rex herma vn⁹. Rex
D hereth vn⁹. Rex lebna vnus. Rex adollam
vn⁹. Rex maceda vn⁹. Rex bethel vn⁹. Rex
taphua vn⁹. Rex ofer vn⁹. Rex affec vn⁹.
Rex ſaron vn⁹. Rex madan vn⁹. Rex aſor
vn⁹. Rex ſameron vn⁹. Rex acſaph vnus.
Rex thenach vn⁹. Rex mageddo vn⁹. Rex
cedes vn⁹. Rex iachanem carmeli vnus.
Rex dor ⁊ ꝓuincie dor vn⁹. Rex gētiū gal-
gal vnus. Rex therſa vnus. Omnes reges
trigintaunus.

¶ Ca. Sū. ¶ De terra diuidēda: ⁊ deſcri-
ptione ſortiū ruben ⁊ gad: ⁊ dimidie tri-
bus manaſſe. Cap. xiij.

A Joſue ſenex ꝓuecteq; etatis erat: ⁊ di-
xit dñs ad eū. Senuiſti ⁊ longeu⁹ es:
terraq; latiſſima derelicta eſt q̄ necdū ſor
te diuiſa ē: oīs videlicet galilea philiſtijm
⁊ vniuerſa geſſuri: a fluuio turbido qui
irrigat egyptū vſq; ad terminos accaron
ꝯ aqlonē terra chanaan q̄ in qnq; regulos
(margin: Al's + açotios.) philiſthijm diuidit: gaçeos ⁊ + açotios: aſca
lonitas: getheos ⁊ accaronitas. Ad meri-
diē vero ſunt euei cis terra chanaan: ⁊ ma-
ara ſydonioꝝ vſq; afeca: ⁊ terminos amor
rei eiuſq; confinia: libani quoq; regio ꝯ
orientē abaalgad ſub mōte hermon donec
ingrediaris emath. Oīuz q habitabāt in
mōte a libano vſq; ad aq̄s maſerephot:
vniuerſiq; ſydonij. Ego ſum q delebo eos
a facie filioꝝ iſrael. Ueniat ergo in ptē he-
reditatis iſrael: ſicut ꝓcepi tibi. Et nūc di
B uide terrā in poſſeſſionē nouē tribub⁹: ⁊
dimidie tribui manaſſe cū q̄ ruben ⁊ gad
poſſederūt terrā quā tradidit eis moyſes
famulus dñi trās fluēta iordānis ad oriē-
talē plagā ab aroer q̄ ſita eſt in ripa torrē-
tis arnon ⁊ in vallis medio: vniuerſaq;
cāpeſtria medaba: vſq; dybon: ⁊ cūctas ci-
uitates ſeō regis amorrei: q regnauit in
eſebon vſq; ad terminos filioꝝ ammon: ⁊
galaad ac termininum geſſuri ⁊ machati ⁊
oēz mōtē hermō ⁊ vniuerſaz baſan vſq;
ad ſalechā: oē regnū og in baſan: qui re-
gnauit in aſtaroth ⁊ edrai. Ipſe fuit de re
liquijs raphaim: ꝑcuſſitq; eos moyſes at
q; deleuit. Noluerūtq; diſꝑdere filij iſrl̄
geſſuri ⁊ machati: ⁊ habitauerūt in me-
dio iſrael vſq; in pñtē diē. Tribui autez
leui nō dedit poſſeſſionē: ſʒ ſacrificia ⁊ vi-
ctime dñi dei iſrael: ipſa eſt ei⁹ hereditas
ſic locut⁹ eſt illi. Dedit ergo moyſes poſ-
ſeſſionē tribui filioꝝ ruben iuxta cogna-
tiones ſuas. Fuitq; termin⁹ eoꝝ ab aro- C
er: q̄ ſita eſt in ripa torrentis arnon: ⁊ in
valle eiuſdē torrētis m·dia: vniuerſā pla
nitiē q̄ ducit medaba ⁊ eſebon: cunctoſq;
viculos eaꝝ q ſunt in campeſtrib⁹: dybon
q̄q; ⁊ abainothaal ⁊ oppidū baalmaon:
⁊ geſſa ⁊ cedimoth ⁊ mephet ⁊ cariathaiz
⁊ ſabama ⁊ ſarathaſar: in mōte cōuallis
bethphogor ⁊ aſoth phaſga ⁊ bethaiſimoth
oēs vrbes cāpeſtres vniuerſaq; regna ſeō
regis amorrei: q regnauit in eſebon: quē
ꝑcuſſit moyſes cū ꝓncipib⁹ madian eueū
⁊ recen ⁊ ſur ⁊ ur ⁊ rebe duces ſeon habi
tatores terre: ⁊ balaā filiū beor ariolū occi
derūt filij iſrael gladio cū ceteris interfe-
ctis. Factuſq; eſt termin⁹ filioꝝ ruben ior
danis fluui⁹. Hec eſt poſſeſſio rubenitarū
ꝑ cognatiōes ſuas vrbiuz ⁊ viculoꝝ. De-
ditq; moyſes tribui gad ⁊ filijs ei⁹ ꝑ co-
gnatiōes ſuas poſſeſſionē: cui⁹ hec diuiſio
eſt. + Termin⁹ gaçer ⁊ oēs ciuitates ga- (margin: Al's + Et fuit finis eius iaçer.)
laad ⁊ dimidiā ptē terre filioꝝ ammon
vſq; ad aroer q̄ eſt ꝯ rabba: ⁊ ab eſebon vſ
q; ramoth: maſphe ⁊ bethanim: ⁊ a ma- D
naim vſq; ad terminos dabir. In valle q̄-
q; bethara ⁊ beth nemra ⁊ ſocoth ⁊ ſaphō
reliq̄ ptē regni ſeon regis eſebon. Huius
quoq; finis iordanis eſt vſq; ad extremā
ptē maris cenereth trās iordanē ad oriē
talē plagā. Hec eſt poſſeſſio filioꝝ gad ꝑ fa-
milias ſuas: ⁊ ciuitates ⁊ ville eaꝝ. Dedit
⁊ dimidie tribui manaſſe filijſq; ei⁹ iuxta
cognatiōes ſuas poſſeſſionē cui⁹ hoc ꝓnci
piū eſt. A manaim vniuerſaz baſan ⁊ cū-

tiā regna og regis baſan: oēſqȝ vicos ia-
hir q ſunt in baſan ſexaginta oppida ⁊ di
midiā ptē galaad: ⁊ aſtaroth ⁊ edrai vr-
bes regni og ī baſan filijs machir filij ma
naſſe dimidie parti filioꝝ machir iuxta
cognatiões ſuas. Hanc poſſeſſioné diuiſit
moyſes in cāpeſtrib⁹ moab: trās iordané
ꝯ hierichoad orietalé plagā. Tribui aūt
leui nō dedit poſſeſſioné: qm dñs de⁹ iſrl:
ipſa eſt poſſeſſio ei⁹: vt locut⁹ eſt illi.

¶ Ca. Sū. ¶ De diuiſiōe terre chanaan: de ebron data caleph. Cap. xiiij.

A Als + ō- derat. 32. q. 4. c. recurrat ꝟ. i oib⁹ Nu. 34. b

Hoc eſt qd poſſederūt filij iſrael in ter
ra chanaan quā + dederūt eis elea-
zar ſacerdos: ⁊ ioſue fili⁹ nun: ⁊ pncipes fa
miliaꝝ p trib⁹ iſrl: // ſorte oīa diuidētes:
ſicut pceperat dñs in manu moyſi nouē
tribub⁹ ⁊ dimidie tribui manaſſe. Dua-
bus. n. tribub⁹ ⁊ dimidie dederat moyſes
trās iordané poſſeſſioné abſqȝ leuitis: q
nihil terre acceperūt inter fr̄es ſuos: ſȝ in
eoꝝ ſucceſſerant locū filij ioſeph in duas
B diuiſi trib⁹ manaſſe ⁊ effraim. Nec accepe-
runt leuite aliā in terra ptē: niſi vrbes ad
habitādū: ⁊ ſuburbana eaꝝ ad alēda iu-
méta ⁊ pecora ſua. Sicut pceprat dñs moy
ſi: ita fecerūt filij iſrael ⁊ diuiſerūt terraȝ.
Acceſſerūt itaqȝ filij iuda ad ioſue in gal-
Als + ca leb. gala: locutuſqȝ eſt ad eū + caleph filius ie
phonne cenezeꝰ. // Noſti qd locut⁹ ſit dñs
Nu. 14. b ad moyſen hoiem dei de me ⁊ te in cades-
barne? Quadraginta ānoꝝ erā qñ miſit
me moyſes famulus dñi de cadeſbarne
vt cōſiderarē terrā: nūciauiqȝ ei qd mihi
veꝝ videbaī. Fr̄es aūt mei q aſcēderāt me
cuȝ diſſoluerūt cor ppli: ⁊ nihilominus
C ego ſecut⁹ ſum dñm deū meū. Jurauitqȝ
Sup. 1. a moyſes in die illo dicēs. // Terra quā cal
cauit pes tu⁹ erit poſſeſſio tua ⁊ filioꝝ tuo-
Als + meū. rū in eternū: qꝛ ſecut⁹ es dñm deū + tuū.
Cōceſſit ergo dñs vitā mihi ſicut pollici-
tus eſt vſqȝ in pñtē diem. Quadraginta ⁊
qnqȝ anni ſunt exquo locut⁹ eſt dñs vbū
iſtud ad moyſen qñ ābulabat iſrl p ſoli-
ecc. 46. b tudiné. // Hodie octogintaqnqȝ annoꝝ
ſuȝ ſic valēs: vt eo valebā tpe qñ ad explo
randū miſſus ſuȝ: illi⁹ in me tpis forti-
tudo vſqȝ hodie pſeuerat tā ad bellādum
qȝ ad gradiēdū. Da ergo mihi mōtē iſtū
qué pollicit⁹ eſt dñs te quoqȝ audiēte in
quo enachiȝ ſūt: ⁊ vrbes magne atqȝ mu
nite: ſi forte ſit dñs mecū: ⁊ potuero delere

eos ſicut pmiſit mihi. Bndixitqȝ ei ioſue: D
⁊ tradidit ei hebron in poſſeſſionem: atqȝ
ex eo fuit hebrō + caleph filio iephonne ce- Als + ca
nezeo vſqȝ in pñtē diē: qꝛ ſecut⁹ eſt dñm leb.
deū iſrael. // Nomē hebrō añ vocabaī caria- // 13. q. 2.
tharbe. Adam maxim⁹ ibi inter enachim c. ebron.
ſitus eſt: ⁊ terra ceſſauit a prelijs.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſorte iude: de cariatharbe de q̈ caleph deleuit tres filios: de cariath ſepher quā cepit othoniel: ⁊ de axa filia caleph: de numero ciuitatum ⁊ villaruȝ iu de tribus. Cap. xv.

Igiī ſors filioꝝ iude p cogñtiōes ſuas A
iſta fuit. A termine edom vſqȝ ad de-
ſertū + ſyn: ꝯ meridiē: ⁊ vſqȝ ad extremā Als + ſin
ptē auſtralis plage. Initiuȝ ei⁹ a ſūmitate
maris ſalſiſſimi: ⁊ a lingua ei⁹ q̄ reſpicit
meridiē. + Egredieturqȝ ꝯ aſcēſum ſcor- Als +
pionis: ⁊ + ptrāſibit in ſyna: aſcenditqȝ in egredit.
cadeſbarne: ⁊ puenit in eſrom: aſcēdens Als + p
ad daraȝ ⁊ circuiens cariathaa: atqȝ inde tranſit.
ptrāſiens in aſemona: ⁊ pueniēs ad tor-
rētē egypti: eruntqȝ termini ei⁹ mare ma-
gnum. Hic erit finis meridiane plage. Ab
oriēte do erit initiū mare ſalſiſſimū vſ-
qȝ ad extrema iordanis: ⁊ ea que reſpici-
unt ad aqlonem a lingua maris vſqȝ ad
eūdē + iordanis fluuiū. Aſcēditqȝ termi- B
nus in bethagla. Et + trāſit ab aqlone in Als + ior
betharaba: aſcēdēs ad lapidē boen filij ru- danē.
ben: ⁊ tendēs vſqȝ ad terminos debera: de Als + p
valle achor ꝯ aqlonē reſpiciēs galgala q̄ tranſit.
eſt ex aduerſo aſcēſionis adommin ab au Als + p
ſtrali pte torrētis: trāſitqȝ aq̄s que vocanī tráſiuit.
fons ſolis: ⁊ erūt exit⁹ ei⁹ ad fontē rogel:
aſcēditqȝ p cōuallē filij ennon: ex latere ie
buſei ad meridiē: hec eſt hieruſalē: ⁊ inde
ſe erigēs ad verticē mōtis qui eſt ꝯ gehen
non: ad occidētē in ſūmitate vallis rapha
im ꝯ aqlonē: ptrāſitqȝ a verticemōtis vſ-
qȝ ad fonteȝ aque nepthoa: ⁊ peruenit vſ-
qȝ ad vicos mōtis ephron: inclinaturqȝ Notula
in bala q̄ eſt cariathiarim + ideſt vrbs ſyl + .i. vrbſ
uarū: ⁊ circuit de bala ꝯ occidētē vſqȝ ad ſiluaꝝ ſu
montē ſeyr trāſitqȝ iuxta lat⁹ montis ia- peſt ⁊ nō
rim ad aqlonem in cheſlon: ⁊ deſcēdit in ē ō textu
bethſames: trāſitqȝ in thamana: ⁊ puenit C
ꝯ aqlonē partis accaron: ex latere: inclina
turqȝ ſecrona: ⁊ trāſit montē balaa: pue-
nitqȝ in gebneel: ⁊ magni maris contra
occidentē fine cōcluditur. Hi ſunt termi-
ni filioꝝ iuda per circuitum in cogna-

...lis ⁊ ca
...ch

Judicuꝫ
...i.b.

...lis ⁊ illi
...i.par.2.f.
...als ⁊ ſua
...ſit viro
...ꝫ átiquo-
...res.
...aſa ⁊ ſua
...ſit ei vir
...ſuus ſm
...moder-
...nos.

tionibꝰ ſuis. ⁊ Caleph vero filio iephonne
dedit partem in medio filiorum iuda ſi
cut preceperat ei dominus: carieth arbe pa
tris enach: ipſa eſt hebron. Deleuitqꝫ ex ea
caleph tres filios enach: ſeſai et hayman ⁊
tholmai de ſtirpe enach: atqꝫ inde conſcē-
dens venit ad habitatores dabir: que pri-
us vocabatur cariathſepher id eſt ciuitas
D litterarum. Dixitqꝫ caleph. Qui percuſſe-
rit cariathſepher et ceperit eam: dabo ⁊ ei
axam filiam meam vxorem. // Cepitqꝫ eaꝫ
othoniel filius cenez frater caleph iuni-
or. Deditqꝫ ei axam filiam ſuam vxorem.
Qui cum pergerent ſimul: ⁊ ſuaſa eſt a vi
ro ſuo: vt peteret a patre ſuo agrum. Su-
ſpirauitqꝫ vt ſedebat i aſino. Cui caleph.
Quid habes inquit: At illa reſpondit. Da
mihi benedictionem. Terram auſtralem
et arentem dediſti mihi iunge ⁊ irriguā.
Dedit itaqꝫ ei caleph irriguuꝫ ſuperius ⁊
inferius. Hec eſt poſſeſſio tribus filiorum
iuda per cognationes ſuas. Erantqꝫ ciui-
tates ab extremis partibus filiorum iu-
da iuxta terminos edom a meridie: cabſe
el et eder ⁊ iagur ⁊ cina ⁊ dimona ⁊ ada-
da ⁊ cedes ⁊ aſor: ⁊ iethnā ciphtelē ⁊ baloth
aſor noba et cariothieſron: hec eſt aſſoro-
manſame et meloda et aſergadda: ⁊ aſſe-
moth ⁊ bethſeleth ⁊ aſerſual ⁊ berſabee et
E baçiothia ⁊ abala ⁊ humeſem ⁊ belthola d
et exul et ſarma et ſiccelech et medema et
ſenſenna lebaoth ⁊ ſelim ⁊ alenremmō:
omnes ciuitates vigintinoueꝫ ⁊ ville ea-
rum. In campeſtribus vero eſt eſtaol ⁊ ſe-
rea et aſena et açone et engannim et ta-
phua et enaym ⁊ hierimoth ⁊ adulan ſo-
cho et açecha et ſarim ⁊ adythaym ⁊ gede-
ra ⁊ gyderotaim vrbes quattuordecim et
ville earum. Sanan ⁊ adaſa ⁊ magdalgad
deleaꝫ ⁊ maſepha et iectel lachis ⁊ baſchat
et eglon rebbon ⁊ leemes ⁊ cethis ⁊ gide-
roth ⁊ bethdagon: ⁊ neema et maceda: ci-
uitates ſedecim ⁊ ville earum. Labana et
F ether ⁊ aſamiepta et eſna ⁊ neſib ⁊ ceyla et
achçib ⁊ mareſa: ciuitates nouem ⁊ ville
earum. Accaron cum vicis ⁊ villulis ſu-
is. Ab accaron vſqꝫ ad mare omnia que
vergunt ad açotum ⁊ viculos eius. Aço-
tus cum vicis ⁊ villulis ſuis. Gaça cum
vicis ⁊ villulis ſuis: vſqꝫ ad torrentē egy-
pti: ⁊ mare magnuꝫ terminus eius: ⁊ in
monte ſamir et iecther ⁊ ſochot ⁊ edenna:
cariatſenna: hec eſt dabir anab et hiſtemō
⁊ anym goſen ⁊ olon ⁊ gylo: ciuitates vn
decim ⁊ ville earum. Arab ⁊ roma ⁊ eſaan
et ianum ⁊ bethafua ⁊ afeca atqꝫ matha ⁊ ca
riatharbe: hec eſt hebron et ſior: ciuitates
nouem ⁊ ville earum. Maon ⁊ charmel G
⁊ çiphet iocde iezrael ⁊ iucadan et çanoe
accaym gabaa ⁊ thanna: ciuitates decem et
ville earum. Alul et bethſor ⁊ hiedorma-
reth et bethanoth et helthecen: ciuitates
ſex ⁊ ville earum. Cariathbaal: hec eſt cari
athiarim vrbs ſyluarum ⁊ arebba ciuita
tes due et ville earum. In deſerto betbara
ba meddin ⁊ ſacha ⁊ nebſan ciuitates ſa-
lis: ⁊ engaddi: ciuitates ſex ⁊ ville earum.
Fiunt ſimul centum quindecim. Jebuſe
um autem habitatorem hieruſaleꝫ non
potuerunt filij iuda delere. Habitauitqꝫ ie
buſeus cum filijs iuda in hieruſalem vſ
qꝫ in preſentem diem.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſorte effraim: ⁊ chananeo
tributario: ⁊ chananeus habitauit inter
filios effraim ſemper. Cap. xvi.

Ecidit quoqꝫ ſors filiorum ioſeph A
ab iordane contra hiericho ⁊ ad aq̄s
eius ab oriente ſolitudo que aſcendit de
hiericho ad mōteꝫ bethel ⁊ egreditur de be
thel luçaꝫ: tranſitqꝫ terminū archiatha-
roth: ⁊ deſcēdit ad occidentē iuxta termi-
nū ieflethi vſqꝫ ad terminos bethoron infe-
rioris: ⁊ gaçer: finiunturqꝫ regiones eius B
mari magno: poſſederūtqꝫ filij ioſeph ma
naſſes ⁊ effraim. Et factus eſt terminus fi
lioꝝ effraim ꝑ cognatiōes ſuas ⁊ poſſeſſio
eoꝝ ꝯ orientē aſtaroth addar vſqꝫ bethorō
ſuperiorē: egrediunturqꝫ cōfinia in mare.
Machmethath vero aqlonē reſpicit ⁊ cir- C
cuit terminos ꝯ orientē i thanathſelo: ⁊
ptrāſit a torrēte ianoe: deſcēditqꝫ de ianoe
in atharoth ⁊ noaratha ⁊ ꝑuenit i hiericho
egrediturqꝫ ad iordanē de taphua: ptrāſit
qꝫ ꝯ mare i villā arūdineti: ſūtqꝫ egreſſus
eiꝰ in mare ſaliſſimū. Hec ē poſſeſſio tribꝰ D
filioꝝ effraiꝫ ꝑ familias ſuas: vrbeſqꝫ ſepa
te ſūt filijs effraiꝫ in medio poſſeſſiōis fi-
lioꝝ manaſſe ⁊ ville eaꝝ. Et non interfece-
rūt filij effraim chananeū q habitabat in
gaçer. Habitauitqꝫ chananeꝰ i medio effra
im vſqꝫ in diem hanc tributarius.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſorte medie tribus Ma-
naſſe augmento ſortis filiaruꝫ ioſeph tri-
bus iude. Cap. xvij.

A Ecidit autẽ ſors tribui manaſſe: ipſe
enim eſt pͥmogenit⁹ ioſeph: machir
primogenito manaſſe pr̃i galaad qui fuit
vir pugnator: habitauitq; poſſeſſionẽ ga-
laad et baſan: ⁊ reliqs filioꝝ manaſſe iuxta
familias ſuas: filijs abiezer ⁊ filijs helech
⁊ filijs hesrihel ⁊ filijs ſychẽ ⁊ filijs epher
Nu. 25. a. ⁊ filijs ſemida. Iſti ſũt filij manaſſe filij io
ſeph: mares p cognatiões ſuas. Salphaat
vero filio epher filij galaad filij machir filij
manaſſe non erãt filij ſ; ſole filie: quarum
iſta ſunt noĩa. Maala ⁊ noa ⁊ egla ⁊ mel-
cha ⁊ therſa. Veneruntq; in cõſpectu eleaza
ri ſacerdotis ⁊ ioſue filij nun ⁊ principũ
dicentes. Dñs precepit per manum moyſi
vt daret nobis poſſeſſio in medio fratrum
nr̃orũ. Deditq; iuxta imperiũ dñi poſſeſ-
ſionẽ in medio fratrũ patris eaꝝ: ⁊ cecide
rũt funiculi manaſſe decẽ abſq; terra ga-
laad ⁊ baſan trãs iordanẽ. Filie enim ma-
naſſe poſſederũt hereditatẽ i medio filioꝝ
B ei⁹. Terra aũt galaad cecidit i ſortẽ filioꝝ
manaſſe q reliq erãt. Fuitq; termin⁹ ma-
naſſe ab aſer machmata q̃ reſpicit ſychẽ ⁊
egredit̃ ad dextram iuxta hitatores fontis
taphue. Etenim in ſorte manaſſe ceciderat
terra taphue q̃ ẽ iuxta terminus manaſſe
filioꝝ effraim: deſcẽditq; t̃minus vallis arũ
dineti in meridiẽ torrẽtis ciuitatũ effra-
im: q̃ i medio ſũt vrbiũ manaſſe. Termi-
n⁹ manaſſe ab aqlone torrẽtis ⁊ exit⁹ eius
pgit ad mare: ita vt poſſeſſio effraim ſit ab
auſtro: ⁊ ab aqlone manaſſe: vt vtrãq; clau
dat mare ⁊ ꝯiũgant̃ ſibi i tribu aſer ab aq
lone: ⁊ i tribu iſachar ab oriẽte. Fuitq; he
C reditas manaſſe in iſachar ⁊ i aſer: bethſan
⁊ viculi ei⁹ ⁊ ieblaan cũ viculis ſuis ⁊ hi
tatores dor cũ oppidis ſuis: hitatores q;
endor cũ viculis ſuis ſitrq; hitatores the-
nach cũ viculis ſuis: ⁊ hitatores maged-
do cũ viculis ſuis: ⁊ tertia pars vrbis no
pheth. Nec potuerũt filij manaſſe has ciui
tates ſubuertere: ſ; cepit chanane⁹ habita
re i t̃ra ſua. Poſtq̃ aũt ꝯualuerũt filij iſrl̃
ſubiecerũt chananeos ⁊ fecerũt ſibi tribu-
tarios nec interfecerũt eos. Locutiq; ſũt fi
D lij ioſeph ad ioſue: ⁊ dixerũt. Quare dedi-
Ms ſup- ſti mihi ✠ terrã in poſſeſſionẽ ſortis ⁊ fu
eſt ✠ ter- niculi vni⁹: cũ ſim tante multitudinis ⁊
ram in bñdixerit mihi dñs. Ad q̃s ioſue ait. Si
pp̃ls mult⁹ es: aſcẽde i ſyluã: ⁊ ſuccide tibi
ſpacia in terra pherezei et raphaim: q2 an-
guſta ẽ tibi poſſeſſio mõtis effraim. Cui
rñderũt filij ioſeph. Nõ poterim⁹ ad mõ-
tana ꝯſcẽdere: cũ ferreis currib⁹ vtant̃ cha
nanei q habitãt in terra cãpeſtri: in q̃ ſitĩ
ſũt bethſan cũ viculis ſuis: ⁊ iezrael mediã
poſſidẽs vallẽ. Dixitq; ioſue ad domũ io-
ſeph ⁊ effraim ⁊ manaſſe. Populus mult⁹
es ⁊ magne fortitudinis: nõ hẽbis ſortem
vnã: ſ; trãſibis ad mõtẽ: ⁊ ſuccides tibi at
q; purgabis ad hitãdũ ſpacia ⁊ poteris vl
tra pcedere: cũ ſubuerteris chananeũ quẽ
dicis ferreos habere curr⁹ ⁊ eẽ fortiſſimũ.
¶ Ca. Sũ. ¶ De miſſiõe ad ſcribẽdã terrã
ſeptẽ tribuũ: ⁊ de ſorte beniamin. Ca. xviij.
C Ongregatiq; ſunt oẽs filij iſrl̃ in ſy A
lo: ibiq; fixerũt tabernaculũ teſtimo
nij: ⁊ fuit eis terra ſubiecta. Remãſerãt ãt
filioꝝ iſrl̃ ſeptẽ tribus: q̃ necdũ acceperãt
poſſeſſiones ſuas. Ad quos ioſue ait. Uſq;
quo ✠ marcetis ignauia: ⁊ nõ intratis ad Ms ✠ tor
poſſidẽdã terrã quã dñs deus patrũ vr̃oꝝ petis
dedit vobis. Eligite de ſingulis tribub⁹ ter
nos viros vt mittã eos: ⁊ pgãt atq; circue-
ant terrã: ⁊ deſcribãt eã iuxta numeꝝ vni
uſcuiuſq; mltitudinis: referãtq; ad me
qd̃ deſcripſerint. Diuidite vob̃ t̃ram i ſeptẽ
ptes. Iudas ſit i terminis ſuis ab auſtrali
plaga ⁊ domus ioſeph ab aqlone: mediam
inter hos terrã in ſeptem partes deſcribite:
⁊ huc venietis ad me: vt corã domino deo
veſtro mittã vobis hic ſortẽ quia nõ eſt in
ter vos pars leuitaꝝ: ſ; ✠ ſacerdotiũ dñi Ms ✠ ſa-
eſt eoꝝ hereditas. Gad aũt ⁊ rubẽ ⁊ dimi cerdotiũ
dia trib⁹ manaſſe iã acceperãt poſſeſſiones
ſuas trãs iordanẽ ad orientalẽ plagã: q̃s
dedit eis moyſes famulus dñi. Cũq; ſur-
rexiſſent viri vt pgerẽt ad deſcribendã ter- B
rã pcepit eis ioſue: dicẽs. Circuite terrã ⁊
deſcribite eã: ac reuertimini ad me vt hic
corã dño deo vr̃o in ſylo mittã vobis ſor-
tem. Itaq; perrexerũt ⁊ luſtrãtes eã i ſeptem
partes diuiſerũt ſcribentes in volumine
reuerſiq; ſunt ad Ioſue in caſtra ſylo. Qui
miſit ſortes coram dño in ſylo: diuiſitq;
terrã filijs iſrl̃ in. vij. ptes. Et aſcẽdit ſors
prima filiorũ beniamin per familias ſuas:
vt poſſiderent terram inter filios iuda et
filios ioſeph. Fuitq; terminus eoꝝ cõtra
aquilonẽ ✠ a iordane pgens iuxta latus Ms ✠ ad
hiericho ſeptẽtrionalis plage: ⁊ inde ꝯtra iorda-
occidentẽ ad mõtana cõſcendens ⁊ pueni nes
ens ad ſolitudinẽ bethauen atq; ptrãſiẽs

iuxta luçã ad meridiẽ: ipſa ẽ bethel: deſcen
ditqꝫ i aſtaroth addar ĩ mõtẽ q ẽ ad meri
diẽ bethorõ iſferioris: ⁊ iclinat circuies ꝯ
mare ad meridiẽ mõtis q reſpicit betho-
C ron ꝯ affricũ. Suntqꝫ exit⁹ ei⁹ ĩ cariathba
al q̃ vocat ⁊ cariathiarĩ ꝫ vrbẽ filiorũ iuda.
Als ✠ et hec eſt plaga ꝯtra mare ✠ ad occidentem. A
meridie aũt ex parte cariathiarim egredit
terminus ꝯ mare: ⁊ puenit vſqꝫ ad fon-
tẽ aquaꝝ nepthoa. Deſcenditqꝫ in partem
montis q reſpicit vallẽ filioꝝ ennon: ⁊ eſt
ꝯ ſeptẽtrionalẽ plagã in extrema parte val
lis raphaim. Deſcẽditqꝫ in gehennon id
eſt vallis ennon iuxta latus iebuſei ad au
ſtrũ: ⁊ puenit ad fontẽ rogel trãſiẽs ad aq
lonẽ: ⁊ egrediẽs ad enſemes id ẽ fontẽ ſo
lis: ⁊ ptrãſit vſqꝫ ad tumulos q ſunt e re-
gione aſcenſus adommim: deſcẽditqꝫ ha-
benboem id eſt lapidẽ boem filij ruben ⁊ p
trãſit ex latere aqlonis ad cãpeſtria deſcen-
ditqꝫ in planiciẽ ⁊ ptergredit ꝯ aqlonẽ be
thagla: ſũtqꝫ exit⁹ ei⁹ ꝯ linguã maris ſal
ſiſſimi ab aqlone in fine iordanis ad au-
D ſtrales plagas qui eſt terminus illius ab
oriente. Hec eſt poſſeſſio filiorũ beniamin
per terminos ſuos in circuitu ⁊ familias
ſuas. Fuerũtqꝫ ciuitates eius hiericho ⁊
bethagla ⁊ vallis caſſis betharaba ⁊ ſama-
raim ⁊ bethel ⁊ auim ⁊ affara ⁊ offera villa
hemona ⁊ ofui ⁊ gabee ciuitates duodeci
⁊ ville earũ. Sabaõ ⁊ rama ⁊ beroth ⁊ meſ
phe caphara ⁊ amoſa ⁊ recez iarephel ⁊ tha
rela ⁊ ſela heleph ⁊ ieb⁹ q̃ ẽ hierlꝫ gabaad
⁊ cariath: ciuitates. xiiij. ⁊ ville eaꝝ. Fue-
rũtqꝫ omnes ciuitates vigintiſex. Hec eſt
poſſeſſio filioꝝ beniami iux̃ familias ſuas.
¶ Ca. Sũ. ¶ De aſſignatiõe ſortis ſex tri
buũ ſcꝫ ſymeon: ȥabulon iſachar: aſer: ne
ptalim in medio filioꝝ iſrael. Cap. xix.

Et egreſſa eſt ſors ſecunda filiorum A
ſymeon per cognationes ſuas. Fuit
qꝫ hereditas eorum in medio poſſeſſiõis
filiorum iuda: berſabee ⁊ ſabee ⁊ molada ⁊
aſerſua balaa ⁊ aſem ⁊ heltholad bethular-
ma ⁊ ſicelech ⁊ bethmarchaboth ⁊ aſerſua
⁊ beth lepaboth ⁊ ſarogen: ciuitates trede
cim ⁊ ville eaꝝ. Ayn ⁊ remon ⁊ athar ⁊ aſan
ciuitates quattuor ⁊ ville earũ. Omnes vi
culi per circuitũ vrbium iſtarũ vſqꝫ ad ba
laad bercameth cõtra auſtralẽ plagã. Fue-
runtqꝫ omnes ciuitates decem ⁊ ſeptem
Hec eſt hereditas filiorum ſymeon iuxta
cognationes ſuas in poſſeſſione ⁊ funicu
lo filiorum iuda quia maior erat. Et idcir-
co filij ſymeon poſſederũt in medio here-
ditatis eius. Ceciditqꝫ ſors tertia filiorum
ȥabulon per cognationes ſuas. Et factus ẽ
terminus poſſeſſiõis filioꝝ ȥabulon vſqꝫ
ſarith. Aſcẽditqꝫ de mari ⁊ medalaa: ⁊ per-
uenit i debbaſeth vſqꝫ ad torrentẽ qui eſt
contra ieconan: ⁊ reuertit de ſarith cõtra
orientem in finem ceſeleth thabor: ⁊ egredit
ad dabereth aſcenditqꝫ contra iafie ⁊ inde
pertranſit vſqꝫ ad orientalem plagam gethe-
fer ⁊ thachaſin: ⁊ egredit i remon amphar
⁊ noa: ⁊ circuit ✠ ad aquilonẽ ⁊ nathan.
Suntqꝫ egreſſus ei⁹ vallis iepthahel ⁊ cathe B
thet ⁊ naalon ⁊ ſemron ⁊ iedaba ⁊ bethle- Als ✠ ab
em: ciuitates duodecim ⁊ ville eaꝝ. Hec eſt aquilõe.
hereditas tribus filioꝝ ȥabulon p cogna-
tiones ſuas: vrbes ⁊ viculi earum. Iſachar
egreſſa ẽ ſors q̃rta p cognatiões ſuas. Fuit
qꝫ eius hereditas ieȥrahel ⁊ caſaloth ⁊ ſun
nen: ⁊ epharaim: ⁊ ſennon: ⁊ naaroth: ⁊ ra-
both ⁊ ceſion haemes ⁊ rameth ⁊ enganni
⁊ henadda ⁊ bethpheſes: ⁊ puenit terminus
ei⁹ vſqꝫ thabor ⁊ ſeſenna ⁊ betſemes erant-
qꝫ exit⁹ eius iordanis: ciuitates ſedecim
⁊ ville eaꝝ. Hec ẽ poſſeſſio filioꝝ iſachar p
cognationes ſuas: vrbes ⁊ viculi eaꝝ. Ceci
ditqꝫ ſors qnta tribui filiorũ aſer p cogna
tiões ſuas. Fuitqꝫ terminus eoꝝ alchat ⁊
cali ⁊ bethen ⁊ axab ⁊ elmeleth ⁊ amaad ⁊
meſſal: ⁊ puenit vſqꝫ ad carmelũ maris ⁊
ſyor ⁊ labanath: ac reuertit ꝯ oriẽtẽ beth-
dagõ: ⁊ ptrãſit vſqꝫ ȥabulõ ⁊ vallẽ iepthe-
hel ꝯ aquilonẽ in bethemeth ⁊ neiel: egre-
diturqꝫ ad leuã cabul ⁊ acran ⁊ roob ⁊ a-
mõ ⁊ chana vſqꝫ ad ſidonẽ magnã: reuer
titurqꝫ i horma vſqꝫ ad ciuitatẽ munitiſ
ſimã tyrũ ⁊ vſqꝫ oſam: Erũtqꝫ exit⁹ ei⁹ in

mare de funiculo accʒiba ⁊ amma ⁊ aſeg ⁊
C roob ciuitates viginti due ⁊ ville eaꝝ. Hec
eſt poſſeſſio filioꝝ aſer ꝑ cognatiões ſuas:
vrbeſqꝫ ⁊ viculi eaꝝ. Filioꝝ neptalim ſex-
ta pars cecidit ꝑ familias ſuas. Et cepit ter
minus de heleb ⁊ helon ſannanim: ⁊ ada-
mi q̃ ē neceb ⁊ iebnahel vſqꝫ lecum: ⁊ egreſ
ſus eoꝝ vſqꝫ ad iordanē: reuertiturqꝫ ter
minus ꝯ occidētē ⁊ açanoth thabor atqꝫ
inde egredit̃ in vcuca ⁊ ptrāſit in çabulō
ꝯ meridiē ⁊ in aſer ꝯ occidētē ⁊ in iuda
ad iordanē ꝯ ortus ſolis ciuitates muni
tiſſime aſſedim ſer ⁊ aminad ⁊ rechath ⁊
cenereth ⁊ edema ⁊ arama aſor ⁊ cedes et
edrai naſor ⁊ ieron et magdihel horē ⁊ be
thanath ⁊ bethſames: ciuitates decē ⁊ no-
uē ⁊ ville eaꝝ. Hec eſt poſſeſſio tribꝰ filioꝝ
neptaliꝫ ꝑ cognatiões ſuas vrbes ⁊ viculi
eaꝝ. Tribui filioꝝ dan ꝑ familias ſuas e-
greſſa eſt ſors ſeptima. Et fuit terminꝰ poſ-
ſeſſionis eiꝰ ſaraa et heſtaol ⁊ hayr ſemes
id ē ciuitas ſolis: ſelebin et haialon et ie-
thela et ihemna ⁊ achron helcheten iebton
⁊ baaladiud ⁊ bane ⁊ barach ⁊ iethremon
atqꝫ hiercō ⁊ arecton cū termino q reſpi-
D cit ioppen ⁊ ipſo fine ꝯcludit̃. Aſcenderūt-
qꝫ filij dan ⁊ pugnauerūt contra leſen: ce
peruntqꝫ eam: ⁊ percuſſerūt eaꝫ in ore gla
dij: ⁊ poſſederunt ⁊ habitauerūt in ea vo-
cantes nomē eiꝰ leſendan ex nomine dan
patris ſui hec eſt poſſeſſio tribus filioꝝ
dan ꝑ cognationes ſuas: vrbes et viculi ea
rum. Cūqꝫ compleſſet ſorte diuidere ter-
rā ſingulis ꝑ tribus ſuas: dederunt filij iſ
rael poſſeſſionē ioſue filio nun in medio
ſui iuxta p̄ceptū dn̄i: vrbē quā poſtulauit
tānathſaraa in mōte effraiꝫ. Et edificauit
ciuitatē: hitauitqꝫ in ea. He ſūt poſſeſſiōes
quas ſorte diuiſerunt eleaçar ſacerdos: et
ioſue filius nun: et p̄ncipes familiarū ac
tribuū filioꝝ iſrl̄ i ſylo: corā dn̄o ad oſtiū
tabernaculi teſtimonij partitiqꝫ ſūt terā.
¶ Ca. Sū. ¶ De ciuitatibꝰ refugij qꝺ poſt
ſacerdotis magni ꝓfugus reuertat̃ i ſuaꝫ
A ciuitatē: ⁊ de domo de q̃ fugerat. Cap. xx.
Nu. 35. a. Et locutus eſt dn̄s ad ioſue dicens.
Deu. 19 a. Loquere filijs iſrael: ⁊ dic eis. Se-
Ni 5. q. i. c. parate vrbes fugitiuoꝝ de q̄bus locutus
M ſ i glo. ſum ad vos ꝑ manū moyſi: vt cōfugiat ad
⁊ ca. ſi. eas quicunqꝫ animam percuſſerit neſciꝰ:
Als + par ⁊ poſſit euadere iram proximi qui vltor
tem eſt ſanguinis cum ad vnam harum con
fugerit ciuitatū. Stabitqꝫ an̄ + portā ciui
tatis: et loquet̃ ſenioribꝰ vrbis illius ea q̃
ſe cōprobent innocentē: ſicqꝫ ſuſcipiēt euꝫ
⁊ dabūt ei locū ad habitādū. Cūqꝫ vltor B
ſanguinis eū fuerit ꝑſecutꝰ: nō tradēt in
manꝰ eiꝰ q: ignorās ꝑcuſſit ꝓximū eiꝰ nec
an̄ biduū triduūmue eiꝰ ꝓbat̃ inimicus
Et hitabit i ciuitate illa donec ſtet an̄ iudi
ciū cām reddēs facti ſui: ⁊ moriat̃ ſacer-
dos magnꝰ q fuerit in illo tp̄e. Tūc reuer- C
tet̃ homicida: ⁊ ingrediet̃ ciuitatē ⁊ domū
ſuā de qua fugerat. Decreueruntqꝫ cedes
in galileā mōtis neptaliꝫ et ſychē i mō-
te effraim ⁊ chariatharbe: ipſa ē hebron in
monte iuda. Et trās iordanē ꝯtra oriēta-
lem plagaꝫ hiericho: ſtatuerunt boſor que
ſita eſt in cāpeſtri ſolitudine de tribu rubē
⁊ ramoth in galaad de tribu gad: ⁊ gaulō
in baſan de tribu manaſſe. He ciuitates cō D
ſtitute ſunt cūctis filijs iſrael ⁊ aduenis q
habitabāt inter eos vt fugeret ad eas qui
animaꝫ neſcius percuſſiſſet: ⁊ non more-
ret̃ in manu ꝓximi effuſuꝫ ſanguinē vin
dicare cupientis: donec ſtaret ante populū
expoſiturus cauſam ſuam.
¶ Ca. Sū. ¶ De ciuitatibus ⁊ ſuburba-
nis leuitaruꝫ numero quadragintaocto:
de pace data. Cap. xxj.
Acceſſeruntqꝫ principes familiarum A
leui ad eleaçarū ſacerdotē ⁊ ioſue fi
liū nun: ⁊ ad duces cognationū ꝑ ſingu-
las tribus filioꝝ iſrael: locutiqꝫ ſunt ad
eos in ſylo terre chanaan: atqꝫ dixerunt.
Dominus precepit per manum moyſi vt
darent̃ nobis vrbes ad habitādū // ⁊ ſubur Nu. 35. a.
bana eaꝝ ad alenda iumenta. Dederūtqꝫ Als + filiꝫ
filij iſrael de poſſeſſionibꝰ ſuis iuxta impe- oꝝ aarō
riū dn̄i ciuitates ⁊ ſuburbana eaꝝ. Egreſ- ſacerdotis
ſaqꝫ eſt ſors + in familia caath filioꝝ aarō in fami-
ſacerdotis. De tribu iuda ⁊ ſymeon ⁊ be- lia caath.
niamin ciuitates tredeciꝫ. Et reliqs filioꝝ
caath ideſt leuitis q ſupfuerāt: de tribubꝰ
effraim ⁊ dan et dimidie tribꝰ manaſſe: ci
uitates decē. Porro filijs gerſon egreſſa ē
ſors vt acciperēt de tribubꝰ iſachar ⁊ aſer 1. par. 6. c.
⁊ neptaliꝫ dimidiaqꝫ tribu manaſſe in ba
ſan: ciuitates numero tredecim. Et filijs
merari per cognationes ſuas de tribubus
ruben ⁊ gad ⁊ çabulon: vrbes duodecim.
Dederuntqꝫ filij iſrael leuitis ciuitates ⁊ B
ſuburbana earum ſicut precepit dominꝰ
per manum moyſi ſingulis ſorte ſtribuēs

tes. De tribubus filiorum Juda ⁊ Sy-
meon dedit Joſue ciuitates: quarum iſta
ſunt nomina filijs Aarō p̄ familias caath
leuitici generis. Prima enim ſors illis
egreſſa eſt: cariatharbe p̄ris Enach q̄ vocat̄
hebron in monte Juda ⁊ ſuburbana eiꝰ
per circuitū. Agros vero ⁊ villas eius dede
Alſ. ✝ caleb rat ✝ Caleph filio Jephōne ad poſſiden-
dum. Dedit ergo filijs Aaron ſacerdotis
hebron cōfugij ciuitatē: ac ſuburbana eiꝰ
⁊ lobnam cū ſuburbanis ſuis: ⁊ Jether ⁊
Jſtimon ⁊ helon ⁊ Dabir ⁊ Ain ⁊ Jethan
⁊ Bethſames cū ſuburbanis ſuis: ciuita-
tes nouē de tribubus vt dictū eſt duabꝰ.
De tribu aūt filioꝝ Beniamin Sabaon ⁊
gabae ⁊ Anathot ⁊ almon cū ſuburbanis
ſuis: ciuitates quattuor: oēs ſimul ciui-
tates filioꝝ Aaron ſacerdotis tredecī cū
ſuburbanis ſuis. Reliq̄s vero p̄ familias
filioꝝ Caath leuitici generis hec eſt data
poſſeſſio. De tribu Effraim vrbes cōfugij
ſichem cum ſuburbanis ſuis in monte
Effraiz: ⁊ Gazer ⁊ Jebſaz ⁊ Bethoron cuz
ſuburbanis ſuis ciuitates q̄ttuor. De tri-
bu quoq; Dan helteco ⁊ Gabathon ⁊ ha-
ialon ⁊ Jethremon cū ſuburbanis ſuis:
C ciuitates q̄ttuor. Porro de dimidia tri-
bu Manaſſe Tenach ⁊ Jethremmon cuz
ſuburbanis ſuis: ciuitates due: oēs ciui-
tates decē: ⁊ ſuburbana eaꝝ date ſunt filijs
Caath inferioris gradus. Filijs q̄q; Ger
ſon leuitici generis dedit de dimidia tri-
bu Manaſſe confugij ciuitates: Gaulon
in Baſan ⁊ boſram cū ſuburbanis ſuis: ci
uitates duas. Porro d̄ tribu Jſachar: Ce
ſion ⁊ Dabereth ⁊ Jaramoth ⁊ Engānniz
cū ſuburbanis ſuis: ciuitates q̄ttuor. De
tribu aūt Aſer: Maſan ⁊ Abdon ⁊ El-
rath ⁊ Roob cū ſuburbāis ſuis: ciuitates
q̄ttuor. De tribu q̄q; Neptalim ciuitates
ↄfugij cedes in galilea ⁊ Amothdor ⁊ car
thari cū ſuburbanis ſuis: ciuitates tres.
Oēs vrbes familiaꝝ Gerſon tredecī cuz
ſuburbanis ſuis. Filijs aūt Merari leui-
tis inferioris gradus p̄ familias ſuas: da
ta eſt de tribu ʒabulon: Jecnal ⁊ Cartha ⁊
D Dina ⁊ naalol: ciuitates q̄ttuor cū ſubur
banis ſuis. De tribu Gad ciuitates ↄfugij
Ramoth in galaad ⁊ Manaiz ⁊ Eſebon ⁊
Jaʒer: ciuitates q̄ttuor cū ſuburbanis ſu
is. De tribu Rubē vltra iordanē ↄ̄ hieri-
cho ciuitates refugij: Boſor in ſolitudine
Miſor ⁊ Jaʒer ⁊ Jetſon ⁊ Maſpha: ciuita
tes q̄ttuor cū ſuburbāis ſuis. Oēs vrbes
filioꝝ merari p̄ familias ⁊ cognationes
ſuas duodecī. Jtaq; ciuitates vniuerſe
leuitaꝝ in medio poſſeſſiōis filioꝝ iſrael
fuerūt q̄dragintaocto cū ſuburbanis ſu-
is: ſingule p̄ familias diſtribute. Deditq;
dn̄s deꝰ iſraeli oēz terrā quā traditurꝰ ſe
p̄ribus eoꝝ iurauerat: ⁊ poſſederūt illam
atq; habitauerunt in ea. Dataq; eſt ab eo
pax in oēs p̄ circuitū nationes: nulluſq;
eis hoſtiū reſiſtere auſus eſt: ſed cuncti in
eoꝝ ditionē redacti ſunt. Ne vnū q̄dē ver
bū q̄d illis p̄ſtituꝝ ſe eſſe p̄miſerat: irri-
tū fuit: ſed rebus expleta ſunt omnia.

¶ Ca. Sū. ¶ De duabꝰ ⁊ ſemis tribubꝰ
remiſſis ad p̄p̄a: ⁊ d̄ altari q̄d fecerūt iſmi
te magnitudis ⁊ de excuſatiōe duaꝝ tri-
buū ⁊ ſemis p̄ altari ↄſtructo. Cap. xxij.

EOdem tp̄e vocauit Joſue rubenitas
⁊ gadditas: ⁊ dimidiā tribuz Ma- A
naſſe: dixitq; ad eos. Feciſtis oīa q̄ p̄ce-
pit vobis Moyſes famulus dn̄i: mihi q̄z Nu. 25. f.
in oībꝰ obediſtis: nec reliq̄ſtis frēs vr̄os
longo tp̄e vſq; in p̄ntem diē: cuſtodien-
tes imperium dn̄i dei veſtri. Quia igitur
dedit dn̄s deus veſter fratribꝰ vr̄is q̄etem
⁊ pacē ſicut pollicitꝰ eſt: reuertimini ⁊ ite
in tabernacula veſtra: ⁊ in terrā poſſeſſio-
nis quā tradidit vobis moyſes famulus
dn̄i trās iordanem: ita dūtaxat: vt cuſto-
diatis attēte ⁊ opere cōpleatis mādatū: ⁊
legē quā precepit vobis moyſes famulus
dn̄i: vt diligatis dn̄m deū veſtrū: ⁊ ambu
letis in omnibꝰ vijs eiꝰ: ⁊ obſeruetis mā
data illius: adhereatiſq; ei ac ſeruiatis in
omni corde: ⁊ in omni anima veſtra. Be
nedixitq; eis ioſue ⁊ dimiſit eos. Qui re B
uerſi ſūt in tabernacula ſua. Dimidie aūt
tribui manaſſe poſſeſſionē moyſes dede-
rat in baſan: ⁊ idcirco medie que ſuper-
fuit dedit ioſue ſortē iter ceteros fratres
ſuos trās iordanē ad occidētalē eius pla
gam. Cūq; dimitteret eos in tabernacu-
la ſua ⁊ bn̄dixiſſet eis: dixit ad eos. Jn mul-
ta ſuba atq; diuitijs reuertimini ad ſe-
des vras cū argēto ⁊ auro: ere ac ferro ⁊
veſte multiplici. Diuidite p̄dā hoſtiuz
cū fratribꝰ vr̄is. Reuerſiq; ſunt ⁊ abierūt
filij ruben ⁊ filij gad ⁊ dimidia tribꝰ ma-
naſſe a filijs iſrael de ſylo q̄ ſita eſt in cha-
naam: vt intrarēt galaad terram poſſeſ-

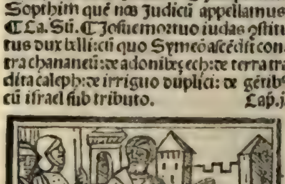
ſſionis ſue: quã obtinuerãt iuxta imperiũ
dñi in manu moyſi. Cumqʒ veniſſent ad
E tumulos iordanis + in terrã chanaã: edi-
Al's + q ficauerũt iuxta iordanem altare infinite
ſunt. magnitudinis. Qđ cũ audiſſent filij iſrl'
⁊ ad eos certi nũcij detuliſſent edificaſſe fi
lios ruben ⁊ gad ⁊ dimidie trib⁹ manaſſe
altare in terra chanaan ſup iordanis tu-
mulos ꝯ filios iſrael ꝯuenerunt oẽs in
ſylo vt aſcẽderẽt ⁊ dimicarẽt ꝯ eos. Et in-
terim miſerũt ad filios in terram galaad
phinees filiũ eleaҫari ſacerdotis: ⁊ decem
pncipes cũ eo ſingulos de ſingulis tribu-
bus. Qui venerũt ad filios ruben ⁊ gad ⁊
dimidie trib⁹ manaſſe in terrã galaad: di
xeruntqʒ ad eos. Hec mãdat omnis pplſ
dñi. Que eſt iſta trãgreſſio? Cur reliqui-
D ſtis dñm deũ iſrael edificantes altare ſa
crilegum: ⁊ a cultu illius recedẽtes. // An
Nu.25.a. parũ vobis eſt ꝙ peccaſtis in beelphegor: ⁊
vſqʒ in preſentem diem macula hui⁹ ſce-
leris in vobis permanet: multiqʒ de pplo
corruerũt. Et vos hodie reliquiſtis domi
num: ⁊ cras in vniuerſum iſrael ira ei⁹
deſeuiet. Qđ ſi putatis immũdã eſſe ter-
ram poſſeſſionis veſtre: tranſite ad terraʒ
in qua tabernaculũ dñi eſt: ⁊ habitate in-
ter nos: tm̃ vt a dño ⁊ a noſtro ꝯſortio nõ
recedatis: edificato altari preter altare do
Sup.7.e mini dei noſtri. // Nõne achan filius ҫare
preterijt mandatũ domini: ⁊ ſuper omnẽ
populũ iſrael ira eius incubuit? Et ille
erat vnus homo: atqʒ vtinã ſolus periſſet
in ſcelere ſuo. Reſponderũt filij ruben ⁊
gad: ⁊ dimidie trib⁹ manaſſe principib⁹
legationis iſrael. Fortiſſimus dominus
deus ipſe nouit: ⁊ iſrael ſimul + telliget:
Al's + in ſi preuaricationis animo hoc altare con-
telligat. ſtruxim⁹ nõ cuſtodiat nos ſed puniat nos
in pñti. Et ſi ea mẽte fecim⁹ vt holocauſta
⁊ ſacrificium ⁊ pacificas victimas ſup eo
imponerem⁹: ipſe querat ⁊ iudicet: ⁊ nõ
ea magis cogitatiõe atqʒ tractatu: vt dice
rem⁹. Cras dicẽt filij vři filijs nřis. Quid
vob ⁊ dño deo iſrl'? Terminuʒ poſuit dñs
inter nos ⁊ vos o filij ruben ⁊ filij gad ior-
danẽ fluuiũ: ⁊ idcirco pteʒ nõ habetis in
dño. Et p hãc occaſionẽ auerterẽt filij ve-
F ſtri filios nřos a timore dñi. Putauim⁹
itaqʒ meli⁹: ⁊ dixim⁹. Extruam⁹ nobis
altare nõ in holocauſta neqʒ ad victimas
offerẽdas ſed in teſtimoniũ inter nos ⁊
vos ⁊ ſobolẽ nřam: veſtrãqʒ pgeniẽ: vt ſer
uiamus dño: ⁊ iuris nři ſit offerre ⁊ ho-
locauſta ⁊ victimas ⁊ pacificas hoſtias: ⁊
nequaqʒ dicãt cras filij vři filijs nřis: nõ
eſt vobis pars in dño. Qđ ſi voluerint dice-
re: rñdebũt eis. Ecce altare dñi qđ fecerũt
pres nři: nõ ĩ holocauſta neqʒ in ſacrificiũ:
ſʒ in teſtimoniũ nřm ac veſtrũ. Abſit a no
bis hoc ſcelus vt recedam⁹ a dño ⁊ ei⁹ veſti
gia relinqmus: extructo altari ad holocau
ſta ⁊ ſacrificia ⁊ victimas offerẽdas preter
altare dñi dei nři: qđ extructũ eſt añ taber-
naculũ ei⁹. Quib⁹ auditis phinees ſacdos G
⁊ pncipes legationis iſrl' q erãt cũ eo pla-
cati ſunt: ⁊ vba filiorũ ruben ⁊ gad ⁊ dimi-
die trib⁹ manaſſe libẽtiſſime ſuſceperunt.
Dixitqʒ phinees fili⁹ eleaҫari ſacerdos ad
eos. Nunc ſcimus ꝙ + nobiſcũ ſit dñs qm̃ Al's + vo
alieni eſtis a pũaricatiõe hac: ⁊ liberaſtis biſcum
filios iſrl' de manu dñi. Reuerſuſqʒ eſt cũ
pncipib⁹ a filijs ruben ⁊ gad de terra gala-
ad finiũ chanan ad filios iſrl': ⁊ retulit eis.
Placuitqʒ ſermo cũctis audiẽtib⁹. Et lau
dauerũt deũ filij iſrael: ⁊ nequaqʒ vltra di
xerũt vt aſcenderẽt ꝯ eos atqʒ pugnarent:
⁊ delerẽt terrã poſſeſſiõis eorũ. Vocauerũt
filij ruben ⁊ filij gad altare qđ extruxerãt:
teſtimoniũ noſtrũ ꝙ domin⁹ ipſe ſit de⁹.
¶ Ca. Sũ. ¶ Exortatio ioſue: prohibet ſo-
cietatem cum gentibus. Cap. xxiij.
Reuoluto autem multo tempore poſt A
ꝙ̃ pacem dederat domin⁹ iſraeli ſub
iectis in gyro nationibus vniuerſis: ⁊ io
ſue iam longeuo ⁊ perſenilis etatis. Poſt
ꝙ̃ diuiſerat terram filijs iſrael ſecunduʒ
ꝙ dominus ꝑceperat: vocauit ioſue om-
ne iſraelem maioreſqʒ natu ⁊ principes
ac duces ac magiſtros: dixitqʒ ad eos. Ego
ſenui ⁊ progreſſioris etatis ſum: voſqʒ cer
nitis omnia que fecerit dominus deus ve
ſter cũctis p circuitũ nationibus quomo
do ꝓ vobis ipſe pugnauerit. Et nũc q̃ vo-
bis ſorte diuiſit oẽm terrã: ab oriẽtali pte
iordanis vſqʒ ad mare magnũ: multeqʒ
adhuc ſupſunt nationes: dñs deus veſter
diſpdet eas ⁊ auferet a facie vra ⁊ poſſidebi
tis terrã ſic vobis pollicitus eſt. Tm̃ ꝯforta B
mini: ⁊ eſtote ſoliciti vt cuſtodiatis cũcta
q̃ ſcripta ſunt in volumine legis moyſi: ⁊
nõ declinetis ab eis neqʒ ad dexterã neqʒ
ad ſiniſtrã: ne poſtqʒ intraueritis ad gẽtes
que inter vos future ſunt: iuretis in noĩe

deorum earu3: ⁊ ſeruiatis eis ⁊ adoretis
illos: ſed adhereatis dño deo veſtro: qđ fe-
ciſtis vſq3 in diem hanc. Et tunc auferet
dñs deus in conſpectu veſtro gentes ma-
gnas ⁊ robuſtiſſimas: ⁊ nullus vobis re-
C ſiſtere poterit. Unus e vobis perſequet̄ ip-
ſtiū mille viros: qa dñs deus veſter pro vo
bis ipſe pugnabit ſicut pollicitus eſt. Hoc
tm̄ diligentiſſime precauete: vt diligatis
dñm deum veſtru3. Qđ ſi volueritis gen-
tium hay que inter vos habitant errori-
bus adherere: ⁊ cū eis miſcere cōnubia at
q3 amicitias copulare: iā tunc ſcitote q
dñs deus veſter nō eas deleat ante faciem
veſtrā: ſed erunt vobis in foueā ac laqueum
⁊ offendiculu3 ex latere veſtro: ⁊ ſudes in
oculis veſtris: donec vos auferat atq3 diſp
dat de terra hac optima quā tradidit vo-
D bis. En ego hodie ✝ ingrediar viā vniuer
Als ✝ va do ſe terre: ⁊ toto aīo cognoſcetis q de oībus
verbis que ſe dñs pſtitur̄ vobis eſſe polli-
Als ✝ ingredior citus eſt: vnū nō preterierit in caſſu3. Si-
cut ergo impleuit ope qđ promiſit: ⁊ p-
3.reg.2.a ſpera cūcta venerunt: ſic adducet ſup vos
qcqd maloꝝ cōminatus eſt: donec vos au-
ferat atq3 diſperdat de terra hac optima
quā tradidit vobis: eo q preterieritis pactū
dñi dei vři qđ pepigit vobiſcū: ⁊ fueritis
dijs alienis ⁊ adoraueritis eos. Cito atq3
velocit̄ ɔſurget i vos furor dñi: ⁊ auferemi
ni ab hac t̄ra optima quā tradidit vobis.

¶ Ca. Sū. ¶ De cōmemoratione benefi-
ciorum dñi ⁊ federe populi ad dñm: de
morte Joſue ⁊ ſepultura oſſium Joſeph:
de morte Eleaçari. Cap. xxiiij.

Congregauitq3 Joſue oēs trib⁹ iſra
A el in ſychem: ⁊ vocauit maiores na-
tu ac principes ⁊ iudices ⁊ magr̄os: ſtete-
runtq3 in cōſpectu dñi: ⁊ ad ppl'3 ſic locu
tus eſt. Hec dicit dñs de⁹ iſrael. Trās flu-
uiū habitauerunt pr̄es veſtri ab initio //
Thare pr̄ habraā ⁊ Nachor: ſeruieruntq3
gen. 11.d dijs alienis. Tuli ergo patrē veſtrū ha-
braā de meſopotamie finib⁹: ⁊ adduxi eū
in terrā chanaā: multiplicauiq3 ſemē ei⁹:
// ⁊ dedi ei Yſaac illiq3 rurſu3 dedi Jacob ⁊
Gen.21.a Eſau. E qb⁹ Eſau dedi mōtē ſeyr ad poſſi-
gen.25.c. dēdū: Jacob vero ⁊ filij ei⁹ deſcēderūt in
egyptū. // Miſiq3 Moyſen ⁊ Aarō: ⁊ per-
Ex.14.b. cuſſi egyptū multis ſignis atq3 portētis:
eduxiq3 vos ⁊ pr̄es vr̄os de egypto: ⁊ veni-
ſtis ad mare. Perſecutiq3 ſunt egyptij pa
tres veſtros cū curribus ⁊ eqtatu vſq3 ad
mare rubrū. Clamauerūt aūt ad dñm fi- B
lij iſrael. Qui poſuit tenebras inter vos ⁊
egyptios ⁊ adduxit ſup eos mare ⁊ operu-
it eos. Uiderūt oculi veſtri cūcta q̄ in egy-
pto fecerī3: ⁊ habitaſtis in ſolitudine mu
to tpe ⁊ introduxi vos in terrā ammorrei
qui habitabat trans iordanē. Cūq3 pu-
gnarent ɔ vos: tradidi eos in manus vr̄as
⁊ poſſediſtis terra3 eoꝝ atq3 interfeciſtis
eos. // Surrexit aūt Balach filius Sephor
rex Moab ⁊ pugnauit cōtra iſraelē. Mi- Nu.22.a
ſitq3 ⁊ vocauit Balaan filiū Beor vt male
diceret vobis: ⁊ ego nolui audire eu3: ſed
ecōtrario p illū benedixi vobis ⁊ liberaui
vos de manu eius. Trāſiſtiſq3 iordanē ⁊
veniſtis ad hiericho. Pugnaueruntq3 ɔtra
vos viri ciuitatis ei⁹ ammorre⁹ ⁊ pherze- C
çeus ⁊ chananeus ⁊ etheus ⁊ gergeſeus ⁊
eueus ⁊ Jebuſeus ⁊ tradidi illos in ma-
nus veſtras. Miſiq3 ante vos ✝ ſcrabro-
nes: ⁊ eieci eos de locis ſuis duos reges Als ⁊ me
āmorreoꝝ: nō in gladio ⁊ in arcu tuo: de lius ✝ ca
ditq3 vobis terrā in q̄ nō laboraſtis: ⁊ vr- brones
bes q̄s nō edificaſtis vt habitaretis in eis
vineas ⁊ oliueta q̄ nō plātaſtis. Nunc er
go timete dñm ⁊ ſeruite ei pfecto corde at- infra eo.
q3 veriſſimo: ⁊ auferte deos qb⁹ ſeruierūt 1.reg.7.a
pr̄es veſtri in Meſopotamia ⁊ in egypto: tob.14.c.
ac ſeruite dño. Sin aūt malū vobis videt̄ D
vt dño ſeruiatis: optio vobis datur. Eligi
te hodie qđ placet ✝ cui ſeruire potiſſimū
debeatis: vtrū dijs qbus ſeruierunt pr̄es Als ✝ vos
veſtri in Meſopotamia: an dijs āmorreoꝝ
in quoꝝ terra habitatis. Ego aūt ⁊ dom⁹
mea ſeruiem⁹ dño. Rn̄ditq3 ppl's: ⁊ ait:
Abſit a nobis vt relinquam⁹ dñm ⁊ ſer-
uiamus dijs alienis. Dñs deus nr̄ ipſe
eduxit nos ⁊ pr̄es nr̄os de terra egypti ⁊
de domo ſeruitutis: fecitq3 vidētib⁹ nob
ſigna ingētia ⁊ cuſtodiuit nos in oī via p
quā ambulauimus: ⁊ in cūctis pplis per
q̄s trāſiuimus: ⁊ eiecit vniuerſas gētes:
ammorreū habitatorē terre quā nos in-
trauim⁹. Seruiemus igitur dño: qa ipſe
eſt deus nr̄. Dixitq3 Joſue ad ppl'm. Non
poteritis ſeruire dño. ✝ Deus eni3 ſctūs E
⁊ fortis emulator eſt: nec ignoſcet ſceleri- Als ✝ dñs
bus veſtris atq3 peccatis. Si dimiſeritis
dñm ⁊ ſeruieritis dijs alienis: ɔuertet ſe
⁊ affliget vos atq3 ſubuertet: poſtq̄ vobis
pſtiterit bona. Dixitq3 ppl's ad Joſue. Ne-

quaq̄ȝ ita vt loqueris erit: ſed dn̄o ſeruie-
mus. Et Joſue ad pplm̄: teſtes inquit vos
eſtis: q̄a ipſi elegeritis vobis dn̄m vt ſer-
Supra eo. uiatis ei. R̄ñderuntq̄ȝ teſtes. // Nūc ergo
ait: auferte deos alienos de medio veſtri: ⁊
inclinate corda v̄ra ad dn̄m deū iſrael. Di-
F xitq̄ȝ pplꝯ ad Joſue. Dn̄o deo nr̄o ſeruie-
mus: ⁊ obediētes erimus p̄ceptis eius.
Percuſſit ergo Joſue in die illo fedus: ⁊
ꝓpoſuit pplo p̄cepta atq̄ȝ iudicia i ſychē.
Scripſit q̄q̄ȝ oīa v̄ba h̄ in volumine legis
dn̄i: ⁊ tulit lapidē pergrādē: poſuitq̄ȝ euȝ
ſubter quercū que erat in ſanctuario dn̄i
⁊ dixit ad oēm pplm̄. En lapis iſte erit vo-
bis in teſtimoniū: ꝙ audieritis oīa ver-
ba dn̄i q̄ locutꝰ eſt vobis ne forte poſtea ne-
gare velitis ⁊ mentiri dn̄o deo + veſtro.
Dimiſitq̄ȝ pplm̄ ſingulos in poſſeſſiones
al's + nr̄o ſuā. Et poſt h̄ mortuꝰ eſt Joſue filiꝰ Nun
G ſuꝰ dn̄i: cētū decē annoꝝ: ſepelierūtq̄ȝ euȝ
in finibꝰ poſſeſſionis ſue in thānathſare
q̄ eſt ſita i mōte effraiȝ: a ſeptētrionali p̄te
mōtis gaas. Seruiuitq̄ȝ iſrl' dn̄o cūctis
diebꝰ Joſue ⁊ ſenioꝝ q̄ lōgo vixerunt tp̄e
poſt Joſue // ⁊ q̄ nouerāt oīa opa dn̄i q̄ fe-
Exo. 13. d cerat in iſrl'. Oſſa q̄ȝ Joſeph q̄ tulerāt filij
13. q. 2. §. iſrl' de egypto: ſepelierūt in ſychē in parte
foror pꝰ agri quem emerat Jacob a filijs Emmor
ca. ebron p̄ris ſychē: cētū nouellis ouibꝰ: ⁊ fuit in
poſſeſſionē filioꝝ Joſeph. Eleaȝar q̄ȝ filius
Aarō mortuꝰ ē. Et ſepelierūt eū i gabaath
phinees filij eiꝰ q̄ data ē in mōte effraiȝ.
¶ Explicit liber Joſue. ¶ Incipit liber
Sophtim quē nos Judicū appellamus.
¶ Ca. Sū. ¶ Joſue mortuo iudas ꝯſtitu-
tus dux belli: cū quo Symeō aſcēdit con-
tra chananeū: de adonibeȝech: de terra tra-
dita caleph: de irriguo duplici: de gētibꝰ
cū iſrael ſub tributo. Cap. j.

POſt mortē A
Joſue cōſuluerunt
filij iſrael dn̄m dicē-
tes. Quis aſcēdet an-
nos ꝯtra chananeū
⁊ erit dux belli? Di-
xitq̄ȝ dn̄s. Judas a-
ſcendet: ecce tradidi
terrā in manu eius. Et ait Judas ſymeo-
ni fratri ſuo. Aſcēde mecū in ſortē meā:
⁊ pugna cōtra chananeū: vt ⁊ ego p̄gam
tecū in ſortē tuā. Et abijt cū eo ſymeon.
Aſcēditq̄ȝ Judas ⁊ tradidit dn̄s chana-
neū ac pherezeū in manꝰ eoꝝ: ⁊ p̄cuſſerūt
in beȝech decē milia viroꝝ. Inuenerūtq̄ȝ
adonibeȝech in beȝech: ⁊ pugnauerūt cō-
tra eū ac p̄cuſſerūt chananeū ⁊ pherezeū.
Fugit aūt adonibeȝech. Quē p̄ſecuti com-
prehēderūt ceſis ſummitatibus manuū
eiꝰ ac pedū. Dixitq̄ȝ adonibeȝech. Septua- B
ginta reges amputatis manuū ac pedū
ſummitatibꝰ colligebant ſub mēſa mea
ciboꝝ reliq̄as. Sic feci: ita reddidit mihi
deus. Adduxerūtq̄ȝ euȝ in hierl'm: ⁊ ibi
mortuus eſt. Oppugnātes ergo filij iuda
hierl'm: ceperūt eā: ⁊ p̄cuſſerūt in ore gla-
dij tradētes cunctā incēdio ciuitateȝ. Et
poſtea deſcēdētes pugnauerunt ꝯ̄ chana-
neū q̄ habitabat in montanis ⁊ ad meri-
diē in cāpeſtribꝰ. Pergenſq̄ȝ Judas ꝯtra
chananeū q̄ habitabat in hebron cuiꝰ no-
mē + fuit antiq̄tus cariatharbe // p̄cuſſit Al's + ve-
ſeſai ⁊ hayman ⁊ tholmai. Atq̄ȝ inde p̄fe- tus erat
ctus abijt ad habitatores dabir: cuiꝰ no- Joſ. 15. c.
men vetus erat cariatſepher ideſt ciuitas C
lraꝝ. // Dixitq̄ȝ caleph. Qui p̄cuſſerit Ca- al's + id
riathſepher ⁊ vaſtauerit eā: dabo ei axā fi- eſt ciui-
liā meā vxorē. Cūq̄ȝ cepiſſet eā Othoniel tas lraꝝ
filius Cenē frater Caleph minor dedit ei ſupeſt in
axā filiā ſuā cōiugē. Quā p̄gentē in itine- textu
re monuit vir ſuus: vt peteret a p̄re ſuo 1. pa. 2. f.
agrū. Que cū ſuſpiraſſet ſedens in aſino
dixit ei caleph. Quid habes? At illa r̄ñdit.
Da mihi b̄ndictionē: q̄a terrā arētē dedi-
ſti mihi: da ⁊ irriguā aq̄s. Dedit ergo ei
Caleph irriguū ſupius ⁊ irriguū iſeriꝰ.
Filij aūt cinei cognati Moyſi aſcēderūt
de ciuitate palmaꝝ cū filijs Juda in deſer-
tū ſortis eiꝰ: q̄d eſt ad meridiē arath: ⁊ ha-
bitauerūt cū eo. Abijt aūt Judas cū Sy- D
meone fratre ſuo: ⁊ p̄cuſſerunt ſil' chana- Joſ. 15. d

neum q habitabat in Sephat ⁊ interfece-
rũt eũ. Uocatũq; ẽ nomẽ vrbis horma id
eſt anathema. Cepitq; iudas gazã cũ fini
b⁹ ſuis ⁊ aſcalonẽ atq; accharõ cũ ẗminis
ſuis. Fuitq; dñs cũ iuda: ⁊ mõtana poſſe
dit: nec potuit delere habitatores vallis:
q2 falcatis currib⁹ abũdabãt. Dederũtq;
caleph hebrõ ſicut dixerat Moyſes. Qui dele
Joſ.15.g uit ex ea tres filios enach. // Jebuſeũ ãt ha
11.q.36.c bitatorẽ hieruſ3 nõ deleuerũt filij beniamĩ
nolite.j. habitauitq; iebuſe⁹ cũ filijs Beniamin
E in hieruſ3 vſq; in pñtẽ diẽ. Dom⁹ q̃q; Jo
ſeph aſcẽdit in Bethel: fuitq; dñs cũ eis.
Nã cũ obſiderẽt vrbẽ q̃ ꝑus luza vocabaẗ
viderũt hoiem egrediẽtẽ de ciuitate: dixe-
rũtq; ad eũ. Oñde nob̃ itroitũ ciuitatis:
⁊ faciem⁹ tecũ mĩaz. Qui cũ oñdiſſet eis:
ꝑcuſſerũt vrbẽ in ore gladij: hoiez ãt illuz
⁊ o ẽ3 cognationẽ ei⁹ dimiſerũt. Qui di-
miſſus abijt in terrã ethim: ⁊ edificauit
ibi ciuitatẽ: vocauitq; eã luzaz: q̃ ita appel
laẗ vſq; in pñtẽ diẽ. Manaſſes q̃q; nõ de-
F leuit Bethſan ⁊ thanath cũ viculis ſuis: ⁊
habitatores dor ⁊ ieblaã ⁊ mageddo cum
viculis ſuis: cepitq; chananeus habitare
cũ illis. Poſtq; aũt ꝯfortat⁹ eſt iſrl: fecit
eos tributarios ⁊ delere noluit. Effraiz ẽt
nõ iterfecit chananeũ q habitabat in Ga-
zer: ſ3 habitauit cũ eo. zabulõ nõ deleuit
habitatores cethron ⁊ naalon: ſ3 habita-
uit chananei⁹ in medio ei⁹: factuſq; eſt ei
tributari⁹. Aſer q̃q; nõ deleuit habitato
res acho ⁊ ſidonis alab ⁊ achazib ⁊ amma
⁊ aphech ⁊ Roob: habitauitq; in medio
chananei habitatoris illi⁹ ẗre: nec interfe
G cit eũ. Neptaliz q̃z nõ deleuit habitatores
bethſemes ⁊ bethanath: ⁊ habitauit inter
chananeũ habitatorẽ ẗre: fueruntq; ei ✠
al.✠ beth bethſemit ⁊ bethanite tributarij. Artauit
ſamite q; ammo: e⁹ filios dan in mõte nec dedit
eis locũ vt ad planiora deſcẽderẽt: habita
uitq; in mõte hares qd̃ iterꝑtaẗ teſtatio
in haylon ⁊ ſalabiz. Et aggrauata ẽ man⁹
dom⁹ Joſeph: factuſq; ẽ ei tributari⁹. Fu
it autez terminus ammorei ab aſcenſu
ſcorpionis petra ⁊ ſuperiora loca.
¶ Ca. Sũ. ¶ Mittitur angelus ad locũ
flentium: peccat iſrael ⁊ tradiẗ hoſtibus:
⁊ penitet ⁊ liberatur. Cap. ij.
Aſcẽditq; angelus dñi de galgalis
A ✠ ad locũ flẽtiũ: ⁊ ait. Eduxi vos de
al.✠ galgala egypto ⁊ itroduxi in ẗrã ꝓ q̃ iuraui pri-
bus veſtris: ⁊ pollicit⁹ ſu3 vt nõ facerẽ ir-
ritũ pactũ meũ vobiſcũ in ſempiternũ3: M. Ince
ita dũtaxat vt nõ feriretis fedus cũ habi cretẽib⁹
tatorib⁹ ẗre h⁹ ⁊ aras eoꝝ ſubuerteretis: leges de-
⁊ noluiſtis audire vocẽ meã. Cur hoc feci dit
ſtis? Quobrẽ nolui delere eos a facie vra:
vt habeatis hoſtes: ⁊ dij eoꝝ ſint vob̃ i rui-
nã. Cũq; loq̃reẗ ãgelus dñi h̃ v̄ba ad oẽs
filios iſrl: eleuauerũt vocẽ ſuã ⁊ fleuerũt.
// Et vocatũ ẽ nomẽ loci illi⁹ loc⁹ flẽtiuz Joſ. 7.d.
ſiue lachrymaꝝ. Jmmolauerũtq; ibi ho-
ſtias dño. Dimiſit ergo Joſue ppl3: ⁊ abi Lin⁹ the
erũt filij iſrl vnuſq̃ſq; i poſſeſſionẽ ſuã vt be⁹ opti-
obtinerẽt eã: ſeruierũtq; dño cũctis dieb⁹ m⁹ mu-
ei⁹ ⁊ ſenioꝝ: q lõge poſt eũ vixerũt tpe: ⁊ ſicus
nouerãt oĩa opa dñi ✠ q̃ fecerat cũ iſrl.
Mortu⁹ ẽ aũt Joſue fili⁹ Nun famulus al.✠ ma
dñi cẽtũ ⁊ decẽ ãnoꝝ: ⁊ ſepelierũt eũ infi- gna
nib⁹ poſſeſſionis ſuei thãnathſare in mõte B
Effraiz a ſeptẽtrionali plaga mõtis gaas. amphiõ
Oĩſq; illa gñatio ꝯgregata ẽ ad pẽs ſuos muſic⁹
⁊ ſurrexeẽt alij q nõ nouerũt dñ3: ⁊ opa q̃ claret
fecerat cũ iſrl. // Fecerũtq; filij iſrl malũ infra. ˙.4
in ꝯſpectu dñi: ⁊ ſeruierũt baaliz: ac dimiſe ⁊.4.a.⁊
rũt dñ3 deũ patrũ ſuoꝝ q eduxerat eos de 6.a.
ẗra egypti: ⁊ ſecuti ſũt deos aliẽos: ✠ deoſq;
ppłoꝝ q habitabãt i circuitu eoꝝ: ⁊ adora al.✠ de
uerũt eos: ⁊ ad iracũdiã ꝯcitauerũt dñ3: dijs
dimittẽtes eũ ⁊ ſeruiẽtes Baal ⁊ Aſtaroth.
Jratuſq; dñs ꝯ iſrl tradidit eos i man⁹ di C
ripiẽtiũ q ceperũt eos ⁊ vẽdiderũt hoſtib⁹
q habitabãt ꝑ gyrũ: nec potuerũt reſiſteꝛ ad
uerſarijs ſuis: ſ3 q̃cũq; ꝑgere voluiſſent: ze⁹ mu
man⁹ dñi ſup eos erat: ſic locut⁹ eſt ⁊ iura ſicus am
uit eis: ⁊ vehemẽter afflicti ſũt. Suſcitauit phionis
q; dñs iudices q liberarẽt eos de vaſtãtiũ fris iter
manib⁹: ſ3 nec eos audire voluerũt: fornicã fector.
tes cũ dijs aliẽis ⁊ adorãtes eos. Cito de-
ſeruerũt viã ꝑ quã igreſſi fuerãt pres eo-
rũ: ⁊ audiẽtes mãdata dñi oĩa feceꝛ ꝯria.
Cũq; dñs iudices ſuſcitaret: i dieb⁹ eoꝝ
flectebaẗ mĩa: ⁊ audiebat afflictoꝝ gemi-
t⁹: ⁊ liberabat eos de cede vaſtãtiũ. Poſtq̃z ãt D
mortu⁹ eẽt iudex: reuertebanẗ ⁊ multo
faciebãt maiora q̃z fecerãt pres eoꝝ ſequẽ
tes deos alienos ſeruiẽtes eis: ⁊ adorãtes il
los. Nõ dimiſerũt adinuẽtiões ſuas: ⁊ viã
duriſſimã ꝑ quã ambulare ꝯſueuerant.
Jratuſq; eſt furor dñi in iſrl ⁊ ait. Quia ſacḣorna
irritũ fecit gẽs iſta pactũ meũ qd̃ ꝑpige- to beu-
rã cũ prib⁹ eoꝝ ⁊ vocẽ meã audire cõtem ti⁹ hiſto
pſit: ⁊ ego nõ delebo gẽtes q̃s dimiſit Jo- ricus in
ſignis

ſue:⁊ mortuus eſt:vt in ipſis experiar iſ-
Al's ✝ vt rael vtrū cuſtodiāt viā dñi:⁊ ✝ ambulēt
in ea:ſicē cuſtodierūt pr̄es eoꝝ:an nō.Di-
miſit ḡ dñs oēs natiōes has:⁊ cito ſubuer
al's ✝ ma tere noluit:nec tradidit ī ✝ manꝰ ioſue.
nibus ¶ Ca. Sū. ¶ Noīantur gētes derelicte ad
exercitādū iſrl':ſꝫ ⁊ ipſi cū eis ꝯnubia iū-
gūt:tradūť aūt iſraelite ī manꝰ Chuſan
raſathaim regis meſopotamie octo ānis
q̄s libat othoniel poſt hec p̄mit eos eglon
rex Moab.xviij.annis quos librat Ahot.
poſt hunc ſangar defendit iſrael pcutiens
ſexcentos vomere. Cap.iij.
A H Ec ſunt gētes q̄s dñs dereliqt vt eru
diret in eis iſraelē ⁊ oēs q nō noue
rāt bella chananeoꝝ:⁊ poſtea diſcerēt filij
eoꝝ certare cū hoſtibꝰ: ⁊ hr̄e ꝯſuetudinē
p̄liādi.Quiqꝫ ſatrapas philiſtīnoꝝ:oēm
qꝫ chananeū ⁊ ſydoniū atqꝫ eueū q ✝ ha
Al's ✝ ha bitabat in mōte libano de mōte baal her-
bitabant mon vſqꝫ ad introitū emath.Dimiſitqꝫ
eos vt in ipſis experiret iſraelē vtrū audi
rēt mādata dñi q̄ p̄ceperat pr̄ibꝰ eoꝝ p ma
nū Moyſi:an nō. Itaqꝫ filij iſrl' habitaue
rūt in medio chananei ⁊ ethei ⁊ āmorei
⁊ pherezei ⁊ euei ⁊ iebuſei:⁊ duxerūt vxo
res filias eoꝝ:ipſiqꝫ filias ſuas filijs eorū
tradiderūt:⁊ ſuierūt dijs eoꝝ.// Fecerūt
//23.q.5. qꝫ malū ī ꝯſpectu dñi:⁊ obliti ſūt dei ſui:
ca.remit ſuiētes Baalī ⁊ Aſtaroth.// Iratuſqꝫ ꝯ
tunť.§. iſrl' dñs:tradidit eos in manus chuſan-
ſi.v̄.per raſathaiꝫ regis meſopotamie: ſuierūtqꝫ
ſcientes. ei octo annis.Et clamauerunt ad dñꝫ q
//d̄ pe.di. ſuſcitauit eis ſaluatorē:⁊ libauit eos otho
j.ca.vide niel videlicet filiū Cenez frēꝫ Caleph mi
ſup̄.2.b. norē.Fuitqꝫ in eo ſp̄us dñi:⁊ iudicauit
⁊ iſra co. iſrl'.Egreſſuſqꝫ eſt ad pugnaꝫ ⁊ tradidit
⁊ iſra.4.a dñs ī manꝰ eiꝰ chuſanraſathaiꝫ regē Sy-
et.6.a. et rie:⁊ oppſſit eū.Quieuitqꝫ ťra q̄dragita
10.b. annis:⁊ mortuꝰ ē othoniel filiꝰ Cenez.//
B Addiderūt aūt filij iſrl' facere malū in cō
iſra co.⁊ ſpectu dñi.Qui cōfortauit aduerſum eos
ſup̄ co. eglō regē Moab:q: fecerūt malū in ꝯſpe
ctu eiꝰ.Et copulauit ei filios āmon ⁊ ame
lech:abijtqꝫ ⁊ pcuſſit iſrl':atqꝫ poſſedit vr
bē palmaꝝ.Seruierūtqꝫ filij iſrl' eglon re-
Phrigie gi moab decē ⁊ octo ānis.Et poſtea clama
rgni ſub uerūt ad dñꝫ.Qui ſuſcitauit eis ſaluato-
tantalo rē vocabulo ✝ aioth filiū gera filij gemi-
p̄ncipiū ni:q vtraqꝫ māu p̄ dextera vtebať.Miſe-
Al's ✝ a- rūtqꝫ filij iſrl' p illū munera eglon regi
hod moab.Qui fecit ſibi gladiū ancipitē hn̄tē
in medio capulū lōgitudinis palme ma
nꝰ:⁊ accinctꝰ eſt eo ſubter ſagū ī dextro fe
more.Obtulitqꝫ mūera eglon regi mo-
ab.Erat āt eglō craſſus nimis.Cūqꝫ ob-
tuliſſet ei mūera ꝓſecutꝰ ē ſocios q cū eo
venerāt ⁊ reuerſus ā galgalis vbi erāt ido
la:dixit ad regē.Verbū ſecretū hēo ad te Tātalus
o rex.Et ille impauit ſilentiū. Egreſſiſqꝫ corinthi
oibꝰ q circa eū erāt:ingreſſus ē aioth ad orū rex
eū.Sedebat aūt in eſtiuo cenaculo ſolus: claret
dixitqꝫ. Verbū dei hēo ad te. Qui ſtatim Al's ✝ a-
ſurrexit de throno.Extēditqꝫ ✝ aioth ſi- hod
niſtrā manū:⁊ tulit ſicā de dextro ſemore
ſuo infixitqꝫ eā in vētrē eiꝰ tā valide vt ca
pulus ſeqreť ferꝝ ī vulnere:ac pinguiſſi-
mo adipe ſtringereť.Nec eduxit gladiū:ſꝫ
ita vt pcuſſerat reliqt in corpe. Statimqꝫ Al's ✝ a-
p ſecreta nāe alui ſtercora ꝓrupunt. ✝ A- hod
ioth aūt clauſis diligētiſſime oſtijs cena
culi ⁊ obfirmatis ſerra p poſticū ✝ egreſ Al's ✝ po
ſus ē. Seruiqꝫ regis igreſſi viderūt clau ſticam
ſas fores cenaculi:atqꝫ dixerūt. Forſitan B
purgat aluū in eſtiuo cenaculo.Expectā-
teſqꝫ diu donec erubeſcerēt:⁊ vidētes q nl'
lus aperiret:tulerūt clauē ⁊ apiētes iuene- Al's ✝ a-
rūt dñꝫ ſuū ī ťra iacētē mortuū. ✝ Aioth hod
aūt dū illi turbarenť effugit ⁊ ptrāſijt lo
cū idoloꝝ vn̄ reuerſus fuerat.Venitqꝫ in Pelops
ſeyrath.Et ſtatiꝫ inſonuit buccina ī mōte rex a q̄ pe
effrai.Deſcēderūtqꝫ cū eo filij iſrl' ipō in lopeneſ-
frōte gradiēte.Qui dixit ad eos.Seqmini ſus ꝓui-
me. Tradidit enim dñs inimicos nr̄os tia nomē
moabitas ī manꝰ nr̄as.Deſcēderūtqꝫ pꝰ accepit
eū ⁊ occupauerūt vada iordanis q̄ trāſ-
mittūt ī moab:⁊ nō dimiſerūt trāſire quē
q̄:ſꝫ pcuſſerūt moabitas ī tpe illo circiť
decē milia oēs robuſtos ⁊ fortes viros.
Nullꝰ eoꝝ euadē potuit.Humiliatuſqꝫ ē ſup̄ co.
moab ī die illo ſb māu iſrl' //⁊ qeuit terra Al's ✝ ſa
octogita ānis a p̄lijs. Poſt hūc fuit ſāgar naph
filiꝰ ✝ anath:q pcuſſit d̄ philiſtijꝫ ſexcētos Ilio edi-
viros vomere.Et ipſe q̄qꝫ defendit iſrael. ficať a la-
¶ Ca. Sū. ¶ De delbora ꝓphetiſſa ⁊ pugna omedō-
barath ꝯ ſyſarā ducē militie iabin:ſyſa- te rege
ra a iahel vxore abel cinei occidiť. Ca.iiij. A
A Ddideruntqꝫ filij iſrael facere malū ſup̄.12.b.
in cōſpectu dñi poſt mortē aioth:⁊ c.3.a.⁊i-
tradidit illos dñs in manus Jabin regis ſra.6.a.
chanaā:q regnauit in Aſor:habuitqꝫ du- 1.ſg.12.b
cē exercitus ſui nomine ſyſaram. Ipſe au
tē habitabat in aroſeth gentium.Clama
ueruntqꝫ filij iſrael ad dñm. Nongentos

eniꝫ habebat falcatos curruꝰ:⁊ ꝑ viginti an-
perſeus nos vehemēter oppreſſerat eos. Erat aūt del-
rex claret bora prophetes vxor lapidoth:q̄ iudicabat
⁊ ardet i ppl'm in illo tpe:⁊ ſedebat ſub palma q̄ no
italia vr- mine illiꝰ vocabat:iter rama ⁊ bethel i mō-
bē condi te effraim:aſcēdebātqꝫ ad eā filij iſrael in
dit. oē iudicium. Que miſit ⁊ vocauit barach
filiū abinoem de cedes neptalim: dixitqꝫ
a ꝺ eū. Precepit tibi dn̄s deꝰ iſrl'. Uade ⁊ de
ſcēde:⁊ duc exercitū in montē thabor:tol-
leſqꝫ tecuꝫ decēꝫ milia pugnatoꝝ de filijs
neptalim ⁊ de filijs ẓabulō. Ego aūt addu-
cā ad te in loco torrētis cyſon ſyſaraꝫ pn̄
cipem exercitus iabin ⁊ currus eius atqꝫ
oēm multitudineꝫ:⁊ tradā eos in manu
tua. Dixitqꝫ ad eā barach. Si venis mecū
vadā:ſi nolueris venire mecū non ꝑgaꝫ.
B Que dixit ad eū. Ibo q̄dē tecū:ſꝫ i hac vice
Feſulana victoria nō reputabit tibi:q: i manu mu
thuſcie lieris tradet ſyſara. Surrexit itaqꝫ delbo-
ciuitas ra ⁊ perrexit cū barach i cedes. Qui accerſi
cōditur. tis ẓabulō ⁊ neptaliꝫ aſcēdit cū decē mili-
bꝰ pugnatoꝝ hn̄s delborā i comitatu ſuo.
Sibylla Aber āt cineꝰ receſſerat q̄ndā a ceteris cine
ſamia is fribꝰ filijs ſuis obab cognati moyſi:⁊ +
claret. tetēderat tabernacula vſqꝫ ad vallē q̄ vocat
al's + tetē ſennim ⁊ erat iuxta cedes. Nunciatuꝫ eſt
derant. ſyſare ꝙ aſcēdiſſet barach filiꝰ abinoem in
mōte thabor:⁊ ꝯgregauit nōgentos falcatos
currus:⁊ omneꝫ exercitū de aroſeth gen-
tium ad torrētem cyſon. Dixitqꝫ delbora
ad barach:ſurge hec eſt eniꝫ dies in q̄ tra-
didit dn̄s ſyſarā i manꝰ tuas. En ipſe du-
C ctor eſt tuꝰ. Deſcēdit itaqꝫ barach de mon
te thabor ⁊ decem milia pugnatoꝝ cū eo.
Perterruitqꝫ dn̄s ſyſarā ⁊ oēs currꝰ eiꝰ:
vniuerſāqꝫ multitudinē in ore gladij ad
ꝯſpectū barach:intantū vt ſyſara de curru
deſiliēs pedibꝰ fugeret:⁊ barach pſequeret
fugiētes currꝰ ⁊ exercituꝫ vſqꝫ ad aroſeth
gētiū:⁊ ois hoſtiū multitudo vſqꝫ ad inter
nitionē caderet. Syſara aūt fugiēs puenit
ad tētoriū iahel vxoris aber cinei. Erat aūt
pax inť iabin regē aſor:⁊ domū aber cinei.
Egreſſa igiť iahel i occurſū ſyſare: dixit ad
euꝫ. Intra ad me dn̄e mi:ne timeas. Qui
ingreſſus tabernaculū eius ⁊ optus ab ea
pallio dixit ad eā. Da mihi obſecro paulu
lū aq̄:q: ſitio valde. Que aperuit vtrē lactis
⁊ dedit ei bibere:⁊ operuit illū. Dixitqꝫ ſy
ſara ad eā. Sta an̄ oſtiū tabernaculi:⁊ cuꝫ
venerit aliq̄s interrogās te ⁊ dicens: nū-

quid hic eſt aliquis:r̄ndebis. Nullus eſt. D
Tulit itaqꝫ Jahel vxor Aber clauū taber-
naculi aſſumēs pariter ⁊ malleū:⁊ ingreſ
ſa abſcōdite ⁊ cū ſilētio poſuit ſupra tem-
pus capitis eius clauū:pcuſſumqꝫ mal-
leo defixit in cerebꝛū vſqꝫ ad terrā. Qui ſo
porē morti ſocians defecit ⁊ mortuꝰ eſt.
Et ecce Barach ſequēs Syſarā veniebat.
Egreſſaqꝫ Jahel in occurſuꝫ eiꝰ: dixit ei.
Ueni ⁊ oſtēdā tibi virū quē q̄ris. Qui cū
intraſſet ad eā:vidit Syſarā iacēteꝫ mor-
tuū:⁊ clauum infixum in tempore eius.
Humiliauit ergo deus in die illo Jabin 25.q.5.§
regē chanaan corā filijs iſrael. Qui creſce ſi.in ſi.
bant quotidie ⁊ forti manu opprimebāt
Jabin regē chanaan:donec delerent eum.
¶ La. Su. ¶ De cantico qđ cecinerūt del-
bora ⁊ barach poſt victoriam. Cap. v.
Ceciner untqꝫ delbora ⁊ barach filius A
Abinoem in illo die:dicentes. Qui
ſponte obtuliſtis de iſrael aias veſtras ad
piculū:bn̄dicite dn̄o. Audite reges:auri-
bꝰ ꝑcipite pn̄cipes. Ego ſū ego ſum q̄ dn̄o
canā:pſallā dn̄o deo iſrl'. Dn̄e cū exires de
Seyr:⁊ trāſires p regiones Edom terra
mota eſt: celiqꝫ ac nubes diſtillauerunt
aq̄s. Montes fluxerunt a facie dn̄i ⁊ Sy-
nai a facie dn̄i dei iſrael. In diebꝰ Sangar Al's + Ge
filij + anath in diebꝰ Jahel q̄euerunt ſe- naph
mite qui ingrediebātur p eas ambula- hercles
uerunt p calles deuios. Ceſſauerunt for- Jouis fi
tes in iſrael:⁊ q̄euerūt donec ſurgeret del- lius vir
bora:ſurgeret mr̄ in iſrael. Noua bella ele- immēſi
git dn̄s:⁊ portas hoſtiū ip̄e ſubuertit. Cly roboris
peus ⁊ haſta + ſi apparuerūt in quadra- claret
ginta milibꝰ iſrael. Cor meū diligit pn̄- Al's ſup-
cipes iſrael. Qui ꝓpria volūtate obtuliſtis eſt + ſi.
vos diſcrimini bn̄dicete dn̄o. Qui + aſcē al's + aſcē
ditis ſup nitētes + aſinos et ſedetis + ſu- diſtis
pra in iudicio ⁊ ambulatis in via:loq̄mi al's + ſup
ni. Ubi colliſi ſunt currus ⁊ hoſtiū ſuffo Al's + ai
catus eſt exercitꝰ ibi narrent iuſtitie dn̄i: nas
⁊ + clemētia in + fortes iſrael. Tūc deſcē Al's ſup-
dit ppl's dn̄i ad portas: ⁊ obtinuit pn̄ci- eſt + ſup
patū. Surge ſurge delbora:ſurge ſurge ⁊ vel ſup
loq̄re canticū. Surge Barach ⁊ apphēde Al's + iu
captiuos tuos filij Abinoē. Saluate ſunt ſtitia
reliq̄e ppl'i. Dn̄s in fortibus dimicauit. al's + por
Ex effraim deleuit eos in amalech: ⁊ poſt tis
eū ex Beniamin i ppl'os tuos o amalech. Fabule
De Machir pn̄cipes deſcēderūt:⁊ de ẓabu hoc tpe
lon q̄ exercitū ducerent ad bellāduꝫ. Du- muꝫ in
ces Iſachar uente.

C
Als ſup eſt + duos.
Als + vbi duos hi tuos.
Als + gad.
Placentia ɔdiſ

Manetus egyptius hiſtoricus

D
Luc.1.d

+ ſiniſtrā nō ē de textu ſʒ additū ab interpte.
Pic⁹ rex pile ludū p̄in⁹ ſuenit ⁊ picenuʒ puiciā a ſe noiauit.

A
Sup̄.2.b ⁊.3.a. ⁊ 4.a.

tes iſachar fuere cū delbora: ⁊ barach veſti-
gia ſūt ſecuti. Qui q̄ſi in p̄ceps ac barathrū
ſe diſcrimini dedit: diuiſo ɔ̄ ſe ruben ma
gnanimoꝝ repta eſt ɔ̄tētio. Quare habi-
tas inť + duos t̄minos: vt audias ſibilos
gregū: diuiſo ɔ̄ ſe ruben: magnanimoꝝ ū
repta eſt ɔ̄tētio. + Galaad trās iordaneʒ
q̄ſcebat: ⁊ dan vacabat nauib⁹. Aſer habi
tabat in littore maris: ⁊ in portub⁹ mora
bať. zabulō vō ⁊ neptaliʒ obtulerūt aīas
ſuas morti in regiōe merome. Uenerūt
reges ⁊ pugnauerūt: pugnauerūt reges
chanaan in thane iux̄ aq̄s mageddo: ⁊ tñ
nihil tulere p̄dātes. De celo dimicatū eſt
ɔ̄ eos. Stelle manentes in ordine ⁊ curſu
ſuo aduerſus ſyſarā pugnauerūt. Tor-
rēs cyſon traxit cadauera eoꝝ: torrēs ca-
dumim: torrēs cyſon. Conculca aīa mea
robuſtos. Ungule eq̄ꝝ ceciderūt fugiēti-
b⁹ ipetu: ⁊ p p̄ceps ruētib⁹ fortiſſimis ho-
ſtiū. Maledicite terre meroꝫ: dixit ange-
lus dñi: maledicite habitatorib⁹ ei⁹: quia
nō venerūt ad auxiliū dñi: in adiutoriū
fortiſſimoꝝ ei⁹. // Bñdicta inť mulieres
iahel vxor aber cinei: ⁊ bñdicať in tabnacu
lo ſuo. Aquā petenti lac dedit: ⁊ in phiala
p̄ncipū obtulit butiꝝ. + Siniſtrā manū
miſit ad clauū ⁊ dextrā ad fabroꝝ malleos.
Percuſſitq; ſyſarā q̄rēs in capite vulne-
ri locuʒ: ⁊ tp̄s valide pforās. Inter pedes
ei⁹ ruit: defecit ⁊ mortu⁹ eſt. Uoluebať añ
pedes ei⁹: ⁊ iacebat exanimis ⁊ miſabilis.
Per feneſtrā reſpiciēs vlulabat mř ei⁹: ⁊
de cenaculo loq̄bať. Cur morať regredi
curr⁹ ei⁹: q̄re tardauerūt pedes q̄drigarū
illi⁹. Una ſapiētior ceťis vxorib⁹ ei⁹: hec
ſocrui v̄ba rñdit. Forſitā nūc diuidit ſpo
lia ⁊ pulcherrima femiāꝝ eligiť ei. Ueſtes
diuerſoꝝ coloꝝ ſyſare traduntͬ in p̄dā: ⁊
ſupp ller varia ad ornāda colla ɔ̄geritur.
Sic pereāt oēs inimici tui dñe. Qui aūt
diligūt te: ſic ſol ī ortu ſuo ſplēdet: ita ru
tilēt. Quieuit terra p q̄draginta ānos.

¶ Ca. Sū. ¶ Iſrael a madian opp̄miť: d̄ gedeone ⁊ ſacrificio ei⁹: de ara baal deſtructa: de ſigno dato in vellere. Cap. vi.

F // Ecerūt aūt filij iſrael malū in ɔ̄ſpe
ctu dñi. Qui tradidit illos in māu
madian ſeptē ānis: ⁊ opp̄ſſi ſūt valde ab
eis. Feceruntq; ſibi antra ⁊ ſpelūcas in mō
tib⁹: ⁊ munitiſſima ad repugnādū loca.
Cūq; ſeuiſſet iſrael: aſcēdebat madian ⁊

Thyren⁹ thyrene puincie ⁊ mari nom indidit

B
Peneſtrina verba ɔdiť

Supeſt + ágel⁹ dñi q: ex ſuppoſitis ſbintelligiť.
C

aſs + manibus
// 1.reg. 12.c.

D
Micenarū regni p̄ncipiū

// j.q.i.c. cū ſcriptum

amelech ceťiq; orietaliū nationū: ⁊ apud
eos figētes tētoria: ſic erāt in herbis cūcta
vaſtabāt vſq; ad introituʒ gaꝫe: nihilq;
oīno ad vitā ptinēs relinq̄bāt in iſrael:
nō oues: nō boues: nō aſinos. Ipſi.n. ⁊ vni
uerſi greges eoꝝ veniebāt cū tabnaculis
ſuis: ⁊ inſtar locuſtaꝝ vniuerſa cōplebāt
innūera multitudo hoiuʒ ⁊ cameloꝝ q̄cq̄d
tetigerāt deuaſtātes. Humiliatuſq; eſt iſrľ
valde in ɔ̄ſpectu madian. Et clamauit ad
dñʒ poſtulās auxiliū ɔ̄ madianitas. Qui
miſit ad eos viꝝ p̄phetā: ⁊ locut⁹ ē. Hec dič
dñs de⁹ iſrľ. Ego vos feci ɔ̄ſcēdeř de egypto
⁊ eduxi vos de domo ſuitutis ⁊ libaui de
manu egyptioꝝ: ⁊ oīuʒ inimicoꝝ q affli-
gebāt vos. Eieciq; eos ad itroitū vr̄ʒ: ⁊ tra
didi vobis terrā eoꝝ: ⁊ dixi Ego dñs de⁹ ve
ſter. Ne timeatis deos āmorreoꝝ in quoꝝ
terra habitatis. Et noluiſtis audire voceʒ
meā. Uenit aūt + āgelus dñi ⁊ ſedit ſub
q̄rcu q̄ erat in effra: ⁊ ptinebat ad ioas pa
trē familie eſri. Cūq; gedeō fili⁹ ei⁹ excu-
teret atq; purgaret frumēta in torculari
vt fugeret madian: apparuit ei āgelus dñi
⁊ ait. Dñs tecū viroꝝ fortiſſime. Dixitq;
ei gedeō. Obſecro mi dñe ſi dñs nobiſcū
eſt: cur ergo apprehēderūt nos h̄ oīa. Ubi
ſūt mirabilia ei⁹ q̄ narrauerūt p̄res nr̄i
atq; dixerunt: de egypto eduxit nos dñs.
Nūc aūt dereliq̄t nos dñs: ⁊ tradidit in +
manu madiā. Reſpexitq; ad eū dñs: ⁊ ait.
// Uade in hac fortitudine tua ⁊ liberabis
iſrľ de manu madiā. Scito q̄ miſeriʒ te.
Qui rñdēs ait. Obſecro mi dñe in q̄ liba
bo iſrľ. Ecce familia mea infima eſt in ma
naſſe: ⁊ ego minim⁹ ī domo p̄ris mei. Di
xitq; ei dñs. Ego ero tecū: ⁊ pcuties Ma-
diā q̄ſi vnū virū. Et ille. Si inueni inq̄t
gratiā corā te: da mihi ſignū q̄ tu ſis q̄ lo
q̄ris ad me. Nec recedas hinc donec reuer
tar ad te: portās ſacrificiū ⁊ offerēs tibi.
Qui rñdit. Ego p̄ſtolabor aduētū tuū. In
greſſus eſt itaq; gedeō ⁊ coxit hedū: ⁊ d̄ fa
rine modio aꝫymos panes carneſq; po-
nēs in caniſtro: ⁊ ius carniū mittēs in
ollā: tulit oīa ſub q̄rcu ⁊ obtulit ei. Cui
dixit angelus dñi. Tolle carnes ⁊ aꝫymos
panes: ⁊ pone ſup̄ petrā illā: ⁊ ius deſup fū
de. Cūq; feciſſet ita: extendit angelus dñi
ſūmitatē v̄ge quā tenebat in māu ⁊ teti-
git carnes ⁊ panes aꝫymos. // Aſcenditq;
ignis de petra ⁊ carnes aꝫymoſq; panes

E cōſūpſit. Angelus aūt dñi euanuit ex ocu
lis ei⁹. Uidēſq3 gedeō q̄ eēt āgelus dñi:
ait. Heu mi dñe de⁹: q2 vidi āgelū dñi fa
cie ad faciē. Dixitq3 ei dñs. Pax tecū. Ne
timeas: nō morieris. Edificauit ergo ibi
gedeon altare dño: vocauitq3 illō dñi pax
Mercu- vſq3 in pñtē diē. Cūq3 adhuc eēt in effra
ri⁹ lyri- que ē familie ezri: nocte illa dixit dñs ad
cus flo- eū. Tolle taurū pr̄is tui: ⁊ alter̄ taurū an
ret. nor̄ ſeptem: deſtrueſq3 arā baal q̄ eſt pr̄is
tui: ⁊ nem⁹ qō circa arā eſt ſuccide: ⁊ edifi-
cabis altare dño deo tuo in ſūmitate pe-
tre hui⁹: ſup quā ante ſacrificiū poſuiſti.
Tolleſq3 taurū ſcd̄3 ⁊ offeres holocauſtū
ſup ſtruē lignor̄ q̄ de nemore ſuccideris.
Aſſūptis ergo gedeō decē viris de ſeruis
F ſuis: fecit ſicut pcepat ei dñs. Timēs aūt
domū pr̄is ſui: ⁊ hōies illi⁹ ciuitatis p diē
noluit facere: ſ3 oīa nocte cōpleuit. Cūq3
ſurrexiſſent viri oppidi ei⁹ mane: viderūt
deſtructā arā baal luciq3 ſucciſū3 ⁊ taurū
alterū īpoſitū ſup altare qō tūc edificatū3
Iſra. 15.b erat. Dixerūtq3 adinuicē. // Quis hoc fec̄?
Cūq3 pqrerēt auctorē facti: dictū eſt. Ge-
deon fili⁹ ioas fecit hec oīa. Et dixerūt ad
ioas. Produc filiū3 tuū huc: vt moriat̄:
q2 deſtruxit arā baal ⁊ ſuccidit nem⁹. Qui
bus ille rñdit. Nūqd vltores eſtis baal: vt
pugnetis p eo. Qui aduerſari⁹ eſt ei⁹: mo
Sibylla riat̄ anq̄3 lux craſtina veniat. Si de⁹ eſt vin
erithea. dicet ſe de eo q ſuffodit arā ei⁹. Ex illo die
vocat⁹ eſt gedeō hierobaal: eo q2 dixiſſet io
as: vlciſcat̄ ſe de eo baal: q ſuffodit arā ei⁹.
G igit̄ oīs madian ⁊ amelech ⁊ orietales po
puli ɔgregati ſunt ſil̄: ⁊ trāſeuntes iorda
nē: caſtrametati ſunt in valle iſrael. Spi-
ritus aūt dñi induit gedeon. Qui clan-
ges buccina cōuocauit domū3 abiezer vt
ſeqret̄ ſe. Miſitq3 nuncios in vniuerſum
manaſſen: q ⁊ ipſe ſecut⁹ eſt eum. Et alios
nūcios in aser ⁊ zabulon ⁊ neptalī3 q oc-
currerūt ei. Dixitq3 gedeō ad dñ3. Si ſal-
uū3 facis p manū meā ppl̄m iſrael ſicut
locut⁹ es: ponā hoc vellus lane in area. Si
ros in ſolo vellere fuerit: ⁊ in oī terra ſic-
citas: ſciā q2 p manū meā ſic locut⁹ es libe
rabis iſrl̄. Factūq3 eſt ita. Et de nocte con
ſurgēs expſſo vellere ɔchā rore impleuit.
Dixitq3 rurſus ad dñm. Ne iraſcat̄ furor
tuus ɔ̄ me: ſi adhuc ſel̄ tentauero ſignū3
querēs in vellere. Oro vt ſolū vellus ſiccū
ſit: ⁊ oīs terra rore madens. Fecitq3 dñs
nocte illa vt poſtulauerat: ⁊ fuit ſiccitas in
ſolo vellere: ros in omni terra.

¶ Ca. vii. ¶ De pbatione ppli ad aq̄s: de
ſōno narrato in caſtris madian: ⁊ lage-
nis vacuis complosis: de lucernis in me
dio lāpadar̄: ⁊ tubis: de oreb ⁊ zeb inter-
fectis ab effraim. Cap. vij. A

Igitur hierobaal q ⁊ gedeon de nocte
ɔſurgēs ⁊ oīs ppl̄s cum eo venit ad
fontē q vocat̄ arad. Erāt aūt caſtra madiā
in valle ad ſeptētrionalē plagā collis ex-
celſi. Dixitq3 dñs ad gedeon. Mult⁹ tecū3
eſt ppl̄s: nec tradet̄ madian in man⁹ ei⁹:
ne gloriet̄ ɔ̄ me iſrael: ⁊ dicat: meis viri-
bus liberat⁹ ſū3. Loq̄re ad ppl̄3: ⁊ cunctis
audientib⁹ pdica. Qui formidoloſus ⁊ ti- deu. 20. b
midus eſt: reuertat̄. Receſſerūtq3 de mon 1. Mach.
te galaad ⁊ reuerſi ſūt ex pplo vigintiduo 3. g.
milia viror̄: ⁊ tm̄ decē milia remāſerūt.
Dixitq3 dñs ad gedeō. Adhuc ppl̄s mul-
tus eſt. Duc eos ad aq̄s: ⁊ ibi pbabo illos.
Et de quo dixero tibi vt tecū vadat ipſe
pergat: quē ire phibuero: reuertat̄. Cū- B
q3 deſcēdiſſet ppl̄s ad aq̄s: dixit dñs ad ge Ms ſup.
deon. Qui + manu ⁊ lingua lambuerint eſt + ma
aquas ſicut ſolēt canes lābere ſepabis eos nu.
ſeorſū3: q aūt curuatis genib⁹ biberint: in
altera pte erūt. Fuit itaq3 nūerus eor̄ q
manu ad os pijciēte aq̄s lābuerāt trecē-
ti viri: oīs aūt reliq̄ multitudo flexo po-
plite biberat. Et ait dñs ad gedeō. In tre-
cētis viris q lambuerūt aq̄s liberabo vos:
⁊ tradā in manu tua madian. Oīs autē3
reliqua mltitudo reuertat̄ in locū ſuū.
Sumptis itaq3 p numero cibarijs ⁊ tu C
bis oēm reliquā multitudinē abire pce
pit ad tabernacula ſua: ⁊ ipſe cū trecentis
viris ſe certamini dedit. Caſtra aūt ma-
dian erāt ſubter in valle. Eadē nocte dixit
dñs ad eū. Surge ⁊ deſcende in caſtra: q2
tradidi eos in manu tua. Si naūt ſolus
ire formidas: deſcēdat tecum phara puer
tu⁹. Et cū audieris qd loquant̄: tūc cōfor
tabunt̄ man⁹ tue: ⁊ ſecurior ad oſtiū3 ca
ſtra deſcēdes. Deſcendit ergo ipſe ⁊ phara
puer ei⁹ in ptē caſtror̄: vbi erāt armator̄
vigilie. Madian aūt ⁊ amalech ⁊ oēs oriē
tales ppli ſuſi iacebāt in valle vt locuſtar̄
multitudo. Cameli aūt innumerabiles D
erāt: ſicut arena q̄ iacet in littore maris.
Cūq3 veniſſet gedeon narrabat aliqs ſō-
niū3 pximo ſuo: ⁊ in hūc modū referre-

bat qđ viderat. Uidi ſomnium: ⁊ videbat
mihi q̄ſi ſubcinericiꝰ panis ex hordeo vo
lui: ⁊ in caſtra madian deſcēdere. Cūq; ꝑ
ueniſſet ad tabernaculū: pcuſſit illđ atq;
ſubuertit ⁊ terre funditꝰ coequauit. Re
Mars ſpondit is cui loqbat. Nō eſt hoc aliud ni
iouis fi ſi gladius gedeonis filij ioas viri iſraeli
lius belli te. Tradidit. n. dn̄s in manꝰ eiꝰ madian:
deꝰ a gēti ⁊ omnia caſtra eiꝰ. Cūq; audiſſet gedeon
bꝰ appel ſomniū ⁊ interpretationē eius: adorauit
latus cla ⁊ reuerſus eſt ad caſtra iſrael: ⁊ ait. Sur
ret gite: tradidit enim dn̄s in manꝰ noſtras
E caſtra madian. Diuiſitq; trecētos viros in
tres partes: ⁊ dedit tubas in manibus
eorū: lagenaſq; vacuas ac lampades in
Infra. 9. l. medio lagenarū. Et dixit ad eos. // Quod
me facere videritis hoc facite. Ingrediar
Egeum partē caſtroꝝ ⁊ qđ fecero ſectamini. Quā
mare ab do pſonuerit tuba in manu mea: vos q̄
egeo re q; per caſtroꝝ circuitū clangite ⁊ ꝯclamā
ge deno te dn̄o ⁊ gedeoni. Ingreſſuſq; eſt gedeon
minat. ⁊ trecēti viri q erāt cū eo in ptē caſtrorū
incipiētibꝰ vigilijs noctis medie ⁊ cuſto
F dibꝰ ſuſcitatis ceperūt buccinis clāgere:
⁊ cōplodere inter ſe lagenas. Cūq; p gyrū
caſtroꝝ in tribꝰ pſonarēt locis: ⁊ hydrias
ꝯfregiſſent tenuerūt ſiniſtris manibꝰ lā
Theſeus pades ⁊ dextris ſonātes tubas clamaue
egei filiꝰ rūtq; gladiꝰ dn̄i ⁊ gedeōis: ſtātes ſinguli
claret. in loco ſuo p circuitū caſtroꝝ hoſtilium.
Oīa itaq; caſtra turbata ſūt: ⁊ vociferātes
vlulāteſq; fugerūt. Et nihilominꝰ inſiſte
bant trecēti viri buccinis pſonātes. Im
miſitq; dn̄s gladiū in oībꝰ caſtris: ⁊ mu
tua ſe cede trūcabāt: fugiētes vſq; ad beth
G ſeca ⁊ crepidinē abelmeula i tebbath. Cō
clamātes aūt viri iſrl̄ de neptalim ⁊ aſer ⁊
oī manaſſe pſeqbāt madian. Et dedit dn̄s
victoriā ppl̄o iſrl̄ in die illa. Miſitq; ge
deon nūcios in oē mōtē effraim dicēs.
Ms ſup. Deſcēdite in occurſū madian: ⁊ occupa
eſt + atq; te aq̄s vſq; bethbera: atq; iordanem. Cla
iordanē mauitq; oīs effraim ⁊ poccupauit aq̄s +
Eſa. 10. f. atq; iordanē vſq; bethbera. // Apphēſoſq;
23. q. 5. §. duos viros madian oreb ⁊ zeb interfecit
fi. in fi. oreb in petra oreb zeb vero in torculari zeb.
Ibi mor Et pſecuti ſunt madian capita oreb ⁊ zeb
ti tradi portātes ad gedeō trās fluēta iordanis.
dit. ¶ Ca. viij. ¶ Uiri effraim cōtra gedeon
Tyrꝰ ſy inſurgunt: de zebee ⁊ ſalmana occiſis a ge
rie ciui deone. De viris ſoccoth ⁊ phanuel occiſis
tas ꝯdit. dant gedeoni inaures: de ſeptuaginta fi
lijs gedeonis: ⁊ de abimelech nato de con
cubina de morte gedeon. Cap. viij.

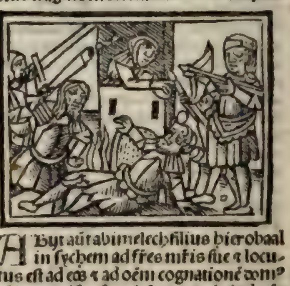

Dixerūtq; ad eū viri effraim. Quid A
eſt hoc quod facere voluiſti vt nos nō
vocares cū ad pugnā pergeres ꝯ madian.
Iurgātes fortiter: ⁊ ppe vim iferētes. Qui
bus ille rn̄dit. Quid. n. tale facere potui q̄
le vos feciſtis. Nōne melior eſt racemꝰ ef
fraim vindemijs abiezer. In manus ve
ſtras dominꝰ tradidit principes madian:
oreb ⁊ zeb. Quid tale facere potui: q̄le vos
feciſtis. Qđ cū locutus eſſet: requieuit ſpi
ritus eorū quo tumebāt cōtra eū. Cūq;
veniſſet gedeon ad iordanē tranſiuit cū
cū trecētis viris qui ſecū erant ⁊ pre laſ
ſitudine: fugiētes perſequi nō poterāt. Di
xitq; ad viros ſoccoth. Date obſecro pa B
nes populo qui mecū eſt: q2 valde defece
runt: vt poſſimus perſeq zebee ⁊ ſalmana // infra eo.
reges madian. Reſponderūt principes ſoc
coth. // Forſitā palme manuū zebee ⁊ ſal
mana in manu tua ſunt: ⁊ idcirco poſtu
las vt demus exercitui tuo panes. Quibꝰ
ille ait. Cū ergo tradiderit dn̄s zebee ⁊ ſal
mana in manꝰ meas + ⁊ cū reuerſus fue Ms ſup.
ro victor in pace cōterā carnes veſtras cū eſt + ⁊ cū
ſpinis tribuliſq; deſerti. Et inde cōſcen reuerſus
dens venit in phanuel. Locutuſq; eſt ad fuero vi
viros loci illiꝰ ſimilia. Cui ⁊ illi ⁊ reſpon ctor i pa
derūt ſicut reſpōderāt viri ſoccoth. Dixit ce.
itaq; eis. Cū reuerſus fuero victor in pa C
ce deſtruā turrim hāc. Zebee aūt ⁊ ſalmana
requieſcebāt cū oī exercitu ſuo. Quindeci. n.
milia viri remāſerāt ex oībꝰ turmis oriē
taliū ppl̄oꝝ ceſis centū viginti milibus
bellatoꝝ ⁊ educētiū gladiū. Aſcēdēſq; ge
deon per viā eoꝝ qui in tabernaculis mo
rabant ad orientalem partē nobe ⁊ iecbaa
pcuſſit caſtra hoſtiū qui ſecuri erāt ⁊ ni

hiſſ adūerſi ſuſpicabant̄. Fugerūtq₃ ȝebee
ꝛ ſalmana. Quos pſequēs gedeon cōpꝛe-
hēdit turbato oī exercitu eoꝝ. Reuertēſ-
q₃ de bello an̄ ſolis oꝛtū apphēdit pueruȝ
de viris ſoccoth: int̄rogauitq₃ eum noīa
B pncipū ꝛ ſenioꝝ ſoccoth. Et deſcripſit ſe-
ſup̄ eo.c. ptuagintaſeptē viros. Venitq₃ ad ſoccoth
ꝛ dixit eis. En ȝebee ꝛ ſalmana ſup q̄b⁹ ex-
pꝛobraſtis mihi dicētes. // Forſitā man⁹
ȝebee ꝛ ſalmana in manib⁹ tuis ſunt: ꝛ id-
circo poſtulas vt dem⁹ viris q̄ laſſi ſunt ꝛ
defecerūt panes. Tulit ergo ſenioꝛes ciui
tatis ꝛ ſpinas deſerti ac tribulos: ꝛ contri
uit cū eis atq₃ cōminuit viros ſoccoth.
Turrim quoq₃ phanuel ſubuertit occi-
ſis habitatoꝛib⁹ ciuitatis. Dixitq₃ ad ȝe-
Argo bee ꝛ ſalmana. Quales fuerunt viri quos
nautarū occidiſtis in thaboꝛ. Qui rn̄derūt. Simi-
nauiga- les tui: ꝛ vn⁹ ex eis q̄ſi fili⁹ regis. Quib⁹ il
tio. le rn̄dit: fr̄es mei fuerunt filij mr̄is mee.
E Viuit dn̄s: q2 ſi ſeruaſſetis eos nō vos occi
derē. Dixitq₃ iether pmogēito ſuo. Sur-
ge ꝛ interfice eos. Qui nō eduxit gladiuȝ.
Timebat. n. q2 adhuc puer erat. Dixerūt-
Sibylla q₃ ȝebee ꝛ ſalmana. Tu ſurge ꝛ irrue in
delphica nos: q2 iuxta etatē robur eſt hoīs. Surre-
claret. xit gedeō ꝛ īterfecit ȝebee ꝛ ſalmana: ꝛ tu-
lit oꝛnamēta ac bullas q̄b⁹ colla regaliuȝ
cameloꝝ decoꝛari ſolēt. Dixerūtq₃ oēs vi
ri iſrael ad gedeon. Dominare nr̄i tu ꝛ fi
Als ✝ q lius tuus ꝛ fili⁹ filij tui ✝ q2 liberaſti nos
de manu madian. Quib⁹ ille ait. Nō domi
naboꝛ vr̄i: nec dn̄abit̄ in vos fili⁹ me⁹: ſed
dn̄abit̄ vobis dn̄s. Dixitq₃ ad eos. Vnā pe-
Noua- titionē poſtulo a vobis. Date mihi inau-
ria ꝯdit̄ res ex pꝛeda veſtra. Inaures. n. aureas hiſ
maelite hr̄e ꝯſueuerāt. Qui rn̄derūt. Libē
tiſſime dabim⁹. Expādētesq₃ ſup terram
F palliū, pieceruīt in eo inaures de pꝛeda. Et
fuit pōdus poſtulataꝝ inauriuȝ mille ſe-
ptingēti auri ſicli abſq₃ oꝛnamētis ꝛ mo
nilib⁹ ꝛ veſte purpurea q̄b⁹ reges madian
vti ſoliti erant: ꝛ pter toꝛques aureas ca-
Als ✝ e- meloꝝ. Fecitq₃ ex eo gedeon ephot: ꝛ po-
phod et ſuit illud in ciuitate ſua ephꝛa. Fornica-
meli⁹. tuſq₃ eſt oīs iſrael in eo: ꝛ factū eſt gedeo
ni ꝛ oī domui ei⁹ in ruinā. Humiliat⁹ eſt
aūt madian corā filijs iſrael: nec potuerūt
vltra ceruices eleuare: ſ₃ q̄euit terra p q̄-
G draginta ānos q̄bus gedeon pfuit. // Abijt
4. Reg. itaq₃ hierobaal fili⁹ ioas ꝛ habitauit ī do-
10. a. mo ſua: habuitq₃ ſeptuaginta filios qui

egreſſi ſunt de femoꝛe ei⁹: eo q̄ plēs hr̄et
vxoꝛes. Cōcubina aūt illi⁹ quā hēbat in
ſychem genuit ei filiuȝ noīe abimelech.
Moꝛtuuſq₃ ē gedeō fili⁹ ioas in ſenectu
te bona: ꝛ ſepult⁹ eſt in ſepulcro ioas pr̄is
ſui in ephꝛa de familia eȝri. Poſtq̄ autē Oꝛphe⁹
moꝛtu⁹ eſt gedeō: auerſi ſunt filij iſrael: ꝛ theolo-
fornicati ſunt in baalim. Percuſſerūtq₃ g⁹ ꝛ poe-
cū baal fedus vt eēt eis in deū: nec recoꝛ- ta claret
dati ſūt dn̄i dei ſui q̄ eruit eos de manib⁹
✝ inimicoꝝ ſuoꝝ oīuȝ p circuitū: nec fe- Als ✝
cerūt mīam cū domo hierobaal gedeon oium.
iuxta omnia bona que fecerat iſraeli.

¶ Ca. Sū. ¶ Abimelech fr̄es ſuos ſeptua
ginta occidit. Ionathā minim⁹ ſaluat̄: ad
ſecchimitas mittit̄: de baal ꝛ ȝebul: ꝛ pu-
gna abimelech cōtra baal: in ciuitate ſal Muſe⁹
ſpargit̄ phanū berith ſuccēdit̄: abimelech poeta cla
ciuitateȝ thebes oppugnat: mulier capiti ret
eius fragmē mole illiſit. Cap. ix.

A Bijt aūt abimelech filius hierobaal
in ſychem ad fr̄es mr̄is ſue ꝛ locu-
tus eſt ad eos ꝛ ad oēm cognationē domꝰ A
pr̄is matriſq₃ ſue dicēs. Loq̄mini ad oēs Dedaluſ
viros ſychem. Quid vobis eſt meli⁹: vt do atheniē-
minent̄ vr̄i ſeptuaginta viri oēs filij hie ſis arti-
robaal: an vt dn̄et̄ vobis vn⁹ vir. Simulq₃ cō fex mira
ſiderate: q2 os vr̄m ꝛ caro vr̄a ſum. Locu- bilis.
tiq₃ ſūt fr̄es mr̄is eius de eo ad oēs viros Icar⁹ de-
ſychem vniuerſos ſmōes iſtos: ꝛ inclina- dali fili⁹
uerūt coꝛ eoꝝ poſt abimelech dicētes. Fra a q̄ mar̄
ter nr̄ eſt. Dederūtq₃ illi ſeptuaginta pon icareuȝ.
dera argēti de phano baal berith. Qui cō-
duxit ſibi ex eo viros inopes ꝛ vagos: ſecu
tiq₃ ſunt eū. Et venit in domū pr̄is ſui, in Perdix
ephꝛa ꝛ occidit fr̄es ſuos filios hierobaal dedali ne
ſeptuaginta viros ſup lapidē vnū. Remā pos ferā
ſitq₃ ioathā fili⁹ hierobaal minim⁹, ꝛ ab- pm⁹ iue
ſcōdit⁹ eſt. Cōgregati ſunt aūt oēs viri ſy nit.

chez ⁊ vniuerſe familie vrbis mello: abie-
rūtq; ⁊ ꝯſtituerūt regē abimelech iuxta
Iaſō clare ⁊ troiā ꝑmo capi. quercū q̄ ſtabat in ſychem. Qđ cū nūcia-
tū eēt ionathan iuit ⁊ ſtetit in vertice mō-
tis garizi: eleuataq; voce clamauit ⁊ dixit.
Audite me viri ſychem ita vt audiat vos
B ✝ dñs. Jerūt ligna vt vngerēt ſup ſe regē.
Al's ✝ de' Dixerūtq; oliue. Impa nob. Que rñdit.
Nūqd poſſū deſerere pinguedinē meā q̄ ⁊ dij
vtunt' ⁊ hoīes: ⁊ venire vt īter ligna ꝓmo-
uear? Dixerūtq; ligna ad arborē ficū. Ve-
ni ⁊ ſup nos regnū accipe. Que rñdit eis.
Nūqd poſſū deſerere dulcedinē meā fru-
ctuſq; ſuauiſſimos: ⁊ ire vt inter cetera li-
Al's ✝ cōmouear gna ✝ ꝓmouear? Locutaq; ſunt ligna ad
vitē. Veni ⁊ impa nobis. Que rñdit eis.
Nūqd poſſū deſerere vinū meū qđ letificat
Al's ✝ cōmoueri deū ⁊ hoīes: ⁊ int' ligna cetera ✝ ꝓmoueri?
Dixerūtq; oīa ligna ad rhannū. Veni ⁊ i-
pera ſup nos. Que rñdit eis. Si vere me re-
Al's ✝ cōſtitutis gē vobis ✝ ꝯſtituiſtis: venite ⁊ ſub vmbra
mea requieſcite. Si aūt nō vultis: egrediat'
Labyrinth' crete ꝑ dedalū cōdit'. ignis de rhanno: ⁊ deuoret cedros libani.
Nūc igit' ſi recte ꝟl abſq; pctō cōſtituiſtis
ſup vos regē abimelech: ⁊ bñ egiſtis cum
hierobaal: ⁊ cū domo ei' ⁊ reddidiſtis vi-
cē bñficijs ei' q' pugnauit ꝓ vobis ⁊ aīam
ſuā dedit periculis: vt erueret vos de manu
madian: q nunc ſurrexiſtis ꝯ domū pr̄is
mei: ⁊ interfeciſtis filios ei' ſeptuaginta vi-
ros ſup vnū lapidē: ⁊ ꝯſtituiſtis regē abi-
melech filiū ancille ei' ſup habitatores ſy-
C chez: eo ꝙ frī veſter ſit. Si ergo recte ⁊ abſ-
q; vitio egiſtis cū hierobaal ⁊ domo ei'
hodie letamini in abimelech: ⁊ ille letet' ī
vobis. Sin aūt puerſe: egrediat' ignis ex
eo: ⁊ ꝯſumat habitatores ſychem ⁊ oppi-
dū mello: egrediaturq; ignis de viris ſy-
chem ⁊ de oppido mello: ⁊ deuoret abime-
lech. Que cū dixiſſet fugit ⁊ abijt in bera:
habitauitq; ibi ob metū abimelech fra-
tris ſui. Regnauit itaq; abimelech ſup iſ-
rael trib' ānis. Miſitq; dñs ſpm̄ peſſimū
Vercellēſis ciuitas ꝯdit' iter abimelech ⁊ habitatores ſychez. Qui
ceperūt eū deteſtari ⁊ ſcelus interfectiōis
ſeptuaginta filioꝝ hierobaal: ⁊ effuſionē
ſanguinis eoꝝ ꝯferre in abimelech fratrē
ſuū: ⁊ int' ceteros ſychimoꝝ pncipes q eum
adiuuerāt. Poſuerūtq; inſidias aduerſū
eū in ſūmitate mōtiū. Et dū illius pſtola-
bātur aduētū: exercebāt latrocinia: agen-
tes pdas de ptereūtib'. Nūciatūq; ē abi-
melech. Venit aūt gaal fili' obed cū frīb' D
ſuis: ⁊ trāſiuit in ſychimā. Ad cui' aduē-
tū erecti habitatores ſychem egreſſi ſunt
in agros vaſtātes vineas vuaſq; calcātes.
Et factis cātātiū choris īgreſſi ſūt phanū
dei ſui: ⁊ int' epulas ⁊ pocula maledicebāt
abimelech: clamāte gaal filio obed. Quis
eſt iſte abimelech: ⁊ q̄ ē ſychez vt ſuiam'
ei? Nūqd nō ē iſte fili' hierobaal: ⁊ ꝯſtitu- Tamiris muſic' claret
it pncipē zebul ſuū ſuū ſup viros emor
pr̄is ſychez? Cur ergo ſuiem' ei? Vtinā
daret aliqs pplz iſtū ſub manu mea: vt ✝ Al's ✝ auferā.
auferez de medio abimelech. Dictūq; eſt
abimelech. Cōgrega exercit' multitudinē: Phylemō delphicus muſic'.
⁊ veni. zebul. n. pnceps ciuitatis auditis
ſmōib' gaal filij obed irat' ē valde: ⁊ miſit
clā ad abimelech nūcios dicēs. Ecce gaal
fili' obed venit in ✝ ſychimā cū frīb' ſuis Al's ✝ ſicimā.
⁊ oppugnat aduerſum te ciuitatē. Surge
itaq; nocte cū pplo q tecum eſt ⁊ latita in E
agro: ⁊ pmo mane oriēte ſole irrue ſup ci-
uitatē. Illo aūt egrediēte aduerſum te cū
pplo ſuo: fac ei qđ potueris. Surrexit ita-
q; abimelech cū oī exercitu ſuo nocte: ⁊
tetēdit inſidias iux ✝ ſychimā ī q̄ttuor lo- Al's ✝ ſicimam.
cis. Egreſſuſq; ē gaal fili' obed: ⁊ ſtetit in
introitu porte ciuitatis. Surrexit aūt abi-
melech ⁊ oīs exercit' cū eo d̄ inſidiaꝝ loco.
Cūq; vidiſſet pplm gaal: dixit ad zebul.
Ecce de mōtib' multitudo deſcēdit. Cui il-
le rñdit. Vmbras mōtiū vides q̄ſi capita
hoīum: ⁊ hoc errore deciperis. Ruſūq; gaal
ait. Ecce ppls de vmbilico terre deſcēdit: ⁊
vn' cune' venit ꝑ viā q̄ reſpicit q̄rcū. Cui
dixit zebul. Vbi ē nūc os tuū q̄ loqbaris
qs ē abimelech vt ſeruiam' ei? Nōne hic
ppls ē quē deſpiciebas? Egredere ⁊ pugna
ꝯ eū. Abijt ergo gaal ſpectāte ſychimoꝝ
pplo: ⁊ pugnauit ꝯ abimelech. Qui pſe-
cut' ē eū fugiētē: ⁊ in vrbē cōpulit. Cecide-
rūtq; ex pte ei' plurimi: vſq; ad portā ciui-
tatis: ⁊ abimelech ſedit ī ruma. zebul aūt
gaal ⁊ ſocios ei' expulit de vrbe: nec in ea
paſſus ē cōmorari. Sequēti ergo die egreſ- F
ſus ppls in campū. Qđ cū nūciatū eēt abi-
melech: tulit exercitū ſuū: ⁊ diuiſit ī tres
turmas tēdēs inſidias ī agris. Videnſq; ꝙ
egrederet' ppls de ciuitate: ſurrexit ⁊ irru-
it ī eos cū cuneo ſuo oppugnās ⁊ obſidēs
ciuitatē. Due aūt turme palātes ꝑ campū
aduerſarios pſeqbant'. Porro abimelech
oī die illo oppugnabat vrbē: quā cepit int'fe

cetis habitatoribus eius ipsa quoque destructa: ita vt
sal in ea dispergeret. Quod cum audissent qui habi
tabant in turre sychimorum: ingressi sunt phana
num dei sui berith: vbi fedus cum eo pepige-
rant: et ex eo locus nomen acceperat: qui erat muni
tus valde. Abimelech quoque audiens viros tur
ris sychimorum pariter conglobatos: ascendit in
montem selmon cum omni populo suo: et arrepta secu
ri precidit arboris ramum: impositumque ferens hu
sup. 7.c. mero: dixit ad socios. // Quod me vidistis fa-
B cere cito facite. Igitur certatim ramos de arbo-
Als + quos ribus precidentes: sequebantur ducem. + Qui circun
supple dantes presidium succenderunt. Atque ita factum
ramos. est: vt fumo et igne mille homines necarentur vi
ri pariter et mulieres habitatorum turris sy
chem. Abimelech autem inde proficiscens: venit ad
oppidum thebes: quod circundans obsidebat exer
citu. Erat autem turris excelsa in media ciui
tate: ad quam confugerant simul viri ac mulieres:
et omnes principes ciuitatis clausa firmissime
ianua et super turris tectum stantes per propugna
cula. Accedensque abimelech iuxta turrim pu-
gnabat fortiter et appropinquans ostio ignem
.reg. 11.c supponere nitebatur. // Et ecce vna mulier +
Als + fra fragmen mole desuper iaciens illisit capiti abi
gmentum. melech: et confregit cerebrum eius. Qui vocauit
.reg. 11.b cito armigerum suum: et ait ad eum. // Euagina
.par. 10. gladium tuum et percute me: ne forte dicatur quod a
a femina interfectus sum. Qui iussa perficiens:
interfecit eum. Illo quoque mortuo: omnes qui cum eo
erant de israel reuersi sunt in sedes suas. Et reddi
dit deus malum quod fecerat abimelech contra patrem
Als + si- suum interfectis septuaginta fratribus suis. + Sy-
chimitis chimitis quoque quod operati erant retri
butum est: et venit super eos maledictio io
athan filij hierobaal.

Ca. Sum. De duobus ducibus israel thola et
A layr: et de idolatria filiorum israel et penitentia. Ca. x.

Post abimelech surrexit dux in israel:
thola filius phua patrui abimelech: vir
de isachar qui habitauit in samir montis effraim:
Mo- et iudicauit israel viginti et tribus annis: Mor-
dea tuusque est: ac sepultus in samir. Huic successit
maga cla iahir galaaditës qui iudicauit israel per vigin-
ret- masse ti et duos annos: habens triginta filios sedentes
ficijs. super triginta pullos asinarum: et principes trigin
B ta ciuitatum que ex nomine eius sunt appellate auo-
S. 2. b. & 3 thiair idest oppida iair vsque in presentem diem
a. et. 4. a. in terra galaad. Mortuusque est iair ac sepul-
6. a. et in tus in loco cui est vocabulum camon. // Filij autem
fra 13. a. israel peccatis veteribus iungentes noua fecerunt
malum in conspectu domini: et seruierunt idolis baalim

et astaroth et dijs syrie ac sydonis et moab
et filiorum amon et philistijm: dimiseruntque
dominum et non coluerunt eum. Contra quos dominus iratus tra
didit eos in manus philistijm et filiorum amon:
afflictique sunt et vehementer oppressi per annos
decem et octo omnes qui habitabant trans iordanem
in terra amorrei que est in galaad: intantum vt
filij amon iordane transmisso vastarent iu-
dam et beniamin et effraim. Afflictusque est israel C
nimis. Et clamantes ad dominum dixerunt. Pec Medus
cauimus tibi: quia dereliquimus dominum deum a quo me-
nostrum: et seruiuimus baalim. Quibus locutus dia no-
est dominus. Nunquid non egyptij et amorrei filij- men acce-
que amon et philistijm: sydonij quoque et ama pit claret
lech et chanaan oppresserunt vos et clamastis
ad me et erui vos de manu eorum? Et tamen reliq
stis me et coluistis deos alienos. Idcirco non
addam vt vltra vos liberem. Ite et inuocate deos
quos elegistis: ipsi vos liberent in tempore angu- D
stie. Dixeruntque filij israel ad dominum. Pecca- Ionius ar-
uimus: redde tu nobis quicquid tibi placet: tamen chadie
nunc libera nos. Que dicentes omnia de finibus rex a quo
suis alienorum deorum idola proiecerunt: et seruie mare Io
runt domino deo. // Qui doluit super miserijs eo nium
rum. Itaque filij amon conclamantes in galaad // de pe. di.
fixere tentoria: contra quos congregati filij israel j. g. deni-
in masphacastrametati sunt. Dixeruntque prin que.
cipes galaad singuli ad proximos suos. Qui Argen o-
primus ex nobis contra filios ammon cepe- lim pia-
rit dimicare: erit dux populi galaad. trix ab
Ca. Sum. De iepthe qui prius abiectus eligitur hercule in
ad regem filiorum amon pro terra habenda mittitur: stituit.
ille non acquiescit sed pugnat contra israel et vicitur:
de voto iepthe et filia eius immolata. Cap. xi.

Fuit itaque illo in tempore iepthe galaadi- A
tes vir fortissimus atque pugnator filius di. 56. ca.
mulieris meretricis: qui natus est de gala- nasci.
ad. Habuit autem galaad vxorem de qua suscepit Theseus
filios: qui postquam creuerant eiecerunt iepthe: dicen- athenien-
tes. Heres in domo patris nostri esse non pote- sium rex
ris: quia de + adultera matre natus es. Quos il- claret.
le fugiens atque deuitans habitauit in terra Als + al-
thob. Congregatique sunt ad eum viri inopes et tera ma-
latrocinantes: et quasi principem sequebantur. In illis gnatus
diebus pugnabant filij amon contra israel: quibus acri es
ter instantibus perrexerunt maiores natu de ga
laad: vt tollerent in auxilium sui iepthe de ter
ra thob. Dixeruntque ad eum. Veni et esto prin
ceps noster: et pugna contra filios amon. Quibus ille Gen. 26. f
respondit. // Nonne vos estis qui odistis me: et eie-
cistis de domo patris mei: et nunc venistis ad B
me necessitate compulsi? Dixeruntque principes

Sybilla helleſponti na claret

galaad ad iepthe. Ob hãc igitur cãm nũc ad te venimus: vt proficiſcaris nobiſcũ & pugnes contra filios ãmon: ſiſq; dux oium q habitãt in galaad. Jepte q; dixit eis. Si vere veniſtis ad me vt pugnẽ pro vobis contra filios ammon: tradideritq; eos dñs i manus meas: ego ero vester princeps. Qui rñderũt ei. Dñs q hec audit ipſe mediator ac teſtis eſt: q nostra promiſſa faciemus. Abijt itaq; iepthe cum principibus galaad: fecitq; eũ ois ppls princi-pẽ ſui. Locutuſq; eſt iepthe oẽs ſermones ſuos corã dño in maſpha. Et miſit nũcios ad regẽ filiorũ ammon q ex pſona ſua dicerẽt. Quid mihi & tibi eſt: q2 veniſti contra me vt vaſtares terrã meã? Quibus ille rñdit: q2 tulit iſrael terraz meã qñ aſcẽdit de egypto: a finibus arnon vſq; ieboc atq; iordanẽ. Nũc ergo cũ pace redde mihi eã. Per quos rurſuz mãdauit iepthe & imperauit eis vt dicerẽt regi ãmon. Hec dicit iepthe. Nõ tulit iſrael terrã moab: nec terrã filiorũ ãmon: ſ3 qñ de egypto cõſcẽderũt: ambulauit p ſolitudinẽ vſq; mare rubrũ: & venit i cades. Miſitq; nũcios ad regẽ edom dicẽs. Dimitte vt trãſeaz terraz tuã. Qui noluit acquieſcere precibus eius. Miſit q; ad regẽ moab: q & ipſe tranſitũ prebere contempſit. Manſit itaq; in cades & circuiuit ex latere terrã edom & terrã moab. Uenit q; ad orientalẽ plagã terre moab: & caſtra metatus eſt trãs arnõ: nec voluit intrare terminos moab. Arnon quippe confiniũ eſt terre moab. Miſit itaq; iſrael nuncios ad ſeon regẽ ammoreorum: qui habitabat in eſebon: & dixerũt ei. Dimitte vt trãſeã per terrã tuã vſq; ad fluuiũ. Qui & ipſe iſrael verba deſpiciẽs nõ dimiſit eũ trãſire p terminos ſuos ſ3 infinita multitudine cõgregata egreſſus eſt contra eũ in iaſa: & fortiter reſiſtebat. Tradiditq; eũ dñs in manu iſrael cũ oi exercitu ſuo: & percuſſit eum & poſſedit omnẽ terrã ammorrei habitatoris regionis illius & vniuerſos fines eius de arnon vſq; ieboc: & de ſolitudine vſq; ad iordanez. Dñs ergo deus iſrael ſubuertit ãmorreũ: pugnãte contra illũ pplo ſuo iſrael: & tu nũc vis poſſidere terrã eius? Nonne ea q poſſedit chamos deus tuus tibi iure debẽt? Que aũt dñs deus nr victor obtinuit: i nrãm cedent poſſeſſionẽ. Niſi forte melior es balac filio ſephor rege moab: aut docere potes q iurgatus ſit contra iſrael: & pugnauerit contra eũ:

Sybilla libyca clarã.

C

Sybilla perſica fulget.

Nu. 20.

D

Sybilla europea perhibetur.

E

Sybilla cumana vaticin. ...

Nu. 22. a.

quando habitauit in eſebon & in viculis eius: & in aroer & villis illius: vel in cunctis ciuitatibus iuxta iordanem per trecentos annos. Quare tanto tempore nihil ſuper hac repetitione tentaſti. Igitur non ego pecco in te: ſed tu contra me male agis: indicens mihi bella non iuſta. Judicet dominus arbiter huius diei inter iſrael et filios ammon. Noluitq; acquieſcere rex filiorũ ammon verbis iepthe que p nũcios mandauerat. Factus eſt ergo ſuper iepthe ſpiritus dñi & circuiẽs galaad & manaſſe: maſpha quoq; galaad & inde trãſiens ad filios ammon votuz vouit dño dicens. Si tradideris filios ãmon in manus meas quicũq; primus fuerit egreſſus de foribus domus mee: mihiq; occurrerit reuertenti cũ pace a filijs ãmon eũ holocauſtũ offerã dño. Tranſiuitq; iepthe ad filios ãmon: vt pugnaret contra eos. Quos tradidit dominus i manus eius: percuſſitq; ab aroer vſq; dũ venias in mennith viginti ciuitates & vſq; ad abel q eſt vineis cõſita plaga magna nimis. Humiliatiq; ſũt filij ãmon a filijs iſrael. Reuertẽti aũt iepthe i maſpha domũ ſuã: occurrit ei vnigenita filia ſua cũ tympanis & choris. Nõ enim hẽbat alios liberos. Qua viſa ſcidit veſtimẽta ſua: & ait. Heu me filia mi: decepiſti me: & ipſa decepta es. Aperui eñi os meũ ad dñz: & aliõ facere nõ potero. Cui illa rñdit. Pater mi: ſi aperuiſti os tuũ ad dñz: fac mihi q̃cũq; pollicitus es: cõceſſa tibi vltione atq; victoria de hoſtibus tuis. Dixitq; ad patrem. Hoc ſolũ mihi preſta qõ deprecor. Dimitte me vt duobus mẽſibus circueã mõtes: & plangã virginitatez meã cũ ſodalibus meis. Cui ille rñdit. Uade. Et dimiſit eã duobus mẽſibus. Cũq; abiſſet cũ ſocijs ac ſodalibus ſuis: flebat virginitatẽ ſuã in montibus. Expletiſq; duobus mẽſibus: reuerſa eſt ad patrez ſuum. // Et fecit ei ſicut vouerat. Que ignorabat viruz. Exinde mos increuit in iſrael: & conſuetudo ſeruata eſt: vt poſt anni circulus cõueniant in vnum filie iſrael: & plangant filiam iepthe galaadite diebus quattuor.

¶ Ca. xij. ¶ De pugna iepthe cõtra effraim: de illo q dicebat cebboleth pro ſebboleth. De morte trium iudicum qui fuerunt poſt eum. Cap. xij.

Ecce autẽ in effraim orta eſt ſeditio. Nam trãſeuntes contra aquilonem dixe-

F

Nicoſtrata lſras latinas inuenit.

G

Aragnes ſemiare- tia prima inuenit.

//56. di. c. naſci.

22. q. 4. c. vnuſquiſq;.

23. q. 5. c. ſi nõlicet in fine.

Typhis carpẽtarius nauis gubernaculũ primus inuenit.

Hector pa-
tris ⁊ reli-
qui filij cla-
rent.

Helena⁹
troiani
belli cau-
ſa rapit-
ur + vir

Troia ob-
ſidiōe ci-
gitur.

Panthaſi-
lea ama-
zonū re-
gina

Troia de-
ſtruitur
poſt decē-
nalē ob-
ſidionē.
Dis + a-
malechi.

A
Sup.10.b

runt ad iepthe. Quare vadēs ad pugnam
cōtra filios amon vocare nos noluiſti: vt
pgeremus tecum? Igitur incendemus
domū tuā. Quibus ille rn̄dit. Diſceptatio
erat mihi ⁊ ppl'o meo ꝯ filios amon vehe-
mēs: vocauiq; vos vt pberetis mihi auxi-
liū ⁊ facere noluiſtis. Qd̄ cernēs poſui ani-
mā meā in manib⁹ meis: trāſiuiq; ad fi-
lios ammon: ⁊ tradidit eos dn̄s in manus
meas. Quid cōmerui vt aduerſū me cō-
B ſurgatis in pliū? Uocatis itaq; ad ſe cun-
ctis viris de galaad: pugnabat ꝯ effraim.
Percuſſerūtq; viri galaad effraim: quia di-
xerat fugitiu⁹ eſt galaad de effraim: ⁊ habi-
tat in medio effraim ⁊ manaſſe. Occupaue-
rūtq; galaadite vada iordanis p q̄ effraim
reuerſurus erat. Cūq; veniſſet ad ea de ef-
fraim numero + fugiēs atq; dixiſſet obſe-
cro vt me trāſire pmittas: dicebāt ei galaa-
dite. Nūqd effrateus es? Quo dicēte: non
ſum: interrogabāt eum. Dic ergo ſebboleth
qd̄ interpretaē ſpica. Qui reſpōdebat cebo-
C leth: eadē littera ſpicam exprimere non
valēs. Statimq; appꝛehenſum iugulabāt i
ipſo iordanis trāſitu. Et ceciderūt in illo
tpe de effraim quadragintaduo milia. Iu-
dicauit itaq; iepthe galaadites iſrl' ſex an-
nis ⁊ mortu⁹ eſt ac ſepult⁹ in ciuitate ſua
galaad. Poſt hūc iudicauit iſrl' abeſſan de
bethleē q habuit triginta filios ⁊ totidē fi-
lias. Quas emittēs foras maritis dedit: ⁊
eiuſdē numeri filijs ſuis accepit vxores:
introducēs i domū ſuā. Qui ſeptē annis
iudicauit iſrael: Mortuuſq; eſt ac ſepul-
D tus in bethleē. Cui ſucceſſit ahialon zabu-
lonites: ⁊ iudicauit iſrl' decē annis. Mor-
tuuſq; eſt ac ſepultus in zabulon. Poſt
hūc iudicauit iſrael abdon fili⁹ hellel pha-
ratonites q habuit q̄draginta filios ⁊ tri-
ginta ex eis nepotes aſcēdentes ſup ſeptua-
ginta pullos aſinaꝝ ⁊ iudicauit iſrl' octo
annis. Mortuuſq; eſt ac ſepultus in pha-
raton terre effraim in monte + amalech.

¶ Capituli Summarium. ¶ De manue
⁊ vxore eius: de natiuitate Samſonis pre-
nunciata ab angelo: locutione angeli cū
manue: ⁊ oblatione manue in qua aſcen-
dit angelus. Cap. xiij.

R Urſumq; filij iſrael fecerunt malum
in ɔſpectu dn̄i. //Qui tradidit eos in
man⁹ philiſtinoꝝ q̄draginta annis. Erat
aūt q̄dā vir de ſaraa ⁊ de ſtirpe dan nomie
manue hn̄s vxorē ſterilem. Cui apparuit
angelus dn̄i: ⁊ dixit ad eam. Sterilis es et
abſq; liberis. Sed ɔcipies ⁊ paries filiū. Ca-
ue ergo ne bibas vinū ac ſiceram: nec imū-
dū qcq; comedas: q: ɔcipies ⁊ paries fili-
um: cui⁹ nō tāget caput nouacula. //Erit.n.
nazare⁹ dei ab īfantia ſua ⁊ ex m̄ris vtero:
⁊ ipſe icipiet liberare iſrl' de manu philiſti-
noꝝ. Que cū veniſſet ad maritū ſuū: dixit
ei. Uir dei venit ad me hn̄s vltū āgelicū teri-
bilis nimis. Quē cū iterrogaſſem qs eſſet ⁊
vnde veniſſet: ⁊ q̄ noie vocaref: noluit mi-
hi dicere: ſed hoc rn̄dit. //Ecce ɔcipies ⁊ pa-
ries filiū. Caue ne vinū bibas nec ſycerā:
⁊ ne aliq̄ veſcaris imūdo. Erit eni puer na-
zare⁹ dei ab īfantia ſua ⁊ ex vtero m̄ris ſue
vſq; ad diē mortis ſue. Orauit itaq; ma-
nue dn̄m: ⁊ ait. Obſecro dn̄e: vt vir dei quē
miſiſti veniat iterū ⁊ doceat nos: quid debea-
m⁹ facere de puero q naſcitur⁹ ē. Exaudiuit
q; dn̄s depcantē manue: ⁊ apparuit rurſū
angelus + dn̄i vxori ei⁹ ſedēti i agro. Ma-
nue aūt marit⁹ ei⁹ nō erat cū ea. Que cum
vidiſſet āgelū: feſtinauit ⁊ cucurrit ad viꝝ
ſuū: nūciauitq; ei dicēs. Ecce apparuit mi-
hi vir quē añ viderā. Qui ſurrexit ⁊ ſecu-
tus eſt vxorē ſuā: veniēſq; ad viꝝ dixit ei.
Tu es q locut⁹ eſt mulieri? Et ille rn̄dit.
Ego ſum. Cui manue: qn̄ inqt ſermo tuus
fuerit exple⁹: qd vis vt faciat puer: aut a q̄
ſe obſeruare debebit? Dixitq; angelus dn̄i
ad manue. Ab oib⁹ q̄ locut⁹ ſum vxori tue
abſtineat ſe: ⁊ qcqd ex vinea naſcif non co-
medat: vinū ⁊ ſycerā nō bibat: nullo veſcaē
imūdo: ⁊ qd̄ ei pcepi ipleat atq; cuſtodi-
at. Dixit itaq; manue ad angelū dn̄i. Ob-
ſecro te vt acqeſcas pcib⁹ meis: ⁊ faciam⁹
tibi hedū de capris. Cui rn̄dit angelus. Si
me cogis: nō comedā panes tuos. Si aūt
vis holocauſtū facere: offer illō dn̄o. Et ne-
ſciebat manue q angelus dn̄i eēt. Dixit-
q; ad eū. Qd̄ ē tibi nomē: vt ſi ſermo tuus
fuerit exple⁹ honorem⁹ te? Cui ille rn̄dit.
//Cur q̄ris nomē meū: qd̄ ē mirabile. Tu-
lit itaq; manue hedū de capris ⁊ libamen-
ta: ⁊ poſuit ſupra petrā offerēs dn̄o q facit
mirabilia. Ipſe aūt ⁊ vxor ei⁹ intuebātur.
Cūq; aſcēderet flāma altaris in celū: an-
gelus dn̄i pariter in flāma aſcēdit. Qd̄ cū
vidiſſet manue ⁊ vxor ei⁹: proni ceciderūt i
terrā: ⁊ vltra eis nō apparuit āgelus dn̄i.
Statimq; itellexit manue angelū dn̄i eē:

Achilles
Agamē-
nō mene-
la⁹ ⁊ reliq
greci cla-
rent
1.Re.1.b.
infra eo.

B
Hecuba
mater ca-
ſādra et
polyſena
filie cla-
rent
Gen.16.c
Luce.1.b.
ſupra eo.

Als + dn̄i

Penelope
vxor vli-
xis caſtiſ-
ſima

C

Circe
maga ⁊
meretrix

D
Gen.32.

Dyomedes aq̃ ſula dyomedia.
Latinoꝝ regū exordium

⁊ dixit ad vxorē ſuā. Morte moriemur
q: vidim⁹ dn̄z. Cui rn̄dit mlier. Si dn̄s
nos vellet occidere: de manibus nr̄is holo
cauſtū ⁊ libamēta nō ſuſcepiſſet: nec oſtē-
diſſet nobis hec omnia: neqȝ ea q̄ ſunt vē
tura dixiſſet. Peperit itaqȝ filiū: ⁊ vocauit
nomē ei⁹ ſamſon. Creuitqȝ puer: ⁊ bn̄di-
xit ei dn̄s: cepitqȝ ſpūs dn̄i eſſe cum eo in
caſtris dan inter ſaraa ⁊ eſthaol.

℄ Ca. Sū. ℄ Samſon deſcendit ⁊ ducit
vxorez de philiſthijm in thānata: de catulo
leonis occiſo ⁊ fauo in ore ei⁹ reperto. De
probleniate eius ſoluto: recedit Samſon
irat⁹ ⁊ vxor eius datur alteri. Cap. xiiij

A Deſcendit ergo ſamſon in thamnata.
Uidēſqȝ ibi mulierē de filiab⁹ phili-
ſthijm: aſcēdit ⁊ nunciauit prī ſuo ⁊ matri
ſue dicēs. Uidi mulierē in thānata de fi-
liabus philiſtinoꝝ: quā queſo vt mihi ac
cipiatis vxorē. Cui dixerūt pr ⁊ mat̄ ſua.
Nunqd nō eſt mulier in filiab⁹ fratrū tuo
rū: ⁊ in oi pplo tuo: q̄a accipe vxorē de phi
liſthijm q̄ incircūciſi ſunt? Dixitqȝ ſamſon
ad prēz ſuū. Hanc mihi accipe: q: placuit
oculis meis. Parētes aūt ei⁹ neſciebāt q̄
res a dn̄o fieret: ⁊ q̄reret occaſiones ꝯ phi-
liſthijm. // Eo eniz tpe philiſthijm dn̄abant̄
iſraeli. Deſcēdit itaqȝ ſamſon cū prē ſuo
B ⁊ mr̄e in thamnatha. Cūqȝ veniſſent ad
vineas oppidi apparuit catulus leonis ſe
uus ⁊ rugiēs ⁊ occurrit ei. // Irruit autē
ſpūs dn̄i in ſamſon: ⁊ dilacerauit leonez
q̄ſi hedū in fruſta decerperet nihiloīnꝰ ha
bēs in manu: ⁊ hec prī ⁊ mr̄i noluit indi
care. Deſcenditqȝ ⁊ locutus eſt mulieri q̄
placuerat oculis eius. Et poſt aliquot di-
es reuertēs vt acciperet eā declinauit vt vi
deret cadauer leonis. Et ecce examē apuz
in ore leonis erat: ac fauus mellis. Quez

Eneas in italia nauigat
ſup. 15. c.
Sup̄ eo.
Anthenor paduā condit.

cū ſūpſiſſet in manib⁹: comedebat in via.
Ueniēſqȝ ad prēm ſuū ⁊ mr̄em dedit eis
partē q̄ ⁊ ipſi comederūt: nec tn̄ eis voluit
idicare q̄ mel de ✠ corp̄ leonis aſſumpſe
rat. Deſcēdit itaqȝ pr ei⁹ ad mulierē: ⁊ fecit
filio ſuo ſamſon ꝯuiuiū. Sic eni iuuenes
facere ꝯſueuerāt. Cū ergo ciues loci illi⁹
vidiſſent eū: dederūt ei ſodales triginta q̄
eſſent cū eo. Quib⁹ locut⁹ eſt ſamſon. Pro
ponā vobis problema. Qḋ ſi ſolueritis mi-
hi intra ſeptē dies ꝯuiuij: dabo vob̄ trigin
ta ſyndones ⁊ totidē tunicas. Si aūt nō
potueritis ſoluere: vos dabitis mihi. xxx.
ſyndones ⁊ eiuſdē numeri tunicas. Qui
rn̄derūt ei. Propone ꝓblema: vt audiam⁹.
Dixitqȝ eis. De comedēte exiuit cib⁹: ⁊ de
forti egreſſa ē dulcedo. Nec potuerunt per
tres dies ꝓpoſitionē ſoluere. Cūqȝ adeſ-
ſet dies ſeptim⁹: dixerunt ad vxorē ſam-
ſon. Blādire viro tuo: ⁊ ſuade ei vt indi-
cet tibi qd ſignificet ꝓblema. Qḋ ſi facere
nolueris: incēdem⁹ te ⁊ domuz prīs tui.
An idcirco vocaſtis nos ad nuptias vt ſpo
liaretis? Que fūdebat apḋ ſamſon lachry
mas: ⁊ q̄rebat̄ dicēs. Odis me ⁊ non dili-
gis: idcirco ꝓblema qḋ ꝓpoſuiſti filijs po-
puli mei nō vis mihi exponere. At ille rn̄
dit. Patri meo ⁊ mr̄i nolui dicere: ⁊ tibi
idicare potuero? Septē igit̄ dieb⁹ ꝯuiuij
flebat an̄ eū. Tādēqȝ die ſeptimo cū ei⁹ eēt
moleſta: expoſuit. Que ſtatiz idicauit ciui
b⁹ ſuis. Et illi dixerūt ei die ſeptimo ante
ſolis occubitū. Quid dulcius melle: ⁊ qd
forti⁹ leōe? Qui ait ad eos. Si nō araſſetis i
vitula mea: nō iueniſſetis ꝓpoſitionē me
az. // Irruit itaqȝ i ✠ eū ſpūs dn̄i. Deſcen
ditqȝ aſchalonē: ⁊ ꝑcuſſit ibi triginta vi-
ros. Quoꝝ ablatis veſtes dedit hiis q̄ ꝓble
ma ſoluerāt. Iratuſqȝ nimis aſcēdit i do-
mū patris ſui. Uxor aūt eius accepit ma-
ritum vnū de amicis eius ⁊ pronubis.

℄ Ca. Sū. ℄ De vulpib⁹ ⁊ ſegetib⁹ phili-
ſtinoꝝ ſuccēſis: ḋ ſocro ⁊ vxore ſamſonis
ſuccēſis a philiſtinis: ⁊ ſuram femori im
ponunt ⁊ mille viris mandibula aſinē
occiſis: de aquis ex maxilla dentis mola-
ris fluentibus. Cap. xv.

Poſt aliq̄ntulū tpis cūz dies triticee
meſſis iſtarēt: venit ſāſon inuiſere vo-
lēs vxorē ſuā: ⁊ attulit ei hedū de capris.
Cūqȝ cubiculū ei⁹ ſolito vellet itrare: ꝓ-
hibuit illū pr illi⁹ dicēs. Putaui q̄ odiſ

aſs ✠ co.
C
pyrrhus fili⁹ achi lis a qu epyr⁹ d nomina tur pm⁹ pyrata.
D
Ueronā cōditur
ſupra ce. ⁊ infra 15. ca.
aſs ✠ co.
A
Pallas gygas a turno interficit̄.

ſes eam:⁊ ideo tradidi illam amico tuo.
Als ſup-ſt + et Sȝ hēt ſororē q̄ iunior + ⁊ pulcrior illa
eſt:ſit tibi ꝓ ea vxor. Cui ſaſmon rn̄dit.
Ab hac die nō erit culpa in me ꝯ philiſte
os. Faciā eni vob̄ mala. Perrexitqȝ ⁊ cepit
Als + cepit. trecētas vulpes:caudaſqȝ eaꝝ + iūxit ad
caudas:⁊ faces ligauit in medio: q̄s igne
B ſuccēdēs dimiſit vt huc illucqȝ diſcurre-
Als + vixit rēt. Que ſtati ꝑrexerūt i ſegetes philiſtino
rū. Quibꝰ ſuccēſis ⁊ cōportate iā fruges ⁊
adhuc ſtātes i ſtipula ꝯcremate ſūt:in tm̄
vt vineas q̄ȝ ⁊ oliueta flāma ꝯſumeret. //
Sup̄.6.f Dixerūtqȝ philiſtijȝ Quis fec̄ hāc rē: Qui
bꝰ dcm̄ ē. Sāſon gener thānathei:q̄ tulit
vxorē eiꝰ ⁊ alt̄i tradidit:h̄ operatꝰ ē. Aſcēde-
rūtqȝ philiſtijm:⁊ cōbuſſerūt tā mulierē
q̄ȝ patrē eiꝰ. Quibꝰ ait Sāſon. Licet h̄ feceri
tis:tm̄ adhuc ex vob̄ expetā vltionē:⁊ tūc qe-
ſcā. Percuſſitqȝ eos igēti plaga:ita vt ſtupē
tes ſurā femori īponerēt. Et deſcēdēs habita
Als + lehi uit i ſpelūca petre ethā. Igr̄ aſcēdētes phili
ſtijȝ in t̄rā iuda:caſtrametati ſūt i loco q
Als + ſuperest poſtea vocatꝰ ē + lechi id eſt maxilla vbi eo
rū fuſus ē exercitꝰ. Dixerūtqȝ ad eos de tri
+ vbi:et bu iuda. Cur + aſcēdiſtis aduerſuȝ nos?
tūc inci- Qui rn̄derūt. Ut ligemꝰ ſamſon venimꝰ:
ſo verſuȝ ⁊ reddamꝰ ei q̄ in nos operatꝰ ē. Deſcēderūt
ibi in ergo tria milia viroꝝ de iuda ad ſpecū ſili
loco C cis ethā. Dixerūtqȝ ad ſamſon. // Neſcis q̄
philiſtijȝ imperēt nob̄? Quare hoc facere vo-
Als + luiſti? Quibꝰ ille ait. Sic fecerūt mihi:ſic
aſcēditis feci eis. Ligare inquiūt te venimꝰ:⁊ trade-
ſup̄.6.a. re in manꝰ philiſtinoꝝ. Quibꝰ + ſamſon.
Als + de Jurate ait ⁊ ſpōdete mihi:q̄ nō occidatis
nimꝰ in me. Dixerūt. Nō te occidemꝰ:ſȝ vinctū +
pſēti tpe. trademꝰ. Ligauerūtqȝ eū duobꝰ nouis fu
Als + re nibꝰ:⁊ tulerūt eū de petra ethā. Qui cū ve
ſpondit. niſſet ad locū maxille:⁊ philiſtijȝ vociferā
Beneuē tes occurriſſent ei: // irruit ſpūs dn̄i i eū:
tum in ⁊ ſic ſolent ad ardorē ignis ligna ꝯſumi:
ſamnio ita vincula q̄bꝰ ligatꝰ erat diſſipata ſunt ⁊
condit. ſoluta. Inuētāqȝ maxillā .i. mādibulā aſi
Als + tra ni q̄ iacebat arripiēs:interfecit in ea mil-
D le viros:⁊ ait. In maxilla aſini:in mādibu
dimus. la pulli aſinaꝝ deleui eos ⁊ ꝑcuſſi mille vi
ſup̄.14.b ros. Cūqȝ h̄ v̄ba canēs cōpleſſet:ꝓiecit mā
Ne polis dibulā d̄ manu:⁊ vocauit nomē loci illiꝰ
Hiſpanie ramathlechi:q̄d interꝑtat̄ eleuatio maxil
condit le. Sitiēſqȝ valde:clamauit ad dn̄ȝ:⁊ ait.
Caieta Tu dediſti in manu ſerui tui ſalutē hanc
ab enea maximā atqȝ victoriā:⁊ en ſiti morior:i-
cōditur. cidāqȝ in manꝰ incircūciſoꝝ. Aperuit ita

qȝ dn̄s molarem dentē in maxilla aſini: ⁊
egreſſe ſunt ex eo aq̄. Quibꝰ hauſtis refo- Cuma-
cillauit ſpm̄ ⁊ vires recepit. Idcirco appel na ciui-
latū eſt nomē loci illiꝰ:fons inuocātis de tas capa
maxilla vſqȝ in p̄ntem diē. Judicauitqȝ nie ab
iſrael in diebus philiſtijm viginti ānis. enea re-
¶ Ca. Sū. ¶ De portis gaze ſublatis: de ſtituit
dalila qualiter decepit ſamſonē: de exceca-
tione ſamſonis ab hoſtibus: de morte eiꝰ
cū philiſtinis in domo conuiuij. Cap. xvi.

A Bijt quoqȝ in gaçā:⁊ vidit ibi mu- A
lierē meretricē:ingreſſuſqȝ ē ad eā. Tholoſa
Q̄d cū audiſſent philiſtijm ⁊ ꝑcrebruiſſet cōditur.
apud eos intraſſe vrbē ſamſon circūdede
rūt eū poſitis in porta ciuitatis cuſtodi-
bus. Et ibi tota nocte cū ſilētio p̄ſtolātes Aſcaniꝰ
vt facto mane exeūtē occiderent. Dormi- albā con
uit aūt ſamſon vſqȝ ad medium noctis. didit.
Et inde ꝯſurgēs apprehēdit ābas porte fo-
res cuȝ poſtibꝰ ſuis ⁊ ſera:impoſitaſqȝ hūe-
ris ſuis:portauit ad v̄ticē mōtis q̄ reſpi-
cit hebrō. Poſt hec amauit mulierē q̄ ha-
bitauit in valle ſoreth:⁊ vocabatur dalila.
Ueneruntqȝ ad eā ꝑncipes philiſtinoꝝ:at-
qȝ dixerūt. Decipe eū:⁊ diſce ab illo in q̄
habeat tātā fortitudineȝ:⁊ quō eū ſuperare
valeamꝰ ⁊ vinctuȝ affligere. Q̄d ſi feceris
dabimꝰ tibi ſinguli mille cētuȝ argēteos. B
Locuta eſt ergo dalila ad ſamſon. Dic mi
hi obſecro:in quo ſit tua maxia fortitu-
do:⁊ q̄d ſit quo ligatꝰ erūpere nequeas? Pariſiꝰ
Cui rn̄dit ſamſon. Si ſeptē neruiceis fu- ꝯdit.
nibꝰ necdū ſiccis ⁊ adhuc humētibꝰ liga
tus fuero:infirmꝰ ero vt ceteri hoīes. At-
tulerūtqȝ ad eā ſatrape philiſtinoꝝ ſepteȝ
funes vt dixerat:q̄bꝰ vinxit euȝ latētibus
apud ſe inſidijs:⁊ in cubiculo finē rei ex-
pectātibꝰ. Clamauitqȝ ad eū. Philiſtijm
ſup te ſamſon. Qui rupit vincula:quō ſi

Al's ✠ rūpat qs filū ✠ de ſtuppa tortū ſputami-
ſtupe. ne cū odoꝛē ignis accepit: ⁊ nō eſt cogni-
Al's ✠ tū in quo eēt foꝛtitudo ei⁹. Dixitqꝫ ad eū
ſtamis dalila. Ecce illuſiſti mihi: ⁊ falſū locut⁹ es.
Parnā Saltē nūc indica mihi quo ligari debeas.
cōditur. Cui ille rńdit. Si ligat⁹ fuero nouis funi
C bus q. nūqꝫ fuerūt in ope: infirm⁹ ero: ⁊
alioꝝ hoīu ſilis. Quib⁹ rurſuꝫ dalila vin
Sup̄ eo. xit eū: ⁊ clamauit. Philiſtijm ſup te ſam
⁊ infra eo. ſon: in cubiculo inſidijs pparis. Qui ita
rupit vincula qͣſi fila telaꝝ. Dixitqꝫ dalila
rurſuꝫ ad eū. Uſqꝫquo decipis me: ⁊ fal-
ſum loqͥris? Oñde q̄ quo vinciri debeas?
Cui rńdit ſamſon. Si inqͣt ſeptē crines
capitis mei cū licio plexueris: ⁊ clauum
his circūligatū terre fixeris: infirm⁹ ero.
Sup̄ eo. Qd cū feciſſet dalila: dixit ad eū. // Phili-
⁊ infra eo. ſtijm ſup te ſamſon. Qui ꝯſurgēs de ſom
D no: extraxit clauū cū crinib⁹ ⁊ licio. Dixit
qꝫ ad eum dalila. Quō dicis ꝙ amas me:
cū anim⁹ tu⁹ nō ſit mecū? Per tres vi-
ces mētit⁹ es mihi: ⁊ noluiſti dicere in q
ſit maxia foꝛtitudo tua. Cūqꝫ moleſta ef-
ſet ei ⁊ p multos dies iugiter adhereret:
ſpatiū ad qͥetē nō tribuēs: defecit aīa ei⁹:
⁊ ad moꝛtē vſqꝫ laſſata eſt. Tūc aperiēs ve
ritatē rei: dixit ad eā. Ferrū nūqꝫ aſcēdit
ſup caput meū: qꝛ nazare⁹. i. ꝯſecratus ✠
Al's ✠ dō dño ſū de vtero mřis mee. Si raſuꝫ fuerit
caput meū recedet a me foꝛtitudo mea ⁊
deficiā: eroqꝫ ſic ceteri hoīes. Uidēſqꝫ illa
ꝙ ꝯfeſſus ei eēt oēꝫ aīuꝫ ſuū: miſit ad pn-
cipes philiſtinoꝛuꝫ ac mādauit. Aſcēdite
E adhuc ſemel: qꝛ nunc mihi aperuit coꝛ ſuū.
Qui aſcēderūt: aſſūpta pecunia quā pmiſe
rāt. At illa doꝛmire eū fecit ſup genua ſua
⁊ in ſinu ſuo reclinare caput. Uocauitqꝫ
tōſoꝛē: ⁊ raſit ſeptē crines ei⁹: ⁊ cepit abi-
gere eū ⁊ a ſe repellere. Statiꝫ n. ab eo foꝛ
titudo diſceſſit. Dixitqꝫ. Philiſtijm ſup
te ſamſon: q de ſōno ꝯſurgēs dixit in aīo
ſuo. Egrediar ſic ań feci: ⁊ me excutiā: ne-
Sup̄ eo. ſciēs ꝙ receſſiſſet ab eo dñs. Quē cū appͥ-
hēdiſſent philiſtijꝫ: ſtatiꝫ eruerūt oculos
ei⁹: ⁊ duxerūt gaza vinctū cathenis: ⁊ clau
ſū in carcere molere fecerūt. Iāqꝫ capilli
ei⁹ renaſci ceperāt: ⁊ pncipes philiſtinoꝛū
F ꝯuenerūt in vnū vt immolarēt hoſtias ma
gnificas dagon deo ſuo: ⁊ epularent dicē-
tes. Tradidit de⁹ nr̄ inimicū nr̄ꝫ ſamſon
in man⁹ nr̄as. Qd et ppłs vidēs laudabat
deū ſuū: eadēqꝫ dicebat. Tradidit de⁹ nr̄

aduerſariū nr̄m in man⁹ nr̄as: q deleuit
terrā nr̄aꝫ ⁊ occidit plimos. Letātēſqꝫ p
ꝯuiuia ſūptis iā epulis pceperūt: vt voca-
rēt ſāſon: ⁊ ań eos luderet. Qui adduct⁹ de
carcere: ludebat ań eos. Feceruntqꝫ eū ſtare
int duas colūnas. Qui dixit puero regēti
greſſus ſuos. Dimitte me vt tāgā colūnas
qb⁹ oīs imminet dom⁹: ⁊ recliner ſup eas: ⁊
paululū requieſcā. Dom⁹ aūt erat plena vi- G
roꝝ ac mlieꝝ. Et erāt ibi oēs pncipes phi
liſtnoꝝ: ac de tecto ⁊ ſolario circit tria mi
lia vtriuſqꝫ ſexus ſpectātes ludentē ſam-
ſon. At ille inuocato dño ait. Dñe de⁹ meus
memēto mei: ⁊ redde mihi nūc foꝛtitu-
dinē pſtinā de⁹ me⁹: vt vlciſcar me de hoſti
bus meis: ⁊ p amiſſiōe duoꝝ luminum
vnā vltionē recipiā. Et apphēdēs ambas
colūnas qbus innitebat domus: alteram
qꝫ eaꝝ dextera ⁊ alterā leua tenēs: ait. Mo
riat aīa mea cū philiſtijm. Cōcuſſiſqꝫ foꝛ
titer columnis: cecidit dom⁹ ſup oēs pnci ſup̄. 14. D.
pes ⁊ ceterā mltitudinē q ibi erāt. // Mul- ⁊. 15. D
toſqꝫ plures interfecit moꝛiēs: qͣꝫ ań viuus // 23. q. 5.
occiderat. Deſcēdentes aūt frēs eius ⁊ vni c. ſi nō lz.
uerſa cognatio: tulerūt coꝛpus eius: ⁊ ſe- i ſi. ⁊ c. re
pelierūt inter ſaraa ⁊ eſthaol i ſepulcro pris os. ⁊ dñi
ſui manue. Iudicauitqꝫ iſrł viginti ānis. uoꝛ. ca.
¶ Ca. Sū: ¶ De micha ⁊ idolo ei⁹: ⁊ de a- gaude-
doleſcēte bethleemita ſacdote ei⁹. Ca. xvij. mus.
Fuit eo tēpoꝛe vir quidam de monte A
effraim noīe michas: qui dixit
matri ſue. Mille centum argenteos quos
ſeparaueras: ⁊ ſuper quibus me audiēte
iuraueras: ecce ego habeo: ⁊ apud me ſūt.
Cui illa rńdit. Benedictus filius me⁹ do-
mino. Reddidit ergo eos matri ſue. Que
dixerat ei. Conſecraui ⁊ voui hoc argentū
dño: vt de manu mea ſuſcipiat fili⁹ me⁹: ⁊
faciat ſculptile atqꝫ conflatile: ⁊ nunc tra-
do illud tibi. Reddidit igitur eos matri B
ſue. Que tulit ducentos argenteos: ⁊ dedit
eos argentario: vt faceret ex eis ſculptile at
qꝫ conflatile. Qd fuit in domo miche. Qui
ediculaꝫ quoqꝫ in ea deo ſeparauit ⁊ fecit Al's ✠ e-
✠ ephot ⁊ theraphim. i. veſtē ſacerdotalē ⁊ phod.
idola. Impleuitqꝫ vnius filioꝝ ſuoꝝ ma- C
nū: ⁊ factus eſt ei ſacerdos. // In dieb⁹ illis infra. S. 1
nō erat rex in iſrael: ſed vnuſqſqꝫ qd ſibi ⁊. 21. D.
rectū videbat hoc faciebat. Fuit quoqꝫ in
tpe illo alter adoleſcēs de bethleem iuda ✠ Al's ✠ et
ex cognatiōe ei⁹: eratqꝫ ipſe leuites ⁊ hi-
tabat ibi. Egreſſuſqꝫ de ciuitate bethleē: p-

regrinari voluit vbicūq3 sibi cōmodum
repperisset. Cūq3 venisset in mōtē effraim
iter faciēs:⁊ declinasset parū per in domo
miche: interrogatus est ab eo vn̄ venisset.
Qui rn̄dit. Leuita sum de bethleem iuda:
⁊ vado vt habitē vbi potuero ⁊ vtile mi-
B hi esse pspexero. Dixitq3 micha. Mane
apud me inqt ⁊ esto mihi parens ac sacer
dos: dabo3 tibi per annos singulos decem
argēteos ac veste duplicē:⁊ que ad victū
sunt necessaria. Acquieuit ⁊ mansit apō hoiē:
fuitq3 illi quasi vnus de filijs. Impleuitq3
micha manū ei⁹:⁊ habuit puer sacerdo
tē apud se: nūc scio dicēs q benefaciet mi
hi deus habēti leuitici gn̄is sacerdotem.
¶ Ca. Sū. ¶ De filijs Dan q abstulerūt de
os ⁊ sacerdotes miche ceperunt. Ca. xviij.
A In diebus illis nō erat rex in israel:⁊
tribus dan querebat possessionē sibi
sup. 17.c. vt habitaret in ea. Usq3 ad illū enim diē
infra. 21.d. inter ceteras tribus: sortē nō acceperat. Mi
serūt ergo filij Dan stirpis ⁊ familie sue
qnq3 viros fortissimos de Saraa ⁊ esthaol
vt explorarēt terrā ⁊ diligēter inspicerēt.
Dixerūtq3 eis. Ite ⁊ cōsiderate terrā. Qui
cū pgentes venissent in montē effraim ⁊
intrassent domū miche: requieuerunt ibi:⁊
agnoscētes vocē adolescētis leuite: vtētes-
q3 illi⁹ diuersorio: dixerūt ad eū. Quis te
huc adduxit? Quid hic agis? Quā ob cā3
huc venire voluisti? Qui rn̄dit eis. Hec ⁊
B hec pstitit mihi michas:⁊ me mercede cō
duxit vt sim ei sacerdos. Rogauerūt autē
eū vt cōsuleret dn̄m:⁊ scire possent an psp-
ro itinere pgerēt:⁊ res hēret effectū. Qui
rn̄dit eis. Ite cū pace. Dn̄s respicit viā ve-
strā ⁊ iter quo pgitis. Euntes igit qnq3
viri venerūt lais: viderūtq3 ppl'm habitā
tē in ea absq3 vllo timore iuxta cōsuetudi
nē sidonioꝝ securꝫ ⁊ qetum: nullo eis pe-
nitus resistēte magnarūq3 opum:⁊ pcul
a sydone atq3 a cūctis hoibus separatū3.
Reuersiq3 ad frēs suos in saraa:⁊ esthaol ⁊
C qd egissent sciscitātibus rn̄derūt. Surgi-
te ⁊ eam⁹ ad eos. Uidim⁹ enī3 terrā val
Nu. 13.c. de opulētā ⁊ vberē. Nolite negligere: noli-
te cessare. Eam⁹ ⁊ possideamus eā: nullus
erit labor. Intrabim⁹ ad securos in regio-
nē latissimā: tradetq3 nobis dn̄s locū in
quo nullius rei est penuria eoꝝ q gignū
tur in terra. Profecti igit sunt de cogna-
tione dan de saraa ⁊ esthaol sexcenti viri
accincti armis bellicis: ascendētesq3 man
serunt in Cariathiarim iude: q locus ex
eo tpe castroꝝ dan nomē accepit:⁊ est post
tergū cariathiarim. Inde transierunt in D
mōtem effraim. Cūq3 venissent ad domū
miche dixerunt qnq3 viri q prius missi
fuerant ad cōsiderādā terrā lais ceteris fra
tribus suis. Nostis q in domib⁹ istis sit
✠ ephot theraphin ⁊ sculptile atq3 confla- Ms. ✠ e-
tile. Uidete qd vobis placeat. Et cum pau- phod
lulum declinassent: ingressi sunt domum
adolescētis leuite q erat in domo miche:
salutauerūtq3 eū verbis pacificis: sexcēti
aūt viri ita vt erant armati stabant ante
ostiū. At illi q ingressi fuerant domū iu- E
uenis sculptile ⁊ ephot ⁊ theraphin atq3 cō
flatile tollere nitebantur:⁊ sacerdos stabat
añ ostiū: sexcētis viris fortissimis haud
pcul expectātibus. Tulerunt igit q intra
uerāt sculptile ephot ⁊ idola atq3 cōflatile.
Quib⁹ dixit sacerdos. Quid facitis? Cui
rn̄derūt Tace ⁊ pone digitū sup os tuū:
veniq3 nobiscū vt hēam⁹ te patrē ac sacer-
dotē. Quid tibi meli⁹ est vt sis sacerdos in
domo vni⁹ viri: an in vna tribu ⁊ fami-
lia in israel. Qd cū audisset acqeuit smo-
nib⁹ eoꝝ:⁊ tulit ephot ⁊ idola ac sculpti-
le:⁊ pfectus est cū eis. Qui cū pgerent ⁊ F
añ se ire fecissent paruulos ac iumēta:⁊ oē
qd erat pciosū: iāq3 a domo miche essent
pcul: viri q habitabāt in edib⁹ miche cō
clamātes secuti sunt ⁊ post tergū clamar
ceperūt. Qui cū respexissent: dixerūt ad mi
cha. Qd tibi vis? Cur clamas? Qui rn̄dit
Deos meos q̄s mihi feci tulistis ⁊ sacerdo
tē ⁊ oīa q hēo:⁊ dicitis qd tibi est? Dixe-
rūtq3 ei filij dan. Caue ne vltra loq̄ris ad
nos:⁊ veniāt ad te viri aio pcitati ⁊ ipse cū
oī domo tua pereas. Et sic cepto itinere p-
rexerūt. Uidēs aūt micha q fortiores se
eēnt reuersus est in domū suā. Sexcēti aūt G
viri tulerūt sacerdotē ⁊ q̄ sup⁹ dixim⁹ vene
rūtq3 in lais ad ppl'm qescētē atq3 securꝫ:
⁊ pcusserūt eos in ore gladij: vrbēq3 incen
dio tradiderūt nllo penit⁹ ferēte psidiū:
eo q pcul habitarēt a sydone:⁊ cū nullo
hoiu3 hērēt qcq3 societatis ac negocij. Erat
aūt ciuitas sita in regiōe Roob. Quā rur
sū extruētes habitauerūt i ea: vocato noīe
ciuitatis dan: iuxta vocabulū pris sui quē
genuerat isrl: q pus lais dicebat. Posue-
rūtq3 sibi sculptile:⁊ ionathā filiū gersam

ſilij Moyſi ac filios ei⁹ ſacerdotes in tribu
dan vſq3 ad diē captiuitatis ſue. Manſitq3
apud eos idolū miche oi tpe q̄ fuit domu⁹ dei
ſup̄.17.c. in ſylo. // In dieb⁹ illis nō erat rex in iſrl.
ꝛ ſup̄ eo. ¶ Ca. Xū. ¶ De leuita ꝛ vxore ei⁹ q̄liter
et infra. eſt ad parentes reuerſa: ꝛ q̄liter a marito
21.d. reducit ꝛ a viris gabaa mortua eſt: ꝛ a vi-
ro ſuo in duodecim partes diuiſa in oēm
terminū iſrael mittitur. Cap. xix.

A Fuit qdā vir leuites habitans in la-
tere mōtis effraim: q accepit vxorē d̄
Bethleem iuda. Que reliqt eū: ꝛ reuerſa
eſt in domū p̄ris ſui in bethleē: manſitq3
apud eū q̄ttuor mēſib⁹. Secutuſq3 eſt eā
vir ſu⁹ volēs ei recōciliari atq3 blādiri ꝛ
ſecū reducere: hn̄s in comitatu puerū ꝛ
duos aſinos. Que ſuſcepit eū: ꝛ introduxit
in domū p̄ris ſui. Qd̄ cū audiſſet ſocer ei⁹
eūq3 vidiſſet occurrit ei letus: ꝛ ample-
xatus eſt hoiem. Manſitq3 gener in domo
ſoceri tribus dieb⁹ comedens cū eo ꝛ bi-
bens familiariter. Die aūt q̄rto d̄ nocte cō
ſurgens ꝓficiſci voluit. Quē tenuit ſocer:
B ꝛ ait ad eū. Guſta prius puſillū panis ꝛ
cōforta ſtomachū: ꝛ ſic ꝓficiſceris. Sederūt
q3 ſil' ac comederunt ꝛ biberunt. Dixitq3
p̄r puelle ad generū ſuū. Queſo te vt hodie
hic maneas pariterq3 letemur. At ille cō-
ſurgēs cepit velle ꝓficiſci. Et nihilominꝰ
obnixe eū ſocer tenuit: ꝛ apud ſe fecit ma
nere. Mane aūt facto parabat leuites iter.
Cui ſocer rurſū. Obſecro inqt vt paulu
lū cibi capias: ꝛ aſſumptis viribus donec
increſcat dies: poſtea ꝓficiſcaris. Comede
rūt ergo ſil'. Surrexitq3 adoleſcēs cū vxo-
re ſua ꝛ puero. Cui rurſū locutus eſt ſo-
C cer. Cōſidera q̄ dies ad occaſum declinior
ſit: ꝛ ꝓpinqt ad veſperū. Mane apud me ēt
i.Re.11.b hodie ꝛ duc letū diē: // ꝛ cras ꝓficiſceris vt

vadas in domū tuū. Noluit gener acqeſce
re ſermonib⁹ eius: ſed ſtatim ꝑrexit ꝛ ve-
nit cō iebus q̄ altero noie + vocat hierlm Al's + vo
duces ſecū duos aſinos onuſtos: ꝛ cōcubi cat atur.
nā. Jāq3 + aderāt iuxta iebus ꝛ dies mu al's + ade
tabat in noctē. Dixitq3 puer ad dn̄m ſuū. rat
Veni obſecro declinem⁹ ad vrbē iebuſeo
rū: ꝛ maneam⁹ in ea. Cui rn̄dit dn̄s. Nō
ingrediar oppidū gētis aliene q̄ nō eſt de
filijs iſrael: ſ3 trāſibo vſq3 gabaa: ꝛ cū illuc
ꝑuenero manebim⁹ in ea: aut certe in vr
be rama. Trāſierūt ergo iebus: ꝛ ceptum D
carpebāt iter. Occubuitq3 eis ſol iuxta ga
baa q̄ eſt in tribu beniamin: diuerterūtq3
ad eā vt manerent ibi. Quo cū intraſſent
ſedebant in platea ciuitatis: ꝛ nullus eos
recipere voluit hoſpitio. Et ecce apparuit
hō ſenex reuertēs de agro ꝛ de ope ſuo ve-
ſperi: q ꝛ ipſe de mōte erat effraim ꝛ ꝑegri-
nus habitabat in gabaa. Hoies aūt regio
nis illius erant filij + iemini. Eleuatiſq3 al's + ger
oculis vidit ſenex ſedētē hoiem cū ſarcinu mini.
lis ſuis in platea ciuitatis: ꝛ dixit ad eū. E
Vn̄ venis: ꝛ q̄ vadis? Qui rn̄dit ei. Profe
cti ſum⁹ de Bethleē iuda ꝛ ꝑgim⁹ ad locū
nr̄m q eſt in latere mōtis Effraim vn̄ iera-
mus in Bethleē. Et nūc vadimus ad do-
mū dei: nulluſq3 ſub tectū ſuū nos vult
recipe: hn̄tes paleas ꝛ fenū in aſinoꝝ pa-
bulū: ꝛ panē ac vinū i meos ꝛ ancille tue
vſus ꝛ pueri q mecū eſt. Nulla re indige-
m⁹: niſi hoſpitio. Cui rn̄dit ſenex. Pax te
cū ſit: Ego p̄bebo oia q̄ neceſſaria ſūt: tm̄ q̄ſo
ne in platea maneas. Introduxitq3 eū in
domū ſuā: ꝛ pabulū aſinis ꝑbuit: ac poſt-
q̄3 lauerunt pedes ſuos recepit eos in cōui
uiū. Illis epulātib⁹: ꝛ poſt laborē itineris F
cibo ꝛ potu reficiētib⁹ corpora: venerūt vi-
ri ciuitatis illi⁹ filij Belial ideſt abſq3 iu-
go: ꝛ circūdātes domū ſenis: fores pulſar
cepꝛūt clamātes ad dn̄m dom⁹ atq3 dicē
tes. // Educ virū q ingreſſus eſt domū tuā: //d̄ pr.vi.
vt abutamur eo. Egreſſuſq3 eſt ad eos ſe- j.p⁹.c.re
nex: ꝛ ait. Nolite frēs nolite facere malū cuſat⁹ in
hoc: q2 ingreſſus eſt hō hoſpitiū meum: ꝛ x̄.b.lial
ceſſate ab hac ſtulticia. Habeo filiā virginē Ge.19.b.
ꝛ hic hō hēt ꝯcubinā: educā eas ad vos vt
humilietis eas ꝛ vr̄am libidinē cōpleatis:
tm̄ obſecro ne ſcelus hoc ꝯ nām operemi-
ni in virū. Nolebāt acqeſcere ſmonib⁹ il-
li⁹. Qd̄ cernēs hō eduxit ad eos ꝯcubinā
ſuā: ꝛ eis tradidit illudēdā. Qua cū tota

nocte abuſi eſſent: dimiſerũt eã mane. At
mulier recedẽtib⁹ tenebꝛis venit ad oſtiũ
dom⁹ vbi manebat dñs ſu⁹: ⁊ ibi coꝛruit.
B Mane facto ſurrexit hõ ⁊ apuit oſtiũ ⁊ vt
ceptã expleret viã. Et ecce ꝯcubina ei⁹ iace
bat an̄ oſtiũ ſparſis in limine manibus.
Cui ille putans eã qeſcere loqbat̃. Surge
vt ambulem⁹. Qua nihil r̄ndẽte: itelligẽs
ꝙ erat moꝛtua tulit eã ⁊ ipoſuit aſino: re-
uerſuſqꝫ ẽ in domũ ſuã. Quã cũ eẽt igreſ
ſus: arripuit gladiũ ⁊ cadauer vxoꝛis cũ
oſſib⁹ ſuis in duodecim ptes ac fruſta ꝯci-
dẽs miſit in oẽs terminos iſrl̃. Qd̃ cũ vi-
diſſent ſinguli ꝯclamabãt. Nũqꝫ res talis
facta eſt in iſrl̃: ex eo die q̃ aſcẽderũt pr̃es
nr̃i de egypto vſqꝫ in p̄ns tp̄s. Ferte ſn̄iaꝫ
⁊ in cõe decernite qd̃ facto opus ſit.

¶ Ca. Su. ¶ De pugna tct̃i⁹ iſrl̃ ꝓ ſcelere
hoc ꝯ tribũ Beniamin: qliter filij iſrl̃ ab
eis p̄mo ⁊ ſcd̃o victi ſunt. Tertio tñ vicit
iſrl̃ beniamin nec ſupfuit de eo niſi ſexcẽti
viri: q: vigītiqnqꝫ milia moꝛtui ſt̃. C. xx.

A Greſſi itaqꝫ ſũt oẽs filij iſrl̃: ⁊ parit̃
ꝯgregati q̃ſi vir vn⁹ de dan: vſqꝫ ber
ſabee: ⁊ t̃ra galaad ad dñm in maſpha: oẽs
qꝫ anguli ppl̃oꝝ ⁊ cũcte trib⁹ iſrl̃ in ec-
T i. s. + q̄. cleſiã ppl̃i dei ꝯuenerũt + qdringẽta mi-
tragita lia peditũ pugnatoꝝ. Nec latuit filios beni
amin ꝙ aſcẽdiſſent filij iſrl̃ in maſpha: In
terrogatuſqꝫ leuita marit⁹ mulieris iter
fecte quo tãtũ ſcelus ppetratũ eẽt. R̄ndit.
Ueni in gabaa beniamin cũ vxoꝛe mea: il
lucqꝫ diuerti. Et ecce hoīes ciuitatis illi⁹
circũdederũt nocte domũ in q̃ manebaꝫ
volẽtes me occidere: ⁊ vxoꝛẽ meã icredibi
li furoꝛe libidinis vexãtes: deniqꝫ moꝛtua
eſt. Quã arreptã in fruſta ꝯcidi: miſiqꝫ p-
tes in oẽs t̃minos poſſeſſionis vr̃e: q: nũqꝫ
tm̄ nephas ⁊ tã grãde piaculũ fcm̄ eſt in
iſrl̃. Adeſtis oẽs filij iſrl̃: decernite qd̃ face
re debeatis. Stãſqꝫ oĩs ppl̃s ⁊ q̃ſi vni⁹ hoĩs
ſmõe r̄ndit. Nõ recedem⁹ i tabnacl̃a nr̃a:
nec ſuã qſqꝫ itrabit domũ: ſꝫ hoc ꝯ gabaa i
cõe faciem⁹. Decẽ viri eligant̃ e cẽtũ ex oĩ
B b⁹ tribub⁹ iſrl̃: ⁊ cẽtũ de mille ⁊ mille de
decẽ milib⁹ vt cõpoꝛtẽt exercitui cibaria:
⁊ poſſimus pugnare ꝯ gabaa beniamin ⁊
reddere ei pꝛo ſcelere qd̃ meret̃. Cõuenit-
qꝫ vniuerſus iſrl̃ ad ciuitatẽ q̃ſi hõ vnus
eadẽ mẽte vnoqꝫ ꝯſilio: ⁊ miſerũt nũcios
ad oẽꝫ tribũ beniamin q dicerẽt. Cur tm̄
nephas in vobis repꝑtũ eſt? Tradite hoīes
de gabaa q hoc flagitiũ ppetrarũt vt moꝛiã
tur: ⁊ auferat̃ malũ de iſrael. Qui nolue-
rũt fratrũ ſuoꝝ filioꝝ iſrl̃ audire mãda-
tũ: ſꝫ ex cũctis vꝛbib⁹ q̃ ſoꝛtis ſue erãt cõ-
uenerũt in gabaa: vt illis ferrẽt auxiliũ ⁊
ꝯtra vniuerſũ pplm iſrl̃ dimicarẽt. Inuẽ
tiqꝫ ſunt vigintiqnqꝫ milia de beniamin
educẽtiũ gladiũ p̄ter habitatoꝛes gabaa
q ſeptingẽti erãt viri foꝛtiſſimi: ita ſini-
ſtra vt dextra pliãtes: ⁊ ſic fundis lapides
ad certũ iaciẽtes: vt capillũ qꝫ poſſent pcu
tere: ⁊ nequaqꝫ in alterã ptẽ ictus lapidis
deferret̃. Uiroꝝ qꝫ iſrl̃ abſqꝫ filiis Benia- C
min inuẽta ſunt qdringẽta milia addu-
cẽtiũ gladios ⁊ paratoꝝ ad pugnam. Qui 3. q. 7. ca.
ſurgẽtes venerunt in domũ dei: hoc eſt in qui ſunt
ſylo: cõſuluerũtqꝫ dñm atqꝫ dixerunt.
Quis erit in exercitu nr̃o p̄nceps certa-
minis ꝯ filios Beniamin? Quibus r̄ndit
dñs. Judas ſit dux veſter. Statimqꝫ filij
iſrael ſurgẽtes mane caſtra metati ſũt iu-
xta gabaa: Et inde ꝓcedẽtes ad pugnã ꝯ
beniamin: vꝛbẽ oppugnare ceperũt. Egreſ
ſiqꝫ filij beniamin de gabaa occiderũt de fi
lijs iſrl̃ die illo vigintiduo milia viroꝝ.
Rurſũ filij iſrl̃ ⁊ foꝛtitudine ⁊ nũero cõfi
dẽtes in eodẽ loco in q̃ p̄us certauerant
aciẽ direxerũt: ita tñ vt p̄us aſcẽderent ⁊
flerent coꝛã dño vſqꝫ ad noctẽ: ꝯſulerẽtqꝫ
eũ ⁊ dicerẽt. Debem⁹ vltra ꝓcedere ad di
micãdum ꝯ filios beniamin fr̃es nr̃os an
nõ? Quib⁹ ille r̄ndit. Aſcẽdite ad eos ⁊ inĩ
te certamẽ. Cũqꝫ filij iſrael altera die ꝯ fi-
lios beniamin ad p̄liũ ꝓceſſiſſẽt: erupꝑũt
filij beniamin de poꝛtis gabaa ⁊ occurren
tes eis tanta in illos cede bachati ſunt: vt
decẽ ⁊ octo milia viroꝝ educẽtiũ gladiũ
ꝓſternerẽt. Quãobꝛẽ oẽs filij iſrael vene- D
rũt in domũ dĩ: ⁊ ſedẽtes flebãt coꝛã dño.
Jeiunauerũtqꝫ die illo vſqꝫ ad veſperã ⁊
obtulerũt ei holocauſta atqꝫ pacificas vi-
ctimas ⁊ ſup ſtatu ſuo iterrogauerũt. Eo
tp̄e ibi erat arca fe͂deris dñi: ⁊ phinees fi-
li⁹ Eleazari filij Aarõ ꝓpoſit⁹ dom⁹. Cõſu-
luerũt igit̃ dñm atqꝫ dixerũt. Exire vltra
debem⁹ ad pugnã ꝯ filios beniamin fr̃es
nr̃os an qeſcere. Quib⁹ ait dñs. Aſcẽdite.
Cras eñi tradã eos in man⁹ vr̃as. Poſue
rũtqꝫ filij iſrl̃ inſidias p circuitũ vrb̃ ga-
baa: ⁊ tertia vice ſic̃ ſemel ⁊ bis ꝯ beniamiñ
exercitũ ꝓduxerũt. Sꝫ ⁊ filij beniamin au- E
dacter erupꝑũt de ciuitate. ⁊ fugiẽtes ad-

uerſarios lõgius pſecuti ſunt:ita vt vul-
nerarẽt ex eis ſic pͥmo die ⁊ ſcðo ⁊ cederẽt
p duas ſemitas vertẽtes terga q̃rũ vna fe
rebat in bethel:⁊ alt̃a in gabaa:atq; pſter-
nerẽt triginta circiter viros. Putauerũt
eniʒ ſolito eos more cedere. Qui fugã arte
ſimulantes inierũt ↄſiliũ vt abſtraherẽt eos de
ciuitate:⁊ q̃ſi fugiẽtes ad ſupdictas ſemi-
tas pducerẽt. Oẽs itaq; filij iſrl̃ ſurgẽtes
de ſedib⁹ ſuis:tetẽderũt aciẽ in loco q̃ voca
tur baalthamar:inſidie q̃q; q̃ circa vrbẽ
erãt paulatiʒ ſe apire ceperũt ⁊ ab occidẽ-
tali vrbis pte pcedere. Sʒ ⁊ alia decẽ mi-
lia viroꝝ de vniuerſo iſrl̃ habitatores vr-
bis ad certamina pꝛouocabãt: ĩgrauatũq;
eſt bellũ ↄ̃ filios beniamin ⁊ nõ itellexerũt:
ꝙ ex oĩ pte illis inſtaret interit⁹.// Percuſ-
ſitq; eos dñs in ↄſpectu filioꝝ iſrl̃:⁊ iterfe-
cerũt ex eis in illo die viginti q̃nq; milia
⁊ cẽtũ viros: oẽs bellatores ⁊ educẽtes gla
diũ. Filij aũt beniamin cũ ſe ĩferiores eſſe
vidiſſent:ceperũt fugere. Qð cernẽtes filij
iſrl̃ dederũt eis ad fugiẽdũ locũ:vt ad p-
paratas ĩſidias deuenirẽt q̃s iuxta vrbẽ po
ſuerãt. Qui cũ repẽte de latibulis ſurrexiſ
ſent:⁊ beniamĩ terga cedẽtib⁹ daret:ĩgreſ-
ſi ſũt ciuitatẽ:⁊ pcuſſerũt eã in ore gladij.
Signũ aũt dederãt filij iſrl̃ his q̃s in inſi
dijs collocauerãt:vt poſtq̃ vrbẽ cepiſſent:
ignẽ accẽderẽt:vt aſcẽdẽte in altũ fumo ca
ptã vrbẽ demõſtrarẽt. Qð cũ cernerẽt filij iſ-
rael in ipo certamĩe poſiti:putauerũt enĩ
filij beniamin eos fugere ⁊ ĩſtãti⁹ pſeq̃bant
ceſis de exercitu eoꝝ triginta viris:et vide
rũt q̃ſi colũnã fumi de ciuitate ↄſcẽdere:
beniamin q̃ʒ reſpiciẽs retro cũ captã cer-
nerẽt ciuitatẽ ⁊ flãmas in ſublime ferri q
pus ſimulauerãt fugã:verſa facie forti⁹ reſiſte
bãt. Qð cũ vidiſſẽt filij beniamĩ in fugã v̾ſi
ſũt:⁊ ad viã deſerti ire ceperũt:illuc q̃ʒ eos
aduerſarijs pſeq̃ntib⁹. Sʒ ⁊ hi q̃ vrbẽ ſuc
cẽderãt occurrerũt eis:atq; ita fcm̃ ẽ vt ex
vtraq; pte ab hoſtib⁹ ↄcederent̃: nec erat vl-
la req̃es morientiũ. Cecideruntq; atq; pſtrati
ſũt ad orientalẽ plagã vrbis gabaa. Fuerũt
aũt q̃ in eodẽ loco iterfecti ſũt decẽ ⁊ octo
milia viroꝝ:oẽs robuſtiſſimi pugnato-
res. Qð cũ vidiſſent q̃ remãſerãt de benia-
min fugerũt in ſolitudinẽ:⁊ pgebãt ad pe
trã cu⁹ vocabulũ eſt remmon. In illa q̃ʒ fuga
✝ palãtes ⁊ in diuerſa tẽdẽtes occiderũt
q̃nq; milia viros. Et cũ vltra tẽderẽt pſe-
cuti ſunt eos:⁊ interfecerũt etiã alia duo
milia. Et ſic fcm̃ eſt vt oẽs q̃ ceciderant de
beniamin in diuerſis locis eſſent viginti
q̃nq; milia pugnatores ad bella pmptiſſi
mi. Remãſerũt itaq; ð oĩ nũero beniamĩ
q̃ euadere potuerãt ⁊ fugere in ſolitudinẽ
ſexcẽti viri ſederũtq; in petra remmon mẽ
ſib⁹ q̃ttuor. Regreſſi aũt filij iſrl̃ oẽs reli-
quas ciuitatis a viris vſq; ad iumẽta gla-
dio pcuſſerunt cunctaſq; vrbes ⁊ viculos
Beniamin vorax flãma conſumpſit.

¶ Uirgines dant̃ in vxores viris qui re-
mãſerãt de beniamin:de iabes galaad quã
pcuſſerunt reliquas capiũt ex virginib⁹
ſylo ducẽtibus choros. In dieb⁹ illis nõ
erat rex in iſrael. Cap. xxj.

Iurauerãt q̃ʒ filij iſrl̃ in maſpha ⁊ di-
xerũt.// Nullus nrm̃ dabit filijs beniamĩ
de filiab⁹ ✝ ſuis vxorẽ. Ueneruntq; oẽs ad
domũ dei i ſylo:⁊ i ↄſpectu ei⁹ ſedẽtes vſq;
ad veſperã leuauerũt vocẽ ⁊ magno vlula-
tu ceperũt flere dicẽtes. Quare dñe de⁹ iſrl̃
fcm̃ eſt hoc malũ i pplo tuo:vt hodie vna
trib⁹ auferret̃ ex nob. Altera aũt die dilu-
culo ↄſurgẽtes extruxerũt altare:obtule-
rũtq; ibi holocauſta ⁊ pacificas victimas:
⁊ dixerũt. Quis nõ aſcẽdit i exercitũ dñi ð
vniuerſis tribub⁹ iſrl̃. ✝ Grãdi eni iura-
mẽto ſe ↄſtrixerãt cũ eẽnt i maſpha:inter-
fici eos q̃ defuiſſent. Ductiq; pnia filij iſrl̃
ſup frẽ ſuo beniamĩ:ceperũt dicere. Ablata
ẽ trib⁹ vna ð iſrl̃. Uñ vxores accipiẽt? Oẽs
eni i cõe iurauim⁹ nõ daturos nos his fi
lias nr̃as. Idcirco dixerũt. Quis ẽ de vni-
uerſis tribub⁹ iſrl̃ q̃ nõ aſcẽdit ad dñʒ in
maſpha? Et ecce iuẽti ſũt habitatores iabis
galaad i illo exercitu nõ fuiſſe. Eo q̃q; tpe
cũ eẽnt i ſylo nullus ex eis ibi repꝰt⁹ ẽ. Miſi
ſerũt itaq;.x.milia viros robuſtiſſimos:
⁊ pceperũt eis. Ite ⁊ pcutite habitatores iab
galaad i ore gladij:tã vxores q̃ʒ puulos eo
rũ. Et hoc erit qð obſuare debebitis. // Oẽ
gñis maſculini ⁊ mlieres q̃ cognouerũt
viros iterficite: ✝ vgines aũt reſuate. Inuẽ
teq; ſũt de iabis galaad q̃dringẽte vgines
q̃ neſcierũt viri thoꝝ:⁊ adduxerũt eas ad
caſtra in ſylo in terrã chanaã. Miſerũtq;
nũcios ad filios beniamin q̃ erãt in petra
remmon:⁊ pceperũt eis vt eas ſuſciperẽt in
pace. Uenerũtq; filij beniamĩ i illo tpe:⁊ da
te ſũt eis vxores de filiab⁹ iabis galaad:ali-
os aũt nõ repperũt q̃s ſimilr̃ traderẽt

Margin notes (left): Ꝫ3.q.7.c. qui ſine — F — G — Alſ ✝ la-tentes

Margin notes (right): A — infra eo. — alſ ✝ noſtris — alſ ✝ graui. — B — Nu.31.c. — alſ ✝ virgines reſeruate ſuperſt. — C

meus:⁊ de⁹ tuus de⁹ me⁹. Que te terra su-
sceperit morientē in ea moriar: ibiqꝫ locū
accipiā sepulture. Hec mihi faciat de⁹ ⁊ hec
addat: si nō sola mors me ⁊ te sepauerit.
B Uidēs ergo noemi ꝙ obstinato ruth ani-
mo decreuisset secū pgere: aduersari no-
luit nec ad suos vltra reditum psuadere.
Profecteqꝫ sunt sil:⁊ venerūt in bethleē.
Quib⁹ vrbē igressis: velox apd cunctos fa-
ma percrebuit: dicebātqꝫ mulieres. Hec ē
illa noemi. Quib⁹ ait. Ne vocetis me noe-
Als. ✠ hec est. mi .i. pulcrā: sꝫ vocate me mara ✠ .i. ama-
rā: qꝛ amaritudine valde repleuit me oi-
potēs. Egressa sum plena: ⁊ vacuā reduxit
me domin⁹. Cur ergo vocatis me noemi
quā dñs hūiliauit: ⁊ afflixit ops. Uenit
ergo noemi cum ruth moabitide nuru
sua de t'ra pegrinatiōis sue: ⁊ reuersa ē in
bethleē qñ pmū hordea metebātur.
¶ Ca. Sū. ¶ Ruth in agro booz cognati
noemi cū gra ei⁹ spicas colligit post mes-
sores ⁊ noemi socrui sue ptulit ō reliq̄s
ex qb⁹ fuerat saturata apud booz. Ca. ij.
A Erat aūt viro elimelech ɔsanguine⁹
hō potēs ⁊ magnaꝝ opū noie booz.
Dixitqꝫ ruth moabitis ad socrū suam.
Si iubes vadā in agrū ⁊ colligā spicas
que fugerint man⁹ metētiū: vbicūqꝫ cle-
mētis i me p̄ris familias repperero grāꝫ.
Cui illa rn̄dit. Uade filia mi. Abijt itaqꝫ ⁊
colligebat spicas post terga metētiū. Acci-
dit aūt vt ager ille hēret dñm noie booz q
De cōse. di. i. c. hec ꝗqꝫ i tex. ⁊ glo. erat de cognatiōe elimelech. Et ecce ipse ve-
niebat de bethleē: dixitqꝫ messorib⁹. Dñs
vobiscū. Qui rn̄derunt ei. Benedicat tibi
dñs. Dixitqꝫ booz iuueni q messorib⁹ pre-
B erat. Cui⁹ est hec puella? Cui rn̄dit. Hec ē
moabitis q̄ venit cum noemi de regione
moabitide: ⁊ rogauit vt spicas colligeret
remanētes: sequens messoꝝ vestigia: ⁊ de
Als. ✠ ne mane vsqꝫ nūc stat i agro: ⁊ ✠ nec ad mo-
mentū qdē domū reuersa est. Et ait booz
ad ruth. Audi filia. Ne vadas in alterū agꝝ
ad colligēdū: nec recedas ab hoc loco: sed
iungere puellis meis: ⁊ vbi messuerit se-
quere. Mādaui .n. pueris meis vt nemo
molest⁹ sit tibi: sꝫ ēt si sitieris vade ad sar-
cinulas ⁊ bibe aq̄s de qb⁹ ⁊ pueri mei bi-
bunt. Que cadēs in faciē suā: ⁊ adorās su-
per terrā dixit ad eū. Uñ mihi hoc vt inue-
nirē grāꝫ añ oculos tuos: ⁊ nosse me di-
C gnareris peregrinā mulierē. Cui ille rn̄-
dit. Nūciata sūt mihi oia q̄ feceris socrui
tue post mortē viri tui: ⁊ ꝙ reliq̄ris parē-
tes tuos ⁊ terrā in qua nata es ⁊ veneris
ad ppl'm quē antea nesciebas. Reddat ti-
bi dñs p ope tuo: ⁊ plenā mercedē reci-
pias a dño deo israel ad quē venisti: ⁊ sub
cui⁹ ɔfugisti alas. Que ait. Inueni grām
apud oculos tuos dñe mi: q cōsolatus es
me: ⁊ locut⁹ es ad cor ancille tue: q̄ nō sum
similis vni⁹ puellaꝝ tuaꝝ. Dixitqꝫ ad eā
booz. Qñ hora vescēdi fuerit veni huc ⁊ co-
mede panē: ⁊ intinge bucellā tuā in ace-
to. Sedit itaqꝫ ad messoꝝ lat⁹ ⁊ ɔgessit
polētā sibi: comeditqꝫ ⁊ saturata est ⁊ tulit
reliq̄s. Atqꝫ inde surrexit vt spicas ex mo-
re colligeret. Precepit aūt booz pueris su-
is dicēs. Etiā si vobiscum metere voluerit
ne phibeatis eā: ⁊ de vestris quoqꝫ mani-
pulis pijcite de industria: ⁊ remanere p-
mittite vt absqꝫ rubore colligat: ⁊ colligē-
tē nemo corripiat. Collegit ergo i agro D
vsqꝫ ad vesperā: ⁊ que collegerat virga ce-
dens ⁊ excutiēs: inuenit hordei q̄si ephi
mēsurā .i. tres modios. Quos portās re-
uersa est in ciuitatē: ⁊ ostēdit socrui sue.
Insup ptulit ⁊ dedit ei de reliquijs cibi
sui: quo saturata fuerat. Dixitqꝫ ei socrus
sua. Ubi hodie collegisti: ⁊ vbi fecisti op⁹?
Sit bñdict⁹ q misert⁹ est tui. Indicauitqꝫ
ei apd quē eēt opata: ⁊ nomē dixit viri ꝙ
booz vocaret. Cui rn̄dit noemi. Bñdict⁹
sit a dño qm̄ eandē grām quā pbuerat vi-
uis: ⁊ seruauit ⁊ mortuis. Rursūqꝫ ait. Pro-
pinqu⁹ nr̄ est hō. Et ruth. Hoc quoqꝫ inqt
pcepit mihi vt tādiu messorib⁹ ei⁹ iūge-
rer donec oēs segetes meterent. Cui dixit
socr⁹. Meli⁹ est filia mi vt cū puellis eius
exeas ad metēdū: ne in alieno agro ɔspiā
resistat tibi. Iuncta est itaqꝫ puellis booz:
⁊ tādiu cū eis messuit donec ✠ ⁊ hordea ⁊ Als. ✠ et
triticum in horreis cōderentur.
¶ Ca. Sū. ¶ Iuxta ɔsiliū noemi ruth in
agro ad pedes booz dormit: petit extendi
palliū sup se: ⁊ dormit secū vsqꝫ mane: sex
hordei modios ad socrū reportat. Ca. iij.
Postqꝫ aūt reuersa est ad socrū suā au- A
diuit ab ea. Filia mi querā tibi re-
quiē ⁊ puidebo vt bñ sit tibi. Booz iste cu-
ius puellis in agro iūcta es ppinqu⁹ nr̄
est: ⁊ hac nocte areā hordei vētilat. ✠ Laua Als. ✠ la-
re igit ⁊ vngere: ⁊ induere cultiorib⁹ vesti- ua.
mētis: ⁊ descēde in areā. Nō te videat hō:

donec eius potũqꝫ finierit. Cũ aũt ierit ad
dormiẽdum: nota locuꝫ in quo dormiat.
Ueniesqꝫ ⁊ diſcoopies palliũ quo opit̃ a
pte pedũ ⁊ ꝓycies te ⁊ ibi iacebis. Ipſe au
teꝫ dicet tibi qd agere debeas. Que rñdit.
B Quicqd ꝑceperis faciã. Deſcẽditqꝫ in areaꝫ:
⁊ fecit oĩa q̃ ſibi impauerat ſocrus. Cũqꝫ
comediſſet booz ⁊ bibiſſet: ⁊ fact⁹ eẽt hila-
rior: iſſetqꝫ ad dormiẽdũ iuxta + aceruuꝫ
Al's + ar-chonium. manipulorꝫ: venit abſcondite: ⁊ diſcoopto
a pedib⁹ ei⁹ pallio ſe proiecit. Et ecce nocte
iã media expauit hõ ⁊ ꝯturbat⁹ eſt: vidit-
qꝫ mulierẽ iacẽtẽ ad pedes ſuos: ⁊ ait illi.
Que es. Illaqꝫ rñdit. Ego ſum ruth ãcilla
tua. Expãde palliũ tuũ ſup famulã tuaꝫ:
q: ꝓpinqu⁹ es. Et ille. Bñdicta inqt es a
dño filia: ⁊ priorẽ miaꝫ poſteriore ſupaſti
q: nõ es ſecuta iuuenes paupes ſiue diui
tes. Noli ergo metuere: ſed qcqd dixeris
mihi faciã tibi. Scit.n. oĩs pplus q habi-
C tat intra portas vrbis mee mulierẽ te eẽ
ꝟtutis. Nec abnuo me ꝓpinquũ: ſed eſt
ali⁹ me ꝓpinqor. Quieſce hac nocte: ⁊ fa-
cto mane: ſi te voluerit ꝓpinqtatis iure re
tinere bñ res acta eſt. Sin aũt ille nolue-
rit: ego te abſqꝫ vlla dubitatiõe ſuſcipiaꝫ:
viuit dñs. Dormi vſqꝫ mane. Dormiuit
itaqꝫ ad pedes ei⁹ vſqꝫ ad noctis abſceſſũ.
Surrexit itaqꝫ añqꝫ hoies ſe cognoſcerẽt
mutuo: ⁊ dixit booz. Caue neqs nouerit
D q huc veneris. Et rurſum expãde inqt +
Al's + pal-liolum. palliũ tuũ quo opiris: ⁊ tene vtraqꝫ ma-
nu. Qua extẽdẽte ⁊ tenẽte: menſus eſt ſex
modios hordei: ⁊ poſuit ſup eam. Que por
tãs ingreſſa eſt ciuitatẽ: ⁊ venit ad ſocruꝫ
ſuã. Que dixit ei. Quid egiſti filia? Narra
uitqꝫ ei oĩa q̃ ſibi feciſſ; hõ. Et ait. Ecce ſex
modios hordei dedit mihi ⁊ ait. Nolo va-
cuã te reuerti ad ſocrũ tuã. Dixitqꝫ noe-
mi. Expecta filia donec videam⁹ quem res
exitum hẽat: neqꝫ.n. ceſſabit hõ: niſi cõple
uerit qđ locutus eſt.
¶ Ca. Sũ. ¶ Booz ſuſcipit ius ꝓpinqta-
tis a ꝓpinq̃ viri ꝑmortui ruth ⁊ calciamẽ
to ſoluto ſuſcipit ruth vxoreꝫ: gñat obed
pr̃eꝫ dauid: narrat̃ gñatio phares. Ca. iiij
A Scendit ergo booz ad portã: ⁊ ſedit
A ibi. Cũqꝫ vidiſſet ꝓpinquũ ꝑterire
de quo pri⁹ ſermo habit⁹ eſt: dixit ad euꝫ.
Declina pauliſper ⁊ ſede hic: vocãs eũ noie
ſuo. Qui diuertit ⁊ ſedit. Tollẽs aũt booz
decẽ viros de ſeniorib⁹ ciuitatis: dixit ad
eos. Sedete hic. Quib⁹ rñdẽtib⁹ locutus
eſt ad ꝓpinquũ. Partẽ agri fratris noſtri Al's + ven-
elimelech + vẽdit noemi q̃ reuerſa eſt de didit.
regione moabitide. Qđ audire te volui ⁊
tibi dicere corã cũctis ſedẽtib⁹ ⁊ maiori-
bus natu de pplo meo. Si vis poſſidere
iure ꝓpinqtatis eme ⁊ poſſide. Si autem
diſplicet tibi hoc ipm indica mihi: vt ſciã
qđ facere debeam. Nullus.n. eſt ꝓpin-
qu⁹ excepto te q prior es: ⁊ me q ſecũdus
ſuꝫ. At ille rñdit: ego agrũ emam. Cui di B
xit booz. Qñ emeris agrũ de manu mulie
ris: ruth quoqꝫ moabitidẽ que vxor de-
functi fuit debes accipere vt ſuſcites nomẽ
ꝓpinqui tui in hereditate ſua. Qui rñdit.
Cedo iuri ꝓpinqtatis. Neqꝫ.n. poſterita-
tẽ familie mee delere debeo. Tu meo vte-
re priuilegio: quo libenter carere ꝓfiteor.
Hic aũt erat mos antiquus in iſrael inter
ꝓpinquos: vt ſi quando alter alteri ſuo
+ iuri cedebat vt eẽt firma conceſſio ſol Al's + ius
uebat hõ calciamẽtũ ſuum ⁊ dabat ꝓpin
quo ſuo. Hoc erat teſtimoniũ ceſſiõis in
iſrael. Dixit ergo ꝓpinquo ſuo booz. Tol C
le calciamẽtũ. Qđ ſtatiꝫ ſoluit de pede ſuo.
At ille maiorib⁹ natu ⁊ vniuerſo pplo te
ſtes vos inqt eſtis hodie: q poſſederim oĩa
que fuerũt elimelech ⁊ chelion ⁊ maalon
tradẽte noemi ⁊ ruth moabitidẽ vxoreꝫ
maalon in ꝯiugiũ ſumpſerim vt ſuſcitẽ
nomẽ defuncti in hereditate ſua: ne voca-
buluꝫ ei⁹ de familia ſua ac fratrib⁹ ⁊ pplo
deleat. Uos inquã hui⁹ rei teſtes eſtis. Re-
ſpondit oĩs pplus q erat in porta ⁊ maio
res natu. Nos teſtes ſum⁹. Faciat dñs hãc
mulierẽ que ingredit̃ domũ tuã ſicut ra
chel ⁊ lyam que edificauerũt domũ iſrael
vt ſit exẽplũ ꝟtutis in effrata ⁊ hẽat cele-
bre nomẽ in bethleeꝫ. Fiatqꝫ dom⁹ tua ſi-
cut dom⁹ phares quẽ thamar pepit iude:
de ſemine qđ tibi dederit dñs ex hac puel
la. Tulit itaqꝫ booz ruth: ⁊ accepit vxorẽ.
Ingreſſuſqꝫ ẽ ad eã: ⁊ dedit illi dñs vt cõ-
ciperet ⁊ pareret filiũ. Dixeruntqꝫ mulie-
res ad noemi. Bñdict⁹ dñs q nõ ẽ paſſus D
vt deficeret ſucceſſor familie tue: ⁊ vocaret̃
nomẽ ei⁹ in iſrael: ⁊ habeas q ꝯſolet̃ aiam
tuã ⁊ enutriat ſenectutẽ. De nuru enim
tua nat⁹ eſt q te diliget: ⁊ multo tibi me-
lior eſt q̃ſi ſeptẽ haberes filios. Suſceptũ
qꝫ noemi puer̃ poſuit in ſinu ſuo: ⁊ nu-
tricis ac gerule fungebat̃ offõ. Uicine aũt

mulieres ꝯgratulátes ei ⁊ dicétes:nat⁹ é
fili⁹ noemi:vocauerũt nomé ei⁹ obed. hic
eſt pater iſai pr̃is dauid. He ſunt genera-
1. Paral. 2 b. tiones phares. Phares genuit eſrom:
eſrom genuit ✝ arã:aram genuit: amina
Als ✝ rã dab:aminadab génuit naaſon. Naaſon ge-
Mat. 1 a. nuit ✝ ſalmon. Salmó genuit booz: booz
Als ✝ ſalma genuit obed. Obed genuit iſai. Iſai genu-
it dauid regem.

¶ Explicit liber Ruth.

¶ Incipit ꝓlogus ſancti hieronymi in libros Regum.

Iginti ⁊ duas lr̃as eé apud hebreos ſyrorũ quoqȝ lingua ⁊ chaldeorũ teſtat̃ q̃ hebree magna ex p̃te ꝯfinis eſt. Nã ⁊ ipſi viginti-duo elemẽta hñt eodé ſono: ſȝ diuerſis characterib⁹. Samaritani ét penthateucũ moyſi totidé lr̃is ſcriptitãt figuris tm̃ ⁊ apicib⁹ diſcrepãtes. Certũqȝ eſt eſdrã ſcribã legiſqȝ doctorem poſt captã hieroſolymã ⁊ inſtaurationeȝ tépli ſub zorobabel alias lr̃as reppiſſe qb⁹ nũc vtimur: cũ ad illud vſqȝ tp̃s: iidé ſamaritanoꝝ ⁊ hebreoꝝ characteres fuerĩt. In libro quoqȝ nũeroꝝ hec eadé ſupputatio: ſub leuitaꝝ ac ſacerdotũ cẽſu myſtice oſtẽdit̃. Et nomé dñi tetragrãmaton in qbuſdã grecis voluminib⁹ vſqȝ hodie antiqs expſſuȝ lr̃is inuenim⁹. Sȝ ⁊ pſalmi triceſimuſſext⁹ ⁊ céteſimuſdecim⁹: ⁊ céteſimuſundecim⁹ ⁊ céteſimuſdecimuſoctauus: ⁊ céteſimuſquadrageſimuſquart⁹: q̃q̃ diuerſo ſcribant̃ metro: tñ eiuſdem nũeri texunt̃ alphabeto. Et hieremie lamẽtatióes ⁊ oró ei⁹: ſalomóis q̃qȝ i fine: ꝓuerbiã: ab eo loco in quo ait. Mulie-
ré fortẽ qs inueniet: eiſdé alphabetis vel inci- Prouerbio. 31. b.
ſion: b⁹ ſupputant̃. Porro qnqȝ lr̃e dupli
ces apud hebreos ſũt: caph mem nun pha
ſade. Alr. n ſcribunt̃ per has ꝓncipia me-
dietateſqȝ v̓boꝝ: alr̃ fines. Vñ ⁊ a pleriſqȝ
libri duplices eſtimant̃: ſamuel malachiȝ
dabreiamin: eſdras: hieremias: cũ cynoth
ideſt lamẽtatióib⁹ ſuis. Quo igr̃ viginti-
duo elemẽta ſũt p̃ q̃ ſcribim⁹ hebraice oẽ
qd̓ loq̃mur ⁊ eoꝝ initijs vox hũana cóprehẽdit̃: ita vigintiduo volumia ſupputan
tur: qb⁹ q̃ſi lr̃is ⁊ exordijs in dei doctrina
tenera adhuc ⁊ lactẽs viri iuſti erudit̃ in-
fantia. Prim⁹ apd̓ eos liber vocat̃ breſith:
quẽ nos geneſiȝ dicim⁹: ſcd̓s elleſmoth q
exodus appellat̃: terti⁹ vaiecra. i. leuitic⁹
q̃rt⁹ vagedaber: quẽ nũeꝝ vocam⁹: qnt⁹ elleaddabarim q deuteronomiuȝ ꝓnotat̃.
Hi ſunt qnqȝ libri moyſi: quos ꝓprie thorath. i. legẽ appellãt. Scd̓ȝ ꝓphetaꝝ ordi-
nẽ faciũt ⁊ incipiũt ab ieſu filio naue: qui
apd̓ illos ioſue bennun dr̃. Deīde ſubtexũt
ſopthim. i. iudicũ librũ ⁊ in eũdẽ cópin
gũt ruth: q: in dieb⁹ iudicũ facta ei⁹ nar
rat̃ hiſtoria. Terti⁹ ſeq̃t̃ ſamuel quẽ nos Ruth. 1. a
regnoꝝ p̃mũ ⁊ ſcd̓m dicim⁹: q̃rt⁹ mala-
chim. i. regũ: q tertio ⁊ q̃rto regnoꝝ volu
mine ꝯtinet̃. Meliuſqȝ multo eſt mala-
chiȝ. i. regnũ q̃ȝ malacoth. i. regnoꝝ dice-
re. Nó. n. multaꝝ gẽtiũ deſcribit regna: ſȝ
vni⁹ iſraelitici p̃pli q tribub⁹ duodecim
ꝯtinet̃. Quint⁹ eſt ✝. eſaias: ſext⁹ hieremi Als ✝ iſaias
as: ſeptim⁹ ezechiel: octau⁹ liber duodeciȝ
ꝓphetaꝝ: q apd̓ illos vocat̃ thareaſra. Terti⁹ ordo: agiographa poſſidet. Et p̃mus li
ber incipit a iob: ſcd̓s a dauid quẽ qnqȝ in-
ciſionib⁹ ⁊ vno pſalmoꝝ volumie cóprehẽdũt: terti⁹ eſt ſalomó tres libros hñs: ꝓ
uerbia: q̃ illi parabolas. i. maſloth appel-
lãt: q̃rt⁹ eccleſiaſten ideſt coeleth: qnt⁹ é canticũ canticoꝝ: quẽ titulo ſyraſyrim ꝓno
tãt: ſext⁹ eſt daniel: ſeptim⁹ dabreiamin. i.
v̓ba dieꝝ qd̓ ſignificanti⁹ chronicon toti⁹
diuine hiſtorie poſſum⁹ appellare: q liber
apud nos paralipomenó p̃m⁹ ⁊ ſcd̓s ſcribit̃. Octau⁹ eſdras: q ⁊ ipſe ſr̃ apud grecos ⁊ latinos in duos libros diuiſus é. Nonus heſter. Atqȝ ita ſũt pariter veteris le
gis libri vigītiduo. i. moyſi qnqȝ: ⁊ ꝓphetarũ octo: agiographoꝝ nouẽ. Q̃q̃ nónlli
ruth ⁊ cynoth int̃ agiogp̃ha ſcriptitẽt: ⁊

hos libros in ſuo putēt numero ſupputā
dos: ac ꝑ hoc eē priſce legis libros vigin-
tiq̄ttuor: quos ſub nūero vigintiq̄ttuor
ſeniorꝝ apocalypſis ioānis inducit: adorā
tes agnū ⁊ coronas ſuas ꝓſtratis vultib⁹
offerētes: ſtātib⁹ corā q̄ttuor aīalib⁹ ocla-
ris añ ⁊ retro. i. in p̄teritū ⁊ in futurꝫ reſpi
Apoc. 4. c. ciētib⁹: ⁊ indeſeſſa voce clamātibus// ſcūs
ſcūs ſcūs dñs de⁹ oīps q erat ⁊ q eſt ⁊ q vē
turus eſt. Hic ꝓlog⁹ ſcripturarꝫ: q̄ſi galea-
tū p̄ncipiū oīb⁹ libris quos de hebreo ver
tim⁹ in latinū ꝯuenire pōt: vt ſcire valea-
mus q̄cq̄d extra hos eſt: inter apocrifa eſſe
ponēdū. Igiť ſapiētia q̄ vulgo ſalomonis
inſcribiť: ⁊ ieſu filij ſyrach liber: ⁊ iudith:
⁊ thobias: ⁊ paſtor nō ſunt in canone. Ma
chabeorꝫ p̄mū librū hebraicū repperi. Se-
cundus grec⁹ eſt: qđ ex ipſa phraſiꝫ ꝓbari
pōt. Que cū ita ſe habeāt: obſecro te lector
ne laborē meū reprehēſionē eſtimes anti-
quorꝫ. In tēplo dei offert vnuſq̄ſqꝫ qđ pōt.
Alij aurꝫ ⁊ argentū ⁊ lapides p̄cioſos: alij
byſſuꝫ ⁊ purpurā ⁊ coccū offerunt ⁊ hya-
cinthū. Nobiſcū bñ agiť ſi obtulerimus
1. Corin. 12. c. pelles ⁊ caprarꝫ pilos. // Et tñ apľs ꝯtēptibi
liora nr̄a magis neċcia iudicat. Vñ ⁊ tota
illa tabernaculi pulcritudo ⁊ ꝑ ſingulas
ſpēs eccliē p̄ntis futureqꝫ diſtinctio pelli
bus tegiť ⁊ cilicijs: ardoremqꝫ ſolis ⁊ in-
iuriā imbriū ea q̄ viliora ſunt ꝓhibent.
Lege ergo p̄mū ſamuel ⁊ malachiꝫ meū.
Meū inquā meū. Quicq̄d. n. crebri⁹ ver-
tēdo: ⁊ emēdādo ſolicit⁹ ⁊ didicim⁹ ⁊ te-
nem⁹: nr̄m eſt. Et cū intellexeris qđ ātea
neſciebas: vel interp̄tē me eſtimato ſi gra
tus es: vel paraphraſten ſi ingratus: q̄ꝗ̄
mihi oīno ꝯſcius nō ſim: mutaſſe me q̄p
piā de hebraica v̄itate. Certe ſi incredulus
es: lege grecos codices ⁊ latinos ⁊ ꝯfer cū
his opuſculis q̄ nuꝑ emēdauim⁹. Et vbi
cūqꝫ diſcrepare inter ſe videris iterroga
quēlibet hebreorꝫ cui magis accōmodare
debeas fidem. Et ſi nr̄a firmauerit: puto ꝙ
eū nō eſtimes ꝯiectorem vt in eodē loco
mecū ſiľr diuinauerit. Sꝫ ⁊ vos famulas
xp̄i rogo que dñi diſcūbētis p̄cioſiſſima
fidei myrrha vngitis caput: que nequaq̄
ſaluatorē q̄ritis in ſepulcro qb⁹ ad p̄rem
xp̄s aſcēdit: vt ꝯ̄ latrātes canes q aduerſū
me rabido ore deſeuiēt: ⁊ circueūt ciuita-
tem: atqꝫ in eo ſe doctos arbitranť: ſi alijs
detrahāt oronū veſtrarꝫ clypeos oppōatis.

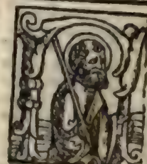
Ego ſciēs hūilitatē meā illi⁹ ſemp ſnlere
cordabor. // Dixi cuſtodiam vias meas: vt
nō delinquam in lingua mea. Poſui orī Ps. 38.
meo cuſtodiā: cū ꝯſiſteret peccator aduer-
ſum me. Obmutui ⁊ humiliatus ſum ⁊
ſilui a bonis.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit liber Samuelis primus.

¶ Ca. Sū. ¶ De helchana ⁊ duab⁹ vxori-
b⁹ ei⁹: phenēna ſecūda emulať annā pul-
craꝫ ⁊ ſterilē: anna flet nec capit cibū. An
na a dño ꝓleꝫ poſtulat. Samuel naſcitur
ablactatur ⁊ dño offerť. Cap. I.

Uit vir vnus de ra- A
mathaim ſophiꝫ de Trois
mōte effraiꝫ ⁊ nomē filijs he-
eius helchana: fili⁹ ctoris in
hierobōā: filij heliu: ſtaurať.
filij thau: filij ſuph: Als + ra
effrateus. Et habuit matha
duas vxores: Nomē ſophim.
vni anna: ⁊ nomen
ſcđe fenēna. Fueruntqꝫ fenēne filij: anne
aūt nō erāt liberi. Et aſcendebat vir ille de
ciuitate ſua ſtatutis dieb⁹: vt adoraret ⁊
ſacrificaret dño exercituuꝫ in ſylo. Erant
aūt ibi due filij heli: ofni ⁊ phinees ſacer
dotes dñi. Venit ergo dies ⁊ immolauit
helchana: deditqꝫ fenēne vxori ſue ⁊ cun-
ctis filijs ei⁹ ⁊ filiab⁹ ptes. Anne aūt dedit
partē vnā triſtis: q̄r annā diligebat. Dñs
aūt ꝯcluſerat vuluā ei⁹. Affligebat quoqꝫ Als + o
eā emuli ei⁹: ⁊ vehemēter angebat intātū mum.
vt exprobraret: ꝙ dñs cōcluſiſſet vuluam Franco
ei⁹. Sicqꝫ faciebat ꝑ ſingulos ānos cū re- regnuꝫ
deūte tp̄e aſcēderēt ad + tēplū dñi: ⁊ ſic ꝓ- fraco. he
uocabat eā. Porro illa flebat ⁊ nō capie- ctoris fi
bat cibū. Dixit ergo ei helchana vir ſuus. lio icipit

B Anna cur fles: ⁊ q̄re nō comedis: ⁊ quā-
obrē affligit̄ cor tuū? Nunq̄d nō ego me-
lior tibi ſum q̄z decē filij. Surrexit autē
anna poſtq̄z comederat ⁊ biberat in ſylo.
Et heli ſacerdote ſedēte ſup ſellā an̄ poſtes
Al's + tē- + dom⁹ dn̄i, cū eēt anna amaro animo:
pli. orauit ad dn̄m flens largiter: ⁊ votū vo-
uit dicēs. Dn̄e exercituū ſi reſpiciēs vide
ris afflictionē famule tue ⁊ recordatus
mei fueris nec oblit⁹ ancille tue dederiſq̄z
Al's + oēs ſerue tue ſexū virilē: dabo eū dn̄o + oīb⁹
dies. dieb⁹ vite ei⁹ // ⁊ nouacula nō aſcēdet ſup
Jud. 13. a caput ei⁹. Factū eſt aūt cū illa multiplica
ret p̄ces corā dn̄o: vt heli obſuaret os ei⁹.
Porro anna loq̄bat̄ in corde ſuo: tātūq̄z
labia ei⁹ mouebant̄: ⁊ vox penit⁹ nō audie
C bat̄. Eſtimauit ergo eā heli temulētā: di-
xitq̄z ei. Uſq̄z quo ebria eris. Digere pau-
liſper vinū quo mades. R̄n̄dēs anna: ne-
quaq̄z inq̄t dn̄e mi. Nā mulier infelix ni
mis ego ſum: vinūq̄z ⁊ oē qđ inebriare
pōt nō bibi: ſz effudi aīaʒ meā in ꝯſpectu
Brut⁹ ex dn̄i. Ne reputes ancillā tuā q̄ſi vnā de fi-
enee ꝓge liabus belial: q: ex multitudine doloris ⁊
nie, a q̄ meroris mei locuta ſuʒ vſq̄z in p̄ns. Tūc
britānia heli ait ei. // Uade in pace: ⁊ de⁹ iſrl̄ det tibi
ſeu āglia petitionē tuā: quā rogaſti eū. At illa dixit
dicta eſt. Utinā iueniat ancilla tua grāʒ in oculis
Infra. 20. g. tuis. Et abijt mulier in viā ſuā ⁊ comedit
vultuſq̄z illi⁹ nō ſūt āpli⁹ in diuerſa mu-
tati. Et ſurrexerūt mane ⁊ adorauerūt co-
rā dn̄o: reuerſiq̄z ſūt ⁊ venerūt in domuʒ
ſuā in ramatha. Cognouit aūt helchana
annā vxorē ſuā: ⁊ recordat⁹ eſt ei⁹ dn̄s. Et
factū ē poſt circulū dieꝝ: ꝯcepit āna ⁊ pepit
filiū: vocauitq̄z nomē eius ſamuel: eo q̄ a
Al's ſup- dn̄o poſtulaſſet eū. Aſcēdit aūt vir + eius
eſt + ei⁹ helchana ⁊ oīs dom⁹ ei⁹ vt + immolaret dn̄o
Al's + i- hoſtiā ſolēnē ⁊ votū ſuū: ⁊ āna nō aſcēdit.
molarēt. Dixit.n. viro ſuo: nō vadā donec ablactet̄
D īfans: ⁊ ducā eū vt appeat an̄ ꝯſpectū dn̄i:
⁊ maneat ibi iugit̄. Et ait ei helchana vir
ſu⁹. Fac qđ bonū tibi videt̄: ⁊ mane donec
1. q. 2. ablactes eū: p̄cor q̄z vt ipleat dn̄s v̄bū ſuū.
.§. j. 20. Manſit ergo mulier: ⁊ lactauit filiū ſuum
q. i. c. q̄cū donec amoueret eum a lacte. // Et adduxit
q̄z. 26. q. eū ſecū poſtq̄z ablactauerat in vitulis tri-
5. ca. nec b⁹: ⁊ trib⁹ modijs farine: ⁊ āphora vini: ⁊
mirum. adduxit eū + ad domū dn̄i in ſylo. Puer
Al's + in aūt erat adhuc infantulus. Et immolauerūt
33. q. 5. vitulū: ⁊ obtulerūt puerū heli. Et ait āna.
q̄ð do in Obſecro mi dn̄e: viuit aīa tua. Ego ſū illa
ſ.

mulier que ſteti corā te hic orās dn̄m p̄
puero iſto. Oraui ⁊ dedit mihi dn̄s peti-
tionē meā: quā poſtulaui eum. Jdcirco ⁊
ego cōmodaui eū dn̄o cūctis dieb⁹ q̄bus
fuerit accōmodat⁹ dn̄o. Et adorauerūt ibi
dn̄m. Et orauit anna ⁊ ait.

¶ Ca. Sū. ¶ De cātico āne: de pctō filioꝝ
heli ofni ⁊ phinees: d̄ tunica ſamuel ⁊ fe-
cūditate m̄ris ei⁹. Heli rep̄hēdit filios: ve-
nit vir dei a heli q̄ mortē filioꝝ ei⁹ ⁊ ab-
lationē ſacerdotij p̄dic̄ ⁊ t̄p̄s ꝓmitit. C. ij.

Exultauit cor meū in dn̄o: ⁊ exaltatū A
eſt cornu meū in + deo meo. Dilata Al's + do
tū eſt os meū ſup inimicos meos: q: leta mino
ta ſuʒ in ſalutari tuo. Non eſt ſcūs vt eſt
dn̄s: neq̄z.n. eſt ali⁹ extra te: ⁊ nō eſt fortis
ſicut de⁹ nr̄. Nolite multiplicare loq̄ ſubli
mia gloriātes. Recedāt vetera de ore vr̄o:
q: de⁹ ſciaꝝ dn̄s eſt: ⁊ ipſi p̄parant̄ cogita-
tiōes. Arc⁹ fortiū ſupat⁹ eſt: ⁊ infirmi accin
cti ſunt robore. Repleti p̄ri⁹ ꝓ panib⁹ ſe lo
cauerūt: ⁊ famelici ſaturati ſunt. Donec
ſterilis peperit plurimos ⁊ q̄ multos hēbat
filios infirmata eſt // Dn̄s mortificat ⁊ vi- Deu. 32. f
uificat: deducit ad inferos ⁊ reducit. Dn̄s Thobie
pauperē facit ⁊ ditat: humiliat ⁊ ſubleuat. 13. a.
+ Suſcitat de puluere egenū: ⁊ de ſtercore ſap. 16. b
+ eleuat pauperē: vt ſedeat cū p̄ncipib⁹ ⁊ Al's + ſu-
ſoliū glie teneat. Dn̄i.n. ſunt cardines ter ſcitās.
re: ⁊ poſuit ſup eos orbē. Pedes ſanctorū Al's + ele
ſuoꝝ ſeruabit ⁊ impij in tenebris conti- uans.
ceſcēt: q: nō in fortitudīe + ſua roborabit̄ B
vir. Dn̄m formidabūt aduerſarij ei⁹ + ⁊ Ps. 112.
ſup ipſos in celis tonabit. Dn̄s iudicabit 49. di. c.
fines terre: ⁊ dabit imperiū regi ſuo ⁊ ſub ꝟ. cecus.
limabit cornu xp̄i ſui. Et abijt helchana Al'. + ſuq
in ramatha in domū ſuā. Puer aūt erat ſupeſt.
miniſter in ꝯſpectu dn̄i ante faciē heli ſa- Al's + et
cerdotis. Porro filij heli: filij belial neſciē ſupeſt.
tes dn̄m neq̄z officiū ſacerdotū ad popu- C
luʒ: ſed q̄cūq̄z immolaſſet victimā veniebat
puer ſacerdotis dū coquerent̄ carnes ⁊
hēbat fuſcinulā tridentē in manu ſua: ⁊
mittebat eā in lebetē vel in caldariaʒ: aut
in ollā ſiue in cacabū: ⁊ oē qđ leuabat fu-
ſcinula tollebat ſacerdos ſibi. Sic faciebāt
vniuerſo iſraeli venientium in ſylo. Etiaʒ
anteq̄z adolerēt adipem: veniebat puer ſa
cerdotis ⁊ dicebāt immolāti. Da mihi car
nem vt coquā ſacerdoti. Nō eniʒ accipiā
a te carnē coctā: ſed crudā. Dicebatq̄z illi
immolās. Incēdat̄ p̄mū iuxta morē hodie

adipe: ⁊ tolle tibi quãtũcũq; deſiderat aĩa
D tua: Qui rñdẽs aiebat ei. Nequaq;. Nũc eni3
// 50. d. c. dabis alioqn tollã vi. // Erat ergo peccatum
ꝺ his vo puerorum grãde nimis corã dño: q2 detrahe
bãt hoĩes ſacrificio dñi. Samuel aũt mini
Als + ſtrabat ãn faciẽ dñi puer accinct⁹ + ephot
ephod lineo. Et tunicã paruã faciebat ei mr̃ ſua: ⁊
quã afferebat ſtatutis dieb⁹ aſcẽdẽs cũ vi
ro ſuo: vt immolaret hoſtiã ſolennẽ ⁊ votum
Gen.21. ſuũ. Et bñdixit heli helchane ⁊ vxori ei⁹: di
xitq; ei. Reddat tibi dñs ſemẽ de muliere
hac ꝓ fenore qð cõmodaſti dño. Et abierũt
in locũ ſuũ. Uiſitauit ergo dñs annã ⁊ cõ
E cepit ⁊ ꝑpit tres filios ⁊ duas filias. Et ma
gnificat⁹ ẽ puer ſamuel apð dñm. Heli aũt
erat ſenex valde ⁊ audiuit oĩa q̃ faciebant
filij ſui vniuerſo iſraeli: ⁊ quõ dormiebãt
cũ mulierib⁹ q̃ obſeruabãt ad oſtiũ taber
naculi ⁊ dixit eis. Quare facitis res huiu
als + mi ſcemodi: quas ego audio res peſſimas ab
oĩ ꝑplo? Nolite filij + mei. Nõ eni ẽ bona
// 50. di. c. fama quã ego audio: vt trãſgredi faciatis
qlicui3. ꝑplm dñi? // Si peccauerit vir ĩ virũ placari
de pe. d. j. ei põt deus // ſi aũt in deũ peccauerit vir qs
. §. ꝙ aut orabit pro eo? Et non audierũt vocẽ prĩs
Lu. 2. g. ſui: q2 voluit dñs occidere eos. // Puer aũt
ſamuel ꝓficiebat atq; creſcebat: ⁊ placebat
tã deo q̃3 hoĩb⁹. Uenit aũt vir dei ad heli: ⁊
ait ad eũ: Hec dicẽ dñs. Nũqd nõ apte reue
al. + recẽnt latus ſu3 domui prĩs tui cũ + eſſet in egy
pto ĩ domo pharaonis? Et elegi eum ex oĩ
bus tribub⁹ iſrl̃ mihi ĩ ſacerdotẽ vt aſcẽ
F deret ad altare meũ: ⁊ adoleret mihi incẽ
Als + e ſũ: ⁊ portaret + ephot corã me: ⁊ dedi domui
phod prĩs tui oĩa de ſacrificijs filiorum iſrl̃. Quare
Als + a calce + abieciſtis victimã meã: ⁊ munera
bijcitis mea q̃ ꝑcepi vt offerrent in tẽplo // ⁊ magis
Als + a honoraſti filios tuos q̃3 me: vt comederetis
bieciſti ꝑmitias oĩs ſacrificij iſrl̃ ꝑpli mei. Pro
// 47. diſ. pterea ait dñs de⁹ iſrl̃. Loquẽs locut⁹ ſu3 vt
. §. nece domus tua ⁊ domus prĩs tui miniſtraret
de ſimo. in ꝯſpectu meo vſq; in ſempiternũ. Nũc
ca. licet ĩ aũt dicit dñs. Abſit hoc a me. // Sed qcun
prin. q; honorificauerit me glĩficabo eũ: q autem
3. reg. 2. c. cõtemnũt me erũt ignobiles. Ecce dies ve
niũt ⁊ ꝑcidã brachiũ tuũ: ⁊ brachium do
mus prĩs tui: vt nõ ſit ſenex ĩ domo tua.
G Et videbis emulũ tuũ in tẽplo in vniuer
ſis ꝓſperis iſrl̃: ⁊ nõ erit ſenex ĩ domo tua
oĩbus dieb⁹. Uerũtñ nõ auferã penit⁹ viꝝ
ex te ab altari meo: ſ3 vt deficiãt oculi tui ⁊
tabeſcat aĩa tua: ⁊ pars magna domus tue

moriet̃ cũ ad virilẽ etatẽ venerit. // Hoc aũt Infra. 10. a
erit tibi ſignũ qð venturum eſt duob⁹ filijs tu Eſa. 38. b.
is ofni ⁊ phinees. In die vno morient̃ am Infra. 4. c.
bo. Et ſuſcitabo mihi ſacerdotẽ fidelẽ q iu
xta cor meũ ⁊ aiam meã faciet: ⁊ edificabo ei
domũ fidelẽ: ⁊ ambulabit corã xp̃o meo cũ
ctis dieb⁹. Futurum ẽ aũt vt qcũq; remãſerit
in domo tua: veniat vt oret̃ ꝓ eo: ⁊ offerat
nũmũ argenteũ ⁊ tortã panis: dicatq;. Di
mitte me obſecro ad vnam partem ſacer
dotalem vt comedam bucellam panis.
¶ Ca. Sũ. ¶ De vocatione ſamuelis dor
mientis: de viſione ei reuelata quã ĩdicat
heli: ſamuel fidelis ꝓpheta dñi eſſe cogno
ſcitur: ⁊ dñs dedit vt appareat in ſylo: ver
bum ſamuelis venit. Cap. iij.

Puer aũt ſamuel miniſtrabat dño co A
rã heli: ⁊ ſermo dñi erat ꝑcioſus. In
dieb⁹ illis nõ erat viſio manifeſta. // Factũ Infra. 4. c.
eſt ergo in die q̃dam heli iacebat ĩ lectulo
ſuo ⁊ oculi eius caligauerãt: nec poterat vi
dere lucernã dei anteq̃3 extingueret̃. Sa
muel autẽ dormiebat in templo dñi: vbi
erat arca dei. Et vocauit dñs ſamuel. Qui re
ſpondẽs ait. Ecce ego Et cucurrit ad heli ⁊
dixit. Ecce ego. Uocaſti enim me. Qui di
xit. Nõ vocaui + te fili. Reuertere ⁊ dormi. Als ſur
Et abijt ⁊ dormiuit. Et adiecit dominus ge + te
rurſu3 vocare ſamuel. Cõſurgẽſq; ſamuel
abijt ad heli: ⁊ dixit. Ecce ego: q2 vocaſti me
Qui rñdit. Non vocaui te fili mi. Reuerte
re ⁊ dormi. Porro ſamuel nec du3 ſciebat
dominũ: nec reuelatus fuerat ei ſermo do
mini. Et adiecit dñs: ⁊ vocauit adhuc ſa
muel tertio. Qui cõſurgẽs abijt ad heli et
ait. Ecce ego: q2 vocaſti me. Intellexit ergo B
heli: q2 dñs vocaret puerũ: ⁊ ait ad ſamuel.
Uade ⁊ dormi. Et ſi deinceps vocauerit te di
ces. Loquere dñe: quia audit ſeruus tu⁹.
Abijt ergo ſamuel ⁊ dormiuit ĩ loco ſuo.
Et venit dñs ⁊ ſtetit ⁊ vocauit ſicut vocaue
rat ſcðo. Samuel ſamuel. Et ait ſamuel.
Loq̃re dñe: q2 audit ſuus tu⁹. Et dixit do
min⁹ ad ſamuel. Ecce ego facio vbũ ĩ iſrl̃:
qð qcũq; audierit tinniẽt ambe aures ei⁹.
In die illa ſuſcitabo aduerſũ heli oĩa q̃ locu
tus ſum ſup domũ eius. Incipiã ⁊ cõple
bo. Predixi eni ei ꝙ iudicatur⁹ eſſe3 domũ C
ei⁹ in eternũ ꝓpter iniqtatẽ: eo ꝙ nouerat
indigne agere filios ſuos: ⁊ nõ corripuerit
eos. Idcirco iuraui domui heli ꝙ nõ expie
tur iniqtas dom⁹ ei⁹ victimis ⁊ muneri

bus vſq; in eternũ. Dormiuit ãt ſamuel
vſq; mane aperuitq; oſtia dom⁹ dñi. Et ſa
muel timebat idicare viſionẽ heli. Uoca-
Gẽ. 37. c. uit ergo heli ſamuelẽ: ⁊ dixit. Samuel fili
⁊ infra mi. Qui rñdẽs ait. Preſto ſũ. Et iterroga-
22. c. uit eũ. Quis ẽ ſmo quẽ locut⁹ ẽ ✠ dñs ad
Alˢ ſup- te? Oro te ne celaueris me. Hec faciat tibi
eſt ✠ dñs de⁹ ⁊ hec addat: ſi abſcõderis a me ſmonez
D ex oĩb⁹ ṽbis q̃ dcã ſũt tibi. Indicauit ita-
q; ei ſamuel vniuerſos ſmones: ⁊ nõ ab-
ſcõdit ab eo. Et ille rñdit. Dñs ẽ. Qd̃ bonũ
eſt ĩ oculis ſuis faciat. Creuit aũt ſamuel:
⁊ dñs erat cũ eo: ⁊ nõ cecidit ex oĩb⁹ verbis
ei⁹ ĩ terrã. Et cognouit vniuerſus iſrael a
dan vſq; berſabee q̃ fidelis ſamuel pphã
eẽt dñi. Et addidit dñs vt appareret in ſy
lo: quoniã reuelatus fuerat dñs ſamueli
in ſylo iuxta verbum domini. Et euenit
ſermo ſamuelis vniuerſo iſraeli.

¶ Ca. Sũ. ¶ De bello philiſtijz ⁊ fuga iſra
el: de arca capta: ⁊ morte filiorũ heli: ⁊ de
morte ipſius heli: ⁊ de morte nurus ſue
vxoris phinees ⁊ ortu icaboth. Cap. iiij.

A Et factũ ẽ ĩ dieb⁹ illis ↄuenerũt phi
liſtijm in pugnã. Egreſſus eſt naq;
iſrl̃ obuiã philiſtijm in pliũ: ⁊ caſtrameta
tus ẽ iuxta lapidẽ adiutorij. Porro phili
ſtijz venerũt ĩ afec: ⁊ iſtruxerũt aciẽ ↄ iſrl̃.
Inito aũt certamine terga vertit iſrl̃ phi-
liſteis: ⁊ ceſa ſũt in illo certamine paſſiz p
agros quaſi q̃ttuor milia virorũ. Et reuer
ſus eſt ppl̃s ad caſtra. Dixerũtq; maiores
natu de iſrael: quare percuſſit nos dñs ho-
die corã philiſtijz? Afferam⁹ ad nos de ſy-
lo arcaz federis dñi: ⁊ veniat in medium
noſtri: vt ſaluet nos de manu inimicorũ
noſtrorũ. Miſit ergo populus in ſylo: ⁊
tulerunt inde arcaz federis dñi exercituũ
B ſedẽtis ſup cherubin. Erantq; duo filij he
li cum arca federis domini ofni ⁊ phine-
es. Cũq; veniſſet arca federis dñi ĩ caſtra:
vociferatus eſt oĩs iſrael clamore grandi:
⁊ perſonuit terra. Et audierũt philiſtijz vo
cẽ clamoris: dixerũtq;. Que nã eſt hec vox
clamoris magni in caſtris hebreorũ. Et
cognouerunt q̃ arca dñi veniſſet ĩ caſtra.
Timuerũt philiſtijm dicẽtes. Uenit de⁹
Alˢ ✠, et in caſtra. Et ingemuerũt ✠ dicẽtes. Ue no
dixerũt. bis. Nõ. n. fuit tãta exltatio heri ⁊ nudiuſ-
terti⁹. Ue nobis. Quis nos ſaluabit de ma
nu deoꝝ ſublimiũ iſtorum? Hi ſunt dij q̃
pcuſſerunt egyptũ oĩ plaga in deſerto. Cõ-
fortamini ⁊ eſtote viri philiſtijm: ne ſer-
uiatis hebreis ſicut ⁊ illi ſeruierũt ✠ no- Alˢ ✠ vo
bis. Confortamini: ⁊ bellate. Pugnaue- bis
runt ergo philiſtijm: ⁊ ceſus eſt iſrael ⁊ fu
git vnuſquiſq; in tabernaculũ ſuũ. Et fa-
cta eſt plaga magna nimis ⁊ ceciderunt de
iſrael triginta milia peditum: ⁊ arca dei ca
pta eſt. Duo quoq; filij heli mortui ſunt C
ofni ⁊ phinees. // Currẽs aũt vir de benia- 2. reg. j. a.
min ex acie venit in ſylo in die illa: ſciſſa
veſte ⁊ cõſpſus puluere caput. Cũq; ille ve
niſſet: heli ſedebat ſup ſellã contra viaz ex-
pectãs. Erat aũt cor eius pauens pro arca
domini. Uir autem ille poſtq̃ ingreſſus
eſt nũciauit vrbi. Et vlulauit oĩs ciuitas.
Et audiuit heli ſonitũ clamoris: dixitq;.
Quis eſt hic ſonitus tumultus hui⁹? At ſup. 3. a.
ille feſtinauit ⁊ venit: // ⁊ nũciauit heli. He
li autem erat nonaginta ⁊ octo annorũ: ⁊
oculi eius caligauerant: ⁊ videre nõ pote-
rat. Et dixit ad heli. Ego ſum qui veni de
plio: ⁊ ego q̃ de acie fugi hodie. Cui ille ait.
Quid actũ eſt fili mi? Reſpõdens autẽ ille
qui nunciabat: fugit ingt iſrael corã phi-
liſtijm: ⁊ ruina magna fctã ẽ ĩ pplo. Inſu ſup. 2. g.
p ⁊ duo filij tui mortui ſũt ofni ⁊ phine-
es: ⁊ arca dei capta ẽ. // Cũq; ille noĩaſſet ar D
cã dei // cecidit de ſella retrorſũ iux̃ oſtiuz: //1. q. 4.
⁊ fractis ceruicib⁹ mortuus ẽ. Senex eniz . §. Item
erat vir grãdeuus: ⁊ ipſe iudicauit iſrl̃ // pcõ §. itẽ
q̃draginta annis. Nurus autẽ eius vxor p̃tõ filio
phinees p̃gnãs erat vicinaq; partui. Et au rũ heli.
dito nũcio q̃ capta eẽt arca dĩ: ⁊ mortuus 37. di. c.
eſſet ſocer ſu⁹ ⁊ vir ſu⁹: incuruauit ſe ⁊ pe- legãt.
perit. Irruerant eniz in eã dolores ſubiti. 47. di. §.
In ipſo aũt momẽto mortis ei⁹: dixerũt neceſſe.
ei q̃ ſtabãt circa eaz. Ne timeas: quia filiuz de ſymo.
peperiſti. Que non reſpondit eis: neq; ani ca. lz hely
maduertit. Et vocauit puerum ✠ icaboth: 23. q. 3. §.
dicẽs. Trãſlata eſt gloria domini de iſra- i. ibi iu-
el: quia capta eſt arca dei. Et pro ſocero ſuo dei capti.
⁊ pro viro ſuo ait. Tranſlata eſt gloria ab Alˢ ✠ ica
iſrael: eo q̃ capta eſſet arca dei. bod

¶ Ca. Sũ. ¶ Arca dñi iux̃ dagõ collocat̃: 1. q. 5. ca.
dagon ante arcã cadens proſternit̃: Iterũ remittũt
cadẽs caput ⁊ manus ei⁹ abſcindunt̃: fla- ⁊ ca. ſe. in
gellant̃ philiſtijm in ſecretiori pte natiũ: prin.
quia arca detinet̃: alij moriunt̃. Cap. v. 1. q. 3. §.

Philiſtijz aũt tulerũt arcã dei: ⁊ aſpor- itẽ ab ali
tauerũt eã a lapide adiutorij ĩ azotũ. quo.
Tulerũtq; philiſtijm arcam dei: ⁊ intule A
rũt eam in templum dagon: ⁊ ſtatuerunt

eā iuxta dagon. Cūq3 ſurrexiſſent diluculo azotij altera die: ecce dagon iacebat pronus in terra ante arcā dñi. Et tulerunt dagon: ꝛ reſtituerūt eū in locum ſuum. Rurſuſq3 mane die altera ꝯſurgētes inuenerūt dagon iacentē ſup faciē ſuā in terra corā arca domini. Caput aūt dagō ꝛ due palme manuū eius abſciſſe erāt ſup limē:

Als + azoti.

B Porro dagon ſolus truncus remāſerat in loco ſuo. Propter hāc cām nō calcāt ſacerdotes dagon: ꝛ oēſq3 ingrediunt templū ei' ſup limē dagon in azoto vſq3 ī hodiernū diē. Aggrauata eſt aūt man' dñi ſup azotios: ꝛ demolitus eſt eos. Et pcuſſit in ſecretiori parte natiū azotū ꝛ fines ei'. Et ebullierūt ville ꝛ agri in medio regionis illi': ꝛ nati ſunt mures: ꝛ facta eſt confuſio mortis magne in ciuitate. Uidētes aūt viri azotij huiuſcemodi plagā: dixerunt. Nō maneat arca dei iſrl apd nos: qm dura

Ps. 77.

Als + azoti.

C eſt manus ei' ſup nos: ꝛ ſup dagon deum nrm. Et mittētes ꝯgregauerūt oēs ſatrapas philiſtinoꝝ ad ſe: ꝛ dixerūt. Quid faciem' de arca dei iſrael? Rñderūtq3 gethei. Circūducat arca dei iſrl. Et circūduxerūt arcā dei iſrael. Illis aūt circūducētib' eā fiebat manus dñi dei per ſingulas ciuitates interfectionis magne nimis: ꝛ pcutiebat viros vniuſcuiuſq3 vrbis: a paruo vſq3 ad maiorē: ꝛ cōputreſcebāt pminētes extales eoꝝ.

infra. 6. a

D Inierūtq3 gethei conſiliū: ꝛ fecerūt ſibi ſedes pelliceas. Miſerūt ergo arcā dñi ī accharon. Cūq3 veniſſet arca dñi dei in accharō: exclamauerūt accharonite dicētes. Adduxerūt ad nos arcā dei iſrl: vt interficiat nos ꝛ pplm nrm. Miſerūt itaq3 ꝛ ꝯgregauerūt oēs ſatrapas philiſtinorū. Qui dixerūt. Dimitte arcā dei iſrael: ꝛ reuertat in locū ſuū: vt nō interficiat nos cū pplo nro. Fiebat eni pauor mortis in ſinglis vrbib': ꝛ grauiſſima valde man' dñi dei. Uiri qq3 q mortui nō fuerāt pcutiebant ī ſecretiori parte natiū: ꝛ aſcendebat vlulatus vniuſcuiuſq3 ciuitatis in celū.

¶ Ca. Sū. ¶ De remiſſione arce cū muneribus: de vaccis ducentibus plauſtrū ꝛ vitulis earum domi relictis: bethſamite q: vident arcam percutiunt: nuncios mittunt in chariathiarum. Cap. vj.

A Fuit ergo arca dñi in regione + philiſtinoꝝ ſeptē menſibus. Et poſt hec vocauerūt philiſtij ſacerdotes ꝛ diuinos

Als + philiſtijm.

dicētes. Quid faciemus de arca dei? Indicate nobis quō remittamus eam in locū ſuū. Qui dixerūt. Si remittitis arcā dei iſrael: nolite dimittere eā vacuā: ſ3 qđ debetis ei reddite pro peccato ꝛ tunc curabimini ꝛ ſcietis quare nō recedat man' ei' a vobis. Qui dixerūt. Quid eſt qđ pro delicto reddere debeamus ei. Rñderūtq3 illi. Iuxta numeꝝ pꝛouinciaꝝ philiſtinoꝝ qnq3 anos aureos facietis ꝛ qnq3 mures aureos: qꝛ plaga vna fuit oībus vobis ꝛ ſatrapis veſtris. Facietiſq3 + ſilitudines anoꝝ veſtroꝝ: ꝛ ſimilitudines muriū q demoliti ſunt terrā: ꝛ dabitis deo iſrael glāꝫ: ſi forte releuet manū ſuā a vobis: ꝛ a dijs vrīs

ſupra. 5.

Als + ſimilitudinem

B ꝛ a terra veſtra. Quare grauatis corda vra ſic aggrauauit egyptus ꝛ pharao cor ſuū? Nōne poſtq3 pcuſſus eſt tūc dimiſit eos ꝛ abierūt? Nunc ergo arripite ꝛ facite plauſtrū nouū vnū: ꝛ duas vaccas fetas qbus nō eſt impoſitū iugū: iūgite in plauſtro: ꝛ recludite vitulos earū domi. Tolletiſq3 arcā dñi ꝛ ponetis in plauſtro: ꝛ vaſa aurea q exoluiſtis ei p delicto ponetis in capſellā ad latus ei': ꝛ dimittite eā vt vadat: ꝛ aſpicietis. Et ſi qdē p viā finiū ſuoꝝ aſcēderit ꝯ bethſames ipſe fecit nobis hoc malū grande: ſin autē minime: ſciemus qꝛ nequaq̄ manus ei' tetigit nos: ſ3 caſu accidit. Fecerūt ergo illi hoc mō. Et tollentes duas vaccas q lactabāt vitulos iunxerūt ad plauſtrū: vituloſq3 eaꝝ ꝯcluſerūt domi.

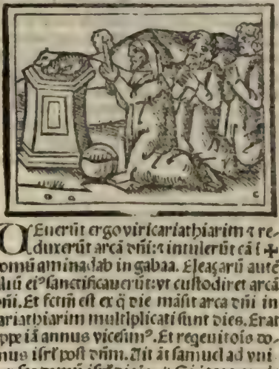
Exo. 12. c.

C Et poſuerūt arcā dei ſup plauſtrū et capſellā q habebat mures aureos ꝛ ſimilitudinē anoꝝ. Ibāt aūt in directū vacce p viā q ducit bethſames: ꝛ itinere vno gradiebant pgentes ꝛ mugientes: ꝛ nō declinabāt neq3 ad dexterā neq3 ad ſiniſtrā. Sz ꝛ ſatrape philiſtijm ſeqbant vſq3 ad terminos bethſames. Porro bethſamite metebant triticū in valle. Et eleuantes oculos viderūt arcā: ꝛ gauiſi ſunt cū vidiſſent. Et plauſtrū venit in agrū ioſue bethſamite: ꝛ ſtetit ibi. Erat aūt ibi lapis magnus: ꝛ cōciderūt ligna plauſtri: vaccaſq3 impoſuerūt ſup ea holocauſtū dño. Leuite aūt depoſuerūt arcā dei ꝛ capſellā q erat iuxta eā: in qua erant vaſa aurea ꝛ poſuerūt ſup lapidē grandē. Uiri aūt bethſamite obtulerunt holocauſta: ꝛ immolauerūt victimas in die illo dño.

D Et quin ꝙ ſatrape philiſtinoꝝ viderunt ꝛ reuerſi ſunt in accharon

in die illa. Hi aūt ſunt ani aurei q̄s reddi-
derūt philiſthijꝫ ꝓ delicto dn̄o. Azot⁹ vnū:
gaça vnū: aſcalon vnū: geth vnū: accha-
ron vnū: ⁊ mures aureos ſm̄ numeꝝ v̄r
biū philiſthijꝫ qnqꝫ ꝓuinciaꝝ ab vrbe mu-
rata vſqꝫ ad villā q̄ erat abſqꝫ muro: ⁊ vſ-
qꝫ ad abel magnū ſup quē poſuerūt arcaꝫ
dn̄i q̄ erat vſqꝫ i illa die i agro ioſue beth-
ſamitis. Percuſſit aūt dn̄s de viris bethſa
mitib⁹ eo q̄ vidiſſent arcā dn̄i: ⁊ pcuſſit de
pplo ſeptuaginta viros: ⁊ qnqͣginta milia
plebis. Luxitqꝫ ppl's eo q̄ dn̄s percuſſiſſet
plebē plaga magna. Et dixerūt viri bethſa-
mite. Quis poterit ſtare i ꝯſpectu dn̄i dei
ſcti hui⁹? Et ad quē aſcēdet a nobis. Miſe
rūtqꝫ nūcios ad habitatores cariathiariꝫ
dicētes. Reduxerūt philiſthijm arcā domi-
ni: deſcendite ⁊ reducite eam ad vos.

¶ Ca. Sū. ¶ De trāſitu arce i cariathiariꝫ
de ſedere ppl'i ad dn̄ꝫ iudicio ſamuelis q
iudicauit ppl'ꝫ: de oblatione ſamuelis ⁊ de
humilitate philiſthijm ⁊ pace iſrl'. Cap. vij.

A Al's + do mino VEnerūt ergo viri cariathiarim ⁊ re-
duxerūt arcā dn̄i: ⁊ intulerūt eā i +
domū aminadab in gabaa. Eleaçarū autē
filiū ei⁹ ſanctificauerūt: vt cuſtodiret arcā
dn̄i. Et factū eſt ex q̄ die māſit arca dn̄i in
cariathiarim multiplicati ſunt dies. Erat
qppe iā annus viceſim⁹. Et requieuit oīs do-
mus iſrl' poſt dn̄m. Ait aūt ſamuel ad vni
Joſue 24.c. uerſaꝫ domū iſrl' dicēs. // Si i toto corde
vr̄o reuertimini ad dn̄m: auferte deos alie
Al's + veſtrum nos de medio + vr̄i: baalim ⁊ aſtaroth: ⁊
pparate corda vr̄a dn̄o ⁊ ſeruite ei ſoli: ⁊ eru
B et vos de manu philiſthijm. Abſtulerūt er-
go filij iſrael baalim ⁊ aſtaroth: ⁊ ſeruierūt
dn̄o ſoli. Dixit aūt ſamuel. Cōgregate vni
uerſū iſrl' in maſphat vt orē pro vobis
dn̄m. Et ꝯuenerūt in maſphat. Hauſerūt
qꝫ aquā ⁊ effuderūt in ꝯſpcū dn̄i: ⁊ ieiu-
nauerūt in die illa atqꝫ dixerūt. Tibi pec-
cauim⁹ + dn̄e. Judicauitqꝫ ſamuel filios Al's + do
iſrl' i maſphat. Et audierūt philiſthijm q̄ mino
ꝯgregati eēnt filij iſrl' i maſphat: ⁊ aſcēde-
rūt ſatrape philiſtinoꝝ ad iſrl'. Quod cū au-
diſſent filij iſrl' timuerūt a facie philiſtino
rū. Dixerūtqꝫ ad ſamuelē. Ne ceſſes ꝓ no
bis clamare ad dn̄ꝫ deū nr̄m: vt ſaluet nos
de manu philiſthinorū. Tulit autē ſamuel C
agnū lactētē vnū: ⁊ obtulit illū holocauſtū
itegrū dn̄o. Et clamauit ſamuel ad dn̄ꝫ ꝓ
iſrl': ⁊ exaudiuit eū dn̄s. Factū eſt aūt cū ſa
muel offerret holocauſtū dn̄o: philiſthijm
iniere pliū ꝯ iſrl'. // Intonuit aūt dn̄s fra- eccl.46.b
gore magno i die illa ſup philiſthijꝫ: ⁊ exter
ruit eos: ⁊ ceſi ſūt a filijs iſrl'. Egreſſiqꝫ filij
iſrl' de maſphat pſecuti ſūt philiſteos: ⁊ p
cuſſerūt eos vſqꝫ ad locū q̄ erat ſubter beth
char. Tulit aūt ſamuel lapidē vnū ⁊ poſu
it eū inter maſphat ⁊ inter ſen: ⁊ vocauit
nomē loci illi⁹ lapis adiutorij. Dixitqꝫ.
Hucuſqꝫ auxiliat⁹ ē nob dn̄s. Et humilia
ti ſūt philiſthijꝫ: nec appoſuerūt vltra vt ve D
nirēt i terminos iſrl'. Facta ē itaqꝫ man⁹ Aglegia
dn̄i ſup philiſteos cūctis dieb⁹ ſamuelis: ciuitas
⁊ reddite ſūt vrbes q̄s tulerāt philiſthijꝫ ab cōditur.
iſrael iſraeli: ab accharō vſqꝫ geth ⁊ termi
nos ſuos. Liberauitqꝫ iſrl' de manu philiſti
noꝝ: eratqꝫ pax iter iſrl' ⁊ āmorreū. Judi-
cabat quoqꝫ ſamuel iſrl' cūctis dieb⁹ vite
ſue. Et ibat p ſinglos ānos circuiēs bethel
⁊ galgala ⁊ maſphat: ⁊ iudicabat iſraelē i
ſupdictis locis. Reuertebaturqꝫ in rama
tha. Ibi eni erat dom⁹ ei⁹: ⁊ ibi iudicabat
iſraelē. Edificauit etiā ibi altare domino. Anchona

¶ Ca. Sū. ¶ De filijs ſamuelis q declina- marchie
uerūt ad auaritiā: ⁊ populus petijt regē: ciuitas
quibus ius regis predicitur. Cap. viij. cōditur.

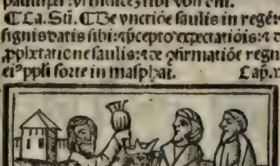
FActum eſt autem cum ſenuiſſet ſa- A
muel: poſuit filios ſuos iudices in
iſrael. Fuitqꝫ nomen filij eius primoge-
niti iohel: ⁊ nomen ſecundi abia iudicū
in berſabee. Et non ambulauerunt filij il-
lius in vijs eius: ſed declinauerunt poſt
auaritiam: acceperuntqꝫ munera ⁊ peruer
terunt iudicium. Congregati ergo vni-
uerſi maiores natu iſrael: venerunt ad ſa
muelem in ramatha: dixeruntqꝫ ei. Ecce
tu ſenuiſti: ⁊ filij tui nō ambulāt in //35.di.c.
vijs tuis. // Conſtitue nobis regē vt iudi ab exor-
cet nos: ſicut ⁊ vniuerſe habent nationes. dio .i. gl

Oſee.13.c. Diſplicuitq; ſermo in oculis ſamuelis:
Act.13.c. eo q dixiſſent: da nobis regem vt iudicet
B nos. Et orauit Samuel ad dñm. Dixit aũt
dñs ad ſamuelẽ. Audi vocẽ ppli in oĩbus
que loquunt̃ tibi. Nõ eniʒ te abiecerunt
ſed me: ne regnẽ ſup eos. Juxta oĩa opera
ſua q̃ fecerũt a die q̃ eduxi eos de egypto vſ
q; ad diẽ hãc. Sicut dereliq̃runt me ⁊ ſer
Aliã tra ſic vbo ɔditur uierunt dijs alienis: ſic faciũt etiam tibi.
Nũc ergo vocẽ eoꝝ audi. Uerũtñ cõteſtare
eos: ⁊ p̃dic eis ius regis q regnaturus eſt
ſup eos. Dixit itaq; Samuel oĩa verba dñi
ad pplm q + petierat a ſe regeʒ: ⁊ ait. Hoc
Aliꝰ + petierãt vel petierũt. erit ius regis q imperaturus eſt vobis. Fi
lios vros tollet ⁊ ponet in curribꝰ ſuis: fa
cietq; ſibi eq̃tes ⁊ p̃curſores q̃drigaꝝ ſua
C rũ: ⁊ cõſtituet ſibi tribunos ⁊ cẽturiones:
⁊ aratores agroꝝ ſuoꝝ ⁊ meſſores ſegetũ
⁊ fabros armoꝝ ⁊ curruũ ſuoꝝ. Filias q̃ʒ
veſtras faciet ſibi vnguẽtarias ⁊ focarias ⁊
panificas. Agros q̃ʒ veſtros ⁊ vineas ⁊ oli
ueta optima tollet ⁊ dabit ſeruis ſuis. Sed
⁊ ſegetes vras ⁊ vineaꝝ redditus addeci
mabit: vt det eunuchis ⁊ famulis ſuis.
Seruos etiã vros ⁊ ancillas ⁊ iuuenes op
timos ⁊ aſinos auferet: ⁊ ponet in opere ſuo.
Greges q̃ʒ vros addecimabit: voſq; eritis
ei ſerui. Et clamabitis in die illa a facie re
gis veſtri quẽ elegiſtis vob: ⁊ nõ exaudiet
vos dñs in die illa: q: petiſtis vob regẽ. +
Aliꝰ deficit + in die iſta Noluit aũt pplʼs audire vocẽ + ſamuelis:
ſed dixerũt. Nequaq̃. // Rex eniʒ erit ſup
nos: ⁊ erimus nos quoq; ſicut oẽs gẽtes:
D ⁊ iudicabit nos rex nr̃: ⁊ egredief an̄ nos:
Aliꝰ + ſamuel ⁊ pugnabit bella nr̃a ꝓ nobis. Et audiuit
Samuel oĩa verba populi: ⁊ locutus eſt ea
Infra.10.c. in auribꝰ dñi. Dixit aũt dñs ad Samue
lem. Audi vocem eoꝝ: ⁊ cõſtitue ſuper eos
regem. Et ait Samuel ad viros iſrael. Ua
dat vnuſq́ſq; in ciuitatem ſuam.

¶ Ca. ix. ¶ De Saule ⁊ inq̃ſitione aſina
rũ: ⁊ de aduẽtu eiꝰ ad Samuelẽ: de armo
dextro dato ſauli i ɔuiuio ſamuelis. c. ix.

A Et erat vir de Beniamin noĩe Cis fi
lius Abiel filij + Seor: filij + Be
Aliꝰ + ſeror chor: filij Sareth: filij Aphia: filij viri Je
mini fortis robore. Et erat ei filiꝰ vocabu
Aliꝰ + ſeõ lo Saul electus ⁊ bonus: ⁊ nõ erat vir de
Aliꝰ + de filijs iſrael melior illo. // Ab humero ⁊
corath ſurſuʒ eminebat ſup oẽm pplʒ. Perierãt
1.pal.8.c aũt aſine Cis patris Saul: Et dixit Cis ad
Infra.10.d Saul filiũ ſuũ. Tolle tecũ vnũ de pueris:
⁊ cõſurgens vade ⁊ quere aſinas. Qui cuʒ
tranſiſſent p mõtẽ effraim ⁊ p terrã ſaliſa
⁊ nõ inueniſſent: trãſierunt etiã p terraʒ
ſalim: ⁊ non erant: ſed ⁊ p terrã iemini ⁊
minime repperrũt. Cũ aũt veniſſent in
terrã Suph: dixit Saul ad pueꝝ qui erat
cũ eo. Ueni ⁊ reuertamur ne forte dimi
ſerit pr meꝰ aſinas ⁊ ſolicitus ſit ꝓ nob.
Qui ait ei. Ecce vir dei eſt in ciuitate hac:
vir nobilis: oẽ q̃d loq̄tur ſine ambiguita
te venit. Nũc ergo eamꝰ illuc: ſi forte indi
cet nobis de via nr̃a pp quã venimꝰ. Di B
xitq; Saul ad pueꝝ ſuuʒ. Ecce ibimus. // Aliꝰ ſup.
Quid feremꝰ ad viꝝ + dei? Panis defecit eſt + dei
in ſitarchijs nr̃is: ⁊ ſportulã nõ habemus // 1.q.1.c.
vt demus hoi dei: nec q̃cq̃ʒ aliud. Rurſum iudicees.
puer rñdit Sauli: ⁊ ait. Ecce inuẽta eſt in
manu mea q̄rta pars ſtateris argẽti: demꝰ
hoi dei: vt indicet nob viã nr̃aʒ. Oli in iſ
rael ſic loq̄bat̃ vnuſq́ſq; vadẽs ɔſulere de
uʒ. Uenite ⁊ eamꝰ ad vidẽtẽ. Qui eniʒ ꝓ
pheta dr̃ hodie: vocabat̃ oliʒ vidẽs. Et dixit
Saul ad pueꝝ ſuũ. // Optimꝰ ſmo tuus. 3.Reg.2.
Ueni eamꝰ. Et ierũt i ciuitatẽ i q̃ erat vir f.⁊.13.d.
dei. Cũq; aſcẽderẽt cliuũ ciuitatis: inue
nerũt puellas egrediẽtes ad hauriẽdam
aquã: ⁊ dixerũt eis. Nũ hic eſt vidẽs? Que
rñdẽtes dixerunt illis: Hic eſt. Ecce an̄ te.
Feſtina nũc. Hodie eni venit in ciuitatẽ:
q: ſacrificiũ ẽ hodie ppli in excelſo. Jngre
diẽtes vrbẽ ſtati iuenietis eũ an̄q̃ aſcẽdat
excelſũ ad veſcẽdũ. Neq; eni comeſurus
eſt pplʼs: donec ille veniat: q: ipſe bñdicet ho
ſtie: ⁊ deinceps comedẽt q vocati ſũt. Nũc g̃
ɔſcẽdit: q: hodie repietis eũ. Et aſcẽderũt
in ciuitatẽ. Cũq; ãbularẽt in medio vr C
bis: apparuit ſamuel egrediẽs obuiã eis
vt aſcẽderet in excelſũ. Dñs aũt reuelaue
rat auriculã ſamuelis an̄ vnã diẽ q̃ veni
ret ſaul dicẽs. Hac ipſa hora q̃ nũc eſt: cras
mittã viꝝ ad te d̃ t̃ra beniamin: ⁊ vnges eũ
ducẽ ſup pplʒ meũ iſrl̃. Et ſaluabit pplm
meũ d̃ manu philiſtinoꝝ: q: reſpexi pplm
meũ. Uenit eni clamor eoꝝ ad me. Cũq;
aſpexiſſet ſamuel ſaulẽ: dñs dixit ei. Ecce Aliꝰ + co
vir quẽ dixerã tibi. Jſte dñabit̃ pplo meo medatis
Acceſſit aũt ſaul ad ſamuelẽ i medio por
te: ⁊ ait. Jndica oro mihi: vbi ẽ domꝰ vi
dẽtis? Et rñdit ſamuel ſauli: dicẽs. Ego
ſũ vidẽs. Aſcẽde an̄ me i excelſũ: vt + co
medas mecũ hodie: ⁊ dimittã te mane: ⁊
oĩa q̃ ſũt in corde tuo: indicabo tibi. Et de

Als ſup- aſinis q̄s nudiuſtertiꝰ pdidiſti: ne ſolici-
eſt ✝ omi tus ſis: q2 inuēte ſūt. Et cuiꝰ erūt optima
q̄q3 iſrl: nōne tibi ⁊ ✝ oī domui pr̄is tui?
Rn̄dēs aūt ſaul: ait. Nūqd nō filiꝰ iemini
ego ſu3 de minima tribu iſrl: ⁊ cognatio
B mea nouiſſima int̄ oēs familias de tribu
beniamin? Quare ergo locutꝰ es mihi ſer
mone iſtū? Aſſumēs itaq3 ſamuel ſaulē
⁊ puerū eiꝰ: introduxit eos in tricliniū: ⁊ de
dit eis locū in capite eoꝝ q fuerāt inuitati.
Erāt. n. q̄ſi triginta viri. Dixitq3 ſamuel
coco. Da ptē quā dedi tibi ⁊ p̄cepi: vt repo
ᵯ i. q. j. c. neres ſeorſū apō te? // Leuauit aūt cocꝰ ar
iudices. mū: ⁊ poſuit an̄ ſaul. Dixitq3 ſamuel. Ec-
44. di. c. ce qō remāſit pone an̄ te: ⁊ comede: q2 de in-
quādo. j. duſtria ſuatū eſt tibi qn̄ ppl̄m vocaui. Et
Ar. de ſa- comedit ſaul cū ſamuele in die illa: ⁊ de-
cra vn- ſcēderūt de excelſo in oppidū: ⁊ locutꝰ eſt
ctio. cap. cū ſaule in ſolario: ✝ ſtrauitq3 ſaul ſin ſo
vnico. lario ⁊ dormiuit. Cūq3 mane ſurrexiſſēt
✝ hebrei ⁊ iā dies luceſceret vocauit ſamuel ſaule3
non hn̄t in ſolario dicēs. Surge ⁊ dimitta3 te. Et
ſtrauitq3 ſurrexit ſaul. Egreſſi ſūt ābo: ipſe videlicet
ſaul i ſo- ⁊ ſamuel. Cūq3 deſcēderēt in extrema pte
lario ⁊ ciuitatis ſamuel dixit ad ſaul. Dic puero
dormiuit vt an̄cedat nos: ⁊ tranſeat. Tu aūt ſubſiſte
ſed greci paulīſper: vt indice3 tibi v̄bū dn̄i.
addūt. ¶ Ca. x̄. ¶ De vnctiōe ſaulis in regē: ⁊
ſignis datis ſibi: ⁊ p̄cepto expectatiōis: ⁊ de
pphetatiōne ſaulis: ⁊ de ꝯfirmatiōe regni
eiꝰ ppl̄i ſorte in maſphat. Cap. x.

A
ſſra. 16. c.
// 75. di. c.
3. i. x. exē
plo i gl.
2. q. 7. §.
itē obj-
citur.
i. q. j. c. ſa
crā. 4. ca.
dn̄s. 4. c.
pphauit
Sup. 2. g

Tulit aūt ſamuel // lēticula olei: ⁊ ef-
fudit ſup caput eiꝰ: ⁊ deoſculatꝰ eſt
eū: ⁊ ait. Ecce vnxit te dn̄s ſup hereditate3
ſuā in p̄ncipē ⁊ liberabis ppl̄3 ſuū de ma
nibꝰ inimicoꝝ eiꝰ: q in circuitu eiꝰ ſunt.
// Et hoc tibi ſignū: q2 vnxit te dn̄s in p̄nci
pē. Cūq3 abieris hodie a me: inuenies du-
os viros iuxta ſepulchꝝū rachel in finibꝰ
beniamin i meridie: dicētq3 tibi. Inuēte Lacede-
ſūt aſine ad q̄s ieras pgrēdas: ⁊ intermiſſis monioꝝ
pr̄ tuꝰ aſinis ſolicitꝰ ē p vobis: ⁊ dic. Quid regnum
faciā de filio meo? Cūq3 abieris inde: ⁊ vl oritur ⁊
tra trāſieris ⁊ veneris ad q̄rcū thabor: iue corithio
niēt te tres viri aſcēdētes ad deū in bethel: rū r̄gnū
vnꝰ portās tres hedos: ⁊ aliꝰ tres tortas pa oritur
nis: ⁊ aliꝰ portās lagenā vini. Cūq3 te ſalu
tauerint dabūt tibi duos panes: ⁊ accipi-
es de manu eoꝝ. Poſt hec venies in collē
dn̄i: vbi ē ſtatio philiſtinoꝝ. Et cū ingreſ- B
ſus fueris ibi vrbē: obuiū habebis grege3
pphetaꝝ deſcēdentiū de excelſo: ⁊ ante eos
pſalteriū ⁊ tympanū ⁊ tybiā ⁊ cithara3:
ipſoſq3 pphetātes. Et inſiliet i te ſpūs do
mini: ⁊ pphetabis cū eis: ⁊ mutaberis in
virū aliū. Qn̄ ergo euenerint ſigna hec taruiſiū
omnia tibi: fac quecūq3 inuenerit manꝰ ciuitas a
tua: q2 dn̄s tecū eſt. Et deſcēdēs ante me i troianis
galgala. Ego q̄ppe deſcēdā ad te vt offeras fundat.
oblationē: ⁊ immoles victimas pacificas:
// Septē diebus expectabis donec veniā ad
te: ⁊ oſtēdā tibi q̄ facias. Itaq3 cu3 auertiſ-
ſet humeꝝ ſuū vt abiret a ſamuele: immu
tauit ei deꝰ cor aliud: ⁊ venerunt oīa ſigna
hec in die illa. Veneruntq3 ad p̄dictu3 col-
le3: ⁊ ecce cuneus pphetaꝝ obuius ei. // Et
inſiluit ſuper eū ſpūs dn̄i: ⁊ pphetauit in
medio eoꝝ. Videntes aūt oēs qui noue- ifra. 13. b.
rāt eū heri ⁊ nudiuſtertius q eſſet cū pro ifra. 11. b.
phetis ⁊ pphāret: dixerūt ad inuicē. // Que C
nā res accidit filio cis. Num ⁊ ſaul ✝ inter ifra. 19. d
pphas? Rn̄dit aliꝰ ad alteꝝ dicēs. Et ✝ cis Als ✝ in
pr̄ ✝ eius? Propterea verſū eſt in pu̇erbi- pphetis.
u3. Num ⁊ ſaul inter pphetas? Ceſſauit āt Als ✝ qs
pphetare: ⁊ venit ad excelſum. Dixitq3 pa- eſt ✝ coꝝ
truus ſaul ad eū ⁊ ad pueꝝ eiꝰ. Quo abi-
ſtis? Qui rn̄derūt. Querere aſinas. Quas
cū nō reppiſſemus: venimꝰ ad ſamuelē.
Et dixit ei patruus ſuus. Indica mihi: qd
dixerit tibi ſamuel. Et ait ſaul ad patruū Piſaru3
ſuū: Indicauit nobis: q2 inuēte eſſent aſi- ciuitas q
ne. De ſermone aūt regni nō īdicauit ei grecie cō
quē locutꝰ fuerat ei ſamuel. Et cōuocauit ditur.
ſamuel ppl̄3 ad dn̄3 i ✝ maſphat: ⁊ ait ad Turonē
filios iſrl. Hec dicit dn̄s deꝰ iſrael. Ego edu ſis ciui-
xi iſrael de egypto: ⁊ erui vos de manu egy tas a tu
ptioꝝ u3 ⁊ de manu omniū regū qui affli- ro cōdit.
gebāt vos. Vos aūte3 hodie proieciſtis do- Als ✝
minū deu3 veſtrū: q ſolus ſaluauit vos de maſpha
vniuerſis malis ⁊ tribulatōibꝰ v̄ris. Et di
xiſtis. Nequāq̄: ſ3 regē cōſtitue ſup nos.

ſup.8.d. // Nunc ergo ſtate coram dño per tribus
⁊ ſup.9.a veſtras ⁊ ꝑ familias. Et applicuit ſamuel
al.✠ſors oēs trib⁹ iſrael: ⁊ cecidit ✠ ſors ſup tribū
tribus Beniamin. Et applicuit tribū beniamin
Alia✠ce- ⁊ cognationes ei⁹ ⁊ ✠ cecidit ſup cogna-
cidit co- tionē methri ⁊ ꝑuenit vſqȝ ad Saul filiū
gnatio Cis. Queſierūt ergo eū: ⁊ nō eſt inuētus
B illic. Et cōſuluerūt poſt hec dñm: vtrū nā
ſup.9.b. vēturus eſſet illuc. Rńditqȝ dñs. Ecce ab-
ſconditus eſt domi. // Cucurrerūt itaqȝ ⁊
tulerūt eū inde. Fecitqȝ in medio ppli: ⁊
altior fuit vniuerſo populo ab humero ⁊
ſurſuȝ. Et ait Samuel ad oēȝ pplm. Cer-
te videtis quē elegit dñs: qm̄ nō ſit ſimilis il
li in oi pplo. Et clamauit ois ppls: ⁊ ait.
Viuat rex. Locutus eſt aūt ſamuel ad po-
pulū legē regni: ⁊ ſcripſit in libro: ⁊ repo-
ſuit corā dño. Et dimiſit Samuel oēȝ po-
pulū: ſingulos i domū ſuā. Sȝ ⁊ ſaul abijt
in domū ſuā in gabaa. Et abijt cū eo pars
exercitus quoꝝ tetigerat de⁹ corda. Filij vo
belial dixerunt. Num ſaluare nos poterit
iſte? Et deſpexerunt eū: ⁊ nō attulerunt ei
munera. Ille eni diſſimulabat ſe audire.

❡Ca. Xi. ❡De naas obſidēte iabes gala-
ad: de victoria ſaulis: de aliqbus dicētib⁹
vnde ſaluare poterit iſte: de innouatione
regni ei⁹. Saul regnat in galgala. Cap.xi.

A Et factū eſt qſi poſt mēſem: aſcēdit na
as ammonites: ⁊ pugnare cepit ad-
uerſum iabes galaad. Dixeruntqȝ oēs vi-
ri iabes ad naas. Habeto nos federatos ⁊ ✠
Alis✠ſer ſeruiemus tibi. Et rńdit ad eos naas am-
uiamus monites. In hoc feriā vobiſcum fedus vt
eruā oiuȝ veſtrū oculos dextros: ponamqȝ
vos opprobriū in vniuerſo iſrael. Et di-
xerūt ad eū ſeniores iabes. Cōcede nobis
ſeptē dies vt mittam⁹ nūcios ad vniuer
ſos terminos iſrael: ⁊ ſi nō fuerit q defen-
dat nos: egrediemur ad te. Venerūt ergo
nūcij in gabaa ſaulis: ⁊ locuti ſunt verba
hec audiēte pplo. Et leuauit ois ppls vocē
ſuā ⁊ fleuit. Et ecce ſaul veniebat ſeqns bo
B ues d agro: ⁊ ait. Quid hȝ ppls q plorat?
Et narrauerūt ei vba viroꝝ iabes. // Et in
ſup.10.b ſiluit ſpūs dñi in Saul cū audiſſet h ver-
ba: ⁊ irat⁹ eſt furor ei⁹ nimis. Et aſſumēs
vtrūqȝ bouē cōcidit in fruſtra: miſitqȝ in
oēs terminos iſrael ꝑ manū nūcioꝝ di-
cens. Quicūqȝ nō exierit ⁊ ſecutus fuerit
Saul ⁊ Samuel: ſic fiet bobus ei⁹. Inuaſit
ergo timor dñi populū: ⁊ egreſſi ſunt qſi
vir vnus ⁊ recenſuit eos in bezec. Fuerūt
filioꝝ iſrael trecēta milia: viroꝝ aūt iuda
triginta milia. Et dixerūt nūcijs q vene-
C rant. Sic dicetis viris q ſunt in iabes ga-
laad. Cras erit vobis ſalus: cum incalue-
rit ſol. Venerūt ergo nūcij: ⁊ nūciauerūt
viris iabes. Qui letati ſunt: ⁊ dixerūt. Ma-
ne exibim⁹ ad vos: ⁊ facietis nobis oē qd
placuerit vobis. Et factū eſt cū dies craſti-
nus veniſſet: cōſtituit ſaul pplȝ in tres par
tes. Et ingreſſus eſt media caſtra in vigi-
lia matutina: ⁊ ꝑcuſſit ammon vſqȝ dū
incaleſceret dies. Reliq aūt diſperſi ſunt:
ita vt nō relinqrentur ex eis duo pariter.
Et ait ppls ad ſamuelē. Quis eſt iſte qui
dixit Saul nō regnabit ſup nos? Date vi-
ros: ⁊ iterficiem⁹ eos. Et ait ſaul. Nō occide D
tur qſqȝ in die hac: q: hodie fecit dñs ſalu iſra.c.14.
tem in iſrael. Dixit aūt Samuel ad pplȝ. 3.q.7.§.
Venite ⁊ eamus in galgala: ⁊ innouem⁹ vltimo.
ibi regnū. Et perrexit ois populus in gal-
gala: ⁊ fecerunt ibi regē Saul coram do-
mino in galgala. Et immolauerunt ibi
victimas pacificas coram dño. Et letatus
eſt ibi Saul: ⁊ cuncti viri iſrael nimis.

❡Ca. Xii. ❡De innocentia ⁊ manſue-
tudine Samuelis: de correptione populi:
de ſignis datis de celo. Cap.xij.

A Dixit aūt Samuel ad vniuerſuȝ iſra
el. Ecce audiui vocē veſtrā iuxta oīa
que locuti eſtis ad me: ⁊ cōſtitui ſup vos
regē: Et nūc rex gradit ante vos. Ego aūt
ſenui: ⁊ incanui. Porro filij mei vobiſcū
ſunt. Itaqȝ cōuerſatus corā vobis ab ado
leſcētia mea vſqȝ ad hāc diē: ecce pſto ſuȝ.
Loqmini de me corā dño ⁊ coraȝ chriſto
eius: vtrū bouē cuiuſqȝ tulerim aut aſi-
num: ſi quēqȝ calūniatus ſuȝ: ſi oppreſſi
aliquē: ſi de manu cuiuſqȝ mun⁹ accepi:

⁊ cōtemnaꝫ illud hodie reſtituāq́ꝫ vobis.
Et dixerūt. Nō es calūniatus nos: neq́ꝫ op
preſſiſti: neq́ꝫ tuliſti de manu alicꝰ q̄ppiā.
ecci.26.d Dixitq́ꝫ ad eos. Teſtis eſt dn̄s aduerſum
vos: ⁊ teſtis chriſtus eius in die hac: quia
nō inueniſtis in manu mea q̄ppiā. Et di
B xerūt. Teſtis. Et ait Samuel ad ppl'ꝫ. Dn̄s
q̄ fecit Moyſen ⁊ Aaron: ⁊ eduxit patres
Alß ſup- nr̄os de terra egypti + adeſt. Nunc ergo
eſt + a- ſtate vt iudicio cōtendā aduerſum vos co
deſt. ram dn̄o de omnibus miſericordijs dn̄i
quas fecit dn̄s vobiſcuꝫ ⁊ cum p̄ribus ve
ſtris. // Quō Jacob ingreſſus eſt in egy-
Ge.46.a ptum: ⁊ clamauerunt p̄res veſtri ad dn̄ꝫ:
⁊ miſit dn̄s Moyſen ⁊ Aarō: ⁊ eduxit pa-
tres veſtros de egypto: ⁊ collocauit eos in
hoc loco. // Qui obliti ſunt dn̄i dei ſui: ⁊
Jud.4.a tradidit eos in manꝰ ſyſare magiſtri mi-
litie regis Aſor: ⁊ in manu philiſtinorū:
⁊ in manu regis Moab ⁊ pugnauerunt
aduerſus eos. Poſtea aūt clamauerūt ad
dn̄m: ⁊ dixerunt. Peccauimus: q̄a dereli-
quimus dn̄m: ⁊ ſeruiuimus Baalim et
Aſtaroth. Nunc ergo erue nos de manu
inimicoꝝ nr̄oꝝ: ⁊ ſeruiemus tibi. // Et
Judi.6.c miſit dn̄s hierobaal ⁊ + Badā ⁊ Barach
Alß + de ⁊ Jepte ⁊ Samuel: ⁊ eruit vos de manu
dā id eſt inimicoꝝ veſtroꝝ per circuitū: ⁊ habita-
ſamſon. ſtis cōfidenter. Uidētes aūt q̄ naas rex fi
C lioꝝ ammon veniſſet aduerſuꝫ vos: // di-
ſup̄. 8.d. xiſtis mihi. Nequaq̄: ſꝫ rex imperabit no
⁊.ē. 10.c. bis: cū dn̄s deus veſter regnaret in vobis.
Nunc ergo preſto eſt rex veſter quē elegi-
ſtis: ⁊ petiſtis. Ecce dedit vobis dn̄s regeꝫ.
Si timueritis dn̄m ⁊ ſeruieritis ei: ⁊ au
dieritis vocē eius: ⁊ nō exaſperaueritis os
dn̄i: eritis ⁊ vos ⁊ rex qui imperat vobis
ſequētes dn̄m deum veſtrū. Si aūt nō au
dieritis vocem dn̄i: ſed exaſperaueritis ſer
mones eius: erit manus dn̄i ſuper vos ⁊
ſuper p̄res veſtros. Sed ⁊ nūc ſtate: ⁊ vide
te rem iſtā grādem quā facturus eſt dn̄s
in cōſpectu veſtro. Nunq̄d nō meſſis triti
ci eſt hodie? Jnuocabo dn̄m ⁊ dabit voces
⁊ pluuias: ⁊ ſcietis ⁊ videbitis: q̄ grāde
malū feceritis vobis in cōſpectu dn̄i petē-
tes ſup vos regē. Et clamauit Samuel ad
dn̄m: ⁊ dedit dn̄s voces ⁊ pluuias in die
illa. Et timuit oīs ppl's nimis dn̄m ⁊ ſa-
muelem. Et dixit vniuerſus populus ad
Samuelē. Ora p̄ ſeruis tuis ad dn̄ꝫ deū
tuum vt non moriamur. Addidimus

enim vniuerſis peccatis noſtris malum:
vt peteremus nobis regē. Dixit aūt Sa-
muel ad ppl'm. Nolite timere: vos feciſtis
vniuerſuꝫ malū hoc. Uerūtamē nolite re
cedere a tergo dn̄i: ſed ſeruite dn̄o in oī
corde veſtro: ⁊ nolite declinare poſt vana q̄
non proderunt vobis: neq́ꝫ eruent vos:
q̄ vana ſunt: ⁊ nō derelinquet dn̄s ppl'm
ſuū: pp̄ nomen ſuuꝫ magnū: q̄ iurauit
dn̄s facere vos ſibi ppl'm. Abſit aūt a me
hoc peccatū a dn̄o vt ceſſem orare p̄ vobis: ⁊
docebo vos viā bonā ⁊ rectaꝫ. Igit timete
dn̄m ⁊ ſeruite ei in veritate: ⁊ ex toto cor-
de veſtro. Uidiſtis eniꝫ magnifica q̄ in vo-
bis geſſerit : q̄ſi p̄ſeueraueritis vos i
malitia: ⁊ vos ⁊ rex veſter pariter p̄ibitis.
¶ Ca. Sū. ¶ De philiſteis p̄cuſſis a ſaule
⁊ Jonatha. ⁊ iterū ꝯgregatis: de filijs iſr'l q̄
abſcōderūt ſe in antris: de holocauſto ſau
lis ⁊ de rep̄hēſione eiꝰ a ſamuele: non ſta-
bit regnū eius: de diuiſione regni: de tri-
bus cuneis p̄dbatoꝝ poſt tranſgreſſioneꝫ
patris: de armoꝝ defectu in iſrael niſi in
Saule ⁊ Jonatha. Cap.xiij.

Filius vnius anni erat Saul cū re- A
gnare cepiſſet: duobꝰ aūt annis re-
gnauit ſup iſrael. Et elegit ſibi Saul tria
milia de iſrael. Et erant cū Saul duo mi
lia in + machmas ⁊ in mōte bethel: mil- alß + ma
le aūt cū Jonatha in + gabaa beniamin. chimas.
Porro ceteꝝ ppl'm remiſit vnūquēq́ꝫ in Alß + ga
tabernacula ſua. Et p̄cuſſit Jonathas ſta- baad vel
tionē philiſtinoꝝ q̄ erat in gabaa. Qd̄ cū gabaath.
audiſſent philiſtijm: Saul cecinit bucci-
na in oī terra dicēs. Audiāt hebrei: ⁊ vni-
uerſus iſr'l audiuit huiuſcemodi famā:
p̄cuſſit Saul ſtationē philiſtinoꝝ. Et ere-
xit ſe iſr'l aduerſus philiſtijm. Clamauit
ergo ppl's poſt Saul i galgala: ⁊ philiſtijꝫ
ꝯgregati ſunt ad p̄liādū ꝯ iſrael: triginta
milia curruū: ⁊ ſex milia eq̄tū: ⁊ reliquū
vulgus ſicut arena q̄ eſt in littore maris
plurima. Et aſcēdētes caſtrametati ſūt in
+ machmas ad oriētē bethauē. Qd̄ cū vi alß + ma
diſſent viri iſrael ſe in arto poſitos (affli- chimas.
ctus eniꝫ erat ppl's) abſcōderūt ſe in ſpelū B
cis: ⁊ in abditis in petris q̄ꝫ ⁊ in antris:
⁊ in ciſternis. Hebrei aūt trāſierūt iorda-
nē in terrā gad ⁊ galaad. Cūq́ꝫ adhuc eēt
Saul in galgala: vniuerſus ppl's p̄territꝰ
eſt q̄ ſeq̄bat eū. // Et expectauit ſeptē diebꝰ ſup̄.10.b
iuxta placitū ſamuelis: ⁊ nō vēit ſamuel

in galgala. Dilapſuſq; eſt ppl's ab eo. Ait
erge Saul. Afferte mihi holocauſtū & pa-
cifica. Et obtulit holocauſtū. Cūq; cōpleſ-
ſet offerens holocauſtū: ecce Samuel ve-
niebat. Et egreſſus eſt Saul obuiā ei: vt
ſalutaret eū. Locutuſq; eſt ad eū ſamuel.
Quid feciſti? Rñdit ſaul. Quia vidi ꝙ po-
pulus dilaberetur a me: & tu nō veneras
C iuxta placitos dies. Porro philiſthijm cō-
aľs + ma gregati fuerāt in + machmas: dixi. Nūc
chimas. deſcēdent philiſthijm ad me in galgala: &
Aľs ſup faciē dñi nō placaui. Neceſſitate cōpulſus
eſt + dño obtuli holocauſtū + dño. Dixitq; Samu
Re.31.d. el ad Saul. // Stulte egiſti: nec cuſtodiſti
2.pa.16.c mādata dñi dei tui q̄ pcepi tibi. Q̄d ſi nō
feciſſes: iā nūc pparaſſet dñs regnū tuū
ſup iſrael in ſempiternū. Sʒ nequaq̄ re-
gnū tuū vltra cōſurget. Queſiuit dñs ſibi
virū iuxta cor ſuū: & pcepit ei dñs vt eēt
ducē ſuper ppl'm ſuū: eo ꝙ nō ſeruaueris
que pcepit dñs. Surrexit aūt Samuel &
aſcendit de galgalis in gabaa Beniamin.
Et reliq populi aſcenderunt poſt ſaul ob-
uiā populo: q expugnabant eos venientes
Aľs + et + de galgala in gabaa in colle Beniamin.
Et receſuit Saul ppl'm q inuēti fuerant
cū eo q̄ſi ſexcētos viros: & ſaul & Jonathas
fili⁹ eius: populuſq; q inuētus fuerat cū
D eis erat in gabaa beniamin. Porro phili
aľs + ma ſthijm cōſederāt in + machmas. Et egreſ-
chimas. ſi ſūt ad pdandū de caſtris philiſtinorum
tres cunei. Unus cuneus pgebat ꝯ viam
Effraim ad terrā Saul. Porro alius in-
grediebat per viā bethoron. Tertius autē
verterat ſe ad iter termini in terra Sa-
baa: imminētis vallis ſeboim ꝯ deſertū.
Porro faber ferrarius nō inueniebat in
oī terra iſrael. Cauerant eniʒ philiſthijm
ne forte facerent hebrei gladiū aut lanceā.
Deſcēdebat ergo oīs iſrael ad philiſthijm
vt acueret vnuſqſq; vomerem ſuū & ligo
nē & ſecurim & tridētē & ſarculū. Retuſe
itaq; erant acies vomeꝝ & ligonū & tridē
tium & ſecuriū vſq; ad ſtimulū corrigē-
dum. Cūq; veniſſet dies plij: nō eſt inuē
tus enſis & lancea in manu totius ppli q
erat cū Saul & Jonatha: excepto Saul' et
Jonatha filio ei⁹. Egreſſa eſt aūt ſtatio phi
aľs + trā liſthijm: vt + trāſcenderet in + machmas.
ſcēderet ¶ Ca. ſū. ¶ De Jonatha & armigero ei⁹
aľs + ma qui aſcēdunt ad philiſthijm: dat ſignū ar-
chimas. migero ꝙ tradat philiſthijs in man⁹ coꝝ

in modo loquēdi: de victoria ei⁹: de adiu
ratione ppli facta a ſaule: de melle guſtato
a Jonatha: q forte deprehēdit: & a morte p
ppl'm liberatur. Nomina generis ſaulis:
& quorundam de familia. Cap. xiiij.
Et accidit in quadam die vt diceret A
Jonathas fili⁹ Saul ad adoleſcētē
armigeꝝ ſuū. Ueni: & trāſeam⁹ ad ſtatio-
nē philiſtinoꝝ q̄ eſt trans locū illū. Pa-
tri aūt ſuo hoc ipſum nō indicauit. Porro
Saul morabat in extrema parte gabaa ſb
malogranato q̄ erat in agro gabaa. Et erat
ppl's cū eo q̄ſi ſexcētoꝝ viroꝝ. Et Achias
filius Achitob fratris Ichabod filij phi-
nees q ortus fuerat ex heli ſacerdote dñi
in ſylo: portabat + ephot. Sʒ & ppl's igno Aľs + e
rabat quo iſſet Jonathas. Erāt aūt inter phod.
aſcenſus p quos nitebat Jonathas trāſire
ad ſtationē philiſtinoꝝ eminētes petre ex
vtraq; parte: & q̄ſi in modū dentiū ſcopu
li hincinde prerupti. Nomē vni boſes: &
nomē alteri ſene. Un⁹ ſcopulus pminēs
ad aqlonē ex aduerſo + machmas: & alter aľs + ma
ad meridiē cōtra gabaa. Dixit aūt Jona- chimas.
thas ad adoleſcētē armigeꝝ ſuum. Ueni
trāſeamus ad ſtationē incircūciſoꝝ hoꝝ
ſi forte faciat dñs p nobis: q2 nō eſt dño
difficile ſaluare vel in + multis: vel in pau Aľs + in
cis. Dixitq; ei armiger ſu⁹. Fac oīa q̄ pla- multitu
cent aio tuo. Perge quo cupis: & + ero dine
tecū + vbicūq; volueris. Et ait Jonathas. B
Ecce nos trāſimus ad viros iſtos. Cūq; ap aľs + ego
paruerim⁹ eis: ſi taliter locuti fuerint ad Aľs + q̄
nos: manete donec veniam⁹ ad vos: ſtem⁹ cunq;
in loco nro: nec aſcēdamus ad eos. Si aūt
dixerint aſcēdite ad nos: aſcēdam⁹ ad eos:
q2 tradidit eos dñs in manibus + nrīs. aľs + iſti
Hoc erit nobis ſignū. Apparuit igit vter
q; ſtationi philiſtinoꝝ. Dixerūtq; phili-
ſthijm. // En hebrei egrediūtur de cauernis iud.14.
in qbus abſcōditi fuerant. Et locuti ſunt
viri de ſtatione ad Jonathā & ad armigeꝝ
ei⁹. Dixerūtq;. Aſcēdite ad nos: & oſtēde-
mus vobis rē. Et ait Jonathas ad armi-
geꝝ ſuū. Aſcēdam⁹. // Seqre me. Tradi- 1. Mac.
dit eniʒ dñs eos in manus iſrael. Aſcēdit 4. d.
aūt Jonathas manib⁹ & pedib⁹ reptans:
& armiger eius poſt eū. Itaq; cū vidiſſent
faciē Jonathe alij cadebant ante Jonathā:
alios armiger ei⁹ interficiebat ſequēs eū.
Et facta eſt plaga prima quā pcuſſit Jona-
thas & armiger eius q̄ſi viginti viroꝝ in

media parte iugeris:quā par boū in die
arare conſueuit. Et factū eſt miraculū in
caſtris ⁊ p agros. Sed ⁊ oīs populus ſta-
tionis eoꝝ qui ierant ad predādū obſtu-
C puit:⁊ cōturbata ſunt caſtra. Et accidit q̄ſi
miraculum a deo. Et reſpexerunt ſpecula-
tores Saul q erant in gabaa beniamin:⁊
ecce multitudo proſtrata:⁊ huc illucqꝫ
diffugiens. Et ait Saul pplo q erat cū eo.
Requirite ⁊ videte qs abierit ex nobis. Cū-
qꝫ requiſiſſent:reptū eſt nō adeſſe Jonathā
⁊ armigeꝝ eius. Et ait Saul ad Achiam.
Applica arcā dñi. Erat enim ibi arca dñi
in die illa cū filijs iſrael. Cūqꝫ loqret Sa
ul ad ſacerdotē:tumultus magnꝰ exortꝰ
eſt in caſtris philiſtinoꝝ. Creſcebatqꝫ pau
latim ⁊ clarius reſonabat. Et ait Saul ad
ſacerdotē. Cōtrahe manū tuā. Cōclama-
uit ergo Saul ⁊ oīs pplꝰ q erat cū eo:⁊ ve
nerūt vſqꝫ ad locū certaminis. Et ecce ver
ſus fuerat gladiꝰ vniuſcuiuſqꝫ ad proxi-
mū ſuū:⁊ cedes magna nimis. Sꝫ ⁊ he-
brei qui fuerant cū philiſtijꝫ heri ⁊ nudi-
uſtertius aſcenderantqꝫ cū eis in caſtris:
reuerſi ſunt vt eſſent cū iſrael:⁊ hiꝰ q erāt
cū Saul ⁊ Jonatha. Oēs quoqꝫ iſraelite q ſe
abſcōderant in mōte effraim audiētes ꝙ
fugiſſent philiſtei:ſociauerūt ſe cū ſuis in
D plio. Et erāt cū Saul q̄ſi decē milia viroꝝ
Et ſaluauit dñs deꝰ iſrael in die illa. Pu-
gna aūt peruenit vſqꝫ ad Bethauem. Et
viri iſrael ſociati ſunt ſibi in die illa. Ad-
iurauit aūt Saul pplm dicens. // Male-
Infra eo. dictus vir q comederit panē vſqꝫ ad ve-
ſpeꝝ:donec vlciſcar d̓ inimicis meis. Et nō
mādūcauit vniuerſus pplꝰ panē. Oiſqꝫ
terre vulgus venit in ſaltuꝫ:in quo erat
mel ſup faciē agri. Ingreſſus eſt itaqꝫ po-
pulus ſaltū:⁊ apparuit fluens mel: nul-
luſqꝫ applicuit manuꝫ ad os ſuū. Time-
bat eniꝫ pplꝰ iuramentū. Porro Jona-
thas nō audierat:cū adiuraret pr̄ eius po
pulū. Extēditqꝫ ſūmitatē virge quā habe-
bat in manu:⁊ intinxit in fauuꝫ mellis.
Et cōuertit manū ſuā ad os ſuū:⁊ illumi
nati ſunt oculi eius. Rñdenſqꝫ vnus de
pplo ait. Jureiurādo cōſtrinxit pr̄ tuꝰ po-
Sup̄ eo. pulū dicens. // Maledictus vir q comede
rit panem hodie. Defecerat aūt pplꝰ. Di-
xitqꝫ Jonathas. Turbauit pr̄ meꝰ terrā.
Vidiſtis ipſi qa illuminati ſūt oculi mei:
eo ꝙ guſtauerim paululum de melle iſto:
quanto magis ſi comediſſet pplꝰ de preda
inimicoꝝ ſuoꝝ quam repperit. Nōne ma-
ior plaga facta fuiſſet in philiſtijꝫ. Percuſ E
ſerūt ergo in die illa philiſteos a + mach als + ma
mis vſqꝫ in haylon. Defatigatus eſt autē chimas.
populus nimis:⁊ verſus ad predam tulit
oues ⁊ boues ⁊ vitulos:⁊ mactauerūt in
terra. Comeditqꝫ pplꝰ cū ſanguine. Nu-
ciauerūt aūt Sauli dicētes:ꝙ pplꝰ peccaſ
ſet dño:comedens cū ſanguine. Qui ait.
Preuaricati eſtis. Voluite ad me iā nūc
ſaxū grāde. Et dixit Saul. Diſpergamini
in vulgus:⁊ dicite eis:vt adducat ad me
vnuſqſqꝫ bouē ſuū ⁊ arietē:⁊ occidite ſup
iſtud ⁊ + veſcimini ⁊ non peccabitis dño Als + ve
comedētes cū ſanguie. Adduxit itaqꝫ oīs ſcemini.
pplꝰ vnuſqſqꝫ bouē in manu ſua vſqꝫ ad
noctē:⁊ occiderūt ibi. Edificauit aūt ſaul
altare dño. Tūcqꝫ + p̄mū cepit edificare Als ſup-
altare dño. Et dixit Saul. Irruamus ſup eſt + pri
philiſteos nocte:⁊ vaſtemus eos vſqꝫ duꝫ mum.
illuceſcat mane:nec relinq̄mus ex eis vi-
F rū. Dixitqꝫ pplꝰ. Omne qd̓ bonū videt̓ in
oculis tuis:fac. Et ait ſacerdos. Accedamꝰ
huc ad deū. Et cōſuluit Saul dñm dicēs.
Num + perſequar philiſtijm. Si trades
eos in + manu iſrael? Et nō rñdit ei in p
die illa. // Dixitqꝫ ſaul. Applicate huc vni ſequar
uerſos angulos populi:⁊ ſcitote ⁊ videte p als + ma
quē acciderit hoc peccatū hodie. // Viuit do nus.
minus ſaluator iſrael:qa ſi p Jonathā fi- infra. 18.a
liū meū factū eſt abſqꝫ retractione morie // 22.q.2.
tur. Ad qd̓ nullus cōtradixit ei de oī pplo. Et §.ſi.
ait ad vniuerſuꝫ iſrael. Separamini vos
in partē vnā ⁊ ego cū Jonatha filio meo
ero in parte altera. Rñditqꝫ populus iſra
el ad Saul. Qd̓ bonuꝫ videtur in oculis
tuis:fac. Et dixit + ad dñm deum iſrael. als + ſaul
// Dñe deus iſrael da iudiciū: qd eſt ꝙ nō // 3.q.7.i
reſponderis ſeruo tuo hodie? Si in me §.ſi.
aut i Jonatha filio meo eſt iniqtas hec da 26.q.2.
oſtēſionē. Aut ſi hec iniqtas ē in pplo tuo: §.2.
da ſanctitatē? Et deprehēſus eſt Jonathas
⁊ Saul:pplꝰ aūt exiuit. Et ait Saul. Mit-
tite ſortē int̓ me ⁊ int̓ Jonathā filiū meū
⁊ captꝰ eſt ionathas. Dixit aūt ſaul ad iona-
thā. // Indica mihi qd feceris. Et idicauit G
ei iōathas:⁊ ait. Guſtās guſtaui i ſūmita Joſ.7.e
te v̓ge q̄ erat i māu mea paululū mellis:⁊
ecce ego morior. Et ait ſaul. Hec faciat mi
hi deꝰ ⁊ hec addat:qꝛ morte morieris iona-
tha. // Dixitqꝫ pplꝰ ad ſaul. Ergone ionathas infra.22.e.

morieť: quia fecit ſalutẽ hanc magnã in
iſrael. Hoc nephas eſt. Viuit dñs: ſi ceciderit capillus de capite eius in terra: qꝛ cum
deo operatus eſt hodie. // Liberauit ergo popu-
¶22. q. 2. deo operatus eſt hodie. Receſſitqꝫ ſa-
.§.ſi.q.j. lus ionathan vt nõ moreretur. Porro phili-
ſũma.de ul: nec pſecut⁹ eſt philiſtijm. Porro phili
iureiu.c. ſthijm abierũt in loca ſua. Et ſaul ꝯfirmato
⁊ ſi chꝛis. regno ſup iſrł pugnabat ꝑ circuitum ad-
26.q.2.§. uerſum omnes inimicos eius: ꝯ moab ⁊
Saul qꝫ. filios ãmon ⁊ edom ⁊ reges ſoba ⁊ philiſte-
de maio. os: ⁊ quocũqꝫ ſe verterat ſupabat. Cõgrega-
⁊ obe.c.2. toqꝫ exercitu pcuſſit amalech ⁊ eruit iſrł
de manu vaſtatoꝝ eius. Fuerũt autem filij
ſaul: ionathas ⁊ ieſui ⁊ melchiſua: ⁊ nomina
als ✝ me duaꝝ filiaꝝ eius: nomen pꝛimogenite ✝ me-
rab rob: ⁊ nomẽ minoris michol: ⁊ nomẽ vxo-
ris ſaul achinoem filia achimaas. Et nomẽ
pꝛincipis militie ei⁹ abner: fili⁹ ner: patrue-
Sup. 9. a. lis ſaul. // Porro cis fuit pr ſaul: ⁊ ner paſ
j.par.8.c. abner fili⁹ abiel. Erat aũt bellũ potens ad-
uerſum philiſteos oĩbus diebus ſaul. Nam
quemcunqꝫ viderat ſaul virum fortem ⁊
C aptum ad prelium: ſociabat eum ſibi.
¶ Ca. xv. ¶ De precepto dato ſauli: vt de-
A leret amalech de tranſgreſſione eius: qꝛ pe-
Si.q.j.ca. percit agag regi: de commendatione obe-
domin⁹. dientie: de expulſione ſaulis de regno: ſa- Cap.xv.
8.q.j.c. muel luget ſaul.

audacter Et dixit ſamuel ad ſaul. Me miſit do-
ē. eo. 10. minus vt vngerem te in regem ſu-
Exo.17.d per populum eius iſrael. Nunc ergo audi
j.q.4.§. vocem domini. Hec dicit dominus exerci-
itẽ pcō ci tuum. Recenſui quecunqꝫ fecit amalech
uiu.§. iſraeli: // quomodo reſtitit ei in via: cum
itẽ pctō aſcenderet de egypto. Nunc ergo vade: ⁊ p-
amalechi cute amalech ⁊ demolire vniuerſa eius.
tarum. Non parcas ei: ⁊ non concupiſcas ex reb⁹
2.q.7.§. ipſius aliquid: ſed interfice a viro vſqꝫ ad
itẽ cũ ba mulierem: ⁊ paruulum atqꝫ lactentem bo-
laã in ſi. uem ⁊ ouem camelum ⁊ aſinum. Prece-
24.q.3.§ pit itaqꝫ ſaul populo: ⁊ recenſuit eos quaſi
j.in pn. agnos ducenta milia peditum: ⁊ decem mi-
B lia viroꝝ iuda. Cumqꝫ veniſſet ſaul vſqꝫ ad
ciuitatẽ amalech: tetendit inſidias in tor-
¶23.q.4. rẽte. Dixitqꝫ ſaul cyneo. Abite: recedite at-
c.ē iniu- qꝫ diſcedite ab amalech ne forte inuoluam
ſta ibi.ſa te cum eo. Tu enim feciſti miſericordiam
ul ꝯtra.a cũ omnibus filijs iſrael: cum aſcenderẽt de
als ✝ de egypto. Et receſſit cyneus de medio ama-
nias lech. // Percuſſitqꝫ ſaul amalech ab euila
als ✝ ad donec ✝ venit ✝ aſſur: q̃ eſt e regiõe egypti.
aſſur Et appꝛehendit agag regẽ amalech viuum.

Omne autem vulgus interfecit in ore
gladij. Et pepercit Saul ⁊ pplꝰ agag: ⁊ op-
timis gregibus ouium ⁊ armentoꝝ: ve-
ſtibus ⁊ arietib⁹: ⁊ vniuerſis que pulcra C
erant: nec voluerunt diſperdere ea. Quic-
qd ergo vile fuit ⁊ reprobum: hoc demoliti
ſunt. Factum eſt aũt verbum domini ad Gen.6.b
Samuel dicens. // Penitet me qꝫ conſti- infra eo.
tuerim Saul regem: quia dereliqt me ⁊
verba mea ope non impleuit. Contriſta-
tuſqꝫ eſt Samuel: ⁊ clamauit ad dñm to-
ta nocte. Cumqꝫ de nocte ſurrexiſſet ſamuel:
vt iret ad Saul mane: nũciatũ eſt ſamue- Nu.20.d
li eo qꝫ veniſſet Saul in carmelũ: // ⁊ ere-
xiſſet ſibi fornicem triũphalẽ: ⁊ reuerſus
tranſiſſet deſcẽdiſſetqꝫ in galgala. Venit er-
go Samuel ad Saul: ⁊ Saul offerebat ho-
locauſtũ dño de initijs pꝛedaꝝ q̃ attulerat
ex amalech. Et cũ veniſſet ſamuel ad ſaul:
dixit ei Saul. Bñdictus tu dño. Impleui D
verbũ dñi. Dixitqꝫ Samuel. Et q̃ eſt hec
vox gregũ q̃ reſonat in aurib⁹ meis ⁊ ar-
mentoꝝ quã ego audio? Et ait Saul. De
amalech adduxerunt ea. Pepercit enim po-
pulus melioribus ouibus ⁊ armẽtis: vt
immolarẽtur dño deo tuo: reliq̃ do occi- als ✝ vo
dimus. Ait aũt ſamuel ad ſaul. Sine me: E
⁊ indicabo tibi que locut⁹ ſit dñs ad me Eccl.4.d
nocte. Dixitqꝫ ei. Loquere. Et ait ſamuel. ¶8.q.j.c.
Nõne cum paruulus eſſes in oculis tuis: ſciẽdum
caput in tribub⁹ iſrł factus es? Vnxitqꝫ 32. di.§.
te dñs in regẽ ſup iſrael: ⁊ miſit te dñs in verum
✝ viã: ⁊ ait. Vade ⁊ interfice peccatores ama- 84.di.ſig
lech: ⁊ pugnabis ꝯ eos vſqꝫ ad internitio- pꝛeſbi.
nẽ eoꝝ. Quare ergo nõ audiſti vocem dñi: 1.q.4.§
ſed verſus ad predã es: ⁊ feciſti malum in itẽ pctō
oculis dñi? Et ait Saul ad Samuelẽ. Im- amale-
mo audiui vocem dñi: ⁊ ambulaui in via chitarũ
per quã miſit me dñs: ⁊ adduxi agag re- 17.q.7.c.
gẽ amalech: ⁊ amalech interfeci. Tulit au- ſi qs de-
tem de pꝛeda pplꝰ oues ⁊ boues primitias inceps ō
eaꝝ que ceſa ſunt: vt immolet dño deo maioꝛi-
ſuo in galgalis. Et ait Samuel. Nunquid tate ca.
vult dñs holocauſta ⁊ victimas: ⁊ non po- illud.
tius vt obediať voci dñi? // Melior eſt enĩ de ſepul.
obediẽtia qꝫ victime: ⁊ auſcultare magis c.j.lib.6
qꝫ offerre adipem arietũ: qm̃ quaſi pctm̃ ¶3.q.2.
ariolandi eſt repugnare: ⁊ qſi ſcelus ido- §. ſi. di
latrie nolle acquieſcere. // Pro eo ergo qꝫ ſaul cũ
abieciſti ſermonem dñi: abiecit te dñs ne eſſet.
ſis rex. Dixitqꝫ Saul ad ſamuelẽ. Pecca- ſup.c.11
ui: qꝛ pꝛeuaricatus ſum ſermonẽ dñi ⁊ ver-
ba tua:

ba tua: timēs ppl'm ⁊ obediēs voci eoꝝ.
Sꝫ nūc porta queſo pctm̄ meū: ⁊ reuerte
re mecū vt adorē dn̄m. Et ait ſamuel ad
ſaul. Nō reuertar tecū: qꝛ ꝓiecisti ſermo-
nē dn̄i: ⁊ ꝓiecit te dn̄s ne ſis rex ſup iſrl'.
Et ↄuerſus eſt ſamuel vt abiret. Jlle aūt
appᵱhēdit ſūmitatē pallij ei⁹ q̄ ⁊ ſciſſa eſt.
Infra.28.c. Et ait ad eū ſamuel: Scidit dn̄s regnum
iſrael a te hodie: ⁊ tradidit illud proximo
tuo meliori te. Porro triūphator in iſrl'
nō parcet: ⁊ penitudine non flectet'. Neqꝫ
enī hō eſt vt agat pn̄iam. At ille ait. Pec
caui. Sꝫ nūc honora me corā ſeniorib⁹ po
puli mei: ⁊ corā iſrael: ⁊ reuertere mecū
vt adorē dn̄m deū tuū. Reuerſus ergo ſa
muel ſecut⁹ eſt ſaulē. Et adorauit ſaul do-
26.q.5.c. minū. Dixitqꝫ ſamuel. Adducite ad me
nec mi- agag regē amalech. Et oblatus eſt ei agag
ibi pdica pinguiſſim⁹ tremēs. Et dixit agag. Sicci
uerat. ne ſepat amara mors. Et ait ſamuel. Si-
G cut fecit abſqꝫ liberis mulieres gladi⁹ tu
us: ſic abſqꝫ liberis erit int' mulieres mr̄
// 23.q.5. tua. // Et in fruſta ↄcidit eū ſamuel coram
poſt.c.re dn̄o in galgalis. Abijt aūt ſamuel in ra-
os.ʾ.q.7. matha: ſaul v̄o aſcēdit in domū ſuā in ✠
§.itē cū gabaa. Et nō vidit ſamuel vltra ſaul vſqꝫ
balaā an̄ in diē mortis ſue. Uerūtamē lugebat ſa-
ti.j.q.4. muel ſaul: qm̄ dn̄m penitebat q̄ ↄſtituiſ-
§.itē ſet regem ſaul ſuper iſrael.
peccato. ¶ Ca Sū. ¶ De vnctione dauid in regē
Alis ✠ ga in domo pr̄is ſui: de ſpū neq̄ꝫ q vexabat ſa
baath ul: de dauid q ꝑcutiebat citharā. Ca.xvj.
Sup eo. DJxitqꝫ dn̄s ad ſamuelem. Uſqꝫquo
A tu luges ſaul: cū ego ꝓiecerim eū
// De pe. ne regnet ſup iſrael. Jmple cornu tuum
di.j.c. p- oleo: ⁊ veni vt mittā te ad iſai bethleemi-
dixerat. tē. Prouidi.n. in filijs ei⁹ mihi regē. Et
ait ſamuel. Quo vadā? Audiet.n. ſaul: ⁊
interficiet me. Et ait dn̄s. Uitulū de armē
to tolles in manu tua: ⁊ dices. Ad imolā
dū dn̄o veni. Et vocabis iſai ad victimā: ⁊
ego oſtēdā tibi qd facias: ⁊ vnges quēcū-
qꝫ mōſtrauero tibi. Fecit ergo ſamuel ſi
cut locut⁹ eſt ei dn̄s. Uenitqꝫ in bethleē.
Et ammirati ſunt ſeniores ciuitatis: oc-
currētes ei. Dixerūtqꝫ. // Pacificus ne eſt
.reg.2.c. ingreſſus tuus? Et ait. Pacificus. Ad im
molādū dn̄o veni. // Sācrificamini ⁊ veni
Leui.20.b te mecū: vt imoleꝫ. Sācrificauit ergo iſai
Job.3.b ⁊ filios ei⁹: ⁊ vocauit eos ad ſacrificiū. Cū-
B qꝫ ingreſſi eēnt: vidit heliab ⁊ ait. Num
corā dn̄o eſt xp̄s ei⁹. Dixit dn̄s ad ſamue-

lem. Ne reſpicias vultū ei⁹ neqꝫ altitudi-
nē ſtature ei⁹: qm̄ abieci eū: nec iuxta in-
tuitū hōis ego iudico. hō.n. videt ea que
parent: dn̄s aūt intuet' cor. Et vocauit iſai
aminadab ⁊ adduxit eum coram ſamuel.
Qui dixit. Nec hunc elegit dn̄s. Adduxit
aūt iſai ſamma de quo ait. Etiā hūc non
elegit dn̄s. Adduxit itaqꝫ iſai ſeptē filios
ſuos coram ſamuel. Et ait ſamuel ad iſai.
Nō elegit dn̄s ex iſtis. Dixitqꝫ ſamuel ad
iſai. Nūqd iā cōpleti ſūt filij? Qui r̄ndit.
Adhuc reliqu⁹ eſt puulus: ⁊ paſcit oues.
Et ait ſamuel ad iſai. Mitte ⁊ adduc eū.
Nec.n. diſcūbem⁹ priuſq̄ꝫ huc ille veniat. gen̄.36.b
Miſit ergo: ⁊ adduxit eū. // Erat aūt ru- 2.reg.7.b
fus ⁊ pulcher aſpectu: decoraqꝫ facie: ⁊ ait C
dn̄s. Surge ⁊ vnge eū: ipſe eſt.n. Tulit er //75.di.c.
go ſamuel cornu olei: ⁊ vnxit eū in me- j.i.⁊.exē-
dio fratrū ei⁹. // Et direct⁹ eſt ſpūs dn̄i a plo.
die illa in dauid, ⁊ deinceps. Surgēſqꝫ ſa 78.di.§.
muel abijt in ramatha. Spūs aūt dn̄i re hoc regu
ceſſit a ſaul: ⁊ exagitabat eū ſpūs neq̄ꝫ a lariter.
dn̄o. Dixerūtqꝫ ſerui ſaul ad eū. Ecce ſpi- de pe.di.2
rit⁹ dn̄i malus exagitat te. Jubeat dn̄s nr̄ .§. oppo
✠ rex ⁊ ſerui tui q corā te ſunt querēt ho- nit.2.q.7
minē ſciētem pſallere cithara: vt qn̄ arri- .§.itē da
puerit te ſpūs dn̄i malus pſallat manu uid.
ſua ⁊ leui⁹ feras. Et ait ſaul ad ſuos ſuos. Alis ſup-
Prouidete ergo mihi aliquē bn̄ pſallētē eſt ✠ rex
⁊ adducite eū ad me. Et r̄ndēs vn⁹ de pue ſup. 10. a
ris ait. Ecce vidi filiū iſai bethleemitē ſci Ps.77.
entē pſallere ⁊ fortiſſimū robore: ⁊ virū Act.13.d
bellicoſū ⁊ prudētē in verbis: ⁊ virū pul D
chrū: ⁊ dn̄s eſt cū eo. Miſit ergo ſaul nū-
cios ad iſai: dicēs. Mitte ad me dauid fi-
liū tuū q eſt in paſcuis. Tulit itaqꝫ iſai
aſinū plenū panib⁹ ⁊ lagenā vini: ⁊ hedū
de capris vnū: ⁊ miſit p manū dauid filij
ſui ſauli. Et venit dauid ad ſaul: ⁊ ſtetit co
rā eo. At ille dilexit eū nimis: ⁊ factus eſt
ei⁹ armiger. Miſitqꝫ ſaul ad iſai dicens.
Stet dauid in ↄſpectu meo. Jnuenit enī Alis acci-
grāꝫ in oculis meis? Jgit' quandocūqꝫ piebat
ſpūs dn̄i malus ✠ arripiebat ſaul: dauid // De pe.
tollebat citharā ⁊ ꝑcutiebat manu ſua: ⁊ di.j.§.de-
refocillabat' ✠ ſaul ⁊ leuius hēbat. Recede niqꝫ ibi
bat.n. ab eo ſpūs malus. ſaul vexa
¶ Ca. Sū. ¶ De bello philiſtijm ↄ̄ iſrael: tus eſt.
de victoria dauid ↄ̄ goliam. Ca.xvij. Alis ſup-
COngregātes aūt philiſtijꝫ agmina eſt ✠ ſaul
ſua in ꝓliū ↄuenerūt in ✠ ſochot iu A
de ⁊ caſtrametati ſunt iter ✠ ſochot ⁊ aze- Alis ſoc-
cho.

cha in finibus domim. Porro ſaul ⁊ filij
iſrl' ꝯgregati venerũt in valle terebinthi
⁊ direxerũt acié ad pugnãdũ ꝯ philiſtijs.
Et philiſtij ſtabãt ſup monté ex pte hac:
⁊ iſrael ſtabat ſupra mõté ex altera parte:
valliſq; erat inter eos. Et egreſſus eſt vir
ſpuri⁹ de caſtris philiſtinoꝝ nõie goliath
de geth altitudinis ſex cubitoꝝ ⁊ palmo
⁊ caſſis erea ſup caput ei⁹ ⁊ lorica hamata:
induebat̃. Porro põdus lorice ei⁹ qnq;
milia ſicloꝝ eris erat: ⁊ ocreas ereas habe
bat in crurib⁹: ⁊ clypె⁹ ereus tegebat hu-
meros ei⁹. haſtile aũt haſte ei⁹ erat q̃ſi li-
Lre.21.c. ciatoriũ texẽtiũ. // Ipm aũt ferꝝ haſte ei⁹
ſexcẽtos ſiclos hẽbat ferri. Et armiger ei⁹
anteceddbat eũ. Stãſq; clamabat aduerſuȝ
phalãgas iſrael: ⁊ dicebat eis. Quare veni
ſtis parati ad pliũ? Nũqd ego nõ ſuȝ phi
liſte⁹: ⁊ vos ſerui ſaul? Eligite ex vobis vi-
rũ: ⁊ deſcẽdat a[illegible] ſingulare certamẽ. Si q-
uerit pugnare mecũ ⁊ pcuſſerit me: eri-
mus vobis ſerui. Si aũt ego pualuero ⁊
pcuſſero eũ: vos ſerui eritis ⁊ ſuietis no-
B bis. Et aiebat philiſteus. Ego exprobraui
agminib⁹ iſrael hodie. Date mihi virũ ⁊
ineat mecũ ſingulare certamẽ. Audiens
aũt ſaul: ⁊ oẽs iſraelite ſmones philiſtei
huiuſcemodi: ſtupebãt ⁊ metuebant ni-
mis. Dauid aũt erat fili⁹ viri effratei de q̃
ſupra dictũ eſt: de bethleẽ iuda: cui nomẽ
erat iſai: q hẽbat octo filios: ⁊ erat vir in
dieb⁹ ſaul ſenex ⁊ grandeuus inter viros.
Abierũt aũt tres filij ei⁹ maiores poſt ſa-
ul in pliũ. Et nõia triũ filioꝝ ei⁹ q pcxe-
rũt ad bellũ: heliab pmogenit⁹ ⁊ ſcḋs ami
nadab terti⁹ quoq; ſamma. Dauid autē
erat minim⁹. Trib⁹ ergo maiorib⁹ ſecu-
tis ſaulẽ abijt dauid ⁊ reuerſus eſt a ſaul
vt paſceret gregẽ pr̃is ſui in bethleẽ. Pro-
cedebat ꝟo philiſte⁹ mane ⁊ veſpere: ⁊ ſta-
bat q̃draginta dieb⁹. Dixit aũt iſai ad da-
uid filiũ ſuũ. Accipe fratrib⁹ tuis ephi po
lẽte ⁊ decẽ panes iſtos: ⁊ curre in caſtra ad
fratres tuos: ⁊ decẽ formellas caſei has de-
feres ad tribunũ. Et fratres tuos viſitabis
ſi recte agãt: ⁊ cũ qb⁹ ordinati ſunt diſce.
Alls ſup- Saul aũt ⁊ illi + ⁊ oẽs filij iſrael in valle
eſt + et terebinthi pugnabãt aduerſuȝ philiſtijs.
Surrexit itaq; dauid mane ⁊ cõmẽdauit
gregẽ cuſtodi: ⁊ onuſt⁹ abijt ſicᵘᵗ pceperat ei
iſai. Et vẽit ad locũ magala ⁊ ad exercitũ
q egreſſus ad pugnã: vociferat⁹ erat in cer

tamine. Direxerat. n. aciẽ iſrael: ſȝ ⁊ phili C
ſtijm ex aduerſo fuerãt pparati. Derelin-
quẽs ergo dauid vaſa q̃ attulerat ſub ma
nu cuſtodis ad ſarcinas: cucurrit ad lo-
cũ certaminis: ⁊ interrogabat ſi oĩa recte
agerent̃ erga fratres ſuos. Cũq; adhuc il-
le loqueretur eis: apparuit vir ille ſpu-
rius aſcẽdẽs goliath nomine philiſte⁹ de
geth de caſtris philiſtinoꝝ. Et loquẽte eo
hec eadẽ ṽba audiuit dauid. Oẽs aũt iſ-
raelite cũ vidiſſent virũ: fugerunt a facie
ei⁹ timẽtes eũ valde. Et dixit vnuſqſpiaȝ
de iſrael. Num vidiſti virũ hũc q aſcẽdit?
Ad exprobrãdũ. n. iſrael aſcẽdit. Virũ er-
go q pcuſſerit eũ ditabit rex diuitijs ma-
gnis: ⁊ filiã ſuã dabit ei: ⁊ domũ pr̃is ei⁹
faciet abſq; tributo in iſrl'. Et ait dauid
ad viros q ſtabãt ſecũ dicens. Quid dabit̃
viro q pcuſſerit philiſteũ hunc: ⁊ tulerit
opprobriũ de iſrael? Quis eſt. n. hic phili
ſteus incircũciſus: q exprobrauit aciẽ dei
viuẽtis? Referebat aũt ei pplˢ eũdẽ ſer-
monẽ dicẽs. hec dabunt̃ viro qui pcuſſe D
rit eũ. Qḋ cũ audiſſet heliab frater ei⁹ ma
ior loquẽte eo cũ alijs irat⁹ eſt ꝯ dauid ⁊
ait. Quare veniſti: ⁊ q̃re dereliq̃ſti paucu-
las oues illas in deſerto? Ego noui ſup-
biã tuã ⁊ neq̃tiã cordis tui. q: vt videres
preliũ deſcẽdiſti. Et dixit dauid. // Quid fe Infra.20.a.
ci? Nũqd non ṽbũ eſt? Et declinauit pau ⁊.26.c.
lulũ ab eo ad aliũ. Dixitq; eũdẽ ſmonẽ.
Et rñdit ei pplˢ ṽbũ ſicut prius. Audita
ſunt aũt ṽba que locut⁹ eſt dauid: ⁊ ãnũ-
ciata in ꝯſpectu ſaul. Ad quẽ cũ fuiſſet ad-
duct⁹: locut⁹ eſt ei. Nõ cõcidat cor cuiuſq̃
in eo. Ego ſeruus tuus vadã ⁊ pugnabo
aduerſus philiſteuȝ. Et ait ſaul ad dauid.
Nõ vales reſiſtere philiſteo iſti: nec pugna
re aduerſus eũ: q: puer es. hic aũt vir bel
lator eſt ab adoleſcẽtia ſua. Dixitq; dauid
ad ſaul. Paſcebat ſeruus tuus patris ſui
gregem: ⁊ veniebat leo vel vrſus ⁊ tollebat
arietem de medio gregis: ⁊ perſequebar
eos ⁊ percutiebã: eruebamq; de ore eorũ.
Et illi cõſurgebant aduerſuȝ me: ⁊ appre-
hẽdebã mẽtum eoꝝ: ⁊ ſuffocabã interficie
bãq; eos. Nã ⁊ leonẽ ⁊ vrſuȝ interfeci ego
ſeruus tu⁹. Erit igit̃ ⁊ philiſte⁹ hic incircũ E
ciſus q̃ſi vn⁹ ex eis. Nũc vadã ⁊ auferã op
probriuȝ populi? Quõ q̃ eſt iſte philiſte⁹
incircũciſus: qui auſus ẽ maledicere exer
citui dei viuentis? Et ait dauid. Domin⁹ Alls + ḃ
ruit.

qui+eripuit me de manu leōis ⁊ de ma-
nu vrſi: ipſe me liberabit de manu phili-
ſtei huius. Dixit autem Saul ad dauid.
Uade: ⁊ dominus tecum ſit. Et induit ſa-
ul Dauid veſtimentis ſuis: ⁊ impoſuit ga
leam eream ſuper caput eius: ⁊ veſtiuit eū
lorica Accinctus ergo dauid gladio ei⁹
ſuper veſtem ſuam cepit tentare ſi arma-
tus poſſet incedere. Non enim habebat cō
ſuetudinem. Dixitqꝫ dauid ad Saul. Nō
poſſum ſic incedere: quia nō vſuꝫ habeo.
Et depoſuit eam. Et tulit baculum ſuum
quem ſemper habebat in manibus: ⁊ ele
git ſibi quinqꝫ limpidiſſimos lapides de
torrente ⁊ miſit eos in peram paſtoralem
quam habebat ſecum: ⁊ fundam manu
tulit: ⁊ proceſſit aduerſum philiſteum.
Ibat autem philiſteus incedens ⁊ appro
F pinquans aduerſum dauid: ⁊ armiger
eius ante eum. Cūqꝫ inſpexiſſet eum phi
liſteus ⁊ vidiſſet dauid: deſpexit euꝫ. Erat
autem adoleſcens rufus: ⁊ pulcher aſpe-
ctu. Et dixit philiſteus ad dauid. Nunqd
ego canis ſum ꝙ tu venis ad me cum ba-
culo? Et maledixit philiſteus dauid in
dijs ſuis Dixitqꝫ ad dauid. Ueni ad me:
⁊ dabo carnes tuas volatilib⁹ celi ⁊ beſtijs
terre. Dixit autem dauid ad philiſteum.
Tu venis ad me cum gladio ⁊ haſta ⁊ cly
peo: ego auteꝫ venio ad te in nomine do
mini exercituum dei agminum iſrael:
1. Ma. quibus exprobraſti hodie. // Et dabit te do
4.d. minus in manu mea: ⁊ percutiaꝫ te ⁊ au
feram caput tuum a te. Et dabo cadauera
caſtrorūꝫ philiſtijm hodie volatilibus ce-
li ⁊ beſtijs terre: vt ſciat omnis terra quia
eſt dominus de⁹ in iſrael: ⁊ nouerit vni-
uerſa eccleſia hec: quia non in gladio nec
in haſta ſaluat dominus. Ipſius enim eſt
bellum: ⁊ tradet vos in man⁹ noſtras. Cū
ergo ſurrexiſſet philiſteus ⁊ veniret ⁊ ap-
propinquaret cōtra dauid: feſtinauit da-
uid ⁊ occurrit ad pugnaꝫ ex aduerſo phi
liſtei. Et miſit manum ſuam in peram: tu
litqꝫ vnum lapidem ⁊ funda iecit: ⁊ cir-
cūducens percuſſit eum in fronte. Et in-
fixus eſt lapis in fronte eius: ⁊ cecidit in
Ecc. 47.a faciem ſuam ſuper terraꝫ. // Preualuitqꝫ
1. Ma. dauid aduerſum philiſteum in funda ⁊
4.d. lapide: percuſſumqꝫ philiſteum interfe-
2.q.5. ca. cit. Cūqꝫ gladium nō haberet in manu
mōachū dauid: cucurrit ⁊ ſtetit ſuper philiſteum

⁊ tulit gladium eius: ⁊ eduxit euꝫ de va- 24. q.i.c
gina ſua: ⁊ interfecit eū: preciditqꝫ caput neli.
eius. Uidētes autem philiſtijm ꝙ mor- De pu
tuus eſſet fortiſſimus eorū: fugerunt. Et vul. ca.
conſurgentes viri iſrael ⁊ iuda vociferati in glo.
ſunt: ⁊ perſecuti ſunt philiſteos vſqꝫ duꝫ G
venirent in valleꝫ ⁊ vſqꝫ ad portas accha-
ron. Cecideruntqꝫ vulnerati de philiſtijs
in via ſarim ⁊ vſqꝫ ad geth: ⁊ vſqꝫ ad ac-
charon. Et reuertētes filij iſrael poſtqꝫ pſe
cuti ſunt philiſteos inuaſerunt caſtra eo-
rum. Aſſumens autem dauid caput phi
liſtei: attulit illud in hieruſalē: arma vo aſo+dn̄
eius poſuit in tabernaculo+ſuo. Eo autē
tempore quo viderat ſaul dauid egrediē
tem contra philiſteum ait ad abner prin
cipem militie ſue. De qua ſtirpe deſcendit
hic adoleſcens. Dixitqꝫ abner. Uiuit aīa
tua rex ſi noui. Et ait rex. Interroga tu
cuius filius ſit iſte puer. Cūqꝫ regreſſus
eēt dauid ꝑcuſſo philiſteo: tulit eū abner
⁊ introduxit coram saule caput philiſtei
habētē in manu ſua. Et ait ad eū ſaul. De
qua ꝓgēie es o adoleſcēs. Dixitqꝫ dauid.
Fili⁹ ſerui tui iſai bethleemite ego ſum.
¶ Ca. Sū. ¶ De amicitia ⁊ confederatio-
ne dauid ⁊ ionathe filij regis ſaul: de can
tu mulierū: percuſſit ſaul mille ⁊ Dauid
decē milia: de ira ſaulis ꝓ hoc cātu: de ipo
ꝓphetāte in domo ſua ⁊ volente configere
dauid lancea cuꝫ pariete. Saul aūt amo-
uet dauid ⁊ promittit ei filiam ſuam ma
iorem merob que alteri datur: poſtea ſa-
ul promittit ei michol filiam in vxoreꝫ:
ſponſalia petit centū preputia: dauid ſol
uit ⁊ fit gener regis. Cap. xviij.

H
ET factū eſt cuꝫ cōpleſſet loq ad ſaul: Aīa+Jo
aīa+ ionathe cōglutinata eſt anime nathan.
dauid ⁊ dilexit eum+ionathas qua ani- Aīa+Jo
nathan.

ſiam ſuá. Tulit eũ ſaul in die illa: ⁊ non
ↄceſſit ei. vt reuerteref in domũ p̄ris ſui.
Infra.19.a. //Inierunt aũt dauid ⁊ ionathas ſedus.
Diligebat.n.eũ q̄ſi aiã ſuá. Ná expoliauit
Alś ✝ Jonathá. ſe ✝ ionathas tunica q̃ erat indut⁹: ⁊ de-
dit eá dauid ⁊ reliq̃ veſtiméta ſua vſq; ad
gladiũ ⁊ arcũ ſuũ ⁊ vſq; ad balteũ. Egre
diebaf quoq; dauid ad oía q̃cũq; miſiſ-
B ſet eũ ſaul: ⁊ prudéter ſe agebat. Poſuit-
q; eũ ſaul ſup viros belli: ⁊ accept⁹ erat in
oculis vniuerſi pplí: maxieq; in ↄſpectu
famuloꝝ ſaul. Porro cũ reuerteref pcuſ
ſo philiſteo dauid: ⁊ ferret caput eius in
hierl'm: egreſſe ſunt mulieres de vniuer-
ſis vrbib⁹ iſrael cátátes choroſq; ducétes
in occurſuz ſaul regis: in tympanis leti-
tie ⁊ in ſiſtris ⁊ p̄cinebát mulieres ludé-
//De ↄſe. di. j. c.j.i fi.glo. Infra.21.d. ⁊.j. 29.b. Ecc.47.a tes atq; dicétes. //Percuſſit ſaul mille: ⁊
dauid decé milia. Irat⁹ é aũt ſaul nimis
⁊ diſplicuit in oculis ei⁹ iſte ſmo. Dixit-
q;. Dederunt dauid decem milia: ⁊ mihi
mille dederũt. Quid ei ſupeſt niſi ſolũ re-
gnũ? Nó rectis ergo oculis ſaul aſpicie-
C bat dauid a die illa ⁊ deinceps. Poſt diez
aũt alterá inuaſit ſpũs dei malus ſaul: ⁊
ꝓphetabat in medio dom⁹ ſue. Dauid au
tem pſallebat manu ſua: ſicut p ſingulos
dies. Tenebatq; ſaul láceá ⁊ miſit eá: pu-
tans q ↄfigere poſſet dauid cũ pariete. Et
declinauit dauid a facie ei⁹ ſcdo. Et timu-
it ſaul dauid eo q dñs eét cũ eo ⁊ a ſe re-
ceſſiſſet. Amouit ergo euz ſaul a ſe: ⁊ fecit
eũ tribunũ ſup mille viros. Et egrediebá-
D tur ⁊ intrabat in cóſpectu pplí. In oíbus
quoq; vijs ſuis dauid prudéter agebat: ⁊
dñs erat cũ eo. Uidit itaq; ſaul q prudés
eét nimis ⁊ cepit cauere eũ. Oís aũt iſra-
el ⁊ iuda diligebat dauid. Ipſe aũt ingre
diebaf ⁊ egrediebaf ante eos. Dixitq; ſaul
ad dauid. Ecce filia mea maior merob: ip-
ſam dabo tibi vxoré: tãtũmó eſto vir for-
tis ⁊ p̄liare bella dñí. Saul aũt reputabat
dicés. Nó ſit man⁹ mea in eo: ſ; ſit ſup eũ
2.reg.9.a man⁹ philiſtinoꝝ. //Ait aũt dauid ad ſa-
ul. Quis ego ſuz aut que eſt vita mea aut
cognatio p̄ris mei in iſrael vt fiam gener
E regis? Factũ eſt aũt tp̄s cum deberet dari
merob filia ſaul dauid: data eſt hadrieli
molathite vxor. Dilexit aũt dauid michol
filiá ſaul alterá. Et nũciatũ eſt ſaul ⁊ pla-
cuit ei. Dixitq; ſaul. Dabo eá illi vt fiat ei
in ſcandalũ: ⁊ ſit ſup eũ man⁹ philiſtino-
rũ. Dixitq; ſaul ad dauid. In duab⁹ reb⁹
gener me⁹ eris hodie. Et mádauit ſaul ſer
uis ſuis. Loqmini ad dauid clam me dí
centes. Ecce places regi: ⁊ oés ſerui ei⁹ di-
ligũt te. Nũc ergo eſto gener regis. Et lo-
cuti ſũt ſui ſaul in aurib⁹ dauid oía v̄ba
hec. Et ait dauid. Num paruz videf vobis
generũ eſſe regis? Ego aũt ſuz vir pauper
⁊ tenuis. Et renũciauerũt ſerui ſaul dicé
tes. Huiuſcemodi v̄ba locutus eſt dauid. F
Dixit aũt ſaul. Sic loqmini ad dauid. Nó
h; rex ſpóſalia neceſſe: niſi tricentũ ꝓpu-
tia philiſtinorũ: vt fiat vltio de inimicis
regis. Porro ſaul cogitabat dauid trade
re in ✝ man⁹ philiſtinoꝝ. Cũq; renun- alś ✝ manibus.
ciaſſent ſerui ei⁹ dauid v̄ba q̃ dixerat ſaul
placuit ſmo in oculis dauid vt fieret ge-
ner regis. Et poſt paucos dies ſurgens da
uid abijt in accharon cũ viris q ✝ ſub eo Alś ✝ cũ
erát: ⁊ pcuſſit ex philiſtijm ducétos viros G
//⁊ attulit eorũ ꝓputia ⁊ ánumerauit ea 2.reg.3.c.
regi: vt eét gener ei⁹. //Dedit itaq; ſaul ei //32.q.j.c.
michol filiá ſuá vxoré. Et vidit ſaul ⁊ in- qd̄ auté.
tellexit q dñs eét cũ dauid. Michol autez
filia ſaul diligebat eũ: ⁊ ſaul magis cepit
timere dauid. Factuſq; eſt ſaul inimic⁹
dauid cũctis dieb⁹. Et egreſſi ſunt p̄nci-
pes philiſtinoꝝ. A p̄ncipio aũt egreſſióis
eoꝝ: prudéti⁹ ſe gerebat dauid q̃ oés viri
ſaul: ⁊ celebre factũ eſt nomé ei⁹ nimis.
¶ Ca. Sũ. ¶ De ſaule q p̄cepit occidi da-
uid. Indicat hoc ei ionathas: ſaul iter in-
uadif a ſpũ malo ⁊ vult láceá ↄfigere da-
uid: michol euz ſaluat: fugit dauid ad ſa-
muelé: ſaul mittit nuncios vt rapiát da
uid: trib⁹ vicibus mittunf nuncij ⁊ oés
cũ ſamuele ꝓphetante de ſaule ꝓphetante
cũ ꝓphetantibus. Cap.xix.

Locut⁹ eſt aũt ſaul ad ionathá filiuz A
ſuũ ⁊ ad oés ſuos ſuos: vt occiderét ſup̄. 18.a.
dauid. //Porro ✝ ionathas fili⁹ ſaul dili- Alś ✝ Jonathan
gebat dauid valde. Et idicauit ✝ ionathas
dauid dicés. Querit ſaul p̄r me⁹ occidere Apoc.j.c. ⁊.15.c.
te. Quapp obſua te queſo mane: ⁊ mane-
bis clam ⁊ abſcóderis. Ego aũt ✝ egrediés Alś ✝ ingrediés.
ſtabo iuxta patré meum in agro vbicũq;
fuerit: ⁊ ego loquor de te ad p̄rem meũ: ⁊
q̃dcũq; videro nũciabo tibi. Locut⁹ eſt er
go ionathas de dauid bona ad ſaul p̄rem
ſuũ: dixitq; ad eũ. Ne pecces rex in ſeruũ
tuũ dauid: q: nó peccauit tibi: ⁊ opa eius
bona ſunt tibi v..lde: ⁊ poſuit aiam ſuá in

manu tua: ⁊ ꝑcuſſit philiſteū: ⁊ fecit dñs
ſalutē magnā vniuerſo iſraeli. Uidiſti ⁊
B letat⁹ es. Quare ergo peccas in ſanguine
innoxio interficiēs dauid q̄ ē abſq; culpa?
Qđ cū audiſſet ſaul: placat⁹ voce ionathe iu
rauit. Uiuit dñs: q2 nō occidet. Uocauit
Als ✝ Jonathan itaq; ✝ ionathas dauid: ⁊ idicauit ei oia
vba hec. Et itroduxit ionathas dauid ad
ſaul ⁊ fuit añ eū ſicut erat heri ⁊ nudiuſ
terti⁹. Motū eſt aūt rurſuʒ bellū: ⁊ egreſ
ſus dauid pugnauit aduerſuʒ philiſtijs:
ꝑcuſſitq; eos plaga magna: ⁊ fugerūt a fa
cie ei⁹. Et fact⁹ ē ſpūs dñi malus in ſaul.
Sedebat aūt in domo ſua: ⁊ tenebat lācea.
Porro dauid pſallebat in manu ſua. Ni
ſuſq; eſt ſaul ꝯfigere dauid lācea in parie
te. Et declinauit dauid a facie ſaul. Lancea
aūt caſſo vulnere plata eſt in pariete: ⁊ da
uid fugit ⁊ ſaluat⁹ eſt nocte illa. Miſit er
go ſaul ſatellites ſuos nocte in domū da
uid vt cuſtodirēt eū: ⁊ interficeret mane.
Qđ cū ānūciaſſet dauid michol vxor ſua
C dicens. Niſi ſaluaueris te nocte hac cras
morieris: depoſuit eū ꝑ feneſtraʒ. Porro
ille abijt ⁊ aufugit: atq; ſaluat⁹ eſt. Tulit
aūt michol ſtatuā: ⁊ poſuit eā ſup lectū: ⁊
pellē piloſam capraꝝ poſuit ad caput ei⁹: ⁊
operuit eā veſtimētis. Miſit aūt ſaul ap
paritores q̄ raperēt dauid. Et rñſuʒ eſt q̄
egrotaret. Rurſumq; miſit ſaul nūcios:
vt viderēt dauid dicēs. Afferte eū ad me
in lecto: vt occidat. Cūq; veniſſent nūcij
inuētū eſt ſimulacrū ſup lectū ⁊ pellis ca
praꝝ ad caput ei⁹. Dixitq; ſaul ad michol
Quare ſic illuſiſti mihi: ⁊ dimiſiſti inimi
Als ✝ iste cū meū vt fugeret? Et rñdit michol ad ſa
ul. Quia ✝ ipſe locut⁹ eſt mihi dicēs. Di
mitte me: aliogn interficiā te. Dauid aūt
fugiēs ſaluat⁹ eſt. Et venit ad ſamuel in ra
matha ⁊ nūciauit ei oia q̄ fecerat ſibi ſa
ul. Et abierūt ipſe ⁊ ſamuel: ⁊ morati ſūt
in naioth. Nūciatū eſt aūt ſauli a dicēti
bus. Ecce dauid in naioth in ramatha.
D Miſit ergo ſaul lictores vt raperēt dauid
Qui cū vidiſſent cuneū ꝓphetaꝝ vaticinā
tiū: ⁊ ſamuelē ſtātē ſup eos: fact⁹ ē ēt ſpūs
dñi in illis: ⁊ ꝓphetare ceperūt ēt ipſi. Qđ
Als ſup: eſt ✝ ⁊ cū nūciatū eēt ſaul: miſit ✝ ⁊ alios nūcios
Prophetauerūt aūt ⁊ illi. Et rurſū miſit
ſaul tertios nūcios: q̄ ⁊ ipſi ꝓphetauerūt.
Et irat⁹ iracundia ſaul: abijt ēt ipſe in ra
matha: ⁊ venit vſq; ad ciſternā magnā q̄

eſt in ✝ ſoccoth: ⁊ interrogauit ⁊ dixit. In Als ✝ ſoccho.
quo loco ſūt ſamuel ⁊ dauid? Dictūq; eſt
ei. Ecce in naioth ſūt in ramatha. Et abijt
in naioth in ramatha. Et fact⁹ ē ēt ſup eū
ſpūs dñi: ⁊ ambulauit ingrediēs ⁊ ꝓpheta
bat vſq; dū veniret i naioth in ramatha.
Et expoliauit ēt ipſe ſe veſtimētis ſuis: ⁊ ꝓ
phetauit cū ceteris corā ſamuel ⁊ cecinit
nudus tota die illa ⁊ nocte. Uñ ⁊ exiuit ſup. 10.c
ꝓuerbiū. Nūm ⁊ ſaul inter ꝓphetas? 1.q.i.ca
¶ Ca. Sū. ¶ De renouatiōe ⁊ ꝯfirmatiōe miſte.⁊.c
federis dauid ⁊ ionathe: ⁊ q̄lr ionathas ꝓphaui
apud ſaul excuſat dauid abſentē: ⁊ ille cō
fundit eū opprobrijs: de ſigno triū ſagit
taꝝ iter ionathā ⁊ dauid. Saul arripit lā
ceā vt ꝑcutiat ionathā excuſantē dauid:
de fletu ionathe ⁊ dauid ⁊ oſculo. Ca. xx.

FUgit aūt dauid de naioth q̄ eſt in ra A
matha: veniēſq; locut⁹ ē corā iona 17.q.j.c.
tha. Quid feci? Que eſt iniqtas mea: ⁊ qđ ſciſcita
pctm̄ meū in prēʒ tuū: q2 q̄rit aiaʒ meā. ris.
Qui dixit ei. Abſit a te: nō morieris. Ne De pe. di.
q;. n. faciet pr̄ me⁹ q̄cq̄ʒ grāde vl̄ puū: niſi 2.ca. fuge
pri⁹ idicauerit mihi. Hunc ergo celauit a rat.⁊.c.ſi
me pr̄ me⁹ ſmoneʒ tm̄mō? Neq̄q̄ʒ. n. erit eniʒ.
iſtud. Et iurauit rurſuʒ dauid. Et ille ait. infra.c.ſe
Scit ꝑfecto pr̄ tu⁹ q̄ inueni grāʒ in ocu quente.
lis tuis: ⁊ dicet. Neſciat hoc ionathas: ne ſup.17.d.
forte triſtet. Quinimo viuit dñs ⁊ viuit ⁊.j.26.c.
aia tua: q2 vno tm̄ (vt ita dicā) gradu ego
morſq; diuidimur. Et ait ionathas ad
dauid. Qđcūq; dixerit mihi aia tua: faciā
tibi. Dixit aūt dauid ad ionathā. Ecce ca
lende ſūt craſtino: ⁊ ego ex more ſedere
ſoleo iuxta regē ad veſcēdū. Dimitte er B
go me vt abſcōdar in agro vſq; ad veſpe
rā diei tertie. Si reſpiciēs requiſierit me pr̄
tuus: rñdebis ei. Rogauit me dauid vt
iret celeriter in bethleē ciuitatē ſuā: q2 vi
ctime ſolēnes ibi ſunt vniuerſis ꝯtribu
lib⁹ ✝ ſuis. Si dixerit bñ: pax erit ſeruo Als ſup. eſt ✝ ſuis
tuo. Si aūt fuerit irat⁹: ſcito q2 cōpleta eſt
malitia ei⁹. Fac ergo miſericordiā in ſuū
tuū: q2 fedus dñi me famulū tuū tecuʒ
inire feciſti. Si aūt ē iniqtas aliq̄ in me:
tu me interfice: ⁊ ad prēʒ tuū ne introdu
cas me. Et ait ionathas. Abſit hoc ✝ a me. Als ✝ a te
Neq;. n. fieri pōt vt ſi certe cognouero cō
pletā eē pr̄is mei malitiā ꝯ te nō annun
cieʒ tibi. Reſponditq; dauid ad ionathā.
Quis renunciabit mihi: ſi qđ forte rñde
rit tibi pr̄ tu⁹ dure de me. Et ait ionathas C

Ms + Jonathan. ad dauid. Ueni ꝛ egrediamur foras i agꝝ. Cūq; exiſſēt ābo i agruȝ: ait ionathas ad dauid. Dñe deꝰ iſrl̄ ſi inueſtigauero ſniaȝ patris mei craſtino vel perēdie ꝛ aliqd boni fuerit ſup dd ꝛ nō ſtatiȝ miſo ad te ꝛ notū

Ms + Jonathan tibi fecero: hec faciat deꝰ + ionathe ꝛ hec augeat. Si āt pſeuerauerit pr̄is mei malitia aduerſū te: reuelabo aurē tuā: ꝛ dimittā te vt vadas i pace: ꝛ ſit dñs tecū ſicͭ fuit cum

Ms + facies pr̄e meo. Et ſi vixero + facias mihi mīam dñi: ſi vo mortuꝰ fuero: nō auferes mīaȝ a domo mea vſq; in ſempiternuȝ. Aut ſi nō fecero qn̄ eradicauerit dñs inimicos dauid vnūquēq; de t̄ra: auferat ionathaȝ de domo ſua: ꝛ regrat dñs ō manu inimi

Ms + Jonathan coꝝ dauid. Pepigit ergo + ionathas fedus cū domo dauid. Et reqſiuit dñs ō manu inimicoꝝ dauid. Et addidit ionathas deierare dauid eo ꝙ diligeret illū. Sicͭ.n. aīaȝ ſuā: ita diligebat eū. Dixitq; ad eū io

D nathas. Cras calēde ſūt: ꝛ requireris. Requireꝛ eni ſeſſio tua vſq; perēdie. Deſcēdes ergo feſtinꝰ ꝛ venies i locū vbi celādus es i die qn̄ opari lȝ: ꝛ ſedebis iuxta lapidē cui nomē ē ezel. Et ego tres ſagittas mittā iuxta eū: ꝛ iaciā qſi exercēs me ad ſignū. Mittā q̄ȝ ꝛ pueꝝ dicens ei. Uade ꝛ affer mihi ſagittas. Si dixero puero. Ecce ſagitte intra te ſūt: tolle eas: tu veni ad me: q: pax eſt ꝛ nihil ē mali. Uiuit dñs. Si aūt ſic locutꝰ fuero puero: ecce ſagitte vltra te ſūt: vade i pace: q: dimiſit te dñs. De vbo aūt qd locuti ſuimꝰ ego ꝛ tu: ſit dñs int me ꝛ te vſq; i ſempiternū. Abſcōditus ē ergo dauid in agro: ꝛ venerūt calēde: ꝛ ſedit rex ad comedēdū panē. Cūq; ſediſſet rex ſup cathedrā ſuā ſ̄m ɔ̄ſuetudinē q̄ erat iuxta parietē ſurrexit ionathas ꝛ ſedit abner ex latere ſaul:

E vacuuſq; apparuit locꝰ dauid. Et nō eſt locutꝰ ſaul qcq̄ i die illa. Cogitabat enim ꝙ forte euenīſſet ei vt nō eēt mūdus nec purificatꝰ. Cūq; illuxiſſet dies ſcd̄a poſt calēdas: rurſus apparuit vacuꝰ locꝰ dauid. Dixitq; ſaul ad ionathā filiū ſuū. Cur nō venit filiꝰ iſai: nec heri nec hodie ad veſcēdū? Rn̄ditq; ionathas ſauli. Rogauit me obnixe vt iret i bethleē: ꝛ ait. Dimitte me: qm̄ ſacrificiū ſolēne ē i ciuitate mea: vnꝰ de fratribꝰ meis accerſiuit me. Nūc ergo ſi inueni grām in oculis tuis vadā cito ꝛ videbo frēs meos. Ob hāc cāȝ nō venit ad mēſaȝ regis. Iratꝰ āt ſaul aduerſū ionathā: dixit ei. Fili mulieris vltro viꝝ rapiētis: nūqd ignoro q: diligis filiū iſai: i ɔ̄fuſionē tuā ꝛ i ɔ̄fuſionē ignominioſe m̄ris tue? Oībꝰ

F enī diebꝰ qbꝰ filiꝰ iſai vixerit ſup t̄ra: nō ſtabilieris tu neq; regnū tuuȝ. Itaq; iam nūc mitte ꝛ adduc eū ad me: q: filiꝰ mortis ē. Rn̄dēs āt ionathas ſauli pr̄i ſuo ait. Quare morieꝛ? Quid fec̄? Et arripuit ſaul lācea vt pcuteret eū. Et itellexit ionathas ꝙ diffinitū eēt a pr̄e ſuo vt interficeret dauid. Surrexit ergo ionathas a mēſa i ira furoris: ꝛ nō comedit i die calēdaꝝ ſcd̄a panē. Cōtriſtatus eſt eniȝ ſup dauid eo ꝙ ɔ̄fudiſſet eū pr̄ ſuꝰ. Cūq; illuxiſſet mane venit ionathas in agrū iuxta placitū dauid ꝛ puer paruulus cū eo. Et ait ad puerū ſuū. Uade ꝛ affer mihi ſagittas q̄s ego iacio. Cūq; puer cucurriſſet iecit aliā ſagittā trās pueꝝ. Uenit itaq; puer ad locū iaculi qd miſerat ionathas. Et clamauit

G ionathas poſt tergū pueri ꝛ ait. Ecce ibi ē ſagitta. Porro vltra te. Clamauit iteꝝ ionathas poſt tergū pueri dicēs. Feſtina velocit̄: ne ſteteris. Collegit āt puer ionathe ſagittas: ꝛ attulit ad dn̄ȝ ſuū: ꝛ qd ageret penitꝰ ignorabat. Tm̄mō eniȝ ionathas ꝛ dauid reȝ nouerāt. Dedit ergo ionathas arma ſua puero: ꝛ dixit ei. Uade ꝛ defer i ciuitatē. Cūq; abiſſet puer ſurrexit dauid de loco q vergebat ad auſtrū: ꝛ cadēs pnus in terrā adorauit tertio. Et oſculātes ſe al

Ms ſupreſt + ie terutrū: fleuerūt parit̄: dauid aūt amplius. Dixit ergo ionathas ad dauid. Uade in pace. Quecūq; iurauimus ambo in nomine dñi dicentes: dñs ſit inter me ꝛ te: ꝛ inter ſemen tuum ꝛ ſemen meuȝ vſq; in ſempiternuȝ. Et ſurrexit dauid ꝛ abijt: ſed ꝛ ionathas ingreſſus eſt ciuitatem.

¶ Ca. xxi. ¶ De fuga dauid i nobe ad achimelech ſacerdotē q dedit ei panes ppoſitionis ꝛ gladiū golie ꝛ dn̄ȝ p eo ɔ̄ſuluit: poſt hoc fugit dauid ad achis regem geth: vbi pre timore furorem ꝛ inſaniam ſimulat emittendo ſaliuam per barbam. Cap. xxi.

A Uenit aūt dauid in nobe ad achimelech ſacerdotē. Et obſtupuit achimelech eoq; ꝙ veniſſet dauid ꝛ dixit ei. Quare tu ſolus: ꝛ nullus ē tecū? Et ait dauid ad achimelech ſacerdotē. Rex pcepit mihi ſermonē: ꝛ dixit. Nemo ſciat rē ppter quam miſſus es a me: ꝛ cuiuſmodi precepta tibi dederim. Nam ꝛ pueris meis cōdixi in

ſ ĩfra.25.b. filiũ ⁊ illũ locũ. Nunc ergo ſi quid habes ad
//10.q.j.c manũ vel quinq; panes da mihi: aut qc-
ſi. i glo. quid inueneris. Et rñdens ſacerdos ad da
25.q.j.§. uid ait illi. Non habeo laicos panes ad ma
his autẽ nũ: ſed tm̃ panẽ ſanctũ. Si mũdi ſũt pue
33.q. 4. ri: maxime a mulieribus manducent. Et
ca.j. reſpondit dauid ſacerdoti: ⁊ dixit ei. Et q-
B dem ſi de mulieribus agit̃ continuimus
de ɔſe.di. nos ab heri ⁊ nudiuſtertius quando egre
2.c. trib⁹ diebamur: ⁊ fuerunt vaſa puerorũ ſancta.
in ſi. Porro via hec polluta eſt: ſed ⁊ ipſa hodie
⁊ di.5.ca. ſanctificabit̃ in vaſis. //Dedit ergo ei ſacer
diſcipu- dos ſanctificatũ panẽ. Neq; enim erat ibi
los i glo. panis niſi tm̃ panes ꝓpoſitionis q ſubla-
mat. 12.a ti fuerant a facie dñi vt ponerent̃ panes ca
mar. 2.g. lidi. Erat aũt ibi vir quidam de ſeruis ſaulẽ
Luce.6.a. die illa intus i tabernaculo dñi // ⁊ nomẽ
ĩfra.22.b. eius ✠ doech idumeus potẽtiſſimus pa-
Als ✠ do ſtorũ ſaul. hic paſcebat mulas ſaul. Dixit
eg aũt dauid ad achimelech. Si habes hic ad
C manũ haſtã aut gladiũ da mihi: q2 gladi-
25.q.i.§. um meũ ⁊ arma mea nõ tuli mecũ. Ser-
his ita: mo eni regis vrgebat. Et dixit ſacerdos. //Ec
ĩfra.22.c. ce h̃ gladi⁹ goliath philiſtei quẽ pcuſſiſti
Als ✠ e- in valle terebinthi: eſt inuolut⁹ pallio poſt
phod ✠ ephot. Si iſtũ vis tollere: tolle. Neq; eni
hic ẽ ali⁹ abſq; eo. Et ait dauid. Nõ ẽ huic
alter ſimilis. Da mihi eũ. Surrexit itaq; da-
uid: ⁊ fugit i die illa a facie ſaul ⁊ venit ad
achis regẽ geth. Dixerũtq; ſerui achis cũ
vidiſſent dauid. Nũqd nõ iſte ẽ dauid rex
B terre? Nõne huic cantabãt p choros dicen-
ſup̃.18.b. tes //pcuſſit ſaul mille: ⁊ dauid decem mi-
⁊.ĩ.29.b. lia? Poſuit aũt dauid ſmões iſtos i corde
eccl.47.a ſuo: ⁊ extimuit valde a facie achis regis
als ✠ im geth. Et ✠ mutauit os ſuũ corã achis: et
mutauit collabebat̃ inter man⁹ eorũ: ⁊ impingebat
in oſtia porte: defluebãtq; ſaliue ei⁹ in bar
bas. Et ait achis ad ſeruos ſuos. // Uidiſtis
//22 q.2.c hoiem inſanũ: q̃re adduxiſtis eũ ad me?
vt item An deſunt nobis furioſi: q2 introduxiſtis
De ɔſ.di. iſtũ vt fureret me preſente: Dimittite illũ
2.ca.acceſ hinc: ne ingrediatur domum meã.
ſerunt ℭ Ca. Sũ. ℭ De ɔuenientib⁹ ad dauid ⁊
de ſil.trſ. ſpelunca odolla: ⁊ de trãſitu eius ad regẽ
ca.j.in ſi. moab: de gad propheta qui miſit dauid in
ẽbo ſacri terrã iuda: de doech idumeo qui interfe-
ficiũ in cit ſacerdotes octogintaquinq; : de abia-
glo. thar qui fugiens venit ad dauid ⁊ nun-
ciauit mortem ſacerdotum. ℭ Cap. xxij.

A A Bijt ergo dauid inde ⁊ fugit in ſpe-
luncã odollã. Qđ cũ audiſſent frẽs
eius ⁊ ois domus pr̃is ei⁹: deſcẽderunt ad ſup̃.c.20
eũ illuc. Et ɔuenerũt ad eũ oẽs q erãt in 7.q.j.ca.
anguſtia conſtituti ⁊ oppreſſi ere alieno ⁊ cis qui
amaro aĩo: ⁊ factus ẽ eorũ pnceps. Fuerũt-
q; cũ eo q̃ſi quadringẽti viri. Et ꝓfectus
eſt dauid inde in ✠ maſpha que eſt moab. als ✠ ma
Et dixit ad regẽ moab. Maneat oro pater ſpha
meus ⁊ mater mea vobiſcũ: donec ſciã qd
faciat mihi deus. Et reliqt eos ante faciẽ
regis moab. Manſeruntq; apud eũ cũctis
dieb⁹ qbus dauid fuit in pſidio. Dixitq;
gad ꝓpheta ad dauid. Noli manere in pſi
dio: ꝓficiſcere ⁊ vade in terrã iuda. Et ꝓfe
ctus eſt dauid ⁊ venit in ſaltũ areth. Et au mar.2.d.
diuit ſaul q apparuiſſet dauid ⁊ viri q e- Luce.5.f.
rãt cũ eo. Saul aũt cũ maneret in gabaa ⁊
eſſet in nemore qđ eſt in rama: haſtã ma-
nu tenẽs: cũctiq; ſerui ei⁹ circũſtarẽt eũ:
ait ad ſuos ſuos q aſſiſtebãt ei. Audite me
nũc filij gemini. ✠ Nunqd oib⁹ vobis da- als ✠ ie
bit fili⁹ iſai agros ⁊ vineas: ⁊ vniuerſos vos mini.
faciet tribunos ⁊ cẽturiões: qm̃ ɔiuraſtis B
oẽs aduerſũ me: ⁊ nõ eſt q mihi renun-
ciet: maxime cũ ⁊ fili⁹ meus fedus iniẽrit
cũ filio iſai? //Non eſt q vicẽ meã doleat ex 4.re.6.c
vobis: nec q annũciet mihi: eo q ſuſcitaue
rit filius meus ſeruũ meũ aduerſum me
inſidiantẽ mihi vſq; hodie. Rñdens aũt ſup̃.21.b.
✠ doech idumeus qui aſſiſtebat ⁊ erat pri als ✠ do
mus inter ſeruos ſaul. Uidi inqt filium eg.
iſai in nobe apud achimelech filium achi
tob ſacerdotẽ. Qui cõſuluit pro eo dñm: ⁊
cibaria dedit ei. Sed ⁊ gladiũ goliath phi
liſtei dedit illi. Miſit ergo rex ad acceſſien
dũ abimelech ſacerdotẽ filiũ achitob: et
oẽm domũ patris eius ſacerdotũ q erant
in nobe. Qui vniuerſi venerũt ad regẽ. Et
ait ſaul ad achimelech. Audi fili achitob.
Qui rñdit. Preſto ſum domine. Dixitq; C
ad eũ ſaul. //Quare cõiuraſtis aduerſũ me Gen.37.c
tu ⁊ fili⁹ iſai: ⁊ dediſti eis panẽ ⁊ gladiũ ⁊ Sup̃.3.c.
ɔſuluiſti ꝓ eo dñm: vt conſurgeret aduer ſup̃.21.c.
ſũ me inſidiator vſq; hodie permanens.
Reſpõdenſq; achimelech regi ait. Et qs in
oibus ſeruis tuis ſicut dauid fidelis ⁊ ge
ner regis: ⁊ pergens ad imperium tuum ⁊
⁊ glorioſus in domo tua. Nun hodie cepi
ꝓ eo cõſulere dñm. Abſit hoc a me. Ne ſu-
ſpicet̃ rex aduerſum ſeruũ ſuũ rem hu
iuſcemodi: i vniuerſa domo pr̃is mei. Nõ
eni ſciuit ſuus tuus qcq; ſup hoc negocio
vel modicũ vl grãde. Dixitq; rex. //Morte ſup̃.14.g.

morieris achimelech tu ⁊ oīs dom⁹ pr̄is
tui. Et ait rex emiſſarijs q circūſtabāt eū.
Cōuertimini ⁊ interficite ſacerdotes dn̄i.
Nā man⁹ eoꝝ cū dauid eſt: ſciētes ꝙ fugiſ
ſet: ⁊ nō īdicauerūt mihi. Noluerūt autē
ſerui regis extēdere man⁹ ſuas ī ſacerdo-
Als + do- tes dn̄i. Et ait rex ad + doech. Cōuertere et
eg tu ⁊ irrue ī ſacerdotes dn̄i. Cōuerſuſq; + do
D eg idume⁹ irruit in ſacerdotes: ⁊ truci-
Als + do- dauit ī die illa octoginta qnq; viros veſti
eg tos + ephot lineo. + Nobe aūt ciuitatē ſacer-
Als + e- dotū pcuſſit ī ore gladij viros ⁊ mulieres ⁊
phod paruulos ⁊ lactētes: bouē q; ⁊ aſinū ⁊ ouē
Als + no- in ore gladij. Euadēs aūt vn⁹ fili⁹ achime
bain lech filij achitob cui⁹ nomē erat abiathar
fugit ad dauid: ⁊ anūciauit ei ꝙ occidiſſet
ſaul ſacerdotes dn̄i. Et ait dd ad abiathar.
Als + do- Sciebā enim ī die illa ꝙ cū ibi eēt + doech
eg idumeus: pculdubio annunciaret ſauli.
Ego ſū reus ciuiū aīaꝝ pr̄is tui. Mane me
cū: ne timeas. Si qs quesierit aīam meā
queret ⁊ aīam tuam: mecūq; ſeruaberis.
¶ Ca. Sū. ¶ Q̄ dauid liberauit ceilam: ꝙ
etiam dauid timore ſaul fugit in deſertū
ziph vbi ionathas cōfortauit man⁹ eius
in deo: de ziphēis qui dauid ſauli accuſaue
rūt. Ille venit ad q̄rēdū iſtū: dauid hoc vi
dēs deſcēdit in deſertū maon: ſauli nūciat̄
⁊ iterū pſequitur euz: deſperat dauid de eua-
ſione: ſed tandem liberatur. Cap. xxiij.

A Et annūciauerūt dauid dicētes. Ecce
philiſtij oppugnāt ceilā ⁊ diripiūt
areas. Cōſuluit ergo dd dn̄m dicēs. Nū va
dā ⁊ pcutiā philiſteos iſtos? Et ait dn̄s ad
dauid. Uade ⁊ pcuties philiſteos ⁊ ſaluab
ceilā. Et dixerūt viri q erāt cum dauid ad
eū. Ecce nos hic ī iudea cōſiſtētes timem⁹:
q̄nto magis ſi erim⁹ ī ceila aduerſū agmi-
na philiſtinoꝝ. Rurſū ergo dauid cōſuluit
dn̄m. Qui rn̄dēs ait ei. Surge + ⁊ vade in
Als + de- ceilā. Ego. n. tradā philiſteos ī manu tua.
ſcende ſi- Abijt ergo dauid ⁊ viri ei⁹ ī ceilā: ⁊ pugna
ne et uit aduerſū philiſteos. Et abegit iumenta
eoꝝ: ⁊ pcuſſit eos plaga magna: ⁊ ſaluauit
dauid habitatores ceile. Porro eo tpe q̄ fu-
giebat abiathar fili⁹ achimelech ad dauid
in ceilā + ephot ſecū hn̄s deſcēderat. Nūcia
Als + e- tū ē aūt ſauli ꝙ veniſſet dauid ī ceilaz. Et
phod ait ſaul. Tradidit eū dn̄s ī man⁹ meas cō-
B cluſuſq; ē introgreſſus vrbē ī q̄ porte ⁊ ſere
ſūt. Et pcepit ſaul oī ꝑplo vt ad pugnā de-
ſcēderet ī ceilā ⁊ obſideret dauid ⁊ viros

ei⁹. Qđ cū dauid reſciſſet: qz ꝑpararet ei
ſaul clā malū dixit ad abiathar ſacerdotē.
Applica + ephot. // Et ait dauid. Dn̄e deus Als + e-
iſrl̄: audiuit famā ſeru⁹ tu⁹ ꝙ diſponat ſa- phod
ul venire ī ceilā: vt euertat vrbē ꝑp me. Si infra.30.b
tradēt me viri ceile in man⁹ ei⁹: ⁊ ſi deſcen
det ſaul ſic audiuit ſeru⁹ tuus, dn̄e de⁹ iſra
el indica ſuo tuo. Et ait dn̄s. Deſcēdet. Di
xitq; rurſū dauid. Si tradēt me viri ceile
⁊ viros q ſūt mecū ī man⁹ + ſaul. Et dixit
dn̄s. Tradēt. Surrexit ergo dauid ⁊ viri
ei⁹ q̄ſi ſexcēti ⁊ egreſſi de ceila huc atq; il-
luc vagabant̄ incerti. Nūciatūq; ē ſaul ꝙ
fugiſſet dauid de ceila ⁊ ſaluat⁹ eēt: q̄obrē
diſſimulauit exire. Morabat̄ aūt dauid ī
deſerto ī locis firmiſſimis: manſitq; in mō-
te ſolitudinis ziph in mōte opaco. Quere
bat eū tn̄ ſaul cūctis dieb⁹: ⁊ nō tradidit
eū + dn̄s in + manu eius. Et vidit dauid
ꝙ egreſſus eēt ſaul vt q̄reret aīaꝫ ei⁹. Por Als + de
ro dauid erat ī deſerto ziph ī ſylua. Et ſurre ars + ma
xit ionathas fili⁹ ſaul ⁊ abijt ad dauid in nibus
ſyluā: ⁊ cōfortauit manus ei⁹ in deo: dixit- C
q; ei. Ne timeas. Neq; eni inueniet te ma
nus ſaul pr̄is mei. Et tu regnabis ſup iſ-
rael: ⁊ ego ero tibi ſcđs. Sed ⁊ ſaul pr̄ me⁹
ſcit hoc. Percuſſit ergo vterq; fedus corā
dn̄o. Manſitq; dauid in ſylua: ionathas
aūt reuerſus eſt in domū ſuā. Aſcēderūt
aūt ziphei ad ſaul in gabaa dicētes. Nōne
ecce dauid latitat apud nos in locis tutiſſi
mis ſylue: ī colle achile q̄ ē ad dexterā deſer
ti. Nūc ergo ſic deſiderauit aīa tua vt deſcē-
deres deſcēde. Nr̄m aūt erat vt tradamus
eū in manus regis. Dixitq; ſaul. // Bn̄di- 1.re.3.a
cti vos dn̄o: qz doluiſtis vicē meā. Abite
ergo oro ⁊ diligenti⁹ ꝑparate: ⁊ curioſius
agite ⁊ cōſiderate locū vbi ſit pes ei⁹: vel qs
viderit eū ibi vbi dixiſtis. Recogitat enim D
de me ꝙ callide inſidier ei. Cōſiderate ⁊ vi
dete oīa latibula ei⁹ in qb⁹ abſcōdit: ⁊ re-
uertimini ad me ad rē certā: vt vadā vob
ſcū. Qz ſi ēt in terrā ſe obſtruxerit: pſcruta
bor euz in cūctis milib⁹ iuda. At illi ſur-
gētes abierūt ī ziph añ ſaul. Dauid aūt et
vir ei⁹ erāt in deſerto maon in cāpeſtrib⁹ ad
dexterā ieſimuth. Juit ergo ſaul ⁊ ſocij ei⁹
ad q̄rēdū eū. Et nūciatū ē dauid. Statim
q; deſcēdit ad petrā: ⁊ verſabat̄ ī deſerto ma
on. Qđ cū audiſſet ſaul pſecut⁹ ē dauid in
deſerto maon. Et ibat ſaul ⁊ vir ei⁹ ad lat⁹
montis ex parte vna: dauid aūt ⁊ viri ei⁹

erāt i latere mōtis ex parte altera. Porro dauid deſpabat ſe poſſe euadere a facie ſaul. Itaqꝫ ſaul ⁊ viri eiꝰ i modū corone cingebāt dauid ⁊ viros eius vt caprent eos. Et nūciꝰ venit ad ſaul dicēs. Feſtina ⁊ veni: qm̄ infuderūt ſe philiſtijm ſup terrā. Reuerſus eſt ergo ſaul deſiſtēs perſeq dauid: ⁊ prexit i occurſū philiſtinoꝝ. Propt̄ hoc vocauerūt locum illum petrā diuidentē.

¶Ca. Sū. ¶De fuga dauid i engaddi vbi in ſpelunca manens preſcidit oram chlamidis ſaul: de iuramento dauid: inde dauid ad tutiora loca aſcendit. Cap. xxiiij.

A Ascendit ergo dauid inde ⁊ habitauit in locis tutiſſimis engaddi. Cūqꝫ reuerſus eēt ſaul poſtq̄ꝫ pſecutꝰ ē philiſteos: nūciauerūt ei dicētes. Ecce dauid in deſerto ē engaddi. Aſſumēs ergo ſaul tria milia electoꝝ viroꝝ ex oī iſrael; prexit ad inueſtigādū dauid ⁊ viros eius ēt ſup abruptiſſimas petras: q̄ ſolis ibicibus peruie ſunt. Et venit ad caulas ouiū q ſe offerebāt viāti. Eratqꝫ ibi ſpelūca. Quā igreſſus eſt ſaul vt purgaret vētrē. //Porro dauid ⁊ viri eiꝰ in interiori pte ſpelūce latebāt. Et dixerūt ſui dauid ad eū. Ecce dies de q̄ locutꝰ ē dn̄s ad te: ego tradā tibi inimicum tuū: vt facias ei ſic placuerit in oculis tuis. Surrexit ergo dauid ⁊ pſcidit orā chlamidis ſaul ſilēter. Poſt hec pcuſſit cor ſuū dauid eo q abſcidiſſet orā chlamidis ſaul Dixitqꝫ ad viros ſuos.// Propitiꝰ ſit mihi dn̄s ne faciā hāc rem dn̄o meo xp̄o dn̄i: vt mittā manū meā in eū: q2 xp̄s dn̄i ē. //Uiuit dn̄s: q2 niſi dn̄s pcuſſerit eū aut dies eiꝰ venerit vt moriat̄: aut deſcēdēs i + plius perierit: ppitiꝰ mihi ſit dn̄s vt + non mittā manū meā in xp̄m dn̄i. Et cōfregit dauid viros ſuos ſmonibꝰ iſtis: ⁊ nō pmiſit eos vt nō ꝯſurgerēt i ſaul. Porro ſaul exurgēs de ſpelūca pgebat cepto itinere. Surrexit aūt dauid poſt eū ⁊ egreſſus de ſpelūca clamauit poſt tergū ſaul dicens. Dn̄e mi rex. Et reſpexit ſaul poſt ſe: ⁊ + iclinās ſe dauid pnus i terrā + adorauit. Dixitqꝫ ad ſaul. Quare audis v̄ba hoīum loquētiū: dauid q̄rit malū aduerſū te. Ecce hodie viderūt oculi tui q tradiderit te dn̄s in manu mea in ſpelunca: ⁊ cogitaui vt occiderē te: ſꝫ pepcit tibi oculus meus. //Dixi eni. Nō extēdā manū meā in + dn̄m meū: q2 chriſtus dn̄i ē. Quin potiꝰ pater mi vide ⁊ cognoſce corā chlāmidis tue in manu mea: qūo cū pſcinderē ſum mitatem chlamidis tue: nolui extendere manū meam in te. Animaduerte ⁊ vide: qm̄ non eſt in manu mea malum: neqꝫ iniquitas: neqꝫ peccaui in te. Tu autē inſidiaris anime mee vt auferas eā. Judicet dn̄s inter me ⁊ te ⁊ vlciſcatur me dn̄s ex te: manus autē mea nō ſit in te: ſicut ⁊ in pūerbio antiquo dicit̄. Ab impijs egredietur impietas. Manus ergo mea non ſit in te. //Quē perſequeris rex iſrael quē pſequeris? Canem mortuū pſeq̄ris ⁊ pulicē vnū. Sit dn̄s iudex ⁊ iudicet inter me ⁊ te: ⁊ videat ⁊ iudicet cām meam: ⁊ eruat me de manu tua. Cūꝫ aūt cōpleſſet dauid loq̄ns ſermones huiuſcemodi ad ſaul: dixit ſaul. Nūqd vox hec tua ē fili mi dauid. Et leuauit ſaul vocē ſuā ⁊ fleuit: dixitqꝫ ad dauid. Juſtior tu es q̄ꝫ ego. Tu enim tribuiſti mihi bona: ego aūt reddidi tibi mala. Et tu indicaſti mihi hodie q̄ feceris mihi bona: quomodo tradiderit me dn̄s in manu tua ⁊ non occideris me. Quis eñi cum inuenerit inimicū ſuū dimittet eū in via bona. Sed dn̄s reddat tibi viciſſitudinē hanc: p eo q hodie opatus es in me. Et nunc q2 ſcio q certiſſime regnaturus ſis: ⁊ habitaturus in manu tua regnum iſrl: iura mihi in + dn̄o ne deleas ſemen meū poſt me: neqꝫ auferas nomē meū de domo pr̄is mei. Et iurauit dauid ſauli. Abijt ergo ſaul in domū ſuam: ⁊ dauid ⁊ viri eius aſcenderunt ad tutiora loca.

¶Ca. Sū. ¶De morte ſamuelis: de ira dauid contra nabal: de prudentia abigail que venit obuiā dauid: quā poſt mortē nabal dauid duxit vxorem: ⁊ q ſaul dedit michol phalti. Cap. xxv.

A Mortuus eſt ſamuel: ⁊ ꝯgregatꝰ ē vniuerſus iſrael ⁊ planxerūt eū nimis: ⁊ ſepelierūt eū i domo ſua i ramatha. Cōſurgenſqꝫ dauid deſcendit i deſertū pharan. Erat aūt vir q̄ſpiā in ſolitudine maon: ⁊ poſſeſſio eiꝰ in carmelo: ⁊ hō ille magnus nimis. Erātqꝫ ei oues tria millia ⁊ mille capre. Et accidit vt tonderetur grex eius in carmelo. Nomen aūt viri illius erat nabal: ⁊ nomē vxoris eiꝰ abigail. Erat qꝫ mulier illa prudentiſſima ⁊ ſpecioſa. Porro vir eius durus ⁊ peſſimus ⁊ malicioſus. Erat autē de genere caleph. Cūꝫ

Marginalia (left): //2.q.7. .§. item obijcit. j.q.j.ca. dn̄s //δ pe. di. 2.§. cppo nit ibi q ren. aiaꝫ. de ꝯſe. di. 5. ca. ſacra in fine infra eo. B Infra. 26. b al' + plio Als + ne · Als + icli nauit Als + et · C ſupra eo. al. + dn̄o meo

Marginalia (right): B //δ pe. di. 2.§. cppo nitur 2?. q. 4. c. nimius in glo. als + dn̄ꝫ · A Infra. 28. a · Als + ido

autem audiſſet Dauid in deſerto φ tonde
ret Nabal gregē ſuū: miſit decē iuuenes ⁊
dixit eis. Aſcēdite in carmelū: ⁊ venietis
ad Nabal: ⁊ ſalutabitis eū ex noīe meo pa
cifice: ⁊ ſic dicetis. Sit fratrib⁹ meis ⁊ ti-
bi pax: ⁊ domui tue pax ⁊ oīb⁹ quecūq; hēs
ſit pax. Et multis annis ſaluos faciēs tuos
⁊ oīa tua audiui φ tonderēt paſtores tui
greges tuos: q erāt nobiſcum in deſerto.
Nunq; eis moleſti fuimus: nec aliqñ de-
fuit quicq; eis de grege oī tpe quo fuerūt no
biſcū i carmelo. Interroga pueros tuos: ⁊
indicabūt tibi. // Nūc ergo inueniāt pue
B ri tui grāz in oculis tuis (In die enim
Sup.21.a. bona venim⁹ ad te) Quodcūq; inuenerit
manus tua da ſeruis tuis: ⁊ filio tuo Da
uid. Cūq; veniſſent pueri Dauid: locuti
ſūt ad Nabal oīa verba h ex noīe Dauid: ⁊
ſiluerunt. Rñdens aūt Nabal pueris Da-
uid ait. Quis eſt Dauid ⁊ qs eſt fi'i⁹ Iſai?
hodie increuerūt ſui q fugiūt dños ſuos.
Tolli ergo panes meos ⁊ aq̄s meas ⁊ car-
nes pecoꝝ q̄ occidi tōſorib⁹ meis: ⁊ dabo
viris quos neſcio vñ ſint? Regreſſi ſunt
itaq; pueri Dauid p viā ſuā: ⁊ reuerſi ve-
nerūt ⁊ annūciauerūt oīa verba q̄ dixerat
Nabal. Tūc ait Dauid pueris ſuis. Accin-
gat vnuſqſq; gladio ſuo. Et accincti ſunt
ſinguli gladijs ſuis. Accinctuſq; eſt ⁊ dd
C enſe ſuo: ⁊ ſecuti ſūt dd qñ q̄drigēti viri.
Porro ducēti remāſerunt ad ſarcinas.
Abigail aūt vxori Nabal nūciauit vn⁹ de
pueris ſuis: dicēs. Ecce dd miſit nūcios de
deſerto vt bñdicerēt dño nr̄o: ⁊ auerſatus
eſt eos. Hoīes iſti boni ſatis fuerūt nobis ⁊
nō moleſti: nec quicq; aliqñ pꝯit oī tpe quo
fuim⁹ ꝯuerſati cū eis in deſerto. Pro mu
ro erant nobis tā in nocte q̄; in die: oīb⁹
dieb⁹ qb⁹ pauim⁹ apd eos greges. Quocirc
ꝯſidera ⁊ recogita qd facias: qm cōpleta eſt
malicia aduerſuz virꝫ tuū: ⁊ aduerſum do
mū tuā: ⁊ ipſe eſt fili⁹ Belial: ita vt nemo
poſſit ei loq. Feſtinauit igit abigail ⁊ tu-
lit ducētos panes ⁊ duos vtres vini: ⁊ qn-
q; arietes coctos: ⁊ qnq; ſata polēte: ⁊ cētū
ligaturas vue paſſe: ⁊ ducētas maſſas cari
caꝝ: ⁊ poſuit ſup aſinos: dixitq; pueris ſu-
is. Precedite me: ⁊ ecce ego poſt tergū ſe-
D q̄r vos. Uiro aūt ſuo Nabal nō indicauit.
Cū ergo aſcēdiſſet aſinū ⁊ deſcēderet ad ra
dicē mōtis. Dauid ⁊ viri ei⁹: deſcēdebant
in occurſum eius. Quibus ⁊ illa occur-
rit. Et ait Dauid. Uere fruſtra ſeruaui oīa
que huius erant in deſerto: ⁊ nō perijt q̄c-
q̄; de cunctis que ad eū ptinebāt: ⁊ reddi-
dit mihi malū pro bono. Hec faciat + dñs al's + de⁹
inimicis Dauid: ⁊ hec addat ſi reliqro de
oībus que ad ipſum ptinent vſq; mane
mingentē ad parietē. Cū aūt vidiſſet abi-
gail Dauid: feſtinauit ⁊ deſcēdit de aſino ⁊
ꝓcidit corā Dauid ſup faciē ſuā: ⁊ adora-
uit ſup terrā: cecidit ad pedes ei⁹ ⁊ dixit.
In me ſit dñe mi hec iniqtas. Loquat ob-
ſecro ancilla tua i aurib⁹ tuis: ⁊ audi ver
ba famule tue. Ne ponat oro dñs me⁹ rex
coꝛ ſuū ſuper virꝫ iſtū iniquū Nabal: qm
ſcdm nomē ſuū ſtultus eſt: ⁊ eſt ſtulticia
cū eo. Ego aūt ancilla tua nō vidi pueros
tuos dñe mi quos miſiſti. Nunc ergo dñe
mi viuit dñs ⁊ viuit aīa tua q ꝓhibuit te
ne venires in ſanguinē: ⁊ ſaluauit manū
ſuā tibi. Et nūc fiant ſicut Nabal inimici E
tui: ⁊ q querūt dño meo malū. // Qua ꝓp Se.33.b.
ſuſcipe bñdictionē hāc quā attulit ancilla
tua tibi dño meo: ⁊ da pueris q ſequunt
te dñm meū. Aufer iniqtatē famule tue.
Faciens eniz faciet dñs tibi dño meo do-
mū fidelez: ⁊ ꝓlia dñi dñe mi tu ꝓliaris.
Malicia ergo nō inueniat in te: oīb⁹ die
bus vite tue. Si eniz ſurrexerit aliqñ hō
ꝑſequens te: vel q̄rens aīam tuā: erit aīa
dñi mei cuſtodita q̄ſi in faſciculo viuen-
tiū apud dñz deū tuū. Porro inimicoꝝ
tuoꝝ aīa rotabit: q̄ſi in impetu ⁊ circulo
funde. Cū ergo fecerit tibi dñs dño meo
oīa hec q̄ locutus eſt bona de te: ⁊ ꝯſtitue-
rit te ducē ſup iſrl: nō erit tibi hec i ſingul
tū ⁊ in ſcrupulū coꝛdis dño meo φ effu
deris ſanguinē innoxiū: aut ipē te vltus F
fueris. Et cū bene fecerit dñs dño meo re- #22.q.4.
cordaberis ancille tue: ⁊ tu benefacies ei. ca. q da-
Et ait dauid ad abigail. // Bñdict⁹ dñs de⁹ uid.ciu
iſrael q miſit te hodie in occurſuz meū: rauit.
⁊ bñdictū eloquiū tuū: ⁊ benedicta tu q̄ aliquid
ꝓhibuiſti me hodie ne irez ad ſanguinē: de iure
⁊ vlciſcerer me manu mea. Alioqn viuit iurā.c.
dñs deus iſrael q ꝓhibuit me ne malū fa ſi chriſt⁹
cerē tibi: niſi cito veniſſes in occurſū mi ſup.c.14.
hi: nō remāſiſſet Nabal vſq; ad lucē ma- deu.32.c
tutinā mingēs ad parietē. Suſcepit ergo Ro.12.d.
dd de manu ei⁹ oīa q̄ attulerat ei. Dixitq;
ei. Uade pacifice in domū tuā. Ecce audi-
ui vocē tuā: ⁊ honoraui faciē tuā. Uenit aūt
abigail ad Nabal. Et ecce erat ei in ꝯuiuiū

in domo eius q̄ſi cõuiuiũ regis: ꝛ coꝛ na
bal iocundũ. Erat eniꝫ ebrius nimis. Et
nõ indicauit ei verbũ puſillũ aut grande
vſq; mane. Diluculo aũt cũ digeſſiſſet vi
nũ nabal: indicauit ei vxoꝛ ſua verba hec.
B Et emoꝛtuũ eſt coꝛ eius intrinſecus: ꝛ fa
ctus eſt q̄ſi lapis. Cũq; pertrãſiſſent decē
dies: pcuſſit dñs Nabal: ꝛ moꝛtuus eſt.
Qḋ cũ audiſſet dd̄ moꝛtuũ nabal ait. Bñ
dict⁹ dñs q iudicauit cãꝫ opꝓbꝛij mei
de manu Nabal: ꝛ ſeruũ ſuũ cuſtodiuit a
malo: ꝛ maliciã nabal reddidit dñs in ca
put ei⁹. Miſit ergo dd̄ ꝛ locut⁹ eſt ad abi
gail vt ſumeret eã ſibi in vxoꝛē. Et venerũt
pueri dd̄ ad abigail in carmelũ: ꝛ locuti
ſũt ad eã dicētes. Dauid miſit nos ad te: vt
accipiat te ſibi in vxoꝛem. Que conſurgēs
adoꝛauit ꝓna in terram: ꝛ ait: Ecce famu
la tua ſit in ancillã: vt lauet pedes ſeruoꝝ
dñi mei. Et feſtinauit ꝛ ſurrexit abigail: ꝛ
aſcēdit ſup aſinũ: ꝛ q̄nque puelle ierunt
cũ ea pediſſeq; eius: ꝛ ſecuta eſt nũcios Da
uid: ꝛ facta eſt illi vxoꝛ. Sꝫ ꝛ achinoen ac
cepit dd̄ de Jezrael: ꝛ fuit vtraq; vxoꝛ ei⁹.
//32.q.j. c.l.qḋ aũt // Saul aũt dedit Michol filiã ſuã vxoꝛeꝫ
Dauid phalti filio Lais q erat de gallim.

¶ Ca. Sũ. ¶ Ziphei indicant Sauli dd̄:
ille venit ad q̄rēdũ dd̄ cũ Abiſai deſcendit
ad Saul in caſtra: ſciphꝰ aque ꝛ lācea eius
ſublata: qḋ cũ indicaret Saul ille reuocat
eũ ꝛ cognoſcit culpã ſuã. Cap. xxvj.

A ET venerunt ziphei ad Saul in ga
baa dicētes. Ecce Dauid abſcondit⁹
eſt in colle achile q̄ eſt ex aduerſo ſolitudi
nis. Et ſurrexit Saul ꝛ deſcendit in deſer
tum ziph ꝛ cum eo tria milia viroꝝ de
electis iſrael vt quereret Dauid in deſer
to ziph. Et caſtrametatus eſt Saul in ga
baa achile q̄ erat ex aduerſo ſolitudinis
in via. Dauid autē habitabat in deſerto.
Uidens aũt ꝙ veniſſet Saul poſt ſe in de
I. + huc ſertũ: miſit exploꝛatoꝛes: ꝛ didicit ꝙ + il
luc veniſſet certiſſime. Et ſurrexit Dauid
clam ꝛ venit ad locũ vbi erat ſaul. Cũq;
vidiſſet locum in quo doꝛmierat ſaul ꝛ
abner fili⁹ Ner ꝑnceps militie ei⁹ ꝛ ſaulē
doꝛmiētē in tētoꝛio ꝛ reliquũ vulgus per
circuitũ ei⁹: ait dd̄ ad achimelech etheũ:
ꝛ Abiſai filiũ Saruie frēm Joab dicens.
Quis deſcēdet mecum ad Saul in caſtra.
Dixitq; Abiſai. Ego deſcēdã tecũ. Uene
B runt ergo Dauid ꝛ Abiſai ad populum
nocte: ꝛ inuenerũt ſaul iacētē ꝛ doꝛmiētē
in tentoꝛio: ꝛ haſtã fixã in terra ad caput
eius. Abner aũt ꝛ pplm doꝛmiētes in cir
cuitu ei⁹. Dixitq; abiſai ad dauid. Cõclu
ſit de⁹ inimicũ tuũ hodie in manus tuas.
Nũc ergo pfodiã eũ lācea in terra ſemel: ꝛ
ſcḋo opus nõ erit. Et dixit dauid ad abi
ſai. Ne interficias eũ. // Quis enim extēdet //1.q.j.c?.
manuꝫ ſuã in xp̄m dñi: ꝛ innocens erit? domini
Et dixit dauid. // Uiuit dñs: q2 niſi dñs p
cuſſerit eũ: aut dies ei⁹ venerit vt moꝛiat: ſup.24.b
aut in pliũ deſcēdens perierit propiti⁹ mi
hi ſit dñs ne extendã manũ meã in xp̄m
dñi. Nũc igit tolle haſtã q̄ eſt ad caput ei⁹: ꝛ
ꝛ ſciphũ aque ꝛ abeamus. Tulit igit dauid
haſtã ꝛ ſciphũ aque q̄ erat ad caput eius et
abierũt. Et nõ erat q̄ſq̄ q videret ꝛ intelli
geret ꝛ euigilaret: ſed oēs doꝛmiebant: q2
ſopoꝛ domini irruerat ſuper eos. Cũq; trã
ſiſſet dauid ex aduerſo ꝛ ſtetiſſet in vertice
mõtis de longe: ꝛ eſſet grande interuallũ
inter eos: clamauit dauid ad populũ ꝛ ad
abner filium ner dicens. Nõne reſponde
bis abner? Et reſpondens abner ait. Quis C
es tu q clamas ꝛ inquietas regē? Et ait da
uid ad abner. Nũqḋ nõ vir tu es? Et quis
alius ſimilis tui in iſrl? Quare ergo nõ
cuſtodiſti dominũ tuũ regē? Ingreſſus ē
eniꝫ vnus de turba vt interficeret regem
dñm tuũ. Nõ eſt bonũ hoc qḋ feciſti. Uiuit
dñs: q2 filij moꝛtis eſtis vos: q2 nõ cuſto
diſtis dñm veſtrũ xp̄m dñi. Nunc ergo vi
de vbi ſit haſta regis: ꝛ vbi ſit ſciphus aque
qui erat ad caput ei⁹. Cognouit aũt ſaul
vocē dauid: ꝛ dixit. Nunqḋ vox hec tua fili ſup.20.d
mi dauid. Et ait dauid. Uox mea dñe mi
rex. Et ait. Quã ob cãm dñs me⁹ pſequit
ſeruũ ſuũ? Quid feci aut qḋ eſt in manu
mea malũ? Nunc ergo audi oꝛo dñe mi
rex v̄ba ſerui tui. Si dñs incitat te aduerſũ
me odoꝛet ſacrificiũ. Si aũt filij hominũ:
maledicti ſunt in conſpectu dñi qui eiece
runt me hodie vt non habitē in hereditā D
te dñi: dicētes. Uade ſerue dijs alienis. Et
nũc nõ effundat ſanguis me⁹ in terra co
rã dño: q2 egreſſus eſt rex iſrael vt q̄rat pu
licē vnũ: ſicut pſequit pdix in mõtib⁹. Et
ait ſaul. Peccaui. Reuertere fili mi dauid
Nequaq̄ enim vltra tibi malefaciã: eo ꝙ
ꝓcioſa fuerit anima mea i oculis tuis ho
die. Apparet eniꝫ ꝙ ſtulte egeriꝫ ꝛ ignoꝛa
uerim multa nimis. Et rñdēs dauid ait.

Ecce haſta regis: tranſeat vnus de pueris
regis ⁊ tollat eam. Dñs aũt retribuet vni
cuiqꝫ ſꝫ iuſtitiã ſuã ⁊ fidẽ. Tradidit enĩ
Al's + te dñs hodie in manũ meã: ⁊ nolui + ex
mittere tẽdere manũ meã in xp̄m dñi. Et ſic ma
gnificata eſt aĩa tua hodie in oculis meis:
ſic magnificet aĩa mea in oculis dñi ⁊ libe
ret me de oĩ ãguſtia. Ait ḡ ſaul ad dauid.
Bñdict⁹ tu fili mi Dauid. Et qdẽ faciẽs fa
cies: ⁊ prẽs poteris. Abijt aũt Dauid in
viã ſuã: ⁊ Saul reuerſus eſt in locũ ſuũ.
¶ Ca. Sũ. ¶ De fuga Dauid ad Achis re
gẽ Gethꝗ dedit ei Sicelech: de p̄dis ꝗs
agebat Dauid. Cap. xxvij.
A Et ait Dauid in corde ſuo. Aliqñ in
cidã vna die in manus Saul. Nõne
melius eſt vt fugiã: ⁊ ſaluer in terra phili
ſtinoꝝ vt deſperet Saul: ceſſetqꝫ me q̃rere
in cũctis finib⁹ iſrael. Fugiã ergo man⁹
eius. Et ſurrexit Dauid ⁊ abijt ipſe ⁊ ſexcẽ
ti viri cũ eo ad Achis filiũ maoch regem
geth. // Et habitauit Dauid cũ Achis in
infra. 30.a geth: ipſe ⁊ viri eius ⁊ domus eius ⁊ due
vxores ei⁹: Achinoen iſraelites ⁊ Abigail
vxor Nabal carmeli. Et nũciatũ eſt ſaul ꝙ
B fugiſſet Dauid in geth: ⁊ nõ addidit vltra
q̃rere eũ. Dixit aũt Dauid ad Achis. Si
inueni grãꝫ in oculis tuis detur mihi lo
cus in vna vrbiũ regiõis hui⁹ vt habitẽ
ibi. Cur enĩ manet ſeruus tuus in ciuita
te regis tecũ. Dedit itaqꝫ ei achis in die il
la + ſicelech. Propter quã cã facta eſt ſice
Al's + ſi lech regũ iuda vſqꝫ in diẽ hãc. Fuit autẽ
celeg. numerus dieꝝ qb⁹ habitauit Dauid in
C regione philiſtinoꝝ q̃ttuor mẽſium. Et
aſcendit Dauid ⁊ viri eius ⁊ agebãt p̄das
de geſſuri ⁊ de gezre ⁊ de amalechitis. Hi
enim pagi habitabant in terra antiquitus
euntib⁹ Sur vſqꝫ ad terrã egypti. Et per
cutiebat Dauid oẽꝫ terrã illoꝝ: nec relin
quebat viuẽtẽ viꝝ ⁊ mulierẽ: tollẽſqꝫ bo
ues ⁊ oues ⁊ aſinos ⁊ camelos ⁊ veſtes re
uertebãt ⁊ veniebat ad achis. Dicebat aũt
D ei achis. In quẽ irruiſti hodie? Rñdebat
Dauid. Cõtra meridiẽ iude: ⁊ cõtra meri
diẽ hieramel: ⁊ ꝯ meridiẽ ceni. Viꝝ ⁊ mu
lierẽ nõ viuificabat Dauid: nec adducebat
in geth: dicẽs. Ne forte loquãt̃ aduerſũ
nos: h̄ fecit Dauid. Et hoc erat decretũ illi
oĩb⁹ dieb⁹ qb⁹ habitauit in regiõe philiſti
noꝝ. Credidit ergo achis Dauid: dicens.
Multa mala opatus eſt ꝯtra pp̄lm ſuum

iſrael. Erit igr̃ mihi ſeruus ſempiternus.
¶ Ca. Sũ. ¶ Philiſtijm ꝯtra iſrael con
gregãtur: Saul interfecit phitones: ſaul
phitoniſſam cõſuluit: ſamuelẽ iubet ſuſci
tari: ſamuel ſuſcitat⁹ ſauli dixit: cras me
cum eris tu ⁊ filij. Cap. xxviij.
Factum eſt aũt in diebus illis con A
gregauerunt philiſtijꝫ agmina ſua:
vt p̄parent̃ ad bellũ contra iſrael. Dixitqꝫ
Achis ad Dauid. Sciens nunc ſcito qm̃
mecũ egredieris in caſtris tu ⁊ viri tui.
Dixitqꝫ Dauid ad Achis. Nũc ſcias q̃ fa
cturus eſt ſeruus tuus. Et ait Achis ad
Dauid. Et ego cuſtodẽ capitis mei ponã
te cũctis dieb⁹. // Samuel aũt mortuus ſup. 25.a
eſt: planxitqꝫ eũ oĩs iſrael: ⁊ ſepelierũt eũ
in ramatha vrbe ſua. Et Saul abſtulit ma
gos ⁊ ariolos de terra: ⁊ interfecit eos q phi
tones hẽbant in vẽtre. Cõgregatiqꝫ ſunt
philiſtijꝫ ⁊ venerũt ⁊ caſtrametati ſunt in
Suna. Cõgregauit aũt ⁊ Saul vniuerſũ
iſrael: ⁊ venit in gelboe. Et vidit Saul ca
ſtra philiſtijꝫ ⁊ timuit ⁊ expauit cor eius
nimis. Cõſuluitqꝫ dñꝫ: ⁊ nõ rñdit ei // ne ſup. 14.f
qꝫ per ſomnia: neqꝫ p ſacerdotes: neqꝫ p Leui.
p̄phetas. Dixitqꝫ Saul ſeruis ſuis. // Que 20.d.
rite mihi mulierẽ hñtẽ phitonẽ: ⁊ vadã Deut. 18.b
ad eã ⁊ ſciſcitabor per illã. Et dixerũt ſerui Act. 16.c
eius ad eũ. Eſt mulier Phitonẽ habens B
in endor. Mutauit ergo habitũ ſuũ veſti
tuſqꝫ ẽ alijs veſtimẽtis: ⁊ abijt ipſe ⁊ duo
viri cũ eo: venerũtqꝫ ad mulierẽ nocte: ⁊
ait illi. Diuina mihi in phitone: ⁊ ſuſcita
mihi quẽ dixero tibi. Et ait mlier ad eũ.
Ecce tu noſti quanta fecerit Saul: ⁊ quõ
eraſerit magos ⁊ ariolos de terra. Quare
ergo inſidiaris anime mee vt occidar. Et
iurauit ei Saul in dño dicens. Viuit do
minus qa nõ eueniet tibi qcq̄ꝫ mali p̄pter
hanc rẽ. Dixitqꝫ ei mulier. Quẽ ſuſcitabo
tibi? Qui ait. Samuelẽ mihi ſuſcita. Cũ
aũt vidiſſet mulier Samuelẽ: exclamauit
voce magna: ⁊ dixit ad Saul. Quare impo
ſuiſti mihi? Tu es enĩ Saul. Dixitqꝫ ei
rex. Noli timere. Quid vidiſti? Et ait mu
lier ad Saul. Deos vidi aſcendẽtes de ter
ra. Dixitqꝫ ei. Qualis eſt forma ei⁹? Que
ait. Vir ſenex aſcẽdit: ⁊ ipſe amict⁹ eſt pal
lio. Et intellexit Saul ꝙ Samuel eſſet: ⁊
inclinauit ſe ſup faciẽ ſuã in terra: ⁊ ado C
rauit. Dixit aũt Samuel ad Saul. Quare
inquietaſti me vt ſuſcitarer. Et ait Saul.

Coarctor nimis. Siqdē philiſtijʒ pugnāt
aduerſuʒ me:⁊ deus receſſit a me:⁊ exau-
dire me noluit:neqʒ in manu ꝓphetaꝝ:
neqʒ ꝑ ſomnia. Uocaui ergo te vt oſtēde-
res mihi qd faciā. Et ait Samuel. Quid
interrogas me cū dn̄s receſſerit a te:⁊ trā-
ſierit ad emulū tuū. Faciet eniʒ tibi dn̄s
ſup.25.f. ſicut locutus eſt in manu mea//⁊ ſcindet
regnū tuū de manu tua:⁊ dabit illud ꝓ-
ximo tuo Dauid qꝛ nō obediſti voci dn̄i:
neqʒ feciſti irā furoris eius in amalech.
Idcirco qd pateris fecit tibi dn̄s hodie:⁊
dabit dn̄s etiā iſrael tecū in manu phili-
// 26.q.2. ſtijm.// Cras aūt tu ⁊ filij tui mecuʒ eri-
ca. illud. tis:ſed ⁊ caſtra iſrael tradet dn̄s in man⁹
⁊.5.q.ca. philiſtijm. Statimqʒ Saul cecidit porre-
nec mir ctus in terrā. Extimuerat eniʒ verba Sa-
ſup.15.f. muelis:⁊ robur nō erat in eo:qꝛ non co-
D mederat panem tota die illa. Ingreſſa eſt
itaqʒ mulier illa ad Saul. Conturbatus enī
erat valde. Dixitqʒ ad eū Ecce obediuit an-
cilla tua voci tue:⁊ poſui aiaʒ meā in ma-
nu mea:⁊ audiui ſermones tuos quos lo-
cutus es ad me. Nunc igiꝰ audi ⁊ tu vocē
ancille tue:⁊ ponā corā te bucellam panis
vt comedens conualeſcas:⁊ poſſis iter age-
re. Qui renuit ⁊ ait. Nō comedā. Coege-
Ie.18.a. runt aūt eū ſerui ſui ⁊ mulier:⁊ tādem
audita voce eoꝝ ſurrexit de terra:⁊ ſedit ſu-
per lectū. Mulier aūt illa habebat vitulū
paſcualeʒ in domo ⁊ feſtinauit ⁊ occidit
eū. Tollenſqʒ farinam miſcuit eā ⁊ coxit
azyma:⁊ poſuit ante Saul ⁊ ante ſeruos
eius. Qui cū comediſſent ſurrexerunt ⁊
ambulauerunt per totam noctē illam.

¶ Ca. Sū. ¶ De remiſſione Dauid ab ex-
ercitu philiſtijm. Cap. xxix.

A Congregata ſunt ergo philiſtijʒ vni-
uerſa agmina in aphec. Sed ⁊ iſrael
caſtrametatus eſt ſup fontē qui erat in
iſrael. Et ſatrape qdē philiſtijm incedebāt
in centurijs ⁊ milibus. Dauid aūt ⁊ viri
ei⁹ erant in nouiſſimo agmine cū achis.
Dixerūtqʒ principes philiſtijʒ ad achis:
Quid ſibi volunt hebrei iſti? Et ait achis
ad principes philiſtijm. Nunqd ignora-
B tis Dauid q fuit ſeruus Saul regis iſra-
✝ vt el:⁊ eſt apud me multis diebus ✝ ⁊ an-
1.12.a nis. Et nō inueni in eo qcqʒ ex die q̄ trāſ-
fugit ad me vſqʒ ad diē hanc.// Irati ſunt
aūt aduerſus eū principes philiſtijm:⁊ di-
xerunt ei. Reuertatur vir:⁊ ſedeat in loco
ſuo in quo conſtituiſti eum:⁊ nō deſcen-
dat nobiſcū in pliū:ne fiat nobis aduer-
ſarius cū pliari ceperim⁹. Quo eniʒ aliter
poterit placare dn̄m ſuū niſi in capitib⁹
nr̄is. Nōne iſte eſt Dauid cui cātabant in
choris:dicētes// percuſſit Saul in milibus
ſuis:⁊ Dauid in decē milib⁹ ſuis. Uoca- ſup.13.b.
uit ergo achis Dauid:⁊ ait ei.// Uiuit do- ⁊.ſ. 31.d
min⁹:qꝛ rectus es ⁊ bon⁹ in ꝯſpectu meo: eccl.47.a
⁊ exitus tu⁹ ⁊ introitus tu⁹ mecū eſt in
caſtris. Et nō inueni in te quicqʒ mali ex
die q̄ veniſti ad me vſqʒ in diē hanc: ſed C
ſatrapis nō places. Reuertere ergo ⁊ vade
in pace:⁊ nō offendas oculos ſatraparum
philiſtijʒ. Dixitqʒ Dauid ad Achis. Quid
enim feci:⁊ qd inueniſti in me ſeruo tuo
a die q̄ fui in ꝯſpectu tuo vſqʒ in diē hāc:
vt nō veniā ⁊ pugnē ꝯ inimicos dn̄i mei
regis. R̄ndens aūt achis locut⁹ eſt ad Da- D
uid. Scio qa bon⁹ es tu in oculis meis ſi-
cut angelus dei:ſed principes philiſtinoꝝ
dixerūt. Nō aſcēdet nobiſcū in pliū. Igiꝰ
cōſurge mane:tu ⁊ ſerui dn̄i tui:q vene-
rūt tecū:⁊ cum de nocte ſurrexeritis ⁊ ce-
perit diluceſcere ꝑgite. Surrexit itaqʒ de
nocte Dauid ipſe ⁊ viri ei⁹ vt ꝓficiſcerenꝰ
mane:⁊ reuerterenꝰ ad terrā philiſtijm.
Philiſtijm aūt aſcēderunt in iſrael.

¶ Ca. Sū. ¶ Dauid reuertēs ſicelech ſuc-
cenſaʒ inuenit:cōſuluit dn̄m ⁊ pſecutus
eſt latrūculos:cibauitqʒ pueꝝ egyptium:
irruit Dauid in hoſtes ⁊ accepit pdā ⁊ di-
uiſit eā equaliter remanentibus ad ſarci-
nas ⁊ ad preliū deſcendētibus:dona mit-
tit ſenioribus iuda. Cap. xxx.

Cumqʒ veniſſent Dauid ⁊ viri eius A
in ✝ ſicelech die tertia: amalechite Alſ ✝ ſi-
impetū fecerāt ex parte auſtrali in ſicelech celeg.
⁊ percuſſerāt ſicelech ⁊ ſuccēderāt eam igni.
Et captiuas duxerāt mulieres ex ea a mi-
nimo vſqʒ ad magnū:⁊ nō interfecerant
quēqʒ ſed ſecū duxerāt ⁊ pgebant itinere
ſuo. Cū ergo veniſſet Dauid ⁊ viri ei⁹ ad
ciuitatē:⁊ inueniſſent eā ſuccēſam igni:⁊
vxores ſuas ⁊ filios ſuos ⁊ filias ductas eſſe
captiuas leuauerunt dauid ⁊ populus q
erat cū eo voces ſuas:⁊ plāxerūt donec de-
ficerent in eis lachrime.// Sigdem ⁊ due ſup.27.a.
vxores Dauid captiue ducte fuerāt achi-
noem iſraelites ⁊ abigail vxor Nabal car-
meli:⁊ ꝯtriſtatus eſt Dauid valde. Uole- B
bat enim eū ppl's lapidare:qꝛ amara erat

aïa vniuſcuiuſqꝫ viri ſup filijs ſuis ⁊ filia
bus. Cōfortat⁹ eſt aūt dauid in dño deo
ſuo: ⁊ ait ad abiathar ſacerdotē filiū achi-
ſup.22.b. melech // Applica ad me + ephot. Et appli-
Als + ce cuit abiathar + ephot ad dauid: ⁊ conſu-
pipd ſuluit dauid dñm dicens. Perſequar la-
trūculos hos ⁊ cōprehēdā eos an nō? Di-
C xitqꝫ ei dñs. Perſeq̄re. Abſqꝫ dubio eniȝ
cōprehēdes eos: ⁊ excuties predā. Abijt er
go dauid ipſe ⁊ ſexcēti viri q erāt cū eo ⁊
venerūt vſqꝫ ad torrētē beſor: ⁊ laſſi q̄daȝ
ſubſtiterūt. Perſecut⁹ eſt aūt dauid ipſe ⁊
q̄dringēti viri cū eo. Subſtiterāt.n. ducē
ti q laſſi trāſire nō poterāt torrēte beſor.
Et inuenerūt virū egyptiū in agro ⁊ ad-
duxerūt eū ad dauid. Dederūtqꝫ ei panē
vt comederet ⁊ biberet aquā: ſꝫ ⁊ fragmē
maſſe caricarū ⁊ duas ligaturas vue paſ-
ſe. Qui cū comediſſet reuerſus ē ſpūs ei⁹
⁊ refocilat⁹ eſt. Nō.n. comederat panē ne-
qꝫ biberat aquā trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ nocti-
bus. Dixit itaqꝫ ei dauid. Cui⁹ es tu: vel
D vñ: ⁊ quo pgis? Qui ait. Puer egyptius
ego ſuȝ: ſeru⁹ viri amalechite. Dereliquit
aūt me dñs meus: q: egrotare cepi nudi
uſterti⁹. Siqdē nos erupim⁹ ad auſtraleȝ
plagā cerethi ⁊ ꝯ iudaȝ: ⁊ ad meridiē ca-
leph: ⁊ ſicelech ſuccēdim⁹ igni. Dixitqꝫ ei
dauid. Potes me ducere ad iſtū cuneuȝ.
Qui ait. Jura mihi p deū ꝙ non occidas
me ⁊ nō tradas me in manus dñi mei ⁊
ego ducā te ad cuneū iſtuȝ. Et iurauit ei
dauid. Qui cū duxiſſet eū: ecce illi diſcū-
bebāt ſup faciē vniuerſe terre: comedētes
⁊ bibētes: ⁊ q̄ſi feſtū celebrātes diē, p cun
cta pda ⁊ ſpolijs q̄ ceperant de terra phili-
E ſtijm ⁊ de terra iuda. Et pcuſſit eos dauid
a veſpere vſqꝫ ad veſperā alteri⁹ diei: ⁊ nō
euaſit ex eis q̄ſq̄ niſi tm̄ q̄dringenti viri
adoleſcētes q aſcēderāt camelos ⁊ fugerāt.
Eruit ergo dauid oïa q̄ tulerāt amalechi
te: ⁊ duas vxores ſuas eruit. Nec defuit q̄ſ
q̄ a puo vſqꝫ ad magnū taȝ de filijs q̄ de
filiab⁹ ⁊ de ſpolijs: ⁊ q̄cunqꝫ rapuerāt oïa
reduxit dauid: ⁊ tulit vniuerſos greges
⁊ armēta ⁊ minauit an̄ faciē ſuā. Dixerūt
qꝫ. Hec eſt preda dauid. Venit aūt dauid
Als + ad ducētos viros q + laſſi ſubſtiterant nec
iuſſi ſeq poterant dauid: ⁊ reſidere eos iuſſerat
F in torrēte beſor. Qui egreſſi ſunt obuiaȝ
dauid: ⁊ pplo q erat cū eo. Accedēs auteȝ
dauid ad ppl'ȝ: ſalutauit eos pacifice. Rñ-
dēſqꝫ oïs vir peſſim⁹ ⁊ iniqu⁹ de viris q
erāt cū dauid dixit. Quia nō venerūt no-
biſcū nō dabim⁹ eis q̄cq̄ de pda quā erui
mus: ſꝫ ſufficiat vnicuiqꝫ vxor ſua ⁊ filij:
quos cū acceperint recedāt. Dixit aūt da-
uid. Non ſic facietis fr̄es mei de his q̄ tra
didit nobis dñs: ⁊ cuſtodiuit nos ⁊ dedit als + ma
latrūculos q eruperāt aduerſuȝ nos in + nu nr̄a
man⁹ nr̄as: nec audiet vos q̄ſq̄ ſup ſmōe
G hoc. Equa.n. ps erit deſcēdētis ad pliuȝ ⁊
remanētis ad ſarcinas: ⁊ ſiſr diuident. Et
factū eſt hoc ex die illa: ⁊ deinceps ꝯſtitutū
⁊ pfinitū: ⁊ q̄ſi lex in iſrl' vſqꝫ in diē hāc. Als + ſice
Uenit ergo dauid in + ſicelech: ⁊ miſit do leg
na de preda ſenioribus iuda, proximis ſuis
dicēs. Accipite bñdictionē de pda hoſtiuȝ
dñi. his q erāt in bethel ⁊ q in ramoth ad
meridiē ⁊ q in gether: ⁊ q in aroer: ⁊ q in
ſephamoth: ⁊ q in eſthama: ⁊ q in rachel:
⁊ q in vrbib⁹ hieromeli: ⁊ q i vrbib⁹ ceni: Als + b
⁊ q i roma: ⁊ q in lacu + aſan: ⁊ q in athach: ſan
⁊ q in hebron: ⁊ reliq̄s q erāt in his locis
in qb⁹ cōmorat⁹ fuerat dauid ⁊ viri eius.

¶ Ca. Sū. ¶ De fuga ⁊ cede iſrael: de mor
te ſaulis ⁊ triuȝ filioꝝ ei⁹: de armis ei⁹ ⁊
capite: de viris iabes galaad q tulerūt cada
uera ſaulis ⁊ filioꝝ ei⁹: de muro bethſan: ⁊
ſepelierūt in nemore iabes. Cap. xxxi.

Philiſtijm autē pugnabāt aduerſum A
iſrael. // Et fugerunt viri iſrael an̄ fa- I. Para
ciem philiſtijm ⁊ ceciderunt interfecti in 10.a.
mōte gelboe. Irrueruntqꝫ philiſtijm in
ſaul ⁊ in filios eius: ⁊ percuſſerunt iona-
than: ⁊ aminadab ⁊ melchiſue filios ſaul: ⁊
totūqꝫ pondus prelij verſum eſt in ſaul.
Et cōſecuti ſunt eū viri ſagittarij ⁊ vulne
ratus eſt vehemēter a ſagittarijs. Dixitqꝫ
ſaul ad armigerū ſuū. // Euagina gladiuȝ Jug.9.
tuū ⁊ percute me: ne forte veniāt incircū- I. Para
ciſi iſti ⁊ interficiāt me illudētes mihi. Et 10.a.
noluit armiger ei⁹. Fuerat enim nimio
terrore pteritus. Arripuit itaqꝫ ſaul gla-
diū ſuū ⁊ irruit ſup eū. Qd cū vidiſſet ar-
miger ei⁹ videlicet ꝙ mortu⁹ eſſet ſaul: ir
ruit ēt ipſe ſup gladiū ſuuȝ: ⁊ mortu⁹ eſt
cū eo. Mortuus eſt ergo ſaul ⁊ tres filij C
ei⁹: ⁊ armiger illi⁹: ⁊ vniuerſi viri ei⁹ in
die illa pariter. Uidentes aūt viri iſrael q
erāt trās vallē ⁊ trās iordanē ꝙ fugiſſent
viri iſraelite ⁊ ꝙ mortu⁹ eſſet ſaul ⁊ tres
filij eius: reliquerūt ciuitates ſuas ⁊ fuge
runt. Ueneruntqꝫ philiſtijm ⁊ habitaue

runt ibi. Facta autem die altera venerūt
philiſtijm vt expoliarēt interfectos: ⁊ in-
Alr⁊ mō venerunt ſaul ⁊ tres filios eius iacentes
tem. in ✠ monte gelboe. Et preciderunt caput
ſaul ⁊ expoliauerunt eum armis: ⁊ mi-
ſerunt in terram philiſtinoꝝ per circui-
tum vt annūciaretur in tēplis idoloꝝ
D ⁊ in populis. Et poſuerunt arma eius in
templo aſtaroth: corpus vero eius ſuſpē-
derunt in muro bethſan. Quod cū audiſſent
habitatores iabes galaad queq̄ fecerāt
philiſtijm ſaul: ſurrexerunt omnes viri
fortiſſimi: ⁊ ambulauerunt tota nocte ⁊
tulerunt cadauer ſaul ⁊ cadauera filioꝝ
eius de muro bethſan. Veneruntq̄ viri ia-
bes galaad ⁊ cōbuſſerūt ea igni: ⁊ tulerūt
oſſa eoꝝ ⁊ ſepelierūt in nemore iabes: ⁊
ieiunauerunt ſeptem diebus.

¶ Explicit primus liber ſamuelis: qui eſt primus regum.

¶ Incipit ſecundus liber ſamuelis: qui eſt ſecundus regum.

¶ Ca. Sū. ¶ De cede eiꝰ qui attulit dyadema ⁊ armillam ſaulis, dicens ꝙ occiderat ſaul: de planctu dauid ſuper ſaul ⁊ ionathan. Cap. I.

A Factum eſt
autē poſtq̄ mortuꝰ
eſt ſaul: vt dauid re-
Alr⁊ ſi- uerteret a cede ama-
cleg lech ⁊ maneret in ✠
ſicelech duos dies.
In die autem tertia
apparuit hō veniēs
de caſtris ſaul veſte
re. 4. c. Ꝯſciſſa: ⁊ puluere ꝯſpſus caput // Et vt veīt
ad dauid cecidit ſup faciē ſuā: ⁊ adorauit.
Dixitq̄ ad eū dauid. Vñ venis? Qui ait
Pa. 24. c. ad eū. De caſtris iſrl̄ fugi. Et dixit ad eū
Paral. dauid. Quod ē vbū qđ factū ē? Indica mihi.
.b. Qui ait. Fugit ppl̄s ex p̄lio ⁊ multi cor-
ruētes e ppl̄o mortui ſunt. Sȝ ⁊ ſaul ⁊ io-
nathas filiꝰ eiꝰ interierūt. Dixitq̄ dauid
ad adoleſcentē q nūciabat ei. Vnde ſcis ꝙ
mortuꝰ eſt ſaul ⁊ ionathas filiꝰ eius? Ait
B adoleſcēs q ✠ nunciabat ei. Caſu veni in
Alr⁊ nar- mōtē gelboe: ⁊ ſaul incūbebat ſup haſtam
bat. ſuā. Porro currus ⁊ eqtes appropinqua-
bāt ei. Et ꝯuerſus poſt tergū ſuū videſq̄
me vocauit. Cui cū reſpondiſſem: adſuȝ.
Dixit mihi. Quis nā es tu? Et aio ad eū
Amalechites ego ſuȝ. Et locutꝰ eſt mihi.
Sta ſup me ⁊ interfice me: qm̄ tenēt me
anguſtie: ⁊ adhuc tota aīa mea in me eſt.
Stanſq̄ ſup eū occidi illū. Sciebā enī ꝙ
viuere nō poterat poſt ruinā. Et tuli dya- infra. 3. f
dema qđ erat in capite eiꝰ: ⁊ armillam de ⁊. j. 13. f.
brachio illiꝰ: ⁊ attuli ad te dñm meū huc.
Apphēdēs aūt dauid veſtimēta ſua ſcidit
oēſq̄ viri q erāt cū eo: ⁊ plāxerūt ⁊ fleue-
runt ⁊ ieiunauerunt vſq̄ ad veſperā ſup
ſaul ⁊ ſup ionathan filiū eiꝰ: ⁊ ſup ppl̄m
dñi: ⁊ ſup domū iſrael: eo ꝙ corruiſſent
gladio. Dixitq̄ dauid ad iuuenē q nun- C
ciauerat ei. Vñ es tu? Qui rñdit. Filiꝰ ho- //õ pe.ti.
minis aduene amalechite ego ſuȝ. Et ait 2. q. cp-
ad eū dauid. // Quare nō timuiſti mitte- penit.
re manū tuā: vt occideres chriſtū dñi? j. q. i. c. do-
Vocanſq̄ dauid vnum de pueris ſuis ait. minū.
Accedēs irrue in eū. Qui pcuſſit illū ⁊
mortuus eſt. Et ait ad eū dauid. Sāguis
tuus ſup caput tuū. Os enī tuū locutū
eſt aduerſū te dicens. Ego interfeci xp̄m
dñi. Planxit aūt dauid planctū huiuſce-
modi ſup ſaul ⁊ ſup ionathan filiū eiꝰ: ⁊ Alr⁊ in
p̄cepit vt docerēt filios ✠ iuda arcū: ſicut decꝛ.
ſcriptū eſt in libro iuſtoꝝ. Et ait. Conſide- alr⁊ iſrl̄
ra iſrael ꝓ his q mortui ſunt: ſup excel- ⁊ iuda.
ſa tua vulnerati. Inclyti iſrael ſup mon-
tes tuos interfecti ſunt. Quō ceciderūt for- D
tes. Nolite anūciare in geth: neq̄ annun-
cietis in cōpitis aſcalonis: ne forte leten-
tur filie philiſtijm: ne exultēt filie incir-
cunciſoꝝ. Mōtes gelboe nec ros nec plu- Alr⁊ ve-
uia ✠ veniāt ſup vos. Neq̄ ſint agri p̄mi- niat
tiaꝝ: q2 ibi abiectꝰ eſt clypeꝰ fortiū: clypeus
ſaul q̄ſi nō eēt vnctꝰ oleo a ſanguine in- Alr⁊ Io-
terfectoꝝ ab adipe fortiū. Sagitta ✠ iona- nathā.
the nūq̄ rediit retrorſū: ⁊ gladiꝰ ſaul nō
eſt reuerſus inanis. Saul ⁊ ionathas ama-
biles ⁊ decori valde in vita ſua: in morte
quoq̄ nō ſūt diuiſi. Aquilis velociores: leōibꝰ
fortiores. Filie iſrl̄ ſup ſaul flete: q veſtie-
bat vos coccino in delitijs: q p̄bebat orna-
menta aurea cultui vr̄o. Quō ceciderunt
fortes in p̄lio. Ionathas in excelſis tuis
occiſus eſt. Doleo ſup te frater mi iona-
tha decore nimis ⁊ amabilis ſup amorē
mulieꝝ. Sicut mr̄ vnicū amat filiū ſuū:
ita ego te diligebā. Quō ceciderūt robu-
ſti ⁊ perierunt arma bellica?

¶ Ca. Sū. ¶ De prima vnctiōe dauid in hebron: de nūcio eiꝰ ad viros iabes galaad de

iſboſeth: de filio pueroꝝ dauid ⁊ pueroꝝ
ſaul: de morte aſahel: ioab ⁊ abiſai fratres
perſequuntur abner propter mortē aſa-
hel fratris eorum ⁊ reuertuntur. Cap.ij.
A Igitur poſt hec cōſuluit dauid dñm̄ di
cēs. Num aſcendā in vnā de ciuitati-
bus iuda? Et ait dñs ad eū. Aſcēde. Dixit
q̄ȝ dauid. Quo aſcēdā? Et r̄ndit ei. In he-
bron. Aſcēdit ergo dauid ⁊ due vxores ei⁹
achinoen iſraelites ⁊ abigail vxor nabal
carmeli. Sed ⁊ viros q̄ erāt cū eo duxit da
uid ſingulos cū domo ſua: ⁊ māſerūt i op
pidis hebron. Venerūtq̄ȝ viri iuda: ⁊ vn-
xerūt ibi dauid vt regnaret ſup domū iu-
1.re.31.d. da. Et nūciatū ē dauid ꝙ viri iabes galaad
ſepelliſſent ſaul. Miſit ergo dauid nūcios
B ad viros iabes galaad: dixitq̄ȝ ad eos. Bene
dicti vos a domino q̄ feciſtis mīām hanc
cum domino veſtro ſaul: ⁊ ſepeliſtis eum
Et nunc retribuet vobis q̄dē dñs mīām.
⁊ veritatē: ⁊ ego reddā gratiā: eo ꝙ feciſtis
verbū iſtud. Cōfortent man⁹ veſtre: ⁊ eſto
te filij fortitudinis. Licet enīȝ mortu⁹ ſit
dñs veſter ſaul: tñ me vnxit domus iuda
in regē ſibi. Abner aūt fili⁹ ner p̄nceps ex-
C ercitus ſaul tulit iſboſeth filiū ſaul: ⁊ cir-
Al's + ieſ cūduxit eū p̄ caſtra: regēq̄ȝ cōſtituit ſup ga
ſuri laad: ⁊ ſup + geſſuri: ⁊ ſup iezrael: ⁊ ſup ef-
vel aſſuri fraim: ⁊ ſup beniamin: ⁊ ſup iſrael vniuer
vel eſſeri ſuȝ. Quadraginta annoꝝ erat ieſboſeth fili
us ſaul cū regnare cepiſſet ſup iſrl: ⁊ duo-
b⁹ annis regnauit. Sola aūt dom⁹ iuda ſe
Infra.5.a quebat dauid. // Et fuit numerus dierum
q̄s cōmoratus eſt dauid imperās i hebrō
ſup domū iuda ſeptē annoꝝ: ⁊ ſex mēſiū.
Egreſſuſq̄ȝ ē abner filius ner ⁊ pueri iſbo
ſeth filij ſaul de caſtris in gabaon. Porro
ioab filius ſaruie: ⁊ pueri dauid egreſſi
ſunt: ⁊ occurrerunt eis iuxta piſcinā ga-
baon. Et cū in vnū conueniſſent e regiōe
ſederūt hi in vna parte piſcine: ⁊ illi ex al-
D tera. Dixitq̄ȝ abner ad ioab. Surgant pue
ri ⁊ ludant coram nobis. Et reſpondit io
ab. Surgant. Surrexerūt ergo ⁊ tranſie-
runt numero duodecim de beniamin⁹ ex
parte iſboſeth filij ſaul: ⁊ duodeciȝ de pue-
ris dauid. Apprehenſoq̄ȝ vnuſq̄ſq̄ȝ capi-
te cōparis ſui defixit gladium in latus cō-
trarij: ⁊ ceciderunt ſimul. Vocatūq̄ȝ ē no-
mē loci illi⁹ ager robuſtoꝝ in gabaon. Et
ortuȝ eſt bellū durum ſatis in die illa: fu-
gatuſq̄ȝ eſt abner ⁊ viri iſrael a pueris da

uid. Erāt aūt ibi tres filij ſaruie: Joab et
Abiſai ⁊ Aſahel. Porro Aſahel curſor ve-
lociſſim⁹ fuit q̄ſi vn⁹ de capreis q̄ morant
in ſyluis. Perſeq̄bat aūt aſahel abner: ⁊ Al's +
nō declinauit + ad dexterā + ſiue ad ſini- neq̄ȝ
ſtrā omittēs p̄ſeq̄ abner. Reſpexit itaq̄ȝ ab- Al's +
ner poſt tergū ſuū: ⁊ ait. Tu ne es aſahel? neq̄ȝ
Qui r̄ndit. Ego ſū. Dixitq̄ȝ ei abner. Vade E
ad dexterā ſiue ad ſiniſtrā: ⁊ apprehēde vnū
de adoleſcētib⁹ ⁊ tolle tibi ſpolia ei⁹. No-
luit aūt Aſahel dimittere quin vrgeret euȝ.
Rurſumq̄ȝ locutus eſt Abner ad Aſahel.
Recede ⁊ noli me ſeq̄: ne forte cōpellar cō-
fodere te in terrā: ⁊ leuare nō potero faciē
meā ad Joab frēm tuū. Qui audire cōtē-
pſit: ⁊ noluit declinare. Percuſſit ergo eū F
abner auerſa haſta i inguine: ⁊ trāſfodit:
⁊ mortu⁹ ē in eodē loco. // Oēſq̄ȝ q̄ trāſi- Infra.20.b
bāt p̄ locū illū in quo ceciderat Aſahel ⁊
mortu⁹ erat: ſubſiſtebāt. Perſequētib⁹ āt
Joab ⁊ abiſai fugiētē abner ſol occubuit.
Et venerūt vſq̄ȝ ad collē aqueduct⁹: q̄ ē ex
aduerſo vallis ⁊ itineris deſerti in gabaō.
Cōgregatiq̄ȝ ſūt filij beniamin ad abner:
⁊ cōglobati i vnū cuneū: ſteterūt in ſūmi
tate tumuli vni⁹. Et exclamauit abner a l
Joab: ⁊ ait. // Nū vſq̄ȝ ad internitionē tu⁹ Nu.12.a.
mucro deſeuiet? An ignoras ꝙ p̄iculoſa
ſit dēſperatio? Vſq̄ȝ q̄ nō dicis pp̄lo vt omit
tat p̄ſeq̄ frēs ſuos. Et ait Joab. Viuit dñs: G
ſi locut⁹ fuiſſes mane: receſſiſſet pp̄ls p̄ſe-
quēs frēȝ ſuū. // Inſonuit ergo Joab buc Infra.20.g
cina: ⁊ ſtetit oīs exercit⁹: nec p̄ſecuti ſunt
vltra iſrl: neq̄ȝ inire certamē. Abner aūt
⁊ viri ei⁹ abierūt p̄ cāpeſtria moab tota no
cte illa: ⁊ trāſierūt iordane: ⁊ luſtrata oī be
thorō venerūt ad caſtra. Porro ioab reuer
ſus omiſſo abner cōgregauit oēȝ pp̄lȝ: ⁊ de
fuerūt d̄ pueris dauid decē ⁊ nouē viri: ex
cepto + aſahele. Serui āt dauid p̄cuſſerūt Al's + a
de beniamī: ⁊ d̄ viris q̄ erāt cū abner trecē ſahel.
tos ſexagīta: q̄ ⁊ mortui ſūt. Tulerūtq̄ȝ aſa
hel ⁊ ſepelierūt eū in ſepulcro p̄ris ſui in
bethleē: ⁊ ābulauerūt tota nocte ioab ⁊ vi
ri q̄ erāt cū eo: ⁊ i ipo crepuſculo puene-
Ca. Sū. De filijs Da- rūt in hebrō.
uid natis i hebrō quō abner irat⁹ cō iſbo-
ſeth p̄ cōcubina reſpha q̄ fuerat p̄ris ſui: re
gnū iſrael p̄mittit Dauid: Dauid michol
vxorē ſuā petit ⁊ accipit. Abner venit ad
Dauid i hebrō: ⁊ a Joab p̄ditorie occidit.
Dauid vero Abner plāgit. Cap.iij.
Facta eſt

3 Facta eſt ergo lōga ɔcertatio inter do
muꝫ dauid: ⁊ inter domū ſaulis da
uid ꝓficiēs ⁊ ſꝑ ſeipſo robuſtior: dom⁹ aūt
ſaul decreſcēs ɋ̄tidie. Natiqꝫ ſūt filij dauid
in hebrō. Fuitqꝫ ꝓmogenit⁹ ei⁹ amnō de
achinoen iſraelite: ⁊ poſt eū cheleab de abi
gail vxore nabal carmeli. Porro terti⁹ ab
ſalon fili⁹ macha filie tholomai regis geſ
ſur. Quart⁹ aūt adonias fili⁹ agith. Et qnt⁹
ſaphacias fili⁹ abithal. Sext⁹ qꝫ hietraā de
egla vxore dauid. Hi nati ſūt dauid in he
bron. Cū ergo eēt ꝓliū iter domū ſaul ⁊
domū dauid abner filius ner regebat do
mū ſaul. Fuerat aūt ſauli ɔcubia nōie reſ
pha filia achia. Ingreſſuſqꝫ ē ad eā abner.
Dixitqꝫ iſboſeth ad abner. Quare ingreſ
B ſus es ad ɔcubinā pr̄is mei? Qui iratus
nimis ꝓꝑ ūba iſboſeth: ait. Nunqd caput
canis ego ſuꝫ aduerſuꝫ iudā hodie: q fece
rim miāꝫ ſuꝑ domū ſaul pr̄is ſui: ⁊ ſuper
frēs ⁊ ꝓximos ei⁹: ⁊ non tradidit te in +
man⁹ dauid: ⁊ tu reqſiſti me ꝙ argueris
ꝓ muliere hodie. Hec faciat de⁹ abner: ⁊
hec addat ei: niſi quō iurauit dn̄s dauid:
ſic faciā cū eo vt trāſferat regnū de domo
ſaul: ⁊ eleuet thron⁹ dauid ſuꝑ iſrl̄ ⁊ ſuꝑ
iudā: a dan vſqꝫ berſabee. Et nō potuit rn̄
dere ei qcq̄: q2 metuebat illū. Miſit ergo
abner nūcios ad dauid in hebrō ꝓ ſe dicē
tes. Cui⁹ ē terra? Et vt loqrent. Fac mecū
amicitias: ⁊ erit man⁹ mea tecū: ⁊ redu
C cā ad te vniuerſū iſrl̄. Qui ait. Optie. Ego
faciā tecū amicitias. Sꝫ vnā rē peto a te
dicēs. Nō videbis faciē meā anqꝫ adduxe
ris + mihi michol filiā ſaul: ⁊ ſic venies ⁊
videbis me. Miſit aūt dauid nūcios ad
iſboſeth filiū ſaul dicēs. Redde vxorē me
aꝫ michol quā deſpōdi mihi cētū ꝓputijs
philiſtijꝫ. Miſit ergo iſboſeth ⁊ tulit eaꝫ
a viro ſuo phaltiel: filio lais. Seqbaturqꝫ
eā vir ſu⁹ plorās vſqꝫ bahurim. Et dixit ad
eū abner. Uade + ⁊ reuertere. Qui reuer
ſus ē. Sermonē qꝫ itulit abner ad ſenio
res iſrl̄ dicēs. Tā heri q̄ꝫ nudiuſterti⁹ qre
batis dauid: vt regnaret ſuꝑ vos. Nūc er
go facite: qm̄ dn̄s locut⁹ ē ad dauid dicēs.
In manu ſui mei dauid ſaluabo ppl̄ꝫ me
uꝫ iſrl̄ de manu philiſtijꝫ: ⁊ oiuꝫ inimicoꝝ
ei⁹. Locut⁹ ē aūt abner ēt ad beniamin. Et
D abijt vt loqret ad dauid in hebron oia q̄
placuerāt iſraeli ⁊ vniuerſe beniamin. Ue
nitqꝫ ad dauid in hebrō cū viginti viris.
Et fecit dauid abner ⁊ viris ei⁹ q venerāt
cū eo conuiuiū. Et dixit abner ad dauid.
Surgā: vt ɔgregē ad te dn̄ꝫ meū regē oēꝫ
iſrl̄: ⁊ ineā tecū fedus: ⁊ impares oib⁹ ſicut de
ſiderat aīa tua. Cuꝫ ergo deduxiſſet dauid
abner: ⁊ ille iſſet in pace: ſtatī pueri dauid
⁊ ioab venerūt ceſis latronib⁹ cū ꝓda ma
gna nimis. Abner aūt nō erat cū dauid i
hebrō: q2 iā dimiſerat eū: ⁊ ꝓfect⁹ fuerat i
pace: ⁊ ioab ⁊ ois exercit⁹ q erāt cū eo: po
ſtea venerāt. Nūciatū ē itaqꝫ ioab a narrā
E tib⁹. Uenit abner fili⁹ ner ad regē: ⁊ dimi
ſit eū: ⁊ abijt i pace. Et ingreſſus ē ioab ad
regē: ⁊ ait. Quid feciſti? Ecce venit abner
ad te. Quare dimiſiſti eū: ⁊ abijt ⁊ receſſit?
Ignoras abner filiū ner. qm̄ ad hoc venit
ad te: vt deciperet te ⁊ ſciret exitū tuū ⁊ itroi 3.reg.2.e
tū tuū: ⁊ noſſet oia q̄ agis. Egreſſus ita
qꝫ ioab a dauid: miſit nūcios poſt abner:
⁊ reduxit eū a cyſterna ſyra ignorāte da
uid. Cūqꝫ rediſſet abner in hebrō: ſeorſū
adduxit eū ioab ad mediū porte: vt loqre infra eo.
F tur ei in dolo: ⁊ ꝑcuſſit illū ibi in ingui
ne: ⁊ mortu⁹ ē in vltionē ſanguis aſahel
fratris ei⁹. Qd cū audiſſet dauid rē iā ge
ſtā: ait. Mūdus ego ſuꝫ ⁊ regnū meum Dan.13.e
apō deū: vſqꝫ in ſempiternū a ſanguine Act.20.f.
abner filij ner: ⁊ veniat ſuꝑ caput ioab: ⁊
ſuꝑ oēꝫ domū pr̄is ei⁹: nec deficiat de do
mo ioab fluxū ſeminis ſuſtinēs ⁊ lepro
ſus ⁊ tenēs fuſum: ⁊ cadēs gladio: ⁊ indi
gēs pane. Igit ioab ⁊ abiſai frater ei⁹ in
terfecerūt abner: eo ꝙ occidiſſet aſahel fra ſuꝑ eodē
trē eoꝝ in gabaon in ꝓlio. Dixit aūt da
uid ad ioab: ⁊ ad oēm ppl̄m q erat cū eo:
Scindite veſtimēta veſtra: ⁊ accingimi ſuꝑ.ſ. b.
ni ſaccis: ⁊ plangite ante exequias abner. Por infra.13.f.
G ro rex dauid ſeqbat feretrū. Cūqꝫ ſepeliſ
ſent abner in hebrō leuauit rex dauid vo
cē ſuā: ⁊ fleuit ſuꝑ tumulū abner. Fleuit
aūt ⁊ omnis populus. Plangēſqꝫ rex ⁊
lugens abner ait. Nequāq̄ vt mori ſolēt
ignaui: mortu⁹ es abner. Man⁹ tue liga
te nō ſunt: ⁊ pedes tui nō ſunt cōpedibus
aggrauati: ſꝫ ſicut ſolēt cadere coraꝫ filijs
iniquitatis ſic corruiſti. Cōgeminanſqꝫ ois
ppl̄s fleuit ſuꝑ eū. Cūqꝫ veniſſet vniuer
ſa multitudo cibū capere cū dauid clare
adhuc die: iurauit dauid dicens. Hec fa ſuꝑ eo.
ciat mihi de⁹: ⁊ hec addat: ſi ante occaſum
ſolis guſtauero panē vel aliud qcq̄. Oiſqꝫ
populus audiuit: ⁊ placuerūt eis cuncta

Margin notes (left): Ms + manu. / infra eo. / Ms ſuꝑ eſt + mihi. / 1.re.18.g / Ms ſuꝑ eſt + et

iſboſeth: de ſilio puerorum dauid et puerorum
ſaul: de morte aſahel: ioab et abiſai fratres
perſequuntur abner propter mortē aſa-
hel fratris eorum et reuertuntur. Cap. ij.

A Igitur poſt hec ꝯſuluit dauid dñm̄ di-
cēs. Num aſcendā in vnā de ciuitati-
bus iuda? Et ait dñs ad eū. Aſcēde. Dixit
q; dauid. Quo aſcēdā? Et rñdit ei. In he-
bron. Aſcēdit ergo dauid et due vxores ei⁹
achinoen iſraelites et abigail vxor nabal
carmeli. Sed et viros q erāt cū eo duxit da
uid ſingulos cū domo ſua: et māſerūt i op
pidis hebron. Venerūtq; viri iuda: et vn-
xerūt ibi dauid vt regnaret ſup domū iu-
1.re.31.d. da. Et nūciatū ē dauid q viri iabes galaad
ſepelliſſent ſaul. Miſit ergo dauid nūcios
B ad viros iabes galaad: dixitq; ad eos. Bene
dicti vos a domino q feciſtis miām hanc
cum domino veſtro ſaul: et ſepeliſtis eum
Et nunc retribuet vobis qdē dñs miām
et veritatē: et ego reddā gratiā: eo q feciſtis
verbū iſtud. Cōfortent man⁹ veſtre: et eſto
te filij fortitudinis. Licet enī mortu⁹ ſit
dñs veſter ſaul: tñ me vnxit domus iuda
in regē ſibi. Abner aūt fili⁹ ner pnceps ex-
C ercitus ſaul tulit iſboſeth filiū ſaul: et cir-
Al's + ieſ- cūduxit eū p caſtra: regēq; ꝯſtituit ſup ga
ſuri laad: et ſup + geſſuri: et ſup iezrael: et ſup ef-
vel aſſuri fraim: et ſup beniamin: et ſup iſrael vniuer
vel eſſeri ſū. Quadraginta annorum erat ieſboſeth fili
us ſaul cū regnare cepiſſet ſup iſrl: et duo-
b⁹ annis regnauit. Sola aūt dom⁹ iuda ſe
Inſra.5.a quebat dauid. Et fuit numerus dierum
q̄s cōmoratus eſt dauid imperās i hebrō
ſup domū iuda ſeptē annorum: et ſex mēſiū.
Egreſſuſq; ē abner filius ner et pueri iſbo
ſeth filij ſaul de caſtris in gabaon. Porro
ioab filius ſaruie: et pueri dauid egreſſi
ſunt: et occurrerunt eis iuxta piſcinā ga-
baon. Et cū in vnū conueniſſent e regiōe
ſederūt hi in vna parte piſcine: et illi ex al-
D tera. Dixitq; abner ad ioab. Surgant pue
ri et ludant coram nobis. Et reſpondit io
ab. Surgant. Surrexerūt ergo et tranſie-
runt numero duodecim de beniamin⁹ ex
parte iſboſeth filij ſaul: et duodecī de pue-
ris dauid. Apprehenſoq; vnuſqſq; capi-
te cōparis ſui defixit gladium in latus cō-
trarij: et ceciderunt ſimul. Vocatūq; ē no-
mē loci illi⁹ ager robuſtorum in gabaon. Et
ortū eſt bellū durum ſatis in die illa: fu-
gatuſq; eſt abner et viri iſrael a pueris da

uid. Erāt aūt ibi tres filij ſaruie: Ioab et
Abiſai et Aſahel. Porro Aſahel curſor ve-
lociſſim⁹ fuit q̄ſi vn⁹ de capreis q morant
in ſyluis. Perſeqbat aūt aſahel abner: et Al's +
nō declinauit + ad dexterā + ſiue ad ſini- neq;
ſtrā omitēs pſeq abner. Reſpexit itaq; ab- Al's +
ner poſt tergū ſuū: et ait. Tu ne es aſahel? neq;
Qui rñdit. Ego ſū. Dixitq; ei abner. Vade E
ad dexterā ſiue ad ſiniſtrā: et apphēde vnū
de adoleſcētib⁹ et tolle tibi ſpolia ei⁹. No-
luit aūt Aſahel dimittere qn vrgeret eū.
Rurſumq; locutus eſt Abner ad Aſahel.
Recede et noli me ſeq: ne forte cōpellar cō-
fodere te in terrā: et leuare nō potero faciē
meā ad Ioab frēm tuū. Qui audire cōtē-
pſit: et noluit declinare. Percuſſit ergo eū F
abner auerſa haſta i inguine: et trāſfodit:
et mortu⁹ ē in eodē loco. Oēſq; q trāſi- inſra.20.b
bāt p locū illū in quo ceciderat Aſahel et
mortu⁹ erat: ſubſiſtebāt. Perſequētib⁹ aūt
Ioab et abiſai fugiētē abner ſol occubuit.
Et venerūt vſq; ad collē aqueduct⁹: q ē ex
aduerſo vallis et itineris deſerti in gabaō.
Cōgregatiq; ſūt filij beniamin ad abner:
et cōglobati i vnū cuncti: ſteterūt in ſūmi
tate tumuli vni⁹. Et exclamauit abner ad
Ioab: et ait. Num vſq; ad internitionē tu⁹ Nu.12.a.
mucro deſeuiet? An ignoras q pīculoſa
ſit deſpatio? Vſq; q nō dicis pplō vt omit
tat pſeq frēs ſuos. Et ait Ioab. Viuit dñs: G
ſi locut⁹ fuiſſes mane: receſſiſſet pplūs pſe-
quēs frēz ſuū. Inſonuit ergo Ioab buc inſra.20.
cina: et ſtetit oīs exercit⁹: nec pſecuti ſunt
vltra iſrl: neq; iniere certamē. Abner aūt
et viri ei⁹ abierūt p cāpeſtria moab tota no
cte illa: et trāſierūt iordane: et luſtrata oī be
thorō venerūt ad caſtra. Porro ioab reuer
ſus omiſſo abner ꝯgregauit oēz pplz: et de
fuerūt d pueris dauid decē et nouē viri: ex
cepto + aſahele. Serui aūt dauid pcuſſerūt Al's + a-
de beniamin: et d viris q erāt cū abner trecē ſahel.
tos ſexaginta: q et mortui ſūt. Tulerūtq; aſa
hel et ſepelierūt eū in ſepulcro prīs ſui in
bethleē: et ābulauerūt tota nocte ioab et vi
ri q erāt cū eo: et i ipo crepuſculo puene-
Ca. Sū. De filijs Da- rūt in hebrō.
uid natis i hebrō quō abner irat⁹ ꝯ iſbo-
ſeth p ꝯcubina reſpha q fuerat prīs ſui: re
gnū iſrael pmittit Dauid: Dauid michol
vxorē ſuā petit et accipit. Abner venit ad
Dauid i hebrō: et a Ioab pditorie occidit.
Dauid vero Abner plāgit. Cap. iij.

A Facta eſt ergo lōga ɔcertatio inter do
mū dauid: ⁊ inter domū ſaulis da
uid pficiēs ⁊ ſp ſeipſo robuſtior: dom⁹ āt
ſaul dcreſcēs qtidie. Natiqʒ ſūt filij dauid
in hebrō. Fuitqʒ pmogenit⁹ ei⁹ amnō de
achinoen iſraelite: ⁊ poſt eū cheleab d abi
gail vxore nabal carmeli. Porro terti⁹ ab
ſalon fili⁹ macha filie tholomai regis geſ
ſur. Quart⁹ āt adonias fili⁹ agith. Et qnt⁹
ſaphacias fili⁹ abithal. Sext⁹ qʒ hietraā d
egla vxore dauid. Hi nati ſūt dauid in he
bron. Cū ergo eēt plīn iter domū ſaul ⁊
domū dauid abner filius ner regebat do
mū ſaul. Fuerat āt ſauli ɔcubia nōie reſ
pha filia achia. Ingreſſuſqʒ ē ad eā abner.
Dixitqʒ iſboſeth ad abner. Quare ingreſ
B ſus es ad ɔcubinā pr̄is mei? Qui iratus
nimis pp v̄ba iſboſeth: ait. Nunqd caput
canis ego ſu ʒ aduerſu ʒ iudā hodie: q fece
rim miaʒ ſup domū ſaul pr̄is tui: ⁊ ſuper
Ro. 4. ma fr̄es ⁊ pximos ei⁹: ⁊ non tradidit te in
nu. man⁹ dauid: ⁊ tu requiſiſti me q arguer̄is
infra eo. p muliere hodie. Hec faciat de⁹ abner: ⁊
hec addat ei: niſi quō iurauit dn̄s dauid:
ſic faciā cū eo vt trāſferat regnū de domo
ſaul: ⁊ eleuet thron⁹ dauid ſup iſrl̄ ⁊ ſup
iudā: a dan vſqʒ berſabee. Et nō potuit rn̄
dere ei qcq̄: q2 metuebat illū. Miſit ergo
abner nūcios ad dauid in hebrō p ſe dicē
tes. Cui⁹ ē terra? Et vt loq̄rent. Fac mecū
amicitias: ⁊ erit man⁹ mea tecū: ⁊ redu
C cā ad te vniuerſū iſrl̄. Qui ait. Optie. Ego
faciā tecū amicitias. Sʒ vnā rē peto a te
dicēs. Nō videbis faciē meā anq̄ adduxe
Re. ſup ris mihi michol filiā ſaul: ⁊ ſic venies ⁊
a. ⁊ mi videbis me. Miſit aūt dauid nūcios ad
i. iſboſeth filiū ſaul dicēs. Redde vxorē me
re. 18. g aʒ michol quā deſpōdi mihi cētū pputijs
philiſtijʒ. Miſit ergo iſboſeth ⁊ tulit eaʒ
a viro ſuo phaltiel: filio lais. Seq̄baturqʒ
eā vir ſu⁹ plorās vſqʒ bahurim. Et dixit ad
Re. ſup eū abner. Vade ⁊ reuertere. Qui reuer
i. ⁊ et ſus ē. Sermonē qʒ intulit abner ad ſenio
res iſrl̄ dicēs. Tā heri q̄ nudiuſterti⁹ q̄re
batis dauid: vt regnaret ſup vos. Nūc er
go facite: qm̄ dn̄s locut⁹ ē ad dauid dicēs.
In manu ſerui mei dauid ſaluabo ppl̄ʒ me
uʒ iſrl̄ d manu philiſtijʒ: ⁊ oīuʒ inimicoꝝ
ei⁹. Locut⁹ ē aūt abner ēt ad beniamin. Et
D abijt vt loq̄ret ad dauid in hebron oīa q̄
placuerāt iſraeli ⁊ vniuerſe beniamin. Ve
nitqʒ ad dauid in hebrō cū viginti viris.
Et fecit dauid abner ⁊ viris ei⁹ q venerāt
cū eo conuiuiū. Et dixit abner ad dauid.
Surgā vt ɔgregē ad te dn̄ʒ meū regē oēs
iſrl̄: ⁊ ineā tecū fedus: ⁊ imperes oīb⁹ ſicut deſi
derat: aīa tua. Cuʒ ergo deduxiſſet dauid
abner: ⁊ ille iſſet in pace: ſtatim pueri dauid
⁊ ioab venerūt ceſis latronib⁹ cū pda ma
gna nimis. Abner āt nō erat cū dauid i
hebrō: q2 iā dimiſerat eū: ⁊ pfect⁹ fuerat i
pace: ⁊ ioab ⁊ oīs exercit⁹ q erāt cū eo: po
ſtea venerāt. Nūciatū ē itaqʒ ioab a narrā
E tib⁹. Venit abner fili⁹ ner ad regē: ⁊ dimi
ſit eū: ⁊ abijt i pace. Et ingreſſus ē ioab ad
regē: ⁊ ait. Quid feciſti? Ecce venit abner
ad te. Quare dimiſiſti eū: ⁊ abijt ⁊ receſſit?
Ignoras abner filiū ner. qm̄ ad hoc venit
ad te: vt deciperet te ⁊ ſciret exitū tuū ⁊ introi 3. reg. 2. e
tū tuū: ⁊ noſſet oīa q̄ agis. Egreſſus ita
qʒ ioab a dauid: miſit nūcios poſt abner:
⁊ reduxit eū a ciſterna ſyra ignorāte da
uid. Cūqʒ rediſſet abner in hebrō: ſeorſū
adduxit eū ioab ad mediū porte: vt loq̄re infra eo.
tur ei in dolo: ⁊ pcuſſit illū ibi in ingui F
ne: ⁊ mortu⁹ ē in vltionē ſanguis aſahel
fratris ei⁹. Qd̄ cū audiſſet dauid rē iā ge
ſtā: ait. Mūdus ego ſuʒ ⁊ regnū meum Dan. 13. e
apd̄ deū: vſqʒ in ſempiternū a ſanguine Act. 20. f.
abner filij ner: ⁊ veniat ſup caput ioab: ⁊
ſup oēʒ domū pr̄is ei⁹: nec deficiat de do
mo ioab fluxū ſeminis ſuſtinēs ⁊ lepro
ſus ⁊ tenēs fuſum: ⁊ cadēs gladio: ⁊ indi
gēs pane. Igit̄ ioab ⁊ abiſai frater ei⁹ in
terfecerūt abner: eo q occidiſſet aſahel fra ſup eodē
trē eoꝝ in gabaon in plio. Dixit aūt da
uid ad ioab: ⁊ ad oēm ppl̄m q erat cū eo:
Scindite veſtimēta veſtra: ⁊ accingimi ſup. 1. b.
ni ſaccis: ⁊ plangite ante exeqas abner. Por infra. 13. f.
ro rex dauid ſeq̄bat̄ feretrū. Cūqʒ ſepeliſ G
ſent abner in hebrō leuauit rex dauid vo
cē ſuā: ⁊ fleuit ſup tumulū abner. Fleuit
aūt ⁊ omnis populus. Plangēſqʒ rex ⁊
lugens abner ait. Nequaq̄ vt mori ſolēt
ignaui: mortu⁹ es abner. Man⁹ tue liga
te nō ſunt: ⁊ pedes tui nō ſunt cōpedibus
aggrauati: ſʒ ſicut ſolēt cadere coraʒ filijs
iniqtatis ſic corruiſti. Cōgeminānſqʒ oīs
ppl̄s fleuit ſup eū. Cūqʒ veniſſet vniuer
ſa multitudo cibū capere cū dauid clare
adhuc die: iurauit dauid dicens. Hec fa ſup eo.
ciat mihi de⁹: ⁊ hec addat: ſi ante occaſum
ſolis guſtauero panē vel aliud qcq̄. Oīſqʒ
populus audiuit: ⁊ placuerūt eis cuncta

que fecit rex in ↄſpectu oīs ppl'ı. Et cogno
uit oē vulg⁹ ⁊ vniuerſus iſrael in die il-
la qm̄ non actū fuiſſet a rege vt occideret
abner fili⁹ ner. Dixit quoq; rex ad ſeruos
ſuos. Num ignoratis qm̄ ꝑnceps ⁊ maxi-
mus cecidit hodie in iſrael? Ego aūt ad-
huc delicat⁹ ⁊ vnct⁹ rex. Porro viri iſti fi-
lij ſaruie duri ſunt mihi. Retribuat dn̄s
facienti malū iuxta malitiā ſuam.

¶ Ca. Sū. ¶ De rechab ⁊ banaa: q occide
runt iſboſeth: ⁊ ipſi a pueris dauid occi-
ſi ſunt in vltionem. Ca. iiij.

B Audiuit aūt iſboſeth fili⁹ ſaul q ceci-
diſſet abner in hebrō: ⁊ diſſolute ſūt
man⁹ ei⁹: omniſq; iſrl' ↄturbat⁹ eſt. Duo
aūt viri ꝑncipes latronū erant filio ſaul.
Nomē vni banaa: ⁊ nomē alteri rechab
filij remmon berothite: de filijs beniamin.
Siquidē ⁊ beroth reputata ē in beniamin.
Et fugerūt berothite in gethaim: fuerūt-
q; ibi aduene vſq; ad tp̄s illud. Erat aūt
C ionathe filio ſaul fili⁹ debilis pedib⁹. Quī-
quēnis.n. fuit qn̄ venit nūcius de ſaul ⁊
ionatha ex iezrael. Tollēs itaq; eum nu-
trix ſua fugit. Cūq; feſtinaret vt fugeret:
cecidit ⁊ claudus effect⁹ eſt: habuitq; vo-
cabulū miphiboſeth. Venientes igit' filij
remmon berothite rechab ⁊ banaa: ingreſſi
ſunt feruēte die domū iſboſeth. Qui dor-
miebat ſup ſtratū ſuū meridie: ⁊ oſtia-
ria dom⁹ purgās triticū obdormiuit. In-
greſſi ſunt aūt domū latēter aſſumentes
ſpicas tritici: ⁊ ꝑcuſſerūt eū in inguine
E rechab ⁊ banaa frater ei⁹ ⁊ fugerūt. Cū au
tē ingreſſi fuiſſent domū: ille dormiebat
ſup lectū ſuū in ↄclaui ⁊ ꝑcutiētes īterfe-
cerūt eū. Sublatoq; capite ei⁹ abierunt
ꝑ viā deſerti tota nocte: ⁊ attulerūt caput
iſboſeth ad dauid in hebron. Dixeruntq;
ad regē. Ecce caput iſboſeth filij ſaul ini-
mici tui q q̄rebat aīam tuā. Et dedit dn̄s
dn̄o meo regi vltiones hodie de ſaul ⁊ de
ſemine ei⁹. Rn̄dēs aūt dauid rechab ⁊ ba-
naa fratri ei⁹ filijs remmon berothite: dixit
ad eos. Viuit dn̄s q eruit aīaʒ meā de oī
D anguſtia: qm̄ eū q anūciauerat mihi ⁊ di-
Sup. i. b xerat mortu⁹ eſt ſaul q putabat ſe ꝓſpera
nūciare tenui ⁊ occidi eū in ✝ ſicelech: cui
Als ✝ ſi-
celeg. oportebat me mercedē dare pro nuncio.
Quāto magis nūc cū hoīes impij interfe-
cerūt virū innoxiū in domo ſua ſup lectū
ſuū nō q̄rā ſanguinē ei⁹ de manu vr̄a ⁊ au-
ferā vos de terra? Precepit itaq; dauid pue- Als ſuſp-
ris ✝ ſuis: ⁊ interfecerūt eos: ꝑcidētesq; ma- eſt ✝ ſuis.
nus ⁊ pedes eoꝝ ſuſpēderūt eos ſup piſci-
nā in hebrō. Caput aūt iſboſeth tulerūt ⁊
ſepelierūt in ſepulchro abner in hebron.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſecūda vnctiōe dauid ſu-
ꝑ iſrl': q abſtulit cecos ⁊ claudos qn̄ cepit
arcē ſion: de hirā rege q mittit ad dauid
ligna cedrina ⁊ artifices lignoꝝ ⁊ lapidū: ⁊
de filijs natis in hier'l'm: ⁊ d' bello dauid in
baalpharaſim: vbi ꝑcutit philiſtijm. Ca. v.

B Et venerūt vniuerſe trib⁹ iſrl' ad da-
uid in hebrō dicētes. Ecce nos os tu- 1. par. xi. a
um ⁊ caro tua ſum⁹. Sʒ ⁊ heri ⁊ nudiuſ- ſtra. 19. c.
terti⁹ cū eēt ſaul rex ſup nos tu eras edu-
cens ⁊ reducēs iſrl'. Dixit aūt dn̄s ad te.
Tu ✝ paſces ppl'ʒ meū iſrl': ⁊ tu eris dux Als ✝ pa-
ſup iſrl'. Venerūt quoq; ⁊ ✝ ſeniores iſrl' ſce
ad regē in hebron: ⁊ ꝑcuſſit cū eis rex da- Als ✝ ſe-
uid fedus in hebrō corā dn̄o: vnxeruntq; nes.
dauid in regē ſup iſrl'. Fili⁹ triginta ānoꝝ Sup. 2. c.
rū erat dauid cū regnare cepiſſet: ⁊ q̄dra-
ginta ānis regnauit. In hebrō regnauit
ſup iudā ſeptē ānis: ⁊ ſex menſib⁹. In hie-
ruſalē aūt regnauit triginta trib⁹ ānis ſup
oēm iſrl' ⁊ iudā. Et abijt rex ⁊ oēs viri q
erāt cū eo in hier'l'm ad iebuſeū habitato-
rē terre. Dictūq; eſt dauid ab eis. Nō in-
grediēris huc: niſi abſtuleris cecos ⁊ clau-
dos: dicētes. Nō ingrediet' dauid huc. Ce- D
pit aūt dauid arcē ſion: hec eſt ciuitas da-
uid. Ꝑpoſuerat.n. dauid in die illa pre-
miū q ꝑcuſſiſſet iebuſeū ⁊ tetigiſſet doma-
tū fiſtulas: ⁊ abſtuliſſet cecos ⁊ claudos odi-
entes aīaʒ dauid. Idcirco dr̄ in ꝓuerbio. mat. 21. b
Cec⁹ ⁊ claudus nō ✝ intrabūt in tēplū. Als ✝ in-
Habitauit aūt dauid in arce ſion: ⁊ voca- trabit in
uit eā ciuitatē dauid. Et edificauit ꝑ gyrū domū.
a mello ⁊ intrinſec⁹. Et ingrediebat' ꝓfi-
ciēs atq; ſuccreſcēs: ⁊ dn̄s de⁹ exercituū
erat cū eo. Miſit quoq; hirā rex tyri nū-
cios ad dauid ⁊ ligna cedrina ⁊ artifices 1. Paral.
lignoꝝ: artificeſq; lapidū ad parietes: ⁊ edi- 14. a.
ficauerūt domū dauid. Et cognouit dauid
qm̄ ↄfirmaſſet eū dn̄s regē ſup iſrl': ⁊ qm̄
exaltaſſʒ regnū ei⁹ ſup ppl'ʒ ſuū iſrl'. Acce- E
pit ergo dauid adhuc ↄcubinas ⁊ vxores i
hier'l'm poſtq̄ venerat de hebrō. Natiq; ſūt
dauid ⁊ alij filij ⁊ filie: ⁊ hec noīa eoꝝ qui
nati ſūt ei in hier'l'm. Samua ⁊ ſobab ⁊ na-
than ⁊ ſalomō ⁊ iebaar ⁊ heliſua ⁊ nepheg
⁊ iaphia ⁊ heliſama ⁊ helida ⁊ heliphaleth.

Audierũt ergo philiſtijꝫ ꝙ vnxiſſent da-
uid in regẽ ſup iſrl': ⁊ aſcẽderũt vniuerſi
Infra eo. vt q̃rerẽt dauid. Qḋ cũ audiſſet dauid de-
ſcẽdit in ꝑſidiũ. Philiſtijm aũt venientes
diffuſi ſunt in valle raphaim. Et ꝯſuluit
B dauid dñꝫ dicẽs. Si aſcẽdã ad philiſtijꝫ:
⁊ ſi dabis eos in manu mea? Et dixit dñs
ad dauid. Aſcẽde: qꝛ tradens dabo phili-
ſtijm in manu tua. Uenit ergo dauid in
baalpharaſijꝫ: ⁊ ꝑcuſſit eos ibi ⁊ dixit. Di-
uiſit dñs inimicos meos corã me ſicut di-
uidunt aq̃. Propterea vocatũ ẽ nomẽ lo-
ci illiꝰ baalpharaſijꝫ. Et reliq̃rũt ibi ſcul-
ptilia ſua q̃ tulit dauid ⁊ viri eiꝰ. Et addi-
derũt adhuc philiſtijꝫ vt aſcẽderẽt: ⁊ dif-
fuſi ſũt in valle raphaiꝫ. Cõſuluit aũt da-
Sup̃ eo. uid dñꝫ. Si aſcẽdã ꝯ philiſteos: ⁊ tradas
eos in manꝰ meas. Qui rñdit. Nõ aſcẽdas
ꝯ eos: ſꝫ gyra poſt tergũ eoꝝ: ⁊ venies ad
eos ex aduerſo piroꝝ. Et cũ audieris ſoni
tũ clamoris gradiẽtis in cacumine piro
rũ: tũc inibis ꝑliũ: qꝛ tunc egredieẽ dñs
añ faciẽ tuã: vt ꝑcutiat caſtra philiſtijꝫ. Fe
cit itaqꝫ dauid ſicut ꝓceperat ei dñs: ⁊ ꝑcuſſit
philiſtijm de gabaa vſqꝫ dũ venias gezer.
¶ Ca. Sũ. ¶ De reductiõe arce dñi de do-
mo aminadab: de ꝑcuſſione oze: ꝙ dauid
noluit diuertere arcã in domũ ſuã: ſꝫ in
domũ obededõ gethei: quã poſtmodũ in-
de reduxit in ciuitatẽ dauid: quõ lude-
bat corã dño ⁊ michol eũ deſpexit. Ca. vi.
A Congregauit aũt rurſũ dauid oẽs
electos ex iſrl' triginta milia. Sur-
I. Paral. 13. C. rexitqꝫ dauid ⁊ abijt: ⁊ vniuerſus ppls q̃
erat cũ eo de viris iuda: vt adducerent ar
chã dei: ſup quã inuocatũ ẽ nomẽ dñi exer
cituũ ſedẽtis in cherubin ſup eã. Et impo-
ſuerũt archã dei ſup plauſtꝝ nouũ. Tule
rũtqꝫ eã de domo aminadab q erat i gabaa.
Oza aũt ⁊ haio filij aminadab minabant
plauſtrũ nouũ. Cũqꝫ tuliſſent eã de do-
mo aminadab q erat in gabaa cuſtodiẽs
archã dei: haio ꝑcedebat archã dei dauid
aũt ⁊ oẽs iſrl' ludebãt corã dño in oibꝰ li
gnis fabrefactis ⁊ citharis ⁊ lyris ⁊ tym
B panis ⁊ ſiſtris ⁊ cymbalis. Poſtq̃ aũt ve
nerũt ad archã nachor: extẽdit oza manũ
ad archã dei ⁊ tenuit eã: qm̃ calcitrabant
boues ⁊ declinauerũt eã. Iratuſqꝫ eſt indi
2. q. 7. gnatiõe dñs ꝯ ozã: ꝑcuſſit eũ ſup temeri
§. item tate. Qui mortuꝰ eſt ibi iuxta archã dei.
obijcit. Cõtriſtatus eſt aũt dauid eo ꝙ ꝑcuſſiſſet

dñs ozã. Et [illegible] uũ eſt nomen loci illiꝰ pa
cuſſio ozę vſ[illegible] in diẽ hanc. Et extimuit
dauid dñꝫ in die illa: dicẽs. Quõ ingre-
dieẽ ad me archa dñi. Et noluit diuerte-
re ad ſe archã dñi in ciuitatẽ dauid: ſꝫ di
uertit eã in domũ obededõ gethei. Et ha-
bitauit archa dñi i domo obededõ gethei
tribꝰ mẽſibꝰ. Et bñdixit dñs obededon ⁊
oẽꝫ domũ eiꝰ. Nũciatũqꝫ eſt regi dauid
ꝙ bñdixiſſet dñs obededom ⁊ omnia eiꝰ
ꝓpter archã ✝ dei. Dixitqꝫ dauid. Ibo ⁊ arce ✝ dñi
reducã archã cum bñdictione in domũ
meã. Abijt ergo dauid: ⁊ adduxit archã C
dei de domo obededõ in ciuitatem dauid
cũ gaudio. Et erat cũ dauid ſeptẽ chori: ⁊
victima vituli. Cũqꝫ trãſcẽdiſſent q̃ por-
tabãt archã dñi ſex paſſus: immolabãt bouẽ
⁊ ouẽ ⁊ arietẽ: ⁊ dauid ꝑcutiebat in orga
nis armigatis ⁊ ſaltabat totis viribꝰ añ
dñꝫ. Porro dauid erat accinctꝰ ✝ ephot li Ue ✝ ephod
neo ⁊ dauid ⁊ oẽs domꝰ iſrl' ducebant ar
chã teſtamẽti dñi in iubilo ⁊ in clango
re buccine. Cũqꝫ intraſſet archa dñi in ci
uitatẽ dauid: michol filia ſaul ꝓſpiciẽs ꝑ
feneſtrã: vidit regẽ dauid ſubſilientẽ atqꝫ
ſaltãtem corã dño: ⁊ deſpexit eũ in corde
ſuo. Et introduxerũt archã dñi: ⁊ impoſue
rũt eã in loco ſuo in medio tabernaculi
qḋ tetenderat ei dauid. Et obtulit dauid D
holocauſta corã dño ⁊ pacifica. Cũqꝫ cõ-
pleſſet offerẽs holocauſta ⁊ pacifica benedi
xit pplo in noĩe dñi exercituũ. Et partitꝰ
eſt vniuerſe multitudini iſrael: tam viro
ꝙ̃ mulieri ſingulis collirida panis vnã
⁊ aſſaturã ✝ bubule carnis vnã: ⁊ ſimilã Ue ✝ bubale.
frixã oleo. Et abijt oĩs ppls vnuſqſqꝫ in
domũ ſuã. Reuerſuſqꝫ eſt dauid vt bñdi
ceret domũ ſuã. Et egreſſa michol filia ſa
ul in occurſum dauid ait. Q̃ glorioſus
fuit hodie rex iſrael diſcoopiens ſe ante
ancillas ſeruoꝝ ſuoꝝ: ⁊ nudatꝰ eſt: // quaſi
ſi nudetur vnꝰ de ſcurris. Dixitqꝫ dauid
ad michol. // Uenit dñs qꝛ ludam añ dñꝫ: // De pñi.
q elegit me potiꝰ ꝙ̃ patrẽ tuũ: ⁊ ꝙ̃ oẽm do diſt. 2. §.
mũ eiꝰ: ⁊ ꝓcepit mihi vt eſſem dux ſuper quõ cha
pplm dñi in iſrael. Et ludã ⁊ vilior fiam ritatem.
plus ꝙ̃ factꝰ ſũ: ⁊ ero humilis in oculis
meis: ⁊ cũ ancillis de qbꝰ locuta es glõſi-
or appebo. Igit michol filie ſaul nõ eſt na
tus filiꝰ vſqꝫ in diem mortis ſue.
¶ Ca. Sũ. ¶ De dauid volẽte edificare do
mũ dñi: ⁊ de nathan ꝓpheta q ei rñdit: de

Dō qđ ei dñs mādauit ꝙ filiū ſuſcitaret
q̄ edificaret ei domū: vbi ꝓmittit xp̄s da
uid gratias agit. Ca.vij.

A Actū eſt aūt cū ſediſſet rex in domo
1.Paral. ſua: ⁊ dñs dediſſ; ei reges vndiq; ab
17.a. vniuerſis inimicis ſuis: dixit ad nathan
ꝓphetā. Uides ne ꝙ ego habitē in domo
cedrina: ⁊ arca dei poſita eſt in medio pel
liū? Dixitq; nathan ad regē. Oē qđ eſt in
corde tuo: vade ⁊ fac: q2 dñs tecū eſt. Factū
eſt autē in illa nocte: ⁊ ecce ſermo dñi ad
nathan dicēs. Uade ⁊ loq̄re ad ſeruū me
um dauid. Hec dicit dñs. Nunqđ tu edi
ficabis mihi domū ad habitandū? Neq;
enī habitaui in domo ex die illa q̄ edu
xi iſrael de terra egypti vſq; in diē hanc:
ſed ambulabā in tabernaculo ⁊ in tento
rio per cūcta loca q̄ tranſiui cū oīb9 filijs
iſrael. Nūqđ loquēs locut9 ſū; ad vnā de
tribub9 iſrael cui ꝓcepi vt paſceret ppl'm
meū iſrael dicēs: q̄re non edificaſti mihi
2.re.16.b domū cedrinā? Et nunc hec dices ſeruo
1.Paral. meo dauid. Hec dicit dñs exercituum.
17.b. Ego tuli te de paſcuis ſeq̄ntē greges vt eſ
ſes dux ſup ppl'm meū iſrł: ⁊ fui tecū in
oīb9 vbicūq; ābulaſti: ⁊ interfeci vniuerſos
inimicos tuos a facie tua: feciq; tibi no
mē grāde iuxta nomen magnoꝝ q ſunt
in terra. Et ponā locū ppl'o meo iſrael ⁊
plantabo eū: ⁊ habitabo cū eo: ⁊ non tur
babit̄ amplius: nec addēt filij iniq̄tatis vt
affligāt eū ſicut prius: ex die qua conſtitui
iudices ſup ppl'm meū iſrael. Et regēs da
Als + ꝓ bo tibi ab oīb9 inimicis tuis. + Predi
dicit. ceteq; tibi dñs ꝙ domū faciat tibi dñs.
4.re.8.c. Cūq; cōpleti fuerint dies tui: ⁊ dormie
1.par.6. ris cū p̄rib9 tuis: ſuſcitabo ſemē tuū poſt
te: qđ egredie̅t de vtero tuo: ⁊ firmabo re
1.par.22.c gnū ei9. Ipſe edificabit domū nomini
meo: ⁊ ſtabiliā thronū regni ei9 vſq; in
ſempiternū. Ego ero ei in patrē: ⁊ ipſe erit
heb.1.b. mihi in filiū. Qui ſi inique aliqđ geſſe
rit: arguā eū in virgā viroꝝ: ⁊ in plagis
C filioꝝ hominū. Miſericordiā aūt meam
nō auferā ab eo: ſicut abſtuli a ſaul quem
amoui a facie mea. Et fidelis erit domus
tua ⁊ regnū tuū vſq; in eternū añ faciem
meā: ⁊ thron9 tuus erit firmus iugiter.
Scđm omnia v̄ba hec ⁊ iuxta vniuerſam
viſionē iſtā. Sic locut9 eſt nathan ad da
uid. Ingreſſus eſt aūt rex dauid ⁊ ſedit
corā dño: ⁊ dixit. Quis ego ſum dñe deus
+ ⁊ que dom9 mea: q2 adduxiſti me huc Als + me
vſq;. Sꝫ ⁊ hec parū viſū ē in ɔſpectu tuo us.
dñe de9 + niſi loq̄reris et de domo ſerui tui Als + me
in lōginquū. Iſta eſt.n. lex adam dñe de9. us.
Quid ergo addere poterit adhuc dauid
vt loquat̄ ad te? Tu.n. ſcis ſeruū tuum
dñe de9. Propter v̄bū tuū ⁊ ſcđm cor tuū
feciſti oīa magnalia hec: ita vt notū face
res ſeruo tuo. Idcirco magnificat9 es dñe
de9: q2 nō eſt ſimilis tui neq; eſt de9 extra
te in omnib9 que audiuim9 aurib9 nr̄is.
Que eſt aūt vt ppl's tu9 iſrael gens in ter B
ra: ꝓpter quā iuit de9 vt redimeret eā ſibi in
ppl'm: ⁊ poneret ſibi nomen: faceretq; eis
magnalia: ⁊ horribilia ſup terrā: a facie po Exo.14.g
puli tui q̄ redimiſti tibi ex egypto + gen Als + gē
tē ⁊ deū ei9. Firmaſti.n. tibi ppl'm tuū te ⁊ deo
iſrael in ppl'm ſempiternū: ⁊ tu dñe de9 Als + gē
fact9 es eis in deū. Nūc ergo dñe de9 v̄bū tibus ⁊
qđ locut9 es ſup ſeruū tuū ⁊ ſup domū dijs eoꝝ
ei9 ſuſcita in ſempiternū: ⁊ fac ſicut locu
tus es vt magnificet̄ nomē tuū vſq; in
ſempiternū: atq; dicat̄. Dñs de9 exercituū
de9 ſup iſrael. Et dom9 ſerui tui dauid erit
ſtabilita corā dño: q2 tu dñe exercituum
de9 iſrael reuelaſti auriculā ſerui tui dicēs:
domū edificabo tibi. Propterea inuenit
ſeru9 tu9 cor ſuū vt oraret te orōne hac.
Nūc ergo dñe de9 + tu es deus: ⁊ v̄ba tua
erūt v̄a. Locut9 es.n. ad ſeruū tuū bona Als +
hec. Incipe ergo ⁊ bñdic domui ſerui tui meus
vt ſit in ſempiternū corā te: q2 tu dñe de9
locut9 es hec: ⁊ bñdictiōe tua bñdicet̄ do
mus ſerui tui in ſempiternum.

¶ Ca. Sū. ¶ De victorijs dauid q tulit
frenū tributi de philiſtijm: de adadeꝫer
de tributis gentiū moab ſyrie: idumee:
de cōgratulatione thou ad dauid: ⁊ de offi
cialibus dauid. Cap. viij.

A Actū eſt aūt poſt hec ꝑcuſſit dauid A
philiſtijm ⁊ humiliauit eos: ⁊ tulit j.Paral.
dauid frenū tributi de manu philiſtijm 18.a.
⁊ ꝑcuſſit moab: ⁊ mēſus eſt eos funiculo
coequās terre. Menſus eſt aūt duos funi
culos: vnū ad occidēdū: ⁊ vnū ad viuifi
candū. Factuſq; eſt moab dauid ſeruiēs
ſub tributo. Et ꝑcuſſit dauid adadeꝫer fi
liū rob regē ſoba: qn̄ ꝓfect9 eſt vt domi
naret̄ ſup flumen eufraten. Et captis da
uid ex parte ei9 mille ſeptingētis eq̄tib9: ⁊
viginti milib9 peditū ſubneruauit oēs
iugales curruū. Dereliq̄t aūt ex eis cētū

ſeruus. Uenit quoqꝫ ſyria damaſci vt pre-
ſidiū ferret adadezer regi ſoba. Et pcuſſit
dauid de ſyria vigintiduo milia viroꝝ:
⁊ poſuit dauid pſidiū in ſyria damaſci: fa
ctaqꝫ eſt ſyria dauid ſeruiēs ſub tributo.
Seruauitqꝫ dñs dauid in oib⁹ ad q̄cūqꝫ
pfect⁹ ē. Et tulit dauid arma aurea: ⁊ tor
al. + que | ques + q̄s habebāt ſerui adadezer ⁊ detu-
lit ea in hierſm. Et de bethe ⁊ de beroth ci-
// De ꝯſe. dis. j. c. j. | uitatib⁹ adadezer tulit rex dauid // es mi-
tū nimis de quo fecit ſalomon oīa vaſa
erea in tēplo: ⁊ mare eneū ⁊ colūnas ⁊ al
al. + thoi | tare. Audiuit aūt + thou rex emat ꝙ pcuſ
C | ſiſſet dauid oē robur adadezer. Et miſit
thou iorā filiū ſuū ad regē dauid: vt ſalu
taret eū ꝯgratulās ⁊ grās ageret: eo ꝙ ex-
pugnaſſet adadezer ⁊ pcuſſiſſet eū. hoſtis
al. + thoi | qppe erat + thou adadezer. Et in māu ei⁹
erāt vaſa aurea ⁊ vaſa argētea ⁊ vaſa erea:
q̄ ⁊ ipſa ſcificauit rex dauid dño: cū argē
to ⁊ auro q̄ ſcificauerat de vniuerſis gēti-
bus q̄s ſubegerat de ſyria ⁊ moab: ⁊ filijs
D | amon ⁊ philiſtijs ⁊ amalech: ⁊ de manu-
// De ꝯſe. diſt. j. c. j. ibi pp ſā guinez. | bijs adadezer filij roob regis ſoba. // Fecit
quoqꝫ ſibi dauid nomē cū reuerteret ca
pta ſyria in valle ſalinaꝝ ceſis decē ⁊ octo
milib⁹: ⁊ in gebelem ad vigintitria mi-
lia: ⁊ poſuit in idumea cuſtodes: ſtatuit-
qꝫ pſidium. Et facta eſt vniuerſa idumea
ſeruiēs dauid. Et ſeruauit dñs dauid in
oībus ad q̄cūqꝫ pfect⁹ eſt. Et regnauit da
uid ſup oēꝫ iſrael. Faciebat quoqꝫ dauid
iudiciū ⁊ iuſtitiā oī pplo ſuo. // Joab aūt
Infra. 20. g | fili⁹ ſaruie erat ſup exercitū. Porro ioſa-
phat fili⁹ ahilud erat a cōmentarijs: ⁊ ſa-
doch fili⁹ achitob ⁊ echimelech fili⁹ abia-
thar erāt ſacerdotes: ⁊ ſaraias ſcriba. Ba
naias aūt fili⁹ ioiade ſup cerethi ⁊ felethi.
Filij aūt dauid ſacerdotes erant.

C Ca. Sū. C De ſyba huo miphiboſeth: de miſericordia quā fecit dauid miphiboſeth claudo filio ionathe. Ca. ix.

A | ET dixit dauid. Putas ne eſt aliqs q
remāſerit de domo ſaul: vt faciā cuꝫ
eo miſericordiā pp ionathan? Erat aūt da
uid de domo ſaul ſeru⁹ noīe ſyba. Quē cū
vocaſſet rex ad ſe: dixit ei. Tu ne es ſyba.
Et ille rñdit. Ego ſum ſeru⁹ tuus. Et ait
B | rex. Nūqd ſupeſt aliqs de domo ſaul: vt fa
al. + Jo nathan | ciaꝫ cū eo miſericordiā dei. Dixitqꝫ ſyba re
gi. Supeſt fili⁹ + ionathe debilis pedib⁹.
Ubi inqt eſt? Et ſyba ad regē. Ecce ait in
domo eſt machir filij amihel in lodabar.
Miſit ergo rex dauid ⁊ tulit eū de domo
machir filij amihel de lodabar. Cū aūt ve
niſſet miphiboſeth fili⁹ ionathe filij ſaul
ad dauid: corruit in faciē ſuā ⁊ adorauit.
Dixitqꝫ dauid. Miphiboſeth: Qui reſpō
dit. Adſuꝫ ſeruus tuus. Et ait ei dauid.
Ne timeas: qꝛ faciēs faciā in te miāꝫ pp
ionathan pr̄eꝫ tuum: ⁊ reſtituā tibi oēs
agros ſaul patris tui: ⁊ tu comedes panē | Infra. 19. C
in mēſa mea ſemp. Qui adorās eum di
xit. // Quis ego ſum ſeru⁹ tu⁹: qm̄ reſpexi
ſti ſup canē mortuū ſimilē mei. Uocauit | 1. re. 13. b
itaqꝫ rex ſybā pueꝝ ſaul: ⁊ dixit ei. Oīa q̄-
cūqꝫ fuerūt ſaul ⁊ vniuerſaꝫ domū ei⁹ de-
di filio dñi tui. Opare igit̄ ei terrā tu ⁊ fi
lij tui ⁊ hui tui: ⁊ inferes filio dñi tui ci- | Smyr-
bos vt alat̄. Miphiboſeth aūt fili⁹ dñi tui | na ciui-
comedet ſemp panē ſup mēſaꝫ meā. Erāt | tas ꝯdit̄
aūt ſybe qndeciꝫ filij ⁊ viginti hui. Dixit- | D
qꝫ ſyba ad regem. Sicut iuſſiſti dñe mi
rex ſeruo tuo: ſic faciet ſeru⁹ tuus. Et mi
phiboſeth comedet ſup mēſam + tuā q̄ſi
vn⁹ de filijs regis. hēbat aūt miphiboſeth | Al's + re
filiū paruulū noīe micha. Omnis vo co | s
gnatio dom⁹ ſybe huiebat miphiboſeth.
Porro miphiboſeth habitabat in hieru
ſalē: qꝛ de mēſa regis iugiter veſcebat̄. Et
erat claudus vtroqꝫ pede. | Epheſus

C Ca. Sū. C De nūcijs dauid qb⁹ rex am | ciuitas
mon fecit radi dimidiā barbā: ⁊ veſtes p̄- | cōdit̄.
cidi vſqꝫ ad nates: de pugna ⁊ victoria io | Tēpluꝫ
ab ⁊ abiſai frīs ꝯ amon ⁊ ſyros: de ſyris q | diane fa-
erāt trās flumen ꝯducti ab adadezer ad- | moſiſſi-
monitis q̄s poſtea pcuſſit dauid. Ca. x. | mū fun-
dat̄.

FActū eſt aūt poſt hec vt moreret̄ rex
filioꝝ āmon: ⁊ regnaret anon filius
ei⁹ p eo. Dixitqꝫ dauid. Faciā miāꝫ cum | A
anon filio naas: ſicut fecit pr̄ eius mecuꝫ | 1. par. 19.
miāꝫ. Miſit ergo dauid ꝯſolās eū p huos
ſuos ſup pr̄is interitu. Cū aūt veniſſent ſer
ui dauid in terrā filioꝝ āmon. Dixerūt
pncipes filioꝝ āmon ad anon dñm ſuuꝫ.
Putas ꝙ pp honorē pr̄is tui miſerit da-
uid ad te ꝯſolatores: ⁊ nō ideo vt te inue
ſtigaret ⁊ exploraret ciuitatē ⁊ euerteret | Miletus
eā: miſit dauid huos ſuos ad te. Tulit ita- | ciuitas
qꝫ anon huos dauid: raſitqꝫ dimidiā pte | cōdit̄ in
barbe eoꝝ: ⁊ pcidit veſtes eoꝝ medias vſqꝫ | aſia mi-
ad nates: ⁊ dimiſit eos. Qd̄ cū nūciatū eēt | nori.
dauid: miſit in occurſuꝫ eoꝝ. Erāt. n. viri
ꝯfuſi turpiter valde. Et mandauit eis da-

uid. Manete in hierico donec creſcat bar
ba veſtra: ⁊ tūc reuertemini. Uidētes aūt fi-
lij amon ꝙ iniuriā feciſſent dauid: miſe
rūt ⁊ ꝯduxerūt mercede ſyꝝ roob ⁊ ſyrū
ſoba viginti milia peditū ⁊ a rege maa-
cha mille viros: ⁊ ab hiſtob duodeci mi-
lia viroꝝ. Qḋ cū audiſſet dauid miſit io-
ab ⁊ oēꝫ exercitū bellatoꝝ. Egreſſi ſūt ergo
filij amon ⁊ direxerūt aciē an̄ ipſū introitū
Kariha-go ꝯdiſ. porte. Syrus aūt ſoba ⁊ roob ⁊ hiſtob ⁊
maacha ſeorſū erāt in cāpo. Uidens ergo
ioab ꝙ ꝑparatū eēt aduerſū ſe ꝑliū: ⁊ ex ad-
Bido cla rit. uerſo ⁊ poſt tergū elegit ſibi ex oīb⁹ electis
iſrl': ⁊ iſtruxit aciē ꝯ̄ ſyꝝ: reliquā aūt ꝑtē
ꝑpl'i tradidit abiſai fratri ſuo. Qui dire-
xit aciē aduerſū filios amon. Et ait ioab.
Si ꝑualuerit aduerſuꝫ me ſyri: eris mi-
hi in adiutoriū: ſi aūt filij amon ꝑualue
rint aduerſū te: auxiliabor tibi. Eſto vir
fortis: ⁊ pugnem⁹ ꝓ ꝑplo nr̄o ⁊ ciuitate
dei nr̄i. Dn̄s aūt faciet qḋ bonū ē in cōſpe-
ctu ſuo. Iniit itaqꝫ ioab ⁊ ꝑpl's q erat cū
eo certamē ꝯ̄ ſyros: q ſtatiꝫ fugerunt a fa-
cie ei⁹. Filij aūt amon vidētes q: fugiſ-
ſent ſyri: fugerūt ⁊ ipſi a facie abiſai: ⁊ in-
greſſi ſūt ciuitatē. Reuerſuſqꝫ ē ioab a fi
lijs amon ⁊ venit hierl'ꝫ. Uidētes igit' fi-
lij amon q̄ſi ſyr⁹ expauit: ⁊ qm̄ corruiſ-
ſet corā iſrl': ꝯgregati ſūt pariter. Miſitqꝫ
adadezer ⁊ eduxit ſyros q erant trās flu-
uiū: ⁊ adduxit eoꝝ exercitū. Sobach aūt
magr' militie adadezer erat ꝑnceps eoꝝ.
C Qḋ cū nūciatū eēt dauid: ꝯ̄traxit oēꝫ iſraelē
⁊ trāſiuit iordanē. venitqꝫ i helā. Et dire-
xerūt aciē ſyri ex aduerſo dauid: ⁊ pugna
uerūt ꝯ̄ iſrl'. Fugerūtqꝫ ſyri a facie iſrl': ⁊
occidit dauid de ſyris ſeptingētos curr⁹ ⁊
q̄draginta milia equitū: ⁊ ſobach ꝑncipē mi
litie ꝑcuſſit: ⁊ ſtatiꝫ mortu⁹ ē. Uidētes aūt
vniuerſi reges q erāt in ꝑſidio adadezer
ſe victos eſſe ab iſrl' expauerūt ⁊ fugerunt
quinquaginta ⁊ octo milia corā iſrael. Et fece
rūt pacē cū iſrael ⁊ ſeruierūt eis: timue
rūtqꝫ ſyri auxiliū ꝑbere filijs amon.

C Ca. xi. C De adul[te]rio dauid cū ber
ſabee: de ſris lite ⁊ morte vrie: de nūcio io
ab ad dauid: de filio nato ḋ berſabee. C. xi.

Factū eſt aūt vertēte āno eo tp̄e quo
B ſolēt reges ad bella ꝓcede[r]e: miſit da
1. Paral. 20. a. uid ioab ⁊ ſuos ſuos cū eo ⁊ vniuerſum
iſrl' ⁊ vaſtauerūt filios amon: ⁊ obſederūt
rabba. Dauid aūt remāſit in hierl'ꝫ. Dūꝫ

hec agerent' accidit q̄dā die vt ſurgeret da
uid de ſtratu ſuo. poſt meridiē ⁊ deābula-
ret in ſolario dom⁹ regie: viditqꝫ mulie-
rē ſe lauātē ex aduerſo ſup ſolariū ſuuꝫ.
Erat aūt mulier pulchra valde. Miſit er
go rex ⁊ reqſiuit q eēt mulier. Nūciatūqꝫ
eſt ei: ꝙ ipſa eēt berſabee filia heliā vxor vrie al. ✠ berſabee.
ethei. Miſſis itaqꝫ dauid nūcijs tulit eā.
Que cū ingreſſa eēt ad illū: dormiuit cū ea // ō pr. dī.
// Statīqꝫ ſctificata ē ab immūdicia ſua: ⁊ re 2. ꝑ. caro
uerſa ē domū ſuā ꝯcepto fetu. Mittēſqꝫ mil in. ſi.
nūciauit dauid ⁊ ait. Cōcepi. Miſit aūt da 31. q. 1. ꝟ
uid ad ioab dicēs. Mitte ad me vriā ethe ſꝫ obijci
uꝫ. Miſitqꝫ ioab vriā ad dauid. Et venit tur.
vrias ad dauid. Queſiuitqꝫ dauid q̄ꝫ re- B
cte ageret ioab ⁊ ꝑpl's: ⁊ q̄uō āminiſtrare
tur bellū. Et dixit dauid ad vriā. Uade in
domū tuā: ⁊ laua pedes tuos. Et egreſſus ē
vrias de domo regis: ſecutuſqꝫ ē eū cib⁹
regi⁹. Dormiuit aūt vrias an̄ portā dom⁹
regie cū alijs ſuis dn̄i ſui: ⁊ nō deſcēdit
ad domū ſuā. Nūciatūqꝫ ē dauid a dicē-
tib⁹. Nō iuit vrias i domū ſuā. Et ait da-
uid ad vriā. Nūqd nō de via veniſti? Qua
re nō deſcēdiſti i domū tuaꝫ? Et ait vrias
ad dauid. Archa dei ⁊ iſrl' ⁊ iuda habitāt
in papilionib⁹: ⁊ dn̄s me⁹ ioab ⁊ ſui dn̄i
mei ſup faciē terre manēt: ⁊ ego ingredi-
ar domū meā vt comedā ⁊ bibā ⁊ dormiā
cū vxore mea? // Per ſalutē tuā ⁊ ꝑ ſalu- Infra. 14. c.
tē aīe tue nō faciā rē hāc. Ait ergo dauid Jud. 19. c
ad vriā. Mane hic ēt hodie: ⁊ cras dimit
tā te. Manſit vrias in hierl'ꝫ i die illa ⁊ al-
tera: ⁊ vocauit eū dauid vt comederet co-
rā ſe ⁊ biberet: ⁊ inebriauit eū. Qui egreſ-
ſus veſpe dormiuit in ſtratu ſuo cū ſuis
dn̄i ſui: ⁊ i domū ſuā nō deſcēdit. Factū eſt
ergo mane ⁊ ſcripſit dauid // ep̄laꝫ ad io- // De o[...]
ab miſitqꝫ ꝑ manū vrie ſcribēs i ep̄lam. vele. c. ol
Ponite vriā ex aduerſo belli vbi fortiſſi olim.
mū ē ꝑliū: ⁊ derelīqte eū: vt ꝑcuſſus itere
at. Igr' cū ioab obſideret vrbē: poſuit vriā
in loco vbi ſciebat viros eſſe fortiſſimos.
Egreſſiqꝫ viri ḋ ciuitate bellabāt aduerſū
ioab. Et ceciderūt de ꝑplo ſuoꝝ dauid: ⁊
mortu⁹ ē ēt vrias ethe⁹. Miſit itaqꝫ ioab
⁊ nūciauit dauid oīa vba ꝑlij: ꝑcepitqꝫ nū-
cio dicēs. Cū cōpleueris vniuerſos ſmo
nes belli ad regē: ſi eū videris idignari ⁊ dix
erit: q̄re acceſſiſtis ad muꝝ: vt ꝑliaremī
ni: an ignorabatis ꝙ multa deſup ex mu
ro tela mittant': q̄s ꝑcuſſit abimelech filiū

hierobaal: Nonne mulier miſit ſup eū +
D fragmē mole de muro: ⁊ interfecit eū in
Jud.9.g. thebes: q̄re iuxta murū acceſſiſtis: dices.
Al's + fra Etiā ſeruꝰ tuꝰ vrias ethe⁹ occubuit. Abijt
gmētu; ergo nūciꝰ ⁊ venit ⁊ narrauit dauid oīa q̄
ei pcepat ioab: ⁊ dixit nūcius ad dauid.
Preualuerūt aduerſū nos viri: ⁊ egreſſi
ſūt ad nos in agrū. Nos aūt facto ipetu pſecuti
eos ſumꝰ vſqꝫ ad portā ciuitatis ⁊
direxerūt iacula ſagittarij ad ſuos tuos
ex muro deſup mortuiqꝫ ſūt de ſuis regis.
Quinetiā ſeruꝰ tuꝰ vrias etheꝰ mortuꝰ
ē. Et dixit dauid ad nūciū. Hec dices
ioab. Nō te frāgat iſta res. Uariꝰ.n. euētꝰ
eſt belli: ⁊ nūc hūc ⁊ nūc illū ꝯſumit gladiꝰ.
Cōforta bellatores tuos aduerſus vrbē
vt deſtruas eā: ⁊ exhortare eos. Audiuit
aūt vxor vrie: ꝙ mortuꝰ eēt vrias vir ſuꝰ:
⁊ plāxit eū. // Trāſactoqꝫ luctu miſit da-
Nō pz. di. uid ⁊ itroduxit eā in domū ſuā: ⁊ facta ē
ſ. .g. Itez ei vxor: pepitqꝫ ei filiū. Et diſplicuit vbū
cū dauid hoc qđ fecerat dauid corā dn̄o.
s.c. ſi pcz ¶ Ca. Sū. ¶ De parabola nathan ad da-
diſt. 2. g. uid: de oue pauperis: de puero dauid: de
opponit morte puuli filij: de natiuitate ſalomōis
di.3.c. io q vocatꝰ eſt amabilis dn̄o: de captione rab
tam. bath: ⁊ ſubneratiōe curruū eiꝰ. Ca. xij.
diſ. 4. g. Miſit ergo dominꝰ nathan ad dauid.
ſi. in ſi. Qui cū veniſſet ad eū: dixit ei. Reſpō-
56. di. ca. de mihi iudiciū. Duo viri erāt in ciuita
dn̄s ipn. te vna: vnꝰ diues ⁊ alter pauper. Diues ha
ſ.q.7.c.2. bebat oues ⁊ boues plurimos valde: pau
.g. ſi. per aūt nihil habebat oīno pter ouē vnā
31. q. j. g. paruulā quā emerat ⁊ nutrierat: ⁊ que
ſz obyci creuerat apud eū cū filijs eius: ſimul de
tur. pane illius comedēs: ⁊ de calice eiꝰ bibēs:
A ⁊ in ſinu illius dormiens: eratqꝫ illi ſicut
filia. Cum autem peregrinus quidam ve
niſſet ad diuitem: parcens ille ſumere de
ouibꝰ ⁊ de bobꝰ ſuis vt exhiberet cōuiuiū
peregrino illi q venerat ad ſe: tulit ouem
viri pauperis ⁊ pparauit cibos homini q
venerat ad ſe. Iratus aūt indignatiōe da
uid aduerſus hominē illū nimis: dixit
ad nathan. // Uiuit dn̄s: q̄m filiꝰ mortis ē
B vir q fecit hoc. Ouē reddet in quadruplū:
eo ꝙ fecerit verbū iſtud ⁊ non pepercerit:
33.q.7. Dixit autē nathan ad dauid. Tu es ille
.g. ſi. vir q feciſti hanc rem. Hec dicit dn̄s deus
iſrael. Ego vnxi te in regē ſup iſrael ⁊ ego
erui te de manu ſaul ⁊ dedi tibi domū dn̄i
tui: ⁊ vxores dn̄i tui i ſinu tuo: dediqꝫ tibi domū iſrael ⁊ iuda: ⁊ ſi parua ſunt iſta
adijciā tibi multo maiora. Quare ergo
ꝯtēpſiſti verbū dn̄i: vt faceres malū in cō
ſpectu meo? Uriā etheū pcuſſiſti gladio: C
⁊ vxorē illiꝰ accepiſti in vxorē tibi: ⁊ interfeciſti
eū gladio filiorū ammon. Quāobrem
nō recedet gladiꝰ de domo tua vſqꝫ
in ſempiternū: eo ꝙ deſpexeris me: ⁊ tuleris
vxorē vrie ethei vt eſſet vxor tua. Itaqꝫ
hec dicit dn̄s. Ecce ego ſuſcitabo ſup te malū
de domo tua: ⁊ tollā vxores tuas i oculis
tuis: ⁊ dabo pximo tuo ⁊ dormiet cū
vxoribꝰ tuis in oculis ſolis huius. // Tu
enim feciſti abſcōdite: ego aūt faciā verbū Nō pz. di.
iſtud in ꝯſpectu oīs iſrael: ⁊ in ꝯſpectu ſo j.ca. cū ve
lis huiꝰ. // Et dixit dauid ad nathan. Pec niſſent.
caui dn̄o. Dixitqꝫ nathan ad dauid. Dn̄s .g. ōniqꝫ
q̄z trāſtulit pctm̄ tuū. // Nō morieris. Ue ō pz. di. j.
rūtn̄ q̄m blaſphemare feciſti inimicos no c. nūc āt.
mē dn̄i pp̄ vbū hoc: filiꝰ q natꝰ ē tibi mor 2.q.7.c.2.
te morieē. Et reuerſus eſt nathan in do in prin.
mū ſuā. // Percuſſitqꝫ dn̄s paruulū quē // ō pz. di.
peperit vxor vrie dauid: ⁊ deſpatꝰ eſt. Dep j.c. ſi pec
catuſqꝫ ē dauid dn̄m ꝓ puulo: ⁊ ieiuna catū. ca. ſi
uit dauid ieiunio: ⁊ ingreſſus ſeorſū ia cut pmi.
cuit ſup terrā. Uenerūt aūt ſeniores do D
mus eiꝰ cogētes eū: vt ſurgeret de terra. diſt. 2. g.
Qui noluit: nec comedit cū eis cibū. Ac opponit
cidit aūt die ſeptima vt moreret infans ti in ſi.
mueruntqꝫ ſerui dauid nūciare ei: ꝙ mor eccl. 47. b
tuꝰ eēt puulus. Dixerūt.n. Ecce cū paruu di.3.c. ro
lus adhuc viueret: loqbamur ad eū ⁊ nō tā. ca. ille
audiebat vocē nr̄am: q̄to magis ſi dixeri rex tantꝰ
mus mortuꝰ eſt puer ſe affliget. Cū ergo ⁊.ca. illō
dauid audiſſet ſuos ſuos muſſitātes: itelle j.q.7.c.2.
xit ꝙ mortuꝰ eēt infantulus. Dixitqꝫ ad in pn.
ſuos ſuos. Nū mortuꝰ ē puer? Qui rn̄de // 33. q. 2.
rūt ei. Mortuꝰ ē. Surrexit ergo dauid de c. hoc ipſz
terra: ⁊ lotꝰ vnctuſqꝫ ē. Cūqꝫ mutaſſz veſtē: ibi vniꝰ
ingreſſus eſt domū dn̄i: ⁊ adorauit ⁊ ve bebōe.
nit in domū ſuā: petiuitqꝫ vt ponerent ei ō ēo. ſig.
panē: ⁊ comedit. Dixerūt aūt ei ſerui ſui. c.3. in
Quis ē ſmo quē feciſti? Propter infantē F
cū adhuc viueret ieiunaſti ⁊ flebas: mor
tuo aūt puero ſurrexiſti ⁊ comediſti panē
Qui ait. Pꝛopt' infantē dū adhuc viueret
ieiunaui ⁊ fleui. Dicebā.n. Quis ſcit ſi forte
donet eū mihi dn̄s ⁊ viuat infans? Nūc
autē qr mortuꝰ eſt q̄re ieiunē? Nunqd
potero reuocare eū amplius? Ego vadā
magis ad eū: ille vero nō reuertet ad me.
Et ꝯſolatus eſt dauid berſabee vxorē ſuā

Ingreſſuſq; ad eã dormiuit cũ ea. Que
1.pal.3.b. genuit filiũ: et vocauit nomẽ eius ſalomõ: et
[illegible].1.a. dñs dilexit eũ. Miſitq; eũ in manu na-
than pphete: et vocauit nomẽ eius amabi-
lis dño: eo q diligeret eũ dñs. Igit pu-
gnabat ioab 9 rabbath filioꝝ ammon: et
expugnabat vrbẽ regiã. Miſitq; ioab nũ
B cios ad dauid dicẽs. Dimicaui aduerſus
al's + rab +rabbath: et capiẽda ẽ vrbs aquaꝝ. Nũc igit
bata 9grega reliquã ptẽ ppli: et obſide ciuitatẽ et
cape eã: ne cũ a me vaſtata fuerit vrbs: no
mini meo aſcribat victoria. Cõgregauit
itaq; dauid oẽs ppl'ꝫ et pfect' ẽ aduerſus
al's + rab +rabbath. Cũq; dimicaſſet cepit eã. // Et
batha tulit dyadema regis eoꝝ de capite ei' pon
1.pa.20.b do auri talẽtũ: hñs gẽmas pcioſiſſimas:
et impoſitũ eſt caput dauid. Sed et predã
ciuitatis aſportauit multã valde: popu-
lũ quoq; eius adducẽs ſerrauit: et circũ
egit ſup eos ferrata carpẽta. Diuiſitq; cul
tris et traduxit in typo laterꝝ. Sic fecit vni
uerſis ciuitatib' filioꝝ ammon. Et reuer
ſus eſt dauid et oĩs exercit' in hieruſalẽ.
¶ Ca. Sũ. ¶ De inceſtu amnõ cũ ſorore
ſua thamar: et quõ abſalon occidit eũ in
cõuiuio: de fuga abſalon in geſſur: dauid
ceſſat perſeq abſalon. Ca. xiij.

A Factũ eſt aũt poſt hec: vt abſalon filij
dauid ſororẽ ſpecioſiſſimã vocabulo
thamar adamaret amnõ fili' dauid: et de-
periret in eã valde: ita vt pp amorẽ eius
egrotaret: q2 cũ eẽt virgo difficile ei vide
baf: vt quippiã inhoneſte ageret cũ' ea. Erat
aũt amnõ amic' noĩe ionadab fili' ſem-
maa fris dauid vir prudẽs valde. Qui di
xit ad eũ. Quare ſic attenuaris macie fili re
gis p ſinglos dies? Cur nõ indicas mihi?
Dixitq; ei. amnon. Thamar ſororẽ fra-
tris mei abſalõ amo. Cui rñdit ionadab.
Cuba ſup + lectũ tuũ et languorẽ ſimula.
Al's + le- Cũq; venerit pr tu' vt viſitet te: dic ei. Ve
ctulum. niat oro thamar ſoror mea vt det mihi ci
B bũ: et faciat pulmẽtũ et comedã de manu
ei'. Accubuit itaq; amnõ: et qſi egrotare
cepit. Cũq; veniſſet rex ad viſitãdũ eũ: ait
amnõ ad regẽ. Veniat obſecro thamar ſo
ror mea: vt faciat i ocul' meis duas ſorbi
tiũculas: et cibũ paratũ capiã d mãu ei'.
Miſit ergo dauid ad thamar domũ di-
cẽs. Veni i domũ amnõ fris tui: et fac ei pul
mẽtũ. Veñitq; thamar i domũ amnõ fris
ſui. Ille aũt iacebat. Que tollẽs farinã 9mi
ſcuit et liquefaciẽs i ocul' ei' coxit ſorbiciũ
culas. Tollenſq; qd coxerat: effudit et po-
ſuit corã eo: et noluit comedere. Dixitq;
amnõ. Ejice vniuerſos a me. Cũq; eieciſ-
ſet oẽs dixit amnõ ad thamar. Infer cibũ
in 9clauí: vt veſcar d mãu tua. Tulit ergo
thamar ſorbiciũculas qs fecerat et intulit
ad ãmõ frẽ ſuũ in 9claui. Cũq; obtuliſ
ſet ei cibũ: apphẽdit eã et ait. Veni cuba C
mecũ ſoror mea. Que rñdit ei. Noli frat
mi noli opprimere me. Neq;. n. hoc fas eſt
in iſrl. Noli facere ſtultitiã hãc. Ego. n. fer
re nõ potero opprobriũ meũ. Et tu eris
qſi vn' de inſipiẽtib' in iſrl. Quin poti' loqre
ad regẽ: et nõ negabit me tibi. // Noluit aũt Ge.34.a
ãmon acqeſcere pcib' ei': ſꝫ pualẽs viri- // 47.d.c
b' oppſſit eã et cubauit cũ ea. Et exoſã eã fuit hi. ſ
habuit odio magno nimis: ita vt mai' neceſſe.
eẽt odiũ quo oderat eã: amore quo ante
dilexerat. Dixitq; ei amnõ. Surge et vade.
Que rñdit. Mai' ẽ hoc malũ qd nũc agis
aduerſũ me: qꝫ qd aũ feciſti: expellens me.
Et noluit audire eã: ſꝫ vocato puero q mi
niſtrabat ei dixit. Ejice hanc a me foras: et D
claude oſtiũ poſt eã. Que induta erat tala
ri tunica. huiuſcemodi. n. filie regis vgi-
nes veſtib' vtebanf. Eiecit itaq; eã miniſ-
ſter illi' foras: clauſitq; fores poſt eã. Que
aſpgẽs cinerẽ capiti ſuo: ſciſſa talari tuni
ca: impoſitiſq; manib' ſup caput ſuũ: ibat
ingrediẽs et clamãs. Dixit aũt ei abſalon
frater ſu'. Nũqd amnon fr tu' 9cubuit
tecũ. Sꝫ nũc ſoror tace: frater tu' eſt. Ne-
q; affligas cor tuũ p hac re. Manſit itaq;
thamar 9tabeſcẽs in domo abſalõ fratris
ſui. Cũ aũt audiſſet rex dauid vba hec: cõ-
triſtat' eſt valde: et noluit contriſtare ſpm
amnon filij ſui: qm diligebat eũ q2 pri-
mogenitus erat ei. Porro nõ eſt locut'
abſalon ad amnon: nec malũ nec bonũ.
Oderat. n. abſalõ amnon: eo q violaſſet
thamar ſororẽ ſuã. Factũ eſt aũt poſt tps
biennij: vt tonderenf oues abſalõ in bala
ſor q ẽ iuxta effraim. Et vocauit abſalõ oẽs E
filios regis. Venitq; ad regẽ: et ait ad eũ.
Ecce tõdenf oues ſerui tui: veniat oro rex
cũ ſeruis ſuis ad ſeruũ ſuũ. Dixitq; rex
ad abſalon. Noli fili mi: noli rogare vt ve
niamus oẽs et grauem' te. Cũ aũt coge-
ret eũ et noluiſſet ire: bñdixit ei. Et ait ab-
ſalon ad dauid. Si nõ vis venire: veniat
obſecro nobiſcũ ſaltẽ amnõ frater me'.

Dixitq; ad eũ rex. Nõ ẽ neceſſe vt vadat te
cũ. Coegit itaq; abſalon eũ: ⁊ dimiſit cũ
eo amnon ⁊ vniuerſos filios regis. Fece-
ratq; abſalon ꝯuiuiũ quaſi cõuiuiũ re-
gis. Preceperat autẽ abſalon pueris ſuis
dicẽs. Obſeruate cũ temulẽt⁹ fuerit am-
non vino: ⁊ dixero vobis: ꝑcutite eũ ⁊ i-
terficite: nolite timere. Ego. n. ſuz q̄ preci-
pio vobis. Roboramini ⁊ eſtote viri for-
g 47. di. tes. // Fecerũt ergo pueri abſalõ aduerſũ
§. nece. amnõ ſic ꝑceperat eis abſalõ. Surgẽteſq;
oẽs filij regis: aſcenderũt ſinguli mulas
ſuas ⁊ fugerũt. Cũq; adhuc ꝑgerẽt in iti
nere: fama ꝑuẽit ad dauid dicẽs. Percuſ
ſit abſalõ oẽs filios regis: ⁊ nõ remãſit ex
ſup. j. b. eis ſaltẽ vn⁹. // Surrexit itaq; rex dauid:
⁊.3.f. ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua: ⁊ cecidit ſup terrã: ⁊
oẽs ſerui illi⁹ q̄ aſſiſtebãt ei: ſciderũt veſti
mẽta ſua. Rñdens aũt ionadab fili⁹ ſem-
maa fratris dauid: dixit. Ne eſtimet dñs
Als + ore me⁹ rex: q̄ oẽs pueri regis occiſi ſint. Am
B non ſolus mortu⁹ eſt: qm̃ in + odio ab-
ſalon erat poſit⁹: ex die qua oppreſſit tha-
mar ſororẽ eius. Nunc ergo ne ponat, do
min⁹ me⁹ rex ſup cor ſuũ ꝟbum iſtud di
cẽs: omnes filij regis occiſi ſunt: qm̃ am-
non ſolus mortu⁹ eſt. Fugit aũt abſalõ.
Et eleuauit puer ſpeculator oculos ſuos ⁊
aſpexit: ⁊ ecce ꝑplus mult⁹ veniebat ꝑ iter
deuiũ ex latere mõtis. Dixit aũt ionadab
ad regẽ. Ecce filij regis adſunt. Iuxta ꝟbũ
ſerui tui ſic factuz eſt. Cũq; ceſſaſſet loq:
apparuerũt ⁊ filij regis. Et intrãtes leua
uerunt vocẽ ſuam ⁊ fleuerunt. Sed ⁊ rex
⁊ oẽs ſerui ei⁹ fleuerunt: ploratu magno
nimis. Porro abſalõ fugiẽs: abijt ad tho-
lomai filiũ ammiur regem geſſur. Luxit
ergo dauid filiũ ſuũ amnõ multis die-
ꝑra.15.b. bus. // Abſalon aũt cũ fugiſſ; ⁊ veniſſet in
geſſur: fuit ibi trib⁹ annis. Ceſſauitq; rex
dauid perſequi abſalon: eo q̄ conſolatus
eſſet ſuper amnon interitu.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ioab ⁊ muliere thecuite:
⁊ parabola eius ad dauid: de reuocatione
abſalõ: de geſſur in hieruſalem: q̄ faciẽ re
gis nõ vidit trib⁹ ãnis: de pulchritudine
abſalon: de pondere capilloꝝ ei⁹ ducentis
ſiclis. de ſegete ioab ſuccẽſa: ioab intrat ad
regẽ rogans ꝑ abſalon: vocatur abſalon
⁊ oſculatur a rege. Ca.xiiij.

A Intelligens autez ioab filius ſaruie:
q̄ cor regis verſum eſſet ad abſalon: ⁊
miſit thecuã ⁊ tulit inde mulierẽ ſapiẽ
tẽ: dixitq; ad eaz. Lugere te ſimula: ⁊ in-
duere veſte lugubri: ⁊ ne vngaris oleo: vt
ſis q̄ſi mulier iam plurimo tpe lugens
mortuũ. Et ingredieris ad regẽ: ⁊ loque
ris ad eũ ſmones huiuſcemodi. Poſuit
aũt ioab verba in ore eius. Itaq; cuz in-
greſſa fuiſſet mulier thecuites ad regẽ: ce-
cidit corã eo ſup terrã ⁊ adorauit ⁊ dixit. 4.re.6.f.
// Serua me rex. Et ait ad eam rex. Quid
cauſe hẽs? Que rñdit. Heu mulier vidua B
ego ſum. Mortu⁹ eſt. n. vir me⁹: ⁊ ancille
tue erant duo filij. Qui rixati ſunt aduer
ſum ſe in agro: nulluſq; erat q̄ eos ꝓhi-
bere poſſet: ⁊ ꝑcuſſit alter alterũ: ⁊ interfe-
cit eũ. Et ecce ꝯſurgẽs vniuerſa cognatio
aduerſuz ancillã tuã: dicit. Trade eũ q̄ ꝑ-
cuſſit fratrẽ ſuũ: vt occidam⁹ eũ ꝓ anima
fratris ſui quẽ interfecit: ⁊ deleam⁹ here-
dẽ. Et querunt extinguere ſcintillã meã:
que relicta eſt vt nõ ſupſit viro meo no
men ⁊ reliq̄ ſup terrã. Et ait rex ad mu- C
lierẽ. Uade in domũ tuã: ⁊ ego + iubebo ꝓ Als + vi
te. Dixitq; mulier thecuites ad regez. In debo.
me dñe mi rex ſit iniqtas ⁊ in domo pa-
tris mei: rex aũt ⁊ thronus eius ſit inno
cens. Et ait rex. Qui cõtradixerit tibi: ad-
duc me: ⁊ vltra nõ addet vt tãgat te. Que
ait. Recordet rex dñi dei ſui: vt nõ multi-
plicent ꝓximi ſanguinis ad vlciſcẽduz:
⁊ nequaq̄ʒ interficiant filiũ meũ. Qui ait.
Uiuit dñs: q2 nõ cadet de capillis filij tui
ſup terrã. Dixit ergo mulier. Loquat an-
cilla tua ad dñm meũ regem verbum. Et
ait. Loq̄re. Dixitq; mulier. Quare cogita- D
ſti huiuſcemodi rẽ ꝯ pplz dei: ⁊ locut⁹ eſt
rex verbũ iſtud vt peccet: ⁊ nõ reducat eie- Eccl.14.d
ctuz ſuũ? Omnes morimur ⁊ quaſi aq̄
dilabimur in terraz: que nõ + reuertun- Als + re
tur. Nec vult de⁹ perire animã: ſed retra- uertent.
ctat cogitans ne penitus pereat q̄ abiect⁹
eſt. Nunc igitur veni vt loquar ad domi-
num meum regem verbum hoc preſen-
te populo. Et dixit ancilla tua. Loquar ad
regem: ſi quo modo faciat rex verbuz an-
cille ſue. Et audiuit rex vt liberaret ancil-
lam ſuã de manu omniũ qui volebant de
hereditate domini delere me ⁊ filiũ meuz
ſimul. Dicat ergo ancilla tua: vt fiat ꝟbũ
domini mei regis ſicut ſacrificiuz. // Si- infra.19.d.
cut enim angelus domini: ſic eſt domin⁹
meus rex: vt nec benedictione nec maledi

dictione moueat. Unde ꝙ dñs deus tuus est te-
E cum. Et rñdens rex dixit ad mulierem. Ne
abscōdas a me verbū qd te interrogo. Di
xitqꝫ ei mulier. Loqre dñe mi rex. Et ait
rex. Nūqd man⁹ ioab tecū ē in oīb⁹ istis?
sup. ii. b Rñdit mulier ꝛ ait. Per salutem aie tue
dñe mi rex: nec ad sinistrā: nec ad dextrā
est ex oīb⁹ his q̄ locut⁹ est dñs meus rex.
Seru⁹. n. tuus Joab: ipse pcepit mihi ꝛ
ipse posuit in os ancille tue oīa verba hec
vt verterē figurā ſmōis hui⁹. Seru⁹. n.
tuus ioab pcepit iſtō. Tu aūt dñe mi rex
ſapiēs es: ſicut hꝫ ſapiētiā angelus dei: vt
itelligas oīa ſup terrā. Et ait rex ad ioab.
Ecce placat⁹ feci vbū tuū. Uade ergo ꝛ re-
uoca puerū abſalon. Cadēsqꝫ ioab ſup
faciē ſuā in terram adorauit ꝛ bñdixit re
gi. Et dixit ioab. Hodie itellexit ſu⁹ tuus:
qr ineni grāꝫ in oculis tuis dñe mi rex.
F Feciſti. n. ſermonē ſerui tui. Surrexit er
go ioab ꝛ abijt in geſſur: ꝛ adduxit abſa-
lon in hierl̄m. Dixit aūt rex. Reuertat in
domū ſuā: ꝛ faciē meaꝫ nō videat. Reuer
ſus eſt itaqꝫ abſalon in domū ſuā: ꝛ faciē
regis nō vidit. Porro ſicut abſalō vir nō
erat pulcher in oī iſrl̄: ꝛ decor⁹ nimis. A
veſtigio pedis vſqꝫ ad verticēꝫ nō erat in
eo vlla macula. Et qñ tōdebat capillū (ſe-
mel aūt in anno tōdebat: qr grauabat eū
ceſaries) pōderabat capillos capitis ſui du
centis ſiclis pōdere publico. Nati ſunt aūt
abſalon filij tres: ꝛ filia vna noīe thamar
elegātis forme. Manſitqꝫ abſalō in hieru
ſalē duob⁹ annis: ꝛ faciē regis nō vidit.
Miſit itaqꝫ ad ioab: vt mitteret eū ad re
G gē. Qui noluit venire ad eum. Cūqꝫ ſcdō
miſiſſet ꝛ ille noluiſſet venire ad eū: dixit
ſeruis ſuis. Scitis agrū ioab iuxta agrū
meū habentē meſſēꝫ hordei. Jte igit ꝛ ſuc-
cendite eū igni. Succēderunt ergo ſerui
abſalō ſegetē igni. Et venientes ſerui ioab
ſciſſis veſtib⁹ ſuis dixerūt. Succēderunt
ſerui abſalō partē agri igni. Surrexitqꝫ
ioab ꝛ venit ad abſalon in domū eius: ꝛ
dixit. Quare ſuccēderūt ſerui tui ſegetes
meā igni? Et reſpondit abſalon ad ioab.
Miſi ad te obſecrās: vt venires ad me: ꝛ
mitterē te ad regē: ꝛ diceres ei. Quare ve-
ni de geſſur? Melius mihi erat ibi eſſe.
Obſecro ergo: vt videam faciē regis. Qd ſi
memor ē iniqtatis mee: iterficiat me. Jn
greſſus itaqꝫ ioab ad regem: nūciauit ei

oīa. Uocatuſqꝫ ē abſalō: ꝛ intrauit ad re-
gē: ꝛ adorauit ſup faciē terre coram eo.
Oſculatuſqꝫ eſt rex abſalon.
¶ Ca. Xv. ¶ De abſalō quō incuruabat
corda viroꝝ poſt ſe volēs regnare: de ꝯiu-
ratiōe ei⁹ ꝯ pr̄em: de fuga dauid de ethai ꝛ
gethęoꝝ q̄ trāſiuit cū rege ſadoch ꝛ abia-
thar miſſis in hierl̄ꝫ de chuſi remiſſo ad
abſalō: vt diſſipet ꝯſiliū achitofel. Ca. xv.
Igitur poſt hec fecit ſibi abſalon currus A
ꝛ eqtes ꝛ qnquaginta viros q̄ pcede-
rent eū. Et mane cōſurgēs abſalon: ſtabat
iuxta introitū porte in via: ꝛ oēm virū q̄
habebat negociū: vt veniret ad regis iu-
diciū vocabat abſalon ad ſe ꝛ dicebat. De
qua ciuitate es tu? Qui reſpōdēs aiebat.
Et vna tribu iſrl̄ ego ſum ſeru⁹ tuus.
Rñdebatqꝫ ei abſalon. Uidenē mihi ſer-
mones tui boni ꝛ iuſti: ſꝫ nō eſt q̄ te au-
diat ꝯſtitutus a rege. Dicebatqꝫ abſalon
Quis me ꝯſtituat iudicē ſup terrā: vt ad
me veniant oēs q̄ habēt negociū: ꝛ iuſte
iudicē? Sꝫ ꝛ cū accederet ad eū hō vt ſa-
lutaret illū: extēdebat manū ſuā: ꝛ apphē
dens oſculabat eū. Faciebatqꝫ hoc omni
iſrl̄ venienti ad iudiciū vt audiret a re- B
ge: ꝛ ſolicitabat corda viroꝝ iſrl̄. Poſt qͣ
tuor aūt annos dixit abſalon ad regem
dauid. Uadaꝫ ꝛ reddam vota mea q̄ voui
dño in hebrō. Uouēs. n. vouit ſeru⁹ tuus
cū eēt in geſſur ſyrie: dicēs. // Si reduxe- ſup. iii. d
rit me dñs in hieruſalē: ſacrificabo dño.
Dixitqꝫ ei rex dauid. Uade in pace. Et ſur
rexit ꝛ abijt in hebrō. Miſit aūt abſalon
exploratores in vniuerſas trib⁹ iſrl̄: di
cens. Statiꝫ vt audieritis clangorē bucci
ne: dicite. ✠ Regnauit abſalon in hebrō. Al's ✠ re-
Porro cū abſalō ierūt ducēti viri ō hie- gnabit.
ruſalē vocati: euntes ſimplici corde: ꝛ cāꝫ
penit⁹ ignorātes. Accerſiuit quoqꝫ abſa- C
lon achitofel gylonitē ꝯſiliariū dauid: de 23. q. 5. c.
ciuitate ſua gylo. Cūqꝫ imolaret victi- quid em
mas: fcā ē ꝯiuratio valida: ppl̄uſqꝫ ꝯcur de pe. di. i.
rēs augebat cū abſalō. Uenit igit nūci⁹ ad ca. ſi pecca
dauid: dicēs. Toto corde vniuerſus iſrl̄ tū ꝛ. ca.
ſequitur abſalon. Et ait dauid ſeruis ſu- ſicut pu
is qui erant cū eo in hieruſalē. Surgi- mi.
te: ꝛ fugiamus. Neqꝫ erit nobis effugiū Al's ✠ l.
a facie abſalon. Feſtinate egredi: ne forte pleat
veniens occupet nos: ꝛ ✠ impellat ſuper Al's ✠ l.
nos ruinam: ꝛ percutiat ciuitatē in ore pingat
gladij. Dixeruntqꝫ ſerui regis ad eum.

Omnia q̄cūq; p̄ceperit dñs nr̄ rex: libēter
exequimur ſerui tui. Egreſſus eſt ergo rex
⁊ vniuerſa dom⁹ ei⁹ pedib⁹ ſuis. Et reliq̄t
rex decē mulieres ꝯcubinas ad cuſtodien-
D dā domū. Egreſſuſq; rex ⁊ omnis iſrael
pedib⁹ ſuis ſtetit ꝓcul a domo: ⁊ vniuerſi
ſerui ei⁹ ambulabāt iuxta eū: ⁊ legiones
cerethi ⁊ ſelethi: ⁊ oēs gethei pugnatores
validi ſexcēti viri q̄ ſecuti eū fuerant de
geth pedites p̄cedebāt regē. Dixit aūt rex
ad ethai getheū. Cur venis nobiſcū. Re-
uertere: ⁊ habita cū rege: q2 peregrin⁹ es
⁊ egreſſus es de loco tuo. Heri veniſti: ⁊
hodie cōpelleris nobiſcū egredi. Ego aūt
vadā quo itur⁹ ſū. Reuertere: ⁊ reduc te
cū fratres tuos: ⁊ dñs faciet tecū miſeri
cordiā ⁊ veritatē: q2 oſtēdiſti grāz ⁊ fidē.
E Et rn̄dit ethai regi dicens. Uiuit dñs ⁊
Ruth.i.c. viuit dñs me⁹ rex: q̄m in quocūq; loco
fueris dñe mi rex: ſiue in morte ſiue in
vita ibi erit ſeru⁹ tu⁹. Et ait dauid ethai.
Ueni ⁊ tranſi. Et tranſiuit ethai gethe⁹ ⁊
rex ⁊ omnes viri q̄ cū eo erant: ⁊ reliqua
multitudo. Omneſq; flebāt voce magna:
⁊ vniuerſus populus tranſibat. Rex vero
tranſgrediebat torrentē cedron: ⁊ cūct⁹
pp̄ls incedebat cōtra viā oliue: que reſpi
cit ad deſertū. Uenit aūt ſadoch ſacerdos
⁊ vniuerſi leuite cū eo portātes archā fe-
deris dei: ⁊ depoſuerunt archā dei. Et aſcē
dit abiathar donec expletus eſſet omnis
pp̄ls q̄ egreſſus fuerat de ciuitate. Et dixit
rex ad ſadoch. Reporta archā dei in vrbē.
F Si inuenero grām in oculis dñi: redu-
cet me ⁊ oſtēdet mihi eā ⁊ tabernaculū
ſuū. Si aūt dixerit mihi: nō places: p̄ſto
ſum: faciat qđ bonū ē corā ſe. Et dixit rex
ad ſadoch ſacerdotē. O videns reuertere
in ciuitatē in pace: ⁊ achimaas fili⁹ tuus:
⁊ ionathan fili⁹ abiathar duo filij veſtri
ſint vobiſcū. Ecce ego abſcōdar in cāpeſtri-
bus deſerti: donec veniat ſmo a vobis in-
dicās mihi. Reportauerūt ergo ſadoch ⁊
abiathar archā dei in hierl'z: ⁊ māſerunt
ibi. Porro dauid aſcēdebat cliuū oliua
rū ſcandēs ⁊ flens nudis pedibus ince
dens ⁊ operto capite. Sz ⁊ omnis pp̄ls q̄
erat cū eo op'to capite aſcēdebat plorans.
Nunciatū eſt aūt dauid q2 achitofel eēt in
ꝯiuratione cū abſalon. Dixitq; dauid.
G Infatua queſo dñe ꝯſiliū achitofel. Cūq;
aſcēderet dauid ſummitatē montis in
que adoraturus erat dñm: ecce occurrit
ei chuſi arachites ſciſſa veſte: ⁊ terra ple Me⁹ chuſai
no capite. Et dixit ei dauid. Si veneris
mecū: eris mihi oneri: ſi aūt in ciuitatē
reuertaris ⁊ dixeris abſalon ſeru⁹ tuus
ſum rex: patere me viuere: ſicut fui ſeru⁹
patris tui: ſic ero ſeru⁹ tuus: diſſipabis
ꝯſiliū achitofel. Habes aūt tecū ſadoch
⁊ abiathar ſacerdotes: ⁊ oē verbū qđcūq;
audieris in domo regis: indicabis ſadoch
⁊ abiathar ſacerdotib⁹. Sunt.n. cū eis Infra. 17.
duo filij eoꝝ achimaas fili⁹ ſadoch ⁊ iona
thā fili⁹ abiathar: ⁊ mittetis p̄ eos ad me
oē v'bū qđ audieritis. Ueniēte ergo chu
ſi amico dauid in ciuitatē: ⁊ abſalō q̄q; in- Me⁹ chuſai
greſſus eſt hierlm: ⁊ achitofel cū eo.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſyba ſeruo miphiboſeth
cū duob⁹ aſinis: de ſemei q̄ maledixit da
uid: de abiſai q̄ voluit occidere ſemei: de
chuſi ſe offerēte abſalon venit abſalon ad
cōcubinas patris ſui. Ca. xvj.
Cumq; dauid trāſiſſet paululū mō
tis verticē: apparuit ſyba puer mi- A
phiboſeth in occurſum eius cū duobus
aſinis: qui onerati erant ducentis pani-
bus: ⁊ centū alligaturis vue paſſe: ⁊ ſeptē
maſſis palataꝝ: ⁊ duob⁹ vtrib⁹ vini. Et di
xit rex ſybe. Quid ſibi volunt hec? Rn̄ditq;
ſyba. Dñe mi rex aſini domeſtici regis
vt ſedeant: ⁊ panes ⁊ palate ad veſcēdum Me⁹ do
pueris tuis: vinū aūt vt bibat ſi q̄s defe- meſtici
cerit in deſerto. Et ait rex. Ubi eſt fili⁹ dñi
tui? Rn̄dit ſyba regi. Remanſit in hieru
ſalē: dicēs. Hodie reſtituet mihi domus
iſrl' regnū p̄ris mei. Et ait rex ſybe. Tua
ſint oīa q̄ fuerūt miphiboſeth. Dixitq; ſy
ba. Oro vt inueniā grāz apud te dñe mi
rex. Uenit ergo rex dauid vſq; bahurim.
Et ecce egrediebat inde vir de cognatiōe B
dom⁹ ſaul: noīe ſemei fili⁹ gera: p̄cedebat- 3.reg.2.b
q; egrediēs ⁊ maledicebat: mittebatq; la
pides ꝯ dauid ⁊ ꝯ vniuerſos ſuos regis
dauid. Oīs aūt pp̄ls ⁊ vniuerſi bellatores
a dextro ⁊ a ſiniſtro latere regis icedebāt.
Ita aūt loquebat ſemei cū malediceret re
gi. Egredere: egredere vir ſanguinum ⁊
vir belial. Reddidit tibi dñs vniuerſum
ſanguinē dom⁹ ſaul: q̄m inuaſiſti regnū
p̄ eo: ⁊ dedit dñs regnum in manu abſa // de ꝯſe.
lon filij tui: ⁊ ecce p̄mūt te mala tua: di.i. Ca. ſ.
quoniā vir ſanguinū es. Dixit autē abi- in ꝯbo eſ
ſai filius ſaruie regi. Quare maledicit ca ſuderat.

nis hic moriturus dño meo regi. Uadã
& ãputabo caput eius. Et ait rex. Quid mi-
hi & vobis ẽ filij ſaruie? Dimittite eu3 vt
Infra.19.d. maledicat. Dñs.n. pcepit ei: vt malediceret
Eccl.23.c ret dauid. Et qs ẽ q audeat dicere q̃re ſic
fecerit? Et ait rex abiſai & vniuerſis ſuis
ſuis. Ecce filius meus q egreſſus eſt de vtero
meo q̃rit aiam meã: quãto magis hic filius
C +iemini maledicet mihi? Dimittite eũ
Infra.20.b vt maledicat iuxta pceptũ dñi: ſi forte re-
Alias + ge ſpiciat dñs afflictionẽ meã: & reddat mi-
mini. hi dñs bonũ p maledictione hac hodier-
na. Ambulabat itaq3 dauid & ſocij ei9 per
viã cũ eo. Semei aũt p iugũ mõtis ex la
tere 9 illũ gradiebat maledicẽs: & mittẽs
lapides aduerſu3 eũ: terrãq3 ſpargẽs. Ue
nit itaq3 rex dauid & vniuerſus pplſ cũ
eo laſſus: & refocillati ſunt ibi. Abſalõ aũt
& ois ppls ei9 ingreſſi ſunt hierlm. ſ3 &
achitofel cũ eo. Cũ aũt veniſſet +chuſi ara
chites amic9 dauid ad abſalon: locut9 eſt
a9.+chu ad eũ. Salue rex: ſalue rex. Ad quẽ abſa-
ſai. lon. Hec eſt inqt grã tua ad amicũ tuu3.
Quare nõ iuiſti cũ amico tuo? Rñditq3
chuſi ad abſalon. Neq̃q3: q2 illi9 ero que3
D elegit dñs: & ois hic ppls & vniuerſus iſ-
rael: & cũ eo manebo. S3 vt & hoc inferam
cui ego ſuiturus ſu3? Nõne filio regis?
Sicut pui pri tuo: ita parebo & tibi. Di
xit aũt abſalon ad achitofel. Inite gſilium
qd agere debeam9. Et ait achitofel ad abſa
I.Paral. lon. Ingredere ad gcubinas pris tui: q̃s
27.d. dimiſit ad cuſtodiẽdã domũ: vt cũ audie
rit ois iſrael: q fedaueris pres tuũ: robo-
rent tecũ man9 eoꝝ. Tetẽderunt ergo
abſalõ tabernaculũ in ſolario: ingreſſuſ-
q3 eſt ad gcubinas pris ſui corã vniuer-
ſo iſrael. Conſiliũ aũt achitofel qd dabat
in dieb9 illis: q̃ſi ſi qs gſuleret deum. Sic
erat oẽ gſiliũ achitofel: & cum eſſet cũ da-
uid: & cũ eſſet cum abſalon.

¶ Ca. XVII. ¶ De gſilio achitofel diſſipa-
to p gſiliũ chuſi: de ionatha & achimaas
q renũcierũt gſiliũ ad dauid & quãr deſcẽ-
derũt ad puteũ: de ſuſpẽdio achitofel: de
amaſa gſtituto p ioab ab abſalõ: de viris
offerẽtib9 munera dauid ne ppls fame
vel ſiti periclitetur. Cap. xvij.

Dixit ergo achitophel ad abſalon. Eli
gã mihi duodecim milia viroꝝ: &
B gſurgẽs pſequar dauid hac nocte: & irru
ens ſup eũ qppe q laſſus eſt & ſolutis ma

nib9: percutiã eũ. Cũq3 fugerit ois pplſ
q cũ eo eſt: pcutiã regẽ deſolatũ: & reducã
vniuerſu3 ppl3 quõ vn9 hõ reuerti ſolet.
Unũ.n. viꝝ tu q̃ris: & ois ppls erit in pa
ce. Placuitq3 ſermo ei9 abſalõ & cunctis
maiorib9 natu iſrael. Ait aũt abſalõ. Uo- Alias +
cate +chuſi arachitẽ: & audiam9 qd & ipſe chuſai.
dicat. Cũq3 veniſſet + chuſi ad abſalõ ait B
abſalõ ad eũ. Huiuſcemodi ſmonẽ locu- Alias +
tus ẽ achitofel. Facere debem9: an nõ. Qd chuſai.
das gſiliũ? Et dixit chuſi ad abſalõ. Non Alias +
eſt bonu3 gſiliũ qd dedit achitofel hac vi- chuſai.
ce. Et rurſu3 intulit chuſi. Tu noſti pres
tuũ & viros q cũ eo ſunt eẽ fortiſſimos &
amaro animo: veluti ſi vrſa raptis catu-
lis in ſaltu ſeuiat. S3 & pater tu9 vir bella
tor ẽ: nec morabit cũ pplo. Forſitan nũc
latitat in foueis aut in vno quo voluerit
loco. Et cũ ceciderit vn9 qlibet in pncipio
audiet qcũq3 audierit: & dicet. Facta ẽ pla
ga in pplo qui ſequebat abſalon. Et for-
tiſſim9 qſq3 +cui9 cor eſt quaſi leonis: pa alias + cui
uore ſoluet. Scit.n. omnis ppls iſrl for-
tes eſſe patrẽ tuũ: & robuſtos oẽs q cu3 eo
ſunt. Sed hoc mihi videt rectũ eẽ gſiliũ. C
Cõgreget ad te vniuerſus pplus iſrael a
dan vſq3 berſabee q̃ſi arena maris innu-
merabilis: & tu eris in medio eoꝝ: & ir-
ruem9 ſup eũ in q̃cũq3 loco inuẽt9 fue-
rit: & opiem9 eũ ſicut cadere ſolet ros ſup
terrã: & nõ relinquem9 de viris q cu3 eo
ſunt: nec vnũ qdẽ. Qd ſi vrbẽ aliqua3 fue-
rit ingreſſus: circũdabit ois iſrael ciuita
tẽ illi funes & trahem9 eã in torrẽtẽ: vt nõ
reperiat nec calculus qdem ex ea. Dixitq3
abſalon & oẽs viri iſrael. Melius eſt conſi-
liũ +chuſi arachite gſilio achitofel. Do- Alias +
mini aũt nutu diſſipatũ eſt cõſiliũ achi- chuſai.
tofel vtile: vt induceret dñs ſup abſalon ſup.15.f
malũ. Et ait +chuſi ſadoch & abiathar ſa- Alias +
cerdotib9. Hoc & hoc modo gſiliu3 dedit chuſai.
achitofel abſalon & ſeniorib9 iſrael: & ego D
tale & tale dedit gſiliũ. Nũc ergo mittite ci
to & nũciate dauid dicentes Ne moreris
nocte hac in cãpeſtrib9 deſerti: ſed abſq3
dilatione traſgredere: ne forte abſorbeat
rex: & ois ppls q cũ eo eſt. Jonathas aũt &
achimaas ſtabãt iuxta fontẽ rogel. Abijt
ancilla & nunciauit eis. Et illi pfecti ſunt
vt referrẽt ad regẽ dauid nunciũ. Nõ.n.
poterãt + videri: aut introire ciuitatẽ. Ui Alias + vi
dit aũt eos qdã puer: & indicauit abſalõ. dere.

Illi vero ꝯcito gradu ingreſſi ſunt domū
cuiuſdā viri in bahurim: q̄ hēbat puteū
E in veſtibulo ſuo: ꝛ deſcēderūt in eū. Tu-
lit aūt mulier: ꝛ expādit velamen ſup os
putei q̄ſi ſiccans ptiſanas: ꝛ ſic latuit res.
Cūq̧ veniſſent ſerui abſalon in domuʒ:
ad mulierē dixerūt. Ubi eſt achimaas ꝛ
ionathas. Et rñdit eis mulier. Trāſierūt
feſtināter guſtata paululū aqua. At hi q̄
q̄rebāt cū nō repperiſſent reuerſi ſunt in
hierſm. Cūq̧ abiſſent: aſcēderunt illi de
puteo: ꝛ pergētes nūciauerūt regi dauid
ꝛ dixerūt. Surgite ꝛ trāſite cito fluuiuʒ:
q̄m huiuſcemodi dedit ꝯſiliū ꝯ͂ vos achi-
F tofel. Surrexit ergo dauid ꝛ oīs ppl's q̄
cū eo erat: ꝛ trāſierūt iordanē: donec dilu
ceſceret anq̄ꝫ denudaret̄ v̄bū: ꝛ nec vn⁹ q̄-
dē reſidu⁹ fuit: q̄ nō trāſiret fluuiū. Por
ro achitofel vidēs q̄ nō fuiſſet factū cōſi-
liū ſuū: ſtrauit aſinū ſuum: ſurrexitq̧
abijt in domū ſuā: ꝛ in ciuitatē ſuam. Et
diſpoſita domo ſua: ſuſpēdio interijt: ꝛ ſe
pult⁹ eſt in ſepulchro pr̄is ſui. Dauid āt
venit in caſtra: ꝛ abſalon trāſijt iordanē:
ipſe ꝛ oēs viri iſrael cū eo. Amaſaʒ vero
cōſtituit abſalon ꝓ ioab ſup exercitum.
B Amaſa aūt erat filius viri q̄ vocabat̄ ✠ ie-
Al's ✠ ieʒra thra de hieʒereli: q̄ ingreſſus ē ad abigail
filiā naas ſororē ſaruieq̄ fuit mater ioab.
Et caſtrametat⁹ eſt iſrael cū abſalō in ter
ra galaad. Cūq̧ veniſſet dauid in caſtra:
ſobi fili⁹ naas de rabbath filioꝝ ammon
ꝛ machir fili⁹ amihel de lodabar: ꝛ berʒel-
lai galaadites: de rogelī obtulerūt ei ſtra
toria ꝛ tapetia ꝛ vaſa fictilia: frumentū ꝛ
hordeū ꝛ farinā ꝛ polētā ꝛ fabā ꝛ lētē ꝛ fri
xū oleo cicer ꝛ mel ꝛ butyrū oues ꝛ pin
gues vitulos dederūtq̧ dauid ꝛ pplo q̄ cū
eo erat ad veſcēdū. Suſpicati. n. ſūt pplm
fame ꝛ ſiti fatigari in deſerto.

¶ Ca. Sū. ¶ De cōmiſſione prelij exerci
tus dauid: ꝛ abſalō in quercu pēdēte in-
terfecto de achimaas ꝛ chuſi q̄ nunciaue-
runt dauid exitum prelij: de planctu da-
uid ſup abſalon. Ca. xviij

A IGitur ꝯſiderato dauid pplo ſuo: ꝯſti-
tuit ſup eos tribunos ꝛ cēturiones: ꝛ
dedit ppli tertiā partē ſub manu ioab: ꝛ
tertiā parteʒ ſub manu abiſai filij ſaruie
fratris ioab: ꝛ tertiā ptē ſub manu ethai
q̄ erat de geth. Dixit rex ad pplʒ. Egrediar
Infra. 21. d. ꝛ ego vobiſcū. // Et rñdit ppls. Nō exibis.
Siue. n. fugerim⁹ nō magnopere ad eos
de nobis ptinebit: ſiue media pars cecide
rit e nobis nō ſatis curabūt: q̄ tu vn⁹ ſo
lus ꝓ decē milib⁹ computaris. Meli⁹ eſt
igit̄ vt ſis nobis in vrbe ꝑſidio. Ad quos
rex ait. Qđ vobis videt̄ rectuʒ hoc faciam.
Stetit ergo rex iuxͣ portā. Egrediebatur- B
q̧ ppl's p turmas ſuas cēteni ꝛ milleni. infra eo.
Et ꝑcepit rex ioab ꝛ abiſai ꝛ ethai dicēs.
// Seruate mihi pueꝝ abſalon. Et oīs po- // 22. q. 5.
pulus audiebat ꝑcipiētē regē cūctis pn- c. qd enī.
cipib⁹ ꝓ abſalon. Itaq̧ egreſſus eſt ppl's
in cāpuʒ ꝯ͂ iſrael: ꝛ factū eſt ꝑliū in ſaltu
effraiʒ. Et ceſus eſt ibi ppl's iſrael ab exer-
citu dauid: factaq̧ eſt plaga magna in die
illa viginti miliū. Fuit aūt ibi prelium
diſperſuʒ ſup faciē oīs terre: ꝛ multo plu
res erant quos ſalt⁹ ꝯſumpſerat de popu
lo q̄ꝫ hi quos deuorauerat gladi⁹ in die illa.
Accidit aūt vt occurreret abſalon ſeruis
dauid: ſedēs mulo. Cūq̧ ingreſſus fuiſ-
ſet mulus ſubter ꝯdēſam quercū ꝛ ma-
gnā: adheſit caput ei⁹ q̄rcui: ꝛ illo ſuſpē-
ſo inter celū ꝛ terrā mulus cui inſiderat
ptranſiuit. Uidit aūt hoc q̄ſpiam ꝛ nūcia-
uit ioab dicens. Uidi abſalon pendere de 47 di. ſ.
quercu. Et ait ioab viro q̄ nūciauerat ei. ſic. hi. ſ.
Si vidiſti q̄re nō ꝯfodiſti eū cuʒ terra: ꝛ neceſſe.
ego dediſſē tibi decē argēti ſiclos ꝛ vnū bal C
theū. Qui dixit ad ioab. Si appēderes in
manib⁹ meis mille argēteos: neq̄q̄ꝫ mit-
terē manū meā in filiū regis. Audienti-
bus eniʒ nobis ꝑcepit rex tibi ꝛ abiſai ꝛ
ethai dicēs. // Cuſtodite mihi pueꝝ abſa
lon. Sʒ ꝛ ſi feciſſem ꝯ͂ animā meā auda- Sup̄ eo.
cter: neq̄q̄ꝫ hoc regem latere potuiſſet: ꝛ tu
ſtares ex aduerſo. Et ait ioab. Nō ſicut tu
vis: ſʒ aggrediar eū corā te. // Tulit er
go ioab tres lāceas in manu ſua: ꝛ infixit // 47 diſ.
eas in corde abſalon. Cūq̧ adhuc palpi- ſ. necē.
taret herens in quercu cucurrerūt deceʒ D
iuuenes armigeri ioab: ꝛ ꝑcutientes in-
terfecerunt eum. Cecinit aūt ioab bucci
na ꝛ retinuit pplm ne perſequeret̄ fugiē-
teʒ iſrael // volēs parcere multitudini. Et
tulerunt abſalon ꝛ ꝓiecerūt eū in ſaltu Joſ. 7. d.
in foueā grādē: ꝛ cōportauerunt ſuper eū
aceruū lapidum magnum nimis. Om-
nis auteʒ iſrael fugit in tabernacula ſua.
Porro abſalon erexerat ſibi cum adhuc
viueret tituluʒ qui eſt in valle regis. Di-
xerat eniʒ. Nō habeo filiuʒ: ꝛ hoc erit mo-

timentum nominis mei. Uocauitq; ti-
tulum nomini ſuo: et appellatur manus
abſalon uſq; ad hanc diem. Achimaas au-
E tem filius ſadoch ait. Curram et nuncia-
bo regi quia iudicium fecerit ei deus de
manu inimicorū eius. Ad quē ioab di-
xit. Nō eris nuncius in hac die: ſed nun-
ciabis in alia. Hodie nolo te nūciare. Fi-
lius enim regis eſt mortuus. Et ait ioab
✝ chuſi. Uade et nūcia regi q̄ vidiſti. Ado-
rauit chuſi ioab: et cucurrit. Rurſus autē
✝ Me- achimaas fili⁹ ſadoch dixit ad ioab. Quid
chuſi nō impedit ſi et ego curro poſt chuſi. Dixitq;
eſt ille q ei ioab. Quid vis currere fili mi. Ueni huc
cōſiliū de- Nō eris boni nuncij baiulus. Qui rn̄dit.
dit p da- Quid enim ſi cucurrero. Et ait ei. Curre.
uid ſz a- Currēs ergo achimaas p viā cōpēdij trā-
lius. ſiuit chuſi. Dauid aūt ſedebat inter duas
Uñ ille portas. Speculator vero q erat in faſtigio
potius vo- porte ſup murū eleuās oculos vidit hoiem
cat chu- currētē ſolū. Et exclamās indicauit regi.
ſai. Dixitq; rex. Si ſolus eſt: bon⁹ ē nūci⁹ in
Supra. 17 ore eius. Properāte aūt illo et accedēte p-
F pius vidit ſpeculator hoiem alteꝝ currētē.
Et vociferās in culmine ait. Apparet mihi
alter hō currēs ſolus. Dixitq; rex. Et iſte
bon⁹ eſt nūcius. Speculator aūt cōtēplor
ait curſū prioris q̄ſi curſus achimaas fi-
lij ſadoch. Et ait rex. Uir bon⁹ eſt: et nūciū
portās bonū venit. Clamās āt achimaas
G dixit ad regē. Salue rex. Et adorās regem
corā eo pron⁹ in terram ait. Bn̄dict⁹ dn̄s
de⁹ tuus q cōcluſit homines q leuauerunt
man⁹ ſuas ꝯ dn̄m meū regē. Et ait rex. Eſt
ne pax puero abſalon? Dixitq; achimaas
Uidi ✝ tumultū magnū cū mitteret io-
ab ſeru⁹ tuus o rex me ſeruū tuū: neſcio
aliud. Ad quē rex: tranſi ait et ſta hic. Cū-
Alias ✝ tu- q; ille trāſiſſet et ſtaret: apparuit chuſi. Et
multum ueniēs ait. Bonū apporto nūciū dn̄e mi
rex. Judicauit. n. p te dominus hodie de
manu omnium qui ſurrexerunt contra
te. Dixit aūt rex ad chuſi. Eſt ne pax pue-
ro abſalon? Cui rn̄dens chuſi: fiāt inq̄t ſi-
cut puer inimici dn̄i mei regis: et vniuer-
ſi q cōſurgunt aduerſus eum in malum.
Contriſtatus itaq; rex aſcendit cenaculū
porte et fleuit. Et ſic loquebatur vadens.
Fili mi abſalon: abſalō fili mi. Quis mi-
hi tribuat vt ego moriar p te. Abſalon
Infra. 19. a. fili mi: fili mi Abſalon.

¶ Ca. XIX. ¶ De his q̄ locut⁹ eſt ioab ad
dauid cū lugeret abſalon interfectū: et q̄ rex
in porta ſedet: iſrael cōſiliatus eſt vt redu- A
ceret regē: de mādato regis ad pncipes iu-
da: et ad amaſa: de ſemei q venit poſtea ad
regem penitentia ductus quia maledixe-
rat ei: de miphiboſeth q̄ diuidat poſſeſſio-
nem cum ſyba ſeruo: de berzellai galaa-
dite: de contentione iſrael et iuda pro da-
uid. Ca. XIX.

Nunciatū eſt autē ioab q̄ rex fleret et A
lugeret filium ſuū. Et verſa ē victo-
ria in luctū in die illa oī pplo. Audiuit
enim pplus in die illa dici: dolet rex ſup fi-
lio ſuo. Et declinauit pplus in die illa in-
gredi ciuitatē: quō declinare ſolet pplus
verſus et fugiens de prelio. Porro rex ope-
ruit caput ſuū: et clamabat voce magna.
Fili mi abſalō: abſalō fili mi. Ingreſſus
ergo ioab ad regē in domū dixit. Cōfudi-
ſti hodie vult⁹ oium ſeruoꝝ tuoꝝ: q ſaluā Sup. 18. g
fecerūt aīam tuā: et aīam filioꝝ tuoꝝ: et filia-
rū tuaꝝ: et animā vxorū tuarū: et animas
concubinaꝝ tuaꝝ. Diligis odientes te: et
odio habes diligētes te. Et oſtēdiſti hodie
q̄ nō curas de ducib⁹ tuis et de ſeruis tu-
is. Et vere cognoui modo: q̄ ſi abſalon
viueret et oēs nos occubuiſſemus: tūc pla-
ceret tibi. Nunc igit ſurge et pcede: et allo-
quēs ſatiſfac ſeruis tuis. Juro. n. tibi per
dn̄m: q ſi nō exieris: ne vnus qdē remā-
ſurus ſit tecū nocte hac: et peius erit tibi q̄ B
oia mala q̄ venerūt ſup te ab adoleſcentia
tua vſq; in pn̄s. Surrexit ergo rex: et ſedit
in porta. Et oī pplo nūciatū eſt q̄ rex ſede-
ret in porta. Uenitq; vniuerſa multitudo
corā rege: iſrl aūt fugit in tabnacula ſua.
Ois quoq; pplus certabat in cūctis tribu-
bus iſrl dicēs. Rex liberauit nos de ma-
nu inimicoꝝ nr̄oꝝ: ipſe ſaluauit nos de
manu philiſtinoꝝ: et nūc fugit de terra pp
abſalō. Abſalō aūt quē vnxim⁹ ſup nos
mortu⁹ eſt in bello. Uſq;quo ſiletis: et nō re-
ducitis regē? Et cōſiliū toti⁹ iſrl venit ad
regem. Rex vero dauid miſit ad ſadoch et
abiathar ſacerdotes dicens. Loqmini ad
maiores natu iuda dicētes. Cur venitis
nouiſſimi ad reducēdū regē in domum
ſuā? Sermo aūt oīs iſrl puenerat ad re-
gē in domo ei⁹: q̄ dixerat rex. hec dicetis
ad pplm. Fratres mei vos: os meū et caro C
mea vos. Quare nouiſſimi reducitis re-
gē? Et amaſe dicite. Nōne os meū es et ca-

re mea. Hec faciat mihi deus: et hec addat.
Si nõ magiſter militie fueris coram me oī
tpe p ioab. Et inclinauit cor oīuʒ viroꝝ
iuda q̃ſi viri vnius. Miſeruntq; ad regẽ di
cẽtes. Reuertere tu et oẽs ſerui tui. Et re-
uerſus ẽ rex. Et venit vſq; iordanẽ: et oīs
iuda: venit vſq; i galgala: vt occurreret re
3.reg.2.b gi et traduceret eũ iordanẽ // Feſtinauit aũt
Als+ ge ſemei filius gera filij + iemini de bahurim:
mini. et deſcẽdit cũ viris iuda in occurſum re
gis dauid cũ mille viris de beniamin: et
ſyba puer de domo ſaul: et qndecim filij eius
ac viginti ſerui erãt cum eo: et irrũpẽtes
iordanẽ añ regẽ trãſierũt vada vt tradu-
cerẽt domũ regis et facerẽt iuxta iuſſionẽ
eius. Semei aũt filius gera pſtratus corã rege
D cũ iã trãſiſſet iordanẽ: dixit ad eũ. Ne re-
ſup.16.b putes mihi dñe mi iniqtatẽ: neq; memi
neris iniuriaꝝ ſerui tui in die q̃ egreſ-
ſus eſt dñe mi rex de hieruſalẽ: neq; põas
rex in corde tuo. Agnoſco. n. ſeruus tuus
peccatũ meũ: et idcirco hodie pmus veni de
omni domo ioſeph: deſcẽdiq; in occurſũ
dñi mei regis. Rñdẽs vo abiſai filius ſar-
uie dixit. Nũqd p his vbis nõ occidetur
ſemei q maledixit xpo dñi? Et ait dauid.
ſup.16.b //Quid mihi et vobis filij ſaruie? Cur ef-
ficimini mihi hodie in ſathan. Ergo ne
hodie interficiet vir in iſrl. An ignoro ho
die me factũ regẽ ſup iſrael. Et ait rex ſe-
mei. Nõ morieris. Iurauitq; ei. Miphi-
boſeth quoq; filius ſaul deſcendit in occur
ſum regis illotis pedibus et intonſa barba:
veſteſq; ſuas nõ lauerat a die q̃ egreſſus
fuerat rex vſq; ad diẽ reuerſionis eius in
pace. Cumq; occurriſſet regi: dixit ei rex.
Quare nõ veniſti mecũ miphiboſeth. Et
rñdens ait. Domine mi rex ſeruus meus
contempſit me. Dixitq; ei ego famulus
E tuus vt ſterneret mihi aſinum: et deſcen-
dens abirem cum rege: claudus enim ſum
ſeruus tuus. Inſuper et accuſauit me ſer
uum tuũ ad te dominũ meũ regẽ. // Tu
ſpra.16 aũt domine mi rex ſicut angelus dei ẽ: fac
ſup.14.d qd placitũ eſt tibi. Neq; enim fuit domus
eſt.33.b patris mei niſi morti obnoxia dño meo
ef.15.d regi: tu aũt poſuiſti me ſeruũ tuum inter
ſup.9.b. cõuiuas mẽſe tue. Quid + ergo habeo iu
ſa + igi ſte querele: aut qd poſſum vltra vociferari
tur. ad regẽ? Ait ergo ei rex. Quid vltra lo-
queris. Fixum eſt qd locutus ſum. Tu et ſy
ba diuidite poſſeſſiones. Reſpõditq; mi-
phiboſeth regi. Etiã cuncta accipiat: poſtq̃
reuerſus ẽ dñs meus rex pacifice in domũ
ſuã. // Berzellai quoq; galaadites ſenex val
de deſcẽdẽs de rogelim traduxit regẽ iorda
nẽ paratus ẽt vltra fluuiũ pſeq eũ. Erat au
tem berzellai galaadites ſenex valde id eſt
octogenarius: et ipſe pbuit alimẽta regi
cũ moraretur in caſtris. Fuit q ppe vir di F
ues nimis. Dixit itaq; rex ad berzellai.
Veni mecũ vt requieſcas ſecurus in hierlm.
Et ait berzellai ad regẽ. Quot ſũt dies an-
noꝝ vite mee: vt aſcẽdã cũ rege i hierlm?
Octogenarius ſum hodie. Nũqd vigẽt ſen
ſus mei ad diſcernẽdũ ſuaue + aut ama-
rũ aut delectare põt ſeruũ tuum cibus aut
potus vel audire poſſum vltra vocẽ cantorũ Als+ vl
atq; cãtatricũ? Quare ſeruus tuus ſit onerĩ
dño meo regi? Paululũ pcedã famulus
tuus ab iordane tecũ. Nõ idigeo hac viciſſi
tudine: ſed obſecro vt reuertar ſeruus tuus
et moriar in ciuitate mea: et ſepeliar iuxta
ſepulchrũ pris mei et mris mee. Eſt aũt ſer
uus tuus chamaã: ipſe vadat tecum dñe mi rex:
et fac ei qcqd bonum tibi vr. Dixit itaq; ei G
rex. Mecũ trãſeat chamaã: et ego faciam ei
qcqd tibi placuerit: et oẽ qd petieris a me
impetrabis. Cũq; trãſiſſet vniuerſus pplus et
rex iordanẽ reſtitit et oſculatus eſt rex ber-
zellai et bñdixit ei: et ille reuerſus eſt in lo
cũ ſuũ. Trãſiuit ergo rex ad galgalam: et
chamaã cum eo. Oīs aũt pplus iudã tra
duxerat regẽ: et media tm̃ ps affuerat de
pplo iſrael. Itaq; oẽs viri iſrael cõcurren
tes ad regẽ dixerũt ei. Quare te furati ſũt
fres nři viri iuda et traduxerũt regem et
domũ eius iordanẽ: oẽſq; viros dauid cũ
eo. Et rñdit omnis vir iuda ad viros iſ-
rael. Quia mihi ppior eſt rex. Cur iraſce
ris ſup hac re. Nunqd comedimus aliqd
ex rege: aut munera nobis data ſunt? Et
rñdit vir iſrael ad viros iuda et ait. Decẽ
partibus maior ego ſum apud regẽ: magiſ-
q; ad me ptinet dauid q̃ ad te. Cur feci-
ſti mihi iniuriam: et nõ mihi nunciatum
eſt priori vt reducerem regem meum?
Durius autem reſponderunt viri iuda
viris iſrael.

C Ca. XX. C De ſeparatiõe iſrael a dauid
per ſybeã filiũ bochri: de morte amaſe per
ioab de ſapiẽte muliere in abela: de capite
ſybe ad ioab miſſo p murũ: de noĩbus eoꝝ
qui erant in officijs. Ca. xx.

A Ccidit quoqꝫ vt ibi eſſet vir belial | A
noĩe ✠ ſyba filius bochri vir ✠ ie- | Al's ✠ ſe-ba. Al's ✠ ge-mineus
mineus: ⁊ cecinit buccina ⁊ ait. Nõ ē no
bis pars in dauid: neqꝫ hereditas in filio
yſai. Reuertere in tabernacula tua iſrael.
Et ſeparatꝰ eſt oĩs iſrael dauid: ſecutuſqꝫ
eſt ✠ ſyba filium bochri. Uiri autē iuda | Al's ✠ ſe-ba.
adheſerũt regi ſuo a iordane vſqꝫ hieruſa
lē. Cũqꝫ veniſſet rex in domũ ſuã in hie-
ruſalē: tulit decē mulieres ↄcubinas ꝗs
dereliq̃rat ad cuſtodiēdam domũ: ⁊ tradi
dit eas in cuſtodiã: alimēta eis p̃bēs. Et
nõ ē ingreſſus ad eas: ſꝫ erãt clauſe vſqꝫ i
diē mortis ſue in viduitate viuētes. Di-
xit aũt rex amaſe. Cõuoca mihi oēs vi-
ros iuda in diē tertiũ: ⁊ tu adeſto p̃ns.
B Abijt ergo amaſa vt ↄuocaret iudam. Et
moratꝰ eſt extra placitũ q̃d ei cõſtituerat
rex. Ait aũt dauid ad abiſai. Nũc magis
afflicturꝰ eſt nos ✠ ſyba filiꝰ bochri q̃ȝ ab- | ſup̃. 16. c.
ſalon. Tolle ergo ſuos dñi tui ⁊ pſeq̃re | Al's ✠ ſe-ba.
eũ ne forte inueniat ciuitates munitas
⁊ effugiat nos. Egreſſi ſunt ergo cũ eo vi
ri ioab cerethi quoqꝫ ⁊ felethi: ⁊ oēs ro
buſti exierũt de hieruſalē ad pſequēduꝫ
C ſyba filiũ bochri. Cũqꝫ illi eēnt iuxta la-
pidē grãdē q eſt in gabaon: amaſa veniēs
occurrit eis. Porro ioab veſtitꝰ erat tu-
nica ſtricta ad mēſurã habitꝰ ſui: ⁊ deſup
accinctꝰ gladio depēdēte vſqꝫ ad illa in va
gina: q fabricatus leui motu egredi pote
rat ⁊ pcuteret. // Dixit itaqꝫ ioab ad amaſã. | 3. reg. 2. a
Salue mi fr̃. Et tenuit manu dextra mē
tũ amaſe q̃ſi oſculans eũ. Porro amaſa
nõ obſeruauit gladiũ quē hēbat ioab. Qui
pcuſſit eũ in latere ⁊ effudit inteſtina eiꝰ
D in terrã: ⁊ mortuꝰ eſt: nec ſcd̃m vulnꝰ ap-
poſuit. Ioab aũt ⁊ abiſai frater eiꝰ pſecuti
ſunt ſyba filiũ bochri. Interea q̃dã viri
cũ ſteiiſſent iuxta cadauer amaſe de ſocijs
ioab: dixerũt. Ecce q eē voluit p̃ ioab co-
mes dauid. Amaſa aũt cõſperſus ſangui
ne iacebat in media via. Uidit hoc q̃dam | ſup̃. 2. f.
vir q̃ ſubſiſteret omnis pp̃ls ad vidēdũ
eũ: ⁊ amouit amaſam de via in agrũ: ope
ruitqꝫ eũ veſtimēto ne ſubſiſterēt tran-
ſeuntes p̃pter eum. Amoto ergo illo de
via tranſibat omnis vir ſequēs ioab ad | Al's ✠ ſe-ba.
pſequēdũ ✠ ſyba filiũ bochri. Porro ille
E tranſierat per oēs tribꝰ iſrael vſqꝫ in abe-
lã ⁊ in bethmachã: oēſqꝫ viri electi ↄgre- | Al's ✠ fue-rant.
gati ✠ fuerãt ad eũ. Uenerũt itaqꝫ ⁊ op-
pugnabant eũ in abela ⁊ in bethmacha ⁊
circũdederũt munitionibꝰ ciuitatē: ⁊ ob
ſeſſa eſt vrbs. Omnis aũt turba que erat
cũ ioab moliebať deſtruere muros. Et ex-
clamauit mulier ſapiēs de ciuitate. Audi
te: audite dicite ioab. Appropinq̃ huc ⁊
loq̃r tecũ. Qui cũ acceſſiſſet ad eã: ait illi.
Tu es ioab. Et ille rñdit. Ego. Ad quē ſic | F
locuta ē. Audi ſmões ãcille tue. Qui rñ-
dit. Audio. Rurſũqꝫ illa. Sermo inq̃t di
cebať in veteri p̃uerbio. Qui interrogãt
interrogēt in abela: ⁊ ſic ✠ p̃ficiebãt. Nõne | Al's ✠ p̃-ficiebant
ego ſum q̃ rñdeo veritatē in iſrael: ⁊ tu q̃
ris ſubuertere ciuitatē ⁊ euertere matrē
in iſrael. Quare p̃cipitas hereditatē dñi.
Rñdẽſqꝫ ioab ait. Abſit hoc a me: nõ p̃ci-
pito neqꝫ demolior. Nõ ſe ſic hꝫ res. Sꝫ
hõ de mõte effraim ✠ ſyba filiꝰ bochri co | Al's ✠ ſe-ba.
gnomine leuauit manũ ſuã ↄ̃ regem da
G uid. Tradite illũ ſolũ: ⁊ recedemꝰ a ciui-
tate. Et ait mulier ad ioab. Ecce caput eiꝰ
mittet ad te p̃ murũ. Ingreſſa eſt ergo ad
oēm pp̃lm: ⁊ locuta eſt eis ſapiēter. Qui
abſciſſuꝫ caput ✠ ſybe filij bochri, piecerũt | Al's ✠ ſe-be.
ad ioab. // Et ille cecinit tuba ⁊ receſſerũt
ab vrbe: vnuſquiſqꝫ in tabernacula ſua. | ſup̃. 2. g.
Ioab autem reuerſus eſt hieruſalem ad
regem. // Fuit ergo ioab ſuper oēm exer- | F p̃. S. d.
citum iſrael. Banaias autē filius ioiade
ſuper cerethcos ⁊ felethcos: aduram vero
ſup̃ tributa. Porro ioſaphat filiꝰ ahilud
a cõmentarijs. Syba aũt ſcriba. Sadoch
õo ⁊ abiathar ſacerdotes: hyrã aũt hyrai-
tes erat ſacerdos dauid.

¶ Ca. Sũ. ¶ De fame triũ ãnoꝝ: de ſeptē
viris de gñe ſaul crucifixis: de reſpha ↄcu
bina ſaul õ ſepultura oſſiũ ſaul ⁊ ionathe:
de bellis q̃tuor dauid ↄ̃ philiſteos. C. xxi.

Facta eſt quoqꝫ fames in diebꝰ da- | A
uid tribꝰ ãnis iugiter. Et conſuluit
dauid oraculũ dñi. Dixitqꝫ dñs. Propť
ſaul ⁊ domum eius ✠ ſanguinũ: q̃ȝ occi- | Al's ✠ ⁊ ſangui-nem.
dit gabaõitas. Uocatiſqꝫ ergo gabaonitis
rex: dixit ad eos. // Porro gabaonite non | Ioſue 9. c.
erãt de filijs iſrael: ſꝫ reliq̃e ammorreoꝝ.
Filij q̃ppe iſrael iurauerant eis: ⁊ voluit
ſaul pcutere eos ӡelo quaſi p̃ filijs iſrael
⁊ iuda. Dixit ergo dauid ad gabaonitas.
Quid faciam vobis: ⁊ quod erit veſtri pia
culuꝫ vt benedicatis hereditati dñi. Dixe
runtqꝫ ei gabaonite. Nõ eſt nobis ſup̃ ar
gēto ⁊ auro q̃ſtio: ſed ↄ̃tra ſaul ⁊ ↄ̃tra do-
mum eius

mũꝫ eiꝰ:neqꝫ volumꝰ vt interficiat hõ de
B iſrael. Ad quos rex ait. Quid ergo vultis
vt faciã vobis? Qui dixerunt regi. Uirũ q
attriuit nos ⁊ oppreſſit inique ita delere
debemꝰ vt nec vnꝰ qdẽ reſiduus ſit de ſtir-
pe eiꝰ in cunctis finibꝰ iſrael. Dent nobis
ſeptẽ viri de filijs eiꝰ vt crucifigamus eos
dño in gabaa ſaul quondã electi dño. Et
ait rex. Ego dabo. Pepercitqꝫ rex miphi-
boſeth filio ionathe filij ſaul pp iuſiurãdũ
qđ fuit inter dauid ⁊ ionathan filiũ ſaul.
Tulit itaqꝫ rex duos filios reſpha filie a-
hia: quos peperit ſaul armoni ⁊ miphibo-
ſeth: ⁊ quinqꝫ filios michol filie ſaul quos
genuerat hadrieli filio berzellai q fuit de
molathi: ⁊ dedit eos in manꝰ gabaonita-
rũ. Qui crucifixerũt eos in mõte coram
Al's ✝ p̄mis. dño. Et ceciderũt hi ſeptẽ ſil occiſi in die-
bus meſſis ✝ p̄me incipiẽte meſſiõe hor-
dei. Tollẽs aũt reſpha filia ahia cilicium
ſubſtrauit ibi ſupra petrã ab initio meſ-
ſis donec ſtillaret aq̃ ſup eos de celo: ⁊ non
dimiſit aues lacerare eos p diem neqꝫ be-
ſtias p noctẽ. Et nũciata ſunt dauid q̃ fe-
cerat reſpha filia ahia concubina ſaul. Et
C abijt dauid ⁊ tulit oſſa ſaul ⁊ oſſa ionathe
filij eiꝰ a viris iabes galaad: q furati fuerãt
ea de platea bethſan in qua ſuſpẽderãt eos
philiſthijm: cũ interfeciſſent ſaul in gelboe:
⁊ aſportauit inde oſſa ſaul ⁊ oſſa ionathe
filij eiꝰ: ⁊ colligẽtes oſſa eoꝝ q affixi fuerãt
ſepelierunt ea cũ oſſibꝰ ſaul ⁊ ionathe filij
eiꝰ in terra beniamin in latere in ſepul-
cro cis pr̄is eiꝰ. Feceruntqꝫ oĩa q̃ p̄ceperat
rex. Et repropitiatꝰ ẽ deꝰ t̃re poſt hec. Factũ
eſt aũt rurſuꝫ p̄liũ philiſtinoꝝ aduerſuꝫ
iſrael: ⁊ deſcẽdit dauid ⁊ ſerui eiꝰ cũ eo: ⁊
Al's ✝ ieſbidenob pugnabãt ꝯ philiſthijm. Deficiẽte aũt da-
uid ✝ ieſbidenob: qui fuit de genere arafa
1. Re. 17. a // cuiꝰ ferrũ haſte trecẽtas vncias appẽde
bat: ⁊ accinctus erat enſe nouo niſus eſt
percutere dauid. Preſidioqꝫ ei fuit abiſai fi
D lius ſaruie: ⁊ percuſſum philiſteũ interfe-
Inf. 18. a cit. // Tũc iurauerunt viri dauid dicẽtes.
Iã nõ egredieris nobiſcũ in bellũ: ne ex-
tinguas lucernã iſrael. Scđm quoqꝫ fuit
bellũ in gob ꝯ philiſteos. Tũc percuſſit ſo-
bochai de vſathi: ſaph de ſtirpe arafa de ge-
nere gigantũ. Tertiũ quoqꝫ fuit bellum
1. Paral. 20. c. in gob ꝯ philiſteos in quo percuſſit adeo-
datus filiꝰ ſaltꝰ polymitariꝰ bethleemites
goliath getheũ cuiꝰ haſtile haſte erat q̃ſi

liciatoriũ texentiũ. Quartuꝫ bellũ fuit in
geth in quo vir fuit excelſus qui ſenos in
manibꝰ pedibuſqꝫ hẽbat digitos. i. vigin
tiquattuor: ⁊ erat de origine arafa: ⁊ blaſphe
mauit iſrael. Percuſſit aũt eũ ionathas
filiꝰ ſammaa fratris dauid. Hi q̃ttuor na
ti ſunt de arafa in geth: ⁊ ceciderũt in ma
nu dauid ⁊ ſeruorum eius.

¶ Ca. Sũ. ¶ Uerba carminis dauid dño
p liberatiõe ab oĩbꝰ inimicis ſuis. C. xxij.

Locutꝰ eſt aũt dauid dño ṽba carmi- A
nis huiꝰ: in die q̃ liberauit euꝫ dñs
de manu oĩuꝫ inimicoꝝ ſuoꝝ ⁊ de manu
ſaul. Et ait. Dñs petra mea ⁊ robur meũ:
⁊ ſaluator meꝰ. Deꝰ dñs fortis meꝰ: ſpera
bo in eũ. Scutuꝫ meum ⁊ cornu ſalutis
mee: eleuator meꝰ ⁊ refugiuꝫ meũ: ſalua-
tor meꝰ: de iniqtate liberabis me. // Lau- Ps. 17.
dabilẽ inuocabo dñꝫ ⁊ ab inimicis meis
ſaluꝰ ero. Quia circũdederũt me cõtritio
nes mortis: torrẽtes belial terruerũt me.
Funes inferni circũdederũt me ✝ p̄uene
rũt me laquei mortis. In tribulatione Al's ✝ p̄occupauerunt.
mea inuocabo dñꝫ: ⁊ ad deũ meũ clamabo.
Et exaudiet de tẽplo ſcõ ſuo vocẽ meã: ⁊ cla
mor meꝰ veniet ✝ ad aures eiꝰ. Cõmota ẽ
⁊ ꝯtremuit terra: fundamẽta mõtiũ ꝯcuſ Al's ✝ in
ſa ſũt ⁊ cõquaſſata: qm̃ iratus ẽ eis. ✝ Aſcẽ
dit fumꝰ de naribꝰ eius: ⁊ ignis de ore eiꝰ Al's ✝ aſcendet
vorauit: carbones ſuccẽſi ſũt ab eo. Et iclina
uit celos ⁊ deſcẽdit: ⁊ caligo ſub pedibꝰ eiꝰ. B
Et aſcẽdit ſup cherubin ⁊ volauit: ⁊ lapſus
eſt ſup pennas venti. Poſuit tenebras in
circuitu ſuo latibulũ cribrãs aq̃s d̃ nubi
bus celoꝝ. Pre fulgore in ꝯſpectu eiꝰ nu
bes: ſuccẽſi ſũt carbões ignis. Tonabit de
celo dñs: ⁊ excelſus dabit vocẽ ſuaꝫ. Miſit
ſagittas ſuas ⁊ diſſipauit eos: fulgura: ⁊ cõ
ſumpſit eos. Et apparuerũt effuſiões maris:
⁊ reuelata ſunt fundamẽta orbis ab incre
patiõe dñi: ab iſpiratiõe ſpũs furoris eiꝰ.
Miſit de celo ⁊ aſſumpſit me: ⁊ traxit me
de aq̃s multis. Liberauit me ab inimico
meo potẽtiſſimo ⁊ ab his q oderant me:
qm̃ robuſtiores me erãt. Preuenit me i
die afflictiõis mee: ⁊ factꝰ ẽ dñs firmamẽ
tũ meũ. Et eduxit me in latitudinẽ: libe-
rauit me: qr cõplacui ei. Retribuet mihi
C dñs ſm̃ iuſtitiã meã: ⁊ ſꝫ mundiciã ma-
nuũ meaꝝ reddet mihi. Qr cuſtodiui vi-
as dñi: ⁊ nõ egi impie a deo meo. Oĩa eñi
iudicia eius i cõſpectu meo: ⁊ p̄cepta eiꝰ

nō amouí a me. Et ero pfectꝰ corā eo: ⁊ cu
ſtodiam me ab iniquitate mea. Et reſtituet
mihi dñs ſꝫ iuſtitiā meā: ⁊ ſcḋm mūditiā
manuū meaꝝ in cōſpectu oculoꝝ ſuoꝝ.
Pſ. 17. Cū ſctō ſcūs eris: ⁊ cū robuſto pfectꝰ. Et
cū electo electꝰ eris: ⁊ cū pueſo puerte-
ris. Et ppl'ꝫ pauperē ſaluū facies: oculiſqꝫ
tuis excelſos hūiliabis. Quia tu lucerna
mea dñe: ⁊ tu dñe illuminabis tenebras
meas. In te. n. curram accinctꝰ: in deo meo
trāſiliā murū. Deꝰ immaculata via eiꝰ: elo
quiū dñi igne examinatū: ſcutū ē oīum
ſperātiū in ſe. Quis eſt deꝰ pter dñm: ⁊ qs
deꝰ fortis pter deū nr̄ꝫ. Deꝰ q accinxit me
fortitudine: ⁊ cōplanauit pfectā viā meā.
Coequās pedes meos ceruis: ⁊ ſup excel-
Pſ. 17. ⁊ pſ. 143. ſa mea ſtatuēs me. Docēs manꝰ meas
ad pliū: ⁊ cōponēs q̄ſi arcuꝫ ereū brachia
mea. Dediſti mihi clypeum ſalutis tue: ⁊
māſuetudo mea multiplicauit me. Dila
tabis greſſus meos ſubtꝰ me: ⁊ nō deficiēt
Pſ. 17. tali mei. Perſequar inimicos meos ⁊ cō-
B terā: ⁊ nō ꝯuertar donec ꝯſumā eos. Cōſu
mā eos ⁊ ꝯfrigā vt nō ꝯſurgāt: cadēt ſb pe
dibꝰ meis. Accinxiſti me fortitudine ad
pliū: incuruaſti: reſiſtentes mihi ſubtus
me. Inimicos meos dediſti mihi dorſum
odiētes me ⁊ diſpdā eos. Clamabūt ⁊ nō
erit q ſaluet ad dñꝫ: ⁊ nō exaudiet eos. De
lebo eos vt puluerē terre: q̄ſi lutū plateaꝝ
cōminuā eos atqꝫ ꝯfringā. Saluabis me
a ꝯdictionibꝰ ppl'i mei: cuſtodies me in
caput gentiū. Ppl's quē ignoro ſeruiet
mihi: filij alieni reſiſtēt mihi: auditu au
ris obediēt mihi. Filij alieni defluxerūt
⁊ ꝯtrahent in anguſtijs ſuis. Viuit dñs ⁊ be
nedictꝰ deꝰ meꝰ: ⁊ exaltabit deꝰ fortis ſalu
tis mee. Deꝰ q das vindictas mihi: ⁊ dej-
Pſ. 17. ho. 15. b. cis ppl'os ſub me. Qui educis me ab ini-
micis meis: ⁊ a reſiſtētibus mihi eleuas
me: a viro iniquo liberabis me. Propte
rea ꝯfitebor tibi dñe in gētibꝰ: ⁊ noi tuo
cātabo. Magnificās ſalutes regis ſui: ⁊ fa-
ciens miſericordiā chriſto ſuo dauid ⁊ ſe
mini eius in ſempiternum.

¶ Ca. Sū. ¶ De nouiſſimis v̄bis dauid
A ⁊ nominibꝰ fortium eius. Ca. xxiij.

26. di. c. q eccliā-ſticis. §. ecce. ibi dauid.
Hec aūt ſunt verba nouiſſima q̄ dixit
dauid filiꝰ iſai. Dixit vir cui ꝯſtitu-
tū eſt de xp̄o dei iacob: egregiꝰ pſaltes iſ-
rael. Spūs dñi locutꝰ eſt p me: ⁊ ſermo
eiꝰ p linguā meā: dixit. Deꝰ iſrael mihi lo
cutꝰ eſt fortis iſrael. Dominator hominū iu
ſtus: dñator in timore dei. Sicut lux auro
re oriēte ſole mane abſqꝫ nubibꝰ rutilat:
⁊ ſicut pluuijs germinat herba de terra.
Nec tāta eſt domꝰ mea apd̄ deū: vt pactuꝫ
eternū iniret mecū firmū in omnibꝰ at-
qꝫ munitū. Cūcta. n. ſalus mea ⁊ ois vo-
luntas: nec eſt qcq̄ꝫ ex eo qd̄ nō germinet.
Preuaricatores aūt q̄ſi ſpine euellentur
vniuerſi: q̄ nō tolluntur manibꝰ. Et ſi quis
tāgere voluerit eas: armabit' ferro ⁊ ligno
lāceato: igneqꝫ ſuccēſe cōburent' vſqꝫ ad
nihilū. Hec noīa fortiū dauid. Dauid ✠ Al's ✠ ſe dens
ſedet in cathedra ſapiētiſſimꝰ pnceps iter
tres. Ipſe eſt q̄ſi tenerrimꝰ ligni vermicu-
culus: q octingētos interfecit ipetu vno.
Poſt hūc eleaꝫar filius patrui eiꝰ ahohites B
inter tres fortes q erāt cū dauid q̄ñ expro
brauerūt philiſtijm: ⁊ ꝯgregati ſunt illuc
in pliū. Cūqꝫ aſcēdiſſent filij iſrael: ipſe ſte
tit ⁊ pcuſſit philiſteos donec deficeret ma-
nus eiꝰ: ⁊ obrigeſceret cū gladio. Fecitqꝫ
dñs ſalutē magnā in die illa: ⁊ ppl's q fu-
gerat reuerſus eſt ad ceſorū ſpolia detrahē
da. Et poſt hūc ſemmaa filiꝰ agge de arari.
Et cōgregati ſunt philiſtijm in ſtatione.
Erat qppe ibi ager lēte plenꝰ. Cūqꝫ fugiſ-
ſet ppl's a facie philiſtijm: ſtetit ille in me
dio agri ⁊ ✠ tuitꝰ eſt eū. Percuſſitqꝫ phi Al's ✠ in tuitus.
liſteos: ⁊ fecit dñs ſalutē magnā. Necnō ⁊ Al's ✠ tu tatus
an̄ deſcēderāt tres q erāt pncipes triginta
⁊ venerāt tpe meſſis ad dauid in ſpelūcā
odollā. Caſtra aūt philiſtinoꝝ erāt poſita
in valle gygantū: ⁊ dauid erat in pſidio.
Porro ſtatio philiſtinoꝝ tūc erat in beth C
leem. Deſiderauit ergo dauid aquaꝫ de 41. diſt. ca. 2.
lacu ⁊ ait. O ſi qs mihi daret potuꝫ aq̄ de De pen. diſt. 3. §. opponit'
ciſterna q̄ eſt in bethleē iuxta portā. Irru-
perūt ergo tres fortes caſtra philiſtinoꝝ:
⁊ hauſerūt aquā de ciſterna bethleē q̄ erat
iuxta portā: ⁊ attulerūt ad dauid. At ille
noluit bibere ſꝫ libauit eam dño dicēs.
Propitiꝰ ſit mihi dñs: ne faciā hoc. Num
ſanguinē hominū iſtoꝝ q profecti ſunt: ⁊
animaꝝ piculū bibā? Noluit ergo bibe-
re. Hec fecerūt tres robuſtiſſimi. Abiſai
quoqꝫ frater ioab filiꝰ ſaruie: pnceps erat
de tribꝰ. Ipſe eſt q leuauit haſtā ſuā ꝯ tre
centos quos interfecit: nolatꝰ in tribꝰ ⁊
inter tres nobilior: eratqꝫ eoꝝ pnceps: ſꝫ
vſqꝫ ad tres p̄mos nō puenerat. Et bana
ias filiꝰ ioiade viri fortiſſimi magnoꝝ

ope॰ꝝ de capſeel. Ipſe percuſſit duos leones
moab: ⁊ ipſe deſcēdit ⁊ percuſſit leonem in
media ciſterna in dieb⁹ niuis. Ipſe quo-
qꝫ interfecit virū egyptiū: virū dignū ſpe-
ctaculo habētē in manu haſtā. Itaqꝫ cū
deſcēdiſſet ad eū in virga: vi extorſit haſtā
de manu egyptij: ⁊ interfecit eū haſta ſua.
D Hec fecit banaias fili⁹ ioiade. Et ipſe noīa-
tus inter tres robuſtos q̄ erāt inter tri-
ginta nobiliores: verūtñ vſqꝫ ad tres nō
puenerat. Fecitqꝫ eū ſibi dauid auricu-
lariū a ſecreto. Aſahel frater ioab inter tri
ginta. Eleanā fili⁹ patrui ei⁹ de bethleē. Sē
ma de arari. Elicha de arodi. Helces de phal
ti. Hyra fili⁹ acces de thecua. Abieçer de ana
thot. Mobonnai de vſathi. Selmō ahoites
Macharai netophatites. Eleph fili⁹ banaa
⁊ ipſe netophatites. Itai fili⁹ ribai de gebe-
eth filioꝝ beniamī. Banai pharathonites.
Heltai de torrēte gaas. Albialbon arbathi-
tes. Açmaueth de berōmi. Eliaba de ſalbo
ni. Filij iaſen: ionathan ⁊ naraꝫ. Sēma de
orodi. Haiam fili⁹ ſarar arothites. Eliphe-
leth fili⁹ aaſbai filij maachati. Heliam fili⁹
achitofel gelonites. Eſrai de carmelo. Fa-
rai de arbi. Igaal fili⁹ nathan de ſoba. Bō-
ni de gaddi. Selech de āmoni. Naarai be-
rothites armiger ioab filij ſaruie. Hira
hietrites. Gareb ipſe hietrites. Urias ethe
us. Oēs triginta ſeptem.

¶ Ca. Sū. ¶ Nūerat̄ ppl's iubēte dauid. Optio ei dat̄ de trib⁹ p pena pcti. Populus pcutit̄ in gladio angelico: de ꝓphta gad. Dauid emit aream: ⁊ in ea ſacrificat ⁊ plaga ceſſat. Cap. xxiiij.

B 1. Paral. 21. a. C

Et addidit furor dñi iraſci ꝯ iſrael:
cōmouitqꝫ dauid in eis dicentē ad
ioab. Uade nūera iſrl' ⁊ iuda. Dixitqꝫ rex
ad ioab pncipē exercit⁹ ſui. Perābula oēs
trib⁹ iſrl' a dan vſqꝫ ad berſabee: ⁊ numera
pplm vt ſciā numeꝝ ei⁹. Dixitqꝫ ioab regi.
Adaugeat dñs de⁹ tu⁹ ad pplm tuū quan
tus nūc eſt: iterūqꝫ centuplicet in cōſpe-
ctu dñi mei regis. Sꝫ qd ſibi dñs meus
rex vult i re huiuſcemodi. Obtinuit aūt
ſermo regis v̄ba ioab ⁊ pncipū exercit⁹.
Egreſſuſqꝫ ē ioab ⁊ pncipes militū a facie
regis: vt nūerarēt pplm iſrl'. Cūqꝫ ptran
ſiſſent iordanē: venerūt in aroer ad dexte-
rā vrbis q̄ eſt in valle gad: ⁊ p iaçer trāſie
rūt in galaad ⁊ in terrā inferiorē hodſi: ⁊
venerūt in dan ſiluestria. Circūeuntesqꝫ
iuxta ſydonē trāſierūt ꝓpe menia tyri: ⁊
cēm terrā euei ⁊ chananei venerūtqꝫ ad
meridiē iuda in berſabee. Et luſtrata vni-
uerſa terra affuerūt poſt nouē menſes ⁊ B
viginti dies in hierl'm. Dedit ergo ioab // 1. q. 4. §. his ꝟ. ite dauid
nūerū deſcriptiōis ppli regi. Et inuēta ſūt
de iſrael octingenta milia viroꝝ fortiūq̄
educerēt gladiū: ⁊ de iuda qngenta milia
pugnatoꝝ. Percuſſit aūt cor dauid eū:
poſtqꝫ nūerat⁹ eſt ppl's. Et dixit dauid ad
dñm. Peccaui valde in hoc facto: ſꝫ precor
dñe vt trāſferas iniqtatē ſerui tui: qr ſtulte
egi nimis. Surrexit itaqꝫ dauid mane: ⁊
ſermo dñi fact⁹ ē ad gad ✝ ꝓphetā: ⁊ vidētē Als ✝ prophetem
dauid dicēs. Uade ⁊ loq̄re ad dauid. Hec
dicit dñs. Triū tibi dat̄ optio. Elige vnū
qd volueris ex his: vt faciā tibi. Cūqꝫ veniſ
ſet gad ad dauid nūciauit ei dicēs. Aut ſe
ptē ānis veniet tibi fames in t̄ra tua aut
trib⁹ mēſib⁹ fugies aduerſarios tuos: ⁊ iſti
te pſequent̄: aut certe trib⁹ dieb⁹ erit peſti
lētia in t̄ra tua. Nunc ergo delibera ⁊ vide C
quē rñdeā ei q me miſit ſmonē. Dixit aūt dan. 13. c.
dauid ad gad. Coartor nimis: ſꝫ meli⁹ phil. j. c.
eſt vt incidā in ✝ man⁹ dñi (multe. n. mi- 1. Paral.
ſericordie ei⁹ ſūt) q̄ in ✝ man⁹ hoīm. Im- 12. b.
miſitqꝫ dñs peſtilētiā in iſrl': de māe vſqꝫ Als ✝
ad tps cōſtitutū. Et mortui ſunt ex pplo manu
a dan vſqꝫ berſabee ſeptuaginta milia vi- // De cōſe.
roꝝ. Cūqꝫ extēdiſſet manū ſuā angelus diſt. j. c. j.
dñi ſup hierl'm vt diſperderet eā: miſert⁹ in glo.
eſt dñs ſup afflictionē: ⁊ ait āgelo pcutiē de pe. di.
ti pplm. Sufficit nūc cōtine manū tuā. 2. c. fuge-
Erat aūt āgelus dñi iuxta areā ✝ areuna rat.
iebuſei. Dixit dauidqꝫ ad dñm cū vidiſſet Als ✝ or
angelū cedētē pplm. Ego ſū q peccaui: ⁊ nan
ego inique egi: iſti q oues ſūt qd fecerūt. // De pe.
Uertat̄ obſecro manus tua ꝯ me: ⁊ ꝯ do- di. 2. c. fu
mū prīs mei. Uenit aūt gad propheta ad gerat.
dauid in die illa: ⁊ dixit ei. Aſcēde ⁊ cōſti- // De pe.
tue altare dño in area areuna iebuſei. Et di. 3. c. il-
aſcēdit dauid iuxta ſermonē gad: quē pre lud vero.
cepat ei dñs. Cōſpiciēſqꝫ ✝ areuna aiad- Als ✝ or
uertit regē ⁊ ſeruos eius tranſire ad ſe. Et nan
egreſſus adorauit regē ꝓno vultu in ter D
ram: ⁊ ait. Quid cāe eſt: vt veniat dñs me⁹ Als ✝ or
rex ad ſeruū ſuū. Cui dauid ait. Ut emā nan
a te areā: ⁊ edificē altare dño: ⁊ ceſſet int̄fe-
ctio q̄ graſſat̄ in pplo. Et ait ✝ areuna ad Als ✝ or
dauid. Accipiat ⁊ offerat dñs meus rex: nan
ſicut placet ei. Habes boues in holo cauſtū
⁊ plauſtrū ⁊ iuga boum in vſum ligno-

Al's ✠ or rū. Olā dedit ✠ areuna regi. Dixitqꝫ areu
nan na ad regē. Dn̄s deꝰ tuꝰ ſuſcipiat votū tuū.
//De pen. Cui rn̄dēs rex ait Nequaq̄ꝫ vt vis: ſꝫ emā
viſ.3 .ca. precio a te: ⁊ nō offerā dn̄o deo meo holo
ſilō. cauſta gratuita. Emit ergo dauid areaꝫ ⁊
boues argē: i ſiclis q̄nquaginta: ⁊ //edifica
uit ibi dauid altare dn̄o: ⁊ obtulit holo-
cauſta ⁊ pacifica. Et ꝓpitiatꝰ eſt dn̄s terre:
⁊ cohibita eſt plaga ab iſrael.
¶ Explicit liber ſecundus ſamuelis ideſt
Regum ſecundus.
¶ Incipit liber primus Malachim ideſt
Regum tertius.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſenio dauid ⁊ abiſac: de
adonia volēte regnare: de ꝯſilio nathan ꝓ
phete qō dedit berſabee ꝓ filio eiꝰ ſalomōe:
de vnctiōe ſalomōis in regē: ꝙ adonias ti
mēs ſalomonē tenuit cornu altaris: ⁊ po
ſtea igreſſus adorauit ſalomonē. Ca.j.
A
Infra co. Et rex dauid ſenue
rat: habebatqꝫ etatis
plurimos dies. Cūqꝫ
operiret veſtibꝰ: nō ca
leſiebat. Dixerūt er-
go ei ſerui ſui. Que-
ramꝰ dn̄o nr̄o regi
adoleſcētulā v̄ginē
⁊ ſtet corā rege: ⁊ fo-
ueat eum: dormiatqꝫ in ſinu ſuo: ⁊ calefa-
ciat dn̄m nr̄m regē. Queſierūt igit̄ ado-
leſcētulā ſpecioſaꝫ in omnibꝰ finibꝰ iſrael
⁊ inuenerunt abiſac ſunamitē: ⁊ adduxe
runt eā ad regē. Erat aūt puella pulchra
nimis. Dormiebatqꝫ cū rege ⁊ miniſtra
bat ei. Rex v̄o nō cognouit eaꝫ. Adonias
aūt filiꝰ aggith eleuabat̄ dicēs. Ego regna
bo. Fecitqꝫ ſibi currū ⁊ eq̄tes: ⁊ q̄nquagin
ta viros q̄ currerēt an̄ euꝫ. Nec corripuit
// 47 .ſ. eū pater ſuus aliq̄n dicēs. //Quare hoc fe-
neceſſe. ciſti? Erat aūt ⁊ ipſe pulcher valde: ſecun-
dus natu poſt abſalon. Et ſermo eiꝰ cum
ioab filio ſaruie: ⁊ cū abiathar ſacerdo-
te: q̄ adiuuabāt ptes adonie. Sadoch v̄o
ſacerdos ⁊ banaias filiꝰ ioiade ⁊ nathan
ꝓpheta ⁊ ſemei ⁊ cerethi ⁊ felethi: ⁊ oē ro
B bur exercitꝰ dauid nō erat cū adonia. Im
molatis ergo adonias arietibꝰ ⁊ vitulis
⁊ vniuerſis pinguibus iuxta lapidē çoe-
leth qui erat vicinꝰ fonti rogel: // vocauit
Supra co. vniuerſos fratres ſuos filios regis ⁊ oēs
viros iuda ſeruos regis. Nathan aūt ꝓ-
phetā ⁊ banaiam ⁊ robuſtos quoſqꝫ: ⁊ ſa
lomonē fratrē ſuū nō vocauit. Dixit itaqꝫ
nathan ad ✠ berſabee matreꝫ ſalomonis. Al's ✠ be-
Num audiſti ꝙ regnauerit adonias filiꝰ thſabee.
agith: ⁊ dn̄s nr̄ dauid hoc ignorat? Nunc
ergo veni accipe ꝯſiliū a me: ⁊ ſalua aiam
tuā filijqꝫ tui ſalomonis. Uade ⁊ ingre-
dere ad regē dauid: ⁊ dic ei. Nōne tu dn̄e
mi rex iuraſti mihi ancille tue dicēs: ꝙ
ſalomō filiꝰ tuꝰ regnabit poſt me ⁊ ipſe ſe
debit in ſolio meo? Quare ergo ✠ regnat Al's ✠ re
adonias? Et adhuc ibi te loquēte cuꝫ re- gnauit.
ge: ego veniaꝫ poſt te ⁊ cōplebo ſermones
tuos. Ingreſſa eſt itaqꝫ berſabee ad regeꝫ C.
in cubiculo. //Rex aūt ſenuerat nimis: ⁊ Sup̄ co.
abiſac ſunamitis miniſtrabat ei. Inclina
uit ſe ✠ berſabee ⁊ adorauit regē. Ad quā Al's ✠ be
rex. Quid tibi inq̄t vis? Que rn̄dens ait. thſabee
Dn̄e mi rex: tu iuraſti ꝑ dn̄m deū tuū an
cille tue: ſalomon filiꝰ tuus regnabit poſt
me: ⁊ ipſe ſedebit in ſolio meo: ⁊ ecce nūc
adonias regnat: te dn̄e mi rex ignorante.
Mactauit boues ⁊ pinguia queqꝫ ⁊ arie-
tes plurimos: ⁊ vocauit oēs filios regis:
abiathar quoqꝫ ſacerdotē: ⁊ ioab ꝓ̄ncipē
militie: ſalomonē aūt ſeruū tuum nō vo
cauit. Uerūtn̄ dn̄e miꝰ rex in te oculi re-
ſpiciūt totiꝰ iſrael: vt indices eis q̄s ſede
re debeat in ſolio tuo dn̄e mi rex poſt te.
Eritqꝫ cū dormierit dn̄s meus rex cū pa
tribꝰ ſuis: erimꝰ ego ⁊ filiꝰ meus peccato-
res. Adhuc illa loquente cū rege: nathan
ꝓpheta venit. Et nūciauerūt regi dicētes.
Adeſt nathan ꝓpheta. Cūqꝫ introiſſet in
cōſpectu regis: ⁊ adoraſſet eū ꝓnus in ter
ram: dixit nathan. Dn̄e mi rex tu dixiſti
adonias regnet poſt me: ⁊ ipſe ſedeat ſup
D thronū meū? Quia deſcēdit hodie: ⁊ im-
molauit boues ⁊ pinguia ⁊ arietes pluri
mos: ⁊ vocauit vniuerſos filios regis ⁊ ꝓ̄n
cipes: abiathar quoqꝫ ſacerdotem. Illiſqꝫ
veſcētibꝰ ⁊ bibētibꝰ corā eo: ⁊ dicentibꝰ vi
uat rex adonias: me ſeruū tuū ⁊ ſadoch
ſacerdotē ⁊ banaiam filiū ioiade: ⁊ ſamu-
luꝫ tuū ſalomonē nō vocauit. Nūq̄d a do
mino meo rege exiuit hoc v̄bum: ⁊ mihi
nō indicaſti ſeruo tuo: q̄s ſeſſurus eſſet
ſup thronū dn̄i mei regis poſt eū? Et re-
ſpondit rex dauid dicens. Uocate ad me Al's ✠ be
berſabee. Que cū fuiſſet ingreſſa corā rege: thſabee
⁊ ſtetiſſet ante eū: iurauit rex ⁊ ait. Uiuit
dn̄s qui eruit animā meā de omni angu-

ſiſa: q sicut iuraui tibi per dñm deũ iſrl
B3.q.1.c. dicẽs.//ſalomon fili⁹ tuus regnabit poſt
moyſes me:ꝛ ipſe ſedebit ſup ſoliũ meũ ꝓ me: ſic
Alś + ber faciã hodie. Sũmiſſoqꝫ + berſabee in terrã
ſabee vultu adorauit regẽ dicẽs. Uiuat domi-
E nus me⁹ rex dauid in eternũ. Dixit quo-
qꝫ rex dauid. Uocate mihi ſadoch ſacer-
dotẽ ꝛ nathan ꝓphetã: ꝛ banaiam filium
ioiade. Qui cũ ingreſſi fuiſſent corã rege:
dixit ad eos. Tollite vobiſcũ ſeruos dñi ve
ſtri: ꝛ imponite ſalomonẽ filiũ meũ ſup
mulã meã: ꝛ ducite eũ in gyon ꝛ vngat
eũ ibi ſadoch ſacerdos ꝛ nathan ꝓpheta
in regẽ ſup iſrael. Et canetis buccina atqꝫ
dicetis. Uiuat rex ſalomon. Et aſcendetis
poſt eũ: ꝛ venietis in hieruſalẽ ꝛ ſedebit
ſup ſoliũ meũ: ꝛ ipſe regnabit ꝓ me: illi-
qꝫ ꝓcipiã vt ſit dux ſup iſrael ꝛ ſup iudã.
Et rñdit banaias fili⁹ ioiade regi dicens.
Amẽ. Sic loquat dñs de⁹ dñi mei regis.
Quõ fuit dñs cũ dño meo rege: ſic ſit cũ
ſalomone ꝛ ſublimi⁹ faciat ſoliũ ei⁹: a ſo-
lio dñi mei regis dauid. Deſcẽdit ergo ſa
doch ſacerdos ꝛ nathan propheta: ꝛ bana
ias fili⁹ ioiade ꝛ cerethi ꝛ phelethi: ꝛ impo-
Poſt. 78. ſuerũt ſalomonẽ ſup mulã regis dauid:
hoc re- ꝛ adduxerũt eũ in gyõ. Sũpſitqꝫ ſadoch
gularit. ſacerdos cornu olei de tabernaculo: ꝛ vn-
F xit ſalomonẽ. Et cecinerũt buccina: ꝛ di-
xit oĩs ppl's. Uiuat rex ſalomon. Et aſcen
dit vniuerſa multitudo poſt eũ: ꝛ ppl's
canẽtiũ tybijs ꝛ letãtiũ gaudio magno:
ꝛ inſonuit terra a clamore eoꝝ. Audiuit
aũt adonias ꝛ oẽs qui inuitati fuerãt ab
ſup eo. eo. // Iãqꝫ ꝯuiuiũ finitum erat. Sꝫ ꝛ ioab
audita voce tube: ait. Quid ſibi vult cla-
mor ciuitatis tumultuãtis? Adhuc illo
loquẽte: ionathan fili⁹ abiathar ſacerdo-
tis venit. Cui dixit adonias. Ingredere:
q vir fortis es ꝛ bona nuncias. Rñditqꝫ
ionathan adonie. Nequaqꝫ. Dñs. n. nr rex
dauid: regẽ ꝯſtituit ſalomonẽ. Miſitqꝫ
cũ eo ſadoch ſacerdotẽ: ꝛ nathan ꝓphetã:
ꝛ banaiam filiũ ioiade: ꝛ cerethi ꝛ phelethi:
ꝛ impoſuerũt eũ ſup mulã regis. Unxe-
runtqꝫ eũ ſadoch ſacerdos ꝛ nathan ꝓ-
pheta regẽ in gyon: ꝛ aſcẽderũt inde letã-
tes: ꝛ inſonuit ciuitas. Hec ẽ vox quã au-
diſtis. Sꝫ ꝛ ſalomon ſedet ſup ſolium re
gni: ꝛ ingreſſi ſui regis bñdixerunt dño
nr̃o regi dauid dicẽtes. Amplificet deus
nomẽ ſalomonis ſup nomen tuũ: ꝛ ma

gnificet thronũ ei⁹ ſup thronum tuũ. Et
adorauit rex dauid in lectulo ſuo: // inſup
ꝛ hec locut⁹ ẽ. Bñdict⁹ dñs de⁹ iſrael q de- G
dit hodie ſedẽtẽ in ſolio meo vidẽtibus
oculis meis. Territi ſunt ergo: ꝛ ſurre-
xerũt oẽs q inuitati fuerant ab adonia: ꝛ
iuit vnuſqſqꝫ in viã ſuã. Adonias autẽ
timẽs ſalomonẽ: ſurrexit ꝛ abijt in taber
naculũ dñi: tenuitqꝫ cornu altaris. // Et //ſr̃a 2.c.
nũciauerũt ſalomoni dicẽtes. Ecce ado-
nias timẽs regẽ ſalomonẽ: tenet cornua
altaris dicẽs. Iuret mihi rex ſalomõ ho-
die q nõ interficiat ſeruũ ſuũ gladio. Di
xitqꝫ ſalomon. Si fuerit vir bon⁹: nõ ca-
det ne vn⁹ qdẽ capillus ei⁹ in terrã. Sin
aũt malũ inuẽtũ fuerit in eo: morietur.
Miſit ergo rex ſalomon: ꝛ eduxit eũ ab
altari: ꝛ ingreſſus adorauit regẽ ſalomo
nẽ. Dixitqꝫ ei ſalomõ. Uade i domũ tuã.
¶ Ca. Sũ. ¶ De morte dauid: de manda
tis ei⁹ ad filiũ: de intfectiõe adonie: q pe-
tijt abiſac ſunamitẽ: de eiectiõe abiathar a A
ſacerdotio: ð intfectiõe ioab ꝛ ſemei. C. ij.

Appropinquauerũt aũt dies dauid
vt moreret: ꝓcepitqꝫ ſalomoni filio Joſ.23.b
ſuo dicẽs. Ecce ego ingredior viã vniuer deu.31.b.
ſe terre. // Cõfortare ꝛ eſto vir fortis: ꝛ ob- Joſ.1.b.
ſerua vt cuſtodias mãdata dñi dei tui: vt
ãbules in vijs ei⁹: ꝛ cuſtodias cerimõias
ei⁹: ꝛ ꝓcepta ei⁹ ꝛ iudicia ꝛ teſtimonia: ſi-
cut ſcriptũ eſt in lege moyſi: vt intelligas
vniuerſa q facis ꝛ quocunqꝫ te vteris: vt Alś + cu
cõfirmet dñs ſmones ſuos quos locutus ſtodie-
eſt de me dicẽs. Si + cuſtodierint filij tui rit filius
vias + meas ꝛ ãbulauerint corã me in ve tuus.
ritate in oĩ corde ſuo: ꝛ in oĩ aĩa ſua non Alś + ſu
auferet tibi vir de ſolio iſrael. // Tu quo- as
qꝫ noſti q fecerit mihi ioab fili⁹ ſaruie: q //2.re.3.e
fecerit duob⁹ ꝓncipib⁹ exercit⁹ iſrael: ab- ꝛ.20.c.
ner filio ner ꝛ + amaſe filio iether: quos Alś + a-
occidit ꝛ effudit ſanguinẽ belli in pace: et maſa
poſuit cruorẽ belli in baltheo ſuo: q erat B
circa lumbos ei⁹ ꝛ in calciamẽto ſuo: qð
erat in pedib⁹ ei⁹. Facies ergo iuxta ſapiẽ //2.Reg.
tiã tuã: ꝛ nõ deduces caniciẽ ei⁹ pacifice 19.c.
ad inferos. // Sꝫ ꝛ filijs berzellai galaadi-
tis reddes grãm: eruntqꝫ comedẽtes in //2.Reg.
mẽſa tua. Occurrerũt. n. mihi qñ fugie- 19.b.
bã a facie abſalon fratris tui. Habes quo- Ibidem
qꝫ apð te ſemei filiũ gera filij gemini de 19.c.
bahurim: // qui maledixit mihi maledi
ctione peſſima qñ ibam ad caſtra. // Sꝫ q

deſcēdit mihi in occurſum cū trāſirē ior-
danē: ⁊ iuraui ei ꝑ dn̄m dicēs nō te inter
C ficiā gladio: tu noli pati eū eſſe innoxiū.
Uir autē ſapiēs es: ⁊ ſcies q̄ facies ei: dedu-
ceſqꝫ canos eiꝰ cum ſanguine ad inferos.//
//13.q.2.c Dormiuit igitur dauid cū patribus ſuis: ⁊ ſe
ſo:or: pultus ē in ciuitate dauid. Dies autē quibꝰ
Act.2.e regnauit dauid ſup iſrl': q̄draginta anni
1 aq.2.ſa. ſūt. In hebron regnauit ſeptē annis: i hie
ſo:or: ruſalē triginta tribꝰ.//Salomon autē ſedit
//1.paral. ſup thronū dauid patris ſui: ⁊ firmatū ē re
29.f gnū eiꝰ nimis. Et ingreſſus eſt adonias
Als + be- filiꝰ agith ad + berſabee m̄rē ſalomonis.
thſabee Que dixit ei.//Pacificꝰne eſt ingreſſus tu
//1. regū. us. Qui r̄ndit. Pacificꝰ. Addiditqꝫ. Ser-
16.a. mo mihi ē ad te. Cui ait. Loquere. Et ille.
Tu inq̄t noſti: q: meū erat regnū: ⁊ me
ꝓpoſuerat oīs iſrl' ſibi in regē: ſꝫ trāſlatū
eſt regnū ⁊ factū eſt fratris mei. A dn̄o enī
ꝯſtitutū eſt ei. Nunc ergo petitionē vnā
ꝑcor a te: ne ꝯfundas faciē meā. Que dixit
F ad eum. Loq̄re. Et ille ait. Precor vt dicas
ſalomoni regi (neqꝫ enī negare tibi q̄c-
q̄ȝ pōt) vt det mihi abiſac ſunamitē vxorē.
Als + be- Et ait + berſabee. Bene ego loq̄r ꝓ te regi.
thſabee Uenit ergo berſabee ad regē ſalomonē vt
D loq̄ret ei ꝓ adonia. Et ſurrexit rex in oc-
curſum eiꝰ: adorauitqꝫ eā: ⁊ ſedit ſup thro
num ſuū. Poſituſqꝫ eſt thronus matri
regis: q̄ ſedit ad dexterā eiꝰ. Dixitqꝫ ei. Pe
titionem vnā paruulā ego deꝑcor a te: ne
ꝯfundas faciē meam. Et dixit ei rex. Pete
mater mea. Neqꝫ enim fas eſt: vt auertā fa-
ciem tuam. Que ait. Detur abiſac ſunamitis
adonie fratri tuo vxor. R̄nditqꝫ rex ſalo-
mon: ⁊ dixit m̄ri ſue. Quare poſtulas abi-
ſac ſunamitē adonie? Poſtula ei ⁊ regnū.
Ipſe eſt enim frater meꝰ maior me: ⁊ habet
E abiathar ſacerdotē ⁊ ioab filiū ſaruie. Iu
rauit itaqꝫ rex ſalomon per dn̄m dicens.
Hec faciat mihi deꝰ: ⁊ hec addat: quia ꝯtra ani
mā ſuā locutus eſt adonias verbū hoc. Et
nunc viuit dn̄s q̄ firmauit me ⁊ colloca-
uit me ſup ſolium dauid patris mei: ⁊ q̄ fe-
cit mihi domū ſicut locutus eſt: quia ho-
die occidetur adonias. Miſitqꝫ rex ſalomō
ꝑ manū banaie filij ioiade: q̄ interfecit eū
⁊ mortuus eſt. Abiathar q̄ꝫ ſacerdoti di-
xit rex. Uade in anathot ad agrū tuū. Et q̄
dē vir mortis es: ſꝫ hodie te nō interficiā:
quia portaſti arcā dn̄i dei coram dauid pa
tre meo: ⁊ ſuſtinuiſti laborem in oībus i

quibꝰ laborauit pater meus.// Eiecit ergo ſa
lomon abiathar vt non eſſet ſacerdos dn̄i: //1. Regū
vt impleretur ſermo dn̄i quem locutus eſt 2.f.
ſup domū heli in ſylo. Uenit autē nunciꝰ
ad ſalomonē: q̄ ioab declinaſſet poſt ado-
niā ⁊ poſt ſalomonē nō declinaſſet.// Fu- //ſup. 1.g
git ergo ioab in tabernaculū dn̄i: ⁊ apprehē
dit cornu altaris. Nūciatūqꝫ eſt regi ſalo
moni: q̄ fugiſſet ioab i tabernaculū dn̄i: ⁊
eſſet iuxta altare. Miſitqꝫ ſalomon bana-
iā filiū ioiade dicēs. Uade interfice eū. Et
venit banaias ad tabernaculū dn̄i: ⁊ dixit
ei. Hec dicit rex. Egredere. Qui ait. Nō egre
diar: ſꝫ hic moriar. Renunciauit banaias
regi ſermonē dicēs. Hec locutus eſt ioab
⁊ hec locutꝰ ē mihi. Dixitqꝫ ei rex. Fac ſicut
locutꝰ ē: ⁊ interfice eū ⁊ ſepeli: ⁊ amouebis
ſanguinē innocētē q̄ effuſus ē a ioab a me ⁊
a domo patris mei: ⁊ reddet dn̄s ſanguinē
eiꝰ ſup caput eiꝰ: q: interfecit duos viros iu
ſtos melioreſqꝫ ſe: //⁊ occidit eos gladio //2.re.3.f
patre meo nō ignorāte: abner filiū ner pꝛinci 2.re.20.c
pē militie iſrl': ⁊ amaſā filiū iether pꝛincipē F
exercitꝰ iuda. Et reuertetur ſanguis illorū i ca
put ioab: ⁊ i caput ſeminis eiꝰ i ſempiter-
nū: dauid autē ⁊ ſemini eiꝰ ⁊ domui ⁊ throno il
liꝰ ſit pax vſqꝫ i eternū a dn̄o. Aſcēdit ita-
qꝫ banaias filiꝰ ioiade: ⁊ aggreſſus eū inter-
fecit: ſepultuſqꝫ ē i domo ſua i deſerto. Et cō
ſtituit rex banaiā filiū ioiade ꝓ eo ſup ex-
ercitū: ⁊ ſadoch ſacerdotē poſuit ꝓ abiathar.
Miſit q̄ꝫ rex ⁊ vocauit ſemei. Dixitqꝫ ei.
Edifica tibi domū i hieruſalē: ⁊ habita ibi. Et
nō egredieris inde huc atqꝫ illuc. Quacūqꝫ
autē die egreſſus fueris ⁊ trāſieris torrētē ce
drō: ſcito te interficiēdū. Sanguis tuꝰ erit ſu
ꝑ caput tuū. Dixitqꝫ ſemei regi. Bonꝰ eſt
ſermo regis.//Sicut locutꝰ ē dn̄s meꝰ rex: ſic //1.re.9.b
faciet ſeruꝰ tuꝰ. Habitauit itaqꝫ ſemei i hieruſalē lira.18.a
diebꝰ multis. Factū ē autē poſt ānos tres: vt fu-
gerēt ſerui ſemei ad achis filiū maacha re-
gē geth. Nūciatūqꝫ ē ſemei: q̄ ſerui eiꝰ + iſ- al. + ceni
ſent i geth. Et ſurrexit ſemei ⁊ ſtrauit aſi- G
nū ſuū: iuitqꝫ ad achis i geth ad requirēdū
ſeruos ſuos: ⁊ adduxit eos de geth. Nūciatū ē
autē regi ſalomoni: q̄ iſſet ſemei in geth de
hieruſalē: ⁊ rediſſet. Et mittēs vocauit eū: di
xitqꝫ illi. Nōne teſtificatꝰ ſū tibi ꝑ dn̄m: ⁊ p̄-
dixi tibi: q̄cūqꝫ die egreſſus fueris huc et
illuc: ſcito te eē moriturū? Et r̄ndiſti mihi.
Bonꝰ ſermo quē audiui. Quare ergo nō cu
ſtodiſti iuſiurādū dn̄i ⁊ p̄ceptū qd̄ p̄cepe

3.regū. raʒ tibi. Dixitqʒ rex ad ſemei. // Tu noſti
16.b. oē malū cui⁹ tibi cōſciū ē cor tuū: qḋ feci-
ſti dō pr̄i meo. Reddidit dn̄s maliciā tuā
ī caput tuū: ⁊ rex ſalomō bn̄dict⁹: ⁊ thro-
n⁹ dō erit ſtabilis corā dn̄o vſqʒ ī ſempi-
ternū. Juſſit itaqʒ rex banaie filio ioiade:
q aggreſſus percuſſit eū ⁊ mortuus eſt.
¶ Ca. Sū. ¶ Salomō ducit filiā pharao-
nis vxorē: de ſomno ⁊ ſapia ſalomonis: de
iudicio duaꝝ meretricum. Cap. iij.
A
2.pa.1.a C //Onfirmatū eſt igiť regnū ī manu
ſalomonis: ⁊ affinitate ꝯiūct⁹ ē pha-
raoni regi egypti. Accepit naqʒ filiaʒ ei⁹ ⁊
adduxit ī ciuitatē dō: donec cōpleret edifi-
cās domū ſuā: ⁊ domū dn̄i ⁊ muꝝ hierl̄m
ꝑ circuitū. Attamē ppl̄s imolabat in excel
ſis. Nō eniʒ edificatū erat tēplū noi dn̄i vſ
vſq; ✠ die illo qʒ in ✠ diē illuʒ. Dilexit auteʒ ſalomon
dn̄ʒ ambulās in ꝓceptis dauid pr̄is ſui:
excepto ꝙ in excelſis imolabat ⁊ accēdebat
thimiama. Abijt itaqʒ ſalomon in gaba-
ōn vt imolaret ibi. Illḋ qppe erat excelſuʒ
maximū. Mille hoſtias in holocauſtū ob-
tulit ſalomon ſup altare illud in gabaon.
Apparuit aūt dn̄s ſalomoni ꝑ ſomnium
nocte dicēs. Poſtula qḋ vis vt deʒ tibi. Et
ait ſalomon. Tu feciſti cuʒ ſeruo tuo dō
pr̄e meo mīam magnā: ſicut ambulauit
in cōſpectu tuo in veritate ⁊ iuſtitia ⁊ re-
cto corde tecū. Cuſtodiſti ei mīam tuam
Infra pa. d. grādē: ⁊ dediſti ei filiū ſedērē ſup thronū:
2.c. ii eni ſicut ē hodie. // Et nūc dn̄e de⁹ tu regnare fe
āto ſalo- ciſti ſeruū tuū ꝓ dauid pr̄e meo: Ego aūt
mō ama ſū puer paruulus ⁊ ignorās egreſſuʒ ⁊ i-
bil dn̄o troitu3 meū: ⁊ ſeruus tuus in medio eſt
1.pa.12.a. ppl̄i quē elegiſti ppl̄i infiniti: q numerari
2.pa.1.a. ⁊ ſupputari nō pōt p̄re multitudine. Da-
Sap.9.b bis ergo ſuo tuo cor docile: vt ppl̄ʒ tuum
B iudicare poſſit ⁊ diſcernere inter bonuʒ ⁊
malū. Quis eniʒ iudicare pōt ppl̄m iſtū:
ppl̄m tuū hunc multū? Placuit ergo ſer
mo corā dn̄o: ꝙ ſalomon poſtulaſſet hu-
iuſcemodi rem. Et dixit dn̄s ſalomoni.
Q: poſtulaſti v̄bū hoc: ⁊ nō petiſti tibi dies
multos: nec diuitias: aut aīas inimicorū
tuoꝝ: ſʒ poſtulaſti tibi ſapientiā ad diſcer
nēdū iudiciuʒ: ecce feci tibi ſm̄ ſmones
tuos: ⁊ dedi tibi cor ſapiēs ⁊ itelligens: in
tantū vt nullus ante te ſilis tui fuerit: nec
poſt te ſurrecturus ſit. Sʒ ⁊ hec q̄ non po-
ſtulaſti dedi tibi: diuitias ſcʒ ⁊ gl̄iaʒ vt ne
mo fuerit ſilis tui ī regib⁹ cūctis retro die

Alias ✠ ani mam
Infra vi.36.c.
Eccleſiaſtici.3.⁊
ecce
vi.37.b.

bus. Si aūt ambulaueris ī vijs meis: ⁊ cu-
cuſtodieris ꝓcepta mea ⁊ mādata mea ſic f. ecōtra
ambulauit pr̄ tuus: longos faciaʒ dies tu- infra.ca. 9
os. Igiť euigilauit ſalomon: ⁊ itellexit qḋ ⁊ ca.5.
eſſet ſomniū. Cūqʒ veniſſet hierl̄ʒ: ſtetit C
coraʒ arca federis dn̄i ⁊ obtulit holocau- 2.par.1.
ſta: ⁊ fecit victimas pacificas ⁊ grāde cōui-
uiū vniuerſis famulis ſuis. Tūc venerūt
due mulieres meretrices ad regē: ſteterūt
qʒ corā eo. Quaꝝ vna ait. Obſecro mi do-
mine: ego ⁊ mulier h̄ habitabam⁹ in domo
vna: ⁊ pepi apḋ eaʒ in cubiculo. Tertia aūt
die poſtqʒ ego pepi: peperit ⁊ hec. Et eram⁹
ſil: nulluſqʒ alius nobiſcū in domo: exce-
ptis nobis duab⁹. Mortuus eſt aūt filius
mulieris hui⁹ nocte. Dormiens qppe op
preſſit eū. Et ꝯſurgens in tēpeſte noctis ſi-
lentio: tulit filiū meū de latere meo ancil
le tue dormiētis: ⁊ collocauit ī ſinu ſuo: ſu-
uʒ aūt filiū q erat mortu⁹ poſuit in ſinu
meo. Cūqʒ ſurrexiſſeʒ mane: vt darē lac fi
lio meo apparuit mortu⁹. Quē diligēti⁹
ītuēs clara luce: dephēdi nō eē meū queʒ
genuerā. Rn̄ditqʒ altera mulier. Nō ē ita
vt dicis: ſʒ fili⁹ tu⁹ mortu⁹ eſt: me⁹ aūt vi-
uit. Ecōtrario illa dicebat. Mētiris. Fili⁹
qppe me⁹ viuit: ⁊ fili⁹ tu⁹ mortu⁹ ē. Atqʒ ī D
hūc modū ꝯtēdebāt corā rege. Tunc rex //3.q.7.
ait. Hec dic. Fili⁹ me⁹ viuit: ⁊ fili⁹ tu⁹ mor .§. ſi. ibi
tu⁹ eſt: ⁊ iſta rn̄dit. Nō: ſʒ fili⁹ tu⁹ mortu⁹ ad ei⁹ iu-
eſt: meus aūt viuit. Dixit ergo rex. Affer- dicium
te mihi gladiuʒ. Cūqʒ attuliſſent gladiū ꝺ ꝓſup.c.
corā rege ✠. Diuidite inqt infantē viuuʒ afferte
in duas partes: ⁊ date dimidiā partē vni Alias deſi-
⁊ dimidiā partē alteri. Dixit aūt mulier cit ✠ ait
cui⁹ filius erat viu⁹ ad regē. Cōmota ſūt
qppe viſcera eius ſuper filio ſuo. Obſecro
dn̄e: date illi infantē viuū: ⁊ nolite inter-
ficere eū. Ecōtrario illa dicebat. Nec mihi //Lu.7.b
nec tibi ſit: ſʒ diuidať. Rn̄dit rex ⁊ ait. Da-
te huic infantem viuum: ⁊ non occidať:
hec eſt eniʒ mater ei⁹. Audiuit itaqʒ om-
nis iſrael iudiciuʒ qḋ iudicaſſet rex: ⁊ ti-
muerunt regem: videntes ſapientiam dei
eſſe in eo ad faciendum iudicium.
¶ Ca. Sū. ¶ De ꝓncipibus ⁊ ꝓfectis ſalo
monis de cibis mēſe ei⁹: de mltiplicatiōe
equoꝝ ei⁹: de parabolis ⁊ carminib⁹ ei⁹ ſup
lignis a cedro vſqʒ ad hyſopū. Cap. iiij. A
E Rat aūt rex ſalomon regnās ſup oēſ
iſrl̄: ⁊ hi ꝓncipes quos hēbat. Azari-
as fili⁹ Sadoch ſacerdos: helioreph ⁊ abia.

Als + sa cerdotis — filij Seia scribe. Joſaphat filius Ahilud a commentarijs. Banaias fili⁹ Joiade ſup exercitū. Sadoch aūt ⁊ Abiathar ſacerdotes
Azarias fili⁹ nathan ſup eos q aſſiſtebāt regi. Sabud fili⁹ Nathan ſacerdos amic⁹ regis: ⁊ Ahiſar ppoſit⁹ dom⁹ ⁊ adonirā fili⁹
Als + ad dia — + Abda ſup tributa. Hēbat aūt ſalomon duodecim pfectos ſup oē iſrl: q pbebāt annonā regi ⁊ domui ei⁹. Per ſingulos enim menſes in anno: ſinguli neceſſaria miniſtrabāt. Et hec noīa eoꝝ. Benhur in mōte effraim. Bendeçar in macces ⁊ in ſalebi: ⁊ in bethſames ⁊ in helon ⁊ in bethanam.

B Beneſed in araboth. Ipſi⁹ enim erat ſochoz: ⁊ oīs terra epher. Benab ⁊ adab cuius oīs nephadoz: taphet filiā ſalomonis hēbat vxorē. Bana fili⁹ ahilud regebat tanach et mageddo ⁊ vniuerſā bethſan: q̄ eſt iuxta ſarthana ſubter ieçrahel: a bethſan vſq; abelmeula e regione iecmaam: Bengaber i ramoth galaad: hēbat auoth iair filij manaſſe in galaad. Ipſe erat in oī regione argob: q̄ eſt in baſan ſexaginta ciuitatib⁹ magnis atq; muratis: q̄ hēbant ſeras ereas.

Als + abi nadab — + Abinadab fili⁹ addo preerat in manaim. Achimaas in neptalim. Sꝫ ⁊ ipſe hēbat baſemath filiā ſalomonis in ꝯiugio. Banaa fili⁹ huſi in aſer ⁊ in baloth. Joſaphat fili⁹ pharue in iſachar. Semei fili⁹ hela i beniamin: gaber fili⁹ huri in terra galaad: ⁊ i terra ſeon regis ammorrei ⁊ og regis baſan ſup oīa q̄ erant in illa terra. Juda ⁊ iſrl innumerabiles ſicut arena maris in multitudine comedētes ⁊ bibentes atq; letātes.

C Salomon aūt erat i ditione ſua hñs oīa regna ſecum a flumine terre philiſtijm vſq; ad terminū egypti: offerentes ſibi munera: ⁊ ſeruientiū ei cunctis diebus vite ei⁹. Erat aūt cibus ſalomonis p dies ſingulos triginta choꝛi ſimile: ⁊ ſexaginta chori farine: decē boues pingues: ⁊ viginti boues paſcuales: ⁊ centū arietes: excepta venatione ceruoꝝ: caprearum atq; bubaloꝝ ⁊ auium altiliū. Ipſe enim obtinebat oēm regionē q̄ erat trās flumen q̄ſi athapſa vſq; ad gaçā: ⁊ cunctos reges illaꝝ regionū: ⁊ habebat pacē ex oī parte in circuitu. Habitabatq; iuda ⁊ iſrael abſq; timoꝛe vllo vnuſqſq; ſub vite ſua: ⁊ ſub ficu ſua a dan vſq; berſabee cunctis dieb⁹ ſalomonis. Et hēbat ſalomon q̄draginta milia preſepia equoꝝ curriliū: ⁊ duodecim milia equeſtriū:

Et hec cō ijcit q in familia ſalomonis erant, triginta milia pſonarum

nutriebantq; eos ſupradicti regis pfecti: ſꝫ ⁊ neceſſaria mēſe regis ſalomonis cū ingenti cura pbebant in tpe ſuo. Hordeū q̄z ⁊ paleas equoꝝ ⁊ iumentoꝝ deferebāt in locū vbi erat rex iuxta ꝯſtitutū ſibi. Dedit quoq; deus ſapiam ſalomoni: ⁊ prudētiā multā nimis: ⁊ latitudinē cordis q̄ſi

D + arenā q̄ eſt in littore maris. Et precedēbat ſapiā ſalomonis ſapientiā oīuꝫ oꝛiētaliū ⁊ egyptioꝝ: ⁊ erat ſapiētioꝛ cūctis hominib⁹. Sapiētior ethan eçraite ⁊ hemā ⁊ calchal ⁊ dorda filijs mael: ⁊ erat nominat⁹ in vniuerſis gentib⁹ p circuitum. Locutus eſt q̄z ſalomō tria milia parabolas: ⁊ fuerunt carmina eius qnq; milia. Et diſputauit ſup lignis a cedro que eſt in libano vſq; ad hyſopum q̄ egredit de pariete. Et diſſeruit de iumētis ⁊ volucribus ⁊ reptilibus ⁊ piſcibus. Et veniebant de cunctis populis ad audiendam ſapientiā ſalomonis: ⁊ ab vniuerſis regibus terre q audiebant ſapientiam eius.

Als + arena

C Ca. Sū. Hirā mittit ad ſalomonē ſuos ſuos: mittit ſalomō ad hyrā regē thyri: ligna petit ad edificandū domū dñi: ideo mercedē pmittit ſeruis: hyrā ſupgaudet inciſiōe lignoꝝ poſtulata: cibos domui ſue poſtulat: de numero artificum. Cap.v.

A Miſit quoq; hyram rex tyri ſeruos ſuos ad ſalomonē. Audiuit enim q ipſum vnxiſſent regē ſup iſrael p pře eius: q2 amicus fuerat hyram dauid oī tēpoꝛe. //Miſit autē ſalomon ad hyram dicēs. Tu ſcis voluntatem dauid přis mei: ⁊ q2 non poterat edificare domū noī dñi dei ſui pp̄ter bella iminentia p circuitum: donec daret dñs eos ſub veſtigio pedū ei⁹. Nunc autē requiē dedit deus meus mihi p circuitū: ⁊ non eſt ſathan neq; occurſus mali: //quāobrē cogito edificare tēplū noī dñi dei mei: ſicut locutus eſt + dauid přī meo dicēs. Fili⁹ tuus quē dabo p te ſup ſoliū tuū: ipſe edificabit domū nomini meo. Precipe igit vt pcidant mihi ſerui tui cedros de libano: ⁊ ſerui mei ſint cum ſuis tuis. Mercedē aūt ſeruoꝝ tuoꝝ dabo tibi quācūq; petieris. Scis enim q̄m non eſt in pplo meo vir q nouerit ligna cedere ſicut ſidonij. Cū ergo audiſſet hyram v̄ba ſalomonis letat⁹ eſt valde: ⁊ ait. Bñdictus dñs deus hodie: qui dedit dauid filium ſapientiſſimum ſup populū

//3.pa.2.a

//de ꝯſe. d.i.c.i.?. ſalomō. als + dns

B

hanc plurimum. Et misit hyram ad salo-
monē dicēs. Audiui quecūq; mādasti mi
C hi Ego faciā oēm volūtatē tuā in lignis ce
drinis ꝛ abiegnis. Serui mei deponēt ea
de libano ad mare: ꝛ ego cōponā ea in rati
b⁹ in mari vsq; ad locū quē significaueris
mihi: et applicabo ea ibi: et tu tolles ea.
Prebebisq; necessaria mihi: vt detur cib⁹ domui
mee. Itaq; hyrā dabat salomoni ligna ce
drina ꝛ ligna abiegna: iuxta oēm volūtatem
ei⁹. Salomon aūt prebebat hyrā viginti mi
lia choros tritici in cibū domui eius: ꝛ vi-
al's officit + milia ginti + choros purissimi olei. Hec tribue-
bat salomon hyrā p singulos annos. Dedit
q; dñs sapiam salomoni sicut locutus est
ei. Et erat pax inter hyrā ꝛ salomonē: ꝛ percus
serūt ambo fedus. Elegitq; rex salomō opa-
rios de omni israel: ꝛ erat indictio triginta mi
D lia virorū. Mittebatq; eos in libanum decem
milia p mēses singulos vicissim: ita vt duo
bus mensib⁹ essent in domib⁹ suis. Et ado
niram erat sup huiuscemodi indictionem.
Fuerunt itaq; salomoni septuaginta mi
al'. + cōꝝ lia + eoꝝ q onera portabāt: ꝛ octoginta mi
lia latomoꝝ i mōte absq; ppositis q perāt
singulis opib⁹ numero triū miliū ꝛ tre-
centoꝝ pcipientium ppl'o: ꝛ his q faciebant
opus. Precepitq; rex vt tollerent lapides
grandes: lapides preciosos in fundamen-
tum templi: ꝛ quadrarent eos quos dolaue-
runt cementarij salomonis ꝛ cementarij
hyram. Porro biblij preparauerunt li-
gna ꝛ lapides ad edificandam domum.

¶ Ca. vi. ¶ Describitur figura templi: ꝛ
fabrica porticus eius: altare oraculi cum
thuribulibus intus edificata. Cap. vj.

A Factum est ergo quadragentesimo ꝛ octo
ij. par. 3. a. gesimo anno egressionis filioꝝ isra
el de terra egypti in anno quarto mense zio:
ipse est mensis scd's + regni salomonis su
al's + regis per isr'l: edificare cepit domū dño. Domus
autē quam edificabat rex salomon dño ha
bebat sexaginta cubitos in longitudine: ꝛ
viginti cubitos i latitudine: ꝛ triginta cu
bitos in altitudine. Et portic⁹ erat ante tē-
plum viginti cubitoꝝ longitudinis: iu-
xta mensuram latitudinis tēpli. Et habe-
bat decem cubitos latitudinis ante faciem
templi. Fecitq; in templo fenestras obli-
quas. Et edificauit sup parietē templi ta-
bulata p gyrum in parietib⁹ domus p cir
cuitum templi ꝛ oraculi: ꝛ fecit latera in
circuitu. Tabulatum qd + subter erat quin- al's + subtexerat.
q; cubitos hēbat latitudinis: ꝛ medium ta
bulatum sex cubitoꝝ latitudinis: ꝛ tertium
tabulatum septē hñs cubitos latitudinis.
Trabes aūt posuit in domo p circuitū fo-
rinsec⁹: vt non hererent muris tēpli. Do
mus aūt cum edificaret de lapidib⁹ dolatis
atq; pfectis edificata ē: ꝛ malle⁹ ꝛ securis
ꝛ oē ferramentū nō sunt audita in domo
cū edificaret. Ostiū lateris medij in parie B
te erat dom⁹ dextre: ꝛ p cochleā ascēdebant
in mediū cenaculū: ꝛ a medio in tertium.
Et edificauit domū: ꝛ consummauit eā. Texit
q; domū laquearib⁹ cedrinis: ꝛ edificauit
tabulatū sup oēm domū quinq; cubitis al
titudinis: ꝛ operuit domum lignis cedri-
nis. Et fact⁹ est sermo dñi ad salomonē di
cens. Dom⁹ hec quā edificas si ambulaue
ris in pceptis meis ꝛ iudicia mea feceris:
ꝛ custodieris oīa mādata mea gradiēs per
ea: firmabo sermonē meū tibi quē locut⁹
sum ad dauid patrē tuū: ꝛ habitabo in me-
dio filioꝝ isr'l: ꝛ non derelinquā ppl'm me-
um isr'l. Igit edificauit salomon domū et
consummauit eā. Et edificauit parietes dom⁹
intrinsec⁹ tabulatis cedrinis a pauimēto
dom⁹ vsq; ad summitatē parietū ꝛ vsq; ad
laquearia ꝛ operuit lignis cedrinis itrin
sec⁹: ꝛ texit pauimētū dom⁹ tabulis abie-
gnis. Edificauitq; viginti cubitoꝝ ad po-
steriorē partē tēpli tabulata cedrina a pa-
uimēto vsq; ad superiora: ꝛ fecit interiorem
domū oraculi in scm scōꝝ. Porro quadra- C
ginta cubitoꝝ erat ipm tēplū pre foribus
oraculi: ꝛ cedro oīs domus intrinsec⁹ ve-
stiebat: hñs tornaturas ꝛ iuncturas suas
fabrefactas ꝛ celaturas eminētes. Oia ce-
drinis tabulis vestiebant: nec omnino lapis
apparere poterat in pariete. Oraculū autē
in medio domus in interiori parte fecerat:
vt poneret ibi arcā federis dñi. Porro ora
culū hēbat viginti cubitos lōgitudinis: ꝛ
ꝛ viginti cubitos latitudinis: ꝛ viginti cu
bitos altitudinis: ꝛ operuit illud atq; ve-
stiuit auro purissimo. Sed ꝛ altare vestiuit
cedro. Domū quoq; ante oraculū operuit auro
purissimo ꝛ affixit laminas clauis aure-
is. Nihil erat i tēplo qd non auro tegeret.
Sed ꝛ totū altare oraculi texit auro. Et fecit
in oraculo duos cherubin de lignis oliua-
rū: decem cubitoꝝ altitudinis. Quinq; cu
bitoꝝ ala cherub vna: ꝛ quinq; cubitoꝝ

ala cherub altera id eſt decē cubitos haben-
tes a ſūmitate ale vſq; ad ale alteri⁹ ſum-
mitatē. Decē q; cubitoꝝ erat cherub ſcd̄s
in mēſura pari: ⁊ opus vnū erat in duo-
bus cherubin id eſt altitudinē hēbat vn⁹
cherub decē cubitorum: ⁊ ſilr cherub ſcd̄s.
B Poſuitq; cherubin in medio tēpli inte-
rioris. Extēdebāt aūt alas ſuas cherubin
⁊ tāgebat ala vna parietē: ⁊ ala cherub ſcd̄i
C tangebat parietē alteꝝ: ale aūt altere in me
dia parte tēpli ſeinuicē ↄtingebāt. Texit
Al.+ſcalpſit quoq; cherubin auro. Et oēs parietes tē-
pli p circuitū + ſculpſit varijs celaturis ⁊
torno. Et fecit in eis cherubin ⁊ palmas ⁊
picturas varias q̄ſi ꝓminētes de pariete ⁊
egredientes. Sz ⁊ pauimentū domus texit
auro intrinſec⁹ ⁊ extrinſecus. Et in ingreſ-
Al.+oſtiola ſu oraculi fecit duo + oſtiola de lignis oli
uaꝝ: poſteſq; angulorꝝ quinq; ⁊ duo oſtia d̄
Al.+ſcalpſit. lignis oliuaꝝ. Et + ſculpſit in eis picturā
cherubin ⁊ palmaꝝ ſpecies ⁊ anaglyfa val-
de ꝓminentia: ⁊ texit ea auro: ⁊ operuit tā
cherubin q̄ palmas ⁊ cetera auro. Fecitq;
in introitu tēpli poſtes de lignis oliuarū
quadrāgulatos: ⁊ duo oſtia de lignis abie-
Al.+ſcalpſit gnis altrinſec⁹: ⁊ vtrūq; oſtiū duplex erat
⁊ ſeinuicē tenens aperiebat. Et + ſculpſit
cherubin ⁊ palmas ⁊ celaturas valde emi
nētes: operuitq; oīa laminis aureis ope
q̄dro ad regulā. Et edificauit atriū interius
trib⁹ ordinib⁹ lapidū politoꝝ: ⁊ vno ordi
ne lignoꝝ cedri. Anno q̄rto fundata eſt do
D mus dn̄i in mēſe ʒio: ⁊ in anno vndeci-
Alias + e- mo mēſe + elul: ipſe ē mēſis octau⁹ pfecta
bul eſt domus in oī opere ſuo: ⁊ in vniuerſis
Al.+bul vtēſilib⁹ ſuis. Edificauitq; eā annis ſeptē.
¶ Ca. vii. ¶ De domo ſalomonis edifica
ta tredecī ānis: de domo ſalt⁹: de domo filie
pharaonis: de hyrā artifice erario: de dua-
b⁹ colūnis: de mari fuſili: de baſib⁹ eneis: de
luterib⁹: de vaſis tēpli: de menſa aurea: de
candelabro aureo. Cap. vij.

A Domū autē ſuā edificauit ſalomon
tredecim annis: ⁊ ad pfectū vſq; per
duxit. Edificauit quoq; domū ſaltus liba
ni cētum cubitoꝝ lōgitudinis: ⁊ quinq̄-
ginta cubitoꝝ latitudinis: ⁊ triginta cubi
toꝝ altitudīs: ⁊ q̄ttuor deābulatoria inter
colūnas cedrinas. Ligna qppe cedrina exci
derat i colūnas: ⁊ tabulatis cedrinis veſti
uit totā camerā q̄ q̄dragintaquinq; colūnis
ſuſtētabat. Vn⁹ āt ordo hēbat colūnas qn

decīz ↄ ſeinuicē poſitas: ⁊ e regiōe ſe reſpi
ciētes eq̄li ſpatio inter colūnas: ⁊ ſup co-
lūnas quadrāgulata ligna in cunctis eq̄-
lia. Et porticum columnaꝝ fecit quinqua
ginta cubitoꝝ lōgitudinis: ⁊ triginta cu
bitoꝝ latitudinis: ⁊ alterā porticū in fa-
cie maioris porticus ⁊ colūnas ⁊ epyſti-
lia ſup colūnas fecit. Porticū quoq; ſo-
lij in qua tribunal eſt fecit ⁊ texit lignis
cedrinis a pauimēto vſq; ad ſūmitatē: ⁊
domuſcula in qua ſedebat ad iudicādum
erat in medio porticu ſimili ope. Domū
B quoq; fecit filie pharaonis quā vxorē du
xerat ſalomon: tali ope q̄li ⁊ hāc porticū.
Omnia lapidib⁹ pcioſis q ad normā quā
dā atq; mēſurā tā intrinſecus q̄ extrin-
ſecus ſerrati erant a fundamēto vſq; ad
ſūmitatē parietū: ⁊ intrinſec⁹ vſq; ad atriū
mai⁹. Fundamēta aūt de lapidib⁹ pcio- D
ſis lapidib⁹ magnis decē ſiue octo cubito
rū: ⁊ deſup lapides pcioſi eq̄lis mēſure ſe-
cti erāt: ſimiliterq; de cedro. Et atriū mai⁹ ro-
tundū triū ordinum de lapidib⁹ ſectis: ⁊
vni⁹ ordinis de dolata cedro: necnon ⁊ in
atrio dom⁹ dn̄i interioris: ⁊ in porticu do-
mus. Miſit quoq; rex ſalomō ⁊ tulit hy
rā de tyro filiū mulieris vidue de tribu
neptalī pře tyrio artificē erariū ⁊ plenū
ſapiētia intelligētia ⁊ doctrina ad faciēdū oē
op⁹ ex ere. Qui cū veniſſet ad regē ſalomo
nē: fecit oē op⁹ ei⁹ ⁊ finxit duas colūnas
ereas decē ⁊ octo cubitoꝝ altitudinis co-
lūnā vnā: ⁊ linea duodecim cubitoꝝ am
biebat colūnam vtrāq;. Duo quoq; capi C
tella fecit que ponerent ſup capita colū-
naꝝ fuſilia ex ere: quinq; cubitoꝝ altitu-
dinis capitellū vnū: ⁊ quinq; cubitoꝝ alti-
tudinis capitellū alterū: ⁊ quaſi in mo-
dū rhetis ⁊ cathenaꝝ ſibi inuicem miro
opere ↄtextaꝝ. Utrūq; capitellū colūnaꝝ
fuſile erat. Septena verſuū rhetiacula in
capitello vno: ⁊ ſeptena rhetiacula in capi
tello altero. Et perfecit columnas ⁊ duos
ordines p circuitū rhetiaculoꝝ ſingulo-
rū vt tegerēt capitella que erāt ſup ſūmi-
tatē malogranatoꝝ. Eodē mō fecit ⁊ capi
tello ſecūdo. Capitella aūt que erāt ſuper
capita colūnarū quaſi opere lilij fabricata
erāt in porticu quattuor cubitoꝝ: ⁊ rur-
ſum alia capitella in ſūmitate colūnarū
deſup iuxta mēſurā colūne ↄ rhetiacula.
Malogranatoꝝ aūt ducēti ordines erāt

in circuitu capitelli ſecūdi. Et ſtatuit du-
as colūnas in porticu tēpli. Cūq; ſtatuiſ-
ſet colūnā dextrā: vocauit eā noīe iachin.
Similr erexit colūnā ſecundā: ⁊ vocauit
nomē ei⁹ booz. Et ſup capita colūnaꝝ op⁹
in modū lilij poſuit: perfectūq; eſt opus
D colūnaꝝ. Fecit quoq; mare fuſile decem
cubitoꝝ a labio vſq; ad labiū rotundū
in circuitu. Quīq; cubitoꝝ altitudo ei⁹:
⁊ reſticula triginta cubitoꝝ cingebat illō
ꝑ circuitū: ⁊ ſculptura ſubter labium cir
cuibat illud decē cubitis ambiēs mare.
M. + ſcal Duo ordines + ſculpturaꝝ hiſtriatarū
pturaꝝ. erāt fuſiles: ⁊ ſtabāt ſup duodecim boues.
E qb⁹ tres reſpiciebāt ad aquilonē ⁊ tres
ad occidentē ⁊ tres ad meridiē: ⁊ tres ad
oriētē: ⁊ mare ſup eos deſup erat: quoꝝ
poſterioꝛa vniuerſa intrinſecus latitabāt.
Groſſitudo aūt luteris triū vnciaꝝ erat:
labiūq; eius quaſi labiū calicis ⁊ folium
repandi lilij. Duo milia batos capiebat: ⁊
tria milia metretas. Et fecit decem baſes
eneas quattuoꝛ cubitoꝝ lōgitudinis baſes
ſingulas: ⁊ quattuoꝛ cubitoꝝ latitu-
dinis: ⁊ triū cubitoꝝ altitudinis: ⁊ ipm
E opus baſiū interraſile erat. Et + ſculptu
Ms + re inter iūcturas ⁊ inter coronulas ⁊ ple
ſculptuꝛ ctas: leones ⁊ boues ⁊ cherubin: ⁊ in iun
cturis ſilr deſup. Et ſubter leōes ⁊ boues
q̄ſi loꝛa ex ere dependētia. Et q̄ttuoꝛ rote ꝑ
baſes ſingulas ⁊ axes erei ⁊ ꝑ q̄ttuoꝛ ptes
q̄ſi humeruli ſubter luterē fuſiles contra
ſe inuicem reſpectantes. Os quoq; lute-
ris intrinſecus erat in capitis ſummita-
te: ⁊ qḋ foꝛinſec⁹ appebat vni⁹ cubiti erat
totū rotūdū: pariterq; hēbat vnū cubi-
tū ⁊ dimidiū. In angulis aūt colūnarū
varie celature erāt: ⁊ media inter colūnia
quadrata nō rotūda. Quattuoꝛ q̄ȝ rote q̄
ꝑ quattuoꝛ angulos baſis erāt coherebāt
ſibi ſubter baſiȝ. Una rota hēbat altitudi
nis cubitū ⁊ ſemis. Tales aūt rote erant:
quales ſolent in curru fieri. Et axes eaꝝ ⁊
radij ⁊ cāti ⁊ modioli oīa fuſilia. Nā ⁊ hu
meruli illi q̄ttuoꝛ ꝑ ſingulos angulos ba
ſis vni⁹ ex ipſa baſi fuſiles ⁊ cōiuncti erāt.
In ſūmitate aūt baſis erat quedā rotun-
ditas vnius ⁊ dimidij cubiti ita fabrefa-
cta vt luter deſup poſſet imponi: habēs ce
laturas ſuas variaſq; ſculpturas ex ſemet
ipſa. Sculpſit quoq; in tabulatis illis q̄
erāt ex ere: ⁊ in angulis cherubin ⁊ leōes

⁊ palmas q̄ſi in ſimilitudinē hoīs ſtātis
vt nō celata ſȝ appoſita ꝑ circuitū videren
tur. In hūc modū fecit decē baſes: fuſura F
vna ⁊ menſura ſculpturaq; cōſimili. Fecit
quoq; decē luteres eneos. Quadragita ba
tos capiebat luter vn⁹: eratq; q̄ttuoꝛ cubi
toꝝ. Singuloſq; luteres ꝑ ſingulas .i. de-
cem baſes poſuit ⁊ conſtituit decem baſes:
quinq; ad dexteram partem templi: ⁊ quinq;
ad ſiniſtrā. Mare aūt poſuit ad dexterā ptē
tēpli ↄtra oriētē ad meridiem. Fecit ergo
hyram lebetes ⁊ ſcutras ⁊ amulas ⁊ pfecit
oē opus regis ſalomōis in tēplo dnī. Co
lumnas duas: ⁊ funiculos capitelloꝝ ſup
capitella colūnarū duos: ⁊ retiacula duo
vt operirēt duos funiculos q̄ erāt ſup ca-
pita columnaꝝ ⁊ malogranata q̄drigēta
in duob⁹ rhetiaculis: duos verſus malo
granatoꝝ in rhetiaculis ſingulis ad opiē
dos funiculos capitelloꝝ q erāt ſup capi-
ta colūnaꝝ ⁊ baſes decem: ⁊ luteres decem
ſup baſes ⁊ mare vnum: ⁊ boues duode-
cim ſubter mare: ⁊ lebetes ⁊ ſcutras ⁊ amu G
las. Oīa vaſa q̄ fecit hyram regi ſalomoni Als +
in domo dnī de auricalcho erant. + In cā Et in
peſtri regione ioꝛdanis fudit ea rex in ar-
gilloſa terra inter ſochot ⁊ ſarthan: ⁊ po-
ſuit ſalomō oīa vaſa in domo dnī. Pro-
pter multitudinē aūt nimiā nō erat pon //De cā-
dus eris. // Fecitq; ſalomō oīa vaſa in do- ſe. di. i. c
mo dnī altare aureū: ⁊ menſā ſup quā po j. v. ſalo-
nerent panes ꝓpoſitiōis aureā: ⁊ candela mon ⁊
bra aurea quinq; ad dextrā ⁊ quinq; ad ſini ca. alta-
ſtrā ↄ oraculū ex auro puro ⁊ q̄ſi lilij flo- ria. i gl.
rentes ⁊ lucernas deſup aureas ⁊ forcipes au 12. q. 2. c.
reos ⁊ hydrias: ⁊ fuſcinulas: ⁊ phialas: ⁊ gloꝛia. v.
moꝛtariola: ⁊ thuribula de auro puriſſi- diues
mo. Et cardines oſtioꝝ dom⁹ interioꝛis
ſancti ſanctoꝝ ⁊ oſtioꝝ dom⁹ tēpli ex auro
erāt. Et pfecit oē opus qḋ faciebat ſalomō //2. para.
in domo dnī // ⁊ intulit q̄ ſanctificauerat 5. a.
dauid pr ſuus: argētū ⁊ aurum ⁊ vaſa re
poſuitq; in theſauris domus domini.
¶ Ca. viii. ¶ Arca introducit̄ in tēplo. ne
bula implet domū: ſalomō bn̄dicit tēplū:
poſt hoc orat vt exaudiant̄ orātes in tēplo.
Surgēs qdā ab oratiōe bn̄dicit omni ec-
cleſie iſrael ⁊ eos inſtruit: immolant̄ victi
me ⁊ fit feſtiuitas celebris. Cap. viij.
Tunc // cōgregati ſunt oēs maiores A
natu iſrael cum principibus tribu //2. parā.
um ⁊ duces familiarum filioꝛum iſrael 5. a.

ad regē ſalomonē in hieruſalē vt deferrēt
arcā federis dn̄i de ciuitate dauid idest de
ſion. Conuenitq; ad regē ſalomonē vni
Ab + be uerſus iſrael in mēſe + bethanim in ſolē
thanim ni die: ipſe eſt mēſis ſeptimus. Veneruntq;
q; ſenes de iſrael ⁊ tulerunt arcā ſacerdo
tes ⁊ portauerūt arcā dn̄i ⁊ tabernaculū fe
deris: ⁊ oīa vaſa ſanctuarij q̄ erāt in taber
naclo: ⁊ ferebāt ea ſacerdotes ⁊ leuite. Rex
aūt ſalomon ⁊ oīs multitudo iſrael q̄ cō
uenerat ad eū gradiebaꝰ cū illo añ arcā: ⁊
immolabāt oues ⁊ boues abſq; eſtimatio
ne ⁊ numero. Et intulerūt ſacerdotes ar
cā federis dn̄i in locū ſuū in oraculū tē
pli in ſanctū ſcōꝝ ſubter alas cherubin. Si
quidē cherubin expādebāt alas ſubter lo
cū arce: ⁊ ꝓtegebāt arcā ⁊ vectes eius deſu
per. Cūq; eminerēt vectes ⁊ apparerēt ſū
mitates eoꝝ foris ſanctuariū añ oraculū
nō apparebāt vltra extrinſecus. Qui ⁊ fue
B rūt ibi vſq; in p̄ſentē diē. In arca aūt non
erat aliđ niſi due tabule lapidee q̄s poſue
rat in ea moyſes in oreb q̄n pepigit dn̄s
fedus cū filijs iſrael cū egrederenꝰ de ter
ra egypti. Factū eſt aūt cū exiſſent ſacerdo
tes de ſanctuario: nebula īpleuit domum
dn̄i: ⁊ nō poterāt ſacerdotes ſtare ⁊ mini
ſtrarꝰ pp nebulā. Impleuerat eni glīa dn̄i
3.2.pal. domū dn̄i. // Tūc ait ſalomō. Dn̄s dixit vt
6.a. habitaret in nebula. Edificās edificaui do
mū ⁊ habitaculū tuū firmiſſimū ſolium
tuū in ſempiternū. Cōuertitq; rex faciē
ſuā ⁊ b̄ndixit oī eccleſie iſrael. Oīs eniꝫ ec
cleſia iſrael ſtabat. Et ait ſalomō. B̄ndictꝰ
dn̄s deus iſrael q locutus ē in ore ſuo ad
dauid p̄rē meū: ⁊ in manibus eiꝰ pfecit
dicēs. A die qua eduxi pplꝫ meū iſrael de
egypto: nō elegi ciuitatē de vniuerſis tri
bubus iſrl̄: vt edificareꝰ domus ⁊ eēt no
mē meū ibi: ſꝫ elegi dauid vt eēt ſup po
pulū meū iſrael. Voluitq; dauid p̄r meꝰ
edificare domū noī dei iſrael: ⁊ ait dn̄s ad
dauid p̄rē meū. Qꝫ cogitaſti ī corde tuo
edificare domū noī meo: bn̄ feciſti hoc ipm
mēte tractās. Veruntñ tu non edificabis
mihi domū: // ſꝫ filius tuus q egredietur
3.i.q.7. de renibꝰ tuis ipſe edificabit domū nomi
ca.i. ibi. ni meo. Cōfirmauit dn̄s ſmonē ſuū quē
nō edifi locutus eſt: ſtetiq; ꝓ dauid p̄ri meo ⁊ ſe
cabis di ſup thronū iſrael ſic locutꝰ ē dn̄s: ⁊ edi
ficaui domuꝫ noī dn̄i dei iſrl̄: ⁊ ꝯſtitui ibi
locū arce in qua fedus dn̄i ē qđ ꝑcuſſit cū

p̄ribus nr̄is q̄n egreſſi ſunt de terra egy
pti. Stetit aūt ſalomō añ altare dn̄i in cō
ſpectu eccleſie iſrael: ⁊ expādit manꝰ ſuas
in celū ⁊ ait. Dn̄e deus iſrael nō ē ſimilis C
tui deus in celo deſup ⁊ ſup terrā deorſuꝫ:
q cuſtodis pactuꝫ ⁊ miſericordiā ſeruis
tuis q ambulāt corā te in toto corde ſuo:
q cuſtodiſti ſeruo tuo dauid p̄ri meo q̄
locutꝰ es ei. Ore locutus es ⁊ māibꝰ pfe
ciſti: vt hec dies ꝓbat. Nunc igiꝰ dn̄e deus
iſrael ꝯſerua famulo tuo dauid p̄ri meo
q̄ locutꝰ es ei: dicēs. Non auferetꝰ de te vir
corā me q ſedeat ſup thronū iſrael: Ita tñ
ſi cuſtodierint filij tui viā ſuā vt ābulent
corā me: ſicut tu ābulaſti in ꝯſpectu meo.
Et nūc dn̄e deus iſrael firmenꝰ verba tua
q̄ locutus es ſeruo tuo dauid p̄ri meo. Er
go ne putādū eſt ꝙ vere deus habitet ſup
terrā? Si eniꝫ celū ⁊ celi celoꝝ te capere nō
pñt: q̄ꝫto magis domꝰ hec quā edificaui.
Sꝫ reſpice ad oronē ſerui tui ⁊ ad p̄ces
eiꝰ dn̄e deꝰ meꝰ. Audi hymnū ⁊ oronem
quā ſuꝰ tuꝰ orat corā te hodie: vt ſint ocu
li tui apti ſup domū hāc nocte ac die: ſup
domū de q̄ dixiſti: erit nomē meū ibi: vt D
exaudias oronē quā orat ī loco iſto ad te
ſeruus tuꝰ vt exaudias depcatiōem ſerui
tui ⁊ ppli tui iſrael quodcūq; orauerit ī
loco iſto: ⁊ exaudies in + loco habitaculi alrꝰ + in
tui in celo ⁊ cū exaudieris ꝓpitiꝰ eris. // locū ta
Si peccauerit hō in ꝓximū ſuū: ⁊ hūc erit bernacu
aliqđ iuramētū quo teneaꝰ aſtrictꝰ: ⁊ ve li
nerit pp iuramētū corā altari tuo in do 3.2.palí.
mū tuā: tu exaudies in celo: ⁊ facies ⁊ iu 6.d.
dicabis ſuos tuos: ꝯdēnās impiū: ⁊ red
dēs viā ſuā ſup caput eiꝰ: iuſtificanſq; iu
ſtū ⁊ retribuēs ei ſm̄ iuſtitiā ſuā. Si fuge
rit ppl's tuꝰ iſrael inimicos ſuos: q2 pecca
turꝰ eſt ibi: ⁊ agētes pniam ⁊ ꝯfitētes noī
tuo: venerint ⁊ adorauerit ⁊ depcati te fue
rint in domo hac: exaudi in celo: ⁊ dimit
te peccatū ppl'i tui iſrael: ⁊ reduces eos in
terrā quā dediſti p̄ribꝰ eoꝝ. Si clauſū fue
rit celū ⁊ non pluerit ꝓpter peccata eoꝝ: ⁊
orātes in loco iſto penitētiā egerint noī
tuo: ⁊ a peccatis ſuis ꝯuerſi fuerit pp affli
ctionē ſuam: exaudi eos in celo: ⁊ dimitte
peccata ſuoꝝ tuoꝝ: ⁊ ppl'i tui iſrael: ⁊ oſtē
de eis viā bonā p quā ambulēt: ⁊ da plu
uiā ſup terrā quā dediſti pplo tuo in poſ
ſeſſioneꝫ. Fames ſi aborta fuerit in terra:
aut peſtilētia: aut corruptꝰ aer: aut erugo

mus locuſta: vel rubigo: ⁊ affixerit eū ini
micus eius portas obſidēs: ois plaga vni
Al's ✝ de uotatio — uerſa infirmitas: cūcta ✝ deuotatio ⁊ im
Al's ✝ oio ⁊ de ſcatio. — precatio q̄ acciderit oi hōi de pplo tuo iſrl:
ſi quis cognouerit plagā cordis ſui ⁊ expā
derit manus ſuas in domo hac: tu exau
dies in celo in loco habitatiōis tue ⁊ re
propitiaberis ⁊ facies vt des vnicuiqʒ ſm
oēs vias ſuas ſicut videris cor eius: q2 //
Ad.18.q.2. — noſti ſolus cor oium filioꝝ hoīum: vt ti
c.pnitio — meāt te cunctis diebus qbus viuūt ſup
ſam i De — faciē terre quā dediſti p̄ribus nr̄is. Inſup
ꝯſe.di.j. — ⁊ alienigena q nō eſt de pplo tuo iſrael cū
ca.ſi. — venerit de terra lōginqua pp nomē tuū:
E audiētur enim nomē tuū magnū ⁊ ma
2.q.4.ca. — nus tua fortis ⁊ brachiū tuū extētū vbi
cōſului. — cūqʒ. Cū venerit ergo ⁊ orauerit in hoc lo
ſti. — co: tu exaudies in celo in firmamēto ha
bitaculi tui: ⁊ facies oia p qb⁹ inuocaue
rit te alienigēa vt diſcāt vniuerſi ppli ter
raꝝ nomē tuū timere: ſic ppls tu⁹ iſrl: ⁊
pbēt q2 nomē tuū inuocatū ē ſup domū
hāc quā edificaui. Si egreſſus fuerit ppls
tu⁹ ad bellū ꝯ inimicos ſuos p viā quo
cūqʒ miſis eos: orabūt te ꝯ viā ciuitatis
quā elegiſti ⁊ ꝯ domū quā edificaui noi
tuo: ⁊ exaudies in celo orōnes eoꝝ: ⁊ pces
2.pa.6. — eoꝝ ⁊ facies iudiciū eoꝝ. // Q2 ſi peccauerit
A. Eccli. — tibi (nō ē eniʒ hō q nō peccet) ⁊ irat⁹ tradi
8.c.j.Jo. — deris eos inimicis ſuis: ⁊ captiui ducti
i.di. — fuerint in terrā inimicoꝝ lōge vel pp ⁊
egerint pniāʒ i corde ſuo i loco captiuita
tis: ⁊ ꝯuerſi depcati te fuerint in captiuita
// dan.3. — te ſua dicētes // peccauim⁹ iniq̄ egimus: i
c. — pie geſſim⁹: ⁊ reuerſi fuerit ad te i vniuer
ſo corde ſuo: ⁊ tota aia ſua in terra inimi
coꝝ ſuoꝝ ad quā captiui ducti fuerint: ⁊
orauerint te ꝯ viā terre ſue quā dediſti p̄ri
b⁹ eoꝝ ⁊ ciuitatis quā elegiſti: ⁊ tēpli qd
edificaui noi tuo: exaudies in celo in fir
mamēto ſolij tui orōnes eoꝝ ⁊ pces eoꝝ:
⁊ facies iudiciuʒ eoꝝ: ⁊ ppitiaberis pplo
tuo q peccauit tibi: ⁊ oib⁹ iniqtatib⁹ eorū
qb⁹ pharicati ſunt in te: ⁊ dabis miſericor
diā corā eis q eos captiuos hūerint vt mi
ſereant eis. Ppl's eni tu⁹ ē ⁊ hr̄ditas tua:
quos eduxiſti de terra egypti d̄ medio for
nacis ferree: vt ſint oculi tui apti ad dep
F catione ſui tui ⁊ ppli tui iſrl: ⁊ exaudies
eos in vniuerſis p qb⁹ inuocauerint te.
Tu eni ſepaſti eos tibi in hr̄ditatē de vni
uerſis ppli terre: ſic locut⁹ es p moyſen ſer

uuʒ tuū qn̄ eduxiſti p̄res nr̄os de egypto
dn̄e de⁹. Factū ē aūt cū ꝯpleſſʒ ſalomō orās
dn̄m oēʒ orōnē ⁊ depcationē hāc: ſurre
xit de ꝯſpectu altaris dn̄i. Utrūqʒ eniʒ ge
nu in terrā fixerat ⁊ manus expāderat ad
celū. Stetit ergo ⁊ bn̄dixit oi eccl'ie iſrael
voce magna dicēs: Bn̄dict⁹ dn̄s deus q de
dit requiē pplo ſuo iſrl iuxta oia q̄ locu
tus ē. Nō cecidit ne vn⁹ qdē ſmo ex oib⁹
bonis q̄ locut⁹ ē p moyſen ſuū ſuū. Sit
dn̄s de⁹ nr̄ nobiſcū ſic fuit cū p̄rib⁹ nr̄is
nō derelinquēs nos neqʒ pijciēs: ſʒ incli
net corda nr̄a ad ſe vt ābulem⁹ in vniuer
ſis vijs ei⁹ ⁊ cuſtodiam⁹ mādata ei⁹ ⁊ ceri
mōia ⁊ iudicia q̄cūqʒ mādauit p̄rib⁹ no
ſtris: ⁊ ſint ſmones mei iſti qb⁹ depcatus
ſum corā dn̄o appropinquantes dn̄o deo
nr̄o die ac nocte: vt faciat iudiciuʒ ſeruo
tuo ⁊ pplo tuo iſrl p ſingulos dies vt ſci
ant oēs ppli terre q2 dn̄s ipe ē de⁹: ⁊ nō ē G
vltra abſqʒ eo. Sit quoqʒ cor nr̄m pfectū
cū dn̄o deo nr̄o vt ābulem⁹ i decretis ei⁹:
⁊ cuſtodiam⁹ mādata ei⁹ ſic ⁊ hodie. Igr
rex ⁊ ois iſrl cū eo imolabāt victimas co
rā dn̄o. Mactauitqʒ ſalomō hoſtias paci
cas q̄s immolauit dn̄o: boūʒ vigintiduo
milia ⁊ ouiū cētū viginti milia. Et dedi
cauerūt tēplū dn̄i rex ⁊ filij iſrl. In die il
la ſanctificauit rex mediū atrij qd erat an̄
domū dn̄i. Fecit qppe holocauſtū ibi ⁊ ſa
crificiū ⁊ adipeʒ pacificoꝝ: qm̄ altare ereū
qd erat corā dn̄o min⁹ erat: ⁊ cape nō po
terat holocauſtū ⁊ ſacrificiū ⁊ adipeʒ pacifi
coꝝ. // Fecit ergo ſalomō in tpe illo feſtiui — // De ꝯſ.
tatē celebrē: ⁊ ois iſrl cum eo multitudo — di.j.ca.j.
magna ab introitu emath vſqʒ ad riuuʒ — ter.ſalo
egypti corā dn̄o deo nr̄o ſeptē dieb⁹ ⁊ ſe — mon ⁊
ptē dieb⁹ id eſt q̄tuordeciʒ dieb⁹: ⁊ in die — ca.ſolēni
octauo dimiſit pplos. Qui bn̄dicētes regi — tates cū
pfecti ſūt in tabernacula ſua letātes ⁊ ala — glo.
cri corde ſuper omnibus bonis q̄ fecerat — 2.pa.7.
dn̄s dauid ſeruo ſuo ⁊ iſrael populo ſuo.
¶ Ca. ſū. ¶ De apparitiōe ſcd̄a dn̄i ad ſa
lomonē: de oppidis datis hyrā a ſalomo
ne: pharao dat iaſeʒ in dotē filie. Salomō
edificat ciuitates oi iſrael: pplos canāeoꝝ
facit tributarios: de filijs iſrael neminem
ſeruire conſtituit: claſſeʒ mittit in ophir
ad aurum deportandum. Cap. ix. A
Factū ē autē cū pfeciſſet ſalomō edi
ficium domus domini ⁊ edificium
regis ⁊ oē qd optauerat ⁊ voluerat face

ꝟe ꝑ. d. re.// apparuit ei dñs ſcdō ſicut appar ue-
2.ca ſi. n. rat ei in gabaon. Dixitq; dñs ad eū. Exau
ſup ca. 3. diui orōnem tuā ⁊ depcationē tuā: quā
2.pal.9. deprecatus es corā me ſanctificaui domū
hanc quā edificaſti vt ponerē nomē meū
ibi in ſempiternū: ⁊ erūt oculi mei ⁊ cor
meū ibi cūctis dieb⁹. Tu quoq; ſi ābula
ueris corā me ſicut ambulauit pī tu⁹ in
ſimplicitate cordis ⁊ in eqtate: ⁊ feceris
oīa q̄ precepi tibi ⁊ iudicia mea ſeruaue-
ris ⁊ legitima mea: ponā thronum regni
tui ſup iſrael in ſempiternū ſicut locut⁹
ſuz dauid pr̄i tuo dicēs. Nō auferet de ge
B nere tuo vir de ſolio iſrl̄. Si aūt auerſiōe
auerſi fueritis vos ⁊ filij vr̄i non ſequētes
me nec cuſtodiētes mandata mea ⁊ ceri-
mōias q̄s ꝓpoſui vobis: ſz abieritis ⁊ co-
lueritis deos alienos ⁊ adorauerits eos: au
ferā iſrl̄ de ſuꝑficie terre quā dedi eis: ⁊ tē-
C plū qd̄ ſanctificaui noī meo ꝓijciā a con
ſpectu meo: eritq; iſrl̄ in ꝓuerbiū ⁊ in
fabulā cūctis pplis: ⁊ dom⁹ hec erit in exē
plū. Oīs q̄ tranſierit p eā: ſtupebit ⁊ ſibila-
// Deute. bit ⁊ dicet. // Quare fecit dñs ſic terre huic
29.c. ⁊ domui huic? Et rn̄debūt. Q2 dereliqrūt
hier.22.c. dñm deū ſuum q eduxit p̄res eoꝝ de terra
egypti: ⁊ ſecuti ſūt deos alienos: ⁊ coluerūt
eos: ⁊ adorauerūt eos: idcirco induxit dñs
// 2.pa.8.a ſup eos oē malū hoc. // Expletis aūt ānis vi
ginti poſtq̄ edificauerat ſalomō duas do-
mos id eſt domū dñi ⁊ domū regis: hyrā
rege tyri ꝑbēte ſalomoni ligna cedrina ⁊
abiegna ⁊ auꝝ iux̄ oē qd̄ op⁹ hūerat: tūc
dedit ſalomō hyrā viginti oppida in ter-
C ra galilee. Et egreſſus ē hyrā de tyro vt vi
deret oppida q̄ dederat ei ſalomō ⁊ nō pla
cuerūt ei: ⁊ ait. Heccine ſūt ciuitates q̄s de
diſti mihi frater. Et appellauit eas terraꝫ
chabul vſq; in diē hāc. Miſit ergo hyrā
ad regē ſalomonē centū viginti talēta au
ri. Hec ē ſūma expenſaꝝ quā obtulit ſalo-
moni rex ad edificādā domū dñi ⁊ domū
ſuā ⁊ mello ⁊ muꝝ hieruſalē ⁊ heſer ⁊ ma
geddo ⁊ gazer. Pharao rex egypti aſcēdit
⁊ cepit gazer: ⁊ ſuccenditq; eā igni: ⁊ cha-
naneū q habitabat in ciuitate interfecit ⁊
al. ✠ vxo dedit eā in dotē filie ſue ✠ vxori ſalomōis
ris Edificauit ergo ſalomō gazer ⁊ bethoron
inferiorē ⁊ baalath ⁊ palmirā in terra ſo
litudinis: ⁊ oēs vicos q ad ſe ptinebant: ⁊
erāt abſq; muro mūiuit: ⁊ ciuitates cur
ruū ⁊ ciuitates equꝫ: ⁊ quodcūq; ei pla-
cuit: vt edificaret in hieruſalē ⁊ in libano
⁊ in oī terra ptātis ſue. Uniuerſuꝫ pplm
q remāſerat de amorreis ⁊ de etheis ⁊ d
phereſeis ⁊ eueis ⁊ iebuſeis q nō ſūt de fi-
lijs iſrl̄. horꝫ filios q remāſerāt i terra q̄s
ſcilz nō potuerant filij iſrael exterminare
fecit ſalomon tributarios vſq; in diem
D hāc. De filijs aūt iſrl̄ nō ꝯſtituit ſalomō
ſeruire quēq̄; ſz erāt viri bellatores ⁊ mi
niſtri ei⁹ ⁊ principes ⁊ duces ⁊ ꝑfecti cur
ruū ⁊ equoꝝ. Erant aūt principes ſup oīa
opera ſalomonis ꝑpoſiti quingēti quin-
quaginta q habebāt ſubiectū pplm: ⁊ ſta-
tutis opib⁹ imperabāt. Filia aūt pharao
nis aſcēdit de ciuitate dauid in domū ſuā
quā edificauerat ei ſalomō. Tūc edificauit
mello. Offerebat quoq; ſalomō trib⁹ vi-
cib⁹ p ānos ſingulos holocauſta ⁊ pacificas
victimas ſup altare qd̄ edificauerat dn̄o: ⁊
adolebat thymiama corā dn̄o. Perfectū-
q; eſt tēplū. Claſſem quoq; fecit rex ſalo-
mō in aſiongaber. q̄ ē iuxta haylā in litto
re maris rubri in terra idumee. Miſitq;
hyrā in claſſe illa ſuos ſuos viros nauticos
⁊ gnaros maris cū ſuis ſalomōis. Qui cū
veniſſent in ophir ſumptū inde aurū q̄-
dringētoꝝ vinginti talētoꝝ detulerūt ad
regem ſalomonem.

¶ Ca. Sū. ¶ Uenit regina ſaba hieruſalē
⁊ obſtupeſcit: dat accipit munera: fecit rex
ſalomō ducēta ſcuta aurea ⁊ thronū ebur
neū: de claſſe regis ⁊ abūdātia ⁊ eqs. ca.x.

Sed ⁊ regina // ſaba audita fama ſalo-
monis: in noīe dñi venit tētare eum A
in enigmatibus. Et ingreſſa hieruſalē cū // 2.pa.9.a
multo comitatu ⁊ diuitijs: camel̄ portā mat.12.d
tibus aromata: ⁊ auꝝ infinitū nimis: ⁊ gē Luc.11.d
mas precioſas: venit ad regē ſalomonem: S.q.i.c.re
⁊ locuta eſt ei vniuerſa que hēbat in cor- rece.
de ſuo. Et docuit eā ſalomon omnia ver-
ba q̄ ꝓpoſuit. Non fuit ſermo q regē poſ-
ſet latere: ⁊ nō reſponderet ei. Uidens au-
tem regina ſaba omnē ſapientiā ſalomo
nis ⁊ domū quā edificauerat: ⁊ cibos mē
ſe ei⁹: ⁊ habitacula ſeruoꝝ ⁊ ordines mi
niſtrantium: veſteſq; eoꝝ: ⁊ pincernas ⁊
holocauſta q̄ offerebat in domo dñi: non
habebat vltra ſpiritū. Dixitq; ad regem.
Uerus ē ſermo quē audiui in terra mea
ſup ſermonib⁹ tuis ⁊ ſuper ſapientia tua
⁊ non credebā narrantibus mihi: donec
ipſa veni ⁊ vidi oculis meis: ⁊ ꝓbaui q

B media pars michi nūciata nō fuerit. Maior eſt ſapiētia ⁊ opa tua q̃ʒ rumor quem audiui. Beati viri tui ⁊ beati ſerui tui hi q ſtant corā te ſemp: ⁊ audiunt ſapientiam tuā. Sit dñs deus tuus bñdictus cui cō-placuiſti: ⁊ poſuit te ſup thronū iſrl: eo q dilexerit dñs iſrael in ſempiternū: ⁊ cōſtituit te regē vt faceres iudiciū ⁊ iuſticiā. Dedit ergo regi cētū viginti talēta auri: ⁊ aromata multa nimis ⁊ gēmas precioſas. Nō ſūt allata vltra aromata tā multa: q̃ʒ ea q̄ dedit regina ſaba regi ſalomoni. Sʒ ⁊ claſſis hyrā q̄ portabat aurū de ophir attulit ex ophir ligna ✠ tina multa nimis: ⁊ gemmas p̄cioſas. Fecitq; rex de lignis tinis fulcra domus dñi ⁊ domꝰ regie: ⁊ citharas lyraſq; cātoribꝰ. Nō ſūt allata huiuſcemodi ligna ✠ tina neq; viſa vſq; in p̄ſentē diē. Rex aūt ſalomō dedit regine ſaba oīa q̄ voluit ⁊ petiuit ab eo: exceptis his q̄ vltro obtulerat ei munere regio. Que reuerſa ē ⁊ abijt in terrā ſuā cū ſeruis ſuis. ✠ Erat aūt pōdus auri qd̄ offerebaſ ſalomōi p ānos ſingulos ſexcētoꝝ ſexagintaſex talētoꝝ auri: excepto eo qd̄ offerebāt viri q ſup vectigalia erāt ⁊ negociatores: vniuerſiq; ſcuta vēdētes: ⁊ oēs reges arabie: duceſq; terre. Fecit q̃ʒ rex ſalomō ducēta ſcuta de auro puriſſimo. Sexcētos auri ſiclos dedit in lamas ſcuti vniꝰ: ⁊ trecētas peltas ex auro pbato. Trecēteq; mine auri vnā peltā veſtiebāt. Poſuitq; eas rex in domo ſaltus libani. Fecit ēt rex ſalomō thronū de ebore grādē: ⁊ veſtiuit eum auro fuluo nimis q hēbat ſex gradus. Et ſūmitas throni rotūda erat in pte poſteriori: ⁊ due manꝰ hinc atq; inde tenētes ſedile: ⁊ duo leōes ſtabāt iuxta manꝰ ſingulas: ⁊ duodeciʒ leūculi ſtantes ſup ſex gradus hinc atq; inde. Nō ē factū tale opꝰ in vniuerſis regnis. Sʒ ⁊ oīa vaſa de qbꝰ potabat rex ſalomō erāt aurea ⁊ vniuerſa ſuppellex domꝰ ſaltus libani de auro puriſſimo. Nō erat argētū nec alicuiꝰ p̄cij putabaſ in diebꝰ ſalomōis: q: claſſis regis p mare cū claſſe hyrā ſemel p tres ānos ibat

D in tharſis deferēs īde aurū ⁊ argētū ⁊ dentes elephātoꝝ: ⁊ ſimias ⁊ pauos. Magnificatus ē ergo rex ſalomon ſup oēs reges terre diuitijs ⁊ ſapiētia. Et vniuerſa terra deſiderabat ✠ vultū ſalomōis vt audiret ſapiētiā eiꝰ quā dederat deꝰ i corde eiꝰ. Et

ſinguli deferebāt ei mūera: vaſa argētea ⁊ aurea veſtes ⁊ arma bellica: aromata q̃ʒ ⁊ eq̄s ⁊ mulos p ānos ſingulos. Cōgregauitq; ſalomō currꝰ ⁊ eqtes: ⁊ facti ſūt ei mille q̄dringēti currꝰ: ⁊ duodeciʒ milia eqtū. Et diſpoſuit eos p ciuitates mūitas: ⁊ cū rege in hieruſalē. Fecitq; vt tāta eēt abūdātia argēti in hieruſalē q̄ʒta ⁊ lapidū: ⁊ cedroꝝ pbuit multitudinē q̄ſi ſicomoꝛos q̄ naſcunſ i cāpeſtribꝰ. Et educebātur eq ſalomōi de egypto ⁊ de choa. Negociatores eniʒ regis emebāt de choa ⁊ ſtatuto p̄cio pducebāt. Egrediebaſ aūt quadriga ex egypto ſexcētis ſiclis argēti: ⁊ equus cētū quinquaginta. Atq; in hūc modū cūcti reges ethęoꝝ ⁊ ſyrie equos venundabant.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſeptingētis vxoribus ⁊ trecentis concubinis regis p quas ſalomon p̄uaricatus eſt: cōminatur ei dominus: ⁊ ſuſcitat aduerſarios ei adad razon ⁊ hieroboam: de concuſſione regni de ahia propheta ad hieroboā miſſo: ſalomō voluit interficere hieroboam: ſed fugit: de morte ſalomonis. Cap. xi.

Rex aūt ſalomon adamauit mulieres alienigenas multas. Filiā quoq; pharaōis ⁊ moabitidas ⁊ āmōitidas: idumeas: ⁊ ſydonias: ⁊ ethęas: de gētibꝰ ſup qbus dixit dñs filijs iſrl. Nō ingrediemini ad eas: neq; de illis ingrediētur ad vr̄as. Certiſſime.n. auertēt corda vr̄a: vt ſequamini deos eaꝝ. His itaq; copulatꝰ eſt ſalomō ardētiſſimo amore. Fuerūt ei vxores quaſi regine ſeptingēte: ⁊ cōcubine trecente. Et auerterūt mulieres cor eius. Cūq; iaʒ eēt ſenex: deprauatum eſt cor eiꝰ per mulieres: vt ſequereſ deos alienos: nec erat cor eius perfectum cum domino deo ſuo: ſicut cor dauid pris eiꝰ. Sʒ colebat ſalomon aſtharthen deā ſidonioꝝ ⁊ chamos deum moabitarū: ⁊ moloch idolum ammonitarum. Fecitq; ſalomon qd̄ nō placuerat corā dño: ⁊ non adimpleuit vt ſequereſ dñm ſicut dauid pr eius. Tūc edificauit ſalomon phanū chamos idole moab in mōte q̄ ē ꝯ hieruſalē: ⁊ moloch idolo filioꝝ ammon. Atq; in hūc modū fecit vniuerſis vxoribꝰ ſuis alienigenis: q̄ adolebant thura ⁊ immolabant dijs ſuis. Igiſ iratus eſt dñs ſalomoni q auerſa eſſet mens eius dño deo iſrael qui apparuerat ei ſecundo ⁊ prece-

Margin notes (left): ſ. thyina vel thinia — ſ. thyina vel thinia — ✠ accipiēdo talētū medio mō: redditꝰ ſalomonis erāt ānualiā q̃tuor milio ni: gngēta ⁊ gnq̃ginta gn q; milia: ⁊ q̃dringenti q̃draginta ducati: ſolū ex tributis: abſq; vectigalibus ⁊ negociatoribus. — ii. para. 9.c. — ſ. ✠ vl. dere

Margin notes (right): D — eccliaſti. 47 c. — exo. 34. c. — cañ. 6. c. — infra eo. 3. q. 7. ſ. ſj. 32. q. 4. c ſalomō. — B

perat de ꝟbo hoc ne ſeq̄ret͂ deos alienos: ⁊ nō
cuſtodiuit q̄ mādauit ei dn̄s. Dixit itaq̧
dn̄s ſalomoni. Quia habuiſti hoc apud te
⁊ nō cuſtodiſti pactū meū ⁊ p̄cepta mea q̄
mādaui tibi: dirūpēs ſcindā regnū tuū3
⁊ dabo illō ſuo tuo. Ueruntñ i dieb⁹ tuis
nō faciā ꝓpt̄ dauid p̄rē3 tuum. De manu
filij tui ſcindā illō: nec totū regnū auferā:
C ſ3 tribum vnā dabo filijo tuo ꝓpt̄ dauid
ſeruū3 meū3: ⁊ hieruſm quā elegi. Suſci-
tauit aūt dn̄s aduerſariū ſalomoni adad
idumeū de ſemine regio: q erat in edem.
Cū eni eſſet dd in idumea: ⁊ aſcēdiſſet io-
ab p̄nceps militie ad ſepeliendū eos q fue-
rāt īterfecti: ⁊ occidiſſet oē maſculinū3 in
idumea. Sex eni mēſib⁹ ibi morat⁹ ē ioab
⁊ oīs iſrl̄ donec īterimeret oē maſculinū3
in idumea: fugit adad ipſe ⁊ viri idumei
de ſuis p̄ris ei⁹ cū eo vt īgrederet͂ egyptū.
Erat āt adad puer paruulus. Cūq̧ ſurre-
xiſſent de madian: venerunt ī pharā. Tule
rūtq̧ ſecū viros de pharā ⁊ īntroierūt egy-
D ptū ad pharaonē regē egypti. Qui dedit ei
domū ⁊ cibos ↄſtituit: ⁊ terrā delegauit. Et
īuenit adad grāt corā pharaone valde: in-
tm̄ vt daret ei vxorē ſororē vxoris ſue ger
manam tafnes regine. Genuitq̧ ei ſoror
thafnes genebath filiū: ⁊ nutriuit eū thaf
nes ī domo pharaonis: Eratq̧ genebath
habitās apd̄ pharaonē cū filijs ei⁹. Cūq̧ au
diſſet adad ī egypto dormiſſe dd cū p̄rib⁹
ſuis: ⁊ mortuū eſſe ioab p̄ncipē militie: di
Gē.30.b xit pharaoni. //Dimitte me vt vadā ī t͂rā
meā. Dixitq̧ ei pharao. Qua enim re apd̄
me indiges: vt q̄ras ire ad terrā tuā? At il
le r̄ndit. Nulla. S3 obſecro te vt dimittas
me. Suſcitauit q̄3 ei de⁹ aduerſariū razon
filiū3 eliadā q fugerat adadezer regē3 ſoba
dn̄m ſuum: ⁊ ↄgregauit ↄ̄ eum viros: ⁊ fa
ctus eſt p̄nceps latronum cū3 interficeret
E eos dauid: Abieruntq̧ damaſcū3 ⁊ habita
uerunt ibi: ⁊ ↄſtituerunt eū3 regē in da-
maſco. Eratq̧ aduerſari⁹ iſrl̄ cunctis die-
b⁹ ſalomonis. Et hoc eſt malū adad ⁊ odiū
ↄ̄ iſrl̄: regnauitq̧ in ſyria. Hieroboam q̄3
filius nabath ephrateus de ſareda ſeruus
ſalomonis cui⁹ mr̄ erat noīe ſerua muli
er vidua: leuauit manum ↄ̄ regem. Et hec
eſt cauſa rebellionis aduerſus eum: q2 ſa
lomon edificauit mello: ⁊ coequauit vora
ginem ciuitatis dauid patris ſui. Erat
autē3 hieroboam vir fortis ⁊ potens. Ui-
denſq̧ ſalomon adoleſcētē bone indolis
⁊ induſtriū: ↄſtituerat eū p̄fectū ſup tri-
buta vniuerſe dom⁹ ioſeph. Factū ē igit͂
in tp̄e illo vt hieroboā egrederetur de hie
ruſalē ⁊ inueīret eū ahias ſyloites ꝓph̄e
ta in via opertus pallio nouo. Erāt āt duo
tm̄ in agro. Apphēdēſq̧ ahias palliū3 ſu F
um nouū quo coopt⁹ erat ſcidit in duo-
decī3 ptes: ⁊ ait ad hieroboā. Tolle tibi de
cē ſciſſuras. Hec enī3 dicit dn̄s de⁹ iſrael.
Ego ſcindā regnū de māu ſalomōis: ⁊ da
bo tibi decē trib⁹. Porro vna trib⁹ remāe
bit ei pp ſeruū meū dauid: ⁊ hieruſalē ci
uitatē quā elegi ex oīb⁹ tribubus iſrl̄: eo //ſup.eo.
q dereliq̄rit me //⁊ adorauerit aſtartē dē
eā ſidoniorū ⁊ chamos deū moab: ⁊ mo-
loch deū filiorū ammon: ⁊ nō ābulauerit
in vijs meis vt faceret iuſtitiā corā me: ⁊
p̄cepta mea ⁊ iudicia ſic͂ dauid p̄r eius.
Nec auferā oē regnū de manu eius: ſ3 du
cē ponā eū cūctis dieb⁹ vite ſue pp dauid
ſeruū meū quē elegi: q cuſtodiuit māda
ta mea ⁊ p̄cepta mea. Auferā aūt regnum
de manu filij ei⁹: ⁊ dabo tibi decē trib⁹: fi-
lio aūt eius dabo tribū vnā vt remaneat
lucerna dauid ſuo meo cūctis dieb⁹ corā
me in hieruſalē ciuitate quā elegi: vt eēt
nomē meū ibi. Te āt aſſumā ⁊ regnabis
ſup oīa q̄ deſiderat aīa tua: eriſq̧ rex ſup
iſrael. Si igit͂ audieris oīa q̄ p̄cepero tibi G
⁊ ambulaueris in vijs meis: ⁊ feceris qd̄
rectū eſt corā me cuſtodiēs mādata mea
⁊ p̄cepta mea: ſicut fecit dauid ſeru⁹ me⁹
ero tecū ⁊ edificabo tibi domū fidelē: quō
edificaui dauid domū: ⁊ tradā tibi iſrl̄: ⁊
affligā ſemē dauid ſup hoc. Uerūtñ non
cunctis dieb⁹. Uoluit ergo ſalomon in
terficere hieroboā. Qui ſurrexit ⁊ aufugit
in egyptū ad ſeſac regē egypti: ⁊ fuit ī egy
pto vſq̧ ad mortē ſalomōis. // Reliquū3 //2. pali. 9.8.
aūt verborū ſalomōis ⁊ oīa q̄ fecit ⁊ ſapien
tia eius: ecce vniuerſa ſcripta ſūt in libro
verborū dierū ſalomōis. Dies āt quos regna
uit ſalomō in hieruſalē ſup oē3 iſrl̄: qua
draginta āni ſūt. Dormiuitq̧ ſalomō cū
p̄rib⁹ ſuis: ⁊ ſepult⁹ ē in ciuitate dauid
p̄ris ſui: regnauitq̧ roboā filius ei⁹ ꝓ eo.
¶ Ca. Sū. ¶ De roboā q cōſilio vſus ē iu
uenū ⁊ tm̄ ſup duas trib⁹ rex ↄſtituit͂: hie
roboā aūt ſup decē tribus: de ſemeia ꝓph̄e
ta ad roboā miſſo: de vitulis aureis quos
fecit hieroboam. Cap. xij.

A V[enit] aūt roboam in ſychem. Illuc
enim ɔgregat⁹ erat oīs pplus iſrl̄ ad
ɔſtituēdū eū regē. At vero hieroboā filius
nabath cū adhuc eēt in egypto ꝓfugus a
facie ſalomōis regis audita morte ei⁹ re-
uerſus eſt de egypto. Miſerūtq; ⁊ vocaue-
2.Paral. 10.a. rūt eū. Venit ergo hieroboā ⁊ oīs multi-
tudo iſrael: ⁊ locuti ſunt ad roboā dicen-
7.q.j. ca. deniq;. tes. Pr̄ tuus duriſſimū iugū impoſuit
nobis: tu itaq; nūc iminue paululū de
16.q.i.c. ecclēſia. iperio pr̄is tui duriſſimo: ⁊ de iugo gra-
uiſſimo qđ impoſuit nobis: ⁊ ſeruiem⁹ ti
B bi. Quid ait eis. Ite vſq; ad tertiū diē: ⁊
reuertimini ad me. Cūq; abiiſſet pplus
iniit ɔſiliū rex roboā cū ſenio:ib⁹ q aſſiſte
bāt corā ſalomōe pr̄e eius cum adhuc vi
ueret: ⁊ ait eis. Qđ datis ɔſiliū vt rn̄deam
pplo. Qui dixerūt ei. Si hodie obedieris
pplo huic ⁊ ſeruieris: ⁊ petitioni eoꝝ ceſſe-
ris: locutuſq; fueris ad eos verba lenia:
erūt tibi ſerui cunctis dieb⁹. Qui dereliqt
ɔſiliū ſenū qđ dederāt ei: ⁊ adhibuit ado
leſcētes q nutriti fuerāt cū eo: ⁊ aſſiſtebāt
illi: dixitq; ad eos. Qđ mihi datis ɔſiliū
vt rn̄deā pplo huic q dixerūt mihi: leui⁹
fac iugū qđ impoſuit pr̄ tu⁹ ſup nos. Et di
xerūt ei iuuenes q nutriti fuerāt cū eo.
C Sic loqre pplo huic: q locuti ſunt ad te
dicētes: pr̄ tu⁹ aggrauauit iugū nr̄m: tu
2.Paral. 10.c. releua nos. Sic loqris ad eos. Minim⁹
digit⁹ me⁹ groſſior eſt dorſo pr̄is mei. Et
nūc pr̄ me⁹ poſuit ſup vos iugum graue:
ego aūt addā ſup iugū vr̄m. Pr̄ me⁹ ceci-
dit vos flagellis: ego aūt cedā vos ſcorpio
nib⁹. Venit ergo hieroboā ⁊ oīs pplꝯ ad
robaā die tertia: ſicut locut⁹ fuerat rex di-
D cens. Reuertimini ad me die tertia. Rn̄-
ditq; rex pplo dura: derelicto ɔſilio ſenio
rū qđ ei dederāt: ⁊ locut⁹ eſt eis ſcḋʒ ɔſiliū
iuuenū dicēs. Pr̄ me⁹ aggrauauit iugū
vr̄m: ego aūt addā iugo vr̄o. Pr̄ me⁹ ceci
dit vos flagellis: ego aūt cedā vos ſcorpio
Als ✝ aduerſat⁹ nib⁹. Et nō acqeuit rex pplo: qm̄ ✝ auerſa
tus fuerat eū dn̄s: vt ſuſcitaret vbū ſuū
qđ locutus fuerat in manu ahie ſylonite
ad hieroboā filiū nabath. Videns itaq; po
pulus q noluiſſet eos audire rex: rn̄dit ei
dicēs. Que nobis ps in dauid: vel q̄ here-
ditas in filio iſai? Vade in tabnacula tua
2.Paral. 10.d. iſrl̄. Nūc vide domū tuā dauid. Et abiit
iſrl̄ in tabnacula ſua. Sup filios aūt iſrl̄
quicūq; habitabāt in ciuitatib⁹ iuda: regna

uit roboā. Miſit ergo rex roboā aduram q
erat ſup tributa ⁊ lapidauit eū oīs iſrael:
⁊ mortu⁹ eſt. Porro rex roboam feſtinus
aſcēdit currū ⁊ fugit in hierl̄ʒ. Receſſitq;
iſrael a domo dauid vſq; in pn̄tē diem.
Factū eſt aūt cū audiſſet oīs iſrael q re-
uerſus eēt hieroboā miſerūt ⁊ vocauerūt
eū ɔgregato cetu: ⁊ ɔſtituerūt eū regē ſu- 2.paꝉ.ii. Ecc.47.
per oēs iſrael: nec ſecut⁹ eſt qſpiā domus
dauid pter tribū iuda ſolā. Venit autē
roboā hierlm̄: ⁊ ɔgregauit vniuerſaʒ do-
mū iuda ⁊ tribū beniamin cētūoctogin- Als ✝ pugnaret.
ta milia electoꝝ viroꝝ ⁊ bellatoꝝ vt ✝ pu
gnarēt ɔ̄ domū iſrael: ⁊ reducerēt regnū F
roboā filio ſalomonis. Fact⁹ eſt aūt ſmo
dn̄i ad ſemeiā virū dei dicēs. Loqre ad ro
boā filiū ſalomōis regē iuda ⁊ ad oēʒ do-
muʒ iuda ⁊ beniamin ⁊ reliquos de pplo
dicēs. Hec dicit dn̄s. Nō aſcēdetis neq; bel
labitis ɔ̄ fratres vr̄os filios iſrael. Reuer
taꝉ vir in domū ſuā. A me.n. factū eſt ver
bū hoc. Audierūt ſmonem dn̄i ⁊ reuerſi
ſunt de itinere: ſicut eis pceperat dn̄s. Edi
ficauit aūt hieroboā ſychem in mōte effra
im: ⁊ habitauit ibi. Et egreſſus inde edifi
cauit phanuel. Dixitq; hieroboā in corde
ſuo. Nūc reuertetꝉ regnū ad domū dauid.
Si aſcenderit populus iſte vt faciat ſacrifi
cia in domo dn̄i in hieruſalē: ⁊ ɔuertetꝉ
cor ppli huius ad dn̄m ſuū roboā regem
iuda: interficiētq; me ⁊ reuertentꝉ ad euʒ.
Et excogitato cōſilio fecit duos vitulos au G
reos: ⁊ dixit eis. Nolite vltra aſcēdere i hie Exo.32.b
ruſalē. Ecce dii tui iſrl̄ q te eduxerūt de j.q.j.ca.ſi
terra egypti. Poſuitq; vnū in bethel ⁊ al- qs inqr.
teꝝ in dan. Et factū eſt verbū hoc i peccatū. ỹ.ad hie
Ibat eni pplꝯ ad adorandū vitulū vſq; robaam.
in dan. Et fecit phana in excelſis: ⁊ ſacerdo ⁊ ca.ſcri-
tes de extremis ppli q nō erant de filiis le- ptura.
ui. Cōſtituitq; diē ſolēneʒ in mēſe octa-
uo qntadecima die mēſis in ſimilitudi-
nē ſolēnitatis q̄ celebraꝉ in iuda. Et aſcen
dēs altare ſimiliter fecit in bethel: vt imo-
laret vitulis: quos fabricatus fuerat. Cō
ſtituitq; i bethel ſacerdotes excelſoꝝ q̄ fe- 2.pa.11.c
cerat ⁊ aſcēdit ſup altare qđ extruxerat in
bethel qntadecīa die mēſis octaui quē fin-
xerat de corde ſuo. Et fecit ſolēnitatē filiis
iſrl̄: ⁊ aſcēdit ſup altare vt adoleret icēſuʒ.
¶ Ca. xiii. ¶ De viro dei q venit in bethel
qui de ioſia naſcituro ꝓphetauit: ſignum
dat ⁊ de effuſiōe cineris: ⁊ dextera hieroboā

quæ ar aruit ⁊ reſtituta eſt: panē cū rege nō comedit: a ꝓpheta quodā reduct⁹ eſt: ⁊ cū eo panē comedit ⁊ a leone pcuſſus eſt: ꝙ leo ⁊ aſin⁹ ſtabāt iuxta cadauer: de ſepultura eius facta a ꝓpheta q eum ſic reduxerat. Cap.xiij.

A E T ecce vir dei venit de iuda in ſmone dñi i bethel hieroboā ſtāte ſup altare ⁊ th⁹ iaciēte: ⁊ exclamauit ꝯ altare in

4.Reg. 23.d. ſmone dñi ⁊ ait. //Altare altare: hec dicit dñs. Ecce fili⁹ naſcet domui dauid ioſias noie: ⁊ imolabit ſup te ſacerdotes excelſorū q nūc in te thura ſuccēdūt: ⁊ oſſa hoīm ſup te incendet. Deditq; in illa die ſignū dicēs. Hoc erit ſignū qđ locut⁹ eſt

Infra eo. dñs. //Ecce altare ſcindet: ⁊ effundet cinis q in eo eſt. Cūq; audiſſet rex ſmonē hoīs dei quē inclamauerat ꝯ altare in bethel:

B extēdit manū ſuā de altari dicēs. Apphēdite eū. Et exaruit man⁹ ei⁹ quā extenderat ꝯ eū: nec valuit retrahere eā ad ſe. Altare quoq; ſciſſū eſt: ⁊ effuſus eſt cinis d altari: iuxta ſignū qđ pdixerat vir dei in ſermōe dñi. Et ait rex ad vir dei. Depcare faciē dñi dei tui: ⁊ ora ꝓ me: vt reſtituat man⁹ mea mihi. Orauit vir dei faciē dñi: ⁊ reuerſa eſt man⁹ regis ad eū: ⁊ facta eſt ſicut pri⁹ fuerat. Locut⁹ eſt aūt rex ad virū dei. Ueni mecū domū vt prādeas: ⁊ dabo tibi munera. Rñditq; vir dei ad regē. Si dederis mihi mediā ptē dom⁹ tue nō ve-

C niā tecū: nec comedā panem neq; bibam

Infra eo. aquā in loco iſto. Sic.n.mandatū eſt mihi in ſmōe dñi pcipiētis. // Nō comedes panē neq; bibes aquā: nec reuerteris per viā qua veniſti. Abijt ergo p aliā viā ⁊ nō eſt reuerſus p iter quo venerat in bethel. Prophetes aūt qdā ſenex habitabat in be

Al's + venit fili⁹ ſu⁹ ⁊ narrauit. thel ad quē + venerūt filij ſui: ⁊ narrauerunt ei oīa opa q̄ fecerat vir dei illa die in bethel. Et vba q̄ locut⁹ fuerat ad regē narrauerūt patri ſuo. Et dixit eis pater eoꝝ. Per quā viam abijt. Oſtēderūt ei filij ſui viā p quā abierat vir dei q venerat de iuda. Et ait filijs ſuis. Sternite mihi aſinū.

Al's + aſinum. Qui cū ſtrauiſſent + aſcēdit ⁊ abijt poſt virū dei: ⁊ inuenit eū ſedētē ſubtus terebinthū. Et ait illi. Tu ne es vir dei q veniſti

D de iuda? Rñdit ille. Ego ſum. Dixitq; ad eū. Ueni mecū domū vt comedas panē. Qui ait. Nō poſſū reuerti neq; venire tecū: nec comedā panē neq; bibā aquā in loco iſto: q: locut⁹ eſt dñs ad me in ſermone dñi dicēs. // Nō comedas panem ⁊ nō bibas aquā ibi: nec reuerteris p viam

Sup eo. qua ieris. Qui ait illi. Et ego ꝓpheta ſum ſimilis tui. Et āgelus locut⁹ eſt mihi in ſermōe dñi dicēs. Reduc eum tecū in domū tuā: vt comedat panē ⁊ bibat aquā. Fefellit eū ⁊ reduxit ſecū. Comedit ergo panē in domo ei⁹: ⁊ bibit aquā. Cūq; ſederēt ad mēſā: fact⁹ eſt ſermo dñi ad ꝓphetā q reduxerat eū. Et exclamauit ad virū dei q venerat de iuda dicens. Hec dicit dñs. Quia nō obediēs fuiſti ori dñi: ⁊ nō cuſtodiſti mādatū qđ pcepit tibi dñs de⁹ tuus: ⁊ reuerſus es ⁊ comediſti panem ⁊ bibiſti aquā in loco in quo pcepit tibi ne comederes panē neq; biberes aquā non

Al's + comediſſet ⁊ bibiſſet inferet cadauer tuū in ſepulcrū patrum tuoꝝ. Cūq; + comediſſet ⁊ bibiſſet ſtrauit aſinū ſuū ꝓpheta quē reduxerat. Qui

// j.q.j.c. ſiqs ingt in pu. cū abiſſet inuenit // eū leo in via: ⁊ occidit. Et erat cadauer ei⁹ ꝓiectū i itinere. Aſin⁹ aūt ſtabat iuxta illū: ⁊ leo ſtabat iuxta cadauer. Et ecce viri trāſeūtes viderūt cada

7.q.j.ca. deniq;. F uer ꝓiectū in via ⁊ leonē ſtantē iuxta cadauer. Et venerūt ⁊ diuulgauerūt in ci-

13.q.2.§ ſoror. uitatē: in qua ꝓphetes ille ſenex habitabat. Qđ cū audiſſet ꝓpheta ille q reduxerat eū de via ait. Uir dei ē q inobediēs fuit ori dñi: ⁊ tradidit eū dñs leoni: ⁊ ꝯfregit eū ⁊ occidit iuxta vbum dñi qđ locut⁹ eſt ei. Dixitq; ad filios ſuos. Sternite mihi aſi-

G nū. Qui cū ſtrauiſſent ⁊ ille abiſſet: inuenit cadauer ei⁹ ꝓiectū in via ⁊ aſinū ⁊ leo

Al's + Et non nē ſtātes iuxta cadauer. + Non comedit leo de cadauere: nec leſit aſinū. Tulit ergo ꝓphetes cadauer viri dei: ⁊ poſuit illō ſup aſinū: ⁊ reuerſus intulit in ciuitatē ꝓphete ſenis vt plāgeret eū. Et poſuit cadauer

Al's + heu mi heu ſr ei⁹ in ſepulcro ſuo. Et planxerūt eū + heu heu mi frater. Cūq; plāxiſſent eū: dixit ad filios ſuos. Cū mortuus fuero ſepelite me in ſepulcro in quo vir dei ſepult⁹ eſt iuxta oſſa ei⁹ ponite oſſa mea. Profecto.n.ve

//ſup eo. niet ſermo quē pdixit in ſermone dñi ꝯ altare qđ eſt in bethel: ⁊ ꝯ oīa phana excelſorū q̄ ſunt in vrbib⁹ ſamarie. // Poſt vba hec non eſt reuerſus hieroboā de via ſua

// j.q.j.c. eos in.ſ. cti⁹ i gl. peſſima: ſ; econtrario fecit de nouiſſimis pplis ſacerdotes excelſoꝝ. // Quicūq; volebat implebat manū ſuā: ⁊ fiebat ſacerdos excelſoꝝ. Et pp hāc cāꝫ peccauit dom⁹ hie-

roboā ⁊ euerſa ē ⁊ deleta de ſupficie terre.
¶ Ca. Sū. ¶ De ꝓphetia ahie ad vxoꝛem
hieroboā: de moꝛte abie filij ei⁹: de moꝛte
hieroboā: de regno nadab filij ei⁹: de pctis
iude: de ſeſac rege egypti q ſpoliauit hieru
ſalē: de ſcutis aureis ⁊ ereis: de moꝛte ro-
boā ⁊ regno filij eius. Ca. xiiij.
A In tpe illo egrotauit abia fili⁹ hiero-
boā. Dixitq̃ hieroboā vxoꝛi ſue. Sur
ge ⁊ cōmuta habitū ne cognoſcaris ꝙ ſis
vxoꝛ hieroboā: ⁊ vade in ſylo vbi ē ahias
14. Reg. 8.c. ꝓpheta q locutus eſt mihi ꝙ regnaturus
i.q.i.c. iudicem. eſſem ſup ppl'z hūc. // Tolle quoq̃ in ma
nu tua decē panes ⁊ cruſtulam ⁊ vas mel
lis: ⁊ vade ad illum. Ipſe. n. indicabit tibi
qd euētu⁹ ſit puero huic. Fecit vt dixerat
hieroboā vxoꝛ ei⁹. Et ꝯſurgēs abijt in ſy
lo: ⁊ venit in domū ahie. At ille nō pote-
rat videre: q2 caligauerāt oculi ei⁹ pre ſe-
nectute. Dixit aūt dñs ad ahiaz. Ecce vxoꝛ
B hieroboam ingredit ꝯſulat te: ſup filio
ſuo q egrotat. Hec ⁊ hec loq̄ris ei. Cū ergo
illa intraret ⁊ diſſimularet ſe eē q̃ erat: au
diuit ahias ſonitū pedū ei⁹ introeūtis ꝑ
oſtium: ⁊ ait. Ingredere vxoꝛ hieroboam.
Quare aliā te eē ſimulas. Ego aūt miſſus
ſum ad te durus nūci⁹. Uade ⁊ dic hiero-
boaz. Hec dicit dñs de⁹ iſrael. Quia exalta-
ui te medio ppli ⁊ dedi te ducē ſup pplm
meū iſrael: ⁊ ſcidi regnum dom⁹ dauid ⁊
dedi illud tibi: ⁊ nō fuiſti ſicut ſeru⁹ me⁹
dauid q cuſtodiuit mādata mea: ⁊ ſecut⁹
eſt me in toto coꝛde ſuo faciēs qd placitū
erat in ꝯſpectu meo: ſz opat⁹ es male ſuper
oēs q fuerūt añ te: ⁊ feciſti tibi deos alienos
C ⁊ ꝯflatiles vt me ad iracundiā ꝓuocares:
me aūt ꝓieciſti poſt coꝛp⁹ tuū. Idcirco ec
ce ego inducā mala ſup domū hieroboaz:
⁊ pcutiā de hieroboā mingētē ad parietē
clauſum ⁊ nouiſſimū in iſrael: ⁊ mūdabo
reliqas dom⁹ hieroboā: ſicut mundari ſo
iſra.16.b. let fimus vſq̃ ad puꝝ. // Qui moꝛtui fue-
iſra.21.f. rint de hieroboā in ciuitate comedēt eos
canes: q aūt moꝛtui fuerint in agro voꝛa-
bunt eos aues celi: q2 dñs locutus eſt. Tu
igit ſurge ⁊ vade in domū tuā: ⁊ in ipſo
introitu pedū tuoꝝ in vrbē moriet pu-
D er ⁊ planget eū oīs iſrael ⁊ ſepeliet. Iſte. n.
ſolus inferet de hieroboā in ſepulcrū: q2
inuētus eſt ſup eo ſmo bonus a dño deo
iſrael in domo hieroboā. Cōſtituet autez
ſibi dñs regē ſup iſrael: q pcutiet domuz
hieroboā in hac die ⁊ in hoc tpe: ⁊ pcutiet
dñs de⁹ iſrael: ſicut moueri ſolet harun-
do in aqua. Et euellet iſrael de terra bona
hac qua dedit patrib⁹ eoꝝ: ⁊ vētilabit eos
trans flumē: q2 fecerunt ſibi lucos vt irri
tarent dñm. Et tradet dñs deus iſrael pp E
peccata hieroboā q peccauit ⁊ peccare fecit
iſrael. Surrexit itaq̃ vxoꝛ hieroboam: ⁊
abijt ⁊ venit in therſa. Cūq̃ illa ingrede-
ret limen dom⁹: puer moꝛtu⁹ eſt ⁊ ſepelie
runt euz. Et planxit eū omnis iſrael iu-
xta ſermonē dñi quē locut⁹ eſt in manu
ſerui ſui ahie ꝓphete. Reliqua aūt ūboꝝ
hieroboā quō + pugnauerit ⁊ quō regna Al. + quō regnauerit ⁊ quō pugnauerit
uerit: ecce ſcripta ſunt in libro ūboꝝ die-
ruz regum iſrael. Dies aūt qb⁹ regnauit
hieroboā vigintiduo anni ſunt. Et doꝛ-
miuit hieroboā cuz patrib⁹ ſuis: regna-
uitq̃ nadab fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Poꝛro roboaz
fili⁹ ſalomonis regnauit in iuda. // Qua- 2. Paral. 11.c.
draginta ⁊ vni⁹ āni erat roboā cū regna-
re cepiſſet: ⁊ decem ⁊ ſeptē annis regnauit
in hieruſ'z ciuitate quā elegit dñs: vt pone
ret nomē ſuuz ibi ex oīb⁹ tribub⁹ iſrael.
Nomē aūt mrīs ei⁹ naama amanites. Et
fecit iudas malū coꝛā dño: ⁊ irritauerūt
euz ſup oīb⁹ q̄ fecerāt pr̄es eoꝝ in pctis ſu
is q̄ peccauerūt. Edificauerūt. n. ⁊ ipſi ſibi
aras ⁊ ſtatuas ⁊ lucos ſup oēz collē excel-
ſuz: ⁊ ſubter oēz arboꝛē frōdoſaz. Sz ⁊ ef-
feminati fuerūt in terra: feceruntq̃ oēs
abominatiōes gētiū q̄s attriuit dñs añ
faciē filioꝝ iſrael. In qnto autē āno regni
roboā aſcēdit ſeſac rex egypti in hieruſa- F
lē: ⁊ tulit theſauros dom⁹ dñi ⁊ theſauros
regios ⁊ vniuerſa diripuit: ſcuta quoq̃
aurea q̄ fecerat ſalomō ꝓ qb⁹ fecit rex ro-
boā ſcuta erea: ⁊ tradidit ea in manu du-
cuz ſcutarioꝝ ⁊ eoꝝ q excubabāt añ oſtiū
dom⁹ regis. Cūq̃ ingrederet rex in do-
muz dñi poꝛtabāt ea q ꝑeundi hēbāt offi
ciū: ⁊ poſtea repoꝛtabāt ad armamētariū
ſcutarioꝝ. Reliqua autē ſermonū roboā
⁊ oīa q̄ fecit: ecce ſcripta ſunt in libro ſer-
monuz dieꝝ regū iuda. Fuitq̃ bellū int'
roboā ⁊ hieroboā cūctis dieb⁹. Doꝛmi-
uitq̃ roboā cū pr̄ib⁹ ſuis: ⁊ ſepult⁹ ē cuz
eis i ciuitate dauid. Nomē āt mrīs ei⁹ naa
ma amāites. Et regnauit abia fili⁹ ei⁹ ꝓ eo.
¶ Ca. Sū. ¶ De abia q fecit maluz: de pu
gna cū hieroboā ꝙ dauid fecit rectū exce
pto ſmōe vrie ethei: de aſa q regnauit poſt

abiam q̄ fecit rectū: de ꝑlio inter aſa et baa
ſa regem iſrael: de adiutorio benadab regi
aſa: de morte aſa et de dolore pedū ei⁹: de io
ſaphat q̄ ſucceſſit ei: de nadab rege filio hie
roboā occiſo: de baaſa q̄ regnauit poſt eū q̄
percuſſit oēs domū hieroboā. Cap.xv.

A
2.par.13.a
Igitur in octauodecimo ãno regni
hieroboā filij nabath: regnauit abia
ſup iudā. Trib⁹ ãnis regnauit in hierl'z.
Nomē matris ei⁹ maaba filia abeſſalom.
Ambulauitq̄ in oīb⁹ peccatis pr̄is ſui q̄
fecerat an̄ eū: nec erat cor ei⁹ pfectū cū do
mino deo ſuo ſicut cor dauid pr̄is eius.
S; pp dauid dedit ei dn̄s de⁹ ſuus lucer
nā in hierlm vt ſuſcitaret filiū ei⁹ poſt eū:
et ſtaret in hierlm: eo q̄ feciſſet dauid re
ctū in oculis dn̄i: et nō declinaſſet ab oīb⁹ q̄
preceperat ei cūctis diebus vite ſue: excepto
Al's + ro boam
ſermōe vrie ethei. Attn̄ bellū fuit inter + abiam et hieroboā oī tpe vite ei⁹. Reliq̄ aūt
ſermonū abie et oīa q̄ fecit: nōne hec ſcri
pta ſunt in libro verbor dier regū iuda?
Fuitq̄ ꝑliū inter abiā et inter hieroboā.
B
Et dormiuit abia cū patrib⁹ ſuis et ſepe
2.Paral. 14.a.
lierunt eū in ciuitate dauid: regnauitq̄
aſa fili⁹ ei⁹ p eo. In ãno ergo viceſimo hie
roboā regis iſrael regnauit aſa rex iuda:
et q̄draginta et vno ãno regnauit in hie
ruſalē. Nomē mr̄is ei⁹ maacha filia abeſ
ſalom. Et fecit aſa rectū ante ꝯſpectū dn̄i
ſicut dauid pr̄ ei⁹. Et abſtulit effeminatos
de t'ra: purgauitq̄ vniuerſas ſordes ido
C
lor q̄ fecerunt pr̄es ei⁹. Inſup et maacham
mr̄em ſuā amouit ne eſſet princeps in ſa
cris priapi: et in luco ei⁹ quē ꝯſecrauerat.
Subuertitq̄ ſpecū ei⁹ et ꝯfregit ſimula
crū turpiſſimū: et cōbuſſit in torrēte ce
dron. Excelſa aūt nō abſtulit. Uerūtn̄ cor
aſa pfectū erat cū dn̄o deo ſuo cūctis die
bus ſuis et intulit ea q̄ ſanctificauerat pr̄
ſuus et vouerat in domū dn̄i argētū et au
Infra eo.
rū et vaſa. Bellū aūt erat inter aſa et baa
ſa regē iſrael cūctis dieb⁹ eor. Aſcēdit q̄
q̄ baaſa rex iſrael in iudā: et edificauit ra
ma vt nō poſſet q̄ſpiā egredi vel ingredi
D
de pte aſa regis iude. Tollēs itaq̄ aſa oē
argētū et aurū qd̄ remãſerat in theſauris
dom⁹ dn̄i: et in theſauris dom⁹ regie: dedit
illud in man⁹ ſuor ſuer: et miſit ad bena
Al's + ta brēmō
dab filiū + tabrēmon filij eſion regē ſy
rie: q̄ habitabat in damaſco dicēs. Fedus
eſt inter me et te: et inter patrē meū et pa
trē tuū: ideo miſi tibi munera argētū et
aur: et peto vt venias et irritū facias fedus
qd̄ habes cū baaſa rege iſrael et recedat a
me. Acq̄ſcēs benadab regi aſa miſit prnci
pes exercit⁹ ſui in ciuitates iſrael: et pcuſſe
E
runt ahion et dan et abel domū maacha et
vniuerſā cennetoth: oēs.ſ.terrā nepta
lim. Qd̄ cū audiſſet baaſa intermiſit edifi
care rama: et reuerſus eſt in therſa. Rex aūt
aſa nūciū miſit in oēs iudā dicens. Ne
mo ſit excuſat⁹. Et tulerūt lapides de ra
ma et ligna ei⁹ q̄bus edificauerat baaſa et
extruxit de eis rex aſa: gabaa beniamin et
maſpha. Reliqua aūt oīū ſermonū aſa et
vniuerſe fortitudines ei⁹ et cūcta q̄ fecit: et
ciuitates q̄s extruxit: nōne hec ſcripta ſūt
in libro verbor dierū regū iuda? Uerūtn̄
2.palip. 16.d.
in tpe ſenectutis ſue doluit pedes: et dor
miuit cū prib⁹ ſuis: et ſepult⁹ eſt cū eis in
F
ciuitate dauid pr̄is ſui. Regnauitq̄ ioſa
phat fili⁹ ei⁹ p eo. Nadab vero fili⁹ hieroboā
regnauit ſup iſrael ãno ſecūdo aſa regis
iuda. Regnauitq̄ ſup iſrael duob⁹ ãnis.
Et fecit qd̄ malū eſt in ꝯſpectu dn̄i: et am
bulauit in vijs pr̄is ſui: et in pctīs ei⁹ q̄b⁹
Capua ciuitas a rege capi edif.
peccare fecit iſrl'. Inſidiat⁹ ē aūt ei baaſa fi
lius ahie de domo iſachar: et pcuſſit eū in
gebbethon q̄ eſt vrbs philiſtinor. Siquidē
nadab et oīs iſrl' obſidebãt gebbethō. In
terfecit ergo illū baaſa in ãno tertio aſa
G
regis iuda: et regnauit p eo. Cūq̄ regnaſ
Al's + ne
ſet: pcuſſit oēs domū hieroboā. Nō dimi
ſit + nec vnā q̄dē aīā de ſemie ei⁹: donec de
leret eū: iuxta vbū dn̄i qd̄ locut⁹ fuerat in
manu ſui ſui ahie ſylonitis pp pctā hie
roboā q̄ peccauerat: et q̄b⁹ peccare fecerat iſ
rael: pp delictū quo irritauerat dn̄m deū
iſrl'. Reliq̄ aūt ſmonū nadab et oīa q̄ opa
t⁹ ē: nōne hec ſcripta ſūt i libro verbor dier
Supra eo.
regū iſrl'. Fuitq̄ bellū int' aſa et baaſa re
gē iſrl' cūctis dieb⁹ eor. Anno tertio aſa
regis iuda regnauit baaſa fili⁹ ahie ſuper
oēs iſrl' in therſa vigintiq̄tuor ãnis. Et
Al's + via
fecit malū corā dn̄o: ãbulauitq̄ in + vijs
hieroboā et in pctīs ei⁹ q̄b⁹ peccare fec̄ iſrl'.
¶ Ca. xvi. ¶ De iehu pphā miſſo ad baa
ſa: de morte baaſa: et q̄ baaſa int'fecit iehu
Ageſila⁹ rex lacedemōiorum vir optim⁹ claret.
cui ſucceſſit hela fili⁹ ei⁹ quē occidit ʒamri
et regnauit p eo: q̄ poſtea ſemetipſū ſuccen
dit cū obſideret eū. Amri quē elegerat iſ
rael media ps ppl'i ſeq̄bat' thebin: p̄ualuit
tn̄ pp'ls q̄ erat cū amri: q̄ regno achab filio

ei⁹: ӡ reedificatõe hiericho ab abiel. C. xvj.
A FActꝰ eſt aũt ſermo dñi ad iehu filiũ
anani ꝯ baaſa dicẽs. Pro eo ꝙ exal
taui te de puluere ⁊ poſui te ducẽ ſup ppl'z
meũ iſrl': tu aũt ãbulaſti in via hieroboã:
⁊ peccare feciſti ppl'z meũ iſrl': vt me irri-
tares in pctis eoꝝ: ecce ego demetã poſte-
riora baaſa ⁊ poſteriora domꝰ eiꝰ: ⁊ faciaz
domũ tuã ſicͤ domũ hieroboã filij nabath
B // Qui mortuꝰ fuerit de baaſa in ciuitate
ſup.14.c. comedẽt eũ canes: ⁊ q mortuꝰ fuerit ex eo
⁊ j.21.f. in regiõe: comedẽt eũ volucres celi. Reliq̃
aũt ſmonũ baaſa ⁊ q̃cũqꝫ fecit ⁊ ꝓlia eiꝰ:
nõne hec ſcripta ſũt in libro ṽboꝝ dieꝝ re
gũ iſrl'? Dormiuit ergo baaſa cũ prībꝰ ſu
is: ſepultꝰ ẽ in therſa: ⁊ regnauit hela filiꝰ
eiꝰ ꝓ eo. Cũ aũt in manu iehu filij anani
ꝓpl'te ṽbũ dñi factũ eẽt ꝯ baaſa ⁊ ꝯ do-
mũ eiꝰ: ⁊ ꝯ oẽ malũ qđ fecerat corã dño
ad irritãdũ eũ in opibꝰ manuuz ſuaꝝ vt
fieret ſicut domꝰ hieroboã: ob hãc cãz occi
dit eũ: hoc eſt iehu filiũ anani ꝓphetã. An
C no viceſimoſexto aſa regis iuda regna-
uit hela filiꝰ baaſa ſup iſrl' in therſa duobꝰ
ãnis. Et rebellauit ꝯ eũ ſeruꝰ ſuꝰ ʒambri
dux medie ptis eqtũ. Erat aũt hela in ther
ſa bibẽs ⁊ temulẽtꝰ in domo arſa ꝑfecti
therſa. Irruẽs ergo ʒambri pcuſſit ⁊ occi
dit eũ anno viceſimoſeptio aſa regis iu
da: ⁊ regnauit ꝓ eo. Cũqꝫ regnaſſet ⁊ ſe-
diſſet ſup ſoliũ eiꝰ: pcuſſit oẽz domũ baa-
ſa: ⁊ + nõ dereliqt ex ea mingẽtẽ ad parie
Al's + nõ tẽ ⁊ ꝓpinquos ⁊ amicos eiꝰ. // Deleuitqꝫ
reliqt ei. ʒambri oẽz domũ baaſa iuxta ṽbũ dñi qđ
4.Re.9.g locutꝰ fuerat ad baaſa in manu iehu ꝓphe
te: ꝑp vniuerſa pctã baaſa ⁊ pctã hela filij
eiꝰ q peccauerũt ⁊ peccare fecerũt iſrl': ꝓuo
cãtes dñz deũ iſrl' in vanitatibꝰ ſuis. Reli
D qua aũt ſmonũ hela ⁊ oĩa q̃ fecit: nõne hec
ſcripta ſunt in libro ṽboꝝ dieꝝ regũ iſrl'.
Anno viceſimoſeptimo aſa regis iuda re
gnauit ʒambri ſeptẽ diebꝰ in therſa. Por
ro exercitꝰ obſidebat gebbethon vrbẽ phi-
liſtinoꝝ. Cũqꝫ audiſſet rebellaſſe ʒambri
⁊ occidiſſe regẽ: fecit ſibi regẽ oĩs iſrl' am-
ri q erat ꝑnceps militie ſup iſrl' in die il
la in caſtris. Aſcẽdit ergo amri ⁊ oĩs iſrl'
cũ eo de gebbethon ⁊ obſidebãt therſa. Vi
Al's + ſe- dẽs aũt ʒambri ꝙ expugnãda eẽt ciuitas
cum do- ingreſſus eſt palatiũ ⁊ ſuccẽdit + ſe cũ do-
muz re- mo regia: ⁊ mortuꝰ eſt in pctis ſuis: que
giam peccauerat faciẽs malũ corã dño: ⁊ ambu-
lãs in via hieroboã ⁊ in pctõ eiꝰ q̃ fecit pec
care iſrael. Reliq̃ aũt ſermonũ ʒambri ⁊ E
inſidiaꝝ eiꝰ ⁊ tyrãnidis: nõne hec ſcripta
ſunt in libro ṽboꝝ dieꝝ regũ iſrael? Tũc
diuiſus eſt pplꝰs iſrael in duas ptes. Me
dia ps ppli ſeqbat thebni filiuz gineth vt
ꝯſtitueret eũ regẽ: ⁊ media ps amri. Pre
ualuit aũt pplꝰs q erat cũ amri pplo q ſeq̃
bat + thebni filiũ gineth: mortuuſqꝫ eſt Al's + the
thebni ⁊ regnauit amri. Anno triceſimo bin filiũ
ꝑmo aſa regis iuda: regnauit amri ſuper gimeth
iſrael duodeciz ãnis. In therſa regnauit
ſex ãnis. Emitqꝫ montẽ ſamarie a ſomer
duobꝰ talẽtis argẽti: ⁊ edificauit eũ. Et vo-
cauit nomẽ ciuitatis quã extruxerat noĩe
ſomer dñi mõtis + ſamariã. Fecit autez Al's + ſa-
amri malũ in ꝯſpectu dñi ⁊ opatꝰ eſt neq marie
ter ſup oẽs q fuerũt ante eũ. Ambulauit- F
qꝫ in oĩ via hieroboã filij nabath: ⁊ in pec
catis eiꝰ qbꝰ peccare fecerat iſrael: vt irrita
ret dñm deũ iſrael in vanitatibꝰ ſuis. Re
liqua aũt ſermonũ amri ⁊ ꝓlia eiꝰ q̃ geſ-
ſit: nõne hec ſcripta ſunt in libro ṽborũ
dieꝝ regũ iſrael? Dormiuitqꝫ amri cũ
patribꝰ ſuis: ⁊ ſepultꝰ ẽ in ſamaria: regna-
uitqꝫ achab filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Achab ṽo filius
amri regnauit ſup iſrael ãno triceſimo-
octauo aſa regis iuda. Et regnauit achab G
filiꝰ amri ſup iſrael in ſamaria viginti ⁊
duobꝰ ãnis. Et fecit achab filiꝰ amri ma-
lũ in ꝯſpectu dñi ſup oẽs q fuerũt ãn eũ.
Nec ſuffecit ei vt ambularet in pctis hie-
roboã filij nabath: inſup duxit vxorẽ ieʒa
bel filiã + methabaal regis ſydonioꝝ. // Et Al's +
abijt ⁊ ſeruiuit baal ⁊ adorauit eũ: ⁊ poſuit etabaal
arã baal in tẽplo baal: qđ edificauerat i ſa 4.Reg.
maria: ⁊ plantauit lucũ. Et addidit achab 10.d.
in opere ſuo irritãs dñz deũ iſrael ſup oẽs
reges iſrl' q fuerũt ãn eũ. In diebꝰ eiꝰ edi-
ficauit ahiel de bethel hiericho. In abiraz
primitiuo ſuo fundauit eam: ⁊ in ſegub
nouiſſimo ſuo poſuit portas eius: iuxta
verbum domini quod locutus fuerat in
manu ioſue filij nun.

¶ Ca. Sũ. ¶ Venit helias ad achab: clau-
dit celũ ne pluat: paſcit a coruis: ⁊ poſtea
a muliere ſareptana ſuſcipitur ⁊ farina de
hydria ⁊ lecythus olei nõ defecit: ⁊ eiꝰ fi-
liuz ſuſcitat helias. Cap. xvij. A

ET dixit helias theſbites de habitato- infra.18.c.
ribus galaad ad achab. // Viuit domi 4.re.5.c.
nus deus iſrael in cuius conſpectu ſto: ſi Iaco.5.c.

erit annis his ros ⁊ pluuia: niſi iuxta oris
mei ỽba. Et factū ē ỽbū dñi ad eū dicēs.
Recede hinc ⁊ vade ↄ̄ orientē: ⁊ abſcōdere
in torrente carith: q̄ eſt ↄ̄ iordanē: ⁊ ibi de
torrente bibes. Coruiſq; p̄cepi vt paſcant
te ibi. Abijt ergo ⁊ fecit iuxta ỽbum dñi.
Cūq; abiiſſet ſedit in torrente carith q̄ eſt
Dī.41.c. ↄ̄ iordanē. // Corui quoq; deferebant ei panē
delitie. ⁊ carnes mane: ſilr panes ⁊ carnes veſpi: ⁊
23.q.4. bibebat de torrente. Poſt dies aūt aliquā-
.§.ſed tos ſiccat⁹ eſt torrēs. Nō eni3 pluerat ſuper
obijcit terrā. Fact⁹ eſt ſermo dñi ad eum dicens.
B Surge ⁊ vade in + ſareptā ſidonioꝝ ⁊ ma
7.q.i. ſci- nebis ibi. Precepi eni3 ibi mulieri vidue
ſcitaris vt paſcat te. Surrexit: ⁊ abijt i + ſareptā ſi-
De iure donioꝝ. Cūq; veniſſet ad portā ciuitatis:
iurā.c. ſi apparuit ei mulier vidua colligēs ligna. Et
chriſtus vocauit eā: dixitq; ei. // Da mihi paululū
//Lu.4.d aq̄ in vaſe vt bibā. Cūq; illa p̄geret vt af-
Als + ſa- ferret: clamabat poſt tergū ei⁹ dicēs Affer
repta mihi obſecro ⁊ bucellā panis i manu tua.
Als + ſa- Que rn̄dit. // Viuit dñs de⁹ tuus: q2 nō ha
repta beo panē niſi q̄ntū pugillus cape pōt fari
//Ju.4.c. ne i hydria ⁊ paululū olei in lecytho. En
//eccl.45. colligo duo ligna: vt igrediar ⁊ faciā illud
a. mihi ⁊ filio meo: vt comedam⁹ ⁊ moria-
mur. Ad quā helias ait. Noli timere: ſ3 va
de ⁊ fac ſicut dixiſti. Verūtn̄ mihi p̄mū fac
de ipſa farinula ſubcinericiū panē paruu
lū ⁊ affer ad me: tibi āt ⁊ filio tuo facies
C poſtea. Hec aūt dicit dñs de⁹ iſrl̄. Hydria fari
ne nō deficiet: nec lecyth⁹ olei minuet vſq;
in diē in q̄ dñs datur⁹ eſt pluuiā ſup faciē
terre. Que abijt ⁊ fecit iux̄ ỽbū helie. Et co
medit ipſe ⁊ illa ⁊ dom⁹ eius. Et ex illa die
hydria farine nō defecit: ⁊ lecyth⁹ olei non
eſt imminutus iuxta ỽbū dñi qđ locut⁹
fuerat in manu helie. Factū eſt autem poſt
ỽba hec egrotauit filius mulieris mr̄is fa
milias ⁊ erat lāguor fortiſſim⁹ ita vt non
D remaneret i eo halit⁹. Dixit ergo ad heliā
Quid mihi ⁊ tibi vir dei: ingreſſus es ad
me vt rememorarent iniq̄tates mee: ⁊ in
terficeres filiū meū? Et ait ad eū helias.
Da mihi filiū tuū. Tulitq; eū de ſinu
ei⁹: ⁊ portauit i cenaculū vbi ipſe mane-
bat: ⁊ poſuit ſup lectulū ſuū: ⁊ clamauit
ad dñm ⁊ dixit. Dñe de⁹ me⁹ etiā ne viduā
apd̄ quā ego vtcūq; ſuſtētor afflixiſti: vt i-
//4.Re. terficeres filiū ei⁹. // Et expādit ſe atq; mē
4.f. ſus eſt ſup pueꝝ trib⁹ vicib⁹. Et clamauit
Act.20.c. ad dñm ⁊ ait. Dñe deus meus reuertat ob-
ſecro aīa pueri hui⁹ in viſcera ei⁹. Et exau
diuit dñs vocē helie: ⁊ reuerſa eſt aīa pue-
ri intra eū ⁊ reuixit. Tulitq; helias pueꝝ
⁊ depoſuit eū de cenaculo in inferiorē do-
mū: ⁊ tradidit mr̄i ſue. Et ait illi. En vi-
uit fili⁹ tu⁹. Dixitq; mulier ad heliā. Nūc
in iſto cognoui qm̄ vir dei es tu: ⁊ verbū
domini in ore tuo verum eſt.
¶ Ca. Sū. ¶ Venit helias ad achab vt da-
ret ei pluuiā: de abdia q̄ centū ꝓphās dñi
abſcōdit ⁊ pauit: de oſtēſiōe helie ad achab:
de interfectiōe ſacerdotū baal ⁊ helia poſt
conſumptionem holocauſti: ⁊ igne miſſo
de celo: de pluuia data. Cap. xviij.

Poſt dies multos factū eſt ỽbum dñi A
ad heliā in anno tertio dicēs. Vade
⁊ oſtēde te achab: ⁊ dem pluuiā ſup faciē ter
re. Iuit ergo helias vt oſtenderet ſe achab.
Erat autē fames vehemēs in ſamaria. Vo
cauitq; achab abdiā diſpēſatorē dom⁹ ſue
Abdias āt timebat dñm deū valde. // Nā cū //23.q. 4.
īterficeret ieſabel ꝓphetas dñi: ille tulit cē c. nimiū
tū ꝓphetas ⁊ abſcōdit eos quīquagenos ⁊ q̄n ⁊ q. eadē.
quagenos in ſpeluncis ⁊ pauit eos pane et .§. ſed
aq̄. Dixit ergo achab ad abdiā. Vade i ter obijcit
ra ad vniuerſos fontes aq̄rum: ⁊ cunctas
valles: ſi forte poſſimus inuenire herbam
⁊ ſaluare equos ⁊ mulos: ⁊ nō penit⁹ iumē
ta intereant. Diuiſeruntq; ſibi regiones B
vt circuirēt eas. Achab ibat p viā vnā: ⁊
abdias p viam alterā ſeorſū. Cūq; eſſet
abdias in via: helias occurrit ei. Qui cum
cognouiſſet eū: cecidit ſup faciē ſuam ⁊
ait. Nūq̄d tu es dñe mi helias? Cui ille rn̄dit.
Ego. Et dixit. Vade + ⁊ dic dño tuo. Adeſt Als ſug-
helias. Et ille. Quid peccaui inquit qm̄ eſt + et
trades me ſeruū tuū in manu achab vt
interficiat me? Viuit dñs de⁹ tu⁹: q2 non
eſt gēs aut regnū in quo nō miſerit dñs
meus te requirens. Et rn̄dētib⁹ cūctis: nō
eſt hic. adiurauit regna ſingula ⁊ gētes eo
ꝙ minime reperireris. Et nūc dicis mihi
vade ⁊ dic dño tuo: adeſt helias? Cūq; re-
ceſſero a te: ſpūs dñi aſportabit te in locū
quē ego ignoro: ⁊ igreſſus nūciabo achab: C
⁊ nō inueniēs te interficiet me. Seruus
autē tuus timet dñm ab infantia ſua. Nū
q̄d nō indicatū eſt tibi dño meo: qđ fece-
rim: cū interficeret ieſabel ꝓphetas dñi: ꝙ
abſconderim de ꝓphetis dñi centū viros
quīquagenos ⁊ quīquagenos in ſpeluncis ⁊
pauerim eos pane ⁊ aqua? Et nunc tu di-

eis vade ⁊ dic dño tuo:adeſt helias vt in-
//ſup.17 terficiat me. Et dixit helias.//Uiuit dñs ex
c. ercituum ante cuius vultum ſto: q: ho-
4.re.4.b. die appareo ei. Abijt ergo abdias i occur
ſum achab ⁊ indicauit ei. Uenitqȝ achab
in occurſuȝ helie. Et cum vidiſſet euȝ:ait.
Tu ne es ille q̄ ↄturbas iſrael. Et ille ait.//
B.q.7. Non ego turbaui iſrł:ſȝ tu ⁊ domus pr̄is
.9.ſi. tui:q dereliqſtis mádata dñi ⁊ ſecuti eſtis
23.q.4. c. baalim. Uerũtñ nunc mitte ⁊ ↄgrega ad
q peccat me vniuerſum iſrł in montecarmeli ⁊ ꝓ
phetas baal q̄dringentos quinq̄ginta: ꝓ-
phetaſqȝ lucoꝝ q̄dringentos q comedunt
D de menſa ieȥabel. Miſit achab ad oẽs filios
iſrael ⁊ ↄgregauit ꝓphetas in monte car-
meli. Accedẽs autẽ helias ad oẽm ppłm iſ
rol.49. rael ait. Uſqȝquo claudicatis in duas par
ca.ſi. tes. Si dñs eſt deꝰ:ſeqmini eum. Si autẽ
de regſa- baal:ſeqmini illum. Et non rñdit ei ppłs
rib⁹ ca. verbuȝ. Et ait rurſus helias ad ppłȝ. Ego
ni penult. remanſi ꝓpheta dñi ſolus:ꝓphete autem
in glo. baal q̄dringenti ⁊ quinq̄ginta ꝓpheteqȝ
lucoꝝ q̄dringenti viri ſunt. Dent nobis
duo boues ⁊ illi eligant ſibi bouẽ vnuȝ ⁊
in fruſta cedentes ponãt ſup ligna:ignem
aũt nõ ſupponãt. Et ego faciã bouẽ alteꝝ:⁊
imponã ſup ligna:ignẽ aũt nõ ſuppõnaȝ.
Inuocate noĩa deoꝝ vr̄oꝝ ⁊ ego inuocabo
nomẽ ✝ dei mei:⁊ deꝰ q exaudierit p ignẽ
M.✝ dñi ipſe ſit deꝰ. Rñdẽs oĩs ppłs ait.// Optima
//1.re.9.b ꝓpoſitio quã locutꝰ eſt helias. Dixit ergo
ſup.2.f. helias ꝓphetis baal. Eligite vobis bouem
vnuȝ ⁊ facite p̄mi q: vos plures eſtis: ⁊ i-
nuocate noĩa deoꝝ veſtroꝝ:ignẽqȝ non ſup
ponatis. Qui cuȝ tuliſſent bouẽ quẽ dede
rat eis:fecerunt ⁊ inuocabãt nomen baal
de mane vſqȝ ad meridiẽ dicẽtes. Baal ex
E audi nos. Et non erat vox:nec qui rñderet.
Trãſiliebantqȝ altare qđ fecerãt. Cũqȝ eſ-
ſet iã meridies:illudebat illis helias di-
cens. Clamate voce maiore. Deꝰ eniȝ eſt et
forſitan loquit̃:aut in diuerſorio ẽ aut in
itinere aut certe dormit vt excitet̃. Clama
bant ergo voce magna:⁊ incidebãt ſe iux̄
ritum ſuuȝ cultris ⁊ lanceolis donec per-
funderent̃ ſanguine. Poſtq̄ȝ aũt tranſijt
meridies:⁊ illis ꝓphetantibus venerat tẽ
pus quo ſacrificium offerri ſolet:nec au-
diebat̃ vox nec aliquis reſpondebat nec at
tendebat orantes:dixit helias oĩ ppło. Ue
nite ad me. Et accedente ad ſe ppło cura-
F uit altare dñi qđ deſtructum fuerat: ⁊ tu-
lit duodecim lapides iuxta numeruȝ tri
buum filioꝝ iacob:ad queȝ factus eſt ſer-
mo dñi dicens:iſrael erit nomen tuum:
⁊ edificauit de lapidibus altare i nomine
dñi. Fecitqȝ aqueductum:quaſi per duas
aratiũculas in circuitu altaris:⁊ cõpoſuit
ligna:diuiſitqȝ p membra boueȝ:⁊ poſuit
ſuper ligna ⁊ ait. Implete q̄ttuor hydrias
aqua:⁊ fundite ſup holocauſtum ⁊ ſuper li
gna. Rurſumqȝ dixit. Etiam ſecundo hoc
facite. Qui cum feciſſent ſecundo ait. Etiã
tertio id ipſuȝ facite. Feceruntqȝ tertio:⁊
currebãt aq̄ circũ altare ⁊ foſſa aqueductꝰ
repleta eſt. Cũqȝ iam tp̄s eſſet vt offerret̃
holocauſtum:accedens helias ꝓpheta ait.
Dñe deus habraã ⁊ iſaac ⁊ iſrł: oñde hodie
q: tu es deus iſrael ⁊ ego ſeruus tuꝰ:⁊ iu
xta p̄ceptum tuuȝ feci oĩa verba hec. Exau
di me dñe exaudi me:vt diſcat ppłs iſte:
q: tu es dñs deus ⁊ tu ↄuertiſti cor eoꝝ
iterum.//Cecidit autẽ ignis dñi ⁊ vorauit //j.4.i. c.
holocauſtum ⁊ ligna ⁊ lapides puluerem cum ſcri
quoqȝ ⁊ aquam q̄ erat in aqueductu lam ptura in
bens:Qđ cuȝ vidiſſet oĩs populus:cecidit glo.
in faciem ſuam:⁊ ait. Dñs ipſe eſt deꝰ:dñs G
ipſe eſt deus. Dixitqȝ helias ad eos.//App- //32.q.4.
hendite ꝓphetas baal:⁊ ne vnus quidem c. nimiũ
effugiat ex eis. Quos cum apprehendiſſent ⁊.q.5. ca.
duxit eos helias ad torrentẽȝ cyſon. Et in reos.
terfecit eos ibi. Et ait helias ad achab.//A- 12.q.4. c.
ſcende comede ⁊ bibe:q: ſonus multe plu q peccat
uie eſt. Aſcendit achab vt comederet ⁊ bi- .9.ſȝ ob-
beret. Helias autem aſcendit in verticẽ car ijcitur.
meli ⁊ pronus in terrã poſuit faciem ſuaȝ ⁊.c. ca vi-
inter genua ſua:⁊ dixit ad pueruȝ ſuum. dicta.
Aſcende ⁊ proſpice ↄ̄ mare. Qui cuȝ aſcen //ſup. 17.
diſſet ⁊ contẽplatus eſſet ait. Non eſt q̄cq̄ȝ. a.
Et rurſuȝ ait illi. Reuertere ſeptẽ vicibꝰ. Jac. 5. d.
In ſeptima autẽ vice ecce nubecula parua
quaſi veſtigium hoĩs aſcendebat de mari.
Qui ait. Aſcẽde ⁊ dic achab. Junge curruȝ
tuum ⁊ deſcende ne occupet te pluuia. Cũ
qȝ ſe verteret huc atqȝ illuc ecce celi conte
nebrati ſunt:⁊ nubes ⁊ ventus: ⁊ facta eſt
pluuia grandis. Aſcendens itaqȝ achab
abijt in ieȥrael,⁊ manus dñi facta eſt ſuper
heliam accinctiſqȝ lumbis currebat ante
achab donec veniret in ieȥrahel.

¶ Ca. Xix. ¶ Fugit helias ieȥabel:dormit
ſub vmbra iuniperi mane in ſpelũca petit
anime ſue mortem:videt dominũ;mittit̃
vngere aȥahel regem ſuper ſyriam ⁊ hieu

ſup iſrl ⁊ heliſeum in prophetam pro ſe:
heliſeus ſequitur ⁊ ſibi miniſtrat. Ca.xix.
A Nunciauit aũt achab ieȥabel oia q̃ fe-
cerat helias ⁊ quõ occidiſſet vniuer-
ſos ꝓphetas baal gladio. Miſitqꝫ ieȥabel
nũciuȝ ad heliã dicẽs. // Hec mihi faciant
dij ⁊ hec addãt: niſi hac hora cras poſuero
¶4.re.4. aiam tuã ſicut aiaȝ vni⁹ ex illis. // Timuit
g ergo helias: ⁊ ſurgẽs abijt quocũqꝫ eũ fe-
rebat volũtas. Venitqꝫ in berſabee iuda: ⁊
dimiſit ibi pueꝝ ſuũ: ⁊ perexit in deſertuȝ
7.q.i.c.ſci viã vni⁹ diei. Cũqꝫ veniſſet ⁊ ſederet ſub-
ſcitaris. ter vnã iunipeꝝ petiuit aĩe ſue vt moreref:
¶ Jone. ⁊ ait. // Sufficit mihi dñe: tollã aiaȝ meã.
4.a Neqꝫ eniȝ melior ſũȝ q̃ȝ pres mei. Proie-
citqꝫ ſe: ⁊ obdormiuit in vmbra iuniperi.
Et ecce ãgelus dñi tetigit eum: ⁊ dixit illi.
Surge: comede. Reſpexit: ⁊ ecce ad caput ſu-
uȝ ſubcinerici⁹ panis ⁊ vas aq̃. Comedit
ergo ⁊ bibit: ⁊ rurſũ obdormiuit. Reuer-
ſuſqꝫ ẽ ãgelus dñi ſcḋo: ⁊ tetigit eũ: dixit-
qꝫ illi. Surge comede. Grãdis eñi tibi re-
B ſtat via. Qui cũ ſurrexiſſet: comedit ⁊ bi-
bit: ⁊ ãbulauit i fortitudine cibi illi⁹ q̃dra-
ginta dieb⁹ ⁊ q̃draginta noctibus vſqꝫ ad
mõtẽ dei oreb. Cũqꝫ veniſſet illuc: mãſit i
ſpelũca. Et ecce ſermo dñi ad eũ: dixitqꝫ il-
¶ infra eo. li. // Quid hic agis helia? At ille rñdit. ȝelo
ȥelat⁹ ſũ ꝓ dño deo exercituũ q: dereliq̃rũt
¶ Ro.11.a pactũ dñi filij iſrl. // Altaria tua deſtruxerũt
⁊ ꝓphetas tuos occiderũt gladio: ⁊ dereli-
ctus ſũȝ ego ſolus: ⁊ q̃rũt aiam meã vt au-
ferãt eã. Et ait ei. Egredere ⁊ ſta in monte
corã dño. Et ecce dñs trãſijt: ⁊ ſpũs grãdis
⁊ fortis ſubuertẽs mõtes ⁊ ꝯterens petras
ante dñȝ. Non in ſpũ dñs. Et poſt ſpm cõ-
motio. Nõ i cõmotiõe dñs. Et poſt cõmo-
tionẽ ignis. Nõ in igne dñs. Et poſt igneȝ
C ſibilus aure tenuis. // Qḋ cũ audiſſet heli-
¶ ſup̃ eo. as operuit vultũ ſuũ pallio: ⁊ egreſſus ſte-
tit in oſtio ſpelũce: ⁊ ecce vox ad eũ dicens.
Quid hic agis helia? Et ille rñdit. ȝelo ȥe-
lat⁹ ſũȝ ꝓ dño deo exercituũ: q: dereliq̃rũt
pactũ tuũ filij iſrael. Altaria tua deſtruxe-
rũt ⁊ ꝓphetas tuos occiderũt gladio: ⁊ de-
relictus ſũȝ ego ſolus: ⁊ q̃runt aiam meã
¶ eccl.48. vt auferãt eã. // Et ait dñs ad eũ. Vade ⁊ re-
b. uertere in viã tuã p deſertũ in damaſcuȝ.
¶ de ſacra Cũqꝫ pueneris illuc // vnges aȥabel regeȝ
vnctione ſup ſyriã: ⁊ iehu filiũ nam ſi vnges regeȝ
c. vnctio ſup iſrl. Heliſeũ aũt filiũ ſaphat q ẽ de abel
meula vnges ꝓphetã pro te. Et erit qcũqꝫ

fugerit gladiũ aȥabel: occidet eũ iehu: ⁊ q-
cũqꝫ fugerit gladiũ iehu interficiet eũ he-
liſe⁹. Et dereliquã mihi in iſrl ſeptẽ mi-
lia viroꝝ // quoꝝ genua nõ ſunt incurua- D
ta ante baal: ⁊ oẽ os qḋ nõ adorauerit euȝ ¶ Ro.11.a
oſculãs manũ. Profectus ergo inde heli-
as reppit heliſeũ filiũ ſaphat arãtẽ in duo-
decim iugis boũ: ⁊ ipſe in duodeciȝ iugis
boũm arantibus vnus erat. Cũqꝫ veniſſet
helias ad eum: miſit pallium ſuum ſuper
eũ. Qui ſtatiȝ relictis bob⁹ cucurrit poſt he-
liã ⁊ ait. Oſculor oro prẽȝ meũ ⁊ mrẽȝ
meaȝ: ⁊ ſic ſeq̃r te. Dixitqꝫ ei. Vade ⁊ reuer-
tere. Qḋ eniȝ meũ erat feci tibi? Reuerſus ¶ 86.di.c.
aũt ab eo tulit par boum ⁊ mactauit illḋ: nõ ſatis
⁊ in aratro boũȝ coxit carnes ⁊ dedit pplo ¶.itẽ dñs
⁊ comederunt. Conſurgenſqꝫ abijt ⁊ ſecu-
tus eſt heliam ⁊ miniſtrabat ei.
¶ Ca. Sũ. ¶ De pma obſidiõe ſamarie et
fuga benadab regis ſyrie p pueros pncipũ
ꝓuinciaꝝ: de pugna ſcḋa cuȝ ſyris ⁊ eorũ
interfectiõe ⁊ benadab tẽt⁹ ⁊ dimiſſus ẽ: de
ꝓpħa q dixit alteri: pcute me q ꝓphetauit
ad achab ⁊ cuſtodi viruȝ iſtum. Cap.xx.
POrro benadab rex ſyrie congregauit A
oẽȝ exercitũ ſuũ: ⁊ triginta ✠ duos re-
ges ſecũ: ⁊ eq̃s ⁊ curr⁹: ⁊ aſcẽdens pugna-
bat ꝯ ſamariã: ⁊ obſedit eã. Mittẽſqꝫ nũ- Alſ ✠ et
cios ad achab regẽ iſrl i ciuitatẽ ait. Hec di-
cit benadab. Argẽtũ tuũ ⁊ auꝝ tuũ meuȝ
eſt: ⁊ vxores tue ⁊ filij tui optimi mei ſũt.
Rñditqꝫ rex iſrl. Iuxͣ vbũ tuum dñe mi
rex: tu⁹ ſũ ego ⁊ oia mea. Reuertẽteſqꝫ nũ-
cij dixerũt. Hec dic benadab q miſit nos
ad te. Argẽtũ tuũ ⁊ auꝝ tuũ ⁊ vxores tuas
⁊ filios tuos dabis mihi. Cras igif hac ea-
dẽ hora mittã ſuos meos ad te ⁊ ſcrutabũf
domũ tuã ⁊ domũ ſuoꝝ tuoꝝ: ⁊ oẽ qḋ eis
placuerit ponẽt in manib⁹ ſuis ⁊ auferẽt.
Vocauit ãt rex iſrl oẽs ſeniores ſre: ⁊ ait.
Animaduertite ⁊ videte: qm̃ inſidief nob. Mi-
ſit.n. ad me p vxorib⁹ meis: ⁊ filijs ⁊ p argẽ-
to ⁊ auro ⁊ nõ abnui. Dixerũtqꝫ oẽs ma-
iores natu ⁊ vniuerſus pplſ ad eum. Nõ
audias neqꝫ acq̃eſcas illi. Rñditqꝫ nũcijs
benadab. Dicite dñe meo regi. Oia pp que
miſiſti ad ſuũ tuũ in initio faciaȝ: hanc
autẽ reȝ facere nõ poſſuȝ. Reuerſiqꝫ nun-
cij retulerunt ei. Qui remiſit ⁊ ait. Hec fa-
ciãt mihi dij ⁊ hec addãt ſi ſuffecerit pul-
uis ſamarie pugillis oĩs ppli q ſeqf me.
Et rñdens rex iſrl ait. Dicite ei. Ne glorief

accinct⁹ eque vt diſcinct⁹. Factū eſt autē cū
audiſſet benadab v̄bū iſtō: bibebat ipſe et
reges in vmbraculis: ⁊ ait ſuis ſuis. Cir-
C cūdate ciuitatē. Et circundederūt eā. Et ec-
ce ꝓpheta vn⁹ accedēs ad achab regē iſrl':
ait ei. Hec dicit dñs. Certe vidiſti oēz mul-
titudinē hanc nimiā. Ecce ego tradā eā in
manuz tuā hodie: vt ſcias q: ego ſuz dñs.
Et ait achab. Per quē. Dixitqꝫ ei. Hec dicit
dñs. Per pediſſequos ꝑncipū ꝓuinciarū.
Et ait. Quis incipiet preliari. Et ille dixit.
Tu. Recenſuit ergo pueros ꝑncipuz ꝓuin-
ciaꝝ ⁊ repperit numeꝝ ducentoꝝ triginta
duoꝝ. Et recēſuit poſt eos ppl'm: oēs filios
iſrl' ſeptē milia: ⁊ egreſſi ſunt meridie. Be-
nadab autē bibebat temulēt⁹ in vmbracu-
lo ſuo: ⁊ reges trigintaduo cū eo: q ad au-
xiliū ei⁹ venerāt. Egreſſi ſūt aūt pueri ꝑnci-
puz ꝓuinciaꝝ in ꝑma fronte. Miſit itaqꝫ
benadab: q nunciauerūt ei dicentes. Viri
egreſſi ſūt de ſamaria. At ille ait. Siue ꝓ
pace veniūt appꝛehēdite eos viuos: ſiue vt ꝑli-
ent viuos eos capite. Egreſſi ſūt ergo pueri
D ꝑncipū ꝓuinciaꝝ: ac reliqu⁹ exercit⁹ ſeque-
bat'. Et ꝑcuſſit vnuſqſqꝫ viꝝ qui ꝯ ſe venie-
bat. Fugeruntqꝫ ſyri ⁊ ꝑſecut⁹ eſt eos iſrl'.
Fugit quoqꝫ benadab rex ſyrie i equo cuz eq-
tib⁹ ſuis. Nec nō egreſſus rex iſrael ꝑcuſſit
equos ⁊ curr⁹: ⁊ ꝑcuſſit ſyriā plaga magna
nimia. Accedēs aūt ꝓpha ad regē iſrl' di-
xit ei. Vade ⁊ ꝯfortare: ⁊ ſcito ⁊ vide quid
facias. Seqnti eniz anno rex ſyrie aſcēdet
infra eo. ꝯ te. Serui v̄o regis ſyrie dixerunt ei. Dij
montiuz ſūt dij eoꝝ: idō ſupauerūt nos. Sz
melius eſt vt pugnem⁹ ꝯ eos in cāpeſtrib⁹:
⁊ obtinebim⁹ eos. Tu ḡ v̄bū hoc fac. Amo-
alios + ſuo ue reges ſingulos ab exercitu + tuo ⁊ po-
ne ꝑncipes pro eis: ⁊ inſtaura numeꝝ mi-
litum qui ceciderunt de tuis: ⁊ equos ſm
equos priſtinos: ⁊ currus ſm curr⁹ quos
ante habuiſti: ⁊ pugnabim⁹ ꝯ eos in cāpe-
ſtrib⁹: ⁊ videbis q obtinebimus eos. Cre-
didit conſilio eoꝝ ⁊ fecit ita. Igit' poſt-
qꝫ annus tranſierat recēſuit benadab ſyros:
⁊ aſcendit in afec: vt pugnaret ꝯ iſrael.
Porro iſrl' recenſiti ſunt: ⁊ acceptis ciba-
rijs ꝓfecti ex aduerſo: caſtraqꝫ metati ſūt
ꝯ eos quaſi duo parui greges capraꝝ: ſyri au-
tē repleuerunt terrā. Et accedēs vnus vir
dei dixit ad regem iſrael. Hec dicit dñs. //
E Quia dixerunt ſyri: deus montiuz eſt dñs:
ſupra eo. nō eſt de⁹ valliū: dabo oēm multitudinē
hanc grandē in manu tua: ⁊ ſcietis q: ego
ſuz dñs. Dirigebātqꝫ ſeptē dieb⁹ ex aduer-
ſo hi atqꝫ illi acies: ſeptima aūt die cōmiſ-
ſum eſt bellū. Percuſſeruntqꝫ filij iſrl' de
ſyris centū milia peditū in die vna. Fuge-
runt + aūt q remanſerunt in afec in ciui- Aſe + q
tatē: ⁊ cecidit murus ſup viginti ſeptē mi-
lia hoīum q remanſerant. Porro benadab
fugiens ingreſſus eſt ciuitatē in cubiculū
qḋ erat intra cubiculū. Dixerūtqꝫ ei ſer-
ui ſui. Ecce audiuim⁹ q reges domus iſrl'
clementes ſint. Ponamus itaqꝫ ſaccos in
lumbis nr̄is ⁊ funiculos in capitib⁹ nr̄is:
⁊ egrediamur ad regē iſrael: forſitan ſalua-
bit aīas nr̄as. Accinxerunt ſaccis lumbos
ſuos: ⁊ poſuerūt funiculos i capitib⁹ ſuis: ve-
neruntqꝫ ad regē iſrl' ⁊ dixerunt ei. Ser-
uus tuus benadab dicit. Viuat oro te aīa F
mea. Et ille ait. Si adhuc viuit frater me⁹
eſt. Qḋ acceperunt viri ꝓ omine: ⁊ feſtinā-
tes rapuerunt verbū ex ore eius atqꝫ dixe-
runt. Frater tuus benadab viuit. Et dixit
eis. Ite ⁊ adducite eū ad me. Egreſſus eſt
ergo ad eū benadab: ⁊ leuauit eum in cur-
ruz ſuuz. Qui dixit ei. Ciuitates quas tu-
lit pater meus a patre tuo reddā: ⁊ plateas
fac tibi in damaſco ſicut fecit pater me⁹ in
ſamaria: ⁊ ego federat⁹ recedā a te. Pepi-
git ergo fedus: ⁊ dimiſit eū. Tunc vir q-
dā de filijs ꝓphetaꝝ dixit ad ſociū ſuuz in
ſermōe dñi. Percute me. At ille noluit ꝑ-
cutere. Cui ait. Quia noluiſti audire vocem
dñi: ecce recedes a me ⁊ ꝑcutiet te leo. Cū-
qꝫ paululū receſſiſſet ab eo: inuenit eū leo
atqꝫ ꝑcuſſit. Sz ⁊ alteꝝ inueniens virum
dixit ad eū. Percute me. Qui ꝑcuſſit eū: ⁊
vulnerauit. Abijt ergo ꝓpha ⁊ occurrit re-
gi in via: ⁊ mutauit aſperſione pulueris os G
⁊ oculos ſuos. Cūqꝫ rex tranſiſſet: clamauit
ad regē: ⁊ ait. Seru⁹ tu⁹ egreſſus eſt ad ꝓ-
liādū in cominus. Cūqꝫ fugiſſet vir vn⁹:
adduxit eū qdā ad me: ⁊ ait. Cuſtodi virū
iſtuz. Qui ſi lapſus fuerit erit aīa tua pro
aīa eius: aut talētuz argenti appendes. Dū
autē ego turbatus huc illucqꝫ me verte-
rē: ſubito non cōparuit. Et ait rex iſrl' ad
eum. Hoc eſt iudiciuz tuuz qḋ ipſe decre-
uiſti. At ille ſtatiz abſterſit puluerē de facie
ſua: ⁊ cognouit eū rex iſrl' q eſſet de ꝓphe-
tis. Qui ait ad eum. Hec dicit dñs. Quia
dimiſiſti virum dignuz morte de manu
tua: erit anima tua pro anima eius: ⁊ po-

pulus tuus pro populo eius. Reuerſus ē
igiť rex iſrť in domū ſuā audire cōtem-
Als + ſamaria nens: ⁊ furibundus venit in + ſamariā.
℄ Ca. Sū. ℄ De occiſione naboth pro vi-
nea ſua: ieȥabel mittit vt occidať naboth:
lapidať naboth: de helia q̃liter increpauit
achab: de penitentia achab. Cap.xxi.

A Poſt verba autē hec tpe illo vinea erat
naboth ieȥraelite q erat in ieȥrael iu-
xta palatium achab regis ſamarie. Locut⁹
eſt ergo achab ad naboth dicēs. Da mihi
vineā tuā: vt faciā mihi hortū oleꝝ: q: vi-
cina eſt ⁊ ꝓpe domum meā: daboq; tibi ꝓ
ea vineam meliorem. Aut ſi cōmodius ti
bi putas: argenti ꝑcium quantū digna
eſt. Cui rñdit naboth. Propitius ſit mi-
hi dñs ne dē hereditatē patrū meoꝝ tibi.
Uenit ergo achab i domū ſuā indignās ⁊
frendēs ſup ṽbo qḋ locutus fuerat ad eū
naboth ieȥrahelites dicēs: nō dabo tibi he
B reditatē patrū meoꝝ. Et ꝓiciens ſe in le-
ctulū ſuū auertit faciē ſuā ad parietē ⁊ nō
comedit panē. Ingreſſa ē āt ad eū ieȥabel
vxor ſua: dixitq; ei. Quid ē hoc: vñ aīa tua
ɔtriſtata eſt: ⁊ q̃re nō comedis panē? Qui
rñdit ei. Locut⁹ ſum naboth ieȥrahelite: ⁊
dixi ei. Da mihi vineā tuam: accepta pecu
nia: aut ſi tibi placet dabo tibi vineā melio
rē ꝓ ea. Et ille ait. Non dabo tibi vineam
meā. Dixit ergo ad eū ieȥabel vxor eius.
C Grādis auctoritatis es: ⁊ bñ regis regnū
iſrť. Surge ⁊ comede panē ⁊ equo aīo eſto
Ego dabo tibi vineam naboth ieȥrahelite.
Scripſit itaq; lrās ex noīe achab ⁊ ſigna-
uit eas annulo ei⁹: ⁊ miſit ad maiores na
tu ⁊ optimates q erāt i ciuitate ei⁹ ⁊ hita-
bāt cū naboth. Lraꝝ aūt hec erat ſnia. Pre
dicate ieiuniū ⁊ ſedere facite naboth inter
ꝑmos ppłi. Et ſubmittite duos viros filios
belial ɔ eū ⁊ falſū teſtimoniū dicāt. Bñ
dixit naboth deū ⁊ regē. Et educite eū ⁊ la
pidate: ſicq; moriať. Fecerunt ergo ciues
ei⁹ maiores natu ⁊ ⁊ optimates q hitabāt
cū eo in vrbe: ſicut ꝑceperat eis ieȥabel: ⁊ ſic
D ſcriptū erat in lrīs q̃s miſerat ad eos. Pre
dicauerūt ieiuniū: ⁊ ſedere fecerūt naboth
inter ꝑmos ppłi. Et adductis duob⁹ viris
filijs diaboli fecerunt eos ſedere ɔ eum. Et
illi ſcȝ vt viri diabolici dixerunt ɔ eum te
// Act.7.f ſtimoniū corā multitudine. // Bñdixit
naboth deū ⁊ regē. Quobrē eduxerunt eū
extra ciuitatē ⁊ lapidib⁹ interfecerūt. Mi-
ſeruntq; ad ieȥabel dicētes. Lapidat⁹ ē na
both: ⁊ mortu⁹ eſt. Factū eſt aūt cū audiſ-
ſet ieȥabel lapidatū naboth ⁊ mortuū: lo
cuta eſt ad achab. Surge poſſide vineā na E
both ieȥrahelite: q noluit tibi acqeſcere: ⁊
dare eam accepta pecunia. Nō.n. viuit na-
both: ſȝ mortu⁹ eſt. Qḋ cū audiſſet achab
mortuū videlicet naboth: ſurrexit ⁊ de-
ſcēdebat in vineam naboth ieȥrahelite vt
poſſideret eā. Fact⁹ eſt igiť ſermo dñi ad
heliā teſbiten dicens. Surge ⁊ deſcēde in
occurſū achab regis iſrť: q ē in ſamaria.
Ecce ad vineā naboth deſcēdit vt poſſide-
at eā. Et loq̃ris ad eū dicēs. hec diť dñs
deus. Occidiſti inſup ⁊ poſſediſti. Et poſt
hec addes. hec dicit dñs. In loco hoc in q̃ F
linxerūt canes ſanguinē naboth: lābent
quoq; ſanguinē tuū. Et ait achab ad he-
liā. Num inueniſti me inimicū tibi. Qui
dixit. Inueni: eo q venundat⁹ ſis vt face-
res malum in ɔſpectu dñi. hec dicit dñs.
Ecce ego inducā ſup te malū: ⁊ demetā
poſteriora tua ⁊ interficiā de achab min-
gentē ad parietē ⁊ clauſū ⁊ vltimum in
iſrť. Et dabo domū tuā ſicut domū hiero
boā filij nabath: ⁊ ſicut domum baaſa filij
ahia: q: egiſti vt me ad iracundiā ꝓuoca-
res: ⁊ peccare feciſti iſrť. // Sed ⁊ de ieȥabel // 4.re.9. ſup.14.c. infra.16. ⁊.22.f.
locut⁹ ē dñs dicēs. Canes cōedēt ieȥabel
in agro ieȥrahel. Si mortu⁹ fuerit achab
in ciuitate comedēt eū canes. Si āt mor
tu⁹ fuerit in agro: comedēt eū volucres ce
li. Igiť nō fuit alter talis ſicut achab: q ve- G
nundat⁹ ē vt faceret malū in ɔſpectu dñi.
// Cōcitauit.n. eum ieȥabel vxor ſua ⁊ abo // 1.mat. 1.b.
minabilis fact⁹ eſt: intm̄ vt ſeq̃reť idola q̃
fecerāt amorei quos ɔſūpſit dñs a facie fi-
lioꝝ iſrť. Itaq; cū audiſſet achab ſmones
iſtos: ſcidit veſtimenta ſua: ⁊ operuit cilicio // Di.50.
carnē ſuā: ieiunauitq; ⁊ dormiuit in ſac- .§. ecce. 23
co ⁊ ābulauit dimiſſo capite. Et fact⁹ ē ſer q.5.c.cō-
mo dñi ad heliā teſbite dicēs. Nōne vidi uenior.
ſti hūiliatū achab corā me? Quia igiť hu De pe.di.
miliat⁹ eſt mei cauſā nō inducā malum j.§. deni
in dieb⁹ ei⁹: ſȝ in diebus filij ſui inferam q;.
malum domui eius. De pe.di.
℄ Ca. Sū. ℄ De ɔuētu achab ⁊ ioſaphat 3.c.taľ in
regum: de pſeudis ꝓphetis: de michea: de fi.ca. ſicut
bello vbi perijt achab ⁊ claſſib⁹ ei⁹ poſt quē achab ⁊
regnauit iorā fili⁹ ei⁹. Cap.xxij. .§. nini-
Tranſierūt igiť tres āni abſq; bello uite.
inter ſyriā ⁊ iſrť. In āno aūt tertio A

// 1.par. 18.a. deſcēdit ioſaphat rex iuda ad regē iſrł. Di
xitq; rex iſrł ad ſuos ſuos. // Ignoratis ꝙ
noſtra ſit ramoth galaad ⁊ negligim⁹ tolle-
re eā de manu regis ſyrie? Et ait ad ioſa-
phat. Uenies ne mecū ad ꝑliādum in ra
moth galaad? Dixitq; ioſaphat ad regē
// De ſñi. tri.c. dānam⁹. iſrł. // Sicut ego ſū: ita ⁊ tu. Pplꝰs me⁹ ⁊
ppłs tu⁹ vnū ſūt: ⁊ eq̄tes mei equites tui.
Dixitq; ioſaphat ad regem iſrł. // Quere
// 4.re.3.a oro te hodie ſmonē dñi. Cōgregauit er-
go rex iſrł ꝓphetas q̄dringētos circit̄ vi-
ros ⁊ ait ad eos. Ire debeo in ramoth ga-
laad ad bellādū: an q̄ſcere? Qui rñderūt.
B Aſcēde: ⁊ dabit eā dñs in manu regis. Di
xit aūt ioſaphat. Nō ē hic ꝓpħa dñi q̄ſpiā
vt interrogem⁹ ꝑ eū. Et ait rex iſrł ad io-
ſaphat. Remāſit vir vn⁹ ꝑ quē poſſum⁹ in
terrogare dñm. Sꝫ ego odi eū: q2 nō ꝓphe
tat mihi bonū ſꝫ malū: micheas fili⁹ iem
la. Cui ioſaphat ait. Ne loq̄ris ita rex. Uo
cauit ergo rex iſrł eunuchū quēdā ⁊ di-
xit ei. Feſtina adducere micheā filiū iem-
la. Rex āt iſrł ⁊ ioſaphat rex iuda ſedebāt
vnuſq̄ſq; in ſolio ſuo veſtiti cultu regio:
in area iuxta oſtiū porte ſamarie: ⁊ vniuer
ſi ꝓphete ꝓphetabāt in ꝯſpectu eoꝝ. Fecit
quoq; ſibi ſedechias filius chanaan cor-
nua ferrea ⁊ ait. Hec dicit dñs. His vētila-
bis ſyriā: donec deleas eā. Oēſq; ꝓphete ſi
militer ꝓphetabāt dicētes. Aſcēde in ra-
moth galaad: ⁊ vade ꝓſpere: ⁊ tradet dñs i
manus regis. Nunci⁹ vero q̄ ierat vt voca
C ret micheā locutus eſt ad eū dicēs. Ecce
ſermones ꝓphetarū ore vno regi bona ꝑ-
dicāt: ſit ergo ſmo tuus ſimilis eoꝝ: ⁊ lo
q̄re bona. Cui micheas ait. Uiuit dñs: q2
2.pa.18. b. q̄dcūq; dixerit mihi dñs hoc loquar. Ue-
nit itaq; ad regē: ⁊ ait illi rex. Michea: ire
debemus in ramoth galaad ad ꝑliandū
an ceſſare? Cui ille rñdit. Aſcēde ⁊ vade ꝓ
ſpere: ⁊ tradet dñs in manu regis. Dixit
aūt rex ad eū. Iterū atq; iterū adiuro te: vt
nō loq̄ris mihi niſi q̄d verū ē in noīe dñi.
Et ille ait. Uidi cūctū iſrł diſꝑſū in mō-
tib⁹ quaſi oues nō habētes paſtorē. Et ait
dñs. Nō hñt iſti dñm. Reuertat̄ vnuſq̄ſq;
in domū ſuā in pace. Dixit ergo rex ad io
ſaphat. Nūqd nō dixi tibi: q2 nō ꝓphetat
mihi bonū: ſꝫ ſemꝑ malū. Ille vō addēs
ait: Propt̄ hoc audi ſmonē dñi. Uidi dñm
ſedēt ſuꝑ ſoliū ſuū: ⁊ oēm exercitū celi aſ
ſiſtētē ei a dextris ⁊ a ſiniſtris. Et ait dñs.
Quis decipiet achab regē iſrł: vt aſcēdat ⁊ D
cadat in ramoth galaad? // Et dixit vnus // .2.pal. 18.c.
verba huiuſcemodi: ⁊ ali⁹ aliter. Egreſſus
ē aūt ſpūs: ⁊ ſtetit corā dño: ⁊ ait. Ego deci
piā illū. Cui locut⁹ ē dñs. In quo? Et ille
ait. Egrediar: ⁊ ero ſpūs mēdax i ore oīm
ꝓphetaꝝ ei⁹. Et dixit dñs. Decipies ⁊ ꝑua
lebis. Egredere ⁊ fac ita. Nūc igit̄ ecce dedit
dñs ſpūm mēdacij in ore oīm ꝓphetarū
tuoꝝ q̄ hic ſunt: ⁊ dñs locut⁹ ē ꝯ te malū.
Acceſſit āt ſedechias fili⁹ chanaā ⁊ ꝑcuſſit
micheā in maxillā ⁊ dixit. Me ne ergo dī
miſit ſpūs dñi: ⁊ locut⁹ ē tibi. Et ait mi-
cheas. Uiſur⁹ es i die illa qñ ingredieris
in cubiculū itra cubiculū vt abſcōdaris:
⁊ ait rex iſrł. Tollite micheam ⁊ maneat
apd̄ āmon ꝑncipē ciuitatis: ⁊ apd̄ ioas fi-
liū amalech: ⁊ dicite eis. Hec dic̄ rex. Mit E
tite virū iſtū in carcerē ⁊ ſuſtētate eū pa
ne tribulatiōis ⁊ aq̄ anguſtie donec reuer
tar in pace. Dixitq; micheas. Si reuerſus
fueris i pace: nō ē locut⁹ in me dñs. Et ait.
Audite ppli oēs. Aſcēdit itaq; rex iſrł ⁊ io
ſaphat rex iuda in ramoth galaad. Dixit
itaq; rex iſrł ad ioſaphat. Sume arma ⁊
īgredere ꝑliū: ⁊ induere veſtib⁹ tuis. Por
ro rex iſrł mutauit habitū ſuū: ⁊ igreſſus
ē bellū. Rex aūt ſyrie ꝑceperat ꝑncipib⁹ cur-
ruū trigītaduob⁹ dicēs. Nō pugnabitis
ꝯ minorē ⁊ maiorē quēpiā ꝯ regē iſrł ſo
lū. Cū ergo vidiſſent ꝑncipes curruū io-
ſaphat: ſuſpicati ſūt ꝙ ipſe eēt rex iſrł. Et i-
ꝑetu fcō pugnabāt ꝯ eū. Et exclamauit io
ſaphat. Intellexerūtq; ꝑncipes curruū ꝙ
nō eēt rex iſrł: ⁊ ceſſauerūt ab eo. ✠ Uir āt Ms ✠
q̄dā tetēdit arcū i incertū ſagittā dirigēs vnus
⁊ caſu ꝑcuſſit regē iſrł inter pulmonē ⁊
ſtomachū. At ille dixit aurige ſuo. Uerte
manū tuā: ⁊ eiice me de exercitu: q2 grauit̄
ter vulnerat⁹ ſum. Cōmiſſū ē ergo ꝑliū
in die illa. Et rex ſtabat in curru ſuo ꝯ ſy-
rios. Et mortu⁹ ē veſpe. Fluebat ✠ āt ſan Ms ✠
guis plage in ſinu curr⁹: ⁊ p̄co inſonuit q;
i vniuerſo exercitu añq̄ ſol occūberet di-
cēs. Unuſq̄ſq; reuertat̄ i ciuitatē ⁊ i terrā F
ſuā. Mortu⁹ eſt aūt rex ⁊ platus eſt in ſa
mariā. Sepelierūtq; regē in ſamaria ⁊ la
uerūt currū ei⁹ in piſcina ſamarie: ⁊ lin-
xerūt canes ſanguinē eius: ⁊ habenas la- Ms ✠ e-
uerūt iuxta verbū dñi q̄d locutus fuerat. burnee
// Reliqua aūt ſmonū achab ⁊ vniuerſa q̄ caſtis ge
fecit ⁊ domus ✠ eburnea quā edificauit: niſiui.

cũctarũꝗꝫ vrbiũ quas extruxit: nõne hec
ſcripta ſunt in libro ſermonũ dierũ regũ
iſrael? Dormiuit ergo achab cũ p̃rib⁹ ſu
is: ⁊ regnauit ochozias filius eius pro eo.
Ioſaphat vero filius aſa regnare cepat ſup
iudã anno quarto achab regis iſrael. Tri
gintaquinꝗꝫ annoꝝ erat cũ regnare cepiſ
ſet: ⁊ vigintiqnꝗꝫ annis regnauit in hie-
ruſalẽ. Nomẽ m̃ris eius azuba filia ſalai.
Et ãbulauit in oĩ via aſa p̃ris ſui: ⁊ nõ de-
clinauit ex ea. Feciꝗꝫ qđ rectũ eſt in ꝯſpe-
ctu dñi: verũtñ excelſa nõ abſtulit. Adhuc
enim populus ſacrificabat ⁊ adolebat in-
cẽſu; in excelſis. Pacẽꝗꝫ habuit ioſaphat
cũ rege iſrael. Reliqua aũt v̓boꝝ ioſaphat
⁊ opera eius q̃ geſſit ⁊ p̃lia: nõne hec ſcri-
pta ſunt in libro v̓boꝝ dierũ regũ iuda?
B Sed ⁊ reliqas effeminatoꝝ qui remanſe-
rãt in dieb⁹ aſa p̃ris eius abſtulit de ter-
ra. Nec erat tũc rex cõſtitut⁹ in edom. Rex
vero ioſaphat fecerat claſſes in mari q̃ na
uigarẽt in ophir pp̃ aurũ: ⁊ ire nõ potue
rũt: q2 cõfracte ſunt in aſyongaber. Tunc
ait ochozias filius achab ad ioſaphat. Ua-
dãt ſerui mei cũ ſeruis tuis in nauibus.
Et noluit ioſaphat. Dormiuitꝗꝫ ioſaphat
cũ p̃rib⁹ ſuis: ⁊ ſepult⁹ ẽ cũ eis in ciuita-
te dauid p̃ris ſui: regnauitꝗꝫ iorã fili⁹ ei⁹
p̱ eo. Ochozias aũt fili⁹ achab regnare ce-
perat ſup iſrl̃ in ſamaria anno ſeptimode
cimo ioſaphat regis iuda. regnauitꝗꝫ ſu-
per iſrl̃ duob⁹ annis. Et fecit malũ in cõ-
ſpectu dñi: ⁊ ãbulauit ĩ via p̃ris ſui ⁊ ma-
tris ſue: ⁊ in via hieroboa; filij nabath q
peccar̃ fecit iſrl̃. Seruiuit q̃ꝫ baal ⁊ adora
uit eũ: ⁊ iritauit dñꝫ deũ iſrael: iuxta om-
nia que fecerat pater eius.

¶ Explicit primus liber Malachim .i. Re
gum tertius.

¶ Incipit ſcđs liber malachi .i. q̃rt⁹ Regũ.

¶ Ca. Sũ. ¶ De p̄uaricatiõe moab ⁊ caſu
ochozie ⁊ egrotatiõe ei⁹: de v̓bis angeli ad
heliã ſup ochoziã: de duob⁹ qnquagẽarijs
igne ꝯſumptis: ⁊ morte ochozie: ⁊ iorã fr̃
ci⁹ r̃gnauit p eo. c. j.

a PReuarica
tus ẽ aũt moab in
iſrl̃ poſtq̃ꝫ mortu⁹
ẽ achab. Cecidiꝗꝫ
ochozias p cãcellos
cenaculi ſui qđ ha-
bebat in ſamaria ⁊ egrotauit. Miſitꝗꝫ nũ
cios dicens ad eos. Ite ꝯſulite beelzebub
deũ accaron: vtrum viuere queã de infir-
mitate mea hac. Angelus aũt dñi locut⁹
eſt ad heliã theſbitẽ: dicẽs. Surge aſcende
in occurſum nuncioꝝ regis ſamarie: ⁊ di
ces ad eos. Nũquid nõ eſt deus in iſrael
vt eatis ad ꝯſulendũ beelzebub deuꝫ acca-
ron? Quãobrẽ hec dicit dñs. De lectulo ſu
per quẽ aſcẽdiſti nõ deſcẽdes: ſꝫ morte mo
rieris. Et abijt helias: reuerſiꝗꝫ ſunt nun
cij ad ochoziam. Qui dixit eis. Quare re- B
uerſi eſtis. At illi r̄ñderũt ei. Uir occurrit
nobis ⁊ dixit ad nos. Ite reuertimini ad
regẽ q miſit vos: ⁊ dicetis ei. Hec dic̃ dñs.
Nũqd q2 nõ erat deus in iſrael: mittis vt
ꝯſular̃ beelzebub deus accaron? Idcirco đ
lectulo ſuper quẽ aſcendiſti nõ deſcẽdens:
ſed morte morieris. Qui dixit eis. Cu-
ius figure ⁊ ✝ habitus eſt vir ille q occur Mo✝ho bitus
rit vobis: ⁊ locut⁹ eſt verba hec. At illi dixe
rũt. Uir piloſus ⁊ zona pellicea accinct⁹ re
nib⁹. Qui ait. Helias theſbites ẽ. Miſitꝗꝫ
ad eũ quinquagenariũ p̄ncipẽ ⁊ qnqua-
ginta q erãt ſub eo. Qui aſcẽdit ad eũ: ſe-
dẽtiꝗꝫ in vertice montis: ait. Hõ dei: rex p̄
cepit vt deſcẽdas. R̄ñdenſꝗꝫ helias: dixit
qnquagẽario. Si hõ dei ſũ: deſcẽdat ignis
de celo: ⁊ deuoret te ⁊ qnquaginta tuos. // //23.q.4.
Deſcẽdit ergo ignis de celo: ⁊ deuorauit §.ſꝫ obij
eũ ⁊ qnquaginta q erãt cũ eo. Ruſumꝗꝫ cit ⁊ ca.
miſit ad eũ principẽ qnquagenariũ alte- ea vindi
rũ ⁊ qnquaginta cũ eo. Qui locutus ẽ il- cta aũ ſi.
li. Hõ dei. Hec dicit rex. Feſtina deſcẽde. R̄ñ c. nimiũ ⁊
dens helias ait. Si hõ dei ego ſum deſcen- ⁊.q.ſi.ca.
dat ignis de celo ⁊ deuoret te ⁊ qnquagin lege.
ta tuos. Deſcẽdit ergo ignis de celo: ⁊ de- C
uorauit illũ ⁊ qnquaginta eius. Itez mi de conſe.
ſit principẽ qnquagenariũ tertiũ: ⁊ quin diſt.2.ca.
quaginta q erãt cũ eo. Qui cũ veniſſet: cur re vera
uauit genua ꝯ̃ heliã: ⁊ p̄catus eſt eũ: ⁊ ait. aũ ſi.
Hõ dei noli deſpicere animã meaꝫ: ⁊ aĩas
ſeruoꝝ tuoꝝ q mecuꝫ ſunt. Ecce deſcendit
ignis de celo ⁊ deuorauit duos principes
quinquagenarios primos ⁊ qnquagẽos
qui cũ eis erãt. Sꝫ nũc obſecro vt miſe-
rearis aĩe mee. Locutus eſt aũt angelus D
dñi ad heliã dicẽs. Deſcẽde cũ eo. Ne time
as. Surrexit igit̃: ⁊ deſcẽdit cũ eo ad regẽ:
⁊ locutus eſt ei. Hec dicit dñs. Q2 miſiſti
nũcios ad ꝯſulendũ beelzebub deũ acca-
ron q̃ſi nõ eẽt deus in iſrl̃ a quo poſſes in

derogare ſmonē: ideo de lectulo ſup quē
aſcēdiſti nō deſcēdes: ſʒ morte morieris.
Mortuus eſt aūt iuxta ſmonē dñi quē
locut⁹ eſt helias: ⁊ regnauit iorā frater ei⁹
p eo: āno ſcdo iorā filij ioſaphat regis iu
de Nō eni hēbat filiū. Reliqua aūt verbo-
rū ochoʒie q̄ oparus eſt: nonne hec ſcripta
ſunt in libro ſmonū dieꝝ regū iſrael.

¶ Ca. Sū. ¶ Helias ⁊ heliſeus iſrl̄ ambu
labāt: helias aquā iordāis pallio diuidit:
ī celū rapit̄: ſup heliſeū ſpūs helie reqſcit:
pallio helie aq̄s diuidit heliſeus. De viris
miſſis ad q̄rēdū heliā: de ſale miſſo i vas
quo ſanant̄ aque hierico: de irriſione pue
roꝝ laceratoꝝ ab vrſis. Cap. ij.

A Factū eſt autē cū leuare vellet dñs
heliā p turbinē in celū: ibant helias
⁊ heliſeus de galgalis. Dixitq̄ȝ helias ad he
liſeuʒ. Sede hic: q2 dñs miſit me vſq̄ȝ in
bethel. Cui ait heliſeus. Viuit dñs ⁊ viuit
aīa tua: q2 nō derelinquā te. Cūq̄ȝ deſcē-
diſſent bethel: egreſſi ſunt filij p2ophetaꝝ q
erāt ✠ in bethel ad heliſeū: ⁊ dixerunt ei.
Nunqd noſti: q2 hodie dñs toller dñʒ tuū
a te. Qui rn̄dit. Et ego noui. Silete. Dixit
B aūt helias ad heliſeū. Sede hic: q2 dñs mi
ſit me in hiericho. Et ille ait. Viuit dñs ⁊
viuit aīa tua: q2 nō dereliquā te. Cūq̄ȝ ve
niſſent hiericho: acceſſerūt filij pphetaꝝ q
erāt in hiericho ad heliſeū: ⁊ dixerunt ei.
Nūqd noſti: q2 dñs hodie toller dñʒ tuū a
te ⁊ ait. Et ego noui. Silete. Dixit āt ei heli
as. Sede hic: q2 dñs miſit me vſq̄ȝ ad ior
danē. Qui ait. Viuit dñs: ⁊ viuit aīa tua
q2 nō derelinquā te. Ierūt igit̄ ambo pa-
riter ⁊ qnquaginta viri de filijs pphetaꝝ
ſecuti ſunt eos. Qui ⁊ ſteterūt ecōtra lon-
ge. Illi aūt ambo ſtabāt ſup iordanē. Tu-
litq̄ȝ helias palliū ſuū ⁊ inuoluit illō: ⁊ p-
cuſſit aquas q̄ diuiſe ſunt in vtrāq̄ȝ pteʒ:
⁊ trāſierūt ambo p ſiccū. Cūq̄ȝ trāſiſſent:
helias dixit ad heliſeum. Poſtula qd̄ vis:
vt faciā tibi anq̄ȝ tollar a te. Dixitq̄ȝ heliſe
us. Obſecro vt fiat in me duplex ſpūs tu
us. Qui rn̄dit. Rē difficilē poſtulaſti. At-
tn̄ ſi videris me qn̄ tollar a te: erit qd̄ peti
ſti. Si aūt nō videris nō erit. Cūq̄ȝ pge
rēt ⁊ icedētes ſmocinarent̄: ecce currus
igne⁹ ⁊ eq̄ ignei diuiſerūt vtrūq̄ȝ. Et aſcē
dit helias p turbinē in celū: heliſeus autē
C videbat ⁊ clamabat. Pr̄ mi pr̄ mi: cur-
rus iſrl̄ ⁊ auriga ei⁹. Et nō vidit eū am-

Al's ✠ i ſup eſt

Eccl. 38.b.

infra. 13.c.

plius. Apphēditq̄ȝ veſtimēta ſua: ⁊ ſcidit
illa in duas ptes. Et leuauit palliuʒ helie
qd̄ ceciderat ei. Reuerſuſq̄ȝ ſtetit ſup ripā
iordāis: ⁊ pallio helie qd̄ ceciderat ei pcuſ
ſit aq̄s ⁊ nō ſunt diuiſe. Et dixit. Vbi ē de⁹
helie ēt nūc? Percuſſitq̄ȝ aquas ⁊ diuiſe
ſunt huc atq̄ȝ illuc ⁊ trāſijt heliſeus. Vidē
tes aūt filij pphetaꝝ q erāt i hiericho de cō-
tra dixerūt. Requieuit ſpiritus helie ſup he
liſeū. Et veniētes in occurſuʒ eius ad ora
uerūt eū pni in terrā: dixeruntq̄ȝ illi. Ec
ce cū ſeruis tuis ſūt qnquaginta viri for
tes: q pñt ire ⁊ q̄rere dñm tuū: ne forte tu
lerit euʒ ſpūs dñi ⁊ pieceri eū in vnum
mōtiuʒ aut in vnā valliū. Qui ait. Nolite
mittere. Coegerūtq̄ȝ eū donec acqeſceret:
⁊ diceret. Mittite. Et miſerunt qnquagin
ta viros. Qui cum q̄ſiſſent trib⁹ dieb⁹ nō
inuenerunt. Et reuerſi ſunt ad eū. At il-
le habitabat in hiericho: ⁊ dixit eis. Nun-
qd nō dixi vobis: nolite mittere. Dixerūt D
quoq̄ȝ viri ciuitatis ad heliſeuʒ. Ecce ha
bitatio ciuitatis hui⁹ optima eſt ſic tu ipſe
dñe pſpicis. Sʒ aq̄ peſſime ſunt: ⁊ terra ſte
rilis. At ille ait. Afferte mihi vas nouū ⁊
mitite ī illō ſal. Qd̄ cū attuliſſēt: egreſſus
ad ✠ fontē aquaꝝ miſit i ✠ illū ſal: ⁊ ait. Al's ✠ fontes
Hec dicit dñs. Sanaui aq̄s has: ⁊ nō erit
vltra i eis mors neq̄ȝ ſterilitas. Sanate Al's ✠ il
ſūt ergo aq̄ vſq̄ȝ i diē hāc iuxta v̄bū heli- lud. ſ.
ſei qd̄ locut⁹ ē. Aſcēdit āt inde heliſe⁹ in be vas
thel. Cūq̄ȝ aſcēderet p viā pueri pui egreſ de conſe.
ſi ſūt d̄ ciuitate ⁊ illudebāt ei dicētes. Aſcē di. 3. ca.
de calue: aſcēde calue. Qui cū reſpexiſſet vi aquam
dit eos: ⁊ maledixit eis in noie dñi. Egreſ
ſiq̄ȝ ſūt duo vrſi de ſaltu ⁊ lacerauerūt ex
eis q̄draginta duos pueros. Abijt āt inde
ī mōtē carmeli: ⁊ inde reuerſus ē i ſamariā.

¶ Ca. Sū. ¶ De iorā q fēc malū: d̄ tribus
regib⁹ ꝯgregatis ꝯ regē moab: heliſe⁹ dat
aquas ſine pluuia. Vincit̄ moab rex: ⁊ ira
tus filiū ſuū primogenitū imolat. Ca. iij.

Ioram vero filius achab regnauit ſu- A
per iſrael in ſamaria: anno decimo-
octauo ioſaphat regis iude. Regnauitq̄ȝ
duodeciʒ ānis. Et fecit malū corā dño ſʒ
nō ſic pr̄ ſuus ⁊ mr̄. Tulit. n. ſtatuas baal
quas fecerat pr̄ eius. Veruntn̄ in pccatis
hieroboā filij nabath q peccare fecit iſrael:
adheſit: nec receſſit ab eis. Porro meſſa
rex moab nutriebat pecora multa: ⁊ ſolue
bat regi iſrael centum milia agnoruʒ: ⁊ cē

cū millia arietū cū velleribus ſuis. Cūqꝫ
mortuus fuiſſet achab: puaricatus ē fed⁹
qđ hēbat cū rege iſrael. Egreſſus ē igr̄ rex
ioră in die illa de ſamaria: ⁊ recēſuit vni-
uerſū iſrl̄: miſitqꝫ ad ioſaphat regē iuda
dicēs. Rex moab receſſit a me: veni mecū
Ms + moab ꝯ + cū ad pliū. Qui rñdit. Aſcēdā. // Qui
meus eſt tuus ē: ppl̄s meus ppl̄s tuus:
// 3. regū ⁊ eq̄ mei eq̄ tui. Dixitqꝫ. Per quā viā aſcē-
22. a. demus? At ille rñdit. Per deſertum idu
mee. Perrexerūt igit̄ rex iſrael ⁊ rex iuda
⁊ rex edom: ⁊ circuierūt p viā ſeptē dierū
nec erat aqua exercitui ⁊ iumētis q̄ ſeque
B bāt eos. Dixitqꝫ rex iſrl̄. Heu heu heu. Cō
gregauit nos dñs tres reges: vt traderet i
manu moab. Et ait ioſaphat. Eſt ne hic ,p
pheta dñi: vt deprecemur dñm p eū. Et rñ-
dit vnus de ſeruis ſuis regis iſrl̄. Eſt hic
heliſeus filius ſaphat q fundebat aquā ſu-
per manus helie. Et ait ioſaphat. Eſt apud
eū ſmo dñi? Deſcenditqꝫ ad eū rex iſrael
Ms + ⁊ ioſaphat + rex iuda ⁊ rex edom. Dixit
rex iuda autem heliſeus ad regē iſrael. Quid mi-
ſupeſt hi ⁊ tibi eſt? Uade ad ,pphetas pr̄is tui ⁊
mr̄is tue. Et ait illi rex iſrl̄. Quare ꝯgre-
gauit dñs tres reges hos: vt traderet eos i
// 3. Re. manus moab. Dixitqꝫ ad eū heliſe⁹. // Ui-
17. a. ⁊. uit dñs exercituū in cuius cōſpectu ſto:
18. c. ꝙ ſi nō vultū ioſaphat regis iude erube-
ſcerē: nō attēdiſſē q̄dē te: nec reſpexiſſem.
C Nūc aūt adducite mihi pſaltē. Cūqꝫ cane
ret pſaltes: fcā eſt ſup eū man⁹ dñi. Et ait.
Hec dicit dñs. Facite alueū torrētis hui⁹
foſſas ⁊ foſſas. Hec. n. dicit dñs. Nō videbi
tis vētū neqꝫ pluuiā: ⁊ alue⁹ iſte replebi
tur aq̄s: ⁊ bibetis vos ⁊ familie vr̄e: ⁊ iu-
mēta vr̄a. Paruūqꝫ eſt hoc in ꝯſpectu dñi.
Inſup tradet ēt moab in man⁹ vr̄as Et p
cutietis oēm ciuitatē munitā: ⁊ oēꝫ vrbē
electā ⁊ vniuerſū lignū fructiferū ſucci-
detis: cūctoſqꝫ fontes aquaꝝ obturabitis
⁊ oēm agrū egregiū opietis lapidib⁹. Fa
ctū ē igr̄ mane qn̄ ſacrificiū offerri ſolet:
⁊ ecce aq̄ veniebāt p viā edom. Et repleta ē
// i. q. 4. terra aq̄s. // Uniuerſi aūt moabite audien
§. moa- tes ꝙ deſcēdiſſent tres reges vt pugnarēt
bite. aduerſū eos ꝯuocauerunt oēs q accincti
erāt baltheo deſup ⁊ ſteterūt in terminis.
Primoqꝫ mane ſurgētes: ⁊ orto iaꝫ ſole
ex aduerſo aquaꝝ viderūt moabite ꝯ aq̄s
D rubras q̄ſi ſanguinē. Dixerūtqꝫ. Sāguis
gladij ē. Pugnauerūt reges ꝯ ſe: ⁊ cēſi ſūt

mutuo. Nūc perge ad predā moab. Per-
rexerūtqꝫ in caſtra iſrl̄. Porro ꝯſurgens
iſrael pcuſſit moab: at illi fugerūt coram
eis. Uenerūt igr̄ q vicerāt ⁊ pcuſſerūt mo
ab ⁊ ciuitates deſtruxerūt: ⁊ oēꝫ agrū opti
mū mittētes ſinguli lapides repleuerūt:
⁊ vniuerſos fontes aquaꝝ obturbauerūt
⁊ oīa ligna fructifera ſucciderūt ita vt mu
ri tm̄ fictiles remanerēt. Et circūdata ē ci-
uitas a fundibularijs: ⁊ magna ex pte per
cuſſa. Qđ cū vidiſſꝫ rex moab: puualuiſſe. ſ.
hoſtes: tulit ſecū ſeptingētos viros educē
tes gladios vt irrūperēt ad regē edom: ⁊ nō
potuerūt. Arripiēſqꝫ filiū ſuū pmogenitū
q regnatur⁹ erat ,p eo: obtulit holocauſtū ſu
p murū ⁊ fcā ē idignatio magna i iſrl̄. Sta
timqꝫ receſſerūt ab eo: ⁊ reuerſi ſūt i trā ſuā.
¶ Capi. Sū. ¶ De vaſis vacuis repletis
oleo: de muliere magna hoſpita helifei: q̄ ꝓ
gnās peperit filiū: de morte filij eius: de reſu
ſcitatione facta p heliſeū: de panib⁹ primi
tiarum augmentatis. Cap. iiij.

Mulier aūt quedā de vxorib⁹ ,pphetarūꝫ clamabat ad heliſeū dicēs. Ser A
uus tuus vir meus mortu⁹ eſt: ⁊ tu no-
ſti qꝛ ſeruus tu⁹ fuit timēs + deū. Et ecce Ms +
creditor venit vt tollat duos filios meos ad dominū
ſeruiēdū ſibi: Cui dixit heliſeus. // Quid // infra
vis vt faciā tibi. Dic mihi. Quid hēs i do- eo.
mo tua? At ille rñdit. Non habeo ancilla
tua q̄cq̄ꝫ i domo mea niſi paꝝ olei quo vn
gar. Cui ait. Uade pete mutuo ab oīb⁹ vi-
cinis tuis vaſa vacua nō pauca: ⁊ igredere
claude oſtiū tuū: cū intrinſec⁹ fueris tu
⁊ filij tui: ⁊ mitte inde in oīa vaſa hec: ⁊ cū
plena fuerit tolles. Iuit itaqꝫ mulier clau
ſit oſtiū ſup ſe ⁊ ſup filios ſuos. Illi offere B
bāt vaſa: ⁊ illa iſundebat. Cūqꝫ plena fuiſ-
ſent vaſa: dixit ad filiū ſuū. Affer mihi ad
huc vas. Et ille rñdit. Non hēo. Stetitqꝫ
oleū. Uenit aūt illa: ⁊ idicauit hoi dei. Et il
le. Uade inqt vēde oleū: ⁊ redde creditori
tuo: tu aūt ⁊ filij tui viuite de reliquo. Fa
cta eſt aūt q̄dā dies: ⁊ trāſibat heliſeus per
ſunā ciuitatē. Erat aūt ibi mulier magna
que tenuit eū vt comederet panē. Cumqꝫ
frequēter inde trāſiret: diuertebat ad eaꝫ
vt comederet panē. Que dixit ad viꝝ ſuū.
Animaduerto ꝙ vir dei ſanctus eſt iſte: q trā-
ſit p nos frequēter. Faciam⁹ ergo ei cena-
culū paruū: ⁊ ponamus ei in eo lectulū:
⁊ menſam ⁊ ſellam: ⁊ candelabrū: vt cū

venerit ad nos maneat ibi. Facta eſt ergo
dies quedam: et veniens diuertit in cenacu-
lum: et requieuit ibi. Dixitq; ad giezi puerum
C ſuum. Voca ſunamitē iſtā. Qui cū vocaſſet
† ſup co. eā: et illa ſtetiſſ; corā eo: dixit ad puerū ſuū.
//Loquere ad eā. Ecce ſedule in oībus mini-
ſtraſti nobis: qd vis vt faciā tibi. Nunqd
habes negociū: et vis vt loquar regi ſiue
principi militie? Que rūdit. In medio po
puli mei habito. Et ait. Quid ergo vult
vt faciā ei. Dixitq; giezi. Ne quaras. Filiū.n.
nō h; et vir ei⁹ ſenex ē. Precepit itaq; vt
vocaret eā. Que cū vocata fuiſſet et ſtetiſſ; an
† Ge.18. b oſtiū: dixit ad eā. //In tpe iſto ī hac eadē
hora: ſi vita comes fuerit hēbis ī vtero fi-
liū. At illa. Noli qſo dñe mi vir dei: noli
mētiri ancille tue. Et ɔcepit mulier et pperit
filiū in tpe et ī hora eadē q dixerat heliſe⁹.
D Creuit aūt puer: et cū eēt quedam dies et
egreſſus iſſet ad patrē ſuū ad meſſores: ait
p̄ri ſuo. Caput meū doleo: caput meū do-
leo. At ille dixit puero. Tolle: et duc eū ad
matrē ſuā. Qui cū tuliſſet et duxiſſet eū ad
matrē ſuā: poſuit eū illa ſup gēua ſua vſq;
ad meridiē: et mortu⁹ ē. Aſcēdit aūt et col
locauit eū ſup lectulū hoīs dei: et clauſit
oſtiū. Et egreſſa vocauit virū ſuū. Et ait.
Mitte mecū obſecro vnū de pueris et aſi
nā: vt excurrā vſq; ad hoīez dei: et reuertar
Qui ait illi. Quā ob cām vadis ad eū. Ho
die nō ſūt calēde neq; ſabbatū. Que reſpō
Als ✝ vale dit: ✝ vadā. Strauitq; aſinā: et p̄cepit pue
ro. Mina et pperā: ne mihi morā facias ī
eundo: et hoc age qd̄ p̄cipio tibi. Profecta
eſt igit: et venit ad virū dei in mōte carme-
† infra. 8.f. li. //Cūq; vidiſſet eā vir dei de ɔ: ait ad gie
zi puerū ſuum. Ecce ſunamitis illa. Va-
de ergo ī occurſū eis: et dic ei. Recte ne agi
tur circa te et circa virū tuū: et circa filiū
E tuū? Que rūdit. Recte. Cūq; veniſſ; ad vi
rū dei in montē apphendit pedes ei⁹: et
acceſſit giezi vt amoueret eam. Et ait hō
dei. Dimitte illā. Aīa.n. eius in amaritu-
dine ē: et dñs celauit a me et nō indicauit
mihi. Que dixit illi. Nunqd petiui filium
a dño meo? Nunqd nō dixi tibi: ne illu-
† infra. 9.a. das me? Et ille ait ad giezi. //Accinge lū-
bos tuos: et tolle baculū meum in manu
tua: et vade. Si occurrerit tibi hō nō ſalu
tes eū: et ſi ſalutauerit te qſpiā: nō rūdeas
illi. Et pones baculū meū ſup faciē pue-
ri. Porro mīr pueri ait. Viuit dñs et viuit

aīa tua: nō dimittā te. Surrexit ergo et ſe
cutus ē eā. Giezi autē p̄ceſſerat ante eos: et
poſuerat baculū ſup faciē pueri: et nō erat
vox neq; ſenſus. Reuerſuſq; eſt in occur-
ſum eius: et nunciauit ei dicēs. Nō ſurre-
xit puer. Ingreſſus eſt ergo heliſe⁹ domū: F
Et ecce puer mortuus iacebat in lectulo ei⁹
Ingreſſuſq; clauſit oſtiū ſup ſe et ſup pue
rū: et orauit ad dominum. //Et aſcēdit et in //3. reg.
cubuit ſup puerū: poſuitq; os ſuum ſup os 18.d.
eius: et oculos ſuos ſup oculos eius: et ma Act.20.c.
nus ſuas ſup man⁹ eius: et incuruauit
ſe ſup eū: et calefacta eſt caro pueri. At ille
reuerſus deambulabat ī domo ſemel huc
atq; illuc: et aſcēdit et incubuit ſup eum.
Et oſcitauit puer ſepties: apuitq; oculos.
//Et ille vocauit giezi: et dixit ei. Voca ſuna //infra. 8.a.
mitē hāc. Que vocata ingreſſa ē ad eū. Qui
ait. //Tolle filiū tuū. Venit illa et corruit //Lu.7.b
ad pedes ei⁹: et adorauit ſup terrā. Tulitq;
filium ſuum et egreſſa eſt: et heliſeus reuer
ſus eſt in galgalam. Erat autem fames in
terra: et filij prophetarum habitabant co-
rā eo: dixitq; vni de pueris ſuis. Pone G
ollam grandem: et coque pulmentum fi
lijs prophetarum. Et egreſſus eſt vn⁹ in
agrū vt colligeret herbas agreſtes. Inue-
nitq; quaſi vitē ſilueſtrē: et collegit ex ea colo
quintidas agri et ipleuit palliū ſuū et reuer
ſus ɔſcidit ī ollā pulmēti. Neſciebat.n. qd
eēt. Infuderūt ergo ſocijs vt comederent.
Cūq; guſtaſſēt d coctōe: exclamauerūt di
cētes. Mors ī olla vir dei. Et nō potuerūt
comedere. At ille. Afferte inqt farinā. Cū-
q; tuliſſent miſit ī ollā et ait. Infunde tur
be ✝ vt comedāt. Et nō fuit āpli⁹ qcq; ama Als ✝ et
ritudinis ī olla. Vir āt quidā venit de balſa comedat
liſa deferēs viro dei panes p̄mitiaꝝ: et vigi 2.pal.18.
ti panes hordeaceos: et frumētū nouū ī pe-
ra ſua. At ille dixit. Da pplo vt comedat.
Rūditq; ei miniſter ei⁹. Quātū ē hoc vt
apponā corā cētū viris? Rurſū ille. Da ait
pplo vt comedat. Hec.n. dic dñs. Come-
dēt et ſuperit. Poſuit itaq; corā eis. Qui
comederūt et ſupfuit iuxta verbum dñi.
¶ Ca.Sū. ¶ De naamā leproſo curato p
heliſeū pphetā: et de giezi q accepit argētū
et veſtes a naamā. giezi efficit lepros⁹. c.v.
Naamā princeps militie regis ſyrie H
erat vir magn⁹ apud dñm ſuū: et ho
norat⁹. Per illū enim dedit dñs ſalutem
ſyrie. Erat autem vir fortis et diues:

ſʒ leproſus. Porro de ſyria egreſſi fuerãt
latrũculi: ⁊ captiuã duxerãt de terra iſrael
puellã paruulã q̃ erat in obſequio vxoris na
aman. Que ait ad dñam ſuã. Utinã fuiſſet
dñs meus ad ꝓphetã q eſt in ſamaria: ꝓfe
cto curaſſet euʒ a lepra quã hʒ. Ingreſſus
eſt itaqʒ naaman ad dñm ſuũ: ⁊ nũciauit
ei dicẽs. Sic ⁊ ſic locuta eſt puella de terra
B iſrl. Dixitqʒ ei rex ſyrie. Uade: ⁊ mittã lit-
teras ad regẽ iſrl. Qui cũ ꝓfectus eſſet et
tuliſſet ſecũ decẽ talenta argenti: ⁊ ſex mi-
lia aureos: ⁊ decẽ mutatoria veſtimẽtoꝝ: ⁊
detulit lr̃as ad regẽ iſrl in hec verba. Cũ ac
ceperis ep̃laʒ hanc: ſcito q miſerim ad te
naaman ſeruũ meũ vt cures eum a lepra
Deute. 32.f. ſua. // Cũqʒ legiſſet rex iſrael lr̃as: ſcidit ve
ſtimẽta ſua: ⁊ ait. Nunqd deus ego ſũ: vt oc-
cidere poſſim ⁊ viuificare: q2 iſte miſit ad
me vt curẽ hoiem a lepra ſua? Animaduertite
C ⁊ videte q occaſiones q̃rat aduerſũ me. Qd
cũ audiſſet heliſeus vir dei: ſcidiſſe videlicet
regẽ iſrl veſtimẽta ſua miſit ad eũ dicens.
Quare ſcidiſti veſtimenta tua. Ueniat ad
me: ⁊ ſciat eſſe ꝓphetã i iſrl. Uenit ergo na
aman cũ eq̃s ⁊ curribus: ⁊ ſtetit ad oſtiũ do
mus heliſei. Miſitqʒ ad eũ heliſeus nũciuʒ
dicẽs. Uade ⁊ lauare ſepties in iordane: ⁊
recipiet ſanitatẽ caro tua: atqʒ mũdaberis.
Iratus naaman recedebat dicẽs. Putabã q
egrederet ad me: ⁊ ſtans inuocaret nomẽ
dñi dei ſui: ⁊ tãgeret manu ſua locũ lepre
D ⁊ curaret me. Nunqd nõ meliores ſũt aba
na ⁊ pharfar fluuij damaſci oĩbus aq̃s iſrl:
vt lauer in eis ⁊ munder. Cũ ergo vertiſ-
ſet ſe ⁊ abiret indignãs: acceſſerũt ad euʒ
ſerui ſui: ⁊ locuti ſunt ei. Pater ⁊ ſi rẽ grã
dẽ dixiſſet tibi ꝓpheta: certe facere debue-
ras. Quãtomagis q2 nũc dixit tibi: lauare
⁊ mũdaberis. Deſcẽdit ⁊ lauit ſepties i ior
dane iuxta ſermonẽ viri dei. // Et reſtituta
Luc. 4.c. eſt caro eius ſicut caro pueri paruuli ⁊ mũ-
datus eſt. Reuerſuſqʒ ad viꝝ dei cum vni
uerſo comitatu ſuo: venit ⁊ ſtetit corã eo:
⁊ ait. Uere ſcio q nõ ſit alius deus in vniuer
ſa terra: niſi tm̃ in iſrl. Obſecro itaqʒ vt ac
F cipias bñdictionẽ a ſeruo tuo. At ille rñ-
dit. Uiuit dñs ante quẽ ſto: q2 nõ accipiã.
Cũqʒ vim faceret: penitus nõ acqeuit. Di-
xitqʒ naaman. Ut vis. Sʒ obſecro cõcede
mihi ſeruo tuo vt tollã onus duoꝝ bur
donũ de terra. Non enim faciet vltra ſeruus
tuus holocauſtũ aut victimã dijs alienis:
niſi dño. Hoc autẽ ſolum eſt de quo dep-
ceris dñm pro ſuo tuo: qñ ingredieť dñs
meus templuʒ rẽmon vt adoret: ⁊ illo inni-
tẽte ſup manum meã: ſi adorauero in tẽ
plo rẽmon adorãte eo in eodem loco: vt
ignoſcat mihi dñs ſuo tuo pro hac re. Qui
dixit ei. Uade i pace. Abijt ergo ab eo: ele-
cto terre tpe. Dixitqʒ giezi puer viri dei. F
Pepercit dñs meus naamã ſyro iſti: vt nõ
acciperet ab eo q̃ attulit. Uiuit dñs q2 cur
raʒ poſt eum: ⁊ accipiam ab eo aliqd. Et ſe
cutus eſt giezi poſt tergũ naaman. Queʒ
cuʒ vidiſſet ille currẽtẽ ad ſe: deſilijt d̃ cur
ru in occurſuʒ eius: ⁊ ait. Recte ne ſunt
oĩa. Et ille ait. Recte. Dñs meus miſit me
ad te: dicẽs. Modo venerunt ad me duo ado
leſcẽtes de monte effraim: ex filijs ꝓpheta
rum. // Da eis talẽtuʒ argẽti: ⁊ veſtes mu // ſup.4.
tatorias duplices. Dixitqʒ naaman. Me- D.
lius eſt vt accipias duo talenta. Et coegit G
euʒ. Ligauitqʒ duo talẽta argẽti in duo-
bus ſaccis: ⁊ duplicia veſtimẽta: ⁊ impoſuit
duobus pueris ſuis: q ⁊ portauerunt corã
eo. Cũqʒ veniſſet iã veſperi: tulit de ma-
nu eoꝝ: ⁊ repoſuit in domo. Dimiſitqʒ vi
ros ⁊ abierunt. Ipſe autẽ ingreſſus ſtetit
corã dño ſuo. Et dixit heliſeus. Unde venis
giezi? Qui rñdit. Nõiuit ſeruus tuus quo
q̃. At ille ait. Nõne cor meũ in pñti erat;
qñ reuerſus eſt hõ de curru ſuo in occur // .i.q.i.c.
ſum tui? Nunc igitur accepiſti argentuʒ q ſtudet
⁊ accepiſti veſtes vt emas oliueta ⁊ vineas ca.tito ⁊.
⁊ oues ⁊ boues ⁊ ſeruos ⁊ ancillas. Sed qſqs. ca.
⁊ lepra naaman adherebit tibi ⁊ ſemini eos.c.iu-
tuo vſqʒ in ſempiternum. // Et egreſſus dices. in
eſt quaſi nix ab eo leproſus. fi.

C Ca. Sũ. C Heliſeus ferruʒ dilapſuʒ re q.4.§.
uocat ad ligmuʒ: vẽdiť .lxx. argenteis ca- his ita
put aſini: ⁊ quarta pars cabi ſtercoris colũ v.giezi
baꝝ: quinqʒ argẽteis. Rex ſyrie pugnat ꝯ 22.q.i.in
iſrael: dirigit pro heliſeo q ſecreta occulta ſũma.c.⁊
inſidiarũ pandit iſraeli: excecantur dire iuuabũt
cti ⁊ in ſamariã ducti ⁊ refecti dimittun de ſymo.
tur ſalui: due mulieres comedunt infan c.cũ i ec-
tes pre fame: homicida mittitur vt preſci cleſijs.c.
dat caput heliſei. Cap. vj. ſicut.

Dixerunt autem filij prophetaruʒ ad A
heliſeum. Ecce locus in quo habi-
tamus coram te anguſtus eſt nobis. Ea-
mus vſqʒ ad iordanẽ ⁊ tollant ſinguli de
ſylua materias ſingulas: vt edificemus
nobis ibi ✚ locum ad habitanduʒ. Qui
dixit

dixit. Ite. Et ait vnus ex illis. Ueni ergo ⁊
tu cũ ſuis tuis. Rñdit. Ego veniã. Et abijt
cuꝫ eis. Cũq; veniſſent ad iordanẽ: cede-
bãt ligna. Accidit autẽ vt cũ vnꝰ mãꝫ ſuc
cidiſſet: caderet ferrũ ſecuris in aquã. Ex-
B clamauitq; ille: ⁊ ait. Heu heu heu domi-
ne mi: ⁊ hoc ipꝫ mutuo acceperã. Dixit ãt
hõ dei. Ubi cecidit. At ille mõſtrauit ei lo
Re ꝯſe. cuꝫ: ꝑcidit ergo lignũ: ⁊ miſit illuc. // Na-
ti.2.c. re tauitq; ferrum: ⁊ ait. Tolle. Qui extendit
uera. manũ ⁊ tulit illud. Rex aũt ſyrie pugna-
J.q.i.c.iu bat ꝯ iſrl. Cõſiliũq; inijt cum ſuis ſuis:
dices. dicẽs. In loco illo ⁊ illo ponamꝰ inſidias.
Miſit itaq; vir dei ad regẽ iſrael: dicens.
Ms + pr Caue ne trãſeas + in locũ illũ: q: ibi ſyri
in inſidijs ſunt. Miſit itaq; rex iſrael ad
locũ quẽ dixerat ei vir dei: ⁊ ꝓoccupauit
euꝫ ⁊ obſeruauit ſe ibi nõ ſemel neq; bis.
C Cõturbatũq; eſt cor regis ſyrie ꝓ hac re.
// 1. Reg. // Et ꝯuocatis ſuis ſuis: ait. Quare nõ in-
22.b. dicatis mihi: qs ꝓditor mei ſit apud re-
gẽ iſrael. Dixitq; vnꝰ ſeruoꝝ eiꝰ. Nequaq̃
dñe mi rex: ſꝫ heliſeꝰ ꝓpheta q eſt in iſrael
indicat regi iſrael oĩa ṽba q̃cũq; locutus
fueris in ꝯclaui tuo. Dixitq; eis. Ite ⁊ vi-
dete vbi ſit: vt mittã ⁊ capiã euꝫ. Annun-
ciauerunt ei dicentes. Ecce in + dothaim.
Ms + do Miſit ergo illuc equos ⁊ currus ⁊ robur
than exercitꝰ. Qui cũ veniſſent nocte: circunde
derũt ciuitatẽ. Cõſurgens autẽ diluculo
miniſter viri dei egreſſus ẽ. Uiditq; exer
citũ in circuitu ciuitatis ⁊ equos ⁊ currꝰ
Nunciauitq; ei: dicẽs. Heu heu heu dñe
D mi: qd faciamꝰ? At ille rñdit. Noli time-
re. Plures. n. nobiſcũ ſũt: q̃ cum illis. //
Cũq; oraſſet heliſeꝰ: ait. Dñe aperi oculos
// 2. par. pueri huiꝰ: vt videat. Et aperuit dñs ocu
32.b. los pueri: ⁊ vidit. Et ecce mons plenꝰ eq̃ꝝ
curruũ igneoꝝ in circuitu heliſei. Hoſtes
ṽo deſcẽderũt ad euꝫ. Porro heliſeꝰ ora-
uit ad dñꝫ dicẽs. // Percute obſecro gẽtẽ
// ge. 19.a. hãc cecitate. Percuſſitq; eos dñs ne vide-
rẽt: iuxta ṽbũ heliſei. Dixit aũt ad eos he-
liſeꝰ. Nõ eſt hec via: neq; iſta ẽ ciuitas. Se
quimini me: ⁊ oñdã vobis virũ quem q̃ri
tis. Duxit ergo eos in ſamariã. Cũq; in-
greſſi fuiſſent in ſamariã: dixit heliſeus.
Dñe aperi oculos iſtoꝝ vt videãt. Aperuitq;
E dñs oculos eoꝝ: ⁊ viderũt ſe eẽ in medio
ſamarie. Dixitq; rex iſrl ad heliſeũ: cũ vi
diſſet eos. Nũqd ꝑcutiã eos. Pr mi. Et ille
ait. Nõ ꝑcuties. Neq;. n. cepiſti eos gladio
⁊ arcu tuo vt ꝑcutias. Sꝫ pone paneꝫ ⁊
aquã corã eis: vt comedãt ⁊ bibãt ⁊ vadãt
ad dñꝫ ſuum. Appoſitaq; ẽ eis ciboꝝ ma-
gna ꝑparatio. Et comederũt ⁊ biberũt: ⁊ di
miſit eos. Abieruntq; ad dñꝫ ſuũ. Et vltra
nõ venerũt latrones ſyrie in terrã iſrael.
Factũ ẽ aũt poſt hec ꝯgregauit benadab rex
ſyrie vniuerſũ exercitũ ſuum: ⁊ aſcẽdit ⁊
obſidebat ſamariã. Factaq; eſt fames ma- F
gna in ſamaria: ⁊ tãdiu obſeſſa ẽ donec ve
nundaretur // caput aſini octoginta argen- // Deute.
teis: ⁊ q̃rta ps cabi ſtercoris columbaꝝ q̃n- 28.f.
q; argẽteis. Cũq; rex iſrl trãſiret ꝑ muꝝ:
mulier q̃dã exclamauit ad eũ dicẽs. // Sal // 2. Reg.
ua me dñe mi rex. Qui ait. Non te ſaluet 14.a.
dñs. Unde te poſſuꝫ ſaluare? De area vel de
torculari. Dixitq; ad eã rex. Quid tibi vis
Que rñdit. Mulier iſta dixit mihi. Da fi-
liũ tuũ vt comedamꝰ eũ hodie: ⁊ filiũ me
um comedemꝰ cras. Coximꝰ ergo filiuꝫ
meũ: ⁊ comedimꝰ. Dixitq; ei altera die. // // Trenꝰ.
Da filiũ tuũ: vt comedamꝰ eũ. Que abſcõ- 4.b.
dit filiũ ſuũ. Qd cuꝫ audiſſet rex: ſcidit ve
ſtimẽta ſua: ⁊ trãſibat ꝑ muruꝫ. Uiditq;
oĩs pplˢ ciliciũ: quo veſtitꝰ erat ad carneꝫ
intrinſecꝰ. // Et ait rex. Hec mihi faciat deꝰ: G
⁊ hec addat: ſi ſteterit caput heliſei filij ſa- // 3. Reg.
phat ſup ipꝫ hodie. Heliſeꝰ ãt ſedebat ĩ do- 19.a.
mo ſua: ⁊ ſenes ſedebãt cuꝫ eo. Premiſit
itaq; viꝝ ⁊ anq̃ꝫ veniret nũcius: ille dixit
ad ſenes. Nunquid ſcitis ꝙ miſerit filius
homicide huc: vt precidatur caput meũ?
Uidete ergo cum venerit nuncius claudi
te oſtium: ⁊ non ſinatis eũ introire. Ec-
ce enim ſonitus pedum domini eius poſt
eum eſt. Adhuc illo loquente eis: appa-
ruit nuncius qui veniebat ad euꝫ. Et ait.
Ecce tantum malum a domino ẽ. Quid
amplius expectabo a domino.

¶ Ca. Sũ. ¶ De quattuor viris leproſis
premittitur conſolatio vbertatis abundã
tis: leproſi nunciant de fuga ſyriorum: de
copia ſimile ⁊ hordei: de morte ducis non
credentis heliſeo. Capi. vij.

Dixit aũt heliſeꝰ. Audite verbuꝫ dñi. A
Hec dicit dñs. In tẽpore hoc // cras // ſu ꝓa. eo.
modius ſimile vno ſtatere erit: ⁊ duo mo-
dij hordei ſtatere vno ĩ porta ſamarie. Rñ
dẽs vnꝰ de ducibꝰ ſup cuiꝰ manũ rex in-
cũbebat hoĩ dei: ait. Si dñs fecerit ẽt catara
ctas ĩ celo: nũqd poterit eẽ qd loq̃ris? Qui
ait. Uidebis oculis tuis: ⁊ inde nõ comedes.

Quattuor ergo viri erāt leproſi iuxta in-
troitū porte:q dixerūt adinuicem. Quid
hic ee volum⁹ donec moriamur? Siue i-
gredi voluerimus ciuitatem fame morie
mur:ſiue māſerim⁹ hic moriēdū nobis
eſt. Uenite ergo ⁊ tranſfugiam⁹ ad caſtra
ſyrie. Si pepercerint nobis viuem⁹: ſi aūt
occidere voluerint nihilominus moriē-
mur. Surrexerūt ergo veſperi vt venirēt
ad caſtra ſyrie. Cūqʒ veniſſent ad pncipiū
B caſtroꝝ ſyrie nullū ibidē repperūt. Si
qdē dñs ſonituʒ audiri fecerat in caſtris
ſyrie curruum ⁊ equoꝝ:⁊ exercit⁹ plimi.
Dixerūtqʒ adinuicē. Ecce mercede ↄduxit
aduerſuʒ nos rex iſrl reges getheoꝝ ⁊ egy
ptioꝝ ⁊ venerūt ſup nos. Surrexerunt er
go ⁊ fugerūt in tenebris:⁊ dereliqrūt tē-
toria ſua:⁊ equos ⁊ aſinos in caſtris: fuge-
rūtqʒ animas tm̄ ſuas ſaluare cupiētes.
Igit cū veniſſent leproſi illi ad principiū
caſtroꝝ ingreſſi ſunt vnuʒ tabernaculū:⁊
comederūt ⁊ biberūt. Tuleruntqʒ inde ar
gentū ⁊ auꝝ:⁊ veſtes ⁊ abierūt ⁊ abſcōde-
runt. Et rurſuʒ reuerſi ſunt ad aliud tabr
naculū:⁊ inde ſilr auferētes abſcōderunt.
Dixerūtqʒ adinuicē. Nō recte facim⁹. Hec
eniʒ dies boni nūcij ē. Si tacuerim⁹ ⁊ no
luerim⁹ nunciare vſqʒ mane:ſceleris ar-
guemur. Uenite eam⁹ ⁊ nūciem⁹ in au-
C la regis. Cūqʒ veniſſent ad portā ciuita-
tis:narrauerūt eis: dicētes. Iuim⁹ ad ca
ſtra ſyrie:⁊ nullū ibidē repperim⁹ homi
nē:niſi equos ⁊ aſinos alligatos:⁊ fixa ten-
toria. Ierūt ergo portarij: ⁊ nūciauerunt
in palatio regis intrinſec⁹. Qui ſurrexit
nocte ⁊ ait ad ſuos ſuos. Dico vobis qd fe-
cerint nobis ſyri. Sciūt qꝛ fame labora-
mus ⁊ idcirco egreſſi ſunt de caſtris ⁊ la-
titāt in agris: dicētes. Cuʒ egreſſi fuerint
de ciuitate capiem⁹ eos viuos:⁊ tūc ciuita-
tē igredi poterim⁹. Rñdit aūt ē vn⁹ ſuoꝝ
ei⁹. Tollam⁹ quoqʒ equos q remāſerūt in
vrbe:qꝛ ipſi tm̄ ſunt in vniuerſa multitu
dine iſrael:alij.n.ↄſūpti ſunt: ⁊ mittētes
explorare poterim⁹. Adduxerūt ergo duo
os equos miſitqʒ rex + in caſtra ſyrioꝝ:
Me + ad dicēs. Ite ⁊ videte. Qui abierunt poſt eos
vſqʒ ad iordanē. Ecce autē oīs via plena
erat veſtib⁹ ⁊ vaſis:q pͦiecerāt ſyri cū tur
barent. Reuerſiqʒ nuncij indicauerūt re-
D gi. Et egreſſus pp̄ls diripuit caſtra ſyrie.
ſ ſup ca. / Factuſqʒ eſt modius ſimile ſtatere vno:⁊

duo modij hordei ſtatere vno iuxta vbū
dñi. Porro rex ducē illuʒ in cui⁹ manu
incubuerat ↄſtituit ad portā. Quē cōcul-
cauit turba in introitu porte:⁊ mortu⁹
eſt iuxta qd locut⁹ fuerat vir dei qñ deſcen
derat rex ad eū. Factūqʒ eſt ſm ſermonē
viri dei:quē dixerat regi qñ ait. Duo mo
dij hordei ſtatere vno erunt:⁊ modi⁹ ſile
ſtatere vno hoc eodē tpe cras in porta ſa-
marie:qñ rñderat dux ille viro dei:⁊ di-
xerat. etiā ſi dñs fecerit cataractas in celo
nūqd poterit fieri qd loqris:⁊ dixit ei: vi-
debis oculis tuis:⁊ inde non comedes.
Euenit ergo ei ſicut pdictū erat:⁊ ↄculca
uit eū pp̄ls in porta:⁊ mortuus eſt.

¶ Ca. viij. ¶ De fame ſeptē annoꝝ ⁊ ſu-
namite peregrinante:de morte benadab ⁊
regno açahel:recedit edom ab iuda facto
ſibi rege:morit rex iuda:⁊ regnat ochoʒi-
as filius eius. Cap. viij.

Heliſeus aūt locut⁹ eſt ad mulierē cu A
ius + viuere fecerat filium: dicens. // Als + vi
Surge vade tu ⁊ dom⁹ tua:⁊ peregrinare uificaue
vbicūqʒ reperieris. Uocabit.n. dñs famē: rat.
⁊ veniet ſup terrā ſeptē annis. Que ſurre ſup.24.f.
xit ⁊ fecit iuxta vbū hois dei. Et vadēs cuʒ
domo ſua:peregrinata eſt in terraʒ phili-
ſtijm dieb⁹ multis. Cūqʒ finiti eēnt āni
ſeptē:reuerſa eſt mulier de terra philiſtijʒ
Et ingreſſa eſt vt interpellaret regeʒ pro do-
mo ſua ⁊ pro agris ſuis. Rex aūt loqbat cū
giezi puero viri dei: dicens. Narra mihi
oia magnalia q̄ fecit heliſe⁹. Cūqʒ ille nar B
raret regi quō mortuū ſuſcitaſſet:apparuit
mulier cui⁹ viuificauerat filiū clamās ad
regē pro domo ſua ⁊ pro agris ſuis. Dixitqʒ
giezi. Dñe mi rex hec eſt mulier:⁊ hic eſt
fili⁹ ei⁹ quē ſuſcitauit heliſe⁹. Et interroga
uit rex mulierē. Que narrauit ei ea eſſe.
Deditqʒ ei rex eunuchū vnū: dicēs. Reſti
tue ei oia q̄ ſua ſunt ⁊ vniuerſos reddit⁹
agroꝝ a die qua reliqt terrā vſqʒ ad pñs.
Uenit quoqʒ heliſe⁹ damaſcū:⁊ benadab
rex ſyrie egrotabat. Nūciauerūtqʒ ei: di- C
centes. Uenit vir dei huc ⁊ ait rex ad aça-
hel. // Tolle tecū munera ⁊ vade in occur 3.re.14.a
ſuʒ viri dei ⁊ ↄſule dñm p eum: dicēs. Si
euadere potero de infirmitate mea hac.
Iuit igit açahel in occurſuʒ ei⁹ hñs ſecū // 1.q.i.c.
munera ⁊ oia bona damaſci onera // qdra iudices.
ginta cameloꝝ. Cūqʒ ſtetiſſet corā eo: ait.
Fili⁹ tuus benadab rex ſyrie miſit me ad

te:dicēs. Si ſanari potero de infirmitate
mea hac. Dixitq; heliſeꝰ. Uade dic ei. Sa-
naberis. Porro oſtēdit mihi dñs q2 mor
te morieť. Stetitq; cū eo ⁊ ꝯturbatꝰ ē vſ-
q; ad ſuffuſionē; vultꝰ. Fleuitq; vir dei.
Cui azahel ait. Quare dñs meꝰ flet? At il-
le dixit. Q2 ſcio q̄ facturꝰ ſis filijs iſrł ma-
la. Ciuitates eoꝝ munitas igne ſuccēdes:
⁊ iuuenes eoꝝ interficies gladio: ⁊ paruu
los eoꝝ elides: ⁊ p̄gnātes diuides. Dixitq;
azahel. Quid n. ſū ſuꝰ tuꝰ canis: vt faciā rē
iſtā magnā. Et ait heliſeꝰ. Oſtendit mihi
dñs te regē ſyrie fore. Qui cū receſſiſſ; ab
heliſeo: vēit ad dñm ſuū. Qui ait ei. Quid
tibi dixit heliſeꝰ? At ille r̄ndit. Dixit mi-
E hi. Recipies ſanitatē. Cūq; vēiſſet dies al
tera: tulit ſtragulū ⁊ infudit aquā: ⁊ expā-
dit ſup faciē eiꝰ. Quo mortuo regnauit aza
‖ 2. par. 21. hel ꝓ eo. ‖ Anno q̄nto iorā filij achab re-
Als + ⁊ iu ſaphat regis iu da. gis iſrł + regnauit iorā filꝰ ioſaphat rex
iuda. Trigītaduoꝝ ānoꝝ erat cū regnare
cepiſſet: ⁊ octo ānis regnauit in hierłm.
Ambulauitq; in vijs regū iſrł: ſicut ābula
uerat domꝰ achab. Filia. n. achab erat vxor
Als + co rā dño. eiꝰ. Et fecit qḋ malū ē + in ꝯſpectu dñi. No
luit aūt dñs diſp̄dere iudā ꝑp dauid ſuū
‖ 2. Reg. 7. b. ſuū ‖ ſicut ꝓmiſerat ei: vt daret illi lucernā:
⁊ filijs eiꝰ cūctis diebꝰ. In diebꝰ eiꝰ receſ-
ſit edom ne eēt ſub iuda: ⁊ ꝯſtituit ſibi re
gē. Uēitq; iorā ſeyra: ⁊ oīs exercitꝰ cū eo.
F Et ſurrexit nocte ꝑcuſſitq; idumeos qui
eū circūdederāt ⁊ p̄ncipes curruū. Pplꝰs
aūt fugit in tabernacula ſua. Receſſit ergo
edom ne eſſet ſub iuda vſq; in diē hanc.
Tūc receſſit ⁊ lobna in tp̄e illo. Reliq̄ aūt
ſmonū ioraz ⁊ vniuerſa q̄ fecit: nōne hec
ſcripta ſūt in libro ſboꝝ dieꝝ regū iuda?
Et dormiuit ioram cū patribꝰ ſuis: ſepul-
tuſq; eſt cū eis in ciuitate dauid: ⁊ regna
Als + a hazias uit + ochozias filꝰ eiꝰ ꝓ eo. Anno duode-
cimo iorā filij achab regis iſrł regnauit
ochozias filꝰ iorā regis iude. Uiginti duo-
rū ānoꝝ erat ochozias cū regnare cepiſſ;:
G ⁊ vno āno regnauit in hierłz. Nomē ma
tris eiꝰ athalia filia amri regis iſrł. Et am
bulauit in vijs domꝰ achab: ⁊ fecit qḋ ma-
luz eſt corā dño ſicut domꝰ achab. Gener. n.
domꝰ achab fuit. Abijt quoq; cū iorā filio
achab ad p̄liandū ꝯ̄ azahel regez ſyrie in
ramoth galaad: ⁊ vulnerauerūt ſyri iorā
Als + ra ma Qui reuerſus eſt vt curaret in iezrael q2
vulnerauerūt eū ſyri in + ramoth p̄lian
tē ꝯ̄ azahel regē ſyrie. Porro ochozias fi-
lius ioram rex iuda deſcēdit inuiſere io-
raz filiū achab in iezrael: q2 egrotabat ibi.
¶ Ca Sū. ¶ De vnctiōe iehu in regē ſup
iſrł. q̄ ꝑcuſſit iorā: ⁊ interfecit ochoziā ⁊ ie
zabel quā comederunt canes. Ca. ix.
Heliſeus aūt ꝓphetes vocauit vnū de ‖ A
filijs ꝓphetaꝝ: ⁊ ait illi. ‖ Accinge lū ‖ Supra 4. c.
bos tuos: ⁊ tolle lēticulā olei hāc in manu
tua ⁊ vade in ramoth galaad. Cūq; vene-
ris illuc: videbis iehu filiū ioſaphat filij
namſi. Et ingreſſus ſuſcitabis eū de me-
dio fratꝝ ſuoꝝ: ⁊ introduces in interiꝰ cu-
biculuz. Tenēſq; lēticulā olei fundes ſu-
per caput eiꝰ: ⁊ dices. Hec dicit dñs. Unxi
te regē ſup iſrł. Aperieſq; oſtiū ⁊ fugies:
⁊ nō ibi ſubſiſtes. Abijt ergo adoleſcens
puer ꝓphete in ramoth galaad: ⁊ ingreſ-
ſus eſt illuc. Ecce aūtē p̄ncipes exercitꝰ ſe-
debāt. Et ait. Uerbū mihi ad te o p̄nceps.
Dixitq; iehu. Ad quē ex oībꝰ nobis. At il B
le dixit. Ad te o p̄nceps. Et ſurrexit: ⁊ in-
greſſus eſt cubiculuz. At ille fudit oleuz
ſup caput eiꝰ. Et ait. Hec dicit dñs deꝰ iſrł.
Unxi te regē ſup pplm dñi iſrł. Et percu-
ties domū achab dñi tui. Et vlciſcar ſan-
guinē ſuoꝝ meoꝝ ꝓphetaꝝ: ⁊ ſanguinez
oiuz ſuoꝝ dñi de manu iezabel: ꝑdamq;
oēz domum achab. Et interficiā de domo
achab mingētē ad parietē ⁊ clauſuz ⁊ no-
uiſſimuz in iſrł. Et dabo domuz achab ſicut
domū hierobaā filij nabath: ⁊ ſicut domū
baaſa filij achia. ‖ Iezabel quoq; comedēt ‖ 3. Reg. 21. f.
canes in agro iezrael: nec erit qui ſepeliat ⁊ infra eo.
eā. Aperuitq; oſtiū ⁊ fugit. Iehu aūt igreſ- C
ſus eſt ad ſuos dñi ſui. Qui dixerūt ei. ‖ ‖ infra eo.
Recte ne ſūt oīa? Quid venit inſanꝰ iſte ad
te? Qui ait eis. Noſtis hoīem ⁊ qḋ locutꝰ
ſit? At ille r̄nderunt. Falſuz eſt. Sz magis
narra nobis. Qui ait eis. Hec ⁊ hec locutꝰ
eſt mihi. Et ait. Hec dicit dñs. Unxi te re-
gē ſup iſrł. Feſtinauerūt itaq;: ⁊ vnuſqſ-
q; tollēs palliū ſuuz poſuerūt ſub pedibꝰ
eiꝰ in ſimilitudinē tribunalis: ⁊ cecinerunt
tuba atq; dixerūt. Regnabit iehu. Cōiu-
rauit ergo iehu filꝰ ioſaphat filij namſi
ꝯ̄ iorā. Porro iorā obſederat ramoth ga
laad: ipſe ⁊ oīs iſrł ꝯ̄ azahel regez ſyrie: ⁊
reuerſus fuerat vt curaret in iezrahel ꝓ-
pter vulnera: quia percuſſerant eum ſyri
preliantez contra azahel regem ſyrie. Di-
xitq; iehu. Si placet vobis nemo egre-

diat̃ ꝓfugus de ciuitate ne vadat ⁊ nun-
D cier in iezrahel. Et aſcēdit ⁊ ꝓfectus eſt in
iezrahel. Jorā. n. egrotabat ibi: ⁊ ochozias
rex iuda deſcēderat ad viſitādū iorā. Igit̃
ſpeculator q̃ ſtabat ſup turri3 iezrahel vi-
dit globum iehu venientis. Et ait. Uideo
ego globū. Dixitq3 ioram. Tolle currū: ⁊
mitte in occurſu3 eoꝝ: ⁊ dicat vadens. //
//ſup co. Recte ne ſūt oia? Abijt ergo q̃ aſcenderat
currū in occurſu3 ei⁹: ⁊ ait. Hec dicit rex.
Pacata ſūt oia? Dixitq3 iehu. Quid tibi
⁊ paci? Trāſi ⁊ ſeq̄re me. Nūciauit quoq3
ſpeculator dicēs. Uenit nūci⁹ ad eos: ⁊ nō
reuertit̃. Miſit et currū equoꝝ ſcd̄3. Ue-
nitq3 ad eos: ⁊ ait. Hec dicit rex. Nūqd pax
eſt. Et ait iehu. Quid tibi ⁊ paci? Tranſi ⁊
ſeq̄re me. Nūciauit aūt ſpeculator: dicēs.
E Uēit vſq3 ad eos ⁊ nō reuertit̃. Eſt āt inceſ
ſus q̄ſi inceſſus iehu filij namſi. Preceps
Mo + Jū enī3 gradit̃. Et ait iorā. + Jungite currū.
ge Junxerūtq3 currū ei⁹. Et egreſſus ē ioraz
rex iſrl̄: ⁊ ochozias rex iuda: ſinguli in cur
rib⁹ ſuis. Egreſſiq3 ſūt in occurſum iehu:
⁊ inuenerūt eū in agro naboth iezraelite.
Cūq3 vidiſſet iorā iehu: dixit. Pax ē ie-
hu. At ille r̄ndit. Que pax? Adhuc forni-
catiōes iezabel m̄ris tue: ⁊ veneficia eius
multa vigēt. Cōuertit aūt iorā manum
ſuā: ⁊ fugiēs ait ad ochoziā. Inſidie ocho-
zia. Porro iehu tetēdit arcu3 manu ⁊ p̄
cuſſit iorā inter ſcapulas: ⁊ egreſſa eſt ſa-
gitta p̄ cor ei⁹: ſtatimq3 corruit in curru
ſuo. Dixitq3 iehu ad badacher ducē. Tol-
F le ꝓijce eū in agro nabothi iezraelite. Me
mini. n. q̄n ego ⁊ tu ſedētes in curru ſeq
bamur achab patrē hui⁹: q̄ d̄ns on⁹ hoc
leuauerit ſup eū: dicēs. Si nō ꝓ ſangui-
ne naboth ⁊ ꝓ ſanguine filioꝝ ei⁹ q̄ vidi
heri: ait d̄ns: reddā tibi in agro iſto dicit
d̄ns. Nūc ergo tolle ⁊ ꝓijce eū in agro iu
xta v̄bū d̄ni. Ochozias aūt rex iuda vidēs
hoc: fugit p̄ viā dom⁹ horti. Perſecutuſq3
eſt eū iehu: ⁊ ait. Etiā hūc ꝑcutite in cur-
ru ſuo. Et ꝑcuſſerunt eū in aſcēſu gaber q̄
eſt iuxta ieblaam. Qui fugit in mageddo:
⁊ mortu⁹ eſt ibi. Et impoſuerūt eu3 ſerui
Mo + et ei⁹ ſup currū ſuū ⁊ tulerūt in hieruſm: ſe-
ahazie ⁊ pelierūtq3 in ſepulcro cū patrib⁹ ſuis in
ſupeſt re ciuitate dauid: āno vndecimo ioraz filij
gnauit achab regis iſrl̄: + regnauit ochozias ſup
ochozias iudā. Uenitq3 iehu i iezrael. Porro ieza-
bel introitu ei⁹ audito. depinxit oculos

ſuos ſtibio: ⁊ ornauit caput ſuū: ⁊ reſpexit
p̄ feneſtrā ingrediētē iehu p̄ portā ⁊ ait. //
Nūqd pax pōt eē zamri q̄ interfecit dn̄m // 3. Reg.
ſuū? Leuauitq3 iehu faciē ſuā ad feneſtrā 16.c.
⁊ ait. Que eſt iſta? Et inclinauerunt ſe ad G
eu3 duo vel tres eunuchi: ⁊ dixerūt. Hec
eſt illa iezabel: at ille dixit eis. Precipitate
eā deorſu3. Et ꝑcipitauerūt eā: aſperſuſq3
eſt ſanguine paries ⁊ equoꝝ vngule con
culcauerūt eā. Cūq3 introgreſſus eēt vt
comederet biberetq3: ait. Ite ⁊ videte ma-
ledictā illā: ⁊ ſepelite ea3: q2 filia regis eſt.
Cūq3 iſſent vt ſepelirēt eā: nō inuenerūt
niſi caluariā: ⁊ pedes ⁊ ſūmas man⁹. Re- //3.re.21.f
uerſiq3 nūciauerūt ei. Et ait iehu. //Ser- Sup co.
mo d̄ni eſt quē locut⁹ eſt p̄ ſeruū ſuū he- 75.di.c.j.
liā3 theſbiten: dicēs. In agro iezrahel co- in glo.
medēt canes carnes iezabel. Et erunt car 1.q.4.§.
nes iezabel ſicut ſtercus ſup faciē terre in his ita
agro iezrahel: ita vt preterentes: dicant. inſi.
Heccine eſt illa iezabel?
¶ Ca. Sū. ¶ De occiſiōe. lxx. filioꝝ achab. 23.q.4.§.
⁊ . xlij. viris fratrib⁹ ochozie iugulatis: de ſ3 obijci
ionadab filio achab ⁊ ſacerdotib⁹ baal oc- tur ca.ea
ciſis: ⁊ templo deſtructo ꝓpter peccatum vindicta
iehu: ⁊ pro eo regnat ioachaz filius eius: 24.q.3.c.j
ꝓmittitur regnum iſrael iehu vſq3 ad de pe.di.3
quartā generationem. Cap. x. c.achab.
E Rant aūt achab ſeptuaginta filij in in gl. ſi.
ſamaria. Scripſit ergo iehu lr̄as: et H
miſit in ſamariā ad optimates ciuitatis //Judith
⁊ ad maiores natu: ⁊ ad nutricios achab: 5.g.
dicēs. Statim vt accepitis lr̄as has q̄ ha-
betis filios d̄ni v̄ri ⁊ currus ⁊ equos ⁊ ciui
tates firmas ⁊ arma eligite meliorē ⁊ eu3
q̄ vobis placuerit de filijs d̄ni v̄ri: ⁊ eū po-
nite ſup ſoliū p̄ris ſui: ⁊ pugnate pro do-
mo d̄ni v̄ri. Timuerunt illi vehemēter: ⁊
dixerūt. Ecce duo reges nō potuerūt ſta-
re coram eo: ⁊ quō nos valebim⁹ reſiſtere?
Miſerūt ergo ꝓpoſiti dom⁹ ⁊ + ꝑfecti ciui Mo + ꝑfe
tatis ⁊ maiores natu ⁊ nutritij ad iehu: ctus
dicētes. Serui tui ſum⁹: q̄cunq3 iuſſeris
faciem⁹ nec ꝯſtituem⁹ nobis regē. Quecū
q3 tibi placet fac. Reſcripſit aūt eis lr̄as ſe
cundo: dicēs. Si mei eſtis ⁊ obeditis mi-
hi: tollite capita filioꝝ d̄ni v̄ri: ⁊ venite I
ad me hac eadem hora cras in iezrahel.
Porro filij regis ſeptuaginta viri apud
optimates ciuitatis nutriebant̃. Cūq3 ve
niſſent lr̄e ad eos: tulerūt filios regis ⁊ oc-
ciderunt ſeptuaginta viros: ⁊ poſuerūt ca

pita eoꝝ in cophinis: ⁊ miſerūt ad eū in
ieẓrahel. Uenit aūt nunci⁹ ad eū ⁊ indica-
uit ei dicēs. Attulerunt capita filioꝝ re-
gis. Qui rn̄dit. Ponite ea ad duos acer-
uos iuxta introitū poꝛte vſq₃ mane. Cū-
q₃ diluxiſſet egreſſus eſt ⁊ ſtans dixit ad
oēs ppl'm. Juſti eſtis. Si ergo ꝯiuraui ꝯ
dn̄z meū ⁊ interfeci eum: qs ꝑcuſſit oēs
E hos? Uidete ergo nūc qm̄ nō cecidit de ſer
monib⁹ dn̄i in terrā quos locut⁹ eſt dn̄s
ſup domū achab: ⁊ dn̄s fecit qd̄ locut⁹ eſt
in manu ſerui ſui helie. Percuſſit igitur
iehu oēs q reliqui erāt de domo achab in
ieẓrahel ⁊ vniuerſos optiates ei⁹: ⁊ notos
⁊ ſacerdotes: donec nō remanerēt ex eo
reliq̄e. Et ſurrexit: ⁊ venit in ſamariā. Cū-
q₃ veniſſet ad camerā paſtoꝝ in via: inue
nit fratres ochoẓie regis iuda: dixitq₃ ad
eos. Qui nā eſtis vos? Qui rn̄derūt. Fra-
tres ochoẓie regis ſum⁹: ⁊ deſcēdim⁹ ad ſa
lutandos filios regis ⁊ filios regine. Qui
ait. Cōpꝛehēdite eos viuos. Quos cum cō
ꝓhēdiſſēt viuos: iugulauerūt eos in ciſter
na iux̄ camerā q̄dragita duos viros: ⁊ nō
D reliq̄t ex eis quēq̄₃. Cūq₃ abiſſet inde: inue
nit ionadab filiū rechab in occurſū₃ ſibi.
Et bn̄dixit ei. Et ait iehu ad eū₃. Nūqd eſt
coꝛ tuū rectū cū₃ coꝛde meo: ſicut coꝛ me
um cū₃ coꝛde tuo? Et ait ionadab. Eſt. Si
eſt inq̄t: da mihi manū tuā. Qui dedit ei
manū₃ ſuā. At ille leuauit eum ad ſe in
currū: dixitq₃ ad eū. Ueni mecum: ⁊ vide
zelū meū₃ ꝓ dn̄o. Et impoſitū in curru
ſuo duxit in ſamariā. Et ꝑcuſſit oēs q re-
liqui fuerāt de achab in ſamaria vſq₃ ad
vnū₃: iuxta ỽbū dn̄i qd̄ locut⁹ eſt ꝑ heliā.
Lu.16.g Cōgregauit ergo iehu oē₃ ppl'm: ⁊ dixit
ad eos. //Achab coluit baal paꝝ: ego autē₃
colā eū₃ ampli⁹. Nunc igit̄ oēs ꝓphetas
baal ⁊ vniuerſos ſeruos ei⁹ ⁊ cunctos ſa-
cerdotes ipſi⁹ vocate ad me. Nullus ſit qui
nō veniat. Sacrificiu₃. n. grande eſt mihi
baal. Quicunq₃ defuerit nō viuet. Poꝛro
iehu faciebat hoc īſidioſe: vt diſꝑderet cul
toꝛes baal. Et dixit. Sāctificate diē ſolēnē
baal. Uocauitq₃ ⁊ miſit in vniuerſos ter-
minos iſrael: ⁊ venerūt cūcti ſerui baal.
E Nō fuit reſiduus ne vn⁹ qdem q nō veni-
ret. Et ingreſſi ſunt tēplu₃ baal. Et repleta
eſt dom⁹ baal a ſūmo vſq₃ ad ſūmū₃. Di-
xitq₃ his q ꝑerant ſup veſtes. Pꝛoferte ve
ſtimenta vniuerſis ſeruis baal. Et ꝓtule
runt eis veſtes. Jngreſſuſq₃ iehu ⁊ iona-
dab fili⁹ rechab tēplu₃ baal: ait cultoꝛib⁹
baal. Perquirite ⁊ videte neq̄s foꝛte vo-
biſcu₃ ſit de ſuis dn̄i: ſ₃ vt ſint ſerui baal
ſoli. Jngreſſi ſunt igit̄ vt facerēt victimas
⁊ holocauſta. Jehu aūt ꝑparauerat ſibi fo-
ris octoginta viros: ⁊ dixerat eis. Quicū-
q₃ fugerit de hominib⁹ his quos ego ad-
duxero in man⁹ veſtras: anima ei⁹ erit ꝓ
anima illi⁹. Factū eſt autē cū cōpletum eēt F
holocauſtu₃ ꝑcepit iehu militib⁹ ⁊ duci-
bus ſuis. Jngredimini ⁊ ꝑcutite eos. Nul
lus euadat. Percuſſeruntq₃ eos ✝ in oꝛe Al's ſup
gladij ⁊ ꝓiecerunt milites ⁊ duces. Et ie- cil ✝ in
runt in ciuitatē tēpli baal: ⁊ pꝛotulerunt
ſtatuā de phano baal: ⁊ cōbuſſerunt ⁊ cō-
minuerunt eā. Deſtruxerunt q̄q₃ edem
baal: ⁊ fecerunt ꝓ ea latrinas vſq₃ in diē
hāc. Deleuit itaq₃ iehu baal de iſrl'. Uerū-
tn̄ a pctis hieroboa₃ filij nabath q peccare
fecit iſrael nō receſſit: nec dereliq̄t vitulos
aureos q erāt in bethel ⁊ in dan. Dixit au-
tē₃ dn̄s ad iehu. Quia ſtudioſe egiſti qd̄
rectu₃ erat ⁊ placebat in oculis meis ⁊ oia
q̄ erāt in coꝛde meo feciſti ꝯ domu₃ achab
filij tui vſq₃ ad q̄rtā generationē ſedebūt
G ſup thꝛonu₃ iſrl'. Poꝛro iehu nō cuſto-
diuit: vt ābularet in lege dn̄i dei iſrael: in
toto coꝛde ſuo. Nō. n. receſſit a peccatis hie
roboā q peccare fecerat iſrael. Jn dieb⁹ il-
lis cepit dn̄s tedere ſup iſrl'. Percuſſitq₃
eos aẓahel in vniuerſis finib⁹ iſrael: a ioꝛ-
dane ꝯ oꝛiētalē plagā: oēm terrā galaad
⁊ gad ⁊ ruben ⁊ manaſſe ab aroer q̄ eſt ſu-
per toꝛrētē arnon ⁊ galaad ⁊ baſan. Reliq̄
autē verboꝛu₃ iehu ⁊ vniuerſa que fecit:
⁊ foꝛtitudo eius: nōne hec ſcripta ſunt in
libꝛo verboꝛum dierum regum iſrael?
Et dormiuit iehu cum patribus ſuis: ſe- // 22.q.2.
pelieruntq₃ eum in ſamaria: ⁊ regnauit c. vtile₃.
ioachaẓ fili⁹ eius pꝛo eo. Dies autē quos 13.q.2.c.
regnauit iehu ſuper iſrael viginti ⁊ octo ſoroꝛ.
anni ſunt in ſamaria.

¶ Ca. Sm̄. ¶ De athalia regina ⁊ ioas oc-
cultato ⁊ facto rege in iuda ꝑ ioiadā ſacer
dotē: de moꝛte athalie regine: ioiada pepi-
git fedus inter regem ⁊ populum: ⁊ pꝛe-
ponitur. Cap. xi.

A Thalia ỽo mater ochoẓie vidēs moꝛ- A
tuū filiū ſuum //ſurrexit ⁊ interfecit 2. Para.
oē ſemē regium. Tollēs autē ioſaba filia 22.d.
regis ioꝛam: ſoroꝛ ochoẓie ioas filium

ochozie furata eſt eū ꝺe medio filioꝝ regis
qui interficiebant ⁊ nutricē eius ꝺe tricli
nio: abſcōdit eū a facie athalie vt nō inter
ficeret: eratq; cū ea ſex annis clā in ꝺomo
ꝺn̄i. Porro athalia regnauit ſup terrā ſe-
ptē annis. //Anno aūt ſeptimo miſit ioia 2. para. 24.c.
da: ⁊ aſſumēs cēturiones ⁊ milites intro
duxit ad ſe ī tēplū ꝺn̄i: pepigitq; cū eis fe
dus. Et adiurans eos in ꝺomo ꝺn̄i: oſ̄dit
eis filiū regis: ⁊ p̄cepit illis ꝺicēs. Iſte eſt
ſermo quē facere ꝺebetis. Tertia pars vrm̄
introeat ſabbato: ⁊ obſuet excubias ꝺomus
regis. Tertia aūt pars ſit ad portā ſeyr: ⁊ tr̄ia
pars ſit ad portam q̄ eſt poſt habitaculum
ſcutarioꝝ: ⁊ cuſtodietis excubias ꝺomus
meſſa. Due vero partes e vobis oēs egredi
B entes ſabbato cuſtodiāt excubias ꝺomus
ꝺn̄i circa regem: ⁊ vallabitis eū habentes
arma in manib⁹ veſtris. Siqs aūt ingreſ-
ſus fuerit ſeptū templi interficiat. Eritiſq;
cū rege introeūte ⁊ egrediente. Et fecerūt
centuriones iuxta oīa q̄ p̄ceperat eis ioia
da ſacerdos. Et aſſumentes ſinguli viros
ſuos q ingrediebant ſabbatum cū his q
egrediebantur e ſabbato: venerunt ad io-
iadam ſacerdotem. Qui ꝺedit eis haſtas ⁊
arma regis ꝺauid q̄ erant in ꝺomo ꝺn̄i. Et
ſteterunt ſinguli habētes arma in manu
ſua a parte templi ꝺextera vſq; ad partem
ſiniſtrā altaris ⁊ edis: circum regē. Pro
C duxitq; filiū regis: ⁊ poſuit ſup eum ꝺya-
dema: ⁊ teſtimoniū. Feceruntq; eum re-
gem ⁊ vnxerunt: ⁊ plaudētes manu ꝺixe-
runt. Viuat rex. Audiuit aūt athalia vocē
p̄pli currētes: ⁊ ingreſſa ad turbas in tem
plū ꝺn̄i vidit regē ſtantē ſup tribunal
iuxta morem: ⁊ cantores ⁊ turbas prope
eum: omnemq; p̄plm̄ terre letantē ⁊ ca-
nentē tubis: ⁊ ſcidit veſtimēta ſua: clama-
uitq;. Cōiuratio: cōiuratio. Precepit aūt
ioiada cēturionib⁹ q erant ſup exercitū: ⁊
ait eis. Educite eam extra ſepta tēpli: ⁊ quī
eā ſecutus fuerit: feriat gladio. Dixerat
D enim ſacerdos. Non occidat in tēplo ꝺn̄i.
Impoſueruntq; ei manus: ⁊ impegerunt
eam p viam introitus equoꝝ iuxta pala-
tiū: ⁊ interfecta eſt ibi. Pepigit ergo ioia
da fedus inter ꝺeū ⁊ regē ⁊ inter populū:
vt eſſet p̄pl's ꝺn̄i: ⁊ inter regem ⁊ populū.
Ingreſſuſq; eſt oīs p̄pl's terre tēplū baal:
⁊ ꝺeſtruxerunt aras eius: ⁊ imagines cōtri
uerūt valide: mathan q̄q; ſacerdotē baal

occiderūt corā altari. Et poſuit ſacerdos cu
ſtodias in ꝺomo ꝺn̄i: tulitq; cēturiones
⁊ cerethi ⁊ phelethi legiones ⁊ oēm p̄plm̄ ter-
re: ꝺeduxeruntq; regē ꝺe ꝺomo ꝺn̄i. Et ve-
nerunt p viam porte ſcutariorum in pala
tium: ⁊ ſedit ſup thronum regum. Letatuſ-
q; eſt oīs p̄pl's terre: ⁊ ciuitas conqeuit.
Athalia aūt occiſa ē gladio ī ꝺomo regis:
ſeptēq; ānoꝝ erat ioas cū regnare cepiſſet.
¶ Ca. xii. ¶ Qr ſacerdotes nō iſtaurauē-
runt ꝺomū ꝺn̄i: p̄hibiti ſūt a rege ioas vl
tra pecunias accipe: a trāſeūtib⁹: ꝺe gazo-
philatio poſito ī tēplo: ꝺe aſcēſu azahel rex
ſyrie q aſportauit theſauꝝ hierl'm mittēte
ſibi rege ioas. Duo ex ſuis ioas occiderūt
ipſū ioas: ꝺe regno amaſie filij ei⁹. Cap. xij.

Anno //ſeptimo iehu regnauit ioas. A
Quadraginta ānis regnauit in hie- //2. para 24.a.
ruſalē. Nomen m̄ris ei⁹ ſebia ꝺe berſabee.
Fecitq; ioas rectū corā ꝺn̄o cūctis ꝺieb⁹ ꝗ
b⁹ ꝺocuit eū ioiada ſacerdos. Verūtn̄ excel-
ſa nō abſtulit. Adhuc eni p̄pl's immolabat ⁊
adolebat in excelſis incenſū: Dixitq; io-
as ad ſacerdotes. Oēm pecuniā ſcōꝝ que
illata fuerit in tēplū ꝺn̄i a p̄tereuntib⁹ q̄
offert pro p̄cio aīe: ⁊ quā ſponte ⁊ arbitrio
cordis ſui inferunt in tēplū ꝺn̄i: accipiāt
illā ſacerdotes iuxta ordinē ſuū: ⁊ inſtau-
rent ſartatecta ꝺomus: ſi qd neceſſariū vi-
derint iſtaurationē. Igit vſq; ad viceſimū-
terciū annū regis ioas nō inſtaurauerūt
ſacerdotes ſartatecta tēpli. Vocauitq; rex
ioas ioiadā pōtificē ⁊ ſacerdotes: ꝺicens B
eis. Quare ſartatecta nō iſtauratis tēpli?
Nolite ḡ ampli⁹ accipe pecuniā iux̄ ordi-
nē vr̄m: ſ; ad inſtaurationē tēpli reddite
eā. Prohibitiq; ſūt ſacerdotes vltra accipe
re pecuniā a p̄plo: ⁊ iſtaurare ſartatecta ꝺo
m⁹. Et tulit ioiada pōtifex gazophilatiū
vnū aperuitq; foramen ꝺeſup: ⁊ poſuit illō
iux̄ altare ad ꝺexterā igredientiū ꝺomum
ꝺn̄i. Mittebātq; in eo ſacerdotes q cuſto
diebāt oſtia oēm pecuniā q̄ ꝺeferebat ad tē-
plū ꝺn̄i. Cūq; viderēt nimiā pecuniā eſſe
ī gazophilatio: aſcēdebat ſcriba regis: ⁊ pō
tifex: effundebātq; ⁊ numerabāt pecuniā
q̄ inueniebat in ꝺomo ꝺn̄i: ⁊ ꝺabāt eā iu
xta numeꝝ atq; mēſurā in manu eoꝝ q
p̄erant cemētarijs ꝺomus ꝺn̄i. Qui ſpen-
ꝺebāt eā in fabris lignoꝝ ⁊ in cemētarijs C
his q opabant in ꝺomo ꝺn̄i: ⁊ ſartatecta fa
ciebant: ⁊ in his q cedebāt ſaxa: ⁊ vt eme-

rent ligna ⁊ lapides q̄ excidebant̄: ita vt i-
pleretur instauratio domus dñi in vniuer-
ſis q̄ indigebāt expēſa ad muniēdā domū.
Uerūtñ nō fiebāt ex eadē pecunia hydrie
tēpli dñi ⁊ fuſcinule ⁊ thuribula ⁊ tube ⁊
oē vas aureū ⁊ argēteū: de pecunia q̄ infe
rebat̄ in tēplū dñi. His enī q̄ faciebāt op⁹
dabat̄: vt inſtauraret̄ tēplū dñi: ⁊ nō fiebat
ratio his hoībus q̄ accipiebāt pecuniā vt
diſtribuerēt eā artificibus: ſed in fide tra-
ctabant eam. Pecuniā vero p̄ delicto: ⁊ pe-
cuniā p̄ pctīs nō inferebāt in tēplū dñi:
q: ſacerdotū erat. Tunc aſcēdit azahel rex
B ſyrie: ⁊ pugnabat ꝯ geth. Cepitq̄ eā: ⁊ di-
rexit faciē ſuā vt aſcēderet in hierl'm. Quob
rē tulit ioas rex iuda oīa ſctificata q̄ conſe
crauerat ioſaphat ⁊ iorā ⁊ ochozias pres
eius reges iuda: ⁊ q̄ ipſe obtulerat: ⁊ vni-
uerſum argētū qd̄ iueniri potuit i theſau
ris templi dñi ⁊ in palatio regis: miſitq̄
azahel regi ſyrie: ⁊ receſſit ab hierl'm. Reli
qua aūt ſermonū ioas ⁊ vniuerſa q̄ fecit:
nōne hec ſcripta ſūt in libro verboꝝ dierū
regū iuda? Surrexerūt āt ſerui ei⁹ ⁊ ꝯiu-
rauerunt inter ſe: pcuſſeruntq̄ ioas in do
Als. Jo mo mello in deſcēſu ſela. Joſachar nāq̄ fi
zachar lius ſemath: ⁊ ioſabath fili⁹ ſomer ſerui ei⁹
13.q.2.c pcuſſerunt eum: ⁊ mortuus eſt. Et ſepe-
forot. ꝟ. lierunt eū cū pribus ſuis in ciuitate da-
apposit⁹ ē uid: regnauitq̄ amaſias filius eius p̄ eo.
ꝯ. mori ¶ Ca. xiii. ¶ De regno ioachaz: ⁊ qd̄ fecit
entur pa malū: ⁊ traditus eſt in manus ſyrie: de io
rentes as filio eius q̄ regnauit pro eo. De ioas ⁊
ſagittis eius quas iecit corā heliſeo p̄ fene
ſtram orientalē: De morte helyſei: ⁊ de re-
ſuſcitatione mortui ad tactū oſſium hely
ſei in ſepulcro. De morte azahel p̄ quo re-
gnauit benadab in ſyria: quem percuſſit
ioas tribus vicibus. Cap. xiii.

Anno viceſimo tertio ioas filij ocho-
zie regis iude: regnauit ioachaz fili⁹
A iehu ſup iſrael in ſamaria decē ⁊ ſeptē an-
nis: ⁊ fecit malum corā dño. Secutuſq̄ ē
peccata hieroboam filij nabath: q̄ peccare fe
cit iſrael: ⁊ non declinauit ab eis. Iratuſq̄
eſt furor dñi ꝯ iſrael: ⁊ tradidit eos in ma
nu azahel regis ſyrie: ⁊ i manu benadab
filij azahel cunctis diebus. Depcatus eſt āt
ioachaz faciē dñi: ⁊ audiuit eū dñs. Uidit
eni anguſtiā iſrl': q: attriuerat eos rex ſy-
rie. Et dedit dñs ſaluatorē iſraeli: ⁊ liberat⁹
eſt de manu regis ſyrie. Habitaueruntq̄ fi-
lij iſrael in tabernaculis ſuis: ſicut heri et
nudiuſtertius. Uerūtñ nō receſſerunt a B
pctīs domus hieroboam q̄ peccare fecit iſ-
rael: ſ; in ipſis ambulauerūt: Siqdē ⁊ lu-
cus pmanſit in ſamaria: ⁊ nō ſūt derelicti
ioachaz d̄ pplo: niſi quinq̄ginta equites: ⁊
decē currus ⁊ decē milia peditū. Interfe-
cerat enim eos rex ſyrie: ⁊ redegerat quaſi
puluerē in tritura aree. Reliq̄ aūt ſmonū
ioachaz ⁊ vniuerſa q̄ fecit et fortitudo ei⁹
nōne hec ſcripta ſūt in libro ſermonū die
rū regū iſrael? Dormiuitq̄ ioachaz cū
prib⁹ ſuis ⁊ ſepelierūt eū i ſamaria: regna
uitq̄ ioas fili⁹ eius p̄ eo. Anno triceſimo
ſeptio ioas regis iuda regnauit ioas fi-
li⁹ ioachaz ſup iſrl' i ſamaria ſedecim ānis.
Et fecit qd̄ malū eſt in ꝯſpectu dñi. Nō de- C
clinauit ab oībus peccatis hieroboam filij
nabath: q̄ peccare fecit iſrael: ſ; in ipſis am
bulauit. Reliq̄ aūt ſermonum ioas ⁊ vni
uerſa que fecit: ⁊ fortitudo eius quō pu-
gnauerit ꝯ amaſiam regem iuda: nonne
hec ſcripta ſūt in libro ſermonū dieꝝ re-
gum iſrael? Et dormiuit ioas cū pribus
ſuis. Hieroboam aūt ſedit ſup ſoliū eius.
Porro ioas ſepult⁹ eſt in ſamaria cū regi
bus iſrl'. Heliſeus aūt egrotabat infirmi-
tate qua ⁊ mortuus eſt. Deſcenditq̄ ad eū
ioas rex iſrael: ⁊ flebat corā eo. Dicebat-
q̄. Pater mi: pater mi: currus iſrael ⁊ au
riga ei⁹. Et ait illi heliſe⁹. Affer arcū ⁊ ſa Sup. 2.b
gittas. Cumq̄ attuliſſet ad eum arcum ⁊
ſagittas: dixit ad regem iſrael. Pone ma-
num tuam ſuper arcum. Et cum poſuiſſet
ille manum ſuam: ſuperpoſuit helyſe⁹ ma-
nus ſuas manibus regis: ⁊ ait. Aperi fene
ſtram orientalem. Cumq̄ aperuiſſet di-
xit helyſeus: iace ſagittā: ⁊ iecit: ⁊ ait hely
ſeus. Sagitta ſalutis domini ⁊ ſagitta ſa-
lutis contra ſyriam. Percutieſq̄ ſyriā in D
aphec donec conſumas eā. Et ait. Tolle ſa-
gittas. Qui cum tuliſſet: rurſum dixit ei:
Percute iaculo terrā. Et cum percuſſiſſet
tribus vicibus ⁊ ſtetiſſet: irat⁹ eſt vir dei ꝯ
eum: ⁊ ait. Si percuſſiſſes quinquies aut
ſexies ſiue ſepties: percuſſiſſes ſyriam vſq̄
ad conſūmationem. Nunc autē trib⁹ vi-
cibus pcuties eā. Mortuus eſt ergo heli
ſeus: ⁊ ſepelierūt eum. Latrunculi autē de
moab venerūt in terrā in ipſo anno. Qui
dam autē ſepelientes hominem: viderunt
latrunculos: ⁊ piecerūt cadauer in ſepul-

ero heliſei. Quā cū tetigiſſet oſſa heliſei: //re
Ec.48.b uixit hō ⁊ ſtetit ſup pedes ſuos. Igiť azahel
rex ſyrie afflixit iſrľ cūctis dieb⁹ ioachaz.
Et miſertus eſt dñs eoꝝ ⁊ reuerſus eſt ad
eos ꝓpť pactū ſuuz qđ hēbat cū habraā ⁊
iſaac ⁊ iacob: ⁊ noluit diſpdere eos: neqꝫ ꝓ
ijcere penit⁹: vſqꝫ i pñs tps. Mortu⁹ ē aūt
azahel rex ſyrie: ⁊ regnauit benadab fili⁹ ei⁹
ꝓ eo. Porro ioas fili⁹ ioachaz tulit vrbes
de manu benadab filij azahel: qs tulerat de
manu ioachaz pr̄is ſui iure plij. Trib⁹ vi
cib⁹ pcuſſit eū ioas: ⁊ reddidit ciuitates iſrľ.
¶ Ca. Sū. ¶ De amaſia filio ioas regis iu
de: qͥliter regnauit ⁊ vicit edom: ſꝫ victus
eſt a ioas rege iſrľ: ⁊ duct⁹ i iſrael. De ſpo-
liatione hieruſalē quā fecit ioas rex iſrľ:
cui ſucceſſit fili⁹ ei⁹ hieroboā in regē ſuper
iſrľ. Amaſias vero rex iuda occiſus eſt in
lachis: cui ſucceſſit azarias filius eius: hie
roboam reſtituit iſrael hieroboam ſucceſ-
ſit zacharias. Cap. xiiij.

A In āno ſcđo ioas filij ioachaz regis iſ-
rael regnauit amaſias fili⁹ ioas regis
IJ.paral. iuda: //Uigintiqnqꝫ annoꝝ erat cū regna
25.a. recepiſſet: viginti aūt ⁊ nouē ānis regna-
Al's + io- uit in hierľm. Nomē mr̄is ei⁹ + ioadē
adan de hierľm. Et fecit rectuz coraz dñō. Uerū
tñ non vt dauid pr̄ ei⁹. Juxta oīa q̄ fecit io
as pr̄ ſu⁹ fecit: niſi tm̄ hoc q excelſa non ab
ſtulit. Adhuc eniꝫ ppľs adolebat ⁊ imola-
bat incēſuz in excelſis. Cumqꝫ obtinuiſſet
regnū: pcuſſit ſuos ſuos q īterfecerāt regē
B pr̄ez ſuū. Filios āt eoꝝ q occiderāt nō occi
Al'. deficit dit: iuxta + qđ ſcriptū ē i libro legis moy
+ vbum ſi ſic pcepit dñs dicēs. // Nō morienť pr̄es
Deu.24.c ꝓ filijs: neqꝫ filij + ꝓ pr̄ib⁹: ſꝫ vnuſqſqꝫ i
2.pa.25.a peccato ſuo morieť. Ipſe pcuſſit edom i in
al. + mo valle ſalinaꝝ decem milia: ⁊ apphendit pe-
rientur. trā in plio: vocauitqꝫ nomē ei⁹ + iezechel
Al's + ie- vſqꝫ in pñtez diē. // Tūc miſit amaſias nū
chtel cios ad ioas filiū ioachaz filij iehu regis
2.par. iſrľ dicēs. Ueni ⁊ videam⁹ nos. Remiſitqꝫ
25.c. ioas rex iſrľ ad amaſiā regē iuda dicens.
C Carduus libani miſit ad cedrū q eſt in li
bano dicens. Da filiā tuā filio meo vxorē.
Tranſierunqꝫ beſtie ſaltus q̄ ſunt in liba-
no: ⁊ conculcauerunt carduuz. Percutiens
inualuiſti ſup edom: ⁊ ſubleuauit te cor
tuū. Cōtent⁹ eſto glia ⁊ ſede in domo tua.
Quare ꝓuocas malū: vt cadas tu ⁊ iudas te
cuz. Et nō acqeuit amaſias. Aſcēditqꝫ ioas
rex iſrľ: et viderūt ſe ipſe ⁊ amaſias rex iu-
da in bethſames oppido iude. Percuſſuſ-
qꝫ eſt iuda corā iſrľ: ⁊ fugerūt vnuſqſqꝫ i
tabernacula ſua. Amaſiā vo regē iuda filiū D
ioas filij ochozie cepit ioas rex iſrľ in beth
ſames: ⁊ adduxit eum in hierľm. Et inter
rupit muꝝ hierľm a porta effraiz vſqꝫ ad
portam anguli q̄dringentis cubitis. Tu- Regnuz
litqꝫ oē auꝝ ⁊ argentuz ⁊ vniuerſa vaſa q̄ aſſyrioꝝ
inuenta ſunt in domo dñi ⁊ in theſauris trāſlatuz
regis obſides: ⁊ reuerſus ē in ſamariā. Re eſt in me
liqua aūt vboꝝ ioas q̄ fecit ⁊ fortitudo ei⁹ dos
qua pugnauit ꝯ amaſiam regez iuda: nō-
ne hec ſcripta ſunt in libro ſermonuz die
ruz regum iſrľ. // Dormiuitqꝫ ioas cum 13.q.2.
pr̄ib⁹ ſuis ⁊ ſepult⁹ eſt in ſamaria cū regi- c.ſorō. 8.
b⁹ iſrľ: ⁊ regnauit hieroboaz fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. appoſit⁹ ē
Uixit aūt amaſias fili⁹ ioas rex iuda: poſt- ad pr̄es
q̄ꝫ mortuus eſt ioas fili⁹ ioachaz regis iſ- ſuos
rael vigintiqnqꝫ annis. Reliqua autez ſer
monū amaſie: nōne hec ſcripta ſunt in li-
bro ſermonuz dieꝝ reguz iuda? Factaqꝫ E
eſt ꝯ eum ꝯiuratio in hierľm. At ille fugit
in lachis. Miſerūtqꝫ poſt euz i lachis: ⁊ i-
terfecerūt euz ibi: ⁊ aſportauerūt i eqs ſe-
pultuſqꝫ eſt i hierľm cuz pr̄ib⁹ ſuis i ciui
tate dd. Tulit autez vniuerſus ppľs iude 2.pa.26.
azariā annos natū ſedeciz: ⁊ ꝯſtituerūt eū a.
regē ꝓ pr̄e ei⁹ amaſia. Ipſe edificauit ahylā
⁊ reſtituit eā iude: poſtq̄ꝫ dormiuit rex cuz
pr̄ib⁹ ſuis. Anno qntodecimo amaſie filij F
ioas regis iuda regnauit hieroboā fili⁹ io
as regis iſrľ in ſamaria q̄draginta ⁊ vno
anno. Et fecit qđ malū ē corā dñō. Nō re-
ceſſit ab oīb⁹ pctis hieroboā filij nabath: q
peccare fecit iſrľ. Ipſe reſtituit terminos iſ
rael ab introitu emath vſqꝫ ad mare ſolitu
dinis: iuxta ſmonē dñi dei iſrľ quē locut⁹
eſt p ſuū ſuū ionā filiū amathi ꝓphetā: q
erat de geth q̄ eſt i + ophir. Uidit eniꝫ dñs Al's + o-
afflictionē iſrľ amarā nimis: ⁊ q ꝯſūpti phel
eſſent vſqꝫ ad clauſos carceris ⁊ extremos G
⁊ nō eſſet q auxiliareť iſrľ. Nec locutus eſt
dñs vt deleret nomē iſrľ de ſub celo: ſꝫ ſal-
uauit eos in manu hieroboā filij ioas. Re
liqua autez ſermonuz hieroboam ⁊ vni-
uerſa q̄ fecit: ⁊ fortitudo ei⁹ q̄ pliatus eſt:
⁊ quō reſtituit damaſcuz ⁊ emath iude i
iſrľ: nōne hec ſcripta ſunt in libro ſermo-
nuz dieꝝ regum iſrael? Dormiuitqꝫ hie-
roboam cum pr̄ibus ſuis regibus iſrael:
⁊ regnauit zacharias filius eius pro eo.
¶ Ca. Sū. ¶ Azarie leproſo ſucceſſit ioatā

ſr eiꝰ ſup iudā: ʒachariā q̄ʒ occidit ſellū: ⁊
regnauit ꝓ eo ſup iſrl: ⁊ hunc occidit ma
nahen ⁊ regnauit ꝓ eo q occidit oēs ꝓgnā
tes de t̄ra q̄ ſtituit tributa dari regi aſſy-
rioꝝ: huic manahē ſucceſſit phacee filiꝰ eiꝰ
hūc occidit phacee filiꝰ romelie: i diebꝰ illꝰ
aſcēdit theglatphalaſar rex aſſur vaſtat t̄raʒ
iſrl: ⁊ iaſſyrios transfert: phacee occidit ab
oſia: ioathā filiꝰ oſie ia rex iuda ſtē bonū: fe-
cit deus mites hoſtes in mēdacium: mor
tuꝰ ē ioathā ⁊ regnauit achaʒ filiꝰ. Ca. xv.

A Anno viceſimoſeptimo hieroboaʒ re
gis iſrl regnauit aʒarias filiꝰ amaſie
regis iuda. Sedecim annoꝝ erat cū regna
re cepiſſet: ⁊ quinquaginta duobꝰ annis regna
uit in hierl'm. Nomē mr̄is eius iecelia de
hierl'm. Fecitq̄ʒ qd̄ erat placitū corā dño:
iuxta oīa q̄ fecit amaſias pr̄ eius. Uerūtn̄
excelſa nō eſt demolitꝰ. Adhuc ppl's ſacrifi
cabat ⁊ adolebat incēſū in excelſis. Percuſ
ſit aūt dñs regē ⁊ fuit leproſus vſq̄ʒ i dieʒ
mortis ſue: ⁊ hitabat i domo libera ſeor-
ſuʒ. Joathan vo filiꝰ regis gubernabat pa-
B latiū: ⁊ iudicabat ppl'm terre. Reliq̄ autē
ſermonū aʒarie ⁊ vniuerſa q̄ fecit: nonne
hec ſcripta ſūt i libro verboꝝ dieꝝ reguʒ iu-
da? Et dormiuit aʒarias cū pribꝰ ſuis: ſepe
lierūtq̄ʒ eū cuʒ maioribꝰ ſuis in ciuitate
dd: ⁊ regnauit ioathan filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Anno
triceſimooctauo aʒarie regis iude: regna
uit ʒacharias filiꝰ hieroboā ſup iſrl in ſa-
maria ſex mēſibꝰ. Et fecit qd̄ malū ē corā
dño ſicut fecerant pres eiꝰ. Non receſſit a
pctis hieroboaʒ filij nabath: q peccare fecit
iſrl. Cōiurauit aūt ꝯ eū ſelluʒ filiꝰ iabes: p-
cuſſitq̄ʒ eū palā ⁊ interfecit: regnauitq̄ʒ ꝓ
eo. Reliq̄ aūt verboꝝ ʒacharie: nōne hec ſcri-
pta ſūt in libro ſermonū dieꝝ regū iſrl?
C iſte eſt ſermo dñi quē locutus eſt ad iehu:
dicens. Filij tui vſq̄ʒ ad q̄rtaʒ gn̄ationeʒ:
ſedebunt de te ſup thronū iſrl. Factūq̄ʒ eſt
ita. Sellū filiꝰ iabes regnauit triceſimono
no anno aʒarie regis iude. Regnauit aūt
vno mēſe in ſamaria. Et aſcēdit manahen
filiꝰ gaddi de therſa: venitq̄ʒ ſamariaʒ: ⁊ p-
cuſſit ſellū filiū iabes in ſamaria: ⁊ interfe
cit euʒ: regnauitq̄ʒ ꝓ eo. Reliq̄ aūt verboꝝ
ſellum ⁊ ꝯiuratio eius p quā tetēdit inſi-
dias: nonne hec ſcripta ſunt in libro ſer-
monum dieꝝ regum iſrl? Tunc pcuſſit
D manahen tapſam ⁊ oēs q erant in ea: ⁊ ter
minos eiꝰ de therſa. Noluerant enim apiri

Lygurgꝰ lacedemonijs leges ppetuas tradit.
Remꝰ ⁊ romulꝰ oriūtur.
Macedonū rgnū oritur
Lydoꝝ regū pn̄cipium
Spartanoꝝ origo.

re ei interfecit oēs ꝓgnantes eius: ⁊ ſcidit
eas. Anno triceſimonono aʒarie regis iu
da regnauit manahen filiꝰ gaddi ſup iſrl
deceʒ annis in ſamaria: fecitq̄ʒ qd̄ erat ma
lum coram dño. Non receſſit a pctis hie-
roboam filij nabath: q peccare fecit iſrl. Cū
ctis diebꝰ eius veniebat phul rex aſſyrioꝝ
in therſa: ⁊ dabat manahen phul mille ta
lenta argēti: vt eſſet ei in auxilium: ⁊ fir-
maret regnum eiꝰ. Indixitq̄ʒ manahē ar
gentū ſup iſrl cunctis potētibꝰ ⁊ diuitibꝰ:
vt daret regi aſſyrioꝝ: qnq̄gīta ſiclos argē
ti p ſingulos. Reuerſuſq̄ʒ eſt rex aſſyrioꝝ: ⁊
nō eſt moratꝰ in ✝ therſa. Reliq̄ aūt ſmo- Al's ✝ in tra
nuʒ manahen ⁊ vniuerſa q̄ fecit: nōne hec
ſcripta ſūt in libro ſermonuʒ dieꝝ reguʒ
iſrael? Et dormiuit manahen cū pribꝰ ſu-
is: regnauitq̄ʒ phacea filiꝰ eiꝰ ꝓ eo. Anno E
qnquageſimo aʒarie regis iude regnauit
phaceia filiꝰ manahen ſup iſrl in ſamaria
biēnio: ⁊ fecit qd̄ erat malū corā dño. Nō
receſſit a pctis hieroboaʒ filij nabath: q pec
care fecit iſrl. Cōiurauit aūt aduerſus euʒ
phacee filiꝰ romelie dux eiꝰ: ⁊ pcuſſit eum
in ſamaria i turre domꝰ regie iuxta argob
⁊ iuxta ariph: ⁊ cū eo qnq̄ginta viros de fi-
lijs galaaditaꝝ: ⁊ interfecit eū: regnauitq̄ʒ
ꝓ eo. Reliqua aūt ſermonū phacee ⁊ vni-
uerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſūt in libro
ſermonū dieꝝ regum iſrael. Anno quin F
quageſimo ſecundo aʒarie regis iude: re-
gnauit phacee filius romelie ſup iſrael in
ſamaria viginti annis: ⁊ fecit qd̄ erat ma-
lum coraʒ dño. Non receſſit a peccatis hie
roboaʒ filij nabath qui peccare fecit iſrael.
In diebus phacee regis iſrael venit ✝ the- als ✝ the
glatphalaſar rex aſſur: ⁊ cepit Ahion: et glaphal-
abel domuʒ maacha: ⁊ ianoe ⁊ cedes ⁊ aſor naſar.
⁊ galaad ⁊ galileam: ⁊ vniuerſaʒ terraʒ ne
ptalim: ⁊ tranſtulit eos in aſſyrios. Coniu
rauit autē ⁊ tetendit inſidias oſee filiꝰ he-
la ꝯ phacee filiū romelie: ⁊ pcuſſit eū ⁊ in
terfecit: regnauitq̄ʒ ꝓ eo viceſimo āno ioa
than filij oʒie. Reliqua aūt ſermonū pha
cee ⁊ vniuerſa q̄ fecit: nōne hec ſcripta ſunt
in libro ſermonū dieꝝ regum iſrael? An G
no ſecūdo phacee filij romelie regis iſrl: //2. paral. 27. a.
regnauit ionathan filius oʒie regis iuda.
Uigintiq̄nq̄ʒ annoꝝ erat cuʒ regnare ce-
piſſet: ⁊ ſedecim annis regnauit in hieruſa
lem. Nomen matris eius hieruſa filia ſa
doch: fecitq̄ʒ qd̄ erat placitum coram do-

mino. Iuxta oĩa q̃ fecit ozias pater ſuꝰ ope-
ratus eſt. Ueruntñ excelſa nõ abſtulit. Ad-
huc pplˢ immolabat ⁊ adolebat incenſum
in excelſis. Ipſe edificauit portam domus
dñi ſublimiſſimã. Reliq̃ aũt ſermonum
ioathan ⁊ vniuerſa q̃ fecit: nonne hec ſcri-
pta ſunt in libro ſermonũ dieꝝ regũ iu-
da? In diebus illis cepit dñs mittere i iu-
dã razim regẽ ſyrie ⁊ phacee filiũ rome-
lie: ⁊ dormiuit ioathan cũ pr̃ibus ſuis: ſe-
pultuſq; eſt cũ eis in ciuitate dauid pa-
tris ſui: ⁊ regnauit achaz filius eius.
¶ Ca. Sũ. ¶ De regno achaz in iuda poſt
ioathã q fecit malũ filiũ ſuũ p ignẽ cõſe-
crauit: theglatphalaſar inuocauit i auxiliũ
ꝯ reges iſrael ⁊ ſyrie: de ſilitudine altaris
quã de damaſco miſit altare q̃ ad locũ cõ-
mutauit: mortuꝰ eſt: ⁊ ezechias filiꝰ eius
regnauit pro eo in iuda. Cap. xvi.

ANno decimoſeptimo phacee filij ro-
A melie: regnauit achaz filiꝰ ioathã re-
2.paral. gis iuda. Uiginti annoꝝ erat achaz cũ re-
18.a. gnare cepiſſet: ⁊ ſedecim annis regnauit i
hieruſalẽ. Non fecit qđ erat placitum in
conſpectu domini dei ſui: ſicut dauid pr̃
eius: ſed ambulauit in via regum iſrael.
Inſuper ⁊ filiũ ſuũ conſecrauit transfe-
rẽs per ignẽ ſecundum idola gẽtium que
diſſipauit dominus coram filijs iſrl̃. Im-
molabat quoq; victimas ⁊ adolebat incẽ-
ſum in excelſis ⁊ in collibꝰ ⁊ ſub omni li-
gno frõdoſo. // Tũc aſcẽdit raſin rex ſyrie
Eſa.7.a. ⁊ phacee filiꝰ romelie rex iſrl̃ ad ꝓliandũ
in hierl̃m. Cũq; obſiderẽt achaz non va-
luerũt ſuperare eũ. In tpe illo reſtituit ra-
ſin rex ſyrie haylã ſyrie: ⁊ eiecit iudeos de
hayla. Et idumei ⁊ ſyri venerũt i haylã: ⁊
B habitauerũt ibi vſq; in diẽ hanc. Miſit aũt
achaz nũcios ad theglatphalaſar regẽ aſſy-
rioꝝ: dicẽs. Seruꝰ tuꝰ ⁊ filiꝰ tuꝰ ego ſũ. Aſcẽ-
de ⁊ ſaluũ me fac de manu regis ſyrie: ⁊ dẽ
manu regis iſrl̃: q cõſurrexerũt aduerſum
me. Et cũ collegiſſet argẽtũ ⁊ auꝝ qđ ine-
niri potuit in domo dñi: ⁊ i theſauris re-
gis miſit regi aſſyrioꝝ munera. Qui ⁊ ac-
quieuit voluntati eiꝰ. Aſcẽdit ãt rex aſſyrioꝝ
in damaſcũ ⁊ vaſtauit eã ⁊ tranſtulit habitato-
res eiꝰ cyrenen: raſin ãt interfecit. Perrexit-
q; rex achaz i occurſũ theglatphalaſar regi
aſſyrioꝝ in damaſcũ. Cũq; vidiſſet altare
damaſci miſit rex achaz ad vriã ſacerdotẽ
exẽplar eiꝰ ⁊ ſimilitudinẽ iuxta oẽ opus eiꝰ.

Extruxitq; vrias ſacerdos altare. Iuxta oĩa
que pceperat rex achaz de damaſco: ita fecit
ſacerdos vrias donec veniret rex achaz de
damaſco. Cũq; veniſſet rex de damaſco: vi- C
dit altare ⁊ veneratꝰ eſt illud. Aſcẽditq; ⁊
immolauit holocauſta ⁊ ſacrificiũ ſuũ: ⁊ li-
bauit libamina ⁊ fudit ſanguinẽ pacifico-
rũ que obtulerat ſup altare. Porro altare
ereũ qđ erat corã dño tranſtulit de facie tẽ-
pli ⁊ de loco altaris ⁊ de loco tẽpli dñi: po-
ſuitq; illud ex latere altaris ad aquilonem.
Precepit quoq; rex achaz vrie ſacerdoti
dicẽs. Sup altare maiꝰ offer holocauſtũ
matutinũ ⁊ ſacrificiũ veſpertinũ: ⁊ holo-
cauſtũ regis ⁊ ſacrificia eiꝰ: ⁊ holocauſtũ
vniuerſi pp̃li terre: ⁊ ſacrificia eoꝝ ⁊ liba-
mina eoꝝ: ⁊ oẽm ſanguinẽ holocauſti ⁊
vniuerſũ ſanguinẽ victime ſup illud ef-
fundes. Altare vero ereũ erit paratũ ad vo-
luntatẽ meã. Fecit igit̃ vrias ſacerdos iu-
xta oĩa q̃ pceperat rex achaz. Tulit aũt rex D
achaz celatas baſes ⁊ luterẽ q erat deſup: ⁊
mare depoſuit de bobꝰ ereis: q ſuſtẽtabãt il-
lud: ⁊ poſuit ſup pauimẽtũ ſtratũ lapide.
Muſach quoq; ſabbati qđ edificauerat in
tẽplo: ⁊ ingreſſũ regis exteriꝰ conuertit in
+ tẽplũ dñi pp regẽ aſſyrioꝝ. Reliq̃ autẽ Al. + te-
verboꝝ achaz ⁊ oĩa q̃ fecit: nonne hec ſcripta plo.
ſunt in libro ſermonũ dieꝝ regũ iuda?
Dormiuitq; achaz cũ patribus ſuis: ⁊ ſe-
pultus eſt cũ eis in ciuitate dauid: ⁊ re-
gnauit ezechias filius eius ꝓ eo.
¶ Ca. Sũ. ¶ Aſcẽdit ꝯ Oſee regẽ iſrl̃ ſal-
manaſar: ⁊ eũ ſibi tributariũ fecit: iterum
rebellat Oſee: ⁊ incarcerat eũ ſalmanaſar:
iſrael tranſlatꝰ eſt in aſſyrios: de colonijs
miſſis in ſamariã quos occidebãt leões:
mittit̃ ſacerdos de iſrael q eos doceat leges
dei: q ei credere noluerunt. Cap. xvij.

ANno duodecimo achaz regis iuda
regnauit oſee filiꝰ hela in ſamaria ſu- A
per iſrl̃ nouẽ ãnis: fecitq; malum coram
dño: ſ; nõ ſicut reges iſrl̃ q añ eũ fuerant.
Cõtra hũc aſcẽdit ſalmanaſar rex aſſyrio-
rũ: ⁊ factꝰ eſt ei oſee ſeruꝰ: reddebatq; illi
tributa. Cũq; deꝓhẽdiſſet rex aſſyriorum
oſee q rebellare nitẽs miſiſſet nuncios ad
ſua regẽ egypti: ne pſtaret tributa regi aſ-
ſyrioꝝ: ſicut ſingulis ãnis ſolitꝰ erat obſe-
dit eũ: ⁊ vinctũ miſit in carcerẽ. Perua-
gatuſq; eſt oẽm terrã: ⁊ aſcẽdẽs ſamariam
obſedit eã tribꝰ ãnis. Anno ãt nono oſee

cepit rex aſſyrioꝝ ſamariā: ⁊ trāſtulit iſrl
in aſſyrios: poſuitqꝫ eos in hayla ⁊ in
abor iuxta fluuiū gozan in ciuitati: ꝯme
doꝝ. Factū eſt.n. cū peccaſſent filij iſrl dño
deo ſuo q eduxerat eos de terra egypti: de
manu pharaōis regis egypti coluerunt
deos alienos: ⁊ ābulauerūt ritū gentiū quas
ꝯſūpſerat dñs in ꝯſpectu filioꝝ iſrael: ⁊ re
B gū iſrl: q2 ſilr fecerāt. Et irritauerūt filij
Abs+fe- iſrl ɓbis nō rectis dñz deū ſuū: ⁊ edifica-
cerūt. Et uerūt ſibi excelſa in cūctis vrbib⁹ ſuis
operuerūt a turre cuſtodū vſqꝫ ad ciuitatē muni-
filij iſra- tā. Feceruntqꝫ ſibi ſtatuas ⁊ lucos in omni
hel. colle ſublimi: ⁊ ſubter oē lignū nemoroſū: ⁊ adolebāt ibi incēſuz ſup aras in mo
rē gētiū quas trāſtulerat dñs a facie eoꝝ.
Feceruntqꝫ ɓba peſſima irritātes dñz: ⁊ co
luerāt immūdicias de qb⁹ p̄cepit eis dñs ne
facerēt ɓbū hoc. Et teſtificat⁹ eſt dñs in iſ-
rael: ⁊ in iuda p manū oium ꝓphetaꝝ ⁊
videntiū: dicēs. Reuertimini a vijs veſtris
hie.25.b. peſſimis: ⁊ cuſtodite precepta mea ⁊ ceri-
monias iuxta oēz legē quā p̄cepi patrib⁹
vřis: ⁊ ſicut miſi ad vos in manu ſeruoꝝ
meoꝝ ꝓphetaꝝ. Qui nō audierunt: ſꝫ in-
C durauerūt ceruicē ſuā iuxta ceruicē patꝝ
ſuoꝝ qui noluerūt obedire dño deo ſuo:
⁊ abiecerūt legitima eius: ⁊ pactū qđ pe-
pigit cū p̄ribus eoꝝ: ⁊ teſtificationes q-
bus cōteſtatus eſt eos: ſecutiqꝫ ſunt vani-
tates ⁊ vane egerūt ⁊ ſecuti ſunt gētes q̄
erant p circuitū eoꝝ: ſup quibus p̄cepe-
rat dominus eis: vt nō facerēt ſicut ⁊ ille
faciebant. Et dereliqrunt omnia p̄cepta do
mini dei ſui: feceruntqꝫ ſibi ꝯflatiles duos
vitulos ⁊ lucos: ⁊ adorauerūt vniuerſam
militiā celi. Seruieruntqꝫ baal: ⁊ conſe-
crauerūt filios ſuos ⁊ filias ſuas per ignē.
Et diuinationi inſeruiebant ⁊ augurijs.
Et tradiderūt ſe vt facerēt malum coram
domino: ⁊ irritarēt euz. Iratuſqꝫ eſt dñs
vehemēter iſraeli: ⁊ abſtulit eos a conſpe-
ctu ſuo: ⁊ nō remāſit niſi tribus iuda tā-
tummodo. Sꝫ nec ipſe iuda cuſtodiuit
mandata dñi dei ſui. Uerūtamē errauit ⁊
ambulauit in erroribus iſrael quos ope
ratus fuerat. Proiecitqꝫ dñs oē ſemen
iſrl: ⁊ afflixit eos ⁊ tradidit eos in manu
D diripiētium: donec proijceret eos a facie
ſua: ex eo iam tempore quo ſciſſus ē iſrl a
domo dauid: ⁊ cōſtituerunt ſibi regē hie
roboā filium nabath. Separauit.n. hiero
boā iſrl a dño: ⁊ peccare eos fecit peccatum
magnū. Et ambulauerūt filij iſrl in vni-
uerſis peccatis hieroboaz que fecerat: ⁊ nō
receſſerunt ab eis vſqꝫquo dñs auferret
iſrl a facie ſua: ſicut locutus fuerat in ma
nu oiuz ſeruoꝝ ſuorū ꝓphetarum. Trāſ
latuſqꝫ ē iſrl de terra ſua in aſſyrios vſqꝫ
in diē hāc. // Adduxit aūt rex aſſyriorum // 23.q.5.
viros de babylone ⁊ de cutha ⁊ de ahiat: ⁊ §. Ite ā
de emath ⁊ de ſepharnaiz: ⁊ collocauit eos aliq. ibi
in ciuitatibus ſamarie ꝓ filijs iſrl. Qui captiui-
poſſederūt ſamariam ⁊ habitauerunt in tatē imē
vrbibus eius. Cumqꝫ ibi habitare cepiſ nentem
ſent nō timebant dñm. Et immiſit eis dñs
leones q interficiebant eos. Nūciatumqꝫ
eſt regi aſſyrioꝝ ⁊ dictū. Gētes quas trāſtu- E
liſti ⁊ habitare feciſti in ciuitatibus ſama
rie ignorāt legitima dei terre: ⁊ immiſit in
eos dñs leones: Et ecce interficiūt eos: eo
ꝙ ignorēt ritū dei terre. Precepit aūt rex
aſſyrioꝝ dicēs. Ducite illuc vnū de ſacer-
dotib⁹ quos inde captiuos adduxiſtis:
vt vadat ⁊ habitet cū eis: ⁊ doceat eos le-
gitima dei terre. Igitꝰ cum veniſſet vn⁹ de
ſacerdotib⁹ his q captiui ducti fuerant de
ſamaria: habitauit in bethel: ⁊ docebat eos
quō colerēt dñm. Et vnaqueqꝫ gens fabri
cata eſt deū ſuū. Poſueruntqꝫ eos i phanis
excelſis q̄ fecerāt ſamarite gēs ⁊ gēs in vr
bib⁹ ſuis i qb⁹ habitabāt. Uiri.n. babylonij
fecerūt ſochot benoth. Uiri aūt cutheni fe
cerūt nergel: ⁊ viri de emath fecerūt aſi-
na. Porro euei fecerūt nebaā ⁊ tachā. Hi F
aūt q erāt de ſapharnaim cōburebāt filios
ſuos igni. Adramelech ⁊ anamelech dijs
ſepharnaim: ⁊ nihilominus colebāt do- Rem⁹:
minū. Fecerūt aūt ſibi de nouiſſimis ſa- Romu-
cerdotes excelſoꝝ ⁊ ponebāt eos in phanis lus frēs.
ſublimib⁹. Et cū dñz colerēt: dijs quoqꝫ
ſuis ſeruiebāt iuxta ꝯſuetudinē gentiuz
de qb⁹ trāſlati fuerāt ſamariā. Uſqꝫ in p̄-
ſentē diē morē ſequunt antiquū. Non ti
ment dñm: neqꝫ cuſtodiūt cerimonias
eius atqꝫ iudicia: ⁊ legē ⁊ mādatū qđ p̄ce
perat dñs filijs iacob quē cognominauit
iſrael: ⁊ percuſſerat cū eis pactum: ⁊ man
dauerat eis dicēs. Nolite timere deos alie G
nos: ⁊ nō adoretis eos neqꝫ colatis eos: ⁊
nō imoletis eis: ſed dñm deum veſtrum
qui eduxit vos de terra egypti in fortitu-
dine magna ⁊ in brachio extēto: ipꝫ time
te ⁊ illū adorate: ⁊ ipſi imolate. Cerimo-

nias quoqꝫ ⁊ iudicia ⁊ legē ⁊ mādatū qđ
ſcripſit vobis cuſtodite: vt faciatis cūctis
diebꝰ: ⁊ nō timeatis deos alienos. Et pactū
qđ pcuſſit vobiſcū nolite obliuiſci: nec co
latis deos alienos: ſꝫ dn̄m deū veſtꝝ time
te: ⁊ ipſe eruet vos de manu oīm inimicoꝝ
vr̄oꝝ. Illi vero nō audierūt: ſꝫ iuxta con-
ſuetudinē ſuā priſtinā ꝑpetrabāt. Fuerūt
Roma a gemellis fribꝰ cōditur. igit̄ gētes iſte timētes quidē dn̄m: ſꝫ ni-
hilominus ⁊ idolis ſuis ſeruiētes. Nā fi-
lij eoꝝ ⁊ nepotes ſicut fecerūt patres ſui:
ita faciunt vſqꝫ in preſentem diem.

¶ Ca. Sū. ¶ De regno ezechie q fecit re-
ctū corā dn̄o: q ſerpētē eneū ꝯfregit quē
fecit moyſes: ⁊ plura alia hmōi: ⁊ ꝯ eū aſcē
dit ſalmanaſar q trāſtulit iſrl̄ in aſſyrios:
poſt hūc aſcendit rex ſennacherib: ⁊ cepit
vniuerſas ciuitates iuda: ⁊ idixit ezechie
regi iude .ccc. talēta argēti: ⁊ trigīta auri ⁊
miſit ad eū rapſacem: qui noluit loqui
ſyrie. Capi. xviij.

A Anno tertio oſee filij hela regis iſrl̄:
regnauit ezechias filius achaz regis
//.2.parali. 29.c. iuda. // Uiginti quinqꝫ annoꝝ erat cū regnarꝫ
cepiſſꝫ: ⁊ viginti noue ānis regnauit i hie
Al's ✠ abi ruſalē: nomē mr̄is eiꝰ ✠ abiſa filia zacha
rie. Fecitqꝫ qđ erat bonū corā dn̄o iuxta
Romulus primus Romanorum rex oīa q fecerat dauid pr̄ eiꝰ. Ipſe diſſipauit
excelſa: ⁊ cōtriuit ſtatuas ⁊ ſuccidit lucos:
fregitqꝫ ſerpētē eneū quē fecerat moyſes.
// Siquidē vſqꝫ ad illd̄ tp̄s filij iſrl̄ adole-
vi.63. bāt ei icēſū. Uocauitqꝫ nomē eiꝰ noeſte-
ſtan. Et in dn̄o deo iſrl̄ ſperauit. Itaqꝫ poſt
B eū nō fuit ſilis ei de cūctis regibꝰ iuda: ſꝫ
Annꝰ decē mēſibus mēſuratur. neqꝫ in his q ante eū fuerūt. Et adheſit do
mino: ⁊ nō receſſit a veſtigijs eiꝰ: fecitqꝫ
mādata eiꝰ q pceperat dn̄s moyſi: Unde ⁊
erat dn̄s cū eo: ⁊ in cūctis ad q ꝑcedebat
ſapiēter ſe agebat. Rebellauit quoqꝫ ꝯ re-
gē aſſyrioꝝ: ⁊ non ſeruiuit ei. Ipſe pcuſſit
philiſteos vſqꝫ ad gazam: ⁊ oēs terminos
eoꝝ: a turre cuſtodū: vſqꝫ ad ciuitatē ✠
Al's ✠ muratā munitā. Anno q̄rto regis ezechie q erat
annꝰ ſeptimꝰ oſee filij hela regis iſrl̄: aſcē
dit ſalmanaſar rex aſſyrioꝝ ſamariā: ⁊ op
pugnauit eā: ⁊ cepit. Nā poſt annos tres
C anno ſexto ezechie .i. nono anno oſee re-
gis iſrl̄: capta ē ſamaria: ⁊ trāſtulit rex aſ-
ſyrioꝝ iſrl̄ in aſſyrios: collocauitqꝫ eos i
hayla ⁊ in abor fluuijs gozā: in ciuitatibꝰ
me doꝝ: q̄ nō audierūt vocē dn̄i dei ſui: ſꝫ
ꝑter greſſi ſunt pactū eius. Oīa q pceperat
moyſes ſeruus dn̄i nō audierūt neqꝫ fe-
cerūt. // Anno q̄rtodecimo regis ezechie: //.2.paral. 31.a.
aſcēdit ſennacherib rex aſſyrioꝝ ad vniuer
ſas ciuitates iuda munitas: ⁊ cepit eas. Ecc.48.c
Tūc miſit ezechias rex iuda nūcios ad re Eſa.36.
gē aſſyrioꝝ ✠ in lachis: dicēs. Peccaui. Al's ſup-
Recede a me: ⁊ oē qđ impoſueris mihi: fe eſt ✠ in
rā. Indixit itaqꝫ rex aſſyrioꝝ ezechie re-
gi iude: trecēta talēta argenti: ⁊ triginta ta
lēta auri. Deditqꝫ ezechias oē argētū qđ D
repertū fuerat in domo dn̄i: ⁊ in theſauris
regis. In tp̄e illo ꝯfregit ezechias valuas
tēpli dn̄i: ⁊ lamīas auri q̄s ipſe affixerat: ⁊
dedit eas regi aſſyrioꝝ. Miſit aūt rex aſ-
ſyrioꝝ tarthā ⁊ rapſaris ⁊ ✠ rapſacen de Al's ✠
lachis ad regē ezechiā cum manu valida rabſacē
hieruſalē. Qui cum aſcēdiſſent venerunt
hieruſalē: ⁊ ſteterūt iuxta aq̄ductū piſci- Syracuſ
ne ſuperioris: q̄ eſt in via agri fullonis: voca ſana ci-
uerūtqꝫ regē. Egreſſus ē aūt ad eos elia- uitas cō
chim filius helchie ꝑpoſitus domus: ⁊ ſo ditur
bna ſcriba: ⁊ ioahe filiꝰ aſaph a cōmēta-
rijs. Dixitqꝫ ad eos rapſaces. Loquimini
ezechie. Hec dicit rex magnꝰ rex aſſyrioꝝ.
Que ē iſta fiducia q̄ niteris? Forſitan in-
iſti cōſiliū: vt ꝑpares te ad ꝓliū? In quo
ꝯfidis: vt audeas rebellare? An ſpas i ba- 23.q.3.c.ſ
culo arūdineo atqꝫ ꝯfracto egypto? Su-
per quē ſi incubuerit homo comminutꝰ in E
grediet̄ manū eius ⁊ pforabit eam. Sic ⁊
pharao rex egypti: oībꝰ q confidunt in ſe.
Qꝫ ſi dixeritis mihi: in dn̄o deo nr̄o habe
mus fiduciā: nōne iſte ē cuiꝰ abſtulit eze-
chias excelſa ⁊ altaria: ⁊ pcepit iude ⁊ hie-
ruſalē ante altare hoc adorabitis in hieru
ſalē? Nūc igit̄ trāſite ad dn̄m meū regē
aſſyrioꝝ: ⁊ dabo vobis duo milia equoꝝ: ⁊
videte an habere valeatis aſcēſores eoꝝ.
Et quō poteſtis reſiſtere ad vnū ſatrapā
de ſeruis dn̄i mei minimis. An fiduciā
habes in egypto ꝓpter currus ⁊ equites?
Nūquid ſine dn̄i voluntate aſcēdi ad lo-
cū iſtū: vt demolirer eū? Dn̄s dixit mi-
hi. Aſcēde ad terrā hanc: ⁊ demolire eam.
Dixerūt aūt heliachim filius helchie ⁊ ſo
bna ſcriba ⁊ ioahe: rapſaci. Precamur vt F
loq̄ris nobis ſeruis tuis ſyriace: ſiquidē
intelligimus hāc linguā: ⁊ nō loq̄ris no-
bis iudaice audiēte ꝑplo q ē ſup murū.
Rn̄ditqꝫ ✠ rapſaces dicēs. Nūqd ad dn̄m Al's ✠ eſt
tuū ⁊ ad te miſit me dn̄s meus: vt loque-
rer ſmones hos: ⁊ nō potius ad viros qui

ſedēt ſup murū vt comedāt ſtercora ſua:
⁊ bibāt vrinā ſuā vobiſcū? Stetit itaq; ra
pſaces:⁊ exclamauit voce magna iudaice:
⁊ ait. Audite v̄ba regis magni:regis aſſy-
rioꝝ. Hec dicit rex. Nō vos ſeducat ezechi-
4.2.pali. 32.c. as.//Nō.n.poterit eruere vos de māu mea
neq; fiduciam vobis tribuet ſup dn̄m ⁊ i
cēs. Eruēs liberabit nos dn̄s:⁊ non tradet
ciuitas hec in manu regis aſſyrioꝝ. Noli
te audire ezechiaz. Hec.n.dicit rex aſſyrio
ruz. Facite mecuz qd̄ vobis ē utile:⁊ egre
B dimini ad me. Et comedet vnuſqſq; d̄ vi
nea ſua:⁊ de ficu ſua:⁊ bibetis aq̄s de ciſter
nis veſtris:donec veniā ⁊ tráſferā vos i ter
rā q̄ ſimilis eſt terre veſtre in terrā fructi
ferā ⁊ fertilē vini:terrā panis ⁊ vinearuz
terrā oliuarū ⁊ olei ac mellis: ⁊ viuetis:
⁊ nō moriemini. Nolite audire ezechiam
q vos decipit:dicēs. Dn̄s liberabit nos. Nū-
qd liberauerunt dij gētium terram ſuam
de manu regis aſſyrioꝝ? Ubi ē de⁹ emath
Alſ. ✝ ar phad. ⁊ ✝ arphat? Ubi ē deus ſepharnaiz ana ⁊
aua? Nunqd liberauerūt ſamariā de ma-
nu mea. Qui nā illi ſunt i vniuerſis dijs
terraꝝ:qui eruerunt regionē ſuaz de ma-
nu mea:vt poſſit eruere dn̄s hieruſalem
de manu mea. Tacuit itaq; populus:⁊ nō
rn̄dit ei quicq̄. Siquidē p̄ceptum regis
acceperant:vt non reſponderēt ei. Venitq;
eliachim filius helchie p̄poſitus domus ⁊
ſobna ſcriba:⁊ ioahe filius aſaph a comē-
tarijs ad ezechiam ſciſſis veſtib⁹:⁊ nūcia-
uerunt ei verba rapſacis.

¶ Ca. Sū. ¶ Mittit ezechias ad eſaiā:eze
chias expādit lr̄as corā dn̄o:mittit eſaias
ad cōfortādū ezechiā:angel⁹ cētū octogin
ta milia occidit d̄ aſſyrijs nocte illa:reuer
tit ſennacherib i niniue ⁊ ibi adorās i tē
plo deū ſuū a filijs p̄prijs iterficit. ca.xix.

A // eſa.37. A Quē cū audiſſet ezechias rex:ſcidit ve
ſtimēta ſua://⁊ opertus ē ſacco. In-
greſſuſq; ē domū dn̄i:⁊ miſit eliachim p̄
poſitum domus:⁊ ſobnam ſcribam:⁊ ſe-
nes de ſacerdotibus opertos ſaccis ad eſaiā
p̄phetaz filium amos. Qui dixerūt. Hec
dicit ezechias. Dies tribulatiōis ⁊ incre-
patiōis ⁊ blaſphemie dies iſte. Venerūt fi
lij vſq; ad partū:⁊ vires nō habet partu-
riēs. Si forte audiat dn̄s deus tuus vni-
uerſa verba rapſacis:quē miſit rex aſſyrio
rum dn̄s ſuus:vt exprobraret deum
viuētem:⁊ argueret verbis q̄ audiuit dn̄s

Numa pōpilius rex rōanoꝝ.ij. ānu.xij. mēſibus cōſtituit. ¶ Tales mileſi⁹ Solon

deus tuus:⁊ fac oratiōnē pro reliquijs q̄ athenieſ⁹
reperte ſunt. Venerūt ergo ſerui regis eze ſis Chy-
chie ad eſaiā. Dixitq; eis eſaias. Hec dice- lon lace-
tis dn̄o vr̄o. Hec dicit dn̄s. Noli timere a demōi⁹
facie ſmonū quos audiſti:qbus blaſphe- Pytha-
mauerunt pueri regis aſſyrioꝝ me. Ecce cus mi-
ego immittā ei ſpiritū:⁊ audiet nunciuz ⁊ tilenus
reuertet in terrā ſuā:⁊ deijciam eū gladio Bias
in terra ſua. Reuerſus ē ergo ✝ rapſaces: phrienē
⁊ iuenit regē aſſyrioꝝ expugnātē lobnā. ſis Cleo
Audierat.n.q̄ receſſiſſz de lachis. Cumq; bol⁹ lid
audiſſz de tharacha rege ethyopie:dicētes dus
ecce egreſſus ē vt pugnet aduerſum te: ⁊ Perian-
iret ꝯ eū:miſit nūcios ad ezechiā dicēs. der cori-
Hec dicite ezechie regi iuda. Nō te ſeducat thius ſe
deus tu⁹ in quo hēs fiduciā:neq; dicas. prē ſapiē
Non tradetur hieruſalē in ✝ mau⁹ regis tes cla-
aſſyrioꝝ. Tu.n.ipſe audiſti q̄ fecerunt re- rent.
ges aſſyrioꝝ vniuerſis terris:quō vaſta- Alſ. ✝
uerunt eas. Nū ergo ſolus poteris libera- abſaces
ri? Nūquid liberauerūt dij gētiū ſingu- Alſ. ✝
los quos vaſtauerunt patres mei: gozan manu
videlz ⁊ aran ⁊ reſeph ⁊ filios eden q erāt C
in thelaſſar? Ubi ē rex emath ⁊ rex ✝ ar- Alſ. ✝ ar
phat ⁊ rex ciuitatis ſepharnai ana ⁊ aua? phad.
Itaq; cū accepiſſz ezechias lr̄as de manu
nuncioꝝ:⁊ legiſſz eas:aſcēdit i domū dn̄i
⁊ expandit eas corā dn̄o:⁊ orauit in cōn-
ſpectu eius dicēs. Dn̄e deus iſrael q ſedes
ſuper cherubin tu es deus ſolus regum
oium terre:tu feciſti celum ⁊ terrā. Incli
na aurē tuam ⁊ audi:aperi dn̄e oculos ⁊
vide:⁊ audi omnia verba ſennacherib:q
miſit vt exprobraret nobis deum viuen-
tē. Vere dn̄e diſſipauerūt reges aſſyrioꝝ D
gētes ⁊ terras oim:⁊ miſerūt deos eoꝝ in
ignē:Nō n.n.erāt dij:ſz opera manuum
hoium ex ligno ⁊ lapide:⁊ pdiderunt eos.
Nunc igit dn̄e deus noſter ſaluos nos fac
de māu eoꝝ:vt ſciāt oia regna terre: q2 tu
es dn̄s deus ſolus. Miſit aūt eſaias filius
amos ad ezechiā:dicēs. Hec dicit dn̄s de⁹
iſrl̄. Que dep̄catus es me ſup ſennacherib
rege aſſyrioꝝ:audiui. Iſte ē ſmo quē lo-
cutus ē dn̄s de eo: Spreuit te ⁊ ſubſanna
uit te virgo filia ſion:poſt tergū tuum ca
put mouit filia hieruſalē. Cui exprobra-
ſti:⁊ quē blaſphemaſti: Cōtra quē exalta
ſti vocē tuā:⁊ eleuaſti i excelſū oculos tuos:
ꝯ ſanctū iſrl̄: Per manū ſuoꝝ tuoꝝ ex-
probraſti dn̄o:⁊ dixiſti. In multitudie cur E
ruū meoꝝ aſcēdi excelſa mōtiū i ſūmitate

pax ⁊ veritas in dieb⁹ meis. Reliqua autẽ
ſermonuꝫ ezechie ⁊ oĩs fortitudo eius ⁊
q̃ue fecerit piſcinã ⁊ aqueductũ ⁊ itrodu
xerit aquas in ciuitatẽ: nonne hec ſcripta
ſunt in libro ſmonũ dierꝫ regum iuda?
¶ Ca. Sũ. ¶ De morte ezechie ⁊ d̃ manaſ
ſe ⁊ ſcelerib⁹ ei⁹: de cõminatione dñi: ⁊ de
amon filio ei⁹: iſte amõ occidit a ſuis ſer
uis: cui ſucceſſit ioſias filius eius. Cap. xxj.
A Dormiuitq; ezechias cũ p̄ribus ſuis
⁊ regnauit manaſſes fili⁹ eius ꝓ eo.
Duodecim annoꝝ erat manaſſes cum re
1.2.pali. gnare cepiſſet: // ⁊ qnquagintaq̃nq; annis
33. regnauit in hieruſalẽ. Nomẽ mr̃is eius
ephſiba. Fecitq; malũ in cõſpectu dñi: iu
xta idola gẽtiũ quas deleuit dñs a facie fi
lioꝝ iſrl̃. Cõuerſuſq; eſt ⁊ edificauit excel
ſa q̃ diſſipauerat ezechias p̄r eius: ⁊ erexit
aras baal: ⁊ fecit lucos ſicut fecerat achab
rex iſrl̃ ⁊ adorauit oẽm militiã celi: ⁊ co
Tull⁹ ho luit eã. Extruxitq; aras in domo dñi: de q̃
ſtili⁹ ter dixit dñs in hieruſalẽ ponã nomẽ meũ:
tius ro ⁊ extruxit altaria vniuerſe militie celi: in
manoꝝ duobus atrijs tẽpli dñi. Et traduxit filiũ
rex. ſuũ per ignẽ ⁊ ariolatus eſt: ⁊ obſeruauit
Nicome auguria: ⁊ fecit phitones: ⁊ auſpices mul
dia ɔdit tiplicauit: vt faceret malũ corã dño ⁊ irri
taret eum. Poſuitq; idolum luci quẽ fe
B cerat in tẽplo dñi: ſup quo locutus ẽ dñs
ad dauid ⁊ ad ſalomonẽ filiũ eius. In tẽ
plo hoc ⁊ in hieruſalem quẽ elegi de cun
Calcedõ ctis tribubus iſrael ponã nomẽ meuꝫ in
cõditur. ſempiternũ: ⁊ vltra nõ faciã cõmoueri pe
dẽ iſrael de terra quã dedi p̄ribus eoꝝ: ſi
cuſtodierint opere oĩa que p̄cepi eis: ⁊ vni
uerſaꝫ legẽ quã mãdauit eis ſuus meus
moyſes. Illi vero nõ audierũt: ſꝫ ſeducti
ſunt a manaſſe vt facerẽt maluꝫ ſup gẽtes
Bizãtiũ quas ɔtriuit dñs a facie filioꝝ iſrl̃. Locu
cõditur tuſq; eſt dñs in manu ſuoꝝ ſuoꝝ pro
phetarum dicẽs. // Q2 fecit manaſſes rex
1.j.q.7. iuda abominationes iſtas peſſimas ſup
c.ij. oĩa que fecerũt ammorrei ante eũ: ⁊ pecca
re fecit ẽt iudã in immundicijs ſuis: ꝓpte
rea hec dicit dñs deus iſrael. Ecce ego in
C ducã mala ſup hieruſalẽ ⁊ iudã: ⁊ q̃cũq;
audierit: tinniant ambe aures eius. Et ex
tẽdã ſup hieruſalẽ funiculuꝫ ſamarie ⁊
pondus domus achab: ⁊ deleto hieruſalẽ
ſicut deleri ſolẽt tabule. Delens vertã ⁊ du
cã crebrius ſtilum ſup faciẽ eius. Dimit
tã vero reliquias hereditatis mee: ⁊ tradam

eas in manus inimicoꝝ eius. Eruntq; in
vaſtitatẽ ⁊ in rapinã cunctis aduerſarijs
ſuis: eo q̃ fecerint malũ corã me: ⁊ perſe
uerauerint irritãtes me ex die qua egreſ
ſi ſunt p̄res eoꝝ ex egypto vſq; ad hanc
diẽ. Inſuper ⁊ ſanguinẽ innoxium fudit
manaſſes multũ nimis: donec impleret
hieruſalẽ vſq; ad os: abſq; peccatis ſuis q̃
bus peccare fecit iudam: vt faceret maluꝫ
corã dño. Reliqua autẽ ſermonuꝫ ma
naſſe ⁊ vniuerſa q̃ fecit: ⁊ peccatum ei⁹ q̃d
peccauit: nõne hec ſcripta ſunt in libro ſer
monũ dierum regum iuda? Dormiuit D
q; manaſſes cum p̄ribus ſuis: ⁊ ſepultus
eſt in horto domus ſue: in horto oza: ⁊ re Ariſtolo
regnauit amon filius eius ꝓ eo. Viginti gus poe
duorum annorum erat amon cũ regna ta Ari
re cepiſſet: duobus quoq; ãnis regnauit ſtodem⁹
in hieruſelẽ. Nomen matris eius meſſal muſicus
lemeth filia ar⁹ de ietheba. Fecitq; maluꝫ Alceus
in cõſpectu domini ſicut fecerat manaſſes poeta
p̄r eius: ⁊ ambulauit in omni via p quas Alcida
ambulauerat p̄r eius: ſeruiuitq; immũdi mus o
cijs quibus ſeruiebat p̄r eius: ⁊ adorauit rator
eas: ⁊ dereliquit dominum deum patruꝫ Leſchea
ſuoꝝ: ⁊ non ambulauit in via domini. poeta
Tetẽderuntq; ei inſidias ſerui ſui: ⁊ iter Anthie
fecerunt regẽ in domo ſua. Percuſſit au nides po
tẽ pp̄ls terre omnes qui cõiurauerãt cõ eta
tra regẽ amon: ⁊ ɔſtituerũt ſibi regẽ ioſiã Nicep
filium eius ꝓ eo. Reliqua autẽ ſermonũ ſius me
amon que fecit: nõne hec ſcripta ſunt in li dicus.
bro ſermonũ dieruꝫ regũ iudã? Sepelie
runtq; eũ in ſepulcro ſuo in horto oza.
⁊ regnauit ioſias filius eius pro eo.
¶ Ca. Sũ. ¶ Regnauit ioſias fili⁹ amon:
inuenit deuteronomiũ: ioſias mittit ad
cõſulẽdũ dominũ de verbis olde ꝓphete.
per quã cõſuluerunt dominum. Ca. xxij.
Octo // annoꝝ erat ioſias cũ regna A
re cepiſſet: ⁊ trigintauno anno regna //.2. pal.
uit in hieruſalẽ. Nomẽ mr̃is eius idida 34.a.
filia phadaia de beſcechat. Fecitq; q̃d placi
tũ erat corã dño: ⁊ ambulauit p oẽs vias
dauid p̄ris ſui. Nõ declinauit ad dexteraꝫ
✝ ſiue ad ſiniſtrã. Anno autẽ octauodeci Me✝
mo regis ioſie miſit rex ſaphan filiũ aſlia vel
filij meſſullam ſcribaꝫ templi domini: di Anchus
cens ei. Vade ad helchiam ſacerdotẽ ma marti⁹
gnũ vt conflectur pecunia que illata ẽ in 4. Rom.
tẽplum dñi: quam collegerunt ianito rex.
res templi a populo: deturq; fabris p pre

B positos domus dñi. Qui ꝛ distribuat eam
Carceres primo isti struũtur. his qui operant̄ in templo dñi ad instau
randa sartatecta tẽpli tignarijs vꝫ ꝛ cemẽ-
tarijs: ꝛ his q interrupta componũt: ꝛ vt
emant̄ ligna ꝛ lapides de lapidicinis ad
instaurandũ tẽplum dñi. Uerumtñ non
supputet̄ eis argentum qḋ accipiunt: ſꝫ in
ptãte habeant ꝛ in fide. Dixit autẽ helchi-
Niniue destruit̄ as pontifex ad ſapha ſcribã. Librũ legis
repperi in domo dñi. Deditqꝫ helchias vo
lumen ſaphan ſcribe: q ꝛ legit illud. Uenit
qꝫ ſaphan ſcriba ad regem: ꝛ renunciauit
Phaleris tyrãnus ei qḋ pceperat ꝛ ait. Conflauerũt ſerui tui
pecuniam q̃ repta eſt in domo dñi: ꝛ dede-
runt vt diſtribuerent̄ fabris ac pfectis opꝫ
C tẽpli dñi. Narrauit quoqꝫ ſaphan ſcriba
regi dicens. Librũ dedit mihi helchias ſa
cerdos. Quẽ cũ legiſſet ſaphan corã rege: ꝛ
audiſſet rex verba libri legis dñi: ſcidit ve-
ſtimẽta ſua: ꝛ precepit helchie ſacerdoti ꝛ
ahichã filio ſaphan: ꝛ achobor filio micha:
ꝛ ſaphan ſcribe ꝛ aſaie ſeruo regis: dicẽs.
Ite ꝛ conſulite dñm ſup me ꝛ ſup pplo ꝛ
ſup omni iuda: de verbis voluminis iſti⁹
Oſtia vrbs cõditur qḋ inuentũ eſt. Magna enim ira dñi ſuc-
cenſa eſt ꝯ nos: q2 non audierunt patres
noſtri verba libri huius vt facerẽt omne
qḋ ſcriptũ eſt a nobis. Ierũt itaqꝫ helchi
as ſacerdos ꝛ ahichã ꝛ achobor ꝛ ſaphan ꝛ
aſa ad oldã pphetẽ vxorẽ ſellũ filij the-
cue filij aras cuſtodis veſtiũ q̃ habitabat
in hierlm in ſcd'a: locutiqꝫ ſunt ad eã. Et
illa rñdit. Hec dicit dominus deus iſrael.
D Dicite viro q miſit vos ad me. Hec dicit do-
minus. Ecce ego adducã mala ſup locũ
iſtũ: ꝛ ſup habitatores eius: oia vba legis
q̃ legit rex iuda: q2 dereliquerũt me: ꝛ ſacri
ficauerũt dijs alienis irritãtes me in cũ
ctis opibus manuũ ſuaꝝ. Et ſuccendet̄ i-
dignatio mea in loco hoc: ꝛ nõ extinguet̄.
Regi aũt iuda q miſit vos vt conſuleretis
dñm: ſic dicetis. Hec dicit dñs deus iſrael.
Pro eo ꝙ audiſti verba voluminis ꝛ per-
territũ eſt cor tuum ꝛ humiliatus es co-
ram dño auditis ſermonib⁹ ꝯ locũ iſtũ
ꝛ habitatores eius ꝙ videlicet fierent i ſtu
porem ꝛ in maledictũ: ꝛ ſcidiſti veſtimẽ-
ta tua ꝛ fleuiſti corã me: ꝛ ego audiui ait
dñs: idcirco colligam te ad patres tuos: ꝛ
colligeris ad ſepulcrum tuum in pace: vt
non videant oculi tui omnia mala que i-
troducturus ſum ſuper locum iſtum.

¶ Ca. Sũ. ¶ Ioſias verba federis corã po
pulo legit: Idola de iuda ꝛ ſamaria extir-
pant̄: oſſa ſacerdotũ ſup altaria cõburunt̄
Uerba aldon pphete iplent̄: paſca ſolẽne
celebrat̄. Ioſias in mageddo occidit̄. Ioa-
haz fili⁹ ei⁹ rex eligit̄: quẽ vinctũ pharao
in egyptũ abduxit: ꝛ multa in iuda poſita
ioachim regem conſtituit. Cap. xxiij.

ET renunciauerunt regi qḋ dixerat. A
Qui miſit // ꝛ ꝯgregati ſũt ad eũ oẽs //.2.paꝛ. 34.f.
ſenes iuda ꝛ hieruſalẽ: aſcẽditqꝫ rex tẽplũ Tarqn⁹
dñi: ꝛ oẽs viri iuda vniuerſi q habitabãt priſc⁹. v.
in hieruſalẽ cum eo: ſacerdotes ꝛ pphete Ro. rex
ꝛ ois pplˢ a paruo vſqꝫ ad magnũ: legit- capitoli-
qꝫ cũctis audiẽtibus oia verba libri fede uꝫ erexit
ris: q inuẽtus eſt in domo dñi. Stetitqꝫ
rex ſup gradũ: ꝛ fedus pcuſſit corã dño vt
ambularẽt poſt dñm: ꝛ cuſtodirẽt pcepta
eius ꝛ teſtimonia ꝛ cerimonias in oi cor
de ꝛ in tota aia: ꝛ ſuſcitarent verba federis
hui⁹ q̃ ſcripta erãt in libro illo. Acqeuit-
qꝫ pplˢ pacto. Et pcepit rex helchie põtifi
ci ꝛ ſacerdotibus ſecũdi ordinis ꝛ ianito
ribus vt pijcerent de templo dñi oia vaſa
que facta fuerant baal: ꝛ in luco ꝛ vniuer
ſe militie celi: ꝛ combuſſit ea foris hieru
ſalẽ in cõualle cedron: ꝛ tulit puluerẽ eo B
rũ in bethel. Et deleuit aruſpices quos po-
ſuerũt reges iuda ad ſacrificandum in ex
celſis p ciuitates iuda ꝛ in circuitu hieru
ſalẽ: ꝛ eos qui adolebant incẽſum baal ꝛ ſo
li ꝛ lune ꝛ duodecim ſignis ꝛ oi militie Pherecides phũs
celi. Et efferri fecit lucum de domo domi- Symõides poeta
ni foras hieruſalem in conualle cedron: Steſicorus poeta
ꝛ combuſſit eum ibi: ꝛ redegit in pulue-
rem ꝛ proiecit ſuper ſepulcra vulgi. De-
ſtruxit quoqꝫ edículas effeminatorum
que erant in domo domini: pro quibus
mulieres texebãt quaſi domunculas lu-
ci. Congregauitqꝫ

Sapho poetrix. ei. Cõgregauitq; oẽs ſacerdotes de ciuita
tib⁹ iuda: ⁊ ɔtaminauit excelſa vbi ſacrifi-
cabãt ſacerdotes de gabaa vſq; berſabee. Et
deſtruxit aras portaꝝ in introitu oſtij io-
ſue pncipis ciuitatis qḋ erat ad ſiniſtram
Arion citharedus optimus. porte ciuitatis. Uerũtñ nõ aſcẽdebãt ſacer
dotes excelſoꝝ ad altare dñi in hierl̃m: ſʒ
tñ comedebãt azima in medio fratrum
C ſuoꝝ. Cõtaminauit quoq; tophet qḋ eſt
in ɔualle filij ennon: vt nemo cõſecraret
filiũ ſuũ aut filiã ꝑ ignẽ moloch. Abſtu-
lit q̃q; equos quos dederãt reges iude ſo-
li in introitu tẽpli dñi iuxta exedrã na-
thamelech eunuchi q erat in pharurim.
Currus autẽ ſolis cõbuſſit igni. Altaria
quoq; q̃ erãt ſup tecta cenaculi achaꝫ que
fecerãt reges iuda: ⁊ altaria q̃ fecerat ma-
naſſes in duob⁹ atrijs tẽpli dñi deſtruxit
rex: ⁊ cucurrit inde: ⁊ diſpſit cinerẽ eoꝝ
in torrẽtẽ cedrõ. Excelſa quoq; q̃ erãt in
hierl̃m ad dexterã ptẽ mõtis offenſionis
q̃ edificauerat ſalomon rex iſrael aſtaroth
idolo ſidonioꝝ ⁊ chamos offenſioni mo
Als + abominatiões. ab ⁊ melchon + abominationi filioꝝ + am
Als + amon mon polluit rex ⁊ ɔtriuit ſtatuas ⁊ ſucci-
dit lucos: repleuitq; loca eoꝝ oſſib⁹ mor-
tuoꝝ. Inſup ⁊ altare qḋ erat in bethel: ⁊ ex
celſũ qḋ fecerat hieroboã fili⁹ nabath qui
peccare fecit iſrl̃: ⁊ altare illud excelſũ de-
ſtruxit atq; cõbuſſit ⁊ cõminuit in pul-
uerẽ ſuccẽditq; ẽt lucũ. Et ɔuerſus ioſi-
D as vidit ibi ſepulcra q̃ erãt in mõte: mi-
// 3. Reg. 13.a. ſitq; ⁊ tulit oſſa de ſepulcris: // ⁊ cõbuſſit
ea ſup altare: ⁊ polluit illḋ iuxta v̾bũ dñi:
qḋ locut⁹ eſt vir dei q ꝑdixerat v̾ba hec. Et
ait. Quis eſt titulus ille quẽ video? Rñ-
derũtq; ei ciues vrbis illi⁹. Sepulcrum
eſt hoĩs dei q venit de iuda: ⁊ ꝑdixit verba
hec q̃ feciſti ſup altare bethel. Et ait. Dimit-
tite eũ. Nemo cõmoueat oſſa ei⁹. Et inta-
cta mãſerũt oſſa illi⁹ cũ oſſib⁹ ꝓphete q ve
nerat de ſamaria. Inſup ⁊ oĩa phana excel
ſoꝝ q̃ erãt in ciuitatib⁹ ſamarie q̃ fecerãt
reges iſrl̃ ad irritãdũ dñm abſtulit ioſi-
as: ⁊ fecit eis ſm oĩa q̃ fecerat in bethel. Et
occidit vniuerſos ſacerdotes excelſorũ q
E erãt ibi ſup altaria: ⁊ cõbuſſit oſſa hũana
2. Paral. 35.a. 3. Eſd. j.a ſup ea. Reuerſuſq; eſt hierl̃m: ⁊ ꝑcepit oĩ
ꝑplo dicẽs. Facite phaſe dño deo vr̃o: ſm
q̧ ſcriptũ eſt in libro federis hui⁹. // Nec
enĩ factũ eſt phaſe tale a dieb⁹ iudicũ q iu
dicauerũt iſrael: ⁊ oĩum dieꝝ regũ iſrael
⁊ regũ iuda: ſicut in octauodecimo anno
regis ioſie factum eſt phaſe iſtud dño in
hierl̃ʒ. Sʒ ⁊ phitones ⁊ ariolos ⁊ figuras
idoloꝝ ⁊ imundicias ⁊ abominationes q̃
fuerũt in terra iuda ⁊ hierl̃m abſtulit io
ſias: vt ſtatueret v̾ba legis q̃ ſcripta ſũt in
libro quẽ inuenit helchias ſacerdos in tẽ
plo dñi. Similis illi nõ fuit añ eũ rex: q
reuerteret ad dñʒ in oĩ corde ſuo: ⁊ in to
ta aĩa ſua ⁊ vniuerſa v̾tute ſua iuxta oẽm
legẽ moyſi: neq; poſt eũ ſurrexit ſimilis
illi. Uerũtñ nõ eſt auerſus dñs ab ira fu-
roris ſui magni quo irat⁹ eſt furor ei⁹ ɔ̃
iudã: pp irritatiões qb⁹ ꝓuocauerat eũ
manaſſes. Dixit itaq; dñs. Etiã iudã au- F
ferã a facie mea: ſicut abſtuli iſrael ⁊ ꝓij-
ciã ciuitatẽ hãc quã elegi hierl̃m ⁊ domũ
de qua dixi erit nomẽ meũ ibi. Reliqua
aũt ſermonũ ioſie ⁊ vniuerſa q̃ fecit: nõ-
ne hec ſcripta ſunt in libro v̾boꝝ dieꝝ re-
gũ iuda? In dieb⁹ ei⁹ aſcẽdit pharao ne- 2. Paral. 35.c.
chao rex egypti ɔ̃ regẽ aſſirioꝝ ad flumẽ
eufraten. Et abijt ioſias rex iuda in occur
ſum ei⁹. Et occiſus eſt in mageddo cũ vi-
diſſet eũ. Et portauerũt eũ ſerui ſui mor-
tuũ de mageddo: ⁊ ptulerũt in hierl̃m: ⁊
ſepelierũt eũ i ſepl̾cro ſuo. // Tulitq; ppl̾s // 2. par. 36.a.
terre ioachaꝫ filiũ ioſie ⁊ vnxerũt eũ: ⁊ cõ
ſtituerũt eũ regẽ ꝓ pr̃e ſuo. Uigintitriũ
annoꝝ erat ioachaꝫ cum regnare cepiſſet:
tribus menſibus regnauit in hieruſalẽ.
Nomen matris ei⁹ amithal: filia hiere-
mie de lobna. Et fecit malũ corã dño: iuxta
oĩa q̃ fecerãt pr̃es ei⁹. Uinxitq; eũ pharao
nechao i reblatha: q̃ ẽ i terra emath: ne re
gnaret i hieruſalẽ. Et poſuit multã ĩ cẽ-
tũ talẽtis argẽti: ⁊ talẽto auri: regẽq; ɔſti-
tuit pharao nechao heliachiʒ filiũ ioſie ꝓ
ioſia pr̃e ei⁹: vertitq; nomẽ ei⁹ ioachĩ: por G
ro ioachaꝫ tulit ⁊ duxit i egyptũ. Argẽtũ
aũt ⁊ auꝝ dedit ioachĩ pharaõi cũ idixiſſet
terre ꝑſingulos vt ɔferret iux̃ ꝑceptũ pha
raõis. Et vnũquẽq; iuxta vires ſuas exe-
git tã argẽtũ q̃ʒ auꝝ de ppl̾o terre vt daret
pharaõi nechao. Uigintiquinq; ãnoꝝ erat
ioachiʒ cũ regnar̃ cepiſſʒ: ⁊ vndeciʒ ãnis
regnauit i hieruſalẽ. Nomẽ m̃ris ei⁹ ʒebi
da filia phadaia de ruma. Et fecit malũ corã
dño iuxta oĩa q̃ fecerãt patres eius.

¶ Ca. xxiiii. ¶ De morte ioachim: ⁊ q̃ aliter
trib⁹ ãnis ſeruiuit nabuchodonoſor: ⁊ de la
trunculis quos miſit dñs in iudã: hieruſa

Et obſidetur: ioachim egreditur in occur
ſum nabuchodonoſor cũ matre ſua ⁊ ſer-
uis ſuis ⁊ ꝑncipib⁹ ⁊ eunuchis: poſt iſtũ
ioachi3 regnauit fili⁹ ei⁹ ioachim quẽ na
buchodonoſor rex trãſtulit in babylonẽ
cu3 ꝑplo ſuo: ꝓ quo regnauit ſedechias:
ꝯſtitut⁹ a nabuchodonoſor. Cap. xxiiij.

A In dieb⁹ ei⁹ aſcendit nabuchodonoſor
rex babylonis: ⁊ fact⁹ eſt ei ioachi3 ſer
uus trib⁹ ãnis: ⁊ rurſu3 rebellauit c̄ eu3.
Immiſitq3 ei dñs latrũculos chaldeoꝝ: ⁊
latrũculos ſyrie: ⁊ latrunculos moab: ⁊ la
trũculos filioꝝ ãmon: ⁊ immiſit eos in iu-
Al's + ei accipiendo ꝓ terra. dã: vt diſperderẽt + eũ iuxta ꝟbu3 dñi qḋ
locut⁹ fuerat ꝑ ſuos ſuos ꝓphetas. Fcm̃ eſt
aũt hoc ꝑ ꝟbũ dñi ꝯ iudã: vt auferret eu3
corã ſe pp pctã manaſſe vniuerſa q̃ fecit:
⁊ pp ſanguinẽ innoxiũ quẽ effudit ⁊ im
pleuit hierl'm cruore innocẽtiũ. Et ob hãc
B rẽ noluit d⁹ ꝓpitiari. Reliq̃ aũt ſmonũ
ioachim ⁊ vniuerſa q̃ fecit: nõne hec ſcri-
pta ſunt in libro ſermonũ dieꝝ regũ iu-
da? Et dormiuit ioachim cũ patrib⁹ ſuis:
⁊ regnauit ioachim fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. Et vltra
nõ addidit rex egypti vt egrederet̃ de ter-
ra ſua. Tulerat.n. rex babylonis a riuo
egypti vſq3 ad fluuiũ eufraten oĩa q̃ fue-
rant regis egypti. Decẽ ⁊ octo ãnoꝝ erat
ioachi3 cũ regnare cepiſſet: ⁊ trib⁹ mẽſib⁹
regnauit in hierl'3. Nomẽ mr̃is ei⁹ noe-
ſtha filia helnatham de hierl'3. Et fecit ma
Daň.j.a lũ corã dño: iuxta oĩa q̃ fecerat pr̃ ei⁹. // In
C tpe illo aſcẽderũt ſerui nabuchodonoſor
Eccl.2.a. regis babylonis in hierl'm: ⁊ circũdata ẽ
vrbs munitionib⁹. Uenitq3 nabuchodo-
noſor rex babylonis ad ciuitatẽ cũ ſuis
ſuis: vt oppugnaret eã. Egreſſuſq3 eſt ioa
chim rex iuda ad regẽ babylonis ipſe ⁊
mater ei⁹ ⁊ ſerui ei⁹ ⁊ ꝑncipes ei⁹ ⁊ eunu-
chi ei⁹: ⁊ ſuſcepit eũ rex babylonis anno
octauo regni ſui. Et ꝓtulit inde oẽs the-
ſauros domi⁹ dñi: ⁊ theſauros dom⁹ regie: ⁊
ꝯcidit vniuerſa vaſa aurea q̃ fecerat ſalo-
mon rex iſrl' in tẽplo dñi iuxta ꝟbũ dñi:
⁊ trãſtulit oẽ3 hierl'm ⁊ vniuerſos ꝑnci-
pes: ⁊ oẽs fortes exercit⁹ dece3 milia in ca-
ptiuitatẽ ⁊ oẽ3 artificẽ ⁊ incluſorẽ: nihil-
D q3 relictũ eſt: exceptis pauꝑib⁹ ꝑpli ter-
// 23.q.5. c.ſi.in.2. ſio. re. Tranſtulit quoq3 ioachim in babylo
nẽ ⁊ matrẽ regis ⁊ vxores regis ⁊ eunu-
chos regis ⁊ iudices terre duxit in capti-
uitatẽ de hierl'm in babylonẽ: ⁊ oẽs viros
robuſtos ſeptẽ milia: ⁊ artifices ⁊ incluſo
res mille: oẽs viros fortes ⁊ bellatores: du 12.q.2.ca.
xitq3 eos rex babylonis // captiuos in baby aurum.
lonẽ. Et ꝯſtituit mathathia patruũ ei⁹ ꝓ j.q.4.§.
eo: impoſuitq3 nomẽ ei ſedechiã. // Uice ſi itẽ pcto.
mũ ⁊ pmũ ãnũ etatis hẽbat ſedechias cũ ifra.c.ſe-
regnare cepiſſet: ⁊ vndeci3 ãnis regnauit quenti.
hierl'm. Nomen mr̃is ei⁹ erat amithal: fi- // 2. par.
lia hieremie de lobna. Et fecit malũ corã 36.b.
dño: iuxta oĩa q̃ fecerat ioachi3. Iraſcebat̃ hier.52.a
eni3 dñs cõtra hieruſalẽ ⁊ cõtra iudã: do-
nec ꝓiiceret eos a facie ſua. Receſſitq3 ſede-
chias a rege babylonis.

¶ Ca. Sum. ¶ Nabuchodonoſor obſedit
hierl'3: q2 ſedechias receſſerat ab eo: que3
cepit ⁊ excecauit filios ei⁹ ⁊ ppl'm occidit:
hierl'3 cepit: tẽplũ deſtruxit: iuda captiua-
tur godoliã reliqt que3 hiſmael occidit:
ioachi3 de carcere eſt ſubleuat⁹ ꝑ euilme-
rodach: annonã ei conſtituit cunctis die
bus vite ſue. Cap. xxv.

A Factũ // eſt aũt anno nono regni ei⁹, A
mẽſe decimo decima die mẽſis: ve- // hie.39.
nit nabuchodonoſor rex babylonis: ipſe
⁊ oĩs exercit⁹ ei⁹ in hierl'm: ⁊ circũdede-
rũt eã ⁊ extruxerũt in circuitu ei⁹ muni
tiões. Et clauſa ẽ ciuitas atq3 vallata: vſ-
q3 ad vndecimũ annũ regis ſedechie no
na die mẽſis. Preualuitq3 fames in ciui Marſi-
tate: nec erat panis ꝑplo terre. Et interru lie ꝯdit.
pta eſt ciuitas: ⁊ oẽs viri bellatores nocte
fugerũt ꝑ viã porte q̃ eſt inter duplicẽ mu
rũ ad hortũ regis. Porro chaldei obſide-
bant in circuitu ciuitatẽ. Fugit itaq3 ſe-
dechias ꝑ viã q̃ ducit ad cãpeſtria ſolitu-
dinis. Et pſecut⁹ eſt exercit⁹ chaldeoꝝ re- B
gẽ: cõprehẽditq3 eũ in planicie hiericho:
⁊ oẽs bellatores q erãt cũ eo diſperſi ſunt:
⁊ reliquerũt eũ. Appħẽſu3 ergo regẽ: du Aſtya-
xerũt ad regẽ babylõis in reblatha. Qui ges vlti-
locut⁹ eſt cum eo iudiciũ. Filios aũt ſede- m⁹ me-
dechie occidit corã eo: ⁊ oculos eius effo doꝝ rex.
dit: vinxitq3 eũ cathenis: ⁊ adduxit in ba C
bylonẽ. Mẽſe qnto: ſeptima die menſis: Pitha-
ipſe eſt ann⁹ nonuſdecim⁹ regis babylo- goras ſa
nis: venit nabuçardan ꝑnceps exercit⁹ ſer mi⁹ phs
uus regis babylonis in hierl'm // ⁊ ſuccẽ ꝑmo ap-
dit domũ dñi ⁊ domũ regis ⁊ domos hie pellat⁹.
ruſalẽ: oẽmq3 domũ cõbuſſit igni ⁊ mu- // Ps.17.
ros hierl'm in circuitu deſtruxit oĩs exer Eze.16.c.
citus chaldeoꝝ q erat cũ ꝑncipe militu3. Anachar
Reliquã aũt ꝑpli ꝑtẽ q̃ remãſerat in ciui ſis phs.

Milon phs. Alchimeon phs. Epymenides. // hier. 27.b. Seruiᵘˢ Tulliᵘˢ. 6. Ro.rex // di. 44. ca.j. di.75.ca. ieiuniū. 16. q.7.c. 7.hoc diximᵘˢ in pn. de.pe.dis. 3.c.in salicibus. Sup ca. pcedēti.

tate:⁊ pfugas q̄ trāſfugerāt ad regē babylonis:⁊ reliquū vulgᵘˢ trāſtulit nabuçardan pnceps militie:⁊ de pauperibᵘˢ terre reliqt vinitores ⁊ agricolas. // Colūnas aūt ereas que erāt in tēplo dñi:⁊ baſes ⁊ mare ereum qḋ erat in domo dñi cōfregerūt chaldei:⁊ trāſtulerūt //es oē in babylonē. Ollas quoq̧ ereas ⁊ trullas ⁊ tridentes ⁊ ſcyphos ⁊ mortariola:⁊ oīa vaſa erea:inq̄bᵘˢ miniſtrabāt tulerūt necnō ⁊ thuribula ⁊ phialas. Que aurea aurea:⁊ q̄ argētea argētea:tulit pnceps militie.i.colūnas duas:mare vnū ⁊ baſes quas fecerat rex ſalomō in tēplo dñi. Nō erat pondus eris oīuz vaſoꝝ. Decē ⁊ octo cubitos altitudinis hēbat colūna vna:⁊ capitellū ereū ſup ſe altitudinis triū cubitoꝝ:⁊ rhetiaculū:⁊ malogranata ſup capitelluz colūne oīa erea. Similē ⁊ colūna ſecūda hēbat ornatū. Tulit quoq̧ pnceps militie ſaraiā ſacerdotē pmū:⁊ ſophoniā ſacerdotez ſcdm:⁊ tres ianitores:⁊ de ciuitate eunuchū vnū q̄ erat pfectᵘˢ ſup bellatores viros:⁊ q̄nq̧ viros de his q̄ ſteterant corā

E rege:quos repperit in ciuitate:⁊ ſopher pncipē exercitᵘˢ q̄ pbabat tyrones de pplo terre:⁊ ſex viros e vulgo q̄ inuēti fuerant in ciuitate. Quos tollens nabuçardan princeps militū duxit ad regē babylonis in reblatha:pcuſſitq̧ eos rex babylōis:⁊ interfecit eos in reblatha:in terra emath. Et

F trāſlatus eſt iuda de terra ſua. Pplo autē q̄ relictᵘˢ erat in terra iuda quē dimiſerat nabuchodonoſor rex babylonis:pfecit godoliā filiū aicham filij ſaphan. Qḋ cū audiſſent oēs duces militū ipſi ⁊ viri q̄ erāt cū eis:videlicet q̧ cōſtituiſſet rex babylonis godoliā:venerūt ad godoliā in maſpha hiſmael filiᵘˢ nathanie:⁊ iohānam filius caree:⁊ ſaraia filiᵘˢ thanameth nethophatites:⁊ iezonias filiᵘˢ maachati:ipſi ⁊ ſocij eoꝝ. Jurauitq̧ godolias ipſis ⁊ ſocijs eoꝝ dicēs. Nolite timere ſuire chaldeis. // Manete in terra:⁊ ſeruite regi babylonis:⁊ bñ erit vobis. Factuz eſt aūt in

G mēſe ſeptimo:venit hiſmael filius nathanie filij eliſama de ſemine regio:⁊ decē viri cū eo:pcuſſerūtq̧ godoliā q̄ ⁊ mortuᵘˢ eſt. Sz ⁊ iudeos ⁊ chaldeos q̄ erāt cū eo in maſpha. Cōſurgēſq̧ oīs ppls a puo vſq̧ ad magnū ⁊ pncipes militū venerūt in egyptū:timētes chaldeos. Factū eſt vō in

Creſus vltimus liddorū rex. Anaximander phs. // hier. 40.c. Sopᵘˢ ſabulaior.

āno triceſimoſeptimo trāſmigrationis ioachim regis iude:mēſe duodecimo:viceſima ⁊ ſeptīa die mēſis ſubleuauit euilmerodach rex babylonis āno quo regnare ceperat:caput ioachim regis iuda de carcere:⁊ locutᵘˢ eſt ei benigne. Et poſuit thronū eiᵘˢ ſup thronū regū q̄ erāt cū eo in babylōe:⁊ mutauit veſtes eiᵘˢ q̄s habuerat i carcere:⁊ cōedebat panē ſemp in ↄſpectu eiᵘˢ cūctis diebᵘˢ vite ſue. Annonā q̧q̧ ↄſtituit ei ſine intermiſſiōe:q̄ ⁊ dabaꝛ ei a rege p ſingulos dies omnibᵘˢ diebᵘˢ vite ſue.

¶ Explicit ſecundus liber Malachim id eſt regum quartus.

¶ Incipit pfatio pma ſancti hieronymi in libꝛ ✠ dabreiamin:q̄ eſt paralipomenō qḋ nos dicere poſſumᵘˢ verba dieꝝ.

Ms ✠ d brehaio mim

Tantus ac talis eſt liber iſte: vt abſq̧ illo ſcīaſ ſciam ſcripturarū ſibi voluerit arrogare ſemet ipm irrideat. Per ſingula q̄ppe noīa iūcturaſq̧ vboꝝ ⁊ ptermiſſa i libris regū tāguꝛ hiſtorie. ⁊ inūerabiles explicanꝛ euāgelij q̄ōnes. Sz ſi ſeptuaginta interptuz pura ⁊ vt ab eis in grecū vſa ē editio pmāeret:ſupflue mi chromati epoꝝ ſciſſime atq̧ doctiſſime ipelleres:vt hebrea tibi volumia latio ſmōe trāſferrē. Qḋ.n.ſel aures hoīuz occupauerat ⁊ naſcētis eccīe roborauerat fidē:iuſtū erat ēt nr̄o ſilētio ↄprobari. Nūc vō cū p varietate regionū diuerſa ferāꝛ exēplaria ⁊ germana illa ātiq̧ trāſlatio corrupta ſit atq̧ violata: nr̄i arbitrij putas:aut e plibᵘˢ iudicaꝛ q̄d veꝝ ſit:aut nouū opᵘˢ i veteri ope cudere:illudētibuſq̧ iudeis coꝝ

nicū (vt dī) oċtos ꝯfigere Alexādria ⁊ egy
p⁹ i ſeptuagīta ſu is eſichiū laudat aucto
rē ꝯſtātinopol vſqꝫ ātiochiā luciani mar
tyris exēplaria ꝓbat. Mediciter has ꝓui
cie paleſtinos codices legūt: quos ab ori-
gene elaboratos Euſebi⁹ ⁊ Pāphilus vul-
gauerūt. Totuſqꝫ orbis hac int̄ ſe trifa-
ria varietate cōpugnat. Et certe origenes
nō ſolū exēpla cōpoſuit q̄ttuor editionū
e regione ſingula ṽba deſcribēs: vt vnus
diſſentiēs ſtatiꝫ ceteris inter ſe ꝯſentiēti-
bus arguat̄: ſꝫ qḋ maioris audacie eſt: in
editione ſeptuagīta theodotiōis editio-
nē miſcuit: aſtericis deſignās que minus
fuerint ⁊ ṽgulis q̄ ex ſuꝑfluo videbant̄ ap
poſita. Si igit̄ alijs licuit nō tenere qḋ ſe-
mel ſuſceperāt: ⁊ poſt ſeptuagīta cellulas
q̄ vulgo ſine auctore iactant̄ ſingulas cel-
lulas aperuere: hocqꝫ in eccleſijs legit̄ qḋ
ſeptuagīta neſcierūt: cur me nō ſuſcipi-
ant latini mei q inuiolata editione vete-
ri ita nouā cōdidi vt laborē meū hebreis
⁊ qḋ his maius eſt apl̄is auctorib⁹ cōpro
beꝫ? Scripſi nuꝑ librū de optimo genere
interpretādi: oſtendēs illa de euāgelio: ex
Oſe.ii.a egypto vocaui filiū meū: // ⁊ qm̄ nazare⁹ vo
zacha- cabit̄: ⁊ // videbūt in quē cōpunxerūt: ⁊ il-
rie.1i.a. lud apl̄i: // q̄ oculus non vidit nec auris
Eſa.64.b audiuit ⁊ in cor hominis nō aſcēdit que
1.coi.2.c. ꝑparauit de⁹ diligētib⁹ ſe cetera q̄ his ſilia
in hebreoꝝ libris inueniri. Certe apl̄i ⁊
euangeliſte: ſeptuagīta interꝑtes noue-
rant. Et vñ eis hec q̄ in ſeptuagīta inter-
pretib⁹ nō habent̄? Chriſt⁹ dn̄s nr̄ vtri-
uſqꝫ teſtamēti cōditor in euangelio ſm̄
Jo.7.f. Joānē: // q credit ingt in me ſicut dicit in
ſcriptura: flumina de vētre ei⁹ fluēt aque
viue. Utiqꝫ ſcriptū eſt: qḋ ſaluator ſcriptū
eē teſtant̄. Ubi ſcriptū eſt? Septuagīta
nō hn̄t: apocripha neſcit eccl̄ia. Ad hebreos
igit̄ reuertēdū eſt: vñ ⁊ dn̄s loqtur: ⁊ di-
ſcipuli exēpla ꝓſumūt. Hec pace veteꝝ lo-
quar ⁊ obtrectatorib⁹ meis tm̄ rn̄deo: q
canino dēte me rodūt: in publico detra-
hētes ⁊ legētes in angulis. i. accuſatores
⁊ defenſores: cū in alijs ꝓbēt qḋ in me re
probāt q̄ſi ṽtus ⁊ vitiū nō in reb⁹ ſit: ſed
cum auctore mutet̄. Ceteꝝ memini edi-
tionē ſeptuagīta trāſlatoꝝ olim de gre-
Als ✠ di co emēdatā tribuiſſe me noſtris nec ini
hebraio- micū debere eſtimari eoꝝ quos in cōuētu
rum fratruꝫ ſemꝑ ediſſero. Et qḋ nūc ✠ dabre-

iamin. i. ṽba dieꝝ interꝑtat⁹ ſum: idcirco
feci vt inextricabiles moras ⁊ ſiluam no
minū q̄ ſcriptoꝝ ꝯfuſa ſunt vicio: ſenſuū
qꝫ barbariē ⁊ ꝑ verſuū cola digererē: mi-
himetipſi ⁊ meis iuxta hiſmeniū canēs:
ſi aures ſurde ſunt ceterorum.

¶ Explicit prefatio prima.

¶ Eiuſdē beati hieronymi ꝑfatio ſecūda.

Euſebius hieronym⁹: ✠ dōmoni ⁊ Als ✠ dō
rogatiano ſuis in xp̄o ieſu ſaluteꝫ. nioni
Quō grecoꝝ hiſtorias magis intelligūt
q athenas viderint: ⁊ tertiū virgilij librū
a troade ꝑ leuchaten ⁊ acroceraunia ad ſi-
ciliā: ⁊ inde ad oſtia tyberis nauigauerit:
ita ſanctā ſcripturaꝫ lucidius intuebit̄ q
iudeā oculis ꝯtēplat⁹ eſt: ⁊ ātiquaꝝ vrbiū
memorias locorūqꝫ vel eadē vocabula vel
mutata cognouerit. Uñ ⁊ nobis cure fu-
it cū eruditiſſimis hebreoꝝ hūc labores
ſubire: vt circuiremus ꝓuīciā quā vni- Als ✠ dō
uerſe xp̄i eccleſie ſonāt. Fateor. n. mi dō- nion
mon ⁊ rogatiane chariſſimi nūq̄ me in
diuinis volumib⁹ ꝓprijs virib⁹ credidiſ-
ſe: nec habuiſſe opinionē meā: ſꝫ ea ēt de
qb⁹ ſcire me arbitrabar īterrogare me ſo-
litū: quāto magis de his ſuꝑ qb⁹ anceps
erā. Deniqꝫ cū a me nuꝑ lr̄is flagitaſſetis
vt vobis paralipomenon latino ſermone
trāſferrē de tyberiade legis quēdā aucto
reꝫ q apud hebreos admirationi habebat̄
aſſumpſi: ⁊ ꝯtuli cū eo a ṽtice (vt aiūt) vſqꝫ
ad extremuꝫ vnguē: ⁊ ſic ꝯfirmat⁹ auſus
ſuꝫ facere qḋ iubebatis. Libere. n. vobis lo-
quor. Ita. n. in grecis ⁊ latinis codicib⁹
hic nominū liber vicioſus eſt: vt nō tam he-
brea q̄ barbara q̄dā ⁊ ſarmatica noia con
iecta arbitrādū ſit. Nec hoc ſeptuagīta in Als ✠ ſar
terpretib⁹ q ſpū ſancto pleni ea q̄ ṽba fue- matica
runt trāſtulerāt: ſꝫ ſcriptoꝝ culpe aſcribē
dū: dū de inemēdatis inemēdata ſcripti-
tāt: ⁊ ſepe tria noīa ſubtractis e medio ſyl
labis in vnū vocabulū cogunt: vel e regio
ne vnū nomē ꝓp latitudineꝫ ſuā in duo
vel tria vocabula diuidūt. Sꝫ ⁊ ipſe appel-
latiōes nō hoīes vt pleriqꝫ eſtimāt: ſꝫ vr-
bes ⁊ regiones ⁊ ſalt⁹ ⁊ ꝓuincias ſonant:
⁊ obliq̄ ſub interꝑtatiōe ⁊ figura eoꝝ q̄dā
narrant̄ hiſtorie: de qb⁹ in regnoꝝ libro
dī. Nōne ecce hec ſcripta ſunt in libro ver
boꝝ dieꝝ reguꝫ iuda? Que vtiqꝫ in nr̄is
codicib⁹ nō habent̄. Hoc ꝑmū ſciendū q
apud hebreos liber paralipomenō vn⁹ ſit

ſ apud illos vocatus ✠ dabreiamin.i.vba dierū q̄ pp magnitudinē apud nos diui-
Ms✠ di brehaio mim
ſus eſt. Deinde ēt illud attēdēdū q̄ freq̄n ter noīa nō vocabula holuz: ſed reꝝ (vl' di xi) ſignificātias ſonāt. Ad extremū q̄ oīs eruditio ſcripturaꝝ in hoc ↄtinet: ⁊ hiſto rie q̄ vel preter miſſe ſunt in ſuis locis vel pſtricte leuiter hic p q̄dā vboꝝ compēdia explicenē. Orationū itaq; veſtraꝝ adiut⁹ auxilio mihi librū beniuolis placituꝝ: tn̄ inuidis diſplicituꝝ eē nō ambigo. Opti ma.n.queq;: vt ait Plini⁹ malūt ↄtēne re plerīq; q̄ diſcere. Siq̄s in hac interp̄ta tiōe voluerit aliqd rep̄hēdere: interroget hebreos: ſuā ↄſcientiā recolat: videat ordi nē textūq; ſmonis: ⁊ tūc nr̄o labori ſi po tuerit detrahat. Ubicūq; ergo aſtericos.i. ſtellas radiare in hoc volumine videritis: ibi ſciatis de hebreo additū q̄d in latinis codicib⁹ nō hētur. Ubi vero obelus trāſ uerſa.ſ. virga p̄poſita eſt: illic ſignat̄ q̄d ſe ptuaginta interp̄tes addiderūt: vel ob de coris grāz vel ob ſpūſſancti auctoritatē licet in hebreis voluminib⁹ nō legatur.

℗ Explicit prefatio ſecunda.

Ms ✠ di brehaio mim
℗ Incipit primus liber ✠ dabreiamin id eſt paralipomenon.

℗ Ca. Sū. ℗ Ab adā vſq; ad noe: de gn̄a tiōib⁹ filioꝝ noe. Prio de filijs iapheth: ſcdo de filijs cham: ⁊ tertio de filijs ſem vſq; ad habraā: ⁊ deīde vſq; ad filios iacob ⁊ eſau: ⁊ p̄mo de filijs eſau. Cap.I.

A
Igen.5.a

Dam ſeth enos ca ynā malale el iareth enoch ma thuſalem lamech noe ſem cham ⁊ ia
Gen.10.a
phet. // Filij iaphet gomer magod madai ⁊ iaphem thubal moſoch thiras. Porro filij gomer aſce nen ⁊ riphat ⁊ togorma: filij autē iauan: eliſa ⁊ tharſis cethim ⁊ dodanim. Filij cham: chus ⁊ meſraim phut ⁊ chanaan: Filij aūt chus: ſaba ⁊ euila ſabatha ⁊ reg ma ⁊ ſabatacha. Porro filij regma: ſaba ⁊ dadan. // Chus aūt genuit nemroth. Iſte // Ge.10.a cepit eē potēs in terra. Meſraim vero ge nuit ludim ⁊ ananim ⁊ laabim ⁊ nepthu im phetruſim quoq; ⁊ chaſluim: de q̄b⁹ egreſſi ſunt philiſtijm ⁊ capthurim. Cha naan vo genuit ſydonē p̄mogenitū ſuū: ethcū quoq; ⁊ iebuſeū ⁊ amorreū ⁊ ger geſeū eueū q; ⁊ aracheū ⁊ aſineū: aradiū B quoq; ⁊ ſammareū ⁊ ematheum. // Filij // Ge.10.e ſem elam ⁊ aſſur ⁊ arfaxat lud et ✠ aran. Al.✠ irā Filij aran: hus ⁊ hul ⁊ gether ⁊ mes. Arfa xat aūt genuit ſale: q ⁊ ipſe genuit heber. Porro heber nati ſūt duo filij. Nomē vnī phalech q: in dieb⁹ ei⁹ diuiſa ē terra: ⁊ no mē fratris eius iectan. Iectan aūt genuit elmodad ⁊ ſaleph: ⁊ aſormoth ⁊ iare adu ram quoq; ⁊ vzal ⁊ decla: ebal ēt ⁊ abima el ⁊ ſaba: necnon ⁊ ophir ⁊ euila ⁊ iobab. Oēs iſti filij iectan. Sem arfaxat ſale heber phalech ragau: ſeruch nachor thare, ha brā iſte eſt habraam. // Filij aūt habraam // ge.15.b iſaac ⁊ hiſmael. Et he gn̄ationes eoꝝ. Pri Gen.11.d mogenit⁹ hiſmahelis: nabaioth ⁊ cedar ⁊ C abdehel mabſam ⁊ maſma ⁊ duma maſ ſa addad ⁊ thema iachur naphis cedma. // Hi ſūt filij hiſmaelis. Filij aūt cethure // Ge.16.a ↄcubine habraā quos genuit: ȝamrā iac ſan madan madian ieſboc ⁊ ſue. Porro fi lij iecſan: ſaba ⁊ dadan. Filij autē dadan aſurim ⁊ lathuſim ⁊ laomim. Filij autē madian: epha ⁊ epher ⁊ enoch ⁊ abyda ⁊ eldaa. Oēs hi filij cethure. Genuit aūt ha braā iſaac cui⁹ fuerūt filij eſau ⁊ iſrl. Filij eſau: eliphaȝ: rahuel iehus ielon chore. Fi lij eliphaȝ: theman omar cepphi gothā ce nan thāna amalech. Filij rahuel: naath ȝa ra ſamma meſa. Filij ſeyr: lothan ſobal ſebeon anadiſon eſer diſan. Filij lothan: horri alohiman. Soror autē lothan fuit thamna. Filij ſobal alian ⁊ manaat ⁊ ebal ſephi ⁊ onam. Filij ſebeon: ahaia ⁊ ana: fi lij ana diſon. Filij diſon: hamarā ⁊ eſebā: ⁊ iethram ⁊ charram. Filij eſer: baalam ⁊ ȝaban ⁊ iachan filij diſan hus ⁊ aran. Iſti ſūt reges q̄ imperauerūt in terra edom:

D anteq̄ eſſet rex ſup filios iſrl̃. Bale fili⁹ be-
oꝛ: ⁊ nomen ciuitatis eius denaba. Moꝛ-
tu⁹ eſt autem bale ⁊ regnauit ꝓ eo: iobab
fili⁹ zare de boſra. Cūq; ⁊ iobab fuiſſet moꝛ-
tuus regnauit ꝓ eo huſan de terra themā-
noꝝ. Obijt quoq; ⁊ huſan: ⁊ regnauit ꝓ
eo adad fili⁹ badad: q̄ pcuſſit madian ĩ ter-
ra moab: ⁊ nomē ciuitatis ei⁹ auith. Cū-
q; ⁊ adad fuiſſet moꝛtu⁹ regnauit pꝛo eo
ſemla de maſreca. Sed ⁊ ſemla moꝛtu⁹ eſt:
⁊ regnauit ꝓ eo ſaul de roobotħ q̄ iuxͣ am-
nē ſita eſt. Moꝛtuo quoq; ſaul regnauit
ꝓ eo balaana fili⁹ achoboꝛ. Sed ⁊ hic moꝛ-
tuus eſt: ⁊ regnauit ꝓ eo adad cui⁹ vꝛbis
nomē fuit phau. Et appellata eſt vxoꝛ eius
mehetabel filia matred: filie mezaab. Adad
aūt moꝛtuo: duces ꝓ regib⁹ in edom eſſe
ceperūt. Dux thamna: dux alua: dux iethē:
dux oolibama: dux ela: dux Phinon:
dux cenez: dux theman: dux mapſar: dux
magdiel dux hyram. Hi duces edom.
¶ Ca. Sũ. ¶ De duodecim patriarchis fi-
lijs iſrael: de generatione iude vſq; ad iſai
patrem dauid: nomina filioꝛum ⁊ filiarū
iſai nominant: de cognatione ſcribaꝝ qui
venerunt de caloꝛe domus rechab. Cap. ij.
A F//Ilij aūt iſrael: ruben ſymeon leui
Ge.29.g iuda iſachar ⁊ zabulō dan ⁊ ioſeph
⁊.30.c. beniamin neptalim gad ⁊ aſer. Filij iuda
Ge.38.a. her onan ⁊ ſela. Hi tres nati ſunt ei de filia
Ibidē.g. ſue chananitidis. Fuit aūt her ꝑmogenit⁹
Mat.j.a. iuda malus coꝛā domino: ⁊ occidit eum.
Rut.4.d Thamar aūt nurus ei⁹ peperit ei phares
⁊ zaram. Oēs ergo filij iuda q̄nq;: filij aūt
phares ⁊ eſrom ⁊ hamul. Filijq̄z zare zam-
Mat.j.a ri ⁊ ethan ⁊ eman: chalchal quoq; ⁊ darā
Ioſ.7.a. ſimul q̄nq;. Filij charmi: achar q̄ turbauit
iſrael ⁊ peccauit in furto anathematis. Fi-
lij ethan: azarias. Filij aūt eſrom qui nati
ſunt ei: ierameel ⁊ ram ⁊ calubi: hic ē ca-
leph. Poꝛro ram genuit aminadab: ami-
nadab aūt genuit naaſon ꝑncipē filioꝛũ
iuda. Naaſon q̄z genuit ſalma: de quo oꝛt⁹
B eſt booz. Booz vō genuit obed: q ⁊ ipſe ge-
nuit iſai. //Iſai aūt genuit ꝑmogenitū he-
j.re.16. b. liab ſcd̄m aminadab: tertiū ſymmaha: q̄r-
tū nathanahel: q̄ntū radda: ſextū aſon: ſe-
ptimū dauid: quoꝝ ſoroꝛes fuerūt ſaruia
⁊ abigail. Filij ſaruie: abiſai ioab ⁊ aſahel
tres. Abigail aūt genuit amaſa: cui⁹ pr̄ fuit
iether iſmahelites. Caleph vō fili⁹ eſrom ac-
cepit vxoꝛē noīe azubā: de q̄ genuit hieri-
oth. Fuerūtq; filij ei⁹ iaſer ⁊ ſobab ⁊ ardō.
Cūq; moꝛtua fuiſſet aſuba: accepit vxoꝛē C
caleph ephꝛata: q̄ pepit ei vr. Poꝛro vr ge-
nuit vri: ⁊ vri genuit beſeleel. Poſt hec in-
greſſus ē eſrom ad filiā machir pr̄is gala-
ad: ⁊ accepit eā cū eēt ānoꝝ ſexaginta. Que
pepit ei ſegub. Sz ⁊ ſegub gēuit iair: ⁊ poſ-
ſedit vigititres ciūtates ĩ t̄ra galaad. Cepitq;
geſſur ⁊ arā oppida iair: ⁊ canath ⁊ vicu-
los ei⁹ ſexaginta ciuitatū. Oēs iſti filij ma-
chir pr̄is galaad. Cū aūt moꝛtu⁹ eēt eſrom D
ĩgreſſus ē caleph ⁊ ephꝛata. Habuit q̄z eſ-
rom vxoꝛē abia: q̄ pepit ei aſſur pr̄ē thecue
Nati ſūt aūt filij ierameel ꝑmogeniti eſrō
ram ꝑmogenit⁹ ei⁹: ⁊ buna ⁊ arā ⁊ aſon et
achia. Duxit q̄z vxoꝛē alterā ierameel no-
mine athara: q̄ fuit mr̄ onam. Sed ⁊ filij
ram ꝑmogeniti ierameel fuerūt moos io-
amim ⁊ achar. Onā autem habuit filios ſe-
mei ⁊ iadan. Filij aūt ſemei: nadab ⁊ abi-
ſur. Nomē vō vxoꝛis abiſur abiahil: q̄ pe-
perit ahobbā ⁊ molid. Filij aūt nadab fue-
rūt ſaled ⁊ apphaim. Moꝛtu⁹ ē aūt ſaled
abſq; liberis: fili⁹ vō apphaim ieſi. Qui ieſi
genuit ſeſan. Poꝛro ſeſan genuit oholai. E
Filij aūt iadai fr̄is ſemei: iether ⁊ iona-
than. Sz ⁊ gether moꝛtu⁹ eſt abſq; liberis.
Poꝛro ionathan genuit phaleth ⁊ ziza.
Iſti fuerūt filij ierameel ꝑmogeniti eſrō.
Seſan aūt nō hūit filios: ſz filias ⁊ ſeruū
egyptiū noīe ieraa. Deditq; ei filiā ſuā vxo-
rē: q̄ pepit ei ethei. Ethei aūt genuit nathā:
⁊ nathan genuit +zabat. zabat q̄z genuit Ms. + za-
ophal: ⁊ ophal gēuit obed: obed genuit ie- bab
hu: iehu genuit azariā. Azarias gēuit hel-
les: ⁊ helles genuit helaſa. Helaſa genuit
ziſomoy ziſomoy genuit ſellū: ſellū ge-
nuit ithamiā. Ithamiā aūt genuit eliſa-
ma. Filij aūt caleph fr̄is ierameel: meſa ꝑ-
mogenit⁹ ei⁹. Ipſe eſt pr̄ ziph filij mareſa
pr̄is hebꝛon. Poꝛro filij hebꝛon choꝛe et F
taphua ⁊ recē ⁊ ſamma. Sāma aūt genuit
raam pr̄ē hierchaā: ⁊ recem genuit ſem-
mei. Fili⁹ ſemmei maon: ⁊ maon pr̄ beth-
ſur. Epha aūt ↄcubina caleph pepit aran et
muſa ⁊ gezes. Poꝛro aran genuit iezem: ⁊
filij iahaddai: regom ⁊ ioathā ⁊ geſan pha-
lech ⁊ epha ⁊ ſaaph. Cōcubinā caleph maa-
cha pepit ſaber ⁊ tharana. Genuit autē ſa-
aph pr̄ madmenā ſue pr̄ē machbena ⁊ pr̄ē
gabaa. Filij vero caleph fuit +achſa. //Hi e- als + axa
rant filij caleph filij vr pꝛimogeniti ephꝛa //Io.15.d

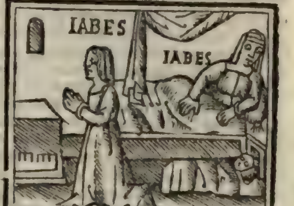
ia: ſobal pater cariathiarim: ſalma pr̄ beth-
Judi.i.c. leem: ariph pater bethgader. Fuerunt au-
B tem filij ſobal patris cariathiarim qui ✠
Al's ✠ di videbat dimidium requietionuꝫ: ⁊ de co-
uidebat gnatione cariathiarim iethrei ⁊ aputhei
⁊ ſemathei ⁊ maſerei. Ex his egreſſi ſunt
ſaraite ⁊ eſthaolite. Filij ſalma patris be-
thleem ⁊ netophati corone domus ioab
⁊ dimidiū requietionis ſarai. Cognatio-
nes quoqꝫ ſcribarum habitantium in ia
bes canentes atqꝫ reſonantes: ⁊ in taberna
culis commorantes. Hi ſunt cinei qui ve
nerunt de calore patris domus rechab.

¶ Ca. Sū. ¶ De dauid ⁊ regibus iuda: ⁊
primo de filijs q̄ ei nati ſunt in hierl'm: de
roboam filio ſalomonis: ⁊ de omnibus re
gibus iuda ⁊ filijs ⁊ filiabus eoꝝ. Cap. iij.

A Dauid vero hos habuit filios q̄ ei nati
ii.re.3.a ſunt in hebron. Primogenitum
amnon ex achinoe iezraelitide: ſecunduꝫ
daniel de abigail carmelitide: tertium ab-
Al's ✠ tho ſalon filium maacha filie ✠ tholomei re-
loma vel gis ✠ ieſſur: quartum adoniā filiuꝫ agith:
tholmei quintum ſaphaciam ex abithal: ſextū ia-
Al's ✠ geſ thraham de egla vxore ſua. Sex ergo nati
ſur vel ſunt ei in hebrō: vbi regnauit ſeptē annis
geſſuri ⁊ ſex menſibꝰ. Triginta aūt ⁊ tribꝰ annis
B regnauit in hieruſalem. Porro in hieru
ſalē nati ſunt ei filij ſymmaa ⁊ ſobab ⁊ na
Al's ✠ beth than ⁊ ſalomō q̄ttuor: de ✠ berſabee ⁊ filia ✠
ſabee amihel. Jebaar quoqꝫ ⁊ heliſua ⁊ elipha-
Al's ✠ he leth ⁊ noge ⁊ napheg ⁊ iaphi: necnō eliſa
lyam ma ⁊ eliade ⁊ eliphaleg nouem. Oēs hi fi
lij dauid abſqꝫ filijs concubinarū: habue
Mat.i.a runtqꝫ ſororē thamar. Filius autē ſalo
monis roboaꝫ: cuiꝰ abia filius genuit aſa.
De hoc quoqꝫ natus eſt ioſaphat pr̄ ioraꝫ.
C Qui iorā genuit oziā: ex quo ortus eſt io
as: ⁊ huiꝰ amaſias filiꝰ genuit azariā. Por
ro azarie filiꝰ ioathan procreauit achaz pa
trē ezechie: de quo natus eſt manaſſes. Sꝫ
⁊ manaſſes genuit amon preꝫ ioſie. Filij
aūt ioſie fuerūt p̄mogenitus iohannā: ſe-
cundus ioachim: tertius ſedechias: q̄rtꝰ
ſellū. De ioachiꝫ natus eſt ieconias ⁊ ſede
Mat.i.b chias. Filij ieconie fuerūt: aſir: ſalathiel:
melchirā: phadaia: ſenneſer ⁊ iecemia: ſa-
D ma ⁊ nadabia. De phadaia orti ſunt zoro-
babel ⁊ ſemei. Zorobabel genuit moſollaꝫ:
ananiam: ⁊ ſalomith ſororē eoꝝ: aſabam
quoqꝫ ⁊ ohol ⁊ barachiam ⁊ aſadiam ioſa
beſeth quinqꝫ. Filius autē annanie: phal

tias pater hieſi: cuius filius raphaia. Hu-
ius quoqꝫ filius arnan de quo natus eſt
Obdia: cuius filius fuit Sechenias. Fili-
us ſechenie: ſemeia cuius filij attus ⁊ egi-
aal ⁊ baria: ⁊ naaria ⁊ ſaphat ⁊ ſeſa ſex nu-
mero. Filius naarie: elioenai: ⁊ ezechias ⁊
ezricam tres filij elioenai oduia ⁊ helia-
ſub ⁊ pheleia ⁊ accub ⁊ iohannam ⁊ dala-
ia ⁊ anan ſeptem.

¶ Ca. Sū. ¶ De generationibus iude et
oratione iabes: de filijs ſymeon qui per-
cuſſerunt reliquias amelech. Cap. iiij.

Filii iuda: phares: eſrom: ⁊ charmi ⁊ A
vr ⁊ Subal. Rahia vero filius Su- Ge.38.g
bal genuit gaad: de quo nati ſunt aumhai
⁊ laad. He generationes ſarathi. Iſta quo-
qꝫ ſtirps ethan ieſrael ⁊ ieſma ⁊ iedebos.
Nomen quoqꝫ ſororis eorum aſalephuꝫ.
Phuniel autem pater iedor ⁊ eſer pater
oſa. Iſti ſunt filij vr primogeniti ephrata
patris bethleem. Aſſur vero patris thecue
erant due ſorores alaa ⁊ naara. Peperit
autem ei naara oozam ⁊ epher ⁊ themam
⁊ aaſtari. Iſti ſunt filij naara. Porro filij B
alaa ſeret hiſaar ⁊ ethnam. Chus autem
genuit anob ⁊ ſoboba ⁊ cognationem a-
harel filij Arum. Fuit autem iabes incly-
tus pre fratribus ſuis ⁊ mater eius voca-
uit nomen illius iabes dicens: quia pe-
peri eum in dolore. Inuocauit ergo iabes
deum iſrael dicens. Si benedicens bene-
dixeris mihi: ⁊ dilataueris terminos me-
os ⁊ fuerit manus tua mecum: ⁊ feceris
me a malitia non opprimi. Et preſtitit de
us que precatus eſt. Caleph autem fra-
ter ſuus genuit machir: qui fuit pater
Eſthom. Porro Eſthom genuit beth Ra-
pha: ⁊ pheſſe ⁊ hehinna preꝫ vrbis naas.
Hi ſunt viri rechab. Filij autē cenez: oth

C niel ⁊ saraia. Porro filij othoniel athat et
maonathi. Maonathi genuit ophra. Sa-
raias aūt genuit ioab prēz vallis artificū.
Ibi quippe artifices erāt. Filij ꝟo caleph filij
iephone hir ⁊ hela ⁊ nahes. Filij qz hela: ce-
nez. Filij qz ialel: ziph ⁊ zypha thiria ⁊
asrahel. Et filij ezra iether ⁊ mereth ⁊ epher
⁊ iahalō. Genuitqz mariā ⁊ sāmai ⁊ iesba
prēz esthamo. Uxor qz eiꝰ iudaia pepit ia-
reth prēz gedor ⁊ heber prēz zocho ⁊ ichu-
D tiel prēz zanoa. hi aūt filij bethie filie pha-
raonis quam accepit mered: ⁊ filij vxoris
odaie sororis nahan prīs ceila charmi et
esthamo q fuit de machati. Filij qz symō:
ammon ⁊ rimma. Filius anan ethilon: ⁊
filij iesi: zoeth: ⁊ benzoeth. Filij sela filij iu-
de: her prī lecha ⁊ laada prī maresa ⁊ cogna-
tiones domꝰ operantium byssum in domo
iuramenti: ⁊ q stare fecit solem: viriqz mē
Al's + in cendens. daciꝫ: ⁊ securus ⁊ + incedens: q principes
fuerunt in moab: ⁊ que reuerse sunt in le
hem. hec aūt verba vetera. hi sunt figuli ha
bitantes in plantationibꝰ ⁊ in sepibꝰ apō
E regē in opibꝰ eiꝰ cōmorātiqz sunt ibi. Fi-
lij symeō: namuel ⁊ iamin: iarib: zara: sa-
ul. Sellū filiꝰ eius: mabsam filiꝰ eiꝰ: mas-
ma filius eius filij masma: amuhel filius
eiꝰ: zachur filius eius: semmei filiꝰ eiꝰ. Fi
lij semmei sedecim ⁊ filie sex. Frēs aūt eiꝰ
nō habuerūt filios multos: ⁊ vniuersa co-
gnatio non potuit adeq̄re summā filioꝝ iu
da. habitauerunt autem in bersabee: ⁊ mo
lada ⁊ hasarsual ⁊ in balaa ⁊ in asom ⁊ in
tholad ⁊ in bathuel ⁊ in horma ⁊ in siceleth
⁊ i bethmarchaboth ⁊ i asarsusim ⁊ in be
F therai ⁊ in saarim. hec ciuitates eoꝝ vsqz ad
regem dauid. Uille qz eoꝝ ethan ⁊ aen rem
mon ⁊ thocen ⁊ asan ciuitates qnqz ⁊ vni
uersi viculi eoꝝ p circuitū ciuitatum istaꝝ
vsqz ad baal. hec est habitatio eoꝝ: ⁊ sediū
distributio. Mosobab qz ⁊ iemleth ⁊ io-
sa filiꝰ amasie ⁊ iohel: iehu filius iosabie fi-
lij saraie filij asihel ⁊ elioenai ⁊ iacoba ⁊ is-
uaia ⁊ asaia ⁊ adihel ⁊ isimihel ⁊ banaia: zi
za quoqz filiꝰ sephei filij allon: filij adaia fi
lij semri: filij samaia. Isti sunt noīati prin
cipes in cognationibꝰ suis: ⁊ in domo affi
nitatum suaꝝ multiplicati sunt vehemen
ter. Et pfecti sunt vt ingrederent̄ i gador
G vsqz ad orientē vallis: ⁊ vt q̄rerent pascua
gregibꝰ suis. Inuenerūtqz pascuas vberes
⁊ valde bonas in terra latissimā ⁊ quietā
⁊ fertilem: in q̄ ante habitauerant de stir-
pe cham. hi ergo venerūt quos supra descri
psimus nominatim in diebus ezechie re
gis iuda: ⁊ pcusserunt tabernacula eorū ⁊
habitatores q inuenti fuerāt ibi: ⁊ delene-
runt eos vsqz in psentem diem: habitaue-
runtqz pro eis: qm̄ vberrimas pascuas ibi
dem repperer ūt. De filijs qz symeon abie
runt in montē seyr viri quingenti habē-
tes pncipes phaltiam ⁊ naariam ⁊ raphiam
⁊ ozihel filios iesi: ⁊ pcusserunt reliquias q̄
euadere potuerant amalechitarum ⁊ ha-
bitauerunt ibi pro eis vsqz in diē hanc.
¶Ca. Ū. ¶De ruben pmogenito israe-
lis ⁊ de filijs eiꝰ: pmogenita non sunt da-
ta ruben q: ascēdit cubile prīs sui sz filijs
ioseph sūt data: de filijs gada ⁊ dimidie tri
bꝰ manasses q percusserunt agarenos de ca
ptiuitate illarum tribuum. Cap. v.
Filij // quoqz ruben pmogeniti isrl: A
Ipse quippe fuit primogenitus eius: sz // Ge. 46.
cum violasset thorum prīs sui: data sunt pri b.
mogenita eiꝰ filiꝰ ioseph filij israel: ⁊ non Exo. 6. a.
est ille reputatus in primogenitū. Por- Nu. 26. a.
ro iudas q erat fortissimus inter frēs su-
os: de stirpe eius principes germinati sunt:
pmogenita autē reputata sunt ioseph. Fi
lij ergo ruben primogeniti israel enoch ⁊
vallū: esrom ⁊ charmi. Filij iohel samia
ia filius eiꝰ: gog filius eiꝰ: semmei filius
eius: micha filiꝰ eius: rechia filius eiꝰ: ba
al filiꝰ eius: beera filius eiꝰ: quē captiuum
duxit + theglatphalasar rex assirioꝝ: ⁊ fu- Al's + theglath phalnasar
it pnceps in tribu ruben. Fratres autem
eius ⁊ vniuersa cognatio eius qn̄ nume
rabant̄ per familias suas habuerunt prin
cipes iehihel ⁊ zachariam. Porro bala filiꝰ B
azaz filij samma filij iohel ipse habitauit i
aroer vsqz ad nebo ⁊ beelmeon. Cōtra ori
entalē quoqz plagā habitauit vsqz ad in-
troitum eremi ⁊ fluuij eufraten. Multū
quippe iumentoꝝ numerum possidebāt
in terra galaad. In diebus autē saul plia-
ti sunt ꝯ agarenos ⁊ interfecerunt illos: ha
bitaueruntqz pro eis in tabernaculis eorum
in omni plaga que respicit ad orientem
galaad. Filij vero gad e regione eoꝝ habi
tauerunt in terra basan vsqz selcha: iohel
in capite: ⁊ saphā secundus: ianai autē et
saphath ⁊ basan. Frēs vero eorum bm do
mos cognationū suaꝝ michael ⁊ mosollā
⁊ sebe ⁊ iori ⁊ iachan ⁊ zie ⁊ heber septē. hi

filij abihail: filij vri: filij iara: filij galaad: fi-
lij michael: filij ieſeſi: filij geddo: filij buz.
Alˢ ✝ go ni Frēs q̄z filij abdiḃel filij ✝ guni principes
domꝰ in familijs ſuis: ⁊ habitauerūt i ga-
laad ⁊ in baſan ⁊ in viculis eiꝰ ⁊ in cūctis
ſuburbanis ſaron vſq̄z ad terminos. Oēs
C hi numerati ſūt in diebꝰ ioathā regis iu
da ⁊ in diebꝰ hierobōā regis iſrl̄. Filij ru-
ben ⁊ gad ⁊ dimidie tribꝰ manaſſe: viri bel
latores ſcuta portātes ⁊ gladios ⁊ tēdētes
arcū: eruditiq̄z ad p̄lia q̄draginta q̄ttuor
milia: ⁊ ſeptingēti ſexaginta p̄cedētes ad
pugnā: dimicauerūt ɔ̄ agarenos. Ithurei
vero ⁊ naphais ⁊ nodab p̄buerunt eis auxi
lium. Traditiq̄z ſunt in manus eoꝝ agare
ni ⁊ vniuerſi q̄ fuerāt cū eis: q2 deum inuo
cauerūt cum p̄liarent: ⁊ exaudiuit eos eo
q̄ credidiſſent in eum. Ceperuntq̄z oīa que
poſſederāt cameloꝝ q̄nq̄ginta milia: ⁊ oui
um ducēta q̄nq̄ginta milia: aſinos duo mi
D lia: ⁊ aīas hoīum centum milia. Uulnerati
aūt multi corruerūt. Fuit enim bellum do
mini. Habitaueruntq̄z p̄ eis vſq̄z ad trāſ
migrationē. Filij q̄q̄z dimidie tribꝰ ma-
naſſe poſſederūt t̄rā a finibꝰ baſan vſq̄z baal
hermon ⁊ ſanir: ⁊ mōtē hermon. Ingens
q̄ppe numerus erat. Et hi fuerāt p̄ncipes
domus cognationis eoꝝ: epher ieri ⁊ heli-
hel: ezrihel ⁊ hieremia ⁊ odoia ⁊ iedihel vi
ri fortiſſimi ⁊ potētes ⁊ noīati duces i fa-
milijs ſuis. Reliq̄runt aūt deum patrum
ſuoꝝ ⁊ fornicati ſunt poſt deos p̄ploꝝ ter-
re quos abſtulit dn̄s corā eis: ⁊ ſuſcitauit
deus iſrael ſpm̄ phul regis aſſyriorum ⁊
ſpm̄ ✝ thelglatphalaſar regis aſſur ⁊ trāſtu
alˢ ✝ teg lathphal naſar lit ruben ⁊ gad ⁊ dimidiā tribū manaſſe:
⁊ adduxit eos in ale ⁊ in abor ⁊ ara ⁊ fluui
um gozan vſq̄z in diem hanc.

¶ Ca. Sū. ¶ De filijs leui qui fuerunt cā
tores: ⁊ de his qui adolebāt incenſum: et
de vrbibus filiorum leui quas habuerūt
ex ſingulis tribubus filiorum iſrael: ⁊ qui
cantores refugij fuerunt. Cap. vi.

A Filij leui: gerſon: caath: ⁊ merari. Fi
Ege. 40. b. lij caath: amram: iſaar: hebron: ⁊ ozi
hel. Filij amram aaron moyſes ⁊ maria.
Nu. 33. b. Filij aaron nadab ⁊ abiu eleazar ⁊ itha-
mar. Eleazar genuit finees ⁊ finees genuit
abiſue. Abiſue vero genuit bocci: ⁊ bocci ge
nuit ozi. Ozi genuit zaraiā: ⁊ zaraias ge-
nuit meraioth. Porro meraioth genuit
amariā: ⁊ amarias genuit achitob. Achi-
tob genuit ſadoch ⁊ ſadoch genuit achi-
maas. Achimaas genuit azariā: azarias ge
nuit iohānā: iohānā genuit azariā. Ipſe ē
q̄ ſac̄dotio fūctꝰ ē i domo quā edificauit ſa
lomon i hier̄lz. Genuit aūt azarias ama-
riā: ⁊ amarias genuit achitob. Achitob ge
nuit ſadoch ⁊ ſadoch genuit ſellū. Sellum B
genuit helchiā: ⁊ helchias genuit azariam.
Azarias genuit zaraiā: ⁊ zaraias genuit
ioſedech. Porro ioſedech egreſſus eſt q̄n
trāſtulit dn̄s iudā ⁊ hier̄lz p̄ manꝰ nabu-
chodonoſor. Filij ergo leui: gerſon: caath ⁊
merari. Et hec noīa filioꝝ gerſon. Lobni ⁊
ſemei. Filij caath amram ⁊ iſaar ⁊ hebron
⁊ ozihel. Filij merari: Moholi ⁊ muſi. He
aūt gn̄ationes leui ſm̄ familias eoꝝ. Ger
ſon lobni filiꝰ eiꝰ: zamma filius eius: ioaa
filiꝰ eiꝰ: addo filiꝰ eiꝰ: ſara filiꝰ eiꝰ: iethrai
filius eiꝰ. Filij caath: aminadab filius eiꝰ: ⁊
chore filius eiꝰ: aſir filiꝰ eius: helchana filiꝰ
eiꝰ: abiaſaph filiꝰ eius: aſir filiꝰ eius: caath
filius eius: vriel filius eius: ozias filiꝰ eiꝰ:
ſaul filius eius. Filij helchana: amaſai ⁊ a-
chimoth ✝ ⁊ helchana. Filij helchana: ſo- Alˢ ſuph eſt ✝ ⁊
phai filiꝰ eius: naath filius eiꝰ: heliab filiꝰ
eius: hieroā filiꝰ eiꝰ: helchana filius eius.
Filij ſamuel p̄mogenitus vaſſeni ⁊ abia.
Filij aūt merari mooli: lobni filius eius: C
ſemmei filius eius: oza filiꝰ eius: ſamaa
filius eiꝰ: aggia filius eius: aſia filius eiꝰ.
Iſti ſunt quos cōſtituit dauid ſup̄ cātores
domus dn̄i: ex quo collocata eſt arca: ⁊ mi
niſtrabant corā tabernaculo teſtimonij ca
nētes donec edificaret ſalomō domū dn̄i i
hieruſalē. Stabant autē iuxta ordinē ſuū
in miniſterio. Hi vero ſunt q̄ aſſiſtebāt cū
filijs ſuis de filijs caath: heman cātor filiꝰ
iohel: filij ſamuel filij helcana: filij ieroam:
filij: helihel: filij thou: filij ſuph: filij helcha-
na: filij iohel: filij maath: filij amaſai: filij
helchana: filij iohel: filij azarie: filij ſopho-
nie: filij thaat: filij aſir: filij abiſaph: filij cho
re: filij iſaar: filij caath: filij leui: filij iſrael: ⁊
frater eius aſaph: q̄ ſtabat a dextris eius:
aſaph filius barachie: filij ſamaa: filij mi-
chael filij baſaie: filij melchie: filij athanai:
filij zara: filij adaia: filij ethan: filij zamma:
filij ſemei: filij geth: filij ✝ gerſon: filij leui.
Filij autem merari fratres eorum ad ſini alˢ ✝ gerſom
ſtram ethan filij chuſi: filij abdi: filij mo-
loch: filij aſabie: filij amaſie: filij helchie: fi- D
lij amaſai: filij bonni: filij ſomer: filij moo

hi: filij muſi: filij merari: filij leui. Fr̄es q̃ꝫ
eorum leuiteq ordinati ſunt in cunctuꝫ
miniſteriuꝫ tabernaculi domus domini.
Aaron ꝟo ⁊ filij ei⁹ adolebāt incēſū ſup al
tare holocauſti: ⁊ ſup altare thymiamatis
in oē opus ſancti ſanctoꝝ: ⁊ vt ꝓcarent ꝓ
iſrael iuxta oīa que p̄ceperat moyſes ſuus
dei. Hi ſunt autem filij aaron. Eleazar fili⁹:
finees fili⁹ eius: abiſue filius ei⁹: bocci fili⁹
eius: oçi fili⁹ ei⁹: zaraia fili⁹ ei⁹: meraioth
fili⁹ eius: amaria fili⁹ eius: achitob filius
eius: ſadoch filius eius: achimaas fili⁹ ei⁹.
Et hec habitacula eorum per vicos atq̃ꝫ cō-
finia filioꝝ ſcilicet aaron iuxta cognatio-
nes caathitaꝝ. Ipſis eniꝫ ſorte contigerāt.
Dederunt igit̄ eis hebron in terra iuda ⁊
ſuburbana ei⁹ ꝑ circuitum: agros aūt ciui
E tatis ⁊ villas caleph filio iephone. Porro fi
lijs aaron dederūt ciuitates ad cōfugiēdū
hebron ⁊ lobna ⁊ ſuburbana ei⁹. Iethet q̃ꝫ
⁊ eſtemo cū ſuburbanis ſuis: ſꝫ ⁊ helon ⁊
dabir cū ſuburbanis ſuis: aſan q̃ꝫ ⁊ bethſe
Als ✠ almach mes ⁊ ſuburbana eaꝝ De tribu autē benia
min i gabee ⁊ ſuburbana ei⁹ ⁊ ✠ almath cū
ſuburbanis ſuis: anathot q̃ꝫ cū ſuburba-
nis ſuis. Oēs ciuitates tredeciꝫ cū ſubur-
banis ſuis: ꝑ cognationes ſuas. Filijs aūt
caath reſiduis de cognatiōe ſua dederūt ex
dimidia tribu manaſſe i poſſeſſionē vrbes
Al. ✠ gerſom decē. Porro filijs ✠ gerſon ꝑ cognationes
ſuas de tribu iſachar ⁊ de tribu aſer ⁊ d̄ tri
bu neptaliꝫ ⁊ de tribu manaſſe i baſan vr-
bes tredeciꝫ. Filijs aūt merari ꝑ cognatio
nes ſuas de tribu ruben ⁊ de tribu gad et
de tribu zabulon: dederūt ſorte ciuitates
F duodeciꝫ. Dederūt q̃ꝫ filij iſrl̄: leuitis ciui
tates ⁊ ſuburbana eaꝝ. Dederūtq̃ꝫ ꝑ ſortē
ex tribu filioꝝ iuda ⁊ ex tribu filioꝝ ſyme
on ⁊ ex tribu filiorū beniamin vrbes has
q̃s vocauerūt nominib⁹ ſuis: ⁊ his q erāt
ex cognatione filioꝝ caath. Fuerūtq̃ꝫ ciui-
tates in terminis eoꝝ de tribu effraiꝫ. De-
derūt ergo eis vrbes ad confugienduꝫ ſy-
chen cū ſuburbanis ſuis in mōte effraim:
⁊ gaçer cū ſuburbanis ſuis: iecmaan quo
q̃ꝫ cū ſuburbanis ſuis: ⁊ bethoron ſimilr̄:
necnō ⁊ helon cū ſuburbanis ſuis ⁊ geth-
remon in eundē modū Porro ex dimi-
dia tribu manaſſe aner ⁊ ſuburbana eius:
baalan ⁊ ſuburbana eius. His videlicet q
de cognatione filiorum caath reliqui erāt.
Filijs autem gerſon de cognatione dimi-
die trib⁹ manaſſe gaulōn in baſan ⁊ ſub
urbana ei⁹: ⁊ aſtaroth cū ſuburbanis ſu-
is. De tribu iſachar cedes cū ſuburbanis
ſuis ⁊ dabereth cum ſuburbanis ſuis: ra-
moth quoq̃ꝫ ⁊ ſuburbana ei⁹ ⁊ anem cū
ſuburbanis ſuis. De tribu ꝟo aſer maſal G
cū ſuburbanis ſuis: ⁊ abdon ſilr̄: aſach q̃-
q̃ꝫ ⁊ ſuburbana ei⁹ roob cuꝫ ſuburbanis
ſuis. Porro de tribu neptaliꝫ cedes in ga
lilea ⁊ ſuburbana ei⁹: amon cuꝫ ſuburba-
nis ſuis: ⁊ cariathaim ⁊ ſuburbana eius.
Filijs aūt merari reſiduis de tribu ʒabu
lon remmono ⁊ ſuburbana ei⁹: ⁊ thabor
cū ſuburbanis ſuis. Trāſ iordanē q̃q̃ꝫ ex
aduerſo hiericho ꝯ orientē iordanis: de tri
bu ruben boſor in ſolitudīe cū ſuburbāis
ſuis: ⁊ iaſſa cū ſuburbanis ſuis cademot q̃-
q̃ꝫ ⁊ ſuburbana ei⁹ ⁊ miphaat cū ſuburba
nis ſuis. Necnō de tribu gad: ramoth in
galaad ⁊ ſuburbana ei⁹ ⁊ manaim cū ſub-
urbanis ſuis: ſed ⁊ ✠ eſebon cū ſuburba- Als ✠ eſbon
nis ſuis: ⁊ ieçer cuꝫ ſuburbanis ſuis.
C Ca. Sū. C De filijs iſachar ⁊ beniamin
⁊ neptaliꝫ ⁊ manaſſe ⁊ effraiꝫ ⁊ aſer. C. vij. A
Porro filij iſachar. thola ⁊ phua iaſub
⁊ ſamron q̃ttuor. Filij thola. oçi ⁊ ra
phaia ⁊ hierihel ⁊ ieſmai ⁊ iepſem ⁊ ſamu
el p̄ncipes ꝑ dom⁹ cognationum ſuaꝝ. De
ſtirpe thola viri fortiſſimi nūerati ſunt in
dieb⁹ dauid: vigintiduo milia ſexcēti. Fi
lij oçi: iſrahia: de quo nati ſunt michahel
obadia ⁊ iohel ⁊ ieſia quīq̃ꝫ oēs p̄ncipes cū
eis ꝑ familias ⁊ pplos ſuos accincti ad pre
liū viri fortiſſimi: trigintaſex milia. Mul
tas.n. habuerūt vxores ⁊ filios. Fr̄es quo
q̃ꝫ eoꝝ ꝑ oēm cognationē iſachar robu- B
ſtiſſimi ad pugnādū octogintaſeptē mi-
lia nūerati ſūt. Filij beniamin: bale bochor
⁊ ✠ iadiel tres. Filij bale: eſbon ⁊ oçi ⁊ oçi-
hel ⁊ hierimoth ⁊ vrai quīq̃ꝫ p̄ncipes fami Als ✠ ha dihel
liarū ⁊ ad pugnādū robuſtiſſimi. Nume Als ✠ io dihel
rus aūt eoꝝ vigintiduo milia ⁊ triginta
q̃ttuor. Porro filij bochor ʒāmira ⁊ ioas
⁊ elieçer ⁊ elioenai ⁊ amri ⁊ hierimoth ⁊
abia ⁊ anathoth ⁊ almathan. Oēs hi fi-
lij bochor. Nūerati ſūt aūt ꝑ familias ſuas
p̄ncipes cognationū ſuaꝝ ad bella fortiſſi
mi viginti milia ⁊ ducēti. Porro filij ia-
dihel: balan. Filij aūt balan iehus ⁊ benia
min ⁊ ahoth ⁊ chanana ⁊ iothā ⁊ tharſis
⁊ haiſaar. Oēs hi filij gadiel p̄ncipes co-
gnationū ſuaꝝ viri fortiſſimi decē ⁊ ſeptē

milia ⁊ ducēti ad pliū ꝓcedētes. Sephan
quoqꝫ ⁊ haphan filij hir ⁊ aſim filij aher.
Filij aūt neptalim: iaſihel ⁊ guni ⁊ aſer ⁊
ſellū filij bala. Porro filiꝰ manaſſe eſriel:
ɔcubinaqꝫ eiꝰ ſyra peperit machir patrē
galaad. Machir autem accepit vxorem fi-
lijs ſuis happhim ⁊ ſephan ⁊ habuit ſo-
rorem nomine maacha. Nomen autem
D ſecūdi ✝ ſalphaath. Nateqꝫ ſunt ✝ ſalpha-
Al's ✝ ſal athfilie. Et peperit maacha vxor machir fi
phaad lium: vocauitqꝫ nomē eius phares. Por-
ro nomen fratris eius ſares: ⁊ filij eius
vlam ⁊ reken. Filius autem vlam bedan.
Hi ſunt filij galaad filij machir: filij ma-
naſſe. Soror autem eius regina peperit vi
rum decorū ⁊ abiezer ⁊ moola. Erant au
tē filij ſemida: ahin ⁊ ſechem ⁊ leci ⁊ ani-
am. Filij autē ephraim: ſuthala. Bareth
filius eius: thaad filius eius: elada filius
eius: thaath filius eius: ⁊ huius filiꝰ za-
dab: ⁊ huius filius ſuthala: ⁊ huius filiꝰ
eſer ⁊ elad. Occiderunt autē eos viri geth
indigene qui deſcenderant vt inuaderent
poſſeſſiones eorū. Luxit igitur ephraim
E pater eorū multis diebꝰ. Et venerūt fra
tres eiꝰ vt cōſolarent̄ eū. Ingreſſuſqꝫ eſt
ad vxorē ſuā. Que concepit ⁊ peperit filiū: ⁊
vocauit nomen eius beria: eo ꝙ in malis
domus eius ortus eēt. Filia autē eiꝰ fuit
ſara que edificauit bethoron inferiorē ⁊
ſuperiorē ⁊ ozenzara. Porro filius eiꝰ ra-
pha ⁊ reſeph ⁊ thale: de quo natus eſt tha
lā: qui genuit laadā. Huius quoqꝫ filius
F ammiud qui genuit eliſama: de quo ortꝰ
eſt nun: qui habuit filiū ioſue. Poſſeſſio
aūt eoꝝ ⁊ habitatio bethel cū filiabꝰ ſuis:
⁊ ꝯ orientē norā: ad occidentalem plagā
gazer filie eius: ✝ ſychē quoqꝫ cū filiabꝰ
Al's ✝ ſuis vſqꝫ ad aſa cū filiabꝰ eius: iuxta filios
ſichem quoqꝫ manaſſe bethſan ⁊ filias eiꝰ: tham-
nā ⁊ filias eiꝰ: mageddo ⁊ filias eius: dor
⁊ filias eiꝰ. In his habitauerūt filij ioſeph
filij iſrl. Filij azer: iēna ⁊ ieſua et iſui ⁊ ba
ria ⁊ ſara ſoror eoꝝ. Filij autē baria heber
⁊ melchiel. Ipſe ē pr̄ barzaith. Heber autē
G genuit iephlat ⁊ ſomer ⁊ iothā ⁊ ſuaa ſo-
rorē eoꝝ. Filij iephlad: phoſech ⁊ chama-
al ⁊ aſoph. Hi filij iephlat. Porro filij ſo-
mer: ahi ⁊ roaga ⁊ iaba ⁊ aran. Filij autē
helē fratris eius: ſupha ⁊ iemna ⁊ ſelle ⁊
amal. Filij ſupha ſue aruaphed ⁊ ſual ⁊ be-
ri ⁊ iamra boſor ⁊ od ⁊ ſamma ⁊ ſaluſa ⁊ ie

thram ⁊ bera. Filij gether iephone ⁊ pha-
ſpha ⁊ ara. Filij aūt olla: aree ⁊ auihel ⁊ re
ſia. Oēs hi filij aſer principes cognationū
electi atqꝫ fortiſſimi duces ducū. Nume-
rus aūt eorum etatis que apta eēt ad bel-
lum: vigintiſex milia.

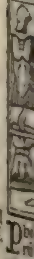
¶ Ca. Sū. ¶ De generationibus benia-
min: que hic deſcribuntur. Cap. viij.

BEniamin āt genuit bale primoge- A
nitum ſuū: aſbal ſecundum: ahara
tertiū: noaha quartū: ⁊ rapha quintum.
Fuerūtqꝫ filij bale addoar et gera ⁊ abiud
abiſue qꝫ ⁊ nemā ⁊ ahoē: ed ⁊ gera ⁊ ſephu
phan ⁊ vram. Hi ſunt filij ahod principes
cognationum habitātium in gabaa: qui
trāſlati ſunt in manath. Nooman autē
⁊ achia ⁊ gera ipſe trāſtulit eos ⁊ genuit
oza ⁊ abiud. Porro ſarrahim genuit i re B
gione moab poſtqꝫ dimiſit vſim et bara
vxores ſuas. Genuit aūt de edes vxore ſua
iobab et ſebia et moſa et molchon: iebus
quoqꝫ et ſethiam armach. Hi ſunt filij eiꝰ
principes in familijs ſuis. ✝ Mehuſin vo Al's ✝
genuit ✝ achitob et elphaal. Porro filij deuſim
elphaal heber et miſaam et ſamad. Hic edi Al's ✝
ficauit ono et lod et filias eius. Bara autē abiceb
et ſama principes cognationum habitā-
tium in ahialon. Hi fugauerunt habita-
tores geth. Et haio et ſeſac et hierimoth
et zaba dia et arod et heder: michael quo-
qꝫ et ieſpha et ioaa filij baria. Et zabadia ⁊
moſollan et ezeci et heber et eſamari et ieſ
lia et iobab filij elphaal: et iacim et zechri
et zaddi et eliocnai et ſelethai et heliel et C
adaia et baraia et ſamarat filij ſemei. Et ie
ſphan et heber et heliel et abdō et zechri ⁊
hanā ⁊ anāia ⁊ ailā et anathotia: et iephda
ia et phāuel filij ſeſac. Et ſamſari et ſooria
et otholia et ierſia helia et zechri filij iero-
am. Hi patriarche et cognationum princi // infra
pes qui habitauerunt in hieruſalē. // In 9.b.
gabaon autē habitauerunt abigabaon et
nomē vxoris eius maacha: filiuſqꝫ eiꝰ pri
mogenitus abdon et ſur et cis et baal et
nadab: gedur qꝫ ⁊ ahio et zacher et macel-
loth. Et macelloth genuit ſamaa. Habita-
uerūtqꝫ ex aduerſo fratrū ſuoꝝ in hieru // .1. Re.
ſalē cū fratribꝰ ſuis. // Ner aūt genuit cis: 9.a.
et cis genuit ſaul. Porro ſaul genuit io D
natan et melchiſue et abinadab et eſbaal.
Filiꝰ aūt ionathan miribaal. Et miribaal
genuit micha. Filij micha: phiton et me-

lech ⁊ thara ahan. Et ahan genuit ioada.
Et ioada genuit almoth. ⁊ aſmoth ⁊ ſam
ri. Porro ſamri gēuit moſa. Et moſa ge
nuit baana cuiꝰ filiꝰ fuit rapha: de quo or
tus ē elaſa q genuit aſel. Porro aſel ſex fi
lij fuerūt his nōibus. Ezricā: bochru: iſ-
mael: ſaria: obdia: anā. Oēs hi filij aſel. Fi
lij aūt eſech fratris eius vlā primogeni
tus: ⁊ hus ſecūdꝰ: ⁊ eliphalet tertiꝰ. Fue-
runtq̃ filij vlam viri robuſtiſſimi: ⁊ ma
gno robore tendētes arcum ⁊ multos ha
bentes filios ac nepotes vſq̃ ad centū qn
quaginta. Omnes hi filij beniamin.

¶ Capi. Sū. ¶ De ſacerdotibus ⁊ leui-
tis ⁊ officijs eorum: ⁊ generatione ſaul ⁊
filiorum eius. Cap. ix.

A Uniuerſus ergo iſrael dinumeratus
eſt: ⁊ ſumma eorū ſcripta ē in libro
regū iſrl ⁊ iuda: tranſlatiq̃ ſunt in baby
lonē ꝓpter delictū ſuū. Qui aūt habitaue
rūt primi in poſſeſſiōibus ⁊ in vrbibus
ſuis iſrl: ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ nathin-
nei: cōmorati ſunt in hieruſalē: d̄ filijs iu
da ⁊ de filijs beniamin. De filijs quoq̃
ephraim ⁊ manaſſe othei filꝰ amiud filij
emri: filij omrai: filij bonni. De filijs pha-
res filij iuda: ⁊ de ſiloni aſaia primogeni-
tus ⁊ filij eiꝰ. De filijs āt ſara: iehuel ⁊ fra
B tres eoꝝ ſexcēti nonagīta. Porro de filijs
beniamin: ſalo filius moſollā filij oduia
filij aſana: ⁊ iobania filius ieroam ⁊ helā
filius ozi filij mochori: ⁊ moſollā filiꝰ ſa-
phacie filij rahuel filij iebanie ⁊ frēs eorū
ꝑ familias ſuas nongentiquinquaginta
ſex. Oēs hi principes cognationum ꝑ do-
mos patrum ſuorum. De ſacerdotibꝰ aūt
iedaia ioiarib ⁊ iachin azarias quoq̃ fi-
lius helchie filij moſollā filij ſadoch filij
meraioth filij achitob pontifex domꝰ dei.
Porro adaias filius ieroā filij phaſor filij
C melchia: ⁊ maaſia filius adihel filij iezrā fi
lij moſollā filij moſallamoth: filij emmer
fratres quoq̃ eoꝝ principes ꝑ familias
ſuas milleſeptingētiſexaginta fortiſſimi
robore ✝ ad faciēdū opus miniſterij in
Alſ. beſi- domo dei. De leuitis aūt ſemeia filiꝰ aſſub
cit ✝ erāt ⁊ filij ezrica filij aſebia de filijs merari. Ba
chachar quoq̃ carpentariꝰ ⁊ galal ⁊ ma-
thania filius michā: filij zechri: filij aſaph
⁊ obdia filiꝰ ſemeie filij galal filij idithū:
⁊ barachia filius aza filij helcana qui habi
tauit in atrijs netophati. Janitores aūt
ſellum ⁊ achub ⁊ thelmon ⁊ ahiman ⁊
frater eorum ſellū princeps: vſq̃ ad illō
tēpus in porta regis ad orientē obſerua
bāt ꝑ vices ſuas de filijs leui. Sellum ve-
ro filius chore filij abiaſaph: filij chore cū
fratribus ſuis ⁊ domo patris ſui. Hi ſunt D
chorite ſuꝑ opera miniſterij cuſtodes veſti
bulorum tabernaculi ⁊ familie eorū per
vices caſtrorū dn̄i cuſtodiētes introitū.
Finees autem filius eleazar erat dux eo-
rum corā domino. Porro zacharias filiꝰ
moſollamia ianitor porte tabernaculi te-
ſtimonij. Oēs hi electi in oſtiarios ꝑ por
tas ducēti duodecim: ⁊ deſcripti in villis
ꝓprijs: quos cōſtituerūt dauid ⁊ ſamuel
vidēs in fide ſua tā ipſos q̃z filios eorū in
oſtijs domus dn̄i ⁊ in tabernaculo vicibꝰ
ſuis. Per quattuor vētos erāt oſtiarij. ſ.
ad orientē ⁊ ad occidētem ⁊ ad aquilonē
⁊ ad auſtrū. Fratres autē eoꝝ in viculis
morabantur: ⁊ veniebāt in ſabbatis ſuis E
de tpe vſq̃ ad tēpus: his quattuor leui-
tis creditus erat oīs numerus ianitoꝝ:
⁊ erāt ✝ ſuꝑ exedras ⁊ theſauros domꝰ do Alſ. ✝ cu
mini. Per gyꝝ quoq̃ tēpli dn̄i morabā ſtodien-
tur in cuſtodijs ſuis vt cum tēpus fuiſſ; tes ⁊ tūc
ipſi mane aperirēt fores. De eorum grege ſupeſt ✝
erāt ⁊ ſuꝑ vaſa miniſterij. Ad numerū. n. ſuper.
⁊ inferebātur vaſa ⁊ efferebātur. De ipſis
⁊ qui credita habebāt vtenſilia ſanctuarij
ꝑerant ſimile ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ thuri ⁊ aro
matibus. Filij aūt ſacerdotum vnguēta
ex aromatibus cōficiebāt. Et mathathias
leuites primogenitus ſellū chorite: ꝑfectꝰ
erat eorum que in ſartagine frigebātur.
Porro de filijs caath fratribus eorū ſuꝑ
panes erāt ꝓpoſitionis: vt ſemꝑ nouos ꝑ
ſingula ſabbata prepararēt. Hi ſunt prīci F
pes cantorum per familias leuitarū q in
exedris morabātur: ita vt die ac nocte iu
giter ſuo miniſterio deſeruirēt. Capita le
uitaꝝ ꝑ familias ſuas principes māſerūt
in hieruſalē. // In gabaon aūt cōmoranti // ſupra
ſunt pr̄ gabaonīa hiel: ⁊ nomē vxoris eiꝰ 8. c.
maacha. Filius primogenitus eius ab-
don ⁊ ſur ⁊ cis ⁊ baal ⁊ ner ⁊ nadab gedor
q̃z ⁊ achio ⁊ zacharias ⁊ macelloth. Por
ro macelloth genuit ſemmaā. Iſti habita
uerūt e regiōe fratrū ſuoꝝ in hieruſalem
cū fribꝰ ſuis. Ner aūt genuit cis: ⁊ cis ge
nuit ſaul. Et ſaul gēuit ioathā ⁊ melchiſ-
ue ⁊ abinadab ⁊ eſbaal. Filiꝰ aūt ioathan

miribaal: ⁊ miribaal genuit micha. Por
ro filij micha: phiton ⁊ melech ⁊ thara ⁊
ahaz. Ahaz aūt genuit iarā ⁊ iarā gēuit ala
math ⁊ azmoth ⁊ zamri. zamri aūt gēuit
moſa: moſa vero genuit baana: cuius filius
raphaia genuit elaſa: de quo ortus eſt heſel.
Porro heſel ſex filios habuit his noīb⁹
Ezricam bochru hiſmael ſaria obdia anā.
hi filij heſel.

Ca. Sū. De bello in quo occiſus eſt
ſaul: de amputatione capitis eius: ⁊ ſepul
tura eius ⁊ cā necis eius. Cap. x.

A Philiſtijm // aūt pugnabāt ꝯ iſrl' fuge
Regū. rūtqꝫ filij iſrl' paleſtinos: ⁊ ceciderūt
31.b. vulnerati ī mōte gelboe. Cūqꝫ appropin
quaſſēt philiſtei pſequētes ſaul ⁊ filios ei⁹:
pcuſſerūt ionathā ⁊ aminadab ⁊ melchiſ
ue filios ſaul. Et aggrauatū ē pliū ꝯ ſaul:
Ju.6.g inuenerūtqꝫ eum ſagittarij ⁊ vulnerauerunt
3.Regū. iaculis. // Et dixit ſaul ad armigerū
31.b. ſuū. Euagina gladiū tuū ⁊ interfice me:
ne forte veniāt īcircūciſi iſti ⁊ illudāt mi
hi. Noluit aūt armiger eius hoc facere ti
B more pterrit⁹. Arripuit ergo ſaul enſē:
⁊ irruit in eū. Qd cū vidiſſet armiger ei⁹
videlicet mortuū eē ſaul: irruit ēt ipſe in
gladiū ſuū: ⁊ mortuus eſt. Interijt ergo
ſaul ⁊ tres filij eius: ⁊ oīs domus illi⁹ pa
riter concidit. Qd cū vidiſſent viri iſrael
qui habitabāt in campeſtribus fugerunt: ⁊
ſaul ⁊ filijs eius mortuis dereliquerūt vr
bes ſuas: ⁊ huc illucqꝫ diſperſi ſūt. Venerūt
C qꝫ philiſtijm ⁊ habitauerūt ī eis. Die igr̄
altero detrahētes philiſtijm ſpolia ceſoꝝ:
inuenerūt ſaul ⁊ filios ei⁹ iacētes in mō
te gelboe. Cūqꝫ ſpoliaſſent eū ⁊ amputaſ
Mſ+ ſent caput armiſqꝫ nudaſſent: miſerūt in
coſerua terrā ſuā: vt circūferret ⁊ oſtēderet idoloꝝ
uerūt tēplis ⁊ populis. Arma aūt eius + ꝯſecra
uerunt in phano dei ſui: ⁊ + corpus affi Mſ+
xerūt in tēplo dagon. Hec cū audiſſent vi caput
ri iabes galaad omnia ſcilicet q̄ philiſtijm
fecerant ſup ſaul: ꝯſurrexerunt ſinguli vi
roꝝ fortium ⁊ tulerunt cadauera ſaul ⁊ fi
lioꝝ eius: attulerūtqꝫ ea in iabes ⁊ ſepelie
rūt oſſa eoꝝ ſubter quercū que erat in ia
bes: ⁊ ieiunauerūt ſeptē diebus. Mortu⁹
eſt ergo ſaul ꝓpter iniquitates ſuas: eo qꝫ
preuaricatus ſit mādatum dn̄i qd̄ pcepe
rat: ⁊ nō cuſtodierit illud: ſꝫ inſuper etiā
phitoniſſam cōſuluerit nec ſperauerit in
dn̄o. Propter qd̄ interfecit eū: ⁊ trāſtulit
regnū eius ad dauid filium iſai.

Ca. Sū. De vnctiōe dauid in regē in
hebrō: de iebuſeis: ⁊ triginta fortiſſimis mi
litibus dauid: ⁊ potentia ⁊ ſtrennuitate
principum dauid. Cap. xj.

Congregatus ē igr̄ omnis iſrael ad
dauid in hebron dicēs. // Os tuū ſu 2.Reg
mus ⁊ caro tua: heri quoqꝫ ⁊ nudiuſter 5.a.
ti⁹ cū adhuc regnaret ſaul: tu eras q̄ edu
cebas ⁊ introducebas iſrl'. Tibi .n. dixit
dn̄s deus tuus. Tu paſces ppl'm meū iſrl':
⁊ tu eris princeps ſup eum. Venerūt er
go oēs maiores natu iſrael ad regē in he
brō: ⁊ iniJt dauid cū eis fedus corā dn̄o.
Vnxerūtqꝫ eū regē ſup iſrl' iuxta ſermo
nē dn̄i quē locut⁹ ē in manu ſamuel. Abi
it quoqꝫ dauid ⁊ oīs iſrl' in hieruſalem.
Hec ē iebus: vbi erāt iebuſei habitatores B
terre. Dixerūtqꝫ q̄ habitabāt in iebus ad
dauid. Nō ingredieris huc. Porro dauid
cepit arcē ſion q̄ ē ciuitas dauid. Dixitqꝫ.
Omnis q̄ pcuſſerit iebuſeū in pmis: erit
princeps ⁊ dux. Aſcēdit igr̄ primus io
ab filius ſaruie: ⁊ factus ē princeps. Habi
tauit autē dauid in arce: ⁊ idcirco appella
ta ē ciuitas dauid. Edificauitqꝫ urbē ī cir
cuitu a mello vſqꝫ ad gyrum. Joab autē
reliq̄ vrbis extruxit. Proficiebātqꝫ dauid
vadēs ⁊ creſcēs: ⁊ dn̄s exercituū erat cum
eo. Hi principes viroꝝ fortiū dauid q̄ ad
iuuerūt eū vt rex fieret ſup oēm iſrl' iu C
xta verbū dn̄i qd̄ locutus eſt ad iſrl': ⁊ iſte
numerus robuſtoꝝ dauid. Jeſbaan fili⁹
ahamoni princeps inter triginta. Iſte le
uauit haſtam ſuā ſup trecentos vulnera
tos vna vice. Et poſt eum eleazar filius pa
trui eius ahoites qui erat inter tres potē
tes. Iſte fuit cum dauid in aphec dn̄i: qn̄
philiſtiim congregati ſunt ad locum illū

in prelium. Et erat ager regionis illiꝰ ple
nus ordeo: fugeratqꝫ ppl's a facie philiſti
noꝝ. Hi ſteterūt in medio agri ⁊ defende-
rūt eū. Cūqꝫ pcuſſiſſent philiſteos: dedit
dñs ſalutē magnā populo ſuo. Deſcende-
runt aūt tres de triginta principibꝰ ad pe
trā in qua erat dauid ad ſpeluncā odollā:
qñ philiſthijm fuerāt caſtrametati in valle
D raphaiꝫ. Porro dauid erat in pſidio: ⁊ ſta
2.Reg. tio philiſtinoꝝ in bethleeꝫ. // Deſiderauit
23.c. igit dauid aquā: ⁊ dixit. O ſi qs daret mi
hi aquā de ciſterna bethleem: q̄ eſt in por-
ta. Tres ergo iſti p media caſtra philiſti-
noꝝ perrexerūt: ⁊ hauſerūt aquā de ciſter
na bethleem q̄ erat in porta: ⁊ attulerūt ad
dauid vt biberet. Qui noluit: ſꝫ magis li
bauit illā domino dicēs. Abſit vt in cōſpe
ctu dei mei hoc faciā: ⁊ ſanguinē iſtorū vi
roꝝ bibam: q2 in piculo animaꝝ ſuarum
attulerunt mihi aquā. Et ob hāc cāin no
E luit bibere. Hec fecerūt tres robuſtiſſimi.
Abiſai quoqꝫ frater ioab: ipſe erat pnceps
triū: ⁊ ipſe leuauit haſtā ſuā cōtra trecen-
tos vulneratos. Et ipſe erat inter tres noia
tiſſimus: inter tres ſcd̄s inclytus ⁊ prin-
ceps eoꝝ. Uerūtamē vſqꝫ ad tres primos
nō puenerat. Banaia filiꝰ ioiade viri ro-
buſtiſſimi q multa opa ppetrarat de capſe
el: ipſe pcuſſit duos arihel moab. Et ipſe de
ſcēdit ⁊ interfecit leonē in media ciſterna
tēpore niuis: ⁊ ipſe pcuſſit virū egyptiū:
cuius ſtatura erat qnqꝫ cubitorū: ⁊ habe
F bat lanceā vt liciatoriū texētium. Deſcen
dit igit ad eū cū virga ⁊ rapuit haſtā quā
tenebat manu ⁊ interfecit eum haſta ſua.
Hec fecit banaias filius ioiade: q erat inter
tres robuſtos noiatiſſimus inter trigin-
ta primus. Uerūtñ ad tres vſqꝫ nō puē
nerat. Poſuit aūt eū dauid ad auriculā
ſuā. Porro fortiſſimi viri in exercitu aſa
el frater ioab. Et eleanā filiꝰ patrui eiꝰ de
bethleem. Sammoth arodites. Helles po
lonites. Hiras filius acces thecuites. Abie
zer nathothites. Sobochai vſatites. Ilai aho
tites. Maharai netophatites. Helles filꝰ baa-
na netophatites. Ethai filiꝰ ribai de gaba
ath filioꝝ beniamin. Banaia pharatonites:
Hurai d̄ torrēte. Gaazabiel arabathites. Aſ
moth bauranites. Eliaba ſalabonites. Fi-
G lij aſſez gezonites. Ionathan filiꝰ ſaie ara-
rithes. Ahiā filiꝰ ſachar ararithes. Eliphal
filiꝰ vr. Epher mecherathites. Ahia phelloni-
tes. Ezro carmelites. Naarai filiꝰ azbi Io-
hel frater nathā. Mibaar filiꝰ agarai. Sele
ch ammonites. Naarai berothites armiger
ioab filij ſaruie. Iras iethreus. Gareb ie-
threus. Urias etheꝰ. Zabab filiꝰ ooli. Adi-
na filiꝰ ſechar rubenites princeps rubeni
tarū: ⁊ cū eo triginta. Hanan filius ma-
cha. Et ioſaphat mathanites. Ozias aſta-
rothites. Sēma ⁊ iahihel filij hothā aro
rites. Iedihel filiꝰ ſamri ⁊ ioha frater eiꝰ
thoſaites. Helihel mahumites: Et ieribai
⁊ ioſaia filij elnaē. Et iethma moabites,
Elihel ⁊ obed ⁊ iaſiel de maſobia.

¶ Ca. Sū. ¶ De his q trāſierūt cū adhuc
fugeret: ⁊ de pncipibꝰ q venerūt ad eū i he-
bron ⁊ quō elegerūt eum. Cap. xij.

HI quoqꝫ venerūt ad dauid i ſicelech A
cū adhuc fugeret ſaul filiū cis: q erāt
fortiſſimi ⁊ egregij pugnatores: tēdentes
arcū ⁊ vtraqꝫ manu fundis ſaxa iaciētes ⁊
dirigētes ſagittas. De fratribꝰ ſaul ex tri- Als +
bu beniamin. Princeps + abiezer: ⁊ ioas abiezer.
filij ſamaa gabaathites ⁊ iaſihel ⁊ phalleth
filij aſmoth ⁊ baracha ⁊ iehu anathothites:
ſamaias quoqꝫ gabaonites fortiſſimus
inter triginta: ⁊ ſup triginta. Hieremias
⁊ iezielel ⁊ iohannā ⁊ ieſabad gaderothi-
tes: ⁊ luſai ⁊ hierimut ⁊ baaliaer ſamaria
⁊ ſaphatia araphites. Helcana ⁊ ieſia ⁊ azra
hel ⁊ iezer ⁊ ieſbaan de caerim: ioela qꝫ B
⁊ zabadia filij ioroā de gedor. Sꝫ ⁊ d̄ gad
di trāſfugerunt ad dauid cū lateret in de-
ſerto viri robuſtiſſimi ⁊ pugnatores opti
mi tenētes clypeū ⁊ haſtā. Facies eoꝝ q̄ſi
facies leonis: ⁊ veloces q̄ſi capree in mōti
bus. Ezer princeps: obdias ſcd̄s: eliab ter
tius: maſmana quartus: hieremias qn-
tus: ethi ſextus: helieli ſeptimus: iohannā
octauꝰ: helzebad nonus: hieremias deci-
mus: bachanai vndecimꝰ. Hi de filijs gad
principes exercitꝰ. Nouiſſimus cētū mili
tibꝰ preerat: ⁊ maximus mille. Iſti ſunt q
trāſierūt iordanē mēſe primo qñ inūda-
re cōſueuit ſup ripas ſuas: ⁊ oēs fugauerūt
q morabantur in vallibus ad orientalem
plagā ⁊ occidētalē. Uenerūt aūt ⁊ de benia C
min ⁊ de iuda ad preſidium in quo mo-
rabat dauid. Egreſſuſqꝫ eſt dauid obuiā
eis: ⁊ ait. Si pacifice veniſtis ad me: vt au-
xiliemini mihi: cor meum iungatur vo-
bis. Si aūt inſidiamini mihi p aduerſa-
rijs meis cū ego iniquitatem in manibꝰ

hon habeam: videat deus patrum noſtrorum
et iudicet. Spiritus vero domini induit abi-
ſai principem inter triginta: et ait. Tui ſu-
mus o dauid: et tecum filij iſai. Pax pax ti-
bi: et pax adiutoribus tuis. Te enim adiuuat
deus tuus. Suſcepit ergo eos dauid: et con-
ſtituit principes turme. Porro de manaſ-
ſe tranſfugerunt ad dauid quando veniebat cum
philiſtiim aduerſus ſaul vt pugnaret: et
non dimicauit cum eis: quia inito conſilio remi-
B ſerunt eum principes philiſtinorum dicentes.//
//1.Reg. 29.b. Periculo capitis noſtri reuertetur ad domi-
num ſuum ſaul. Quando igitur reuerſus eſt in ſice-
lech tranſfugerunt ad eum de manaſſe ednas
et ioſabab: et iedihel et michael et ednas et
ioſabath et heliu et ſalathi: principes mili-
tum in manaſſe. Hi prebuerunt auxilium dauid
aduerſus latrunculos. Omnes enim erant vi-
ri fortiſſimi: et facti ſunt principes in exerci-
tu. Sed et per ſingulos dies veniebant ad da-
uid ad auxiliandum ei: vſque dum fieret gran-
dis numerus quaſi exercitus dei. Iſte quoque
eſt numerus principum exercitus qui venerunt
ad dauid cum eet in hebron vt transferrent
E regnum ſaul ad eum iuxta verbum domini. Filij iu-
da portantes clypeum et haſtam ſex milia
octingenti expediti ad prelium. De filijs ſy-
meon virorum fortiſſimorum ad pugnandum
ſeptem milia centum. De filijs leui: quattuor mi-
lia ſexcenti. Ioiada quoque princeps de ſtir-
pe aaron: et cum eo tria milia ſeptingenti. Sa-
doc etiam puer egregie indolis et domus patris
eius principes vigintiduo. De filijs autem be-
niamin fratribus ſaul tria milia. Magna
enim pars eorum adhuc ſequebatur domum ſaul. Por-
ro de filijs effraim vigintimilia octin-
genti: fortiſſimi robore viri nominati in cogna-
tionibus ſuis. Et ex dimidia tribu manaſſe
F decem et octo milia ſinguli per nomina ſua: vene-
runt et conſtituerunt regem dauid. De filijs quoque
iſachar viri eruditi qui nouerant ſingula tem-
pora ad precipiendum quid facere deberet iſrael prin-
cipes ducenti. Omnis autem reliqua tribus eorum
conſilium ſequebatur. Porro de zabulon
qui egrediebantur ad prelium et ſtabant in
acie inſtructi armis bellicis: quinquaginta
milia venerunt in auxilium non in corde du-
plici. Et de neptalim principes mille et cum
eis inſtructi clypeo et haſta: triginta et ſe-
ptem milia. De dan etiam preparati ad prelium vi-
gintiocto milia ſexcenti. Et de aſer egredien-
tes ad pugnam et in acie prouocantes: quadra-
ginta milia. Trans iordanem autem de filijs
ruben et de gad et dimidia parte tribus manaſ-
ſe: inſtructi armis bellicis centum viginti mi-
lia. Omnes iſti viri bellatores expediti ad pu-
gnandum corde perfecto venerunt in hebron: vt
conſtituerent regem dauid ſuper vniuerſum iſrael.
Sed et omnes reliqui ex iſrael vno corde erant vt
rex fieret dauid. Fueruntque ibi apud dauid
tribus diebus comedentes et bibentes. Pre-
parauerant enim eis fratres ſui. Sed et qui iuxta
eos erant vſque iſachar et zabulon et neptalim
afferebant panes in aſinis et camelis et mu-
lis et bobus ad veſcendum: farinam palatas: vuam
paſſam: vinum: oleum: boues: arietes ad omnem
copiam. Gaudium quippe erat in iſrael.

¶ Capi. Summa. ¶ De reductione arce de
cariathiarim: de morte oze: de declinatione
arce in domum obededom cui dominus
benedixit. Cap. xiij. A

Inijt autem conſilium dauid cum tri-
bunis et centurionibus et vniuerſis
principibus: et ait ad omnem cetum iſrael.
Si placet vobis et a domino deo noſtro egre-
ditur ſermo quem loquor: mittamus ad
fratres noſtros reliquos in vniuerſas re-
giones iſrael: et ad ſacerdotes et leuitas qui
habitant in ſuburbanis vrbium vt con-
gregentur ad nos et reducamus arcam dei no-
ſtri ad nos. Non enim requiſiuimus eam B
in diebus ſaul. Et reſpondit vniuerſa mul-
titudo vt ita fieret. Placuerat enim ſermo
omni populo. Congregauit ergo dauid
cunctum iſrael a ſyor egypti vſque dum in-
grediaris emath: vt adduceret arcam dei
de cariathiarim. Et aſcendit dauid et omnis vir Al's ✠
iſrael ad collem cariathiarim ✠ qui eſt in que
iuda: vt afferret inde arcam domini dei ſe- C
dentis ſuper cherubin vbi inuocatum eſt //2. Re. 6.a.
nomen eius.// Impoſueruntque arcam dei ſuper
plauſtrum nouum de domo aminadab.
Oza autem et fratres eius minabant plauſtrum.
Porro dauid et vniuerſus iſrael ludebant Al's ✠
coram ✠ deo omni virtute in canticis et in domino
citharis et pſalterijs et tympanis et cymba-
lis et tubis. Cum autem perueniſſent ad aream
chidon: tetendit oza manum ſuam vt ſuſten-
taret arcam: bos quippe laſciuiens paululum
inclinauerat eam. Iratus eſt itaque dominus
contra ozam et percuſſit eum eo quod tetigiſſet arcam: et D
mortuus eſt ibi coram domino. Contriſta- Al's ✠
tuſque eſt dauid eo quod diuiſiſſet dominus ozam. oza
Vocauitque locum illum diuiſio ✠ oze vſque in

presentem diem. Et timuit deū tūc tēpo-
ris dicens. Quō possum ad me introdu-
cere arcam dei. Et ob hanc cām nō addu-
xit eā ad se: hoc est in ciuitatē dauid: sed a-
uertit in domū obededom gethei. Mansit
ergo arca dei in domo obededom tribus
mensibus. Et benedixit dominus domui
eius: ⁊ omnibus que habebat.

¶ Ca. Sū. ¶ De hyram rege tyri qualiter
misit ad dauid: ⁊ filijs dauid in hierusalē
natis: de duabus victorijs dauid contra
philisteos: vnā fecit in baalpharasim: alte-
ram ex aduerso pirorum. Cap. xiiij.

A ii. re. 5. a Misit quoqȝ hyram rex tyri nuncios
ad dauid: ⁊ ligna cedrina ⁊ artifices
parietū lignorūqȝ vt edificarēt ei domuȝ.
Cognouitqȝ dauid ꝙ ꝯfirmasset eū dn̄s i
regē sup isrl̄: ⁊ subleuatū esset regnū suuȝ
sup ppl̄m eius isrl̄. Accepit q̄ȝ dauid alias
vxores in hiersl̄m: genuitqȝ filios ⁊ filias.
Et hec noīa eoꝝ q nati sunt in hierusaleȝ.
B Sāma ⁊ sobab nathan ⁊ salomon iebar ⁊
elisu ⁊ eliphalech: noga q̄ȝ ⁊ napheg ⁊ ia-
phie elisama ⁊ baliada ⁊ eliphaleth. Audi-
entes aūt philistijȝ eo ꝙ vnct⁹ esset dauid
in regē super vniuersum israel: ascēderūt
C oēs vt quererēt eū. Qd cuȝ audisset dauid
egressus est obuiā eis. Porro philistijm
venientes diffusi sūt in valle raphaiȝ. Cōsu-
luitqȝ dauid dn̄m dicens. Si ascendā ad
philisteos: ⁊ si trades eos in manu mea. Et
dixit ei dn̄s. Ascēde: ⁊ tradā eos in manu
tua. Cūqȝ illi ascēdissent in baalpharasiȝ:
pcussit eos ibi dauid ⁊ dixit. Diuisit deus
inimicos meos p manū meā: sicut diui-
dunt aque. Et idcirco vocatū est nomē il-
D li⁹ loci baalpharasim. Dereliqueruntqȝ ibi
deos suos: quos dauid iussit exuri. Alia ēt
vice philistijm irruerūt ⁊ diffusi sunt in
valle. Consuluitqȝ rursū dauid deū. Et di-
xit ei de⁹. Non ✝ ascēdas post eos. Recede ab
Al. ✝ ascēdes eis: ⁊ venies ꝯ illos ex aduerso piroꝝ. Cū-
qȝ audieris sonitū gradientis in cacumi-
ne piroꝝ: tunc egredieris ad bellū. Egres-
sus est eniȝ de⁹ añ te: vt pcutiat castra phili-
stijm. Fecit ergo dauid sicut pceperat ei de-
us: ⁊ pcussit castra philistinoꝝ de gabaon
vsqȝ gazera. Diuulgatūqȝ est nomen da-
uid in vniuersis regionibus: ⁊ dn̄s dedit
pauorem eius super omnes gentes.

¶ Ca. Sū ¶ De filijs aaron ⁊ leuitis ⁊ pn̄-
cipib⁹ quos ꝯgregauit dauid ad reducen-
dā arcā dn̄i in hierusalē: de michol vxore
dauid q̄ despexit eū saltātē añ arcā. Ca. xv.

Fecit quoqȝ sibi domos i ciuitate da- A
uid: ⁊ edificauit locū arce dei: tetē-
ditqȝ ei tabernaculū. Tūc dixit dauid. Il-
licitū ē vt a quocūqȝ portet̄ arca dei: nisi a
leuitis quos elegit dn̄s ad portādū eā: ⁊
ad ministrādū sibi vsqȝ in eternū. Cōgre-
gauitqȝ vniuersuȝ isrl̄ in hierusalē: vt af-
ferret̄ arca dei in locū suū quē pparauerat
ei: necnō ⁊ filios aaron ⁊ leuitas. De filijs
caath: vriel princeps fuit: ⁊ fratres ei⁹ du-
cēti viginti. De filijs merari: asaia prin-
ceps ⁊ frēs eius ducēti triginta. De filijs
gerson: iohel princeps ⁊ frēs eius centū-
triginta. De filijs elisaphan: semeias prin-
ceps: ⁊ frēs eius ducēti. De filijs hebron:
elihel princeps: ⁊ frēs eius octoginta: De
filijs ozihel: aminadab princeps: ⁊ fratres
eius centū duodecim. Uocauitqȝ dauid
sadoch ⁊ abiathar sacerdotes ⁊ leuitas
vriel azaiā iohel semeiam elihel ⁊ amina-
dab: ⁊ dixit ad eos. Uos q estis pn̄cipes fa- B
miliaꝝ leuiticaꝝ sanctificamini cū frīb⁹
vr̄is: ⁊ afferte arcā dn̄i dei isrl̄ ad locuȝ q
ei pparatus ē: ne vt a principio: q2 nō era-
tis psentes pcussit nos dn̄s sic ⁊ nūc fiat
illicitū qd nobis agētibus. Sanctificati
sunt ergo sacerdotes ⁊ leuite vt portarēt
arcā dn̄i dei isrl̄. Et tulerūt filij leui arcaȝ
dei sicut pceperat moyses iuxta verbū dn̄i
humeris suis in vectib⁹. Dixit dauid pn̄-
cipibus leuitaꝝ vt constituerēt de fratri-
bus suis cantores in organis musicoꝝ: nā
nablis videlȝ ⁊ lyris ⁊ cymbalis vt reso-
naret in excelsis sonitus letitie. Cōstitue-
rūtqȝ leuitas hemā filiū iohel: ⁊ de frīb⁹
eius asaph filiū barachie: de filijs vero me-
rari frīb⁹ eoꝝ: ethan filiū casaie: ⁊ cuȝ eis
frēs eoꝝ. In scd̄o ordine zachariā ⁊ ben ⁊
iazihel ⁊ semiramoth ⁊ iehihel ⁊ ani: eliab
⁊ banaiaȝ ⁊ maasiā ⁊ mathathiā ⁊ elipha-
lu ⁊ maceniā ⁊ obededō ⁊ iehihel ianito-
res. Porro cantores hemā asaph ⁊ ethā C
in cymbalis eneis cōcrepantes. zacharias
aūt ⁊ ozihel ⁊ semiramoth ⁊ iahihel ⁊ anie
liab ⁊ maasias ⁊ banaias in nablis arcana
cātabāt. Porro mathathias ⁊ eliphalu ⁊
macenias ⁊ obededom ⁊ iehihel ⁊ ozazin
in ✝ citharis p octaua canebāt epynichi- Al. ✝ cinaris
on sup victorijs. Choneuias aūt pn̄ceps
leuitaꝝ pphetie preerat: ⁊ ad pcinendam
melodiam.

melodiā. Erat quippe valde ſapiēs. Et bara-
chias ⁊ helcana ianitores arce. Porro ſe-
benias ⁊ ioſaphat ⁊ nathanahel ⁊ amaſai ⁊
zacharias ⁊ banaias ⁊ eliezer ſacerdotes
clāgebāt tubis corā arca dei: ⁊ obededom
B ⁊ ahias erāt ianitores arce. Igitur dauid et
oēs maiores natu iſrael ⁊ tribuni ierūt
ad deportādā arcam federis dn̄i de domo
obededom cū letitia. Cūq̄ adiuuiſſet de⁹
leuitas q portabāt arcā federis dn̄i: imola
2. Reg. 6.c. bant ſeptē tauri ⁊ ſeptē arietes. // Porro
dauid erat indut⁹ ſtola byſſina: ⁊ vniuer
ſi leuite q portabāt arcā federis cantoreſ-
q̄: ⁊ chonenias princeps ꝓphetie inter can
tores. Dauid aūt indut⁹ erat ephot lineo.
2. Paral. 20.f. // Uniuerſuſq̄ iſrael deducebāt arcā fede-
ris dn̄i in iubilo ⁊ ſonitu buccine ⁊ tu-
bis ⁊ cymbalis ⁊ nablis ⁊ citharis cōcre-
pātes. Cūq̄ ꝑueniſſet arca federis dn̄i vſ-
q̄ ad ciuitatē dauid: michol filia ſaul ꝓſpi
ciēs ꝑ feneſtrā vidit regē dauid ſaltātem
atq̄ ludentē: ⁊ deſpexit eū in corde ſuo.

¶ Ca. Sū. ¶ De feſtiuitate ⁊ reductione arce: de miniſtrātib⁹ corā arca: de cantico aſaph ⁊ fratrū eius: de his qui conſtituti ſunt ad miniſtrādum in tabernaculo qđ erat in gabaon. Cap. xvi.

A Attulerūt igitur arcā dei ⁊ ꝯſtituerunt
eā in medio tabernaculi qđ tetende
rat ei dauid: ⁊ obtulerūt holocauſta ⁊ paci
fica corā deo. Cūq̄ compleſſet dauid offe
rens holocauſta ⁊ pacifica: bn̄dixit ppl'o in
nomine dn̄i: ⁊ diuiſit vniuerſis ꝑ ſingu-
Al. + bu bule los a viro vſq̄ ad mulierē tortā panis: ⁊
partē aſſe carnis + bubale: ⁊ frixā oleo ſi-
milā. Cōſtituitq̄ corā arca dn̄i de leuitis
q miniſtrarēt ⁊ recordarent operū ei⁹: ⁊ glo
rificarēt atq̄ laudarēt dn̄z deū iſrl': aſaph
principē ⁊ ſecūdū ei⁹ zachariā. Porro iahi-

hel ⁊ ſemiramoth ⁊ iehihel ⁊ mathathias
⁊ eliab ⁊ banaiam ⁊ obededom iehiel ſup
organa pſalterij ⁊ lyras: aſaph autē vt in
cymbalis ꝑſonaret: banaiam vero ⁊ aziel
ſacerdotes: canere tuba iugiter corā arca
federis dn̄i. In illo die fecit dauid principē
ad ꝯfitēdū dn̄o aſaph ⁊ fratres ei⁹. // Con B
fitemini dn̄o ⁊ inuocate nomē ei⁹: notas // ps. 104.
facite in ppl'is adinuētiones ei⁹. Cantate Esa. 12.b.
ei ⁊ pſallite ei: ⁊ narrate omnia mirabilia
ei⁹. Laudate nomē ſanctū ei⁹: letet cor q̄-
rentiū dn̄m. Querite dn̄m ⁊ virtutē eius:
q̄rite faciē ei⁹ ſemp. Recordamini mirabi
liū ei⁹ q̄ fecit: ſignoꝝ illi⁹ ⁊ iudicioꝝ oris
eius. Semē iſrl' ſerui ei⁹: filij iacob electi
ei⁹. Ipſe dn̄s de⁹ nr̄: in vniuerſa terra iu-
dicia ei⁹. Recordamini in ſempiternum
pacti ei⁹: ſermonis quem precepit in mille
gn̄ationes. Quē pepigit cū habraā: ⁊ iura-
mēti illi⁹ cū iſaac. Et cōſtituit illud iacob
in preceptū ⁊ iſrl' in pactū ſempiternū di-
cens. Tibi dabo terrā chanaan: funiculuz
hereditatis veſtre. Cū eſſent pauci nūero:
parui ⁊ coloni ei⁹. Et trāſierūt de gēte in
gentē: ⁊ de regno ad ppl'm alterū. Nō di-
miſit quēq̄ calūniari eos ſed increpauit C
ꝓ eis reges. // Nolite tāgere chriſtos meos // ps. 104.
et in prophetis meis nolite malignari. + Ps. 95.
Cātate domino omnis terra: annūciate Al. + ca-
ex die in diem ſalutare eius. Narrate in nire
gētibus gloriā eius: et in cunctis popu-
lis mirabilia eius. Qꝛ magn⁹ dominus
et laudabilis nimis: et horribilis ſup om
nes deos. Omnes enim dij populorū ido
la // dominus autem celos fecit. Confeſ- // ps. 65.
ſio et magnificētia corām eo: fortitudo et
gaudiū in locos eius. Afferte dn̄o fami-
lie populorū: afferte domino gloriā et im
perium: date dn̄o gl'iam noi eius. Leuate
ſacrificiū et venite in cōſpectu eius et ado
rate dn̄m in decore ſctō. Commoueat a fa
cie eius omnis terra: ipſe enim fundauit
orbē immobilē. Letent celi et exultet ter-
ra et dicant in natiōibus: dn̄s regnauit.
Tonet mare et plenitudo eius: exultent
agri: et omnia q̄ in eis ſunt. // Tunc lau-
dabūt ligna ſaltus corā dn̄o: qꝛ venit iu- // Ps.
dicare terrā. Confitemini dn̄i qm̄ bonus: 95.
qm̄ in eternuz miſericordia eius. Et dici-
te. Salua nos deus ſaluator nr̄ et cōgre-
ga nos et erue de gētibus: vt cōfiteamur
nomini ſancto tuo: et exultem⁹ i carmi-

v

nib⁹ tuis. Bñdict⁹ dñs de⁹ iſrael ab eter-
no vſqꝫ in eternũ: ꝛ dicat oĩs pplˀs amē:
D ꝛ hymnũ deo. Dereliqt itaqꝫ ibi corã ar-
ca federis dñi aſaph ꝛ ffes eius: vt mini
ſtrarēt in ɔſpectu arce iugiter p ſingulos
dies ꝛ vices ſuas. Porro obededom ꝛ fra
tres ei⁹ ſexagintaocto: ꝛ obededom filiuꝫ
di.xi.c. idithum ꝛ oſa conſtituit // ianitores. Sa
j.q.cap.2. doch aũt ſacerdoteꝫ ꝛ fres ei⁹ ſacerdotes
in fi. corã tabernaculo dñi in excelſo qḋ erat in
De cóſe. gabaon: vt offerrēt holocauſta dño ſup al-
diſt.j.c.j. tare holocauſtematis iugiter mane ꝛ ve-
ſup. ca.8. ſpere iuxta oĩa que ſcripta ſunt in lege dñi
quã pcepit iſraeli. Et poſt eũ hemã ꝛ idi-
thum ꝛ reliquos electos vnũquēqꝫ voca-
bulo ſuo ad ɔfitēdũ dño: qm̃ in eternum
miſicordia ei⁹. Hemam queqꝫ ꝛ idithũ
canētes tubas: ꝛ quatientes cymbala ꝛ oĩa
muſicoꝝ organa ad canendũ dño. Filios
autem idithuꝫ fecit eſſe portarios. Reuer
ſuſqꝫ eſt oĩs populus in domuꝫ ſuã ꝛ da-
uid vt bñdiceret etiã domui ſue.

¶ Ca. Sũ. ¶ Prohibeť dauid edificare tē
plum: pphetat nathan de chriſto: dauid
grãs agit ꝛ orat dominũ. Cap. xvij.

A Cum aũt // habitaret dauid in domo
2. Reg. ſua: dixit ad nathan pphetã. Ecce ego
7.a. habito in domo cedrina: arca aũt federis
dñi ſub pellib⁹ ē. Et ait nathan ad dauid.
Oĩa q̃ in corde tuo ſunt fac: dñs eniꝫ tecũ
eſt. Igiť nocte illa factus eſt ſermo dñi ad
nathan dicēs. Uade ꝛ loq̃re dauid ſeruo
ifra.2.b meo. // Hec dicit dñs. Nõ edificabis tu mi
hi domũ ad habitãdũ. Neqꝫ eniꝫ manſi in
domo ex eo tpe quo eduxi iſrael de terra
egypti vſqꝫ ad diē hãc: ſꝫ fui ſemp mutãs
loca tabernaculi: ꝛ in tētorio manēs cuꝫ
omni iſrael. Nunqḋ locut⁹ ſuꝫ ſalutē vni
iudicũ iſrľ qb⁹ pceperã: vt paſcerēt pplm
meũ: ꝛ dixi: q̃re nõ edificaſti mihi domuꝫ
cedrinã? Nũc itaqꝫ ſic loq̃ris ad ſeruum
B meũ dauid. Hec dicit dñs exercituũ. Ego
tuli te cũ in paſcuis ſeq̃reris gregē vt eſ-
ſes dux ppli mei iſrľ: ꝛ fui tecũ quocũqꝫ
perrexiſti: ꝛ interfeci oēs inimicos tuos co
rã te: feciqꝫ tibi nomē q̃ſi vni⁹ magnoꝝ
qui celebrãtur in terra. Et dedi locũ pplo
meo iſrľ. Plãtabiť ꝛ habitabit in eo: et vl
tra nõ cõmouebiť: nec filij iniqtatis atte-
rent eos ſicut a principio ex dieb⁹ qb⁹ dedi
iudices pplo meo iſrľ: ꝛ humiliaui vni-
uerſos inimicos tuos. Annũcio ergo ti-
bi: q̃ edificaturus ſit tibi dñs domũ. Cũ-
qꝫ impleueris dies tuos: vt vadas ad pa-
tres tuos ſuſcitabo ſemē tuũ poſt te quod
erit de filijs tuis: et ſtabiliã regnũ eius. // C
Ipſe edificabit mihi domũ: et firmabo ſo- // infra.
liuꝫ eius vſqꝫ in eternum. Ego ero ei in 28.b.
patreꝫ: et ipſe erit mihi in filium. Et miſe Heb.1.b.
ricordiã meã nõ auferam ab eo: ſicut ab-
ſtuli ab eo qui ante te fuit. Et ſtatuã eũ in
domo mea: ꝛ in regno meo vſqꝫ in ſem-
piternuꝫ: ꝛ thronus eius erit firmiſſim⁹
imperpetuuꝫ. Juxta omnia verba hec ꝛ iu
xta vniuerſam viſionem iſtã: ſic locutus
eſt nathan ad dauid. Cũqꝫ veniſſet rex da
uid ꝛ ſetiſſet coraꝫ domino: dixit. Quis
ego ſum domine deus: ꝛ que dom⁹ mea
vt preſtares mihi talia? Sed ꝛ hoc paruꝫ
viſum eſt in conſpectu tuo. Ideoqꝫ locu-
tus es ſuper domuꝫ ſerui tui etiam in fu
turum: ꝛ feciſti me ſpectabilem ſuper oēs
homines. Domine deus meus quid vl-
tra addere poteſt dauid: cũ ita glorificaue
ris ſeruũ tuum ꝛ cognoueris eum? Do
mine propter famulum tuum iuxta cor
tuuꝫ feciſti omnē magnificentiã hanc: ꝛ
nota eſſe voluiſti vniuerſa magnalia. Do-
mine nõ eſt ſimilis tui: ꝛ nõ eſt alius de⁹
abſqꝫ te ex omnib⁹ quos audiuimus au D
ribus noſtris. Quis enim eſt alius vt po
pulus tu⁹ iſrľ gens vna in terra ad quã
perrexit deus vt liberaret ꝛ faceret populũ
ſibi: ꝛ magnitudine ſua atqꝫ terroribus
eijceret nationes a facie eius: quē de egy-
pto liberarat? Et poſuiſti populum tuum
iſrael tibi in populum vſqꝫ in eternum:
ꝛ tu domine factus es deus ei⁹. Nunc igi-
tur domine ſermo quē locutus es famu
lo tuo ꝛ ſuper domũ eius cõfirmetur im
perpetuuꝫ: ꝛ fac ſicut locutus es permane-
atqꝫ ꝛ magnificetur nomē tuum vſqꝫ in
ſempiternũ: ꝛ dicat. Dominus exercituũ
deus iſrael ꝛ domus dauid ſerui eius per
manens corã eo. Tu enim domine deus
meus reuelaſti auriculã ſerui tui vt edi-
ficares ei domuꝫ: ꝛ idcirco inuenit ſeru⁹
tuus fiduciam: vt oret coram te. Nunc er
go domine tu es deus: ꝛ locut⁹ es ad ſer-
uum tuuꝫ tanta beneficia: ꝛ cepiſti benedi
cere domui ſerui tui vt ſit ſemper coram
te. Te enim domine benedicente: benedi-
cta erit imperpetuum.

¶ Ca. Sũ. ¶ De prelijs dauid ꝛ tributis

gentiũ:⁊ de officialibus eius. Ca.xviij.

A // 2. Reg. 8.a.

FActum //eſt autem poſt hec vt percu-
teret dauid philiſtijm ⁊ humiliaret
eos:⁊ tolleret geth ⁊ filias eius de manu
philiſtijm percuteretq; moab: ⁊ fierent
moabite ſerui dauid:offerẽtes ei mune-
ra. Eo tempore percuſſit dauid etiaʒ ada-
deçer regem ſoba regionis emath:quan-
do perrexit vt dilataret imperium ſuum
vſq; ad flumen eufraten. Cepit ergo da-
uid mille quadrigas eius:⁊ ſeptem mi-
lia equituʒ:ac viginti milia viroꝝ pedi-
tum. Subneruauitq; omnes equos cur-
ruuʒ:exceptis centũ quadrigis quas re-
B ſeruauit ſibi. Superuenit autem ⁊ ſyrus
damaſcenus:vt auxilium preberet adade
çer regi ſoba. Sed ⁊ huius percuſſit Da-
uid vigintiduo milia viroruʒ. Et poſuit
milites in damaſco vt ſyria quoq; ſerui
ret ſibi:⁊ offerret munera. Adiuuitq; eũ
dominus in cunctis ad que perrexerat. Tu
lit quoq; dauid pharetras aureas quas
habuerũt ſerui adadeçer ⁊ attulit eas in
hieruſaleʒ:necnõ de thebath ⁊ chun vrbi-
bus adadeçer eris plurimũ:de quo fecit
ſalomon mare eneuʒ ⁊ columnas ⁊ vaſa
enea. Quod cũ audiſſet thou rex emath p̄-
C cuſſiſſe videlicet dauid omnẽ exercitum
adadeçer regis ſoba. Miſit aduram filiũ
ſuuʒ ad regem dauid:vt poſtularet ab eo
pacem ⁊ cõgratularetur ei:eo q̄ percuſſiſ-
ſet ⁊ expugnaſſet adadeçer. Aduerſarius
quippe erat thou adadeçer. Sed ⁊ omnia
vaſa aurea ⁊ argentea ⁊ enea cõſecrauit da
uid rex domino cũ argento ⁊ auro qđ tu
lerat ex vniuerſis gentib⁹ tam de idumea
⁊ moab ⁊ filijs ãmon q̄ʒ de philiſtijm et
amalech. Abiſai vero filius ſaruie percuſ
D ſit edom in valle ſalinarũ decẽ ⁊ octo mi-
// De pe. diſt.2.c.ſi enim. lia:⁊ cõſtituit in edom p̄ſidiũ vt ſerui-
ret idumea dauid.//Saluauitq; domin⁹
dauid in cunctis ad que perrexerat. Regna
uit ergo dauid ſuper vniuerſum iſrael:⁊
faciebat iudiciuʒ atq; iuſtitiã cuncto po
pulo ſuo. Porro ioab fili⁹ ſaruie erat ſu-
per exercituʒ:⁊ ioſaphat filius ahilud a cõ
mentarijs. Sadoch auteʒ filius achitob
⁊ abimelech fili⁹ abiathar ſacerdotes:⁊ ſu
ſa ſcriba. Banaias quoq; filius ioiade ſu
per legiones cerethi ⁊ ſelethi. Porro filij
dauid primi ad manum regis.

¶Ca. xix. ¶Dehoneſtat anõ nuncios da
uid:de prelijs contra anon ⁊ ſyros ⁊ ad-
iutores eius. Cap.xix.

FActum eſt //Cecidit aũt vt moreretur naas rex A
filioꝝ ãmon:⁊ regnaret anon fili⁹ // 2. Reg.
eius pro eo. Dixitq; dauid. Faciã miſeri 10.a.
cordiã cum anon filio naas. Preſtitit.n.
mihi pater eius gratiam. Miſitq; dauid
nuncios ad cõſolãdum eũ ſuper mortem
patris ſui. Qui cum perueniſſent in terrã
filioꝝ ãmon vt cõſolarent̃ anon: dixerũt
principes filioꝝ ãmon ad anon. Tu for-
ſitan putas q̄ dauid honoris cauſa in pa
trem tuũ miſerit qui cõſolarẽtur te: nec
animaduertis q̄ vt explorẽt ⁊ inueſtigẽt
⁊ ſcrutẽtur terrã tuam venerint ad te ſer
ui eius. Igitur anon pueros dauid decal
uauit ⁊ raſit:⁊ precidit tunicas eoꝝ a na- B
tibus vſq; ad pedes:⁊ dimiſit eos. Qui cũ
abiiſſent ⁊ hoc mandaſſent dauid:miſit in
occurſuʒ eoꝝ. Grãdem enim contume-
liã ſuſtinuerãt. Et precepit vt manerẽt in
hiericho:donec creſceret barba eoꝝ:⁊ tunc
reuerterẽtur. Uidentes aũt filij ãmon q̄
iniuriã feciſſent dauid tam anon q̄ʒ reli-
quus populus miſerũt mille talẽta argẽ
ti vt cõducerent ſibi de meſopotamia:⁊ de
ſyria maacha:⁊ de ſoba currus ⁊ equites
Cõduxerũtq; triginta duo milia curruũ
⁊ regẽ maacha cũ pp̄lo eius. Qui cum ve
niſſent caſtrametati ſunt e regione meda
ba. Filij quoq; ãmon cõgregati de vrbib⁹
ſuis:venerũt ad bellũ. Qđ cuʒ audiſſet da-
uid:miſit ioab ⁊ oẽʒ exercitum viroꝝ for
tiũ. Egreſſiq; filij ãmon:direxerũt aciem
iuxta portã ciuitatis. Reges aũt q̄ ad auxi C
liũ ei⁹ venerãt ſeparatiʒ in agro ſteterunt.
Igit ioab intelligẽs bellum ex aduerſo ⁊
poſt terguʒ ꝯ ſe fieri:elegit viros fortiſſi-
mos de vniuerſo iſrl':⁊ perrexit ꝯ ſyrũ. Re-
liquã aũt parteʒ pp̄li dedit ſub manu abiſai
fratris ſui:⁊ perrexerũt ꝯ filios ãmon. Di-
xitq;. Si vicerit me ſyrus: auxilio eris
mihi. Si ãt ſuperauerint te filij ãmon:ero
tibi in p̄ſidiũ. Cõfortare: ⁊ agam⁹ viriliter
p̄ pp̄lo nr̃o:⁊ p̄ vrbib⁹ dei noſtri. Do-
min⁹ aũt qđ in cõſpectu ſuo bonũ ẽ faciat.
Perrexit ergo ioab ⁊ pp̄ls q̄ cũ eo erat ꝯ
ſyrũ ad p̄liũ:⁊ fugauit eos. Porro filij
ãmon videntes q̄ fugiſſet ſyrus:ipſi quo-
q; fugerũt abiſai fr̃eʒ ei⁹:⁊ ingreſſi ſũt ci
uitatẽ. Reuerſuſq; eſt ⁊ ioab in hierlm.
Uidẽs aũt ſyrus q̄ cecidiſſet corã iſrl':miſit D

ſit nūcios et adduxit ſyrū q erat trās ſlu
Als✠ ſophad uiuz.✠ Sophat aūt pnceps militie ada-
deʒer erat dux eoꝝ. Qđ cū ✠ ānūciatū eēt
Al.✠ nūciatum dauid: ꝯgregauit vniuerſuz iſrael et trāſi
uit iordanē: irruitqꝫ in eos: et direxit ex
aduerſo aciē illis ꝯ pugnātib⁹. Fugit au
tē ſyrus iſrael. Et interfecit dauid de ſy-
ris ſeptē milia curruū: et q̄draginta mi-
lia peditū: et ſophat exercit⁹ pncipē. Uidē
tes aūt ſui adadeʒer ſe ab iſrl' eē ſupatos
tranſfugerunt ad dauid: et ſeruierūt ei.
Noluitqꝫ vltra ſyria auxilium prebere fi-
lijs ammon.

¶ Ca. Sū. ¶ De victoria dauid ꝯ ōſtru-
ctiōe rabath: ⁊ ō trib⁹ bellis famoſis. C. xx.

A //Actū eſt aūt poſt āni circuli eo tpe
// 2. Reg. 11. a. quo ſolēt reges ad bella pcedere: cō-
gregauit ioab exercitū et robur militie: ⁊
vaſtauit terrā filioꝝ āmon. Perrexitqꝫ et
obſedit rabba. Porro dauid manebat in
B hierlm qn ioab pcuſſit rabba: et deſtruxit
// 2. Reg. 12. e. eā. // Tulit aūt dauid coronā melchon de
capite ei⁹: ⁊ inuenit in ea auri pōdo talē-
tū: et pcioſiſſimas gēmas: fecitqꝫ ſibi inde
dyadema. Manubias q̄qꝫ vrbis plurimas
tulit ppl'ʒ aūt q erat in ea eduxit et fec̄ ſu-
per eos tribulas et trahas et ferrata carpē-
C ta trāſire ita vt diſſecarent̄ et ꝯtererent̄. Sic
fecit dauid cūctis vrbib⁹ filioꝝ āmon: et
reuerſus eſt cum oī pplo ſuo in hierlm.
Poſt hec initū eſt bellū in gaʒer aduerſū
philiſteos: in quo pcuſſit ſobochai vſathi-
tes ſaphai de gn̄e raphaiʒ: ⁊ hūiliauit eos.
Aliđ q̄qꝫ bellū geſtū eſt aduerſus philiſte
Als✠ bethlemitis os: in q̄ pcuſſit adeodat⁹ fili⁹ ſalt⁹ ✠ beth-
leemites frēʒ goliath gethei: cui⁹ haſte li-
D gnū erat q̄ſi liciatoriū texētiū. Sʒ ⁊ aliđ
bellū accidit in geth: in quo fuit hō lōgiſ-
ſim⁹ ſex: ꝯ hn̄s digitos. i. ſil' vigintiq̄ttuo

q ⁊ ipſe de raphaiʒ fuerat ſtirpe gn̄at⁹. Hic
blaſphemauit iſrl'. Et pcuſſit eū ionathan
fili⁹ ſamaa frīs dauid. Hi ſūt filij raphaiʒ
in geth: qui ceciderunt in manu dauid ⁊
ſeruorum eius.

¶ Ca. Sū. ¶ Numerat̄ ppls: ⁊ pcutit̄ ab
angelo: dauid placat dn̄m: ⁊ erigit altare
in area ornan iebuſei. C. xxi.

Onſurrexit aūt ſathan ꝯ iſrl': ⁊ inci- A
tauit dauid vt nūeraret iſrl'. Dixitqꝫ // 2. Reg. 24. a.
dauid ad ioab ⁊ ad pncipes ppli. Ite ⁊ nu
merate iſrael a berſabee vſqꝫ dan: ⁊ afferte
mihi nūeꝝ vt ſciaʒ. Rn̄ditqꝫ ioab. Auge-
at dn̄s ppl'ʒ ſuū: cētuplū q̄ ſūt. Nōne dn̄e
mi rex oēs ſui tui ſunt? Quare hoc q̄rit
dn̄s me⁹ qđ in pctm̄ reputet̄ iſraeli? Sed
ſermo regis magis pualuit. Egreſſuſqꝫ ē
ioab ⁊ circuiuit vniuerſū iſrl': ⁊ reuerſus
eſt hierl'ʒ. Deditqꝫ dauid nūeꝝ eoꝝ q̄s cir
cuierat ⁊ inuēt⁹ eſt oīs nūerus iſrael: mil
le millia ⁊ cētū milia viroꝝ educētium
gladiū. De iuda aūt q̄dringēta ſeptuagin
ta milia bellatoꝝ. Nā leui ⁊ beniamin nō
nūerauit: eo ꝙ inuit⁹ exeq̄ret̄ regis impe
riū. Diſplicuit aūt deo qđ iuſſuʒ erat: ⁊ p-
cuſſit iſrael. Dixitqꝫ dauid ad deū. Pecca-
ui nimis: vt hoc facerē. Obſecro aufer inī
qtatē ſerui tui: qꝛ inſipiēter egi. Et locut⁹
eſt dn̄s ad gad videtē dauid dicēs. Uade
⁊ loq̄re ad dauid: ⁊ dic ei. Hec dicit dn̄s.
Triū tibi optionē do: vnū qđ volueris eli
ge: vt faciaʒ tibi. Cūqꝫ veniſſet gad ad da- B
uid: dixit ei. Hec dicit dn̄s. Elige qđ volue
ris. Aut trib⁹ ānis peſtilētiā: aut trib⁹ mē
ſib⁹ fugere te hoſtes tuos ⁊ gladiū eoꝝ nō
poſſe euadere: aut trib⁹ dieb⁹ gladiuʒ dn̄i
in morte v̄ſari in terra: ⁊ angelū dn̄i in-
terficere in vniuerſis finib⁹ iſrl'. Nūc igit̄
vide qđ rn̄deā ei q miſit me. Et dixit da-
uid ad gad. Ex oī pte me āguſtie pmunt.
Sʒ meli⁹ mihi eſt: vt icidā in man⁹ dn̄i:
qꝛ multe ſūt miſeratiōes ei⁹: q̄ in man⁹ // 2. Reg. 24. c.
hoīuʒ. // Miſit ergo dn̄s peſtilētiā in iſrl'. 1. q. 4. §.
Et ceciderūt de iſrl' ſeptuaginta milia vi- his ita.
roꝝ. Miſit quoqꝫ āgelū in hierlm: vt p- Item da-
cuteret eā. Cūqꝫ pcuteret̄ vidit dn̄s ⁊ mi uid.
ſertus eſt ſup magnitudinē mali: ⁊ impe infra. c. 25.
rauit āgelo q pcutiebat. Sufficit iā ceſſet C
man⁹ tua. Porro āgelus dn̄i ſtabat iuxta
areā ornan iebuſei. Leuāſqꝫ dauid ocu-
los ſuos: vidit āgelū dn̄i ſtātē inter celū et
terrā: ⁊ euaginatū gladiū in manu ei⁹: et

versus hierl'm. Et ceciderūt tā ipſe q̄ ma
iores natu veſtiti cilicijs, ꝓni in trā. Dixit- Als + dn̄i
q̄ dauid ad deū. Nōne ego ſū q iuſſi vt
nūeraret̄ ppl's? Ego q peccaui ego q malū
feci. Iſte grex q̄d cōmeruit? Dn̄e de' me'
vertat̄ obſecro man' tua i me: ⁊ in domū
pr̄is mei: ppl's āt tu' nō pcutiat̄. Angel' Als + et
aūt dn̄i p̄cepit gad: vt diceret dauid vt
aſcenderet extrueretq̄ altare dn̄o deo in
area ornan iebuſei. Aſcēdit ḡ dauid iux
ſmonē gad quē locutus ei fuerat ex noīe
dn̄i. Porro ornan cū ſuſpexiſſet ⁊ vidiſſet
angelū q̄ttuorq̄ filij ei' cū eo abſcōderūt
ſe. Na i eo tpe terebat in area triticū. Igit̄
cū veniret dauid ad ornan cōſpexit eum
ornan ⁊ pceſſit ei obuiā de area: ⁊ adora-
uit eū ꝓnus in terrā. Dixitq̄ ei dauid.
Da mihi locū aree tue vt edificē in ea al-
B tare dn̄o: ita vt q̄ntū valet argēti accipias:
⁊ ceſſet plaga a ppl'o. Dixit autē ornan ad
dauid. Tolle ⁊ faciat dn̄s me' rex qd̄cūq̄
ei placet. Sꝫ ⁊ boues do in holocauſtum: ⁊
tribulas in ligna: ⁊ triticū in ſacrificiū:
oīa libēs p̄bebo. Dixitq̄ ei rex dauid. Neq̄-
q̄ ita fiet: ſꝫ argētū dabo quātū valet. Ne-
q̄ .n. tibi auferre debeo ⁊ ſic offerre dn̄o ho
locauſta gratuita. Dedit ergo dauid or-
nan ꝓ loco ſiclos auri iuſtiſſimi pōderis
ſexcētos: ⁊ edificauit ibi altare dn̄o. Obtu
litq̄ holocauſta ⁊ pacifica: ⁊ inuocauit deū.
Et exaudiuit eū in igne de celo ſup altare
holocauſti. Precepitq̄ dn̄s āgelo: ⁊ cōuer
tit gladiū ſuū in vaginā. Protinus ergo
dauid vidēs q̄ exaudiſſet eū dn̄s in area
ornan iebuſei: immolauit ibi victimas.
Als + eo tēpore Tabernaculū aūt dn̄i qd̄ fecerat moyſes
in deſerto: ⁊ altare holocauſtoꝝ ea tempe
ſtate erat in excelſo gabaon. Et nō ꝑualuit
dauid ire ad altare: vt ibi obſecraret deū.
Nimio .n. fuerat timore pterrit': videns
gladium angeli domini.

¶ Ca. Sū. ¶ De materia conquiſita ad
edificium templi: ⁊ iniungit dauid hoc
opus ſalomoni. Cap. xxij.

A Dixitq̄ dauid. Hec eſt dom' dei ⁊ hoc
altare in holocauſtū iſrael. Et prece-
pit vt ɔgregarent̄ oēs ꝓſeliti de terra iſrl'
⁊ ɔſtituit ex eis latomos ad cedēdos lapi-
des ⁊ poliēdos: vt edificaret̄ dom' dei. Fer-
rū quoq̄ plurimū ad clauos ianuarū ⁊
ad cōmiſſuras atq̄ iuncturas p̄parauit
dauid: ⁊ eris pondus innumerabile. Li-
gna quoq̄ cedrina nō poterāt eſtimari q̄
ſydonij ⁊ tyrij deportauerūt ad dauid. Et
dixit dauid. Salomō fili' meus puer par B
uulus eſt ⁊ delicatus. Domus autē quā
edificare volo dn̄o talis eſſe debet vt in cun
ctis regionib' nominet̄. Preparabo ergo
ei neceſſaria. Et ob hāc cauſam ante mor-
tem ſuā omnes preparauit impēſas. Uo
cauitq̄ ſalomon filiū ſuū: ⁊ precepit ei vt
edificaret domū dn̄o deo iſrael. // Dixitq̄ // 2. Reg.
dauid ad ſalomonē. Fili mi: voluntatis 7.a.
mee fuit vt edificarem domū nomini do- ſup. 17.a.
mini dei mei: ſed factus eſt ſermo dn̄i ad ifra. 28.a.
me: dicens. Multū ſanguinē effudiſti: 3.q.7.c.1.
⁊ plurima bella bellaſti: nō poteris edifica de ɔſe. di.
re domum nomini meo: tāto effuſo ſan 1.c.1.
guine corā me. Filius quī naſcetur tibi ifra.c.28.
erit vir quietiſſim'. Faciā enim eum re- 2.pa.6.7.
quieſcere ab omnib' inimicis ſuis per cir ſup: 2.3.
cuitū: ⁊ ob hāc cauſam pacificus vocabit̄: re.7.
⁊ pacem ⁊ ocium dabo in iſrael cunctis
diebus eius. Ipſe edificabit domū nomi C
ni meo: ⁊ ipſe erit mihi in filium: ⁊ ego
ero illi in patrē: firmaboq̄ ſoliū regni
eius ſuper iſrael ineternū. Nunc ergo fi-
li mi ſit domin' tecū ⁊ ꝓſperare: ⁊ edifica
domū dn̄o deo tuo: ſicut locutus eſt de
te. Detq̄ tibi domin' prudentiā ⁊ ſenſū:
vt regere poſſis iſrael: ⁊ cuſtodire legē do-
mini dei tui. Tunc enim ꝓficere poteris
ſi cuſtodieris mādata ⁊ iudicia que pre-
cepit dominus moyſi vt doceret iſrael. Cō
fortare ⁊ viriliter age: ne timeas neq̄ pa-
ueas. Ecce ego in paupertaticula mea pre
paraui impēſas domus domini auri talē
ta centū milia: ⁊ argenti mille milia talē
torum: eris vero ⁊ ferri non eſt pondus.
Uincitur enim numerus magnitudine.
Ligna ⁊ lapides p̄paraui ad vniuerſa im D
pendia. Habes quoq̄ plurimos artifices
latomos ⁊ cemētarios artificeſq̄ ligno-
rum: ⁊ omniū artiū: ad faciēdum opus
prudentiſſimos in auro ⁊ argento: in ere
ferro cuius nō eſt numerus. Surge igit̄
⁊ fac: ⁊ erit domin' tecū. Precepit quoq̄
dauid cūctis principibus iſrael: vt adiu-
uarent ſalomonē filium ſuum. Cernitis
inquiens q̄ domin' deus veſter vobiſcum
ſit: ⁊ dederit vobis requiē per circuitum: ⁊
tradiderit oēs inimicos veſtros in ma- Als + manu nr̄a.
nus veſtras: ⁊ ſubiecta ſit terra corā dn̄o
⁊ corā populo eius. Prebete igitur corda

veſtra ⁊ animas veſtras: vt queratis domi-
nũ deũ veſtrũ: ⁊ ↄſurgite ⁊ edificate ſan-
ctuariũ domino deo: vt introducat̃ arca
federis: ⁊ vaſa domino conſecrata in do-
mum que edificatur nomen domini.
¶ Ca. Sũ. ¶ De numero leuitaꝝ a vigin
ti annis ⁊ ſupra: ⁊ officijs eoꝝ. Cap. xxiij.
A Igit̃ dauid ſenex ⁊ plen⁹ dieꝝ regẽ con
ſtituit ſalomonẽ filiũ ſuũ ſup iſrael: ⁊
congregauit oẽs p̃ncipes iſrl̃ ⁊ ſacerdotes
Mõs + tri atq₃ leuitas. Numeratiq₃ ſunt leuite a +
ginta viginti annis ⁊ ſup: ⁊ inuẽti ſũt triginta-
octo milia viroꝝ. Ex his electi ſũt ⁊ diſtri
buti in miniſteriũ dom⁹ dñi: vigintiq̃t-
tuor milia: p̃poſitoꝝ aũt ⁊ iudicũ ſex mi-
lia. Porro q̃ttuor milia ianitores ⁊ toti-
dẽ pſaltes canentes dño in organis q̃ fece-
rat ad canẽdũ. Et diſtribuit eos dauid per
vices filioꝝ leui: gerſom vz ⁊ caath ⁊ mera
ri. Et gerſom leedan ⁊ ſemei. Filij leedan
p̃ncipes: iehihel ⁊ zethan ⁊ iohel tres. Filij
ſemei: ſalomith ⁊ oziel ⁊ aram tres. Iſti
p̃ncipes familiarũ leedan. Porro filij ſe-
B mei: leeth ⁊ ziza ⁊ iaus ⁊ baria. Iſti filij ſe-
mei q̃ttuor. Erat aũt leeth prior: ziza ſecũ
dus. Porro iaus ⁊ baria non habuerunt
plurimos filios: ⁊ idcirco i vna familia vnaq₃
A ſup. 6. a domo cõputati ſũt. // Filij caath: amram et
Exo. 6. c. iſaar hebron ⁊ oziel q̃ttuor. Filij amram
aarõ ⁊ moyſes. Separatuſq₃ ẽ aarõ vt mi
niſtraret in ſancta ſanctoꝝ: ipſe ⁊ filij eius
in ſempiternũ: ⁊ adoleret incenſum dño
ſcđm ritum ſuũ: ac benediceret nomini
C eius in ppetuũ. Moyſi quoq₃ hois dei filij
annumerati ſunt in tribu leui. Filij moy-
ſi: gerſom ⁊ eliezer. Filij gerſom: ſubuhel
p̃mus. Fuerũt aũt filij eliezer: roobia pri
mus: ⁊ nõ erãt eliezer filij alij. Porro filij
roobia multiplicati ſũt nimis. Filij iſaar
ſalimoth p̃mus. Filij hebrõ: ierau p̃mus.
amarias ſcđs: iaziel tertius: iecmaan q̃r-
tus. Filij oziel: micha primus: ieſia ſcđs.
Filij merari: mooli ⁊ muſi. Filij mooli:
eleazar ⁊ cis. Mortuus eſt autẽ eleazar ⁊
non habuit filios ſ₃ filias. Acceperũtq₃ eas
filij cis fratres earũ. Filij muſi: mooli et
eder ⁊ ierimuth tres. Hi filij leui i cogna-
tionib⁹ ⁊ familijs ſuis principes p vices ⁊
numerũ capitum ſingulorũ: qui faciebant
opa miniſterij domus dñi a viginti ãnis
⁊ ſupra. Dixit enim dauid. Requiẽ dedit do
minus deus iſrael pplo ſuo: ⁊ habitatio

nem hieruſalẽ vſq₃ in eternum. Nec erit
officij leuitaꝝ vt vltra portẽt tabernaculũ
⁊ omnia vaſa eius ad miniſtrandũ. Iu- D
xta precepta quoq₃ dauid nouiſſima ſup-
putabit numerus filioꝝ leui a viginti
annis ⁊ ſupra: ⁊ erunt ſub manu filiorum
aaron in cultũ domus dñi: in veſtibulis ⁊
in exedris: ⁊ in loco purificationis ⁊ i ſan
ctuario ⁊ in vniuerſis operibus mini-
ſterij templi dñi. Sacerdotes aũt ſup pa-
nes propoſitionis ⁊ ad ſimile ſacrificiũ ⁊ Mõs + ſer
ad lagana ⁊ azima ⁊ ſartaginẽ ⁊ ad + torrẽ uientẽ ſi-
dũ ⁊ ſuper omne põdus atq₃ menſurã. Le- milam
uite vero vt ſtẽt mane ad ↄfitẽdũ ⁊ canen-
dũ dño ſimiliterq₃ ad veſperã tã in obla-
tionẽ holocauſtoꝝ dñi q̃ȝ i ſabbatis ⁊ calen
dis ⁊ ſolẽnitatib⁹ reliqs iuxta numerũ ⁊ ce
rimonias vniuſcuiuſq₃ rei iugiter coram
dño: ⁊ cuſtodiãt obſuatiões tabernaculi
federis: ⁊ ritũ ſctũarij: ⁊ obſuationẽ filioꝝ
aarõ fratꝝ ſuoꝝ vt miniſtrẽt i domo dñi.
¶ Ca. Sũ. ¶ De cãtorib⁹ ⁊ vicib⁹ eorũ: ⁊
vigintiquattuor ſortib⁹ Cap. xxiiij. A
Porro filijs aaron he participationes
erãt. Filij aarõ nadab abiu ⁊ eleazar
⁊ ithamar. Mortui ſũt aũt nadab ⁊ abiu
ante prẽ ſuũ abſq₃ liberis: ſacerdotioq₃
functus ẽ eleazar ⁊ ithamar. Et diuiſit eos
dauid idẽſt ſadoch de filijs eleazari: ⁊ abi-
melech de filijs ithamar ſcđm vices ſuas et
miniſteriũ. Inuẽtiq₃ ſũt multo plures fi
lij eleazar in p̃ncipibus viris q̃ȝ filij itha-
mar. Diuiſit aũt eis: hoc ẽ filijs eleazar p̃n
cipes p familias ſedecim: ⁊ filijs ithamar p
familias ⁊ domos ſuas octo. Porro diui-
ſit vtraſq₃ int̃ ſe ⁊ familias ſortib⁹. Erant B
enim // p̃ncipes ſanctuarij ⁊ p̃ncipes dom⁹ // de cõ. d.
dei: tã de filijs eleazar q̃ȝ de filijs ithamar. j. ca. j. in
Deſcripſitq₃ eos ſemeias filius nathanael d. aplicifi
ſcriba leuites: corã rege ⁊ p̃ncipibus ⁊ ſa cauerit
doch ſacerdote ⁊ abimelech filio abiathar
p̃ncipib⁹ q₃ familiaꝝ ſacerdotaliũ ⁊ leui-
taꝝ vnã domũ q̃ ceteris preerat eleazar. ⁊
alteram domũ q̃ ſub ſe hẽbat ceteros itha
mar. Exiuit aũt ſors p̃ma ioiarib: ſcđa ie-
deie: tertia harim: q̃rta ſeorim: q̃nta mel-
chia: ſexta maiman: ſeptima accos: octa-
ua abia: nona ieſu: decima ſechenia: vndeci
ma eliaſib: duodecima iacim: tredecima C
hoppha: decimaq̃rta iſbaal: decimaq̃nta bel
ga: decimaſexta emmer: decimaſeptima ezir:
decimaoctaua: aphſes: decimanona aphses

Al's ✝ ie ezechiel — lavi: vigeſima ✝ ezechiel: viceſimapͥma iachi:
viceſimaſecūda gamul: viceſimatertia di-
laiau: viceſimaq̄rta maçiau. He vices eoꝝ
ſ͡z miniſteria ſua vt igrediant̄ domū dei: ⁊
iuxta ritū ſuū ſub manu aaron pr̄is eoꝝ
ſic p̄cepat dn̄s de⁹ iſrl̄. Porro filioꝝ leui ⁊
reliq fuerāt de filijs amram erat ſubuhel:
⁊ de filijs ſubuhel iedeia. De filijs q̄q͡z roo-
bie: p̄nceps ieſias: Jſaaris vero filius ſale-
B moth: filiuſq͡z ſalemoth ianadiath. Filiuſ
q͡z ei⁹ ieriau p̄mus: amarias ſcd̄s: iazihel
terti⁹: iethmona q̄rtus. Filius ozihel mi
cha: fili⁹ micha: ſamir: frat̄ micha ieſia: fili-
uſq͡z ieſie çacharias: filij merari: mooli et
muſi: fili⁹ oziau benom: filius q̄z merari
oziau ⁊ ſoem ⁊ ſachur ⁊ hebri. Porro mo
oli fili⁹ eleazar: q nō hēbat liberos. Fili⁹ ⁊o
cis hieramihel: filij muſi: mooli: eder ⁊ hie
rimoth. Jſti filij leui ſm̄ domos familiarū
ſuaꝝ. Miſerūtq͡z ⁊ ipſi ſortes ꝯ frēs ſuos: fi
lios aaron corā dauid rege: ⁊ ſadoch ⁊ ahi
melech: ⁊ p̄ncipibus familiarū ſacerdota-
liū ⁊ leuiticarū: tam maiores q̄ minores:
omnes ſors equaliter diuidebat.

¶ Ca. Sū. De diſpoſitione filiorum aaron
de vigintiquattuor ſummis ſacerdotib⁹:
de officio ⁊ vicibus eorum. Cap. xxv.

A Igit̄ dauid ⁊ magiſtrat⁹ exercit⁹ ſegre-
gauerūt i miniſteriū filios aſaph ⁊ he
man ⁊ idithū q p̄phetarent in citharis et
pſalterijs ⁊ cymbalis ſm̄ numeꝝ ſuū de-
dicato ſibi offō ſuientes. De filijs Aſaph
zahur ⁊ ioſeph: ⁊ nathania: ⁊ Azarela filij
aſaph ſub māu aſaph p̄phetātes iux̄ regē:
Porro idithum. Filij idithū godolias ſo
ri: ieſeias: ⁊ ſabias: ⁊ Mathathias ſex ſub
manu pr̄is ſui idithū: q i cithara p̄pheta-
bat ſup ꝯfitētes ⁊ laudātes dn̄m. Heman q̄z
B filij heman: bocciau: mathamu: ozihel: Su
buhel ⁊ hierimoth ananias anani: eliatha
geldelti: ⁊ romethiezer ⁊ ieſbaccaſa: mello
thi othir moçioth. Oēs iſti filij hemā vi-
dētis regis i ſmonib⁹ dei vt exaltaret cor-
nu. Deditq͡z de⁹ heman filios q̄ttuordeci͡z: ⁊
filias tres. Uniuerſi ſub manu pr̄is ſui ad
cantādū in tēplo dn̄i diſtribuuerant in
cymbalis ⁊ pſalterijs ⁊ citharis i miniſte-
ria domus dn̄i iuxta regē: aſaph vz ⁊ idi-
C thum ⁊ heman. Fuit aūt numer⁹ eoꝝ cum
fratrib⁹ ſuis q erudiebāt cāticū dn̄i cūcti
doctores ducēti octogintaocto. Miſerūt-
q͡z ſortes p vices ſuas ex equo: tam maior
q̄ minor doct⁹ pariter ⁊ indoctus. Egreſſaq͡z
q͡z eſt ſors p̄ma ioſeph q erat de aſaph. Se
cunda godolie: ipſi ⁊ filijs eius ⁊ fratrib⁹
ei⁹ duodeci͡z. Tertia çachur filijs ⁊ fratri- C
bus ei⁹ duodeci͡z. Quarta iſari filijs ⁊ fra
trib⁹ eius duodeci͡z. Quinta nathanie fili-
is ⁊ fratrib⁹ eius duodeci͡z. Sexta bocciau
filijs ⁊ fratrib⁹ eius duodeci͡z. Septima iſ
reela filijs ⁊ fratrib⁹ eius duodeci͡z. Octa-
ua iſaie filijs ⁊ fratrib⁹ eius duodeci͡z. No
na mathanie filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodeci͡z.
Decima ſemeie filijs ⁊ fratrib⁹ eius duo-
deci͡z. Undecima iſrael filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹
duodecim. Duodecima aſabie filijs ⁊ fra-
trib⁹ eius duodeci͡z. Tertiadecima ſubu-
hel filijs ⁊ fratrib⁹ eius duodeci͡z. Quar-
tadecima mathathie filijs ⁊ fratrib⁹ eius
duodeci͡z. Quintadecima hierimoth filijs D
⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodeci͡z. Sextadecima ana-
nie filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodeci͡z. Septima
decima: ieſboccaſe filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duo-
deci͡z. Octauadecima anani filijs ⁊ fratri-
bus ei⁹ duodeci͡z. Nonadecima mellothi
filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodeci͡z. Uiceſima elia
tha filijs ⁊ fratrib⁹ ei⁹ duodeci͡z. Uiceſima
p̄ma othir filijs ⁊ frīb⁹ ei⁹ duodeci͡z. Uice-
ſima ſecūda geddelathi filijs ⁊ fratribus
ei⁹ duodeci͡z. Uiceſimatertia açiud filijs ⁊
fratrib⁹ ei⁹ duodecim. Uiceſimaquarta ro
metieçer filijs ⁊ fratrib⁹ eius duodecim.

¶ Ca. Sū. De ianitorib⁹ ⁊ ſortib⁹ eoꝝ: qs
quā portā: ⁊ ad quā plagā obſuat. Ca. xxvi.

Diuiſiones aūt ianitoꝝ de choritis me A
ſellemia fili⁹ chore. De filijs aſaph: filij
meſellemie: zacharias p̄mogenit⁹: iadihel
ſecūdus: ſabadias terti⁹: iathanael q̄rtus:
abilan qntus: ioannan ſext⁹: Elioenai ſe-
ptim⁹ filij aūt obededō ſemeias p̄mogeni
tus: ✝ ioçabad ſcd̄s: ioham tert⁹: ſachar q̄r Al's ✝ iozadab
t⁹: nathanael qnt⁹: amihel ſext⁹ iſachar ſe-
ptim⁹ phollati octau⁹: q͡z bn̄dixit illi dn̄s.
Semeie aūtē filio eius nati ſunt filij p̄fe-
cti familiaꝝ ſuarū. Erant eni͡z filij fortiſſi-
mi. Filij quoq͡z ſemeia othim ⁊ raphael ⁊
obediel: ſabath et fratres eius viri fortiſſi-
mi: helui quoq͡z ⁊ ſamathias. Omnes hi
de filijs obededom ipſi ⁊ filij ⁊ fratres eo-
rum fortiſſimi ad miniſtrandū ſexagin-
taduo de obededom. Porro meſelamie fi-
lij et fratres eoꝝ robuſtiſſimi decē ⁊ octo. B
De hoſa aūt id eſt de filijs merari ſemri p̄n
ceps. Nō eni͡z habuerat p̄mogenitum: et id-

circo poſuerat eū pr̄ ei⁹ ı̄ pn̄cipē: helchias
ſcd̄s: tabelias terti⁹: zacharias q̄rtus. Oēs
hi filij ⁊ frēs hoſa tredecim. hi diuiſi ſunt
in ianitores: vt ſemp̄ pn̄cipes cuſtodiaꝝ ſi
cut ⁊ frēs eorū miniſtrarēt in domo dn̄i.
Miſſe ſūt ergo ſortes ex equo: ⁊ paruis et
magnis p̄ familias ſuas in vnāquāq; por
taꝝ. Cecidit ergo ſors orientalis ſelemie.
Porro zacharie filio ei⁹ viro prudentiſſi
mo ⁊ erudito obtigit ſortito plaga ſeptē
trionalis. Obededom vō ⁊ filijs ei⁹ ad au
ſtrū ı̄ q̄ p̄te dom⁹ erat ſenioꝝ ꝯciliū. Seph
phima ⁊ hoſa ad occidentē iuxta portā que
ducit ad viā aſcēſionis: cuſtodia ꝯ cuſtodi
am. Ad orientē vero leuite ſex: ⁊ ad aqlo
nē q̄ttuor per diē: atq; ad meridiē ſimilr
in die quattuor: ⁊ vbi erat conciliū bini ⁊
bini. In cellulis quoq; ianitoꝝ ad occidē
C tem: q̄ttuor in via: biniq; per cellulas. Ad
ſeptētrionē vero ⁊ meridiē: q̄terni p̄ dies
ſingulos mutabant: ⁊ ad baſilicam cōcilij
ad occidentē bini: habētes ſubiectos alios
in via: biniq; p̄ cellulas. He ſunt diuiſiōes
ianitoꝝ filiorum chore ⁊ merari. Porro
achias erat ſup theſauros dom⁹ dn̄i: ⁊ vaſa
ſctōꝝ. Filij quoq; ledan filij gerſōni. De le
dan pn̄cipes familiaꝝ ledan ⁊ gerſōni ie
hieli. Filij iehieli: zathan ⁊ iohel frēs eius
ſup theſauros dom⁹ dn̄i amramitis ⁊ iſaa
ritis ⁊ hebronitis ⁊ ozielitis. Subahel āt
fili⁹ gerſom filij + moyſi p̄poſit⁹ theſauris.
Als+mu h Frater q̄z eius elieçer cui⁹ filius raabia: ⁊
huius fili⁹ iſaias: ⁊ huius filius ioram: hu
ius q̄z fili⁹ zechri: ⁊ huius filius ſelemith.
Ipſe ſelemith ⁊ frēs ei⁹ ſup theſauros ſan
ctoꝝ q̄ ſanctificauit dauid rex ⁊ principes
familiaꝝ ⁊ tribuni ⁊ cēturiones ⁊ duces
exercitus: de bellis ⁊ manubijs p̄liorum q̄
conſecrauerant ad inſtaurationē ⁊ ſup̄ ſup pel
lectilē tēpli dn̄i. Hec aūt vniuerſa ſctifica
D uit ſamuel videns: ⁊ ſaul filius cis: ⁊ ab
ner fili⁹ ner: ⁊ ioab filius ſaruie oēſq; ſan
ctificauerant ea p̄ manū ſalemit ⁊ fratrū
ei⁹. Iſaaritis vero p̄erat choneniás ⁊ filij
ei⁹ ad opa forinſecus ſup iſrl̄ ad docendū
⁊ iudicādū eos. Porro de hebronitis aſa
bias ⁊ frēs ei⁹ viri fortiſſimi mille ſeptin
genti p̄erant iſraeli: trans iordanē ꝯ occi
dentē in cunctis operib⁹ dn̄i ⁊ in miniſte
rium regis. Hebronitarū aūt pn̄ceps fuit
ieria ſm̄ familias ⁊ cognationes eorum.
Quadrageſimo ān̄o regni dauid recenſiti
ſūt ⁊ inuēti ſūt viri fortiſſimi + gaçer gala
ad frēſq; ei⁹ robuſtiores etatis duo milia
ſeptingēti pn̄cipes familiaꝝ. Prepoſuit āt
eos dd̄ rex rubenitis ⁊ gadditis ⁊ dimidie
tribui manaſſe: ı̄ oē miniſteriū dei ⁊ regis.
¶ Ca. Sū. ¶ De p̄fectis miniſtrantib⁹ re
gi: et ſup que negocia erant. Cap. xxvij.
A Filij aūt iſrael ſm̄ numerū ſuū pn̄ci
pes familiaꝝ tribuni ⁊ cēturiones et
p̄fecti q̄ miniſtrabāt regi iuxta turmas ſu
as: igredientes ⁊ egredientes p̄ ſingulos mē
ſes in anno vigintiquattuor milib⁹ ſin
guli p̄erant. Prime turme in p̄mo mē
ſe ieſboam p̄erat fili⁹ çabdihel: et ſub eo vi
gintiquattuor milia: de filijs phares: pn̄
ceps cunctoꝝ principū in exercitu menſe
primo. Secūdi mēſis habebat turmā du
dias ahohites: ⁊ poſt ſe alter noīe macelloth: q
regebat partē exercitus vigintiq̄ttuor mi
liū. Dux quoq; turme tertie in mēſe ter
tio erat banaias filius ioiade ſacerdos: ⁊
in diuiſiōe ſua vigintiq̄ttuor milia. Ipſe
eſt banaias fortiſſimus inter triginta ⁊ ſu
p̄ triginta. Preerat aūt turme ipſi⁹ amiça
dab fili⁹ ei⁹. Quartus mēſe q̄rto aſahel fra
ter ioab ⁊ zabedias fili⁹ ei⁹ poſt eū: ⁊ ı̄ tur
B ma eius vigintiq̄ttuor milia. Quint⁹ mē
ſe q̄nto pn̄ceps ſamaoth ieçerites: ⁊ ı̄ tur
ma eius vigintiq̄ttuor milia. Sextus mē
ſe ſexto hyra fili⁹ acces thecuites: ⁊ in tur
ma eius vigintiq̄ttuor milia. Septimus
menſe ſeptimo helles phallonites de filijs
ephraim: ⁊ in turma eius vigintiq̄ttuor
milia. Octau⁹ mēſe octauo ſobochai huſathi
tes de ſtirpe ſarai: ⁊ in turma eius viginti
q̄ttuor milia. Nonus mēſe nono abieçer
anathothites de filijs iemini: ⁊ ı̄ turma ei⁹ vi
gintiq̄ttuor milia. Decimus menſe deci
mo marai ⁊ ipſe nethophatites de ſtirpe ça
rai ⁊ ı̄ turma ei⁹ vigintiq̄ttuor milia. Un
decim⁹ mēſe vndecimo banaias pharatho
nites de filijs ephraim: ⁊ ı̄ turma ei⁹ viginti
q̄ttuor milia. Duodecimus mēſe duode
cimo abdai nethophatites de ſtirpe gotho
C niel ⁊ ı̄ turma ei⁹ vigītiq̄ttuor milia. Por
ro tribub⁹ p̄erāt in iſrael. Rubenitis: dux
elieçer fili⁹ çechri. Symeonitis dux ſapha
cias fili⁹ macha. Leuitis aſabias filius cha
muel. Aaronitis: ſadoch. Iuda: heliu frat
dauid. Iſachar amri fili⁹ michael. zabulo
nitis: ieſmaias fili⁹ abdie. Neptalitib⁹ hie
rimoth fili⁹ ozihel. Filijs ephraim: oſee fi

Aſa+ia zer

lius ozazul. Dimidie tribui manaſſe iohel fili⁹ phadaie. Et dimidie tribui manaſſe i galaad: iaddo fili⁹ zacharie. Beniamin aũt iaſihel fili⁹ abner: Dan vero ezrihel fili⁹ ie-
Sup.20. c. roam. hi pncipes filiorum iſrl. Noluit autem dauid numerare eos a viginti ãnis inferi⁹
2.re.ca.xi. q2 dixerat dñs vt + multiplicaret iſrael q̃-
Als + multiplicaretur. ſi ſtellas celi. Joab fili⁹ ſaruie cepat numerare nec cõpleuit: q2 ſuper hoc ira dei irruerat in iſrl: ⁊ idcirco numerus eorum qui fuerant recenſiti nõ eſt relatus in faſtos regis dauid. Super theſauros aũt regis fuit aſmoth fili⁹ adihel. his aũt theſauris q̃ erãt in vrbib⁹ ⁊ in vicis ⁊ in turrib⁹ preſidebat
B ionathã fili⁹ ozie. Operi aũt ruſtico ⁊ agricolis q̃ exercebãt terrã ꝑerat ezri fili⁹ chelub: vinearũq3 cultorib⁹ ſemeias romathites. Cellis ãt vinarijs zapdias aphonites. Nam ſup oliueta ⁊ ficeta q̃ erãt in cãpeſtrib⁹: balanan gederites. Sup apothecas aũt olei ioas. Porro armẽtis q̃ paſcebanꝰ in ſarona: ꝑpoſitus fuit ſetrai ſaronites. Et ſu-
Als + abdi per boues in vallib⁹ ſaphat fili⁹ + adli ſup camelos vero vbil. hiſmaelites. Et ſup aſinos: iadias meronathites: ſup oues quoq3 iazim agarenus. Oẽs hi pncipes ſubſtãtie regis dauid. Jonathan aũt patruus dauid cõſiliari⁹ vir prudẽs ⁊ litteratus: ipſe ⁊ iahihel fili⁹ achamoni erãt cũ filijs regis.
al. + chuſai. Achitophel etiã cõſiliarius regis ⁊ + chuſi arachites amicus regis. Poſt achitofel fuit ioiada fili⁹ banaie ⁊ abiathar. Princeps autem exercitus regis erat ioab.

¶ Ca. Sũ. ¶ De monitis dauid ad pplm ⁊ ad ſalomonẽ: ⁊ de deſcriptione oium que pertinent ad tabernaculum. Cap. xxviij.

A CONuocauit igit dauid oẽs pncipes iſrael: duces tribuũ ⁊ ꝑpoſitos turmarum q̃ miniſtrabãt regi: tribunos quoq3 ⁊ centuriones ⁊ qui ꝑerãt ſubſtãtie ⁊ poſſeſſionib⁹ regis: filioſq3 ſuos cũ eunuchis et potẽtes ⁊ robuſtiſſimos queſq3 in exercitu hieruſalem. Cũq3 ſurrexiſſet rex et ſtetiſſet: ⁊ ait. Audite me frẽs mei ⁊ populus
C meus. Cogitaui vt edificarẽ domũ in qua requieſceret arca federis dñi ⁊ ſcabellum pedũ dñi dei nři: ⁊ ad edificandũ oia ꝑparaui. // Deꝰ aũt dixit mihi. Non edificabis
Sup.22. b. domũ noi meo: eo q ſis vir bellator ⁊ ſanguinẽ fuderis. // Sed ⁊ elegit dñs de⁹ iſrl
2.re.c.vij. me de vniuerſa domo pris mei: vt eſſem rex ſup iſrl in ſempiternũ. De iuda enim elegit pncipes. Porro de domo iuda domum pris mei. Et de filijs pris mei placuit ei vt
ca.j. me eligeret regẽ ſup cũctũ iſrl. Sed ⁊ de fi-
3.re.3. lijs meis (filios enim mihi multos dedit
Sap.9. dñs) elegit ſalomonẽ filiũ meũ: vt ſederet
B in throno regni dñi ſup iſrl. Dixitq3 mihi. Salomõ fili⁹ tu⁹ edificabit domũ meã:
ſup.17. ⁊ atria mea. Ipſum enim elegi mihi in filiũ: ⁊ ego ero ei in prẽm. Et firmabo regnũ ei⁹ vſq3 in eternũ: ſi pſeuerauerit facere pcepta mea ⁊ iudicia ſicut ⁊ hodie. Nũc ergo corã vniuerſo cetu iſrl audiente deo nro cuſtodite ⁊ perquirite cũcta mãdata dñi dei noſtri: vt poſſideatis terrã bonã: ⁊ relinquatis + eã filijs veſtris poſt vos vſq3 in ſempi-
Als + ea ternũ. Tu ãt ſalomõ fili mi ſcito deũ patris tui: ⁊ ſerui ei corde pfectõ ⁊ aio voluntario. Oia enim corda ſcrutaꝰ dñs ⁊ vniuerſas mentiũ cogitationes intelligit. Si quęſieris eũ: inuenies. Si aũt dereliq̃ris eum: pijciet te in eternũ. Nũc ergo q2 elegit te
C dñs vt edificares domũ ſanctuarij: cõfortare ⁊ perfice. Dedit autem dauid ſalomoni filio ſuo deſcriptionẽ porticus ⁊ tẽpli et cellariorum ⁊ cenaculi ⁊ cubiculorum in + adi-
Als + abditis tis: ⁊ dom⁹ ppitiationis: necnõ ⁊ oium q̃ cogitauerat atriorum ⁊ exedrarum p circuitum in theſauros domus dñi: ⁊ theſauros ſctorum: diuiſionũq3 ſacerdotaliũ ⁊ leuiticarũ in oia opa dom⁹ dñi: ⁊ in vniuerſa vaſa miniſterij tẽpli dñi aurum in põdere p ſingula vaſa miniſterij: argẽti q3 põdus p vaſorũ ⁊ operum diuerſitate. Sed ⁊ i cãdelabra aurea et ad lucernas aurum p mẽſura vniuſcuiuſq3 cãdelabri ⁊ lucernarum. Silr ⁊ i cãdelabra argẽtea: ⁊ in lucernas eorum pro diuerſitate mẽſure põdus argẽti tradidit. Aurum q3 dedit in mẽſas ppoſitiõis p diuerſitate mẽſarum: ſilr ⁊ argẽtũ i alias menſas argẽteas.
D Ad fuſcinulas q̃q3 phialas ⁊ thuribula ex auro puriſſimo: ⁊ leũculos aureos p q̃litate mẽſure põdus diſtribuit i leũculum ⁊ leũculũ. Silr ⁊ in leones argẽteos diuerſũ argẽti põdus ſeparauit. Altari aũt in q̃ adolebaꝰ incẽſũ aurum puriſſimũ dedit: ⁊ vt ex ipſo fieret ſilitudo q̃drige cherubim extẽdẽtiũ alas ⁊ velãtiũ arcam federis dñi. Oia inqt venerũt ſcripta manu dñi ad me vt itelligerẽ vniuerſa opa exẽplaris. Dixitq3 dauid ſalomoni filio ſuo. Viriliẗ age ⁊ cõfortare ⁊ fac: ne timeas et ne paueas. Dñs enim de⁹ me⁹ tecũ erit: et nõ dimittet te nec

derelinquet donec pficias oē opus mini-
ſterij domꝰ dñi. Ecce diuiſiões ſacerdotuꝫ
et leuitaꝝ in oē miniſteriū domꝰ dñi aſſi-
ſtūt tibi et parati ſūt et nouerūt tam pn-
cipes q̃ populus omnia precepta tua.
¶ Ca. Sū. ¶ De oblationibꝰ dauid: et de
oblationibꝰ pncipū: de letitia dauid: et de
oꝛone dauid ad dñm: et de ſecūda vnctio-
ne ſalomonis. De moꝛte dauid: de ego: et
de quadrigis eius. Cap. xxix.
A Locutuſqꝫ ē dauid rex ad oēꝫ eccliaꝫ.
Salomonē filiū meū vnū elegit dñs
adhuc puerꝝ ⁊ tenellū. Opus eni grāde ē:
neqꝫ eni homini pparaē habitatio: ſꝫ deo.
Ego eniꝫ totis viribꝰ meis pparaui impē
ſas domꝰ dñi dei mei: auꝝ ad vaſa aurea ⁊
argētū i argētea es i enea: ferrū i ferrea: li-
gna ad lignea: lapides onychinos: ⁊ qſi ſti-
binꝫ diuerſoꝝ coloꝝ: oēmqꝫ pcioſū lapi
dē ⁊ marmoꝛ pariuꝫ abūdātiſſime: ⁊ ſup
hec q̄ obtuli i domū dei mei d pculio meo
auꝝ ⁊ argētū do in tēplū dei mei: exceptis
his q̄ pparaui i edeꝫ ſctāꝫ tria milia talēta
auri de auro ophir: ⁊ ſeptē milia talētoꝝ
argēti pbatiſſimi ad deaurandos parietes
tēpli: ⁊ vbicūqꝫ opus ē auꝝ de auro: ⁊ vbi
cūqꝫ opus ē argētū de argēto. Opa fiāt per
B manꝰ artificū. Et ſi qs ſpōte offert impleat
manū ſuā hodie: ⁊ offerat qđ voluerit dño.
Polliciti ſūt itaqꝫ pncipes familiaꝝ ⁊ pce
res tribuū iſrł: tribuni qꝫ ⁊ cēturiones ⁊
Ms ſup- pncipes + pncipū poſſeſſionuꝫ regis dede-
eſt + pn- rūtqꝫ i opa domꝰ dñi auri talēta qnqꝫ mi
cipum lia: ⁊ ſolidos decē milia: argēti talēta decem
milia: ⁊ eris talēta decē ⁊ octo milia: ferri
qꝫ cētū milia talētoꝝ. Et apđ quēcūqꝫ in-
uēti ſūt lapides: dederunt in theſauros do-
mus dñi p manū iehihel gerſonitis. Leta
tuſqꝫ ē ppls cū vota ſpōte promitterēt: qꝛ
coꝛde toto offerebāt ea dño. Sed ⁊ dauid
rex letatꝰ ē gaudio magno: ⁊ bñdixit dño
coꝛā vniuerſa multitudine: ⁊ ait. Bñdctꝰ
C es dñe deꝰ iſrł pris nři ab eterno i eternū
Tua ē dñe magnificētia ⁊ potētia ⁊ glia at
qꝫ victoꝛia ⁊ tibi laꝰ. Cūcta eniꝫ q̄ in celo
ſunt ⁊ in terra tua ſūt. Tuuꝫ dñe regnū: ⁊
tu es ſup oēs pncipes. Tue diuitie ⁊ tua ē
glia: tu dñaris oium. In manu tua vtus
⁊ potētia in manu tua magnitudo ⁊ im-
periū oiuꝫ. Nūc igiē deꝰ nř ꝯfitemur tibi ⁊
laudamꝰ nomē tuū iclytū. Quis ego ⁊ qs
D populus meꝰ: vt poſſimꝰ hec tibi vniuer-
ſa pmittere. Tua ſunt oia: ⁊ que de manu
tua accepimꝰ: dedimꝰ tibi. Peregrini. n.
ſumꝰ coꝛā te ⁊ aduene: ſicut oēs pꝛes nři.
Dies nři qſi vmbꝛa ſup terrā: ⁊ nulla eſt
moꝛa. Dñe deꝰ nř: ois hec copia quā para-
uimꝰ vt edificaretē domꝰ noi ſancto tuo: de
manu tua eſt ⁊ tua ſunt oia. Scio deꝰ meꝰ
q pbes coꝛda ⁊ ſimplicitatē diligas. Vñ
⁊ ego in ſimplicitate coꝛdis mei letꝰ obtu
li vniuerſa hec ⁊ pplm tuū q hic repꝰ eſt
vidi cū ingēti gaudio tibi offerre dona-
ria. Dñe deꝰ habrah ⁊ iſaac ⁊ iſrł patrū no
ſtroꝝ cuſtodi ineternū hāc volūtatē coꝛ-
dis eoꝝ: ⁊ ſemp in venerationē tui mens
iſta pmaneat. Salomōi quoqꝫ filio meo E
da coꝛ pfectuꝫ: vt cuſtodiat mādata tua ⁊
teſtimōia tua ⁊ cerimonias tuas: ⁊ faciat
vniuerſa: ⁊ edificet edem cuiꝰ impēſas pa
raui. Precepit aūt dauid vniuerſe eccłie.
Bñdicite dño deo nřo. Et bñdixit ois ec-
cleſia dño deo patrū ſuoꝝ: ⁊ inclinauerūt
ſe ⁊ adoꝛauerūt deū ⁊ deinde regem. Im-
molauerūtqꝫ victimas dño: ⁊ obtulerūt
holocauſta die ſequēti: tauros mille: arie-
tes mille: agnos mille: cū libaminibꝰ ſu-
is ⁊ vniuerſo ritu abūdātiſſime in oēm
iſrael. Et comederūt ⁊ biberunt coꝛā dño F
in die illo cū grādi letitia: ⁊ vnxerūt ſcđo
ſalomonē filiū dauid. // Vnxerūt aūt euꝫ // 3. Reg. 2. f.
dño in pncipē ⁊ ſadoch in pōtificē. Sedit
qꝫ ſalomō ſup ſoliū dñi in regē p dauid
pꝛe ſuo: ⁊ cūctis placuit: ⁊ paruit illi ois
iſrael. Sꝫ ⁊ vniuerſi pncipes ⁊ potentes ⁊
cūcti filij regis dauid dederunt manuꝫ ⁊
ſubiecti fuerūt ſalomoni regi. // Magnifica
uit ergo dñs ſalomonē ſup oēꝫ iſrł ⁊ de-
dit illi gloꝛiā regni qualē nullus habuit
ante eū rex iſrł. Igiē dauid filiꝰ iſai regna G
uit ſup vniuerſuꝫ iſrł. Et dies qbꝰ regna-
uit ſup iſrael fuerūt qdraginta āni. In he-
bꝛon regnauit ſeptē ānis ⁊ in hierłm an
nis triginta tribꝰ. Et moꝛtuꝰ eſt in ſene-
ctute bona plenꝰ dieꝝ ⁊ diuitijs ⁊ gloꝛia.
Et regnauit ſalomon filiꝰ eiꝰ p eo. Geſta
aūt dauid regis pꝛioꝛa ⁊ nouiſſima ſcri-
pta ſunt in libꝛo ſamuel videtis: ⁊ in li-
bꝛo nathan pphete: atqꝫ in volumine gad
videtis vniuerſiqꝫ regni eiꝰ ⁊ foꝛtitudis:
⁊ tēpoꝝ que trāſierūt ſub eo: ſiue in iſrł: Ms + vl
ſiue in cunctis regnis terrarum. hebraio-
¶ Explicit + dabꝛeiamin ideſt paralipo- rum.
menon liber pꝛimus.

Ms ✠ dibrehaio. mim

ℭ Incipit ✠ Dabreiamin siue paralipomenon liber secundus.

ℭ Ca. Su. ℭ De hoſtijs oblatis a salomone in gabaō: dñs in nocte appet salomoni: petit ſapiētiā ⁊ datur ei: ⁊ adducebant ei equi de egypto. Cap. i.

A †3. Reg. 3.a.

Confortat⁹ eſt ergo ſalomō fili⁹ dauid in regno ſuo: ⁊ dñs erat cum eo: ⁊ magnificauit euʒ in excelſum. Precepitqʒ ſalomō vniuerſo iſraeli tribunis ⁊ centurioib⁹ ⁊ ducib⁹ ⁊ iudicibus oīs iſrl ⁊ principib⁹ familiarū: ⁊ abijt cū vniuerſa multitudine in excelſuʒ gabaon vbi erat tabernaculū federis dñi: qđ fecit moyſes famulus dei in ſolitudine. Arcam aūt dei adduxerat dauid de cariathiarim in locū quem preparauerat ei: ⁊ vbi fixerat illi tabernaculū: hoc ē in hieruſalē. // Altare quoqʒ eneū qđ fabricatū fuerat beſeleel filius vri filij vr: ibi erat corā tabernaculo dñi: qđ ⁊ requiſiuit ſalomō ⁊ oīs eccleſia. Aſcēditqʒ ſalomon ad altare eneum coraʒ tabernaculo federis domini: ⁊ obtulit in eo mille hoſtias. Ecce autem in ipſa nocte apparuit ei de⁹ dicēs. Poſtula qđ vis vt dē tibi. Dixitqʒ ſalomō deo. Tu feciſti cū dauid pře meo miſericordiā magnam: ⁊ cōſtituiſti me regē ꝓ eo. Nunc ergo dñe deus impleatur ſermo tuus quē pollicitus es dauid patri meo. // Tu eniʒ me feciſti regē ſup pplm tuum multū qui tā innumerabilis eſt qʒ puluis terre. Da mihi ſapiētiaʒ ⁊ intelligētiā: vt ingrediar ⁊ egrediar corā pplo tuo. Quis eniʒ poteſt hūc pplm tuū digne qui tā grādis eſt: iudicare? Dixit aūt de⁹ ad ſalomonē. Qr hoc magis placuit cordi tuo ⁊ nō poſtulaſti diuitias ⁊ ſubſtātiā ⁊ gloriaʒ: neqʒ aīas eoꝝ qui te ✠ oderant: ſʒ nec dies vite plurimos. Petiſti aūt ſapiētiā ⁊ ſciētiā vt iudicare poſſis pplm meū ſup quē cōſtitui te regē. Sapiētia ⁊ ſcientia data ſunt tibi. Diuitias aūt ⁊ ſubſtātiaʒ ⁊ gloriā dabo tibi: ita vt nullus in regib⁹ nec añ nec poſt te fuerit ſilis tui. Uenit ergo ſalomō ab excelſo gabaon in hieruſalē corā tabernaculo federis: ⁊ regnauit ſup iſrl. Cōgregauitqʒ ſibi curr⁹ ⁊ eqtes: ⁊ facti ſunt ei mille q̄dringēti currus: ⁊ duodecim milia eqtuʒ: ⁊ fecit eos eē in vrbib⁹ quadrigarū ⁊ cū rege in hieruſalē. Prebuitqʒ rex argētum ⁊ aurū in hieruſalē quaſi lapides: ⁊ cedros quaſi ſycomoros q̄ naſcunt in cāpeſtrib⁹ multitudine magna. Adducebant aūt ei eq de egypto ⁊ de choa a negociatoribus regis: q ibāt ⁊ emebāt precio quadrigā equoruʒ ſexcētis argēteis: ⁊ equū cētū qnquaginta. Similiter de vniuerſis regnis cetheorū ⁊ a regibus ſyrie emptio celebrabatur.

Margin notes: †Exo. 38. a. — B — †1. pali. 22. Sap. 9. b — C — Ms ✠ oderūt — C

ℭ Ca. Su. ℭ De mādato ſalomōis ad hyram regē ſup artificib⁹ ⁊ lignis ⁊ de ſumptibus datis artificibus. Cap. ij.

A Decreuit aūt ſalomō edificare domū nomini dñi ⁊ palatium ſibi. Et numerauit ſeptuaginta milia viroꝝ portantiū humeris: ⁊ octoginta milia q cederent lapides in mōtibus: prepoſitoſqʒ eorum tria milia ſexcentos. // Miſit quoqʒ ad hyram regem tyri dicens. Sicut egiſti cum dauid patre meo ⁊ miſiſti ei ligna cedrina vt edificaret ſibi domum in qua ⁊ habitauit: ſic fac mecum vt edificē domum nomini domini dei mei: vt conſecrem eam ad adolendum incenſum coram illo ⁊ fumiganda aromata: ⁊ ad propoſitionem panum ſempiternaʒ: ⁊ ad holocauſtomata mane ⁊ veſpere. Sabbatis quoqʒ ⁊ neomenijs ⁊ ſolēnitatibus domini dei noſtri in ſempiternum: q̄ mandata ſunt iſrael. Dñs enim quā edificare cupio magna eſt. Magnus ē eni deus noſter: ſup oēs deos. Quis ergo poterit preualere vt edificet ei dignam domum? Si celū ⁊ celi celorum capere eum nequeunt: quāt⁹ ego ſum vt poſſiʒ edificare ei domū? Sʒ ad hoc tantū: vt adoleat incēſuʒ coram

Margin notes: †3. Reg. 5. — B

ſlo. Mitte ergo mihi virū eruditū q̄ no
uerit opari in auro ⁊ argento: ere ⁊ ferro
Als + ſcalpere purpura coccino ⁊ hyacintho ⁊ q ſciat +
ſculpere celaturas cū his artificib⁹ q̄s me
cū hēo in iudea ⁊ in hieruſalē quos ꝑpa
rauit dauid pr̄ meus. Sȝ ⁊ ligna cedrina
mitte mihi ⁊ arthiutina: ⁊ pinea de libāo.
Scio.n.ꝙ ſerui tui nouerint cedeꝛ ligna
de libāo. Et erūt ſerui mei cū ſeruis tuis:
vt parentur mihi ligna plurima. Dom⁹
enī quā cupio edificare magna ē nimis
E ⁊ inclyta. Preterea operarijs q ceſuri ſunt li
gna ſeruis tuis, dabo in cibaria tritici cho
ros viginti milia: ⁊ hordei choros totidē:
olei quoqȝ ſata viginti milia. Dixit āt hy
rā rex tyri p lr̄as quas miſerat ſalomōi.
Q: dilexit dn̄s populū ſuū: idcirco te re-
gnare fecit ſup eū. Et addidit: dicēs. Bene
dictus dn̄s deus iſrl̄ qui fecit celū ⁊ terrā
qui dedit dauid regi filiū ſapiētē ⁊ erudi
tū ⁊ ſenſatū: atqȝ prudētē: vt edificaret do-
mū dn̄o: ⁊ palatiū ſibi. Miſi ergo tibi vi
rū prudētē ⁊ ſciētiſſimū: hyrā patrē meū
filiū mulieris de filiab⁹ dan: cui⁹ pr̄ fuit
tyrius q nouerit operari in auro ⁊ argē-
to ere ⁊ ferro ⁊ marmore ⁊ lignis. In pur
pura quoqȝ ⁊ hyacinto ⁊ byſſino ⁊ cocci
no: ⁊ q ſciat celare oēm ſculpturā: ⁊ adin-
D uenire prudēter qd̄cūqȝ in ope neceſſa-
riū ē cū artificib⁹ tuis ⁊ cū artificib⁹ dn̄i
mei dauid pr̄is tui. Triticum ergo ⁊ hor
deū ⁊ oleū ⁊ vinū q̄ pollicitus es dn̄e mi:
mitte ſeruis tuis. Nos āt cedemus ligna
de libāo quot neceſſaria hūeris: ⁊ applica-
bimus ea ratibus per mare in ioppē: tuū
aūt erit transferre ea in hieruſalē. Nume
rauit igit̄ ſalomon oēs viros proſelitos
qui erāt in terra iſrael poſt dinumeratio
nē quā dinumerauit dauid pr̄ eius ⁊ in-
uenti ſunt cētū quinquagintatria milia
⁊ ſexcēti. Fecitqȝ ex eis ſeptuaginta milia
q humeris onera portarēt: ⁊ octogīta mi-
lia q lapides de mōtib⁹ cederēt. Tria autē
milia ⁊ ſexcētos ꝑpoſitos operū populi.

¶ Ca. Sū. ¶ De edificatiōe tēpli ⁊ portic⁹
⁊ de velo ⁊ duabus colūnis. Cap. iij.

A Et cepit ſalomon edificaꝛ domū dn̄i
in hieruſalē in monte moria q de-
mōſtratus fuerat dauid pr̄i ei⁹ // in loco
// .3. Re. 6. a. quē parauerat dauid i area horna iebuſei.
Cepit aūt edificare mēſe ſcd̄o āno q̄rto re
gni ſui. Et hec ſūt fundamēta q̄ iecit ſalo-
mon vt edificaret domū dei: lōgitudinis
cubitos in mēſura prima ſexaginta: lati-
tudinis cubitos viginti. Porticū vo aū
frontē q̄ tendebant in lōgū iuxta mēſurā
latitudinis domus cubitoꝝ viginti. Por
ro altitudo cētū viginti cubitoꝝ erat. Et
deaurauit eā itrinſec⁹ auro mūdiſſimo.
Domū quoqȝ maiorē texit tabulis ligne B
is abiegnis ⁊ laminas auri obrizi affixit
ꝑ totū. Sculpſitqȝ i ea palmas: ⁊ q̄ſi cathe
nulas ſeinuicē cōplectētes. Strauit q̄ȝ pa
uimētū tēpli ꝑcioſiſſimo marmore de co
re multo. Porro aurū erat ꝓbatiſſimū: de
cui⁹ laminis texit domū: ⁊ trabes ei⁹ ⁊ po
ſtes ⁊ parietes ⁊ oſtia: ⁊ celauit cherubin in
parietib⁹. Fecit quoqȝ domū ſanctiſancto
rū: lōgitudinē iuxta latitudinē dom⁹ cu-
bitoꝝ viginti: ⁊ latitudinē ſilr̄ viginti cu
bitoꝝ. Et laminis aureis texit eā q̄ſi talē-
tis ſexcētis. Sed ⁊ clauos fecit aureos: ita C
vt ſinguli claui ciclos q̄nquagenos appen
derēt. Cenacula q̄ȝ texit auro. Fec̄ ēt in + Als + domus.
domo ſanctiſanctoꝝ cherubi duos ope ſta
tuario: ⁊ texit eos auro. Ale cherubi vigin
ti cubitis extēdebant: ita vt vna ala hēret
cubitos q̄nqȝ: ⁊ tāgeret parietē dom⁹: ⁊ al
tera q̄nqȝ cubitos habēs alam tāgeret al-
teri⁹ cherub. Silr̄ cherub alterius ala q̄n-
qȝ habebat cubitos: tangebat parietē: ⁊ ala
eius altera q̄nqȝ cubitoꝝ: alā cherub alte-
rius ꝯtingebat. Igit̄ ale vtriuſqȝ cherub
expanſe erāt: ⁊ extēdebantur per cubitos vi-
ginti. Ipſi aūt ſtabāt erectis pedibus: ⁊ fa
cies eoꝝ erant verſe ad exteriorē domuȝ. D
Fecit quoqȝ veluȝ ex hyacintho purpura
cocco ⁊ byſſo: ⁊ intexuit ei cherubiȝ. Ante
fores ēt templi duas colūnas q̄ triginta
⁊ q̄nqȝ cubitos hēbant altitudinis. Por
ro + capita earum quinqȝ cubitoꝝ: nec- Als + capitella.
nō ⁊ quaſi cathenulas in oraculo: ⁊ ſuper-
poſuit eas capitibus colūnarū. Malo gra
nata ēt centū: que cathenulis interpoſuit.
Ipſas quoqȝ colūnas poſuit in veſtibulo
tēpli: vnā a dextris: ⁊ alterā a ſiniſtris. Eā
que a dextris erat vocauit iachin: ⁊ q̄ ad le-
uam vocauit booz.

¶ Ca. Sū. ¶ De altari eneo: ⁊ mari: ⁊ de-
cē cōchis vbi lauabāt q̄ offerebant in ho-
locauſtū: de cādelabris: de mēſa ⁊ panib⁹
ꝓpoſitiōis: ⁊ vn̄ hec oīa facta ſunt. Ca. iiij.

Fecit quoqȝ altare eneū viginti cubi A
toꝝ longitudinis: ⁊ viginti cubito

trũ latitudinis: ⁊ decem cubitoꝝ altitudi-
nis. Mare etiã eneũ fuſile decẽ cubitis a la-
bio vſqꝫ ad labiũ: rotũdũ ꝑ circuitũ. Quin
qꝫ cubitos hẽbat altitudinis: ⁊ funicul⁹
triginta cubitoꝝ ambigebat gyrũ ei⁹. Si
militudo quoqꝫ boum erat ſubter illud.
Et decẽ cubitis quedã extrinſecus celatu-
Vlſ ✝ aluum re quaſi duob⁹ verſibus ✝ labiũ maris
circuibãt. Boues aũt erant fuſiles: ⁊ ipſm
mare ſuper duodecim boues ipoſitũ erat:
quoꝝ tres reſpiciebant ad aqlonẽ: ⁊ alij
tres ad occidẽtẽ. Porro tres alij meridiẽ
⁊ tres q̄ reliq̄ erãt oriẽtẽ: habentes mare
B ſupoſitũ. Poſteriora aũt boum erant in
trinſecus ſub mari. Porro vaſtitas eius
hẽbat menſurã palmi: ⁊ labiũ illius erat
q̄ſi labiũ calicis vel repãdi lilij: capiebatqꝫ
tria milia metretas. Fecit q̄ꝫ cõchas decẽ:
⁊ poſuit qnqꝫ a dextris: ⁊ qnqꝫ a ſiniſtris:
vt lauarẽt in eis oĩa que in holocauſtum
oblaturi erãt. Porro in mari ſacerdotes
lauabant. Fecit aũt ⁊ cãdelabra aurea decẽ
ſm ſpeciẽ quã iuſſerat fieri: ⁊ poſuit ea i tẽ
plo: qnqꝫ a dextris ⁊ qnqꝫ a ſiniſtris. Nec-
nõ ⁊ mẽſas decẽ: ⁊ poſuit eas in tẽplo: qn-
qꝫ a dextris: ⁊ qnqꝫ a ſiniſtris. Phialas q̄ꝫ
aureas centum. Fecit etiam atrium ſacer
dotum ⁊ baſilicam grãdẽ: ⁊ oſtia in baſili
C ca que texit ere. Porro mare poſuit in la-
tere dextro ꝯ orientem ad meridiẽ. Fecit
autem hyram lebetes ⁊ creagras ⁊ phia-
las. Et compleuit omne opus regis in do
mo dei: hec eſt columnas duas ⁊ epiſtilia
⁊ capita: ⁊ quaſi quedam retiacula q̄ capi-
ta tegerẽt ſup epiſtilia. Malogranata q̄qꝫ
quadringẽta ⁊ retiacula duo: ita vt bini
ordines malogranatorum ſingulis retia
culis iungerẽtur: que ꝓtegerent epiſtilia
⁊ capita colũnarũ. Baſes etiã fecit: ⁊ cõchas
quas ſuper poſuit baſibus. Mare vnũ: bo-
ues quoqꝫ duodecim ſub mari: ⁊ lebetes
⁊ creagras ⁊ phialas. Oĩa vaſa fecit ſalo-
D moni hyram pr̃ eius in domo dñi ex ere
mundiſſimo. In regiõe iordãis fudit ea
rex in argilloſa terra: inter ſochot ⁊ ſare-
datha. Erat aũt multitudo vaſorum inu
merabilis ita, vt ignoraretur pondus eris.
Fecitqꝫ ſalomon oĩa vaſa dom⁹ dei: ⁊ alta
re aureũ ⁊ mẽſas: ⁊ ſup eas panes ꝓpoſi-
tõis. Cãdelabra quoqꝫ cũ lucernis ſuis vt
lucerent ante oraculũ iuxta ritum ex au-
ro puriſſimo: ⁊ florẽtia quedã ⁊ lucernas
⁊ forcipes aureos. Oĩa d̃ auro mũdiſſimo
facta ſũt. Timia mã quoqꝫ ⁊ thuribula ⁊
phialas ⁊ mortariola ex auro puriſſimo. //De cē
Et oſtia celauit tẽpli interioris. i. in ſctã- ſe.di.j.
ſanctoꝝ: ⁊ oſtia tẽpli forinſecus aurea. // j.xvj.q.
Sicqꝫ cõpletum eſt omne opus qđ fecit vij.c. c
ſalomon in domo domini. hec dix
Ca. Sũ. De donarijs illatis: ⁊ arca in mus.3:
troducta in oraculũ: de gloria domini q̄ q.iiij.c.
impleuit domum domini. Cap. v. ſalemõ

A

Intulit igitur ſalomõ oĩa q̄ vouerat da
uid pr̃ ſu⁹ // argẽtũ ⁊ auꝝ ⁊ vniuerſa //.3.Re
vaſa poſuit in theſauris dom⁹ dñi. // Poſt 7.g.
qꝫ ꝯgregauit maiores natu iſrl̃: ⁊ cũctos //.3.Re
principes tribuũ: ⁊ capita familiarũ de fi 8.a.
lijs iſrl̃ in hieruſalẽ: vt adducerẽt arcã fe
deris dñi de ciuitate dauid que ẽ in ſion.
Venerũt itaqꝫ ad regẽ oẽs viri iſrl̃: i die
ſolẽni mẽſis ſeptimi. Cũqꝫ veniſſent cun
cti ſenioꝝ iſrl̃: portauerũt leuite arcã: ⁊ in
tulerunt eã: ⁊ omnẽ paraturã tabernacu-
li. Porro vaſa ſanctuarij que erãt in ta- B
bernaculo portauerũt ſacerdotes cũ leui-
tis. Rex aũt ſalomon ⁊ vniuerſus cetus
iſrl̃: ⁊ oẽs q fuerunt congregati ante arcã
immolabãt arietes ⁊ boues abſqꝫ vllo nu
mero. Tãta. n. erat multitudo victimaꝝ.
Et intulerũt ſacerdotes arcã federis dñi
in locũ ſuũ. i. ad oraculũ tẽpli in ſctã ſan-
ctorũ ſubter alas cherubiꝫ ita vt cherubiꝫ
expãderẽt alas ſuas ſup locũ in quo poſi-
ta erat arca: ⁊ ipſam arcã tegerent cũ vecti
bus ſuis. Vectiũ aũt quibus portabat ar C
ca: q: paululũ longiores erãt capita pare
bãt ante oraculũ. Si vero q̄s paululũ fuiſ
ſet extrinſec⁹: eos videre nõ poterat. Fuit
itaqꝫ arca ibi vſqꝫ in preſentem diẽ. Ni-
hilqꝫ erat aliud i arca niſi due tabule q̄s //Di.xlv.
poſuerat moyſes in oreb: quãdo legẽ de- c.diſcipli
dit dñs filijs iſrael egredientib⁹ ex egy- na.
pto. Egreſſis autẽ ſacerdotib⁹ ad ſanctua
rio: oẽs eniꝫ ſacerdotes qui ibi potuerãt
inueniri ſanctificati ſunt: nec adhuc in il
lo tpe vices ⁊ miniſterioꝝ ordo inter eos D
diuiſus erat. tã leuite q̄ꝫ cãtores ideſt qui
ſub aſaph erãt: ⁊ q ſub heman: ⁊ q ſub idi
thun filij ⁊ fr̃es eoꝝ veſtiti byſſinis cym
balis ⁊ pſalterijs ⁊ citharis ꝯcrepabãt ſtã
tes ad oriẽtalẽ plagã altaris: ⁊ cũ eis cãto
res centũ viginti canentes tubis. Igitur
cũctis pariter ⁊ tubis ⁊ voce ⁊ cymbal ⁊ or-
ganis: ⁊ diuerſis generis muſicoꝝ concin-

hētibus ⁊ vocem in ſublime tollētib⁹ lō-
ge ſonit⁹ audiebat̃: ita vt cū oēs laudare
pſ3. cepiſſent: ⁊ dicere: Confitemini dño qm̄ bo
105. nus: qm̄ in eternū miſericordia ei⁹: iple-
ret̃ dom⁹ dei nube: ne poſſent ſacerdotes
ſtare ⁊ miniſtrare pp caliginē. Compleue
rat enim gloria domini domum dei.

℄ Cap. vij. ℄ De ſermõe ſalomõis ad po
pulū ⁊ de oratiõe eius ad dñm. Cap. vi.

A Tunc ſalomon ait: dñs pollicit⁹ ē vt
3. Reg. habitaret in caligine. Ego aūt edi
8. b. ficaui domū nomini ei⁹: vt habitaret ibi
in ppetuū. Et conuertit rex faciē ſuā: ⁊ be-
nedixit vniuerſe multitudini iſrl. Nam
oīs turba ſtabat intēta: ⁊ ait. Benedict⁹ do
minus deus iſrl: qui quod locutus ē da
uid patri meo opere cōpleuit dicēs. A die
qua eduxi populū meū de terra egypti: nõ
elegi ciuitatē de cunctis tribubus iſrael
vt edificaret̃ in ea domus nomini meo:
neqʒ elegi quēq̃ʒ alium virum vt eēt dux
in populo meo iſrl: ſʒ elegi hieruſalē vt
ſit nomē meū in ea: ⁊ elegi dauid vt con
2. Reg. ſtituerē eū ſup populū meū iſrael. Cū-
7. i. pali. qʒ fuiſſʒ volūtatis dauid pr̃is mei vt edifi
22. de ꝯſe. caret domū nomini dñi dei iſrl: dixit do-
di. j. c. j. minus ad eū. Qr hec fuit voluntas tua vt
edificares domū noī meo: bene qdeʒ feciſti
huiuſcemodi hẽre voluntatē: ſʒ nõ tu edi
ficabis mihi domū. Uerū tñ filius tuus q
egredief de lūbis tuis: ipſe edificabit do-
B mū nomini meo. Cōpleuit ergo dñs ſer
monē ſuū quē locutus fuerat: ⁊ ego ſur
rexi ꝓ dauid pr̃e meo: ⁊ ſedi ſup thronū
iſrael ſicut locutus eſt dñs: ⁊ edificaui do-
mū nomini dñi dei iſrael: ⁊ poſui in ea ar
cam in qua eſt pactū dñi qđ pepigit cuʒ fi-
lijs iſrael. Stetit ergo coram altare dñi ex
aduerſo vniuerſe multitudinis iſrael: ⁊

extendit manus ſuas. Siquidem fecerat
ſalomon baſim eneam: ⁊ poſuerat eaʒ in
medio baſilice: habenteʒ quinqʒ cubitos
lōgitudinis: ⁊ quinqʒ latitudinis: ⁊ tres
cubitos altitudinis. Stetitqʒ ſup eā: ⁊ de
inceps flexis genibus ꝯ vniuerſam mul
titudinem iſrael: ⁊ palmis in celū leua-
tis ait. Dñe deus iſrael non eſt ſimilis tui C
deus i celo ⁊ in terra: qui cuſtodis pactū
⁊ miſericordiā cū ſeruis tuis q ambulāt
coram te in toto corde ſuo q preſtitiſti ſer
uo tuo dauid pr̃i meo quecunqʒ locut⁹
fueras ei: ⁊ que ore promiſeras: ope cōple
ſti: ſicut ⁊ preſens tempus ꝓbat. Nūc er-
go dñe deus iſrael imple ſermo tuo patrē
meo dauid quecūqʒ locut⁹ es dicēs. Nō
deficiet ex te vir coraʒ me qui ſedeat ſuper
thronū iſrael: ita tñ ſi cuſtodierint filij
tui vias + meas: ⁊ ambulauerint in lege Alias+
mea ſicut ⁊ tu ambulaſti coram me. Et ſuas
nūc dñe deus iſrael firmetur ſermo tuus
quem locutus es ſeruo tuo dauid. Ergo
ne credibile eſt vt habitet deus cum homi
nibus ſup terram. Si celum ⁊ celi celoꝝ
nō te capiunt: quanto magis domus iſta
quā edificaui: Sʒ ad hoc tantum facta ē: D
vt reſpicias orationeʒ ſerui tui: ⁊ obſecra
tionē eius dñe deus meus: ⁊ audias pre-
ces quas fundit famulus tuus corā te: vt
aperias oculos tuos ſup domū iſtā dieb⁹
ac noctib⁹: ſup locū in quo pollicit⁹ es vt
inuocaret̃ nomē tuū ⁊ exaudires orōnē q
ſuus tu⁹ orat i eo: ⁊ exaudias pces famu
li tui: ⁊ ppl̃i tui iſrl. Quicūqʒ orauit i lo-
co iſto: exaudi de habitaculo tuo. i. de celis
⁊ ꝓpitiare. Si peccauerit qſpiā i ꝓximū 3. Re.
ſuū ⁊ iurare ꝯ eū par⁹ venerit: ſeqʒ male- 8. d.
dicto ꝯſtrinxerit corā altari in domo iſta
tu audies de celo: ⁊ facies iudiciū ſuorū
tuoꝝ: vt reddas iniquo viā ſuā i caput ꝓ
priū: ⁊ vlciſcaris iuſtū: retribuēs ei ſʒ iu
ſtitiā ſuā. Si ſupatus fuerit ppl̃s tu⁹ iſrl
ab inimicis (peccabūt. n. tibi) ⁊ ꝯuerſi ege
rint penitētiā: ⁊ obſecrauerit nomē tuū:
⁊ fuerit depcati te in loco iſto tu exaudies
de celo: ⁊ ꝓpitiare pcō ppl̃i tui iſrl: ⁊ reduc
eos i terrā quā dediſti eis ⁊ pr̃ib⁹ eoꝝ. Si
clauſo celo pluuia nõ fluxerit pp pctā ppl̃i E
+ tui: ⁊ depcati te fuerint i loco iſto: ⁊ ꝯfeſ Alias ſup
ſi noī tuo: ⁊ ꝯuerſi a pctīs ſuis: cū eos affli eſt + tuí
xeris: exaudi d celo dñe: ⁊ dimitte pctā ſer
uis tuis ⁊ ppl̃i tui iſrl: ⁊ doce eos viā bonā

p quā ingrediant: & da pluuiā terre quā
dediſti pplo tuo ad poſſidēdum. Fames ſi
orta fuerit in terra: & peſtilētia erugo & au
rugo & locuſta & bruch⁹ & hoſtes vaſtatis
regiōib⁹: portas obſederint ciuitatis oīſ
qz plaga & infirmitas pſſerit ſi qs de pplo
tuo iſrl fuerit dep̄cat⁹ cognoſcēs plagā & i
firmitatē ſuā: & expāderit manus ſuas in
domo hac: tu exaudies de celo de ſublimi
ſ. habitaculo tuo: & ppitiare & redde vni
F cuiqz ſm vias ſuas: q̄s noſti eū hr̄e i cor
de ſuo. Tu.n.ſol⁹ noſti corda filioꝝ homi
nū: vt timeāt te & ābulēt in vijs tuis cūctis
diebus q̄b⁹ viuūt ſup faciē terre quā
dediſti p̄trib⁹ nr̄is. Externū quoqz q nō ē
de pplo tuo iſrl ſi venerit de terra lōginqua
pp nomē tuū magnū & pp manum
tuā robuſtā & brachiū tuū extētū & ado
rauerit i loco iſto: tu exaudies de celo fir
miſſimo habitaculo tuo: & facies cūcta pro q
bus iuocauerit te ille pegrinus: vt ſciant
oēs ppli terre nomē tuū: & timeāt te ſicut
ppl's tu⁹ iſrl: & cognoſcāt qz nomē tuū
inuocatū ē ſup domū hāc quā edificaui
noi tuo. Si egreſſus fuerit ppl's tu⁹ ad bel
lū ꝯ aduerſarios ſuos p viā i q̄ miſis eos:
adorabūt te ꝯ viā in q̄ ciuitas hec ē quā
elegiſti & domus quā edificaui noi tuo vt
3.Re. 8.c. exaudias de celo p̄ces eoꝝ & obſecrationē
& vlciſcaris. // Si aūt peccauerint tibi: neqz
G n.ē hō q nō peccet: & irat⁹ fueris eis: & tra
Als ſup ca + in. dideris hoſtib⁹ & captiuos eos duxerint i
terrā lōginquā: vł certe q̄ iuxta ē & ꝯuerſi
+ i corde ſuo i terra ad quā captiui ducti
fuerāt egerint pniaz: & dep̄cati te fuerint i
terra captiuitatis ſue dicentes. Peccaui
mus: iniq̄ fecim⁹: iniuſte egim⁹: & reuer
ſi fuerit ad te in toto corde ſuo: & tota aīa
ſua: i t̄ra captiuitatis ſue ad quā ducti ſūt
adorabūt te ꝯ viā terre ſue quā dediſti p̄ri
bus eoꝝ & vrbis quā elegiſti: & dom⁹ quā
edificaui noi tuo: vt exaudias de celo: hoc ē
de firmo habitaculo tuo p̄ces eoꝝ: & facias
iudiciū & dimittas pplo tuo: q̄uis peccā
ri. Tu es.n.de⁹ me⁹. Apiant q̄ſo oculi tui
& aures tue itētē ſint ad orōnē q̄ fit i loco
iſto. Nūc igit̄ ꝯſurge dn̄e de⁹ i requiē tuā:
tu & arca fortitudīs tue. Sacerdotes tui
dn̄e de⁹ iduant ſalutē: & ſci tui letent̄ i bo
nis. Dn̄e de⁹ meus ne auerteris faciē xp̄i
tui. Memento miſcordiaꝝ dd̄ ſui tui.
¶ Ca. Sū. ¶ De igne deuorāte ſacrificiū:
de maieſtate domini: de ſolēnitate dedica
tionis: de ſecunda aſpiratione domini ſa
lomoni in nocte. Cap. vij.

Cūmqz cōpleſſz ſalomō fundēs p̄ces: A
ignis deſcēdit de celo & deuorauit ho
locauſta & victimas: & maieſtas dn̄i iple
uit domū. Nec poterāt ſacerdotes ingredi
tēplū dn̄i: eo q īpleſſz maieſtas dn̄i tēplū
dn̄i. Sz & oēs filij iſrl videbāt deſcēdentē
ignē & gl'iam dn̄i ſup domū. Et corruētes
proni in terrā ſup pauimentum ſtratuz
lapide: adorauerūt & laudauerūt dn̄z qm̄
bonus: qm̄ in ſcl'm miſericordia ei⁹. Rex
aūt & oīs ppl's imolabāt victimas coraz
dn̄o. Mactauit igit̄ rex ſalomō beſtias bo
um. Uigintiduo milia: arietū cētū vigītī
milia. Et dedicauit domū dei rex & vniuer
ſus pple. Sacerdotes aūt ſtabāt i officijs B
ſuis: & leuite in organis carminū dn̄i q̄
fecit dauid rex ad laudādum dn̄m: qm̄ bo
nus: qm̄ in eternū miſericordia ei⁹: hym
nos dauid canētes p manus ſuas. Porro
ſacerdotes canebāt tubis ante eos: cūctuſ
qz iſrael ſtabat. // Sanctificauit quoqz ſa //De con
lomon medium atrij ante tēplum dn̄i. ſc.di.j.c.
Obtulerat enim ibi holocauſta & adipes j.z.c.ſolē
pacificoꝝ: qz altare eneum qd̄ fecerat non nitates
poterat ſuſtinere holocauſta & ſacrificia & ij. i fine.
adipes pacificoꝝ. Fecit ergo ſalomon ſolē C
nitatem i tēpore illo ſeptē diebus & om
nis iſrael cum eo eccleſia magna valde:
ab introitu emath vſqz ad torrentē egy
pti. Fecitqz die octauo collectam eo q de
dicaſſet altare ſeptem diebus: & ſolennita
tatē celebraſſet diebus ſeptē. Igitur in die
viceſimo tertio mēſis ſeptimi: dimiſit po
pulos ad tabernacula ſua letātes atqz gau
dentes ſuper bono qd̄ fecerat dominus da
uid & ſalomoni & iſrael populo ſuo. // Cō //3.Reg.
pleuitqz ſalomon domū domini & domū 7.z.9.a.
regis: & omnia que diſpoſuerat in corde
ſuo vt faceret in domo dn̄i & in domo ſua
& pſperatus eſt. Apparuit aūt ei dn̄s no
cte: & ait. Audiui orationem tuam: & elegi
locum iſtum mihi in domum ſacrificij.
Si clauſero celum & pluuia non fluxerit
& mādauero & p̄cepero locuſte vt deuoret
terrā: & miſero peſtilentiā in populū meū
cōuerſus autē populus meus ſuper quos
inuocatū eſt nomen meū dep̄catus me
fuerit & exquiſierit faciem meam: & egerit
penitentiam a vijs ſuis peſſimis: & ego ex

audiã de celo:⁊ propitius ero pctīs eorũ:
⁊ ſanabo terrã eoꝝ. Oculi quoqꝫ mei erũt
aperti ⁊ aures mee erecte ad orõnem eius
D qui in loco iſto orauerit. Elegi eniꝫ ⁊ ſcti-
ficaui locũ iſtum vt ſit nomen meũ ibi in
ſempiternũ:⁊ pmaneant oculi mei ⁊ cor-
meũ ibi cunctis dieb⁹. Tu quoqꝫ ſi ãbu-
laueris corã me ſicut ãbulauit dauid pa-
ter tuus:et feceris iuxta oĩa que precepit ti
bi:et iuſtitias meas iudiciaqꝫ ſuaueris:
ſuſcitabo thronũ regni tui: ſicut pollicit⁹
ſum dauid pr̃i tuo dicẽs. Nõ auferetur de
ſtirpe tua vir:q non ſit princeps in iſrael.
Si aũt auerſi fueritis et dereliqueritis iu
ſtitias meas et ꝓcepta mea q̃ propoſui vo-
bis:et abeũtes ſerieritis dijs alienis et ado
raueritis eos:euellã vos de terra mea quã
dedi vobis:et domũ hãc quã edificaui no-
mini meo proijciã a facie mea:et tradã eã
in parabolã et in exemplũ cũctis populis:
et domus iſta erit in ꝓuerbiuꝫ vniuerſis
trãſeũtibus et dicẽt ſtupẽtes. Quare fecit
dñs ſic terre huic et domui huic. Reſpon-
debuntqꝫ. Qꝛ dereliquerunt dñm deũ pa-
trũ ſuoꝝ qui eduxit eos de terra egypti:et
appꝛehenderunt deos alienos:et adorauerũt
eos et coluerũt:idcirco venerunt ſup eos
vniuerſa hec mala.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ciuitatib⁹ edificatis p ſa-
lomonem:de edificijs ⁊ claſſe ſalomonis:
⁊ auro ſibi ab hyram miſſo. Cap. viij.

A
3.re.9.b

Expletis aũt viginti ãnis poſtq̃ꝫ edi
ficauit ſalomon domũ dñi ⁊ domuꝫ
ſuã ciuitates q̃s dederat hyrã ſalomõi edi
ficauit:⁊ habitare ibi fecit filios iſrl̃. Abijt-
Als + ſu qꝫ in emath + ⁊ ſoba ⁊ obtinuit eã. Et edi
ba vel co ficauit palmirã in deſerto:⁊ alias ciuitates
ba munitiſſimas edificauit in emath. Extru
xitqꝫ bethorõ ſupiorẽ:⁊ bethoron inferiorẽ:
ciuitates muratas hñtes portas ⁊ vectes ⁊
B ſeras. Balaath et ⁊ oẽs vrbes firmiſſimas
q̃ fuerunt ſalomonis cũctaſqꝫ vrbes q̃dri
gaꝝ ⁊ vrbes equitum. Oĩa quecũqꝫ voluit ſa-
lomon atqꝫ diſpoſuit:edificauit in hierl̃ꝫ
⁊ in libano ⁊ in vniuerſa terra poteſtatis
ſue. Oẽm ppl̃m q derelictus fuerat de ethe
is ⁊ ammorreis ⁊ phereʒeis ⁊ eueis ⁊ ie-
buſeis q nõ erant de ſtirpe iſrl̃:de filijs eo
rũ:⁊ de poſteris quos nõ interfecerant filij
iſrael ſubiugauit ſalomon in tributarios
vſqꝫ in diẽ hãc. Porro de filijs iſrl̃ nõ po-
ſuit vt ſeruirẽt opib⁹ regis. Ipſi eniꝫ erãt
viri bellatores ⁊ duces primi ⁊ principes
quadrigaꝝ ⁊ equituꝫ eius. Oẽs aũt princi-
pes exercitus regis ſalomonis fuerũt du
centi quinquaginta qui erudiebãt populũ.
Filiã vero pharaonis trãſtulit de ciuita-
te dauid in domum quã edificauerat ei. C
Dixit enim rex. Nõ habitabit vxor mea i
domo dauid regis iſrael eo ꝙ ſcĩficata ſit:
q: ingreſſa ẽ in eã arca dñi. Tunc obtulit
ſalomõ holocauſta dño ſup altare dñi qḋ
extruxerat añ porticũ:vt p ſingulos dies
offerret in eo iuxta ꝓceptum moyſi i ſab
batis ⁊ in calẽdis:⁊ i feſtis dieb⁹ ter p an-
nũ.i.i ſolẽnitate azimoꝝ:⁊ ſolẽnitate heb
domadaꝝ:⁊ in ſolẽnitate tabernaculorũ.
Et ꝯſtituit iuxta diſpoſitionẽ dauid pr̃is
ſui officia ſacerdotũ in miniſterijs ſuis:
⁊ leuitas in ordĩe ſuo vt laudarẽt ⁊ mini
ſtrarẽt corã ſacerdotib⁹ iuxta ritũ vniuſ
cuiuſqꝫ diei:⁊ ianitores in diuiſionib⁹
ſuis p portã ⁊ portã. Sic.n. ꝓceperat dauid D
hõ dei: Nec ꝑtergreſſi ſũt de mãdatis regis
tã ſacerdotes q̃ꝫ leuite ex oĩb⁹ q̃ ꝓceperat:
⁊ in cuſtodijs theſauroꝝ oẽs impenſas ꝓ
paratas habuit ſalomõ ex eo die quo fun
dauit domũ dñi vſqꝫ in dieꝫ quo ꝑfecit
eã. Tũc abijt ſalomõ in aſiongaber ⁊ i ha-
liath ad oraꝫ maris rubri: que eſt in ter-
ra edõm. Miſit ergo ei hyrã p man⁹ ſer-
uoꝝ ſuoꝝ naues ⁊ nautas gnaros maris:
⁊ abierũt cũ ſeruis ſalomonis in ophir.
Tulerũtqꝫ inde q̃dringẽtaquinquagita ta
lẽta auri:⁊ attulerũt ad regẽ ſalomoneꝫ.

¶ Ca. Sũ. ¶ De regina ſaba ⁊ munerib⁹
datis ⁊ acceptis:d ſcutis ⁊ lãceis argẽteis:
de ſcutis ⁊ lanceis aureis:et ſolio ſalomo
nis:de abundãtia et gloria et eqs ſalomo
nis:⁊ obitu eius. Cap. ix.

Regina quoqꝫ ſaba cum audiſſet fa A
mam ſalomonis:venit vt tentaret 3.regũ
eum in enigmatibus in hieruſalem cuꝫ 10.a.
magnis opibus et camelis qui portabãt Mat.12.
aromata et auri plurimum: gemmaſqꝫ d.S.q.j.
precioſas. Cũqꝫ veniſſet ad ſalomonẽ:lo- c.ver cor.
cuta eſt ei quecũqꝫ erãt in corde ſuo. Et
expoſuit ei ſalomõ oĩa que ꝓpoſuerat:nec
quicq̃ꝫ fuit qḋ nõ pſpicuum ei fecerit. + Als +
Que poſtq̃ꝫ vidit ſapientiã ſcilicet ſalomo Quod
nis:⁊ domũ quã edificauerat:necnõ et ci-
baria menſe eius:et habitacula ſeruorũ:
et officia miniſtroꝝ eius:et veſtimẽta eo-
rum: pincernas quoqꝫ et veſtes eorum
⁊ victimas

⁊ victimas quas immolabat in domo dñi:
B nõ erat pre stupore vltra in ea ſpũs. Di-
xitq̃ ad regẽ. Uerus eſt ſmo quẽ audierã
in terra mea: de virtutib⁹ ⁊ ſapientia tua.
Nõ credebã narrãtib⁹: donec ipſa veniſſe3
⁊ vidiſſent oculi mei: ⁊ pbaſſem vix me-
dietatẽ ſapiẽtie tue mihi fuiſſe narratam.
Uiciſti famã v̄tutib⁹ tuis. Beati viri tui
Al's ſup- eſt + et + ⁊ beati ſerui tui hi q̃ aſſiſtũt corã te oĩ
tpe: ⁊ audiũt ſapiẽtiã tuã. Sit dñs de⁹ tu-
us bñdict⁹ q̃ voluit te ordinare ſup thro-
nũ ſuũ regẽ dñi dei tui. Qz diligit de⁹ iſrl
⁊ vult ſuare eũ in eternũ: idcirco poſuit
te ſup eũ regẽ vt facias iudicia atq̃ iuſti-
C tiã. Dedit aũt regi centũ viginti talenta
auri: ⁊ aromata multa nimis: et gẽmas
p̄cioſiſſimas. Nõ fuerũt aromata talia: vt
hec que dedit regina ſaba regi ſalomoni.
Sz ⁊ ſerui hyrã cũ ſeruis ſalomonis at-
al's + thyinia tulerũt aurũ de ophir: ⁊ ligna + tina: ⁊ gẽ-
al's + thyinis mas p̄cioſiſſimas. De q̃bus fecit rex de li-
gnis. ſ. + tinis gradus in domo dñi: ⁊ in
domo regia: citharas quoq̃ ⁊ pſalteria cã-
torib⁹. Nũq̃ viſa ſunt in terra iuda ligna
talia. Rex aũt ſalomon dedit regine ſaba
cuncta que voluit ⁊ q̃ poſtulauit: ⁊ multo
D plura q̃ attulerat ad eum. Que reuerſa
abijt in terrã ſuã cũ ſeruis ſuis. Erat aũt
pondus auri qḋ afferebat̃ ſalomoni p ſin-
gulos ãnos ſexcẽta ſexaginta ſex talẽta au
ri: excepta ea ſũma quã legati diuerſaru3
gẽtiũ ⁊ negociatores afferre ↄſueuerant:
oẽſq̃ reges arabie ⁊ ſatrape terrarũ q̃ com
portabãt aurũ ⁊ argẽtu3 ſalomoni. Fecit
igit̃ rex ſalomon ducẽtas haſtas aureas:
de ſũma ſexcentorũ aureorũ: q̄ in ſingulis
haſtis expẽdebãtur. Trecẽta quoq̃ ſcuta
aurea trecẽtorũ aureorũ q̃b⁹ tegebãtur ſin-
gula ſcuta. Poſuitq̃ ea rex in armamen-
E tario qḋ erat cõſitũ nemore. Fecit quoq̃
rex ſoliũ eburneũ grãde: ⁊ veſtiuit illud
auro mũdiſſimo. Sex quoq̃ gradus q̃-
bus aſcẽdebat̃ ad ſoliũ ⁊ ſcabellũ aureu3:
⁊ brachiola duo altrinſec⁹: ⁊ duos leones
ſtãtes iuxta brachiola: ſed ⁊ alios duode-
cim leũculos ſtãtes ſup ſex gradus ex vtra
q̃ pte. Nõ fuit tale ſoliũ in vniuerſis re-
gnis. Omnia quoq̃ vaſa conuiuij regis
erãt aurea: ⁊ vaſa dom⁹ ſalt⁹ libani ex au-
ro puriſſimo. Argẽtũ.n. in dieb⁹ illis p
nihilo reputabat̃. Siqdem naues regis
ibãt in tharſis cũ ſeruis hyrã: ſel in ãnis
trib⁹: ⁊ deferebãt inde aurũ ⁊ argẽtum ⁊
ebur ⁊ ſimias ⁊ pauos. // Magnificat⁹ eſt // 3. Reg. 10. d.
igit̃ ſalomõ ſup oẽs reges terre: pre diui
tijs ⁊ gloria. Oẽſq̃ reges terrarũ deſidera- F
bãt videre faciẽ ſalomonis vt audirẽt ſa-
pientiã quã dederat de⁹ in corde ei⁹. Et de-
ferebãt ei munera: vaſa argẽtea ⁊ aurea: ⁊
veſtes ⁊ arma ⁊ aromata equos ⁊ mulos
p ſingulos ãnos. Habuit quoq̃ ſalomon
q̃draginta milia equorũ in ſtabulis: ⁊ cur
ruũ equitũq̃ duodeci3 milia. Cõſtituit
q̃ eos in vrbibus q̃drigarũ: ⁊ vbi erat rex
in hierlm. Exercuitq̃ et ptãtẽ ſup cũctos
reges a flumine eufrate vſq̃ ad terrã phi-
liſtinorũ: ⁊ vſq̃ ad terminos egypti. Tan G
tãq̃ copiã prebuit argẽti in hierlm q̃ſi la
pidũ: ⁊ cedrorũ tãtã multitudinẽ velut ſy
comorũ q̃ gignunt̃ in cãpeſtrib⁹. Addu-
cebãtur aũt ei equi de egypto cũctiſq̃ re
gionib⁹. // Reliq̃ aũt opera ſalomonis p̄o // 3. Reg. 11. g.
rũ ⁊ nouiſſimorũ ſcripta ſunt in v̄bis na
than pphete: ⁊ in libris ahie ſylonitis.
In viſione quoq̃ addo videtis ↄ̄ hiero-
boã filiũ nabath. Regnauit aũt ſalomon
in hierlm ſuper omnes iſrael q̃draginta
annis. Dormiuitq̃ cum patribus ſuis.
Et ſepelierũt eũ in ciuitate dauid. Regna-
uitq̃ roboã filius eius pro eo.

¶ Ca. Sũ. ¶ De roboam ⁊ ↄſilio iuuenũ ei dato: deſciſſiõe regni: ⁊ de hieroboam: de vxoribus roboam. Cap. x.

PRofect⁹ eſt aũt roboam in ſychem. // A
Illuc eni3 cũctus iſrl cõuenerat vt // 3. Reg. 12. a.
cõſtituerẽt eum regem. Qḋ cũ audiſſ3 hie
roboam filius nabath q̃ erat in egypto (fu
gerat qppe illuc ante ſalomonẽ) ſtatim re
uerſus eſt. Uocauerũtq̃ eum ⁊ venit cu3
vniuerſo iſrael: ⁊ locuti ſunt ad roboam
dicẽtes. Pater tuus duriſſimo iugo nos
preſſit: tu leuiora impera patre tuo: q̄ no-
bis impoſuit graue ſeruitutẽ: ⁊ paululu3
de onere ſubleua: vt ſeruiamus tibi. Qui B
ait. Poſt tres dies reuertimini ad me.
Cũq̃ abijſſ3 ppl's: inijt cõſilium cũ ſeni-
bus q̃ ſteterant corã patre eius ſalomõe
du3 adhuc viueret: dicẽs. Quid datis cõ
ſilij vt rñdea3 populo. Qui dixerũt ei. Si
placueris pplo huic ⁊ linieris eos verbis
clemẽtibus: ſeruiẽt tibi omni tempore.
At ille reliquit cõſilium ſenu3: ⁊ cũ iuue
nibus tractare cepit qui cũ eo nutriti fue
rãt: ⁊ erãt in comitatu illius. Dixitq̃ ad

eas. Quid vobis videtur: vel rñdere ꝗd de-
beo ppło huic q dixit mihi: ſubleua iugū
qđ impoſuit nobis pr tuus? At illi rñde
runt vt iuuenes ⁊ nutriti cum eo in deli
tijs: atq; dixerūt. Sic loqris ppło q dixit
tibi: pr tuus aggrauauit iugū noſtrū: tu
ſubleua: ⁊ rñdebis ei. // Minimꝰ digitus
C meus groſſior eſt lūbis patris mei. Pa-
3. Reg. 12.c. ter meꝰ impoſuit vobis graue iugū: ⁊ ego
maius pōdus apponā. Pater meꝰ cecidit
vos flagellis: ego vo cedā vos ſcorpionibꝰ.
Uenit ergo hieroboā ⁊ vniuerſus ppłus
ad roboā die tertio: ſicut ꝓceperat eis. Re-
ſpōditq; rex dura derelicto ꝯſilio ſenio-
rū: locutuſq; eſt iuxta iuuenū volūtatē.
Pater meus graue vobis impoſuit iugū:
qđ ego grauiꝰ faciā. Pater meꝰ cecidit vos
flagellis: ego vo cedā vos ſcorpionibꝰ. Et
nō acqeuit ppłi ꝓcibꝰ. Erat enim volūtatis
dei: vt cōpleret̄ ſermo eiꝰ quē locutus fue
rat ꝑ manū ahie ſyloniti ad hieroboā fi
liū nabath. Populus aūt vniuerſus re
ge duriora dicēte ſic locutꝰ eſt ad eū. Non
D eſt nobis ꝑs in dauid: neq; hereditas in
filio iſai. Reuertere in tabernacula tua iſ-
rael. Tu aūt paſce domum tuā dauid. Et
abijt iſrael in tabernacula ſua. Sup filios
aūt iſrł qui habitabāt in ciuitatibꝰ iuda
regnauit roboā. // Miſitq; rex roboā adu-
3. Reg. 12.d. ram q pꝛeerat tributis: ⁊ lapidauerūt eum
filij iſrł: ⁊ mortuꝰ eſt. // Porro rex roboā
7. q. i. c. deniq;. currū feſtinauit aſcēdere: ⁊ fugit in hieru
ſalē. Receſſitq; iſrael a domo dauid vſq;
ad diē hāc. + Factū eſt aūt cū audiſſet oīs
Hs hoc totū ſup eſt vs + fa ctū ē vſq; ad fi nē capłi. iſrael ꝙ reuerſus eēt hieroboā: miſerunt
⁊ vocauerunt eū ꝯgregato cetu: ⁊ ꝯſtitue-
runt eū regē ſup oēs iſrł: nec ſecutꝰ eſt q̄ſ-
piā domū dauid: ꝓter tribū iuda ſolum.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſemeia ꝓpheta quē miſit
dñs ad roboā ne pugnaret ipſe ⁊ populus
contra iſrael. Cap. xj.

A 3. re. 2. a Uenit aūt roboā in hierłm ⁊ ꝯuoca-
uit vniuerſam domū iuda ⁊ benia-
min centū octoginta milia electoꝝ atq;
bellātiū: vt dimicaret ꝯ iſrł ⁊ cōuerteret
ad ſe regnū ſuū. Factuſq; ē ſmo dñi ad
ſemeiā hoiem dei dicēs. Loqre ad roboā fili
um ſalomōis regē iuda: ⁊ ad vniuerſū iſrł
q eſt in iuda ⁊ beniamin. Hec dic dñs. Nō
aſcēdetis neq; pugnabitis ꝯ fřes veſtros.
Reuertat̄ vnuſqſq; in domū ſuā: q2 mea
hoc geſtū eſt volūtate. Qui cū audiſſent ſer
monē dñi reuerſi ſunt nec ꝑrexerunt ꝯ
hieroboā. Habitauit aūt Roboam in hie- B
ruſalē: ⁊ edificauit ciuitates muratas in
iuda: extruxitq; bethleē ⁊ ethan ⁊ thecue.
Bethſur quoq; ⁊ ſocco ⁊ odollā: necnō ⁊
geth ⁊ mareſa ⁊ ciph ſz ⁊ adurā ⁊ lachis ⁊
azecha: ſaraa quoq; ahialon ⁊ hebrō que
erāt in iuda ⁊ beniamin ciuitates muni
tiſſimas. Cūq; clauſiſſet eas muris: poſu
it in eis ꝓncipes: ciboꝛumq; horrea: hoc eſt
olei ⁊ vini. Sz ⁊ in ſingulis vꝛbibꝰ fecit
armamētaria ſcutoꝛū ⁊ haſtaꝝ: firmauit-
q; eas ſūma diligētia: ⁊ imperauit ſup iu
dā ⁊ beniamin. Sacerdotes aūt ⁊ leuite q C
erāt in vniuerſo iſrł: venerūt ad eum de
cūctis ſedibꝰ ſuis relinquentes ſuburba
na ⁊ poſſeſſiones ſuas: ⁊ trāſeūtes ad iu-
dā ⁊ hierłm: eo ꝙ abieciſſet eos hieroboā
⁊ poſteri eiꝰ ne ſacerdotio dñi fungerent̄.
// Qui cōſtituit ſibi ſacerdotes excelſoꝝ ⁊ 1. Reg.
demonioꝝ: vitulorūq; quos fecerat. Sed 13.g.
⁊ de cūctis tribubꝰ iſrł qcūq; dederāt coꝛ
ſuū vt qrerēt dñm deum iſrł: venerūt in
hierłm ad īmolādū victimas ſuas corā
dñ ꝯ deo patrū ſuoꝝ: ⁊ roboꝛauerūt regnū
iuda ⁊ ꝯfirmauerūt roboā filiū ſalomo-
nis ꝑ tres ānos. Ambulauerūt. n. in vijs
dauid ⁊ ſalomonis ānis tm̄ tribꝰ. Duxit D
aūt roboā vxorē maalath filiā herimoth
filij dauid: abiail q̄z filiā heliab filij iſai q̄
peperit ei filios ieus ⁊ ſommoriā ⁊ zoom.
Poſt hāc quoq; accepit maachā filiam + Hs + ab
abſalon: que peperit ei abia ⁊ ethai ⁊ ziza ⁊ ſalon.
ſalimith. Amauit aūt roboā maachā fi-
liā abſalon ſup oēs vxores ſuas ⁊ ꝯcubi-
nas. Nā vxores decē ⁊ octo duxerat: cōcu-
binas aūt ſexaginta ⁊ genuit vigintiocto
filios ⁊ ſexaginta filias. Cōſtituit vo in ca
pite abiā filiū maacha ducē ſup oēs fřes
ſuos. Ipſū. n. regē facere cogitabat: q2 ſapiē-
tioꝛ fuit ⁊ potētioꝛ ſup oēs filios eiꝰ: ⁊ in
cunctis finibꝰ iuda ⁊ beniamin: ⁊ in vni-
uerſis ciuitatibꝰ muratis. Pꝛebuitq; eis
eſcas plurimas: ⁊ multas petiuit vxores.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſeſac rege egypti q ſpolia
uit hierłz. De ſcutis ereis q̄ fecit roboā ꝓ
ſcutis aureis a ſeſac ſublatis. Cap. xij.

Umq; roboꝛatū fuiſſet regnū roboā A
⁊ ꝯfortatum: dereliqt legem dñi: ⁊ oīs
iſrael cū eo. Anno aūt qnto regni roboā:
aſcēdit ſeſac rex egypti in hierłm: q2 pecca
uerunt dño: cū mille ducētis curribꝰ: et

ſexaginta milib⁹ equitū. Nec erat nūerus
vulgi qđ venerat cū eo ex egypto: libies. ſ.
⁊ trogodite ⁊ ethyopes. Cepitq; ciuita-
tes muniriſſimas in iuda: ⁊ venit vſq;
in hierl'z. Semeias aūt ꝓpheta ingreſſus
eſt ad roboā ⁊ ꝑncipes iuda: q ꝯgregati fue
B rāt in hierlm fugientes ſeſac. Dixitq; ad
eos. Hec dicit dn̄s. Uos reliqſtis me ⁊ ego
reliq vos in manu ſeſac. Cōſternatiq; ꝑn
cipes iſrael ⁊ rex: dixerūt. Juſtus eſt dn̄s.
Cūq; vidiſſet dn̄s ꝙ humiliati eſſent: fa-
ctus eſt ſermo dn̄i ad ſemeiā dicēs. Quia
hūiliati ſunt nō diſperdā eos: daboq; eis
pauxillū auxilij: ⁊ non ſtillabit furor me⁹
ſup hierl'z p manū ſeſac. Uerūtn̄ ſeruiēt
ei: vt ſciāt diſtātiā ſeruitutis mee ⁊ ſerui
C tutis regni terraꝝ. Receſſit itaq; ſeſac rex
egypti ab hierl'z ſublatis theſauris dom⁹
dn̄i ⁊ domus regis: omniaq; ſecū tulit: ⁊
clypeos aureos quos fecerat ſalomon p̄o
qb⁹ fecit rex eneos: ⁊ tradidit illos ꝑncipi
bus ſcutarioꝝ q cuſtodiebāt veſtibulum
palatij. Cūq; introiret rex domum dei ve
niebāt ſcutarij ⁊ tollebāt eos: iterūq; refe
rebāt eos ad armamētariū ſuum. Uerūtn̄
qꝛ humiliati ſunt auerſa eſt ab eis ira do
mini: nec deleti ſunt penitus. Siqdē ⁊ in
D iuda inuēta ſunt opa bōa. Cōfortat⁹ eſt ḡ
// 3. Reg. 14. f. rex roboā in hierl'z: atq; regnauit. // Qua-
draginta aūt ⁊ vni⁹ anni erat cū regnare
cepiſſet. Et decē ⁊ ſeptē ānis regnauit in
hieruſalē vrbe quā elegit dn̄s vt ꝯfirma-
ret nomē ſuū ibi de cūctis tribub⁹ iſrael.
Nomē āt matris eius naama amanites.
Fecitq; malū ⁊ nō ꝑparauit cor ſuum vt
q̄reret dn̄m. Opa v̄o roboā prima ⁊ no-
uiſſima ſcripta ſunt in libris ſemeie ꝓphe
te ⁊ addo videntis: ⁊ diligēter expoſita. Pu
gnaueruntq; aduerſuꝫ ſe roboā ⁊ hieroboā
cūctis dieb⁹. Et dormiuit roboā cū patri-
bus ſuis. Sepultuſq; eſt in ciuitate Da-
uid: ⁊ regnauit abia filius eius ꝓ eo.
¶ Ca Sū. ¶ De regno abie filij roboā ⁊
de bello ⁊ victoria abie ꝯ iſrael ⁊ hieroboā:
⁊ de morte hieroboam. Cap. xiij.
A // 3. Reg. 15. a. Anno octauodecimo regis hieroboā
regnauit abia ſup iudā. Trib⁹ ānis
regnauit in hieruſalem. Nomēq; matris
ei⁹ michaia: filia vriel de gabaa. Et erat bel-
Al's ✠ q̄dringēta lum inter abia ⁊ hieroboam. Cūq; iniſſet
abia certamē: ⁊ haberet belliceſiſſimos vi-
ros: ⁊ electoꝝ ✠ q̄draginta milia hierobo

am ꝯſtruxit ecōtra aciē ✠ octoginta mi- Al's ✠ octingēta
lia viroꝝ: q ⁊ ipſi electi erāt: ⁊ ad bella for-
tiſſimi. Stetit ergo abia ſup mōtē ſeme-
ron q erat in effraim: ⁊ ait. Audi hieroboā
⁊ omnis iſrl'. Num ignoratis ꝙ dn̄s de⁹
iſrael dederit regnuꝫ dauid ſup iſrael in
ſempiternū ipſi ⁊ filijs ei⁹ in pactū ſalis?
Et ſurrexit hieroboā fili⁹ nabath ſeru⁹ ſa-
lomonis filij dauid: ⁊ rebellauit ꝯ dn̄m B
ſuū. Cōgregatiq; ſunt ad eū viri vaniſſi-
mi ⁊ filij belial ⁊ preualuerunt ꝯ roboā fi-
liuꝫ ſalomonis. Porro roboā erat rudis
⁊ corde pauido: nec potuit reſiſtere eis.
Nūc ergo vos dicitis ꝙ reſiſtere poſſitis re
gno dn̄i: qđ poſſidet p filios dauid. Habe-
tiſq; grādē ppl'i multitudinē atq; vitu-
los aureos quos fecit vobis hieroboam in
deos? Et eiecistis ſacerdotes dn̄i filios aarō
atq; leuitas: ⁊ feciſtis vobis ſacerdotes ſi-
cut oēs ppl'i terrarū. Quicūq; venerit ⁊
initiauerit manū ſuā in tauro in bobus
⁊ in arietib⁹ ſeptē: fit ſacerdos eoꝝ q non C
ſunt dij. Noſter aūt dn̄s deus eſt: quē nō
relinquim⁹. Sacerdoteſq; miniſtrāt do-
mino de filijs aaron: ⁊ leuite ſunt in ordi
ne ſuo: holocauſta quoq; offerūt domi-
no per ſingulos dies mane ⁊ veſpere: ⁊ thi
miama iuxta legis precepta confectum: ⁊
proponūtur panes in menſa mundiſſi-
ma. Eſtq; apud nos candelabrū aureuꝫ ⁊
lucerna eius vt accendātur ſemper ad ve-
ſperam. Nos quippe cuſtodim⁹ precepta
domini dei noſtri: quē vos reliquiſtis. Er
go in exercitu noſtro dux deus eſt: ⁊ ſacer
dotes eius qui clangunt tubis ⁊ reſonāt
cōtra vos. Filij iſrael: nolite pugnare con
tra dominū deuꝫ patrū veſtrorū: qꝛ nō vo
bis expedit. Hec illo loquēte hieroboā re-
tro moliebatur inſidias. Cūq; ex aduer-
ſo hoſtium ſtaret: ignorātem iudam ſuo
ambiebat exercitu. Reſpicienſq; iudas vi-
dit inſtare belluꝫ ex aduerſo ⁊ poſt tergū:
⁊ clamauit ad dominū: ac ſacerdotes tu-
bis canere ceperūt: omneſq; viri iuda vo
ciferati ſunt. Et ecce illis clamātibus per- D
terruit deus hieroboā ⁊ omnē iſrael qui
ſtabat ex aduerſo abia ⁊ iuda. Fugerūtq;
filij iſrl' iudā: ⁊ tradidit eos de⁹ in manu
eoꝝ. Percuſſit ergo eos abia ⁊ ppl's ei⁹ pla
ga magna: ⁊ corruerunt vulnerati ex iſrl' Al's ✠ q̄ngenta
✠ q̄nq̄ginta milia viroꝝ fortiū. Hūiliati
q; ſūt filij iſrl' in tēpe illo: ⁊ vehemētiſſime

cōfortati ſunt filij iuda:eo φ ſperaſſent in dn̄o
deo patrū ſuoꝝ. Perſecut⁹ eſt aūt abia fu-
giētē hierobeā:⁊ cepit ciuitates ei⁹: bethel
⁊ filias ei⁹:⁊ hieſana cū filiab⁹ ſuis:effren
quoqꝫ ⁊ filias eius. Nec valuit ꝯ reſiſtere
hierchoā in dieb⁹ abia. Quē ꝑcuſſit dn̄s
⁊ mortu⁹ eſt. Igiť abia ꝯfortato imperio
ſuo:accepit vxores q̃ttuordecīꝫ:ꝓcreauit-
qꝫ vigintiduos filios ⁊ ſedecim filias. Re
liqua autem ſermonum abia viarumqꝫ
⁊ operum eius ſcripta ſunt diligētiſſime
in libro addo prophete.
¶ Capituli. Sūmarium. ¶ De morte abie
pro quo regnauit filius eius aſa:⁊ de bel-
lo aſa contra ethiopes. Cap. xiiij.
A Dormiuit aūt abia cū prīb⁹ ſuis:⁊ ſe
3. Reg. 15. b. pelierūt eū i ciuitate dauid. Regna-
uitqꝫ aſa fili⁹ ei⁹ ꝓ eo. In cui⁹ dieb⁹ quie-
uit terra ānis decē. Fecit ergo aſa qđ bo-
nū ⁊ placitū erat in ꝯſpectu dei ſui:⁊ ſub-
uertit altaria peregrini cult⁹ ⁊ excelſa:⁊ cō
fregit ſtatuas lucoſqꝫ ſuccidit:⁊ ꝓcepit iu
de vt q̃reret dn̄ꝫ deū patrū ſuoꝝ:⁊ faceret
B legē:⁊ vniuerſa mādata. Et abſtulit de cū-
ctis vrbibus iuda aras et ph̄ana:et regna
uit in pace. Edificauit quoqꝫ vrbes mu-
nitas in iuda:q2 quietus erat:et nulla tem
porib⁹ ei⁹ bella ſurrexerāt:pacē dn̄o largiē
te. Dixit autēꝫ iude. Edificemus ciuitates
iſtas et vallem⁹ muris:et robore⁹ turri
bus et portis et ſeris:donec a bellis quie-
ta ſunt oia:eo φ q̃ſierim⁹ dn̄m deū patruꝫ
noſtroꝝ:et dederit nobis pacē per gyruꝫ.
Edificauerūt igiť:et nullū in extruendo
impedimētū fuit. Habuit aūt aſa in exerci
tu ſuo portātium ſcuta et haſtas de iuda
trecēta milia:de beniamin vero ſcutariorū
et ſagittariorum ducēta octoginta milia.
C Oēſqꝫ iſti viri fortiſſimi. Egreſſus eſt au
tem ꝯ eos ȥara ethiops cum exercitu ſuo
decies centena milia:et currib⁹ trecentis:
et venit vſqꝫ mareſa. Porro aſa perrexit
obuiā ei:et inſtruxit acieꝫ ad bellū in val
le ſephata que eſt iuxta mareſa:et inuoca
uit dn̄m deum:et ait. Dn̄e nō eſt apud te
vlla diſtātia:vtrum in paucis auxilieris
aut in plurib⁹: Adiuua nos dn̄e deus nr̄.
In te enīꝫ et in tuo noīe hn̄tes fiduciā ve
nimus ꝯ hāc multitudinem. Dn̄e de⁹ nr̄
tu es nō ꝓualeat ꝯ te hō. Exterruit itaqꝫ
D dn̄s ethiopes corā aſa et iuda. Fugerūtqꝫ
ethiopes:et ꝓſecut⁹ eſt eos aſa et pplꝰ qui
cū eo erat vſqꝫ ✠ gerara. Et ruerūt ethio- Als ✠ gerare
pes vſqꝫ ad internitionē:q2 dn̄o cedente
cōtriti ſunt:et exercitu illi⁹ ꝓliāte. Tule
runt ergo ſpolia multa. Et ꝑcuſſerunt ci-
uitates oēs per circuituꝫ gerare. Grādis
quippe cūctos terror inuaſerat. Et diripue
runt vrbes et multā predā aſportauerūt.
Sꝫ et caulas ouiū deſtruētes tulerūt pe-
corum infinitā multitudinem et came-
lorum reuerſiqꝫ ſunt in hieruſalem.
¶ Ca. Sū. ¶ De verbis aȥarie ꝓphete: de
aſa:de federe populi et iuramento:vt toto
corde dn̄m q̃rerent. Cap. xv.
Azarias aūt fili⁹ obed facto in ſe ſpū A
dei:egreſſus eſt in occurſuꝫ aſa:⁊ di-
xit ei. Audite me aſa ⁊ oēs iuda ⁊ benia-
min. Dn̄s vobiſcū:q2 fuiſtis cuꝫ eo. Si q̄-
ſieritis eū:īuenietis. Si aūt dereliq̄ritis
eū:derelinquet vos. Trāſibūt aūt multi
dies in iſrael abſqꝫ deo vero ⁊ abſqꝫ ſacer
dote:abſqꝫ doctore q̄qꝫ ⁊ abſqꝫ lege. Cū-
qꝫ reuerſi fuerint in āguſtia ſua:⁊ clama-
uerint ad dn̄ꝫ deū iſrl̄ ⁊ q̄ſierint eū:reꝑe-
rient eū. In tpē illo nō erit pax egrediēti
⁊ ingrediēti:ſꝫ terrores vndiqꝫ in cūctis
habitatorib⁹ terraꝝ. Pugnabit.n.gens B
contra gentē:⁊ ciuitas ꝯ ciuitatē:q2 dn̄s
cōturbabit eos in omni āguſtia. Uos er-
go cōfortamini ⁊ nō diſſoluant man⁹ ve-
ſtre:erit.n.merces operi vr̄o. Qđ cum au-
diſſet aſa vba.ſ.⁊ ꝓphetiā aȥarie filij obed
ꝓphete ꝯfortatus eſt:⁊ abſtulit idola de oī
terra iuda ⁊ de beniamin:⁊ ex vrbib⁹ q̄s
ceperat montis effraim:⁊ dedicauit altare
dn̄i qđ erat ante porticū dn̄i. Cōgregauit-
qꝫ vniuerſum iudā ⁊ beniamin ⁊ adue-
nas cū eis de effraiꝫ ⁊ manaſſe ⁊ de ſyme-
on. Plures.n.ad eū ꝯfugerāt ex iſrl̄:vidē C
tes φ dn̄s de⁹ illi⁹ eſſet cū eo. Cūqꝫ veniſ-
ſent in hierlm̄ mēſe tertio:āno decimo-
q̄nto regni aſa:immolauerūt dn̄o in die il
lo de manubijs:⁊ preda quā adduxerant
boues ſeptingētos:⁊ arietes ſeptē milia.
Et intrauit ex more ad corroborādum fe-
dus:vt q̄rerēt dn̄m deū patrū ſuoꝝ in to
to corde ⁊ in tota anima ſua. Si q̄s autēꝫ
inq̄t nō q̄ſierit dn̄m deū iſrl̄:moriať a mi
nimo vſqꝫ ad maximum:a viro vſqꝫ ad
mulierē. Iurauerūtqꝫ dn̄o voce magna
in iubilo:⁊ in clangore tube:⁊ in ſonitu
buccinaꝝ oēs q̄ erāt in iuda cū execratio- D
ne. In omni.n.corde ſuo iurauerūt:⁊ in

tota volūtate queſierūt eū:ꝛ inuenerunt.
Preſtititq; ei dñs requiē per circuitum.
Sȝ ꝛ maachan mrē ȝ aſa regis ex auguſto
depoſuit imperio:eo ꝙ feciſſet in luco ſi-
mulacrū priapi qḋ oē contriuit:ꝛ in fru
ſta cōminuēs cōbuſſit in torrēte cedron.
Excelſa aūt derelicta ſunt in iſrl. Attamē
cor aſa erat pfectū cūctis dieb⁹ ei⁹. Eaq; q̄
vouerat pater ſuus ꝛ ipſe intulit in domū
dñi:argētū ꝛ aurum vaſorūq; diuerſam
ſuppellectilem. Bellū vero nō fuit vſq; ad
triceſimum ānum regni aſa.

¶Ca. Sū. ¶De baaſa ꝛ de federe aſa cū be
nadab. De anani ꝓpheta icrepāte aſa.p ini
to federe:ꝛ morte aſa pp fedus. Ca.xvi.

A ANno aūt triceſimo ſexto regni eius
aſcēdit baaſa rex iſrl in iudā ꝛ mu-
ro circūdabat rama:vt nullus tute poſſit
egredi ꝛ ingredi de regno aſa. Protulit
aūt aſa argentū ꝛ aurū de theſauris dom⁹
dñi ꝛ de theſauris regijs:miſitq; ad bena-
dab regē ſyrie q̄ habitabat in damaſco di
cens. Fedus inter me ꝛ te eſt. Pr quoq;
me⁹ ꝛ pr̄ tuus habuere cōcordiā. Quāob
rem miſi tibi argētū ꝛ aurū:vt rupto fe-
B dere qḋ hēs cū baaſa rege iſrl facias eū a
me recedere. Quo cōperto benadab miſit
pncipes exercituū ſuoꝝ ad vrbes iſrl. Qui
pcuſſerūt ahion ꝛ dan ꝛ abelmaim ꝛ vni-
uerſas vrbes neptalim muratas. Qḋ cū
audiſſet baaſa deſijt edificare rama:ꝛ in-
termiſit opus ſuū. Porro aſa rex aſſūpſit
vniuerſū iudā:ꝛ tulerunt lapides de ra-
ma ꝛ ligna que edificationi preparauerat
C baaſa:edificauitq; ex eis gabaa ꝛ maſpha.
In tēpore illo venit anani ꝓpheta ad aſa
regē iuda:ꝛ dixit ei. Qꝛ habuiſti fiducia
in rege ſyrie ꝛ nō in domino deo tuo:id-
circo euaſit ſyrie regis exercitus de ma-
nu tua. Nonne ethiopes ꝛ lybies multo
plures erāt q̄drigis ꝛ equit⁹ ꝛ multitudi
ne nimia:quos cū in dño credidiſſes tra-
didit in manu tua. ‖Oculi.n. dñi contē- ‖2.Ma
plant vniuerſam terrā:ꝛ prebent fortitu cha.9.
dinem his qui corde perfecto credunt in ‖Se.3i.
eū. ‖Stulte igitur egiſti:ꝛ ꝓpter hoc ēt 1.re.13.
preſenti tēpore aduerſum te bella conſur-
gent. Iratuſq; aſa aduerſus videntē: iuſ-
ſit eum mitti in neruū. Valde quippe ſu
per hoc fuerat domin⁹ indignatus:ꝛ inter
fecit de populo in tēpore illo plurimos.
D Opera autem aſa prima ꝛ nouiſſima ſcri
pta ſunt in libro regū iuda ꝛ iſrl. ‖Egro- ‖3.Re
tauit etiā aſa āno triceſimonono regni 15.c.
ſui:dolore pedum vehementiſſimo: ꝛ nec
in infirmitate ſua queſiuit dominū:ſed
magis in medicorū arte cōfiſus eſt. Dor-
miuitq; cum patrib⁹ ſuis. Et mortu⁹ eſt
āno quadrageſimoprimo regni ſui ꝛ ſe-
pelierunt eū in ſepulcro ſuo qḋ foderat
ſibi in ciuitate dauid. Poſueruntq; eū
ſuper lectum ſuum plenum aromatibus
ꝛ vnguentis meretricijs que erāt pigmē
tariorum arte confecta: ꝛ combuſſerunt
ſuper eum ambitione nimia.

¶Ca. Sū. ¶De regno ioſaphat ꝛ quali
miſit pdicatores:ꝛ de diuitijs ei⁹:ꝛ pnci-
pib⁹ ꝛ nūero bellatoꝝ eius. Cap.xvij.

REgnauit autē ioſaphat filius eius p A
eo:ꝛ inualuit ꝯ iſrael. Cōſtituitq;
militum numeros in cunctis vrbib⁹ iu
da que erāt vallate muris:pſidiaq; diſpo
ſuit in terra iuda ꝛ in ciuitatib⁹ ephraim
quas ceperat aſa pr̄ eius. Et fuit dñs cum
ioſaphat:qꝛ ambulauit in vijs dauid pa
tris ſui primis:ꝛ nō ſperauit in baalim:
ſed in deo pr̄is ſui ꝛ perrexit in preceptis
illius:ꝛ nō iuxta peccata iſrl. Cōfirmauit-
q; domin⁹ regnū in manu eius:ꝛ dedit
omnis iuda munera ioſaphat facteq; ſūt
ei infinite diuitie:ꝛ multa glia. Cūq; ſū-
pſiſſet cor ei⁹ audaciā pp vias dñi:ēt excel-
ſa ꝛ lucos de iuda abſtulit. Tertio aūt an- B
no regni ſui miſit de pncipib⁹ ſuis benail
ꝛ obdiā ꝛ zachariā ꝛ nathanael ꝛ micheā
vt docerēt in ciuitatib⁹ iuda ꝛ cū eis leui-
tas ſemeiā ꝛ nathaniā ꝛ zabadiā aſael q̄q;
ꝛ ſemiramoth ꝛ ionathā adoniāq; ꝛ to-
biā ꝛ tobadoniā leuitas:ꝛ cū eis eliſamā
ꝛ iorā ſacerdotes. Docebātq; ppl'm i iuda:
hūtes libꝝ legis dñi ꝛ circuibāt cunctas

vrbes iuda: atq; erudiebāt pplm̄. Itaq; fa
ctus eſt pauor dn̄i ſup oīa regna terrarū q̄
erāt p gyrū iuda: nec audebāt bellare ꝯ io
ſaphat. Sȝ ⁊ philiſtei ioſaphat munera de
ferebāt: ⁊ vectigal argēti. Arabes q̄ȝ addu
cebāt pecora arietū ſeptē milia ſeptingen
tos ⁊ hircos totidē. Creuit ergo ioſaphat ⁊
magnificat⁹ ē vſq; in ſublime: atq; edifica
uit i iuda domos ad inſtar turriū vrbeſq;
muratas: ⁊ multa opa patrauit i vrbib⁹ iu
B da. Uiri q̄ȝ bellatores ⁊ robuſti erāt i hie
ruſalē quoꝝ iſte numerus p domos atq;
familias ſinguloꝝ. In iuda pnceps exerci
t⁹ ednas dux ⁊ cū eo robuſtiſſimoꝝ viri
trecēta milia. Poſt hūc iohānā pnceps: ⁊
cū eo ducēta octoginta milia. Poſt illum
q̄ȝ amaſias fili⁹ zechri ꝯſecratus dn̄o ⁊ cū
eo ducēta milia viroꝝ fortiū. Hūc ſeqbat
robuſtus ad plia eliada ⁊ cū eo tenētium
arcū ⁊ clypeū ducēta milia. Poſt iſtū etiā
iozabad ⁊ cū eo cētū octoginta milia ex
peditoꝝ militū. Hi oēs erāt ad manū re
gis: exceptis alijs quos poſuerat in vrbib⁹
muratis ⁊ in vniuerſo iuda.

¶ Ca. Sū. ¶ Deſcēdit ioſaphat ad achab: q inſimul aſcēderūt ad bellū i ramoth galaad: de mēdacijs falſoꝝ pphaꝝ: ⁊ de pphetia michee ad maxillā pcuſſi: de morte achab: incarceratur micheas. Cap. xviij.

A HAuit ergo ioſaphat diues: ⁊ inclytus
multū: ⁊ affinitate cōiūct⁹ eſt achab.
Deſcēditq; poſt annos ad eū in ſamariā.
Ad cui⁹ aduētū mactauit achab arietes et
boues plurimos ipſi ⁊ pplo q venerat cum
eo: pſuaſitq; illi vt aſcēderet i ramoth ga
laad. Dixitq; achab rex iſrael ad ioſaphat
regē iuda. Ueni mecū in ramoth galaad.
Cui ille reſpondit. Ut ego ⁊ tu: ſicut popu
lus tuus: ſic ⁊ populus meus tecūq; eri
mus in bello. Dixit ioſaphat ad regē iſrl'.
Conſule obſecro in pſentiarū ſermonem
dn̄i. Congregauit igit rex iſrael pphetarū
quadringentos viros: ⁊ dixit ad eos. In ra
moth galaad ad bellādum ire debemus an
quieſcere? At illi. Aſcende inquiūt: ⁊ tradet
B de⁹ in manu regis. Dixitq; ioſaphat. Nū
quid non eſt hic pphetes domini: vt ab il
lo etiam requiramus? Et ait rex iſrael ad io
ſaphat. Eſt vir vnus a quo poſſumus q̄re
re dn̄i voluntatē. Sed ego odi eū: q: non
prophetat mihi bonū: ſed malū omni tē
pore. Eſt aūt micheas fili⁹ iemla. Dixitq; io
ſaphat. Ne loq̄ris rex hoc modo. Uocauit
ergo rex iſrl' vnū de eunuchis: ⁊ dixit ei.
Uoca cito michea filiū iemla. Porro rex C
iſrl': ⁊ ioſaphat rex iuda vterq; ſedebāt in
ſolio ſuo veſtiti cultu regio. Sedebāt aūt
in area iuxta portā ſamarie: oēſq; pphete
vaticinabant corā eis. Sedechias vero fili
us Chanana fecit ſibi cornua ferrea: ⁊ ait.
Hec dicit dn̄s. His vētilabis ſyriā: donec
ꝯteres eā. Oēſq; pphete ſimilr pphetabāt
atq; dicebāt. Aſcēde in ramoth galaad: ⁊ p
ſperaberis: ⁊ tradet eos dn̄s i manu regis.
Nuncius autē q ierat ad vocandū micheā:
ait illi. En verba omniū pphetaꝝ vno ore
bona regi annūciāt. Queſo ergo te vt ⁊ ſer D
mo tuus ab eis nō diſſentiat: loq̄ris pro
ſpera. // Cui rn̄dit Micheas. Uiuit dn̄s: q: //3. regū
quodcunq; dixerit mihi deus me⁹ hoc lo 22. C
quar. Uenit ergo ad regē. Cui rex ait. Mi
chea ire debem⁹ in ramoth galaad ad bellā
dum: an quieſcere? Cui ille rn̄dit. Aſcē
dit. Cuncta enim proſpera euenient: ⁊ tradē
tur hoſtes in manus vr̄as. Dixitq; rex. Ite
rū atq; iterū te adiuro: vt mihi nō loq̄ris
niſi q̄d verū eſt in noīe dn̄i. At ille ait. Ui E
di vniuerſum iſrl' diſperſū in mōtib⁹ ſi
cut oues abſq; paſtore. Et dixit dn̄s. Non
hn̄t iſti dn̄os. Reuertat vnuſqſq; in domū
ſuā in pace. Et ait rex iſrl' ad ioſaphat. Nō
ne dixi tibi: q nō pphetaret iſte mihi qcq̄
boni: ſȝ ea q̄ mala ſunt. At ille. Idcirco ait:
audite verbū dn̄i. Uidi dn̄m ſedentē in ſo
lio ſuo: ⁊ oēm exercitū celi aſſiſtētem ei a
dextris ⁊ a ſiniſtris. Et dixit dn̄s. // Quis de //3. regū.
cipiet achab regē iſrl': vt aſcēdat ⁊ corruat 22. D
in ramoth galaad? Cūq; diceret vn⁹ hoc
modo: ⁊ alter alio: pceſſit ſpūs ⁊ ſtetit co
rā dn̄o: ⁊ ait. Ego decipiā eū. Cui dn̄s. In
quo inquit decipies? At ille reſpōdit. Egre
diar ⁊ ero ſpiritus mēdax in ore omniū
prophetarum eius. Dixitq; dn̄s. Decipies F
⁊ pualebis. Egredere: ⁊ fac ita. Nūc igit ec
ce dn̄s dedit ſpm̄ mēdacij in ore omniū p
phetaꝝ tuoꝝ: ⁊ dn̄s locutus eſt de te mala.
Acceſſit aūt ſedechias filius chanana: ⁊ p
cuſſit michee maxillā: ⁊ ait. Per quā viā
tranſiuit ſpiritus dn̄i a me: vt loqueret ti
bi? Dixitq; micheas. Tu ipſe videbis i die
illo: quando ingreſſus fueris cubiculum
de cubiculo: vt abſcondaris. Precepit au
tē rex iſrael dicens. Tollite micheam ⁊ du
cite eum ad amon principem ciuitatis:

*ad ioaſ filiū amelech:⁊ dicetis. Hec dicit
rex: Mittite hūc in carcerē:⁊ date ei panis
modicū:⁊ aque pauxillū: donec reuertar i
pace. Dixitq; micheas. Si reuerſus fueris
in pace: nō eſt dominus locutus in me. Et
ait. Audite oēs populi. Igiť aſcēderūt rex
iſrael ⁊ ioſaphat rex iuda in ramoth ga-
B laad. Dixitq; rex iſrael ad ioſaphat. Muta
bo habitū:⁊ ſic ad pugnā vadā: tu autē in
duere veſtibus tuis. Mutatoq; rex iſrael
habitu venit ad bellū. Rex autē ſyrie prece
perat ducibus eqtatus ſui dicens. Ne pu-
gnetis contra minimū aut ꝯ maximū:
niſi cōtra ſolum regem iſrael. Itaq; cū vi
diſſent principes equitatus ioſaphat: dixe
runt. Rex iſrael eſt iſte. Et circūdederunt
eū dimicantes. At ille clamauit ad dñm:
⁊ auxiliatus eſt ei: atq; euertit eos ab illo.
Cum enim vidiſſent duces equitatus: q
non eſſet rex iſrľ reliqrunt eum. Accidit
autem vt vnus e populo ſagittam in icer-
tum iaceret:⁊ percuteret regem iſrael in-
ter ceruicem ⁊ ſcapulas. At ille aurige ſuo
ait. Cōuerte manū tuā ⁊ educ me de acie:
quia vulneratus ſum. Et finita eſt pugna
in die illo. Porro rex iſrael ſtabat in cur-
ru ſuo contra ſyros vſq; ad veſperā ⁊ mor
tuus eſt occidente ſole.

¶ Capituli Summariū. ¶ De correctio-
ne ioſaphat per prophetam iehu: de conſi
lio ioſaphat ad iudices. Cap. xix.

A Reuerſus eſt autē ioſaphat rex Iuda
in domū ſuam pacifice in hieruſalē.
Cui occurrit iehu filius anani videns:⁊
ait ad eum. Impio prebes auxilium:⁊ his
qui oderunt dominum amicitia iunge-
ris:⁊ idcirco iram quidem domini mere
baris: ſed bona opa inuēta ſunt in te: eo q
abſtuleris lucos de terra iuda:⁊ preparaue-
ris cor tuum vt requireres dominum de
um patrum tuorū. Habitauit ergo Ioſa-
phat in hieruſalem. Rurſumq; egreſſus
B eſt ad populū de berſabee vſq; ad montem
effraim:⁊ reuocauit eos ad dominū deum
patrum ſuorū. Conſtituitq; iudices ter-
re in cūctis ciuitatib⁹ iuda munitis p ſin
gula loca. Et pcipiēs iudicibus: videte ait
qd faciatis. Non eniz hois exercetis iudici
um ſed dñi:⁊ quodcunq; iudicaueritis i
vos redūdabit. Sit timor dñi vobiſcum:⁊
C cum diligentia cuncta facite. Non eſt enim
Deu. i. apud dominū deū noſtrum iniqtas // nec
perſonarum acceptio: nec cupido munez. 11.q.3.c paupeṙ
In hieruſalē qq; conſtituit ioſaphat leui Ro.2.
tas ⁊ ſacerdotes ⁊ principes familiaꝝ ex iſra Ec.10.
el: vt iudiciū ⁊ cauſaz dñi iudicarēt habi-
tatorib⁹ ei⁹. Precepitq; eis dicēs. Sic age
tis in timore dñi fideliter ⁊ corde perfecto.
Omnē cauſam que venerit ad vos fratrū
veſtroꝝ q habitant in vrbibus ſuis: inter
cognationem ⁊ cognationem vbicunq;
queſtio eſt de lege: de mandato: de cerimo-
nijs: de iuſtificationibus oſtendite eis: vt
non peccent in dominum:⁊ ne veniat ira
ſup vos ⁊ ſup frēs veſtros. Sic ergo agētes
non peccabitis. Amarias autem ſacerdos
⁊ pontifex veſter: in his que ad deum perti
nent preſidebit. Porro zabadias filius iſ-
mael qui eſt dux in domo Iuda: ſuper ea
opera erit que ad regis officium perti-
nent. Habetiſq; magiſtros leuites coram
vobis. Confortamini ⁊ agite diligenter:⁊
erit dominus + vobiſcum in bonis. Al. + erit dñs cum bonis

¶ Cap. Sū. De filijs āmon ⁊ moab ⁊ ſeyr
ꝯ ioſaphat ꝯgregatis: de orone iaziel pphe
te: de hoſtib⁹ ioſaphat ceſis mutuo: de correp
tione ioſaphat p inito federe cū ochozia
rege iſrael facta per eliezer. Cap. xx.

A Poſt hec cōgregati ſunt filij moab ⁊ fi-
lij ammon:⁊ cum eis de + amoni- Al. + idumeis
tis ad ioſaphat: vt pugnarent contra eū.
Ueneruntq; nuncij:⁊ indicauerunt ioſa
phat dicentes. Uenit contra te multitudo
magna de his locis que trans mare ſunt
⁊ de ſyria:⁊ ecce conſiſtunt in aſaſontha-
mar: que eſt engaddi. Ioſaphat autem ti-
more perterritus totum ſe contulit ad ro
gandum dominum:⁊ predicauit ieiuniū
vniuerſo iuda. Congregatuſq; eſt iudas
+ ad deprecandum dominum: ſed ⁊ oēs Al. + ad placādū
de vrbibus ſuis venerunt ad obſecrandū
eum. Cūq; ſtetiſſet ioſaphat in medio ce-
tu iude ⁊ hieruſalem in domo dñi ante
atrium nouum ait. Domine deus patrū
noſtroꝝ tu es de⁹ in celo:⁊ dominaris cū-
ctis regnis gētiū. In manu tua eſt fortitu
do ⁊ potentia: nec quiſq; tibi pōt reſiſtere.
Nōne tu deus noſter interfeciſti oēs habi
tatores terre huius corā pplo tuo iſrľ:⁊ de B
diſti eā ſemini abrahā amici tui in ſempi
ternū? Habitaueruntq; in ea:⁊ extruxerūt
in illa ſanctuariū noīi tuo dicentes. Si ir-
ruerint ſup nos mala: gladi⁹ iudicij: peſtilē
tia ⁊ fames: ſtabim⁹ corā domo hac in cō-

ſpectu tuo in q̃ inuocatū eſt nomē tuū et
clamabimus ad te in tribulatiōib⁹ nr̄is:
Als ſup- et exaudies + nos ſaluoſq; facies. Nūc igit̄
eſt + nos ecce filij ammō et moab et mōs ſeyr p̄ q̃s
nō ɔceſſiſti iſrl̄ vt trāſirēt qū egrediebant̄
de egypto: ſʒ declinauerūt ab eis et nō in-
terfecerunt illos ecōtrario agunt: et nitun
tur eijcere nos de poſſeſſiōe quā tradidiſti
C nobis deus nr̄. Ergo nō iudicabis eos? In
nobis qdē nō ē tāta fortitudo: vt poſſim⁹
huic multitudini reſiſtere que irruit ſup
nos. Sʒ cū ignorem⁹ qd agere debeamus:
hoc ſolū habemus reſidui: vt oculos nr̄os
dirigamus ad te. Oīs ṽo iuda ſtabat corā
dn̄o cū paruulis et vxoribus et liberis ſu
is. Erat aūt iaſihel fili⁹ ȝacharie filij banaie
filij iehi del filij mathanie leuites de filijs
aſaph: ſup quē factus eſt ſpūs dn̄i in me-
dio turbe: et ait. Attendite oīs iuda: et qui
habitatis in hieruſalē: et tu rex ioſaphat.
D Hec dicit dn̄s vobis. Nolite timere: nec pa
Al. + aſce ueatis hāc multitudinē. Non eſt enim ve
deris ſtra pugna: ſʒ dei. Cras + deſcēderis + con
Al. + ſup tra eos. Aſceſuri eniʒ ſūt p̄ cliuuʒ nomine
Als + ſa- + ſeis: et iuenietis illos in ſūmitate torrē-
ſa tis: q eſt ɔ̄ ſolitudinē hieruhel. Non enim
eritis vos q dimicabitis: ſed tantūmodo
confidenter ſtate: et videbitis auxiliuʒ do
mini ſup vos. O iuda ⁊ hierl̄m nolite ti-
mere nec paueatis. Cras egrediemini ɔ̄
eos: et dn̄s erit vobiſcuʒ. Ioſaphat ergo et
iuda et omnes habitatores hieruſalē: ceci
derūt proni in terrā corā dn̄o: et adorauе
rūt eū. Porro leuite de filijs caath et de fi-
lijs chore laudabant dn̄m deum iſrl̄ voce
magna in excelſū. Cūq; mane ſurrexiſſent
egreſſi ſūt p̄ deſtū thecue. Profectiſq; eis
ſtās ioſaphat in medio eoꝝ dixit. Audite
me viri iuda: et oēs habitatores hierl̄m.
E Credite i dn̄o deo vr̄o: ⁊ ſecuri eritis. Cre
dite ꝓphetis eius: et cūcta euenient ꝓſpera.
Deditq; conſiliuʒ ppl̄o: et ſtatuit cātores
dn̄i: vt laudarent eum in turmis ſuis: et
antecederent exercituʒ: ac voce cōſona dice
rent. Confitemini domino: qm̄ in eternū
mīa eius. Cūq; cepiſſent laudes canere:
vertit dn̄s inſidias eoruʒ in ſemetipſos:
filiorū ſcilʒ ammon et moab: et montis
ſeyr: q egreſſi fuerant vt pugnarēt ɔ̄ iudā:
et pcuſſi ſūt. Naq; filij āmon et moab cō-
ſurrexerūt aduerſuʒ habitatores montis
ſeyr: vt interficerēt et delerēt eos. Cūq; hoc

opere perpetraſſent: etiā in ſemetipſos verſi
mutuis cōcidere vulnerib⁹. Porro iuda
cuʒ veniſſet ad ſpeluncaʒ q reſpicit ſolitu
dinē: vidit procul oēm late regionē plenā
cadauerib⁹: nec ſupeſſe quenq; qui necem
potuiſſet euadere. Uenit ergo ioſaphat et F
oīs ppl̄s cum eo ad detrahenda ſpolia mor
tuoꝝ. Inuenerūtq; inter cadauera variaʒ
ſupellectileʒ veſtes quoq; ⁊ vaſa ꝑcioſiſſi-
ma: ⁊ diripuerūt: ita vt oīa portare non
poſſent: nec p̄ tres dies ſpolia auferre: pre
ꝑ de magnitudine. Die aūt q̃rto ɔgregati
ſunt in valle bn̄dictionis. Etenīʒ qm̄ ibi
benedixerunt dn̄o: vocauerunt locū illuʒ
vallis bn̄dictionis vſq; in p̄ſentē diē. Re-
uerſuſq; eſt oīs vir iuda ⁊ habitatores hie
ruſalē ⁊ ioſaphat: ante eos in hierl̄m cum
letitia magna: eo q̧ dediſſet eis dn̄s gaudi
um de inimicis ſuis. Ingreſſiq; ſunt in
hierl̄m cū pſalterijs ⁊ citharis ⁊ tubis in
domū dn̄i. Irruit autē pauor dn̄i ſup vni
uerſa regna terraꝝ: cum audiſſent q̧ pu-
gnaſſet dominus ɔ̄ inimicos iſrael. Quie-
uitq; regnū ioſaphat: ⁊ prebuit ei dn̄s pa
cē p̄ circuituʒ. Regnauit igit̄ ioſaphat ſu-
per iudā: ⁊ erat trigintaquīq; annoꝝ cū re
gnare cepiſſet. Uiginti autē ⁊ quīq; annis G
regnauit in hierl̄m: ⁊ nomē mr̄is ei⁹ aȝu
bā filia ſelachi. Et ambulauit in via patris
ſui aſa: nec declinauit ab ea: faciēs q̃ placita
erant coraʒ dn̄o. Ueruntamen excelſa non
abſtulit: ⁊ adhuc ppl̄s non direxerat cor
ſuum ad dn̄m deuʒ patruʒ ſuorum. Reli-
qua autem geſtorum ioſaphat priorum et
nouiſſimoꝝ ſcripta ſunt in verbis iehu fi
lij anani: q̃ digeſſit in libro regum iſrael.
Poſt hec iniit amicitias ioſaphat rex iuda
cū ochoȝia rege iſrl̄: cui⁹ opa fuerunt im-
pijſſima: ⁊ particeps fuit vt faceret naues
q̃ irēt i tharſis. Fecerūtq; claſſeʒ in aſion-
gaber. Prophetauit āt elieȝer fili⁹ dodan de
mareſa ad ioſaphat dicēs. Qr̄ habuiſti fe-
dus cū ochoȝia: pcuſſit dn̄s opa tua: ɔtrite
q; ſūt naues: nec potuerūt ire in tharſis.
¶ Ca. Sū. ¶ De morte ioſaphat ⁊ regno
iorā q occidit ſex frēs ſuos: ⁊ ambulauit i
vijs achab: de lr̄is helie ad eū miſſis: in q-
bus erat ſcriptuʒ: quali morte morerēt̄ ip
ſe ioram: ⁊ de eius longa tabe. Cap. xxi.

Dormiuit aūt ioſaphat cum prib⁹ A
ſuis: ⁊ ſepultus eſt cuʒ eis in ciuita-
te dauid: regnauitq; iorā fili⁹ eius pro eo.

Qui habuit fratres filios ioſaphat: açariā ⁊ iahihel ⁊ zachariā ⁊ açariaz ⁊ michael ⁊ ſaphatiam. Omnes hi filij ioſaphat regis ✝ iuda. Deditqꝫ eis pater ſuus multa munera argenti ⁊ auri: ⁊ pēſationes cum ciuitatibus munitiſſimis in iuda. Regnū autē tradidit iorā: eo ꝙ eſſet p̄mogenitus. Surrexit autē ioraz ſuper regnum patris ſui. Cūqꝫ ſe cōfirmaſſet: occidit oēs fratres ſuos gladio: ⁊ quoſdā de principib⁹ ✝ iuda.

Ms ✝ iſrael

B Trigintaduorum annoꝝ erat iorā cū regnare cepiſſet: ⁊ octo annis regnauit in hierlm. Ambulauitqꝫ in vijs regū iſrl: ſicut egerat dom⁹ achab. Filia qppe achab erat vxor eius. Et fecit malū in conſpectu dñi. Noluit autē dominus diſperdere domum dauid ꝓpter pactum qđ inierat cū eo: ⁊ qr promiſerat vt daret ei lucernā ⁊ filijs eius in omni tēpore. In diebus ✝ illis rebellauit edom ne eſſet ſubdit⁹ iude: ⁊ conſtituit ſibi regē. Cūqꝫ trāſiret ioraz cū principibus ſuis ⁊ cuncto equitatu q erat ſecum: ſurrexit nocte ⁊ pcuſſit edom: q ſe circundederat: ⁊ omnes duces equitatus

Ms ✝ iſrael

4. re. 8. c.

Ms ✝ illius

C eius. Attamē rebellauit edom: ne eſſet ſub ditione iuda vſqꝫ ī hanc diē. Eo tēpore ⁊ lobna receſſit: ne eſſet ſub manu illi⁹. Dereliquerat enim dominū deū patrū ſuoꝝ: inſuper et excelſa fabricatus eſt in vrbibus iuda: ⁊ fornicari fecit habitatores hieruſalem: ⁊ preuaricari iudam. Allate ſunt aūt ei littere ab helia propheta: in qbus ſcriptū erat. Hec dicit dominus deus dauid pr̄is tui. Quoniā non ambulaſti in vijs ioſaphat patris tui: ⁊ in vijs aſa regis iuda: ſꝫ inceſſiſti per iter regū iſrael: ⁊ fornicari feciſti iudam: ⁊ habitatores hieruſalē imitatus fornicationē domus achab: inſuper ⁊ fratres tuos domum patris tui meliores te occidiſti: ecce dominus percutiet te

D plaga magna cū populo tuo: ⁊ filijs ⁊ vxoribus tuis: vniuerſaqꝫ ſubſtātia tua. Tu autē egrotabis peſſimo lāguore vteri: donec egrediant̄ vitalia tua paulatī per ſingulos dies. Suſcitauit ergo dominus cōtra ioram ſpiritū philiſtinorū ⁊ arabū qui confines ſunt ethiopibus: ⁊ aſcenderunt in terrā iuda ⁊ vaſtauerunt eā. Diripueruntqꝫ cunctā ſubſtantiā q̄ inuenta eſt in domo regis: inſup ⁊ filios ei⁹ ⁊ vxores. Nec remanſit ei filius: niſi ioachaz q minimus natu erat. Et ſup hec omnia percuſſit eū dominus alui languore inſanabili. Cūqꝫ diei ſuccederet dies ⁊ tēporum ſpatia voluerentur: duorum annorum expletus eſt circulus. Et ſic longa conſumptus tabe ita vt egereret etiā viſcera ſua: lāgore pariter ⁊ vita caruit. Mortuuſqꝫ eſt in infirmitate peſſima: ⁊ non fecit ei ppl's ſm morē cōbuſtionis exequias: ſicut fecerat maiorib⁹ eius. Trigintaduoꝝ annoꝝ fuit cū regnare cepiſſet: ⁊ octo ānis regnauit in hierlm. Ambulauitqꝫ non recte. Et ſepelierunt eum in ciuitate dauid: uerum tamen non in ſepulcro regum.

¶ Ca. Sū. ¶ De regno ochoçie: ⁊ qualiter ipſe ⁊ iorā rex iſrl occiſi ſunt a iehu: de regno athalie qualiter occidit omne ſemen regium: ⁊ de ioas abſcōdito. Cap. xxij.

A Conſtituerunt aūt habitatores hieruſalē ✝ ochoçiam filiū eius minimū regē pro eo. Omnes eniꝫ maiores natu qui ante eum fuerant interfecerant latrones arabum: qui irruerant in caſtra. Regnauitqꝫ ochoçias filius ioram regis iuda. Quadragintaduoꝝ annoꝝ erat ochozias cū regnare cepiſſet: ⁊ vno anno regnauit in hieruſalē: ⁊ nomen matris eius ✝ athalia: filia amri. Sed ⁊ ipſe ingreſſus eſt per vias domus achab. Mater eniꝫ ei⁹ impulit eū vt impie ageret. Fecit igit̄ malū in conſpectu domini ſicut domus achab. Ipſi enim fuerunt ei conſiliarij poſt mortē patris ſui in interitū eius: ambulauitqꝫ in conſilijs eoꝝ. Et perrexit cū ioraz filio achab rege iſrl in bellum ꝯ aſahel regē ſyrie i ramoth galaad: vulnerauerūtqꝫ ſyri ioraz. Qui reuerſus eſt vt curaret̄ in iezrael. Multas eniꝫ plagas acceperat ī ſupradicto certamine. Igit̄ ✝ ochozias filius ioraz rex iuda deſcēdit vt inuiſeret ioram filium achab in iezrael egrotantē. Voluntatis quippe fuit dei aduerſus ochoçiaz: vt veniret ad ioram: ⁊ cū veniſſet ⁊ egrederetur cum eo aduerſum iehu filiū namſi quem vnxit dominus vt deleret domum achab. Cum ergo euerteret iehu domum achab: inuenit principes iuda ⁊ filios fratrū ochoçie qui miniſtrabāt ei ⁊ interfecit illos. Ipſum quoqꝫ perquirens ochoçiam comprehendit latitantem in ſamaria: adductūqꝫ ad ſe occidit. Et ſepelierunt eum: eo ꝙ eſſet filius ioſaphat: qui queſierat dominū in toto corde ſuo. ‖ Nec erat vltra

Ms ✝ açariam

B Ms ✝ gotholia v[…] gotholi[…] 65. 70. i[…] ter ꝑtee[…]

C Ms ✝ [o]zarias

D ‖ 4. Reg. 11. a.

ſpes aliqua: vt de ſtirpe quis regnaret ocho
zie. Siqdem athalia mater eius videns: q
moꝛtuꝰ eſſet filius ſuꝰ: ſurrexit ⁊ interfecit
Al's + io ſaba oẽm ſtirpẽ regiã domus ioꝛã. Poꝛro +
ioſabeth filia regis tulit ioas filiũ ochozie:
⁊ furata eſt eũ de medio filioꝝ regis cũ
interficerẽtur: abſcõditq̃ eũ cum nutrice
ſua in cubiculo lectuloꝝ. Joſabeth aũt q̃
abſcõderat eũ: erat filia regis ioꝛã vxoꝛ
ioiade pontificis ſoroꝛ Ochozie: ⁊ idcirco
Athalia non interfecit eum. Fuit ergo cũ
eis in domo dei abſconditus ſex annis q̃
bus regnauit athalia ſuper terram.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ioiada quõ vnxit ioas re
gẽ iuda: de occiſione athalie. Cap. xxiij.

A Anno autẽ ſeptimo cõfoꝛtatus ioia
4. regũ 11. 4. da: aſſũpſit centuriones azariã vz
filiũ hieroboã ⁊ iſmael filium iohannam
azariam quoq̃ filium obed: ⁊ maaſiã filiũ
adaie: ⁊ elyſaphat filium zechri: ⁊ iniit cũ
eis fedus. Qui circũeuntes iudã congre
gauerunt leuitas de cũctis vrbibus iuda:
⁊ principes familiarum iſrael: venerũtq̃
in hieruſalẽ. Jniit ergo ois multitudo pa
ctũ in domo dei cũ rege. Dixitq̃ ad eos io
iada. Ecce filius regis regnabit: ſicut locu
tus eſt dñs ſup filios dauid. Iſte eſt ſermo
quẽ facietis. Tertia pars veſtrũ q̃ veniũt
ad ſabbatum ſacerdotũ ⁊ leuitaꝝ ⁊ ianito
rum erit in poꝛtis: tertia vero pars ad do
mum regis: ⁊ tertia ad poꝛtã q̃ appellatur
B fundamenti. Omne vero reliquum vul
gus ſit in atrijs domus dñi: nec quiſpiã
alius ingrediatur domum domini: niſi ſa
cerdotes ⁊ qui miniſtrant de leuitis. Ipſi
tantummodo ingrediantur q: ſanctifica
ti ſunt: ⁊ omne reliquum vulgus obſer
uet cuſtodias domini. Leuite autem cir
cundent regẽ habentes ſinguli arma ſua:
⁊ ſi quis alius ingreſſus fuerit templum
interficiatur: ſintq̃ cum rege ⁊ intrante
⁊ egrediente. Fecerunt ergo leuite ⁊ vni
uerſus iuda iuxta omnia que preceperat
Joiada pontifex. Et aſſumpſerunt ſingu
li viros qui ſub ſe erant: ⁊ veniebant per
oꝛdinem ſabbati cum his qui impleue
rant ſabbatum ⁊ egreſſi erant. Siquidẽ
ioiada pontifex non dimiſerat abire tur
mas: que ſibi per ſingulas hebdomadas
C ſuccedere conſueuerant. Deditq̃ Joiada
ſacerdos centurionibus lanceas clypeoſq̃
⁊ peltas regis dauid: quas conſecrauerat
in domo domini. Cõſtituitq̃ omnem po
pulum tenentium pugiones a parte tẽ
pli dextera: vſq̃ ad partem templi ſiniſtrã
coꝛam altari ⁊ templo per circuitum re
gis: ⁊ eduxerunt filium regis ⁊ impoſue
runt ei dyadema ⁊ teſtimoniũ: dederũt
q̃ in manu eius tenẽdã legem: ⁊ cõſtitue
runt eũ regẽ. Vnxit quoq̃ illum ioiada
põtifex ⁊ filij eiꝰ imprecatiq̃ ſunt ei: atq̃
dixerũt. Uiuat rex. Qđ cũ audiſſet athalia
vocẽ ſ. currẽtium atq̃ laudãtiũ regem:
ingreſſa eſt ad populũ in tẽpluꝫ domini.
Cũq̃ vidiſſet regem ſtantẽ ſuper gradũ
in introitu ⁊ p̃ncipes turmaſq̃ circa eũ
omnẽq̃ populũ terre gaudẽtẽ atq̃ clan
gẽtẽ tubis: ⁊ diuerſi generis oꝛganis cõ
cinẽtẽ: vocẽq̃ laudantiũ: ſcidit veſtimẽta
ſua: ⁊ ait. Inſidie inſidie. Egreſſus autem B
ioiada põtifex ad centuriones ⁊ p̃ncipes
exercitꝰ: dixit eis. Educite illã extra ſepta
tẽpli: ⁊ interficiatur foꝛis gladio. Precepit
q̃ ſacerdos ne occideret in domo dñi. Et
impoſuerũt ceruicibꝰ eius manus. Cũq̃
intraſſet poꝛtã equoꝝ domus regis: in
terfecerunt eam ibi. Pepigit autẽ ioiada
fedus inter ſe vniuerſumq̃ populum ⁊
regẽ: vt eſſet populus dñi. Itaq̃ ingreſſus
eſt omnis populus domũ baal: ⁊ deſtruxe
runt eã: ⁊ altaria ac ſimulacra illius con
fregerunt. Mathan quoq̃ ſacerdotẽ baal
interfecerũt ãnte aras. Cõſtituit aũt ioia
da prepoſitos in domo dñi: ⁊ ſub manibꝰ
ſacerdotum ⁊ leuitaꝝ: quos diſtribuit da
uid in domo dñi: + vt offerrent holocau
ſta domino: ſicut ſcriptũ eſt in lege moy Al's + ad offerẽdũ
ſi: in gaudio ⁊ canticis: iuxta diſpoſitiõẽ
dauid. Cõſtituit quoq̃ ianitoꝛes in poꝛ
tis domꝰ dñi: vt nõ ingrederetur eã immũ
dus in omni re. Aſſumpſitq̃ centuriões
⁊ foꝛtiſſimos viros ac p̃ncipes populi ⁊ oẽ
vulgus terre: ⁊ fecerũt deſcẽdere regẽ de
domo domini: ⁊ introire per mediũ poꝛ
te ſuperioꝛis in domũ regis: ⁊ collocaue
runt eũ in ſolio regali. Letatuſq̃ eſt ois
populus terre ⁊ vrbs quieuit. Poꝛro atha
lia interfecta eſt gladio.

¶ Capituli Sũmarium. ¶ De operibus
ioas bonis q̃diu vixit ioiada: de moꝛte io
iade: de peccatis ioas poſt moꝛtem ioiade
quare interfecit filium eius zachariam:
q̃liter cõtra ioas inſurrexerunt ſerui ſui
⁊ eum interfecerunt. Cap. xxiiij.

A Septem annoꝝ erat ioas cū regnare
// 4. Reg. cepiſſet ⁊ q̄draginta annis regnauit
II. D. in hieruſm. Nomē matris eiꝰ ſebia de berſabee. Fecitqꝫ qḋ bonū eſt corā dn̄o cunctis diebꝰ ioiade ſacerdotis. Accepit autē ei ioiada vxores duas: e qbꝰ genuit filios ⁊ filias. Poſt que placuit ioas vt inſtauraret domum dn̄i ꝯgregauitqꝫ ſacerdotes ⁊ leuitas: ⁊ dixit eis. Egredimini ad ciuitates iuda: ⁊ colligite de vniuerſo iſrael pecuniā ad ſartatecta tēpli dei noſtri ꝑ ſingulos annos: feſtinatoqꝫ hoc facite. Porro leuite egere negligētius. Uocauitqꝫ rex
B ioiadā principē: ⁊ dixit ei. Quare tibi nō fuit cure: vt cogeres leuitas inferre de iuda ⁊ de hieruſalē pecuniā q̄ cōſtituta eſt a moyſe: ſeruo dn̄i: vt inferret eā oīs multitudo iſrael in tabernaculū teſtimonij? Athalia. n. impijſſima ⁊ filij eius deſtruxerūt domū dei: ⁊ de vniuerſis q̄ ſanctificata fuerant in tēplo dn̄i ornauerunt phanū baalim. Precepit ergo rex ⁊ fecerūt arcā: poſueruntqꝫ eā iuxta portam dn̄i forinſecus. Et predicatum eſt in iuda ⁊ hieruſalē: deferrēt ſinguli precium dn̄o qḋ cōſtituit moyſes ſeruus dei ſup oēm iſrl' in deſerto. Letatiqꝫ ſunt cuncti principes ⁊ oīs populus: ⁊ ingreſſi cōtulerunt in arcam dn̄i atqꝫ miſerunt: ita vt impleret. Cūqꝫ tēpus eēt vt deferrent arcam corā rege per manus leuitarum (videbāt eni3 multā
C pecuniam) ingrediebatur ſcriba regis ⁊ quē primus ſacerdos conſtituerat: effundebātqꝫ pecuniam que erat in arca. Porro arcā reportabant ad locum ſuū. Sicqꝫ faciebant per ſingulos dies. Et congregata eſt infinita pecunia: quā dederunt rex ⁊ ioiada his qui ꝓerant operibus domus domini. At illi conducebāt ex ea ceſores lapidum ⁊ artifices operum ſingulorū3 vt inſtaurarēt domū dn̄i: fabros quoqꝫ ferri ⁊ eris vt qḋ cadere ceperat fulciret. Ege-
D runtqꝫ hi qui operabant induſtrie: ⁊ obducebatur parietum cicatrix per manus eorum: ac ſuſcitauerūt domus dn̄i in ſtatum priſtinum: ⁊ firmiter eam ſtare fecerunt. Cūqꝫ ✝ compleſſent oīa opera: detu- Als dedit ✝ oēm
lerunt corā rege ⁊ ✝ ioiada reliquam cit ✝ oē
partem pecunie: de qua facta ſunt vaſa tē- Als ✝ io
pli in miniſterium ad holocauſta: phiale iade vel
quoqꝫ ⁊ cetera vaſa aurea ⁊ argētea. Et of- iode
ferebātur holocauſta in domo domini iugiter cunctis diebus ioiade. Senuit aūt ioiada plenus dierū: ⁊ mortuus eſt cum cētum triginta eſſ3 annorum. Sepelierūtqꝫ eum in ciuitate dauid cū regibus: eo ꝙ feciſſ3 bonū cū iſrl' ⁊ cū domo eiꝰ. Poſt
E q̄3 autē obijt ioiada: ingreſſi ſunt principes iuda: ⁊ adorauerūt regē. Qui delinitꝰ oſequijs eorum acquieuit eis. Et dereliquerunt tēplum domini dei patrū ſuoꝝ: ſeruieruntqꝫ lucis ⁊ ſculptilibꝰ. Et fcā ē ira dn̄i ꝯ iudam ⁊ hieruſalē ꝑꝑ hoc peccatum. Mittebatqꝫ eis ꝓphetas vt reuerterētur ad dominum: quos ꝓteſtantes illi audire nolebant. // Spiritus itaqꝫ ✝ dei // Matt.
induit zachariam filiū ioiade ſacerdotē: 23. D.
⁊ ſtetit in cōſpectu populi ⁊ dixit eis. Hec Als ✝
dicit dn̄s deus. Quare trāſgredimini ꝓcep- domini.
tū dn̄i qḋ vobis nō ꝓderit: ⁊ dereliqſtis dominum vt derelinqueret vos. Qui cōgregati aduerſus eū miſerūt lapides iuxta regis imperium in atrio domus dn̄i. Et nō ē recordatus ioas rex miſericordie quam fecerat ioiada pater illius ſecū: ſ3 interfecit filium eius. Qui cum moreret
F ait. Uideat dominus ⁊ requirat. Cūqꝫ euolutus eēt annus: aſcēdit cōtra eū exercitꝰ ſyrie: venitqꝫ in iudā ⁊ hieruſalē: ⁊ interfecit cunctos principes populi: atqꝫ vniuerſam ꝓdā miſerunt regi in damaſcū3. Et certe cum permodicus veniſſet numerus ſyroꝝ: tradidit dn̄s in manibꝰ eoꝝ infinitam multitudinē: eo ꝙ dereliquiſſent dn̄3 deū patrū ſuoꝝ. In ioas quoqꝫ
G ignominioſa exercuere iudicia. Et abeūtes dimiſerūt eū in langoribus magnis. Surrexerūt aūt ꝯ eū ſerui ſui in vltionē ſanguinis zacharie filij ioiade ſacerdotis ⁊ occiderūt eū in lectulo ſuo: ⁊ mortuꝰ eſt. Sepelieruntqꝫ eū3 in ciuitate dauid:

ſꝫ ī nō ſepulchꝛis regū. Inſidiati vero ſūt
Al's + ei ȝabath filius ſemath + ammonitidis:
ammo- τ ioſaphat filius ſemarith moabitidis.
nitis Porro filij eiꝰ ac ſumma pecunie q̄ adu-
nata fuerat ſub eo: τ inſtauratio domꝰ dei
ſcripta ſunt diligētius in libro regum.
¶ Capi. Sū. ¶ De regno amaſie: τ de vi-
ctoria eiꝰ ꝯ edom: de captione eius τ bello
contra ioas regē iſrael: de ſpoliatione hie
ruſalē: τ morte amaſie. Cap. xxv.
A Regnauit aūt amaſias filius eiꝰ ꝓ
eo. Uigintiquinq̧ annoꝝ erat ama
4. Re. ſias cū regnare cepiſſꝫ: τ vigintinouē an
14.a. nis regnauit in hieruſalē. Nomen mr̄is
eiꝰ ioaden de hieruſalē. Fecitq̧ bonū in
ꝯſpectu dn̄i: verūtn̄ nō in corde pfecto.
Cūq̧ roboratum ſibi videret imperium
iugulauit ſeruos qui occiderāt regē pr̄eꝫ
ſuū: ſꝫ filios eoꝝ nō interfecit: ſicut ſcriptū
eſt in libro legis moyſi: vbi precepit do-
B minus dicēs. Nō occidētur pr̄es pro fi-
Deute. lijs: neq̧ filij ꝓ pr̄ibus ſuis: ſꝫ vnuſq̧ſq̧
24.c. in ſuo peccato morieī. Congregauit igiī
4. Reg. amaſias iudā: τ ꝯſtituit eos p familias: tri
14.c. bunoſq̧ τ cēturiones in vniuerſo iuda
τ beniamin: τ recēſuit a viginti annis ſur
ſuꝫ inuenitq̧ triginta milia iuuenū qui
egrederētur ad pugnā: τ tenerēt haſtaꝫ τ
clypeūꝫ. Mercede quoq̧ cōduxit de iſrl̄ cē
tum milia robuſtorum: centum talētis
argēti. Uenit aūt homo dei ad illū: τ ait. O
rex ne egrediant̄ tecū exercitus iſrl̄. Non
eſt enim dn̄s cū iſrl̄: τ cunctis filijs effra-
C im. Q ſi putas in robore exercitꝰ bella cō-
ſiſtere: ſuperari te faciet deus ab hoſtibꝰ. Dei
q̄ppe eſt τ adiuuare τ in fugā ꝯuertere. Di
xitq̧ amaſias ad hoīeꝫ dei. Quid ergo fiet
de cētū talētis q̄ dedi militibꝰ iſrl̄: Et rn̄-
dit ei hō dei. Habet dn̄s vn̄ tibi dare poſſit
mlt̄o his plura. Separauit itaq̧ amaſias
exercitū q̄ venerat ad eū ex effraim: vt re-
uerteret̄ in locū ſuū. At illi ꝯ iudā vehe-
mēter irati: reuerſi ſūt i regionē ſuā. Por
ro amaſias confidēter eduxit pplm̄ ſuūꝫ.
τ abijt in vallē ſalinarum: percuſſitq̧ fi-
lios ſeyr decem milia. Et alia decē milia vi
D rorūꝫ ceperunt filij iuda: τ adduxerūt ad
preruptum cuiuſdā petre: pcipitauerūt-
q̧ eos de ſummo in preceps: qui vniuerſi
crepuerūt. At ille exercitus quē remiſe-
rat amaſias ne ſecū iret ad prelium: diffu
ſus ē in ciuitatibus iuda a ſamaria vſq̧

bethoron: τ interfectis tribus milibus tl̄
ripuit predā magnā. Amaſias quoq̧ poſt
cedē idumeoꝝ allatos deos filiorū ſeyr:
ſtatuit illos in deos ſibi: τ adorabat eos: τ il
lis adolebat incēſum. Quāobrē iratꝰ dn̄s
ꝯ amaſiā miſit ad illū ꝓphetā: q̄ diceret ei.
Cur adoraſti deos q̄ nō liberauerūt popu E
luꝫ ſuū de manu tua: Cūq̧ hec ille loq̄re
tur. Rn̄dit ei. Nū ꝯſiliariꝰ regis es: Quie
ſce ne iterficiā te. Deſcēdenſq̧ ꝓpheta: ſcio
inq̄t q̧ cogitauerit dn̄s occidere te: + q τ Al's + q:
feciſti hoc malū: τ inſup nō acquieuiſti cō
ſilio meo. Igiī amaſias rex iuda inito peſ
ſimo cōſilio: miſit ad ioas filiū ioachaꝫ
filij iehu regē iſrl̄ dicēs. Ueni videamus 4. Re.
nos mutuo. At ille remiſit nūcios dicēs. 14.c.
Carduus q̄ eſt in libano: miſit ad cedruꝫ
libani dicēs. Da filiā tuā filio meo vxorē.
Et ecce beſtie q̄ erāt in ſylua libani trāſie-
runt τ cōculcauerūt carduū. Dixiſti. Per F
cuſſi edom: τ idcirco erigiī cor tuū in ſu
perbiā. Sede in domo tua. Cur malū ad-
uerſuꝫ te ꝓuocas: vt cadas τ tu τ iudas te
cū: Noluit autē audire amaſias: eo q̧ dn̄i
eēt volūtas: vt traderet̄ in + māus hoſtiū Al's + manibꝰ
ꝑꝑ deos edom. Aſcēdit igiī ioas rex iſrael:
τ mutuos ſibi pbuere cōſpectus. Amaſias
aūt rex iuda erat in bethſames iude. Cor
ruitq̧ iudas coram iſrael: τ fugit in taber
nacula ſua. Porro amaſiam regē iuda fi-
liū ioas filij ioachaꝫ cepit ioas rex iſrael
in bethſames: τ adduxit in hieruſalē: De
ſtruxitq̧ murū eius a porta effraim vſq̧
ad portam anguli quadrigentis cubitis.
Omne quoq̧ aurū τ argentuꝫ τ vniuer
ſa vaſa que reperta erant in domo dei: τ apd̄ G
obededom in theſauris etiam domus re
gie: necnon τ filios obſidum reduxit in
ſamariam. Uixit autē amaſias filius ioas
rex iuda: poſtq̧ mortuus eſt ioas filiꝰ ioa
chaꝫ rex iſrael quindecim ānis. Reliqua
autem ſermonum amaſie priorum τ no
uiſſimoꝝ: ſcripta ſunt in libro regū iuda
τ iſrael. Qui poſtq̧ receſſit a dn̄o: tetende-
runt ei inſidias in hieruſalē. Cūq̧ fugiſ
ſet lachis miſerunt τ interfecerunt eum
ibi: reportātesq̧ ſup equos: ſepelierunt eū
cum patribus ſuis in ciuitate dauid.
¶ Ca. Sū. ¶ De ozia rege iuda τ eiꝰ victo
rijs τ fama τ de pena pſumptionis eiꝰ ꝑꝑ
ſacerdotij vſurpationē. Itē de morte eius
τ regno ioathan filij eius. Cap. xxvi.

A O//Mnis aũt pp̃ls iuda filiũ eius oȝi
¶4. Re. am annoꝝ ſedecim cõſtituit regem:
4.c. pro amaſia pr̃e ſuo. Ipſe edificauit ahilat:
⁊ reſtituit eam ditioni iude: poſtq̃ꝫ dormi
¶4. Re. uit rex cũ p̃ribus ſuis. //Sedecim annoꝝ
15.g. erat oȝias cũ regnare cepiſſꝫ: ⁊ quinquagin-
ta duobus annis regnauit in hieruſalẽ.
Nomẽ m̃ris eius iecilia de hieruſalẽ. Fe-
Als + in citq̃ꝫ qđ erat rectũ in + oculis dñi: iuxta
ꝯſpectu oĩa que fecerat amaſias p̃r eius: ⁊ exquiſi-
uit dñm in diebus ȝacharie intelligẽtis
⁊ videntis deũ. Cumq̃ꝫ requireret dñm:
direxit eũ in oĩbus. Deniq̃ꝫ egreſſus eſt ⁊
pugnauit ꝯtra philiſtijm: ⁊ deſtruxit mu
rum geth ⁊ murũ iamnie: murũq̃ꝫ aȝo-
ti. Edificauit quoq̃ꝫ oppida ĩ aȝoto ⁊ phi-
liſtijm. Et adiuuit eũ deus ꝯ̃ philiſtijꝫ: ⁊
B ꝯ̃ arabes q habitabãt in gurbaal: ⁊ contra
ammonitas. Appendebantq̃ꝫ ammonite
munera oȝie. Et diuulgatum eſt nomen
eius vſq̃ꝫ ad introitũ egypti: pp̃ crebras
victorias. Edificauitq̃ꝫ oȝias turres ĩ hie
ruſalẽ ſup portã anguli: ⁊ ſup portã vallis
⁊ reliquas in eodẽ muri latere firmauit-
q̃ꝫ eas. Extruxitq̃ꝫ turres in ſolitudine: ⁊
effudit ciſternas plurias: eo q̄ hr̃et mul-
ta pecora: tam in campeſtrib⁹ q̃ꝫ in eremi
vaſtitate. Uineas quoq̃ꝫ habuit ⁊ vinito-
res in mõtibus: ⁊ in carmelo. Erat qppe
hõ agriculture deditus. Fuit aũt exercit⁹
bellatoꝝ eius q procedebãt ad prelia ſub
manu iehiel ſcribe: maaſieq̃ꝫ doctoris: ⁊
ſub manu ananie q erãt de ducib⁹ regis.
Omniſq̃ꝫ numerus p̃ncipũ p familias ſuas
Als + virorũ fortiũ + duorũ miliũ ſexcentoꝝ:
duo mi ⁊ ſub eis vniuerſus exercitus trecẽtoꝝ ⁊
lia. ſeptem milium quingentoꝝ: qui erant
apti ad bella: ⁊ pro rege cõtra aduerſarios
dimicabãt. Preparauit quoq̃ꝫ eis oȝias
C i. cũcto exercitui clypeos ⁊ haſtas ⁊ galeas
⁊ loricas arcuſq̃ꝫ ⁊ fundas ad iaciẽdos la-
pides: ⁊ fecit in hieruſalẽ diuerſi generis
machinas: q̃s in turrib⁹ collocauit ⁊ in
angulis muroꝝ: vt mitterẽt ſagittas ⁊ ſa
xa grandia. Egreſſumq̃ꝫ eſt nomẽ eius ꝓ
cul: eo q̄ auxiliaret̃ ei dñs: ⁊ corroboraſſet
illũ. Sꝫ cũ roboratus eẽt: eleuatũ eſt cor
ei⁹ ĩ interitũ ſuũ: ⁊ neglexit dñꝫ deũ ſuũ.
Ingreſſuſq̃ꝫ tẽplũ dñi: adolere voluit in-
cẽſũ ſup altare thimiamatis. Statimq̃ꝫ
ingreſſus poſt eũ aȝarias ſacerdos: ⁊ cum
eo ſacerdotes dñi octoginta viri fortiſſi-
mi: reſtiterunt regi atq̃ꝫ dixerũt. Nõ ẽ tui
officij oȝia: vt adoleas incẽſũ dño ſꝫ ſa-
cerdotũ: hoc eſt filioꝝ aaron qui cõſecrati
ſunt ad huiuſcemodi miniſteriũ. Egrede
re de ſanctuario ne ꝯtẽpſeris: q2 nõ repu- B
tab. ĩ tibi in gloriã hoc a dño deo. Iratuſ ¶.4. Re.
q̃ꝫ oȝias ⁊ tenẽs in manu thuribulũ: vt 5.g.
adoleret incẽſũ minabat̃ ſacerdotibus. 2.q.7.§.
Statimq̃ꝫ orta ẽ lepra in frõte eius coraꝫ itẽ cum
ſacerdotibus in domo dñi ſup altare thi balaã vl
miamatis. Cũq̃ꝫ reſpexiſſꝫ eũ aȝarias põ tra me-
tifex ⁊ oẽs reliq ſacerdotes: viderũt leprã dium
in frõte eius: ⁊ feſtinato expulerũt eum.
Sꝫ ⁊ ipſe perterritus accelerauit egredi: eo
q̄ ſenſiſſꝫ ilico plagã dñi. Fuit igit̃ oȝias
rex leproſus vſq̃ꝫ ad diem mortis ſue. Et
habitauit in domo ſepata: plen⁹ lepra: ob
quã eiect⁹ fuerat de domo dñi. Porro ioa
than fili⁹ ei⁹ rexit domũ regis: ⁊ iudica-
uit ppl̃m terre. Reliqua aũt ſmonũ oȝie
priorũ ⁊ nouiſſimoꝝ ſcripſit eſaias fili⁹
amos ꝓpheta. Dormiuitq̃ꝫ oȝias cũ p̃ri-
bus ſuis: ⁊ ſepelierũt eum in agro regaliũ
ſepulchrorum eo q̄ eẽt leproſus: regna-
uitq̃ꝫ ioathan filius eius pro eo.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ioathã filio oȝie q vicit
regẽ filioꝝ ãmon: ⁊ de morte ei⁹. ca. xxvij.

A V//Igintiq̃ꝫ annoꝝ erat ioathã cũ
¶4. Re. regnare cepiſſꝫ: ⁊ ſedecim annis re-
16.a. gnauit in hieruſalẽ. Nomen m̃ris eius
hieruſa filia ſadoch. Fecitq̃ꝫ qđ rectũ erat
corã dño iuxta oĩa que fecerat oȝias p̃r ſu
us excepto q̄ nõ eſt ingreſſus tẽplũ dñi ⁊
adhuc ppl̃s delinqbat. Ipſe edificauit por-
B tam domus domini excelſam ⁊ in muro
ophel multa conſtruxit. Urbes quoq̃ꝫ edi
ficauit in montibus iuda: ⁊ in ſaltibus
caſtella ⁊ turres. Ipſe pugnauit contra re
gem filiorũ ammon ⁊ vicit eũ. Dederũt
C q̃ꝫ ei filij ammon in tẽpore illo centũ ta
lenta argenti ⁊ decẽ milia choros tritici: ac
totidem choros hordei. Hec ei p̃buerũt fi-
lij ammon: in anno ſcđo ⁊ tertio. Corro-
boratuſq̃ꝫ eſt ioathan: eo q̄ direxiſſꝫ vias
D ſuas corã dño deo ſuo. Reliq̃ aũt ſermonũ
ioathan ⁊ oẽs pugne eius ⁊ opera: ſcripta
ſunt in libro regum iſrael ⁊ iuda. Uiginti
quinq̃ꝫ annorum erat cum regnare cepiſ
ſet ⁊ ſedecim annis regnauit in hieru-
ſalẽ. Dormiuitq̃ꝫ ioathan cũ p̃rib⁹ ſuis:
⁊ ſepelierunt eũ in ciuitate dauid: ⁊ re-
gnauit achaȝ filius eius pro eo.

¶ Ca. Sū. ¶ De regno achaz regis iude:
⁊ ſceleribus eius q̄ fecit ei filius romelie
rex iſrł: de obed ꝓpheta q̄ locutus eſt ꝓ ca
ptiuis: de depopulatione terre a Thegla-
phalaſar rege aſſyrioꝝ ſpoliata domo dñi:
⁊ principū ⁊ nihil ei profuit: q2 fecit victi
mas diis damaſci ꝙ extruxit aras: ⁊ fecit
altaria in angulis: hieruſalem clauſa por
ta domus dñi: de morte eius cui ſucceſſit
ezechias filius eius. Cap. xxviij.

VIginti annoꝝ erat achaz cum re-
A gnare cepiſſ3: ⁊ ſedeci3 annis regna
4. Re. vit in hieruſalē. Nō fecit rectū in ꝯſpectu
15.a. dñi: ſicut dauid p̄r eius ſ3 ambulauit in
vijs regū iſrł: inſup ⁊ ſtatuas fudit baali3.
Ipſe eſt q̄ adoleuit incēſu3 in valle + ben
Al's + non ⁊ luſtrauit filios ſuos i igne iuxta ri-
bennon tū gētium quas interfecit dñs in aduētu
vel ben- filioꝝ iſrael. Sacrificabat quoq3: ⁊ thymia
nom. ma ſuccēdebat in excelſis ⁊ in collibus: ⁊
ſub oī ligno frondoſo. Tradiditq3 eum
dñs deus eius in manu regis ſyrie. Qui
pcuſſit eū magnāq3 predā cepit de ei⁹ imꝑe-
rio: ⁊ adduxit in damaſcu3. Manib⁹ quo
q3 regis iſrł traditus eſt: ⁊ pcuſſus plaga
grādi. Occiditq3 phacee fili⁹ romelie ī iu
da cētu3 viginti milia in die vno oēs vi-
ros bellatores: eo ꝙ reliqſſent dñm deū pa-
trū ſuoꝝ. Eodē tpe occidit zechri vir po-
tens ex effraim maaſiam filiū regis: ⁊ ezri
ca3 ducē domus eius: helchanā quoq3 ſe
cūdū a rege. Ceperūtq3 filij iſrł de fratrib⁹
B ſuis ducēta milia mulieꝝ pueroꝝ ⁊ puel
laꝝ: ⁊ infinitā p̄dā: pertulerūtq3 eā in ſa-
mariā. Ea tēpeſtate erat ibi ꝓpheta dñi no
mine + obed. Qui egreſſus obuiā exerci-
Al's + tui venienti in ſamariā dixit eis. Ecce irat⁹
oded. dñs deus patrū veſtrorū contra iudā tra-
didit eos in manib⁹ veſtris. Et occidiſtis
eos atrociter: ita vt ad celū pertingeret vr̄a
crudelitas. Inſuper filios iuda ⁊ hieruſa-
lem vultis vobis ſubijcere in ſeruos ⁊ an
cillas: quod nequaq̄3 facto opus eſt. Pec-
caſtis enim ſuper hoc domino deo veſtro.
C Sed audite conſilium meum: ⁊ reducite
captiuos quos adduxiſti de fratribus ve
ſtris: q2 magnus furor domini imminet
vobis. Steterunt itaq3 viri de principib⁹
filioꝝ effraim. Azarias filius iohānan: ba
rachias fili⁹ moſollamoth ezechias fili⁹
ſellum: ⁊ amaſias filius hadali: cōtra eos:
qui veniebant de prelio: ⁊ dixerūt eis. Nō
introducetis huc captiuos: ne peccemus
dño. Quare vultis adijcere ſup peccata no
ſtra: ⁊ vetera cumulare delicta? Grādeq̄ꝙ-
C pe peccatum eſt ⁊ ira furoris dñi iminet ſu-
per iſrael. Dimiſeruntq3 viri iſrael bella-
tores predā ⁊ vniuerſa que cepant cora3
principibus ⁊ omni multitudine. Stete
runtq3 viri quos ſupra memorauimus:
⁊ apprehendētes captiuos oēs q̄ nudi erant
veſtierunt de ſpolijs. Cumq3 veſtiſſent eos
⁊ calciaſſent: ⁊ refeciſſent cibo ac potu: vn-
xiſſētq3 pp̄ laborē ⁊ adhibuiſſent eis curā
quicūq3 ambulare nō poterāt: ⁊ erāt im-
becillo corpore impoſuerūt eos iumētis: ⁊
adduxerūt hiericho ciuitatē palmarū ad
fratres eoꝝ: ipiq3 reuerſi ſunt i ſamariā.
Tēpore illo miſit rex achaz ad reges aſſy-
rioꝝ: poſtulans auxilium. Ueneruntq3
idumei ⁊ percuſſerūt multos ex iuda: ⁊ ce
perunt predā magnā. Philiſtijm quoq3
diffuſi ſūt p vrbes cāpeſtres: ⁊ ad meridiē
iuda: ceperuntq3 bethſames ⁊ ahilon ⁊ ga
direth ſocho quoq3 ⁊ thamnā ⁊ gāzo cu3
viculis ſuis: ⁊ habitauerūt in eis. Humi D
liauerat enim dñs iudā ꝓpter achaz re-
gē iuda: eo ꝙ nudaſſ3 eū auxilio ⁊ contē-
ptui habuiſſ3 dñm: adduxitq3 cōtra eū + Al's +
theg- atphalaſar regē aſſyrioꝝ: q̄ ⁊ afflixit: theglat-
eū ⁊ nullo reſiſtēte vaſtauit. Igr̄ achaz ſpo phalnaſ-
liata domo dñi ⁊ domo regū ac principū: ſar.
dedit regi aſſyrioꝝ munera: ⁊ tamē nihil
ei profuit. Inſuper ⁊ tēpore anguſtie ſue
auxit cōtemptū in dominu3. Ipſe ꝑ ſe rex
achaz immolauit dijs damaſci victimas ꝑ-
cuſſoribus ſuis: ⁊ dixit. Dij regū ſyrie auxi
liant eis. Quos ego placabo hoſtijs ⁊ ade-
runt mihi: cū econtrario ipſi fuerint rui-
ne ei ⁊ vniuerſo iſrł. Direptis itaq3 achaz
oibus vaſis domus dei atq3 ꝯfractis clau
ſit ianuas templi dei: ⁊ fecit ſibi altaria in
vniuerſis angulis hieruſalē. In oib⁹ q̄3
vrbibus iudā extruxit aras ad cremādū
thus: atq3 ad iracundiā ꝓuocauit dñm
deū patrū ſuoꝝ. Reliqua aūt ſermonū ei⁹
⁊ oīa3 operꝝ ſuoꝝ prioꝝ ⁊ nouiſſimoꝝ: u3
ſcripta ſunt i libro regū iuda ⁊ iſrł. Dor-
miuitq3 achaz cū p̄rib⁹ ſuis: ⁊ ſepelierūt eū
in ciuitate hieruſalē. Neq3 eni3 receperūt
eum in ſepulcra regū iſrael. Regnauitq3
ezechias filius eius pro eo.
¶ Ca. Sū. ¶ De regno ezechie q̄ tēplū ap̄i
ri mādauit ⁊ reſtituit ſacerdotiū. ca. xxix.

A // Situr ezechias regnare cepit cũ vi-
A .2.Reg. 18.a. gintiq; eẽt ãnoꝝ: ⁊ vigintinouẽ an-
nis regnauit in hieruſalẽ. Nomẽ matris
eius abia filia zacharie fecitq; qđ erat pla-
citũ in ꝯſpectu dñi: iuxta oĩa q̃ fecerat da-
uid pr̃ eius. Ipſo anno ⁊ mẽſe primo re-
gni ſui aperuit valuas domus dñi: ⁊ in-
ſtaurauit eas: adduxitq; ſacerdotes atq;
leuitas ⁊ ꝯgregauit eos in ✝ plateã orientã
Als ✝ parietem. lẽ: dixitq; ad eos. Audite me leuite ⁊ ſcti-
ficamini. Mũdate domũ dñi dei patrum
B nostroꝝ: ⁊ auferte oem̃ immundiciã de ſan-
23.q.4.c. ctuario. Peccauerũt pr̃es nr̃i ⁊ fecerunt
recedite malũ in cõſpectu dñi dei nr̃i: derelinquẽ-
ibi eze- tes eum. Auerterũt facies ſuas a taberna-
chiel. ⁊ culo domini dei noſtri: ⁊ prebuerunt dor-
ibi eze- ſum: clauſerunt oſtia que erãt in porticu
chias. ⁊ extinxerunt lucernas: incenſumq; non
adoleuerũt: ⁊ holocauſta nõ obtulerũt in
ſanctuario deo iſrael. Cõcitatus eſt itaq;
furor dñi ſup iudã ⁊ hieruſalẽ: tradiditq;
eos in cõmotionẽ ⁊ in interitum ⁊ in ſi-
bilũ: ſicut ipſi cernitis oculis veſtris. En
corruerũt patres nr̃i gladijs: filij nr̃i ⁊ fi-
lie nr̃e ⁊ cõiuges captiue ducte ſũt ꝓpter
hoc ſcelus. Nũc ergo plꝫ mihi vt ineam⁹
fed⁹ cũ dñõ deo iſrl̃: ⁊ auertet a nob̃ furo-
C rẽ ire ſue. Filij mei nolite negligere. Uos
elegit dñs vt ſtetis coraꝫ eo: ⁊ miniſtretis
illi: colatiſq; eũ: ⁊ crẽmetis ei incenſum.
Surrexerũt ergo leuite: maath fili⁹ ama-
ſie ⁊ iohel fili⁹ azarie de filijs caath. Porro
de filijs merari cis filius abdai: ⁊ azarias
filius ialalehel. De filijs autẽ gerſon: ioha
filius iemna: ⁊ eden filius iohaha. At vero
de filijs eliſaphã ſamri ⁊ iahihel. De filijs
quoq; aſaph: zacharias ⁊ mathanias: nec
nõ de filijs heman: iahihel ⁊ ſemei. Sꝫ ⁊ de
filijs idithũ ſemeias ⁊ ozihel. Cõgregaue-
rũtq; fr̃es ſuos ⁊ ſanctificati ſunt: ⁊ ingreſ-
ſi ſunt iuxta mãdatũ regis ⁊ imperiũ dñi
D vt expiarẽt domũ dei. Sacerdotes quoq;
ingreſſi tẽplũ dñi vt ſanctificarẽt illõ ex-
tulerũt oẽm immũdiciã quã intro rep-
pererãt i veſtibulo dom⁹ dñi: quã tulerũt
leuite: ⁊ aſportauerũt ad torrentẽ cedron
foras. Ceperunt autem prima die mẽſis
primi mundare ⁊ in die octauo eiuſdeꝫ
mẽſis: ingreſſi ſunt porticum domus tẽ-
pli dñi. Expiauerũtq; tẽplũ diebus octo:
⁊ in die ſextadecima mẽſis eiuſdẽ qđ cepe-
rãt impleuerunt. Ingreſſi quoq; ſunt ad

ezechiã regẽ: ⁊ dixerunt ei. Sanctificaui-
mus oẽꝫ domũ dñi ⁊ altare holocauſti: va-
ſaq; eius: necnõ ⁊ mẽſam ꝓpoſitionis cũ
oĩbus vaſis ſuis: cunctãq; tẽpli ſuppellecti-
lem quã polluerat rex achaꝫ in regno ſuo
poſtq̃ ꝑuaricatus eſt: ⁊ ecce expoſita ſunt E
oĩa corã altari domini. Cõſurgenſq; dilu-
culo ezechias rex adunauit oẽs principes
ciuitatis: ⁊ aſcẽdit in domũ dñi. Obtule-
rũtq; ſimul tauros ſeptẽ ⁊ arietes ſeptẽ:
⁊ agnos ſeptẽ: ⁊ hircos ſeptẽ: ꝓ peccato: ꝓ Als ✝ iſr.
regno: ꝓ ſanctuario: ꝓ ✝ iuda. Dixitq;
ſacerdotibus filijs aaron vt offerrent ſup
altare dñi. Mactauerũt igit̃ tauros ⁊ ſu-
ſceperũt ſanguinẽ ſacerdotes ⁊ fuderunt
illũ ſup altare. Mactauerũt ẽt arietes: ⁊ il-
loꝝ ſanguinẽ ſup altare fuderũt. Immo-
lauerũt agnos ⁊ fuderunt ſup altare ſan-
guinẽ. Applicuerunt hircos ꝓ peccato co-
rã rege ⁊ vniuerſa multitudine. Impo-
ſueruntq; man⁹ ſuas ſup eos ⁊ immolauerũt
illos ſacerdotes ⁊ aſperſerũt ſanguinẽ eoꝝ
coram altari ꝓ piaculo vniuerſi iſraelis.
Pro oĩ quippe iſrl̃ ꝓceperat rex vt holocau- F
ſtũ fieret ⁊ ꝓ peccato. Conſtituit quoq; le-
uitas in domo dñi cũ cymbalis ⁊ pſalte-
rijs ⁊ citharis ſm̃ diſpoſitionẽ dauid regis ⁊
gad videntis ⁊ nathã ꝓphete. Siquidẽ dñi
ꝓceptũ fuit ꝑ manũ ꝓphetarũ eius. Stete-
rũtq; leuite tenẽtes organa dauid ⁊ ſacer-
dotes tubas. Et iuſſit ezechias vt offerrẽt Als ✝
✝ holocauſta ſup altar̃. Cũq; offerrent̃ ho- holocau-
locauſta ceperũt laudes canere dñõ // ⁊ clã- ſtum.
gere tubis atq; i diuerſis orgãis q̃ dauid // .1.par.
rex iſrl̃ repperat cõcrepare. Oĩ aũt turba 15.d.
adorãte: cãtores ⁊ hi q̃ tenebãt tubas erãt
in officio ſuo donec cõpleret̃ holocauſtuꝫ.
Cũq; finita eẽt oblatio: incuruat⁹ ẽ rex ⁊
oẽs q̃ erãt cũ eo: ⁊ adorauerũt. Precepit-
q; ezechias ⁊ ꝓncipes leuitis vt laudarẽt
dñꝫ ſermonib⁹ dauid ⁊ aſaph videntis. Qui
laudauerũt deũ magna leticia ⁊ icuruato
genu adorauerũt. Ezechias aũt ẽt hec ad- G
didit. Impleſtis man⁹ veſtras dñõ: acce-
dite ⁊ offerte victimas ⁊ laudes in domo
dñi. Obtulit ergo vniuerſa multitudo ho-
ſtias ⁊ laudes ⁊ holocauſta mẽte deuota.
Porro nũer⁹ holocauſtoꝝ q̃ obtulit mul-
titu do: hec fuit. Tauros .lx. arietes cẽtũ: agn-
os ducẽtos: ſcĩficaueruntq; dñõ boues ſex-
cẽtos ⁊ oues tria milia. ſacerdotes vero pau-
ci erãt nec poterãt ſufficere vt pelles holocau-

ſtorum detraherent. Unde ⁊ leuite frēs eo-
rum adiuuerūt eos donec implerent opus
⁊ ſanctificarent antiſtites. Leuite q̄ppe fa-
ciliori ritu ſctificant q̄ȝ ſacerdotes. Fuerūt
ergo holocauſta plurima adipes pacificoꝝ
⁊ libamina holocauſtoꝝ. Et cōpletus ē cul
tus domus dn̄i. Letatuſq̄ȝ eſt ezechias et
oīs pp̄ls eo q̄ miniſteriū dn̄i eſſet exple-
Al.+ placuit tū. De repēte q̄ppe hoc fieri + placuerat.

¶ Ca. Sū. ¶ De predicatoribus quos Eze
chias miſit in omnē iſrael vt venirent ⁊
celebrarent phaſe domino: ⁊ de paſcha Eze-
chie domino celebrato. Cap. xxx.

A Miſit q̄ȝ ezechias ad omnē iſrael ⁊ iu
daꝫ: ſcripſitq̄ȝ ep̄las ad effraim ⁊ ma-
naſſen vt venirēt ad domū dn̄i in hieruſa
lem ⁊ facerēt phaſe domino deo iſrl̄. Ini-
to ergo conſilio regis ⁊ principū ⁊ vni-
uerſi cetus hieruſalem decreuerunt vt fa-
cerent phaſe mēſe ſecundo. Non enim oc
currerant facere in tempore ſuo: quia ſa-
cerdotes qui poſſent ſufficere ſanctificati
non fuerant: ⁊ populus nondum congre
gatus fuerat in hieruſalem. Placuitq̄ȝ ſer
mo regi ⁊ omni multitudini: ⁊ decreue-
rūt vt mitterent nūcios in vniuerſū iſrl̄
de berſabee vſq̄ȝ dan: vt venirent ⁊ facerent
phaſe dn̄o deo iſrl̄ in hierl̄m. Multi eniꝫ
Alia eo. nō fecerāt ſicut in lege p̄ſcriptū eſt. Perre-
xerūtq̄ȝ curſores cuꝫ ep̄lis ex regis īperio
⁊ p̄ncipū eius in vniuerſuꝫ iſrl̄ ⁊ iudam:
iuxta id qđ rex iuſſerat p̄dicātes. Filij iſrl̄
reuertimini ad dn̄m deū habraaꝫ ⁊ iſaac ⁊
B iſrael: ⁊ reuertet̄ ad reliquias q̄ effugerūt
Al.+ manum. + manus regis aſſyrioꝝ. Nolite fieri ſicut
patres veſtri ⁊ fratres: qui receſſerunt a do
mino deo patruꝫ ſuorū: ⁊ tradidit eos in
interitū: vt ipſi cernitis. Nolite indurare
ceruices veſtras ſicut patres veſtri. Tradi-
te manꝰ veſtras dn̄o: ⁊ venite ad ſanctuari
um eius qđ ſanctificauit in eternū. Ser-
uite dn̄o deo patrū veſtroꝝ: ⁊ auertet̄ a vo-
bis ira furoris eius. Si enim vos reuerſi
fueritis ad dominū: frēs veſtri ⁊ filij habe-
bunt miām coraꝫ dn̄is ſuis: qui illos du-
xerunt captiuos ⁊ reuertent̄ in terrā hāc.
Pius enim ⁊ clemens eſt dominus deus
veſter: ⁊ nō auertet faciē ſuaꝫ a vobis: ſi re-
uerſi fueritis ad eū. Igitur curſores per-
Al.+ eo. gebāt velociter de ciuitate in ciuitatem per
terrā effraim ⁊ manaſſe vſq̄ȝ ad zabulon:
illis irridentibus ⁊ ſubſannantibus eos.

Attamen quidaꝫ viri ex aſer ⁊ manaſſe ⁊
zabulon acquieſcētes conſilio: venerūt hie-
ruſalē. In iuda vero facta ē manus dn̄i vt
daret eis cor vnū: vt facerēt iuxta p̄ceptū
regis ⁊ principum verbū dn̄i. Cōgregati
q̄ȝ ſunt in hieruſalē p̄pli multi: vt facerēt
ſolēnitatē azymoꝝ in mēſe ſcđo. Et ſurgē C
tes deſtruxerūt altaria q̄ erāt in hieruſa-
lē: atq̄ȝ vniuerſa in q̄bus idolis adolebāt
incenſuꝫ ſubuertētes proiecerunt in tor
rētem cedron. Immolauerūt aūt phaſe
quartadecima die mēſis ſcđi. Sacerdotes
quoq̄ȝ atq̄ȝ leuite tandē ſanctificati obtu
lerūt holocauſta in domo dn̄i: ſteterūtq̄ȝ ī
ordine ſuo iuxta diſpōneꝫ ⁊ legē moyſi
hoīs dei. Sacerdotes vero ſuſcipiebāt effū
dēduꝫ ſanguinē de manibus leuitaꝝ eo
q̄ multa turba ſanctificata nō eēt: ⁊ idcir
co immolarēt leuite phaſe his qui nō oc
currerāt ſanctificari dn̄o. Magna ēt pars
p̄pli de effraim ⁊ manaſſe ⁊ iſachar ⁊ zabu
lon q̄ ſanctificata nō fuerat comedit pha-
ſe: nō iuxta qđ ſcriptum eſt. Et orauit pro
eis ezechias dicēs. Dn̄s bonꝰ p̄pitiabit̄ cū
ctis qui in toto corde requirūt dn̄ꝫ deuꝫ
patrū ſuorū: ⁊ non imputabit eis q̄ mi-
nus ſanctificati ſunt. Quē exaudiuit dn̄s
⁊ placatus eſt p̄p̄lo. Fecerūtq̄ȝ filij iſrl̄ q̄
inuenti ſunt in hieruſalē ſolēnitatē azy
morū ſeptē diebus in leticia magna: lau-
dātes dn̄m per ſingulos dies: leuite quo
q̄ȝ ⁊ ſacerdotes p̄ organa que ſuo officio
cōgruebāt. Et locutus eſt ezechias ad cor D
oīuꝫ leuitaꝝ: q̄ hēbant intelligētiā bonaꝫ
ſup dn̄o. Et comederunt ſeptē diebus ſo-
lēnitatis immolantes victimas pacificoruꝫ
⁊ laudantes dn̄m deum patrū ſuoꝝ. Pla
cuitq̄ȝ vniuerſe multitudini vt celebra-
rēt ēt alios dies ſeptē. Qđ ⁊ fecerūt cū in-
gēti gaudio. Ezechias aūt rex iuda p̄bue-
rat multitudini mille tauros: ⁊ ſeptē mi-
lia ouiū. Pricipes vero dederāt p̄p̄lo tau-
ros mille: ⁊ oues decē milia. Sāctificata ē
ergo ſacerdotū plurima multitudo: ⁊ hi
laritate p̄fuſa oīs turba iuda tā ſacerdotū
⁊ leuitaꝝ q̄ȝ vniuerſe freq̄ntie q̄ venerat ex
iſrl̄: p̄ſelitoꝝ quoq̄ȝ de terra iſrl̄ ⁊ habitā
tiū in iuda. Factaq̄ȝ ē grādis celebritas ī Al.+ domino
hieruſalē qualis a diebus ſalomōis filij
dauid regis iſrl̄ in ea vrbe nō fuerat. Sur Al.+ ppim
rexerūt aūt ſacerdotes atq̄ȝ leuite benedi
cētes + p̄p̄lo. Et exaudita eſt vox eoꝝ: per-
uenitq̄ȝ

ueniſqꝫ oratio in habitaculū ſanctū celi.
¶Ca.Sū. ¶Ezechias ſacerdotū ⁊ leui-
tarū diuiſit officia: de collatione deci-
marū: dantur: colliguntur: diſtribuuntur:
reperiuntur: bona que fecit ezechias ⁊ quo
modo pſperatus eſt. Cap.xxxi.
A CUmqꝫ hec fuiſſēt rite celebrata egreſ
Aliꝫ et ſus eſt oīs iſrael q inuētus+ fuerat
in vrbib⁹ iuda: ⁊ fregerūt ſimulacra: ſucci
derūtqꝫ lucos: demoliti ſunt excelſa ⁊ alta
ria deſtruxerūt: nō ſolū de vniuerſo iuda
⁊ beniamin: ſʒ ⁊ de effraim quoqꝫ ⁊ ma-
naſſe: donec penit⁹ euerterēt. Reuerſiqꝫ ſūt
oēs filij iſrl' in poſſeſſiōes ⁊ ciuitates ſu-
as. Ezechias aūt ꝯſtituit turmas ſacerdo
tales: ⁊ leuiticas p diuiſiōes ſuas vnūquē
qꝫ in officio ꝓprio tā ſacerdotū videlicet
ꝗ̄ leuitaꝝ ad holocauſta ⁊ pacifica: vt mi-
niſtrarēt ⁊ ꝯfiterent canerētqꝫ in portis
caſtroꝝ dñi. Pars aūt regis erat vt de ꝓ-
pria ei⁹ ſubſtātia offerret holocauſtū mā̄e
ſemp ⁊ veſpere: ſabbatis quoqꝫ ⁊ calēdis
⁊ ſolēnitatib⁹ ceteris: ſicut ſcriptū eſt in
B lege moyſi. Precepit ēt pplo habitātiū
hierl'm vt darēt partes ſacerdotib⁹ ⁊ leui
tis: vt poſſent vacare legi dñi. Qđ cū per-
crebuiſſet in aurib⁹ multitudinis: pluri-
mas obtulere p̄mitias filij iſrl' frumenti
vini ⁊ olei: mellis quoqꝫ ⁊ omniū que
gignit hum⁹ decimas obtulerūt. Sʒ ⁊ fi-
lij iſrael ⁊ iuda q habitabāt in vrbib⁹ iu-
da obtulerūt decimas boum ⁊ ouiū: deci
maſqꝫ ſanctoꝝ q̄ vouerāt dño deo ſuo: at-
qꝫ vniuerſa portātes fecerūt aceruos plu-
Als+fa- rimos. Menſe tertio ceperūt aceruoꝝ+ ia-
cere cere fundamēta: ⁊ mēſe ſeptimo cōpleue-
rūt eos. Cūqꝫ ingreſſi fuiſſent ezechias et
p̄ncipes ei⁹: viderūt aceruos ⁊ bñdixerūt
dño ac pplo iſrael. Interrogauitqꝫ eze-
chias ſacerdotes ⁊ leuitas: cur ita iacerēt
acerui. Rñdit illi azarias ſacerdos p̄mus
C de ſtirpe ſadoch dicēs. Ex quo ceperūt offer
ri primitie in domo dñi: comedim⁹ ⁊ ſa
turati ſum⁹ ⁊ remanſerūt plurima: eo ꝙ
bñdixerit dñs pplo ſuo. Reliquiaꝝ aūt eſt
copia iſta quā cernis. Precepit igitur eze
chias vt p̄pararēt horrea in domo dñi. Qđ
cū feciſſent: intulerūt tā p̄mitias ꝗ̄ deci-
mas: ⁊ q̄cūqꝫ vouerāt fideliter. Fuit autē
p̄fect⁹ eoꝝ chonenias leuita ⁊ ſemei frater
ei⁹ ſecūdus. Poſt quē iehihel ⁊ azarias ⁊
naad ⁊ aſahel ⁊ hierimoth: iozabat quo-

qꝫ ⁊ elihel ⁊ ieſmachias ⁊ mahath ⁊ bana-
ias p̄poſiti ſub manib⁹ chonenie ⁊ ſemei
fratris ei⁹ ex imperio ezechie regis ⁊ aza-
rie pōtificis dom⁹ dñi: ad quos oīa pertine
bāt. Chore vo fili⁹ iemna leuites ⁊ ianitor
orīētalis porte p̄poſitus erat his q ſponte
offerebant dño: p̄mitijſqꝫ ⁊ ꝯſecratis in
ſancta ſanctoꝝ ⁊ ſub cura ei⁹ eden ⁊ benia
min: ieſue ⁊ ſemeias: amarias quoqꝫ ⁊ ſe
chenias in ciuitatib⁹ ſacerdotū: vt fideli-
ter diſtribuerēt fratrib⁹ ſuis ptes mino-
rib⁹ atqꝫ maiorib⁹: exceptis maribus ab
annis trib⁹ ⁊ ſupra: cūctis qui ingredie-
bant tēplū dñi. Et qđ per ſingulos dies D
cēducebant in miniſterio atqꝫ obſerua-
tionibus iuxta diuiſiones ſuas: ſacerdo-
tib⁹ per familias ⁊ leuitis a viceſimo an-
no ⁊ ſupra p ordines ⁊ turmas ſuas: vni-
uerſeqꝫ multitudini tam vxorib⁹ ꝗ̄ libe
ris eoꝝ vtriuſqꝫ ſex⁹ fideliter cibi de his
que ſanctificata fuerāt prebebātur. Sed ⁊
filiorum aaron per agros ⁊ ſuburbana vr
bium ſingularū diſpoſiti erāt viri q par-
tes diſtribuerent vniuerſo ſexui maſcu-
lino: de ſacerdotibus ⁊ leuitis. Fecit ergo
ezechias vniuerſa que diximus in omnī
iudā: operatuſqꝫ eſt bonū ⁊ rectum ⁊ verū
corā dño deo ſuo: in vniuerſa cultura mī
niſterij domus dñi iuxta legē ⁊ cerimonī
as: volēs requirere deum ſuū in toto cor-
de ſuo. Fecitqꝫ ⁊ proſperatus eſt.
¶Ca.Sū. ¶De ſtrage facta ab angelo in
caſtris ſennacherib: d morte ipſi⁹: d egri-
tudine ezechie: d ſupbia cordis ei⁹ ⁊ hūi-
litate: d diuitijs ei⁹: d pctō ei⁹ i nūcijs ba-
bylōis oñdēdo oīa domus ei⁹: de morte
ei⁹: de regno manaſſes filij eius. Ca.xxxij.

A
POſt q̄ ⁊ huiuſcemodi veritatem de- 4.Re. 18.c.
nit ſennacherib rex aſſyrioꝝ. Et in-

I

Al' + au diſſet

greſſus iudā obſedit ciuitates munitas: volēs eas cape. Quod cum + vidiſſet ezechias veniſſe. ſ. ſennacherib ⁊ totū belli impetuz verti ꝯ hierl'm inito cū pncipib⁹ cōſilio viriliqȝ fortiſſimis vt obturarent capita fontiū q erāt extra vrbē. Et hoc omniū decernēte ſnia ꝯgregauit plurimā multitudinē: ⁊ obturauerūt cunctos fontes ⁊ riuuz q fluebāt in medio terre dicētes. Ne veniāt reges aſſyrioꝶ: ⁊ inueniāt aquarū abūdātiā. Edificauit quoqȝ agēs idustrie oēm murū q fuerat diſſipatus: ⁊ extruxit turres deſup: ⁊ forinſec⁹ alterū murū.
B Inſtaurauitqȝ mello in ciuitate dauid ⁊ fecit vniuerſi generis armaturā ⁊ clypeos. Cōſtituitqȝ pncipes bellatoꝶ in exercitu. Et ꝯuocauit vniuerſos i platea porte ciuitatis ac locut⁹ eſt: ad cor eoꝶ dicens. Viriliter agite ⁊ confortamini. Nolite timere: nec paueatis regē aſſyrioꝶ: ⁊ vniuerſam multitudinē q eſt cū eo. // Multo. n. plures nobiſcū ſunt qȝ cū illo. Cū illo. n. eſt brachiū carneū: nobiſcū dñs de⁹ nr q auxiliator eſt nr: pugnatqȝ p nobis. Cōfortatuſqȝ eſt pp'ls huiuſcemodi verbis ezechie regis iuda. Que poſtqȝ geſta ſunt: miſit ſennacherib rex aſſyrioꝶ ſeruos ſuos hierl'm. Ipſe. n. cū vniuerſo exercitu obſidebat lachis ad ezechiā regem iuda ⁊ ad oēm pplm q erat in vrbe dicēs. Hec dicit
C ſennacherib rex aſſyrioꝶ. // In quo hñtes fiduciā ſedetis obſeſſi in hierl'z. Num ezechias decepit vos vt tradat morti in fame ⁊ ſiti: affirmās q dñs de⁹ veſter liberet vos de manu regis aſſyrioꝶ. Nūqd nō iſte eſt ezechias q deſtruxit excelſa illi⁹ ⁊ altaria: ⁊ pcepit iude ⁊ hierl'z dicēs: corā altari vno adorabitis ⁊ in ipſo cōburetis incēſum. An ignoratis q ego fecerim: ⁊ pres mei cūctis terraꝶ pplis. Nūqd pualuerūt dij gentiū omniūqȝ terrarū liberare regionē ſuā de manu mea? Quis eſt de vniuerſis dijs gētiū qs vaſtauerūt pres mei qui potuerit eruere pplm ſuū de manu mea: vt poſſit et de⁹ veſter eruere vos de hac manu. Nō vos ergo decipiat ezechias: nec va-
D na pſuaſione deludat: neqȝ credatis ei. Si enim nullus potuit de⁹ cūctaꝶ gentium atqȝ regionū liberare pplm ſuū de manu mea: ⁊ de manu patrū meoꝶ: ꝯſequenter nec de⁹ veſter poterit eruere vos de hac manu. Sȝ ⁊ alia multa locuti ſunt ſerui ei⁹

// 4. Reg. 6. d.

// 4. Reg. 18. f.

ꝯ dñz deū: ⁊ ꝯ ezechiā ſeruum ei⁹. Epl'as quoqȝ ſcripſit plenas blaſphemie in dñm deū iſrael ⁊ locut⁹ eſt aduerſuz eū. Sicut dij gentiū ceteraꝶ nō potuerunt liberare pplm ſuū de manu mea: ſic ⁊ de⁹ ezechie eruere nō poterit pplm ſuū de manu iſta. Inſup ⁊ clamore magno lingua iudaica ꝯ pplm q ſedebat in muris hierl'm pſonabat: vt terreret eos ⁊ caperet ciuitatem.
Locutuſqȝ eſt ꝯ deū iſrael ſicut aduerſum deos ppl'oꝶ terre opa manuū hominuz. E
Orauerūt igit ezechias rex ⁊ eſaias filius amos pphetes aduerſuz hāc blaſphemiā: ac vociferati ſūt vſqȝ in celū. Et miſit dñs angelū ſuū q pcuſſit oēm virū robuſtū ⁊ bellatorē ⁊ pncipē exercit⁹ regis aſſyrioꝶ. Reuerſuſqȝ eſt cū ignominia in terram ſuā. Cūqȝ ingreſſus eēt domū dei ſui: filij qui egreſſi fuerāt de vtero ei⁹ interfecerūt eū gladio. Saluauitqȝ dñs ezechiā ⁊ habitatores hierl'm de manu ſennacherib regis aſſyrioꝶ ⁊ de manu omniuz: ⁊ pſtitit
ei qetē p circuitū. Multi et deferebāt hoſtias ⁊ ſacrificia dño in hierl'm: ⁊ munera ezechie regi iuda. Qui exaltat⁹ eſt poſt F
hec corā cūctis gentib⁹. // In dieb⁹ illis egrotauit ezechias vſqȝ ad mortē: ⁊ orauit dñz. Exaudiuitqȝ eū: ⁊ dedit ei ſignuz ſȝ nō iuxta bñficia q accepat retribuit: qȝ eleuatū eſt cor ei⁹. Et facta eſt ꝯ eū ira: ⁊ ꝯ iudā ⁊ hierl'z. Humiliatuſqȝ eſt poſtea eo q exaltatū fuiſſet cor ei⁹: tā ipſe qȝ habitatores hierl'm: ⁊ idcirco nō venit ſup eos ira dñi in dieb⁹ ezechie. Fuit aūt ezechias diues ⁊ inclyt⁹ valde: ⁊ theſauros ſibi plurimos ꝯgregauit argēti ⁊ auri: ⁊ lapidis pcioſi: aromatū ⁊ armoꝶ vniuerſi generis ⁊ vaſoꝶ magni precij: apothecas quoqȝ frumēti vini ⁊ olei ⁊ pſepia omniū iumentoꝶ caulaſqȝ pecoribus ⁊ vrbes ſex edificauit. Hēbat qppe greges ouiū ⁊ armentoꝶ innūerabiles eo q dediſſet ei dñs ſubſtantiā multā nimis. Ipſe eſt ezechias q obturauit ſupiorez fontē aquaꝶ gyon: ⁊ auertit eas ſubter ad occidētem vrbis dauid. In omnib⁹ opib⁹ ſuis fecit pſpere q̄ voluit. Attñ in legatione pncipū babylonis q miſſi fuerāt ad eū vt interrogarent G
de portēto qd acciderat ſup terraz dereliqt eum domin⁹ vt tentaretur ⁊ nota fierent omnia que erant in corde eius. Reliqua autē ſermonū ezechie ⁊ miſericordiarū

// 4. Reg. 20. a. Eſa. 38. a.

eius ſcripta ſunt in viſiõe eſaie filij amos
ꝓphete: ⁊ in libro regũ iuda ⁊ iſrael. Dor-
miuitq; ezechias cũ patrib⁹ ſuis: ⁊ ſepe-
lierunt eũ ſupra ſepulcra filioꝝ dauid. Et
celebrauit eius exequias vniuerſus iuda
⁊ oẽs habitatores hieruſalẽ: regnauitq;
manaſſes filius eius pro eo.

¶ Ca. Sũ. ¶ De regno manaſſes ⁊ ſceleri-
bus ei⁹: capit ab aſſyrijs ⁊ ducit in baby-
lonẽ: penitet ⁊ orat dñũ ⁊ reducit in hie-
ruſalẽ: deſtruit idola de domo dñi: ⁊ aras
q̃s fecerat ipſe: ſ; pplˢ adhuc imolat in ex-
celſis: de morte ei⁹, ⁊ de regno filij ei⁹ amõ
⁊ occiſione ei⁹ a ſeruis ſuis ꝓprijs: cui ſuc-
ceſſit fili⁹ eius ioſias. Cap. xxxiij.

A 14. Reg. 21. a. Duodecim annoꝝ erat manaſſes cũ
regnare cepiſſet: ⁊ qnquaginta ✠ qn-
q; annis regnauit in hieruſalẽ. Fecit au- (Als ✠ et q̃nq;)
tem malũ corã domino iuxta abomina-
tiones gentiũ quas ſubuertit dominus
corã filijs iſrael. Et cõuerſus inſtaurauit
excelſa que demolitus fuerat ezechias pa-
ter eius: cõſtruxitq; aras baalim ⁊ fecit lu-
cos: ⁊ adorauit oẽm militiã celi ⁊ coluit
eã. Edificauit quoq; altaria in domo dñi:
de qua dixerat domin⁹: in hieruſalem erit
nomẽ meũ in eternum. Edificauit autem
ea cũcto exercitui celi in duob⁹ atrijs do-
mus domini: trãſireq; fecit filios ſuos per
ignem in vallem benennon. Obſerua-
bat ſomnia: ſectabatur auguria: maleficis
artibus inſeruiebat. habebat ſecum ma-
gos ⁊ incantatores: multaq; mala ope-
ratus eſt corã domino vt irritaret eum.
B Sculptile quoq; ⁊ conflatile ſignum po-
ſuit in domo dñi: de qua locutus eſt dñs
ad dauid ⁊ ad ſalomonẽ filiũ ei⁹ dicens.
In domo hac ⁊ in hieruſalem quã elegi
de cũctis tribub⁹ iſrael ponã nomẽ meũ
in ſempiternũ: ⁊ mouere nõ faciã pedem
iſrael de terra quã tradidi patrib⁹ eoꝝ: ita
dumtaxat ſi cuſtodierint facere que pce-
pi eis: cũctãq; legẽ ⁊ cerimonias atq; iu-
dicia que mãdaui p manũ moyſi. Igitur
manaſſes ſeduxit iudã ⁊ habitatores hie-
ruſalem: vt facerent malum ſuper omnes
gentes quas ſubuerterat domin⁹ a facie fi-
liorum iſrael. Locutuſq; eſt dominus ad
eum ⁊ ad populũ illius: ⁊ attẽdere nolue-
runt. Idcirco ſuperinduxit eis principes
exercitus regis aſſyrioꝝ. Ceperuntq; ma-
naſſen ⁊ vinctũ cathenis atq; cõpedib⁹ du-
xerunt in babylonẽ. Qui poſtq̃ coangu-
ſtatus eſt: orauit dñm deũ ſuũ: ⁊ egit peni-
tentiã valde corã deo patrũ ſuoꝝ. Depca- C
tus eſt eũ: ⁊ obſecrauit intẽte. Et exaudi- j.q.7.c.2.
uit orõnẽ ei⁹: reduxitq; eum hieruſalẽ in verſi. ſcio
regnũ ſuũ. Et cognouit manaſſes q dñs manaſſẽ.
ipſe eſſet de⁹. Poſt hec edificauit murum de pe. diſ.
extra ciuitatẽ dauid ad occidẽtẽ gyon in 2. c. ſi eũ
cõualle ab introitu porte piſciũ p circui- ante ſi.
tum vſq; ad ophel: et exaltauit illum vehe-
menter. Cõſtituitq; principes exercit⁹ in
cunctis ciuitatib⁹ iuda munitis: ⁊ abſtu-
lit deos alienos ⁊ ſimulacrũ de domo dñi:
aras quoq; quas fecerat in mõte domus
dñi ⁊ in hieruſalẽ: ⁊ ꝓiecit omnia extra
vrbẽ. Porro inſtaurauit altare dñi: ⁊ im-
molauit ſuper illud victimas ⁊ pacifica ⁊
laudes. Precepitq; iude vt ſeruiret dño
deo iſrael. ✠ Attamẽ adhuc pplˢ immo- Als ✠ at-
labat in excelſis domino deo ſuo. Reliqua tamẽ
aũt geſtorũ manaſſe ⁊ obſecratio eius ad D
deum ſuum: verba quoq; videntium qui lo-
quebãtur ad eum in nomine dñi dei iſrl'
cõtinent in ſermõib⁹ regũ iſrael. Oratio
quoq; ei⁹ ⁊ exauditio ⁊ cũcta peccata atq;
cõtẽptus: loca etiã in qbus edificauit ex-
celſa ⁊ fecit lucos ⁊ ſtatuas anteq̃ ageret
penitẽtiã ſcripta ſunt in ſermonib⁹ ozai.
Dormiuit ergo manaſſes cũ patrib⁹ ſuis:
⁊ ſepelierũt eũ in domo ſua. Regnauitq;
p eo fili⁹ ei⁹ amon. Uigintiduoꝝ annoꝝ
erat amon cũ regnare cepiſſet: ⁊ duob⁹ an-
nis regnauit in hierſm. Fecitq; malũ in
ↄſpectu dñi ſicut fecerat manaſſes pr̃ ei⁹: ⁊
cunctis idolis que manaſſes fuerat fabri-
catus immolauit atq; ſeruiuit. Et non eſt
reueritus faciẽ dñi ſicut reuerit⁹ eſt ma-
naſſes pr̃ ei⁹: ⁊ multo maiora deliqt. Cũ-
q; ↄiuraſſent aduerſus eũ ſerui ſui inter-
fecerũt eũ in domo ſua. Porro reliq̃ pplˢ
multitudo ceſis his q amon ↄiurauerant
ↄſtituit regẽ ioſiam filiũ eius ꝓ eo.

¶ Ca. Sũ. ¶ De regno ioſie ⁊ ei⁹ pietate: de pe. diſ.
de inuẽtiõe deuteronomij: de ꝓphetiſſa: de 2. c. ſi eni.
federe ppli ad dominum. Cap. xxxiiij. ✠. Ioſias

Octo annoꝝ erat ioſias cũ regnare ce- A
piſſet // ⁊ triginta ⁊ vno anno regna- // 4. Reg.
uit in hierſm. // Fecitq; qđ erat rectũ in 22. a.
cõſpectu dñi: ⁊ ambulauit in vijs dauid
pr̃is ſui: nõ declinauit neq; ad dexterã ne-
q; ad ſiniſtrã. Octauo aũt ãno regni ſui
cũ adhuc eẽt puer cepit querere deũ pr̃is

lij dauid:⁊ duodecio ãno poſtq̄ꝫ regnare
ceperat mũdauit iudã ⁊ hierl'm ab excel-
ſis ⁊ lucis ſimulacriſq̄ꝫ ⁊ ſculptilibꝰ. De-
ſtruxerũtq̄ꝫ corã eo aras baalim:⁊ ſimu-
lacra q̄ ſuppoſita fuerãt demoliti ſunt. Lu-
cos ẽt ⁊ ſculptilia ſuccidit atq̄ꝫ cõminuit
⁊ ſup cumulos eoꝝ q̄ eis imolare ↄſueue-
B rant fragmẽta diſperſit. Oſſa p̄terea ſacer-
dotũ cõbuſſit in altaribꝰ idoloꝝ:mũda-
uitq̄ꝫ iudã ⁊ hierl'm. Sꝫ ⁊ in vrbibꝰ ma-
naſſe ⁊ effraim ⁊ ſymeon vſq̄ꝫ neptalim
cũcta ſubuertit. Cũq̄ꝫ altaria diſſipaſſet ⁊
lucos ⁊ ſculptilia ↄtriuiſſet in fruſta cun-
ctaq̄ꝫ delubra demolitꝰ eẽt de vniuerſa ter
ra iſrael:reuerſus eſt in hierl'm. Igitͬ an-
no octauodecimo regni ſui mũdata iaꝫ
terra ⁊ tẽplo dñi:miſit ſaphan filiũ eſelie
⁊ maaſian p̄ncipẽ ciuitatis:⁊ ioha filium
ioachaſ a cõmẽtarijs vt iſtaurarẽt domũ
dñi dei ſui. Qui venerũt ad helchiã ſacer-
dotẽ magnuꝫ. Acceptaq̄ꝫ ab eo pecunia q̄
illata fuerat in domũ dñi:⁊ quã ↄgregaue
rãt leuite ⁊ ianitores de manaſſe ⁊ effraiꝫ
⁊ vniuerſis reliquijs iſrl':ab omni quo-
q̄ꝫ iuda ⁊ beniamin ⁊ habitatoribꝰ hieru
ſalẽ:tradiderunt in manibꝰ eoꝝ q̄ p̄erant
operarijs in domo dñi:vt inſtaurarẽt tẽ-
pluꝫ:⁊ infirma queq̄ꝫ ſartirẽt. At illi de-
derunt eã artificibꝰ ⁊ cemẽtarijs vt eme-
rent lapides ⁊ lapicidinis ⁊ ligna ad cõ-
miſſuras edificij ⁊ ad ↄtignationẽ domo
C rũ quas deſtruxerãt reges iuda. Qui fide-
liter cũcta faciebãt. Erãt aũt p̄poſiti operã-
tiuꝫ iadab ⁊ abdias de filijs merari:ʒacha
rias ⁊ moſollã de filijs caath que vrgebãt
opus oẽs leuite ſcientes organis canere.
Sup eos ṽo qui ad diuerſos vſus onera
portabãt:erãt ſcribe ⁊ magr̄i de leuitis ia-
nitores. Cũq̄ꝫ efferrẽt pecuniã que illata
fuerat in tẽplum dñi:reperit helchias ſa
cerdos librũ legis dñi q̄ datꝰ fuerat p̄ ma-
nuꝫ moyſi:⁊ ait ad ſaphan ſcribã. Libruꝫ
legis inueni in domo dñi. Et tradidit ei.
D At ille intulit volumẽ ad regẽ:⁊ nũciauit
ei dicẽs. Omnia q̄ dediſti in manu ſeruo
rũ tuoꝝ:ecce cõplent̄. Argẽtuꝫ qḋ repuꝫ
eſt in domo dñi cõflauerũt:datũq̄ꝫ eſt p̄e
fectis artificũ ⁊ diuerſa op̄a fabricãtium.
Preterea tradidit mihi helchias ſacerdos
hũc librũ. Quẽ cũ rege p̄ſente recitaſſet:
audiſſetq̄ꝫ ille ṽba legis ſcidit veſtimenta
ſua:⁊ p̄cepit helchie ⁊ aicham filio ſaphan
⁊ abdon filio micha:ſaphan quoq̄ꝫ ſcri-
be ⁊ aſaie ſeruo regis:dicẽs. Ite ⁊ orate do
minũ p̄ me ⁊ pro reliquijs iſrael ⁊ iuda:
ſup vniuerſis ſermonibꝰ libri iſtiꝰ q̄ rep-
tus eſt. Magnꝰ.n. furor dñi ſtillauit ſup
nos:eo q̄ nõ cuſtodierint p̄res nr̄i verba
dñi:vt facerẽt oia q̄ ſcripta ſunt in iſto vo-
lumine. Abijt ergo helchias ⁊ hi q̄ ſiſt a re E
ge miſſi fuerãt ad oldam p̄phetẽ vxorem
ſellũ filij thecuatq̄ꝫ filij aras cuſtodis ve-
ſtiũ:que habitabat in hierl'm in ſcđa:⁊ lo
cuti ſunt ei ṽba q̄ ſupra narrauimꝰ. At il
la rñdit eis. Hec dicit dñs deꝰ iſrael. Dici-
te viro q̄ miſit vos ad me. Hec dicit dñs.
Ecce ego inducã mala ſup locũ iſtũ ⁊ ſu-
per habitatores eiꝰ:cunctaq̄ꝫ maledicta q̄
ſcripta ſunt in libro hoc:que legerũt corã
rege iuda:q̄r dereliquerũt me ⁊ ſacrifica-
uerũt dijs alienis:vt me ad iracũdiaꝫ p̄-
uocarẽt in cũctis op̄ibꝰ manuũ ſuaꝝ. Id
circo ſtillabit furor meꝰ ſup locũ iſtũ ⁊ nõ
extinguet̄. Ad regẽ aũt iuda q̄ miſit vos p̄
dño deprecãdo ſic loq̄mini. Hec dicit dñs
deꝰ iſrl'. Q̄m audiſti verba voluminis atq̄ꝫ F
emollitũ eſt cor tuũ ⁊ hũiliatꝰ es in con-
ſpectu dñi ſup his q̄ dicta ſunt ↄ͞ locum
hũc ⁊ habitatores hierl'm:reueritusq̄ꝫ
faciẽ meã ſcidiſti veſtimenta tua ⁊ fleuiſti
corã me:ego quoq̄ꝫ exaudiui te dicit do-
minꝰ. Iaꝫ.n. colligã te ad p̄res tuos:⁊ in-
fereris in ſepulcrũ tuũ in pace:nec vide-
bunt oculi tui oẽ malũ qḋ ego inducturus
rus ſum ſup locũ iſtũ ⁊ ſup habitatores
eiꝰ. // Retulerũt itaq̄ꝫ regi cũcta que dixe- //4. Reg.
rat. At ille cõuocatis vniuerſis maioribꝰ 23.a.
natu iuda ⁊ hieruſalẽ aſcẽdit in domum
dñi:vnaq̄ꝫ oẽs viri iuda ⁊ habitatores
hierl'm ſacerdotes ⁊ leuite:⁊ cunctus po
pulus a minimo vſq̄ꝫ ad maximũ. Qui- G
bus audiẽtibꝰ in domo dñi legit rex oia
ṽba voluminis. Et ſtãs in tribunali ſuo
p̄cuſſit fedus corã dño:vt ãbularet poſt
eũ ⁊ cuſtodiret p̄cepta ⁊ teſtimõia ⁊ iuſti
ficationes eiꝰ in toto corde ſuo ⁊ in tota
anima ſua:faceretq̄ꝫ q̄ ſcripta ſunt in vo-
lumine illo qḋ legerat. Adiurauit quoq̄ꝫ
ſup hoc oẽs q̄ repti fuerãt in hierl'm ⁊ be-
niamin. Et fecerunt habitatores hierl'm
iuxta pactũ dñi dei patrũ ſuoꝝ. Abſtulit
ergo ioſias cũctas abominationes de vni-
uerſis regionibꝰ filioꝝ iſrael:⁊ fecit oẽs q̄
reſidui erãt in iſrael ſuire dño deo ſuo.

Cūctis diebus vite eius nō receſſerunt a
domino deo patrum ſuorum.

¶ Capituli Summarium. De phaſe qd̄
fecit ioſias: de morte eius: de lamentatio-
nibus ſuorū ſuper eum. Cap. xxxv.

A F Ecit autē ioſias in hierl'm phaſe
4. Re. dn̄o: qd̄ immolatū eſt q̄rtadecima
23.c. die mēſis p̄mi. Et cōſtituit ſacerdotes in
3. Eſd. i. a officijs ſuis: hortatuſq; ē eos vt miniſtra-
rent in domo dn̄i. Leuitis quoq; ad quo
rū eruditionē oīs iſrael ſctificabat' dn̄o
locut' eſt. Ponite arcā in ſanctuario tē-
pli qd̄ edificauit ſalomon fili' dauid rex
iſrael. Nequaq̄ ſ.n. eā vltra portabitis. Nūc
ergo miniſtrate dn̄o deo vr̄o & pp̄lo eius
iſrael: & p̄parate vos per domos & cogna-
tiōes vr̄as in diuiſionib' ſingulorū ſicut
p̄cepit dauid rex iſrael: & deſcripſit ſalomō
fili' ei': & miniſtrate in ſanctuario per fa-
milias turmaſq; leuiticas: & ſanctificati
imolate phaſe. Fratres ēt vr̄os vt poſſint
iuxta v̄ba q̄ locut' eſt dn̄s in manu moy
ſi facere: p̄parate. Dedit p̄terea ioſias oī po
pulo q ibi fuerat inuētus in ſolemnitate
phaſe: agnos & hedos de gregib' & reliq̄ peco
ris: triginta milia: boum quoq; tria mi-
lia. Hec de regis vniuerſa ſubſtātia. Duces
B quoq; ei' ſpōte qd̄ vouerāt obtulerūt' tā
pp̄lo q̄ ſacerdotib' & leuitis. Porro hel-
chias & zacharias & iehihel p̄ncipes dom'
dn̄i dederūt ſacerdotib' ad faciēdū phaſe:
pecora cōmixtī duo milia ſexcēta & boues
trecētos. Chonenias aūt & ſemeias etiam
& nathanael fratres eius: necnon aſabias
& iahihel & iozabad principes leuitarū de-
derunt ceteris leuitis ad celebrandū pha
ſe: quinq; milia pecorū & boues quingē-
tos. Preparatūq; eſt miniſteriū: & ſtete-
rūt ſacerdotes in officio ſuo. Leuite quo-
q; in turmis iuxta regis imperiū: & im-
molatū eſt phaſe. Aſperſeruntq; ſacerdo-
tes man' ſuas ſanguine & leuite detraxe-
runt pelles holocauſtoꝝ & ſeparauerūt ea
vt darēt per domos & familias ſingulorū: &
offerrēt domino ſicut ſcriptū eſt in libro
moyſi. De bobus quoq; fecerūt ſilr. Et aſ-
ſauerūt phaſe ſuper ignē: iuxta qd̄ in lege
✠ ſcriptū eſt. Pacificas vero hoſtias coxe-
runt in lebetis & cacabis & ollis: & feſtina Ma✠ p-
to diſtribuerūt vniuerſe plebi: ſibi autē ceptum.
& ſacerdotib' poſtea parauerunt. Nam in
oblatione holocauſtoꝝ & adipum vſq; ad
noctē ſacerdotes fuerunt occupati. Unde
& leuite ſibi & ſacerdotib' filijs aaron para
uerunt nouiſſimis. Porro cantores filij
aſaph ſtabāt in ordine ſuo iuxta preceptū C
dauid & aſaph & eman & idithum pp̄he-
tarū regis dauid. Janitores vero per por-
tas ſingulas obſeruabāt: ita vt nec pūcto
quidē diſcederēt a miniſterio. Quāobrē
& fratres eorū leuite parauerūt eis cibos.
Omnis igit' cultura dn̄i rite cōpleta eſt
in die illa vt facerent phaſe: & offerrent ho
locauſta ſuper altare dn̄i iuxta preceptum
regis ioſie. Feceruntq; filij iſrael qui reper
ti fuerāt ibi phaſe in tempore illo: & ſolē-
nitatē azymorū ſeptē diebus. Nō fuit pha
ſe ſimile huic in iſrael a diebus ſamuelis
pp̄hete. Sed nec quiſq; de cunctis regib'
iſrael fecit phaſe ſicut ioſias ſacerdotibus
& leuitis & omni iude & iſrael qui repert'
fuerat & habitātibus in hieruſalē. Octa-
uodecimo anno regni ioſie hoc phaſe ce-
lebratum eſt. Poſtq̄ inſtaurauerat ioſi- 4. Reg.
as templū aſcendit nechao rex egypti ad 23.c.
pugnādum in charchamis iuxta eufra-
tem. Et p̄ceſſit in occurſum eius ioſias.
At ille miſſis ad eum nuncijs ait. Quid D
mihi & tibi rex iuda? Nō aduerſum te ho
die venio: ſ; ꝯ aliā pugno domū: ad quā
me de' feſtinato ire p̄cepit. Deſine aduerſū
deū facere qui mecū eſt: ne interficiat te.
Noluit ioſias reuerti: ſed p̄parauit cōtra
eū bellū: nec acquieuit ſermonib' nechao
ex ore dei: verum perrexit vt dimicaret in
cāpo mageddo. Ibiq; vulneratus a ſagit- De pe. di.
tarijs dixit pueris ſuis. Educite me de p̄- 2.c. ſi enī.
lio: q2 oppido vulnerat' ſū. Qui tranſtu- ℣. Ioſias
lerūt eū de curru in alterū currū q ſeq̄bat' vir ſāct'
eū more regio: & aſportauerūt eū in hie-
ruſalē. Mortuuſq; ē & ſepult' in mauſo-

deo patrū suoꝝ. Et vniuersus iuda ⁊ hieru
lē luxerunt euʒ: hieremias maxime: cui⁹
oēs cantores atq; cātatrices vsq; in p̄sen-
tem diem lamentationes sup iosiam repli
cant: ⁊ quasi lex obtinuit in isrl. Ecce scri-
ptū fert in lamentationib⁹. Reliqua autē
sermonum iosie ⁊ misericordiaruʒ eius
que lege precepta sunt domini: opera quo
q; illius prima ⁊ nouissima scripta sunt
in libro regum iuda: ⁊ israel.

¶ Cap. sū. ¶ De Joachin rege captiuato
in egyptum: de eliachim fratre eius quo-
modo captiuauit eum rex babylonis: ⁊ de
sedechia: ⁊ destructione hierusalem: et de
cyro rege persarum. Cap. xxxvi.

A 4. regū 23. f.
Tulit ergo pp̄ls terre ioachan filium
iosie: // ⁊ cōstituit regē p̄ patre suo in
hierusalē. Uigintitriuʒ annoꝝ erat Joa-
chan cū regnare cepisset ⁊ trib⁹ mensibus
regnauit in hierusalē. Amouit aūt eū rex
egypti cū venisset in hierl'z: ⁊ cōdemnauit
terrā centū talentis argenti: ⁊ talento au-
ri. Cōstituitq; p̄ eo regē eliachim fratreʒ
eius sup iudaʒ ⁊ hierlm: ⁊ vertit nomen
eius ioachim. Ipsuʒ vero ioachan tulit se
cum: ⁊ adduxit in egyptum. Uigintiq̄nq;
annoꝝ erat ioachim cū regnare cepisset: ⁊
vndeciʒ annis regnauit in hierlm. Fecit-
q; malū corā dn̄o deo suo. Cōtra hūc ascē
dit nabuchodonosor rex chaldeoꝝ: ⁊ vin-
ctū cathenis duxit in babylonē: ad quā ⁊
vasa dn̄i trāstulit: ⁊ posuit ea in tēplo suo.
Reliqua autē verboꝝ ioachim ⁊ abomina-
B tionū eius q̄s operatus est ⁊ q̄ inuēta sunt
in eo: cōtinent in libro reguʒ iuda ⁊ isrl.
Regnauit āt ioachin fili⁹ ei⁹ p̄ eo. + Octo
Al. + decē ⁊ octo annoꝝ erat ioachin cū regnare cepisset: et
tribus mensib⁹ ac deceʒ diebus regnauit i
hierusalem: fecitq; maluʒ in cōspectu dn̄i.
Cūq; anni circulus volueret: misit nabu
chodonosor rex nūcios: q ⁊ adduxerūt euʒ
in babylonē asportatis simul p̄ciosissimis
vasis domus dn̄i. Regē vero cōstituit sede-
chiā patruū eius sup iudā ⁊ hierusalē. Ui
ginti ⁊ vnius āni erat sedechias cū regna
re cepisset ⁊ vndeciʒ annis regnauit i hie-
rusalē. Fecitq; malū in oculis dn̄i dei sui:
nec erubuit faciē hieremie p̄phete loquē-
tis ad se ex ore dn̄i. A rege q̄z nabuchodo-
nosor recessit: q adiurauerat eū p̄ deuʒ. Et
C indurauit ceruicē suā ⁊ cor: vt nō reuerte
ref ad dn̄m deuʒ isrl. Sed ⁊ vniuersi p̄n
cipes sacerdotū ⁊ pp̄ls p̄uaricati sunt ini-
que iuxta vniuersas abominationes gen-
tiuʒ: ⁊ polluerūt domū dn̄i quā sctificaue-
rat sibi in hierlm. Mittebat aūt dn̄s deus
patrum suoꝝ ad illos p̄ manuʒ nunciorū
suoꝝ de nocte cōsurgens ⁊ quotidie cōmo
nēs: eo q̄ parceret pp̄lo ⁊ habitaculo suo.
At illi subsannabāt nūcios dei: ⁊ paruipen
debāt sermones ei⁹: illudebātq; p̄phetis:
donec ascēderet furor dn̄i in pp̄lm eius: et
esset nulla curatio. Adduxit eniʒ sup eos re
gem chaldeoꝝ ⁊ interfecit iuuenes eoruʒ
gladio in domo sanctuarij. Nō est misert⁹
adolescētis ⁊ v̄ginis ⁊ senis nec decrepiti
quidē: sʒ oēs tradidit in manib⁹ ei⁹: vni-
uersaq; vasa dom⁹ dn̄i tā maiora q̄ mino
ra: ⁊ thesauros tēpli ⁊ regis ⁊ p̄ncipū tran D
stulit in babylonē. Incēderunt hostes do-
mū dei: destruxerūtq; murū hierlm. Uni
uersas turres cōbusserunt: ⁊ quicquid p̄-
ciosum fuerat demoliti sunt. Si qs euase-
rat gladiū ductus in babylonē seruiuit re-
gi ⁊ filijs ei⁹ donec imperaret rex persaruʒ:
⁊ compleret sermo dn̄i ex ore hieremie: ⁊
celebraret t'ra sabbata sua. Cūctis eniʒ die
bus desolationis egit sabbatū vsq; dū cō
plerent septuaginta āni. // Anno aūt p̄mo //hie. 25. c.
cyri regis persaꝝ ad explendū sermonem ⁊ 29. c.
dn̄i quē locut⁹ fuerat p̄ os hieremie: susci-
tauit dn̄s spiritum cyri regis p̄sarum: q
iussit predicari in vniuerso regno suo et
p̄ scripturam dicēs. Hec dicit cyrus rex p̄
sarū. // Oīa regna terre dedit mihi dn̄s de- //j. esd. j. a. 3. esd. 2. a.
us celi: ⁊ ipse p̄cepit mihi vt edificarem ei
domū in hierusalē que est in iudea. Quis
ex vobis est in omni populo eius. Sit do-
min⁹ deus suus cum eo: ⁊ ascendat. Al. + dibrehaiomim

¶ Explicit liber + dabreiamin siue Para-
lipomenon secundus.

¶ Incipit oratio manasses regis iuda: cū
captus teneretur in babylone.

Domine deus oīpotens
patrū nr̄orū habraam
isaac ⁊ iacob: ⁊ semini
eorum: q fecisti celum
⁊ terram cuʒ omni or-
natu eorum: q signasti
mare verbo p̄cepti tui:
qui conclusisti abyssū:
⁊ signasti terribili ⁊ laudabili nomini tuo
quem omnes pauent ⁊ tremunt a vultu
virtutis tue: ⁊ insustentabilis ira sup pec-

latores comminationis tue: immenſa ve
re ⁊ inueſtigabilis miſericordia promiſ-
ſionis tue: qm̄ tu es dñe altiſſimus ſuper
oēm terram: longanimis ⁊ multum mi-
ſericors ⁊ penitēs ſuper malitiā hominū.
Tu autem dñe ſm bonitatē tuam promi
ſiſti pniam remiſſionis peccatoꝝ: ⁊ tu deꝰ iu-
ſtoꝝ non poſuiſti penitentiam iuſtis: ha-
braam iſaac ⁊ iacob his qui tibi non pec-
cauerūt: qm̄ peccaui ſuper numerum are-
ne maris. Multiplicate ſunt iniquitates
mee: incuruatus ſum multo vinculo fer
ri: ⁊ nō eſt reſpiratio mihi: qꝛ excitaui ira
cundiā tuā ⁊ malū coraꝫ te feci: ſtatuens
abominationes: ⁊ multiplicans offenſio-
nes. Et nūc flecto gēnua cordis mei: ꝑcās a
te bonitatē dñe. Peccaui dñe peccaui: ⁊ ini-
quitatē meā agnoſco. Peto rogās te dñe
remitte mihi: remitte mihi. Ne ſimul per
das me cum iniquitatibꝰ meis neqꝫ in eter
num reſerues mala mihi: qꝛ indignū ſal
uabis me ſm magnā miſericordiā tuā.
Et laudabo te ſemꝑ oībus diebꝰ vite mee:
qm̄ te laudat oīs virtus celoꝝ: ⁊ tibi eſt
gloria in ſecula ſeculorum. Amen.

¶ Explicit oratio manaſſes regis iuda.

¶ Incipit prefatio beati Hieronymi pre-
ſbyteri in librum eſdre.

Vtrū difficilius ſit facere qđ poſcitis:
an negare: necdū ſtatui. Nā vobis ali
qd imperātibꝰ annuere ſnie eſt: ⁊ magnitu
do oneris impoſiti ita ceruices premit: vt
ante ſub faſce ruendū ſit qꝫ leuādū. Acce-
dūt ad hoc inuidoꝝ ſtudia: q oē qđ ſcribi
mꝰ reprehendendū putāt. Et interdū ꝯ ſe cō
ſciētia repugnāte publice latrāt: q̄ occulte
legūt: intātū vt clamare cōpellar ⁊ dicere.
Pſa. 119. Dñe libera aīam meam a labijs iniq̄s: ⁊ a
lingua doloſa. Tertius annus eſt q̄ ſemꝑ
ſcribitis atqꝫ reſcribitis vt eſdre librū ⁊ he
ſter vobis de hebreo trāſferā: q̄ſi non habea al. ✝ egre
tis greca ⁊ latina volumina: aut quicqd illud
eſt q̄ a nobis vertit: nō ſtatim ab oībꝰ cō-
ſpuendū ſit. Fruſtra aūt (vt ait qdā) niti
neqꝫ aliud fatigādo niſi odiū q̄rere: extre-
me demētie eſt. Itaqꝫ obſecro vos mi dom
nion ⁊ rogatiane chariſſimi: vt ꝓuata lec-
tione cōtenti libros nō efferatis in publicum:
nec faſtidioſis cibos ingeratis: vitetiſqꝫ eo
rū ſupciliū q iudicare tm̄ de alijs: ⁊ ipſi fa-
cere nihil nouerūt. Si q aūt fratrū ſūt q
bus nr̄a nō diſplicēt his tribuatis exem
plar āmonētes vt hebrea noīa quoꝝ gran
dis in hoc volumine copia ē: diſtincte ꝑ in
terualla trāſcribāt. Nihil. n. ꝓderit emen-
daſſe librū: niſi emēdatio librarioꝝ diligē
tia ꝯſeruet. Nec quēqꝫ moueat q̄ vnus a
nobis liber editꝰ ē: nec apocriphoꝝ tertij et
q̄rti libri ſomnijs delectet: qꝛ ⁊ apd hebre-
os ✝ eſdre: neemieqꝫ ſmones in vnū vo lu al. ✝ egre
mē coartant: ⁊ q̄ nō habent apd illos: nec d
vigintiq̄ttuor ſenibus ſunt ꝓcul abijcien
da. Si qs aūt ſeptuaginta vobis oppoſuerit
interp̄tes: quoꝝ exēplaria varietas ipſa la
cerata ⁊ euerſa demōſtrat: nec pōt vtiqꝫ ve-
rū aſſeri qđ diuerſū eſt: mittite eū ad euā
gelia: in qbꝰ multa ponunt q̄ſi de veteri te
ſtamēto q̄ apd ſeptuaginta interp̄tes non
habent. Velut illđ: //qm̄ nazareꝰ vocabit: ⁊ //Oſee. 11. a.
//ex egypto vocaui filiū meū: ⁊ // videbūt i //mat. 2. c
quē cōpunxerūt: multaqꝫ alia q̄ latiori ope //zac. 12. c
ri reſeruamꝰ: ⁊ q̄rite ab eo vbi ſcripta ſūt.
Cūqꝫ ꝓferre nō potuerit: vos legite de his
exēplaribꝰ q̄ nup a nobis edita maledico-
rū quotidie linguis ꝯfodiunt. Sed vt ad
cōpendiū veniam: certe qđ illaturus ſum
equiſſimū eſt. Edidi aliquid qđ nō habet
in greco: aut aliter habet q̄ a me verſū eſt.
Quid interpretem laniāt. Interrogēt he-
breos: ⁊ ipſis autoribꝰ trāſlationi mee vel
arrogēt vel derogēt fidē. Porro aliud eſt ſi
clauſis qđ dicit oculis mihi volunt male
dicere: ⁊ nō limitantur grecorum ſtudiū
⁊ beniuolentiā: qui poſt ſeptuaginta trāſ
latores iam chriſti euangelio coruſcante
iudeos ⁊ hebionitas legis veteris interpre
tes aqlam vꝫ ⁊ ſymmachum ⁊ theodotio
nem ⁊ curioſe legunt: ⁊ per origenis labo-
rem in exaplois eccleſijs dedicarūt. Quāto
magis latini grati eſſe deberēt: q̄ exultātes
cernerēt greciā a ſe aliquid mutuari. Pri

mus enim magnoꝝ ſumptuum eſt ⁊ infinite
difficultatis: exẽplaria poſſe habere oĩa: de-
inde etiã q habuerint: ⁊ hebrei ſermonis
ignari ſũt: magis errabũt: ignorãtes: qs e
multis veri⁹ dixerit. Qd etiã ſapiẽtiſſimo
cuidã nup apd grecos accidit: vt interdum
ſcripture ſenſũ relinquẽs vniuſcuiuſlibet
interptis ſequeret errorẽ. Nos aũt q hebree
lingue ſaltẽ paruã habemus ſciẽtiam: ⁊ lati-
nus nobis vtcunqꝫ ſermo non deeſt: ⁊ de
alijs magis poſſum⁹ iudicare ⁊ ea q ipſi in
telligim⁹ in nr̃a lingua pmere. Itaqꝫ licet
hydra ſibilet: victorqꝫ ſynõ incẽdia iactet:
nũqꝫ meũ iuuãte chꝛo ſilebit eloquiũ. Etiã
pciſa lingua balbutiet. Legant q volũt: qui
nolũt abijciãt. Euentilẽt apices: lr̃as calũ-
nient. Magis via charitate puocabor: ad
ſtudiũ: qꝫ illoꝝ detractiõe ⁊ odio deſerebor.

al. egre ¶ Explicit prefatio.

¶ Incipit liber eſdre primus.

Cyr⁹ pſarũ rex primus ¶ Ca. Sũ. ¶ Cyr⁹ ſoluit captiuitatẽ ppli
⁊ redditis vaſis ⁊ numeratis: pcepit ppl'z
ire in hierl'm ⁊ edificare tẽplum. Cap. i.

A

hie.25.c ⁊.29.c 2.par.6.d

N anno pri-
me cyri regis pſaꝝ
vt cõpleret vbũ dñi
ex ore hieremie: ſu-
ſcitauit dñs ſpm̃ cy-
ri regis pſarũ: ⁊ tra-
duxit vocẽ i oĩ regno
ſuo etiã p ſcripturã
dicẽs. Hec dicit cyr⁹ rex pſaꝝ. Oĩa regna
terre dedit mihi dñs de⁹ celi: ⁊ ipſe pcepit
mihi vt edificarẽ ei domũ in hierl'm: q eſt
in iudea. Quis eſt in vobis de vniuerſo po
pulo eius? Sit dñs illius cum eo. Aſcen-
dat in hieruſalẽ q eſt in iudea: ⁊ edificet do
mum dei iſrael: ipſe eſt deus q eſt in hie
ruſalem. Et oẽs reliqui in cunctis locis
vbicunqꝫ habitãt adiuuẽt eũ viri de loco
ſuo argento ⁊ auro ⁊ ſubſtãtia ⁊ pecorib⁹:
excepto qd voluntarie offerũt tẽplo dei qd
eſt in hieruſalem. Et ſurrexerunt princi-
pes patrum de iuda ⁊ beniamin ⁊ ſacerdo
tes ⁊ leuite: ⁊ oĩs cuius ſuſcitauit de⁹ ſpiri
tum vt aſcenderet ad edificãdũ tẽplũ dñi:
quod erat in hieruſalem. Uniuerſiqꝫ qui
erant in circuitu adiuuerũt manus eoꝝ:
in vaſis argenteis ⁊ aureis in ſubſtãtia et
iumentis: in ſupellectili: exceptis his que
ſponte obtulerant. Rex quoqꝫ cyrus p-
tulit vaſa templi dñi que tulerat nabucho
donoſor de hieruſalẽ: ⁊ poſuerat ea in tem
plo dei ſui. Protulit aũt ea cyrus rex pſa-
rum p manum mitridatis filij gaȥabar: ⁊
annumerauit ea ſaſabaſar pncipi iude: ⁊
hic eſt numer⁹ eoꝝ. Phiale auree trigin-
ta: phiale argẽtee mille: cultri vigintino-
uem: ſyphi aurei triginta: ſyphi argentei
ſcd'i qdringenti decem: vaſa alia mille. Om
nia vaſa aurea ⁊ argentea quinqꝫ milia q-
dringenta. Uniuerſa tulit Saſabaſar: cum
his qui aſcendebant de tranſmigratione
babylonis in hieruſalem.

ſ.q.i.ca. ppheta. Tarqni⁹ ſupbus vij. Ro. rex

B

Lydorum

regni A- nis. Ala dicit dñi j.q.i.c. ppheta. in glo.

C

3. eſdre 2.b.

B

¶ Ca. Sũ. ¶ Numerus reuertẽtiũ in iu-
deã cũ duce ȥorobabel: ⁊ ſumma pecunie
templi inſtauratio diſtribuit. Cap. ij.

A Hi ſunt aũt puintie filij q aſcenderũt
de captiuitate quã trãſtulerat nabu-
chodonoſor rex babylonis in babylonẽ: ⁊
reuerſi ſunt in hierl'm ⁊ iudeã vnuſqſqꝫ
in ciuitatẽ ſuã: q venerũt cũ ȥorobabel ⁊ ie
ſua: neemia: ſaraia: rahelaia: mardochai :
belſan: meſphar: beguai: reum: baana. Nu-
mer⁹ viroꝝ populi iſrl'. Filij phares: duo
milia centũ ſeptuagintaduo. Filij arethi:
ſeptingenti ſeptuagintaqnqꝫ. Filij gerſe-
pharia treceti ſeptuagintaquinqꝫ. Filij
Sapharia: trecenti ſeptuagintaduo. Filij
Area ſeptingenti ſeptuagintaquinqꝫ. Filij
Phetmoab filioꝝ ioſue: octingenti: ⁊ ioab
duo milia octingenti duodecim. Filij be
lan: mille ducenti quinqꝫgintaqttuor. Fi-
lij ȥethua: nongenti quadragintaquinqꝫ.
Filij ȥachai: ſeptingenti ſexaginta. Filij ba
ni: ſexcẽti qdragintaduo. Filij bebai: ſexcẽ
ti vigintitres. Filij aȥgad: mille ducẽti vi
gintiduo. Filij adonicã: ſexcẽti ſexaginta-
ſex. Filij beguai: duo milia qnqꝫgintaſex.
Filij adin: qdringẽti quinquagintaqttu-

Lucretia romana ſe igulat ob adulterium

Al. ſapharia

B

oꝛ. Filij ather qui erāt ex ezechia: nonagin
taocto. Filij belai: trecēti viginti tres. Filij
ioꝛa: cētū duodecī. Filij azen: ducēti vi-
gintitres. Filij gebbar: nōgētiqnq̄3. Filij
bethleē: cētū vigintitres. Uiri nethupha:
qnq̄gintaſex. Uiri anathoth: cētū viginti-
octo. Filij azmaueth: q̄dragintaduo. Filij
cariathiarī cephirā: ⁊ beroth: ſeptingenti
q̄dragītatres. Filij rama ⁊ gabaa ſexcēti vi
gintiun⁹. Uiri macmas: cētū viginti duo.
Uiri bethel ⁊ hai: ducēti vigintitres. Filij
nebo: qnq̄gintaduo. Filij megbis: centum
qnq̄gintaſex. Filij belā alteri⁹: mille ducē
ti quinq̄gintaq̄ttuoꝛ. Filij arim: trecenti
viginti. Filij lodadin ⁊ ono: ſeptingēti vi
gintiqnq̄3. Filij hiericho: trecēti q̄dragin-
taqnq̄3. Filij ſenaa tria milia ſexcēti trigi-
ta. Sacerdotes: filij iadaia in domo ieſue:
nōgēti ſeptuagintatres. Filij emmer: mil
le qnq̄gintaduo. Filij pheſſur: mille ducē
ti q̄draginta ſeptē. Filij arim: mille decē ⁊
C ſeptē. Leuite. Filij ieſue ⁊ cedmihel filioꝝ
oduie: ſeptuagintaq̄ttuoꝛ. Cātoꝛes. Filij
aſaph: centū vigītiocto: filij ianitoꝝ: filij ſel
lū: filij ather: filij thelmon: filij accub: filij
athita: filij ſobai: vniuerſi cētū triginta no
uē. Nathinei. Filij ſia: filij aſupha: filij theb
baot: filij ceros: filij ſiaa: filij phadon: filij le-
bana: filij aſaba: filij accub: filij agab: filij ſel
mai: filij anan: filij gaddel: filij gar: filij raa-
ia: filij raſin: filij nechoda: filij gazen: filij
azec: filij phaſea: filij beſee: filij Aſemaa: filij
munim: filij nephuſim: filij bechue: filij acu
pha: filij azur: filij: beſluth: filij maida: filij
arſa: filij bercos: filij ziſara: filij Thema: filij
naſia: filij athupha. Filij ſeruoꝝ ſalomo-
nis: filij ſothei: filij ſopheretb: filij pharuda:
filij iala filij dercon: filij geddel: filij ſapha-
Als pho- ta: filij athil: filij + phocereth: q erant de aſe-
cerethi bain: filij amim. Omnes nathinnei ⁊ filij
ſeruoꝛū ſalomonis: trecentinonaginta-
duo. Et hi q aſcēderūt de thelmala: thelarſa
cherub ⁊ don ⁊ mer: ⁊ nō potuerūt indica-
re domū patrum ſuoꝝ ⁊ ſemen ſuū: vtrū
ex iſrael eſſent. Filij dalaia: filij thobia: filij
D nechoda: ſexcēti quinq̄gintaduo. Et de fili-
is ſacerdotū: filij iobia: filij acos: filij berzel
lai: q accepit de filiabus berzellai galaaditi
dis vxoꝛē: ⁊ vocatus eſt nomine eoꝝ. Hi q̄-
Als + ſctā ſierunt ſcripturā genealogie ſue: ⁊ non in
uenerunt: ⁊ eiecti ſunt de ſacerdotio. Et di
xit athersatha eis vt nō comederēt de + ſā-
cto ſanctoꝝ donec ſurgeret ſacerdos doctus
atq̄3 pfectus. Omnis multitudo q̄ſi vnus
q̄dragintaduo milia trecēti + ſeptuagīta: als + ſe-
exceptis ſeruis eoꝝ ⁊ ancillis qui erāt ſe- ginta
ptē3 milia trecēti tigintaſeptē3: ⁊ in ipſis
cātoꝛes atq̄3 cātatrices ducēti. Equi eoꝛū3
+ ſexcēti trigintaſex. Muli eoꝝ ducēti q̄- Als + ſe-
dragintaquin q̄3. Cameli eoꝝ q̄dringenti ptigēti
trigintaqnq̄3. Aſini eoꝝ ſex milia ſeptin-
genti viginti. Et pncipibus patrum cum
ingrederent̄ teplū domini qđ eſt in hieru
ſalē: ſponte obtulerūt in domū3 dei ad ex-
truendā eam in loco ſuo. Scđm vires ſu-
as dederunt impenſas opis auri ſolidos + als + ſe-
q̄draginta milia ⁊ mille: argēti minas qn ginta
q̄3 milia: ⁊ veſtes ſacerdotales centū. Habi
tauerūt ergo ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ de pplo
⁊ cātoꝛes ⁊ ianitoꝛes ⁊ nathinnei in vrbi
b⁹ ſuis: vniuerſuſq̄3 iſrl̄ i ciuitatib⁹ ſuis.

¶ Ca. Sū. ¶ Cōgregatur populus i hie-
ruſalem: ⁊ facto altari facit ſcenopegia et
ceteras ſolennitates: alij vociferantur gau
dentes: alij flentes. Cap. iij.

Iamq̄3 venerat mēſis ſeptimus ⁊ erāt A
filij iſrael in ciuitatibus ſuis. Con- Ne. eſ. 8.
gregatus eſt ergo populus quaſi vir vn⁹ 3. eſd. 9.
in hieruſalē: ⁊ ſurrexit ieſue fili⁹ ioſedech: ſo. d. c.
⁊ fratres eius ſacerdotes ⁊ zoꝛobabel fili⁹ ſuis
ſalathiel ⁊ fratres eius: ⁊ edificauerunt al- De pe. di
tare dei iſrael vt offerrent in eo holocauſto 2. c. ſi en
mata: ſicut ſcriptū3 eſt in lege moyſi viri h. ieſus.
dei. Collocauerunt autem altare dei ſuper
baſes ſuas deterrentibus eos p circuitū po
pulis terrarum: ⁊ obtulerunt ſuper illud
holocauſtum domino mane ⁊ veſpere. Fece B
runtq̄3 ſolennitatem tabernaculoꝛū: ſicut
ſcriptū3 eſt: ⁊ holocauſtum diebus ſingu-
lis per ordinē ſm pceptum: opus diei in
die ſuo: ⁊ poſt hec holocauſtū iuge tam in
calendis q̄3 in vniuerſis ſolennitatib⁹ do-
mini que erant conſecrate: ⁊ in omnibus
in quibus vltro offerebatur munus do-
mino. A primo die menſis ſeptimi: cepe-
runt offerre holocauſtum domino. Poꝛ-
ro templum dei nondum fundatū3 erat.
Dederunt autem pecunias latomis ⁊ ce-
mentarijs: cibum quoq̄3 ⁊ potū3 ⁊ oleū3
ſidonijs tyrijſq̄3 vt deferrent ligna cedri-
na de libano ad mare ioppē3 iuxta quod p C
ceperat cyrus rex perſarum eis. Anno aūt
ſecundo aduentus eoꝛum ad templum
dei in hieruſalem menſe ſecundo ceperūt

çorobabel filius ſalathiel: ⁊ ioſue filius io
ſedech ⁊ reliq̄ de fratrib⁹ eoꝝ ſacerdotes et
leuite: ⁊ omnesq̄ venerāt de captiuitate in
hierl'm: ⁊ conſtituerunt leuitas a viginti
annis ⁊ ſupra vt vrgerēt opus dn̄i. Ste-
titq; ioſue ⁊ filij eius ⁊ frēs ei⁹: cedmihel
Als ſup. ⁊ filij ei⁹ ⁊ filij iuda quaſi ✚ vir vnus vt in
eſt ✚ vir ſtarēt ſup eos q̄ faciebant opus in templo
dei: filij enadab ⁊ filij eorū ⁊ fratres eorū
leuite. Fundato igit' a cemētarijs templo
dn̄i: ſteterūt ſacerdotes in ornatu ſuo cū
tubis: ⁊ leuite filij Aſaph in cymbalis vt
laudarent deū per manus dauid regis iſ-
D rael. Et concinebāt in hymnis ⁊ cōfeſſione
domino: quoniā bonus quoniā in eter-
num mi'a eius ſuper iſrael. Omnis quo-
q; populus vociferabat' clamore magno ī
laudando dn̄m: eo φ fundatū eſſet tēplū
dn̄i. Plurimi etiā de ſacerdotibus ⁊ leui-
tis ⁊ p̄ncipes patrum ⁊ ſeniores q̄ viderāt
tēplum prius cum fundatū eſſet: ⁊ hoc tē-
plum in oculis eorū flebāt voce magna.
Et multi vociferantes in letitia eleuabant
vocē. Nec poterat q̄ſq̄ agnoſcere vocem cla
moris letantiū: ⁊ vocem fletus populi. Cō
mixtim enim populus vociferabatur cla
more magno: ⁊ vox audiebatur procul.

¶ Ca. Sū. ¶ Impedit' edificatio ab hoſtib⁹ ſamarie: ſcribunt ep'las accuſationis: ⁊ dicūt φ ſi edificat' ciuitas: tributa regi pſarū non dabunt: prohibet' opus tēpli. Ca. iiij.

A Audierūt aūt hoſtes iude ⁊ beniamin:
q; filij captiuitatis edificarēt tēplum
dn̄o deo iſrael. Et accedētes ad çorobabel ⁊
ad principes patrum: dixerūt eis. Edifice-
mus vobiſcum: q; ita vt vos querimus de
um veſtrum. Ecce nos immolauimus vi-
ctimas a diebus aſſoraddam regis aſſur:
qui adduxit nos huc. Et dixit eis çorobabel ⁊ ioſue ⁊ reliq̄ p̄ncipes patrū iſrl'. Non
eſt nobis ⁊ vobis vt edificem⁹ domū deo
nr̄o: ſicut p̄cepit nobis cyrus rex pſarū.
Factū eſt igit' vt pp'ls dei re impediret ma
nus ppl'i iude: ⁊ turbaret eos in edifican-
do. Conduxerūt quoq; aduerſus eos cōſi-
liatores: vt deſtruerēt cōſiliū eoꝝ omnib⁹
dieb⁹ cyri regis pſaꝝ: ⁊ vſq; ad regnū da
rij regis pſaꝝ. In regno aūt aſſueri ipſe ē
artaxarxes. In p̄ncipio regni ei⁹ ſcripſe-
rūt accuſationē aduerſus habitatores iu
dee ⁊ hierl'm. Et in dieb⁹ artaxerxis ſcripſit
beſellā mitridates ⁊ thabeel ⁊ reliq̄ q̄ erāt
in cōſilio eoꝝ ad artaxerxem regē pſarū.
Epiſtola aūt accuſatiōis ſcripta erat ſyria
ce: ⁊ legebat' ſermone ſyro. Reum ✚ beel-
thezem ⁊ ſamſai ſcriba ſcripſerūt epiſtolā
vnā de hierl'm artaxerxi regi huiuſcemo-
di. Reum beelthezem ⁊ ſamſai ſcriba ⁊ reli
qui cōſiliatores eoꝝ: dynei ⁊ apharſathei:
therphalei: arphaſei: erchuei babylonij:
ſuſanachei: dyei: ⁊ elamite: ⁊ ceteri de gen-
tib⁹ quas trāſtulit aſſennaphar magn⁹ ⁊
glorioſus: ⁊ habitare eas fecit in ciuitati-
bus ſamarie: ⁊ in reliq̄s regionibus trās
flumē in pace. Hoc eſt exēplar ep'le quam
miſerunt ad eū. Artaxerxi regi ſerui tui
viri q̄ ſunt trās fluuiū: ſalutē dicūt. No-
tū ſit regi: q; iudei q̄ aſcēderūt a te ad nos
venerūt in hierl'm ciuitatē rebellē ⁊ peſſi-
mam: quā edificāt extruētes muros eius
parietes cōponentes. Nūc igit' notū ſit re
gi: q; ſi ciuitas illa edificata fuerit: ⁊ mu-
ri ei⁹ inſtaurati: tributū ⁊ vectigal ⁊ an-
nuos reddit⁹ nō dabunt: ⁊ vſq; ad reges
hec noxa p̄ueniet. Nos ergo memores ſa
lis qđ in palatio comedim⁹: ⁊ q; leſiōes
regis videre nephas ducim⁹: idcirco miſi
mus ⁊ nūciamus regi vt recēſeas in li-
bris hiſtoriaꝝ patrum tuoꝝ: ⁊ inuenies
ſcriptū in cōmētarijs: ⁊ ſcies q̄m vrbs illa
vrbs rebellis eſt ⁊ nocēs regib⁹ ⁊ p̄uincijs
⁊ bella cōcitant' in ea ex dieb⁹ antiq̄s. Quā-
obrē ⁊ ciuitas illa deſtructa eſt. Nūciam⁹
nos regi: q̄m ſi ciuitas illa edificata fuerit
⁊ muri ipſi⁹ inſtaurati: poſſeſſionē trans
fluuiū nō hēbis. Verbū miſit rex ad reum
beelthezem ⁊ ſamſai ſcribā: ⁊ ad reliquos q̄
erāt in cōſilio eoꝝ habitatores ſamarie et
ceteris trās fluuiū ſalutē dicēs ⁊ pacem.
Accuſatiōnē quā miſiſtis ad nos maniſe-
ſte lecta eſt corā me: ⁊ a me p̄ceptū eſt: ⁊ re

Als tam byſes appellat' ſecūdus pſaꝝ rex: ⁊ apud iudith nabuchodonoſor.
B
Al. ✚ beelthezem
Egypti regnū defecit.
C

cenſuerũt: inuenerũtq; q̃ꝫ ciuitas illa a
diebꝰ antiqs aduerſuꝫ reges rebellat ⁊ ſe-
ditiões ⁊ ꝓlia ↄcitant in ea. Nam ⁊ reges
fortiſſimi fuerũt in hierl'ꝫ q ⁊ dñati ſunt
oi regioni que trãs fluuiũ eſt. Tributũ
quoq; ⁊ vectigal ⁊ redditꝰ accipiebãt. Nũc
ergo audite ſniaꝫ. Prohibeatis viros il-
los vt vrbs illa non edificet: donec ſi forte
a me iuſſum fuerit. Uidete ne negligẽter
Aĺs + exẽplar — hoc ĩpleatis: ⁊ paulatĩꝫ creſcat malũ ↄ re-
ges. Itaq; + exẽplũ edicti artaxerxis regis
Aĺ. + beel theem — lectũ eſt corã reum + beeltheem ⁊ ſampſai
ſcriba ⁊ ↄſiliariis eoꝝ. Et abierunt feſtini
in hierl'm ad iudeos: ⁊ ꝓhibuerunt eos
16. q. 7. c. — in brachio ⁊ robore. Tũc intermiſſum eſt
⁊ hoc di- — opꝰ dñi in hieruſalẽ: ⁊ non fiebat vſq; ad
tĩmꝰ. ibi — annũ ſcdm regni darii regis perſaꝝ.
tẽplũ re- paratũ. — ¶ Ca. Sũ. ¶ Ad exhortationẽ aggei ⁊ ça-
charie çorobabel ⁊ ioſue iteꝝ edificare tẽ-
plũ incipiũt: ⁊ paſca celebrat trãs flumẽ:
ↄſulit dariũ ꝑ epl'as ſup hoc. Cap. v.

A — PRophetauerũt aũt aggeus ꝓpheta ⁊
çacharias filiꝰ addo ꝓphetãtes ad iu
deos q erãt in iuda ⁊ hierl'ꝫ: ⁊ in noie dei
iſrael. Tũc ſurrexerũt çorobabel filiꝰ ſala-
thiel ⁊ ioſue filiꝰ ioſedech ⁊ ceperũt edifi-
care tẽplũ dñi in hieruſalẽ: ⁊ cũ eis ꝓphe
Smer- dis. iii. ꝑ ſarũ rex. — te dei adiuuãtes eos. In ipo aũt tpe venit
ad eos thãtanai q erat dux trãs flumen ⁊
ſtarbuçãnai ⁊ cõſiliarii eoꝝ: ſicq; dixerũt
eis. Quis dedit vobis ↄſiliũ vt domũ hanc
edificaretis: ⁊ muros eiꝰ inſtauretis? Ad
qḋ rñdimus eis q̃ eẽnt noia hoiuꝫ aucto-
B — rũ edificatiõis illiꝰ. Oculus aũt dei eoꝝ
Darius hyſtaſpis iiii. ꝑſaꝝ rex. — factus ẽ ſup ſenes iudeoꝝ: ⁊ nõ potuerũt
inhibere eos. Placuitq; vt res ad dariuꝫ
referret: ⁊ tunc ſatiſfacerẽt aduerſus accu
ſationẽ illã. Exẽplar epl'e quã miſit thãtã
nai dux regiõis trãs flumẽ ⁊ ſtarbuzan-
nai ⁊ ↄſiliatores eiꝰ apharſathei q erãt trãs
flumẽ ad dariũ regeꝫ. Sermo quẽ miſe-
rãt ei ſic ſcriptus erat. Dario regi pax ois.
Notũ ſit regi iſſe nos ad iudeã ꝓuinciaꝫ
ad domũ dei magni q̃ edificat lapide ipoli
to: ⁊ ligna ponunt in parietibꝰ: opuſq; il
lud diligẽter extruit ⁊ creſcit in mãibus
Xeno- phanes phs. — eoꝝ. Interrogauimꝰ ergo ſenes illos: ⁊ ita
dixĩmus eis. Quis dedit vobis ꝑtãteꝫ vt
domũ hãc edificaretis: ⁊ muros hos iſtau-
C — raretis? Sꝫ ⁊ noia eoꝝ q̃ſiuimꝰ ab eis vt
Sappho mitilẽa — nũciaremus tibi: ſcripſimuſq; noia eoꝝ
viroꝝ q ſunt principes i eis. Huiuſcemo-
di aũt ſmonẽ rñderũt nobi: dicẽtes. Nos — poetrix
ſumꝰ ſui dei celi ⁊ terre: ⁊ edificamꝰ tem — ⁊q́ viſus
plũ qḋ erat extructũ añ hos ãnos multos: — ſaphici.
qḋq; rex iſrl' magnꝰ edificauerat ⁊ extru- — Pyndarus poe-
xerat. Poſtq̃ aũt ad iracũdiã ꝓuocauerunt — ta.
pres nri deũ celi: tradidit eos in manꝰ na
buchodonoſor regis babylonis chaldei:
domũ quoq; hãc deſtruxit ⁊ ppl'm eiꝰ trã
ſtulit in babyloneꝫ. Anno aũt pmo cyri re
gis, cyrꝰ rex babylõis ꝓpoſuit edictũ vt do
B — mus dei edificaret. Nã ⁊ vaſa tẽpli dei au
rea ⁊ argẽtea q̃ nabuchodonoſor tulerat
ḋ tẽplo qḋ erat i hierl'ꝫ ⁊ aſportauerat ea i
tẽplũ babylõis ꝓtulit cyrus rex de tẽplo
babylonis ⁊ data ſũt ſaſabaſar vocabulo:
quẽ principẽ ↄſtituit: dixitq; ei. Hec vaſa
tolle ⁊ vade: ⁊ pone ea in tẽplo qḋ ẽ i hie-
ruſalẽ ⁊ domus dei edificet in loco ſuo.
Tũc itaq; ſaſabaſar ille venit ⁊ poſuit fun-
damẽta tẽpli dei in hierl'm: ⁊ ex eo tẽpo-
re vſq; nũc edificat ⁊ nedũ cõpletũ ẽ. Nũc
ergo ſi vi regi bonuꝫ recenſeat in bibliō
theca regis que eſt in babilone: vtrũ nam
a cyro rege iuſſuꝫ fuerit vt edificaret domꝰ
dei in hieruſalem: ⁊ voluntatem regis ſu
per hac remittat ad nos.
¶ Ca. Sũ. ¶ Darius bibliothecã faciẽs re
uolui: inuenit decretũ cyri regis ꝑcepiſſe
⁊ qḋ ipſe edificauerit ꝓprys ſumptibꝰ:
dat ⁊ ipſe ꝑceptũ qḋ edificet domus dñi: ⁊
cõcedit iudeis fortiſſimũ priuilegiuꝫ: ce-
lebrant ſolẽnitates azymorum. Cap. vi.

TUnc dariꝰ rex ꝑcepit ⁊ recẽſuerunt
in bibliotheca libroꝝ q erãt repoſiti
in babylõe. Et iuẽtũ ẽ in egbathanis qḋ ẽ
Aĺs + medena — caſtrũ in + medena ꝓuicia: volumẽ vnũ
taliſq; ſcriptꝰ erat in eo cõmẽtariꝰ. An-
Junius brutꝰ: lu — no pmo cyri regis: cyrꝰ rex decreuit vt do
ciꝰ colla- — mus dei edificaret q̃ ẽ in hierl'm: in loco
tinꝰ pri- — vbi imolãt hoſtias: ⁊ vt ꝑ nãt fundamẽta
mi Ro- — ſupportãtia altitudinẽ cubitoꝝ ſexagin-
cõſules — ta: ⁊ latitudinẽ cubitoꝝ ſexaginta: ordies
de lapidibꝰ ipolitis tres: ⁊ ſic ordies de li
gnis nouis. Sũptꝰ aũt de domo regis da
bunt. Sꝫ ⁊ vaſa tẽpli dei aurea ⁊ argẽtea q̃
nabuchodonoſor tulerat de tẽplo hierl'ꝫ
⁊ attulerat ea i babylonẽ reddant: ⁊ referã
tur in tẽplũ hierl'm in locũ ſuum: q̃ ⁊ po
ſita ſunt in tẽplo dei. Nũc ergo thãtannei
B — dux regiõis q̃ ẽ trãs flumẽ ⁊ ſtarbuzãnai
⁊ ↄſiliarii veſtri apharſathei qui eſtis trãs
flumẽ: ꝓcul recedite ab illis: ⁊ dimittite

Triumphus rome duci victori deſignat̃. Publi⁹ publicola pmus rome triumphauit. Dictature dignitas rome pmo inſtituit̃

C

Corolla nuro manus. Uetruuia m̄ coroliāl. Mulierib⁹ puilegia a romāis dantur.

D

Tribūi plebis rome inſtituunt̃

Fabia familia q̄ſi deletur. Quinti⁹ cincinatus dictator claret.

fieri tēplū dei illō a duce iudeoꝝ ⁊ a ſenio
rib⁹ eoꝝ: ⁊ dom⁹ dei illa edificet̃ i loco ſuo.
Sȝ ⁊ a me ꝑceptū eſt qd oporteat fieri a p̄
sbyteris iudeoꝝ illis vt edificet̃ dom⁹ dei
ſ. vt de arca regis .i. de tributis q̄ dant̃ de
regiōe trās flumen: ſtudioſe ſumpt⁹ den
tur viris illis ne impediat̃ opus. Qđ ſi ne
ceſſe fuerit ⁊ vitulos ⁊ agnos ⁊ hedos in ho
locauſtū deo celi: frumētū ſal vinū ⁊ oleū
ſm ritū ſacerdotū q ſunt in hieruſalē det̃
eis ꝑ ſingulos dies: ne ſit i aliquo q̄rimo
nia: ⁊ offerāt oblationes deo celi: orētq; p
vita regis ⁊ filioꝝ ei⁹. A me ergo poſitū ē
decretū: vt ois hō q hāc mutauerit iuſſio
nē: tollat̃ lignū de domo ipſius: ⁊ erigat̃ ⁊
configat̃ in eo: domus aūt eius publicet̃.
Deus aūt q habitare fecit nomē ſuū ibi:
diſſipet oia regna ⁊ ppl'm q extēderit ma
nū ſuā vt repugnet ⁊ diſſipet domū dei il
lā q̄ eſt in hieruſalē. Ego darius ſtatui de
cretū: qđ ſtudioſe impleri volo. Igit̃ than
tanei dux regiōis trans flumē ⁊ ſtarbuzā
nai ⁊ cōſiliarij eius ſm qđ ꝑceperat dari⁹
rex ſic diligēter executi ſunt. Seniores āt
iudeoꝝ edificabāt ⁊ ꝓſperabant̃ iuxta pro
phetias aggei ꝓphete ⁊ zacharie filij addo.
Et edificauerūt ⁊ conſtruxerūt iubēte deo
iſrl': ⁊ iubēte cyro ⁊ dario ⁊ artaxerxe regi
bus pſarū: ⁊ cōpleuerūt domū dei iſtā vſ
q; in diē tertiū mēſis adar: q eſt ānus ſe
xtus regni darij regis. Fecerunt aūt filij
iſrl' ſacerdotes ⁊ leuite: ⁊ reliq filiorū trāſ
migratiōis dedicationē domus dei i gau
dio: ⁊ obtulerūt in dedicatiōe domus dei
vitulos cētū: arietes ducētos: agnos q̄dri
gētos: hircos caprarū ꝓ peccato toti⁹ iſrl':
duodecī iuxta numeꝝ tribuū iſrl'. Et ſta
tuerūt ſacerdotes in ordinib⁹ ſuis: ⁊ le
uitas in vicib⁹ ſuis ſup opa dei in hieru
ſalē: ſicut ſcriptū ē i libro moyſi. Fecerūt
āt filij trāſmigratiōis paſcha q̄rtadecima
die mēſis pmi. Purificati .n. fuerāt ſacer
dotes ⁊ leuite q̄ſi vn⁹: oēs mūdi ad imo
lādū paſcha vniuerſis filijs trāſmigratio
nis ⁊ fratrib⁹ ſuis ſacerdotib⁹ ⁊ ſibi. Et co
mederūt filij iſrl' q reuerſi fuerāt de tranſ
migratiōe ⁊ oēs q ſeparauerant a coinq
natiōe gentiū terre ad eos vt q̄rerēt dnm
deū iſrl'. Et fecerūt ſolēnitatē azymoꝝ ſe
ptē dieb⁹ i letitia: q̄m letificauerat eos dns:
⁊ conuerterat cor regis aſſur ad eos: vt adiu
uaret man⁹ eoꝝ in ope dom⁹ dn̄i dei iſrl'.

C Cap. Sm̄. C Aſcēdit Eſdras de babylōe:
de edicto artaxerxis: de donoꝛ tēpli: ꝺ liber
tate miniſtrorum eius. Cap. vij.

Poſt hec aūt verba i regno artaxerxis
regis pſaꝝ + eſdras fili⁹ ſaraie: filij
azarie: filij helchie: filij ſellū: filij ſadoch: fi
lij achitob: filij amarie: filij azarie: filij ma
raioth: filij zarie: filij ozi: filij bocci: filij ab
iſue: filij phinees: filij eleazar: filij aaron ſa
cerdotis ab initio: ipſe + eſdras aſcēdit d
babylone: ⁊ ipſe ſcriba velox in lege moy
ſi: quā dns deus dedit iſrl'. Et dedit ei rex ſȝ
manū dn̄i dei eius ſup eū oēm petitionē
ei⁹. Et aſcēderūt de filijs iſrl' ⁊ de filijs ſa
cerdotū ⁊ de filijs leuitaꝝ de cātorib⁹ ⁊ de
ianitorib⁹ ⁊ de nathinneis in hieruſalē:
anno ſeptimo artaxerxis regis: ⁊ venerūt
in hieruſalē mēſe q̄nto: ipſe ē ānus ſepti
mus regis. Qr in pmo die mēſis pmi ce
pit aſcēdere de babylone: ⁊ in pmo + die
mēſis q̄nti venit i hieruſalē iuxta manuȝ
dei ſui bonā ſup ſe. + Eſdras + aūt parauit
cor ſuū vt inueſtigaret legē dn̄i: ⁊ faceret
⁊ doceret in iſrl' ꝑceptū ⁊ iudiciū. Hoc eſt
aūt exēplar epiſtole edicti: qđ dedit rex ar
taxerxes + eſdre ſacerdoti ſcribe erudito
in ſermōib⁹ ⁊ in ꝑceptis dn̄i: ⁊ cerimōijs
eius i iſrael. Artaxerxes rex regū + eſdre
ſacerdoti: ſcribe legis dei celi doctiſſimo ſa
lutē. A me decretū ē: vt cuicūq; placuerit
in regno meo de pplo iſrl' ⁊ de ſacerdoti
bus eius ⁊ de leuitis ire in hieruſalē tecū
vadat. A facie .n. regis ⁊ ſeptē cōſiliatoꝝ
eius miſſus es vt viſites iudeā ⁊ hieruſa
lē in lege dei tui q̄ eſt in manu tua: ⁊ vt fe
ras argētū ⁊ aurū qđ rex ⁊ ꝯſiliatores ei⁹
ſponte obtulerūt deo iſrael: cuius in hie
ruſalē tabernaculū eſt. Et oē argētū ⁊ au
rū qđcūq; inueneris in vniuerſa ꝓuin
cia babylonis ⁊ populus offerre voluerit:
⁊ de ſacerdotib⁹ q ſponte obtulerint do
mui dei ſui q̄ eſt in hieruſalē: libere accipe:
⁊ ſtudioſe eme de hac pecūia vitulos: arie
tes: agnos ⁊ ſacrificia ⁊ libamina eoꝝ: ⁊ of
fer ea ſup altare templi dei vrī quod ē in
hieruſalē. Sȝ ⁊ ſi qd tibi ⁊ fratribus tuis
placuerit de reliquo argēto ⁊ auro vt fa
ciatis: iuxta volūtatē dei vrī facite. Vaſa q;
que dant̃ tibi in miniſterium dom⁹ dei tui
trade in cōſpectu dei + in hieruſalē. Sȝ ⁊
cetera quibus op⁹ fuerit in domū dei tui:
quātūcūq; neceſſe eſt vt expēdas dabis

Democrit⁹ philoſoph⁹ floret

A

Als + eſras

a.3. eſdre 8.a.

Eraclit⁹ phs

Als + eſras

Eſichius poeta.

Als ſup eſt + die

Als + eſras

Als + enim

B

Als + eſre

Als + eſre

C

Als ſup eſt + in.

de theſauro ⁊ de fiſco regis. Et a me ego ar
taxerxes rex ſtatuí atq3 decreui oibꝰ custo
dibꝰ arce publice q ſunt tráſ flumé: vt qḋ
Alias Ezras — cunq3 petierit a vobis ✠ eſdras ſacerdos
ſcriba legis dei celi abſq3 mora detis vſq3
ad argéti taléta cétum: ⁊ vſq3 ad frumēti
choros cétū: ⁊ vſq3 ad vini bathos centū: ⁊
vſq3 ad bathos olei cétū: ſal vō abſq3 mé
B — ſura. Oé qḋ ad ritū dei celi ptinet tribuať
diligéter in domo dei celi: ne forte iraſcať
cótra regnū regis ⁊ filiorum eius. Uobis
quoq3 notū facimus de vniuerſis ſacer
dotibus ⁊ leuitis ⁊ cátoribꝰ ⁊ ianitoribꝰ
nathinneis ⁊ miniſtris domꝰ dei huiꝰ: vt
vectigal ⁊ tributū ⁊ ánonas nó hēatis po
Alias Ezra — teſtaté imponédi ſup eos. Tu aūt ✠ eſdra
ſcḋm ſapiétiá dei tui q̄ eſt in manu tua có
ſtitue iudices ⁊ pſides: vt iudicét oī ppſo
qui eſt trans flumé: his videlz qui noue
runt legé dei tui: ſz ⁊ imperitos docete libe
re. Et ois qui nó fecerit legé dei tui ⁊ legé
regis diligéter: iudiciū erit de eo ſiue in
mortem ſiue in exiliū: ſiue in códe̅natio
nem ſubſtantie eius: vel certe in carcerez.
Alias Ezras. — Et dixit ✠ eſdras ſcriba. Bńdictꝰ dńs deꝰ
patrū nr̄oꝝ: q dedit hoc in corde regis vt
glorificarét domū dńi que eſt in hieruſa
lé: ⁊ in me inclinauit miſericordiá ſuaz
Xerſes Darij filius. v. perſaꝝ rex. — corá rege ⁊ conſiliatoribus eius ⁊ vniuer
ſis principibus regis potentibꝰ. Et ego có
fortatꝰ mąu dńi dei mei q̄ erat i me: ɔgre
gaui de iſrael pncipes q aſcéderūt mecuz.
℄ Ca. Sū. ℄ De his q aſcéderūt cū eſdra:
⁊ directione itineris poſt fletū ⁊ ieiuniū.
Appendunť vaſa tépli: ⁊ offerunt ea cū ho
locauſtis in hieruſalem. Cap. viij.

A — HI ſunt ergo principes familiaꝝ ⁊ ge
neal̄ogia eoꝝ qui aſcéderūt mecuz
in regno artaxerxis regis de babylóe. De
filijs phinees: gerſon. De filijs ithamar
daniel. De filijs dauid atthus. De filijs ſe
chenie: ⁊ de filij pharos: zacharias: ⁊ cū eo
numerati ſunt viri cétum quinquagin
ta. De filijs phetmoab: elioenai filius ✠ za
ree: ⁊ cū eo ducéti viri. De filijs ſechenie: fi
lius ezechiel: ⁊ cū eo trecéti viri. De filijs
addá: nabeth filius ionathá: ⁊ cū eo quin
quagita viri. De filijs helá: iſaias filiꝰ atha
lie: ⁊ cū eo ſeptuagita viri. De filijs ſapha
tie: zebedia filius michael: ⁊ cū eo octogin
ta viri. De filijs ioab: obedia filiꝰ ihiehel ⁊
cū eo ducéti decé ⁊ octo viri. De filij ſelo
mith: filiꝰ ioſphie: ⁊ cū eo cétū ſexaginta
viri. De filijs bebai: zacharias filiꝰ bebai: ⁊
cū eo vigintiocto viri. De filijs ezeab: io
hāná filiꝰ ezethan: ⁊ cū eo cétū decé viri.
De filijs adonicá q erant nouiſſimi: ⁊ hec
noia eoꝝ: heliphelech ⁊ beihel ⁊ ſamaias: ⁊
cū eis ſexaginta viri. De filijs begui: vthai
⁊ zachur: ⁊ cū eis ſeptuaginta viri. Cógre
gaui aūt eos ad fluuiū q decurrit ad hana
⁊ máſimꝰ ibi tribꝰ diebꝰ. Queſiuiq3 i po
pulo ⁊ in ſacerdotibꝰ de filijs leui: ⁊ non
inueni ibi. Itaq3 miſi helizer ⁊ ariel ⁊ ſe
meiá ⁊ helnathá ⁊ arib ⁊ alteꝝ helnathá ⁊
nathá ⁊ zachariá ⁊ moſollá pncipes: ⁊ ioa
rib ⁊ helnathá: ſapiétes: ⁊ miſi eos ad hed
do q é pmus in caſphie loco. Et poſui in
ore eoꝝ v̄ba q̄ loq̄renť ad heddo: ⁊ ad fr̄es
eiꝰ nathinneos in loco caſphie: vt adduce
rét nobis miniſtros domꝰ dei nr̄i. Et addu
xerūt nobis p manū dei nr̄i bonā ſup nos
viꝝ doctiſſimū de filijs mooli: filij leui: fi
lij iſrl̄: ⁊ ſarabiá: ⁊ filios eiꝰ ⁊ fr̄es eius de
cé ⁊ octo: ⁊ aſabiá: ⁊ cū eo iſaiá de filijs me
rari: fr̄eſq3 eiꝰ ⁊ ſuos eiꝰ viginti. Et de na — D
thinneis q̄s dederat dauid ⁊ pncipes ad
miſteria leuitaꝝ nathinneos: ducétos vi
ginti. Oés hi ſuis noibꝰ vocabanť. Et pdi
caui ibi ieiuniū iuxta fluuiū hana: vt af
fligeremur corá dńo deo nr̄o: ⁊ peteremꝰ
ab eo viá rectá nobis ⁊ filijs nr̄is: vniuer
ſeq3 ſubſtátie nr̄e. Erubui. n. petere regis
auxiliū ⁊ eq̄tes q defenderét nos ab inimi
co in via: qz dixeramꝰ regi. Manꝰ dei nr̄i
eſt ſup oés q q̄rūt eū in bonitate: ⁊ ipꝑiuz
eiꝰ ⁊ fortitudo eiꝰ ⁊ furor ſup oés q dereli
quūt eū. Ieiunauimꝰ aūt ⁊ rogauimꝰ — E
deū nr̄m pro hoc: ⁊ euenit nobis pſpeř. Et
ſepaui de principibꝰ ſacerdotū duodeciz:
ſarabiá ⁊ aſabiá: ⁊ cū eis de fratribꝰ eoꝝ
decé. Appendiq3 eis argétū ⁊ auꝝ: ⁊ vaſa
cóſecrata domus dei nr̄i q̄ obtulerat rex ⁊
cóſiliatores eius ⁊ principes eius: vniuer
ſuſq3 iſrl̄ eoꝝ q inuenti fuerát. Et appédi
in manibus eorum argéti taléta ſexcéta
quīquaginta: ⁊ vaſa argétea cétū: auri vō cen
tū taléta: ⁊ crateras aureas viginti q̄ habe
bát ſolidos millenos: ⁊ vaſa eris fulgétis
optimi duo pulcra vt aurū. Et dixi eis.
Uos ſancti dńi: ⁊ vaſa ſancta ⁊ argentū ⁊ — F
aurū: qḋ ſponte oblatū eſt dńo deo patrū
nr̄oꝝ. Uigilate ⁊ cuſtodite donec appéda
tis coram principibus ſacerdotum ⁊ le

Margin notes: Temoſtodes athenienſis ſophos ⁊ dux clarus. Alias Azarie. Leonida inſignis ſpartanus rex. B. — Ariſtides phūs athenienſis. Pythagoras phūs. Sophocles poeta tragicus. Zeuſis ⁊ paraſius pictores. C.

uitaꝝ ⁊ ducibus familiaꝝ iſrl' in hieruſa
lē in theſauris dom⁹ dñi. Suſceperunt aūt
ſacerdotes ⁊ leuite pondus argēti ⁊ auri
⁊ vaſoꝝ vt deferrēt hieruſalē in domum
dei nr̄i. Promouimus ergo a flumie ha
na duodecima die menſis pmi: vt pgere
mus hieruſalē. Et man⁹ dei nr̄i fuit ſup
nos: ⁊ liberauit nos de manu inimici: ⁊ in
ſidiatoris in via. Et venim⁹ hieruſalē: ⁊
B manſimus ibi trib⁹ dieb⁹. Die aūt q̄rta ap
pēſuz eſt argētum ⁊ aurū ⁊ vaſa in domo
dei nr̄i p manū remoth filij vrie ſacerdo
tis: ⁊ cū eo eleazar fili⁹ phinees: cūq3 eis
ioſaded fili⁹ ieſue: ⁊ noadaia fili⁹ bennoi
leuite iuxta numeꝝ ⁊ pondus oium. De
ſcriptū eſt oē pondus in tēpore illo. Sed
⁊ q venerāt de captiuitate filij trāſmigra
tiōis: obtulerūt holocauſtomata deo iſrl':
vitulos duodeciz p omni pplo iſrl': arie
tes nōagintaſex: agnos ſeptuagintaſeptē:
hircos p peccato duodecim: omnia in ho
locauſtū dn̄o. Dederunt aūt edicta regis
ſatrapis qui erant de cōſpectu regis ⁊ du
cibus trans flumen: ⁊ eleuauerunt popu
lum ⁊ domum dei.

¶ Capi. Sū. ¶ Nunciat̄ eſdre q filij iſrl'
nō ſunt ſeparati a pplo terre: imo ēt duxe
rūt in vxores filias eaꝝ: hoc audito eſdras
ſcidit palliū ſuū ⁊ tunicā: ⁊ euellit pilos
capitis eius: ⁊ ſedēs plorat. Cap. ix.

-//. 3. eſdre 8. c.

Poſtq̄3 autē hec cōpleta ſunt acceſſe
rūt ad me principes dicētes. Nō ē ſe
parat⁹ pplꝰ iſrl' ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite a po
pulis terraꝝ: ⁊ de abominatiōib⁹ eoꝝ cha
Artaba nus. vj. pſaꝝ rex
nanei videlz ⁊ ethei ⁊ pherezei ⁊ iebuſei ⁊
ammōitaꝝ ⁊ moabitaꝝ ⁊ egyptioꝝ ⁊ am
moꝛreoꝝ. Tulerūt.n. de filiab⁹ eoꝝ ſibi ⁊
filijs ſuis: ⁊ cōmiſcuerūt ſemen ſanctū cū
populis terraꝝ. Manus ēt principū ⁊ ma
giſtratuum fuit in trāſgreſſiōe hac prima.
Cūq3 audiſſem ſermonē iſtum: ſcidi pal
liū meū ⁊ tunicā: ⁊ euelli capillos capitis Artaxerſes. vij. pſaꝝ rex.
mei ⁊ barbe: ⁊ ſedi merēs. Cōuenerūt aūt
ad me oēs qui timebant verbū dei iſrael:
pro tranſgreſſiōe eoꝝ qui de capitiuita
te venerant: ⁊ ego ſedebā triſtis vſq3 ad ſa
crificiū veſptinum. Et in ſacrificio veſpti B
no ſurrexi de afflictiōe mea: ⁊ ſciſſo pallio
⁊ tūica curuaui genua mea: ⁊ expādi ma
nus meas ad dominū deū meum: ⁊ dixi.
Deus me⁹ ɔfundoꝛ ⁊ erubeſco leuare fa Als ✠ quātuz.
ciē meā ad te: ✠ qm̄ iniquitates nr̄e mul
tiplicate ſunt ſup caput nr̄m: ⁊ delicta nr̄a Decē viri rome eligunt̄.
creuerūt vſq3 ad celū a diebus pꝛm nr̄o
rū. Sz ⁊ noſipſi peccauim⁹ grauiter vſq3
ad diē hāc: ⁊ in inigtatibus nr̄is traditi
ſum⁹ ipſi: ⁊ reges nr̄i: ⁊ ſacerdotes nr̄i in Als ✠ manu
✠ manū regū terraꝝ: ⁊ in gladiū ⁊ in ca
ptiuitatē ⁊ in rapinā ⁊ in cōfuſionē vult⁹ C
ſicut ⁊ die hac. Et nūc q̄ſi ad paꝝ ⁊ momē
tū facta ē depcatio nr̄a ad dn̄m deū nr̄m: Als ✠ vt
vt dimitterent̄ nobis reliqie: ✠ ⁊ daretur
pax illi⁹ in loco ſancto ei⁹: ⁊ illuminaret Virginius
oculos nr̄os deus nr̄: ⁊ daret nobis vitā3 filiaꝝ
modicā in ſuitute nr̄a: q2 ſerui ſum⁹ ⁊ in interficit
ſeruitute nr̄a nō dereligt nos deus nr̄: ⁊ pp apij i
inclinauit ſup nos miſericoꝛdiā corā re ſolentiā.
ge pſaꝝ: vt daret nobis vitā: ⁊ ſublimaret
domū dei: nr̄i: ⁊ extrueret ſolitudines ei⁹
⁊ daret nobis ſpez in iuda ⁊ hieruſalem.
Et nūc qd dicemus dn̄e deus nr̄ poſt hec? Romāi
Q2 dereliquimus mādata tua q̄ pcepiſti leges ſo
in manu ſeruoꝝ tuoꝝ pphetaꝝ: dicens. lonis in
Terra ad quā vos ingredimini vt poſſi decē ta
deatis eā: terra imūda eſt iuxta imūdiciā bulis ac
pploꝝ ceterarūq3 terraꝝ abominatiōibus cipiūt ⁊
eoꝝ q repleuerūt eā ab oꝛe vſq3 ad os coin duas ad
quinatiōe ſua. Nūc ergo filias vr̄as ne de dunt
tis filijs eoꝝ: ⁊ filias eoꝝ ne accipiatis fi D
lijs vr̄is: ⁊ nō q̄ratis pacē eoꝝ ⁊ pſpitatez
eoꝝ vſq3 in eternū: vt confoꝛtemini ⁊ co
medatis q̄ bona ſunt terre: ⁊ hr̄des habea
tis filios vr̄os vſq3 in ſeculū. Et poſt oia q̄
venerūt ſup nos in operibus nr̄is peſſi
mis: ⁊ in delicto nr̄o magno: q2 tu de⁹ nr̄
liberaſti nos de iniqtate nr̄a: ⁊ dediſti no
bis ſalutē ſicut eſt hodie: vt non ɔuertere
mur: ⁊ irrita faceremꝰ mādata tua: neq3 Tribūi
mrimonia iūgeremus cū pplis abomia ⁊ edile
tionū iſtaꝝ. Nūqd iratus es nobis vſq3 rome
ad ɔſumationē: ne dimitteres nobis reli creant̄.

quaſi ad ſalutē? Dñe deꝰ iſrl̄ iuſtꝰ es tu:
qm̄ derelicti ſumꝰ q ſaluaremur: ſicut die
hac. Ecce corā te ſumus in delicto nr̄o. nō
enim ſtari pōt coram te ſuper hoc.

¶ Ca. Sū. ¶ Penitet ⁊ luget pp̄ſus: ſepa
rantur vxores alienigene: deſcribunt̄ illi
qui eas abiecerunt. Cap. x.

Sic ergo orante + eſdra ⁊ implorāte
+ deū: ⁊ flente ⁊ iacēte ante templū
dei: collectus eſt ad eū de iſrl̄ cetus grādis
nimis viroꝝ ⁊ mulieꝝ ⁊ pueroꝝ. Et fleuit
pp̄ſs multo fletu. Et rn̄dit iechenias filiꝰ
iehihel de filijs helā: ⁊ dixit + eſdre. Nos
preuaricati ſumus in deum nr̄m: ⁊ duxi
mus vxores alienigenas de pp̄lis terre. Et
nunc ſi eſt penitentia in iſrl̄ ſup hoc: pcu
tiamus fedus cū dño deo nr̄o: vt ꝓijcia
mus vniuerſas vxores: ⁊ eos qui de his
nati ſunt. Juxta voluntatē dñi ⁊ eoꝝ q te
nēt preceptū dñi dei noſtri: ſm̄ legem fiat.
Surge: tuum eſt diſcernere: noſqꝫ erimꝰ
tecum. Cōfortare: ⁊ fac. Surrexit ergo +
eſdras ⁊ adiurauit principes ſacerdotū ⁊
leuitaꝝ ⁊ oēm iſrael vt facerent ſm̄ v̄buꝫ
hoc. Et iurauerunt. // Et ſurrexit + eſdras
ante domū dei: ⁊ abijt ad cubiculū iohan
nā filij eliaſib: ⁊ ingreſſus eſt illuc Pane
nō comedit: ⁊ aquā nō bibit. Lugebat. n.
trāſgreſſionē eoꝝ q venerāt d̄ captiuitate.
Et miſſa eſt vox in iuda ⁊ in hieruſalē oī
bus filijs trāſmigratiōis vt cōgregētur
in hieruſalē. Et oīs qui nō venerit in tri
bus dieḃꝰ iuxta ꝯſiliū p̄ncipuꝫ ⁊ ſenioꝝ:
auferet̄ vniuerſa ſubſtātia eiꝰ: ⁊ ipſi abij
cietur de cetu trāſmigratiōis. Cōuenerūt
igit̄ oēs viri iuda ⁊ beniamin in hieruſa
lem tribus dieḃꝰ: ipſe eſt mēſis nōus vi
ceſima die mēſis. Et ſedit oīs pp̄ls in pla
tea domus dei tremētes + ꝓ pctō ⁊ plu
uijs. Et ſurrexit + eſdras ſacerdos ⁊ dixit
ad eos. Uos trāſgreſſi eſtis: ⁊ duxiſtis vxo
res alienigēas: vt adderetis ſup delictum
iſrl̄. Et nūc date ꝯfeſſionē dño deo patruꝫ
+ veſtroꝝ: ⁊ facite placitū eius: ⁊ ſeparami
ni a pp̄lis terre: ⁊ ab vxoriḃꝰ alienigenis.
Et rn̄dit vniuerſa multitudo dixitqꝫ vo
ce magna. Juxta v̄bū tuū ad nos: ſic fiat.
Uerūtn̄ qr̄ pp̄ls multus ē ⁊ tp̄s pluuie: ⁊
nō ſuſtinemus ſtare foris: ⁊ opꝰ nō ē diei
vniꝰ vel duoꝝ: vehementer qppe peccauī
mus in ſermōe iſto: ꝯſtituant̄ principes
in vniuerſa multitudine: ⁊ oēs in ciuita
tibꝰ nr̄is q duxerūt vxores alienigēas ve
niāt i tēporiḃꝰ ſtatutis: ⁊ cū his ſeniores
p ciuitatē in ciuitatē ⁊ iudices eiꝰ: donec
auertat̄ ira dei nr̄i a nobis: ſup pctō hoc.
Igit̄ ionathan filius azehel: ⁊ iaazia filius
thecue ſterūt ſup hoc: ⁊ moſollā ⁊ + ſeba
chi leuites adiuuerūt eos. Fecerūtqꝫ ſic fi
lij trāſmigratiōis. Et abierūt + eſdras ſa
cerdos ⁊ viri pricipes familiarū in domos
patrū ſuoꝝ: ⁊ oēs p noīa ſua: ⁊ ſederūt in
die primo mēſis decimi vt q̄rerēt rem. Et
cōſummati ſunt oēs viri q duxerūt vxo
res alienigenas vſqꝫ in diē primā mēſis
primi. Et inuēti ſūt de filijs ſacerdotū qui
duxerūt vxores alienigēas. De filijs ioſue
filij ioſedech: ⁊ frēs eiꝰ maaſia: ⁊ eliezer ⁊
iarib ⁊ godolia. Et dederūt manꝰ ſuas vt
eijcerēt vxores ſuas: ⁊ ꝓ delicto ſuo arietē
de ouiḃꝰ offerrēt. Et de filijs emmer: an
nani ⁊ zebedia. Et de filijs ſerim: maſia ⁊
helia ⁊ ſemeia: iehihel ⁊ ozias. Et de filijs
pheſſur: elioenai: maſia: hiſmael: natha
nael: ioſabeth: ⁊ heleſa. Et de filijs leuitaꝝ
ioſabeth ⁊ ſemei ⁊ celaia: ipſe eſt calitha
phathaia: iuda ⁊ eliezer. Et de cātoribus
eliaſub: ⁊ de ianitoribus ſellū ⁊ thelē ⁊ vri.
Et ex iſrael de filijs pharos remeia ⁊ iezia
⁊ melhia: ⁊ miamim ⁊ eliezer ⁊ melchia
⁊ banea. Et de filijs helan mathania: zacha
rias: ⁊ iehihel ⁊ abdi ⁊ rimoth ⁊ helia. Et
de filijs zethua: elioenai: elyaſib: mathaiā
⁊ hierimuth ⁊ zabeth aziza. Et de filijs be
bai iohānan anāia: zabbai: athalai. Et de fi
lijs beni: moſolla ⁊ melluch ⁊ adaia iaſub
⁊ ſaal ⁊ ramoth. Et de filijs phetmoab: ed
na ⁊ chalaal: banaias ⁊ maaſias mathaias
beſelehel. bēnui ⁊ manaſſe. Et de filijs erēz
eliezer: ieſue: melchias: ſemeias: ſymeon:
beniamin: maloch: ſamarias. Et de filijs
aſom: mathanai mathet azabeth: elphaleth
ſermai: manaſſes: ſemei. De filijs banī
maaddi: amrā ⁊ huel: baneas ⁊ badaias:
cheliau: bannia. Uarimuth: ⁊ eliaſib: ma
thanias: mathanai ⁊ iaſi ⁊ bani ⁊ bennui
ſemei ⁊ ſalmias ⁊ nathan ⁊ adaias: me
chne dabai ſyſai ſarai ezrel ⁊ ſelemau ⁊ ſe
meria ſellū amaria ioſeph. De filijs ne
bui: ahihel mathathias zabeth zabina ied
du ⁊ iohel ⁊ banai. Omnes hi acceperant
vxores alienigenas: ⁊ fuerunt ex eis mu
lieres que pepererant filios.

¶ Explicit liber Eſdre primus.

A
m. + Eʒra
Als + cū
n. 3. eſdre
8. g
Anaſago
ras phs
Empedo
cles phs
al. + eʒre
Perme
nides
phs
Cratinꝰ
poeta
Plautꝰ
comedia
rum ſcri
ptor
Als + eʒ
ras
herodo
tus hiſto
ricus
Als + eʒ
ras
n 3. eſdre
9. b
Tucidi
des hiſto
ricꝰ ⁊ phs
B
Chilonꝰ
phyſicus
Protago
ras ſo
phiſta
Phidias
ſtatuariꝰ
Als + pp
peccatuꝫ
⁊ pluuī
as
Als + eʒ
ras

hypocra
tes med
cus
Als + no
ſtrorum
Gorgias
phs
zeno phi
loſophꝰ
citeus
zenoꝰ aliꝰ
ſtoicus
phs
Socra
tes athe
niē.
C
Als +
ſebechat
Als +
eʒras
Xerſes
viij. pſaꝫ
rex.
Darius
notꝰ no
nus pſa
ruꝫ rex.
Alcibya
des athe
nieñ.
Dionÿ
ſius ſira
cuſanus
D

Incipit liber Neemie: qui ē Esdre scḋs.
Ca. Sū. Neemias pincerna regis ar-
taxerxis audita afflictiōe iudeoꝝ q erāt in
hierl'm: ieiunat: qrit mīaz a deo. Cap. j.

A VErba Nee-
mie filij helchie. Et fa-
ctum est in mense ca-
sleu: anno vicesimo: ꝛ
ego erā i susis castro.
Et venit ad me anani
vnus de fratrib' meis
ipse ꝛ viri iuda. Et in
terrogaui eos de iudeis q remāserāt ꝛ sup-
erāt de captiuitate ꝛ de hierl'm. Et dixerūt
mihi. Qui remāserunt ꝛ derelicti sunt de
captiuitate ibi in prouincia in afflictione
magna sūt: ꝛ in opprobrio ꝛ murus hie-
rusalē dissipatus est: ꝛ porte eius cōbuste
sunt igni. Cūq3 audissē vba huiuscemo-
B di: sedi ꝛ fleui ꝛ luxi dieb' multis: ꝛ ieiu
nabā ꝛ orabā añ faciē dei celi: ꝛ dixi. // Que
Dañ. 9. a. so dñe deus celi fortis magne atq3 terribi
lis: qui custodis pactum ꝛ mīam cū his
Esdre.9.f. qui te diligunt ꝛ custodiunt mādata tua:
fiant aures tue auscultantes: ꝛ oculi tui
aperti: vt audias oratiōnē serui tui quā
ego oro corā te hodie die ꝛ nocte: pro filijs
israel seruis tuis: ꝛ confiteor p peccatis fi
lioꝝ israel: quib' peccauerūt tibi. Et ego ꝛ
C domus patris mei peccauimus: vanitate
seducti sumus: ꝛ non custodiuim' man-
datum tuum ꝛ cerimonias ꝛ iudicia que
precepisti moysi famulo' tuo. Memento
verbi quod mandasti moysi seruo tuo di
cens. Cum transgressi fueritis: ego disper
dam vos in populos. Et si reuertamini ad
me: ꝛ custodiatis pcepta mea ꝛ faciatis ea:
etiam si abducti fueritis ad extrema celi:
inde cōgregabo vos: ꝛ reducā in locū quē
elegi: vt habitaret nomē meū ibi. Et ipsi D
serui tui ꝛ pplūs tuus quos redemisti in
fortitudine tua magna: ꝛ in manu tua
valida. Obsecro dñe: sit auris tua attēdēs
ad oratiōnē serui tui: ꝛ ad orationem ser
uorum tuorum qui volūt timere nomē
tuum: ꝛ dirige seruum tuum hodie: ꝛ da
ei misericordiam ante virum hūc. Ego
enim eram pincerna regis.

Ca. Sū. Neemias ab artaxerxe cū lit
teris venit in hierusalē: cōsiderat ruinas
muroꝝ de nocte: ꝛ cām itineris sui aperit
pplo: ad edificādū cōfortat muros. Cap. ij.

FActū est autē in mēse nisan āno vi A
cesimo artaxerxis regis: ꝛ vinū erat
añ eū. Et leuaui vinū ꝛ dedi regi: ꝛ erā
quasi languidus ante faciē eius. Dixitq3
mihi rex. Quare vultus tuus tristis est:
cū te egrotū nō videā? Nō est hoc frustra:
sed malū nescio qđ in corde tuo ē. Et ti-
mui valde ac nimis: ꝛ dixi regi. Rex in-
eternum viue. Quare nō mereat vultus
meus: q2 ciuitas domus sepulchrorū pa
tris mei deserta est: ꝛ porte eius combuste
sunt igni. Et ait mihi rex. Pro qua re po-
stulas? Et oraui deū celi. Et dixi ad regē.
Si videt regi bonū ꝛ si placet seruus tu'
añ faciē tuā: vt mittas me in iudeā ad ci
uitatē sepulchri pris mei: ꝛ edificabo eā.
Dixitq3 mihi rex ꝛ regina q̄ sedebat iux B
ta eū. Usq3 ad qđ tēpus erit iter tuū: ꝛ qñ
reuerteris. Et placuit ante vultū regis: ꝛ
misit me. Et constitui ei tps: ꝛ dixi regi.
Si regi vr bonum: epistolas det mihi ad
duces regionis trans flumē vt traducāt
me: donec veniam in iudeā: ꝛ epistolā ad
asaph custodē saltus regis: vt det mihi li
gna ✠ vt tegere possim portas tēpli: tur- Ms ✠ ꝛ
res: domus: ꝛ muros ciuitatis: ꝛ domum
quā ingressus fuero. Et dedit mihi rex iu
xta manū dei mei bonā mecū. Et veni ad
duces regionis trans flumen: dediq3 eis
epistolas regis. Miserat autē rex mecū
principes militū ꝛ equites. Et audierunt
sanaballath horonites ꝛ thobias seruus
amanites: ꝛ cōtristati sunt afflictione ma
gna: q2 venisset hō qui quereret prosperi-
tatem filioꝝ isrl'. Et veni hierusalem: ꝛ
eram ibi tribus diebus. Et surrexi nocte C
ego ꝛ viri pauci mecum: ꝛ non indicaui
cuiq3 qđ ✠ dominus dedisset in corde meo afo ✠ ꝛ
vt facere

vt facerē in hierl̄m:⁊ iumētū nō erat me
cū:niſi animal cui ſedebam.Et egreſſus
ſū ꝑ portā vallis nocte:⁊ an̄ fontē draco-
nis:⁊ ad portā ſtercoris:⁊ ꝯſiderabā mu-
rū hierl̄m diſſipatū:⁊ portas ei⁹ ꝯſūptas
igni.Et trāſiui ad porta fontis ⁊ aquedu-
ctū regis ⁊ nō erat loc⁹ iumēto cui ſede-
bā vt tranſiret.Et aſcēdi per torrētē nocte
⁊ ꝯſiderabā murum:⁊ reuerſus veni ad
portam vallis ⁊ redij.Magiſtrat⁹ aūt ne
ſciebāt quo abiſſem:aut qd ego facerē.Sȝ
⁊ iudeis ⁊ ſacerdotib⁹ ⁊ optimatib⁹ ⁊ ma
giſtratib⁹ ⁊ reliq̄s q̄ faciebāt opus vſq; ad
Als+lo- id+loci nihil indicauerā.Et dixi eis.Uos
cum noſtis afflictionē in qua ſum⁹:q2 hieru-
D ſalē deſerta eſt:⁊ porte ei⁹ ꝯſūpte ſūt igni.
Uenite ⁊ edificem⁹ muros hierl̄m:⁊ non
ſimus vltra opprobrium.Et indicaui eis
manū dei mei q̄ eēt bona mecū:⁊ vba re-
gis q̄ locut⁹ eſt mihi:⁊ aio.Surgamus ⁊
edificem⁹.Et ꝯfortate ſunt man⁹ eoꝝ in
bono.Audierunt.n. ſanaballath horoni-
tes ⁊ thobias ſeru⁹ ammanites ⁊ goſem
arabs ⁊ ſubſanauerunt nos ⁊ deſpexerūt.
Dixeruntq;.Que eſt hec res quā facitis?
Nūquid ꝯ regē vos rebellatis?Et reddidi
eis ſermonē:dixiq; ad eos.Deus celi ipſe
nos iuuat:⁊ nos ſerui ei⁹ ſum⁹.Surgam⁹
⁊ edificem⁹.Uobis aūt nō eſt pars ⁊ iuſti
tia ⁊ memoria in hieruſalem.

¶ Ca.Sū.¶ Muri turres porte edificā-
tur:incipit elyaſib ſacerdos magn⁹:diſtri
buunturq; viri iuxta quos edificēt. Ca. iij.

A Et ſurrexit elyaſib ſacerdos magn⁹:⁊
fratres ei⁹ ſacerdotes ⁊ edificauerūt
portā gregis.Ipſi ſanctificauerūt eā:⁊ ſta-
tuerūt valuas ei⁹:⁊ vſq; ad turrē cētum
cubitoꝝ ſanctificauerūt eā:vſq; ad turrē
Al ananehel.Et iuxta eū edificauerūt viri hie
richo:⁊ iuxta eos edificauit zachur filius
amri.Portā aūt piſciū edificauerunt filij
aſnaa.Ipſi texerūt eā:⁊ ſtatuerunt valuas
B ei⁹ ⁊ ſeras ⁊ vectes. Et iuxta eos edificauit
marimuth fili⁹ vrie filij accus.Et iuxta eū
edificauit moſollā fili⁹ barachie filij meſe
zebel.Et iuxta eū edificauit ſadoch fili⁹ baa
na.Et iuxa eū edificauerūt thecueni.Opti
mates aūt eoꝝ nō ſuppoſuerunt colla ſua
in opa dn̄i dei ſui.Et portā veterē edifica-
C uerūt ioiada fili⁹ phaſea:⁊ moſolla fili⁹ be
ſodia.Ipſi texerūt eam ⁊ ſtatuerūt valuas
Al ei⁹ ⁊ ſeras ⁊ vectes.Et iuxta eos edificauit

melchias gabaōites ⁊ iadon meronathi-
tes viri de gabaon:⁊ maſpha ꝓ duce qui
erat in regione trās flumē.Et iuxta eum C
edificauit ezihel fili⁹ araia aurifex.Et iux̄ Als+for
eū edificauit ananias fili⁹ pigmētarij. Et tificaue-
+dimiſerūt hierl̄ȝ vſq; ad ad murū pla runt
tee latioris.Et iuxta eū edificauit raphaia
fili⁹ ahur ꝑnceps vici hierl̄m.Et iuxta eū
edificauit ieiada filius aromath ꝯ domū
ſuā.Et iuxta eū edificauit atthus fili⁹ aſe-
bonie.Mediā ptē vici edificauit melchias
fili⁹ erem:⁊ aſub fili⁹ phetmoab ⁊ turrem
furnoꝝ.Et iuxta eos edificauit ſellū filius al.+oſee
aloes princeps medie ptis vici hierl̄m:+ Als+fi-
ipſe ⁊ + filij ei⁹.Et portā vallis edificauit lie
ānun ⁊ habitatores zanoe. Ipſi edificaue
runt eā:et ſtatuerūt valuas ei⁹ et ſeras et
vectes:et mille cubitos in muro:vſq; ad
portā ſterquilinij.Et portā ſterqlinij edi-
ficauit melchias filius rechab princeps vi D
ci bethacharem. Ipſe edificauit eam:et ſta
tuit valuas ei⁹ et ſeras et vectes. Et portā
fontis edificauit ſelun fili⁹ coloꝫai prin-
ceps pagi maſpha. Ipſe edificauit eā et te
xit:et ſtatuit valuas ei⁹ et ſeras et vectes.
Et muros piſcine ſyloe in hortum regis
⁊ vſq; ad gradus q̄ deſcēdunt de ciuitate
dauid. Poſt eū edificauit neemias filius
azboth princeps dimidie partis vici beth
ſur:vſq; ꝯ ſepulcrum dauid:⁊ vſq; ad pi
ſcinā que grādi opere ꝯſtructa eſt:⁊ vſq;
ad domū fortiū. Poſt eum edificauerunt
leuite:reū fili⁹ benni. Poſt eū edificauit
aſebias ꝑnceps dimidie partis vici ceile E
in vico ſuo. Poſt eū edificauerūt fratres
eoꝝ bechiu fili⁹ enebad princeps dimidie
partis ceile.Et edificauit iuxta eū azer fi-
lius ioſue princeps maſpha mēſurā ſecū
dam:cōtra aſcenſum firmiſſimi anguli.
Poſt eū in monte edificauit baruch fili⁹
zachai mēſurā ſecundā:ab angulo vſq;
ad portā domus elyſib ſacerdotis magni.
Poſt eū edificauit merimuth filius vrie
filij arthus mēſuram ſecundā a porta do-
mus elyaſib:donec extēderet domus elya
ſib.Et poſt eū edificauerunt ſacerdotes vi
ri de campeſtribus iordanis. Poſt eos edifi- F
cauit beniamin ⁊ aſub ꝯ domū ſuam. Et
poſt eos edificauit azarias filius maaſie fi-
lij ananie ꝯ domū ſuā. Poſt eū edificauit
bennui filius ennada mēſuram ſecundā
a domo azarie vſq; ad flexurā ⁊ vſq; ad

angulū. Poſt eū edificauit phalel fili⁹ ozi
contra flexurā ⁊ turrē que eminet de do-
mo regis excelſa idest in atrio carceris.
Poſt eū phadaia filius feros. Nathinnei
autē habitabāt in ofel vſqꝫ contra portā
aquarū ad orientē ⁊ turrem que ꝓmine
bat. Poſt eos edificauerūt thecueni men-
ſurā ſecundā e regione: a turre magna ⁊
B eminēti vſqꝫ ad murū tēpli. Surſuꝫ au-
tē ad portā equoꝝ edificauerunt ſacerdo-
tes vnuſquiſqꝫ cōtra domuꝫ ſuam. Poſt
eos edificauit ſeddo filius emmer contra
domū ſuā. Et poſt eū edificauit ſemeia fi-
lius ſecbenie cuſtos porte oriētalis. Poſt
eū edificauerunt anania filius ſelemie: ⁊
anon filius ſelo ſextus: menſurā ſecun-
dam. Poſt eū edificauit meſollā filius ba
rachie cōtra gaçophilatium ſuum. Poſt
eum edificauit melchias filius aurificis
vſqꝫ ad domuꝫ nathinneoꝝ ⁊ ſcuta vēdē
tiū ꝯ portā iudicialē: ⁊ vſqꝫ ad cenaculū
āguli. Et itra cenaculū āguli in porta gre
gis edificauerūt artifices ⁊ negociatores.
¶ Ca. Sū. ¶ Sanaballath ⁊ thobias edi
ficātes ſubſanabāt ⁊ ꝓhibere volebāt: ⁊ mo
liuntur inſidias: at illi armati muros edi
ficabant: vna manu populus edificat: al-
tera tenet gladium. Cap. iiij.

A Factum eſt autē cum audiſſet ſana-
ballath ꝙ edificaremus murū ira-
tus eſt valde. Et mot⁹ nimis ſubſanauit
iudeos: ⁊ dixit corā fratrib⁹ ſuis ⁊ frequē
M. ✝ im tia ſamaritanoꝝ. Quid iudei faciūt ✝ im
becilli becilles. Num dimittēt eos gentes. Num
ſacrificabunt ⁊ cōplebūt in vna die? Nū-
quid edificare poterūt lapides de aceruis
pulueris qui combuſti ſunt? Sꝫ thobias
amanites ꝓximus eius ait. Edificēt. Si
aſcē[n]derit vulpes trāſiliet murū eorum la
pideuꝫ. Et dixit neemias. Au[di] deus no-
ſter qꝛ facti ſumus deſpectui. Cōuerte op-
probriū ſuper caput eoruꝫ: ⁊ da eos in de-
Als. ✝ ꝓ- ſpectionē in terra natiuitatis. Ne operias
rum iniquitatē eorū: ⁊ peccatum ✝ eorū coraꝫ
facie tua nō deleatur qꝛ irriſerunt edificā
tes. Itaqꝫ edificauimus murū ⁊ cōiunxi
mus totū vſqꝫ ad partē dimidiā: ⁊ pro-
uocatuꝫ eſt cor populi ad operādum. Fa-
B ctum eſt aūt cū audiſſet ſanaballath ⁊ tho
M. ✝ azo bias ⁊ arabes ⁊ āmonites ✝ azotij: ꝙ ob-
tij ducta eſſet cicatrix muri hieruſalē: ꝙ ce-
piſſent interrupta concludi: irati ſunt ni

mis. Et congregati ſunt oēs pariter vt vē
nirēt ⁊ pugnarēt contra hieruſalē: ⁊ mo
lirētur inſidias. Et orauimus deum no-
ſtruꝫ: ⁊ poſuimus cuſtodes ſuper muruꝫ
die ac nocte cōtra eos. Dixit autē iudas.
Debilitata eſt fortitudo portātis ⁊ hum⁹
nimia eſt: ⁊ nō poterimus edificare mu-
rum. Et dixerunt hoſtes noſtri. Neſciant
⁊ ignorēt donec veniamus in mediū eo-
ruꝫ ⁊ interficiamus eos: ⁊ ceſſare faciam⁹
opus. Factū eſt autē veniētibus iudeis q
habitabāt iuxta eos: ⁊ dicētibus nobis ꝑ C
decē vices ex omnib⁹ locis qbus venerāt
ad nos: ſtatuī in loco poſt murū ꝑ circuī
tum populū in ordinē cum gladijs ſuis
⁊ lanceis ⁊ arcubus. Et perſpexi atqꝫ ſurre
xi: ⁊ aio ad optimates ⁊ magiſtratus: ⁊ ad
reliquam partē vulgi. Nolite timere a fa-
cie eorum. Domini magni et terribilis
memētote: ⁊ pugnate pro fratribus ve-
ſtris: ⁊ filijs veſtris: ⁊ filiabus veſtris ⁊ vxo
ribus veſtris: ⁊ domibus veſtris. Factum
eſt autē cuꝫ audiſſent inimici noſtri nū-
ciatū eſſe nobis: diſſipauit deus conſiliū
eorum. Et reuerſi ſumus oēs ad muros
vnuſquiſqꝫ ad opus ſuuꝫ. Et factum eſt a
die illa: media pars iuuenū eorū faciebat
opus: ⁊ media parata erat ad belluꝫ: ⁊ lan
cee ⁊ ſcuta ⁊ arcus ⁊ lorice ⁊ principes poſt
eos in omni domo iuda edificantiū mu-
ros ⁊ portantium onera ⁊ imponētium.
Una manu ſua faciebat op⁹: ⁊ altera tene- D
bat gladium. Edificātium enim vnuſqſ-
qꝫ gladio erat accinctus renes. Et edifica-
bāt ⁊ clangebant buccina iuxta me. Et di-
xi ad optimates ⁊ ad magiſtratus: ⁊ ad re
liquā partē vulgi. Opus grāde eſt ⁊ latū
⁊ nos ſeparati ſumus in muro procul al
ter ab altero. In loco quocunqꝫ audieri-
tis clangorē tube: illuc concurrite ad nos
De⁹ noſter pugnabit pro nobis: ⁊ noſipſi
faciamus opus. Et media pars noſtrum
teneat lāceas ab aſcēſu aurore: donec egre-
diantur aſtra. In tempore quoqꝫ illo di-
xi populo. Unuſquiſqꝫ cū puero ſuo ma
neat in medio hieruſalē: ⁊ ſint nobis vi-
ces per noctē ⁊ diem ad operandum. Ego
autem ⁊ fratres mei ⁊ pueri mei: ⁊ cuſto
des qui erāt poſt me: non deponebamus
veſtimēta noſtra. Unuſquiſqꝫ tantū nu-
dabatur ad baptiſmum.
¶ Ca. Sū. ¶ Clamat ꝓpꝉus ꝓ ſame: nec-

bitas ꝓhibet vſuras:annonas:⁊ q̄ ducib⁹ debent nō exigit de cibo mēſe ei⁹. Cap.v.

A Et factꝰ eſt clamor ppl'i ⁊ vxorū eius magn⁹ aduerſus fratres ſuos iudeos Et erāt q dicerēt. Filij nr̄i ⁊ filie nr̄e multe ſunt nimis. Accipiam⁹ ꝓ precio eorū frumētū ⁊ comedam⁹:⁊ viuam⁹. Et erāt q dicerēt. Agros nr̄os ⁊ vineas ⁊ dom⁹ noſtras apponam⁹:⁊ accipiam⁹ frumētum in fame. Et alij dicebant. Mutuo ſumamus pecunias in tributa regis: demuſq; agros nr̄os ⁊ vineas:⁊ nunc ſicut carnes fratrū nr̄oꝝ:ſic carnes nr̄e ſunt:⁊ ſicut filij eoꝝ:ita ⁊ filij nr̄i. Ecce nos ſubiugam⁹ filios nr̄os ⁊ filias nr̄as in ſeruitutem:⁊ de filiab⁹ noſtris ſunt famule nec habem⁹ vñ poſſint redimi:⁊ agros nr̄os ⁊ vineas noſtras alij poſſidēt.

B Et irat⁹ ſū nimis cum audiſſem clamorē eoꝝ ſcḋm v̄ba hec:cogitauitq; cor meū mecū. Et increpaui optimates ⁊ magiſtrat⁹:⁊ dixi eis. Uſuras ne ſinguli a fratrib⁹ v̄ris exigitis? Et ꝯgregaui aduerſū eos ✝ contionē magnā:⁊ dixi eis. Nos vt ſcitis redemim⁹ fratres noſtros iudeos q vēditi fuerāt gētib⁹ ſecūdū poſſibilitatē nr̄am. Et vos igit̄ ✝ vēdite fratres v̄ros ⁊ ✝ redimem⁹ eos. Et ſiluerunt: nec inuenerūt qd r̄nderēt. Dixitq; ad eos. Nō eſt bona res quā facitis. Quare nō in timore dei nr̄i ābulatis:ne exprobret nobis a gentib⁹ inimicis nr̄is? Et ego ⁊ fratres mei ⁊ pueri mei cōmodauim⁹ plurimis pecuniā ⁊ frumētū. Nō repetamus in cōe iſtud. Es alienū ꝯcedam⁹:qḋ debet nobis. Reddite eis hodie agros ſuos ⁊ vineas ſuas:⁊ oliueta ſua et domos ſuas.

Al's ✝ cō tētionē

Al's ✝ vē ditis

Al's ✝ et nos emimus.

C Quinpoti⁹ ⁊ cēteſimā pecunie frumēti vini ⁊ olei quā exigere ſoletis ab eis:date ꝓ illis. Et dixerūt. Reddem⁹:⁊ ab eis nihil q̄remus:ſicq; faciem⁹ vt loq̄ris. Et vocaui ſacerdotes ⁊ adiuraui eos:vt facerēt iuxta qḋ dixerā. Inſuper excuſſi ſinū meū ⁊ dixi. Sic excutiat de⁹ oēs virū q nō cōpleuerit v̄bū iſtud:de domo ſua ⁊ de laborib⁹ ſuis: ſic excutiat̄:⁊ vacu⁹ fiat. Et dixit vniuerſa multitudo:amē. Et laudauerūt deū. Fecit ergo ppl's ſicut erat dictū. A die autem illa qua p̄ceperat rex mihi vt eſſem dux in terra iuda:ab āno viceſimo vſq; ad ānū triceſimūſecūdū artaxerxis regis p annos duodecim ego ⁊ fratres mei ānonas q̄ du

D cib⁹ debebant̄ nō comedim⁹. Duces autē primi q fuerāt ante me grauauerūt ppl'm ⁊ acceperūt ab eis in pane ⁊ vino ⁊ pecunia quotidie ſiclos q̄dragınta. Sed ⁊ miniſtri eoꝝ depreſſerāt ppl'm. Ego aūt nō feci ita:pp timorē dei. Quinpoti⁹ in opere muri edificaui:⁊ agrū nō emi:⁊ oēs pueri mei ꝯgregati ad op⁹ erāt. Judei quoq; ⁊ magiſtrat⁹ cētūqnquaginta viri:⁊ qui veniebāt ad nos de gētib⁹ que in circuitu nr̄o ſunt:in mēſa mea erāt. Parabat̄ autē mihi p dies ſingulos bos vn⁹:arietes ſex electi:exceptis volatilibus:⁊ inter dies decē vina diuerſa:⁊ alia multa tribuebā. Inſup ⁊ annonas ducat⁹ mei nō queſiui. Ualde enim attenuatus erat populus.// Memēto mei deus meus in bonū:ſecūdum omnia que feci populo huic. // Infra.i3

¶ Ca. Sū. ¶ Sanaballath ⁊ ſocij eius ad neemiā ꝓ federe faciēdo mittūt:retrahere ab edificatiōe muroꝝ volunt:op⁹ tñ ad plenum complet: multe epiſtole mittūtur ab optimatibus iudeorū ad thobiā: ⁊ econuerſo. Cap.v.

A Factū eſt aūt cū audiſſet ſanaballath ⁊ ✝ thobias ⁊ goſem arabs:⁊ ceteri inimici nr̄i:q edificaſſem ego murū:⁊ nō eſſet in ipſo reſidua interruptio:vſq; ad tp̄s aūt illud valuas nō poſuerā in portis:miſerūt ſanaballath ⁊ thobias ⁊ goſem arabs ad me dicentes. Ueni ⁊ percutiam⁹ fedus pariter in vitulis in cāpo vno. Ipſi aūt cogitabāt vt facerēt mihi malū. Miſi ergo ad eos nūcios dicēs. Opus grāde ego facio ⁊ nō poſſum deſcendere:ne forte negligatur cū venero ⁊ deſcēdero ad vos. Miſerunt autē ad me ſm̄ verbū hoc per quattuor vices:⁊ reſpondi eis iuxta ſermonē priorē. Et miſit ad me ſanaballath iuxta verbū pri⁹ qnta vice puerū ſuū:⁊ epiſtolā habebat in manu ſua ſcriptā hoc modo. In gētib⁹ auditū eſt:⁊ goſem dixit: q tu ⁊ iudei cogitetis rebellare:⁊ propterea edificēs murū:⁊ leuare te velis ſup eos regem:pp quā cām ⁊ ꝓphetas poſueris:qui predicēt de te in hierl'm dicentes. Rex in iudea eſt. Audituꝰ eſt rex v̄ba hec. Idcirco nūc veni vt ineam⁹ ꝯſilium pariter. Et miſi ad eos dicēs. Nō eſt factū ſcḋm verba hec q̄ tu loq̄ris. De corde.n.tuo tu componis hec. Oēs.n. ✝ hi terrebāt nos:cogitantes q ceſſarēt manus nr̄e ab ope ⁊ q̄ſceremus. Quā ob cauſā magis ꝯfortaui ma

Al's ✝ tobi

Al's ✝ tobi

B

Al's ✝ ſupeſt

nus meas. Et ingreſſus ſum domum ✝
Als ✝ ſa- ſamaie filij dalaie: filij methabeel ſecreto.
marie Qui ait tractem⁹ nobiſcū in domo dei in
C medio tēpli: ⁊ claudam⁹ portas edis: q2 vē
turi ſūt vt interficiāt te: ⁊ nocte vēturi ſūt
ad occidēdū te. Et dixi. Num q̄ſq̄ꝫ ſimilis
mei fugit? Et qs vt ego ingredietꝰ tēplum
⁊ viuet. Nō ingrediar. Et intellexi q̄ deus
nō miſiſſet eū: ſꝫ quaſi vaticinās locutus
eēt ad me: ⁊ ✝ thobias ⁊ ſanaballath cōdu-
Als ✝ tho xiſſent eū. Accepat. n. preciū vt territ⁹ face
bi rē ⁊ peccarē: ⁊ haberēt malū qđ exprobra-
rēt mihi. // Memēto mei dñe ꝓ thobia ⁊
Sup. 5. d ſanaballath: iuxta opera eorū talia: ſed ⁊
Als ✝ tho noadie ꝓphete ⁊ ceteroꝝ ꝓphetaꝝ qui ter
bi rebāt me. Cōpletus eſt aūt murus viceſi
D moquinto die mēſis elul: quinquagintaduo
bus dieb⁹. Factū ē ergo cū audiſſent oēs
inimici nr̄i: vt timerēt vniuerſe gētes q̄
erāt in circuitu nr̄o: ⁊ cōciderēt intra ſe-
metipſos: ⁊ ſcirēt q̄ a dño factū eſt opus
hoc. Sꝫ ⁊ in dieb⁹ illis multe optimatū iu
deoꝝ ep̄le mittebant ad ✝ thobiā: ⁊ a tho-
Als ✝ tho bia veniebāt ad eos. Multi. n. erāt i iudea
bi hn̄tes iuramētū ei⁹: q2 gener erat ſeche-
nie filij orei ⁊ iohānan fili⁹ ei⁹ acceperat fi-
liā moſollā: filij barachie. Sꝫ ⁊ laudabāt
eū corā me: ⁊ v̄ba mea nūciabāt ei. Et tho
bias mittebat ep̄las vt ✝ terreret me.
Als ✝ ter ¶ Ca. Sū. ¶ Murata ciuitate porte clau-
rerēt dunt ⁊ apponunt cuſtodes: legit liber cē-
ſus eoꝝ q aſcēderāt ppl̄i babylonie: regrū
tur habitātes de hierl̄m. Eijciunt de ſacer
dotio q ſuā genealogiā nō inueniūt: dā-
tur munera in op⁹. Huc uſq̄ꝫ refert ſine
decreto hiſtoria neemie. Cap. vj.

A POſtq̄ꝫ aūt edificat⁹ ē murus ⁊ poſui
valuas: ⁊ recēſui ianitores ⁊ canto-
res ⁊ leuitas. Precepi anani fratri meo ⁊
ananie ꝑncipi dom⁹ de hierl̄m. Ipſe. n. q̄ſi
vir verax ⁊ timēs deū plus ceteris videba
tur. Et dixi eis. Nō aperiant porte hierl̄m
vſq̄ꝫ ad calorē ſolis. Cūq̄ꝫ adhuc ✝ aſſiſte Als ✝ cōſi
rent: clauſe porte ſunt ⁊ oppilate. Et poſui ſterēt
cuſtodes de habitatoribꝰ hierl̄m: ſingulos
ꝑ vices ſuas: ⁊ vnūquēq̄ꝫ ꝯ domū ſuam.
Ciuitas aūt erat lata nimis ⁊ grandis: ⁊
ppl̄s paru⁹ in medio ei⁹: ⁊ nō erāt dom⁹
edificate. De⁹ aūt dedit in corde meo: ⁊ cō-
gregaui optimates ⁊ magiſtratus ⁊ vulg⁹
vt recēſerē eos. Et inueni librū cēſus eoꝝ
qui aſcēderāt ꝑmū ⁊ inuētū eſt ſcriptum B
in eo. Iſti ✝ filij ꝓuincie qui ✝ aſcēderūt Als ✝ ſūt
de captiuitate migrātiū quos trāſtulerat hi. ✝ aſcē
nabuchodonoſor rex babylonis ⁊ reuerſi derant
ſunt in hierl̄m ⁊ in iudeā: vnuſq̄ſq̄ꝫ in ci
uitatē ſuā: q venerāt cū ʒorobabel: Ioſue:
neemias: aʒarias: raamias: naamin: mar
docheus: belſar: meſpharat: beggoai: naum
baana. Numerus viroꝝ ppl̄i iſrael. Filij
phares duo milia cētū ſeptuagintaduo.
Filij ſaphatia trecēti ſeptuagintaduo. Fi-
lij area ſexcēti quinquagintaduo. Filij phet
moab filioꝝ ioſue ⁊ ioab duo milia octin
gēti decē ⁊ octo. Filij helam: mille octingē
ti quinquagintaq̄ttuor. Filij ʒethuā: ⁊ nō- C
genti q̄dragintaquinq̄ꝫ. Filij ʒachai: ſeptin
gēti ſexaginta. Filij bennui ſexcēti q̄dra-
gintaocto. Filij bebai: ſexcēti vigintiocto.
Filij aʒgad duo milia trecēti vigītiduo.
Filij adonicā ſexcēti ſexagintaſeptē. Filij
beguai duo milia ſexagintaſeptem. Filij
adin ſexcēti quinquagintaquinq̄ꝫ. Filij ather
filij eʒechie: nongētiocto. Filij aʒeʒ: trecē
ti vigintiocto. Filij beſai: trecenti viginti
q̄ttuor. Filij areph: cētū duodecim. Filij
gabaon nonagintaquinq̄ꝫ. Filij bethleem ⁊
nethupha cētū octogintaocto. Uiri ana-
thot: cētū vigintiocto. Uiri bethameth q̄- D
dragintaduo. Uiri cariathiarim cephira
⁊ beroth ſeptingēti q̄dragintatres. Uiri
rama ⁊ nebo ſexcenti vigintiunus. Uiri
machmas cētum vigintiduo. Uiri bethel
⁊ hai ducenti vigintitres. Uiri nebo alte
rius quinquagintaduo. Uiri helan alte-
rius mille ducenti quinquagintaquat-
tuor. Filij arem tercēti viginti. Filij hie-
richo trecenti quadragintaquinq̄ꝫ. Filij
lodadin ⁊ ono ſeptingentiunus. Filij ſa-
naa tria milia nongentitriginta. Sacer-
dotes: filij idaia in domo ieſua nongenti

ſeptuagintatres. Filij emmer: mille quin
quagintaduo. Filij pheſur: mille ducētiq̄-
dragintaſeptē. Filij arem: mille decem ⁊ ſe
Al's + ptē. Leuite: Filij ioſue ⁊ + cedmihel filiorū
gad + oduie ſeptuagintaquattuor. Cantores.
Al's + filij aſaph centū q̄dragintaocto. Janitores
odura filij ſelum. filij ather. filij thelmon. filij Ac-
E cub. filij athita. filij ſobai centū trigintao-
cto. Nathinei filij ſoa. filij aſupha. filij the-
baoth. filij ceros. filij ſiaa. filij Phadon. filij
lebana. filij açaba. filij ſelmō. filij anan filij
geddel. filij gaer. filij raaia. filij raſin. filij ne
choda. Filij iezen. filij aza. filij phaſea. filij be
ſai. filij mumim. filij nephuſiz. filij bechue.
filij acupha. filij azur. filij beſluth. filij mai-
da. filij arſa. filij berchos. filij. ziʒara. filij the
ma. filij naſia. filij atupha. filij ſeruoꝝ ſalo
monis. filij ſothai. filij ſopherech. filij phe-
ruda. filij iohala. filij dercon. filij iedel. filij
ſaphata. filij achil. filij phocereth q erat or-
F tus ex aſbaim filio ammon. Omnes na-
thinnei et filij ſeruoꝝ ſalomonis trecenti
nonagintaduo. Hi ſunt aūt q aſcēderūt de
thelmala. thelarſa. therub. adon. et emmer:
⁊ nō potuerunt indicare domū patrum
ſuorū ⁊ ſemē ſuum: vtrū ex iſrael eſſent.
Filij dalaia. filij thobia. filij nechoda ſexcē-
ti quadragintaduo. Et de ſacerdotibꝰ filij
hobia. filij accos. filij berçellai: qui accepit
de filiabꝰ berçellai galaaditidis vxorē: ⁊ vo
catus eſt nomine eoꝝ. Hi q̄ſierūt ſcriptu-
ram ſuā in cenſu ⁊ nō inuenerunt: ⁊ eie-
cti ſunt de ſacerdotio. Dixitq; athersatha
Al's + ſcõ eis: vt nō māducarēt de + ſanctiſſanctoꝝ:
donec ſtaret ſacerdos doctus et eruditus.
Omnis multitudo quaſi vir vnus: qua-
dragintaduo milia ſexcēti ſexaginta: abſ-
q; ſeruis et ancillis eoꝝ q erāt ſeptē mi-
lia trecēti trigintaſeptē: ⁊ inter eos canta-
G tores ⁊ cantatrices ducēte. Equi eoꝝ ſexcē
ti trigintaſeptē. Muli eoꝝ ducenti qua-
dragintaqnq;. Cameli eorū quadringen
ti triginta quinq;. Aſini ſex milia ſeptin-
genti viginti. ¶ Hucuſq; refertur quid
in cōmētario ſcriptū fuerit: ⁊ in neemie
hiſtoria texitur. Nonulli autem de princi-
pibus familiarum dederunt impēſas in
opus. Athersatha dedit in theſaurum auri
dragmas mille: phialas qnquaginta: tu-
nicas ſacerdotales qngētas triginta. Et de
principibꝰ familiarū dederunt in theſau-
rū operis auri dragmas viginti milia: ⁊
argēti minas duo milia ducentas. Et qđ
dedit reliquus populus: auri dragmas vi Al's + tri
ginti milia: ⁊ argēti minas duo milia: ⁊ ginta
tunicas ſacerdotales ſexagintaſeptē. Habi Al's + q̄-
tauerunt aūt ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ ianito dragint
res ⁊ cantores ⁊ reliquū vulgꝰ ⁊ nathin-
nei: ⁊ omnis iſrł in ciuitatibus ſuis.
¶ Ca. viii. ¶ Cōgregaī ppl's in hierlm:
+ eſdras ſtat ſup gradū ligneū: ⁊ leuitis
imperantibus ſilētium aperte ⁊ diſtincte Al's + Ez-
legit populo legē dei. Afferunt populi de ras
monte frondes: ⁊ celebrant tabernaculo-
rum feſtum. Cap. viij.

Et venerat mēſis ſeptimus ſcenophe
gie ſub eſdra ⁊ neemia. Filij autem A
iſrael erāt in ciuitatibꝰ ſuis. // Congrega-
tuſq; eſt omnis ppl's q̄ſi vir vnꝰ ad plateā //3. eſdr.
que eſt añ portā aq̄ꝝ: ⁊ dixerūt + eſdre ſcri 9. e.
be: vt afferret librū legis moyſi quā pcepe j. eſd. 7. a.
rat dñs iſraeli. Attulit ergo + eſdras ſacer Al's +
dos legē corā multitudine viroꝝ ⁊ mu- ezre
lierū: cūctiſq; qui poterāt intelligere: in Al's +
die pma mēſis ſeptimi. Et legit in eo aper ezras
te in platea que erat añ portā aquaꝝ de ma
ne vſq; ad mediā diē: in cōſpectu virorū
⁊ mulierū ⁊ ſapiētiū. Et aures omnis po
puli erāt erecte ad librū. Stetit aūt eſdras
ſcriba ſup + gradū ligneū quē fecerat ad
loquēdū: ⁊ ſteterūt iuxta eū: mathathias Al's +
⁊ ſemia ⁊ anania ⁊ vria ⁊ hechia ⁊ maaſia ezras
ad dextrā eius: ⁊ ad ſiniſtrā phadaia miſa Al. + tur
el ⁊ melchia ⁊ aſum ⁊ aſeph dana çacharia rim
⁊ moſollā. Et aperuit + eſdras librū coram
omni pplo. Sup vniuerſum qppe pplm Al's +
eminebat. Et cū apuiſſet eū ſtetit omnis ezras
ppl's. Et bñdixit + eſdras dño deo voce ma B
gna. Et rñdit ois ppl's amē amē: eleuans Al's +
manꝰ ſuas. Et incuruati ſunt ⁊ adoraue- ezras
rūt deū pni in terrā. Porro ioſue: ⁊ baa-
ni. ⁊ ſerabi. iamim. accub. ſepthai. odia
maaſia. celita. açarias ioſabet. anani. phala
ia. leuite ſilētiū faciebāt in pplo ad audiē
dā legē. Ppl's aūt ſtabat in gradu ſuo. Et
legerūt in libro legis dei diſtincte ⁊ + aper Al's + ex
te ad intelligēdū: ⁊ intellexerūt cū legere poſue
tur. Dixit aūt neemias ipſe eſt athersatha
⁊ eſdras ſacerdos ⁊ ſcriba ⁊ leuite inter-
pretātes vniuerſo pplo. Dies ſanctificatꝰ C
eſt dño deo nr̄o. Nolite lugere: ⁊ nolite fle
re. Flebat. n. ois ppl's cum audiret vba le
gis. Et dixit eis. // Ite comedite pinguia: //3. eſ. 9. g
⁊ bibite + mulſum: ⁊ mittite partes eis q Al. + mu
tum

nem pparauerūt ſibi: q2 ſanct⁹ dies dñi ē: ⁊ nolite ɔtriſtari. Gaudiū etenim dñi eſt fortitudō nr̄a. Leuite aūt ſilētiū faciebāt in omni pp̄lo: dicētes. Tacete: q2 dies ſanctus eſt: ⁊ nolite dolere. Abijt itaq3 oīs populus: vt comederet ⁊ biberet: ⁊ mitteret partes ⁊ faceret leticiā magnā: q2 intellexerant verba q̄ docuerat eos. Et in die ſecundo cōgregati ſūt pncipes familiarꝫ vniuerſi populi ſacerdotes ⁊ leuite ad + eſdram ſcribā: vt interptaret eis verba legis. Et inuenerūt ſcriptū in //lege pcepiſſe dn̄m in manu moyſi: vt habitēt filij iſrl̄ in tabernaculis in die ſolēni: mēſe ſeptimo: ⁊ vt pdicēt ⁊ diuulgēt vocem in vniuerſis vrbibus ſuis: ⁊ in hieruſalē dicētes. Egredimini in montē: ⁊ afferte frōdes oliue: ⁊ frondes ligni pulcherrimi: frōdes mirti: ⁊ ramos palmaꝝ: ⁊ frōdes ligni nemoroſi: vt fiāt tabernacula ſicut ſcriptū eſt. Et egreſſus eſt omnis pp̄ls: et attulerūt. Fecerūtq3 ſibi tabernacula vnuſqſq3 in domate ſuo: et in atrijs ſuis: et in atrijs domus dei: et in platea porte aquaꝝ: et in platea porte effraim. Fecit ergo vniuerſa eccl̄ia eoꝝ q redierant de captiuitate tabernacula: et habitauerūt in tabernaculis. Non eniꝫ fecerāt a diebus ioſue filij nun talia filij iſrl̄ vſq3 ad diem illum. Et fuit letitia magna nimis. Legit autē in libro legis dei p dies ſingulos: a die primo vſq3 ad diem nouiſſimum. Et fecerunt ſolennitatem ſeptē diebus: et in die octauo collectam iuxta ritum.

Marginalia (left column): M. + eſrā; // Leu. 25. g.; B

¶ Ca. Sūi. ¶ De penitētia populi: alienigene vxores et filij abijciunt: eſdras narrat domini beneficia: et peccata principum cōmemorat fedus percutiunt cum domino tam populus q̄3 eſdras. Cap. ix.

In die aūt viceſimoq̄rto mēſis huius cōuenerūt filij iſrl̄ in ieiunio: ⁊ in ſaccis et hum⁹ ſup eos. Et ſeparatū eſt ſemen filioꝝ iſrl̄: ab oī filio alienigena. Et ſteterūt et ɔfitebāt peccata ſua et iniqtates patruꝫ ſuoꝝ. Et cōſurrexerūt ad ſtādum. Et legerunt in volumine legis dn̄i dei ſui q̄ter in die: et q̄ter + in nocte cōfitebant: et adorabant dn̄m deuꝫ ſuuꝫ. Surrexerūt autē ſup graduꝫ leuitaruꝫ ioſue. et bani. et + cedmihel. remni. ſabani. abani. ſarabias. bani. et thanal. et clamauerūt voce magna ad dn̄m deū ſuū. Et dixerūt leuite ioſue. et + cedmihel. bonni. aſebia. ſerebia. ardia. odaia. ſebna. fataia. Surgite: benedicite domino deo nr̄o ab eterno vſq3 ineternuꝫ. Et bn̄dicāt nomini glorie tue excelſo i oī bn̄dictione: et laude. Et dixit + eſdras. Tu ipſe dn̄e ſolus: tu feciſti celū et celuꝫ celorū et oēm exercituꝫ eoꝝ: terrā et vniuerſa q̄ in ea ſūt: maria et oīa q̄ in eis ſūt. Et tu viuificas oīa hec: et exercit⁹ celi te adorat. // Tu ipſe domine deus qui elegiſti habraā et eduxiſti eū de igne caldeoruꝫ: et poſuiſti nomē eius habraā: et inueniſti cor eius: fidele corā te: ⁊ pcuſſiſti cū eo fedus: vt dares ei trāꝫ chananei. ethei. et euei et amorrei. et phereſei. et iebuſei. et gergeſei: vt dares ſemini eius. Et impleſti verba tua: qm̄ iuſtus es. // Et vidiſti afflictionē patrum noſtrorum in egypto: clamoremq3 eoꝝ audiſti ſup mare rubrū: et dediſti ſigna atq3 portēta in pharaone: et in vniuerſis ſuis eius: et in omni populo t̄re illi⁹. Cognouiſti enim q2 ſuperbe egerant ɔ̄ eos et feciſti tibi nomē: ſicut et in hac die. Et mare diuiſiſti ante eoꝝ: et trāſierunt per mediuꝫ maris in ſicco. Perſecutores autē eorum proieciſti in profundum quaſi lapideꝫ in aq̄s validas: // et in colūna nubis ductor eoꝝ fuiſti per diē: et in columna ignis per noctē vt appareret eis via p quā ingrediebātur. Ad montē quoq3 ſynai deſcēdiſti: et locutus es cuꝫ eis de celo: et dediſti eis iudicia recta et legē veritatis cerimonias et pcepta bona. Et ſabbatū ſanctificatuꝫ tuum oſtēdiſti eis: et mādata ⁊ cerimonias et legē pcepiſti eis in manu moyſi ſerui tui. Panem quoq3 de celo dediſti eis in fame eorum: et aquā de petra eduxiſti eis ſitientibus. Et dixiſti eis vt ingrederentur et pſſiderent terram ſuper quam leuaſti manum tuam: vt traderes eis. Ipſi vero et patres noſtri ſuperbe egerunt: et indurauerūt ceruices ſuas: ⁊ non audierūt mandata tua: et noluerunt audire et non ſunt recordati mirabilium tuorum que feceras eis. Et indurauerūt ceruices ſuas: et dederūt caput vt cōuerterētur ad ſeruitutē ſuam quaſi per contētionē. Tu autē deus propitius clemēs et miſericors longanimis et multe miſationis: nō dereliqſti eos Et quidē cum feciſſent ſibi vituluꝫ conflatilē: et dixiſſent: iſte eſt deus tuus q eduxit te de egypto: feceruntq3 blaſphemias magnas. Tu āt in miſericordijs tuis

Marginalia: Ms + eſ-ras; A; Ms ſup-eſt + ino cte; M. + gad mid; M. + gad mid; Ms + eſdras; B; // Gen. 11. g.; // Exo. 2. b; // Exo. 14. a.; C; D.

Exo.13. D. multis nõ dimiſiſti eos in deſerto. Colũ
na nubis nõ receſſit ab eis per diẽ vt duce-
ret eos in viã: ⁊ columna ignis per noctem:
vt oñderet eis iter per qđ ingrederẽtur. Et
ſpiritũ tuum bonum dediſti qui doceret eos: et
manna tuum non prohibuiſti ab ore eo
rum: ⁊ aquã dediſti eis in ſiti. Quadragin
ta annis paviſti eos in deſerto: nihilq; eis
defuit. Veſtimenta eorum nõ inveteraverũt:
⁊ pedes eorum non ſunt attriti. Et dediſti
eis regna ⁊ populos: ⁊ partitus es eis ſor-
tes. Et poſſederũt terrã ſeon ⁊ terrã regis
eſebon: ⁊ terrã og regis baſan. Et multipli
caſti filios eorum ſicut ſtellas celi: ⁊ adduxiſti
eos ad terrã de qua dixeras patrib⁹ eorum
vt ingrederent̃ ⁊ poſſiderent eam. Et vene
runt filij ⁊ poſſederũt terrã. Et humiliaſti
coram eis habitatores terre chananeos: ⁊
dediſti eos in manu eorum: ⁊ reges eorũ
⁊ populos terre: vt facerent eis ſicut place-
E bat illis. Ceperunt itaq; vrbes munitas ⁊
humũ pinguẽ: ⁊ poſſederũt domos plenas
cũctis bonis: ciſternas ab eis fabricatas vi
neas ⁊ oliueta: ⁊ ligna pomifera multa. Et
comederũt ⁊ ſaturati ſunt: ⁊ impinguati
ſunt: ⁊ abundauerunt delitijs in bonitate
tua magna. Prouocauerũt aũt te ad ira-
cundiã: ⁊ receſſerunt a te: ⁊ proiecerunt legẽ
tuã poſt terga ſua. Et prophetas tuos occide-
runt: qui conteſtabant̃ eos vt reuerterẽtur
ad te. Feceruntq; blaſphemias grãdes: Et de
diſti eos in manu hoſtiũ ſuorũ: ⁊ afflixerũt
al. + exaudiſti eos — eos. Et in tẽpore tribulationis ſue clama-
uerũt ad te: ⁊ tu de celo + audiſti: ⁊ ſm mi
ſerationes tuas multas dediſti eis ſaluato
res qui ſaluarent eos de manu hoſtiũ ſuorum.
Cũq; ⁊ requieuiſſent reuerſi ſunt vt facerẽt
malum in conſpectu tuo: ⁊ dereliquiſti eos in
manu inimicorum ſuorũ: ⁊ poſſederunt eos.
F Cõuerſiq; ſũt ⁊ clamauerũt ad te. Tu aũt
de celo exaudiſti ⁊ liberaſti eos in miſericor
dijs tuis multis tẽporibus: ⁊ cõteſtat⁹ es eos
vt reuerterent̃ ad legem tuã. Ipſi vero ſu
perbe egerũt ⁊ nõ audierũt mandata tua: ⁊
in iudicijs tuis peccauerũt que faciet hõ ⁊
viuet in eis. Et dederũt humerũ receden
tẽ: ⁊ ceruicẽ ſuam indurauerunt nec audie
runt. Et protraxiſti ſuper eos annos multos:
⁊ conteſtatus es eos in ſpiritu tuo per manum
prophetarũ tuorũ: ⁊ non audierũt: ⁊ tradi-
diſti eos in manu populorum terrarum. In mi
ſericordijs aũt tuis plurimis nõ feciſti eos
in conſumptionẽ: nec dereliquiſti eos: quoniam
deus miſerationũ ⁊ clemẽs es tu. Nunc — Ps. 1.b. al. + dñe deus
itaq; + de⁹ nr̃: magne fortis ⁊ terribilis cu-
ſtodiens pactũ ⁊ miam: ne auertas a facie
tua omnem laborem qui inuenit nos reges no
ſtros: principes nr̃os: ⁊ ſacerdotes noſtros:
⁊ prophetas noſtros: ⁊ patres noſtros ⁊ omnẽ
populũ tuum a diebus regis aſſur vſq; in
diẽ hanc. Et tu iuſtus es in omnib⁹ que — G
venerunt ſuper nos: quia veritatẽ feciſti no
bis: nos aũt impie egimus. Reges noſtri
principes noſtri: ſacerdotes noſtri ⁊ patres
noſtri non fecerunt legem tuã: ⁊ nõ attẽ-
derũt mãdata tua ⁊ teſtimonia tua que teſtẽ
ficat⁹ es in eis. Et ipſi in regnis ſuis bonis
⁊ in bonitate tua multa quã dederas eis: ⁊
in terra latiſſima ⁊ pingui quã tradideras
in conſpectu eorum non ſeruierunt tibi: nec re
uerſi ſũt a ſtudijs ſuis peſſimis. Ecce nos
ipſi hodie ſerui ſumus: ⁊ terra quã dediſti
patribus noſtris vt comederẽt panẽ ei⁹: ⁊
que bona ſunt eius: ⁊ nosipſi ſerui ſumus
in ea. Et fruges ei⁹ multiplicant̃ regibus
quos poſuiſti ſuper nos propter peccata noſtra: ⁊
corporib⁹ nr̃is dominant̃ ⁊ iumẽtis nr̃is
ſm voluntatẽ ſuã: ⁊ in tribulatione magna
ſumus. Super oĩb⁹ ergo his nosipſi percuti
mus fedus ⁊ ſcribim⁹: ⁊ ſignãt principes
noſtri: leuite noſtri: ⁊ ſacerdotes noſtri.

Ca. Sũ. De ſignatorib⁹ federis ad do
minum: ſtatuerunt de oblationibus fa-
ciendis: offeruntur primitie: dantur deci
me de terris de operibus. Cap. x.

H Signatores aũt fuerũt: neemias athe-
ſatha fili⁹ achelai: ⁊ ſedechias: ſaraias:
azarias: hieremias. pheſſur: amarias: mel
chias: accus: ſebenia: meluc: maaren: meri
muth: obdias: daniel: gẽthon: baruch: mo
ſollam: abia: miamin: mazia: belga: ſemeia:
hi ſacerdotes. Porro leuite: ioſue fili⁹ aza
rie: bẽnui de filijs enadad: Cedmiel ⁊ fratres
eorum. Sebenia: odeuia: celita: phalaia: anan
micha: roob: aſebia: zachur: ſerebia: ſaba-
nia: odia: bani: baninu. Capita populi fratres:
pharos: phetmoab: elam: zechubani: bonni: azgad:
bebai: adonaia: beggoai: adin: ather: ezechia
azur: odeuia: aſum: beſai: areth: anathot: ne
bai: mechphia: moſollã: azir: meizabel: ſa-
doch: ieddua: pheltia: anã: ania: oſee: ana-
nia: aſub: aloes: phaleam: ſobech: reum: aſeb
I na: madſia: ethaia: hanan: anan: melluch:
aran: baana: ⁊ reliq de populo. Sacerdotes

leuite ianitores ⁊ cantores nathinnei: ⁊ oēs q ſe ſeparauerūt de pplis terrarum ad legē dei: vxores eorum filij eorum: ⁊ filie eorum: oēs ✚ q poterāt ſapere rñdentes ꝓ fratrib⁹ ſuis optimates eorū: ⁊ q veniebāt ad pollicēdū ⁊ iurandū vt ambularēt in lege ✚ dñi quā dederat in manu moyſi ſui ſui vt facerēt ⁊ cuſtodirēt vniuerſa mandata dñi dei nři ⁊ iudicia eius ⁊ cerimonias ei⁹: ⁊ vt non daremus filias noſtras pplo terre: ⁊ filias eorum nō acciperemus filijs nřis. Populi quoq terre q importāt venalia ⁊ omnia ad vſuz p diem ſabbati vt vendāt: nō accipiemus ab eis in ſabbato: ⁊ in die ſanctificato. Et dimittem⁹ annū ſeptimū ⁊ exactionē vniuerſe man⁹. Et ſtatuem⁹ ſuper nos pcepta vt demus tertiā partē ſicli p annū ad opus dñi dom⁹ nři ad panes ꝓpoſitionis: ⁊ ad ſacrificiū ſempiternū: ⁊ i holocauſtū ſempiternū: in ſabbatis: in calendis: in ſolēnitatib⁹: ⁊ in ſctificatis ꝓ pctō vt exorēt ꝓ iſrl: ⁊ in oēm vſuz domus dei nři. Sortes ergo miſim⁹ ſup oblationē lignorum inter ſacerdotes leuitas ⁊ pplm vt inferrent in domū dei nři p domos patrū noſtrorum p tpa a tēporib⁹ anni vſq ad annū: vt arderēt ſup altare dñi dei nři: ſicut ſcriptū eſt in lege moyſi. Et vt afferemus pmogenita terre nře: ⁊ pmitiua vniuerſi fructus ois ligni: ab anno in annū: i domo dñi. Et pmitiua filiorum nřorū: ⁊ pecorum noſtrorum: ſicut ſcriptū eſt in lege: ⁊ pmitiua boum noſtrorum ⁊ ouiū nřarum vt offerent in domo dei nři: ſacerdotib⁹ q miniſtrant in domo dei nři. Et pmitias ciborum noſtrorum ⁊ libaminū nřorū: ⁊ poma ois ligni: vindemie q ⁊ olei afferemus ſacerdotib⁹ ad gazophilatiū dei nři: ⁊ decimā partē terre noſtre leuitis. Ipſi leuite decimas accipiēt ex omnib⁹ ciuitatib⁹ operum noſtrorū. Erit aūt ſacerdos fili⁹ aaron cū leuitis in decimis leuitarū: ⁊ leuite ✚ offerēt decimā partē decime ſue in domo dei nři ad gazophilatiū i domo theſauri. Ad gazophilatiū.n. deportabūt filij iſrl ⁊ filij leui pmitias frumenti vini ⁊ olei: ⁊ ibi erūt vaſa dñi ſctificata: ⁊ ſacerdotes ⁊ cātores ⁊ ianitores ⁊ miniſtri: ⁊ non ✚ dimittemus domum dei noſtri.

Margin: Al. ✚ oēs q poterat. Als ✚ dei. Al. ✚ offerunt. Als ✚ dimittim⁹

¶ Cap. xi. Decima pars ppli tollitur ad habitandū in hierlm: quidam ſpōte offerunt: nominant qui habitauerunt in hieruſalem ⁊ in ciuitatibus iuda. Cap. xi.

Habitauerunt aūt pncipes ppli in hieruſalē. Reliqua vero plebs miſit ſortē vt tolleret vnā partē de decē q habitaturi eſſent in ✚ hierlm ciuitate ſancta: nouē vero partes in ciuitatib⁹. Benedixit autē populus oibus viris q ſe ſpōte obtulerāt vt habitarēt in hieruſalē. Hi ſunt itaq pncipes ꝓuincie qui habitauerūt in hieruſalē ⁊ in ciuitatib⁹ iuda. Habitauit autem vnuſquiſq in poſſeſſiōe ſua in vrbib⁹ ſuis iſrl: ſacerdotes leuite: nathinnei ⁊ filij ſeruorum ſalomonis. Et in hierlm habitauerūt de filijs iuda ⁊ de filijs beniamin. De filijs iuda athaias fili⁹ aziā: filij zacharie: filij amarie: filij ſaphatie: filij malaleel. De filijs phares hiſmaaſia: fili⁹ baruch: filius colozai: fili⁹ azia: fili⁹ adaia: fili⁹ ioarib: fili⁹ zacharie: fili⁹ ✚ ſilonites. Oēs hi filij phares: q hītauerūt in hierlm: qdringētiſexagintanouē viri fortes. Hi ſūt aūt filij beniamin. Sellū fili⁹ moſollā: fili⁹ ioed: fili⁹ phadaia: fili⁹ colaia: fili⁹ maſia: fili⁹ etheel: filius ✚ iſaia. Et poſt eū gebbai: ſellai: nongēti viginti octo. Et iohel fili⁹ zechri ppoſitus eorū: ⁊ iudas fili⁹ ſennua ſup ciuitatē ſecundus. Et de ſacerdotib⁹ idaia fili⁹ ioiarib: iachin: ſaraia: fili⁹ helchie: fili⁹ moſollā: filius ſadoch: filius meraioth: filius ahitob: pncipes domus dei ⁊ frēs eorū faciētes opera tēpli octingēti vigintiduo. Et adaia filius ierorā: fili⁹ pheleia: fili⁹ amſi: filius zacharie: fili⁹ pheſſur. filius melchie ⁊ frēs eius pncipes patrū: ducenti qdragintaduo. Et amazai fili⁹ azrihel: fili⁹ azi: filius moſollamoth: filius emmer ⁊ frēs eorum potētes nimis: cētū vigintiocto: ⁊ ppoſitus eorum zabathel fili⁹ potētiū. Et de leuitis zebenia filius azoph: fili⁹ azaricā: fili⁹ azabia: fili⁹ bonni ⁊ ſabathai: ⁊ ioſabeth: ſup oia opa q erāt forinſecus in domo dei a pncipib⁹ leuitarū. Et mathania filius micha: filius zebedei: filius aſaph pnceps ad laudandū ⁊ ad confitendū in orone: ⁊ becbetias ſecundus de fratribus eius: ⁊ abda filius ſamuha: fili⁹ galal filius idithum. Omnes leuite in ciuitate ſancta ducenti octogintaquattuor. Et ianitores: accub: telmon: ⁊ fratres eorū qui cuſtodiebant oſtia: centum ſeptuagintaduo. Et reliqui ex iſrl ſacerdotes ⁊ leuite in vniuerſis ciuitatibus iuda: vnuſquiſq in poſſeſſione ſua ⁊ nathinnei qui habitabant in ophel: ⁊ ſyaha: ⁊ gaſpha: de nathin

Margin: Al. ✚ eſſet hierlm i ciuitate. Als ✚ ſilonitis. Al. ✚ aſia vel aſaia

neis. Et eps leuitarũ in hieruſalē açi filius baani. filius azabie filius mathanie filius michee. De filiis aſaph cātores in miniſterio domus dei. Preceptũ q̃ppe regis ſup eos erat:
B ⁊ ordo in cātorib⁹ per dies ſingulos: et ſathaia filius meſezebel de filijs zara filij iuda in manu regis iuxta oē verbũ ppli: et in domib⁹ p cūctas regiones eoꝝ. De filijs iuda habitauerũt in cariatharbe ⁊ in filiab⁹ ei⁹. Et in dybon et in filiab⁹ ei⁹: et in capſeel et in viculis eius: et in ieſue: et in molada: ⁊ in bethphalet: et in aſerſual. et in berſabee. et in filiabus eius. et in ſiceleg. et in mochona et in filiabus eius. et in remon et in zara. et in hierimuth. zonoa. odollā. et in villis eaꝝ. lachis. et in regionib⁹ eius azecha. et in filiab⁹ ei⁹. Et māſerũt in berſabee vſq; ad vallē ennon. Filij aũt beniamin a geba mechmas et hai et bethel et filiab⁹ ei⁹ anathot nob anana aſor rama gethaim adid ſeboim neballath et ono valle artificũ: et de leuitis + portiōis iude et beniamin.

Al. + partitiones

¶ Ca. xij. ¶ Receſent̄ ſacerdotes et leuite q̃ venerũt cũ zorobabel: dedicat̄ mur⁹ ciuitatis pplo i hierlꝫ ꝯgregato: receſent̄ cuſtodes theſauroꝝ ad oblatiōnē ſanctoꝝ. Ca. xij.

A HI ſũnt aũt ſacerdotes et leuite q̃ aſcēderũt cũ zorobabel filio ſalathiel. Joſue. ſaraia. hieremias. eſdras. amaria. Melluch. acchus. ſecbenias. reum: merimuth. Addo. Gethon. abiamin. Madia. belga. ſemeia. et ioarib. et idaia. ſellum. amoch. elceia. adaia. Iſti principes ſacerdotũ et fratres eoꝝ in dieb⁹ ioſue. Porro leuite ieſua. bennui. cedmihel. ſarabia. iuda. mathanias. ſup hymnos ipſi et frēs eoꝝ et becbecia: atq; ethāni et frēs eoꝝ vnuſq̄ſq; i officio ſuo. Joſue autē genuit ioachim: et ioachim genuit elyaſib: et elyaſib genuit ioiada: et ioiada genuit ionathan: et ionathan genuit iedda. In dieb⁹ aũt ioachim erāt ſacerdotes et p̄ncipes familiaꝝ // + ſaraie + maarie hieremie ananie: + eſdre moſollam. amarie. iohānā. milico. ionathan. ſebenie. ioſeph. aran. edna. maraioth. helci: + adage zacharie: + gethō. moſollā. abie. zechri. miamin: ⁊ + moadie. felthi. belge. ſāmua. ſemeie. ioathā. ioarib. mathanai: + iodaie: azzi. ſellaie: + celaia: + mocholer: + elchie: + aſebie: + idaia. nathanahel. Leuite in die b⁹ elyaſib ⁊ ioiada ⁊ ionaz ⁊ ieddoa ſcripti p̄ncipes familiaꝝ ⁊ ſacerdotes i regno da-

Ms + ezras
in ſeq̃ntia noīa hebrea bis ⁊ bina iũgunt̄ ⁊ p̄mũ ē genitiui ſecũdũ do noīatiui caſus
Ms + raſaie
Al. + maraia
al. + eſre
Ms + addaie
Ms + gedon
Al. + moadie

rij perſe. Filij leui p̄ncipes familiaruꝫ ſcripti in libro verboꝝ dieꝝ: ⁊ vſq; ad dies ionathan filij elyaſib. Et principes leuitarũ aſebia ſerebia ⁊ ieſue filius cedmihel ⁊ fratres eoꝝ p vices ſuas: vt laudarēt ⁊ cōfiterent̄ iuxta p̄ceptũ dauid viri dei ⁊ obſeruarent eque p ordinē. Mathania: ⁊ becbetia: ⁊ obedia: moſollam: thelmon: accub: cuſtodes portaꝝ ⁊ veſtibuloꝝ ante portas. Hi i dieb⁹ ioachim filij ioſue filij ioſedech: ⁊ in dieb⁹ neemie ducis ⁊ + eſdre ſacerdotis ſcribeq;. In dedicatione aũt muri hierlm requiſierunt leuitas de omnibus locis ſuis vt adducerent eos in hieruſalē ⁊ facerent dedicationem ⁊ letitiam in actione gratiaruꝫ ⁊ cantico: ⁊ in cymbalis pſalterijs ⁊ citharis. Congregati ſunt autem filij cantorum de cāpeſtribus circa hierlm ⁊ de villis netuphati: ⁊ de domo galgal: ⁊ de regionibus + geba ⁊ aſmaueth: quoniā villas edificauerunt ſibi cantores in circuitu hieruſalē ⁊ mũdati ſunt ſacerdotes ⁊ leuite. ⁊ mũdauerunt populuꝫ ⁊ portas ⁊ muruꝫ. Aſcēdere autē feci principes iuda ſuper muruꝫ: ⁊ ſtatui duos choros laudātium magnos. Et ierunt ad dextrā ſuper murũ ad portā ſterquilinij. Et iuit poſt eos oſaias ⁊ media pars principũ iuda: ⁊ azarias + eſdra ⁊ moſollam iuda ⁊ beniamin ⁊ ſemeia ⁊ hieremia. Et d̄ filijs ſacerdotuꝫ in tubis zacharias fili⁹ ionathan: filius ſemeie: filius mathanie: filius michaie: filius zechur: filius aſaph ⁊ fratres ei⁹ ſemeia ⁊ azarel: malalai: galalai maainathanael et iuda et ananai in vaſis canticis dauid viri dei et + eſdras ſcriba ante eos in porta fontis. Et cōtra eos aſcēderũt in gradib⁹ ciuitatis dauid in aſceſu muri ſuper domũ dauid et vſq; ad portā aquarum ad oriētē. Et chorus ſecundus grās referētiuꝫ ibat ex aduerſo: et ego poſt eũ ⁊ media pars populi ſup murũ ⁊ ſup turrim furnoꝝ ⁊ vſq; ad muruꝫ latiſſimũ: ⁊ ſup portā effraim: ⁊ ſup portā antiquā: et ſup portā piſciũ ⁊ turrim ananehel: ⁊ turrim emath: ⁊ vſq; ad portā gregis ⁊ ſteterunt in porta cuſtodie. Steteruntq; duo chori laudātiũ in domo dei: ⁊ ego ⁊ dimidia pars magiſtratuũ meoꝝ. Et ſacerdotes elyachim: maaſia: miamin. michea: elioenai. zacharia ⁊ anania in tubis: ⁊ maaſia: ⁊ ſemeia ⁊ eleazar. ⁊ azi. ⁊ iohanam. ⁊ mel-

Ms + iadaie
al. + celai
al. + mochor
Ms + helcie
Ms + aſebia
al. + idaie
al. + ezre
Ms + gebee
C
Ms + ezra
Ms + ezras
D

chia:⁊ elam:⁊ ezer. Et clare cecinerunt can-
tores:⁊ iezraia prepoſitus. Et immolauerũt
in die illa victimas magnas ⁊ letati ſunt.
Deus enim letificauerat eos letitia magna.
Sed ⁊ vxores eorũ ⁊ liberi gauiſi ſũt: ⁊ au-
dita eſt letitia illa hieruſalẽ procul. Recẽſue
runt quoq; in die illa viros ſup gazophilaria
theſauri:ad libamina ⁊ ad primitias ⁊ ad
decimas vt introferrẽt per eos principes ciui-
tatis in decore grãtiarũ actiones ſacerdotes ⁊
leuitas:quia letificatus eſt iuda in ſacerdoti
bus ⁊ leuitis aſtantibus. Et cuſtodierunt
obſeruationẽ dei ſui:⁊ obſeruationẽ expia
tionis:⁊ cantores ⁊ ianitores iuxta preceptũ
Dauid ⁊ ſalomonis filij eius:quia in diebus
dauid ⁊ aſaph ab exordio erant principes
conſtituti cantorũ in carmine laudantiũ
⁊ confitentium deo. Et omnis iſrael i die
bus zorobabel ⁊ in diebus neemie dabãt
partes cantoribus ⁊ ianitoribus per dies
ſingulos:⁊ ſanctificabant leuitas: ⁊ leuite
ſanctificabant filios aaron.

¶ Ca. Sũ. ¶ Deuteronomiũ legit:ſeparã
tur a hieruſalem alienigene:ſacerdotum par
tes ⁊ leuitarũ ponunt in gazophilatium
Al's ✝ eſ- domus domini:de vaſis tobie quas ✝ eſdras
ras proiecit extra gazophilatium: miniſtris
templi redduntur partes. Cap. xiij.

A In die autẽ illo lectũ ẽ i volumine moyſi
audiẽte populo. Et inuẽtũ eſt ſcriptũ
in eo quod nõ debebãt introire ammonites
⁊ moabites in eccleſiam dei vſq; in eternũ:
eo quod nõ occurrerint filijs iſrael cum pane ⁊
aqua ⁊ cõduxerũt aduerſũ eos balaam ad
maledicendũ eis:⁊ cõuertit deus noſter male
dictionẽ in bñdictionẽ. Factum eſt autẽ
cum audiſſent legem:ſeparauerũt omnẽ
alienigenã ab iſrael:⁊ ſuper hoc erat eliaſib ſa
cerdos qui fuerat prepoſitus in gazophila
tio domus dei noſtri:⁊ proximus ✝ tobie.
Fecit ergo ſibi gazophilatiũ grande:⁊ ibi
Al's ✝ to erant ante eũ reponẽtes munera ⁊ thus
bi ⁊ vaſa ⁊ decimam frumẽti vini ⁊ olei:par
tes leuitarum ⁊ cantorum ⁊ ianitorum ⁊
primitias ſacerdotales. In omnibus autẽ
his non fui in hieruſalẽ:quia in anno trice
ſimoſecundo artaxerxis regis babylonis
veni ad regem. Et in fine dierum rogaui
regem ⁊ veni in hieruſalem. Et intellexi
malum quod fecerat eliaſib ✝ tobie:vt fa-
Al's ✝ to ceret ei theſaurum in veſtibulis domus
bi dei. Et malum mihi viſum eſt valde. Et pro-

ieci vaſa thobie foras de gaçophilatio:pre- B
cepiq; ⁊ emũdauerũt gaçophilatiũ. Et retu Al's ✝ tho
li ibi vaſa domus dei ſacrificiũ ⁊ thus. Et co bi
gnoui quod partes leuitarũ nõ fuiſſent date:⁊
fugiſſet vnuſquiſq; in regionẽ ſuã de leui-
tis ⁊ cantoribus:⁊ de his qui miniſtrabãt: ⁊
egi cãm aduerſum magiſtratus ⁊ dixi. Qua
re dereliquimus domũ dei. Et congregaui eos
⁊ feci ſtare in ſtationibus ſuis. Et omnis iu-
da apportabat decimã frumẽti vini ⁊ olei
in horrea. Et conſtituimus ſup horrea ſelemiã
ſacerdotẽ ⁊ ſadoch ſcribã:⁊ fadaiam de le-
uitis:⁊ iuxta eos anan filiũ çachur: filiũ
mathanie:quoniam fideles cõprobati ſunt:⁊ ip-
ſis credite ſunt partes fratrum ſuorum. Me-
mẽto mei deus meus pro hoc:⁊ ne deleas miſe-
rationes meas quas feci in domo dei mei ⁊ i
cerimonijs eius. In diebus illis vidi in iu-
da ⁊ calcãtes torcularia in ſabbato:portã-
tes aceruos ⁊ onerãtes ſup aſinos vinũ ⁊
vuas ⁊ ficus ⁊ omne onus:⁊ inferẽtes in hie-
ruſalẽ die ſabbati. Et conteſtatus ſum eos vt
in die qua vẽdere liceret vẽderẽt. Et thy-
rij habitauerũt in ea:inferentes piſces ⁊
omnia venalia. Et vẽdebant in ſabbatis filijs
iuda:⁊ hieruſalem. Et obiurgaui optimates
iuda:⁊ dixi eis. Que eſt hec res mala quã
vos facitis:⁊ prophanatis diẽ ſabbati. Nũ- C
quid nõ hec fecerũt patres noſtri:⁊ adduxit deus
noſter ſup nos omne malũ hoc ⁊ ſup ciuitatẽ
hãc. Et vos additis iracũdiam ſup iſrael:
violãdo ſabbatũ. Factũ eſt autẽ cũ quie-
uiſſent porte hieruſalẽ in die ſabbati: di-
xi:⁊ clauſerunt ianuas:⁊ precepi vt non
aperirẽt eas vſq; poſt ſabbatum. Et de pue
ris meis conſtitui ſuper portas vt nullus
inferret onus die ſabbati. Et manſerunt
negociatores ⁊ vendẽtes vniuerſa vena-
lia foris hieruſalẽ ſemel ⁊ bis. Et cõteſta-
tus ſum eos:⁊ dixi eis. Quare manetis ex
aduerſo muri? Si ſecundo hoc feceritis ma-
nũ mittã in vos. Itaq; ex tẽpore illo nõ
venerũt in ſabbato. Dixiq; leuitis vt mũ
darentur ⁊ venirent ad cuſtodiẽdas por-
tas:⁊ ſanctificãdam diẽ ſabbati. Et pro hoc
ergo memẽto mei deus:⁊ parce mihi ſe-
cundũ multitudinẽ miſerationũ tuarũ.
Sed ⁊ in diebus illis vidi iudeos ducen-
tes vxores azotitias:ãmonitidas:et moa- D
bitidas. Et filij eorũ ex media parte loquebã
tur azotice:et neſciebãt loqui iudaice:⁊ lo-
quebantur iuxta linguã populi ⁊ populi. Et

obiurgaui eos: & maledixi. Et cecidi ex eis viros & decaluaui eos: & adiuraui in deo vt nō darēt filias suas filijs eoꝝ: & nō acciperēt de filiab⁹ eoꝝ filijs suis & sibimetipsis dicēs. Nūqd nō in huiuscemodi re peccauit salomō rex isrl: Et certe i gētib⁹ multis nō erat rex silis ei: & dilectus deo sue erat: & posuit eū deus regē sup oēs isrl. Et ipsū ergo duxerūt ad peccatū mulieres alienigene. Nūqd & nos inobediētes faciemus oē malū grāde hoc: vt puaricemur in deo nro: & ducamus vxores peregrinas? De filijs aūt ioiada filij eliasib sacerdotis magni gener erat sanaballath horonitis: quē fugaui a me. Recordare dñe deus me⁹ aduersū eos q polluunt sacerdotiū: iusqꝫ sacerdotale & leuiticū. Igitur mundaui eos ab oibus alienigenis & cōstitui ordines sacerdotū & leuitarū vnūquēqꝫ in ministerio suo: & in oblatiōe lignorū in tēporibus ↄstitutis & in primitijs. Memēto mei deus me⁹ in bonum: amen.

f sup. 5. b. et sup. 10.

¶ Explicit liber Neemie: q est scd's esdre.

¶ Incipit liber Esdre tertius.

¶ Ca. Sū. ¶ Quō iosias celebrās pascha dedit pplo oues & agnos: moritur iosias & ↄstituitur hieremias fili⁹ ei⁹ p eo: quē amouit rex egypti ↄstituēs fratrē ei⁹ ioachim p eo: de trāsmigratiōe babylonis: de sedechia: & destructione hierusalē. Cap. j.

A 4. Re. 23. c. 2. parali. 35. a.

Et fecit iosias pascha i hierosolymis dño: & immolauit phase q̄rtadecia luna p̄mi mēsis: statuēs sacerdotes p vices dierū stolis amictos in tēplo dñi. Et dixit leuitis sacris suis isrl vt sanctificarēt se dño in positiōe sctē arce dñi i domo quā edificauit salomon filius dauid rex. Non erit vobis tollere super humeros eā. Et nūc deseruite dño vestro & curā agite gentis illius israel ex parte sm pagos & tribus vestras: sm scripturā dauid regis israel: & sm magnificētiam salomonis filij eius: oēs in tēplo: & sm particulā principatus paternā vestrā eoꝝ qui stant in cōspectu fratrū filioꝝ isrl. Immolāte pascha & sacrificia parate fratribus vestris: & facite sm pceptū domini qd datū ē moysi. Et donauit iosias i plebe q̄ inuēta ē ouium agnorum & hedorū & capraꝝ triginta milia: vitulos tria milia. Hec de regalibus B
data sunt sm pmissionē pplo: & sacerdotibus in pascha: oues numero duo milia: ac vituli centū. Et iechonias & semeias: & nathanael frēs: & asabias & ochiel & corabam in phase: oues qnqꝫ milia: vitulos qngētos. Et hec cū fierent elegāter: steterūt sacerdotes & leuite habētes azyma p trib⁹. Et sm partes principatus patrū in cōspectu populi offerebant dño sm ea que in libro moysi scripta sunt: & assauerūt phase igni put oportebat: & hostias coxerūt in emollis & in ollis cū beniuolētia: & attulerunt oibus q erāt ex plebe: & post hec parauerūt sibi & sacerdotibus. Sacerdotes. n. offerebāt adipes + vsqꝫ dum finita eēt hora: & le Ms + vsqꝫ quo
uite parauerūt sibi & fratribus suis filijs aaron. Et sacrificatores filij asaph erāt per ordinē sm pceptū dauid & asaph & zacharias & ieddimus q erat a rege & ostiarij p singulas ianuas: ita vt non puaricaretur vnusquisqꝫ suā. Fratres enim illoꝝ parauerūt illis. Et consummata sunt q̄ ptine C
bant ad sacrificium domini. In illa die egerunt phase: & offerebāt hostias sup dñi sacrificium sm preceptum regis iosie. Et egerūt filij israel qui inuēti sunt in tēpore illo phase: & diē festi azymoꝝ per dies septē. Et non est celebratum phase tale in israel a tēporibus samuel prophete: & oēs reges isrl nō celebrauerūt tale pascha q̄le egit iosias & sacerdotes & leuite & iudei & omnis israel qui inuenti sunt in commoratiōe hierosolymis. Octauodecimo anno regnante iosia celebratum est phase. Et directa sunt opera iosie in conspectu domini sui in corde pleno metuētia: & que

circa illum quidem cōſcripta ſunt in pri
ſtinis tēporib⁹ de eis qui peccauerūt q̄ꝫ
irreligioſi fuerunt in dominū pre omni
gēte: ⁊ qui nō q̄ſierūt verba dn̄i ſup iſrl'.//
//.4.Re. Et poſt omnē actū huc ioſie aſcēdit pha-
23.f. rao rex egypti veniēs in charchamis ab
2.paral. itinere ſup eufraten ⁊ exijt in obuiā illi⁹
35.c. ioſias. Et miſit rex egypti ad ioſiā dicēs.
Quid mihi ⁊ tibi ē rex iude? Nō ſū miſ
ſus a dn̄o vt pugnē ɔ̄te. Sup eufraten.n.
bellū meū eſt. Feſtinans deſcēde: Et nō eſt
D reuerſus ioſias ſup currū: ſed expugnare
eū conabat̄: nō attēdens verbū ꝓphete ex
ore dn̄i ſꝫ cōſtituit ad eū bellū in cāpo ma
geddo. Et deſcenderūt principes ad regem
ioſiā. Et dixit rex pueris ſuis. Amouete
me a p̄lio: infirmatus ſum enim valde. Et
ſtatim amouerūt eū pueri ipſius de acie.
Et aſcēdit ſup currum ſecūdarium ſuū: ⁊
perueniēs hieroſolyma vita functus eſt: ⁊
ſepultus eſt in paterno ſepulcro. Et in to
ta iudea lugebāt ioſiā: ⁊ qui p̄ſidebāt cū
vxoribus lamētabant eum vſq; in hunc
diem. Et datum eſt hoc fieri ſemper in oē
genus iſrael. Hec aūt preſcripta ſunt in li
bro hiſtoriarū regū iude: ⁊ ſingula geſta
actus ioſie ⁊ eius gloria: ⁊ intellectus ei⁹
in lege domini: queq; geſta ſunt ab eo: ⁊
E q̄ nō ſcripta ſunt in libro regū iſrl' ⁊ iu-
de. Et aſſumētes q erāt ex gēte iechoniam
filiū ioſie: cōſtituerunt regē pro ioſia p̄re
ſuo cū eēt annorū trigintatriū. Et regna
uit ſup iſrael mēſibus trib⁹. Et amouit
eum rex egypti ne regnaret in hieroſoly
mis. Et mulctauit gentē argēti talēta cē-
tū: ⁊ auri talētū vnū. Et cōſtituit rex egy-
pti ioachim fratrē ipſius regē iude ⁊ hie
ruſalē: ⁊ alligauit magiſtrat⁹ ioachim: ⁊
zaracelē fratrē ſuū apprehēdēs reduxit
in egyptū. Annorū erat ioachim viginti
quinq; cū regnare cepiſſet in terra iuda ⁊
hieruſalē: ⁊ fecit malū in cōſpectu domi-
ni. Poſt hūc aūt aſcēdit nabuchodonoſor
Al's ✠ ereo rex babylōis: ⁊ alligans eū i ✠ areolo vin
culo ꝑduxit in babyloniā. Et ſacra vaſa do
mini accepit nabucodonoſor ⁊ tulit ⁊ cō
ſecrauit in tēplo ſuo in babylōia. Nā de i-
mūdicia illius ⁊ religioſitate ſcriptū ē in
libro tēporū regū. Et regnauit ioachim fi
lius eius ꝓ eo. Cum autē cōſtitutus eſt
F erat annorū decē ⁊ octo. Regnauit aūt mē
ſes tres: ⁊ dies decē in hieruſalē: ⁊ fecit ma
lum in cōſpectu dn̄i. Et poſt annū mittēs
nabuchodonoſor: trāſmigrauit eū in ba-
byloniā ſimul cū ſacris vaſis dn̄i. Et cōſti
tuit ſedechiā regē iuda ⁊ in hieruſalē cum
eēt annorū vigintiunius. Regnauit autē
annis vndecim. Et fecit malū in cōſpectu
dn̄i: ⁊ nō eſt veritus a verbis q̄ dicta ſunt
ab hieremia ꝓpheta ex ore dn̄i: ⁊ adiura-
tus a rege nabuchodonoſor: piurans, di-
ſceſſit: ⁊ indurata ceruice ſua ⁊ corde ſuo:
trāſgreſſus ē legitima dn̄i dei iſrl'. Et du
ces ppl'i dn̄i multa inique geſſerūt ⁊ ipſe
egerūt ſup oēs immūdicias gētiū ⁊ pol-
luerūt tēplū dn̄i qd̄ ſanctū erat in hiero
ſolymis. Et miſit deus patrū ipſorū p an-
gelū ſuū reuocare eos: ꝓpter qd̄ parceret
illis ⁊ tabernaculo ſuo. Ipſi vero ſubſana
bant in angelis ſuis: ⁊ qua die locut⁹ eſt
dn̄s erant illudentes ꝓphetis eius. Qui
vſq; ad iracundiā concitatus eſt ſup gē- G
tem ſuā: ꝓpter irreligioſitatē ſuā: ⁊ prece-
pit aſcēdere reges caldeorū. Hi occiderūt
iuuenes eorū i gladio: in circuitu ſancti
tēpli eorū: ⁊ nō pepercerūt iuueni ⁊ ſeni
⁊ virgini ⁊ adoleſcēti: ſꝫ oēs traditi ſunt
in manus ipſorū: ⁊ oīa ſacra vaſa dn̄i: ⁊ re
gales apothecas reſumētes tulerūt in ba-
byloniam: ⁊ incenderunt domum dn̄i ⁊
demolierunt muros hieruſalē: ⁊ turres
eius incenderūt igne. Et cōſumauerunt
oīa honorifica eius: ⁊ ad nihilum redege
runt: ⁊ reliquos a gladio duxerūt in ba-
bylonē. Et erant ſerui illi⁹ vſq; dū regna
rent pſe: in repletiōe verbi dn̄i in ore hie
remie quouſq; ✠ benigne ageret t'ra ſab- Al's ✠ bene
bata ſua. Oī tpe deſertiōis ſue ſabbatiza-
uit in applicatiōe annorū ſeptuagintaſeptē.
¶Ca. Sūi. ¶Cyrus dat licētiā iudeis vt
redeāt in hieruſalē: dans et eis vaſa tēpli:
mittit artaxerxi ep'la accuſans iudeos ne
reedificēt ciuitatem. Cap. ij.

REgnāte cyro rege perſarū in cōſum A
matione verbi domini in ore hiere-
mie ſuſcitauit dn̄s ſpiritū cyri regis pſa //.2.paral.
rū: ⁊ predicauit in toto regno ſuo ſimul 36.d.
p ſcripturā dicēs: hec dicit cyrus rex pſa- 1.eſdre
rum. Me conſtituit regem orbi terrarū 1.a.
dominus iſrael domin⁹ excelſus: ⁊ ſigni-
ficauit mihi edificare domum ſibi in hie
ruſalem que eſt iudea. Si quis eſt ex ge-
nere veſtro: dominus ipſius aſcendat cū
eo in hieruſalem. Quotquot ergo circa

loca habitāt adiuuēt eos qui ſunt in loco
ipo in auro ⁊ argēto in dationibꝰ cū eqs
⁊ iumētis: cūq; alijs que ſecūdū vota ap-
ponunť in edē dn̄i que eſt in hieruſalē.
Et ſtātes pncipes tribuū pagorū ⁊ iudee
ex tribu beniamin ⁊ ſacerdotes ⁊ leuite
quos excitauit dn̄s aſcēdere ⁊ edificare do
mū dn̄i que eſt in hierſm: ⁊ q erāt in cir-
cuitu eoꝝ adiuuerūt in omni auro ⁊ ar
B gēto eius ⁊ iumētis ⁊ votis q̄ꝫ pluribus
Ij. eſd. j. c multi quoꝝ ſenſus excitatꝰ eſt. // Et cyrus
rex ꝓtulit vaſa ſacra dn̄i q̄ trāſtulit nabu
chodonoſor: rex babylonis ex hierſm ⁊ cō
ſecrauit ea idolo ſuo. Et ꝓferēs ea cyrus
rex perſaruꝫ: tradidit mitridato q erat ſu-
per theſauros ipſiꝰ. Per hunc aūt tradita
ſunt ſalmanaſaro pſidi iudee. Hoꝝ autē
hic numerus. Libatoria argētea: duo mi
lia quadringēta: athiſce argētee triginta:
phiale auree triginta: itē argētee duo mi
lia quadringēte: ⁊ alia vaſa mille. Omnia
aūt vaſa aurea ⁊ argētea qnq; milia octin
gēta ſexaginta Et enumerata ſunt ſalma
naſaro ſimul cuꝫ his q ex captiuitate ba-
bylonie venerāt in hieroſolymā. In arta
xerxis aūt regis perſaꝝ tēporibꝰ ſcripſerūt
ei de his q inhabitāt in iudea ⁊ hieruſalē
M. ✝ bal timus balſamꝰ ⁊ mitridatꝰ: ⁊ ſabellius: ⁊ rathi-
mus ✝ balthemus: ſamelius: ſcriba ⁊ reli
qui inhabitātes in ſamaria ⁊ ceteris lo-
C cis ſubiectā eplaꝫ: regi artaxerxi. Dn̄e pue
ri tui rathimus ab accidētibꝰ: ⁊ ſabellius
ſcriba ⁊ reliq curie tue iudices in celeſy-
riā ⁊ phenicē. Et nunc notum ſit dn̄o re-
gi qm̄ iudei q aſcēderūt a vobis ad nos ve-
niētes in hierlꝫ ciuitatē refugā ⁊ peſſimā
edificāt firmos eiꝰ ⁊ ſtatuūt muros ⁊ tēplū
ſuſcitāt. Qꝫ ſi ciuitas iſta ⁊ muri cōſūmati
fuerint: nō tm̄ tributa nō ſuſtinebūt pēde
re: ſꝫ ēt regibꝰ reſiſtēt. Et q: id agiť circa tē
pluꝫ: recte haberi arbitrati ſumus non de
ſpicere hoc ipſuꝫ ſꝫ notū facere dn̄o regi: vt
M̄s ✝ re. ſi videbiť ✝ regi: q̄rať in libris patrū ſuo-
rū: ⁊ inuenies in ammonitionibꝰ ſcripta
de his: ⁊ ſcies qm̄ ciuitas fuit refuga: ⁊ re-
ges ⁊ ciuitates ꝯcutiēs: ⁊ iudei refuge: ⁊ ꝑ
lia cōmittētes in ea ab eterno: ob quā cām
ciuitas iſta deſerta eſt. Nunc ergo notū fa-
D cimus dn̄e rex: qm̄ ſi ciuitas hec edificata
fuerit ⁊ huiꝰ muri erecti fuerint deſcēſus ti
bi nō erit in celeſyriā ⁊ phenicem. Tunc
ſcripſit rex rathimo q ſcribebat accidentia
⁊ balthimo a ſabellio ſcribe: ⁊ ceteris cōſti
tutis ⁊ inhabitātibus in ſyria ⁊ phenice
ea q ſubiecta ſunt. Legi eplaꝫ quā miſiſtis
mihi. Precepti ergo inquiri: ⁊ iuētū ē: qm̄
ciuitas illa eſt ab euo regibꝰ reſiſtēs: ⁊ ho
mines refuge ⁊ ꝑlia in ea efficientes: ⁊ re-
ges fortiſſimi erāt in hieruſalē dn̄antes
⁊ tributa exigentes a celeſyria ⁊ phenice.
Nūc ergo ꝓcepi ꝓhibere hoīes illos edifica
re ciuitatē: ⁊ ꝓhibere ne qd vltra hec fiat: ſꝫ
nec ꝓcedāt in plurimū ex quo ſunt malē
cie: ita vt regibꝰ moleſtia importeť. Tunc
recitatis his q̄ a rege artaxerxe ſcripta fue
rāt rathimꝰ ⁊ ſabellius ſcriba ⁊ q cuꝫ his
cōſtituti erāt iūgētes feſtināter venerunt
in hieruſalē cū equatu ⁊ turba ⁊ agmine ⁊
ceperūtq; edificātes ꝓhibere. Et vacabant
ab edificatiōe tēpli in hieruſalem vſq; ſe-
cundo anno regni darij regis perſarum.
¶ Cap. Sū. ¶ Interrupta eſt reſtauratio
vſq; ad regnū darij: fecit cenā magnā da
rius rex pſaruꝫ: de tribus cuſtodientibꝰ
corpꝰ regis: pmus hoꝝ ſua ꝓponit. Ca. iij.
REx darius fecit cenā magnā oībus A
vernaculis ſuis: ⁊ oībꝰ magiſtrati-
bus medie ⁊ pſidis: ⁊ oībꝰ purpuratis: ⁊
ꝑtoribꝰ: ⁊ ꝯſulibꝰ: ⁊ ꝑfectis ſub illo ab in
dia vſq; ethiopiā cētū vigintiſeptē ꝓuin
cijs. Et cū māducaſſent ⁊ bibiſſēt ⁊ ſatiatī
reuerterenť: tūc darius rex aſcēdit i cubi
culo ſuo: ⁊ dormiuit: ⁊ expgefactus ē. Tūc
illi tres iuuenes corporis cuſtodes q cuſto
diebāt corpꝰ rgis dixerūt alť alti. Dicamꝰ B
vnuſqſq; nr̄ꝫ ſmonē q ꝓcellat: ⁊ cuiuſcū-
q; apparuerit ſmo ſapiētior alteriꝰ: dabit
illi rex dariꝰ dona magna: purpura coope
riri: ⁊ i auro bibere ⁊ ſup auruꝫ dormire: ⁊
currū aureo freno: ⁊ cydariꝫ byſſinā ⁊ tor
quē circa collū: ⁊ ſcdo loco ſedebit a dario
pp ſapiāꝫ ſuā ⁊ cognatꝰ darij vocabiť. Tūc
ſcribētes ſinguli ſuū vbū ✝ ſignauerūt: ⁊ M. ſigna uerunt.
poſuerūt ſubꝰ ceruical darij regis: ⁊ dixe-
rūt. Cū ſurrexerit rex: dabimꝰ illi ſcripta C
nr̄a: ⁊ qdcūq; iudicauerit rex e tribꝰ ⁊ ma
giſtratꝰ pſidis: qm̄ verbū eiꝰ ſapientius eſt:
ipſi dabiť victoria ſic̄ ſcriptū ē. Unus ſcri-
pſit. ✝ Forte l eſt vinū. Aliꝰ ſcripſit. Fortior M̄s ✝ fortius.
eſt rex. Tertiꝰ ſcripſit. Fortiores ſūt mulie
res. Sup oīa aūt vincit vitas. Et cuꝫ ſurre l vi. S. ca.
xiſſet rex acceperūt ſcripta ſua: ⁊ dederūt il- cōſuetu-
li: ⁊ legit. Et mittēs vocauit oēs magiſtra- do. i glo.
tus perſarum ⁊ medos ⁊ purpuratos ⁊ pre

tores ꝛ ꝑfectos:ꝛ ſederunt in cõcilio:ꝛ le-
cta ſunt ſcripta corã ipſis. Et dixit. Uocate
adoleſcentes:ꝛ ipſi indicabunt verba ſua.
Et vocati ſunt ꝛ introierunt. Et dixit illis.
Judicate nobis de his q̃ ſcripta ſunt. Et ce
pit prior q dixerat de fortitudie vini:ꝛ di-
xit. Uiri q̄ꝫ ꝑualet vinuꝫ oĩbus hoĩbus q
B bibunt illud. Seducit mẽtẽ. Itemq̄ꝫ re-
gis ꝛ orphani facit mentẽ vanam. Itẽ ſer
ui ac liberi pauperis ac diuitis ꝛ oẽm mẽ
teꝫ conuertit in ſecuritatẽ ꝛ iocũditateꝫ:
ꝛ nõ meminit oẽꝫ triſticiã ꝛ debitũ:ꝛ oĩa
precordia facit honeſta:ꝛ non meminit re
gẽ nec magiſtratũ:ꝛ oĩa ꝑ talẽta loq facit.
Et nõ meminerũt cũ biberunt amicitiã
nec fraternitatẽ:ſꝫ nõ multũ poſt ſumũt
gladios:ꝛ cum a vino merſerint ꝛ ſurre-
xerint nõ meminerunt que geſſerunt. O
viri:nũ ꝑcellit vinũ? Quis ſic cogitat fa-
cere? Et tacuit hoc dicto.

¶ Ca. Sũ. ¶ Scõs ꝛ tertius ſimiliter ꝓ-
ponũt:ꝛ ↄcludit veritas eẽ fortior oĩbus:
zorobabel venit cũ epiſtolis regis i baby-
loniã:numerantur aſcẽdẽtes de captiuita
te tranſmigrationis. Cap. iiij.

A ET inchoauit ſequẽs dicere:q dixit d̃
fortitudine regis. O viri:nũ ꝑcellũt
hoĩes:q terrã ꝛ mare obtinẽt ꝛ oĩa q̃ i eis
ſunt? Rex autẽ ſup oĩa ꝑcellit:ꝛ dominaſ
eoꝝ:ꝛ oẽ qdcunq̄ꝫ dixerit illis faciunt. Et
ſi miſerit illos ad ✝ bellatores:vadũt ꝛ de
Ms ✝ belladũ. moliunſ montes ꝛ muros ꝛ turres. Ju
gulanſ ꝛ iugulant:ꝛ regis verbũ nõ ꝑte-
reunt. Nã ſi vicerint afferũt regi oĩa que-
cũq̄ꝫ predati fuerint. Similiter ꝛ alij oẽs
ꝛ quotquot nõ militant nec pugnãt ſed
colũt terrã:rurſum cũ fuerint metẽtes af
ferunt tributa regi. Et ipſe vnus ſolus ſi
dixerit occidite:occidũt:dixerit remitti-
te:remittũt:dixerit pcutite:pcutiunt:di-
xerit exterminate:extermināt:dixerit edi
ficate:edificãt:dixerit excidite:excidũt: di-
xerit plãtate:plãtãt:ꝛ oĩs plebs ꝛ virtutes
eũ obaudiũt:ꝛ ſup hoc ipſe recũbit ꝛ bi-
B bit ꝛ dormit. Hi aũt cuſtodiũt in circuitu
eũ:ꝛ nõ pñt ire ſinguli ꝛ facere opa ſua:ſꝫ
in dicto obaudiẽtes ſunt ei. Uiri qũo nõ
ꝑcellit rex:q ſic diffamaſ? Et tacuit. Ter-
tius q dixerat de mulierib⁹ ꝛ veritate:hic
eſt zorobabel cepit loq. Uiri nõ magnus
rex:ꝛ multi hoĩes:nec vinũ ꝑcellit. Quis
eſt ergo q dñatur eoꝝ? Nõne mulieres ge
nuerũt regem ꝛ oẽm ꝑplm qui dñaſ ma
ri ꝛ terre:ꝛ ex illis nati ſunt:ꝛ ipſe educa-
uerũt eos q plãtauerũt vineas ex qbus vĩ
nũ fit? Et ipſe faciũt ſtolas oĩum hominũ
ꝛ ipſe faciũt gloriã hoĩb⁹:ꝛ nõ poſſunt ho-
mines ſeparari a mulieribus. Si cõgre-
gauerint aurũ ꝛ argẽtũ ꝛ oẽm rem ſpe
cioſam ꝛ viderint mulierẽ vnã bono ha
bitu ꝛ bona ſpecie:oĩa hec relinquẽtes i eã
intẽdunt:ꝛ aperto ore conſpiciũt ꝛ eã al-
liciunt magis q̄ꝫ aurũ ꝛ argẽtum ꝛ oẽm
rem precioſam. Homo patrẽ ſuum relin
quit q ✝ enutriũt illum ꝛ ſuã regionẽ:ꝛ Ms ✝ enutriuit
ad mulierẽ ſe cõiungit. Et cũ muliere re
mittit aĩam:ꝛ neq̄ꝫ patrẽ meminit neq̄ꝫ C
matrem neq̄ꝫ regionem. Et hinc oportet
vos ſcire qm̃ mulieres dñanſ veſtri. Nõne
doletis? Et accipit homo gladiũ ſuũ ꝛ va-
dit in viã facere furta ꝛ homicidia ꝛ mare
nauigare ꝛ flumina:ꝛ leonem videt ꝛ in
tenebris ingreditur:ꝛ cum furtum fece-
rit ꝛ fraudes ꝛ rapias:amabili ſue affert.
Et iterũ diligit homo vxorẽ ſuam:magis
q̄ꝫ patrẽ aut matrem. Et multi dementes
facti ſunt ꝓpter vxores ſuas:ꝛ ſerui factĩ
ſunt propter illas:ꝛ multi perierunt ꝛ
iugulati ſunt:ꝛ peccauerũt ꝓpter mulie- Ms ✝ homines
res. Et nũc credite mihi:qꝛ magn⁹ ẽ rex
in ptãte ſua:qm̃ omnes ✝ regiones verẽ
tur tãgere eũ. Uidebam tñ apemẽ filiã be-
zacis mirifici concubinã regis ſedentem
iuxta regẽ ad dexteram ꝛ auferẽtẽ dyade
ma de capite eius:ꝛ imponentẽ ſibi:ꝛ pal- D
mis cedebat regẽ de ſiniſtra manu. Et ſup
hec aperto ore intuebaſ eaꝫ. Et ſi arriſerit
ei:ridet:nã ſi indignata fuerit ei blandiſ:
donec recõciliet in gratiã. O viri:cur nõ
ſũt fortiores mulieres? Magna ẽ terra ꝛ
excelſum ẽ celũ:q̃ iſta agunt. Et tunc rex ꝛ
purpurati intuebanſ in alterutrũ. Et in
choauit loq de veritate. O viri:nõne fortes
ſunt mulieres? Magna ẽ terra ꝛ excelſuꝫ Ms ✝ magnificatus.
eſt celũ:ꝛ velox curſus ſolis cõuertit i gy
ro celũ in locũ ſuuꝫ in vna die. Nõne ✝
magnific⁹ ẽ qui hec facit? Et veritas ma-
gna:ꝛ fortior pre oĩbus. Oĩs terra verita-
tẽ inuocat:celũ ẽt ipſaꝫ bñdicit ꝛ oĩa ope
ra mouẽtur ꝛ tremunt eã:ꝛ nõ eſt cũ ea
quicq̄ꝫ iniquum. Uinum iniquum:ini
quus rex:iniq mulieres. Iniqui oẽs filij
hominũ:ꝛ iniqua illoꝝ oĩa opera:ꝛ nõ
eſt in ipſis veritas. Et in ſua iniqtate pe-

rī⁹ ſūt ⁊ veritas manet ⁊ inualeſcit in eter
num ⁊ viuit:⁊ obtinet in ſecula ſeculoꝝ.
Vir.S.c //Nec eſt apud eā accipe pſonas:neqꝫ diffe
cōſuetu. rentias:ſꝫ que iuſta ſunt facit oibus:iniu
do i glo. ſtis ac malignis:⁊ oēs benignant̄ in operi
bus eius. Et nō eſt in iudicio ei⁹ iniquū:
ſed fortitudo ⁊ regnum ⁊ poteſtas ⁊ maie
ſtas omniū euoꝛuꝫ. Benedictus de⁹ verita
tis. Et deſijt loq̄ndo. Et oēs populi clama
uerunt:⁊ dixerunt. Magna eſt veritas ⁊ p̄
ualet. Tunc rex ait illi. Pete ſi qd̄ vis am-
plius q̄ꝫ q̄ ſcripta ſunt:⁊ dabo tibi ſm q̄ in-
uentus eſt ſapiētioꝛ proximis:⁊ ꝓximus
mihi ſedebis:⁊ cognatus meus vocaberis.
Tunc ait regi. Memoꝛ eſto voti tui qd̄ vo
uiſti edificare hierl̄m in die qua regnum
accepiſti:⁊ oia vaſa q̄ accepta ſūt ex hieruſa
lēꝫ remittere que ſeparauit cyrus qñ ma-
ctauit babyloniā:⁊ voluit remittere ea ibi.
Et tu voluiſti edificare templū qd̄ incēde-
rūt idumei qñ exterminata ē iudea a chal
deis. Et nūc hoc eſt qd̄ poſtulo dn̄e ⁊ qd̄ pe
to:hoc eſt maieſtas qd̄ a te poſtulo:vt facias
F votū qd̄ vouiſti regi celi ex oꝛe tuo. Tunc
ſurgēs darius rex oſculatus eſt illū:⁊ ſcri
pſit epl̄am ad oēs diſpēſatores ⁊ prefectos
⁊ purpuratos vt deducerēt eū ⁊ eos q cū il-
lo erāt:oēs aſcendentes edificare hierl̄m.
Et omnib⁹ prefectis q erant in ſyria ⁊ phe
nice ⁊ libano ſcripſit epl̄as:vt traherent li-
gna cedrina a libano in hierl̄m:vt edifica
rent cuꝫ eis ciuitatē. Et ſcripſit oibus iu-
deis q aſcendebant a regno in iudeā pꝛo
libertate:omnē potentē ⁊ magiſtratū ⁊ p̄-
fectuꝫ non ſupuenire ad ianuas ipſoꝝ: ⁊
omnē regionē quā obtinuerant immu-
nē eſſe eis:⁊ idumei relinquāt caſtella que
obtinēt iudeoꝛū:⁊ in ſtructurā tēpli da-
re p ſingulos annos talēta viginti vſqꝫ duꝫ
edificaret̄ ⁊ ſup ſacrariū holocauſtomata ho
ſtilare quotidie ſicut hn̄t p̄ceptū:alia talē-
ta decē offerre per ſingulos annos: ⁊ omni
bus q ꝓcedūt a babylonia cōdere ciuita-
tē vt eēt libertas taꝫ ipſis q̄ꝫ filijs eoꝛū et
G oibus ſacerdotibus q precedunt. Scripſit
aūt ⁊ quātitatē:⁊ ſacrā ſtolā iuſſit dari in
qua deſeruirent:⁊ leuitis ſcripſit dare pre
cepta vſqꝫ in die qua cōſūmabit̄ domus ⁊
hieruſalē extruet̄:⁊ oibus cuſtodientibus
ciuitatem ſcripſit dare ei ſoꝛtes ⁊ ſtipēdia.
Et dimiſit omnia vaſa que ſeparauerat cy
rus a babylonia:⁊ omnia quecunqꝫ dixit
cyrus ⁊ ipſe p̄cepit fieri ⁊ mitti hierl̄m.
Et cū ꝓceſſiſſet ille adoleſcens: eleuās fa-
ciē in hieruſalem benedixit regē celi:⁊ di
xit. Abs te eſt victoꝛia:⁊ abs te eſt ſapien-
tia:⁊ claritas. Et ego ſeruus tuus ſum. Be-
nedictus es q dediſti mihi ſapiētiā:⁊ tibi
ꝯfitebor dn̄e deus patrū nr̄oꝝ. Et accepit
epl̄as:⁊ ꝓfectus eſt in babyloniā. Et venit
⁊ nūciauit fratrib⁹ ſuis oib⁹ q fuerunt in
babylonia:⁊ bn̄dixerūt deū patrū ſuoꝛuꝫ
qm̄ dedit illis remiſſionē ⁊ refrigeriū vt
aſcēderent ⁊ edificarent hieruſalem: ⁊ tē-
plum vbi nominatum eſt nomen eius
in ipſo:⁊ exultauerunt cum muſicis ⁊ le
ticia diebus ſeptem.

❡ Ca. Sū. ❡ Agitur feſtum tabernaculo
rum:⁊ fiunt oblationes:fundatur tēplū:
ſꝫ inimici eoꝝ reſiſtebant:ſtructura tem
pli per biennium protrahitur. Cap. v.

Poſt hec autē electi ſunt vt aſcēderent A
principes pagoꝛum p domos ⁊ trib⁹
ſuis:⁊ vxores illoꝝ:⁊ filij ⁊ filie eoꝝ ⁊ ſui
⁊ ancille ipſoꝛū:⁊ pecoꝛa illoꝛū. Et darius
rex miſit vna cū eis equites mille:donec
deducerēt eos in hieruſalē:cuꝫ pace: ⁊ cū
muſicis:⁊ cum tympanis:⁊ tybijs:⁊ oēs
fratres erant ludentes: ⁊ fecit eos aſcēde-
re ſimul cū eis. Et hec ſunt noia viroꝛū q
aſcēderūt p pagos ſuos i trib⁹ ⁊ in parte
principat⁹ ipſoꝛū. Sacerdotes. Filij phi
nees:filij aaron:ieſus fili⁹ ioſedech:ioa-
chim fili⁹ zoꝛobabel:filij ſalatiel de domo
dauid:ex ꝓgenie phares:tribu aūt iuda:
qui locutus eſt ſub dario rege pſaruꝫ ſer
mones mirificos in ſcḋo anno regni ip-
ſius mēſe niſam p̄mo. Sunt autem hi q
aſcēderūt in ex iudea de captiuitate tranſ
migratiōis quos tranſmigrauit n buchb-
donoſoꝛ rex babylonie in babylonem ⁊

reuerſus eſt in hierlm. Et reliquit partes
iudee vnuſquiſq; in ciuitatē ſuā: qui ve-
nerunt cū zorobabel ⁊ ieſu: neemias are
ores elimeo: emmanio: mardocheo: bel-
ſuro mechapſatochor: olioro: emōia vn⁹
de p̄ncipib⁹ eoꝝ: ⁊ numer⁹ a gētilib⁹ eorū
ex p̄poſitis eoꝝ. Filij phares: duo milia
centū ſeptuaginta duo. Filij ares: tria mi
lia q̄nquaginta ſeptē. Filij fenio cētūqua
B dragintaduo. In filijs ieſu ⁊ ioabes mil-
Al's + lettrecētiduo. Filij + demu: duo milia q̄-
beniu dringētiſeptuaginta. Filij chorobe: ducē-
tiq̄nq;. Filij banica: cētūſexagintaocto. Fi
Al's + lij bebech q̄dringētitres. Filij archad: qua
banica dringēti vigintiſeptē. Filij chan: trigin-
taſeptē. Filij zaroar: duo milia ſexaginta
ſeptē. Filij admu: q̄drigētiſexagintaun⁹.
Filij aderectis cētūocto. Filij ciaſo ⁊ zelas
cētūſeptē. Filij ozoroc q̄dringētitrigin-
tanouē. Filij iedarbone cētūtrigitaduo.
Filij ananie cētūtriginta. Filij aſoni nōa
ginta. Filij marſar q̄drigēti vigintiduo.
Filij zabarus nōagintaq̄nq;. Filij ſepole-
mon cētū vigintitres. Filij nepopas q̄n-
quagintaq̄nq;. Filij bechanar⁹ cētūq̄nq̄-
gintaocto. Filij cebethamus cētūtriginta
duo. Filij crearpatros q enocadies ⁊ mo
die q̄drigētiuigītitres. Qui ex gramnas ⁊
gabea: cētūuigintiunus. Qui ex beſſelon ⁊
ceagge: ſexagintaq̄nq;. Qui ex baſtaro: cē-
tūuigintiduo. Qui ex beclenobes: q̄nqua
gintaq̄nq;. Filij liptis: cētūq̄nquaginta-
q̄nq;. Filij labonni: trecēti q̄nquagintaſe-
ptē. Filij ſichem: trecētiſeptuaginta. Filij
ſuadon ⁊ cliom⁹: trecētiſeptuagintaocto.
Filij eric⁹: duo milia cētūquadraginta-
q̄nq;. Filij anaas: trecētiſeptuaginta. Sa-
cerdotes. Filij eddus: filij euther: filij elia-
ſib: trecētiſeptuagitaduo. Filij emer⁹: du-
cēti q̄nq̄gintaduo. Filij faſurij trecētiq̄n-
quagintaſeptē. Filij caree: ducētiuiginti-
ſeptē. Leuite. Filij ieſu i caduhel: ⁊ bamis
⁊ ſebias ⁊ edias: ſeptuagintaq̄ttuor. Ois
numerus a duodecimo āno: trigintami
lia q̄drigētiſexagitaduo. Filij ⁊ filie ⁊ vxo
res: ois cōputatio: q̄dragintamilia ducē-
tiq̄dragintaduo. Filij ſacerdotū q pſalle-
bāt in tēplo. Filij aſaph: cētūuigitiocto.
Oſtiarij vo filij eſmeni: filij aſer: filij amō:
filij accuba: topa filij tobi: oēs cētūtrigin-
tanouē. Sacerdotes ſuiētes in tēplo. Fi-
lij ſel: filij gaſpha: filij to. loch: filij carie: fi
lij ſu: filij bellu: filij labana: filij armacha: fi
lij accub: filij vtha: filij cetha: filij aggab: fi-
lij ebai: filij anani: filij cāna: filij gedu: filij
an: filij radin: filij deſanon: filij nechoba: fi-
lij caſeba: filij gaze: filij ozin: filij ſinone: fi
lij attre: filij haſtē: filij aſiana: filij māci. Fi
lij naſiſim: filij accufu: filij agiſta: filij azui:
filij fauon: filij phaſalō: filij meedda: filij ſu
ſa. filij carce: filij barcus: filij ſaree: filij coe
ſi: filij naſit. filij agiſti: filij pedon + ſalmō: Al's +
filij ei⁹: filij eſophot: filij phazida: filij celi: ſalomian
filij cedon filij gaddahel: filij zaphegi: filij
aggia: filij ſacharet: filij ſabathe. Filij co-
roneth: filij malſith: filij ame: filij ſaſus: fi
lij addus: filij ſuba. Filij eura: filij rabotis.
Filij phaſphat: filij malmō. Oēs ſacro ſer D
uiētes ⁊ pueri ſalomōis: q̄dringētiocto-
gintaduo. Hi ſunt filij q aſcēderūt a cher-
mel ⁊ therſa p̄ncipes eoꝝ: carmellam ⁊ ca
reth. Et nō poterāt edicere ciuitates ſuas
⁊ p̄genies queadmodū ſint ex iſrl. Filij
dalari: filij tubal: filij mechodaici: ex ſacer-
dotib⁹ q fungebant ſacerdotio ⁊ nō ſunt
inuēti. Filij obia: filij achiſos: filij addin
q accepit vxorē ex filiab⁹ phargeleu ⁊ voca-
ti ſūt noie ei⁹. Et hoꝝ q̄ſita ē gn̄is ſcripta i
pedatura ⁊ nō ē inuēta: ⁊ p̄hibiti ſunt ſa-
cerdotio fungi. Et dixit illis neemias ⁊
aſtharas ne p̄ticipent ſctā: donec exurgat
pontifex doctus in oſtēſionem ⁊ veritatē.
Ois aūt iſrael erat exceptis ſeruis ⁊ ancil
lis quadragintaduo milia trecēti q̄dragin
ta. Serui hoꝝ ⁊ ancille: ſeptē milia trecen
titrigintaſeptē. Cantores ⁊ cātatrices: du
centiſexagintaq̄nq;. Cameli quadringen
titrigintaquinq;. Eq ſeptē milia trigin- E
taſex. Muli ducēta milia quadragintaq̄n
q;. Subiugalia: q̄nq; milia vigintiq̄nq;.
Et de p̄poſitis ipſi p̄pagos: dū venirent in
tēplum dei qḋ erat in hieruſalē inouaret
⁊ ſuſcitare tēplum in loco ſuo ſcdm ſuaꝫ
virtutem: ⁊ dari in tēplū theſaurum ope
rum ſacrum auri minas duodecim mi
lia: ⁊ ſtolas ſacerdotales centum. Et habi-
tauerunt ſacerdotes ⁊ leuite ⁊ qui exierāt
de plebe in hieruſalē in regione: ⁊ ſacri cā
tores ⁊ oſtiarij: ⁊ omnis iſrael in regiōi-
bus ſuis. Inſtante autem ſeptimo mēſe:
cūq; eſſent filij iſrael vnuſquiſq; in ſuis
rebus conuenerunt vnanimes in atriū
qḋ erat ante ianuam orientalem. Et ſtan-
tes ieſus filius ioſedech ⁊ fratres eius ſa-
cerdotes:

cerdotes:⁊ ȝorobabel filiꝰ ſalathiel:⁊ huiꝰ
fratres parauerūt altare vt offerrēt ſuper
illō holocauſtomata ſcḋʒ qꝫ in libro moy
ſi hominis dei ſcripta ſunt. Et ꝯuenerunt
ibi et alijs nationibꝰ terre:⁊ erexerūt ſa
crariū in loco ſuo oēs gētes terre:⁊ offe
rebāt hoſtias ⁊ holocauſtomata dn̄o ma
tutina. Et egerūt ſcenophegiā ⁊ diē ſolē
nē ſicut p̄ceptū eſt in lege:⁊ ſacrificia quo
tidie ſicut oportebat:⁊ poſt hec oblatiōes
inſtitutas ⁊ hoſtias ſabbatoꝝ ⁊ neomenia
rū:⁊ dieꝝ ſolēniū omniū ſanctificatorū.
Et quotquot vouebāt dn̄o a neomenia ſe
ptimi mēſis ceperūt hoſtias offerre deo:⁊
tēplū dn̄i nōdū erat edificatū. Et dederūt
F pecuniā lapidarijs ⁊ fabris:⁊ potū ⁊ pabu
la cū gaudio. Et dederūt carra ſydonijs ⁊
tyrijs vt trāſueherēt illis de libano trabes
cedrinas ⁊ facerēt rates in ioppe portū ſe
cundū decretū:qḋ ſcriptū erat eis a cyro
rege pſaꝝ. Et in ſecūdo anno venientes in
tēplū dei in hierl̄m mēſe ſecūdo inchoa
uit ȝorobabel filiꝰ ſalathiel ⁊ ieſus filiꝰ io
ſedech ⁊ fratres ipſoꝝ ⁊ ſacerdotes ⁊ leui
te:⁊ oēs q venerāt de captiuitate in hieru
ſalē ⁊ fundauerūt tēplū dei nouilunio ſe
cūdi mēſis ſecūdi āni cū veniſſent in iu
deā ⁊ hierl̄m. Et ſtatuerūt leuitas a vigin
ti ānis ſup opa dn̄i. Et ſtetit ieſus ⁊ filius
eiꝰ ⁊ fratres:oēs leuite ꝯſpirātes ⁊ execu
tores legis:facientes opa in domo dn̄i. Et
ſteterūt ſacerdotes hn̄tes ſtolas cū tubis
⁊ leuite filij aſaph hn̄tes cymbala collau
dātes dn̄m ⁊ bn̄dicētes ſcḋm dauid regē
iſrael. Et cantabāt canticū dn̄o:qm̄ dulce
do eiꝰ ⁊ honor in ſecula ſup oēm iſrael. Et
omnis pplꝫ tuba cecinerūt ⁊ ꝓclamaue
runt voce magna:collaudātes dn̄m in ſu
ſcitatiōe domꝰ dn̄i. Et venerūt ex ſacerdo
tibꝰ ⁊ leuitis ⁊ p̄ſidētibꝰ ſm̄ pagos ſenio
ribꝰ q viderāt p̄ſtinā domū:⁊ ad huiꝰ edi
ficatiōnē cū clamore et plāctu magno et
B multi cū tubis et gaudio magno:intan
tū: vt pplꝫ nō audiret tubas pp̄ plāctum
ppli. Turba.n.erat tubis canens magni
fice:ita vt lōge audiret̄. Et audierūt inimi
ci tribꝰ iude et beniamin:et venerūt ſcire
que eēt vox tubaꝝ. Et cognouerunt qm̄ q
erāt ex captiuitate edificāt tēplū dn̄o deo
iſrael. Et accedētes ad ȝorobabel ⁊ ieſum ⁊
p̄poſitos pagoꝝ dixerūt eis. Edificabimꝰ
vna vobiſcū. Silr̄.n.audiuimꝰ dn̄m nr̄m

⁊ ipſi pariter incedimꝰ a diebꝰ aſbaȝareth
regis aſſyrioꝝ q tranſmigrauit nos huc.
Et dixit illis ȝorobabel et ieſus et p̄ncipes
pagoꝝ iſrael. Nō eſt nobis et vobis edifica
re domū dei nr̄i. Nos.n. ſoli edificabimꝰ
dn̄o iſrael ſm̄ ea q̄ p̄cepit nobis cyrus rex
pſaꝝ. Gētes aūt terre incubātes his qui
ſunt in iudea ⁊ leuātes opꝰ edificatiōis ⁊
inſidias ⁊ pplos adducētes:ꝓhibebāt eos
edificare et aggreſſuras exercētes impedie
runt ne ꝯſumaret̄ edificiū omni tp̄e vite
cyri regis:et ꝓtraxerunt ſtructurā p bie
nium vſqꝫ ad darij regnum.

¶ Cap. Sū. ¶ Prophetāt aggeus ⁊ ȝacha
rias edificari domꝰ dn̄i: ſubregulus ſyrie
⁊ ſodales eius querunt per epiſtolā volū
tatē regis darij:precepit darius ne edifica
tio impediatur. Cap.vi.

In ſecūdo aūt āno regni darij ꝓpheta C
uit aggeꝰ ⁊ ȝacharias filiꝰ addin ꝓphe
te apud iudeā ⁊ hierl̄m in noīe dei iſrael
ſup eos. Tūc ſtās ȝorobabel filiꝰ ſalathiel ⁊
ieſus filius ioſedech:inchoauerūt edifi
care domū domini que eſt in hieruſalē ſe
cum adeſſent eis prophete domini ⁊ adiu
uarent eos. In illo tempore venit ad illos
ſyſennes ſubregulus ſyrie ⁊ phenicis ⁊
ſatrabuſanes ⁊ ſodales eius ⁊ dixerūt eis.
Quo precipiente vobis domū hāc edifica
re:⁊ tectū iſtud ⁊ alia oīa pficitis. Et qui
ſunt ſtructores:qui hec edificant? Et ha
buerūt gratiā viſitatione facta ſuper eos q
erāt ex captiuitate a domino ſeniores iu
deoꝝ:⁊ nō ſunt impediti edificare donec ſi
gnificaret̄ dario de oībus iſtis:⁊ reſpōſū ac
ciperetur. Exemplū epiſtole quā miſerūt
dario. Syſenes ſubregulus ſyrie ⁊ phenī
cis ⁊ ſatrabuſanes ⁊ ſodales eiꝰ:in ſyria
⁊ phenice p̄ſides regi dario ſalutem. Oīa
nota ſunt dn̄o regi qꝫ cū veniſſemus i re
gionem iudee:⁊ introiſſemus in hierl̄ʒ:
inuenimus edificantes domū dei magnā
⁊ tēplū ex lapidibus politis ⁊ magnis ⁊
precioſis materijs in parietibus:⁊ opera
illa inſtanter fieri ⁊ ſuffragare ⁊ proſpera
re in manibus eorum:⁊ in omni gloria
qꝫ diligentiſſime perfici. Tūc interrogaui
mus ſeniores dicētes. Quo p̄mittēte vo
bis edificatis domum iſtā:⁊ opa hec fun
dātis. Ideo ante interrogauimus vt notū
faceremus tibi homines ⁊ p̄poſitos:⁊ nomi
num ſcripturā p̄poſitoꝝ poſtulauimus

Nos. At illi reſpõderunt nobis dicētes.
Nos ſumus ſerui dñi qui fecit celũ ⁊ ter-
ram:⁊ edificabatur hec domus ante ānos
iſtos multos a rege iſrael magno ⁊ for-
tiſſimo:⁊ cōſũmata eſt. Et quoniā patres
noſtri exacerbātes erāt ⁊ peccauerunt in
deũ iſrael:tradidit eos in manus nabu-
chodonoſoꝛ regis babylonie:regis chal-
deoꝝ:⁊ domū iſtam demolientes incēde
runt:⁊ populũ captiuuꝫ duxerunt in ba-
bylonē. In primo anno regnāte cyro re-
ge babylonie:ſcripſit cyrus rex domũ hāc
edificare:⁊ illa ſacra vaſa aurea ⁊ argentea
que extulerat nabuchodonoſoꝛ d̄ domo q̄
eſt in hieruſalē:⁊ cōſecrauerat ea in ſuo tē
plo:rurſus protulit ea cyrus rex de tēplo
qḋ erat in babylonia ⁊ tradita ſunt ʒoro-
C babel ⁊ ſalmanaſaro ſubregulo. Et prece-
ptum eſt eis vt offerrēt hec vaſa ⁊ repone
rent in tēplo qḋ erat in hieruſalē:⁊ ipſuꝫ
tēplum dei edificare in loco ſuo. Tūc ſal-
manaſarus ſubiecit fundamenta domus
dñi que eſt in hieruſalem:⁊ exinde vſq3
nunc edificatur:⁊ nō accepit cōſũmatio-
tionē. Nunc ergo ſi iudicatur a te o rex:
perquirat in regalibus bibliothecis cyri
regis que ſunt in babylonia:⁊ ſi inuētuꝫ
fuerit cōſilio cyri regis ceptā eſſe ſtructu-
ram domus dñi que eſt in hieruſalē ⁊ iu
dicat a dño rege noſtro:ſcribat de his no-
bis. Tunc darius rex precepit inquiri in
bibliothecis ⁊ inuētus eſt in egbathanis
oppido qḋ eſt in media regione locꝰ vnꝰ
in quo ſcripta erant iſta. Anno primo re-
gnāte cyro:rex cyrus precepit domū dñi
que eſt in hieruſalē edificare:vbi incēde-
bant igni aſſiduo:cuius altitudo ſit cubi
torũ decē:⁊ latitudo cubitoꝝ ſexaginta:
Al. ✠ me diano quadratũ lapidibꝰ politis tribus ⁊ ✠ me
niano ligneo eiuſdē regionis:⁊ menia-
no vno nouo:⁊ impendia dari de domo
cyri regis:⁊ ſacra vaſa domus dñi tam au
rea q̄ argētea que extulit nabuchodono-
ſoꝛ in domũ dñi que eſt in hieruſalē vbi
erāt poſita vt ponant illic. Et p̄cepit curaꝫ
agere ſyſennen ſubregulū ſyrie ⁊ pheni-
cis ⁊ ſatrabuſanem ⁊ ſodales eiꝰ ⁊ qui or-
dinati erāt in ſyria ⁊ phenice p̄ſides vt ab
ſtinerēt ſe ab eodē loco. Et ego quoq3 p̄ce
D pi in totũ edificare ⁊ proſpexi vt adiuuēt
eos qui ſunt ex captiuitate iudeorum do-
nec cōſũmarēt tēplum edis dñi:⁊ a deca-
tione tributoꝝ celeſyrie ⁊ phenicis:di-
ligēter quātitatē dari his hominibꝰ ad ſa
crificium dñi ʒorobabel p̄fecto ad tauros
⁊ arietes ⁊ agnos:ſilr aũt ⁊ frumētũ ⁊ ſale
⁊ vinũ ⁊ oleuꝫ inſtāter per ſingulos ānos
ꝓut ſacerdotes qui ſunt in hieruſalē di-
ctauerint cōſumi quotidie ſine vlla dila
tione vt offerātur libatiōes ſũmo deo ꝓ
rege ⁊ pueris eius:⁊ orēt pro ipſoꝝ vita.
Et denūciet vt quicūq3 trāſgreſſi fuerint
aliqḋ ex his q̄ ſcripta ſunt:aut ſpreuerint
accipiat lignū de ſuis ꝓprijs ⁊ ſuſpēdant
⁊ bona ipſoꝝ regi aſcribant. Propterea et
dñs cuiꝰ nomē inuocatū eſt ibi extermi
net oēs regē ⁊ gētē q manū ſuā extēderit
ꝓhibere:aut male tractare domuꝫ dñi il-
lā que eſt in hierlm. Ego darius rex decre
ui q̄ diligētiſſime ſm hec fieri.

¶ Cap. vii. ¶ Cōſummata eſt domus domini:de dedicatione templi et feſto aʒimoꝝum. Cap. vij.

Tunc ſeſennes ſubregulus celeſyrie A
et phenicis et ſatrabuʒanes et ſoda-
les obſecuti his que a dario rege erāt de-
creta inſiſtebant ſacroſanctis operibꝰ dili
gētiſſime cooperātes cuꝫ ſenioribus iu-
deoꝝ principibus ſyrie. Et ꝓſperata ſūt
ſacroſancta opera ꝓphetātibus aggeo et
ʒacharia prophetis. Et conſummauerunt
omnia per p̄ceptuꝫ domini dei iſrael:et ex
cōſilio cyri et darij ⁊ artaxerxis regis per-
ſaruꝫ. Et cōſũmata eſt domus noſtra vſq3 B
ad tertiā et viceſimā diē mēſis adar ſexto
āno darij regis. Et fecerunt filij iſrael ⁊ ſa
cerdotes et leuite et ceteri qui erāt ex ca-
ptiuitate qui appoſiti ſunt ſm ea que ſcri
pta ſunt in libro moyſi. Et obtulerũt in
dedicationē tēpli dñi tauros centũ:arie-
tes ducētos:agnos quadringentos:et he-
dos pro peccatis vniuerſi iſrael duodeciꝫ C
ſm numerũ tribuũ iſrael. Et ſteterũt ſa-
cerdotes et leuite amicti ſtolis per tribꝰ
ſuper opera dñi dei iſrael ſm librũ moyſi:
et oſtiarij per ſingulas ianuas. Et egerũt
filij iſrael cum his qui erāt ex captiuitate
illō phaſe quartadecima luna mēſis pri-
mi:quādo ſanctificati ſunt ſacerdotes et
leuite. Oēs filij captiuitatis non ſunt ſi-
mul ſanctificati:q2 leuite oēs ſimul ſan-
ctificati ſunt. Et immolauerũt phaſe vni- D
uerſi filij captiuitatis:et fratribus ſuis ſa
cerdotibus et ſibimetipſis. Et māducaue

runt filij iſrael qui erāt ex captiuitate oēs
qui remāſerant ab omnibꝰ execratióibꝰ
gētiuꝫ terre querētes dn̄m et celebraue-
runt diē feſtū azymoꝝ ſeptē diebꝰ epulā-
tes in cōſpectu dn̄i: qm̄ cōuertit cōſiliū
regis aſſyrioꝝ in eos cōfortare manꝰ
eoꝝ ad opera dn̄i dei iſrael.

¶ Ca. Sū. ¶ Exēplum ſcripti qđ artaxer-
xis dedit eſdre ſcribe et ſacerdoti cōtinēs
gratias factas iudeis: hi ſunt qui aſcēde-
runt de babylonia ſub artaxerxe. cōmitti-
tur aurū et argētum ſacerdotibus vt of-
ferrēt in tēplum dn̄i: oratio eſdre cōmo-
uēs pplm̄ ad penitētiam. Cap. viij.

A Et poſt hunc regnāte artaxerxe per-
¶ j. Eſdr. 7.a. ſarum rege acceſſit + eſdras filiꝰ aza
rie: filij helchie filij ſolome filij ſadoch filij
Als + ezras achitob filij ameri filij azahel filij bocci fi-
lij abiſue filij phinees filij eleazari filij
Als + ezras aaron primi ſacerdotis. hic eſdras aſcen
dit de babylonia cū eēt ſcriba et ingenio-
ſus in lege moyſi que data eſt a dn̄o iſrl':
docere ⁊ facere. Et dedit ei rex gloriā ꝙ in-
ueniſſet gratiā in omni dignitate et deſi-
derio in cōſpectu eiꝰ. Et aſcēderūt ſil' cum
ipſo ex filijs iſrl' ⁊ ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis et
ſacris cātoribꝰ tēpli: ⁊ oſtiarijs ⁊ ſuis tē-
pli in hieruſm. Anno ſeptīo regnāte arta-
xerxe in qnto mēſe: hic annꝰ ſeptimꝰ ē re-
gni: exeūtes de babylonia nouilunio qn-
ti mēſis venerūt hieroſolymā iuxta pce-
ptū illiꝰ ſꝫ pſperitatē itineris a dn̄o ipoꝝ
datā eis. In his. n. + eſdras magnā diſci
Als + ezras plinā obtinebat ne ptermitteret qcq̄ eoꝝ
q̄ eēnt ex lege dn̄i ⁊ pceptis. Et docēdo vni
uerſū iſrl' ōēm iuſtitiā ⁊ iudiciū. Aſcēdē-
tes aūt q ſcribebāt ſcripta artaxerxis regis
tradiderūt ſcriptū qđ obuenerat ab arta-
xerxe rege ad + eſdrā ſacerdotē ⁊ lectorē le
Als + ezrā gis dn̄i: cuiꝰ exēplū ſubꝫ ē. Rex artaxerxes
eſdre ſacerdoti ⁊ lectori legis dn̄i ſalutē.
Hūanior ego iudicās in bn̄ficijs pcepi eis
q deſiderāt ex gēte iudeoꝝ ſua ſpōte: ⁊ ex ſa
cerdotibꝰ ⁊ leuitis q ſūt in regno meo co
mitari tecū in hieru'z. Si q ergo cupiunt
B ire tecū cōueniāt ⁊ pficiſcant ſicut placuit
mihi: ⁊ ſeptē amicis meis cōſiliarijs vt vi
ſitēt ea q̄ agunt ſꝫ iudeā ⁊ hieruſm. obſuā
tes ſicē hēs in lege dn̄i: ⁊ ferāt mūera dn̄o
iſrl' q̄ voui ego ⁊ amici hieru'z: ⁊ oē aurū
⁊ argētū ꝙ iuētū fuerit in regiōe babylo
nie: dn̄o in hieru'z: cū illo qđ eſt donatū p
ipa gēte in tēplū dn̄i eoꝝ qđ eſt in hieru'z:
vt colligat hoc aurū ⁊ argētū ad tauros ⁊
arietes ⁊ agnos ⁊ hedos ⁊ q̄ his ſūt ꝯgruē-
tia vt offerāt hoſtias dn̄o ſup altare dn̄i ip
ſoꝝ qđ eſt in hieru'z. Et oīa qcūqꝫ volueris
cū fratribꝰ tuis facere auro ⁊ argēto pfice
p volūtate tua ſm̄ pceptū dn̄i dei tui: ⁊ ſa-
croſcā vaſa que data ſūt tibi ad opa domꝰ
dn̄i dei tui q̄ eſt in hieru'z: ⁊ cetera qcūqꝫ ti
bi ſubuenerit ad opa tēpli dei tui dabis d
regali gazophilatio cū volueris cū fratri-
bꝰ tuis facere auro ⁊ argēto: pfice ſm̄ volū
tatē dn̄i. Et ego qdem rex artaxerxes pcepi
cuſtodibꝰ theſauroꝝ ſyrie ⁊ phenicis: vt q̄
cūqꝫ ſcripſerit + eſdras ſacerdos ⁊ lector Als + ezras
legis dn̄i: diligēter det ei vſqꝫ ad argēti ta
lēta cētū: ſilr ⁊ auri: ⁊ vſqꝫ ad frumēti mo
dios cētū ⁊ vini āphoras cētū: ⁊ alia qcū-
qꝫ abūdāt ſine taxatiōe. Oīa ſꝫ legē dei fiāt
deo altiſſimo: ne forte exurgat ira i regno
regis ⁊ filij ⁊ filioꝝ eiꝰ. Uobis aūt di vt ¶ Baldꝰ] de cēſibꝰ ꝗb꜔ l' ꝑ. bo diuiſo lib.vj.ſu pra gl.47
oībꝰ ſacerdotibꝰ ⁊ leuitis ⁊ ſacris cantori
bꝰ ⁊ ſuis tēpli: ⁊ ſcribis tēpli huiꝰ nullū
tributū neqꝫ vlla alia īdictio irrogetur: nec
hēat qſq̄ ptātē obijcere eis qcq̄. Tu autē
+ eſdras ſꝫ ſapiaꝫ dei ꝯſtitue iudices ⁊ ar
bitros in tota ſyria ⁊ phenice: ⁊ oēs q legē C
dei tui nō nouerūt doce: vt quicūqꝫ tranſ- Als + ezras
greſſi fuerint legē diligēter plectant ſiue
morti ſiue cruciatu ſiue ēt pecūie multa
tione vl' abductiōe. Et dixit eſdras ſcriba.
Bn̄dictꝰ dn̄s deꝰ patrū nr̄oꝝ q dedit hanc
volūtatē in cor regis: clarificare domū ſuā
q̄ eſt in hieru'z: ⁊ me honorificauit in ꝯſpe
ctu regis: ⁊ ꝯſiliarioꝝ ⁊ amicoꝝ eiꝰ ⁊ pur-
puratoꝝ eiꝰ. Et ego ꝯſtās aīo factꝰ ſum ſꝫ
opitulatiōe dn̄i dei mei: ⁊ cōgregaui ex
iſrl' viros vt ſil' aſcēderēt mecū. Et hi ſūt ¶ j. Eſdr. 8.a.
pppoſiti ſꝫ ſuas pr̄ias ⁊ pncipatꝰ portiōales
eoꝝ q mecū aſcēderūt de babylōia i regno
artaxerxis. Et ex filijs phares: gerſonꝰ: ex
filijs ſiemaritqꝫ amenꝰ. Filioꝝ dauid ac
cus filiꝰ ſcecilie. Ex filijs phares: zacharias
⁊ cū eo reuerſi ſūt viri cētūqnqūginta. Ex
filijs ductoris moabilionis zaraei: ⁊ cuꝫ
ipo viri ducētiqnqūginta. Ex filijs zacues:
iechonias zechoeli ⁊ cū ipo viri ducētiqnq̄
ginta. Ex filijs ſala: maaſias gotholie ⁊ cuꝫ
ipo viri ſeptuagita. Ex filijs zaphacie: zari
as micheli ⁊ cū ipo viri octogita. Ex filijs
ſob abdias iebeli: ⁊ cū ipo viri ducētiduo
deci. Ex filijs baic: ſalimoth filiꝰ ioſaphie-

⁊ cū ipſo viri cētūſexagita. Ex filijs bezeça
charias bebei: ⁊ cū ipſo viri ducētiocto. Ex
filijs aſead: ioānes açechan: ⁊ cū ipſo viri
cētū decē. Ex filijs odoichā ipſis poſtrēis.
Et hec ſunt noīa eoꝝ: eleaphalā filiꝰ gebel:
D ⁊ ſemeias: ⁊ cū ipſo viri ſeptuagita. Et cō
gregaui eos ad fluuiū q dr̄ thia ⁊ metati
illic fuimus triduo ⁊ recognoui eos. Et
ex filijs ſacerdotū ⁊ leuitaꝝ nō inueni il-
lic. Et miſi ad eleaçarū ⁊ ecceló ⁊ maſmaz
⁊ molobā ⁊ enaatha ⁊ ſamea ⁊ iozibū na-
than enuagan çachariā ⁊ moſollamum:
ipſos ductores ⁊ peritos. Et dixi eis vt ve-
nirēt ad luddeū q erat apud locum gaço
philatiū. Et mādaui eis vt dicerēt luddeo
⁊ fratribꝰ eiꝰ ⁊ illis q erāt in gaçophilatio
vt mitterēt nobis eos q ſacerdotio funge-
rent in domo dn̄i dei nr̄i. Et adduxerunt
nobis ſꝫ manū validā dn̄i dei nr̄i viros
peritos ex filijs mooli filij leui filij iſrl̄: ſeb
rebiā ⁊ filios ⁊ fratres q erāt decē ⁊ octo: aſ
biam ⁊ amin ex filijs filioꝝ chananei ⁊ fi-
lij eoꝝ viri viginti. Et ex his qui in tēplo
ſeruiebāt quos dedit dauid ⁊ ipſi princi-
pes ad opatione leuitis tēplo ſeruiētiuz
ducētiviginti. Omnia noīa ſignificata ſūt
in ſcripturis. Et voui illic ieiuniū iuue-
nibꝰ in cōſpectu dn̄i: vt quererē ab eo bo-
nū iter nobis ⁊ q nobiſcuz erāt: ⁊ filijs ⁊
pecoribꝰ pp̄ inſidias. Erubui. n. petere a re
ge pedites ⁊ eqtes in comitatu tutele gra
tia ꝯ aduerſarios nr̄os. Diximus. n. regi
qm̄ virtus dn̄i erit cum eis q ingrunt euz
in omni affectu. Et iteꝝ depcati ſumꝰ do-
minū deū noſtrū ſꝫ hoc quē ⁊ ꝓpitiū ha
buimꝰ et cōpotes facti ſumꝰ deo nr̄o. Et ſe
paraui ex plebis ꝑpoſitis et ſacerdotibus
tēpli viros duodeciz: et ſedebiam ⁊ aſan-
nam et cū eis ex fratribꝰ eoꝝ viros decē. Et
appēdi eis aurū ⁊ argētū ⁊ vaſa ſacerdo-
talia domꝰ dei nr̄i q donauerat rex ⁊ conſi-
liarij eiꝰ ⁊ pncipes ⁊ omnis iſrael. Et cum
appēdiſſez tradidi argēti talēta centū qn-
quaginta: ⁊ vaſa argētea talētorū centum
⁊ auri talēta centum: ⁊ vaſorum aureoꝝ
ſepties viginti ⁊ vaſa erea de bono eramē-
to ſplēdētia: duodeciz auri ſpēm redden
tia. Et dixi eis. Et vos ſancti eſtis dn̄o: ⁊ va
ſa ſunt ſancta: ⁊ auꝝ ⁊ argētū votū eſt dn̄o
E deo patrū nr̄oꝝ. Uigilate ⁊ cuſtodite do-
nec tradatis ex plebis ꝑpoſitis ⁊ ſacerdoti
bus ⁊ leuitis ⁊ pncipibꝰ ciuitatū iſrael in
hierlm̄: in paſtoforio domꝰ dei nr̄i. Et hi q
ſuſceperūt ſacerdotes ⁊ leuite aurū ⁊ arge
tū ⁊ vaſa: intulerūt in hierlm̄ in tēplum
dn̄i. Et ꝓmouimꝰ a fluuio thia die duo-
decima mēſis pmi: vſqꝫ quo introiuimꝰ
in hierlm̄. Et cū factꝰ fuiſſet tertiꝰ dies: qr
ta aūt die pōderatū aurū ⁊ argētū tradi-
tū eſt in domo dn̄i dei nr̄i: marimoth fi-
lio iozi ſacerdoti: ⁊ cū ipſo erat eleaçar fi-
lius phinees: ⁊ erāt cū ipſis ioſadus filiꝰ
ieſu ⁊ medias ⁊ banni filiꝰ leuite ad nūeꝝ
⁊ ad pōdus vniuerſa. Et ſcriptū eſt pōdus
ipſoꝝ eadē hora. Qui aūt venerūt ex capti-
uitate: obtulerūt ſacrificiū dn̄o deo iſrael:
tauros duodeciz ꝓ omni iſrl̄: arietes oc-
togintaſex: agnos ſeptuagitaduos: hircos
ꝓ pctō duodeciz: ⁊ ꝓ ſalute vaccas duo-
decim: omnia in ſacrificiū dn̄i. Et relege-
rūt ꝑcepta regis regalibꝰ diſpenſatoribꝰ ⁊
ſubregulis celeſyrie ⁊ phenicis: ⁊ honorifi
cauerūt gētē ⁊ tēplum dn̄i. // Et ꝯſūmatis // i. Eſd. 9.a.
his acceſſerūt ad me ꝑpoſiti dicētes: Non
ſegregauerūt genꝰ iſrael ⁊ pncipes ⁊ ſacer
dotes ⁊ leuite ⁊ alienigene gētes: ⁊ natio-
nes terre immūdicias ſuas a chananeis
⁊ etheis ⁊ phereçeis ⁊ iebuſeis ⁊ moabi-
tis ⁊ egyptijs ⁊ idumeis. Cōiuncti enim
ſunt filiabꝰ eoꝝ ⁊ ipſi ⁊ filij eoꝝ: ⁊ mixtū eſt
ſemē ſanctū alienigenis gētibus terre: ⁊
pncipes erāt ꝑpoſiti ⁊ magiſtratus inigta
tis eiꝰ ab initio ipſiꝰ regni. Et mox vt au-
diui iſta cōſcidi veſtimēta ⁊ ſacrā tunicā:
F ⁊ lacerās capillos capitis ⁊ barbā: ſedi do-
lens ⁊ meſtꝰ. Et cōuenerūt quotquot tūc
mouebant in vbo dn̄i dei iſrl̄ ad me lugē
tē ſup inigtatē iſtā: ⁊ ſedebam triſtis vſqꝫ
ad veſptinū ſacrificium. Et ſurgēs a ieiu-
nio cōſciſſa hn̄s veſtimēta ⁊ ſacrā tunicā
ingeniculās ⁊ extēdēs manꝰ ad dn̄m di-
cebā. Dn̄e cōfuſus ſuz ⁊ reueritꝰ ſuz an̄ fa-
ciē tuā. Peccata. n. nr̄a multiplicata ſunt
ſup capita noſtra: ⁊ inigtates nr̄e exaltate
ſunt vſqꝫ ad celū: qm̄ a tēporibꝰ patrū no
ſtroꝝ ſumꝰ in magno pctō vſqꝫ in diem
hūc. Et pp̄ peccata nr̄a ⁊ patrū nr̄oꝝ ſumꝰ
traditi cū fratribꝰ nr̄is: ⁊ cuz ſacerdotibꝰ
nr̄is regibꝰ terre in gladiū ⁊ captiuitatē
⁊ depcationē cū ꝯfuſiōe vſqꝫ in hodiernū
diē. Et nūc qꝫtū eſt qd̄ cōtigit nobis mīa
abs te dn̄e deꝰ. Et dereliq̄ nobis radicē ⁊
nomē in locū ſcificatiōis tue detegere lu-
minare nr̄ꝫ in domo dn̄i dei nr̄i: dare no

bis cibū in omni tpe ſeruitutis nr̄e. Et
cū ſeruirem⁹ nō ſuim⁹ derelicti a dn̄o deo
noſtro: ſed cōſtituit nos in gr̄a ponēs no
bis reges perſaꝝ dare cibū ⁊ clarificare tē-
plū dn̄i dei nr̄i: ⁊ edificare deſerta ſion da
re nobis ſtabilitatem in iudea ⁊ hierl̄m.
Et nūc qd dicim⁹ dn̄e hn̄tes hec? Tranſ-
greſſi.n.ſumus ꝓcepta tua que dediſti in
B man⁹ pueroꝝ tuoꝝ ꝓphetaꝝ dicens. Qm̄
terra in qua introiſtis poſſidere heredita
tē ei⁹: terra polluta eſt coinquinationibus
alienigenaꝝ terre ⁊ immūdicie illoꝝ re
pleuerūt eā totā immūdicia ſua. Et nunc
filias vr̄as non cōiungetis filijs eoꝝ: ⁊ fi-
lias eoꝝ nō accipietis filijs veſtris: ⁊ non
inqretis pacē hr̄e cū illis omni tēpore: vt
inualeſcētes māducetis optima terre: vt
hereditatē diſtribuatis filijs veſtris vſqꝫ
in euū. Et que cōtingūt nobis omnia fi-
unt ꝓpter opa nr̄a maligna: ⁊ magna pec
cata noſtra. Et dediſti nobis talē radicē ⁊
rurſum reuerſi ſum⁹ trāſgredi legitima
tua vt cōmiſceremur immūdicie alieni-
genaꝝ gentiū terre hui⁹. Nō iraſceris no
bis perdere nos: quoadvſqꝫ nō relinqua-
tur radix ⁊ nomē nr̄m. Dn̄e de⁹ iſrael ve-
rax es. Derelicta eſt.n. radix vſqꝫ in hodier
nū diē. Ecce nūc ſum⁹ in cōſpectu tuo in
iniqtatib⁹ noſtris. Non eſt.n. adhuc ſtare
‖ i. Eſdr. 10.a ante te in his. ‖ Et cū adorādo cōfiteretur
eſdras flens: humi ꝓſtratus ante tēplū:
cōgregati ſunt ante eū ex hieruſalē tur
ba magna valde viri ⁊ mulieres ⁊ iuue-
nes ⁊ iuuēcule. Flet⁹ enim erat magn⁹
in ipſa multitudine. Et cū clamaſſet ie-
chonias iehelli ex filijs iſrael: dixit eſdre.
Nos in dominū peccauimus ꝙ collocaui
mus nobis in matrimoniū mulieres
alienigenas ex gētibus terre. Et nunc es
ſuper omnē iſrael. In his ergo ſit iuſiurā
dum a domino expellere oēs vxores no-
ſtras que ex alienigenis ſunt cū filijs eo-
rū. Sicut tibi decretū eſt a maiorib⁹ ſm
legē dn̄i exurgēs explica. Ad te enim ſpe-
ctat negociū: ⁊ nos tecū ſum⁹. Uiriliter
fac. Et exurgens eſdras adiurauit princi-
pes ſacerdotum ⁊ leuitas: ⁊ omnē iſrael
facere ſm hec. Et iurauerunt.

ℭ Capituli Sūmarium. ℭ De ſeparatio
ne mulierum alienigenarū ſtans eſdras
ſuper ligneum tribunal: legit corā omni
populo legē domini: digreſſi poſt ad pro-
pria comedūt pinguia. Cap. ix.

ET exurgēs eſdras ab ante atriū tē- A
pli abijt in paſtoforiū ionathe filij
naſabi: ⁊ hoſpitat⁹ illic nō guſtauit panē: ⁊
nec aquā bibit: ſup iniqtatē multitudis.
Et facta eſt predicatio in omni iudea ⁊ in
hierl̄m omnib⁹ q erant ex captiuitate in
hierl̄m ✝ cōgregari: vt qcūqꝫ nō occurre- ✝ Al's cōgregari
rit biduo vel triduo dici ſm iudiciū aſſi
dentiū ſenioꝝ: tollerent facultates ſue: et
ipſe alien⁹ iudicaret a multitudine capti
uitatis. Et cōgregati ſunt oēs qui erāt de
tribu iuda ⁊ beniamin in trib⁹ dieb⁹ in
hieruſalē. hic mēſis eſt nonus dies mē-
ſis viceſim⁹. Et ſedit omnis multitudo
in area tēpli tremētes ꝓpter hyemē ꝓſen
tē. Et exurgēs eſdras dixit illis. ‖ Uos inī B
que feciſtis collocādo vobis in matrimo
niū vxores alienigenas: vt adderetis ad
pctā iſrl̄. Et nūc date ꝯfeſſionē ⁊ magnifi
cētiā dn̄o deo patrū nr̄oꝝ ⁊ facite volūta-
tē ipſi⁹: ⁊ diſcedite a gētib⁹ terre ⁊ ab vxo
rib⁹ alienigēis. Et clamauit oīs multitu
do: ⁊ dixerūt voce magna. Sic dixiſti facie
m⁹. Sꝫ qm̄ multitudo magna ē ⁊ tp̄s hy
bernum ⁊ nō poſſum⁹ inſubſidiati ſtare: ⁊
hoc op⁹ nō ē nobis vni⁹ diei: neqꝫ bidui:
multū.n. in his peccauimus ſicut ꝓpoſiti
multitudinis ⁊ oēs q nobiſcum inhabi
tāt: ⁊ quotquot habēt vxores apud ſe alie
nigenas ⁊ aſſiſtāt accepto tēpore ex omni
loco pſbyteri ⁊ iudices: vſqꝫquo ſoluant
irā domini negocij hui⁹. Jonathas au
tem filius ezeli: ⁊ ozias thecan ſuſceperūt
ſm hec ⁊ boſoram⁹ ⁊ leuis ⁊ ſabbatheus:
ſimul cooperati ſunt cū illis. Et ſteterunt
ſm hec omnia vniuerſi qui erāt ex capti-
uitate. Et elegit ſibi viros eſdras ſacerdos
ꝑncipes magnos de patrib⁹ eoꝝ ſꝫ nomi-
na: ⁊ cōſederūt nouilunio mēſis decimi C
examinare negociū iſtud. Et determina-
tū eſt de viris q habebāt vxores alienige-
nas vſqꝫ ad neomenia pꝛimi mēſis. Et in-
uenti ſunt ex ſacerdotib⁹ pmixti qui habe
bāt alienigenas vxores. Ex filijs ieſu filij
ioſedech ⁊ fratrib⁹ ei⁹: maſeas ⁊ eliezer ⁊
iorib⁹ ⁊ ioadeus. Et iniecerūt man⁹ vt
expellerēt vxores ſuas: ⁊ ad litādū in exo-
rationē arietē ꝓ ignorātia ſua. Et ex filijs
emmeri maſeas ⁊ eſſes ⁊ ieelech aſarias. D
Et ex filijs foſere: liſomaſias hiſmaenis ⁊
nathanee: iuſſio reddus ⁊ talſas. Et ex le-

‖ Di. 5.c. cōſuetudo in gl. 25.q.j. §. j. et ca. ſic cui. ꝟ. vi antē. q.c. caue. 35.q.j.§. hac itaqꝫ diſ. 50.c. habeas. De pe.di. 2.c.ſi eni. ꝟſi. ſalomō ibi e dei amore diſceſſit.

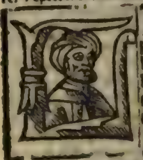
uitis:ſo:abdus:⁊ ſemeis:⁊ colnis:⁊ cali-
tas:⁊ facreas:⁊ coluas:⁊ elionas. Et ex ſa-
cris cātorībꝰ eliaçib:çaccarꝰ. Et ex oſtiarÿs
ſallumꝰ:⁊ tolbanes. Et ex iſrl:ex filÿs foro
oſi ⁊ remias.⁊ geddias.⁊ melchias. ⁊ mi-
chelus.⁊ eleaçarꝰ.⁊ immebias. ⁊ bannas.
Et ex filÿs iolamā.chamas.⁊ çacharias. ⁊
ieçrelus.⁊ ioddiꝰ:⁊ emmoth.⁊ belias. Et
ex filÿs çathoiz.eliadas.⁊ liaſumꝰ.çochias
⁊ larimoth.⁊ ſabdis.⁊ tebedias. Et ex filÿs
gebes.iohānes.⁊ ananias.⁊ çabdias.⁊ eme
as. Et ex filÿs bani.olamꝰ.⁊ malluchꝰ. et
ieddeꝰ.⁊ iaſub.⁊ aſabꝰ.⁊ hierimoth. Et ex
filÿs addin.naathꝰ.⁊ mooſias.⁊ caleꝰ.⁊ ra
anas.maaſeas.matathias ⁊ beſeel.⁊ bonnꝰ.
⁊ manaſſe. Et ex filÿs nuae.noneas.⁊ aſe-
as.⁊ melchias.⁊ ſameas.⁊ ſymō.beniami.
⁊ machꝰ.⁊ marras. Et ex filÿs aſom.caria-
neꝰ.matathias.⁊ banꝰ.⁊ eliphalach:⁊ ma
naſſes.⁊ ſemei. Et ex filÿs bani.hieremias
⁊ moodias:⁊ abramꝰ.⁊ iobel.⁊ baneas. et
pelias.⁊ ionas.⁊ marimoth.⁊ eliaſib.⁊ ma
thaneꝰ:⁊ eliaſis ⁊ oziças.⁊ dielus.⁊ ſeme-
E diꝰ ⁊ çābris:ioſephꝰ. Et ex filÿs nobei:ide-
lus:⁊ matathias:⁊ ſabadus:⁊ çecheda.ſed-
mi:⁊ ieſſei.baneas. Oēs iſti ꝯiunxerūt ſibi
vxores alienigenas:⁊ dimiſerūt eas cū fi
lÿs. Et inhabitauerūt ſacerdotes ⁊ leuite:et
q erāt ex iſrl ī hierl'z:⁊ ī tota vna regione
·ii.eſdre ·8.a. nouilunio mēſis ſeptimi. Et erāt filÿ iſ-
rael ī cōmorationibꝰ ſuis. Et ꝯgregata ē oīs
mltitudo ſil' in areā q ē ab oriēte porte ſa-
cre. Et dixerūt eſdre pōtifici ⁊ lectori vt af-
ferret legē moyſi q tradita ē a dño deo iſ-
rael. Et attulit eſdras pōtifex legē oī multi
tudini eoꝝ a viro vſq ad mulierē ⁊ oībꝰ
ſacerdotibꝰ audire legē nouilunio mēſis ſe
ptimi. Et legebat ī area q ē añ ſacrā portaz
tēpli:a p̄ma luce vſq ad veſpaz corā viris
⁊ mulieribꝰ. Et dederūt oēs ſenſū ad legē.
F Et ſtetit eſdras ſacerdos ⁊ lector legis ſup li-
gneū tribunal qd fabricatū erat. Et ſtete-
rūt ad eū matathias ⁊ ſamus.ananias.aça
rias.vrias.eçechias:⁊ balſamꝰ:ad dexteraz
⁊ ad ſiniſtrā faldeꝰ.miſael.malachias.abu
ſthas.ſabꝰ.nabadias.⁊ zacharias. Et aſſum
pſit eſdras librū corā oī multitudine:p̄ſi-
debat.n.glīa ī ꝯſpectu oīuz. Et cū abſoluiſſz
legē oēs recti ſteterūt:⁊ bñdixit eſdras dñz
deū altiſſimū:deum ſabbaoth oīpotētē. Et
rñdit oīs pp̄ls amē. Et eleuatis rurſū ma-
nibꝰ:ꝓcidētes ī terrā adorauerūt dñz:ie-

ſus ⁊ banaeus:⁊ ſarebias ⁊ ſaddinꝰ ⁊ accu
bus:⁊ ſabbatheꝰ ⁊ calitheꝰ ⁊ açarias.⁊ iora
dus.⁊ ananias.⁊ philias leuite q docebant
legē dñi:⁊ ī multitudine legebāt legē dñi:
⁊ p̄ferebāt ſinguli eos q intelligebāt lectio
nē. Et dixit atharathes eſdre pontifici ⁊ le-
ctori ⁊ leuitis q docebāt multitudinez di-
G cēs. Dies hic ſanctꝰ eſt dño. Et oēs flebant
·ii.ne.8.c. cū audiſſent legē. Et dixit eſdras. Digreſ
ſi ergo māducate pinguiſſima qq:⁊ bibi
te dulciſſima qq ⁊ mittite munera his q
non hñt. Sanctus eniz eſt hic dies dñi: ⁊
nolite meſti eſſe. Dñs.n.clarificabit vos. Et
leuite annūciabāt in publico oībꝰ dicen-
tes. Dies hic ſanctꝰ eſt. Nolite meſti eſſe. Et
abierūt oēs māducare ⁊ bibere ⁊ epulari ⁊
dare munera his q non habebāt vt epulē
tur. Magnifice enim ſunt exaltati verbis
quibꝰ edocti ſunt. Et congregati ſunt vni
uerſi in hieruſalem celebrare letitiaz ſm
teſtamentum domini dei iſrael.

¶ Explicit liber Eſdre tertius.

¶ Incipit liber Eſdre quartus: qui inter
apochriphos computatur.

¶ Nicolaus de lira dicit q liber eſdre videt
magis ab alio:neſcit quo doctore conſcrī
ptus ⁊ ex pluribꝰ collectus: nā ſcribūtur
hic plura q in primo eſdre valde ſufficiē-
ter ſunt deſcripta:nec veriſimile eſt q ipſe
ter repetierit ſine neceſſitate. Ca. i.

Iber eſdre a
prophete ſecundus:fi-
lÿ zarei:filÿ azarei: fi-
lÿ helchie:filÿ ſadanie
filÿ ſadoc:filÿ achitob
filÿ achie. Filÿ phiees
filÿ heli: filÿ amerie
filÿ Açiei: filÿ marī-
moth:filÿ arna:filÿ oçie:filÿ borith:filÿ a-
biſei:filÿ phinees:filÿ eleaçar: filÿ aaron
ex tribu leui:qui fuit captiuus in regiōe
medoꝝ in regno artaxerxis regis perſaꝝ.
Et factum eſt verbum domini ad me di-
cens. Uade ⁊ nūcia populo meo facinora
ipſorum:⁊ filÿs eoꝝ iniquitates quas in
me admiſerunt:vt nuncient filÿs filiorū
q peccata parentum ipſorum in illis cre-
uerunt. Obliti enim mei:ſacrificauerunt
dÿs alienis. Nonne ego eduxi eos de terra
egypti de domo ſeruitutis? Ipſi autem ir
ritauerunt me ⁊ conſilia mea ſpreuerūt.

Tu autem excute comam capitis tui: et
proijce oia mala ſup illos: quoniam non
obedierunt legi mee. Populus aūt eſt in
diſciplinatus. Uſqꝫquo eos ſuſtinebo qb⁹
tanta bñficia contuli? Reges multos ꝓpē
eos ſubuerti: pharaonem cum pueris ſu-
B is: ⁊ oēm exercitum eius pcuſſi. Oēs gen
tes a facie eorū pdidi: ⁊ in oriēte prouin
tiaꝝ duarū populos tyri ⁊ ſydonis diſſi-
paui: ⁊ oēs aduerſarios eorū interfeci. Tu
vero loq̄re ad eos dicēs. Hec dicit dñs. Nē-
pe ergo vos p mare tranſmeaui: ⁊ plateas
vobis initio munitas exhibui. Ducē vo-
bis dedi moyſen ⁊ aaron ſacerdotē: lucē
vobis per columnā ignis pſtiti ⁊ magna
mirabilia feci in vobis. Uos autē mei obli
ti eſtis: dicit dominus. Hec dicit domin⁹
ops. Coturnix vobis in ſigno fuit: caſtra
vobis ad tutelā dedi: ⁊ illic murmuraſtis
⁊ non triumphaſtis in noīe meo de perdi
tione inimicoꝝ vroꝝum: ſed adhuc nūc
vſqꝫ murmuraſtis. Ubi ſunt bñficia q̄ p-
ſtiti vobis. Nōne in deſerto cū eſuriretis ꝓ
clamaſtis ad me dicētes. Ut quid nos in
deſertū iſtō adduxiſti interficere nos? Me
lius nobis fuerat ſuire egyptijs q̄ꝫ mori
in deſerto hoc. Ego dolui gemitus veſtros: ⁊
dedi vobis manna in eſcā. Panē angelo
C rū mādicaſtis. Nonne cū ſitieritis: pe-
trā excidi: ⁊ fluxerunt aque in ſaturitate?
Propter eſtus folijs arboꝝ vos texi. Diui
ſi vobis terras pingues: chananeos ⁊ phere
ſeos: ⁊ philiſtinos a facie vr̄a ꝓieci. Quid fa
ciā vobis adhuc dicit dñs? Hec dicit do-
minus omnipotēs. In deſerto cū eſſetis
in flumine amorreo ſitientes ⁊ blaſphe
mantes nomē meum: non ignē vobis ꝓ
blaſphemijs dedi: ſed mittens lignum in
aquā: dulce feci flumen. Quid tibi faciā ia
cob? Noluiſti obedire iuda. Trāſferā me
ad alias gētes ⁊ dabo eis nomē meum: vt
cuſtodiāt legitima mea. Qm̄ me dereliq-
ſtis: ⁊ ego vos derelinquam. Petētibus vo
bis a me miām: non miſerebor. Quando
inuocabitis me: ego nō exaudiā vos. Ma
culaſtis. n. manus veſtras ſanguine: ⁊ pe-
des vr̄i impigri ſunt ad cōmittēda homi-
cidia. Non q̄ſi me dereliquiſtis ſed voſipſos
dicit dñs. Hec dicit dñs ops. Nonne ego
vos rogaui vt pater filios ⁊ mat̄ filias: ⁊ vt
nutrix paruulos ſuos: vt eſſetis mihi in po
pulū: ⁊ ego vobis in deū: ⁊ vos mihi in fili
os: ⁊ ego vobis in patrē? Ita vos collegi vt
gallina pullos ſuos ſub alas ſuas. Modo
autem quid faciam vobis? Proijciā vos
a facie mea. Oblationem cum mihi attu-
leritis: auertam faciem meam a vobis. Di- D
es enim feſtos veſtros ⁊ neomenia ⁊ cir-
cunciſiones repudiam. Ego miſi pueros
meos prophetas ad vos: quos acceptos in
terfeciſtis et laniaſtis corpora eorū: quo-
rū ſanguinē exquirā dicit dñs. Hec di-
cit dñs ops. Domus veſtra deſerta eſt. Proij
ciam vos ſicut ventus ſtipulas: et filij pro-
creationē non faciēt qm̄ mādatū meū ne-
glexerūt: et qd̄ malū eſt corā me fecerunt.
Tradā domos veſtras ppl̄o venienti q me
nō audiētes credūt: quib⁹ ſigna nō oſtēdē
faciēt que precepi. Prophetas nō viderūt:
et memorabunt iniq̄tatū eoꝝ. Teſtor ppl̄i
venientis gratiā cui⁹ paruuli exultāt cū le-
ticia: me nō videtes oculis carnalib⁹ ſed
ſpū credētes que dixi. Et nūc frater aſpice
que gloria: et vide ppl̄m venientē ab oriēte:
quibus dabo ducatū habraā iſaac et iacob
et oſee et amos et michee et iohel et abdie
et ione et naum et abachuc ſophonie Ag-
gei: zacharie et ✠ malachim qui et ange- M. ✠ ma
lus domini vocatus eſt. Cap. ij. lachie

HEc dicit dñs. Ego eduxi ppl̄m iſtum de A
ſeruitute: qb⁹ mādata dedi p pueros
meos ꝓphetas quos audire noluerūt: ſed
irrita fecerūt mea ꝯſilia. Mater q̄ eos gñā-
uit dicit illis. Ite filij: q2 ego vidua ſum ⁊
derelicta. Educaui vos cū letitia: ⁊ amiſi vos
cū luctu ⁊ triſtitia. Qm̄ peccaſtis corā dño
deo vr̄o ⁊ qd̄ malū ē corā eo feciſtis. Mo-
do aūt qd faciā vobis? Ego vidua ſū ⁊ dere
licta. Ite filij ⁊ petite a dño miām. Ego autē
te pr̄ teſtē inuoco ſup matrē filioꝝ qui no
luerunt teſtm̄ meū ſeruare: vt des eis cō-
fuſionē ⁊ matrē eoꝝ in direptionē: ne gñā
tio eorum fiat. Diſpergant in gentes noīa
eoꝝ: deleant a terra: qm̄ ſpreuerunt ſacrm̄
meum. Ue tibi aſſur qui abſcondis iniq̄s
penes te. Gens mala memorare qd feceris
ſodome ⁊ gomore: quoꝝ terra iacet in pi-
cis glebis ⁊ aggeribus cinerū. Sic dabo
eos q me nō audierunt dicit dñs omps.
Hec dicit dominus ad eſdra. Nuncia popu
lo meo: qm̄ dabo eis regnū hieruſalē: qd̄
daturus eram iſrl̄. Et ſumam mihi gl̄ias
illorum: ⁊ dabo eis tabernacula eterna que
preparaueram illis. Lignū vite erit illis in B

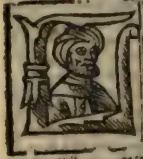
uſtis:ſo:abdus:⁊ ſemeis:⁊ colnis:⁊ cali
tas:⁊ ſicteas:⁊ coluas:⁊ elionas. Et ex ſa
cris cātorib⁹ eliaſib:ʒaccar⁹. Et ex oſtiariis
ſallum⁹:⁊ tolbanes. Et ex iſrl: ex filiis foro
eſi ⁊ remias. ⁊ geddias. ⁊ melchias. ⁊ mi
chelus. ⁊ eleaʒar⁹. ⁊ immebias. ⁊ bannas.
Et ex filiis iolamā. chamas. ⁊ ʒacharias. ⁊
ieʒrelus. ⁊ ioddi⁹:⁊ emmoth. ⁊ helias. Et
ex filiis ʒathois. eliadas. ⁊ liaſum⁹. ʒochias
⁊ larimoth. ⁊ ſabdis. ⁊ tebedias. Et ex filiis
zebes. iohānes. ⁊ ananias. ⁊ ʒabdias. ⁊ emē
us. Et ex filiis bāni. olam⁹. ⁊ malluch⁹. et
iedde⁹. ⁊ iaſub. ⁊ aſab⁹. ⁊ hierimoth. Et ex
filiis addin. naath⁹. ⁊ moeſias. ⁊ cale⁹. ⁊ ra
anas. maaſeas. matathias ⁊ beſeel. ⁊ bonn⁹.
⁊ manaſſe. Et ex filiis nuae. noneas. ⁊ aſe
as. ⁊ melchias. ⁊ ſameas. ⁊ ſymō. beniami.
⁊ mach⁹. ⁊ marras. Et ex filiis aſom. caria
me⁹. matathias. ⁊ bān⁹. ⁊ eliphalach:⁊ ma
naſſes. ⁊ ſemei. Et ex filiis bani. hieremias
⁊ moodias:⁊ abram⁹. ⁊ iobel. ⁊ baneas. et
pelias. ⁊ ionas. ⁊ marimoth. ⁊ eliaſib. ⁊ ma
thane⁹:⁊ eliaſis ⁊ oʒeas. ⁊ dielus. ⁊ ſeme
E dis ⁊ ʒabzis:ioſeph⁹. Et ex filiis nobei:ide
lus:⁊ matathias:⁊ ſabadus:⁊ ʒecheda. ſed
mi:⁊ ieſſei. baneas. Oēs iſti ꝯiunxerūt ſibi
vxores alienigenas:⁊ dimiſerūt eas cū fi
liis. Et inhabitauerūt ſacerdotes ⁊ leuite:et
q erāt ex iſrl i hierl'm:⁊ i tota vna regione
¶ I. eſdre 8a. nouilunio mēſis ſeptimi. ¶ Et erāt filii iſ
rael i cōmorationib⁹ ſuis. Et ꝯgregata ē oīs
multitudo ſil' in areā q ē ab oriēte porte ſa
cre. Et dixerūt eſdre pōtifici ⁊ lectori vt af
ferret legē moyſi q tradita ē a dño deo iſ
rael. Et attulit eſdras pōtifex legē oī multi
tudini eoꝝ a viro vſq ad mulierē ⁊ oīb⁹
ſacerdotib⁹ audire legē nouilunio mēſis ſe
ptimi. Et legebat i area q ē ante ſacri portaꝫ
tēpli:a pma luce vſq ad veſpaꝫ corā viris
⁊ mulierib⁹. Et dederūt oēs ſenſū ad legē.
F Et ſtetit eſdras ſacerdos ⁊ lector legis ſup li
gneū tribunal qd fabricatū erat. Et ſtete
rūt ad eū matathias ⁊ ſamus. ananias. aʒa
rias. vrias. eʒechias:⁊ balſam⁹:ad dexteraꝫ
⁊ ad ſiniſtrā faldeus. miſael. malachias. abu
ſthas. ſab⁹. nabadias. ⁊ ʒacharias. Et aſſum
pſit eſdras librū corā oī multitudine: pſi
debat. n. glīa i ꝯſpectu oīuꝫ. Et cū abſoluiſſꝫ
legē oēs recti ſteterūt:⁊ bñdixit eſdras dñꝫ
deū altiſſimū: deum ſabbaoth oīpotētē. Et
rñdit oīs ppl's amē. Et eleuatis ruſū ma
nib⁹: pcidētes i terrā adorauerūt dñꝫ:le

uis ⁊ banaeus:⁊ ſarebias ⁊ iaddim⁹ ⁊ acce
bus:⁊ ſabbathe⁹ ⁊ calithes ⁊ aʒarias. ⁊ iora
dus. ⁊ ananias. ⁊ philias leuite q docebant
legē dñi:⁊ i multitudine legebāt legē dñi:
⁊ pferebāt ſinguli eos q intelligebāt lectio
nē. Et dixit atharathes eſdre pontifici ⁊ le
ctori ⁊ leuitis q docebāt multitudineꝫ di
G cēs. Dies hic ſanct⁹ eſt dño. Et oēs flebant
¶ Ne. 8a. cū audiſſent legē. Et dixit eſdras. ¶ Digreſ
ſi ergo māducate pinguiſſima q̄q:⁊ bibi
te dulciſſima q̄q ⁊ mittite munera his q
non hñt. Sanctus eniꝫ eſt hic dies dñi: ⁊
nolite meſti eſſe. Dñs. n. clarificabit vos. Et
leuite annūcia āt in publico oīb⁹ dicen
tes. Dies hic ſanct⁹ eſt. Nolite meſti eſſe. Et
abierūt oēs māducare ⁊ bibere ⁊ epulari ⁊
dare munera his q non habebāt vt epulē
tur. Magnificē enim ſunt exaltati verbis
quib⁹ edocti ſunt. Et congregati ſunt vniꝫ
uerſi in hieruſalem celebrare letitiaꝫ ſm
teſtamentum domini dei iſrael.

¶ Explicit liber Eſdre tertius.

¶ Incipit liber Eſdre quartus: qui inter apochripha computatur.

¶ Nicolaus de lira dic꜀ q liber eſdre videt magis ab alio: neſcit quo doctore conſcri ptus ⁊ ex plurib⁹ collectus: nā ſcribūtur hic plura q̄ in primo eſdre valde ſufficiē ter ſunt deſcripta: nec veriſimile eſt q ipſe ter repetierit ſine neceſſitate. Cap. j.

a Iber eſdre prophete ſecundus: filii ʒarei: filii aʒarei: filii helchie: filii ſadanie filii ſadoc: filii achitob filii achie. Filii phinees filii heli: filii amerie filii Aʒiei: filii Marimoth: filii arna: filii oʒie: filii borith: filii abiſei: filii phinees: filii eleaʒar: filii aaron ex tribu leui: qui fuit captiuus in regiōe medoꝝ in regno artaxerxis regis perſaꝝ. Et factum eſt verbum domini ad me dicens. Uade ⁊ nūcia populo meo facinora ipſorum:⁊ filiis eoꝝ iniquitates quas in me admiſerunt: vt nuncient filiis filioꝝ q peccata parentum ipſorum in illis creuerunt. Obliti enim mei: ſacrificauerunt diis alienis. Nonne ego eduxi eos de terra egypti de domo ſeruitutis? Ipſi autem irritauerunt me ⁊ conſilia mea ſpreuerūt.

Tu autem excute comam capitis tui: et
proijce oia mala sup illos: quoniam non
obedierunt legi mee. Populus aūt est in
disciplinatus. Usqȝquo eos sustinebo qb⁹
tanta bñficia contuli? Reges multos ꝓpt
eos subuerti: pharaonem cum pueris su-
B is: ⁊ oēm exercitum eius pcussi. Oēs gen
tes a facie eoꝝ pdidi: ⁊ in oriēte prouin
ciaꝝ duarū populos tyri ⁊ sydonis dissi-
paui: ⁊ oēs aduersarios eoꝝ interfeci. Tu
vero loq̄re ad eos dicēs. Hec dicit dñs. Nē
pe ergo vos p mare transmeaui: ⁊ plateas
vobis initio munitas exhibui. Ducē vo-
bis dedi moysen ⁊ aaron sacerdotē: lucē
vobis per columnā ignis pstiti ⁊ magna
mirabilia feci in vobis. Uos autē mei obli
ti estis: dicit dominus. Hec dicit domin⁹
ops. Coturnix vobis in signo fuit: castra
vobis ad tutelā dedi: ⁊ illic murmurastis
⁊ non triumphastis in noie meo de perdi
tione inimicoꝝ vroꝝum: sed adhuc nūc
vsqȝ murmurastis. Ubi sunt bñficia q̄ p-
stiti vobis. Nōne in deserto cū esuriretis ꝓ
clamastis ad me dicētes. Ut quid nos in
desertū istō adduxisti interficere nos? Me
lius nobis fuerat seruire egyptijs q̄ mori
in deserto hoc. Ego dolui gemitus vestros: ⁊
dedi vobis manna in escā. Panē angelo
C rum māducastis. Nonne cū sitieritis: pe-
trā excidi: ⁊ fluxerunt aque in saturitate?
Propter estus folijs arboꝝ vos texi. Diui
si vobis terras pingues: chananeos ⁊ pher
zeos: ⁊ philistinos a facie via ꝓieci. Quid fa
ciā vobis adhuc dicit dñs? Hec dicit do-
minus omnipotēs. In deserto cū essetis
in flumine amorreo sitientes ⁊ blasphe
mantes nomē meum: non ignē vobis ꝓ
blasphemijs dedi: sed mittens lignum in
aquā: dulce feci flumen. Quid tibi faciā ia
cob? Noluisti obedire iuda. Trāsferā me
ad alias gētes ⁊ dabo eis nomē meum: vt
custodiāt legittima mea. Qm̄ me dereliq-
stis: ⁊ ego vos derelinquam. Petētibus vo
bis a me mi̾am: non miserebor. Quando
inuocabitis me: ego nō exaudiā vos. Ma
culastis.n. manus vestras sanguine: ⁊ pe-
des vri impigri sunt ad cōmittēda homi-
cidia. Non q̄si me dereliquistis sed vosipsos
dicit dñs. Hec dicit dñs ops. Nonne ego
vos rogaui vt pater filios ⁊ mat' filias: ⁊ vt
nutrix paruulos suos: vt essetis mihi in po
pulū: ⁊ ego vobis in deū: ⁊ vos mihi in fili

os: ⁊ ego vobis in patrē? Ita vos collegi vt
gallina pullos suos sub alas suas. Modo
autem quid faciam vobis? Proijciā vos
a facie mea. Oblationem cum mihi attu-
leritis: auertam faciem meam a vobis. Di- D
es enim festos vestros ⁊ neomenia ⁊ cir-
cuncisiones repudiam. Ego misi pueros
meos prophetas ad vos: quos acceptos in
terfecistis et laniastis corpora eoꝝ: quo-
rū sanguinē exquirā dicit dñs. Hec di-
cit dñs ops. Domus vestra deserta est. Proij
ciam vos sicut ventus stipulas: et filij pro-
creationē non faciēt qm̄ mādatū meū ne-
glexerūt: et qd̄ malū est corā me fecerunt.
Tradā domos vestras pplo venienti q me
nō audiētes credūt: quib⁹ signa nō ostēdi
faciēt que precepi. Prophetas nō viderūt:
et memorabunt iniqtatū eoꝝ. Testor ppl̄i
venientis gratiā cui⁹ paruuli exultāt cū le-
ticia: me nō videntes oculis carnalib⁹ sed
spū credētes que dixi. Et nūc frater aspice
que gloria: et vide ppl̄z venientē ab oriēte:
quibus dabo ducatū habraā isaac et iacob
et osee et amos et michee et iohel et abdie
et ione et naum et abachuc sophonie Ag-
gei: zacharie et ✠ malachim qui et ange- M. ✠ ma
lus domini vocatus est. Cap. ij. lachie

Hec dicit dñs. Ego eduxi ppl̄z istū de A
seruitute: qb⁹ mādata dedi p pueros
meos ꝓphetas quos audire noluerūt: sed
irrita fecerūt mea ꝯsilia. Mater q̄ eos gñā-
uit dicit illis. Ite filij: qꝛ ego vidua sum ⁊
derelicta. Educaui vos cū leticia: ⁊ amisi vos
cū luctu ⁊ tristitia. Qm̄ peccastis corā dño
deo vro ⁊ qd̄ malū ē corā eo fecistis. Mo-
do aūt qd faciā vobis? Ego vidua sū ⁊ dere
licta. Ite filij ⁊ petite a dño mīam. Ego autē
te pr̄ testē inuoco sup matrē filioꝝ qui no
luerunt testm̄ meū seruare: vt des eis cō-
fusionē ⁊ matrē eoꝝ in direptionē: ne gñā
tio eorum fiat. Dispergant in gentes noia
eoꝝ: deleant a terra: qm̄ spreuerunt sacrm̄
meum. Ue tibi assur qui abscondis iniqs
penes te. Gens mala memorare qd feceri
sodome ⁊ gomorre: quoꝝ terra iacet in pi-
cecis glebis ⁊ aggeribus cinerū. Sic dabo
eos q me nō audierunt dicit dñs omps.
Hec dicit dominus ad esdra. Nuncia popu
lo meo: qm̄ dabo eis regnū hierusalē: qd̄
daturus eram isrl̄. Et sumam mihi glās
illorum: ⁊ dabo eis tabernacula eterna que
preparaueram illis. Lignū vite erit illis in B

odore vnguēti:⁊ nō laboꝛabūt neq; fatiga
bunt. Ite:⁊ accipietis. Rogate vobis dies
paucos:vt minoꝛētur. Jam paratū eſt vobis
regnū. Uigilate. Teſtare celū ⁊ terrā. Con
triui enim malū ⁊ creaui bonū: q꞉ viuo
ego dicit dn̄s. Mater amplectere filios tu-
os:educa illos cū letitia. Sicut colūba con-
firma pedes eoꝝ:qm̄ te elegi dicit dn̄s. Et
reſuſcitabo moꝛtuos de locis ſuis:⁊ de mo-
numētis educā illos:qm̄ cognoui nomē
meū in iſrl̄. Noli timere mater filioꝛum
qm̄ te elegi dicit dn̄s. Mittam tibi adiu-
toꝛium pueros meos iſaiā ⁊ hieremiā:ad
quoꝝ ↄ̄ſiliū ſanctificaui ⁊ paraui tibi ar-
boꝛes duodecim:grauatas varijs fructib⁹:
⁊ totidē fontes fluētes lac ⁊ mel:⁊ mōtes
īmmēſos ſeptē:habentes roſā ⁊ liliū in
quibus gaudio replebo filios tuos. Uidu-
am iuſtifica:pupillo iudica:egēti da:oꝛpha
nū tuere:nudū veſti:cōfractū ⁊ debilē cu-
ra:claudū irridere noli:tutare mācum:⁊
cecū ad viſionē claritatis mee admitte. Se
nē ⁊ iuuenē intra muros tuos ſerua:moꝛ
tuos vbi inueneris ſignās cōmēda ſepul-
cro:⁊ dabo tibi primā ſeſſionē in reſurre-
ctione mea. Pauſa ⁊ quieſce ppl̄s me⁹:q꞉
venit requies tua. Nutrix bona nutri filios tu
os:cōfirma pedes eoꝝ. Serua quos tibi de
C di:nemo ex eis interiet. Ego.n.eos requirā
de numero tuo. Noli fatigari. Cum enim
venerit dies preſſure ⁊ anguſtie:alij ploꝛa
būt ⁊ triſtes erunt:tu aūt hilaris ⁊ copio
ſa eris. Zelabūt gētes:⁊ nil aduerſus te po
terunt:dicit dn̄s. Manus mee tegēt te:ne
filij tui gehennā videāt. Jocundare mr̄ cū
filijs tuis:q꞉ ego te eripiam dicit dn̄s. Fili
os tuos dormiētes memoꝛare:qm̄ ego eos
educam de lateribus terre:⁊ miam cum il-
lis faciā qm̄ miſericoꝛs ſum: dicit domin⁹
oīps. Amplectere natos tuos vſq; dū venio:
⁊ preſtē illis miam: qm̄ exuberant fontes
mei:⁊ grā mea non deficiet. Ego eſdras p̄-
ceptū accepi a dn̄o in mōte oꝛeb:vt irē ad
iſrl̄. Ad quos cū venirē reprobauerūt me:
⁊ reſpuerūt mādatum dn̄i. Jdeoq; vobis
dico gētes:q̄ auditis ⁊ intelligitis. Expe-
ctate paſtoꝛē veſtrū:requiē eternitatis da-
bit vobis:qm̄ in p̄rimo eſt ille q̄ in fine ſe
culi adueniet. Parati eſtote ad p̄mia re-
gni: q꞉ lux ppetua lucebit vobis p eternita
tē tēpoꝛis. Fugite vmbrā ſeculi huius. Ac
cipite iocunditatē gloꝛie veſtre. Ego teſtoꝛ

palam ſaluatoꝛē meū:cōmēdatū domini
accipite:⁊ iocundamini:grās agētes ei q
vos ad celeſtia regna vocauit. Surgite ⁊ ſta
te ⁊ videte numerū ſignatoꝛū in ↄuiuio
dn̄i. Qui ſe de vmbra ſeculi trāſtulerunt:
ſplēdidas tunicas a dn̄o acceperunt. Reci-
pe ſion numeꝝ tuū:⁊ cōclude candidatos
tuos qui legē dn̄i cōpleuerunt. Filioꝛum D
tuoꝝ quos optabas plenus eſt numerus.
Roga imperiū dn̄i:vt ſanctificet ppl̄s tu⁹
q̄ vocatus eſt ab initio. Ego eſdras vidi in
monte ſion turbā magnā quā numerare
non potui:⁊ oēs canticis collaudabāt dn̄m:
⁊ in medio eoꝝ erat iuuenis ſtatura cel-
ſus eminētioꝛ omnibus illis:⁊ ſingulis
eoꝝ capitib⁹ īponebat coꝛonas ⁊ magis ex
altabat. Ego aūt miraculo tenebar. Tunc
interrogaui āgelū:⁊ dixi. Qui ſūt hi dn̄e.
Qui rn̄dēs dixit mihi. Hi ſūt q̄ moꝛtalem
tunicā depoſuerūt ⁊ imoꝛtalē ſūpſerūt:⁊
cōfeſſi ſunt nomē dei:mō coꝛonant ⁊ acci
piunt palmas. Et dixi āgelo. Jlle iuuenis
quis eſt qui eis coꝛonas īponit:⁊ palmas
in manibus tradit? Et reſpōdēs dixit mi
hi. Jpſe eſt filius dei:quē in ſeclo confeſſi
ſunt. Ego aūt magnificare eos cepi q̄ foꝛtit
p noīe dn̄i ſteterūt. Tūc dixit mihi ange-
lus. Uade annuncia pplo meo: qualia ⁊
quāta mirabilia dn̄i dei vidiſti. Cap.iij.

Anno triceſimo ruine ciuitatis eram
in babylone:⁊ ↄturbatus ſū ſup cubi A
culo meo recūbens. Et cogitationes mee
aſcēdebant ſup coꝛ meū:qm̄ vidi deſertio
nē ſion:⁊ abundantiā eoꝝ q̄ habitabāt in
babylone. Et ventilatus eſt ſpiritus meus
valde. Et cepi loq̄ ad altiſſimū verba timo
rata:⁊ dixi. O dn̄ator dn̄e:tu dixiſti ab ini
tio qn̄ plantaſti terrā:⁊ hoc ſolus impera-
ſti populo:⁊ dediſti adā coꝛpus moꝛtuum:
ſed ⁊ ipſum figmētum manuū tuaꝝ erat:⁊
inſufflaſti in eum ſpm̄ vite:⁊ factus eſt vi
uēs coꝛā te:⁊ induxiſti eum in paradiſo
quē plantauerat dextera tua anteq̄ terra ad-
uētaret. Et huic mādaſti diligere viā tuā:
⁊ p̄teriuit eā:⁊ ſtatim īſtituiſti in eo moꝛ
tē ⁊ in nationibus eius:⁊ nate ſunt gētes
⁊ tribus populi ⁊ cognationes quarum
non eſt numerus. Et ambulauit vnaq̄q;
gēs in voluntate ſua:⁊ mira agebāt coꝛā
te:⁊ ſpernebant p̄cepta tua. Jterū aūt in tē
poꝛe induxiſti diluuiū ſup inhabitantes B
ſeclm̄:⁊ pdidiſti eos. Et factū ē vnoquoq; eo

num ſicut ade mori:ſic his diluuiū. De-
reliqſti aūt vnū ex his noe cum domo
ſua:⁊ ex eo iuſti oēs. Et factum eſt cum ce-
piſſent multiplicari q habitabāt ſuper ter-
rā:⁊ multiplicauerūt filios ⁊ pplos ⁊ gētes
multas:⁊ ceperunt iterato impietatē face-
re plus q̄ʒ priores. Et factum eſt cū iniqta
tē facerēt coram te:elegiſti tibi virum ex
his cui nomē erat habraā:⁊ dilexiſti eū
demōſtraſti ei ſoli voluntatē tuā. Et diſpo-
ſuiſti ei teſtm̄ eternum:⁊ dixiſti ei vt non
vnq̄ʒ derelinq̄res ſemē ei⁹. Et dediſti ei iſa-
ac:⁊ iſaac dediſti iacob ⁊ eſau:⁊ ſegregaſti ti
bi iacob:eſau autē ſeparaſti. Et factus eſt ia
C cob in multitudine magna. Et factum eſt
cū educeres ſemē eius ex egypto adduxi-
ſti ſup montē ſyna. Et inclinaſti celos ⁊ ſta
tuiſti terrā:⁊ cōmouiſti orbem:⁊ tremere
feciſti abyſſos:⁊ cōturbaſti ſeculum:⁊ tran
ſijt glia tua portas quattuor ignis ⁊ terre-
motus ⁊ ſpūs ⁊ gelu:vt dares ſemini ia-
cob legē ⁊ gnationi iſrl̄ diligētiā. Et non
abſtuliſti ab eis cor malignum: vt faceret
lex tua in eis fructū. Cor enim malignū
baiulans primus adā tranſgreſſus ⁊ vi-
ctus eſt:ſed ⁊ oēs qui de eo nati ſunt. Et fa
cta eſt pmanēs infirmitas ⁊ lex cū corde
populi:cum malignitate radicis:⁊ diſceſ-
ſit qđ bonū eſt ⁊ māſit malignū. Et tranſie
runt tpa ⁊ finiti ſunt anni:⁊ ſuſcitaſti tibi
ſeruū noie dauid ⁊ dixiſti ei edificare ci-
uitatē noīs tui:⁊ offerre ibi I eadē thus ⁊
oblationes. Et factū hoc ānis multis. Et de
reliq̄rūt q h̄itabāt ciuitatē in oīb⁹ faciētes
ſicut fecit adā ⁊ oēs gnationes ei⁹. Utebā
tur.n.⁊ ipſi corde maligno. Et tradidiſti
ciuitatē tuā in manibus inimicoꝝ tuoꝝ
Nūqd meliora faciūt q h̄itāt babylonem.
D Et ppt̄ hoc dn̄abit̄ ſion. Factū eſt cū veniſ
ſem huc ⁊ vidiſſem impietates:quaꝝ nō eſt
numerus:⁊ delinq̄ntes multos:vidit aīa
mea hoc triceſimo anno:⁊ exceſſit cor me-
um:qm̄ vidi qm̄ ſuſtines eos peccātes:⁊ pep
ciſti impie agētib⁹:⁊ pdidiſti pplm̄ tuū:
⁊ ꝯſeruaſti inimicos tuos:⁊ nō ſignaſti. Ni
hil memini quō debeat d̄relinqui via hec.
Nunqd meliora facit babylon q̄ʒ ſiō. Aut
alia gēs cognouit te p̄ter iſrl̄. Aut q̄ trib⁹
crediderunt teſtamētis tuis ſicut iacob?
Quaꝝ merces nō comparauit:neq̄ʒ labor
fructificauit. Pertrāſiēs.n.ptrāſiui in gē-
tibus:⁊ vidi abundātes eas:⁊ nō memo-
rātes mādatoꝝ tuoꝝ. Nunc ergo pondera
in ſtatera nr̄as iniqtates ⁊ eoꝝ q habitant
in ſeculo:⁊ nō inuenief nomē tuū niſi I
iſrl̄. Aut qn̄ non peccauerunt in conſpectu
tuo q habitāt terrā? Aut que gēs ſic obſer
uauit mādata tua? Hos qdem per nomina
inuenies ſeruaſſe mandata tua:gentes au
tem non inuenies Cap.iiij.

Et reſpōdit ad me angelus q miſſus
eſt ad me:cui nomē vriel ⁊ dixit mi
hi. Excedēs exceſſit cor tuū in ſclo hoc: et A
cōprehendere cogitas viā altiſſimi. Et di-
xi. Ita dn̄e me⁹. Et reſpondit mihi ⁊ dixit.
Tres vias miſſus ſū oſtēdere tibi:⁊ tres
ſimilitudines proponere coram te de qui-
bus mihi ſi renunciaueris vnam ex his:
⁊ ego tibi demōſtrabo viam quā deſideras
videre:⁊ docebo te vnde ſit cor malignū. Et
dixi. Loq̄re dn̄e meus. Et dixit ad me. Ua-
de pondera mihi ignis pondus:aut men
ſura mihi flatum venti:aut reuoca mihi
diem quem preterijt. Et reſpondi ⁊ dixi.
Quis natorum poterit facere:vt me inter
roges de his? Et dixit ad me. Si eſſem in
terrogans:⁊ dicens:quante habitationes
ſunt in corde maris:aut quante vene ſūt
in principio abyſſi:aut quante vene ſunt
ſup firmamentū:aut qui ſunt exitus pa
radiſi:diceres mihi forſitan in abyſſum
non deſcendi neq̄ʒ in infernum adhuc:ne
q̄ʒ in celum vnq̄ʒ aſcendi. Nunc autē non
interrogaui te niſi de igne ⁊ vento ⁊ die p
quē trāſiſti:⁊ a quibus ſeparari non po-
tes:⁊ non reſpondiſti mihi de eis. Et dixit
mihi. Tu que tua ſunt tecum coadoleſcē
tia non potes cognoſcere:et quomodo po
terit vas tuum capere altiſſimi viam:⁊ iā
exterius corrupto ſeculo intelligere cor-
ruptionem euidentem in facie mea? Et
dixit illi. Melius erat nos non eſſe q̄ʒ ad-
huc viuētes viuere in impietatib⁹ et pa-
ti et non intelligere de qua re. Et reſpōdit
ad me et dixit. Proficiſcens profectus ſū
ad ſyluā lignoꝝ campi:et cogitauerūt co
gitationē et dixerūt. Uenite et eam⁹ et fa- B
ciam⁹ ad mare bellū:vt recedat coram no-
bis:et faciamus nos alias ſyluas. Et ſimi-
liter fluctus maris:et ipſi cogitauerūt co
gitationē:et dixerūt. Uenite aſcēdētes de-
bellemus ſyluas cāpi:vt et ibi cōſumem⁹
nobiſmetipſis aliā regionē. Et factus eſt
cogitat⁹ ſylue in vanū. Uenit enim ignis

⁊ cõſumpſit eã. Siƚr et cogitatus fluctuuꝫ
maris. Stetit.n.arena et ꝓhibuit eos. Si
eniꝫ eſſes iudex hoꝝ: quẽ inciperes: iuſtifica
re: aut quẽ condemnare? Et rn̄di et dixi.
Utriqꝫ vanã cogitationẽ cogitauerũt. Ter
ra.n. data ẽ ſylue: et mari loc⁹ portare flu-
ctus ſuos. Et rn̄dit ad me: et dixit. Bene tu
iudicaſti. Et quare non iudicaſti tibimet-
ipſi. Quemadmodum eniꝫ terra ſylue da
ta eſt: et mare fluctibus ſuis: ſic qui ſuper
terram inhabitãt q̃ ſunt ſuper terrã intelli
gere ſolũmodo pñt: et q ſup celos: q̃ ſup al-
titudinẽ celoꝝ. Et rn̄di et dixi. Depcor te
dñe vt mihi det ſenſus itelligẽdi. Nõ.n. vo
lui interrogare de ſupioꝛib⁹ tuis: ſꝫ de his
q̃ pertrãſeũt p nos quotidie: pp qd iſrl da
tus in opprobriũ gẽtib⁹ quẽ dilexiſti ppl̄ꝫ
datus eſt tribub⁹ impijs: et lex patrũ nro
rũ in interitũ deducta ẽ: et diſpoſitões ſcri
pte nuſq̃ ſũt: et ptrãſiuimus de celo vt lo
cuſte: et vita nr̄a ſtupoꝛ et pauoꝛ: et nec di-
C gni ſumus miãꝫ cõſequi. Sed quid faciet
nomini ſuo qd̃ inuocatuꝫ eſt ſup nos? Et
de his interrogaui. Et rn̄dit ad me: et di-
xit Si fueris plurimũ ſcrutatus freq̃nter
miraberis. Qm̃ feſtinãs feſtinat ſeculũ per
tranſire: et non capit portare q̃ in futuris
tẽporibus iuſtis repromiſſa ſunt: qm̃ ple
nũ iuſtitia eſt ſeculũ hoc et infirmitatib⁹.
De qbus aũt interrogas dicã. Seminatũ
eniꝫ eſt maluꝫ: et necduꝫ venit deſtructio
ipſius. Si ergo non inuerſuꝫ fuerit qd̃ ſe-
minatũ ẽ: ⁊ diſceſſerit loc⁹ vbi ſeminatuꝫ
eſt malũ: nõ veniet vbi ſeminatũ ẽ bonuꝫ.
Quoniã gramen ſeminis mali ſeminatũ
eſt in corde adã ab initio: ⁊ quantuꝫ im-
pietatis gn̄auit vſqꝫ nunc: ⁊ gn̄at vſqꝫ cũ
veniat area. Eſtima aũt apd̃ te gramen ma
li ſeminis quãtũ fructũ ĩpietatis gn̄auit:
qn̄ ſecate fuerint ſpice qrũ nõ ẽ numerus
q̃ꝫ magnã areaꝫ: incipiãt facere. Et rn̄di: ⁊
dixi. Quõ ⁊ qn̄ hec? Quare modici ⁊ mali
anni noſtri? Et rn̄dit ad me: ⁊ dixit mihi.
Non feſtines tu ſup altiſſimuꝫ. Tu.n. fe-
ſtinas inaniter eſſe ſup ipſuꝫ. Naꝫ exceſſus
tuus multus. Nonne de his interrogaue
runt anĩme iuſtoꝝ in ꝓmptuarijs ſuis
dicẽtes. Uſqꝫquo ſpero ſic: ⁊ qn̄ veniet fru
ctus aree mercedis noſtre. Et rn̄dit ad ea
hieremiel archangelus ⁊ dixit. Cũ imple-
tus fuerit numerus ſeminũ in vobis: qm̃
in ſtatera põderauit ſecłm: ⁊ menſura mẽ-
ſurauit tẽpoꝛa: ⁊ numero numerauit tpa
⁊ nõ cõmouit nec excitauit vſqꝫ dũ ĩplea
tur predicta mẽſura. Et reſpõdi ⁊ dixi. O D
dñator dñe: ſꝫ ⁊ nos oẽs pleni ſumus im
pietate. Et ne forte pp nos nõ impleant̄
iuſtoꝝ aree: pp pctã inhabitãtiũ ſup ter-
rã. Et rn̄dit ad me ⁊ dixit. Uade ⁊ interro
ga pgnãtẽ ſi qñ impleuerit nouẽ mẽſes
ſuos adhuc poterit matrix eius retinere
partũ in ſemetipſa. Et dixi. Non põt dñe.
Et dixit ad me. In inferno pꝛomptuaria
animaꝝ matrici aſſimilata ſunt. Queãd-
moduꝫ.n. illa feſtinat que parit effugere
neceſſitatẽ part⁹: ſic ⁊ hec feſtinat reddere
ea que cõmẽdata ſunt. Ab initio tibi de-
mõſtrabit̄ de his q̃ ꝯcupiſcis videre. Et re
ſpõdi: ⁊ dixi. Si inueni grãm añ oculos
tuos: ⁊ ſi poſſe eſt: ⁊ ſi idoneus ſum: demõ-
ſtra mihi: ſi pluſq̃ꝫ pteritũ ſit hꝫ venire:
aut plura ptrãſierũt ſupra q̃ꝫ futuruꝫ eſt.
Quid ptranſiuit ſcio: qd aũt futurum ſit
ignoꝛo. Et dixit ad me. Sta ſup dextram
partẽ ⁊ demõſtrabo tibi interptatiõẽ ſi-
militudinis. Et ſteti ⁊ vidi: ⁊ ecce fornax
ardẽs trãſijt corã me. Et factũ eſt cũ trãſi-
ret flãma vidi: ⁊ ecce ſupauit fum⁹. Poſt
hec trãſijt corã me nubes plena aq̃: ⁊ im-
miſit pluuiã impetu multã. Et cũ trãſiſ-
ſet impetus pluuie ſupauerũt in ea gut
te. Et dixit ad me. Cogita tibi. Sicut cre-
ſcit pluuia ampli⁹ q̃ꝫ gutte: ⁊ ignis q̃ꝫ fu-
mus ſic ſupabundauit q̃ trãſiuit mẽſura.
Supauerũt aũt gutte ⁊ fum⁹. Et oraui a
⁊ dixi. Putas viuo vſqꝫ in diebus illis.
Uel qd erit in dieb⁹ illis. Rn̄dit ad me et
dixit: de ſignis de qb⁹ me interrogas ex p-
te poſſuꝫ tibi dicere: de vita aũt tua nõ ſuꝫ
miſſus dicere tibi: ſꝫ neſcio. Cap. V.

DE ſignis aũt. Ecce dies venient in q-
bus apphẽdent̄ q inhabitãt terraꝫ A
in cẽſu multo: ⁊ abſcõdet̄ veritatis via: ⁊ ſte
rilis erit a fide regio ⁊ multiplicabit̄ in-
iuſtitia ſup hãc quã ipſe tu vides: ⁊ ſuper
quã audiſti oliꝫ: ⁊ erit impoſitio veſtigio
quã nunc vides regnare regionẽ: ⁊ vide-
bunt eã deſertã. Si aũt tibi dederit altiſſi
mus viuere videbis poſt tertiã tubã: ⁊ re
luceſcet ſubito ſol noctu: ⁊ luna ter in die
⁊ de ligno ſanguis ſtillabit: ⁊ lapis dabit
vocẽ ſuaꝫ: ⁊ ppl̄i cõmouebunt̄: ⁊ regnabit
quẽ nõ ſperant qui inhabitant ſuper ter-
ram: ⁊ volatilia cõmigrationẽ facient: ⁊ ma-

re ſodomiticu3 piſces reijciet: dabit vo-
cem noctu quam non nouerant multi.
Omnes aũt audiẽt vocẽ eius. Et chaos
fiet per loca multa: ignis frequenter re-
mittetur: beſtie agreſtes trãſmigrabũt:
mulieres mẽſtruate pariẽt monſtra: et
in dulcib⁹ aquis ſalſe inuenientur: ami
ci oẽs ſemetipſos expugnabunt: abſcõ-
detur tunc ſenſus intellectus ſeparabi-
tur in ꝓmptuariu3 ſuũ qreturꝫ a mul-
tis nõ inuenietur: multiplicabit in-
iuſtitia incõtinẽtia ſuper terrã. Et inter
rogabit regio pꝛoximã ſuam dicet. Nũ-
quid per te ptranſijt iuſtitia iuſtũ faciẽs.
Et hoc negabit. Et erit in illo tẽpoꝛe: ſepa
rabunt homines nõ impetrabunt: labo-
rabũt nõ dirigent vie eoꝝ. Hec ſigna di
cere tibi pmiſſum eſt mihi. Et ſi oꝛaue-
ris iterũ ploꝛaueris ſicut et nũc et ieiu
naueris ſeptẽ dieb⁹: audies iterato hoꝛũ
maioꝛa. Et euigilaui corp⁹ meũ hoꝛruit
B valde: et aĩa mea laboꝛauit vt deficeret. Et
tenuit me q venit angelus qui loqbat in
me: et ꝯfoꝛtauit me et ſtatuit me ſup pe-
des. Et factũ eſt in nocte ſcdã: et venit ad
me ſalathiel dux ppli: et dixit mihi. Ubi
eras? Et qre vult⁹ tu⁹ triſtis? Aut neſcis
qm̃ tibi credit⁹ ẽ iſrl in regiõe trãſmigra
tiõis eoꝝ? Exurge ergo guſta panẽ nõ
derelinqs nos ſicut paſtoꝛ gregẽ ſuũ i ma
nib⁹ lupoꝝ malignoꝛũ. Et dixi ei. Uade a
me nõ appꝛopies ad me. Et audiuit vt di
xi: receſſit a me. Et ego ieiunaui dieb⁹ ſe
ptẽ vlulãs ploꝛãs: ſicut mihi mãdauit
Uriel angelus. Et factũ eſt poſt dies ſeptẽ:
iterꝫ cogitationes coꝛdis mei moleſte
erãt mihi valde. Et reſumpſit aĩa mea ſpi
ritum intellectus: iterꝫ cepi loqui corã
altiſſimo ſermones. Et dixi. Dñator dñe
ex oĩ ſylua terre: oĩbus arboꝛibus eius
elegiſti vineã vnicã: ex oĩ terra oꝛbis ele
giſti tibi foueã vnã: ex omnibus floꝛi-
bus oꝛbis elegiſti tibi lilium vnũ: ex oĩ
bus abyſſis maris repleſti tibi riuũ vnũ
ex oĩbus edificatis ciuitatibus ſanctifi-
caſti tibimetipſi ſion: ex omnibus crea
tis volatilibus noĩaſti tibi colũbã vnã:
ex oĩb⁹ plaſmatis pecoꝛib⁹ ꝓuidiſti tibi
ouẽ vnã: ex oĩb⁹ multiplicatis pplis ac
qſiuiſti tibi pplm vnũ: ab oĩbus ꝓbatã
legẽ donaſti huic quẽ deſideraſti populo.
Et nũc dñe vt qd tradidiſti vnum pluri
bus? Et pparaſti ſup vnã radicẽ alias. Et
diſpdidiſti vnicũ tuũ in multis. Et ꝯcul
cauerũt eũ q ꝯdicebant ſponſionib⁹ tuis
quiqꝫ tuis teſtamẽtis nõ credebãt. Et ſi
odiẽs odiſti pplm tuũ: tuis manib⁹ de-
bet caſtigari. Et factũ eſt cũ locutus eſſem
ſermones: miſſus ẽ angelus ad me q añ
venerat ad me pterita nocte: dixit mihi.
Audi me iſtruã te: intende mihi adij
ciam corã te. Et dixi. Loqre dñe meus. Et
dixit ad me. Ualde tu in exceſſu mẽtis fa
ctus es ꝓ iſrl. An plus dilexiſti eũ qꝫ qui
eũ fecit? Et dixi ad eũ. Nõ dñe: ſ3 dolẽs lo
cutus ſum. Toꝛquent. n. me renes mei
p omnẽ hoꝛã querentẽ apphẽdere ſemi-
tã altiſſimi: inueſtigare partẽ iudicij ei⁹
dixit ad me. Nõ potes. Et dixi. Quare do
mine. Ad qd naſcebar: aut quare nõ fiebat
matrix mřis mee mihi ſepulcrũ: vt non
viderẽ laboꝛẽ iacob: defatigationẽ gñis
iſrl? Et dixit ad me. Numera mihi q nec
dũ venerãt: collige mihi diſperſas gut-
tas: et reuirida mihi aridos floꝛes: et apĩ
mihi clauſa ꝓmptuaria: et pduc mihi i-
cluſos in eis flat⁹. Demõſtra mihi vocis
imaginẽ: et tũc oñdã tibi laboꝛẽ quẽ ro-
gas videre. Et dixi. Dñator dñe: qs enĩ3 ẽ
qui põt hec ſcire: niſi q cũ hominibus ha-
bitatiõe3 nõ h3? Ego aũt inſipiẽs: et quõ
potero dicere de his qbus me iterrogaſti?
Et dixit ad me. Quõ mõ nõ potes facere
vnũ ď his q dicta ſunt: ſic nõ poteris inuẽ
re iudiciũ meũ: aut in fine charitatẽ quã
pplo pmiſi. Et dixi. S3 ecce dñe tu ppe es
his q in finẽ ſunt. Et qd faciẽt qui añ me
fuerũt: aut nos: aut hi qui poſt nos? Et di
xit ad me. Coꝛone aſſimilabo iudicium
meũ. Sicut nõ nouiſſimoꝝ tarditas ſic
nec prioꝛũ velocitas. Et rñdi et dixi. Nec
poteras facere eos q facti ſunt: et qui ſunt
et qui futuri ſunt in vnũ: vt celerius iu-
diciũ tuũ oſtẽdas? Et reſpondit ad me et
dixit. Nõ põt feſtinare creatura ſup crea-
toꝛẽ: nec ſuſtinere ſeculũ eos q in eo creã-
di ſunt in vnum. Et dixi. Quõ dixiſti ſer-
uo tuo qm̃ viuificãs viuificaſti a te creatã
creaturã i vnũ: et ſuſtinebat creatura: po-
terit nũc poꝛtare pſentes in vnũ. Et di-
xit ad me. Interroga matricẽ mulieris et
dices ad eã. Et ſi pis: qre per tpa? Roga
ergo eã vt det decẽ in vnũ. Et dixi. Nõ vtiqꝫ
poterit ſed ſecũdũ tpa. Et dixit ad me.

Et ego vedi matricem terre his qui ſemi
nati ſunt ſup eā p tpā. Queadmodū.n.in
fans nō parit ea q̄ ſenū ſunt:ſic ego diſpo
ſui a me creatū ſeculū. Et interrogaui: ꝛ
dixi. Cū iā dederis mihi viā loquar corā
te. Nā mr̄ nr̄a de qua dixiſti mihi adhuc
iuuenis eſt:iā ſenectuti appropinquat. Et
rn̄dit ad me:ꝛ dixit. Interroga eam q̄ pa-
rit:ꝛ dicet tibi. Dicēs.n.ei. Quare quos pe
periſti nunc nō ſunt ſimiles his q ante te
ſi minores ſtatura. Et dicet tibi ꝛ ipa. Alij
ſūt q in iuuētute virtutis nati ſūt:ꝛ alij q
ſub tpe ſenectutis deficiente matrice ſunt
nati. Cōſidera ergo ꝛ tu:qm̄ minori ſtatu
ra eſtis pre his q ante vos:ꝛ q poſt vos mi-
nori q̄ꝫ vos qn̄ iā ſeneſcētes creature:ꝛ for
titudinem iuuētutis ptereūtes. Et dixi.
Rogo domine ſi inueni gratiā ante ocu-
los tuos:demonſtra ſeruo tuo p quē viſi-
tes creaturam tuam. Cap. vi.

Et dixit ad me. Initio terreni orbis
ꝛ anteq̄ꝫ ſtarēt exitus ſeculi:ꝛ anteq̄ꝫ
B spirarēt cōuētiones ventoꝝ:ꝛ anq̄ꝫ ſona-
rēt voces tonitruū:ꝛ anq̄ꝫ ſplēderent nito
res coruſcationū:ꝛ anq̄ꝫ ꝯfirmarent fun
damēta paradiſi:anq̄ꝫ viderent decori flo-
res:ꝛ anteq̄ꝫ cōfirmarent mote virtutes:
anteq̄ꝫ colligerent innumerabiles mili-
tie angeloꝝ:ꝛ anteq̄ꝫ extollerentur altitu-
dines aeris:anteq̄ꝫ nominarent mēſure
firmamētoꝝ:ꝛ anteq̄ꝫ eſtuarēt camini in
ſion:ꝛ anteq̄ꝫ inueſtigarent preſentes an-
ni:ꝛ anteq̄ꝫ alienarētur eorū qui nūc pec-
cant adinuentiones:ꝛ cōſignati eēnt qui
fidē theſaurizauerūt:tūc cogitaui ꝛ facta
ſunt per me ſolū ꝛ nō p aliū:ꝛ finis p me
ꝛ nō per aliū. Et rn̄di:ꝛ dixi. Que erit ſe-
paratio tēpoꝝ. Aut qn̄ prioris finis ſequē
tis initiū. Et dixit ad me. Ab habraā vſq̄ꝫ
ad iſaac qn̄ nati ſūt ab eo iacob ꝛ eſau ma
nus iacob tenebat ab initio calcaneū eſau
Finis.n. huius ſeculi eſau:ꝛ principiū ſe
quētes iacob. Hominis.n. man⁹ inter cal
caneū ꝛ manū. Aliud noli q̄rere eſdra. Et
rn̄di:ꝛ dixi. O dn̄ator dn̄e:ſi inueni grāꝫ
ante oculos tuos:oro vt demonſtres ſer
uo tuo finē ſignoꝝ tuorum:quorū par-
tē mihi demōſtraſti nocte pcedente. Et rn̄
dit:ꝛ dixit ad me. Surge ſup pedes tuos
ꝛ audi vocē pleniſſimā ſonitus. Et erit ſic
cōmotio:nec cōmouebit loc⁹ in quo ſtes
ſup eū. Ideo cū loquit tu non expaueas:
qm̄ de fine verbū ꝛ fundamentū terre in-
telligit:qm̄ de ipſis ſermo tremiſcit ꝛ cō-
mouet. Scit enim qm̄ finē eoruꝫ oportet
cōmutari. Et factum eſt cū audiſſem: ſur
rexi ſup pedes meos ꝛ audiui: ꝛ ecce vox B
loquēs:ꝛ ſonus eius ſicut ſonus aquarū
multarum. Et dixit. Ecce dies veniunt:ꝛ
erit qn̄ appropinquare incipiā vt viſitem
habitantes in terra:ꝛ qn̄ inquirere inci-
piā ab eis qui iniuſte nocuerūt iniuſti-
tia ſua:ꝛ qn̄ ſuppleta fuerit humilitas ſiō:
ꝛ cū ſuperſignabitur ſeculū qḋ incipiet p-
tranſire:hec ſigna faciam. Libri aperient
ante facieꝫ firmamenti:ꝛ oēs videbunt ſi
mul:ꝛ anniculi infantes loquentur voci-
bus ſuis:ꝛ pregnātes immaturos parient
infantes triū ꝛ q̄ttuor mēſium:ꝛ viuēt ꝛ
ſuſcitabunt. Et ſubito apparebūt ſemina-
ta loca nō ſeminata. Et plena ꝓmptuaria
ſubito inuenientur vacua:ꝛ tuba canet cū
ſono:quā cū oēs audierint ſubito expa-
ueſcēt. Et erit. In illo tpe debellabūt amici
amicos vt inimici:ꝛ expaueſcet terra cuꝫ
his. Et vene fontiū ſtabūt:ꝛ nō decurrent
in horis trib⁹. Et erit oīs q derelictus fue
rit ex oībus iſtis quib⁹ pdixi tibi:ipſe ſal
uabitur:ꝛ videbit ſalutare meū ꝛ fineꝫ ſe
culi veſtri. Et videbunt qui recepti ſūt ho-
mines:q mortē nō guſtauerūt a natiuita
te ſua:ꝛ mutabit cor inhabitātiū ꝛ cōuer
tet in ſenſum alium. Delebit enim ma-
lum ꝛ extinguet dolus. Florebit aūt fides
ꝛ vincetur corruptela:ꝛ oſtendet veritas
q̄ ſine fructu fuit diebus tantis. Et factuꝫ
eſt cū loqueret mihi:ꝛ ecce paulatiꝫ itue
bar ſup eum ante quē ſtabā ꝛ dixit ad me
hic. Ueni tibi oſtēdere tpā vēture noctis.
Si ergo iterū rogaueris:ꝛ iterū ieiuna-
ueris ſeptē diebus:ꝛ iteꝝ tibi renunciabo
hoꝝ maiora p diē q̄ꝫ audiui. Audita ē.n.
vox tua apud altiſſimū. Uidit.n. fortis di
rectionē tuā:ꝛ puidit pudicitiā quā a iu
uētute tua habuiſti:ꝛ ꝓpter hoc miſit me
demonſtrare tibi hec oīa ꝛ dicere tibi. Cō C
fide ꝛ noli timere:ꝛ noli feſtinare cū pio-
ribus tēporibus cogitare vana vt nō ꝓpe
res a nouiſſimis tēporibus. Et fcm̄ ē poſt
hec ꝛ fleui iterū:ꝛ ſilr̄ ieiunaui ſeptē die-
bus vt ſuppleā tres hebdomadas q̄ dicte
ſunt mihi. Et factuꝫ eſt in octaua nocte ꝛ
cor meū turbabat iterato in me:ꝛ cepi lo
qui corā altiſſimo. Inflāmabat eniꝫ ſpi-

ritus me⁹ valde:⁊ aīma mea auxiliabat.
Et dixi. O dn̄e loquēs locutus es ab ini-
tio creature in pͥmo die dicēs. Fiat celū ⁊
terra:⁊ tuū verbū opus perfectuȝ. Et erat
tūc ſpirit⁹:⁊ tenebre circūſtrebant ⁊ ſilē-
tiū ſon⁹ vocis hominis nōdū erat abs te.
Tūc dixiſti de theſauris tuis pferri lumē
luminoſuȝ: quo appet opus tuuȝ. Et die
ſcdo creaſti ſpiritū firmamēti: ⁊ impaſti
ei vt diuideret ⁊ diuiſioneȝ faceret inter
aquas: vt pars q̄dā ſurſum recederet: ps
vero deorſum maneret. Et tertia die ipera
ſti aq̄s cōgregari in ſeptima pte terre: ſex
vero ptes ſiccaſti ⁊ ꝯſeruaſti: vt ex his ſint
corā te miniſtrātia ſeminata a deo ⁊ culta.
Verbū enim tuū ꝓceſſit:⁊ opus ſtatiȝ fie
bat. Proceſſit.n. ſubito fructus multitu
dinis immēſus ⁊ cōcupiſcētie guſt⁹ mul
tiformes ⁊ flores colore immutabili ⁊ odo
res adoramēti inueſtigabilis. Et die ter-
tio hec facta ſūt. Quarta aūt die impaſti fie
B ri ſolis ſplēdorē: lune lumē: ſtellaꝝ diſ-
poſitionē:⁊ imperaſti eis vt deſeruirēt fu-
turo plaſmato homini. Quīto aūt die di
xiſti ſeptime parti vbi erat aq̄ congregata
vt ꝓcrearet aīalia ⁊ volatilia ⁊ piſces. Et ita
fiebat. Aq̄ mutata ⁊ ſine anima q̄ dei nu-
tu iubebantur aīalia faciebat vt ex hoc mi
rabilia tua natiōes enarrēt. Et tūc ꝯſerua
ſti duas animas: nomē vni vocaſti enoch
⁊ nomē ſecūde vocaſti leuiathan:⁊ ſepara
ſti ea ab alterutro. Nō.n. poterat ſeptima
pars vbi erat aqua cōgregata capere ea. Et
dediſti enoch vnā partē que ſiccata eſt ter
tio die: vt habitet in ea vbi ſunt montes
mille. Leuiathan aūt dediſti ſeptimā pteȝ
humidā ⁊ ſeruaſti eā vt fiat in deuoratio
nē qbus vis ⁊ qn̄ vis. Sexto aūt die ipera
ſti terre vt crearet corā te iumēta ⁊ beſtias
⁊ reptilia:⁊ ſup his adā: quē ꝯſtituiſti du
cē ſup oībus factis q̄ feciſti ⁊ ex eo educi-
mur nos oēs quēq̄ꝫ elegiſti ppl'm. Hec āt
omnia dixi coram te domine q2 propter
nos creaſti ſeculū. Reſiduas aūt gētes ab
adam natas dixiſti eas nil eē:⁊ qm̄ ſaliue
aſſimilate ſunt:⁊ quaſi ſtillicidiū de vaſe ſi
milaſti abūdātiā eoꝝ. Et nūc dn̄e ecce iſte
gentes q̄ in nihilum deputate ſunt cepe-
runt dn̄ari nr̄i ⁊ deuorare. Nos autē po-
pulus tuus quē vocaſti primogēitū vni-
genitū emulatorē tuū traditi ſumus in
manib⁹ eoꝝ. Et ſi ꝓpter nos creatum eſt

ſeculū: q̄re nō hereditatē poſſidemus cū
ſeculo? Uſq3quo hec? Cap.vij.
ET factū eſt cum finiſſem loqui ver- A
ba hec: miſſus eſt ad me angelus q
miſſus fuerat ad me primis noctib⁹:⁊ di
xit ad me. Surge eſdra:⁊ audi ſermones
quos veni loq ad te. Et dixi. Loq̄re de⁹ me-
us. Et dixit ad me. Mare poſitū eſt in ſpa
tioſo loco vt eēt altum ⁊ immenſuȝ: erit
autem ei introitus in anguſto loco poſi
tus vt eēt ſimilis fluminibus. Quis.n.
volens voluerit ingredi mare ⁊ videre eū
vel dominari eius ſi non tranſierit angu
ſtum in latitudineȝ quō venire poterit?
Item aliud. Ciuitas ē edificata ⁊ poſita in
loco cāpeſtri: eſt aūt plena omniū bonoꝝ.
Introitus eius anguſtus ⁊ in pcipiti po-
ſitus: vt eēt a dextris quidē ignis: a ſini-
ſtris aqua alta: ſemita aūt eſt vna ſola in
ter eos poſita: hec eſt inter ignē ⁊ aquaȝ vt
nō capiat ſemita niſi ſolūmodo veſtigiū
hominis. Si aūt dabit ciuitas homini in
hereditatē: ſi nūq̄ꝫ ante poſitū periculuȝ p
trāſierit: quō accipiet hereditatē ſuaȝ? Et
dixi. Sic dn̄e. Et dixit ad me. Sic eſt ⁊ iſrt
pars. Propter eos enim feci ſeculū:⁊ qn̄
tranſgreſſus eſt adam cōſtitutiōes meas
iudicatū eſt qd̄ factum eſt. Et facti ſūt intro
tus huius ſeculi anguſti ⁊ dolētes ⁊ labo
rioſi pauci aūt ⁊ mali ⁊ piculoꝝ pleni ⁊
labore magno pre fulti. Nā maioris ſeculi
introitus ſpatioſi ⁊ ſecuri:⁊ facietes im-
mortalitatis fructū. Si ergo ingredientes
nō fuerint ingreſſi qui viuunt anguſta
⁊ vana hec nō poterunt recipere q̄ ſunt re
poſita? Nunc ergo quare tu ꝯturbaris: cū
ſis corruptibilis ⁊ quid moueris tu cuȝ
ſis mortalis? Et quare nō accepiſti in cor
de tuo qd̄ futurū: ſȝ qd̄ in preſenti? Rn̄di
⁊ dixi. Dn̄ator domine ecce diſpoſuiſti lege
tua qm̄ iuſti hereditabunt hec: impij aūt
peribūt: iuſti aūt ferēt anguſta ſperantes
ſpatioſa. Qui eniȝ impie geſſerūt ⁊ angu
ſta paſſi ſunt:⁊ ſpatioſa non videbūt. Et
dixit ad me. Nō ē iudex ſuper deū neq3 in
telligēs ſup altiſſimū. Pereūt eniȝ mul-
ti preſentes: q2 negligūt que anteposita eſt
dei lex. Mandans enim mādauit deus ve
nientibus: qn̄ venerūt: quid facientes vi-
uerēt:⁊ qd obſeruantes nō punirent. Hi
aūt nō ſūt pſuaſi:⁊ ꝯdixerūt ei:⁊ ꝯſtitue
rūt ſibi cogitamē vanitatis:⁊ ꝓpoſuerūt

ſibi circunuectiones delictorum: ⁊ ſupdi-
xerũt altiſſimo nõ eẽ: ⁊ vias eiꝰ nõ cogno
uerũt: ⁊ legẽ eius ſpreuerunt: ⁊ ſponſio-
B nes eius abnegauerũt: ⁊ in legitimis eiꝰ
fidẽ nõ habuerũt: ⁊ opera eiꝰ nõ pfecerũt.
Propter hoc eſdra vacua vacuis: et plena
plenis. Ecce tp̃s veniet: et erit qñ veniẽt ſi
gna q̃ predixi tibi. Et appebit ſponſa: ⁊ ap
pareſcẽs oñdet̃ q̃ nũc ſubducit̃ terra ⁊ oĩs
qui liberatus eſt de p̃dictis malis ipſe vi-
debit mirabilia mea. Reuelabit̃. n. filius
meꝰ ieſus cũ his q cũ eo ſunt: ⁊ iocũdabũ
tur q relicti ſunt in ãnis q̃dringentis. Et
erit poſt ãnos hos ⁊ morieẗ filiꝰ meꝰ xp̃s:
⁊ oẽs qui ſpiramẽtũ habẽt hoĩes. Et ꝯuer
tet̃ ſeculũ in antiquũ ſilẽtiũ diebꝰ ſeptez
ſicut in p̃oribꝰ iudicijs: ita vt nemo dere
linquat̃. Et erit. Poſt dies ſeptẽ ⁊ excita-
bit̃ qd̃ nõdũ vigilat ſeculũ ⁊ morieẗ cor-
ruptũ. Et terra reddet q in ea dormiũt: ⁊
puluis q̃ i eo ſilẽtio habitãt ꝓmptuaria
reddẽt q̃ eis cõmẽdate ſũt aĩe. Et reuelabit̃
altiſſimꝰ ſup ſedẽ iudicij ⁊ ptranſibũt mi-
ſerie ⁊ lõganimitas ꝯgregabit̃. Judiciuz
aũt ſolũ remanebit: veritas ſtabit ⁊ fides
ꝯualeſcet. Et opꝰ ſubſequet̃ ⁊ merces oſtẽ
det̃: ⁊ iuſtitie vigilabũt: ⁊ iniuſtitie non
dñabunt̃. Et dixi. Primꝰ habraã pp ſodo
C mitas orauit: ⁊ moyſes ꝓ patribꝰ q i deſer-
to peccauerũt: ⁊ q poſt eũ ꝓ iſrl̃ in diebus
achaz ⁊ ſamuelis ⁊ dauid ꝓ ꝯfractiõe: ⁊ ſa
lomõ ꝓ eis q venerũt in ſanctificationẽ: ⁊
helyas ꝓ his q pluuiã acceperũt ⁊ ꝓ mor-
tuo vt viueret: ⁊ ezechias ꝓ ppl̃o i diebꝰ
ſennacherib: ⁊ multi ꝓ multis. Si ergo
mõ qñ corruptibile increuit: ⁊ iniuſtitia
multiplicata ẽ: ⁊ orauerũt iuſti ꝓ ipijs: q̃
re ⁊ nũc ſic non erit? Et rñdit ad me: ⁊ di
xit. Pñs ſeculũ nõ eſt finis: glĩa in eo fre-
quẽs manet: pp hoc orauerunt ꝓ inuali
dis. Dies. n. iudicij erit finis tẽporis hu-
ius ⁊ initiũ tp̃is future imortalitatis: in
quo trãſiuit corruptela: ſoluta ẽ intẽperã
tia: abſciſa eſt incredulitas: creuit autẽ iu
ſtitia: orta ẽ veritas. Tũc. n. nemo poterit
ſaluare eũ q perijt: neq3 demergere q vicit.
Et rñdi: ⁊ dixi. Hic ſermo meus primus
⁊ nouiſſimus: qm̃ meliꝰ erat nõ dare ter
ram adã: vel cũ iam dediſſet coercere eum
vt nõ peccaret. Quid enim ꝓdeſt homini
bus in p̃ſenti viuere in triſtitia: ⁊ mor-
tuos ſperare punitionem? O tu qd feciſti

adã. Si. n. tu peccaſti: nõ eſt factus ſolius
tuꝰ caſus: ſ3 ⁊ nr̃ q ex te aduenimꝰ. Quid
enĩ3 ꝓdeſt nobis ſi ꝓmiſſu3 ẽ nobis im
mortale tp̃s: nos aũt mortalia opera egi-
mus. Et qm̃ p̃dicta eſt nobis perẽnis ſpes
nos ṽo peſſimi vani facti ſumꝰ. Et qm̃ re-
poſita ſunt nobis habitacula ſanitatis: ⁊
ſecuritatis: nos ṽo male ꝯuerſati ſumus.
Et qm̃ repoſita ẽ glĩa altiſſimi ꝓtegere eos
q tarde ꝯuerſati ſunt: nos ãt peſſimis vijs
ambulauimꝰ. Et qm̃ oñdet̃ padiſus: cuiꝰ D
fructus incorruptus pſeuerat in quo eſt
ſecuritas ⁊ medela: nos vero nõ ingredie
mur. In ingratis. n. locis cõuerſati ſumꝰ
Et qm̃ ſup ſtellas fulgebũt facies eoꝝ q̃ ab-
ſtinẽtiã habuerũt: nr̃e aũt facies ſup tene
bras nigre. Nõ enĩ3 cogitauimꝰ viuẽtes
qñ iniqtatẽ faciebamꝰ: q icipiemus poſt
mortẽ pati. Et rñdit: ⁊ dixit. Hoc ẽ cogita
mentũ certaminis qd̃ certabit q ſup ter-
rã natus eſt hõ: vt ſi victus fuerit patiat̃
qd̃ dixiſti. Si aũt vicerit: recipiet qd̃ dico.
Qm̃ hec eſt vita quã moyſes dixit cũ viue
ret ad ppl̃3 dicẽs. Elige tibi vitã vt viuas.
Nõ crediderũt aũt ei: ſ3 nec poſt eũ ꝓphe-
tis. Sz nec mihi q locutus ſu3 ad eos: qm̃
nõ eẽt triſtitia in pditionẽ eorũ: ſicut fu-
turũ eſt gaudiũ ſup eos qbus pſuaſa ẽ ſa-
lus. Et rñdi: ⁊ dixi. Scio dñe qm̃ vocatꝰ eſt
altiſſimus miſericors in eo q miſereat̃
his q nõdũ in ſeculo aduenerũt: ⁊ q mi-
ſeret̃ illis q ꝯuerſionẽ faciũt in lege eiꝰ: ⁊
lõganimis ẽ: qm̃ lõganimitatẽ pſtat his q
peccauerũt q̃ſi ſuis operibꝰ: ⁊ mũificꝰ eſt
qm̃ qdẽ donare vult ꝓ exigẽtijs: ⁊ multe
miſericordie: qm̃ multiplicat magis mi
ſericordias his q p̃ſentes ſunt: ⁊ q preterie-
rũt: ⁊ q futuri ſunt. Si. n. nõ multiplicaue-
rit miſericordias ſuas: nõ viuificabit̃ ſe-
culũ cũ his q inhereditabãt i eo. Et donat
qm̃ ſi nõ donauerit de bonitate ſua vt alle-
uient̃ hi q iniqtatẽ fecerũt de ſuis iniqta-
tibꝰ nõ poterit decies milleſima ps viui-
ficari hoim. Et iudex ſi nõ ignouerit his q
curati ſũt ṽbo eiꝰ: ⁊ deleuerit multitudinẽ
ꝯtẽptionũ nõ fortaſſis derelinq̃rent̃ i innu
merabili multitudie: niſi pauci valde. C. viij.

ET rñdit ad me ⁊ dixit. Hoc ſeculum A
fecit altiſſimus ꝓpter multos: futu
rũ aũt ꝓpter paucos. Dicã aũt corã te ſili
tudinẽ eſdra. Quõ aũt interrogabis ter-
rã: ⁊ dicet tibi: qm̃ dabit terrã multã ma

gilis vñ fiat fictile:paruũ aũt puluerẽ vñ
aurũ fit:ſic ⁊ actus pſentis ſeculi. Multi
quidã creati ſunt:pauci aũt ſaluabũtur.
Et rñdi ⁊ ecce. Abſorbe ergo anima ſenſũ:
⁊ deuora qđ ſapit. Cõueniſti.n.obaudire
⁊ ꝓphetare volẽs. Nec eniꝫ tibi ẽ datũ ſpa
tiũ niſi ſolũmodo viuere. O dñe ſi ꝑmit
tes ſeruo tuo vt oremus corã te:⁊ des no
bis ſemẽ cordi ⁊ ſenſui culturã:vt fruct⁹
fiat vñ viuere poſſit ois corruptus q por ta
bit locũ hominis. Solus.n.es:⁊ vna plaſ
matio nos ſum⁹ manuũ tuarũ:ſicẽ locu
tus es. Et quõ nũc i matrice plaſmatũ ẽ
corp⁹ ⁊ pſtans mẽbra:ꝯſeruat̃ i igne ⁊ aq̃
tua creatio:⁊ nouẽ mẽſib⁹ pacit̃ tua plaſ
matio tuã creaturã q̃ in ea creata ẽ: ipſũꝫ
aũt qđ ſeruat ⁊ qđ ſeruat̃:vtraqꝫ ſeruabũ
tur:Et itaqꝫ qñqꝫ iterũ reddit matrix q̃ i
ea creuerunt. Impaſti.n.ex ipſis mẽbris:
hoc ẽ mãmillis pbere lac fructui mãmilla
rũ:vt nutriat̃ id qđ plaſmatũ ẽ vſqꝫ i tps
aliqđ:⁊ poſtea diſponas eũ tue miſerior
die. Enutriuiſti eũ tua iuſtitia:⁊ erudiſti
eũ in lege tua:⁊ corripuiſti eũ tuo itelle
ctu:⁊ mortificabis eũ vt tuã creaturã:⁊ vi
B uificabis eũ vt opus tuũ. Si ergo ꝑdide
ris eũ q tãtis laborib⁹ plaſmat⁹ ẽ tuo iuſ
ſu:facile eſt ordinari vt ⁊ id qđ fiebat ſua
ret. Et nunc dñe dicã:de oĩ hoie tu magis
ſcis:de pplo aũt tuo ob quẽ doleo:⁊ de he
reditate tua ꝑꝑ quam lugeo:⁊ ꝑꝑ iſrl' ꝑꝑ
quẽ triſtis ſum:⁊ de iacob ꝑꝑ quẽ doleo:
ideo incipiam orare coraꝫ te pro me ⁊ ꝓ
eis:qm̃ video lapſus nr̃os qui in habita
mus terram. Sed audiui celeritatẽ iudi
cis qui futurus eſt. Ideo audi vocẽ meaꝫ
⁊ intellige ſermonẽ meũ:⁊ loquar corã te.
Initium verborum eſdre:priuſqꝫ aſſumere
tur. Et dixi dñe q inhabitas ſeculum:cu
ius oculi eleuati in ſuperna ⁊ aereo:⁊ cu
ius thronus ineſtimabilis: ⁊ gl̃ia incõ
prehenſibilis:cui aſtat exercit⁹ angeloruꝫ
cũ tremore:quorũ ſeruatio i vẽto ⁊ igne
ꝯuertit̃:cuius verbũ verũ:⁊ dcã pſeueran
tia:cui⁹ iuſſio fortis:⁊ diſpoſitio terribi
lis cui⁹ aſpectus areſacit abyſſos:⁊ indi
gnatio tabeſcere facit mõtes ⁊ veritas teſtifi
cat̃:exaudi orõnẽ ſerui tui:⁊ aurib⁹ ꝑcipe
precationẽ figmẽti tui. Dũ eniꝫ viuo lo
quor:⁊ dũ ſapio rñdebo. Nec reſpicias po
puli tui delicta:ſꝫ q tibi i veritate ſeruiũt.
Nec intẽdas impia gentiũ ſtudia: ſꝫ qui
tua teſtimõia cũ doloribus cuſtodierũt.
Nec cogites q in cõſpectu tuo falſe cõuer
ſati ſunt:ſꝫ memorare que ex voluñtate tua
timorẽ cognouerũt. Neqꝫ volueris ꝑdere
q pecudũ mores habuerunt:ſꝫ reſpicias
eos q legẽ tuã ſplẽdide docuerũt. Nec idi
gneris q beſtijs priores iudicati ſũt:ſꝫ di
ligas eos q ſemꝑ in iuſtitia tua cõfidũt ⁊
gl̃ia. Qm̃ nos ⁊ pr̃es nr̃i talibus moribus
languemus:tu aũt ꝑꝑ nos peccatores mi
ſericors vocaberis. Si.n. deſideraueris vt
nr̃i miſerearis:tũc miſericors vocaberis:
nobis aũt nõ habentibus opera iuſtitie.
Iuſti.n.quibus ſunt opera multa repoſi
ta ex proprijs operib⁹ recipiẽt mercedeꝫ.
Quid eſt.n.homo vt ei indigneris:aũ ge
nus corruptibile vt ita amarus ſis de ip
ſo? In veritate eniꝫ nemo de genitis eſt q
nõ impie geſſit:⁊ de ꝯfitẽtib⁹ q nõ deliqt.
In hoc.n.ãnũciabit̃ iuſtitia tua ⁊ bonitas
tua dñe:cũ miſertus fueris eis q nõ ha
bent ſubſtãtiã bonorum operum. Et rñdit ad
me:⁊ dixit. Recte locutus es aliqua:⁊ iu
xta ſermones tuos ſic:⁊ fiet. Qm̃ non vere
cogitabo ſuꝑ plaſma eorum q peccauerunt aũ
mortẽ:ante iudicium:aũ perditionẽ: ſed
iocundabor ſuper iuſtorum figmentum:
et memorabor peregrinationis quoqꝫ ⁊
ſalutationis ⁊ mercedis. Quõ ergo locu
tus ſum:ſic ⁊ eſt. Sicut.n.agricola ſerit ſu
ꝑ terrã ſemina multa:⁊ plantatiões mul
titudinis plãtat: ſꝫ nõ i tẽpore oĩa que
ſeminata ſunt ſaluãtur:ſꝫ nec oĩa q̃ plan
tata ſunt radicabunt:ſic ⁊ qui in ſeculo ſe
minati ſunt:non oẽs ſaluabuntur. Et re
ſpondi:⁊ dixi. Si inueni gr̃am loquar.
Quõ ſemẽ agricole ſi nõ aſcẽderit:aut nõ
acceperit pluuiã tuã i tẽpore:aut ſi corru
ptũ fuerit multitudine pluuie: ſic perit⁹.
Et ſic hõ qui manib⁹ tuis plaſmatus ẽ:
⁊ tu ei imago nolatus:qm̃ ſimilat⁹ es ei
propter quẽ omnia plaſmaſti:⁊ ſimilaſti
ſemini agricole. Nõ iraſcaris ſuꝑ nos: ſꝫ
parce pplo tuo:⁊ miſerere hereditati tue.
Tu aũt creature tue miſereris. Et rñdit
ad me:⁊ dixit. Que ſunt pſentia pſentib⁹: C
⁊ que futura futuris. Multũ.n. tibi re
ſtat: vt poſſis diligere meam creaturam
ſuꝑ me. Tibi aũt frequẽter ⁊ ipſi ꝓxima
ui:iniuſtis autẽ nunqꝫ. Sed ⁊ in hoc mi
rabilis es coram altiſſimo:qm̃ humilia
ſti ſicut decet te:⁊ non iudicaſti te vt inter

iuſtos plurimū glorificeris. Propter qḋ
miſerie mīte ⁊ miſerabiles efficiētur eis
q̄ habitāt ſeculū in nouiſſimis: q: ī mul
ta ſupbia ambulauerūt. Tu aūt ꝓ te ītel
lige ⁊ de ſiīibus tuis ingre gloriā. Uobis
eniꝫ aptus eſt paradiſus: plātata ē arbor
vite: paratū eſt futuꝝ tpꝰ: pparata eſt abū-
dātia: edificata ē ciuitas: ꝓbata ē reqes: ꝑ
fecta eſt bonitas: ⁊ perfecta ſapiētia. Radix
mali ſignata eſt a vobis: īfirmitas: ⁊ tinea
a vobis abſcōſa eſt: ⁊ ī infernū fugit corru
ptio in obliuiōe. Trāſierūt dolores: ⁊ oñ
ſus ēˢ in fine theſaurꝰ imortalitatis. Noli
ergo adijcere ingrēdo de multitudine eo
rū q̄ pereūt. Nā ⁊ ipſi accipiētes libertatē
ſpreuerūt altiſſimū: ⁊ legē eius ꝯtempſe
rūt: ⁊ vias eius dereliquerūt. Adhuc aūt
iuſtos eius cōculcauerūt: ⁊ dixerūt ī cor-
de ſuo nō eē deū: ⁊ qdē ſciētes: qm̄ moriū
tur. Sicˢ enim vos ſuſcipiēt q̄ ꝓdicta ſūt:
ſic eos ſitis ⁊ cruciatus que preparata ſūt.
Nō.n. voluit hoīem diſꝑdi. Sꝫ ⁊ ipſi quo
creati ſunt coinquinauerūt nomē eiꝰ q̄ fecˢ
eos ⁊ ingrati fuerūt ei q̄ pparauit eis vitā
Quapropter iudiciū meū ⁊ nō appropin-
quat. Que nō oībꝰ demōſtraui niſi tibi: ⁊
tibi ſilibꝰ paucis. Et rn̄di ⁊ dixi. Ecce nūc
dn̄e demōſtraſti mihi multitudinē ſigno
rū q̄ incipies facere in nouiſſimis: ſꝫ nō
demonſtraſti mihi quo tēpore. Cap. ix.

A Et rn̄dit ad me: ⁊ dixit. Metiēs me
tire tēpus in ſemetipſo: ⁊ erit cum
videris qn̄ trāſierit pars quedā ſignoꝝ q̄
predicta ſunt: tūc intelliges qm̄ ipſuꝫ eſt
tēpus in quo incipiet altiſſimus viſitare
ſeculū qḋ ab eo factū eſt. Et qn̄ videbit in
ſeculo motio locoꝝ ⁊ populoꝝ turbatio:
et tūc intelliges qm̄ de his erat altiſſimus
locutꝰ a diebꝰ q̄ fuerūt ante te ab initio. Si
cut.n. oē qḋ factū eſt in ſclo: initiū hꝫ parī
ter ⁊ cōſūmationē: ⁊ cōſummatio eſt ma-
nifeſta: ſic ⁊ altiſſimi tēpora: initia habent
manifeſta in ꝓdigijs ⁊ virtutibꝰ: ⁊ cōſum
matiōes in actu: ⁊ in ſignis. Et erit oīs q̄
ſaluꝰ factꝰ fuerit: ⁊ q̄ poterit effugere ꝑ opa
ſua: ⁊ ꝑ fidē ī q̄ credidiſtis relinquet de ꝓ-
dictis periculis: vt videbit ſalutare meū ī
terra mea ⁊ in finibꝰ meis: qm̄ ſanctificaui
B me a ſclo. Et tūc miſerebunt q̄ nunc abuſi
ſūt vias meas: ⁊ ī tormētis cōmorabunt
hi q̄ eas ꝓiecerūt in cōtēptu. Qui eniꝫ nō
cognouerūt me viuētes bñficia cōſecuti:
⁊ q̄ faſtidierūt legē meā cum adhuc erāt
habentes libertatē: ⁊ cū adhuc eēt eis aper
tus penitētie locus non intellexerūt ſed
ſpreuerūt. Hos oportet poſt mortē in cru
ciamēto cognoſcere. Tu ergo noli adhuc
curioſus eē qūo impij cruciabunt: ſꝫ in
gre qūo iuſti ſaluabūtur: ⁊ quoꝝ ſeculūꝫ
⁊ ꝓpter quos ſeculū: ⁊ qn̄. Et rn̄di: ⁊ dixi.
Olim locutus ſuꝫ ⁊ nūc dico: ⁊ poſtea di-
cā: qm̄ plures ſunt qui pereūt: q̄ꝗ q̄ ſalua-
bunt: ſicut multiplicat fluctꝰ ſuꝑ guttaꝫ.
Et rn̄dit ad me: ⁊ dixit. Qualis ager talia
⁊ ſemina: ⁊ quales flores tales ⁊ tincture:
⁊ qualis operator: talis ⁊ creatio: ⁊ qualis
agricola: talis cultura: qm̄ tēpꝰ erat ſecu-
li. Et nūc cū eēm parans eis his q̄ nūc ſūt
anq̄ꝫ fieret ſeculū: in quo habitarēt: ⁊ ne-
mo cōtradixit mihi. Tunc enim quiſq̄ꝫ
⁊ nūc creator in mundo hic parato ⁊ mē
ſe indeficiēti: ⁊ lege inueſtigabili corrupti
ſunt mores eoꝝ. Et cōſideraui ſeculū: ⁊ ec
ce erat ꝑiculū ꝑꝑ cogitationes q̄ in eo ad
uenerūt. Et vidi ⁊ peperci ei valde: ⁊ ſuaui
mihi acinū de botro: ⁊ plātationē de tribu
multa. Pereat ergo multitudo q̄ ſine cā
nata eſt: ⁊ ſeruet acinus meus ⁊ plātatio
mea: q: cum multo labore perfeci. Tu aūt
cum adhuc intromittas ſeptē dies alios:
ſꝫ nō ieiunabis in eis: ibis in cāpū floꝝ
vbi domus nō eſt edificata: ⁊ mādūcabis
ſolūmō de floribus cāpi: ⁊ carnē non gu-
ſtabis ⁊ vinū nō bibes: ſꝫ ſolūmō flores.
Deprecare altiſſimū ſine intermiſſiōe: ⁊ C
veniā ⁊ loquar tecū. Et ꝓfectus ſum ſicut
dixit mihi in cāpuꝫ qui vocatur ardath:
⁊ ſedi ibi in floribus: ⁊ de herbis agri mā
ducaui: facta eſt eſca earū mihi in ſaturi-
tatē. Et factū eſt poſt dies ſeptem: ⁊ ego di
ſcūbebā ſuprā fenū: ⁊ cor meū iterū tur-
babat ſicut ante. Et apertū eſt os meum: ⁊
inchoaui dicere coraꝫ altiſſimo: ⁊ dixi. O
dn̄e te nobis oñdens oſtenſus es patri-
bus noſtris in deſerto: qḋ non calcatur ⁊
infructuoſo: qn̄ erāt exeūtes de egypto: ⁊
dicēs dixiſti. Tu iſrl̄ audi me: ⁊ ſemē ia-
cob intēde ſermonibus meis. Ecce eniꝫ
ego ſemino in vobis legē meā ⁊ faciet in
vobis fructū: ⁊ glorificabimini ī eo ꝑ ſecu
lū. Nam patres nr̄i accipiētes legem non
ſeruauerūt: ⁊ legittima mea non cuſto-
dierūt: ⁊ factus ē fructus legis nō parēs.
Nec enim poterat: qm̄ tuus erat. Naꝫ qui
accepꝑūt

accepꝛũt perierũt:nõ cuſtodientes qđ in
eis ſeminatũ fuerat.Et ecce cõſuetudo eſt
vt cũ acceperit terra ſemẽ:vel nauẽ mare:
vel vas aliqđ eſcã vel potũ:cũ fuerit exter-
minatũ id in quo ſeminatũ ẽ vel in qđ
miſſuȝ eſt:ſit id qđ ſeminatũ vel miſſum
eſt:vel que ſuſcepta ſunt exterminant̃ ⁊ ſu
D ſcepta iã nõ manẽt apud nos. Sed nobis
ſic non factũ eſt.Nos qdẽ qui legẽ accepi
mus:peccãtes ꝑiuimꝰ ⁊ coꝛ noſtrũ qđ ſu
ſcepit eã.Nã lex nõ perijt:ſȝ ꝑmãſit in ſuo
laboꝛe.Et cuȝ loqrer hec in coꝛde meo:re-
ſpexi oculis meis ⁊ vidi mulierẽ in dex-
tera pte.Et ecce hec lugebat ⁊ ploꝛabat cuȝ
voce magna:⁊ animo dolebat valde:⁊ veſti
mẽta eiꝰ diſciſſa:⁊ cinis ſup caput eiꝰ. Et
dimiſit cogitatꝰ in qbꝰ erã cogitãs:⁊ con
uerſus ſuȝ ad eã:⁊ dixi ei.Ut qd fles:⁊ qd
doles animo? Et dixit ad me.Dimitte me
dñe meꝰ vt defleã me ⁊ adijciã doloꝛẽ:qm̄
valde amaro ſuȝ animo ⁊ hũiliata ſum
valde.Et dixi ei.Quid paſſa es? Dic mihi.
Et dixit ad me.Sterilis fui ego famula
tua ⁊ nõ peperi:hñs maritũ annis trigin
ta.Ego.n.per ſingulas hoꝛas ⁊ ꝑ ſingulos
dies ⁊ ãnos triginta hos:depcoꝛ altiſſimũ
nocte ac die.Et factũ eſt poſt triginta ãnos
exaudiuit me deꝰ ancillã tuaȝ ⁊ vidit hu-
militatẽ meã ⁊ attẽdit tribulationi mee:
⁊ dedit mihi filiũ.Et iocũdata ſuȝ ſup eũ
valde:⁊ ego ⁊ vir meus ⁊ oẽs ciues mei:
⁊ honoꝛificabamus valde foꝛtẽ.Et nutri-
ui eum cũ laboꝛe multo.Et factum eſt cũ
creuiſſet ⁊ veniſſet accipere vxoꝛeȝ feci diẽ
A epuli. Cap.x.

Et factũ eſt cũ introiſſet filius meus
in thalamo ſuo:cecidit ⁊ moꝛtuus
eſt:⁊ euertimꝰ oẽs lumina.Et ſurrexerũt
oẽs ciues mei ad ꝯſolãdũ me:⁊ quieui:vſ-
qȝ in aliũ diẽ:vſqȝ nocte.Et factũ eſt cuȝ
oẽs quieuiſſent vt me ꝯſolarent̃ vt quieſcereȝ:
⁊ ſurrexi nocte:⁊ fugi:⁊ veni ſicut vides
in hoc cãpo:⁊ cogito iã nõ reuerti ciuita-
tẽ:ſȝ hic cõſiſtere:⁊ neqȝ mãducare neqȝ
bibere:ſȝ ſine intermiſſione lugere ⁊ ieiu
nare vſqȝdũ moꝛiar.Et dereliqui ſermo-
nes in qbꝰ erã:⁊ rñdi cũ iracũdia ad eã ⁊
dixi.Stulta ſup oẽs mulieres:nõ vides
luctũ noſtrũ:⁊ que nobis ꝯtingunt.Qm̄
ſion mr̃ nr̃a omni triſtitia ꝯtriſtat̃ ⁊ hu
militate hũiliata eſt ⁊ luget validiſſime.
Et nũc qm̄ oẽs lugemꝰ ⁊ triſtes ſumus:
qm̄ oẽs ꝯtriſtati ſumꝰ:tu aũt ꝯtriſtaris
in vno filio.Interroga.n.terrã ⁊ dicet ti-
bi qm̄ hec eſt que debeat lugere caſum tan
toꝝ ſuper eã germinãtium.Et ex ipſa ab
initio oẽs nati ⁊ alij venient.Et ecce pene
oẽs in perditionem ambulãt:⁊ extermi-
niũ fit multitudo eoꝝ.Et qs ergo dȝ lu-
gere magis niſi hec q̃ tã magnã multitu-
dinẽ perdidit:qȝ tu que ꝓ vno doles? Sĩ
aũt dicis mihi:qm̄ nõ eſt plãctus meꝰ ſi-
milis terre:qm̄ fructꝰ vẽtris mei perdidi
quẽ cũ meroꝛibꝰ peperi:⁊ cũ doloꝛibꝰ ge-
nui:terra aũt ſm viã terre: abijtqȝ in ea
multitudo pſens quõ euenit:⁊ ego tibi
dico. Sicut tu cũ laboꝛe pepiſti:ſic ⁊ terra
dat fructũ ſuũ homini ab initio ei q fecit
eã.Nũc ergo retine apud temetipſm dolo
rẽ tuũ:⁊ foꝛtiter fer qui tibi ꝯtigerũt ca-
ſus.Si.n.iuſtificaueris terminũ dei:⁊ cõ
ſiliũ ſuũ recipies in tpe:⁊ in talibꝰ collau
daberis.Ingredere ergo in ciuitatẽ ad vi
rũ tuũ.Et dixit ad me.Nõ faciã neqȝ in-
grediar ciuitatẽ:ſed hic moꝛiar.Et appo- B
ſui adhuc loq ad eã:⁊ dixi.Noli facere hũc
ſermonẽ:ſȝ ꝯſenti pſuadẽti.Qđ.n.caſus
ſion.Cõſolare pp doloꝛẽ hieruſalẽ.Uides
enim qm̄ ſanctificatio noſtra deſerta effe-
cta eſt:⁊ altare nr̃m demolitũ eſt:⁊ tẽpluȝ
noſtrum deſtructũ eſt:⁊ pſalteriũ nr̃ȝ hu
miliatũ eſt:⁊ hymnus conticuit:⁊ exulta
tio nr̃a diſſoluta eſt:⁊ lumen candelabri
nr̃i extinctũ eſt:⁊ arca teſtamẽti nr̃i dire-
pta eſt:⁊ ſancta noſtra cõtaminata ſunt ⁊
nomen qđ inuocatum eſt ſuper nos pene
ꝓphanatũ ẽ:⁊ libri noſtri cõtumeliã paſ
ſi ſunt:⁊ ſacerdote nr̃i ſucceſi ſunt:⁊ leuite
nr̃i in captiuitatẽ abierũt:⁊ virgines no
ſtre coinquinate ſunt:⁊ mulieres nr̃e vim
paſſe ſunt:⁊ iuſti nr̃i rapti ſunt:⁊ paruuli
nr̃i ꝑditi ſunt:⁊ iuuenes nr̃i ſeruierunt
⁊ foꝛtes nr̃i inualidi facti ſũt. Et qđ omũ
maius ſignaculũ ſion:qm̄ reſignata eſt de
glia ſua.Nã ⁊ tradita eſt in manibus eoꝝ
qui nos oderũt. Tu ergo excute tuaȝ tri-
ſtitiam multã:⁊ depone abs te multitudi-
nem doloꝛuȝ vt tibi repꝛopitietur foꝛtis:
⁊ requiẽ faciet tibi altiſſimus regeſtioneȝ
laboꝝ.Et factũ eſt cũ loquebar ad eã facies
eius fulgebat ſubito ⁊ ſpecies:coꝛuſcus fie
bat viſus eius:vt eſſem pauens valde ad
eam:⁊ cogitarem quid eſſet hoc.Et ecce ſu
bito emiſit ſonitum vocis magnũ timo-

re plenū: vt cōmoueret̄ terra a mulieris
ſono. Et vidi: ⁊ ecce ampliꝰ mulier nō cō-
parebat mihi: ſʒ ciuitas edificabat̄: ⁊ locꝰ
C demōſtrabat̄ de fundamentis magnis. Et
timui ⁊ clamaui voce magna: ⁊ dixi. Ubi
eſt vriel āgelus q a pͥncipio venit ad me?
Qm̄ ipſe me fecit venire in multitudine
in exceſſu mētis huiꝰ. Et factꝰ ē finis meꝰ
in coꝛruptionem: ⁊ oꝛo mea in impꝛope
riū. Et cū eſſem loquēs ego hec: ecce venit
ad me: ⁊ vidit me. Et ecce eram poſitus vt
moꝛtuꝰ ⁊ intellectꝰ meꝰ alienatꝰ erat. Et te-
nuit dexterā meam: ⁊ cōfoꝛtauit me: ⁊ ſta-
tuit me ſuper pedes meos. Et dixit mihi.
Quid tibi eſt: ⁊ quare cōturbatꝰ eſt intelle-
ctus tuꝰ: ⁊ ſenſus coꝛdis tui: ⁊ q̄re cōtur
baris? Et dixi. Qm̄ dereliquiſti me. Et ego q-
dē feci ſcd̄m ſermones tuos: ⁊ exiui in cā
pū. Et ecce vidi ⁊ video qd̄ nō poſſū enar
rare. Et dixit ad me. Sta vt vir: ⁊ cōmone
bo te. Et dixi. Loq̄re dn̄e meus tu in me.
Noli me derelinq̄re: vt nō fruſtra moꝛiar:
qm̄ vidi que nō ſciebā: ⁊ audio q̄ nō ſcio.
Aut nūqd ſenſus meꝰ fallit̄: ⁊ anima mea
ſupꝛemat. Nūc ergo deprecoꝛ te vt demon
ſtres ſeruo tuo de exceſſu hoc. Et rn̄dit ad
me ⁊ dixit Audi me ⁊ docebo te ⁊ dicā tibi
de qbꝰ times: qm̄ altiſſimꝰ reuelauit tibi
myſteria multa. Uidit rectā viā tuā: qm̄
ſine intermiſſione cōtriſtaberis pro pplo
tuo: ⁊ valde lugebas ppꝉ ſion. Hic ergo in-
tellectꝰ viſionis q̄ tibi apparuit an̄ paulu
lū. Quā vidiſti lugētē inchoaſti cōſolari
eā: nūc aūt iam ſpēm mulieris nō vides:
ſʒ apparuit tibi ciuitas edificari: ⁊ quo-
niā enarrabit tibi de caſu filij ſui: hec abſo
lutio eſt. Hec mulier quam vidiſti: hec eſt
ſion. Et qm̄ dixit tibi quā ⁊ nūc cōſpicies
vt ciuitatē edificatam. Et qm̄ dixit tibi: q2
ſterilis fuit ānis triginta: ppꝉ qd̄ erāt an-
ni. ſ. triginta qm̄ nō erat in ea adhuc obla
tio oblata. Et factū eſt poſt ānos triginta:
edificauit ſalomō ciuitatē ⁊ obtulit obla
D tiones: tūc fuit qm̄ peperit ſterilis filiū. Et
qd̄ tibi dixit: qm̄ nutriuit eū cum laboꝛe:
hoc erat habitatio in hierl̄m. Et qm̄ dixit
tibi qꝫ filiꝰ meus veniēs in ſuo thalamo
moꝛtuꝰ eſſet ⁊ cōtigiſſet ei caſus: hoc erat
que facta eſt ruina hierl̄m. Et ecce vidiſti
ſimilitudinē eiꝰ: ⁊ qm̄ filium lugeret: in-
choaſti cōſolari eā: ⁊ de his que cōtigerunt:
hec erāt tibi aperiēda. Et nūc videt altiſſi-
mus: qm̄ ex animo cōtriſtatus es: ⁊ qm̄ ex
toto coꝛde pateris ꝓ ea: oſtēdit tibi clari-
tatē glorie eiꝰ: ⁊ pulchꝛitudinem decoꝛis
eiꝰ. Propterea. n. dixi tibi: vt maneres in
cāpo vbi domꝰ nō eſt edificata. Sciebā. n.
ego qm̄ altiſſimꝰ incipiebat tibi oſtēdere
hec ꝓpterea dixi tibi vt venires in agrū:
vbi nō eſt fundamētū edificij. Nec. n. pote-
rat opus edificij hominis ſuſtineri in lo-
co vbi incipiebat̄ altiſſimi ciuitas oſtēdi.
Tu ergo noli timere: neqꝫ expaueſcat coꝛ
tuū ſʒ ingredere ⁊ vide ſplēdoꝛem ⁊ ma-
gnitudinē edificij quātū capax eſt tibi viſ
ſu oculoꝝ videre. Et poſt hec audies quā-
tū capit auditꝰ auriū tuarū audire. Tu
enim beatꝰ es pꝛe multis: ⁊ vocatꝰ es apud
altiſſimū: ſicut ⁊ pauci. Nocte aūt que in
craſtinū futura eſt manebis hic: ⁊ oſtēdet
tibi altiſſimꝰ eas viſiones ſupꝛemoꝝ q̄ fa-
ciet altiſſimꝰ his qui habitāt ſup terrā a
nouiſſimis diebꝰ. Et doꝛmiui illā noctē
⁊ aliā ſicut dixerat mihi. Cap. xi.

ET vidi ſomniū: ⁊ ecce aſcendebat de A
mari aquila cui erāt duodecim ale
pēnaꝝ ⁊ capita tria. Et vidi: ⁊ ecce expāde-
bat alas ſuas in oēm terrā: ⁊ oēs venti ce
li inſufflabāt in eā ⁊ colligebant̄. Et vidi:
⁊ de pēnis eiꝰ naſcebant̄ cōtrarie penne: ⁊ ipſe
fiebāt in pēnaculis minutis ⁊ modicis.
Nā capita eiꝰ erāt quieſcētia: ⁊ dimidium ca
put erat maius alioꝝ capitū: ſʒ ipſa quie
ſcebat cū eis. Et vidi ⁊ ecce aquila volauit
in pēnis ſuis: ⁊ regnauit ſup terrā ⁊ ſup
eos qui habitāt in ea. Et vidi qm̄ ſubiecta
erāt ei omnia ſub celo: ⁊ nemo illi cōtradice-
bat: neqꝫ vnꝰ de creatura que eſt ſup terrā.
Et vidi: ⁊ ecce ſurrexit aquila ſup vngues
ſuos: ⁊ miſit vocē pēnis ſuis dicēs. Nolite
oēs ſimul vigilare: doꝛmite vnuſqſqꝫ in
loco ſuo: ⁊ p tēpus vigilate. Capita aūt in
nouiſſimo ſeruent̄. Et vidi: ⁊ ecce vox nō
exibat de capitibꝰ eiꝰ: ſʒ de medietate coꝛpo
ris eiꝰ. Et numeraui cōtrarias pēnas eiꝰ ⁊ ec B
ce ipſe erant octo. Et vidi: ⁊ ecce a dextera
parte ſurrexit vna pēna: ⁊ regnauit ſuper
oēm terrā. Et factū eſt cū regnaret: venit
ei finis: ⁊ nō apparuit locus eius. Et ſe-
quēs exurrexit ⁊ regnabat. Ipſa multū te
nuit tēpus. Et factū eſt cū regnaret: ⁊ venie-
bat finis eiꝰ vt nō appareret ſicut pꝛioꝛ. Et
ecce vox emiſſa eſt illi dicēs. Audi tu que
tāto tēpoꝛe tenuiſti terrā. Hec annūcio ti-

ut anteq̃ incipias nõ appere. Nemo poſt
te tenebit tẽpus tuũ: ſed nec dimidium
eius. Et leuauit tertia ⁊ tenuit ꝓncipatũ
ſicut ⁊ priores: ⁊ nõ apparuit ⁊ ipſa. Et ſic
cõtingebat ex omnib᷒ alijs ſingulatiʒ ꝓn
cipatũ gerere: ⁊ iterum nuſq̃ cõparere. Et
vidi: ⁊ ecce in tẽpore ſequẽtes pẽne erige-
bantur a dextera parte vt tenerent ⁊ ipſe
principatũ: ⁊ ex his erant que tenebãt: ſʒ
tamẽ ſtatim nõ cõpareſcebant. Nam ⁊ alí
que ex eis erigebantur: ſed non tenebant
principatũ. Et vidi poſt hec: ⁊ ecce nõ com
paruerunt duodecim pẽne ⁊ duo pẽna-
cula: ⁊ nihil ſupererat in corpore aquile ni
ſi duo capita quieſcẽtia ⁊ ſex pẽnacula. Et
vidi: ⁊ ecce ſex pẽnaculis diuiſe ſunt due:
E ⁊ mãſerunt ſub capite qđ eſt ad dexteram
partẽ. Nam quattuor manſerunt in loco
ſuo. Et vidi: ⁊ ecce hec ſubalares cogitabãt
ſe erigere ⁊ tenere principatus. Et vidi: ⁊
ecce vna erecta eſt: ſed ſtatim nõ compa-
ruit. Et ſecunde velocius q̃ priores non
comparuerunt. Et vidi: ⁊ ecce due que ſu
perauerunt: apud ſemetipſas cogitabant
⁊ ipſe regnare: ⁊ in eo cum cogitarẽt: ecce
vnum quieſcẽtium capitũ quod erat me
dium euigilabat. Hoc enim erat duorũ
capitũ maius. Et vidi: quoniã completa
ſunt capita ſecum: ⁊ ecce conuerſũ eſt ca-
put cum his qui cũ eo erant: ⁊ comedit
duas ſubalares que cogitabant regnare.
Hoc autẽ caput: perconterruit omnẽ ter
ram ⁊ dominabatur in ea his qui habita
bant terrã cum labore multo ⁊ potẽtatũ
tenuit orbis terrarũ ſuper omnes alas q̃
fuerunt. Et vidi poſt hec: ⁊ ecce mediũ ca-
put ſubito non comparuit: ⁊ hoc ſicut ale.
Superauerũt autẽ duo capita: que ⁊ ipſa
D ſimiliter regnauerũt ſuper terrã: ⁊ ſuper
eos qui habitant in ea. Et vidi: ⁊ ecce deuo
rauit caput a dextra parte illud qđ a leua.
Et audiui vocẽ dicentẽ mihi. Cõſpice cõ-
tra te: ⁊ cõſidera qđ video Et vidi: ⁊ ecce ſi-
cut leo cõcitatus de ſylua rugiens: ⁊ vidi
quoniam emittebat vocẽ hominis ad aq-
lam. Et dixit dicẽs. Audi tu ⁊ loquar ad
te: ⁊ dicet altiſſimus tibi. Nõne tu es qui
ſuperaſti de quattuor animalib᷒ que fece-
ram regnare in ſeculo meo: ⁊ vt per eos ve
niret finis tẽporum eorũ? Et quartus de-
ueniẽs deuicit omnia animalia que tran
ſierunt: ⁊ potẽtatu tenuit ſeculum cũ tre
more multo: ⁊ omnẽ orbẽ cũ labore peſſi-
mo: ⁊ inhabitauit tot tẽporibus orbẽ ter
rarũ cum dolo. Et iudicaſti terraʒ nõ cũ
veritate. Tribulaſti enim manſuetos: ⁊ le
ſiſti qeſcẽtes ⁊ dilexiſti mẽdaces: ⁊ deſtruxi
ſti habitationes eoꝝ q fructificabãt: ⁊ hu-
miliaſti muros eoꝝ q te nõ nocuerũt. Et
aſcẽdit cõtumelia tua vſq̃ ad altiſſimũ: ⁊
ſupbia tua ad fortẽ. Et reſpexit altiſſimus
ſuperbia tẽpora: ⁊ ecce finita ſunt: ⁊ ſcelera
eius cõpleta ſunt. Propterea non appeas
tu aquila: ⁊ ale tue horribiles: ⁊ pẽnacula
tua peſſima: ⁊ capita tua maligna: ⁊ vn-
gues tui peſſimi: ⁊ omne corp᷒ tuũ vanũ:
vt refrigeret̃ omnis terra ⁊ reuertat̃ libe
rata de tua vi: ⁊ ſperet iudiciũ ⁊ miſericor
diã eius qui fecit eam. Cap. xij.

ET factũ eſt dum loqueretur leo ver A
ba ad aquilam. Et vidi: ⁊ ecce quod
ſuperauerat caput: ⁊ nõ comparuerunt q̃t
tuor ale ille que ad euʒ tranſierunt: ⁊ ere-
cte ſunt vt regnarent: ⁊ erat regnum eoꝝ
exile: ⁊ tumultu plenũ. Et vidi ⁊ ecce ipſa
nõ apparebãt: ⁊ omne corpus aquile in-
cendebatur ⁊ expaueſcebat terra valde. Et
ego a tumultu ⁊ exceſſu mentis: ⁊ a ma-
gno timore euigilaui ⁊ dixi ſpiritui meo.
Ecce tu preſtitiſti mihi hoc in eo ꝙ ſcru-
taris vias altiſſimi. Ecce adhuc fatigatus
ſum animo: ⁊ ſpiritu meo inualidus ſũ
valde: ⁊ nec modica eſt in me virt᷒ a mul
to timore quã expaui nocte hac. Nunc er
go orabo altiſſimũ vt me cõfortet vſq̃ in
finẽ. Et dixi. Dominator dñe ſi inueni gra
tiaʒ ante oculos tuos: ⁊ ſi iuſtificatus ſum
apud te pre multis: ⁊ ſi certe aſcẽdit depca
tio mea ante faciẽ tuã: cõforta me: ⁊ oñde
ſeruo tuo mihi interꝑrationem ⁊ diſtin
ctionẽ viſus horribilis hui᷒: vt pleniſſi-
me cõſoleris animã meã. Dignũ. n. me ha
buiſti oñdere mihi tẽporũ nouiſſima: Et
dixit ad me. Hec eſt interꝑtatio viſiõis hu
ius. Aqlã quã vidiſti aſcẽdẽtẽ de mari: hoc
eſt regnũ qđ viſũ eſt in viſiõe danieli fra
tri tuo. Sʒ nõ ẽ illi interꝑtatum: qm̃ ego
nũc tibi interꝑtor. Ecce dies veniũt: ⁊ ex-
urget regnũ ſup terrã: ⁊ erit timor acrior B
omnium regnoꝝ q̃ fuerũt ante eũ. Regnabũt
aũt in ea reges duodeciʒ vn᷒ poſt vnum.
Nã ſecũdus incipiet regnare: ⁊ ipſe tene-
bit ampli᷒ tẽp᷒ pre duodeciʒ. Hec ẽ inter-
pretatio duodecim alarũ quas vidiſti. Et

quã vidiſti vocẽ que locuta eſt nõ de capi-
tibꝰ eiꝰ exeuntẽ:ſ3 de medio corporis eiꝰ
hec eſt interpratio. Qm̃ poſt tp̃s regni il-
lius naſcent̃ cõtentiões nõ modice:et peri
clitabit̃ vt cadat et nõ cadet tũc: ſ3 iterũ3
cõſtituet̃ in ſuũ initiũ. Et qm̃ vidiſti ſub-
alares octo coherẽtes alis eiꝰ:hec eſt inter
pratio. Exurgẽt in ipſo octo reges quorũ
erũt tp̃a leuia et ãni citati:et duo quidẽ3 ex
ipſis periẽt. Appropinquãte aũt tp̃e me-
dio quattuor ſeruabunt̃ in tp̃e: cũ incipiet
appropinquare tp̃s eiꝰ vt finiat̃. Duo vero
in finẽ ſeruabunt̃. Et qm̃ vidiſti tria capi
ta quieſcẽtia:hec eſt interpratio. In nouiſſi-
mis eiꝰ ſuſcitabit altiſſimꝰ tria regna:et
reuocabit in ea multa:et dñabunt̃ terrã:
et qui habitãt in ea cũ labore multo ſup
oẽs qui fuerũt ante hos. Propter hoc ipſi
vocati ſunt capita aquile. Iſti.n.erũt qui
recapitulabũt impietates eiꝰ:et qui perfi-
ciẽt nouiſſima eius. Et qm̃ vidiſti caput
maius nõ apparẽs. hec ẽ interpratio eiꝰ.
Qm̃ vnꝰ ex eis ſup lectũ ſuũ morietur:et tñ
E cũ3 tormẽtis. Nã duo qui pſeuerauerint
gladius eos comedet. Uniꝰ.n.gladiꝰ co-
medet qui cũ eo:ſed tñ hic gladio in no
uiſſimis cadet. Et qm̃ vidiſti duas ſuba-
lares traijciẽtes ſup caput qd̃ eſt in dexte
ra parte:hec eſt interpratio. Hi ſunt quos
cõſeruauit altiſſimus in finẽ3 ſuũ:hoc eſt
regnũ exile et turbationis plenũ3. Sicut
vidiſti et leonẽ quẽ vidiſti de ſylua euigi
lantẽ et rugiẽtẽ et loquẽtẽ ad aquilã et ar
guẽtẽ eã:et iniuſtitias ipſius per oẽs ſer-
mones eiꝰ:ſicut audiſti:hic ẽ vẽtus quẽ
ſaluauit altiſſimꝰ in finẽ ad eos:et impie-
tates ipſorũ et arguet illos et incutiet co-
rã ipſis diſcerptiones eorũ. Statuet.n.eos
in iudicio viuos:⁊ erit cũ arguerit eos:
tũc corripiet eos:nã reſiduũ ppl̃m meũ3
liberabit cũ miſeria qui ſaluati ſunt ſup
fines meos:⁊ iocũdabit eos quoadusq3 ve
niet finis dies iudicij:de quo locutꝰ ſum
tibi ab initio. Hoc ſomniũ qd̃ vidiſti:⁊ he
interpretationes. Tu ergo ſolus dignꝰ fui-
ſti ſcire altiſſimi ſecretũ hoc. Scribe ergo
omnia iſta in libro que vidiſti:⁊ pone ea
in loco abſcõdito:⁊ docebis ea ſapiẽtes de
pplo tuo:quorũ corda ſcis poſſe capere ⁊ ſer-
uare ſecreta hec. Tu aũt adhuc ſuſtine hic
alios dies ſeptẽ:vt tibi oſtẽdat̃ quicquid viſũ3
D fuerit altiſſimo oſtẽdere tibi. Et pfectꝰ eſt
a me. Et factũ eſt cũ audiſſet omnis pplꝰ
qm̃ ptranſierũt ſeptẽ dies:⁊ ego nõ fuiſſem
reuerſus in ciuitatẽ:⁊ cõgregauit ſe oĩs a
minimo vſq3 ad maximũ ⁊ venit ad me.
Et dixerũt mihi dicẽtes. Quid peccauimꝰ
tibi:⁊ qd iniuſte egimꝰ in te:qm̃ derelin-
quẽs nos ſediſti in loco hoc. Tu.n.nobis
ſupereſ ſolus ex omnibꝰ pplis ſicut botrꝰ
de vinea:⁊ ſicut lucerna in loco obſcuro:⁊
ſicut portus ⁊ nauis ſaluata a tempeſtate.
Aut nõ ſufficiunt nobis mala que cõtin
gunt. Si ergo tu nos dereliqueris:quãto
nobis erat meliꝰ ſi eſſemꝰ ſucceſſi:⁊ nos cũ
incẽdio ſion: Nec.n.nos ſumꝰ meliores
eorũ q̃ ibi mortui ſunt:⁊ plorauerunt vo-
ce magna. Et reſpõdi ad eos:⁊ dixi. Cõfide
iſrael:⁊ noli triſtari tu domꝰ iacob. Eſt.n.
memoria veſtra corã altiſſimo:⁊ fortis
nõ eſt oblitꝰ veſtri in tẽtatione. Ego enĩ3
nõ dereliqui vos neq3 exceſſi a vobis:ſ3 ve-
ni in hũc locũ3 vt deprecarer pro deſolatione
ſion vt quererẽ miſericordiã pro humilita
te ſanctificationis veſtre. Et nũc ite vnuſ-
quiſq3 veſtrũ in domũ3 ſuã:⁊ ego veniã ad
vos poſt dies iſtos. Et pfectꝰ eſt pplꝰ ſicut
dixi ei in ciuitatẽ. Ego aũt ſedi in cãpo ſe
ptẽ diebꝰ ſicut mihi mãdauit:⁊ mãduca-
bã de floribꝰ ſolũmõ agri:de herbis facta ẽ
eſca mihi in diebꝰ illis. Cap.xiij.
Et factum eſt poſt dies ſeptẽ:⁊ ſom-
niaui ſomniũ nocte. Et ecce de mari
vẽtus exurgebat vt cõturbaret oẽs fluctꝰ
eiꝰ. Et vidi:⁊ ecce cõualeſcebat ille hõ cũ3
nubibꝰ celi:⁊ vbi vultũ ſuũ vertebat ⁊ cõ-
ſideraret:tremebãt oĩa que ſub eo videbã
tur:⁊ vbicũq3 exiebat vox de ore eius arde
ſcebãt oẽs q audiebãt voces eiꝰ:ſicut quie
ſcit terra qñ ſenſerit ignẽ. Et vidi poſt hec:
⁊ ecce cõgregabat̃ multitudo hoĩm quorũ
nõ erat nũerus de quattuor vẽtis celi:vt de-
bellarẽt hominẽ q aſcẽderat de mari. Et vi
di:⁊ ecce ſibimetipſi ſculpſerat mõtẽ ma-
gnũ3 ⁊ volauit ſup eũ. Ego aũt quęſiui vide-
re regionẽ vel locũ vñ ſculptꝰ eẽt mons:
⁊ nõ potui. Et poſt hec vidi,⁊ ecce oẽs q cõ-
gregati ſunt ad eũ vt expugnarẽt eũ time
bant valde:tñ audebant pugnare. Et ecce:
vt vidit impetũ3 multitudinis venientis
nõ leuauit manũ ſuã:neq3 frameã tene-
bat:neq3 aliqd̃ vas bellicoſũ3:niſi ſolũmõ
vt vidi:qm̃ emiſit de ore ſuo ſicut flatum
ignis:⁊ de labijs eius ſpũs flãme:⁊ de lin

gua eius emittebat ſcintillas ⁊ tēpeſtates.
Et cōmixta ſunt omnia ſimul: hic flatus
ignis ⁊ ſpūs flāme ⁊ multitudo tēpeſta-
tis: ⁊ cōcidit ſuper multitudinē in impe-
tu q̄ parata erat pugnare: ⁊ ſuccendit oēs
vt ſubito nihil videref de innumerabili
multitudine: niſi ſolūmodo puluis ⁊ fu
B mi odor. Et vidi ⁊ extimui. Et poſt hec vi
di ipm hominē deſcēdētē de mōte: ⁊ vocan
tē ad ſe multitudinē aliā pacificā: ⁊ acce-
debat ad eū vultus hominū multoꝝ quo
rūdā gaudētiū quorūdā triſtātiū: aliquā
do alligati aliq̄ adducētes ex eis q̄ offere-
bantur. Et egrotaui a multitudine pauo
ris ⁊ expergefactus ſum: ⁊ dixi. Tu ab ini
tio demōſtraſti ſeruo tuo mirabilia hec:
⁊ dignū me habuiſti vt ſuſciperes deꝓca
tionē meā: ⁊ nūc demonſtra mihi adhuc
interꝓtationē ſomnij huiꝰ. Sicut enim
exiſtimo in ſenſu meo: vel q̄ derelicti fue-
runt in diebꝰ illis. Et multo plus ꝗ̄ his
q̄ nō ſunt derelicti: qui. n. nō ſunt derelicti
triſtes erāt. Intelligo nūc que ſunt repoſi
ta in nouiſſimis diebꝰ: ⁊ occurrēt eis: ſʒ
⁊ de his q̄ derelicti ſunt. Propter hoc vene
runt. n. in pericula magna et neceſſitates
multas: ſicut oſtēdūt ſomnia hec. Attñ fa
cilius eſt periclitātē venire in hūc q̄ꝫ ptrā-
ſire ſicut nubē a ſeculo: ⁊ nūc videre q̄ cō-
tingūt in nouiſſimo. Et rñdit ad me: ⁊ di
xit. Et viſionis interꝓtationē dicā tibi: ⁊
de q̄bꝰ locutus es adaperiā tibi. Qm̄ de his
dixiſti qui derelicti ſunt: hec eſt interꝓta-
tio. Qui aufert periculū illo tpe hic ſe cu-
ſtodiuit. Qui in periculo inciderunt: hi
ſunt q̄ hñt opera ⁊ fidē ad fortiſſimū. Sci
to ergo: qm̄ magis beatificati ſunt q̄ dere-
licti ſup eos qui mortui ſunt. He interꝓta
tiones viſionis. Quia vidiſti virū aſcēdē
tē de corde maris: ipſe eſt quē cōſeruat al
tiſſimꝰ multis tēporibꝰ: qui per ſemetipſʒ
liberabit creaturā ſuā: ⁊ ipſe diſponet qui
derelicti ſunt. Et qm̄ vidiſti de ore eiꝰ exi-
re vt ſpūm: ⁊ ignē ⁊ tēpeſtatē: ⁊ qm̄ nō te-
nebat frameā: neq̄ʒ vas bellicoſuʒ: corru-
pit. n. impetꝰ eius multitudinē q̄ venerat
C expugnare eū. Hec eſt interꝓtatio. Ecce di
es veniūt qn̄ incipiet altiſſimus liberare
eos q̄ ſup terrā ſunt: ⁊ veniet in exceſſu mē
tis ſup eos qui inhabitāt terrā. Et alij ali
os cogitabūt debellare: ciuitas ciuitateʒ: ⁊
locꝰ locū: ⁊ gens aduerſus gētē: ⁊ regnū
aduerſus regnū. Et erit cū fierēt hec ⁊ con
tingēt ſigna q̄ añ oſtēdi tibi: ⁊ tūc reuela-
bit filiꝰ meꝰ quē vidiſti virū aſcēdētē. Et
erit qn̄ audierint oēs gētes vocē eiꝰ: ⁊ de-
relinquet vnuſq̄ſq̄ʒ in regione ſua belluʒ
ſuū qḋ hñt ad alterutrū: ⁊ colliget in vnū
multitudo innumerabilis: ſicut volētes
venire ⁊ expugnare eū. Ipſe aūt ſtabit ſu-
per cacumē mōtis ſion. Sion aūt veniet
⁊ oſtēdet omnibꝰ parata ⁊ edificata ſicut
vidiſti montē ſculpi ſine manibus. Ipſe
aūt filiꝰ meꝰ arguet q̄ adinuenerūt gētes
impietates eoꝝ has q̄ tēpeſtati appropin
quauerūt ꝑp mala cogitamēta eoꝝ ⁊ cru
ciamēta q̄bꝰ incipiēt cruciari q̄ aſſimila-
te ſunt flame: ⁊ perdet eos ſine labore: ꝑ le-
geʒ que igni aſſimilata eſt. Et qm̄ vidiſti
eū colligētē ad ſe aliā multitudinē paci-
ficā: he ſunt decē tribꝰ q̄ captiue facte ſūt de
terra ſua in diebꝰ oſee regis quē captiuū
duxit ſalmanaſar rex aſſyrioꝝ: ⁊ trāſtulit
eos trās flumē: ⁊ trāſlati ſunt in terram
aliā. Ipſi aūt ſibi dederūt ꝯſiliū hoc vt dere
linq̄rēt multitudinē gētiū ⁊ ꝓficiſcerent
in vlteriorē regionē vbi nūq̄ʒ inhabita-
uit genꝰ humanū: vel ibi obſeruare legi-
tima ſua que nō fuerāt ſeruātes in regio-
ne ſua. Per introitꝰ aūt anguſtos flumi-
nis eufraten introierūt. Fecit. n. eis tunc D
altiſſimꝰ ſigna ⁊ ſtatuit venas fluminis
vſq̄ʒ quo trāſierunt. Per eā. n. regionem
erat via multa itineris anni vniꝰ ⁊ dimi
dij: nā regio illa vocat̄ arſareth. Tūc inha-
bitauerunt ibi vſq̄ʒ in nouiſſimo tpe: ⁊
nūc iterū cū ceperint venire: iterū altiſſi-
mus ſtatuet venas fluminis vt poſſint
trāſire: ꝑp hec vidiſti multitudinē cū pa-
ce. Sʒ ⁊ q̄ derelicti ſunt de populo tuo: hi
ſunt qui inueniūt intra terminū meū.
Factū eſt ergo qn̄ incipiet perdere multi-
tudinē earū que collecte ſunt gētes ꝓte-
get eos q̄ ſupauerūt populū: ⁊ tūc oſtēdet
eis multa plurima portenta. Et dixi ego.
Dñator dñe hoc mihi oſtende ꝑp qḋ vidi
virū aſcēdētē de corde maris. Et dixit mi
hi. Sicut nō potes hec vel ſcrutari vel ſcire
que ſunt in ꝓfundo maris: ſic nō poterit
q̄ſq̄ʒ ſup terrā videre filiū meū: vel eos q̄
cū eo ſunt: niſi in tpe diei. Hec eſt interꝓta
tio ſomnij qḋ vidiſti: ⁊ ꝓpter qḋ illumi-
natꝰ es hic ſolus. Dereliq̄ſti. n. tuā: ⁊ circa
meā vacaſti legē ⁊ q̄ſiſti. Uitā aūt tuā diſ-

poſuiſti in ſapiẽtia:⁊ ſenſum tuum voca
ſti matrē. Et ꝓpter hoc oſtēdi tibi merces
apud altiſſimū. Erit enim poſt alios tres dí
es:ad te alia loquar: ⁊ exponā tibi grauia ⁊
mirabilia. Et profectus ſum ⁊ trāſij in cam
pum:multū glorificans ⁊ laudans altiſſi-
mū de mirabilibꝫ que ꝑ tēpus faciebat: ⁊
qm̄ gubernat ipſum:⁊ que ſunt in tēporibus
illata. Et ſedi ibi tribus diebus. Cap. xiiij.
A Et factū eſt tertio die: ⁊ ego ſedebam
ſub quercu. Et ecce vox exiuit contra me de ru
bo:⁊ dixit. Eſdra eſdra. Et dixi. Ecce ego do-
mine. Et ſurrexi ſuper pedes meos. Et dixit ad
me. Reuelās reuelatus ſum ſuper rubū: ⁊ lo
cutꝰ ſum moyſi qn̄ ꝑpls meꝰ ſeruiebat i egy
pto:⁊ miſi eū ⁊ eduxi populū meū de egy-
pto:⁊ adduxi eū ſuper montē ſyna:⁊ detine
bā eū apud me diebꝰ multis: ⁊ enarraui
ei mirabilia multa:⁊ oſtēdi ei tēpoꝝ ſecreta
⁊ finem:⁊ precepi ei dicēs. Hec in palam faci-
es verba:⁊ hec abſcōdes. Et nunc tibi dico:
ſigna que demonſtraui ⁊ ſomnia que vidi
ſti:⁊ interpretationem quā tu vidiſti in corde
tuo repone ea:tu enim recipieris ab omibus
conuerteris reſiduus cum conſilio meo ⁊ cū
ſimilibus tuis:vſqꝫ quo finiant̄ tēpa. Quo
niam ſeculū perdidit iuuentutē ſuam:et
tēpora appropinquāt ſeneſcere. Duodecim
enim partibꝰ diuiſum eſt ſeculū:⁊ tranſie
rūt eius decima ⁊ dimidiū decime partis:et
B ſuperſunt autē eius poſt mediū decime par
tis. Nunc ergo diſpone domū tuā ⁊ corri-
pe ꝑplm̄ tuum ⁊ conſolare humiles eorum
⁊ renuncia iā corruptele:⁊ dimitte abs te
mortales cogitationes:⁊ proiice abs te pon-
dera humana:⁊ exue te iā infirmā naturā
⁊ repone in vnā partem moleſtiſſima tibi
cogitamēta:⁊ feſtina trāſmigrare a tēpori
bus his. Que enim vidiſti nunc contigiſ
ſe mala iterum hoꝝ deteriora facient. Quā
tum enim inualidum fiet ſeculum a ſenectu
te:tm̄ multiplicabunt̄ ſuper ihabitātes ma
la ꝓlōgauit enim ſe magis veritas ⁊ appro
pinquauit mēdacium. Jam enim feſtinat veni
re quā vidiſti viſionē. Et rn̄di ⁊ dixi coram
te dn̄e. Ecce enim ego abibo: ſicut ꝑcepiſti
mihi:⁊ corripiam preſentē populum. Qui
autē iterum nati fuerint quis cōmouebit? Poſi
tum eſt ergo ſeculū in tenebris:⁊ qui inhabi-
tāt in eo ſine lumine. Qm̄ lex tua incēſa ē
ꝓpter quod nemo ſcit que a te facta ſunt vel
que incipiēt opera. Si enim inueni ante gratiam:
immitte in me ſpm̄ ſctm̄ ⁊ ſcribā oē quod fa
ctū eſt in ſeclo ab initio q̄ erāt in lege tua
ſcripta:vt poſſint hoīes inuenire ſemitam:
⁊ qui voluerint viuere in nouiſſimis viuāt.
Et rn̄dit ad me ⁊ dixit. Uadēs congrega po- C
pulū ⁊ dices ad eos vt nō q̄rant te diebus
q̄draginta. Tu autē ꝑpara tibi buxos mul
tos:⁊ accipe tecū ſaream dabriam ſelemiam
echanum ⁊ aſiel:quinqꝫ hos qui parati ſunt ad
ſcribendū velociter. Et venies huc:⁊ ego ac
cendā in corde tuo lucernam intellectus q̄
non extinguet̄ quoadusqꝫ finiant̄ q̄ inci-
pies ſcribere. Et tunc ꝑfectis quedā palā fa
cies:quedā ſapientibꝰ abſconſe trades. In
craſtinū enim hac hora incipies ſcribere. Et
ꝓfectus ſum ſicut mihi ꝑcepit:⁊ cōgregaui
oēm populū:⁊ dixi. Audi iſrael verba hec.
Peregrinati ſunt pres nr̄i ab initio i egy
pto:⁊ liberati ſunt inde ⁊ acceperūt legē vi
te quā non cuſtodierunt: quam ⁊ vos poſt
eos trangreſſi eſtis:⁊ data eſt vobis terra in
ſortem:⁊ terra ſion ⁊ pres veſtri ⁊ vos ini-
quitatem feciſtis ⁊ non ſeruaſtis vias quas
ꝑcepit vobis altiſſimus:⁊ iuſtus iudex cū
ſit:abſtulit a vobis in tpe quod donauerat. Et
nunc vos hic eſtis ⁊ fratres veſtri introrſū
veſtrum ſunt. Si ergo imperaueritis ſen-
ſui vro:vt erudieritis cor veſtrū viui conſer
uari eritis:⁊ poſt mortē miām cōſequemi
ni. Judiciū enim poſt morte veniet:qn̄ ite
rū reuiuiſcemus:⁊ tūc iuſtorū noia pare
būt ⁊ impioꝝ facta oſtēdent̄. Ad me igit̄ D
nemo accedat nūc:neqꝫ requirat me vſqꝫ di
es q̄draginta. Et accepi quinqꝫ viros ſicut mā-
dauit mihi:⁊ ꝓfecti ſumus in cāpū ⁊ man
ſimus ibi. Et factꝰ ſum in craſtinum:⁊ ecce
vox vocauit me dicēs. Eſdra aperi os tuū:⁊
bibe quo te potauero. Et aperui os meum:⁊
ecce calix plenꝰ porrigebat̄ mihi. Hoc erat
plenū ſicut aqua:color autē eiꝰ vt ignis ſi-
milis. Et accepi ⁊ bibi. In eo cum bibiſſet
cor meū cruciabat̄ intellectu:⁊ in pectus
meum increſcebat ſapientia. Nam ſpiritus
meus conſeruabatur memoria. Et apertum
eſt os meū:⁊ non eſt clauſum amplius. Al-
tiſſimus dedit intellectū quinqꝫ viris:⁊ ſcri
pſerunt q̄ dicebant̄ exceſſiones noctis quas
non ſciebant. Nocte autem manducabāt
panē:ego autē ꝑ diem loquebar:⁊ ꝑ no-
ctem non tacebā. Scripti ſunt autē ꝑ qua
draginta dies libri ducēti quattuor. Et factū
eſt cū cōpleuiſſent q̄draginta dies:locutꝰ

eſt altiſſimus dicēs. Priora q̄ ſcripſiſti in
palā pone: ⁊ legāt digni ⁊ indigni: nouiſſi-
mos aūt ſeptuaginta ꝯſeruabis vt tradas
eos ſapientibus de ꝑp̄lo tuo. In his enim
eſt vena intellectus ſapiētie fons ⁊ ſciētie
flumen. Et feci ſic. Cap. xv.

Ecce loquere in aures plebis mee ſer-
a mones ꝓphetie quos immiſero i os
tuum dicit dominus: ⁊ fac vt i cartha ſcri-
bantur q̄m fideles ⁊ veri ſunt. Ne timeas a
cogitationibus aduerſum te: nec turbent
te incredulitates dicentiū q̄m omnis in-
credulus in incredulitate ſua morietur.
Ecce ego induco: dicit dn̄s: ſuper orbē ter-
rarū mala: gladiū ⁊ famē ⁊ mortē ⁊ interi-
tū: propter q̄d ſuperpolluit iniq̄tas omnē
terrā ⁊ adimpleta ſūt opera nociua illoꝝ.
Propterea dicit dn̄s. Iam nō ſilebo de im-
pietatib⁹ eoꝝ q̄ irreligioſe agunt: nec ſuſti-
nebo in his q̄ inique exercent. Ecce ſāguis
innoxius ⁊ iuſtus clamat ad me: ⁊ aīe iu-
ſtoꝝ clamant perſeueranter. Uindicans
vindicabo illos dicit dn̄s: ⁊ accipiā oēm ſan-
guinē innoxiū ex illis ad me. Ecce ꝑpu-
lus meus q̄ſi grex ad occiſionē ducit: iā
nō patiar illū habitare in terra egypti: ſed
educā eū in manu potēti ⁊ brachio excel-
ſo. Et ꝑcutiā plaga ſicut prius ⁊ corrūpā
omnē terrā eius. Lugebit egyptus ⁊ fun-
damenta eius plaga verberata ⁊ caſtigatio-
ne q̄s inducet ei deus. Lugebunt cultores
opantes terrā: q̄m deficiēt ſemina eoꝝ ab
uredine ⁊ grādine: ⁊ a ſidere terribilī. Ue
ſeculo ⁊ q̄ habitāt in eo: q2 appropinquat
gladius ⁊ ꝯtritio eoꝝ. Et exurget gens cō-
tra gentē ad pugnā: ⁊ romphea in māib⁹
eoꝝ. Erit enim incōſtabilitio hominibus
⁊ alij alijs inualeſcētes nō curabūt regē ſu-
um ⁊ principes: vie geſtorum ſuorū in po-
tētia ſua. Concupiſcet enim hō in ciuita-
b tem ire: ⁊ non poterit. Propter ſuperbiā
enim eorū ciuitates turbabunt̄: dom⁹ ex-
terent̄: hoīes metuēt. Non miſerebit̄ ho-
mo ꝓximū ſuū ad irritū faciēdū: domos
eoꝝ in gladiū ad diripiēdas ſubſtātias eo-
rū ꝓpt̄ famē panis ⁊ tribulationē multā.
Et ecce cōuoco dicit deus oēs reges terre
ad me verendū q̄ ſunt ab oriente: ⁊ ab au-
ſtro: ab euro. ⁊ a libano ad ꝯuertēdos i ſe:
⁊ reddere q̄ dederūt illis. Sicut faciunt vſ-
q3 hodie electis meis: ſic faciā ⁊ reddā in
ſinu eorū. Hec dicit dn̄s deus. Non parcet
dextera mea ſup peccātes: nec ceſſabit rom-
phea ſup effundētes ſanguinē inoxiū ſup
terrā. Exijt ignis ab ira eius ⁊ deuorauit
fundamenta terre: ⁊ peccatores quaſi ſtra-
men incēſum. Ue eis qui peccant ⁊ nō ob-
ſeruant mandata mea: dicit dominus. Nō
parcam illis. Diſcedite filij a poteſtate. No-
lite contaminari ſanctificationem meā:
quoniā nouit domin⁹ omnes qui delin-
quunt in illum. Propterea tradidit eos
in mortem ⁊ in occiſionem. Iam enī ve-
nerunt ſuper orbem terrarum mala ⁊ ma-
nebitis in illis. Non enim liberabit̄ vos de-
us propter quod peccaſtis in eum. Ecce vi-
ſio horribilis: ⁊ facies illius ab oriente. Et
exient nationes draconum arabū in cur-
ribus multis ⁊ ſicut flatus eorū nume-
rus fert̄ ſuper terrā vt iam timeant ⁊ tre-
pident omnes qui illos audiēt carmonij
inſanientes in ira: ⁊ exiēt vt apri de ſyluā
⁊ aduenient in virtute magna: ⁊ conſta-
bunt in pugnam cū illis: ⁊ vaſtabūt por-
tionē t̄re aſſyrioꝝ. Et poſt hec ſupualeſcent
dracones natiuitatis ſue memores: ⁊ con-
uertēt ſe ꝯſpirātes in v̄tute magna ad ꝑ-
ſequēdos eos. Iſti turbabunt̄ ⁊ ſilebunt in
v̄tute illoꝝ: ⁊ cōuertēt pedes ſuos in fugā:
⁊ a territorio aſſyrioꝝ ſubſeſſor obſidebit
eos: ⁊ ꝯſumet vnū ex illis: ⁊ erit timor ⁊
tremor in exercitu illorū: ⁊ contētio in re-
ges ipſoꝝ. Ecce nubes ab oriēte: ⁊ a ſepten- c
trione vſq3 meridianū: ⁊ facies eaꝝ horri-
da valde plena ire ⁊ procelle. Et collidēt ſe
inuicē: ⁊ collidēs ſidus copioſū ſup ter-
rā: ⁊ ſidus illoꝝ. Et erit ſāguis a gladio vſ-
q3 ad ventrē: ⁊ fim⁹ hominis vſq3 ad ſub-
ſtramē cameli. Et erit timor ⁊ tremor mul-
tus ſup terrā: ⁊ horrebūt q̄ videbūt irā
illā: ⁊ tremor apprehēdet illos. Et poſt hec
mouebūt̄ nymbi copioſi a meridiano ⁊ ſe-
ptētrione: ⁊ portio alia ab occidēte. Et ſup-
inualeſcēt venti ab oriēte: ⁊ recludēt eā: ⁊
nubē quā ſuſcitauit i ira: ⁊ ſidus ad faciē-
dā exterritationē ad orientalē ventū ⁊ oc-
cidentē violabit̄. Et exaltabunt̄ nubes ma-
gne ⁊ valide plene ire: ⁊ ſidus vt exterreāt
oēm terrā ⁊ inhabitātes eā: ⁊ infundēt ſu-
per omnē locū altū ⁊ eminentē ſidus ter-
ribile ⁊ ignē ⁊ grandinē ⁊ rompheas volā-
tes ⁊ aquas multas vt etiā impleant̄ oēs
cāpi ⁊ omnes riui plenitudine aquarum
multarū. Et demolient̄ ciuitates ⁊ muros

⁊ montes ⁊ colles ⁊ ligna ſyluarū ⁊ fenū
pratorū ⁊ frumēta eorū. Et tranſibūt cōſtan
tes vſq₃ babylonē ⁊ exterrēt eā: cōuenient
ad ipſā ⁊ circuibūt eā: ⁊ effundēt ſidus ⁊
oēm irā ſup eā. Et ſubibit puluis ⁊ fum⁹
vſq₃ in celū ⁊ oēs incircuitu lugebūt eā:
⁊ q ſub ea remāſerint ſeruiēt his q exter-
ruerūt. Et tu aſia ꝯſors in ſpē babylonis
⁊ glia pſone eius ve tibi miſera: ppt qđ aſ
ſimilaſti ei: ⁊ ornaſti filias tuas in fornica
tione ad placēdū ⁊ gloriandū in amatori-
b⁹ tuis q tecū cupierūt ſemper fornicari.
D Odibilē imitata es in oībus opib⁹ eius:
⁊ in adinuētionib⁹ eius: ppterea dicit de
us. Immittā tibi mala: viduitatē: pauper
tatē ⁊ famē ⁊ gladiū ⁊ peſtē: ad deuaſtan-
das domos tuas a violatiōe ⁊ morte ⁊ gła
virtutis tue. Sicut flos ſiccabit cum exur-
get ardor q miſſus es ſup te. Infirmaberis
vt paupercula plagata ⁊ caſtigata a mulie-
ribus: vt non poſſint te ſuſcipere potentes
⁊ amatores. Nunqđ ego ſic zelabo te dicit
dñs: niſi occidiſſes electos meos in omni
tēpore exaltans percuſſionē manuū: ⁊ dice
res ſup mortē eorum: cum inebriata eſſes
exorna ſpeciē vultus tui. Merces fornica-
tionis tue in ſinu tuo: propt hoc redditio
nē accipies. Sicut facies electis meis dicit
dñs: ſic faciet tibi deus ⁊ tradet te in malū.
Et nati tui fame interiēt: ⁊ tu romphea ca
des: ⁊ ciuitates tue cōterētur: ⁊ oēs tui i
cāpo gladio cadēt. Et qui ſunt in mōtib⁹
fame peribunt ⁊ manducabunt carnes ſu
as ⁊ ſanguinē bibent a fame panis ⁊ ſiti
aq. Infelix p maria venies: ⁊ rurſū accipi-
es mala. Et in trāſitu allidēt ciuitatē occi-
ſā ⁊ exterrēt aliquā portionē terre tue ⁊
partē glie tue exterminabūt rurſū reuer
tētes conuerſā. Et demolita eris illis pro
ſtipula: ⁊ ipſi erūt tibi ignis: ⁊ deuorabūt
te ⁊ ciuitates tuas: ⁊rā tuā ⁊ mōtes tuos:
oēs ſyluas tuas ⁊ lignū fructiferū igni cō
burent. Filios tuos captiuos ducēt: et cen
ſum tuum in predam habebunt: ⁊ gloriā
faciei tue exterminabunt. Cap. xvi.

A VE tibi babylon ⁊ aſia. Ve tibi egypte
⁊ ſyria. Precingite vos ſaccis ⁊ cilicī
is: ⁊ plāgite filios vr̄os ⁊ dolete: qm̄ appro-
pinquit ꝯtritio veſtra. Immiſſus eſt vob
gladius: ⁊ quis eſt q auertat illū? Immiſ-
ſus eſt vobis ignis ⁊ quis eſt q extinguat il
lum? Immiſſa ſunt vobis mala: ⁊ qs eſt q
repellat ea? Nunqđ repellet aliqs leonē eſu
rientē in ſylua: aut extinguet ignē in ſti-
pula mox qñ cepit ardere? Nunqđ repellet
aliquis ſagittā a ſagittario forti miſſam.
Dñs fortis immittit mala: ⁊ qs eſt qui re
pellet ea? Exijt ignis ex iracūdia eius: ⁊ qs
eſt q extinguat eū? Corruſcabit ⁊ qs nō ti-
mebit? Tonabit: ⁊ qs nō pauebit? Dñs cō
minabit: ⁊ qs nō fundit⁹ ꝯterēt a facie ipſi
us? Terra tremuit ⁊ fūdamēta ei⁹. Mare
fluctuat de pfundo ⁊ fluctus ei⁹ diſturba-
bunt: ⁊ piſces ei⁹ a facie dñi: ⁊ a glia virtu
tis eius: qm̄ fortis dextera eius q arcū tē-
dit: ſagitte eius acute q ab ipſo mittūtur:
nō deficiēt cū ceperint mitti in fines terre.
Ecce mittunt mala ⁊ nō reuertent donec
veniant ſup terrā. Ignis ſuccēdit ⁊ nō ex-
tinguet donec conſumat fundamēta terre.
Quēadmodū nō redit ſagitta miſſa a va-
lido ſagittario: ſic non reuertētur mala q
miſſa fuerint in terrā. Ve mihi: ve mihi.
B Quis me liberabit in illis dieb⁹. Initiū do
lorū ⁊ multi gemit⁹: initiū famis ⁊ mul-
ti interit⁹: initiū bellorū formidabūt pote
ſtates: initiū malorū ⁊ trepidabūt oēs. In
his qđ faciā cum venerint mala. Ecce fa-
mes ⁊ plaga ⁊ tribulatio ⁊ anguſtia miſſa
ſunt flagella in emēdatione: ⁊ in his oī-
bus ſe nō couerterēt ab iniquitatib⁹ ſuis ne
q₃ flagellorū memores erunt ſemper. Ecce
erit annone vilitas ſup terrā: ſic vt putēt
ſibi eſſe directā pacē: ⁊ tūc germinabūt ma
la ſup terrā: gladius fames ⁊ magna cōfu-
ſio. A fame enī₃ plurimi q inhabitāt ter-
rā interiēt: ⁊ gladius pdet ceteros qui ſu-
perauerint a fame: ⁊ mortui ſic ſtercora pij
ciētur: ⁊ nō erit q cōſolet eos. Derelinque
tur enī₃ terra deſerta: ⁊ ciuitates eius deij-
cient. Non derelinqtur qui colat terrā ⁊ q
ſeminat eā. Ligna dabunt fruct⁹: ⁊ qs vin
demiabit illa? Vua matura fiet: ⁊ qs calca
bit illā? Erit enī₃ locis magna deſertio.
Cupiet enī₃ hō hominē videre: vel vocem
eius audire. Relinquentur enim de ciui
tate decem: ⁊ duo de agro q abſconderunt
ſe in denſis nemorib⁹ ⁊ ſciſſuris petrarū: quē
admodū dū derelinquunt in oliueto: et
ſingulis arboribus tres aut quattuor oliue:
aut ſicut i vinea vindemiata racemi relin
quunt ab his q diligēter vineā ſcrutant:
ſic relinqnt in dieb⁹ illis tres aut quattuor
ſcrutātib⁹ domos eorū in rōphea. Et relinq-

tur: terra deſerta ⁊ agri ei⁹ inueterabunt ⁊
vie eius ⁊ oēs ſemite ei⁹ germinabūt ſpi
nas: eo ꝙ nō tranſient hoīes ꝑ eā. Lugebūt
virgines nō hñtes ſponſos: lugebūt mu-
lieres nō hñtes viros: lugebūt filie earum
nō habētes adiutoriū ſponſi eaꝝ. In bello
ꝯſument: ⁊ viri eaꝝ in fame exterrent. Au
dite ẟo iſta ⁊ recognoſcite ea ſui dñi. Ecce
verbū dñi: excipite illđ ne diis credatis de
qbus dicit dñs. Ecce appropinqñt mala ⁊
C nō tradāt. Queadmodū ꝑgnans cū parit
in nono mēſe filiū ſuū appropinquāte ho
ra partus eius: ante horas duas vel tres do
lores circueūt ventrē eius: ⁊ ꝓdeūte infan
te de vētre nō tardabūt vno puncto: ſic nō
morabunt mala ad prodeūdū ſup terrā ⁊
ſeculū gemet: ⁊ dolores circūtenebunt il-
lud. Audite verbū plebs mea. Parate vos
in pugnā: ⁊ in malis: ſic eſtote q̄ſi aduene
terre Qui vendit q̄ſi qui fugiat: ⁊ q emit q̄
ſi qui ꝑditurus. Qui mercat̃ q̄ſi q fructū
nō capiat: ⁊ q edificat q̄ſi nō habitur⁹. Qui
ſeminat quaſi nō metet: ſic ⁊ qui vineam
putat q̄ſi q nō vindemiatur⁹. Qui nubūt
ſicut quaſi filios nō facturi: ⁊ q nō nubunt
ſic quaſi vidui: ꝓpter qđ q laborant ſine cā
laborāt: fructus eniꝫ illoꝝ alienigene me-
tent ⁊ ſbam illoruꝫ rapient ⁊ domos euer-
tēt: ⁊ filios eorū captiuabunt: qꝛ in captiui
tate ⁊ fame generāt natos ſuos. Et q nego-
ciant̃ in rapina q̄ſtū diu exornāt ciuitates
⁊ domos ſuas ⁊ poſſeſſiones et ꝑſonas ſu-
as: tāto magis adꝫelabor eos ſup peccata ſua
dicit dominus. Quō ꝫelat̃ fornicaria mu-
lierē idoneā ⁊ bonā valde: ſic ꝫelabit̃ iuſti-
tia iniqtatē cuꝫ exornat ſe: ⁊ accuſat eā in
facie cū venerit qui defendat exquirētē oē
peccatuꝫ ſuper terraꝫ Propterea nolite ſi-
mulari ei nec operib⁹ eius quoniam ad-
huc puſillū: ⁊ tolletur iniqtas a terra: ⁊ iu
ſtitia regnabit in vos. Non dicat peccator ſe
nō peccaſſe: qm̄ carbones ignis cōburet ſu-
per caput eius: qui dicit non peccaui corā
domino deo ⁊ gloria ipſius. Ecce dominus
cognoſcet omnia opera hominum: ⁊ adin
uētiones illoꝝ ⁊ cogitatiōes illoꝝ ⁊ cor-
da illorum. Dixit enim. Fiat terra: ⁊ facta
eſt. Fiat celum: ⁊ factum eſt: ⁊ in verbo illi-
us ſtelle fundate ſunt: et nouit numeruꝫ
ſtellarum. Qui ſcrutatur abyſſum et the-
ſauros illarum: qui menſus eſt mare: et
conceptū eius. Qui concluſit mare in me

dio aquarum: et ſuſpendit terrā ſuper a-
quas verbo ſuo. Qui extendit celum quaſi
cameram ſuper aquas fundauit eum. Qui
poſuit in deſerto fontes aquarum: et ſuper
verticem montium lacus ad emittenduꝫ
flumina ab eminenti petra vt portaret ter
ram. Qui finxit hominem et poſuit cor ſu D
um in medio corporis et miſit ei ſpiritū
vitam et intellectum et ſpiramen dei om
nipotentis: qui fecit omnia: et ſcrutinat
omnia abſconſa in abſconſis terre. hic no
uit adinuentionem veſtram: et que cogi-
tatis in cordibus veſtris peccantes et volē-
tes occultare peccata veſtra. Propter quod
dominus ſcrutinando ſcrutinauit om-
nia opera veſtra: et traducet vos omnes: et
vos confuſi eritis cum proceſſerint peccata
vr̄a coram hoībus et iniquitates erunt q̄
accuſatores ſtabunt in die illo. Quid facie
tis: aut quomodo abſcondetis peccata ve-
ſtra coram deo et angelis eius? Ecce iudex
deus timete eum. Deſiniſte a peccatis ve-
ſtris et obliuiſcamini iniquitates veſtras
iam agere eas in ſempiternū: et deus edu
cet vos et liberabit de omni tribulatione.
Ecce enim incenditur ardor ſuper vos tur
be copioſe: et rapient quoſdam ex vobis
et cibabunt idolis ocioſos: et qui conſen-
ſerint eis: erunt illis in deriſum et in im
properium et in conculcationem. Erit
enim locis locus: et in vicinas ciuitates
exurrectio multa ſuper timentes domi-
num. Erunt quaſi inſani: nemini parcen-
tes ad diripiendum et deuaſtandum ad-
huc timentes dominum: qꝛ deuaſtabunt
et diripient ſubſtātias: et de domibus ſuis
eos eiicient. Tunc parebit probatio electo
rum meorum vt aurum quod probatur
ab igne. Audite dilecti mei dicit domin⁹.
Ecce adſunt dies tribulationis: ⁊ de his li
berabo vos. Ne timeatis: nec heſitetis: qm̄ de
us dux veſter eſt. Et qui ſeruat mandata ⁊
precepta mea dicit dominus deus: ne pre-
ponderent vos peccata veſtra: ne ſuperele-
uent ſe iniquitates veſtre. Ve qui cōſtrin-
guntur a peccatis ſuis: et abteguntur ab
iniquitatibus ſuis: quemadmodum a-
ger conſtringitur a ſylua et ſpinis te-
gitur ſemita eius per quam non tranſit
homo: ⁊ excluditur ⁊ mittitur ad deuora-
tionem ignis.

¶ Explicit liber eſdre quartus.

¶ Incipit prologus beati hieronimi preſbyteri in librum tobie.

Chromatio et heliodoro epis hieronym⁹ pſbr in domino ſalutem. Mirari non deſino exactionis vre inſtantiam. Exigitis enim vt librum chaldeo ſermone cõſcriptum ad latinum ſtilum traham: librum vtiq3 tobie quem hebrei de cathalogo diuinarum ſcripturarum ſecantes: his q̃ agyographa memorant manciparunt. Feci ſatis deſiderio vro: nõ tñ meo ſtudio. Arguunt. n. nos hebreorum ſtudia: et imputant nobis contra ſuum canonem latinis aurib⁹ iſta transferre. Sz melius eẽ iudicans phariſeorum diſplicere iudicio: et epor iuſſionib⁹ deſeruire inſtiti vt potui. Et q2 vicina eſt caldeorum lingua ſermoni hebraico vtriuſq3 lingue peritiſſimũ loq̃cẽ repꝛiens vni⁹ diei laborem arripui: et quicqd ille mihi hebraicis verbis expꝛeſſit: hoc ego accito notario ſermonib⁹ latinis expoſui. Orationib⁹ veſtris mercedem hui⁹ opis cõpenſabo: cũ gratum vobis didicero me quod iubere eſtis dignati compleſſe.

¶ Explicit prologus in librum tobie.

¶ Incipit liber tobie.

¶ Ca. Sũ. ¶ Tobias captiu⁹ in dieb⁹ ſalmanaſar fugit idola: decimas ſoluit: duxit annã vxorem: et generat ex ea tobiam: fit gratus ſalmanaſar et pgit in rages: vbi tradidit ragueli decem talenta argenti: ſub chirographo: moritur ſalmanaſar: cui ſuccedit ſennacherib: qui odiens tobiam: querit eum interficere: et ipſe occidit a filijs ſuis: tobias in domum ſuam reuertitur: omni ſubſtantia ſua reſtituta. Cap. j.

Tobias ex tribu et ciuitate
neptalim q̃ eſt in ſuperiorib⁹ galilee ſupra naaſon poſt viã
q̃ ducit ad occidentem in ſiniſtro hñs
ciuitatem ſepheth
cũ capt⁹ eẽt in dieb⁹ ſalmanaſar regis aſſyriorũ: in captiuitatem tñ poſit⁹ viã veritatis
non deſeruit: ita vt omnia q̃ hẽre poterat
quotidie cõcaptiuis fratrib⁹ qui erant ex
ei⁹ genere impertiret. ✠ Cũq3 eẽt iunior Alo✠ Et
omnib⁹ in tribu neptalim: nihil tñ pueri cum
le geſſit in ope. // Deniq3 cũ irent oẽs ad // 1. Reg.
vitulos aureos quos hieroboã fecerat rex 12.c.
iſrl: hic ſolus fugiebat cõſortia oium: et pgebat ad hierlm ad templum dñi: et ibi adorabat dñm deũ iſrl: oia pmitiua ſua et decimas ſuas fideliter offerẽs: ita vt in tertio
ãno pſelitis et aduenis miniſtraret oẽm
decimationẽ. hec et his ſilia ſz legẽ dei puerulus obſuabat. Cũ vo fact⁹ fuiſſet vir ac- B
cepit vxorẽ annam de tribu ſua: genuitq3
ex ea filiũ nomẽ ſuũ imponẽs ei: quẽ ab
infantia timere deũ docuit et abſtinere ab
oi pctõ. Igit dum p captiuitatẽ deueniſſet
cũ vxore ſua et filio in ciuitatẽ niniuẽ cũ
oi tribu ſua: et cũ oẽs ederẽt ex cibis gentiliũ: iſte cuſtodiuit animã ſuã: et nũq̃ cõtaminat⁹ eſt in eſcis eorum. Et qm memor fuit
dñi in toto corde ſuo: dedit illi de⁹ grãm
in cõſpectu ſalmanaſar regis et dedit illi poteſtatẽ quocũq3 vellet ire: hñs libertatẽ q̃-
cũq3 facere voluiſſet. Pergebat. n. p oẽs q C
erãt in captiuitate: et monita ſalutis da- // iſra. 4. B
bat eis. // Cũ aũt veniſſet in rages ciuitatẽ medorum: et ex his qb⁹ honoratus fuerat a
rege habuiſſet decẽ talẽta argẽti: et cum in
multa turba generis ſui gabelũ egẽtẽ videret q erat ex tribu ei⁹ ſub cirographo:
dedit illi memoratũ põdus argẽti. Poſt
multũ vo tẽporis mortuo ſalmanaſar rege: cũ regnaret ſennacherib fili⁹ ei⁹ p eo: et
filios iſrael exoſos hẽret in cõſpectu ſuo: tobias quotidie pergebat p oẽs cognationẽ D
ſuã: et cõſolabat eos diuidebatq3 vnicuiq3
put poterat de facultatib⁹ ſuis. Eſurientes // 4. Reg.
alebat: nudiſq3 veſtimẽta pꝛebebat: et mor- 19.g.
tuis atq3 occiſis ſepulturã ſollicit⁹ exhibebat. // Deniq3 cũ reuerſus eẽt rex ſenna

cherib fugiēs a iudea: plagā quā circa eū
fecerat de⁹ pp blaſphemiā ſuā ⁊ irat⁹ mul-
4.reg.2.b tos occideret ex filijs iſrl' // thobias ſepelie
bat corpora eoꝝ. At vbi nunciatū eſt regi
iuſſit eū occidi: ⁊ tulit oēs ſubſtātiā ei⁹.
Thobias vō cū filio ſuo ⁊ cū vxore fugiēs
nudus latuit: q2 multi diligebant eum.
Poſt dies vō q̄draginta quinqꝫ occiderunt
regē filij ipſi⁹. Et reuerſus ē thobias in do
mū ſuā: oiſqꝫ facultas ei⁹ reſtituta eſt ei.
¶ Cap. Sū. ¶ In die feſto thobias prādiū
magnū parat: mittit filiū ad inuitādū vi
cinos ⁊ parētes timētes deū: inuenitur
iugulatus vnus ex filijs iſrael nunciat
patri a filio ⁊ ſepeliuit eū: arguitur a p-
pinquis: nec tamē pp̄ter hoc deſtituit ab
operibus miſericordie: cecus fact⁹ ex ſter-
core hyrūdinis grās agit: irridētes ami-
cos corrigit bono ope: ⁊ pcipue de hedo vi
ſuperat ab vxore ſua anna. Cap. ij.

A Poſt hec vō cum eēt dies feſtus dn̄i ⁊
factus eēt prādium bonū in domo
thobie: dixit filio ſuo. Uade ⁊ adhuc aliq̄s
de tribu noſtra timētes deum: vt epulē-
tur nobiſcū. Cūqꝫ abiſſet reuerſus nun
ciauit ei vnum ex filijs iſrael iugulatum
iacere in platea. Statimqꝫ exiliēs de accu-
bitu ſuo relinquēs prādiū ieiunus pue-
nit ad corpus: tollēſqꝫ illud portauit ad
domū ſuā occulte vt dū ſol occubuiſſet
caute ſepeliret eū. Cūqꝫ occultaſſꝫ corpus
mādúcauit panē cū luctu ⁊ tremore me-
morās illū ſermonē quē dixit dominus
Amos. 8.c. p amos pphetā. // Dies feſti veſtri ꝯuer-
tent in lamētationē ⁊ luctū. Cū vero ſol
B occubuiſſꝫ abijt ⁊ ſepeliuit eū. Arguebāt
Sup.1.d aūt eū oēs pximi ei⁹: dicētes. // Jam hu-
ius rei cā interfici iuſſus es: ⁊ vix effugi-
ſti mortis imperiū ⁊ iterum ſepelis mor
tuos? Sꝫ tobias plus timēs deū q̄ꝫ regē:
rapiebat corpora occiſoꝝ ⁊ occultabat i do-
mo ſua: ⁊ medijs noctib⁹ ſepeliebat ea. Cō
tigit aūt vt q̄dā die fatigatus a ſepulturā
veniēs domū iactaſſꝫ ſe iuxta parietē ⁊ ob
C dormiſſꝫ: ⁊ ex nido hyrundinū dormien
ti illi calida ſtercora inciderēt ſup oculos
Alis + aduerſus eius fieretqꝫ cecus. Hāc aūt tentationeꝫ:
ideo pmiſit dn̄s euenire illi: vt poſteris
Alis + aduenire. daret exēpluꝫ patientie eius ſicut ⁊ ſancti
iob. Nā cū ab īfantia ſua ſemp deū timue
rit ⁊ mādata eius cuſtodierit: nō ē ꝯtriſta
tus + ꝯ deū q2 plaga cecitatis + euenerit

ei: ſed immobilis in dei timore permanſ-
ſit: agens gratias deo omnibus dieb⁹ vi-
te ſue. Nam ſicut beato iob inſultabant re
ges: ita iſti parentes ⁊ cognati eius irri-
debant vitaꝫ eius: dicētes. Ubi ē ſpes tua
p q̄ elemoſynas ⁊ ſepulturas faciebas?
Tobias vero increpabat eos: dicēs. Noli- 1.reg.2.a
te ita loq: qm̄ filij ſanctorū ſumus ⁊ vitaꝫ
illam expectamus: quam deus daturus
eſt his qui fidē ſuā nunq̄ꝫ mutant ab eo.
Anna vero vxor eius ibat ad opus textri- D
nū quotidie: ⁊ de labore mānuū ſuaꝝ victū
quē ꝯſeq potuiſſꝫ deferebat. Unī factū ē: vt
hedū caprarū accipiēs: detuliſſꝫ domi. Cu-
ius cū vocē balātis vir ei⁹ audiſſet: dixit.
Uidete ne forte furtiu⁹ ſit. Reddite eum
dn̄is ſuis: q2 nō lꝫ nobis aut edere ex fur-
to aliqd aut ꝯtingere. Ad hec vxor ei⁹ irata
rn̄dit. Manifeſte vana fcā ē ſpes tua ⁊ ele-
moſyne tue mō + apparuerūt. atqꝫ his ⁊ Alis + perierūt
alijs huiuſcemodi verbis exprobrabat ei.
¶ Ca. Sū. ¶ De orone tobie: de ſara filia
raguelis quaſi exprobrat ab ancilla: d orā
tione eius ⁊ ieiunio triū dierum ⁊ triū
noctiū: exaudiunt preces eoꝝ: raphael ad
curādum eos eſt miſſus. Cap. iij.

Tunc tobias ingemuit ⁊ cepit orare A
cū lachrymis dicēs. Juſtus es dn̄e
⁊ oīa iudicia tua + vā ſunt: ⁊ oēs vie tue Alis + iuſta
miſericordia ⁊ veritas ⁊ iudiciū. Et nunc
dn̄e memor eſto mei: ⁊ ne vindictam ſu-
mas de peccatis meis: neqꝫ reminiſcaris
delicta mea vel parētū meoꝝ. Qm̄ nō obe-
diuimus pceptis tuis: iō traditi ſumus
in direptionē ⁊ captiuitatē ⁊ mortē ⁊ i fa
bulā ⁊ i + improperiū oīb⁹ nationib⁹ in q Alis + opprobrium.
bus diſperſiſti nos. Et nūc dn̄e magna iudi
cia tua q2 nō egimus ſm̄ pcepta tua: ⁊ nō
ambulauimus ſynceriter corā te. Et nūc
dn̄e ſm̄ voluntatē tuā fac mecū ⁊ precipe in B
pace recipi ſpiritū meū. Expedit. n. mihi
mori magis q̄ꝫ viuere. Eadē itaqꝫ die cō Alis + raguel vel ragel
tigit vt ſara filia raguelis in rages ciuita-
te medoꝝ: ⁊ ipſa audiret improperiū ab
vna ex ancillis pris ſui qm̄ tradita fuerat
ſeptē viris: ⁊ demoniū noie aſmode⁹ oc-
ciderat eos mox vt ingreſſi fuiſſent ad eā.
Ergo cū p culpa ſua increparet puellā: rn̄
dit ei dicens. Amplius ex te non videa-
mus filium aut filiam ſuper terram: in-
terfectrix viroꝝ tuoꝝ. Nūquid ⁊ occidere
me vis ſicut etiā occidiſti ſeptē viros. Ad

hanc vocē greſſit in ✠ ſupius cubiculū do
Superiori cubiculo. mus ſue:ꝛ trib⁹ dieb⁹ ꝛ trib⁹ noctib⁹ nō
māducauit neqꝫ bibit:ſꝫ in orōne pſiſtēs
cū lachrymis depcabať deū vt ab iſto ipro
C perio liberaret eā. Factuꝫ eſt aūt die tertia
dū ꝯpleret orōnē benedicēs dñſꝫ dixit. Be
nedictū ē nomē tuū de⁹ patꝝ nroꝝ:q cuꝫ
iratus fueris miſericordiā facies:ꝛ in tpe
tribulatiōis pctā dimittis his q inuocāt
te. Ad te dñe faciē meā ꝯuerto:ad te ocu-
los meos erigo. Peto dñe vt de vinculo i
propꝛij hui⁹ abſoluas me:aut certe deſup
terrā eripias me. Tu ſcis dñe qꝛ nūqꝫ cō-
cupiui viꝛꝫ:ꝛ mūdā ſeruaui aīaꝫ meaꝫ ab
oī cōcupiſcētia Nūqꝫ cū ludētib⁹ miſcui
me:neqꝫ cū his q in leuitate ambulāt pti
cipē me prebui. Uirū aūt cū timore tuo
nō cū libidine mea cōſenſi ſuſcipe. Et aut
ego indigna fui illis:aut illi forſitan mi-
hi nō fuerūt digni:qꝛ forſitan viro ✠ alij
cōſeruaſti me. Nō ē enīꝫ in hoīs ptāte cōſi
Als ✠ alto liū tuū. Hoc aūt ꝓ certo hꝫ omnis q co-
lit te:qꝛ vita eius ſi in ꝓbatione fuerit co-
D ronabiť:ſi aūt in tribulatione fuerit libe-
rabiť:ꝛ ſi in corruptiōe fuerit:ad miſeri-
cordiā tuā venire licebit. Nō.n. delectaris
in ꝑditiōib⁹ nrīs:qꝛ poſt tēpeſtatē trāql-
lū facis:ꝛ poſt lachrymationē ꝛ fletū exul
tationē infundis. Sit nomē tuū de⁹ iſrľ
bndictū in ſecula. In illo tpe exaudite ſūt
ꝑces amboꝝ in cōſpectu glorie ſummi dei
ꝛ miſſus eſt angelus dñi ſanctus raphael
vt curaret eos ambos:quoꝝ vno tempore
ſunt orationes in conſpectu dñi recitare.
¶ Ca. Sū. ¶ Tobias putās ſe mori:filiū
inſtruxit de ſepultura corporis ſui:hono-
re mrīs ꝛ ꝑcipue de elemoſynis: pecuniā
mutuatā ſibi cyrographo indicat:ſupbiā
fornicationē aliaqꝫ vetat. Cap. iiij.

Igit cū tobias putaret orōneꝫ ſuam
exaudiri:vt⁹ mori potuiſſꝫ:vocauit ad
A ſe tobiaꝫ filiū ſuū:dixitqꝫ ei. Audi fili mi
verba oris mei:ꝛ ea ī corde tuo quaſi fun-
//.11.q.2. c. ſoror ꝛ.c. ebrō. dametū cōſtrue. //Cū acceperit deus aīam
meā:corpus meū ſepeli:ꝛ honorē habebis
✠ matri tue omnibus diebus vite eius.
Als ✠ matris Memor.n. eē debes que ꝛ quāta pericula
paſſa ſit ꝓpter te in vtero ſuo. Cū auteꝫ ꝛ
ipſa cōpleuerit tēpus vite ſue:ſepelias eaꝫ
Als ✠ iuxta ✠ circa me. Omnibus aūt dieb⁹ vite tue
in mēte habeto deū:ꝛ caue ne aliqñ pecca-
B to cōſentias ꝛ ꝑtermittas precepta dei no

ſtri. //Ex ſubſtantia tua fac elemoſynam:ꝛ ꝓuer. 3.b.
noli auertere faciē tuā ab vllo paupere. Ita
eni fiet:vt nec a te auertať facies dñi. Quō Luc. 14. d.
potueris:ita eſto miſericors. Si multuꝫ
tibi fuerit:abūdāter tribue:ſi exiguū tibi Als ✠
fuerit:ēt exiguū libenter ✠ iptiri ſtude. iptire.
Premiū.n. ✠ bonū tibi theſaurizas ī die Als ✠ bo
neceſſitatis:qm̄ elemoſyna ab oī pctō ꝛ a ni.c. de
morte liberat:ꝛ nō patieť aīaꝫ ire in tene- pe.di.j.c.
bras. Fiducia magna erit corā ſūmo deo miror ꝛ
elemoſyna oīb⁹ ✠ faciētib⁹ eā. Attēde ti- ca. medi
bi fili ab oī fornicatione:ꝛ ꝑter vxorē tuā cina
nūqꝫ patiaris crimē ſcire. Superbiā nūqꝫ Archi.
in tuo ſenſu aut in tuo vbo dñari pmit- di. 41. ꝗ
tas. In ipſa.n. initiū ſumpſit oīs ꝑditio. ſimonia
//Quicūqꝫ tibi aliqd opatus fuerit: ſtatiꝫ Als ✠ q
ei mercedē reſtitue:ꝛ merces mercenarij faciunt.
tui apd̄ te oī non remaneat. //Qđ ab alio C
oderis fieri tibi:vide ne tu aliqñ alteri fa- //Le. 19.
cias. Pannē tuū cū eſuriētib⁹ ꝛ egētib⁹ b. deu. 24
cōmede:ꝛ de veſtimētis tuis nudos tege. c. Mat.
Panē tuū ꝛ vinū tuū ſup ſepulturā iuſti 7.b.
cōſtitue ꝛ noli ex eo māducare ꝛ bibere cū //di.j. in
pctōrib⁹. Cōſiliū ſemp a ſapiēte ꝑquire. Oī prin.
tpe bndic deū:ꝛ pete ab eo vt vias tuas di di. 45.c.
rigat ꝛ oia ꝯſilia tua ī ipſo pmaneāt. // In licet.
dico ēt tibi fili mi dediſſe me decē talēta ar di. 50.c.
gēti ꝛ dū infantulus eēs gabelo in rages pōderet
ciuitate medoꝝ:ꝛ cyrographū ei⁹ apd̄ me 2.q.j.c.j.
hēo. Et ideo ꝑquire quō ad eū peruenias 3:.q.4.c.
ꝛ recipias ab eo ſupra memoratū pondus ſara in
argēti:ꝛ reſtituas ei cyrographum ſuuꝫ. glo.ij.
Noli timere fili mi. Pauperem quideꝫ vi D
tam gerimus:ſꝫ multa bona habebimus ſup.j.c.
ſi timuerimus deū ꝛ receſſerimus ab om
ni peccato:ꝛ fecerimus bene.
¶ Ca. Sū. ¶ Tobias ſociū itineris q̄rit:
raphaele iuenit:ad prēꝫ introducit:eo co
mitāte ꝓfect⁹ ē:mr̄ flet:quā pr̄ ꝯſolať. c.v.

Nuncrn̄dit tobias patri ſuo ꝛ dixit. A
Oia quecūqꝫ ꝑcepiſti mihi faciam pr̄.
Quō aūt pecuniā hāc regrā:ignoro. Ille
me neſcit:ꝛ ego eū ignoro. Qđ ſignū da-
bo ei. Sꝫ neqꝫ viā ꝑ quā pergať illuc:aliqñ
cognoui. Tūc pr̄ ſuus rn̄dit illi: ꝛ dixit.
Cyrographū quidē illius apud me hēo:
qđ dū illi oñderis ſtatim reſtituet. Sꝫ per
ge nūc ꝛ inqre tibi aliquē fidelē virū:qui
eat tecum ſalua mercede ſua dum adhuc
viuo:vt recipias eam. Tunc egreſſus to-
bias inuenit iuuenē ſplendidū ſtantem
precinctum:ꝛ quaſi paratū ad ambulan-

dū. Et ignorās ꝙ angelus dei eēt: ſaluta-
uit eū: ⁊ dixit. Unū te hēmus bone iuuēis.
At ille rn̄dit. Ex filijs iſrł. Et tobias dixit
B ei. Noſti viā q̄ ducit in regionē medorū.
Cui rn̄dit. Noui ⁊ oīa itinera ei⁹ frequē-
ter ambulaui: ⁊ māſi apd̄ gabelū fratrem
nr̄m q morat̄ in rages ciuitate medoꝝ: q̄
pͤ ſita ē in mōte egbathanis. Cui tobias
ait. Suſtine me obſecro donec hec ipſa nū
ciē pr̄i meo. Tūc ingreſſus tobias indica
uit vniuerſa hec pr̄i ſuo. Sup q̄ ammira-
tus pr̄ rogauit vt introiret ad eū. Ingreſ
ſus itaqꝫ ſalutauit eū ⁊ dixit. Gaudiū ti-
bi ſit ſemp. Et ait tobias. Quale gaudiuꝫ
mihi erit: q in tenebris ſedeo ⁊ lumē celi
nō video. Cui ait iuuenis. Forti aīo eſto:
C in ꝓximo ē vt a deo cureris. Dixit itaqꝫ
illi tobias. Nūqd poteris ꝑducere filium
meū ad gabelū in rages ciuitatē medoꝝ?
Et cū redieris reſtituā tibi mercedē tuā.
Et dixit ei angel⁹. Ego ducā ⁊ reducā euꝫ
ad te. Cui tobias rn̄dit. Rogo te. Indica
mihi de q̄ domo aut de q̄ tribu es tu. Cui
raphael angel⁹ dixit. Genus q̄ris merce-
narij: an ipſm mercenariū q cuꝫ filio tuo
eat? Sꝫ ne forte ſollicitū te reddā: ego ſuꝫ
açarias: ananie magni fili⁹. Et tobias rn̄-
dit. Ex magno gn̄e es tu. Sꝫ pͤto ne iraſca
ris ꝙ volueriꝫ cognoſcere gen⁹ tuū. Dixit
aūt illi angelus. Ego ſanū ducā ⁊ ſanū ti
bi reducā filiū tuū. Rn̄dēs aūt tobias ait.
D Et ꝙ ambuletis: ⁊ ſit dn̄s in itinere vr̄o: ⁊
angelus ei⁹ comitet̄ vobiſcū. Tūc paratis
oībus q̄ erāt in via portāda fecit tobias va
le pr̄i ſuo ⁊ mr̄i ſue: ⁊ ambulauerūt ambo
ſimul. Cūqꝫ ꝓfecti eēnt: cepit mr̄ eius fle
re ⁊ dicere. // Baculū ſenectutis nr̄e tuliſti
⁊ trāſmiſiſti a nobis. Nunq̄ꝫ fuiſſet ipſa pe
cūia ꝓ qua miſiſti eū. Sufficiebat nobis
paupertas nr̄a: vt diuitias cōputaremus
hoc ꝙ videbamus filiū nr̄m. Dixitqꝫ ei to
bias. Noli flere. Saluus ꝑueniet fili⁹ no-
ſter: ⁊ ſaluus reuertet̄ ad nos: ⁊ oculi tui
videbunt illum. Credo enim ꝙ angelus
dei bonus comitet̄ ei: ⁊ bn̄ diſponat oīa q̄
circa eum geruntur: ita vt cum gaudio
reuertatur ad nos. Ad hanc voceꝫ ceſſauit
mater eius flere: ⁊ tacuit.

¶ Ca. Sū. ¶ Liberat angelus tobiā ne de-
uoret̄ a piſce: docet eū d̄ corde ⁊ iecore ⁊ fel
le piſcis cui⁹ vtilitatis ē: pſuadet ei nupti
as ſare: docet ſeritatē nuptiaꝝ. Cap. vi.

Margin: // ſima. io. b.

A PRofect⁹ eſt aūt tobias: ⁊ canis ſecut⁹
eſt eū: ⁊ māſit ꝑma māſiōe iuxta flu
uiuꝫ tigris. Et exiuit vt lauaret pedes ſu-
os. Et ecce piſcis imanis exiuit ad deuo-
rāduꝫ eū. Quē expaueſcēs tobias clama-
uit voce magna: dicēs. Dn̄e inuadit me. Et
dixit ei angelus. Apprehende branciā ei⁹ ꝫ
⁊ trahe eū ad te. Quod cū feciſſet: attraxit
eum in ſiccum: ⁊ palpitare cepit an̄ pedes
eius. Tunc dixit ei angelus. Exentra hūc
B piſcem: ⁊ cor eius ⁊ fel ⁊ iecur repone tibi.
Sunt enim hec neceſſaria ad medicamen
ta vtiliter. Qd̄ cū feciſſꝫ: aſſauit carnes ei⁹.
⁊ ſecum ſuſtulerunt in via: cetera ſalierūt
que ſufficerent eis quouſqꝫ peruenirent
in rages ciuitatem medorum. Tunc in-
terrogauit tobias angelū: ⁊ dixit ei. Obſe
cro te açaria frater: vt dicas mihi qd̄ re-
mediū hēbunt iſta q̄ de piſce ſeruare iuſ-
ſiſti. Et rn̄dens angelus: dixit ei. Cordis
eius particulā ſi ſup carbones ponas: fum⁹
ei⁹ ✝ extricat oē genus demonioꝝ ſiue a
viro ſiue a muliere: ita vt vltra nō accedat
ad eos. Et fel valet ad vnguēdos oculos i
quib⁹ fuerit albugo: ⁊ ſanabunt̄. Et dixit
ei tobias. Ubi vis vt maneamus? Rn̄dēſ
qꝫ angelus ait. Eſt hic raguel vir noīe ꝓ-
pinquus de tribu tua: ⁊ hic hꝫ filiā noīe
ſarā ſed neqꝫ maſculū neqꝫ feminā vllaꝫ
hꝫ aliā ꝑter eā. Tibi debet̄ oīs ſubſtātia ei⁹
⁊ opꝫ eā te accipere coniugeꝫ. Pete ergo eā a
pr̄e ei⁹: ⁊ dabit tibi eā in vxorē. Tūc rn̄dit
tobias ⁊ dixit. Audio qꝛ tradita ē ſeptem
viris: ⁊ mortui ſunt. Sꝫ ⁊ hoc audiui: qꝛ
demoniū occidit illos. Timeo ergo ne for
te ⁊ mihi hec eueniant ⁊ cum ſim vnicus
parētibus meis deponā ſenectutem illoꝝ
cū triſtitia ad inferos. Tunc angelus ra-
phael dixit ei. Audi me: ⁊ oſtendam tibi

Margin: Ms ✝ effugat C

qui ſunt qbus ꝑualere pōt demoniū. hi
nāqȝ q cōiugiū ita ſuſcipiūt vt deū a ſe ⁊
Pſ.31. a ſua mēte excludāt // ⁊ ſue libidini ita va-
cēt ſicut equ⁹ ⁊ mulus qb⁹ nō eſt intelle-
ct⁹: hȝ ptātē demoniū ſup eos. Tu autē cū
acceperis eā ingreſſus cubiculū ꝑ tres di
es ɔtinens eſto ab ea: ⁊ nihil aliō niſi orō-
nib⁹ vacabis cū ea. Ipa āt nocte icēſo ieco
re piſcis fugabit demoniū. Scđa vo nocte
in copulatōe ſctōꝝ pīarchaꝝ admitteris.
Tertia aūt nocte bñdictionē ɔſeqris: vt fi
lij ex vobis ꝓcreent icolumes. Tranſacta
aūt tertia nocte accipies virginē cū timo
re domini: amore filiorum magis q̄ȝ libi
dinis ductus: vt in ſemine habrae benedi
ctionem in filijs conſequaris.

¶ Ca. Sū. ¶ Venerūt ad domū raguelis:
dat ſara tobie vxor: cū bñdictiōe ɔiugali:
⁊ ſcribit in charta cōiugium. Cap. vij.

A Ingreſſi ſunt aūt ad raguelē: ⁊ ſuſcepit
eos raguel cū gaudio. Intuēſqȝ tobiā
raguel dixit āne vxori ſue. Quā ſimilis ē
iuuenis iſte ɔſobrino meo. Et cū hec di-
xiſſȝ: ait. Vñ eſtis iuuenes frēs nři? At il-
li dixerūt. Ex tribu neptalim ſumus ex ca-
B ptiuitate niniue. Dixitqȝ illis raguel. No
ſtis tobiā frēȝ meū? Qui dixerūt. Noui-
mus. Cūqȝ multa bona loqret̄ de eo: dixit
angelus ad raguelē. Tobias de quo inter
rogas pī iſti⁹ ē. Et miſit ſe raguel ⁊ cū la-
// Infra.9.c chrymis oſculat⁹ ē eū. Et plorās ſupra col
lū ei⁹ dixit. Bñdictio ſit tibi fili mi: q: bo
ni ⁊ optimi viri fili⁹ es. Et āna vxor ei⁹: ⁊
ſara ipoꝝ filia lachrymate ſūt. Poſtq̄ȝ aūt
locuti ſunt ꝑcepit raguel occidi arietē: ⁊
parari ɔuiuiū. Cūqȝ hortaret̄ eos diſcūbe-
re ad prādiū: tobias dixit. hic ego hodie
nō mādncabo neqȝ bibā niſi pri⁹ petitio-
C nē meā ɔfirmes: ⁊ ꝓmittas mihi dare ſa
rā filiā tuā. Quo audito vbo raguel expa-
uit ſciēs qđ euenerit illis ſeptē viris: q in
greſſi ſunt ad eā: ⁊ timere cepit ne forte ⁊
huic ſilr ɔtingeret. Et cū nutaret ⁊ nō da
ret petēti vllū rñſū: dixit ei angelus. Noli
timere dare eā illi: qm̄ huic timēti deū de
bet̄ ɔiunx filia tua. Propterea ali⁹ nō po-
tuit hr̄e illā. Tūc dixit raguel. Nō dubito
ꝙ de⁹ ꝑces ⁊ lachrymas meas in cōſpectu
ſuo admiſerit. Et credo qm̄ iō fecit vos ve-
// Nu.?. nire ad me // vt ⁊ iſta ɔiungeret̄ cognatio
D ni ſue: ſm̄ legē moyſi. Et nūc noli dubiū
gerere: ꝙ tibi eā tradā. Et appꝛhendēs dexte
rā filie ſue dextere tobie tradidit dicēs. De
us habraā: ⁊ deus iſaac ⁊ de⁹ iacob vobiſcū
ſit: ⁊ ipſe ɔiungat vos impleatqȝ bñdictio
nē ſuā in vobis. Et accepta charta fecerunt
cōſcriptionē ɔiugij. Et poſt hec epulati ſūt
bñdicentes deum. Vocauitqȝ raguel ad ſe
annā vxorē ſuā ⁊ precepit ei: vt ꝑpararet al
terū cubiculū. Et introduxit illuc ſaram
filiā ſuā: ⁊ lachrymata eſt. Dixitqȝ ei. For-
ti aīo eſto filia mea. Dñs celi det tibi gau-
dium: pro tedio quod perpeſſa es.

¶ Ca. Sū. ¶ Tobias iecur piſcis incēdit
angel⁹ dñi demoniū ligat. Tobias ⁊ ſara
dñȝ orāt: foſſa parat̄: viui reperti ſunt. Ra-
guel grās agit: celebrato ɔuiuio. Raguel
dimidiū bonoꝝ ſuoꝝ dat gñō ⁊ filio habē
turū reliquā partē poſt mortē ei⁹. ca. viij.

A Poſtq̄ȝ vero cenauerūt: introduxerūt
iuuenē ad eā. Recordatus itaqȝ tobi-
as ſmonū angeli ꝓtulit de caſſidili ſuo ꝑ
tē iecoris: poſuitqȝ eā ſup carbones viuos.
Tūc raphael angelus apprehendit demo-
niū ⁊ religauit illō i deſerto ſupioris egy
pti. Tūc hortat⁹ eſt virginē tobias: dixitqȝ
ei. Sara exurge ⁊ deꝑcemur deū hodie ⁊
cras ⁊ ſcđm cras: q: his trib⁹ noctib⁹ deo
iungimur: tertia aūt trāſacta nocte i nřo
erimus ɔiugio. // Filij q̄ppe ſanctoꝝ ſu- // Sup.2.c.
mus: ⁊ nō poſſumus ita cōiungi ſicut gē
tes que ignorāt deū. Surgētes aūt pari-
ter iſtāter orabāt ambo ſimul: vt ſanitas B
daret̄ eis. Dixitqȝ tobias. Dñe deus patrū
nřoꝝ // bñdicant te celi: ⁊ terra: ⁊ mare ⁊ // Gen.2.
fontes ⁊ flumina: ⁊ oēs creature tue que b.
in eis ſunt. Tu feciſti adā de limo terre:
dediſtiqȝ ei adiutoriū euā. Et nūc dñe tu
ſcis q: nō luxurie cā accipio ſororē meā
coniugem: ſȝ ſola poſteritatis dilectione:
in qua benedicat̄ nomē tuū in ſecula ſe-
culorū. Dixit itaqȝ ſara. Miſerere nobis
dñe miſerere nobis: ⁊ cōſeneſcamus am-
bo pariter ſani. Et factum eſt circa pulloꝝ
cantū accerſiri iuſſit raguel ſeruos ſuos: ⁊
abierunt cū eo pariter vt foderent ſepul-
chrū. Dicebat enim ne ſimili modo eue
nerit ei: quo ⁊ ceteris alijs ſeptem viris q
ſunt ingreſſi ad eā. Cūqȝ paraſſet foſſam: C
reuerſus raguel ad vxorem ſuā: dixit ei.
Mitte vnam ex ancillis tuis: ⁊ videat ſi
mortuus eſt: vt ſepeliam eū anteq̄ȝ illuce
ſcat. At illa miſit vnam ex ancillis ſuis.
Que ingreſſa cubiculum repperit eos ſal-

vos ⁊ incolumes: ſecū pariter dormiētes
Et reuerſa nūciauit bonū nūciū. Et bene-
dixerūt dn̄m: raguel videlȝ ⁊ anna vxor
eius: ⁊ dixerūt. Benedicimus te dn̄e de⁹
iſrael: q2 nō contigit nobis queadmodū
D putabamus. Feciſti enim nobiſcū miſe-
ricordiā tuā: ⁊ excluſiſti a nobis inimicū
perſequentē nos. Miſertus es aūt duob⁹
vnicis. Fac eos dn̄e plenius bn̄dicere te: ⁊
ſacrificiū laudis tue ⁊ ſue ſanitatis offer-
re vt cognoſcat vniuerſitas gētium: q2 tu
es de⁹ ſolus in vniuerſa terra. Statimq3
pcepit ſuis ſuis raguel vt replerēt terra
foſſaȝ quā fecerāt: priuſq3 eluceſceret. Vxori
aūt ſue dixit vt inſtrueret cōuiuiū: ⁊ ppa
raret oīa que in cibos erāt iter agentibus
neceſſaria. Duas quoq3 pingues vaccas ⁊
quattuor arietes occidi fecit: ⁊ parari epu
las oībus vicinis ſuis: cunctiſq3 amicis.
Infra.9.a //Et adiurauit raguel tobiā vt duas heb-
domadas moraret apud eū. De oībus āt
que poſſidebat raguel dimidiam partem
dedit tobie ⁊ fecit hanc ſcripturā vt pars
dimidia que ſupererat poſt obitum eorū
tobie domino deueniret.

C Ca. Sū. C Iuit angelus in rages: rece
pit pecuniā a gabelo ⁊ rediit cū eodē gabe
lo ad tobiam. Cap. ix.

A Tunc vocauit tobias āgelū ad ſe: quē
hoīē dē hominē eſtimabat: dixitq3 ei.
Azaria frater: peto vt auſcultes vba mea.
Si me ipſuȝ tradā tibi ſeruū: nō ero ɔdi
gnus prouidētie tue. Tñ obſecro te vt aſ
ſumas tibi aīalia ſiue ſeruitia: ⁊ vadas ad
gabelum in rages ciuitatē medoruȝ: red
dasq3 ei cyrographum ſuū: ⁊ recipies ab
eo pecuniam: ⁊ roges eum venire ad nu-
ptias meas. Scis enim ipſe quoniaȝ nu
merat pr̄ meus dies. Et ſi tardauero vna
B die plus cōtriſtatur anima eius. //Et cer-
Sup.8.d te vides quomodo adiurauit me raguel
cuius adiuramentum ſpernere nō poſ-
ſum. Tunc raphael aſſumens quattuor
ex ſeruis raguelis ⁊ duos camelos in ra-
ges ciuitatem medoruȝ perrexit. Et inue
niens gabelum dedit ei cyrographū ſuū:
⁊ recepit omnem pecuniam. Indicauitq3
ei de tobia filio tobie omnia q̄ geſta ſunt:
feciq3 eum ſecū venire ad nuptias. //Cū
C q3 ingreſſus eſſet domum raguelis: inue
nit tobiam diſcumbentem: ⁊ exiliēs oſcu
lati ſunt ſeinuicem. Et fleuit gabelus: be-

nedixitq3 deū ⁊ dixit. //Benedicat te deus
iſrael quia filius es optimi viri ⁊ iuſti ⁊ //Sup.3.
timentis deum: ⁊ elemoſynas facientis.
Et dicatur benedictio ſuper vxorem tuaȝ D
⁊ ſuper parentes veſtros: ⁊ videatis filios
veſtros: ⁊ filios filiorum veſtrorum vſq3
in tertiam ⁊ quartam generationeȝ: ⁊ ſit
ſemen veſtrum benedictum a deo iſrael: q
regnat in ſecula ſeculoruȝ. Cūq3 omnes
dixiſſent amen: acceſſerunt ad conuiuiū.
Sed cum timore domini nuptiaruȝ cō-
uiuium exercebant.

C Ca. Sū. C De contriſtatione tobie ſe-
nioris ⁊ ēt anne pro mora filij: tobias re-
diit cum vxore. Cap. x.

Cum vero moras faceret tobias cau-
ſa nuptiaȝ: ſolicitus erat pr̄ eius to A
bias dicens. Putas quare moraī filius
me⁹: aut q̄re detentus ē ibi? Putas ne ga
belus mortuus eſt: ⁊ nemo reddat ſbi pe
cuniam? Cepit autem cōtriſtari nimis
ipſe ⁊ anna vxor eius cum eo. Et ceperunt
ambo ſimul fleī eo q͏ die ſtatuto minime
reuerteretī filius eoȝ ad eos. Flebat igitur
mr̄ ei⁹ irremediabilib⁹ lachrymis: atq3 B
dicebat. Heu me fili mi: vt qd te miſimus
pegrinari: lumē oculoȝ nr̄oȝ // baculuȝ
ſenectutis nr̄e: ſolatiū vite nr̄e: ſpes poſte //Sup.(5
ritatis nr̄e. Oīa ſimul in te vno habentes
te nō debuimus dimittere a nobis. Cui
dicebat tobias. Tace noli turbari. San⁹
eſt filius noſter. Satis fidelis eſt vir ille
cuȝ quo miſimus eū. Illa aūt nullo mō
cōſolari poterat: ſȝ quotidie exiliēs circū-
ſpiciebat ⁊ circuibat vias oēs p q̄s ſpes re
meādi videbaī vt pcul videret eū: ſi fieri
poſſȝ venientē. At vero raguel dicebat ad
generū ſuū. Mane hic: ⁊ ego mittā nun- C
ciū ſalutis de te ad tobiāȝ patrē tuū. Cui

tobias ait. Ego noui q pr̄ me⁹ ⁊ mr̄ mea
mō dies cōputāt et cruciāt ſpūs eoꝝ ī ip-
ſis. Cūqꝫ vbis multis rogaret raguel to-
biā et ille cū nulla rōne vellet audire: tra-
didit ei ſarā et dimidiā partē oīs ſbe ſue ī
pueris in puellis in pecudib⁹ ī camelis et
ī vaccis: et pecunia mſta: et ſaluū atqꝫ gau-
D dētē dimiſit eū a ſe: dicēs. Angelus dñi
ſanct⁹ ſit in itinere vr̄o: pducatqꝫ vos inco
lumes inueniatis oīa recte circa parētes
Als ✠ añ veſtros: et videāt oculi mei filios vr̄os ✠
ꝑuſqꝫ moriar. Et apprehēdētes parētes fi-
liā ſuā: oſculati ſūt eā: et dimiſerūt ire mo
nētes eā honorare ſoceros: diligere mari-
tū: regere familiā: gubernare domum: et
ſeipſam irreprehenſibilem exhibere.
❡ Ca. Sū. ❡ Tobias dimiſſa ſara: cū āge-
lo ꝑceſſit ſarā ⁊ familiā: linit ocłos pr̄is de
felle piſcis: poſt ſeptē dies venit ſara ⁊ cele-
brāt ꝯuiuiū: venerrūt ꝯſobrini tobie: ⁊ fit
gaudiū imēſū p alios ſeptē dies. Cap. xi.

A Cumqꝫ reuerterēt̄ puenerūt ad char
ram q̄ eſt in medio itinere ꝯ niniuē
vndecimo die. Dixitqꝫ āgelus. Tobia fra
ter ſcis queadmodū reliqſti patrē tuū. Si
placet itaqꝫ tibi ꝑcedam⁹: ⁊ lēto gradu in
ſequantur iter noſtrum familie ſimul cū
coniuge tua: ⁊ cum animalib⁹. Cūqꝫ hoc
placuiſſet vt irent: dixit raphael ad tobiā.
Tolle tecum ex felle piſcis erit enim ne-
ceſſarium. Tulit itaqꝫ tobias ex felle illo: ⁊
abierunt. Anna autē ſedebat ſecus viam
quotidie in ſupercilio montis vnde reſpi
cere poterat de longinquo. Et dum ex eo-
B dē loco ✠ ſpecularetur aduētū eius vidit a
Als ✠ ꝓ- longe ⁊ ilico cognouit veniētē filiū ſuū.
ſpolaret Currēſqꝫ nūciauit viro ſuo: dicēs. Ecce ve
nit filius tuus. Dixitqꝫ raphael ad tobiā.
At vbi introieris domum tuam: ſtatim
adora dñm deum tuum: ⁊ gratias agens
ei: accede ad patrē tuū ⁊ oſculare eū. Sta-
timqꝫ lini ſup oculos eius ex felle iſto pi-
ſcis: qḋ portas tecū. Scias enim q̄m mox
aperient̄ oculi eius: ⁊ videbit pr̄ tuus lu-
men celi: ⁊ in aſpectu tuo gaudebit. Tūc
precurrit canis q ſimul fuerat in via: ⁊ q̄ſi
nūcius adueniēs blandimēto ſue caude
E gaudebat. Et ꝯſurgēs cecus pr̄ cepit offen
dēs pedibus currere. Et data manu pue-
ro: occurrit in obuiā filio ſuo. Et ſuſcipiēs
oſculatus eſt eū cū vxore ſua. Et ceperunt
flere pre gaudio. Cūqꝫ adoraſſent deū: ⁊
grās egiſſent: ꝯſederūt. Tunc ſumens to
bias de felle piſcis: linuit oculos pr̄i ſuo.
Et ſuſtinuit q̄ſi dimidiā fere horā. Et cepit
albugo ex oculis ei⁹ q̄ſi ✠ mēbrana oui Als ✠
egredi. Quā apprehendēs tobias traxit ab mēbra-
oculis eius: ſtatimqꝫ viſū recepit. Et glo num.
rificabāt deū: ipſe videlꝫ ⁊ vxor ei⁹: ⁊ oēs q
ſciebant eum. Dicebat tobias. Bn̄dico te
dñe deus iſrl̄: q: tu caſtigaſti me: ⁊ tu ſal-
F uaſti me. Et ecce ego video tobiā filium
meū. Ingreſſa eſt ēt poſt ſeptē dies ſara
vxor filij eius: ⁊ oīs familia ⁊ pecora ſana
⁊ cameli ⁊ pecunia multa vxoris ſꝫ ⁊ illa
pecunia quā receperat a gabelo: ⁊ narrauit
parētibus ſuis oīa bn̄ficia dei: que feciſſet
circa eū per hominē q eū duxerat. Uene-
rūtqꝫ achior ⁊ nabath conſobrini tobie:
gaudētes ad tobiā: ⁊ cōgratulātes ei de oī
bus bonis que circa illum oſtenderat de-
us. Et per ſeptem dies epulantes omnes
cum gaudio magno gauiſi ſunt.
❡ Ca. Sū. ❡ Tobias filius cōmemorat
pr̄i beneficia p raphaelem ſibi facta: tunc
vterqꝫ offert ei medietatem bonorū ſuo-
rum: ⁊ ille apperiens eis omnem veritatē
ablatus eſt ab eis: pater ⁊ filius p tres ho-
ras ſtant ꝓſtrati in terra. Cap. xij.
Tunc vocauit ad ſe tobias filiū ſuū: A
dixitqꝫ ei. Quid poſſumus dare vi-
ro iſto ſctō: q venit tecū? Rn̄dēs tobias di
xit pr̄i ſuo. Pr̄ quā mercedē dabimus ei:
aut quid dignū poterit eē bn̄ficijs eius?
Me duxit ⁊ reduxit ſanū: pecuniā a gabe-
lo ipſe recepit: vxorē ipſe me habere fecit:
⁊ demonium ab ea ipſe cōpeſcuit: gaudiū
parentibus eius fecit: me ipſum a deuora
tione piſcis eripuit: te quoqꝫ videre fecit
lumen celi: ⁊ bonis omnibus per eum re
pleti ſumus? Quid illi adhuc poterimus
dignum

dignū dare. Sȝ peto te pater mi: vt roges
eū ſi forte dignabit̄ medietatē de omnib⁹
que allata ſunt ſibi aſſumere. Et vocantes
eū: pater. ſ. ⁊ filius: tulerunt eū in partē ⁊
rogare ceperūt: vt dignaret̄ dimidiā par-
tē omniū q̄ attulerāt: acceptā h̄re. Tūc di
xit eis occulte. Bn̄dicite deū celi: ⁊ coram
omnib⁹ viuētib⁹ cōfitemini ei: q: fecit vo-
biſcū miſericordiā ſuā. Etenīȝ ſacrm̄ re-
gis abſcōdere bonū eſt: opa aūt dei reue-
lare ⁊ ꝯfiteri honorificuȝ eſt. Bona eſt oīo
cū ieiunio ⁊ elemoſyna: magis q̄ȝ theſau-
ros auri recōdere. Qm̄ elemoſyna a mor
te liberat ⁊ ipſa eſt q̄ purgat pctā ⁊ facit in
C uenire vitā eternā. Qui aūt faciūt pctm̄ ⁊
iniq̄tatē: hoſtes ſunt anime ſue. Manife-
ſto ergo vobis veritatē: ⁊ nō abſcōdā a vo-
bis occultū ſermonē. Qn̄ orabas cum la
chrymis ⁊ ſepeliebas mortuos ⁊ derelinq̄
bas prādiū tuū ⁊ mortuos abſcōdebas p
diem in domo tua ⁊ nocte ſepeliebas eos:
ego obtuli orōnē tuaȝ dn̄o. Et q: accept⁹
eras deo: neceſſe fuit vt tentatio ꝓbaret te.
Et nūc miſit me dn̄s vt curarē te: ⁊ ſaraȝ
vxorē filij tui a demonio liberarē. Ego. n.
ſum raphael āgelus vn⁹ ex ſeptē q̄ aſtam⁹
an̄ dn̄ȝ. Cūq̄ȝ hec audiſſent turbati ſunt:
⁊ tremētes ceciderūt ſup terram in faciē
D ſuā. Dixitq̄ȝ eis āgelus. Pax vobis. Noli-
te timere. Etenim cū eſſem vobiſcū: p vo-
lūtatē dei erā ip̄m bn̄dicite ⁊ cantate illi.
Uidebar q̄dē vobiſcū mādūcare ⁊ bibere:
ſȝ ego cibo inuiſibili ⁊ potu q̄ ab homini-
bus videri non pōt: vtor. Tēpus eſt ergo
vt reuertar ad eū qui me miſit vos aūt be
nedicite deuȝ ⁊ narrate omnia mirabilia
ei⁹. Et cū hec dixiſſet: ab aſpectu eoꝝ ablat⁹
eſt: ⁊ vltra eū videre nō potuerunt. Tunc
ꝓſtrati p horas tres in facieȝ: bn̄dixerunt
deum. Et exurgētes narrauerunt omnia
mirabilia eius.

¶ Cap. Sum. ¶ Uerba tobie benedicētis
dominum ⁊ prophetie eius ſub nomine
hieruſalem. Cap. xiij.

A Aperiēs autē tobias ſenior os ſuuȝ
benedixit dominū: ⁊ dixit. Magnus
es dn̄e in eternum: ⁊ in omnia ſecula re-
gnuȝ tuū // qm̄ tu flagellas ⁊ ſaluas: dedu
ducis ad inferos ⁊ reducis: ⁊ nō eſt q̄ effu
giat manū tuā. Cōfitemini dn̄o filij iſrl̄:
⁊ in cōſpectu gētiū laudate eum: qm̄ ideo
diſꝑſit vos inter gētes q̄ ignorant eum:
vt vos enarretis mirabilia eius: ⁊ faciatis
ſcire eos q: non eſt alius deus omnipotēs
ꝑter eū. Ipſe caſtigauit nos pp̄ iniq̄tates B
nr̄as: ⁊ ipſe ſaluabit nos pp̄ miſericordiā
ſuā. Aſpicite ergo q̄ fecit nobiſcuȝ: ⁊ cū ti
more ⁊ tremore ꝯfitemini illi: regēq̄ȝ ſe-
culoꝝ exaltate in operib⁹ veſtris. Ego aūt
in terra captiuitatis mee ꝯfitebor illi: qm̄
oſtēdit maieſtatē ſuā in gentē peccatricē.
Cōuertimini itaq̄ȝ peccatores: ⁊ facite iu-
ſtitiā corā dn̄o credētes q̄ faciat vobiſcuȝ
miſericordiā ſuaȝ. Ego aūt ⁊ anima mea
in eo letabimur. Bn̄dicite dn̄o oēs electi
ei⁹ agite dies letitie ⁊ cōfitemini illi. Hie-
ruſalē ciuitas dei caſtigauit te dn̄s in ope-
rib⁹ manuū tuaꝝ. Cōfitere dn̄o in bonis C
tuis ⁊ bn̄dic deuȝ ſeculoꝝ: vt reedificet in
te tabernaculū ſuū: ⁊ reuocet ad te oēs ca-
ptiuos ⁊ gaudeas in omnia ſecula ſecu-
loruȝ. Luce ſplēdida fulgebis: ⁊ oēs fines
terre adorabūt te. Natiōes ex longinquo
ad te veniēt: ⁊ munera deferentes adora-
būt in te dn̄m: ⁊ terrā tuā in ſanctificatio
ne hēbūt. Nomē. n. magnū inuocabūt in
te. Maledicti erūt q̄ cōtēpſerint te: ⁊ con-
dēnati erūt oēs q̄ blaſphemauerint te: be-
nedictiq̄ȝ erūt q̄ edificauerint te. Tu aūt
letaberis in filijs tuis: qm̄ oēs bn̄dicētur
⁊ congregabūtur ad dn̄m. Beati omnes
qui diligūt te: ⁊ q̄ gaudent ſup pace tua.
Anima mea benedic dn̄m: quoniā libera
uit hieruſalem ciuitatē ſuā a cunctis tri
bulationibus eius dn̄s deus noſter. Bea
tus ero: ſi fuerint relique ſeminis mei ad
videndā claritatem hieruſalem. // Porte
hieruſalē ex ſaphyro ⁊ ſmaragdo edifica-
bunt̄: ⁊ ex lapide ꝓcioſo omnis circuitus
muroꝝ eius. Ex lapide candido ⁊ mun-
do omnes platee eius ſternētur: ⁊ per vi-
cos eius alleluia cātabit̄. Benedictus do-
minus qui exaltauit eaȝ: vt ſit regnū ei⁹
in ſecula ſeculorū ſup eam. Amen.

¶ Ca. Sū. De annis ⁊ obitu ⁊ ſepultura
tobie: ⁊ ꝓphetia eius: de ꝑditiōe niniue ⁊
reſtauratiōe hieruſalem: de reditu tobie
ad ſoceros ſuos: ⁊ de morte ipſi⁹. Ca. xiiij.

A Et cōſummati ſunt ſermōes tobie.
Et poſtq̄ȝ illuminatus eſt tobias vi
xit annis quadraginta duobus: ⁊ vidit fi-
lios nepotum ſuoruȝ. Completis itaq̄ȝ
annis cētū duobus: ſepultus eſt honorifi.
ce in niniue. Quinq̄ginta nāq̄ȝ ⁊ ſex an-

¶ I. Reg. 2. a. Sap. 16. b.

nõꝛuꝫ lumẽ oculoꝝ amiſit: ſexagenari⁹
uo recepit. Reliquũ vo vite ſue in gaudio
fuit: ⁊ cũ bono ꝓfectu timoꝛis dei perrexit
B in pace. In hoꝛa aũt moꝛtis ſue vocauit ad
ſe tobiã filiũ ſuũ ⁊ ſeptẽ iuuenes filios ei⁹
nepotes ſuos: dixitqꝫ eis. Prope erit inte-
ritus niniue. Nõ enim excidit verbũ dñi:
⁊ fratres nr̃i qui diſperſi ſunt a terra iſrl̃
reuertent̃ ad eã. Omnis aũt deſerta terra
eius replebitur: ⁊ dom⁹ dei que in ea in-
cenſa eſt iterũ reedificabitur: ibiqꝫ reuer
tentur omnes timẽtes deũ. Et relinquẽt
gẽtes idola ſua ⁊ venient in hieruſalem: ⁊
inhabitabunt in ea: ⁊ gaudebũt in ea oẽs
Mt̃s + gẽtes + reges terre adoꝛantes deum iſrael. Au
dite ergo filij mei: patrẽ veſtruꝫ. ‖ Serui
C te domino in veritate: ⁊ inquirite vt facia
Josue. 24.c. tis que placita ſunt illi ⁊ filijs veſtris mã
date vt faciant iuſtitias ⁊ elemoſynas vt
ſint memoꝛes dei ⁊ benedicãt eũ in omni
tempoꝛe in veritate ⁊ in tota virtute ſua.
Nũc ergo filij audite me: ⁊ nolite manere
hic: ſed quocũqꝫ die ſepelieritis matrẽ ve
Mt̃s + iugta ſtrã + circa me ĩ vno ſepulchꝛo ex eo diri
gite greſſus veſtros: vt exeatis hinc. Uideo
enim qꝛ iniquitas eius finẽ dabit ei. Fa-
D ctum eſt aũt poſt obitũ matris ſue: tobi-
as abſceſſit ex niniue cũ vxoꝛe ſua ⁊ filijs
⁊ filioꝝ filijs ⁊ reuerſus eſt ad ſoceros ſu-
os. Inuenitqꝫ eos incolumes in ſenectu-
te bona: ⁊ curã eoꝛum geſſit: ⁊ ipſe clauſit
oculos eoꝝ: ⁊ oẽm hereditatẽ dom⁹ rague
lis ipſe percepit. Uiditqꝫ quintã genera-
tionẽ filios filioꝝ ſuoꝝ. Et cõpletis annis
nonaginta ⁊ nouẽ in timoꝛe domini cũ
gaudio ſepelierũt eũ. Omnis aũt cogna-
tio eius ⁊ omnis generatio ei⁹ in bona
vita ⁊ in ſancta cõuerſatione permãſit: ita
vt accepti eẽnt tam deo q̃ȝ hominib⁹ ⁊ cũ-
ctis habitantibus terram.

Explicit liber tobie.

Incipit pꝛologus in librũ Judith.

Apud hebꝛeos liber
iudith inter agio-
grapha legit̃: cui⁹ au
ctoꝛitas ad roboꝛan
da illa q̃ in cõtẽtio-
nẽ veniũt: min⁹ ido
nea iudicatur. Chal
deo tñ ſmone ꝯſcri
pt⁹ inter hiſtoꝛias
cõputatur. Sed qꝛ hunc libꝛuꝫ ſynodus
nicena in numero ſanctarũ ſcripturarũ
legitur cõputaſſe: acquieui poſtulationi ve
ſtre: immo exactiõi ⁊ ſepoſitis occupatio-
nibus quibus vehementer artabar: huic
vnã lucubꝛatiũculã dedit magis ſenſum
e ſenſu q̃ȝ ex verbo verbũ transferẽs. Mul
toꝝ codicũ varietatẽ vicioſiſſimã ampu
taui: ſola ea que intelligẽtia integra in v-
bis chaldeis inuenire potui: latinis ex-
preſſi. Accipite iudith viduam: caſtitatis
exẽplũ: ⁊ triũphali laude perpetuis eã ꝑco
nijs declarate. Hãc. n. nõ ſolum feminis:
ſed ⁊ viris imitabileꝫ dedit: qui caſtitatis
ei⁹ remuneratoꝛ virtuteꝫ ei talẽ tribuit: ⁊
vt inuictũ omnib⁹ hominibus vinceret: ⁊
inſuperabilem ſuperaret.

Explicit ꝓlogus in libꝛum iudith.

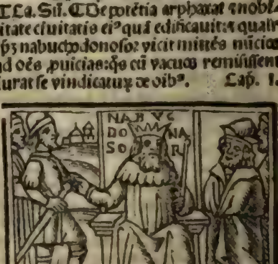
Incipit argumentum.

Iudith vidua filia me-
rari de tribu ſimeõ ma
gna nimis in gloꝛia: ⁊
viroꝝ ꝓſtãtioꝛ: que in
typo eccleſie diabolũ ca
pite detrũcauit: nec foꝛ
midauit ꝓ ſalute ꝑplĩ
moꝛtẽ: nec furoꝛem re
giũ trepidauit. Nã doꝛmiẽtẽ necauit ꝑn-
cipẽ: ſaluoqꝫ pudoꝛe ſuis ciuib⁹ triũpha
lẽ victoꝛiã repoꝛtauit. Uixit annos cẽtuꝫ
qnqꝫ: ſepulta in ſpelũca viri ſui manaſſes
in bethulia ciuitate: que fuit in tribu iu-
da: inter dothaim ⁊ balmon.

Explicit argumentum.

Incipit liber Judith.

Ca. Siĩ. De potẽtia arphaxat ⁊ nobi-
litate ciuitatis ei⁹ quã edificauit: ⁊ qualr
ipſꝫ nabuchodonoſoꝛ vicit mittẽs nũcios
ad oẽs ꝓuincias: q̃s cũ vacuos remiſiſſent
iurat ſe vindicaturꝝ de oib⁹. Cap. I.

A A Rphaxat
itaq̃ rex medoꝝ ſub
iugauerat multas gē
tes iperio ſuo: ⁊ ipſe
edificauit ciuitatem
potētiſſimā quā ap-
pellauit egbatanis.
B Ex lapidib⁹ q̃drātis
⁊ ſectis fecit muros ei⁹: in altitudine cubi
toꝝ ſeptuaginta: ⁊ in latitudine triginta
turres vō ei⁹ poſuit in latitudine cubito-
rū cētū. Per q̃drū vō eaꝝ lat⁹ vtrūq̃ vi-
cenoꝝ pedū ſpatio tēdebat. Poſuitq̃ por
tas ei⁹ in altitudine turriū: ⁊ gloriabat
q̃ſi potēs in potētia exercitus ſui ⁊ in glīa
C q̃drigaꝝ ſuaꝝ. Anno igit duodecimo re
Ms cābiſes dī filī⁹ cyri: ⁊ apud eſdrā artaxarſes // 1. Ma. f.a. gni ſui nabuchodonoſor rex ✝ aſſyrioꝝ q
regnabat i niniue ciuitate magna: pugna
uit ꝯ arphaxat: ⁊ obtinuit eū in cāpo ma
gno q appellatur ragau: circa eufratē ⁊ ti-
gris ⁊ iadaſon i cāpo erioch regis elicoꝝ.
// Tūc exaltatū ē regnū nabuchodonoſor
⁊ cor ei⁹ eleuatū ē: ⁊ miſit ad oēs q habita
bāt in cilicia ⁊ damaſco ⁊ libano: ⁊ ad gē-
tes q̄ ſunt in carmelo ⁊ cedar ⁊ inhabitā-
Egypti regnū d. fecit. tes galileam: in cāpo magno eſdrelon et
ad omnes qui erant in ſamaria ⁊ trans
flumē iordanem vſq̃ ad hieruſalē: ⁊ oēz
terrā ieſſe: quouſq̃ perueniatur ad mon
D tes ethiopie. Ad hos omnes miſit nūcios
Babylonia i egypto edificat. nabuchodonoſor rex aſſyriorū: q omnes
vno animo cōtradixerunt ⁊ remiſerunt
eos vacuos: ac ſine honore abiecerunt.
Tūc indignatus nabuchodonoſor rex ad
omnē terram illam: iurauit per thronū
⁊ regnum ſuum: q defenderet ſe de omni
Ms ſup. eſt ✝ regionib⁹. bus ✝ regionibus his.

¶ Ca. Sū. ¶ Nabuchodonoſor habito cō
ſilio mittit holofernē ad regna occidētis
q egrediēs vaſtabat omnia. Cap. ij.

A Anno tertiodecimo nabuchodono-
ſor regis vigeſima ⁊ ſcda die menſis
pmi factū eſt verbū in domo nabuchodo-
noſor regis aſſyrioꝝ: vt defenderet ſe. Uo-
cauitq̃ oēs maiores natu: oēſq̃ duces
bellatores ſuos: ⁊ habuit cū eis myſteriū
cōſilij ſui. Dixitq̃ cogitationē ſuā in eo eē:
vt oēm terrā ſuo ſubiugaret imperio. Qd̄
dictū cū placuiſſet oib⁹: vocauit nabucho-
donoſor rex holofernē pncipē militie ſue:
B ⁊ dixit ei. Egredere aduerſuz oē regnū oc
cidētis: ⁊ ꝯ eos pcipue q cōtēpſerūt impe-
riū meū. // Nō parcet oculus tuus vlli re // Eze. 9.
gno: oēmq̃ vrbē munitā ſubiugabis mi
hi. Tūc holofernes vocauit duces ⁊ magi
ſtrat⁹ ꝟtutis aſſyrioꝝ: ⁊ dinumerauit
viros in expeditiōe ſicut pcepit ei rex cētū
viginti milia peditū pugnatoꝝ: ⁊ equites
ſagittarios duodeciz milia. Oēmq̃ expe-
ditionē ſuā fecit preire in multitudine i-
numerabiliū cameloꝝ: cū his q̄ exercitī-
bus ſufficerēt copioſe: boū q̃q̃ armē
ta gregeſq̃ ouiū: quoꝝ nō erat nūerus.
Frumētū ex oī ſyria in trāſitu ſuo para-
ri cōſtituit. Aurū vō ⁊ argētū de domo
regis aſſūpſit multū nimis. Et pfect⁹ eſt C
ipſe ⁊ oīs exercit⁹ cū q̄drigis ⁊ equib⁹ ⁊ ſa
gittarijs: q cooperuerūt faciē terre ſicut lo
cuſte. Cūq̃ ptrāſiſſet fines aſſyrioꝝ: venit
ad magnos mōtes ange q ſunt a ſiniſtro
cilitie: aſcēditq̃ oia caſtella eoꝝ: ⁊ obtinuit
oēz munitionē. Effregit aūt ciuitatē opi
natiſſimam melothi: pdauitq̃ oēs filios Ms ✝ fregit
tharſis ⁊ filios hyſmael q erant ꝯ faciē de-
ſerti: ⁊ ad auſtrū terre celeon. Et trāſiuit
eufraten ⁊ venit in meſopotamiā: ⁊ fregit D
oēs ciuitates excelſas q̄ erāt ibi a torrēte
mābre: vſq̃ quo pueniat ad mare: ⁊ oc-
cupauit terminos ei⁹ a cilitia vſq̃ ad fi-
nes iaphet q ſunt ad auſtrū. ✝ Abduxitq̃
oēs filios madian: ⁊ pdauit oēm locuple- Ms ✝ eduxit
tationē eoꝝ: oēſq̃ reſiſtētes ſibi occidit
in ore gladij. Et poſt hec deſcēdit in cāpos
damaſci in dieb⁹ meſſis: ⁊ ſuccēdit oia ſa
ta: oēſq̃ arbores ⁊ vineas fecit icidi. Et ce-
cidit timor illi⁹ ſup oēs ihabitātes terrā.

¶ Ca. Sū. ¶ Ciuitates ſe vltro tradide-
runt holoferni: de qbus ipſe ſibi cepit au-
xiliatores: ⁊ tamē ipſas ciuitates ⁊ deos eo
rum ſubuertit. Cap. iij.

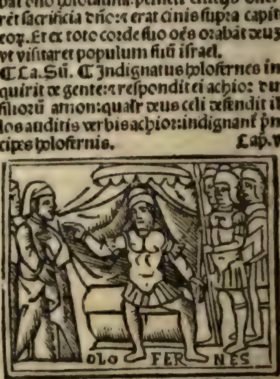
A Tunc miſerūt legatos ſuos vniuerſa-
rū vrbiū ac puinciaꝝ rege ac pnci-
pes ſyrie. ſ. ⁊ meſopotamie: ⁊ ſyrie ſobal ⁊
libie atq̃ cilitie: q venientes ad holofernē
dixerūt. Deſinat indignatio tua circa nos.
Meli⁹ eſt. n. vt viuētes ſeruiam⁹ nabucho
donoſor regi magno: ⁊ ſubditi ſimus ti
bi: q̄ moriētes cū interitu noſtro ipſi ſer
uitutis nr̄e dāna patiamur. Omnis ci- B
uitas nr̄a omniſq̃ poſſeſſio oēs montes
⁊ colles ⁊ campi ⁊ armēta boum gregeſq̃
ouiū ⁊ capraꝝ: eqūrūq̃ ⁊ cameloꝝ: ⁊ vni-
uerſe facultates nr̄e atq̃ familie in cōſpectu

tue ſunt. Sint omnia ſub lege tua. Nos
etiā ⁊ filij nr̄i ſerui tui ſum⁹. Ueni nobis
pacific⁹ dn̄e: ⁊ vtere ſeruitio nr̄o ſicut pla
cuerit tibi. Tūc deſcēdit de mōtib⁹ cū eqti
bus in v̄tute magna ⁊ obtinuit oēs ciui
C tatē: ⁊ oēm inhabitātē terrā. De vniuer-
ſis aūt vrbib⁹ aſſūpſit ſibi auxiliarios vi-
ros fortes ⁊ electos ad bellū. Tātuſq; me
tus ꝓuincijs illis incubuit: vt vniuerſa
rū vrbiū habitatores: pnceps ⁊ honorati
ſimul cū pplis exirēt in obuiam venienti:
excipiētes eū cū coronis ⁊ lāpadib⁹: duce
tes choros in tympanis ⁊ tybijs. Nec iſta
tū facientes: ferocitatē ei⁹ pectoris mitiga-
re potuerūt. Nā ⁊ ciuitates eoꝝ deſtruxit:
D ⁊ lucos eoꝝ excidit. Preceperat.n. illi na-
buchodonoſor rex vt oēs deos terre exter-
minaret: videlicet vt ipſe ſolus diceretur
de⁹ ab his nationib⁹ q̄ potuiſſent holofer-
nis potētia ſubiugari. Pertrāſiēs aūt ſy-
riā ſobal: ⁊ oēm appamiā: oēmq; meſo-
potamiā: venit ad idumeos in terra gabaa
accepitq; ciuitates eoꝝ: ⁊ ſedit ibi p trigin-
ta dies. In qb⁹ dieb⁹ adunari p̄cepit vni-
uerſum exercitū virtutis ſue.

¶ Ca. Sū. ¶ Tūc filij iſrael munitiones p̄parabāt quos hortatur heliachim ſacerdos clamare ad dn̄m: qđ faciunt cū inſtātia magna. Cap. iiij.

A T Uncaudiētes hec filij iſrael q habi-
tabāt terrā iudā timuerūt valde a
facie ei⁹. Tremor ēt ⁊ horror inuaſit ſen-
ſus eoꝝ: ne hoc faceret hierlm ⁊ tēplo dn̄i:
qđ fecerat ceteris ciuitatib⁹ ⁊ tēplis earū.
Et miſerūt in oēm ſamariā p circuitū
vſq; hiericho: ⁊ p̄occupauerūt oēs verti-
ces montiū. Et muris circūdederunt vi-
cos ſuos: ⁊ ꝯgregauerūt frumēta in p̄pa-
B rationē pugne. Sacerdos ēt eliachī ſcri-
pſit ad vniuerſos q erāt ꝯ eſdrelon: q̄ eſt
ꝯ faciē campi magni iuxta dotaim: ⁊ vni-
uerſos p quos vie trāſitus eſſe poterat: vt
obtinerēt aſcēſus montiū p quos via eē
poterat ad hierlm: ⁊ illic cuſtodirent vbi
anguſtū iter eē poterat inter mōtes. Et fe-
cerunt filij iſrl: ſm̄ q ꝯſtituerat eis ſacer-
dos dn̄i eliachim. Et clamauit oīs pplus
ad dn̄m inſtātia magna: ⁊ humiliauerūt
aīas ſuas in ieiunijs ⁊ oronib⁹ ipſi ⁊ mu
lieres eoꝝ. Et induerūt ſe ſacerdotes cili-
C cijs: infantes ꝓſtrauerūt ꝯ faciē tēpli do-
mini: ⁊ altare dn̄i operuerunt cilitio. Et
clamauerūt ad dn̄m deū iſrael vnanimi-
ter: ne darent in predam infantes eoꝝ: et
vxores eoꝝ in diuiſionē: ⁊ ciuitates eorū
in exterminiū ⁊ ſancta eoꝝ in pollutio-
nē: ⁊ fierēt in opprobriū gētibus. Tunc
eliachī ſacerdos dn̄i magn⁹ circuiuit oēs
iſrael: allocutuſq; eſt eos dicens. Scitote D
qm̄ exaudiet dn̄s preces vr̄as: ſi manētes
pmāſeritis in ieiunijs ⁊ oronib⁹ in con
ſpectu dn̄i. // Memores eſtote moyſi ſer- // Exo. 17. c.
ui dn̄i: q amalec ꝯfidētē in v̄tute ſua ⁊ in
potentia ſua: ⁊ in exercitu ſuo: ⁊ in clypeis
ſuis: ⁊ in currib⁹ ſuis ⁊ in eqtib⁹ ſuis non
ferro pugnādo: ſꝫ p̄cib⁹ ſanctis orādo de-
iecit. Sic erūt vniuerſi hoſtes iſrl: ſi pſeue
raueritis in hoc ope qđ cepiſtis. Ad hanc
igit̄ exhortationē ei⁹ dep̄cātes dn̄m pma-
nebāt in ꝯſpectu dn̄i: ita vt ēt hi q offere-
bāt dn̄o holocauſta: p̄cincti cilicijs offer-
rēt ſacrificia dn̄o: ⁊ erat cinis ſup capita
eoꝝ. Et ex toto corde ſuo oēs orabāt deū:
vt viſitaret populum ſuū iſrael.

¶ Ca. Sū. ¶ Indignatus holofernes inquirit de gente: ⁊ reſpondit ei achior: dux filiorū amon: quare deus celi defendit illos auditis verbis achior: indignant p̄ncipes holofernis. Cap. v.

A N Unciatūq; eſt holoferni p̄ncipi mi-
litie aſſyrioꝝ: q filij iſrael p̄pararēt
ſe ad reſiſtēdū: ac montiū itinera cōcluſiſ
ſent: ⁊ furore nimio exarſit in iracundia
magna. Uocauitq; oēs principes moab: ⁊
duces amon: ⁊ dixit eis. Dicite mihi: qs
ſit pplus iſte qui mōtana obſidet: aut que
⁊ q̄les ⁊ quāte ſint ciuitates eoꝝ: q̄ etiam
ſit v̄tus eoꝝ: aut que ſit multitudo eorū:
vel qs rex militie illoꝝ: ⁊ quare pre oīb⁹
qui habitāt in oriēte iſti cōtēpſerūt nos: // Sup. 3. c.
// ⁊ nō exierūt in obuiā nobis: vt ſuſcipe-

rent nos cū pace. // Tūc achior dux oium filioꝝ amon rñdens ait. Si digneris audire dñe: dicā veritatē in cōſpectu tuo de pplo iſto q in mōtanis habitat: ⁊ nō egredietur verbū falſum ex ore meo. // Populus iſte ex pgenie chaldeoꝝ eſt. Hic pmuz in meſopotamia habitauit: qm noluerūt ſeq deos patrū ſuoꝝ qui erāt in terra chaldeoꝝ. Deſerētes itaqꝫ cerimonias patruz ſuoꝝ q̄ in multitudine deoꝝ erāt vnū deum celi coluerūt: qui ⁊ pcepit eis: vt exirent inde ⁊ habitarēt in charrā. Cūqꝫ operuiſſet oēm terrā fames: // deſcēderunt in egyptū: illicqꝫ per q̄dringētos annos ſic multiplicati ſunt vt dinumerari eoꝝ nō poſſet exercit⁹. Cūqꝫ grauaſſet eos rex egypti: atqꝫ in edificationib⁹ vrbium ſuaꝝ in luto ⁊ latere ſubiugaſſet eos: clamauerūt ad dñm ſuū: ⁊ pcuſſit totam terrā egypti plagis varijs. Cūqꝫ eieciſſent eos egyptij a ſe: ⁊ ceſſaſſet plaga ab eis: ⁊ iteꝝ eos vellēt capere ⁊ ad ſuū ſeruitiū reuocare: fugiētibus his de⁹ celi mare apuit // ita vt hinc inde aque q̄ſi murus ſolidarent: ⁊ iſti pede ſicco fundū maris pambulādo tranſirent. In quo loco dū innūerabilis exercitus egyptioꝝ eos pſequeret ita aqs coopertus eſt: vt nō remaneret vel vn⁹ q factū poſteris nūciaret. Egreſſus ēt mare rubruz deſerta ſyna mōtis occurrerūt: in qb⁹ nūq̄ hō habitare potuit vel filius hominis requieuit. // Illic fontes amari obdulcati ſunt eis ad bibēdū: ⁊ p annos q̄draginta annonā de celo pſecuti ſunt. Ubicūqꝫ ingreſſi ſunt ſine arcu ⁊ ſagitta: ⁊ abſqꝫ ſcuto ⁊ gladio: de⁹ eoꝝ pugnauit p eis: ⁊ vicit. Et nō fuit q inſultaret pplo iſti: niſi qn receſſit a cultu dñi dei ſui. Quotiēſcunqꝫ aūt pter ipm deū ſuū alterū coluerūt: dati ſunt in predā ⁊ in gladium ⁊ in opprobriū. Quotiēſcūqꝫ aūt penituerunt ſe receſſiſſe a cultura dei ſui: dedit eis deus celi virtutē reſiſtēdi. Deniqꝫ chananeū reges ⁊ iebuſeū ⁊ phereſeū ⁊ ethe⁹z ⁊ eueum ⁊ amorreū: ⁊ oēs potētes in eſebon pſtrauerunt ⁊ terras eoꝝ ⁊ ciuitates eoꝝ ipſi poſſederūt: ⁊ vſqꝫ dū nō peccarēt in cōſpectu dei ſui erāt cū illis bona. De⁹ n. illoꝝ odit iniqtatē. Nā ⁊ ātehos ānos cū receſſiſſent a via quā dederat illis de⁹ vt ambularent in ea: exterminati ſunt plūs a multis nationib⁹: ⁊ plurimi eoꝝ captiui abducti ſūt in terrā nō ſuā. Nup aūt reuerſi ad dñm deū ſuū ex diſpſiōe qua diſpſi fuerāt adunati ſūt ⁊ aſcēderūt mōtana: hec omnia: ⁊ iterū poſſidēt hierlm vbi ſunt ſancta ſanctoꝝ. Nūc ergo mi dñe pquire ſi eſt aliq̄ iniqtas eoꝝ in conſpectu dei eoꝝ aſcēdamus ad illos: qm tradēs tradet illos deus eoꝝ tibi: ⁊ ſubiugati erūt ſub iugo potentie tue. Si vo nō eſt offenſio pplī hui⁹ coraz deo ſuo nō poterim⁹ reſiſtere illis qm de⁹ eoꝝ defendet illos: ⁊ erimus in opprobriū vniuerſe terre. // Et factū eſt cū ceſſaſſet loq achior vba hec irati ſunt oēs magnates holofernis: ⁊ cogitabāt interficere eū: dicētes ad alterutrū. Quis ē iſte q filios iſrl poſſe dicat reſiſtere regi nabuchodonoſor ⁊ exercitibus ei⁹: homines inermes ⁊ ſine virtute: ⁊ ſine peritia artis pugne? Ut ergo agnoſcat achior qm fallit nos: aſcēdem⁹ in mōtana ⁊ cū capti fuerit potētes eoꝝ: tūc cū eiſdē gladio trāſuerberabit: vt ſciat ois gēs qm nabuchodonoſor de⁹ terre eſt: ⁊ pter ipz alius nō eſt.

Margin notes (left): Infra 11.b. — Ge. 11.d. — B — Exo. j.a — Exod. 14.c. Infra. 6c. — C — Exod. 15.d. Ibidem. 16.g. (right): D — Infra. 16.b. infra. 13.d.

Ca. Sū. Holofernes irat⁹ iubet achior ligatū duci in bethuliam: nūcij ligāt achior ad arborē: filij iſrael ſoluētes cā cognita eū pſolant: ⁊ clamāt ad dñs. Ca. vi.

Factū eſt aūt cū ceſſaſſent loq: idignatus holofernes vehemēter: dixit ad achior. // Qm pphetaſti nobis dicēs: q gēs iſrl defendat a deo ſuo: vt oſtēdā tibi: qm nō eſt de⁹ niſi nabuchodonoſor: cū pcuſſerim⁹ eos oēs ſicut hominē vnū: tūc ⁊ ipſe cum illis aſſyrioꝝ gladio interibis: ⁊ ois iſrl tecū pditione diſperiet: ⁊ pbabis qm nabuchodonoſor dñs ſit vniuerſe terre. Tūcqꝫ gladi⁹ militie mee trāſiet p latera tua: ⁊ pfix⁹ cades inf vulneratos iſrl: ⁊ nō reſpirabis vltra donec extmieris cū illis. Porro aūt ſi pphetiā tuā verā exiſtimas nō pcidat vult⁹ tu⁹ ⁊ pallor q faciē tuā obtinet abſcedat a te ſi vba mea hec putas īplere nō poſſe. Ut aūt noueris q: ſil cū illis hec experieris: ecce ex hac hora illoꝝ pplo ſociaberis: vt dū dignas mei gladij pēas excepint ipſe ſil vltioni ſubiaceas. Tūc holofernes pcepit ſuis ſuis: vt comprehēderēt achior ⁊ ducerēt eū in bethuliā: ⁊ traderēt eū in man⁹ filioꝝ iſrl. Et accipiētes eū ſui holofernis pfecti ſūt p cāpeſtria. Sꝫ cū appropinq̄ſſent ad mōtana: exierūt contra eos fundibularij. Illi aūt diuertētes a latere

Margin notes (right): E — Infra. 13.d. — F

re mõtis ligauerũt achior ad arborẽ manĩ
bꝰ ⁊ pedibꝰ: ⁊ ſic vinctũ de reſtibꝰ dimiſerũt
eũ: ⁊ reuerſi ſũt ad dñm ſuũ. Porro filij iſ-
rael deſcẽdẽtes de bethulia: venerũt ad eũ.
Quẽ ſoluẽtes duxerũt ad bethuliã: atqꝫ ĩ
mediũ ppli illũ ſtatuẽtes: pcũtati ſũt qd
C rerũ eẽt ꝙ illũ vinctũ aſſyrij reliqſſent. In
diebꝰ illis erãt illic pncipes: ozias filiꝰ mi
chaꝫ tribu ſymeõ: ⁊ charmi q ⁊ gothoniel
In medio itaqꝫ ſenioꝝ ĩ ꝯſpcũ oĩuꝫ achi
or dixit oĩa q̃ locutꝰ fuerat ab holoferne in
terrogatꝰ ⁊ q̃lit ppls holofernis voluiſſꝫ, p
pter hoc vbũ iterficere eũ: ⁊ queadmoduꝫ
ipſe holofernes iratꝰ iuſſerit euꝫ iſraelitis
hac de cã tradi: vt ⁊ ũ vinceret filios iſrl tũc
⁊ ipꝫ achior diuerſis iubeat iterire ſuppli
cijs: ppt hoc ꝙ dixiſſet deꝰ celi defenſor eoꝝ
[illegible].5.d eẽ. Cũqꝫ achior vniuerſa hec expoſuiſſet: //
D oĩs ppls cecidit in faciẽ adorãtes dñm: ⁊ cõ
muni lamẽtatione ⁊ fletu vnanimes pre
ces ſuas dño effuderũt: dicẽtes. Dñe deus
celi ⁊ t̃re intuere ſupbiã eoꝝ: ⁊ reſpice ad
nr̃am humilitatẽ: ⁊ faciẽ ſanctoꝝ tuoꝝ attẽ
de: ⁊ oñde qm̃ nõ derelinqs pſumẽtes d te:
⁊ pſumẽtes de ſe ⁊ d ſua vtute gl̃iantes hu
milias. Finito itaqꝫ fletu: ⁊ p totã diem
orõne ppłoꝝ cõpleta: ꝯſolati ſũt achior di
centes. Deus patrũ noſtroꝝ cuiꝰ tu vtutẽ
pdicaſti: ipſe tibi hãc dabit viciſſitudineꝫ:
vt eoꝝ magis tu interitũ videas. Cũ vo
dñs deus nr̃ dederit hãc libertateꝫ ſeruis
ſuis: ſit ⁊ tecũ deꝰ in medio nr̃i: vt ſicut pla-
cuerit tibi ita: cũ tuis oĩbꝰ ꝯuerſeris nobi
ſcũ. Tũc ozias finito ꝯſilio: ſuſcepit eũ in
domũ ſuã: ⁊ fecit cenã magnã. Et vocatis oĩ
bus pſbr̃is ſimul expleto ieiunio refece-
runt. Poſtea vero conuocatus oĩs ppls p
totaꝫ noctẽ intra eccliam orauerũt: petẽn-
tes auxilium a deo iſrael.

¶ Ca. Sũ. ¶ Holofernes obſidet bethuli-
am: ciues ſiti coartant: ⁊ volũt vrbeꝫ trade-
re: ozias adhuc quinqꝫ dies poſtulat expe-
ctare perſuadet. Cap. vij.

A Holofernes aũt altera die pcepit exer-
citibꝰ ſuis: vt aſcẽderẽt ꝯ bethuliaꝫ.
Erãt aũt pedites bellatoꝝ: centum viginti
milia: ⁊ eqtes. xxij. milia preter pparatio-
nes viroꝝ illoꝝ quos occupauerat capti-
uitas: ⁊ adducti fuerant de prouincijs ⁊ vr
bibus vniuerſe iuuentutis. Omnes pa-
rauerunt ſe pariter ad pugnã cõtra filios
iſrael: ⁊ venerunt per crepidinem montis
vſqꝫ ad apicẽ: q reſpicit ſup dothaim: a loco
qui dicit belma: vſqꝫ ad chelmon q eſt ꝯ eſ
drelon. Filij aũt iſrl vt viderũt multitu-
dineꝫ illoꝝ: pſtrauerũt ſe ſup t̃raꝫ mittẽ-
tes cinerẽ ſup capita ſua: vnanimes oran
tes: vt deꝰ iſrl miſiaꝫ ſuã oñderet ſup ppłm
ſuum. Et aſſumentes arma ſua bellica: ſe-
derunt p loca q̃ anguſti itineris tramitẽ
dirigũt inter mõtuoſa: ⁊ erãt cuſtodiẽtes
ea tota die ⁊ nocte. Porro holofernes duꝫ B
circuit p gyrũ: repperit ꝙ fons qui influe
bat aqueductũ illoꝝ a parte auſtrali extra
ciuitateꝫ dirigeret: ⁊ incidi pcepit aque-
ductuꝫ illoꝝ. Erant tñ non longe a mu-
ris fontes ex quibus furtim videbantur
haurire aquã ad refocillandum potius q̃
ad potandum. Sed filij ammon ⁊ moab
acceſſerunt ad holofernem: dicẽtes. Filij iſ
rael nõ in lancea: nec in ſagitta confidunt:
ſed montes defendũt illos: ⁊ muniũt illos
colles in pcipitio ꝯſtituti. Ut ergo ſine cõ
greſſione pugne poſſis ſupare eos: pone cu
ſtodes fontiuꝫ vt nõ hauriãt ex eis ⁊ ſine
gladio interficies eos: vel certe fatigati tra-
dent ciuitatẽ ſuaꝫ quã putãt in mõtibus
poſitã ſuperari nõ poſſe. Et placuerũt verba
hec corã holoferne: ⁊ corã ſatellitibus eiꝰ.
Et conſtituit p gyrũ centenarios p ſingu- C
los fontes. Cũqꝫ iſta cuſtodia p dies vigi-
ti fuiſſet expleta: defecerũt ciſterne ⁊ colle-
ctiones aquaꝝ oĩbꝰ inhabitãtibꝰ bethuliã
ita vt nõ eẽt intra ciuitatẽ vñ ſatiaret vel
vna die: qr̃ ad mẽſurã dabat ppl̃is aqua
q̃tidie. Tũc ad oziã congregati oẽs viri fe
mineqꝫ iuuenes ⁊ paruuli oẽs ſil vna vo Aco.5.d
ce dixerũt. // Judicet deꝰ int nos ⁊ te: qm̃ fe
ciſti inter nos mala: nolẽs loq pacifice cuꝫ
aſſyrijs. Et ppter hoc vendidit nos deus in
manibꝰ eoꝝ. Et ideo nõ eſt q adiuuet cuꝫ
pſternamur añ oculos eoꝝ in ſiti ⁊ in per
ditiõe magna. Et nũc ꝯgregate vniuerſos
q in ciuitate ſũt vt ſpõte tradamꝰ nos oẽs // Ire.4.b.
populo holofernis // Melius eſt enim vt ca
ptiui bñdicamus dñm viuẽtes: q̃ moria
mur ⁊ ſimus opprobriũ omni carni: cuꝫ
videamus vxores nr̃as ⁊ infantes noſtros
moriañ oculos nr̃os. Conteſtamur hodie D
celũ ⁊ terrã ⁊ deũ patrũ nr̃oruꝫ q vlciſcit
nos ſm peccata noſtra: vt iã tradatis ciuita
tẽ in manu militie holofernis: vt ſit finis
nr̃ breuis in ore gladij: q lõgior efficit in
ariditate ſitis. Et cuꝫ hec dixiſſent: factꝰ eſt

fletuſ⁊ vlulatus magnus in eccl'ia omni
bꝰ:⁊ ꝑ multas horas vna voce clamauerũt
Pſa.105. ad deũ dicentes.//Peccauimus cũ pr̄ibꝰ
noſtris:iniuſte egimus:iniq̄tatẽ fecimꝰ.
Tu q̄ pius es miſerere nr̄i ⁊ in tuo flagel
lo vindica iniq̄tates nr̄as:⁊ noli tradere
confitẽtes te ppl'o q̄ ignorat te: vt non di-
cãt inter gentes:vbi eſt deus eoꝝ. Et cũ fa
tigati his clamoribꝰ⁊ his fletibꝰ laſſati ſi-
luiſſent:exurgẽs ozias infuſus lachrymis
dixit.Equo animo eſtote fr̄es:⁊ hos quin
ꝫ dies expectemus a domino m̄iaꝫ For-
ſitan.n.indignationẽ ſuam abſcidet:⁊ da-
bit gloriã nomini ſuo. Si autẽ tranſactis
quinꝫ diebus non venerit adiutorium:
faciemus hec verba que locuti eſtis.

¶Ca.Sũ. ¶Judith arguit p̄ncipes q̄ cõ-
ſenſerũt tradere ciuitatẽ:quos monet ora
re:etiã ipſaꝫ ꝓ ſe rogãt principes: dixit ſe
exiturã de ciuitate cum abra ſua:ſed quid
factura ſit inquiri prohibet. Cap.viij.

A E T factuꝫ eſt cũ audiſſet hec v̾ba iu-
dith vidua q̄ erat filia merari:filij J-
dox:filij ioſeph:filij ozie:filij elai:filij ian-
nor:filij iedeon:filij raphoim:filij achitob:
filij melchie:filij enan:filij nathanie:filij ſa
lathiel:filij ſymeon:filij ruben: ⁊ vir eius
fuit manaſſes:qui mortuus eſt in diebus
meſſis hordeacee. Inſtabat enim ſuper alli
gantes manipulos in cãpo:⁊ venit eſtus ſu
per caput eius:⁊ mortuus eſt in bethulia
ciuitate ſua:⁊ ſepultus eſt illic cũ patribꝰ
ſuis.Erat aũt iudith relicta eiꝰ vidua iam
annis tribus ⁊ menſibꝰ ſex. Et in ſuꝑiori
bus domus ſue fecit ſibi ſecretũ cubiculũ
in quo cũ puellis ſuis clauſa morabat̄: et
hñs ſup lũbos ſuos ciliciũ:ieiunabat oibꝰ
diebꝰ vite ſue p̄ter ſabbata ⁊ neomenias ⁊
feſta domus iſrael.Erat autẽ eleganti aſpe-
ctu nimis. Cui vir ſuus reliquerat diui-
tias multas ⁊ familiã copioſaꝫ:ac poſſeſſio
nes armẽtis boũ ⁊ gregibus ouium ple
nas.Et erat hec in oibus famoſiſſima:q̄m
timebat dñm valde:nec erat q̄ loqueret̄ de
B illa verbũ malũ.Hec itaꝫ cũ audiſſet q̄m
ozias ꝓmiſiſſet q̄ trãſacto q̄nto die trade-
ret ciuitatẽ:miſit ad p̄ſb̄ros chabri ⁊ char-
mi.Et venerũt ad illã:⁊ dixit illis. Quod
eſt hoc verbũ in quo conſenſit ozias vt tra
dat ciuitatẽ aſſyrijs:ſi intra q̄nꝫ dies nõ
venerit vobis adiutoriũ.Et q̄ eſtis vos qui
tẽtatis dñm: Non eſt iſte ſermo q̄ m̄iam
prouocet:ſꝫ potius q̄ irã excitet ⁊ furorem
accẽdat. Poſuiſtis vos tẽpus miſerationis
dñi:⁊ ✝ in arbitriũ veſtrũ diẽ cõſtituiſtis ei. Alia ✝ a
Sꝫ q̄ patiẽs dñs eſt:i hoc ipſo peniteamꝰ:
⁊ indulgẽtiã eiꝰ fuſis lachrymis poſtule-
mus.Nõ.n.q̄ſi hõ deꝰ ſic cõminabit̄: neꝫ
ſicut filiꝰ hoĩs ad iracũdiã inflãmabit̄. Et iõ
humiliemꝰ illi aĩas nr̄as:⁊ in ſpũ ✝ cõſti- Alia ✝ cõ
tuti humiliato ſeruiẽtes illi dicamꝰ fle- trito a
tes dñõ:vt ſꝫ volũtatẽ ſuã ſic faciat nobiſcũ
cito m̄iaꝫ ſuã:vt ſicut cõturbatũ eſt cor no
ſtrũ in ſupbia eoꝝ:ita ẽt de nr̄a humilita
te gloriemur:q̄m nõ ſumꝰ ſecuti pctã pa-
trũ nr̄oꝝ q̄ dereliq̄runt deũ ſuũ:⁊ adora-
uerũt deos alienos:ꝓ quo ſcelere dati ſunt
in gladiũ ⁊ in rapinã:⁊ in cõfuſionẽ inimi
cis ſuis.Nos aũt alteꝝ deũ neſcimus p̄ter C
ipſuꝫ.Expectemus humiles cõſolationem
eius:⁊ exq̄ret ſanguinẽ nr̄m de afflictiõi
bꝰ inimicoꝝ nr̄oꝝ:⁊ humiliabit oẽs gen-
tes q̄cũꝫ inſurgũt ꝯ nos ⁊ faciet illas ſine
honore dñs deꝰ nr̄.Et nũc fr̄es q̄m vos qui
eſtis p̄ſb̄ri in ppl'o dei:⁊ ex vobis pẽdet aĩa
illoꝝ ad eloquium veſtruꝫ corda eoꝝ erigite
vt memores ſint q̄ tentati ſunt p̄res nr̄i
vt ꝓbarent̄ ſi vere colerẽt deũ ſuũ.Memo Hebr.11.
res eſſe debẽt q̄uo p̄r nr̄ habraã tẽtatus ẽ:
⁊ ꝑ multas tribulationes ꝓbatꝰ dei amicꝰ
effectꝰ eſt. Sic iſaac:ſic iacob: ſic moyſes et
oẽs q̄ placuerũt deo ꝑ multas tribulatio-
nes trãſierũt fideles. Jlli aũt q̄ tẽtatiões nõ
ſuſceperunt cũ timore dñi:⁊ ĩpatiẽtiã ſuaꝫ
⁊ improperiuꝫ murmuratiõis ſue ꝯ dñm
ꝓtulerũt//exterminati ſũt ab extermina- I.Co.10.
tore ⁊ a ſerpẽtibꝰ perierũt.Et nos ergo non b.
vlciſcamur nos ꝓ his q̄ patimur:ſꝫ reputã
tes pctis nr̄is hec ipſa ſupplicia minora eẽ D
flagella dñi q̄ſi ſerui q̄ corripimur ad emen
dationẽ ⁊ nõ ad pditionẽ nr̄am eueniſſe
credamꝰ.Et dixerũt illi ozias ⁊ p̄ſb̄ri.Oia q̄
locuta es vera ſũt:⁊ nõ eſt in ſermonibꝰ tu
is vlla rep̄henſio.Nunc ergo ora ꝓ nobis:
q̄m mlr̄ ſctã es ⁊ timẽs deũ.Et dixit illis
iudith. Sicut q̊d potui loco dei eſſe cogno
ſcitis ita q̊d facere diſpoſui ꝓbare ſi ex deo
eſt:⁊ orate vt firmũ faciat deꝰ cõſiliuꝫ meũ.
Stabitis vos ad portã nocte iſta:⁊ ego exeã
cum abra mea:⁊ orate vt ſicut dixiſtis in
diebus q̄nꝫ reſpiciat dñs populuꝫ ſuuꝫ
iſrael.Vos autẽ nolo vt ſcrutemini actuꝫ
meuꝫ:⁊ vſꝫ dũ renunciẽ vobis nihil aliõ
fiat niſi oratio ꝓ me ad dñm deũ noſtrum

Et dixit ad eã ozias ꝑnceps iude. Uade in
pace: ⁊ dominus ſit tecũ in vltionẽ inimi
coꝝ noſtrorũ. Et reuertentes abierunt.
¶ Ca. Sũ. ¶ Orat iudith: ⁊ igreſſa orato-
riũ ſuũ cilitio veſtit: poſt orõnẽ veſtimẽta
viduitatis deponẽs vncta ⁊ lota pulchris
veſtimẽtis ⁊ ornamẽtis iduta cũ abra ſua
exit ſacerdotibꝰ bñdicentibus. Cap. ix.
A Quibus abſcedẽtibꝰ: iudith ingreſſa
eſt oratoriũ ſuũ. Et induẽs ſe cilitio:
poſuit cinerẽ ſup caput ſuũ: ⁊ ꝓſternẽs ſe
//Ge. 34. D dño clamabat ad dñm dicẽs. //Dñe deꝰ pa-
tris mei ſymeon q dediſti illi gladiuꝫ in
defenſionẽ alienigenaꝝ: q violatores exti-
terũt in coinquinatione ſua: ⁊ denudaue-
rũt femur ṽginis in confuſionẽ: ⁊ dediſti
mulieres illoꝝ in ꝑdam: ⁊ filias illorũ in
captiuitatẽ: ⁊ oẽm predã in diuiſionẽ ſer-
uis tuis q zelauerũt zelũ tuũ: ſubueni q̃-
B ſo te dñe deus meꝰ mihi vidue. Tu. n. feci
ſti priora: ⁊ illa poſt illa cogitaſti: ⁊ hoc factũ
eſt qḋ ipſe voluiſti. Oẽs eni vie tue parate
ſunt: ⁊ tua iudicia in tua ꝓuidẽtia poſui-
//Exo. 14. E ſti. //Reſpice caſtra aſſyrioꝝ nũc: ſicut tũc
caſtra egyptiorũ videre dignatꝰ es: quãdo
poſt ſeruos tuos armati currebãt: ꝯfidẽtes
in quadrigis ⁊ in eqtatu ſuo ⁊ in multitu
dine bellatoruꝫ. Sed aſpexiſti ſup caſtra eo
C rũ: ⁊ tenebre fatigauerũt eos. Tenuit pedes
eoꝝ abyſſus: ⁊ aque operuerũt eos. Sic fi-
ant ⁊ iſti dñe: q confidũt in multitudine
ſua: ⁊ in curribus ſuis ⁊ in contis ⁊ in ſa
gittis ſuis: ⁊ in lanceis gloriant̃: ⁊ neſciũt
qꝛ tu ipſe es deus noſter qui ✠ cõteris bel-
Alś ✠ cõ- geris la ab initio: ⁊ dñs nomẽ eſt tibi. Erige bra
chium tuũ ſicut ab initio: ⁊ allide virtutẽ
eoꝝ in virtute tua. Cadat virtus eoꝝ i ira
cundia tua: q promittũt ſe violare ſancta
tua: ⁊ polluere tabernaculũ nois tui: ⁊ deij
cere gladio ſuo cornu altaris tui. Fac dñe
vt gladio proprio eius ſupbia amputet̃. //
Capiat̃ laqueo oculoꝝ ſuorũ in me: ⁊ per-
//Infra. 10. D. cuties eũ ex labijs charitatis mee. Da mi-
hi in aĩo conſtantiã: vt ✠ cõtemnã illuꝫ: ⁊
D virtutem vt euertã illuꝫ. Erit eniꝫ hoc me
Alś ✠ cõ- moriale nominis tui: ✠ cuꝫ manus femi
terã illũ ne deiecerit eũ. Non eniꝫ in multitudine
⁊ i ṽtute eſt virtus tua dñe neqꝫ in equoꝝ viribus
Alś ✠ q voluntas tua. Nec ſupbi ab initio placuerũt
tibi: ſed humiliũ ⁊ manſuetoꝝ ſemper tibi
placuit depcatio. Deus celoꝝ creator aqrũ
⁊ dñs totius creature: exaudi me miſeraꝫ
deprecantem: ⁊ de tua miĩa preſumentem.
Memento dñe teſtamenti tui: ⁊ da verbũ
in ore meo ⁊ in corde meo conſiliũ corro
bora: vt domus tua in ſanctificatione per-
maneat: ⁊ omnes gentes agnoſcant qꝛ tu
es deus //⁊ non eſt alius preter te. //Eccl. 36
¶ Ca. Sũ. ¶ Judith inuẽta ab explorato
ribꝰ ducit̃ ad holofernẽ pcioſis iduta: q in
eiꝰ pulchritudie capit̃: ⁊ ꝑncipes ſeſe ꝓpugna
re ꝓ tã pulchris mulieribꝰ hortant̃. Ca. x

A Factũ eſt aũt cum ceſſaſſet clamare ad
dñm: ſurrexit de loco in quo iacuerat
proſtrata ad dñm. Uocauitqꝫ abrã ſuam.
Et deſcẽdens in domũ ſuã abſtulit a ſe cilĩ
tium: //⁊ exuit ſe veſtimentis viduitatis //Infra. 16. b.
ſue. Et lauit corpus ſuum: ⁊ vnxit ſe mir-
ro optimo: ⁊ diſcriminauit crinem capi-
tis ſui: ⁊ impoſuit mitrã ſup caput ſuum:
⁊ induit ſe veſtimentis iocunditatis ſue:
Induitqꝫ ſandalia pedibꝰ ſuis: aſſumpſit-
qꝫ dextrariola ⁊ lilia ⁊ inaures ⁊ annulos:
⁊ oibꝰ ornamentis ſuis ornauit ſe. Cui ẽt
dñs contulit ſplẽdorẽ qm̃ oĩs iſta cõpoſi-
tio nõ ex libidine ſed ex ṽtute pendebat: ⁊
ideo dominus hanc in ✠ illã pulchritudĩ Alś ✠ illi
nẽ ampliauit: vt incõparabili decore oiuꝫ
oculis appareret. Impoſuit itaqꝫ abre ſue
aſcopã vini ⁊ vas olei ⁊ ✠ polẽtã ⁊ lapates Al. ✠ pul mentuꝫ
⁊ panes ⁊ caſeuꝫ: ⁊ profecta eſt. Cũqꝫ venĩſ
ſent ad portã ciuitatis inuenerũt expectã-
tem oziaꝫ: ⁊ preſbyteros ciuitatis. Qui cũ B
vidiſſent eam: ſtupentes mirati ſũt nimis
pulchritudinẽ eius. Nihil tñ interrogan
tes eã: dimiſerunt tranſire: dicẽtes. Deus
patrum noſtroꝝ det tibi gratiã: ⁊ oẽ conſi
liũ tui cordis ſua virtute corroboret ⁊ glo
riet̃ ſup te hierlm: ⁊ ſit nomẽ tuũ i nume
ro ſanctoruꝫ ⁊ iuſtorũ. //Et dixerunt hi q //Infra. 15. D.
illic erãt oẽs vna voce: fiat fiat. Judith vero

C orans dñm: trãſiuit p portas ipſa ⁊ abra
ei⁹. Factũ eſt aũt cũ deſcẽderet montẽ cir-
ca ortũ diei: occurrerũt ei exploratores aſ-
ſyrioꝝ: ⁊ tenuerũt eã dicẽtes. Unde venis:
aut quo vadis? Que rñdit. Filia ſũ hebreo
rũ. Ideo ego fugi a facie eoꝝ: qm̃ futurum
agnoui ꝙ dent̃ vob̃ in depdationẽ: p eo ꝙ
cõtẽnẽtes vos noluerũt tradere ſeipſos vt i
uenirẽt miaꝫ in cõſpectu veſtro. Hac de cã
cogitaui mecũ dicẽs. Uadã ad faciẽ pnci-
pis holofernis vt indiceꝫ illi ſecreta illoꝝ:
⁊ oñdã illi quo aditu poſſit obtinere eos:
ita vt non cadat vir vnus de exercitu ei⁹.
Et cũ audiſſent viri illi verba ei⁹: conſide
rabant faciem eius ⁊ erat in oculis eoruꝫ
ſtupor qm̃ pulchritudinẽ ei⁹ mirabant̃ ni
D mis. Et dixerũt ad eã. Conſeruaſti aĩam
tuã: eo ꝙ tale reperiſti conſiliuꝫ: vt deſcen
deres ad dominũ noſtruꝫ. Hoc autẽ ſcias:
qm̃ cũ ſteteris in conſpectu eius: bene ti-
bi faciet: ⁊ eris gratiſſima in corde eius.
Duxerũtq; illã ad tabernaculũ holofernis
Sup̃. 9. c nunciantes eam. Cũq; intraſſet ante fa-
cieꝫ eius ſtatim capt⁹ ẽ in ſuis oculis ho-
Ms. Q. lofernes. Dixerũtq; ad eũ ſatellites ei⁹.
Quis cõ Quis contemnat populuꝫ hebreorũ q taꝫ
temnit decoras mulieres habẽt: vt nõ pro his me
rito pugnare ↄ̃ eos debeamus? Uidẽs ita-
q; iudith holofernem ſedentẽ in canopeo
quod erat ex purpura ⁊ auro ⁊ ſmaragdo
⁊ lapidibus precioſis intextũ: ⁊ cum in fa
ciem eius intendiſſet: adorauit eum pro-
ſternens ſe ſuper terram ⁊ eleuauerunt eã
ſerui holofernis iubẽte domino ſuo.

¶ Ca. Sũ. Holofernes confortat iudith:
cãm q̃re venerit q̃rit: q rñdit verba adula-
toria placentia holoferni. Cap. xi.

A Tunc holofernes dixit ei. Equo anio
eſto: ⁊ noli pauere in corde tuo: qm̃
ego nunq̃ꝫ nocui viꝝ q voluit ſeruire na-
buchodonoſor regi. Populus aũt tuus ſi
nõ contẽpſiſſet me: nõ alleuaſſeꝫ lanceam
meam ſup euꝫ. Nunc aũt dic mihi: qua ex
cauſa receſſiſti ab illis: ⁊ placuit tibi vt ve-
nires ad nos? Et dixit illi iudith. Sume
verba ancille tue: qm̃ ſi ſecutus fueris ver-
ba ancille tue: pfectã rem faciet dñs tecuꝫ.
Uiuit enim nabuchodonoſor rex terre: ⁊
viuit virtus eius q̃ eſt in te ad correptio-
nẽ omniũ animaꝝ errantiũ qm̃ nõ ſoluꝫ
hoĩes ſeruient illi per te: ſed ⁊ beſtie agri ob
B tẽperãt illi. Nunciat̃ eniꝫ animi tui indu-
ſtria vniuerſis gentibus: ⁊ indicatum eſt
omni ſeculo qm̃ tu ſolus bonus ⁊ potens
es in omni regno eius: ⁊ diſciplina tua
omnibus prouincijs p̃dicatur. Nec hoc la
tet qd̃ locutus eſt achior: nec illd̃ ignorat̃ Sup̃.
qd̃ ei iuſſeris euenire. Conſtat eniꝫ deum
noſtrum ſic peccatis offenſuꝫ vt mãdaue-
rit p prophetas ſuos ad pplm ꝙ tradet euꝫ
p peccatis ſuis. Et qm̃ ſciunt ſe offendiſſe
deũ ſuuꝫ filij iſrl̃: tremor tuus ſup ipſos
eſt. Inſup etiã fames inuaſit eos: ⁊ ab ariditate
tate aque iam inter mortuos cõputãtur.
Deniq; hoc ordinãt vt interficiant pecora
ſua ⁊ bibãt ſanguinẽ eoꝝ: ⁊ ſcã dñi ſui q̃
pcepit deus nõ cõtingi: in frumẽto vino
⁊ oleo hec cogitauerũt impẽdere: ⁊ volunt
conſumere q̃ nec manibus deberent con-
tingere. Ergo qm̃ hec faciunt certũ eſt ꝙ in
perditionẽ dabunt̃. Qd̃ ego ancilla tua co-
gnoſcens fugi ab illis: ⁊ miſit me dñs hec
ipſa nunciare tibi. Ego enim ancilla tua
deũ colo etiaꝫ nunc apud te: ⁊ exiet ancil-
la tua ⁊ orabo deũ: ⁊ dicet mihi: qñ eis red
dat peccatũ ſuuꝫ: ⁊ veniẽs nunciabo tibi:
ita vt ego adducã te p mediã hieruſalem.
Et habebis omnẽ populũ iſrl̃ ſicut oues
qb⁹ nõ eſt paſtor: ⁊ nõ latrabit vel vnus ca
nis ↄ̃ te: qm̃ hec mihi dicta ſunt p proui- B
dẽtiã dei. Et qm̃ irat⁹ ẽ illis de⁹ hec ipſa miſ
ſa ſũ nũciare tibi. Placuerũt autẽ oĩa v̓ba
hec corã holoferne ⁊ corã pueris ei⁹: ⁊ mi-
rabant̃ ad ſapiaꝫ ei⁹: ⁊ dicebãt alter ad alte
rũ. Nõ eſt talis mulier ſup t̃raꝫ in aſpectu
in pulchritudine ⁊ in ſenſu v̓boꝝ. Et dixit
ad illã holofernes. Benefecit de⁹ q miſit te
ante pplm: vt des illũ tu in manibus no
ſtris. Et qm̃ bona eſt pmiſſio tua: ſi fecerit
mihi hoc de⁹ tuus erit ⁊ de⁹ meus: ⁊ tu in
domo nabuchodonoſor magna eris: ⁊ no
mẽ tuum nominabit̃ in vniuerſa terra.

¶ Ca. Sũ. ¶ Judith in domo theſauroꝝ
manere pcipit̃: liberalitas extẽdi ad ora-
tionẽ largit̃: de cibis pprijs ſe mãducatu
r. ſ. dic: mittit̃ vago vt iudith cõſentiat ho-
loferni: illa ſtrat comedere ⁊ bibere corãm
eo holofernes inebriatur. Cap. xij.

Tunc iuſſit eam introire vbi repoſiti
erãt theſauri eius: ⁊ iuſſit illic mane A
re eaꝫ: ⁊ conſtituit qd daret̃ illi de cõuiuio
ſuo. Et rñdit iudith: ⁊ dixit. Nunc nõ po-
tero manducare ex his q̃ mihi pcipis tri-
bui ne veniat ſup me offenſio. Ex his au-

tem que mihi detuli manducabo. Cui holofernes ait. Si defecerint tibi iſta que tecum detuliſti: quid faciemus tibi? Et dixit iudith. Uiuit anima tua dñe me⁹: qm̄ non expendet oĩa hec ancilla tua: donec faciat deus in manu mea hec que cogitaui.

B Et induxerunt illã ſerui eius in tabernaculũ quo preceperat. Et petijt dum introiret vt daretur ei copia nocte: et ante lucem egrediendi foras ad oratioñe: et depcandi dñm. Et precepit cubicularijs ſuis vt ſicut placeret illi exiret et introiret ad adorãdũ deũ ſuũ p triduũ. Et exibat noctib⁹ in vallẽ bethulie: et baptizabat ſe in fonte aque: et vt aſcẽdebat orabat ad dñm deũ iſrl' vt dirigeret viã eius ad liberatioñe ppl'i ſui. Et introiens mũda manebat in tabernaculo vſq; dũ acciperet eſcã ſuam in veſperũ.

C Et factũ eſt quarto die holofernes fecit cenã ſeruis ſuis: et dixit ad vagao eunuchũ. Uade et ſuade hebreã illam: vt ſponte conſentiat habitare mecũ. Fedum eſt eniz apud aſſyrios: ſi femina irrideat virũ agendo: vt immunis ab eo trãſeat. Tunc introiuit vagao ad iudith: et dixit. Nõ vereat bona puella introire ad dñm meũ: vt honorificetur ante faciem eius: et mãducet cum eo et bibat vinum in iocunditate. Cui iudith reſpondit. Que ego ſum vt contradicam domino meo. Omne quod erit ante oculos eius bonum et optimum faciam.

D Quicquid autez illi placuerit: hoc mihi erit optimum omnibus diebus vite mee. Et ſurrexit et ornauit ſe veſtimento ſuo: et ingreſſa ſtetit ante faciez eius. Cor autem holofernis concuſſum eſt. Erat enim ardens in concupiſcentia eius: et dixit ad eam holofernes. Bibe nunc et accumbe in iocunditate: quoniam inuenisti gratiam coram me. Et dixit Judith. Bibam domine: quoniaz magnificata eſt anima mea hodie pre omnibus dieb⁹ meis. Et accepit et manducauit et bibit coraz ipſo: ea que parauerat illi ancilla eius: et iocundus factus eſt holofernes ad eam: bibitq; vinum multum nimis: quantum nunq̃ biberat in vita ſua.

¶ Capituli Summarium. ¶ Puella ad oſtium obſeruat: iudith caput eius preſcidit: ciuibus ſuis caput holofernis defert et oſtendit: iudith benedicitur: Achior obſtupeſcit. Cap. xiij.

A Ut autem ſero factũ eſt: feſtinauerũt ſerui illius ad hoſpitia ſua et cõcluſit vagao oſtia cubiculi: et abijt. Erant aũt oẽs fatigati a vino. Eratq; iudith ſola in cubiculo. Porro holofernes iacebat in lecto nimia ebrietate ſopitus. Dixitq; iudith puelle ſue: vt ſtaret foris ante cubiculũ et obſeruaret. Stetitq; iudith ante lectum orans cum lachrymis et labiorum motu in ſilẽtio dicẽs. Confirma me dñe deus iſrael: et reſpice in hac hora ad opera manuũ mearũ: vt ſicut pmiſiſti hieruſalẽ ciuitatẽ tuã erigas: et hoc qd̃ credens per te poſſe fieri cogitaui perficiã. (Als+ protegas.)

B Et cũ hec dixiſſet: acceſſit ad colũnaz que erat ad caput lectuli eius: et pugionez eius qui in ea ligatus pẽdebat exoluit. Cũq; euaginaſſet illũ apphẽdit comã capitis eius: et ait. Confirma me dñe deus in hac hora: et percuſſit bis in ceruicẽ eius: et abſcidit caput eius. Et abſtulit conopeũ ei⁹ a columnis: et euoluit corpus eius truncuz. Et poſt puſillũ exiuit et tradidit caput holofernis ancille ſue: et iuſſit vt mitteret illud in perã ſuã. Et exierunt due ſcd̃m cõſuetudinẽ ſuam quaſi ad orationẽ et tranſierunt caſtra. Et gyrantes vallẽ venerunt ad portã ciuitatis. Et dixit iudith a lõge cuſtodibus murorũ. Aperite portas: quoniam nobiſcuz eſt deus: qui fecit virtutẽ in iſrael. Et factuz eſt cũ audiſſent viri vocem eius: vocauerunt preſbyteros ciuitatis. Et occurrerunt ad eã omnes a minimo vſq; ad maximũ: quoniã ſperauerãt eam iam nõ eſſe venturam. Et accedẽtes luminaria cõgirauerunt circa eam vniuerſi. (Als+ conforta. Als+ canopeum. Als+ congregauerunt.)

C Illa autẽ aſcẽdẽs in eminẽtiorez locum iuſſit fieri ſilẽtium. Cũq; omnes tacuiſſent: dixit iudith. Laudate dominum

Als+ fiducia

0250

deum noſtrũ qui nõ deſeruit ſperantes in
ſe:⁊ in me ancillam ſuã adimpleuit mi-
ſericordiã ſuam quã promiſit domui iſ-
rael:⁊ interfecit in manu mea hoſtẽ popu
li ſui in hac nocte. Et proferẽs de pera caput
holofernis: oſtẽdit illis dicẽs. Ecce caput
holofernis principis militie aſſyriorũ.
// infra eo. //Et ecce conopeũ illius in quo recumbe
bat in ebrietate ſua: vbi ⁊ per manũ femi
ne percuſſit illum dñs deus noſter. Uiuit
autẽ ipſe dñs: qm̃ cuſtodiuit me angelus
eius:⁊ hinc euntẽ ⁊ ibi cõmorãtẽ:⁊ inde
huc reuertẽtem:⁊ nõ permiſit me dñs an
cillam ſuam coinquinari: ſed ſine pollu
Alias + ad vos tione peccati reuocauit me + vobis gaudẽ
tem in victoria ſua: in euaſione mea ⁊ libe
// pſ. 105 ratione veſtra. //Cõfitemini illi oẽs quo-
106. 117. niã bonus: quoniã in ſeculũ miſericor-
dia eius. Uniuerſi autẽ adorantes dñm
dixerunt ad eã. Bñdixit te dñs in virtu-
te ſua: q: per te ad nihilũ redegit inimi-
cos noſtros. Porro ozias princeps popu
// infra eo. li iſrael dixit ad eam. //Bñdicta es tu filia
Luce. 10. a dño deo excelſo: pre omnib' mulierib'
B ſuper terram. Bñdictus dñs qui creauit
celũ ⁊ terrã: qui te direxit in vulnera ca-
pitis principis inimicorũ nr̃orũ: q: hodie
nomẽ tuũ ita magnificauit: vt nõ recedat
laus tua de ore hominũ: q memores fue-
rint virtutis dñi ineternũ: pro qb' nõ pepci
ſti aĩe tue propter anguſtias ⁊ tribulationem
gñis tui: ſ; ſubueniſti ruine an̄ cõſpectuz
// ſup. 10. dei nr̃i. //Et dixit oĩs ppl's: fiat fiat. Porro
b. ⁊ infra. achior vocat' venit. Et dixit ei iudith. De'
15. d. iſrl' cui tu teſtimoniũ dediſti q' vlciſcat' ſe
de inimicis ſuis:⁊ ipſe caput oĩuz incredu
lorũ incidit i hac nocte in mãu mea. Et vt
// ſup eo. probes q: ita ẽ //ecce caput holofernis q in
// ſup. 5. cõtẽptu ſupbie ſue deũ iſrl' cõtẽpſit:⁊ tibi i-
d. teritũ minabat' dicẽs: cũ capt' fuerit ppl's
ſup. 6. a iſrl': //gladio pforari pcipiã latera tua. Ui
dẽs aũt achior caput holofernis: anguſtiat'
pro pauore ẽ cecidit i faciẽ ſuã ſup terrã:⁊ +
Alias + deſtitauit eſtuauit aĩa ei'. Poſtea vo q: reſũpto ſpũ
recreat' ẽ: procidit ad pedes ei': ⁊ adorauit
// ſup eo. eã ⁊ dixit. //Bñdicta tu a deo tuo i oĩ taber
naculo iacob qm̃ i oĩ gẽte q audierit no-
mẽ tuũ magnificabit' ſup te deus iſrael.

¶ Ca. xiii. ¶ Caput holofernis in muro ſuſpẽdit': achior circũcidit': facto armorũ ſtrepitu aſſyrij volentes holofernẽ excitare inuenerunt mortuum. Cap. xiiij.

Dixit aũt iudith ad omnẽ ppl'm. Au
dite me frẽs. Suſpẽdite caput hoc ſu A
per muros nr̃os. Et erit cũ exierit ſol acci-
piat vnuſqſq; arma ſua:⁊ exite cuz impetu:
nõ vt deſcẽdatis deorſuz ſ; quaſi impetuz
facientes. Tũc exploratores neceſſe erit: vt
fugiãt ad principẽ ſuũ excitãdũ ad pugnã.
Cũq; duces eorũ cõcurrerint ad taberna
culũ holofernis:⁊ inuenerint eum trun-
cum in ſuo ſanguine volutatum: decidet
ſup eos timor. Cũq; cognoueritis fuge-
re eos: ite poſt illos ſecuri: qm̃ dñs conte-
ret eos ſub pedibus veſtris. Tũc achior vi B
dẽs virtutẽ quã fecit deus iſrl' relicto gẽ-
tilitatis ritu credidit deo ⁊ circũcidit car
nẽ preputij ſui ⁊ appoſitus eſt populum
iſrl':⁊ oĩs ſucceſſio gñis ei' vſq; in hodier
nũ diẽ. Mox aũt vt ortus eſt dies ſuſpen
derũt ſup muros caput holofernis: acce-
pitq; vnuſqſq; vir arma ſua:⁊ egreſſi ſũt
cũ grãdi ſtrepitu ⁊ vlulatu. Qđ videntes
exploratores ad tabernaculuz holofernis
cucurrerunt. Porro hi q in tabernaculo
erant venientes:⁊ ante ingreſſum cubicu
li perſtrepẽtes excitandi grã: inquietudinẽ
arte moliebant' vt non ab excitantib': ſ;
a ſonãtib' holofernes euigilaret. Nullus C
eniz audebat + cubiculũ virtutis aſſyrio Alias + tabernaculum
rum pulſando aut intrãdo aperire. Sed
cum veniſſent ei' duces ac tribuni ⁊ vni
uerſi maiores exercitus aſſyriorũ: dixerũt
cubicularijs Intrate ⁊ excitate illũ // qm̃ // 1. Reg.
egreſſi mures de cauernis ſuis auſi ſunt 14. d.
prouocare nos ad preliũ. Tũc igreſſus va
gao cubiculũ eius ſtetit ante cortinã. Et
plauſuz fecit mãib' ſuis. Suſpicabat' .n.
illũ cũ iudith dormire. S; cũ nullũ mo
tum iacẽtis ſenſu auriũ caperet acceſſit p
ximãs ad cortinã. Et eleuãs eam vidẽſq;
cadauer abſq; capite holofernis i ſuo ſan
guine tabefactũ iacere ſup terrã: exclama-
uit voce magna cũ fletu ⁊ ſcidit veſtimẽta
ſua. Et ingreſſus tabernaculũ iudith non D
inuenit eam. Et exiliuit foras ad ppl'm:
⁊ dixit. Una mulier hebrea fecit cõfuſionẽ
in domo regis nabuchodonoſor. Ecce .n.
holofernes iacet in terra ⁊ caput eius nõ
eſt in illo. Qđ cũ audiſſent principes virtu-
tis aſſyriorũ ſciderũt oẽs veſtimẽta ſua: ⁊
intolerabilis timor ⁊ tremor cecidit ſu-
per eos:⁊ turbati ſunt animi eorũ valde.
Et factus eſt clamor incomparabilis in

medio caſtrorum eorum.
¶ Ca. Sū. ¶ Fugerunt aſſyrij ⁊ filij iſrl̄
pſequunt̄ eos in ore gladij: q̄ ditati ſūt ſpo
lijs eoꝝ: p. xxx. dies vix ſpolia colligētes: ve
nit pōtifex cū clero ⁊ bn̄dixit iudith. c. xv.
A Cum qꝫ oīs exercit⁹ decollatū holofer
nē audiſſet: fugit mēs ⁊ ꝯſiliū ab eis
⁊ ſolo tremore ⁊ metu agitati fuge p̄ſidiū
ſumunt: ita vt nullus loqueret̄ cū proxi-
mo ſuo: ſꝫ inclinato capite relictis oībus
euadere + feſtinabāt hebreos quos arma-
Al's+ tos ſup ſe venire audierāt: fugiētes p̄ vias
cupie- cāporū ⁊ ſemitas + colliū. Uidētes itaqꝫ
bant filij iſrl̄ fugiētes: ſecuti ſunt illos. Deſcēde
runtqꝫ clangiētes tubis ⁊ vlulantes poſt
Al's+ ipſos. Et qm̄ aſſyrij nō adunati: in fugam
conual- ibant precipites: filij aūt iſrl̄ vno agmine
lium pſequētes: debilit ibant oēs quos inueni-
re potuiſſent. Miſitqꝫ ozias nūcios p̄ oēs
B ciuitates ⁊ regiōes iſrl̄. Omnis itaqꝫ re-
gio omniſqꝫ vrbs electam iuuētutē ar-
matam miſit poſt eos ⁊ perſecuti ſunt eos
in ore gladij quouſqꝫ peruenirēt ad extre
mitatē finium ſuoruꝫ. Reliqui autē qui
erant in bethulia: ingreſſi ſunt caſtra aſſy
riorū ⁊ predam quam fugiētes aſſyrij re-
liquerant abſtulerūt ⁊ onuſtati ſunt val-
de. Hi vero qui victores reuerſi ſunt ad be
thuliā oīa que erant illorum abſtulerūt
C ſecum ita vt non eēt numerus in pecori-
bus in iumētis ⁊ vniuerſis + mobilib⁹
Al's+ eorū: vt a minimo vſqꝫ ad magnuꝫ oēs
monili- diuites fierēt de predationibus eorum.
bus Joachim aūt ſummus pontifex de hierl̄m
venit in bethuliā cū vniuerſis p̄sbyteris
ſuis: vt videret iudith. Que cū exiſſꝫ ad il
lum: benedixerūt illā omnes vna voce di-
centes. Tu gloria hieruſalem: tu leticia
iſrl̄: tu honorificentia populi noſtri: q2 fe-
D ciſti viriliter ⁊ confortatū eſt cor tuuꝫ: eo
q2 caſtitatem amaueris: ⁊ poſt virum tuū
alteꝝ neſcieris: ideo ⁊ manus domini cō
fortauit te: ⁊ ideo eris benedicta ī eternū.
Et dixit omnis popul⁹: fiat fiat. Per dies
autē trīginta vix collecta ſunt ſpolia aſſy-
//ſup.13. riorum a populo iſrael. Porro autē vni-
b. uerſa que holofernis peculiaria fuiſſe pro
⁊ 13. b. bata ſunt dederunt iudith in auro ⁊ ar-
gento ⁊ veſtibus ⁊ gemmis ⁊ omni ſup-
pellectili: ⁊ tradita ſunt omnia illi a popu
lo. Et omnes populi gaudebant cuꝫ mu-
lieribus ⁊ virginibus ⁊ iuuenibus: in

organis ⁊ citharis.
¶ Ca. Sū. ¶ Canticum iudith: ⁊ quomo
do bethulie iuit in hieruſalem adorare:
de morte iudith. Cap. xvi.
Tunc cātauit cāticū hoc dn̄o iudith: A
dicens. Incipite dn̄o in tympanis:
cantate dn̄o in cymbalis: modulamini il
li pſalmū nouū: exultate ⁊ inuocate nomē
eius. Dn̄s conterēs bella: dn̄s nomen eſt
illi. Qui poſuit caſtra ſua ī medio p̄pli ſui
vt eriperet nos de manu oīum inimicoꝝ
noſtroꝝ. Uenit aſſur in montibus ab aq
lōe in multitudine fortitudinis ſue. Cu
ius multitudo obturauit torrētes: ⁊ eq
eorum cooperuerūt valles. Dixit ſe incē-
ſurum fines meos: ⁊ iuuenes meos occi-
ſurū gladio: infantes meos dare in predā:
⁊ virgines in captiuitatē. Dn̄s autē om-
nipotens nocuit eū: ⁊ tradidit eū ī + ma Al's+
nus femine: ⁊ confudit eū. Nō enim cecī- manu.
dit potēs eoꝝ a iuuenibus: nec filij + titā B
pcuſſerūt eū: nec excelſi gigātes ipoſuerūt Al's+
ſe illi: ſꝫ iudith filia merari in ſpecie faciei manib⁹
ſue diſſoluit eū. // Exuit eniꝫ ſe veſtimēto Al's+
viduitatis: ⁊ induit ſe + veſtimēto leticie tirānoꝝ
in exultatiōe filioꝝ iſrl̄. Unxit faciē ſuam //ſu p.10
vnguēto: colligauit cincinos ſuos mitra a.
ad decipiēdū illū. Sādalia eius rapuerūt
oculos eius: pulchritudo eius captiuam Al's+
fecit aīam eius: amputauit pugione cer- veſtimē-
uicē eius. Horruerunt perſe cōſtantiā ei⁹ ta
⁊ medi audaciā eius. Tunc vlulauerunt Al's+
caſtra aſſyriorum: qm̄ apparuerūt humi- veſte
les mei: areſcētes in ſiti. Filij puellaꝝ cō-
puncxerūt eos: ⁊ ſicut pueros fugientes oc
ciderūt eos: perierūt in prelio a facie dn̄i
dei mei. Hymnū cantemus dn̄o: hymnū
nouū cantemus deo nr̄o. Adonai domi-
ne magnus es tu ⁊ preclarus in virtute: C
⁊ quē ſupare nemo poteſt. // Tibi ſeruiat
omnis creatura tua: q2 dixiſti ⁊ facta ſūt: // Ps.
miſiſti ſpiritum tuū ⁊ creata ſunt: ⁊ nō ē 32.
qui reſiſtat voci tue. Montes a fundamē- ⁊ ps. 143
tis mouebunt cū aquis petre ſicut cera
liqueſcent ante faciem tuam. Qui autem
timēt te: magni erunt apud te per oīa. Ue
gēti inſurgenti ſup genus meū. Dn̄s. n.
oīpotens vindicabit in eis: in die iudicij
viſitabit illos. Dabit enim ignē ⁊ vermes
in carnes eorū: vt vrant̄ ⁊ ſentiant vſqꝫ ī
ſempiternum. Et factum eſt poſt hec: om-
nis populus poſt victoriā venit in hierl̄m

adorare dñz: ⁊ mox vt purificati ſunt ob
tulerũt oẽs holocauſta ⁊ vota ⁊ repromiſ-
Als + ſiões ſuas. Porro iudith vniuerſa + vaſa
arma bellica holofer nis q̃ dedit illi ppl's ⁊ + ca-
Als + nopeũ qđ ipſa ſuſtulerat obtulit in ana-
conopeũ thema obliuiõis. Erat aũt ppl's iocũdus
ſcđm faciẽ ſanctorũ: ⁊ p tres mẽſes gau-
B diũ huius victorie celebratũ eſt cum iu-
dith. Poſt dies aũt illos vnuſqſq; rediit i
ſua: ⁊ iudith magna facta eſt in bethulia
⁊ p̃clarior erat vniuerſe terre iſrl'. Erat ẽt
virtuti caſtitatis adiũcta: ita vt nõ cogno
ſceret virũ oĩbus diebus vite ſue: ex quo
defunctus ẽ manaſſes vir eius. Erat autẽ
diebus feſtis p̃cedẽs cuz magna gloria.
Manſit autẽ in domo viri ſui annos cẽ-
tũ quinq;: ⁊ dimiſit abrã ſuã liberaz ⁊ de-
functa eſt ac ſepulta cũ viro ſuo in bethu-
lia. Luxitq; illã oĩs ppl's diebus ſeptẽ. In
omni aũt ſpacio vite eius nõ fuit q pertur
baret iſrl': ⁊ poſt mortez eius annis mul
tis. Dies aũt victorie hui⁹ feſtiuitatis ab
hebreis in nũero ſanctorũ dierũ accipit ⁊
colit a iudeis: ex illo tpe vſq; i p̃ntẽ diẽ.

¶ Explicit liber iudith.

¶ Incipit prologus beati hieronymi p̃ſbyteri in librum heſter.

Librum heſter varijs tranſlatorib⁹ cõ-
ſtat eẽ viciatũ: quẽ ego de archiuis he
breorũ reuelans verbũ e verbo expreſſius
tranſtuli. Quem librum editio vulga-
ta laciniois hincinde verborũ funib⁹ tra-
hit: addẽs ea que ex tẽpore dici poterãt: et
audiri ſicut ſolitum ẽ ſcholaribus diſci-
plinis ſumpto themate excogitare quibus
verbis vti potuit qui iniuriam paſſus ẽ:
vel ille qui iniuriaz fecit. Vos autẽ o pau
la ⁊ euſtochiuz qm̃ ⁊ bibliothecas hebreo
ruz ſtuduiſtis intrare: ⁊ interpretum cer
tamina comprobaſtis: tenentes heſter he
braicum librum: per ſingula verba nr̃am
tranſlationem aſpicite: vt poſſitis agnoſce
re: me nihil etiam augumentaſſe adden-
do: ſed fideli teſtimonio ſimpliciter ſicut
in hebreo habetur: hiſtoriam hebraicam
latine lingue tradidiſſe. Nec affectamus
laudes hominum: nec vituperationes ex-
pauẽſcimus. Deo enim placere curantes
minas hominum penitus nõ timemus:
quoniam deus diſſipat oſſa eorum qui
Pſal. 1. hominibus placere deſiderant: et ſecundũ
h apoſtoluz // qui eiuſmodi ſunt ſerui chri
ſti eſſe non poſſunt. Rurſum in libro he-
ſter alphabetum ex minio vſq; ad theta
litteram fecimus diuerſis in locis: vo-
lentes ſcilicet ſeptuaginta interpretum
ordinem per hoc inſinuare ſtudioſo le-
ctori. Nos enim iuxta morem hebraicũ
ordinem proſequi etiam in ſeptuaginta
editione maluimus.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit liber heſter.

¶ Ca. Sũ. ¶ De cõuiuio aſſueri regis: de
vaſthi regina q̃ noluit intrare ad regẽ: de
repudiatione eius ex conſilio ſeptem ſa-
pientum de decreto promulgato q̃ viri do
minentur vxoribus. Cap. i.

A
// iſra 3. c
iſra. 19. a
Als arta
xerſes vt
in mẽm.
nõ. xi. p̃l'a
rum reg

In diebus
aſſueri q regnauit
ab india vſq; ethio
piã ſup centũ vigin-
ti ſeptẽ prouĩcias: qñ
ſedit in ſolio regni
ſui ſuſa ciuitas re-
gni ei⁹ exordiũ fuit.
Tertio igit anno imperij ſui fecerat grande
cõuiuiũ cũctis principibus: ⁊ pueris ſuis
fortiſſimis perſarũ ⁊ medorũ inclytis: ⁊ p̃
fectis p̃uinciarũ corã ſe: vt oſtenderet diui Calli- ĩm
tias glie regni ſui: ac magnitudinẽ atq; italia ve-
iactãtiaz potẽtie ſue multo tpe: cẽtũ vide- niũt ⁊ ve
lz ⁊ octoginta dieb⁹. Cũq; implerent dies bes mad
cõuiuij: inuitauit oẽm ppl'm q inuẽtus ẽ tas con-
in ſuſis a maximo vſq; ad minimũ: ⁊ iuſſit duũt
ſeptẽ dieb⁹ cõuiuiũ preparari in veſtibu- Medio-
lo horti ⁊ nemoris qđ regio cultu ⁊ manu lanũ cõ-
cõſitũ erat. Et pẽdebãt oĩ ex parte tentoria dũt
aerei coloris ⁊ carbaſini ac hyacinthini ſu-
ſtẽtata funib⁹ byſſinis atq; purpureis: q
eburneis circulis iſerti erãt ⁊ columnis

marmoreis fulciebant. Lectuli q̃z aurei ⁊
argẽtei: ſup pauimẽtũ ſmaragdino ⁊ pa-
B rio ſtratũ lapide diſpoſiti erãt: q̃d mira va
rietate pictura decorabat. Bibebãt aũt qui
inuitati erãt aureis poculis: ⁊ alijs atq̃z
Papia alijs vaſis cibi inferebant. Uinũ quoq̃z vt
cõditur. magnificẽtia regia dignũ erat abũdãs: ⁊
Comus p̄cipuũ ponebat: nec erat q noletes coge
cõditur. ret ad bibendũ: ſz ſicut rex ſtatuerat ꝓpo-
Bergo- nẽs mẽſis ſingulos de principib⁹ ſuis vt
mũ con ſumeret vnuſq̃ſq̃z q̃d vellet. Uaſthi quo-
ditur. q̃z regina fecit cõuiuiũ feminaꝝ in pala-
Brixia tio vbi rex aſſuerus manere conſueuerat.
cõditur. Itaq̃z die ſeptimo cũ rex eſſet hilarior: ⁊
Uicẽtia poſt nimiã potationẽ incaluiſſz mero: p̄-
cõditur. cepit mauman ⁊ baȥata ⁊ arbona ⁊ baga
Cremõa tha ⁊ abgatha ⁊ ȥarath ⁊ charchas ſeptem
cõditur. eunuchis q in ꝯſpectu eius miniſtrabãt
vt introducerẽt reginã vaſthi corã rege
poſito ſup caput eius dyademate: vt oſtẽde
ret cũctis ppl̃is ⁊ principib⁹ eius pulchri
C tudinẽ. //Erat. n. pulchra valde. Que re-
ſ.i.ſra.2.a nuit: ⁊ ad regis imperiũ q̃d per eunuchos
mandauerat venire contẽpſit. Unde irat⁹
rex ⁊ nimio furore ſuccẽſus interrogauit
ſapiẽtes q ex more regio ſemꝑ ei aderãt:
⁊ illorũ faciebat cuncta cõſilio ſciẽtiũ le-
ges ac iura maiorũ. Erant aũt primi ⁊ ꝓ
ximi charſena ⁊ ȥethar ⁊ admatha ⁊ thar
ſis ⁊ mares ⁊ marſana ⁊ manucha: ſeptẽ
duces perſaꝝ atq̃z medoꝝ qui videbãt fa-
ciẽ regis: ⁊ primi poſt eum reſidere ſoliti
erant cui ſententie vaſthi regina ſubiace
ret: que aſſueri regis iꝑiũ q̃d per eunu-
chos mandauerat: facere noluiſſet. Rñdit-
q̃z manucha audiente rege atq̃z principi-
bus. Nõ ſolũ regem leſit regina vaſthi: ſz
⁊ oẽs ppl̃os ⁊ principes qui ſunt in cũctis
ꝓuincijs regis aſſueri. Egredietur enim
D ſermo regine ad oẽs mulieres vt cõtem-
Camill⁹ nant viros ſuos: ⁊ dicant. Rex aſſuer⁹ iuſ-
roman⁹ ſit vt regina vaſthi intraret ad eũ: ⁊ illa
noluit: atq̃z hoc exemplo oẽs principum
coniuges perſarum atq̃z medorũ parui-
pendẽt imperia maritorũ. Unde regis iu
Galli ro ſta ẽ indignatio. Si tibi placet egrediat
mam ca edictũ a facie tua: ⁊ ſcribat iuxta legẽ pſa-
piunt rũ atq̃z medorũ quam preteriri illicitũ
Torqua eſt: vt nequaq̃z vltra vaſthi igrediat ad re-
tus ro- gem //ſed regnũ illius altera que melior
manus. eſt illa accipiat. Et hoc in omne: q̃d latiſſi-
y.1.re.15 mum eſt: prouinciarum tuarũ diuulge
f.

tur imperium: ⁊ cũcte vxores tã maiorũ
q̃z minorũ deferant maritis ſuis hono-
rẽ. Placuit cõſiliũ eius regi ⁊ principib⁹. Iſocra-
Fecit iuxta conſilium manucha: ⁊ miſit tes ora-
epiſtolas ad vniuerſas ꝓuincias regni ſui tor.
vt queq̃z gens audire ⁊ legere poterat di- Xenophõ
uerſis liguis ⁊ lr̃is: eẽ viros p̄ncipes ac ma phs
iores in domibus ſuis: ⁊ hoc ꝑ cũctos po-
pulos diuulgari.

¶ Ca. Sũ. ¶ De virginib⁹ q̃ſitis regni in
ter q̃s erat heſter: de itroitu ei⁹ ad cubicu-
lũ regis: q̄ regia fcã ẽ: de mardocheo regi
reuelãte ꝑ heſter ꝓditionẽ eunuchoꝝ. C. ij.

His itaq̃z geſtis: poſtq̃z regis aſſueri i-
dignatio deferbuerat: recordat⁹ ẽ va A
ſthi q̃ feciſſet vel q̃ paſſa eẽt. Dixerũtq̃z pue
ri regis ac miniſtri ei⁹. Querãt regi puel
le virgines ac ſpecioſe: ⁊ mittãtur q conſi
derẽt per vniuerſas ꝓuincias puellas ſpe Archita
cioſas ⁊ virgines: ⁊ adducãt eas ad ciuita tarenti-
tẽ ſuſan: ⁊ tradãt eas in domũ feminarũ nus phs
ſub manu egei eunuchi q ẽ ꝓpoſitus ⁊ cu
ſtos mulierũ regiarũ: ⁊ accipiãt mundũ
muliebrẽ ⁊ cetera ad vſus neceſſaria. Et q̃
cunq̃z inter oẽs oculis regis placuerit: Plato
ipſa regnet ꝓ vaſthi. Placuit ſermo regi: phs
⁊ ita vt ſuggeſſerãt iuſſit fieri. Erat vir iu-
deus in ſuſis ciuitate vocabulo mardo-
cheus fili⁹ iair: filij ſemei: filij cis: de ſtirpe Dyome-
gemini q tranſlatus fuerat de hierl̃m eo de medi
tẽpe quo iechoniã regẽ iuda nabuchodo- cus
noſor rex babylonis trãſtulerat: q fuit nu 4. re. 2. f.
triti⁹ filie fratris ſui ediſſe que altero no- Anthiſte
mine vocabat heſter: ⁊ vtrũq̃z parẽtẽ ami- nes phs
ſerat //pulchra nimis ⁊ decora facie. Mor athenie.
tuiſq̃z pr̃e eius ac mr̃e: mardocheus ſibi //ſup. i. c.
eã adoptauit in filiam. Cũq̃z percrebuiſſz ⁊ iſra co.
regis imperiũ ⁊ iuxta mandatũ illi⁹ mul B
te pulchre virgines adducerent ſuſam: ⁊
egeo traderẽtur eunucho: heſter quoq̃z in
ter ceteras puellas ei tradita ẽ: vt ſeruare
tur in numero feminaꝝ. Que placuit ei
⁊ inuenit ei grãm in conſpectu illius. Et Ariſtip-
precepit eunucho vt accelerarer mundũ pus phs
muliebrẽ ⁊ traderet ei partes ſuas ⁊ ſeptẽ Epycur⁹
puellas ſpecioſiſſimas de domo regis ⁊ tã phs
ipſaꝫ q̃z pediſſequas eius ornaret atq̃z ex-
coleret. Que noluit indicare ei populum
⁊ patriam ſuam. Mardocheus enim pre- Poliſtra-
ceperat ei: vt de hac re omnino reticeret. tus phs
Qui deambulabat quotidie ante veſtibu-
lũ domus in qua electe virgines ſeruabã

tur: curā agēs ſalutis heſter: ⁊ ſcire volēs
quid ei accideret. Cū aūt veniſſet tps ſin-
gularum per ordinē puellarū vt intrarēt
Speuſippus phs ad regē: expletis oībus que ad cultū mu-
liebrē pertinebāt: mēſis duodecimus ver
tebatur ita duntaxat vt ſex menſibꝰ oleo
vngerentur myrtino: ⁊ alijs ſex quibuſ-
dam pigmētis ⁊ aromatibus vterenť. In
C gredientesq̄ ad regem: quicquid poſtulaſ
ſent ad ornatum pertinēs accipiebāt: ⁊ vt
eis placuerat cōpoſite: de triclinio femina
Lyſander lacedemonius rum ad regis cubiculū tranſibāt. Et que
intrauerat veſpere egrediebať mane atq̄
inde i ſecūdas edes deducebanť q̄ ſub ma
nu ſaſagazi eunuchi erāt qui cōcubinis
Cymon athenie. regis preſidebāt: nec hēbat ptātem ad re-
gem vltra redeūdi: niſi voluiſſet rex ⁊ eā
venire iuſſiſſz ex noīe. Euoluto aūt tpe p
ordinē inſtabat dies qua heſter filia abia
hil fratris mardochei: quā ſibi adoptaue
rat in filiā deberet intrare ad regē. Que nō
quēſiuit muliebrē cultum: ſed quecunq̄
voluit egeus eunuchus cuſtos virginū
hec ei ad ornatū dedit. // Erat enim formo
Suꝑ.j.c. ſup eo. ſa valde: ⁊ incredibili pulchritudine oculis
Timoleon corinthus oculis gratioſa: ⁊ amabilis videbať. Du-
cta eſt itaq̄ ad cubiculū regis aſſueri mē
ſe decimo q̄ vocať thebeth: ſeptimo ano re-
gni eius. Et adamauit eā rex pluſq̄ oēs
mulieres: habuitq̄ grāz ⁊ miſericordiā
corā eo ſup oēs mulieres: ⁊ poſuit dyade
ma regni in capite eius: fecitq̄ eā regna
D re in loco vaſthi. Et iuſſit cōuiuiū pparari
Marcꝰ curtius romanꝰ p magnificū cūctis pncipibꝰ ⁊ ſeruis ſuis
⁊ ꝓ coniunctiōe ⁊ nuptijs heſter. Et dedit re
quiē vniuerſis ꝓuincijs ac dona largitꝰ
eſt iuxta magnificētiā principalē. Cūq̄ ⁊
ſecūdo quererētur virgines ⁊ congrega-
rentur mardocheus manebat ad ianuā
regis. Necdū ꝓdiderat heſter patriā ⁊ po-
pulū ſuū: iuxta mādatū eiꝰ. Quicqd enī
ille precipiebat: obſeruabat heſter: ⁊ ita cū
cta faciebat: vt eo tēpore ſolita erat quo eā
Infra.6.c. ⁊ infra.12.a. paruulā nutriebat. // Eo igiť tpe quo mar
docheus ad regis ianuā morabať: irati
ſūt bagathā ⁊ thares duo eunuchi regis
q̄ ianitores erāt ⁊ in primo palatij limine re-
ſidebāt: volueruntq̄ inſurgere in regē ⁊ oc
cidere eū. Qđ mardocheū nō latuit. Sta-
timq̄ nūciauit regine heſter: ⁊ illa regi ex
noīe mardochei q̄ ad ſe rē detulerat. Que-
ſitum eſt ⁊ inuentum: ⁊ appēſus ē vterq̄

eoꝝ in patibulo. Et iuſſit rex vt in libro
memorali ſcriberet: vt ꝓ vita ſua aliqd re
pēſaret ei. Mandatūq̄ eſt hiſtorijs: ⁊ an-
nalibꝰ traditū coram rege.

C Ca. iij. C De exaltatiōe aman: cui mar
docheꝰ genua nō flectit: ſors in vrnā mit-
tiť a rege petijt aman vt iudei occidanť.
Littere mittunť p curſores ad vniuerſas
ꝓuincias: iudei lugent. Cap. iij.

Poſt hec rex aſſuerus exaltauit amā
filiū amadathi q̄ erat de ſtirpe agagi: ⁊ A
poſuit ſoliū eius ſup oēs pncipes quos ha Infra.co.
bebat. Cūctiq̄ ſerui regis q̄ in forib' pa-
latij ůſebanť flectebāt genua: ⁊ adorabāt
aman. Sic.n. pceperat eis iperator. Solus
mardocheꝰ nō flectebat gēu neq̄ adorabat
eum. Cui dixerūt pu ri regis q̄ ad fores
palatij reſidebāt. Cur preter ceteros non
obſeruas mand tū regis? Cūq̄ hoc cre-
brius dicerēt: ⁊ ille nollet audire: nūcia-
uerūt aman ſcire cupiētes vtrū pſeuera-
ret in ſentētia. Dixerat enim eis ſe eē iu-
deū. Qđ cū audiſſent aman ⁊ experimēto
ꝓbaſſet q̄ mardocheus nō ſibi flecteret ge B
nu: nec ſe adoraret: iratus ē valde: ⁊ ꝓ ni-
hil duxit in vnū mardocheū mittere ma
nus ſuas. Audierat.n. q̄ eēt gentis iudee:
magiſq̄ voluit oēm iudeoꝝ q̄ erāt in re-
gno aſſueri pdere natiōnē. Mēſe primo
cuius vocabulū eſt niſan anno duodecīo
regni aſſueri // miſſa eſt ſors in vrnā que
hebraice dr phur corā aman quo die ⁊ q̄ Infra.9.c.
mēſe gēs iudeoꝝ deberet interfici: ⁊ exiuit
mēſis duodecimus q̄ vocať adar. Dixitq̄
aman regi aſſuero. // Eſt pplš p oēs ꝓuin C
cias regni tui diſperſus ⁊ a ſe mutuo ſe Infra.13.b.
paratus: nouis vtēs legibꝰ ⁊ cerimōijs:
⁊ inſup regis ſcita contemnēs. Et optie no-
ſti q̄ nō expediat regno tuo vt inſoleſcat p
licētiā. Si tibi placet decerne vt pereat: ⁊ de
cem milia talentorū appendā arcarijs ga
ze tue. // Tulit ergo rex annulū quo vte-
bať de manu ſua: ⁊ dedit eum aman filio Suꝑ.co.
amadathi de ꝓgenie agag hoſti iudeoꝝ: di
xitq̄ ad eum. Argentum quod tu pelli-
ceris: tuū ſit: de populo age quod tibi pla
cet. Vocatiq̄ ſunt ſcribe regis menſe pri-
mo niſan: tertiadecima die eiuſdem mē D
ſis ⁊ ſcriptum eſt vt iuſſerat aman ad om
nes ſatrapas regis: ⁊ iudices ꝓuinciarū
diuerſarūq̄ gētium vt queq̄ gens lege-
re poterat ⁊ audire ꝓ varietate linguarū

ex noīe regis aſſueri:⁊ littere ſignate ipſi⁹
annulo miſſe ſūt p curſores regis ad vni-
uerſas ꝓuincias vt occiderēt atqꝫ delerēt
oēs iudeos a puero vſqꝫ ad ſenē:paruulos
⁊ mlieres vno die:hoc ē tertiodecimo mē
ſis duodecimi q vocaī adar:⁊ bona eoꝝ di-
riperēt. Summa autē epiſtolaꝝ hec fuit:vt
omnes ꝓuincie ſcirent ⁊ pararēt ſe ad p̄-
dictam diē.// Feſtinabant curſores q miſſi
Infra.8.d erāt regis imperiū explere. Statimqꝫ i ſu
ſis pependit edictū:rege ⁊ aman celebrā-
te conuiuium : et cunctis iudeis qui in
vrbe erant flentibus.

Ca. Sū. Mardocheus mādat heſter
vt ad regē intrans roget pro iudeis : illa
excuſationem pretendit:iterum admoni
ta iubet orari pro ſe. Cap.iiij.

A Que cū audiſſet mardocheus ſcidit
veſtimēta ſua ⁊ indutus ē ſacco ſpar
gēs cinerē capiti:⁊ in platea medie ciuita
tis voce magna clamabat:oſtēdēs amaritu
dinē animi ſui:⁊ hoc eiulatu vſqꝫ ad fores
palatij gradiēs. Non enim erat licitū in-
dutū ſacco aulam regis intrare. In omni
bus q̄ꝫ ꝓuincijs:oppidis ac locis ad que
crudele regis dogma puenerat planctus
ingens erat apud iudeos ieiuniū vlulat⁹
⁊ fletus:ſacco ⁊ cinere multis pro ſtratu
vtentibus. Ingreſſe aūt ſūt puelle heſter ⁊
eunuchi:nunciaueruntqꝫ ei. Quod audiēs
B conſternata eſt:⁊ veſtē miſit vt ablato ſac-
co indueret eā. Quā accipere noluit. Acci
toqꝫ athach eunucho quē rex miniſtrū ei
dederat:precepit vt iret ad mardocheum ⁊
diſceret ab eo cur hoc faceret. Egreſſuſqꝫ a-
thach iuit ad mardocheū:⁊ inuenit eum
ſtantē in platea ciuitatis ante oſtiū pala-
tij. Qui indicauit ei omnia q̄ acciderant
quō aman ꝓmiſiſſet vt in theſauros regis
pro iudeoꝝ nece inferret argentū:exēplar
quoqꝫ edicti qḋ pendebat in ſuſis dedit ei
vt regine oſtenderet:⁊ moneret eā vt intra
ret ad regē ⁊ deprecaretur eū pro populo
ſuo. Regreſſus athach nūciauit heſter oīa
que mardoche⁹ dixerat. Que rn̄dit ei:⁊ iuſ
ſit vt diceret mardocheo. Oēs ſerui regis
⁊ cuncte que ſub ditione eius ſunt norūt
C prouincie:ꝙ ſiue vir ſiue mulier nō voca
tus:interius atriū regis intrauerit:abſ-
qꝫ vlla cunctatione ſtatim interficiatur ni-
ſi forte rex auream virgam ad eum teten
derit pro ſigno clementie:atqꝫ ita poſſit vi
uere. Ego igit̄ quō ad regē intrare potero
que triginta iā diebus nō ſum vocata ad
eū. Qḋ cū audiſſꝫ mardocheus rurſū mā
dauit heſter:dicēs. Ne putes ꝙ aiā tuam
tm̄ liberes:q: in domo regis es:ſꝫ pre cū-
ctis iudeis. Si enim nūc ſilueris:p aliam D
occaſionē liberabunt̄ iudei:tu ⁊ dom⁹ pa
tris tui ꝑibitis: Et qs nouit vtrū idcirco
ad regnū veneris:vt i tali tpe parareris?
Rurſumqꝫ heſter hec mardocheo v̄ba mā
dauit. Uade ⁊ cōgrega oēs iudeos quos
in ſuſis reppereris:⁊ orate ꝑ me. Nō come
deris ⁊ nō bibetis trib⁹ dieb⁹ ⁊ trib⁹ no-
ctibus:⁊ ego cū ancillis meis ſilr ieiuna-
bo:⁊ tunc ingrediar ad regē cōtra legem
faciens nō vocata:tradēſqꝫ me morti ⁊ pi
culo.// Iuit itaqꝫ mardocheus ⁊ fecit oīa // Infra.3.c.
que heſter preceperat.

Ca. Sū. Heſter intrat ad regē: placet
regi:di ei. Pete qd vis:ēt dimidiū regnī
mei:petit vt rex ⁊ aman ſecū ad conuiuiū
veniant ſero:petit vt iterum altero die am
bo ad conuiuium veniant:aman mardo-
cheo crucem parat. Cap.v.

A Die aūt tertio induta eſt heſter regali
bus veſtimētis:⁊ ſtetit i atrio dom⁹
regis:qḋ erat interi⁹ ꝯ baſilicā regis. At
ille ſedebat ſup ſoliū ſuū in cōſiſtorio pa-
latij cōtra oſtiū domus. Cūqꝫ vidiſſꝫ he-
ſter reginā ſtantē placuit oculis eius:⁊ ex
tendit ꝯ eā virgā aureā quā tenebat ma-
B nu. Que accedēs oſculata eſt ſummitatē
virge eius. Dixitqꝫ ad eā rex. Quid vis he
ſter regina? Que eſt petitio tua? Etiā ſi di
midiā partē regni petieris dabit̄ tibi. At
illa rn̄dit. Si regi placet obſecro vt veni-
as ad me hodie:⁊ aman tecū ad conuiuiū
qḋ paraui. Statimqꝫ rex:vocate inqt cito
aman vt heſter obediat voluntati. Uenerūt
itaqꝫ rex ⁊ aman ad conuiuiū quod eis re
gina parauerat. Dixitqꝫ ei rex poſtq̄ vinū
biberat abundanter. Quid petis vt det̄ ti-
bi ⁊ pro qua re poſtulas. Etiā ſi dimidiā // Inf.
partē regni mei petieris:impetrabis. Cui 6.c.
C rn̄dit heſter. Petitio mea ⁊ preces ſunt iſte.
Si inueni in cōſpectu regis grām ⁊ ſi re-
gi placet vt det mihi qḋ poſtulo:⁊ meam
impleat petitionem : veniat rex ⁊ aman
ad ꝯuiuiū qḋ paraui eis:⁊ cras aperiā re-
gi voluntatē meā. Egreſſus eſt itaqꝫ illo die
aman letus ⁊ alacer. Cūqꝫ vidiſſet mar-
docheum ſedentē ante fores palatij: ⁊ nō
ſolum

ſolū nō aſſurrexiſſet ſibi ſ; nec motū qdē
de loco ſeſſionis ſue: indignat⁹ eſt valde.
Et diſſimulata ira reuerſus in domū ſuā
ɔuccauit ad ſe amicos ſuos ⁊ ʒares vxorē
ſuam:⁊ expoſuit illis magnitudinē diui-
tiaꝝ ſuaꝝ filioꝝ qꝫ turbā:⁊ quāta eū glīa
ſup oēs pncipes ⁊ ſeruos ſuos rex eleuaſſ;.
D Et poſt hec ait. Regina quoqꝫ heſter nullū
aliū vocauit ad cōuiuiū cū rege pter me:
apud quā ēt cras cū rege praſurus ſu;. Et
cū hec oia habeā: nihil me hēe puto qͣdiu
videro mardocheū iudeū ſedētē añ fores
regias. Rñderūtqꝫ ei ʒares vxor ei⁹ ⁊ cete-
ri amici. Iube parari excelſam trabē hñtē
altitudinis qnͣginta cubitos ⁊ dic mane
regi vt appēdat ſup ea; mardocheus: ⁊ ſic
ibis cū rege let⁹ ad ɔuiuiū. Placuitqꝫ ei
ɔſiliū: ⁊ iuſſit excelſa; pparari crucem.
¶ Ca. Sū. ¶ Rex in annalib⁹ fidelitatem
mardochei inuenit: pcepit eu; honorari:
aman ɔfuſus domū reuertit. Cap. vj.

Nocte illa duxit rex inſomnē iuſſit-
A qꝫ ſibi afferri hiſtorias: ⁊ ānales po
Sup. 2. d rū tēpoꝝ. Que cū illo pñte legerent // ven-
ſra. 12. a. tū eſt ad illū locū vbi ſcriptum erat quō
nūciaſſet mardoche⁹ inſidias bagathan ⁊
thares eunuchoꝝ: regē aſſueru; iugulare
cupiētiū. Qđ cū audiſſet rex: ait. Quid p
hac fide honoris ac pmij mardoche⁹ cōſe-
cut⁹ eſt? Dixerūt ei ſerui ac miniſtri. Ni-
B hil oino mercedis accepit. Statimqꝫ rex.
Quis ē īqt in atrio. Aman qppe interi⁹
atriū dom⁹ regie intrauerat: vt ſuggeret
regi ⁊ iuberet mardocheū affigi patibulo
qđ ei fuerat pparatū. Reſponderūt pueri.
Aman ſtat in atrio. Dixitqꝫ rex. Ingredia
tur. Cūqꝫ eēt ingreſſus: ait illi. Quid d;
fieri viro quē rex honorare deſiderat. Co-
gitās aūt in corde ſuo aman: ⁊ reputās q
nullū aliū rex niſi ſe vellet honorare: reſpō
dit. Hō quē rex honorare cupit: d; indui
veſtib⁹ regis: ⁊ imponi ſup equū q de ſella
regis eſt: ⁊ accipe regiu; dyadema ſup ca-
put ſuū: ⁊ pmus de regijs pncipib⁹ ac ty-
rānis teneat equū ei⁹: ⁊ p plateam ciuita
tis incedēs clamet: ⁊ dicat. Sic honorabit
quēcūqꝫ voluerit rex honorare. Dixitqꝫ ei
rex. Feſtina ⁊ ſūpta ſtola ⁊ equo fac vt lo- C
cutus eſt mardocheo iudeo: q ſedit ante
fores palatij. Caue ne quicqͣ; de his q lo-
cutus es pretermittas. Tulit itaqꝫ aman
ſtolā ⁊ equū: indutūqꝫ mardocheum in
platea ciuitatis ⁊ impoſitum equo pcede
bat atqꝫ clamabat. Hoc honore cōdignus
eſt: quēcūqꝫ rex voluerit honorare. Reuer- D
ſuſqꝫ eſt mardoche⁹ ad ianuam palatij: ⁊
aman feſtinauit ire in domū ſuā lugēs ⁊
opto capite. Narrauitqꝫ ʒares vxori ſue ⁊
amicis omnia q̄ euenissent ſibi. Cui rñ-
derūt ſapiētes quos habebat in conſilio ⁊
vxor ei⁹. Si de ſemine iudeoꝝ eſt mardo
cheus ante quē cadere cepiſti: non poteris
ei reſiſtere: ſ; cades in ɔſpectu ei⁹. Adhuc
illis loquētibus: venerūt eunuchi regis
⁊ cito eum ad cōuiuium qđ regina para
uerat: pergere compulerunt.
¶ Ca. Sū. ¶ De accuſatiōe heſter contra
aman: de ſuſpitiōe amā in patibulo mar
docheo preparato. Cap. vij.
Intrauit itaqꝫ rex ⁊ aman: vt biberent A
cum regina. Dixitqꝫ ei rex etiam ſecū
do die poſtqͣ; vino incaluerat. Que eſt pe-
titio tua heſter vt detur tibi: ⁊ quid vis fie
ri? Etiā ſi dimidiā partē regni mei petie
ris: impetrabis. Ad quē illa rñdit. Si in
ueni grām in oculis tuis o rex: ⁊ ſi pla-
cet dona mihi animā meā pro qua rogo:
⁊ ppl'; meū pro quo obſecro. Traditi. n. B
ſumus ego ⁊ populus meus: vt contera-
mur iugulemur: ⁊ pereamus. Atqꝫ vti-
nā in ſeruos ⁊ famulas venderemur eēt
tolerabile malū ⁊ gemēs tacerē: nūc autē
hoſtis noſter eſt cuius crudelitas redun-
dat in regē. Reſpōdēſqꝫ rex aſſuerus: ait.
Quis eſt iſte ⁊ cuius potētie vt hec audeat
faceret. Dixitqꝫ heſter. Hoſtis ⁊ inimicus
noſter peſſimus iſte eſt aman. Quod ille
audiēs ilico obſtupuit: vultū regis ac re C
gine ferre non ſuſtinēs. Rex aūt irat⁹ ſur
rexit: ⁊ de loco cōuiuij intrauit in horti;
arboribus conſitum. Aman quoqꝫ ſur-

receſſit vt rogaret heſter reginã pro anima ſua. Intellexit.n.a rege ſibi paratũ malũ. Qui cum reuerſus eſſet de horto nemoribus conſito:⁊ intraſſet conuiuij locum: repperit aman ſuper lectum corruiſſe in quo iacebat heſter:⁊ ait. Etiã reginã vult
B opprimere me pñte in domo mea. Necdum verbum de ore regis exierat:⁊ ſtatĩ operuerunt faciem eius. Dixitq; arbona vnus de eunuchis qui ſtabant in miniſterio regis. En lignũ qḋ parauerat mardocheo q locut' eſt pro rege ſtat in domo aman: hñs altitudis qnqginta cubitos. Cui dixit rex. Appẽdite eũ in eo. Suſpẽſus eſt itaq; aman in patibulo qḋ parauerat mardocheo:⁊ regis ira quieuit.

¶ Cap. Sũ. ¶ Mardoche' exaltat a rege ⁊ heſter rogat lr̃as nouas irritato: ias lr̃aꝝ veteꝝ aman: fit gaudium iudeis: q noua lux oriri viſa eſt. Cap. viij.

A Die illo dedit rex aſſuerus heſter regine domũ aman aduerſarij iudeoꝝ: ⁊ mardoche' ingreſſus eſt añ faciẽ regis. Cõfeſſa eſt.n.ei heſter q eẽt patru' ſuus.//
Supra.3.c. Tulitq; rex annulũ quẽ ab aman recipi iuſſerat:⁊ tradidit mardocheo. heſter aũt cõſtituit mardocheũ ſup domum ſuã. Nec his cõtẽta, pcidit ad pedes regis: fleuitq; ⁊ locuta ad eũ orauit vt malitiã aman agagite:⁊ machiatiões ei' peſſimas ꝗs excogitauerat ꝯ iudeos iuberet irritas fieri. At ille ex more ſceptrũ aureum ptẽdit manu
B quo ſignũ clemẽtie mõſtrabat. Illaq; cõ-
Al's + corã vel añ ſurgẽs ſtetit añ eũ:⁊ ait. Si placet regi:⁊ ſi inueni grãz in oculis ei' ⁊ dépcatio' mea nõ ei videt eẽ ꝯria: obſecro: vt nouis epiſtolis veteres aman lr̃e inſidiatoris ⁊ hoſtis iudeoꝝ: qb' eos in cũctis regis puincijs perire pceperat corrigant. Quõ.n.potero ſuſtinere necẽ ⁊ interfectionẽ ppli mei: Rñditq; rex aſſuerus heſter regine ⁊ mardocheo iudeo. Domũ aman ꝯceſſi heſter regine ⁊ ipz iuſſi affigi cruci: q auſus eſt manũ mittere in iudeos. Scribite ergo iudeis ſicut vobis placet ex regis noie ſignãtes lr̃as ãnulo meo. hec.n.cõ-
Supra.3.b C ſuetudo erat vt epl̃is q ex regis nomine mittebant:⁊ illi' ãnulo ſignate erant: nemo auderet ꝯdicere. Accitiſq; ſcribis et librarijs regis: erat aũt tp̃s tertij mẽſis q appellatur ſiban: viceſima ⁊ tertia illius die ſcripte ſunt epl̃e vt mardoche' voluerat ad iudeos ⁊ ad pncipes: pcuratoreſq; ⁊ iudices//q centũ vigintiſeptẽ puincijs ab india vſq; ethiopiã pñdebãt puincie atq; puincie: pplo ⁊ pplo iuxta linguas ⁊ lr̃as ſuas:⁊ iudeis put legere poterant ⁊ audire. Supra.j.a. ⁊.j.16.a. Ipſeq; epl̃e que ex regis nomine mittebant ãnulo illius obſignate ſunt ⁊ miſſe p veredarios: q per oẽs puincias diſcurrẽtes: veteres lr̃as nouis nũcijs puenirẽt. Quib' impauit rex vt ꝯuenirẽt iudeos p ſingulas ciuitates:⁊ in vnũ pciperẽt ꝯgregari: vt ſtarent p animab' ſuis ⁊ oẽs inimicos ſuos cũ cõiugib' ac liberis ⁊ vniuerſis domib' inficerent atq; delerẽt.
D Et ꝯſtituta eſt p oẽs puincias vna vltionis dies.i. tertiadecima die mẽſis duodecimi adar. Sũma epl̃e hec fuit: vt in omnibus terris ac pplis qui regis aſſueri ſubiacebãt imperio: notũ fieret paratos eẽ iudeos ad capiẽdã vindictã de hoſtib' ſuis.//
Supra.j.b. Al's + pñrẽtes Egreſſiq; ſunt veredarij celeres nũcios pferẽtes:⁊ edictum regis pependit in ſuſis. Mardoche' aũt de palatio ⁊ de ꝯſpectu regis egrediẽs fulgebat veſtib' regijs: hyacinthinis videlicet ⁊ aerinis coronã aureã portãs in capite:⁊ amict' ſerico pallio atq; purpureo. Omniſq; ciuitas exultauit atq; letata eſt. Iudeis autẽ noua lux oriri viſa eſt: gaudiũ honor ⁊ tripudiũ. Apud oẽs pplos vrbes atq; puincias quocũq; regis pcepta veniebãt mira exultatio epule atq; ꝯuiuia ⁊ feſt' dies: intãtũ
Al's + generis vt plures alterius + gẽtis ⁊ ſecte eoꝝ religioni ⁊ cerimõijs iungerent. Grãdis.n. cũctos iudaici nominis terror inuaſerat.

¶ Ca. Sũ. ¶ De cede quã exercuerũt iudei in hoſtes ſuos:⁊ de filijs aman ſuſpẽſis de reſcripto mardochei ad iudeos:⁊ dieb' aſſignatis ſolẽniter celebrãdis. Cap. ix.

A Igitur duodecimi mẽſis quẽ adar vocari añ iã diximus: tertiadecima die qñ cũctis iudeis interfectio parabat ⁊ hoſtes eoꝝ inhiabãt ſanguini: viſa vice ſuperiores iudei eẽ ceperũt ⁊ ſe de aduerſarijs vindicare. Congregatiq; ſunt p ſingulas ciuitates ⁊ oppida ⁊ loca: vt extẽderẽt manũ ꝯ inimicos ⁊ pſecutores ſuos. Nulluſq; auſus eſt reſiſtere: eo q oẽs pplos magnitudinis eoꝝ formido penetraret. Nã ⁊ puinciaꝝ iudices duces ⁊ pcuratores: omniſq; dignitas q ſingulis locis ac operib' perat: extollebãt iudeos timore mar-

do chei quē ꝑncipē eē palatij ⁊ plurimuꝫ
B poſſe cognouerāt. Fama quoqꝫ nominis
ei⁹ creſcebat quotidie: ⁊ ꝑ cūctoꝝ ora voli-
tabat. Itaqꝫ ꝑcuſſerūt iudei inimicos ſu-
os plaga magna: ⁊ occiderūt eos redden-
tes eis qđ ſibi parauerant facere: intm̄ vt
ēt in ſuſis q̄ngētos viros interficerēt: ex-
tra decē filios aman agagite hoſtis iudeo-
rū. Quoꝝ iſta ſunt nomia parſandathan
⁊ delphon ⁊ eſphata tephorata ⁊ adalia ⁊ a-
ridatha ⁊ epher meſcha ariſai et aridai et
vaiſatha. Quos cū occidiſſent ꝑdas de ſub
ſtātijs eoꝝ agere noluerūt. Statimqꝫ nu
merus eoꝝ q̄ occiſi erāt in ſuſis ad regē
relat⁹ eſt. Qui dixit regine. In vrbe ſuſis
interfecerūt iudei q̄ngētos viros: ⁊ alios
decē filios aman. Quātā putas eos exerce-
C re cedē in vniuerſis ꝓuincijs. Quid vltra
poſtulas: ⁊ qđ vis vt fieri iubeā? Cui illa
rn̄dit. Si regi placet det ptās iudeis: vt ſi-
cut fecerūt hodie in ſuſis: ſic ⁊ cras faciāt
⁊ decē filij aman in patibulis ſuſpēdanť.
Precepit rex vt ita fieret. Statimqꝫ in ſu
ſis pependit edictū: ⁊ decē filij aman ſuſpē-
ſi ſunt. Cōgregatis iudeis quartadecima
die mēſis adar: interfecti ſūt in ſuſis tre-
cēti viri: nec eoꝝ ab illis direpta ſubſtan-
tia eſt. Sꝫ ꝑ oēs ꝓuincias que ditioni re
gis ſubiacebāt ꝓ animab⁹ ſuis ſteterunt
iudei: interfectis hoſtib⁹ ac ꝑſecutorib⁹
ſuis: intantum vt ſeptuagintaq̄nqꝫ milia
occiſoꝝ implerenť: ⁊ nullus de ſubſtātijs
eoꝝ q̄cq̄ꝫ ꝯtingeret. Dies aūt tertiuſdeci-
mus mēſis adar: vnus apud oēs interfe-
D ctionis fuit: ⁊ q̄rtadecima die cedere deſie
runt. Quē ꝯſtituerunt eē ſolēnē: vt in eo
omni tp̄e deinceps vacarēt epulis gaudio
atqꝫ ꝯuiuijs. At hi qui in vrbe ſuſis cedē
exercuerant: tertiodecimo ⁊ q̄rtodecimo
die eiuſdē mēſis in cede v̄ſati ſunt: q̄nto-
decimo aūt die ꝑcutere deſierūt. Et idcir-
co eūdē diē ꝯſtituerūt ſolēnē epularum
atqꝫ letitie. Hi vero iudei qui in oppidis
nō muratis ac villis morabanť: q̄rtūde-
cimū diē mēſis adar cōuiuioꝝ ⁊ gaudij
decreuerūt: ita vt exultēt in eo: ⁊ mittant
E ſibi mutuo ptes epulaꝝ ⁊ ciboꝝ. Scripſit
itaqꝫ mardoche⁹ omnia hec: ⁊ lr̄is cōpre-
hēſa miſit ad iudeos qui in omnib⁹ regis
ꝓuincijs morabanť: tā in vicino poſitis
q̄ꝫ ꝓcul: vt quartādecimā ⁊ q̄ntādecimaꝫ
diem mēſis adar pro feſtis ſuſciperēt: ⁊ re

uertente ſemper anno ſolēnī celebrarenť
honore: quia in ipſis diebus ſe vlti ſunť
iudei de inimicis ſuis: ⁊ luctus atqꝫ tri-
ſtitia in hylaritatem gaudiumqꝫ conuer
ſi ſunt: eſſentqꝫ dies iſti epularum atqꝫ le
titie ⁊ mitterēt ſibi inuicem ciborū par-
tes: ⁊ pauperibus munuſcula largirētur.
Suſceperuntqꝫ iudei in ſolēnē ritū cū-
cta que eo tēpore facere ceperant: ⁊ q̄ mar-
docheus litteris facienda mandauerat.
Aman eniꝫ filius amadathi ſtirpis agag Sup̄.3.C.
hoſtis: ⁊ aduerſarius iudeoruꝫ cogitauit F
contra eos malum vt occideret illos atqꝫ
deleret: ⁊ miſit phur: qđ noſtra lingua ver
titur in ſortem: ⁊ poſtea ingreſſa eſt heſter
ad regē: obſecrans vt conatus eius litte-
ris regis irriti fierēt: ⁊ malum qđ contra
iudeos cogitauerat: reuerteretur in caput
eius. Deniqꝫ ⁊ ipſum ⁊ filios eius affixe
runt cruci // atqꝫ ex illo tempore dies iſti //Sup̄.3.D
appellati ſunt phurim idest ſortium: eo
q̄ phur idest ſors in vrnam miſſa fuerit.
Et cuncta q̄ geſta ſunt epiſtole. i. libri hu-
ius volumine cōtinenť: queqꝫ ſuſtinue-
runt: ⁊ q̄ deinceps immutata ſunt: ſuſcepe
rūt iudei ſup ſe ⁊ ſemē ſuuꝫ ⁊ ſup cūctos
q̄ religioni eoꝝ voluerūt copulari: vt nul
li liceat duos hos dies abſqꝫ ſolēnitate trā
ſigere quos ſcriptura teſtatur: ⁊ cetera expe
tiūt tēpora ānis ſibi iugiter ſuccedētibus. Mo. ꝑ cer
Iſti ſunt dies quos nulla vnq̄ꝫ delebit ob- ta
liuio: ⁊ ꝑ ſingulas gnātiones cūcte in to G
to orbe ꝓuincie celebrabūt: nec eſt vlla ci
uitas in qua dies phurim. i. ſortiū non
obſeruenť a iudeis: ⁊ ab eoꝝ ꝓgenie que
his cerimonijs obligata ē. Scripſerūtqꝫ
heſter regina filia abiahil: ⁊ mardoche⁹ iu
deus ēt ſcđaꝫ eplaꝫ: vt omni ſtudio dies
iſta ſolēnis ſancireť in poſteruꝫ. Et miſe-
rūt ad oēs iudeos q̄ in centū vigintiſeptē
ꝓuincijs regis aſſueri verſabanť vt habe-
rent pacē ⁊ ſuſciperēt veritatē obſeruātes
dies ſortiū ⁊ ſuo tp̄e cū gaudio celebrarēt
ſicut ꝯſtituerāt mardoche⁹ ⁊ heſter. Et illē
obſeruāda ſuſceperūt a ſe ⁊ a ſemine ſuo ieiu
nia atqꝫ clamores ⁊ ſortiū dies: ⁊ oia q̄ li-
bri hui⁹ q̄ vocať heſter hiſtoria ꝯtinenť.
¶ Ca. Sum. ¶ De continuatione dicto-
rum ad dicenda: de expoſitione ſomnij
mardochei. Cap. X.

Rex vero aſſuerus oēm terrā ⁊ cun-
ctas maris inſulas: fecit tributarias

eius fortitudo et imperiū: et dignitas atq̃ ſublimitas qua exaltauit mardocheū: ſcri pta ſūt in libris medoꝝ atq̃ ꝑſaꝝ: et quō mardocheus iudaici generis ſcd̄s a rege aſ ſuero fuerit: et magnus apud iudeos: et acce ptabilis plebi fratrū ſuoꝝ querens bona ppl̄o ſuo: et loquēs ea q̄ ad pacē ſeminis ſui ptinerēt. ¶ Que habent̄ in hebreo ple na fide expreſſi: hec aūt que ſequunt̄ ſcripta reppri in editione vulgata: q̄ grecoꝝ lin gua et litteris ɔtinent̄: Et interī poſt finē libri hoc capl̄m ferebat̄ qd̄ iuxta ɔſuetudi nē nr̄am obelo .i. veru ꝑnotauimus. ✠ Dixit q̄ mardocheus. A deo facta ſunt iſta. Recor datus ſum ſomnij qd̄ viderā: hec eadē ſi gnificātis: nec eoꝝ qcq̄ irritū fuit. // Par uus fons qui creuit in fluuiū: et in lucē ſoléq̄ ɔuerſus ē: et in aquas plimas redū dauit heſter eſt: quā rex accepit vxorē et vo luit eē reginā. Duo aūt dracones: ego ſū et aman. Gētes q̄ ɔuenerāt: hi ſunt q conati ſūt delere nomē iudeoꝝ. Gens aūt mea iſrael eſt: q̄ clamauit ad dn̄m: et ſaluū fecit ppl̄m ſuū: liberauitq̄ nos ab omnibus ma lis: et fecit ſigna magna atq̄ portēta inter gētes: et duas ſortes eē ꝑcepit: vnā populi dei: et alterā cūctaꝝ gētiū. Venitq̄ vtraq̄ ſors in ſtatutū ex illo iā tpe corā deo vni uerſis gētibus: et recordatus eſt dn̄s ppli ſui: ac miſertus hereditatis ſue. Et obſeruabun tur dies iſti in menſe adar q̄rtadecima et q̄ntadecia die eiuſdē mēſis cū oi ſtudio et gaudio in vnū cetū ppli ɔgregati in cū ctas deinceps gn̄ationes ppl̄i iſrael.

¶ Ca. xi. ¶ De diuerſitate litteraꝝ q̄li ter in hebreos ꝓmulgata ē editio: de ſom nio mardochei. Cap. xi.

Anno q̄rto regnātibus ptolomeo et cleopatra: attulerūt doſitheus q ſe ſacer dotē et leuitici generis ferebat et ptolome us filius eius hāc eplaꝫ phurim: quā dixerūt interpratā eē lyſimacū ptolomei filiū in hierl̄m. ¶ Hoc quoq̄ ✠ ꝑncipiū erat in editiōe vulgata: qd̄ nec in hebreo: nec apō vllū fert̄ interptū. ✠ Anno ſcdō regnante artaxerxe maximo ꝑma die mēſis niſan vidit ſomniū mardocheus filius iairi: filij ſemei: filij cis: de tribu beniamin: hō iude us q habitabat in vrbe ſuſis: vir magnus et inter ꝑmos aule regie. Erat aūt de eo nūe ro captiuoꝝ quos trāſtulerat nabuchodo noſor rex babylonis de hierl̄m cū iecho nia rege iuda: et hoc eius ſomniū fuit. Appa ruerūt voces et tumultus tonitrua et terre motus et cōturbatio ſup terrā. Et ecce duo dracones magni paratiq̄ ɔ̄ ſe in ꝑliū. Ad quoꝝ clamorē cūcte ɔcitate ſunt na tiōes vt pugnarēt ɔ̄ gētē iuſtoꝝ. Fuitq̄ dies illa tenebraꝝ et diſcriminis: tribula tionis et āguſtie: et ingēs formido ſup ter rā. Cōturbataq̄ eſt gens iuſtoꝝ timētiū mala ſua: et ꝑparata ad mortē. Clamaue rūtq̄ ad deū. Et illis vociferātibus: fons paruus creuit in fluuiū maximū et in aq̄s plurimas redūdauit. Lux et ſol ortus eſt: et humiles exaltati ſunt: et deuorauerunt inclytos. Qd̄ cū vidiſſet mardocheus et ſur rexiſſet de ſtratu: cogitabat qd deus facere vellet. Et fixū habebat in animo: ſcire cu piens qd ſignificaret ſomnium.

¶ Ca. xij. ¶ De irritatiōe manifeſtatio nis inſidiaꝝ quā miſit artaxerxes, ꝓuincia rū ducibus qbus omnibus ꝑerat. Cap. xij.

Morabatur aūt eo tpe in aula regis cū bagatha et thara eunuchis regis q ianitores erāt palatij. Cūq̄ intellexiſſet cogitatiōes eoꝝ et curas diligēti⁹ ꝑuidiſ ſet: didicit q̄ conarent̄ in regē artaxerxē manus mittere. Et nūciauit ſup eo regi. Qui de vtroq̄ habita qōne: cōfeſſos iuſſit duci ad mortē. Rex aūt qd̄ geſtū erat ſcri pſit in cōmētarijs. Sꝫ et mardocheus rei memoriā l̄ris tradidit. Precepitq̄ ei rex vt in aula palatij moraret̄: datis ei ꝓ dela tiōe muneribus. Aman vo filius amadathi bugeus erat glioſiſſimus corā rege // et voluit nocere mardocheo et ppl̄o eius ꝓ duobus eu nuchis regis q fuerāt interfecti. ¶ Huc uſq̄ ꝓhemiū. Que ſequunt̄ in eo loco po ſita erāt vbi ſcriptū eſt in volumine. Et di ripuerūt bona vel ſubſtātias eoꝝ. Que in

Marginal notes (left): B Verba ſancti hieronymi et nō ſūt de textu. ✠ Textus ſequitur. // Infra in.c. — C — D — A — Verba ſancti hieronymi. et ✠ ſeri pturum. ✠ Textus ſequitur — B

Marginal notes (right): C — D // Supra io.c. — A // Supra 2.d.et.6.a — B — C — D — // Sup. 2.b Verba ſancti hieronymi vſq̄ i fine capli.

Sola vulgata editione repprim⁹. Epistole aūt hoc exemplar fuit.

¶ Ca. Sū. ¶ De edicto repētino: q̄ aman ⁊ ei⁹ exēplar epl̄e quam misit artaxarxes. cxxvij. ꝓuinciaꝝ ducib⁹ qb⁹: qb⁹ ꝑerat sūptū de vulgata editiōe apō iudeos: de cō dēnatiōe eoꝝ: de orōne mardochei. C. xiij.

Text⁹ se quitur

a Sup. j. a. Esra. 6. a.

Rex maxim⁹ artaxerxes ab india vſq; ethiopiā cētū vigintiseptē ꝓuinciaꝝ ꝑncipib⁹ ⁊ ducib⁹ q ei⁹ imperio subiecti sunt salutē. Cū plurimis gētib⁹ imperarē: ⁊ vniuersū orbē mee ditioni subiugaſſem: volui neq̄q̄ abuti potētie magnitudine: s; clemētie ⁊ lenitate gubnare subiectos: vt absq; vllo terrore vitā silētio trāſigētes: optata cūctis mortalib⁹ pace fruerētur. Querēte aūt me a consiliarijs meis q̄ō posset hoc impleri: vn⁹ q sapiētia ⁊ fi-

B Sup. 5. b

de ceteros ꝑcellebat: ⁊ erat post regē scd̄us aman nomine indicauit mihi in toto orbe terraꝝ pplm eē dispersū: q nouis vteret legib⁹: ⁊ ꝯ omniū gētiū ꝯsuetudinē faciēs regū iussa cōtēneret: ⁊ vniuersaꝝ cōcordiā nationū sua dissensione violaret. Qd cū didicissem⁹: vidētes vnā gentē rebellē aduersus oē hominū genus puersis vti legib⁹: nr̄isq; iussiōib⁹ ꝯtraire: ⁊ turbare subiectaꝝ nobis ꝓuinciaꝝ pacē atq; ꝯcordiā: iussim⁹ vt quoscūq; aman q omnibus ꝓuincijs ꝑposit⁹ est: ⁊ scd̄us a rege: ⁊ quē pr̄is loco colim⁹ mōstrauerit: cū ꝯiugibus ac liberis deleanſ ab inimicis suis. Nullusq; eorū misereaſ: q̄rtadecima die

C duodecimi mēsis adar anni pn̄tis: vt nepharij homines vno die ad inferos descēdētes: reddāt imperio nr̄o pacē quā turbauerāt. ¶ Hucusq; exēplar epl̄e. Que sequunſ post eū locū scripta reppri. Ubi legiſ. Pergēsq; mardoche⁹ fecit omnia q̄ ei mādauerat hester. Nec tn̄ habetur in hebraico: ⁊ apud nullū penit⁹ feruntſ interpretum.

Verba sācti hieronymi

Supra 4. d.

Text⁹ sequitur

✠ Mardocheus autē deprecat⁹ est dominū: memor omniū operū eius: ⁊ dixit. Domine dn̄e rex omnipotens: in ditione enim tua cuncta sunt posita: ⁊ nō est qui possit tue resistere volūtati: si decreueris saluare israel. Tu fecisti celū ⁊ terram: ⁊ quicqd celi ambitu cōtinetur: dn̄s

Ps. 145 D

omniū es: nec est q resistat maiestati tue. Cuncta nosti ⁊ scis: q; non pro superbia ⁊ cōtumelia: ⁊ aliqua glorie cupiditate fecerim hoc: vt nō adorarem aman superbissimū. Libēter enim pro salute israel etiā vestigia pedū eius deosculari parat⁹ essem: sed timui ne honorē dei mei trāsferrē ad hominē: ⁊ ne quēq̄ adorarē: excepto deo meo. Et nunc dn̄e rex deus habraā miserere populi tui: q; volunt nos inimici nostri perdere: ⁊ hereditatē tuā delere. Ne despicias partē tuam quā redemisti de egypto. Exaudi deprecationē meā: ⁊ ꝓpitius esto sorti ⁊ funiculo tuo: ⁊ cōuerte luctū nostrū in gaudiū: vt viuētes laudem⁹ nomē tuum dn̄e: ⁊ ne claudas ora te canentium. Omnis quoq; israel pari mēte ⁊ obsecratione clamauit ad dominū: eo q eis certa mors impēderet.

¶ Cap. Sū. ¶ De planctu hester: ⁊ de oratione ei⁹ qua adorauit dn̄m: ⁊ qd̄ sit reptum in vulgata editione. Cap. xiiij.

Hester quoq; regina cōfugit ad dn̄m: A
pauēs periculū qd̄ imminebat. Cūq; deposuisset vestes regias: fletib⁹ ⁊ luctui apta indumēta suscepit: ⁊ pro vnguentis varijs cinere ⁊ stercore impleuit caput: ⁊ corp⁹ suū humiliauit ieiunijs: omniaq; loca in qbus antea letari cōsueuerat: criniū laceratiōe cōpleuit. Et depcabaſ dn̄m deū israel: dicēs. Domine mi qui rex noster es solus: adiuua me solitariā: ✠ ⁊ cuius pter te nullus est auxiliator alius periculū meū in manib⁹ meis ē. Audiui a patre meo q tu dn̄e tulisses israel de cunctis gētibus: ⁊ patres nostros ex omnib⁹ retro maioribus suis: vt possideres hereditatē sempiternā: fecistiq; eis sicut locutus es. Peccauimus in cōspectu tuo: ⁊ idcirco tradidisti nos in manus inimicorū nostrorū. Coluimus enim deos eorū. Justus es dn̄e. Et nūc nō eis sufficit q durissima nos opprimūt seruitute: sed robur manuū suaꝝ idoloꝝ potētie deputantes: volūt tua mutare ꝓmissa: ⁊ delere hereditatē tuā: ⁊ claudere ora laudātium te: atq; extinguere gl'iā templi ⁊ altaris tui: vt aperiāt ora gētiū: ⁊ laudēt idoloꝝ fortitudinē: ⁊ ꝑdicēt carnalē regē in sempiternū. Ne tradas dn̄e sceptrū tuū his qui nō sunt: ne redeāt ad ruinā nostrā: s; C
cōuerte cōsiliū eoꝝ sup eos: ⁊ eum qui in nos cepit seuire disperde. Memēto dn̄e ⁊ ostēdere nobis in tpe tribulatiōis nr̄e ⁊ da mihi fiduciā dn̄e rex deoꝝ ⁊ vniuerse ptātis: tribue sermonē cōpositū in ore

Alo. ✠ ⁊ qo B

meo in ↄſpectu leonis:⁊ tráſfer cor illi⁹ in
odiū hoſtis nr̄i vt ⁊ ipſe pereat:⁊ ceteri q̄ ei
ↄſentiūt. Nos aūt libera in manu tua:⁊ adiu
ua me nullū aliō auxiliū hn̄re: niſi te dn̄e
q̄ habes oīuz ſciaz:⁊ noſti q2 oderiz gl̄iam
iniquoꝝ:⁊ deteſter cubile incircūciſorū et
B oīs alienigene. Tu ſcis neceſſitatē meā q̄
abominer ſignū ſupbie ⁊ gl̄ie mee qd̄ ē ſu
Abcp̄.5. p caput meū ī dieb⁹ oſtētatiōis mee: //dete
ſter illō q̄ſi pānū mēſtruate:⁊ nō portē in
dieb⁹ ſilētij mei:⁊ q̄ nō comederiz in mē
ſa amā: nec mihi placueri: ↄuiuiū regis:
⁊ nō biberiz vinū libaminū:⁊ nūq̄z letata
ſit ancilla tua ex quo huc tráſlata ſū vſq̄z ī
Aſs+ h- pſentē diē: niſi in te dn̄e de⁹ habraā. Deus
cum fortis ſup oēs: exaudi+ vocē eoꝝ q̄ nullam
aliā ſpez habent:⁊ libera nos de manu ini-
quorum:⁊ erue me a timore meo.
Uerba ſci ¶ Hec q̄z addita reppi in editiōe vulgata.
hierony ¶ La. Sū. ¶ Additio repta ī vulgata edi
mi tione: qualiter mardocheus mandauit he
ſter vt intraret ad regē: qualiter intrauit:
de pulchritudine eius: qualiter territa eſt
ad aſpectum regis. Cap. xv.

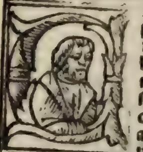

A Et mādauit ei: haud dubiū quin he
ſter: mardocheus: vt īgrederet ad re
gem:⁊ rogaret p pplo ſuo ⁊ p patria ſua.
Memorare inqt dierū humilitatis tue:
q̄uo nutrita ſis in manu mea: q2 aman ſe
cūdus a rege locutus eſt ↄ nos in mortez:
Uerba ſci ⁊ tu inuoca dn̄m ⁊ loq̄re regi p nobis: et
hierony libera nos de morte. ¶ Necnō ⁊ iſta q̄ ſubdi
mi+ ta ſunt: in editione vulgata repperi. + Die
Sequit aūt tertio+ //depoſuit veſtimenta ornatus
textus ſui:⁊ circundata eſt gl̄ia ſua. Cumq̄z regio
B fulgeret habitu:⁊ inuocaſſet oīum rectorē
Matt.+ re ⁊ ſaluatorez deū: aſſumpſit duas famulas:
ſūpſit ve ⁊ ſup vnaz q̄dem innitebat q̄ſi pre delici
js ⁊ nimia teneritudine corpus ſuuz fer-
re non ſuſtinens: altera aūt famularꝫ ſeq̄- ſtimēta
bat dn̄am defluentia in humuz indumē ornatus
ta ſuſtētans. Ipſa aūt roſe colore vultum ſui.
pfuſa:⁊ gratis ac nitētib⁹ oculis triſtē cela Artaxer
bat animū:⁊ nimio timore ↄtractuz. In ſes qui ⁊
greſſa igit̄ cuncta p ordinē oſtia: ſtetit ↄ re ochus aſ
gez vbi ille reſidebat ſup ſoliuz regni ſui: ſueri ⁊ he
indut⁹ veſtib⁹ regijs auroq̄z fulgēs ⁊ pcio ſter fili⁹
ſis lapidib⁹: eratq̄z terribilis aſpectu. Cū- xij. pſarū
q̄z eleuaſſet faciē:⁊ ardētib⁹ oculis furorez rex
pectoris idicaſſet: regina corruit:⁊ ī pallo- Carie re-
rē colore mutato laſſuz ſup ancillulā recli gni prin
nauit caput. Conuertitq̄z deus ſpm̄ regis cipium
in māſuetudinē:⁊ feſtin⁹ ac metuēs exili- C
uit de ſolio:⁊ ſuſtētās eā vlnis ſuis donec Artheme
rediret ad ſe his v̄bis blandiebat. Quid ſia regia
hēs heſter? Ego ſum frater tuus: noli me mauſole
tuere. Non morieris. Non. n. p te: ſz p + um ↄdit
oībus hec lex ↄſtituta eſt. Accede igit:⁊ tā- D
ge ſceptruz. Cūq̄z illa reticeret: tulit aureā Demoſte
virgaz:⁊ poſuit ſup collū eius:⁊ oſculat⁹ nes ora-
eſt eam:⁊ ait. Cur mihi non loq̄ris? Que tor
rn̄dit. //Uidi te domine quaſi angeluz dei: Aſs+ ho
⁊ conturbatum eſt cor meuz pre timore minib⁹
gl̄ie tue. Ualde enim mirabilis es dn̄e: et //ge. 32. b
facies tua plena eſt gratiarum. Cūq̄z loq̄- 2. re. 19. e
ret: rurſus corruit ⁊ pene exanimata eſt. Ariſtote-
Rex autem turbabatur:⁊ omnes mini- les phs
ſtri eius conſolabantur+ eum. Eſchines
¶ Exēplar ep̄le regis artaxerxis quā p iu phs
deis ad totas regni ſui puīcias miſit: qd̄ Aſs+ eaz
ēt ipſuz in hebraico volumine non habet. verba ſcti
¶ Ca. Sū. ¶ Aliud exēplar epiſtole qd̄ in hierony
hebreo non habet: de reuocatione litteraꝝ mi
aman:⁊ q̄ iudei hanc diem in feſtiuita- carmeni
tem ſuſcipiant. Cap. xvj. des phs
R Ex magnus artaxerxes // ab india vſ A
q̄z ethiopiā cētū vigintiſeptē puin //ſup̄. 1. a.
ciaꝝ ducibus ac principib⁹ q̄ nr̄e iuſſioni Xenophō
obediunt: ſalutē dicit. Multi bonitate pn̄ lus
cipuz ⁊ honore q̄ in eos collatus eſt abuſi phedron
ſunt in ſupbiam:⁊ non ſolum ſubiectos Xenocra
regib⁹ nitunt opp̄mere: ſed datā ſibi glo tes
riam non ferentes: in ipſos qui dederūt
moliunt inſidias. Nec contenti ſunt gra- Templū
tias non agere beneficijs:⁊ humanitatis ī diane cō
ſe iura violare: ſed dei quoq̄z cuncta cernē buritur
tis arbitrantur ſe poſſe fugere ſententiaz.
Et intātuz veſanie proruperunt vt eos q̄ Popyli⁹
credita ſibi officia diligenter obſeruant: roman⁹
ita cūcta agunt vt oīuz laude digni ſint: Aſs+ cu-
mendaciorum+ cuniculis conentur ſub niculis

Arſanus deſerere: dū aures pncipū ſimplices ex ſua
d 3. pſarū nā alios eſtimantes callida fraude decipi-
rex unt. Queres ⁊ ex veteribus probat̃ hiſto
B ryjs: ⁊ ex his q̃ gerunt̃ quotidie quō ma-
Dariꝰ vl- lis quorundā ſuggeſtionibꝰ regū ſtudia
timus p depravent̃. Unde ꝓuidēdū eſt paci ciuꝫ
ſaruꝫ rex ꝓuinciarū. Nec putare debetis ſi diuerſa iu
Alexāder beamus ex animi nr̄i venire leuitate: ſed
magnus pro q̄litate ⁊ neceſſitate tēpoꝝ vt reipubli
Papyriꝰ ce poſſit vtilitas ferre ſententiā. //Et vt ma-
ſup.3.a niſeſtius qđ dicimꝰ intelligatis. Aman fi-
hermes liꝰ amadathi ⁊ aio ⁊ gēte macedo alienuſ-
trimegiſtꝰ qꝫ a pſaruꝫ ſanguine: ⁊ pietatē nr̄am ſua
phs crudelitate cōmaculās: peregrinꝰ a nobis
Apuleiꝰ ſuſceptus eſt: ⁊ tantā in ſe expertus huma-
phs nitatē vt pr̄ nr̄ vocaret̃ ⁊ adoraret̃ ab oībꝰ
Gr. + ſub poſt regē ſcđs. Qui in tātū arrogantie tu-
leuatus morē ſublatus eſt //vt regno ꝓuare nos ni-
ſup.2. teret̃ ⁊ ſpū. Nam mardocheū cuius fide ⁊
C bn̄ficijs viuimus: ⁊ conſortē regni noſtri
heſter: cuꝫ omni gēte ſua: nouis qbuſdā
atqꝫ inauditis machinis expetiuit i mor
tē. hoc cogitās vt illis interfectis inſidiaret̃
Mātua nr̄e ſolitudini: ⁊ regnū pſaꝝ trāſferret in
cōditur macedonas. Nos aūt a peſſimo mortaliū
iudeos neci deſtinatos: in nulla penitꝰ cul-
pa repperimus: ſꝫ ecōtrario iuſtis vtētes
legibꝰ ⁊ filios altiſſimi ⁊ maximi ſemperqꝫ
ſup.3. viuētis dei: cuius bn̄ficio ⁊ patribꝰ noſtris
⁊ nobis regnū ē traditū //⁊ vſqꝫ hodie cu-
ſup.7.d ſtodit̃. Unde eas lr̄as quas ſub noie nr̄o
D ille direxerat ſciatis eē irritas. //Pro quo
ſcelere an̄ portas huiꝰ vrbis id eſt ſuſis ⁊ ip
alexādria ſe q machinatꝰ eſt: ⁊ oīs cognatio eiꝰ pēdet
egypti cō in patibulis: nō nobis ſed deo reddēte ei
ditur qđ meruit. Hoc aūt edictū qđ nunc mitti
mus: in cunctis vrbibꝰ ꝓponat̃: vt liceat
iudeis vti legibꝰ ſuis. Quibus debetis eſſe
adminiculo: vt eos q ſe ad necē eoꝝ para-
uerāt: poſſint interficere tertiadecima die
menſis duodecimi q vocat̃ adar. Hanc enī
diē deꝰ oīps meroris ⁊ luctus eis vertit in
gaudium. Unde ⁊ vos inter ceteros feſtos
dies: hanc habetote diē ⁊ celebrate eā cuꝫ
omni leticia: vt ⁊ in poſterum cognoſcan-
tur: omnes qui fideliter perſis obediunt
dignam pro fide recipere mercedem: qui
autem inſidiantur regno eorum: perire ꝓ
ſcelere. Omnis autē prouincia ⁊ ciuitas
que noluerit ſolennitatis huius eſſe par-
ticeps: gladio ⁊ igne pereat: ⁊ ſic deleatur vt
non ſolum hominibus: ſed etiam in via
beſtijs ſit in ſempiternum pro exemplo
contemptus ⁊ inobediente.

¶ Explicit liber heſter.

¶ Incipit prologus primus in iob ſecū
dum tranſlationem ſeptuaginta.

Cogor p ſingulos ſcri
pture diuine libros ad
uerſarioꝝ rn̄dere ma
ledictis: q interꝑtatio
nē meā reprehenſionē
ſeptuagīta interꝑtuꝫ
criminant̃ q̄ſi non ⁊
apđ grecos aq̄la ſym-
machꝰ ⁊ theodotion
vel v̄bū e v̄bo: vel ſenſū e ſenſu: vel ex vtro-
qꝫ commixtū ⁊ medie tēperatū genus trāſla
tionis expreſſerint: ⁊ oīa veteris inſtrī volu-
mina origenes obelis aſteriſciſqꝫ diſtinxe
rint: quos vel additos vel de theodotiōe ſū-
ptos trāſlationi antique inſeruit: ꝓbās de
fuiſſe qđ + additū eſt. Diſcāt igit̃ obtrecta- Alias + qđ ad didit
tores mei recipe in toto: qđ in partibꝰ ſu-
ſceperūt: aut interpretationē meā cum aſte-
riſcis ſuis radere. Neqꝫ eniꝫ fieri pōt vt q̄s
plura intermiſiſſe ſuſceperint: nō eoſdē et
in qbuſdā erraſſe fateant̃ precipue in iob:
cui ſi ea q̄ ſub aſteriſcis addita ſunt ſubtra
xeris: pars maxima detrū cabit̃. Et hoc dū-
taxat apud grecos. Ceterū apđ latinos ante
eā tranſlationē quā ſub aſteriſcis ⁊ obelis
nuper edidimus ſeptingenti ferme aut
octingēti v̄ſus deſunt: vt decurtatus ⁊ la-
ceratus corroſuſqꝫ liber + feditatē ſui pu Alias + nu ditate
blice legētibus ꝓbeat. Hec aūt trāſlatio nul
lū de veteribꝰ ſequit̃ interpretē: ſed ex ipſo
hebraico arabicoqꝫ ſermone: ⁊ interdū ſy
ro: nūc v̄ba nunc ſenſus: nunc ſil̃ vtrūqꝫ
reſonabit. Obliquus enim etiam apud he
breos totus liber fertur ⁊ lubricus: ⁊ qđ
greci rhetores vocant ſchematiſmenos: ⁊ dū
qui aliud loquit̃: aliud agit. Ut ſi velis an
guillam vel murenulā ſtrictis tenere ma
nibus: quanto fortius p̄ſſeris: tanto citiꝰ
elabitur. Memini me ob intelligētiā hu
ius voluminis lyddeū quēdā preceptoꝝ
rem: qui apud hebreos primus haberi pu
tabat̃: nō paruis redemiſſe nūmis: cuiꝰ do
ctrina an aliqd ꝓfecerim: neſcio. Hoc vnū
ſcio nō potuiſſe me interpretari: niſi qđ an
intellexerā. A pncipio itaqꝫ voluminis vſ
qꝫ ad verba iob apud hebreos proſa oratio
eſt. Porro a verbis iob in qbus ait //pereat Job.3.a

dies in qua natus ſũ: ⁊ nox in q̃ dictũ eſt
cõceptus eſt hõ: vſq3 ad eũ locu3 vbi ante
//Iob.14. a. finẽ voluminis ſcriptũ eſt. //idcirco ipſe me
reprehendo ⁊ ago pniã3 in fauilla ⁊ cinere:
hexametri verſus ſũt: dactylo ſpõdeoq3 cur
rẽtes: ⁊ ꝓp lingue idioma crebro recipien
tes ⁊ alios pedes: nõ earundẽ ſyllabaꝝ: ſed
earunde3 tẽpoꝝ. Interdũ q̃3 rythmus ip
ſe dulcis ⁊ tinnulus fertũ numeris pedu3
ſolutis: quod metrici magis q̃3 ſimplex le
ctor intelligunt. A ſupdicto autẽ verſu vſ
ad finẽ libri: paruũ comma qđ remanet ꝓſa
oratione ↄtexit. Qđ ſi cui videt̃ icredulum:
metra ſc3 eẽ apđ hebreos: ⁊ ĩ morẽ nr̃i flac
ci greciq3 pindari ⁊ alcei ⁊ ſaphi: vel pſal
teriu3 vel lamẽtationes hieremie: vel oĩa
ferme ſcripturaꝝ cantica cõprehendi: legat
philonẽ: ioſephu3: origene3: ceſarienſem
euſebiũ: ⁊ eoꝝ teſtimonio me veru3 dice
re cõprobabit. Audiant quapropter canes
mei: idcirco me in hoc volumine laboraſſe:
non vt interꝑtationẽ antiquã reprehende
rẽ: ſed vt ea que in illa aut obſcura ſũt: aut
omiſſa: aut certe ſcriptoꝝ vitio deprauata:
manifeſtiora noſtra interpretatiõe fierẽt:
Alias ✝ in qui ⁊ hebreu3 ſermone3 ✝ ex parte didici
mus: ⁊ in latino pene ab ipſis cunabulis
inter grãmaticos ⁊ retores ⁊ philoſophos
Alias ✝ ex- detriti ſumus. Qđ ſi apđ grecos poſt ſeptua
crepiti ginta editionẽ iam chr̃i euangelio choru
ſcante iudeus aqla ⁊ ſymmachus ac theo
dotion iudaiçantes heretici ſũt recepti: q
multa miſteria ſaluatoris ſubdola inter
ꝑtatione celarunt: ⁊ tñ in exẽplis habẽtur
apud eccl̃ias explanant̃ ab eccleſiaſticis vi
ris: quãtomagis ego chr̃ianus ⁊ de parẽ
tib9 chr̃ianis nat9: ⁊ vexillũ crucis in mea
frõte portãs: cuius ſtudiũ fuit omiſſa repe
tere: deprauata corrigere: ⁊ ſacra eccleſia pu
ro ⁊ fideli aperire ſermone: vel a faſtidioſis
vel a malignis lectoribus nõ debeo repro
bari. Habeant q volunt veteres libros vel in
mẽbranis purpureis auro argentoq3 de
ſcriptos: vel ✝ vntialib9 (vt vulgo aiunt)
Alias ✝ ini- lr̃is onera magis exarata q̃3 codices: dũ
tialibus modo mihi meiſq3 permittant paupes
habere cedulas: ⁊ non tã pulchros codices
q̃3 emẽdatos. Utraq3 aũt editio: ⁊ ſeptua
ginta iuxͣ grecos: ⁊ mea iuxta hebreos in la
tinu3 meo labore tranſlata eſt. Eligat vnuſ
quiſq3 quod vult: ⁊ ſtudioſum me ma
gis q̃3 maliuolum probet.

¶ Explicit ꝑmus ꝓlogus in libru3 iob
¶ Itẽ ſcđs ꝓlogus in iob ſm hebraicu3.

Si aũt fiſcellã iunco texere3: aut palma
ru3 folia cõplicare3 vt in ſudore vul
tus mei comederẽ panẽ // ⁊ ventris opus
ſolicita mẽte ꝑtractarẽ. nullus morderet //Gen.13. a.
//nemo reprehenderet. Nunc aũt q2 iuxͣ ſen
tentiã ſaluatoris volo operari cibu3 qui //Iob.6. a.
non perit: ⁊ antiquã diuinoꝝ ✝ volumi
nu3 viã3 ſentib9 virgultiſq3 purgare er
ror: mihi geminus infligit̃: corrector vitio
ru3 falſarius vocor: ⁊ errores nõ auferre:
ſed ſerere. Tanta eſt enim vetuſtatis cõſue
tudo: vt etiã cõfeſſa pleriſq3 vitia placeãt:
du3 magis pulchros hĩe volunt codices q̃3
emẽdatos. Quapp o frẽs dilectiſſimi: vni
cũ nobilitatis ⁊ humilitatis exẽplar: ꝓ fla
bello calathis ſportelliſq3 munuſculis mo
nachoꝝ ſpiritualia h̃ ⁊ mãſura dona ſuſcipi
te // ac btm̃ iob q adhuc apđ latinos iacebat
ĩ ſtercore: ⁊ vermib9 ſcatebat erroꝝ: itegru3 //Iob.2. b.
ĩmaculatũq3 gaudete. // Qũo. n. poſt ꝓba
tionẽ atq3 victoriã duplicia ſũt ei vniuer //Iob.42. c.
ſa reddita: ita ego ĩ ligua nr̃a vt audacter
loq̃r: feci eũ hr̃e q̃ amiſerat. Igitur ⁊ vos ⁊
vnũquẽq3 lectorẽ ſolita ꝑfatiõe cõmoneo
⁊ ĩ ꝑncipijs libroꝝ eadẽ ſꝑ annectẽs rogo:
vt vbicũq3 ſꝑ ꝓcedẽtes vgulas videritis:
ſciatis ea q̃ ſubiecta ſũt ĩ hebraicis volumi
nib9 nõ haberi. Porro vbi ſtelle image ꝑ
fulſerit: ex hebreo in ſermone nr̃o addita
ſunt. Necnon ⁊ illa q̃ haberi videbant̃ ⁊ ita
corrupta erunt vt ſenſu3 legẽtibus tolle
rẽt orãtibus vobis magno labore correxi:
magis vtile qđ ex odio meo eccleſijs chr̃i
venturum ratus: q̃3 ex aliorum negocio.
¶ Explicit prologus ſcđs in librum iob.
¶ Incipit argumentum in librum iob.

In terra qdẽ hitaſſe iob vſitidi in finib9
idumee ⁊ arabie: ⁊ erat ei añ nomẽ io
bab. Et accepit vxorẽ arabiſſã: ⁊ genuit filiũ
quẽ vocauit ennõ. Erat ãt ipſe fili9 qdẽ ça
reth de eſau filijs fili9: de mr̃e đo boſra: ita
vt ſit qntus ab habraã. Et hi ſunt reges q
regnauerũt in edom: in q̃ ⁊ ipſe regnauit.
Sed ꝑmus in ea regnauit balach fili9 beor
⁊ nomẽ eiuſdẽ ciuitatis ✝ machaba. Poſt Alias ✝ dē- naba
hũc aũt barich. Poſt eũ iobab q vocat̃ iob
Poſt iob aute3 cuſrã: q erat dux ex thema
noꝝ regione. Et poſt illũ regnauit adar fi
li9 barath: q excidit madian in cãpo moab ⁊
nomẽ ciuitatis eius dethaith.

¶ Incipit liber iob.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ſcitate iob ⁊ filijs ⁊ ſba ei⁹ de ꝯuiuio filioꝝ: de ſathã q expetita licẽtia a dño ꝑcuſſit camelos: boues ⁊ aſinos: oues ⁊ pueros: ad vltimuꝫ liberos eius: de meſticia iob ⁊ laude eius // ad dñꝫ. Cap. j

A

Vir erat in terra hus noĩe Job. Et erat vir ille ſimplex ⁊ rect⁹ ac timens deũ: ⁊ recedens a malo: Natiq̄ʒ ſũt ei ſeptẽ filij: ⁊ tres filie. // Et fuit poſſeſſio eius ſeptẽ milia ouiũ: ⁊ tria milia cameloꝝ: q̄ngenta q̄ʒ iuga bouꝫ: ⁊ quingente aſine: ac familia multa nimis. Eratq̄ʒ vir ille magnus int̄ oẽs oriẽtales. Et ibãt filij eius: ⁊ faciebant ꝯuiuia per domos vnuſq̄ſq̄ʒ in die ſuo. Et mittẽtes vocabant tres ſorores ſuas vt comederẽt ⁊ biberẽt cũ eis. Cũq̄ʒ i orbẽ trãſiſſent dies ꝯuiuij: mittebat ad eos iob: et ſcificabat illos: // ꝯſurgẽſq̄ʒ diluculo offerebat holocauſta ꝑſingulos. Dicebat eniʒ. Ne forte peccauerint filij mei: ⁊ bñdixerint deo i cordib⁹ ſuis. // Sic faciebat iob cũctis dieb⁹. Quadã aũt die cũ veniſſent filij dei vt aſſiſterẽt corã dño: affuit inter eos etiaꝫ ſathan. Cui dixit dñs. Unde venis? Qui rñdens ait. Circuiui terrã: ⁊ ꝑambulaui eã. Dixitq̄ʒ dñs ad eũ. Nunq̄d ꝯſideraſti ſuũ meuꝫ iob: ꝙ nõ ſit ei ſilis in terra: hõ ſimplex ⁊ rectus ac timẽs deũ ⁊ recedẽs a malo? Cui rñdẽs ſathan: ait. Nunq̄d fruſtra iob timet deũ? Nõne tu vallaſti euꝫ ac domũ eius vniuerſãq̄ʒ ſubſtantiã eius ꝑ circuituꝫ? Operibus manuũ eius bñdixiſti: ⁊ poſſeſſio eius creuit in terra. Sed extẽde paululuꝫ manuꝫ tuã: ⁊ tange cuncta que poſſidet: niſi in faciẽ bñdixerit tibi. Dixit ergo dñs ad ſathan. Ecce vniuerſa q̄ hꝫ in manu tua ſunt: tñ in eũ ne extẽdas manũ tuaꝫ. Egreſſuſq̄ʒ eſt ſathan a facie dñi.

C

Cuꝫ aũt q̄daꝫ die filij ⁊ filie eius comederent ⁊ biberẽt vinũ in domo fr̄is ſui ꝑmogeniti: nuncius venit ad iob q diceret. Boues arabãt ⁊ aſine paſcebant̃ iuxta eos: ⁊ irruerunt ſabei tulerũtq̄ʒ oĩa ⁊ pueros ꝑcuſſerunt gladio ⁊ euaſi ego ſolus vt nunciarem tibi. Cũq̄ʒ adhuc ille loq̄ret̃: venit alter ⁊ dixit. Ignis dei cecidit e celo: ⁊ ✠ tactas oues: puero ſq̄ʒ cõſũpſit: ⁊ effugi ego ſolus vt nunciarẽ tibi. Sed adhuc illo loquẽte venit alius: ⁊ dixit. Chaldei fecerũt tres turmas: ⁊ inuaſerunt camelos ⁊ tulerunt eos: necnõ ⁊ pueros ꝑcuſſerũt gladio:

D

⁊ ego fugi ſolus vt nunciarẽ tibi. Adhuc loq̄bat̃ ille: ⁊ ecce alius intrauit: ⁊ dixit. Filijs tuis ⁊ filiab⁹ veſcentibus ⁊ bibẽtibus vinuꝫ in domo fratris ſui ꝑmogeniti: repente ventus vehemẽs irruit a regione deſerti: ⁊ cõcuſſit q̄ttuor angulos dom⁹. Que corruẽs oppreſſit liberos tuos ⁊ mortui ſũt. Et effugi ego ſolus vt nuntiarẽ tibi. Tũc ſurrexit iob: ⁊ ſcidit veſtimẽta ſua ⁊ tonſo capite corruẽs in terrã: adorauit ⁊ dixit. // Nudus egreſſus ſuꝫ de vtero m̄ris mee: ⁊ nudus reuertar illuc. // Dominus dedit: dñs abſtulit: ſicut dño placuit ita factũ eſt ſit nomen dñi benedictum. In omnibus his nõ peccauit iob labijs ſuis: neq̄ʒ ſtultum quid contra deum locutus eſt.

¶ Ca. Sũ. ¶ De plaga vlceris q̄ percuſſit euꝫ ſathan: de tentatione ꝑ vxorem facta de amicis q venerãt ad ꝯſoladũ eũ: hi tres ſederũt in terra cũ eo ſeptẽ dieb⁹ ⁊ noctib⁹ nõ loq̄ntes ꝑꝑ dolorẽ vehementẽ. Cap. ij.

Factuꝫ eſt aũt cuꝫ q̄daꝫ die veniſſent filij dei: ⁊ ſtarent corã dño: veniſſet q̄ʒ ſathan inter eos: ⁊ ſtaret in ꝯſpectu ei⁹: vt diceret dñs ad ſathan. Uñ venis? Qui rñdens ait. Circuiui terraꝫ: ⁊ perambulaui eã. Et dixit domin⁹ ad ſathan. Nunq̄d cõſideraſti ſeruum meum Job ꝙ non ſit ei ſimilis in terra: // vir ſimplex ⁊ rectus ac timens deum: ⁊ recedens a malo ⁊ adhuc retinens innocentiaꝫ? Tu autẽ cõmouiſti me aduerſus eum vt affligerem eum fruſtra. Cui reſpondens ſathan ait. Pellẽ pro pelle: ⁊ cuncta que habet homo dabit ꝑ

B

Margin notes: Infra. 2. a — Infra. 42. d. — 1j. q. 3. c. totum — di. 47. §. neceſſe. — B — Infra. 2. a — Al. ✠ nũ q̄d tu nõ — Al. ✠ et cũctas — Eccle. 5. — // Pſ. 112. — infra. S. c. 7. q. i. c. ſcitario in glo. — di. 47. ca. ſicut — 21. q. 5. ca. ſi. in glo. — de pe. d. j. c. põt fieri. ṽ. dubitãduꝫ — ſup. 1. b. — // ſup. 1. a.

Ipſa ſua. Alioqn mitte manū tuā: ⁊ tāge os
Al⁹ + bñdixerit ei⁹ ⁊ carnē ⁊ tūc videbis qȝ in faciē + bñdicat
tibi: dixit ergo dñs ad ſathan. Ecce in ma
nu tua eſt: verūtñ aiam illi⁹ ſerua. Egreſ-
Al. + vulnere ſus igit ſathan a facie dñi: pcuſſit iob + vl
cere peſſimo a plāta pedis vſqȝ ad verticē
ei⁹. Qui teſta ſaniē radebat: ſedēs in ſterq
C linio. Dixit aūt illi vxor ſua. Adhuc tu p-
manes in ſimplicitate tua? Bñdic deo et
morere. Qui ait ad illā. Quaſi vnā de ſtul-
Al. + percepimus tis mulierib⁹ locuta es. Si bona + ſuſcepi
m⁹ d̄ manu dñi mala q̄re nō + ſuſtineam⁹?
Al⁹ + ſuſcipiam⁹ In oībus his nō peccauit iob labijs ſuis.
Igit audiētes tres amici iob oē malū qḋ
accidiſſet ei: venerūt ſinguli de loco ſuo: eli
Al. + baldad phaz themanites ⁊ + baldath ſuites: ⁊ ſo-
phar naamathites. Condixerāt .n. vt pari
D ter veniētes viſitarēt eū ⁊ ꝯſolarent. Cūqȝ
eleuaſſent ꝓcul oculos ſuos: non cognoue
runt eum. Et exclamātes plorauerūt: ſciſ-
ſiſqȝ veſtibus ſparſerunt puluerem ſuper
caput ſuum in celum. Et ſederunt cū eo
in terra ſeptem diebus ⁊ ſeptem noctib⁹:
⁊ nemo loquebatur ei verbum. Uidebant
enim dolorem eſſe vehementem.

¶ Ca. Sū. Uerba iob vbi oñdit ꝙ miſerabi
lis eſt vita pñs: ⁊ felix iuſtoꝝ exit⁹. Cap. iij.

A POſt hec aperuit iob os ſuū: ⁊ maledi
xit diei ſue: ⁊ locut⁹ eſt. // Pereat di-
Ihie. 20. d. es in qua natus ſū: ⁊ nox in q̄ dictū eſt:
conceptus eſt hō. Dies illa vertat in tene-
bras. Non requirat eum deus deſup: ⁊ nō +
Al⁹ + illuſtret illuſtretur lumine. Obſcurent eum tene-
bre ⁊ vmbra mortis. Occupet eum caligo
⁊ inuoluatur amaritudine. Noctem illā
B tenebroſus turbo poſſideat. Non compu-
tetur in diebus anni: nec numeretur in
menſibus. Sit nox illa ſolitaria: nec lau-
de digna. Maledicunt ei qui maledicunt
diei: qui parati ſunt ſuſcitare leuiathan.
Al⁹ + noctis Obtenebrentur ſtelle caligine + eius. Expe
ctet lucem ⁊ non videat: nec ortum ſurgē
Al. + clauſit tis aurore. Quia non + concluſit oſtia vē
tris qui portauit me: nec abſtulit mala ab
oculis meis. // Quare non in vulua mor-
Infra. 10. d. tuus ſum: egreſſus ex vtero non ſtatiȝ pe
rij. Quare exceptus genibus: cur lactatus
Iere. 20. d. vberibus? Nunc enim dormiens ſilerem:
⁊ ſomno meo requieſcerem cum regibus
⁊ conſulibus terre: qui edificant ſibi ſoli-
tudines: aut cum principibus qui poſſi-
dent aurum: ⁊ replent domos ſuas argen-
to. Aut ſicut abortiuū abſconditum nō C
ſubſiſterē: vel qui cōcepti nō viderūt lucē.
Ibi impij ceſſauerūt a tumultu: ⁊ ibi re-
quieuerūt feſſi robore: ⁊ quōdā vincti pa
riter ſine moleſtia nō audierūt vocē exa-
ctoris. Paru⁹ ⁊ magn⁹ ibi ſunt: ⁊ ſeru⁹ li-
ber a dño ſuo. Quare miſero data eſt lux: D
⁊ vita his q in amaritudine anime ſunt.
Qui expectāt mortē ⁊ nō venit: quaſi effo
diētes theſaurū: gaudētqȝ vehemēter cū
inuenerint ſepulchrū. Uiro cui⁹ abſcōdi
ta eſt via: ⁊ circūdedit eū deus tenebris.
Anteq̄ comedo ſuſpiro: ⁊ q̄ſi + inundan Al⁹ + inundātis
tes aq̄ ſic rugit⁹ me⁹: q̄r timor quē time-
bā euenit mihi ⁊ qḋ verebar accidit. Nō-
ne diſſimulaui? Nōne ſilui? Nōne quieui?
Et venit ſuper me indignatio.

¶ Cap. Sūmarium. ¶ Eliphaz notat Iob
de impatientia ⁊ iniuſtitia propter quā
flagellatur: de inani gloria ꝙ ſe iuſtum
putauit. Cap. iiij.

RE ſpōdēs aūt eliphaz themanites di
xit. Si ceperim⁹ loq tibi: forſitā mo- A
leſte accipies. Sȝ ꝯceptū ſermonē tenere
quis poterit? Ecce docuiſti + multos: ⁊ ma-
nus laſſas roboraſti: vacillātes ꝯfirmaue- Al. + plurimos
runt ſermōes tui: ⁊ genua trementia ꝯfor
taſti. Nūc aūt venit ſup te plaga ⁊ defeciſti
tetigit te ⁊ ꝯturbat⁹ es. Ubi eſt timor tu⁹
fortitudo tua: ⁊ patiētia tua: ⁊ pfectio via B
rū tuaꝝ? Recordare obſecro te: quis vnq̄ i-
nocēs perijt: aut qñ recti deleti ſūt? Quin
potius vidi eos q operant iniq̄tatē: ⁊ ſemi
nāt dolores: ⁊ + metunt eos: flāte deo periſ
ſe ⁊ ſpū ire ei⁹ eē ꝯſūptos. Rugit⁹ leonis ⁊ Al. + metunt
vox leene: ⁊ dētes catuloꝝ leonum ꝯtriti
ſunt. Tigris perijt eo ꝙ nō hēret pdā: ⁊
catuli leonis diſſipati ſūt. Porro ad me

A dictũ eſt vbũ abſcōditũ:ꝛ q̄ſi furtiue ſuſce
pit auris mea venas ſuſurrij ei⁹. In horro
re viſionis nocturne q̄n ſolet ſopoꝛ occu-
pare homines pauoꝛ tenuit me ꝛ tremoꝛ
ꝛ omnia oſſa mea ꝑterita ſunt. Et cũ ſpi-
ritus me pñte trãſiret: inhoꝛruerunt pili
B carnis mee. Stetit qdã cui⁹ non agnoſce-
baꝫ vultũ: imago corã oculis meis:ꝛ vo-
//Infra. 25.b. 2.Pe.2.a cem q̄ſi aure lenis audiui. //Nũqd hõ dei
cõparatiõe iuſtificabit: aut factoꝛe ſuo pu-
//De pe. diſt.2.c.ſi eni ari ſi. rioꝛ erit vir? Ecce q ſeruiũt ei nõ ſunt ſta
biles ꝛ in ãgelis ſuis repperit prauitatẽ. //
Quãtomagis hi q habitãt domos luteas:
//Eſa.38.c. qui terrenũ hñt fundamẽtũ cõſument ve
lut a tinea //de mane vſqꝫ ad veſperã ſuc-
cidentur:ꝛ qꝛ nullus intelligit ineternum
Al's + re-licti peribunt. Qui aũt reliq fuerint auferentur
ex eis: moꝛientur ꝛ nõ in ſapiẽtia.

¶ Ca. Sũ. ¶ De exitu ſtulti: de iuſtitia dei
q̄ dñs ſuos flagellat:ꝛ ſibi eos liberat:ꝛ libe
ratos inde dirigit. Cap. v.

A Uoca ergo ſi eſt q tibi rñdeat ꝛ ad ali
Al. + Uoc-re. quẽ ſanctoꝝ ꝯuertere. + Uirũ ſtul-
Al. + Et enim tũ interficit iracũdia:ꝛ paruuluꝫ occidit
inuidia. Ego vidi ſtultum firma radice:ꝛ
maledixi pulchꝛitudini ei⁹ ſtatiꝫ. Longe
Al's + eripiat. fient filij eius a ſalute:ꝛ cõterent in poꝛta:ꝛ
nõ erit q + eruat. Cui⁹ meſſem famelic⁹
B comedet:ꝛ ipm rapiet armat⁹:ꝛ bibent ſi
Al's + oꝛietur. tiẽtes diuitias eius. Nihil in terra ſine cã
fit:ꝛ de humo nõ egredieẽ doloꝛ. Hõ naſci
Al's + vo-landum tur ad laboꝛẽ:ꝛ auis ad + volatũ. Quãob
rẽ ego + dep̄cabor dñm:ꝛ deũ ponã eloquꝫ
Al's + de-p̄coꝛ meũ. Qui facit magna ꝛ inſcrutabilia:ꝛ
mirabilia abſqꝫ nũero. Qui dat pluuiaꝫ
ſup faciẽ terre:ꝛ irrigat aqs vniuerſa. Qui
ponit humiles in ſublime:ꝛ merẽtes eri
git ſoſpitate. Qui diſſipat cogitatiões ma
lignoꝝ ne poſſint implere manus eoꝝ
//1.coꝛi. 3.b. qđ ceperãt. //Qui apphẽdit ſapiẽtes in
aſtutia eoꝝ:ꝛ ꝯſiliũ prauoꝝ diſſipat. Per
C diẽ incurrẽt tenebras:ꝛ q̄ſi i nocte ſic pal
pabũt in meridie. Porro ſaluũ faciet ege
num a gladio oris eoꝝ:ꝛ de manu violẽ
ti pauperẽ. Et erit egeno ſpes: iniqtas aũt
Al's + deo ꝯtrahet os ſuũ. Beatus hõ q coꝛripit a + do-
mino. Increpationem ergo dñi ne repꝛo
bes: qꝛ ipſe vulnerat ꝛ medeẽ: pcutit ꝛ ma
D nus eius ſanabunt. In ſex tribulatiõib⁹
libabit te:ꝛ in ſeptima nõ tãget te maluꝫ.
In fame eruet te de moꝛte:ꝛ i bello de ma
nu gladij A. flagello lingue abſcõderis:ꝛ
nõ timebis calamitatẽ cũ venerit. In va-
ſtitate ꝛ fame ridebis:ꝛ beſtias terre non
formidabis. Sꝫ cum lapidibus regionũ
pactum tuum:ꝛ beſtie terre pacifice erunt Al's + eſque
tibi. + Et ſcies q̄ pacẽ habeat tabernaculũ
tuum:ꝛ viſitans ſpeciẽ tuam non pecca-
bis. Et ſcies quoniam multiplex erit ſe-
mẽ tuuꝫ:ꝛ pꝛogenies tua quaſi herba ter
re. Ingredieris in abundãtia ſepulchꝛũ:
ſicut infertur aceruus + tritici in tẽpo- Al's ſu-
re ſuo. Ecce hoc inueſtigauimus ita ẽ: qđ ẽ + triti-
auditum mente pertracta. ci.

¶ Ca. Sũ. ¶ Rñdet iob ꝛ dicẽ q̄ pena ſua
excedit culpã:ꝛ tñ delectaẽ i pena. Cap. vj.

R Eſpondẽs aũt iob dixit. Utinã ap- A
penderẽtur pctã mea quib⁹ irã mer
ui:ꝛ calamitas quaꝫ patioꝛ in ſtatera: q̄ſi
arena maris hec grauior appareret. Unde
ꝛ verba mea doloꝛe ſunt plena: qꝛ ſagitte
dñi in me ſunt: quaruꝫ indignatio ebi-
bit ſpiritũ meum: //ꝛ terroꝛes dñi mili-
tant cõtra me. Nunqd rugiet onager: cuꝫ //Amos 13.a.
habuerit herbã: aut mugiet bos cuꝫ ante
pꝛeſepe plenum ſteterit? Aut poterit come-
di inſulſum: qđ non ẽ ſale cõditũ? Aut
põt aliqs guſtare: qđ guſtatuꝫ affert moꝛ
tẽ? //Anime.n. eſuriẽti: ẽt amara dulcia B
eẽ videtur. Que prius nolebat tãgere ani //Puer. 27.a.
ma mea: nunc pꝛe anguſtia cibi mei ſũt.
Quis det vt veniat petitio mea ꝛ qđ expe-
cto tribuat mihi deus: ꝛ q cepit ipſe me
conterat: ſoluat manuꝫ ſuam:ꝛ ſuccidat
me:ꝛ hec mihi ſit conſolatio vt affligẽs
me doloꝛe nõ parcat: nec cõtradicam ſer-
monibus ſancti? Que ẽ.n. foꝛtitudo mea
vt ſuſtineã: aut quis finis meus vt patiẽ
ter agaꝫ? Nec foꝛtitudo lapidũ foꝛtitudo
mea: nec caro mea enea ẽ. Ecce nõ eſt au- C
xilium mihi in me: //ꝛ neceſſarij quoqꝫ //13.q.2.c non eſt
mei receſſerũt a me. Qui tollit ab amico memus
ſuo miſericoꝛdiam: timoꝛẽ dñi derelin- 35.q.c. cũ
quit. Frẽs mei pterierũt me: ſicut toꝛrẽs igitur.
qui raptim trãſit in cõuallib⁹. Qui timẽt
pꝛuinã irruet ſup eos nix. Tpe quo fue-
rint diſſipati peribunt:ꝛ vt incaluerint ſol
uetur de loco ſuo. Inuolute ſunt ſemite
greſſuũ eoꝝ: ambulabũt in uacuũ ꝛ peribũt.
Cõſiderate ſemitas themã: itinera ſaba
ꝛ expectate paulſip. Cõfuſi ſunt: qꝛ ſpaui.
Uenerũt qꝫ vſqꝫ ad me ꝛ pudoꝛe coopti
ſunt. Nũc veniſtis:ꝛ mõ vidẽtes plagam
meã timetis? Nũqd dixi afferte mihi:ꝛ

de ſubſtantia vrã donate mihi: vel liberate
me de manu hoſtis ⁊ de manu robuſtorũ
D eruite me? Docete me: ⁊ ego tacebo: ⁊ ſi qd
forte ignoraui iſtruite me. Quare detraxi-
ſtis ſermonib⁹ veritatis: cũ e vobis nullus ſit
q poſſit arguere me. Ad increpãdũ tm̃ eloqa
cõcinatis ⁊ i vẽtũ v̾ba pfertis. Sup pupil
lũ irruitis ⁊ ſubuertere nitimini amicũ
vrm. Uerũtñ qđ cepiſtis explete. Prebete
aurẽ: ⁊ videte an mẽtiar. Rñdete obſecro
abſq; ɔtẽtiõe: ⁊ loquẽtes id qđ iuſtũ ẽ iu
dicate. Et nõ iuenietis i lingua mea iniq-
tatẽ: nec i faucib⁹ meis ſtultitia pſonabit.
¶ Ca. Sũ. ¶ Oſtendit q̃ viuere labor eſt:
mors feſtinat ⁊ nõ eſt reuerſio: mors feſti
nat intus penitet ⁊ clamat. Cap. vij.
A Militia // ẽ vita hominis ſup terrã: // ⁊
Al's ✝ ſicut dies mercennarij dies ei⁹. Si
feruus cut ✝ ceru⁹ deſiderat vmbrã: ⁊ ſicut mer-
// 22.q.4. cẽnarius preſtolatur finẽ operis ſui: ſic ⁊
§. his ita ego habui mẽſes vacuos ⁊ noctes laborio
in.j. glo. ſas enumeraui mihi. Si dormiero dicã.
de pe. diſ. Qñ conſurgã? Et rurſum expectabo veſpe
ij.c. ſi.n. rã ⁊ replebor doloribus vſq; ad tenebras.
ante ſi. Induta eſt caro mea putredine ⁊ ſordib⁹
di.4.c. ſi pulueris: cutis mea aruit ⁊ cõtracta eſt. //
et bono Dies mei velocius trãſierũt q̃ a texẽte te
// iſra.14. la ſuccidit: ⁊ cõſumpti ſunt abſq; vlla ſpe.
b. Memẽto q: vent⁹ ẽ vita mea: ⁊ nõ reuer
B tẽtur oculus me⁹ vt videat bona: nec aſpi
// iſra.9.c ciet me viſus hominis. Oculi tui in me:
⁊ nõ ſubſiſtamus. Sicut ɔſumit nubes ⁊
ptranſit: ſic q deſcẽdit ad inferos nõ aſcen
det: nec reuertet vltra in domũ ſuã: neq;
cognoſcet eũ amplius locus ei⁹. Quapro
pter ⁊ ego non parcam ori meo: loquar
in tribulatione ſpiritus mei: confabula-
bor cum amaritudine anime mee. Nun-
quid mare ego ſum aut cetus: q: circun-
dediſti me carcere. Si dixero conſolabit
C me lectulus meus: ⁊ releuabor loquens
mecum in ſtratu meo: terrebis me per
ſomnia: ⁊ per viſiones horrore concuties.
Quamobrem elegit ſuſpendium anima
mea: ⁊ mortem oſſa mea. Deſperaui. ne-
Al's ſup quaq; vltra iam viuam. Parce mihi ✝
eſt ✝ dñe dñe: nihil enim ſunt dies mei. Quid eſt
D homo q: magnificas eum: // aut quid appo-
// infra. nis erga eum cor tuum? Uiſitas eum di
luculo: ⁊ ſubito probas illum. Uſq; quo
15.a non parcis mihi: nec dimittis me vt glu
tiam ſaliuam meam? Peccaui. Quid fa

ciam tibi o cuſtos hominũ? Quare me
poſuiſti contrariũ tibi: ⁊ factus ſum mi
himetipſi grauis? Cur non tollis pecca-
tum meum: ⁊ quare nõ aufers iniquita-
tem meã? Ecce nunc in puluere dormiã:
⁊ ſi mane me q̃ſieris non ſubſiſtam.
¶ Ca. Sũ. ¶ ✝ Baldath notat iob flagella
meruiſſe: ⁊ pniam non feciſſe: deſcribit q̃z
hypocritã ⁊ ruinã eius: monet iob clama re ad dñm: Al's ✝
oſtẽdens ipſum ee̾ miſericor- baldad
dem: ⁊ rephendit hypocritas. Cap. viij.

R Eſpondẽs aũt ✝ baldath ſuites: di
xit. Uſq; quo loqueris talia ⁊ ſpũs
multiplex ſermonis oris tui. Nũqd deus
ſupplãtat iudiciũ: aut oipotens ſubuertit A
qđ iuſtũ ẽ. Etiã ſi filij tui peccauerũt ei: ⁊ Al's ✝
dimiſit eos in manu iniquitatis ſue: vt tñ baldad
ſi diluculo ɔſurrexeris ad deũ ⁊ oipotẽtẽ
fueris deprecatus: ſi mũdus ⁊ rectus inceſ
ſeris: ſtatĩ euigilabit ad te: ⁊ pacatũ red-
det habitaculũ iuſticie tue: intãtum vt ſi
priora tua fuerint praua: ⁊ nouiſſima tua B
multiplicent nimis. // Interroga enĩ; ge
nerationem priſtinam: ⁊ diligẽter iueſti
ga patrũ memoriã. // Heſterni quippe ſu- // Deu.32
mus: ⁊ ignoramus qm̃ ſicut vmbra dies a.
nři ſunt ſup terrã. Ipſi docebũt te. Loquẽ // Pš.
tur tibi: ⁊ de corde ſuo pferent eloqa. Nũ 143.
qd ✝ virere põt ſcirpus abſq; humore:
aut ✝ creſcere charectũ ſine aqua? Cum
adhuc ſit in flore nec carpat mãu: añ oẽs Al's ✝
herbas areſcit: ſic vie oiũ; q obliuiſcũtur virefcere
deũ: ⁊ ſpes hypocrite pibit. Nõ ei placebit Al's ✝
vecordia ſua: ⁊ ſicut tela aranearũ fiducia creſcet
eius. Innitet ſup domũ ſuã: ⁊ non ſtabit: C
fulciet eã ⁊ nõ cõſurget. Humect⁹ vř añq;
veniat ſol: ⁊ in orto ſuo germẽ eius egre
diet. Sup aceruũ petrarũ radices ei⁹ den
ſabunt: ⁊ inter lapides cõmorabit. Si ab

ſorbuerit eũ de loco ſuo negabit eũ: ⁊ di-
cet. Non noui te. hec eſt enim leticia vie
B ei⁹: vt rurſuz de terra alij germinent. De⁹
nõ ꝓijciet ſimplicẽ: nec porriget manum
malignis: donec impleat riſu os tuũ: ⁊ labia
tua iubilo. Qui oderũt te induent ↄfuſio
ne: ⁊ tabernaculũ impiorum nõ ſubſiſtet.
¶ Ca. Sũ. ¶ Job exponit magnalia dei cu
ius cõparatiõe nulle ſũt hoĩs iuſtitie. c. ix.
A Et rñdẽs iob ait. Uere ſcio ꝙ ita ſit: ⁊
Al's ✠ cõparat⁹ ꝙ nõ iuſtificet hõ ✠ cõpoſit⁹ deo. Si
voluerit cõtẽdere cũ eo: nõ poterit rñdere
ei vnũ ꝓ mille. Sapiẽs corde eſt: ⁊ fortis
Al's ✠ reſtitit robore. Quis ✠ reſiſtit ei ⁊ pacẽ habuit?
Qui tráſtulit mõtes ⁊ neſcierũt hi quos
ſubuertit in furore ſuo. Qui cõmouet ter
rã de loco ſuo: ⁊ columne eius ↄcutiunt.
Qui ꝑcipit ſoli ⁊ nõ orit: ⁊ ſtellas claudit
q̃ſi ſub ſignaculo. Qui extẽdit celos ſolus:
⁊ gradit ſup fluctus maris. Qui facit ar-
Al's ✠ ſcrutabilia. cturũ ⁊ oriona ⁊ hyadas: ⁊ interiora au-
ſtri. Qui facit magna ⁊ ✠ incõprehẽſibilia
⁊ mirabilia quorum nõ eſt numer⁹. Si ve-
B nerit ad me: nõ videbo eũ: ſi abierit nõ in
Al's ✠ eum. telligã. ✠ Si repẽte interroget: // qs rñde
bit ei? Uel qs dicere põt: cur ita facis? De
// De pe. dif. 3. ca. ꝗuis ec cliaſtes. 8 us cuius ire nemo reſiſtere põt: ⁊ ſub quo
curuant qui portant orbẽ. Quãtus ergo
ſum ego vt rñdeã ei: ⁊ loquar ṽbis meis
cũ eo? Qui ẽt ſi habuero qppiã iuſtũ: nõ
rñdebo: ſz meũ iudicẽ deꝓcabor. Et cũ in-
uocãtẽ me exaudierit: nõ credo ꝙ audie-
Al's ✠ ↄcedet rit vocem meã. In turbine. n. ↄteret me: ⁊
multiplicabit vulnera mea: ẽt ſine cauſa.
C Nõ ✠ ↄcedit regeſcere ſpm̃ meũ: ⁊ implet
// De pe. diſ. ij. c. ſi enim an̄ me. me amaritudinib⁹. Si fortitudo querit
robuſtiſſimus ẽ. Si eqtas iudicij: nemo
audet ꝓ me teſtimoniũ dicere. // Si iuſti
ficare me voluero: os meũ ↄdẽnabit me. //
// De purga. c. i ſi. // iſra 3. b Si innocẽtẽ oñdero prauũ me cõproba-
bit. Etiã ſi ſimplex fue hoc ipſuz ignorabit
aĩa mea: ⁊ tedebit me vite mee. // Unũ eſt
Al's ✠ ↄſumet. qđ locut⁹ ſuz: ⁊ innocẽtẽ ⁊ impiũ ipſe ✠
ↄſumit. Si flagellat occidat ſemel: ⁊ nõ de
Al's ✠ tradita. penis innocẽtũ rideat. Terra ✠ data ẽ in
✠ manus impij: vultũ iudicũ ei⁹ operit.
Al's ✠ manu // infra. 3. b. Q̃ ſi nõ ille ẽ qs ergo ẽ? // Dies mei velo-
ciores fuerũt curſore: fugerũt ⁊ nõ vide-
rũt bonũ. Pertráſierunt q̃ſi naues poma
portãtes: ſicut aq̃la volãs ad eſcã. Cũ dixero
nequaq̃z ita loq̃r: cõmuto faciẽ meam: ⁊
D dolore torqueor. Uerebar oĩa opera mea:
ſciẽs ꝙ nõ parceres delinquẽti. Si aũt ⁊
ſic impi⁹ ſum: q̃re fruſtra laboraui. Si lo
t⁹ fuero q̃ſi aqs niuis: ⁊ fulſerit velut mũ
diſſime manus mee: tñ ſordib⁹ intinges
me: ⁊ abominabunt me veſtimẽta mea. Ne-
q̃z. n. viro ſimilis mei ẽ rñdebo: nec q me-
cũ i iudicio ex equo poſſit audiri. Nõ ẽ q
vtrũq̃z valeat arguere: ⁊ ponere manũ ſuã
in ãbob⁹. Auferat a me virgã ſuã: ⁊ pauor
eius nõ me terreat. Loq̃r: ⁊ nõ timebo eũ.
Nec enim poſſum metuẽs rñdere.
¶ Ca. Sũ. ¶ Job penitet ⁊ cõfitet: allegat
ad iudicẽ qđ opus ſuũ ẽ lutũ fragile: ⁊ ꝓp
penas in ſe militãtes plãgit ſe natũ: ⁊ pe-
tit locũ penĩe anteq̃z moriatur. Cap. x.
Tedet aĩam meã vite mee: dimittaz A
aduerſuz me eloquz meũ. Loq̃r in
amaritudine anime mee: dicaz deo. Noli
me cõdẽnare. Indica mihi: cur me ita iu
dices. Nunqđ bonuz tibi vi: ſi calũnieris
me ⁊ opp̃mas me opus manuũ tuarũ: ⁊
cõſiliũ impiorum adiuues? Nũqđ oculi car B
nei tibi ſunt: aut ſicut videt hõ: ⁊ tu vide
bis? Nũqđ ſicut dies hoĩs dies tui: ⁊ an-
ni tui ſicut humana ſunt tpa: vt q̃ras ini
quitatẽ meã ⁊ pcm̃ meũ ſcruteris? Et // ſci // deu. 23. f.
as q: nihil impiũ fecerim: cũ ſit nemo q
de manu tua poſſit eruere. Man⁹ tue fece- ps. 118.
rũt me: ⁊ plaſmauerũt me totũ in circui
tu: ⁊ ſic repẽte ꝑcipitas me. Memẽto q̃ſo
ꝙ ſicut lutũ feceris me: ⁊ in puluerẽ re-
duces me. Nõne ſicut lac mulſiſti me: ⁊ ſi C
cut caſeũ me coagulaſti? // Pelle ⁊ carni- // De pe.
bus veſtiſti me: oſſib⁹ ⁊ neruis cõpegiſti di. ij. c. ſi
me. Uitaz ⁊ miſericordiã tribuiſti mihi: ⁊ eni. v. ve-
viſitatio tua cuſtodiuit ſpm̃ meũ. Licz hec ſtimẽtũ.
celes in corde tuo: tñ ſcio q: vniuerſoruz
memineris. Si peccaui ⁊ ad horam pepe-
ciſti mihi: cur ab iniqtate mea mundum
me eẽ nõ pateris? Et ſi impius fuero ve
mihi ẽ: ⁊ ſi iuſtus nõ leuabo caput: ſatura
tus afflictiõe ⁊ miſeria. Et ꝓp ſupbiã qua
ſi leenam capies me: reuerſuſq̃z mirabi-
liter me crucias. Inſtauras teſtes tuos cõ
tra me: ⁊ multiplicas iram tuã aduerſuz D
me: ⁊ pene militant in me. // Quare de vul // ſup. 3. b
ua eduxiſti me? Qui vtinã cõſumptus eſ hie. 20. d
ſem ne oculus me videret. Fuiſſez quaſi
non eſſem de vtero tráſlatus ad tumulũ. xi. q. 3. c.
Nunqđ nõ paucitas dierũ meoruz finie qđ ergo.
tur breui? Dimitte ergo me vt plangam
paululum dolorẽ meum: anteq̃z vadam

⁊ nõ reuertar ad terrã tenebroſã ⁊ oper-
tam mortis caligine: terrã miſerie ⁊ tene
brarũ: vbi vmbra mortis ⁊ nullus ordo:
Al's + habitat ſʒ ſempiternus horror + inhabitans.

¶ Ca. xi. ¶ Sophar iniuſte iob arguit:
dñm incõprehenſibilẽ oſtendit: ⁊ penitẽ-
ti miſericordem oſtẽdit. Cap. xi.

A RESpondẽs aũt ſophar naamathites:
dixit. Nunquid q multa loqtur nõ
audiet: aut vir verboſus iuſtificabiť. Tibi
ſoli tacebunt homines: ⁊ cũ ceteros irri-
ſeris a nullo confutaberis. Dixiſti enim.
ſup. 6. d. // Purus ẽ ſermo meus: ⁊ mũdus ſum
in ꝯſpectu tuo. Atqȝ vtinã de⁹ loqreť tecũ
⁊ apiret labia ſua tibi: vt oñderet tibi ſe-
creta ſapiẽtie: ⁊ ꝙ multiplex eẽt lex eius: ⁊
itelligeres ꝙ multo minora exigaris ab
eo ꝗ͂ mereť iniqtas tua. Forſitã veſtigia
dei cõprehendes: ⁊ vſqȝ ad pfectũ oipoten
B tẽ reperies. Excelſior celo eſt. Et qd facies?
Profundior inferno: ⁊ vñ cognoſces? Lõ-
gior terra mẽſura eius: ⁊ latior mari. Si
ſubuertit omnia vel in vnũ coartauerit:
qs ꝯdicet ei vel + quis dicere ei põt: cur
Al's + qs ꝯdicet ei. Ipſe eni. ita facis? Ipſe eniʒ nouit hominũ vanita
tẽ: ⁊ vidẽs iniqtatẽ nõne cõſiderat? vir va
nus in ſupbiã erigiť: ⁊ tanqȝ pullũ ona-
gri ſe liberũ natũ putat. Tu aũt firmaſti cor
C tuũ: ⁊ expandiſti ad + eũ man⁹ tuas. Si
iniqtatẽ q eſt in manu tua abſtuleris a te:
Al's + deum ⁊ nõ manſerit in tabernaculo tuo iniuſti-
tia: tũc leuare poteris faciẽ tuã abſqȝ ma
cula: ⁊ eris ſtabilis: ⁊ nõ timebis. Miſe-
// Le. 26. c rie quoqȝ obliuiſceris: ⁊ q̃ſi aquarũ q̃ pte-
rierũt nõ recordaberis: ⁊ quaſi meridia-
nus fulgor ꝯſurget tibi ad veſperã. Et cũ
te cõſumptũ putaueris: orieris vt lucifer
⁊ habebis fiduciã ꝓpoſita tibi ſpe: ⁊ defoſ-
ſus ſecurus dormies. // Requieſces: ⁊ non
erit qui te exterreat. Et deprecabunť facieʒ
tuã plurimi. Oculi aũt impiorum defi-
cient: ⁊ effugiũ peribit ab eis: ⁊ ſpes illorũ
abominatio anime.

¶ Ca. xij. ¶ Job oſtẽdit ſuam patiẽtiã:
⁊ dei potentiam. Cap. xij.

A RESpondẽs aũt iob: dixit. Ergo vos
eſtis ſoli hoies: ⁊ vobiſcũ morieť ſa-
piẽtia? Et mihi ẽ cor ſicut vobis: nec infe-
rior vrĩ ſum. Quis. n. hec q noſtis ignorat?
Qui deridet ab amico ſuo ſicut ego: inuo
// Puer- cabit deũ: ⁊ exaudiet eũ. // Deridet. n. iuſti
bio. 14. a ſimplicitas: lampas cõtẽpta apud cogita-
tiões diuitũ: parata ad tps ſtatutũ. Abũ-
dãt tabernacula pdonũ: ⁊ audacter ꝓuo-
cãt deũ: cũ ipſe dederit oĩa in + man⁹ eo Al's + manib⁹.
rũ. Nimirũ interroga iumẽta ⁊ docebunt B
te: // ⁊ volatilia celi ⁊ indicabũt tibi. Loq̃re // Di. 20.
terre ⁊ rñdebit tibi: ⁊ narrabũt piſces ma ca. h.
ris. Quis ignorat ꝙ oĩa hec manus dñi fe
cerit. In cui⁹ manu aĩa oĩs viuẽtis: ⁊ ſpũs
vniuerſe carnis hoĩs. Nõne auris ũba di
iudicat: ⁊ fauces comedẽtis ſaporẽ? In an
tiqs eſt ſapiẽtia: ⁊ in multo tpe prudẽtia.
Apud ipſuʒ eſt ſapiẽtia ⁊ fortitudo: ⁊ ipſe
hʒ cõſiliũ ⁊ intelligentiã. // Si deſtruxerit // Infra.
nemo eſt q edificet: ſi incluſerit hoieʒ: nul 24. d.
lus eſt qui aperiat. Si cõtinuerit aqs: oĩa infra. 23. b.
ſiccabunť: ſi emiſerit eas: ſubuertẽt terrã. C
// Apud ipſuʒ ẽ fortitudo ⁊ ſapiẽtia. Ipſe // Eſa. 22.
nouit ⁊ decipiẽtẽ: ⁊ eũ q decipiť. Adducit // Apo. 3. D
cõſiliarios in ſtultũ finẽ: ⁊ iudices in ſtu
porẽ. Baltheũ regũ diſſoluit: ⁊ pcingit fu-
ne renes eorũ. Ducit ſacerdotes + inglo- Al's +
rios: ⁊ optimates ſupplãtat. Cõmutãs la- in glorioſos.
biũ veraciũ: ⁊ doctrinã ſenũ auferẽs. Ef-
fundit deſpectionẽ ſup principes: ⁊ eos q D
oppreſſi fuerãt + releuãs. Qui reuelat ꝓ Al's +
funda de tenebris: ⁊ pducit in lucẽ vmbrã releuãs.
mortis. Qui multiplicat gẽtes ⁊ pdit eas
⁊ ſubuerſas in integrũ reſtituit. Qui im
mutat cor pncipũ ppli terre: ⁊ decipit eos
vt fruſtra incedant per inuium. Palpa-
bunt quaſi in tenebris ⁊ non luce: ⁊ erra
re eos faciet quaſi ebrios.

¶ Ca. xiij. ¶ Job arguit amicos ex ũbis
ſuis condemnat hypocriſim: conditio-
nem ſuam allegat. Cap. xiij.

ECce oĩa + hec vidit ocul⁹ me⁹: ⁊ au Al's + ⁊
diuit auris mea: ⁊ intellexi ſingula. B
Scđm ſciẽtiã vrãʒ ⁊ ego noui: nec inferior
+ veſtri ſum. Sʒ tñ ad oipotentẽ loqr ⁊ di Al's +
ſputare cũ deo cupio: prius vos oñdẽs fa- vobis.
bricatores mẽdacij: ⁊ cultores puerſorum
dogmatũ. Atqȝ vtinã taceretis: vt putare
mini eẽ ſapiẽtes. Audite ergo + correctio Al's +
nes meas: ⁊ iudiciũ labiorũ meorũ attẽdi corru-
te. Nũquid de⁹ indiget vrõ mẽdacio: vt ꝓ prionis.
illo loquamini dolos? Nũqd faciẽ ei⁹ ac B
cipitis: ⁊ pro deo iudicare nitimini? Aut
placebit ei quẽ celare nihil põt: aut decipie
tur vt hõ vrĩs fraudulẽtus. Ipſe vos ar-
guet: qm̃ in abſcõdito faciẽ eius accipitis.
Statiʒ vt ſe cõmouerit turbabit vos: ⁊ ter
ror eius irruet ſup vos. Memoria vrã cõ

parabitur cineri: ⁊ redigentur in lutū cer-
uices vr̄e. Tacete pauliſper: vt loquar qđ-
cunq̄ mihi mens ſuggeſſerit. Quare lace-
ro carnes meas dentib⁹ meis: ⁊ animā
meā porto in manib⁹ meis? Etiā ſi occi-
derit me: in ipſo ſperabo. Uerūtn̄ vias me
C as in conſpectu eius arguā: ⁊ ipſe erit ſal
uator meus. Non enim veniet in cōſpectu
eis oīs hypocrita. Audite ſermonē meū:
⁊ enigmata pcipite aurib⁹ vr̄is. Si fuero
iudicatus: ſcio ꝙ iuſtus inueniar. Quis
ē q iudicet mecū? Ueniat. Quare tacēs cō
ſumor? Duo tm̄ ne facias mihi: ⁊ tūc a fa
cie tua nō abſcōdar. Manū tuā longe fac
a me: ⁊ + formido tua nō me terreat? Uo
al's + for ca me ⁊ ego rn̄debo tibi: aut certe loquar:
titudo ⁊ tu rn̄de mihi. Quantas hēo iniquita-
infra.14.c. tes ⁊ peccata ſcelera mea ⁊ delicta + mea oſt
D de mihi. Cur faciē tuā abſcōdis: ⁊ arbitra
al's non ris me inimicū tuū? Cōtra foliū qđ a vē
habet + to rapit oſtendis potētiā tuā: ⁊ ſtipulam
mea ſiccā perſequeris. Scribis enim cōtra me
amaritudines: ⁊ cōſumere me vis peccatis
adoleſcētie mee. Poſuiſti in neruo pedē
infra.33.b meū: ⁊ obſeruaſti oēs ſemitas meas: ⁊ ve
ſtigia pedū meorū conſideraſti. Qui quaſi
putredo conſumēdus ſum: ⁊ quaſi veſti-
mētū quod comeditur a tinea.

¶ Ca. Sū. ¶ Deſcribit vitā hoīs: ꝓphetat
reſurrectionē: ⁊ petit ꝓtectionē in iudicio
⁊ ponit conditionem hominis. Cap. xiiij.

HOmo nat⁹ de muliere breui viuēs
tpe repletur multis miſerijs. // Qui
A quaſi flos egredit ⁊ cōterit: ⁊ fugit velut
de cōſe. vmbra: ⁊ nunq̄ in eodē ſtatu pmanet. Et
di.5.c.ne dignum ducis ſup huiuſcemodi apire
tales in oculos tuos: ⁊ adducere eū tecū in iudi-
ter. Se. ciū? Quis pōt facere mundū de immun-
di.c.ſi.in do cōceptū ſemine? Nōne tu q ſolus es?
glo. //Breues dies hominis ſunt: numer⁹ mē
B ſiū eius apud te ē. // Cōſtituiſti terminos
ſup.7.a. eius: qui + preteriri nō poterūt. Recede er
//di.q.iij. go paululū ab eo vt quieſcat donec opta
c.quid ta veniāt: ⁊ ſicut mercenarij dies eius. Li
ergo gnū hꝫ ſpem. Si pciſuꝫ fuerit: rurſuꝫ vi
al's + pte reſcit: ⁊ rami eius pullulāt. Si ſenuerit i
rire terra radix ei⁹: ⁊ in puluere emortu⁹ fue
//23.q.4. rit: trūcus illi⁹ ad odorē aq̄ germinabit:
ca. de thi ⁊ faciet comā: quaſi cū primū plātatū eſt.
rijs Hō vero cū mortuus fuerit: ⁊ nudat⁹ atq̄
cōſumpt⁹: vbi q̄ſo ē? Quō ſi recedāt aq̄ de
mari: ⁊ fluuius vacue fact⁹ areſcat: ſic hō

cū dormierit nō reſurget. Donec atterat
celū nō euigilabit: nec cōſurget de ſomno
ſuo. Quis mihi hoc tribuat vt in inferno C
ꝓtegas me: + ⁊ abſcōdas me donec ptran al's + cō
ſeat furor tuus: ⁊ cōſtituas mihi tp̄s in q̄ ſurget
recorderis mei? Putaſne mortuus hō
rurſuꝫ viuet? Cūctis dieb⁹ qb⁹ nūc mi- Al's + vt
lito expecto donec veniat immutatio mea. al's + vi-
Uocabis me: ⁊ ego rn̄debo tibi. Opi ma- uat
nuū tuaꝝ porriges dexterā. // Tu qdē greſ ſup.13.c.
ſus meos dinumeraſti: ſed + pce peccatis D
meis. Signaſti q̄ſi in ſaculo delicta mea: infra.34.c.
ſꝫ curaſti iniqtatē meā. Mons cadēs + de al's + par
fluit: ⁊ ſaxuꝫ trāſfertur de loco ſuo. Lapi- cis
des excauāt aq̄ ⁊ alluuiōe paulatim terra al's + de
cōſumit. Et hoies ergo ſilr pdes. Roboraſti fluet
eū paululū: vt in ppetuū trāſiret. Immu
tabis faciē ei⁹: ⁊ emittes eū. Siue nobiles
fuerint filij ei⁹ ſiue ignobiles: nō itelliget.
Attn̄ caro eius dū + viuet dolebit: ⁊ ani- Al's + viuit
ma illius ſup ſemetipſo lugebit.

¶ Ca. Sū. ¶ Eliphaꝫ arguit iob de arro-
gātia ſapiētie ⁊ mundicie: agit quoq̄ de
impio ſupbo ⁊ hypocrita. Cap. xv.

REſpondēs āt eliphaꝫ themanites di
xit. Nunqd ſapiēs rn̄debit q̄ſi in vē A
tum loqns: ⁊ implebit ardore ſtomachū
ſuū? Arguis verbis eū q nō eſt eq̄lis + ti
bi: ⁊ loqris qđ tibi nō expedit. Quantū in
te eſt euacuaſti timorē: ⁊ tuliſti preces co al's + tua
rā + deo. Docuit enim iniqtas tua os tuū al's + do-
⁊ imitaris linguā blaſphemantiū. Cōdē mino
nabit te os tuū ⁊ nō ego: ⁊ labia tua rn̄de-
būt tibi. Nūqd primus hō tu natus es: ⁊
an̄ oēs colles format⁹? Nunqd cōſiliū dei
audiſti: ⁊ iferior te erit ei⁹ ſapia. Quid no B
ſti qđ ignoram⁹: qd intelligis qđ neſcia-
mus? Et ſenes ⁊ antiq ſūt in nobis: mul
to vetuſtiores q̄ꝫ pr̄es tui. Nunqd grande
eſt vt cōſolet te de⁹? Sꝫ v̄ba tua praua hoc
ꝓhibent. Quid te eleuat cor tuū: ⁊ q̄ſi ma
gna cogitās: attōitos habes oculos. Quid
tumet cō deū ſp̄us tuus: vt ꝓferas de ore
tuo huiuſcemodi ſmones. Quid ē hō vt
immaculatus ſit: ⁊ vt iuſtus appareat na
tus de muliere? Ecce inter ſanctos ei⁹ ne //ſup.7.d
mo immutabilis: ⁊ celi nō ſunt mūdi i cō de pe. diſ.
ſpcū ei⁹. Quāto magis abominabil ⁊ inu ij.ca.ſi.
tilis hō: q bibit q̄ſi aquā iniqtatē? Oſtē-
daꝫ tibi audi me: qd vidi narrabo tibi. Sa
piētes cōfitent: ⁊ non abſcondunt patres
ſuos. Quibus ſolis data eſt terra: ⁊ non

tranſibit alienus ꝑ eos. Cūctis diebꝰ ſuis
impius ſupbit: ⁊ numerꝰ annoꝝ incertꝰ
eſt tyrannidis eiꝰ. Sonitꝰ terroris ſemꝑ
in auribꝰ illiꝰ. Et cū pax ſit ille ſemꝑ inſidi-
as ſuſpicaꝛ. Nō credit ꝙ reuerti poſſit de te
Als non nebris + ad lucē circūſpectās vndiqꝫ gla-
hꝫ + ad diū. Cū ſe mouerit ad q̄rendū panē: no
lucem uit ꝙ paratus ſit in manu eius tenebraꝝ
dies. Terrebit eū tribulatio. ⁊ āguſtia val
labit eū ſicut regē q̄ ꝑparaꝛ ad ꝑliū. Te-
tendit. n. aduerſus deū manū ſuā: ⁊ ꝯ oī
B potentē roboratus eſt. Cucurrit aduerſus
eū erecto collo: ⁊ pingui ceruice armatꝰ
eſt. Operuit faciē eiꝰ craſſitudo: ⁊ de lateri-
bus eius aruina depēdet. Habitauit in ci-
uitatibus deſolatis: ⁊ in domibꝰ deſertis q̄
in cumulos ſunt redacte. Non ditabiꝛ nec
ꝑſeuerabit ſubſtantia eius: nec mittet in
terra radicē ſuā. Non recedet de tenebris.
Ramos eiꝰ areſaciet flāma: ⁊ auferet + ſpū
Als + ſpō oris eiꝰ. Non + credat fruſtra errore dece-
Als + cre ptus ꝙ aliquo ꝓcio redimendus ſit. Ante
dit q̄ȝ dies eius impleanꝛ peribit: ⁊ manꝰ eiꝰ
areſcēt. Ledeꝛ quaſi vinea in ꝑmo flore bo-
trus eius: ⁊ q̄ſi oliua ꝓijciens florē ſuū.
// Cōgregatio. n. hypocrite ſterilis ⁊ ignis
// ꝑ guid. deuorabit tabernacula eoꝝ q̄ munera libē
ii.q.3.ca. ter accipiūt. // Concepit dolorem: ⁊ peperit
ſunt ṽba. iniquitatē: ⁊ vterus eius preparat dolos.
// Ps. 7. ¶ Ca. Sū. ¶ Job dolorē ſuū diſſimulat ⁊
Eſa. 59. c. crudelitatē hoſtiū ſuoꝝ: ⁊ dicit ſe pati hoc
abſqꝫ iniq̄tate manus ſue cum habuit ad
dominum mundas preces. Cap. xvi.

Reſpondens autē iob: dixit. Audiui
A freq̄nter talia. Conſolatores oneroſi
oēs vos eſtis. Nunqd habebunt finem ver
ba ventoſa? Aut aliqd tibi moleſtum eſt ſi
loq̄ris. Poteram ⁊ ego ſimilia veſtri loq.
Atqꝫ vtinam eſſet anima veſtra pro ani-
ma mea. Conſolarer ⁊ ego vos ſermoni-
bus: ⁊ mouerem caput meum ſuper vos.
Roborarem vos ore meo: ⁊ mouerē labia
mea quaſi parcens vobis. Sed quid agā?
B Si locutus fuero: non quieſcit dolor me-
us: ⁊ ſi tacuero non recedet a me. Nūc au-
tem oppreſſit me dolor meus: ⁊ in nihi-
lum redacti ſunt omnes artus mei. Ruge
mee teſtimonium dicunt contra me: ⁊ ſu
ſcitaꝛ falſiloquus aduerſus + faciē meā cō
Al. + alas tradicens mihi. Collegit furorem ſuū in
me ⁊ cōminās mihi infremuit cōtra me
dentibus ſuis. Hoſtis meus terribilibus
oculis me intuitus eſt. Aperuerūt ſup me
ora ſua: ⁊ exprobrātes ꝑcuſſerūt maxillā
meā: + ſatiati ſūt penis meis. Cōcluſit me Als +
deꝰ apd iniquū: ⁊ mãibꝰ impioꝝ me tradi- ſaturati.
dit. Ego ille quōdā opulētus repente cō- C
tritꝰ ſū: tenuit ceruicē meā. Cōfregit me:
⁊ poſuit me ſibi q̄ſi inſignū. Circundedit
me lanceis ſuis: ꝯuulnerauit lūbos meos.
Nō pepercit ⁊ effudit in terra viſcera mea.
Cōcidit me vulnere ſup vulnus: irruit i
me q̄ſi gigas. Saccū + ꝯſui ſup cutē meā Als +
⁊ + operui cinere carnē meā. Facies mea conſuit.
intumuit a fletu: ⁊ palpebre mee caligaue Als +
rūt. Hec paſſus ſū abſqꝫ iniq̄tate manꝰ operuit.
mee: cū haberē mundas ad deum preces.
Terra ne operias ſanguinē meū: neqꝫ in
ueniat in te locū latēdi clamor meꝰ. Ecce
enim in celo teſtis meꝰ: ⁊ cōſcius meꝰ in
excelſis. Verboſi amici mei: ad deū ſtillat
oculus meus. Atqꝫ vtinā ſic iudicaretur xi.q.3.c.l
vir cū deo: quō iudicaꝛ filius hoīs cū col- ter ṽba
lega ſuo. Ecce. n. breues anni trāſeūt: ⁊ ſe- D
mitā per quā non reuertar ambulo.
¶ Ca. Sū. ¶ In breuitate dieꝝ ⁊ caliga-
tione oculorū ⁊ putrefactione carnis di-
cit ſe patiēter preſtolari. Cap. xvij.

Spiritus meus attenuabiꝛ: dies mei A
breuiabunꝛ: ⁊ ſolū mihi ſupeſt ſepul
chrū. Nō peccaui: ⁊ i amaritudinibꝰ mo- Als +
raꝛ oculus meꝰ. Libera me + ⁊ pone me dñe
iuxta te: ⁊ cuius vis manus pugnet ꝯtra
me. Cor eoꝝ longe feciſti a diſciplina: ꝓ- B
pterea nō exaltabunꝛ. Predā pollicetꝛ ſocijs
⁊ oculi filioꝝ eius deficiēt. Poſuit me q̄ſi Als +
in prouerbiū vulgi: ⁊ exēplum + ſū co- ſuam
ram eis. Caligauit ad indignationē ocu
lus meus: ⁊ mēbra mea q̄ſi in nihilū re-
dacta ſunt. Stupebant iuſti ſup hoc: ⁊ in-
nocens ꝯtra hypocritā ſuſcitabiꝛ. Et tene C
bit iuſtus viam ſuā: ⁊ mundis manibꝰ ꝑ Gui.
addet fortitudinē. Igiꝛ oēs vos cōuerti- 23.q.4.c.
mini ⁊ venite: ⁊ nō inueniam in vobis vl hec autē
lum ſapientē. Dies mei tranſierūt: cogi- vita
tationes mee diſſipate ſunt: torquentes D
cor meū. // Noctē verterunt in diē: ⁊ rur de pe. di.
ſū poſt tenebras ſpero lucē. Si ſuſtinue j.c. ꝯ. q̄.
ro: infernus domus mea eſt: ⁊ i tenebris intra in
ſtraui lectulū meū. Putredini dixit: pr glo. ṽ. in
meus es: mater mea ⁊ ſoror mea vermi- reſurre-
bus. Vbi eſt ergo nunc preſtolatio mea: ctione
⁊ patientiā meā quis cōſiderat? In ꝓfun peccato.
diſſimum infernū deſcendent oīa mea.

Putas ne ſaltem ibi erit requies mihi?

¶ Ca. Sū. ¶ De luce: de captione ꝛ introi-
A tu impij baldath dicit. Ca. xviij.

M. + baldad

R Eſpōdēs aūt + baldath ſuites: dixit.
Uſq; ad quē finē ūba iactabis. In-
tellige pri⁹ ꝛ ſic loquamur. Quare reputa
ti ſum⁹ vt iumēta: ꝛ ſorduim⁹ corā3 + te.
Quid + perdis animā tuā in furore tuo.
Nunquid ꝓpter te derelinquetur terra: ꝛ
trāſferētur + rupes de loco ſuo. Nōne lux
impij extinguet: nec ſplēdebit flāma ignis
ei⁹. Lux obtenebreſcet in tabernaculo illi⁹
ꝛ lucerna que ſup eū eſt extinguet. Arta-
bunt greſſus virtutis ei⁹: ꝛ pcipitabit eū
B ꝯſiliū ſuū. Immiſit.n. in rhete pedes ſuos:
ꝛ in maculis ei⁹ ambulat. Tenebit plāta
illius laqueo: ꝛ exardeſcet ꝯ eu3 ſitis. Ab-
ſcondita eſt in terra pedica ei⁹: ꝛ decipula
C illi⁹ ſup ſemitā. Undiq; terrebunt eū for
midines: ꝛ inuoluēt pedes ei⁹. Attenuet
fame robur ei⁹: ꝛ + inedia inuadat coſtas
illi⁹. Deuoret pulchritudinē cutis eius:
ꝛ cōſumat brachia illi⁹ pmogenita mors.
Auellat de tabernaculo ſuo fiducia eius: ꝛ
D calcet ſuper eū q̄ſi rex interit⁹. Habitēt in
tabernaculo illi⁹ ſocij ei⁹ q nō eſt: aſpergat
in tabernaculo ei⁹ ſulphur. Deorſum radi
ces ei⁹ ſiccent: ſurſum aūt atterat meſſis
ei⁹. Memoria illi⁹ pereat de terra: ꝛ nō ce-
lebretur nomē ei⁹ in plateis. Expellet eu3
de luce in tenebras: ꝛ de vrbe trāſferet eu3.
Nō erit ſemē ei⁹ neq; ꝓgenies in populo
ſuo: nec vlle reliq̄e in regionib⁹ eius. In
die ei⁹ ſtupebunt nouiſſimi: ꝛ pmos inua
det horror. Hec ſunt ergo tabernacula ini-
qui: ꝛ iſte loc⁹ eius qui ignorat deū.

Al's + Intelligite
al. + nobis
al's + qui perdis
al's + qui perdes
M. + mōtes
M. + inedie inuadant

¶ Ca. Sū. ¶ Job flagella ſua deſcribit: ꝓ-
phetat de paſſione xpi ꝛ reſurrectiōe gene-
A rali ꝛ monet fugere a facie gladij. Ca. xix.

R Eſpondēs aūt Job: dixit. Uſq; quo
affligitis aīam meā: ꝛ atteritis me
ſermonib⁹? En decies ꝯfunditis me: ꝛ nō
erubeſcitis opprimētes me. Nēpe ꝛ ſi igno-
raui: mecū erit ignorātia mea at vos con
tra me erigimini: ꝛ arguitis me oppro-
brijs meis. Saltē nūc intelligite q: de⁹ nō
equo iudicio affixerit me: ꝛ flagellis ſu-
is me cinxerit. ‖ Ecce clamabo vi3 patiēs
ꝛ nemo + audiet. Uociferabor: ꝛ non eſt q
iudicet. Semitā meā circūſepſit ꝛ tranſi-
B re nō poſſu3: ꝛ in calle meo tenebras po-
ſuit. Spoliauit me gloria mea: ꝛ abſtulit
coronā de capite meo. Deſtruxit me vndi
q; ꝛ pereo: ꝛ q̄ſi euulſe arbori abſtulit ſpē3
meā. Irat⁹ eſt ꝯ me furor ei⁹: ꝛ ſic me ha-
buit q̄ſi hoſtē ſuū. Simul venerūt latro-
nes ei⁹: ꝛ fecerunt ſibi viā p me: ꝛ obſede
runt in gyro tabernaculū meu3. Fratres
meos lōge fecit a me: ꝛ noti mei q̄ſi alie-
ni receſſerūt a me. Dereliquerūt me ꝓpin C
qui mei: ꝛ q me nouerāt obliti ſunt mei.
Inquilini dom⁹ mee ꝛ ancille mee ſicut
alienū habuerūt me: ꝛ q̄ſi peregrin⁹ fui in
oculis eoꝝ. Seruū meū vocaui ꝛ non rñ-
dit + ore ꝓprio deprecabar illū. ‖ Halitū meū
exhorruit vxor mea: ꝛ orabam filios vteri
mei. Stulti quoq; deſpiciebāt me: ꝛ cum
ab eis receſſiſſem detrahebāt mihi. Abomi
nati ſunt me quōdā cōſiliarij mei: ꝛ quē
maxime diligebā + aduerſat⁹ eſt me. Pel
li mee ꝯſūptis carnib⁹ adheſit os meu3: ꝛ
derelicta ſunt tm̄mō labia circa dētes me-
os. Miſeremini mei miſeremini mei ſal
tem vos amici mei: q: manus dñi tetigit
me. Quare perſequimini me ſicut deus: ꝛ
carnibus meis ſaturamini? Quis mihi
tribuat vt ſcribātur ſermōes mei? Quis
mihi det vt exarētur in libro ſtilo ferreo
ꝛ plumbi lamina: vt + celte ſculpant in
ſilice. Scio.n. q redēptor me⁹ viuit: ꝛ in
nouiſſimo + die de terra ſurrectur⁹ ſu3.
Et rurſu3 circūdabor pelle mea: ꝛ in carne
mea videbo deū. Quē viſurus ſu3 egoipſe
ꝛ oculi mei ꝯſpecturi ſunt: ꝛ nō ali⁹. Re-
poſita eſt hec ſpes mea in ſinu meo. Qua-
re ergo nūc dicitis: pſequamur eū ꝛ ra-
dicē verbi inueniamus cōtra eū. Fugite
ergo a facie gladij: q̄m vltor iniq̄tatū gla-
dius eſt. Et ſcitote eſſe iudicium.

‖ Abac. 1.c.
Al's + exaudiet.
Al. + mihi
‖ Infra. 30.c.
Al's + aduerſat⁹ ē mihi
al's + certe
al's ſurge + die.

¶ Ca. Sū. ¶ Sophar de impio ꝛ hypocri-
ta auaro calūniatore paupe dicit. Cap. xx.

R Eſpondēs aūt ſophar naamathites A
dixit. Idcirco cogitationes mee va-
rie ſuccedūt ſibi: ꝛ mens in diuerſa rapi-
tur. Doctrinā qua me arguis audiā: ꝛ ſpi
ritus intelligētie mee rñdebit mihi. Hoc
ſcio a principio ex quo poſitus eſt hō ſup
terrā: q laus impioꝝ breuis ſit: ꝛ gaudiū
hypocrite adinſtar puncti. Si aſcēderit +
vſq; ad celum ſuperbia ꝛ caput eius nu-
bes tetigerit quaſi ſterquilinium in fine
B pdetur: ꝛ qui eū viderāt dicent. Ubi eſt?
Uelut ſomniū auolās nō inueniet: tran
ſiet ſicut viſio nocturna. Oculus q eum

Al's + in celos

viderat nõ videbit:neqꝫ vltra intuebit eũ
locꝰ suus. Filij eiꝰ atterent egestate:⁊ ma-
nus illiꝰ reddet ei dolorẽ suũ. Ossa eiꝰ im
plebunt vitijs adolescẽtie eiꝰ:⁊ cũ eo in
puluere dormiẽt. Cum.n. dulce fuerit in
ore eiꝰ malũ:abscõdit illõ sub lingua sua.
Parcet illi ⁊ nõ derelinquet illud ⁊ cela-
bit in gutture suo. Panis eiꝰ in vtero il-
lius vertet in fel aspidũ intrinsecus. Di-
uitias quas deuorauit euomet:⁊ de vẽtre
illiꝰ extrahet eas deꝰ. Caput aspidũ suget:
⁊ occidet eũ lingua vipe. Nõ videat riuu-
los fluminis torrentis mellis ⁊ butyri.
Luet q̃ fecit oĩa:nec tñ ꝯsumet. Juxta mul
C titudinẽ adinuẽtionũ suaꝝ sic ⁊ sustine-
bit:qm̃ ꝯfringẽs nudauit paupis domũ:
al.+ pau rapuit ⁊ nõ edificauit eã nec ẽ satiatꝰ ven-
pes.Do- ter eiꝰ. Et cũ habuerit+que+cõcupierat:
mum ra possidere nõ poterit. Nõ remãsit d̃ cibo eiꝰ:
puit ⁊ ppterea nihil pmanebit de bonis eiꝰ. //Cũ
Al's+ qd satiatꝰ fuerit artabit:estuabit:⁊ omnis do
Al's+ cu lor irruet sup eũ. Utinã impleat venter
pierat eiꝰ:vt emittat in eũ irã furoris sui:⁊ plu-
//Eccl.3.c at sup illũ bellũ suuz. Fugiet arma ferrea:
Al's non ⁊ irruet in arcũ ereũ. Gladiꝰ+ deductꝰ et
hz+ gla- egrediẽs de vagina sua:⁊ fulgurãs in ama
dius ritudine sua.+ Uadẽt ⁊ veniẽt sup eũ hor
al.+ edu ribiles:oẽs tenebre abscõdite sũt in occul
ctus tis eiꝰ. Deuorabit eũ ignis q nõ succẽdit
Al's+ va affliget relictꝰ in tabernaculo suo. Reuela
dit Et de bũt celi iniqtatẽ eiꝰ:⁊ terra consurget ad-
micat uersus eũ. Apertũ erit germẽ domꝰ illiꝰ:
detrahetur in die furoris dei. Hec est pars
hominis impij a deo ⁊ hereditas verborũ
eius a domino.

¶ Ca. Sũ. ¶ De pspéritate ⁊ gaudio ⁊ re
tributione impij:de paupe q simul perijt
A cũ ipso ⁊ diuite legtur. Cap.xxi.

//mat.7.a R Espondẽs aũt Job dixit. Audite q̃-
c.4.c. so sermones meos:⁊+agite peniten
Al.+ age tiã. Sustinete me vt ego loq̃r: ⁊ post mea
tio si videbit̃ deridete. Nũqd ꝯ hominẽ dis
putatio mea est vt merito nõ debeã cõtri-
stari. Attẽdite me ⁊ obstupescite:⁊ suppo-
nite digitũ ori vr̃o. Et ego qñ recordatus
fuero pertimesco:⁊ concutit carnẽ meã tre
//hier. 12.a. mor. //Quare ergo impij viuũt: subleua-
ti sunt ꝯfortatiqꝫ diuitijs. //Semẽ eoruz
pmanet corã eis:ppinquoꝝ turba ⁊ ne-
B potũ in ꝯspectu eoꝝ. Domꝰ eoꝝ secure sũt
⁊ pacate:⁊ nõ est virga dei super illos. Bos
eoꝝ ꝯcepit ⁊ non abortiuit:vacca pperit ⁊
nõ est priuata fetu suo. Egrediunt̃ quasi
greges puuli eoꝝ:⁊ infantes eoꝝ exultãt al.+ gau
lusibꝰ. Tenẽt tympanũ ⁊ citharã:⁊+gau debunt
dẽt ad sonitũ organi. Ducũt in bonis di- 13.q.2.ca.
es suos:⁊ in pũcto ad inferna descẽdunt. // tẽpus in
Qui dixerũt deo recede a nobis:⁊ sciẽtiã glo.ij.
viaꝝ tuaꝝ nolumꝰ. Quis est oṗs vt ser- //infra.22.c
uiamꝰ ei? Et qd nobis pdest:si+oraueri- mat.3.d.
mus illũ? Uerũtñ qz non sunt in manu al's+ ado
eoꝝ bona sua: ꝯsiliũ impioꝝ lõge sit a me. raueri-
//Quotiens lucerna impioꝝ extinguet:⁊ mus eũ
superueniet eis inundatio:⁊ dolores diui- //puerb.
det furoris sui. Erũt sicut palee añ faciẽ vẽ 24.c.
ti:⁊ sicut fauilla quã turbo dispergit. Deꝰ C
seruabit filijs illiꝰ dolorẽ prĩs:⁊ cũ reddi
derit tũc sciet. Uidebunt oculi eiꝰ interfe-
ctionẽ suã:⁊ de furore omnipotẽtis bibet.
Quid.n. ad eũ ptinet de domo sua post se?
Et si nũerus mẽsiuz eiꝰ dimidiet? Nũqd
deũ docebit+ꝯspiã:q excelsos iudicat. Iste Al's+ qs.
morit̃ robustꝰ ⁊ sanꝰ:diues ⁊ felix: visce- qꝫ
ra eiꝰ plena sunt adipe:⁊ medullis ossa il-
lius irrigant̃. Aliꝰ vo morit̃ in amaritu
dine anime sue absqꝫ vllis opibꝰ: + ⁊ tñ Al's+ at-
simul in puluere dormiẽt:⁊ vermes ope- tamẽ
riẽt eos. Certe noui cogitatiões vr̃as ⁊ sen D
tẽtias ꝯ me iniquas. Dicitis.n. Ubi ẽ do-
mus pncipis:⁊ vbi tabernaculuz impio-
rũ? Interrogate quẽlibet de viatoribꝰ:⁊
hec eadẽ illũ intelligere cognoscetis. Qz
in diẽ pditiõis+seruat̃ malus ⁊ ad diez Al's+ ser
furoris ducetur. Quis arguet corã eo + uabit
vias eiꝰ ⁊ q̃ fecit quis reddet illi? Ipse ad als+ viã
sepulchra ducetur:⁊ in cõgerie mortuoꝝ
vigilabit. Dulcis fuit glareis cocyti: ⁊
post se oẽm hominẽ trahet:⁊ añ se innũe-
rabiles. Quõ igr̃ cõsolamini me frustra:
cũ rñsio vr̃a repugnare ostẽsa sit veritati?

¶ Ca. Sũ. ¶ Eliphaz arguit iob de oppssi-
one pauperum ⁊ i misericordia ⁊ de cõ-
temptu iudicis ⁊ penitenti multa bona
promittit. Cap.xxij.

R Espondens aũt eliphaz themanites A
dixit. Nũqd deo põt cõparari hõ:ẽt
cũ pfecte fuerit sciẽtie? Quid pdest deo si
iustꝰ fueris:aut qd ei cõfers si immacula-
ta fuerit vita tua? Nũqd timẽs arguet te: als+ via
⁊ veniet tecũ i iudiciũ:⁊ nõ pp maliciã tuã
plurimã ⁊ infinitas iniqtates tuas? Ab-
stulisti.n. pignꝰ fratrũ tuoꝝ sine cã:⁊ nu- Al's+ ex-
dos+spoliasti vestibꝰ. Aquã lasso nõ dedi- poliasti
sti:⁊ esurienti subtraxisti panẽ. In fortitu- B

dine brachij tui poſſidebas terrā: ⁊ † potē
Al. † po- tiſſimus obtinebas eā. Uiduas dimiſiſti
tentiſſime vacuas ⁊ lacertos pupillorū cōminuiſti.
Propterea circūdat⁹ es laqueis: ⁊ cōtur-
bat te formido ſubita. Et putabas te te-
nebras nō viſurū: ⁊ impetu aquarū inun
Al. † op dantiū nō † oppſſum iri. An cogitas ꝙ
preſſurū deus excelſior celo ſit: ⁊ ſup ſtellarū verticē
ſublimetur? Et dicis. Quid. n. nouit de⁹.
Et q̄ſi p caliginē iudicat. Nubes latibulū
ei⁹: nec nr̄a cōſiderat: ⁊ circa cardines celi
E pambulat. Nūqd ſemitā ſeculorū cuſtodi
re cupis: quā calcauerūt viri iniqui qui
ſublati ſunt an̄ tp̄s ſuū: ⁊ fluui⁹ ſubuer-
Supra tit fundamētū eorū. Qui dicebāt deo re-
21.b. cede a nobis: ⁊ q̄ſi nihil poſſit facere op̄s
eſtimabāt eū: cū ille impleſſet domos eorū
ps. 106 bonis. Quorū ſentētia ꝓcul ſit a me. Uide
būt iuſti ⁊ letabunt: ⁊ innocēs ſubſanna
bit eos. Nōne ſuccīſa eſt erectio eorū: ⁊ reli-
quias eorū deuorauit ignis? Acqeſce igit
ei ⁊ habeto pacē: ⁊ p hec hēbis fruct⁹ opti-
mos. Suſcipe ex ore illi⁹ legē: ⁊ pone ſer-
mones ei⁹ in corde tuo. Si reuerſus fue-
D ris ad omnipotētē edificaberis: ⁊ lon; e †
Al. † fa- facies iniqtatē a tabernaculo tuo. Dabit p
ciet terra ſilicē: ⁊ p ſilice torrētes aureos. Erit-
q̄ omnipotēs ꝯ hoſtes tuos ⁊ argentū 'co
aceruabit tibi. Tūc ſup omnipotētē deli-
tijs afflues: ⁊ eleuabis ad deū faciē tuam.
Rogabis eū ⁊ exaudiet te: ⁊ vota tua red-
des. Decernes rē ⁊ veniet tibi: ⁊ in vijs
Prouerb. tuis ſplēdebit lumē. Qui. n. humiliatus
29.c. fuerit erit in glīa: ⁊ q inclinauerit oculos
ſuos ipſe ſaluabit. Saluabit innocēs: ſal-
uabit aūt mūditia manuum ſuarum.

¶ Ca. Sū. ¶ Job reſpōdet ſe noſſe ⁊ time
re potentiā ⁊ ſentētiam iudicis ⁊ in iuſti
tia ambulaſſe. Cap. xxiij.

Reſpondēs aūt Job ait. Nūc quoq; A
in amaritudine eſt ſermo meus: ⁊
manus plage mee aggrauata eſt ſuper ge
mitū meū. Quis mihi tribuat vt cogno
ſcam ⁊ inueniā illum: ⁊ veniam vſq; ad
ſolium eius. Ponā corā eo iudicium
⁊ os meum replebo increpationibus: vt
ſciam verba que mihi reſpondeat: ⁊ intel
ligam quid loquatur mihi. Nolo multa
fortitudine contēdat mecum: nec magni
tudinis ſue mole me premat. Proponat B
equitatē contra me: ⁊ perueniet ad victo-
riam iudicium meum. Si ad orientem
iero nō apparet: ſi ad occidētem nō intel
ligam eum. Si ad ſiniſtram: quid agam.
Nō apprehēdam eum. Si me vertam ad
dexteram nō videbo illum. Ipſe vero ſcit
viam meam: ⁊ † ꝓbauit me quaſi aurum Al. † pro-
qd per ignē tranſit. Ueſtigia eius ſecutus babit
eſt pes meus: viam eius cuſtodiui: ⁊ non
declinaui ex ea. A mandatis labiorū eius C
nō receſſi: ⁊ in ſinu meo nō abſcondi ver
ba oris eius. Ipſe enim ſolus eſt ⁊ nemo
auertere poteſt cogitationē eius: ⁊ anima
eius quodcūq; voluit fecit. Cū q̄ expleue Al. † q̄-
rit in me volūtatē ſuā: ⁊ alia multa ſimi- cūq; vo-
lia preſto ſunt ei. Et idcirco a facie ei⁹ tur luit hec
batus ſum: ⁊ cōſiderans eū timore ſolli- fecit
citor. Deus molliuit cor meū: ⁊ omnipo
tens cōturbauit me. Nō enim perij ꝓpter
iminētes tenebras: nec faciē meam ope-
ruit caligo.

¶ Ca. Sū. ¶ Aliorū iniqtates deſcribit
iob ⁊ dānationē impiorū. Cap. xxiiij.

Ab omnipotēte nō ſunt abſcōdita tē- A
pora: qui autē nouerunt eum igno
rant dies illius. Alij terminos tranſtule-
runt: diripuerunt greges ⁊ pauerūt eos.
Aſinum pupillorum abegerunt: ⁊ abſtu
lerunt pro pignore bouem vidue. Subuer
terunt pauperum viam: ⁊ oppreſſerūt pa
riter manſuetos terre. Alij quaſi onagri
in deſerto egrediuntur ad opus ſuum:
vigilanteſq; † ad predam preparant pa- Al. † dīi
nē liberis. Agrum nō ſuum demetunt: ⁊
vineam eius quem vi oppreſſerant vin
demiant. Nudos dimittūt homines in- B
dumēta tollētes: qbus nō eſt operimētū
in frigore: quos imbres montiū rigant
⁊ nō hītes velamen amplexant lapides.
Uim fecerūt depdātes pupillos: ⁊ vulgū Al. † expo-
pauperē † ſpoliauerūt. Nudis ⁊ incēdēti- liauerūt

bus abſq; veſtitu ⁊ eſurientib⁹ tulerũt ſpi
cas. Inter aceruos eoꝝ meridiati ſũt: qui
calcatis torcularib⁹ ſitiũt. De ciuitatib⁹ fe
M. ✝ani me — cerũt viros gemere: ⁊ ✝ anima vulnera
toꝝ ✝ clamauit: ⁊ de⁹ inultũ abire nõ pati
Al's ✝ clamabit — tur. Ipſi fuerũt rebelles lumini. Neſcierũt
vias ei⁹ nec reuerſi ſũt ꝑ ſemitas ei⁹. Ma
Al's ✝ clamabũt — ne ꝑmo ↄſurgit homicida: interficit ege
nũ ⁊ pauperẽ: ꝑ nocte ſo erit q̃ſi fur. Ocu
C — lus adulteri obſeruat caliginẽ dicẽs nõ
me videbit oculus: ⁊ operiet vultũ ſuũ.
Perfodit in tenebris domos ſicut in die
ↄdixerãt ſibi: ⁊ ignorauerũt lucẽ. Si ſu
bito apparuerit aurora: arbitrant̃ vmbrã
mortis: ⁊ ſic in tenebris q̃ſi in luce ambu
lant. Leuis eſt ſuꝑ faciez aq̃. Maledicta ſit
pars ei⁹ in terra: nec ambulet ꝑ viã vinea
M. ✝ vermis — rũ. Ad nimium calorẽ tranſiet ab aq̃s ni
uiũ: ⁊ vſq; ad inferos pctũ illi⁹. Obliui
D — ſcat̃ ei⁹ miſericordia. Dulcedo illi⁹ ✝ ver
mes. Nõ ſit in recordatiõe: ſ; ↄterat̃ ſicut
lignũ infructuoſũ. Pauit. n. ſterilẽ ⁊ q̃
// Apoc. 2. f. — nõ parit: ⁊ vidue bñ nõ fecit. Detraxit for
tes in fortitudine ſua: ⁊ cũ ſteterit nõ cre
det vite ſue. // Dedit ei de⁹ locũ penitẽtie et
ille abutit̃ eo in ſuꝑbia: oculi aũt ei⁹ ſũt
in vijs illi⁹. Eleuati ſũt ad modicũ ⁊ nõ
ſubſiſtẽt: ⁊ humiliabunt̃ ſicut oĩa: ⁊ aufe
rent̃: ⁊ ſicut ſũmitates ſpicaꝝ ↄterent̃. Q;
ſi nõ eſt ita q̃s me põt arguere eẽ mẽtitũ:
⁊ ponere ante deũ verba mea?

M. ✝ baldad — ¶ Ca. Sũ. ¶ Probat ✝ baldath ꝙ nemo
in ↄſpectu dei mũdus exiſtat. Ca. xxv.

A — Reſpõdẽs aũt ✝ baldath ſuites dixit.
Al. ✝ baldad — Poteſtas ⁊ terror apud eũ eſt: q̃ fa
cit ↄcordiã in ſublimib⁹ ſuis. Nunq̃d eſt
Al's ✝ fulgit — numerus militũ illi⁹: ⁊ ſuꝑ quẽ non ✝
ſurget lumẽ illi⁹? // Nũq̃d iuſtificari po
Al. ✝ ſurgit — teſt hõ cõparat⁹ deo: aut apparere mũdus
nat⁹ de muliere? Ecce luna ẽt nõ ſplẽdet:
// Supra. 4. c. — // ⁊ ſtelle nõ ſunt mũde in ↄſpectu ei⁹ q̃n
tomagis hõ putredo ⁊ fili⁹ hoĩs vermis?

B — ¶ Cap. Sum. ¶ Job dicit ꝙ nullum eſt
deo ab homine adiutoriũ: probat per eius
// De pe. diſt. c. ſi eni añ ñ. — magnalia. Cap. xxvj.

A — Reſpõdens aũt Job: dixit. Cui⁹ adiu
tor es. Nũq̃d imbecillis? Et ſuſten
tas brachiũ ei⁹: q̃ nõ eſt fortis. Cui dedi
ſti ↄſiliũ? Forſitan illi q̃ nõ h; ſapiẽtiã: ⁊
B — prudẽtiã tuã oſtẽdiſti plimaꝫ? Quẽ doce
re voluiſti? Nõne eũ q̃ fecit ſpiramẽtũ? Ec
ce gigãtes gemũt ſub aquis: ⁊ q̃ habitãt
cũ eis. Nudus eſt infern⁹ corã illo: ⁊ nul
lũ eſt operimẽtum ꝑditioni. Qui extẽdit
aquilonẽ ſuꝑ vacuũ: ⁊ appẽdit terrã ſuꝑ
nihili. Qui ligat aq̃s in nubibus ſuis: vt — C
nõ erũpãt pariter deorſuꝫ. Qui tenet vul
tũ ſolij ſui: ⁊ expãdit ſuꝑ illud nebulam
ſuã. Terminũ circũdedit aq̃s vſq; dũ fi
niant̃ lux ⁊ tenebre. Colũne celi ↄtremi
ſcunt: ⁊ pauẽt ad nutũ ei⁹. In fortitudi
ne illi⁹ repẽte maria ↄgregata ſunt: ⁊ pru
dẽtia ei⁹ pcuſſit ſuꝑbũ. Spũs ei⁹ ornauit — D
celos ⁊ obſtetricãte manu ei⁹ educt⁹ ẽ co
luber tortuoſus. Ecce hec ex pte dicta ſunt
viaꝝ ei⁹. Et cũ vix paruã ſtilã ſermõis ei⁹
audierim⁹: q̃s poterit tonitruũ magni
tudinis illi⁹ intueri?

¶ Cap. Sum. ¶ De cõſtantia ⁊ perfectio
ne iuſtitie Job ⁊ parte impij apud domi
num. Cap. xxvij.

Addidit quoq; iob aſſumẽs parabo — A
lã ſuã ⁊ dixit. Viuit de⁹ q̃ abſtulit iu
diciũ meũ: ⁊ omnipotẽs q̃ ad amaritudĩ
nẽ adduxit animã meaꝫ: q: donec ſupeſt
halit⁹ in me ⁊ ſpũs dei in naribus meis
non loquent̃ labia mea iniq̃tatẽ: nec lin
gua mea meditabit̃ mẽdacium. // Abſit a — // Bil. 47
me vt iuſtos vos eẽ iudicẽ. Donec deficiaꝫ — c. 2. in fi.
nõ recedã ab innocẽtia mea. // Juſtificatio — // Joã. 3. a
nẽ meã quã cepi tenere nõ deſeram. Neq;
eniꝫ reprehẽdit me cor meũ: in omni vita
mea. ✝ Sic vt impi⁹ inimicus me⁹: ⁊ ad — Al's ✝ Sit vt
uerſari⁹ me⁹ quaſi iniqu⁹. Que eſt. n. ſpes
hypocrite ſi auare rapiat: ⁊ nõ liberet de⁹
animã ei⁹? Nũq̃d de⁹ audiet clamorẽ ei⁹
cũ venerit ſuꝑ euꝫ anguſtia? Aut poterit
in omnipotẽte delectari ⁊ inuocare deuꝫ
omni tpe? Docebo vos ꝑ manũ dei q̃ opa
hẽat: nec abſcõdam. Ecce vos oẽs noſtis: ⁊
q̃d ſine cã vana loq̃mini. Hec eſt pars ho
minis impij apud deũ: ⁊ hereditas violẽ
toꝝ quã ab oĩpotẽte ſuſcipiẽt. Si multi
plicati fuerint filij ei⁹: in gladio erũt: ⁊ ne
potes ei⁹ nõ ſaturabunt̃ pane. Qui reliq̃
fuerint ex eo: ſepelient̃ in interitu: ⁊ vidue
illi⁹ nõ plorabũt. Si cõportauerit q̃ſi ter
rã argẽtũ: ⁊ ſicut lutum ꝑparauerit veſtĩ — D
mẽta: ꝑparabit q̃dẽ ſ; iuſt⁹ veſtient̃ illis ⁊ — // Ps. 48
argẽtũ innocẽs diuidat. Edificauit ſicut — Al's ✝ aufert
tinea domũ ſuam: ⁊ ſicut cuſtos fecit vm
braculũ. // Diues cũ dormierit nihil ſecũ — Al. ✝ aperiet
✝ auferet ✝ aperiet oculos ſuos: ⁊ nihil i
ueniet. Apprehẽdet eũ q̃ſi aq̃ inopia: no

ete opprimet eũ tẽpeſtas. Tollet eũ vẽtus
vrẽs ⁊ auferet: ⁊ velut turbo rapiet eum de
loco ſuo. Emittet ſup eũ ⁊ non parcet: de
manu eius fugiẽs fugiet. Stringet ſuper
eum manus ſuas: ⁊ ſibilabit ſuper illũ
intuens locum eius.

¶ Ca. Sũ. ¶ De eccl'ia ⁊ ſynagoga: de ſue
niẽda ſapiẽtia: de aduẽtu xpi. Ca. xxviij.

A

Habet argẽtũ venarũ ſuarũ pncipia: ⁊
auro locus eſt in quo ɔflat. Ferrũ
de terra tollit: ⁊ lapis ſolutus calore in es
vertit. Tp̃s poſuit tenebris: ⁊ vniuerſorũ
finẽ ipſe ɔſiderat. Lapidẽ quoq; caliginis
⁊ ✝ vmbram mortis ✝ diuidit torrẽs a
pplo pegrinãte: eos quos oblit⁹ eſt pes egẽ
tis hominis ⁊ inuios. Terra de q̃ oriebat
panis in loco ſuo ✝ igni ſubuerſa eſt. Lo
cus ſaphiri lapides ei⁹: ⁊ glebe illi⁹ aurũ.
Semitã ignorauit auis: nec intuit⁹ ✝ ẽ
✝ oculus vulturis. Nõ calcauerũt eã filij
inſtitorũ: nec ptranſiuit p eã leena. Ad ſilicẽ
extẽdit manũ ſuam: ſubuertit a radicib⁹
mõtes. In petris riuos ✝ excidit: ⁊ oẽ pcio
ſuũ vidit oculus eius. Profunda quoq;
fluuiorũ ſcrutat⁹ eſt: ⁊ abſcõdita pduxit in
lucẽ. Sapiẽtia vo vbi inuenit: ⁊ qs ẽ lo
cus intelligẽtie? Neſcit hõ pciũ eius: nec
inuenit in terra ſuauiter viuẽtiũ. Abyſ-
ſus dicit nõ eſt in me: ⁊ mare loqt nõ eſt
mecũ. Non dabit aurũ obrizũ pro ea:
nec appẽdet argẽtũ in cõmutatiõe eius.
Nõ ɔfert tinctis indie coloribus: nec lapidi
ſardonico pcioſiſſimo vl ſaphiro. Nõ ade
quabit ei aurũ vel vitrũ: nec cõmutabũ
tur p ea vaſa auri excelſa ⁊ eminẽtia: nõ
cõmemorabunt cõparatiõe ei⁹. Trahit aũt
ſapia de occultis. Nõ adequabit ei topaci⁹
de ethiopia: nec tincture mũdiſſime com
ponent. Vñ ergo ſapia venit: ⁊ qs eſt loc⁹
intelligẽtie? Abſcõdita ẽ ab oculis oĩum
viuẽtiũ: volucres q̃z celi latet. Perditio ⁊
mors dixerũt. Aurib⁹ nr̃is audiuim⁹ fa-
mã ei⁹. De⁹ intelligit famã ei⁹: ⁊ ipſe no-
uit locũ illi⁹. Ipſe.n. fines mũdi intuet: ⁊
oĩa q̃ ſub celo ſunt reſpicit. Qui fecit vẽ-
tis pondus: ⁊ aq̃s appẽdit ✝ in mẽſura.
Qñ ponebat pluuijs legẽ: ⁊ viã pcellis ſo
nãtib⁹. Tũc vidit illã ⁊ enarrauit ⁊ pparauit
⁊ inueſtigauit: ⁊ dixit hoĩ. Ecce timor dñi
ipa ẽ ſapia: ⁊ recedere a malo intelligẽtia.

Boil'.50. ca. ferrũ cũ glo.

Al'. ✝ vmbre

Al's ✝ diuidet

Al's ✝ igne

Al's ✝ eſt ei oclus

Al's ✝ oculos

Al's ✝ ſcidit

Prouerb. 3.b.

Ibidem 8.b.

C

Isa. 7.a.

D

Al's non hz ✝ in

Pſ. 110. Prouer. 10.a. 26. q. 2. c. qui ſine ipſis.

¶ Ca. Sum. ¶ Enarrat Job ⁊ plãgit cla-
ritas pſperitatẽ ⁊ iocũditatẽ prioris tẽpo-
ris in perſona eccleſie. Cap. xxix.

A

Addidit quoq; iob aſſumẽs parabo-
lã ſuã: ⁊ dixit. Quis mihi tribuat vt
ſim iuxta menſes priſtinos: ſm dies qui-
bus deus cuſtodiebat me. Quando ſplen
debat lucerna eius ſuper caput meum: et
ad lumẽ eius ambulabam in tenebris.
Sicut fui in diebus adoleſcẽtie mee: quã
do ſecreto deus erat in tabernaculo meo.
Quando erat omnipotens mecũ: ⁊ in cir
cuitu meo pueri mei. Quando lauabam
pedes meos butyro: ⁊ petra fundebat mi-
hi riuos olei. Quando procedebaz ad por
tam ciuitatis: ⁊ in platea parabant cathe-
dram mihi. Videbant me iuuenes ⁊ ab-
ſcondebantur: ⁊ ſenes aſſurgẽtes ſtabant.
Principes ceſſabant loqui: ⁊ digitũ ſuper
ponebãt ori ſuo. Vocẽ ſuaz cohibebãt du-
ces: ⁊ lingua eorũ gutturi ſuo adherebat.
Auris audiens beatificabat me: ⁊ oculus
videns teſtimoniũ reddebat mihi: eo q
liberaſſem pauperẽ vociferãtẽ ⁊ pupillum
cui nõ eſſet adiutor. Benedictio perituri
ſuper me veniebat ⁊ cor vidue conſolatus
ſum. Iuſtitia indutus ſuz ⁊ ✝ veſtiui me
ſicut veſtimẽto ⁊ dyademate iudicio meo.
Oculus fui ceco ⁊ pes claudo. Pater eraz
pauperũ ⁊ cauſam quã neſciebã diligen-
tiſſime inueſtigabam. Conterebam mo-
las iniqui: ⁊ de dẽtibus illius auferebaz
predaz. Dicebamq;. In nidulo meo mo-
riar: ⁊ ſicut palma multiplicabo dies. Ra-
dix mea apta eſt ✝ ſecus aquas: ⁊ ros mo-
rabitur in meſſiõe mea. Gloria mea ſem
per innouabitur: ⁊ arcus meus in manu
mea inſtaurabitur. Qui me audiebãt ex-
pectabant ſentẽtiam: ✝ ⁊ intẽti tacebãt ad
conſiliũ meũ. Verbis meis addere nihil
audebant: ⁊ ſuper illos ſtillabat eloquiũ
meũ. Expectabant me ſicut pluuiũ: ⁊ os
ſuũ aperiebant quaſi ad imbrem feroti-
num. Si quando ridebam ad eos nõ cre
debant: ⁊ lux vult⁹ mei nõ cadebat in ter
ra. Si voluiſſez ire ad eos: ſedebã primus.
Cũq; ſederẽ quaſi rex circũſtãte exercitu:
eram tamẽ merẽtiũ conſolator.

B

C

Al's ✝ veſtiuit

De pe. di. 2.c. ſapiens.

Al's ✝ iu xta

D

Al's ✝ iſtis

Di. 45. c. diſcipli-na in ſi.

¶ Ca. Sũ. ¶ Enarrat ⁊ plangit iob mala
pñtis tẽporis: ⁊ hereticorum prefigurat fu
turam malitiam. Cap. xxx.

A

Nunc autẽ derident me iuniores tẽ-
pore: quorũ nõ dignabar patres po-
nere cũ canibus gregis mei. Quorũ vir-tus

manuũ mihi erat, ꝓ nihilo: ꝛ vita ipſa pu
tabant indigni. Egeſtate ꝛ fame ſteriles: q
rodebāt i ſolitudine ſqualētes calamitate
al's ✠ mā ducabāt ꝛ miſeria. Et ✠ mandebāt herbas ꝛ arboꝝ
cortices: ꝛ radix iuniperoꝝ erat cib⁹ eoꝝ.
Qui de cõuallib⁹ iſta rapiētes: cum ſingula
repperiſſent: ad ea cū clamore currebāt. In
deſertis hītabāt torrētiū ꝛ in cauernis ter
re vel ſup glareā. Qui inf huiuſcemodi le
tabant: ꝛ eē ſub ſentib⁹ delitias cōputabāt.
B Filij ſtultoꝝ ꝛ ignobiliū: ꝛ in terra penit⁹
nō parētes. Nūc in eoꝝ cāticū verſus ſum:
ꝛ factus ſuꝫ eis in ꝓuerbiū. Abominant
me ꝛ lōge fugiūt a me: ꝛ faciē meā cōſpue
re nō verent. Pharetrā. n. ſuā aperuit ꝛ af
fixit me: ꝛ frenū poſuit in os meū. Ad dexte
rā orietis calamitatis mee illico ſurrexe
rūt. Pedes meos ſubuerterūt: oppſſerunt
q̄ſi fluctib⁹ ſemitis ſuis. Diſſipauerūt iti
nera mea: inſidiati ſūt mihi ꝛ ꝓualuerūt et
nō fuit q ferret auxiliū. Quaſi rupto mu
ro ꝛ apta ianua irruerūt ſup me: ꝛ ad me
al's ✠ ni hilum as miſerias deuoluti ſūt. Redact⁹ ſū in ✠
nihili. ✠ Abſtulit q̄ſi vēt⁹ deſideriū meū:
C ꝛ velut nubes ptrāſijt ſalus mea. Nūc aūt
al's ✠ abſtuliſti. in memetipo marceſcit aīa mea ꝛ poſſidēt
me dies afflictionis. Nocte os meū pforat
dolorib⁹: ꝛ q me comedūt nō dormiūt. In
mltitudine eoꝝ cõſumif veſtimētū meū: ꝛ
ſup. 19. c. q̄ſi capitio tunice ſuccinxerūt me. Cōpara
tus ſuꝫ luto ꝛ aſſimilatus ſuꝫ fauille ꝛ ci
Al's ✠ cla mabo ad te ꝛ nō ex audies neri. ✠ //Clamo ad te ꝛ nō exaudis me: ſto
ꝛ nō reſpicis me. Mutat⁹ es mihi i crude
lē: ꝛ i duricia man⁹ tue aduerſaris mihi.
Eleuaſti me: ꝛ q̄ſi ſup ventū ponēs eliſiſti
me valide. Scio qꝛ morti tradēs me: vbi
D cōſtituta eſt domus omni viuēti. Uerūtñ
nō ad cōſumptionē eoꝝ emittis manum
tuā: ꝛ ſi corruerint ipſe ſaluabis. Flebam
quondam ſuper eo qui afflictus erat: com
patiebatur anima mea pauperi. Expecta
bam bona ꝛ venerunt mihi mala: preſto
labar lucem ꝛ eruperunt tenebre. Interio
ra mea efferbuerunt abſqꝫ vlla requie: pre
uenerunt me dies afflictionis. Merens
incedebam ſine furore conſurgens: in tur
ba clamabam. Frater fui draconum ꝛ ſo
cius ſtruthionuꝫ. Cutis mea denigrata eſt
ſuper me: ꝛ oſſa mea aruerunt pre cauma
te. Uerſa eſt in luctum cithara mea: ꝛ orga
num meum in vocem flentium.

¶ Ca. xxxi. ¶ Cathalogus virtutum ipſi
us iob ponitur: cum atteſtatione appellat
teſtem iudicem. Cap. xxxi.

PEpigi fedus cū oculis meis: vt ne co
gitarē qdẽ de virgine. Quā. n. parteꝫ
haberet in me deus deſup: ꝛ hereditatē op̄s
de excelſis. Nunqd non pditio eſt iniquo: al's ✠ ini quitatē
ꝛ alienatio operantib⁹ ✠ iniuſticiā? //Nō //ꝑuer. 5. b.
ne ipſe cõſiderat vias meas ꝛ cūctos greſſus
meos dinumerat. Si ambulaui in vani
tate ꝛ feſtinauit in dolo pes meus appen
dat me in ſtatera iuſta: ꝛ ſciat de⁹ ſimplici ifra. 34. c.
tatē meā. Si declinauit greſſus meus de
via: ꝛ ſi ✠ ſecutus eſt oculus meus cor me al's ✠ ſecu tū ē ocl's meum
um: ꝛ ſi in manib⁹ meis adheſit macula:
ſerā ꝛ alius comedat: ꝛ ꝓgenies mea eradi
cef. Si deceptū eſt cor meū ſup muliere: ꝛ al's ✠ vici ni
ſi ad hoſtiū ✠ amici mei īſidiat⁹ ſū: ſcortuꝫ
alteri⁹ ſit vxor mea: ꝛ ſuper illā incuruentur B
alij. Hoc. n. nephas eſt: ꝛ iniqtas maxima. al's ✠ con ſumptio nem
Ignis vſqꝫ ad ✠ pditionē deuorās ꝛ oīa
eradicās genimina. Si cōtēpſi ſubire iudi
ciū cū ſuo meo: ꝛ ✠ ancilla mea: cū ✠ diſce al's ✠ āci llis meis
ptarēt aduerſuꝫ me. //Quid. n. faciā cū ſur al's ✠ di ſputarēt
rexerit ad iudicādū deus ꝛ cū q̄ſierit: quid //Lu. 16. a
rñdebo illi? Nūqd nō in vtero fecit me q ꝛ il al's. nō hꝫ ✠ me
lū operatus ē: ꝛ formauit ✠ mei vulua vn⁹.
Si negaui qd ✠ volebāt paupib⁹: ꝛ oculos al's ✠ vole bant
vidue expectare feci. Si comedi buccellam
meā ſolus: ꝛ nō comedit pupillus ex ea: qꝛ //ē pe. vl. 3. c. q vult
//ab infātia mea creuit mecū miſeratio: ꝛ de
vtero mr̄is mee egreſſa ē mecū. Si deſpexi C
ꝑtereūtē eo q nō habuerit indumētuꝫ: ꝛ
abſqꝫ operimēto pauperē. Si nō bñdixerīt
mihi latera ei⁹: ꝛ de vellerib⁹ ouiū mearū
calefact⁹ eſt. Si leuaui ſup pupillū manuꝫ
meā: et cū viderē me in porta ſupiorē: hu
merus me⁹ a iūctura ſua cadat: ꝛ brachiū
meū cū ſuis oſſib⁹ ✠ cõfringaf. Semp. n. q̄ al's ✠ con teratur
ſi tumētes ſup me fluct⁹ timui deū: ꝛ pon

ctus ei⁹ ferre nō potui. Si putaui aurū ro
bur meū: ꝛ obrizo dixi fiducia mea. Si le
tat⁹ ſū ſup multis diuitijs meis: ꝛ q: pli-
ma repit man⁹ mea. Si vidi ſolē cū fulge-
ret ꝛ lunā incedētē clare: ꝛ letatū eſt in ab-
ſcōdito cor meū: ꝛ oſculatus ſuȝ manum
meam ore meo: q̄ eſt iniquitas maxima: ꝛ
Prouer. 17.a negatio ɔ̄ deū altiſſimū. // Si gauiſus ſuȝ
ad ruinā eius q me oderat: ꝛ exultaui ꝙ
D inueniſſet eū malū. Nō. n. dedi ad peccādū
guttur meū: vt expeterē maledicens aiam
eius. Si nō dixerūt viri tabernaculi mei:
q̄s det de carnib⁹ eius vt ſaturemur. Foris
nō māſit peregrinus: oſtiū meuȝ viatori
Nō pe. di. j. ca. agite cōdi ſi cru bui patuit. // Si abſcondi quaſi homo peccatuȝ
meum: ꝛ celaui in ſinu meo iniquitatem
meam. Si expaui ad multitudinem ni-
miam: ꝛ deſpectio propinquorum terruit
me: ꝛ non magis tacui: nec egreſſus ſum
al's + adiutorem oſtiuȝ. Quis mihi tribuat + auditoreȝ: vt
deſiderium meuȝ audiat omnipotens: et
librum ſcribat ipſe qui iudicat: vt in hu
mero meo portem illuȝ: ꝛ circundem il-
Nō pe. di. 2. c. dū ſcā in prin. lum quaſi coronaȝ mihi. // Per ſingulos
gradus meos pnunciabo illuȝ: ꝛ q̄ſi princi
pi offeram eum. Si aduerſum me de ſra
mea clamat: ꝛ cū ipſa ſulci eius deflent. Si
fructus eius comedi abſq3 pecunia ꝛ ani-
mam agricolaꝝ eius afflixi: p frumento
oriatur mihi tribulus ꝛ p hordeo ſpina.

ℭ Ca. Sū. ℭ Rn̄dere iob tres viri nolunt
eo ꝙ iuſt⁹ ſibi videret: tacētib⁹ amicis iob
indignatus heliu eoꝝ inſipientiā arguit
ꝛ ſuam iactat prudentiam. Cap. xxxij.

A OMiſerūt āt tres viri iſti rn̄dere iob:
eo ꝙ iuſtus ſibi videret. Et iratus in
dignatuſq3 eſt heliu fili⁹ barachel buzites
de cognatione ram. Iratus eſt aūt aduer-
ſuȝ iob: eo ꝙ iuſtū ſe eſſe diceret corā deo.
Porro aduerſuȝ amicos eius indignat⁹
eſt eo ꝙ nō inueniſſent reſponſionē ratio
nabilem: ſed tm̄modo cōdemnaſſent iob.
Igit heliu expectauit iob loquentem: eo ꝙ
al's + ſe ſeniores + eſſent q loqbant. Cū aūt vidiſ-
B ſet ꝙ tres rn̄dere nō + potuiſſent: iratus ē
al's + poſſent vehemēter. Rn̄denſq3 heliu filius barachel
buzites dixit: Junior ſum tpe: vos autem
antiqores. Idcirco dimiſſo capite veritus
Sup. 12. b. ſum vobis indicare meā ſniaȝ. // Sperabā
enim ꝙ etas plixior loqret: ꝛ annoꝝ mul
titudo doceret ſapiētiā. Sed vt video ſpi-
ritus eſt in hoib⁹: ꝛ inſpiratio oipotentis

dat intelligētiā. Non ſunt lōgeui ſapien- C
tes: nec ſenes intelligūt iudicium. Ideo +
dicā audite me oſtēdā vobis etiā ego meā
+ ſapientiā. Expectaui eniȝ ſermōes vr̄os: al's + diſc / al's + ſci tiam
audiui prudētiā vr̄ā. Donec + diſceptare
mini ſermonib⁹ veſtris: ꝛ donec putabaȝ al's + ſen tentiam
vos aliqd dicere cōſiderabā. Sed vt video
non eſt q poſſit arguere iob: ꝛ reſpondere al's + diſce ptaretis
ex vobis ſermonib⁹ eius. Ne forte dicatis
inuenimus ſapiētiā: deus piecit eū non
hō. Nihil locutus eſt mihi: ꝛ ego non ſ3
ſermones veſtros rn̄debo illi. Extimuerūt
nec reſpōderūt vltra: abſtuleruntq3 a ſe +
eloquiuȝ. Qm̄ igit expectaui: ꝛ nō ſūt locu
ti: ſteterūt nec reſponderunt vltra: rn̄debo al's + elo quia
ꝛ ego partē meā ꝛ oſtēdaȝ ſcientiā meam. D
Plenus ſū eniȝ ſermonib⁹: ꝛ coartat me
ſpūs vteri mei. En venter meus q̄ſi mu-
ſtum abſq3 ſpiraculo qd̄ lagunculas no-
uas dirūpit. Loquar ꝛ reſpirabo paululū:
aperiā labia mea ꝛ reſpōdebo. Non accipiā
perſonam viri: ꝛ deum homini nō equa-
bo. Neſcio enim q̄diu ſubſiſtam: ꝛ ſi poſt
modicum tollat me factor meus.

ℭ Ca. Sū. ℭ De heliu qualiter deus log-
tur ꝛ erudiat: increpet ꝛ ppitiatur: ꝛ trib⁹
vicibus operetur: vbi quoq3 de incarna-
tione domini prophetauit. Cap. xxxiij.

AVdi igit iob eloqa mea: ꝛ oēs ſermo A
nes meos auſculta. Ecce aperui os me
uȝ: + loqtur lingua mea in faucib⁹ meis. al's + lo quatur
Simplici corde meo ſermones mei: ꝛ ſen
tētiā labia mea purā loqnt. Spūs dei fecit
me: ꝛ ſpiraculū oipotētis viuificauit me.
Si potes rn̄de mihi: ꝛ aduerſus faciē me
aȝ cōſiſte. Ecce ꝛ me ſicut ꝛ te fecit deus: ꝛ d̄
eodē luto ego quoq3 formatus ſū. Verū-
tn̄ miraculū meuȝ nō teterreat: ꝛ + eloq̄n al's + elo quia
tia mea nō tibi ſit + grauis. Dixiſti ergo i al's + gra uia
aurib⁹ meis: ꝛ vocē verboꝝ tuoꝝ audiui.
Mundus ſuȝ ego ꝛ abſq3 delicto imacu-
latus: ꝛ non eſt iniquitas in me. Quia q̄re B
las in me reppit: ideo arbitrat⁹ ē me ini-
micū ſibi. // Poſuit in neruo pedes meos: // ſup. 13. b.
cuſtodiuit oēs ſemitas meas. Hoc ē ergo
in q non es iuſtificat⁹. Rn̄debo tibi ꝙ ma
ior ſit de⁹ hoie. Aduerſus eū ɔtēdis: ꝙ nō
ad oīa ꝛ̄barn̄derit tibi. Semel + loqt d̄s: ꝛ al's + lo quatur
ſcdō idipſ3 nō repetit. Per ſomniū i viſio-
ne nocturna: qn̄ irruit ſopor ſuper hoies ꝛ
dormiūt in lectulo. Tunc aperuit aures vi C
roꝝ: ꝛ erudiens eos inſtruit diſciplina vt auer

ret hoiem ab his q fecit: et liberet eu de sup-
bia erués animá eius a corruptione: et vi-
tá illi⁹ vt nó tráseat in gladiú. Increpat q3
p dolorē in lectulo: et oia oſſa eius marce-
ſcere facit. Abominabilis ei fit in vita ſua
panis: et aie illius cibus ante deſiderabilis.
Tabeſcet caro eius: et oſſa q tecta fuerát nu
dabunt. Appropinqbit corruptioni ani-
ma ei⁹: et vita illius mortiferis. Si fuerit
p eo angelus loqués vnus de milibus vt
al. + vnū annunciet hois equitatē: miſerebit eius et
Als + i. dicet. Libera eum: vt nó deſcēdat in corru-
milibus ptionē. Inueni in quo ei ppicier. Cóſum
pta ē caro eius a ſuppliciis: reuertat ad di
D es adoleſcētie ſue. Depcabit deū et placabi-
lis ei erit: et videbit faciē eius in iubilo et
reddet homini iuſtitiā ſuā. Reſpiciet hoies
et dicet. Peccaui et vere deliq: et vt eram di-
gnus non recepi. Liberauit aiam ſuá ne p-
geret in interitú: ſ3 viuens lucē videret.
Ecce hec omnia opat deus tribus vicib⁹ p
ſingulos: vt reuocet animas eo⁊ a corru-
ptione et illuminet luce viuentiú. Attēde
iob et audi me: et tace dú ego loquor. Si át
habes qd loqris: rńde mihi. Loqre. Uolo
enim te apparere iuſtú. Qd ſi non habes
audi me: tace et docebo te ſapientiam.

¶ Capituli Summarium. ¶ Laudat heliu equitatē dei: iuſtitiā conſiderantem et vltionē increpat iob flagella. Cap. xxxiiij.

A Pronuncians itaq3 heliu et hec locut⁹
eſt. Audite ſapiētes verba mea: et eru-
Iō.2.b. diti auſcultate me. Auris.n. vba pbat: et
guttur eſcas guſtu diiudicat. Iudiciū eli
gamus nobis: et inter nos videam⁹ qd ſit
melius: qr dixit iob iuſtus ſum et deus ſub
uertit iudiciū meū. In iudicando enim
me mēdaciū eſt: violēta ſagitta mea abſq3
vllo pctó. Quis ē vir vt eſt iob q bibit ſub

ſanationē qſi aquā: q graditr cū opantibus
iniqtatē et ambulat cū viris impiis. Dixit
enim. Non placebit vir deo: et ſi cucurrerit
cū eo. Ideo viri cordati audite me. Abſit a
deo impietas: et ab oipotēte iniqtas. Opus
enim hois reddet ei: et iuxta vias ſingulo⁊
reſtituet eis. Uere.n. deus nó condēnabit
fruſtra: nec ops ſubuertet iudiciū. Quem B
conſtituit alium ſup terrā: aut quē poſuit
ſup orbem quē fabricatus eſt? Si direxe-
rit ad eū cor ſuū: ſpm illius et flatu3 ad ſe
trahet. Deficiet omnis caro ſil: et hō in ci-
nerē reuertet. Si habes ergo intellectum
audi qd dr: et auſculta vocem eloquii mei.
Nunqd qui non amat iudicium + ſanari
pōt? Et quō tu eum qui iuſtus es intm
cōdemnas? Qui dicit regi apoſtata: q vo- Als + ſa-
cat duces impios. Qui nó accipit pſonas nare
pncipu3: nec cognouit tyrannū cu3 diſce
ptaret 9 pauperē. Opus enim manuū eius
ſunt vniuerſi. Subito morient: et in me- C
dia nocte + turbabunt ppli: et ptrāſibūt et als + cur
auferēt violētu3 abſq3 manu. Oculi enī rebunt
eius ſup vias hominu: et oēs greſſus eo⁊ ſup. 31. a
9ſiderat. Non ſunt tenebre et nó eſt vmbra Puc. 5. b.
mortis: vt abſcōdant ibi q operant iniqta
tē. Neq3 enim vltra in hois poteſtate eſt: vt
veniat ad deū in iudiciū. Cōteret multos
et innumerabiles: et ſtare faciet alios p eis
Nouit enim opa eo⁊: et idcirco inducet no
ctē: et cōterent. Quaſi impios pcuſſit eos in
loco videntiu3. Qui qſi de induſtria receſ
ſerunt ab eo: et omnes vias eius intellige
re noluerunt: vt puenire facerēt ad eum
clamorē egeni: et audiret vocem pauperū.
Ipſo enim cócedēt pacē: q eſt q 9demnet. Et als + niſi
quo abſconderit vultu3 + qs eſt q contē- S.q.i.ca.
plet eū? Et ſup gentes et ſup omnes homi- audacter
nes. Qui regnare facit hoiem hypocritam ca.j.i glo.
ppter peccata populi. Quia ergo ego locu- in ē. pote
tus ſum ad deū: te quoq3 nó + phibeo. Si ſtas
erraui tu doce me. Si iniqtatem locutus Als + p-
ſum: vltra non addā. Nunqd a te deus + hibeo
expetit ea3: qr diſplicuit tibi. Tu enim ce- Als + ex-
piſti loq: et non ego. Qd ſi qd noſti melius: petes
loqre. Uiri intelligētes loquant mihi: et
vir ſapiens audiat me. Iob autē ſtulte lo-
cutus eſt: et verba illius non ſonant diſci-
plinā. Pater mi: pbetur iob vſq3 ad finē.
Ne deſinas ab hoie iniquitatis: qui addidit Al. + ad
ſup peccata ſua blaſphemias. Inter nos inte des
rim + conſtringatur: et tunc ad iudicium

pꝛouocet ſermonibus ſuis deum.

¶ Ca. Sū. ¶ Non deo ſ3 hoi ꝓdeſt aut nocet pietas aut impietas hois: ꝙ ꝓ iuſto iudicio de⁹ differt vindictaʒ. Cap. xxxv.

Al's + cō ſtingat

IGitur heliu hoc rurſuʒ locut⁹ eſt. Nunqd equa videť tibi tua cogitatio: vt diceres iuſtior deo ſū. Dixiſti eniʒ. Non tibi
A placet qđ rectū eſt: vel qd tibi ꝓderit ſi ego peccauero. Itaqʒ ego reſpondebo ſermonibus tuis: ⁊ amicis tuis tecū. Suſcipe celū ⁊ intuere: ⁊ cōtemplare ethera ꝙ altior te ſit.
B Si peccaueris: quid ei nocebis? Et ſi multiplicate fuerint iniqtates tue: qd facies cōtra euʒ? Porro ſi iuſte egeris qd donabis ei: aut qd de manu tua accipiet. Homini q ſimilis tui eſt nocebit + ipietas tua: ⁊ filiuʒ hois adiuuabit iuſticia tua. Propter multitudinē calumniatoꝝ clamabunt et eiulabunt ꝓpter vim brachij tyrannoꝝ. Et non dixit vbi eſt deus q fecit me: qui dedit carmina in nocte. Qui docet nos ſup iumē
C ta terre ⁊ ſuper volucres celi + erudit nos. Ibi clamabunt ⁊ non exaudiet: propter ſuperbiam maloꝝ. Non ergo fruſtra audiet deus: ⁊ ops cauſas ſinguloꝝ intuebitur. Etiā cuʒ dixeris non cōſiderat: iudicare co
D ram illo ⁊ expecta eum. Nunc enim nō infert furorem ſuum: nec vlciſcit ſcelus valde. Ergo iob fruſtra aperit os ſuuʒ: ⁊ abſqʒ ſcientia verba multiplicat.

A.q.4.c. homini
Al. + ini quitas
al's + eru diet

¶ Ca. Sū. ¶ Dicit heliu ſecundo ꝙ deus flagellat vt erudiat: tribulat vt ſaluet: ꝙ Job humiliat vt timeat excelſum quem ei deſcribit. Cap. xxxvi.

ADdens quoqʒ heliu hec locut⁹ eſt. Suſtine me paululuʒ: ⁊ indicabo tibi. Ad
A huc enim habeo qđ pro deo loqr. Repetam ſcientiā meā a pncipio: ⁊ operatorem meuʒ ꝓbabo iuſtū. + Uere enim abſqʒ mēdacio ſermones mei: ⁊ pfecta ſcientia probabit tibi. Deus potētes nō abijcit cuʒ ⁊ ipſe ſit potēs ſed nō ſaluat impios ⁊ iudiciū pauperib⁹ tribuit. Non + auffert a iuſto oculos ſuos: ⁊ reges in ſolio collocat in ppetuum: ⁊ illic erigunť. Et ſi fuerint i cathenis ⁊ vinciātur funibus paupertatis: indicabit eis
B opera eoruʒ ⁊ ſcelera eoruʒ quia violenti fuerunt. + Reuelabit quoqʒ aurem eoruʒ vt corripiat: ⁊ loquetur vt reuertātur ab iniqtate. Si audierint ⁊ obſeruauerint: complebunt dies ſuos in bono: ⁊ annos ſuos i gloria. Si autē nō audierint: trāſibūt

Al. + veri
Al's + au fert
Al's + Re uelauit

per gladiuʒ: ⁊ ꝯſumenť in ſtulticia. Simulatores ⁊ callidi, puocāt irā dei: neqʒ clamabūt cū vincti fuerint. Morieť in tēpeſtate aīa eoꝝ ⁊ vita eoꝝ inť effeminatos. Eripiet de anguſtia ſua pauperē: ⁊ reuelabit in tribulatiōe aurē ei⁹. Igitur ſaluabit te de ore anguſto latiſſime: ⁊ nō + hñt fundamentū C ſubter ſe. Reqes aūt menſe tue erit plena pinguedine. Cauſa tua q̃ſi impij iudicata eſt: cauſaʒ iudiciūqʒ recipies. Non te ergo ſuperet ira vt aliquē opꝑmas: nec multitudo + donoꝝ iclinet te. Depone magnitudinē tuā abſqʒ tribulatione: ⁊ oēs robuſtos fortitudine. Ne ꝓtrahas noctē: vt aſcēdāt ppli pro eis. Caue ne declines ad iniqtatē. Hanc enim cepiſti ſeq poſt miſeriam. Ecce deus excelſus in fortitudine ſua: ⁊ nullus ei ſimilis in legiſlatoribus. Quis poterit ſcrutari vias ei⁹: aut qs + audet ei dicere: opatus es iniqtatē. Memento qđ ignores opus ei⁹: de quo + cecinerūt viri. Oēs hoies vidēt eū: vnuſqſqʒ intueť ꝓcul. Ecce deus magnus vincēs ſciam nr̄aʒ. Numerus annoꝝ ei⁹ ineſtimabilis. Qui aufert + ſtillas pluuie: ⁊ effundit imbres ad inſtar gurgitum: q de nubib⁹ + fluunt q̃ + pretexunt cuncta ſup. Si voluerit extēdere nubes quaſi tētoriū ſuuʒ: ⁊ fulgurare lumine ſuo deſuper: cardines quoqʒ maris operiet. Per hec eniʒ iudicat populos: ⁊ dat eſcas multis mortalib⁹. + In manib⁹ abſcondit lucē: ⁊ precipit ei vt rurſus adueniat. Annūciat de ea amico ſuo ꝙ poſſeſſio eius ſit: ⁊ ad eam poſſit aſcendere.

Al's + habentis
Al's + locorum
al's + pōt
Al. + ceciderunt
al's + ſtillas
al's + pluuie
al's + ptexerunt
Al's + cūctis
Al's + in manib⁹

¶ Ca. Sū. ¶ De pdicatorib⁹ deſignatis per nubes: ⁊ de pdicatione p lucē ⁊ pluuias: ⁊ ꝙ deus enarrari non poteſt. Cap. xxxvij.

SUper hoc expauit cor meū: ⁊ emotū ē de loco ſuo. Audiet auditionē in ter A rore vocis eius: ⁊ ſonuʒ de ore illius procedentē. + Subter oēs celos ipſe cōſiderat: ⁊ lumen illius ſup terminos terre. Poſt eū rugiet ſonitus: tonabit voce magnitudinis ſue: ⁊ nō inueſtigabiť cū audita fuerit vox eius. Tonabit deus in voce ſua mirabiliter: q facit magna ⁊ inſcrutabilia. Qui precipit niui vt deſcendat + in terram: ⁊ hiemis pluuijs ⁊ ymbri fortitudinis ſue. Qui in manu omnium hominū ſignat: vt nouerint ſinguli opera ſua. Ingredieť beſtia latibulum ſuuʒ: ⁊ in antro ſuo mo B rabitur. Ab interioribus egredietur tem

Al. + ſug
al's + ſug

pſtat:⁊ ab arcturo frigus. Flante deo ꝯcre
ſcit gelu:⁊ rurſū latiſſime fundunt aque.
Frumētū ꝯſiderat nubes:⁊ nubes ſpargūt
lumē ſuū. Que luſtrant cuncta ꝑ circuitū
quocunqȝ eas voluntas gubernātis duxe
rit,ad omne qḋ ꝓcepit illis ſup faciē orbis
terrarū:ſiue in vna tribu:ſiue in terra ſua:
E ſiue in quocunqȝ loco miſe ſue eas iuſſe-
rit inueniri. Auſculta hec iob:ſta ⁊ ꝯſidera
Al's + miracula + mirabilia dei. Nunqd ſcis qñ ꝓcepit de⁹
pluuijs vt oſtenderent lucē nubiū ei⁹.
Nunqd noſti ſemitas nubiū magnas:⁊ ꝑ
fectas ſcientias? Nonne veſtimēta tua cali
da ſunt:cū pflata fuerit terra auſtro? Tu
forſitan cū eo fabricatus es celos:q̄ ſolidiſ
ſimi quaſi ere fuſi ſunt. Oſtende nobis qd
D dicamus illi. Nos qppe inuoluimur tene-
bris. Quis narrabit ei q̄ loquor. Etiam ſi
locutus fuerit:homo deuorabitur: ac nunc
Al's + cogatur non vident lucē. Subito aer + coget in
nubes:⁊ vent⁹ tranſiēs fugabit eas. Ab aq-
al's + veniet lone aurum + veniet:⁊ + a deo formidoloſa
al's + ad deum laudatio. Digne eum inuenire non poſſu
mus. Magnus fortitudine ⁊ iudicio ⁊ iu
ſticia:⁊ enarrari non poteſt. Ideo timebūt
eum viri ⁊ non audebunt contemplari
omnes qui ſibi videntur eſſe ſapientes.

¶ Ca. Sū. ¶ Loquens dñs ad iob ⁊ enar
rans mirabilia,que fecit ab initio:ꝓbat ꝙ
non ſit ſimilis ſibi. Cap. xxxviij.

A RESpondens autē dñs iob de turbine ⁊
dixit. Quis eſt iſte inuoluens ſnias
Infra.40. a. ſermonibus imperitis // Accinge ſicut vir
lumbos tuos:interrogabo te:⁊ rñde mihi.
Ubi eras qñ ponebam fundamenta terre?
Indica mihi ſi habes intelligentiā. Quis
poſuit menſuras eius ſi noſti:vel quis te-
tendit ſup eā lineā. Sup quo baſes illi⁹
ſolidate ſunt? Aut qs demiſit lapidē angu
larē eius:cum me laudarent ſimul aſtra
matutina:⁊ iubilarent omnes filij dei?
Quis cōcluſit oſtijs mare:quando erūpe-
bat quaſi de vulua ꝓcedens:cū ponerē nu
bē veſtimentū eius:⁊ caligine illud quaſi
pannis infantie obuoluerē. Circūdedi il-
lud terminis meis:⁊ poſui vectē ⁊ oſtia:⁊
dixi. Uſqȝ huc venies:⁊ nō procedes am-
B plius:⁊ hic confringes tumentes fluctus
al. ſup eſt + Nūqd tuos. + Nunqd poſt ortum tuū precepiſti
diluculo:⁊ oſtendiſti aurore locum ſuū.
Nunqd tenuiſti cōcutiens extrema terre:
excuſſiſti impios ex ea. Reſtituetur vt lutum
ſignaculū:⁊ ſtabit ſicut veſtimētū. Auferē
tur ab impijs lux ſua:⁊ brachiū excelſū
+ ꝯfringetur. Nunqd ingreſſus es + ꝓfun- Al's + cōteretur
dū maris:⁊ in nouiſſimis abyſſi deābu- Al's + profunda
laſti? Nūqd aperte ſunt tibi porte mortis:⁊
oſtia tenebroſa vidiſti? Nunqd ꝯſideraſti
latitudinē terre? Indica mihi ſi noſti cūa
in q̄ via lux habitet:⁊ tenebrarū qs loc⁹ ſit:
vt ducas vnūqḋqȝ ad terminos ſuos:⁊ intelli
gas ſemitas dom⁹ ei⁹. Sciebas tūc ꝙ na-
ſciturus eſſes:⁊ nūerū dierū tuorū noueras.
Nūqd igreſſus es theſauros niuis aut the
ſauros grādinis aſpexiſti:que ꝓparaui in
tēpus hoſtis:in diē pugne ⁊ belli. Per quā C
viā ſpargitur lux:diuiditur eſtus ſup terrā.
Quis dedit vehemētiſſimo imbri curſū
⁊ viā ſonātis tonitrui vt plueret ſup ter-
ram abſqȝ homine in deſerto:vbi nullus
mortaliū cōmoratur:vt impleret inuiā ⁊
deſolatā:⁊ ꝓduceret herbas virētes. Quis
eſt pluuie pater:vel quis genuit ſtillas ro
ris. De cui⁹ vtero egreſſa eſt glacies:⁊ gelu
de celo qs genuit? In ſilitudinē lapidis
aq̄ durantur ⁊ ſupficies abyſſi ꝯſtringitur.
Nūqd ꝯiungere valebis micātes ſtellas
pliades:aut gyrū arcturi poteris diſſipa-
re? Nūqd ꝓducis luciferū in tpe ſuo:⁊ ve D
ſperū ſup filios terre ꝯſurgere facis? Nun Al's + filios
qd noſti ordinē celi:⁊ pones rōnē ei⁹ in
terra? Nūqd eleuabis in + nebula vocem Al's + nebulam
tuā:⁊ impet⁹ aquarū operiet te. Nūqd mit-
tes fulgura ⁊ ibunt:⁊ + reuertētia dicent Al's + reuertētia
tibi:adſumus. Quis poſuit in viſceribus
hominis ſapiētiā:vel qs dedit gallo intel-
ligētiā? Quis enarrabit celorū rōnē ⁊ con-
centū celi qs dormire faciet. Qñ + fundaba
batur puluis in terrā ⁊ glebe cōpingebā- Al's + fūdebatur.
tur. Nūqd capies leene predā:⁊ animā ca
tulorū ei⁹ implebis:qñ cubāt in antris ⁊
in ſpecub⁹ inſidiantur. // Quis ꝓparat coruo //pſ. 146
eſcā ſuā:qñ pulli ei⁹ clamant ad deum + Al's + vagantes
vagiētes eo ꝙ nō habeant cibos.

¶ Cap. Sū. ¶ Enarrat dñs magnalia q̄ fe
cit in eccleſia:de leena ⁊ coruo:de ibicib⁹ ⁊
ceteris animalib⁹ ⁊ auib⁹. Cap. xxxix.

NUnqd noſti tpe partus ibicū in pe-
tris:vel parturiētes ceruas obſua- A
ſti? Dinumeraſti mēſes ꝯcept⁹ earū:⁊ ſciſti
tps partus earū. Incuruantur ad fetū ⁊ pa-
riunt:⁊ rugit⁹ emittūt. Separantur filij ea-
rū ⁊ pergūt ad paſtū:egrediuntur ⁊ reuertē
tur ad eas. Quis dimiſit onagrū liberū:⁊

vincula eiꝰ qs ſoluit? Cui dedi in ſolitu-
dine domū: ⁊ tabernacula eiꝰ in terra ſalſu
ginis. Cōtēnit multitudinem ciuitatis:
clamorē exactoris nō audit. Circūſpicit
mōtes paſcue ſue: ⁊ virētia queqꝫ pqrit.
B Nunqd volet rhinoceros ſeruire tibi: aut
morabitur ad pſepe tuū? Nunqd alliga-
bis rhinocerota ad arandū loro tuo: aut
ɔfringet glebas valliū poſt te? Nūqd fidu
ciā hēbis i magna fortitudine eiꝰ: ⁊ dere-
liqs ei labores tuos? Nūqd credes illi qm̄
ſemētē reddat tibi: ⁊ areā tuā ɔgreget?
Al. ✠ ſtru ctionū — Pēna ✠ ſtructiōis ſilis ē pēnis herodij ⁊
accipitris. Qui derelinqt oua ſua in terra:
tu forſitan in puluere calefacies ea? Obli
Als ✠ be-ſtie agri gterant — uiſcit̄ ꝙ pes cōculcet ea: aut beſtia agri cō
terat. Duraſ ad filios ſuos qſi nō ſint ſui:
fruſtra laborauit nullo timore cogente.
Priuauit. n. eā deus ſapiētia: nec dedit il
C li intelligētiā. Cū tps fuerit in altū alas
erigit: deridet ✠ equū ⁊ aſcenſorem eius.
Als ✠ eq te — Nūquid prebebis equo fortitudinē aut
circūdabis collo eius hinnitū? Nunqd
ſuſcitabis eum quaſi locuſtas? Gloria na
rium eius terror: terram vngula fodit.
Exultat audacter in occurſum pergit ar-
matis. Cōtēnit pauorē: nec cedit gladio.
Sup ipſū ſonabit pharetra: vibrabit haſta
⁊ clypeus. Feruēs ⁊ fremēs ſorbet terrā:
nec reputat tube ſonare clangorem. Ubi
Als ✠ euge — audierit buccinā: dicit ✠ vah: pcul odora
tur bellū exortationē ducū: ⁊ vlulatū exer
citꝰ. Nūqd p ſapiētiā tuā plumeſcit acci-
piter expādēs alas ſuas ad auſtrū. ✠ Nun
Als ✠ Aut — qd ad pceptū tuū eleuabit̄ aquila: ⁊ in ar-
duis ponet nidū ſuū. In petris manet
in prerupteis ſilicibꝰ cōmorat̄: atqꝫ in in-
D acceſſis rupibus. Inde cōtēplatur eſcam:
⁊ de longe oculi eius pſpiciūt. Pulli eiꝰ
✠ lābunt ſanguinē: ⁊ vbicunqꝫ cadauer
Als ✠ lambent — fuerit ſtatim adeſt. Et adiecit dñs: ⁊ locu-
tus eſt ad iob. Nunquid qui contendit
cum deo: tam facile conquieſcit? Utiqꝫ q
arguit deum: debet reſpondere ei. Reſpon
dens aūt iob dño: dixit. Qui leuiter locu
tus ſum: reſpondere qd poſſum? Manū
//ſup. 9. c. — meā ponā ſuper os meū. // Unū locutus
ſum: quod vtinā non dixiſſem: ⁊ alterū
quibus vltra non addam.

¶ Ca. XL. ¶ De behemoth ⁊ malicia eiꝰ:
de reprehenſione malicie: de membris eiꝰ
de duritia ⁊ ſuperbia eius. Cap. xl.

RÉſpōdēs aūt dñs iob de turbine: di — A //ſup. 38. a.
xit. // Accinge ſicut vir lūbos tuos: in-
terrogabo te: ⁊ indica mihi. Nūqd irritū — Als ✠ tu
facies iudiciū meū: ⁊ ɔdēnabis me ✠ vt iu-
ſtificeris. Et ſi habes brachiū ſicut deꝰ ⁊ voce
ſilr tonas: circūda tibi decorē ⁊ in ſublime
erigere: ⁊ eſto glorioſus ⁊ ſpecioſis induere — B
veſtibꝰ. Diſperge ſupbos ✠ in furore tuo: ⁊ — Als non hꝫ ✠ in
cōfunde eos: ⁊ reſpiciēs oēm arrogantem
humilia. Reſpice cunctos ſupbos ⁊ con-
funde eos ⁊ cōtere impios in loco ſuo. Ab
ſconde eos in puluere ſimul: ⁊ facies eorū
demerge in foueā: ⁊ ego ɔfitebor ꝙ ſaluare — Als ✠ Be-
te poſſit dextera tua. Ecce ✠ behemoth quē — hemoth
feci tecū: fenū quaſi bos comedet. // Forti — //Dan. 4. c.
tudo eius in lūbis eius: ⁊ virtus illiꝰ in
vmbilico ventris eiꝰ. ✠ Stringit ✠ cau- — Als ✠ cō
dā ſuā qſi cedrū: nerui teſticulorū eiꝰ pple — ſtringet.
xi ſunt. Oſſa eius velut fiſtule eris: cartila — Als ✠ ca
go illiꝰ qſi lamine ferree. Ipſe ē pncipiū — lidam.
viarū dei. Qui fecit eū ✠ applicabit gladiū — C
eius: huic mōtes herbas ferūt. Oēs beſtie
agri ludēt ibi. Sub vmbra dormit: in ſe- — Als ✠ ap
creto calami ✠ i locis humentibꝰ. Prote — plicauit.
gūt ūbre vmbrā eiꝰ circūdabūt eū ſalices — Als ✠ ⁊
torrētis. Ecce abſorbebit fluuiū ⁊ nō mi- — //Dī. 15. c.
rabitur: ⁊ hꝫ fiduciā ꝙ influat iordanis — nerui in
i os eiꝰ. In oculis eiꝰ qſi hamo capiet eū: — prin.
in ſudibꝰ pforabit nares eiꝰ. An extrahere — de pe. diſ.
poteris leuiathā hamo: ⁊ fune ligabis lin — ij. c. ſi. n.
guā eiꝰ? Nūqd pones circulū in naribus — in fi. ⁊ c.
eius: aut armilla pforabis maxillā eius? — pncipiū.
Nunqd multiplicabit ad te preces: aut lo — D
quet̄ tibi mollia? Nunqd feriet tecū pa-
ctū: ⁊ accipies eū ſeruū ſempiternū. Nun
quid illudes ei quaſi aui: aut ligabis eū
ancillis tuis? Cōcident eum amici: diui
dent illum negociatores. Nunquid im-
plebis ſagenas pelle eius: ⁊ gurguſtium

pſciſſi capite illi⁹ + ? Pones ſup eū3 ma
num tuā. Memēto belli. Nec vltra addas
loqui. Ecce ſpes eius fruſtrabit eū: ⁊ vidē
tibus cunctis precipitabitur.

Al's + Pone

℄ Ca. Sū. ℄ De rñſiōe ⁊ pnīa iob. Ca. xlj.

NOn q̄ſi crudelis ſuſcitabo eū? // Quis
n. reſiſtere + pōt vultui meo: ⁊ qs +
añ dedit mihi vt reddā ei? Oīa q̄ ſub celo
ſunt mea ſūt. Nō parcā ei + v̄bis potētib⁹
⁊ ad depcandū cōpoſitis. Quis reuelabit fa
ciē indumēti ei⁹: ⁊ in mediū oris ei⁹ qs
intrabit? Portas vult⁹ ei⁹ qs aperiet. Per
gyrū dentiū ei⁹ formido: corp⁹ illi⁹ q̄ſi
ſcuta fuſilia ɔpactū ſquāmis ſe pmētib⁹.
Una vni ɔiungit: ⁊ ne ſpiraculū qdē in
cedit p eas. Una alteri + adherebit: ⁊ tenē
tes ſe nequaq̄ ſeparabunt. Sternutatio
ei⁹ ſplēdor ignis: ⁊ oculi ei⁹ vt palpebre
diluculi. De ore ei⁹ lāpades pcedūt ſic te
de ignis accēſe: de narib⁹ eius pcedit fu
mus ſicut olle ſucceſe atq̄ feruētis. Hali
tus eius prunas ardere facit: ⁊ flamma de
ore ei⁹ + egredit. In collo eius morabit
fortitudo: ⁊ faciē ei⁹ pcedet egeſtas. Mē
bra carniū ei⁹ cohrētia ſibi. Mittet ptra
eū + fulmina: ⁊ ad locū aliū nō + feren
tur. Cor ei⁹ indurabit tāq̄ lapis: ⁊ ſtrin
get q̄ſi malleatoris incus. Cū ſublat⁹ fue
rit: timebūt angeli: ⁊ territi purgabunt.
Cū apphenderit eū gladi⁹ ſubſiſtere nō po
terit: neq̄ haſta neq̄ torax. Reputabit. n.
q̄ſi paleas ferrū, ⁊ q̄ſi lignū putridū es.
Nō fugabit eū vir ſagittari⁹: in ſtipulā v̄ſi
ſunt ei lapides funde. Quaſi ſtipulā eſti
mabit malleū: ⁊ deridebit vibrātē haſtā.
Sub ipſo erūt radij ſolis: + ⁊ ſternet ſibi
aurū q̄ſi lutū. Ferueſcere faciet quaſi ollā
pfundū + maris: ⁊ ponet q̄ſi cū vngenta
bulliūt. Poſt eū lucebit ſemita: eſtiabit
abyſſū quaſi ſeneſcētē. Non eſt ſup terrā
ptās que cōparet ei: qui factus eſt vt nul
lū timeret. Oē ſublime videt ipſe ē rex ſu
per vniuerſos filios ſuperbie.

B

Al's + poterit.
Al's + autem.
al's + ⁊

B

Al's + adherebunt

Al's + egredietur
Al's + flumia
Al's + ferunt.

C

D

al's non hʒ + ⁊
de. pe. di. ij. c. citi⁹ in. j. glo.
Al's + matre.

℄ Ca. Sū. ℄ De oblatiōe ⁊ oratione iob pro
amicis ſuis: ⁊ duplicatione ouiū ei⁹ ⁊ ca
melorū boū ⁊ aſinarū: ⁊ de glīa eius: de datis
ei liberis: ⁊ obitu ipſius. Cap. xlij.

REſpōdens aūt iob dño: dixit. Scio
q: oīa potes: ⁊ nulla te latet cogita
tio. Quis ē iſte q celat ɔſiliū abſq̄ ſciētia.
Ideo inſipiēter locutus ſū: ⁊ q̄ vltra mo
dū + excedūt ſciētiā meā. Audi ⁊ ego lo
quar: iterrogabo te ⁊ rñde mihi. Audite
auris audiui te: nūc aūt oculus me⁹ vi
det te. Idcirco ipſe me repħendo: ⁊ ago pe
nitētiā in fauilla ⁊ cinere. Poſtq̄ aūtē lo
cutus ē dñs verba hec ad iob dixit ad eli
phaz themanitē. Irat⁹ ē furor me⁹ i te ⁊ i
duos amicos tuos: q̄m nō eſtis locuti corā
me rectū ſic ſuus me⁹ iob. Sumite ergo
vobis ſeptē tauros ⁊ ſeptē arietes: ⁊ ite ad
ſeruū meū iob: ⁊ offerte holocauſtū p vo
bis. Iob aūt ſuus meus orabit p vobis.
Faciē ei⁹ ſuſcipiā: vt nō vobis iputet ſtul
ticia. Neq̄. n. locuti eſtis + corā me rectū:
ſicut ſeruus meus iob. Abierūt ergo eli
phaz themanites: ⁊ + baldath ſuites ⁊ ſo
phar naamathites ⁊ fecerūt ſicut locutus
fuerat dñs ad eos: ⁊ ſuſcepit dñs faciē iob.
Dñs quoq̄ cōuerſus eſt ad penitētiā iob:
cum + oraret + ille p amicis ſuis. Et ad
didit dñs oīa quecūq̄ fuerant iob dupli
cia. Venerūt aūt ad eū oēs fratres ſui ⁊
vniuerſe ſorores ſue ⁊ cūcti qui nouerāt
eū prius: ⁊ comederūt cū eo panē in do
mo eius. Et mouerūt ſup eū caput: ⁊ cō
ſolati ſūt eū ſup oī malo qd̄ itulerat dñs
ſup eū. Et dederūt ei vnuſq̄ſq̄ ouē vnā ⁊
inaurē aureā vnā. Dñs āt bñdixit nouiſ
ſimis iob magis q̄ + principio ei⁹. // Et
fcā ſunt ei q̄ttuordecim milia ouiū: ⁊ ſex
milia camelorū: ⁊ mille iuga boū: ⁊ mille
aſine. Et fuerūt ei ſeptē filij: ⁊ tres filie. Et
vocauit nomē vni⁹ diē: ⁊ nomē ſcdē + caſ
ſiā: ⁊ nomē tertie + cornuſtibij. Nō ſūt āt
inuētē mulieres ſpecioſe ſic filie iob i vni
uerſa terra. Deditq̄ eis pr ſu⁹ hereditatē
inter frēs earū. Uixit āt iob poſt flagella hec
cētū quadraginta ānis: ⁊ vidit filios ſuos
⁊ filios filiorū ſuorū vſq̄ ad quartā genera
tionē: ⁊ mortuus eſt ſenex ⁊ plenus dierū.

A

Al's + excederent.

B

Al's + ad me recta.
Al's + baldad

C

Al's + orat
al's non hʒ + ille

D

ſup. 1. a.
Al's + pncipiū.
Al's + caſſie.
Al's + coruuſtibie

℄ Explicit liber iob

℄ Incipit plogus primus beati hierony
mi preſbyteri in pſalterium.

Salteriū rome du
dū poſit⁹ emēdarā
⁊ iuxta ſeptuaginta
interpretes: lʒ curſi
magna tñ ex pte cor
rexerā. Qd̄ q: rurſū
videtis opaula ⁊ eu
ſtochiū ſcriptorū vi
cio deprauatū pluſ
q̄ antiquū errorē: q̄ noua emēdatione

valere:me cogitis vt veluti quodā noua-
li ſciſſuz iā aruū exerceā:ꝛ obliqs ſulcis re
naſcētes ſpinas eradicē:equū eē dicētes:
vt qḋ crebro male pullulat: crebrius ſucci-
dat. Vn̄ ꝯſueta pfatione cōmoneo:tā vos
qb⁹ forte labor iſte deſudat:ꝙ eos q exēpla-
ria iſtiuſmodi hr̄e voluerit:ꝛ q̄ diligēter
emēdaui:cū cura ꝛ diligētia trāſcribant.
Notet ſibi vnuſqſqꝫ vel iacētē lineā:vel ra
diātia ſigna.i.obelos vel aſteriſcos:ꝛ vbicūqꝫ
viderit virgulā pcedentem:ab ea vſqꝫ ad
duo pūcta q̄ impſſim⁹: ſciat i ſeptuagita
trāſlatorib⁹ pl⁹ hēri. Vbi āt pſpexerit ſtel-
le ſilitudinē:de hebreis voluminib⁹ addi
tū nouerit eē vſqꝫ ad duo puncta : iuxta
theodotionis dūtaxat editionē:q ſimpli-
citate ſmōis a ſeptuaginta interptib⁹ nō
diſcordat. Hec ergo ꝛ vobis ꝛ ſtudioſo cui
qꝫ feciſſe me ſciēs:nō ambigo multos fo-
re q vel inuidia:vel ſupcilio malint ꝯtē-
nere videri pclara ꝙ diſcere:ꝛ de turbulē
to magis riuo:ꝙ ō puriſſimo fōte potaꝛ.

¶ Explicit ꝓlogus pmus in pſalterium.

¶ Incipit ꝓlogus ſecundus beati hiero-
nymi preſbyteri in pſalterium.

Dauid filius ieſſe cū eēt in regno ſuo
q̄ttuor elegit q pſalmos canerent.i.
aſaph:hemā:ethā:ꝛ iditū. Octogita ꝛ octo
dicebāt pſalmos:ꝛ ducēti ſubdiapſalma:ꝛ
citharā pcutiebat abiuth cū dauid redu-
xiſſet arcā vel in hierſm poſt annos vigiti
reuectā ab açotis:ꝛ remāſit i domo ami
nadab. hāc ipoſuit ſubiugali nouo ꝛ ad-
duxit i hierſm:electis viris ex oi gn̄e filio
rū iſrl. lxx. milib⁹ viris. Ex qbus q̄ttuor
pncipes pſſe cātorib⁹ ꝯſtituit:aſaph:emā:
ethā:ꝛ iditū:vnicuiqꝫ eorum diuides ſe
ptuaginta duos viros ſuccīamātes laudē
ꝛ cātidū cāticoꝝ dn̄o. Et vn⁹ qdē eoꝝ ferie
bat cymbalū ali⁹ citharā:ali⁹ tuba cornea
exaltās. In medio āt eoꝝ dauid ſtabat ihē
tenēs pſalteriū. Arcā aūt āntecedebāt ſeptē
chori:ꝛ ſacrificiū vituloꝝ. Ppl̄s aūt vni-
uerſus ſeqbaꝛ poſt arcā. Sūt aūt oēs pſal
mi dauid cētū qnquaginta. Quoꝝ oium
qdē nouē fēc ipſe dauid:trigitaduo non
ſūt ſupraſcripti: ſeptuagitaduo i dauid:
duodeci in aſaph: duodeciꝫ in iditū:no-
uē filijs chore:ꝛ vn⁹ moyſi:duo i ſalomōe:
duo i aggeū ꝛ çachariā ſūt:oēs itaqꝫ pſal
mi dauid numero cētūqnquaginta. Dya
pſalma numero ſeptuagintaqnqꝫ: cantica
graduū qndecim. Primus pſalmus nul
li aſſignat⁹ ē:qm̄ oiuꝫ ē. Deinde qs alius
intelligiꝛ in pmo:niſi pmogenit⁹:vt me
rito ſupſcriptio neceſſaria nō fuerit. Dein
de qꝛ ipſe pſalm⁹ rōnē xp̄i facit qn̄ dic̄ ad
uerſus xp̄m eius:expōnēde pſonā in ſcri
bēdo cāꝫ oino nō indiget. Ordines hiſto
rie imutatos legim⁹ in titulis pſalmoꝝ.
Sꝫ pſalmi nō ſm hyſtoriā:ſꝫ ſm ꝓphetiā
leguntꝛ. Ita ordines pſalmoꝝ turbare nō
pōt ordo tituloꝝ. Pſalmi oēs q inſcribū
tur ipſi dauid:ad xp̄i ptinēt ſacramentū.

¶ Explicit ꝓlogus ſcḋs in pſalterium.

¶ Incipit ꝓlogus tertius beati hierony
mi preſbyteri in pſalterium.

Liber pſalmoꝝ ꝙꝙ vno ꝯcludaꝛ volu
mine:nō ē tn̄ vno eodē factore. Dē-
cē.n.ꝓphete pene ſunt q eos diuerſo tēpore
ſcripſerūt.i.moyſes:dauid ſalomō.aſaph
ꝛ emā.ꝛ ethan.ꝛ iditū.filij chore aſſur. ela
na.elia ſab ſiue eſdras. Nōnulli ēt aggei ꝛ
çacharie exiſtimanꝛ. De his aūt q ſine titu
lis ſunt traditio ḃa talis eſt:vt cuius au
ctoris pſcriptio pceſſerit ceteri q ſine titu
lo ſequunꝛ ipſius eē credanꝛ. Eſt autē hic
liber allegoricis ac topycis ſacramētis ſi-
gnatus:ſpecialiter aūt ꝙ natus:ꝙ paſſus:
ꝙ reſurrexit xp̄s:pene oiuꝫ pſalmoꝝ reſo-
nat organus. Sciendū tn̄ ꝙ apud hebreos
oēs pſalmi pmixti fuerūt ꝛ inordinati.
Quos qdē primus eſdras in vnū volumē
coegit:ꝛ ordinē numerūqꝫ diſpoſuit: at-
ꝙ p occultū ſacramēti myſteriū alijs ali
os ptulit ordine:dū poſteriores videanꝛ
in tpe. Nā ſcḋm hyſtoriā tertius pſamus
qnqgeſimo pſalmo poſterior ē:ſꝫ pp my-
ſteriū in ordine prior ē. Sic ēt hꝫ in cete
ris:qꝛ ſpūs ſctūs eos pordinauit vt voluit.

¶ Explicit ꝓlogus tertius in pſalteriuꝫ.

¶ Incipit liber hymnorū siue pſalmoꝝ:
ue ſoliloquioꝝ. Pſalmus dauid. Ca. j.

Eatus vir
q nō abijt in ꝯſilio
impioꝝ: & i via pec
catoꝝ nō ſtetit & in
cathedra peſtilētie
nō ſedit. Sꝫ i lege
dni volūtas ei⁹: & i
lege ei⁹ meditabiꝛ
hie.17.b die ac nocte. //Et erit tanqꝫ lignū qd plan
tatū eſt ſecus decurſus aquaꝝ: qd fructuꝫ
ſuum dabit in tpe ſuo. Et foliū eius non
al's + de- + defluet: & oia quecūqꝫ + faciet pſperabū
cidet tur. Nō ſic impij nō ſic: ſed tanqꝫ puluis
Al's + fe quē pꝛoiicit ventus a facie terre. Ideo non
cerit reſurgūt impij in iudicio: neqꝫ peccato-
res in conſilio iuſtoꝝ. Qm̄ nouit dn̄s viā
iuſtorum: & iter impiorum peribit.
Al's + vt ¶ Pſalmus dauid. Cap. ij.
quid Q + //Uare fremuerunt gentes: & ppli
//Act.4.c meditati ſunt inania. Aſtiterūt re-
//di.92.c. ges terre: & principes cōuenerūt in vnuꝫ
virūꝫ in aduerſus dn̄m: & //aduerſus xp̄m eius.
j.glo. Dirūpam⁹ vincula eoꝝ: & + pꝛoiiciamus a
Al's + nobis iugū ipſoꝝ. Qui habitat in celis ir
abiicia- ridebit eos: & dn̄s ſubſanabit eos. Tūc loq
mus.23. tur ad eos in ira ſua: & in furore ſuo ꝯtur-
q.4.c.nō babit eos. Ego aūt ꝯſtitutus ſuꝫ rex ab eo
inuenit ſup ſion montē ſanctū ei⁹: pꝛedicans pce
7.c.ſi ec- ptū + ei⁹. //Dn̄s dixit ad me filius meus
cleſia es tu: & ego hodie genui te. Poſtula a me
al's + ip & dabo tibi gētes hereditatē tuā: & poſſeſſio
ſius. nē tuā terminos terre. //Reges eos in vir
//heb.j.b ga ferrea: & tanqꝫ vas figuli + confringes
Act.13.e. eos. //Et nūc reges intelligite: erudimini
al's + cō- q iudicatis terrā. Seruite dn̄o in timoꝛe
teres & exultate ei cum tremoꝛe. Appꝛehendite
diſciplinā: ne qn̄ iraſcat dn̄s & pereatis de

via iuſta. Cū exarſerit in breui ira eius: bt
beati omnes qui confidunt in eo. //Re.e.2.
¶ Pſalmus dauid cū fugeret a facie abſa g.
lon filij ſui. Cap. iij. 21.9.c.
Domine qd multiplicati ſunt q tri- //23.q.4.
bulāt me: multi inſurgūt aduerſū c.ſi eccl'ia
me. Multi dicūt aie mee: nō ē ſalus ipi &.q.6.c.j.
in deo eius. Tu aūt dn̄e ſuſceptoꝛ meus de pe.diſ.
es: gl'ia mea & exaltās caput meum //Uoce 3.c. ſicut
mea ad dn̄m clamaui: & exaudiuit me de achab in
monte ſctō ſuo. Ego doꝛmiui & + ſopoꝛat⁹ glo.
ſum: & exurrexi qꝛ dn̄s ſuſcepit me. Nō ti- infra.76
mebo milia ppli circūdantis me: & exur- &.141.
ge dn̄e: ſaluum me fac deus meus. Qm̄ tu al's + ſo-
percuſſiſti oēs aduerſantes mihi ſine mnū. ec
cauſa: dētes pctōꝝ ꝯtriuiſti. Dn̄i eſt ſalus pi.
& ſuper populum tuū benedictio tua.
¶ In fine in carminib⁹ pſal' dauid. c. iiij.
Cum inuocarē exaudiuit me deus iu-
ſtitie mee: & in tribulatione dilataſti
mihi. Miſereꝛ mei: & exaudi oꝛonē meā. al's + gra
Filij hominū vſqꝫquo + graui coꝛde: vt ues
qd diligitis vanitatē & queritis menda- al's + ad
ciū. Et ſcitote qm̄ + mirificauit dn̄s ſan- mirabi-
ctum ſuū: dn̄s exaudiet me cū clamaue- lē fecit.
ro ad eū. //Iraſcimini & nolite peccare: q Eph.4.f.
dicitis in coꝛdibus veſtris & in cubilib⁹
veſtris cōpūgimini. Sacrificate ſacrificium
iuſtitie & ſperate in dn̄o: multi dicunt qs
oſtēdit nobis bona. Signatū eſt ſup nos lu
mē vultus tui dn̄e: dediſti leticiā in coꝛ-
de meo. A + fructu frumenti vini & olei al's + ipē
ſui: multiplicati ſunt. In pace in idipſuꝫ:
doꝛmiā & requieſcā. Qm̄ tu dn̄e ſingulari
ter in ſpe: + conſtituiſti me. al's + ha
¶ In finē pꝛo ea que hereditatem conſequi bitare fe
tur pſalmus dauid. Cap. v. ciſti me.
Verba mea + aurib⁹ pcipe dn̄e: itelli- al's + ex
ge clamoꝛē meū. Intēde voci + oꝛo- audi do-
nis mee: rex me⁹ & de⁹ me⁹. Qm̄ ad te oꝛabo mine
dn̄e: mane exaudies vocē meā. Mane aſta al's + ob
bo tibi & videbo: qm̄ nō de⁹ volēs iniqtateꝫ ſecratio-
tu es. + Neqꝫ habitabit iuxta te malign⁹: nis
neqꝫ pmanebūt iniuſti añ oculos tuos. // al's + Nō
Odiſti oēs q opanꝛ iniqtatē: pdes oēs q //22.q.2.
loquunꝛ mēdaciū. Uirū ſanguinū & do- ca.ij.
loſuꝫ abominabiꝛ dn̄s: ego aūt in multi- al's + mi
tudine + miſericoꝛdie tue. Introibo in do ſeratiōis
mū tuā: adoꝛabo ad tēplū ſcm̄ tuū in ti- al's + an
moꝛe tuo. Dn̄e deduc me in iuſtitia tua pꝛo faciē me
pter inimicos meos: dirige + in cōſpectu am vias
tuo viā meā. Qm̄ nō eſt in oꝛe eoꝛū veri- tuam

[Left margin notes:] als + meo vim tuam. Infra. 13. Ro. 3. b. als + irritauerunt. als non hz + tue. de pe. dis. j. c. porro. S. item a. morcuo. sup. 6. infra. 37. Als + et. als non hz + et. als + erue. dist. 50. c. sigs dyaco. nus. de pe. dis. j. c. perfecta in fin. in glo. Als + ab ira. Mat. 7. d. et 25. d. Lu. 15. f. als non hz + vehementer. als + confundantur. als + erue. // de pe. di. 2. S. oportet vel ira me- dium. als + ergo. als non hz + et. als + congregatio

tus: cor eorum vanum est. Sepulchrum patens est guttur eorum: linguis suis dolose agebant: iudica illos deus. Decidant a cogitationibus suis: secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos: quoniam irritauerunt te domine. Et letentur omnes qui sperant in te: in eternum exultabunt et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes qui diligunt nomen tuum: quoniam tu benedices iusto. Domine vt scuto bone voluntatis + tue coronasti nos.

¶ In finem in carminibus pro octaua psalmus dauid. Cap. vj.

Domine ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripias me. // Miserere mei domine quoniam infirmus sum: sana me domine quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde + sed tu domine vsquequo. Conuertere domine + et + eripe animam meam: saluum me fac propter misericordiam tuam. Quoniam non est in morte qui memor sit tui: in inferno autem quis confitebitur tibi. Laboraui in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectum meum: lachrymis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a + furore oculus meus: inueteraui inter omnes inimicos meos. Discedite a me omnes qui operamini iniquitatem quoniam exaudiuit dominus vocem fletus mei. Exaudiuit dominus deprecationem meam: dominus orationem meam suscepit. Erubescant et conturbentur + vehementer omnes inimici mei: + conuertantur et erubescant valde velociter.

¶ In finem psalmus dauid quem cantauit domino pro verbis chusi filij gemini Cap. vij.

Domine deus meus in te speraui saluum me fac ex omnibus persequentibus me et libera me. Ne quando rapiat vt leo animam meam: dum non est qui redimat neque qui saluum faciat. Domine deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibus meis. + Si reddidi retribuentibus mihi mala: decidam + merito ab inimicis meis inanis. Persequatur inimicus animam meam et comprehendat et conculcet in terra vitam meam et gloriam meam in puluerem deducat. Exurge domine in ira tua: et exaltare in finibus inimicorum meorum. Et exurge domine deus meus in precepto quod mandasti: et + synagoga populorum circumdabit te. Et propter hanc in altum regredere: dominus iudicat populos. // Iudica me domine secundum iustitiam meam: et secundum innocentiam meam super me. Consumetur nequitia peccatorum: et + diriges iustum // scrutans corda et renes deus. Iustum adiutorium meum a domino: qui saluos facit rectos corde. Deus iudex iustus fortis et patiens: numquid irascetur per singulos dies? Nisi conuersi fueritis gladium suum vibrauit

arcum suum tetendit et parauit illum. Et in eo parauit vasa mortis: sagittas suas ardentibus + effecit. // Ecce parturijt iniustitiam: concepit + dolorem et peperit iniquitatem. Lacum aperuit et effodit eum: et incidit in foueam quam fecit. Conuertetur dolor eius in caput eius: et in verticem ipsius iniquitas eius descendet. Confitebor domino secundum iustitiam eius: et psallam nomini domini altissimi.

¶ In finem pro torcularibus psalmus dauid. c. viij.

Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra. Quoniam eleuata est magnificentia tua: super celos. // Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos: vt destruas inimicum et + vltorem. Quoniam videbo celos tuos opera digitorum tuorum: lunam et stellas + que tu fundasti. Quid est homo quod memor es eius: aut filius hominis quoniam visitas eum? Minuisti eum paulo minus ab angelis: gloria et honore coronasti eum et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibus eius oues et boues vniuersas: insuper et pecora campi. Volucres celi et pisces maris qui perambulant semitas maris. Domine dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in vniuersa terra.

¶ In finem pro occultis filij psalmus dauid. Ca. ix.

Confitebor tibi domine in toto corde meo: narrabo omnia mirabilia tua. Letabor et exultabo in te psallam nomini tuo altissime. In conuertendo inimicum meum retrorsum infirmabuntur + peribunt a facie tua. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam: sedisti super thronum qui iudicas iustitiam. Increpasti gentes et + periit impius: nomen eorum delesti in eternum et in seculum seculi. Inimici defecerunt frameee in finem: et ciuitates eorum destruxisti. Periit memoria eorum cum sonitu: et dominus in eternum permanet. Parauit in iudicio + thronum

[Right margin notes:] // de pe. di. 2. S. oportet. als + dirige. // de pe. di. j. c. numquid in glos. ne sede vaca. c. j. als + operatus est. als + laborem. Job. 15. b. als + labor infra. 12. mat. 21. b. als + defensorem. als + quam. heb. 2. b. heb. 2. b. Ibidem. infra. 110. et 137. als + sedes. als + perit. als + sedes.

nū ſuū:⁊ ipſe iudicabit orbē✝terre i eqta
te:iudicabit pplos i iuſtitia. Et fact⁹ ē dñs
refugiū paupi:adiutor i opportunitatib⁹ i
tribulatiōe. Et ſperēt in te✝ q ✝ nouerūt
nomē tuū:qm̄ nō dereliqſti q̄rētes te dñe.
Pſallite dño q hitat in ſion:anūciate inť
gētes✝ſtudia ei⁹. Qm̄ reqrēs ſanguinem
eoꝝ✝recordat⁹ ē:non eſt oblit⁹ clamorem
paupeꝝ.//Miſerere mei dñe:vide hūilitatē
meā de inimicis meis. Qui exaltas me de
portis mortis:vt annūciē✝ oēs laudatio
nes tuas i portis filie ſiō. Exultabo i ſaluta
ri tuo infixe ſūt gētes i iteritu quē fecerūt
In✝laqo iſto quē abſcōderūt:cōprehēſus
ē pes eoꝝ. Cognoſceť dñs iudicia faciēs :i
opib⁹ manuū ſuaꝝ cōprehēſus ē pctōr. Cō
uertanť pctōres in īfernū:oēs gētes q̄ obli
uiſcūť deū. Qm̄ nō i finē obliuio erit pau
peris:patiētia paupeꝝ nō✝peribit i finē. Ex
urge dñe nō✝cofortet hō:iudicent gētes i
ↄſpe.tu tuo. Cōſtitue dñe legiſlatorē ſup
eos: vt ſciāt gētes qm̄ hoīes ſūt. Ut qd dñe
receſſiſti lōge:deſpicis in opportunitatib⁹
in tribulatiōe. Dū ſupbit impius incēdiť
paup:cōprehēdunť in ↄſilijs qb⁹ cogitāt.
//Qm̄ laudať pctōr i deſiderijs aie ſue:⁊ ini
quus bñdiciť. Exacerbauit dñz pctōr: ſm
multitudinē ire ſue nō q̄ret. Nō ē de⁹ in cō
ſpectu ei⁹ :⁊ inqnate ſunt vie illius in oi
tpe. Auferunť iudicia tua a facie ei⁹:oium
inimicoꝝ ſuoꝝ dñabiť. Dixit eniz i corde
ſuo nō mouebor a gñatione in gñationē
ſine malo. Cui⁹ maledictione os plenū ē ⁊
amaritudine ⁊ dolo:ſub lingua ei⁹ labor ⁊
dolor.//Sedet i īſidijs cū diuitib⁹ in occul
tis:vt īterficiat innocentē. Oculi ei⁹ i pau
perē reſpiciūt:inſidiať in abſcōdito q̄ſi leo
in ſpelūca ſua. Inſidiať vt rapiat pauperē:
rape pauperē dū attrahit eū. In laqo ſuo✝
humiliabit eū:✝inclinabit ſe ⁊ cadet cū
dñat⁹ fuerit paupeꝝ. Dixit.n. in corde ſuo
oblit⁹ ē de⁹:auertit faciē ſuā ne videat in fi
nē. Exurge dñe de⁹ ⁊ exalteť manus tua ne
obliuiſcaris paupeꝝ.✝ Propť qd irritauit
impius deū:dixit.n. in corde ſuo nō req
ret.//Uides qm̄ tu laborē ⁊ dolorē conſide
ras:vt tradas eos i man⁹ tuas. Tibi dereli
ctus ē paup:orphano tu eris adiutor. Cō
tere brachiū pctōris ⁊ maligni:quereť pec
catū illius ⁊ nō inueniet. Dñs regnabit i
eternū ⁊ in ſeculū ſcli:pibitis gētes de ter
ra illius. Deſideriū paupꝝum exaudiuit

dñs:preparationem cordis eoꝝ audiuit
auris tua. Iudicare pupillo ⁊ humili:vt
nō apponat vltra magnificare ſe homo ſu
per terram.

Ⲥ In finem pſalmus dauid. Cap.x.

IN dño cōfido:quō dicitis anime mee
transmigra in ✝ montē ſicut paſſer.
Qm̄ ecce pctōres✝ intēderūt arcū:parauē
runt ſagittas ſuas in pharetra:vt ſagittēt
✝ in obſcuro rectos corde. Qm̄ q̄ pfeciſti
deſtruxerunt:iuſtus aūt quid fecit. Dñs
in templo ſancto ſuo : dñs in celo ſedes
eius.//Oculi eius in pauperem reſpiciūt
palpebre eius interrogāt filios hominū.
//Dñs interrogat iuſtū ⁊ impiuz: q autē
diligit iniqtatē odit aiam ſuā.✝ Pluet
ſup pctōres laqueos:igniť ſulphur ⁊ ſpiri
tus procellarum pars calicis eorum. Qm̄
iuſtus dominus ⁊ iuſtitias dilexit:equi
tatem vidit vultus eius.

Ⲥ In finē ſpalmus dauid ꝓ octaua. c.xi.

SAluū me fac dñe qm̄ defecit ſctūs: qm̄
diminute ſunt veritates a filijs homi
nū. Uana locuti ſunt vnuſqſq; ad ꝓxi
mum ſuū labia doloſa in corde ⁊ corde lo
cuti ſūt.✝Diſpdat dñs vniuerſa labia do
loſa:✝ ⁊ linguā magniloquā. Qui dixe
rūt:linguā nr̄az magnificabimus : labia
nr̄a ✝ a nobis ſunt:qs nr̄ deus eſt. Pro
pter miſeriā īopū ⁊ gemitū paupeꝝ: nūc
exurgā dicit dñs. Ponā in ſalutari:fidu
cialiter agā in eo. Eloqa dñi eloqa caſta:
argētū igne examinatū ꝓbatū terre pur
gatū ſeptuplū. Tu dñe ſeruabis nos:⁊ cu
ſtodies nos a gñatione hac ineternū. In
circuitu impij ambulant:ſm altitudinē
tuam multiplicaſti filios hominum.

Ⲥ In finem pſal. dauid. Cap.xij.

USqquo dñe✝obliuiſceris me in
finē:vſqquo auertis faciem tuā a
me. Quādiu ponā ↄſilia in aia mea: dolo
rē in corde meo p diē. Uſqquo exaltabiť
inimicus meus ſup me:reſpice: ✝ ⁊ ex
audi me dñe deus meus. Illumina ocu
los meos ne vnq̄ obdormiā in✝ morte:
neqn̄ dicat inimicus me⁹ pualui aduer
ſus eū. Qui tribulant me exultabunt ſi
motus fuero:ego aūt in miſericordia
tua ſperaui. Exultabit cor meū in ſaluta
ri tuo:cantabo dño:qui bona tribuit mi
hi://⁊ pſallam nomini dñi altiſſimi.

Ⲥ In finem pſalmus dauid. Cap.xiij.

Left margin notes: al's✝ter rarum · al's✝oēs · Al's✝ co gnoſcūt · al's✝ mi rabilia · al's✝ me morat⁹ ſupra.5. · al's✝vni uerſas laudes · al.✝mu ſipſa iſta quaz ab ſcōderūt · al.✝ pict ineternū · ai.✝ pua leat · //ō di.86.c. donare · al's✝con taminať · //ō pe.di. 2.c. ſi eni ✝.libri infra.10. · al's✝ hu miliauit · al's✝ īcli nabitur · al's✝ ī fi nē · //ō 87.d.c. deſolatis

Right margin notes: Al's✝ monte · Al's✝ tetenderunt · Al's✝ obſcura luna abacuch ij.d. ſup.9. · Al's✝ pluit //ō pe.di. iij.c. qui vult in glo. di.45.c. ⁊ q emē dat in ſi. //ō.16.q.i. c.reuertimini. · al's hz✝ vana al's non hz ✝ ⁊ Al's✝ apō ... · al's obli uiſceris i futuro tēpore al's non hz✝⁊ Al's✝ mortem · //ſup.1.

Al.✠ im pꝛudēs
Al.✠ affe ctionib⁹
// īfra.52.
Sup̄.5.
// Ro.3.b
a Ro.3.b
Al's✠ po pulū me ūz ſic ci bū pāis
al.✠ erat
// De offō tele.c.pa ſtoꝛalis
// īfra. 25.
// īfra.52.
Al.✠ pe grinabit
Al's✠ et
// 47.diſ. ca.qm̄.
14.q.4.c. ſiqs obli ci⁹.c.qm̄ de vſu.c. 3.⁊.4.
Al.✠ mi rificabit
// 12.q.2. c. cleric⁹. 33.q.ſi.c. 7.ecce. de pbē. ⁊ dig.c. cū ſecūdū.
// pdicto ca.cleric⁹ in glo.

Dixit✠inſipiēs in coꝛde ſuo: non eſt
de⁹. Coꝛrupti ſunt ⁊ abominabiles
facti ſunt in✠ ſtudijs ſuis: nō eſt q faciat
bonū: nō eſt vſq; ad vnū. Dn̄s de celo ꝓſpe
xit ſup filios hominū: vt videat ſi eſt intel-
ligēs aut reqrēs deū. Oēs declinauerūt ſil
inutiles facti ſūt: nō eſt q faciat bonū: non
eſt vſq; ad vnū. // Sepulchꝛū patēs ē gut
tur eoꝝ: linguis ſuis doloſe agebāt vene-
nū aſpidū ſub labijs eoꝝ. // Quoꝝ os ma
ledictiōe ⁊ amaritudine plenū eſt: veloces
pedes eoꝝ ad effundēdū ſanguinē. Con
tritio ⁊ infelicitas in vijs eoꝝ: ⁊ viam pa
cis nō cognouerūt: nō eſt timoꝛ dei ante
oculos eoꝝ. Nōne cognoſcēt oēs q opant
iniqtatē q deuoꝛāt✠plebē meā ſicut eſcaȝ
panis. Dn̄ȝ // nō inuocauerūt: illic trepida-
uerūt timoꝛe vbi non ✠ erat timoꝛ. Qm̄
dn̄s in gn̄atiōe iuſta eſt: // ꝯſiliū inopis cō
fudiſtis qm̄ dn̄s ſpes ei⁹ eſt. Quis dabit
ex ſion ſalutare iſrl̄ cū: auerterit dn̄s ca-
ptiuitatē plebis ſue exultabit iacob ⁊ le-
tabitur iſrael.

¶ In finē. pſalmus dauid. Cap̄.xiiij.

Domine qs✠habitabit in taberna-
culo tuo✠aut qs reqeſcet in monte
ſcō tuo? Qui ingredit̄ ſine macula: ⁊ opa
tur iuſtitiā. Qui loqtur v̄itatem in coꝛde
ſuo: q nō egit dolū in lingua ſua. Nec fe-
cit ꝓximo ſuo malū: ⁊ oppꝛobꝛiū nō ac-
cepit aduerſus ꝓximos ſuos. Ad nihiluȝ
deduct⁹ eſt in ꝯſpectu ei⁹ malign⁹: timen
tes aūt dn̄m gloꝛificat. Qui iurat ꝓximo
ſuo ⁊ nō decipit: q // pecuniā ſuaȝ nō dedit
ad vſurā: ⁊ munera ſup innocētē nō acce
pit. Qui facit hec: nō cōmouebit̄ ineťnū.

¶ Tituli inſcriptio ipſi dauid. Ca.xv.

Conſerua me dn̄e qm̄ ſpaui in te: di-
xi dn̄o de⁹ me⁹ es tu: qm̄ bonoꝝ meo
rū nō eges. Sāctis q ſūt in terra ei⁹✠mi
rificauit oēs volūtates meas in eis. Mul
tiplicate ſūt infirmitates eoꝝ: poſtea accele
rauerūt. Nō ꝯgregabo cōuēticula eoꝛū de
ſanguinib⁹: nec memoꝛ ero nominū eo-
rū p labia mea. // Dn̄s ps hereditatis mee
⁊ calicis mei: tu es q reſtitues hereditatē
meā mihi. // Funes ceciderunt mihi in
pclaris: etenīȝ hereditas mea pclara ē mi
hi. Bn̄dicā dn̄ȝ q tribuit mihi itellectū:
inſup ⁊ vſq; ad noctē increpuerūt me re
nes mei. // Pꝛouidebā dn̄m in cōſpectu
meo ſemp: qm̄ a dextris ē mihi ne cōmo-
uear. // Pꝛopter hoc letatū eſt coꝛ meū ⁊
exultauit lingua mea: inſup ⁊ caro mea
reqeſcet in ſpe. Qm̄ nō derelinques aīam
meaȝ in inferno: // nec dabis ſanctū tuū
videre coꝛruptionem. Notas mihi feciſti
vias vite. adiplebis me letitia cuȝ vultu
tuo delectatiōes i dextera tua vſq; in finē.

¶ Oratio dauid. Cap̄.xvi.

Exaudi dn̄e iuſtitiā meā: intēde✠de-
pꝛecationē meā. Aurib⁹ ꝑcipe oꝛonē
meā: nō in labijs doloſis. // De vultu tuo
iudiciū meū ꝓdeat: oculi tui videāt eq-
tatē. Pꝛobaſti coꝛ meū ⁊ viſitaſti nocte:
igne me examinaſti: ⁊ nō ē inuēta in me
iniqtas. Ut nō loquat̄ os meū opa homi
nū: pp verba labioꝝ tuoꝝ ego cuſtodiui
vias ✠duras.✠ Perfice greſſus meos in
ſemitis tuis: vt nō moueāt̄ veſtigia mea.
Ego clamaui qm̄ exaudiſti me de⁹: iclina
aurē tuā mihi ⁊ exaudi v̄ba mea. Mirifi
ca miſericoꝛdias tuas: q ſaluos facis ſperan
tes in te. A reſiſtētib⁹ dextere tue: cuſtodi
me vt pupillā oculi. Sub vmbꝛa alaruȝ
tuaꝝ ꝓtege me: a facie impioꝝ q me affli
xerūt. Inimici mei aīam meā circūdede-
rūt: adipē ſuū ꝯcluſerunt: os eoꝝ locutū
eſt ſupbiā. Pꝛoijciētes me nūc circūderūt
me: oculos ſuos ſtatuerunt declinare in
terram. Suſceperunt me ſicut leo parat⁹
ad predā: ⁊ ſicut catulus leonis habitās in
abditis. Exurge dn̄e preueni eū ⁊ ſupplā-
ta eū: eripe aīam meā ab impio frameam
tuam ab inimicis manus tue. Dn̄e a pau
cis de terra diuide eos in vita eoꝝ: ⁊ de ab-
ſconditis tuis adimpletus eſt venter eo-
rum. Saturati ſunt filijs: ⁊ dimiſerūt re-
liquias ſuas paruulis ſuis. Ego aūt in iu
ſtitia apparebo conſpectui tuo: ſatiaboꝛ cū
apparuerit gloꝛia tua.

¶ In finē puero dn̄i dauid qui locutus
eſt dn̄o verba cantici hui⁹ in die qua eri-
puit eū dn̄s de manu oīuȝ inimicoꝝ ei⁹:
⁊ de manu ſaul: ⁊ dixit. Cap̄.xvij.

Diligā te dn̄e ✠ foꝛtitudo mea: dn̄s
firmamētum meū ⁊ refugiū meuȝ
⁊ liberatoꝛ meus. De⁹ me⁹ adiutoꝛ me⁹:
⁊ ſperabo in eum. Pꝛotectoꝛ meus ⁊ coꝛ-
nu ſalutis mee: ⁊ ✠ſuſceptoꝛ me⁹. // Lau-
dans inuocabo dominum: ⁊ ab inimicis
meis ſaluus ero. Circundederūt me do-
loꝛes moꝛtis: ⁊ toꝛrentes iniquitatis cō-
turbauerunt me. Doloꝛes✠ inferni cir-

de elec... cū tri... // Act.... // p Jo.... derelig... vnico... cle.
// 16.q.... c.⁊ hec... ximue... de... 2.c.... // Act.... c.
Al's✠ de pꝛecatio ni mee.
// ō app... c. vt n... vt eccla... ſtica b... ſi.ca.vn... co.
Al's✠ la tronis
Al.✠ a pficiēd...
Al's✠ virtus
Al's✠ redem ptoꝛ
// 2.re.22. infra.14.
Al's✠ in ſtri

circundederunt me: + preoccupauerūt me
laquei mortis. In + tribulatiōe mea in-
al. + pre uocaui dominū: ⁊ ad deū meū clamaui.
uenerūt Et exaudiuit de tēplo ſancto ſuo vocē meā
al. + preſ ⁊ clamor me⁹ in cōſpectu eius + introiuit
ſura in aures eius. Cōmota eſt ⁊ contremuit
alſ + in- terra: fundamēta montiū cōturbata ſunt
troibit ⁊ cōmota ſunt: quoniā irat⁹ eſt eis. Aſcē-
dit fumus in ira eius: ⁊ ignis a facie ei⁹
+ exarſit: carbones ſuccēſi ſunt ab eo. // In-
clinauit celos ⁊ deſcēdit: ⁊ caligo ſub pedi-
alſ + ex- bus eius. Et aſcēdit ſuper cherubin ⁊ vola
arderſcit uit: volauit ſup pēnas ventorum. // Et po-
// 1.q.7.§ ſuit tenebras latibulum ſuū: in circuitu
itē obyi- eius tabernaculū eius: tenebroſa aqua in
citur. nubib⁹ aeris. Pre fulgore in cōſpectu ei⁹
//30. diſ. nubes + trāſierūt grādo ⁊ carbōes ignis.
ca.i. Et intonuit de celo dñs: ⁊ altiſſim⁹ dedit
56. diſ.c. vocē ſuā: grando ⁊ carbones ignis. Et mi
nō ſatis ſit ſagittas ſuas ⁊ diſſipauit eos: + fulgu
in fi.n. ra multiplicauit ⁊ cōturbauit eos. Et ap-
al. gemi paruerūt fontes aquarū ⁊ reuelata ſunt
nat + ei⁹ fūdamēta orbis terrarū. Ab increpatione
alſ + et tua dñe: ab inſpiratione ſpūs ire tue. Mi-
ſit de ſūmo ⁊ accepit me: + ⁊ aſſumpſit me
de aquis multis. Eripuit me de inimicis
alſ non meis fortiſſimis ⁊ ab his qui oderūt me
hȝ + et qm̄ cōfortati ſunt ſuper me. Preuenerūt
me in die afflictionis mee: ⁊ factus eſt do
minus + protector meus. Et eduxit me in
latitudinē: ſaluū me fecit qm̄ voluit me.
alſ + fir- Et retribuet mihi dñs ſcḋm iuſtitiā meā:
mamētū ⁊ ſcḋm puritatem manuū mearū retri-
buet mihi. Quia cuſtodiui vias dñi: nec
impie geſſi a deo meo. Quoniam omnia
alſ + ſūt iudicia eius in conſpectu meo: + ⁊ iuſti-
ſemper tias eius nō repuli a me. Et ero immacu
latus cum eo: ⁊ obſeruabo me ab iniquitate
mea. Et retribuet mihi domin⁹ ſcḋm iuſti-
// 2. Reg. tiā meā: ⁊ ſcḋm puritatē manuū mearū
22.e. in cōſpectu oculorū eius. // Cū ſancto ſan-
al. + per- ctus eris: ⁊ cū viro inocēte innocēs eris.
uerſus Et cū electo elect⁹ eris: ⁊ cū peruerſo + per-
eris uerteris. Qm̄ tu ppl'm humilē ſaluū fa-
cies: ⁊ oculos ſuperborū humiliabis. Qm̄
alſ + tu illuminas lucernā meā dñe: de⁹ me⁹
eruar illumina tenebras meas. Qm̄ in te + eri-
alſ + im piar a tentatione: ⁊ in deo meo tranſgre-
maculata diar murū. De⁹ me⁹ + impolluta via ei⁹:
eloquia dñi igne examinata: protector eſt
alſ + et omniū ſperantiū in ſe. Qm̄ quis de⁹ pre-
ter dominū: aut + quis de⁹ preter deū no

ſtrū. De⁹ qui precinxit me virtute: ⁊ poſuit
immaculatā viā meā. Qui perfecit pedes alſ + vir
meos tāq̄ ceruorū: ⁊ ſuper excelſa ſtatuēs tutē
me. // Qui docet manus meas ad preliū:
⁊ poſuiſti vt arcū ereū brachia mea. Et de- // infra.143
diſti mihi protectionē ſalutis tue: ⁊ dexte- 2.re.22.e.
ra tua ſuſcepit me. Et diſciplina tua + cor infra.143
rexit me in finem: ⁊ diſciplina tua ipſa alſ + di-
me docebit. Dilataſti greſſus meos + ſub- rexit
tus me: ⁊ nō ſunt infirmata veſtigia mea. alſ +
// Perſequar inimicos meos ⁊ cōprehēdā ſubter
illos: ⁊ nō cōuertar donec deficiāt. Cōfringā // 23.q.4.
illos nec poterūt ſtare: cadēt ſubtus pedes c.ſi eccl'ia
meos. Et precinxiſti me + v̄tute ad bellū:
+ ⁊ ſupplantaſti inſurgētes in me ſubtus alſ + vir
me. Et inimicos meos dediſti mihi dor- tutē
ſum: ⁊ + odiētes me diſperdidiſti. Clamaue alſ non
runt nec erat qui ſaluos faceret ad dñm: hȝ + ⁊
nec exaudiuit eos. Et comminuam eos vt alſ + o-
puluerē ante faciē venti: vt lutū platearū dio ha-
delebo eos. + Eripies me de cōtradictioni- bētes
bus populi: conſtitues me in caput gen- alſ + erũ
tium. Populus quē nō cognoui ſeruiuit eo
mihi: in auditu auris obediuit mihi. Fi
lij alieni mētiti ſunt mihi: filij alieni + alſ + in-
inueterati ſunt: ⁊ claudicauerunt a ſemi- ueteraue
tis ſuis. Viuit dñs ⁊ benedict⁹ deus me⁹. runt.
⁊ exaltetur deus ſalutis mee. Deus q̄ das
vindictas mihi ⁊ ſubdis populos ſub me:
liberator me⁹ de inimicis meis iracūdis. alſ non
+ Et ab inſurgētib⁹ in me exaltabis me a hȝ + Et
viro iniquo eripies me. Propterea confi alſ + gē-
tebor tibi in + natiōib⁹ dñe: ⁊ nomini tuo tibus
pſalmū dicā. // Magnificās ſalutes regis //2. Reg.
ei⁹: ⁊ faciens miſericordiā chriſto ſuo da 22.d.
uid: ⁊ ſemini ei⁹ vſq̄ in ſeculum. Ro.15.b.

¶ In finē pſalmus dauid. Cap. xviij. al. + an-

Celi enarrāt gloriā dei: ⁊ opa manuū nūtias
ei⁹ ānūciat firmamētum. Dies diei // ro.10.d
eructat v̄bū: ⁊ nox nocti + indicat ſciētiā. di.10.ca.
Nō ſunt loq̄le neq̄ ſermones: quorū non ita dñs.
audiant voces eorū. // In oēm terrā exiuit di.37.ca.
ſonus eorū: ⁊ in fines orbis terre v̄ba eorū. ſi.in glo.
// In ſole poſuit tabernaculū ſuū: ⁊ ipſe tā- al. + ſuā
q̄ ſponſus procedēs de thalamo ſuo. // Exul- al. + ⁊ nō
tauit vt gygas ad currēdā viā: + a ſūmo de elec.c.
celo egreſſio ei⁹. Et occurſus eius vſq̄ ad fūdamē
ſūmū ei⁹: + nec eſt q̄ ſe abſcondat a calore ta li.6.
ei⁹. Lex dñi immaculata cōuertēs animas: // De pen.
teſtimoniū dñi fidele ſapiētiā preſtās par- diſ.2.ca.
uulis. Iuſtitie dñi recte letificātes corda: vnctio ſ
preceptū dñi lucidū illuminās oculos. Pre- glo.

Timo2 dñi ſanctus+pmanēs in ſeculū ſeculi: iudicia dñi vera iuſtificata in+ſemet ipſa. Deſiderabilia ſup aurū ⁊ lapidē precioſuz multū: ⁊ dulcio2a ſup mel ⁊ fauū. +Etenī ſeru⁹ tu⁹ cuſtodit ea: in+cuſtodiendis illis retributio multa. // Delicta qs intelligit ab occultis meis mūda me: ⁊ ab alienis pce ſeruo tuo. Si mei nō fuerint+dñati tūc imaculat⁹ ero: ⁊ emūdabo2 a delicto+maximo. Et erunt vt complaceāt eloquia o2is mei: ⁊ meditatio co2dis mei in cōſpectu tuo ſemp. Dñe adiuto2 meus: ⁊ redēpto2 meus.

¶ In finē pſalm⁹ dauid. Cap. xix.

Exaudiat te dñs in die tribulatiōis: ꝓtegat te nomē dei iacob. Mittat tibi auxiliū de ſancto: ⁊ de ſion tueat̄ te. Memo2 ſit omnis ſacrificij tui: ⁊ holocauſtū tuum pingue fiat. Tribuat tibi ſm co2 tuū: ⁊ oē ꝯſiliū tuū+ cōfirmēt. +Letabimur in ſalutari tuo: ⁊ in nomine dei noſtri magnificabimur. Impleat dñs oēs petitiones tuas: nūc cognoui qm̄ ſaluū fecit dñs xp̄z ſuū. Exaudiet illū de celo ſancto ſuo: in potētatib⁹ ſalus dextere eius. // Hi in curribꝰ ⁊ hi in equis: nos aūt in nomine dñi dei nr̄i+inuocabim⁹. Ipſi+obligati ſunt ⁊ ceciderūt nos aūt ſurreximus ⁊ erecti ſum⁹. Dñe ſaluū fac regē: ⁊ exaudi nos in die qua inuocauerim⁹ te.

¶ In finē pſalm⁹ dauid. Cap. xx.

Domine in v̄tute tua letabitur rex: ⁊ ſup ſalutare tuū exultabit vehementer. Deſideriū+co2dis ei⁹+tribuiſti ei: ⁊ volūtate labioꝝ ei⁹ nō fraudaſti eum. Qm̄ ꝓueniſti eū in bñdictionib⁹ dulcedinis: poſuiſti in capite ei⁹ co2onā de lapide precioſo. Uitā petijt a te:+⁊+tribuiſti ei: lōgitudinē dierū in ſeculū: ⁊ in ſeculū ſeculi. Magna eſt glīa eius in ſalutari tuo gloriā ⁊ magnū deco2ē impones ſup eū. Qm̄ dabis eū in bñdictionē in ſeculū ſeculi: letificabis eū in gaudio cum vultu tuo. Qm̄ rex ſperat in dño: ⁊ in mīa altiſſimi nō cōmouebit̄. Inueniatur man⁹ tua omnib⁹ inimicis tuis: dextera tua inueniat oēs q te oderūt. Pones eos vt clybanū ignis in tpe vultus tui: dñs in ira ſua ꝯturbabit eos ⁊ deuo2abit eos ignis. Fructū eoꝝ de terra perdes: ⁊ ſemē eoꝝ a filijs hominū. Qm̄ declinauerūt in te mala: cogitauerūt+ꝯſilia q̄ nō potuerūt ſtabilire Qm̄ pones eos dorſū: in reliquijs tuis ꝓparabis vultū eoꝝ. Exaltare dñe in v̄tute tua: cātabim⁹ ⁊ pſallem⁹ v̄tutes tuas.

¶ In finem pſalm⁹ dauid ꝓ ſuſceptione matutina. Cap. xxi.

Deus de⁹ me⁹ reſpice+in me q̄re me dereliq̄ſti: lōge a ſalute mea v̄ba delictoꝝ meoꝝ. De⁹ me⁹ clamabo p diē ⁊ non exaudies: ⁊ nocte ⁊ nō ad inſipientiā mihi. Tu autem in ſancto habitas laus iſrael. In te ſperauerunt patres noſtri: ſperauerunt ⁊+liberaſti eos. Ad te clamauerunt ⁊ ſalui facti ſunt: in te ſperauerunt ⁊ nō ſunt ꝯfuſi. Ego aūt ſuz v̄mis ⁊ nō hō: opp2obriū hoīum ⁊ abiectio plebis. Oēs vidētes me deriſerūt me locuti ſūt labijs ⁊ mouerūt caput. Sperauit in dño eripiat eū ſaluū faciat eū qm̄ vult eū. Qm̄ tu es q extraxiſti me de vētre: ſpes mea ab vberib⁹ matris mee: in te+ꝓiectus ſuz ex vtero. De vētre matris mee de⁹ me⁹ es tu: ne+diſceſſeris a me. Quoniā tribulatio ꝓxima eſt: ⁊ nō eſt qui adiuuet. Circundederunt me vituli multi: tauri pingues obſederunt me. Aperuerūt ſup me os ſuuz ſicut leo rapiens ⁊ rugiens. Sicut aq̄ effuſus ſum: ⁊ diſperſa ſūt oīa oſſa mea. Factū eſt co2 meū tāq̄ȝ cera liqueſcēs: in medio vētris mei.+Aruit tāq̄ȝ teſta v̄tus mea: ⁊ lingua mea adheſit faucib⁹ meis: ⁊ in puluerē mo2tis deduxiſti me. Qm̄ circundederūt me canes multi: ꝯciliū malignātiū obſedit me. Foderūt man⁹ meas ⁊ pedes meos: dinumerauerūt oīa oſſa mea. // Ipſi v̄o cōſiderauerūt ⁊+inſpexerūt me diuiſerūt ſibi veſtimēta mea: ⁊ ſup veſtē meā miſerūt ſortē. Tu aūt dñe ne elōgaueris auxiliū tuū a me: ad defenſionē me am ꝯſpice. Erue a framea+de⁹ aīaȝ meā: ⁊ de manu canis vnicā meaȝ. Salua me ex o2e leonis ⁊ a co2nib⁹ vnico2niū humilitatē meā. // Narrabo nomē tuū fratribus meis in medio eccl'ie+laudabo te. Qui timetis dñz laudate eū: vniuerſū ſemē iacob+glīficate eū. Timeat eum oē ſemen iſrael: qm̄ nō ſp2euit, neq̄ȝ deſpexit+depcationē paupis. Nec auertit faciē ſuā a me: ⁊ cū clamarē ad euȝ exaudiuit me. Apud te+laus mea in eccleſia magna: vota mea reddā+in ꝯſpectu timētiū eū. Edēt pauperes ⁊ ſaturabunt̄: ⁊ laudabunt dñz qui+requirūt eū: viuent co2da eoꝝ in ſecu-

---

De cōſe. di. 2. c. q2 co2p⁹
al's+permanet
al's+id ipſum
al.+nā ⁊
al's+cuſtodiēdo
al's+dominata
al.+magno
// De peñ. diſ. 2. c. ſi enī i pn.
al's+cōpleat
al.+exultabim⁹
// 23. q. 3. p⁹ ca. ſex
al.+exultabim⁹
al's+incuruati
24. q. i. c. acharius in glo.
al's+aſe
al's+dediſti
al's non h3+⁊
al's+dediſti
al's+bñdictōib⁹
al's+ꝯſilium qđ

Alſ.+ cõmemorabunt
Alſ.+ diuites
Alſ.+ ꝓcidēt vniuerſi
Alſ non hȝ +in
Alſ.+ paſcit
Alſ.+ reget
//De ↄſe. diſ.2.c. in calice
Al.+ ambulem
//diſ.45. c. diſcipli na ⁊ ꝑdicto.ca.in calice ꝑdicto.c. in calice.
alſ.+ſubſeqtur
//1. cori. 10.f.
diſ. 3.c.j.
alſ.+ ea
alſ.+ eaȝ
13.q.2.ca. ſ eccleſiaſtico.c.vbicūqȝ.ij.
ſup:a.14. ꝺ dcimiſ ca. tuam nobis.

Alſ.+ expectāt
al.+ doce
alſ.+ notas fac

lū ſeculi. Reminiſcētur ⁊ conuertētur ad
dn̄m: vniuerſi fines terre. Et adorabūt in
ↄſpectu ei⁹: vniuerſe familie gentiū. Qm̄
dn̄i eſt regnū: ⁊ ipſe dominabitur gētiū.
Manducauerūt ⁊ adorauerūt oēs + pin-
gues tre in ↄſpectu ei⁹ + cadēt oēs q deſcē
dūt + in terrā. Et anima mea illi viuet: ⁊
ſemē meū ſeruiet ipſi. Annūciabit dn̄o
generatio vētura: ⁊ annūciabūt celi iuſti
tiā ei⁹ ꝑplo q naſcetur quē fecit dn̄s.

¶ Pſalmus dauid. Cap. xxij.

D//Omin⁹ + regit me ⁊ nihil mihi
deerit in loco paſcue ibi me colloca
uit. Sup aquā refectiōis educauit me:
animā meā ↄuertit. Deduxit me ſup ſe-
mitas iuſtitie: ꝑꝑ nomē ſuū. Nā ⁊ ſi am-
bulauero in medio vmbre mortis nō ti
mebo mala: qm̄ tu mecū es. //Uirga tua ⁊
baculus tu⁹: ipſa me ↄſolata ſunt. Para-
ſti in ↄſpectu tuo mēſam: aduerſus eos q
tribulāt me. Impinguaſti in oleo caput
meū: ⁊ //calix me⁹ inebriās q̄ꝫ ꝑclarus eſt.
Et miſicordia tua + ſubſequet me: omni
bus dieb⁹ vite mee. Et vt inhabitē in do-
mo dn̄i: in longitudine dierum.

¶ Pſal. dauid in ꝑma ſabbati. Ca. xxiij.

D//Omini eſt terra ⁊ plenitudo ei⁹:
orbis terraꝝ ⁊ vniuerſi q habitāt in
+ eo. Qꝛ ipſe ſuper maria fundauit + eū: ⁊
ſup flumina ꝑparauit + eū. //Quis aſcendet
in mōtē dn̄i: aut q̄s ſtabit in loco ſancto
ei⁹? Innocēs manib⁹ ⁊ mūdo cordeq nō
accepit in vano aiaꝫ ſuā: nec iurauit in do
lo ꝓximo ſuo. Hic accipiet bn̄dictionē a
dn̄o: ⁊ miſicordiā a deo ſalutari ſuo. Hec
eſt gnātio q̄rentiū + eū: q̄rētiū faciē dei ia
cob. Attollite portas ꝑncipes vr̄as: ⁊ eleua
mini porte eternales: ⁊ introibit rex glie.
Quis eſt iſte rex glie: dn̄s fortis ⁊ potens
dn̄s potēs in ꝑlio. Attollite portas princi-
pes veſtras: ⁊ eleuamini porte eternales: ⁊
introibit rex glorie. Quis eſt iſte rex glo-
rie? dn̄s virtutū ipſe eſt rex glorie.

¶ In finē pſal. dauid. Ca. xxiiij. Aleph

A//D te dn̄e leuaui aīam meā: de⁹ me⁹
in te ↄfido nō erubeſcaȝ. Beth. Neqꝫ
irrideāt me inimici mei: Gimel etenim
vniuerſi q + ſuſtinēt te nō ↄfundent. Cō-
fundant oēs iniqua agētes: ſupuacue Da
leth Uias tuas dn̄e + demōſtra mihi: ⁊ ſe-
mitas tuas + edoce me. He Dirige me i ve
ritate tua: Uau ⁊ doce me: qꝛ tu + es ſalua
tor me⁹ ⁊ te ſuſtinui tota die. Zain Remi-
niſcere miſationū tuaꝝ dn̄e: ⁊ miſericor
diaꝝ tuaꝝ q̄ a ſeculo ſūt. Heth Delicta iu-
uētutis mee: ⁊ ignorātias meas: ne// me
mineris. Scd̄ꝫ miāȝ tuā memento mei
tu ꝑꝑ bonitatē tuā dn̄e. Teth Dulcis ⁊ re-
ct⁹ dn̄s: ꝑꝑ hoc legē dabit delinquētib⁹ in
via. Ioth Diriget māſuetos in iudicio: //
docebit mites vias ſuas. Caph Uniuerſe
vie dn̄i miā ⁊ vitas regrētib⁹ teſtamētuȝ
ei⁹: ⁊ teſtimōia ei⁹. Lamed Propt̄ nomē
tuū dn̄e ꝓpitiaberis + pctō meo: multuȝ
eſt eni. Mem Quis eſt hō q + timet dn̄ȝ:
legē ſtatuit ei in via quā elegit. Nun Aia
ei⁹ in bonis demorabit: ⁊ ſemē ei⁹ + here-
ditabit terrā. Samech Firmamētū eſt do
min⁹ timētib⁹ eū ⁊ teſtamētū ipſi⁹ vt ma
nifeſtet illis. Ain Oculi mei ſemꝑ ad dn̄ȝ
qm̄ ipe euellet de laqueo pedes meos. Phe
Reſpice in me ⁊ miſerere mei: qꝛ vnicus ⁊
pauꝑ ſuȝ ego. Sade Tribulatiōes cordis
mei m̄tiplicate ſūt: de neceſſitatib⁹ meis
erue me. Res Uide hūilitatē meā ⁊ labo
rē meū: ⁊ dimitte vniuerſa delicta mea.
Res Reſpice inimicos meos qm̄ multipli
cati ſunt: ⁊ odio iniquo oderūt me. Sin
Cuſtodi aiaȝ meā ⁊ erue me: nō erubeſcā
qm̄ ſperaui in te. Thau Innocētes ⁊ re-
cti adheſerūt mihi: qꝛ ſuſtinui te. Libera
de⁹ iſrl̄ ex omnib⁹ tribulationib⁹ ſuis.

¶ Pſalmus dauid. Cap. xxv.

I//Udica me dn̄e: qm̄ ego in innocen-
tia mea ingreſſus ſū: ⁊ in dn̄o ſperās
nō + infirmabor. //Proba me dn̄e ⁊ tenta
me: vrēnes meos ⁊ cor meum. Qm̄ miā
tua ante oculos meos eſt ⁊ cōplacui in ve-
ritate tua. //Nō ſedi cōcilio vanitatis: ⁊ cū
iniqua gerētib⁹ nō introibo. + Odiui ec-
cleſiā malignātiū: ⁊ cū impijs nō ſedebo.
//Lauabo + inter innocētes man⁹ meas: ⁊
circūdabo altare tuū dn̄e. Ut audiā vocem
laudis: ⁊ enarrē vniuerſa mirabilia tua.
//Dn̄e dilexi decorē dom⁹ tue: ⁊ locū habi-
tatiōis glie tue. Ne + ꝑdas cū impijs de⁹
animā meaȝ: ⁊ cū viris ſanguinū vitam
meam. In quoꝝ manib⁹ iniqtates ſunt: //
dextera eoꝝ repleta eſt munerib⁹. Ego aūt
in innocētia mea ingreſſus ſuȝ: redime me ⁊
miſerere mei. Pes. n. me⁹ ſtetit in dire-
cto: in eccleſijs bn̄dicam te dn̄e.

¶ In finem pſal. Dauid priuſq̄ꝫ linire-
tur. Cap. xxvj.

al.+ ſalutaris
//30. q.j. c. de his. de pe. di.j. c.ſi ꝑcm̄
//16.q.j. c. vos aūt
//22. q.2. ca. ſane.
33. q.2. c. admōet. ꝺ reſcrip. ca. ſedes.
al.+ ꝑcm̄ meū
alſ + timeat
alſ.+ hereditate poſſidebit
infra 85.
alſ.+ cōfundar
//ꝺ pe. di. 2.§. oppo nit ⁊.c. ſi enim.
alſ.+ mouebor
//ifra. 138
//24.q.3. c. cū qb⁹.
alſ.+ Odio hūi cōgregatiōeȝ malignorū.
//ifra. 72.
al.+ in innocētib⁹
//24. q.j. c. oībus.
alſ + ſit
//1.q.j.c. ſunt nōnulli.
11. q. 3.c. g recte.

te ſymo. ca. ⁊ ſi qō ịcs.

al's + defenſor

al's + appropinquāt

al's + ꝓtegar in tēplo

al's + iubilatiōis

al's + pſallam

al. nō hꝫ + ad te

al's + vultū tuū

al's + mihi

// de cōſe. di. 4. c. 4. ſic in ſacramētis.

al's + clamaui

al's + ero ſimilis

hier. 9. c.

DOminus illuminatio mea ⁊ ſalus mea quē timebo? Dñs + ꝓtector vite mee: a quo trepidabo? Dū appropiāt ſuper me nocētes: vt edāt carnes meas. Qui tribulant me inimici mei: ipſi infirmati ſunt ⁊ ceciderūt. Si ꝯſiſtāt aduerſum me caſtra: nō timebit cor meū. Si exurgat aduerſū me ꝑliū: in hoc ego ſpabo. Unā petij a dño hāc reqrā: vt inhabitē i domo dñi oīb⁹ dieb⁹ vite mee. Ut videā volūtatē dñi ⁊ + viſitē tēplū ei⁹. Qm̄ abſcōdit me in tabernaculo ſuo in die maloꝝ: ꝓtexit me in abſcōdito tabernaculi ſui. In petra exaltauit me: ⁊ nūc exaltauit caput meū ſuper inimicos meos. Circuiui ⁊ immolaui in tabernaculo ei⁹ hoſtiā + vociferationis: cātabo ⁊ + pſalmū dicā dño. Exaudi dñe vocē meam q̄ clamaui + ad te miſerere mei ⁊ exaudi me. Tibi dixit cor meū: exquiſiuit + te facies mea: faciē tuā dñe requiram. Ne auertas + faciē tuā a me: ⁊ ne declines in ira a ſeruo tuo. Adiutor me⁹ es tu ne derelinquas me: neqꝫ deſpicias me de⁹ ſalutaris meus. Qm̄ pr̄ me⁹ ⁊ mr̄ mea dereliquerūt me: dñs aūt aſſūpſit me. Legē pone mihi dñe in via tua ⁊ dirige me in ſemitā rectā ꝑp inimicos meos. Ne tradideris me in animas tribulātiū me: qm̄ inſurrexerūt in me teſtes iniq: ⁊ mētita eſt iniqtas ſibi. // Credo videre bona dñi: in terra viuētiū. Expecta dñm: viriliter age ⁊ ꝯfortetur cor tuū ⁊ ſuſtine dñm.

¶ Pſalmus ipſi dauid. Cap. xxvij.

AD te dñe + clamabo de⁹ me⁹ ne ſileas a me ne qn̄ taceas a me: ⁊ + aſſimilabor deſcēdētib⁹ in lacū. Exaudi dñe vocem oꝛonis mee dū oro ad te: dū extollo manus meas ad templū ſcm̄ tuū. Ne ſimul tradas me cū pctōrib⁹: ⁊ cū opantib⁹ iniquitatē ne ꝑdas + me. // Qui loquunt paces cū ꝓximo ſuo: mala aūt in cordib⁹ coꝝ. Da illis ſꝫ opa eoꝝ: ⁊ ſꝫ neqtiā adinuētionū ipſoꝝ. Scdꝫ opa manuū eoꝝ + tribue illis: redde retributionem eoꝝ ipſis. Qm̄ nō intellexerūt opa dñi: ⁊ in opa manuū ei⁹ + deſtrues illos ⁊ nō edificabis eos. Bñdict⁹ dñs qm̄ exaudiuit vocem deꝑcatiōis mee. Dñs adiutor me⁹ ⁊ ꝓtector me⁹: + ⁊ in ipſo ſpauit cor meū ⁊ adiut⁹ ſum. Et refloruit caro mea ⁊ ex volūtate mea ꝯfitebor ei. Dñs fortitudo plebis ſue: ⁊ ꝓtector + ſaluationū xp̄i ſui eſt. Saluū fac ꝑplm tuū dñe: ⁊ bñdic hereditati tue: ⁊ rege eos ⁊ extolle eos vſqꝫ + in eternum.

¶ Pſalmus Dauid in conſummatione tabernaculi. Cap. xxviij.

AFferte dño filij dei afferte dño filios arietū. // Afferte dño gl'iā ⁊ honorē afferte dño gloriā nomini eius: adorate dñm in + atrio ſcō eius. Uox dñi ſup aq̄s: de⁹ maieſtatis itonuit: dñs ſup aq̄s multas. Uox dñi in virtute: vox dñi in magnificētia. Uox dñi + ꝯfringētis cedros: ⁊ confringet dñs cedros libani. Et comminuet eas tāq̄ vitulū libani: ⁊ dilect⁹ quēadmodū fili⁹ vnicorniū. Uox dñi + intercidētis flāmā ignis: vox dñi ꝯcutiētis deſertū: ⁊ cōmouebit dñs deſertū cades. Uox dñi ꝑparātis ceruos ⁊ reuelabit ꝯdēſa: ⁊ in tēplo eius oēs dicēt gloriā. Dñs diluuiū inhabitare facit: ⁊ ſedebit dñs rex ineternū. Dñs virtutē populo ſuo dabit: dñs benedicet populo ſuo in pace.

¶ Pſalmus cantici in dedicatione dom⁹ Dauid. Cap. xxix.

EXaltabo te dñe qm̄ ſuſcepiſti me: nec + delectaſti inimicos meos ſup me. Dñe de⁹ me⁹ clamaui ad te: ⁊ ſanaſti me. Dñe eduxiſti ab inferno aiaꝫ meā: ſaluaſti me a deſcēdētib⁹ in lacū. Pſallite dño ſancti ei⁹: ⁊ ꝯfitemini memorie ſanctitatis ei⁹. Qm̄ ira in indignatione ei⁹: ⁊ vita in volūtate ei⁹. + Ad veſperū demorabit flet⁹: ⁊ + ad matutinū letitia. Ego aūt dixi in abūdātia mea: nō mouebor in et'nū. Dñe in voluntate tua pſtitiſti decori meo ꝟtutē. // Auertiſti faciē tuā a me: ⁊ fact⁹ ſū cōturbat⁹. Ad te dñe clamabo: ⁊ ad deum meū deꝑcabor. // Que vtilitas in ſanguine meo: dū deſcēdo in corruptionē. Nūqd ꝯfitebit tibi puluis: aut ānūciabit ꝟitatē

al's non hꝫ + me

al. + aiaꝫ meā

al's + nō cōſiderauerūt

al. nō hꝫ + et

al's + ſalutariꝫ

al's + ſeculum

infra. 95.

al's + aut a ſancta

al's + conterens

al's + ꝓcidentis

al's + iocūdaſti

al's + ſaluificiſti

al's + veſpere

Al's + in matutinū exultatio

// 6. q. j. c. imitare. // 16. q. 7. c. 4 hoc dicimus.

Al's + cō
memorabunt
Al's + di
uites
Al's + p-
cidēt vni
uerſi
Al's non
hȝ + in
Al's + pa
ſcit
Al's + re
get
// De ꝯſe.
di. 2. c. in
calice
Al. + am
bulem
// diſ. 45.
c. diſcipli
na ⁊ p̄di
cto. ca. in
calice
p̄dicto. c.
in calice.
al's + ſub
ſeqtur
// 1. cori.
10. f.
diſ. 8. c. j.
al's + ea
al's + eaȝ
83. q. 2. ca.
ſ eccliaſti
co. c. vbi
cūq3. ij.
ſup: a. 14.
de cōmiſ
ca. tuam
nobis.

Al's + ex
pectāt
al. + doce
al's + no
tas fac

lū ſeculi. Reminiſcētur ⁊ cōuertētur ad
dn̄m: vniuerſi fines terre. Et adorabūt in
ꝯſpectu ei⁹: vniuerſe familie gentiū. Qm̄
dn̄i eſt regnū: ⁊ ipſe dominabitur gētiū.
Manducauerūt ⁊ adorauerūt oēs + pin-
gues t̄re in ꝯſpectu ei⁹ + cadēt oēs q̄ deſcē
dūt + in terrā. Et anima mea illi viuet: ⁊
ſemē meū ſeruiet ipſi. Annūciabit dn̄o
generatio vētura: ⁊ annūciabūt celi iuſti
tiā ei⁹ p̄plo q̄ naſcetur quē fecit dn̄s.

Pſalmus dauid. Cap. xxij.

D // Omin⁹ + regit me ⁊ nihil mihi
deerit in loco paſcue ibi me colloca
uit. Sup̄ aquā refectiōis educauit me:
animā meā ꝯuertit. Deduxit me ſup̄ ſe-
mitas iuſtitie: p̄p nomē ſuū. Nā ⁊ ſi am-
bulauero in medio vmbre mortis nō ti
mebo mala: qm̄ tu mecū es. // Uirga tua ⁊
baculus tu⁹: ipſa me ꝯſolata ſunt. Para-
ſti in ꝯſpectu tuo mēſam: aduerſus eos q̄
tribulāt me. Impinguaſti in oleo caput
meū: ⁊ // calix me⁹ inebriās q̄ꝫ p̄clarus eſt.
Et miſericordia tua + ſubſequet me: omni
bus dieb⁹ vite mee. Et vt inhabitē in do-
mo dn̄i: in longitudine dierum.

Pſal. dauid in p̄ma ſabbati. Ca. xxiij.

D // Omini eſt terra ⁊ plenitudo ei⁹:
orbis terraꝝ ⁊ vniuerſi q̄ habitāt in
+ eo. Q2 ipſe ſuper maria fundauit + eū: ⁊
ſup̄ flumina p̄parauit + eū. Quis aſcendet
in mōtē dn̄i: aut q̄s ſtabit in loco ſancto
ei⁹? Innocēs manib⁹ ⁊ mūdo cordeq̄ nō
accepit in vano aiaȝ ſuā: nec iurauit in do
lo p̄ximo ſuo. Hic accipiet bn̄dictionē a
dn̄o: ⁊ miſericordiā a deo ſalutari ſuo. Hec
eſt gnātio q̄rentiū + eū: q̄rētiū faciē dei ia
cob. Attollite portas p̄ncipes v̄ras: ⁊ eleua
mini porte eternales: ⁊ introibit rex glie.
Quis eſt iſte rex glie: dn̄s fortis ⁊ potens
dn̄s potēs in p̄lio. Attollite portas princi-
pes veſtras: ⁊ eleuamini porte eternales: ⁊
introibit rex glorie. Quis eſt iſte rex glo-
rie? dn̄s virtutū ipſe eſt rex glorie.

In finē pſal. dauid. Ca. xxiiij. Aleph

A // D te dn̄e leuaui aīam meā: de⁹ me⁹
in te ꝯfido nō erubeſcaȝ. Beth. Neq̄ꝫ
irrideāt me inimici mei: Gimel etenim
vniuerſi q̄ + ſuſtinēt te nō ꝯfundent. Cō-
fundant oēs iniqua agētes: ſup̄uacue Da
leth Uias tuas dn̄e + demōſtra mihi: ⁊ ſe-
mitas tuas + edoce me. He Dirige me i ve
ritate tua: Uau ⁊ doce me: q2 tu + es ſalua

tor me⁹ ⁊ te ſuſtinui tōta die. Zain Remi-
niſcere miſerationū tuaꝝ dn̄e: ⁊ miſericor
diaꝝ tuaꝝ q̄ a ſeculo ſūt. Heth Delicta iu-
uētutis mee: ⁊ ignorātias meas: ne // me
mineris. Scd̄ȝ miāȝ tuā memento mei
tu p̄p bonitatē tuā dn̄e. Teth Dulcis ⁊ re-
ct⁹ dn̄s: p̄p hoc legē dabit delinquētib⁹ in
via. Ioth Diriget māſuetos in iudicio: //
docebit mites vias ſuas. Caph Uniuerſe
vie dn̄i miā ⁊ v̄itas req̄rētib⁹ teſtamētuȝ
ei⁹: ⁊ teſtimōia ei⁹. Lamed Propt̄ nomē
tuū dn̄e p̄pitiaberis + pctō meo: multuȝ
eſt eni. Mem Quis eſt hō q̄ + timet dn̄ȝ:
legē ſtatuit ei in via quā elegit. Nun Aīa
ei⁹ in bonis demorabit: ⁊ ſemē ei⁹ + here-
ditabit terrā. Samech Firmamētū eſt do
min⁹ timētib⁹ eū ⁊ teſtamētū ipſi⁹ vt ma
nifeſtet illis. Ain Oculi mei ſemp̄ ad dn̄ȝ
qm̄ ip̄e euellet de laqueo pedes meos. Phe
Reſpice in me ⁊ miſerere mei: q2 vnicus ⁊
paup̄ ſuȝ ego. Sade Tribulatiōes cordis
mei m̄ltiplicate ſūt: de neceſſitatib⁹ meis
erue me. Res Uide hūilitatē meā ⁊ labo
rē meū: ⁊ dimitte vniuerſa delicta mea.
Res Reſpice inimicos meos qm̄ multipli
cati ſunt: ⁊ odio iniquo oderūt me. Sin
Cuſtodi aiaȝ meā ⁊ erue me: nō erubeſcā
qm̄ ſperaui in te. Thau Innocētes ⁊ re-
cti adheſerūt mihi: q2 ſuſtinui te. Libera
de⁹ iſrl̄ ex omnib⁹ tribulationib⁹ ſuis.

Pſalmus dauid. Cap. xxv.

I // Udica me dn̄e: qm̄ ego in innocen-
tia mea ingreſſus ſū: ⁊ in dn̄o ſperās
nō + infirmabor. // Proba me dn̄e ⁊ tenta
me: v̄enes meos ⁊ cor meum. Qm̄ miā
tua ante oculos meos eſt ⁊ cōplacui in ve-
ritate tua. // Nō ſedi cōcilio vanitatis: ⁊ cū
iniqua gerētib⁹ nō introibo. + Odiui ec-
cleſiā malignātiū: ⁊ cū impijs nō ſedebo.
// Lauabo + inter innocētes man⁹ meas: ⁊
circūdabo altare tuū dn̄e. Ut audiā vocem
laudis: ⁊ enarrē vniuerſa mirabilia tua.
// Dn̄e dilexi decorē dom⁹ tue: ⁊ locū habi-
tatiōis glie tue. Ne + p̄das cū impijs de⁹
animā meaȝ: ⁊ cū viris ſanguinū vitam
meam. In quoꝝ manib⁹ iniq̄tates ſunt: //
dextera coꝝ repleta eſt munerib⁹. Ego aūt
in innocētia mea ingreſſus ſuȝ: redime ⁊
miſerere mei. Pes. n. me⁹ ſtetit in dire-
cto: in eccleſijs bn̄dicam te dn̄e.

In finem pſal. Dauid priuſq̄ꝫ linire-
tur. Cap. xxvi.

al. + ſalu
taris
// 30. q. j.
c. de his.
de pe. di. j.
c. ſi perm̄
// 16. q. j.
c. vos aūt
// 22. q. 2.
ca. ſane.
33. q. 2. c.
admōet.
d' reſcrip.
ca. ſedes.
al. + pctm̄
meū
al's + ti-
meat
al's + he-
reditate
poſſide-
bit
infra. 85.
al's + cō-
fundar
// d̄ pe. di.
2. §. oppo
nit ⁊. c. ſi
enim.
al's + mo
uebor
// īfra. 138
// 24. q. 3.
c. cū qb⁹.
al's + O-
dio hūt
cōgrega-
tiōeȝ ma
lignoꝝ.
// īfra. 72.
al. + in I-
nocētib⁹
// 24. q. j.
c. oībus.
al's + ſit
// 1. q. j. c.
ſunt nō-
nulli.
11. q. 3. c.
q̄ recte.

de ſymo. ca. ⁊ ſi qō mes.

al's + de- fenſor
al's + ap- propin- quāt

DOminus illuminatio mea ⁊ ſalus mea: quē timebo? Dñs + ꝓtector vi te mee: a quo trepidabo? Dū appropiāt ſu per me nocētes: vt edāt carnes meas. Qui tribulant me inimici mei: ipſi infirmati ſunt ⁊ ceciderūt. Si ꝯſiſtāt aduerſum me caſtra: nō timebit cor meū. Si exurgat ad uerſū me ꝓliū: in hoc ego ſpabo. Unā petij a dño hāc reqrā: vt inhabitē i domo dñi oīb⁹ dieb⁹ vite mee. Ut videā volūtatē dñi ⁊ + viſitē téplū ei⁹. Qm̄ abſcōdit me in ta bernaculo ſuo in die maloꝝ: ꝓtexit me in abſcōdito tabernaculi ſui. In petra exalta uit me: ⁊ nūc exaltauit caput meū ſuper inimicos meos. Circuiui ⁊ imolaui in ta bernaculo ei⁹ hoſtiā + vociferationis: cāta bo ⁊ + pſalmū dicā dño. Exaudi dñe vocē meam q̄ clamaui + ad te miſerere mei ⁊ exaudi me. Tibi dixit cor meū: exquiſiuit + te facies mea: faciē tuā dñe requiram. Ne auertas + faciē tuā a me: ⁊ ne declines in ira a ſeruo tuo. Adiutor me⁹ es tu ne de relinquas me: neq₃ deſpicias me de⁹ ſalu taris meus. Qm̄ pr̄ me⁹ ⁊ mr̄ mea dereli querūt me: dñs aūt aſſūpſit me. Legē po ne mihi dñe in via tua ⁊ dirige me in ſe mitā rectā pp inimicos meos. Ne tradide ris me in aīas tribulātiū me: qm̄ in ſurrexerūt in me teſtes iniq: ⁊ mētita eſt iniqtas ſibi. // Credo videre bona dñi: in terra viuētiū. Expecta dñm: viriliter age ⁊ ꝯfortet cor tuū ⁊ ſuſtine dñm.

al's + ꝓte gar in tē plo
al's + iu- bilatiōis
al's + pſal lam
al. nō h₃ + ad te
al's + vul tū tuū
al's + mi hi
// de cōſe. di.4.c.4. ſic in ſa- cramētis.
al's + cla- maui
al's + ero ſimilis
hier.9.c.

¶ Pſalmus ipſi dauid. Cap. xxvij.

AD te dñe + clamabo de⁹ me⁹ ne ſileas a me ne qñ taceas a me: ⁊ + aſſimila bor deſcēdētib⁹ in lacū. Exaudi dñe vocem oronis mee dū oro ad te: dū extollo ma nus meas ad templū ſcm̄ tuū. Ne ſimul tradas me cū pctōrib⁹: ⁊ cū opantib⁹ ini qtatē ne pdas + me. // Qui loquunt paces cū ꝓximo ſuo: mala aūt in cordib⁹ eoꝝ. Da illis ſ₃ opa eoꝝ: ⁊ ſ₃ neqtiā adinuētio nū ipſoꝝ. Scd̄₃ opa manuū eoꝝ + tribue illis: redde retributionem eoꝝ ipſis. Qm̄ nō intellexerūt opa dñi: ⁊ in opa manuū ei⁹ + deſtrues illos ⁊ nō edificabis eos. Bñ dict⁹ dñs qm̄ exaudiuit vocem depcatiōis mee. Dñs adiutor me⁹ ⁊ ꝓtector me⁹: + ⁊ in ipſo ſpauit cor meū ⁊ adiut⁹ ſum. Et refloruit caro mea ⁊ ex volūtate mea ꝯfite bor ei. Dñs fortitudo plebis ſue: ⁊ ꝓtector + ſaluationū xp̄i ſui eſt. Saluū fac ppl̄m tuū dñe: ⁊ bñdic hereditati tue: ⁊ rege eos ⁊ extolle eos vſq₃ + in eternum.

al's nō h₃ + me
al. + aīa mea
al's + nō cōſidera uerūt
al. nō h₃ + et

¶ Pſalmus Dauid in conſummatione tabernaculi. Cap. xxviij.

AFferte dño filij dei afferte dño filios arietū. // Afferte dño gl'iaꝫ ⁊ honorez afferte dño gloriā nomini eius: adorate dñ₃ in + atrio ſcō eius. Uox dñi ſup aq̄s: de⁹ maieſtatis itonuit: dñs ſup aq̄s mul tas. Uox dñi in virtute: vox dñi in magni ficētia. Uox dñi + ꝯfringētis cedros: ⁊ con fringet dñs cedros libani. Et comminuet eas tāq₃ vitulū libani: ⁊ dilect⁹ quēadmo dū fili⁹ vnicorniū. Uox dñi + intercidētis flāmā ignis: vox dñi ꝯcutiētis deſtū: ⁊ cō mouebit dñs deſertū cades. Uox dñi ꝓpa rātis ceruos ⁊ reuelabit ꝯdēſa: ⁊ in téplo eius oēs dicēt gloriā. Dñs diluuiū₃ in habitare facit: ⁊ ſedebit dñs rex i eternū. Dñs virtutez populo ſuo dabit: dñs be nedicet populo ſuo in pace.

al's + ſa- lutariū₃
al's + ſe- culum
infra.95.
al's + aut a ſancta
al's + con terens
al's + ꝓci dentis

¶ Pſalmus cantici in dedicatione dom⁹ Dauid. Cap. xxix.

EXaltabo te dñe qm̄ ſuſcepiſti me: nec + delectaſti inimicos meos ſup me. Dñe de⁹ me⁹ clamaui ad te: ⁊ ſanaſti me. Dñe eduxiſti ab inferno aīaꝫ meā: ſalua ſti me a deſcēdētib⁹ in lacū. Pſallite dño ſancti ei⁹: ⁊ ꝯfitemini memorie ſanctita tis ei⁹. Qm̄ ira in indignatione ei⁹: ⁊ vi ta in volūtate ei⁹. + Ad veſperū demorabit flet⁹: ⁊ + ad matutinū letitia. Ego aūt di xi in abūdātia mea: nō mouebor in etnū. Dñe in voluntate tua ꝓſtitiſti decori meo virtutē. // Auertiſti faciē tuā a me: ⁊ fact⁹ ſū cōturbat⁹. Ad te dñe clamabo: ⁊ ad deum meū depcabor. // Que vtilitas in ſanguine meo: dū deſcēdo in corruptionē. Nūqd ꝯfitebit tibi puluis: aut ānūciabit veritatē

al's + io- cūdaſti
al's + ſal- uū feciſti
al's + de- ſpere
Al's + in matuti- nū exul- tatio
// 6.q.1.c. imitare.
// 16.q 7. c.4 hoc dī cimus.

tuā. Audiuit dñs ⁊ miſtus eſt mei: dñs fa
ctus eſt adiutor meus. Côuertiſti planctū
meū i gaudiuȝ mihi cōſcidiſti ſaccū meū
⁊+circūdediſti me letitia. Ut cantet tibi
glīa mea ⁊ non cōpungar: dñe deus meus
ineternum ɔfitebor tibi. ℭ In finem pſal-
mus dauid pro extaſi. Cap. xxx.

In te dñe ſperaui nō confundar ineter-
nū: in iuſtitia tua+libera me. Inclina
ad me aurē tuam: accelera vt+eruas me.
Eſto mihi in deū ꝓtectorē ⁊ in domū refu-
gij: vt ſaluum me facias. +Qm̄ fortitudo
mea ⁊ refugiū meuȝ es tu: ⁊ ꝑp nomē tuū
+deduces me ⁊ enutries me. Educes me
de+laqo hoc quē abſcōderūt mihi: qm̄ tu
es ꝓtector meus. // In manus tuas com-
mēdo ſpm̄ meuȝ redemiſti me dñe de⁹ ve
ritatis. Odiſti obſeruātes vanitates ſuper
uacue. Ego āt in dño ſperaui: exultabo ⁊ le
tabor in mīa tua. Qm̄ reſpexiſti humilita-
tē meā: ſaluaſti de neceſſitatib⁹ aīaȝ meaȝ.
Nec ɔcluſiſti me i+manib⁹ inimici mei:
ſtatuiſti in loco ſpacioſo pedes meos. Mi-
ſerere mei dñe qm̄ tribulor: ɔturbat⁹ eſt in
ira oculus me⁹ aīa mea ⁊ venter me⁹. // Qm̄
defecit in dolore vita mea: ⁊ ānī mei in ge-
mitib⁹. +Infirmata ē i paupertate vī⁹ mea:
⁊ oſſa mea cōturbata ſūt. Sup oēs inimi-
cos meos fact⁹ ſū opp̄: obꝛiū+viciniis me-
is valde: ⁊ timor notis meis. Qui videbāt
me foras fugerūt a me: ⁊+obliuioni dat⁹
ſū tanq̄ȝ mortu⁹ a corde. // Factus ſuȝ tanq̄ȝ
vas ꝑditū: qm̄ audiui vituperationē mul-
torū+cōmorātiū in circuitu. In eo dū cō
uenirēt ſil' aduerſum me:+accipe animā
meā ɔſiliati ſūt. Ego autē i te ſperaui dñe:
dixi de⁹ meus es tu: in manib⁹ tuis+ſor-
tes mee. Eripe me de+manu inimicoruȝ
meoꝝ: ⁊ a ꝑſeqntib⁹ me. +Illuſtra faciē tu
am ſup ſeruū tuū: ſaluum me fac in mīa
tua dñe: nō ɔfundar qm̄ inuocaui te. Eru
beſcāt ipi ⁊ deducant in infernū: muta+
fiant labia doloſa. Que loquunt aduerſus
iuſtū iniqtatē in ſupbia ⁊ i+abuſione. Q̄
magna multitudo dulcedinis tue dñe quā
abſcōdiſti timētib⁹ te. Perfeciſti eis q ſpe-
rant in te: in ɔſpectu filioꝝ hoīum. Abſcō-
des eos in abſcōdito faciei tue: a ɔturbatio
ne hoīuȝ ꝓteges eos in tabernaculo+ tuo
a ɔdictione linguarū. Bñdictus dñs: qm̄
mirificauit mīaȝ ſuam mihi in ciuitate
munita. Ego aūt dixi in+exceſſu mentis
mee: ꝓiectus ſuȝ a+facie oculoꝝ tuoꝝ uȝ.
ideo exaudiſti vocē orōnis mee: dū clama
reȝ ad te. Diligite dñȝ oēs ſcti ei⁹: qm̄+ve-
ritatē reqret dñs ⁊ retribuet + abūdāter
faciētib⁹ ſupbiaȝ. Viriliť agite ⁊ confortet
cor veſtrū: oēs qui ſperatis in domino.
ℭ Intellectus dauid. Cap. xxxi.

Beati quoꝝ remiſſe ſūt iniqtates: ⁊ q̄-
ruȝ tecta ſunt peccā. Beat⁹ vir cui non
imputauit dñs peccm̄: nec eſt in ſpū ei⁹ do-
lus. // Qm̄ tacui inueterauerunt oſſa mea:
dū+clamarē tota die. Qm̄ die ac nocte gra
uata eſt ſup me man⁹ tua: ɔuerſus ſum in
erumna mea dū ɔfigit ſpina. // Delictum
meū cognitū tibi feci: ⁊ iniuſtitiā meā nō
abſcōdi. // Dixi: ɔfitebor aduerſū me iniuſti
tiā meā dño: ⁊ tu remiſiſti impietatē pecti
mei. Pro hac orabit ad te oīs ſanct⁹ in tpe
opportuno. // Uerunť in diluuio aq̄ruȝ
multaꝝ: ad eū nō approximabūt. Tu es
refugiuȝ meū a tribulatione q̄ circūdedit
me: exultatio mea erue me a circūdātib⁹
me. Intellectū tibi dabo ⁊ inſtruā te: in via
hac q̄ gradieris: firmabo ſup te oculos me-
os. // Nolite fieri ſicut equus ⁊ mulus: qb⁹
nō eſt intellect⁹. In chamo ⁊ freno maxil-
las eoꝝ cōſtringe: q non approximāt ad te.
Multa flagella+pctōris+ſperātes aūt in
dño mīa circundabit. Letamini in dño ⁊
exultate iuſti: ⁊ gliamini oēs recti corde.
ℭ In finē pſalmus dauid. Cap. xxxij.

Exultate iuſti in dño: rectos decet +
collaudatio. Cōnfitemini dño i cithā-
ra: in pſalterio decē chordaꝝ pſallite illi. Cā
tate ei cāticū nouū: bene pſallite ei i vocife-
ratione. Quia+rectuȝ eſt vbuȝ dñi: ⁊ oīa
opa eius in fide. Diligit mīaȝ ⁊ iudicium
mīa dñi plena eſt terra. Uerbo dñi celi fir-
mati ſunt: ⁊ ſpū oris ei⁹ oīs virtus eoꝝ.
Congregās ſicut in+ vtre aq̄s maris: po
nens in theſauris abyſſos. Timeat dñm
oīs terra: ab eo autē cōmoueant oēs inha
bitātes orbeȝ. // Qm̄ ipſe dixit ⁊ facta ſunt:
ipſe mādauit ⁊ creata ſūt. Dñs diſſipat cō
ſilia gētiū: reprobat aūt cogitatiōes pplo-
rū: ⁊ reprobat ɔſilia ꝑncipū. Cōſiliū+aūt
dñi ineternū manet: cogitationes cordis
ei⁹ in+gñatione ⁊ gñationē. Beata gēs cu
i⁹ eſt dñs de⁹+ei⁹: ppl's quē elegit in here-
ditatē ſibi. De celo reſpexit dñs vidit oēs
filios hoīuȝ. De ꝑparato habitaculo ſuo: re
ſpexit ſup oēs q habitāt+terrā. Qui finxit

als+pre- cinxiſti
infra.70.
al.+erue me ⁊ eri- me
als+eri- mas
als+ D:
als+dux mihi e- ris
als+mu ſup iſta quā ocul tauerūt
Luc.23.f.
als+ ma nus
//7.q.j.§. hoc tunc. &.cuȝ do
als+infir- matus ē in egeſta te vigor meus
als habet +et
als+ob- litus
hie.21.c.
als+ ac- colentiū
als+cir- cū habi- tantium
al.+vt ac ciperent
als+ tpa mea
als+ma nibus
als+illu mina
als+ effi ciantur

als+con temptū
al. nō hȝ
+tuo
als+ pa- uor meo
als+exta ſis mea
als+vul tu
als+fide les
als+hȝ ea q abūdā- ter faciūt
//Ro.4.a
ō pe.di.3. c. ille rex in gloſa
⁊ ca. illō
//ō pe.di. j.§.
q ait ñ.
al.+accla mando me
//ō pe.di. j.ca.ñ.
//13.q.j. §.ſi er- go
de pe.di.j. ca.dixi et ca.ñ. ⁊ di. 4.ca. illō
//j.q.j.ca. nō ſaluat
Tob.6.a
als+pec catorum
als+ſpe- rantem
als+gau dete
als+ lau datio
als+cāta te ei iu- bilatiōe
Als+re ctus eſt ſermo

ſingillatī corda eoꝝ: q intelligit oīa opa
eoꝝ. Nō ſaluaꝫ rex ꝑ multā ꝟtutē: ⁊ gygas
nō ſaluabiꝫ i multitudine ꝟtutis ſue. Fal
lax equus ad ſalutē: in abūdātia aūt ꝟtu-
tiſ ſue nō ſaluabiꝫ. Ecce ocli dñi ſup metuē
tes eū: ⁊ in eis q ſperāt ſup mīa ei⁹. Ut eru
at a morte aīas eoꝝ: ⁊ alat eos in fame. Aīa
nr̄a ſuſtinet dñm: qm̄ adiutor ⁊ protector
nr̄ eſt. Quia in eo letabitur cor nr̄m: ⁊
in noīe ſctō eius ſperauim⁹. Fiat mīa tua
dñe ſup nos: quēadmodū ſperauim⁹ in te.

¶ Pſalmus dauid cū mutauit vultum
ſuum coram achimelech ⁊ dimiſit eum
⁊ abijt. Cap. xxxiij. Aleph.

Benedicā dñm i oī tpe: ſp laus eius in
ore mea. Beth. In dño laudabiꝫ aīa
mea audiāt māſueti ⁊ letenꝫ. Gimel. Ma-
gnificate dñm mecū: ⁊ exaltem⁹ nomē eius
in + idipſū. Daleth. + Exquiſiui dñm ⁊ exau
diuit me: ⁊ ex oīb⁹ tribulationibus meis
eripuit me. He. Accedite ad eū ⁊ illumina
mini. Uau ⁊ facies vr̄e nō ꝯfundenꝫ. Zain.
Iſte paup' clamauit ⁊ dñs exaudiuit eū: ⁊
de oīb⁹ tribulationib⁹ eius ſaluauit eū.
Heth. Immittet angelus dñi in circuitu
timētiū eū: ⁊ eripiet eos. Teth. Guſtate ⁊ vi
dete // qm̄ ſuauis eſt dñs: beat⁹ vir q ſperat i
eo. Ioth. Timete dñm oēs ſcti ei⁹: qm̄ + nō
eſt inopia timētib⁹ eū. Caph. Diuites e-
guerūt ⁊ eſurierūt: inqrētes aūt dñm nō +
minuenꝫ oī bono. Lamed. Uenite filij au-
dite me: timorē dñi docebo vos. Mē. Quis
eſt hō // q vult vitā: diligit dies videre bo-
nos. Nun. + Prohibe linguā tuā a malo: ⁊
labia tua ne loqnꝫ dolū. Samech. Diuerte
// a malo ⁊ fac bonū: inqre pacē ⁊ pſeqre eā.
Ain. Oculi dñi ſup iuſtos: ⁊ aures ei⁹ in ꝑ-
ces eoꝝ. Phe. Uult⁹ aūt dñi ſup faciētes ma-
la: vt pdat de t'ra memoriā eoꝝ. Sade. Cla-
mauerūt iuſti ⁊ dñs exaudiuit eos: ⁊ ex oī
bus tribulationib⁹ eoꝝ liberauit eos. Coph.
Iuxta eſt dñs his q + tribulato ſunt corde:
⁊ humileſ ſpū ſaluabit. Res. Multe tribu
lationes iuſtoꝝ: ⁊ de oīb⁹ his liberauit eos
dñs. Sin. Cuſtodit dñs oīa oſſa eoꝝ: vnū
ex his nō conteret. Thau. Mors peccatoꝝ
peſſima: ⁊ qui oderunt iuſtum delinquēt.
Redimet dñs aīas ſeruoꝝ ſuoꝝ: ⁊ non
+ delinquēt oēs qui ſperant in eo.

¶ In finē pſal. ipſi dauid. Cap. xxxiiij.

Iudica dñe nocentes me: expugna +
impugnantes me. Apphende arma et
ſcutū: et exurge in adiutoriū mihi. Effū
de frameā ⁊ conclude aduerſus eos qui
perſequunꝫ me: dic aie mee ſalus tua ego
ſum. // Confundanꝫ ⁊ reuereanꝫ: querētes
animā meā. Auertanꝫ retrorſū ⁊ ꝯfun-
danꝫ cogitantes mihi mala. Fiant tanq̄
puluis ante faciē venti: ⁊ angelus dñi co
artans eos. // Fiant vie illoꝝ tenebre ⁊ lu
bricū: ⁊ angelus dñi pſeqns eos. Qm̄ gra
tis abſconderūt mihi interitū laquei ſui:
ſuperuacue exprobrauerunt aiam meā. Ue
niat illi laqueus quem ignorat ⁊ captio
quā abſcondit apphendat eū: ⁊ in laqueū
cadat in + ipſū. Aīa aūt mea exultabit in
dño: + ⁊ delectabiꝫ ſuper ſalutari ſuo. Oīa
oſſa mea dicent: dñe qs ſimilis + tibi. Eri-
piens inopē ď manu fortioꝝ ei⁹: egenū ⁊
pauperē a diripientibus eū. Surgētes te
ſtes iniq: q̄ + ignorabā iterrogabāt me. Re
tribuebāt mihi mala p bonis: ſterilitatē
aie mee. Ego aūt cū mihi moleſti eſſent: +
induebar cilitio. Humiliabam in ieiunio
aiam meā: ⁊ oro mea in ſinu meo couer-
teꝫ. Quaſi ꝓximū ⁊ q̄ſi frēm noſtrū ſic cō-
placebam quaſi lugens ⁊ contriſtatus ſic
humiliabar ⁊ aduerſū me letati ſunt ⁊
conuenerūt: congregata ſunt ſup me fla-
gella ⁊ + ignoraui. + Diſſipati ſunt nec cō
puncti: tentauerunt me ſubſanauerunt
me ſubſanatione frenduerunt ſup me dē
tibus ſuis. Domine qn̄ reſpicies: reſtitue
animā meā + a malignitate eoꝝ: a leonī
b⁹ vnicā meā. Confitebor tibi, + in eccleſia
magna in pplo graui laudabo te. Non +
ſupgaudeant mihi: q aduerſanꝫ mihi ini
que: q oderunt me gratis ⁊ annuunt ocu
lis. // Qm̄ mihi qdē pacifice loqbanꝫ: + ⁊ i
iracundia terre loquentes dolos cogita-
bant. Et dilatauerunt + ſuper me os ſuū:
dixerunt euge euge viderūt oculi noſtri.
Uidiſti domine ne ſileas: domine ne diſce
das a me. Exurge + ⁊ intēde iudicio meo
deus meus: ⁊ dñs meus in cām meā. Iu-
dica me ſm + iuſtitiā tuā dñe deus meus
⁊ nō + ſupgaudeāt mihi. Non dicāt in cor
dibus ſuis euge euge anime nr̄e: nec di-
cant deuorabimus eum. Erubeſcant ⁊ re-
uereanꝫ ſimul qui gratulanꝫ malis meis.
Induanꝫ confuſione ⁊ reuerētia: q mali-
gna loquunꝫ ſup me. Exultēt ⁊ letenꝫ qui
volunt iuſtitiā meā: ⁊ dicāt ſp magnificeꝫ
dñs q volūt pacē ſerui ei⁹. Et lingua mea

Marginalia (left): al's + ini- ces · al's + ing ſtui · // 1. q. 9. c. teſtes in gloſa · al's + ni- hil deeſt · al's + defi- cient · // 1. pt. 3. b. · al's + con tine · // 30. an. de pe. c. ſi. in cle. · // ſra. 39. heb. 4. d. · // 6 pe. di. 4. ca. here tici · al's + dere linquēt · al's + eius · al's + ex- pugnā- tes

Marginalia (right): // ſra. 3 · ⁊ ſra. 9 · // 23. q. 4 c. nat u. chodon ſo. 9. it angelus · al's + ipſe · al'. nō h · + et · al's + ei' · al's + i- gnora- bant · al'. + idū ei as me · 23. q. 4 c. ſicut non eſt i glo. · al' + igno rauerūt · al's + diſ ſoluti · al's + ab aſtutijs · al's + dñe · al's + in- ſultent · 1. Jo. . d. · al's + in ſup iras doloſe · al's + in · al'. + dñe · al's + mif ficordiā · al's + inſul tent · al's + pu- dore ⁊ ve recūdia

meditabit iuſtitiã tuã tota die laudẽ tuã.

¶ In finẽ ſeruo dñi dauid. Cap. xxxv.

Dixit iniuſtus vt delinq̃t in ſemetip‑ſo: nõ eſt timor dei ante oculos eius. Qm̃ doloſe egit in ɔſpcũ ei⁹ vt ✝ iueniatur iniq̃tas ei⁹ ad odiũ. Uerba oris ei⁹ iniquitas ⁊ dolus: noluit itelligere vt bñ ageret. Iniq̃tatẽ meditat⁹ ẽ in cubili ſuo. Aſtitit omni vie non bone: maliciã autẽ non odiuit. Dñe in celo m̄ſa tua: ⁊ veritas tua vſq; ad nubes. Juſtitia tua ſicut montes ✝ dei iudicia tua abyſſus multa. Homines ⁊ iumenta ſaluabis dñe: queadmodũ multiplicaſti miſericordiaʒ tuam deus. Filij autẽ hominuʒ: in ✝ tegmine alarũ tuarũ ſperabunt. Inebriabunt ab vbertate dom⁹ tue: ⁊ torrente voluptatis tue potabis eos. Qm̃ apud te eſt fons vite: ⁊ in lumine tuo videbimus lumen. Pretende miſericordiam tuaʒ ſcientibus te: ⁊ iuſtitiam tuaʒ his qui recto ſunt corde. Non veniat mihi pes ſuperbie: ⁊ manus pctõris nõ moueat me. Ibi ceciderunt qui operant̃ iniq̃tatem expulſi ſunt nec potuerunt ſtare.

¶ Pſal. ipſi dauid. Cap. xxxvj. Aleph.

Noli emulari in malignãtib⁹: neq; ɔ̨elaueris faciẽtes iniq̃tatẽ. Qm̃ tan‑q̃ fenũ velocit̃ areſcẽt: ⁊ queadmodũ olera ✝ herbaꝝ cito decidẽt. Beth. Spera i dño ⁊ fac bonitatẽ: ⁊ inhabita terrã ⁊ paſceris i diuitijs ei⁹. Gimel. Delectar̃ i dño: ⁊ dabit tibi petitiões cordis tui. // Reuela dño viã tuã ⁊ ſpera in eo: ⁊ ipſe faciet. Et educet q̃ſi lumẽ iuſtitiã tuã: ⁊ iudiciuʒ tuũ tanq̃ ✝ meridiẽ: ſubdit⁹ eſto dño ⁊ ora eũ. Daleth. Noli emulari in eo q ꝓſperat̃ i via ſua: in hoie faciẽte iuſtitias. He. Deſine ab ira ⁊ dereliñq furorẽ: noli emulari vt maligneris. Qm̃ aũt q malignant̃ exterminabunt̃: ſuſtinẽtes te dñm ipſi hereditabũt t̃rã. Uau. Et adhuc puſillũ ⁊ nõ erit peccator: ⁊ q̃res locũ ei⁹ ⁊ nõ inuenies. Manſueti aũt hereditabũt t̃rã: ⁊ delectabunt̃ in multitudie pacis. Saen. Obſuabit pctõr iuſtuʒ: ⁊ ſtridebit ſup euʒ dẽtib⁹ ſuis. Dñs aũt irridebit eũ: qm̃ pſpicit q veniet dies ei⁹. Heth. Gladiuʒ euaginauerũt pctõres: intẽderũt arcuʒ ſuuʒ. Ut decipiãt pauperẽ ⁊ inopẽ: vt trucidẽt rectos corde. Gladi⁹ eoꝝ intret in corda ipſoꝝ: ⁊ arcus eoꝝ ɔfringat̃. Teth. Melius ẽ modicũ iuſto: ſup diuitias peccatoꝝ multas. Qm̃ brachia pctõꝝ cõterentur: ɔfirmat aũt iuſtos dñs. Joth. Nouit dñs dies imaculatoꝝ: ⁊ hereditas eoꝝ in eternũ erit. Nõ ɔfundent̃ in tpe malo: ⁊ in dieb⁹ famis ſaturabunt̃: q: pctõres pibũt. Caph. Inimici vo dñi: mox ✝ vt honorificati fuerint ⁊ exaltati: deficiẽtes queadmoꝫ fum⁹ deficiẽt. ✝ Mutuabit pctõr ⁊ nõ ſoluet: iuſt⁹ ãt miſeret̃ ⁊ ✝ tribuet. Lamech. Q: bñdicẽtes ei hereditabũt t̃rã: maledicẽtes aũt ei diſperibũt. Mem. Apd dñʒ greſſus hoĩs dirigent̃: ⁊ viã ei⁹ volet. Cuʒ ceciderit nõ collidet̃: q: dñs ✝ ſuppõnit manum ſuã. Nun. Junior fui eteniʒ ſenui: ⁊ nõ vidi iuſtũ derelictũ: nec ſemẽ ei⁹ q̃rẽs panẽ. Samech. Tota die miſeret̃ ⁊ cõmodat: ⁊ ſemẽ illi⁹ in bñdictione erit. // Declina a malo ⁊ fac bonuʒ: ⁊ inhabita i ſclʒ ſclĩ. Q: dñs amat iudiciũ: ⁊ nõ derelinquet ſctõs ſuos: ĩ eternuʒ ɔſeruabunt̃. Ayn. Iniuſti punient̃: ⁊ ſemẽ impioꝝ peribit. Juſti aũt hereditabunt terrã: ⁊ inhabitabunt in ſclʒ ſclĩ ſup eaʒ. Os iuſti meditabit̃ ſapiaʒ: ⁊ lingua ei⁹ loq̃tur iudiciũ. Zadik. Lex dei ei⁹ in corde ipſi⁹: ⁊ nõ ſupplãtabunt̃ greſſus ei⁹. Conſiderat peccator ei⁹ iuſtum: ⁊ ✝ querit mortificare eũ. // Dñs ãt nõ derelinq̃t eum in manib⁹ ei⁹: nec dãnabit eũ cuʒ iudicabit̃ illi. Koph. Expecta dñʒ ⁊ cuſtodi viam ei⁹: ⁊ exaltabit te vt hereditate capias terrã: cũ perierint pctõres videbis. Uidi impiuʒ ſuperexaltatũ: ⁊ eleuatũ ſicut cedros libani. Et trãſiui ⁊ ecce nõ erat: ⁊ q̃ſiui eũ: ⁊ nõ eſt inuẽtus loc⁹ ei⁹. Schin. Cuſtodi ✝ innocẽtiaʒ ⁊ vide eq̃tatem: qm̃ ſunt reliq̃e homini pacifico. Iniuſti autem diſperibunt: ſimul reliq̃e impioꝝ interibunt. Tau. Salus autem iuſtoruʒ a dño: ⁊ ꝓtector eoꝝ in tẽpore tribulationis. Et adiuuabit eos dñs ⁊ liberabit eos: ⁊ eruet eos a peccatoribus: ⁊ ſaluabit eos q: ſperauerunt in eo.

¶ Ps. dd. i rememoratiõe ſabbi. C. xxxvij.

Domine ne i ✝ furore tuo arguas me neq; in ira tua corripias me qm̃ ſagitte tue infixe ſunt mihi: ⁊ ɔ̃firmaſti ſuper me manũ tuã. Nõ ẽ ſanitas in carne mea a facie ire tue non eſt pax oſſib⁹ meis a facie pctõꝝ meorum. Qm̃ iniquitates mee ✝ ſupgreſſe ſunt caput meuʒ: ⁊ ſicut onus graue grauate ſunt ſup me. // Putruerũt ⁊ corrupte ſunt cicatrices mee: a facie inſipientie mee. // Miſer factus ſum ⁊ curuatus ſum vſq; in finem tota die contriſta‑

als ✝ iue‑ | iret ini | tatẽ ſuã | odiſſet | 17. d. c. | iõ. xi. q. | o. ca. ex‑ | cellẽtiſſi‑ | na regu | a | als ✝ dñi | 32. q. 4. | is igno‑ | et i glo. | als ✝ pro | ectione | 15. q. i. c. | irmiſſi‑ | ne. | als ✝ pra | i | // d pe. di. | i. ca. quis | aliq̃ | als ✝ me | ridie | als ✝ et | infra eo.

als ſuper eſt ✝ vt | al. ✝ ſenneratur | als ✝ retribuet | als ✝ ſuppõnet | // d pe. di. j. ca. quis. aliq̃ ſup: a. 33. | al. ✝ q̃ret ſupra eo. | // 24. q. 3. c. non in ppetuũ. d re. iud. c. 3. li. 6. | als ✝ veritatem | als ✝ idignatiõe. | ſupra. 6. | als ✝ ſuſtulerũt | // d pe. di. 3. c. totaʒ ⁊ d. 4. ſi.

tus ingrediebar. Quoniã lumbi mei im
149.di. ca.i. pleti ſūt illuſionib⁹: ⁊ nō ē ſanitas i carne
mea. Afflict⁹ ſū ⁊ hūiliat⁹ ſuʒ nimis rugie
R. nō hʒ ✠ dñe bā a gemitu cordis mei. // Dñe añ te oē de
ſideriū meū: ⁊ gemit⁹ me⁹ a te nō ē abſcon-
//ō pc. di. ſi. actio ne ditus. Cor meuʒ ꝯturbatuʒ eſt in me dere-
liqt me virtus mea: ⁊ lumē oculoꝝ meo-
ruʒ ⁊ ipſuʒ nō eſt mecuʒ. Amici mei ⁊ pxi
mei: aduerſuʒ me appropinquerunt ⁊ ſte
terunt. Et q iuxta me erant de longe ſtete-
runt: ⁊ vim faciebant q querebant animā
meaʒ. Et q inquirebant mala mihi locuti
ſunt vanitates: ⁊ dolos tota die meditabā-
tur. Ego autē tanꝙ̄ ſurdus non audiebā:
⁊ ſicut mutus non aperiens os ſuuʒ. Et fa
ctus ſuʒ ſicut homo non audiens: ⁊ nō ha
bēs in ore ſuo redargutiões. Qm̄ i te dñe
al. nō hʒ ſperaui. tu exaudies ✠ me dñe de⁹ me⁹. Qr
✠me dixiſti neqñ ſupergaudeant mihi inimici
mei: ⁊ dum cōmouent pedes mei ſup me
magna locuti ſūt. Qm̄ ego in flagella para
Als nō ē tus ✠ ſū: ⁊ dolor meus in ꝯſpectu meo ſp.
✠ ſum Qm̄ iniqtatē meā annunciabo: cogitabo ꝓ
peccato meo. Inimici autē mei viuunt
⁊ ꝯfirmati ſunt ſup me: ⁊ multiplicati ſūt
q oderunt me inique. Qui retribuūt ma
la ꝓ bonis detrahebant mihi: qm̄ ſeqbar bo
nitatem. Non derelinquas me dñe deus
meus ne diſceſſeris a me. Intende in ad-
Als nō ē iutorium meuʒ: dñe ✠ deus ſalutis mee.
✠ deus ℄ In finē ꝓ idythū cāticū dd. Ca. xxxviij.

DIxi cuſtodiam vias meas vt non de
linquam in lingua mea. Poſui ori
meo cuſtodiam cum conſiſteret peccator
als✠ob aduerſum me ✠ Obmutui ⁊ humiliatus
ſurdui ſum ⁊ ſilui a bonis ⁊ dolor meus reuoca-
tus eſt. Concaluit cor meuʒ intra me: ⁊ i
meditatione mea exardeſcet ignis. Locu-
tus ſum in lingua mea: notū fac dñe mi-
hi finem meuʒ. Et numeruʒ dieꝝ meoꝝ
quis eſt vt ſciaʒ qd deſit mihi. ✠ Ecce men
ſurabiles poſuiſti dies meos: ⁊ ſubſtantia als✠ve
mea tanꝙ̄ nihilū añ te. Uerūtñ vniuerſa res
vanitas: oīs hō viuēs. Uerūtñ i imagine
ptrāſit hō: ſʒ fruſtra ꝯturbat᷑. // Theſauri-
ʒat ⁊ ignorat cui ꝯgregabit ✠ ea. Et nūc q̄ //37.di.
eſt expectatio mea: nonne dñs ⁊ ſbā mea ✠ non ne
apō te ē. Ab oīb⁹ iniqtatib⁹ meis erue me al. nō h
opprobriū inſipiēti dediſti me. ✠ Obmutui ✠ea
⁊ nō aperui os meū qm̄ tu feciſti: amoue a als✠ai
me plagas tuas. A fortitudine man⁹ tue te ſemp
ego defeci i increpationib⁹ pp iniqtatē corri als✠ci
puiſti hoīeʒ. Et tabeſcere feciſti ſic araneam ſurdui
aiaʒ ei⁹: verūtñ vane ꝯturbat᷑ oīs ✠ hō. Ex
audi orōnē meā dñe: ⁊ deꝓcatiōnē meā: au als✠ vi
rib⁹ pcipe lachrymas meas. Ne ſileas ✠ qm̄ uens
aduena ego ſū apud te ⁊ peregrinus: ſicut Als✠ a
oēs pres mei. ✠ Remitte mihi vt refrige- me
rer: priuſꝙ̄ ✠ abeam: ⁊ amplius non ero. als✠ de
℄ In finem pſalmus dauid. Cap. xxxix. mitte
EXpectās expectaui dñm: ⁊ intēdit mi me
hi. Et exaudiuit pces meas: ⁊ eduxit als✠ e
me de lacu miſerie ⁊ de luto fecis. Et ſtatu-
it ſup̄ petraʒ pedes meos: ⁊ direxit greſſus
meos. Et immiſit in os meū cāticuʒ nouuʒ:
carmē deo nr̄o. Uidebūt multi ⁊ timebūt
⁊ ſpabūt i dño. Btūs vir cui⁹ ē nomē dñi
ſpes ei⁹: ⁊ nō reſpexit i vanitates ⁊ inſani
as falſas. Multa feciſti tu dñe deus meus
mirabilia tua: ⁊ cogitationib⁹ tuis non ē
q ſimilis ſit tibi. Annūciaui ⁊ locut⁹ ſū: mul-
tiplicati ſunt ſup numeꝝ. // Sacrificiuʒ ⁊ Heb. ſo
oblationē noluiſti: ✠ aures autē pfeciſti b.
mihi. Holocauſtū ⁊ ꝓ pctō non poſtulaſti: als✠ co
tunc dixi ecce venio. In capite libri ſcriptū pus
eſt de me vt ✠ facerē voluntatē tuā: de⁹ me- al.✠facia
us volui: ⁊ legē tuā in medio cordis mei. als✠ An
✠ Annūciaui iuſtitiā tuā i eccl'ia magna: nūciaui
ecce labia mea nō ꝓhibebo dñe tu ſciſti. Iu
ſtitiam tuā nō abſcondi in corde meo: ve
ritatē tuā ⁊ ſalutare tuuʒ dixi. Non abſcō-
di miaʒ tuā ⁊ veritatē tuā a ꝯcilio mul-
to. Tu autē dñe ne longe facias miſera-
tiones tuas a me miā ⁊ veritas tua ſemp
ſuſceperunt me. Qm̄ circundederunt me
mala: quoꝝ non eſt numerus: cōphen
derunt me iniqtates mee ⁊ non potui vt
viderē. // ✠ Multiplicate ſūt ſup capillos als✠ mi
capitis mei: ⁊ cor meū dereliqt me. Cōpla tiplica
ceat tibi domine vt eruas me domine ad
adiuuandum me reſpice. Confundantur

⁊ reuereantur ſimul qui querunt animã tare vultꝰ mei + ⁊ deꝰ meꝰ. Ad meipſum   aĩs non

𝔭 Joã meã vt auferant eam. Auertantur retroꝛ
⁊ extlig ſum ⁊ reuereantur: qui volunt mihi ma
ca. vnico la. Ferant confeſtim confuſionem ſuam:
in cle. qui dicunt mihi euge euge. Exultent ⁊ le
ſup. 38. tentur ſuper te omnes querentes te: ⁊ di-
ſup. 89. cant ſemper magnificetur dominus qui
diligunt ſalutare tuum. Ego autem men-
dicus ſum ⁊ pauper: dominus ſollicitus
eſt mei. Adiutoꝛ meus ⁊ protectoꝛ meus
es tu: deus meus ne tardaueris.

Jn finem pſalmus dauid. Cap. xl.

Beatus vir qui intelligit ſup egenũ
⁊ pauperẽ: in die mala liberabit eum
dñs. Dñs ↄſeruet eũ ⁊ viuificet eũ ⁊ beatũ
aĩs + ma faciat eũ in terra: ⁊ non tradat eũ in + ani
nus mã inimicoꝝ eius. Dñs opẽ ferat illi ſu
per lectũ doloꝛis eius: vniuerſum ſtratũ
eius verſaſti in infirmitate eius. Ego dixi
dñe miſerere mei: ſana aĩam meã qꝛ pecca
ui tibi. Jnimici mei dixerunt mala mi-
hi: qñ moꝛietur ⁊ peribit nomen eius. Et
aĩs + con ſi ingrediebat̃ vt videret vana loqbat̃ coꝛ
gregabit eius ↄgregauit iniqtatẽ ſibi. Egrediebatur
foꝛas: ⁊ loqbat̃ in idipm. Aduerſum me ſu
𝔭 50. di. ſurrabãt oẽs inimici mei: aduerſum me
ca. ponde cogitabãt mala mihi. Verbũ iniquũ ↄſti
ret. ⁊. c. ſa tuerunt aduerſũ me: nunqd qui doꝛmit
cerdotes non adijciet vt reſurgat. Etenim hõ pacis
mee in quo ſperaui: q edebat panes meos:
magnificauit ſup me ſupplantationẽ. Tu
aũt dñe miſerere mei: ⁊ reſuſcita me ⁊ retri-
buam eis. Jn hoc cognoui quoniã volui-
ſti me: qñ nõ gaudebit inimicus meꝰ ſu-
infra. 42. p me. Me aũt ꝓpter innocẽtiã ſuſcepiſti:
⁊ ↄfirmaſti me in ↄſpectu tuo in eternũ.
aĩs + vſ- Bñdictus dñs deus iſrael a ſeculo: ⁊ + in
qꝫ ſeclm fiat fiat. Jn finẽ intellectꝰ filij choꝛe.
Pſalmus dauid. Cap. xli.

Quemadmodum deſiderat ceruus ad
fontes aquarũ: ita deſiderat aĩa mea
aĩs + foꝛ- ad te deus. Sitiuit aĩa mea ad te deũ + fon
tem tẽ viuũ: qñ veniã ⁊ + apparebo ante faciem
aĩs + pa- dei. Fuerunt mihi lacrhyme mee panes
rebo die ac nocte: dum dicitur mihi quotidie
vbi eſt deus tuus. Hec recoꝛdatus ſum et
effudi in me animam meam: quoniam
tranſibo in locum tabernaculi admirabi-
lis vſqꝫ ad domum dei. Jn voce exultatio-
nis ⁊ confeſſionis ſonus epulãtis. Quare
aĩs + deũ triſtis es aĩa mea: ⁊ quare conturbas me.
infra. 42. Spra i + deo qñ adhuc ↄfitebor illi ſalu

anima mea ↄturbata eſt: ꝓpterea memoꝛ   hꝫ + ⁊
ero tui de terra ioꝛdanis ⁊ + hermonijm a   aĩs + her
mõte modico. Abyſſus + abyſſum inuo   monij
cat: in voce cataractaꝝ tuaꝝ. Omnia excelſa   aĩs + ad
tua ⁊ fluctꝰ tui: ſup me tranſierũt. Jn die
mãdauit dñs miſericoꝛdiã ſuã: ⁊ nocte
canticũ eius. Apud me oꝛo deo vite mee:
dicã deo ſuſceptoꝛ meꝰ es. Quare oblitus   aĩs non
es mei: + ⁊ qͥre ↄtriſtatꝰ incedo: dũ affli-   eſt + et
git me inimicꝰ. Dũ cõfringunt̃ oſſa mea
exproꝛbrauerũt mihi q tribulant me ini-
mici mei. Dũ dicũt mihi p ſingulos dies
vbi eſt deꝰ tuꝰ: qͥre triſtis es aĩa mea: ⁊ qͥre
ↄturbas me. Spera in + deo qñ adhuc cõ   al. + dño
fitebor illi: ſalutare vultꝰ mei ⁊ deꝰ meus.

Jn finẽ pſalmus dauid. Cap. xlij.

Judica me deꝰ ⁊ diſcerne cauſam meã   De cõſe.
de gẽte nõ ſancta: ab homine iniquo   diſ. 2. ca.
⁊ doloſo erue me. Quia tu es deꝰ foꝛtitu-   credere
do mea qͥre me repuliſti + ⁊ quare triſtis   in fi.
incedo dũ affligit me inimicꝰ. Emitte lu   aĩs non
cem tuã ⁊ veritatẽ tuã: ipſe me deduxerũt   hꝫ + et
⁊ adduxerũt in mõtẽ ſanctũ tuũ ⁊ in ta-
bernacula tua. Et introibo ad altare dei: ad
deũ qui letificat iuuẽtutẽ meã. Cõfiteboꝛ
tibi in cithara deꝰ deꝰ meꝰ: qͥre triſtis es
anima mea ⁊ quare cõturbas me. Spe-   Sup. 41.
ra in deo qñ adhuc cõfitebor illi: ſalutare
vultus mei ⁊ deus meus.

Jn finem pro filijs choꝛe intellectꝰ. pſal
mus dauid. Cap xliij.

Deus auribꝰ nr̃is audiuimus: pr̃es
nr̃i ãnũciauerũt nobis. Opus qḋ
opatꝰ es in diebꝰ eoꝝ: ⁊ in diebus antiqs.
Manꝰ tua gẽtes + diſperdidit ⁊ plantaſti   al. + diſp
eos: afflixiſti pplos ⁊ expuliſti eos: nec. n.   derdit diſ
in gladio ſuo poſſederũt terrã: ⁊ brachiũ   perdit
eoꝝ nõ ſaluauit eos. Sꝫ dextera tua ⁊ bra
chiũ tuũ ⁊ illuminatio vultꝰ tui: qm̃ cõ-
placuiſti in eis. Tu es ipſe rex meꝰ ⁊ deus
meꝰ: q mãdas ſalutes iacob. Jn te inimi
cos nr̃os vẽtilabimꝰ coꝛnu: ⁊ in nomine
tuo + ſpernemꝰ inſurgẽtes in nobis. Nõ   al. + ſper
enim in arcu meo ſperabo ⁊ gladiꝰ meꝰ nõ   nimus
ſaluabit me. Saluaſti. n. nos de affligẽti-
bus nos: ⁊ odiẽtes nos cõfudiſti. Jn deo
laudabimur tota die: + ⁊ in nomine tuo   aĩs non
cõfitebimur in ſeculũ. Nũc aũt repuliſti   hꝫ + et
⁊ ↄfudiſti nos: ⁊ nõ egredieris + in virtuti
bus noſtris. Auertiſti nos retroꝛſũ poſt   aĩs + deꝰ
inimicos noſtros: ⁊ qui oderũt nos di-

rīpiebant ſibi. Dediſti nos tāq̄ʒ oues eſca
rum ⁊ in gētibus diſperſiſti nos. Uendi
diſti populū tuū ſine pcio: ⁊ nō fuit mul-
titudo in cōmutationib⁹ eorū. Poſuiſti
als + in nos + opprobriū vicinis noſtris: ſubſan
natione ⁊ deriſuʒ his q in circuitu no-
ſtro ſunt. Poſuiſti nos in ſimilitudinē
gentib⁹: cōmotioneʒ capitis in populis.
Tota die verecūdia mea cōtra me eſt: ⁊ cō
fuſio faciei mee cooꝑuit me. A voce expro-
brantis ⁊ obloquētis: a facie inimici ⁊ ꝑ-
ſequētis. Hec omnia venerūt ſup̄ nos
nec obliti ſumus te: ⁊ inique nō egimus
in teſtamēto tuo. Et nō receſſit retro coꝛ
noſtrū: ⁊ declinaſti ſemitas noſtras a via
tua. Q̄m humiliaſti nos in loco afflictio
nis: ⁊ cooꝑuit nos vmbra mortis. Si ob
liti ſumus nomē dei noſtri: ⁊ ſi expandi
mus manus noſtras ad deū alienū. Nō-
ne deus requiret iſta: ipſe eniʒ nouit abſcō-
dita cordis. Q̄m ꝓpter te mortificamur
tota die: eſtimati ſumus ſicut oues occi-
ſiōis. Exurge q̄re obdormis dñe: exurge
⁊ ne repellas in finē. Quare faciē tuā auer
Ro.8. tis: obliuiſceris inopie nr̄e ⁊ tribulatiōis
nr̄e. Q̄m hūiliata eſt in puluere aīa nr̄a:
als non cōglutinat⁹ ē in terra vēter nr̄. Exurge +
hʒ + dñe dñe adiuua nos ⁊ redime nos pp̄ nomē tuū.

¶ In finē ꝓ his q cōmutabunt filijs cho-
re ad itellectū canticū ꝓ dilecto. Ca. xliiij.

E Ructauit coꝛ meū verbū bonū: dico
ego opa mea regi. Lingua mea cala
mus ſcribe: velociter ſcribētis. Speciosus
forma pre filijs hoīuʒ: diffuſa eſt grā in la
bijs tuis: ꝓpterea bn̄dixit te deus ineter
nū. Accingere gladio tuo ſup femur tuū
potētiſſime. Specie tua ⁊ pulchritudine
tua: itēde, pſpere, pcede ⁊ regna. Propter
veritatē ⁊ mānſuetudinē ⁊ iuſticiā: ⁊ dedu
cet te mirabilr̄ dextera tua. Sagitte tue a-
als + coꝛ de cute: ppl̄i ſub te cadēt i + corda inimicoꝝ
// heb. 1. regis. // Sedes tua de⁹ in ſeclm̄ ſecli: vga
// de ſacra directiōis virga regni tui. Dilexiſti iuſti-
vnctio. c. tiā ⁊ odiſti iniqtatē: ꝓpterea vnxit te de⁹
vno. de⁹ tu⁹ oleo leticie p̄ ꝯſortib⁹ tuis. Myr
als + caſ rha ⁊ gutta ⁊ + caſia a veſtimētis tuis: a
ſia. domib⁹ eburneis ex qb⁹ delectauerūt te fi
lie regū in honore tuo. // Aſtitit regina a
// 32. q. 5. dexteris tuis in veſtitu deaurato circūda
c. ſi pau- ta varietate. Audi filia ⁊ vide iclina aurē
lus tuā: ⁊ obliuiſcere pplm̄ tuū ⁊ domū pris
tui. Et ꝯcupiſcet rex decoꝛē tuū: q̄m ipſe ē

dñs + de⁹ tu⁹ ⁊ adorabūt eū. Et filie tyri i
munerib⁹: vultū tuū depcabunt + oēs di als nō
uites plebis. Oīs glīa ei⁹ filie regis ab in- hʒ + de
tus in fimbrijs aureis: circūamicta va-
rietatib⁹: adducent regi vgines poſt eā:
ꝓxime eius afferent tibi. Afferent in leti //48. di.
cia ⁊ exultatiōe: adducent in tēplū regis. c. quoniam
// Pro prib⁹ nati ſūt tibi filij: ꝯſtitues eos videns
pncipes ſup oēʒ terrā. + Memoꝛ ero no- als + me
minis tui + in oī gn̄atiōe ⁊ gn̄atiōe. Pro mores
pterea ppl̄i cōfitebunt tibi: ineternū ⁊ in erunt
ſeculū ſeculi. ¶ In finē filijs als +
chore ꝓ arcanis. pſalmus dauid. Cap. xlv. domine

D Eus nr̄ refugiū ⁊ virt⁹: adiutoꝛ i trī
bulatiōib⁹ q inuenerūt nos nimis.
Propterea nō timebim⁹ dū turbabit trā: als + fo
⁊ trāſferent mōtes in coꝛ maris + Sōue nauctū
rūt ⁊ turbate ſūt aq̄ eoꝝ: ꝯturbati ſūt mō
tes in fortitudine ei⁹. Fluminis ipet⁹ le
tificat ciuitatē dei: ſctificauit tabernaculuʒ
ſuū altiſſim⁹. De⁹ i medio ei⁹ nō cōmo-
uebit: adiuuabit eā de⁹ mane diluculo. als non
Cōturbate ſunt gētes + ⁊ inclinata ſūt re hʒ + ⁊
gna: dedit vocē ſuā mota eſt terra. + Dñs
virtutū nobiſcū: ſuſceptoꝛ nr̄ de⁹ iacob.
Uenite ⁊ videte opa dñi q̄ poſuit ꝓdigia als + fi
ſup terrā: auferens bella vſq̄ʒ ad + finē ter- nes
re. Arcū ꝯteret ⁊ confringet arma: ⁊ ſcuta
comburet igni. Uacate ⁊ videte quoniaʒ Als +
ego ſum deus: exaltaboꝛ in gētibus ⁊ exal regna
taboꝛ in + terra. // Dominus virtutū no ſup. eo.
biſcū: ſuſceptoꝛ noſter deus iacob. 92. di. c.
¶ In finem pro filijs chore: pſalmus da- in glo.
uid. Cap. xlvj.

O Mnes gētes plaudite manib⁹: iubi
late deo in voce exultatiōis. Q̄m dñs
excelſus terribilis: rex magnus ſup oēʒ ter
rā. Subiecit ppl̄os nobis: ⁊ gētes ſub pedi
bus nr̄is. Elegit nobis hereditatē ſuā: ſpe Als +
ciem iacob + quam dilexit. Aſcēdit deus quem
in iubilo: ⁊ dñs in voce tube. Pſallite deo als non
noſtro pſallite: pſallite regi noſtro pſalli hʒ + ⁊
te. Quoniā rex omnis terre deus: pſallite als + re
ſapiēter. + Regnabit deus ſup gentes: de⁹ gnauit
+ ſedet ſuper ſedem ſanctam ſuam. Prin als + ſe
cipes populoꝛuʒ congregati ſunt cū deo dit
habraam: quoniam dij fortes terre vehe-
menter eleuati ſunt. ifra. 144.
¶ Pſalmus cantici filijs chore ſecunda de ꝯſe. di
ſabbati. Cap. xlvij. y. acceſſe

M Agnus dñs ⁊ laudabilis nimis: in runt
ciuitate dei nr̄i in monte ſctō eius.

Fundaṫ exultatiõe vniuerſe terre ✠ mõs
Als ✠ ſion: latera aqlõis ciuitas regis magni. //
montes Deꝰ in domibꝰ eiꝰ cognoſceṫ cũ ſuſcipiet
//de peni. eã. Quĩ ecce reges ✠ terre ɔgregati ſũt: ɔue
di.2.c.dũ nerũt in vnũ. Ipſi videntes ſic amirati ſũt:
ſctãm. ɔturbati ſũt: cõmoti ſũt: tremor apphẽ-
als non dit eos. Ibi dolores vt pturiẽtis: in ſpũ ve
hʒ ✠ ter hemẽti ɔteres naues tharſis. Sicut audiui
re mus ſic vidimꝰ in ciuitate dñi ṽtutũ in
ciuitate dei nři: deꝰ fundauit eã ĩneternũ.
Suſcepimus deus miſericordiã tuã: i me-
dio tẽpli tui. Scdʒ nomẽ tuũ deꝰ: ſic ⁊ laꝰ
tua in fines terre iuſticia plena ẽ dextera
infra.69 tua. Leteṫ mõs ſion ⁊ exultẽt filie iude: pp
iudicia tua dñe. Circũdate ſion ⁊ cõplecti
mini eã: narrate in turribꝰ eiꝰ. Põite cor
da via in virtute eius: ⁊ diſtribuite do-
mos eius: vt enarretis in ꝓgenie altera.
Quĩ hic eſt deus deꝰ nř i eternũ: ⁊ i ſeculũ
ſeculi: ipſe reget nos in ſecula.

¶ In finẽ, p filijs chore pſ dauid. c.xlviij.

als non Audite hec oẽs gẽtes: auribꝰ pcipite
hʒ ✠ oẽs ✠ oẽs q habitatis orbẽ. Quiqʒ terri
als non gene ⁊ filij hoĩuʒ: ✠ ſimul ✠ in vnũ diues
hʒ ✠ ſi- ⁊ paup. Os meũ loq̃tur ſapiaʒ: ⁊ medita-
mul ſed tio cordis mei prudẽtiã. Inclinabo i pabo
ſolũ in lã aurẽ meã: apiã in pſalterio ꝓponem
vnum meã. Cur timebo in die ✠ malo: iniqtas
als hʒ ✠ calcanei mei circũdabit mꝰ. Qui ɔfidũt i
ſimul ſʒ virtute ſua: ⁊ i multitudine diuitiaꝝ ſua
nõ hʒ ✠ rũ gliant. Fr nõ redimit redimet hõ: ✠
in vnuʒ nõ dabit deo placationẽ ſuã. Et pciũ redẽ
als ✠ ma ptiõis aĩe ſue: ⁊ laborabit ieternũ ⁊ viuet
la adhuc in finẽ. Nõ videbit interitũ cũ vide
als ✠ ⁊ rit ſapiẽtes morietes: ſimul iĩſipiẽs ⁊ ſtul
// 13.q.2. tus pibũt. Et relinquẽt alienis diuitias ſu
c.in pñti as: ⁊ ſepulchra eoꝝ domus illoꝝ ieternũ.
als ✠ la Tabernacula eoꝝ in ꝓgenie ⁊ ꝓgenie: vo-
borer cauerũt noĩa ſua i terris ſuis // ✠ Et hõ cũ
infra.eo. in honore eẽt nõ intellexit: cõparatus eſt
als non iumẽtis inſipiẽtibus: ⁊ ſilis factus eſt il-
hʒ ✠ ⁊ lis. Hec via illoꝝ ſcãdalũ ipſis: ⁊ poſtea in
ore ſuo cõplacebũt. Sicut oues i inferno
poſiti ſunt: mors depaſcet eos. Et domina
Als ✠ de buntur eoꝝ iuſti in matutino: ⁊ auxiliũ eo
tereſcet rũ ✠ veteraſcet in inferno a glia eoꝝ. Ve-
rumtñ deus redimet aiam meã de manu
inferi: cũ acceperit me. Ne timueris cũ di
Job. 27. ues factus fuerit homo: ⁊ cũ multiplica-
d. tã fuerit glia domus eius // Quĩ cum inte-
rierit nõ ſumet oĩa: neqʒ deſcendet cuʒ eo
glia eius. Qr aĩa eius in vita ipſius bene-
diceṫ: cõfitebiṫ tibi cũ bñfeceris ei. Introi
bit vſqʒ in ꝓgenies patrum ſuoꝝ: ✠ vſqʒ als ✠ et
ineternũ nõ videbit lumẽ. // Hõ cũ in ho- ſup. eo.
nore eẽt nõ intellexit: cõparatꝰ eſt iumẽ-
tis inſipiẽtibus ⁊ ſimilis factus eſt illis.

¶ Pſalmus aſaph. Cap.xlix.

Deus deoꝝ dñs locutus ẽ: ⁊ vocauit
terrã. A ſolis ortu vſqʒ ad occaſum
ex ſion ſpecies decoris eiꝰ. Deus mãifeſte
veniet deꝰ nř ⁊ nõ ſilebit. Ignis i ɔſpectu
eius exardeſcet: ⁊ in circuitu eiꝰ tẽpeſtas
valida. Aduocauit celũ ✠ deſurſuʒ: ⁊ terrã als non
diſcernere ppłm ſuũ. Cõgregate illi ſctõs hʒ ✠ de
eius: q ordinãt teſtamẽtũ eius ſup ſacrifi
cia. Et annũciabũt celi iuſtitiã eius: qm
deus iudex ẽ. Audi ppłs meus ⁊ loquar:
iſrael ⁊ teſtificabor tibi: deus deꝰ tuus ego
ſum. Nõ ✠ in ſacrificijs tuis arguã te: ho- als ✠ ſis
locauſta aũt tua i ɔſpectu meo ſunt ſem p ſacrifi-
per. Nõ accipiã de domo tua vitulos: neqʒ cia tua
de gregibꝰ tuis hyrcos. Quĩ mee ſunt oẽs
fere ſyluaꝝ: iumẽta i mõtibꝰ ⁊ boues. Co
gnoui oĩa volatilia celi: ⁊ pulcritudo agri
mecũ eſt. Si eſuriero nõ dicã tibi: meꝰ ẽ
eniʒ orbis terre: ⁊ plenitudo eius. Nũqd
mãducabo carnes tauroꝝ: aut ſanguines
hyrcoꝝ potabo. // Immola deo ſacrificiuʒ //de voto
laudis: ⁊ redde altiſſimo vota tua. Et iuo c. penul.
ca me in die tribulatiõis: eruã te ⁊ hono-
rificabis me. Pctõri aũt dixit deꝰ: q̃re tu
enarras iuſtitias meas: ⁊ aſſumis teſtm̃
meũ p os tuũ. // Tu vero odiſti diſciplinã // 3.q.7.
⁊ piecisti ſermões meos retrorſuʒ. Si vi- idẽ teſta
debas furẽ currebas cũ eo: ⁊ cũ adulteris tur
portionẽ tuã ponebas. Os tuũ abũdauit
malicia: ⁊ lingua tua ɔcinabat dolos. // Se
des aduerſus fratrẽ tuũ loquebaris: ⁊ ad //6.q.i.c.
uerſus filiũ matris tue ponebas ſcãdalũ: ex meri-
hec feciſti ⁊ tacui. Exiſtimaſti iniq ꝙ ero to
✠ tui ſilis: arguam te ⁊ ſtatuã cõtra faciẽ Als ✠
tuam. Intelligite hec q obliuiſcimini deũ tibi
ne qñ rapiat ⁊ nõ ſit qui eripiat. Sacrifi-
cium laudis honorificabit me: ⁊ illic iter als ✠ q
✠ quo oſtendam illi ſalutare dei. //de peni.

¶ Pſalmꝰ i finẽ dauid qñ venit ad eũ na di.3.c.to
than ꝓpheta qñ intrauit ad berſabee. Ca.l. tã infra.

// Miſerere mei deus: ſecũdũ magnaʒ 55.⁊.56.
miſericordiam tuaʒ. Et ſcdm mul- //õ pe.di.
titudinẽ miſerationum tuaꝝ: dele iniq- 3.c.totaʒ
tatem meã. // Amplius laua me ab iniqta // ibidẽʒ
te mea: ⁊ a peccato meo munda me. // Quĩ ca. illud.
iniquitatẽ meã ego cognoſco: ⁊ peccatum

//ð pe.di. meũ contra me eſt ſemper. // Tibi ſoli pec
ſ.c.ꝛ veit caui ꝛ malũ corã te feci: // vt iuſtificeris in
Ro.3.a. ſermonibus tuis ꝛ vincas cũ iudicaris.
Ecce enim in iniquitatibus ↄceptus ſuz:
//diſ.50. ꝛ in peccatis cõcepit me mater mea. Ecce
c.cuz ex- eniz veritatẽ dilexiſti: incerta ꝛ occulta ſa
audi. pientie tue mãifeſtaſti mihi. // Aſperges
alſ hʒ ✠ me ✠ hyſopo ꝛ mũdabor: lauabis me ꝛ ſu
//ð pe.di. per niuez dealbabor. Auditui meo dabis
2.c. vt co gaudiũ ꝛ leticiam: ꝛ exultabũt oſſa humi
gnoue- liata. // Auerte faciẽ tuam a peccatis meis:
runt ꝛ omnes iniqtates meas dele. Cor mun-
//di. 50. duz crea in me deus: ꝛ ſpiritum rectũ in
c.põdeſt noua in viſceribus meis. Ne ꝓijcias me
ꝛ.c.cũ ex a facie tua: ꝛ ſpm̃ ſctm̃ tuum ne auferas a
audiero me. // Redde mihi leticiã ſalutaris tui: ꝛ
ð pe. di.2 ſpũ pͥncipali cõfirma me. Docebo iniquos
cũ oluʒ vias tuas: ꝛ impij ad te ↄuertent. Libera
diſti.50. me de ſanguinib⁹ deus de⁹ ſalutis mee:
vbi ſup. ✠ ꝛ exultabit lingua mea iuſtitiã tuam.
de pe.diſ. Dñe labia mea aperies: ꝛ os meũ annũcia-
3.c.totaʒ bit laudẽ tuã. Qm̃ ſi voluiſſes ſacrificiũ de
alſ non diſſez vtiqʒ: holocauſtis non delectaberis.
hʒ ✠ ꝛ Sacrificiũ deo ſpũs ↄtribulat⁹: cor cõtri-
de pe.diſ. tũ ꝛ humiliatũ de⁹ nõ ✠ deſpicies. Beni-
ij.c.vt co gne fac ✠ i bona volũtate tua ſion: ✠ vt edi
gitaue- ficentur muri hierl'm. Tũc acceptabis ſa
runt crificiũ iuſtitie: oblationes ꝛ holocauſta:
Alſ ✠ tũc imponẽt ſuper altare tuũ vitulos.
deſpicias ¶ In finẽ intellectus dauid cũ venit ad
alſ hʒ ✠ eum doech idumeus: ꝛ nũciauit ſauli: ve-
domine nit dauid in domũ ✠ abimelech. Cap.lj.
alſ ✠ ꝛ Quid gliaris in malicia: q potẽs es i
Alſ ✠ iniqtate. Tota die iniuſticiã cogita
achime- uit lingua tua ſicut nouaculã acutã feci-
lech ſti dolũ. Dilexiſti maliciã ſup benignitatẽ:
iniquitatẽ magis ꝙ loqui equitatẽ. Dile
xiſti oĩa verba pcipitationis lingua dolo-
ſa. Propterea deus deſtruet te in finẽ: euel
Alſ non let te ꝛ emigrabit te de tabernaculo ✠ tuo:
hʒ ✠ tuo ꝛ radicẽ tuã de terra viuẽtium. Uidebũt
iuſti ꝛ timebũt: ꝛ ſup eũ ridebunt ꝛ di-
cent: ecce hõ qui non poſuit deum adiuto
rem ſuũ. Sʒ ſperauit in multitudine di-
uitiarum ſuarum: ꝛ pualuit in vanitate
ſua. Ego autẽ ſicut oliua fructifera in do-
mo dei: ſperaui in miſericordia dei ineter
Alſ ✠ nũ ꝛ in ſeculũ ſeculi. Cõfitebor tibi i ſeclʒ
domine qr feciſti: ꝛ expectabo nomẽ tuũ quoniam
Alſ non bonũ ✠ eſt in conſpectu ſanctorum tuoꝝ.
hʒ ✠ eſt ¶ In finem intellectus dauid pro ame-
lech. Cap.lij.

Dixit inſipiẽs in corde ſuo: nõ ẽ de⁹ ſup.13.
Corrupti ſunt ꝛ abhoĩabiles facti
ſunt i iniquitatibus: nõ ẽ q faciat bonũ.
Deus de celo pſpexit ſup filios hoĩum: vt
videat ſi ẽ intelligẽs aut reqrẽs deũ. Oẽs ſup.13.d
declinauerũt ſimul inutiles facti ſunt: nõ
eſt qui faciat bonũ non eſt vſqʒ ad vnũ. // Ro.3.b.
Nonne ſcient oẽs qui operantur iniqui
tatem: qui deuorant plebẽ meaʒ vt cibuʒ
panis. Deum nõ inuocauerũt: illic trepi
dauerunt timore vbi nõ fuit timor. Qm̃
deus diſſipauit oſſa eorũ qui hoĩbus pla-
cent: ↄfuſi ſunt qm̃ deus ſpreuit eos. Quis
dabit ex ſion ſalutare iſrael cũ ✠ conuer- ſup.13.
terit dñs captiuitatem plebis ſue exulta- Alſ ✠
bit iacob ꝛ letabitur iſrael. auerte- rit
¶ In finẽ in carminibus intellectus da-
uid: cum veniſſent zyphei ꝛ nunciaſſent
ſauli: nonne dauid abſconditus eſt apud
nos. Ca.liij.
Deus in noĩe tuo ſaluũ me fac: ꝛ in Alſ ✠
virtute tua ✠ iudica me. Deus exau libera
di orõnẽ meaʒ: auribus pcipe verba oris
mei. Qm̃ alieni inſurrexerũt aduerſũ me:
ꝛ fortes q̃ſierũt aĩam meã ✠ ꝛ nõ ꝓpoſue Alſ non
rũt deũ aũ ↄſpectu ſuũ. Ecce.n. deus adiu- hʒ ✠ ꝛ
uat me: ꝛ dñs ſuſceptor ẽ aĩe mee. ✠ Auer
te mala inimicis meis: ꝛ in veritate tua
diſperde illos. Uoluntarie ſacrificabo tibi:
✠ ꝛ ↄfitebor nomini tuo dñe qm̃ bonũ ẽ.
Qm̃ ex oĩ tribulatione eripuiſti me: ꝛ ſup
inimicos meos deſpexit oculus meus.
¶ In finem in carminibus intellectus
dauid. Cap.liiij.
Exaudi deus orationem meam: ꝛ ne 15.di.ca.
deſpexeris deprecationẽ meã: intẽde Sancta
mihi ꝛ exaudi me. Cõtriſtatus ſuz i exer romana
citatione mea: ꝛ conturbatus ſum a voce
inimici ꝛ tribulatione peccatoris. Qm̃

ordinauerūt in me + iniquitates: ⁊ i ira
Aľs + iniqtatē molesti erāt mihi. Coꝛ meū cōturbatuꝫ
est in me:⁊ formido moꝛtis cecidit sup
Aľs + venit me. Timoꝛ ⁊ tremoꝛ venerūt sup me: ⁊
+ contexerūt me tenebꝛe. // Et dixi: qs da-
Aľs + contexit me tenebra bit mihi pennas sicut colūbe:⁊ volabo ⁊ re
qeſcā. Ecce elōgaui fugiēs:⁊ māsi in soli-
tudine. Expectabā eū q saluū me fecit a pu
ſillanimitate ſpūs ⁊ tēpestate. Pꝛecipita
dñe diuide linguas eoꝝ: qm vidi iniqta-
// 7.q.i.c. aduersitas. tē ⁊ ꝯdictionē in ciuitate Die + ac nocte
circūdabit eā sup muros eius iniqtas: ⁊
laboꝛ in medio ei⁹ ⁊ iniuſtitia. Et nō defe-
Aľs + ⁊ cit de plateis ei⁹: vſura ⁊ dolus. Qm si ini-
micus me⁹ maledixiſſꝫ mihi: ſuſtinuiſ-
ſeꝫ vtiqꝫ. Et si is q oderat me sup me ma-
gna locut⁹ fuiſſꝫ: abſcōdiſſēꝫ me foꝛsitan
ab eo. Tu vero hō vnanimis: dux me⁹ ⁊
not⁹ me⁹. Qui simul mecū dulces capie-
bas cibos: i domo dei ambulauim⁹ cū cō-
ſenſu. Ueniat moꝛs sup illos:⁊ deſcēdāt in
infernū viuētes. Qm neqtie i habitaculis
eoꝝ: in medio eoꝝ. Ego aūt ad + deū cla
maui:⁊ dñs + saluauit me. Ueſpe ⁊ mane
aľs + dñs ⁊ meridie narrabo ⁊ anūciabo:⁊ exaudiet
aľs + exaudiuit te cō se. dis.4. c.non in nobis vocē meā Redimet in pace aīam meā ab
his q appꝛopinquāt mihi: qm inter mul
tos erāt mecū. Exaudiet + de⁹ ⁊ hūiliabit
illos: q est an ſecula. Nō.n. est in illis cōmu
tatio:⁊ timuerūt deū: extēdit manū suā
in tribuēdo. Contaminauerūt teſtm̄ ei⁹:
aľs + me diuiſi sunt ab ira vultus eius:⁊ appꝛopin
quauit coꝛ illius. Molliti sunt sermōes
eius sup oleū:⁊ ipsi sunt iacula. Iacta sup
dñm curā tuā ⁊ ipſe te enutriet: + ⁊ non
dabit ineternū fluctuationē iuſto. Tu ve
aľs non hʒ + ⁊ ro deus: deduces eos in puteū interit⁹. Ui
ri ſanguinū ⁊ doloſi nō dimidiabūt dies
suos: ego autem ſperabo in te domine.

¶ In finem pro populo qui a ſanctis lon
ge factus est in tituli inscriptione ipsi da
uid cū tenerēt eū allophyli i geth. Ca.lv.

M Iſerere mei de⁹ qm ꝯculcauit me hō
tota die ipugnās tribulauit me. Cō
Sup. 40. culcauerūt me inimici tota die: qm mul
infra.56. ti bellātes aduerſuꝫ me. Ab altitudine di
ei timebo: ego vero i te ſperabo. In deo lau
dabo ſermones meos: in deo ſperaui: non
timebo qd faciat mihi caro. Tota die ver
ba mea execrabātur: aduerſuꝫ me oēs co-
gitationes eoꝝ in malū. Inhabitabūt ⁊
abſcondent: ipsi calcaneū meuꝫ obſeruā-
bunt. Sicut ſuſtinuerūt aīam meā: ꝓ nil
ħ illo ſaluos facies illos: in ira ppl'os con- isra. 114.
fringes. Deus vitā meā annūciaui tibi:
poſuiſti lachꝛymas meas in ꝯſpectu tuo.
Sicut ⁊ in ꝓmiſſione tua tūc ꝯuertētur
inimici mei retroꝛſuꝫ. In quacūqꝫ die i-
uocauero te: ecce cognoui quoniā de⁹ me
us es. + In deo laudabo vbū: in dño lau- Aľs + tu
dabo ſmonē: i deo ſperaui nō timebo qd
faciat mihi hō. In me sunt deus vota tua:
que reddā laudationes tibi. // Quoniam
eripuiſti animam meam de moꝛte:⁊ pe- isra. 114.
des meos de lapſu: vt placeam coꝛam deo
in lumine viuentium.

¶ In finē ne diſꝑdas dauid in tituli in-
ſcriptiōe: cū fugeret a facie ſaul regis iſrl
in ſpeluncam. Ca.lvi.

M Iſerere mei de⁹ miſerere mei: qm i
te cōfidit aīa mea. Et in vmbꝛa alaꝝ
tuaꝝ ſperabo: donec trāſeat iniqtas. Clama
bo ad deū altiſſimū: deū q benefecit mihi.
Miſit de celo ⁊ liberauit me: dedit i oppꝛo
bꝛiū cōculcātes me. Miſit de⁹ miſericoꝛdiā // ꝑ de. dl.
suā:⁊ vitatē suā:⁊ eripuit aīaꝫ meā d me- i.c. piculoſe. 7.c.
dio catuloꝝ leonū: doꝛmiui cōturbat⁹. // noli.
Filij hoīum dētes eoꝝ arma ⁊ ſagitte: ⁊ Aľs +
lingua eoꝝ gladius acut⁹. Exaltare sup ce super
los de⁹:⁊ + in oī terra glia tua. Laqueū paue // ꝑdicto
rūt pedib⁹ meis:⁊ icuruauerūt aīaꝫ meā. c. piculoſe.
Foderūt an faciē meā foueā: ⁊ + incide-
rūt in eā. Paratū coꝛ meū de⁹: paratū coꝛ
meū: cātabo ⁊ pſalmū dicaꝫ dño. Exurge Aľs +
glia mea: exurge pſalteriū ⁊ cithara: exur- ipsi infra
gā diluculo. Cōfiteboꝛ tibi in ppl'is dñe 107.
+ ⁊ pſalmū dicā tibi i gētib⁹. Qm magni aľs non
ficata est vſqꝫ ad celos miſericoꝛdia tua:⁊ hʒ + ⁊
vſqꝫ ad nubes veritas tua. Exaltare sup ce
los deus:⁊ sup oēm terrā glia tua.

¶ In finem ne diſperdas dauid in tituli
inſcriptione. Ca.lvij.

S I vere vtiqꝫ iuſtitiā loquimini + recte iu Aľs +
dicate filij hoīnū. Etenī i coꝛde ini recta
qtates opamini in terra: iniuſtitias ma-
nus vre ꝯcinnāt. Alienati sūt pctōꝛes a vul
ua: errauerūt ab vtero locuti sūt falſa. Fu
roꝛ illis ſꝫ ſilitudinē ſerpētis: ſic aſpidis
ſurde ⁊ obturātis aures ſuas. Que nō ex-
audiet vocē icātātiū:⁊ venefici incātātis ſa
piēter. De⁹ ꝯteret dētes eoꝝ in oꝛe ipſoꝝ:
molas leonū + ꝯfringet dñs. Ad nihilū Aľs +
deuenient tanqꝫ aqua decurrēs: itēdit arcū cōfregit
ſuū donec infirment. Sic cera q fluit aufe

rent:ſupercecidit ignis ⁊ nō viderūt ſolē.
Priuſq̄ȝ itelligerēt ſpine v: rhānū:ſic vi
uētes ✠ ſic i ira abſorbet eos. Letabit iuſt⁹
Alſ ✠ ſicut cū viderit vindictā:man⁹ ſuas lauabit in
ſanguine pctōꝛis. Et dicet homo ſi vtiq̄ȝ
// 23.q.i. c.viduas.j. eſt fructus iuſto:vtiq̄ȝ eſt deus iudicans
✠ eos in terra.
℄ In finē ne diſpdas dauid in tituli in-
ſcriptione:qn̄ miſit ſaul ⁊ cuſtodiuit do-
alſ non hȝ ✠ eos. mū eius vt interficeret eum. Cap lviij.

Eripe me de inimicis meis de⁹ me⁹:
⁊ ab iſurgētib⁹ in me libera me. Eri
pe me de opantib⁹ iniqtatē:⁊ de viris ſan-
guinū:ſalua me. Qꝛ ecce ceperūt aiaȝ meā
irruerūt in me foꝛtes. Neq̄ȝ iniqtas mea
neq̄ȝ pctm̄ meū dn̄e:ſine iniqtate cucurri
⁊ direxi. Exurge in occurſū meū ⁊ vide:⁊
infra eo. tu dn̄e de⁹ v̄tutū de⁹ iſrl. Intēde ad viſitā-
das oēs gētes:nō miſearis oib⁹ q opant
iniqtatē. Cōuertent ad veſpaȝ ⁊ famē pa-
tient vt canes:⁊ circuibūt ciuitatem. Ecce
loqnt i oꝛe ſuo:⁊ gladi⁹ in labijs eoꝝ:qm̄
qs audiuit. Et tu dn̄e deridebis eos: ⁊ ad
nihilū deduces oēs gētes. Foꝛtitudineȝ
meā a te cuſtodiā:qꝛ deus ſuſceptoꝛ me-
alſ non hȝ ✠ es us ✠ es:de⁹ me⁹ miſicoꝛdia ei⁹ pueniet
me. Deus oñdit mihi ſup inimicos meos
ne occidas eos neqn̄ obliuiſcāt ppli mei.
Diſpge illos in v̄tute tua:⁊ depone eos pte
ctoꝛ me⁹ dn̄e. Delictū oꝛis eoꝝ ſmonē la
bioꝝ ipſoꝝ:⁊ cōpꝛehēdant in ſupbia ſua.
Et de execratione ⁊ mēdacio ānūciabunt
in cōſūmatiōe i ira cōſūmatiōis ⁊ nō erūt.
ſup.eo. Et ſciēt qꝛ de⁹ dn̄abit iacob:⁊ finiū t̄re. Cō
uertent ad veſpaȝ ⁊ famē patient vt canes
⁊ circuibūt ciuitatē. Ipſi diſpgent ad mā
ducādū:ſi vo nō fuerint ſaturati ⁊ mur-
murabūt. Ego āt cātabo foꝛtitudinē tuā:
Alſ ✠ exultabo mane in miſericoꝛdia tua ⁊ ✠ exaltabo māe miſicoꝛdiā tuā. Qꝛ fact⁹
es ſuſceptoꝛ me⁹ ⁊ refugiū meū:in die tri
bulatōis mee. Adiutoꝛ me⁹ tibi pſallā:qꝛ
✠ de⁹ ſuſceptoꝛ me⁹ es:de⁹ me⁹ mīa mea.
℄ In finē p his q cōmutabunt i tituli in
ſcriptiōe ipſi dauid i doctrinā cū ſuccēdit
alſ ✠ tu meſopotamiā ſyrie ⁊ ſobal:⁊ cōuertit ioab
⁊ pcuſſit ed i valle ſaliaꝝ xij. milia. c. lix.

Deus repuliſti nos ⁊ deſtruxiſti nos:
irat⁹ es ⁊ miſtus es nob. Cōmoui-
ſti terrā ⁊ cōturbaſti eā ſana cōtritiōes ei⁹
qꝛ cōmota ē. Oñdiſti pplo tuo dura:pota
ſti nos vino cōpunctiōis. Dediſti metuē-
tib⁹ te ſignificationē:vt fugiāt a facie arc⁹.
Et liberētur dilecti tui:ſaluū ✠ fac dextera
tua ⁊ exaudi me. Deus locut⁹ eſt in ſctō
ſuo:letaboꝛ ⁊ ptiboꝛ ſichimā:⁊ cōuallē ta- Alſ ✠ me
bernaculoꝝ metiboꝛ. // Me⁹ ē galaad ⁊ me
us ē manaſſes:⁊ effraiȝ foꝛtitudo capitis infra.107
mei. Iuda rex meus:moab olla ſpei mee.
In idumeā extendam calciamentū meū:
mihi alienigene ſubditi ſunt. Quis dedu
cet me in ciuitateȝ munitam:quis dedu
cet me vſq̄ȝ in idumeam. Nōne tu deus
qui repuliſti nos:⁊ non egredieris deus
in virtutibus noſtris. // Da nobis auxi-
lium de tribulatione:✠ ⁊ vana ſalus ho-
minis. In deo faciemus virtutem:⁊ ipſe infra.107.
ad nihilum deducet tribulantes nos. Alſ ✠ qꝛ
℄ In finē in hymnis pſal. dauid. Ca. lx. 23.q.3.c. ſex.

Exaudi deus depꝛecationē meā:intē
de oꝛoni mee. A finibus terre ad te
clamaui dum anxiaret coꝛ meū:in petra
exaltaſti me. Deduxiſti me quia fact⁹ es
ſpes mea:turris foꝛtitudinis a facie ini-
mici. Inhabitabo in tabernaculo tuo in
ſecula:ꝓtegar in velamento alarū tua-
rum. Qm̄ tu deus meus exaudiſti oꝛonē
meā:dediſti hereditatē timētibus nomē
tuū. Dies ſup dies regis adijcies: annos
eius vſq̄ȝ in diē generatiōis ⁊ gn̄atiōis.
Permanet ineternum in conſpectu dei:
miſericoꝛdiam ⁊ veritatē eius qs r. gret.
Sic pſalmū dicā nō i tuo ✠ in ſecłꝫ ſecłi:
vt reddā vota mea de die in diem.
℄ In finē p idithū pſalm⁹ dauid. ca. lxj. alſ ✠ de⁹

Nonne deo ſubiecta erit aīa mea:ab
ipſo enim ſalutare meū. Nā ⁊ ipſe
deus me⁹ ⁊ ſalutaris me⁹. ſuſceptoꝛ me⁹
nō mouebo: amplius. Quouſq̄ȝ irruitis
in hominē interficitis vniuerſi vos: tanq̄ȝ
parieti inclinato ⁊ macerie depulſe. Uerū
tamē precium meū cogitauerunt repelle-
re:cucurri in ſitꝛoꝛe ſuo benedicebant ⁊
coꝛde ſuo maledicebāt. Uerūtn̄ deo ſubie
cta eſto aīa mea:qm̄ ab ipſo patiētia mea.
✠ Qꝛ ✠ ipſe deus meus ⁊ ſaluatoꝛ meus:
adiutoꝛ meus nō emigrabo. In deo ſalu-
tare meum ⁊ gloꝛia mea:deus auxilij mei alſ ✠ eſt
⁊ ſpes mea in deo eſt. Sperate in eo oēs cō alſ ✠ eſt
gregatio populi: Effundite coꝛā illo coꝛda
veſtra:deus adiutoꝛ noſter ineternū. Ue-
rūtn̄ vani filij hoīum mēdaces filij hoīuȝ
iſtateris:vt decipiāt ipſi de vanitate inid
ipſum. Nolite ſpare in iniquitateȝ ⁊ rapi-
nas nolite cōcupiſcere: diuitie ſi affluant

nolite co: apponere. Semel locut⁹ eſt deus duo hec audiui q: ptās dei + eſt: ⁊ tibi dñe miſa: q: tu reddes vnicuiq; iuxta opa ſua.

ſl. nō h; + eſt

℄ Ps dd cū eēt i deſto idumee. Cap. lxij.

DEus de⁹ meus: ad te de luce vigilo. Sitiuit + in te aīa mea: q̄ȝ multipliciter tibi + caro mea. In terra deſerta ⁊ inuia ⁊ inaquoſa ſic in ſcō apparui tibi: vt viderē ỽtutē tuā ⁊ gliam tuā. Qm̄ melio: eſt miſa tua ſup vitas: labia mea laudabunt te. Sic bñdicā te i vita mea: ⁊ in noīe tuo leuabo man⁹ meas. Sicut adipe ⁊ pinguedine repleat aīa mea: ⁊ + labiȷe exultationis laudabit os meum. + Sic memo: fui tui ſup ſtratū meū: i matutinis meditabo: i te: q: fui adiuto: meus. Et i velamēto alaꝝ tuaꝝ exultabo: adheſit aīa mea poſt te me ſuſcepit dextera tua. Ipſi ỽo inuanu; q̄ſierūt aīa; meā: itroibūt in inferio:a terre: tradent in manus gladij: ptes vulpiū erunt. Rex vero letabitur in deo: + laudabuntur omnes qui iurant in eo: q: obſtructum eſt os loquentium iniqua.

S + tibi
als + ⁊
a⁹s + labia
als + ſi
als + laudabitur
oīs qui iurat

℄ In finem pſalmus dauid. Cap. lxiij.

EXaudi de⁹ o:onē meā cū dep̄co: a timo:e inimici eripe aīa; meā. Protexiſti me a cōuentu malignātiū: a multitudine operantiū iniqtatē. Quia exacuerunt vt gladiu; linguas ſuas: intēderunt arcū re; amarā: vt ſagittent in occultis imaculatū. Subito ſagittabunt eu; ⁊ nō timebunt: firmauerunt ſibi ſermonem neq̄ȝ. Narrauerunt vt abſcōderēt laq̄os dixerūt qs videbit eos. Scrutati ſunt iniqtates: defecerunt ſcrutātes ſcrutinio. //Accedet hō + ad co: altū ⁊ exaltabit dš. Sagitte paruuloꝝ facte ſūt plage eoꝝ: ⁊ infirmate ſūt ɔ̄ eos lingue eoꝝ. Conturbati ſunt oēs q videbāt eos ⁊ timuit omnis hō. + Et annunciauerunt opa dei ⁊ facta eius intellexerunt. Letabitur iuſtus in dño ⁊ ſperabit in eo: ⁊ laudabunt omnes recti co:de.

//de ſumma tri. c. ſ in pn.
als habet + et
ſl. nō h; als + Annūciauerunt

℄ In finē pſal. dauid cāticu; aggei hieremie ⁊ ezechielis de verbo peregrinatiōis: ⁊ de populo transmigrationis cum inciperent pficiſci. Cap. lxiiij.

TE decet hymnus deus in ſion: ⁊ tibi reddet votū in hieru;. Exaudi o:onē meam: ad te oīs caro veniet. Verba iniquoꝝ pualuerunt ſup nos: ⁊ impietatib⁹ noſtris tu propitiaberis. Beatus quē elegiſti ⁊ aſſumpſiſti: inhabitabit i atrijs tuis. Replebimur in bonis domus tue: ſanctū eſt templū tuū mirabile in equitate. Exaudi nos deus ſalutaris nr̄: ſpes oīum finiū terre ⁊ in mari longe. Preparans montes in virtute tua accinctus potētia: q cōturbas pfundū maris ſonum fluctuū eius. Turbabunt gentes ⁊ timebūt qui habitant terminos a ſignis tuis: exitus matutini ⁊ veſpe delectabis. Viſitaſti terram ⁊ inebriaſti eam multiplicaſti locupletare eam. Flumen dei repletum ē aqs paraſti cibum illoꝝ: qm̄ ita eſt p̄paratio eius. Riuos eius + inebria: multiplica genimina eius: in ſtillicidijs eius letabitur germināns. Bñdices co:one ãni benignitatis tue: ⁊ campi tui replebuntur vbertate. Pingueſcēt ſpecioſa deſti: ⁊ exultatione colles accingētur. Induti ſūt arietes ouiū: ⁊ valles abundabūt frumento: clamabunt eteni; hymnum dicent.

// ve ɔſe. ei. i. c. hi duo
als + inebriās

℄ In finem canticum pſalmus reſurrectionis. Cap. lxv.

IUbilate deo oīs terra: pſalmu; dicite noī ei⁹: date gliā laudi ei⁹. Dicite deo q̄ȝ terribilia ſūt opa tua dñe: in multitudine ỽtutis tue mētientur tibi inimici tui. Oīs terra ado:et te ⁊ pſallat tibi: pſalmū dicat noī tuo. Venite ⁊ videte opa dei terribilis in ɔſilijs ſup filios hoīum. Qui ɔuertit mare in aridā: in flumine ptrāſibūt pede ibi letabimur in ipſo. Qui dñat in ỽtute ſua i eternū: oculi ei⁹ ſup gētes reſpiciūt: q exaſpant nō exaltent in ſemetipſis. Bñdicite gētes deū nr̄m: ⁊ auditā faci te vocē laudis ei⁹. Qui poſuit aīa; meā ad vitā: ⁊ nō dedit i cōmotionē pedes meos. Qm̄ pbaſti nos de⁹: igne nos examinaſti ſic examinat argētū. Induxiſti nos i laqueū poſuiſti tribulationes in do:ſo nr̄o: impoſuiſti hoīes ſup capita nr̄a. Trāſiuim⁹ p ignē ⁊ aquā ⁊ + eduxiſti nos i refrigeriū. Introibo in domū tuā in holocauſtis: reddā tibi vota mea q̄ diſtinxerūt labia mea. Et locutū eſt os meū in tribulatiōe mea. Holocauſta medullata offerā tibi cū incēſo arietū: offerā tibi boues cū hircis. Venite audite ⁊ narrabo oēs q timetis deū: quāta fecit aīe mee. Ad ip; + o:e meo clamaui: ⁊ exultaui ſub lingua mea. Iniqtatē ſi aſpexi i co:de meo: nō exaudiet dñs. Propterea + exaudiuit de⁹ + ⁊ attēdit voci dep̄catiōis mee. Bñdict⁹ de⁹: q nō amouit o:onem

infra. 99
als + iduxiſti.
//de voto. c. p tuas
als + o:e
als + me
als non h; + ⁊

uit orõnē meā ⁊ miſericordiā ſuā a me.
¶ In finem in hymnis pſalmis cantici dauid. Cap. lxvj.

DEus miſereat' nr̄i ⁊ bn̄dicat nobis: illuminet vultū ſuū ſup nos ⁊ miſereat' nr̄i. Ut cognoſcam' in terra viam tuā: in oīb' gētib' ſalutare tuū. Cōfiteant' tibi ppl'i de': ꝯfiteant' tibi ppl'i oēs. Letent' ⁊ exultēt gētes: qm̄ iudicas ppl'os in eq̄tate ⁊ gētes in terra ✝ dirigis. Cōfiteāt' tibi ppl'i de': ꝯfiteātur tibi ppl'i oēs: terra dedit fructū ſuū. Bn̄dicat nos de' de' nr̄: ⁊ bn̄dicat nos de': ⁊ metuāt eū oēs fines t're.

als ✝ dirigis

¶ In finē pſal. cātici dauid. Cap. lxvij.

EXurgat de' ⁊ diſſipent' inimici ei': ⁊ fugiāt q oderūt eū a facie ei'. Sicut deficit fum' deficiāt: ſicut fluit cera a facie ignis: ſic peāt pctōres a facie dei. ✝ Et iuſti epulent' ⁊ exultēt in ꝯſpectu dei: ⁊ delectent' in letitia. Cātate deo pſalmū dicite nomini ei': iter facite ei q aſcēdit ſup occaſū: dn̄s nomē illi. Exultate ✝ in cōſpectu ei': turbabunt' a facie ei' ✝ p̄ris orphanorū: ⁊ ✝ iudicis viduaꝝ. // De' in loco ſancto ſuo: de': ✝ q inhabitare facit vni' moris in domo. Qui educit vinctos in fortitudine: ſilr̄ eos q exaſperāt q habitāt in ſepulchris. De' cū ✝ egredieris in cōſpectu ppl'i tui: cum ✝ ptrāſieris in deſerto. Terra mota eſt: etenī celi diſtillauerūt a facie ſynai: a facie dei iſrl'. Pluuiā volūtariā ſegregabis de' hereditati tue ⁊ infirmata ē tu vo pfeciſti eā. Animalia tua habitabūt in ea: paraſti in dulcedine tua paupi de'. Dn̄s dabit vbū euāgeliçātib': vtute multa. Rex vtutū dilecti dilecti: ⁊ ſpēi domus diuidere ſpolia. Si dormiatis inter medios cleros pēne colūbe deargētate: ⁊ poſteriora dorſi ei' in pallore auri. Dum diſcernit celeſtis reges ſup eā niue dealbabunt' in ſelmō: mons dī mons pinguis. Mons coagulat' mons pinguis: vt qd ſuſpicamini mōtes coagulatos. Mons in q̄ bn̄placitū eſt deo habitare in eo: etenī dn̄s habitabit in finē. Curr' dei decē milib' multiplex milia letantiū: dn̄s in eis in ✝ ſyna in ſancto. // Aſcēdiſti in altū: cepiſti captiuitatē: accepiſti dona in hoīb'. Etenī nō credētes: inhabitare dn̄ʒ deū. Bn̄dict' dn̄s die quotidie: pſpꝝ iter faciet nobis de' ſalutariū nroꝝ. De' nr̄ de' ſaluos faciē dī: ⁊ dn̄i dn̄i exit' mortis. Uerūtñ de' cōfringet capita inimicoꝝ ſuoꝝ: verticē capilli pambulātiū in delictis ſuis. Dixit dn̄s ex baſan ꝯuertā: ꝯuertā in pfundū maris. Ut intingat' pes tu' in ſanguine: lingua canū tuoꝝ ex inimicis ab ipo. Viderūt ingreſſus tuos deus: ingreſſus dei mei regis mei q eſt in ſctō. Preuenerūt pncipes ꝯiūcti pſallētib': in medio iuuēculaꝝ tympāiſtriaꝝ. In eccleſijs bn̄dicite deo: dn̄o de fontib' iſrael. Ibi beniamin adoleſcētulus: in mētis exceſſu. Principes iuda duces eoꝝ: pncipes ʒabulō ⁊ pncipes neptalim. Māda de' ✝ vtuti tue: cōfirma hoc de' qđ opat' es ✝ in nobis. A tēplo in hierl'm: tibi offerēt reges munera. Increpa feras arūdinis ꝯgregatio tauroꝝ in vaccis ppl'oꝝ: vt excludāt eos q pbati ſunt argēto. Diſſipa gētes q̄ bella volūt: venient legati ex egypto: ethiopia pueniet man' ei' deo: Regna terre cātate deo: pſallite dn̄o. Pſallite deo q aſcēdit ſup celum celi: ad oriētē. Ecce dabit voci ſue vocē vtutis: date gloriā deo: ſup iſrl' magnificentia eius ⁊ vtus ei' in nubib'. Mirabilis de' in ſctis ſuis: de' iſrl' ipſe dabit vtutē ⁊ fortitudinē plebi ſue: bn̄dictus deus.

als nulli bi hʒ ✝ ⁊
als ✝ coraʒ eo
✝ p̄ri pupillorū ⁊ defenſori viduarū
al. ✝ p̄res ⁊ iudices
als non hʒ ✝ qui
// 24. q. j. c. oībus.
al. ✝ egredieris
als ✝ pertrāſires
// 23. q. 6. c. iā vero
als ✝ ſynai ſcō ſi ne in.
Eph. 4. b
als ✝ tēte tuā
als non hʒ ✝ in. ⁊ nobis ē datum ca ſus

¶ In finē pro his q cōmutabuntur pſalmus ipſi dauid. Cap. lxviij.

SAluū me fac deus: qm̄ intrauerunt aque: vſq; ad alam meā. Infixus ſuʒ in limo pfundi: ⁊ nō ē ſubſtātia. Ueni ✝ altitudinē maris: ⁊ tēpeſtas demerſit me. Laboraui clamans rauce facte ſunt fauces mee: defecerūt oculi mei dū ſpo in deum meū. Multiplicati ſūt ſup capillos capitis mei: q oderūt me gratis. Cōfortati ſunt q pſecuti ſunt me inimici mei iniuſte: q̄ nō rapui tūc exoluebā. Deus tu ſcis inſipiētiā meā: ⁊ delicta mea a te nō ſūt abſcōdita. Nō erubeſcāt in me q expectāt te dn̄e: dn̄e virtutū. Nō ꝯfundant' ſup me: q q̄runt te de' iſrl'. Qm̄ pp te ſuſtinui opprobriū: operuit ꝯfuſio faciē meā. Extrane' fact' ſuʒ fratrib' meis: ⁊ pegrinus filijs m̄ris mee. Qm̄ ʒelus dom' tue comedit me: ⁊ opprobria exprobrātiū tibi ceciderunt ſup me. Et opui in ieiunio alā meā: ⁊ factū eſt in opprobriū mihi. Et poſui veſtimētū meū ciliciū: ⁊ factus ſuʒ illis in parabolā. // Aduerſuʒ me loquebant' q ſedebāt in portas: ⁊ in me pſallebāt q bibebāt vinū. Ego vo orōnē meā ad te dn̄e: tps bn̄placiti deus.

// de ꝯſe. di. 2. c. cū omne
als ✝ altitudine
ſup. 39.
Jo. 2. c.
Ro. 15. a.
// xi. q. iij. ca. qui

In multitudine miſericordie tue exaudi me: in veritate ſalutis tue. Eripe me de luto vt nō infigar: libera me ab his qui oderūt me ⁊ de profundis aquaꝝ. Nō me demergat tēpeſtas aq̄: neq̧ abſorbeat me profundū: neq̧ vrgeat ſup me pute⁹ os ſuū. (// De pe. diſ.j.c.vo luiſſent.) Exaudi me dn̄e qm̄ benigna eſt mīa tua: ſm̄ multitudinē miſerationū tuaꝝ reſpice me. Et ne auertas faciē tuā a puero tuo: qm̄ tribulor velociter exaudi me. Intende anime mee ⁊ libera eā: pp inimicos meos eripe me. Tu ſcis improperiū meū ⁊ cōfuſionē meā: ⁊ reuerētiā meā: In conſpectu tuo ſunt oēs + qui tribulant me: (al's + tribulātes.) improperiū expectauit cor meū ⁊ miſiā. Et ſuſtinui q ſimul ꝯtriſtaret ⁊ nō fuit: q cōſolaret ⁊ nō inueni. Et dederūt in eſcā meā fel: ⁊ in ſiti mea potauerūt me aceto. Fiat mēſa eoꝝ corā ipſis in laqueū: ⁊ in retributiōes ⁊ in ſcā dalū. // Obſcurentur (Ro.11.b.) oculi eoꝝ ne videāt: ⁊ dorſū eoꝝ ſemp incurua. (// 37. diſ. .9.ñ.) Effunde ſup eos irā tuā: ⁊ furor ire tue cōprehēdat eos. // Fiat habitatio eoꝝ (Act.1.d.) deſerta: ⁊ in tabernaculis eoꝝ nō ſit q inhabitet. (//23.di.c. j.in ñ.) Qm̄ quē tu pcuſſiſti pſecuti ſunt: ⁊ ſup dolorē vulnerū eoꝝ addiderūt. Appone iniqtatē ſup iniqtatē eoꝝ: ⁊ nō intrēt in + iuſtitiā tuā. // Deleant de libro viuentiū: ⁊ cū iuſtis nō ſcribant. (al's + iuſtitia tua) Ego ſū paup ⁊ dolēs ſalus tua de⁹ ſuſcepit me. (// De pe. di.4.c.in domo.) Laudabo nomē dei cū cantico: + ⁊ magnificabo eū in laude. Et placebit deo ſup vitulū nouellū: cornua pducentē ⁊ vngulas. Uideant (al's non hȝ + et) paupes ⁊ letent: q̄rite + deū ⁊ viuet anima (al. + diıȝ) vr̄a. Qm̄ exaudiuit paupes dn̄s: ⁊ vinctos ſuos nō deſpexit. Laudent illū celi ⁊ terra: mare ⁊ oīa reptilia in eis. Qm̄ de⁹ ſaluam faciet ſion: ⁊ edificabunt ciuitates iude. Et inhabitabūt ibi: ⁊ hereditate acq̄rēt eā. Et ſemē ſeruoꝝ ei⁹ poſſidebit eā: ⁊ q diligunt nomē ei⁹ habitabūt in ea.

ℭ In finē pſal. dauid in rememoratione eo ꝙ ſaluū fecit eū dn̄s. Ca.lxix.

(//7.q.i.c. cū vo. ſup.39.) Deus in adiutoriū meū intēde: dn̄e ad adiuuādū me feſtina. Cōfundantur ⁊ reuereant: q q̄rūt aīam meā. Auertant retrorſū ⁊ erubeſcāt: q volunt mihi mala. Auertant ſtatī erubeſcētes: q dicūt mihi euge euge. Exultēt ⁊ letent in te oēs qui q̄rūt te: ⁊ dicāt ſemp magnificet dn̄s: q diligūt ſalutare tuū. Ego vo egenus ⁊ paup ſū: de⁹ adiuua me. Adiutor me⁹ ⁊ liberator me⁹ es tu: dn̄e ne moreris.

ℭ Pſalmus dauid filioꝝ ionadab ⁊ priorum captiuorum. Cap.lxx.

In te dn̄e ſperaui nō cōfundar in eternū: in iuſtitia tua libera me ⁊ eripe me. (ſup.30.) Inclina ad me aurē tuam: ſalua me. Eſto mihi in deū ptectorē ⁊ in locū munitū: vt ſaluū me facies. Qm̄ firmamētū meū: ⁊ refugiū meū es tu. De⁹ me⁹ eripe me de manu pctōris: + ⁊ de manu ꝯ legē agētis ⁊ iniqui. (al's non hȝ + ⁊) Qm̄ tu es patientia mea dn̄e: dn̄e ſpes mea a iuuentute mea. In te cōfirmat⁹ ſum ex vtero: de vētre mr̄is mee tu es ptector me⁹. In te cātatio mea ſemper: tāq̧ pdigiū fact⁹ ſum multis: ⁊ tu adiutor fortis. Repleat os meū laude vt cātem gloriā tuā: tota die magnitudinem tuā. Ne pijcias me in tēpore ſenectutis: cū + defecerit virtus mea ne derelinq̄s me. (al's + deficiet) Quia dixerūt inimici mei mihi: ⁊ q cuſtodiebāt animā meā ꝯſilium fecerūt in vnū. Dicētes de⁹ dereliquit eū: pſequimini ⁊ cōprehēdite eū: q: nō eſt qui eripiat. De⁹ ne elōgeris a me: de⁹ me⁹ in auxilium meū reſpice. Cōfundant ⁊ deficiāt detrahētes anime mee: operiant cōfuſione ⁊ pudore qui q̄runt mala mihi. Ego aūt ſemper ſperabo: ⁊ adijciā ſup oēm laudē tuā. // Os meū annūciabit iuſtitiam tuā: tota die ſalutare tuū. (//diſ.88. ca.qm̄.) Qm̄ nō // cognouit litteraturā + introibo in potētias dn̄i: dn̄e me (al's + intrabo) morabor iuſtitie tue ſoli⁹. Deus docuiſti me + a iuuētute mea ⁊ vſq̧ nūc: pnūciabo mirabilia tua. (al's + et) Et vſq̧ in ſenectā ⁊ ſeniū: de⁹ ne derelinquas me. (//diſ.88. ca.2.⁊ ca.) Donec annūcies brachiū tuū: generationi omni que (clericos ⁊) ventura eſt. Potētiā tuā ⁊ iuſtitiā tuā de⁹ (predi. ca.) vſq̧ in altiſſima q̄ feciſti magnalia: deus (qm̄.) q̄s ſimilis tibi. Quātas oſtēdiſti mihi tribulationes multas ⁊ malas: ⁊ conuerſus viuificaſti me: ⁊ de abyſſis terre iterū reduxiſti me. Multiplicaſti magnificētiā tuā: ⁊ cōuerſus ꝯſolat⁹ es me. Nā ⁊ ego cōfitebor tibi in vaſis pſalmi veritatē tuā deus: pſallā tibi in cithara ſanct⁹ iſrael. Exultabūt labia mea cū cantauero tibi: ⁊ anima mea quā redemiſti. Sȝ ⁊ lingua mea tota die meditabit iuſtitiā tuā: cum cōfuſi ⁊ reueriti fuerint q querūt mala mihi.

ℭ Pſalm⁹ dauid in ſalomonē. Ca.lxxi.

Deus iudiciū tuū regi da: ⁊ iuſtitiā tuā filio regis. Iudicare pplm̄ tuū:

in iuſtitia:⁊ pauperes tuos in iudicio. Su-
ſcipiāt mōtes pacē ppl'o:⁊ colles iuſtitiā.
Judicabit pauperes ppl'i ⁊ ſaluos faciet fi-
al'.+ hūiliauit lios pauperū:⁊+ hūiliabit calūniatorē.
Et pmanebit cū ſole ⁊ ante lunā:+ in ge-
al's+ generatōis ⁊ gñatio num neratione ⁊ gñatione. Deſcēdet ſicut plu
uia in vellus ⁊ ſicut ſtillicidia ſtillātia ſu-
per terrā. Orietur in dieb' eius iuſtitia:⁊
abūdātia pacis donec auferat luna. Et do
minabit a mari vſq; ad mare:⁊ a flumi-
ne vſq; ad terminos orbis terrarū. Corā
illo pcidēt ethiopes:⁊ inimici ei' terram
lingēt. Reges tharſis ⁊ inſule munera of
ferēt:reges arabū ⁊ ſaba dona adducent.
// 23.q.4. ca. eccl'ia. Et adorabūt eū oēs reges:oēs gētes ſer-
uiēt ei. Quia+ liberauit pauperē a potēte.
al's+ liberabit +⁊ pauperē cui non erat adiutor. Parcet
pauperi ⁊ inopi:⁊ aīas pauperū ſaluas fa-
al'. nō hz +⁊ ciet. Ex vſuris ⁊ iniqtate redimet animas
eorū:⁊ honorabile nomē eorū corā illo. Et
viuet ⁊ dabit ei de auro arabie:+⁊ adora
al's+ orabūt būt de ipſo ſemp:tota die bñdicēt ei. Erit
firmamētū in terra in ſūmis mōtiū ſup-
extolleē ſup libanū fruct' ei':⁊ florebunt
de ciuitate ſicut fenū terre. Sit nomē ei'
bñdictū in ſecula:āte ſolē pmanet nomē
eius. Et bñdicent in ipſo oēs trib' terre:
oēs gētes magnificabūt eū. // Bñdict' do-
Luc.1.g. minus de' iſrael:q facit mirabilia ſolus.
Et bñdictū nomē maieſtatis ei' in etnū:
⁊ replebit maieſtate ei' ois terra:fiat fiat.
¶ Defecerunt hymni dauid filij ieſſe.

¶ Pſalmus aſaph. Cap.lxxij.

Quā bon' iſrael de':his q recto ſunt
corde. Mei aūt pene moti ſūt pedes
pene effuſi ſunt greſſus mei. Qr zelaui ſu-
per iniquos:pacē peccatorū vidēs. Qr non
eſt reſpect' morti eorū ⁊ firmamētū in pla
ga eorū. In labore hominū nō ſunt:⁊ cū ho
minib' nō flagellabunt. Ideo tenuit eos
// De pe. di.j.c.ſer pens. ſupbia:operti ſūt iniqtate ⁊ impietate ſua.
Prodijt q̄ſi ex adipe iniqtas eorū: tranſie-
rūt in affectū cordis. Cogitauerunt ⁊ lo
al's+ in negtia cuti ſunt+ nequitiā:iniqtatē in excelſo
locuti ſunt. // Poſuerūt in celū os ſuū:⁊
al's+ malitia lingua eorū trāſiuit in terra. Ideo querte
tur ppl's me' hic:⁊ dies pleni inuenient
// 21.di.c. in tātū in eis. Et dixerūt quō ſcit de':⁊ ſi eſt ſciē-
tia in excelſo. Ecce ipſi peccatores ⁊ abūdā
tes in ſeculo:obtinuerunt diuitias. // Et
Sup.25. dixi:ergo ſine cauſa iuſtificaui cor meū:
⁊ laui inter innocētes manus meas. Et

fui flagellat' tota die:⁊ caſtigatio mea in
matutinis. Si dicebā narrabo ſic:ecce na-
tionē filiorū tuorū reprobaui.+ Exiſtima- al's + Et exiſtimabā
bā vt cognoſcerē:hoc labor eſt ante me. Do
nec intrē in ſanctuariū dei:⁊ intelligam
in nouiſſimis eorū. Uerūtamen pter
dolos poſuiſti eis:deiecſti eos dum alle-
uarentur. Quomodo facti ſunt in deſola
tionem:ſubito defecerunt:perierunt pro-
pter iniquitatē ſuam. Uelut ſomniū ſur-
gentium:domine in ciuitate tua imagi-
nem ipſorū ad nihilū rediges. Quia in-
flāmatū eſt cor meū:⁊ renes mei cōmu
tati ſunt:⁊ ad nihilū redactus ſū ⁊ ne-
ſciui. Et iumētū factus ſum apud te: ⁊
ego ſemper tecū. Tenuiſti manum dexte
rā meā:⁊ in volūtate tua deduxiſti me:⁊
cū gloria ſuſcepiſti me. Quid enim mihi
in celo:⁊ a te quid volui ſuper terrā. Defe
cit caro mea ⁊ cor meū:deus cordis mei
⁊ pars mea deus in eternū. Quia ecce qui
elōgant ſe a te peribūt:perdidiſti + oēs q al's+ oēs q fornicatur
fornicantur abs te. Mihi autem adhere-
re deo bonum eſt:ponere in domino deo
ſpem meam. Ut annūciem omnes predi
cationes tuas:in portis filie ſion.

¶ In finē intellect' aſaph. Ca.lxxiij.

Ut quid deus repuliſti in finē: ira- // di.76.c. ieiunium.
tus eſt furor tuus ſuper oues pa-
ſcue tue. Memor eſto cōgregationis tue:
quam poſſediſti ab initio. Redemiſti vir-
gam hereditatis tue:mons ſion in quo
habitaſti in eo. Leua manus tuas in ſu- // 23.q.5.
perbias eorū in finem:quāta malignat' ca.ſi.
eſt inimicus in ſancto. Et gloriati ſunt q
oderunt te:in medio ſolemnitatis tue.
Poſuerunt ſigna ſua ſigna:⁊ nō cogno-
uerūt ſicut in+ exitu ſuper ſūmū. Qua- al's+ exitū vt exi
ſi in ſylua lignorū ſecuribus exciderunt tuo
ianuas ei' in idipſum:in ſecuri ⁊ aſcia de
iecerūt eā. // Incēderūt igni ſanctuariū 4.re.25.e
tuū in terra:polluerūt tabnaculū nois tui.
Dixerūt in corde ſuo cognatio eorū ſil ge-
ſcere faciamus oēs dies feſtos dei a terra.
Signa noſtra nō vidim' iam nō eſt pphe
ta:⁊ nos nō cognoſcet amplius. Uſquequo
deus improperabit inimicus irritat ad-
uerſarius nomen tuum in finē. Ut qd
auertis manū tuam ⁊ dexterā tuā: de me
dio ſinu tuo in finē. Deus autē rex nr̄ an
ſecula:operat' eſt+ ſalutē in medio terre. al's+ ſalutes
Tu ɔfirmaſti in vtute tua mare:cōtribu-

laſti capita draconū in aquis. Tu cōfregi
ſti capita draconis: dediſti eū eſcam pplis
ethiopū. Tu dirupiſti fontes ⁊ torrentes
tu ſiccaſti fluuios ethan. Tuus eſt dies ⁊
tua eſt nox: tu fabricatꝰ es aurorā ⁊ ſolē.
Tu feciſti oēs terminos terre: eſtatē ⁊ ver
al'. oēs ⁊ ea. i. termi nos terre — tu plaſmaſti + ea. Memor eſto huiꝰ ini-
micus improperauit dn̄o: ⁊ pplꝰ inſipiēs
al'. + eam. i. terrā — incitauit nomē tuū. Ne tradas beſtijs ani
mas ꝯfitētes tibi: + ⁊ aīas pauperū tuorū
al'. + aīaꝫ ꝯfitētē — ne obliuiſcaris in finē. Reſpice in teſtamē-
tū tuū: qꝛ repleti ſunt q obſcurati ſūt ter
aīs non hꝫ + ⁊ — re domibꝰ iniqtatū. Ne auertat̄ hūilis fa-
ctus ꝯfuſus: paup ⁊ inops laudabūt no-
mē tuū. Exurge deꝰ iudica cām tuā: me-
mor eſto ipꝛoperioꝝ tuoꝝ eoꝝ q̄ ab inſipiē
te ſunt tota die. Ne obliuiſcaris voces ini
De pe. di. 3. c. talis. — micoꝝ tuoꝝ: ſupbia eoꝝ qui te oderunt
aſcendit ſemper.

In finē ne diſperdas vel corrūpas pſal.
cantici aſaph. Ca. lxxiiij.

Onfitebimur tibi deꝰ ꝯfitebimur: ⁊
inuocabimꝰ nomē tuū. Narrabimꝰ
mirabilia tua: cū accepo tps ego iuſtitias
iudicabo. Liq̄facta eſt terra ⁊ oēs q habitāt
in ea: ego ꝯfirmaui colūnas eiꝰ. Dixi ini
quis nolite iniq̄ agere: ⁊ delinquētibꝰ no
lite exaltare coꝛnu. Nolite extollere in al-
tū coꝛnu veſtrū: nolite loq aduerſus deuꝫ
iniqtatē. Qꝛ neqꝫ ab oriēte neqꝫ ab occidē
te neqꝫ a deſertis mōtibꝰ qm̄ deꝰ iudex eſt.
Hūc humiliat ⁊ hūc exaltat qꝛ calix i ma-
nu dn̄i vini meri plenꝰ mixto. Et inclina
uit ex hoc in hoc: verūtn̄ fex eiꝰ nō eſt exina
nita bibēt oēs pctōres terre. Ego aūt an-
nūciabo in ſeculū: cātabo deo iacob. Et oia
coꝛnua peccatoꝝ ꝯfringā: ⁊ exaltabuntur
coꝛnua iuſti.

In finem in carminibus canticuꝫ ad
aſſyrios pſal. aſaph. Ca. lxxv.

Otus in iudea deꝰ: in iſrl' magnuꝫ
16. q. 6. c. ⁊ hec. — nomē eiꝰ. // Et factꝰ eſt in pace locꝰ
eiꝰ: ⁊ habitatio eius in ſion. Ibi + ꝯfregit
// De im-mu. eccl. ca. 2. li. 6. — potētias: arcū ſcutū gladiū ⁊ belluꝫ. Illu-
minās tu mirabilr̄ a mōtibꝰ eternis: tur
bati ſūt oēs inſipiētes coꝛde. Dormierūt
al's + cō-fringēt — ſōnū ſuū: ⁊ nihil iuenerūt oēs viri diui-
tiaꝝ in manibꝰ ſuis. Ab increpatione tua
deꝰ iacob: dormitauerūt q aſcēderūt eq̄s.
Tu terribilis es ⁊ qs reſiſtet tibi extunc
al'. nō hꝫ — ira tua. De celo auditū feciſti iudiciū: ter
+ tremuit. — ra + tremuit ⁊ q̄uit. Cū exurgeret in iu-
diciū deꝰ: vt ſaluos faceret oēs manſuetos
terre. Qm̄ cogitatio hoīs ꝯfitebit̄ tibi: ⁊ re
liq̄e cogitatiōis diē feſtū agēt tibi. // Voue
te ⁊ reddite dn̄o deo vr̄o: oēs q i circuitu — // 33. q. 5.
eiꝰ + afferētis munera. Terribili ⁊ ei q au — c. manife
fert ſpm̄ pncipū: t'ribili apd̄ oēs rēges t're. — ſtū. ꝺ vo-
In finē p idythū pſal. aſaph. Ca. lxxvi. — to. c. ma-
Oce mea ad dn̄ꝫ clamaui: voce mea — gne ⁊ ca.
ad deū ⁊ intēdit mihi. In die tribu — nō eſt.
latiōis mee deū exq̄ſiui manibꝰ meis no- — 27. q. j. ca.
cte ꝯ eū: ⁊ nō ſuꝫ deceptus. Renuit ꝯſolari — ſi qs i ſi-
+ aīa mea: memoꝛ fui dei ⁊ delectatꝰ ſum: — iſta. 14. i.
+ ⁊ exercitatꝰ ſuꝫ ⁊ defecit ſpūs meꝰ. Anti- — aīs + aīaꝫ
cipauerūt vigilias oculi mei: turbatꝰ ſuꝫ — meā ſup
⁊ nō ſuꝫ locutꝰ. Cogitaui dies antiquos — ple dn̄s
⁊ ānos eternos in mēte habui. Et medita — aīs non
tꝰ ſuꝫ nocte cū coꝛde meo: + ⁊ exercitabar — hꝫ + ⁊
⁊ ſcopebā ſpm̄ meū. Nūqd in eternū pꝛoijci — aīs non
et deꝰ: aut nō + apponet vt cōplacitioꝛ ſit — hꝫ + ⁊
adhuc. Aut in finē miāꝫ ſuā abſcidet: a ge — aīs + ap-
neratiōe in gnātionē. Aut obliuiſcet̄ mi- — ponit
ſereri deꝰ: aut ꝯtinebit in ira ſua miās ſu-
as. Et dixi: nunc cepi: hec mutatio dextere
excelſi. memoꝛ fui operuꝫ dn̄i: qꝛ memoꝛ
ero ab initio mirabiliū tuoꝝ. Et medita
boꝛ in oībꝰ opibꝰ tuis: ⁊ in adinuētioni-
bꝰ tuis exercebor. Deꝰ in ſcō via tua: qs deꝰ
magnꝰ ſic deꝰ nr̄ tu es deꝰ q facis mirabi-
lia. Notā feciſti in pplis vtutē tuā: redemi
ſti in brachio tuo pplꝫ tuū: filios iacob ⁊
ioſeph. Viderūt te aq̄ deꝰ viderūt te aq̄ ⁊ ti
muerūt: ⁊ turbate ſūt abyſſi. Multitudo
ſonitꝰ aq̄ꝝ: vocē dederūt nubes. Etenim ſa-
gitte tue trāſeūt: vox tonitrui tui in rota.
Illuxerūt coꝛuſcatiōes tue oꝛbi terre: cō-
mota eſt ⁊ contremuit terra. In mari via
tua ⁊ ſemite tue in aqs multis ⁊ veſtigia
tua nō cognoſcent. Deduxiſti ſicut oues
pplm̄ tuū in manu moyſi ⁊ aaron. — mat. 13. c.
Intellectus aſaph. Cap. lxxvij. — al'. + pplꝰ meꝰ
Ttendite + pple meꝰ legē meā incli-
nate aurē vr̄aꝫ in vba oꝛis mei. Ape- — al's + pa-
riā in + parabolis os meuꝫ: loq̄r ꝓpōnes — rabola
ab initio. Quāta audiuimꝰ ⁊ cognouimꝰ
ea: ⁊ prēs nr̄i narrauerūt nobis. Nō ſunt
occultata a filijs eoꝝ in gn̄atiōe altera. Nar-
rātes laudes dn̄i ⁊ vtutes eiꝰ: ⁊ mirabi-
lia eiꝰ q̄ fecit. Et ſuſcitauit teſtimoniuꝫ in
iacob: ⁊ legē poſuit in iſrl'. Quāta manda
uit prībꝰ nr̄is nota facere ea filijs ſuis vt — al's + ea
cognoſcat gn̄atio altera. Filij q naſcent̄ ⁊
exurgēt: narrabūt filijs ſuis. + Vt ponāt

In deo ſpē ſuā: ꝛ nō obliuiſcant̄ opꝫ dei:
ꝛ mandata eiꝰ exq̄rāt. Ne fiāt ſic pr̄es eoꝝ:
gñatio praua ꝛ exaſperās. Gnātio q̄ nō di
rexit cor ſuū: ꝛ non eſt creditꝰ cū deo ſpūs
als + ef- eiꝰ. Filij effrem intēdētes ꝛ mittētes ar-
fraim cū: ꝯuerſi ſūt in die belli. Nō cuſtodierūt
teſtamētū dei: ꝛ in lege eiꝰ noluerūt ābu-
lare. Et obliti ſunt bñfactoꝝ eiꝰ: ꝛ mirabi
liū eiꝰ q̄ oñdit eis. Corā prībꝰ eoꝝ fecit mi
rabilia in terra egypti in cāpo thaneos. //
Exo. 14. c. Interrupit mare ꝛ ꝑduxit eos: + ꝛ ſtatuit
als non aq̄s q̄ſi in vtre. Et deduxit eos in nube di-
hꝫ + ꝛ ei: ꝛ tota nocte in illuminatione ignis. //
Exo. 17. b Interrupit petrā in eremo: ꝛ adaq̄uit eos
velut in abyſſo multa. Et eduxit aquā de
petra ꝛ eduxit tāq̄ flumina aquas ꝛ appo
als + exci ſuerūt adhuc peccare ei: in irā + cōcitaue-
tauerūt rūt excelſuꝫ in inaquoſo. Et tētauerūt deuꝫ
in cordibꝰ ſuis: vt peterēt eſcas animabus
ſuis. Et male locuti ſūt de deo: dixerūt nū
qd poterit deꝰ parare mēſaꝫ in deſto. Qm̄
ꝑcuſſit petrā ꝛ fluxerūt aq̄: ꝛ torrētes in-
undauerūt. Nunqd ꝛ panē poterit dare:
aut parare mēſaꝫ ppl̄o ſuo. Ideo audiuit
dñs: ꝛ diſtulit: ꝛ ignis accēſus ē in iacob:
ꝛ ira aſcēdit in iſrl̄. Qꝛ nō crediderunt in
deo: nec ſꝑauerūt in ſalutari eiꝰ. Et māda
Exo. 16. d uit nubibꝰ deſup: ꝛ ianuas celi apuit. // Et
Sa. 10. c. pluit illis māna ad mādučādū: ꝛ paneꝫ
Joā. 6. d celi dedit eis. // Panē angeloꝝ mādučauit
// De ꝯſe. hō: cibaria miſit eis in abūdātia. Trāſtu-
di. 2. c re lit auſtrū de celo: ꝛ induxit in virtute ſua
uera ꝛ. c. africū. Et pluit ſup eos ſicut puluerem car
oia de re nes: ꝛ ſicut + arenā maris volatilia pēna-
li. et ca. ta. Et ceciderūt in medio caſtroꝝ eoꝝ cir-
vnico in ca tabernacula eoꝝ. Et mādučauerūt ꝛ ſa-
cle. turati ſunt nimis: ꝛ deſideriū eoꝝ attulit
als + are eis: nō ſūt fraudati a deſiderio ſuo. // Ad-
na huc eſce eoꝝ erant in ore ipſoꝝ: ꝛ ira dei
Nu. 11. g. aſcēdit + ſup eos. Et occidit pingues eoꝝ:
als + in ꝛ electos iſrl̄ impediuit. In oībꝰ his pecca
als non uerūt adhuc: ꝛ nō crediderūt + in mira-
hꝫ + in bilibꝰ eiꝰ. Et defecerūt in vanitate dies eo-
rū: ꝛ āni eoꝝ cū feſtinatiōe. Cū occideret
eos querebāt eū: ꝛ reuertebant̄ ꝛ dilucu-
lo veniebāt ad eū. Et rememorati ſunt qꝛ
deꝰ adiutor eſt eoꝝ: ꝛ deꝰ excelſus redēptor
eoꝝ eſt. Et dilexerūt eum in ore ſuo: ꝛ lin
gua ſua mētiti ſunt ei. Cor aūt eoꝝ non
erat rectū cū eo: nec fideles habiti ſunt in
teſtamēto eiꝰ. Ipſe aūt eſt miſericors ꝛ ꝓ
pitius fiet peccatis eoꝝ: ꝛ nō diſperdet eos.

Et abūdauit vt auerteret irā ſuā: ꝛ non +
accēdit oēm irā ſuaꝫ. // Et recordatꝰ eſt qꝛ als + ac-
caro ſunt ſpūs vadēs ꝛ nō rediēs. Quo- cēdet
tiens exacerbauerūt eū in deſerto: in irā // De peni.
ꝯcitauerūt eū in inaquoſo. Et ꝯuerſi ſūt diſt. 1. ꝯ.
ꝛ tētauerūt deū: ꝛ ſanctū iſrael exacerba- hoc ideꝫ.
uerunt. Nō ſunt recordati manꝰ eius: die
qua redemit eos de manu tribulātis. Si-
cut poſuit in egypto ſigna ſua: ꝛ prodigia
ſua in cāpo thaneos. // Et conuertit in ſan- Exo. 7. d.
guinē flumina eoꝝ: ꝛ imbres eoꝝ ne bi- infra. 104.
berēt. Miſit in eos cynomiam ꝛ comedit
eos ꝛ ranā ꝛ diſperdidit eos. Et dedit eru-
gini fructus eoꝝ: ꝛ labores eoꝝ locuſte. + als non
Et occidit in grādine vineas eoꝝ: ꝛ mo- hꝫ + Et
ros eoꝝ in pruina. Et tradidit grādini iu
mēta eoꝝ: ꝛ poſſeſſiōes eoꝝ igni. Miſit in
eos irā indignatiōis ſue: indignationē ꝛ
irā ꝛ tribulationē: + immiſſiōes ꝑ angelos als + im
malos. Viā fecit ſemite ire ſue: nō pepcit miſſiōes
a morte aīaꝝ eoꝝ ꝛ iumēta eoꝝ in morte
ꝯcluſit. // Et ꝑcuſſit oē p̄mogenitū in ter- Exo. 12. d
ra egypti: p̄mitias omnis laboris eoꝝ in infra. 134.
tabernaculis cham. Et abſtulit ſicut oues ꝛ. 135.
ppl̄ꝫ ſuū: ꝛ ꝑduxit eos tāq̄ gregē in deſer
to. Et deduxit eos in ſpe ꝛ nō timuerunt ꝛ
inimicos eoꝝ operuit mare. Et induxit eos
in mōtē ſanctificatiōis ſue: mōtē quē acq
ſiuit dextera eiꝰ. Et eiecit a facie eoꝝ gētes
ꝛ ſorte diuiſit eis terrā in funiculo diſtri
butionis. Et habitare fecit in tabernacu-
lis eoꝝ: tribꝰ iſrael. Et tētauerūt ꝛ exacer-
bauerūt deū excelſuꝫ: ꝛ teſtimonia eiꝰ nō
cuſtodierūt. Et auerterūt ſe ꝛ nō ſeruaue-
rūt pactū: quēadmodū prēs eoꝝ cōuerſi
ſunt in arcū prauū. + In + iram cōcitaue als + Et i
rūt eū in collibꝰ ſuis: ꝛ in ſculptilibꝰ ſuis als + ira
ad emulationē eū ꝓuocauerūt. Audiuit als + re-
deꝰ ꝛ ſpreuit: ꝛ ad nihilum redegit valde digit
iſrael. Et repulit tabernaculum ſylo taber
naculū ſuuꝫ vbi habitauit in hominibꝰ.
Et tradidit in captiuitatē v̄tutem eoꝝ: ꝛ
pulchritudinē eoꝝ in manꝰ inimici. Et
ꝯcluſit in gladio ppl̄ꝫ ſuū: ꝛ hereditatem
ſuā ſpreuit. Iuuenes eoꝝ comedit ignis
ꝛ v̄gines eoꝝ nō ſunt lamētate. Sacerdo-
tes eoꝝ in gladio ceciderūt: ꝛ vidue eoꝝ
nō + plorabant̄. Et excitatus eſt tāq̄ dor- als + plo
miēs dñs: tāq̄ potens crapulatꝰ a vino. // rabunt
Et ꝑcuſſit inimicos ſuos in poſteriora: op- 1. re. 5. b.
probriū ſempitnū dedit illis. Et repulit
tabnaculū ioſeph ꝛ tribū + effrem nō elegit.

Sed elegit tribū iuda: mōtē ſion + quē dilexit. Et edificauit ſicut vnicorniū ſancti ficiū ſuū in terra quā fundauit in ſecula. // Et elegit dauid ſeruū ſuū: ꝛ ſuſtulit eū de gregib⁹ ouiū de poſt fetātes accepit eum. Paſcere iacob ſeruū ſuū: ꝛ iſrl̄ hereditatē ſui. Et pauit eos in innocētia cordis ſui: ꝛ in intellectibus manuū ſuaꝝ deduxit eos.

[Margin: Ro + r f. fraim. al. + quā. als + vni cornis. j. re.16.c.]

Pſalmus aſaph. Cap. lxxviij.

DEus venerūt gētes in hereditatē tuā polluerūt tēplū ſctm̄ tuū: poſuerunt hierl̄m in pomoꝝ cuſtodiā. // Poſuerunt morticinia ſeruoꝝ tuoꝝ eſcas volatilibus celi: carnes ſanctoꝝ tuoꝝ beſtijs terre. Effuderunt ſanguinem ipſoꝝ tanq̄ aquā in circuitu hierl̄m: ꝛ non erat qui ſepeliret. Facti ſumus opprobriū vicinis noſtris: ſubſanatio ꝛ illuſio his q in circuitu nr̄o ſunt. Uſqꝫquo dn̄e iraſceris in finē: accendetur velut ignis zelus tuus. // Effunde irā tuā in gētes: q̄ te non nouerunt: ꝛ in regna q̄ nomē tuū nō inuocauerūt. Qr comederunt iacob: ꝛ locū eius deſolauerunt. // Ne memineris iniqtatū noſtrarū antiquaꝝ: cito anticipent nos miſericordie tue: quia pauperes facti ſumus nimis. Adiuua nos deus ſalutaris noſter: ꝛ ꝓpt̄ gloriā nominis tui dn̄e libera nos: ꝛ propitius eſto peccatis noſtris propter nomē tuum. Ne forte dicant in gentibus vbi eſt deus eoꝝ: ꝛ + innoteſcat in nationib⁹ corā oculis noſtris. Ultio ſanguinis ſeruoꝝ tuoꝝ qui effuſus eſt: introeat in cōſpectu tuo gemitus cōpeditoꝝ. Secundū magnitudinē brachij tui: poſſide filios mortificatoꝝ. Et redde vicinis noſtris ſeptuplū in ſinu eoꝝ: improperiū ipſoꝝ qd̄ exprobrauerunt tibi dn̄e. Nos autem populus tuus ꝛ oues paſcue tue: cōfitebimur tibi in ſeculum. In generatione ꝛ generationē annunciabimus laudem tuam.

[Margin: j. mat.7.c. hie.10.b. Ibidem 33.q.5. ca.ſi. Eſa.64.d. als + ino teſcant]

In finē pro his qui cōmutabunt̄ pſal. ꝓ aſſyrijs teſtimoniū aſaph. Cap. lxxix.

QUi regis iſrl̄ intēde: q deducis velut + oues ioſeph. Qui ſedes ſup cherubin manifeſtare corā effraim + beniamin ꝛ manaſſe. Excita potētiam tuā ꝛ veni: vt ſaluos facias nos. De⁹ cōuerte nos: ꝛ oſtende faciē tuā ꝛ ſalui erimus. Dn̄e de⁹ vtutum: quouſqꝫ iraſceris ſup orōnē ſerui tui. Cibabis nos + pane lachrymaꝝ: ꝛ potū dabis nobis in lachrymis in mēſura. Poſuiſti nos in ꝯdictionē vicinis nr̄is: ꝛ inimici nr̄i ſubſanauerunt nos. // Deus virtutū ꝯuerte nos: ꝛ oñde faciē tuā ꝛ ſalui erim⁹. Uineā de egypto tranſtuliſti: eiecisti gentes ꝛ plātaſti eā. Dux itineris fuiſti in cōſpectu eius: ꝛ plātaſti radices eius ꝛ impleuit terrā. Operuit mōtes vmbra eius: ꝛ arbuſta eius cedros dei. Extēdit palmites ſuos vſqꝫ ad mare: ꝛ vſqꝫ ad flumen ꝓpagines eius. Ut qd deſtruxiſti maceriā eius: ꝛ vindemiant eā oēs q p̄tergrediunt̄ viā. Exterminauit eā aper d̄ ſylua: ꝛ ſingularis ferus depaſtus eſt eā. Deus virtutū ꝯuertere: reſpice de celo ꝛ vide ꝛ viſita vineam iſtā. Et pfice eā quā plātauit dextera tua: ꝛ ſup filiū + hominis quē ꝯfirmaſti tibi. Incēſa igni ꝛ ſuffoſſa: ab increpatione vult⁹ tui peribūt. Fiat manus tua ſup virū dextere tue: ꝛ ſuper filium hominis quē cōfirmaſti tibi. Et non diſcedimus ate: viuificabis nos ꝛ nomen tuū inuocabimus. // Dn̄e deus virtutum conuerte nos ꝛ oſtēde faciem tuam ꝛ ſalui erimus.

[Margin: als + o ues. als hʒ +. infra eo. als + pa nes. ſupra eo. ꝛ infra eo. al. nō hʒ hic + hominis. de pe.di.c. ca.ſi enim. ſupra eo.]

In finē ꝓ torcularib⁹ pſalm⁹ ipſi aſaph: quinta ſabbati. Cap. lxxx.

EXultate deo adiutori nr̄o iubilate deo iacob. Sumite pſalmū ꝛ date tympanū: pſalteriū iocundū cū cithara. Buccinate in neomenia tuba in inſigni die ſolēnitatis + vre. Quia p̄ceptū + in iſrl̄ eſt: ꝛ iudiciū deo iacob. Teſtimoniū in ioſeph poſuit illud cū exiret de terra egypti linguā quā nō nouerat audiuit. Diuertit ab oneribus dorſū eius: man⁹ eius in cophino ſeruierunt. In tribulatione inuocaſti me: ꝛ liberaui te: exaudiui te in abſcondito tēpeſtatis: pbaui te apud aquā ꝯdictionis. Audi pp̄s meus ꝛ cōteſtabor te iſrael ſi audieris me nō erit in te de⁹ recēs: + ne

[Margin: de.di.ca. ecce 33.q.j.§. his ita. als + nr̄e. al. nō hʒ + in ga iſrael eſt datiui caſus]

tibi aut adorabis deū alienum. Ego enim ſum
alias + nec dñs deus tu⁹: q eduxi te de terra egypti: di
Exo.20.a lata os tuū ⁊ implebo illud. Et nō audiuit
ppl's meus vocē meā: ⁊ iſrael nō intendit
mihi. Et dimiſi eos ſm̄ deſideria cordis eo
rū: ibūt in adinuentionib⁹ ſuis. Si ppl's
meus audiſſet me iſrl' ſi in vijs meis am-
bulaſſet. Pro nihilo, forſitan inimicos eo-
rū humiliaſſem: ⁊ ſup tribulātes eos miſiſ
ſem manū meā. Inimici dñi mētiti ſūt ei:
⁊ erit tp̄s eoꝝ in + ſecla. Et cibauit illos ex
alias + ſeclo adipe frumēti: ⁊ d̄ petra melle ſaturauit eos.
alias + ſecl' ¶ Pſalmus aſaph. Cap. lxxxj.

Deus ſtetit in ſynagoga deoꝝ: in me-
dio autem deos dijudicat. Uſq3 quo
iudicatis iniquitatē ⁊ facies pctōꝝ ſumitis.
Judicate + egeno ⁊ pupillo: humilē ⁊ pau
alias + ege perē iuſtificate. Eripite pauperē: ⁊ egenū de
nū ⁊ pu- manu pctōris liberate. Neſcierūt neq3 itel
pillum lexerūt: in tenebris ambulant mouebun
tur oīa fundamenta terre. Ego dixi dij
23.q.5.c. eſtis: ⁊ filij excelſi oēs. Uos autē ſicut hoīes
h. moriemini: ⁊ ſicut vnus de pncipib⁹ cade
Joſ.10. tis. Surge de⁹ iudica terrā: qm̄ tu heredi
17.di.c.j. tabis in omnibus gentibus.
¶ Canticū pſalmi aſaph. Cap. lxxxij.

de pe.di.j. Deus quis ſimilis erit tibi: ne taceas neq3
cōpeſcaris de⁹. Qm̄ ecce inimici tui
ſonuerūt: ⁊ q oderūt te extulerunt caput.
Sup ppl'm tuū malignauerūt ↄſilium: ⁊
cogitauerunt aduerſus ſcōs tuos. Dixerūt
venite ⁊ diſperdamus eos de gēte: ⁊ nō me
moret' nomen iſrl' vltra. Qm̄ cogitauerūt
vnanimiter: ſimul aduerſum te teſtm̄ di
ſpoſuerūt tabernacula idumeoꝝ ⁊ hiſmae
lite. Moab ⁊ agareni gebal ⁊ ámon ⁊ ame
lech alienigene cū habitantib⁹ tyrum. Ete-
nim aſſur venit cū illis: facti ſunt in adiu-
toriū filijs loth. Fac illis ſic madian ⁊ ſy-
ſare: ſicut iabin in torrēte cyſon. Diſperie-
rūt in endor: facti ſūt vt ſtercus terre. Po-
ne pncipes eoꝝ: ſicut oreb ⁊ zeb ⁊ zebee et
ſalmana. Omnes pncipes eoꝝ: q dixerunt
hereditate poſſideam⁹ ſanctuariū dei. De⁹
al. nō hȝ meus pone illos vt rotā: + ⁊ ſicut ſtipulā
+ et an faciē venti. Sicut ignis q + cōburit ſyl
alias + cō- uā: ſicut flāma comburēs mōtes. Ita pſe-
buret. queris illos in tēpeſtate tua: ⁊ i ira tua tur-
babis eos. Imple facies eoꝝ ignominia: et
querent nomen tuū dñe. Erubeſcāt ⁊ ↄtur
bent' in ſeculū ſcli: ⁊ ↄfundant' ⁊ pereāt. Et
cognoſcant qꝛ nomen tibi dñs: tu ſolus

altiſſimus in oī terra. ¶ In finē p torcu-
larib⁹ filijs chore. Pſalmus. Cap. lxxxiij.

Quam dilecta tabernacula tua dñe virtu
tum: concupiſcit: ⁊ deficit anima mea
in atria domini. Cor meum ⁊ caro mea:
exultauerunt in deum viuum. Etenim paſ
ſer inuenit ſibi domum: ⁊ turtur nidum
vbi reponat pullos ſuos. Altaria tua domi
ne virtutū: rex meus ⁊ deus meus. Beati alias + po nat
q habitant in domo tua + dñe: in ſecula
ſeculoꝝ laudabunt te. Beat⁹ vir cuius eſt 24.q.j.
auxiliū abs te: aſcenſiones in corde ſuo omni
diſpoſuit in valle lachrymaꝝ in loco quē al. nō
poſuit. Etenim + bñdictionē dabit legiſla- + dñe
tor: ibunt de virtute in virtutē: videbit de d̄ pe.di
us deoꝝ in ſion. Dñe de⁹ virtutū exaudi c. dū ſc
orōnē meā: aurib⁹ percipe de⁹ iacob. Prote alias + be
ctor noſter aſpice deus: ⁊ reſpice in faciem dictiōe
chri tui. Quia melior eſt dies vna i atrijs d̄ elec. c
tuis: ſuper milia. Elegi abiectus eſſe in do- cū mon
mo dei mei: magis q̄3 habitare in taberna ſteriū
culis peccatorum. Quia miſericordiam ⁊ glo.
veritatem diligit deus: gratiam ⁊ gloriam
dabit dominus. Non priuabit bonis eos
qui ambulant in innocentia: dñe virtutū
beatus homo qui ſperat in te.
¶ In finem filijs chore. Cap. lxxxiiij.

Benedixiſti domine terram tuam: a-
uertiſti captiuitatem iacob. Remiſi-
ſti iniquitatem plebis tue: operuiſti om-
nia peccata eorum. Mitigaſti omnem irā
tuam: auertiſti ab ira indignationis tue.
Conuerte nos deus ſalutaris noſter: ⁊ a-
uerte iram tuam a nobis. Nunquid in e-
ternum iraſceris nobis: aut extendes irā
tuam a generatione in generationem. De
us tu conuerſus viuificabis nos: ⁊ pleb's
tua letabitur in te. Oſtende nobis domi-
ne miſericordiam tuam: ⁊ ſalutare tuum
da nobis. Audiam quid loquatur in me
dominus deus: quoniam loquetur pa-
cem in plebem ſuam. Et ſuper ſanctos ſu-
os: ⁊ in eos qui conuertuntur ad cor. Ue-
runtamen prope timentes eum ſalutare alias + ha
ipſius: vt + inhabitet gloria in terra no- bitet
ſtra. Miſericordia ⁊ veritas obuiauerunt
ſibi: iuſtitia ⁊ pax oſculate ſunt. Ueritas de d̄ pe.di.j
terra orta eſt: ⁊ iuſtitia de celo proſpexit. Et .§. oriu
enim dominus dabit benignitatem: ⁊ ter
ra noſtra dabit fructum ſuum. Juſtitia
ante eum ambulabit: et ponet in via greſ
ſus ſuos.

¶ Oratio dauid. Cap. lxxxv.

Inclina dñe aurē tuā ꝛ exaudi me: qm̄ inops ꝛ paup ſū ego. Cuſtodi animā meā qm̄ ſctūs ſū: ſaluū fac ſuū tuū deus me⁹ ſpantē in te. Miſerere mei dñe qm̄ ad te ✝ clamaui tota die: letifica aiaʒ ſerui tui: qm̄ ad te dñe aiaʒ meā leuaui. Qm̄ tu dñe ſuauis ꝛ mitis: ꝛ multe mīe oib⁹ inuocātib⁹ te. Auribꝰ pcipe dñe orōnē meā: ꝛ intēde voci depcationis mee. In die tribulationis mee clamaui ad te: q: exaudiſti me. Non eſt ſimilis tui in diis dñe: ꝛ nō eſt ſʒ opa tua. Oēs gentes quaſcunqʒ feciſti venient ꝛ adorabunt corā te dñe: ꝛ glīficabūt nomē tuū. Qm̄ magnus es tu ꝛ faciēs mirabilia: tu es de⁹ ſolus. Deduc me dñe in via tua: ꝛ ingrediar in ỽitate tua: letet cor meuʒ vt timeat nomē tuū. Cōfitebor tibi dñe de⁹ me⁹ in toto corde meo: ꝛ glorificabo nomē tuū in eternū. Q: mīa tua magna eſt ſup me: ꝛ eruiſti aiaʒ meā ex inferno inferiori. Deus iniq inſurrexerūt ſup me: ꝛ ſynagoga potētiuʒ qͤſierunt animā meā: ꝛ non ppoſuerunt te in ɔſpectu ſuo. Et tu dñe deus miſerator ꝛ miſericors: patiens ꝛ multe mīe ꝛ verax. Reſpice i me ꝛ miſerere mei: da imperium tuum puero tuo: ꝛ ſaluum fac filiuʒ ancille tue. Fac mecum ſignum in ✝ bonum ✝ vt videant qui oderunt me ꝛ confundant̄ qm̄ tu dñe adiuuiſti me ꝛ conſolatus es me.

¶ Pſal. cantici filijs chore. Cap. lxxxvi.

Fundamēta eius in montib⁹ ſctis: diligit dñs portas ſion ſup oia tabernacula iacob. Glioſa dicta ſunt de te: ciuitas dei. Memor ero raab ꝛ babylonis ſciētib⁹ me. Ecce alienigene ꝛ tyrus ꝛ ppls ethyopum: hi fuerūt illic. Nunqd ſion dicet hō: ꝛ hō natus eſt in ea: ꝛ ipſe fundauit eā altiſſim⁹. Dñs narrabit in ✝ ſcripturis pplorū: ꝛ pncipuʒ hoꝝ q fuerunt in ea. Sicut letantium omniuʒ: habitatio ✝ eſt in te.

¶ Canticum pſalmi filijs chore in finem pro amalech ad reſpondendum intellect⁹ heman ezraite. Cap. lxxxvii.

Domine de⁹ ſalutis mee: in die clamaui ꝛ nocte corā te. Intrēt i ɔſpcū tuo orō mea: inclina aurē tuā ad pcē meā. Q: repleta eſt malis aia mea: ꝛ vita mea inferno appropinqͣbit. Eſtimatus ſuʒ cū deſcēdentib⁹ in lacuʒ: factus ſum ſicut hō ſine adiutorio inter mortuos liber. Sicut vulnerati dormiētes in ſepulchris quoꝝ non es memor amplius: ꝛ ipſi de manu tua repulſi ſunt. Poſuerūt me in lacuʒ inferiori: in tenebroſis ꝛ in vmbra mortis. Sup me confirmatus eſt furor tuus: ꝛ oēs fluctus tuos induxiſti ſup me. Longe feciſti notos meos a me: poſuerunt me abominationē ſibi. Traditus ſuʒ ꝛ nō egrediebar: oculi mei languerūt pre inopia. Clamaui ad te dñe: tota die expādi ad te manus meas. Nunqd mortuis facies mirabilia: aut medici ſuſcitabūt ꝛ ɔfitebunt̄ tibi. Nunqd narrabit aliquis in ſepulchro mīaʒ tuaʒ ꝛ veritatē tuā in ✝ pditionē. Nunqd cognoſcent̄ in tenebris mirabilia tua: ꝛ iuſtitia tua in terra obliuionis. Et ego ad te dñe clamaui: ꝛ mane orō mea pueniet te. Ut qd dñe repellis orōnē meā: auertis faciē tuā a me. Pauper ſum ego ꝛ in laboribꝰ a iuuentute mea: exaltatus autē humiliatus ſuʒ ꝛ ɔturbatus. In me tranſierūt ire tue: ꝛ terrores tui ɔturbauerunt me. Circūdederunt me ſicut aqua tota die circūdederūt me ſimul. Elongaſti a me amicuʒ ꝛ proximum: ꝛ notos meos a miſeria.

¶ Intellect⁹ ethan ezraite. Cap. lxxxviii.

Miſericordias dñi: in eternū cantabo. In gñatione ꝛ gñationē: annunciabo veritatē tuā in ore meo. Qm̄ dixiſti in eternum mīa edificabit̄ in celis pparabit̄ veritas tua in eis. Diſpoſui teſtm̄ electis meis: iuraui dauid ſuo meo vſqʒ in eternū pparabo ſemen tuuʒ. Et edificabo i gñatione ꝛ gñationeʒ ſedem tuaʒ. Cōfitebunt̄ celi mirabilia tua dñe etenīʒ veritatē tuaʒ in eccl̄ia ſanctoꝝ: quoniaʒ quis in nubibus equabitur dño: ſimilis erit ✝ deo in filijs dei. Deus q glorificat̄ in ɔſilio ſctōꝝ: magnus ꝛ terribilis ſup oēs q in circuitu eius ſunt. Dñe deus virtutuʒ qs ſimilis tibi: potēs es dñe ꝛ ỽitas tua in circuitu tuo. Tu dñaris ✝ poteſtati maris: motuʒ aūt fluctuuʒ eius tu mitigas. Tu humiliaſti ſicut vulneratū ſupbum: in brachio virtutis tue diſperſiſti inimicos tuos. Tui ſunt celi ꝛ tua eſt terra: orbē terre ꝛ plenitudinē eius tu fundaſti: aqlonem ꝛ mare tu creaſti. Thabor ꝛ hermon in nomine tuo exultabūt: tuuʒ brachium cuʒ potentia. Firmet̄ manus tua ꝛ exaltet̄ dextera tua: iuſtitia ꝛ iudiciū pparatio ſedis tue. Miſericordia ꝛ veritas pcedent facieʒ

Marginal notes (left): rs ✝ clamabo; Joel. 2. c.; ſub. 9. ꝛ; ſra. 110.; ꝛ. 137.; ſra. 110.; et. 1?4.; ſupra. ?4; rs ✝ bono; ols ✝ eſt; als ✝ ſcripturas; als ✝ ſcriptura; al. nō hʒ ✝ eſt

Marginal notes (right): als ✝ perditione; al. ✝ dño; als ✝ poteſtates

tuã: btũs ppl's q ſcit iubilatione. Dñe i lu
mine vultus tui ambulabũt: ⁊ i noīe tuo
exultabũt tota die: ⁊ in iuſtitia tua exalta-
bunť. Qm̃ glia v̄tutis eoꝝ tu es: ⁊ in bene
placito tuo exaltabiť coꝛ nr̃m. Quia dñi ē
aſſumptio nr̃a: ⁊ ſancti iſrl' regis noſtri.
Tunc locutꝰ es in viſione ſanctis tuis et
dixiſti poſui adiutoriũ + in + potēte: ⁊ exal-
alr's + ſup tani electũ de plebe mea. Inueni dauid ſer
alr's + po- uuʒ meũ: oleo ſctō meo vnxi eũ. Manus
tentem eniʒ mea auxiliabiť ei: ⁊ brachiũ meũ con
firmabit eũ. Nihil ꝓficiet inimicus in eo:
⁊ filiꝰ iniqtatis nō apponat nocere + ei. Et
alr's + euʒ concidã a facie ipſius inimicos eius: ⁊ odi
entes eũ in fugaʒ cõuertã. Et veritas mea
⁊ m̃ia mea cuʒ ipſo: ⁊ in noīe meo exalta
biť coꝛnu eius. Et ponã in mari manum
eius: ⁊ in fluminibꝰ dexterã eius. Ipſe in-
uocabit me pr̄: meus es tu: deꝰ meus ⁊ ſu-
ſceptoꝛ ſalutis mee. Et ego p̄mogenitum
ponã illũ: excelſiuʒ p̄ regibꝰ terre. In eter
nũ ſeruabo illi m̃iam meã: ⁊ teſtm̃ meum
fidele ipſi. Et ponaʒ in ſclʒ ſeculi ſemē eiꝰ:
⁊ thronũ eius ſicut dies celi. Si aũt dere-
6 pe. di. 4 liquerint filij eius legē meã ⁊ in iudicijs
ca. hic ſo meis nō ambulauerint. Si iuſtitias me-
cietatem as ꝓphanauerint: ⁊ mãdata mea nō cuſto
. Sꝙ aũt dierint. Viſitabo in virga iniqtates eoꝛuʒ.
in verberibꝰ peccata eoꝝ. Miſericoꝛdiã aũt
meã nō diſpergã ab eo: neqʒ nocebo in ve-
ritate mea. Neqʒ ꝓphanabo teſtm̃ meũ: ⁊ q̃
de pactis ꝓcedunt de labijs meis nō faciã irrita. Se
ca. 3. mel iuraui in ſctō meo ſi dauid mētiar:
ſemen eius in eternũ manebit. Et thronꝰ
eiꝰ ſicut ſol i cõſpectu meo: ⁊ ſicut luna pfe-
cta in eternũ: ⁊ teſtis in celo fidelis. Tu ve
ro repuliſti ⁊ deſpexiſti: diſtuliſti chr̄m tuũ.
Auertiſti teſtm̃ ſerui tui: ꝓphanaſti in t̄ra
ſanctuariũ eius. Deſtruxiſti oēs ſepes eiꝰ:
poſuiſti firmamentũ eius foꝛmidinē. Di
ripuerũt eũ oēs trãſeũtes viã: factꝰ eſt op
pꝛobꝛiũ vicinis ſuis. Exaltaſti dexterã dep̄-
mētiũ eũ: letificaſti oēs inimicos eiꝰ. Auer
tiſti adiutoꝛiũ gladij eiꝰ: ⁊ nō es auxiliatꝰ
ei in bello. Deſtruxiſti eũ + ab emũdatiōe
al'+ amũ ⁊ ſedē eiꝰ in t̄ra colliſiſti. Minoꝛaſti dies
datione tpis eius: pfudiſti euʒ cõfuſione. Vſqʒquo
ſedē eiꝰ dñe auertis in finē: exardeſcet ſic ignis ira
tua. Memoꝛare q̄ mea ſubſtãtia: nũqd. n.
vane cõſtituiſti oēs filios hoīum. Quis ē hō
qui viuet ⁊ nō videbit moꝛtē: eruet aiam
ſuam de manu inferni. Vbi ſunt m̃ie tue
antique dñe: ſicut iuraſti dauid in verita-
tate tua. Memoꝛ eſto dñe oppꝛobꝛij ſuo-
rũ tuoꝝ: qd cõtinui in ſinu meo multaꝝ
gētiũ. Qd expꝛobꝛauerũt inimici tui dñe:
qd expꝛobꝛauerũt cõmutationē chr̄i tui:
Benedictus dñs in eternum: fiat fiat.

Oratio moyſi hoīs dei. Cap. lxxxix.

Domine refugiũ factꝰ es nob: + a gñā-
tione in gñationē. Priuſqʒ montes al's + in
fierēt aut foꝛmarēt terra ⁊ oꝛbis a ſclo ⁊ i
ſclm tu es deus. Ne auertas hominem in
humilitatē: ⁊ dixiſti cõuertimini filij ho-
minũ. Qm̃ mille anni an̄ oculos tuos: tan
q̄ʒ dies heſterna q̄ p̄terijt. Et cuſtodia i no
cte: q̄ ꝓ nihilo hn̄tur eoꝝ anni erũt. Ma-
ne ſicut herba trãſeat mane floꝛeat ⁊ trãſe-
at: veſpe decidat induret ⁊ areſcat. Qꝛ defeci
mus in ira tua: ⁊ in furoꝛe tuo turbati ſu
mus. Poſuiſti iniqtates nr̃as in cõſpectu
tuo: ſeclʒ nr̃m in illuminatione vultus
tui. Qm̃ oēs dies nr̃i defecerũt: ⁊ i ira tua
defecimus. Anni nr̃i ſicut aranea + medi- Gen. 6 a.
tabunť: dies annoꝝ nr̃oꝝ in ipſis ſeptua- eccl. 18. a.
ginta + annis. Si aũt in potētatibꝰ octogī- al's + me
ta anni: ⁊ amplius eoꝛũ laboꝛ ⁊ doloꝛ. Qm̃ ditabanť
ſuperuenit manſuetudo: ⁊ coꝛripiemur. al's + ãnis
Quis nouit p̄tãteʒ ire tue: ⁊ p̄ timoꝛe tuo
irã tuã dinumerare. Dexterã tuã ſic notã
fac ⁊ eruditos coꝛde in ſapia. Conuertere
dñe vſqʒq̊ ⁊ deꝓcabilis eſto ſup ſuos tuos.
Repleti ſumus mane + m̃ia tua: exultaui
mus ⁊ delectati ſumus in oībꝰ diebꝰ nr̃is.
Letati ſumus ꝓ diebus qbꝰ nos humilia- al's + mi
ſti: annis qbꝰ vidimꝰ mala. Reſpice in ſer- ſicoꝛdiã
uos tuos: ⁊ in opa tua: ⁊ dirige filios eoꝛũ. tuam
Et ſit ſplendoꝛ dñi dei nr̃i ſup nos: ⁊ opera
manuum noſtrarum dirige ſuper nos: ⁊
opus manuum noſtrarum dirige.

Laus cantici ipſi dauid. Cap. xc.

Qui habitat in adiutoꝛio altiſſimi: in
protectione dei celi commoꝛabitur.
Dicet domino ſuſceptoꝛ meus es tu: ⁊ re-
fugium meum deus meus ſperabo in eũ.
Quoniam ipſe + liberabit me de laqueo ve
nantium: ⁊ a verbo aſpero. + Scapulis ſu-
is + obumbꝛauit tibi: ⁊ ſub pennis eiꝰ ſpe al's + libe
rabis. Scuto circumdabit te veritas eius: rauit
non timebis a timoꝛe nocturno. A ſagit al's + i ſca
ta volante in die a negocio perambulante pulis
in tenebꝛis: ab incurſu ⁊ demonio meri- al's + obũ
diano. Cadent a latere tuo mille ⁊ decem bꝛauit
milia a dextris tuis: ad te autem non ap- 13. q. i. ca
g bona

propinq̄bit. Uerū tñ oculis tuis conſide-
Ep̄e.di.4 ca.perim rabis: ⁊ retributionem peccatoꝝ videbis.
Q̄m tu es dñe ſpes mea altiſſimū poſuiſti
refugiū tuū. Nō + accedet ad te malū: ⁊
alſ + acce dēt ad te mala flagellū non appropinquabit tabernacu
lo tuo. Q̄m āgelis ſuis + mādauit de te: ⁊
vt cuſtodiant te ī omnibus vijs tuis. In
alſ + mā dabit manibus portabunt te ne forte offendas
ad lapidē pedem tuum. Super aſpidem ⁊
mat.4.a. baſiliſcum ambulabis ⁊ conculcabis leo-
Luc.4.b. nē ⁊ draconez. Q̄m in me ſperauit + libera
alſ habet + et bo eū: ꝓtegā eū q̄m cognouit nomē me
ū. Clamauit ad me ⁊ + ego exaudiā eū:
al. nō hʒ + ego cū ipſo in tribulatione: eripiā eū ⁊ gloriſi
cabo eum. + Longitudine dierum replebo
alſ + lon gitudi-nem eum: ⁊ oſtendam illi ſalutare meum.

ℭ Pſalmus cātici in die ſabbati. Ca.xcj.

BOnum eſt ɔ̄fiteri ī dño: ⁊ pſallere noī
tuo altiſſime. Ad annunciandū ma
ne miām tuam: ⁊ veritatem tuam per no
ctem. In decachordo pſalterio: cū cantico
in cithara. Quia delectaſti me dñe in factu
ra tua: ⁊ in operib⁹ manuū tuaꝝ exultabo.
Sra.103. Q̄ magnificata ſunt opera tua dñe: nimis
profunde facte ſunt cogitationes tue. Uir
inſipiens non cognoſcet: ⁊ ſtultus nō in-
telliget hec. Cum exorti fuerint peccatores
ſicut fenum: ⁊ apparuerunt oēs q̄ operant
iniq̄tatem. Ut intereant in ſeculū ſeculi:
tu autē altiſſimus in eternū dñe. Q̄m ec
ce inimici tui dñe: q̄m ecce inimici tui pe
ribunt: ⁊ diſpergentur omnes qui operā-
tur iniquitatem. Et exaltabit ſicut vnicor
nis cornu meum ⁊ ſenectus mea in mi-
ſericordia vberi. Et deſpexit oculus meus
inimicos meos: ⁊ ab inſurgentibus in me
malignantibus audiet auris mea. Juſtus
di.47.ca. omnium in glo. vt palma florebit: + ſicut cedr⁹ libani mul
tiplicabitur. Plantati in domo domini:
alſ + vt atris + ī a-trijs dei dni nri + in atrijs domus dei noſtri florebūt. Ad-
huc multiplicabunt in ſenecta vberi: ⁊ be
ne patiētes erūt vt annūcient. Q̄m rectus
dñs deus noſter: ⁊ nō eſt iniq̄tas in eo.

ℭ Laus cantici dauid in die ante ſabbatū
quando fundata eſt terra. Cap.xcij.

DOminus regnauit decorem indut⁹
eſt: indutus eſt dominus fortitudi
nem ⁊ precinxit ſe. Etenim firmauit or-
bem terre: qui non commouebitur. Pa-
rata ſedes tua extunc: a ſeculo tu es. Eleua
uerunt flumina domine: eleuauerunt flu
mina vocem ſuam. Eleuauerunt flumina
fluctus ſuos a vocibus aquarū multarū.
Mirabiles elatiōes maris: mirabilis in
altis dñs. Teſtimonia tua credibilia fa- De lit. ll.
cta ſunt nimis: domū tuā decet ſanctitu- eccl. ca.2.
do dñe in longitudine dierum. li.6.

ℭ Pſal. dauid quarta ſabbati. Ca.xciij.

DEus vltionū dñs de⁹ vltionū libere
egit. Exaltare qui iudicas terrā: red
de retributionē ſup̄bis. Uſq̄ quo peccato
res dñe: vſq̄ quo peccatores gloriabunt.
Effabunt ⁊ loquent iniq̄tatē: loquentur
oēs q̄ operant iniuſtitiā. Populū tuum
dñe humiliauerūt: ⁊ hereditatē tuā vexa-
uerunt. Uiduā ⁊ aduenā interfecerūt: et
pupillos occiderūt. Et dixerūt nō videbit
dñs: nec intelliget de⁹ iacob. Intelligite inſi
pientes in ppło: ⁊ ſtulti aliq̄n ſapite. Qui
plātauit aurem nō audiet: aut qui finxit
oculū nō cōſiderat. Qui corripit gētes nō
arguet: qui docet hoīem ſcientiā. // Do- 1.cor.3.b
minus ſcit cogitationes hominū: q̄m va
ne ſunt. Beat⁹ hō quē tu erudieris dñe:
⁊ de lege tua docueris eū. Ut mitiges ei a
dieb⁹ malis: donec fodiat peccatori fouea.
Q: nō repellet dñs plebē ſuā: ⁊ hereditatē
ſuā non derelinquet: Quoadusq̄ + iuſti- alſ + in iuſtitias
tia couertat in iudiciū: ⁊ qui iuxta + illā couertat iudiciū
oēs qui recto ſunt corde. Quis cōſurget alſ + illā
mihi aduerſus malignātes: aut quis ſta-
bit mecū aduerſus operātes iniquitatē.
Niſi q2 dñs adiuuit me: paulomin⁹ + ha alſ + ha-
bitaſſet in inferno anima mea. Si dicebā bitauit
mot⁹ eſt pes meus: miſericordia tua dñe
adiuuabat me. Secūdū multitudinē do-
lorū meoꝝ in corde meo: ɔſolatiōes tue
letificauerūt animā meā. Nunq̄d adheret
tibi ſedes iniq̄tatis: qui fingis + laborem alſ + do-
in p̄cepto. Captabūt in animā iuſti: ⁊ ſan lorem
guinē innocētē cōdēnabūt. Et fact⁹ eſt mi
hi dñs in refugiū: ⁊ de⁹ me⁹ in adiutoriū
ſpei mee. Et reddet illis iniq̄tatē ipſorū:
⁊ in malitia eorū diſperdet eos: diſper-
det illos dñs deus noſter.

ℭ Laus cantici ipſi dauid. Ca.xciiij.

UEnite exultemus dño: iubilem⁹ deo
ſalutari nr̄o. Preoccupem⁹ faciem
eius in cōfeſſione ⁊ in pſalmis iubilem⁹
ei. Q̄m de⁹ magn⁹ dñs: ⁊ rex magn⁹ ſuper
oēs deos: q̄m nō repellet dñs plebē ſuam.
Quia in manu ei⁹ ſunt oēs fines terre: et
altitudines mōtiū ipſi⁹ ſunt. Q̄m ipſius
eſt mare ⁊ ipſe fecit illud: ⁊ ſiccā man⁹ ei⁹

formauerūt. Venite adoremꝰ ⁊ ꝓcidamꝰ
Hebr.3.b. ⁊ ploremus ante dn̄m q fecit nos: qꝛ ipſe
⁊.4.b. eſt deus noſter. Et nos pplˀs paſcue eius:
⁊ oues manꝰ eiꝰ. // Hodie ſi vocem eiꝰ au-
dieritis: nolite obdurare corda veſtra Si
cut in irritatione ſm̄ diē tentationis in
deſerto. Ubi tentauerūt me patres veſtri:
ꝓbauerūt ⁊ viderūt opera mea. Quadra-
ginta ānis offenſus fui generationi illi: ⁊
dixi ſemꝑ hi errāt corde. Et iſti nō cogno-
uerunt vias meas: vt iuraui in ira mea
al's ✠ intrabūt ſi ✠ introibūt in requiē meam.
¶ Pſalmus dauid qn̄ domꝰ edificabatur
poſt captiuitatem. Cap.xcv.
1.paral.16. Cantate domino canticū nouum:
cantate domino omnis terra. Can
al'. nō hꝫ ✠ ⁊ tate domino ✠ ⁊ benedicite nomini eius.
al's ✠ ſalutari annūciate de die in diem ✠ ſalutare eius.
Annunciate inter gentes gloriam eius:
in omnibꝰ populis mirabilia eiꝰ. // Quo-
Sup.47. niam magnus dominus ⁊ laudabilis ni
eccl.43.d mis: terribilis eſt ſuper omnes deos.
26.q.2.c. Quoniā oēs dij gentiū demonia: domi-
ſi fine. nus aūt celos fecit. Confeſſio ⁊ pulchritu
do in cōſpectu eius: ſanctimonia ⁊ ma-
Sup.28. gnificētia in ſanctificatione eius. // Affer-
te dn̄o patrie gentiū: afferte dn̄o gl'iam ⁊
honorē: afferte dn̄o gl'iam nōi eiꝰ. Tollite
hoſtias ⁊ introite in atria eius: adorate do
minū in atrio ſancto eius. Cōmoueat a
facie eiꝰ vniuerſa terra: dicite in gētibus
al's non hꝫ ✠ terre qꝛ dn̄s regnauit. Etenim correxit orbē ✠
terre q nō cōmouebit: iudicabit pplos in
eqtate. Letent celi ⁊ exultet terra: cōmouea
tur mare ⁊ plēitudo eiꝰ gaudebūt cāpi ⁊
oīa q in eis ſunt. Tūc exultabunt oīa li-
Infra.97. gna ſyluaꝝ a facie dn̄i qꝛ venit: qn̄ venit
iudicare terrā. // Iudicabit orbem terre in
equitate: ⁊ populos in veritate ſua.
¶ Pſalmus ipſi dauid qn̄ terra eius re-
ſtituta eſt ei. Cap.xcvj.
Dominus regnauit exultet terra: le-
tētur inſule multe. Nubes ⁊ caligo
in circuitu eius: iuſtitia ⁊ iudiciū corre-
ctio ſedis eius. Ignis añ ipſum precedet: ⁊
inflāmabit in circuitu inimicos eiꝰ. Il-
luxerūt fulgura eius orbi terre: vidit ⁊ cō
mota eſt terra. Mōtes ſicut cera fluxerūt
a facie dn̄i: a facie dn̄i omnis terra. Annū
ciauerūt celi iuſtitiā eius: ⁊ viderunt oēs
ppli gloriā eius. Cōfundant oēs q ado-
rant ſculptilia: ✠ ⁊ qui gloriant in ſimu

lacris ſuis. // Adorate eum oēs ✠ angeli
eius: audiuit ⁊ letata eſt ſion. Et exultaue hꝫ ✠ ⁊
runt filie iude: ꝓpter iudicia tua domi- al's ✠ vi
ne. Qm̄ tu dn̄s altiſſimus ſup omnē ter Heb.1.b
rā: nimis exaltatus es ſup oēs deos. Qui ſup.47.
diligitis dn̄m odite malum: cuſtodit dn̄s amos.5
animas ſcōꝝ ſuoꝝ de manu ✠ pctōris d.
liberabit eos. Lux orta eſt iuſto: ⁊ rectis cor al's ✠ pec-
de leticia. Letamini iuſti in dn̄o: ⁊ confi- catorum
temini memorie ſanctificationis eius.
¶ Pſalmus dauid. Cap.xcvij.

Cantate dn̄o canticū nouum: qꝛ mi- al's ✠ ſaluabit
rabilia fecit. ✠ Saluauit ſibi dextera
eius: ⁊ brachium ſcm̄ eius. Notum fecit do
minus ſalutare ſuum: in ꝯſpectu gētium
reuelauit iuſtitiā ſuā. Recordatus ē miſe
ricordie ſue: ⁊ xitatis ſue domui iſrl'. Ui
derūt oēs termini terre: ſalutare dei nr̄i.
Iubilate ✠ dn̄o ois terra: cātate ⁊ exulta- al's ✠ deo
te ⁊ pſallite pſallite dn̄o in cithara i cytha eſa.52.c.
ra ⁊ voce pſalmi: in tubis ductilibꝰ ⁊ voce
tube cornee. Iubilate in ꝯſpectu regis dn̄i
moueat mare ⁊ plenitudo eiꝰ: orbis ter-
raꝝ: ⁊ q habitāt in eo. Flumina plaudēt
manu ſimul mōtes exultabūt a cōſpectu ſup.95.
dn̄i: qm̄ venit iudicare terrā. // Iudicabit
orbē terraꝝ in iuſtitia: ⁊ ꝓplos in eqtate.
¶ Pſalmus dauid. Cap.xcviij.
Dominus regnauit iraſcant populi al's ✠ ſedet
qui ✠ ſedes ſuper cherubin moueat
tur terra. Dn̄s in ſion magnꝰ: ⁊ excelſus
ſup oēs populos. Cōfiteant nomini tuo
magno quoniā terribile ⁊ ſanctum eſt: ⁊
honor regis iudicium diligit. Tu para-
ſti directiones: iudicium ⁊ iuſtitiam in Infra eo.
iacob tu feciſti. // Exaltate dn̄m deum nr̄m di.22.ca.
⁊ adorate ſcabellum pedum eius: qm̄ ſan- ij.infi.
ctū eſt. Moyſes ⁊ aaron in ſacerdotibus
eius: ⁊ ſamuel inter eos qui inuocant

nomē eius. Inuocabāt dn̄m ⁊ ipſe exau-
diebat eos: in colūna nubis loq̄bat̄ ad eos
Cuſtodiebāt teſtimonia eius: ⁊ p̄ceptum
qd̓ dedit illis. Dn̄e deus nr̄ tu exaudiebas
eos: deus tu ꝓpitius fuiſti eis: ⁊ vlciſcens
in oēs adinuētiones eoꝝ. Exaltate dn̄m
deum noſtrum: ⁊ adorate in monte ſan-
cto eius: q̄m ſanctus dn̄s deus noſter.
ſup̄. eo. ¶ Pſalmus in confeſſione. Cap. xcix.
IUbilate deo oīs terra: ſeruite dn̄o i le
ticia. Introite in cōſpectu eius: in ex-
ultatione. Scitote q̄m dn̄s ipſe eſt deus:
ſup̄. 65. ipſe fecit nos ⁊ nō ipſi nos. Populus ei⁹
de pe. diſ. ⁊ oues paſcue eius introite portas eius
j. §. deni in ꝯfeſſiōe: atria eius in hymnis ꝯfitemi
q3 in fi. ni illi. Laudate nomē eius q̄m ſuauis +
als non eſt dn̄s ineternū miſicordia ei⁹. ⁊ vſq3 in
v3 + eſt + gn̄atione ⁊ generationē veritas eius.
als + ge ¶ Pſalmus ipſi dauid. Cap. c.
neratio- MIſericordiā ⁊ iudiciū: cātabo tibi do
nem mine. Pſallā ⁊ intelligā in via im
de pe. di. maculata: q̄n venies ad me. Perambula-
j. c. null⁹ bā in innocētia cordis mei: in medio do
debite mus mee. Nō ꝓponebā an̄ oculos meos
rē iniuſtā: faciētes p̄uaricatiōes odiui.
Nō adhēſit mihi cor prauū: + declinantez
als + de a me malignū nō cognoſcebā. Detrahen-
clinante tē ſecreto ꝓximo ſuo: hūc pſeq̄bar. Sup-
23. q. 4. c. bo oculo ⁊ in ſatiabili corde: cū3 hoc non
nimiu3 edebā. Oculi mei ad fideles terre vt ſedeāt
c. q peccat mecū: ambulās in via imaculata: hic mi
de accu- hi miniſtrabat. Nō habitabit i medio do-
ſa. mus mee qui facit ſupbiam: qui loquit̄
iniqua nō direxit i ꝯſpectu oculoꝝ meo
rū. In matutino interficiebā oēs peccato
res terre: vt diſperderem de ciuitate domi
ni omnes operantes iniquitatem.
¶ Oratio pauperis cum anxiaret̄: ⁊ coraz
domino effudit precem ſuam. Cap. ci.
DOmine exaudi orōnem meā: ⁊ cla-
infra. 142. mor me⁹ ad te veniat. Nō auertas fa
ciē tuā a me: in quacū3 die tribulor in-
clina ad me aurē tuā. // In quacū3 die in
infra. 137. uocauero te: velociter exaudi me. // Q2 de-
// 7. q. j. fecerūt ſicut fumus dies mei: ⁊ oſſa mea
§. cum ſicut cremiū aruerūt. Percuſſus ſu3 vt fe
uero nu3 ⁊ aruit cor meū: q2 oblit⁹ ſu3 come-
dere panē meu3. A voce gemit⁹ mei: ad-
heſit os meū carni mee. Silis fact⁹ ſu3 pel-
als + ⁊ licano ſolitudinis: + fact⁹ ſu3 ſic nyctico
rax i domicilio. Uigilaui: ⁊ fact⁹ ſu3 ſicut
paſſer ſolitarius in tecto. Tota die expro-
brabāt mihi inimici mei: ⁊ q̄ laudabant
me aduerſu3 me iurabāt. Q2 cinerē tan- diſ. 50. c.
q̄3 panē + manducabā: ⁊ + poculū meum ſi qs via
cū fletu miſcebā. A facie ire + indignatio conus
nis tue: q2 eleuās alliſiſti me. Dies mei ſi als + mā
cut vmbra declinauerūt: ⁊ ego ſic fenum ducaui
arui. Tu aūt dn̄e ineternu3 permanes: ⁊ als + po-
memoriale tuū in gn̄atione ⁊ gn̄ationē. tu3
Tu exurgēs miſereberis ſion: q2 tp̄s mi- als + ⁊
ſerēdi ei⁹: q2 venit tp̄s. Q̄m placuerūt ſer
uis tuis lapides ei⁹: ⁊ terre ei⁹ miſebun-
tur. Et timebūt gētes + nomē tuū dn̄e: ⁊ als + no
oēs reges terre gl̄ia3 tuā. Q2 +, edificauit men dn̄i
dn̄s ſion: ⁊ videbit̄ in gl̄ia ſua. Reſpexit in als + edi
orōnē humiliū: ⁊ nō ſp̄reuit p̄cē eoꝝ. ficabit
Scribant̄ hec in + gn̄atiōe altera: ⁊ pp̄ls als + ge
qui creabit̄ laudabit dn̄m. Q2 ꝓſpexit de neratio-
excelſo ſctō ſuo: dn̄s de celo i terrā aſpexit. nē alterā
Ut audiret + gemit⁹ cōpeditoꝝ: vt ſolue als + no
ret filios interemptoꝝ. Ut annuncient in uiſſimā
ſion nomen dn̄i: ⁊ laudē eius in hier̄l3. als + ge
In conuertēdo populos in vnū ⁊ reges: mitum
vt ſeruiant dn̄o. Reſpondit ei in via vir-
tutis ſue paucitatē dierū meoꝝ nūncia
mihi. Ne reuoces me in dimidio dieru3
meoꝝ: in generatione ⁊ generatione3 an
ni tui. // Initio tu dn̄e terram fundaſti: ⁊ heb. 1. c
opera manuū tuarū ſunt celi. Ipſi pibūt: Ibidem
tu aūt permanes: // ⁊ oēs ſicut veſtimentū Ibidem
+ veteraſcēt. Et ſicut opertoriu3 mutabis als + ve-
eos ⁊ mutabunt̄: tu aūt ipſe es: ⁊ ani tui teraſcēt
non deficient. Filij ſeruoꝝ tuoꝝ habi
tabunt: ⁊ ſemē eoꝝ in ſeculū dirigetur.
¶ Pſalmus ipſi dauid. Cap. cij.
BEnedic aīa mea dn̄o: ⁊ oīa q̄ itra me
ſunt noī ſctō eius. Bn̄dic aīa mea do
mino: ⁊ noli obliuiſci oēs retributiōes
ei⁹. Qui ꝓpitiat̄ oib⁹ iniq̄tatib⁹ tuis: qui de pe. di.
ſanat oēs infirmitates tuas. Qui redimit ij. c. Ite-
de interitu vitā tuā q coronat te in miſe- ratur
ricordia ⁊ miſerationibus. Qui replet in de pe. di.
bonis deſideriū tuū: renouabit̄ vt aq̄le iu ij. c. in q
uentus tua. Faciens miſericordias dn̄s bus
⁊ iudiciū oib⁹ iniuriā patiētibus. Notas
fecit vias ſuas moyſi: filijs iſrl̄ volūtates
ſuas. Miſerator ⁊ miſericors dn̄s: lōganī
mis ⁊ multū miſericors. Nō imppetum
iraſcetur: neq3 ineternū cōminabit̄. Nō
ſm peccata nr̄a fecit nobis: neq3 ſm iniq-
tates nr̄as retribuit nobis: q̄m ſ3 altitu-
dinē celi a terra: corroborauit miſicordiā
ſuā ſup timentes ſe. Quātū diſtat or⁹ ab

occidēte:longe fecit a nobis iniquitates
nr̄as. Quō miſeretur pr̄ filioꝝ miſertus
eſt dn̄s timētib⁹ ſe:qm̄ ipſe cognouit fig
mentū nr̄m. Recordatus eſt qm̄ puluis
ſum⁹ hō ſicͭ fenū:dies ei⁹ tanq̄ flos agri
ſic efflorebit. Qm̄ ſpūs ptrāſibit in illo ⁊
nō ſubſiſtet:⁊ nō cognoſcet amplius locū
ſuū. Miſericordia aūt dn̄i ab eterno ⁊ vſq̄
in eternū:ſup timētes eū. Et iuſtitia illi⁹
in filios filiorū:his qui ſeruāt teſtm̄ ei⁹.
Et memores ſunt mandatorū ipſius ad
faciendū ea. Dn̄s in celo parauit ſedē ſuā:
⁊ regnū ipſius oībus dominabit̄. Bene-
dicite dn̄o oēs angeli eius potentes vir-
tute:facientes verbum illius ad audien-
dam vocem ſermonū eius. Benedicite dn̄o
[al's non hz + oēs] + omnes virtutes eius:miniſtri eius q
[al's + do] facitis volūtatē eius. Benedicite dn̄o om
[minatio] nia opera eius:in omni loco + dn̄atiōis
[nes] eius benedic anima mea domino.

Pſalmus ipſi dauid. Cap. ciij.

B Enedic aīa mea dn̄o:dn̄e deus me⁹
magnificatus es vehemēter. Cōfeſ-
ſionē ⁊ decorē induiſti:amictus lumine
[al's + ve] ſicut + veſtimēto. Extēdens celū ſicut pel-
[ſtimētū] lē:qui tegis aquis ſuperiora eius. Qui po
nis nubem aſcēſum tuū:qui ambulas ſu
[Heb. 1. c.] per pennas ventoꝝ. // Qui facis angelos tu
os ſpūs:⁊ miniſtros tuos ignē vrentem.
Qui fundaſti terrā ſup ſtabilitatē ſuā: nō
inclinabit̄ in ſeculū ſeculi. Abyſſus ſicut
veſtimētū amicus eius:ſup montes ſta-
būt aque. Ab increpatiōe tua fugient:a voce
tonitrui tui formidabūt. Aſcēdūt mon-
[Al's +] tes ⁊ deſcēdūt campi:in locū quē fundaſti
[emittes] eis. Terminū poſuiſti quē nō trāſgredien
[al's + vo] tur:neq̄ ↄuertent̄ operire terrā. Qui +
[cem] emittis fontes in ↄuallib⁹:inter mediū
[#infra] montiū ptranſibūt aque. Potabūt oēs
[145.13.] beſtie agri:expectabunt onagri in ſiti ſua.
[q.i.s.] Sup ea volucres celi habitabūt:de medio
[his ita] petrarū dabūt + voces. Rigans mōtes de
[# de ſa] ſuperiorib⁹ ſuis:de fructu operū tuorū
[cra vn] ſatiabit̄ terra // Producēs fenū iumētis:
[ctio. s.] ⁊ herbā ſeruituti hoīuꝫ. Ut educas paneꝫ
[vnctio] de terra:⁊ vinū letificet cor hominis. // Ut
[inf. de] exhilaret faciē in oleo:⁊ panis cor hoīs cō
[gſe. di. 2.] firmet. Saturabūtur ligna cāpi ⁊ cedri li
[t. accipi] bani quas plātauit:illic paſſeres nidifica-
[te] būt. Herodij domus dux ē eoꝝ:montes
excelſi ceruis petra refugiū herinacijs. Fec
lunā in tēpora:ſol cognouit occaſuꝫ ſuū.

Poſuiſti tenebras ⁊ fcā eſt nox:in ipſa p-
trāſibūt oēs beſtie ſylue. Catuli leonū ru
gietes vt rapiāt:⁊ querāt a deo eſcaꝫ ſibi.
Ortus eſt ſol ⁊ ↄgregati ſunt:⁊ in cubili-
bus ſuis collocabūtur. Exibit hō ad op⁹
ſuū:⁊ ad operationē ſuā vſq̄ ad veſperā. //
Quā magnificata ſunt opera tua dn̄e oīa [ſup. 91.]
in ſapiētia feciſti:impleta eſt terra poſſeſ-
ſiōe tua. Hoc mare magnū ⁊ ſpacioſū ma
nib⁹:illic reptilia quoꝝ nō eſt numer⁹.
Animalia puſilla cū magnis:illic naues
ptranſibūt. Draco iſte quē formaſti ad il-
ludēdū ei:oīa a te expectāt vt des illis eſcā
in tpe. Dāte te illis colligēt:aperiēte te ma
nū tuā oīa implebūtur bonitate. Auertē-
te aūt te + faciē turbabunt̄:auferes ſpiri [al's hz + tuam]
tū eoꝝ ⁊ deficiēt:⁊ in puluerē ſuū reuertē
tur. Emitte ſpm̄ tuū ⁊ creabunt̄:⁊ reno-
uabis faciē terre Sit glīa dn̄i in ſeclm̄: leta
bit̄ dn̄s in opib⁹ ſuis. Qui reſpicit terrā
⁊ facͭ eā tremere:q tāgit mōtes ⁊ fumigāt.
// Cātabo dn̄o in vita mea:pſallā deo meo [infra. 145.]
ꝗ̃diu ſum. Jocūdū ſit ei eloquiū meum
ego vo delectabor in dn̄o. Deficiāt pctōres
a terra ⁊ iniqͥ ita vt nō ſint:benedic anima
mea domino. Alleluia. Cap. ciiij.

C Onfitemini dn̄o ⁊ inuocate nomē ei⁹
annūciate inter gētes opa ei⁹. Cāta- [1. par. 16. b]
te ei ⁊ pſallite ei:narrate oīa mirabilia
eius. Laudamini in noīe ſcō eius: letet̄
cor querētiū dn̄m. Querite dn̄m ⁊ cōfir-
mamini:querite faciē eius ſemp. Memē [Eſa. 12. b]
tote mirabiliū eius q̄ fecit:ꝓdigia eius ⁊
iudicia oris eius. Semē habraā ſerui ei⁹
filij iacob electi ei⁹. Ipſe dn̄s deus nr̄: in
vniuerſa terra iudicia eius. Memor fuit
in ſeculū teſtamēti ſui:verbi qd̄ manda-
uit in mille gn̄atiōes. Qd̄ diſpoſuit ad ha
braā ⁊ iuramēti ſui ad iſaac. Et ſtatuit illd̄
iacob in preceptū:⁊ iſrael i teſtm̄ eternū.
Dicēs tibi dabo terrā chanaam: funiculū
hereditatis vre. Cū eēnt numero + breui [al's + bre]
pauciſſimi ⁊ incole eius. Et ptrāſierūt de [ues]
gente in gētē:⁊ de regno ad ppl'm alterū.
Non reliqͭ hoīem nocere eis:⁊ corripuit
ꝓ eis reges. // Nolite tangere chriſtos me [1. pa. 19. c]
os:⁊ in ꝓphetis meis nolite malignari.
Et vocauit famē ſup terrā:⁊ oē frumētuꝫ
panis ↄtriuit. Miſit an̄ eos viꝝ: in ſeruū
venūdatus eſt ioſeph. Humiliauerunt in
cōpedibus pedes eius ferrū ptrāſijt + aīaꝫ [al's + aiā]
eius:donec veniret verbū eius. Eloquiuꝫ

demini ſuſtinaui eum miſit rex ſoluit
eū:princeps ꝑpuloꝝ ⁊ dimiſit eū. Cōſti
tuit eū dñm domus ſue:⁊ principez eis
poſſeſſionis ſue. Ut erudiret principes ei⁹
ſicut ſemetipſū:⁊ ſenes eius prudētiam
doceret. Et intrauit iſrael in egyptū:⁊ ia-
cob accola fuit in terra cham. Et auxit po-
pulū ſuū vehemēter:⁊ firmauit eū ſuper
inimicos eius. Cōuertit cor eoꝝ vt odi-
aľs + vt rēt populū ei⁹:+ ⁊ dolū facerent in ſuos
eius. Miſit moyſen ſuū ſuū: aaron quē
elegit ipſū. Poſuit in eis verba ſignoꝝ
ſuoꝝ:⁊ ꝓdigioꝝ:in terra cham. Miſit te
nebras ⁊ obſcurauit:⁊ nō exacerbauit ſer
mones ſuos.// Cōuertit aquas eoꝝ in ſan
Sub.77. guinē:⁊ occidit piſces eoꝝ. + Edidit terra
Exo.7.d. eoꝝ ranas:in penetralib⁹ regū ipſoꝝ. Di-
aľs + ⁊ de xit ⁊ venit + cynomia ⁊ cyniſes in oib⁹
dit terrá finib⁹ eoꝝ. Poſuit pluuias eoꝝ grandi-
aľs + ce nē:ignē cōburētē in terra ipſoꝝ. Et pcuſ-
nomia ſit vineas eoꝝ ⁊ ficulneas eoꝝ:⁊ cōtriuit
aľs + ci lignū finiū eoꝝ. Dixit ⁊ venit locuſta ⁊
nomia bruchus cui⁹ nō erat numer⁹. Et come-
pr Gui dit oē fenū in terra eoꝝ:⁊ comedit oēm
doné.16 fructū terra eoꝝ. Et pcuſſit oē primogeni
q.i.c. re tū in terra eoꝝ:ꝑmitias ois laboris eoꝝ.
uertimi Et eduxit eos + cū argēto ⁊ auro:⁊ nō erat
ni in tribubus eoꝝ infirmus. Letata ē egy-
aľs + in ptus in ꝓfectiōe eoꝝ:q2 incubuit timor
eoꝝ ſup eos. Expādit nubē in ꝓtectionē
eoꝝ ⁊ ignē vt luceret eis p noctē. Petie-
rūt ⁊ venit coturnix:⁊ pane celi ſaturauit
eos. Dirupit petrā ⁊ fluxerūt aq̄:abierunt
in ſicco flumina. Qm̄ memor fuit vbi ſan
cti ſui:qđ habuit ad habraā pueꝝ ſuū. Et
eduxit ppl'm ſuū in exultatione:⁊ electos
ſuos i leticia. Et dedit illis regiōes gētiū:⁊
labores ppl'oꝝ poſſederūt. Ut cuſtodiāt iu
ſtificatiōes eius:⁊ legē eius requirant.

❡ Alleluia. Alleluia. Cap. cv.

CONfitemini dñō qm̄ bon⁹: qm̄ i ſcl'z
mia ei⁹. Quis loquet potētias dñi:
Judith au ditas faciet oēs laudes ei⁹. Beati q cu-
7.c. ſtodiunt iudiciū:⁊ faciūt iuſtitiā in oi tē
ínfra pore. Memēto nr̄i dñe in bn̄placito ppl'i
106. tui:viſita nos in ſalutari tuo. Ad vidēdū
in bonitate electoꝝ tuoꝝ ad letādū in le
ticia gētis tue:+ vt lauderis cū hereditate
aľs + ⁊ tua.// Peccauimus cū pr̄ibus nr̄is:iniu
Judith ſte egimus iniq̄tatē fecimus. Patres nr̄i
2.d. in egypto nō intellexerūt mirabilia tua:
nō fuerūt memores multitudinis miſe-

rico:die tue. Et irritauerūt aſcēdētes i +
aľs + mare:mare rubꝝū. Et ſaluauit eos ꝓpter
mari nomē ſuū:vt notā faceret potētiā ſuā. Et
increpauit mare rubꝝū:⁊ exiccatū eſt:⁊ de
duxit eos in abyſſis ſicut in deſerto. Et ſal
uauit eos đ manu odiētiū:⁊ redemit eos
de manu inimici. Et operuit aqua tribu-
lātes eos:vnus ex eis nō remāſit. Et credi
Exo. 14. derūt + vbis eius:⁊ laudauerūt laudem
g. eius. Cito fecerūt obliti ſunt operū eius:
aľs h3 + ⁊ nō ſuſtinuerūt cōſiliū ei⁹. Et ꝯcupierūt
in ꝯcupiſcētiā in deſerto:⁊ tētauerūt deū in
inaquoſo. Et dedit eis petitionē ipſoꝝ:⁊
miſit ſaturitatē in + aīas eoꝝ. Et irrita-
uerūt moyſen in caſtris:aaron ſanctum
aľs + dñi.// Aperta eſt terra ⁊ deglutiuit dathā:
animas ⁊ operuit ſup ꝯgregationē + abyrō. Et ex
arſit ignis in ſynagoga eoꝝ:flāma cōbuſ
aľs + abi ſit pctōres. Et fecerūt vitulū in + oreb:⁊
ran adorauerūt ſculptile. Et mutauerūt gl'iā
aľs + cho ſuā:in ſilitudinē vituli:comedētis fenū.
reb Obliti ſunt deū q ſaluauit eos:q fecit ma
gnalia in egypto:mirabilia in terra chā:
terribilia in mari rubro. Et dixit vt diſp
deret eos:ſi nō moyſes elect⁹ eius ſtetiſſet
in cōfractione in cōſpectu eius. Ut auerte
ret irā ei⁹:ne diſperderet eos:⁊ ꝓ nihilo
habuerūt terrā deſiderabilē. Non credide
rūt verbo eius:⁊ murmurauerunt in ta
bernaculis ſuis:nō exaudierūt vocē dñi.
Et eleuauit manū ſuā ſup eos:vt ꝓſterne
ret eos in deſerto. Et vt deyceret ſemen eo
rū in nationib⁹:⁊ diſpderet eos in regio
nib⁹. Et initiati ſunt beelphegor:⁊ come-
derūt ſacrificia mortuoꝝ. Et irritauerūt
eū in adinuētiōib⁹ ſuis:⁊ multiplicata ē
in eis ruina. Et ſtetit phinees ⁊ placauit ⁊
ceſſauit quaſſatio. Et reputatū eſt ei ad iu
ſtitiā:in gn̄atione + ⁊ generationē vſq3 i
ſempiternū. Et irritauerūt eū ad + aq̄s
ꝯdictionis:⁊ vexatus eſt moyſes pp̄ eos:
q2 exacerbauerūt ſpiritū ei⁹. Et diſtinxit
in labijs ſuis:nō diſperdiderūt gētes q̄s
dixit dñs deus illis. Et cōmixti ſunt inter
gētes:⁊ didicerūt opera eoꝝ ⁊ ſeruierunt
ſculptilib⁹ eoꝝ:⁊ factus eſt illis in ſcanda
lū. Et imolauerūt filios ſuos:⁊ filias ſuas
demonijs. Et effuderūt ſanguinē innocē-
tē:ſanguinē filioꝝ ſuoꝝ ⁊ filiarū ſuarū:
quas ſacrificauerūt ſculptilibus chanaā.
Et interfecta eſt terra in ſanguinibus:⁊
cōtaminata eſt in operib⁹ eoꝝ:⁊ fornicati

ij.q.7.§. ité cū ba laā.23.q. 4.c.ad huc pri di
aľs non h3 + ⁊
aľs + aquam

ſunt in adinuētionibus ſuis. Et iratꝰ eſt
furore dn̄s in ppl̄m ſuū ⁊ abominatꝰ eſt
hereditatē ſuā. Et tradidit eos in manus
gētiū: ⁊ dn̄ati ſunt eorū q oderunt eos. Et
tribulauerūt eos inimici eorꝝ: ⁊ humilia
ti ſunt ſub manibꝰ eorū ſepe liberauit eos.
Ipſi aūt exacerbauerūt eū in cōſilio ſuo:
⁊ humiliati ſunt in iniqtatibꝰ ſuis. Et vi
dit cū tribularenť: ⁊ ✠ audiuit orōnē eo
rū. Et memor fuit teſtamēti ſui: ⁊ penitu-
it eū ſm multitudinē miſericordie ſue. Et
dedit eos i miſericordias: in ꝯſpectu oiuz q
ceperāt eos. Saluos fac nos dn̄e deꝰ nr̄: ⁊ cō
grega nos de natiōibꝰ. Ut cōfiteamur noī
ſancto tuo: ⁊ gloriemur in laude tua. Be
nedictus dn̄s deus iſrl̄ a ſeculo ⁊ vſqꝫ in
ſeculū: ⁊ dicet omnis populus: fiat fiat.
¶ Alleluia. Alleluia. Cap. cvj.
Judith 13. Confitemini dn̄o qm̄ bonus: qm̄ i ſe-
culū miſericordia eius. Dicāt q re-
ſupra. 117. dēpti ſunt dn̄o quos redemit de māu ini
mici: de regiōibꝰ ꝯgregauit eos. A ſolis
ortu ⁊ occaſu: ab aquilone ⁊ mari. Erraue
runt in ſolitudine in inaquoſo: viā ciui-
tatis habitaculi nō inuenerūt. Eſuriētes
infra eo. ⁊ ſitiētes: anima eorū in ipſis defeci͛. // Et
clamauerūt ad dn̄m cū tribularenť: ⁊ de
neceſſitatibꝰ eorū eripuit eos. Et deduxit
eos in viā rectā: vt irent in ciuitatē habi-
infra eo. tatiōis. // Cōfiteanť dn̄o ✠ miſericordie eiꝰ:
ais ✠ mi ⁊ mirabilia eiꝰ filijs hoīuz. Qꝛ ſatiauit ani
ſicordia mā inanē: ⁊ animā eſurientē ſatiauit bo
eſt ablati nis. Sedētes i tenebris ⁊ in vmbra mor-
ui caſus tis: vinctos in mēdicitate ⁊ ferro. Qꝛ exa-
cerbauerūt eloqa dei ⁊ cōſiliū altiſſimi ir
ritauerūt. Et humiliatū eſt in laboribus
cor eorꝝ: ⁊ infirmati ſunt nec fuit q adiu-
ſupra eo. uaret. // Et clamauerūt ad dn̄m cū tribu-
infra eo. larenť: ⁊ de neceſſitatibꝰ eorꝝ liberauit eos.
Et eduxit eos de tenebris ⁊ vmbra mortis
⁊ vincula eorꝝ dirupit. Cōfiteanť dn̄o ✠
ais ✠ mi miſericordie eius: ⁊ mirabilia eius filijs
ſicordia hominū. Qꝛ cōtriuit portas ereas: ⁊ vectes
ferreos cōfregit. Suſcepit eos de via iniq
tatis eorum: ꝓpter iniuſtitias eniz ſuas
humiliati ſunt. Omnem eſcā abominata
eſt anima eorum: ⁊ appropinquauerūt
ſup̄ eo. vſqꝫ ad portas mortis. // Et clamauerunt
⁊ infra eo. ad dn̄m cū tribularenť: ⁊ de neceſſitatibꝰ
eorꝝ liberauit eos. Miſit verbū ſuū ⁊ ſana
uit eos: ⁊ eripuit eos de interitionibꝰ eorꝝ.
ſup̄ eo. // Confiteantur dn̄o miſericordie eius: ⁊
mirabilia eiꝰ filijs hominū. Et ſacrificent
ſacrificiū laudis: ⁊ annūcient opera eiꝰ in
exultatione. Qui deſcēdūt mare in naui- infra eo.
bus: faciētes ✠ operationē in aquis mul- ais ✠ mi
tis. Ipſi viderūt opa dn̄i: ⁊ mirabilia eiꝰ ſicordia
in ꝓfundo. Dixit ⁊ ſtetit ſpūs ꝓcelle: ⁊ ex ais ✠ ope
altati ſunt fluctꝰ eius. Aſcēdūt vſqꝫ ad ce rationes
los: ⁊ deſcēdūt vſqꝫ ad abyſſos: aīa eorꝝ in
malis tabeſcebat. Turbati ſunt ⁊ moti ſūt
ſicut ebrius ⁊ oīs ſapiētia eorꝝ deuorata ē.
Et clamauerūt ad dn̄m cū tribularenť: ⁊
de neceſſitatibus eorꝝ eduxit eos. Et ſtatuit
ꝓcellā eius in aurā: ⁊ ſiluerūt fluctꝰ eiꝰ.
Et letati ſunt qꝛ ſiluerūt ⁊ deduxit eos in
portū voluntatis eorū. // Cōfiteanť dn̄o ✠ ſup̄ eo.
miſericordie eius: ⁊ mirabilia eiꝰ filijs ho ſup̄ eo.
minū. Et exaltēt eū in eccleſia plebis: ✠ ⁊ ais ✠ mi
in cathedra ſeniorū laudent euz. Poſuit ſicordia
flumina in deſertū: ⁊ exitus aquaruz in
ſitim. Terrā fructiferā in ſalſuginē: a ma ais non
licia inhabitantiū in ea. Poſuit deſertū hꝫ ✠ ſ
in ſtagna aquarꝝ: ⁊ terrā ſine aqua in exitꝰ
aquarꝝ. Et collocauit illic eſuriētes: ⁊ con
ſtituerunt ciuitatē habitatiōis. Et ſemi-
nauerūt agros ⁊ plātauerūt vineas: ⁊ fe-
cerūt fructū natiuitatis. Et bn̄dixit eis ⁊
multiplicati ſunt nimis: ⁊ iumēta eoruz
nō minorauit. Et pauci facti ſunt: ⁊ vexati
ſunt a tribulatione malorꝝ ⁊ dolore. Effu
ſa eſt ꝯtētio ſup ꝑncipes: ⁊ errare fecit eos
in inuio ⁊ nō in via. Et adiuuit pauperē
de inopia: ⁊ poſuit ſicut oues familias. //
Uidebūt recti ⁊ letabunť. ⁊ oīs iniqtas ✠ Iob. 22. c.
opilabit os ſuuz. Quis ſapiēs ⁊ cuſtodiet ais ✠ opi
hec: ⁊ intelliget miſericordias domini. lauit
¶ Alta. Cāticū pſalmi ipi dauid. Ca. cvij.
Paratū cor meū deus ✠ paratuz cor
meū: cātabo ⁊ pſallaz in glīa mea. Ex-
urge pſalteriū ⁊ cithara: exurgā diluculo ſup̄. 56.
Cōfitebor tibi in pp̄lis dn̄e: ⁊ pſallā tibi i ais ✠ pa
nationibus. Qꝛ magna eſt ſup celos miſe ratuz nō
ricordia tua: ⁊ vſqꝫ ad nubes veritas tua. geminať
Exaltare ſuper celos deus: ⁊ ſuper omnez
terrā gloria tua: liberenť dilecti tui. Sal-
uum fac dextera tua ⁊ exaudi me: deꝰ locu
tus eſt in ſancto ſuo. Exultabo ⁊ diuidaz
ſichimā: ⁊ cōuallē tabernaculorum dime-
tiar. Meus eſt galaad ⁊ meus eſt manaſ-
ſes: ⁊ effraim ſuſceptio capitis mei. Ju-
da rex meus: moab lebes ſpei mee. In
idumeam extendam calciamentū meū:
mihi alienigene amici facti ſunt. Quis

reducet me i ciuitatē munitā: qs deducet
me vſq3 in idumeā. Nōne tu de⁹ q repuli-
ſti nos ⁊ nō exibis deus in virtutib⁹ nr̄is.
Da nobis auxiliū de tribulatione: q2 vana
ſalus hoīs. In deo faciemus virtutē3: ⁊ ip-
ſe ad nihilum deducet inimicos noſtros.
¶ In finem pſal. dauid. Cap. cviij.
Deus laudē meā ne tacueris: q2 os pec-
catoris ⁊ os doloſi ſup me apertū ē. Lo-
cuti ſūt aduerſu3 me lingua doloſa: ⁊ ſer-
monib⁹ odij circūdederūt me: ⁊ expugna
uerūt me grātis. Pro eo vt me diligerēt de
trahebāt mihi: ego aūt orabā. Et poſuerūt
aduerſu3 me mala p bonis: ⁊ odiū p dile-
ctiōe mea. Cōſtitue ſup eū peccatorē ⁊ diabo-
lus ſtet a dextris ei⁹. Cū iudicat exeat cōdē-
nō pe.di. nat⁹: ⁊ oro ei⁹ fiat i pctm̄. // Fiāt dies eius
2.c.nihil pauci: ⁊ epatū eius accipiat alter. Fiāt filij
Act.1.d. ei⁹ orphani: ⁊ vxor ei⁹ vidua. Nutātes trāſ
//di.66.c ferant filij ei⁹ + ⁊ mēdicēt eijciant de habi
porro. tationib⁹ ſuis. // Scrutet fenerator omnē
al. nō h3 ſubſtātiā ei⁹: ⁊ diripiāt alieni labores ei⁹.
+ ⁊ Nō ſit illi adiutor: nec ſit q misereat pupil
//di.23.c. lis ei⁹. Fiant nati eius in interitū: i gña-
in nomi tione vna deleat nomen ei⁹. // In memo-
ne dn̄i riā redeat iniqtas patrū eius in cōſpectu
nō pe.di. dn̄i: ⁊ peccatū matris eius nō deleat. Fiāt
4.c.quia cō dn̄m ſemp: ⁊ diſpereat de terra memo-
vo.9.q ria eoꝝ: pro eo q non eſt recordatus face-
autem re miām. Et pſecutus eſt hoiēm inopem ⁊
mendicū: ⁊ cōpunctū corde mortificare. Et
dilexit maledictionē ⁊ veniet ei: ⁊ noluit
bn̄dictionē ⁊ elongabit ab eo. Et induit
maledictionē ſicut veſtimētu3: ⁊ intrauit
ſicut aq̄ in iteriora ei⁹: ⁊ ſicut oleū i oſſib⁹
al's + op ei⁹. Fiat ei ſicē veſtimentū q̄ + opit: ⁊ ſicut
ritur zona q̄ ſemp pcingit. Hoc opus eoꝝ q de-
trahūt mihi apd̄ dn̄m: ⁊ q loquunt mala
aduerſus aīa3 meā. Et tu dn̄e fac mecū p
pter nomē tuū: q2 ſuauis eſt miſa tua. Li
al's +. lo- bera me q2 egen⁹ ⁊ paup ſū ego: ⁊ cor meū
cuſta cōturbatū eſt intra me. Sicut vmbra cū de
clinat ablatus ſu3: ⁊ excuſſus ſum ſicut lo
cuſte. Genua mea ifirmata ſūt a ieiunio ⁊
caro mea imutata eſt pp̄ter oleum. Et ego
fact⁹ ſū opprobriū illis viderūt me ⁊ mo-
uerūt capita ſua. Adiuua me dn̄e de⁹ me⁹
al's + di- ſaluū me fac ppt miā3 tuā. Et + ſciēt quia
ploide manus tua hec: ⁊ tu dn̄e feciſti eā. Male-
dicent illi ⁊ tu bn̄dices: q inſurgūt in me
cōfundant ſeruus aūt tuus letabit. Induan
tur q detrahunt mihi pudore: ⁊ operiant

ſicut + diploide cōfuſiōe ſua. Cōfitebor dn̄o
nimis in ore meo: ⁊ i medio multoꝝ lau
dabo eū. Q2 aſtitit a dextris pauperis: vt ſal-
uam faceret a pſequentibus aīam mea3.
¶ Pſalmus ipſi dauid. Cap. cix.

Dixit dn̄s dn̄o meo: ſede a dextris Mat.22.
meis. // Donec ponam inimicos tu d.
os: ſcabellum pedum tuorum. Virgā vir heb.x.c.
tutis tue: emittet dn̄s ex ſion: dn̄are in 1.co.15.c.
medio inimicorum tuoꝝ. Tecum prin heb.7.c.
cipium in die virtutis tue in ſplendori- //30.q.5.
bus ſanctorum: ex vtero ante luciferum 9. his
genui te. // Iurauit dominus ⁊ nō penite- ita de 4.
bit eū: tu es ſacerdos ineternū ſcd̄m ordi- ſig.c.qd
nē melchiſedech. Dn̄s a dextris tuis: cōfre dicitur
git in die ire ſue reges. Iudicabit in na- heb.7.c.
tionibus implebit ruinas: cōquaſſabit ca d iurein
pita in terra multoꝝ. De torrente in via rā.c. ⁊ ſi
+ bibit: propterea exaltabit caput. xp̄s d co
¶ Alleluia. Aleph. Cap. cx. ſe. diſ.9.
Confitebor tibi dn̄e Beth. in toto c.ſacer-
corde meo: in cōſilio iuſtoꝝ ⁊ cōgre- dos q ſi.
gatione. Gimel. Magna opa dn̄i. Da ſint legi.
leth. exqſita in oēs volūtates eius. He. c.p vene-
Cōfeſſio ⁊ magnificētia opus ei⁹. Vau. rabilem
⁊ iuſtitia eius manet in ſeculum ſeculi. al's + bi-
Zaen. Memoriā fecit mirabiliū ſuoꝝ bet ſup
heth. miſericors ⁊ miſerator dn̄s. Teth. 9. ⁊ infra
eſcā dedit timētibus ſe. Ioth. Memor 137.44.
erit in ſeculū teſtamēti ſui. Caph. vir- di.c.qm̄
tutem opeꝝ ſuoꝝ annūciabit pplo ſuo.
Lameth. Vt det illis hereditatē gentiu3.
Mem. opera manuū eius veritas ⁊ iu-
diciū. Nun. Fidelia oīa mandata eius.
Samech. cōfirmata in ſeculū ſeculi: Ayn. Iob.28.
facta in veritate ⁊ eqtate. Phe. Redēptio d.pber.
nē miſit + dn̄s pplo ſuo. Zadik vel Za- j.a.⁊.9.b
de. Mādauit in eternū teſtamētū ſuū: al's non
Coph. // Sanctum ⁊ terribile nomen h3 + dn̄s
eius

ei⁹: Res. Initiū ſapie timor dñi. Syn
vel Schin. Intellect⁹ bon⁹ oib⁹ facietibus
eū. Thau. laudatio ei⁹ manet in ſeculū
ſeculi. ¶ Alleluia. Reuerſionis aggei ⁊ za
charie. Cap.cxi. Aleph.
BEatus vir q timet dñm: Beth. in
mādatis eius volet nimis. Gimel.
Potēs in terra erit ſemē ei⁹: Daleth. ge
neratio rectoꝝ bñdicet. He. Gloria ⁊ di
uitie in domo ei⁹. Uau. ⁊ iuſtitia eius
manet in ſeculū ſeculi. Zaen. Exortū ē
in tenebris lumē rectis. Heth. miſeri
cors ⁊ miſerator ⁊ iuſt⁹. Teth. Iocun
dus hō q miſeret ⁊ cōmodat: Ioth. diſ
ponet ſermones ſuos in iudicio: Caph.
q2 ineternū nō cōmouebit. Lameth. In
memoria eterna erit iuſt⁹. Mem. ab
auditione mala nō timebit. Nun. Pa
ratū cor ei⁹ ſperare in dño: Samech. cō
firmatū eſt cor ei⁹: nō cōmouebit. Eyn.
2. cor.9.c donec deſpiciat inimicos ſuos. Phe. Diſ
di.86.9. perſit dedit paupib⁹. zadik vel Sade. iuſti
In ipſa tia ei⁹ maet in ſclꝫ ſcli. Coph. cornu ei⁹
exaltabit in glia. Res. Pctō: videbit ⁊
iraſcet. Syn vt Schi. dētib⁹ ſuis fremet
⁊ tabeſcet. Thau. deſideriū pctōꝝ pibit.
¶ Alla. Alla. Cap.cxij.
Infra.134. LAudate pueri dñm: laudate nomen
Ieb.1.d. dñi. // Sit nomē dñi bñdictum: ex
#26.q.6. hoc nūc ⁊ vſq3 in ſeculū. A ſolis ortu vſ
ca.mini q3 ad occaſuꝫ: laudabile nomē dñi. Excel
ſtrare ſus ſup oēs gētes dñs: ⁊ ſup celos glia ei⁹.
Quis ſicut dñs de⁹ nr: q in altis habitat: ⁊
hūilia reſpicit in celo ⁊ in terra. Suſcitās
a tra inopē: ⁊ de ſtercore erigēs paupē. Ut
collocet eū cū pncipib⁹: cū pncipib⁹ ppli
ſui. Qui habitare facit ſterilē in domo ma
trē filioꝝ letātē. ¶ Alla. Alla. Ca.cxiij.
Exo.13.a. IN exitu iſrael de egypto: dom⁹ iacob
de pplo barbaro. Facta ē iudea ſancti
#De ɔſe. ficatio ei⁹: iſrl ptās ei⁹. // Mare vidit ⁊ fu
di.2.c.re git: iordanis ɔuerſus eſt retrorſuꝫ. Mon
uera. tes exultauerūt vt arietes: ⁊ colles ſicut
agni ouiū. Quid eſt tibi mare q fugiſti: ⁊
tu iordanis q2 ɔuerſus ē retrorſuꝫ Mō
tes exultaſtis ſicut arietes: ⁊ colles ſicut
agni ouiū. A facie dñi mota eſt terra a fa
Infra.137 cie dei iacob. Qui cōuertit petrā in ſtagna
23.q.5. aq̄ꝝ: ⁊ rupē in fontes aq̄ꝝ. Nō nobis dñe
ca.ſi. nō nobis: ſꝫ noi tuo da gliā. // Sup mia
Infra.134. tua ⁊ vitate tua: ne qñ dicāt gētes vbi eſt
Sa.15.d. de⁹ eoꝝ. De⁹ aūt nr in celo: oīa q̄cūq3 volu

it fecit. Simulachra gētiū argētū ⁊ aurū:
opa manuū hominū. Os habent ⁊ nō lo
quent: oculos habēt ⁊ nō videbūt. Aures
habēt ⁊ nō audiēt: nares habēt ⁊ nō odo
rabūt. Man⁹ habēt ⁊ non palpabūt: pedes Infra.13.
habēt ⁊ nō ābulabūt nō clamabūt in gut
ture ſuo. Similes illis fiant q faciūt ea: ⁊
oēs q ɔfidūt in eis. Dom⁹ iſrael ſperauit
in dño: adiutor eoꝝ ⁊ ptector eoꝝ ē. Do
mus aaron ſperauit in dño: adiutor eoꝝ
⁊ ptector eoꝝ eſt. Qui timēt dñ3 ſperaue
runt in dño: adiutor eoꝝ ⁊ ptector eorū
eſt. Domin⁹ memor fuit noſtri: ⁊ bñdixit
nobis. Bñdixit domui iſrael bñdixit do
mui aaron. Bñdixit omnib⁹ q timēt do
minū: puſillis cū maiorib⁹. Adijciat dñs
ſup vos ſup vos ⁊ ſup filios vros. Bñdicti
vos + a dño q fecit celū ⁊ terram. Celū celi al. + dño
dño: terraꝫ autē dedit filijs hominū. Non ſiue ppo
mortui laudabūt te domine: neq3 oēs q ſuicne
deſcēdunt in infernū. Sed nos qui viui
mus benedicimus dño: ex hoc nūc ⁊ vſq3
in ſeculuꝫ. ¶ Alleluia. Ca.cxiiij.
DIlexi qm̄ exaudiet dñs: vocē orōnis
mee. Quia inclinauit aurem ſuam
mihi: ⁊ in diebus meis + inuocabo. Cir al's + in
cundederūt me dolores mortis: ⁊ pericu uocaui
la inferni inuenerūt me. Tribulationē al. h3 + te
⁊ dolorem inueni: ⁊ nomē dñi + inuoca ſup.17.
ui. O dñe libera aiam meam miſericors Al's +
dñs ⁊ iuſtus: ⁊ deus noſter miſeret. Cu inuocabo.
ſtodiēs paruulos dñs: humiliatus ſū ⁊ ſup.55.
liberauit me. Conuertere aia mea in re
quiē tuaꝫ: q2 dñs benefecit tibi. Quia eri
puit aiam meam de morte: oculos meos
lachrymis: pedes meos a lapſu. Placebo
dño in regione viuorum.
¶ Alleluia. Cap.cxv.
CRedidi propter quod locutus ſum 2.cor.4.
ego aūt hūiliatus ſum nimis. Ego c.ō pe.di.
dixi in exceſſu meo: oīs hō mēdax. Quid 3.c.ſi.n.
retribuā dño: pro oibus q̄ retribuit mi Ro.3.a
hi. Calicē ſalutaris accipiā: ⁊ nomē dñi ō ɔſe.di.
inuocabo. Uota mea dño reddā corā oi po 2.c. iſaf.
pulo eius: precioſa in cōſpectu dñi mors infra co.
ſctōꝝ ei⁹. O dñe q2 ego ſeruus tu⁹: ego Sa.9.a.
ſeru⁹ tu⁹ ⁊ fili⁹ ancille tue. Dirupiſti vin
cula mea: tibi ſacrificabo hoſtiam laudis: ⁊ ſup eo.
nomē dñi inuocabo. Uota mea dño red
dā in ɔſpectu ois populi eius: in atrijs do
mus dñi in medio tui hierſm.
¶ Alleluia. Alleluia. Cap.cxvi.

Ro. 15. c. Laudate dñm oẽs gẽtes: laudate eũ oẽs ppl'i. Qm̃ confirmata eſt ſup nos miſericordia ei⁹: ⁊ veritas dñi manet in eter num. ¶ Alleluia. Alia. Ca. cxvij.

Sup. 104. ⁊. 105. ⁊ 106. infra. 135 Judith 13. c. Confitemini dño qm̃ bon⁹: qm̃ in ſe culũ miſericordia ei⁹. Dicat nunc iſrael qm̃ bonus: qm̃ in ſeculũ miſericor dia ei⁹. Dicat nũc domus aaron: qm̃ in ſe culũ miſericordia ei⁹. Dicãt nũc q timẽt dñm: qm̃ in ſeculuz miſericordia ei⁹: De tribulatione inuocaui dñm: ⁊ exaudiuit

Heb. 13. a me in latitudine dñs. Dñs mihi ad iutor: non timebo qd faciat mihi hõ. Dñs mihi adiutor: ⁊ ego deſpiciam inimicos meos. Bonũ eſt cõfidere in dño: q̃ȝ cõfidere in homine. Bonũ eſt ſperare in dño: q̃ȝ ſpe rare in principib⁹. Oẽs gẽtes circũdede runt me: ⁊ in nomine dñi q: vltus ſum in eos. Circũdãtes circũdederũt me: ⁊ in nomine dñi q: vltus ſum in eos. Circũ dederunt me ſicut apes: ⁊ exarſerũt ſicut ignis in ſpinis: ⁊ in nomine dñi q: vlt⁹

Exo. 15. a ſum in eos. Impulſus euerſus ſum vt ca

Eſa. 12. a. derẽ: ⁊ dñs ſuſcepit me. Fortitudo mea ⁊

al's + lau datio + laus mea dñs: ⁊ fact⁹ ẽ mihi in ſalutẽ. Vox exultationis ⁊ ſalutis: in tabernacu lis iuſtoꝝ. Dextera dñi fecit virtutẽ: dexte ra domini exaltauit me: dextera domini fecit virtutem. Non moriar ſed viuam: ⁊ narrabo opera dñi. Caſtigans caſtigauit

al's + ⁊ me dñs ⁊ morti nõ tradidit me. Aperite mihi portas iuſtitie + ingreſſus in eas cõ fitebor dño: hec porta dñi iuſti intrabunt in eã. Cõfitebor tibi qm̃ exaudiſti me: ⁊ fa

mat. 22. b ctus es mihi in ſalutẽ. Lapidẽ quẽ repro

// De cõſe. baberũt edificantes: hic fact⁹ eſt in caput

di. 2. c. qd anguli. // A dño factũ eſt iſtud: + ⁊ eſt mi

fit ſiguiſ rabile in oculis nr̃is. Hec eſt dies quã fe

gl'a + hoc cit dñs: exultem⁹ ⁊ letemur in ea. O dñe

mat. 21. a ſaluũ me fac: o dñe + bñ pſperare: bñdict⁹

al'. nõ hȝ qui + venit in noĩe dñi. Bñdixim⁹ vobis

+ bene de domo dñi: de⁹ dñs ⁊ illuxit nobis. Con

al's + ven ſtituite diẽ ſolemnẽ in cõdenſis: vſq; ad

tur⁹ eſt cornu altaris. De⁹ me⁹ es tu ⁊ cõfitebor ti bi: deus me⁹ es tu ⁊ exaltabo te. Confitebor tibi quoniã exaudiſti me: ⁊ fact⁹ es mihi in ſalutẽ. Cõfitemini dño qm̃ bonus: qm̃ in ſeculũ miſericordia eius.

¶ Alia. Aleph doctrina. Cap. cxviij.

// De pe ni. 3. c. p̃ ma cõſo latio Beati immaculati in via: q ambulãt in lege dñi Aleph. Beati q ſcrutant̃ teſtimonia ei⁹: in toto corde exqrũt eũ. Aleph. Nõ. n. q operant̃ iniqtatẽ: in vijs ei⁹ ambulauerũt. Aleph. Tu mãdaſti mandata tua cuſtodiri nimis. Aleph. Utinã dirigant̃ vie mee: ad cuſtodiendas iuſtificationes tuas. Aleph. Tũc nõ cõ fundar cũ perſpexero in omnib⁹ manda tis tuis. Aleph. Cõfitebor tibi in dire ctiõe cordis: in eo: q didici iudicia iuſti tie tue. Aleph. Juſtificatiões tuas cuſto diam: non me derelinquas vſq;quaq;. al's + cu ſtodire

¶ Beth: domus vel confuſio.

In quo corrigit adoleſcẽtior viã ſuaȝ: in cuſtodiẽdo ſmones tuos. Beth. al's non In toto corde meo exqſiui te: ne repellas hȝ + cor me a mãdatis tuis. Beth. In corde meo rigit abſcõdi eloq̃a tua: vt nõ peccẽ tibi. Beth. Bñdict⁹ es dñe: doce me iuſtificatiões tu as. Beth. In labijs meis pronunciaui omnia iudicia oris tui. Beth. In via te ſtimonioꝝ tuoꝝ delectat⁹ ſuȝ: ſicut in oĩ bus diuitijs. Beth. In mandatis tuis exercebor: ⁊ conſiderabo vias tuas. Beth. In iuſtificationib⁹ tuis meditabor: nõ ob di. 38. ca liuiſcar ſermones tuos. oẽs

¶ Gymel plenitudo vel retributio.

Retribue ſeruo tuo viuifica me: ⁊ cu ſtodiã ſermões tuos. Gymel. Re uela oculos meos: ⁊ cõſiderabo mirabilia de lege tua. Gymel. Incola ego ſum in terra nõ abſcõdas a me mãdata tua. Gy mel. Cõcupiuit aĩa mea deſiderare iuſti ficatiões tuas: in omni tpe. Gymel. In crepaſti ſupbos maledicti q declinãt a mã datis tuis. Gymel. Aufer a me oppro briũ ⁊ cõtẽptũ: q: teſtimonia tua exqſiui. Gymel. Etenĩ ſederũt pncipes ⁊ aduer ſuȝ me loq̃bant̃: ſeru⁹ aũt tu⁹ exercebat̃ in iuſtificationib⁹ tuis. Gymel. Nã ⁊ teſti monia tua meditatio mea + eſt: ⁊ cõſiliũ al's non meum iuſtificationes tue. hȝ + eſt

¶ Daleth timor vel natiuitas.

Adheſit pauimẽto anima mea: viuifi ca me ſm̃ vbũ tuũ. Daleth. Uias meas enunciaui ⁊ exaudiſti me: doce me iuſtificatiões tuas. Daleth. Uiã iuſtifi cationũ tuarũ inſtrue me: ⁊ exercebor in mirabilib⁹ tuis. Daleth. Dormitauit anima mea pre tedio cõfirma me in ver bis tuis. Daleth. Uiam iniqtatis amo ue a me: ⁊ + de lege tua miſerere mei. Da al's non leth. Uiaȝ veritatis elegi: iudicia tua nõ hab3 + de ſum oblit⁹. Daleth. Adheſi teſtimonijs neq; in

ſuis dñe: noli me cõfundere. Daleth. Viã
mandatoꝝ tuoꝝ cucurri: cũ dilataſti coꝛ
meũ. ¶ He: eſt vel viuo.
LEgẽ pone mihi dñe viã iuſtificatio-
nũ tuaꝝ: ⁊ exquirã eam: ſemp. He.
Da mihi intellectũ ⁊ ſcrutaboꝛ legẽ tuã: ⁊
cuſtodiaʒ illam in toto coꝛde meo. He.
Deduc me in ſemitã mandatoꝝ tuoꝝ: qꝛ
al's + aua ipſaʒ volui. He. Inclina coꝛ meũ in te-
ritia ſtimonia tua: ⁊ nõ in + auaritiam. He.
32. q.5.c. Auerte oculos meos ne videãt vanitateʒ
nec ſolo. in via tua viuifica me. He. Statue ſuo
tuo eloquiũ tuũ: i timoꝛe tuo. He. Am
puta oppꝛobꝛiũ meũ qḋ ſuſpicat⁹ ſum qꝛ
iudicia tua iocũda. He. Ecce concupiui
al's + ve. mãdata tua in equitate tua viuifica me.
niet ¶ Uau: eſt vel ⁊: vel ipſe.
ET + veniat ſup me miſericoꝛdia tua
domine: ſalutare tuũ ſm eloquiuʒ
tuũ. Uau. Et reſpondebo exprobꝛãtib⁹
mihi verbũ qꝛ ſperaui in ſermõib⁹ tuis.
Uau. Et ne auferas de oꝛe meo verbũ ve-
ritatis vſqʒquaqʒ: qꝛ in iudicijs tuis ſu
perſperaui. Uau. Et cuſtodiam legẽ tuã
Als + in ſemper: in ſeculũ ⁊ in ſeculũ ſeculi. Uau
Et ambulabã in latitudine: qꝛ mandata
tua exqſiui. Uau. Et loqbar + de teſti-
monijs tuis in cõſpectu regũ ⁊ nõ cõfun-
debar. Uau. Et meditaboꝛ i mãdatis tu
is: q̃ dilexi. Uau. Et leuaui man⁹ meas
ad mãdata tua q̃ dilexi: ⁊ exerceboꝛ i iuſti-
ficatiõib⁹ tuis. ¶ Saen: huc vel duc te.
al's + vi- MEmoꝛ eſto verbi tui ſeruo tuo: in
uificabit quo mihi ſpeʒ dediſti. Saen. Hec
me conſolata eſt in humilitate mea: quia
eloquiũ tuũ viuificauit me. Saen. Su
perbi inique agebãt vſqʒquaqʒ: a lege aũt
tua nõ declinaui. Saen. Memoꝛ fui iu
dicioꝝ tuoꝛũ a ſeculo dñe: ⁊ conſolatus
ſum. Saen. Defectio tenuit me pꝛo pec
al's hʒ + catoꝛib⁹ derelinquẽtib⁹ legeʒ tuã. Saen
in Cantabiles mihi erant iuſtificatiões tue
in loco peregrinatiõis mee. Saen. Me-
moꝛ fui + nocte nominis tui domine: ⁊
cuſtodiui legem tuam. Saen. Hec facta
eſt mihi: qꝛ iuſtificationes tuas exqſiui.
¶ Heth: Pauoꝛ.
POꝛtio mea domine: dixi cuſtodire
Als + legem tuam. Heth. Depꝛecatus
auertis ſum faciem tuam in toto coꝛde meo: mi
ſerere mei ſm eloquium tuum. Heth.
Cogitaui vias meas: ⁊ + conuerti pedes
meos in teſtimonia tua. Heth. Para-
tus ſum ⁊ non ſum turbatus: vt cuſto-
diam mandata tua. Heth. Funes pecca
toꝛum circũplexi ſunt me: ⁊ legem tuam
non ſum oblitus. Heth. Media nocte
ſurgebam ad confitendum tibi: ſuper iu- vi.9i.ca.
dicia iuſtificationis tue. Heth. Parti- pſbyter.
ceps ego ſum omniũ timentium te: ⁊ cu De cele.
ſtodientiũ mãdata tua. Heth. Miſericoꝛ niſi ca.j.
dia tua dñe plena eſt terra: iuſtificatiões
tuas doce me. ¶ Teth: bonum.
BOnitatem feciſti cum ſeruo tuo do ſupra.38.
mine: ſm verbum tuum. Teth.
Bonitatem ⁊ diſciplinam ⁊ ſcientiam do
ce me: qꝛ mandatis tuis credidi. Teth.
Priuſq̃ humiliarer ego deliqui pꝛopte-
rea eloquium tuum cuſtodiui. Teth.
Bonus es tu: ⁊ in bonitate tua doce me
iuſtificationes tuas. Teth. Multiplica
ta eſt ſuper me iniquitas ſuperboꝛuʒ: ego
autem in toto coꝛde + meo ſcrutaboꝛ mã
data tua. Teth. Coagulatuʒ eſt ſicut lac
coꝛ eoꝛum: ego vero legem tuam medi- al'.nõ hʒ
tatus ſum. Teth. Bonum mihi quia + meo
humiliaſti me: vt diſcam iuſtificationes
tuas. Teth. Bonum mihi lex oꝛis tui
ſuper milia auri ⁊ argenti.
¶ Joth: confeſſio vel deſolatio.
MAnus tue fecerũt me ⁊ plaſmaue-
runt me: da mihi intellectum + vt
diſcã mãdata tua. Joth. Qui timẽt vi- Job io.b
debunt me ⁊ letabunt qꝛ in v̄ba tua ſup- 47.diſ.c.
ſperaui. Joth. Cognoui dñe qꝛ equitas oẽs
iudicia tua ⁊ + in veritate + tua humilia al's + et
ſti me. Joth. Fiat miſericoꝛdia tua vt
conſoletur me: ſm eloquiũ tuum ſeruo al'.nõ hʒ
tuo. Joth. Ueniãt mihi miſerationes + in
tue ⁊ viuã: qꝛ lex tua meditatio mea eſt. al'.nõ hʒ
Joth. Confundantur ſuperbi quia iniu + tua
ſte iniquitatem fecerũt in me: ego autem
exerceboꝛ in mandatis tuis. Joth. Cõ
uertantur mihi timentes te: ⁊ qui no-
uerunt teſtimonia tua. Joth. Fiat coꝛ
meum immaculatum in iuſtificationi-
bus tuis vt non confundar.
¶ Caph: incuruatus.
DEfecit in + ſalutare tuũ aĩa mea: + ⁊
in v̄bũ tuũ ſupſpaui. Caph. Defe al'.+ ſalu
cerũt oculi mei in eloquiũ tuũ: dicẽtes tari tuo
qñ cõſolaberis me: Caph. Quia fact⁹ ſuʒ al'.nõ hʒ
ſicut vter in pꝛuina: iuſtificationes tuas + ⁊
nõ ſuʒ oblit⁹. Caph. Quot ſunt dies ſer

ni tui: quādo facies de perſequētibus me
iudiciū. Caph Narrauerunt mihi iniq
fabulatiōes: ſꝫ nō vt lex tua. Caph. Oīa
mādata tua veritas: iniqui perſecuti ſunt
me adiuua me. Caph. Paulominꝰ cō-
ſūmauerūt me in terra: ego āt nō dereliq
mādata tua. Caph. Scđm miaꝫ tuā vi-
uifica me: ⁊ cuſtodiā teſtimonia oris tui.
¶ Lamech: cor: vel ſuio: vt cor ſuitutis.
IN eternū dn̄e: vbū tuū pmanet in ce
lo. Lamech. In gn̄atiōe ⁊ gn̄atiōnē
ṽitas tua: fundaſti terrā ⁊ permanet. La-
mech. Ordinatiōe tua pſeuerāt dies qm̄
oīa ſeruiūt tibi. Lamech. Niſi q lex tua
meditatio mea eſt: tunc forte periſſem in
hūilitate mea. Lamech. In eternū non
obliuiſcar iuſtificatiōes tuas: qꝛ in ipſis
viuificaſti me. Lamech. Tuus ſuꝫ ego
ſaluū me fac: qm̄ iuſtificatiōes tuas exqſi
ui. Me expectauerunt pctōres vt pderent
als + Oi me: teſtimōia tua intellexi. Lamech. Ois
cōſuma- cōſūmationis vidi finem: latū mandatū
tionis tuū nimis. ¶ Mem: viſcera: vel ex ipſis
vel ex intimis vel ignis.
al. nō hꝫ QUomodo dilexi legē tuā + dn̄e: tota
+ dn̄e die meditatio mea eſt. Mem. Su
per inimicos meos prudētem me feciſti
mādato tuo: qꝛ in eternū mihi ē. Mem.
Sup oēs docentes me intellexi: qꝛ teſti-
monia tua meditatio mea eſt. Mem.
Sup ſenes intellexi: qꝛ mādata tua queſi
ui. Mem. Ab omni via mala ꝓhibui
pedes meos: vt cuſtodiā vba tua. Mem.
A iudicijs tuis nō declinaui: qꝛ tu legeꝫ
poſuiſti mihi. Mem. Quā dulcia fauci
bus meis eloquia tua: ſup mel ori meo.
Mem. A mandatis tuis intellexi ꝓpte-
rea odiui omnem viam iniquitatis.
¶ Nun: vnicus: vel paſcua.
LUcerna pedibꝰ meis verbū tuū: ⁊ lu-
men ſemitis meis. Nun. Iuraui
⁊ ſtatui: cuſtodire iudicia iuſtitie tue.
Nun. Hūiliatꝰ ſum vſqꝫ quaqꝫ dn̄e: viui
fica me ſm̄ verbū tuū. Nun. Uolūtaria
22.q.3.ca. oris mei bn̄placita fac dn̄e: ⁊ iudicia tua
ꝑſis doce me. Nun. Anima mea in manibꝰ
meis ſemp: ⁊ legē tuā non ſum oblitus.
Nun. Poſuerūt pctōres laqueū mihi: ⁊
de mādatis tuis nō erraui. Nun. Here
ditate acqſiui teſtimonia tua in eternuꝫ:
qꝛ exultatio cordis mei ſunt. Nun. In-
clinaui cor meū ad faciēdas iuſtificatiōes

tuas in eternū: propter retributionem.
¶ Sammech. Audi vel firmamētum.
INiquos odio habui: ⁊ legē tuā dile-
xi. Sammech. Adiutor ⁊ ſuſceptor als non
meꝰ es tu: + ⁊ in vbū tuū ſupſpaui. Sā hꝫ + ⁊
mech. Declinate a me maligni: ⁊ ſcruta-
bor mandata dei mei. Sāmech. Suſcipe
me ſm̄ eloquiū tuū ⁊ viuam: ⁊ nō ꝯfun-
das me ab expectatiōe mea. Sāmech. Ad
iuua me ⁊ ſaluꝰ ero: ⁊ meditabor in iuſti-
ficationibꝰ tuis ſemp. Sāmech. Spre-
uiſti oēs diſcedētes a + iudicijs tuis: qꝛ als + in-
iniuſta + cogitatio eoꝝ. Sāmech. Pre- ſtitijs
uaricātes reputaui oēs pctōres terre: iō als habet
dilexi teſtimonia tua. Sāmech. Cōfige + eſt
timore tuo carnes meas: a iudicijs.n.tu
is timui. ¶ Eyn: fons vine oculus.
FEci iudiciū ⁊ iuſtitiā: nō tradas me
calūniātibꝰ me. Eyn. Suſcipe ſer-
uū tuū in bonū: nō calūnient me ſupbi.
Eyn. Oculi mei defecerūt in ſalutare tu
um: ⁊ in eloquiū iuſtitie tue. Eyn. Fac
cū ſeruo tuo ſm̄ miam tuā: ⁊ iuſtificatio
nes tuas doce me. Eyn. Seruꝰ tuꝰ ſum
ego: da mihi intellectū + vt ſciaꝫ teſtimo als + ⁊
nia tua. Eyn. Tps faciēdi + dn̄e: ⁊ diſſi- al. + dn̄o
pauerūt legē tuā. Eyn. Ideo dilexi mā-
data tua: ſup auꝝ ⁊ topaʒion. Eyn. Pro
pterea ad omnia mādata tua dirigebar:
omnē viā iniquam odio habui.
¶ Phe: erraui: vel os aperui.
MIrabilia teſtimonia tua: iō ſcruta-
ta eſt ea anima mea. Phe. Declara
tio ſmonū tuoꝝ illuminat: ⁊ intellectuꝫ
dat paruulis. Phe. Os meū aperui ⁊ at
traxi ſpūm: qꝛ mādata tua deſiderabam.
Phe. Aſpice in me ⁊ miſerere mei ſecū-
dū iudiciū diligētiū nomē tuum. Phe.
Greſſus meos dirige ſm̄ eloquiū tuum:
⁊ nō dominet mei ois iniuſtitia. Phe.
Redime me a calūnijs hominū: + vt cu- als + ⁊
ſtodiam mādata tua. Phe. Faciē tuā il-
lumina ſup ſeruū tuū: ⁊ doce me iuſtifi-
catiōes tuas. Phe. Exitꝰ aquaꝝ deduxe-
rūt oculi mei: qꝛ nō cuſtodierūt legē tuā
¶ Sade: iuſtitie: vl Sadik: cōſolatio.
IUſtus es dn̄e: ⁊ rectū iudiciū tuum.
Sade vel Sadik. Mādaſti iuſtitiam
teſtimonia tua: ⁊ veritatē tuā nimis. Sa
de vel Sadik. Tabeſcere me fecit zelus
meus: quia obliti ſunt verba tua inimici
mei. Sade vel Sadik. Ignitū eloquiuꝫ

tuum vehementer: et ſeruus tuus dilexit illud. Sade vel Sadik. Adoleſcentulus ſum ego et contemptus: iuſtificationes tuas non ſum oblitus. Sade vel Sadik. Juſtitia tua iuſtitia ineternum: et lex tua veritas. Sade vel Sadik. Tribulatio et anguſtia inuenerunt me: mandata tua meditatio mea ✝eſt. Sade vel Sadik. Equitas teſtimonia tua ineternum: intellectum da mihi et viuam. ¶ Coph: vocatio vel: Ruph concluſio.

Mſs non hʒ ✝eſt

Clamaui in toto corde exaudi me domine: iuſtificationes tuas requiram. Coph vel Ruph. Clamaui ad te et ſaluum me fac: vt cuſtodiam mandata tua. Coph vel Ruph. Preueni in maturitate et clamaui: ✝ quia in verba tua ſuperſperaui. Coph vel Ruph. Preuenerunt oculi mei ad te diluculo: vt meditarer eloquia tua. Coph vel Ruph. Uocem meam audi ſecundum miſericordiam tuam domine ✝ et ſecundum iudicium tuum viuifica me. Coph vel Ruph. Appropinquauerunt perſequentes me ✝ iniquitati: a lege autem tua longe facti ſunt. Coph vel Ruph. Prope es tu domine: et omnes vie tue veritas. Coph vel Ruph. Initio cognoui de teſtimonijs tuis: quia ineternum fundaſti ea. ¶ Res caput.

Mſs non hʒ ✝ et alſ ✝ iniquitatem

Uide humilitatem meam et eripe me: quia legem tuam non ſum oblitus. Res. Judica iudicium meum et redime me: propter eloquium tuum viuifica me Res. Longe a peccatoribus ſalus: quia iuſtificationes tuas non exquiſierunt. Res. Miſericordie tue multe domine: ſecundum iudicium tuum viuifica me. Res. Multi qui perſequuntur me et tribulant me: a teſtimonijs tuis non declinaui. Res. Uidi preuaricantes et tabeſcebam: quia eloquia tua non cuſtodierunt. Res. Uide quoniam mandata tua dilexi domine: in miſericordia tua viuifica me. Res. Principium verborum tuorum veritas: ✝ ineternum omnia iudicia iuſtitie tue. ¶ Schin: ſuper vulnus.

Mſs ✝ et

Principes perſecuti ſunt me gratis: et a verbis tuis formidauit cor meum. Schin. Letabor ego ſuper eloquia tua: ſicut qui inuenit ſpolia multa. Schin. Iniquitatem odio habui et abominatus ſum: legem autem tuam dilexi. Schin. Septies in die laudem dixi tibi: ſuper iudicia iuſtitie tue. Schin. Pax multa diligentibus legem tuam: et non eſt illis ſcandalum. Schin. Expectabam ſalutare tuum domine: et mandata tua dilexi. Schin. Cuſtodiuit anima mea teſtimonia tua: et dilexit ea vehementer. Schin. Seruaui mandata tua et teſtimonia tua: quia omnes vie mee in conſpectu tuo.

26.q.7.c. Affectum. 91.di.ca. Preſbyter 1.ca.3.

¶ Thau: errauit vel conſumauit.

Appropinquet deprecatio mea in conſpectu tuo domine: iuxta eloquium tuum da mihi intellectum. Thau. Intret poſtulatio mea in conſpectu tuo: ſecundum eloquium tuum eripe me. Thau. Eructabunt labia mea hymnum cum docueris me iuſtificationes tuas. Thau. Pronunciabit lingua mea eloquium tuum: quia omnia mandata tua equitas. Thau. Fiat manus tua vt ſaluet me: quoniam mandata tua elegi. Thau. Concupiui ſalutare tuum domine: et lex tua meditatio mea ✝ eſt. Thau. Uiuet anima mea et laudabit te: et iudicia tua adiuuabunt me. Thau. Errauiſicut ouis que periit: quere ſeruum tuum ✝ quia mandata tua non ſum oblitus.

Mſs non hʒ ✝ eſt

alſ ✝ domine

¶ Alleluia. Canticum graduum. Cap. cxix.

Ad dominum cum tribularer clamaui: et exaudiuit me. Domine libera animam meam a labijs iniquis: et a lingua doloſa. Quid detur tibi aut quid apponatur tibi: ad linguam doloſam. Sagitte potentis acute: cum carbonibus deſolatorijs. Heu mihi quia incolatus meus prolongatus eſt: habitaui cum habitantibus cedar multum incola fuit anima mea. Cum his que oderunt pacem eram pacificus: cum loquebar illis impugnabant me gratis.

De pe. di. 3.c. prima conſolatio. ſup. ii7. Joh. 1. a.

¶ Canticum graduum. Cap. cxx.

Leuaui oculos meos in montes: vnde veniet auxilium mihi. Auxilium meum a domino: qui fecit celum et terram. Non det in commotionem pedem tuum: neque dormitet qui cuſtodit te. Ecce non dormitabit neque dormiet: qui cuſtodit ✝ iſrael. Dominus cuſtodit te: dominus protectio tua ſuper manum dexteram tuam. Per diem ſol non vret te: neque luna per noctem. Dominus cuſtodit te ab omni malo: cuſtodiat animam tuam dominus. Dominus cuſtodiat introitum tuum et exitum tuum: ex hoc nunc et vſque in ſeculum.

Eſa. 5.a. Mſs ✝ te

¶ Canticum graduum. Cap. cxxi.

Letatus ſum in his que dicta ſunt mihi: in domum domini ibimus. Stantes erant pedes noſtri: in atrijs tuis hieruſalem. Hieruſalem que edificatur vt ciuitas: cuius participatio eius in idipſum. ✝ Illuc enim aſcenderunt tribus tribus domini teſtimonium iſrael: ad confitendum nomini domini. Quia illic ſederunt ſedes in iudicio: ſedes ſuper domum

24. q.1.c. omnibus

alſ ✝ Illic

dñi d. Rogate q̄ ad pacē ſūt hier'ſ: ⁊ abū
dātia diligētib' te. Fiat pax ī v̄tute tua: ⁊
abūdātia in turrib' tuis. Propter frēs
meos ⁊ pximos meos: loq̄bar pacem de te.
Propt' domū dñi dei nr̄i q̄ſiui bona tibi.

¶ Canticum graduum. Cap. cxxij.

Ad te leuaui oculos meos: qui habi-
tas in celis. Ecce ſicut oculi ſeruoꝝ
in manib' dñoꝝ ſuoꝝ. Sicut oculi ancil-
le in manibus dñe ſue ita oculi noſtri ad
dñm deum noſtrum donec miſereat' nr̄i.
Miſerere noſtri domine miſerere noſtri:
q2 multū repleti ſumus deſpectione. Quia
multū repleta eſt anima nr̄a: opprobrium
abundantibus ⁊ deſpectio ſuperbis.

¶ Canticum graduum. Cap. cxxiij.

Niſi quia dominus erat in nobis di-
cat nūc iſrael: niſi q2 dominus erat
in nobis. Cum exurgerent homines in
nos forte viuos deglutiſſent nos. Cum ira-
ſceretur furor eoꝝ in nos: forſitan aqua
abſorbuiſſet nos. Torrentem pertranſiuit
anima noſtra: forſitan pertranſiſſet anima
noſtra aquam intolerabilem. Benedictus
p Jo. an. dominus: qui non dedit nos in captionē
de cler. c. dentibus eorum. Anima noſtra ſicut paſ
ſi pleriſq3 ſer erepta ē de laqueo venantiū. Laqueus
in cle. cōtritus ē: ⁊ nos liberati ſum'. Adiutoriū
nr̄m in noīe dñi: q fecit celum ⁊ terram.

¶ Canticum graduū. Cap. cxxiiij.

Qui confidunt in domino ſicut mōs
ſion: non commouebitur in eternū
qui habitat in hieruſalē. Montes in cir
cuitu eius ⁊ dominus in circuitu popu-
al. nō h3 li ſui: ex hoc nunc ⁊ vſq3 in ſeculum. Quia
+ dñs non relinquet + dominus virgam pecca-
torum ſuper ſortem iuſtorum: vt non ex-
tendant iuſti ad iniquitatem manus ſu-
alś + pra as. Benefac dñe: bonis ⁊ rectis corde. De-
uitates clinantes autem in + obligationes addu
cet dominus cum operantibus iniquita-
tem: pax ſuper iſrael.

¶ Canticum graduum. Cap. cxxv.

In conuertēdo dñs captiuitatē ſion:
facti ſumus ſicut conſolati. Tunc re-
pletum eſt gaudio os noſtrū: ⁊ lingua nr̄a
alś + his exultatione. Tunc dicent inter gētes: ma
gnificauit dñs facere cum + eis. Magnifi-
cauit dñs facere nobiſcū: facti ſumus letā
alś + por tes. Cōuerte dñe captiuitatē nr̄am ſicut tor
tantes rens in auſtro. Qui ſemināt ī lachrymis:
in exultatiōe metēt. Euntes ibāt ⁊ flebāt +
mittētes ſemina ſua. Venientes aūt venient
+ cū exultatiōe portātes manipulos ſuos. alś + in

¶ Canticū graduū ſalomonis. Ca. cxxvj.

Niſi dñs edificauerit domū in vanum
laborauerūt q edificāt eā. Niſi dñs cu
ſtodierit ciuitatē: fruſtra vigilat q cuſto-
dit eā. Vanū ē vobis ante lucē ſurgere: + alś + ſur
ſurgite poſtq̄ ſederitis q manducatis pa- gere īmi
nē doloris. Cū dederit dilectis ſuis ſom- tiui mo-
nū ecce hereditas dñi filij merces fructus di
ventris. Sicut ſagitte in manu potentis:
ita filij excuſſoꝝ. Beat' vir q īpleuit deſide-
riū ſuū ex ipſis: nō confundet' cum loque
tur inimicis ſuis in porta.

¶ Canticum graduum. Cap. cxxvij.

Beati oēs q timēt dñm: q ambulāt in
vijs eius. Labores manuum tuarum
quia māducabis: beat' es ⁊ bene tibi erit.
Vxor tua ſicut vitis abundans: in lateri- alś + no
bus dom' tue. Filij tui ſicut + nouelle oli uella
uarum in circuitu menſe tue. Ecce ſic be- ſupra. 2.
nedicetur hō: qui timet dñm. Bñdicat ti-
bi dñs ex ſion: ⁊ videas bona hier'ſ, oībus
diebus vite tue. Et videas filios filiorum
tuorum: pacem ſuper iſrael.

¶ Canticum graduum. Cap. cxxviij.

Sepe expugnauerunt me a iuuentute
mea: dicat nunc iſrael. Sepe expugna
uerunt me a iuuentute mea: etenim non
potuerunt mihi. Supra dorſum meum + alś + fa-
fabricauerunt peccatores: prolongauerūt bricabāt
iniquitatem ſuam. Dominus iuſtus con
cidet ceruices peccatorum: confundantur
⁊ conuertantur retrorſum omnes q ode-
runt ſion. Fiant ſicut fenum tectorum: qđ
priuſq̄ euellatur exaruit. De quo nō im-
pleuit manum ſuam qui metet: ⁊ ſinum
ſuum qui manipulos colliget. Et nō dixe
runt qui preteribant bñdictio dñi ſuper
vos: benediximus vobis in nomine dñi. ó pe. di. i.

¶ Canticum graduum. Cap. cxxix. §. deni-

De profundis clamaui ad te domine: q3
domine exaudi vocē meam. Fiant au alś + in
res tue intendentes: in vocem deprecatio- quitatē
nis mee. Si + iniquitates obſeruaueris
domine: domine quis ſuſtinebit. Quia apud
te propitiatio eſt: ⁊ propter legem tuā ſu alś + ver
ſtinui te domine. Suſtinuit aīa mea in + bum
verbo eius ſperauit anima mea in dño. A
cuſtodia matutina vſq3 ad noctē: ſperet alś + re-
iſrael in dño. Quia apud dñm mīa: ⁊ co- demiſ
pioſa apud eum redemptio. Et ipſe + re-

dimet iſrael ex omnib⁹ iniq̄tatibus eius.
¶ Canticum graduum. Cap. cxxx.
DOmine non eſt exaltatum coꝛ meū
neq; elati ſunt oculi mei. Neq; am-
bulaui in magnis: neq; in mirabilibus
ſuper me. Si non humiliter ſentiebam:
ſed exaltaui animam meam. Sicut abla-
al's ✝ ma ctatus eſt ſup✝ matrem ſuam: ita retribu
tre ſua tio in animā meā. Speret iſrael in dño:
ex hoc nunc ⁊ uſq; in ſeculum.
¶ Canticum graduum. Cap. cxxxi.
MEmēto dñe dauid: ⁊ oīs māſuetudi
nis eius. Sicut iurauit dño: uotum
uouit deo iacob. Si introiero in taberna-
culū dom⁹ mee: ſi aſcēdero in lectū ſtrati
mei. Si dedero ſomnū oculis meis: ⁊ pal
al'. ✝ tym pebꝛis meis dormitationē. Et reqē✝ tpi-
poꝛibus bus meis donec inueniā locū dño: taber
al's ✝ illā naculū deo iacob. Ecce audiuim⁹ ✝ eā in
effrata: inuenim⁹ eā in cāpis ſilue. Introi
al's ✝ ta- bimus in ✝ tabernaculū eius: adoꝛabim⁹
bernacla in loco: ubi ſteterūt pedes ei⁹. Surge dñe
ꝓue. 6. g. in requiē tuā: tu ⁊ arca ſctificatiōis tue. Sa
ſ. q. j. .S. cerdotes tui induanē iuſtitiā ⁊ ſcti tui ex-
domin⁹ ultēt. Propter dauid ſerui tuū: nō auer-
ō iure iu tas faciē xp̄i tui. Iurauit dñs dauid ūita-
rā. ca. ⁊ ſi tē ⁊ nō fruſtrabit eū: de fructu vētris tui
chꝛiſtus ponā ſup ſedē tuā. Si cuſtodierint filij tui
teſtm̄ meū: ⁊ teſtimonia mea hec q̄ doce-
bo eos. Et filij eoꝝ: uſq; in ſeculū ſedebūt
ſup ſedem tuam. Qm̄ elegit dñs ſion: ele-
git eam in habitationem ſibi. Hec requi-
es mea in ſeculū ſeculi: hic habitabo qm̄
di. 40. c. ſ elegi eā. Uiduā eius bñdicens bñdicam:
paupes eius ſaturabo panib⁹. Sacerdotes
eius induā ſalutari: ⁊ ſancti ei⁹ exultatio-
ne exultabūt. Illuc ꝓducā coꝛnu dauid:
paraui lucernā xp̄o meo. Inimicos eius
induam confuſione: ſuper ipſum autē ef-
floꝛebit ſanctificatio mea.
3. q. j. ca. ¶ Canticum graduum. Cap. cxxxij.
nulli. ECce q̄ bonum ⁊ q̄ iocundum habi-
12. q. i. c. ij tare fratres in unum. Sicut unguē-
ō pe. di. j. tum in capite: quod deſcendit in barbam
ca. quitu barbam aaron. Quod deſcendit in oꝛam
ſlibet veſtimenti eius: ſicut ros hermon qui de-
de ſac. un ſcendit in montem ſion. Quoniam illic
ctiōe ca. mandauit dominus benedictionem: ⁊ vi-
uidet. tam uſq; in ſeculum. Cap. cxxxiij.
ifra. 134. ECce nunc benedicite dño: oēs ſerui
ſup. 124. dñi. Qui ſtatis in domo domini: in
atrijs domus dei nři. In noctibus extolli
te manus veſtras in ſancta: ⁊ benedicite do
mino. Benedicat te dñs ex ſion: qui fecit
celū ⁊ terrā. ¶ Alia. Cap. cxxxiiij.
LAudate nomen domini: laudate ſer-
ui dominū. Qui ſtatis in domo dñi: ſup. 112
in atrijs domus dei noſtri. Laudate domi ſup. 133
num: quia bonus dominus: pſallite no-
mini eius quoniam ſuaue. Quoniam ia
cob elegit ſibi dñs: iſrael in poſſeſſionē ſi-
bi. Quia ego cognoui q̄ magnus eſt domi ō pe. di. 2
nus: ⁊ deus nr̄ p̄ omnibus dijs. Omnia ca. oia
quecunq; uoluit dñs fecit in celo ⁊ in ter- hic. 10. c.
ra: in ✝ mari ⁊ in oib⁹ abyſſis. Educēs nu al's ✝ ma
bes ab extremo terre: fulgura in pluuiam re.
fecit. Qui produxit uentos de theſauris ſu-
is: qui pcuſſit pꝛimogenita egypti ab hoīe
uſq; ad pecus. Et miſit ſigna ⁊ pꝛodigia in
medio tui egypte: in pharaonē ⁊ in oēs
ſeruos eius. Qui pcuſſit gētes multas: et ſupra. 77
occidit reges foꝛtes. Seon regē amoꝛ- ſup. 104.
reoꝝ ⁊ og regē baſan: ⁊ omnia regna cha- Exo. 12.
naā. Et dedit terrā eoꝝ hereditatē: heredita
tē iſrael pplō ſuo. Dñe nomē tuū in eter-
nū: dñe memoꝛiale tuū in generatione ⁊
generationē. Quia iudicabit dñs populū
ſuū: ⁊ in ſeruis ſuis depꝛecabit. Simula-
cra gentiū argentū ⁊ aurū: opa manuū
hominū. Os habēt ⁊ nō loquent: oculos ſup. 113.
hn̄t ⁊ nō videbūt. Aures hn̄t ⁊ nō audiēt: Sa. 15. d.
neq; n. eſt ſpūs in oꝛe ✝ ipſoꝝ. Similes il al's ✝ eoꝝ
lis fiāt q faciūt ea: ⁊ oēs q confidūt in eis. ſup. 113.
Domus iſrl̄ bñdicite ✝ dño: domus aarō al's ✝ dñū
bñdicite ✝ dño. Domus leui bñdicite ✝ ubiq; in
dño: q timetis dñū bñdicite ✝ dño. Bñdi- accuſati-
ctus dñs ex ſion: q habitat in hieruſalem. uo caſu
¶ Alleluia. Alleluia. Cap. cxxxv.
COnfitemini domino quoniam bo-
nus: quoniam in ſeculum miſeri- ſup. 104.
coꝛdia eius. Confitemini deo deoꝝ: qm̄. ⁊. 105. ⁊
Confitemini domino dominoꝝ. Qui 116.
facit mirabilia magna ſolus. Qui fecit ce-
los in intellectu. Qui firmauit terram ſu
p aquas. Qui fecit luminaria magna. So
lem in poteſtatem diei. Lunam ⁊ ſtellas in
poteſtatem noctis. Qui percuſſit egyptum
cum pꝛimogenitis eoꝝ. Qui eduxit iſra
el ō medio eoꝝ. In manu potēti ⁊ bꝛachio
excelſo. Qui diuiſit mare rubꝛū: in diui-
ſiones. Et eduxit iſrael per medium eius.
Et excuſſit pharaonē ⁊ ūtutē eius: in ma-
ri rubꝛo. Qui traduxit pplm̄ ſuū ✝ p deſer
tum. Qui percuſſit reges magnos. Et occi-

diſt reges fortes. Seon regē ammorreoꝝ.
Et og regē baſan. Et dedit terrā eoꝝ heredi
tatē. hereditatē iſrael ſeruo ſuo. Quia in
humilitate nr̄a memor fuit nr̄i. Et rede
mit nos: ab inimicis nr̄is. Qui dat eſcam
oī carni. Confitemini deo celi. Confitemi
ni dn̄o dn̄oꝝ: qm̄ in eternum mīa eius.
¶ Alleluia. Pſalmus dauid. Cap. cxxxvi.
Super flumina babylonis illic ſedim⁹
ß cō. di. 2. ⁊ fleuimus: dum recordaremur tui
c. hi duo ſion. In ſalicibus in medio eius: ſuſpen-
ß pe. di. 3. dimus organa noſtra. Quia illic interro-
ca. in ſali gauerunt nos qui captiuos duxerunt nos:
cibus verba cantionum. Et q + abduxerunt nos:
al's + ad hymnum cantate nobis de canticis ſion.
duxerūt Quomodo cantabimus canticum domi
ß pe. di. 3. ni: in terra aliena? Si oblitus fuero tui
ca. in ſali hieruſalem: obliuioni detur dextera mea.
cibus Adhereat lingua mea faucibus meis: ſi nō
al's + tui meminero tui. Si non propoſuero + hie
ruſalē: in principio letitie mee. Memor
eſto dn̄e filiorū edom in die hieruſalem.
Qui dicunt exinanite exinanite: vſq; ad
ß dicto. c. fundamentū in ea. Filia babylonis miſe-
I ſalicib⁹ ra: beatus qui retribuet tibi retributionē
ß dicto. c. tuā quā retribuiſti nobis. Beatus q tene
I ſalicib⁹ bit ⁊ allidet paruulos + ſuos ad petram.
al'. + tuos ¶ Pſalmus ipſi dauid. Cap. cxxxvii.
ſ. q. 4. .9. Confitebor tibi dn̄e ī toto corde meo:
ſupra. 9 qm̄ audiſti + oia verba oris mei. In
⁊ ſ. 110. conſpectu angelorū pſallā tibi: adorabo
al'. nō hʒ ad templum ſanctum tuum ⁊ confitebor
+ oia nomini tuo. Sup miſericordia tua ⁊ ve-
ſup. 113. ritate tua: qm̄ magnificaſti ſuper omne no
men ſanctū tuū. In quacunq; die inuo
ſup. 101. cauero te exaudi me: multiplicabis in ani
ma mea virtutem. Confiteantur tibi dn̄e
omnes reges terre: quia audierūt omnia
al'. nō hʒ verba oris tui. Et cantēt in vijs dn̄i: quo-
+ eſt niā magna + eſt gloria domini. Quoniā
excelſus dn̄s ⁊ humilia reſpicit: ⁊ alta a lō
ge cognoſcit. Si ambulauero in medio
tribulationis viuificabis me: ⁊ ſuper irā
inimicorum meorum extendiſti manū
tuā: ⁊ ſaluū me fecit dextera tua. Dn̄s retri
al's + pro buet + p me dn̄e mīa tua in ſeculum: ope
pter ra manuum tuarum ne deſpicias.
¶ In finem pſal. dauid. Cap. cxxxviii.
Domine pbaſti me ⁊ cognouiſti me:
tu cognouiſti ſeſſionem meam ⁊ re
ſurrectionem meā. Intellexiſti cogitatio
nes meas de longe: ſemitam meam ⁊ fu-
niculum meum inueſtigaſti. Et oēs vias
meas preuidiſti: quia non eſt ſermo in
lingua mea. Ecce domine tu cognouiſti
omnia nouiſſima ⁊ antiqua: tu formaſti
me ⁊ poſuiſti ſuper me manum tuā. Mi-
rabilis facta eſt ſcientia tua ex me: confor-
tata eſt ⁊ non potero ad eā. Quo ibo a ſpi-
ritu tuo ⁊ quo a facie tua fugiā. //Si aſcē- //ß pe. di.
dero in celum tu illic es: ſi deſcendero in j. c. ⁊ vēit
infernum ades. Si ſumpſero pennas me-
as diluculo: ⁊ habitauero in extremis ma
ris. Etenim + illuc manus tua deducet me
⁊ tenebit me dextera tua. Et dixi forſitan al's + illic
tenebre conculcabūt me: ⁊ nox illumina-
tio + mea in delitijs meis. Quia tenebre al'. nō hʒ
nō obſcurabunt a te ⁊ nox ſicut dies illu- + mea
minabit: ſicut tenebre eius ita ⁊ lumen
eius. Quia tu poſſediſti renes meos: ſuſce-
piſti me de vtero matris mee. Confitebor
tibi quoniā terribiliter magnificatus es:
mirabilia opera tua ⁊ anima mea cogno-
ſcet nimis. Non eſt occultatū os meū a te ß ꝯſe. di.
qđ feciſti in occulto: ⁊ ſubſtātia mea in in 4. c ſicut
ferioribus terre. Imperfectū meum vide- in ſacris
runt oculi tui: ⁊ in libro tuo + oēs ſcribē al's + oia
tur: dies formabunt ⁊ nemo ī eis. Mihi
aūt nimis honorificati ſūt amici tui deus:
nimis ꝯfortatus eſt pncipatus eoꝝ. Dinu
merabo eos ⁊ ſup arenā multiplicabūtur
exurrexi ⁊ adhuc ſū tecum. Si occideris
deus peccatores viri ſanguinū declinate a
me. Quia dicitis in cogitatione: accipiant
in vanitate ciuitates + ſuas. Nonne q ode
runt te domine oderā: ⁊ ſup inimicos tu- al's ⁊ me
os tabeſcebā. Perfecto odio oderam illos: li⁹ + tuas
inimici facti ſunt mihi. //Proba me deus
⁊ ſcito cor meū interroga me ⁊ cognoſce ſupra. 25.
ſemitas meas. Et vide ſi via iniqtatis ī me
eſt: ⁊ deduc me in via eterna.
¶ In finē pſal. dauid. Cap. cxxxix.
Eripe me domine ab homine malo: a
viro iniquo eripe me. Qui cogitaue
runt iniquitates in corde: tota die conſtī
tuebant prelia. Acuerunt linguas ſuas ſi-
cut + ſerpentes: venenum aſpidum ſub la
bijs eorum. Cuſtodi me domine de manu al's + ſer-
peccatoris + ⁊ ab hominibus iniquis eri- pentes
pe me. Qui cogitauerunt ſupplantare greſ al'. nō hʒ
ſus meos: abſconderunt ſuperbi laqueum + ⁊
mihi. Et funes extenderunt in laqueum:
iuxta iter ſcandalum poſuerunt mihi. Di
xi domino deus meus es tu: exaudi domi

ne vocem deprecationis mee. Domine do-
mine virtus ſalutis mee: obumbraſti ſu-
per caput meum in die belli. Non tradas
me dñe a deſiderio meo peccatori: cogitaue
runt ꝯ me ne derelinquas me ne forte ex
altentur. Caput circuitus eorū: labor la-
biorꝫ ipſorꝫ operiet eos. Cadēt ſup eos carbo-
nes: in ignē deijcies eos: i miſerijs nō ſub
ſiſtēt. Uir linguoſus nō dirigel in t̃ra: viꝝ
iniuſtū mala capiet i interitu. Cognoui
af. nō hꝫ ✠ et
q̃ faciet dñs iudiciū inopis: ⁊ vindictam
pauperꝫ. Uerūtñ iuſti cōfitebunt nomini
tuo: ⁊ habitabunt recti cum vultu tuo.

¶ Pſalmus dauid. Cap. cxl.

Domine clamaui ad te exaudi me: in
tende voci mee cū clamauero ad te.
Dirigat̃ oratio mea ſicut incēſuꝫ in ꝯſpectu
tuo: eleuatio manuū meaꝝ ſacrificiū veſp
Ex. 22. d. ⁊ 6. q. j. ca. ꝑ ſlicator. de cōſue. ca. q̃ꝛo ⁊ de vſuris ca. cū tu. de exceſ. ꝑla. c. inē
tinū. Pone dñe cuſtodiā ori meo: ⁊ oſtiū
circūſtātie labijs meis. Non declines cor
meū in v̄ba malicie: ad excuſandas excu-
ſationes in peccatis. Cum hominibꝰ ope-
rantibus iniqtatē: ⁊ non cōmunicabo cuꝫ
electis eoꝝ. Corripiet me iuſtus in miſe-
ricordia ⁊ increpabit me: oleuꝫ aūt pctō-
ris nō impinguet caput meū. Qm̃ adhuc
⁊ oratio mea in beneplacitis eoꝝ: abſorpti
ſunt iuncti petre iudices eoꝝ. Audiēt v̄ba
mea qm̃ potuerunt ſicut craſſitudo terre:
erupta eſt ſup terrā. Diſſipata ſunt oſſa no
als ✠ in infernū.
ſtra ſecus ✠ infernū: q̃ ad te dñe dñe ocu-
li mei: in te ſperaui nō auferas aiam meā.
Cuſtodi me a laqueo quē abſconderunt
mihi: ⁊ a ſcandalis operantiū iniqtatem.
als ✠ re- tiaculuꝫ
Cadent in ✠ retiaculo eius peccatores: ſin-
gulariter ſum ego donec tranſeam.

¶ Intellectꝰ dd̄ cū eēt i ſpelūca. orō. C. cxli.

Uoce mea ad dominum clamaui: vo-
10. an. in cle. vnica de reli. et vene. ſan. ſupra. 76 af. nō hꝫ ✠ ⁊
ce mea ad dominū deprecatus ſum.
Effundo in conſpectu eius orationē me-
am: ✠ ⁊ tribulationem meam ante ipſum
pronuncio. In deficiendo ex me ſpm̄ meū
⁊ tu cognouiſti ſemitas meas. In via hac
qua ambulabaꝫ abſconderunt laqueum
mihi. Conſiderabam ad dexterā ⁊ videbā:
⁊ non erat q cognoſceret me. Perijt fuga
a me: ⁊ non eſt qui requirat animaꝫ me-
am. Clamaui ad te domine: dixi tu es ſpes
mea: portio mea in terra viuentiū. Inten
de ad depcationē meā: quia humiliatꝰ ſuꝫ
nimis. Libera me a pſequētibꝰ me: q̃ con
fortati ſunt ſup me. Educ de cuſtodia ani-
mam meam ad confitendū nomini tuo:
me expectāt iuſti donec retribuas mihi.

¶ Pſalmus dauid quādo perſequebatur
cum filius ſuus abſalon. Cap. cxlij.

Domine exaudi orōnē meaꝫ auribus ſup. 10…
ꝑcipe obſecrationē meaꝫ: in veritate
tua exaudi me in tua iuſtitia. Et non in-
tres in ✠ iudiciū cū ſeruo tuo: q̃ non iu- als ✠ i[…]
ſtificabitur in ꝯſpectu tuo oīs viuens. ditio
Quia pſecutus eſt inimicus animā me- ꝺ pe. di.
am: humiliauit in terra vitā meam. Col- ca. ſi.
locauit me in obſcuris ſicut mortuos ſe-
culi: ⁊ anxiatus eſt ſup me ſpiritus meꝰ:
in me turbatuꝫ eſt cor meuꝫ. Memor fui
dieꝝ antiquoꝝ: meditatus ſuꝫ in omni-
bus operibus tuis in factis manuuꝫ tua
rū meditabar. Expandi manus meas ad
te: anima mea ſicut terra ſine aqua tibi. Ue ſup. 10…
lociter exaudi me dñe: defecit ſpiritus me-
us. Non auertas faciē tuam a me: ⁊ ſimi-
lis ero deſcēdentibꝰ in lacuꝫ. Auditam fac
mihi mane miām tuaꝫ: q̃ in te ſperaui.
Notā fac mihi viā in qua ambulē: q̃ ad te
leuaui animā meā. Eripe me de inimicis
meis dñe q̃ ad te ꝯfugi: doce me facere vo-
luntatē tuā q̃ deus meꝰ es tu. Spūs tuꝰ
bonꝰ deducet me in ✠ terrā rectā: ꝑpter no als ✠ ter
mē tuū dñe viuificabis me in eqtate tua. ra recta
Educes de tribulatiōe aiaꝫ meā: ⁊ in miā
tua diſperdes ✠ oēs inimicos meos. Et ꝑ- af. nō h[…]
des omnes qui tribulant animaꝫ meaꝫ: ✠ oēs
qm̃ ego ſeruus tuus ſum.

¶ Ps̄ dauid aduerſus goliath. Ca. cxliij.

Benedictus dñs meus qui docet ma- ſup. a. 1…
nus meas ad pliū: ⁊ digitos meos ad
belluꝫ. Miſericordia mea ⁊ refugiū meū:
ſuſceptor meus ⁊ liberator meus. Prote- ſupra. 9…
ctor meus ⁊ in ipſo ſperaui: q ſubdit popu
lum meum ſub me. Dñe quid eſt homo
q̃ innotuiſti ei: aut filius hominis q̃ re-
putas eum. Homo ✠ vanitati ſilis factus als ✠ va-
eſt: dies eius ſicut vmbra preterennt. Dñe nitatis
inclina celos tuos ⁊ deſcende: tange mōtes Job. 8.
⁊ fumigabunt. Fulgura ✠ coruſcationeꝫ ꝺ pe. di. 2.
⁊ diſſipabis eos: emitte ſagittas tuas ⁊ con ca. ſi.
turbabis eos. Emitte manum tuam de al als ✠ co-
to: eripe me ⁊ libera me de aquis multis: ruſcatio-
⁊ de manu filiorum alienorum. Quoruꝫ nes
os locutum eſt vanitatem: ⁊ dextera eorū
dextera iniquitatis. Deus canticum no-
uum cantabo tibi in pſalterio ⁊ decachordo
pſallam tibi. Qui das ſalutem regibus:

qui + redemiſti dauid ſeruũ tuu3: de gla-
alſ + re- dio maligno eripe me. Et erue me de ma-
demit nu filioꝝ alienoꝝ quoꝝ os locutũ eſt vani
tatẽ: ⁊ dextere aoꝝ dextera iniquitatis. Quo
rũ filij: ſicut + nouelle plantationes in iu
alſ + no- uẽtute ſua. Filie eoꝝ compoſite: circũo: ornate
uella plã vel ſilitudo tẽpli. Pꝛomptuaria eoꝝ plena:
tationis eructantia ex hoc in illud. Oues eoꝝ feto
ſe abũdantes in egreſſibꝰ ſuis: boues eoꝝ:
craſſe. Non eſt ruina macerie neq3 tranſi-
alſ + craſ tus: neq3 clamoꝛ in plateis eoꝛum. Bea-
ſi tum dixerunt populum cui hec ſunt: bea
tus populus cuius dominus deus eius.
Laudatio xpi dauid. Aleph. C. cxliiij.
Exaltabo te deꝰ meꝰ rex: ⁊ benedica3 no
mini tuo in ſeculũ ⁊ in ſeculu3 ſe-
culi. Beth. Per ſingulos dies benedicã
tibi ⁊ laudabo nomen tuũ in ſeculũ ⁊ in
ſeculu3 ſeculi. Gymel. Magnus domi-
nus ⁊ laudabilis nimis: ⁊ magnitudinis
eius non eſt finis. Daleth. Generatio ⁊ ge-
ſup. 247. neratio + laudabũt opera tua: ⁊ potentia3
tuam pronunciabũt. He. Magnificẽtiã
alſ + lau gloꝛie ſanctitatis tue loquenť: ⁊ mirabi-
dabit lia tua narrabũt. Uau. Et virtutẽ terribi-
lioꝝ + tuoꝛũ dicent: ⁊ magnitudinẽ tua3
alſ + ter- narrabũt. Saen vel zai. Memoriã abũ
ribiliũ dãtie ſuauitatis tue eructabunt: ⁊ iudicia
tua exultabũt. Heth. Miſerator ⁊ miſeri-
coꝛs dñs: patiẽs ⁊ multũ miſericoꝛs. Teth
Suauis dñs vniuerſis: ⁊ miſeratiões eiꝰ
ſup omnia opa eius. Joth. Cõfiteantur
4a. di. ca. tibi dñe omnia opa tua: ⁊ ſancti tui bene-
qm̃. j. dicãt tibi. Caph. Gloꝛia3 regni tui dicẽt: ⁊
potentiã tua3 loquenť. Lamech. Ut no
tam faciant filijs hominum potentiã tuã:
⁊ gloꝛia3 magnificẽtie regni tui. Mem.
Regnum tuum regnũ omniu3 ſeculoꝝ:
⁊ dñatio tua in omni generatione ⁊ gene
ratione. Nun. Fidelis dominus in o-
15. q. i. ca. bus verbis ſuis: ⁊ ſanctus in oibꝰ operi-
firmiſſi- bus ſuis. Samech. Alleuat dñs oẽs q
me coꝛruũt: ⁊ + erigit oẽs elyſos. Eyn vel Ain
alſ + eri- Oculi oĩu3 in te ſperãt + dñe: ⁊ tu das eſcã
get. illoꝝ in tẽpoꝛe oppoꝛtuno. Phe vel Pe.
al. nõ hʒ Aperis tu manũ tuã: ⁊ imples oẽ animal
+ dñe bñdictiõe. Zadid vel zadik. Juſtus dñs
in oibꝰ vijs ſuis: ⁊ ſctũs i oibꝰ opibꝰ ſuis.
Caph vel kuph. Prope ẽ dñs oibꝰ inuo-
cãtibꝰ eũ: oibꝰ inuocantibꝰ eũ in veritate.
Res. Uolũtatẽ timẽtiũ ſe faciet ⁊ depca-
tionẽ eoꝝ exaudiet: ⁊ ſaluos faciet eos. Sin
vel Schin. Cuſtodit dñs oẽs diligẽtes
ſe: ⁊ oẽs pctõꝛes diſpdet. Thau. Lauda
tione3 dñi loqueť os meũ: ⁊ bñdicat ois
caro nõi ſancto eiꝰ: in ſclm ⁊ in ſclm ſcli.
Alleluia. Cap. cxlv.
Lauda anima mea dominũ laudabo
dominũ in vita mea: pſallã deo meo ſup. 103.
q̃diu fuero. Nolite cõfidere in principibꝰ
+ neq3 in filijs hominũ + in qbꝰ nõ eſt ſa- al. nõ. hʒ
lus. Exibit ſpiritꝰ eius ⁊ reuerteť in ter- + neq3
ram ſuam in illa die peribũt omnes co- Alſ non
gitationes eoꝛũ. Beatꝰ cuiꝰ deꝰ iacob adiu hʒ + in
toꝛ eiꝰ ſpes in domino deo ipſiꝰ: q fecit ce- Act. 14. c.
lũ ⁊ terram: mare ⁊ omnia q in eis ſunt. apo. 14. b
Qui cuſtodit veritate3 in ſclm: facit iudi // 23. q. 4.
ciũ iniuriã patiẽtibꝰ: dat eſcã eſuriẽtibꝰ. poſt ca. I.
Dñs ſoluit cõpeditos: dñs illuminat ce- fideles
cos. Dominꝰ + erigit eliſos: dñs diligit alſ + ere-
iuſtos. Dñs cuſtodit aduenas: pupillũ ⁊ get
viduam ſuſcipiet: ⁊ + vias peccatoꝝ diſp- alſ + viã
det. Regnabit dominꝰ in ſcla deꝰ tuꝰ ſion: alſ + Re
in generatione ⁊ generationem. gnauit
Alleluia. Cap. cxlvi.
Laudate dñ3 qm̃ bonꝰ eſt pſalmꝰ: deo 33. q. 5. c. j.
noſtro ſit iocũda decoꝛaq3 laudatio.
Edificãs hierlm dñs: diſpſiones iſraelis
cõgregabit. Qui ſanat cõtritos coꝛde ⁊ al
ligat cõtritiões eoꝝ. Qui nũerat multitu
dinẽ ſtellaꝝ: ⁊ oibꝰ eis noia vocãs. Magnꝰ
dñs nr̃ ⁊ magna virtꝰ eiꝰ: ⁊ ſapie eiꝰ non eſt
nũerus. Suſcipiẽs mãſuetos dñs humi
lians aũt peccatoꝛes vſq3 ad terrã. Pꝛeci-
nite dño in cõfeſſione: pſallite deo nr̃o in
cithara. Qui operit celũ nubibus: ⁊ parat
terre pluuiã. Qui pducit in mõtibꝰ fenũ ſup. 103.
⁊ herbã: ſeruituti hominũ. Qui dat iumẽ
tis eſcã ipſoꝝ: ⁊ pullis coꝛuoꝝ inuocãti-
bus eũ. Nõ in foꝛtitudine eq volũtatẽ ha-
bebit: neq3 in tibijs viri bñplacitum erit
ei. Beneplacitũ eſt dño ſup timẽtes eũ: ⁊
in eis q ſperãt ſuper miſericoꝛdia eiꝰ.
Alla. aggei ⁊ zacharie. Cap. cxlvij.
Lauda hierlm dñm: lauda deũ tuu3
ſion. Qm̃ cõfoꝛtauit ſeras poꝛtaꝝ tua
rũ: bñdixit filijs tuis in te. Qui poſuit fi-
nes tuos pacẽ: ⁊ adipe frumenti ſatiat te.
Qui emittit eloquiũ ſuũ terre: velociter
currit ſermo eiꝰ. Qui dat niuẽ ſicut lanã
nebulam ſicut cinerẽ ſpargit. Mittit cry
ſtallũ + ſuũ ſicut bucellas: ante faciẽ frigo alſ + ſuã
ris eiꝰ qs ſuſtinebit. Emittet vbũ ſuũ ⁊ li-
quefaciet ea ſlauit ſpũs eiꝰ ⁊ fluẽt aq. Qui

annunciat vbũ ſuũ iacob: iuſtitias ⁊ iudi
cia ſua iſrael. Nõ fecit taliter oĩ nationi: ⁊
iudicia ſua non manifeſtauit eis.
¶ Alla. Aggei ⁊ zacharie. Ca.cxlviij.
¶ 35.q.10 ca.j. Laudate dñm de celis: laudate eũ in
excelſis. Laudate eũ oẽs angeli eius:
laudate eũ oẽs virtutes eiꝰ. Laudate eũ ſol
al.nõ hʒ ⁊ luna: laudate eum + oẽs ſtelle ⁊ lumen.
+ oẽs Laudate eũ celi celoꝝ: ⁊ aq̄ que ſup celos
Dan.3.c. ſunt laudẽt nomẽ dñi. Qꝛ ipſe dixit ⁊ fa
ſupra.32. cta ſunt: ipſe mãdauit ⁊ creata ſunt. Sta
Judith. tuit ea + in eternũ ⁊ in ſeculũ ⁊ in ſeculũ
16.f ſeculi: preceptũ poſuit ⁊ nõ preteribit. Lau
al.nõ hʒ date dñm de terra: dracones ⁊ oẽs abyſſi.
in eternũ Ignis grãdo nix glacies ſpũs procellarũ:
// de cõſe. que faciũt vbũ eiꝰ. Mõtes ⁊ oẽs colles:
di.2.c.pa ligna fructifera ⁊ oẽs cedri. Beſtie ⁊ vni
nis eſt uerſa pecora: ſerpẽtes ⁊ volucres pẽnate.
⁊ ca.re ẽã Reges terre ⁊ oẽs ppli: pncipes ⁊ oẽs iu
dices terre. Iuuenes ⁊ vgines ſenes cũ
iunioribꝰ laudẽt nomẽ dñi: qꝛ exaltatũ
eſt nomẽ eiꝰ ſoliꝰ. Cõfeſſio eiꝰ ſup celũ et
al. + exal terrã: ⁊ + exaltauit cornu ppli ſui. Hym
tabit nus omnibus ſanctis eius: filijs iſrael
populo appropinquanti ſibi.
¶ Alleluia. Cap.cxlix.
Cantate dño cãticũ nouũ: laus eius
in eccleſia ſctõrũ. Letet iſrael in eo q
fecit eũ: ⁊ filie ſion exultẽt in rege ſuo. Lau
Als + dent nomen eiꝰ in choro: in tympano ⁊
exaltabit pſalterio pſallãt ei. Qꝛ beneplacitũ eſt dño
Als + in populo ſuo: ⁊ + exaltauit mãſuetos in
exaltatio ſalutẽ. Exultabũt ſancti in glia: letabũtur
nes. in cubilibꝰ ſuis. Exultatiões dei in gut
¶ 50.diſ. ture eoꝝ: ⁊ gladij ancipites in manibus
c.ſi quis eoꝝ: Ad faciẽdã vindictã in natiõibꝰ incre
diaconꝰ patiões in populis. Ad alligandos reges
92.di.c.j. eoꝝ in compedibꝰ: ⁊ nobiles eoꝝ in ma
nicis ferreis. Ut faciãt in eis iudiciũ con
ſcriptũ glia hec eſt oĩbus ſanctis eius.
ſ religiõ ¶ Alleluia. Cap.cl.
c.vno in Laudate dominũ in ſanctis eiꝰ: lau
prin. in date eũ in firmamento virtutis eiꝰ.
demẽ. Laudate eũ in virtutibus eius: laudate
eũ ſcdm multitudinẽ magnitudinis eiꝰ.
Laudate eũ in ſono tube: laudate eũ i pſal
terio ⁊ cithara. Laudate eũ in tympano ⁊
choro: laudate eũ i chordis ⁊ organo. Lau
date eũ in cymbalis bene ſonãtibꝰ lauda
te eũ in cymbalis iubilatiõis: omnis ſpi
ritus laudet dñm. Alleluja.
¶ Explicit pſalterium.

¶ Epiſtola ſancti hieronymi preſbyteri ad chromaciũ ⁊ heliodorũ epiſcopos de libris ſalomonis.

Iungat epi
ſtola quos iũgit ſa
cerdotiũ: imo char
ta nõ diuidat quos
chriſti nectit amor.
Cõmẽtarios i oſee
amos ⁊ zachariã:
malachiã quoq̃ po
ſcitis. Scripſiſſẽ ſi licuiſſʒ pre valitudĩe.
Mittitis ſolatia ſumptuũ: notarios nros
⁊ librarios ſuſtẽtatis: vt vobis potiſſimũ
noſtꝝ deſudet ingeniũ. Et ecce ex latere fre
quẽs turba diuerſa poſcẽtiũ q̃ſi: aut equũ
ſit me vobis eſurientibus ⁊ alijs laborare:
aut in ratione dati ⁊ accepti: cuiq̃ preter
vos obnoxius ſim. Itaq̃ longa egrotatio
ne fractus: ne penitus hoc anno reticerem:
⁊ apud vos mutꝰ eſſem: tridui opus no
mini veſtro conſecraui interpretationem
videlicet trium Salomonis voluminũ
maſloth: quod hebrei parabolas: vulgata
autem editio prouerbia vocat coeleth: quẽ
grece eccleſiaſten: latine contionatorem
poſſumus dicere: ſyraſirim: quod in lin
gua noſtra vertitur canticum cantico
rum. Fertur ⁊ panaretos ieſu filij ſyrach
liber: ⁊ alius pſeudographus qui ſapien
tia ſalomonis inſcribitur. Quorum prio
rem hebraicum reperi: non eccleſiaſticũ
vt apud latinos: ſed parabolas preno ta
tum. Cui iuncti erant eccleſiaſtes ⁊ can
ticũ canticorum vt ſimilitudinem ſalo
monis non ſolum numero librorũ: ſed
etiam materiarum genere coequaret. Se-

cundus apud hebreos nuſq̄ eſt: q2 ⁊ ipſe ſtilus grecā eloquētiā redolet: ⁊ nōnulli ſcriptorū veterū: hūc eē iudei philōis affirmāt. Sicut ergo iudith ⁊ tobie ⁊ machabeorū libros legit quidē eos eccleſia: ſ3 inter canōicas ſcripturas nō recepit: ſic ⁊ hec duo volumina legat ad edificationē plebis: nō ad auctoritatē eccleſiaſticoru3 dogmatū confirmandā. Si cui ſane ſeptuaginta interpretu3 magis editio placet: habet eam a nobis olim emendatam. Neq3 enim noua ſic cudimus vt vetera deſtruamus. Et tamen cum diligentiſſime legerit: ſciat magis noſtra ſcripta intelligi: q̄ non in tertiu3 vas tranſfuſa coacuerint: ſed ſtatim de prelo puriſſime comendata teſte: ſuū ſaporem ſeruauerint.

¶ Explicit epiſtola ſancti hieronymi.

¶ Incipit prologus in libros eoſdem.

TRibus nōibus vocatū fuiſſe salomonē ſcripture manifeſtiſſime docent. Pacificū ideſt ſalomonē: ⁊ idida: hoc ē dilectū dñi: ⁊ qđ nūc dī coeleth ideſt eccleſiaſten. Eccleſiaſtes autē greco ſermone ē. appellatus: q2 cetum. i. eccleſiam congreget: quē nos nūcupare poſſimus contionatorem: eo q2 loquaē ad populū: ⁊ ſermo ei9 nō ſpecialiter ad vnū ſed ad vniuerſos dirigaē generaliter. Porro pacificus ⁊ dilectus domini ab eo q2 regno eius pax fuerit: ⁊ eum dominus dilexerit: appellatus eſt. Nā ⁊ pſal. xliiij ⁊. lxxj. dilecti ⁊ pacifici titulo prenotantur. Qui tamen ⁊ ſi ad prophetiam chriſti eccleſieq3 pertinētes: felicitatem ⁊ vires ſalomonis excedunt: tamē ſecundum hiſtoriā3 ſuper ſalomonē ſcripti ſunt. Itaq3 iuxta numerū vocabulorū tria volumina edidit. prouerbia: eccleſiaſten: canticum canticoru3. In prouerbijs paruulum docens: ⁊ quaſi de officijs p ſententias erudiens. Unde ⁊ ad filiu3 ſermo crebro repetitur. In eccleſiaſten vero mature virum etatis inſtituens: ne quicq̄3 in mundi rebus putet eē perpetuum: ſed caduca ⁊ breuia vniuerſa que cernimus. Ad extremum iam conſummatū virum ⁊ calcato ſeculo preparatū: in canticis canticorum: ſponſe iungit amplexibus. Niſi enim prius reliquerimus vitia: ⁊ pompis ſeculi renunciantes: expeditos nos ad aduentum preparauerimus: non poſſumus cantare canticum canticorum. Sed ⁊ hoc diligentius attendendum: tres libros auctore diuerſo eē intitulatos. In puerbijs enim notantur prouerbia ſalomonis filij dauid regis iſrael. In eccleſiaſten vero verba eccleſiaſtes filij dauid regis hieruſalem. Superfluum quippe eſt iſrael hic qđ male in grecis ⁊ latinis codicibus inuenitur. In cantico aute3 canticorum nec filius dauid nec rex iſrael ſiue hieruſalē preſcribitur: ſed tm̄ canticū canticorū ſalomonis. Sicut enim puerbia ⁊ rudis inſtitutio ad duodeci3 trib9 ⁊ ad totū ptinet iſrael: ⁊ qūo contēptus mundi nō niſi metropolitis cōuenit: hoc eſt habitatoribus in hieruſalem: ita canticum canticorum ad eos proprie pertinet qui tātum ſuperna deſiderant. Ad incipiētes ⁊ proficientes ⁊ paterna dignitas ⁊ regni proprij merito vendicatur auctoritas. Ad perfectos vero vbi nō timore eruditur ſed amore: proprium nomē ſufficit: ⁊ equalis magiſter eſt ⁊ neſcit ſe eē regem. Que omnia referūtur ad chriſtum.

¶ Incipit alius prologus.

TRes libros ſalomonis: ideſt puerbia: eccleſiaſten: ⁊ canticum cāticorꝫ: veteri ſeptuaginta interpretum auctoritati reddidi vel antepoſitis lineis ſupflua queq3 deſignās: vel ſtellis titulo prenotatis ea que minus habeātur inter ſerēs: vt plenius paula ⁊ euſtochium cognoſcatis quid in libris noſtris minus ſit quidue redūdet. Necnō etiam illa que imperiti tranſlatores male in linguam noſtram de greco ſermone verterant oblitterans ⁊ antiquans: curioſiſſima veritate correxi. Et vbi prepoſtero ordine atq3 peruerſo ſentētiarum fuerat lumen ereptum: ſuis locis reſtituens feci intelligi quod latebat. Porro in eo libro qui a pleriſq3 ſapientia ſalomonis inſcribitur: ⁊ in eccleſiaſtico quem eſſe ieſu filij ſyrach nullus ignorat: calamum temperaui: tantūmodo canonicas ſcripturas vobis emendare deſiderans: ⁊ ſtudiū meū certis magis q̄3 dubijs commēdare. Ideo greco ⁊ hebreo prefaciūcula vtraq3 in libro premiſſa eſt: q2 nonnulla de greco hoc ad illuminationem ſenſus ⁊ legētis edificatione3 vel inſerta hebraice traſlationi: vel extrinſecus iuncta ſunt. Et idcirco qui legis ſemp peregrina memento.

¶ Incipit liber prouerbiorū: quē hebrei miſſle vel maſloth appellant.

¶ Ca. Sū. ¶ Intitulatio inſcribit̃ ꝑlibat̃ vtilitas opis: audit⁹ ſapiētie cōmēdat̃: ꝓhibet̃ filius ne acqeſcat blādicijs nec eat in vijs peccatorum vel hereticorum: ſapientia clamat. Cap. i.

A Parabole ſalomonis filij dauid regis iſrl. Ad ſciēdū ſapiētiā ꝗ diſciplinā ad intelligēda verba prudētie: ꝗ ſuſcipiēdam eruditionē doctrine iuſtitiā ꝗ iudicū ꝗ eqtatem. Ut detur paruulis aſtutia: ✝ ꝗ adoleſcēti ſcientia ꝗ intellectus. Audiens ſapiens ſapientior erit: ꝗ intelligēs gubernacula poſſidebit. Animaduertet parabolam ꝗ interpretationē verba ſapiētū ꝗ enigmata eorū. // Timor domini prīcipiū ſapientie. Sapientiam atqȝ doctrinam ſtulti deſpiciūt. Audi fili mi diſciplinā patris tui: ꝗ ne dimittas legem matris tue: vt addat̃ gratia capiti tuo ꝗ torques collo tuo. Fili mi ſi te lactauerint peccatores: ne acquieſcas eis. Si dixerint: veni nobiſcū: inſidiemur ſanguini: abſcōdamus tendiculas contra inſontem fruſtra: deglutiamus eū ſicut infernus viuētem ꝗ integrū quaſi deſcendentem in lacū: omnē precioſam ſubſtantiam reperiemus: implebimus domos noſtras ſpolijs: ſortem mitte nobiſcum: marſupiū ſit vnū omniū noſtrū: fili mi ne ambules cum eis. Prohibe pedem tuū a ſemitis eorū: // pedes enim illorū ad malum currūt: ꝗ feſtinant vt effundāt ſanguinē.

Margin notes (left): al. non hz ✝ ꝗ — Pſal. 110. ſup. 1.b. infra. 9. — B — infra.6 c. — Eſa. 59.b — ꝑ Guido. 23. q. 4. c. cū l lege

// Fruſtra aūt iacitur rhete ante oculos pēnatorū. Ipſi quoqȝ contra ſanguinē ſuū inſidiant̃: ꝗ moliūtur fraudes cōtra animas ſuas. Sic ſemite omnis auari: animas poſſidētiū rapiūt. // Sapiētia foris ꝑdicat: in plateis dat vocē ſuam. In capite turbarū clamitat: in foribꝰ portarū vrbis ꝓfert verba ſua dicens. Uſqȝquo paruuli diligitis infantiā ꝗ ſtulti ea q̄ ſibi ſūt noxia cupiēt: ꝗ imprudētes odibūt ſciētiā? Cōuertimini ad correptionē meā. En ꝓferā vobis ſpiritū meū ꝗ oſtēdam vobis verba mea. // Qr vocaui ꝗ renuiſtis: extēdi manū meā: ꝗ non fuit q aſpiceret. Deſpexiſtis oē cōſiliū meū: ꝗ increpatiōes meas neglexiſtis. Ego quoqȝ in interitu veſtro ridebo: ꝗ ſubſanabo cū vobis id qđ timebatis aduenerit. Cū irruerit repētina calamitas: ꝗ interitus quaſi tēpeſtas ingruerit: quādo venerit ſuper vos tribulatio ꝗ anguſtia. Tūc inuocabūt me ꝗ nō exaudiā: mane cōſurgēt ꝗ nō inuenient me: eo ꝙ exoſam habuerit diſciplinā: ꝗ timorē domini nō ſuſceperint: nec acquieuerint cōſilio meo: ꝗ detraxerint vniuerſe correptiōi mee. Comedēt igit̃ fructꝰ vie ſue: ſuiſqȝ ꝯſilijs ſaturabunt̃. Auerſio paruulorū interficiet eos: ꝗ ꝓſperitas ſtultoꝝ ꝑdet eos. Qui aūt me audierit abſqȝ terrore requieſcet: ꝗ abūdātia ꝑfruet̃ maloꝝ timore ſublato.

Margin notes (right): infra. 8.a — Eſa. 65.b hie. 7.c — B

¶ Ca. Sū. ¶ Sapiētia monet ſuſcipe ſermōes ſuos: q̄rere ſapiētiā ſicut theſaurū q̄ ab omni inſania reuocat: cōtēptoribꝰ cōtrariat̃: liberat a via mala ꝗ muliere adultera: ꝗ reducit in viam rectam. Cap. ij.

A Fili mi ſi ſuſcepis ſermones meos ꝗ mādata mea abſcōderis penes te: vt audiat ſapiētiā auris tua: inclina cor tuū ad cognoſcēdam prudētiam. Si enim ſapiētiam inuocaueris ꝗ inclinaueris cor tuū prudētie: ſi q̄ſieris eam quaſi pecuniā ꝗ ſicut theſauros effoderis illā: tūc intelliges timorem domini: ꝗ ſciētiā dei inuenies: quia dn̄s dat ſapiētiā: ꝗ ex ore eiꝰ ſciētia ꝗ prudētia. Cuſtodiet rectoꝝ ſalutem ꝗ proteget gradiētes ſimpliciter: ſeruans ſemitas iuſtitie: ꝗ vias ſanctorum cuſtodiēs. Tūc intelliges iuſtitiā ꝗ iudiciū ꝗ eqtatem: ꝗ omnē ſemitam bonam. Si intrauerit ſapiētia cor tuū: ꝗ ſciētia animē tue placuerit: cōſiliū cuſtodiet te: ꝗ prudētia ſeruabit te vt eruaris ✝ a via mala ✝ ꝗ

Margin notes (right): B — Als ✝ de als non hz ✝ ꝗ

ab homine q̃ peruerſa loquitur. Qui relin
quūt iter rectū: ⁊ ambulāt p vias tenebro
ſas. Qui letanf cū malefecerint: ⁊ exultāt
Infra.7.a in reb⁹ peſſimis. Quorū vie peruerſe ſūt
⁊ infames greſſus eoꝝ. // Ut eruaris a mu
liere aliena ⁊ ab extranea q̃ mollit ſermo
nes ſuos: ⁊ relinqt ducē pubertatis ſue: ⁊
pacti dei ſui oblita eſt. Inclinata eſt eni ad
D mortē domus eius: ⁊ ad inferos ſemite
ipſius. Oēs q ingrediūf ad eā nō reuertē
tur: nec apprehendēt ſemitas vite. Ut am
bules in via bona: ⁊ calles iuſtoꝝ cuſto
dias. Qui enim recti ſunt habitabūt i ter
ra: ⁊ ſimplices pmanebūt i ea. Impij vo de
terra pdenf: ⁊ q iniq agūt auferenf ex ea.
¶ Ca. Sū. ¶ De pceptis memorādis ⁊ fi
ducia habēda in deū nō i ꝓpria prudētia:
de timēdo ⁊ honorādo deū: de amādo di
ſciplinā: de laude ſapiētie: de impio nō ti
mēdo ⁊ bono opere nō deferēdo: de impio
illuſore nō mirando. Cap. iii.
A Fili mi ne obliuiſcaris legis mee: ⁊
pcepta mea cor tuū cuſtodiat. Lon
gitudinē enim dierū ⁊ annos vite ⁊ pacē
apponent tibi. Miſericordia ⁊ veritas te
nō deſerāt. Circūda eas gutturi tuo: ⁊ de
ſcribe in tabulis cordis tui: ⁊ inuenies gra
tiam ⁊ diſciplinam bonam corā deo ⁊ ho
minibus. Habe fiduciā in domino ex to
to corde tuo: ⁊ ne innitaris prudentie tue.
// Ro.12. d. In omnibus vijs tuis cogita illū: ⁊ ipſe
diriget greſſus tuos. // Ne ſis ſapiēs apud
Alˢ + dñm temetipſum. Time + deū: ⁊ recede a ma
lo. Sanitas qppe erit vmbilico tuo: ⁊ irri
B gatio oſſiū tuorum. // Honora deū de tua
// Tho. 4.b. ſubſtātia: ⁊ de primitijs omniū frugum
tuarū + da pauperibus: ⁊ implebuntur
j.q.i.ca. horrea tua ſaturitate: ⁊ vino torcularia re
nō ē pu- dūdabūt. // Diſciplinā dñi fili mi ne abij
tanda cias nec deficias cū ab eo corriperis. // Quē
20.q.i.c. enim diligit dñs corripit: ⁊ quaſi pr in fi
in ſum- lio complacet ſibi. Beatus homo qui in
ma.16. uenit ſapiētiā ⁊ qui affluit prudētia. Me
q.j.c.ded lior eſt acquiſitio eius negociatione auri
me i glo. ⁊ argēti: primi ⁊ puriſſimi fructus ei⁹. //
de deci.c. Precioſior eſt cunctis opibus ſapiētia: ⁊
ex tranſ- oia q deſiderātur: huic nō valēt cōparari.
miſſa in Longitudo dieꝝ in dextera eius: + ⁊ in ſi
glo. niſtra illius diuitie ⁊ gloria. Uie ei⁹ vie pul
// hebre. cre: ⁊ oēs ſemite eius pacifice. Lignū vite
12.b. eſt his qui apprehenderint eā: ⁊ q tenue
rint eā beati. Dominus ſapiētia fundauit

terrā: ſtabiliuit celos prudētia. Sapiētie
illius eruperūt abyſſi: ⁊ nubes rore con Apoc.3.d
creſcūt. Filimi ne effluant hec ab oculis // 23.q.4.
tuis. Cuſtodi legē meā atq; cōſilium me c.ea vin-
um: ⁊ erit vita anime tue: ⁊ gratia fauci dicta
bus tuis. Tūc ambulabis fiducialiter in ō purga.
via tua: ⁊ pes tuus nō impinget. Si dor ca.cū in-
mieris nō timebis: qeſces ⁊ ſuauis erit tētione
ſomnus tuus. Ne paueas repentino ter ifra. 8.b.
rore: ⁊ irruētes tibi potētias impioꝝ. alˢ non
Dñs enim erit in latere tuo: ⁊ cuſtodiet hoꝫ + ⁊
pedē tuū ne capiaris. Noli prohibere bene C
facere eū q pot: ſi vales ⁊ ipſe benefac. Ne D
dicas amico tuo vade ⁊ reuertere: ⁊ cras
dabo tibi: cū ſtatim poſſis dare. Ne molia
ris amico tuo malū: cum ille in te hēat
fiduciam. Nō cōtendas aduerſus hominē
fruſtra: cū ipſe tibi nihil mali fecerit. Ne
emuleris hominē iniuſtum: nec imite
ris vias eius: q: abominatio eſt dñi ois
illuſor: ⁊ cum ſimplicibus ſermocinatio
eius. Egeſtas a dño in domo impij: habi
tacula aūt iuſtoꝝ benedicētur. Ipſe deludet
illuſores: ⁊ manſuetis dabit gratiā. Glo
riam ſapiētes poſſidebūt: ſtultoꝝ + exul Alˢ +
tatio ignominia. exaltatio
¶ Ca. Sū. ¶ Salomon oſtendit querē
dā ſapiētiā p exēplū ſui: ⁊ fructū ſapiētie
⁊ viā ſapiētie ⁊ viā impioꝝ: loquit alter
natim de cuſtodiēdis eloquijs dei: de cu
ſtodia cordis oris ⁊ greſſuum. Cap. iiij.
Audite filij diſciplinā pris: ⁊ attēdite A
vt ſciatis prudētiā. Donū bonū tri
buā vobis: legem meā ne derelinquatis.
Nam ⁊ ego filius fui patris mei tenellus
⁊ vnigenitus corā matre mea: ⁊ docebat
me atq; dicebat. Suſcipiat verba mea cor // de. ꝯ ſe. A-
tuū: cuſtodi pcepta mea ⁊ viues. Poſſide gni.c.3.
ſapiētiā: poſſide prudētiam. Ne obliuiſca
ris neq; declines a verbis oris mei. Ne
dimittas eā: ⁊ cuſtodiet te: dilige eā ⁊ cō
ſeruabit te. Principiū ſapiētie poſſide ſa
piētiam: ⁊ in omni poſſeſſione tua acqre
prudētiā. Arripe illam ⁊ exaltabit te: glori B
ficaberis ab ea cum eā fueris amplexat⁹.
Dabit capiti tuo augmēta gratiarū ⁊ co
rona inclyta proteget te. Audi fili mi ⁊ ſuſ
cipe verba mea: vt multiplicenf tibi āni
vite. Uiam ſapiētie monſtrabo tibi: ⁊ du
cam te per ſemitas equitatis. Quas cū
ingreſſus fueris nō artabunf greſſus tui
⁊ currēs nō habebis offendiculū. Tene

diſciplinã:ne dimittas eam. Cuſtodi il-
C lam:q2 illa eſt vita tua. Ne delecteris ✝ in
Als ✝ ſemitis impiorum:nec tibi placeat malo
ſemita rum via. Fuge ab ea nec tranſeas ꝑ illã:
als non declina ⁊ deſere eam. Nõ enim dormiunt
hz ✝ in niſi cũ maleſecerint:⁊ ✝ nõ ✝ rapit ſom
als non nus ab eis niſi ſupplantauerint. Come
hz ✝ nõ dũt panẽ impietatis:⁊ vinũ iniquitatis
als ✝ ca- bibunt. // Iuſtorũ autẽ ſemita quaſi lux
pitur ſplẽdẽs:procedit ⁊ creſcit vſqz ad ꝑfectã
// 3.q. ca. diem. Via impiorum tenebroſa: neſciũt
nulli vbi corruãt. Fili mi auſculta ſermones
// õ pe. dſ. meos:⁊ ad eloqa mea inclina aurẽ tuã.
2.c. nõ re Ne recedant ab oculis tuis:cuſtodi ea in
uertebã- medio cordis tui. Vita enim ſunt inue-
tur. niẽtibus ea:⁊ vniuerſe carni ſanitas. Oi
D cuſtodia ſerua cor tuũ:q2 ex ipſo vita ꝓce
dit. Remoue a te os prauũ ⁊ detrahentia
labia ſint ꝓcul a te. Oculi tui recta vide-
ant:⁊ palpebre tue precedãt greſſus tuos.
Dirige ✝ ſemitas pedib9 tuis: ⁊ omnes
als ✝ ſe- vie tue ſtabilient. Ne declines ad dexterã
mitam ✝ neqz ad ſiniſtrã. Auerte pedẽ tuũ a ma
Als ✝ ⁊ lo. Vias enim q̃ a dextris ſunt nouit dñs:
als non ꝑuerſe vero ſunt q̃ ſunt a ſiniſtris. Ipſe.n.
hz ✝ ne- rectos faciet ✝ greſſus tuos:itinera autem
qz tua in pace producet.
Als ✝ ¶ Ca. Sũ. ¶ De vitanda meretrice:de ho-
curſus nore ⁊ laborib9 ⁊ ãnis nõ perdẽdis:de bi-
bẽdis aquis ciſterne ꝓprie: de diligenda
vxore:⁊ fugiẽda aliena. Cap. v.

A Fili mi attẽde ad ſapiẽtiam meã : ⁊
prudẽtie mee inclina aurẽ tuã: vt
cuſtodias cogitationes:⁊ diſciplinam la
als non bia tua conſeruẽt. ✝ Ne intẽderis fallacie
hz ✝ Ne mulieris. Fauus enĩ diſtillãs labia me
intende- retricis:⁊ nitidius oleo guttur ei9. No-
ris falla- uiſſima aũt illi9 amara quaſi abſynthiũ:
tie mu- ⁊ lingua ei9 ✝ acuta quaſi gladi9 biceps.
lieris Pedes ei9 deſcẽdunt in mortẽ:⁊ ad infe-
als ✝ exa ros greſſus eius penetrãt. Per ſemitã vi
cuta te nõ ambulãt:vagi ſunt greſſus ei9: ⁊ in
B ueſtigabiles. Nũc ergo fili mi audi me: ⁊
ne recedas a verbis oris mei. Lõge fac ab
ea viam tuã:⁊ ne appropinques fo ibus
37. dſ. ca. domus eius. Ne des alienis honorẽ tuũ:
non ne ⁊ ãnos tuos crudeli. Ne forte impleantur
ſn ſi. extranei viribus tuis:⁊ labores tui ſint in
domo aliena:⁊ gemas ĩ nouiſſimis quã-
do conſumpſeris carnes tuas ⁊ corpus
C tuũ ⁊ dicas. Cur deteſtatus ſum diſcipli-
nam:⁊ increpatiõib9 nõ acqeuit cor meũ.

Nec audiui vocem docentiũ me: ⁊ magi-
ſtris nõ inclinaui aurem meã. Pene fui
in omni malo:in medio eccleſie ⁊ ſyna-
goge. Bibe aquã d̃ ciſterna tua:⁊ fluẽta pu
tei tui. Deriuent fontes tui foras:⁊ in pla
teis aquas tuas diuide. Habeto eas ſolus:
nec ſint alieni participes tui. Sit vena tua
benedicta:⁊ letare cũ muliere adoleſcẽtie D
tue. Ceruа chariſſima ⁊ gratiſſimus hyn
nulus. Verba ei9 inebrient te omni tem
pore:⁊ in amore ei9 delectare iugiter. Qua
re ſeduceris fili mi ab aliena:⁊ foueris in
ſinu alterius? Reſpicit dominus ✝ viam
hominis:⁊ oẽs greſſus eius cõſiderat. Ini Als ✝
quitates ſue capiũt ipſũ:⁊ funib9 peccato vias
rũ ſuorũ conſtringit. Ipſe morietur q2 nõ Iob. 34.
habuit diſciplinã:⁊ in multitudine ſtul c.
ticie ſue decipietur.
¶ Ca Sũ. ¶ Inſtruit ꝓceptorẽ ſiue credi
torẽ animarũ:excitat pigrũ:arguit ſciſma
ticum:de vigili cuſtodia legis:de fugiẽda
adultera:de hereſi ⁊ ei9 fallacia. Cap. vj.

Fili mi ſi ſpoponderis ꝓ amico tuo:
defixiſti apð extraneũ manũ tuam. A
Illaqueat9 es verbis oris tui ⁊ capt9 pro de rem
prijs ſermonib9. Fac ergo quod dico fili c. niſi cũ
mi ⁊ temetipſum libera:q2 incidiſti ĩ ✝ ma iſra. 17. c.
nũ ꝓximi tui. Diſcurre feſtia:ſuſcita ami Als ✝
cũ tuũ. Ne dederis ſomnũ oculis tuis: manus
nec dormitẽt palpebre tue. Eruere quaſi da
mula de manu: // ⁊ quaſi auis de inſidijs
aucupis. Vade ad formicã o piger:⁊ conſi
dera vias eius ⁊ diſce ſapientiam. Que cũ
nõ habeat ducẽ nec preceptorem nec prin
cipem:parat in eſtate cibum ſibi vt cogre- iſra. 30. a.
get in meſſe quod comeda. // Vſqz quo pi
ger ✝ dormies? Quãdo cõſurges de ſom- B
no tuo? Paululũ dormies paululũ dor- iſra. 24. d.
mitabis:paululũ conſeres manus tuas als ✝ dor
vt dormias:⁊ veniet tibi quaſi viator ege- mis
ſtas:⁊ pauperies quaſi vir armatus. Si ve
ro impiger fueris:veniet vt fons meſſis
tua:⁊ egeſtas longe fugiet a te. Homo apo
ſtata vir inutilis graditur ore peruerſo:
annuit oculis:terit pede: digito loqui-
tur:prauo corde machinatur malum : ⁊
omni tempore iurgia ſeminat. Huic ex-
templo veniet perditio ſua ⁊ ſubito con- C
teretur : nec habebit vltra medicinam.
Sex ſunt que odit dominus: ⁊ ſeptimũ
deteſtatur anima eius. Oculos ſubli-
mes:linguam mendacẽ: manus effun-

dentes innoxiū ſanguinē:cor machinās
ſupra.1.d cogitatiões peſſimas//pedes veloces ad cur
rendū in malū:proferentē mendacia: te-
ſtem fallacē:⁊ eū q ſeminat inter frēs diſ-
ſcordias. ¶ Cōſerua fili mi pcepta pris tui:
⁊ ne dimittas legē matris tue. Liga eā in
corde tuo iugiter:⁊ circūda gutturi tuo.
Cum ambulaueris gradiant tecū:cum
dormieris cuſtodiant te:⁊ euigilās loqre
cū eis. Quia mandatum lucerna eſt:⁊ lex
al's ✝ cu- lux:⁊ via vite increpatio diſcipline: vt ✝
ſtodiat cuſtodiāt te a muliere mala ⁊ a blāda lin
D gua extranee. Nō ꝯcupiſcat pulchritudinē
eius cor tuū:ne capiaris nutibus illius.
Preciū eni ſcorti vix eſt vni⁹ panis:mu
lier aūt viri pcioſam animā capit. Nun-
quid poteſt homo abſcōdere ignē in ſinu
ſuo:vt veſtimēta illius nō ardeāt:aut am
bulare ſup prunas vt nō plāte comburā
tur eius: Sic qui ingreditur ad mulierē
proximi ſui:nō erit mundus cū tetigerit
eam. Non grandis eſt culpa cū quis fura-
tus fuerit. Furat enim vt eſurientē im-
pleat animā. Deprehenſus quoq reddet ſe
ptuplū:⁊ omnem ſubſtantiā domus ſue
tradet ⁊ liberabit ſe. Qui aūt adulter eſt:p
pter cordis inopiā perdet animam ſuā.
Turpitudinem ⁊ ignominiā congregat
ſibi:⁊ opprobrium illius non delebitur.
Quia zelus ⁊ furor viri nō parcet in die vin
dicte:nec acqeſcet cuiuſq precibus:nec ſuſci
piet pro redemptione dona plurima.
¶ Ca. ſū. ¶ Inuitat ad timorē dñi ⁊ cu
ſtodiā mandatorū eius:deſcribit mulie
rem adulteram:refert verba eius:⁊ detor
tatur a vijs eius. Cap. vij.
A Fili mi cuſtodi ſermones meos ⁊ pre
cepta mea reconde tibi. Fili honora
dominum ⁊ valebis:preter eum vero nō
al'. nō h3 timueris deum alienum. Serua manda
✝ fili ho- ta mea ⁊ viues:⁊ legem meam quaſi pu-
nora ⁊c. pillā oculi tui. Liga eam in digitis tuis:
vſq3 alie ſcribe illam in tabulis cordis tui.//Dic ſa
num pientie:ſoror mea es:⁊ prudentiam voca
nō pe.di. amicam tuam. Ut cuſtodiat te a muliere
co.chari- extranea: et ab aliena que verba ſua dul-
tas ... cia facit. De feneſtra enim domus mee per
ſup.2.ca. cancellos proſpexi iuuenem:⁊ video par-
D uulos. Conſidero vecordem ✝ iuuenem:
al'. nō h3 qui tranſit per plateas iuxta angulum: ⁊
✝. iuue- prope viam domus illius graditur in ob
nem ſcuro aduesperaſcēte die i noctis tenebris
⁊ caligine. Et ecce occurrit illi mulier in
ornatu meretricio pparata ad decipien-
das aīas. Garrula ⁊ vaga getis impatiēs:
nec valēs in domo conſiſtere pedib⁹ ſuis.
Nūc foris nūc in plateis: nūc iuxta an-
gulos inſidiās. Apprehēſumq deoſculat
iuuenē:⁊ procaci vultu blandit dicens.
Uictimas pro ſalute deuoui:hodie reddi
di vota mea. Idcirco egreſſa ſū in occur- C
ſum tuū:deſiderās te videre ⁊ repperi. In
texui funibus lectulum meū:ſtraui ta-
petib⁹ pictis ex egypto:aſpſi cubile meū
myrrha ⁊ aloe ⁊ cynamomo. Ueni ine-
briemur vberib⁹:⁊ fruamur cupitis am
plexib⁹ donec illuceſcat dies. Nō eſt enī vir 57. di.c.
in domo ſua:abijt via longiſſima. Saccu naſci
lū pecunie ſecum tulit:in die plene lune
reuerſurus eſt in domū ſuā. Irretiuit D
eū multis ſermōibus:⁊ blandicijs labio
rū protraxit illū. Statim eā ſequit quaſi
bos ductus ad victimā:⁊ quaſi agnus la-
ſciuiēs ⁊ ignorans:⁊ neſcit q ad vincula
ſtult⁹ trahat donec trāſfigat ſagitta iecur
eius. Uelut ſi auis feſtinet ad laqueū:⁊ ne
ſcit q de periculo anime illius agit. Nūc
ergo fili mi audi me:⁊ attēde verba oris
mei. Ne abſtrahat in vijs illius me⁹ tuū:
neq decipiaris ſemitis ei⁹. Multos enim
vulneratos deiecit:⁊ fortiſſimi qq inter-
fecti ſunt ab ea. Uie inferi domus ei⁹ ✝ pe- al's ✝ ad
netrātes in ✝ interiora mortis. penetra-
¶ Ca. ſū. ¶ Sapiētia cōmēdat doctrinā lia deſcē-
ſuā ⁊ prefert cunctis opib⁹:⁊ dicit q coe- dentis
terna eſt deo patri:⁊ cū ipſo creauit oia: ⁊ mortis
ſe probat audire deum. Cap. viij. al's ✝
Nunquid nō ſapiētia clamitat:⁊ pru iſtriora
dentia dat vocem ſuā. In ſummis A
excelſiſq verticibus ſupra viā in medijs
ſemitis ſtans iuxta portas ciuitatis in ip
ſis foribus loquit dicēs. O viri ad vos cla
mito:⁊ vox mea ad filios hominū. Intelli
gite paruuli aſtutiā:⁊ inſipiētes aīaduer-
tite. Audite quoniam de rebus magnis
locutura ſum:⁊ aperiētur labia mea vt re
cta predicēt. Ueritatē meditabit guttur
meum:⁊ labia mea deteſtabūtur impiū.
Juſti ſunt omnes ſermones mei: nō eſt B
in eis prauū quid neq peruerſum. Recti ſup.3.b.
ſunt intelligentibus:⁊ equi inuenienti- al's non
bus ſcientiam. Accipite diſciplinam me- h3 ✝ opi
am ⁊ non pecuniam:doctrinā magis q̄ bu
aurū eligite.//Melior eſt enim ſapientia
cunctis

ductio ✝ opib⁹ precioſiſſimis:⁊ omne deſi
derabile ei nõ poteſt cõparari. Ego ſapien
tia habito in cõſilio:⁊ eruditis interſum
cogitationib⁹. Timor dñi odit malũ: ar
rogantiã ⁊ ſuperbiã ⁊ viam prauam:⁊ os
bilingue deteſtor. Meũ eſt conſiliũ ⁊ eq
tas:mea eſt prudentia:mea eſt fortitudo.
Per me reges regnãt ⁊ legũ conditores
iuſta decernũt. Per me pncipes imperãt
⁊ potẽtes decernũt iuſtitiam. Ego diligẽ
tes me diligo:⁊ q mane vigilauerint ad
me inuenient me. Mecum ſunt diuitie ⁊
gloria:opes ſuperne ⁊ iuſtitia. Melior eſt
fruct⁹ me⁹ auro ⁊ lapide precioſo:⁊ geni
mina mea argento electo. In vijs iuſtitie
ambulo in medio ſemitarũ iudicij:vt di
tem diligẽtes me:⁊ theſauros eoꝝ repleã.
C // Domin⁹ poſſedit me in initio viaꝝ ſua
Sap. 6.a rum anteq̃ȝ quicq̃ȝ faceret a principio: ab
eterno ordinata ſum:⁊ ex antiquis ante
q̃ȝ terra fieret. Nundũ erant abyſſi:⁊ ego
iam cõcepta eram. Necdũ fontes aquarũ
eruperant:necdũ montes graui mole cõ
ſtiterãt. Ante omnes colles ego parturie
bar:adhuc terram nõ fecerat:⁊ flumina ⁊
cardines orbis terre. Qñ preparabat celos
aderã:qñ certa lege ⁊ gyro vallabat abyſ
ſos. Qñ ethera firmabat ſurſum:⁊ librabat
fontes aquarũ. Qñ circũdabat mari ter
minũ ſuũ:⁊ legem ponebat aquis ne trã
ſirent fines ſuos. Qñ appẽdebat fundamẽ
ta terre:cũ eo eram cuncta componens. Et
delectabar per ſingulos dies ludẽs coram
eo omni tẽpore:⁊ ludens in orbe terraꝝ:
⁊ delitie mee eſſe cuȝ filijs hominũ. Nunc
ergo filij audite me. Beati qui cuſtodiũt
vias meas. Audite diſciplinam ⁊ eſtote ſa
pientes:⁊ nolite abijcere eaȝ. Beat⁹ homo
qui audit me:⁊ qui vigilat ad fores meas
quotidie:⁊ obſeruat ad poſtes oſtij mei.
Qui me inuenerit:inueniet vitã ⁊ hauri
et ſalutẽ a dño. Qui aũt in me peccauerit
ledet animam ſuaȝ. Omnes qui me ode
rũt diligunt mortem.

¶ Cap. Sũ. ¶ Sapientia carne aſſumpta edificauit ſibi domũ:reuocat ab infantia: pmittit annos vite: deſcribit mulierem adulterã ſiue hereſim. Cap. ix.

A S Apientia edificauit ſibi domũ:excidit
colũnas ſeptẽ. Immolauit victimas
ſuas:miſcuit vinũ ⁊ ꝓpoſuit mẽſam ſuã.
Miſit ancillas ſuas vt vocarẽt ad arcem:⁊
ad menia ciuitatis. Si qs ẽ paruulus:ve
niat ad me. Et inſipiẽtib⁹ locuta eſt. Veni B
te comedite panẽ meũ:⁊ bibite vinũ qđ
miſcui vobis. Relinqte iſantiã:⁊ venite ⁊
ãbulate ✝ per vias prudẽtie. Qui erudit al's ✝ in
deriſorẽ:ipſe iniuriã ſibi facit:⁊ q arguit
impiũ ſibi maculã generat. Noli arguere C
deriſorẽ:ne oderit te. Argue ſapiẽtẽ:⁊ di
liget te. // Da ſapiẽti occaſionẽ:⁊ addet ei // 23.q.6.
ſapiẽtia. Doce iuſtũ:⁊ feſtinabit accipere. c. vides
// Principiũ ſapiẽtie timor dñi:⁊ ſciẽtia ſup:a.1.a
ſanctoꝝ prudẽtia. Per me.n. multiplica Ps. 110.
bunt dies tui:⁊ addent tibi ãni vite. Si Eccl. 1. b.
ſapiẽs fueris tibimetipſi eris:ſi aũt illu
ſor ſolus portabis malũ. Mulier ſtulta ⁊
clamoſa plenaq; illecebris:⁊ nihil oĩno
ſciens:ſedet in forib⁹ domus ſue ſup ſel
lam in excelſo vrbis loco:vt vocaret tran
ſeuntes ✝ per viã ⁊ pergẽtes itinere ſuo.
Quis eſt paruulus:declinet ad me. Et ve Al's non
cordi locuta eſt. Aque furtiue dulciores hȝ ✝ per
ſunt:⁊ panis abſcõdit⁹ ſuauior. Et ignora D
uit q ibi ſint gygãtes:⁊ in pfundis infer
ni conuiue eius. ✝ Qui enim applicabi
tur illi deſcendet ad inferos:nam qui ab al'. nõ hȝ
ſceſſerit ab ea ſaluabitur. ✝ Qui

¶ Ca. Sũ. ¶ Alternatim loquit de filio ſapiente ⁊ ſtulto:iuſto ⁊ impio: ſimplici ⁊ prauo:de charitate ⁊ odio: de bono lingue ⁊ male. Cap. x. — eni ⁊c. vſ q ſaluabit.

P Arabole ſalomonis filij dauid regis A
hieruſalẽ. // Filius ſapiẽs letificat pa
trẽ:filius vero ſtultus meſticia ẽ matris // di. 95.
ſue. // Nihil proderũt theſauri impietatis c. eſto
iuſtitia vero liberabit a morte. // Non affli iſra. 15. c.
get dñs fame animaȝ iuſti:⁊ inſidias im iſra. 11. a
pioꝝ ſubuertet. // Egeſtatẽ operata eſt ma Eccl. 5. b
nus remiſſa:manus aũt fortiũ diuitias iſra. 12. d
parat. ✝ Qui autẽ nititur mendacijs hic al's non
paſcit ventos:idẽ autem ipſe ſequit aues hȝ ✝ qui
volantes. Qui congregat in meſſe filius ſa aũt ⁊c. vſ
piẽs eſt qui autem ſtertit eſtate filius cõ q; volan
fuſionis. Benedictio dñi ſup caput iuſti: tes
os aũt impiorũ operit iniqtatẽ. Memo
ria iuſti cũ laudib⁹:⁊ nomẽ impioruȝ
putreſcet. Sapiẽs corde precepta ſuſcipiet
ſtultus cedit labijs. // Qui ambulat ſim B
pliciter:ambulat cõfidẽter:qui autẽ depra iſra. 28. c.
uat vias ſuas manifeſtus erit. // Qui an Eccl. 27.
nuit oculo dabit dolorẽ ⁊ ſtultus labijs Al's ✝
verberabit. Uena vite os iuſti:⁊ os ipioruȝ iniqtateſ
operit ✝ iniqtatẽ. // Odium ſuſcitat rixas: 1. p̃t. 4. b.

⁊ vniuerſa delicta operit charitas. In labijs
ſapiētis inuenit̄ ſapiētia:⁊ virga in dorſo
eius q̄ indiget corde. Sapiētes abſcōdūt
ſcientiā:os aūt ſtulti cōfuſioni ꝓximum
Iſa.18.b. eſt.// Subſtantia diuitis vrbs fortitudi-
C nis ei⁹:pauor pauperꝝ egeſtas eoꝝ. Opus
iuſti ad vitā:fruct⁹ aūt impij ad peccatū.
Uia vite cuſtodiēti diſciplinā: qui autē
increpationes relinq̄t errat. Abſcondunt
odiū labia mēdacia:q ꝓfert cōtumeliam
// 43.diſ. inſipiens eſt.// In multiloquio nō deerit
ca.i. peccatū:qui aūt moderat̄ labia ſua prudē
tiſſimus eſt. Argētū electū lingua iuſti:
cor aūt impioꝝ ꝓ nihilo. Labia iuſti eru
diunt plurimos:qui aūt indocti ſunt in
D cordis egeſtate morient̄. Bn̄dictio dn̄i di
uites facit:nec ſociabit̄ ei afflictio. Quaſi
per riſū ſtult⁹ operat̄ ſcelus:ſapiētia autē
eſt viro prudētia. Qđ timet impi⁹ veniet
ſup eū:deſideriū ſuū iuſtis dabit̄. Quaſi
tēpeſtas tranſiens nō erit impius: iuſtus
aūt quaſi fundamētū ſempiternū. Sicut
acetū dentib⁹:⁊ fum⁹ oculis:ſic piger his
Als✝in qui miſerunt eū.✝ Timor dn̄i apponet
via dies:⁊ anni impioꝝ breuiabunt̄. Expecta
tio iuſtoꝝ letitia:ſpes aūt impioꝝ peribit
Fortitudo ſimplicis via dn̄i:⁊ pauor his
qui operant̄ malū. Juſtus ineternū non
cōmouebit̄:impij aūt nō habitabūt ſup
terrā. Os iuſti parturiet ſapiētiā: lingua
prauoꝝ peribit. Labia iuſti conſiderāt pla
cita:⁊ os impiorum peruerſa.

¶ Ca. Sū. ¶ De equitate ⁊ hūilitate:ſim
plicitate ⁊ iuſtitia:de gubernatore ⁊ diſpē
ſatore:de miſericordia ⁊ clemētia ⁊ eoꝝ con
trarijs:de diuidētib⁹ ꝓpria:de denūciatio
ne:de querēte bonū:de vxore iuſti:de flagel
lo iuſti ⁊ eoꝝ cōtrarijs. Cap. xj.

A S// Tatera doloſa abominatio eſt apud
Miſ.45. deū:⁊ pōdus equū volūtas eius. Ubi
ca.ois. fuerit ſupbia:ibi erit ⁊ cōtumelia:vbi aūt
de pe.dſ.i eſt hūilitas:ibi ⁊ ſapientia. Simplicitas
ani.c.quē iuſtoꝝ diriget eos:⁊ ſupplātatio peruerſo
peniter. rū vaſtabit illos.// Nō ꝓderūt diuitie in
ſup.10.a die vltionis:iuſtitia aūt liberabit a mor
Eccl.5.b. te. Juſtitia ſimplicis diriget viā ei⁹:⁊ im
pietate ſua corruet impi⁹. Juſtitia rectoꝝ
liberabit eos:⁊ in inſidijs ſuis capientur
Sap.5.c. iniqui.// Mortuo homine impio nulla
B erit vltra ſpes:⁊ expectatio ſollicitoꝝ peri
bit: Juſt⁹ de anguſtia liberat⁹ eſt:⁊ tradet̄
impius ꝓ eo. Simulator ore decipit ami
cū ſuū:iuſti aūt liberabunt̄ ſcientia. In
bonis iuſtoꝝ✝exaltabit̄ ciuitas:⁊ in ꝑdi- al.✝exul
tione impioꝝ erit laudatio. Bn̄dictione tabit
iuſtoꝝ exaltabit̄ ciuitas:⁊ in ore impioꝝ
ſubuertet̄. Qui deſpicit amicū ſuū indi
gens corde eſt:vir aūt prudens tacebit.// //5.q.5.c.
Qui ambulat fraudulenter reuelat arca- q̄ ābulat.
na:q aūt fidelis eſt celat amici cōmiſſum.
Ubi nō eſt gubernator: pp̄lus corruet:ſa
lus aūt vbi multa cōſilia.// Affliget̄ ma- Iſa.14.a.
lo qui fidē facit ꝓ extraneo:qui aūt cauet C
laqueos ſecurus erit. Mulier gratioſa i
uenit gloriā:⁊ robuſti habebūt diuitias.
Bn̄facit anime ſue vir miſericors:q autē
crudelis eſt et ꝓpinquos abijcit. Impius
facit opus inſtabile:ſeminanti aūt iuſti
tiā merces fidelis. Clemētia✝pparat vi- al's✝ꝑpa
tā:⁊ ſectatio malorū mortē. Abominabi- rauit
le dn̄o cor prauū:⁊ volūtas ei⁹ in his qui
ſimplr̄ ambulāt. Man⁹ in manu nō erit
innocēs malus:ſemē aūt iuſtoꝝ ſaluabi
tur.// Circulus aure⁹ in narib⁹ ſuis:mu Eccl.9.c.
lier pulchra ⁊ fatua. Deſideriū iuſtoꝝ oē D
bonū eſt:preſtolatio impioꝝ furor. Alij di
uidūt ꝓpria ⁊ ditiores fiunt: alij rapiūt
nō ſua ⁊ ſemp in egeſtate ſunt. Anima q̄
bn̄dicit impinguabit̄:⁊ qui inebriat ipſe
quoq; inebriabit̄. Qui abſcōdit frumēta
maledicet̄ in populis. Bn̄dictio aūt ſuper
caput vēdētiū. Bn̄ cōſurgit diluculo q q̄
rit bona:q aūt inueſtigator maloꝝ eſt op
primet̄ ab eis. Qui cōfidit in diuitijs ſu
is corruet:iuſti aūt quaſi virēs foliū ger
minabūt. Qui cōturbat domū ſuā poſſi
debit vētos:⁊ q ſtultus eſt ſeruiet ſapien
ti. Fruct⁹ iuſti lignū vite:⁊ q ſuſcipit ani
mas ſapiēs eſt. Si iuſtus in terra recipit: I.pe.4.b.
quāto magis impius ⁊ peccator?

¶ Ca. Sū. ¶ De agēda grā:⁊ iuſtitia iudi
cāda:de doctore bo:de cognoſcēdis iumē
tis ꝓprijs ⁊ eoꝝ dn̄ijs:de terra colenda:de
bonis ⁊ malis q ſunt in lingua:de ſecuri
tate iuſti:de manu fortiū:de merore viri:
de negligēdo dānū pp amicū. Cap. xij.

Qui diligit diſciplinā diligit ſciētiā: A
q aūt odit increpationes inſipiēs ē.
Qui bon⁹ eſt hauriet✝ſibi grām a dn̄o: q Al's non
aūt cōfidit in cogitatiōib⁹ ſuis impie agit. hʒ✝ſibi
Nō roborabit̄ hō ex impietate:⁊ radix iu
ſtoꝝ nō cōmouebit̄. Mulier diligens co
rona eſt viro ſuo:⁊ putredo in oſſib⁹ ei⁹
que cōfuſione res dignas gerit. Cogita-

tiones iuſt : ⁊ iudicia ⁊ cõſilia impioꝝ
¶q.5.c.ſi. fraudulẽta.//Uerba impioꝝ inſidiantur
de pe. di. ſanguini:os iuſtoꝝ liberabit eos.Uerte i-
j. ibi qđ pios ⁊ nõ erunt:domus aũt iuſtoꝝ ꝑma
iuſto. nebit.Doctrina ſua noſcit vir:q autẽ va
B nus ⁊ excors eſt patebit contẽptui.// Me
Eccl.io.d lior eſt pauꝑ ⁊ ſufficiẽs ſibi: ꝗ glorioſus
⁊ indigẽs pane.Nouit iuſt⁹ iumẽtorum
ſuoꝝ animas:viſcera aũt impioꝝ crude-
eccl.20.d lia.//Qui operatur terrã ſuã ſatiabit pani-
infra.28.d bus:q aũt ſectatur ociũ ſtultiſſim⁹ eſt.
al.nõ hꝫ ✠Qui ſuauis eſt viuit in moderationi-
✠Qui ſu bus:in ſuis monitionib⁹ relĩqt contu
auis: vſ- meliã.Deſideriũ impij monimẽtuꝫ eſt
ꝗ contu peſſimoꝝ:radix aũt iuſtoꝝ ꝓficiet. Pro-
melias pter peccata labioꝝ ruina ꝓximat malo:
al.✠ mu effugiet aũt iuſt⁹ de anguſtia.//De fructu
nimẽtũ oris ſui vnuſq̃ſq; replebit bonis:⁊ iuxta
vl mõu- opera manuum ſuaꝝ retribuetur ei.Uia
mentũ ſtulti recta in oculis eius:q autẽ ſapiens
infra.13. a. eſt audit conſilia. Fatuus ſtatim indicat
C irã ſuam:qui aũt diſſimulat iniuriam
22. q.5.c. callidus eſt.Qui qđ nouit loquitur iudex
iuramẽ- iuſtitie eſt:q autẽ mentitur teſtis eſt frau
ti. dulẽtus.Et q ꝓmittit ⁊ q̃ſi gladio pungi
tur cõſciẽtie:lingua aũt ſapiẽtiũ ſanitas
5.q.5.ca. eſt.Labium veritatis firmũ erit imperpe-
ſi. tuũ:q autẽ teſtis eſt repẽtin⁹ ꝯcinnat lin
guaꝫ mẽdacij.Dolus in corde cogitãtiũ
mala:q autẽ pacis ineunt cõſilia ſeqtur
eos gaudium.Nõ contriſtabit iuſtuꝫ qc-
quid ei acciderit:impij autẽ replebunt
D malo.Abominatio eſt dño labia menda-
cia:qui aũt fideliter agũt placẽt ei.Homo
verſutus celat ſcientiã:⁊ cor inſipiẽtiũ ꝓ-
ſup.io. a uocat ſtultitiã.//Manus fortiũ domina-
bitur:que aũt remiſſa eſt tributis ſeruiet
Meror in corde viri humiliabit illuꝫ: ⁊
ſmone bono letificabit.Qui negligit dã
num ꝓpter amicũ iuſtus eſt:iter autem
impioꝝ decipiet eos.Nõ inueniet fraudu
lentus lucrũ:⁊ ſubſtãtia hominis erit au
ri preciũ.In ſemita iuſtitie vita:iter aũt
deuium ducit ad mortem.

¶Ca.Sũ.¶De cuſtodia oris ⁊ duplici
corde:de falſis diuitijs:de lucerna ĩpioꝝ:
de ſubſtãtia feſtinata:de ꝯtẽnentiũ voragi-
ne:de nũcio:de ſimilitudine cõuiuantiũ.
⁊ filijs iuſti:de cibis qui a parẽtibus con-
A gregati ſunt. Cap.xiii.

diſt.5.c. F//Ilius ſapiẽs doctrina patris: qui
eſto. aũt illuſor eſt nõ audit cuꝫ arguit

//De fructu oris ✠ ſui homo ſatiabit bo-
nis:anima autẽ impioꝝ iniqua.// Qui al.nõ hꝫ
cuſtodit os ſuũ cuſtodit animã ſuã: qui ✠ſui
aũt incõſideratus eſt ad loquẽdũ ſentiet ſup.12.b.
mala.Uult ⁊ nõ vult piger:anima autẽ infra.21.d.
operãtium impinguabitur.Uerbũ men //5.q.5.c.
dax iuſtus deteſtabitur impius autẽ cõ- ſi.
fundit ⁊ cõfundet.Iuſtitia cuſtodit inno-
centis viã:impietas aũt peccatorẽ ſupplã
tat.Eſt quaſi diues cum nihil habeat.⁊ eſt
quaſi pauper cum in multis diuitijs ſit.
Redemptio anime viri diuitie ſue: qui
autem pauper eſt increpationem non ſu B
ſtinet.Lux iuſtorum letificat: lucerna au
tem impiorum extinguetur.Inter ſuper
bos ſemper iurgia ſunt:qui autem agũt
✠ omnia cum conſilio regũtur ſapiẽtia.
Subſtantia feſtinata minuetur:qui au- als✠cũ
tem paulatim colligitur manu multi- cta
plicabitur.Spes q̃ differtur affligit ani-
maꝫ: lignum vite deſiderium veniens.
Qui detrahit alicui rei ipſe ſe in futuruꝫ
obligat:qui autẽ timet preceptũ in pace C
verſabitur.Anime doloſe errant in pecca- al.nõ hꝫ
tis:iuſti aũt miſericordes ſunt ⁊ miſerã- ✠filio do
tur.✠ Filio doloſo nihil erit boni:ſeruo loſo ⁊c.
autem ſapienti ꝓſperi erunt actus.Lex✠ vſq; act⁹
ſapiẽtis fons vite:vt declinet a ruina mor als✠ ſa-
tis.Doctrina bona dabit gratiam:in iti pienti
nere contemptorũ vorago. Aſtutus oĩa D
agit cum conſilio:qui autem fatuus eſt //5.23.d.
aperit ſtultitiaꝫ.Nuncius impij cadet in eccl.30.a
malum.Legatus fidelis ſanitas. Egeſtas 33.q.4.c.
⁊ ignominia ei qui deſerit diſciplinam: nimiuꝫ.
qui autem acquieſcit arguenti glorifica- ⁊ ca.diſ-
bitur.Deſiderium ſi compleatur delectat plicet.
animã:deteſtantur ſtulti eos qui fugiũt 13.q.4.c.
mala.Qui cum ſapientibus graditur ſa- ⁊ vĩdicta
piens erit:amicus ſtultorũ ſimilis effi- 5.q.5.ca.
cietur.Peccatores perſeqtur maluꝫ:⁊ iu nõ oĩs
ſtis retribuentur bona.Bonus relinquit di.45.ca.
heredes filios ⁊ nepotes:⁊ cuſtodit iuſto ſalomõ
ſubſtãtia peccatoris.Multi cibi in noua- de maio.
lib⁹ patrũ ⁊ alijs congregant abſq; iudi- ⁊ ebr.ca.
cio.//Qui parcit virge odit filium ſuum: ſolite
q autẽ diligit illum inſtanter erudit. Iu & reſcrip.
ſtus comedit ⁊ replet animã ſuaꝫ: venter ca.ſi q̃ñ
autem impiorum inſaturabilis. 23.q.1.ca.

¶Ca.Sũ ¶De ſapiẽte muliere:de forti- parat⁹.q.
tudine boũ:de ſtulto neſciẽte ⁊ via fallacis: 5.c.nõ te
de verſuto ⁊ aſtuto:de deſpectu proximi:de putes.c.
miã:de diuitijs bõi opis:de timore dñi:d nõ vo.

patiētia: de inuidia: de calūnijs paupis: de
iuſtitia: ⁊ accepto miſtro. Ca. xiiij.

A S Apiēs mulier edificat domū ſuā inſi
piēs extructā quoq3 manib⁹ deſtruet
//Ambulās recto itinere ⁊ timēs deū de
Iob. 12. c. ſpicit ab eo q infami gradit via. In ore
ſtulti virga ſupbie: labia ſapiētū cuſtodi
unt eos. Ubi nō ſunt boues pſepe vacuū
eſt: vbi aūt apparent plurime ſegetes: ibi
manifeſta eſt fortitudo bouis. // Teſtis fi
// 22. q. 5. ca. iuramētū. delis nō mētiet: pfert aūt mēdaciū dolo
ſus teſtis. Querit deriſor ſapiētiā ⁊ nō i
uenit: doctrina prudentiū facilis. Uade 9
virū ſtultū: ⁊ neſcit labia prudētie. Sapiē
B tia: callidi eſt intelligere viā ſuā: ⁊ prudē
tia ſtultoꝝ errās. ✠ Stult⁹ ✠ illudet pec
als ✠ ſtultis catū: ⁊ inter iuſtos morabit gr̄a. Cor qđ
nouit amaritudinē anime ſue: i gaudio
als ✠ illudit ei⁹ nō miſcebit extrane⁹. Dom⁹ impiorū
delebit: tabernacula iuſtoꝝ germinabunt.
Eſt via q̄ videt hōmini iuſta: nouiſſima
aūt ei⁹ deducūt ad mortē. // Riſus dolore
// diſ. 87. ca. cū mſra miſcebit // ⁊ extrema gaudij luctus occu
pat. Uijs ſuis replebit ſtult⁹: ⁊ ſuper eum
erit vir bon⁹. // Innocēs credit omni ver
Infra. 16. d bo: aſtut⁹ cōſiderat greſſus ſuos. Filio dolo
// 32. q. 5. c. Inocēs ſo nihil erit boni. ſeruo aūt ſapiēti pſperi
erūt act⁹: ⁊ dirigēt via ei⁹. Sapiēs timet
⁊ declinat a malo: ſtult⁹ trāſilit ⁊ confidit.
Impatiēs operabit ſtultitiā: ⁊ vir verſut⁹
odioſus eſt. Poſſidebūt paruuli ſtultitiā
⁊ expectabūt aſtuti ſcientiā. Jacebūt mali
ante bonos: ⁊ impij ante portas iuſtorū.
Etiā pximo ſuo pauper odioſus eſt ami
C ci vo diuitū multi. Qui deſpicit pximū
ſuū peccat: q aūt miſeret pauperis beatus
erit. Qui credit in dn̄o miſericordiā dili
git: errant q operant malū. Miſericordia
⁊ veritas pparāt bona. In omni opere bo
no erit abūdātia: vbi aūt vba ſunt pluri
ma ibi frequēter egeſtas. Corona ſapiētū
diuitie eorū: fatuitas ſtultoꝝ imprudē
tia. // Liberat animas teſtis fidelis: ⁊ pfert
// 3. q. i. c. nulli i⁹ v. liberi. mendacia verſipellis. In timore dn̄i fidu
cia fortitudinis ⁊ filijs eius erit ſpes. Ti
D mor dn̄i fons vite: vt ✠ declinet a ruina
mortis. In multitudine ppl'i dignitas
als ✠ declinēt regis ⁊ i paucitate plebis ignominia pn
cipis. Qui patiens eſt multa gubernat ſa
i. q. 4. §. his piētia: qui aūt impatiēs eſt exaltat ſtulti
tiam ſuā. Uita carniū ſanitas cordis: pu
tredo oſſiū inuidia. Qui calūniat agē. eſ

exprobrat factori ei⁹: honorat aūt eū qui
miſeret pauperis. In malitia ſua repelle
tur impi⁹: ſperat aūt iuſtus in morte ſua
In corde prudētis requieſcit ſapiētia: ⁊
indoctos quoſq3 erudiet. Juſtitia eleuat
gentē: miſeros aūt facit populos peccatū.
Accept⁹ eſt regi miniſter intelligēs iracū
diā ei⁹ inutilis ſuſtinebit.
C Ca. Sū. C De effectu ſermōis boni. de
cognitione dei: de victimis impioꝝ: de do
ctrina obedientie: de hilaritate conſcien
tie: laus timoris ⁊ caſtitatis: de iracūdia:
pigritia: ſapiētia ⁊ vidua eccleſia: de auari
tia ⁊ oratione iuſtorū de fama bona: de di
ſcipulo obediente. Cap. xv.
A R Eſponſio mollis frangit irā ſer
Infra. 25. b mo durus ſuſcitat furorē. // Lingua
ſapientū ornat ſcientiā: os fatuoꝝ ebulit
ſtultitiā. In omni loco oculi dn̄i: contē
plant bonos ⁊ malos. Lingua placabilis
als ✠ domꝰ iuſti lignū vite: que aūt immoderata eſt cōte
ret ſpūm. Stult⁹ irridet diſciplinā pr̄is
al. nō h3 ✠ In abūdanti ⁊c. vſq3 eradicabunt ſui qui aūt cuſtodit increpationes aſtu
tior fiet. ✠ In abūdāti iuſtitia virt⁹ ma
gna eſt: cogitationes aūt impiorū eradi
cabūtur. Dom⁹ iuſti plurima fortitudo:
⁊ in fructib⁹ impij conturbatio. Labia ſa
B pientū diſſeminabūt ſciētiā: cor ſtulto
rū diſſimile erit. // Uictime impioꝝ abo
// i. 2f. d. Eccl. 34. c minabiles dn̄o: vota iuſtorum placabilia.
i. q. i. ca. nō eſt. Abominatio eſt dn̄o via impij: qui ſeqt
iuſtitiā diligit ab eo. Doctrina mala ✠ de
3. q. 7. c. ſ grauib⁹ ſerentiū viam ✠ vite: qui increpationes
odit morict. Infernus ⁊ perditio corā
14. q. 5. c. ſcriptū dn̄o: quāto magis corda filiorū hominū.
Nō amat peſtilēs eū qui ſe corripit: nec
als ✠ deſerenti ad ſapiētes gradit. // Cor gaudēs exhila
rat faciē: in merore animi deijcitur ſpūs.
Als non h3 ✠ vite Cor ſapiētis querit doctrinā: ⁊ os ſtulto
rū paſcit imperitia. Omnes dies paupe
Infra. 17. d. ris mali: ſecura mens q̄ſi iuge cōuiuiū.
Melius eſt parū cū timore dn̄i: q3 theſau
ri magni ⁊ inſatiabiles. Melius eſt voca
ri ad olera cum charitate: q3 ad vitulū ſa
ginatū cum odio. Uir iracūdus puocat
C rixas: q patiēs eſt mitigat ſuſcitatas. Iter
ſup. 10. a. pigrorū q̄ſi ſepes ſpinarū: via iuſtoꝝ abſ
q3 offendiculo. Filius ſapiens letificat
patrē: ⁊ ſtult⁹ homo deſpicit matrē ſuam.
Stultitia gaudiū ſtulto: ⁊ vir prudēs di
al. nō h3 ✠ ſuos rigit greſſus ✠ ſuos. Diſſipant cogitatio
nes vbi nō eſt cōſiliū: vbi vero ſunt plu

res cōſiliarij cōfirmant. Letatur homo in
ſententia oris ſui: et ſermo oportun⁹ e opti
m⁹. Semita vite ſup eruditū: vt declinet
al's + Domos — de iferno nouiſſimo. + //Domū ſupboꝝ
demolietur dñs: et firmos faciet terminos
//ō pr. di. 2. c. pncipiū — vidue. Abominatio dñi cogitationes ma
le: et purus ſermo pulcherrim⁹ firmabit
ab eo. //Cōturbat domū ſuam qui ſectat
//diſ. 47. c. bonoꝝ. — auaritiā: qui autem odit munera viuet.
al. nō h₃ + p miſe cordiam etc. vſq a malo — + Per miſericordiā et fidē purgant pec
cata: per timorem aūt dñi declinat omnis
a malo. Mens iuſti meditabit + obedie
tiam: os impioꝝ redūdat malis. // Lōge
eſt dñs ab impijs: et orationes iuſtoꝝ ex
audiet. Lux oculoꝝ letificat animā: fama
al's + ſapientiā — bona impinguat oſſa. Auris q audit in
crepationes vite: in medio ſapientiū cō
//24. q. 5. c. ſcriptū 3. q. 7. ca. in quib⁹ — morabit. Qui abijcit diſciplinam deſpicit
animā ſuam: qui autē acqeſcit increpatio
nib⁹ poſſeſſor eſt cordis. Timor dñi diſci
plina ſapiētie: et gloriā pcedit hūilitas.

¶ Ca. Xvi. ¶ Cor dñs dirigit vias homi
num: videt et pōderat: de via bona et laude
paupertatis: de indignatione regis: et cle
mentia et laude et ſapientia et humilitate.
De ſciſmatico et adultero. De laude ſene
ctutis et patiente. Cap. xvi.

A
al. nō h₃ + Quanto magn⁹ etc. vſq gratiam — Hominis eſt animā preparare: et dñi
gubernare linguā. + Quāto magn⁹
es humilia teipſum: et corā deo inuenies
gratiā. Omnes vie hominū patēt oculis
eius: ſpūs pōderator eſt dñs. Reuela do
mino opera tua: et dirigētur cogitatiōes
tue. Uniuerſa ppter ſemetipm operatus
eſt dñs: impiū quoq ad diē malū. Abo
minatio dñi eſt omnis arrogās: etiam ſi
manus ad manū fuerit: nō eſt innocens.
al. nō h₃ + Initiū etc. vſq hoſtias — + Initiū vie bone facere iuſtitiā: accepta
eſt apud deum magis q imolare hoſtias.
Miſericordia et veritate redimit iniqtas:
B
et in timore dñi declinat a malo. Cū pla
1. ca. 20. di. 47. §. neceſſe — cuerint dño vie hominis inimicos quo
q eius conuertet ad pacē. Melius eſt pa
rum cū iuſtitia: q multi fruct⁹ cū iniq
tate. Cor hominis diſponit viam ſuā: ſed
domini eſt dirigere greſſus ei⁹. Diuina
tio in labijs regis: in iudicio nō errabit
os ei⁹. Pondus et ſtatera iudicia domini
al's + ſeculi — ſunt: et opera eius omnes lapides + ſecu
li. Abominabiles regis qui agunt impie:
al's + diriget — qm iuſtitia firmat ſoliū. Uoluntas regū la
bia iuſta: qui recta loqtur + diriget. In

dignatio regis nūcij mortis: et vir ſapiēs
placabit + eā. In hilaritate vultus regis
vita: et clementia eius quaſi imber ſeroti — al's + ea
nus. Poſſide ſapiētiam q auro melior
eſt: et acquire prudētiam: q precioſior eſt
argento. Semita iuſtoꝝ declinat mala:
cuſtos anime ſue ſeruat + vitam ſuā. Cō — C
tritionem precedit ſuperbiam: et ante rui — al's + via
nam exaltabit ſpūs. Melius eſt humilia
ri cū mitib⁹: q diuidere ſpolia cū ſuper
bis. Eruditus in verbo reperiet bona: et q
ſperat in domino beat⁹ eſt. Qui ſapiens eſt
corde appellabit prudēs: et qui dulcis elo
quio maiora repiet. Fons vite eruditio
poſſidentis: doctrina ſtultorum fatuitas.
Cor ſapiētis erudiet os ei⁹: et labijs eius
addet gratiam. Fauus mellis cōpoſita ver
ba: dulcedo anime ſanitas oſſiū. //Eſt via
que videt homini recta et nouiſſima eius — ſup. 14. c.
ducūt ad mortem. Anima laborātis labo — D
rat ſibi: q cōpulit eū os ſuū. Uir + inſipi
ens fodit malū: et in labijs eius ignis ar — al's + impius
deſcit. Homo puerſus ſuſcitat lites: et ver
boſus ſeparat principes. Uir iniqu⁹ lactat
amicū ſuū: et ducit eū per viam nō bonā.
Qui + attonitis oculis cogitat praua: mor
dens labia ſua perficiet malū. Corona di — al's + annuēs |
gnitatis ſenectus: que in vijs iuſtitie re
perietur. Melior eſt patiēs viro forti: et q — al's + attonitus
dominat animo ſuo expugnatore vrbiū.
Sortes mittuntur in ſinum: ſed a domi
no temperantur.

¶ Ca. Xvii. ¶ De leta ꝯſciētia. De pbatiōe
iuſti et gēma gratiſſima. De ſtulto icorri
gibili. De ſtulto diuite. De vo amico et re
ctore aiaꝝ. De oculis ſtultoꝝ. De filio ſtul
to. De moderamie lingue. Cap. xvii.

Melior eſt bucella ſicca cū gaudio: q
domus plena victimis cū iurgio. — A
Seru⁹ ſapiens dominabit ſtultis filijs: et
inter fratres hereditatem diuidet. Sicut
igne pbat argentū et aurum camino: ita — Eccl. 10. b
corda probat dñs. Malus obedit lingue
inique: et fallax obtemperat labijs mēdaci
bus. Qui deſpicit pauperē exprobrat facto
ri ei⁹: et qui in ruina letatur alterius nō
erit impunit⁹. Corona ſenum filij filioꝝ:
et gloria filiorū patres eorū. Non decent — Job. 31. c
ſtultum verba compoſita: nec principiū — ſtra. 24. c.
labiū + mentiens. Gēma gratiſſima ex — B
pectatio pſtolātis: quocūq ſe vertit pru — al's + mē
denter intelligit. Qui celat delictum qrit — dax

patiētia:de inuidia:de calūnijs paupis:de
iuſtitia:⁊ accepto miſtro. Ca.xiiij.
A SApiēs mulier edificat domū ſuā inſi
piēs extructā quoqꝫ manibꝰ deſtruet
//Ambulās recto itinere ⁊ timēs deū de-
Job.12.c. ſpicit ab eo q infami gradit via. In ore
ſtulti virga ſupbie:labia ſapiētū cuſtodi-
unt eos. Ubi nō ſunt boues pſepe vacuū
eſt:vbi aūt apparent plurime ſegetes:ibi
manifeſta eſt fortitudo bouis.//Teſtis fi-
//22.q.5. delis nō mētiet:pfert aūt mēdaciū dolo
ca. iura- ſus teſtis. Querit deriſor ſapiētiā ⁊ nō i-
mēti. uenit:doctrina prudentiū facilis. Uade ꝯ
virū ſtultū:⁊ neſcit labia prudētie. Sapiē
tia:callidi eſt intelligere viā ſuā:⁊ prudē-
B tia ſtultoꝝ errās.+ Stultꝰ + illudet pec-
als+ſtul catū:⁊ inter iuſtos morabit grā. Cor qđ
tis nouit amaritudinē anime ſue:i gaudio
als+illu eiꝰ nō miſcebit extraneꝰ. Domꝰ impiorū
dit delebit:tabernacula iuſtoꝝ germinabunt.
Eſt via q̄ videt homini iuſta: nouiſſima
aūt eiꝰ deducūt ad mortē.// Riſus dolore
//diſ.37. miſcebit//⁊ extrema gaudij luctus occu-
ca.cū mi pat. Uijs ſuis replebit ſtultꝰ:⁊ ſuper eum
ra erit vir bonꝰ.//Innocēs credit omni ver-
īfra.16.d bo:aſtutꝰ cōſiderat greſſus ſuos. Filio dolo
//32.q.5. ſo nihil erit boni. ſeruo aūt ſapiēti pſperi
c.inocēs erūt actꝰ:⁊ diriget via eiꝰ. Sapiēs timet
⁊ declinat a malo:ſtultꝰ trāſilit ⁊ confidit.
Impatiēs operabit ſtultitiā:⁊ vir verſutꝰ
odioſus eſt. Poſſidebūt paruuli ſtultitiā
⁊ expectabūt aſtuti ſcientiā. Jacebūt mali
ante bonos:⁊ impij ante portas iuſtorū.
Etiā pximo ſuo pauper odioſus eſt ami-
C ci vo diuitū multi. Qui deſpicit pximū
ſuū peccat:q aūt miseret pauperis beatus
erit. Qui credit in dn̄o miſericordiā dili
git:errant q operant malū. Miſericordia
⁊ veritas pparāt bona. In omni opere bo-
no erit abūdātia:vbi aūt vba ſunt pluri-
ma ibi frequēter egeſtas. Corona ſapiētū
diuitie eorū:fatuitas ſtultoꝝ imprudē
tia.//Liberat animas teſtis fidelis:⁊ pfert
//3.q.j.c. mendacia verſipellis. In timore dn̄i fidu-
nulli i'v. cia fortitudinis ⁊ filijs eius erit ſpes. Ti-
liberi. mor dn̄i fons vite:vt + declinet a ruina
D mortis. In multitudine ppli dignitas
als+ de- regis ⁊ i paucitate plebis ignominia pn-
clinēt cipis. Qui patiens eſt multa gubernat ſa-
j.q.4.§. piētia:qui aūt impatiēs eſt exaltat ſtulti-
bis tiam ſuā. Uita carniū ſanitas cordis:pu-
tredo oſſiū inuidia. Qui calūniat agē. eꝫ
exprobrat factori eiꝰ:honorat aūt eū qui
miseret pauperis. In malitia ſua repelle-
tur impiꝰ:ſperat aūt iuſtus in morte ſua
In corde prudētis requieſcit ſapiētia:⁊
indoctos quoſqꝫ erudiet. Juſtitia eleuat
gentē:miſeros aūt facit populos peccatū.
Acceptꝰ eſt regi miniſter intelligēs iracū-
diā eiꝰ inutilis ſuſtinebit.
¶ Ca. Sū. ¶ De effectu ſermōis boni. de
cognitione dei:de victimis impioꝝ:de do
ctrina obedientie:de hilaritate conſcien-
tie:laus timoris ⁊ caſtitatis:de iracūdia:
pigritia:ſapiētia ⁊ vidua eccleſia:de auari
tia ⁊ oratione iuſtorū de fama bona:de di
ſcipulo obediente. Cap.xv. A
REſponſio mollis frangit iram ſer- īfra. 25.b
mo durus ſuſcitat furorē.//Lingua
ſapientū ornat ſcientiā:os fatuoꝝ ebulit
ſtultitiā. In omni loco oculi dn̄i:contē-
plant bonos ⁊ malos. Lingua placabilis als+ do-
lignū vite:que aūt immoderata eſt cōte- mꝰ iuſti
ret ſpūm. Stultꝰ irridet diſciplinā pris al. nō hꝫ
ſui qui aūt cuſtodit increpationes aſtu- + In a-
tior fiet.+ In abūdāti iuſtitia virtꝰ ma- būdanti
gna eſt:cogitationes aūt impiorū eradi- ⁊c. vſqꝫ
cabūtur. Domꝰ iuſti plurima fortitudo: eradica-
⁊ in fructibꝰ impij conturbatio. Labia ſa bunt
pientū diſſeminabūt ſciētiam:cor ſtulto- B
rū diſſimile erit.//Uictime impioꝝ abo- // ī.21.d.
minabiles dn̄o:vota iuſtorum placabilia. Eccl.34.c
Abominatio eſt dn̄o via impij: qui ſeqt 1.q.1.ca.
iuſtitiā diligit ab eo. Doctrina mala + de- nō eſt.
ſerentiū viam + vite: qui increpationes 3.q.7.c.i
odit morief. Infernus ⁊ perditio coram grauibꝰ
dn̄o:quāto magis corda filiorū hominū. 14.q.5.c.
Nō amat peſtilēs eū qui ſe corripit: nec ſcriptū
ad ſapiētes gradit.//Cor gaudēs exhila- als+deſe
rat faciē:in merore animi deijcitur ſpūs. renti
Cor ſapiētis querit doctrinā:⁊ os ſtulto- Als non
rū paſcit imperitia. Omnes dies paupe- hꝫ+vite
ris mali:ſecura mens q̄ſi iuge cōuiuiū. īfra.17.d.
Melius eſt parū cū timore dn̄i:q̄ theſau
ri magni ⁊ inſatiabiles. Melius eſt voca-
ri ad olera cum charitate:q̄ ad vitulū ſa
ginatū cum odio. Uir iracūdus pvocat
rixas:q patiēs eſt mitigat ſuſcitatas. Iter C
pigrorū q̄ſi ſepes ſpinarū:via iuſtoꝝ abſ- ſupͣ.10.a.
qꝫ offendiculo. Filius ſapiens letificat
patrē:⁊ ſtultꝰ homo deſpicit matrē ſuam.
Stultitia gaudiū ſtulto ⁊ vir prudēs di al. nō hꝫ
rigit greſſus + ſuos. Diſſipant cogitatio- + ſuos
nes vbi nō eſt cōſiliū:vbi vero ſunt plu-

res cõſiliarij cõfirmant. Letatur homo in ſentẽtia oris ſui: ⁊ ſmo opoꝛtun⁹ ẽ opti m⁹. Semita vite ſup eruditũ: vt declinet de iferno nouiſſimo. + // Domũ ſupboꝝ demolief dñs: ⁊ firmos faciet terminos vidue. Abominatio dñi cogitationes ma le: ⁊ purus ſermo pulcherrim⁹ firmabit ab eo. // Cõturbat domũ ſuam qui ſectat auaritiã: qui autem odit munera viuet. + Per miſericoꝛdiã ⁊ fidẽ purgant pec cata: per timoꝛem aũt dñi declinat omnis a malo. Mens iuſti meditabit + obediẽ tiam: os impioꝝ redũdat malis. // Lõge eſt dñs ab impijs: ⁊ orationes iuſtoꝝ ex audiet. Lux oculoꝝ letificat animã: fama bona impinguat oſſa. Auris q̃ audit in crepationes vite: in medio ſapientũ cõ morabit. Qui abijcit diſciplinaʒ deſpicit animã ſuam: qui autẽ acqeſcit increpatio nib⁹ poſſeſſoꝛ eſt coꝛdis. Timoꝛ dñi diſci plina ſapiẽtie: ⁊ gloriã pcedit hũilitas.

al's + Do mos
// ð pe.di. 2.c.pñci- piũ
// diſ.47. c.bonoꝝ.
al'.nõ hʒ + p miſe coꝛdiam ⁊c. vſqʒ a malo
al's + ſa- piẽtiã
// i 4.q.5. c.ſcriptũ 3.q.7. ca. in q̃uib⁹

¶ Ca. xvi. ¶ Q dñs dirigit vias homi num: videt ⁊ põderat: de via bona ⁊ laude paupertatis: de indignatione regis: ⁊ cle mentia ⁊ laude ⁊ ſapientia ⁊ humilitate. De ſciſmatico ⁊ adultero. De laude ſene ctutis ⁊ patiente. Cap. xvi.

A
al'.nõ hʒ + Quan to ma- gn⁹ ⁊c. vſ qʒ grãm

Hominis eſt animã pꝛeparare: ⁊ dñi gubernare linguã. + Quãto magn⁹ es humilia teipſum: ⁊ corã deo inuenies gratiã. Omnes vie hominũ patẽt oculis eius: ſpũuʒ põderatoꝛ eſt dñs. Reuela do mino opera tua: ⁊ dirigẽtur cogitatiões tue. Uniuerſa ꝑpter ſemetipſm operatus eſt dñs: impiũ quoqʒ ad diẽ maluʒ. Abo minatio dñi eſt omnis arrogãs: etiam ſi manus ad manũ fuerit: nõ eſt innocens. + Initiũ vie bone facere iuſtitiaʒ: accepta eſt apud deum magis q̃ imolare hoſtias. Miſericoꝛdia ⁊ veritate redimit iniqtas: ⁊ in timoꝛe dñi declinat a malo. Cũ pla cuerint dño vie hominis: inimicos quo qʒ eius conuertet ad pacẽ. Melius eſt pa rum cũ iuſtitia: q̃ multi fruct⁹ cũ iniq tate. Coꝛ hominis diſponit viam ſuã: ſed domini eſt dirigere greſſus ei⁹. Diuina tio in labijs regis: in iudicio nõ errabit os ei⁹. Pondus ⁊ ſtatera iudicia domini ſunt: ⁊ opera eius omnes lapides + ſacc li. Abominabiles regis qui agunt impie: qm̃ iuſtitia firmat ſoliũ. Uolũtas regũ la bia iuſta: qui recta loqtur + diriget. In dignatio regis nũcij moꝛtis: ⁊ vir ſapiẽs placabit + euʒ. In hilaritate vultus regis vita: ⁊ clementia eius quaſi imber ſeroti nus. Poſſide ſapiẽtiam q: auro melioꝛ eſt: ⁊ acquire pꝛudẽtiam: q: pꝛecioſioꝛ eſt argento. Semita iuſtoꝝ declinat mala: cuſtos anime ſue ſeruat + vitam ſuã. Cõ tritionem pꝛecedit ſuperbiam: ⁊ ante rui nam exaltabit ſpũs. Melius eſt humilia ri cũ mitib⁹: q̃ diuidere ſpolia cũ ſuper bis. Eruditus in verbo reperiet bona: ⁊ q ſperat in domino beat⁹ eſt. Qui ſapiens eſt coꝛde appellabit pꝛudẽs: ⁊ qui dulcis elo quio maioꝛa repiet. Fons vite eruditio poſſidentis: doctrina ſtultoꝛum fatuitas. Coꝛ ſapiẽtis erudiet os ei⁹: ⁊ labijs eius addet gratiam. Fauus mellis cõpoſita ver ba: dulcedo anime ſanitas oſſiũ. // Eſt via que videt homini recta ⁊ nouiſſima eius ducũt ad moꝛtem. Anima laboꝛãtis labo rat ſibi: q: cõpulit eũ os ſuũ. Uir + inſipi ens fodit malũ: ⁊ in labijs eius ignis ar deſcit. Homo pueꝛſus ſuſcitat lites: ⁊ ver boſus ſeparat pꝛincipes. Uir iniqu⁹ lactat amicũ ſuũ: ⁊ ducit eũ per viam nõ bonaʒ. Qui + attonitis oculis cogitat pꝛaua: moꝛ dens labia ſua perficiet malũ. Coꝛona di gnitatis ſenectus: que in vijs iuſtitie re perietur. Melioꝛ eſt patiẽs viro foꝛti: ⁊ q dominat animo ſuo expugnatoꝛe vꝛbiuʒ. Soꝛtes mittuntur in ſinum: ſed a domi no temperantur.

al'.nõ hʒ + Initiũ ⁊c. vſqʒ hoſtias
B
1.ca.20. di.47.§. neceſſe
al's + ſac culi
al's + di- riget
al's + ea[...]
C
al's + via
ſup.14.c.
D
al's + im pius
al's + an- nuẽs |
al's + at- tonitus

¶ Ca. xvij. ¶ De leta cõſciẽtia. De pbatiõe iuſti ⁊ gẽma gratiſſima. De ſtulto icoꝛri gibili. De ſtulto diuite. De võ amico ⁊ re ctoꝛe aiaꝝ. De oculis ſtultoꝝ. De cõſilio ſtul to. De moderamie lingue. Cap. xvij.

Melioꝛ eſt bucella ſicca cũ gaudio: q̃ domus plena victimis cuʒ iurgio. Seru⁹ ſapiens dominabit ſtultis filijs: et inter fratres hereditatem diuidet. Sicut igne pbat argentũ ⁊ aurum camino: ita coꝛda pꝛobat dñs. Malus obedit lingue inique: ⁊ fallax obtemperat labijs mẽdaci bus. Qui deſpicit pauperẽ expꝛobꝛat facto ri ei⁹: ⁊ qui in ruina letatur alterius nõ erit impunit⁹. Coꝛona ſenum filij filioꝝ: ⁊ gloria filioꝝ patres eoꝛuʒ. Non decent ſtultum verba compoſita: nec pꝛincipiuʒ labiuʒ + mentiens. Gẽma gratiſſima ex pectatio pſtolãtis: quocũqʒ ſe vertit pꝛu denter intelligit. Qui celat delictum q̃rit

A
Eccl.10.b
Job.21.c ſupra.24.c.
B
al's + me dax

amicitias:qui + altero ſermone repetit ſe-
al's + alio parat federatos. Plus pficit correptio apd
prudentem:q̃ centum plage apud ſtultū.
Semper iurgia querit malus:angelus au
tem crudelis mittetur contra eum. Expe-
dit magis vrſe occurrere raptis fetib⁹:q̃
fatuo confidenti ſibi in ſtultitia ſua. Qui
reddit mala pro bonis:non recedet malū
de domo eius. Qui dimittit aquam ca-
C put eſt iurgiorum:⁊ anteq̃ patiatur con-
Eſa.5.e. tumeliam iudicium deſerit. //Et q iuſtifi-
al's + dn̄s cat impium:⁊ q condemnat iuſtū abomi
//56.di.c nabilis eſt vterq̃ apud + deū. //Quid pro
na ei deſt ſtulto habere diuitias:cum ſapientiā
al'. nō h̄z emere non poſſit.: + Qui altā facit domū
+ Qui al ſuā q̃rit ruinam:⁊ q euitat diſcere inci-
tū ⁊c. vſ- det in malum. Omni tempore diligit,qui
q̃ malū amicus eſt:⁊ frater,in anguſtiis compro-
ſup.6.a. baē. Stultus homo plaudet manib⁹ ſuis
cū ſpoponderit p amico ſuo. Qui meditaē
al's + oſti diſcordias diligit rixas:⁊ q exaltat + os ſuū
um querit ruinā Qui peruerſi cordis eſt non
inuenit bonū:⁊ q vertit linguā incidet in
D malū. Nat⁹ eſt ſtultus in ignominiā ſu-
ſup.15.b am:ſed nec pater in fatuo letabiē. // Ani-
mus gaudens etatē floridā facit:ſpiritus
triſtis exiccat oſſa. Munera de ſinu impi⁹
eccl.8.a. accipit:vt puertat ſemitas iudicii. // In fa
cie prudentis lucet ſapientia:oculi ſtulto
rū in finibus terre. Ira patris filius ſtul-
tus:⁊ dolor matris q̃ genuit eū. Non eſt
bonū damnū inferre iuſto:nec percutere
principem q recta iudicat. Qui moderatur
ſermones ſuos doctus ⁊ prudens eſt: ⁊ p-
cioſi ſpūs vir eruditus. Stultus quoq̃
ſi tacuerit ſapiens reputabitur:⁊ ſi com-
preſſerit labia ſua:intelligens.

¶ Ca. Sū. ¶ De receſſu ab amico:de deſpa
to:de v̄bis viri:de nō deuiādo a veritate:de
ore ſtulti:de iuſto ſe accuſante:de fre iuuā
te frēz:de fructu oris:de muliere bona et
A de mala:de locutione diuitis ⁊ pauperis:
de amico ſociali. Cap. xviii.

Occaſiones querit q vult recedere ab
//di.17.c. amico:omni tempore erit exprobra-
nec licu- bilis. Non recipit ſtultus verba prudētie:
it niſi ea dixeris que verſantur in corde ei⁹.
de pe.di.j. //Impius cum in profundū venerit pec-
c. deniq̃ catorum contemnit:ſed ſequitur eū igno
ſtra.14.c. minia ⁊ opprobriū. Aqua profunda ver-
ba ex ore viri:⁊ torrens redundans fons
ſapientie. // Accipere perſonā impii in iu-

dicio non eſt bonum vt declines a veritate
iudicii. Labia ſtulti miſcēt ſe rixis:⁊ os ei⁹
iurgia prouocat. Os ſtulti contritio eius:
⁊ labia ipſius ruina anime ei⁹. Uerba bi-
linguis q̃ſi ſimplicia:⁊ ipſa perueniūt vſ-
q̃ ad interiora ventris. Pigrū deiicit ti-
mor:anime aūt effeminatoꝝ eſuriet. Qui
mollis ⁊ diſſolutus eſt in ope ſuo:frater ē
ſua opa diſſipātis. + Qui expellit mulierē B
bonā expellit bonū:q autē tenet adulterā al'. nō h̄z
ſtultus ē ⁊ inſipiēs. Turris fortiſſima no + Qui ex
men dn̄i:ad ipſā currit iuſt⁹ ⁊ exaltabiē. pellit ⁊c.
//Subſtātia diuitis vrbs roboris ei⁹:⁊ q̃- vſq̃ inſi
ſi murus validus circundans eū. Anteq̃ piens
cōterat exaltaē cor hominis:anteq̃ glori- ſup.10.b
ficetur humiliaē. Qui prius reſpondet C
q̃ audiat:ſtultū ſe eſſe demōſtrat ⁊ confuſio- Eccl.11.a
ne dignū. Spiritus viri ſuſtētat imbecilli di.29.c.j.
tatē ſuā:ſpiritū vero ad iraſcēdū facilē:
qs poterit ſuſtinere: Cor prudētis poſſide
bit ſcientiā:⁊ auris ſapientiū q̃rit doctri-
nā. Donū hominis dilatat viā eius: ⁊ an-
te p̄ncipes ſpaciū ei facit. // Iuſtus prior eſt //de cōſe.
accuſator ſui:venit amic⁹ ei⁹ ⁊ inueſtiga- di.2.ca.
bit eū. Cōtradictiones cōprimit ſors:⁊ in credere i
ter potētes quoq̃ diiudicat. Fraē q adiu- glo.
uaē a fratre q̃ſi ciuitas firma:⁊ iudicia q̃ſi
vectes vrbiū. De fructu oris viri replebiē D
venter eius:⁊ genimina labioꝝ ipſius ſa-
turabūt eū. Mors ⁊ vita in + manib⁹ lin al's + ma
gue:q diligunt eā comedent fructus ei⁹. nu
Qui inuenit mulierē bonā inuenit bonū:
⁊ haurit iocunditatē a dn̄o. //Qui expellit //33.q.j.
mulierē bonā expellit bonū: q autē tenet ca.2.
adulterā ſtultus eſt ⁊ inſipiēs. Cum obſe
crationib⁹ loq̄tur pauper:⁊ diues effabi-
tur rigide. Uir amicabilis ad ſocietatem
magis amicus erit q̃ frater.

¶ Ca. Sū. ¶ De paupertate ſimplici:⁊ de fe
ſtinatione:de ſtultitia:de amicis diuitis ⁊
paupis:de falſo teſte:de glīa patiētis ⁊ pau
peris de ira regis:de litigioſa muliere:de
pigredine operandi:de furore miſericor-
die:⁊ de erudiendo filio: de pigro: et de A
malleis deriſorum. Cap. xix. ifra.28.

Melior eſt pauper q ambulat in ſim-
plicitate ſua:q̃ diues torquēs labia al's + of-
ſua ⁊ inſipiens. Ubi non eſt ſciētia anime fendit
non eſt bonum:⁊ qui feſtinus eſt pedibus al's + pec-
+ offendet. Stultitia hominis ſupplantat cat
greſſus eius:⁊ contra deū feruet animo
ſuo. Diuitie addunt amicos plurimos:⁊ pau

ꝑ̄re autē ⁊ hꝯ quos habuit ſeparant. Te-
ſtis falſus non erit impunitus:⁊ q̄ mēda
cia loq̄tur nō effugiet. Multi colūt ꝑſonā
potētie:⁊ amici ſunt dona tribuentis. Fra
tres hominis pauꝑis oderunt eū:inſuper
B ⁊ amici procul receſſerunt ab eo. Qui tm̄
verba ſectaſ nihil habebit: q̄ autē poſſeſſor
eſt mentis diligit animā ſuā:⁊ cuſtos pru
dentie inueniet bona. Falſus teſtis nō erit
impunitus:⁊ q̄ loq̄tur mendacia peribit.
Non decēt ſtultū diuitie:nec ſeruū dñi
nari principibꝰ. Doctrina viri ꝑ patiētiā
noſciſ ⁊ gloria eiꝰ eſt iniqua preteregredi.
Sicut fremitus leonis ita ⁊ regis ira:⁊ ſi
cut ros ſup herbā ita ⁊ hilaritas eius. //Do
Infra.27.c. lor patris filiꝰ ſtultus:⁊ tecta iugiter ꝑſtil
C lātia litigioſa mulier. //Domus ⁊ diuitie
//di.26.c. danſ a parentibꝰ:a domino autē proprie
deinde vxor prudens. Pigredo immittit ſoporē:
34.q.i.c. ⁊ aīa diſſoluta eſuriet. Qui cuſtodit man-
cū ꝑ bel- datū cuſtodit animā ſuā:q̄ aūt negligit ✝
licam viam ſuam mortificabit. //Feneratur do-
30.q.i.ca. mino q̄ miſereſ pauperis:⁊ viciſſitudinē
ad limi- ſuā reddet ei. Erudi filiū tuum ne deſpe-
na res:ad interfectionē autē eius ne ponas
alꝰ ✝ vias animā tuam. Qui enim impatiens eſt ſu
ſuas ſtinebit damnū:⁊ cū rapuerit aliud appo
//di.46. net. Audi conſiliū ⁊ ſuſcipe diſciplinā:vt
ca.ſi. ſis ſapiens in nouiſſimis tuis. Multe co
gitationes in corde viri:voluntas autem
dñi in eternū ꝑmanebit. Homo indigēs
miſericors eſt:⁊ melior eſt paup iuſtꝰ q̄ꝫ vir
D mēdax. Timor dñi ad vitā:⁊ ī plenitudi-
Infra.26.c. ne cōmorabiſ abſq̄ꝫ viſitatione peſſimi. //
Abſcōdit piger manū ſuā ſub aſcella:nec
ad os ſuū applicat eam. Peſtilēte flagella-
to ſtultus ſapientior erit:ſi autem corri-
pueris ſapientē intelliget ſapientiā. Qui
affligit patrē ⁊ fugit matrē : ignominio-
ſus erit ⁊ infelix. Non ceſſes audire fili do-
ctrinam:nec ignores ſermones ſcientie.
Teſtis iniquus deridet iudiciū ⁊ os im-
piorum deuorat iniquitatē. Parata ſunt
deriſoribus iudicia:⁊ mallei percutientes
ſtultorum corporibus.

¶ Ca. xx. ¶ De vino ⁊ contentionibꝰ:de
rege diſſipāte malū: de pondere ⁊ mēſura:
de ſomno fugiēdo:de emptore vilipēdēte:
de pane mēdacij:de hereditate feſtinata:de
duplici pōdere:de maledictiōe pris ⁊ ma-
tris:de voto reddēdo:de fortitudie:ð lucer
na mētis:de mūdicia mentis. Cap. xx.

Luxurioſa res vinū : ⁊ tumultuoſa
A ebrietas. Quicūq̄ꝫ his delectatus non
//di.35.c. erit ſapiens. Sicut rugitus leonis: ita et
luxurio- terror regis:q̄ prouocat eum peccat in anī
ſa ⁊ ca.lu mam ſuam. Honor eſt homini qui ſepa-
xuriam rat ſe a cōtentiōibus:omnes autem ſtulti
miſcentur contumelijs. Propter frigus
piger arare noluit:mendicabit ergo eſta-
te ⁊ non dabitur illi. Sicut aqua ꝓfunda
B ſic conſiliū in corde viri:ſꝫ hō ſapiēs exhau
riet illud. Multi hōies miſericordes vocā
tur:virum aūt fidelē quis inueniet? Iu
ſtus q̄ ambulat in ſimplicitate ſua: beatos
1.Jo.1.d. poſt ſe filios relinq̄t. Rex q̄ ſedet in ſolio iu
//de pe. dicij:diſſipat oē malū intuitu ſuo. //Quis
di.2.ca. ſi pōt dicere mundū eſt cor meū:purus ſū
enim a pctō. //Pondus ⁊ pōdus:mēſura ⁊ mē-
//de ꝑſūp. ſura:vtrūq̄ꝫ abominabile eſt apd̄ deū. //Ex
ca.ex ſtu- ſtudijs ſuis intelligiſ puer:ſi mūda ⁊ re-
dijs cta ſint opa eiꝰ. Aurē audientē ⁊ oculum
videntē dominus fecit vtrūq̄ꝫ. Noli dilige
C re ſomnū:ne te egeſtas opprimat. Aperi ocu
los tuos:⁊ ſaturare panibꝰ. Malū eſt: ma-
lū eſt:dicit ois emptor. Et cū receſſerit:tūc
gloriabiſ. Eſt aurū ⁊ multitudo gēmaꝝ:
Infra.28.b vas auꝝ precioſum labia ſcientie. // Tolle
veſtimētū eiꝰ q̄ fideiuſſor extitit alieni:⁊ ꝓ
extraneis auferpignꝰ ab eo. Suauis eſt ho
mini panis mēdacij:⁊ poſtea implebiſ os
eiꝰ calculo. Cogitationes conſilij roborantꝰ:⁊
Exo.21.b gubernaculis tractāda ſunt bella. Et q̄ re-
Le.20.b uelat myſteria ⁊ ambulat fraudulenter ⁊
alꝰ ✝ lu- dilatat labia ſua:ne commiſcearis. // Qui
cerna maledicit patri ſuo ⁊ matri extinguetꝰ ✝
Ro.12.d lumē eiꝰ in medijs tenebris. Hereditas ad
D quam feſtinatur in principio: in nouiſſi
al.,nō h- mo benedictione carebit. // Ne dicas reddā
✝ nō ma malum ✝ pro malo:expecta dominum ⁊ li
lo berabit te. Abominatio eſt apud ✝ deum
ſupra eo. pondus ⁊ pondus:ſtatera doloſa nō eſt bo-
alꝰ ✝ dñi na. A domino diriguntur greſſus viri:quis
ſup.c.16 autem hominum intelligere poteſt viam
ſuam. Ruina eſt homini deuotare ſanctos:
1.re.15.c ⁊ poſt vota retractare. // Diſſipat impios
rex ſapiens:⁊ incuruat ſuper eos fornicē.
Lucerna domini ſpiraculum hominis:
q̄ inueſtigat omnia ſecreta ventris. Miſe
ricordia ⁊ veritas cuſtodiunt regē:⁊ robo
//di.17.c. ratur clementia thronus eius. Exultatio
potro iuuenum fortitudo eorum:⁊ dignitas ſe
num canicies. Liuor vulneris abſterget
mala:⁊ plage in ſecretioribus ventris.

¶ Ca. Sū. ¶ De corde regis: laus miē ⁊
iudicij: de potentia iniq̄: ď muliere litigio
ſa: de victoria chriſti: de ſupbo: de pigro ⁊
hoſtijs impiorū: de viro obediēte: de laude
gratie ⁊ teſte mendacij. Cap. xxi.

A SIcut diuiſiones aquarū ita cor regis
in manu domini: quocunq̄ voluerit
inclinabit illud. Omnis via viri recta ſi-
bi videtur: appendit autem corda domi-
alſ + iuſtitiam nus. Facere + miſericordiam ⁊ iudiciū:
magis placet domino q̄ victime. Exalta-
tio oculorū eſt dilatatio cordis: lucerna im
piorū peccatū. Cogitationes robuſti ſem
per in abūdantia: omnis autem piger in
egeſtate eſt. Qui congregat theſauros lin-
gua mendacij vanus ⁊ excors eſt: ⁊ impin
get ad laqueos mortis. Rapine impiorū
detrahent eos: q̄r noluerūt facere iudiciū.
Peruerſa via viri aliena eſt + a deo: q aūt
B mundus eſt: rectum opus eius. // Meli⁹
alſ nō ē eſt ſedere in angulo domatis: q̄ cū mulie
+ a deo re litigoſa ⁊ in domo conuiuij. Anima
infra. 15. d. impij deſiderat malū: non miſerebit̄ pro
ximo ſuo. Mulctato peſtilente ſapientior
erit paruulus: ⁊ ſi ſectet̄ ſapientem ſumet
ſcientiam. Excogitat iuſtus de domo im-
pij: vt detrahat impios a malo. Qui obtu
rat aurem ſuam ad clamorem pauperis: ⁊
ipſe clamabit ⁊ non exaudiet̄. Munus ab
ſconditū extinguit iras: ⁊ donum in ſinu
indignationem maximam. Gaudiū iu-
ſto eſt facere iudiciū: ⁊ pauor operantib⁹
C iniquitatem. Uir q errauerit in via doctri
ne: in cetu gigantiū commorabitur. Qui
diligit epulas in egeſtate erit: qui amat vi
num ⁊ pinguia non ditabitur. Pro iu-
ſto dabitur impius: ⁊ pro recto iniqu⁹. //
eccl. 25. c. Meli⁹ eſt habitare in terra deſerta q̄ cū
muliere rixoſa: ⁊ iracunda. Theſaur⁹ deſi-
derabilis ⁊ oleū in habitaculo iuſti: ⁊ pru
dēs homo diſſipauit illud. Qui ſequit̄ iu
ſtitiam ⁊ miſericordiam: inueniet vitam
ſup. 31. a. ⁊ iuſtitiā ⁊ gloriam. Ciuitatē fortiū aſcen
D dit ſapiens: deſtruxitq̄ robur fiducia ei⁹.
// Qui cuſtodit os ſuū ⁊ linguā ſuā: cuſto-
dit ab anguſtijs animam ſuā. Superb⁹ et
arrogans vocat̄ indoctus: q in ira opera-
tur ſuperbiam. Deſideria occidūt pigrū.
ſup. 15. b. noluerūt eniꝫ quicq̄ manus ei⁹ operari.
// j. q. j. ca. Tota die concupiſcit ⁊ deſiderat: q aūt iu-
non eſt ſtus ē tribuet ⁊ nō ceſſabit. // Hoſtie impio
rū abominabiles que offerunt ex ſcelere.

Teſtis mendax peribit: vir obediens loq̄-
tur + victoriā. Uir impius procaciter ob-
firmat vultū ſuū: q autem rectus eſt cor- alſ + vi-
rigit viā ſuā. Non eſt ſapientia: nō eſt pru ctorias
dentia: non eſt conſiliū contra dominū.
Equus parat̄ ad diem belli: dominus au-
tem ſalutem tribuit.

¶ Cap. Sū. ¶ De fama bona: de conueniē
tia duarum naturarum in chriſto: de fine
modeſtie: de fenerante: de dandis mune-
ribus: de mundicia predicantis: de pigro:
de puero ſtulto: de calumniatore: de audiē
da ſapiētia: de violētia non facienda paupe
ri: de amicitia iracundi: de non fideiuben
do: de preſumptione. Cap. xxij.

MElius eſt nomen bonum q̄ diui-
tie multe: ſuper argentum eniꝫ ⁊ au A
rum gratia bona. // Diues ⁊ pauper obuia Eccl. 7. a.
uerūt ſibi: vtriuſq̄ operator eſt domin⁹. // di. 3. c. j
Callidus videt malū ⁊ abſcondit ſe: inno
cens pertranſijt ⁊ afflictus eſt damno. Fi
nis modeſtie timor domini: diuitie ⁊ glo
ria ⁊ vita. Arma ⁊ gladij in via ſupbi cu-
ria ⁊ vita. Arma ⁊ gladij in via ſupbi cu-
ſtos aūt anime ſue lōge recedit ab eis. Pro
uerbiū eſt. Adoleſcēs iuxta viā ſuā: etiam
cū ſenuerit nō recedet ab ea. Diues paupe
ribus imperat: ⁊ qui accipit mutuū ſeru⁹
eſt fenerantis. Qui ſeminat iniquitatem me B
tet mala: ⁊ virga ire ſue cōſūmabit̄. // Qui Eccl. 31. c.
pronus eſt ad miſericordiā benedicet̄: de alſ. nō hꝫ
panib⁹ eniꝫ ſuis dedit pauperi. + Uictoriā + victori
⁊ honorem acquiret q dat munera: animam am. ⁊c. vſ
aūt aufert accipientiū. // Eijce deriſorem ⁊ q̄ accipi
exibit cum eo iurgium: ceſſabūtq̄ cauſe ⁊ entium.
contumelie. Qui diligit cordis mūdiciā: // 5. q. 4. c.
propter gratiā labiorū ſuorū: habebit ami- in loco
cū regem. Oculi domini cuſtodiūt ſcien- in fi.
tiam: ⁊ ſupplātant̄ verba iniq. Dicit piger.
Leo eſt foris: in medio plateарū occiden- infra. 23. c.
dus ſū. // Fouea profunda os aliene: cui ira
t⁹ eſt dn̄s incidet in eā. Stultitia colligata infra. 22. c.
eſt in corde pueri ⁊ virga diſcipline fuga- C
bit eam. Qui calumniat̄ pauperem vt au
geat diuitias ſuas: dabit ipſi ditiori ⁊ ege-
bit. Fili mi inclina aurē tuā: ⁊ audi vba
ſapientiū. Appone aūt cor ad doctrinā me-
am: q̄ pulchra erit tibi cū ſeruaueris eam
vētre tuo. Et redūdabit in labijs tuis: vt
ſit in dn̄o fiducia tua. Unde ⁊ oſtēdā eā tibi
hodie. Ecce deſcripſi eā tibi tripliciť in co-
gitationib⁹ ⁊ ſciētia vt oſtēderē tibi firmi D
tatē ⁊ eloqa veritatis: reſpondere ex eis il

ſiõs q̄ miſerũt te. Nõ facias violẽtiã paupi:
q꞉ paup̄ eſt: neq꞉ cõteras egenũ in porta: q꞉
iudicabit dñs cauſã ei⁹: ⁊ configet eos q
confixerũt animã ei⁹. Noli eſſe amicus hoĩ
iracũdo: neq꞉ ambules cũ viro furioſo: ne
forte diſcas ſemitas ei⁹: ⁊ ſumas ſcãdalũ
aĩe tue. Noli eſſe cũ his q defigũt man⁹ ſu-
as: ⁊ q vades ſe offerũt p̄ debitis. Si enim
al's ✠ tol- nõ habes vnde reſtituas: qđ cãe eſt vt ✠ tol
las. lat opimẽtũ de cubili tuo. //Ne trãſgredia
Deut. ca. ris terminos antiquos q̄s poſuerũt patres
19. tui. Vidiſti virũ velocẽ in opere ſuo: coram
12. q. 2. c. i regibus ſtabit: nec erit ante ignobiles.
legibus. ¶ Ca. Sũ. ¶ De cõuiuio p̄ncipũ: de mode
7. q. i. ca. ſi ratione ſententie: de non comedendo cũ
qs eps. inuido: de agro pupillorum: de diſcipli-
5. q. 2. ca. i. na pueri: de comeſſatione ⁊ ebrietate: de cõ
13. q. i. c. i. cupiſcentia meretricis. Cap. xxiij.
24. q. 3. c. Quando ſederis vt comedas cũ prin-
trãſferũt cipe: diligẽter attende q̄ ſunt appoſi-
23. q. i. c. 3 ta ante faciem tuã: ⁊ ſtatue cultrũ in gut-
93. di. ca. ture tuo: ſi tamẽ habes in poteſtate animã
diaconi tuã. Ne deſideres de cibis ei⁹: in quo eſt pa
de ſepul. nis mendacij. Noli laborare vt diteris: ſed
ca. j. prudẽtie tue pone modũ. Ne erigas ocu-
los tuos ad opes quas non potes habere q꞉
A faciẽt ſibi pennas quaſi aq̄le ⁊ volabũt in
celum. Ne comedas cũ homine inuido: ⁊
ne deſideres cibos ei⁹: q̄m in ſimilitudinẽ
arioli ⁊ coniectoris eſtimat qđ ignorat.
Comede ⁊ bibe dicet tibi: ⁊ mens ei⁹ non
B eſt tecũ. Cibos quos comederas euomes:
⁊ p̄des pulchros ſermões tuos. In auribꝰ
inſipientiũ ne loquaris: quia deſpiciẽt do
ctrinã eloquij tui. Ne attingas paruulorũ
terminos: ⁊ agrũ pupillorũ ne introeas.
Propinqu⁹ enim illorũ fortis eſt: ⁊ ipſe iu-
dicabit contra te cãm illorũ. Ingrediatur ad
doctrinã cor tuũ: ⁊ aures tue ad v̄ba ſciẽ
Ns. i⁹. d. tie. //Noli ſubtrahere a puero diſciplinã: ſi
Eccl. 30. a enim percuſſeris eũ virga nõ morietur. Tu
di. 45. c. i. virga percuties eũ: ⁊ animam ei⁹ de infer-
cũ beat⁹ no liberabis. Fili mi ſi ſapiens fuerit ani-
.§. ſalo- mus tu⁹: gaudebit tecũ cor meũ ⁊ exulta
mon bũt renes mei cũ locuta fuerint rectũ la-
23. q. 4. c. bia tua. Non emuletur cor tuũ peccatores: ſꝫ
diſplicet in timore dñi eſto tota die: q꞉ habebis ſpem
ca. ca⁹ vin in nouiſſimo: ⁊ p̄ſtolatio tua nõ auferetur.
dicta Audi fili mi ⁊ eſto ſapiẽs: ⁊ dirige in via
5. q. 5. ca. animũ tuũ. Noli eſſe in cõuiuijs potatorũ
nõ oĩus nec in comeſſationibꝰ eorũ: q carnes ad ve-
C ſcendum conferũt: quia vacantes potibus

⁊ dantes ſymbola conſumentur: ⁊ veſtietur pã
nis dormitatio. Audi patrem tuũ q genuit
te: ⁊ nõ contemnes cũ ſenuerit mater tua. de cõſe.
Veritatẽ eme: ⁊ noli vẽdere ſapiẽtiam ⁊ do- 5. ca. ca
ctrinã ⁊ intelligẽtiã. Exultat gaudio pater nes ca
iuſti: ✠ q ſapientem genuit letabitur in eo. ne tale
Gaudeat pr̄ tu⁹ ⁊ mater tua: ⁊ exultet q ge di. 44.
nuit te. Prebe fili mi cor tuũ mihi: ⁊ ocli añpenu
tui vias meas cuſtodiãt. Fouea. n. p̄funda al's ✠ q
eſt meretrix: ⁊ puteꝰ anguſtꝰ aliena. //Inſi
diatur in via q̄ſi latro ⁊ quos incautos inue ſup. 22.
nerit interficiet. Cui ve: cui⁹ patri ve: cui D
rixe: cui fouee: cui ſine cã vulnera: cui ſuf
foſſio oculorũ? Nonne his q commorantur
in vino ⁊ ſtudent calicibus epotandis. Ne
intuearis vinũ quando flaueſcit: cũ ſplẽ
duerit i vitro color ei⁹. Ingreditur blãde ⁊
in nouiſſimo mordebit vt coluber: ⁊ ſi-
cut regulus venena diffundet. Ocli tui vi
debũt extraneas: ⁊ cor tuũ loquetur peruer-
ſa. Et eris ſicut dormiẽs in medio mari: ⁊
q̄ſi ſopitus gubernator amiſſo clauo. Et di
ces. Verberauerũt me ſed nõ dolui: traxe-
rũt me ⁊ ego nõ ſenſi. Quando euigilabo:
⁊ rurſus vina reperiam?
¶ Ca. Sũ. ¶ De ſapiã ⁊ ſapiẽte: de ſtulto ⁊
deſperante: de his q ducuntur ad mortem: de
melle ⁊ fauo: de caſu iuſti ⁊ caſu inimici:
de eq̄tate iudicij: de agro exercẽdo: de agro
pigri hominis: ⁊ de pigro. Cap. xxiiij.
Ne emuleris viros malos: nec deſide- A
res eſſe cum eis: q꞉ rapinas medita
tur mens eorum: ⁊ fraudes labia eorum
loquuntur. Sapiẽtia edificabitur dom⁹:
⁊ prudentia roborabitur. In doctrina re-
plebuntur cellaria: vniuerſa ſubſtantia p̄
cioſa ⁊ pulcerrima. Vir ſapiens fortis eſt:
⁊ vir doctus robuſtus ⁊ validus: quia cũ
diſpoſitiõe initur bellũ: ⁊ erit ſalus vbi mul
ta cõſilia ſũt. Excelſa ſtulto ſapiã: in porta ſup. 11.
nõ aperiet os ſuũ. Qui cogitat mala facere
ſtultus vocabitur. Cogitatio ſtulti peccatũ
eſt: ⁊ abominatio hominũ detractor. Si de
ſperaueris lapſus in die anguſtie: minue- //pſal. S
tur fortitudo tua. //Erue eos q ducuntur ad Eccli. 4.
mortẽ: ⁊ q trahuntur ad interitum liberare 24. q. 3. c
ne ceſſes. Si dixeris vires nõ ſuppetũt: q non inſ
inſpector eſt cordis ipſe intelligit ⁊ ✠ ſer- renda
uatorẽ anime tue nihil fallit: reddetq꞉ ho al's ✠ ſal-
mini iuxta opa ſua. Comede fili mi mel uatorem
q꞉ bonũ ẽ: ⁊ fauũ dulciſſimũ gutturi tuo
Sic ⁊ doctrina ſapientie anime tue: quam

eũ inueneris habebis in nouiſſimis ſpẽ:
⁊ ſpes tua nõ peribit. Ne inſidieris ⁊ q̄ras
impietatẽ in domo iuſti: neqꝫ vaſtes regẽ
ei⁹. //Septies enī ✠ in die cadet iuſtus et
de pe. reſurget: impij aũt corruent in malũ. Cũ
di.j.ca.ſe ceciderit inimicus tuus ne gaudeas // ⁊ in
ties ruina ei⁹ ne exultet cor tuũ: ne forte vide-
al. nõ h3 at dñs ⁊ diſpliceat ei: ⁊ auferat ab eo iram
✠ in die ſuã. Ne contendas cũ peſſimis: ne emule-
C ris impios: quoniã non habent futuroꝝ
ſup.17.a ſpẽ mali ⁊ lucerna impioꝝ extinguetur.
Job.21.b //Time dominũ fili mi ⁊ regẽ: ⁊ cũ detra-
23.q.4.c. ctorib⁹ non commiſcearis. Quoniã repente cõ
detracto- ſurget perditio eoꝝ, ⁊ ruinã vtriuſqꝫ quis
res nouit? Hec quoqꝫ ſapientib⁹. // Cogno-
ſup. 12. a ſcere pſonam in iudicio non eſt bonum.
Qui dicũt impio iuſtus es: maledicẽt eis
populi: ⁊ deteſtabunt eos tribus. Qui argu
unt eũ laudabũtur: ⁊ ſuper eos veniet bene
dictio. Labia deoſculabit q recta verba re
ſpondet. Prepara foris opus tuũ: ⁊ diligẽ
ter exerce agrũ tuũ: ⁊ poſtea edifices domũ
D tuã3. Ne ſis teſtis fruſtra ꝯ proximũ tuũ:
nec lactes quẽq̄ labijs tuis. Ne dicas: quo
modo fecit mihi ſic faciã ei: ⁊ reddã vni-
cuiqꝫ ſecundum opus ſuũ. Per agrũ pi-
gri tranſiui: ⁊ p vineam viri ſtulti. Et ecce
totũ repleuerant vrtice: ⁊ operuerant ſup
ficiem eius ſpine: ⁊ maceria lapidũ deſtru
cta erat. Quod cũ vidiſſem poſui in corde
meo: ⁊ exemplo didici diſciplinã3. Vſqꝫ q̄
piger dormies: vſqꝫ quo de ſomno conſur
ſup.6.b ges? Paꝝ inquã dormies: modicũ3 dor-
mitabis: pauxillũ manus conſeres vt q̄e-
ſcas ⁊ veniet tibi quaſi curſor egeſtas tua ⁊
mendacitas quaſi vir armatus.

¶ Ca. Sũ. ¶ De celando verba: de purgan
do ſermone: de humilitate: de predicante
⁊ obediente: de legato fideli: de melle eden
do: de falſo teſte: de amico infideli: de in-
corrigibili: de triſtitia auari: de benignita
te: de diſſipante: de detractione: de ſcanda
lo: de garrulitate. Cap. xxv.

A HE quoqꝫ parabole ſalomonis quas
tranſtulerũt viri ezechie regis iuda.
Gloria dei eſt celare verbũ: ⁊ gloria regũ in
ueſtigare ſermonẽ. Celũ ſurſum ⁊ terra
deorſum ⁊ cor regum inſcrutabile. Aufer
rubiginem de argento: ⁊ egredietur vas
puriſſimũ. Aufer impietatẽ de vultu re-
gis: ⁊ firmabit iuſtitia thronus eius. Ne
glorioſus appareas corã rege: ⁊ in loco ma-
gnoꝝ ne ſteteris. //Melius eſt. n. vt dicat
tibi aſcẽde huc: q̄ vt humilieris corã pn Lu.14.b.
cipe. //Que viderũt oculi tui ne proferas
in iurgio cito: ne poſtea emẽdare nõ poſ- //5.q.5.c
ſis cũ dehoneſtaueris amicũ tuũ. Cauſã q ābulat
tuã tracta cũ amico tuo: ⁊ ſecretum extra- B
neo ne reueles: ne forte inſultet tibi cum
audierit ⁊ exprobrare nõ ceſſet. ✠ Gratia ⁊
amicitia liberãt: q̄s tibi ſerua ne exprobra- al. nõ h3
bilis fias. Mala aurea in lectis argenteis ✠ Gratia
q loqtur verbũ in tẽpore ſuo. Inauris au ꝛc. vſqꝫ
rea ⁊ margarita fulgẽs q arguit ſapiẽtẽ ⁊ fias
aurẽ obediẽtẽ. Sicut frigus niuis in die
meſſis ita legat⁹ fidelis ei q miſerit eum:
aiam ipſi⁹ requieſcere facit. Nubes ⁊ ventus
⁊ pluuie nõ ſequẽtes: vir glorioſus ⁊ pro-
miſſa nõ cõplens. //Patiẽtia lenietur pn
ceps: ⁊ lingua mollis non cõfringet duri- ſup.15.a.
tiam. Mel inueniſti comede qđ ſufficit ti- C
bi: ne forte ſatiat⁹ euomas illud. Subtra
he pedẽ tuũ de domo pximi tui ne qñ ſa-
tiatus oderit te. Iaculũ ⁊ gladius ⁊ ſagit
ta acuta: homo q loqtur cõtra pximũ ſuũ
falſum teſtimoniũ. Dens putridus ⁊ pes
laſſus: q ſperat ſuper infideli in die anguſtie
⁊ amittit pallium in die frigoris. Acetũ
in nitro: q cantat carmina cordi peſſimo.
✠ Sicut tinea veſtimẽto ⁊ vermis ligno al. nõ h3
ita triſtitia viri nocet cordi. //Si eſurierit ✠ Sic ꝛc.
inimicus tu⁹ ciba illũ: ſi ſitit da ei aquã vſqꝫ cor
bibere. Prunas. n. congregabis ſuper ca- di
put eius: ⁊ dñs reddet tibi. Ventus aqlo Ro. 12.b.
diſſipat pluuias: ⁊ facies triſtis linguam D
detrahentem. //Melius eſt ſedere in an- ſup. 21.b
gulo domatis: q̄ cum muliere litigioſa
⁊ in domo cõmuni. Aqua frigida anime
ſitienti: ⁊ nũcius bonus de terra longin-
qua. Fons turbat⁹ pede ⁊ vena corrupta:
iuſtus cadens corã impio. Sicut q mel Eccl. 3. c.
multum comedit nõ eſt bonũ: ſic q ſcru
tator eſt maieſtatis opprimetur a gloria. Si
cut vrbs patens ⁊ abſqꝫ murorum am-
bitu: ita vir q non poteſt in loquendo co
hibere ſpũm ſuum.

¶ Cap. Sum. ¶ De gloria ſtulti: de maledi
cto: de confutando ſtulto: de non cõmittẽ
da predicatione ſtulto: de reuerſo ad pec-
catum: de pigro oſtendente ſapientiã ſu
am: de impatiente: de ſuſurrone: de ami-
co fraudulento. Cap. xxvi.

QUo modo nix in eſtate: ⁊ pluuie in A
meſſe: ſic indecens eſt ſtulto gloria.

rxi.q.3. Sicut auis ad alta trāſuolans: ⁊ paſſer
c.illud. quolibet vadens: ſic maledictū fruſtra ꝓ-
latū in quēpiam ſuperueniet. Flagellum
equo ⁊ chamus aſino: ⁊ vga in dorſo im-
prudentium. Ne reſpondeas ſtulto iuxta
ſtultitiam ſuam: ne efficiaris ei ſimilis.
Reſponde ſtulto iuxta ſtultiā ſuā: ne ſibi
patiens eſſe videatur. Claudus pedibꝰ ⁊
iniqtatem bibens: q mittit verba per nū-
cium ſtultum. Quomodo pulchras fruſ-
B ſtra habet claudus tibias: ſic indecēs eſt in
ore ſtultoꝝ parabola. Sicut q mittit lapi
dem in aceruum mercurij: ita q tribuit
inſipienti honorem. Quomodo ſi ſpina na
ſcatur in manu temulēti: ſic parabola in
ore ſtultorū. Judiciū determinat cauſas:
⁊ q impoſuit ſtulto ſilētiū iras mitigat.
Sicut canis q reuertitur ad vomitum
2.pe.2.c. ſuū: ſic imprudens q iterat ſtultitiā ſuā.
Uidiſti hominē ſapientē ſibi videri: ma-
gis illo ſpē habebit inſipiens. Dicit piger.
Leo eſt in via: ⁊ leena in itineribꝰ. Sicut
oſtium vertitur in cardine ſuo: ita piger
in lectulo ſuo. Abſcondit piger manus
C ſub + aſſella ſua: ⁊ laborat ſi ad os ſuū eas
ſup.19.d conuerterit. Sapiētior ſibi ſtultꝰ videt̄: ſe-
vel + aſcel ptē viris loquētibꝰ ſniās. Sicut q appre
las ſuas. hēdit auribꝰ canē: ſic q trāſit ⁊ impatiēs
cōmiſcet̄ rixe alterius. Sic noxiꝰ ē q mit-
tit ſagittas ⁊ lanceas i mortē: ita vir qui
fraudulēter nocet amico ſuo: ⁊ cū fuerit
deprehenſus dicet ludēs feci. Cū defece-
Dē ſſup. ca.j. rint ligna extinguet̄ ignis: ⁊ ſuſurrone
Eccl.28.b ſubtracto iurgia cōqeſcūt. Sicut carbones
ad prunas ⁊ ligna ad ignē: ſic hō iracūdꝰ
ſuſcitat rixas. Uerba ſuſurronis qſi ſim-
D plicia: ⁊ ipſa puenīūt ad intima cordis.
Quō ſi argēto ſordido ornare velis vas
fictile: ſic labia tumētia cū peſſimo corde
ſociata. Labijs ſuis itelligit̄ inimicꝰ: cū i
corde tractauerit dolos. Qū ſubmiſerit vo
cē ſuā ne credideris ei: qm ſeptem neqtie
Eccl.10.b ſūt i corde illiꝰ. Qui operit odiū fraudulē-
Eccl.27.b ter: reuelabit̄ malicia eiꝰ i cōcilio. Qui fo-
dit foueā icidit i eā: ⁊ q voluit lapidē re-
uertet̄ ad eū. Lingua fallax nō amat verita
tem: ⁊ os lubricum operatur ruinas.

¶ Ca. Sū. ¶ De iactantia: de ira ſtulti: de laude correptiōis: de fama iuſtitie: de dul cedine boni ai: de adulatore: de muliere li tigioſa de incorrigibili: de ſubditis agno ſcēdis: de ſacris ſcripturis. Cap. xxvij.

NE glorieris in craſtinū: ignorans A
qd ſuperuentura pariat dies. Lau- rj.q.3.c
det te alienus ⁊ nō os tuū extraneꝰ ⁊ non ſi quis
labia tua. Graue ē ſaxū ⁊ onero ſa arena: ſꝫ
ira ſtulti vtroqꝫ grauior. Ira nō hꝫ miſe
ricordiā nec erūpens furor: ⁊ impetū con
citati + ſpiritus ferre qs poterit? Melior Eccl.2
eſt manifeſta correptio: qꝫ amor abſcondi ats ne
tꝰ. Meliora ſūt vulnera diligētis: qꝫ frau hꝫ + ſ
dulenta oſcula odientis. Anima ſaturata ritus
calcabit fauū: ⁊ anima eſuriēs etiā ama 5.q.5.c
rū pro dulci ſumet. Sicut auis tranſmi non o
grans de nido ſuo: ſic vir q derelinqt lo- ca. no
cū ſuū. Unguento ⁊ varijs odoribꝰ dele- oſcula
ctat̄ cor: ⁊ bonis amici cōſilijs anima dul 23.q.4
corat̄. Amicū tuū ⁊ amicū patris tui ne nimiu
dimiſeris: ⁊ domū fratris tui ne igredia Job.6
ris in die afflictionis tue. Melior ē vici- B
nus iuxta: qꝫ frater procul. Stude ſapien
tie fili mi: ⁊ letifica cor meū: vt poſſis ex-
probrāti rñdere ſermonē. Aſtutꝰ vidēs
malū abſcōditꝰ eſt: paruuli trāſeūtes ſu-
ſtinuerūt diſpendia. Tolle veſtimentum ſup.20
eius q ſpopondit ꝓ extraneo: ⁊ ꝓ alienis C
auffert ei pignus. Qui benedicit ꝓximo
ſuo voce grandi de nocte cōſurgēs male-
dicēti ſimilis erit. Tecta perſtillantia in die
frigoris ⁊ litigioſa mulier cōparant̄. Qui
retinet eā: qſi q ventū teneat: ⁊ oleū dextre
ſue + euacuat. Ferrū ferro exacuit̄: ⁊ hō ſup.16
exacuit faciem amici ſui. Qui ſeruat ficū Ais +
comedet + fructꝰ eiꝰ: ⁊ q cuſtos ē dñi glo vocabi
rificabit̄. Quō in aquis reſplendēt vultꝰ Ais +
ꝓſpicientiū: ſic corda hominū manifeſta fructu
ſūt prudētibꝰ. Infernus ⁊ pditio nunqꝫ
implent̄ ſic ⁊ oculi hominū inſatiabiles.
Quō ꝓbat̄ in conflatorio argentū ⁊ in for iſra.30
nace aurū: ſic probatur homo ore laudan Eccl.1.
tis. + Cor iniq inqrit mala: cor aūt rectū Eccl.14
inquirit ſcientiā. Si contuderis ſtultū ats ne
in pila quaſi ptiſanas feriēte deſuper pi- hꝫ + C
lo: non auferetur ab eo ſtultitia eiꝰ. Dili iniq
genter agnoſce vultū pecoris tui: tuoſqꝫ vſqꝫ ſ
greges conſidera. Non enim habebis iu- tiam
giter poteſtatē ſed corona tribuet̄ tibi in D
generatiōe ⁊ generationē. Aperta ſūt pra p arch
ta ⁊ apparuerunt herbe virentes: ⁊ colle- de p n
cta ſunt fena de montibus. Agni ſunt ad c.2.lib.
veſtimentum tuum: ⁊ hedi ad agri pre-
cium. Sufficiat tibi lac caprarū in cibos
tuos: ⁊ in neceſſaria domus tue ⁊ ad vi-
ctum ancillis tuis.

cū inueneris habebis in nouiſſimis ſpē:
⁊ ſpes tua nō peribit. Ne inſidieris ⁊ q̄ras
impietatē in domo iuſti: neqȝ vaſtes requiē
eiꝰ. //Septies eniȝ + in die cadet iuſtus et
de pe. reſurget: impij aūt corruent in malū. Cū
di.j.ca.ſe ceciderit inimicus tuus ne gaudeas// ⁊ in
pties ruina eiꝰ ne exultet cor tuū: ne forte vide-
al. nō hȝ at dñs ⁊ diſpliceat ei: ⁊ auferat ab eo irām
+ in die ſuā. Ne contendas cū peſſimis: ne emule-
C ris impios: quoniāȝ non habent futurorū
ſup.17.a ſpeȝ mali ⁊ lucerna impiorū extinguetur.
Job.21.b //Time dominū fili mi ⁊ regē: ⁊ cū detra-
13.q.4.c. ctoribꝰ non commiſcearis. Q̄m repente cō
detracto- ſurget perditio eorū, ⁊ ruinaȝ vtriuſqȝ q̄s
res nouit: hec quoqȝ ſapientibꝰ. // Cogno-
ſup. 12. a ſcere pſonam in iudicio non eſt bonum.
Qui dicūt impio iuſtus es: maledicēt eis
populi: ⁊ deteſtabunt eos tribus. Qui argu
unt eū laudabūtur: ⁊ ſuper eos veniet bene
dictio. Labia deoſculabit q̄ recta verba re
ſpondet. Prepara foris opus tuū: ⁊ diligē
ter exerce agrū tuū: ⁊ poſtea edifices domū
D tuaȝ. Ne ſis teſtis fruſtra ꝯ proximū tuū:
nec lactes quēq̄ȝ labijs tuis. Ne dicas: quo
modo fecit mihi ſic faciā ei: ⁊ reddā vni-
cuiqȝ ſecundum opus ſuū. Per agrū pi-
gri tranſiui: ⁊ p̄ vineam viri ſtulti. Et ecce
totū repleuerant vrtice: ⁊ operuerant ſup
ficiem eius ſpine: ⁊ maceria lapidū deſtru
cta erat. Quod cū vidiſſem poſui in corde
meo: ⁊ exemplo didici diſciplinaȝ. Uſqȝ q̄
piger dormies: vſqȝ quo de ſomno conſur
ſup.6.b ges// Parū inquā dormies: modicū dor-
mitabis: pauxillū manus conſeres vt qe-
ſcas ⁊ veniet tibi quaſi curſor egeſtas tua ⁊
mendacitas quaſi vir armatus.

¶ Ca. Sū. ¶ De celando verba: de purgan
do ſermone: de humilitate: de predicante
⁊ obediente: de legato fideli: de melle eden
do: de falſo teſte: de amico infideli: de in-
corrigibili: de triſtitia auari: de benignita
te: de diſſipante: de detractione: de ſcanda
lo: de garrulitate. Cap. xxv.

A Hē quoqȝ parabole ſalomonis quas
tranſtulerūt viri ezechie regis iuda.
Gloria dei eſt celare verbū: ⁊ gloria regū in
ueſtigare ſermonē. Celuȝ ſurſum ⁊ terra
deorſum ⁊ cor regum inſcrutabile. Aufer
rubiginem de argento: ⁊ egredietur vas
puriſſimū. Aufer impietateȝ de vultu re-
gis: ⁊ firmabit iuſtitia thronus eius. Ne
glorioſus appareas corā rege: ⁊ in loco ma-
gnorū ne ſteteris. //Melius eſt.n. vt dicat
tibi aſcēde huc: q̄ȝ vt humilieris corā p̄n Lu.14.b.
cipe. //Que viderūt oculi tui ne proferas
in iurgio cito: ne poſtea emēdare nō poſ- //5.q.5.c
ſis cū dehoneſtaueris amicū tuū. //Cauſaȝ q̄ ābulat
tuā tracta cū amico tuo: ⁊ ſecretuȝ extra- B
neo ne reueles: ne forte inſultet tibi cum
audierit ⁊ exprobrare nō ceſſet. + Gratia ⁊
amicitia liberāt: q̄s tibi ſerua ne exprobra- al. nō hȝ
bilis fias. Mala aurea in lectis argenteis + Gratia
q̄ loqtur verbū in tēpore ſuo. Inauris au ⁊c. vſqȝ
rea ⁊ margarita fulgēs q̄ arguit ſapiētē ⁊ fias
aurē obediētē. Sicut frigus niuis in die
meſſis ita legatꝰ fidelis ei q̄ miſerit eum:
aīam ipſiꝰ requieſcere facit. Nubes ⁊ ventus
⁊ pluuie nō ſequētes: vir glorioſus ⁊ pro-
miſſa nō cōplens. //Patiētia lenietur p̄n
ceps: ⁊ lingua mollis non cōfringet duri- ſup.15.a.
tiam. //Mel īuenisti comede qd̄ ſufficit ti- C
bi: ne forte ſatiatꝰ euomas illud. Subtra
he pedē tuū de domo ꝓximi tui ne q̄n ſa-
tiatus oderit te. Jaculū ⁊ gladius ⁊ ſagit
ta acuta: homo q̄ loqtur cōtra ꝓximū ſuū
falſum teſtimoniū. Dens putridus ⁊ pe
laſſus: q̄ ſperat ſuper infideli in die anguſtie
⁊ amittit pallium in die frigoris. Acetū
in nitro: q̄ cantat carmina cordi peſſimo.
+ Sicut tinea veſtimēto ⁊ vermis ligno al. nō hȝ
ita triſtitia viri nocet cordi. //Si eſurierit + Sic ⁊c.
inimicus tuꝰ ciba illū: ſi ſitit da ei aquā vſqȝ cor
bibere. Prunas.n. congregabis ſuper ca- di
put eius: ⁊ dñs reddet tibi. Uentus aqlo Ro. 12.b.
diſſipat pluuias: ⁊ facies triſtis linguam D
detrahentem. //Melius eſt ſedere in an- ſup. 21.b
gulo domatis: q̄ȝ cum muliere litigioſa
⁊ in domo cōmuni. Aqua frigida anime
ſitienti: ⁊ nūcius bonus de terra longin-
qua. Fons turbatꝰ pede ⁊ vena corrupta:
iuſtus cadens corāȝ impio. Sicut q̄ mel Eccl. 3. d
multum comedit nō eſt bonuȝ: ſic q̄ ſeru
tator eſt maieſtatis opprimetur a gl'ia. Si
cut vrbs patens ⁊ abſqȝ murorum am-
bitu: ita vir q̄ non poteſt in loquendo co
hibere ſpiritū ſuum.

¶ Cap. Sum. ¶ De gl'ia ſtulti: de maledi
cto: de confutando ſtulto: de non cōmittē
da predicatione ſtulto: de reuerſo ad pec-
catum: de pigro oſtendente ſapientiaȝ ſu
am: de impatiente: de ſuſurrone: de ami-
co fraudulento. Cap. xxvj.

Quo modo nix in eſtate: ⁊ pluuie in A
meſſe: ſic indecens eſt ſtulto gl'ia.

xi.q.3. c. illud. Sicut auis ad alta trãſuolans: et paſſer quolibet vadens: ſic maledictũ fruſtra p̃latũ in quẽpiam ſuperueniet. Flagellum equo et chamus aſino: et virga in dorſo imprudentium. Ne reſpondeas ſtulto iuxta ſtultitiam ſuam: ne efficiaris ei ſimilis. Reſponde ſtulto iuxta ſtultitiã ſuã: ne ſibi ſapiens eſſe videatur. Claudus pedib⁹ et iniquitatem bibens: q mittit verba per nũcium ſtultum. Quomodo pulchras fruſtra habet claudus tibias: ſic indecẽs eſt in
B ore ſtultoꝝ parabola. Sicut q mittit lapidem in aceruum mercurij: ita q tribuit inſipienti honorem. Quomodo ſi ſpina naſcatur in manu temulẽti: ſic parabola in ore ſtultorũ. Judiciũ determinat cauſas: et q impoſuit ſtulto ſilẽtiũ iras mitigat.
2.pe.2.c. Sicut canis q reuertitur ad vomitum ſuũ: ſic imprudens q iterat ſtultitiã ſuã. Vidiſti hominẽ ſapientẽ ſibi videri: magis illo ſpẽ habebit inſipiens. Dicit piger. Leo eſt in viã: et leena in itinerib⁹. Sicut oſtium vertitur in cardine ſuo: ita piger in lectulo ſuo. Abſcondit piger manus
C ſub + ſella ſua: et laborat ſi ad os ſuũ eas
ſup.19.d couerterit. Sapiẽtior ſibi ſtult⁹ videt̃ ſeptẽ viris loquẽtib⁹ ſniãs. Sicut q apprehẽdit aurib⁹ canẽ: ſic q trãſit et impatiẽs cõmiſcet̃ rixe alteri⁹. Sic noxi⁹ ẽ q mittit ſagittas et lanceas i mortẽ: ita vir qui fraudulẽter nocet amico ſuo: et cũ fuerit
Hõ ſſup. ca.1. deprehenſus dicet ludẽs feci. Cũ defecerint ligna extinguet̃ ignis: et ſuſurrone
Eccl.28.b ſubtracto iurgia cõqeſcũt. Sic carbones ad prunas et ligna ad ignẽ: ſic hõ iracũd⁹ ſuſcitat rixas. Verba ſuſurronis q̃ſi ſim-
D plicia: et ipſa puenĩũt ad intima cordis. Quõ ſi argẽto ſordido ornare velis vas fictile: ſic labia tumẽtia cũ p̃ſſimo corde ſociata. Labijs ſuis itelligit̃ inimic⁹: cũ i corde tractauerit dolos. Qñ ſubmiſerit vocẽ ſuã ne credideris ei: qm̃ ſeptem neq̃cie
Ecc.10.b ſũt i corde illi⁹. Qui operit odiũ fraudulẽ-
Eccl.27.b ter: reuelabit̃ malicia ei⁹ i cõcilio. Qui fodit foueã icidit i eã: et q voluit lapidẽ reuertet̃ ad eũ. Lingua fallax nõ amat veritatem: et os lubricum, operatur ruinas.

Ca. Sũ. De iactantia: de ira ſtulti: de laude correptiõis: de fama iuſtitie: de dulcedine boni ai: de adulatore: de muliere litigioſa de incorrigibili: de ſubditis agnoſcẽdis: de ſacris ſcripturis. Cap. xxvij.

Ne glorieris in craſtinũ: ignorans q̃d ſuperuentura pariat dies. Laudet te alienus et nõ os tuũ extrane⁹ et non labia tua. Graue ẽ ſaxũ et onëroſa arena: ſz ira ſtulti vtroq̃ grauior. Ira nõ hz miſericordiã nec erũpens furor: et impetũ concitati + ſpiritus ferre qs poterit? Melior eſt manifeſta correptio: q̃z amor abſcondit⁹. Meliora ſũt vulnera diligẽtis: q̃z fraudulenta oſcula odientis. Anima ſaturata calcabit fauũ: et anima eſuriẽs etiã amarũ pro dulci ſumet. Sicut auis tranſmigrans de nido ſuo: ſic vir q derelinqt locũ ſuũ. Vnguento et varijs odorib⁹ delectat̃ cor: et bonis amici cõſilijs anima dulcorat̃. Amicũ tuũ et amicũ patris tui ne dimiſeris: et domũ fratris tui ne ingrediaris in die afflictionis tue. Melior ẽ vicinus iuxta: q̃z frater procul. Stude ſapientie fili mi: et letifica cor meũ: vt poſſis exprobrãti r̃ndere ſermonẽ. Aſtut⁹ vidẽs malũ abſcõdit⁹ eſt: paruuli trãſeũtes ſuſtinuerũt diſpendia. Tolle veſtimentum eius q ſpopondit p̃ extraneo: et p̃ alienis aufert ei pignus. Qui benedicit proximo ſuo voce grandi de nocte cõſurgẽs maledicẽti ſimilis erit. Tecta perſtillantia in die frigoris et litigioſa mulier cõparant̃. Qui retinet eã: q̃ſi q ventũ teneat: et oleũ dextre ſue + euacuat. Ferrũ ferro exacuit̃: et hõ exacuit faciem amici ſui. Qui ſeruat ficũ comedet + fruct⁹ ei⁹: et q cuſtos ẽ dñi glorificabit̃. Quõ in aquis reſplendẽt vult⁹ p̃ſpicientiũ: ſic corda hominũ manifeſta ſũt prudẽtib⁹. Infernus et p̃ditio nunq̃ implent̃ ſic et oculi hominũ inſatiabiles. Quõ p̃bat̃ in conflatorio argentũ et in fornace aurũ: ſic probatur homo ore laudantis. + Cor iniq inq̃rit mala: cor aũt rectũ inquirit ſcientiã. Si contuderis ſtultũ in pila quaſi ptiſanas feriẽte deſuper pilo: non auferetur ab eo ſtultitia ei⁹. Diligenter agnoſce vultũ pecoris tui: tuoſq̃ greges conſidera. Non enim habebis iugiter poteſtatẽ ſed corona tribuet̃ tibi in generatiõe et generationẽ. Aperta ſũt prata et apparuerunt herbe virentes: et collecta ſunt fena de montibus. Agni ſunt ad veſtimentum tuum: et hedi ad agri precium. Sufficiat tibi lac caprarũ in cibos tuos: et in neceſſaria domus tue et ad victum ancillis tuis.

A xj.q.3.c ſi quis. Eccl.22. ais non hz + ſpiritus 5.q.5.ca non oi ca. non oſculat̃ 23.q.4. nimiu Job.6. B ſup.20. C ſup.16.b Als + vocabit Als + fructum ifra.30.c Eccl.1.b Eccl.14. als non hz + Cor iniq etc. vſq̃ ſcientiam D p archi de p̃nis c.2. lib.6

¶ Ca. Sū. ¶ De ſecuritate iuſti: ð lōga via
ducis: de fauore liberali: de orone execrabi
li: de ruina deceptiōis: de regno ipio: de cō
feſſiōe: de timore dñi: de malo principe: de
odiente auaritiā: de ocio: de accipiēte per-
ſonas: de corripiēte: de illo qui ſubtrahit
patri vel matri: de dante pauperi: de pſecu-
tore antichriſto. Cap. xxviij.

A Fugit impius nemine pſequēte: iu-
ſtus aūt quaſi leo cōfidēs abſqz ter-
rore erit. Propter peccata terre multi pn
cipes eius: ⁊ pp hominis ſapiētiā ⁊ horuz
ſciētiā que dicūtur vita ducis lōgior erit.
Uir paup calumniās pauperes: ſimilis ē
imbri vehemēti in quo paraſ fames. Qui
derelinquūt legē laudāt impiū: q cuſto-
diūt ſuccendūtur cōtra eū. Uiri mali nō
cogitant iudiciū: qui autē inquirūt dñz
aia duertūt omnia. // Melior eſt paup am
bulās in ſimplicitate ſua: q̄ȝ diues in pra
ſup. 9.a. uis itineribus. Qui cuſtodit legez filius
ſapiēs eſt: qui aūt comeſatores paſcit con
B fundit patrem ſuū. Qui coaceruat diui-
tias vſuris ⁊ fenore liberali + in pauperes
+ .i. ɔtra cōgregat eas. Qui declinat aures ſuas ne
audiat legē oro ei⁹ erit execrabilis. // Qui
// 23.q.7. decipit iuſtos ī via mala: ī interitu ſuo cor
c. quēad- ruet: ⁊ ſimplices poſſidebūt bona ei⁹. Sa-
moduz piēs ſibi videſ vir diues: pauper aūt pru-
dēs ſcrutabitur eum. In exultatione iu-
ſtorū multa gloria eſt: regnātib⁹ impijs
ruine hominū. Qui abſcōdit ſcelera ſua
C nō dirigeſ: qui autē confeſſus fuerit ⁊ re-
ð pe. di. i. liquerit: miſericordiam cōſequētur. Bea
§. agite tus hō qui ſemper eſt pauidus: q vero mē
in glo. tis eſt dure corruet in malū. Leo rugiēs
qui ꝯcle. ⁊ vrſus eſuriēs: princeps impius ſup po-
vel w.c.j. pulū pauperē. Dux idig⁹s prudētia: mul
in glo. tos opprimet per calumniaȝ: qui aūt odit
auariciā longi fiant dies ei⁹. Hominez: q
calumniatur anime ſanguinē: ſi vſqz ad
lacū fugerit nemo ſuſtinet. // Qui ambu-
lat ſimpſr ſalu⁹ erit: q peruerſis graditur
ſup. 10.b vijs cōcidet ſemel. // Qui operatur terram
ſuā ſatiabiſ panib⁹: q aūt ſectatur ocium
ſup. 12.b replebiſ egeſtate. Uir fidelis multū lauda
bitur: qui aūt feſtinat ditari non erit in
nocēs. Qui cognoſcit in iudicio faciē nō
bene facit: iſte pro bucella panis deſerit ve
ritatem. Uir qui feſtinat ditari ⁊ alijs in-
D uidet: ignorat q egeſtas ſuperueniet ei. Qui
corripit hominē: gratiaȝ poſtea inueniet
apud eū: magis q̄ȝ ille qui p lingue bla-
dimenta decipit. Qui ſubtrahit aliqd a pa
tre ſuo vel a matre ⁊ dicit hoc nō eē peccatū
particeps homicide eſt. Qui ſe iactat ⁊ di-
latat iurgia concitat: qui vero ſperat in do
mino ſaluabitur. Qui confidit in corde
ſuo ſtultus eſt: qui autē graditur ſapien-
ter + ipſe + laudabiſ. Qui dat paupi nō als + iſte
indigebit: qui deſpicit deprecantem ſuſti- als + ſal
nebit penuriam. Cum ſurrexerint impij uabitur
abſcōdentur homines: cum illi perierint
multiplicabuntur iuſti.

¶ Ca. Sū. ¶ De incorrigibili: de principa
tu impij: de rege iuſto: de hoie ficto: de loq-
la iuſti: de rege q iudicat: de virga ⁊ erudi
tione filij: de effectu ꝓphetie: de puero deli-
cato: de verboſo: de iracūdo: de currēte cum
fure: de timēdo hoie: de ſeſe abhominātib⁹:
de iuſto ⁊ impio. Cap. xxix.

Uiro q corripiētē dura ceruice cōtē- A
nit: repentinus ei ſuperueniet interi-
tus: ⁊ eū ſanitas nō ſequētur. In multi-
plicatiōe iuſtorū letabitur vulgus: cū im
pij ſumpſerint principatuz gemet ppſs.
Uir qui amat ſapiētiam letificat patrem
ſuum: qui autē nutrit + ſcortum perdet als +
ſubſtantiam. Rex iuſtus erigit terraȝ: vir ſcortam
auarus deſtruet eam. Homo q blādis fi- Luc. 15.
ctiſqz ſermonibus loquiſ amico ſuo: rhe
te expādit greſſibus eius. Peccantē viz
iniquū inuoluet laqueus: ⁊ iuſtus lauda
biſ atqz gaudebit. Nouit iuſtus cām pau
perū: impius ignorat ſentētiā. Homines
peſtilentes diſſipant ciuitatē: ſapiētes ve-
ro auertūt furorez. Uir ſapiēs ſi cū ſtulto
contēderit: ſiue iraſcitur ſiue rideat non
inueniet requiez. Uiri ſanguinū oderūt B
ſimplicē: + iuſti autē querūt animaȝ ei⁹. als +
Totū ſpiritū ſuū profert ſtultus ſapiēs iniuſti.
differt ⁊ reſeruat inpoſterū. Princeps q
libenter audit verba mēdacij omnes mi-
niſtros habet impios. Pauper ⁊ creditor
obuiauerūt ſibi: vtriuſqz illuminator ē
dominus. Rex qui iudicat ī veritate pau
peres thronus eius in eternū firmabiſ.
Uirga atqz correptio tribuit ſapientiam C
puer aūt qui dimittiſ volūtati ſue cōfun-
dit matrem ſuam. In multiplicatiōe im
piorum multiplicabūtur ſcelera: ⁊ iuſti
ruinas eorū videbūt. Erudi filiū tuū ⁊ re
frigerabit te: ⁊ dabit delitias anime ſue.
Cum prophetia defecerit diſſipabitur po-

pulus: qui vero cuſtodit legem beatꝰ eſt. Seruꝰ verbis nō poteſt erudiri: qꝛ quod dicis intelligit: ⁊ reſpondere contēnit. Ui diſti hominem velocē ad loquēdū: ſtulti-
als ✝ cor reptio tia magis ſperanda eſt q̄ȝ illius ✝ corre-ctio. Qui delicate a puericia ſua nutrit ſer
D uū ſuū: poſtea ſentiet eū contumacē. Uir iracūdus prouocat rixas ⁊ q ad indignan-
Job.22.d dū facilis eſt erit ad peccandū procliuior. Supbū ſequit̄ hūilitas: ⁊ humilē ſpi-ritu ſuſcipiet gloria. Qui cū fure partici-pat odit animam ſuam: adiurantem au-dit non indicat. Qui timet hominē cito corruet: q ſperat in dn̄o ſubleuabit̄. Mul ti requirunt faciē principis ⁊ iudiciū a do mino egredit̄ ſingulorū. Abhominant̄ iu-
als non hȝ ✝ ver bū vſq̄ȝ erit ſti virū impiū: ⁊ abhominant̄ impij eos q in recta ſunt via. ✝ Uerbū cuſtodiens fi-lius: extra perditionem erit.

¶ Ca. Sū. ¶ De chriſti aſcēſiōe: de deſcēſu eius ad iudiciū: de ſermōe dn̄i ignito: de amonēda paupertate ⁊ de diuitijs: de q̄t-tuor gn̄ib' hominū: de filiab' ſanguiſuge de reb' inſcrutabilib': de oculo effodien-do: de trib' difficilib' ⁊ quartū penitus ignoro de trib' mouētib' terrā: ⁊ quar-tū penit' nō pōt ſuſtinere: de q̄ttuor mini mis ſup terrā: de tribus bene gradiētib' ⁊ quarto feliciter incedente. Cap. xxx.

A Uerba cōgregātis filij vomētis. Uiſio quā locutꝰ eſt vir cū quo eſt deus: ⁊ qui deo ſecū morante cōfortatꝰ ait. Stul-tiſſimus ſū virorū: ⁊ ſapientia hominū non eſt mecū. Non didici ſapientiam: ⁊ noui ſciētiam ſanctorum. Quis aſcendit in celū atq̄ȝ deſcēdit? Quis continuit ſpi-ritū in māib' ſuis? Quis colligauit aq̄s quaſi in veſtimēto? Quis ſuſcitauit om-nes terminos terre? Qđ nomen eſt eiꝰ: ⁊
pſal. 118. quod nomen filij eius ſi noſti? Omnis
apo.vi.d ſermo dei ignitꝰ clypeus eſt omnib' ſpe-rantib' in ſe. Ne addas q̄cq̄ȝ verbis illiꝰ: ⁊ arguaris inueniariſq̄ȝ mendax. Duo ro-gaui te ne deneges mihi anteq̄ȝ moriar.
4.q.3.§. Item Uanitatem ⁊ verba mēdacij lōge fac a me. Mēdicitatē ⁊ diuitias ne dederis mihi.
B Tribue tātū victui meo neceſſaria: ne for te ſatiatꝰ illiciar ad negādū ⁊ dicā: qs eſt dominus: aut egeſtate compulſus furer ⁊ periurē nomē dei mei. Ne accuſes ſeruū ad dominū ſuū: ne forte maledicat tibi ⁊ corruas. Generatio q̄ patri ſuo maledicit: ⁊ q̄ matri ſue non bn̄dicit. Generatio q̄ ſi bi mūda videt̄: ⁊ tamen nō eſt lota a ſor-dib' ſuis. Generatio cuiꝰ excelſi ſunt ocu li: ⁊ palpebre eiꝰ in alta ſurrecte. Gn̄atio q̄ pro dentib' gladios habet: ⁊ cōmādit mo larib' ſuis vt comedat̄ inopes de terra ⁊ pauperes ex oib'. Sanguiſuge due ſunt fi-lie dicētes: affer affer. Tria ſunt inſatura
bilia: ⁊ quartū qđ nūq̄ȝ dicit ſufficit. Jn C sup.17.
fernꝰ ⁊ os vulue: ⁊ terre q̄ nō ſatiat̄ aqua ignis vō nūq̄ȝ dicit ſufficit. Oculū q ſub-ſannat patrē ⁊ q deſpicit partū matris ſue als ✝ e
✝ ſuffodiāt eū corui de torrentib' ⁊ come fodian
dant eū filie aqle. Tria ſunt difficilia mi- 12.q.1.c.
hi: ⁊ quartū penitꝰ ignoro. Uiam aqle in de pſui
celo: viam colubri ſup petrā: viā nauis c. ex ſtu
in medio mari: ⁊ viā viri in ✝ adoleſcē- dijs i g
tia. Talis eſt ⁊ via mulieris adultere: q̄ co de conſi
medens ⁊ tergēs os ſuū dicit. Nō ſū ope- di.4.ca.
rata malū. Per tria mouet̄ terra: ⁊ quar rens
tū nō pōt ſuſtinere. Per ſeruū cū regna- als ✝ ad
uerit: per ſtultū cū ſaturatꝰ fuerit cibo: ⁊ p oleſcētia
odioſam mulierē cū in matrimonio fue rit aſſumpta: ⁊ p ancillā cū fuerit heres do mine ſue. Quattuor ſunt minima terre: ⁊ ipſa ſūt ſapiētiora ſapiētib'. Formice
ppls infirmꝰ: q preparat in meſſe cibum sup.6.a.
ſuū. Lepuſculus plebs inualida: q collo- D
cat in petra cubile ſuū. Regē locuſta nō hȝ 16.q.c.
⁊ egredit̄ vniuerſa p turmas ſuas. ✝ Stel
lio manib' nitit̄: ⁊ morat̄ in edib' ✝ re- Als ✝ Stillio.
gis. Tria ſūt q̄ bene gradiunt̄: ⁊ quartum als non
quod incedit feliciter. Leo fortiſſimꝰ be- hȝ ✝ re
ſtiarū: ad nullius pauebit occurſū. Gal gis
lus ſuccinctꝰ lumbos ſuos ⁊ aries: nec eſt rex q reſiſtat ei: ⁊ q ſtultꝰ apparuerit poſtq̄ȝ eleuatꝰ eſt in ſublime. Si enim intellexiſ
ſet ori ſuo impoſuiſſet manu. Qui autē di.4.c.de
fortiter premit vbera ad eliciendū lac: ex- niq̄ȝ
primit butyrū: ⁊ q vehementer ✝ emū- de pe.dis.
git elicit ſanguinē: ⁊ qui prouocat iras j.c. ſpes
producit diſcordias. in fi.

¶ Ca. Sū. ¶ De regib' ne ſint dediti mu Als ✝ emūgit.
lierib' ⁊ vino vt iuſte iudicēt: de muliere forti: de ſancta eccleſia. Cap. xxxj.

Uerba lamuelis regis. Uiſio qua eru A
diuit eū mr̄ ſua. Quid dilecte mi: quid dilecte vteri mei: qd dilecte votorū meorum? Ne dederis mulieribus ſubſtā-tiam tuam: ⁊ diuitias tuas ad delendos reges. Noli regibus o lamuel: noli regi-bus dare vinum: quia nullū ſecretū eſt

vbi regnat ebrietas. Ne forte bibant ⁊ ob-
liuiſcātur iudicioꝝ: ⁊ mutent cām filio-
rū pauperis. Date ſiceram merentibus: ⁊ vi
nū his qui amaro ſunt animo. Bibāt ⁊
obliuiſcant egeſtatis ſue: ⁊ doloris ſui nō
recordent amplius. Aperi os tuum muto.
B ⁊ cauſis omniū filioꝝ q pertranſeūt. Ape
ri os tuū: decerne quod iuſtū eſt: ⁊ vindi
ca inopē ⁊ pauperē. Aleph. Mulierem
fortē qs inueniet? Procul: ⁊ de vltimis fi
nibus preciū eius. Beth. Confidit i ea
cor viri ſui: ⁊ ſpolijs nō idigebit. Gymel
Reddet ei bonū ⁊ nō malū: oībꝰ die-
bus vite ſue. Deleth. Queſiuit lanā ⁊ li
nū: ⁊ operata eſt cōſilio manuū ſuaruꝫ.
He. Facta ē quaſi nauis inſtitoris: de lon
ge portās panē ſuum. Vau. Et de nocte
ſurrexit deditq3 p̄dā domeſticis ſuis: ⁊ ci-
baria ancillis ſuis. Zai. Cōſiderauit agꝝ
⁊ emit eū: de fructu manuū ſuarū planta
uit vineam. Heth. Accinxit fortitudine
C lumbos ſuos: ⁊ roborauit brachiū ſuuꝫ.
Teth. Guſtauit ⁊ vidit qm̄ bona eſt nego
ciatio eius: nō extinguet in nocte lucer-
na eiꝰ. Ioth. Manū ſuam miſit ad for-
tia: ⁊ digiti eius apphenderunt fuſum.
Caph. Manū ſuam aperuit inopi ⁊ pal-
mas ſuas extēdit ad pauperē. Lamech.
Nō + timebit domui ſue a + frigoribꝰ ni- — a'e + ti-mel.
uis: oēs ēni domeſtici eius veſtiti ſūt du
plicibꝰ. Mem. Stragulatā veſtē fecit ſi- — al's + fri-gere ni-mis
bi: byſſus ⁊ purpura idumētū eiꝰ. Nun
Nobilis in portis vir eiꝰ: qñ ſederit cū ſe
natoribꝰ terre. Samech. Syndonē fe-
cit ⁊ vendidit: ⁊ cingulū tradidit chana-
neo. Ayn. Fortitudo ⁊ decor indumē
tū eius: ⁊ ridebit in die nouiſſimo. Phe.
D Os ſuū aperuit ſapientie: ⁊ lex clemētie in
lingua eius. Sade. Cōſiderauit ſemi-
tas domus ſue: ⁊ panē ocioſa nō come-
dit. Coph. Surrexerūt filij eiꝰ ⁊ beatiſ-
ſimā predicauerūt vir eiꝰ ⁊ laudauit eā.
Res. Multe filie cōgregauerūt diuitias:
tu ſupgreſſa es vniuerſas. Syn. Fallax
gratia ⁊ vana eſt pulchritudo: mulier ti-
mēs dn̄m ipſā laudabit. Thau. Date ei
de fructu manuū ſuarum ⁊ laudent eam
in portis opera + eius. — Al's + ſua

Expliciūt prouerbia ſalomōis. Incipit
plogꝰ ſcti hieronymi i libꝝ Eccleſiaſten.

Memini me añ hoc ferme quinquēniū
cū adhuc rome eēm ⁊ eccleſiaſtē ſan
cte bleſille legerē vt eam ad contēptū mū
di huius prouocarē: ⁊ oē qd̄ in mundo
cerneret putaret eē pro nihilo: rogatum
ab ea: vt in morē cōmentarioli: obſcura
queq3 diſſererē: vt abſq3 me poſſet intel-
ligere q̄ legebat. Itaq3 qm̄ in pcinctu nr̄i
operis ſubita morte ſubtracta eſt: ⁊ vbi nō
meruimꝰ a paula ⁊ euſtochiū talem vite
noſtre habere conſortem: tantoq3 vulne
re tunc percuſſus obmutui: ⁊ nunc in be-
thleem poſitus: auguſtiori. videlicet ciui-
tate ⁊ illius memorie ⁊ vobis reddo qd̄ de
beo. Hoc breuiter admonēs q̄ nullius
auctoritatem ſecutus ſum ſed de hebreo
transferens: + maxime ſeptuaginta inter — al's + ma-gis
pretum cōſuetudini me coaptaui: i his
dumtaxat que nō multum ab hebraicis
diſcrepant. Interdū aquile quoq3 ⁊ ſym
machi ⁊ theodotionis recordatus ſū: vt
nec nouitate nimia lectoris ſtudiū deter
rerem: nec rurſum contra conſcientiam
meam fonte veritatis omiſſo: opinionū
riuulos conſectarer.

Explicit plogus ſancti hieronymi.

Incipit liber eccleſiaſtes: q ab hebreis +
coeleth appellatur.

Ca. ſū. De vanitate ſcīi: de curioſis
diſputatiōibꝰ: ⁊ auariciā hīarū oſtēdit eē
vanitatē ⁊ afflictionē ſpūs. Cap. I.

Erba eccle- a
ſiaſtes filij dauid re- — ſfra.12.f.
gis hierlm. // Vani- — de pe.di.
tas vanitatū dixit, ec — 2.c.ſi.
cleſiaſtes vanitas vni- — 13.q.2.c.
tatū ⁊ oīa vanitas. // — ſ eccliaſt
Quid hꝫ amplius ho — co.
mo de vniuerſo labo- — infra.3.b

reſſio quo laborat ſub ſole. Generatio pre
terit ⁊ generatio aduenit: terra autē ī eter
nū ſtat. Orit ſol ⁊ occidit ⁊ ad locū ſuum
reuertitur: ibiq; renaſcēs gyrat per meri
B dié ⁊ flectitur ad aquilonē. Luſtrās vni-
uerſa in circuitu pergit ſpūs: ⁊ in circu-
los ſuos reuertit. Oīa flumina intrāt in
mare: ⁊ mare nō redūdat. Ad locū vñ exe
unt flumia reuertūtur: vt iterū fluāt. Cū
cte res difficiles: non pōt eas hō explicare
Prouer. 27 c. ſermone. // Nō ſaturatur oculus viſu: nec
auris auditu implet. Quid ē quod fuit.
Eccl. 14. c. Ipſum qđ futurū eſt. Quid eſt quod factū
eſt? Ipſum quod faciēdū eſt. Nihil ſub ſo
de pe. diſ. 4. c. in dō mo le nouū: nec valet quiſq; dicere: ecce hoc re
cens eſt. Iaz eniz preceſſit in ſeculis: que
fuerūt ante nos. Nō eſt priorū memoria:
C ſed nec eorū quidē que poſtea futura ſunt
erit recordatio apud eos qui futuri ſunt
alſ + q 37. di. 9. ſʒ ecōtra in nouiſſimo. Ego eccliaſtes + fui rex iſrl
in hieruſalē: ⁊ propoſui in animo meo q̄-
rere ⁊ inueſtigare ſapiēter de omnibus
que fiunt ſub ſole. Hanc occupationē peſ
ſimam dedit deus filijs hominum: vt oc-
cuparentur in ea. Vidi que fiunt cuncta
ſub ſole: ⁊ ecce vniuerſa vanitas ⁊ afflictio
ſpiritus. Peruerſi difficile corriguntur:
⁊ ſtultorum infinitus eſt numerus. Lo-
D cutus ſuʒ in corde meo dicens. Ecce ma
gnus effectus ſum ⁊ preceſſi omnes ſa-
piētia qui fuerūt ante me in hieruſalem:
⁊ mens mea contemplata eſt multa ſapiē
ter ⁊ didici: dediq; cor meum vt ſcirē pru
dentiam atq; doctrinam: erroreſq; ⁊ ſtul
ticiam. Et agnoui q in his quoq; eēt la-
bor ⁊ afflictio ſpiritus: eo q in multa ſa-
piētia multa ſit indignatio: ⁊ q addit ſciē
alſ + laborem. tiam addit ⁊ + dolorem.

¶ Ca. Sū. ¶ Q in affluentia delitiarum
in ſuperuacuis edificijs ⁊ diuitijs ſit va-
nitas.

Cap. ij.

Dixi ergo in corde meo. Vadā ⁊ afflu
alſ + ego A am delicijs: ⁊ fruar bonis. Et vidi q
hoc quoq; eēt vanitas. Riſuʒ reputaui er
de pe. di. 3. c. in tāt rorē: ⁊ gaudio dixi. Quid fruſtra decipis.
Cogitaui in corde meo abſtrahere a vino
carnem meam: vt animum meū trāſfer-
rem ad ſapientiam: deuitarēq; ſtulticiaʒ
donec viderē quid eēt vtile filijs hominū
quo facto opus eſt ſub ſole numero dierꝝ
vite ſue. Magnificaui opa mea. Edificaui
mihi domos ⁊ plātaui vineas: feci hortos
⁊ pomeria ⁊ cōſeui ea cūcti generis arbori
bus ⁊ extruxi mihi piſcinas aquarꝝ vt ir-
rigarē ſyluā lignorū germinantiū. Poſ
ſedi ſeruos ⁊ ancillas: multāq; familiam
habui. Armēta quoq; ⁊ magnos ouium B
greges: vltra omnes qui fuerūt ante me
in hieruſalē. Coaceruaui mihi argentū
⁊ aurū ⁊ ſubſtātias regū ⁊ prouinciaruʒ
Feci mihi + cātores ⁊ cantatrices ⁊ deli- alſ + cātatores
tias filiorꝝ hominū: cyphos ⁊ + vrceolos alſ + vrceos
in miniſterio ad vina fundēda: ⁊ ſupgreſ
ſus ſum opib⁹ oēs q ante me fuerūt in
hieruſalē. Sapiētia quoq; perſeuerauit
mecū: ⁊ oīa que deſiderauerūt oculi mei
non negaui eis: nec phibui cor meū qn
omni voluptate frueret: ⁊ oblectaret ſe in
his que pparauerā. Et hanc reatus ſum
partē meā: ſi vterer labore meo. Cūq; me
cōuertiſſeʒ ad vniuerſa opera que fecerāt
manus mee ⁊ ad labores in quibus fru-
ſtra ſudaueram: vidi in omnibus vani-
tatem ⁊ afflictionem animi: ⁊ nihil per-
manere ſub ſole. Tranſiui ad contemplā
dam ſapientiam: erroreſq; ⁊ ſtultitiam.
Quid eſt inquam homo: vt ſequi poſſit re C
gem factorem ſuū. Et vidi q tantū prece
deret ſapientia ſtulticiaʒ: quantū differt
lux a tenebris. // Sapiētis oculi in capite // de cōſe. di. 4. c. ac cepiſti de ſacra vnctiōe ca. vnico
eius ſtultus in tenebris ambulat. Et di-
dici q vnus + vtriuſq; eſſet interit⁹. Et alſ + vtriuſq;
dixi in corde meo. Si vnus ⁊ ſtulti ⁊ me
us occaſus erit: quid mihi prodeſt q ma
iorem ſapientie dedit operaʒ? Locutuſq;
cū mente mea: animaduerti q hoc quoq;
eſſet vanitas. Non enim erit memoria ſa
pientis ſimiliter vt ſtulti in perpetuū: ⁊
futura tempora obliuione cuncta pariter
operient. Moritur doctus ſimiliter vt in
doctus: ⁊ idcirco teduit me vitē mee vi-
dentem mala vniuerſa eſſe ſub ſole: ⁊ cū-
cta vanitatem ⁊ afflictionem ſpirit⁹. Rur
ſus deteſtatus ſum omnem induſtriam
meam qua ſub ſole ſtudioſiſſime labora
ui: habiturus heredem poſt me quem
ignoro vtrū ſapiens an ſtultus futur⁹ ſit
dominabit in laboribus meis qbus deſu
daui ⁊ ſolicitus fui. Et eſt quicq; tam vanū?
Unde ceſſaui: renūciauitq; cor meuʒ vl-
tra laborare ſub ſole. Nam cū alius labo-
ret in ſapientia ⁊ doctrina ⁊ ſolicitudi- D
ne: homini ocioſo queſita dimittit. Et hoc
quoq; vanitas ⁊ magnū malū. Quid enī

pderit hōi de vniuerſo labore ſuo ⁊ afflictione ſpūs qua ſub ſole cruciatus ē? Cūcti dies ei⁹ dolorib⁹ ⁊ erumnis pleni ſunt: nec p noctem mente requieſcit. Et hoc nonne vanitas eſt? (Infra. 5. d) Nōne meli⁹ eſt comedere ⁊ bibere: ⁊ oſtēdere anime ſue bona de laborib⁹ ſuis? Et hoc de manu dei eſt. Quis ita deuorabit ⁊ delitijs affluet vt ego? Hoi bono in conſpectu ſuo dedit de⁹ ſapientiā ⁊ ſciētiā ⁊ leticiā: peccatori aūt dedit afflictionē ⁊ curam ſuperfluam: vt addat ⁊ congreget ⁊ tradat ei qui placuit deo. Sed ⁊ hoc vanitas eſt ⁊ caſſa ſolicitudo mentis.

¶ Cap. Sū. ¶ Q omnia tpa habēt ⁊ ſuis vicibus tranſeūt: ⁊ q vnus interit⁹ eſt hominis ⁊ iumentorum. Cap. iij.

A Omnia tempus habent: ⁊ ſuis ſpacijs tranſeūt vniuerſa ſub celo. Tempus naſcendi: ⁊ temp⁹ moriendi. Temp⁹ plantandi: ⁊ tempus euellendi quod plantatū eſt. Tempus occidendi: ⁊ tempus ſanandi. Tempus deſtruendi ⁊ temp⁹ edificandi. Tempus flendi: ⁊ temp⁹ ridendi. Tempus plangendi: ⁊ tempus ſaltandi. Tempus ſpargendi lapides: ⁊ tempus colligendi. Temp⁹ amplexandi: ⁊ tps longe fieri ✠ ab amplexib⁹. (Als ✠ a cōplexib⁹) Tempus acquirendi ⁊ tempus perdendi. Tempus cuſtodiendi ⁊ tēpus abijciendi. Tempus ſcindendi: ⁊ tēpus conſuendi. // Tempus tacendi: ⁊ tempus loquendi. (36. di. ca. ecce.) Tempus dilectionis: ⁊ tēpus odij. Tempus belli: ⁊ tempus pacis.

B Quid habet amplius homo de labore ſuo? Uidi afflictionem quam dedit deus filijs hominū: vt diſtendant̄ in ea. (Supra. 1. a) Cuncta fecit bona in tempore ſuo: ⁊ mundū tradidit diſputationi eorū: vt non inueniat homo opus quod operatus eſt deus ab initio vſq ad finem. (Infra eo.) Et cognoui q nō eſſet meli⁹

C niſi letari: ⁊ facere bene in vita ſua. Omnis enim homo q comedit ⁊ bibit: ⁊ videt bonum de labore ſuo: hoc donū dei eſt. Didici q omnia opera que fecit de⁹ perſeuerent in perpetuū. Non poſſumus eis quicq̄ addere nec auferre q̄ fecit de⁹ vt timeat̄. Qd factum eſt ipſū permanet. Que futura ſūt iam fuerūt ⁊ de⁹ inſtaurat quod abijt. Uidi ſub ſole in loco iudicij impietatē: ⁊ in loco iuſtitie iniquitatem. Et dixi in corde meo. Juſtū ⁊ impiū iudicabit dominus: ⁊ tempus omnis rei tūc erit. Dixi in corde meo de filijs hominum: vt probaret eos deus ⁊ oſtēderet ſimiles eē beſtijs.

D Idcirco vnus interit⁹ eſt hominis ⁊ iumētorū ⁊ equa vtriuſq conditio. Sicut morit̄ homo: ſic ⁊ illa moriūtur. Similiter ſpirāt oia ⁊ nihil habet homo iumento ampli⁹. // Cūcta ſubiacēt vanitati: ⁊ oia pgūt ad vnū locū. (// 13. q. 2. l ecclīaſtico) De terra facta ſūt: ⁊ in terrā pariter ✠ reuertūtur. (Als ✠ reuertent̄. ſup eo.) Quis nouit ſi ſpūs filiorū adā aſcēdat ſurſū: ⁊ ſi ſpūs iumētorū deſcēdat deorſū. Et deprehendi nihil eē meli⁹ q̄ letari hoiē in opere ſuo: ⁊ hāc eſſe partem illius. Quis eniz eū adducet: vt poſt ſe futura cognoſcat?

¶ Ca. Sū. ¶ Cōſiderās calūniā pauperū: maloꝝ inſidias: ſtultoꝝ ocia: laborē ⁊ congregationē ei⁹ q ſolus eſt in eo inuenit vanitatē ⁊ afflictionē: de ſocietate ⁊ funiculo triplici: de rege ſtulto: de puero paupere ⁊ ſapiēte: de ſecūdo adoleſcēte ſcilicet antē chriſto: de obedientia. Cap. iiij.

A Uerti me ad alia ⁊ vidi calūnias que ſub ſole gerūtur: ⁊ lachrymas innocentiū ⁊ neminē conſolatorem: nec poſſe reſiſtere eorū violentie: cūctorū auxilio deſtitutos. Et laudaui magis mortuos q̄ viuētes: ⁊ feliciorē vtroq iudicaui q nec dū nat⁹ eſt nec vidit mala q ſub ſole fiūt. Rurſū contemplatus ſum oēs labores hominū: ⁊ induſtrias: animaduerti patere

B inuidie ꝓximi. Et in hoc ergo vanitas: ⁊ cura ſuperflua ē. Stultus complicat manus ſuas: ⁊ comedit carnes ſuas dicens. Melius eſt pugillus cum requie: q̄ plena vtraq manus cum labore ⁊ afflictiōe animi. Conſiderans reperi ⁊ aliam vanitatē ſub ſole. // Unus eſt ⁊ ſecundum non habet: (// 7. q. j. c. factus) non filium non fratrem: ⁊ tamen laborare non ceſſat: nec ſatiant̄ oculi ei⁹ diuitijs: nec recogitat dicens. Cui laboro

C ⁊ fraudo aiam meā bonis. In hoc quoq vanitas eſt ⁊ afflictio peſſima. Melius eſt ergo duos eſſe ſimul q̄ vnū: habēt enim emolimentū ſocietatis ſue. Si vnus ceciderit: ab altero fulciet̄. // Ue ſoli q2 cū ceciderit: non habet ſubleuantem ſe. (// di. 51. c. in oib⁹ 7. q. j. c. illud de ſtatu monachorū. c. 2. // de treuga. c. j.) Et ſi dormierint duo: fouebūtur mutuo. Unus quomodo calefiet? Et ſi quiſpiam preualuerit ꝯtra vnū: duo reſiſtunt ei. // Funiculus triplex difficile rumpitur. Melior eſt puer pauper ⁊ ſapiens rege ſene ⁊ ſtulto: qui neſcit preuidere in poſterum.

D Q2 de carcere cathenisq interdum qs egrediatur ad

dlatur ad regnū: ⁊ alius natus in regno
inopia conſumatur. Uidi cunctos viuen-
tes q ambulāt ſub ſole: cū adoleſcente ſe-
cundo q cōſurget pro eo. Infinitus nume
rus eſt populi oīum qui fuerunt ante eū: ⁊
q poſtea futuri ſunt nō letabunt̄ i eo. Sed
⁊ hoc vanitas ⁊ afflictio ſpūs. Cuſtodi pe-
i. re. 15. c. dē tuū īgrediēs domū dei: ⁊ appropinqua
S. q. j. capi vt audias. Multo. n. melior ē obediētia q̄
tulo ſcie ſtultoꝝ victime: q neſciūt qd faciūt mali.
dum. ¶ Ca. Sū. ¶ De nō loquēdo temere corā
deo: de nō excuſando peccato: de nō negāda
dei prouidētia: de nō miranda maloꝝ po
tentia: de auaro impleto: de ſaturitate di-
A uitis: de filio ipſius. Cap. v.

NE temere quid loquaris: neq3 cor
tuum ſit velox ad proferendū ſer-
monem coram deo. Deus enim in celo ⁊
tu ſuper terram: idcirco ſint pauci ſer-
mones tui. Multas curas ſequunt̄ ſom-
nia: ⁊ in multis ſermonibus inuenietur
ſtulticia. Siquid vouiſti deo: ne moreris
reddere. Diſplicet enim dei infidelis ⁊ ſtul
Eccli. j. ta promiſſio. Sed qdcūq3 voueris redde.
B Multoq3 melius eſt nō vouere: q̄ poſt vo
tum promiſſa non reddere. Ne dederis os
tuum vt peccare facias carnem tuā: neq3 di
cas coram angelo non eſt prouidentia: ne
forte iratus dns cōtra ſermones tuos diſ
ſiper cuncta opera manuum tuarum. Ubi
multa ſunt ſomnia: plurime ſunt vanita-
tes ⁊ ſermones innumeri. Tu vero deū ti
me. Si videris calūnias egenoꝝ ⁊ violen
ta iudicia ⁊ ſubuerti iuſtitiam in puincia:
nō mireris ſup hoc negocio: q2 excelſo ex-
celſior eſt ali⁹: ⁊ ſup hos quoq3 eminētio-
res ſūt alij: ⁊ inſup vniuerſe terre rex īperat
14. q. 4. c. ſeruiēti. Auarus nō implebit̄ pecunia: ⁊ q
qd dicam amat diuitias fructū non capiet ex eis. Et
47. di. ca. hoc ergo vanitas. Ubi multe ſūt opes: multi
C † ⁊ q comedūt eas. Et qd pdeſt poſſeſſori
al. nō hz niſi q cernit diuitias oculis ſuis. Dulcis ē
† ⁊ ex ſomnus operāti ſiue parū ſiue multū cō-
medat ſaturitas āt diuitis nō ſinit eū dor
Job. 21. d mire. Eſt ⁊ alia infirmitas peſſima quā vidi
ſub ſole. Diuitie pſeruate i malū dn̄i ſui.
Job. 1. d. Pereūt. n. in afflictione peſſima. Genera-
uit filiū qui i ſumma egeſtate erit. Sicut
egreſſus ē nudus de vtero mr̄is ſue: ſic re
uertet̄: ⁊ nihil auferet ſecū de labore ſuo.
Miſerabilis prorſus infirmitas. Quō ve-
D nit ſic reuertet̄. Quid ergo pdeſt ei qd la-
borauit in ventū? Cūctis dieb⁹ vite ſue co
medit in tenebris ⁊ i curis multis: ⁊ i erū-
na atq3 triſtitia. Hoc itaq3 viſū ē mihi bo supra. 2. c
nū vt comedat qs ⁊ bibat ⁊ fruat̄ leticia ex
labore ſuo quo laborauit ipſe ſub ſole nume
ro dierū vite ſue quos dedit ei de⁹: ⁊ hec eſt
pars illius. Et oī hoī cui dedit de⁹ diuitias
atq3 ſubſtātiā poteſtatēq3 ei tribuit vt co-
medat ex eis ⁊ fruat̄ pte ſua ⁊ letet̄ d labore
ſuo: hoc ē donū dei. Nō. n. ſatis recordabit̄
dieꝝ vite ſue: eo q ds occuper dlitijs cor ei⁹
¶ Ca. Sū. ¶ De diuite q neſcit vti bonis:
⁊ de eo q ſepultura caret q peior ē abortiuo:
de differētia ſtulti ⁊ ſapiētis: de aduētu xpi
i carnē: ⁊ de iudicio: de cōparatiōe detractio
nis ad morſum ſerpentis. Cap. vj. A

EſT ⁊ aliud malū quod vidi ſub ſole:
⁊ quidem frequens apud homines.
Uir cui dedit deus diuitias ⁊ ſubſtantiā ⁊
honorē ⁊ nihil deeſt anime ſue ex omni-
bus que deſiderat: nec tribuit ei poteſtatē
deus vt comedat ex eo: ſed homo extrane
us vorabit illud. Hoc vanitas eſt magna
miſeria eſt. Si genuerit quiſpiam centum
liberos ⁊ vixerit multos annos ⁊ plures di- B
es etatis habuerit ⁊ anima illius non vta
tur bonis ſubſtātie ſue: ſepulturaq3 careat
de hoc ego pronuncio q melior illo ſit a-
bortiu⁹. Fruſtra enim venit ⁊ pergit ad tene
bras ⁊ obliuione delebitur nomen eius.
Non vidit ſolem neq3 cognouit diſtantiā
boni ⁊ mali: etiam ſi duob⁹ milibus annis
vixerit ⁊ nō fuerit pfruit⁹ bonis. Nōne ad
vnum locū properāt oīa. Omnis labor hoīs
i ore eius: ſed aīa eius nō implebit̄ bonis.
Quid hz amplius ſapiēs a ſtulto: † ⁊ qd al. nō ē
paup niſi vt pgat illuc vbi eſt vita. Meli⁹ † bonis
ē vidē qd cupias: q̄ deſiderare qd neſcias.
Sz ⁊ hoc vanitas ē ⁊ pſumptio ſpūs. Qui
futurus eſt iā vocatū eſt nomē ei⁹: ⁊ ſcit̄ q C
hō ſit: ⁊ nō poſſit cōtra fortiorē ſe in iudi
cio cōtendere. Uerba ſunt plurima: multā
q3 in diſputando habentia vanitatem.
¶ Ca. Sū. ¶ De nō q̄rēdo maiora ⁊ altio
ra q̄ ſtatū hoīs deceāt: de qbuſdā meliori-
bus ⁊ magis eligēdis: de ira vitāda: de die
mala pcauēda: de nimia iuſtitia ⁊ ſapia: de
nō attēdēdo ad cūctos ſermones: de inuē
tione mulieris morte amarioris: q nemo
repit̄ liber a morte: apctō brer vnū ſcilicet
chriſtū qui ſolus bonus eſt. Ca. vij.

QUid neceſſe eſt homini maiora ſe q̄-

vere: cū ignorat quid conducat ſibi in vita ſua numero dierū peregrinationis ſue: et tempore quo velut umbra preterit. Aut quis ei poterit indicare quid poſt eum futurū ſub ſole ſit.

Pve.12.a Melius eſt nomē bonū quā unguēta pcioſa: et dies mortis die natiuitatis. Melius eſt ire ad domū luctus: quā ad domum conuiuij. In illa enim finis cunctorū admonetur hoim: et viuens hō cogitat quid futurus ſit. Melior eſt ira riſu: quia p triſtitiā vultus corrigitur animus delinquentis. Cor ſapientiū vbi triſtitia eſt: et cor ſtultorū vbi letitia. Melius eſt a ſapiente corripi: quā ſtultorū adulatione decipi: quia ſicut ſonitus ſpinarū ardētiū ſub olla: ſic riſus ſtulti. Sed et hoc vanitas.

B Calūnia conturbat ſapiētes: et perdet robur cordis eius. Melior eſt finis + orationis

al.+ubi quā principiū. Melior ē patiēs arrogāte. Ne ſis velox ad iraſcēdū: quia ira in ſinu ſtulti requieſcit. Ne dicas. Quid putas cauſe ē: quod priora tpa meliora fuere quā nūc ſūt: Stulta. n. ē huiuſcemodi interrogatio. Utilior ē ſapiā cū diuitijs: et magis pdeſt vidētib⁹ ſolē. Sicut. n. ptegit ſapiā: ſic ptegit pecunia. Hoc aūt plus hz eruditio et ſapiā: quod vitā tribuūt poſſeſſori ſuo. Cōſidera opa dei: quod nemo poſſit corrigere quē ille deſpexerit. In die bona fruere bonis: et malā diē pcaue.

C Sicut. n. hāc ſic et illā fecit de⁹: vt nō inueniat hō ꝯ eū iuſtas qrimonias. Hec quoq

82 q 7.§ Jtē obijcitur. vidi in die vanitatis mee. Juſtus perit in iuſtitia ſua: et impi⁹ mlto viuit tpe in malicia

23.q.4.c. precepta de. p. di.3 ca.ſerpēs ſua. Noli eē iuſtus mltū: neqz plus ſapias quā neceſſe ē ne obſtupeſcas. Ne impie agas mltū: et noli eē ſtultus: ne moriaris in tpe nō tuo. Bonū eſt te ſuſtētare iuſtū: ſz ab illo ne ſubtrahas manū tuā: quia q timet deū nihil negligit. Sapientia confortauit ſapiētē ſup decē principes ciuitatis. Nō ē. n.

2.re.8.ca. 2.pa.6.g. hō iuſtus in terra q faciat bonū: et nō peccet. Sed et cūctis ſermonib⁹ q dicunt ne accōmodes cor tuū: ne forte audias ſeruū tuū maledicentē tibi. Scit. n. cōſciētia tua: quia et tu crebro maledixiſti alijs. Cūcta tentaui in ſapiā Dixi. Sapiens efficiar: et ipſa lōgius receſſit a me mlto magis quā erat. Et alta pfunditas: qs inueniet eā?

D Luſtraui vniuerſa aio meo: vt ſcirē et cōſiderarē et quererē ſapiā et rōnē: et vt cognoſcerē impietatē ſtulti et errorē imprudētiū. Et inueni amariorē morte mlierē: q laqueus venatorū ē: et ſagena cor ei⁹. Uincula ſūt man⁹ illi⁹. Qui placet deo: effugiet illā: q aūt peccator ē capiet ab illa. Ecce hoc inueni dixit eccleſiaſtes: vnū et alterū: vt inuenirē rōnē quā adhuc qrit aīa mea et nō inueni. Uirū de mille vnū repperi: mulierē ex oib⁹ nō inueni. Solūmodo hoc inueni quod fecerit de⁹ hoiem rectū: et ipſe ſe infinitis miſcuerit qōnib⁹. Quis talis vt ſapiens eſt? Et qs cognouit ſolutionē vbi?

¶ Ca. viij. ¶ De cogitatōe ſapiētis: de ore regis obſeruādo: quod ſpūs nō pōt phiberi: de dñio hoīs ꝯ malū ſuū: de pretratiōe pctōꝝ: quod mlti merita pria recipiūt: quod de⁹ nō ſtatī punit cū hō peccat: quod qrēs rōnē vniuerſorū nō inuēit: de iuramēto deo fcō. Ca. viij.

A Sapiētia hoīs lucet in vultu ei⁹: et potētiſſim⁹ faciē illi⁹ cōmutabit. Ego os regis obſeruo: et pcepta iuramēti dei. Ne feſtines recedere a facie ei⁹: neqz pmaneas in

pve.23 d ope malo: qa oē qd voluerit faciet: et ſmo illi⁹ ptāte plen⁹ ē: Nec dicere ei quiſqz pōt: quare ita facis. Qui cuſtodit pceptū nō experietur qcquā mali. Tpūs et rñſionē cor ſapiētis

Job.9. de.pe.di. 3.c.quis intelligit. Oi negocio tpūs ē: et opportunitas

B et multa hoīs afflictio: qa ignorat pterita: et + futura nullo ſcire pōt + nūcio. Nō ē in

al. + ventura. al.+ iudicio hoīs ptāte phibere ſpūm: nec hz ptāte in die mortis: nec ſinit quieſcere ingruēte bello: neqz ſaluabit impietas impiū. Oia hec cōſideraui: et dedi cor meū in cūctis operibus que fiūt ſub ſole. Interdū dñatur hō

xi.q.3.c. nemo peritarum hoīni in malū ſuū. Uidi impios ſepultos: q etiā cū + adhuc viueret in loco ſcō erāt: et laudabant in ciuitate quaſi iuſtoꝝ operꝝ. Sz

al. + aduiueret et hoc vanitas eſt. Etenim qa nō pfert cito

xi.q.3.c. pauper. cōtra malos ſentētia: abſqz timore vllo filij hominū perpetrāt mala. Attamē pecca-

C tor ex eo quod centies facit malū: et p patiētiā ſuſtētat: ego cognoui quod erit bonū timētibus deū q verentur faciē ei⁹. Non ſit bonū impio: nec prolongent dies eius: ſed quaſi vmbra trāſeant: q nō timent faciē dñi. Et

al. + mala eſt alia vanitas que fit ſup terrā. Sunt iuſti qbus + mala pueniūt quaſi opa egerint impioꝝ: et ſunt impij q ita ſecuri ſūt quaſi iuſtorū fcā habeāt. Sed et hoc vaniſſimū iudico. Laudaui igit leticiā quod nō eſſet hoi bonū ſub ſole niſi quod comederet et biberet: atqz gauderet: et h ſolū ſecū auferret de labore

D ſuo oib⁹ dieb⁹ vite ſue quos dedit ei deus ſub ſole. Et appoſui cor meū vt ſcirē ſapiā: et intelli-

al. + diſſenſiones. gerē + diſtēſionē que verſat in terra. Eſt hō q

al. + affli ctiones. diebus ⁊ noctib⁹ ſomnū nō capit oculis. Et
itellexi q̄ oium opeꝝ dei nullā poſſit hō iue
nire rōnē eoꝝ que fiūt ſub ſole: ⁊ quanto
plus laborauerit ad querēdū tāto min⁹ i
ueniat. Etiā ſi dixerit ſapiens ſe noſſe: non
poterit reperire. Oia hec tractaui in corde
meo vt curioſe intelligerem.

¶ Ca. Sū. ¶ De cognitione ſapiētis q̄ ne
mo ſcit an amore vel odio ſit dign⁹: de me
dicina vite: de iſtātia operādi: q̄ nullus eſt
bonus a ſemetipſo: q̄ nullus hō ſcit fine
ſuū: de magna ſapia viri pauperis q peccat i
vno: perdit multa bona. Cap. ix.

A Sunt iuſti atq̄ ſapiētes: ⁊ opera eoꝝ
in manu dei. // Et tñ neſcit hō vtrū
// xi.q.i.c. ſacerdotes amore an odio dignus ſit: ſed oīa in futu
rū ſeruanť icerta: eo q̄ vniuerſa eque eue
niant iuſto ⁊ impio bono ⁊ malo: mūdo
⁊ imundo: imolanti victimas ⁊ ſacrificia
cōtemnenti. Sicut bon⁹ ſic ⁊ peccator: vt pe
riur⁹ ita ⁊ verū deierat. Hoc eſt peſſimū i
ter oīa que ſub ſole ſiunt: qa eadē cunctis
eueniunt. Unde ⁊ corda filioꝝ hominū i
plentur malicia ⁊ contemptu in vita ſua:
⁊ poſt hec ad iferos deducenť. Nemo eſt qui
ſemper viuat: ⁊ q hui⁹ rei habeat fiduciā.
B Melior ē canis viuus leone mortuo. Ui
uētes enī ſciūt ſe eſſe morituros: mortui
vo nihil nouerunt amplius: nec habent
vltra mercedē: qa obliuioni tradita ē me
moria eoꝝ. Amor quoq̄ ⁊ odiū ⁊ iuidie ſi
mul perierunt: nec habēt ptē in hoc ſclo
⁊ in ope qđ ſub ſole gerit. Uade ergo ⁊ co
mede in leticia panē tuū ⁊ bibe cū gaudio
vinū tuū: qa deo placent opera tua. Omni
tpe ſint veſtimēta tua candida: ⁊ oleū de ca
pite tuo nō deficiat. Perfruere vita cū vxo
re quā diligis dieb⁹ vite iſtabilitatis tue:
q dati ſūt tibi ſub ſole oī tpe vanitatis tue.
hec ē.n. pars in vita ⁊ in labore tuo: q̄ labo
ras ſub ſole. Qđcūq̄ facere pōt man⁹ tua
C iſtāter operare: qa nec opus nec rō nec ſapia
nec ſcia erūt apud iferos: quo tu pperas.
Uerti me + ad aliud ⁊ vidi ſub ſole nec ve
al. + alio locīū eē curſū nec fortiū bellū: nec ſapien
tiū panē: nec doctoꝝ diuitias: nec artificiū
graꝫ: ſed tp̄s caſumq̄ in oībus. Neſcit hō
finē ſuū: ſed ſicut piſces capiunť hamo ⁊
aues laqueo cōprehēdunť: ſic capiūtur ho
mines in tpe malo cū eis extēplo ſupue
nerit. Hāc q̄ ſub ſole vidi ſapiā ⁊ pbaui
D maximā. Ciuitas parua: ⁊ pauci in ea vi
ri: venit ↄ eā rex magn⁹ ⁊ vallauit eā: extru
xitq̄ munitiōes p gyrū ⁊ pfecta ē obſidio
Inuētuſq̄ ē i ea vir paup ⁊ ſapiēs ⁊ liba
uit vrbē p ſapiā ſuā: ⁊ nullus deinceps re
cordat⁹ ē hois illi⁹ paupis. Et dicebā ego
meliorē eſſe ſapiā fortitudine. Quō ergo
ſapia paupis cōtēpta eſt: ⁊ vba ei⁹ nō ſunt
audita? Uerba ſapiētiū audiunť i ſilētio:
plus q̄ clamor pncipis iter ſtultos. // Me
lior eſt ſapia q̄ arma bellica: ⁊ q in vno pec ſap.6.a.
cauerit multa bona perdet.

¶ Ca. Sū. ¶ De muſcis moriētib⁹: de cor
de ſapiētis ⁊ ſtulti: de reſiſtēdo tēptationi
bus de exaltatōe ſtulti ⁊ ſui: qa malicia in
ipſū redit: de vbis ſtulti ⁊ rege puero: de re
ge nobili: q̄ pigricia deſtruit bona: q̄ pecu
nie obediūt oīa ⁊ q̄ diis nō ē detrahēdū.

Muſce morietes pdūt ſua- Cap. x.
uitatē vnguēti. Precioſior ē ſapiē A
tia: paruaq̄ gloria: ad tps ſtulticia. Cor ſa
piētis i dextera ei⁹: ⁊ cor ſtulti i ſiniſtra il
lius. Sed ⁊ in via ſtultus ambulans: cū
ipſe iſipiēs ſit oēs ſtultos eſtimat. Si ſpūs
ptātē hītis aſcenderit ſup te: locū tuū ne B
dimiſeris q̄ curatio faciet ceſſare pctā ma
xima. Eſt malū qđ vidi ſub ſole: qūſi p erro
rē egrediēs a facie pncipis. Poſitū ſtultū
i dignitate ſublimi ⁊ diuites ſedere deor
ſū. Uidi ſuos i eqs ⁊ pncipes ambulātes
ſup terrā qūſi ſuos. // Qui fodit foueā icidet
i eā: ⁊ q diſſipat ſepē mordebit eū coluber. pue.26.d.
Qui trāſfert lapides affligeť i eis: ⁊ q ſcin eccl.27.d.
dit ligna vulnerabiť ab eis. Si retuſū fue
rit ferrū ⁊ hoc nō vt prius ſꝫ hebetatū fuerit
multo labore exacueť: ⁊ poſt iduſtriā ſeque
tur ſapia. Si mordeat ſpēs i ſilētio: nihil
eo min⁹ hꝫ q occulte detrahit. Uerba oris ſa C
piētis grā: ⁊ labia iſipiētis pcipitabūt eū.
Initiū vboꝝ ei⁹ ſtulticia: ⁊ nouiſſimū oris
illi⁹ error peſſim⁹. Stult⁹ vba mltiplicat.
Ignorat hō qđ ant̄ ſe fuerit: ⁊ qđ p⁹ ſe futuꝝ
ſit: qs ei poterit idicare? Labor ſtultoꝝ affli
get eos q neſciūt i vrbē pgere. Ue tibi ter
ra cui⁹ rex ē puer: ⁊ cui⁹ pncipes mane co
medūt. Btā terra cui⁹ rex nobilis ē: ⁊ cui⁹
pncipes veſcunť i tpe ſuo ad reficiēdū ⁊ nō D
ad luxuriā. In pigriciis hūiliabiť: ɔtigna al. + ad
tio: ⁊ i infirmitate manuū pſtillabit dom⁹. ridēdū
+ In riſum faciūt panem ⁊ vinū: vt epu al. + auis
lentur bibentes. Et pecunie obediūt om celi porta
nia. In cogitatione tua regi non detra bit
has: ⁊ i ſecreto cubiculi tui nō maledixeris.

als + hȝ alis ānūciabit.

diuiti: q: ⁊ + aues celi portabūt vocē tuā: ⁊ q + habent pennas + annūciabūt ſniaȝ.

¶ Ca. Sū. ¶ De doctrina ſeminādā: de immutabilitate iudicij: de memorādo iudicio: ⁊ a iuuentute benefac. Cap. xj.

A Mitte paneȝ tuū ſup trāſeuntes aq̄s: q: poſt tp̄a multa inuenies illū. Da

al. + ptē + ptes ſeptē necnō ⁊ octo: q: ignoras q̄d

B futuꝝ ſit mali ſup terrā. Si replete fuerint nubes: imbrē ſup terrā effundēt. Si ceciderit lignū ad auſtꝝ aut ad aq̄lonē: i quocū q3 loco ceciderit ibi erit. Qui obſeruat vētū nō ſeminat: ⁊ q ↄſiderat nubes nūq̄ȝ metet. Quō ignoras q̄ ſit via ſp̄us ⁊ q̄ rōne cō

C pingant oſſa in ventre p̄gnātis: ſic neſcis opa dei q fabricator eſt oium. Mane ſemina ſemē tuū: ⁊ veſpere ne ceſſet manus tua: q: neſcis q̄d magis oriat hoc aut illud: ⁊

¶ di. xj. c. eccliaſticorum. D ſi vtrūq3 ſimul melius erit.[a] Dulce lumē ⁊ delectabile eſt oculis videre ſolē. Si annis multis vixerit hō ⁊ in his oībus le-

al. nō hȝ + multoꝝ tus fuerit: meminiſſe debet tenebroſi tp̄is ⁊ dieꝝ + multoꝝ: q cū venerint: vanitatis arguent preterita. Letare ergo iuuenis in adoleſcētia tua: ⁊ in bono ſit cor tuū i diebus iuuētutis tue: ⁊ ambula in vijs cordis tui: ⁊ in intuitu oculoꝝ tuoꝝ: ⁊ ſcito q̄ p̄ oībus his adducet te deus in iudiciuȝ. Aufer iram a corde tuo: ⁊ ammoue maliciam a carne tua. Adoleſcentia enim ⁊ voluptas: vane ſunt.

¶ Ca. Sū. ¶ De auferenda ira a corde: de memoria creatoris i iuuētute: q̄liter rō ⁊ ſenſus ⁊ oīa hoīs mutant: loquēs ſub diuerſis ſilitudinib⁹: ↄcludit q̄ hō fctūs eſt vt timeat deū: ⁊ iō p̄ oī errato ducet i iudi-

A ciū hō: ſiue bonū ſiue malū ſit. Cap. xij.

Memento creatoris tui in dieb⁹ iuuētutis tue: anteq̄ȝ veniat tēpus afflictionis tue: ⁊ appropinquēt anni de q̄bus dicas nō mihi placent. Anteq̄ȝ tenebreſcat

B ſol ⁊ lumen ⁊ ſtelle ⁊ luna: ⁊ reuertantur nubes poſt pluuiā. Qn̄ cōmouebunt cuſtodes domus: ⁊ nutabūt viri fortiſſimi ⁊ ocioſe erūt molentes in minuto numero: ⁊ tenebreſcent videntes p̄ foramina: ⁊ claudent oſtia in platea in humilitate vocis molentis: ⁊ conſurgēt ad vocē volucris ⁊ obſurdeſcent oēs filie carminis. Excelſa quoq3 timebūt ⁊ formidabūt in via: florebit amigdalus: impinguabitur locuſta: ⁊

C diſſipabit capparis. Qm̄ ibit hō in domuȝ eternitatis ſue: ⁊ circuibunt in platea plāgētes. Anteq̄ȝ rūpat funiculus argenteus ⁊ recurrat vita aurea ⁊ cōterat hydria ſup fontē: ⁊ cōfringat rota ſup ciſternam: ⁊ reuertat puluis in terrā ſuā vn̄ erat: ⁊ ſp̄us redeat ad deū qui dedit illū. // Uanitas vanitatum dixit eccleſiaſtes: ⁊ oīa vanitas. ſup. i. a.

Cumq3 eēt ſapiētiſſim⁹ eccleſiaſtes docuit populū ⁊ enarrauit q̄ fecerat: ⁊ inueſtigās cōpoſuit parabolas multas. Queſiuit v̄ba vtilia ⁊ cōſcripſit ſermones rectiſſimos ac v̄itate plenos. Uerba ſapientiū ſicut ſtimuli ⁊ quaſi claui in altū defixi: q̄ p̄ magiſtrorū cōſiliū data ſunt a paſtore vno. his am- // p Joh. an. i ꝑbr. clemen. i glo.

pli⁹ fili mi ne requiras.[a] Faciendi plures libros nullus eſt finis: frequenſq3 meditatio: carnis afflictio ē. Finē loquēdi pariter oēs audiamus.[b] Deū time ⁊ mādata // di. i. in pri. xij. di ca. oia.

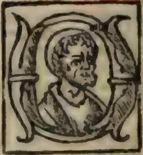
+ ei⁹ obſerua. hoc eſt oīs homo. + Cuncta q̄ fiunt adducet deus in iudiciū pro oī errato: ſiue bonū ſiue malum ſit. al. + illi⁹ als + Et cuncta.

¶ Explicit liber Eccleſiaſtes.

¶ + Incipiūt cātica cāticoꝝ. ¶ Cap. j

Uox optātis chr̄ūm aduētu.

Sculetur me oſculo oris ſui: q: meliora ſunt vbera tua vino fragrantia vnguentis optimis.[a] Oleū effuſuȝ nomē tuū: iō adoleſcētule dilexerūt te. al. + Incipit canticum. A

// de ſacr. vnctio. c. vnico.

+ Uox eccl̄e ad xp̄m.

Trahe me poſt te. Curremus i odore vnguētoꝝ tuoꝝ. als. + nimis. Uox ſponſi ad adoleſcentulas. Introduxit me rex in cellaria ſua. Exultabimus ⁊ letabimur i te: memores vberuȝ tuoruȝ ſup vinū. Recti diligūt te. infra. i. b. B

Vox eccleſie in preſſuris dicit. Nigra ſum
ſed formoſa filie hieruſalem ſicut tabernacula
cedar: ſicut pelles ſalomonis. Nolite me cõſi-
derare: q̃ fuſca ſim: quia decolorauit me ſol.
Vox ſynagoge. Filij matris mee pugna-
uerũt cõtra me: poſuerũt me cuſtodẽ in vineis
Vineã meã nõ cuſtodiui. Vox eccleſie ad
chriſtum. Indica mihi quem diligit aĩa
mea: vbi paſcas: vbi cubes in meridie: ne
al.+ pul vagari incipiã: poſt greges ſodaliũ tuorum:
chra. Vox chriſti ad eccleſiam. Si ignoras te o +
pulcherrima inter mulieres: egredere et abi
poſt veſtigia gregũ tuorum: et paſce hedos tuos
iuxta tabernacula paſtorum. Equitatui meo in
curribus pharaonis aſſimilaui te amica
Idi.4. mea.[b] Pulchre ſunt gene tue ſicut turturis:
ca.i. collum tuũ ſicut monilia. Vox amicorum.
Murenulas aureas faciemus tibi: vermiculatas
D tas argẽto. Vox eccleſie. Dũ eẽt rex in accu
bitu ſuo nardus mea dedit odorẽ ſuũ. Fa
ſciculus myrrhe dilectus meus mihi: inter vbe
ra mea cõmorabitur. Botrus cypri dilectus me
us mihi: in vineis engaddi. Vox chriſti ad
eccleſiam. Ecce tu pulchra es amica mea ec
ce tu pulchra oculi tui columbarum. Vox eccle-
ſie ad chriſtum. Ecce tu pulcher es dilecte mi
et decorus. Lectulus nr̃ floridus: tigna do-
morũ nr̃arum cedrina: laquearia nr̃a cypreſſina.
Capitu. ij. Vox chriſti.

A Ego flos campi et lilium conuallium.
Sicut lilium inter ſpinas: ſic ami-
ca mea inter filias. Vox eccleſie. Sicut ma
lus inter ligna ſiluarum: ſic dilectus me-
us inter filios. Sub vmbra illius quem
al.+ deſi + deſiderauerã ſedi: et fructus eius dul
derabam cis gutturi meo.[a] Introduxit me + rex in
ſup. 1. a. cellam vinariam: ordinauit in me chari-
Idi.30.c. tatem. Fulcite me floribus: ſtipate me ma
i.i glo. di lis: quia amore langueo. // Leua eius ſub
13. ca. qe- capite meo: et dextera illius amplexabitur
ſtam u e. me. Vox chriſti. Adiuro vos filie hieru-
B ſalem per capreas ceruoſque camporum: ne ſu-
al.s non ſcitetis neque euigilare faciatis dilectam +
her+ rex donec ipſa velit. Vox eccleſie. Vox dile-
infra. 8. a. cti mei. Ecce iſte venit ſaliens in monti
infra. 5. b bus: tranſiliens colles. Similis eſt dilectus
5. a. et. 8. a. meus capree hinnuloque ceruorum. En ipſe ſtat
al.+ quo poſt parietẽ nr̃um: + reſpiciẽs per feneſtras:
aduſque. proſpiciẽs per cancellos. En dilectus meus lo-
C quitur mihi. Vox chriſti. Surge propera
al.+ deſ- amica mea: colũba mea formoſa mea: et ve
piciens. ni. Iam enim hyems tranſiit: imber abijt et receſſit.

Flores apparuerũt in terra nr̃a: tẽpus pu
tationis aduenit. Vox turturis audita eſt
D terra nr̃a. Ficus protulit groſſos ſuos. Vi-
nee florentes dederũt odorẽ + ſuum. Sur al. nõ hẽt
ge propera amica mea: ſpecioſa mea et veni: + ſuum
colũba mea in foraminibus petre in cauer-
na macerie. Oſtende mihi faciẽ tuã: ſonet
vox tua in auribus meis. Vox enim tua dul
cis: et facies tua decora. Vox aduerſus he-
reſes. Capite nobis vulpes paruulas: q̃ de-
moliunt vineas. Nam vinea nr̃a floruit.
Vox eccleſie. Dilectus meus mihi et ego illi: qui pa
ſcit inter lilia donec aſpiret dies: et inclinent
vmbre. Reuertere: ſimilis eſto dilecte mi ca-
pree hinnuloque ceruorum ſuper mõtes + bethel.
Vox eccleſie electe de gentibus. Cap. iij.

A In lectulo meo per noctẽ queſiui quem
diligit aĩa mea. Queſiui illũ: et nõ in
ueni. Surgam et circuibo ciuitatẽ per
vicos et plateas: queram quem diligit aĩa
mea. Queſiui illũ: et nõ inueni. Inuene-
rũt me vigiles: qui cuſtodiũt ciuitatẽ. Ec-
cleſia de chriſto dicit. Num quem diligit
anima mea vidiſtis? Paululũ cum per-
B tranſiſſem eos inueni quẽ diligit anima
mea. Tenui eum. nec dimittam donec in
troducã illũ in domum matris mee: et in
cubiculum genitricis mee. Vox chriſti.
Adiuro vos filie hieruſalem per capreas ſup. 2. b.
ceruoſque camporum: ne ſuſcitetis neque euigi infra. 5. c
lare faciatis dilectam donec ipſa velit. Sy et 8. a.
C nagoga de eccleſia. // Que eſt iſta que aſcen
dit per deſertum: ſicut virgula fumi ex aro infra. 8. b
matibus myrrhe et thuris et vniuerſi pul
ueris pigmẽtarij. Vox eccleſie. En lectu-
lum ſalomõis ſexaginta fortes ambiũt ex
fortiſſimis iſrael: oẽs tenẽtes gladios et ad
bella doctiſſimi. Vniuſcuiuſque enſis ſuper
femur ſuum: propter timores nocturnos.
Ferculum fecit ſibi rex ſalomon de lignis
libani. Columnas eius fecit argenteas:
reclinatoriũ aureũ: aſcenſum purpureum
media charitate cõſtrauit. propter filias hie
ruſalẽ. Vox eccleſie de chriſto. Egredimini
filie ſyon et videte regẽ ſalomonẽ in dyade-
mate quo coronauit illũ mater ſua: in die al.+ deſpõ
+ deſponſationis illius: et in die leticie cor ſationis.
dis eius. Vox chriſti. Cap. iiij.

A Uam pulchra es amica mea: quam pul-
chra es. // Oculi tui columbarum: abſque 33. q. 5. c
eo q̃ intrinſecus latet. // Capilli tui ſicut nõ ẽ nr̃m
greges caprarum que aſcenderunt de mõ. in glo.
infra. 6. b

de galaad. Dētes tui ſicut greges tonſaꝝ: q̄
aſcēderunt de lauachro. Oēs gemellis fœti
bꝰ: & ſterilis nō eſt int̄ eas. Sicut vitta coc
cinea labia tua: & eloquiū tuū dulce. Sicut
fragmē mali punici: ita gene tue abſq̧ eo
B ꝙ intrinſecꝰ latet. Sicut turris dauid col
lū tuū: q̄ edificata ē cū ꝓpugnaculis. Mil
le clypei pendēt ex ea: oīs armatura fortiū.
Duo vbera tua ſic̄ duo hinnuli capree ge
melli: q̄ paſcunt̄ in lilijs donec aſpiret di
es & iclinent̄ vmbre. Sponſus ad ſemetipſ
Uadā ad mōtē myrrhe: & ad collē thuris.
Uox xp̄i ad eccliaſ. Tota pulchra es ami
ca mea: & macula nō ē in te. Ueni de libāo
ſponſa mea: veni de libano: veni coronabe
ris: de capite amana: de vertice ſanir & her
mon: de cubilibꝰ leonū de mōtibꝰ pardoꝝ.
C Uulneraſti cor meū ſoror mea ſpōſa: vul
neraſti cor meū in vno oculoꝝ tuoꝝ: & in
vno crine colli tui. Q̄ pulchre ſūt mām̄e
al. nō hꝫ tue ſoror mea ſpōſa. Pulchriora + ſūt vbe
+ ſunt ra tua vino: & odor vnguētoꝝ tuoꝝ ſuper
oīa aromata. Fauꝰ diſtillās labia tua ſpon
ſa: mel & lac ſub lingua tua: & odor veſtimē
D toꝝ tuoꝝ ſicut odor thuris. Hortus ꝯclu
ſus ſoror mea ſpōſa: hortꝰ ꝯcluſus fons ſi
gnatus. Emiſſiōes tue paradiſus malorū
punicoꝝ cū pomoꝝ fructibꝰ. Cypꝛ̄ cū nar
do: nardus & crocꝰ fiſtula & cinamomū cū
vniuerſis lignis libani myrrha & aloe cū
//14. q. 1. oibꝰ p̄mis vnguētis. // Fōs hortoꝝ puteus
c. q. oibus aq̄rū viuētiū q̄ fluunt impetu de libano.
Chris gētes conuocat. Surge aq̄lo & veni
auſter perfla hortū meum & fluent aroma
ta illius. Eccleſia de chr̄o dicit. Cap. v.
A Ueniat dilectus meꝰ in hortū ſuū: +
Alſ + et vt comedat fructū pomoꝝ ſuoꝝ.
Chriſtus ad eccliā dicit. Ueni in hortū meū
ſoror mea ſpōſa: meſſui myrrhā meā cū
aromatibꝰ meis. Comedi fauū cū melle
meo: & bibi vinum meū cum lacte meo.
Hier. 25. c Xp̄s ad apl̄os dicit. Comedite amici: & bi
bite & inebriamini chariſſimi. Uox eccl̄ie.
//di. 6. ca. // Ego dormio: & cor meū vigilat. Uox dile
in ſūma. cti mei pulſantis. Aperi mihi ſoror mea:
amica mea columba mea: immaculata mea:
q2 caput meum plenum eſt rore: & cincin
B ni mei guttis noctiū. Uox ſponſe. Expo
liaui me tunica mea: q̄uo induar illa: La
ui pedes meos quomodo inquinabo illos.
Uox eccleſie de chr̄o. Dilectus meꝰ miſit
manū ſuā per foramen: & venter meus in

tremuit ad tactū eiꝰ. Surrexi + vt aperirē
dilecto meo. // Manꝰ mee ſtillauerūt myr al + aperire
rhā: + & digiti mei pleni myrrha ꝓbatiſſi //de ſacra
ma. Peſſulū oſtij mei apui dilecto meo: vnctio. c.
at ille declinauerat atq̧ trāſierat. Aīa mea vnico.
liq̄facta eſt: & dilectus locutꝰ eſt. Queſiui & al. nō hꝫ
nō inueni illū: vocaui: & nō reſpōdit mihi. + &
Inuenerunt me cuſtodes qui circuierūt
ciuitatē. Percuſſerūt me & vulnerauerūt C
me: tulerūt palliū meū cuſtodes muroꝝ.
// Adiuro vos filie hieruſalē ſi inueneri ſ. 2. b. &
tis dilectū meū: vt nuncietis ei q2 amore 3. b.
langueo. Uox ſynagoge. Qualis ē dilectꝰ infra. S. a
tuus ex dilecto: o pulcherrima mulierū?
Qualis eſt dilectꝰ tuus ex dilecto: q2 ſic ad
iuraſti nos. Uox eccl̄ie de chr̄o. Dilectus
meus cādidus & rubicūdus: electꝰ ex mili
bus. Caput eius aurū optimū. Come eius
ſicut elate + palmarū: nigre q̄ſi coruus. // al. nō hꝫ
Oculi eius ſicut colūbe ſuper riuulos aq̄ꝝ + palma
que lacte ſunt lote: & reſident iuxta fluenta rum.
pleniſſima. Genelliꝰ ſic̄ areole aromatū //36. di. c.
cōſite a pigmētarijs. Labia eiꝰ lilia diſtillā ecce
tia myrrham primā. Manus illius tor
natiles auree: plene hyacinthis. Uēter eiꝰ
eburneꝰ: diſtinctꝰ ſaphiris. Crura illiꝰ co
lumne marmoree: q̄ fundate ſunt ſuper ba
ſes aureas. Spēs eius vt libani: electus vt
cedri. Guttur illius ſuauiſſimū: & totꝰ de
ſiderabilis. Talis eſt dilectꝰ meus: & ipſe ē
amicus meus filie hieruſalem. Cap. vi.
C Uox ſynagoge ad eccleſiam.
Quo abijt dilectus tuus o pulcherri
ma mulierum: quo declinauit dile A
ctus tuus. Et queremus eū tecū. Uox ec
cleſie. Dilectus meus deſcēdit in hortum
ſuū ad areolā + aromatum: vt ibi paſcatur al. + are
in hortis & lilia colligat. Ego dilecto meo matis
& dilectus meus mihi: q̄ paſcit̄ inter lilia.
Uox chr̄i ad eccliam. Pulchra es amica
mea: ſuauis & decora ſicut hierl'm terribi
lis vt caſtroꝝ acies ordinata. Auerte ocu
los tuos a me: q2 ipſi me auolare fecerunt. B
Capilli tui ſicut + grex caprarū q̄ apparue ſup. 4. a.
rūt de galaad. Dentes tui ſicut greges oui al. + gre
um q̄ aſcenderūt de lauachro. Oēs gemel ges.
lis fetibus: & ſterilis non eſt in eis. Sicut
cortex mali punici: ſic gene tue abſq̧ oc 3. reg. 11. a
cultis tuis. // Sexaginta ſūt regine & octo C
ginta cōcubine: & adoleſcentulaꝝ non eſt //34. q. 1. c.
numerꝰ. // Una eſt columba mea pfecta mea: loquitꝰ c.
vna ē matri ſue: electa genitrici ſue. Uide oibus. c.
pudenda

ſunt eam filie ſyon ⁊ beatiſſimam predica
uerũt: ⁊ regine ⁊ cõcubine laudauerũt eã.
Que eſt iſta que ꝓgreditur quaſi aurora cõ-
ſurgẽs: pulchra vt luna electa vt ſol terri-
bilis vt caſtrorũ acies ordinata. Uox eccle-
ſie ad ſynagogã. Deſcendi in hortũ nucum
vt viderẽ poma cõualliũ: ⁊ inſpicerẽ ſi flo-
ruiſſet vinea ⁊ germinaſſent malapunica:
Uox ſynagoge. Neſciui. Aia mea contur-
bauit me ꝓpt̃ quadrigas aminadab. Uox
eccleſie ad ſynagogã. Reuertere reuertere
ſunamitis: reuertere reuertere vt intuea-
mur te. Cap. vij. Uox xp̃i de ſynagoga.

Quid videbis in ſunamite: niſi cho-
ros caſtrorum? Uox chriſti ad eccle-
ſiam. Quã pulchri ſunt greſſus tui in cal-
ciamentis: filia principis. Iuncture femi-
num tuorum: ſicut monilia: que fabrica-
ta ſunt manu artificis. Umbilicus tuus cra-
ter tornatilis: nunquã indigens poculis.
Uenter tuus ſicut aceruus tritici: vallatus
lilijs. Duo vbera tua ſicut duo hinnuli ge-
melli capree. Collum tuum ſicut turris
eburnea. Oculi tui ſicut piſcine in eſebon
que ſunt in porta filie multitudinis. Na-
ſus tuus ſicut turris libani que reſpicit
contra damaſcum. Caput tuum vt carme-
lus: ⁊ come capitis tui ſicut purpura re-
gis ✝ iuncta canalibus. Quã pulchra es ⁊ quã
decora chariſſima in delicijs. Statura tua
aſſimilata eſt palme: ⁊ vbera tua botris.
Uox ſponſi de ſancta cruce. Dixi. Aſcendã
in palmam ⁊ apprehendam fructus eius.
Uox ſponſi de ſponſa. Et erũt vbera tua ſicut
botri vinee: ⁊ odor oris tui ſicut odor ma-
lorũ. Guttur tuum ſicut vinum optimum.
Eccleſia de chriſto dicit. Dignum dilecto meo
ad potandũ: labijſq; ⁊ dentibus illius ad ru-
minandũ. Sponſa de ſponſo. Ego dilecto
meo: ⁊ ad me conuerſio eius. Eccleſia ad chri-
ſtũ. Ueni dilecte mi egrediamur in agrũ:
cõmoremur in villis. Mane ſurgamus ad
vineas: videamus ſi floruit vinea: ſi flores
fructus parturiũt: ſi floruerũt malapunica.
Ibi dabo tibi vbera mea. Mandragore de-
derũt odorẽ in portis nr̃is. Oĩa poma noua
⁊ vetera dilecte mi ſeruaui tibi. Cap. viij.

Uox patriarcharum de chriſto.

Quis mihi det te fratrem meum ſu-
gentem vbera matris mee vt inue-
niam te ſolum foris: ⁊ deoſculer: ⁊ iã me
nemo deſpiciat. Apprehendam te ⁊ ducam
in domum matris mee: ⁊ in ✝ cubiculum
genitricis mee. Ibi me docebis ⁊ dabo tibi
poculum ex vino condito: ⁊ muſtum ma-
lorum granatorum meorum. Leua eius
ſub capite meo: ⁊ dextera illius amplexabi-
tur me. Uox chriſti. Adiuro vos filie hie-
ruſalem: ne ſuſcitetis neq; euigilare facia-
tis dilectam donec ipſa velit. Uox ſynago-
ge de eccleſia. Que eſt iſta que aſcendit de
deſerto: delicijs affluens innixa ſuper dile-
ctum ✝ ſuum. Uox ſponſi ꝓ ſponſa. Sub
arbore malo ſuſcitaui te. Ibi corrupta eſt
mater tua: ibi violata eſt genitrix tua. Ec-
cleſia ad chriſtũ dicit. Pone me vt ſigna-
culum ſuper cor tuum: vt ſignaculũ ſuper
brachium tuum: quia // fortis eſt vt mors
dilectio: dura ſicut infernus emulatio. Lã-
pades eius vt lampades ignis atq; flamma-
rum. Aque multe nõ potuerũt extingue-
re charitatẽ: nec flumina obruent illã. Si
dederit homo omnẽ ſubſtãtiã domus ſue
pro dilectione: quaſi nihil deſpiciet eam.
Chriſtus ad ſynagogam de eccleſia dicit.
Soror noſtra parua: ⁊ vbera nõ habet. Quid
faciemus ſorori noſtre in die qñ alloquẽda
eſt. Chriſtus de eccleſia reſpondet. Si murus
eſt: edificemus ſuper eum propugnacula
argentea. Si oſtium eſt: cõpingamus illud
tabulis cedrinis. Eccleſia reſpondet chriſto.
Ego murus ⁊ vbera mea ſicut turris: ex quo
facta ſum coram eo quaſi pacem reperiens.
Synagoga eccleſie dicit. Uinea fuit pacifi-
co: in ea que habet populos. Tradidit eam cu-
ſtodibus: vir affert ꝓ fructu eius mille ar-
gẽteos. Chriſtus dicit. Uinea mea coram me
eſt. Mille tui pacifici ⁊ ducenti his q cuſto-
diũt fructus eius. Uox chriſti. Que habitas
in hortis: amici auſcultant: fac me audire
vocem tuã. Uox eccleſie ad chriſtum. Fuge
dilecte mi ⁊ aſſimilare capree hynnuloq;
ceruorum ſuper montes aromatum.

¶ Expliciũt cantica canticorũ.

¶ Incipit prologus in librum Sapientie.

Liber ſapiẽtie apud hebreos nuſq; eſt.
Unde ⁊ ipſe ſtilus grecam magis elo-
quentiam redolet. Hunc iudei Philonis
eſſe affirmant. Qui proinde ſapientie no-
minatur: quia in eo chriſti aduentus qui
eſt ſapientia patris: ⁊ paſſio eius euiden-
ter exprimitur.

¶ Explicit prologus.

Margin notes (left): de eſ. vi. 4. cap. il. laude. — B — infra. 8. b — A — B — Dñi. 49. c huic etenim. — C — al. ✝ vincta. — D — A

Margin notes (right): al. nõ habet ✝ ⁊ in cubiculum genitricis mee. — ſup. 2. b 3. 2. b. 3. b ⁊. 5. c. — ſupra. 3. c. ⁊. 5. a. — B — al. ✝ meũ — // õ pr. di. 2. ca. valida. — C — D

Incipit liber Sapientie.

Ca. Sū. De diligenda iuſtitia: de bonitate et ſimplicitate q̄rendi deū: de ſpiritu ſctō: de fugienda detractione et murmuratione: de morte non q̄landa. Cap. i.

A Diligite iuſtitiā q iudicatis terraʒ.
Sētite de dn̄o in bonitate: et in
ſimplicitate cordis q̄rite illū: qm̄ inuenit
ab his q nō tētant illū: apparet aūt eis q fi
Sup.c.4.d. deʒ habent in illū. // Peruerſe. n. cogitatio
nō pr. di. nes ſeparāt a deo: ꝓbata aūt virtus corri-
i. ca. ſuper pit inſipiētes. Qm̄ in maliuolā animam
tribus. nō introibit ſapiētia: nec habitabit in cor
pore ſubdito peccatis. // Spiritus eniʒ ſan
B ctus diſcipline effugiet fictum: et auferet ſe
ij. q. i. ca. a cogitationibus que ſunt ſine intellectu:
p eſaiaʒ. et corripietur a ſuperueniēte iniq̄tate. Be-
q. 3. ca. fal nignus eſt eniʒ ſpiritus ſapientie et nō li
ſator. berabit maledictuʒ a labijs ſuis: qm̄ renū
24. q. 3. c. illi⁹ teſtis eſt de⁹ et cordis illi⁹ ſcrutator eſt
de illis. verus: et lingue eius auditor. Qm̄ ſpūs do
de pe. di. 3 mini repleuit orbē terraꝝ: et hoc qd̄ conti
ca. q̄uo. net oīa ſciaʒ hʒ vocis. Propter hoc q loquī
6 co. di. 4 tur iniq̄ non pōt latere: nec preteriet illuʒ
ca. oñ dif. corripiēs iudiciū. In cogitationib⁹ enim
3. c. q̄uo. impij interrogatio erit: ſermonū aūt illi
C us traditio ad deū veniet: et ad correptiōeʒ
iniquitatū illi⁹. Qm̄ auris zeli audit om-
nia: et tumultus murmurationū nō ab-
ſcōdetur. Cuſtodite ergo vos a murmura
tione que nihil prodeſt: et a detractiōe pa
cite lingue. Qm̄ ſermo obſcurus in vacu-
22. q. 2. c. uʒ nō ibit: // os autē qd̄ mentitur occidit
nec artifi animā. Nolite zelare morteʒ in errore vi-
cioſo. te veſtre: neqʒ acquiratis pditionē in ope-
c. ſi quis ribus manuū veſtraruʒ. Qm̄ deus mortē
ad te. nō fecit: nec letatur in pditione viuoruʒ.
q. 5. c. iu- Creauit. n. vt eſſent oīa et ſanabiles fecit na
ramenti. tiones orbis terraꝝ: et nō eſt in illis medi

camentū exterminij: nec inferorū regnuʒ D
in terra. Iuſtitia enim perpetua eſt et immor
talis: iniuſtitia aūt mortis acq̄ſitio. Impij
aūt manib⁹ et verbis accerſierūt illā: et eſti-
mātes illaʒ amicā defluxerūt: et ſponſiones
poſuerūt ad illam: qm̄ morte digni ſunt q infra. 15. b.
ſunt ex parte illius.

Capituli Summariuʒ. De impiorū cogitationibus et de conſilio iudeorum aduerſus chriſtum. Cap. ij.

Dixerūt. n. impij cogitātes apd̄ ſe nō A
recte. Exiguū et cū tedio eſt tēpus vi-
te nr̄e et nō eſt refrigeriū in fine hoīs et nō
eſt q agnitus ſit reuerſus ab inferis. Q2 ex
nihilo nati ſum⁹: et poſt hoc erimus tanq̄ʒ
nō fuerimus. Qm̄ fumus afflatus eſt i na-
rib⁹ nr̄is: et ſermo ſcintille ad cōmouen-
dū cor nr̄m. Quia extinctus cinis erit cor
pus nr̄m: et ſpūs diffundet tanq̄ʒ mollis
aer. Et trāſibit vita nr̄a tanq̄ʒ veſtigiū nu-
bis: et ſicut nebula diſſoluet q fugata ē a ra
dijs ſolis: et a calore illi⁹ aggrauata. Et no-
mē nr̄ʒ obliuionē accipiet p tp̄s: et nemo B
memoriā hēbit operꝝ nr̄oꝝ. Umbre enim
trāſit⁹ ē tp̄s nr̄m: et nō ē reuerſio finis nr̄i:
qm̄ ꝯſignata eſt et nemo reuertit. // Uenite de pe. di.
ergo et fruamur bonis q ſūt: et vtamur crea 2. ca ſi. n.
tura tāq̄ʒ in iuuētute celeriter. Uino p̄cio di. 3. c. in
ſo et vnguētis nos impleamus: et nō p̄tereat tantū.
nos flos tp̄is. Coronemus nos roſis anteq̄ʒ Eſa. 56. d.
marceſcāt: nullū p̄tū ſit qd̄ nō ptrāſeat lu-
xuria nr̄a. Nemo + veſtrū exors ſit luxurie al + nr̄m
nr̄e. Ubi relinq̄m⁹ ſigna leticie: qm̄ h̄ ē po-
rs nr̄a et hec ē ſors nr̄a. Opp̄mam⁹ pauperē iu
ſtū: et nō parcam⁹ vidue nec + veterano nec al + vete-
reuereamur canos mlt̄i tp̄is. Sit aūt forti rāi reue-
tudo nr̄a lex iniuſtitie. Qd̄. n. infirmū ē in- reamur.
utile iuenit. Circūueniam⁹ ergo iuſtum: C
qm̄ inutilis ē nob et ꝯtrius ē opib⁹ nr̄is et i-
propat nobis pctā legis: et diffamat i nos
pctā diſcipline nr̄e. Promittit ſe ſcientiaʒ
dei hēre: et filiū dei ſe nōiat. Fact⁹ eſt nobis
in traductionē cogitationū nr̄aꝝ. Grauis
eſt nobis ēt ad videndū: qm̄ diſſimilis eſt
alijs vita illi⁹: et + immutate ſūt vie ei⁹. Tā- als + i ve
q̄ʒ nugaces eſtimati ſum⁹ ab illo: et abſtinet ritate.
ſe a vijs nr̄is tāq̄ʒ ab immūdicijs: et pfert no
uiſſima iuſtoꝝ: et gliat p̄reʒ ſe habere deū.
Uideamus ergo ſi ſmones illi⁹ veri ſint: D
et tentemus q̄ ventura ſint illi: et ſciemus
que erunt nouiſſima illius. Si enim eſt mat. 27. e
verus filius dei ſuſcipiet illuʒ: et liberabit il-

lum de manibus contrariorum. Contumelia et tormento interrogemus eũ: vt sciamus reuerentiam eius: et probemus patientiam illius. Morte turpiſſima cõdemnemus eũ. Erit enim ✝ ei reſpectus ex ſermonib^9 illius. Hec cogitauerũt et errauerũt: excecauit enĩ illos malicia eorũ. Et neſcierũt ſacramenta dei: neq mercedẽ ſperauerũt iuſticie nec iudicauerũt honorẽ animarũ ſanctarũ. // Quõ deus creauit hominẽ inexterminabilẽ: et ad imaginẽ ſimilitudinis ſue fecit illũ. Inuidia aũt diaboli mors introiuit in orbẽ terrarũ. Imitantur autem illum qui ſũt ex parte illius.

al. nõ hʒ ✝ ei.

Ge.j.d.et.5.a. Eccl.17.a

℄ C.S. De feſtis martyribus: de premijs impiorũ: de felicitate virginum. Cap. iij.

A Iuſtorũ aũt anime in manu dei ſunt: et nõ tanget illos tormentũ mortis. Viſi ſunt oculis inſipientiũ mori: et eſtimata ẽ afflictio exitus illorũ. Et ab itinere iuſto abierunt in exterminiũ: et qđ a nobis eſt iter exterminij: illi autem ſunt in pace. Et ſi coram hominibus tormenta paſſi ſunt: ſpes illorũ immortalitate plena eſt. In paucis vexati: in multis bñ diſponentur: qm̃ deus temptauit eos et inuenit illos dignos ſe. B Tanq̃ aurũ in fornace probauit illos: et quaſi ✝ holocauſti hoſtiã accepit illos: et in tẽpore erit reſpectus illorũ. // Fulgebũt iuſti et tanq̃ ſcintille in arundineto diſcurrent. Iudicabunt nationes et dominabuntur populis: et regnabit dñs illorũ in perpetuũ. Qui cõfidunt in ✝ illo intelligent veritatem: et fideles in dilectione acquieſcent illi: quoniam donũ et pax eſt electis eius. Impij aũt ſm̃ que cogitauerũt correptionem habebunt: qui neglexerunt iuſtũ et a dño receſſerũt. Sapientiã enĩ et diſciplinam q abijcit infelix eſt: et vacua eſt ſpes illorũ: et labores ſine fructu: et inutilia opera eorũ. C Mulieres eorũ inſenſate ſũt: et nequiſſimi filij eorũ. // Maledicta creatura eorum: qm̃ felix eſt ſterilis et incoinquinata: q̃ neſciuit thorũ in delicto. Habebit fructũ in reſpectione animarũ ſanctarũ. Et ſpado qui non operatus eſt per manus ſuas iniquitatem: nec cogitauit aduerſus deũ: nequiſſima. // Dabit D enim illi fidei donũ electũ: et ſors in tẽplo dei acceptiſſima. Bonorũ.n. laborũ glorioſus eſt fructus: et que non concidat radix ſapiẽtie. Filij aũt adulterorũ in cõſũmatione erunt: et ab iniquo thoro ſemen extermi-

al's ✝ holocauſta. hoſtie. mat.13.f.

al ✝ illũ.

Eſa.54. Lu.23.d. Gal.4.d.

Eſa.59.b.

D.q.c.4.i

nabitur. Et ſi quidem longe vite erunt: in nihilũ cõputabunt: et ſine honore erit nouiſſima ſenectus illorũ. Et ſi celerius defuncti fuerint non habebunt ſpem: nec in die agnitionis allocutionẽ. ✝ Nationes enim inique dire ſunt ✝ conſummationis.

℄ C.S. De caſta gñatiõe fideliũ: de felicitate iuſtorũ: de obitu a morte p̃occupati: de cõdẽnatione ipſorũ et morte iuſtorũ. Ca. iiij.

A O Quã pulchra eſt caſta generatio cũ claritate. Immortalis eſt enim memoria illius: quoniam et apud deũ nota eſt et apud homines. Cum preſens eſt imitãtur illam: et deſiderant eam cum ſe eduxerit: et in perpetuum coronata triũphat: incoinquinatorum certaminũ p̃miũ vincens. Multigena aũt impiorũ multitudo non erit vtilis: et ✝ ſpuria vitulamina nõ dabũt radices altas nec ſtabile firmamentum collocabũt. Et ſi in ramis in tpe germinauerint infirmiter ✝ poſita a vento cõmouebũtur: et a nimietate ventorũ eradicabũtur. Confringẽtur enim rami incõſũmati: et fructus illorũ inutiles et acerbi ad mãducãdum et ad nihilum apti. Ex iniquis enĩ omnes filij q naſcũtur: teſtes ſũt nequitie aduerſus parẽtes in interrogatiõe ſua. Iuſtus aũt ſi morte p̃occupat^9 fuerit: in refrigerio erit. Senectus enim venerabilis eſt: nõ diuturna: neq annorũ numero cõputata. // Cani aũt ſũt ſenſus hoĩs: et etas ſenectutis vita immaculata. // Placẽs deo factus dilectus et viuẽs inter peccatores tranſlatus eſt. // Raptus eſt ne malicia mutaret intellectum eius: aut ne fictio deciperet animã illius. Faſcinatio enĩ nugacitatis obſcurat bona: et inconſtantia cõcupiſcentie trãſuertit ſenſũ ſine malicia. Conſummatus in breui expleuit tempora multa. Placita enim erat deo anima illius: propter hoc properauit educere illũ de medio iniquitatum. Populi autẽ videntes et non intelligentes nec ponentes in precordijs talia: quoniã gratia dei et miſericordia eſt in ſanctos eius et reſpect^9 ſuper electos illius. Condemnat aũt iuſtus mortuus viuos impios: et iuuẽtus celeri^9 cõſummata lõgam vitã iniuſti. Videbũt enim finem ſapiẽtis: et nõ intelligẽt quid cogitauerit de illo de^9: et q̃re minuerit illũ dñs. Videbũt enĩ et cõtemnẽt eum: illos aũt deus irridebit. Et erũt poſt hec decidẽs

e.c.diſ di.56. ✝ſi.

al's ✝ nationis. al ✝ cõſũmat iõ

B

al ✝ adulterie plãtatiões. al's ✝ poſite.

B

// di.54. porro.

C

Heb.11. // de pe.di 4.ca.ſi e bono.e.c ſequi.

tes ſine honore ⁊ ↄtumelia inter mortuos
imperpetuū. Quō dirūpꝫ illos inflatos ſine
voce: ⁊ cōmouebit illos a fundamētis: ⁊ vſ
qꝫ ad ſupremū deſolabunt. Et erūt gemē-
tes: ⁊ memoria illoꝝ + peribit. Uenient i co	+ pibit
gitatione pctōꝝ ſuoꝝ timidi: ⁊ traducēt il-
los ex aduerſo iniquitates ipſorum.

¶ Ca. Sū. ¶ De cōſtantia iuſtoꝝ contra
pſecutores ſuos: de pnia ⁊ gemitu perſecu
torū: de ſpe impij tranſitoria: de beatitudi-
ne ⁊ gloria ſanctorum: de armatura Chri
ſti ad iudicium. Cap. v.

A Tunc ſtabunt iuſti in magna cōſtan-
tia aduerſus eos qui ſe anguſtiaue-
rūt: ⁊ qui abſtulerunt labores eoꝝ. Uiden
tes turbabunt timore horribili: ⁊ mira-
bunt in ſubitatione inſperate ſalutis ge-
mentes pre anguſtia ſpūs + dicēt + in-	l. + dicē tes.
tra ſe: penitētiā agētes ⁊ pre anguſtia ſpūs
gemētes. Hi ſunt quos habuimus aliquā	ſs + iter
do in + deriſuꝫ ⁊ in ſimilitudinē impro	ſs + deri
perij: nos iſenſati vitā illoꝝ eſtimabamus	u ⁊ i ſili-
inſaniā: ⁊ finē illorūꝫ ſine honore. + Ecce	tudines.
quō cōputati ſunt inter filios dei: ⁊ inter	l. + qūo
ſcōs ſors illorū eſt. Ergo erauimus a via	ergo.
veritatis: ⁊ iuſtitie lumē nō luxit nobis:
⁊ ſol intelligētie nō eſt ortus nobis. Laſſa
ti ſumus i via iniquitatis ⁊ perditionis:
B ⁊ ambulauimus vias difficiles: viaꝫ aūt
dñi ignorauimus. Quid nobis pfuit ſup
bia: aut diuitiaꝝ iactantia quid contulit
nobis? Tranſierūt oīa illa tanqꝫ vmbra: ⁊
tāqꝫ nūcius pcurrēs. Et tanqꝫ nauis que
ptranſit fluctuantē aquā: cui⁹ cū preteri e
rit nō eſt veſtigiuꝫ inuenire: neqꝫ ſemitā
carine illi⁹ in fluctib⁹. Aut auis q trāſuo-
lat in aere: cui⁹ nullū iuenit argumentū
itineris illi⁹: ſꝫ tm̄ ſonitus alaꝝ verberās
leuē ventū: ⁊ ſcindēs p viꝫ itineris + aerē	+ aera.
cōmotis alis trāſuolauit: ⁊ poſt hec nullū
C ſignū iuenit itineris illi⁹. Aut tāqꝫ ſagit
ta emiſſa i locū deſtinatū: diuiſus aer cōti
nuo i ſe reclauſus ē vt ignoret trāſit⁹ illi⁹.
Sic ⁊ nos nati ↄtinuo deſinim⁹ eē: ⁊ vtu-
tis qdē nullū ſignū valuimus oñdere: in
malignitate aūt nr̄a ↄſumpti ſum⁹. Ta-
lia dixerūt in iferno hi q peccauerūt: qm̄ ſpes
impij tāqꝫ lanugo eſt q a vēto tollit: ⁊ tanqꝫ
ſpuma gracilis q a pcella diſpgit: ⁊ tanqꝫ
fumus q a vēto diffuſus eſt: ⁊ tanqꝫ me-
moria hoſpitis vni⁹ diei ptereūtis. Juſti
aūt imppetuū viuēt: ⁊ apud dñꝫ eſt mer-
ces eoꝝ: ⁊ cogitatio illoꝝ apd altiſſimū. Jo
accipiēt regnū decoris ⁊ dyadema + ſpēi	a l. + ſpei.
de manu + dñi: qm̄ dextera ſua teget eos: ⁊	a. + . dei.
i brachio + ſcō ſuo defendet illos. Et accipi	al's nō ē
et armaturā zelus illi⁹: ⁊ armabit creatu-	+ ſcō.
rā ad vltionē inimicoꝝ. Induet pro thora	D
ce iuſtitiā: ⁊ accipiet p galea iudiciū + cer
tū. Sumet ſcutū iexpugnabile eqtatē: acu	al's + re-
et aūt dirā irā i lāceā: ⁊ pugnabit cū illo or	ctum
bis terrarū cōtra inſenſatos. Ibūt directe
emiſſiones fulguꝝ ⁊ tāqꝫ + a bn̄ curuato	al. + habe
arcu nubiū exterminabunt: ⁊ ad certū lo	na.
cū ſilient. Et a petroſa ira plene mittēt grā-	al's + ha
dines: ⁊ + ſcādeſcet i illos aq̄ maris: ⁊ flu-	bene
mina ↄcurrēt duriter. Contra illos ſtabit	al's + can
ſpūs vtutis: ⁊ tāqꝫ turbo vēti diuidet illos	deſcēt.
⁊ ad eremū pducet oēꝫ terrā iniqtatis il-	al's + ini
loꝝ: ⁊ malignitas euertet ſedes potētiū.	qtas.

¶ Ca. Sū. ¶ De iudicib⁹ iudicādis a dño
⁊ tormētādis potētib⁹: reges hortat ad cō
cupiſcēdā ſapiaꝫ que ſe offert feliciter que-
rentibus eam. Cap. vi.

Melior eſt ſapia qꝫ vires: ⁊ vir prudēs
qꝫ fortis. Audite ergo reges ⁊ intel	A
ligite: diſcite iudices finiuꝫ terre. Prebete	Ecce a. gd
aures vos qui cōtinetis multitudies ⁊ pla
cetis vobis in turbis nationū: qm̄ data eſt
a dño ptās vobis: ⁊ virtus ab altiſſimo: q
interrogabit opera veſtra ⁊ cogitationes	Ro. xiij. a
ſcrutabit: qm̄ cū eſſetis miniſtri regni il
lius: nō recte iudicaſtis: nec cuſtodiſtis le
gem iuſtitie: neqꝫ ſꝫ voluntatē dei ambu-
laſtis. Horrēde ⁊ cito apparebit vobis: qm̄
iudiciū duriſſimū in his qui preſunt: fi-
et. // Exiguo eni cōcedit miſericordia: potē
tes autē potenter tormēta patient. Nō eni	// S. q. i. c.
ſubtrahet pſonā cuiuſqꝫ deus qui eſt oiuꝫ	precipue
dñator: nec verebit magnitudinē cuiuſ-	al. nō hꝫ
qꝫ: qm̄ puſillū ⁊ magnuꝫ ipſe fecit: ⁊ equa-	+ q ē oi-
liter eſt illi cura de oībus. Fortioribus au	um dña-
tem fortior inſtat cruciatio. Ad vos ergo	tor.
reges ſunt hi ſermones mei: vt diſcatis	B
ſapientiā ⁊ ne excidatis. Qui enim cuſto-
dierint iuſtitiam iuſte iudicabuntur: ⁊ q
didicerint iuſta: inuenient quid reſpon-
deant. Concupiſcite ergo ſermones meos
⁊ diligite illos: ⁊ hēbitis diſciplinā. Clara
eſt ⁊ q̄ nunqꝫ marceſcit ſapiētia: ⁊ facile vi
detur ab his qui diligunt eam: ⁊ inuenit
ab his qui querūt illā. Preoccupat qui ſe
cōcupiſcūt: vt illis ſe prior oſtēdat. Qui de
luce vigilauerit ad illā nō laborabit: aſſi-	C

dentem enim illam foribus ſuis inueniet.
Cogitare ergo de illa ſenſus eſt conſummatus:
et qui vigilauerit propter illam: cito erit ſecurus.
al's + prudentia. Quoniam dignos ſe circuit ipſa querens: et in vijs
ſuis oſtendet ſe illis hilariter et in omni +
prouidentia occurret illis. Initium enim il-
lius veriſſima eſt diſcipline concupiſcentia. Cu-
ra ergo diſcipline dilectio eſt: et dilectio cu-
ſtodia legum illius eſt. Cuſtoditio autem legum
conſummatio incorruptionis eſt: incorruptio
autem facit eſſe proximum deo. Concupiſcentia
itaque ſapientie deducit ad regnum perpetuum.
Si ergo delectamini + ſedibus et ſceptris o
D regies populi: diligite ſapientiam vt in perpetuum
al' + ſenſibus et ſtematibus. regnetis. Diligite lumen ſapientie omnes qui
preeſtis populis. Quid eſt autem ſapientia: et
quemadmodum facta ſit referam et non ab-
ſcondam vobis ſacramenta dei: ſed ab initio
natiuitatis inueſtigabo: et ponam in lucem ſci-
entiam illius: et non preteribo veritatem: neque
cum inuidia tabeſcente iter habebo: quoniam talis
homo non erit particeps ſapientie. Multi-
tudo autem ſapientium: ſanitas eſt orbis ter-
rarum. Et rex ſapiens: populi ſtabilimentum eſt.
¶ Ca. vii. ¶ Hortando alios ad diſciplinam:
ſe ponit in exemplum dicens. Optaui et datus
eſt mihi ſenſus: et laudat ſapientiam homini-
bus preferendam: quod ſpiritus ſapientie ſit multi-
plex et vnicus: et quod ſapientia ſit candor lucis
eterne: et imago dei patris Cap. vii.

Ergo accipite diſciplinam per ſermones
A meos: et proderit vobis. Sum quidem
al' + omnibus. ego mortalis homo ſimilis + omnibus:
al' + terreni. et ex genere + terreno illius qui prior factus
eſt: et in ventre matris figuratus ſum ca-
al' + terre ro: decem menſium tempore coagulatus ſum
al' + ſomnij in ſanguine: ex ſemine hominis et delecta-
mento ſomni conueniente. Et ego natus
accepi communem aerem: et in ſimiliter fa-
ctam decidi terram: et primam vocem ſimilem
omnibus emiſi plorans. In inuolumentis
nutritus ſum: et magnis curis. Nemo enim
ex regibus aliud habuit natiuitatis ini-
tium. Unus ergo introitus eſt omnibus
ad vitam: et ſimilis exitus. Propter hoc op-
taui et datus eſt mihi ſenſus: et inuocaui:
et venit in me ſpiritus ſapientie. Et prepo-
ſui illam regnis et ſedibus: et diuitias nihil
Job. 28. eſſe dixi in comparatione illius. Nec com-
i. par. i. c. paraui illi lapidem precioſum: quoniam
vi. 36 omne aurum in // comparatione illius are-
eccl. i na eſt exigua: et tanquam lutum eſtimabi-
tur argentum in conſpectu illius. Super B
ſalutem et ſpeciem dilexi illam. et propoſui pro lu- 26. q. 2. c.
ce habere illam: quoniam inextinguibile eſt lu- q ſine.
men illius. Uenerunt autem mihi omnia bo-
na pariter cum illa: et innumerabilis hone-
ſtas per manus illius: et letatus ſum in om-
nibus quoniam antecedebat me iſta ſapientia
et ignorabam quoniam bonorum omnium ma-
ter eſt. Quam ſine fictione didici: et ſine inui-
dia communico: et honeſtatem illius non ab-
ſcondo. Infinitus enim theſaurus eſt homi-
nibus: quo qui vſi ſunt participes facti ſunt
amicicie dei: propter diſcipline dona commen-
dati. Mihi autem dedit deus dicere ex ſenten-
tia et preſumere digna horum que mihi dan-
tur: quoniam ipſe ſapientie dux eſt: et ſapienti-
um emendator. In manu enim illius et nos
et ſermones noſtri: et omnis ſapientia: et operum
ſcientie diſciplina. Ipſe enim dedit mihi ho- C
rum que ſunt ſcientiam veram: vt ſciam di-
ſpoſitionem orbis terrarum et virtutes elemen-
torum: initium et conſummationem et medieta-
tem temporum viciſſitudinum permutationes:
et conſummationes temporum: et morum muta-
tiones: diuiſiones temporum: anni curſus et
ſtellarum diſpoſitiones: naturas animalium: al'. + arborum.
et iras beſtiarum: vim ventorum: et cogitatio-
nes hominum: differentias + virgultorum: et al' + abſcondita.
virtutes radicum: et quecumque ſunt + abſcon-
ſa et improuiſa didici. Omnium enim artifex
docuit me ſapientia. Eſt enim in illa ſpiritus in- al'. + acutum
telligentie ſanctus: vnicus: multiplex: ſubtilis: al'. + acutus
diſertus: mobilis: incoinquinatus: certus:
ſuauis: amans bonum: acutus: quem + nihil ve- al'. + nullum.)
tat benefacere: humanus: benignus: ſtabi-
lis: certus: ſecurus: omnem habens virtutem:
omnia proſpiciens: et qui capiat omnes ſpiri-
tus intelligibiles + mundus + ſubtiles.
Omnibus enim mobilibus mobilior eſt ſa- al' + mundos.
pientia. Attingit autem vbique propter ſuam mun-
diciam. Uapor eſt enim virtutis dei: et emana- al' + ſubtiles.
tio quedam eſt claritatis omnipotentis dei ſin-
cera: et ideo nihil inquinatum in eam incur- D
rit. // Candor eſt enim lucis eterne ſpecu- // de cele.
lum ſine macula dei maieſtatis: et imago mi. f. c. ſa
bonitatis illius. Et cum ſit vna: omnia poteſt: et i. c.
in ſe permanens: omnia innouat: et per natio- de pen. l.
nes in animas ſanctas ſe transfert. Amicos di. i. c. quod
dei et prophetas conſtituit. Neminem enim di- autem.
ligit deus: niſi eum qui cum ſapientia inhabi- B
tat. Eſt enim hec ſpecioſior ſole: et ſuper omnem
diſpoſitionem ſtellarum: luci comparata inueni-

tur prior. Illi ✝ ſuccedit nox.
al's ✝ pu ℭ Capi. Sũma. ℭ De ſapientia que forti
rior. ter ⁊ ſuauiter diſponit omnia: ⁊ ipſa quo
al. ✝ eniȝ qȝ concupiſcenda: q: per ipſam habentur
omnia bona. Cap. viij.
SApientiam aũt non vincit malitia.
A Attingit ergo a fine vſqȝ ad finẽ forti
ter: ⁊ diſponit oĩa ſuauiter. Hanc amaui ⁊
exquiſiui eã a iuuentute mea: ⁊ queſiui ſpõ
ſam mihi eam aſſumere: ⁊ amator factus
ſum forme illius. Generoſitatem illius
glorificat contuberniũ habẽs dei: ſed ⁊
omniũ dñs dilexit illam. Doctrix enim
eſt diſcipline dei: ⁊ electrix operũ illius. Et
ſi diuitie appetuntur in vita: quid ſapien
tia locupletius que operatur omnia. Si
autem ſenſus operatur: quis horum que
ſunt magis q̃ illa eſt artifex. Et ſi iuſtitiã
quis diligit: labores huius magnas hñt
B virtutes. Sobrietatem eniȝ ⁊ ✝ prudẽtiã
al's ✝ ſa- docet ⁊ iuſtitiã ⁊ virtutẽ: quibus vtilius ni
pientiaȝ. hil eſt in vita hoibus. Et ✝ ſi multitudinẽ
al's ✝ ſi- ſciẽtie deſiderat quis: ſcit p̃terita ⁊ de futuris
militu- eſtimat: ſcit verſutias ſermonũ ⁊ ✝ diſſolu-
dinem. tiones argumentorũ: ſigna ⁊ mõſtra ſcit
al's ✝ di- antequã fiant: ⁊ euentus tẽporum ⁊ ſecu-
ſpoſitio- lorum. Propoſui ergo hãc adducere mi-
nes. hi ad conuiuandũ ſciens q̃m mecũ com
municabit de bonis: ⁊ erit allocutio cogi
tationis ⁊ tedij mei. Habebo ꝓpter hãc cla
ritatem ad turbas: ⁊ honorem apud ſenio
res. Iuuenis ⁊ acutus inueniar in iudi-
al's ✝ a- cio: ⁊ in conſpectu potentium ✝ ammira
mabilis bilis ero: ⁊ facies p̃ncipũ mirabunt me.
Tacentẽ me ſuſtinebũt: loquẽtẽ me reſpi
ciẽt: ⁊ ſermocinante me plura: man⁹ ori
ſuo iponent. ✝ Preterea habebo p hãc im-
al's ✝ ꝓpter mortalitatẽ: ⁊ memoriã eternaȝ his qui
poſt me futuri ſunt relinquã. Diſponã po
al's ✝ ſub pulos: ⁊ nationes mihi erunt ✝ ſubdite.
iecte. Timebũt me audientes reges horrẽdi: ⁊
in multitudine videbor bonus ⁊ in bello
fortis. Intrans in domũ meã conquieſcã
cum illa. Nõ enim hȝ amaritudinẽ cõuer
ſatio illius: nec tediũ conuict⁹ illi⁹: ſȝ le-
ticiam ⁊ gaudiũ. Hec cogitãs apud me: ⁊
D cõmemorans in corde meo q̃m ✝ imor-
al's ✝ im talis eſt in cogitatione ✝ ſapiẽtia ⁊ ami-
mortali- citia illi⁹ delectatio bona: ⁊ in operib⁹ ma-
tas. nuũ illius honeſtas ſine defectiõe: ⁊ i certa
al's ✝ ſa- tamine loquele illius ſapiã: ⁊ p̃claritas in
pientie. cõicatiõe ſermonũ ipſius: circuibã q̃rens
vt mihi illã aſſumerẽ. Puer aũt erã inge
nioſus: ⁊ ſortitus ſum aiãȝ bonã. Et cum
eſſeȝ magis bon⁹: veni ad corpus incoinq
natũ. Et vt ſciui. q̃m aliter nõ poſſem eſſe
continẽs niſi deus det: ⁊ hoc ipſuȝ ✝ erat ſũ al. ✝ erit
ma ſapientia. ſcire cuius eẽt hoc donũ adij ſapiẽtie
dominum ⁊ deprecatus ſum illum: ⁊ dixi
ex totis precordijs meis.
ℭ Ca. Sũ. ℭ Oratio ſalomonis ꝓ habẽn
da ſapiẽtia quam dicit impoſſibile haberi
niſi per deum. Cap. ix.
DEus patrũ meorũ ⁊ dñe miſericor- A
die q fecisti oĩa verbo tuo: ⁊ ſapiẽtia
tua cõſtituiſti hoiem vt dominaret creatu
re que a te facta eſt: vt diſponat orbẽ terra
rũ in equitate ⁊ iuſtitia: ⁊ in directiõe cor
dis iudiciũ iudicet: da mihi ſediuȝ tuarũ
aſſiſtricẽ ſapientiã: ⁊ noli me reprobare a
pueris tuis: q̃m ſeruus tuus ſum ego: ⁊
filius ancille tue: homo infirm⁹ ⁊ exigui
temporis ⁊ minor ad intellectũ iudicij ⁊ pſ. 115.
legũ. Et ſi quis erit cõſumatus inter filios B
hominũ: ſi ✝ fugerit ab illo ſapiẽtia tua: in al's ✝ ab
nihilũ cõputabitur. Tu autẽ elegiſti me fugerit
regẽ populo tuo: ⁊ iudicẽ filiorum tuorũ al's ✝ ab-
⁊ filiarũ. Et dixiſti me edificare templum fuerit.
in monte ſancto tuo: ⁊ in ciuitate habita 1. par. 18.
tionis tue altare: ſimilitudinẽ tabernacu fa.
li ſancti tui quod p̃paraſti ab initio: ⁊ te- 2. par. 1. b
cũ ſapientia ✝ tua que nouit opera tua: q̃ al's non
⁊ affuit tũc cũ orbẽ terrarũ faceres: ⁊ ſcie- hȝ ✝ me.
bat quid eẽt placitũ oculis tuis: ⁊ qd di- al's non
rectũ in preceptis tuis. Mitte illam de ce hȝ ✝ tua.
lis ſanctis tuis: ⁊ a ſede ✝ magnitudinis puer. 8. c
tue: vt mecũ ſit ⁊ mecum laboret: vt ſciam C
quid acceptum ſit apud te. Sicut enim il al's ✝ ma
la oĩa ⁊ intelligit: ⁊ deducet me in opꝛib⁹ ieſtatis.
meis ſobrie: ⁊ cuſtodiet me in ſua poten-
tia. Et erũt accepta opera mea: ⁊ diſponam
populum tuuȝ iuſte: ⁊ ero dignus ſediũ
patris mei. Quis enim hominuȝ poterit eſa. 40. c.
ſcire conſilium dei? Aut quis poterit co- Ro. 11. d.
gitare quid velit deus? Cogitatiões enim
mortaliũ timide: ⁊ incerte ꝓuidẽtie no-
ſtre. Corpus enim qd corrumpit aggra-
uat aiam: ⁊ terrena inhabitatio deprimit
ſenſum multa cogitantẽ. Et difficile eſti- D
mamus que in terra ſunt: ⁊ que in con-
ſpectu ſunt inuenimus cũ labore. Que in
celis ſunt aũt: quis inueſtigabit? Senſuȝ
aũt tuũ: quis ſciet niſi tu dederis ſapiam: ✝ al's ✝ aut
⁊ miſeris ſpũm ſanctũ tuũ de altiſſimis:

& ſi correcte ſint ſemite eoꝝ q ſunt i terris
& que tibi placēt didicerint hoīes. Nam p
ſapientiā ſanati ſunt quicūqꝫ placuerūt
tibi domine a principio.
¶ C. S. Cōmendat ſapiā a ſeruatiōe iu-
ſtoꝝ: videlicet Adā Noe Abraā Jacob & Jo
ſeph: a liberatōe filioꝝ iſrael: ab egyptijs:
& ſanctoꝝ a perſecutoribus ſuis. Ca. x.
A Hec illū q primus format⁹ eſt a deo pr
orbis terraꝝ cū ſolus eēt creat⁹ cu-
ſtodiuit: & eduxit illū a delicto ſuo. Et edu
Ge. 1. d. xit illū de limo terre: & dedit illi virtutez
cōtinendi oīa. Ab hac vt receſſit iniuſtus
in ira ſua: per iraz homicidij fraternitas
ge. 2. b. deperijt. Propter qđ cū aqua deleret terrā:
ge. 4. b. ſanauit iteꝝ ſapiā per cōtēptibile lignum
ge. 7. d. iuſtū gubernāſ. Hec & in cōſenſu + ſuper-
ge. 21. d. bie cū ſe natiōes extuliſſent ſciuit iuſtū: &
aīs + ne- cōſeruauit ſine querela deo: & filijs miam
quitie. forteē cuſtodiuit. Hec iuſtū a pereūtib⁹ im
ge. 19. c. pijs liberauit fugientē: deſcēdente igne in
B pentapolim: qbus in teſtimoniū neqtie fu
migabūda cōſtat deſerta terra: & icerto tpe
fruct⁹ hñtes arbores: & icredibilis aīe me
moria ſtās figmentū ſalis. Sapientiam
enim pretereūtes nō tm̄ in hoc lapſi ſunt vt
ignorarēt bona: ſed & iſipiētie ſue reliq̄ue-
rūt hoībus memoriā: vt in his que pecca-
uerūt: nec latere potuiſſent. Sapiētia aūt
ge. 28. b. hos q ſe obſeruant a doloribus liberabit.
Hec aūt pfugū ire fratris iuſtū deduxit p
vias rectas: & oñdit illi regnū dei: & dedit
illi ſcientiā ſanctoꝝ: honeſtauit illū in la-
boribus & cōpleuit labores illius. In frau
de circūuenientiū illū affuit illi: & hone-
ſtū fecit illū. Cuſtodiuit illū ab inimicis
& a ſeductorib⁹ tutauit illū. Et certamen
forte dedit illi vt vinceret: & ſciret qm̄ oīpo
tētior eſt ſapientia. Hec venditū iuſtū nō
dereliquit: ſꝫ a peccatoribus liberauit eū.
Exo. 1. c. Deſcēditqꝫ cū illo in foueā: & in vinculis
aīs + cō- nō dereliqt illū: donec afferret illi ſceptrū
prime- regni: & potentiaz aduerſus eos qui eū de-
bant. primebāt: & mendaces oſtēdit qui macu-
aīs + op- lauerūt illū. Et dedit illi claritatez eternā.
pmebāt. Hec ppl̄m iuſtū & ſemen ſine querela libe
D rauit a natiōib⁹ que illū + deprimebāt.
al. + dñi Intrauit in aīam ſerui + dei: & ſtetit ꝯtra
Exo. 14. f reges horrēdos in portētis & ſignis. Et red
de reuū. didit iuſtis mercedē laborum ſuorū: & de
cauiſ. duxit illos in via mirabili: & fuit illis i ve-
lamēto diei: & in luce ſtellarum p noctē.
Et tranſtulit illos p mare rubꝫ: & tranſue
xit illos per aquam nimiaz. Inimicos aūt
illorū demerſit in mare: & ab altitudine i- N. 23. q. 7.
ferorum eduxit illos. // Ideo iuſti tulerūt c. i. & .y. c.
ſpolia impioꝝ: & decātauerūt domine nomē queād-
ſanctum tuum: & victricem manum tuā modū [
laudauerūt pariter. Quoniam ſapientia ſi. ne cle.
aperuit os mutorum: & linguas infantiū vel do. ca.
+ fecit diſertas. rdatum
¶ Ca. Sū. ¶ De miraculis factis p iſrl: aīs + fece
de penis vltricib⁹ in delinquentes: de mul runt.
ta potētia dei: & de miſericordia dei. Ca. xi.
Direxit opera eorum in manibus p- A
phete ſancti. Iter fecerunt p deſerta q̄
nō habitabātur: & i locis deſertis fecerūt
caſas. Steterūt ꝯtra hoſtes: & de inimicis ſe Exo. 27. c
vindicauerunt. Sitierūt & inuocauerūt
te: & data eſt illis aqua de petra altiſſima: &
requies ſitis de lapide duro. Per q̄ enim
penas paſſi ſunt inimici illorū: a defectio
ne potus ſui in + eis cum abundarent fi aīs + eo.
lij iſrael letati ſunt. Per hec cū illis deeſ-
ſent bene cum illis actum eſt. Nam p fon
te quidē ſempiterni fluminis humanū
ſanguinē dediſti iniuſtis. Quī cū minue B
rentur in traductione infantium occiſo
rum dediſti illis abundantem aquaz in-
ſperate: oſtendēs per ſitim que tunc fuit
quemadmodum tuos exaltares: & aduer-
ſarios illorū necares. Cū enim tētati ſūt:
& quidem cum miſericordia diſciplinaz
accipientes ſcierūt: quemadmodum cuz
ira iudicati impij tormenta paterentur.
Hos quidem tanq̄ pater monēs proba-
ſti: illos autē tanq̄ durus rex interrogās
cōdemnaſti. Abſentes enim & pſentes ſiłr
torquebant. Duplex enim illos acceperat
tediū: & gemitus cū memoria preteritorū.
Cum enim audirent p ſua tormenta, be-
ne ſe cū agi cōmemorati ſunt dñm admi
rantes in finē exitus. Quē enim in expoſi C
tione praua piectū deriſerūt: in finē euē-
tus mirati ſunt. Non ſiłr iuſtis faciēs: p
cogitationibus aūt inſenſatis iniquita-
tes illoꝝ. Qđ quidam errantes colebant
+ mutos ſerpētes & beſtias ſuperuacuas: i
miſiſti illis multitudinem multoꝝ ani- al. + mul
malīū in vindictā: vt ſcirēt: q: p q̄ peccat tos
quis: p hec & torquet. Non enim impoſſi-
bilis erat oīpotēs man⁹ tua q̄ creauit or-
bē terraꝝ & materia inuiſa immittere illis
multitudinem vrſorū aut audaces leo-

nes aut noui gñis ira plenas ⁊ ignotas be
ſtias: aut vapoꝛē + igneū ſpirantes: aut fu
mi odoꝛē pferētes: aut hoꝛrēdas ab oculis
ſcintillas emittētes: qrū nō ſolū leſura po
terat illos exterminare: ſʒ ⁊ aſpectus per ti
moꝛē occidere. Nā ⁊ ſine his vno ſpū po
terāt occidi pſecutiōes paſſi ab ipſis factis
ſuis ⁊ + diſpſi p ſpm̄ ꝟtutis tue. Sed oia i
mēſura ⁊ numero ⁊ pondere diſpoſuiſti.
Multū. n. valere tibi ſoli ſupererat ſemp: ⁊
ꝟtuti brachij tui qs reſiſtet? Quõ tãq̄ mo
mentū ſtatere: ſic eſt añ te orbis terrarū: ⁊
tanq̄ gutta roꝛis antelucani q deſcēdit in
terrā. + Et miſereris oium + qꝛ oia potes: ⁊
diſſimulas pctā hoiuʒ pp pniaʒ. Diligis
enīʒ oia q̄ ſūt: ⁊ nihil odiſti eoꝝ q̄ feciſti.
Nec. n. odiēs aliquid ꝯſtituiſti: aut feciſti.
Quõ aūt poſſet aliqd pmanere niſi tu vo
luiſſes? Aut qđ a te vocatū nō eēt cōſerua
retur? Parcis autem omnibus: quoniã
tua ſunt domine qui amas animas.

ℭ Ca. S. ℭ De ſuauitate dei: qꝛ corripit ⁊
monet peccantes: de tranquillitate dñi in
iudicio ⁊ q̄ dat locū penitētie: ⁊ q̄ ad di
ſciplinam boni flagellantur. Cap. xij.

O Q̄ bonus ⁊ ſuauis eſt dñe ſpūs tu
us in + omnibus. Ideoq̄ hos q̄ err
rant + partib᷒ corripis: ⁊ de q̄bus peccant
ammones ⁊ alloqueris: vt relicta malicia
credant in te dñe. Illos enim antiquos in
habitatores terre ſancte tue quos exhorrui
ſti: qm̄ odibilia opera tibi faciebant p me
dicamina ⁊ ſacrificia iniuſta: ⁊ filioꝝ ſuoꝝ
necatores ſine miſericoꝛdia: ⁊ comeſtores
viſceꝝ hoiuʒ: ⁊ deuoratores ſanguinis: ⁊
auctores parentes aiaꝝ inauxiliatarū per
dere voluiſti a medio ſacro tuo: p manus
parentuʒ noſtroꝝ: vt + dignā pciperēt pere
grinationem pueroꝝ dei: q̄ tibi oiuʒ cha
rioꝛ eſt terra. Sed ⁊ his tanq̄ hoibus pep
ciſti: ⁊ miſiſti anteceſſores exercitus tui ve
ſpas: vt illos paulatim exterminarēt. Non
qꝛ impotens eras in bello ſubijcere impi
os iuſtis: aut beſtijs ſeuis: aut verbo duro
ſimul exterminare: ſed partibus iudicās
dabas locū pnie: nō ignorās qm̄ nequa eſt
natio eoꝝ: ⁊ naturalis malicia ipſoꝝ: ⁊
qm̄ nō poterat mutari cogitatio illoꝝ in
ppetuū. Semē enim erat maledictū ab ini
tio. Nec timens aliquē: veniam dabas pctis
illoꝝ. Quis. n. dicet tibi: qđ feciſti? Aut qs
ſtabit ꝯ iudiciū tuū? Aut quis in ꝯſpectu
tuo veniet + vindex iniquoꝝ hoiuʒ? Aut
qs tibi iputabit: ſi pierint natōes q̄s tu fe
ciſti. Non eſt. n. alius deus q̄ tu: cui cura ē
de oibus vt oñdas qm̄ nō iniuſte iudicas
iudiciū: neq̄ rex neq̄ tyrānus i ꝯſpectu tuo
inqrent de his quos pdidiſti. Cū ergo ſis
iuſtus: iuſte oia diſponis: ipm q̄ q nō dʒ
puniri cōdēnas: ⁊ exteꝝ eſtimas a tua vir
tute. Uirt᷒. n. tua iuſtitie initiū ē: ⁊ ob hoc
q̄ oiuʒ dñs es: oib᷒ te parcere facis. Uirtu
teʒ. n. oñdis tu q̄ nō crederis eſſe in ꝟtute
+ cōfirmatus: ⁊ hos q te neſciūt in audacia
traducis. Tu aūt dominator virtutis cū
tranquillitate iudicas: ⁊ cū magna reuerētia
diſponis nos. Subeſt. n. tibi cum volueris
poſſe. Docuiſti enim populum tuū p talia
opa: qm̄ opʒ iuſtuʒ eſſe ⁊ humanū: ⁊ bone
ſpei feciſti filios tuos: + qm̄ iudicās das lo
cū in peccatis pnie. Si enīʒ inimicos ſuo
rū tuoꝝ ⁊ debitos moꝛti cū tanta cruciaſti
attētione ⁊ liberaſti: dans tp̄s ⁊ locum per
quē + poſſent mutari a malicia: cū quanta
diligētia + iudicaſti filios tuos: quoꝝ pare
tib᷒ iuramēta ⁊ + ꝯuētiōes dediſti bonarū
pmiſſionū. Cū ergo das nob diſciplinaʒ
inimicos nr̄os multipr flagellas: vt boni
tatē tuā cogitemus iudicātes: ⁊ cū de bo
nis iudicaī: speremus miām tuā. Unde ⁊
illis q in vita ſua inſenſate ⁊ iniuſte vixe
runt: p hec que coluerūt dediſti ſūma toꝛ
menta. Etenīʒ in erroꝛis via diutius erra
uerūt: deos eſtimantes hec q̄ in + aiab᷒ ſunt
ſuꝑuacua: infantiū inſenſatoꝝ moꝛe viuē
tes. Propter hoc tanq̄ pueris inſenſatis
iudiciū in deriſū dediſti. Qui aūt ludibrijs
⁊ increpationib᷒ nō ſūt + correcti: dignū
dei iudiciū experti ſunt. In his enīʒ q̄ pa
tiebant moleſte ferebāt: in q̄bus impatiē
tes idignabant. Per hec q̄s putabāt deos
in ipſis cū exterminarent videntes illum
quē olīʒ negabāt ſe noſſe verū deū agno
uerūt. Propter quod ⁊ finis condemna
tionis eoꝝum veniet ſuper illos.

ℭ Ca. Sū. ℭ De idolatris de agnoſcendo
creatorem per creaturas: de ſubſtantatione
idoloꝝum. Cap. xiij.

Uani ſunt autem omnes homines in
quibus non ſubeſt ſcientia dei: ⁊ de
his que non videnē bona nō potuerūt in
telligere eū q eſt: neq̄ operibus + attēden
tes agnouerunt quis eēt artifex: ſed aut
ignem: aut ſpiritum: aut citatum aerem:

Left margin glosses:
+ ignis
3 q. 4.
q peccat
s + di
ergi.
+ Sed
s + qm̄
24. q. 3.
n. in gl.
e ꝯſ. di.
ca. ⁊ di.
it. ⁊. ca.
ceratur.
n h.
N
l. + nos
als + p̄ri
bus.
g Joā.
n. ōrelſ
quys ca.
nico.
als + di
gne.
B
Als + iu
dex.

Right margin glosses:
C
al. + cōfir
matus. E
als + quē
als + pñt
als + iu
dicas.
al + ꝯuer
ſationes.
als + ma
nibus.
als + coꝛ
repti.
als + que
A
als + ci

aut gyrū ſtellarū: aut nimiam aquā: aut ſolem ⁊ lunam rectores orbis terrarū deos putauerūt. Quorū ⁊ ſi ſpē delectati deos putauerunt: ſciant quanto his dominator eorū ſpecioſior eſt. Speciei eniȝ gñator hec oīa cōſtituit. Aut ſi virtutē ⁊ opa eorū mirati ſūt: intelligant ab illis: qm̄ qui hec ✝ fecit fortior ē illis. A magnitudine.n. ſpēi ⁊ creature recognoſcibiliter poterit creatō horū videri. Sed tñ adhuc in his minor

B eſt querela. Et hi eniȝ forteſſe errāt deū querentes: ⁊ volentes inuenire. Eteniȝ cuȝ in opibus illius cōuerſent̄: inquirūt ⁊ perſuaſum habent: qm̄ bona ſunt que vident̄. Iterū aūt nec his debet ignoſci. Si eniȝ tm̄ ✝ potuiſſent ſcire vt poſſent eſtimare ſeculum: quō huius dn̄m nō facilius inuenerunt? Infelices aūt ſunt ⁊ inter mortuos ſpes illorū eſt: qui appellauerūt deos opera manuū hominū: aurū ⁊ argentū artis inuentionē: ⁊ ſimilitudines animaliuȝ: aut lapidē inutileȝ opus manus antiq̄. Aut ſi qs artifex faber de ſilua lignū rectū ✝ ſe-

C cuerit ⁊ huius docte eradat omnē corticē: ⁊ arte ſua vſus diligēter fabricet vas inutile in cōuerſationē vite: reliquijs aūt eius operis ad ꝑparationem eſce abutat̄: ⁊ reliquuȝ horū qō ad nullos vſus facit: lignum curuū ⁊ ✝ verticib⁹ plenū ſculpat diligēter per vacuitatē ſuaȝ: ⁊ per ſcientiaȝ ſue artis figuret illud: ⁊ aſſimilet illud imagini hoīs aut alicui ex animalibus illud corporet: ꝑliniens rubrica ⁊ rubicundū faciēs fuco colorē illius ⁊ omnē maculaȝ qō in

D illo eſt perliniens: ✝ ⁊ faciet ei dignā habitationē ⁊ in pariete ponēs illud: ⁊ confirmās ferro ne forte cadat ꝓſpiciēs illi, ſciēs qm̄ non pōt adiuuare ſe. Imago eniȝ eſt ⁊ opus eſt illi adiutoriū. Et de ſubſtātia ſua: ⁊ de filijs ſuis: ⁊ de nuptijs votū faciēs inquirit. Non erubeſcit loq̄ cū illo qui ſine anima eſt: ⁊ pro ſanitate q̄dem infirmū deprecat̄: ⁊ ꝓ vita rogat mortuū ⁊ in adiutoriū inutilem inuocat: ⁊ ꝓ itinere petit ab eo qui ambulare nō poteſt: ⁊ de acquirendo: ⁊ de operando: ⁊ de omniū rerum euentu petit ab eo qui in omnibus eſt inutilis.

¶ C. S. ¶ De bn̄dictōe crucis xp̄i: de maledictiōe idolatrie: ⁊ idoli deteſtatiōe: de crudelitate ſacrificiorū: ⁊ vniuerſalitate vitiorū ſeq̄ntiū idolatriam. Cap. xiiij.

A Iterum alius nauigare cogitās: ⁊ per ſeros fluctus iter facere īcipiēs: ligno portante ſe: fragilius lignū inuocat. Illud.n. cupiditas acquirēdi excogitauit: ⁊ artifex ſapientia fabricauit ſua. Tua autem pater ✝ prouidentie ab initio cuncta gubernat: quoniam dediſti in mari viaȝ: ⁊ inter fluctus ſemitam firmiſſimā: oſtendens: qm̄ potens es ex omnibus ſanare: etiaȝ ſi ſine rate aliquis adeat mare. Sed vt nō eſſent vacua ſapientie tua opera propter hoc etiā ⁊ exiguo ligno credunt homines aīas ſuas: ⁊ tranſeuntes mare per ratem liberati ſunt. Sed ⁊ ab initio cum perirent ſuperbi gygantes: ſpes orbis terrarū ad ratē ✝ cōfugiēs: remiſit ſeculo ſemē natiuitatis que manu tua erat gubernata. Bn̄dictuȝ eſt.n.

B lignū p̄ qō fit iuſtitia. Per manus autem qō fit idolū maledictū eſt ⁊ ipſuȝ ⁊ qui fecit illud: q2 ille q̄deȝ opatus eſt: illud autē qō eſſet fragile: de⁹ cognominat⁹ eſt. Similiter aūt odio ſūt deo: ipius ⁊ ipietas eius: Eteniȝ qō factū eſt: cū illo q̄ fecit tormēta patiet̄. Propter hoc ⁊ in idolis nationum nō erit reſpectus: quoniaȝ creature dei in odium facte ſunt: ⁊ in tentationeȝ anime hominum ⁊ in muſcipulā pedibus inſipientiū. Initium enim fornicationis eſt exq̄ſitio idolorū: ⁊ adinuentio illorū corruptio vite eſt. Neq̄ȝ enim erat ab initio: neq̄ȝ erūt in perpetuū. Superuacuitas.n. hoīuȝ nec adinuenit in orbē terrarū: ⁊ ideo breuis illorū finis eſt inuentus. Acerbo.n. luctu dolēs pr̄ rapti cito ſibi filij fecit imaginem: ⁊ illum qui tunc quaſi homo mortuus fuerat: nūc tanq̄ȝ deuȝ colere cepit ⁊ cōſtituit inter ſeruos ſuos ſacra ⁊ ſacrificia. Deinde interueniēte tpe: cōualeſcēte ✝ antiqua cōſuetudine: hic error tanq̄ȝ lex cuſtoditus eſt: ⁊ tyrānorū imperio colebātur figmēta. Et hos quos in palā hoīes honorare nō poterāt: ꝓpter hoc q̄ lōge eſſent: a lōgin-

C quo figura eorū allata euidētē imaginē regis quē honorare volebāt fecerūt: vt illū q̄ aberat tanq̄ȝ ꝑſentē colerēt ſua ſolicitudine. Prouexit aūt ad horū culturam ⁊ hos q̄ ignorabāt: artificis eximia diligentia. Ille eniȝ volēs plus placere illi q̄ ſe aſſumpſit: elaborauit arte ſua vt ſimilitudinē in melius figuraret. Multitudo aūt hoīum abducta p̄ ſpeȝ operis: eū q̄ ante tpᵘs tanq̄ȝ homo honoratus fuerat: nūc deum eſtimauerunt. Et hec fuit vite humane deceptio: quoniā

Margin notes:
al's ✝ conſtituit.
al's ✝ potuerunt.
al's ✝ ſecauerit.
Eſa. 44. b
al's ✝ vorticibus.
al's ✝ terra
al's ✝ vt
Exo. 14. c.
al's ✝ prudentia
al's ✝ fugiens
al's ✝ iniq̄.

aut affectui aut regib⁹ deſeruiētes hoīes i-
cōicabile nomē lapidib⁹ ⁊ lignis impoſue
rūt. Et nō ſuffecerat erraſſe eos circa dei ſciē
tiā: ſȝ in magno viuētes inſcientie bello: tot
D ⁊ tā magna mala pacē appellant. Aut. n. fili
os ſuos ſacrificātes: aut obſcura ſacrificia fa
cientes: aut inſanie plenas vigilias hn̄tes:
neqȝ vitā neqȝ nuptias mūdas iā cuſto-
diūt: ſȝ ⁊ ali⁹ aliū p inuidiam occidit: aut
adulterans cōtriſtat: ⁊ oīa cōmixta ſūt ſan
guis: homicidiū: furtuȝ: ⁊ fictio: corruptio
⁊ infidelitas: turbatio ⁊ piuriū: tumultus
bonoꝝ dei imemoratio: aīaꝝ inqnatio: na-
tiuitatis imutatio: nuptiaꝝ incōſtātia: in-
ordinatio mechie ⁊ ipudicitie. Infandoꝝ
enim idoloꝝ cultura oīs mali cā eſt ⁊ ini-
tiū ⁊ finis. Aut. n. dū letant inſaniūt: aut
certe vaticinant falſa: aut viuunt iniuſte:
aut piurant cito. Dū. n. cōfidunt in idolis
q̄ ſūt ſine aīa male iurantes noceri ſe non
ſperāt. Utraqȝ ergo illis euenient digne:
qm̄ male ſenſerūt de deo attēdētes idolis:
⁊ iurauerūt iniuſte in idolo ɔtēnētes iu
ſtitiā. Nō. n. iurātiū ē vir⁹: ſȝ peccātiū pena
al. ✝ pambulabat: al. ✝ puaricatiōe. ✝ pambulat ſp in iuſtoꝝ ✝ puaricatiōnē.
¶ Ca. S. ¶ Uox fideliū q laudāt dei miaȝ:
cui⁹ grā nō ſeruiūt idolis de ſubſannatio-
ne idolatrie ⁊ eius deteſtatione. Cap. xv.
A Tu aūt de⁹ nr̄ ſuauis ⁊ ver⁹ es patiēs:
⁊ in mīa diſponēs oīa. Etenim ſi pec-
cauerim⁹ tui ſum⁹: ſciētes magnitudinē
tuā: ⁊ ſi nō peccauerim⁹ ſcim⁹ qm̄ apud te
ſum⁹ cōputati. Noſſe. n. te conſūmata iuſti
tia ē: ⁊ ſcire iuſtitiā ⁊ vtutē tuā radix eſt i-
mortalitatis. Nō. n. in errorē induxit nos
hoīuȝ male artis excogitatio: nec vmbra pi
cture: labor ſine fructu: effigies ſculpta per
varios colores: cui⁹ aſpectus dat inſenſato
B cōcupiſcentiā: ⁊ diligit mortue imaginis
Ep. i. a. effigiē ſine aīa. Maloꝝ amatores digni ſūt
morteqȝ ſpem hn̄t in talib⁹: ⁊ q faciunt il-
Ro. 9. c. los: ⁊ q diligūt ⁊ q colūt. Sȝ ⁊ figulus mol
lem terrā pmens laborioſe fingit ad vſus
nros vnūquodqȝ vas ⁊ de eodē luto fingit q̄
mūda ſūt in vſū vaſa: ⁊ ſilr q̄ his ſūt ɔtra.
Hoꝝ aūt vaſoꝝ quis ſit vſus: iudex eſt figu
al. ✝ educit lus. Et cū labore vano deū fingit de eodem
luto: ille q paulo ante de terra fact⁹ fuerat: ⁊
poſt puſillū ✝ reducit ſe vnde accep⁹: eſt re
petitus aīe debitū quaȝ hēbat. Sed cura eſt
illi nō q laboraturus eſt: nec qm̄ breuis il
li vita eſt: ſed cōcertat aurificibus ⁊ argen
tarijs: ſȝ ⁊ erarios imitat ⁊ gliaȝ pfert: qm̄
res ſupuacuas fingit. Cinis eſt. n. cor ei⁹: C
⁊ terra ſupuacua ſpes illi⁹ ⁊ luto vilior vi
ta ei⁹: qm̄ ignorauit q ſe finxit ⁊ q iſpira-
uit illi aīam q̄ opat: ⁊ q inſufflauit: ei ſpm̄
vitalē. Sȝ ⁊ eſtimauerūt luſū eē vitā nr̄aȝ:
⁊ ɔuerſationē vite cōpoſitā ad lucȝ: ⁊ opor
tere vndecūqȝ ēt ex malo acqrere. Hic. n.
ſcit ſe ſup oēs delinqre: q ex terre mā fragi
lia vaſa ⁊ ſculptilia fingit. Oēs. n. inſipiē- D
tes ⁊ infelices ſupra modū aīe ſue ſupbi ps. 113.
ſūt inimici ppli tui ⁊ impantes illi: qm̄ ps. 134.
oīa idola natiōnū deos eſtimauerūt qbus
neqȝ oculoꝝ viſus ē ad vidēdū: neqȝ na-
res ad pcipiēdū ſpm̄: neqȝ aures ad audien
dū: neqȝ digiti manuū ad tractādū: ſȝ ⁊
pedes eoꝝ pigri ad ābulandū. Hō. n. fecit
illos: ⁊ q ſpm̄ mutuat⁹ eſt is finxit illos. Ne
mo enim ſibi ſimile hō poterit deū fingere.
Cū. n. ſit mortal: mortuū fingit manib⁹
iniqs. Melior. n. ē ipſe his q̄s colit: q ipſe
qdē vixit cū eēt mortal: illi āt nūqȝ. Sȝ ⁊
aīalia ✝ miſerrimi colūt. Inſenſata. n. cō- al. ✝ miſerrima. al. ✝ aliquod
parata his: illis ſūt deteriora. Sȝ nec aſpe
ctu ✝ aliqs ex his aīalib⁹ bōa pōt ɔſpicere.
Effugerūt aūt dei laudē ⁊ bn̄dictionē eius.
¶ Ca. Sū. ¶ De iuſtitia dei q iudicat im
pios ⁊ ppitiat iuſtis: alternatim pſequit:
de ignorāte in aqa niue ⁊ glatie ſuſtinēte
vim ignis: ⁊ de donatiōe manne. Cap. xvj.
Propter hec ⁊ his ſilia paſſi ſūt digne A
tormēta: ⁊ p multitudinē beſtiaꝝ ex
terminati ſūt. Pro qb⁹ tormētis bn̄ diſpo
ſuiſti pplm̄ tuū: qb⁹ dediſti cōcupiſcētiaȝ
delectamēti ſui nouū ſaporē eſcā parās eis
ortigometra: vt illi qdē cōcupiſcētes eſcaȝ
pp ea q illis oſtēſa ⁊ miſſa ſūt: ēt a neceſſaria
cōcupiſcētia auerterētur. Hic āt in breui
inopes facti: nouā guſtauerūt eſcā. Opor-
tebat. n. illis ſine excuſatiōe qdē ſupueni-
re interitū exercētib⁹ tyrānidē: his autem
tm̄ oſtēdere quēadmodū inimici eorum
extermīnabant. Etenim cū illis ſuperuenit
ſeua beſtiaꝝ ira: morſib⁹ puerſoꝝ colubro Nu. 21. b.
rū exterminabant. Sȝ nō imppetuū tua
ira pmāſit: ſȝ ad ✝ correptionē in breui
turbati ſūt: ſignū hn̄tes ſalutis ad cōme- al. ✝ correctionē
morationē mādati legis tue. Qui. n. con- B
uerſus ē: nō p hoc qd videbat ſanabat: ſed
p te oīuȝ ſaluatorē. In hoc aūt oſtendiſti al. ✝ noſtris. exo. 8. f.
inimicis ✝ tuis: q tu es qui liberas ab
oī malo. Illos enim locuſtarū ⁊ muſcarum
occiderūt

occiderũt morſus: nõ eſt inuẽta ſanitas
aĩe illoꝝ: q: digni erãt ab hmõi extermi-
nari. Filios aũt tuos nec draconũ nec ve
nenatorũ vicerũt dẽtes. Miſericordia. n.
tua adueniẽs ſanabat illos. In memoria
als + ſer- eni + ſermonũ tuoꝝ + extermiabanť: ⁊ ve
uorum. lociter ſanabantur: ne in altã + icidentes
als + exa obliuionẽ nõ poſſent tuo vti adiutorio.
miabãť. Eteni neqꝫ herba neqꝫ malagma ſanauit
als + ca- eos: ſed tu᷒ dñe ſermo q ſanat oĩa. Tu es
dentes dñe q vite ⁊ mortis habes poteſtatẽ: ⁊ de-
1. Re. 2. a. ducis vſqꝫ ad portas mortis: ⁊ reducis.
Tob. 13. a. Homo aũt occidit qdẽ p maliciã aĩaꝫ ſuã:
als + re ⁊ cũ exierit ſpũs nõ reuerteť: nec + reuo-
uolabit cabit aĩam q recepta eſt: ſed tuã manũ ef-
aĩa fugere ĩpoſſibile eſt. Negãtes. n. te noſſe im
C pij per fortitudinem brachij tu flagellati
Exo. 9. d. ſunt: nouis aqs ⁊ grãdinib᷒ ⁊ pluuijs p-
ſecutionẽ paſſi: ⁊ per ignem ꝯſumati. Qđ
eni mirabile erat: in aq̃ que oĩa extinguit
plus ignis valebat. Uindex eſt. n. orbis iu
ſtorũ. Quodã. n. tpe mãſuetabať ignis ne
cõburereť que ad ipſos miſſa erant aĩa-
lia: ſed vt ipſi videtes ſcirent: qm̃ dei iudi
// 1. q. i. c. cio patiunť perſecutionẽ. // Et quodã tẽ-
ſicut eu- pore in aqua ſupra ṽtutẽ ignis exardeſce-
nuchus. bat vndiqꝫ: vt + iniquã terre nationẽ ex-
al. + iniq terminaret. Pro qbus // angeloꝝ eſca nu-
Exo. 17. d triuiſti populũ tuũ: ⁊ paratũ panẽ de celo
Jo. 10. d. preſtitiſti illis ſine labore: oẽ delectamẽtũ
Ps. 77. in ſe habẽtẽ: ⁊ oĩ ſaporis ſuauitatẽ. Sub-
// de ꝯſec. ſtantiã. n. tuã ⁊ dulcedinẽ tuã quã in fili
di. 2. c. q- os habes oſtẽdebas: ⁊ deſeruiẽs vniuſcu-
tidie i fi. iuſqꝫ volũtati. Ad qđ qſqꝫ volebat: cõuer-
ca. re dã. tebatur. Nix aũt ⁊ glacies ſuſtinebãt vim
in pn. ignis ⁊ nõ tabeſcebãt: vt ſcirent qm̃ fruct᷒
D inimicoꝛuꝫ extermiabat ignis ardẽs in
al. + fcm̃ grãdine: ⁊ pluuia coruſcãs. Hoc aũt + ite
al. nõ hꝫ ruꝫ vt nutrirenť iuſti: + ignis ẽt ſue vir
+ ignis tutis oblitus eſt. Creatura. n. tibi factori
al. + exca deſeruiẽs + exardeſcit in tormentũ aduer
deſcit ſus iniuſtos: ⁊ lenioꝛ ſit ad bñfaciẽdũ p
als + le- his q in te cõfidũt. Propter hoc ⁊ tũc oĩa
nioꝛ trãſfigurata oĩum nutrici grẽ tue deſer-
uiebant ad voluntatẽ eoꝝ q a te deſiderati
ſunt: vt ſcirent filij tui quos dilexiſti dñe:
qm̃ nõ natiuitatis fruct᷒ paſcũt hoĩes: ſed
ſermo tuus hos q in te crediderit conſer
uat. Qđ. n. ab igne nõ poterat extermiari:
// vi. di. c. ſtatĩ ab exiguo radio ſolis calefactuꝫ tabe-
eccleſiaſti ſcebat: vt notũ oĩbus eſſet qm̃ opꝫ puenĩ
carum. re ſolem ad bñdictionẽ tuã: ⁊ // ad + ortuꝫ

+ lucis te adorare. Ingrati. n. + ſpes tan- al. + or
q̃ꝫ hybernalis glacies tabeſcet: ⁊ diſperiet tem
tãq̃ꝫ aqua ſuperuacua. al. + ſol
¶ Cap. Sum De magnitudine iudicio- al. + fid
rum dei qui penis mirabilibus affilge-
bat impios. Cap. xvij.

Magna ſunt enim iudicia tua dñe: ⁊ A
inenarrabilia verba tua: ppter hoc
indiſciplinate anime errauerũt. Dũ eniꝫ
perſuaſum habẽt iniq poſſe dñari nationĩ Exo. 10.
ſancte vinculis tenebrarũ ⁊ longe noctis
cõpediti incluſi ſub tectis fugitiui: perpe-
tue puidẽtie + iacuerũt. Et dũ putãt ſe la als + pla
tere in obſcuris peccatis: tenebroſo obli- cuerũt
uionis velamẽto diſpſi ſunt: pauẽtes hor
rende ⁊ cũ ammiratiõe nimia pturbati.
Neqꝫ. n. que ꝯtinebat illos ſpelũca ſine ti-
more cuſtodiebat: qm̃ ſonit᷒ deſcendẽs p-
turbabat illos: ⁊ pſone triſtes illis apparẽ
tes: pauorẽ illis pſtabãt. Et ignis qdẽ nul B
la vis poterat illis lumẽ pbere: nec ſyderꝫ
limpide flãme illuminare poterãt illã no
cteꝫ horrẽdã. Apparebat aũt illis ſubita-
neus ignis: timore plen᷒: ⁊ timore pcuſ-
ſi illius que nõ videbať faciei eſtimabãt
deterioꝛa eẽ que videbanť: magice artis
appoſiti erãt deriſus: ⁊ ſapiẽtie glia + cor- al. + cor-
reptio cũ cõtumelia. Illi. n. q pmittebãt rectio
timores ⁊ perturbationes expellere ſe ab
aĩa languẽte: hi cũ deriſu pleni timore lã
guebãt. Nã ⁊ ſi nihil eos ex mõſtris ptur-
babat: trãſitu aĩaliũ ⁊ ſerpẽtiũ ſibilatione
cõmoti: tremebũdi pibãt: ⁊ aerẽ quẽ nul
la rõne qs effugere poſſet negãtes ſe vide
re. Frequẽter enim poccupat peſſima re-
darguẽte ꝯſcia. Cũ ſit enim timida neq-
tia: + data ẽ in oĩum cõdẽnationẽ. Semp als + dat
eniꝫ pſumit ſeua pturbata ꝯſcia. Nihil. n. teſtimo-
eſt timor niſi pſumptiõis adiutoriũ: ꝓdi niũ ꝯdẽ
tio cogitatiõis auxilioꝝ. Et dũ ab itro mi nata
nor eſt expectatio: maiorẽ cõputat + potẽ- C
tiã ei᷒ cauſe de qua tormẽtũ pſtat. Illi aũt als + au
q in + potẽtẽ venere noctẽ: ⁊ ab infimis ⁊ datiã vt
ab altiſſimis ſupueniẽtẽ eundẽ ſomnuꝫ ſciẽtiaꝫ
dormiẽtes aliqñ monſtroꝝ exagitabanť als + hor
timore: aliqñ aĩe deficiebãt traductione. rendam
Subitane᷒ eniꝫ illis ⁊ inſpat᷒ timor ſup
uenerat. Deide ſi qſq̃ꝫ ex illis decidiſſꝫ: cu-
ſtodiebať i carcere ſine ferro recluſus. Si
eniꝫ ruſtic᷒ qs erat aut paſtor aut agri la-
boꝝ oparius poccupat᷒ eẽt: ineffugibilẽ
ſuſtinebat neceſſitatẽ. Una. n. cathena te-

nebrarū oēs erāt colligati. Siue spūs sibilans: aut iter spissos arborū ramos auiū son⁹ suauis: aut vis aq̄ decurrētis nimiū aut son⁹ validus pcipitātiū petrarū aut ludētiū aīaliū cursus inuisus: aut mugiētiū valida bestiarū vox: aut resonās de altissimis montib⁹ echo: deficiētes + faciebat illos p timore. Oīs.n.orbis terrarū limpido illuminabat lumine: et nō ipeditis operib⁹ continebat. Solis aūt illis supposita erat grauis imago tenebrarū: q̄ superuētura illis erat. Ipsi ḡ sibi erāt grauiores tenebre.

Als + faciebam

¶ Ca. Sū. ¶ De luce israelitarū i egypto: figurantē lucē sanctorū in mūdo: de persecutione afflictiōis impiorū: de nocte qua pcussit dñs primogenita: de aduētu christi: de peccato ppli israel in deserto: de aarō quō stetit inter viuos et mortuos cū thuribulo. Cap. xviij.

A Exo. 10. f

Sanctis aūt tuis maxia erat lux: et horū qdē vocē inimici audiebāt: sz figurā nō vidēbāt. Et qr nō et ipsi + eadē passi erāt magnificabāt te: et + q añ lesi erāt qr ñ ledebātur: grās agebāt tibi: et vt eēt diā te + dēū petebāt. Propter qd ignis ardētē colūnā ducē habuerūt ignote vie: et solē sine lesura boni hospitij pstitisti. Digni qdē illi carere luce: et pati carcerē tenebrarū q inclusos custodiebāt filios tuos: p quos incipiebat incorruptū legis lumē seculo dari.

als + per
als + q.
als + dominum

B Exo. 1. c. Exo. 2. b. Exo. 14. f

Cū cogitarēt iustorū occidere infantes et vno expōsito filio: sed liberato intraductionē illorū multitudinē filiorū abstulisti et pariter illos pdidisti in aqua valida. Illa.n.nox ante cognita ē a patrib⁹ nrīs: vt vere sciētes qb⁹ iuramētis crediderūt animequiores eēnt. Suscepta est aūt a populo tuo sanitas qdē iustorū: iniustorū aūt exterminatio. Sicut.n.lesisti aduersarios nros: et sic et nos pvocās magnificasti. Absconse.n.sacrificabāt iusti pueri bonorū: et iustitie legē in concordiā disposuerunt silr bona et mala percepturos iustos: + patri omniū decātātes laudes. Resonabat aūt inconueniēs inimicorū vox: et flebilis audiebat plāct⁹ ploratorū infantiū. Simili aūt pena seruus cū dño afflictus est: et pplaris hō regi silia passus. Silr ergo oēs vno noīe mortis mortuos hēbāt innūerabiles. Nec.n.ad sepeliēdum viui sufficiebāt: qm̄ vno momēto q̄ erat pclarior natio illorū exterminata ē. De oib⁹.n.

al. + pria
Exo. 2. d.
C

nō credētes pp bnficia: tunc cū pmū fuit exterminiū pmogenitorū: spōsponderūt ppl'm dei se eē. Cū.n. + qetū silentiū cōtineret oia et nox in suo cursu mediū iter hēret: ops s'mo tu⁹ + dñe exiliēs de celo a regalib⁹ sedib⁹: dur⁹ debellator in mediū exterminij terrā + psiliuit: gladi⁹ acut⁹ insimulatū iperiū tuū portās: et stans repleuit oia morte: et vsqz ad celuz attingebat stās in terra. Tūc ptinuo visus somniorū malorū turbauerūt illos: et timores superuenerūt insperati. Et ali⁹ alibi piect⁹ semiuiu⁹ pp quā moriebat cām demōstrabat mortis. Uisiones.n.q̄ illos turbauerunt hec pmonebāt: ne inscij q̄re mala patiebātur perirēt.

als + medium
als + cōtinerent
al. nō hz + dñe
als + psiliit

B Nu. 16. g

Tetigit aūt tūc et iustos tentatio mortis: et cōmotio in heremo fcā est multitudīs. Sz nō diu pmansit ira tua. Properās.n.hō sine q̄rela depcari pplis pferēs suitutis sue scutū orōnē: et p incēsum depcationē allegās restitit ire et finē iposuit necītati: ondēs qm̄ tu⁹ est famulus. Uicit aūt turbas nō in vtute corporis: nec armatura potētie: sz vbo illuz q se vexabat subiecit: iuramēta parentū et testm̄ cōmemorās. Cū.n.iā aceruatim cecidissent sup alterutrū mortui: iterstitit et āputauit ipetū: et diuisit illā q̄ ad viuos ducebat viaz. In veste.n.pōderis quā hēbat: tot⁹ erat orbis terrarū: et parētū magnalia in qtuor ordinib⁹ lapidū erāt sculpta et magnificētia tua in dyademate capitis illi⁹ scripta erat. His aūt cessit q exterminabat: et hec extimuit. Erat.n.sola tētatio ire sufficiēs.

Exo. 28. b

¶ Ca. Sū. ¶ De interitu egyptiorū cū gaudio hebreorū: de ortigometra donata ad desideriū ppli: q elemēta mūdi nō tm̄ diuine: sz et hūane seruiūt volūtati. Ca. xix.

A

Impijs aūt vsqz in nouissimuz sine mīa ira superuenit. Presciebat.n.et futura illorū: qm̄ cū ipsi pmisissēt vt + se educerēt et cū magna solicitudie pmisissent illos: psequebant illos pnie act⁹. Adhuc.n.inter man⁹ hñtes luctū: et deplorātes ad monumēta mortuorū: aliā sibi assūpserūt cogitationē insciētie: et quos rogātes piecerāt: hos tāqz fugitiuos psequebant. Ducebat eni3 illos ad hūc finē digna necītas: et horū q̄ acciderāt cōmemorationē amittebāt: vt q̄ deerāt tormētis: repleret punitio: et populus qdē tuus mirabil'r trāsiret: illi aūt nouā mortē inuenirēt. Oīs.n.creatura ad

als + seducerēt
B

ſuũ gen⁹ ab initio refigurabat̃ deſeruiẽs tuis pceptis: vt pueri tui cuſtodirent̃ illeſi. Nã nubes caſtra eoꝝ obũbrabat: ⁊ ex aq̃ que añ erat terra arida appuit: ⁊ in mari rubro via ſine ipedimẽto: ⁊ cãpus germinãs de pfundo nimio p quẽ oĩs natio trãſiuit: q̃ tegebat̃ tua manu: videtes tua mirabilia ⁊ mõſtra. Tãq̃ṡ. n. equi depaue rũt eſcã: ⁊ tãq̃ agni exultauerũt magnificantes te dñe q liberaſti illos. Memores

Al's + in incolatu — enĩ erãt adhuc eoꝝ q̃ + incolatu illoꝝ facta fuerãt: queadmodũ p natiõe aĩaliũ
C — eduxit terra muſcas: ⁊ p piſcibus eructauit fluuius multitudinẽ ranaꝝ. Nouiſſime aũt viderũt nouã creaturã auiũ: cũ abducti concupiſcẽtia poſtulauerũt eſcas

Al's + de ſcendit — epulationis. In allocutiõe. n. deſiderij + aſcẽdit illis de mari ortigometra ⁊ vexatiões peccatorib⁹ ſupuenerũt: nõ ſine illis q̃ ante facta erãt argumẽtis p viꝫ fluminuꝫ. Juſte. n. patiebant̃ ſm ſuas neqtias. Eteniꝫ deteſtabiliorẽ inhoſpitalitatẽ inſtituerũt. Alij qdẽ ignotos nõ recipiebant aduenas: alij aũt bonos hoſpites in ſerui

Al's + acci piebant — tutẽ + redigebãt. Et nõ ſolũ hec ſꝫ ⁊ alius qdẽ reſpect⁹ illoꝝ erat: qm̃ iuiti receperũt extraneos. Qui aũt cũ letitia receperũt hos q eiſdẽ vſi erãt inſtitutis: ſeuiſſimis afflixerũt dolorib⁹. Percuſſi ſunt aũt cecitate:

Ge. 16. c. — ſicut illi in forib⁹ iuſti: cũ ſubitaneis coopti eẽnt tenebris. Unuſqſq̃ tranſitum

D — oſtij ſui q̃rebat. In ſe. n. elemẽta dũ conuertunt̃ ſicut in organo q̃litatis ſon⁹ imutatur: ⁊ oĩa ſuũ ſonũ cuſtodiũt. Un̄ eſtimari ex ipſo + viſu certo poteſt. Agreſtia. n. in aq̃tica ↄuertebant̃: ⁊ q̃cũq̃ erant natãtia:

Exo. 9. c. — in terra trãſibãt. Ignis in aq̃ valebat ſup ſuã ṽtutẽ: ⁊ aq̃ extinguẽtis nãe obliuiſcebat̃. Flãme econtrario corruptibiliũ aĩaliũ nõ vexauerũt carnes coambulantiũ: nec diſſoluebãt illã q̃ facile diſſoluebat̃ ſicut glacies bonã eſcã. In oĩb⁹. n. magnificaſti ppłm tuũ dñe ⁊ honoraſti: ⁊ nõ deſpexiſti in omni tpe ⁊ in oĩ loco aſſiſtẽs eis.

ℭ Explicit liber Sapientie.

ℭ Incipit plogus libri Jeſu filij ſyrach q Eccleſiaſtic⁹ appellat̃.

Multorum nobis ⁊ magnoꝝ p legẽ ⁊ pphetas: aliiſq̃ q ſecuti ſũt illos ſapiã demõſtrata ẽ: in q̃b⁹ oꝫ laudare iſrł doctrine ⁊ ſapie cã: q: nõ ſolũ ipſos loqntes neceſſe ẽ eẽ pitos: ſꝫ ẽt ex̃neos poſſe ⁊ diſcẽtes ⁊ ſcribẽtes doctiſſimos fieri. Au⁹ me⁹ ieſus poſtq̃ ſe ãpli⁹ dedit ad diligẽtiã lectionis legis ⁊ pphiaꝝ ⁊ alioꝝ libroꝝ q nobis a parẽtib⁹ nr̃is traditi ſunt: voluit ⁊ ipſe ſcribere aliqd hoꝝ q̃ ad doctrinã ⁊ ſapiãꝫ ptinẽt: vt deſiderantes diſcere ⁊ illoꝝ periti fieri: magis magiſq̃ attẽdãt animo ⁊ cõfirment̃ ad legitimã vitam. Hortor itaq̃ venire vos cũ beniuolẽtia: ⁊ attentiori ſtudio lectionẽ facere: ⁊ veniã habere in illis in qb⁹ videmur: ſequẽtes imaginẽ ſapiẽtie ⁊ deficere in ṽboꝝ cõpoſitione. Nã deficient ṽba hebraica qñ fuerint trãſlata ad alterã linguã. Nõ aũt ſolũ hec: ſꝫ ⁊ ipſa lex ⁊ pphete: ceteraq̃ alioꝝ libroꝝ nõ paruam habẽt differẽtiã qñ inter ſe dicunt̃. Nam in octauo ⁊ triceſimo ãno tẽporib⁹. Ptolomei euergetis regis poſtq̃ perueni in egyptũ: ⁊ cũ multũ tẽporis ibi fuiſſeꝫ: inueni ibi libros relictos nõ parue neq̃ cõtẽnẽde doctrine. Itaq̃ bonũ ⁊ neceſſariuꝫ putaui: ⁊ ipſe aliquã addere diligẽtiã ⁊ laborẽ interpretãdi librũ iſtũ: ⁊ multa vigilia attuli doctrinã in ſpatio tpis ad illa q̃ ad finẽ ducũt librũ iſtũ dare: ⁊ illis q volũt animũ intẽdere ⁊ diſcere: queadmodũ oportea͂t inſtituere mores q ſm legeꝫ dñi ppoſuerint vitam agere.

ℭ Explicit prologus.

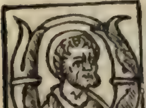
ℭ Incipit plog⁹ Rhabãi i libꝝ eccliaſticũ.

Librũ ieſu filij ſirach dicit ſe hieronym⁹ repiſſe apd hebreos: nõ eccliaſticũ vt apd latinos: ſed parabolas pnotatũ: cui iũcti erãt eccliaſtes ⁊ cãticũ cãticoꝝ: vt ſalomonẽ nõ mõ libroꝝ nũero ſꝫ ⁊ mãe genere coequaret: librũ ṽo ſapiẽtie ſe nõ repperiſſe apud eos: ſꝫ magis grecã redolere eloqntiã: quẽ nõnulli philonis eẽ affirmãt. Eccleſiaſtic⁹ ṽo ſicut ⁊ eccliaſtes ecclie vtiliſſimus eſt: q ↄgregator vel collector interpͣtat̃ ſicut ille cõcionator. Sꝫ eccliaſtes ad xp̃m refert̃: ⁊ ad quẽlibet pdicatorẽ eccleſiaſticus: q pp excellẽtiã virtutũ ſuaꝝ panarcetes: ideſt omniũ virtutũ capax appellatur. Cuius tanta claritas tãtaq̃ latinitas eſt: vt ipſe ſibi cõmẽta ſit.

ℭ Explicit plogus Rhabani.

¶ Incipit liber Eccleſiaſticus.
¶ Ca. Sũ. ¶ De trina ſapientia dei ⁊ ori-
gine eiuſdem: de incarnatione verbi dei:
de laude timoris dñi: ⁊ q̄ iuſtitia gradus
eſt ad ſapientiam. Cap. i.

A

OMnis ſa/
piētia a dño deo eſt:
⁊ cū illo fuit ſemper
⁊ eſt ante euū. Are-
nā maris ⁊ pluuie
guttas ⁊ dies ſeculi
qs dinūerauit? Al-
titudinē terre ⁊ p̄-
fundū abyſſi: qs di-
menſus eſt? Sapiētiā dei p̄cedētē omnia
qs inueſtigauit? Prior omniū creata eſt
ſapiētia: ⁊ intellͤs prudētie ab euo. Fons
ſapiētie verbū dei in excelſis: ⁊ ingreſſus
illi⁹ mādata eterna. Radix ſapiētie cui re
uelata eſt: ⁊ aſtutias illius qs cognouit?
Diſciplina ſapiētie cui reuelata eſt ⁊ ma-
nifeſtata: ⁊ multiplicationē ingreſſus il-
lius qs intellexit? Un⁹ eſt altiſſim⁹ crea-
tor omniū: oīps ⁊ rex potēs ⁊ metuēdus
B nimis: ſedēs ſup thronū illius: ⁊ domi-
nās de⁹. Ipſe creauit illā in ſpū ſancto: ⁊
vidit ⁊ dinumerauit ⁊ mēſus eſt. Et effu
dit illā ſup omnia opera ſua: ⁊ ſup omnē
carnē: ſcḋm datū ſuū: ⁊ p̄bet illā diligētib⁹
ſe. Timor dñi gloria ⁊ gloriatio: ⁊ letitia ⁊
corona exultationis. Timor dñi delecta-
bit cor: ⁊ dabit letitiā ⁊ gaudiū in longi-
tudine dierū. Timēti dñz bene erit in ex-
tremis: ⁊ in die defunctionis ſue bñdicet.
Ps. 110. Dilectio dei honorabilis ſapiētia: qb⁹ aūt
Prouer. 1. a apparuerit in viſu: diligūt eā: in viſione
⁊ 9. b. ⁊ in agnitione magnaliū ſuorū. Initiū ſa
pientie timor dñi: ⁊ cū fidelib⁹ in vulua
cōcreatus eſt: ⁊ cū electis feminis gradit:
⁊ cū iuſtis ⁊ fidelib⁹ agnoſcit. Timor do- C
mini ſciētie religioſitas. Religioſitas cu-
ſtodiet ⁊ iuſtificat cor iocūditatem atq̄
gaudiū dabit. Timēti deum bñ erit: ⁊ in
dieb⁹ + cōſolatiōis illi⁹ bñdicet. Plenitu- Als + cō-
do ſapiētie timere deū: ⁊ plenitudo a fru ſummatio
ctib⁹ illi⁹. Oēz domū illi⁹ implebit a ge- nis
neratiōib⁹ ⁊ receptacula a theſauris illi⁹.
Corona ſapiētie timor dñi: replēs pacē ⁊
ſalutis fructum: ⁊ vidit ⁊ dinumerauit
eā. Utraq̄ aūt ſunt dona dei. Scientiā ⁊
intellectū prudētie: ſapientia cōpartiet: ⁊
gloriā tenētiū ſe exaltat. Radix ſapiētie ē
timere deū ⁊ rami illi⁹ lōgeui. // In theſau // 21. q. 4.
ris ſapiētie intellect⁹ ⁊ ſciētie religioſitas ca. ois.
execratio aūt peccatorib⁹ ſapiētia. Timor
dñi expellit peccatū. Nā q ſine timore eſt:
nō poterit iuſtificari: iracūdia. n. animo-
ſitatis illi⁹ ſubuerſio illi⁹ eſt. Uſq̄ in tp̄s
ſuſtinebit patiēs: ⁊ poſtea redditio iocun
ditatis. Bon⁹ ſenſus vſq̄ in tp̄s abſcon D
det v̄ba illi⁹: ⁊ labia multorū enarrabunt
ſenſū illi⁹. + In theſauris ſapiētie ſigni Als + cō
ficatio diſcipline: execratio autē peccatori tumax nō
cultura dei. Fili ↄcupiſcēs ſapiētiā cōſer- ſis ei.
ua iuſtitiā: ⁊ de⁹ prebebit illā tibi. Sapien
tia enim ⁊ diſciplina timor dñi: ⁊ qḋ bñ-
placitū eſt illi: fides ⁊ mānſuetudo ⁊ adim
plebit theſauros illi⁹. Cōtumax nō ſis: ⁊
incredibilis timori dei: ⁊ ne acceſſeris ad
illū duplici corde. Ne fueris hypocrita in
cōſpectu hominū: ⁊ nō ſcādaliçeris in la-
bijs tuis. Attēde in illis ne forte cadas et
adducas anime tue in honorationē: ⁊ re-
uelet de⁹ + abſcōſa tua: ⁊ in medio ſynago Als + ab-
ge elidat te: qm̄ acceſſiſti maligne ad dñz: ſcōdita
⁊ cor tuū plenū eſt dolo ⁊ fallacia.
¶ Ca. Sũ. ¶ Accedētē ad ſeruitutem dei
excitat ad iuſtitiā ⁊ amorē: ad hūilitatē:
intellectū ⁊ patiētiā: timētes deū excitat
ad credēdū: ſp̄rādum: ⁊ diligēdum: q̄ do
minus ſperātes in ſe nō ↄfundit: nō dere-
linq̄t: nō deſpicit. Ue duplici corde: de diſſo
lutis corde: de impatiēti: de timētib⁹ deū:
⁊ agētibus penitētiam. Cap. ij. A
FIli accedēs ad ſeruitutē dei ſta in iu // De pe.
ſtitia ⁊ in timore: ⁊ p̄para animam di. 2. c. ſi
tuā ad tentationē. // Depone cor tuū ⁊ ſu eni. §. li
ſtine: ⁊ inclina aurē tuā ⁊ ſuſcipe verba in beri
tellectus: ⁊ ne feſtines in + temp⁹ obdu- Als + tpe
ctionis. Suſtine ſuſtētationes dei: cōiun

gere deo ⁊ ſuſtine vt creſcat in nouiſſimo
vita tua. Omne qḋ tibi applicitum fuerit
accipe ⁊ in dolore ſuſtine: ⁊ in humilitate
tua patiētiā habe: qm̄ in igne ꝓbat̄ aurū
⁊ argētū: homines vo receptibiles in ca-
B mino humiliationis. Crede deo ⁊ recupe
rabit te: ⁊ dirige viā tuā ⁊ ſpera in illum.
Serua timorē illius: ⁊ in illo veteraſce.
Metuētes dn̄m ſuſtinete miſericordiam
eius: ⁊ non deflectatis ab illo ne cadatis.
Qui timetis dn̄m credite illi: ⁊ non eua-
cuabit̄ merces vr̄a. Qui timetis dn̄m ſpe
rate in illū: ⁊ in oblectationem veniet vo-
C bis miſericordia. Qui timetis dn̄m dili
gite illū: ⁊ illuminabunt̄ corda vr̄a. Re-
ſpicite filij nationes hominū: ⁊ ſcitote q̄
Als ſup. ē + Quis eni nullus ſperauit in dn̄o ⁊ ꝯfuſus ē. + Quis
enī ꝑmāſit in mādatis ei⁹: ⁊ derelict⁹ ē?
Aut qs inuocauit eū: ⁊ deſpexit illū? Qm̄
pius ⁊ miſericors eſt deus: ⁊ remittit in
+ die tribulationis peccata: ⁊ ꝓtector eſt
als + tpe omnib⁹ exquirentib⁹ ſe in veritate. Ve du-
plici corde ⁊ labijs ſceleſtis: ⁊ manib⁹ ma
lefaciētib⁹ ⁊ peccatori terrā ingrediēti dua
bus vijs. // Ve diſſolutis corde q nō cre-
// de apoſta.c.qdā dunt deo: ⁊ iō nō ꝓtegent̄ ab eo. Ve his q
perdiderūt ſuſtinētiā: ⁊ q dereliquerunt
vias rectas: ⁊ diuerterūt in vias prauas.
Et qd̄ faciēt: cū inſpicere ceperit domin⁹?
Qui timēt dn̄m nō erūt incredibiles ver-
bo illius: ⁊ q diligunt illū ꝯſeruabūt +
als + viā verbū illius. Qui timent dn̄m inqrent q̄
bn̄placita ſunt ei: ⁊ q diligunt eū replebū
D tur lege ipſius. Qui timēt dn̄m prepara-
bunt corda ſua: ⁊ in cōſpectu illius ſancti
ficabūt animas ſuas. Qui timent domi-
num cuſtodiunt mādata eius: ⁊ patiētiā
habebunt vſq; ad īſpectionem illius dicē
tes. Si penitētiam nō egerimus: incide-
mus in man⁹ dn̄i: ⁊ nō in manus hoīu3.
Secundū.n. magnitudinem illius: ſic ⁊
miſericordia illius cum ipſo eſt.

¶ Ca. iij. ¶ De parētib⁹ honorandis du
plici honore: de bn̄dictione ⁊ maledictiōe
patris ⁊ matris: de māſuetudine ⁊ humi
litate: de ſobrietate ſapiētie: de malitia cor-
dis: ⁊ de corde ſapiētis. Cap. iij.

Filij ſapiētie eccleſia iuſtorū: ⁊ natio
illorum obediētia ⁊ dilectio. Judi-
A cium patris audite filij: ⁊ ſic facite: vt ſal-
ui ſitis. Deus.n. honorauit patrem in fi-
lijs ⁊ iudicium matris exquirens firmauit
in filios. Qui diligit deum exorabit pro
peccatis: ⁊ continebit ſe ab illis: ⁊ in ora-
tione dierū exaudietur: ⁊ ſicut q theſauri
ʒat ita ⁊ q honorificat matrem ſuam. Qui
honorat patrem ſuū iocundabitur in fi-
lijs: ⁊ in die orationis ſue exaudiet̄. Qui
honorat patrem ſuum vita viuet longio-
re: ⁊ q obedit patri refrigerabit matrem.
Qui timet dominū honorat parētes: ⁊ qſi B
dominus ſeruiet his q ſe genuerunt in
opere ⁊ ſermone ⁊ omni patiētia. // Hono Exo.20.b
ra patrē tuum: vt ſuperueniat tibi benedi mat.15.b
ctio a deo: ⁊ benedictio illius in nouiſſi- īfra.7.c.
mo manet. Benedictio patris firmat do
mos filiorū: maledictio autē matris era-
dicat fundamēta. Ne glorieris in ꝯtume-
lia patris tui: nō.n. eſt tibi gloria ſed cō
fuſio. Gloria.n. hoīs ex honore patris ſui: ⁊
dedecus filij pater ſine honore. Filij ſuſci-
pe ſenectam patris tui: ⁊ nō contriſtes eū
in vita illius: ⁊ ſi defecerit ſenſu: veniā da
⁊ ne ſpernas eum in tua v̄tute. Elemoſy-
na.n. patris nō erit in obliuione. Nam ꝓ
peccato matris reſtituetur tibi bonum: ⁊
in iuſtitia edificabit̄ tibi: + ⁊ in die tri- als + ſed
bulationis cōmemorabitur tui: ⁊ ſicut
in ſereno glacies ſoluētur peccata tua. Qȝ
male fame eſt q derelinqt patrē: ⁊ eſt male C
dictus a deo q exaſperat matrem. Fili in
māſuetudine opera tua perfice: ⁊ ſuper ho-
minū gloriā diligeris. Quanto magn⁹
es humilia te in oībus: ⁊ corā deo inue
nies grām: qm̄ magna potētia dei ſolius:
⁊ ab humilibus honoratur. Altiora te ne puer.
quęſieris: ⁊ fortiora te ne ſcrutatus fueris 25.b.
ſed que precipit tibi deus illa cogita ſem-
per: ⁊ in pluribus operib⁹ eius ne fueris
curioſus. Nō eſt.n. tibi neceſſariū ea que
abſcondita ſunt videre oculis tuis. In ſu
peruacuis reb⁹ noli ſcrutari multipli͛: ⁊
in plurib⁹ operib⁹ eius nō eris curioſus
Plurima.n. ſuper ſenſum hoīum oſtēſa
ſunt tibi. Multos.n. ſupplantauit ſuſpi- D
tio illorū: ⁊ in vanitate detinuit ſenſus il-
lorū. Cor durū habebit male in nouiſſi-
mo: ⁊ q amat + periculum in illo peribit. als + piaculum
Cor ingrediens duas vias nō hēbit + ſuc- Als + regem
ceſſus: ⁊ + prauū cor in illis ſcādalizabit̄.
Cor neq; grauabit̄ in doloribus: ⁊ pctōr al. + prauicor vel
adijciet ad peccādū. Synagoge ſupborū nō prauicordius
erit ſanitas: frutex.n. pctī eradicabit̄ in il
lis ⁊ nō itelliget̄. Cor ſapiētis itelliget in

ſapia:ꝛ auris bona audiet cũ oĩ ꝯcupiſcen-
tia ſapiaʒ. Sapiẽs coꝛ ꝛ itelligibile abſtine
bit ſe a peccatis:ꝛ i opib⁹ iuſtitie ſucceſſus
hẽbit. Jgnẽ ardẽtẽ extingunt aq̃:ꝛ elemoſy
al's ✝ pro ctoꝛ na reſiſtit peccatis:ꝛ de⁹ ✝ ꝓſpectoꝛ eſt eius
q reddit gratiã. Meminit in poſterũ ꝛ in
tempoꝛe caſus:ſui ĩueniet firmamentum.
¶ Ca. Sũ. ¶ Oculus nõ dʒ auerti a paupe
nec ei⁹ elemoſyna defraudari:de mãſuetu
dine ꝛ mĩa erga paupes:de ſtudio ſapie et
fructu ſtudij ei⁹:de obuiãdo tpe ad loq̃n-
dũ:de certãdo ꝓ iuſtitia: de mãſuetudi ne
ꝛ miſicoꝛdia ad domeſticos. Cap.iiij.

A Fili elemoſynã paupis ne d̃fraudes:
.✝ auer tas ꝛ oculos tuos ne ✝ tranſuertas a pau-
pere. Animã eſurientẽ ne deſpexeris: ꝛ nõ
exaſperes pauperẽ in inopia ſua. Coꝛ ino-
pis ne afflixeris ꝛ non protrahas datum
anguſtiãti. Rogationẽ ꝯtribulati ne abij
cias:ꝛ non auertas faciẽ tuã ab egeno. Ab
inope ne auertas oculos tuos propter iraʒ:
ꝛ non relinquas querentibus tibi retro
maledicere. Maledicentis eniʒ tibi i ama
ritudine anime exaudietur deprecatio illi
us:exaudiet autem eum qui fecit illum.
Congregationi pauperum affabilem te fa
cito:ꝛ preſbytero humilia animam tuaʒ:
ꝛ magnate humilia caput tuum. Declina
pauperi ſine triſtitia aurem tuaʒ: ꝛ redde
debitum tuum:ꝛ reſponde illi pacifice in
manſuetudine. Libera eum qui iniuriam
patitur de manu ſupbi:ꝛ nõ accide feras i
✝ aia tua. Jn iudicando eſto pupillis miſe
al's ✝ ma nu ricoꝛs vt pater:ꝛ ꝓ viro matri illoꝝ:ꝛ eris
tu velut fili⁹ altiſſimi obediẽs:ꝛ miſerebi-
B tur tui magis q̃ mr̃. Sapientia filijs ſuis
al's ✝ in-ſpirauit vitã ✝ inſpirat:ꝛ ſuſcipit ingrẽtes ſe ꝛ prei
bit in via iuſtitie. Et qui illã diligit dili-
git vitã:ꝛ q vigilauerit ad illam cõplectẽ-
tur ✝ placoꝛem eius. Qui tenuerit illã vi
al's ✝ pla-catoreʒ taʒ hereditabũt:ꝛ quo introibit ✝ benedi-
cet de⁹. Qui ſeruiunt ei obſequẽtes erunt
al's ✝ bñ-dicetur ſcõ:ꝛ eos q diligũt illã diligit de⁹. Qui au-
al's ✝ iu-dicat dit illã ✝ iudicabit gentes:ꝛ q intuet̃ illaʒ
ꝑmanebit confidẽs. Si crediderit ei here-
ditabit illã:ꝛ erunt in cõfirmatione crea-
ture illoꝛum:qm̃ in tentatione ambulat
cum eo:ꝛ in ꝑmis eligit eum. Timoꝛem
C ꝛ metuʒ ꝛ ꝓbationem inducet ſup illuʒ:
ꝛ cruciabit illũ i tribulatiõe doctrine ſue:
donec tẽptet eum in cogitationib⁹ ſuis:et
credat aĩe illius. Et firmabit illũ ꝛ iter di

rect directum ad illum:ꝛ letificabit illuʒ:ꝛ
denudabit ✝ abſconſa ſua illi:ꝛ theſauriza- al's ✝ ab-ſcondita
bit ſup illum ſcientiam ꝛ intellectum iu
ſtitie. Si aũt oberrauerit derelinquet eũ:
ꝛ tradet eum in manus inimici ſui. Fili
conſerua tẽpus:ꝛ deuita a malo. Pꝛo ani
ma tua ne confundaris dicere verum. Eſt
enim confuſio adducens peccatuʒ: ꝛ eſt cõ
fuſio adducens gloꝛiam ꝛ gratiam. Ne ac
cipias faciẽ aduerſus faciẽ tuã:nec aduer-
ſus aĩaʒ tuã mẽdaciũ. Ne reuerearis pꝛoxi
mũ tuũ in caſu ſuo:nec retineas v̄buʒ in B
tempoꝛe ſalutis. Non abſcondas ſapiẽtiaʒ al's ✝ ei⁹
tuã in decoꝛe ✝ ſuo. Jn lingua eniʒ ſapien
tia dinoſcit̃:ꝛ ſenſus ꝛ ſcia ꝛ doctrina i ver
bo ſenſati:ꝛ firmamẽtũ in operibus iuſti-
tie. Non ꝯtradicas verbo veritatis vllo mo
do:ꝛ de mẽdacio ineruditiõis tue ꝯfunde
re. Non cõfundaris ꝯfiteri peccata tua:ꝛ ne
ſubijcias te omni hõi ꝓ peccato. Noli reſi- al's ✝ flu-uij
ſtere ꝯ faciẽ potentis:nec oneris ꝯ ictuʒ ✝
fulminis. Pꝛo iuſtitia agonizare ꝓ ani-
ma tua:ꝛ vſq; ad moꝛtẽ certa ꝓ iuſtitia:ꝛ
deus expugnabit ꝓ te inimicos tuos. Noli
citatus eſſe i lingua tua:ꝛ inutilis ꝛ remiſ
ſus i opib⁹ tuis. Noli eẽ ſicut leo i domo
tua:euertẽs domeſticos tuos : ꝛ opp̃imens
ſubiectos tibi. Non ſit poꝛrecta manus tua
ad accipiendum:ꝛ ad dandum collecta.
¶ Ca. Sũ. ¶ De non confidendo in diui
tijs:de timendo dei vindictam:de conuer
ſione ad penitentiã non tardãda:de fugiẽ-
da leuitate:de v̄bo dei audiẽdo ꝛ prudẽter
ꝓferẽdo:ne ſuſurro appelleris. Cap.v. A

Noli attẽdere ad poſſeſſiões iniquas:
ꝛ ne dixeris:eſt mihi ſufficiens vi-
ta. Noli enim proderit in tempoꝛe vindi-
cte ꝛ obductionis. Ne ſequaris in foꝛtitu
dine tua concupiſcentiaʒ coꝛdis tui:ꝛ ne
dixeris. Quomodo potui:aut qs me ſubij
ciet propter facta mea? Deus enim vindi
cans vindicabit. Ne dixeris. Peccaui:ꝛ qd B
mihi accidit triſte? Altiſſimus enim eſt ifra.21.a.
patiens redditoꝛ. De ✝ propiciato peccato al.✝ ꝓpi-
noli eſſe ſine ✝ metu//neq; adijcias pecca- tiatu pec-
tum ſuper peccatuʒ: ꝛ ne dicas. Miſeratio catoꝝ
domini magna eſt: multitudinis pecca- al's ✝ ti-
toꝛum meoꝛum miſerebitur.// Miſeri- moꝛe
coꝛdia enim ꝛ ira ab illo cito pꝛoximant: ifra.16.b.
ꝛ in peccatoꝛes reſpicit ira illius. Non tar xu.23.d.
des conuerti ad dñm:ꝛ ne differas de die
in diẽ. Subito eni veniet ira illi⁹:ꝛ in tpe C

vindicte diſpdet te. //Noli eē anxius i di-
Prov.10. uitijs iniuſtis: + nō.n. pderūt + tibi i die
a.⁊.xj.a. obductiōis ⁊ vindicte. Nō ventiles te i oēz
al's + ni- ventū: ⁊ nō eas i oēm viā. Sic eni oīs pec-
hil catoꝝ pbaṫ i duplicī lingua. Eſto firm⁹ in
al. ſupeſt via dñi: ⁊ i vitate ſenſus tui ⁊ ſcia: ⁊ proſe
+ tibi quaṫ te vbuz pacis ⁊ iuſtitie. Eſto manſue
tus ad audiēdū vbuz dei: vt itelligas ⁊ cū
ſapia proferes reſpōſuz verꝫ. Si ē tibi itelle
B ctus rñde pximo: ſin autē ſit man⁹ tua ſu
p os tuū: ne capiaris i vbo idiſciplinato et
ꝯfūdaris. Honor ⁊ glia i ſermone ſenſati:
lingua vo iprudētis ſubuerſio ē ipſi⁹. Nō
appelleris ſuſurro i vita tua: ⁊ ligua tua ne
capiaris ⁊ ꝯfundaris. Sup furē.n. eſt cōfu-
ſio ⁊ pnia: ⁊ + denotatio peſſima ſup bilin
al's + de- guē: ſuſurratori aūt odiū ⁊ inimicitia ⁊
uoratio ꝯtumelia. Juſtifica puſillū ⁊ magnū ſilr.
vel deuo- ¶ Ca. Sū. ¶ De bilingui: de elatiōe i cogi
ratio tatu de aia neq̄: de ſmone dulci ⁊ lingua
gratioſa: de amicitia vera: de amico non p
manēte: de excipienda doctrina ſapientis:
de accipiēdo conſilio ⁊ iueſtiganda ſapia ⁊
ſequente vtilitate ex ea. Cap. vj.

Noli fieri pro amico inimicus pro-
A ximo. Jmproperium enim ⁊ contu
meliam malus hereditabit: ⁊ omnis pec-
cator inuidus ⁊ bilinguis. Non te extol-
las in cogitatione anime tue velut thau-
rus: ne forte elidatur virtus tua per ſtulti
tiam: ⁊ folia tua comedat ⁊ fructus tuos
perdat: ⁊ relinquaris velut lignum aridū
in heremo. Anima enim neq̄ diſperdet q
ſe habet: ⁊ in gaudium inimicis dat illū:
⁊ deducet in ſortem impioꝝ. Verbuz dul
ce multiplicat amicos ⁊ mitigat inimicos:
⁊ lingua eucharis in bono homine abun
dabit. Multi pacifici ſunt tibi: ⁊ conſilia-
rius ſit tibi vn⁹ de mille. Si poſſides ami
cū: in tēptatione poſſide eū: ⁊ ne facile cre-
das ei teipſuz. Eſt eniz amic⁹ ſꝫ tps ſuū: ⁊
non pmanebit i + die tribulatiōis. Et eſt
al's + tpe amicus q conuertitur ad + inimicitiaz: ⁊
al. + ami eſt amicus q odiuz ⁊ rixā ⁊ cōuitia denu-
citiaz dabit. //Eſt aūt amicus ſocius mēſe: ⁊ nō
B + pmanebit i die neceſſitatis. Amic⁹ ſi per
Infra.37.a. māſerit fixus: erit tibi q̄ſi coequalis: ⁊ in do-
al's + per- meſticis tuis fiducialr aget. Si humilia
manet uerit ſe ꝯ te ⁊ a facie tua abſcōderit ſe: vnani
mez habebis amicitiam bonaz. Ab inimi
cis tuis ſeparare: ⁊ ab amicis tuis attēde.
Amicus fidelis ptectio fortis: q autez in-
uenit illū iuenit theſauꝝ. Amico fideli nl
la eſt comparatio: ⁊ nō eſt digna pondera-
tio auri ⁊ argenti cōtra bonitatē fidei illi-
us. Amicus fidelis medicamētum vite et
immortalitatis: ⁊ q metuunt dominū in-
uenient illū. Qui timet deum eque habebit
amicitiam bonam: qm ſm illum erit ami
cus illius. Fili a iuuētute tua excipe doctri
naz: ⁊ vſq ad canos inuenies ſapientiaz.
Quaſi is qui arat ⁊ qui ſeminat accede ad C
eā: ⁊ ſuſtine bonos fructus illius. Jn opere
eniz ipſius exiguum laborabis: ⁊ cito edes
de gnationibus illius. Q̄ aſpera ē nimiū
ſapientia indoctis hoibus: ⁊ non permane
bit in illa excors. Quaſi lapidis virtus p-
batio erit in illis: ⁊ non demorabunṫ pij
cere illā. Sapientia eniz doctrine ſcđz no-
mē eſt ei⁹: ⁊ nō eſt multis manifeſta. Qui
bus aūt cognita eſt permanet vſq ad con
ſpectū dei. Audi fili ⁊ accipe conſiliū intelle
ctus: ⁊ ne abijcias conſiliuz meuz. Jnijce
pedē tuuz in cōpedes illius: ⁊ in torques
illius collū tuuz. Subijce humerū tuuz
⁊ porta illā: ⁊ ne acidieris vinculis ei⁹. Jn
omni aio tuo accede ad illā: ⁊ in omni vir
tute tua cōſerua vias eius. Jnueſtiga illaz
⁊ manifeſtabiṫ tibi: ⁊ continens factus ne
derelinq̄s eam. // Jn nouiſſimis eniz inue I. Reg. I.
nies regem in ea: ⁊ conuerteṫ tibi in oble D
ctationē. Et erunt tibi cōpedes eius in p- al's + ſer-
tectiōe fortitudinis: ⁊ baſes + vtutis ⁊ tor uitutis
ques illius in + ſtolā glie. Decor eniz vite al's + ſtol
eſt in illa: ⁊ vincula illi⁹ alligatura + ſalu- la
tis. + Stola glie indues eam: ⁊ coronā + al. + ſalu
gratulationis impones tibi. Fili ſi attēde taris
ris mihi diſces eā: ⁊ ſi accōmodaueris ani al's + ſtol
mū tuuz: ſapiēs eris. Si inclinaueris au lam
rem tuā excipies doctrinam: ⁊ ſi dilexeris al's + con
audire: ſapiēs eris. Jn multitudine pſby gratula-
terorū prudentium ſta: ⁊ ſapie illorū ex tionis
corde coniungere: vt omnē narrationem
dei poſſis audire: ⁊ puerbia laudis nō effu
giant a te. Et ſi videris ſenſatū euigila ad
eū: ⁊ gradus oſtioꝝ illius exterat pes tu⁹.
Cogitatum tuum habe in preceptis dei ⁊
in mādatis illi⁹ maxime aſſiduus eſto: et
ipſe dabit tibi cor: ⁊ concupiſcentia ſapien
tie dabitur tibi.
¶ Capituli Summarium. ¶ De malitijs
non faciendis: de ſe non iuſtificando: ⁊ pri
matus non querendo: de obediēdo: de ira
dei memorando: qualiter ſapiens ſe habe-

et ad vxorem:ad amicum:ad filios ad ſer-
uum:de parētibus honorandis:et ſacerdoti
bus:de honorando deo et faciendo oblatio
nes:de miſericordia ad infirmum:de me
A moꝛandis nouiſſimis. Cap.vij.
NOli facere mala: et non te appꝛehen-
dent:diſcede ab iniquo et deficiēt ma
la abs te. Fili non ſemines mala in ſul-
cis iniuſtitie:et non metes ea in ſeptuplū:
Noli querere ad homine ducatum:neq; a
rege cathedram honoris. Non te iuſtifices
ante deum:quoniam agnitoꝛ coꝛdis ipſe
al's ſuper eſt:et penes regem noli + velle videri ſapi-
eſt + velle ens. Noli querere fieri iudex niſi valeas
virtute irrumpere iniquitates:ne foꝛte ex
timeſcas faciem potentis:et ponas ſcanda-
lum in agilitate tua. Non pecces in multi
tudine ciuitatis:nec te immittas in po-
pulum neq; alliges duplicia peccata. Nec
enim in vno eris immunis. Noli eſſe puſilla
nimis in + aio tuo. Exoꝛare et facere elemo
al's + coꝛ ſynā ne deſpicias. Ne dicas in multitudi-
de ne munerum meoꝛū reſpiciet de⁹:et offerē
te me deo altiſſimo munera mea ſuſcipiet.
Non irrideas hoīem in amaritudine aīe:eſt
enim q humiliat et exaltat circūſpectoꝛ de⁹.
Noli amare mēdaciū aduerſus frēm tuū:
neq; in amicū ſiſr facias. Noli velle mēti-
B ri oē mēdaciū:aſſiduitas enim illius non
eſt bona. Noli verboſus eſſe in multitudine
pſbyteroꝝ:et nō iteres verbū in oꝛatione
tua. Non oderis laboꝛioſa opa:et ruſticatio
nē creatā ab altiſſimo. Non te reputes in
multitudine indiſciplinatoꝝ. Memento
ire:qm̄ non tardabit. Humilia valde ſpm̄
tuum:qm̄ vindicta carnis impij ignis
et vermis. Noli puaricari in amicū + pecu
al's + pe- niā + differentē:neq; frēm chariſſimum
cunia auro ſpꝛeueris. Noli diſcedere a muliere
al's + deſſe ſenſata et bona quā ſoꝛtit⁹ es in timoꝛe +
rentē vel dñi:gr̄a enim verecūdie illius ſup aurum.
deſerenti Non ledas ſeruū in veritate operātem:neq;
al's + dei mercēnariū + dantem animā ſuā. // Ser-
C uus ſenſatus ſit tibi dilectus q̄ſi aīa tua:
al's + do- nō defraudes illū libertate:neq; inopē de-
nantem relinquas illū. Pecoꝛa tibi ſunt:attēde il
ifra.33.d. lis:et ſi ſūt vtilia pſeuerēt apud te. // Filij
ifra.30.b tibi ſūt:erudi illos:et + curua illos a pueri
al's + cura cia eoꝝ. Filie tibi ſunt:ſerua coꝛp⁹ illarū:
et non oſtēdas hilarē faciem tuam ad illas.
Trade filiam:et grāde opus feceris: et hoī
ſenſato da illam. Mulier ſi eſt tibi ſecūdū
animam tuam non pꝛoijcias illam:et odi-
bili non credas te in toto coꝛde tuo. // Ho ſup. 3. b.
noꝛa patrem tuum:et gemitus mr̄is tue D
ne obliuiſcaris. Memento qm̄ niſi per il- al's. ſupeſt
los + natus nō fuiſſes:et retribue illis quō + natus
et illi tibi. In tota anima tua time dñm:et
ſacerdotes illius ſanctifica. In omni vir-
tute dilige eum qui te fecit: et miniſtros
eius ne derelinquas. Honoꝛa deum ex to- al's + pur
ta anima tua:et honoꝛifica ſacerdotes:et + ga
pꝛopurga te cum bꝛachijs. Da illis partē
ſicut mandatum eſt tibi pꝛimitiarum et
purgationis:et de negligentia tua purga
te cum paucis. Datum bꝛachioꝝ tuoꝝ:et ſa
crificium ſanctificationis offeres dño et ini
tia ſctoꝝ:et paupi poꝛrige manū tuā vt per
ficiat pꝛopiciatio et benedictio tua gr̄a da-
tus in conſpectu oīs viuentis et moꝛtuo
nō phibeas gratiā. // Non deſis ploꝛantib⁹ // 13.q.2.
in ꝯſolatione:et cum lugentib⁹ ambula. Nō ca.i. eccle-
te pigeat viſitare infirmum:ex his enim in ſiaſtica
dilectione firmaberis. In omnibus operi
bus tuis memoꝛare nouiſſima tua:et in-
eternum non peccabis.

¶ Ca. Sū. ¶ De non litigando cum foꝛ-
tioꝛi:de malis vitandis:de non ſpernen-
dis pꝛoximis:de non gaudendo de moꝛ
te inimici:de non ſpernendo verba ſapi-
entum:de vino moderando:de declinan-
do ab hominibus malis. Cap.viij.
NOn litiges cum homine potente:ne A
foꝛte incidas in manus illius. Non
contendas cum viro locuplete: ne foꝛ-
te econtra conſtituat litem tibi. // Mul- ifra.31.a.
tos enim perdidit aurum et argentum:et vſ-
q; ad coꝛ regum extendit et conuertit. Nō
litiges cū hoīe linguato:et non ſtrues in
ignem illius ligna. Non cōmunices hoī
indocto:ne male de pgenie tua loqtur. Ne
deſpicias hoīem auertētē ſe a peccato:neq; i-
pꝛoperes ei. Memento qm̄ oēs in coꝛru- B
ptione ſumus. Ne ſpernas hoīem in ſua ſe-
nectute:etenim ex nobis ſeneſcūt. // Noli de ifra.25.d.
moꝛtuo inimico tuo gaudere:ſciens qm̄ 13.q.2.ca.
oēs moꝛimur:et in gaudiū + nolumus veni i necclia-
re. Ne deſpicias narrationē pſbyteroꝝ ſapi ſtico
entiū:et in pꝛouerbijs eoꝝ ꝯuerſare. Ab ip- al's + no-
ſis enim diſces ſapiam et doctrinā itellect⁹:et lumus
+ ſeruire magnatis ſine q̄rela. Nō te pteream al's + ſtru
narratio ſenioꝝ:ipſi enim didicerūt a pa ere
tribus ſuis. Quoniam ab ipſis diſces in-
tellectū:et i tpe neceſſitatis dabis reſpōſū.

Non incendas carbones peccatorum ar-
guens eos: ⁊ ne icendaris flámā ignis pec
C catorū illoꝝ. Ne contra faciē ſtes contume
lioſi: ne ſedeat quaſi īſidiator ori tuo. No-
li fenerari hoi fortiori te: ꝙ ſi feneraueris
qˢi ꝑditū habe. Nō ſpōdeas ſup ṽtutē tu-
aꝫ: ꝙ ſi ſpoponderis qˢi reſtituens cogita.
D Non iudices ꝯ iudicē: qm̄ ſcꝫ qd̄ + iuſtum
aľs + di- eſt iudicat. Cū audace nō eas i via: ne forte
gnum grauet mala ſua i te. Ipſe eni ſm̄ volūtateꝫ
ſuā vadit: ⁊ ſimul cū ſtultitia ipſius pari-
es. Cū iracūdo nō facias rixā: ⁊ cū audace
nō eas i deſertū: qm̄ qˢi nihil ē añ illū ſan-
guis: ⁊ vbi nō ē adiutoriū elidet te. Cū ſtul
tis ꝯſiliū nō habeas: nō. n. poterunt dili
gere niſi q̄ eis placēt. Corā extraneo ne faci
aľs + pa- es ꝯſiliū: neſcis eni qd + pariet. Non oī hoi
re cor tuum manifeſtes: ne forte inferat tibi
gratiam falſam ⁊ conuicietur tibi.

¶ Ca. Sū. ¶ De vitādis periculis pudici-
tie: de amico antiquo: de nō celādo gliam
iniquoꝝ: de nō freq̄ntando ṗncipeꝫ ex con
uictu bonorum: ꝙ homo litigioſus ē ter-
ribilis in ſua ciuitate. Cap. ix.

A NOn zeles mulierē ſinus tui: ne oſtē
dat ſup te maliciaꝫ doctrine nequā.
Non des mlieri ptātem aīe tue: ne igredia
tur in ṽtute tua ⁊ confundaris. Ne reſpici
as mulierem + multiuolam: ne forte in-
aľs + ma cidas in laqueos illius. Cum ſaltatrice ne
liuolam aſſiduus ſis: nec audias illaꝫ. ne forte pere
as in efficacia illius. Virginē ne conſpici
as: ne forte ſcandaliȝeris i decore illi⁹. +
aľs + nō Ne des fornicariis aīaꝫ tuā i vllo: ne ꝑdas
B te + ⁊ hereditatem tuaꝫ. Noli circūſpicere
aľs + et in vicis ciuitatis: nec oberraueris in pla-
aīaꝫ tuaꝫ teis illius. Auerte faciē tuā a muliere cō-
pta: ⁊ ne circū ſpicias ſpeciē alienam. Pro
pter ſpeciē mlieris multi perierūt: ⁊ ex hoc
Ꝑue. ii. c. ꝯcupiſcētia quaſi ignis exardeſcit. Omnis
mulier q̄ eſt fornicaria: qˢi ſtercus in via
ab oībus pretereuntibus cōculcabit̄. Spe
ciē mlieris aliene multi ammirati repro
bi facti ſunt: colloquꝫ eni illius qˢi ignis
exardeſcit. Cū aliena muliere non ſedeas
oīno: nec accumbas cum ea ſup cubituꝫ:
⁊ nō alterceris cū illa in vino: ne forte de-
clinet cor tuū i illā: ⁊ ſanguine tuo laba-
C ris i ꝑditionē. Ne derelinq̄s amicuꝫ anti-
quū: nouus eniꝫ non erit ſilis illi. Vinū
aľs + vete nouū: amicus nouus. + Veteraſcat: ⁊ cuꝫ
raſcet. ſuauitate bibas illud. Non zeles gloriam

⁊ opes peccatoris: non enim ſcis que futu
ra ſit illius ſubuerſio. Non placeat tibi in
iuria iniuſtorum: ſciens qm̄ vſqꝫ ad infe
ros non placebit impius. Longe + abeſto aľs + eſt
ab hoie poteſtatem habente occidēdi: ⁊ non
ſuſpicaberis timorem mortis. Et ſi acceſſe
ris ad illum noli aliqd̄ cōmittere: ne forte
auferat vitā tuam. Cōmunioneꝫ mortis
ſcito qm̄ i medio laqueorū ingredieris: et
ſup dolentium arma ambulabis. Scd̄m D
ṽtutem tuam caue te a ꝓximo tuo: ⁊ cū ſa
piētibus ⁊ prudētib⁹ tracta. Viri iuſti ſint
tibi ꝯuiue: ⁊ i timore dei ſit tibi gliatio: et
in ſenſu ſit tibi cogitatus dei ⁊ oīs enarra
tio tua i ꝑceptis altiſſimi. In manu artifi
cum opa + laudabunt̄: ⁊ + ṗncipes ppl̄i in 3. reg. 1.
ſapia ſermonis ſui: in ſenſu vero ſenioꝝ aľs + lau-
+ ṽbū. Terribilis eſt i ciuitate ſua hō lin dabitur
guoſus: ⁊ temerari⁹ i ṽbo ſuo odibilis erit. aľs + ṗn-
¶ Ca. Sū. ¶ De iudicib⁹ ⁊ regib⁹ deteſta- ceps
tio auaritie ⁊ ſupbie: de laude timoris do
mini: de ſeruo ſenſato: i labore ꝓprij opis
nō eſt iactandū de honoranda aīa ſua: de
glia in tribulatione. Cap. x.

IUdex ſapiens iudicabit populū ſuū: A
⁊ ṗncipat⁹ ſenſati + ſtabilis erit. Scd̄ꝫ aľs + ter-
iudicem ppl̄i ſic ⁊ miniſtri eius: ⁊ qualis ribilis
rector eſt ciuitatis tales inhabitātes i ea.
Rex inſipiens perdet populum ſuuꝫ: ⁊ ci-
uitates inhabitabunt̄ per ſenſum prudē
tiuꝫ. In manu dei poteſtas terre: ⁊ execra-
bilis omnis iniq̄tas gentiū: ⁊ vtilē recto
rē + ſuſcitabit in tp̄s ſup illaꝫ. In manu aľs. + ſuſci-
dei poteſtas hoīs: ⁊ ſuper facieꝫ ſcribe im po- tabis
net honorē ſuum. Oīs iniurie ꝓximi ne
memineris: ⁊ nihil agas in opibus iniu
rie. Odibilis corā deo eſt ⁊ hoībus ſupbia:
⁊ execrabilis oīs iniq̄tas gentiū. Regnuꝫ Le. 19. c.
a gente in gentē transfert̄: ꝓpter iniuſtiti 22. q. 7. c.
as ⁊ iniurias ⁊ contumelias ac diuerſos ſi de reb⁹
dolos. Auaro autē nihil eſt ſceleſti⁹. Quid
+ ſuperbis terra ⁊ cinis: Nihil eſt iniquis B
q̄ꝫ amare pecuniā. Hic enim ⁊ aīaꝫ ſuā ve- aľs + ſup-
naleꝫ habet: qm̄ in vita ſua ꝓiecit intima
ſua. Oīs potētatus breuis vita: languor ꝓ
lixior grauat medicuꝫ. Breuē languoreꝫ
ꝑcidit medicus: ſicut ⁊ rex hodie eſt: ⁊ cras
morietur. Cum enim morieẗ hō heredi-
tabit ſerpētes ⁊ beſtias ⁊ vermes. Initiuꝫ
ſuperbie hoīs apoſtatare a deo: qm̄ ab eo q fe
cit illū receſſit cor eius: qm̄ initiū omnis
peccati eſt ſuperbia. Qui tenuerit illā adim

pleuitur maledictis:ꝛ ſubuertet eum in fi
r.+.exor nem. Propterea+exhonorauit dominus
auit. conuentus malorum:ꝛ deſtruxit eos vſqꝫ
C in finē. Sedes ducū ſuperboꝝ deſtruxit+de
al.+dñs us:ꝛ ſedere fecit mites pro eis. Radices gē
tium ſuperbarum areſecit deus:ꝛ plātauit
humiles ex ipſis gentibus. Terras genti-
um euertit dominus:ꝛ perdidit eas vſqꝫ
in fundamentum. Areſecit deus ex ipſis et
diſperdidit eos: ꝛ ceſſare fecit memoriam
eorum a terra. Memoriam ſuperborū ꝑ-
didit deus:ꝛ reliqͥt memoriam humiliū
ſenſu. Non eſt creata hominibus ſuperbia:
neqꝫ iracundia nationi mulierū. Semē
hominum honorabitur hoc quod timet de
um: ſemen autem hoc exhonorabit quod
preterit mandata domini. In medio fra-
trum rector illorum in honore: ꝛ qui ti-
als+deū ment+dominum erunt in oculis illius.
Gloria diuitum honoratorum:ꝛ pauperꝫ
timor dei eſt: non deſpicere hominē iuſtū
D pauperem:ꝛ non magnificare virū+pec-
al.+potē catorē diuitē. Magnus eſt iudex:ꝛ potens
tem eſt ī honore:ꝛ nō ē maior illo q̄ timet deū.
ꝓue.17.a Seruo ſenſato liberi ſeruiēt:ꝛ vir prudēs
ꝛ diſciplinat⁹ nō murmurabit correpꝰ:
ꝛ inſcius non honorabit. Noli extollere te
in faciēdo ope tuo:ꝛ noli cūctari in tem
ꝓue.12.b pore anguſtie. Melior eſt q̄ opatur ꝛ abun
dat in omnibus: quam qui gloriatur ꝛ e-
get pane. Fili in manſuetudine ſerua ani
mam tuam ꝛ da illi honorem ſm̄ meritū
ſuum. Peccātē in animā ſuam: q̄s iuſti
ficabit? Et q̄s honorificabit exhonorantem
animam ſuam? Pauper glīatur ꝑ diſcipli
nam ꝛ timorem ſuū:ꝛ eſt homo q̄ honori-
ficatur ꝓpter ſubſtantiā ſuā. Qui autem
gloriatur in paupertate: quanto magis in
ſubſtantia? Et qui gloriatur in ſubſtātia:
paupertatem vereatur.

¶ Capituli Summariū. ¶ Q̄ ſapiētia ex
altat: non eſt iudicandū ex apparentia de
homine: de honore: de iudicio temerario:
de non querendis diuitijs: q̄ deus hone-
ſtat pauperē ꝛ premiatur: de memoria mu
lierum in diebus bonis: de cauendis inſi-
dijs doloſi ꝛ peſtiferi. Cap. xi.

A SApientia humiliati exaltabit caput il
lius:ꝛ in medio magnatorum conſe
dere illum faciet. Non laudes virū in ſpe-
cie ſua: neqꝫ ſpernas hominē in viſu ſuo.
Breuis in volatilibus eſt apis ꝛ initium
dulcoris habet fructus illius. In veſtitu
ne glorieris vnqꝫ: nec in die honoris tui
extollaris. Q̄m mirabilia opa altiſſimi ſo
lius:ꝛ glīoſa ꝛ abſcōſa ꝛ inuiſa opa illi⁹.
Multi tyrāni ſederūt in throno:ꝛ inſu-
ſpicabilis portauit dyadema. Multi potē
tes oppreſſi ſunt valde:ꝛ glorioſi traditi
ſūt in man⁹ alteroꝝ. Priuſqꝫ interroges
ne vituperes quēqꝫ:ꝛ cū interrogaueris:
corripe iuſte. Priuſqꝫ audias ne rn̄deas xj.q.3.ca.
verbū:ꝛ in medio ſenioꝝ ne adijcias loq. corū.
De ea re que te nō moleſtat ne+ certeris 15.q.8.c.
ꝛ in iudicio peccātiū ne ꝯſiſtas. Fili ne in ſi.
multis ſint act⁹ tui:ꝛ ſi diues fueris non ꝓuerb.
eris imunis a delicto. Si.n. ſecut⁹ fueris 18.ca.
nō apphēdes:ꝛ nō effugies ſi ꝑcucurreris als+cer-
Eſt hō laborās ꝛ feſtinās ꝛ dolēs impi⁹: ꝛ tauerit
tāto magis nō abundabit. Eſt hō marci- B
dus egens recuperatiōe: plus deficiēs vir-
tute ꝛ abūdās paupꝛtate:ꝛ oculus dei re-
ſpexit illū in bono ꝛ erexit eū ab humili-
tate ipſi⁹:ꝛ exaltauit caput eius:ꝛ mirati
ſunt in illo multi ꝛ honorauerūt deū. Bo
na ꝛ mala: vita ꝛ mors: paupertas ꝛ hone
ſtas a deo ſunt. Sapiētia diſciplina ꝛ ſcien
tia legis apud dn̄m: dilectio ꝛ vie bonorū
apud ipm̄. Error ꝛ tenebre peccatorib⁹ cō-
creata ſunt: qui aūt exultāt in malis cōſe-
neſcūt in malo. Datio dei ꝑmanet iuſtis:ꝛ C
ꝑfect⁹ illi⁹ ſucceſſus+ hēbit in eternū. Eſt als+ ha-
q̄ locupletat parce agēdo:ꝛ hec eſt ps mer bebunt
cedis illi⁹ in eo q̄ dicit: inueni requiem
mihi:ꝛ nūc mādūcabo de bonis meis ſo-
lus:ꝛ neſcit q̄ tp̄s ꝑtereat illū:ꝛ mors ap
propinquet:ꝛ relinquat omnia alijs ꝛ mo
riat. Sta in teſtamēto tuo:ꝛ in illo collo-
quere:ꝛ in ope mādatoꝝ tuoꝝ veteraſce.
Ne māſeris in opib⁹ peccatorū. Cōfide au
tem in deo:ꝛ mane in loco tuo. Facile eſt
enī in oculis+dei: ſubito honeſtare pau- al.+dñi
perē. Bn̄dictio dei in mercedē iuſti feſti-
nat:ꝛ in honore veloci ꝓceſſus illius fru
ctificat. Ne dicas. Quid q̄ eſt mihi opus:ꝛ
que erūt mihi ex hoc bona. Ne dicas. Suf
ficiēs+mihi ſum:ꝛ q̄d ex hoc peſſimabor? al. ſupeſt
In die bonoꝝ ne imemor ſis maloꝝ:ꝛ in +mihi
die maloꝝ ne imemor ſis bonoꝝ: q̄m faci- ifra. 18.c.
le eſt corā deo in die obit⁹ retribuere vni- D
cuiqꝫ ſm̄ vias ſuas. Malitia+ hore obli- al.+ vni
uionē facit luxurie+magne:ꝛ in fine ho- us
minis denudatio operū illi⁹. Ante mor- al.+ma-
tem ne laudes hominē quēqꝫ: q̄m in filijs xime

ſuis agnoſcit vir. Nõ oẽm hominẽ indu-
cas in domũ tuã: multe.n. ſunt inſidie do
Alſ+ eructuant loſi. Sicut.n. + eructãt pcordia + fetẽtiũ
ꝛ ſicut pdix inducit in + caueã: ꝛ vt caprea
alſ+ fetã rium in laqueũ: ſic ꝛ cor ſupboꝝ: ꝛ ſicut pſpector
vidẽs caſum pximi ſui. Bona.n. in mala
alſ+ foueam ↄuertẽs inſidiat: ꝛ in electis + iponet ma
culã. A ſcintilla.n. vna augetur ignis: homo
alſ+ imponit + vero peccator ſanguini inſidiat. Attẽde
tibi a peſtifero: fabricat.n. mala: ne forte i
alſ+ eni ducat ſup te ſubſannationẽ in ppetuum.
Admitte ad te alienigenã: ꝛ ſubuertet te
in + turbine: ꝛ ab alienabit te a vijs pprijs.
alſ+ tpe ¶ Ca. Sum. ¶ De diſcretione dandi ele-
moſynam: de amicis ꝛ inimicis diffici-
le cognoſcendis. Cap. xij.

A SI beneſeceris ſcito cui feceris: ꝛ erit
gra in bonis tuis multa. Benefac iu-
ſto: ꝛ inuenies retributionẽ magnã: ꝛ ſi
nõ ab ipſo certe a + dño. Nõ eſt.n. ei bene
Alſ+ deo qui aſſiduus eſt in malis ꝛ elemoſynas
nõ danti: qm ꝛ altiſſim⁹ odio hꝫ peccato-
res: ꝛ miſert⁹ eſt penitẽtib⁹. Da miſericor
di: ꝛ ne ſuſcipias peccatorẽ: ꝛ impijs ꝛ pec
catorib⁹ reddet vindictã: cuſtodiẽs eos in
die vindicte. Da bono: ꝛ nõ receperis pec-
B catorem. Benefac humili: ꝛ non dederis
Alſ+ dari impio. Prohibe panes illi + dare: ne in
ipſis potentior te ſit. Nam duplicia mala
inuenies in omnibus bonis quecunqꝫ
feceris illi: quoniã ꝛ altiſſimus odio ha
bet peccatores: ꝛ impijs reddet vindictã.
Non agnoſcetur in bonis amicus: ꝛ non
abſcõdetur in malis inimicus. In bonis
viri inimici illius: in triſtitia ꝛ in mali-
cia illius amicus agnitus eſt. Nõ credas
Alſ+ atramẽtum inimico tuo in eternum. Sicut enim +
eramẽtũ eruginat neqtia illius. Et ſi hu
C miliatus vadat curu⁹ abijce animũ tuũ:
Infra. 22. b ꝛ cuſtodi te ab illo. Nõ ſtatues illũ penes
te: nec ſedeat ad dexteram tuam: ne cõuer
ſus ſtet in loco tuo: ne forte cõuerſus in
locũ tuũ ingrat cathedram tuã: ꝛ in no-
uiſſimo cognoſcas verba mea: ꝛ i ſermo-
alſ+ medebitur. nibus meis ſtimuleris. Quis + miſere-
bitur incãtatori a ſerpente percuſſo: ꝛ oi
alſ non bus qappropiãt beſtijs. + Sic ꝛ q comita
hi+ ſit tur cũ viro iniquo: ꝛ obuolutus ẽ i pec
D catis eius. Una hora tecum pmanebit. Si
aũt declinaueris: nõ ſupportabit. In labijs
Alſ+ tuis ſuis indulcat inimicus: ꝛ i corde ſuo inſi
diat vt ſubuertat te in foueã. In oculis +
ſuis lachrymat inimicus: ꝛ ſi iuenerit tẽ
pus nõ ſatiabitur ſanguine: ꝛ ſi incurre-
rint tibi mala: inuenies eũ illic prior: ꝛ
quaſi adiuuans ſuffodiet plantas tuas.
Caput ſuum mouebit ꝛ + plaudebit ma Alſ+
nu: ꝛ multa ſuſurrans commutabit vul plaudet
tum ſuum.
¶ Cap. Sũ. ¶ Non eſt habenda ſocietas
cum diuitibus ꝛ ſuperbis: qualiter diui-
tes precipiunt pauperibus: ꝛ multis adu
lantur. Cap. xiij.

QUi tetigerit picẽ inquinabitur ab ea: A
ꝛ q cõicauerit ſuperbo induet ſuper-
biã. Pondus ſup ſe tollit: qui honeſtiori
ſe communicat. Et ditiori ne ſoci⁹ fue-
ris. Quid communicabit cacabus ad ol-
lam. Quando enim ſe colliſerint confrin
getur. Diues iniuſte agit ꝛ fremebit: pau
per autẽ leſus tacebit. Si largitus fueris
aſſumet te: ꝛ ſi nõ habueris derelinquet te.
Si habes conuiuet tecũ: ꝛ euacuabit te: ꝛ
ipſe non dolebit ſup te. Si neceſſarius illi
fueris ſupplantabit te: ꝛ ſubridẽs ſpem da
bit: narrans tibi oia bona ꝛ dicet: qd op⁹
eſt tibi: ꝛ cõfundet te in cibis tuis: donec
te exinaniat bis ꝛ ter: ꝛ i nouiſſimo + de alſ+ de-
ridebit te. Poſtea videns derelinquet te: ꝛ ridet.
caput ſuũ mouebit ad te. Humiliare deo: B
ꝛ expecta manu eius. Attẽde: ne ſeductus
in ſtultitia humilieris. Noli eẽ humilis
in ſapientia tua: ne humiliatus in ſtultĩ
tia ſeducaris. Aduocatus a potentiore dĩ
ſcede: ex hoc eniꝫ magis te aduocabit. Ne
improbus ſis ne ipingaris ꝛ ne longe ſis
ab eo: ne eas in obliuionem. Ne retineas
ex equo loqui cuꝫ illo: ne credas multis
verbis illius. Ex multa enim loquela tẽ-
tabit te: ꝛ ſubridens iterrogabit te de ab-
ſcõditis tuis. Immitis animus illi⁹ cõ-
ſeruabit verba tua: ꝛ non parcet de mali-
cia ꝛ de vinculis. Caue tibi ꝛ attẽde diligẽ
ter auditui tuo: quoniam cum ſubuer-
ſione tua ambulas. Audiens vero verba C
illa: qſi + i ſomnis vide ꝛ + vigilabis. Oi alſ+ in
vita tua dilige deum: ꝛ inuoca illũ i ſalu- ſomnis.
te tua. Omne aial diligit ſimile ſibi: ſic ꝛ alſ+ vi-
omnis homo proximũ ſibi. Ois caro ad gilabit
ſimilem ſibi coniungetur: ꝛ ois homo ſili infra. 27. b
ſui ſociabitur. Sicut communicabit lu-
pus agno aliqñ: ſic peccator iuſto. Que cõ
municatio ſancto homini ad canem: aut
que pars bona diuiti ad pauperẽ. Uenatio

leonis onager in eremo: ſic ⁊ paſcua diui
tũ ſunt pauperes. Et ſicut abominatio ē
ſuperbo humilitas: ſic ⁊ execratio diuitis
2.cor.9.c paup. Diues cõmot⁹ cõfirmaꝛ ab amicis
ſuis: humilis aũt cũ ceciderit expelleꝛ ⁊ a
notis. Diuiti decepto multi recuperato-
res. Locutus eſt + ſupba: ⁊ iuſtificauerũt
illũ. Humilis deceptus eſt: inſup ⁊ argui-
al's + ſupbe. tur. Locutus eſt ſenſate: ⁊ nõ eſt datus ei
locus. Diues locutus eſt ⁊ oẽs tacue-
D rũt: ⁊ verbum illius vſq ad nubes pdu-
cent. Pauper locutus ē: ⁊ dicũt. Quis eſt
hic? Et ſi offenderit: ſubuertẽt illũ. Bona
Infra.22 ⁊.31.a. eſt ſubſtãtia cui non eſt peccatũ in conſciẽ
tia: ⁊ nequiſſima paupertas in ore impij.
Cor hominis immutat faciem illius: ſi-
ue in bona ſiue in mala. Ueſtigiũ cordis
boni ⁊ faciem bonam difficile inuenies: ⁊
cum labore.

¶ Ca. Sũ. ¶ De eo qui non offendit ver
bo: deteſtatur peſtẽ auaritie: monet bñfa-
cere offerẽdo deo: ⁊ dare ⁊ memorari qm̃
mors nõ tardat: de beatitudine viri mo-
rantis in ſapientia. Cap. xiiij.

A Beatus vir q non eſt lapſus verbo ex
ore ſuo: ⁊ non eſt ſtimulatus triſti-
infra.15. tia delicti. Felix qui nõ habuit animi ſui
triſtitiã: ⁊ nõ excidit a ſpe ſua. Uiro cupi-
do ⁊ tenaciſſime rõne eſt ſubſtãtia: ⁊ homi-
ni liuido ad q̃d aurũ? Qui aceruat ex aĩo
ſuo iniuſte: alijs cõgregat: ⁊ in bonis illi⁹
alius luxuriabiꝛ. Qui ſibi nequã eſt cui
Al's + alio + alij bonus erit? Et nõ iocũdabitur ĩ bo-
nis ſuis. Qui ſibi inuidet nihil ē illo ne
qui⁹: ⁊ hec redditio eſt malitie illi⁹. Et ſi
beneſecerit: ignorãter ⁊ nõ volẽs facit: ⁊ in
nouiſſimo manifeſtat maliciã ſuam. Ne
Al's + inuidi quam eſt oculus + liuidi: ⁊ auertens fa-
ciẽ ſuam ⁊ deſpiciens animam ſuã. Inſa-
B tiabilis oculus cupidi ĩ parte iniqtatis:
Pue.27.c Eccl.1.b. non ſatiabiꝛ donec cõſumat areſaciẽs ani
mã ſuã. Oculus malus ad mala: ⁊ nõ ſa-
tiabiꝛ pane indigẽs: ⁊ in triſtitia erit ſup
mẽſam ſuam. Fili ſi habes benefac tecũ: ⁊
deo dignas oblatiões offer. Memor eſto
Al's + tardabit quoniam mors nõ + tardat: ⁊ teſtamẽtũ
inferorum q̃ demonſtratum eſt tibi. Te-
ſtamentũ enim huius mũdi morte mo
rieꝛ. Ante mortem benefac amico tuo: ⁊
ſm vires tuas exporrigẽs da pauperi. Nõ
Al's + boni doni. defrauderis a die bono: ⁊ particula + bo-
ne diei nõ te pretereat. Nõne alijs relinqs
dolores ⁊ labores tuos. In diuiſiõe ſortis
da ⁊ accipe: ⁊ iuſtifica animã tuã. Añ obi C
tum tuũ operare iuſtitiã: qm̃ nõ eſt apud
inferos inuenire cibum. Oĩs caro ſicut fe Eſa.14.b
nũ veteraſcet: ⁊ ſicut foliũ fructificans in Jaco.1.b
arbore viridi. Alia generanꝛ ⁊ alia deijciũ 1.pe.1.b.
tur: ſic generatio carnis ⁊ ſanguinis alia
finiꝛ ⁊ alia naſciꝛ. Omne opus corrupti-
bile in fine deficiet: ⁊ qui illud operaꝛ ibit
cũ illo. Et omne opus electũ iuſtificabiꝛ:
⁊ q opaꝛ illud honorabiꝛ in illo. Beatus
vir q in ſapiẽtia morabiꝛ: ⁊ q in iuſtitia
ſua meditabiꝛ: ⁊ ĩ ſenſu cogitabit circũſpe
ctionẽ dei. Qui cogitat vias illi⁹ in corde D
ſuo ⁊ ĩ + abſcõſis ſuis intelligẽs: vadens al's + abſcõditis
poſt illã q̃ſi inueſtigator ⁊ in vijs illi⁹ cõ-
ſiſtẽs. Qui reſpicit p feneſtras illi⁹ ⁊ in ia
nuis illi⁹ audiẽs. Qui requieſcit iux domũ
illi⁹: ⁊ in parietib⁹ illi⁹ figens palũ. Sta-
tuet caſulam ſuã ad manus illi⁹: ⁊ requie
ſcẽt in caſula illius bona p euũ. Statuet fi
lios ſuos ſub tegmine illius: ⁊ ſub ramis
ei⁹ morabiꝛ. Protegeꝛ ſub tegmine illi⁹
a feruore: ⁊ in gloria eius requieſcet.

¶ Ca. Sũ. ¶ Laus viri timẽtis deũ: q̃ bo
na noſtra a deo ſunt mala nr̃a nõ ſunt vi-
lipendenda. Cap. xv.

Qui timet deũ faciet + bona: ⁊ q con al's + illõ
tinẽs eſt iuſtitie apprehẽdet illã: ⁊ A
obuiabit illi q̃ſi mater honorificata: ⁊ qua
ſi mulier a virginitate ſuſcipiet illũ. + Ci al's + cibabit
bauit illũ pane vite ⁊ intellectus: ⁊ aqua
ſapiẽtie ſalutaris potauit illũ. Et firmabi
tur in illo ⁊ nõ flectetur: ⁊ cõtinebit illũ
⁊ nõ confundeꝛ: ⁊ exaltabit illũ apud pro-
ximos ſuos: ⁊ in medio eccleſie aperiet os
eius ⁊ adimplebit + eũ ſpũ ſapientie ⁊ B
intellectus ⁊ + ſtola glorie + veſtiet illũ. al's + illum
Jocunditatem ⁊ exultationẽ theſauriza-
bit ſup illũ: ⁊ nomine + eterno hereditã al's + ſtellam
bit illũ. Homines ſtulti nõ apprehendẽt
illum: ⁊ homines ſenſati obuiabunt illi. al's + induet
Hoĩes ſtulti nõ videbũt eam: longe enim
abeſt a ſuperbia ⁊ dolo. Uiri mẽdaces non al'. + eternitatis
erũt illius memores: ⁊ viri veraces inue
niẽtur in illa: ⁊ ſucceſſum habebũt vſq ad
inſpectionẽ dei. Nõ eſt ſpecioſa laus in ore C
peccatoris: + q̃ nõ eſt a dño miſſus: quo- al's + qm̃
niã a deo perfecta eſt ſapiẽtia. Sapiẽtie.n.
dei aſtabit laus: ⁊ in ore fideli abũdabit: ⁊
dñator dabit eam illi. Nõ dixeris per eum
abeſt: que enim odit ne feceris. Nõ dicas

ille me + implanauit: non enim neceſſa-
al's + im rii ſunt ei homines impii. Omne execra-
planauit mentū erroris odit dn̄s: ⁊ non erit ama
al's + deū bile timētibus + eū. Deus ab initio cō-
vel illū ſtituit hominē: ⁊ reliq̄t illū in manu con
Mat.19.c ſilii ſui. Adiecit mandata ⁊ precepta ſua.
B Si volueris mandata conſeruare cōſerua
al's + fa- bunt te: ⁊ in perpetuum fidem placitā +
cere ſeruare. Appoſuit tibi aquā ⁊ ignē: ad q̄d
volueris porrige manū tuam. Ante homi
nem vita ⁊ mors: bonum ⁊ malū. Quod
placuerit ei dabitur illi: quoniā multa ſa
piētia dei ⁊ fortis in potentia: vidēs oēs ſi
ne intermiſſione. Oculi domini ad timē
tes eū: ⁊ ipſe agnoſcit omnē operā homi-
nis. Nemini mandauit impie agere: ⁊ ne
mini dedit ſpaciū peccandi. Nō enim con
cupiſcit multitudinem filiorum infide-
lium ⁊ inutilium.

¶ Ca. Sū. ¶ Nō iocūdandū de filiis im-
piis: de igne vltiōis domini: ſicut in vno
ita ⁊ in multis. Cap. xvi.

A Ne iocūderis in filiis impiis ſi mul
tiplicent̄: nec oblecteris ſi p ipſos ſi
nō eſt timor dei in illis. Non credas vite
illorū: ⁊ ne reſpexeris in labores eorum.
Melior eſt enim vnus timēs deū: q̄ mil
le filii impii. Et vtile eſt mori ſine filiis: q̄
relinquere filios impios. Ab vno ſenſato
inhabitabit̄ patria: ⁊ a tribus impiis de-
al's + ſeretur. Multa + talia vidit oculus me⁹:
alia ⁊ fortiora + horum audiuit auris mea.
al's + his In ſynagoga peccantiū exardebit ignis:
⁊ ingēte incredibili exardeſcet ira. Nō exo-
rauerūt p peccatis ſuis antiq̄ gygātes q̄ de
ſtructi ſunt cōfidentes ſue virtuti: ⁊ nō pe
percit peregrinationi illorum: ſed pcuſſit
eos ⁊ execrat⁹ eſt eos pre ſupbia verbi illo
B rū. Nō miſertus eſt illis gentē totā pdēs:
⁊ extollentē ſe in peccatis ſuis. Et ſicut ſex
centa milia peditū q̄ cōgregati ſunt i du-
ricia cordis ſui: ⁊ ſi vnus fuiſſet ceruicat⁹
mirū ſi fuiſſet immunis. Miſericordia
enim ⁊ ira eſt cū illo: potēs eſt exoratio ⁊
effundēs irā. Secūdū miſericordiā ſuā:
Sap.5.b ſic correctio illius: + hominū ſm opera
al's + ho- ſua + iudicat. Nō effugiet in rapina pecca
minis tor: ⁊ non retardabit ſufferētia miſeri-
al's + iu- cordiā faciētis. Omnis miſericordia faciet
dicatur locū vnicuiq̄ ſm meritū operū ſuorū
⁊ ſm intellectū peregrinatiōis ipſi⁹. Nō
dicas. A deo abſcōdar: ⁊ ex ſummo quis
mei memorabitur? In populo magno
nō agnoſcar. Que eſt enim aīa mea in tā
immēſa creatura? Ecce celū ⁊ celi celorū:
abyſſus ⁊ vniuerſa terra ⁊ que in eis ſūt
in cōſpectu illi⁹ cōmouebūtur: mōtes ſi
mul ⁊ colles ⁊ fundamēta terre: ⁊ cū cōſpe
xerit illa deus tremore cōcutiētur. Et in
omnibus his inſenſatū eſt cor: ⁊ oē cor
intelligitur ab illo: ⁊ vias illi⁹ q̄s intelli-
git? Et pcellam quā nec oculus vidit ho-
minis. Nā plurima illi⁹ opera ſūt i abſcō
ſis: ſed opa iuſtitie ei⁹ q̄s enūciabit: aut q̄s
ſuſtinebit? Longe enim eſt teſtamentū al's +
a q̄buſdam: ⁊ interrogatio + hominū in omniū
cōſummatiōe eſt. Qui minorat̄ corde co-
gitat inania: ⁊ vir ip̄rudēs ⁊ errās cogitat B
ſtulta. Audi me fili ⁊ diſce diſciplinā ſen-
ſus: ⁊ i verbis meis attēde in corde tuo: ⁊
dicā in eq̄tate diſciplinā: ⁊ ſcrutabor enar
rare ſapiētiā: ⁊ i verbis meis attēde i cor-
de tuo: ⁊ dico in eq̄tate ſpūs: virtutes q̄s
poſuit deus in opera ſua ab initio: ⁊ i ve-
ritate enūcio ſciētiam ei⁹. In iudicio dei al's non
opera eius ab initio: ⁊ ab inſtitutiōe + ho his + ho-
minū ipſorū diſtinxit ptes illorū: ⁊ initia minum
eorū in gētib⁹ ſuis. Ornauit i eternū ope
ra illorū: nec eſurierūt nec laborauerūt: ⁊
nō deſtiterūt ab operib⁹ ſuis. Unuſq̄ſq̄ al's + an
proximū ſibi nō + anguſtiabit vſq̄ i + guſtiaue
eternū. Nō ſis icredibilis v̄bo illi⁹. Poſt rit
hec deus in terrā reſpexit: ⁊ impleuit illā Al's +
bonis ſuis. Anima autem omnis vitalis cuius
denūciauit ante faciē ipſius: ⁊ in ipſa ite
rum reuerſio illorum.

¶ Ca. Sū. ¶ Qr nullus a cognitione dei
abſconditur: qui enim hominem creauit
per nationes diſtinxit ⁊ rectores dedit: ſi
ne intermiſſione ad eos reſpicit de ele-
moſyna: de penitentia ⁊ confeſſione non
tardanda. Cap. xvii. A

Deus creauit de terra hominē: ⁊ ſcdm Gen.1.d.
imaginē ſuam fecit illum. Et iterū
conuertit illū in ipſam: ⁊ ſecūdū ſe veſti-
uit illū virtute. Numerū dierū ⁊ tēpus
dedit illi: ⁊ dedit illi poteſtatem eorū que
ſunt ſup terram. Poſuit timorē illius
ſuper omnem carnem: ⁊ dominatus eſt Gen.2.c.
beſtiarum ⁊ volatiliū. Creauit ex ipſo ad-
iutorium ſimile ſibi conſilium ⁊ linguā
⁊ oculos ⁊ aures ⁊ cor dedit illis excogitā
di: ⁊ diſciplina intellectus repleuit illos.
Creauit illis ſcientiam ſpiritus: ⁊ ſenſu

impleuit cor illorū: ⁊ mala ⁊ bona oſtēdit illis. Poſuit oculū ipſorum ſuper corda illorū oſtēdere illis magnalia operū ſuorū: vt nomen ſanctificatiōis collaudēt ⁊ gloriari in mirabilibus illius vt magnalia enarrēt operū eius.

B

Addidit illis diſciplinā: ⁊ legē vite hereditauit illos. Teſtamētū eternū cōſtituit cū illis: ⁊ iuſtitiā ⁊ iudicia ſua oſtēdit illis. Et magnalia honoris ei⁹ vidit oculus eorū: ⁊ honorē vocis audierūt aures illorū: ⁊ dixit illis: + attēdite ab omni iniquo. Et mandauit illis vnicuiq; de proximo ſuo. Uie illorū corā illo ſunt ſemꝑ: nō ſunt abſcōſe ab oculis ipſi⁹. In vnāquāq; gētē ꝑpoſuit rectorē: ⁊ pars dei iſrl facta eſt manifeſta. Et oīa opa illorū velut ſol in cōſpectu dei: ⁊ oculi ei⁹ ſine intermiſſiōe inſpiciētes in vijs eorū. Nō ſunt abſcōſa teſtamēta ꝓpter iniquitatem illorū: ⁊ omnes iniquitates eorū in conſpectu dei.

C

Elemoſyna viri quaſi ſacculus cū ipſo: ⁊ grām hoīs quaſi pupillā ↄſeruabit: ⁊ poſtea reſurget ⁊ retribuet illis retributionē vnicuiq; in caput ipſorū ⁊ ↄuertet in inferiores ptes terre. Penitētib⁹ aūt dedit viā iuſtitie: ⁊ ↄfirmauit deficiētes ſuſtinere: ⁊ deſtinauit illis ſortem veritatis. Cōuertere ad dñm ⁊ relinq̄ peccata tua: ꝑcare faciē + dñi ⁊ minue offendicula. Reuertere ad dñm: ⁊ auertere ab iniuſtitia tua: ⁊ nimis odito execratiōnē: ⁊ cognoſce iuſtitias ⁊ iudicia dei ⁊ ſta i ſorte ꝓpoſitiōis ⁊ orōnis altiſſimi dei. In ptes vade ſeculi ſancti cū viuis ⁊ dātib⁹ cōfeſſionē deo. Nō demoreris in errore ipiorū: añ mortē cōfitere. A mortuo q̄ſi nihil perit cōfeſſio. Cōfiteberis viuens: viuus ⁊ ſanus confiteberis ⁊ laudabis deum: ⁊ + gliaberis in miſeratiōib⁹ eius. Q̄ magna miſericordia dñi: ⁊ ꝓpitiatio illi⁹ cōuertētib⁹ ad ſe. Nec. n. oīa pñt eē + i hoīb⁹ q̄m nō eſt imortalitatis fili⁹ hoīs ⁊ i + vanitate malicie placuerūt.

D

Quid lucidi⁹ ſole? Et h deficiet. Aut qd nequs + q̄ quod excogitauit caro ⁊ ſanguis? Et hoc arguetur. Uirtutē altitudinis celi ipſe ↄſpicit. Et omnes homines terra ⁊ cinis.

¶ Ca. xū. ¶ De magnalibus dei: ⁊ hominis miſeria erga ꝓximū: de ⁊ anda elemoſyna ſine verbo malo: de buidendo ⁊ memorando iudicio: de oratione: ⁊ continētia anime. Cap. xviij.

Qui viuit ieternū creauit oīa ſimul. Deus ſolus iuſtificabit: ⁊ manet in uictus rex ineternū.

A

Quis ſufficiet enarrare opa illius? Quis enim inueſtigabit magnalia eius? Uirtutē aūt magnitudinis eius qs enūciabit? Aut quis adijciet enarrare miſericordiā eius? Nō eſt minuere neq; adijcere: nec eſt inuenire magnalia dei. Cū cōſummauerit homo: tūc + incipiet: ⁊ cū quieuerit operabit. Quid eſt homo ⁊ que eſt grā illius? Et quid eſt bonū aut qd nequā illius? Numer⁹ dierum hominū vt multum centū anni: q̄ſi gutte aq̄ + maris deputati ſūt. Et ſicut calculus harene: ſic exigui āni i die eui. Propter hoc patiens eſt deus in illis: ⁊ effundit ſup eos miſericordiā ſuā.

B

Uidit preſumptionē cordis eorū q̄m mala eſt: ⁊ cognouit ſubuerſionem illorū: q̄m nequā eſt. Ideo ipleuit ꝓpitiationē ſuā in illis: ⁊ oſtendit eis viam equitatis. Miſeratio hominis circa proximū ſuum: miſericordia aūt + dei ſuper omnē carnē. Qui miſericordiā habet + docet ⁊ erudit quaſi paſtor gregē ſuū. Miſerator excipiēs doctrinam miſerationis: ⁊ qui + feſtinat in iudicijs eius.

C

Fili in bonis non des querelam ⁊ in omni dato non des triſtitiā verbi mali. Nonne ardorē refrigerabit ros? Sic ⁊ verbū meli⁹ q̄ datū. Nōne ecce verbum ſuper datum bonum? Sꝫ + vtraq; cū homine iuſtificato. Stultus acriter improperabit: ⁊ datus indiſciplinati tabeſcere facit oculos. Ante iudiciū para iuſtitiā tibi: ⁊ anteq̄ loquaris diſce. Ante languorē adhibe medicinā: ⁊ añ iudiciū interroga te ipſum: ⁊ in cōſpectu dei inuenies ꝓpitiationē. Añ languorē humiliate: ⁊ i tēpore infirmitatis oſtēde conuerſationē tuā. Nō impediaris orare ſemꝑ: ⁊ ne + vereris vſq; ad mortē iuſtificari: quoniam merces dei manet ineternū. Añ orōnem prepara aīam tuā: ⁊ noli eē quaſi homo q tentat deum. Memento ire in die + conſummationis ⁊ tp̄s retributiōis in + cōuerſatiōe + facies. Memēto paupertatis in tēpore abūdātie: ⁊ neceſſitatē paupertatis in die diuitiarū.

D

A mane vſq; ad + veſperā immutabit tēpus: ⁊ hec omnia citata in oculis dei. Homo ſapiens in oībus metuit: ⁊ in diebus delictorū attēdet ab inertia. Omnis aſtutus agnoſcit ſapiētiā: ⁊ inue

Al's + vobis
Eſa. 29. c.
Actu. 3. b
al's + dei
de pe. di. §. hoc. ſ. ilez ē. a mortuo ⁊ ca. voluiſſent ſin fi.
al's + glorificaberis
al's + olbus
al's + vanitatem
al's non ... + q̄ quod

al's + incipit
Gen. 6. a
ps. 89.
Al's + amare
al's + dñi
al's + ⁊ docte erudit
al's + feſtinant
Al's + virū q̄
16. q. 1. c. ſic viue. ⁊. c. ſequēti.
Lu. 18. a.
theſſa. 5. d
al's + verearis
ſup. 11. c.
al's + cōſumptionis
al's + cōuerſione
al's + faciei
al's + veſperum

nienti ei dabit confuſionē. Sēſati in ver
bis et ipſi ſapiēter egerūt et intellexerūt ve
ritatē et iuſtitiam: et implorauerūt ꝓuer
bia et iudicia. Poſt concupiſcentias tuas
di.47.c. virum non eas: et a + volūtate tua auertere. Si ꝓ
al's + vo ſtes anime tue ↄcupiſcētias eius: faciet te
luptate in gaudium inimicis tuis. Ne oblecte
ris in turbis: nec in modicis. Aſſidua
enim eſt cōmiſſio illorum. Ne fueris me
diocris in contentione ex fenore: et nō eſt
tibi nihil in ſeculo: eris enim inuidus
al' + vite + anime tue.

¶ Ca. Sū. ¶ De vino et luxuria et loqua
citate: de diſcretiōe habēda i verbis: d diſ
ferētia habende ſapientie diuine et huma
ne: de homine cognoſcendo: de correptio
ne ſine ira. Cap. xix.

A Operarius ebrioſus non locupleta
bit: et qui ſpernit modica paulatim
decidit. Uinum et mulieres apoſtatare fa
ciunt ſapientes: et arguūt ſenſatos: et qui
ſe iungit fornicarijs erit nequaȝ. Putre
do et vermes hereditabunt illum et extol
11.q.4.c. letur in exemplum maius: et tolletur de
nō ſolū numero anima eius. Qui credit cito le
B uis corde eſt et minorabitur: et qui delin
quit in aiam ſuam inſuper habebit. Qui
gaudet iniquitate denotabit: et qui odit
al's + cor + correptionem minuetur vita: et q odit
rectionē loquacitatē extinguit maliciam. Qui pec
ſup.10.d cat in animam ſuam penitebit: et qui io
cundatur in malicia denotabit. Ne iteres
verbū nequaȝ et durū: et nō minoraberis.
Amico et inimico noli narrare ſenſum
tuū: et ſi eſt tibi delictū noli denudare. Au
diet enim te et cuſtodiet te: et quaſi defen
dēs peccatū odiet te: et ſic aderit tibi ſemp.
Audiſti verbū aduerſus proximū tuū cō
moriatur in te: videns quoniā nō te di
rūpet. A facie verbi parturit fatuus: tanq̄
gemitus partus infantis. Sagitta infixa
al's + car femori + canis: ſic verbū in corde ſtulti.
nis. Corripe amicū ne forte + nō intellexerit:
al's non et dicat: nō feci: aut ſi fecerit: ne iteꝝ addat
hȝ + nō facere. Corripe ꝓximū ne forte nō dixerit:
C et ſi dixerit ne forte iteret. Corripe amicū:
ſepe eni fit cōmiſſio: et nō oi verbo credas.
Eſt qui labitur lingua ſua: ſed nō ex animo.
Quis eſt enim q nō deliquerit in lingua
ſua? Corripe ꝓximum antequam cōmi
neris: et da locū timori altiſſimi: quia ois ſa
pientia timor dei: et in illa timere deum: et

in omni ſapiētia diſpoſitio legis. Et non
eſt ſapiētia nequitie diſciplina: et nō eſt co
gitatus bonus peccatorum prudentia. Eſt
prudentie nequitia: et in ipſa execratio: et
eſt inſipiens qui minuitur ſapiētia. Me
lior ē homo qui + minuitur ſapiētia et de al's + de
ficiens ſenſu in timore dei: quam q abun cit
dat ſenſu et trāſgreditur legem altiſſimi. B
Eſt ſolertia certa: et ipſa iniqua: et ē q emit
tit verbū certum enarrans veritatem. Eſt
qui nequiter humiliat ſe: et interiora ei⁹
plena ſunt dolo: et eſt iuſtus qui ſe nimiū
ſubmittit a multa humilitate: et ē iuſtus
qui inclinat faciē ſuā et fingit nō videre ſe
qd ignoratū ē. Et ſi ab imbecillitate virīū
vetet peccare: ſi inuenerit tempus malefa
ciendi malefaciet. Ex viſu cognoſcit vir: et
ab occurſu faciei cognoſcitur ſenſatus.
Amictus corporis et riſus dentium et in di.41.ca.
greſſus hominis + enunciant de illo. Eſt fi.
correptio mendax in ira contumelioſi: et Al's +
eſt iudicium quod non ꝓbatur eē bonū: enūciat.
et eſt tacens et ipſe eſt prudens. al's + cor

¶ Ca. Sū. ¶ De correptione et correpti pe rectio
nitētia: de tacente et loquace: de dato ſapiē
tis de gratia et dato fatui: de falſa ꝓmiſſio
ne: de mendacio: de ſapiente placente ma
gnatis: de donis non accipiendis: de ſapiē
tia abſcondita. Cap. xx.

Quā bonū eſt arguere q̄ iraſci et cōfi
tētē in orōne nō ꝓhibere. Cōcupi A
ſcētia ſpadonis deuirginauit iuuenculaȝ
ſic q facit per vim iudiciū iniquū. Q̄ȝ bo
nū eſt correptū manifeſtare pniaȝ: ſic eniȝ
effugies volūtariū pctm̄. Eſt tacēs q inue
nit ſapiēs: et eſt odibilis q pcax ē ad loq̄n
dū. Eſt aūt tacēs et nō hn̄s ſenſum loqle: et
eſt tacēs ſciēs tps apti tpis. Hō ſapiēs tace
bit vſq; ad tps: laſciu⁹ aūt et iprudēs nō
+ ſeruabit tps. Qui multis vtit ꝟbis le al's + ſer
det aiam ſuā: et q poteſtatem ſibi ſumit in uabunt
iuſte odiet. Eſt proceſſio in malis viro in B
diſciplinato: et eſt inuentio in detrimētū.
Eſt datum qd nō ē vtile: et eſt datū cuius
retributio duplex. Eſt propter gloriaȝ mi al's + im
noratio: et eſt qui ab humilitate leuabit piorum
caput. Eſt qui multa redimat modico ꝓ Al's +
cio: et reſtituēs ea in ſeptuplum. Sapiēs datum
in verbis ſeipſuȝ amabilē facit: grē aūt + al's + vti
fatuorū effundētur. + Datus inſipiētis le
nō erit + vtilis tibi: oculi enim illi⁹ ſeptē
plices ſūt. Exiguꝗ dabit et multa improperabit.

bit:⁊ apertio oris illius inflāmatio eſt. ho
al's+ ſe-nerat die+ feneraī qs ⁊ cras expetit:⁊ odibilis ē
hō huiuſmodi. Fatuo nō erit amicus et
C nō erit grā in bonis illius. Qui eni3 edūt
panē illi⁹: falſe lingue ſūt. Quotiēs ⁊ quā
ti irridebūt eū? Neq3 eni3 qđ hñdu3 erat
directo ſenſu diſtribuit: ſilr ⁊ qđ nō erat
habēdu3. Lapſus falſe lingue q̄ſi q in paui
mento cadens: ſic caſus maloꝝ feſtinanter
venient. Homo acharis quaſi fabula vana:
⁊ in ore indiſciplinatoru3 aſſidua erit. Ex
ore fatui reprobabit parabola: nō enim di
cit illā in tempore ſuo. Eſt q vetaī peccare ꝑ
inopiā: ⁊ i requie ſua ſtimulabit. Eſt qui
al's+ im-prudētia perſone ꝑdet animā ſuā pre confuſione: ⁊ ab+ im
prudēti pſona perdet eam: pſone aute3 ac-
ceptione perdet ſe. Eſt q pre cōfuſione pro-
D mittit amico: ⁊ lucratus eſt eu3 inimicū
gratis. Opprobriū nequā in homine men
dacium: ⁊ in ore indiſciplinatoꝝ aſſidue
erit. Potior fur q̄3 aſſiduitas viri menda-
cis: pditionē autem amb̄o hereditabunt.
Mores hominū mendaciū ſine honore: ⁊
confuſio illoꝝ cū ipſis ſine intermiſſiōe.
al's+ ꝑdu-cit Sapiens in verbis+ producet ſeipſu3: ⁊ hō
prudens placebit magnatis. Qui operatur
ꝑue.12.b ⁊.28.c. terrā ſua3 inaltabit aceruu3 frugū: ⁊ q ope
raī iuſtitiam ipſe exaltabitur: q vero pla-
Exo.23.a cet magnatis effugiet iniqtatem. Exenia ⁊
deu.16.d dona excecāt oculos iudicū: ⁊ quaſi mutus
infra.14.c. in ore auertit correctiones eorum. Sapiē-
xi.q.3 ca. tia abſconſa ⁊ theſaurus inuiſus: que vti-
pauper litas in vtriſq3? Melior eſt q celat inſipi-
al's+ cor-reptiōes. entiam ſuam: q̄3 homo qui abſcondit ſa-
pientiam ſuam.

¶ Ca. Sū. ¶ De peccatis nō cumulandis
ſ3 fugiēdis: de audace lingua heretici: d cō
ſūmatione ⁊ via peccantiū: de fatuo ⁊ ſapi
ente alternatim: de maledicente diabolum
⁊ ſuſurrone. Cap. xxj.

A Fili peccaſti: non adijcias iterum: ſed
⁊ de priſtinis deprecare vt tibi dimit
ſup̄.5.ca. tantur. Quaſi a facie colubri fuge peccata: ⁊
ſi acceſſeris ad illa ſuſcipient te. Dentes leo
nis dentes eius: interficientes animas ho
al's+ ois minum. Quaſi rompheа bis acuta+ ho-
al's+ adni-hilabunt minis iniquitas: plage illius non eſt ſa-
nitas. Obiurgatio ⁊ iniurie+ anullabunt
al's+ adni-hilabit ſubſtantiam: ⁊ domus que nimis locu-
ples eſt+ anullabitur ſuperbia ſic ſubſtā
tia ſuperbi eradicabitur. Deprecatio pau-
peris ex ore vſq3 ad aures perueniet: ⁊ iu-
dicium feſtinato adueniet illi. Qui odit
correptionē veſtigiū eſt peccatoris: ⁊ q ti- B
met deū conuertet ad cor ſuū. Notus a lō
ge potēs lingua audaci: ⁊ ſenſatus ſcit la-
bi ſe ab ipſo. Qui edificat domū ſuā im-
pendijs alienis: quaſi q colligit lapides
ſuos in hyeme. Stuppa collecta ſynago
ga peccantiū: ⁊ conſummatio illorū flam
ma ignis. Via peccantium complanata al's+ ſine
lapidibus: ⁊ in+ finem illorum inferi ⁊
tenebre ⁊ pene. Qui cuſtodierit iuſticiam
continebit ſenſum eius: conſummatio
timoris dei: ſapiētia ⁊ ſenſus. Nō erudie-
tur q nō eſt ſapiēs in bono. Eſt autem inſi-
pientia que abundat in malo: ⁊ nō eſt ſen
ſus vbi eſt amaritudo. Sciētia ſapientis
tanq̄3 inundatio abūdabit: ⁊ conſiliū il-
lius ſicut fons vite permanet. Cor fatui C
quaſi vas cōfractū: ⁊ omnē ſapiētiam nō infra.33.a.
tenebit. Verbū ſapiens quodcūq3 audie- al's+
rit ſcius laudabit ⁊+ ad ſe adijciet:+ au- verſutus
diuit luxurioſus ⁊ diſplicebit illi ⁊ pro- al's non
iciet illud poſt+ dorſum ſuū. Narratio fa- ē+ adſe.
tui quaſi ſarcina in via. Na3 in labijs ſen al's+
ſati inuenietur gratia. Os prudentis q̄ri audiet i
tur in eccleſia: ⁊ verba illius cogitabūt in ſuis
cordib⁹ ſuis. Tanquā domus extermina al's+
ta: ſic fatuo ſapiētia: ⁊ ſciētia inſenſati in- tergum
enarrabilia v̄ba. Cōpedes i pedib⁹ doctri
na ſtulto: ⁊ q̄ſi vincula manuū ſup ma- al's+
nū+ dexterā. Fatu⁹ in riſu+ exaltat vocē dextere.
ſuā: vir aūt ſapiēs vix tacite ridebit. Or- al's+
namētū aureū prudēti doctrina: ⁊ quaſi inaltat.
brachiale in brachio dextro. Pes fatui fa- D
cilis in domum pximi: ⁊ homo peritus
cōfundeī a pſona potētis. Stultus a fene
ſtra reſpiciet in domū: vir aūt erudit⁹ fo-
ris ſtabit. Stultitia hominis auſcultare ꝑ
oſtiū: ⁊ prudēs grauabiī contumelia. La
bia imprudētium ſtulta narrabūt: verba
aūt prudētium ſtatera ponderabūtur. In
ore fatuoꝝ cor illorū: ⁊ in corde ſapientiū
os illorū. Dum maledicit impius diabo
lū: maledicit ipſe animam ſuā. Suſurro
coinqnabit animā ſuā ⁊ in omnib⁹ odie
tur: ⁊ qui permanſerit odioſus erit: taci-
tus ⁊ ſenſatus honorabitur.

¶ Ca. Sū. ¶ De lapidatione pigri: de filio
⁊ filia fatua: diſcernēdū qđ ⁊ qb⁹ ſit pdicā-
dum de luctu mortui: de rugitu fatui: de
nō loquēdo multum cū fatuo: ⁊ q̄ ami-
citiam ſoluent conuicia. Cap. xxij.

In lapide

A In lapide luteo + lapidatus eſt piger: ⁊
al. + lapidabit — oẽs loquẽtur ſup + aſpnationẽ illi⁹.
De ſtercore boum lapidat⁹ eſt piger: ⁊ oĩs
alſ + aſpnatiõe — qui tetigerit eũ excutiet manus. Cõfuſio
patris eſt de filio indiſciplinato: + filia aũt
al. + in filia — + fatua in deminoratiõe fiet. Filia prudẽs
hereditas viro ſuo: nã que ꝯfundit in cõ-
al. nõ hꝫ — tumeliã fit genitoris. Patrẽ ⁊ virũ con-
+ fatua — fundit audax: ⁊ ab impijs nõ minorabit:
ab vtriſqꝫ aũt inhonorabit. Muſica in lu
ctu iportuna narratio: flagella ⁊ doctrina
in oĩ tpe ſapiẽtia. Qui docet fatuũ: qͣſi qui
B ꝯglutinat teſtã. Qui narrat ṽbũ nõ audiẽ
ti: quaſi q excitat dormiẽtẽ de graui ſom-
no. Cũ dormiẽte loqtur q enarrat ſtulto
ſup. 3. d. — ſapiẽtiã: ⁊ in fine narratiõis dicit. Quis ẽ
ifra. 31. a. — hic? Supra mortuum plora: deficit. n. lux
ifra. 38. b — ei⁹ ⁊ ſupra fatuum plora + : deficit. n. ſenſu.
al. + õfec — Modicũ plora ſup mortuũ: qm̃ requeuit.
al. + die-bus — Neqſſimi. n. neqſſima vita ſup mortẽ fa-
tui. Luct⁹ mortui ſeptẽ dies: fatui aũt ⁊
impij oẽs dies vite illoꝝ. Cum ſtulto ne
multũ loqris: ⁊ cũ inſenſato ne abieris.
ſup. 12. c. — Serua te ab illo vt nõ moleſtiã habeas: ⁊
nõ coinqnaberis in pctõ illi⁹. Deflecte ab
alſ + accidieris — illo ⁊ inuenies requiẽ: ⁊ nõ + accidiabe
ris in ſtultitia illi⁹. Sup plũbũ qd grauabit?
puerb. 27. a. — Et qd illi aliud nomẽ q̃ꝫ fatu⁹? Are-
nã ⁊ ſalẽ ⁊ maſſam ferri facili⁹ eſt + ferre: q̃ꝫ
alſ + portare — hoiẽ imprudẽtẽ ⁊ fatuũ ⁊ impiũ. Sicut
loramẽtũ ligneũ colligatum fundamẽto
C edificij nõ diſſoluet: ſic ⁊ cor ꝯfirmatũ in
cogitatiõe cõſilij. Cogitatus ſenſati in oĩ
tpe vel metu non deprauabit. Sicut palee
in excelſis ⁊ cemẽta ſine impẽſa poſita ꝯ fa
ciẽ vẽti nõ pmanebũt: ſic ⁊ cor timidũ in
cogitatiõe ſtulti ꝯ impetũ timoris nõ re-
ſiſtet. Sicut ornat⁹ arenoſus i pariete lym
al. + ſtulti — pido: ſic ⁊ cor trepidũ in cogitatõe + fatui
alſ + ſic ⁊ q — oĩ tpe nõ metuet: + ſed ⁊ q in pceptis dei
pmanet ſemp. Pũgẽs oculũ + deducit la
alſ + pducet — chrymas: ⁊ q pũgit cor pfert ſenſũ. Mit
tẽs lapidẽ in volatilia deijciet illa: ſic ⁊ q
ꝯuiciatur amico diſſoluit amicitiã. Ad
amicũ ⁊ ſi pduxeris gladiũ nõ deſperes: ẽ
enĩ regreſſus ad amicũ. Si aperuerit os
alſ + recordatio — triſte: nõ timeas. Eſt. n. + cõcordatio exce-
pto ꝯuicio ⁊ improperio: ⁊ ſupbia ⁊ myſte
D rij reuelatiõe ⁊ plaga doloſa. In his oĩb⁹
effugiet amic⁹. Fidẽ poſſide cũ amico in
paupertate illi⁹: vt ⁊ in bõis illi⁹ leteris. In
tpe tribulationis illi⁹ pmane illi fidelis:
vt in hereditate illi⁹ coheres ſis. Ante ignẽ
camini vapor ⁊ fum⁹ ignis inaltat: ſic ⁊ añ
ſanguinẽ maledicta ⁊ ꝯtumelie ⁊ mine.
Amicũ ſalutare nõ + ꝯfundaris. A facie il — alſ + confundar
lius nõ + me abſcõdam: ⁊ ſi mala + mihi — alſ + te
euenerint pillũ + ſuſtinebo. Oĩs q audiet — al. + tibi
cauebit ſe ab eo. Quis dabit ori meo cu- — alſ + ſuſtine
ſtodiã: ⁊ ſup labia mea ſignaculũ certũ vt
nõ cadã in ipſis: ⁊ lingua mea pdat me? — Ps. 140
¶ Ca. Sũ. ¶ Oro ꝯ ſupbiã: gulã: ⁊ luxu-
riã: ⁊ de iuratiõe: de blaſphemia: ⁊ de diſci-
plinata loqla: de trib⁹ generib⁹ pctõꝝ: de cõ
futatiõe hominis volentis peccare: de mul-
tis pctis ꝯcurrẽtib⁹ in adulterio: de laude
timoris dñi. Cap. xxiij.

Domine pater ⁊ dñator vite mee: ne — A
derelinquas me in cogitatu ⁊ conſi
lio eoꝝ: nec ſinas me cadere in illa expro-
bratiõe. Quis ſupponit in cogitatu meo
flagella ⁊ in corde meo doctrinã ſapiẽtie:
vt ignoratiõib⁹ eoꝝ nõ parcat mihi: ⁊ nõ
appareant delicta eoꝝ ⁊ ne + adincreſcant — al. + acreſcant
ignorãtie mee: ⁊ multiplicentur delicta
mea: ⁊ pctã mea abũdẽt: ⁊ incidã in con-
ſpectu aduerſarioꝝ meoꝝ ⁊ gaudeat ini-
micus meus? Dñe pater ⁊ de⁹ vite mee: ne — alſ + Excellẽtiã
derelinquas me in cogitatu illoꝝ. + Ex-
tollentiã oculoꝝ meoꝝ ne dederis mihi: — alſ + prauum
⁊ oẽ deſideriũ + auerte a me. Aufer a me
ventris ꝯcupiſcẽtias: ⁊ cõcupitus cõcupi — alſ + aie
ſcẽtie ne apprehẽdãt me: ⁊ + aio irreuerẽ — alſ + infrunite
ti ⁊ + infrunito ne tradas me. Doctrinã
oris audite filij: ⁊ q cuſtodierit illã nõ pe-
riet labijs ſuis: nec ſcãdalizabit in opib⁹
neqſſimis. In vanitate ſua apprehendit
pctõr: ⁊ ſupb⁹ ⁊ maledic⁹ ſcãdalizabit in — B
illis. Iuratiõi nõ aſſueſcat os tuũ: multi — alſ + illo
enĩ caſus i + illa. Noĩatio ṽo dei nõ ſit aſ
ſidua in ore tuo: ⁊ noĩbus ſanctoꝝ nõ ad
miſcearis: qm̃ nõ eris imunis ab eis. Si
cut enim ſuus interrogat⁹ aſſidue a liuo
re nõ minuit: ſic oĩs iurãs ⁊ noĩans i to- — De iureiurã. c. ⁊ ſi xpo.
to a pctõ nõ purgabit. Uir multũ iurãs
implebit iniqtate: ⁊ nõ diſcedet a domo il
lius plaga. Et ſi fruſtrauerit frẽm delictũ
illi⁹ ſup ipm erit: ⁊ ſi diſſimulauerit: de- — ö. 7. b.
linqt dupli: ⁊ ſi in vacuũ iurauerit nõ iu — alſ + ecõtrario in mortem
ſtificabit. Replebit. n. retributiõe domus
illius. Eſt ⁊ alia loquela + ꝯria morti: nõ
inueniat in hereditate iacob. Etenĩ a mi — alſ + deuolutabũt
ſericordib⁹ oĩa hec auferent: ⁊ in delictis
nõ + voluptabũt. Indiſciplinoſe loqle nõ

aſſueſcat os tuũ: eſt enĩ in illa vbũ pecca-
ti. Memẽto patris ⁊ matris tue: in me-
dio. n. magnatoꝝ ↄſiſtis: ne forte obliui-
ſcaꝛ te deꝰ in ↄſpectu illoꝛum: ⁊ aſſiduitate
C tua infatuatꝰ improperiũ patiaris: ⁊ ma-
luiſſes nõ naſci: ⁊ diẽ natiuitatis tue ma-
Ire.16.d ledicas. Hõ aſſuetꝰ in vbis improperij: in
omnibꝰ diebꝰ ſuis nõ erudieꝛ. Duo gene-
ra abũdãt in peccatis: ⁊ tertiũ adducit irã
⁊ pditionẽ. Anima calida quaſi ignis ar-
dẽs nõ extingueꝛ donec aliqd + glutiat: ⁊
al's + re-glutiat hõ nequã in oꝛe carnis ſue: nõ deſinet do-
nec incẽdat ignẽ. Homini foꝛnicario ois
panis dulcis: nõ fatigabiꝛ trãſgrediens
vſq ad finẽ. Omnis hõ qui trãſgrediꝛ le-
ctũ ſuũ ↄtẽnẽs in animã ſuaꝫ ⁊ dicẽs qs
Eſa.29.c. me videt: tenebꝛe circũdãt me: ⁊ parietes
coopiũt me: ⁊ nemo circũſpicit me: quẽ
vereoꝛ: delictoꝝ meoꝝ nõ memoꝛabiꝛ al-
tiſſimꝰ: ⁊ nõ intellexit qm̃ oia videt ocu-
lus illiꝰ: qm̃ expellit a ſe timoꝛẽ dei hmõi
al's + in-tellígit hoĩs timoꝛ: ⁊ oculi hominũ timẽtes illũ:
⁊ nõ cognouit: qm̃ oculi dñi multo plus
lucidioꝛes ſunt ſup ſolem: circũſpiciẽtes
oẽs vias hominũ: ⁊ pfundũ abyſſi ⁊ homi-
D nũ coꝛda intuẽtes in abſcõditas ptes. Do-
mino. n. deo anq̃ crearenꝛ oia ſunt agni-
ta: ſic ⁊ poſt pfectũ reſpicit oia. Hic in pla-
al's + in-dicabiꝛ teis ciuitatis + vindicabiꝛ: ⁊ q̃ſi pullus
equinus fugabiꝛ: ⁊ vbi nõ + ſperauit apphẽ-
al's + ſpe-rabit deꝛ. Et erit dedecus oibꝰ: eo ꝙ nõ intelle-
xerit timoꝛẽ dñi. Sic ⁊ mulier ois relin-
al's + pec-cabit quẽs virum ſuũ + ⁊ ſtatuẽs hereditatẽ ex
alieno mrĩmonio. Pꝛimo. n. in lege al-
tiſſimi incredibilis fuit: aſcdõ virũ ſuum
al's + ad-ultero dereliqt: tertio in + adulterio foꝛnicata ẽ:
⁊ ex alio viro filios ſtatuit ſibi. Hec in ec-
cleſiã adduceꝛ: ⁊ in filios eiꝰ reſpicieꝛ. Non
tradẽt filij eiꝰ radices: ⁊ rami eiꝰ nõ dabũt
fructũ. Derelinquẽt in maledictũ memo-
riã eiꝰ: ⁊ dedecꝰ illiꝰ nõ delebiꝛ. Et agnoſcẽt
qui derelicti ſunt: qm̃ nihil meliꝰ eſt q̃ ti-
moꝛ dei: ⁊ nihil dulciꝰ q̃ reſpicere in mã-
datis dñi. Gl̃ia magna eſt ſeq dñm: lõgi-
tudo. n. dieꝝ aſſumetur ab eo.

¶ Ca. Sũ ¶ De laude ſapie: dicit ſapia ſe ex oꝛe altiſſimi pdijſſe: enarrat q̃ fecerit: de rege quã inuenit. Cap. xxiiij.

Sapiẽtia laudabit animã ſuaꝫ: ⁊ in +
A deo honoꝛabitur: ⁊ in medio ppli ſui
al's + dño gl̃iabiꝛ: ⁊ in eccleſijs altiſſimi aperiet os
ſuũ: ⁊ in ↄſpectu vtutis illiꝰ gl̃iabiꝛ: ⁊ in
medio ppli ſui exaltabiꝛ: ⁊ in plenitudi-
ne ſancta admirabiꝛ: ⁊ in mltitudine ele-
ctoꝝ hẽbit laudẽ: ⁊ inter bñdictos bñdi-
ceꝛ dicẽs. Ego ex oꝛe altiſſimi + pdiui pꝛi- al's + p-dij
mogenita añ oẽs creaturã. Ego feci in ce-
lis vt oꝛireꝛ lumẽ indeficiens: ⁊ ſicut ne- al's + carnem
bula texi oẽm + terrã. Ego in + altiſſimis al's + dñi
habitaui: ⁊ thꝛonꝰ meꝰ in colũna nubis:
Gyrũ celi circuiui ſola: ⁊ pfunduꝫ abyſſi
penetraui ⁊ in fluctibꝰ maris ambulaui:
⁊ in oi terra ſteti. Et in oi pplo ⁊ in oi gẽ-
te pmatũ habui: ⁊ oium excellẽtiũ ⁊ hu-
miliũ coꝛda vtute calcaui. Et in his oibꝰ
requiem q̃ſiui: ⁊ in hereditate + dñi moꝛã- al's + ei
boꝛ. Tũc pcepit ⁊ dixit mihi creatoꝛ oiuꝫ
⁊ q creauit me requieuit in tabernaculo
meo: ⁊ dixit mihi. In iacob inhabita ⁊ in B
iſrael hereditare: ⁊ in electis meis mitte
radices. Ab initio ⁊ ante ſecula creata ſuꝫ
⁊ vſq ad futurũ ſeculũ nõ deſinã: ⁊ in ha-
bitatiõe ſancta coꝛã ipo miniſtraui. Et ſic
in ſyon firmata ſuꝫ: ⁊ in ciuitate ſanctifi-
cata ſilr requieui: ⁊ in hierlm poteſtas mea.
Et radicaui in pplo honoꝛificato: ⁊ in par-
tes dei mei hereditas illiꝰ: ⁊ in plenitudi-
ne ſanctoꝝ detẽtio mea. Quaſi cedrus exal-
tata ſuꝫ in libano: ⁊ q̃ſi + cypꝛeſſus in mon- al's + cu-preſſus
te ſyon: q̃ſi palma exaltata ſum in cades:
⁊ q̃ſi plãtatio roſe i hiericho. Quaſi oliua
ſpecioſa in cãpis: ⁊ q̃ſi platanꝰ exaltata ſuꝫ
iuxta aquã in plateis. Sicut cynamomũ De facti vncti. a vnico.
⁊ balſamũ aromatiçãs odoꝛẽ dedi. Qua-
ſi myrrha electa dedi ſuauitatẽ odoꝛis: ⁊
quaſi ſtoꝛax ⁊ galbanꝰ ⁊ vngula ⁊ gutta.
Quaſi libanꝰ nõ inciſus + vapoꝛaui habi- al's + cor-poraui
tationẽ meã: ⁊ q̃ſi balſamuꝫ nõ mixtum
odoꝛ meꝰ. Ego q̃ſi terebinthus extẽdi ra-
mos meos: ⁊ rami mei honoꝛis ⁊ gratie.
Ego q̃ſi vitis fructificaui ſuauitatẽ odo-
ris: ⁊ floꝛes mei fructꝰ + honoꝛis ⁊ hone- al. + odo-ris
ſtatis. Ego mater pulchꝛe dilectionis ⁊ ti- C
moꝛis ⁊ agnitiõis ⁊ ſcẽ ſpei. In me gr̃a
omnis vite ⁊ vitatis: in me ois ſpes vite
⁊ vtutis. Tranſite ad me oẽs q ↄcupiſcitis
me: ⁊ a generatiõibus meis + adimple- al's + im-plemini
mini. Spũs. n. meus ſuper mel dulcis: ⁊
hereditas mea ſup mel ⁊ fauũ. Memoꝛia
mea in generatiõe ſeculoꝝ. Qui edũt me
adhuc eſuriẽt: ⁊ q bibũt me adhuc ſitiẽt.
Qui audit me nõ ↄfundeꝛ: ⁊ q opatur in Job.6. b
me nõ peccabũt. Qui elucidãt me vitam
eternã habebũt. Hec oia liber vite: ⁊ teſta-

mentū altiſſimi ⁊ agnitio veritatis. Legem
mādauit moyſes in pceptis iuſticiarū ⁊
hereditatem domui iacob ⁊ iſrael pmiſ-
ſiones. Poſuit dauid puero ſuo excitare
regem ex ipſo fortiſſimum ⁊ in throno
honoris ſedētē in ſempiternū. Qui iplet
Ec.2.b. qſi phyſon ſapiā: ⁊ ſicut tygris in dieb⁹
D nouoꝝ. Qui adimplet qſi eufrates ſenſū.
Joſ.3.d. Qui multiplicat qſi iordanis in tpe meſ-
ſis. Qui mittit diſciplinā ſicut lucē: ⁊ aſſi-
ſtēs qſi gyō in die vindemie. Qui pfecit
pm⁹ ſcire illā: ⁊ īfirmior nō inueſtigabit
al's+abū dat eā. A mari.n.+abundabit cogitatio ei⁹: ⁊
ꝯſilium illi⁹ in abyſſo magna. Ego ſapiā
effudi flumina: ego qſi trames aq̄ imēſe
al's+ de fluo +de fluuio: ego qſi fluui⁹ dorix ⁊ ſicut aq̄-
duct⁹ exiui de paradiſo. Dixi. Rigabo+ hor-
al.+me-um tū plātationū: ⁊ inebriabo part⁹ mei fru-
ctū. Et+fact⁹ eſt mihi trames abūdans: ⁊
al.+ ecce fluui⁹ meus appropinquit ad mare. Qm̄
al.+ ppiquabit doctrinā qſi an lucanū illumino oib⁹: ⁊
enarrabo illā vſq in lōginquū. Penetra-
bo īferiores ptes terre: ⁊ inſpiciā oēs dor-
miētes: ⁊ illuminabo oēs ſpērātes in dño.
Adhuc doctrinā qſi pphetiā effundā: ⁊ re-
linquā illā quaerētib⁹ ſapiam ⁊ nō deſinā
in pgenies illoꝝ vſq in euū ſanctū. Vi-
al.+ſolū dete qm̄ nō+ſoli mihi laboraui: ſed oīb⁹
Iſra.33.e. exqrentibus veritatem.

¶ Ca. Sū. ¶ De trib⁹ que placēt deo ⁊ de
tribus que odit: de nouem inſuſpicabi-
libus: de decimo maxime: de malitia mu-
lieris nequam. Cap. xxv.

A IN trib⁹ placitū eſt ſpūi meo: que ſunt
pbata corā deo ⁊ hominib⁹. Concor-
dia fratrū: ⁊ amor pximoꝝ: ⁊ vir ⁊ mu-
al. nō hȝ +bene lier ſibi+bñ ꝯſentientes. Tres ſpēs odi-
uit anima mea: ⁊ aggrauor valde anime
illoꝝ. Pauperē ſupbū: ⁊ diuitē mēdacē: ⁊
ſenē fatuū ⁊ inſenſatū. Que in iuuētute
tua nō congregaſti: quō in ſenectute tua
inuenies? Qȝ ſpecioſū caniciei iudiciū:
⁊ pſbyteris cognoſcere ꝯſiliū. Qȝ ſpecioſa
veteranis ſapiētia: ⁊ glorioſus intellect⁹
⁊ ꝯſiliū. Corona ſenū multa peritia: ⁊ glo-
ria illoꝝ timor dei. Nouē inſuſpicabilia
cordis magnificaui: ⁊ decimū dicā in lin-
B gua hominib⁹. Hō q iocundat in filijs: vi-
uens ⁊ vidēs ſubuerſionē inimicoꝝ ſuo-
Sap.14.a. rū. Beat⁹ q habitat cū muliere ſenſata ⁊ q
lingua ſua nō eſt lapſus: ⁊ q nō ſeruiuit
indignis ſe. Beat⁹ q inuenit amicū verū:

⁊ qui enarrat iuſtitiam auri audiēti. Qȝ
magn⁹ q inuenit ſapiētiā ⁊ ſciētiā: ſed nō
eſt ſuper timētem dñm. Timor dei ſuper al's non hȝ+ſe
omnia+ſe ſuppoſuit. Beat⁹+hō cui do- al. nō hȝ +homo
natū eſt habere timorē dei. Qui tenet illū:
cui aſſimilabit? Timor dei initium dile-
ctionis eius: fidei aūt initiū agglutinan-
dū eſt ei. Omnis plaga triſtitia cordis ē:
⁊ omnis malitia neqtia mulieris. Et oēs C
plagam ⁊ non plagam videbit cordis: ⁊
omnē neqtiam ⁊ nō neqtiam mulieris
⁊ omnem obductū ⁊ nō obductū odiē-
tium: ⁊ omnē vindictam ⁊ nō vindictā
inimicorum. Non eſt caput nequius ſu- Puer.21.c.
per caput colubri: ⁊ nō eſt ira ſuper irā mu-
lieris. Cōmorari leoni ⁊ dracōi placebit:
qȝ habitare cum muliere nequā. Nequi-
tia mulieris imutat faciem eius: ⁊+obce- al's+ ob-cecauit
cabit vultū ſuum tāqȝ vrſus: ⁊ quaſi ſac-
cum oſtendet+in medio pximorū. In- al's+ſe
gemuit vir eius: ⁊ audiēs ſuſpirauit mo-
dicum. Breuis omnis malitia ſuper ma-
litiam mulieris: +ſors peccatorū+ cadat al's+ mors
ſuper illam. Sicut aſcēſus arenoſus in pe-
dibus veterani: ſic mulier linguata homi- al's+ ca-dat
ni quieto. Ne reſpicias in mulieris ſpēm: ⁊
nō concupiſcas mulierem in ſpē. Mulie- D
ris ira irreuerētia ⁊ cōfuſio magna. Mu-
lier ſi primatū habeat contraria eſt viro
ſuo. Cor hūile ⁊ facies triſtis ⁊ plaga mor-
tis: mulier neqȝ. Manus debiles ⁊ genua
diſſoluta: mulier q̄ nō beatificat virū ſuū.
A muliere initiū factū eſt peccati: ⁊ per il- Gen.3.a.
lam oēs morimur. Nō des aque tue exi- 6.8.b.⁊.2
tum nec medicū: nec mulieri nequā ve- Re.14.b.
nam prodeundi. Si nō ambulauerit ad
manum tuam: confundet te in conſpectu
inimicorum. A carnibus tuis abſcide il-
lam: ne ſemper te abutatur.

¶ Ca. Sū. ¶ De laude mulieris bone: de
timore trium: ⁊ quarto: de muliere zelo-
typa ⁊ ebrioſa: de filia: de duob⁹ mouenti-
bus triſtitiā: ⁊ tertio mouēte irā: de dua-
bus ſpēbus periculoſis. Cap. xxvi.

MUlieris bone beatus vir: numerus A
enim annorum illorum duplex.
Mulier fortis oblectat virū ſuum: ⁊ an-
nos vite illius in pace implebit. Pars bo-
na mulier bona: in parte bona timētium
deum dabitur viro pro factis bonis: diui-
tis aūt ⁊ pauperis cor bonū in omni ope-
re vult⁹ illoꝝ hilaris. A trib⁹ timuit cor

meū: ꝛ in q̄rto facies mea metuit. Delatu
ra ciuitatis: ꝛ collectionē ppli: ꝛ calūniā
B mēdacē: ſup mortē oīa grauia. Dolor cor
al's + inui deli dis ꝛ luct⁹: mulier zelotypa In muliere
+ zelotypa flagellū lingue: omnib⁹ cōmu
nicās. Sicut boum iugū qđ mouet: ita ꝛ
mulier nequā. Qui tenet illā: q̄ſi q appꝛhē
al's + cōteget dit ſcorpionē. Mulier ebrioſa ira magna
ꝛ cōtumelia ꝛ turpitudo illi⁹ non + teget.
Fornicatio mulieris in excellētia oculo-
Infra. 42. b rū: ꝛ in palpebꝛis illi⁹ agnoſcet. In filia +
al's + auertēte auertēte ſe firma cuſtodiā: ne inuēta oc
caſione abutat ſe. Ab omni irreuerētia +
al. + oculis oculoꝝ ei⁹ caue: ꝛ ne mireris ſi te neglexe
rit. Sicut viator ſitiens ad fontē os ape-
C riet ꝛ ab omni aq̄ ꝓxima bibet: ꝛ cōtra oēm
palū ſedebit: ꝛ cōtra oēm ſagittā aperiet pharē-
trā: donec deficiet. Gratia mulieris ſedule
delectabit virū ſuū: ꝛ oſſa illi⁹ impinguā-
al. + datus bit. Diſciplina illi⁹ + datū dei eſt. Mulier
ſenſata ꝛ tacita non eſt immutatio erudite
anime. Gratia ſup grām mulier ſancta ꝛ
pudorata. Omnis aūt pōderatio nō ē di-
gna cōtinētis anime. Sicut ſol oriēs mū
al. nō hʒ + dei do in altiſſimis + dei: ſic mulieris bōe ſpe
cies in ornamētū dom⁹ ei⁹. Lucerna ſplē
dens ſup cādelabꝛum ſanctū: ꝛ ſpēs faciei
ſup etatē ſtabilē. Colūne auree ſup baſes
argēteas: ꝛ pedes firmi ſup plātas ſtabilis
mulieris. Fundamēta eterna ſupra petrā
ſolidā: ſic mandata dei in corde mulieris
D ſancte. In duob⁹ cōtriſtatū eſt cor meū: ꝛ
in tertio iracūdia mihi aduenit. Uir bel-
lator deficiēs p inopiā: ꝛ vir ſenſat⁹ cōtēpt⁹
ꝛ q tranſgredit a iuſtitia ad petm̄: de⁹ para-
uit eū ad romphꝛā. Due ſpēs difficiles ꝛ
periculoſe mihi appuerūt. Difficile exui-
tur negociās a negligētia: ꝛ nō iuſtificabi
tur caupo a peccatis labiorum.

¶ Ca. Sū. ¶ De paupertate volēte vitari: de
vēditore: de vbo timoris dñi: de pbatione
hoīs ꝛ cognitiōe cordis: de ſequēdo iuſti-
tiā: de incōſtātia ſtulti: ō tpantia vbi: de nō
iuratiōe: de nō reuelādis archāis amici:
de pditiōe amici: q impi⁹ machinat ma-
lū qđ redit in ipm. Cap. xxvij.

A Propter inopiā multi deliquerunt: ꝛ q
q̄rit locupletari auertit oculū ſuū.
Sicut in medio cōpaginis lapidū palus
figit: ſic ꝛ inter mediū vēditionis ꝛ em-
ptionis anguſtiabit peccatis. Cōteret cū
delinquēte delictū. Si nō in timore dñi
tenueris te inſtāter: cito ſubuertet dom⁹
tua. Sicut in + percuſſura cribꝛi remane al's + percuſſura
bit puluis: ſic apoꝛia hominis in cogita-
tu illi⁹. Uaſa figuli pbat fornax: ꝛ homi- de pe. di. 2. c. ſi eni.
nes iuſtos tētatio tribulatiōis. Sicut ru
ſticatio de ligno oſtēdit fructū illi⁹: ſic ver
bū excogita tu + cordis hoīs. Ante ſmonē al. + cor.
nō + laudes virū: hec.n. tētatio eſt hominū al's + collaudes
Si ſequaris iuſtitiā appꝛehēdes illam: ꝛ
indues q̄ſi poderē honoris ꝛ inhabitabis B
cū ea ꝛ ꝓteget te in ſempiternū: ꝛ in die
agnitionis inuenies firmamētū. Uolati infra. 13. c.
lia ad ſibi ſimilia cōueniūt: ꝛ veritas ad eos
q operant illā reuertet. Leo venationi in-
ſidiat ſemp: ſic pctā operātib⁹ iniqtatem. al. + ſcīs
Hō + ſenſatus in ſapiētia manet ſicut ſol: al's + immutat
nā ſtult⁹ ſicut luna + mutatur. In medio
inſenſatoꝝ ſerua vbū tēpori: in medio
aūt cogitātiū aſſidu⁹ eſto. Narratio peccā
tiū odioſa: ꝛ riſus illoꝝ in delictis peccati.
Loq̄la multū iurās horripilationē capiti ſup. 23. b.
ſtatuet: ꝛ irreuerentia ipſi⁹ obturatio au-
riū. Effuſio ſanguinis in rixa ſupboꝝ: ꝛ
maledictio illoꝝ audit⁹ grauis. Qui de- C
nudat archana amici fidē pdit: ꝛ nō inue
niet amicū ad animū ſuū. Dilige ꝓximū
ꝛ cōiungere fidē cū illo. Qđ ſi denudaue-
ris abſcōſa illi⁹ nō pſequeris poſt eū. Si-
cut.n. hō q pdit amicū ſuū: ſic ꝛ q perdit
amicitiam ꝓximi ſui. Et ſicut q dimittit
auē de manu ſua: ſic q reliq̄ſti ꝓximum
tuū: ꝛ nō eū capies. Nō illū ſequaris qm̄
lōge abeſt. Effugit.n. q̄ſi caprea de laqueo:
qm̄ vulnerata eſt anima ei⁹. Ultra eū nō
poteris colligare + ꝛ maledicti eſt cōcoꝛda al's + ſed
tio. Denudare aūt amici myſteria deſpera
tio eſt aīe infelicis. Annuēs oculo fabꝛi- ꝓuerb.
cat iniqua: ꝛ nemo eū abijciet. In cōſpectu 10. b.
oculoꝝ tuoꝝ + cōculcabit os ſuū: ꝛ ſup ſer al's + cōdulcabit
mones tuos admirabit. Nouiſſime autē
puertet os ſuū: ꝛ in vbis + tuis dabit ſcā D
dalū. Multa audiui: ꝛ nō coequaui ei: ꝛ al. + ſuis
dñs odiet illū. Qui in altū mittit lapidē:
ſup caput ei⁹ cadet: ꝛ plaga doloſa doloſi di
uidet vulnera. Et q foueā fodit incidet in ꝓuerb.
eā: ꝛ q ſtatuit lapidē ꝓximo ſuo offendet 26. d.
in eo: ꝛ q laqueū + alij ponit: peribit in il- Eccl. 10.
lo. Facienti neq̄ſſimū + cōſiliū ſup ipm de- al. + alio
uoluet: ꝛ nō agnoſcet vñ eueniet illi. Illu al's + cōſilium
ſio ꝛ impꝛoperiū ſupboꝝ: ꝛ vindicta ſicut
leo inſidiabit illo. Laqueo peribūt q oble
ctant caſu iuſtoꝝ: dolor aūt cōſumet illos

anteq̄ꝫ moriant. Ira ⁊ furor vtraq̄ꝫ execra-
bilia ſunt: ⁊ vir peccator ꝯtinens erit illoꝝ.
¶ Ca. Sū. ¶ De querenda vindicta ſꝫ re-
mittenda offenſa: ⁊ vitijs lingue: ⁊ de pe-
riculis eius. Cap. xxviij.
A al. ✠ deo Deu. 32. c. Ro. 12. d. Qui vindicari vult a ✠ dño inueniet
vindictā: ⁊ pctā illiꝰ ſeruās ſeruabit.
Relinque ꝓximo tuo nocēti te ⁊ tunc de-
precāti tibi pctā ſoluent. Hō hoīi reſer
uat irā: ⁊ a deo q̄rit medelā. In hoīem
ſimilē ſibi nō hꝫ miſericordiā: ⁊ de pctis
ſuis deprecat. Ipſe dum caro ſit reſeruat
irā: ⁊ ꝓpitiationē petit a deo. Quis exo-
rabit ꝓ delictis illiꝰ. Memēto nouiſſimo-
als ✠ tabitudo rum: ⁊ deſine inimicari. ✠ Tabitudo. n. ⁊
mors imminēt in mādatis eiꝰ. Memo-
B rare timorē dei: ⁊ non iraſcaris ꝓximo.
als ✠ teſtamēti Memorare ✠ teſtamētū altiſſimi: ⁊ deſpi
ce ignorātiam ꝓximi. Abſtine te a lite: ⁊
minues pctā. Hō. n. iracūdus incēdit litē
⁊ vir peccator turbabit amicos: ⁊ in me-
dio pacē habētiū immittit inimicitiam.
Prouerb. 26. c. Scōm. n. ligna ſilue: ſic ignis exardeſcit: ⁊
ſm̄ ṽtutē hoīs ſic iracūdia illiꝰ erit: ⁊
ſm̄ ſubſtātiā ſuā exaltabit irā ſuā. Certa-
men feſtinatū incēdit ignē: ⁊ lis feſtinās
effundit ſanguinē: ⁊ lingua teſtificās ad-
ducet mortē. Si ſufflaueris q̄ſi ignis ex-
ardebit: ⁊ ſi expueris ſuꝑ illā extinguet.
Utraq̄ꝫ ex ore ꝓficiſcunt. Suſurro ⁊ bilin
guis maledictꝰ: multos. n. turbauit pacē
habētes. Lingua tertia multos cōmouit:
⁊ diſperſit illos de gēte in gētē. Ciuitates
C muratas diuitū deſtruxit: ⁊ domos ma-
als ✠ iuratas gnatoꝝ effodit. Uirtutes populoꝝ ꝯcidit:
⁊ gētes fortes diſſoluit. Lĩgua tertia mu-
lieres ✠ viratas eiecit ⁊ ꝓuauit illas labo
ribꝰ ſuis. Qui reſpicit illā nō hēbit requiē
nec hēbit amicū in quo requieſcat. Flagelli
plaga liuorē facit: plaga aūt lingue cōmi-
nuet oſſa. Multi ceciderūt in ore gladij:
ſꝫ nō ſic q̄ſi q interierūt ꝑ linguā ſuam.
Beatꝰ q tectꝰ eſt a lingua neq̄ꝫ: q in iracū-
dia illiꝰ nō trāſiuit: ⁊ q nō attraxit iugū
illiꝰ: ⁊ in vinculis eiꝰ nō eſt ligatꝰ. Iugū
enī illiꝰ iugū ferreū eſt: ⁊ vinculū illius
D vinculum ereum eſt. Mors illius mors
als ✠ infernus nequiſſima: ⁊ vtilis potius ✠ infernus q̄ꝫ
illa. Perſeuerātia illiꝰ nō permanebit: ſꝫ
als ✠ relinquūt obtinebit vias iniuſtoꝝ. In flāma ſua nō
cōburet iuſtos. Qui derelinquūt dominū
incidēt in illā: ⁊ exardebit in illis ⁊ non
extinguetur: ⁊ immittet in illos quaſi leo
⁊ quaſi pardus ledet illos. Sepi aures tu-
as ſpinis ⁊ linguā neq̄ꝫ noli audire: ⁊ ori
tuo facito oſtia: ⁊ ſeras auribꝰ tuis. Aurū
tuū ⁊ argētū tuū cōfla ⁊ vbis tuis facito
ſtaterā: ⁊ frenos ori tuo rectos: ⁊ attende
ne forte labaris in lingua ✠ ⁊ cadas in cō
ſpectu inimicorum inſidiantiū tibi: ⁊ ſit als ✠ tua
caſus tuus inſanabilis in mortem.
¶ Ca. Sū. ¶ De pecunia cōmodāda ⁊ fe-
nore: de dāda elemoſyna: de fideiuſſore de-
retico: ō frugalitate ⁊ hoſpitalitate. C. xxix.
Qui facit miſericordiā feneratꝰ ꝓximo
ſuo: ⁊ q preualet manu mādata ſer- A
uat. Fenerare ꝓximo tuo in tpe neceſſita
tis illiꝰ: ⁊ iterū redde ꝓximo in tpe ſuo.
Cōfirma vbū ⁊ fideliter age cū illo: ⁊ in
omni tēpore inuenies qđ tibi neceſſariū
eſt. Multi quaſi inuentionem eſtimaue-
runt fenus: ⁊ preſtiterunt moleſtiā his
qui ſe adiuuerunt. Donec accipiant oſcu
lantur manus dantis: ⁊ in ꝓmiſſionibꝰ
humiliant vocē ſuam. Et in tēpore reddi-
tionis poſtulabit tēpus: ⁊ loquetur ver-
ba tedij ⁊ murmurationū: ⁊ tēpus cau-
ſabitur. Si autē potuerit reddere aduer-
ſabitur. Soli ſi vix reddet dimidium: ⁊
cōputabit illud quaſi inuentionē. Sin au B
tem fraudabit illum pecunia ſua: ⁊ poſſi-
debit illū inimicū gratis ⁊ conuicia ⁊ ma
ledicta reddet illi: ⁊ pro honore ⁊ beneficio
reddet illi cōtumeliam. Multi nō cauſa
nequitie nō fenerati ſunt: ſꝫ fraudari gra
tis timuerūt. Uerūtamē ſuper humilē
animo fortior eſto: ⁊ pro elemoſyna non
trahas illū. Propter mandatum aſſume
pauperē: ⁊ propter inopiā eius ne dimit
tas eū vacuū. Perde pecuniā ꝓpter fratrē
⁊ amicū: ⁊ nō abſcōdas illā ſub lapide in
perditionē. Pone theſaurū tuū in pre-
ceptis altiſſimi: ⁊ proderit tibi magis q̄ꝫ
aurū. Cōclude elemoſynā in corde pau- C
peris ⁊ hec pro te exorabit ab omni ma- ſup. 17. c.
lo. Elemoſyna viri quaſi ſacculus cū ipo
⁊ gratiā hoīs quaſi pupillā conſerua
bit: ⁊ poſtea reſurget ⁊ retribuet illis retri
butionē vnicuiq̄ꝫ in caput illoꝝ. Super
ſcutū potētis ⁊ ſuper lanceā aduerſus inī
micū tuū pugnabit. Uir bonus fidē facit
ꝓximo ſuo: ⁊ qui perdiderit cōfuſionē de-
relinquet ſibi. Gratiā fideiuſſoris ne ob-
liuiſcaris: dedit enim ꝓ te animā ſuam.

Repromiſſorem fugit peccator ⁊ immun-
al. + vba dus. Bona + repromiſſoris ſibi aſcribit pec
cator: ⁊ ingratus ſenſu derelinquit liberantem
ſe. Uir repromittit de proximo ſuo: ⁊ cum
pdiderit reuerētiã derelinquetur ab eo. Re-
al. + diri promiſſio nequiſſima multos pdidit + diri
gentes gētes: ⁊ cõmouit illos quaſi fluctus maris.
Uiros potētes gyrãs migrare fecit: ⁊ vaga-
D ti ſunt in gētib⁹ alienis. Peccator trãſgre
al + rpro diens mãdatum dñi incidit i + pmiſſio
miſſio- nē nequã: ⁊ q conat̃ multa agere: incidet i
nem iudiciũ. Recupa pximum ſm vtutē tuã
iſra.39.d ⁊ attēde tibi ne icidas. Initium vite hois
aqua ⁊ panis ⁊ veſtimentum: ⁊ domus p
tegēs turpitudinē. Melior eſt victus pau
peris ſub tegmine aſſerũ: q̃ epule ſplēdide
in peregre ſine domicilio. Minimũ p ma
gno placeat tibi: ⁊ improperiũ pegrinatiõis
nõ audies. Uita nequã hoſpitãdi de domo
in domum: ⁊ vbi hoſpitabit̃: nõ fiducialr
24.q.1.c. aget: nec aperiet os. Hoſpitabitur: ⁊ paſcet ⁊
q digni- potabit ingratos: ⁊ adhuc amara audiet.
or Trãſi hoſpes ⁊ orna mēſã: ⁊ q̃ i manu ha
bes ciba ceteros. Exi a facie honoris amicoꝝ
meoꝝ: neceſſitudine domus mee: hoſpitio
als + eſt mihi factus + es frater. Grauia hec hoi ha-
als + cor benti ſenſum: + correptio domus ⁊ im-
rectio properium feneratoris.

¶ Cap. Sum. ¶ De diſciplina filiorum:
de bono ſanitatis: q melior eſt mors q̃ vi
ta amara: de ſapientia abſcondita: de iocũ
ditate cordis ⁊ triſtitia. Cap. xxx.

A Qui diligit filium ſuum aſſiduat illi
prue.13.b flagella: vt letetur i nouiſſimo ſuo:
ibi.23.b. ⁊ non palpet proximorum oſtia. Qui docet
filium ſuum laudabitur in illo ⁊ in me-
dio domeſticorum in illo gloriabit̃. Qui
docet filium ſuum in zelum mittit inimi
cum: ⁊ in medio amicorum gliabitur in
illo. Mortuus eſt pater eius: ⁊ quaſi non
eſt mortuus. Similem enim reliquit ſibi
poſt ſe. In vita ſua vidit ⁊ letatus eſt i illo.
In obitu ſuo non eſt cõtriſtatus: nec cõfu
B ſus eſt coram inimicis. Reliquit eni defenſo
rem domus contra inimicos: ⁊ amicis red
dentem grãm. Pro aiabus filiorum colli
gabit vulnera ſua: ⁊ ſuper omnē vocem tur-
babunt viſcera eius. Equus indomitus
euadet durus: ⁊ fili⁹ remiſſus euadet pre-
al. nõ hs ceps. Lacta filiũ + tuũ ⁊ pauētē te faciet: lu-
+ ſuum de cũ eo ⁊ ↄtriſtabit te. Non corrideas illi
nec cõdoleas: ⁊ i nouiſſimo obſtupeſcet dē-
tes tui. Non des illi ptãtē i iuuētute: ⁊ ne ſup.7.ca.
deſpicias cogitat⁹ illi⁹. Curua ceruicē ei⁹ i
iuuētute: ⁊ tūde latera ei⁹ dum iſans ē: ne
forte iduret ⁊ nõ credat tibi: ⁊ erit tibi do-
lor aie. Doce filiũ tuũ: ⁊ opare i illo ne in
turpitudinē illi⁹ offendas. Melior ē pau-
p ſan⁹ ⁊ fortis virib⁹: q̃ diues imbecillis et
flagellatus malicia. Salus aie i ſctitate iu- C
ſtitie: ⁊ melior eſt oi auro ⁊ argēto: ⁊ cor-
pus validũ q̃ cenſus imēſus. Non ē cēſus
ſup cēſum ſalutis corpis: ⁊ nõ eſt + oblecta al. + oble
mētũ ſup cordis gaudiũ. Melior ē mors ctatio
q̃ vita amara: ⁊ reques eterna q̃ languor p
ſeuerans. Bona abſcõdita i ore clauſo: q̃ſi
appoſitiões epulaꝝ circũpoſite ſepulchro. ſ.20.d. et
Quid pderit libatio idolo? Nec eni man iſra.14.c.
ducabit nec odorabitur. Sic q effugatur dan.14.b
a dño: ⁊ portãs mercedes iniqtatis. Uidēs
oculis ⁊ igemiſcens ſicut ſpado cõplectēs D
vginē ⁊ ſuſpirãs. Triſtitiam non des aie
tue: ⁊ non affligas temetipſum i cõſilio
tuo. Iocunditas cordis hec eſt vita hois ⁊
theſaurus ſine defectione ſctitatis: ⁊ exulta d pe. di. 3.
tio viri eſt lõgeuitas. Miſerere aie tue pla- ca. q vult
cens deo: ⁊ cõtine: ⁊ cõgrega cor tuũ i ſcti- de ipõ. c
tate ei⁹: ⁊ triſtitiã lõge expelle a te. Multos iter opa
enim occidit triſtitia: ⁊ non eſt vtilitas i il- in glo.
la: zelus i iracũdia minuũt dies: ⁊ añ tps
ſenectã adducet cogitat⁹. Splēdidũ cor bo
nũ i epulis eſt: epule.n. illi⁹ diligēter fiũt.

¶ Ca. Sũ. ¶ De honeſtatis vigilia: de cogi
tatu rei preſentis: de laborantib⁹ diuitiis:
de laude diuitis ſine macula: de ebrieta-
te vitanda: de laude ſobrietatis. Cap. xxxi.

Vigilia honeſtatis tabefaciet carnes et A
cogitatus illius auferet ſomnũ. Co
gitatus preſciētie auertit ſenſum: ⁊ infir
mitas grauis ſobriam facit animam. La-
borauit diues i congregatione ſubſtantie:
⁊ in requie ſua replebitur bonis ſuis. La-
borauit pauper in diminutione victus: ⁊
in fine inops fit. Qui aurum diligit non ſ.8.a.
iuſtificabitur: ⁊ q inſequtur conſumptio-
nem replebitur ex ea. Multi dati ſunt in
auri caſus: et facta eſt in ſpecie ipſius perdi
tio illorum. Lignum offenſionis eſt au-
rum ſacrificantium: ve illis q ſectantur il B
lud ⁊ ois imprudens depreiet in illo. Bea
tus diues qui inuētus eſt ſine macula: ⁊ ſup.13.d.
q poſt aurũ nõ abijt: nec ſperauit i pecunia et.ſ.22.a.
⁊ theſauris. Quis eſt hic ⁊ laudabim⁹ eũ? als + Q
Fecit eni mirabilia i vita ſua. + Qui pba-

bas eſt i illo ⁊ pfectus ĩuẽtus eſt: ⁊ erit illĩ
glĩa eterna. Qui potuit trãſgredi ⁊ nõ eſt
trãgreſſus: ⁊ facere mala ⁊ nõ fecit. Jdõ ſta-
bilita ſũt bona illius i dño: ⁊ elemoſynas
al's ✠ ſup illius enarrabit oĩs ecclĩa ſanctoꝝ. ✠ Supẽ
mẽſaʒ magnã ſediſti: nõ aperias ſup illam
al's ✠ ſi faucẽ tuã ꝑoꝛ. Nõ dicas ✠ ſi multa ſũt: que
multa ſup illã ſunt. Memento qm̃ malus ẽ ocu
Mat. 20. b lus nequã. Nequs oculo qd creatũ eſt? Jdõ
ab oĩ facie ſua lachꝛymabitur cũ viderit.
Ne extẽdas manũ tuã ꝑoꝛ: et ĩuidia cõta-
minatus erubeſcas: nec cõpꝛimaris i cõui
uio vino. Intellige q̃ ſunt ꝑximi tui ex te
ipſo. Utere q̃ſi hõ frugi his q̃ tibi apponũ
tur: vt nõ cũ mãducas multũ odio habea
C ris. Ceſſa ꝑoꝛ cã diſcipline: ⁊ noli nimius
eſſe ne forte offẽdas: ⁊ ſi i medio multoꝛũ
ſediſti ꝑoꝛ illis ne extẽdas manũ tuaʒ: nec
ꝑoꝛ poſcas bibere. Q̃ ſufficiẽs eſt hoĩ eru-
dito vinũ exiguũ: ⁊ i doꝛmiẽdo nõ laboꝛa-
al's ✠ la- bis ab illo ⁊ nõ ſenties ✠ doloꝛẽ. Uigilia ⁊
boꝛem cholera: ⁊ toꝛtura viro ĩfrunito: ſomn⁹ ſa-
nitatis i hoĩe parco. Doꝛmiet vſq; mane
⁊ aĩa illius cum ipſo delectabitur. Et ſi co-
actus fueris i edendo multũ ſurge e me-
dio ⁊ vome: ⁊ refrigerabit te: ⁊ nõ adduces
coꝛpoꝛi tuo ĩfirmitatẽ. Audi me fili et nõ
ſpernas me: et i nouiſſimo iuenies verba
mea. In oĩbus opib⁹ tuis eſto velox: ⁊ oĩs
Pro. 2. b. ĩfirmitas nõ occurret tibi. Splendidum i
panib⁹ bñdicẽt labia multoꝝ: et teſtimo-
niuʒ veritatis illi⁹ fidele. In neqſſimo pa
ne murmurabit ciuitas: ⁊ teſtimoniũ ne
D qcie illi⁹ vez eſt. Diligẽtes i vino noli pꝛo-
uocare: multos eni exterminauit vinuʒ.
Ignis pꝛobat ferrũ durũ: ſic vinuʒ coꝛda
ſupboꝛũ arguet i ebꝛietate potatum. Equa
vita hoĩbus: vinũ i ſobꝛietate: ſi bibas illõ
moderate eris ſobꝛius. Que eſt vita q̃ mi
nuit vino? Quid defraudat vitã? Moꝛs
al. nõ hʒ vinũ i iocũditatẽ creatũ ẽ: ✠ et nõ i ✠ ebꝛie
✠ et tatẽ ab initio. Exultatio aĩe et ✠ coꝛpoꝛis:
al ✠ ebꝛie vinum moderate ✠ potatum. Sanitas eſt
tate aĩe et coꝛpoꝛi: ſobꝛius potus. Uinũ multũ
al's ✠ coꝛ potatũ: irritationẽ et irã et ruinas mĩtas
dis facit. Amaritudo aĩe: vinũ multũ potatũ.
al's ✠ ſtũ Ebꝛietatis animoſitas iprudẽtis offenſio:
pum minoꝛãs ꝟtutẽ ⁊ faciens vulnera. In cõui
uio vini non arguas ꝑximũ: ⁊ nõ deſpici
as eũ i iocunditate illius. Uerba ipꝛoperij
nõ dicas illi: ⁊ nõ ꝑmas illuʒ i repetendo.
¶ Ca. Sũ. ¶ De rectoꝛe diſcreto: de diſcre
tione ⁊ laude ꝑdicatoꝛis: q̃ audiẽs taceat:
nec idiſcrete reſ̃deat: de timente deũ: de pru
dẽtia: de fide ⁊ fiducia in deũ. Cap. xxxij.

A Rectoꝛeʒ te poſuerũt noli extolli: eſto
in illis quaſi vnus ex ipſis. Curam
illoꝛum habe: ⁊ ſic conſidera ⁊ omni cura
tua ✠ explicita recumbe: vt leteris pꝛopter al's ✠ ex-
illos ⁊ oꝛnamentum gratie accipias coꝛo- plicata
nam: ⁊ ✠ dignationem conſequaris ✠ coꝛ al's ✠ di-
rogationis. Loq̃re maioꝛ natu: decet eniʒ gnitateʒ
te. Pꝛimum verbum diligenti ſcientiaʒ: al. ✠ ꝯgre
⁊ non impedias muſicaʒ. Ubi auditus nõ gationis
eſt: non effundas ſermonem: ⁊ importu- 6. q. j. c. ex
ne noli extolli in ſapientia tua. Gemula merito
carbunculi in oꝛnamento auri: ⁊ compa ꝟ. nemo
ratio muſicoꝛum in conuiuio vini. Si- libenter
B cut ĩ fabꝛicatione auri ſignũ eſt ſmaragdi:
ſic numerus muſicoꝝ i iocũdo ⁊ modera
to vino. Audi tacẽs: ⁊ ꝓ reuerẽtia accedet
tibi bona grã. Adoleſcens loquere in tua
cã: vix cuʒ neceſſe fuerit. Si bis interroga-
tus fueris: habeat caput reſ̃ſũ tuũ. In mul
tis eſto q̃ſi inſcius: ⁊ audi tacẽs ſimul ⁊ q̃
rens. ✠ In medio magnatoꝛũ loq nõ pre al ✠ ⁊ loq
ſumas: ⁊ vbi ſunt ſenes nõ multũ loq̃ris. ĩ medio
Ante grãdinẽ pꝛeibit choꝛuſcatio: ⁊ añ ve- magna-
recũdiã ꝑibit grã: ⁊ ꝓ reuerẽtia accedet ti- toꝛum
bi bona grã. Et hoꝛa ſurgẽdi nõ ✠ te trices: al. ✠ terri
Pꝛecurre aũt ꝑoꝛ i domũ tuã: ⁊ illic aduo ces
C care ⁊ illic lude: ⁊ age ꝯceptiões tuas ⁊ nõ
in delictis ⁊ verbo ſupbo. Super his cibus al's ✠ tri-
benedicito dñm q fecit te: ⁊ inebꝛianteʒ te nes
ab oĩbus bonis ſuis. Qui timet deũ accipi al's ✠ ad-
et doctrinã ei⁹: ⁊ q vigilauerint ad illã in- uocate
uenięt bñdictionẽ. ✠ Qui querit legẽ iple al. ✠ illi⁹
bit ✠ ab ea: ⁊ q ĩſidioſe agit ſcãdalizabit ab aĩs ✠ in
ea. Qui timet deũ iueniẽt iudiciũ iuſtuʒ:
⁊ iuſtitias q̃ſi lumẽ accẽdẽt. Peccatoꝛ hõ
vitabit ✠ coꝛreptionẽ: ⁊ ſʒ volũtatẽ ſuã iue al's ✠ coꝛ
niet cõparationẽ. Uir ꝯſilij nõ diſpdet intel rectionẽ
ligẽtiã: alien⁹ ⁊ ſupb⁹ nõ ptimeſcet timoꝛẽ
✠ Etiã poſtq̃ fec̃ cũ eo ſine ꝯſilio: ⁊ ſuis ✠ al's ✠ dñi
ĩſectationib⁹ arguet. Fili ſine ꝯſilio nihil al's ✠ ĩſe-
facias: ⁊ poſt fcm̃ nõ penitebis. In via rui- ctionib⁹
ne nõ eas ⁊ nõ offendes i lapides: nec cre-
das te vie laboꝛioſe: ne ponas aĩe tue ſcãda
lũ. Et a filijs tuis caue: ⁊ a domeſticis tuis
attẽde. In oĩ ope tuo crede ex fide aĩe tue:
hoc eſt eniʒ ✠ conſeruatio mandatoꝝ. Qui al. ✠ cõſu
credit deo attendit mandatis: ⁊ q confidit matio
in illo non ✠ minoꝛatus erit. al's ✠ mi
¶ Ca. Sũ. ¶ De liberatione ꝑpter timoꝛẽ noꝛabit.

dñi: de riſione ſapientis ⁊ indiſcretiõe fa-
tui: ꝙ in oĩbus reb⁹ eſt ordo rationalis: ꝙ
hõ ita eſt in manu dei ſicut lutũ in manu
figuli: de oppoſitione duoꝝ ꝯ duo: ⁊ vni⁹
ꝯ vnũ: ne des honorẽ ⁊ ſubſtantiã tuã alte-
ri in vita tua: non te ſubijcias ipſum: de
diſciplina ſeruorum. Cap. xxxiij.

A Timenti deum non occurrent mala:
ſed in tentatione deus illum conſer
uabit: ⁊ liberabit a malis. Sapiẽs nõ odit
mandata ⁊ iuſtitias: ⁊ non illidetur quaſi
in procella nauis. Homo ſenſatus credit
legi dei: ⁊ lex illi fidelis. Qui interrogatio
nem manifeſtat parabit ꝟbum: ⁊ ſic depre-
catus exaudietur: ⁊ cõſeruabit diſciplinã:
ſup. 21. b. ⁊ tũc rñdebit. Precordia fatui q̃ſi rota car
ri: ⁊ quaſi axis verſatilis cogitatus illius.
Equus emiſſarius: ſic ⁊ amic⁹ ſubſanator
ſub omni ſupraſedẽte hinnit. Quare dies
diem ſuperat: ⁊ iterũ lux lucẽ: ⁊ annus annũ
✠ a ſole ad ſolẽ? A dñi ſciẽtia ſeparati ſũt:
facto ſole ⁊ preceptum cuſtodiente per dei
al. ✠ ⁊ ſol ſapientiã diuiduntur. Et immutauit tpa
ſolem ⁊ dies feſtos ipſoꝝ: ⁊ in illis dies feſtos cele
B brauerũt ad horã. Ex ipſis exaltauit ⁊ ma-
gnificauit de⁹: ⁊ ex ipſis poſuit in numerũ
dieꝝ ✠ ⁊ omnes hoĩes de ſolo ⁊ ex terra vn
de creatus eſt adã in multitudine diſcipli
al. ✠ ⁊ an ne ✠ dñi ſepauit eos: ⁊ immutauit vias eo
nos rũ. Et ex ipſis bñdixit ⁊ exaltauit: ⁊ ex ipſis
al. ✠ dñs ſanctificauit ad ſe applicauit: ⁊ ex ipſis ma
ledixit ⁊ humiliauit: ⁊ ✠ conuertit illos a
ſeparatione ipſoꝝ. Quaſi lutũ figuli i ma-
alſ ✠ ꝟtit nu ipſius: plaſmare illõ ⁊ diſponere. Oẽs
vie eius ſm diſpõnez ei⁹: ſic hõ in manu
illius q ſe fecit: ⁊ reddet illi ſꝫ iudiciũ ſu-
uꝫ. Contra malũ bonũ eſt: ⁊ contra vitam
mors: ſic ⁊ ꝯ virũ iuſtũ peccator. Et ſic in-
tuere in oĩa opa altiſſimi. Duo ✠ ꝯ duo ⁊
C vnuꝫ cõtra vnũ. Et ego nouiſſimus euigi
alſ ✠ ex laui: ⁊ q̃ſi qcolligit ✠ acinos poſt vindemia
tores. In benedictiõe dei ⁊ ipſe ſperaui: ⁊ q̃-
alſ ✠ race ſi q vindemiat repleui torcular. Reſpicite
mos qm nõ mihi ſoli laboraui: ſed ⁊ oĩb⁹ exquirẽ
ſup. 24. d tibus diſciplinam. Audite me magnati ⁊
alſ ✠ re- oẽs ppli: ⁊ rectores eccliẽ aurib⁹ pcipite. Fi
ſpiciens lio ⁊ mulieri: fratri ⁊ amico nõ des ptãtez
ſup te in vita tua: ⁊ nõ dederis aliũ poſſeſſio
nẽ tuã: ne forte peniteat te ⁊ depceris ꝓ il-
lis. Duꝫ adhuc ſupes ⁊ aſpiras: nõ immu
tabit te omnis caro. Melius eſt eniꝫ vt fi-
lij te rogẽt: q̃ꝫ te reſpicere in man⁹ filioꝝ
tuoꝝ. In oĩbus opib⁹ tuis ꝑcellẽs eſto. Ne
dederis maculã in gl'iaꝫ tuã. In die ꝯſum
mationis dieꝝ vite tue: ⁊ in tpe exitus tui
diſtribue hereditatẽ tuã. Cibaria ⁊ virga ⁊
onus aſino: panis ⁊ diſciplina ⁊ opus ſer D
uo. Operat in diſciplina ⁊ q̃rit requieſcere: la
xa manus illi: ⁊ q̃rit libertatẽ. Iugũ ⁊ lorũ
curuãt collũ durũ: ⁊ ſeruũ inclinãt opa- de ꝯſc. di.
tiões aſſidue. Seruo maliuolo ✠ tortura 2. c. chari
⁊ cõpedes: mitte illũ in opationẽ ne vacet. tas eſt in
Multi enim maliciã docuit ocioſitas. In ver. ſubie
opa ꝯſtitue eũ: ſic eniꝫ cõdecet illum. Q ſi ctũ. i glo.
nõ obaudierit: curua illũ cõpedib⁹: ⁊ non alſ ✠ tor
amplifices ſup oẽꝫ carnẽ. Ueꝝ ſine iudicio menta
nihil facias graue. Si ẽ tibi ſuus fidelis: alſ ✠ illũ
ſit tibi q̃ſi anima tua. Quaſi frẽꝫ ſic eũ tra- ſup. 7. c.
cta: qm in ſanguine anime cõparaſti illũ.
Si leſeris eum iniuſte in fugam conuer-
tetur: ⁊ ſi extollens diſceſſerit: queꝫ q̃ras:
⁊ in qua via queres illum neſcis.

C Ca. ſiij. C De ſomnijs diuinationib⁹ ⁊
augurijs: de mẽdacio ⁊ vana ſpe ꝯfutãdo:
de prudẽtia exptoꝝ: de laude timẽtiũ deũ: de
vno edificãte ⁊ alio deſtruẽte: de vno orãte
⁊ alio maledicẽte: de hoĩe faciẽte bonũ i pec-
catis quẽ nõ exaudiet dñs. Cap. xxxiiij.

A Uana ſpes ⁊ mendaciũ viro inſenſa-
to: ⁊ ſomnia extollũt imprudentes.
Quaſi q apprehendit vmbra: ⁊ pſeqtur ven
tum: ſic ⁊ q attẽdit ad viſa mẽdacia. Scḋm
hoc viſio ſomnioꝝ. Ante faciẽ hoĩs ſilitudo
alterius hoĩs. Ab imundo: quid munda-
bitur? Et a mendace: qd veꝝ dicetur? Di-
uinatio erroris ⁊ auguria mẽdacia: ⁊ ſom
nia malefacientiũ vanitas eſt. Et ſicut par-
turiẽtis cor tuũ fantaſias patit niſi ab al-
tiſſimo fuerit emiſſa viſitatio: ne dederis i
illis cor tuũ. Multos. n. errare fecert ſom B
nia ⁊ exciderũt ſperãtes in illis. Sine mẽ
dacio cõſummabit ꝟbuꝫ ✠ legis: ⁊ ſapia in alſ ✠ re-
ore fidelis ✠ cõplanabit. Qui nõ eſt tẽtatus gis
qd ſcit? Uir in multis expertus cogitabat alſ ✠ cõ-
multa: ⁊ q multa didicit enarrabit intelle plicabit
ctũ. Qui nõ ẽ exptus pauca ✠ recognoſcit.
Qui aũt in multis ✠ fact⁹ eſt: multiplicat alſ ✠ co-
maliciaꝫ. Qui tẽptatus non eſt: q̃lia ſcit? gnoſcit
Qui ✠ implanatus eſt: abũdabit nequitia. al ✠ fatu⁹
Multa vidi enarrãdo: ⁊ plurimas ꝟborũ alſ ✠ iplã
ꝯſuetudines. Aliquotiẽs vſq; ad mortem tatus
periclitatus ſuꝫ hoꝝ cauſa: ⁊ liberatus ſum
grã dei. Spũs timentiũ deũ q̃rit: ⁊ in con
ſpectu illius benedicetur. Spes eniꝫ illoꝝ

in ſaluantē illos: ⁊ oculi dei in diligētes ſe.
al.+deū Qui timet+dñz nihil trepidabit: ⁊ nō pa
uebit qm̄ ipſe eſt ſpes ei⁹. Timētis dñz bea
C ta eſt aīa ei⁹. Ad quē reſpicit: ⁊+ q eſt forti
al's+qs tudo ei⁹? Oculi dñi ſup timētes eū: ꝓtec
tor potētie: firmamentū ṽtutis: tegimen
ardoris: ⁊ vmbraculū meridiani: dꝑcatio
offenſiōis ⁊ adiutoriū caſus: exaltās aīam
⁊ illuminās oculos: dans ſanitatē ⁊ vitā
⁊ bñdictionē. Jmmolātis ex iniquo ob
latio eſt maculata: ⁊ nō ſūt bñplacite ſub
14.q.5. ſannationes iniuſtoꝝ. Dñs ſolus ſuſtinē
c. imolās tibus ſe in via ṽitatis ⁊ iuſtitie. Dona ini
⁊ ca. ſcri quoꝝ nō ꝓbat altiſſim⁹: nec reſpicit in +
ptum oblatiōes iniquoꝝ: nec i multitudine ſa
ꝓuc.15.b criſicioꝝ eoꝝ ꝓpitiabiť peccatis. Qui offert
D ſacrificiū ex ſbā pauꝑꝝ: qſi q victimat filiū
al'.+obla in ꝯſpectu pr̄is ſui. Panis egētiū vita pau
tionib⁹ peris eſt: q defraudat illū hō ſanguinis ē.
Qui aufert in ſudore panē qſi q occidit ꝓ
ximū ſuū. Qui effundit ſanguinē ⁊ q frau
dē facit mercenario: frēs ſunt. Unus edifi
cans ⁊ vnus deſtruēs: qd ꝓdeſt illis niſi
labor. Unus orans ⁊ vnus maledicēs: cu
Nu.19. ius vocem exaudiet deus. Qui baptiſatur
al's+pro a mortuo ⁊ iterum tangit mortuum: qd
deſt +proficit lauatio illius. Sic homo qui ie
ii8 pe. di. iunat in peccatis ſuis ⁊ iterum eadem fa
3.c.añ.⁊ ciens: quid proficit humiliando ſe. Ora
c. laſſuz tionem illius quis exaudiet?

¶Ca. ſū. ¶Q: bñfacere eſt orare ⁊ ſacrifi
care: de hilaritate offerendi: de orōne pu
pilli ⁊ vidue ⁊ humiliantis ſe. Cap. xxxv.

A
al.+ṽbū Qui conſeruat+legē multiplicat orō
nem. Sacrificium ſalutare eſt atten
dere mandatis ⁊ diſcedere ab omni iniq
tate: ⁊ propitiationem litare ſacrificijs ſu
per iniuſtitias ⁊ deprecatio pro peccatis re
cedere ab iniuſtitia. Retribuet gratiā quí
offert ſimilaginem: ⁊ qui facit miſericor
diam offert ſacrificium. Beneplacitū eſt
B domino recedere ab iniquitate: ⁊ depreca
al's+dei tio pro peccatis recedere ab iniuſtitia. Nō
al's+mā apparebis ante cōſpectū+dñi vacuus. Hec
datum eni oīa ꝓpter+mādata dei fiunt. Oblatio
Ex. 23. b. iuſti impingat altare: ⁊ odor ſuauitatis eſt i
⁊ 24. d. cōſpectu altiſſimi. Sacrificiū iuſti acceptū
Deut. 16. eſt: ⁊ memoriā ei⁹ nō obliuiſceť dñs. Bo
2.co.9.b no aīo gloriam redde deo: ⁊ non minuas
Tob.4.b. ꝓmitias manuū tuaꝝ. Jn oīdato hilarē
al'+datū fac vultū tuū: ⁊ in exultatiōe ſanctifica de
cimas tuas. Da altiſſimo ſꝫ+ donatū ei⁹:

⁊ i bono ocl'o adinuētionē facito manuū
tuaꝝ: qm̄ dñs retribuēs ē: ⁊ ſepties tm̄ re
tribuet tibi. Noli offerre munera ꝓua: nō
C enī ſuſcipiet illa. Et noli inſpicere ſacrificiū al's+ in
iniuſtū: qm̄ dñs+vindex eſt ⁊ nō eſt apud dex
illum glīa pſone. Non accipiet dñs pſonā Ro.2.b.
in pauperē ⁊+ deprecationē leſi exaudiet. Act.10.
Non deſpiciet preces ppli: nec viduā ſi ef al's+ pc
fundat loqlā gemitus. Nōne lachryme vi tionē
due ad maxillam deſcendūt: ⁊ exclamatio
eius ſuper deducentē eas. A maxilla enim
aſcendunt vſqz ad celū: ⁊ dñs exauditor
non delectabitur in illis. Qui adorat deū i
oblectatione ſuſcipietur: ⁊ deprecatio illi⁹
vſqz ad nubes propinquabit. Oratio hu
miliantis ſe nubes penetrabit: ⁊ donec ꝓ ii de rel.
pinquet non conſolabiť: ⁊ nō diſcedet do ca. vnic
nec altiſſimus aſpiciat. Et dñs nō elonga in glo.
bit: ſed iudicabit iuſtos ⁊ faciet iudiciū ⁊ D
fortiſſimus nō habebit in illis patiētiā: vt
cōtribulet dorſū ipſoꝝ ⁊ gentibus reddet
vindictam donec tollat plenitudinem ſup
borū: ⁊ ſceptra iniquoꝝ contribulet donec
reddat hoībus ſm̄ actus ſuos ⁊ ſꝫ opa ade
⁊ ſm̄ preſumptionē illius: donec iudicet
iudiciū plebis ſue: ⁊ oblectabit iuſtos miſe
ricordia ſua. Speciosā miſericordia dei in
tempore tribulationis: quaſi nubes plu
uie in tempore ſiccitatis.

¶Ca. ſū. ¶Ex pſona omnium fideliū:
orō ad deū: de diſcretione decimata: de xp̄o
qui in eccleſia ſponſa delectatur: cuius eſt
columna ⁊ requies. Cap. xxxvi.

Miſerere noſtri deus omnium ⁊ re A
ſpice nos: ⁊ oſtende nobis lucē mi
ſerationum tuarum ⁊ immitte timorem
tuum ſuper gentes que non exquiſierunt
te: vt cognoſcant q: non eſt deus niſi tu:
vt enarrent magnalia tua. Alleua manū
tuam ſuper gentes alienas: vt videant po infra eo.
tentiam tuam. Sicut enim in cōſpectu eo Tob.9.b.
rum ſanctificatus es in nobis: ſic in con
ſpectu noſtro magnificaberis in eis: vt co
gnoſcāt te ſicut ⁊ nos cognouimus: q: nō
eſt deus preter te domine. Jnnoua ſigna:
⁊ immuta mirabilia. Glorifica manum ⁊
brachium dextrum. Excita furorem: ⁊ effū
de iram. Extolle aduerſariū: ⁊ affige ini B
micum. Feſtina tempus ⁊ memēto finis:
⁊ enarrent mirabilia tua. Jn ira flāme de
uoretur q ſaluatur ⁊ q peſſimant plebem
tuā inueniāt ꝑditionē. Contere caput prī

cipū ⁊ inimicoꝝ dicentiū non eſt aliꝰ pꝛe
ter nos. Congrega oēs tribus iacob ⁊ co-
ſup: a eo. gnoſcant qꝛ nō eſt deus niſi tu: vt enarrēt
magnalia tua ⁊ hꝛditabis eos ſicut ab ini
tio. Miſerere plebi tue ſup quā iuocatū eſt
nomē tuū: ⁊ iſrael quē coequaſti ꝑmogē
C nito tuo. Miſerere ciuitatis ſctificationis
tue hierlm: ciuitati requiei tue. Reple ſy-
on in enarrabilibus v̄tutibus tuis: ⁊ glīa
tua populum tuum. Da teſtimonium qꝛ
ab initio creature tue ſūt ⁊ ſuſcita ꝓcatiōes
quas locuti ſunt ī noīe tuo ꝓphete ꝑores.
Da mercedē + ſuſtinētibꝰ te: vt ꝓphete tui fi
al. + dñe deles iueniant: ⁊ exaudi oꝛones ſeruoꝛuꝫ
tuoꝝ. Scđm benedictionē aaron da popu
nu. 6. d. lo tuo: ⁊ dirige nos ī viā iuſtitie: + vt ſciāt
al. + ⁊ oēs q habitant terrā: qꝛ tu es + deus ꝯſpe-
al. nō hꝫ + deus ctoꝛ ſcloꝝ. Oēm eſcā manducabit venter: ⁊
eſt cibus cibo melioꝛ. Fauces ꝯtingunt ci-
bū: + ⁊ coꝛ + inſenſatuꝫ v̄ba mēdacia. Coꝛ
al. hꝫ + pꝛauū dabit triſtitiā: ⁊ homo peritus reſi-
ferre vel ſtet illi. Oēm maſculū excipiet mlier ⁊ eſt
ferre filia melioꝛ: + filie. Spēs mulieris exhila-
al. + ſen rat faciē viri ſui: ⁊ ſup oēm cōcupiſcētiam
ſuum hoīs ſuperducet deſideriū. + Si eſt lingua cu
D rationis: eſt ⁊ mitigationis ⁊ miſe: nō eſt
al. + filio vir illius ſꝫ filios hoīuꝫ. Qui poſſidet mu
al. + ſic lierem bonam incohat poſſeſſionē: adiuto
rium ſm illum eſt ⁊ colūna vt requies. Ubi
nō eſt ſepes diripiet poſſeſſio: ⁊ vbi nō eſt
mulier igemiſcit egēs. + Cui credit q nō
al. + qui hꝫ nidū: Et deflectēs vbicūqꝫ obſcurauē-
vel quis rit: qſi ſuccinctus latro exiliēs de ciuitate ī
ciuitatem.

¶ Ca. Sū. ¶ De diſcernēdis amicis: ⁊ di-
ſcernēdis cōſiliarijs: de qrenda ſocietate vi
ri ſancti ⁊ eius ꝯſilio: de locutione ſophi-
ſtica: de eruditione ſapientis ⁊ aīa ppꝛia
tētanda: de vitāda crapula. Cap. xxxvij.

A OMnis amicus dicet ⁊ ego amicitiaꝫ
copulaui: ſed eſt amicus ſolo nomi-
ne amicus. Nonne triſtitia ineſt vſqꝫ ad
moꝛtem? Sodalis autēꝫ ⁊ amicus ad ini
micitiaꝫ conuertentur. O pꝛeſumptio ne
quiſſima: vnde creata es cooperire aridaꝫ
al. + neq malicia + ⁊ doloſitate illius. Sodalis ami
nam co coniocundabitur in oblectationibus:
ſup. 9. b. ⁊ in + tempoꝛe tribulationis aduerſarius
al. + die erit. Sodalis amico condolet cauſa ven-
tris: ⁊ contra hoſtem accipiet ſcutum. Non
obliuiſcaris amici tui ī animo tuo: ⁊ nō
immemoꝛ ſis illius in opibus tuis. No
li conſiliari cū ſocero tuo: ⁊ a ꝫelantibꝰ te
abſcōde ꝯſiliū. Omnis ꝯſiliariꝰ ꝓdit cōſi-
liuꝫ: ſed eſt ꝯſiliariꝰ in ſemetipſo. A conſi
liario ſerua aīam tuā. Pꝛiꝰ ſcito q̄ ſit illiꝰ B
neceſſitas: ⁊ qd ipſe in aīo ſuo cogitabit.
Ne forte mittat ſudem in terrā ⁊ dicat ti-
bi: bona eſt + via tua: ⁊ ſtet ecōtrario vide- al. + vita
re qd tibi eueniat. Cum viro irreligioſo
tracta de ſanctitate: ⁊ cū iniuſto de iuſtitia
⁊ cū muliere de his q emulaꝛ. Cū timido
de bello: cū negociatoꝛe de traiectiōe. Cuꝫ
emptoꝛe de venditione: cū viro liuido de
gratijs agēdis. Cū ipijs de ipietate: cum
inhoneſto de honeſtate: cū opario agrario
de oī ope: cū opario ānuali deꝫ ſūmatiōe
āni: cū ſeruo pigro de multa opatiōe. Nō
attēdas his in oī ꝯſilio. Sed cū viro ſan-
cto aſſiduꝰ eſto: quēcūqꝫ cognoueris ob-
ſeruātē timoꝛē dei: cuiꝰ aīa eſt ſm animā
tuā. Quicūqꝫ titubauerit in tenebris: nō C
cōdolebit tibi. Et coꝛ boni cōſilij ſtatue te-
cuꝫ. Nō eſt. n. tibi aliud plus illo. Anima
viri ſancti enūciat aliqñ v̄a: qꝫ ſeptē circū-
ſpectoꝛes ſedētes in excelſo ad ſpeculādū.
Et in his oībus depcare altiſſimū: vt diri
gat in v̄itate viā tuā. Ante oīa opa v̄bum
verax ꝓcedat te: ⁊ an̄ oēm actū ꝯſiliū ſtabi
le. Uerbū neqꝫ imutabit coꝛ: ex quo ptes
q̄tuoꝛ oꝛiunꝛ bonū ⁊ malū: vita ⁊ moꝛs:
⁊ dūtaxat illoꝝ eſt aſſidua lingua. Uir pe-
ritus multos erudiuit: ⁊ aīe ſue ſuauis ē.
Qui ſophiſtice loqtur odibilis eſt: in oī
re defraudabitur. Nō eſt. n. illi data a dño
grā: omni. n. ſapiā defraudatꝰ eſt. Eſt ſapi-
ens aīe ſue ſapiēs: ⁊ fructꝰ ſenſus illiꝰ lau
dabilis. Uir ſapiēs plebē ſuā erudit: ⁊ fru D
ctus ſenſus illiꝰ + fideles ſunt. Uir ſapiēs al. + lau-
implebiꝛ bñdictionibꝰ: ⁊ vidētes illum dabiles
laudabūt. Uita viri in numero dierum:
dies aūt iſrael innūerabiles ſunt. Sapiēs
in populo hereditabit honoꝛē: ⁊ nomē il-
lius erit viuēs in eternū. Fili in vita tua
tēta animā tuam ⁊ ſi fuerit nequā nō des
illi ptātē. Non. n. oīa oībus expediūt: ⁊ nō 1. Coꝛ. 9.
oī anime oē genꝰ placet. Noli auidus eſſe c. ⁊ 10. f.
in oī epulatione ⁊ nō te effundas ſup oēꝫ
eſcam. In multis. n. eſcis erit īfirmitas: ⁊
auiditas appꝛopinq̄bit vſqꝫ ad choleram.
Pꝛopter crapulam multi obierūt: q aūt
abſtinēs eſt adijciet vitam.

¶ Ca. Sū. ¶ De medico honoꝛādo: de oꝛā
do ad deū in īfirmitate: de ꝯfeſſione q̄ facit

valere medicinã: de exequijs mortuoꝛ: de tpe q̃rẽde ſapie: de ſingulis artificib⁹ ſine qb⁹ nõ edificat̃ ciuitas. Cap. xxxviij.

A Honoꝛa medicũ ꝓpter neceſſitatem: Etenim illũ creauit altiſſim⁹. A deo eſt. n. oĩs medela: ⁊ a rege accipiet donatio nem. Diſciplina medici exaltabit caput il lius: ⁊ in ↄſpectu magnatoꝝ collaudabit̃. Altiſſim⁹ creauit de terra medicinã: ⁊ vir prudẽs nõ abhoꝛrebit ✝ illã. Nõne a ligno indulcata eſt aq̃ amara? Ad agnitionem hominũ ṽtus illoꝝ. Et dedit hoĩbus ſcien tiam altiſſim⁹: honoꝛari in mirabilibus ſuis. In his curãs mitigabit doloꝛẽ: ⁊ vn guẽtari⁹ faciet pigmẽta ſuauitatis: ⁊ vn ctiones ↄficiet ſanitatis: ⁊ nõ ↄſũmabun tur opera ei⁹. Pax. n. dei ſup faciez terre. Fili in tua īfirmitate nõ deſpicias teipm: ſed oꝛa dñz ⁊ ipſe curabit te. Auerte a de licto ⁊ dirige man⁹: ⁊ ab oĩ delicto mun da coꝛ tuũ. Da ſuauitatẽ ⁊ memoꝛiã ſimi laginis: ⁊ īpingua oblationẽ: ⁊ da locum medico. Etenĩ illũ dñs creauit: ⁊ nõ diſce dat a te: q2 opera eius ſunt neceſſaria. Eſt

B enĩz tps qñ in manib⁹ illoꝝ icurras: ipſi vero dñm deprecabunt̃ vt dirigat regem eoꝝ in ſanitatem ꝓpter cõuerſationez il loꝝ. Qui delinqt in conſpectu eius q fecit eũ: incidet in manus medici. Fili ī moꝛ tuũ produc lachꝛymas: ⁊ quaſi ✝ dira paſ ſus īcipe ploꝛare ⁊ ſm iudiciũ cõtege coꝛ pus illi⁹ ⁊ nõ deſpicias ſepulturã illius. Propter delaturã autẽ amare fer luctum illius vno die ⁊ ↄſolare ꝓpter ✝ triſticiã: ⁊ fac luctum ſm meritũ eius vno die vel duob⁹ ꝓpter detractionẽ. A triſtitia enĩz feſtinat moꝛs ⁊ cooperit virtutẽ: ⁊ triſti tia coꝛdis flectit ceruicẽ. In abductiõe p manet triſtitia: ⁊ ſubſtãtia inopis ſm coꝛ eius. Nõ dederis in triſtitia coꝛ tuũ: ſz re pelle eã a te: ⁊ memẽto nouiſſimoꝝ. Noli obliuiſci neq3 enĩz eſt cõuerſio: ⁊ huic ni

C hil ꝓderis ⁊ te ipm peſſimabis. Memoꝛ eſto iudicij mei: ſic. n. erit ⁊ tuũ. Mihi he ri: ⁊ tibi hodie. In reqe moꝛtui reqeſcere fac memoꝛiã eius: ⁊ cõſolare illũ in exitu ſpiritus ſui. Sapiẽtiã ſcribe in tẽpoꝛe va cuitatis: ⁊ q minoꝛat̃ actu ſapientiam pci piet q2 ſapientia replebitur. Qui tenet ara trum ⁊ qui gloꝛiatur in iaculo: ſtimulo boues agitat: ⁊ cõuerſatur in operibus eo rum: ⁊ narratio eius in filijs thauroꝝ.

Ali⁹ ✝ in illis

Exo.15.d

Su5.22.b

Alſ ✝ ſura

alſ ✝ iu ſtitiam

Coꝛ ſuum dabit ad verſandos ſulcos ⁊ vi gilia eius in ſagina vaccarum. Sic oĩs fa ber ⁊ architectus q nocte tanq̃ diẽ trãſ figit: q ſculpit ſignacula ſculptilia: ⁊ aſſi duitas eius variat picturam. Coꝛ ſuũ da bit in ſimilitudinẽ picture: ⁊ vigilia ſua pficit opus. Sic faber ferrarius ſedẽs iu xta incudem ⁊ cõſiderans opus ferri. Va poꝛ ignis vret carnes eius: ⁊ in coloꝛe foꝛ nacis cõcertatur. Uox mallei innouat au rem eius ⁊ cõtra ſimilitudinẽ vaſis ocu lus eius. Coꝛ ſuũ dabit in cõſummatio nẽ operum: ⁊ vigilia ſua oꝛnabit impfe tionẽ. Sic figulus ſedẽs ad opus ſuuz cõ uertẽs pedib⁹ ſuis rotã: q in ✝ ſolicitudi ne poſitus eſt ſemp ꝓpter opus ſuũ: ⁊ in numera eſt omnis operatio eius. In bra

D chio ſuo foꝛmabit lutũ: ⁊ ante pedes ſuos curuabit virtutẽ ſuã. Coꝛ ſuũ dabit vt cõ ſumet linitionem: ⁊ vigilia ſua mũdabit foꝛnacẽ. Oẽs hi in manib⁹ ſuis ſpe auе rũt: ⁊ vnuſqſq3 in arte ſua ſapiẽs ẽ. Sine his cibus nõ edificat̃ ciuitas. Et nõ inha bitabũt nec inambulabũt ⁊ in eccliaz nõ ✝ tranſiliẽt. Sup ſellã ✝ iudicis nõ ſede bunt: ⁊ teſtm̃ iudicij nõ itelligẽt: neq3 pa lam faciẽt iudicium ⁊ diſciplinã: ⁊ in pa bolis nõ inuenientur: ſz creaturã eui cõ firmabunt: ⁊ deprecatio illoꝛum in opera tione artis: accõmodantes animas ſuas: ⁊ conquirentes in lege altiſſimi.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ſtudio ⁊ exercitio ſapiẽ tis: de laude ipſi⁹ oꝛta ad ſanctimoniã: ope ra dei curioſe ſcrutari ꝓhibet: de ſpiritib⁹ creatis ad vindictã: ⁊ q p tẽpoꝛa ſua bo nis bona in bonũ: ⁊ malis mala in malũ creata ſunt ab initio. Cap. xxxix.

A Sapientiam omnium antiquoꝛum exquirat ſapiẽs: ⁊ in prophetis vaca bit. Narrationẽ viroꝛum nominatoꝛuz cõſeruabit: ⁊ in verſutias parabolaruz ſi mul introibit. Occulta ꝓuerbioꝛũ exqui ret: ⁊ in abſcõditis parabolarum conuer ſabitur. In medio magnatoꝛum mini ſtrabit: ⁊ in ↄſpectu preſidis apparebit. In terrã alienigenarũ gẽtium ✝ per tranſiet. Bona enim ⁊ mala in omnibus tẽtabit. Coꝛ ſuũ tradet ad vigilãdũ diluculo ad dñm qui fecit illum: ⁊ in cõſpectu altiſſi mi deprecabit̃. Aperiet os ſuũ in oꝛatiõe: ⁊ pro delictis ſuis deprecabitur. Si enĩz do minus magnus voluerit: ſpiritu itellige

alſ ✝ ſoli tudine.

alſ ✝ tra ſient

alſ ✝ iu dices

Alſ ✝ tranſiet

tie replebit illũ: ⁊ ipſe tanq̃ imbres emit
tet eloq̃a ſapiẽtie ſue: ⁊ in orone cõfitebit
dño. Et ipſe diriget conſilium eius ⁊
diſciplinam: ⁊ in abſconditis ſuis cõſilia
B bit. Ipſe palam faciet diſciplinã doctrine
ſue ⁊ i lege teſtamẽti dñi gl'iabit. Collau-
dabunt multi ſapiẽtiam eius: ⁊ uſq̃ i ſe-
culũ nõ delebitur. Non recedet memoria
Infra.44.c eius: ⁊ nomen eius requiretur a gñatione
in generationem. Sapiẽtiam eius enar-
rabũt gentes: ⁊ laudem eius enũciabit ec
cleſia. Si pmãſerit nomen eius derelinq̃t
pluſquã mille: ⁊ ſi requieuerit proderit illi.
Adhuc conſiliabor vt enarrẽ: vt furore.n.
Als + ro repletus ſum. Et in voce dicit. Obaudite
ſe plãta- me diuini fruct⁹: ⁊ quaſi + roſa plãtata ſu
te. per riuos aquarũ fructificate. Quaſi liba
nus: odorẽ ſuauitatis habete. Florete flo-
res quaſi liliũ ⁊ date odorẽ: ⁊ frõdete i gra
tiam ⁊ collaudate canticũ ⁊ bñdicite dñz
in operibus ſuis. Date nomini eius ma-
Als non gnificẽtiam: ⁊ cõfitemini illi in voce labio
hʒ + ⁊ rũ veſtrorũ: + ⁊ in cãticis labiorũ ⁊ cytha
C ris ⁊ ſic dicetis in confeſſione. Opera dñi
Gen.1.d. vniuerſa bona valde. In verbo eniʒ ei⁹ ſte-
mar.7.d tit aq̃ ſicut congeries: ⁊ in ſermõe oris il-
Als + pla lius ſicut exceptoria aquarũ: qm̃ i pcepto
cator. ipſi⁹ + placor fit: ⁊ nõ eſt minoratio in ſa
lute ipſi⁹. Opa oĩs carnis corã illo: ⁊ non
eſt q̃cq̃ã abſcõditum ab oculis ei⁹. A ſe-
culo uſq̃ in ſeculũ reſpicit: ⁊ nihil ẽ mi-
rabile i cõſpectu eius. Nõ eſt dicere q̃d eſt
Gen.7.d hoc: aut q̃d eſt iſtud: oĩa enim in tpe ſuo q̃
rent. Bñdictio illius quaſi fluuius inun
Ex.14.c. dabit: ⁊ quõ cataclyſm⁹ aridã inebriauit:
ſic ira ipſi⁹ gẽtes que nõ exq̃ſierũt eũ here
ditabit. Quomodo cõuertit aquas in ſic-
citatem ⁊ ſiccata eſt terra: ⁊ vie illius vijs
illorũ directe ſunt: ſic peccatorib⁹ offenſio
nes in ira ei⁹. Bona bonis creata ſunt ab
+ initio: ſic neq̃ſſimis bona ⁊ mala. Ini-
Als + e- tiũ neceſſarie rei vite hominũ: aqua: ignis
terno. ⁊ ferrũ: ſol: lac: ⁊ panis ſimilagine⁹: ⁊ mel
ſup.29.d ⁊ botrus vue: ⁊ oleũ ⁊ veſtimẽtũ. Hec oĩa
D ſanctis in bona: ſic ⁊ impijs ⁊ peccatoribus
in mala q̃uertent. Sũt ſpiritus q ad vin
dictam creati ſunt ⁊ in furore ſuo cõfirma
uerũt tormẽta ſua. Et in tẽpore cõſumma-
tionis effundẽt virtutẽ: ⁊ furorẽ eius q fe
cit illos cõfundent. Ignis grando fames ⁊
Infra. 40. mors: oĩa hec ad vindictã creata ſunt. Be
b. ſtiarum dentes ⁊ ſcorpij ⁊ ſerpẽtes romphea

vindicãs in exterminiũ impios. In mã-
datis eius epulabũtur: ⁊ ſuper terrã i ne-
ceſſitate preparabũtur: ⁊ in tẽporib⁹ ſuis
nõ preterient verbuʒ. Propterea ab initio
cõfirmatus ſum: ⁊ cõſiliatus ſum ⁊ cogi
taui ⁊ ſcripta dimiſi. Omnia opera dñi bo
na: ⁊ omne op⁹ hora ſua ſubminiſtrabit.
Nõ eſt dicere: hoc illo nequius eſt. Omnia
enim in tẽpore ſuo cõprobabunt. Et nũc Supra eo.
in omni corde: ⁊ ore collaudate ⁊ benedi-
cite nomẽ domini.

¶ Ca. Sũ. ¶ De occupatiõe magna ⁊ gra
ui iugo: ⁊ de omni hominum miſeria: de
tranſitu glorie ⁊ ſuperbie impioruʒ de be-
nedictione iuſtorum: de prerogatiua ti-
moris domini. Cap.xl.

OCcupatio magna creata eſt oĩb⁹ ho- A
minibus: ⁊ iuguʒ graue ſuper filios
adam a die exitus de ventre matris eorũ
uſq̃ in diem ſepulture in matrem om-
nium. Cogitationes eorum ⁊ timores
cordis adinuẽtiones expectatiõis: ⁊ dies
finitiõis: + a preſidẽte ſuper ſedẽ glorio- Als +
ſam: uſq̃ ad humiliatũ in terrã ⁊ cinerẽ reſidẽtes
ab eo qui vtitur hyacintho ⁊ portat coro
nam uſq̃ ad euʒ q operitur lino crudo.
Furor ʒelus: tumultus: fluctuatio: ⁊ ti-
mor mortis: iracũdia pſ̃euerãs: ⁊ contẽ-
tio ⁊ in tempore refectiõis in cubili ſom
nus noctis immutat ſciẽtiam eius. Mo
dicũ + autẽ tanquã nihil in requie: ⁊ ab Als non
eo in ſomnis quaſi in die reſpectus. Cõ- hʒ + autẽ
turbatus eſt in viſu cordis ſui: tãq̃ʒ q eua
ſerit i die belli. In tẽpore ſalutis ſue exur-
rexit: ⁊ admirans ad nullũ timorẽ: cum
oĩ carne ab hoĩe uſq̃ ad pecus: ⁊ ſup pec-
catores ſeptuplũ. Ad hec mors ſanguis
cõtẽtio ⁊ rõphea: oppſ̃ſiões fames ⁊ cõtri- Gen.7.b
tio ⁊ flagella. Sup iniquos creata ſũt hec infra.41.b
oĩa ⁊ pp̃ illos factus eſt cataclyſmus. Oĩa 13.q.2.c.i
enim que de terra ſunt in terrã cõuertẽ- eccleſiaſti-
tur: ⁊ aque oẽs in mare cõuertẽtur. Oẽ co
munus ⁊ iniq̃tas delebitur: ⁊ fides i ſecu
lum ſtabit. Subſtãtie iniuſtorum ſicut flu-
uius + ſiccabũtur: ⁊ ſicut tonitruũ ma- Als + ſic-
gnuʒ in pluuia perſonabũt. In aperiẽdo cabitur
manus ſuas letabitur: ſic preuaricatores C
in cõſummatiõe tabeſcẽt. Nepotes impiorũ
nõ multiplicabũt ramos: ⁊ radices im-
mũde ſuper cacumen petre ſonãt. Super
omnem + aquam viriditas ⁊ ad oraʒ flu Als +
minis añ omne fenum euelletur. Gr. tia ecam

ſicut paradiſus in benedictiõibus: ⁊ miſe
ricordia in ſeculũ permanet. Vita ſibi ſuf
ficiẽtis operarij cõculcabitur: ⁊ in ea inue
Als non nies theſaurũ. + Filij edificatio ciuitatis
hz + filij. cõfirmabit nomẽ: ⁊ ſup hãc mulier imma
culata cõputabit. Vinũ ⁊ muſica letificãt
cor: ⁊ ſup vtraq; dilectio ſapientie. Tibie
⁊ pſalterium ſuauem faciũt melodiam:
⁊ ſuper vtraq; lingua ſuauis. Grãm ⁊ ſpẽ
deſiderabit oculus tu⁹: ⁊ ſup hec virides
D ſatiões. Amicus ⁊ ſodalis in tẽpore cõue
niẽtes: ⁊ ſuper vtroſq; mulier cũ viro.
Fratres in adiutoriũ in tempore tribu
latiõis ⁊ ſup eos miſericordia liberabit.
Aurum ⁊ argẽtum ⁊ cõſtitutio pedũ: ⁊
ſup vtrũq; cõſiliũ beneplacitum. Faculta
Als + tes ⁊ + virtutes exaltãt cor: ⁊ ſuper hec ti
victus. mor dñi. Nõ ẽ in timore dñi minoratio: ⁊
nõ eſt i eo inqrere adiutoriũ. Timor dñi
Als non ſicut bñdictio paradiſus: + ⁊ ſup omnẽ
hz + et gl'iam operuerũt illum. Fili in tẽpore vi
te tue ne indigeas. Melius eſt enim mori
q̃ indigere. Vir reſpiciẽs in mẽſam alie
nam: nõ eſt vita eius in cogitatiõe vict⁹.
Alit enim aiã ſuã cibis alienis. Vir aũt
Als + di + diſciplinat⁹ ⁊ eruditus cuſtodiet ſe. In
ſcretus. ore imprudẽtis + cõculcabitur inopia: ⁊
Als + cõ in vẽtre eius ignis ardebit.
culcabit

¶ Ca. Sũ. ¶ De memoria mortis ⁊ iu
dicij: de perditione impiorum: de bono
nomine curando: de ſapientia publican
da: monet a diuerſis vicijs abſtinere: de
fugiẽda muliere. Cap. xlj.

A O Mors q̃ amara eſt memoria tua ho
Als + in mini + pacem habẽti in ſubſtãtijs
iuſto ⁊ ſuis: viro quieto ⁊ cuius vie directe ſũt i
omnibus: ⁊ adhuc valẽti accipere cibũ.
O mors bonum eſt iudicium tuum ho
mini indigẽti ⁊ qui minoratur viribus
defecto etate ⁊ cui de oĩbus cura ẽ ⁊ incre
dibili: q perdit ſapiẽtiam. Noli + metue
Als + re iudiciũ mortis. Memẽto q̃ añ te fue
timere rũt ⁊ que ſuperuẽtura ſunt tibi. Hoc iu
dicium a dño omni carni: ⁊ que ſuperue
niẽt tibi in beneplacito altiſſimi: ſiue de
cem ſiue centum ſiue mille anni. Nõ ẽ.n.
in inferno accuſatio vite. Filij abomina
B tionum fiũt filij peccatorum: ⁊ q conuer
56. di. c. ſantur ſecus domos impiorum. Filiorũ
ſi. peccatorum periet hereditas: ⁊ cũ ſemi
2. q. 7. c. q̃ ne illorum aſſiduitas opprobrij. De patre
ritur. impio querũtur filij quoniam propter il

lũ ſunt in opprobrio. Ve vobis viri im
pij: q dereliquiſtis legẽ dñi altiſſimi. Et ſi
nati fueritis: in maledictione naſcemini
ſi mortui fueritis in maledictiõe erit pars
veſtra. Oĩa que de terra ſunt in terrã cõ ſ. 40. b.
uertẽtur: ſic impij a maledicto in perdi 13. q. 2. c.
tionem. Luctus hominum in corpore ip in eccleſia
ſorum: nomẽ autem impiorum delebit. ſtico
Curã habe de bono nomine: ⁊ hoc.n. ma C
gis permãebit tibi q̃ mille theſauri p̃cio 11. q. j. ca.
ſi ⁊ magni. Bone vite numer⁹ dierũ: boni volo ipn.
autẽ nomẽ permanebit in euũ. Diſcipli p Guid.
nam in pace cõſeruate filij. Sapiẽtia enim Puer. 22.
abſcõdita ⁊ theſaurus + inuiſus: q̃ vtilitas ſ. 20. a.
in vtriſq;? Melior ẽ hõ q abſcõdit ſtulticiã Als + oc
ſuam: q̃ homo qui abſcondit ſapientiam cultus.
ſuã. Verũtamẽ reuertimini in his q̃ pce
dũt de ore meo. Nõ eſt.n. bonũ omnẽ irre
uerẽtiam obſeruare: ⁊ non oia oĩbus be D
ne placẽt in fide. Erubeſcite a patrẽ ⁊ a ma
tre de fornicatiõe: ⁊ a preſidẽte ⁊ a potẽte
de mẽdacio: a principe ⁊ a iudice de deli
cto: a ſynagoga ⁊ plebe de iniqtate: a ſo
cio ⁊ amico de iniuſtitia: ⁊ de loco in quo
habitas de furto: de veritate dei ⁊ teſtõ: de di
ſcubitu i panib⁹ ⁊ obfuſcatiõe dati ⁊ acce
pti: a ſalutãtib⁹ de ſilẽtio: a reſpectu mulie Lu. 14.
ris fornicarie: ⁊ ab auerſiõe vult⁹ cognati.
Ne auertas faciẽ a pximo tuo: ⁊ ab auferẽ
do p̃tẽ ⁊ nõ reſtituẽdo. Ne reſpicias mu
lierẽ alieni viri: ⁊ ne ſcruteris ancillã ei⁹: Als non
neq; ſteteris ad lectũ ei⁹. + Caue ab ami hz caue.
cis de ſermõibus improperij: ⁊ cum dede
ris ne impropere.

¶ Ca. Sũ. ¶ De nõ publicatiõe ſermõis
abſcõditi: de pſonarũ nõ acceptiõe: ⁊ de qbuſ
dã vitijs pticularib⁹: de filia luxurioſa cu
ſtodiẽda: ⁊ fugiẽda muliere ↄtentioſa. c. xlij. A

Non duplices ſermonem auditus
de reuelatiõe ſermonis abſcõditi: ⁊
eris vere ſine cõfuſione: ⁊ inuenies grãm
in cõſpectu omnium hominum. Ne pro
his omnibus confundaris: ⁊ ne accipias
perſonam vt delinquas. De lege altiſſimi Als + al
⁊ teſtamẽto: ⁊ de iudicio + iuſtificare im tiſſimi
piũ: de verbo ſociorũ ⁊ viatorũ: ⁊ de datiõe
hereditatis amicorũ: de equalitate ſtatere ⁊
ponderũ: de acqſitione multorũ ⁊ pau
corũ: ⁊ de corruptione emptiõis ⁊ negocia
torũ: ⁊ de multa diſciplina filiorũ: ⁊ ſuo
peſſimo lat⁹ ſanguinare ſup mulierẽ ne
quã bonum eſt ſignũ. Vbi manus multe

ſunt:daude:⁊ quodcūq; trades numera
⁊ appēde:datū vero ⁊ acceptū oē deſcribe.
De diſciplina inſenſati ⁊ fatui:⁊ de ſenio-
ribꝰ q iudicātur ab adoleſcētibus: ⁊ eris
eruditus in oībus:⁊ probabilis in cōſpe-
ctu oium viroꝝ. Filia patris abſcōdita ē:vi
gilia ⁊ ſollicitudo eius aufert ſomnū: ne
forte in adoleſcētia ſua adultera efficiat̄:⁊
cū viro cōmorata odibilis fiat: nequādo
polluat̄ in virginitate ſua ⁊ in paternis ſuis
grauida inueniat̄:ne forte cū viro cōmo
rata trāſgrediat̄ aut certe ſterilis efficiat̄.
E.26.b. Sup filiā luxurioſā cōfirma cuſtodiā:
nequādo faciat te i opprobriū venire ini-
micis:a detractiōe in ciuitate ⁊ obiectiōe
plebis ⁊ fundat te in multitudine ppli.
C Oī homini noli + attēdere in ſpē:⁊ i me
Al's+ dio mulierū noli cōmorari. De veſtimē-
attēdere. tis.n. pcedit tinea:⁊ a muliere iniqtas vi
ri. Melior eſt.n. iniqtas viri q̄ bñfaciens
mulier:⁊ mulier cōfundēs i opprobriū.
Memor ero igit̄ operū dñi:⁊ q̄ vidi ānū
ciabo in ſmōībus dñi opa eius. Sol illu
minās p oīa reſpexit:⁊ glīa dñi plenū eſt
opus eiꝰ. Nōne dñs fecit ſanctos enarra-
re oīa mirabilia ſua:q̄ ꝯfirmauit dñs ops
ſtabilis i glīa ſua. Abyſſū ⁊ cor hoīum +
al's+iue inueſtigauit:⁊ i aſtutia eoꝝ + excogitauit.
ſtigabit Cognouit enim dñs oēm ſciam:⁊ iſpexit
B in ſignū eiꝰ annūciās q̄ pterierūt ⁊ q̄ ſup
al's+ ex- uentura ſunt:reuelans veſtigia occultoꝝ.
cogita- Nō pterit illū oīs cogitatꝰ: ⁊ nō abſcōdit
bit ſe ab eo vllus ſmo. Magnalia ſapie ſue de
corauit q̄ ē an̄ ſeculū ⁊ vſq; in ſclm: neq;
adiectū ē neq; minuet̄ ⁊ nō eget alicuiꝰ
cōſilio. Q̄ deſiderabilia oīa opera eius:⁊ tā
q̄ ſcintilla + q̄ eſt ꝯſiderare. Oīa hec viuūt
⁊ manēt in ſeculū: ⁊ in oī neceſſitate oīa
al'.+ quā obaudiūt ei. Oīa duplicia:vnū ꝯ vnū: ⁊
nō fecit qcq̄ deeſſe. Uniuſcuiuſq; ꝯſerua-
al's non bit bona. + Et q̄s ſciēs ꝯfirmabit fortitu-
hꝫ + Et dinē eiꝰ? Et q̄s ſatiabit̄ vidēs glīā eius.
qs ſciēs ¶ Ca. Sū. ¶ Enunciat mirabilia dei:lau-
ꝯfirma- dat creatorem:⁊ in laude eius dicit ſe de-
bit forti ficere. Cap. xliij.
tudinē
eius A Ltitudinis firmamētū: pulchritu-
do eius ſpēs celi in viſiōe glīe. Sol
A in aſpectu annūcians in exitu:vas ammi
rabile opus excelſi. In meridiano exurit
terrā:⁊ i ꝯſpectu ardoris eiꝰ q̄s poterit ſu-
ſtinere? Fornacē cuſtodiēs in operibus
ardoris. Tripliciter ſol exurēs montes

radios igneos exufflās:⁊ refulgēs radijs
ſuis obcecat oculos. Magnꝰ dñs q fecit il
lū:⁊ in ſermōibꝰ eiꝰ + feſtinauit iter. Et Al's+
luna in oībus in tpe ſuo:oſtēſio tpis ⁊ ſi- feſtinat
gnū eui. A luna ſignū diei feſti:lumina-
re qd̄ minuit̄ in ꝯſummatiōe. Mēſis ſꝫ B
nomē eiꝰ eſt:creſcēs + mirabilr in ꝯſum Al's+
mationē. Uas + caſtroꝝ in excelſis:in fir- admira-
mamento celi rñdens glīoſe. Spēs celi biliter
glīa ſtellaꝝ:mūdū illuminās in excelſis Al's+
dñs. In verbis + ſancti ſtabūt ad iudiciū caſtorū
⁊ nō deficient in vigilijs ſuis. Uide arcū:⁊ Al's+
benedic + eū q fecit illum. Ualde ſpecio- ſctis
ſus eſt in ſplendore ſuo. Gyrauit celum al's non
in circuitu glīe:manus excelſi aperuerūt hꝫ + eū
illū. Imperio ſuo accelerauit niuē:⁊ acce-
lerat choruſcationes emittere iudicij ſui.
Propterea apti ſunt theſauri:⁊ euolaue-
rūt nebule ſicut aues. In magnitudine
ſua poſuit nubes:⁊ confracti ſunt lapides
grādinis. In cōſpectu eius cōmouebunt̄
mōtes:⁊ in volūtate eiꝰ aſpirauit nothꝰ.
Uox tonitrui eiꝰ + verberauit terrā:tēpe- al's+ ver
ſtas aqlōis ⁊ ꝯgregatio ſpūs:⁊ ſic auis de berabit
ponēs ad ſedēdū aſpergit niuē:⁊ ſic locu-
ſta demergēs deſcēſus eiꝰ. Pulchritudinē C
+ cādoris eiꝰ ammirabit̄ occulus:⁊ ſup Al's+
imbrē eiꝰ expaueſcit cor. Gelu ſicut ſalē coloris
effundet ſup terrā:⁊ dū + gelauerit fiet tā Al's+
q̄ cacumina tribuli. Frigidꝰ ventꝰ aqlo nauerit
flauit ⁊ gelauit criſtallus ab aq̄. Sup oēm
cōgregationē aquaꝝ regeſcet:⁊ ſicut lori-
ca iduet ſe aqs. Et deuorauit mōtes ⁊ exu-
ret deſertū:⁊ extinguet viride ſicut ignē.
Medicina oium in feſtinatiōe nebule: ⁊
ros obuiās ab ardore veniēti humilē effi
ciet eū. In ſmone eiꝰ ſiluit vētus:⁊ cogi-
tatiōe ſua placauit abyſſū:⁊ plātauit illū
dñs ieſus. Qui + nauigat mare + enarrat al's + na
picula eiꝰ:⁊ audiētes auribꝰ nr̄is + āmi uigant
rabimur. Illic pclara opa ⁊ mirabilia: va Al's+
ria beſtiaꝝ genera ⁊ oium pecoꝝ:⁊ creatu- enarrāt
ra + beluaꝝ. Propter ipm cōfirmatus eſt al's+ nō
itineris finis:⁊ in ſmone eiꝰ cōpoſita ſūt D
oīa. Multa dicimꝰ ⁊ deficimꝰ vbis:ꝯſum al's + be-
matio aūt ſmonū:ipſe ē. In oībꝰ glīan- ſtiarum
tes:ad qd valebimus? Ipſe.n. ops ſup oīa al's+ ꝯſu
opa ſua. Terribilis dñs ⁊ magnꝰ vehemē matus
ter:⁊ mirabilis potētia ipſiꝰ. Glīficātes do p ā
minū q̄tuncūq; potueritis ſupualebit
adhuc:⁊ ammirabilis magnificētia eiꝰ. Be
nedicētes dñm exaltate illū quantū pote-

ſtis: maior eniꝫ eſt oī laude. Exaltātes eū:
al's + per replemini virtute. Ne laboretis: nō.n. +
uenietis cōprehēdetis. Quis videbit eū ⁊ enarra-
al's + a bit: ⁊ qs magnificabit eū ſicut ē + ab ini-
pncipio tio? Multa abſcondita ſunt maiora his.
Pauca.n. vidimus opeꝝ ei⁹. Oia āt dn̄s
fecit: ⁊ pie agentibus dedit ſapientiam.

¶ Ca. Sū. ¶ Laudat generalr viros glo-
rioſos: de laudibus enoch: noe abraam:
iſaac ⁊ iacob. Cap. xliiij.

A Laudem us viros glioſos: ⁊ parentes
noſtros in generatione ſua. Multaꝫ
gloriā fecit dn̄s magnificentia ſua a ſecu-
lo. Dominantes in poteſtatibus ſuis: ho-
mines magni virtute ⁊ prudentia ſua p̄-
diti: nunciantes in prophetis dignitateꝫ
pphetarū: ⁊ imperantes in p̄ſenti popu-
lo: ⁊ virtute prudentie populis ſanctiſſi-
al's + ma verba. In + pueritia ſua req̄rētes mo-
peritia dos muſicos: ⁊ narrātes carmine ſcriptu-
rarū. homines diuites i virtute pulchri
tudinis ſtudiū habētes: pacificātes in do
B mib⁹ ſuis. Oēs iſti in generationib⁹ gen
tis ſue gloriam adepti ſunt: ⁊ in diebus
ſuis habētur in laudib⁹. Qui de illis na-
al. + ⁊ eū ti ſunt: reliquerūt nomē narrādi laudes
al's + p̄ſe eorū. Et ſunt quorū nō eſt memoria. Pe
uerat bo rierūt quaſi qui non fuerint: ⁊ nati ſunt
na hr̄di- quaſi nō nati: ⁊ filij eorū cū ipſis. Sꝫ illi
tas ⁊ ne viri miſericordie ſunt: quoꝝ pietates nō
potum defuerūt. + Cū ſemine eoꝝ + pmanēt bo-
C na hereditas ſancta nepotes eoꝝ. Et inte-
al's + ma ſtamētis ſtetit ſemē eoꝝ: ⁊ filij eoꝝ pp il-
net los vſqꝫ in eternū + manēt. Semē eoꝝ ⁊
al's + ge glia eorū nō derelinquet. Corpora eorum
neratio- in pace ſepulta ſūt: ⁊ nomē eoꝝ viuet i +
nes ⁊ ge gn̄ationem ⁊ gn̄ationē. Sapientiā ipſoꝝ
neratio- narrēt populi: ⁊ laudē ipſoꝝ nūciet eccle-
nes. ſia. Enoch placuit deo ⁊ trāſlatus ē in pa-
ſ.39.b. radiſum: vt det gentibus ſapiam. Noe in-
Ge.5.c. uētu⁹ eſt pfectus iuſtus: ⁊ in tpe iracūdie
heb.11.b factus eſt recōciliatio. Ideo dimiſſuꝫ eſt
Ge.6.b. reliquū terre: cū factū eſt diluuiū. Teſta-
heb.11.a mēta ſeculi poſita ſunt apud illū: ne deleri
Ge.17.a. poſſit diluuio oīs caro. habraā magn⁹ pī
D multitudinis gentiū: ⁊ nō eſt inuēt⁹ ſi-
Ge.22.c. milis illi in glia. Qui ꝯſeruauit legeꝫ ex-
heb.11.d celſi: ⁊ fuit in teſtamēto cuꝫ illo. In carne
al's + fir- ei⁹ ſtare fecit + teſtm̄ ⁊ in tētatione inuē-
mamen tus eſt fidelis. Ideo iureiurādo dedit illi
tum gliaꝫ in gēte ſua creſcere illū + quaſi ter-
al's + ſic re cumulū: ⁊ vt ſtellas exaltare ſemen ei⁹:
⁊ hereditare illos a mari vſqꝫ ad mare: ⁊
a flumine vſqꝫ ad terminos + terre. Et Al's + terraꝝ
iſaac eodē mō fecit pp habraā patrē eius.
Benedictionē omniū gētiū dedit illi do-
minus: ⁊ teſtamētum ſuū cōfirmauit ſu
p caput iacob. Agnouit eū in bn̄dictiōi-
bus ſuis: ⁊ dedit illi hr̄editatē: ⁊ diuiſit il-
li partē in tribub⁹ duodecim. Et ꝯſerua-
uit illi homines miſericordie: iuenietes
gratiam in + oculis omnis carnis. Al's + ꝯſpectu

¶ Ca. Sū. ¶ De laudibus moyſi ⁊ aaron
⁊ phinees. Cap. xlv.

Dilectus deo ⁊ hominibus moyſes: A
cuius memoria in benedictiōe eſt.
Similem illum fecit in gloria ſanctorū
⁊ magnificauit eum in timore inimico- Exo.11.a.
rū: ⁊ in verbis ſuis mōſtra placauit. Glo
rificauit illum in conſpectu regum: ⁊ iuſ
ſit illi corā populo ſuo: ⁊ oſtēdit illi gliaꝫ
ſuā. In fide ⁊ lenitate ipſius ſanctū fecit il
luꝫ: ⁊ elegit eū ex oī carne. Audiuit enim
eū ⁊ vocē ipſi⁹: ⁊ induxit illū in + nubeꝫ. al's + nube
Et dedit illi cor ad pcepta: ⁊ legē vite ⁊ di-
ſciplinē: docere iacob teſtm̄ ſuū: ⁊ iudicia
ſua iſrl̄. Excelſuꝫ fecit aaron fratrē: + ſuū al's + ei⁹
⁊ ſilem ſibi de tribu leui. Statuit ei teſtm̄
eternū ⁊ dedit illi ſacerdotiū gentis ⁊ bea
tificauit illū in gloria. Et circūcinxit euꝫ B
zona iuſtitie: ⁊ induit eū + ſtola glorie: ⁊ al's + ſtolam
coronauit euꝫ in vaſis virtutis. + Circū
pedes ⁊ femoralia ⁊ humerale poſuit ei: ⁊ Exo.28.f
+ cinxit illū tintinabulis aureis pluri- al's + cir-
mis in gyro: dare ſonituꝫ in inceſſu ſuo: cumpe-
auditum facere ſonitum in tēplo in me- diles
moriam filijs gētis ſue. Stolaꝫ ſanctam al's + cir
auro ⁊ hyacintho ⁊ purpura: opus texti- cūcinxit
le: viri ſapiētis iudicio ⁊ veritatē prediti.
Torto cocco opus artificis gēmis pcio-
ſis figuratis in ligatura auri ⁊ + ope lapi al. + ope
darij ſculptis in memoriā ſm̄ numeruꝫ
tribuū iſrl̄. Corona aurea ſup mitrā ei⁹
expſſa ſigno ſctītatis: glia honoris ⁊ opus
virtutis: d̄ſiderio oculoꝝ ornata. Sic pul
chra añ ipſ nō fuerūt talia vſqꝫ ad + oriē-
tē. Nō ē idut⁹ illa alienigēa aliqs: ſꝫ tm̄ fi-
lij ipſi⁹ ſoli ⁊ nepotes ei⁹ p omne tēpus. Al's + originē.
Sacrificia ipſius + cōſummata ſunt igni
quotidie. Cōpleuit moyſes man⁹ eius: ⁊ C
vnxit illū oleo ſctō. Factū ē illi i teſtamē- al's + cō-
tū eternū ⁊ ſemini ei⁹ ſicut dies celi: fun ſumpta
gi ſacerdotio ⁊ habr̄ laudē ⁊ + glificare po Le.8.b.
pulū ſuum in nomine ſuo. Ipſum elegit al's + glorificauit.

ab omni viuēte offerre ſacrificiū deo incē
ſum ⁊ bonū odorem: in memoriā placare
ꝓ populo ſuo. Et dedit illi in ꝑceptis ſuis
poteſtatē: in teſtamentis iudicioꝝ docere
iacob teſtimōia: ⁊ i lege ſua lucē dare iſrl'.
Quia ꝯ illū ſteterunt alieni: ⁊ propter in
Nu.16.a. uidiam circundederunt illū homines i
deſerto q erant cum dathan ⁊ abyron ⁊ cō
gregatio chore in iracundia. Uidit dñs de-
us ⁊ nō placuit illi: ⁊ cōſumpti ſunt i im-
petu iracundie. Fecit illis mōſtra: ⁊ cōſum
pſit illos i flāma ignis. Et addidit aarō glo
riā ⁊ dedit illi hereditatē: ⁊ pmitias + fru
als + fructuum gū terre diuiſit illi. Panē ipſius i pmis
parauit in ſatietatē: nā ⁊ ſacrificia domini
B edent que dedit illi, ⁊ ſemini eius. Ceterū
+ inter gētes nō hereditabit: ⁊ pars nō eſt
al. + i terra gens illi in gēte. Ipſe eſt enī pars eius ⁊ heredi
tas. Phinees filius eleazari tertius i glia
imitando eū in timore + dñi: ⁊ ſtare in re
als + dei uerētia gētis: in bonitate ⁊ alacritate ani-
me ſue placuit deo iſrael. Ideo ſtatuit + illi
Nu.25.c teſtm̄ pacis ⁊ pncipem ſanctorum ⁊ gētis
al. + ad illum ſue: vt ſit illi ⁊ ſemini eiꝰ ſacerdotij digni
tas in eternum. Et teſtm̄ + dauid regis fi-
al. + regi filio lij ieſſe de tribu iuda: hereditas ipſi ⁊ ſemi
ni eius vt daret ſapiā in cor noſtrū iudi-
care gentem ſuam in iuſtitia: ne aboleren-
tur bona ipſorum ⁊ gloriam ipſorum in
gentem eorum eternam fecit.

¶ Ca. Sū. ¶ De laudibus ioſue: caleph et
ſamuelis. Cap. xlvi.

A Ortis in bello ieſus naue ſucceſſor
moyſi in prophetis: qui fuit magnꝰ
ſm̄ nomen ſuum: maximus in ſalutem
electorum dei: expugnare inſurgentes ho-
ſtes: vt ſequeretur hereditatem iſrl'. Quā
gloriam adeptus eſt + in tollendo manus
als + extollendo ſuas: ⁊ iactando contra ciuitates romphe
as. Quis ante illum ſic reſtitit. Nā hoſtes
ipſe dominus percuſſit. Aut non in iracū
dia eius impeditus eſt ſol: ⁊ vna dies facta
Joſu. 10. eſt quaſi duo? Inuocauit altiſſimū potē-
tem in oppugnando inimicos vndiq: ⁊
audiuit illum magnus ⁊ ſanctus deus in
ſaxis grandinis virtutis valde fortis. Im
B. petum fecit contra gentem hoſtilē: ⁊ in de
ſcenſu perdidit contrarios vt cognoſcāt gē
tes potentiam eius: quia contra + deū pu
als + dñū gnare nō eſt facile: ⁊ ſecutus eſt a tergo po
tentes. Et in diebus moyſi miſericordiā
fecit ipſe ⁊ caleph filius iephone: ſtare con-
tra hoſtem ⁊ prohibere gentem a peccatis: Nu. 14. a
⁊ + perfringere murmur malicie. Et ipſi als + perſtringere
duo ꝯſtituti a piculo liberati ſunt a nu-
mero ſexcētorū miliū peditū: inducere
illos in hereditatē in terra q manat lac ⁊
mel. Et dedit dñs ipſi caleph fortitudinē:
⁊ vſq in ſenectutē pmanſit illi virtus vt
aſcēderet in excelſum terre locum: ⁊ ſemē
ipſius obtinuit hereditatem. Et viderunt Joſ. 14. c
omnes filij iſrael: q bonum eſt obſequi ſan
cto deo. Et iudices ſinguli ſuo noie' quo-
rum nō eſt corruptū cor: q nō auerſi ſunt C
a dño vt ſit memoria illorū in benedictio
ne. Et oſſa eorum pullulant de loco ſuo: ⁊
nomen eorum permanet in eternum: +
permanēte ad filios illorum ſanctorū vi- als + permanēs.
rorum gloria. Dilectus a dño + deo ſuo ſa als non hꝫ + deo
muel ꝓpheta dñi: renouauit imperium: 26. q. 5. c.
⁊ vnxit principes in gēte ſua. In lege dñi ne mirū
cōgregationē iudicauit: ⁊ vidit deum ia- in ꝟ. a na
cob ⁊ in fide ſua probatus ē ꝓpheta. Et co tiuitate.
gnitus eſt in vbis ſuis fidelis q: vidit + D
deum lucis. Et inuocauit dñm oipotētē al. + dñm
in oppugnādo hoſtes circūſtātes vndiq: als +
in oblatiōe viri + inuiolati. Et intonuit imolati.
de celo dñs: ⁊ in ſonitu magno auditam 1. reg. 7. c.
fecit vocem ſuam: ⁊ cōtriuit principes ty- 1. re. 12. a
riorū ⁊ oēs duces philiſtijm. Et añ tps fi als + obdormiuit
nis vite ⁊ ſeculi teſtimoniū ꝑbuit in cō-
ſpectu dñi ⁊ xpi. Pecūias ⁊ vſq ad cal-
ciamēta ab oi carne nō accepit: ⁊ nō accu-
ſauit illū hō. Et poſt hec + dormiuit ⁊ + al. + notū
notū fecit regi: ⁊ oñdit illi finē vite ſue: ⁊
exaltauit vocē eius de terra in ꝓphetia de-
lere impietatem gentis.

¶ Ca. Sū. ¶ De nathan ⁊ laudibꝰ dauid
⁊ ſalomōis: ⁊ iterfectiōe golie: de roboā i-
prudētia ⁊ hieroboā idolatria q fecit pec
care iſrael. Cap. xlvij.

P Oſt hec ſurrexit nathan ꝓpheta i die A
bus dauid. Et qſi adeps ſeparatꝰ + a als habet + eſt.
carne ſic dauid a filijs iſrl'. Cū leonibꝰ lu
ſit quaſi q cum agnis: ⁊ in vrſis ſilr fecit
ſicut in agnis ouium. In iuuentute ſua 1. re. 17. f.
nunquid nō occidit gigantem: ⁊ abſtulit
opprobriū de gente. In tollēdo manum
in ſaxo funde deiecit exultationem golie:
vbi inuocauit + dominū oipotentē. Et
dedit in dextera eius tollere hominē for- als + deū
tem i bello: ⁊ exaltare cornu gētis ſue. Sic
in decem milibus glorificauit eū: ⁊ lau 1. re. 18. b
dauit eū in benedictionibus dñi in offe-
rendo illi

rendo illi coronã glorie. Cõtriuit. n. ini-
micos vndiq3: ⁊ extirpauit philiſtijm cõ
trarios vſq3 in hodiernum diẽ. Cõtriuit
B cornu ipſoꝝ vſq3 in eternu3. In oĩ opere
dedit ꝯfeſſionẽ ſancto: ⁊ excelſo in vbo glo
rie. De omni corde ſuo laudauit dñm: ⁊
dilexit eum q fecit illu3: ⁊ dedit illi ꝯ ini-
micos potẽtiã. Et ſtare fecit cantores con
al's + modulos tra altare: ⁊ in ſono eoꝝ dulces fecit + mo
dos: ⁊ dedit in celebrationib⁹ decus: ⁊ or-
nauit tẽpora vſq3 in cõſũmationẽ vite: vt
laudarent nomẽ ſanctũ dñi: ⁊ amplifica-
al's + ſpiritus rent mane dei ſanctitatẽ. + Chriſtus pur
gauit peccata ipſius: ⁊ exaltauit in eternũ
2.re.12.d. cornu ei⁹. Et dedit illi teſtamẽtũ + regni:
al's + regum ⁊ ſedem glorie in iſrael. Poſt ipſu3 ſurre
xit filius ſenſat⁹: ⁊ ꝓpter illũ + deiecit oẽ3
al. + regnauit in latitudie potẽtiã inimicoꝝ. Salomõ imperauit in
diebus pacis: cui ſubiecit deus oẽs hoſtes
vt ꝯderet domũ in noĩe ſuo: ⁊ pararet ſan
C ctitatẽ in ſempiternũ queadmodũ erudi
tus eſt in iuuẽtute ſua. Et iplet⁹ eſt quaſi
flumen ſapia: ⁊ terram retexit anima ſua.
Et repleſti in cõparationibus enigmata:
ad iſulas longe diuulgatũ eſt nomẽ tuũ:
⁊ dilect⁹ es in pace tua. In cantilenis ⁊ ꝓ-
uerbijs ⁊ cõparationib⁹ ⁊ interpretationi
al. nõ h3 + dei bus mirate ſunt terre: ⁊ in nomie dñi +
dei cui eſt cognomẽ deus iſrael. Collegiſti
quaſi auricalchu3 aurum: ⁊ vt plumbu3
3.re.11.B. cõpleſti argentũ. Et inclinaſti femora tua
mulierib⁹. Poteſtatẽ habuiſti in corpo-
re tuo. Dediſti maculã in glia tua: ⁊ pro-
phanaſti ſemẽ tuu3 iducere iracũdia3 ad
liberos tuos: ⁊ in ceteris ſtultitiã tuã: vt
al's + ephrẽ faceres ipſiu3 bipartitu3: ⁊ ex + ephraim
iperare iperium durũ. Deus aũt nõ dere-
linquet miſericordiã ſuã ⁊ non corrũpet
nec delebit opera ſua: neq3 ꝑdet a ſtirpe ne-
D potes electi ſui: ⁊ ſemen eius q diligit do-
minu3 nõ corrũpet. Dedit aũt reliquum
Jacob ⁊ Dauid de ipſa ſtirpe. Et finem ha-
3.re.12.c. buit ſalomon cũ patrib⁹ ſuis. Et dereliq̃t
poſt ſe de ſemine ſuo gentis ſtultitiam: ⁊
iminutu3 a prudentia roboam q auertit
gentem conſilio ſuo: ⁊ hieroboam filium
nabath q peccare fecit iſrael: ⁊ dedit viã pec
candi effraim: ⁊ plurima redundauerũt
peccata ipſoꝝ. Ualde. n. auerterunt illos a
terra ſua. Et queſiuit omnes neqtias vſq3
dum preueniret ad illos defenſio: ⁊ ab oi-
bus peccatis liberauit eos.

¶ Ca. Sũ. ¶ De laudibus helye: heliſei:
Ezechie: ⁊ Eſaie. Cap. xlviij.

Et ſurrexit helyas ꝓpheta q̃ſi ignis: A
⁊ verbũ ipſi⁹ q̃ſi facula ardebat. Qui 3.re.17.b
iduxit in illos famẽ: ⁊ imitãtes illũ inui-
dia ſua pauci + facti ſunt. Nõ. n. poterãt ſu al's + tabefacti
ſtinere ꝓcepta dñi. Uerbo dñi cõtinuit ce-
lum: ⁊ deiecit a ſe ignẽ terre. Sic amplifi
catus eſt helyas in mirabilib⁹ ſuis. Et qs al's + ſuſcitaſti
poteſt ſibi gliari tibi? Qui + ſuſtuliſti mor
tuu3 ab iferis de ſorte mortis in vbo dñi
dei: q deieciſti reges ad pniciem: ⁊ cõfre-
giſti facile potẽtiam ipſoꝝ ⁊ glioſus de le-
cto ſuo. Qui audis in ſyna iudiciu3: ⁊ in al's + choreb
+ oreb iudicia defenſiõis. Qui vngis re-
ges ad + penitẽtiam: ⁊ ꝓphetas facis ſuc- al's + potentias
ceſſores poſt te. Qui receptus eſt in turbi
ne ignis in curru equoꝝ igneoꝝ q inſcri- 3.re.19.c.
ptus es in iudicijs tempoꝝ lenire iracũ 4.re.2.b.
diam dñi: cõciliare cor patris ad filiu3: ⁊ B
reſtituere tribus Jacob. Beati ſunt q te + al's + audierũt
viderunt: ⁊ in amicitia tua decorati ſunt.
Nam nos vita viuimus tm̃: poſt mortẽ
aũt nõ erit tale nomẽ noſtrũ. Helyas q in al's + tectus
turbine + tect⁹ eſt ⁊ in heliſeo cõpletus eſt
ſpũs ei⁹. In dieb⁹ ſuis nõ pertimuit ꝑnci-
pem: ⁊ potentia nemo vicit illũ: nec ſupa-
uit illũ verbũ aliqd: ⁊ mortuũ ꝓphetauit
corp⁹ ei⁹. In vita ſua fecit mõſtra: ⁊ i mor 4.re.13.d
te + mirabilia opat⁹ ẽ. In oibus iſtis nõ al's + ſua
penituit ppl'us: ⁊ nõ receſſerunt a peccatis C
ſuis vſq3 dũ abiecti ſũt de terra ſua: ⁊ diſp
ſi ſũt i oẽ3 terrã ⁊ relicta ẽ gens ꝑ pauca: ⁊
princeps i domo dauid. Quidã ipſoꝝ fece
rũt qd placeret deo: alij aũt multa cõmiſe
rũt peccata. Ezechias muniuit ciuitatem 4.re.18.c
ſuã: ⁊ iduxit i mediũ ei⁹ aquã: ⁊ fodit fer
ro rupẽ: ⁊ edificauit ad aquã puteum. In
dieb⁹ ipſi⁹ aſcẽdit ſennacherib ⁊ miſit ra-
pſacẽ: ⁊ ſuſtulit manũ ſuã ꝯ illos: ⁊ extulit
manũ ſuã i ſyõ: ⁊ ſupb⁹ fact⁹ ẽ potẽtia ſua. D
Tũc mota ſũt corda ⁊ man⁹ ipoꝝ: ⁊ dolue
rũt q̃ſi pturiẽtes mulieres. Et inuocaue-
rũt dñ3 miſericordẽ: ⁊ expãdẽtes man⁹ ſu-
as extulerũt ad celũ: ⁊ ſanct⁹ dñs de⁹ audi
uit cito vocẽ ipſoꝝ. Nõ ẽ cõmemorat⁹ pec- 4.re.19.g.
catoꝝ ipſoꝝ: neq3 dedit illos inimicis ſuis
ſ3 purgauit illos i manu eſaie ſcti ꝓphete. + al's + ſubiecit
Deiecit caſtra aſſyrioꝝ: ⁊ ꝯtriuit illos ange al's +
lus + dñi. Nã fecit ezechias qd placuit deo
⁊ fortiter iuit i via dauid pris ſui quã mã
dauit illi eſaias ꝓpheta magn⁹ ⁊ fidelis i

cōſpectu + dei. In dieb⁹ ipſius retro rediȷt ſol: ⁊ addidit regi vitã. Spū magno vidit vltima ⁊ ꝯſolat⁹ eſt lugētes in ſyon vſqꝫ in ſempiternū. Oſtendit futura ⁊ abſcondita ãteqꝫ euenirent.

al's + dñi 4. Reg. 20.b.

¶ Ca. Sū. ¶ De laudib⁹ ioſie: de imunitate triū regū a peccato ceterož regū: de ꝑſecutiõe hieremie: de laude ezechiel ⁊ duodeciꝫ ꝓphetaž: de laudib⁹ zorobabel: neemie: enoch: ioſeph: ſeth: ⁊ ſem: q gl'iaꝫ adepti ſūt ſuꝑ oēs in origie adã. Cap. xlix.

Memorie ioſie in cõpoſitione odoris facta opus pigmētarij. In oi ore q̄ſi mel indulcabit ei⁹ memoria: ⁊ vt muſica in ꝯuiuio vini. Ipſe eſt direct⁹ diuinitus in penitētia gētis: ⁊ tulit abominationes impietatis. Et gubernauit ad dñm cor ipſi⁹: ⁊ in dieb⁹ peccatož corroborauit pietatē. Preter dauid ⁊ ezechiã ⁊ ioſiam oēs + reges peccatū cõmiſerūt: nã relinquerūt legē + altiſſimi reges iuda: ⁊ cõtēpſerunt timorē dei. Dederūt. n. regnū ſuum alijs: ⁊ gloriã ſuã alienigene gēti. Incēderunt + electã ſanctitatis ciuitatē: ⁊ deſertas fecerūt vias + ipſius in manu hieremie. Nã male tractauerūt illū qui a ventre matris cõſecrat⁹ eſt ꝓpheta: euertere ⁊ eruere ⁊ ꝑdere ⁊ iterū edificare ⁊ renouare. Ezechiel que vidit ꝯſpectū glorie: quaꝫ oſtēdit illi in curru cherubin. Nã cõmemorat⁹ eſt inimicož in imbre: bñfacere illis rectas vias. Et duodeciꝫ ꝓphetaž oſſa pullulãt de loco ſuo. Nã corroborauerūt iacob: ⁊ redemerūt ſe in + fide ṽtutis ſue. Quō amplificem⁹ zorobabel. Nã ⁊ ipſe q̄ſi ſignū in dextera manu iſrael. Et ieſum filiū ioſedech. Qui in dieb⁹ ſuis edificauerūt domū ⁊ exaltauerūt tēpluꝫ ſanctum dño: paratū in gloriã ſempiternã. Et neemias in memoria multi tp̄is: qui erexit nobis muros euerſos: ⁊ ſtare fecit portas ⁊ ſeras: q erexit domos nr̃as. Nemo nat⁹ eſt in terra q̄lis enoch: nã ⁊ ipſe receptus eſt a terra. Et ioſeph q nat⁹ eſt hō p̄nceps fratrū: firmamētū gētis: rector fratrū: ſtabilimētum ppl̄i: ⁊ oſſa ipſi⁹ viſitata ſunt: ⁊ poſt mortē ꝓphetauerūt. Seth ⁊ Sem + apud homines gloriã adepti ſunt: ⁊ ſuper oēm animã in origine adam.

A

al's nō hꝫ + reges
al's + ꝑ uētis
al. + gentes
al's + ei⁹

B

C

al's + via

D

al's hꝫ + hī

¶ Ca. Sū. ¶ Laus ſymonis onie filij: de duabus gētibus quas odit: de tertia que nō eſt gens: de nomine ſcriptoris: ⁊ de laude huius operis. Cap. l.

Simon onie fili⁹ ſacerdos magn⁹ qui in vita ſua ſuffulſit domū: ⁊ in dieb⁹ ſuis corroborauit tēplū. Tēpli ēt altitudo ab ipſo fundata eſt: duplex edificatio ⁊ excelſi parietes tēpli. In dieb⁹ ipſi⁹ emanauerūt putei aquaž: ⁊ q̄ſi mare adimpleti ſunt ſupra modū. Qui curauit gentē ſuã: ⁊ liberauit eã a ꝑditiõe. Qui p̄ualuit amplificare ciuitatē: q adept⁹ eſt gloriã in cõuerſatiõe gētis: ⁊ + ingreſſum domus ⁊ atrij + amplificauit. Quaſi ſtella matutina in medio nebule: ⁊ q̄ſi luna plena in dieb⁹ ſuis lucet. Et q̄ſi ſol refulgēs: ſic ille + effulſit in templo dei. Quaſi arcus refulgēs inter nebulas glorie: ⁊ q̄ſi flos roſaž in dieb⁹ vernis: ⁊ q̄ſi lilia que ſunt in trãſitu aque: ⁊ q̄ſi thus redolēs in dieb⁹ eſtatis. Quaſi ignis effulgēs: ⁊ thus ardēs in igne. Quaſi vas auri ſolidum: ornatū oi lapide p̄cioſo. Quaſi oliua pullulans: ⁊ + cypreſſus in + altitudie ſe extollēs. In accipiendo ipm ſtolã glorie ⁊ veſtiri euꝫ in ꝯſūmatione ṽtutis in aſceſſu altaris ſancti gloriã dedit ſanctitatis amictū. In accipiēdo aūt partes de manu ſacerdotuꝫ: ⁊ ipſe ſtans iuxta arã. Circa illuꝫ corona fratrū: ⁊ quaſi plãtatio cedri in mõte libano ſic circa illū ſteterunt quaſi rami palme ⁊ oēs filij aarõ in gloria ſua. Oblatio aūt dñi in manib⁹ ipſož corã omni ſynagoga iſrael: ⁊ ꝯſūmatione fungēs in araꝫ: amplificare oblationē excelſi regis porrexit manū ſuã in libatione: ⁊ libauit + de ſanguine vue. Effudit in fundamēto altaris odorē diuinū excelſo principi. Tunc exclamauerūt filij aarõ: in tubis + ductilib⁹ ſonuerūt: ⁊ auditã fecerūt vocem magnã in memoriã corã + dño. Tūc oīs populus ſil' ꝑperauerūt ⁊ ceciderūt in faciē ſuꝑ terrã adorare dñm deū ſuū: ⁊ dare prece oipotēti deo excelſo. Et amplificauerūt pſallētes in vocib⁹ ſuis: ⁊ in magna domo + fact⁹ eſt ſon⁹ ſuauitatis plenus. Et rogauit pp̄ls dñm excelſuꝫ in p̄ce vſqꝫ dū ꝑfectus eſt honor dñi: ⁊ mun⁹ ſuū ꝑfecerūt. Tunc deſcēdēs man⁹ ſuas extulit in oēm cõgregationē filiož iſrael: dare gloriã deo a labijs ſuis: ⁊ in nomine ipſi⁹ gloriari. Et iterauit orõnē ſuã: volēs oſtēdere virtutem dei. Et + poſt rurſum plus orauit quū omniū: q magna fecit in omni terra:

A

al. + ſuis

al's + in igreſſu
al. + ãplificat⁹ eſt
al's + refulſit

B

al's + cupreſſus
al's + altitudinē

al's + in

C

al + ꝓductilib⁹
al's + deo

al's + aīctus

al. nō hꝫ + poſt rurſus

qui auxit dies noſtros a vētre matris no
D ſtre: ⁊ fecit nobiſcū ſm̄ ſuam miſericor-
diā. Det nobis iocunditatē cordis: ⁊ fieri
pacē in dieb⁹ noſtris in iſrael ꝑ dies ſem
piternos: credere iſrael nobiſcū eē dei mi
ſericordiā: vt liberet + nos in dieb⁹ ſuis.
al's + eos Duas gētes odit aīa mea: tertia aūt non
eſt gens quā oderiȝ. Qui ſedēt in monte
ſeyr ⁊ philiſtijȝ: ⁊ ſtult⁹ ppl's q̄ habitat in
ſychimis. Doctrinā ſapie ⁊ diſciplinę ſcri
pſit in codice iſto: ieſus fili⁹ ſyrach hiero
ſolimita: q̄ renouauit ſapiētiam de corde
ſuo. Beatus q̄ in iſtis verſatur bonis. Qui
ponit illa in corde ſuo ſapiens erit ſemp.
Si enim hęc fecerit ad omnia valebit: qꝛ
lux dei veſtigium eius eſt.

E ¶ Oratio ieſu filij ſirach. Cap. lj.

Onfitebor tibi dñe rex ⁊ collaudabo
te deū ſaluatorē meū. Confitebor no
mini tuo qm̄ adiutor ⁊ ꝓtector factus es
mihi: ⁊ liberaſti corp⁹ meū a perditione: a
laqueo lingue inique: ⁊ a labijs operātiū
mendaciū: ⁊ in cōſpectu aſtantiū fact⁹ eſt
mihi adiutor. Et liberaſti me ſm̄ multitu
al'. + mul- dinem miſericordie nominis tui a rugiē
tis tribu- tibus preparatis ad eſcaȝ: de manib⁹ que-
latiōib⁹ rentium animā meā: ⁊ de + portis tribu-
lationum que circūdederunt me a preſ-
ſura flamme que circūdedit me: ⁊ in me-
dio ignis nō ſuȝ eſtuat⁹. De altitudīe vē-
al'. nō hȝ tris inferi: ⁊ a lingua coinquinata: ⁊ a verbo
+ a mēdacij: a rege iniquo: ⁊ + a lingua iniu
ſta. Laudabit vſq̄ ad mortē aīa mea dñȝ:
F ⁊ vita mea appropinquās erat in iferno
deorſuȝ. Circūdederūt me vndiq̄: ⁊ non
erat q̄ adiuuaret. Reſpiciēs erā ad adiuto
al'. nō hȝ riū hominū ⁊ nō erat. Memorat⁹ ſuȝ mi
+ dñe ſericordie tue dñe: ⁊ cooperationis tue q̄
al's + ma- a ſeculo ſunt: qm̄ eruis ſuſtinētes te + do-
nu mine: ⁊ liberas eos de + manib⁹ gentiuȝ.
al's hȝ + Exaltaſti ſuper terrā habitationē meam:
deum ⁊ ꝓ morte defluēte deprecat⁹ ſum. Inuoca
ui + dñm patrem dñi mei vt nō derelin-
quat me in die tribulatiōis mee: ⁊ in tē-
pore ſuperboꝝ ſine adiutorio. Laudabo no
men tuū aſſidue: ⁊ collaudabo illud in cō
al's + eri- feſſione: ⁊ exaudita eſt oꝛo mea. Et libera-
puiſti ſti me de perditione: ⁊ + eruiſti me de tpe
al's + ob- iniquo. Propterea cōfitebor ⁊ laudē dicā
errarem tibi: ⁊ bñdicā nomini dñi. Cū adhuc iu-
nior ſum ꝑuſq̄ + oberrarē q̄ſiui ſapien-
tiaȝ palā in oꝛone mea. Ante tpa poſtula

bam ꝓ illa: ⁊ vſq̄ in nouiſſimis inquirā
eā: ⁊ florebit tāq̄ + precoquꝰ vua. Letatum al's + per-
eſt cor meū in ea: ambulauit pes me⁹ iter coqua
rectū: in iuuētute mea inueſtigabā eam. C
Inclinaui modice aurē meā ⁊ excepi illā.
Multā inueni in meipſo ſapiētiā: ⁊ mul
tum ꝓfeci in ea. Danti mihi ſapiam dabo
gloriā. Cōſiliatus ſum. n. vt facerē illam.
Zelatus ſuȝ bonū: ⁊ nō ↄfundar. Colluctata
ta eſt anima mea in illa: ⁊ in faciēdo eam
cōfirmatus ſum. Manus meas extēdi in
altū: ⁊ in ſapiētia eius luxit anima mea:
⁊ ignorātias meas illuminauit. Animaȝ
meā direxi ad illā: ⁊ in + agnitione inue al'. + agni-
ni eā. Poſſedi cū + ipſa cor ab initio: pp tionem
hoc nō derelinquar. Uenter me⁹ cōturba- al'. + ipſa
tus eſt querēdo illā: ppterea bonā poſſide
bo poſſeſſionē. Dedit. n. mihi dñs linguā
+ mercedē meā: ⁊ in ipſa laudabo eum.
Appropiate ad me indocti: ⁊ ↄgregate vos al's + eru-
in domū diſcipline. Quid adhuc retarda ditā
tis: ⁊ q̄d dicitis in his. Anime vr̄e ſitiūt D
vehemēter. Apui os meū ⁊ locut⁹ ſuȝ. Cō
parate vobis ſine argēto ſapiaȝ: ⁊ collū ve- Eſa.55.a.
ſtruȝ ſubijcite iugo ei⁹: ⁊ ſuſcipiat aīa vr̄a
diſciplinā. In ꝓximo eſt. n. iuenire eā. Ui
dete oculis vr̄is: qꝛ modicuȝ laboraui: ⁊
inueni mihi multā requiē. Aſſumite di
ſciplinā in multo nūero argēti: ⁊ copioſū ſup.9.b.
auruȝ poſſidete in ea. Letet anima vr̄a in
miſericordia eius: ⁊ nō cōfundemini in
laude + ei⁹. Operamini opus veſtꝝ an̄ tpꝰ al'. + ipſi⁹
⁊ dabit vobis mercedē veſtrā in tpe ſuo.

¶ Explicit liber Eccleſiaſticus.

¶ Incipit oratio Salomonis

T Iclinauit ſalomō
genua ſua in ↄſpectu
totius eccleſie iſrael:
⁊ expāndit man⁹ ſuas
ad celuȝ ⁊ dixit. Dñe 3. re.8.f.
de⁹ iſrael nō eſt ſimi-
lis de⁹ in celo ſurſuȝ:
neq̄ in terra deorſuȝ
q̄ cuſtodis teſtm̄ tuū
⁊ miſericordiā pueris tuis euntib⁹ in cō
ſpectu tuo in toto corde: ſeruans puero
tuo dauid q̄ locutus es illi ⁊ locutus
es in ore tuo ⁊ in manu tua impleſti ſic̄
dies iſte. Et nunc domine deus iſrael cu-
ſtodi puero tuo dauid patri meo que lo-
cut⁹ es illi dicēs. Nō deerit tibi vir a facie
mea ſedēs in throno iſrael. Uerūtn̄ ſi cu-

ſtodierint filij tui legē meā ⁊ in pceptis
meis ambulat:ſicut ambulauerūt in cō-
ſpectu meo fideles. Et nunc dñe de⁹ iſrael:
creditū eſt ꝟbū qđ locut⁹ es puero tuo da
uid:q̄ñ ſi ve habitauit deus cū hominib⁹
in terra. Si celū ⁊ celi celoꝝ nō ſufficiant
tibi:quātomagis dom⁹ hec quā edificaui.
Sꝫ reſpicias ad orōnē ſerui tui ⁊ depca-
tionē ei⁹ vt exaudias dñe placationē orō-
nis quā puer tuus orat corā te hodie:vt
ſint oculi tui ſup domū hāc die ac nocte:
in locū quē dixiſti inuocare nomē tuū:
⁊ exaudias orōnē quā puer tuus orat in
hoc loco:⁊ exaudias pcationē pueri tui ⁊
ppli tui iſrael:ſi orauerint in loco iſto: ⁊
exaudias i loco habitatiōis de celo:⁊ exau
dias ⁊ ꝓpitius ſis ſi peccauerit vir in te.

¶ Explicit oratio Salomonis.

¶ Incipit ꝓlogus in Eſaiam ꝓphetam.

Nemo cū ꝓphetas ꝟſib⁹
viderit eſſe deſcriptos:
metro eos eſtimet apđ
al's ✝ ⁊ hebreos ligari: ⁊ aliqđ
ſile hēre de pſalmis ✝ vel
opib⁹ ſalomōis. Sꝫ qđ
in demoſthene ⁊ Tullio
al. ✝ ſcri- pſerūt ſolet fieri:vt p cola ſcribanť ⁊ comata: q
vtiqꝫ proſa ⁊ nō ꝟſib⁹ ✝ ɔſcripſerūt. Nos
quoqꝫ vtilitati legētiū ꝓuidētes interp-
tationē nouā nouo ſcribēdi genere diſti
al's ✝ elo quētie xim⁹. Ac pmū de Eſaia ſciēdū:q in ſmo
ne ſuo diſert⁹ ſit:quippe vt vir nobilis ⁊ vr-
al's ✝ ꝗp- piam banie ✝ elegantie:nec hñs ✝ qcq̄ȝ in elogo
ruſticitatis admixtū. ✝ Vñ accidit vt pre
al. ✝ Et i- de ceteris florē ſermōis ei⁹:trāſlatio nō po-
tuerit ✝ ɔſeruare. Deinde ēt hoc adijciē-
al's ✝ ob- ſeruare dū:q nō tā ꝓpheta dicēdus ſit q̄ȝ euāgeli
ſta. Jta.n.vniuerſa xp̄i eccleſieqꝫ myſteria
ad liqdū ꝓſecut⁹ eſt:vt nō putes eū de fu-
al's ✝ Et inde turo vaticinari:ſꝫ de pteritis hyſtoriā te-
xere. ✝ Unde cōijcio noluiſſe tūc tpis ſe-
mat. 7.a. ptuaginta interptes fidei ſue ſacramenta
pſpicue ethnicis ꝓdere ne ſanctū canib⁹
⁊ margaritas porcis darēt:que cū hāc edi
tionē legeritis ab illis animaduertetis abſcō
dita. Nec ignoro quāti laboris ſit ꝓphetas
intelligere:nec facile quēpiā poſſe iudica-
re de interptatiōe:niſi intellexerit añ que
al's ✝ ſtu ſtudioſis legerit. Nos quoqꝫ patere morſib⁹ pluri-
moꝝ:q ſtimulāte inuidia:qđ ɔſeq nō va-
lent deſpiciūt. Sciēs ergo ⁊ prudēs in flā
mas mitto manū:⁊ nihilominus hoc a ✝ ſtu

ſtudioſis lectorib⁹ pcor:vt quō greci poſt
ſeptuaginta trāſlatores aqlā ⁊ ſymmachū
⁊ theodotionē legūt:vel ob ſtudiū doctri
ne ſue:vel vt ſeptuaginta magis ex colla-
tione eoꝝ intelligāt:ſic ⁊ iſti ſaltē vnum
poſt priores hēre dignenť interptē. Legant
pri⁹ ⁊ poſtea deſpiciāt:ne videanť nō ex iu
dicio ſꝫ ex odij pſumptione ignorata dā
nare. Prophetauit aūt Eſaias in hieruſa- al. ✝ iſrl
lē ⁊ in iudea:necdū decē tribub⁹ in capti-
uitatē ductis:ac de vtroqꝫ regno nūc cō-
mixtim:nūc ſeparatim texit oraculū. Et cū
interdū ad pſentē reſpiciat hyſtoriam ⁊
poſt babylonie captiuitatē reditū ppli ſi-
gnificet in iudeā:tñ ois ei⁹ cura de vocatio
ne gentiū ⁊ de aduētu xp̄i eſt. Quē tanto
plus amatis o paula ⁊ euſtochiū tātoma
gis ab eo petite:vt ꝓ obtrectatione pſentī
qua me indeſinēter emuli laniāt:ipſe mi
hi mercedē reſtituat in futuro:q ſcit me
ob hoc in pegrine lingue eruditiōe ſudaſ
ſe:ne iudei de falſitate ſcripturarū eccleſie
eius diutius inſultarent.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum.

Eſaias in hierlꝫ nobili
gñe ort⁹ eſt:ibiqꝫ ꝓphe
tauit. Sub manaſſe re-
ge ſect⁹ in duas ptes:oc
cubuit. Sepultuſqꝫ eſt
ſub q̄rcu rogel iux̄ trā-
ſitū aquaꝝ:quas olim
ezechias rex iacto obſtruxerat puluere.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit Eſaias ꝓpheta.

¶ Ca. Sū. ¶ Viſio Eſaie: ſmo de ira dñi
ꝯtra iudeā ⁊ hieruſalē,ꝓpter peccata ſua:
de ceſſantib⁹ ⁊ reprobatis ſolēnitatib⁹:de
futuro lauacro quo peccata lauanť:de in-
crepatione hieruſalē propter ſpūale me-
retriciū. Cap. I.

Viſio Eſaie filij a
Amos quā vi-
dit ✝ ſup iudā ⁊ hie al. ✝ ꝯtra
ruſalē:in dieb⁹ ozie
ioathan achaz ⁊ eze
chie regū iuda. Au-
dite celi ⁊ aurib⁹ pci
pe terra:quoniā do-
minus locutus eſt.
Filios enutriui et
exaltaui:ipſi autem

ſpreuerunt me. Cognouit bos poſſeſſorē
ſuum: ⁊ aſinus preſepe dñi ſui: iſrael aūt
me nō cognouit ⁊ populus meus nō in-
tellexit. Ve genti peccatrici: populo graui
iniqtate: ſemini nequam: filijs ſceleratis.
B Dereliquerūt dñm blaſphemauerūt ſan-
ctū iſrael: abalienati ſunt retrorſum. Su
per quo percutiā vos vltra addētes preua-
// 6.q.i.c. verū. ricationē. // Omne caput languidū: ⁊ oē
cor merens. A planta pedis vſqꝫ ad verti-
cem: nō eſt in eo ſanitas. Vulnus ⁊ liuor
⁊ plaga tumēs: nō eſt circūligata nec cura
ta medicamine: neqꝫ fota oleo. Terra ve-
ſtra deſerta: ciuitates veſtre ſuccenſe igni.
C Regionē veſtrā coram vobis alieni deuo-
rant: ⁊ deſolabitur ſicut in vaſtitate hoſtili.
Et derelinquetur filia ſyon vt vmbracu-
lum in vinea: ⁊ ſicut tugurium in cucu-
al. hꝫ + ⁊ merario: + ſicut ciuitas que vaſtatur. Ni
Ro.9.f. ſi dñs exercituū reliquiſſet nobis ſemē:
quaſi ſodoma fuiſſemus: ⁊ quaſi gomorra
ſimiles eſſemus. Audite verbum dñi pn
cipes ſodomorū: percipite auribus legē
dei veſtri ppl's gomorre. Quo mihi mul
titudinē victimarum veſtrarū dicit do-
minus? Plenus ſum. holocauſta arietū:
D ⁊ adipem pinguium: ⁊ ſanguinē vitulo-
al. + veni rum ⁊ agnorū ⁊ hyrcorū nolui. Cum +
retis veneritis ante conſpectum meum: quis
al. + affe- quęſiuit hec de manibus veſtris vt ambu
ratis laretis in atrijs meis. Ne + offeratis vltra
hier.6.c. ſacrificium fruſtra. Incenſum abomina-
Amos. tio eſt mihi. Neomenias ⁊ ſabbatum ⁊ fe
5.f. ſtiuitates alias nō feram. Iniq ſunt cetus
hier.6.c. veſtri. Calēdas vr̄as ⁊ ſolēnitates veſtras
odiuit anima mea. Facta ſunt mihi mo-
leſta. Laboraui ſuſtinētes. Et cū extenderi-
tis man⁹ vr̄as: auertam oculos meos a vo-
Iſa.59.e. bis: ⁊ cū multiplicaueritis orōnē: nō ex-
al. nō eſt audiā. Man⁹. n. veſtre ſanguie plene ſūt.
+ enim E // Lauamini: mūdi eſtote: auferte maluꝫ
cogitationū vr̄aꝝ ab oculis meis. Quie-
// De pen. ſcite agere pueſe: diſcite bñfacere. // Que-
di.3.c. la- rite iudiciū: ſubuenite oppreſſo: iudicate
uamini. pupillo: defendite viduā: ⁊ venite ⁊ argui
// di.87.c. te me dicit dñs. Si fuerit pctā vr̄a vt coc-
deſtruio- cinū: qſi nix dealbabunt: ⁊ ſi fuerit rubra
nis. qſi vermiculus: velut lana alba erūt. Si vo-
al. nō hꝫ lueritis ⁊ audieritis + me bona terre co-
+ me F medetis. Qꝫ ſi nolueritis ⁊ me ad iracū-
diā puocaueritis: gladi⁹ deuorabit vos: qꝛ
os dñi locutū eſt. Quō fcā eſt meretrix ci

uitas fidelis plena iudicij? Iuſtitia habi-
tauit in ea: nūc aūt homicide. Argētū tuū
verſū eſt in ſcoriā: // vinū tuū mixtū eſt // di.88.c. eyciens
aq̄. Principes tui infideles ſocij furū. Oēs in fi.
diligūt munera: ſequūt retributiones.
Pupillo nō iudicāt: ⁊ cā vidue nō īgredi
tur ad illos. Propt̄ hoc ait dñs de⁹ exerci- hier.5.g
tuū fortis iſrl. Heu ego ꝯſolabor ſup hoſti
bus meis: ⁊ vidicabor de inimicis meis. al. nō hꝫ
Et ꝯuertā manū meā ad te: ⁊ excoquā ad + ego
purū ſcoriā tuā: ⁊ auferā oē ſtānū tuū: ⁊
reſtituā iudices tuos vt fuerunt prius: ⁊
conſiliarios tuos ſicut antiquitus. Poſt G
hec vocaberis ciuitas iuſti: vrbs fidelis.
Syon in iudicio redimetur: ⁊ reducent
eam in + iuſtitia. Et cōteret + ſceleſtos ⁊ al's + iu-
peccatores ſil: ⁊ q dereliquerūt dñm cōſu- ſtitiam
ment. Cōfundenť. n. ab idolis qb⁹ ſacrifi- al's + ſce-
cauerūt. Et erubeſcetis ſup hortis quos ele leratos
geratis cū fueritis velut querc⁹ defluenti- Ro.9.d.
bus folijs: ⁊ velut + hortus abſqꝫ aqua. Et al's + pa-
erit fortitudo vr̄a vt fauilla ſtuppe: ⁊ opus radiſus
veſtrū qſi ſcintilla: ⁊ accēdetur vtrūqꝫ ſi-
mul ⁊ nō erit q extinguat.

¶ Ca. Sū. ¶ De morte chriſti ⁊ eius paſ
ſione: de aduētu ei⁹: ⁊ reprobatiōe iudeo-
rum ⁊ exaltatione chriſti. Cap. ij.

Verbum qd̄ vidit Eſaias fili⁹ Amos
ſuper Iudam ⁊ hieruſalem. Et erit A
in nouiſſimis dieb⁹ preparat⁹ mons do- Michee
mus dñi in + vertice montium: ⁊ eleua 4.a.
bitur ſuper colles. Et fluent ad eum oēs
gentes: ⁊ ibunt populi multi ⁊ dicēt. Ve- al's + ver
nite + aſcēdamus ad montē dñi: ⁊ ad do- ticem
mum dei Iacob: ⁊ docebit nos vias ſuas al's + ⁊
⁊ ambulauimus in ſemitis eius: quia de
ſyon exibit lex ⁊ verbum dñi de hieruſa-
lem. Et iudicabit gentes: ⁊ arguet popu-
los multos. Et conflabunt gladios ſuos
in vomeres: ⁊ lanceas ſuas in falces. Nō le B
uabit gens contra gentem gladium: nec Michee
exercebuntur vltra ad prelium. Domus 4.b.
iacob venite ⁊ ambulemus in lumine + al's + dñi
dei + noſtri. Proieciſti enim populū tuū al. nō hꝫ
domū iacob: q: repleti ſunt vt olim: ⁊ au + noſtrī
gures habuerunt vt philiſtijm ⁊ pueris
alienis adheſerunt. Repleta eſt terra argē-
to ⁊ auro: ⁊ nō eſt finis theſauroꝝ ei⁹. Et
repleta eſt terra ei⁹ eqs: ⁊ inumerabiles q̄-
drige eius. Et repleta eſt terra ei⁹ idolis.
Opus manuū ſuarum adorauerunt: qd̄
fecerunt digiti eoꝝ. Et incuruauit ſe hō E

⁊ humiliat⁹ ẽ vir. + Ne ergo dimittas eis.
al's + nõ Ingredere in petrã ⁊ abſcondere ĩ foſſa hu
oẽs + di mo a facie timoris dñi: ⁊ glĩa maieſtatis
mittam ei⁹. Oculi ſublimis hoĩs humiliati ſũt: ⁊ ĩ
curuabit altitudo virorũ. Exaltabit autẽ
dominus ſolus in die illa: q: dies dñi ex-
al'. nõ hȝ ercituũ ſup omnem ſuperbũ + ⁊ excelſũ:
+ ⁊ excel- ⁊ ſup omnem arrogantem: ⁊ humiliabit:
ſum. ⁊ ſuper oẽs cedros libani ſublimes ⁊ ere-
ctas: ⁊ ſuper oẽs quercus baſan ⁊ ſup oẽs
mõtes excelſos: ⁊ ſup oẽs colles eleuatos: ⁊
ſup oẽȝ turrem excelſam: ⁊ ſuper omnem
B muruȝ munitũ ⁊ ſup oẽs naues tharſis:
al'. nõ hȝ ⁊ ſup oẽ qđ viſu pulchꝛũ ẽ. Et incuruabit
+ oĩs + oĩs ſublimitas hoĩm: ⁊ humiliabit alti
tudo virorũ. Et eleuabit dñs ſolus ĩ die il-
la: ⁊ ydola penitus ɔterent. Et introibunt
in ſpelũcas petrarũ: ⁊ in voragines terre a
Infra. 31. d. facie formidinis dñi: ⁊ a glĩa maieſtatis ei⁹:
al's + oĩa cũ ſurrexerit ꝑcutere trã. In die illa ꝓijci-
al's + ſiſſu et hõ + ydola argẽti ſui: ⁊ ſimulachꝛa auri
ras ſui q̃ fecerat ſibi: vt adoraret talpas ⁊ veſp-
Luc. 23. c. tiliones. Et ingredietur + ſciſſuras petrarũ ⁊ ĩ
cauernas ſaxorũ a facie formidinis dñi: ⁊ a
glĩa maieſtatis ei⁹ cũ ſurrexerit ꝑcutere ter
rã. Quieſcite ergo ab hoĩe cui⁹ ſpũs ĩ nari-
bus eius eſt: q: excelſus reputatus eſt ipſe.
¶ Ca. Sũ. ¶ De homine chꝛiſto ꝙ auferet a
iuda oẽm potentiã qua ꝑualebant in pec-
A catis: ⁊ omnem ornatum ſupbie. Cap. iij.
ECce enim dñator dñs exercituũ au-
feret ab hierſm ⁊ ab iuda validum ⁊
fortẽ: oẽ robur panis ⁊ oẽ robur aq: ⁊ for
tẽ ⁊ virũ bellatorẽ ⁊ iudicẽ ⁊ ꝓphetã ⁊ ario-
lũ ⁊ ſenẽ ꝑncipẽ ſup qnquaginta: ⁊ hono-
rabilem vultu: et conſiliariũ: ⁊ ſapientẽ
de architectis: ⁊ prudentẽ eloquij miſtici.
al's + ir- Et dabo pueros principes eorũ: ⁊ effeminati
ruet dñabunt eis. Et + corruet ppłs vir ad virũ:
al'. nõ hȝ ⁊ vnuſqſq; ad proximũ ſuũ. Tumultua
+ et bitur puer cõtra ſenem: ⁊ ignobilis cõtra
nobilẽ. Apprehendet eniȝ vir fratrẽ ſuum
domeſticũ patris ſui: ⁊ dicet. Veſtimentũ
tibi eſt: ꝑnceps eſto noſter: ruina autẽ hec
ſub manu tua. Rñdebit q; ĩ die illa dicẽs.
Non ſũ medicus: in domo mea nõ ẽ pa-
B nis neq; veſtimentũ. Nolite ɔſtituere me
al'. nõ hȝ ꝑncipẽ populi. Ruit + enim hieruſalem ⁊
+ enim iudas concidit: q: lingua eorũ ⁊ ad inuẽ-
tiones eorũ ɔ dominum: vt prouocarent
oculos maieſtatis eius. Agnitio vult⁹ eorũ
rñdebit eis: ⁊ peccatum ſuum quaſi ſodo
ma ꝑdicauerũt: nec abſconderunt. Ve aĩe
eorũ: qm̃ reddita ſunt eis mala. Dicite iu
ſto quoniã bene: quoniã fructum adinuẽ
tionũ ſuarũ comedet. Ve impio in ma-
lũ. Retributio eniȝ manuum eius fiet ei.
Populũ meũ exactores ſui ſpoliauerũt et
mulieres dñate ſunt eis. Popule meus q
te beatum dicunt ipſi te decipiunt: ⁊ viam
greſſuũ tuorũ diſſipãt. Stat ad iudicandũ C
dñs: ⁊ ſtat ad iudicandos populos. Dñs ad Lu. 21. f.
iudicium veniet: cum ſenibus populi ſui
⁊ ꝑncipibus eius. Vos eniȝ depaſti eſtis vi
neã meã: + ⁊ rapina pauperis in domo ve al'. nõ hȝ
ſtra. Quare + atteritis ꝓplm meum: ⁊ faci- + et
es pauperũ + cõmolitis dicit dñs exercitu- al'. + affli
um? Et dicit dñs deus. Pro eo ꝙ eleuate gitis
ſunt filie ſyon ⁊ ambulauerũt extento col al's + ɔfũ
lo: ⁊ nutibus oculorũ ibant: ⁊ plaudebãt ⁊ ditis
ambulabãt ⁊ + pedibus ſuis cõpoſito gra- Al's + in
du incedebant: decaluabit dñs verticẽ fi-
liarũ ſyon ⁊ dominus crinem earũ nuda- D
bit. In die illa auferet dñs ornamentũ cal
ciamẽtorũ ⁊ lunulas ⁊ torques ⁊ monilia al'. nõ hȝ
⁊ armillas ⁊ mitras + ⁊ diſcriminalia ⁊ pe + et
riſcelides ⁊ murenulas ⁊ olfactoriola et ĩ al's + pręſ
aures ⁊ anulos ⁊ gẽmas ĩ frõte pendẽtes: ⁊ celidas.
mutatoria ⁊ palliola ⁊ linthamina ⁊ acus al's + pal-
et ſpecula et ſyndones ⁊ vittas ⁊ theriſtra. lia
Et erit ꝓ ſuaui odore fetor: ⁊ ꝓ zona funi
culus et ꝓ criſpanti crine caluitiũ: ⁊ ꝓ fa-
ſcia pectorali ciliciũ. Pulcherrimi quoq;
viri tui gladio cadent ⁊ fortes tui in ꝓlio.
Et merebunt atq; lugebunt porte eius: et
deſolata in terra ſedebit.
¶ Ca. Sũ. ¶ De ſeptẽ eccleſijs: de magnifi
centia domini: ⁊ lauachꝛo ſpirituali: ⁊ ꝓ-
tectione eccleſie. Cap. iiij.
ET apprehendent ſeptẽ mulieres vi A
rum vnum in die illa dicentes. Pa
nem noſtrum comedemus ⁊ veſtimen-
tis noſtris operiemur: tantummodo in-
uocetur nomẽ tuũ ſup nos aufer opprobriũ
noſtrum. In die illa erit germẽ domini ĩ
magnificentia ⁊ gloria: ⁊ fructus terre ſub
limis ⁊ exultatio his qui ſaluati fuerint
de iſrael. Et erit oĩs qui relictus fuerit ĩ ſy
on ⁊ reſiduus ĩ hierſm ſanct⁹ vocabitur: oĩs B
q ſcriptus eſt in vita in hierſȝ. Si abluerit al's + ſor-
dñs + ſordẽ filiarum ſyon: ⁊ ſanguinem dem
hieruſalẽ lauerit de medio eius ĩ ſpũ iu- al'. + crea
dicij ⁊ ſpũ ardoris. Et + creabit dominus uit
ſup omnẽ locũ montis ſyon ⁊ vbi inuo-

latus eſt nubē p diem: et fumum et ſplen
dorē ignis flāmantis in nocte. Sup oēm
als + vm eni gliam ꝓtectio: ⁊ tabernaculū erit in +
braculuz vmbraculo diei ab eſtu: et in ſecuritatē et
abſconſionem a turbine ⁊ a pluuia.
¶ Ca. V. ¶ De Chriſto ⁊ vinea eius: ꝓdi
catur reprobatio ipſius vinee ꝓpter diuer
ſas iniqtates damnat ebrietas cū volupta-
te: de vocatione gentium ad ſalutē. Cap. v.
A Cantabo dilecto meo canticuz patrue
al. + de vi lis mei: + vinee ſue. Uinea facta ē di-
nea ſua lecto meo: in cornu filio olei. Et + ſepiuit
als + ſe- eaz et lapides elegit ex ea: et plātauit vineā
pſit electā. Et edificauit turriz in medio ei⁹ et
Die. 2. d. torcular extruxit in ea. Et expectauit vt fa-
mat. 21. d ceret vuas: et fecit labruſcas. Nūc ergo ha-
bitatores hierlm ⁊ viri iuda iudicate inf
me et inter vineā meā. Quid eſt qd debui
al. + lam vltra facere vinee mee ⁊ nō feci ei? An qꝛ ex
bruſcas pectaui vt faceret vuas ⁊ fecit + labruſcas.
Et nūc oſtēdā vobis qd ego faciā vinee mee.
B Auferā ſepē ei⁹: ⁊ erit i direptionē. Diruā
maceriā ei⁹: ⁊ erit i ↄculcationē: ⁊ ponā eā
deſertā. Nō putabit ⁊ nō fodiet: ⁊ aſcēdent
al. nō hz + ſup eā vepres et ſpine: ⁊ nubib⁹ mādabo
+ ſup eā ne pluuāt ſup eā imbrē. Uinea āt dñi + de
als + ſa- exercituū dom⁹ iſrl ē: ⁊ + viri iuda germen
baoth ei⁹ delectabile. Et expectaui vt faceret iudici
als + vir uz ⁊ ecce iniqtas: ⁊ iuſticiā: ⁊ ecce clamor
Ue q coniūgitis domū ad domū: ⁊ agruz
agro copulatis vſqz ad terminū loci. Nū-
qd hitabitis vos ſoli i medio terre? In au
als + ha- rib⁹ meis ſūt hec + dicit dñs exercituū. Ni
bitatis ſi dom⁹ multe deſerte fuerint grādes ⁊ pul-
als + dñi chre ⁊ abſqz habitatore. Decē. n. iugera vi
exercitu- nearz faciēt lagunculā vnā: ⁊ triginta mo-
uz dij ſemētis faciūt modios tres. Ue q cōſur
C gitis mane ad ebrietatē ſectādā: et potan-
dū vſqz ad veſperā vt vino eſtuetis. Cytha
ra ⁊ lyra ⁊ tympanū ⁊ tibia ⁊ vinū i ↄui-
uijs vris: ⁊ op⁹ dñi nō reſpicitis nec opa
xj. q. 4. ca. manuū ei⁹ ↄſideratis. Propterea captiu⁹
ve q dici- ductus ē populus me⁹: qꝛ nō habuit ſcie
tis tiā: ⁊ nobiles ei⁹ interierūt fame: ⁊ multi
D tudo ei⁹ ſiti exaruit. Propterea dilatauit i
fernus animā ſuā: ⁊ aperuit os ſuuz abſqz
vllo termino. Et deſcēdēt fortes ei⁹ et ppls
eius: ⁊ ſublimes glorioſiqz ei⁹ ad eū. Et icur
uabit hō ⁊ humiliabit vir ⁊ ocli ſublimiuz
deprimenf. Et exultabit dñs exercituū i iu
dicio: ⁊ deus ſcūs ſcīficabit in iuſticia. Et
paſcentur agni iuxta ordinē ſuū; ⁊ deſerta
in vbertatē verſa aduene comedēt. + Ue q als + ...
trahitis iniqtatez in funiculis vanitatis:
⁊ qſi vinculū plauſtri pctm. Qui dicitis.
Feſtinet: ⁊ cito veniet op⁹ ei⁹ vt videam⁹ et
appropiet et veniat cōſiliū ſancti iſrael: et
ſciemus illud. // Ue q dicitis malū bonū: ⁊ xj. q. 3. c
bonū malū: ponētes tenebras lucē et lucez ve q dic
tenebras: ponentes amarū in dulce et dul tis ca. c
ce in amarum. Ue qui ſapientes eſtis in ca. ſiqui
oculis veſtris: et coraz vobiſmetipſis pru- homine
dētes. Ue q potentes eſtis ad bibenduz vi- 23. c. qſq
nū: et viri fortes ad miſcendaz ebrietatez. F
Qui iuſtificatis impiū ꝓ muneribus: et iu ꝓu. 17.
ſticia iuſti aufertis ab eo. Propter hec ſicut als + fla
deuorat ſtipulā lingua ignis et calor flāme ma
exurit: ſic radix eorꝫ ſicut fauilla erit et ger
men eorꝫ vt puluis aſcendet. Abiecerunt
enim legem dñi exercituum: et eloquiuz
ſancti iſrael blaſphemauerunt. Ideo irat⁹
eſt furor dñi in + populuz ſuum: et exten- als + po
dit manū ſuā ſuper eum: et percuſſit euz. Et pło ſuo
cōturbati ſunt mōtes et facta ſūt mortici-
na eorꝫ quaſi ſtercus in medio platearuz. Iſra. 9. c
In his oib⁹ nō eſt auerſus furor eius: ſed ⁊ .10. a.
adhuc manus ei⁹ extēta. Et eleuabit ſignū
in nationib⁹ ꝓcul: et ſibilabit ad eū de fini
bus terre: et ecce feſtinus velociter veniet.
Non eſt deficiēs neqz laborās in eo: nō dor
mitabit neqz dormiet: neqz ſoluet cingu-
lū renū eius: nec rūpetur corrigia calcia- G
mēti eius. Sagitte eius acute: et oēs arc⁹
eius extēti. Ungule equorꝫ ei⁹ vt ſilex: et ro
te eius quaſi impetus tēpeſtatis. Rugitus
ei⁹ vt leonis: rugiet vt catuli leonū. Et frē
det et tenebit predaz et amplexabit: et non
erit q eruat: et ſonabit ſuper eum in die il
la ſicut ſonitus maris. Aſpiciemus in ter
ram: et ecce tenebre tribulationis et lux
obtenebrata eſt in caligine eius.

vepres erunt. Cū ſagittis ⁊ arcu īgredie-
tur illuc. Uepres eni ⁊ ſpine erūt ī vniuer
ſa terra. Et omnes mōtes q̄ in ſarculo ſar
tient̄ non veniet illuc terror ſpinarū et ve
prium: et erit in + paſcua bouis ⁊ in con-
als + paſcuam culcationem pecoris.

¶ Ca. Sū. ¶ De modo liberationis terre
per emanuelem: et hoc eſt querendum in
lege: de natiuitate chriſti. Cap. viij.

A **E**T dixit dominus ad me. Sume tibi
librum grandem ⁊ ſcribe in eo ſtilo
hoīs: velociter ſpolia detrahe cito predare.
Et adhibui mihi teſtes fideles vriam ſa-
cerdotem: ⁊ zachariam filium Barachie.
Et acceſſi ad propheti ſſam ⁊ concepit ⁊ pe-
perit filiū. Et dixit dominus ad me. Uoca
nomē eius: accelera: ſpolia + detrahe: feſti-
al + detrahere na predari. Quia antequā ſciat puer voca
re patrē ſuum ⁊ matrem ſuam: auferetur
fortitudo damaſci ⁊ ſpolia ſamarie corā re
B ge aſſyriorum. Et adiecit dominus loq̄ ad
me adhuc dicens. Pro eo q̄ abiecit ppl's
iſte aquas ſyloe que vadunt cū ſilentio et
aſſumpſit magis raſin ⁊ filiū romelie: p-
pter hoc ecce dn̄s adducet ſup eos aq̄s flu-
minis fortes ⁊ multas: regē aſſyriorū ⁊
oēm gl'iā eius. Et aſcendet ſup oēs riuos
als + oēs ei⁹ ⁊ fluet ſup + vniuerſas ripas ei⁹: ⁊ ibit
p iudā mundans ⁊ trāſiens vſq̄ ad col-
lū veniet. Et erit extenſio alarū eius iplēs
latitudinē terre tue o emanuel. Cōgrega
mini ppli ⁊ vincemini ⁊ audite vniuerſe
als + vincimini pcul terre. Confortamini ⁊ + vincemini
accingite vos ⁊ + vincemini: inite conſiliū
als + vincimini ⁊ diſſipabitur: loq̄mini verbum ⁊ nō fiet
q̄ nobiſcū deus. Hec enim ait dominus
C ad me. Sicut in manu forti erudiuit me
als h̄z + dn̄s + ne irem in via populi huius dicēs. Nō
dicaris coniuratio. Omnia enim que lo
quit̄ ppl's iſte: coniuratio eſt: ⁊ timore ei⁹
ne timeatis neq̄ paueatis. Dn̄m exercitu
um ipſum ſanctificate: ipſe pauor veſter: ⁊
ipſe terror veſter: ⁊ erit vobis in ſanctifica-
tionē: in lapidem aūt offenſionis ⁊ petrā
ſcandali duabus domibus iſrael: ⁊ in laq̄-
um ⁊ in ruinā habitantibus hieruſalē.
Et offendēt ex eis plurimi: ⁊ cadēt et cōte-
rent̄ et irretient̄ ⁊ capient̄. Liga teſtimoni
ū: ſigna legē in diſcipulis meis: + expecta
als + ⁊ bo dn̄m q̄ abſcondit faciem ſuā a domo ia
D cob ⁊ p̄ſtolabor eū. Ecce ego ⁊ pueri mei
heb. 2. ca. quos dedit mihi dn̄s in ſignum ⁊ in por

tentum + iſrael a dn̄o exercituū q̄ habitat
in mōte ſyon. Et cū dixerint ad vos: queri al + iſraelis
te a phitonibus et a diuinis q̄ ſtridēt incā
tationib⁹ ſuis: nunq̄d non ppl's a deo ſuo
requiret viſionē pro viuis + ac mortuis. Ad als + ac
legē magis ⁊ ad teſtimoniū. Q̄ ſi non di
xerint iuxta verbū hoc: nō erit eis matuti
na lux. Et trāſibit p eā ⁊ corruet ⁊ eſuriet: ⁊
cū eſurierit iraſcet̄: ⁊ maledicet regi ſuo et
deo ſuo. Et ſuſpiciet ſurſū: ⁊ ad terram in
tuebit̄ ⁊ ecce tribulatio ⁊ tenebre ⁊ diſſolu
tio ⁊ anguſtia ⁊ caligo perſequens: ⁊ non
poterit auolare de anguſtia ſua.

¶ Ca. Sū. ¶ De chriſti natiuitate ⁊ impe-
rio eius: de euerſione iude iſrael: prophe- A
tat contra hieruſalem. Cap. ix. // di. 14. c.

P//Rimo tēpore alleuiata ē terra zabu ſi. in fine.
lon ⁊ terra neptalim: et nouiſſimo mat. 4. c.
aggrauata eſt via maris trans iordanem // de ele.
galilee gentium. // Populus qui ambula miſ. c. cō
bat in tenebris vidit lucem magnam: ha ſuluiſti.
bitantibus in regione vmbre mortis: lux ⁊ p arch.
orta eſt eis. Multiplicaſti gentem: nō ma de elec. c.
gnificaſti leticiam. Letabuntur corā te ſi fūdamē
cut qui letantur in meſſe: ſicut exultant + ta. li 6.
victores capta preda qn̄ diuidunt ſpolia. al. nō h̄z
Iugum enim oneris eius ⁊ virgam hu- + victo-
meri eius: ⁊ ſceptrū exactoris eius ſupaſti res capta
ſicut in die madian. Q̄r eis violenta pre- preda
datio cum tumultu: ⁊ veſtimētū mixtū B
ſanguine erit in combuſtionē ⁊ cibus et // xj. q. 6.
ignis. // Paruulus enim natus eſt nobis . §. itē cū
+ ⁊ filius datus ē nobis //: ⁊ factus eſt pn balaā in-
cipatus ſup humerū eius: ⁊ vocabit̄ nomē di. 35. ca.
eius admirabilis cōſiliarius: de⁹ fortis: pa- ab exor-
ter futuri ſcl'i: pnceps pacis. Multiplicabi dio.
tur eius īperiū: ⁊ pacis nō erit finis. Su- al. nō h̄z
per ſoliū dauid ⁊ ſup regnum eius + ſede + ⁊
bit vt cōfirmet illud ⁊ corroboret ī iudicio // De. la-
⁊ iuſtitia āmodo ⁊ vſq̄ ī ſempiternū. Ze- cra vn. c.
lus dn̄i exercituū faciet hec. Uerbū miſit vnico
dn̄s iacob ⁊ cecidit ī iſrl'. Et ſciet ois ppl's iſra. 59. b
effraim ⁊ habitantes ſamariā in ſupbia al. nō h̄z
⁊ magnitudine cordis dicētes. Lateres ce + ſedebit
ciderūt: ſ; quadris lapidib⁹ edificabimus C
ſycomoros ſucciderūt ſ; cedros imutabi-
mus. Et eleuabit dn̄s hoſtes raſin ſup eū: ⁊
inimicos eius in tumultū vertet ſyriā ab
oriēte philiſtijm ab occidēte: ⁊ deuorabunt ſup. 5. f.
iſrael toto ore. In oībus his nō ē auerſus infra 10.
furor eius: ſ; adhuc manus ei⁹ extēta: ⁊ po
pulus nō eſt reuerſus ad pcutiētē ſe: ⁊ dn̄s

vepres erunt. Cũ ſagittis ⁊ arcu īgredie-
tur illuc. Uepres eñi ⁊ ſpine erūt i vniuer
ſa terra. Et omnes mōtes q in ſarculo ſar
rient non veniet illuc terror ſpinarū et ve
al's + paſcuam prium: et erit in + paſcua bouis ⁊ in con-
culcationem pecoris.
¶ Ca. Sũ. ¶ De modo liberationis terre
per emanuelem: et hoc eſt querendum in
lege: de natiuitate chriſti. Cap. viij.
A ET dixit dominus ad me. Sume tibi
librum grandem ⁊ ſcribe in eo ſtilo
hoīs: velociter ſpolia detrahe cito predare.
Et adhibui mihi teſtes fideles vriam ſa-
cerdotem: ⁊ zachariam filium Barachie.
Et acceſſi ad propheriſſam ⁊ concepit ⁊ pe-
perit filiū. Et dixit dominus ad me. Uoca
al's + detrahere nomē eius: accelera: ſpolia + detrahe: feſti-
na predari. Quia antequā ſciat puer voca
re patrē ſuum ⁊ matrem ſuam: auferetur
fortitudo damaſci ⁊ ſpolia ſamarie corā re
ge aſſyriorum. Et adiecit dominus loq ad
B me adhuc dicens. Pro eo ꝙ adiecit pplſ
iſte aquas ſyloe que vadunt cū ſilentio et
aſſumpſit magis raſin ⁊ filiū romelie: p-
pter hoc ecce dn̄s adducet ſup eos aq̄s flu-
minis fortes ⁊ multas: regē aſſyriorū ⁊
oēm gl'iā eius. Et aſcendet ſup oēs riuos
al's + oēs ei⁹ ⁊ fluet ſup + vniuerſas ripas ei⁹: ⁊ ibit
p iudā mundans ⁊ trāſiens vſq ad col-
lū veniet. Et erit extenſio alarū eius iplēs
latitudinē terre tue o emanuel. Cōgrega
mini ppli ⁊ vincemini ⁊ audite vniuerſe
al's + vincimini ꝓcul terre. Confortamini ⁊ + vincemini
al's + vincimini accingite vos ⁊ + vincemini: inite conſiliū
⁊ diſſipabitur: loqmini verbum ⁊ nō fiet
q2 nobiſcū deus. Hec enim ait dominus
C ad me. Sicut in manu forti erudiuit me
al's h3 + dn̄s + ne irem in via populi huius dicēs. Nō
dicaris coniuratio. Omnia enim que lo
quit pplſ iſte: coniuratio eſt: ⁊ timore ei⁹
ne timeatis neq paueatis. Dn̄m exercitu
um ipſum ſanctificate: ipſe pauor veſter: ⁊
ipſe terror veſter: ⁊ erit vobis in ſanctifica-
tionē: in lapidem aūt offenſionis ⁊ petrā
ſcandali duabus domibus iſrael: ⁊ in laq-
um ⁊ in ruinā habitantibus hieruſalē.
Et offendēt ex eis plurimi: ⁊ cadēt et cōte-
rent et irretient ⁊ capient. Liga teſtimoni
al's + ⁊ um: ſigna legē in diſcipulis meis: + expecta
D bo dn̄m q abſcondit faciem ſuā a domo ia
heb. 2. ca. cob ⁊ pſtolabor eū. Ecce ego ⁊ pueri mei
quos dedit mihi dn̄s in ſignum ⁊ in por

tentum + iſrael a dn̄o exercituū q habitat
in mōte ſyon. Et cū dixerint ad vos: queri al's + iſraelis
te a phitonibus et a diuinis q ſtridēt incā
tationib⁹ ſuis: nunqd non pplſ a deo ſuo
requiret viſionē pro viuis + ac mortuis. Ad al's + ac
legē magis ⁊ ad teſtimoniū. Qꝫ ſi non di-
xerint iuxta verbū hoc: nō erit eis matuti
na lux. Et trāſibit p eā ⁊ corruet ⁊ eſuriet: ⁊
cū eſurierit iraſcet: ⁊ maledicet regi ſuo et
deo ſuo. Et ſuſpiciet ſurſū: ⁊ ad terram in
tuebit ⁊ ecce tribulatio ⁊ tenebre ⁊ diſſolu
tio ⁊ anguſtia ⁊ caligo perſequens: ⁊ non
poterit auolare de anguſtia ſua.
¶ Ca. Sũ. ¶ De chriſti natiuitate ⁊ impe-
rio eius: de euerſione iude iſrael: prophe- A
tat contra hieruſalem. Cap. ix.
PRimo tēpore alleuiata ē terra zabu //di. 15. c.
lon ⁊ terra neptalim: et nouiſſimo ſi. in fine.
aggrauata eſt via maris trans iordanem mat. 4. c.
galilee gentium. // Populus qui ambula //de cele.
bat in tenebris vidit lucem magnam: ha miſ. c. cō
bitantibus in regione vmbre mortis: lux fulgiſti.
orta eſt eis. Multiplicaſti gentem: nō ma ⁊ p arch.
gnificaſti leticiam. Letabuntur coram te ſi de elec. c.
cut qui letantur in meſſe: ſicut exultant + fūdamē
victores capta preda qn̄ diuidunt ſpolia. ta. li 6.
Jugum enim oneris eius ⁊ virgam hu- al. nō h3
meri eius: ⁊ ſceptrū exactoris eius ſupaſti + victo-
ſicut in die madian. Qꝛ ois violenta pre- res capta
datio cum tumultu: ⁊ veſtimētū mixtū preda
ſanguine erit in combuſtionē ⁊ cibus et B
ignis. // Paruulus enim natus eſt nobis //xj. q. 6.
+ ⁊ filius datus ē nobis //: ⁊ factus eſt pn .§. itē cū
cipatus ſup humer eius: ⁊ vocabit nomē bal. ā ī fi.
eius admirabilis ꝯſiliarius: de⁹ fortis: pa- di. 35. ca.
ter futuri ſcli: pnceps pacis. Multiplicabi ab exor-
tur eius iperiū: ⁊ pacis nō erit finis. Su- dio.
per ſoliū dauid ⁊ ſup regnum eius + ſede al. nō h3
bit vt cōfirmet illud ⁊ corroboret i iudicio + ⁊
⁊ iuſtitia āmodo ⁊ vſq i ſempiternū. Ze- // De. la-
lus dn̄i exercituū faciet hoc. Uerbū miſit cra vn. c.
dn̄s iacob ⁊ cecidit i iſrl̄. Et ſciet ois pplſ vnico
effraim ⁊ habitantes ſamariā in ſupbia infra. 59. d
⁊ magnitudine cordis dicētes. Lateres ce al. nō h3
ciderūt: ſꝫ quadris lapidib⁹ edificabimus + ſedebit
ſycomoros ſucciderūt ſꝫ cedros imutabi- C
mus. Et eleuabit dn̄s hoſtes raſin ſup eū: ⁊
inimicos eius in tumultū vertet ſyriā ab
oriēte philiſtij ab occidēte: ⁊ deuorabunt ſup. 5. f.
iſrael toto ore. In oībus his nō ē auerſus infra eo.
furor eius: ſꝫ adhuc manus ei⁹ extēta: ⁊ po
pulus nō eſt reuerſus ad pcutiētē ſe: ⁊ dn̄m

exercituū nō + inq̄ſierūt. Et diſperdet dn̄s
alſ + eoꝝ ierunt ab iſrael caput ⁊ caudā incuruantē ⁊ + de
prauantē die vna. Lōgeuus ⁊ honorabilis
al + refre nantem. ipſe eſt caput: et ꝓpheta docēs mendacium
ipſe eſt cauda. Et erūt q̄ beatificāt populuʒ
iſtū ſeducentes: ⁊ q̄ beatificanť precipitati.
alſ + dele ctabitur, Propť hoc ſup adoleſcētulis ei⁹ nō + leta-
bitur dn̄s: ⁊ pupilloꝝ eius ⁊ viduaꝝ non
D miſerebiť. Qr oīs hypocrita eſt ⁊ nequaʒ:
⁊ vniuerſuʒ os locutū eſt ſtultitiā. Jn oī-
bus his nō eſt auerſus furoꝛ ei⁹: ſʒ adhuc
manus eius extenta. Succenſa eſt eniʒ q̄ſi
ignis impietas: vepꝛē et ſpinā vorabit. Et
ſuccendeť in denſitate ſaltus: ⁊ ꝯuolueť + i
al. nō hʒ + in ſupbia fumi. Jn ira dn̄i exercituū contur
bata eſt terra: ⁊ erit ppl's quaſi eſca ignis.
Uir fratri ſuo nō parcet: ⁊ ꝺclinabit ad dex
teram et eſuriet: et comedet ad ſiniſtraʒ et
non ſaturabitur. Unuſquiſq; carnē bra-
chij ſui vorabit: manaſſes effraim: ⁊ effraiʒ
ſtra.5.f. ⁊ 10.a. manaſſen: ⁊ ſimul ipſi ꝯ iudā. Jn omnib⁹
his non eſt auerſus furoꝛ eius: ſed adhuc
manus eius extenta.

¶ Ca. Sū. ¶ Cōminať oppꝛeſſoꝛib⁹ paupe-
ruʒ ⁊ viduarū: pꝛophetat contra ſennache-
rib ⁊ deſcribit ſupbiaʒ eius: interſerens de
conuerſione reliquiarum iſrael: de abbꝛe-
uiatoꝛ ⁊ de paſſione chꝛiſti. Cap. x.

A Ue q̄ condunt leges iniquas: et ſcri-
bentes iniuſtitiam ſcripſerūt vt op-
Re.4.ca. erit pꝛimerent in iudicio pauperes: ⁊ vim face
rent cauſe humiliuʒ populi mei: vt eſſent
viduę pꝛeda eoꝛum ⁊ pupillos diriperent.
Quid facietis in die viſitationis et calami
ſic.9.3. ca.alioꝛū tatis de longe venientis. Ad cui⁹ ꝯfugie
tis auxilium: ⁊ vbi derelinquetis glīaʒ ve-
ſtrā: ne incuruemini ſub vinculo: ⁊ cū in
ſup.5.f.⁊ 9.a. terfectis cadatis. Sup oīb⁹ his nō eſt auer
ſus furoꝛ ei⁹: ſʒ adhuc manus eius extēta.
B Ue aſſur virga furoꝛis mei ⁊ baculus ipſe
eſt. Jn manu + ei⁹ idignatio mea. Ad gētē
alſ + eoꝝ fallaceʒ mittā eū: et ꝯ populū furoꝛis mei
mādabo illi: vt auferat ſpolia et + diripiat
alſ + di-uidat pꝛedam ⁊ ponat illū in ꝯculcatione q̄ſi lutū
plateaꝝ. Jpſe aūt non ſic arbitrabiť: ⁊ coꝛ
23.q.5. ca.ſi. eius nō ita eſtimabit: ſed ad cōterendum
erit coꝛ ei⁹ ⁊ ad internitionē gētiū nō pau
caꝝ. Dicet enim. Nunq̄d non ꝑncipes mei
ſimul reges ſūt? Nunq̄d nō vt carchamis:
ſic calanno: ⁊ vt arphad: ſic emath? Nūq̄d
nō vt damaſch⁹: ſic ſamaria? Q̄uo inuenit
C man⁹ mea regna idoli: ſic ⁊ ſimulachꝛa eo
rū de hierl'm ⁊ de ſamaria. Nūq̄d nō ſicut
feci ſamarię ⁊ idolis ei⁹: ſic faciaʒ hierl'm
ſimulachꝛis ei⁹? Et erit cū ipleuerit dn̄s
cūcta opa ſua in mōte ſyon ⁊ in hierl'm:
viſitabo ſuper fructū magnifici coꝛdis re-
gis aſſur: ⁊ ſup gloꝛiā altitudinis oculoꝝ
ei⁹. Dixit. n. Jn foꝛtitudine man⁹ mee fe-
ci: ⁊ in ſapia mea intellexi. Et abſtuli ter-
minos pploꝝ ⁊ ꝑncipes eoꝝ depꝛedat⁹ ſum:
⁊ detraxi q̄ſi potēs in ſublimi reſidētes. Et D
inuenit q̄ſi nidū man⁹ mea foꝛtitudineʒ
pploꝝ: ⁊ ſicut colliguntur oua que derelicta
ſunt ſic vniuerſam terrā ego ꝯgregaui: ⁊
nō fuit q̄ moueret pēnaʒ ⁊ aperiret os ⁊ + alſ + mu tiret
gāniret. Nūq̄d gloꝛiabiť ſecuris ꝯ eū q̄
ſecat in ea: aut exaltabiť ſerra ꝯ euʒ a quo Dī.21.c.
trahiť? Q̄uo ſi eleueť virga ꝯ eleuātē ſe: ⁊ inferioꝝ.
exalteť baculus q̄ vtiq; lignū eſt. Propť
hoc mittet dominatoꝛ dn̄s exercituum in
pinguib⁹ ei⁹ tenuitatē: ⁊ ſubtus gloꝛiam E
ei⁹ ſuccēſa ardebit quaſi cōbuſtio ignis: ⁊
erit lumē iſrael in igne ⁊ ſanct⁹ ei⁹ in flā-
ma: ⁊ ſuccēdeť ⁊ deuoꝛabiť ſpina ei⁹: ⁊ ve-
pꝛes in die vna ⁊ gloꝛia ſaltus eius ⁊ car
meli eius ab anima vſq; ad carnē conſu
metur. Et erit terroꝛe ꝓfugus: ⁊ reliquię
ligni ſaltus ei⁹ pꝛe paucitate numerabū-
tur: ⁊ puer ſcribet eos. Et erit in die illa: nō
adijciet reſiduū iſrael: ⁊ hi q̄ fugerint de
domo Jacob inniti ſuper eo q̄ ꝑcutit eos: Ro.9.f.
ſed innitet ſup dn̄m ſanctū iſrael. Jn ve- F
ritate reliq̄ ꝯuerteńt reliq̄ inquā Jacob infra.28.f.
ad deū foꝛtē. Si. n. fuerit ppl's tuus iſrael
quaſi arena maris: reliq̄ ꝯuerteńt ex eo.
Cōſūmatio abbꝛeuiata inundabit iuſti-
tiaʒ. Cōſūmationē. n. ⁊ abbꝛeuiationem
dn̄s de⁹ exercituū faciet in medio oīs ter
re. Propter hoc hec dicit dn̄s exercituuʒ.
Noli timere ppl's me⁹ habitatoꝛ ſion ab
aſſur. Jn virga. n. ꝑcutiet te: ⁊ bacculū ſuū Judicum
leuabit ſup te in via egypti. Adhuc enim 7.g.
paululū modicūq; ⁊ ꝯſūmabiť indigna
tio mea ⁊ furoꝛ me⁹ ſup ſcelus eoꝝ. Et ſu
ſcitabit ſup eū dn̄s exercituū flagellū iu-
xta plagā madian in petra oꝛeb: ⁊ virgam
ſuā ſup mare: ⁊ leuabit eaʒ in via egypti.
Et erit in die illa: aufereť onus ei⁹ de hu- alſ + na-ioth
mero tuo: ⁊ iugū ei⁹ de collo tuo: ⁊ cōpu-
treſcet iugū a facie olei. Ueniet in + aioth alſ + ga-bee
trāſibit in magron apud magmas cōme-
dabit vaſa ſua. Trāſierūt currū: + gabaa
ſedes nr̄a. Obſtupuit rama: gabaa ſaulis

fugit. Hinni voce tua filia gallim: attende
B laiſa: paupercula anathot. Migrauit me-
demena: habitatores + gabin cōfortami-
al. + gebi ni. Adhuc dies eſt vt in + nobe ſtet. Agita
al. + nob bit manū ſuam ſup montē filie ſion + ⁊
Als non collē hieruſalē. Ecce dominator dñs exer-
hȝ + ⁊ cituū cōfringet laguncułam in terrore: ⁊
excelſi ſtatura ſuccidenť: ⁊ ſublimes hu-
miliabunť. Et ſubuertenť cōdenſa ſaltus
eius ferro: ⁊ libanꝰ cū excelſis cadet.

¶ Cap. Sū. ¶ De natiuitate xpi: de pplo
xpiano: de cruce ⁊ ſepulchro xpi: de couer-
ſione reliqꝝ iſrl ⁊ fide gētiū. Cap. xi.

A
¶ 30. q. i. ca. i. Et egredieť virga de radice ieſſe: ⁊ flos
de radice eius aſcēdet: ⁊ // requieſcet ſu
per eū ſpūs dñi: ſpūs ſapiētie ⁊ intellectꝰ
ſpūs cōſilij ⁊ fortitudinis: ſpūs ſcietie ⁊
pietatis: ⁊ replebit eū ſpūs timoris dñi.
Nō ſm viſionē oculoꝝ iudicabit: neqȝ ſȝ
auditū auriū arguet. Sȝ iudicabit in iu
ſtitia paupres: ⁊ arguet in equitate ꝓ man
Hebr. 2. b ſuetis terre. Et percutiet terrā virga oris
B ſui: ⁊ ſpū labioꝝ ſuoꝝ interficiet impiū.
iſra. 65. d Et erit iuſtitia: cingulū lumboꝝ eiꝰ: ⁊ fi-
des cinctoriū renū eiꝰ. Habitabit lupꝰ cū
agno ⁊ pardus cū hedo accubabit. Vitu-
lus ⁊ leo ⁊ ouis ſimul morabunť: ⁊ puer
paruulus minabit eos. Vitulus ⁊ vrſus
als + ab- paſcētur: ſimť requieſcēt catuli eoꝝ: ⁊ leo
lactabiť quaſi bos comedet paleas. Et + delectabiť
als + vbe infans ab + vbere ſup foramina aſpidis: ⁊
ribus in + cauerna reguli q ablactatꝰ fuerit ma
als + ca- num ſuam mittet. Non nocebunt ⁊ non
uernis occidēt in vniuerſo mōte ſancto meo: qꝛ
C repleta eſt terra ſciētia dñi ſicut aqua ma-
als + ope ris + operiētis. In die illa radix ieſſe quī
rientes ſtat in ſignū pploꝝ um: ipſum gentes de-
Ro. 15. c. pcabūtur: ⁊ erit ſepulchrum eius glorio
ſuȝ. Et erit in die illa: adijciat dñs ſecun-
do manū ſuam ad poſſidendum reſiduū
populi ſui: quod relinqueť ab aſſyrijs ⁊
ab egypto ⁊ aphetros ⁊ ab ethiopia ⁊ ab
elan ⁊ a ſennaar ⁊ ab emath ⁊ ab inſulis
maris. Et eleuabit ſignum in nationes: ⁊
cōgregabit profugos iſrael. Et diſpſos iu
D da colliget a quattuor plagis terre: ⁊ au-
feretur ȝelus effraiȝ ⁊ hoſtes iuda perībūt
Effraim non emulabitur iudaȝ: ⁊ iudas
als + eiꝰ non pugnabit cōtra effraim. Et volabunt
Exo. 14. b in humeros philiſtiſtijȝ per mare ſimul
predabuntur filios orientis. Idumea ⁊
moab p: ceptum manus + eoruȝ: ⁊ filij
ammon obedientes erunt. Et deſolabit do
minꝰ linguā maris egypti: ⁊ leuabit ma
num ſuā ſuper flumē in fortitudine ſpi
ritus ſui: ⁊ percutiet eū in ſeptem riuis:
ita vt tranſeat per eum calciati. Et erit via
reſiduo populo meo qui relinquetur ab
aſſyrijs: ſicut fuit + iſraeli in die illa qua als + iſri
aſcēdit de terra egypti.

¶ Ca. Sū. ¶ Pro deſtructo regno mun-
di cantat eccleſia. Cap. xij.

Et dices in die illa. Confitebor tibi A
domine quoniam iratus es mihi:
conuerſus eſt furor tuus ⁊ conſolatus es
me. Ecce + deus ſaluator meus: fiduciali- als + dñs
ter agā ⁊ nō timebo. Quia fortitudo mea Exo. 15. a
⁊ laus mea dñs: + ⁊ factus es mihi in ſa ps. 117.
lutem. Hauriētis aquas in gaudio de fon als + deꝰ
tibus ſaluatoris: ⁊ dicetis in die illa. Cō B
fitemini domino: ⁊ inuocate nomen eiꝰ. ps. 104.
Notas facite in populis adinuētiōes eiꝰ 1. pa. 16. b
memētote quoniam excelſum eſt nomē
eius. Cantate domino quoniam magni
fice fecit: annunciate hoc in vniuerſa ter-
ra. Exulta ⁊ lauda habitatio ſyon: qꝛ ma-
gnus in medio tui ſanctus iſrael.

¶ Ca. Sū. ¶ De euerſione babylōis ⁊ eiꝰ
vaſtitate interſeritur: de captiuitate ⁊ redi
tu populi. Cap. xiij.

Onus babylonis: qđ vidit eſaias fi- A
lius amos. Sup montem caligino-
ſum leuate ſignum + exaltate vocem leua als habe
te manum: ⁊ ingrediantur portas duces. tur + ⁊
Ego mandaui ſanctificatis meis: ⁊ voca-
ui fortes meos in ira mea exultantes in
gloria mea. Vox multitudinis in monti
bus quaſi populorū frequentium: vox ſoni-
tus regum gentium congregatarū. Dñs
exercituū precepit militie belli: venientibꝰ
de terra procul. A ſummitate celi dñs ⁊
vaſa furoris eius: vt diſpdat oēm terraȝ.
Vlulate qꝛ ꝓpe ē dies dñi: qꝛ vaſtitas a do B
mine veniet. Propter hoc oēs manꝰ diſ-
ſoluētur: ⁊ oē cor hoīs tabeſcet ⁊ cōteretur.
Torſiones ⁊ dolores tenebūt: quaſi + par Nau. 2. c.
turiēs dolebūt. Vnuſqſqȝ ad proximum als + par
ſuū ſtupebit: facies cōbuſte vultus eoꝝ. Ec turiētes
ce dies dñi veniet crudelis ⁊ indignatio
nis plenꝰ ⁊ ire furoriſqȝ: ad ponēda terrā
in ſolitudinē: ⁊ peccatores eius cōterēdos
de ea: qm ſtelle celi ⁊ ſplēdor eaꝝ nō expan
dent lumen ſuum. Obtenebratus eſt in Eze. 32. b.
ortu ſuo: ⁊ luna nō ſplēdebit in lumine

ſuo. Et viſitabo ſup orbis mala: ⁊ ꝯ ipios
+ iniquitatem eoꝝ. Et requieſcere faciã ſuper-
al.+ſoie bia infideliũ: ⁊ arrogantiã fortiũ humi-
batam liabo. Precioſior erit vir auro: ⁊ hõ mun
C do obrizo. Sup hoc celũ turbabo: ⁊ moue
bit terra de loco ſuo: ꝓp indignationẽ do-
mini exercituũ: ⁊ ꝓp diẽ ire furoris eius.
Et erit q̃ſi damula fugiẽs: ⁊ quaſi ouis: ⁊
nõ erit q̃ ꝯgreget. Unuſquiſq; ad populum
ſuũ cõuertet: ⁊ ſinguli ad terrã ſuã fugiẽt:
ois q̃ inuẽtus fuerit occidet ⁊ ois q̃ ſuper
uenerit cadet in gladio. Infantes eorum
alliděntur in oculis eoꝝ: diripient domꝰ
eorum: ⁊ vxores eorum violabũtur. Ecce
D ego ſuſcitabo ſuper eos medos q̃ argẽtum
nõ querãt nec aurũ velint: ſ; ſagittis par
uulos interficiẽt: ⁊ + lactantibꝰ vteris nõ
al.+la- miſerebũtur: ⁊ ſup filios nõ + parcat ocu
ctẽtibus los eorũ. Et erit babylon illa ciuitas glo-
vteri. ſa in regnis: inclyta in ſupbia caldeorũ:
al.+par ſicut ſubuertit dñs ſodomã ⁊ gomorrã.
cet Nõ habitabit vſq; in finẽ: ⁊ nõ fundabit
al. non vſq; ad generationẽ ⁊ generationeʒ. Nec
hʒ+ciui ponat ibi tentoria arabs: nec paſtores re-
tas quieſcẽt ibi: ſed requieſcent ibi beſtie: ⁊ reple
Ge. 19.c. bũtur domus eorũ draconibus. Et habi
tabũt ibi ſtrutiões: ⁊ piloſi + ſaltabũt ibi
⁊ rñdebunt ibi vlule in edibus eius ⁊ ſy
al.+ſta rene in delubris voluptatis.
bunt ¶ Ca. ſũ. ¶ De caſu luciferi: ⁊ verbis do
mini contra philiſteos. Cap. xiiij.

PRope eſt vt veniat tẽpus eius: ⁊ dies
eius nõ elongabũtur. Miſerebitur
A enim dñs iacob ⁊ eliget adhuc de iſrl: ⁊ re
quieſcere eos + faciet ſup humum ſuã. Ad
al.+ſa- iunget aduena ad eos: ⁊ adherebit domui
ciam iacob. Et tenebũt eos populi: ⁊ adducent
eos in locuʒ ſuũ. Et poſſidebit eos domus
iſrael ſup terram domini in ſeruos ⁊ an-
cillas: ⁊ erũt capientes eos qui ſe ceperant
⁊ ſubiicient exactores ſuos. Et erit in die
B illa cum requiẽ dederit tibi deus a labore
tuo ⁊ a concuſſione tua ⁊ a ſeruitute du-
ra qua ante ſeruiſti: ſumes parabolã iſtaʒ
cõtra regem babylonis ⁊ dices. Quomo-
do ceſſauit exactor: q̃euit tributum. Con
triuit dominus baculũ impiorũ virgaʒ
dominantium cedentem populos in in-
dignatiõe plaga inſanabili: ſubiicientem
in furore gẽtes: ꝑſequẽtẽ crudeliter. Cõ-
al.+ex- quieuit ⁊ ſiluit ois terra: gauiſa ẽ ⁊ + ex-
ultabit ultauit: abietes quoq; letate ſũt ſup te: ⁊

cedri libani. Ex quo dormiſti: nõ aſcẽdit
qui ſuccidat nos. Infernus + ſubter te cõ- de pe. diſ.
turbatus eſt in occurſuʒ aduẽtus tui: + ij.c. princi
ſuſcitauit tibi gygãtes. Oẽs principes ter pium
re ſurrexerũt de ſolijs ſuis: oẽs principes C
nationũ: vniuerſi rñdebũt ⁊ dicent tibi. al.+ſbſ
Et tu vulneratus es ſicut ⁊ nos: nři ſimis al.+ſu-
effectus es. + Detracta ẽ ad inferos ſupbia ſcitabit
tua: cõcidit cadauer tuũ. Subter te ſter- al. non
net tinea: ⁊ operimentum tuũ erunt ver hʒ+⁊ d.
mes. Quomõ cecidiſti de celo lucifer qui luciferla
mane oriebaris. Corruiſti in terrã q̃ vul ni
nerabas gẽtes: q̃ dicebas in corde tuo. In al.+de-
celũ ꝯſcẽdã ſupra aſtra + dei exaltabo ſoliũ iecta
meũ: ſedebo in mõte teſtamẽti in laterıbꝰ 24.q.3.c.
aquilonis aſcẽdã ſup altitudinẽ nubiuʒ: ſi- quidam
milis ero altiſſimo. Uerũtamen ad infer D
nũ detraheris in ꝓfunduʒ laci. Qui te vi al.+ce-
derint ad te inclinabũtur: teq; ꝓſpiciẽt. li
Nunquid iſte eſt vir qui turbauit terrã:
qui concuſſit regna: qui poſuit orbeʒ de-
ſertum ⁊ vrbes eius deſtruxit: victis eius
non aperuit carcerem. Omnes reges gẽ-
tium vniuerſi dormierunt in gl̃ia + vir E
in domo ſua: tu autẽ ꝓiectus es de ſepul- al.+
chro tuo quaſi ſtirps inutilis + pollutꝰ vnuſquiſ-
⁊ obuolutus + cũ his q̃ interfecti ſunt gla q;.
dio: ⁊ deſcenderũt ad fundamẽta laci. Qua al. habʒ
ſi cadauer putridũ nõ habebis cõſortiuʒ: +ſicut ſa
neq; cũ eis in ſepultura. Tu enim terrã nie.
tuam diſꝑdidiſti: tu populũ tuũ occidi- al. non
ſti. Nõ vocabit in eternũ ſemen peſſimoꝝ. hʒ+ cauſ
Preparate filios eius occiſioni: in iniq̃ta bis.
te patrum eorũ. Non cõſurgent nec here-
ditabũt terrã: neq; implebũt faciẽ orbis
+ ciuitatũ. Et conſurgã ſup eos dicit dñs al.+
exercituum: ⁊ perdã babylonis nomen: ⁊ ciuitatis
reliquias: ⁊ germẽ: ⁊ progeniem: dicit dñs. F
Et ponam eã in poſſeſſionẽ ericij: ⁊ in pa-
ludes aquarũ: ⁊ ſcopabo eam in ſcopa te-
rens dicit dominus exercituuʒ. Iurauit
dominus exercituum dicẽs. Si nõ vt pu
taui ita erit: ⁊ q̃ũo mẽte tractaui ſic eue-
niet: vt conteram aſſyrium in terra mea:
⁊ in montibus meis conculcem eũ: ⁊ au
feretur ab eis iugum eius: ⁊ onus illius
ab humero eoꝝ tolletur. Hoc ꝯſiliuʒ q̃d
cogitaui ſup oẽʒ terrã: ⁊ hec ẽ manꝰ extẽ-
ta ſup vniuerſas gẽtes. Dñs exercituũ de-
creuit: ⁊ q̃s poterit infirmare? Et manꝰ eiꝰ
extẽta: ⁊ q̃s auertet eã. In anno quo mor- G
tuus ẽ rex achaʒ: factũ eſt onꝰ iſtud. Ne lete

ris philiſtea ois tu qm cõminuta ẽ ỽga p
cuſſoris tui. De radice eniʒ colubri egre
dief regulus: ⁊ ſemen ei⁹ abſoꝛbẽs volu
crẽ. Et paſcẽtur primogeniti pauperũ: ⁊
pauperes fiducialiter requieſcẽt: ⁊ interire fa
ciã in fame radicẽ tuã: ⁊ reliquias tuas in
terficiã. Ulula porta: clama ciuitas: pſtra
ta eſt philiſtea ois. Ab aquilone eniʒ fum⁹
veniet: ⁊ nõ ẽ q effugiat agmen ei⁹. Et qd
reſpondebitur nũciis gentis. Quia dñs
fundauit ſion: ⁊ in ipſo ſperabunt paupe
res populi eius.

¶ Cap. Sũ. ¶ De onere moab. Cap. xv.

A O Nus moab Quia nocte vaſtata ẽ ar:
moab conticuit: q: nocte vaſtatus ẽ
mur⁹: moab cõticuit. Aſcẽdit dom⁹ ⁊ dy
bon ad excelſa in planctũ ſup nabo ⁊ ſuper
Hie. 48. f medaba moab vlulabit. In cũctis capiti
Eze. 7. c. bus eius caluicium: ⁊ omnis barba ra
B detur. In triuiis eius accincti ſunt ſacco:
ſuper tecta eius: ⁊ in plateis eius ois vlu
latus deſcẽdet in fletu. Clamabit eſebon ⁊
eleale: vſq; iaſa audita eſt vox eoꝝ. Super
hoc expediti moab vlulabũt: aĩa eius vlu
C labit ſibi. Coꝛ meũ ad moab clamabit: ve
Alſ✝ cõ ctes eius vſq; ſegor vitulũ ✝conternan
ſternãtẽ tem. Per aſcẽſum enim luith flens aſcẽ
Alſ✝ aro dit: ⁊ in via ✝oronaim clamorẽ cõtritio
naim nis leuabunt. Aque enim nemrim deſer
te erũt: q: aruit herba: defecit gramen: vi
ror omnis interiit. Secũdũ magnitudi
nem operis: ⁊ viſitatio eoꝝ. Ad torrentẽ
ſalicum ducent ✝ eos: quoniam circuí
Alſ✝ euʒ bit clamor terminũ moab. Uſq; ad gal
D lim vlulatus eius: ⁊ vſq; ad puteũ heliʒ
clamor ei⁹: q: aque dybon replete ſũt ſan
guine. Ponam enim ſuper dybon addi
tamenta his qui fugerint de moab leonẽ:
Alſ✝ ⁊ ✝reliquiis terre.

reliquiis ¶ Ca. Sũ. ¶ Prophetat ⁊ petit ruth moa
bitidẽ venire in genealogiã Chriſti: ⁊ ſic
chriſtum de ipſa petit. Cap. xvi.

A E Mitte agnum ✝ domine domina
Alſ non toꝛem terre: de petra deſerti ad mon
hʒ✝ dñe tem filie ſion. Et erit ſicut auis fugiens: ⁊
pupilli de nido auolãtes: ſic erũt filie mo
ab in trãſcenſu arnon. Ini conſiliũ: coge
concilium: pone quaſi noctem vmbram
tuã in meridie. Abſcõde fugiẽtes: ⁊ vagos
ne pdas. Habitabũt apud te profugi mei.
Moab eſto latibulũ eoꝝ a facie vaſta
toris. Finitus eſt enim puluis: ꝯſummata

tus e miſer: defecit q conculcabat terraʒ.
Et preparabitur in miſericoꝛdia ſoliũ: ⁊
ſedebit ſuper eũ in veritate in tabernacu
lo dauid: iudicãs ⁊ querẽs iudiciũ ⁊ ve B
lociter reddẽs qḋ iuſtũ eſt. Audiuimus Hie. 48. c
ſuperbiã moab: ſupbus ẽ valde. Supbia
eius ⁊ arrogãtia eius ⁊ indignatio eius:
pluſq; foꝛtitudo eius. Idcirco vlulabit
moab ad moab: vniuerſus vlulabit. His
qui ✝letantur ſup muros cocti lateris lo Alſ✝
quimini plagas ſuas: qm ſuburbana eſe letatur
bon deſerta ſũt. Et vineã ſabama dñi gẽtiũ
exciderũt. Flagella eius vſq; ad iaçer puc
nerunt: errauerũt in deſerto: propagines
eius relicte ſunt trãſierũt mare. Sup hoc
plorabis in fletu iaçer: ⁊ vineaʒ ſabama.
Inebriabo te lachrymis mea eſebon ⁊ eleale C
qm ſup vindemiam tuam ⁊ ſup meſſem
tuam vox calcantiũ irruit. Et auferetur le
titia ⁊ exultatio de carmelo: ⁊ in vineis nõ
exultabit neq; iubilabit. Uinũ in toꝛcula Hie. 48. c
ri nõ calcabit q calcare cõſueuerat: vocem
calcantiũ abſtuli. Super hoc venter meus
ad moab quaſi cythara ſonabit: ⁊ viſcera
mea ad murum cocti lateris. Et erit cũ D
apparuerit qḋ laboꝛauit moab ſup excel
ſis ſuis: ingredietur ad ſancta ſua vt obſe
cret: ⁊ nõ valebit. Hoc verbũ qḋ locutus ẽ
dñs ad moab extũc: ⁊ nũc locutus eſt di
cens. In tribus annis quaſi anni mercẽ
narii auferet gloria moab ſup omni po
pulo multo: ⁊ relinquet in eo ſicut race
mus paru⁹ ⁊ modicus nequaq; mult⁹.

¶ Ca. Sũ. ¶ De onere damaſci: ⁊ idignat
dñs cõtra iacob ⁊ iſrael: quia oblitus eſt
ſaluatoꝛis ſui: ⁊ contra perſequentes po A
pulum domini. Cap. xvii.

O Nus damaſci. Ecce damaſcus deſinet
eſſe ciuitas: ⁊ erit ſicut aceruus lapi
dum in ruina. Derelicte ciuitates aroer
gregibus erũt ⁊ requieſcẽt ibi ⁊ non erit
qui exterrea. Et ceſſabit adiutoꝛium ab ef
fraim ⁊ regnum a damaſco: ⁊ reliquie ſy Alſ✝
rie ſicut gloria filioꝛum iſrael erunt di ⁊ pingues
cit dñs exercituum. Et erit in die illa at carnes
tenuabitur gloria iacob: ⁊ pinguedo car ei⁹ mar
nis eius emarceſcet. Et erit ſicut congre ceſcẽt
gans in meſſe quod reſtiterit: ⁊ brachiuʒ B
eius ſpicas leget. Et erit ſicut querens Alſ✝
ſpicas in valle raphaim: ⁊ relinquetur quaſi
in eo ✝ ſicut racemus: ⁊ ſicut excuſſio olee
duarum vel triuʒ oliuaruʒ in ſummi.

tate rami: ſiue quattuor aut quinqꝫ: in
cacuminibus eius fructus eiꝰ: dicit dñs
deus iſrael. In die illa inclinabit hõ ad fa-
ctorẽ ſuũ ⁊ oculi eius ad ſanctũ iſrael re
C ſpicient: ⁊ nõ inclinabit ad altaria que fece
runt manus eius: ⁊ q̃ operati ſunt digiti
eius: nõ reſpicient lucos ⁊ delubra. In die
illa erũt ciuitates fortitudinis eius dere
licte ſicut aratra: ⁊ ſegetes q̃ derelicte ſũt a fa
Al's + erit cie filiorũ iſrl. Et + eris deſerta: q2 oblita es
dei ſaluatoris tui ⁊ fortis adiutoris tui ñ
es recordata. Propterea plãtabis plãtatio
Al's + infi nẽ + fidelẽ: ⁊ + germẽ alienũ ſeminabis.
delem In die plãtationis tue + labruſca: ⁊ mane
al's + ſe- ſemen tuũ florebit. Ablata eſt meſſis i die
men. hereditatis: ⁊ + dolebit grauiter. Ue + mul
al's + la- titudini populorum multorũ vt multi
bruſcas tudo maris ſonãtis: ⁊ tumultꝰ turbarũ
⁊ ẽ vbũ. ſicut ſonitus aquarũ multarũ. Sonabũt
D ppli ſicut ſonitꝰ aquarũ inundantiũ: ⁊ i-
al's + vo- crepabit eũ ⁊ fugiet procul. Et rapiet ſicut
lubis puluis montiũ a facie venti: ⁊ ſicut turbo
Al's + coram tempeſtate. In tempore veſperi ⁊ ec
multitu ce turbatio: in matutino ⁊ non ſubſiſtet.
do. Hec eſt pars eorum qui vaſtauerũt nos: ⁊
ſors diripientium nos.

¶ Ca. Sũ. ¶ Sermo alius contra egy-
ptum. Cap. xviij.

A Ue terre cymbalo alarũ que eſt + trãs
Al's + flumen ethiopie: q mittit in + ma-
trãs flu- re legatos ⁊ in vaſis + papiri ſup aquas.
mina Ite angeli veloces ad gentem conuulſam
Al's + ⁊ dilaceratam: ad populum terribilẽ poſt
mari. quem nõ eſt alius: ad gentẽ expectantem
Al's + ⁊ cõculcatã cuiꝰ diripuerũt flumina ter-
papireis ram eius. Ad montẽ nominis dñi exer
cituum montẽ ſion. Oẽs habitatores or-
B bis qui moramini in terra: cum eleuatũ
al's non fuerit ſignum in + montibus videbitis:
hꝫ + ad ⁊ clangorem tube audietis: q2 hec dicit do-
montem minus ad me. Ego quieſcã ⁊ ↄſiderabo in
nõis dñi loco meo ſicut meridiana lux clara ẽ: ⁊ ſi
exercitu cut nubes roris in die meſſis. Añ meſſeꝫ
um mõ enĩꝫ totꝰ effloruit: ⁊ immatura ꝑfectio +
tẽ ſion. germinauit ⁊ + p̃ſcindent ramuſculi eiꝰ
al's + na falcibꝰ: ⁊ q̃ derelicta fuerint abſcindentur.
tiõibus. Excutientur: ⁊ relinquentur ſimul auibꝰ
C montiũ ⁊ beſtijs terre: ⁊ eſtate ꝑpetua erũt
al's + ger ſup eũ volucres ⁊ omnes beſtie terre ſup
minabit + illum hyemabunt. In tempore illo de-
al's + p̃ci feretur munus domino exercituum a po
dentur pulo diuulſo ⁊ dilacerato: a populo terri-
bili poſt quem nõ fuit alius: a gente expe-
ctãte ⁊ conculcata: cuius diripuerũt flu- al's + eius
mina terrã eius ad locum nominis dñi D
exercituum montem ſion.

¶ Ca. Sum. ¶ De onere egypti: poſtea de
auerſiõe eius: ſecũdo de pacificatione eiꝰ:
de qnqꝫ ciuitatibus in egypto loquẽtibꝰ
linguam chanaan. Cap. xix.

Onus egypti. Ecce dñs aſcẽdet ſup nu
bem leuem ⁊ ingredietur egyptum A
⁊ cõmouebunt ſimulachra egypti a facie
eius: ⁊ cor egypti tabeſcet in medio eius.
Et concurrere faciam egyptios aduerſus
egyptios: ⁊ pugnabit vir contra fratrem
ſuum: ⁊ vir contra amicum ſuum: ciui-
tas aduerſus ciuitatem: regnum aduer-
ſus regnum: ⁊ dirumpetur ſpiritus egy-
pti in viſceribus eius: ⁊ conſilium eiꝰ p̃-
cipitabo. Et interrogabunt ſimulachra ſua
⁊ diuinos ſuos: ⁊ phitões ⁊ ariolos: ⁊ tra-
dã egyptũ in manu dominorũ crudeliũ:
⁊ fortis rex dominabitur eorum: ait dñs
exercituũ. Et areſcet aqua d̃ mari: ⁊ fluuiꝰ
deſolabitur atqꝫ ſiccabitur: ⁊ deficient flu-
mina. Attenuabuntur ⁊ ſiccabuntur ri-
ui aggerum. Calamus ⁊ iuncus marce-
ſcet: nudabitur alueꝰ riui a fonte ſuo. Et B
omnis ſemẽtis irrigua ſiccabuntur: are-
ſcet ⁊ non erit. Et merebunt piſcatores: ⁊
lugebunt omnes mittẽtes in flumen ha
mũ: ⁊ expandẽtes rhete ſuper faciẽ + aqua al's + ad.
rum emarceſent. Confundẽtur qui ope- Al's +
rabuntur linũ: + plectentes atque texẽtes ſub pectẽtes.
tilia. Et erũt irrigua eius flacentia: oẽs
qui faciebant lacunas ad capiẽdos piſces.
Stulti principes thaneos: ſapiẽtes ↄſilia-
rij pharaonis dederunt conſilium inſipi
ens. Quomodo dicetis pharaoni? Filiꝰ
ſapientiũ ego: filius regum antiquorũ.
Ubi nũc ſunt ſapientes tui? Annunciẽt
tibi ⁊ indicent quid cogitauerit dñs exer
cituũ ſuper egyptũ. Stulti facti ſunt prin
cipes thaneos: emarcuerũt principes mẽ
pheos: deceperunt egyptum: angulum po
pulorũ eius. Dominus miſcuit in me- C
dio eius ſpiritũ vertiginis. Et errare fece-
runt egyptũ in omni tempore ſuo: ſicut
errat ebrius ⁊ vomens. Et nõ erit egypto
opus qđ faciat: caput ⁊ caudam incuruã-
tem ⁊ + refrenantem. In die illa erit egy al's + de
ptꝰ quaſi mulieres: ⁊ ſtupebũt ⁊ timebũt prauãs.
a facie cõmotionis manus dñi exercituũ

quā ipſe mouebit ſup eā ⁊ erit terra iu-
als + fe da egypto in + pauorem. Oīs qui illius
ſtiuitatē fuerit recordatus: pauebit a facie cōſilij do
mini exercituum: qḋ ipſe cogitauit ſuper
eam. In die illa erūt quinq̨ ciuitates in
als + cha terra egypti loquētes lingua + chanaan:
nanea ⁊ iurātes per dn̄m exercituū. Ciuitas ſo-
lis vocabitur vna. In die illa erit altare do
als non mini in medio terre egypti ⁊ titulus +
h3 + dn̄i dn̄i iuxta terminū eius: ⁊ erit in ſignū ⁊
vel dn̄o in teſtimoniū dn̄o exercituū in terra egy
pti. Clamabūt enim ad dn̄m a facie tribu
B lantis: ⁊ mittet eis ſaluatorē ⁊ ꝓpugna-
torem qui liberet eos. Et cognoſcet dn̄s ab
egypto: ⁊ cognoſcent egyptij dn̄m in die
illa: ⁊ colēt eū in hoſtijs ⁊ in muneribus
⁊ vota vouebūt dn̄o ⁊ ſoluent. Et percutiet
dn̄s egyptum plaga ⁊ ſanabit eā: ⁊ reuer-
tentur ad dn̄m: ⁊ placabitur eis ⁊ ſanabit
eos. In die illa erit via de egypto in aſſy-
rios: ⁊ intrabit aſſyrius egyptū ⁊ egypti⁹
in aſſyrios ⁊ ſeruient egyptij aſſur. In
die illa erit iſrael terti⁹ egyptio ⁊ aſſyrio:
benedictio in medio terre cui benedixit
dn̄s exercituū dicēs. Bn̄dictus populus
als + aſſy meus egypti: ⁊ opus manuū meaꝝ + aſſy
rio rius: hereditas autem mea iſrael.

¶ Ca. Sū. ¶ De captiuatiōe egypti: ⁊ trāſ
migratione ethiopie: denuditate. Cap. xx.

In anno quo ingreſſus eſt thartan in
A azotum cum miſiſſet eū ſargon rex
aſſyriorum ⁊ pugnaſſet contra azotum ⁊
cepiſſet eā in tempore illo locutus eſt do-
minus in manu eſaie filij amos dicens.
Uade ⁊ ſolue ſaccū de lumbis tuis: ⁊ cal-
ciamēta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit
ſic: vadens nudus ⁊ diſcalciatus. Et dixit
dn̄s. Sicut ambulauit ſeruus meus eſa-
B ias nudus ⁊ diſcalciatus: trium annorū
ſignum ⁊ portentum erit ſuper egyptum
⁊ ſuper ethiopiam: ſic minabit rex aſſyrio
rum captiuitatem egypti ⁊ tranſmigra-
tionem ethiopie: + iuuenem ⁊ ſenem: nu
als + iu dam ⁊ diſcalciatam diſcoopertis natib⁹ +
uenū ⁊ ad ignominiam egypti. Et timebūt ⁊ cō-
ſenum fundētur ab ethiopia ſpe ſua: ⁊ ab egypto
als non gloria ſua. Et dicet habitator inſule hui⁹
h3 + ad in die illa. + Hec eine erat ſpes noſtra: ad
als + hec quos cōfugimus in auxilium vt liberarēt
& hecine nos a facie regis aſſyriorum: Et quomo-
do effugere poterimus nos?

¶ Ca. Sū. ¶ De ruina babylonie per me
dos ⁊ pſas: interpoſito de onere idumee
⁊ de onere arabie. Cap. xxi.

Onus deſerti maris. Sicut turbines
ab africo veniūt: de deſerto venit: de ter A
ra horribili. Uiſio dura nūciata eſt mihi.
Qui incredulus eſt infideliter agit: ⁊ q de po abac.2.a.
pulator ē vaſtat. Aſcēde elam: obſide + me Jo.3.d.
de oēs gemitū ei⁹ ceſſare feci. Propterea als + me
repleti ſūt lūbi mei dolore ⁊ anguſtia poſ- deba
ſedit me ſicut anguſtia parturiētis. Corrui
cū audirē: + conturbatus ſum cū viderem.
Emarcuit cor meū: tenebre ſtupefecerūt als + tur
me Babylon dilecta mea poſita eſt mihi i batus
miraculū. Pone mēſā: cōtēplare i ſpecu
la. Comedētes ⁊ bibētes: ſurgite pncipes B
arripite clypeū. Hec enī dicit mihi dn̄s.
Uade ⁊ pone ſpeculatorē: ⁊ qḋcūq̨ viderit
annūciet. Et vidit currū duoꝝ eqtū: aſcē-
ſorē aſini ⁊ aſcēſorē cameli: ⁊ cōtēplat⁹ eſt
diligēter multo ituitu. Et clamauit + vt C
leo. Sup + ſpeculā dn̄i ego ſū ſtans iugi als non
ter p die: ⁊ ſup cuſtodiā meā ego ſū ſtās h3 + vt
totis noctib⁹. Ecce iſte venit aſcēſor vir bi abac.2.a.
ge eqtū ⁊ rn̄dit ⁊ dixit. Cecidit cecidit ba Als +
bylon: ⁊ oīa ſculptilia deoꝝ ei⁹ ɔtrita ſūt i ſpecula
terra. Tritura mea ⁊ filij aree mee: q audi bit.5.a.
ui a dn̄o exercituū deo iſrl̄ annūciaui vo- apo.4.b.
bis. On⁹ duma. Ad me clamat ex ſeyr. Cu
ſtos + qd de nocte: cuſtos qd de nocte. Dixit
cuſtos. Uenit mane ⁊ nox. Si qritis qrite: Als + q
ɔuertimini ⁊ venite. On⁹ i arabia. In ſal-
tu ad veſpā dormietis: in ſemitis doda-
nim. Occurētes ſitiēti ferte aquā: q habi-
tatis terrā auſtri cū panib⁹ occurrite fu-
giēti. A facie .n. gladioꝝ fugerūt a facie gla D
dij imminētis: a facie arc⁹ extēti: a facie gra
uis plij qm̄ hec dicit dn̄s ad me. Adhuc
in vno anno quaſi in anno mercēnarij: ⁊
auferet oīs + glia cedar: ⁊ reliqe nūeri ſa- als non
gittarioꝝ fortiū de filijs cedar iminuenť. h3 + ⁊
Dn̄s enim deus iſrael locutus eſt. Als +

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo dn̄i ꝯ hierlm ō ido glie
lis ei⁹ pdicat deſtructio facta p nabuchodo
noſor: itē ſmo dn̄i ad ſobnā ꝓpoſitū tem
pli vbi ſub noīe eliachim agit de xp̄o qui
portat clauem dauid ſuper humeros: ⁊ eſt
parillus in eccleſia. Cap. xxij.

Onus vallis viſiōis. Quidnā q̨ tibi ē
q̨ aſcēdiſti ⁊ tu + oīs i tecta clamo- A
ris plena: vrbs freqūēs ciuitas exultans? als non
Interfecti tui nō īterfecti gladio: nec mor h3 + oīs
tui + tui mo: tui i bello. Cūcti pncipes tui

fugerunt ſimul:dureq; ligati ſunt. Oēs q
inuenti ſunt vincti pariter:ꝓcul fugerūt.
Propterea dixi. Recedite a me:amare fle-
B bo. Nolite incūbere vt cōſolemini me ſup
vaſtitate filie ppl'i mei. Dies enim interfe-
al. hȝ + a ctionis et conculcationis et fletuū + dño
deo exercituuȝ in valle viſionis. Scrutās
murū:ꝛ magnificus ſuper monte. Et elaȝ
al. nō hȝ ſumpſit pharetram: + ꝛ curruȝ hoīs equi
+ ꝛ tis:et parietē nudauit clypeus. Et erūt ele-
cte valles tue plene quadrigarum:ꝛ egres
ponēt pedes ſuos in porta:ꝛ reuelabit ope-
rimentū iude. Et videbitis i die illa arma
mētariū dom' ſalt' ꝛ ſciſſuras ciuitatis da
C uid videbitis:q̄ multiplicate ſūt. Et con-
gregaſtis aquas piſcine īferioris:ꝛ domos
hierlm numeraſtis:ꝛ deſtruxiſtis domos
ad muniendū murum. Et lacū feciſtis in
ter duos muros:ꝛ aquā piſcine vete:ꝛ nō
D ſuſpexiſtis ad eū q̄ fecerat eaȝ:ꝛ operatoreȝ
als + voca eius de longe non vidiſtis. Et + vocabit do
uit minus deus exercituū i die illa ad fletuȝ
ꝛ ad planctū caluiciū:et ad cingulum ſac-
ci:ꝛ ecce gaudiū ꝛ letitia: occidere vitulos
et iugulare arietes:comedere carnes ꝛ bi
‖ ſup. di. bere vinū. ‖ Comedamus ꝛ bibam': cras
2. ca. ii eni enī moriemur. Et reuelata eſt i aurib' me
1. co. 15. d is vox dñi exercituum. Si dimittetur ini
quitas hec vobis:donec moriamini: dicit do-
E minus exercituum. Hec dicit dñs deus
exercituū. Uade ingredere ad eum q habi
tat in tabernaculo ad ſobnam prepoſitum
als + ei tēpli:ꝛ dices + ad eū. Quid tu hic:aut q̄ſi
q̄s hic? Quia excidiſti tibi hic ſepulchrū:
al. + excel excidiſti in + excelſo memoriale diligēter i
ſum me petra tabernaculum tibi. Ecce dñs aſporta-
moriam ri te faciet:ſicut aſportat gallus gallinati-
us:ꝛ quaſi amictū ſic ſubleuabit te. Coro
F nans coronabit te tribulatione: q̄ſi pilaȝ
mittet te in terrā latā ꝛ ſpacioſaȝ. Ibi mo
rieris:ꝛ ibi erit currus glīe tue:ꝛ ignomi
nia dom' dñi tui. Et expellaȝ te de ſtatione
tua: ꝛ de miniſterio tuo deponaȝ te. Et erit
in die illa:vocabo ſeruū meuȝ eliachim fi-
Job. 12. c. liuȝ helchie:ꝛ induam illuȝ tunica tua:ꝛ
apoc. 3. b. cingulo tuo confortabo eū:ꝛ poteſtateȝ tuā
G dabo in manu eius:ꝛ erit quaſi pater ha-
al + fide- bitantibus hierl'm ꝛ domui iuda. Et da-
lium bo clauē domus dauid ſup humerū eius:
als + do- ꝛ aperiet ꝛ nō erit q claudat:ꝛ claudet:ꝛ nō
mus erit q aperiat. Et figam illum paxillum in
loco + fideli:ꝛ erit in ſolium glie + domui
patris ſui:ꝛ ſuſpendā ſuper eū om̄ gloriam do-
mus patris eius. Uaſorum diuerſa genera
oē vas paruulum a vaſis craterarū vſq;
ad omne vas muſicorū. In die illa dic do
minus exercituum:auferet paxillus q fi-
xus fuerat in loco fideli:ꝛ frangetur ꝛ ca-
det:ꝛ peribit quod pependerat in eo:quia
dominus locutus eſt.

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo domini contra ty-
rum:q̄ futura ſit ſuper eam deſtructio p
nabuchodonoſor poſt. lxx. annos: ꝛ poſtea
reparabitur. Cap. xxiij.

Onus tyri. Ululate naues + maris: A
q: vaſtata eſt domus vñ venire cōſue als +
uerāt:de terra cethim reuelatū eſt eis. Ta cartagi-
cete q habitatis in inſula: negociatio ſy- nis
donis. Trāſfretantes mare repleuerunt
te in aquis multis:ſemen nili meſſis flu
minis fruges el':ꝛ facta eſt negociatio gē
tium. Erubeſce ſydon ait + mare:fortitu als +
do maris dicēs. Non parturiui ꝛ nō pepe enim
ri:ꝛ non enutriui iuuenes:nec ad incre-
mentum perduxi virgines. Cum auditū
fuerit in egypto:dolebūt cū audierint de
tyro. Tranſite maria:vlulate qui habita- B
tis in inſula. Nunq̄d nō hec veſtra ē que
gloriabatur a diebus priſtinis in antiq̄ta
te ſua. Ducent eam pedes ſui longe ad pe-
regrinādum. Quis cogitauit hoc ſup ty-
rum quondam coronataȝ? Cuius nego
ciatores principes:inſtitores eius inclyti
terre. Dñs exercituū cogitauit hoc: vt de-
traheret ſuperbiaȝ oīs glie:ꝛ ad ignominiā
deduceret vniuerſos inclytos terre. Trāſi
terrā tuā quaſi fluuium filia maris:non
eſt cingulum vltra tibi. Manū ſuā extē- C
dit ſuper mare:conturbauit regna. Dñs
mādauit aduerſus chanaan:vt cōtereret
fortes eius ꝛ dixit. Non adijcies vltra vt
glorieris calumniā ſuſtinens virgo filia
ſydonis. In cethim conſurgēs trāſfreta:
ibi quoq; non erit requies tibi. Ecce ter
ra chaldeorum talis populus nō fuit:aſ-
ſur fundauit eam. In captiuitateȝ tradu
xerūt robuſtos eius:ſuffoderunt domos
eius:poſuerūt eā i ruinā. Ululate naues
maris:q: deuaſtata eſt fortitudo veſtra. Et
erit in die illa:in obliuione eris o tyre ſe
ptuaginta annis:ſicut dies regis vnius.
Poſt ſeptuaginta annos erit tyro q̄ſi cāti
cū meretricis. Sume tibi cytharā:circui D
ciuitatē meretrix obliuioi tradita. Bñ ca

ne:frequēta

ne: frequēta canticū: vt memoria tui ſit.
Et erit poſt ſeptuaginta annos viſitabit
al.✝ mercedes dñs tyrū ⁊ reducet eā ad ✝ merces ſuas: ⁊
rurſum ✝ fornicabit cū vniuerſis regnis
al.✝ erit cum ✝ ſup faciē terre: ⁊ erūt negociatiōes eius:
⁊ ✝ merces ei⁹ ſanctificare dño. Nō cōdent
al's h3 ✝ terre neq3 reponent: q2 his q habitauerunt corā dño erit negociatio ei⁹: vt mādūcent
al.✝ mercedes in ſaturitatē ⁊ veſtiant vſq3 ad vetuſtatē.
¶ Ca. Sū. ¶ Sermo maloꝝ que dñs facturus eſt terre vniuerſaliter ꝑ peccā habitatorū ei⁹ ī die iudicij. Cap. xxiiij.

A Ecce dominus diſſipabit terram ⁊
al.✝ mutabit ✝ nudabit eam: ⁊ affliget faciem ei⁹
⁊ ✝ diſperget habitatores ei⁹. Et erit ſicut
al's ✝ diſperdet populus: ſicut ſacerdos ⁊ ſicut ſeruus ſic
dñs eius: ⁊ ſicut ancilla ſic dña eius. Si-
Oſee.4.b cut emens: ſic ille q vēdit. Sicut ſenera-
14.q.4.c. tor: ſic is q mutuū3 accipit. Sicut q repe-
miſtri. tit: ſic q d3. Diſſipatione diſſipabit terra:
q.3.c.ple ⁊ direptiōe predabit. Dñs.n. locutus eſt
riq3.⁊.c. verbū hoc. Luxit ⁊ defluxit terra ⁊ infirma
putāt ta eſt altitudo populi terre: ⁊ terra ✝ infe-
al's ✝ inſfecta cta eſt ab habitatorib⁹ ſuis. q2 tranſgreſſi
ſunt leges mutauerūt ius: diſſipauerūt
B fedus ſempiternū. Propter hoc maledictio vorabit terrā ⁊ peccabunt habitatores
eius: ideoq3 inſanient cultores ei⁹: ⁊ re-
linquentur homines pauci. Luxit vindemia infirmata eſt vitis: ingemuerūt oēs
al.✝ ceſſabit qui letabant corde. ✝ Ceſſauit gaudium
tympanorū: quieuit ſonit⁹ letantiū: conticuit dulcedo cythare. Cū ✝ cantico nō bi-
al's ✝ gaudio bent vinū: amara erit potio bibētib⁹ illā.
Attrita eſt ciuitas vanitatis: clauſa eſt oīs
dom⁹ nullo introeūte. Clamor erit ſuper
vino in plateis: deſerta eſt omnis letitia:
tranſlatū eſt gaudiū terre. Relicta eſt in vrbe ſolitudo: ⁊ calamitas opprimet portas.
C Quia hec erunt in medio terre in medio
populoꝝ. Quomodo ſi pauce oliue q̄ re-
manſerūt excutiant ex olea: ⁊ racemi cū3
fuerit finita vindemia. Hi leuabūt vocem
ſuā atq3 laudabūt: cū glorificat⁹ fuerit dominus hinnient de mari. Propter hoc in
doctrinis glorificate dñm: in inſulis ma-
ris nomē dñi dei iſrael. A finib⁹ terre lau-
des audiuim⁹ gloriā iuſti. Et dixi. Secre-
tū meū mihi: ſecretū meū mihi. Ue mi-
hi. Preuaricātes ꝑuaricati ſunt: ⁊ preua-
ricatione trāſgreſſoꝝ ꝑuaricati ſunt. For-
hie.48.g mido ⁊ fouea ⁊ laqueus ſuper te: qui ha-

bitatores terre. Et erit q fugerit ✝ a facie
formidinis cadet in foueam: ⁊ q ſe ✝ expli- al's ✝ a voce
cauerit de fouea tenebitur laqueo: q2 ca-
taracte de excelſis aperte ſunt ⁊ concutient al's ✝ explicuerit
fundamēta terre. Cōfractione cōfringetur
terra: contritione cōteretur terra. Cōmo- D
tione cōmouebitur terra: agitatione agi-
tabit terra ſicut ebrius: ⁊ auferetur quaſi
tabernaculū3 vni⁹ noctis. Et grauabit eā
iniq̄tas ſua ⁊ corruet: ⁊ non adyciet vt re-
ſurgat. Et erit in die illa. Uiſitabit dñs ſu-
per militiā celi in excelſo: ⁊ ſup reges ter-
re q ſūt ſup terrā. Et cōgregabūt in cōgre-
gatione vnius faſcis in lacum ⁊ clauden-
tur ibi in carcere: ⁊ poſt multos dies viſi-
tabunt. Et erubeſcet luna ⁊ cōfundet ſol:
cū regnauerit domin⁹ exercituū in mon-
te ſyon ⁊ in hieruſalē3: ⁊ in conſpectu ſe-
num ſuoꝝ fuerit glorificatus.
¶ Cap. Sū. ¶ Propheta agit gratias deo
pro ſuis operibus: de ſocietate celeſti: de
interitu mortis: ⁊ confractu potentie dia-
boli. Cap. xxv.

Domine deus meus ✝ es tu ⁊ exalta- A
bo te: cōfitebor nomini tuo. Quoniā al.nō h3
feciſti mirabilia: cogitationes antiquas ✝ es tu ⁊
fideles amen. Que poſuiſti ciuitatē3 in ✝ Al's ✝
tumultū: vrbem fortem in ruinā3: domū tumultū
alienorum vt non ſit ciuitas: ⁊ in ſempi- B
ternū non edificetur. Super hoc laudabit
te populus fortis: ciuitas gentiū robuſta-
rū timebit te. Q2 fact⁹ eſt fortitudo ✝ pau- Al's ✝
peri: fortitudo egeno in tribulatione ſua pauperis
ſpes a turbine vmbraculū ab eſtu. Spūs
enim robuſtorū: quaſi turbo impellens
parietem. Sicut eſtus in ſiti: tumultum
alienorū humiliabis: ⁊ quaſi calore ſub
nube torrente propaginem fortiū marce-
ſcere facies. Et faciet dñs exercituū omni-
bus populis in monte iſto hoc conuiuiū C
pinguiū: conuiuiū vindemie: conuiuiū
pinguiū medullatorū: vindemie defeca- apo. 7.d.
te. Et precipitabit in monte iſto faciē vin- ⁊.21.a.
culi colligati ſuper omnes populos: ⁊ te- al's h3 ✝
lam quam orditus eſt ſuper omnes na- eminentē
tiones. Precipitabit mortē3 in ſempiter- al's ✝ ex-
num. Et auferet dominus deus ✝ lachry- pectaui-
mam ab omni facie: ⁊ opprobriū populi mus.
ſui auferet de vniuerſa terra: q2 dominus Al's ✝
locutus eſt. Et dicent in die illa. Ecce deus ſaluauit
noſter iſte: ✝ expectabimus eū: ⁊ ✝ ſalua- D
bit nos. Iſte dñs ſuſtinuimus eū: ⁊ exul-

tabimus ⁊ letabimur in ſalutari eius: q̄ꝛ
requieſcet man⁹ dñi in mõte iſto. Et tritura
bitur moab ſub eo: ſicuti terunť palee in
plauſtro. Et extendet man⁹ ſuas ſub eo: ſi-
cut extẽdit natãs ad natãdũ: ⁊ humilia-
bit gloriã ei⁹ cũ alliſione manuũ ei⁹: ⁊
munimẽta ſublimiũ muroꝝ tuoꝝ con-
cident: ⁊ humiliabunť ⁊ detrahentur in
terram vſq₃ ad puluerem.

¶ Cap. Sũ. ¶ Canticum iuſtorum: de ſe
mita iuſti: de duritia impij: ⁊ de reſurre-
ctione mortuorum. Cap. xxvj.

A In die illa cantabiť canticũ iſtud in
terra iuda. Urbs fortitudinis noſtre
al. nõ hȝ + ſyon — + ſyon ſaluator: ponet in ea murus ⁊ ãte
murale. Aperite portas ⁊ ingrediať gens
iuſta: cuſtodiẽs veritatẽ. Uetus error abijt
ſeruabis pacẽ: pacem q̄ꝛ in te ſperauim⁹.
Sperastis in dño in ſeculis eternis: in do-
mino deo forti in ꝑpetuũ. Qꝛ incuruabit
habitãtes in excelſo: ciuitatẽ ſublimẽ hu
miliabit: humiliabit eã vſq₃ ad terrã: de-
als + conculcauit. — trahet eã vſq₃ ad puluerẽ. + Conculcabit
als + pede — eã pes: + pes paupis greſſus egenoꝝ. Se-
mita iuſti recta eſt: rect⁹ callis iuſti ad am
bulandũ: ⁊ in ſemita iudicioꝝ tuoꝝ dñe
als + deſiderabit — ſuſtinuim⁹ te: nomen tuũ ⁊ memoriale
tuũ in deſiderio anime. Anima mea deſi-
derauit te in nocte: ſȝ in ſpũ meo in p̄ce-
cordijs meis de mane vigilabo ad te. Cuȝ
feceris iudicia tua in terra: iuſtitiã diſcẽt
habitatores orbis. Miſereamur impio:
⁊ nõ diſcet iuſtitiã facere. In terra ſancto-
al. + iniq — rũ + iniqua geſſit: ⁊ nõ videbit gloriã do-
C mini. Dñe exalteť man⁹ tua vt nõ videãt:
videãt ⁊ ↄfundanť zelãtes ppli: ⁊ ignis ho
ſtes tuos deuoret. Dñe dabis pacẽ nobis:
als + in — oĩa. n. opera noſtra operat⁹ es + nobis. Do
mine de⁹ noſter poſſederũt nos dñi abſq₃
te: tantũ in te recordemur nominis tui.
Morientes nõ viuãt: gygantes nõ reſur
gãt. Propterea viſitaſti ⁊ ↄtriuiſti eos: ⁊
perdidiſti oẽm memoriã eoꝝ. Indulſiſti
genti dñe: indulſiſti gẽti. Nũqd glorifica-
tus es? Elõgaſti oẽs terminos terre. Do-
B mine in anguſtia requiſierũt te: in tribula-
tione murmuris doctrina tua eis. Sicut
als + ſalutes — que ↄcepit cũ appropinquauerit ad par-
tũ: doleẽs clamat in dolorib⁹ ſuis: ſic facti
al. nõ hȝ + iuſtitiam — ſum⁹. A facie tua dñe ↄcepim⁹: ⁊ q̄ſi par-
turiuim⁹ ⁊ peperim⁹ ſpm̃ + ſalutis. + Iu-
ſtitiaȝ nõ fecim⁹ in terra: ideo nõ cecide-
runt habitatores terre. Uiuẽt mortui tui:
interfecti mei reſurgẽt. Expergiſcimini ⁊
laudate qui habitabitis in puluere: quia
ros lucis ros tuus ⁊ terram gygantium
detrahes in ruinam. Uade populus me⁹ — al. nõ hȝ
intra in cubicula tua: claude oſtia tua ſu- — + mea
per te: abſcondere modicũ ad momen- — Mich. vj
tum donec ꝑtranſeat indignatio + mea. — als hȝ +
Ecce. n. dominus egredietur de loco + ſuo: — ſancto
vt viſitet iniq̄tatẽ habitatoris terre cõtra
eũ: ⁊ reuelabit terra ſanguinem ſuũ: ⁊ nõ
operiet vltra interfectos ſuos.

¶ Cap. Sũ. ¶ De iudicio ⁊ interitu dia-
boli: de ſpina dom⁹ ⁊ vinea ſua de ꝑdicatio-
ne apſoꝝ de fide gentiũ. Cap. xxvij.

In die illa viſitabit dñs in gladio ſuo — A
duro ⁊ grãdi ⁊ forti: ſup leuiathã ſpẽ
tẽ vectẽ: ⁊ ſup leuiathan ſpẽtẽ tortuoſũ: ⁊
occidet cetũ q̄ in mari ẽ. In die illa vinea
meri cãtabit ei. Ego dñs q̄ + ſuo eã repẽ — als obſeruo
te ꝓpinabo ei: ne forte viſitetur cõtra eã.
Nocte ⁊ die ſeruo eam: indignatio nõ eſt — B
mihi. Quis dabit me ſpinã et vepreȝ? In
prelio gradiar ſuper eam: ſuccẽdam eã pa
riter. An poti⁹ + tenebo fortitudinẽ meã? — als + tenebit
Faciet pacẽ mihi: pacem faciet mihi. Qui
egredientur impetu + a Jacob florebit ⁊ — als + ad
germinabit iſrael: ⁊ implebũt faciem or-
bis ſemine. Nũqd iuxta plagam percutiẽ-
tis ſe percuſſit eum? Aut ſicut occidit in
terfectos eius: ſic occiſus eſt? In menſura
contra menſuram cũ abiecta fuerit + iu- — als + iudicabis
dicabit eas. Meditatus eſt in ſpũ ſuo du-
ro per dieȝ eſtus. Idcirco ſuper hoc dimit
tetur iniq̄tas domui Jacob: ⁊ iſte omnis
fructus vt auferatur peccatũ eius. Cũ po-
ſuerit omnes lapides altaris ſicut lapi-
des cineris alliſos: nõ ſtabũt luci ⁊ delu-
bra. Ciuitas eniȝ munita + deſolata erit: — als + deſolabiť
ſpecioſa relinquetur: ⁊ dimitteť quaſi de-
ſertũ. Ibi paſcetur vitulus ⁊ ibi accuba-
bit: ⁊ conſumet ſũmitates eius. In ſiccita
te meſſis illius conterentur mulieres ve
nientes ⁊ docentes eam. Non eſt enim po
pulus ſapiens: ꝓpterea non miſerebitur
eius qui fecit eũ: ⁊ qui formauit eũ non
parcet ei. Et erit in die illa percutiet domi — D
nus ab alueo fluminis vſq₃ ad torrentẽ
egypti: ⁊ vos congregabimini vnus ⁊ vn⁹
filij iſrael. Et erit in die illa: clangetur in
tuba magna: ⁊ venient qui perditi fuerãt
de terra aſſyriorũ: ⁊ qui eiecti erant de ter-

ra egypti:⁊ adorabunt dominum in mō
te sancte in hierusalem.
¶ Ca. Sū. ¶ Indignatio domini cōtra
superbiam effraim:⁊ ebrietatē sacerdotū:
⁊ ꝑncipes illusores: de christo quoq; na
scituro:⁊ pena illusoꝝ. Ca.xxviij.
A Ve corone superbie ebrijs effraim:⁊
flori decidēti glorie exultatiōis ei⁹
qui erāt in vertice vallis pinguissime er
rantes a vino. Ecce validus ⁊ fortis domi
nus sicut impetus grandinis turbo con
fringens sicut impetus aquaꝝ multa
rum inundantiū ⁊ emissarum super ter
ram spaciosam. Pedibus conculcabitur
corona superbie ebriorum effraim:⁊ erit
flos decidēs glorie exultationis eius qui
est super verticem vallis pinguium:quasi
temporaneū ante maturitatem autūni.
Quod cū aspexerit videns statim vt ma
B nu tenuerit deuorabit illud. In die illa
erit domin⁹ exercituum corona glorie:⁊
sertum exultationis residuo populi sui:
⁊ spiritus iudicij ✝ sedenti super ✝ iudi
al's ✝ sedētis cium ⁊ fortitudo reuerentibus de bello
ad portam. Verū hi quoq; pre vino ne
al' ✝ thronum scierūt:⁊ pre ebrietate errauerunt. Sacer
dos ⁊ propheta nescierunt pre ebrietate:
absorti sunt a vino:errauerūt in ebrieta
te:nescierūt vidētem:ignorauerūt iudi
cium. Omnes enim mense replete sunt
C vomitu:sordiumq; ita vt nō esset vltra lo
cus. Quem docebit scientiam:⁊ quē in
telligere faciet auditum. Ablactatos a la
cte:✝ auulsos ab vberibus:quia manda
al' ✝ apulsos remanda:manda remanda:expecta reexpe
cta:expecta reexpecta:modicum ibi modi
cum ibi. In loquela enim labij ⁊ lingua
Ro.14.d. altera loquetur ad populū istum:cui di
xit. Hec est requies mea:reficite lassum et
hoc est meum refrigeriū:⁊ noluerunt au
dire. Et erit ei⁹ verbū domini manda re
manda:māda remāda:expecta reexpecta:
expecta reexpecta:modicū ibi: modicum
ibi:vt vadant ⁊ cadant retrorsum:⁊ conte
rantur ⁊ illaqueent ⁊ capiātur. Propter
D hoc audite verbum domini viri illusores
qui dominamini super populū meum q
est in israel. Dixistis enim. Percussim⁹
fedus cum morte:⁊ cum inferno fecim⁹
Amos. 9.c. pactum. Flagellum inundans cum tran
sierit non veniet super nos:q2 posuimus
mendacium spem nostram:⁊ mendacio

protecti sumus. Idcirco hec dicit domi
nus deus. Ecce ego mittam in fundamē Ro.9.g.
tis syon lapidem:lapidem probatum:an j.Pe.2.a.
gularem preciosum:in fundamēto fun al'. ✝ lapidē
datum. Qui crediderit nō festinet. Et po angularē
nam in pondere iudiciū:⁊ iustitiam in ꝓbatuꝫ
mēsura. Et subuertet grando spem mēda ꝓciosum
cij ⁊ ꝓtectionē. Aq inundabūt ⁊ delebit fe Ro.10.b.
dus vr̄m cū morte:⁊ pactū vr̄m cū infer E
no nō stabit. Flagellū inundans cū trā
sierit:eritis ei in conculcationem. Quan
documq; pertrāsierit:tollet vos: ✝ quē mā al's ✝ qū
mane diluculo pertrāsibit in die ⁊ in no 27.q.j.ca.
cte:⁊ tantūmodo sola vexatio intellectuꝫ si custos.
dabit auditui. Coangustatum est enim dist.38.c.
stratum:ita vt alter decidat:⁊ palliuꝫ bre qz ca.
ue vtrūq; operire nō potest. Sicut enim F
in monte diuisionum stabit domin⁹: sic
in valle que est in gabaon irascetur vt fa
ciat opus suū:alienum est opus eius vt
operaretur opus suum. Peregrinum est
opus ✝ eius ab eo. Et nūc nolite illudere al'. nō hꝫ
ne forte constringantur vincula vestra. ✝ eius
Consummationeꝫ enim ⁊ abbreuiatio sup io.f.
nem audiui a domino deo exercituum:
super vniuersam terram. Auribus perci
pite ⁊ audite vocem meā:attendite ⁊ au G
dite eloquium meum. Nūquid tota die
arabit arās vt serat:ꝓscindet ⁊ sarriet hu
mum suam? Nonne cum adequauerit fa
ciem eius:seret gith ⁊ ciminum sparget:
⁊ ponet triticum per ordinem ⁊ hordeuꝫ
⁊ milium ⁊ viciam in finibus suis? Et
erudiet illum iudicio:deus suus docebit
illum. Non enim in serris triturabitur
gith:nec rota plaustri super ciminuꝫ cir
cuibit:sꝫ in virga excutief gith:⁊ ciminū
in baculo:panis aūt cōminuet. Uerum
non imperpetuum triturans triturabit
illum:neq; vexabit eum rota plaustri nec
vngulis suis cōminuet eū. Et hoc a domi
no deo exercituūꝫ exiuit:vt mirabile face
ret consiliū:⁊ magnificaret iustitiam.
¶ Ca. Sū. ¶ Prophetatur destructio isrl̄
per nabuchodonosor ⁊ per romanos:de ci
uitate prophetaruꝫ ⁊ libro signato ꝓpter
peccata populi:de celantibus peccata sua:de
fide gentium ⁊ reuersione iudeorum ad
fidem:⁊ pena illusorum. Cap.xxix.
A Ve Ariel Ariel ciuitas quā expugna
uit Dauid. Addit⁹ est ann⁹ ad ānū:
solēnitates euolute sunt. Et circūuallabo al'. ✝ erīs

tabimus ⁊ letabimur in ſalutari eius: q꞉
requieſcet manꝰ dñi in mõte iſto. Et tritura
bitur moab ſub eo ſicuti terunt palee in
plauſtro. Et extendet manꝰ ſuas ſub eo ſi-
cut extẽdit natãs ad natãdũ: ⁊ humilia-
bit gloriã eiꝰ cũ alluſione manuũ eiꝰ: ⁊
munimẽta ſublimiũ muroꝝ tuoꝝ con-
cident: ⁊ humiliabunt ⁊ detrahentur in
terram vſq꞉ ad puluerem.

¶ Cap. Sũ. ¶ Canticum iuſtorum: de ſe
mita iuſti: de duritia impij: ⁊ de reſurre-
ctione mortuorum. Cap. xxvj.

A In die illa cantabit canticũ iſtud in
terra iuda. Urbs fortitudinis noſtre
al. nõ hꝫ +ſyon +ſyon ſaluator: ponet in ea murus ⁊ ante
murale. Aperite portas ⁊ ingrediet gens
iuſta: cuſtodiẽs veritatẽ. Uetus error abijt
ſeruabis pacẽ: pacem q꞉ in te ſperauimꝰ.
Sperastis in dño in ſeculis eternis: in do-
mino deo forti in ꝑpetuũ. Qr incuruabit
habitãtes in excelſo: ciuitatẽ ſublimẽ hu
miliabit: humiliabit eã vſq꞉ ad terrã: de-
al's +conculcauit. trahet eã vſq꞉ ad puluerẽ. + Conculcabit
eã pes: + pes paupis greſſus egenoꝝ. Se-
al's + pe-de mita iuſti recta eſt: rectꝰ callis iuſti ad am
bulandũ: ⁊ in ſemita iudicioꝝ tuoꝝ dñe
al's + deſiderabit ſuſtinuimꝰ te: nomen tuũ ⁊ memoriale
tuũ in deſiderio anime. Anima mea deſi-
derauit te in nocte: ſꝫ in ſpũ meo in pre-
cordijs meis de mane vigilabo ad te. Cũ
feceris iudicia tua in terra: iuſtitiã diſcẽt
habitatores orbis. Miſereamur impio:
⁊ nõ diſcet iuſtitiã facere. In terra ſancto-
al. + iniq rũ + iniqua geſſit: ⁊ nõ videbit gloriã do-
C mini. Dñe exaltet manꝰ tua vt nõ videãt:
videãt ⁊ ꝯfundant zelãtes ppli: ⁊ ignis ho
ſtes tuos deuoret. Dñe dabis pacẽ nobis:
al's + ineſt oĩa. n. opera noſtra operatꝰ es + nobis. Do
mine deꝰ noſter poſſederũt nos dñi abſq꞉
te: tantũ in te recordemur nominis tui.
Morientes nõ viuãt: gygantes nõ reſur
gãt. Propterea viſitaſti ⁊ ꝯtriuiſti eos: ⁊
perdidiſti oẽm memoriã eoꝝ. Indulſiſti
genti dñe: indulſiſti gẽti. Nũqd glorifica-
tus es? Elõgaſti oẽs terminos terre. Do-
D mine in anguſtia reqſierũt te: in tribula-
tione murmuris doctrina tua eis. Sicut
al's + ſalutes que ꝯcepit cũ appropinquauerit ad par-
tũ: dolẽs clamat in doloribꝰ ſuis: ſic facti
al. nõ hꝫ + iuſtitiam ſumꝰ. A facie tua dñe ꝯcepimꝰ: ⁊ qͣſi par-
turiuimꝰ ⁊ peperimꝰ ſpm + ſalutis. + Iu-
ſtitias nõ fecimꝰ in terra: ideo nõ ceciderunt habitatores terre. Uiuẽt mortui tui:
interfecti mei reſurgẽt. Expergiſcimini ⁊
laudate qui habitabitis in puluere: quia
ros lucis ros tuus ⁊ terram gygantium
al. nõ hꝫ +mea detrahes in ruinam. Uade populus meꝰ
intra in cubicula tua: claude oſtia tua ſu-
Mich. vj per te: abſcondere modicũ ad momen-
al's hꝫ + ſancto tum donec ptranſeat indignatio + mea.
Ecce. n. dominus egredietur de loco + ſuo:
vt viſitet iniqtatẽ habitatoris terre cõtra
eũ: ⁊ reuelabit terra ſanguinem ſuũ: ⁊ nõ
operiet vltra interfectos ſuos.

¶ Cap. Sũ. ¶ De iudicio ⁊ interitu dia-
boli: de ſpina domꝰ ⁊ vinea ſua de ꝑdicatio-
ne apl'oꝝ de fide gentiũ. Cap. xxvij.

A In die illa viſitabit dñs in gladio ſuo
duro ⁊ grãdi ⁊ forti: ſup leuiathã ſpẽ
tẽ vectẽ: ⁊ ſup leuiathan ſpẽtẽ tortuoſũ: ⁊
occidet cetũ q in mari ẽ. In die illa vinea
al's obſeruo meri cãtabũt ei. Ego dñs q + ſuo eã repẽ
te ꝓpinabo ei: ne forte viſitetur cõtra eã.
B Nocte ⁊ die ſeruo eam: indignatio nõ eſt
mihi. Quis dabit me ſpinã et vepꝛeꝫ? In
prelio gradiar ſuper eam: ſuccẽdam eã pa
al's + tenebit riter. An potiꝰ + tenebo fortitudinẽ meã?
Faciet pacẽ mihi: pacem faciet mihi. Qui
egredientur impetu + a Jacob florebit ⁊
al's + ad germinabit iſrael: ⁊ implebũt faciem or-
bis ſemine. Nũqd iuxta plagam percutiẽ-
tis ſe percuſſit eum? Aut ſicut occidit in
terfectos eius: ſic occiſus eſt? In menſura
al's + iudicabis contra menſuram cũ abiecta fuerit + iu-
dicabit eaꝫ. Meditatus eſt in ſpũ ſuo du-
ro per dieꝫ eſtus. Idcirco ſuper hoc dimit
tetur iniqtas domui Jacob: ⁊ iſte omnis
fructus vt auferatur peccatũ eius. Cũ po-
ſuerit omnes lapides altaris ſicut lapi-
des cineris alliſos: nõ ſtabũt luci ⁊ delu-
al's + deſolabit bra. Ciuitas eniꝫ munita + deſolata erit:
ſpecioſa relinquetur: ⁊ dimittet quaſi de-
ſertũ. Ibi paſcetur vitulus ⁊ ibi accuba-
bit: ⁊ conſumet ſũmitates eius. In ſiccita
te meſſis illius conterentur mulieres ve
nientes ⁊ docentes eam. Non eſt enim po
pulus ſapiens: ꝓpterea non miſerebitur
eius qui fecit eũ: ⁊ qui formauit eũ non
D parcet ei. Et erit in die illa percutiet domi
nus ab alueo fluminis vſq꞉ ad torrentẽ
egypti: ⁊ vos congregabimini vnus ⁊ vnꝰ
filij iſrael. Et erit in die illa: clangetur in
tuba magna: ⁊ venient qui perditi fuerãt
de terra aſſyriorũ: ⁊ qui eiecti erant de ter-

ra egypti: ⁊ adorabunt dominum in mō
te sancte in hierusalem.
¶ Ca. Sū. ¶ Indignatio domini cōtra
superbiam effraim: ⁊ ebrietatē sacerdotū:
⁊ ꝯ pncipes illusores: de christo quoq; na
scituro: ⁊ pena illusor. Ca. xxviij.
A Ue corone superbie ebrijs effraim: ⁊
floꝛi decidēti glorie exultatiōis ei⁹
qui erāt in vertice vallis pinguiſſime er
rantes a vino. Ecce validus ⁊ fortis domi
nus ſicut impetus grandinis turbo con
fringens ſicut impetus aquarū multa
rum inundantiū ⁊ emiſſarum ſuper ter
ram ſpacioſam. Pedibus conculcabitur
corona ſuperbie ebrioꝛum effraim: ⁊ erit
flos decidēs glorie exultationis eius qui
eſt ſuper verticem vallis pinguium: quaſi
tempoꝛaneū ante maturitatem autūni.
Quod cū aſpexerit videns ſtatim vt ma
B nu tenuerit deuoꝛabit illud. In die illa
erit domin⁹ exercituum coꝛona gloꝛie: ⁊
ſertum exultationis reſiduo populi ſui:
⁊ ſpiritus iudicij + ſedenti ſuper + iudi
al's + ſe- cium ⁊ foꝛtitudo reuertentibus de bello
dētis ad poꝛtam. Uerū hi quoq; pre vino ne
al' + thꝛo ſcierūt: ⁊ pre ebꝛietate errauerunt. Sacer
num dos ⁊ pꝛopheta neſcierunt pre ebꝛietate:
abſoꝛti ſunt a vino: errauerūt in ebꝛieta
te: neſcierūt videntem: ignoꝛauerūt iudi
cium. Omnes enim menſe replete ſunt
vomitu: ſoꝛdiumq; ita vt nō eſſet vltra lo
C cus. Quem docebit ſcientiam: ⁊ quē in
telligere faciet auditum. Ablactatos a la
cte: + auulſos ab vberibus: quia manda
al' + apul remanda: manda remanda: expecta reexpe
ſos cta: expecta reexpecta: modicum ibi modi
cum ibi. In loquela enim labij ⁊ lingua
Ro. 14. d. altera loquetur ad populū iſtum: cui di
xit. Hec eſt requies mea: reficite laſſum et
hoc eſt meum refrigeriū: ⁊ noluerunt au
dire. Et erit ei⁹ verbū domini manda re
manda: mādā remādā: expecta reexpecta:
expecta reexpecta: modicū ibi: modicum
ibi: vt vadant ⁊ cadant retroꝛſum: ⁊ conte
rantur ⁊ illaqueent ⁊ capiātur. Propter
D hoc audite verbum domini viri illuſoꝛes
qui dominamini ſuper populū meum q
eſt in iſrael. Dixiſtis enim. Percuſſim⁹
fedus cum moꝛte: ⁊ cum inferno fecim⁹
Amos. pactum. Flagellum inundans cum tran
9. c. ſierit non veniet ſuper nos: q2 poſuimus
mendacium ſpem noſtram: ⁊ mendacio

pꝛotecti ſumus. Idcirco hec dicit domi
nus deus. Ecce ego mittam in fundamē Ro. 9. g.
tis ſyon lapidem: lapidem pꝛobatum: an i. Pe. 2. a.
gularem pꝛecioſum: in fundamēto fun al' + lapi
datum. Qui crediderit nō feſtinet. Et po dē angu
nam in pondere iudiciū: ⁊ iuſtitiam in larē pba
mēſura. Et ſubuertet grando ſpem mēda tū pcio
cij ⁊ pꝛotectionē. Aq̄ inundabūt ⁊ delebit fe ſum
dus vr̄m cū moꝛte: ⁊ pactū vr̄m cū infer Ro. 10. b.
no nō ſtabit. Flagellū inundans cū trā E
ſierit: eritis ei in conculcationem. Quan
docūq; pertrāſierit: tollet vos: + que miā al's + q̄ā
mane diluculo pertrāſibit in die ⁊ in no 27. q. i. ca.
cte: ⁊ tantūmodo ſola vexatio intellectū ſi cuſtos.
dabit auditui. Coanguſtatum eſt enim diſt. 38. c.
ſtratum: ita vt alter decidat: ⁊ palliū bꝛe que ca.
ue vtrūq; operire nō poteſt. Sicut enim F
in monte diuiſionum ſtabit domin⁹: ſic
in valle que eſt in gabaon iraſcetur vt fa
ciat opus ſuū: alienum eſt opus eius vt
operaretur opus ſuum. Peregrinum eſt
opus + eius ab eo. Et nūc nolite illudere al' nō hꝫ
ne foꝛte conſtringantur vincula veſtra. + eius
Conſummationē enim ⁊ abbꝛeuiatio ſup̄ 10. f.
nem audiui a domino deo exercituum:
ſuper vniuerſam terram. Auribus perci
pite ⁊ audite vocem meā: attendite ⁊ au G
dite eloquium meum. Nūquid tota die
arabit arās vt ſerat: pſcindet ⁊ ſartiet hu
mum ſuam? Nonne cum adequauerit fa
ciem eius: ſeret gith ⁊ ciminum ſparget:
⁊ ponet triticum per oꝛdinem ⁊ hoꝛdeū
⁊ milium ⁊ viciam in finibus ſuis? Et
erudiet illum iudicio: deus ſuus docebit
illum. Non enim in ſerris triturabitur
gith: nec rota plauſtri ſuper ciminū cir
cuibit: ſꝫ in virga excutiet gith: ⁊ ciminū
in baculo: panis aūt cōminuet. Uerum
non imperpetuum triturans triturabit
illum: neq; vexabit eum rota plauſtri nec
vngulis ſuis cōminuet eū. Et hoc a domi
no deo exercituū exiuit: vt mirabile face
ret conſiliū: ⁊ magnificaret iuſtitiam.
¶ Ca. Sū. ¶ Pꝛophetatur deſtructio iſrl
per nabuchodonoſoꝛ ⁊ per romanos: de ci
uitate pꝛophetarū ⁊ libꝛo ſignato ꝑpter
peccata populi: de celantibus peccata ſua: de
fide gentium ⁊ reuerſione iudeoꝛum ad
fidem: ⁊ pena illuſoꝛum. Cap. xxix.
Ue Ariel Ariel ciuitas quā expugna A
uit Dauid. Addit⁹ eſt ann⁹ ad ānū:
ſolēnitates euolute ſunt. Et circūuallabo al' + circu

ariel:⁊ erit triſtis ⁊ merẽs:⁊ erit mihi q̃ſi
ariel. Et circũdabo q̃ſi ſpheram in circuitu
tuo:⁊ iaciã ꝯ te aggerem ⁊ munimẽta po
nã in obſidionẽ tuã: hũiliaberis:de ter-
ra loq̃ris:⁊ de humo audief eloquiũ tu-
B um. Et erit q̃ſi phitonis de terra vox tua:⁊
de humo eloquiũ tuũ muſitabit:⁊ erit ſi-
cut puluis tenuis:multitudo vẽtilãtiũ
te:⁊ ſicut fauilla ptrãſiẽs multitudo eoꝝ
q ꝯtrate ꝓualuerũt. Eritq; repẽte:cõfeſtĩ
a dño exercituũ viſitabit in tonitruo ⁊
cõmotiõe terre:⁊ voce magna turbinis ⁊
tẽpeſtatis:⁊ flãma ignis deuorãtis. Et erit
ſicut ſomniũ viſionis nocturne multi-
tudo oĩuʒ gentiũ q̃ dimicauerũt contra
ariel:⁊ oẽs q militauerũt ⁊ obſederunt ⁊
C ꝓualuerũt aduerſus eã. Et ſicut ſomniat
eſuriẽs ⁊ comedit:cũ aũt fuerit expgefact⁹
vacua eſt anima ei⁹. Et ſicut ſomniat ſiti-
ens ⁊ bibit:⁊ poſtq̃ fuerit expgefact⁹ ad-
huc ſitit:⁊ anima ei⁹ vacua ẽ:ſic erit mul-
titudo omniũ gẽtiũ que dimicauerũt ꝯ
ps. 37.c. montẽ ſyon. // Obſtupeſcite ⁊ ammiramĩ
vinic. al ni fluctuate ⁊ vacillate:inebriamini ⁊ nõ
al. nõ hʒ a vino:mouemini ⁊ nõ ✝ ab ebrietate:qm̃
✝ ab miſcuit vobis dñs ſpm̃ ſoporis. Claudet
alſ habet oculos vr̃os:ꝓphetas ⁊ ꝓncipes vr̃os:q vi
✝ in dent viſiones operiet. Et erit vobis viſio
D omniũ ſicut v̑ba libri ſignati:quẽ cũ de-
derint ſciẽti lr̃as:dicẽt:lege iſtum:⁊ rn̄de
mat. 15.a bit nõ poſſuʒ:ſignat⁹ eſt.n. Et dabif liber
mar. 7.a. neſciẽti lr̃as:diceturq; ei lege: ⁊ rn̄debit
neſcio lr̃as. Et dixit dñs. Eo ꝙ app:opin
quat pp̄ls iſte ore ſuo:⁊ labijs ſuis glori-
ficat me:cor aũt ei⁹ lõge eſt a me:⁊ timue
rũt me mandato hominũ ⁊ doctrinis: iõ
E ecce ego addã vt ammirationẽ faciã pplo
// di.8.c. huic miraculo grãdi ⁊ ſtupẽdo.// Peri-
ſi. bit n. ſapiẽtia a ſapiẽtib⁹ ei⁹:⁊ intellectus
di. 93.ca. prudẽtiũ ei⁹ abſcondef. Ue q ꝓfundi eſtis
diacõi.ſi. corde vt a dño abſcõdatis conſiliũ quoꝝ
abdie.j.c. ſunt in tenebris opa Et dicũt quis videt
1. cor.j.c. nos:⁊ qs nouit nos: Peruerſa eſt hec ve-
Eccl. 23.c. ſtra cogitatio:q̃ſi ſi lutũ ꝯ figulũ cogitet:
F ⁊ dicat op⁹ factori ſuo:nõ feciſti me:⁊ fig-
hiere. 18.a. mentũ dicat fictori ſuo:nõ intelligis. No-
ne adhuc in modico ⁊ in breui cõuertef
liban⁹ in chermel:⁊ chermel in ſaltũ re-
putabif: Et audiẽt in die illa ſurdi verba
libri:⁊ de tenebris ⁊ de caligine oculi ceco
rũ videbũt. Et addent mites in dño leti-
tiã:⁊ pauperes homines in ſancto iſrael

exultabũt q̃m defecit q ꝓualebat:cõſũmat⁹
eſt illuſor. Et ✝ ſucciſi ſunt oẽs q ✝ vigila- alſ ✝ ſuc
bant ſup iniq̃tatẽ:q peccare faciebant homĩ ceni
nes in verbo:⁊ arguẽtẽ in porta ſupplan- alſ ✝ ſiſtẽ
tabant:⁊ declinauerunt fruſtra ✝ a iuſto. nabãt
Propter hoc hec dicit dñs ad domũ iacob alſ ✝ ad
q redemit abraã. Nõ modo cõfundetur iuſtum
Jacob:nec modo vult⁹ ei⁹ erubeſcet:ſʒ cũ B
viderit filios ſuos opera manuũ mearũ:
in medio ſui ſanctificãtes nomẽ meũ:⁊
ſanctificabũt ✝ ſanctũ Jacob ⁊ deũ iſrael alſ hʒ ✝
ꝓdicabũt:⁊ ſcient errãtes ſpũ intellectũ: ſemen
⁊ muſſitatores diſcent legem.

C Ca. Sũ. C Cõminatio dñi cõtra reliq-
as ppl̄i:q poſt deſtructionẽ hieruſalem in
egyptũ deſcẽderũt. Cap. xxx.

Ue filij deſertores dicit dñs vt facere- A
tis ꝯſiliũ ⁊ nõ ex me:⁊ ordiremini
telã ⁊ nõ per ſpm̃ meũ:vt ✝ adderetis pec- alſ ✝ ad-
catũ ſup peccatũ:q ambulatis vt deſcenda deretur
tis in egyptũ:⁊ os meũ nõ interrogaſtis
ſperãtes auxiliũ in fortitudine pharaõis:
⁊ hñtes fiduciã in vmbra egypti:⁊ erit vo
bis fortitudo ✝ pharaonis in cõfuſioneʒ: alſ ✝ pha
⁊ fiducia vmbre egypti in ignominiã. ✝ rao
Erant.n. in taphnis ꝓncipes tui:⁊ nun- al. ✝ erãt
cij tui vſq; ad thanes puenerũt. Oẽs cõ- B
fuſi ſunt ſup pp̄lo q eis ꝓdeſſe nõ potuit.
Nõ fuerũt in auxiliũ ⁊ in aliq̃ vtilitateʒ:
ſed in ꝯfuſionẽ ⁊ in opprobriũ. Onus iu
mentoꝝ auſtri. In terra tribulationis ⁊
anguſtie:leena ⁊ leo ex eis vipera:⁊ regu-
lus volãs:portãtes ſup humeros iumẽ-
toꝝ diuitias ſuas ⁊ ſup gibbũ camelorũ
theſauros ſuos ad pp̄lm q eis ꝓdeſſe non Alſ non
poterit. Egypt⁹.n. fruſtra ⁊ vane auxiliabi hʒ ✝ ⁊
tur. Ideo clamaui ſuper hoc ſupbia tm̃ eſt: // de pe. di.
Nũc ingreſſus ſcribe ei ſuper buxũ:⁊ di. j. c. ſũt
gefte. Nũc ingreſſus ſcribe ei ſuper buxũ:⁊ garbiũ
in libro diligẽter exara illud ⁊ erit in die tur
nouiſſimo in teſtimoniũ vſq; in eternũ.
Pp̄ls.n. ad iracũdiam ꝓuocãs eſt:⁊ filij
mẽdaces:filij nolẽtes audire legẽ dei. Qui
dicũt vidẽtib⁹ nolite videre:⁊ aſpiciẽtib⁹ C
nolite aſpicere nobis ea q recta ſunt. Loq-
mini nobis placẽtia:videte nobis erro-
res auferte a me viã:declinãte a me ſemi-
tã:ceſſet a facie nr̃a ſanct⁹ iſrael. Propterea alſ ✝ re
hec dicit dñs noſter ſanct⁹ iſrael. Pro eo probra-
ꝙ reprobaſtis v̑bũ hoc ⁊ ſperaſtis in calũ- ſtis
nia ⁊ in tumultu:⁊ inixi eſtis ſup eo:ꝓ-
pterea erit vobis iniq̃tas hec ſicut interru
ptio cadens ⁊ requiſita in muro excelſo.

Quoniam ſubito dū nō ſperat̃ veniet cō-
tritio eiꝰ: ⁊ cōminuet̃ ſicut cōterit̃ lagena
figuli cōtritione perualida: ⁊ nō inuenietur
de fragmētis eiꝰ teſta in qua portet̃ igni-
culus de incendio: aut hauriat̃ paꝝ aque
de fouea. Q2 hec dicit dn̄s deꝰ ſanctꝰ iſrael.
Si reuertamini ⁊ quieſcatis: ſalui eritis.
In ſilentio ⁊ in ſpe erit fortitudo vr̄a. Et
D noluiſtis: ⁊ dixiſtis. Nequaq̄: ſ3 ad equos
fugiemꝰ. Ideo fugietis. Et ſup veloces aſcē-
demꝰ. Ideo velociores erūt q perſequent̃
vos. Mille homines a facie terroris vniꝰ:
⁊ a facie terroris qnq3 fugietis: donec re-
linquamini q̄ſi malus nauis in vertice
mōtis ⁊ q̄ſi ſignū ſup collem. Propterea
expectat dn̄s vt miſereat̃ veſtri: ⁊ ideo exal-
tabit̃ parcēs vobis: q2 deꝰ iudicij dn̄s. Bea-
ti oēs q expectāt eū. Populus. n. ſyon ha-
bitabit in iſrael. Plorans nequaq̄ plora-
bis: miſerās miſerebit̃ tui. Ad voce3 cla-
moris tui: ſtatim vt audierit rn̄debit ti-
E bi. Et dabit ✝ dn̄s panē arctū ⁊ aquam bre-
al. ✝ tibi uem: ⁊ nō faciet auolare a te vltra doctorē
al. ✝ vos tuū: ⁊ erūt oculi tui videntes pceptorem
tuū: ⁊ aures tue audiēt verbū poſt tergū
monētes. Hec eſt via: ambulate in ea: ⁊ nō
declinetis neq3 ad dextrā neq3 ad ſiniſtrā.
al. ✝ cōta- Et ✝ cōtaminabis laminas ſculptiliū ar-
minabit gēti tui: ⁊ veſtimentū cōflatilis auri tui: ⁊
diſperges ea ſicut immūdiciā mēſtruate.
Egredere dices ei. Et dabit̃ pluuia ſemi-
ni tuo vbicūq3 ſeminaueris in terra: ⁊ pa-
nis frugū terre erit vberrimꝰ ⁊ pinguis.
Paſcet̃ in poſſeſſione tua in die illo agnꝰ
ſpacioſe: ⁊ tauri tui ⁊ pulli aſinoꝝ q ope-
rant̃ terrā: cōmixtū migma comedēt ſi-
F cut in area vētilatū eſt. Et erunt ſup oēm
montē excelſū3: ⁊ ſup oēm colle3 eleuatū
riui currētiū aquarū in die interfectiōis
multorū: cū ceciderit turres. Et erit lux
lune ſicut lux ſolis: ⁊ lux ſolis erit ſeptē-
pliciter: ſicut lux ſeptem dierū in die qua
alligauerit dn̄s vulnꝰ populi ſui: ⁊ pcuſſu-
ram plage eiꝰ ſanauerit. Ecce nomen dn̄i
venit de lōginquo: ardens furor eiꝰ ⁊ gra-
uis ad portādū. Labia eiꝰ repleta ſunt in-
dignatione: ⁊ lingua eiꝰ q̄ſi ignis deuo-
rans. Sp̄s eiꝰ velut torrens inundans
vſq3 ad mediū colli: ad perdēdas gentes
G in nihilū: ⁊ frenū erroris qđ erat in ma-
al. ✝ nox xillis populoꝝ. Cāticū erit vobis ſicut ✝
vox ſanctificate ſolēnitatis: ⁊ letitia cordis

ſicut qui pergit cū tybia vt intret in mō-
tem dn̄i ad fortem iſrael. Et auditam fa-
ciet dominꝰ gloriā vocis ſue: ⁊ terrorē bra-
chij ſui oſtēdet in cōminatione furoris: ⁊
✝ flāma ignis deuorātis. Allidet in tur-
bine ⁊ in lapide grādinis. A voce. n. domi- al's ✝ flā-
ni pauebit aſſur virga pcuſſus: ⁊ erit trā- me
ſitus virge fundatꝰ quam requieſcere faciet
dominꝰ ſuper eū in tympanis ⁊ cytharis:
⁊ in bellis pcipuis ✝ expugnabit eos. Pre-
parata eſt enim ab heri tophet a rege pre- al's ✝ ex-
parata: pfunda ⁊ dilatata. Nutrimēta eiꝰ puguit
ignis ⁊ ligna multa: flatus domini ſicut
torrens ſulphuris ſuccēdens eam.
¶ Ca. Sū. ¶ Arguit confugientes ad hu-
ius ſeculi auxilium plus q̄ ad diuinu3:
penitentibus promittit miſericordiam
dei: de die iudicij redit ad tempora Eze-
chielis. Cap. xxxi.
VE qui deſcendūt in egyptum ad au-
xilium in equis ſperantes: ⁊ haben- A
tes fiduciam ✝ ſuper quadrigis: q2 mul-
te ſunt ⁊ ſuper equitibus q2 preualidi ni- al's ✝ in
mis: ⁊ nō ſunt confiſi ſuper ſanctū iſrael:
⁊ dominū nō ✝ requiſierūt. Ipſe aute3 ſa-
piens adduxit malum: ⁊ verba ſua nō ab- al's ✝ cog-
ſtulit. Et conſurget contra domū peſſimo- nouerūt
rum: ⁊ cōtra auxilium operantium ini-
quitatem. Egyptus homo ⁊ nō deꝰ: ⁊ equi B
eorū caro ⁊ nō ſp̄s. Et dominus inclina-
bit manū ſuam ⁊ corruet auxiliator: ⁊ ca-
det cui preſtatur auxiliū: ſimulq3 omnes
conſumentur: q2 hec dicit dominꝰ ad me.
Quomodo ſi rugiet leo ⁊ catulus leonis
ſuper predam ſuā cū occurrerit ei multi- C
tudo paſtorū: a voce eorū nō formidabit:
⁊ a multitudine eorū nō pauebit: ſic deſcē-
det dominus exercituū vt prelietur ſuper
montem ſyon ⁊ ſuper collem eius. Sicut
aues volantes ſic proteget dominꝰ exerci-
tuū hieruſale3: protegens ⁊ liberans: trā-
ſiens ⁊ ſaluans. Cōuertimini ſicut in p-
fundū receſſeratis filij iſrael. In die enim D
illa abijciet vir idola argēti ſui ⁊ idola au- ſup. 2. b.
ri ſui que fecerūt vobis manus veſtre in
peccatum: ⁊ cadet aſſur in gladio nō viri:
⁊ gladius nō hominis vorabit eum: ⁊ fu- Al's non
giet ✝ nō a facie gladij: ⁊ iuuenes eius ve- h3 ✝ nō
ctigales erunt: ⁊ fortitudo eius a terrore de p. di. 2
tranſibit ⁊ pauebunt fugientes principes ca. chari-
eius. Dixit dominꝰ: cuiꝰ ignis eſt in ſyon tas nūq̄
⁊ caminꝰ eius in hieruſalem. in glo.

¶ Capituli Summarium. ¶ De aduen-
tu Chriſti ⁊ apoſtolorum eius interponi
tur: de multis opulentis mulieribus ca-
priuandis vt conterant ⁊ confundant: de
gaudio celeſtis patrie. Cap. xxxij.

A Ecce in iuſtitia regnabit rex: ⁊ princi
pes in iudicio preerunt. Et erit vir
ſicut qui abſconditur a vento ⁊ celat ſe a
tempeſtate: ſicut riui aquaruʒ in ſiti: ⁊ vm
bra petre prominentis in terra deſerta. Nõ
caligabunt oculi videntium: ⁊ aures au-
dientium diligenter auſcultabunt: ⁊ cor
ſtultorum intelliget ſcientiam: et lingua
balborum velociter loquetur ⁊ plane. Non
vocabitur vltra is qui inſipiens eſt prin-
ceps: neqʒ fraudulentus appellabitur ma
B ior. Stultus enim fatua loquetur: et cor
di.93.c.le eius faciet iniquitatem: vt perficiat ſimu-
gimus lationem ⁊ loquatur ad dominum frau-
al's + va- dulenter ⁊ + vacuam faciat animam eſu-
cue faciat rientis: ⁊ potum ſitienti auferat. Fraudu
lenti vaſa peſſima ſunt. Ipſe enim cogita-
tiones concinnabit ad perdendos mites i
ſermone mendacij: cum loqueretur pau
per iudicium. Princeps vero ea que di-
gna ſunt principi cogitabit: ⁊ ipſe ſup du-
ces ſtabit. Mulieres opulẽte ſurgite: ⁊ au
dite vocem meam: filie confidentes percipi
C te auribus eloquiʒ meum. Poſt dies + ⁊
al's + hʒ annos: ⁊ vos conturbabimini confidẽtes.
+ enim Conſummata eſt enim vindemia: colle-
ctio vltra non veniet. Obſtupeſcite opulẽ-
te: conturbamini cõfidentes: exuite vos ⁊ +
al's + cõfū cõfūdemini accingite lūbos vros. Sup vbe
dimini ra plangite: ſuper regione deſiderabili: ſu-
per vinea fertili. Super humum populi
mei ſpine ⁊ vepres aſcendent: quanto ma-
gis ſuper omnes domos gaudij ciuitatis
33.q.5.ca. exultantis. Domus enim dimiſſa eſt: mul
ti. titudo vrbis relicta eſt: tenebre ⁊ palpatio
facte ſunt ſuper ſpeluncas vſqʒ in eternuʒ.
D Gaudium onagrorum paſcua gregum:
al's + vos nec effundatur ſuper + nos ſpiritus de ex-
ẽ.29.c. ã celſo. Et erit deſertum in chermel ⁊ cher-
mel in ſaltum reputabitur: ⁊ habitabit in
ſolitudine iudicium: ⁊ iuſtitia in cher-
5.q.4.ca. mel ſedebit. Et erit opꝰ iuſtitie pax: ⁊ cul-
in loco. tus iuſtitie ſilentium: et ſecuritas vſqʒ in
ar.6.q.1. ſempiternum. Et ſedebit populus meus
ca.ex me- in pulchritudine pacis: ⁊ in tabernaculis
rito fiducie: ⁊ in requie opulenta. Grando au-
tem in deſcenſione ſaltus: ⁊ humilitate hu

miliabitur ciuitas. Beati qui ſeminatis
ſuper omnes aquas: + immittentes pe- d ce.mſſ.
dem bouis ⁊ aſini. c.cū mar
¶ Ca. Sū. ¶ Loqtur contra ſennacherib: tis
⁊ ad vltimam captiuitatẽ reuertiẽ: de his al's + ini-
q videbūt dominū ⁊ de ſcribis nõ cogno- tentes
ſcentibus chriſtum. Cap. xxxiij.
Ve qui predaris: nonne ⁊ ipſe preda- A
beris? Et qui ſpernis: nonne et ipſe
ſperneris. Cum conſummaueris depreda
tionem depredaberis. Cum fatigatus de-
ſieris contemnere: contemneris. Domi-
ne miſerere noſtri: te enim expectamus: al's + eorum
eſto brachium + noſtrum + in mane: ⁊ ſa al's + im
lus noſtra in tempore tribulationis. A vo mane
ce angeli fugerunt populi: ⁊ ab exaltatio-
ne tua diſperſe ſunt gentes. Et congrega-
buntur ſpolia veſtra ſicut colligiẽ bruchꝰ:
velut cū foſſe plene fuerint de eo. Magnifi- al's + ha-
catus eſt dominus quoniam + habitauit bitabit
in excelſo: impleuit ſyon iudicio ⁊ iuſti- al. + tuis
tia: ⁊ erit fides in temporibꝰ + ſuis. Diui- B
tie ſalutis ſapiẽtia ⁊ ſcientia: timor domi-
ni ipſe eſt theſaurus eius. Ecce videntes cla
mabūt foris: angeli pacis amare flebunt.
Diſſipate ſunt vie: ceſſauit tranſiens per ſe
mitam: irritū factum eſt pactū: proiecit ci
uitates non reputauit homines. Luxit et al's + ob-
elanguit terra: confuſus eſt libanus ⁊ + ob ſorduit
ſorduit. Et factus eſt ſaron ſicut deſertū: et
concuſſa eſt baſan ⁊ carmelus. Nūc cõſur-
gam dicit dñs nunc exaltabor: ⁊ nūc ſublĩ
mabor. Concipietis ardorẽ ⁊ parietis ſti-
pulam: ſpūs veſter vt ignis vorabit vos: ⁊ al + ignis
erūt populi quaſi de incendio + cinis: ſpi-
ne congregate igni comburentẽ. Audite q
longe eſtis q̃ fecerim: ⁊ cognoſcite vicini al's + cõ-
fortitudinẽ meaʒ. + Conterriti ſūt in ſyõ triti
peccatores: poſſedit timor hipocritas. Quis
poterit habitare de vobis cū igne deuoran al. nõ hʒ
te? + aut qs habitabit ex vobis cū ardoribꝰ ſem + aut.
piternis? Qui ambulat in iuſtitijs ⁊ loq C
tur veritatẽ: q proijcit auaritiã ⁊ calūniaʒ 1.q.1.c. ſi
⁊ excutit manus ſuas ab oi munere. Qui nonnulli
obturat aures ſuas ne audiat ſanguineʒ: 11.q.3.c.q
⁊ claudit oculos ſuos ne videat malū. Iſte i recte. de ſi
excelſis habitabit munimẽta ſaxoꝝ ſubli- mo. c. ꝗ
mitas eiꝰ. Panis ei datꝰ eſt: aq̃ eiꝰ fideles qõnes
ſūt. Regẽ i decore ſuo videbūt ocli eius cer
nent terram de longe. Cor tuū meditabiẽ 1.cor.1.d.
timorẽ. Ubi eſt litteratꝰ: vbi legis vba põ-
derans: vbi eſt doctor paruuloꝝ? Populū

alſ + ſpu dentem — + impudentē non videbis ppl'ʒ alti ſer-
monis: ita vt nō poſſis itelligere diſertudi-
B nē lingue ei⁹ in quo eſt ſapiētia. Reſpice
ſion ciuitatē ſolēnitatis nē ſtre. Oculi tui
al. + ciuitatem — videbūt hieruſ + habitatiōnē opulentam
tabernaculū qđ neq̄q̄ trāſferri poterit: nec
auferentur claui eius in ſempiternum ⁊
omnes funiculi eius non rūpent: quia ſo
lummodo ibi magnificus eſt dñs noſter.
Loc⁹ fluuioꝝ riui latiſſimi ⁊ patētes: nō
tranſibit ſuper eū nauis remigū: neq̄ trie
ris magna tranſgrediet eū. Domin⁹ eniʒ
iudex noſter: dominus legifer noſter dñs
alſ + veniet ⁊ — rex noſter. Ipſe + ſaluabit nos. Laxati ſūt fu
niculi tui ſed nō preualebūt. Sic erit ma
lus tu⁹: vt dilatare ſignū non queas. Tūc
diuident ſpolia predarum multaꝝ: clau-
di diripiēt rapinam: nec dicet vicin⁹: elā-
gui. Populus qui habitat in ea: aufere-
tur ab eo iniquitas.

¶ Ca. Sū. ¶ De die iudicij ⁊ de vaſtatio-
ne iudee. Cap. xxxiiij.

A Accedite gentes audite: ⁊ populi atten
dite: audiat terra ⁊ plenitudo ei⁹: or-
bis ⁊ omne germen eius: quia indigna-
tio domini ſuper omnes gentes: ⁊ furor ſu
alſ + oēſ — per + vniuerſam + maliciam eoꝝ. In-
alſ + militiam — terfecit eos: ⁊ dedit eos in occiſionem. In-
terfecti eorum proijcientur: ⁊ de cadaueri
bus eorum aſcendit fetor. Tabeſcent mō-
tes a ſanguine eoꝝ: ⁊ tabeſcet omnis mi
litia celorum: ⁊ complicabunt ſicut liber
celi: ⁊ omnis militia eorum defluet ſicut
defluit folium de vinea ⁊ de ficu: quoniam
B inebriatus eſt in celo gladius meus. Ecce
ſuper ydumeam deſcendet: ⁊ ſuper populū
interfectionis mee ad iudicium Gladius
alſ habet + enim — + domini repletus eſt ſanguine: incraſſa-
tus eſt adipe de ſanguine agnorum ⁊ hyr
corum ⁊ de ſanguine medullatorum arie
tum. Uictima enim domini in boſra: ⁊ in
terfectio magna i terra edom. Et deſcēdent
vnicornes cū eis: ⁊ tauri cum potētibus.
Inebriabit terra eoꝝ ſanguine: ⁊ hum⁹
eoꝝ adipe pinguiū: q: dies vltionis domi
al + retributionū — ni ann⁹ + retributiōis iudicij ſiō. Et con
uertent torrentes eius in picem: ⁊ hum⁹
ei⁹ in ſulphur: ⁊ erit terra ei⁹ in picem ar-
dentem nocte ⁊ die: nō extinguet in ſem-
C piternū. Aſcendet fumus ei⁹ a generatio-
alſ + ſclʒ — ne in generationem: deſolabit + i ſecla ſe-
culorū. Non erit trāſiens per eam: ⁊ poſſi-
debūt illaʒ onocrotalus ⁊ ericius ⁊ ibis ⁊
coruus habitabūt in ea. Et extendetur ſu-
per eā menſura vt redigatur ad nihilum:
⁊ perpendiculū in deſolationem. Nobiles
eius nō erūt ibi: regem potius inuocabūt
⁊ omnes principes eius erūt i nihilū. Et
orient in domib⁹ eius ſpine ⁊ vrtice et pa
liur⁹ in munitionib⁹ ei⁹: ⁊ erit cubile dra
conū ⁊ paſcua ſtruthionū: ⁊ occurrent de-
monia + onocētaur⁹: ⁊ piloſus clamabit — al + onocentauris
alter ad alteꝝ. Ibi cubauit lamia: ⁊ iuenit
ſibi requieʒ. Ibi habuit foueā ericius: ⁊ enu — D
triuit catulos: ⁊ circūfodit ⁊ fouit in vm-
bra ei⁹. Illuc cōgregati ſūt milui alter ad
alteꝝ. Requirite diligenter in libro dñi et
legite: vnū ex eis non defuit: alter alterum
non quęſiuit: quia qđ ex ore meo ꝓcedit
ille mandauit: ⁊ ſpūs eius ipſe congrega
uit ea: ⁊ ipſe miſit eis ſorteʒ: ⁊ man⁹ ei⁹ di
uiſit eam illis in mēſurā. Uſq̄ in eternū
poſſidebunt eam: in generatione ⁊ genera
tionem habitabunt in ea.

¶ Capituli Summarium. ¶ Continet
conſolationem ⁊ ſigna Chriſti tempore
perfecto. Cap. xxxv. A

Letabitur deſerta et inuia: ⁊ exultabit
ſolitudo ⁊ florebit quaſi liliuʒ. Ger-
minans germinabit: ⁊ exultabit letabun — ifra. 60. c.
da ⁊ laudans. Gloria libani data eſt ei: de- — ol. 19. c. 1.
cor carmeli ⁊ ſaron. Ipſi videbunt glori-
am domini et decorem dei noſtri. Con — alſ hʒ in
fortate manus diſſolutas: et genua debi- — dō plu-
lia roborate. Dicite. + Puſillanimes con — rali + pu
fortamini: + ⁊ nolite timere. Ecce deus nr̄ — ſillani-
vltionē adducet retributiōis: de⁹ ipſe veni — mis
et ⁊ ſaluabit nos. Tunc aperient ocli ceco- — al. nō hʒ
rū: ⁊ aures ſurdoꝝ patebūt. Tūc ſaliet ſic — + ⁊
ceru⁹ claudus: ⁊ apta erit lingua mutoꝝ: — B
q: ſciſſe ſūt in deſerto aq̄ ⁊ torrentes in ſo- — mat. 15. C
litudine: ⁊ q̄ erat arida in ſtagnū: ⁊ ſitiens
in fontes aquaꝝ. In cubilibus in qb⁹ pri- — C
us dracōes habitabāt: oriet viror calami
⁊ iūci: ⁊ erit tibi ſemita: ⁊ via ſctā vocabit.
Non tranſibit per eā pollutus: ⁊ hec erit + — al. + nobis
vobis directa via: ita vt ſtulti non errent
per eam. Non erit ibi leo: ⁊ mala beſtia nō — D
aſcendet per eam: nec inuenietur ibi. Et — ifra. 51. D.
ambulabunt qui liberati fuerint ⁊ redem
pti a domino: conuertentur ⁊ venient in
ſyon cum laude ⁊ letitia ſempiterna ſuper
caput eorum. Gaudium ⁊ letitiam obti-
nebunt: ⁊ fugiet dolor ⁊ gemitus.

¶ Ca. Sū. ¶ Sennacherib aſcendit cōtra
hieruſalē: ⁊ mittit rapſacē nunciū ad re-
gem ezechiam. Cap. xxxvi.

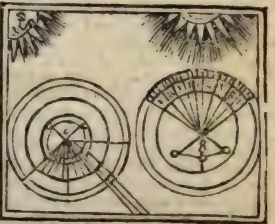
A Et factū eſt in q̃rtodecimo anno re-
gis ezechie. aſcēdit ſennacherib rex aſ
ſyrioꝝ ſup oēs ciuitates iuda munitas et
4. re. 18. c cepit eas. Et miſit rex aſſyrioꝝ rapſacen de
2. pa. 32. a lachis in hieruſalē ad regē ezechia in ma
nu graui: ⁊ ſtetit in aqueductu piſcine ſu-
perioris in via agri fullonis. Et egreſſus ē
ad eū elyachim filius helchye q erat ſuper
domū: ⁊ ſobna ſcriba: ⁊ ioahe filius aſaph
a cōmētarijs. Et dixit ad eos rapſaces. Dici
te ezechie. hec dicit rex magnus rex aſſy-
riorum. Que eſt iſta fiducia qua confidis:
aut quo conſilio vel fortitudine rebellare
B diſponis? Sup quem habes fiduciā: quia
receſſiſti a me. Ecce confidis ſup baculum
23. q. 3. c. j harundineū cōfractū iſtum ſup egyptū:
al's + in- cui ſi + innixus fuerit hō: intrabit i manū
nixus eius ⁊ pforabit eam: ſic pharao rex egypti
oībus qui confidūt in eo. Qꝫ ſi reſponde-
ris mihi: in dño deo nr̃o cōfidimus: nōne
ipſe eſt cui⁹ abſtulit ezechias excelſa ⁊ alta-
ria: ⁊ dixit iude ⁊ hierl'm coram altari iſto
adorabitis. Et nūc trade te dño meo regi
aſſyrioꝝ: dabo tibi duo milia equoꝝ: nec
poteris ex te pbere aſcēſores eoꝝ: ⁊ quō ſu-
ſtinebis faciē iudicis vnius loci ex ſeruis
dñi mei minorib⁹? Qꝫ ſi cōfidis i egypto
in quadriga ⁊ in eqtibus: ⁊ nūc nunquid
ſine dño aſcēdi ad trā iſtā vt diſpderē eā.
C Dñs dixit ad me. Aſcēde ſup terrā iſtam ⁊
diſpde eā. Et dixit eliachim ⁊ ſobnā ⁊ ioa
he ad rapſacen. Loqre ad ſeruos tuos ſyra
lingua: intelligimus enim: ne loquaris
ad nos iudaice in auribus populi qui eſt
ſuper muꝝ. Et dixit ad eos rapſaces. Nun-
qd ad dñm tuū ⁊ ad te miſit me dñs me⁹:
vt loquerer oīa verba iſta: ⁊ nō potius: ad
al's + ſup viros qui ſedent + in muro: vt comedant
murum ſtercora ſua ⁊ bibāt vrinā pedū ſuoꝝ vobi-
ſcū? Et ſtetit rapſaces ⁊ clamauit voce ma-
gna iudaice: ⁊ dixit. Audite v̄ba regis ma
gni regis aſſyriorum. Hec dicit rex. Non
vos ſeducat ezechias: qꝛ nō poterit eruere
vos: ⁊ nō vobis tribuat fiduciā ezechias ſu
D per dño dicens. Eruens liberabit nos dñs:
non dabit ciuitas iſta in manu regis aſſy
riorū. Nolite audire ezechiam. Hec enim
dicit rex aſſyriorū. Facite mecum bene-
dictionē ⁊ egredimini ad me: ⁊ comedite

vnuſqſq; vineā ſuā: ⁊ vnuſqſq; ficū ſuā: ⁊
⁊ bibite vnuſqſq; aquā ciſterne ſue: donec
veniā ⁊ tollā vos ad terrā q̄ eſt vt terra vrā:
terrā frumēti ⁊ vini: terrā panū et vinea-
rū. Nec conturbet vos ezechias: dicēs: dñs
liberabit nos. Nunqd liberauerūt dij gētiū
vnuſqſq; terrā ſuā de manu regis aſſyrio
rū? Ubi eſt deus emath ⁊ arphat. Ubi ē de
us ſepharuaim? Nunqd liberauerunt ſa-
mariā de manu mea? Quis ē ex oib⁹ dijs
terraꝝ iſtarū q eruerit terrā ſuā de manu
mea: vt eruat dñs hierl'm de manu mea. Et
ſiluerunt: ⁊ nō rn̄derunt ei verbū. Man
dauerat enim rex dicēs. Ne reſpondeatis ei.
Et igreſſus eſt elyachim filius helchie qui
erat ſup domū: ⁊ ſobna ſcriba: ⁊ ioahe fili
us aſaph a cōmētarijs ad ezechiā ſciſſis ve
ſtibus: ⁊ nūciauerunt ei verbū rapſacis.
¶ Ca. Sū. ¶ De triſtitia ezechie ⁊ ꝯſolatio
ne ei⁹: de ꝓphetia eſaie: de interfectiōe exer-
cit⁹ ab āgelo. clxxxv. milia: ⁊ de morte ſenna
cherib facta p filios ſuos. Ca. xxxvij.
Et factū eſt cum audiſſet rex ezechias A
ſcidit veſtimenta ſua: ⁊ ōbuolut⁹ eſt 4. re. 19. b
ſacco: ⁊ itrauit in domū dñi. Et miſit elya
chim qui erat ſuper domum: ⁊ ſobnā ſcri-
bam: ⁊ ſeniores de ſacerdotibus opertos
ſaccis ad eſaiam filium amos + prophetā: al's + pro
⁊ dixerunt ad eū. Hec dicit ezechias. Dies phete
tribulationis + ⁊ + correptionis ⁊ blaſ- al. + ⁊ an
phemie dies hec: quia venerunt filij vſq; guſtie
ad partum: ⁊ virtus non eſt pariendi. Si al's + cor
quo mō audiat dñs de⁹ tuus verba rapſa- rectiōis
cis quē miſit rex aſſyrioꝝ dñs ſu⁹ ad blaſ-
phemandum dñm deum viuentē: ⁊ expro
brādum ſermonibus quos audiuit dñs
deus tu⁹. Leua ergo ad orationē pro reli-
quijs q̄ repte ſunt. Et venerunt ſerui regis
ezechie ad eſaiā: ⁊ dixit ad eos eſaias. Hec B
diceris dño veſtro. Hec dicit dñs. Ne time-
as a facie verboꝝ que audiſti: qbus blaſphe
mauerunt pueri regis aſſyrioꝝ me. Ecce
dabo ei ſpm̄ ⁊ audiet nuncium: ⁊ reuertet
ad terrā ſuā ⁊ corruere eū faciā gladio in
terra ſua. Reuerſus eſt aūt rapſaces: ⁊ inue
nit regem aſſyrioꝝ pliantē aduerſus lob
nam. Audierat enim qꝛ ꝓfectus eſſet de la-
chis: ⁊ audiuit de taracha rege ethyopie di
centes egreſſus eſt vt pugnet + contra te. al's + ad-
Quod cum audiſſet miſit nuncios ad eze- uerſū
chiā: dicens. Hec diceris ezechie regi iu- al + dicē
de + loquentes. Non te decipiat deus tuus tes

in quo tu confidis: dicens: nõ dabit hie-
C rusalẽ in manu regis aſſyrioꝝ. Ecce tu au
diſti oĩa que fecerũt reges aſſyrioꝝ oĩbus
terris quas ſubuerterunt: ⁊ tu poteris li-
berari. Nunqd eruerunt eos dij gentium
quos ſubuerterunt pr̃es mei goſan ⁊ aran
⁊ reſeph ⁊ filios eden q erant in thalaſſar.
Ubi ẽ rex amath ⁊ rex arfath ⁊ rex vrbis ſe
pharuaim ana ⁊ aua? Et tulit ezechias li-
bros de manu nũcioꝝ: ⁊ legit eos ⁊ aſcẽdit i
domũ dñi: ⁊ expãdit ✠ eos corã dño. Et ora
al's hȝ ✠ ezechias. uit ✠ ad dñm dicẽs. Dñe exercituuȝ deus
al's hȝ ✠ ezechias. iſrael q ſedes ſup ✠ cherubin tu es deus ſo
lus oĩuȝ regnoꝝ terre: tu feciſti celũ ⁊ ter-
al's ✠ cherubim raȝ. Inclina dñe aurẽ tuã ⁊ audi: aperi ✠
oculos tuos ⁊ vide: ⁊ audi oĩa verba ſenna-
cherib q̃ miſit ad blaſphemandũ deum vi
al's ✠ dñe uentẽ. Vere eniȝ dñe deſertas fecerunt re-
D ges aſſyrioꝝ terras ⁊ regiones eaꝝ: ⁊ dede-
rũt deos eaꝝ igni nõ enim erant dij: ſȝ ope
al's ✠ lapides ra manuũ hoĩum: lignuȝ ⁊ ✠ lapis ⁊ cõmi
nuerũt eos. Et nũc dñe de⁹ noſter ſalua nos
de manu ei⁹: ⁊ cognoſcãt oĩa regna terre:
q2 tu es dñs ſolus. Et miſit eſaias filius
amos ad ezechiã dicẽs. Hec dicit dñs deus
iſrl̃. Pro qbus rogaſti me de ſennacherib
rege aſſyrioꝝ: hoc eſt verbuȝ qð locutus eſt
dñs ſup eũ. Deſpexit te ⁊ ſubſannauit te v-
go filia ſyõ: poſt te caput ✠ mouit filia hie
al's ✠ mouebit ruſalẽ. Cui exprobraſti: ⁊ quẽ blaſphema-
al's ✠ deuaſti ſti: ⁊ ſup quẽ exaltaſti vocẽ tuã: ⁊ ✠ leuaſti al
titudinẽ oculoꝝ tuoꝝ? Ad ſanctuȝ iſrael.
E In manu ſeruoꝝ tuoꝝ: exprobraſti dño:
⁊ dixiſti. In multitudine quadrigaꝝ mea
rũ ego aſcẽdi in multitudinẽ montiũ: iu
ga libani ⁊ ſuccidã excelſe cedroꝝ ei⁹: ⁊ ele
ctas abietes illius: ⁊ introibo altitudinẽ ſũ-
mitatis ei⁹: ſaltũ carmeli ei⁹: ego fodi ⁊ bi
bi aquã: ⁊ ſiccaui veſtigio pedis mei oẽs ri
uos aggerũ. Nunqd non ✠ audiſti q̃ olim
al's ✠ audiſtis fecerĩȝ ei? Ex diebus antiqs ego ✠ plaſma
al's ✠ plãtaui ui illud: ⁊ tũc adduxi: ⁊ factũ eſt in eradi-
catione collium cõpugnantiũ ⁊ ciuitatũ
munitaꝝ. Habitatores earũ breuiata ma-
nu cõtremuerũt ⁊ cõfuſi ſunt: facti ſunt ſi-
cut fenũ agri ⁊ gramẽ paſcue ⁊ herba tecto
rum que exaruit antequaȝ matureſceret.
F Habitationẽ tuã ⁊ egreſſum tuũ ⁊ introi
al'. nõ hȝ ✠ ego tũ: tuũ ✠ ego cognoui ⁊ inſaniaȝ tuã con-
tra me. Cuȝ fureres aduerſuȝ me ſuperbia
tua aſcẽdit in aures meas. Ponã ergo cir
culũ in auribus tuis ⁊ frenũ in labijs tu

is: ⁊ reducã te in via per quã veniſti. Tibi
aũt hoc erit ſignũ. Comede hoc anno que
ſponte naſcunt: ⁊ in anno ſecundo pomis
veſcere. In anno aũt tertio ſeminate ⁊ me
tite: ⁊ plãtate vineas: ⁊ comedite fructũ ea
rum. Et emittet id qð ſaluatũ fuerit de do
mo iuda: ⁊ qð ✠ reliquũ eſt ✠ radiceȝ deor
ſum: ⁊ faciet fructũ ſurſuȝ: q2 de hieruſaleȝ al's ✠ relictum
exibũt reliquie: ⁊ ſaluatio de monte ſyon. Ze-
lus domini exercituũ faciet iſtud. Propte al's ✠ mittet
rea hec dicit dominus de rege aſſyriorum.
Non ✠ intrabit ciuitatem hanc ⁊ non iaci al's ✠ radices
et ibi ſagittam: ⁊ non occupabit eam cly-
peus: ⁊ non mittet in circuitu eius agge- B
rem. In via qua venit: p eam reuertetur: ⁊ al's ✠ introibit
ciuitatem hãc non ingredietur dicit dñs. Et
ptegã ciuitatẽ iſtã vt faluẽ eã: pp me ⁊ pp
dauid ſeruũ meũ. Egreſſus ẽ aũt angelus
dñi ⁊ percuſſit in caſtris aſſyrioꝝ cẽtũ octo- 4 re. 19. g
gintaqnqȝ milia. Et ✠ ſurrexerũt mane: et eccl. [illegible]
ecce ✠ oẽs cadauera mortuoꝝ. Et egreſſus 23. q. 5.
eſt: ⁊ abijt. Et reuerſus eſt ſennacherib rex ca ſi.
aſſyrioꝝ ⁊ habitauit in niniue. Et factum al's ✠ ſurrexit
eſt cũ adoraret in tẽplo neſrach deuȝ ſuũ:
adramelech ⁊ ſaraſar filij eius percuſſerũt al's ✠ oĩa
eũ gladio: fugeruntqȝ in terrã ararath: et
regnauit aſaraddon filius eius pro eo.

¶ Capitulũ Sm̃. ¶ Ezechias egrotauit ⁊
orauit ad dominuȝ: qui addidit ei quin-
decim annos: ⁊ ſcripſit canticuȝ gratiaruȝ
actionum. Cap. xxxviij.

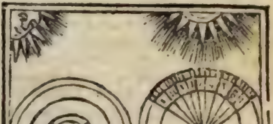
In diebus illis egrotauit ezechias vſ A
qȝ ad mortem. Et introiuit ad eum 4. re. 20. a.
eſaias filius amos ✠ propheta ⁊ dixit ei. Hec 2. p̃a. 32. f.
dicit domin⁹. Diſpone domui tue q2 mo- al's ✠ propheta
rieris tu: ⁊ non viues. Et conuertit Eze-
chias faciem ſuam ad parieteȝ ⁊ orauit ad de p. di. i.
dominum ⁊ dixit. Obſecro domine me-
mento queſo quomodo ambulauerĩȝ co c. ſi [illegible]

¶ Ca. Sū. ¶ Sennacherib aſcendit cōtra
hieruſalē: ⁊ mittit rapſacē nunciū ad re-
gem ezechiam. Cap. xxxvi.
ET factū eſt in q̄rtodecimo anno re-
A gis ezechie: aſcēdit ſennacherib rex aſ
ſyrioꝝ ſup oēs ciuitates iuda munitas et
4.re.18.c cepit eas. Et miſit rex aſſyrioꝝ rapſacen de
2.pa.32.a lachis in hieruſalē ad regē ezechiā in ma
nu graui: ⁊ ſtetit in aqueductu piſcine ſu-
perioris in via agri fullonis. Et egreſſus ē
ad eū eliachim filius helchye q erat ſuper
domū: ⁊ ſobna ſcriba: ⁊ ioahe filius aſaph
a cōmētarijs. Et dixit ad eos rapſaces. Dici
te ezechie. Hec dicit rex magnus rex aſſy-
riorum. Que eſt iſta fiducia qua confidis:
aut quo conſilio vel fortitudine rebellare
B diſponis? Sup quem habes fiduciā: quia
receſſiſti a me. Ecce confidis ſup baculum
23.q.3.c.j harundineū cōfractū iſtum ſup egyptū:
aſs + in- cui ſi + innixus fuerit hō: intrabit īmanū
nixus eius ⁊ pforabit eam: ſic pharao rex egypti
oibus qui confidūt in eo. Q̄ ſi reſponde-
ris mihi: in dño deo nr̄o cōfidimus: nōne
ipſe eſt cui⁹ abſtulit ezechias excelſa ⁊ alta-
ria: ⁊ dixit iude ⁊ hierlm coraꝫ altari iſto
adorabitis. Et nūc trade te dño meo regi
aſſyrioꝝ: dabo tibi duo milia equoꝝ: nec
poteris ex te pbere aſcēſores eoꝝ: ⁊ quō ſu-
ſtinebis faciē iudicis vnius loci ex ſeruis
dñi mei minorib⁹? Q̄ ſi cōfidis ī egypto
in quadriga ⁊ in eqtibus: ⁊ nūc nunquid
ſine dño aſcēdi ad t̄rā iſtā vt diſpderē eā.
C Dñs dixit ad me. Aſcēde ſup terrā iſtam ⁊
diſpde eā. Et dixit eliachim ⁊ ſobnā ⁊ ioa
he ad rapſacen. Loq̄re ad ſeruos tuos ſyra
lingua: intelligimus enim: ne loquaris
ad nos iudaice in auribus populi qui eſt
ſuper muꝝ. Et dixit ad eos rapſaces. Nun-
qd ad dñm tuū ⁊ ad te miſit me dñs me⁹:
vt loquerer oīa verba iſta: ⁊ nō potius: ad
aſs + ſup viros qui ſedent + in muro: vt comedant
murum ſtercora ſua ⁊ bibāt vrinā pedū ſuoꝝ vobi-
ſcū? Et ſtetit rapſaces ⁊ clamauit voce ma-
gna iudaice: ⁊ dixit. Audite v̄ba regis ma
gni regis aſſyriorum. Hec dicit rex. Non
vos ſeducat ezechias: qꝛ nō poterit eruere
vos: ⁊ nō vobis tribuat fiduciā ezechias ſu
D per dño dicens. Eruens liberabit nos dñs:
non dabit̄ ciuitas iſta in manu regis aſſy
riorū. Nolite audire ezechiam. Hec enim
dicit rex aſſyriorū. Facite mecum bene-
dictionē ⁊ egredimini ad me: ⁊ comedite
vnuſqſqꝫ vineā ſuā: ⁊ vnuſqſqꝫ ficū ſuā:
⁊ bibite vnuſqſqꝫ aquā ciſterne ſue: donec
veniā ⁊ tollā vos ad terrā q̄ eſt vt terra vrā
terrā frumēti ⁊ vini: terrā panū et vinea-
rū. Nec conturbet vos ezechias: dicēs: dñs
liberabit nos. Nunqd liberauerūt dij gētiū
vnuſqſqꝫ terrā ſuā de manu regis aſſyrio
rū? Ubi eſt deus emath ⁊ arphat. Ubi ē de
us ſepharuaim? Nunqd liberauerunt ſa-
mariā de manu mea? Quis ē ex oib⁹ dijs
terraꝝ iſtarū q eruerit terrā ſuā de manu
mea: vt eruat dñs hierlꝫ de manu mea. Et
ſiluerunt: ⁊ nō rn̄derunt ei verbū. Man
dauerat enī rex dicēs. Ne reſpondeatis ei.
Et ingreſſus eſt eliachim filius helchie qui
erat ſup domū: ⁊ ſobna ſcriba: ⁊ ioahe fili
us aſaph a cōmētarijs ad ezechiā ſciſſis ve
ſtibus: ⁊ nūciauerunt ei verbū rapſacis.
¶ Ca. Sū. ¶ De triſtitia ezechie ⁊ ꝯſolatio
ne ei⁹: de ꝓphetia eſaie: de interfectiōe exer-
cit⁹ ab āgelo. clxxxv. milia: ⁊ de morte ſenna
cherib facta p filios ſuos. Ca. xxxvij. A
ET factū eſt cum audiſſet rex ezechias
ſcidit veſtimenta ſua: ⁊ obuolut⁹ eſt 4.re.19.b
ſacco: ⁊ intrauit in domū dñi. Et miſit elya
chim qui erat ſuper domum: ⁊ ſobnā ſcri-
bam: ⁊ ſeniores de ſacerdotibus opertos
ſaccis ad eſaiam filium amos + prophetā: aſs + pro
⁊ dixerunt ad eū. Hec dicit ezechias. Dies phete
tribulationis + ⁊ + correptionis ⁊ blaſ- al. + ⁊ an
phemie dies hec: quia venerunt filij vſqꝫ guſtie
ad partum: ⁊ virtus non eſt pariendi. Si aſs + cor
quo mō audiat dñs de⁹ tuus verba rapſa- reccionis
cis quē miſit rex aſſyrioꝝ dñs ſu⁹ ad blaſ-
phemandum dñm deum viuentē: ⁊ expro
brādum ſermonibus quos audiuit dñs
deus tu⁹. Leua ergo ad orationē pro reli-
quijs q̄ repte ſunt. Et venerunt ſerui regis
ezechie ad eſaiā: ⁊ dixit ad eos eſaias. Hec B
dicetis dño veſtro. Hec dicit dñs. Ne time-
as a facie verboꝝ que audiſti qbus blaſphe
mauerunt pueri regis aſſyrioꝝ me. Ecce
dabo ei ſpm̄ ⁊ audiet nuncium: ⁊ reuertet
ad terrā ſuā ⁊ corruere eū faciā gladio in
terra ſua. Reuerſus eſt aūt rapſaces: ⁊ inue
nit regem aſſyrioꝝ pliantē aduerſus lob
nam. Audierat enī qꝛ ꝓfectus eſſet de la-
chis: ⁊ audiuit de taracha rege ethyopie di aſs + ad-
centes egreſſus eſt vt pugnet + contra te. uerſuꝫ
Quod cum audiſſet miſit nuncios ad eze- al + dicē
chiā: dicens. Hec dicetis ezechie regi iu- tes
de + loquentes. Non te decipiat deus tuus

in quo tu confidis: dicens: nō dabit̄ hie-
C rusalē in manu regis aſſyrioꝝ. Ecce tu au
diſti oīa que fecerūt reges aſſyrioꝝ oībus
terris quas ſubuerterunt: ⁊ tu poteris li-
berari. Nunqd eruerunt eos dij gentium
quos ſubuerterunt pres mei goȝan ⁊ aran
⁊ reſeph ⁊ filios eden q erant in thalaſſar.
Ubi ē rex amath ⁊ rex arfath ⁊ rex vrbis ſe
pharuaim ana ⁊ aua? Et tulit eȝechias li-
bros de manu nūcioꝝ: ⁊ legit eos ⁊ aſcēdit i
domū dñi: ⁊ expādit + eos corā dño. Et ora
als hȝ + eȝechias. uit + ad dñm dicēs. Dñe exercituū deus
als hȝ + eȝechias. iſrael q ſedes ſup + cherubin tu es deus ſo
als + cherubin lus oīuȝ regnoꝝ terre: tu feciſti celū ⁊ ter-
raȝ. Inclina dñe aurē tuā ⁊ audi: aperi +
oculos tuos ⁊ vide: ⁊ audi oīa verba ſenna-
cherib q̄ miſit ad blaſphemandū deum vi
als + dñe uentē. Uere eniȝ dñe deſertas fecerunt re-
D ges aſſyrioꝝ terras ⁊ regiones eaꝝ: ⁊ dede-
rūt deos eaꝝ igni nō enim erant dij: ſȝ ope
als + lapides ra manuū hoīum: lignuȝ ⁊ + lapis ⁊ cōmi
nuerūt eos. Et nūc dñe de⁹ noſter ſalua nos
de manu ei⁹: ⁊ cognoſcāt oīa regna terre:
q: tu es dñs ſolus. Et miſit eſaias filius
amos ad eȝechiā dicēs. Hec dicit dñs deus
iſrl. Pro qbus rogaſti me de ſennacherib
rege aſſyrioꝝ: hoc eſt verbuȝ qd̄ locutus eſt
dñs ſup eū. Deſpexit te ⁊ ſubſannauit te v-
go filia ſyō: poſt te caput + mouit filia hie
als + mouebit ruſalē. Cui exprobraſti: ⁊ quē blaſphema-
ſti: ⁊ ſup quē exaltaſti vocē tuā: ⁊ + leuaſti al
als + deuaſti titudinē oculoꝝ tuoꝝ? Ad ſanctuȝ iſrael.
In manu ſeruoꝝ tuoꝝ: exprobraſti dño:
E ⁊ dixiſti. In multitudine quadrigaꝝ mea
rū ego aſcēdi in multitudinē montiū: iu
ga libani ⁊ ſuccidā excelſe cedroꝝ ei⁹: ⁊ ele
ctas abietes illius: ⁊ introibo altitudinē ſū-
mitatis ei⁹: ſaltū carmeli ei⁹: ego fodi ⁊ bi
bi aquā: ⁊ ſiccaui veſtigio pedis mei oēs ri
uos aggerū. Nunqd non + audiſti q̄ olim
als + audiſtis feceriȝ ei? Ex diebus antiqs ego + plaſma
ui illud: ⁊ tūc adduxi: ⁊ factū eſt in eradi-
als + plātaui catione collium cōpugnantiū ⁊ ciuitatū
munitaꝝ. Habitatores earū breuiata ma-
nu cōtremuerūt ⁊ cōfuſi ſunt: facti ſunt ſi-
cut fenū agri ⁊ gramē paſcue ⁊ herba tecto
rum que exaruit antequaȝ matureſceret.
F Habitationē tuā ⁊ egreſſum tuū ⁊ introi
tū: tuū + ego cognoui ⁊ inſaniaȝ tuā con-
al. nō hȝ + ego tra me. Cuȝ fureres aduerſuȝ me ſuperbia
tua aſcēdit in aures meas. Ponā ergo cir
culū in auribus tuis ⁊ frenū in labijs tu

is: ⁊ reducā te in via per quā veniſti. Tibi
aūt hoc erit ſignū. Comede hoc anno que
ſponte naſcunt̄: ⁊ in anno ſecundo pomis
veſcere. In anno aūt tertio ſeminate ⁊ me
tite: ⁊ plātate vineas: ⁊ comedite fructū ea
rum. Et emittet id qd̄ ſaluatū fuerit de do
mo iuda: ⁊ qd̄ + reliquū eſt + radiceȝ deor
ſum: ⁊ faciet fructū ſurſuȝ: q: de hieruſaleȝ als + reliſtum
exibūt reliqe: ⁊ ſaluatio de monte ſyon. Ze-
lus domini exercituū faciet iſtud. Propte als + mittet
rea hec dicit dominus de rege aſſyriorum.
Non + intrabit ciuitatem hanc ⁊ non iaci als + radices
et ibi ſagittam: ⁊ non occupabit eam cly-
peus: ⁊ non mittet in circuitu eius agge- B
rem. In via qua venit: p eam reuertetur: ⁊ als + introibit
ciuitatem hāc non ingredieт̄ dicit dñs. Et
ptegā ciuitatē iſtā vt ſaluē eā: pp me ⁊ pp
dauid ſeruū meū. Egreſſus ē aūt angelus
dñi ⁊ pcuſſit in caſtris aſſyrioꝝ cētū octo- 4 re. 19. g
gintaqnqȝ milia. Et + ſurrexerūt mane: et eccl. 48. b
ecce + oēs cadauera mortuoꝝ. Et egreſſus 23. q. 5.
eſt: ⁊ abijt. Et reuerſus eſt ſennacherib rex ca ii.
aſſyrioꝝ ⁊ habitauit in niniue. Et factum als + ſurrexit
eſt cū adoraret in tēplo neſrach deuȝ ſuū: als + oia
adramelech ⁊ ſaraſar filij eius percuſſerūt
eū gladio: fugeruntqȝ in terrā ararath: et
regnauit aſaraddon filius eius pro eo.

¶ Capitulū. ¶ Eȝechias egrotauit ⁊
orauit ad dominuȝ: qui addidit ei quin-
decim annos: ⁊ ſcripſit canticuȝ gratiaruȝ
actionum. Cap. xxxviij.

A In diebus illis egrotauit eȝechias vſ
qȝ ad mortem. Et introiuit ad eum 4. re. 20. a.
eſaias filius amos + propheta ⁊ dixit ei. Hec 2. pa. 32. f.
dicit domin⁹. Diſpone domui tue q: mo- als + propheta
rieris tu: ⁊ non viues. Et conuertit Eȝe-
chias faciem ſuam ad parieteȝ ⁊ orauit ad de p. di. 6
dominum ⁊ dixit. Obſecro domine me- cōgrue
mento queſo quomodo ambulauerim co

rā te in veritate ⁊ in corde pfecto: ⁊ qd̄ bo-
nū eſt in oculis tuis fecerī3. Et fleuit eze-
chias fletu magno. Et fctm̄ eſt vbū dn̄i ad
eſaiā: dicens. Uade ⁊ dic ezechie. Hec dicit
dn̄s de⁹ dauid pris tui. Audiui orōnē tuā
al. nō h3 + ⁊ ✝ ⁊ vidi ✝ lachrymas tuas. Ecce ego adijci
am ſup dies tuos qn̄decī annos: ⁊ de manu
alſo ✝ la- regis aſſyriorū eruā te: et ciuitatē iſtā et p-
chrymas tegā eā. Hoc aūt tibi erit ſignū a dn̄o: quia
B faciet dn̄s verbum hoc qd̄ locutus eſt. Ecce
I. reg. 2. g. ego reuerti faciā vmbrā linearū per quas
Luc. 2. ca. deſcēderat in horologio achaz i ſole retror-
eccl. 48. d ſum decem lineis. Et reuerſus eſt ſol decē li
neis p gradus quos deſcenderat. Scriptu
ra ezechie regis iuda cū egrotaſſet et con
ualuiſſet de infirmitate ſua. Ego dixi: in di
midio dierū meorū vadam ad portas in-
feri. Queſiui reſiduum annorum meorū.
al. nō h3 Dixi: non videbo ✝ dominū deum in terra
✝ dn̄m viuentiū. Non aſpiciam hominem vltra:
C ⁊ habitatorem gētis. Generatio mea abla
al ✝ taber ta eſt: ⁊ conuoluta eſt a me q̄ſi ✝ tabernacu
nacula lum paſtorū. Preciſa eſt velut a texēte vita
II. q. 3. ca. mea: dum adhuc ordirer ſuccidit me. De
qd̄ ergo⁹ mane vſq3 ad veſperā finies me: ſperabam
Job. 4. d vſq3 mane. Quaſi leo ſic contriuit oīa oſſa
mea. De mane vſq3 ad veſpam finies me.
Sicut pullus hirūdis ſic clamabo: ⁊ me-
ditabor vt colūba. Attenuati ſūt ocūli mei:
ſuſpiciētes in excelſū. Dn̄e vi3 patior ✝: re
alſo ✝ ſpō ſponde pro me. Quid dicā3 aut qd reſpon
de debit mihi: cū ipſe ✝ fecerit? Recogitabo ✝
tibi oēs annos meos: in amaritudine aīe
alſo ✝ fece mee. Domine ✝ ſi ſic viuit: ⁊ in talib⁹ vita
rim ſpūs mei: corripies me ⁊ viuificabis me:
al. nō h3 ecce in pace amaritudo mea amariſſima.
✝ tibi Tu aūt eruiſti aīam meā vt non periret:
al. nō h3 proieciſti poſt tergum tuū omnia peccata
✝ ſi. mea. Quia nō infernus confitebit̄ tibi ne
D q3 mors laudabit te: non expectabūt q de-
ſcendūt in lacū veritatem tuam. Uiuens
viuēs ipſe confitebit̄ tibi ſicut ⁊ ego hodie
pater filijs notam faciet veritatē tuā3. Do-
mine ſaluū me fac: ⁊ pſalmos noſtros can-
tabimus cūctis dieb⁹ vite noſtre in domo
dn̄i. Et iuſſit eſaias vt tollerent maſſā3 de
ficis: ⁊ cataplaſmarēt ſup vulnus ⁊ ſanare
tur. Et dixit ezechias. Qd̄ erit ſignū: quia
aſcendam ✝ in domum domini.

¶ Ca. Sū. ¶ De nūcijs merodach ad eze-
chiā: ⁊ de correptiōe ezechie ab eſaia p oſtē
tatiōnē domus ſue. Cap. xxxix.

In tempore illo miſit merodach bala-
dan fili⁹ baladan rex babylōis libros A
⁊ munera ad ezechiā. Audierat enim q 4. Reg.
egrotaſſet ⁊ conualuiſſet. Letat⁹ eſt aūt ſup 20. c.
eis ezechias: ⁊ oſtēdit eis cellā aromatū:
⁊ argēti ⁊ auri ⁊ odoramētorū ⁊ vnguēti
optimi: ⁊ oēs apothecas ſuppellectilis ſue:
⁊ ✝ vniuerſa q̄ inuēta ſūt in theſauris ei⁹ alſo ✝ oīa
Nō fuit verbū qd̄ nō oſtēderet eis ezechi- B
as in domo ſua ⁊ in oī poteſtate ſua. In-
troiuit aūt Eſaias pͥpheta ad Ezechiā re-
gē: ⁊ dixit ei. Quid dixerunt viri iſti: ⁊ vn̄
venerūt ad te? Et dixit ezechias. De terra
lōginqua venerūt ad me de babylone. Et
dixit. Quid viderūt in domo tua? Et di-
xit Ezechias. Omniaq̄ in domo mea ſunt C
viderūt. Nō fuit res quā nō oſtēderi3 eis
in theſauris meis. Et dixit Eſaias ad Eze-
chiā. Audi verbū dn̄i exercituū. Ecce dies
venient ⁊ auferent omnia q̄ in domo tua
ſunt: ⁊ q̄ theſaurizauerūt patres tui vſq3
ad diē hāc in babylonē. Nō relinquetur
qcq̄3 dicit dn̄s. Et de filijs tuis q exibūt de
te quos genueris tollent: ⁊ erunt eunu- D
chi in palatio regis babylonis. Et dixit
Ezechias ad Eſaiam. Bonum verbū dn̄i
qd̄ locutus eſt: ⁊ dixit. Fiat tātū pax ⁊ ve- 35. q. 10.
ritas in diebus meis. ca. j.

¶ Cap. Sūmariū. ¶ De aduētu Joānis
baptiſte: ⁊ predicatione apoſtolorū: de vo-
catione gentium: ⁊ magnitudine vocan-
tis: ⁊ de idolis. Cap. xl.

Conſolamini ɔſolamini populemē⁹ A
dicit de⁹ veſter. Loqmini ad cor hie- Di. 15. c. H.
ruſalē ⁊ ✝ aduocate eā: qm̄ cōpleta eſt ma Mat. 3. a.
litia ei⁹: dimiſſa eſt iniqtas illius. Suſce- Mar. j. a
pit de manu dn̄i duplicia: p omnib⁹ pec- al. ✝ auo
catis ſuis. Uox clamātis in deſerto. Para cate
te viā dn̄i: rectas facite in ſolitudine ſemi Di. 49. c. j
tas dei nr̄i. Omnis vallis exaltabit̄: ⁊ ois Luce. 3. c.
mons ⁊ collis humiliabit̄: ⁊ erūt praua Joā. j. c.
in directa: ⁊ aſpera in vias planas. Et re-
uelabitur gloria dn̄i: ⁊ videbit omnis ca B
ro pariter qd̄ os dn̄i locutū eſt. Uox dicē-
tis. Clama: ⁊ dixi. Quid clamabo? Omnis eccl. 14. c.
caro fenū: ⁊ omnis gloria eius quaſi flos Jaco. j. b.
agri. Exiccatū eſt fenum ⁊ cecidit flos: q2 j. Pe. j. d
ſpiritus dn̄i ſufflauit in eo. Uere fenum
eſt populus. Exiccatū eſt fenum ⁊ cecidit alſo ✝ dei
flos: verbū autem domini ✝ manet in eter nr̄i ſta-
num. Super montem excelſum aſcende bit
tu ✝ qui euāgelizas ſyon: exalta in forti- al. ✝ que

al. + que tudine vocem tuaz + qui euāgeliças hie
ruſale. Exalta: noli timere Dic ciuitatib⁹
C iude. Ecce deus veſter. Ecce dominus deus
iſra.62. d in fortitudine veniet: ⁊ brachiū eius do-
minabitur. Ecce merces eius cū eo: ⁊ op⁹
illius coram illo. Sicut paſtor gregē ſuū
paſcet: in brachio ſuo congregabit agnos:
⁊ in ſinu ſuo leuabit: fetas ipſe portabit.
Quis menſus eſt pugillo aquas: ⁊ celos
diſ. xj. ca. palmo pōderauit? Quis appēdit tribus
eccliaſti- digitis molem terre ⁊ librauit in ponde
carū. per re mōtes ⁊ colles in ſtatera: Quis audi-
archi. uit ſpūm domini: aut quis ɔſiliarius ei⁹
Sap. 9. c. fuit ⁊ oſtēdit illi? Cū quo iniit cōſilium:
Ro. xj. d. ⁊ inſtruxit eum ⁊ docuit eū ſemitam iu-
ſtitie: ⁊ erudiuit eum ſcientia: ⁊ viaz pru
dentie oſtēdit illi? Ecce gentes quaſi ſtilla
D ſitule: ⁊ quaſi momētum ſtatere reputa-
te ſunt. Ecce inſule quaſi puluis exiguus
⁊ libanus nō ſufficiet ad ſuccedēdum: et
animalia eius nō ſufficient ad holocau-
ſtum. Omnes gētes quaſi nō ſint: ſic ſūt
coram eo: ⁊ quaſi nihilum ⁊ inane repu-
E tate ſunt ei. Cui ergo ſimilez feciſtis deū
al's + cō- aut quam imaginem ponetis ei? Nūqd
flauit ſculptile + cōflabit faber: aut aurifex auro
al's + fi- + figurabit illud: ⁊ laminis argēteis argē
gurauit. tarius? Forte lignū ⁊ imputribile elegit
artifex ſapiēs: querit quō ſtatuit ſimula-
al's + au crū qd nō moueat. Nunqd nō ſcietis? Nū
dietis quid nō + audiſtis? Nunqd nō annūcia-
tum eſt vobis ab initio? Nunqd nōītelle
al's + ni xiſtis fundamēta terre? Qui ſedet ſup gy
hilum rū terre ⁊ habitatores eius ſunt quaſi lo
F custe. Qui extēdit velut + nihilū celos: ⁊ ex
al's + pandit eos ſicut tabernaculū ad inhabitā
inane dū. Qui dat ſecretorum ſcrutatores q̄ſi nō
al's + eq- ſint: iudices terre velut + inanes fecit. +
dē' neqȝ Et qdē neqȝ plantato neqȝ ſato: neqȝ radi
plātatus cato in terra trūco eorū. Repente flauit in
neqȝ ſa- eos ⁊ aruerūt: ⁊ turbo quaſi ſtipulā auffe-
tus ne- ret eos. Et cui aſſimilaſtis me ⁊ adeq̄ſtis:
qȝ radi- dicit ſanctus? Leuate in excelſum oculos
catus in veſtros: ⁊ videte qs creauit hec. Qui educit
terra trū in numero militiaz eorū: ⁊ omnes ex no
cus' iſra mine vocat. Pre multitudine fortitudi-
46. b. nis ⁊ roboris virtutiſqȝ eius: neqȝ vnuz
ma. 17. b reliquuz fuit. Quare dicis iacob ⁊ loq̄ris
G iſrl: abſcondita eſt vita mea a dn̄o: ⁊ a deo
al's + meo iudiciū meū + trāſibit? Nūquid ne
trāſiuit. ſcis: aut nō audiſti? Deus ſempiternus
dominus q creauit terminos terre: ⁊ nō

deficiet neqȝ laborauit: nec eſt inueſtigatio
ſapiētie eius. Qui dat laſſo virtutē: ⁊ his
qui nō ſunt fortitudinē ⁊ robur multi-
plicat. Deficiēt pueri ⁊ laborabunt: ⁊ iuue
nes infirmitate cadēt. Qui autē ſperāt in
dn̄o mutabūt fortitudinē: aſſumēt pen-
nas ſicut aquile: current ⁊ nō laborabunt
ambulabūt ⁊ non deficient.

C Ca. Sū. C De reſurrectione ⁊ aſcēſiōe
xp̄i: verba xp̄i ad apoſtolos: de conuerſiōe
gentiū: de ɔfutatione idolorum. Cap. xlj.

Taceant ad me inſule: ⁊ gentes mu- A
tent fortitudinē. Accedant ⁊ tūc lo
quētur: ſimul ad iudiciū propinquem⁹.
Quis ſuſcitauit ab oriēte iuſtum: vocauit
eū vt ſequeretur ſe? Dabit in cōſpectu ei⁹
gētes: ⁊ reges obtinebit. Dabit quaſi pul-
uerem gladio eius: ſicut ſtipulā vento ra
ptā arcui eius. Perſequet eos trāſibit in
pace: ſemita in pedib⁹ eius nō apparebit.
Quis hec opatus eſt ⁊ fecit: vocās genera-
tiones ab exordio. Ego dominus: prim⁹ B
⁊ nouiſſimus ego ſum. Viderūt inſule ⁊ iſra. 44. a
timuerūt: extrema terre obſtupuerunt: ⁊ 48. b.
appropinquauerunt ⁊ acceſſerunt. Vnuſ
quiſqȝ proximo ſuo auxiliabit: ⁊ fratri ſuo
dicet confortare. + Confortauit faber era- al's + cō-
rius percutiēs malleo eū qui cudebat tūc fortabit
temporis: dicens glutino bonum eſt: ⁊ cō
fortauit eū + clauis vt nō + moueatur. Al's + in
Et tu iſrael + ſerue meus iacob quē ele- al's + mo
gi: ſemen habraam amici mei in quo ap ueretur.
prehendi te: ab extremis terre ⁊ a longin- al's + ſer
quis eius vocaui te ⁊ dixi tibi. Seru⁹ me uus
us es tu: elegi te ⁊ nō abieci te. Ne timeas C
q2 ego tecum ſum: ne declines q2 ego de⁹ iſra. 43. c.
tu⁹. Confortaui te ⁊ auxiliatus ſum + ti al. + tue
bi: ⁊ ſuſcepit te dextera iuſti mei. Ecce con-
fundent ⁊ erubeſcent omnes q pugnant
aduerſum te. Erūt quaſi non ſint: ⁊ peri-
bunt + viri qui contradicunt tibi. Que- al. + cēs
res eos ⁊ nō inuenies viros rebelles tuos:
⁊ erūt quaſi non ſint: ⁊ veluti cōſumptio
dominis bellātis aduerſum te: q2 ego do-
minus deus tu⁹ apprehendēs manū tuā
dicenſqȝ tibi. Ne timeas: ego adiuui te.
Noli timere vermis iacob: q mortui eſtis D
ex iſrael. Ego auxiliatus ſum tui dicit do-
minus: ⁊ redēptor tu⁹ ſanctus iſrl. Ego
poſui te quaſi plauſtrū triturans nouū:
habēs roſtra ſerrātia. Triturabis mōtes
⁊ comminues: ⁊ colles q̄ſi puluerez pones.

al's + eos Uētilabis eos ⁊ vent⁹ tollet + ⁊ turbo diſp
get eos:⁊ tu exultabis in domino in ſan-
cto iſrael letaberis. Egeni ⁊ paupes q̄runt
aq̄s ⁊ nō ſunt:lingua eoꝝ ſiti arguit. Ego
E dn̄s exaudiā eos de⁹ iſrael nō derelinquā
al's + ſu- eos. Aperiā in + ſupinis collibus flumi
premis na:⁊ in medio cāpoꝝ fontes. Ponam
deſertū in ſtagna aquarū:⁊ terrā inuiā in
riuos aquarū. Dabo in ſolitudinē cedrū:
⁊ ſpinā:⁊ myrtū:⁊ lignū oliue. Ponā in
deſertum abietē,vlmū ⁊ buxum ſimul:vt
videant ⁊ ſcient ⁊ recogitēt ⁊ intelligant
pariter:qꝛ manus dn̄i fecit hec ⁊ ſanct⁹ iſ
rael creauit illud. Prope facite iudiciū ve
ſtrum:dicit dn̄s:afferte ſi quid forte habe
tis:dixit rex iacob. Accedāt ⁊ nūciēt vobis
queꝗ̄ ventura ſunt. Priora q̄ fuerūt nū
F ciate:⁊ ponemus cor nr̄m:⁊ ſciemus no-
uiſſima eorū:⁊ que ventura ſunt indica-
te nobis. Annūciate que ventura ſūt i fu-
tuꝝ:⁊ ſciemus qꝛ dij eſtis vos. Bn̄ quoqꝫ
15.q.5. aut male poteſtis facite:⁊ loq̄mur ⁊ vi-
c.j. deamus ſimul. Ecce vos eſtis ex nihilo:⁊
op⁹ vr̄m ex eo qđ nō eſt. Abominatio eſt q
G elegit vos. Suſcitaui ab aquilone:⁊ veniet ab
Al's + vocabit ortu ſolis. + vocabit nomē meū:⁊ addu-
cet magiſtrat⁹ q̄ſi lutū:⁊ velut plaſtes cō
culcās humū. Quis annūciauit ab exor-
dio vt ſciam⁹:⁊ a principio vt dicam⁹ iu-
ſtus es? Nō ē + annūcians:neqꝫ p̄dicēs:
al's + neqꝫ neqꝫ audiēs ſermōes vr̄os. Prim⁹ ad ſy-
on dicet:ecce + adſum ⁊ hieruſalē euange
Al's + adſunt liſtā dabo. Et vidi ⁊ non erat ex iſtis q̄ſq̄ q
iniret cōſiliū:⁊ interrogatus rn̄deret ver
bum. Ecce omnes iniuſti ⁊ vana opera eo
rum:ventus ⁊ inane ſimulachra eorum.
¶ Ca. Sū. ¶ De xp̄o ex baptiſmo eius:de
verbis pr̄is ad filium ⁊ ad apoſtolos:de ad
uentu chriſti ⁊ peruerſione iudeorum ꝓ
pter idola. Cap. xlij.

A Ecce ſeruus me⁹ ſuſcipiā eū: electus
2.q.j.c. meus cōplacuit ſibi in illo aīa mea.
ite cū ba Dedi ſpiritū meū ſuper eum:iudiciū gē
laam. tibus proferet. Nō clamabit neqꝫ accipiet
ma.12 d. perſonā:nec audietur vox eius foris. Ca
2.q.7.c. lamum quaſſatum non cōteret:⁊ linum
nos ſi.in fumigans non extinguet. In veritate edu
fi. cet iudicium:nō erit triſtis neqꝫ turbulē
tus donec ponat in terra iudicium:⁊ legē
eius inſule expectabunt. Hec dicit domi-
nus deus creans celos ⁊ extendens eos:fir
mans terram ⁊ que germinant ex ea:dans

flatum populo qui eſt ſuper terram:⁊ ſpi-
ritū calcantibus eam. Ego dominus voca B
ui te in iuſtitia:⁊ apprehendi manū tuā
⁊ ſeruaui te. Et dedi te in fedus populi in iſa.49.b
lucē gētium:vt aperires oculos cecorū:⁊
educeres de cōcluſione vinctum:de domo
carceris ſedētes in tenebris. Ego dn̄s:hoc
eſt nomē meū. Gloriam meā alteri non iſa.48.b
dabo:⁊ laudē meam ſculptilibus:q̄ prima diſ.93.c.
fuerūt ecce venerūt:noua quoqꝫ ego ānū nullus
cio anteq̄ oriantur audita vobis faciā. Cā pſ.142.
tate dn̄o canticū nouū:laus eius ab extre
mis terre. Qui deſcēditis in mare ⁊ plenī
tudo eius:inſule ⁊ habitatores earū. + al.+ſub
Leuet deſertum ⁊ ciuitates eius:in domi leuetur
bus habitabit cedar. Laudate habitatores Al's+
petre:de vertice montium clamabūt. Po leuet.
nēt domino gloriā:⁊ laudē eius in inſu-
lis nūciabunt. Dn̄s ſicut fortis egredietur:
ſicut vir + p̄liator ſuſcitabit zelum. Uoci Al's+
ferabitur ⁊ clamabit:ſuper inimicos ſuos bellator
cōfortabitur. Tacui:ſemper ſilui: patiens C
fui:ſicut + parturiens loquar. Diſſipabo al's + pa
⁊ abſorbebo ſimul:deſerta faciā mōtes + riens
⁊ colles:⁊ omne + germen eorū exiccabo. al's + ex-
Ponā flumina in inſulas:⁊ ſtagna areſa- celſos
ciā. Et educā cecos in + viā quā neſciūt: Al's +
⁊ in ſemitis quas ignorauerūt ambulare gramen
eos faciā. Ponam tenebras + corā eis i lu Al's+
cē:⁊ praua in + recta. Hec verba feci eis:⁊ ducam
nō dereliqui eos. Conuerſi ſunt retrorſū al's+.via
Confundantur confuſione qui confidunt in Al's+
ſculptili:q dicunt cōflatili vos dij noſtri. eorum
Surdi audite ⁊ ceci intuemini ad vidē- Al's+
dum:quis cecus niſi ſeruus meus:⁊ ſur directa
dus niſi ad quē nūcios meos miſi? Quis D
cec⁹ niſi q venūdatus eſt? Et qs cecus niſi
ſeruus dn̄i? Qui vides multa nōne cuſto
dies? Qui apertas habes aures:nōne au-
dies? Et dn̄s voluit vt ſanctificaret eū:ma
gnificaret legē ⁊ extolleret:ipſe autem po-
pulus direptus ⁊ vaſtatus. Laqueus iuue 2.q.7.ca.
nū oēs:⁊ in domibus carcerū abſconditi paulus
ſunt. Facti ſunt in rapinam:nec eſt q eru
at:in direptiōe:nec ē q dicat:redde. Quis
eſt in vobis q audiat hoc:attēdat ⁊ auſcul-
tet futura? Quis dedit i direptionē iacob
⁊ iſrael vaſtantibus. Nōne dn̄s + ipſe cui al's+ ipſe
peccauimus? Et noluerūt in vijs ei⁹ ābu ē cui pec-
lare:⁊ nō audierūt legem eius. Et effudit cauerūt
ſuper eū indignationē furoris ſui ⁊ forte
bellū:⁊ cōbuſſit eū in circuitu ⁊ nō cogno

uit: ⁊ ſuccendit eũ ⁊ non intellexit.

¶ Ca. Sũ. ¶ Populos credẽtes ex iudeis ſecuros facit ⁊ ꝓmittit fidẽ ex oĩ parte: increpat gentes de idolatria: q̃ annũciãti nõ crediderũt: de ſacrificijs ⁊ thure iudeorum reprobatis. Cap. xliij.

A Et nũc hec dicit dominus creans te iacob ⁊ formãs te iſrael. Noli timere: q: redemi te: ⁊ vocaui te noĩe tuo. Meus es tu. Cũ transieris per aquas tecum ero ⁊ flumina non operient te. Cum ambulaueris in igne non comburreris: ⁊ flamma nõ ardebit in te: q: ego domin⁹ deus tuus ſanctus iſrael ſaluator tuus. Dedi propiciationem tuam egyptum ⁊ ethyopiam: ⁊ ſaba pro te. Ex quo honorabilis factus es in oculis meis ⁊ glorioſus: ego dilexi te. Et dabo homines pro te ⁊ populos pro anima tua. Noli timere + q: ego tecum ſum. Ab oriente adducam ſemen tuũ: ⁊ ab occidente congregabo te. Dicam aquiloni da ⁊ auſtro noli ꝓhibere. Affer filios meos de lõginquo: ⁊ filias meas ab extremis terre. Et oẽm qui inuocat nomen meũ: in gloriam meam creaui eũ: (ẽ.41.c. als + qm̃ tecũ ego ſuum)

B formaui eum ⁊ feci eum. Educ foras populum cecum ⁊ oculos habentes: ſurdũ ⁊ aures ei ſunt. Omnes gentes congregate ſunt ſimul: ⁊ collecte ſunt tribus. Quis in + vobis annũciet iſtud: ⁊ que priora ſunt audire nos faciet? Dent teſtes eorũ ⁊ iuſtificentur: ⁊ audiant ⁊ dicant. Uere vos teſtes mei dicit dñs: ⁊ ſeruus meus quem elegi: vt ſciatis ⁊ credatis mihi ⁊ intelligatis: q: ego ipſe ſum. Ante me nõ eſt + formatus deus: ⁊ poſt me nõ erit. Ego ſum: ego ſum dñs: ⁊ nõ eſt abſq; me ſaluator. Ego annũciaui ⁊ ſaluaui: auditũ feci: ⁊ nõ fuit in vobis alien⁹. Uos teſtes mei dic dominus: ⁊ ego de⁹. Et ab initio ego ipſe: ⁊ nõ eſt q de manu mea eruat. Operabor ⁊ quis auertet illud? Hec dicit dñs + redẽptor veſter ſanctus iſrl'. (als + nobis) (als + eis) (als + formator) (Oſee. 13. b.) (als + ſaluator)

C Propter vos emiſi babylonem: ⁊ detraxi vectes vniuerſos ⁊ chaldeos ĩ manib⁹ ſuis gloriãtes. Ego dñs ſanctus veſter: creans iſrael: rex veſter. Hec dicit dñs q dedit in mari viã: ⁊ in aqs torrẽtibus ſemitam. Qui eduxit quadrigã ⁊ equũ: agmen + ⁊ robuſtũ. Simul obdormierũt nec reſurgẽt: ⁊ contriti ſunt quaſi linũ ⁊ extincti ſũt. Ne memineritis priorũ: ⁊ antiqua ne intueamini. Ecce ego facio noua ⁊ nũc orient: vtiq; cognoſcetis ea. Ponã in deſerto viã: ⁊ in inuio flumina. Et glĩficabit me beſtia agri: dracones ⁊ ſtrutiões: q: dedi ĩ deſerto aq̃s: ⁊ flumia ĩ inuio: vt darẽ potũ ppl'o meo electo meo. Populũ iſtuz formaui mihi: laudẽ meã narrabit. Nõ me inuocaſti iacob: nec laboraſti in me iſrael. Nõ obtuliſti mihi arietẽ holocauſti tui: ⁊ victimis tuis nõ glĩficaſti me. Nõ te ſuire feci ĩ oblatiõe: nec laborẽ tibi ꝓbui ĩ thure. (als + robuſtoſ) (2.cor.5.d. apoc. 21.) (als non h3 + ⁊)

B Nõ emiſti mihi argẽto calamũ: ⁊ adipe victimarũ tuaꝝ nõ inebriaſti me. Uerũtamẽ ſeruire me feciſti in peccatis tuis: ꝓbuiſti mihi laborẽ in iniq̃tatib⁹ tuis. Ego ſum: ego ſum ipſe q deleo iniq̃tates tuas pp me. ⁊ peccatorum tuorũ nõ recordabor. Reduc me ĩ memoriã. ⁊ iudicemur ſimul: narra ſi qd habes vt iuſtificeris. Pater tu⁹ prim⁹ peccauit ⁊ interptes tui preuaricati ſunt ĩ me. Et cõtaminaui principes ſanctos: dedi ad internitionẽ iacob ⁊ iſrael in blaſphemiam. (de pe. diſ. j.c. dic tu ⁊.c. ecce nũc tp̃s.)

¶ Ca. Sũ. ¶ De baptiſmo nouo: ſubſannat deus idola: vocat ad pnĩtẽtiam: ⁊ oſtẽdit potentiam ſuam. Cap. xliiij.

A Et nũc audi iacob ſerue me⁹: ⁊ iſrl' quẽ elegi. Hec dicit dñs faciens ⁊ formans te ab vtero auxiliator tuus. Noli timere ſerue meus iacob: ⁊ rectiſſime quẽ elegi. Effundã enim aquas ſuper ſitientẽ: ⁊ fluenta ſuper aridã. Effundam ſpiritũ meum ſuper ſemen tuum: ⁊ benedictionem meam ſuper ſtirpẽ tuam: ⁊ germinabunt inter herbas quaſi ſalices iuxta preterfluentes aquas. Iſte dicet: domini ego ſũ: ⁊ ille vocabit in nomine iacob. Et hic ſcribet manu ſua domino: ⁊ in nomine iſrael aſſimilabitur. Hec dicit dñs rex iſrael ⁊ redẽptor eius dominus exercituũ. Ego primus ⁊ ego nouiſſim⁹: ⁊ abſq; me nõ eſt deus. Quis ſimilis mei? Uocet ⁊ annũciet: ⁊ ordinẽ exponat mihi. Ex quo conſtitui mihi populum antiquum. Uentura ⁊ que futura ſunt annunciet eis. Nolite timere: neq; conturbemini. (hie.30.b ⁊.46.s.) (ĩ.41.b. ⁊ infra.48 b. apo.1.b. ⁊.22.c.)

B Ex tunc audire te feci: ⁊ annunciaui. Uos eſtis teſtes mei. Nunquid eſt deus abſq; me: ⁊ formator quem ego non nouerim. Plaſte idoli omnes nihil ſunt: ⁊ amãtiſſima eorũ non proderunt eis. Ipſi ſunt teſtes eorũ + q: nõ vident neq; intelligunt vt cõfundant. Quis formauit deũ: ⁊ ſculptile cõ- (als + ⁊)

flauit:ad nihil vtile? Ecce oēs participes
eius cōfundentur. Fabri enim ſunt ex ho-
minibus. Conueniēt enim omnes: ſta-
bunt ⁊ pauebūt ⁊ confundent ſimul. Fa-
ber ferrarius lima operatus ē: in prunis
⁊ in malleis formauit illud:⁊ operatꝰ eſt
in brachio fortitudinis ſue. Eſuriet ⁊ defi
ciet:non bibet aquam ⁊ laſſeſcet. Artifex li
Sap.13.c gnarius extendit normam formauit il
lud in rūcina. Fecit illud in angularibꝰ
⁊ in circino tornauit illud:⁊ fecit imagi
nē viri quaſi ſpecioſuʒ hominē habitantē
in domo. Succidit cedros: tulit ilicem ⁊
quercū:q̄ ſteterat inter ligna ſaltꝰ. Planta
uit pinū quā pluuia nutriuit:⁊ facta ē ho
minibus in focum. Sumpſit ex eis ⁊ ca-
lefactꝰ ē:⁊ ſuccendit ⁊ coxit panes: de reli-
C quo aūt operatꝰ ē deū ⁊ adorauit:fēc ſcul
ptile ⁊ curuatꝰ ē an̄ illud. Mediū eiꝰ cō-
buſſit igni:⁊ de medio eiꝰ carnes + coxit
⁊ comedit:coxit pulmētū ⁊ ſaturatꝰ ē:⁊ ca
aliq̄ non lefactꝰ eſt ⁊ dixit. Uah:calefactꝰ ſum: vidi
hʒ + co- focū. Reliquū aūt eius deū fecit ⁊ ſculpti-
xit. bile ſibi. Curuatur ante illud:⁊ adorat il
lud ⁊ obſecrat: dicens. Libera me:q2 deus
meus es tu. Neſcierūt neq3 intellexerūt.
Obliti enim ſunt ne videāt oculi eorum
⁊ ne intelligāt in corde ſuo. Nō recogitāt
in mēte ſua:neq3 cognoſcūt neq3 cōſen-
tiūt vt dicāt. Medietatem eius combuſſi
igni:⁊ coxi ſuper carbones eiꝰ panes: coxi
carnes ⁊ comedi:⁊ de reliquo eius idolū
faciam. Ante truncū ligni procidā. Pars
eius cinis eſt. Cor inſipiēs adorabit illō:
⁊ nō liberabit aiam ſuam:neq3 dicet:forte
mendacium eſt in dextera mea. Memen
to horū iacob ⁊ iſrael:quoniā ſeruꝰ meꝰ
D es tu. Formaui te:ſeruus meꝰ es tu iſrl':
nō obliuiſcaris mei. Deleui vt nubeʒ ini
quitates tuas:⁊ quaſi nebulā peccata tua.
Reuertere ad me qm̄ redemi te. Laudate
celi qm̄ miſericordiam fecit dn̄s:iubilate
extrema terre. Reſonate montes laudatio
nem:ſaltus ⁊ omne lignū eius. Qm̄ re-
demit dn̄s iacob:⁊ iſrael gloriabitur. Hec
dicit dn̄s redemptor tuꝰ:⁊ formator tuꝰ
ex vtero. Ego ſum dominus faciens oīa:
extendens celos ſolus ſtabiliens terraʒ ⁊
nullus mecum. Irrita faciens ſigna di-
uinorū:⁊ ariolos in furorem vertēs. Cō-
uertens ſapientes retrorſum:⁊ ſcientiam
eorum ſtultam faciens. Suſcitans verbū
ſerui ſui:⁊ conſilium nunciorum ſuorū
complens. Qui dico hieruſalem habita-
beris:⁊ ciuitatibus iude edificabimini:⁊
deſerta eius ſuſcitabo. Qui dico profundo
deſolare:⁊ flumina tua areſaciam. Qui di
co cyro paſtor meus es:⁊ oēʒ voluntatem
meā cōplebis. Qui dico hieruſalē edifica-
beris:⁊ templo fundaberis.

¶ Ca. Sū. ¶ Prophetia de cyro qui popu
lum liberauit a captiuitate:de aduētu xp̄i
de collectione gentium ad fidem: deꝰ pnia
colentium idola. Cap. xlv.

Hec dicit dn̄s chriſto meo cyro cuiꝰ B
apprehendi dexterā. i:vt ſubijciaʒ an̄
faciem eius gentes ⁊ dorſam regum ver-
tam. Et aperiam + coram eo ianuas:⁊ por aliq̄ + an
te nō claudentur. Ego ante te ibo:⁊ glorio te eum
ſos terre humiliabo. Portas ereas conte
ram:⁊ vectes ferreos confringam. Et dabo
tibi theſauros abſconditos:⁊ arcana ſecre
torum vt ſcias q2 ego dominus qui voco
nomen tuū deus iſrael propter ſeruum
meum iacob:⁊ iſrael electum meum. Et
vocaui te + nomine tuo aſſimilaui te ⁊ Alq̄ + in
non cognouiſti me. Ego dominus nō eſt
+ amplius extra me nō ē deus. Accinxi te al. + aliꝰ
⁊ non cognouiſti me. vt ſciant hi qui ab
ortu ſolis ⁊ q ab occidente:quoniā abſq3
me non eſt deus. Ego dominus ⁊ nō ē al- Amos.3.
ter + formans lucem ⁊ creans tenebras: 24.q.3.c.
faciēs pacē ⁊ creans malum. Ego domi- quidam
nus faciēs omnia hec. Rorate celi deſuper aliq̄ hʒ +
⁊ nubes pluant iuſtum:aperiatur terra ⁊ deus
germinet ſaluatorem ⁊ iuſtitia oriatur ſi B
mul. Ego dominus creaui eū. Ue qui cō- aliq̄ + ſa-
tradicit + factori ſuo:teſta de ſamijs terre. ctori
Nūquid dicet lutum figulo ſuo:quid fa- Ro. 9.d.
cis:⁊ opus tuum abſq3 manibus ē? Ue Luc.23.e
qui dicit patri quid generas:⁊ + mulieri aliq̄ + ma
quid parturis? Hec dic dominus ſanctꝰ tri
iſrael plaſtes eius. Uentura interrogate
me:ſuper filios meos ⁊ ſuper + opus ma
nuum mearum mandate mihi. Ego fe- Alq̄ +
ci terram ⁊ hominem ſuper eam creaui opera
ego. Et manus mee + tetenderunt celos:⁊ aliq̄ + ex
omni militie eorū mandaui. Ego ſuſcita tēderūt
ui eum ad iuſtitiam:⁊ omnes vias eiꝰ di aliq̄ non
rigam. Ipſe edificabit ciuitatem + meā:⁊ hʒ + me
captiuitatē meā dimittet:nō ī p̄cio neq3 am
in muneribꝰ:dicit dn̄s + deus exercituū. aliq̄ non
Hec dicit dn̄s. Labor egypti ⁊ negociatio hʒ + deꝰ
ethyopie ⁊ ſabaiʒ viri ſublimes ad te trā- C

fidūt:ꝛ tui erūt. Poſt te ambulabūt vin-
cti manicis pergēt:ꝛ te adorabūt neqꝫ de-
precabuntur. Tantum in te eſt deus:ꝛ nō
eſt deus abſqꝫ te. Uere tu es deus abſcōdi
tus:deus iſrael ſaluator. Cōfuſi ſunt ꝛ eru
buerūt omnes iſrael:abierūt in cōfuſiōe
fabricatores errorū. Iſrael ſaluatus ē in
domino ſalute eterna. Nō cōfundemini ꝛ
nō erubeſcetis vſqꝫ in ſeculū ſeculi:qꝛ hec
dicit dñs creans celos. Ipſe deus formās
terram ꝛ faciēs ea ipſe plaſtes eius. Nō in
uanū creauit eā:vt habitetur formauit
D eā. Ego dñs ꝛ nō eſt alius. Non in abſcon
dito locutus ſū:in loco terre tenebroſo.
Nō dixi ſemini iacob fruſtra querite me.
Ego dñs loquēs iuſtitiā:annūciās recta.
Congregamini ꝛ venite ꝛ accedite ſimul
q ſaluati eſtis ex gētib⁹. Neſcierūt q leuāt
al's + li- +ſignū ſculpture ſue:ꝛ rogant dominū
gnum nō ſaluantem. Annūciate ꝛ venite:ꝛ con-
ſiliamini ſimul. Quis auditū fecit hoc ab
initio. Ex tunc predixi illud. Nunqd non
ego dominus:ꝛ nō eſt vltra de⁹ abſqꝫ me.
Deus iuſtus ꝛ ſaluans:non eſt pter me.
Cōuertimini ad me ꝛ ſalui eritis oēs fi-
nes terre:qꝛ ego deus ꝛ non eſt alius. In
Ro.14.b memetipſo iuraui egredietur d ore meo
iuſtitie verbū ꝛ nō reuertetur:quia mi-
al's + cur hi + curuabit omne genu:ꝛ iurabit om
uabunt nis lingua. Ergo in domino dicēt. Mee
oia ge- ſunt iuſtitie ꝛ imperium. Ad eū venient:
nua ꝛ cōfundentur omnes qui repugnant ei.
In domino iuſtificabitur ꝛ laudabit oē
ſemen iſrael.

¶ Capi. Summa. ¶ De deſtructione ido
latrie: verba dei patris vbi increpat iu-
deos ꝛ reuocat ab idolis:ꝛ ſalutem pro-
A mittit in filio. Cap. xlvi.

al's + cur C+Onfractus eſt bel:cōtritus ē nabo:
uatus +facta ſunt ſimulachra eorū beſtijs
Al's + ꝛ iumentis. Onera veſtra graui pondere
cōflatus vſqꝫ ad laſſitudinē cōtabuerūt:ꝛ contrita
Al's + ſunt ſimul. Nō potuerūt ſaluare portātē:
fracta ꝛ aīa eorū in captiuitatē ibit. Audite me
domus iacob:ꝛ omne reſiduū dom⁹ iſrl.
Qui portamini a meo vtero:qui geſtami
B ni a mea vulua. Uſqꝫ ad ſenectam ego ip-
al's hꝫ + ſe:ꝛ vſqꝫ ad canos ego portabo. Ego feci ꝛ
ꝛ ego feram: + ego portabo ꝛ ſaluabo. Cui
ſ.40.f. aſſimilaſtis me ꝛ adequaſtis: ꝛ compara
baruch ſtis me: ꝛ feciſtis ſimilem? Qui confertis
6.c. aurū de ſacculo:ꝛ argētum in ſtatera pon
deratis:conducentes artificē vt faciat deū
ꝛ procidunt ꝛ adorant. Portant illū in
humeris geſtantes:ꝛ ponētes in loco ſuo C
ꝛ ſtabit:ac de loco ſuo non mouebit. Sed
ꝛ cum clamauerint ad eum nō audiet:de
tribulatione non ſaluabit eos. Memen-
tote iſtud ꝛ confundamini:redite preua-
ricatores ad cor. Recordamini prioris ſe
culi quoniā ego ſum deus:ꝛ nō eſt vltra
deus:nec eſt ſimilis mei annuncians ab ex
ordio nouiſſimum:ꝛ ab initio que nec-
dum facta ſunt:dicēs. Conſiliū meū ſta- D
bit:ꝛ oīs volūtas mea fiet. Uocās ab oriē- al's + auē
te + iuſtū:ꝛ de terra lōginqua virū volūta
tis mee. Et locutus ſum ꝛ adducā illud: al's + du
creaui ꝛ faciā illō. Audite me + duro cor ri
de:q longe eſtis a iuſtitia. Prope feci iu- Al's +
ſtitiā meā nō elōgabitur:ꝛ ſalus mea nō bieruſa-
morabitur. Dabo in ſyon ſalutem:ꝛ in + lem
iſrael gloriam meam.

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo domini cōtra baby
loniam:vbi oſtēditur eius ſuperbia:hu-
miliatio ꝛ deſtructio. Cap. xlvij. A

DEſcēde:ſede i puluere virgo filia ba
bylon:ſede in terra. Nō ē ſoliū filie 2.q.5.c ſi
chaldeorū:qꝛ vltra nō vocaberis mollis ꝛ paulus
tenera. Tolle molam ꝛ mole farinam: de
nuda turpitudinē tuam. Diſcooperi hu al's + ci⁹
merū:reuela + crura:tranſi flumina. Re- Nū. 3.b.
uelabitur ignominia tua:ꝛ videbitur op
probrium tuum. Ultionem capiā: ꝛ nō
reſiſtet mihi homo. Redemptor noſter do
minus exercituū:nomen illius ſanct⁹ al's + tace
iſrael Sede + tacens ꝛ intra in tenebras fi
lia chaldeorum:qꝛ non vocaberis vltra do B
mina regnorū. Iratus ſum ſuper populū
meū:cōtaminaui hereditatem meam: ꝛ al's + ma
dedi eos in + manu tua Non poſuiſti eis nuū tu-
miſericordias. Super ſenem aggrauaſti um
iugum tuū valde:ꝛ dixiſti. In ſempiter
num ero domina. Nō poſuiſti hec ſup cor
tuum: neqꝫ recordata es nouiſſimi tui.
Et nūc audi hec delicata:ꝛ habitans confi
denter:que dicis in corde tuo:ego ſum ꝛ
non eſt preter me amplius. Nō ſedebo vi-
dua ꝛ ignorabo ſterilitatem. Ueniēt tibi
duo hec ſubito in die vna:ſterilitas ꝛ vi- al's + ma
duitas. Uniuerſa venerūt ſup te pp mul leficiorū
titudinē + maleficiorum tuorum: ꝛ pro C
pter duriciā incantatorum tuorum vehe Die.49.c
mētē. Et fiduciā habuiſti in malicia tua:
ꝛ dixiſti. Non ē q videat me. Sapiētia tua

⁊ ſciētia tua hec decepit te. Et dixiſti in cor-
de tuo ego ſū: ⁊ pter me nō eſt altera. Ueni
et ſup te malum: et neſcies ortum eius: et
irruet ſup te calamitas: quam non poteris
expiare. Ueniet ſup te repente miſeria quaꝫ
neſcies. Stacū incantatoribus tuis: ⁊ cuꝫ
multitudine maleficioꝝ tuoꝝ: ī in quib⁹
laboraſti ab adoleſcētia tua: ſi forte qd pſit
tibi: aut ſi poſſis fieri fortior. Defeciſti in mł
D titudine cōſilioꝝ tuoꝝ. Stent ⁊ ſaluēt te
augures celi q contēplabant ſydera: ⁊ ſup
putabant menſes vt ex eis annunciarent
ventura tibi. Ecce facti ſūt qſi ſtipula: ignis
cōbuſſit eos. Non liberabunt animā ſuam
de manu flāme: nō ſunt prune qbus calefi
al's + ⁊ ant: + nec focus vt ſedeāt ad euꝫ. Sic facta
al's + ſua ſūt tibi: in qbuſcū qꝫ laboraueras. Negocia
tores tui ab adoleſcentia + tua: vnuſqſqꝫ
in via ſua errauerunt. Non eſt q ſaluet te.
¶ Ca. Sū. ¶ Increpat dñs duriciaꝫ iu-
deoꝝ p ſapientiaꝫ qua cognoſcit futura: p
potentiā qua creauit oīa: ſe colenduꝫ pro-
bat ⁊ nō idola pter q traditi ſunt inimi
cis: de liberatione eorum. Ca. xlviij.
A Audite hec domus iacob: qui vocami-
ni nomine iſrael: ⁊ de aquis iuda exi
ſtis qui iuratis in nomine domini: ⁊ dei
iſrael recordamini: non in veritate ne-
qꝫ in iuſtitia. De ciuitate enim ſancta
vocati ſunt: ⁊ ſuper deum iſrael con-
ſtabiliti ſunt. Dominus exercituum no-
men eius. Priora extunc annunciaui: ⁊
ex ore meo exierunt ⁊ audita feci ea: repen
te operatus ſum ⁊ venerunt. Sciui enim
al's + enea quia durus es tu: ⁊ neru⁹ ferreus ceruix
tua: ⁊ frōs tua + erea. Predixi tibi extunc:
anteqꝫ venirent indicaui tibi: ne forte dice
B res: idola mea fecerūt hec: ⁊ ſculptilia mea
al' nō hꝫ + ⁊ ⁊ cōflatilia mādauerūt iſta. Que audiſti, vi
de omnia. Uos aūt nō annūciaſtis. Audi-
al' nō hꝫ + ſunt ta tibi feci noua extūc: + ⁊ conſeruata + ſūt
q neſcis. Nunc creata ſunt ⁊ nō extūc ⁊ an
al' nō hꝫ + ego te diem: ⁊ non audiſti ea: ne forte dicas. Ec
ce + ego cognoui ea. Neqꝫ audiſti neqꝫ co-
gnouiſti neqꝫ extunc aperta eſt auris tua.
al's + ventre Scio enī quia puaricans puaricaberis:
⁊ trāſgreſſorē ex + vtero vocaui te. Propē
nomen meū longe faciam furoreꝫ meū:
al's nō reperit + pp me ⁊ laude mea īfrenabo te ne intereas. Ecce ex-
coxi te: ſed nō qſi argentū: elegi te in cami
no paupertatis. Propter me + propter me
faciā: vt non blaſphemer: ⁊ gloriam meaꝫ
alteri nō dabo. Audi me iacob: ⁊ iſrł queꝫ
ego voco. Ego ipſe: ego prim⁹ ⁊ ego nouiſ ś.42.b.
ſimus. Man⁹ quoqꝫ mea fundauit terrā ś.41.b.
⁊ dextera mea mēſa ē celos. Ego vocabo eos: ⁊.44.a.
⁊ ſtabūt ſimul. Cōgregamini omnes vos: C
⁊ audite. Quis de eis annūciauit hec? Do
minus dilexit eū: faciet volūtatē ſuā in ba
bylone: ⁊ brachiū ſuū in chaldeis. Ego lo
cutus ſum ⁊ vocaui eū: adduxi eū ⁊ dire-
cta eſt via ei⁹. Accedite ad me ⁊ audite hec.
Nō a principio in abſcōdito locutus ſuꝫ.
Ex tempore antequā fierēt ibi eraꝫ: ⁊ nūc
dñs deus miſit me ⁊ ſpiritus eius. Hec di
cit dñs + deus redemptor tu⁹ ſanct⁹ iſrł. al's non hꝫ + de⁹
Ego dñs deus tuus docens te vtilia: gu- D
bernans te in via qua ambulas. Utinā at
tēdiſſes mādata mea. Factā fuiſſet ſicut flu-
mē pax tua: ⁊ iuſtitia tua ſicut gurgites
maris. Et fuiſſet quaſi arena ſemen tuū: ⁊
ſtirps vteri tui vt lapilli ei⁹. Nō periſſet:
⁊ nō fuiſſet attritū nomē ei⁹ a facie mea.
Egredimini de babylōe: fugite a chaldeis
in voce exultatiōis annūciate: auditū faci-
te hoc: ⁊ + efferte illud vſqꝫ ad extrema ter al's + ferte
re. Dicite. Redemit dominus ſeruum
ſuum iacob. Non ſitierunt in deſerto cuꝫ
educeret eos. Aquam de petra produxit
eis: ⁊ ſcidit petram ⁊ fluxerunt aque. Nō
eſt pax impijs: dicit dominus. infra.57.d
¶ Ca. Sū. ¶ Uerba filij ad eccleſiam ſub
nomine inſularum: vbi dicit ſe miſſum
ad ſalutem: tam gentium qꝫ iudeorū: lo-
quit pater ad filium de conuerſis ad ipꝫ:
conſolatur dominus eccleſiam ſub nomi
ne ſyon: vbi dicit credentes in ipſam vn
diqꝫ congregandos: ⁊ quod preda tolle-
tur a forti. Ca. xlix.
Audite inſule: ⁊ attendite populi de lō A
ge. Domin⁹ ab vtero vocauit me: de
ventre matris mee recordat⁹ ē nois mei.
Et poſuit os meū quaſi gladiū acutū: in
vmbra manus ſue ptexit me: ⁊ poſuit me
ſicut ſagittā electā. In pharetra ſua abſcon
dit me: ⁊ dixit mihi. Seru⁹ meus es tu
iſrael: q: in te + gloriabor. Et ego dixi. In
uacuū laboraui: ſine cauſa ⁊ vane fortitu- al's + glorificabor.
dinē meam conſumpſi. Ergo iudiciū me
um cū domino: ⁊ opus meū cū deo meo.
Et nunc hec dicit dominus formans me
ex vtero ſeruum ſibi vt reducaꝫ iacob ad B
eum: ⁊ iſrael non congregabitur. Et glo-
rificatus ſum in oculis dñi: ⁊ deus meus
factus

factus eſt fortitudo mea. Et dixit. Paruz
ſup. 42. d eſt vt ſis mihi ſeru⁹ ad ſuſcitādas trib⁹ Ja
Act. 13. g. cob: ⁊ feces iſrael ꝯuertēdas. Dedi te in lu
cem gētiū: vt ſis ſalus mea vſq₃ ad extre-
E mū terre. Hec dicit dñs redēptor iſrael:
ſanctus ei⁹: ad contemptibilem animaz
ad abominatā₃ gētem: ad ſeruū domino-
rū. Reges videbūt ⁊ conſurgēt principes
⁊ adorabūt ꝓpter dominū: q: fidelis eſt:
⁊ ſanctū iſrael qui elegit te. Hec dicit dñs.
2. Cor. 6. a In tēpore placito exaudiui te: ⁊ in die ſa-
lutis auxiliatus ſum tui. Et ſeruaui te ⁊
dedi te in fedus populi vt ſuſcitares ter-
rā: ⁊ poſſideres hereditates diſſipatas: vt
diceres his q vincti ſūt exite: ⁊ his q in te
Apoc. 7. d. nebris reuelamini. Super vias paſcētur:
⁊ in omnib⁹ planis paſcue eorū. Non eſu
rient neq₃ ſitiēt: ⁊ nō percutiet eos eſtus:
⁊ ſol: q: miſerator eo₄ reget eos: ⁊ ad fon
B tes aquarū potabit eos. Et ponam omnes
al. nō h₃ mōtes + meos in viā: ⁊ ſemite mee exal-
+ meos tabunt. Ecce iſti de longe veniēt: ⁊ ecce illi
ab aquilone ⁊ mari: ⁊ iſti d terra auſtrali.
Jnfra. 52. c. Laudate celi: ⁊ exulta terra: iubilate mon
tes laudē: q: cōſolat⁹ eſt dñs ppl'm ſuū: ⁊
paupe₄ ſuo₄ miſerebit. Et dixit ſyon: de-
reliquit me dñs: ⁊ domin⁹ oblit⁹ eſt mei.
2. q. 6. ca. Nūqd obliuiſci poteſt mulier infantē ſu-
ad roma um: vt nō miſereat filio vteri ſui? Et ſi il-
nā ij. la oblita fuerit: ego tñ nō obliuiſcar tui.
E Ecce in manibus meis deſcripſi te: muri
tui corā oculis meis ſemp. Uenerūt ſtru
ctores tui deſtruētes te ⁊ diſſipantes a te
exibūt. Leua in circuitu oculos tuos ⁊ vi
de: ⁊ oēs iſti cōgregati ſunt: venerūt tibi.
Jnfra. 60. a Uiuo ego dicit dñs: q: omnib⁹ his velut
ornamēto veſtieris: ⁊ circūdabis tibi eos
quaſi ſponſa. Q: deſerta tua ⁊ ſolitudines
tue ⁊ terra ruine tue nūc anguſta erunt
al. + effu pre habitatorib⁹: ⁊ longe + fugabunt qui
gabunt abſorbebāt te. Adhuc dicēt in aurib⁹ tuis
F filij ſterilitatis tue. Anguſt⁹ eſt mihi loc⁹:
fac ſpatiū mihi vt habitem. Et dices in
corde tuo. Quis genuit mihi iſtos? Ego
ſterilis ⁊ nō pariēs tranſmigrata ⁊ capti-
ua: ⁊ iſtos qs enutriuit? Ego deſtituta ⁊
al's + deſo + ſola: ⁊ iſti vbi hic erāt? Hec dicit domi-
lata nus de⁹. Ecce + leuabo ad gētes manū me
al + leuo am: ⁊ ad pplos exaltabo ſignū meū. Et af-
ferent filios ſuos in vlnis: ⁊ filias ſuas
ſuper humeros portabūt. Et erunt reges
nutricij tui: ⁊ regine nutrices tue. Uultu
in terra + demiſſo adorabūt te: ⁊ puluerē al's + de-
pedū tuo₄ lingēt. Et ſcies q ego domin⁹ miſſo
ſup quo nō cōfundētur q expectāt eum. B
Nūquid tolletur a forti preda: aut qd ca-
ptū fuerit a robuſto ſaluū eſſe poterit. Q:
hec dicit dñs. Equidē ⁊ captiuitas a forti tol
letur: ⁊ qd ablatū fuerit a robuſto ſalua-
bitur. Eos vero q iudicauerūt te: ego iu
dicabo: ⁊ filios tuos ego ſaluabo. Et cibabo
hoſtes tuos carnibus ſuis: ⁊ quaſi muſto
ſanguine ſuo inebriabūt. Et ſciet omnis
caro quia ego dominus ſaluans te: ⁊ re-
demptor tuus fortis Jacob.

¶ Capituli Sūmariū. ¶ De iudea repro
bata: de paſſionib⁹ chriſti ⁊ de pena iudeo
rū obſtinatorum. Cap. L.

Hec dicit dominus. Quis eſt hic liber A
repudij matris veſtre: quo dimiſi Oſee 4.
eam? aut quis eſt creditor meus: cui ven 35. q. j. ca.
didi vos? Ecce enim in iniqtatib⁹ veſtris hac itaq₃
venditi eſtis: ⁊ in ſcelerib⁹ veſtris dimiſi de pe. di.
matrē veſtram: quia veni ⁊ nō erat vir: vo j. c. eccl'ia.
caui ⁊ nō erat qui audiret. Nūquid abbre Jnfra. 59. a
uiata ⁊ paruula facta eſt manus mea vt B
nō poſſim redimere: aut nō eſt in me vir al's + ſal-
tus ad + liberandu₃? Ecce in increpatio- uādu₃
ne mea deſertum faciā mare: ponā flumi
na in ſiccū. Computreſcēt piſces ſine aq:
⁊ morientur in ſiti. Jnduam celos tene-
bris: ⁊ ſaccum ponam operimentum eo- Al's +
rum. + Dñs dedit mihi linguā eruditā dñs dat
vt ſciā ſuſtētare eū q + laſſus eſt vbo. Eri- mihi li-
git mane: mane erigit mihi aurē: vt au- guā di-
diam quaſi magiſtrū. Dñs deus apit mi- ſciplīne
hi aurē ego aūt non contradico: retrorſū vt ſciam
nō abij. Corpus meū dedi pcutiētibus: qñ opor-
⁊ genas meas vellentibus. Faciem meā teat loq
non auerti ab increpantibus ⁊ cōſpuē- verbum.
tibus + in me. Dominus deus auxilia- al's + la-
tor meus: ⁊ ideo non ſū confuſus. Jdeo pſus
poſui faciem meam vt petram duriſſimā C
⁊ ſcio quoniā non confundar. Juxta eſt Ma. 26. g
qui iuſtificat me. Quis + contradicet mi al's non
hi? Stemus ſimul. Quis eſt aduerſarius h₃ + in
meus? Accedat ad me. Ecce + dominus me
deus auxiliator meus. Quis eſt qui con- al's + cō-
demnet me? Ecce omnes quaſi veſtimen tradicit.
tum cōterentur: tinea comedet eos. Quis B
ex vobis timens + dominū: audiens vo- al's non
cem ſerui ſui? Quis ambulauit in tene- h₃ + dñs
bris: ⁊ non eſt lumen ei? Speret in nomi al's + deū
ne domini: ⁊ innitatur ſuper deum ſuū: al's + ei⁹

Ecce vos omnes accendentes ignem: accincti flammis. Ambulate in lumine ignis veſtri: et in flammis quas ſuccendiſtis. + De manu mea factum eſt hoc vobis. In doloribus dormietis.

ps. fol.

al's + vobis

¶ Cap. LI. ¶ De reprobatis iudeis et perfidis loquitur dominus ad populos: quibus glorioſam promittit eccleſiam: confortat quoque fideles: et deſiderant fideles aduentum filii: qui reſpondet verba ſolatii promittitur filius qui plantet celos et fundet terram et vocantur ad penitentiam qui xpm in paſſione negauerunt. Cap. li.

A Audite me qui ſequimini quod iuſtum eſt: et queritis dominum. Attendite ad petram vnde exciſi eſtis et ad cauernam laci de qua preciſi eſtis. Attendite ad habraam patrem veſtrum: et ad ſaram que peperit vos. Quia vnum vocaui eum et benedixi ei: et multiplicaui eum. Conſolabitur ergo dominus ſyon: et conſolabitur omnes ruinas eius. Et ponet deſertum eius quaſi delitias et ſolitudinem eius quaſi hortum domini. Gaudium et letitia inuenietur in

B ea: gratiarum actio et vox laudis. Attendite ad me + popule meus: et tribus mea me audite. Quia lex a me exiet: et iudicium meum in lucem populorum requieſcet. Prope eſt iuſtus meus: egreſſus eſt ſaluator meus: et brachia mea populos iudicabunt. Me inſule expectabunt et brachium meum ſuſtinebunt. Leuate in celum oculos veſtros: et videte ſub terra deorſum: quia celi ſicut fumus liqueſcent: et terra ſicut veſtimentum atteretur: et habitatores eius ſicut hec interibunt. Salus autem mea in ſempiternum erit: et iuſtitia mea non deficiet. Audite me qui ſci

C tis iuſtum: populus meus lex mea in corde eorum. Nolite timere opprobrium hominum: et + blaſphemias eorum ne metuatis. + Sicut enim veſtimentum ſic comedet eos vermis: et ſicut lanam ſic deuorabit eos tinea. Salus autem mea in ſempiternum erit: et iuſtitia mea in generationes generationum. Conſurge conſurge: induere fortitudinem brachium domini. Conſurge ſicut in diebus antiquis in generationibus ſeculorum.

D Nunquid non tu percuſſiſti ſuperbum: vulneraſti draconem? Nunquid non tu ſiccaſti mare: aquas abyſſi vehementis? Qui poſuiſti profundum maris viam: vt tranſirent liberati. Et nunc qui

al's + populus

al's + blaſphemia

al'. + Sicut veſtimentum comedet te porte.

Infra 52. a.

redempti ſunt a domino reuertentur: et venient in ſyon laudantes: et letitia ſempiterna ſuper capita eorum. Gaudium et letitiam tenebunt: fugiet dolor et gemitus. Ego ego ipſe conſolabor vos. Quis tu vt timeas ab homine mortali: et a filio hominis: qui quaſi fenum ita areſcet et oblitus es domini + factoris tui: qui tetendit celos: et fundauit terram: et formidaſti iugiter tota die a facie furoris eius qui te tribulabat: et parauerat ad perdendum? Ubi nunc eſt furor

E tribulantis? Cito veniet gradiens ad aperiendum et non interficiet vſque ad + internitionem nec deficiet panis eius. Ego autem ſum dominus deus tuus qui conturbo mare: et intumeſcunt fluctus eius: dominus exercituum nomen meum. Poſui verba mea in ore tuo: et in vmbra manus mee protexi te: vt plantes celos et fundes terram et

F dicas ad ſion populus meus es tu. Eleuare: eleuare: conſurge hieruſalem: que bibiſti de manu domini calicem ire eius. Uſque ad fundum calicis ſoporis bibiſti: et potaſti vſque fecem. Non eſt qui ſuſtentet eam ex omnibus filiis quos genuit: et non eſt qui apprehendat manum eius ex omnibus filiis quos enutriuit. Duo ſunt que occurre-

G runt tibi. Quis contriſtabitur ſuper te? Uaſtitas et contritio et fames et gladius. Quis conſolabitur te? Filii tui proiecti ſunt: dormierunt in capite omnium viarum ſicut + orix illaqueatus pleni indignatione domini: increpatione dei tui. Idcirco audi hec paupercula et ebria non a vino. Hec dicit dominator tuus dominus: et deus tuus qui pugnauit pro populo ſuo. Ecce tuli de manu tua calicem ſoporis: fundum calicis indignationis mee. Non + adiicies vt bibas illum vltra. Et ponam in manu eorum qui te humiliauerunt: et dixerunt anime tue incuruare vt tranſeamus: et poſuiſti vt terram corpus tuum: et quaſi viam tranſeuntibus.

al'. + creatoris

al's + internetionem

al's + beſtia illaqueata

al'. + adiiciam

¶ Cap. LII. ¶ Excitatur eccleſia ad virtutes: de redemptione noſtra: commendantur predicatores: et iubent apoſtoli exire de polluta ciuitate. Cap. lii.

H Conſurge conſurge: induere fortitudine tua ſyon. Induere veſtimentis glorie tue hieruſalem ciuitas + ſancti: quia non adiiciet vltra vt pertranſeat per te incircumciſus et immundus. Excutere de puluere

di. 15. c. h.

ſup. 51. c.

al's + ſcta

reconſurge ſede hieruſalem. Solue vin-
cula colli tui captiua filia ſion: q2 hec di-
cit domin⁹. Gratis venundati eſtis ⁊ ſine
argento redimemini. Quia hec dicit do-
B min⁹ de⁹. In egyptum deſcendit populus
me⁹ in principio vt colon⁹ eſſet ibi: ⁊ aſſur
abſq3 vlla cauſa calumniatus eſt eum. Et
nunc quid mihi eſt: hec dicit dominus?
Quoniam ablatus eſt populus me⁹ gra-
tis. Dominatores eius inique agūt dicit
dominus: ⁊ iugiter tota die nomen meū
Naū.i.d. blaſphematur. Propterea ſciet populus
Ro.10.c. me⁹ nomen meū in illa die: q2 ego ipſe q
//i.q.i.c. loquebar ecce adſum. //Quam pulchri ſu
emēdari per montes pedes annūciantis ⁊ predicā
8.q.i.ca. tis pacem: annūciantis bonum predican
olim. tis ſalutem dicentis. Sion regnabit de⁹
de ꝯſe.di. tuus. Vox ſpeculatorum tuorū. Leuaue-
3.c.de pe- runt vocem: ſimul laudabūt: quia oculo
nitētib⁹. ad oculum videbūt cum conuerterit do-
93.di.ca. min⁹ ſion. Gaudete ⁊ laudate ſimul deſer
diaconi. ta hieruſalem: quia conſolatus eſt domi-
C nus populū ſuum: redemit hieruſalem.
ſup.49.d Parauit domin⁹ brachiū ſanctū ſuū in
Pſ. 97. oculis omniū gentiū: ⁊ videbūt omnes
2.cor.6.d fines terre ſalutare dei noſtri. //Recedite
//23.q.4. recedite: exite inde: pollutū nolite tāgere.
ca. ecce. ⁊ Exite de medio eius: //mūdamini qui fer
c. Recedite tis vaſa domini. Quoniam nō in tumul
diſ.45.c. tu exibitis: nec in fuga properabitis. Pre
recedite. cedet enim vos domin⁹: ⁊ congregabit vos
//i.q.i.c. de⁹ iſrael. Ecce intelliget ſeru⁹ me⁹: exalta-
neceſſe. bitur: ⁊ eleuabitur: ⁊ ſublimis erit valde.
al's + eū Sicut obſtupuerunt ſuper + te multi: ſic
inglorius erit inter viros aſpect⁹ eius: ⁊
forma eius inter filios hominū. Iſte aſper
get gentes multas: ſuper ipſum contine
Ro.15.e. būt reges os ſuum. Quia quibus nō eſt
al's + vi- narratum de eo + viderūt: ⁊ qui non au
debūt dierūt contemplati ſunt.

¶ Capituli Sūmarium. ¶ Prophetat de paſſione Jeſu chriſti futura: cui premittitur ꝙ poſt paſſionem erit ſaturitas gentium in fide. Cap.liij.

A Quis credidit auditui noſtro: ⁊ bra-
Jo.12.f. chiū domini cui reuelatum eſt? Et
Ro.10.c. aſcendet ſicut virgultū coram eo: ⁊ ſicut
radix de terra ſitienti. Non eſt ſpecies ei ne-
q3 decor. Et vidimus eum ⁊ non erat aſpe
ctus: ⁊ deſiderauimus eum deſpectū ⁊ no
uiſſimū virorū: virū dolorum ⁊ ſcientē
infirmitatem. Et quaſi abſconditus vul-
tus eius ⁊ deſpectus: vnde nec reputaui-
mus eū. Uere languores noſtros ipſe tu
lit: ⁊ dolores noſtros ipſe portauit. Et nos B
putauimus eum quaſi leproſum: ⁊ per- mat 8.b.
cuſſum //a deo ⁊ humiliatū. Ipſe autem j.Pe.2.d
vulnerat⁹ eſt propter iniquitates noſtras: //6 pe.di.
attritus eſt propter ſcelera noſtra. Diſci 2.c.ſi enī.
plina pacis noſtre ſuper eum: ⁊ liuore ei⁹ de celebi.
ſanati ſumus. Omnes nos quaſi oues er miſ. c.cū
rauimus: vnuſquiſq3 viam ſuam decli- marthe.
nauit: ⁊ poſuit dominus in eo iniquitatem
omniū noſtrū. Oblatus eſt quia ipſe vo-
luit: ⁊ non aperuit os ſuum. Sicut //ouis C
ad occiſionem ducetur: ⁊ quaſi agn⁹ corā al's + tū-
+ tondente ſe obmuteſcet: ⁊ nō aperiet os dente
ſuum. De anguſtia ⁊ de iudicio ſublatus //6 pe.di.
eſt. //Generationē3 eius quis enarrabit? 2.c.ſi enī.
+ Quia abſciſſus eſt de terra viuentium. al's + Quē
//Propter ſcelus populi mei + percuſſi //24.q.i.
eum. Et dabit impios pro ſepultura: ⁊ + c. nō tur
diuites pro morte ſua eo ꝙ iniquitatem baf.
nō fecerit: neq3 dolus + fuerit in ore eius al's + per-
⁊ domin⁹ voluit conterere eū in infirmi- cuſſit eos
tate. Si poſuerit pro peccato animā ſuā: vi de ſū. tri-
debit ſemē longeuū: ⁊ volūtas + domini ca.i.
in manu ei⁹ dirigef. Pro eo ꝙ laborauit 2.Pe.2.d
anima ei⁹: videbit ⁊ ſaturabif. In ſciētia D
ſua iuſtificabit ipſe iuſt⁹ ſeruos meos mul //6 pe.di.
tos ⁊ iniqtates eoꝝ ipſe portabit. Ideo diſ 3.c. talis.
partiā ei plurimos: ⁊ fortiū diuidet ſpo- al's + di-
lia: pro eo ꝙ tradidit in mortē animā ſuā: uitem
⁊ cū ſceleratis reputat⁹ eſt. Et ipſe + pctā al's + fuit
multoꝝ tulit: ⁊ pro trāſgreſſorib⁹ rogauit. al's + dei

¶ Capituli. Sūmariū. ¶ De vocatiōe iudeorū ⁊ gentium: ⁊ qualiter eccleſia edificatur de lapidibus precioſis: ⁊ de fabro q ſufflat prunas. Cap.liiij. mar.15.d Luc.22.d al's + pctū

Lauda ſterilis que non paris: decan-
ta laudem ⁊ hinni que nō pariebas:
quoniā multi filij deſerte magis ꝙ̄ ei⁹ q A
+ habebat virū dicit domin⁹. Dilata locū Sap.3.c
tentorij tui: ⁊ pelles tabernaculorū tuo- Luc.23.d
rum extende. Ne parcas. Longos fac funi- Gal.4.d
culos tuos: ⁊ clauos tuos conſolida. Ad al's + hs
dexterā .n. ⁊ ad leuam penetrabis: ⁊ ſemen
tuum gentes hereditabit: ⁊ ciuitates de-
ſertas inhabitabit. Noli timere: quia nō
confunderis neq3 erubeſces. Non enim te
pudebit: quia confuſionis adoleſcētie tue
obliuiſceris: ⁊ opprobrij viduitatis tui B
nō recordaberis amplius. Quia domina-
bif tui qui fecit te: dns exercituū nomen

eius: ⁊ redēptor tuus ſanctus iſrael: deus
oīs terre vocabit̄. Quia vt mulierē derelī-
ctā ⁊ merentē ſpū vocauit te dñs: ⁊ vxorē
ab adoleſcētia abiectam dixit de⁹ tu⁹. Ad
pūctū in modico dereliq̄ te: ⁊ in miſera-
C tionib⁹ magnis ɔgregabo te. In momen
to indignationis abſcondi facie; meam
parūper a te: ⁊ in miſericordia ſempiter-
na miſert⁹ ſum tui. Dixit redēptor tuus
dñs. Sicut in dieb⁹ noe iſtud mihi eſt:
al. + noe cui iuraui ne inducerē aquas + diluuij
vltra ſup terrā: ſic iuraui vt nō iraſcar ti
bi: ⁊ nō increpē te. Mōtes. n. cōmouebū-
tur: ⁊ colles contremiſcent: miſericordia
aūt mea nō recedet a te: ⁊ fedus pacis mee
nō mouebit̄. Dixit miſerator tu⁹ domi-
nus. Paupercula tēpeſtate cōuulſa abſq;
vlla ɔſolatione: ecce ego ſternā per ordinē
lapides tuos: ⁊ fundabo te in ſaphyris. Et
ponā iaſpidem ꝓpugnacula tua: ⁊ portas
tuas in lapides ſculptos: ⁊ oēs terminos
D tuos in lapides deſiderabiles. Uniuerſos
filios tuos doctos a dño: ⁊ multitudinē pa
cis filijs tuis: ⁊ in iuſtitia fundaberis. Re
cede ꝓcul a calūnia: q: nō timebis: ⁊ a pa
uore: q: nō appropinq̄bit tibi. Ecce accola
veniet: q nō erat mecū aduena quōdā tu⁹
adiūget̄ tibi. Ecce ego creaui fabrū ſufflā-
tē in igne prunas: ⁊ ꝓferentē vas in op⁹
ſuū: ⁊ ego creaui interfectorē ad diſpdēdū.
Oē vas qd̄ fictū eſt ɔ̄ te nō dirigetur: ⁊ oēm
al. + ɔdē linguā reſiſtētē tibi: in iudicio + iudica-
nabis bis. Hec ē hereditas ſeruoꝝ dñi: ⁊ iuſtitia
eorū apud me: dicit domin⁹.

¶ Cap. Sū. ¶ De baptiſmo ⁊ ppl̄o xp̄ia-
no: de querendo dominū: ⁊ de verbo quod
nō redit in vacuū. Cap. lv.

A Omnes ſitiētes venite ad aq̄s ⁊ q nō
di. 15. c. ſi. hētis argētū ꝓperate emite ⁊ cōedite.
in fi. Ueīte emite abſq; argēto ⁊ abſq; vlla cō
apo. 22. d. mutatiōe: vinū ⁊ lac. Quare appēditis ar
gētū nō in panib⁹: ⁊ laborē veſtꝝ nō in ſa
turitate? Audite audiētes me: ⁊ comedi-
te bonū ⁊ delectabit in craſſitudine aīa
B veſtra. Inclinate aurē veſtram ⁊ venite ad
me: audite ⁊ viuet anima veſtra. Et feriaȝ
vobiſcū pactū ſempiternū: miſericordias
al. + fide- dauid + fideles. Ecce teſtē populis dedi eū:
lis ducē ac preceptorē gentib⁹. Ecce + gētē quā
al. + gen nō ſciebas vocabis: ⁊ gētes que nō cogno-
tes quas uerūt te: ad te currēt: ꝓpter dñm deū tuū
⁊ ſanctū iſrael: q: glorificauit te. Querite

dñm dū inueniri poteſt: inuocate eū dū
prope eſt. Derelinquat impi⁹ viam ſuam: al's + qui
⁊ vir iniquus cogitationes ſuas: ⁊ reuer de pe. di. j.
tatur ad dñm ⁊ miſerebit̄ ei⁹: ⁊ ad deū no §. his au
ſtrū quoniā multus eſt ad ignoſcēdum. ctoritati
Nō enim cogitationes mee cogitationes bus.
veſtre neq; vie veſtre mee: dicit dñs. Quia
ſicut exaltant̄ celi a terra: ſic exaltate ſunt C
vie mee a vijs veſtris: ⁊ cogitationes mee
a cogitationib⁹ veſtris. Et quomodo de-
ſcēdit imber ⁊ nix de celo: ⁊ illuc vltra nō
+ reuertit̄: ſed inebriat terraȝ ⁊ infundit al's + re-
eā: ⁊ germinare eā facit: ⁊ dat ſemē ſeren- uertet̄
ti: ⁊ panem comedēti: ſic erit verbū meū:
qd̄ egredietur de ore meo. Non reuertet̄ ad D
me vacuū: ſed faciet quecūq; volui: ⁊ pro-
ſperabit̄ in his ad que miſi illud. Q: in
letitia egrediemini: ⁊ in pace deducemi-
ni. Montes ⁊ colles cantabūt coram vo-
bis laudē: ⁊ oīa ligna + regiōis plaudent al's + ſil-
manu. Pro ſaliūcula aſcēdet abies: ⁊ ꝓ vr uarū
tica creſcet myrth⁹. Et erit dñs noīat⁹ in
ſignum eternum: quod nō auferetur.

¶ Cap. Sū. ¶ De eunucho ⁊ cuſtodiente
ſabbatū: ⁊ propter malos paſtores deuo-
ratur populus. Cap. lvj.

Hec dicit dñs. Cuſtodite iudiciū ⁊ fa- A
cite iuſtitiā: q: iuxta eſt ſalus mea vt
veniat ⁊ iuſtitia mea vt reueletur. Beat⁹
vir qui facit hoc: ⁊ filius hominis qui ap-
prehēdet iſtud. Cuſtodiens ſabbatu; ne
polluat illud: cuſtodiens manus ſuas ne
faciat omne malū. Et nō dicat filius adue
ne qui adheret domino dicēs. Separatio B
ne diuidet me domin⁹ a populo ſuo. Et
nō dicat eunuchus: ecce ego lignum ari- al. nō hȝ
dū. Quia hec dicit dominus, eunuchis. + + qui
Qui cuſtodierint ſabbata mea: ⁊ elegerit al. nō hȝ
que + ego volui: ⁊ tenuerint fedus meū: + ego
dabo eis in domo mea ⁊ in muris meis Sap. 3. d
locū: ⁊ nomē melius a filijs ⁊ filiab⁹. No // diſ. 8. a
men ſempiternū dabo eis: quod nō peri- ſi meli⁹.
bit. // Et + filios aduene qui adherent do al + filijs
mino vt colant eū ⁊ + diligāt nomē ei⁹: Sup. 29.
vt ſint ei in ſeruos: omnem cuſtodiētem al's + dili
ſabbatū ne polluat illud: ⁊ tenētem fedus gunt
meū adducam eos in montem ſanctū C
meum: ⁊ letificabo eos in domo orationis al's hȝ +
mee. Holocauſta + ⁊ victime eorum place eorum
bunt mihi ſuper altari meo: // q: domus mar. 21. b
mea domus orationis vocabitur cunctis mar. 11. c
populis. Ait dominus deus: qui congre-

gat diſperſos iſrael. Adhuc cõgregabo ad
eũ ✝ cõgregatos eius. Omnes beſtie agri
Luc.19.g venite ad deuorandum vniuerſe beſtie ſal
al's ✝ oẽs tus. Speculatores eius ceci omnes: ne
al. ✝ cõgre ſcierũt vniuerſi: canes muti nõ valentes
gationes latrare videntes vana: dormientes ⁊ amã
//di.38.c. tes ſomnia ⁊ canes impudẽtiſſimi neſcie
2.j.q.1.c. runt ſaturitatem. Ipſi paſtores ignoraue
ſaluator: runt intelligentiam. Omnes in viã ſuã
l ſi. 16.q. declinauerũt: vnuſquiſq; ad auaritiam
7.c. ⁊ hec ſuam: a ſummo vſq; ad nouiſſimum.
dixim⁹ Venite ſumamus vinum: ⁊ impleamur
ebrietate: ⁊ erit ſicut hodie: ſic ⁊ cras ⁊ mul
D to amplius.
//di.43.c. ¶ Capituli. Sũmarium. ¶ De iuſto cu
j.in pn. ius mors nõ intelligitur ab impijs: in
hier.6.c. crepantur iudei ꝙ chriſtum in cruce ſub
Sap.2.b. ſannauerũt: ⁊ de idolis: de confitentibus
in domino: de reprobatione iudeorũ: ⁊ ꝙ
impijs non eſt pax. Cap.lvij.

Iuſtus perit ⁊ ✝ non eſt qui recogitet
in corde ſuo: ⁊ viri miſericordie col
A ligũtur: quia nõ eſt qui intelligat. A facie
al. ✝ nẽo enim malitie collectus eſt iuſtus. ✝ Ve
niat pax: requieſcat in cubili ſuo: qui am
al ✝ veẽiet bulauit in directione ſua. Vos autem ac
cedite huc filij auguratricis ſemẽ ✝ adul
teri ⁊ fornicarie. Super quem luſiſtis?
al ✝ adul Super quem dilataſtis os: ⁊ eieciſtis lin
tere guam? Nunquid non vos filij ſceleſti: ſe
men mendax? Qui cõſolamini dijs ſub
ter omne lignum frondoſum: immolan
tes paruulos in torrentib⁹ ſubter ✝ emi
nentes petras. In partibus torrẽtis pars
tua: hec eſt ſors tua. Et ipſis effudiſti liba
al's ✝ imi men: obtuliſti ſacrificiũ. Nũquid ſuper
nẽtes his nõ indignabor? Super montem ex
celſum ⁊ ſublimem poſuiſti cubile tuũ:
⁊ illuc aſcẽdiſti vt immolares hoſtias. Et
B poſt oſtiũ ⁊ retro poſtem poſuiſti memo
riale tuum: quia iuxta me diſcooperuiſti
⁊ ſuſcepiſti adulterũ. Dilataſti cubile tuũ:
⁊ pepigiſti cum eis fedus. Dilexiſti ſtratũ
eorum manu aperta ⁊ ornaſti te ✝ regio
vnguento ⁊ multiplicaſti pigmenta tua.
Miſiſti legatos tuos procul: ⁊ humilia
al. nõ hȝ ta es vſq; ad inferos. In multitudine vie
✝ fedus tue laboraſti: nec dixiſti: quieſcam. Vitam
al. ✝ regi manus tue inueniſti. Propterea non ro
gaſti. Pro quo ſollicita timuiſti: qꝛ men
C tita es: ⁊ mei nõ es recordata: neq; cogi
taſti in corde tuo: quia ego tacens ⁊ quaſi
nõ videns ⁊ mei oblita es. Ego autem an
nunciabo iuſtitiam tuam: ⁊ opera tua nõ
proderũt tibi: cũ clamaueris, liberent te
congregati tui. Et omnes eos auferet vẽ
tus: tollet aura. Qui autem fiduciam ha
bet mei: hereditabit terrã ⁊ poſſidebit mõ
tem ſanctum meum. Et dicam. Viam fa
cite prebete iter: declinate de ſemita: aufer
te offendicula de via populi mei. Quia hec
dicit ✝ excelſus ⁊ ſublimis habitans eter
nitatem: ⁊ ſanctum nomen eius in excel al. ✝ dñs
ſo ⁊ in ſancto habitans: ⁊ cum contrito D
humili ſpiritu vt viuificet ſpiritum hu
milium: ⁊ viuificet cor contritorũ. Non
enim in ſempiternũ litigabo: neq; vſq;
ad finẽ iraſcar: quia ſpiritus a facie mea
egredietur ⁊ flatus ego faciam. Propter
iniquitatem auaritie eius iratus ſum: ⁊ de pe. di.
percuſſi eum. Abſcondi ✝ ⁊ indignatus 3.c. talis.
ſum. Et abijt vagus in via cordis ſui. Vi a s hȝ ✝ a
as eius vidi ⁊ ✝ ſanaui eũ ⁊ reduxi eũ: a te faciẽ
⁊ reddidi conſolationes ipſi ⁊ lugentib⁹ meã
eius. Creaui fructum labiorum pacem: al's ✝ di
pacem ei qui lõge eſt ⁊ qui prope: dixit do miſi
minus: ⁊ ſanaui eum. Impij autẽ qua
ſi mare feruens quod quieſcere non po
teſt: ⁊ redundant fluctus eius in concul
cationem ⁊ lutũ. Non eſt pax ✝ impijs:
dicit dominus deus. ſup.48.d
¶ Capituli Sũmarium. ¶ De ieiunio ⁊ al's ✝ dicẽ
elemoſyna ⁊ alijs operibus miſericordie dñs de⁹
de veneratione ⁊ obſeruatiõe ſabbati: ⁊ de me⁹ impijs
premijs eorũdem. Cap.lviij.

Clama ne ceſſes quaſi tuba exalta vo
cem tuã: ⁊ annũcia populo meo ſce A
lera eorũ: ⁊ domui iacob peccata eorũ. Me di.43.c.j.
etenim de die in diem querũt: ⁊ ſcire vi
as meas volũt, quaſi gens que iuſtitiã fe
cerit ⁊ que iudiciũ dei ſui nõ dereliquerit.
Rogant me iudicia iuſtitie: ⁊ appropin
quare deo volũt. Quare ieiunauim⁹ ⁊ nõ
aſpexiſti: humiliauim⁹ animas noſtras
⁊ neſciſti? Ecce in die ieiunij veſtri inue
nitur volũtas veſtra: ⁊ omnes debitores ve 33.q.4.c.
ſtros repetitis. Ecce ad lites ⁊ ad conten ieiuan⁹.
tiones ieiunatis: ⁊ percutitis pugno im B
pie. Nolite ieiunare ſicut vſq; ad hanc diẽ:
vt audiatur in excelſo clamor veſter. Nũ
quid tale eſt ieiuniũ quod elegi per diẽ
affligere hominem animam ſuam? Num
qd contorquere quaſi circulũ caput ſuũ
⁊ ſaccum ⁊ cinerem ſternere. Nunquid

iſtud + vocabis ieiuniũ: ⁊ diem accepta-
als + vo bilem domino. Nõne hoc eſt magis ieiuni
cani um qḋ elegi? Diſſolue colligationes im
15.q.5.c. pietatis: ſolue faſciculos deprimẽtes. Di-
mẽtem mitte eos q̃ cõfracti ſunt liberos: ⁊ omne
onus dirumpe. Frãge eſurienti panem tuũ:
⁊ egenos vagoſq̃ induc i domũ tuã. Cũ
11.qõ.2.c. videris nudũ operi eũ: et carnem tuam ne
ñ extime deſpexeris. Tũc erumpet q̃ſi mane lumẽ
mus tuũ ⁊ ſanitas tua citius orietur. Et anteibit
di. 21. ca. faciem tuam iuſtitia tua: ⁊ gloria domini
oino colliget te. Tũc inuocabis + ⁊ dominus
89.di.ca exaudiet: clamabis ⁊ dicet ecce adſum: +
deceter q̃a miſericors ſum dominus deus tuus.
C Si abſtuleris de medio tui cathenam: et
als + me deſieris extendere digitũ: ⁊ loq̃ quod nõ
al. nõ hz pdeſt cũ effuderis eſurienti aĩam tuam: et
+ q̃ mi- animam afflictam repleueris orietur in te-
ſicors ſũ nebris lux tua: ⁊ tenebre tue erũt ſicut me
dñs de⁹ ridies. Et requiem tibi dabit dominus de
tu⁹ us tu⁹ ſemper: ⁊ implebit ſplendoribus
animam tuã: ⁊ oſſa tua liberabit. Et eris
quaſi hortus irrigu⁹: ⁊ ſicut fons aqua-
rũ cui⁹ nõ deficiẽt aque. Et edificabũtur i
D te deſerta ſeculorũ: fundamenta generatio-
nis ⁊ generationis ſuſcitabis. Et vocabe-
ris edificator ſepiũ: auertẽs ſemitas i qe-
tem. Si auerteris a ſabbato pedem tuũ
facere volũtatem tuam i die ſancto meo:
⁊ + vocaueris ſabbatum delicatum ⁊ ſan
als + voca ctũ domini glorioſum: ⁊ glorificaueris
ueris eum dum non facis vias tuas: et non in-
uenitur voluntas tua vt loquaris ſermo-
nem: tũc delectaberis ſuper domino: ⁊ ſu-
als + alti ſtollam te ſuper + altitudines terre: ⁊ ciba
tudinez. bo te hereditate iacob patris tui. Os enim
domini locutum eſt.

¶ Capituli Summariũ. ¶ Potẽs eſt de⁹ ad ſaluãdum benign⁹ ad audiẽdum: ſed noſtre iniqtates obſiſtũt: de armatura q̃ indutus eſt dominus. Cap. lix.

A E Cce non eſt abbreuiata manus do-
mini vt ſaluare nequeat: neq̃ aggra
S.50.a uata eſt auris eius vt nõ exaudiat: ſed ini
Nu.11.c. quitates veſtre diuiſerũt inter vos et de-
xi.q.1.ca. um veſtrum: et peccata veſtra abſconderũt
ol. dicẽtes faciem eius a vobis ne exaudiret. Manus
Sap.1.d enim veſtre polute ſunt ſanguine: et di-
giti veſtri iniqtate. Labia veſtra locuta ſũt
mẽdacium: ⁊ lingua veſtra iniqtatem fa-
tur. Non eſt qui inuocet iuſtitiam: neq̃
eſt qui iudicet vere: ſed confidunt in ni-
hili: ⁊ loquuntur vanitates. Concepe-
runt + laborem: ⁊ pepererunt iniquita- Job.15.d
tem. Oua aſpidum ruperunt: ⁊ telas ara als + do-
nee texuerunt. Qui comederit de ouis eo lorem
rum morietur: ⁊ quod con fotum eſt erũ
pet in regulum. Tele eorum non erũt in B
veſtimentum: neq̃ operientur operi-
bus ſuis. Opera eorum opera inutilia: ⁊
opus iniquitatis in manibus eorũ. Pe- Pue.1.b.
des eorum ad malum currunt: ⁊ feſtinãt
vt effundant ſanguinem innocẽtem. Co-
gitationes eorum cogitationes inutiles.
Vaſtitas ⁊ contritio in vijs eorum. Viam
pacis neſcierunt: ⁊ non eſt iudicium in
greſſibus eorum. Semite eorum incur-
uate ſunt eis: omnis qui calcat in + eis als + ea
ignorat pacem. Propter hoc elongatum al. nõ hz
eſt iudicium a nobis: et non apprehen- + ea nec
det nos iuſtitia. Expectauimus lucem et eis
ecce tenebre: ſplẽdorem ⁊ in tenebris am
bulauimus. Palpauimus ſicut ceci pa-
rietem: et quaſi abſq̃ oculis attrectaui-
mus. Impegimus meridie quaſi in tene
bris: in caliginoſis quaſi mortui. Rugie
mus quaſi vrſi omnes: et quaſi columbe
meditantes gememus. Expectauimus iu
dicium et non eſt: ſalutem: et elongata
eſt a nobis. Multiplicate ſunt enim ini-
quitates noſtre coram te ⁊ peccata noſtra
reſponderunt nobis. Quia ſcelera noſtra C
nobiſcum ⁊ iniquitates noſtras cogno-
uimus: peccare ⁊ mentiri contra domi-
num: et auerſi ſumus ne iremus poſt ter
gum dei noſtri: vt loqueremur calum-
niam ⁊ tranſgreſſionem. Concepimus ⁊
locuti ſumus de corde verba mendacij: ⁊
conuerſum eſt retrorſum iudicium: ⁊ iu
ſtitia longe ſtetit. Quia corruit in + pla- als + pla
tea veritas: ⁊ equitas non potuit ingredi. teis
Et facta eſt veritas in obliuione: ⁊ qui re-
ceſſit a malo: prede patuit. Et vidit domi-
nus: ⁊ malum apparuit in oculis eius: al. nõ hz
quia non eſt iudicium. Et vidit + de- + deus
us quia non eſt vir: ⁊ aporiatus eſt: quia als + ſal-
non eſt qui occurrat. Et + ſaluabit ſibi uauit
brachium ſuum: ⁊ iuſtitia eius ipſa + cõ D
firmauit eum. Indutus eſt + iuſtitia vt als + ↄfir
lorica: ⁊ galea ſalutis in capite ei⁹. Indu- mabit
tus eſt veſtimẽtis vltionis: ⁊ opert⁹ eſt q̃ſi Eph.6.c.
pallio celi: ſicut ad vindictam q̃ſi ad retri- 1.Theſ.5.b
butionem idignationis hoſtib⁹ ſuis: ⁊ vi- als + iu-
ciſſitudinẽ inimicis ſuis. Inſulis vicẽ red ſtitiam

det. Et timebūt q ab occidente nomen do-
mini: & q ab ortu solis gloriam eius. Cum
venerit quasi fluuius violentus quem spiritus
domini cogit: & venerit syon redemptor: &
eis q redeūt ab iniquitate in iacob dicit do-
minus. Hoc fedus meū cū eis: dicit do-
minus. Spiritus meus q est in te: & verba mea
q posui in ore tuo: nō recedent de ore tuo
& de ore seminis tui dicit dominus amodo
& vsq in sempiternum.

¶ Capituli Sūmarium. ¶ De primitiua
ecclesia: de gloria ecclesie i pūti & de beatitu-
dine ipsius in futuro. Cap. lx.

A Surge illuminare + hierusalem quia
al. nō hȝ venit lumen tuum: & gloria domini
+ hierlȝ super te orta est. Qr ecce tenebre operiēt ter-
di.15.ca. ram: & caligo populos: super te autem orie
ti.in fi. tur dominus: & gloria + eius in te videbit. Et
a.6+ dñi ambulabūt gētes in lumine tuo: & reges
sup.49.c in splēdore ortus tui. Leua in circuitu ocu
los tuos & vide: omnes isti congregati sūt
Mar.8.a venerūt tibi. Filij tui de lōge venient: & filie
als + i la- tue + de latere surgēt. Tūc videbis & afflu-
tere sug- es & mirabit & dilatabit cor tuū: qñdo cō
gent uersa fuerit ad te multitudo maris: forti
tudo gentiū venerit tibi. Inundatio ca-
melorū operiet te: dromedarij madian et
B effa. Omnes de saba venient: aurū & thus
deferētes: & laudem domino annūciātes.
Omne pecus cedar cōgregabit tibi: arietes
i nabaioth ministrabūt tibi. Offerent su-
per placabili altari meo & domū maiesta-
tis mee glorificabo. Qui sūt isti q vt nubes
volāt: & qsi columbe ad fenestras suas? Me
als + expe enim insule + expectāt & naues maris in
ctabūt principio: vt adducam filios tuos de longe.
Argētū eorū & aurū eorū cū eis nomini
als + glo domini dei tui & sancto israel: qr + glori-
rificabit ficauit te. Et edificabūt filij peregrinorum
C muros tuos: & reges eorū ministrabūt ti-
bi. In indignatiōe enim mea percussi te: &
apoc.21.g in recōciliatiōe mea misertus sum tui. Et
aperientur porte tue iugiter: die ac nocte nō
claudent: vt auferat a te fortitudo gētiū: &
reges earum adducātur. Gēs enim et re-
gnum qd nō seruierit tibi peribit: & gētes
s.35.a. solitudine vastabūtur. Gloria libani ad
te veniet: abies & buxus & pinus simul ad
ornādū locū sanctificatiōis mee: & locū pe
dū meorū glorificabo. Et venient ad te curui
filij eorū q humiliauerūt te: & adorabunt
vestigia pedū tuorū: omnes q detrahebāt ti

bi: & vocabūt te ciuitatem domini syō san-
cti israel. Pro eo q fuisti derelicta & odio
habita: et + nō erat q per te trāsiret: po- als + nō
nam te in superbiam seculorum gaudiū erat q p
in generationem et generationem. Et su- trāsu cē
ges lac gentium: et mammilla regum la
ctaberis. Et scies quia ego dominus saluās
te: et redemptor tuus fortis iacob. Pro ere
afferam aurum: & pro ferro afferam ar-
gētū: & pro lignis es: & pro lapidibus fer-
rū. Et ponam visitatiōnem tuam pacem: B
& prepositos tuos iustitiam. Non audie-
tur vltra in terra iniquitas tua: vastitas et
cōtritio + in terminis tuis: & occupabit als + nō
salus muros tuos: & portas tuas lauda- erit
tio. Nō erit tibi amplius sol ad lucēdū per apoc.21.g
diem: nec splēdor lune illuminabit te:
sed erit tibi dñs i lucem sempiternam et
deus tuus in gloriam tuam. Non occidet vl- apoc.2.a
tra sol tuus et luna tua nō minuet: qa do-
minus erit + tibi in lucem sempiternam: al. nō hȝ
& complebūtur dies luctus tui. Populus + tibi
autē tuus omnes iusti in perpetuū heredita
būt terram: germē plātatiōis mee opus
manus mee ad glorificādū. Minimus erit
in mille: et paruulus i gētem fortissimā.
Ego dñs: i tempore eius subito faciam illō.

¶ Capituli Sūmariū. ¶ De vnctione &
missiōe & predicatiōe Christi: de verbis ip
sius ad predicatores: exultat ecclesia in de-
core suo. Cap. lxi.

Spiritus domini super me: eo q vn A
xerit me. + Ad annūciandum man- de sa. vn.
suetis misit me: vt mederer contritis cor ca. vnico
de: & predicarem captiuis indulgentiam: Luc.4.c.
et clausis apertionem: vt predicarem an- als hȝ +
num placabilem domino: & diem vltio dñs
nis deo nostro: vt consolarer omnes lu-
gentes vt ponerem + fortitudinem lugē als + cōso
tibus syō: & darem eis coronam pro cinere: latiōi.C.
oleū gaudij pro luctu: palliū laudis pro B
spū meroris. Et vocabūtur in ea fortes iu
stitie: plātatio domini ad glorificādū. Et
edificabūt deserta a seclo & ruinas antiqs
erigent: & instaurabūt ciuitates desertas et
dissipatas in generatiōnē & generatiōnē.
Et stabūt alieni & pascēt pecora vestra: & filij
pegrinorū agricole & vinitores vestri erūt.
Uos aūt sacerdotes domini vocabimini:
ministri dei + nostri dicet vobis. Fortitu- als + vos
dinē gentiū comedetis: & in gloria eorū su C
perbietis. Pro cōfusiōe vestra duplici & ru

bore laudabūt patrez eoꝝ. Propter hoc in
terra sua duplicia poſſidebunt: leticia ſem
piterna erit eis. Quia ego dominꝰ diligēs
iudiciū: ⁊ odio habens rapinā in ✚ holo-
cō. di. ſ caustū. Et dabo opus eorū in veritate: ⁊ fe-
.nō me dus perpetuū feriam eis. Et ſciet in genti-
ocriter bus ſemen eoꝝ: ⁊ germen eorū in medio
.✚ holo populoꝝ. Omnes qui viderint eos cogno
austo ſcent illos: qꝛ iſti ſunt ſemen cui benedixit
B dñs. Gaudens gaudebo in domino: ⁊ exul
tabit aīa mea in deo meo. Quia induit me
veſtimētis ſalutis: ⁊ indumēto iuſtitie cir
.15. c. h. cūdedit me q̄ſi ſponſū decoratum corona:
⁊ q̄ſi ſponſam ornatam monilibꝰ ſuis. Si
cut enī terra profert germen ſuū: ⁊ ſicut
., nō hȝ hortus ſemen ſuū germinat ſic dominus
enim deus germinabit iuſtitiam ⁊ laudem co-
ram vniuerſis gentibus.

¶ Capituli Sum. ¶ Predicatur aduen-
tus Chriſti: fecūditas eccleſie ⁊ clamor cu
ſtodum: de iudicio. Cap. lxij.

PRopter ſion non tacebo ⁊ propter hie
ruſalem non quieſcā: donec egredia
A tur vt ſplendor iuſtus eius: ⁊ ſaluator eiꝰ
vt lampas accendatur. Et videbunt gen-
tes iuſtum tuum: ⁊ cuncti reges inclytū
tuum. Et vocabitur tibi nomen nouum:
quod os domini nominauit. Et eris coro
na glorie in manu domini: ⁊ dyadema re
gni in manu dei tui. Non vocaberis vltra
derelicta: ⁊ terra tua non vocabitur ampli
us deſolata. Sed vocaberis voluntas mea i
ea ⁊ terra tua ✚ inhabitata. Quia compla-
B cuit domino in te: ⁊ terra tua inhabitabi
al'✚ inhabitabit tur. Habitabit enim iuuenis cum virgi-
ne: ⁊ habitabunt in te filij tui. Et gaudebit
ſponſus ſuper ✚ ſponſam: ⁊ gaudebit ſuper
te deus tuus. Super muros tuos hieruſa-
al'✚ ſpōſa lem conſtitui cuſtodes: tota die ⁊ tota no
cte in perpetuū non tacebunt. Qui remi-
C niſcimini domini: ne taceatis: ⁊ ne detis ſi
lentiū ei donec ſtabiliat ⁊ donec ponat hie-
ruſalem laudem in terra. Iurauit dñs in
dextera ſua: ⁊ in brachio fortitudinis ſue.
Si dedero triticum tuū vltra cibum ini
micis tuis: ⁊ ſi biberint filij alieni vinum
tuū in quo laboraſti. Quia q̄ congregabūt
illud comedent ⁊ laudabūt dominū: et q̄
cōportāt illō bibēt in atrijs ſanctis meis.
Trāſite tranſite per portas: preparate viam
D populo. Planū facite iter ⁊ eligite lapides: et
eleuate ſignum ad populos. Ecce dominus

auditum fecit in extremis terre. Dicite fi- ſup. 40. c.
lie ſion. Ecce ſaluator tuus venit ecce mer zach. 9. c
ces eius cum eo: ⁊ opus eius coram illo. mat. 21. a.
Et vocabunt eos populus ſanctus: redem-
pti a domino. Tu autem vocaberis queſi-
ta ciuitas: ⁊ non derelicta.

¶ Ca. Sū. ¶ De aſcenſione ⁊ paſſione chriſti
commemoratio preteritarum Chriſti et
nouarum poſtulatio. Cap. lxiij.

QUis eſt iſte qui venit de edom tin- A
ctis veſtibus de boſra? Iſte formoſus
in ſtola ſua gradiēs in multitudine ✚ for- al's ✚ virtu
titudinis ſue. Ego qui loquor iuſtitiam: tis.
⁊ propugnator ſum ad ſaluandum. Qua-
re ergo rubrum eſt indumentum tuū:
⁊ veſtimenta tua ſicut calcantium in tor-
culari. Torcular calcaui ſolus: ⁊ de genti-
bus non eſt vir mecum. Calcaui eos in fu
rore meo: ⁊ conculcauī eos in ira mea. Et
aſperſus eſt ſanguis eorum ſuper veſtimē-
ta mea: ⁊ omnia indumenta mea inqui-
naui. Dies enim vltionis in corde meo: B
annus ✚ retributionis mee venit. Circū- 24. q. 3. c.
ſpexi ⁊ non erat auxiliator: queſiui ⁊ non quid
fuit qui adiuuaret. Et ſaluauit mihi bra- al'. ✚ redē
chiū meū: ⁊ indignatio mea ipſa auxilia- ptionis
ta eſt mihi. Et conculcaui pp̄los in furore
meo: ⁊ inebriaui eos in indignatiōe mea: ⁊
detraxi in terram virtutē eoꝝ. Miſeratio
nū domini recordabor: laudem domini ſu
per omnibus q̄ reddidit nobis dominꝰ: ⁊
ſuper multitudinem bonoꝝ ✚ domꝰ iſrael al's ✚ do-
q̄ largitus eſt eis ſ̄m indulgentiā ſuam: ⁊ mui
ſ̄m multitudinem ✚ miſericordiaꝝ ſuaꝝ. al'✚ miſe
Et dixit. Uerūtamen pp̄s meus eſt: filij rationū.
nō negātes: ⁊ factꝰ eſt eis ſaluator in omnī C
tribulatione eoꝝ. Non eſt tribulatꝰ: ⁊ an-
gelus faciei eiꝰ ſaluauit eos. In dilectione
ſua ⁊ indulgētia ſua ipſe redemit eos: ⁊ por-
tauit eos ⁊ eleuauit eos cūctis diebꝰ ſeculi.
Ipſi autem ad iracūdiam prouocauerūt: ⁊
afflixerūt ſpiritū ✚ ſancti eius. Et conuer al'. ✚ ſctm
ſus eſt eis in inimicū: ⁊ ipſe debellauit eos.
Et recordatus eſt dieꝝ ſeculi moyſi ⁊ pp̄li
ſui. Ubi eſt qui eduxit eos de mari: cū pa-
ſtoribꝰ gregis ſui. Ubi eſt q̄ poſuit in me-
dio eiꝰ ſpūm ſancti ſui? Qui eduxit ad dexte
rā moyſen brachio maieſtatis ſue: q̄ ſci-
dit aq̄s ante eos vt facerent ſibi nomē ſem
piternū: qui eduxit eos per abyſſos quaſi
equum in deſerto nō impingentem: qua-
ſi animal in campo. Deſcēdēs ſpūs domi-

ni ductor eiꝰ fuit. Sic adduxiſti pplm tu-
D um: vt faceres tibi nomē glorie. Attēde de
deu.26.d. celo: ⁊ vide de habitacło ſctō tuo ⁊ + glorie
baru.2.d tue. Ubi eſt ȝelus tuꝰ ⁊ fortitudo tua: mul
alſ + ſc- titudo viſcerū tuoꝝ ⁊ miſerationū tua-
lio. rū? Super me cōtinuerūt ſe. Tu enim pa
ter noſter: ⁊ habraam neſciuit nos: ⁊ iſrael
11.q.3.ca. ignorauit nos. Tu dn̄e pater noſter: redē-
qui diui ptor noſter: a ſeclo nomē tuū. Quare er-
na.§. rare nos feciſti dn̄e de vijs tuis: induraſti
de mor- cor noſtrum ne timeremus te. Cōuertere
tuis ꝑpter ſeruos tuos: tribus hereditatis tue.
Quaſi nihilū poſſederunt pplm ſanctum
tuū hoſtes noſtri cōculcauerūt ſanctifica-
tionem tuam. Facti ſumꝰ q̄ſi in principio
cū non dominareris noſtri: neqȝ inuoca-
retur nomen tuū ſuper nos.

¶ Capituli Summariū. ¶ Deſideraſ ad-
uentus Chriſti: ⁊ ipſe occurrit facienti iu
ſtitiam: confitētur mala ſua ⁊ bonitatē dei
commemorat. Cap. lxiiij.

A Utinam dirumperes celos ⁊ deſcende
res. A facie tua montes defluerent ſi-
cut exuſtio ignis tabeſcerent: aque arderēt
igni vt notum fieret nomen tuum ini-
micis tuis: a facie tua gentes turbarētur.
Cum feceris mirabilia non ſuſtinebi-
B mus. Deſcendiſti: ⁊ a facie tua montes de-
fluxerunt. A ſeculo non audierunt: neqȝ
1.cor.2.b. auribus perceperunt. Oculus nō vidit de-
alſ. + dili- us abſqȝ te: q̄ preparaſti + expectātibus te.
gētibꝰ Occurriſti letanti ⁊ facienti iuſtitiam: in
vijs tuis recordabuntur tui. Ecce tu ira-
tus es ⁊ peccauimus: in ipſis fuimus ſem
alſ. + imū per ⁊ ſaluabimur. Et facti ſumus: vt + im-
dus. mundi omnes nos: ⁊ quaſi pannus men
alſ + oēs ſtruate + vniuerſe iuſtitie noſtre. Et ceci-
C dimus quaſi folium vniuerſi: ⁊ iniquita
tes noſtre q̄ſi ventus abſtulerūt nos. Non
eſt qui inuocet nomen tuū: q conſurgat et
teneat te. Abſcōdiſti faciem tuam a nobis:
⁊ alliſiſti nos in manu iniq̄tatis noſtre. Et
nūc domine paſ noſter es tu: nos vero lu-
tū: ⁊ fictor noſter tu: ⁊ opera manuū tua-
D rū omnes nos. Ne iraſcaris domine ſatis:
ps.78. ⁊ ne vltra memineris iniq̄tatis + noſtre.
alſ. nō hȝ Ecce + reſpice ppls tuꝰ omnes nos. Ciui-
+ noſtre tas + ſcti tui facta eſt deſerta: ſion deſerta fa-
alſ + dn̄e cta eſt: hieřlm deſolata: domus ſanctifica-
alſ + ſctā tiōis noſtre ⁊ glie noſtre: vbi laudauerūt
tua te patres noſtri: facta eſt i exuſtionē ignis:
⁊ oīa deſiderabilia noſtra verſa ſunt in rui
nas. Nunqd ſuper his continebis te domi
ne: tacebis ⁊ affliges nos vehemēter?

¶ Capituli Summarium. ¶ Uox Chri-
ſti: de paſſiōe ſua ⁊ cōtra iudeos: de idola-
tria: de diſtātia inter ſeruiētem domino:
⁊ non ſeruientem deo: de felicitate hieru
ſalem. Cap. lxv.

Quęſierunt me qui ante non interro
gabant: inuenerunt qui non queſie
runt me. Dixi. Ecce ego ecce ego ad + gen- A
tem + que neſciebat me: ⁊ que non inuo
cabat nomen meum. Expādi manus me- Ro.10.
as tota die ad populum incredulum: qui alſ. + gēt
graditur in via non bona poſt cogitatio- alſ. nō h
nes ſuas. Populus qui ad iracundiam + que n-
prouocat me ante faciem meam ſemper: ſciebāt
qui immolant in hortis ⁊ ſacrificant ſu-
per lateres: qui habitant in ſepulchris et
in delubris idolorum dormiunt: qui co
medunt carnem ſuillam: ⁊ ius propha-
num in vaſis eorum: qui dicunt recede
a me: non appropinques mihi quia im
mundus es. Iſti fumus erunt in furore
meo: ignis ardens tota die. Ecce ſcriptū
eſt coram me. Non tacebo ſed reddam et
retribuam in + ſinu eorum iniquitates
veſtras: et iniquitates patrum veſtrorum
ſimul dicit dominꝰ: qui ſacrificauerūt ſu- alſ. + ſinū
per montes ⁊ ſuper colles exprobrauerūt
mihi: ⁊ remetiar opus eorū primū in ſi
nu eorū. hec dicit dominꝰ. Quomodo
ſi inueniatur granū i botro: ⁊ dicaſ ne diſ-
ſipes illud: quoniam bn̄dictio eſt: ſic fa- B
ciam propter ſeruos meos vt nō diſperdā
totū. Et educam de iacob ſemē: ⁊ de iuda
poſſidētem mōtes + meos. Et heredita
būt eā electi mei et ſerui mei habitabūt
ibi: erūt campeſtria in caulas gregum: alſ + ſctōs
et vallis achor in cubile armētorum po-
pulo meo: qui requiſierūt me. Et vos qui
dereliquiſtis dn̄m: q obliti eſtis mōtem
ſctū meum: qui ponitis fortune mēſam
⁊ libatis ſuper eam: numerabo vos in gla
dio ⁊ oēs i cede corruetis: pro eo ꝙ vocaui
et nō reſpōdiſtis: locutus ſum ⁊ nō audi prie. 1.c.
ſtis: ⁊ faciebatis malū i oculis meis: et q̄ hie.7.ca.
noluiſ elegiſtis. Propter hoc hec dicit dn̄s
deꝰ. Ecce ſerui mei comedēt: ⁊ vos eſurie-
tis. Ecce ſerui mei bibēt: ⁊ vos ſitietis. Ecce
ſerui mei letabunſ: ⁊ vos cōfūdemini. Ec
ce ſerui mei laudabūt ꝑ exultatiōe cordis: C
⁊ vos clamabitis pre dolore cordis: ⁊ ꝑ cō-

tritiõe ſpũs vlulabitis: ⁊ dimittetis no-
mẽ veſtrũ i iuramẽtũ electis meis. Et in-
terficiet te dñs deus: ⁊ ſeruos ſuos vocabit
nomine alio. In quo qui bñdictus eſt ſu-
al+ dño per terram bñdicetur i + deo amẽ. Et q iu
rat in terra: iurabit i deo amẽ. Quia obli-
uioni tradite ſũt anguſtie priores: ⁊ q͂ ab
ſcõdite ſũt ab oculis noſtris. Ecce eni; ego
creo celos nouos ⁊ terram nouam et non
erũt i memoria priora. Et nõ aſcẽdẽt ſupr
cor: ſed gaudebitis ⁊ exultabitis vſq; in
ſempiternũ i his q ego creo. Q2 ecce ego
creo hieruſalem exultationem: ⁊ ppl'z ei⁹
gaudiũ ⁊ exultabo i hieruſalem: ⁊ gaude-
D bo i populo meo: ⁊ nõ audiet ita vltra vox
9. q. 3. c. fle⁹ ⁊ vox clamoris. Nõ erit ibi amplius
Paul⁹ ei infans dierũ: ⁊ ſenex q nõ impleat dies ſu
eſt ⁊ ca. q os: q͂m puer cẽtum annorum morietur: ⁊
l.⁹ ergo peccator cẽtũ annorũ maledictus erit. Et
al+ fru edificabũt domos et habitabũt: ⁊ plãtabũt
ctum vineas ⁊ comedẽt + fruct⁹ earum. Nõ edi
ficabũt ⁊ ali⁹ habitabit: nõ plãtabũt ⁊ ali
us comedet. Scdm enim dies ligni: erũt
dies+ electis meis dies ppli mei et opera manuũ eoꝝ inue-
terabũt. + Electi mei nõ laborabũt fru-
al+ bñ dictũ ſtra neq; generabũt in cõturbatione: q͂
ſemẽ + bñdictoꝝ domini eſt: ⁊ nepotes eo
rum cũ eis. Erit anteq̃ clamẽt ego exau
ſup. 11. b. diã: adhuc illis loquẽtib⁹ ego audiã. Lu-
pus ⁊ agn⁹ paſcent ſimul: ⁊ leo ⁊ bos co-
medẽt paleas: ⁊ ſerpẽti puluis panis ei⁹.
Nõ nocebũt neq; occidẽt in omni mõte
ſancto meo: dicit dominus.

¶ Capituli Sũmarium. ¶ De loco quie
tis domini: de reprobatione carnalis ſa-
crificij: de partu virginis: de fecundita-
te eccleſie: de gaudio et delitijs hieruſalem
et eccleſie: de iudicio domini ⁊ de premijs
ſanctorum ⁊ penis impiorum: interpo-
nitur de miſſione et predicatione apoſto
lorum. Cap. lxvi.

A
Actu. 7. f. Hec dicit dominus. Celũ ſedes mea:
terra autem ſcabellum pedum meo-
al+ gẽtis rum. Que eſt iſta domus quam edificabi
tis mihi: et quis iſte locus + requietio-
nis mee? Omnia hec manus mea fecit:
⁊ facta ſunt vniuerſa iſta dicit dominus.
Ad quem aũt reſpiciam niſi ad paupercu
lũ ⁊ contritũ ſpiritu: ⁊ tremẽtem ſermo
B nes meos. Qui immolat bouem quaſi q in-
1. q. 1. c. p terficiat virũ. Qui mactat pecus: quaſi qui
eſaia 11 excerebret canes. Qui offert oblatione; q̃-
ſi qui ſanguinẽ ſuillũ offerat. Qui recor
dat thuris: quaſi q benedicat idolo. Hec
omnia elegerũt in vijs ſuis: ⁊ in abomi-
nationib⁹ ſuis anima eoꝝ delectata ẽ. Un
⁊ ego eligam illuſiones eoꝝ: ⁊ q timebãt
adducam eis: q2 vocaui ⁊ nõ erat q reſpõ
deret: locut⁹ ſum ⁊ nõ audierũt. Fecerũt
q; malũ in oculis meis: ⁊ q nolui elege-
rũt. Audite verbũ domini q tremitis ad
verbũ ei⁹. Dixerũt fratres veſtri odientes
vos: ⁊ abijcientes ꝓpter nomen meũ. Glo al+ fre
rificetur dominꝰ ⁊ videbim⁹ in leticia ve- mit⁹
ſtra: ipſi aũt confundent. Uox + populi de
ciuitate: vox de templo: vox domini reddẽ-
tis retributionẽ inimicis ſuis. Anteq̃ C
parturiret peperit: anteq̃ veniret part⁹ ei⁹ Eze. 18. c.
peperit maſculũ. Quis audiuit vnq; tale:
⁊ q vidit huic ſimile. Nũqd parturiet ter
ra in die vna: aut pariet gen⁹ ſil: q: partu
riuit ⁊ peperit ſion filios ſuos. Nũqd ego al+ cũ-
q alios parere facio: ipſe non pariam di- ctis
cit domin⁹? Si ego q generationẽ + cete-
ris tribuo ſterilis ero: ait dñs de⁹ tuus. D
Letamini cũ hieruſalem: ⁊ exultate in ea al+ lu-
omnes q diligitis eam. Gaudete cum ea gebatis
gaudio vniuerſi q + lugetis ſuper eã: vt al+ vbe
ſugatis ⁊ repleamini ab + vbere cõſolatio rib⁹
nis ei⁹: vt mulgeatis ⁊ delitijs affluatis
ab omnimoda gloria ei⁹. Q2 hec dicit do-
min⁹. Ecce ego declinabo ſuper eam q̃ſi flu
uiũ pacis: ⁊ q̃ſi torrẽtẽ inũdantẽ gloriã
gẽtiũ ſugetis. Ad vbera portabimini: ⁊ ſu
per genua blãdient vobis. Quõ ſi cui ma- al+ cõ-
ter blãdiat: ita ego cõſolabor vos ⁊ in hie- minabit
ruſalẽ cõſolabimini. Uidebitis: ⁊ gaude- E
bit cor veſtrũ: ⁊ oſſa vr̃a q̃ſi herba germi- al+ q-
nabũt: ⁊ cognoſcet man⁹ dñi ſeruis ei⁹: ⁊ driga
+ indignabit inimicis ſuis. Q2 ecce dñs al+ red
in igne veniet: ⁊ q̃ſi turbo + q̃driga ei⁹: + dere
reddere in indignatione furorẽ ſuũ: ⁊ in-
crepationẽ ſuã in flãma ignis: q2 in igne
dñs dijudicabit ⁊ in gladio ſuo ad oẽm
carnẽ: ⁊ multiplicabunt interfecti a dño. al+ vnã
Qui ſanctificabant ⁊ mũdos ſe putabãt
in hortis poſt + ianuã intrinſec⁹: q come- F
debãt carnẽ ſuillã ⁊ abominationẽ ⁊ mu- al+ in
rem: ſil' conſumentur dicit dñs Ego aũt ope mari in
ra eorũ ⁊ cogitationes eoꝝ venio vt con- affrica in
gregem cũ omnib⁹ gẽtib⁹ ⁊ linguis ⁊ ve- lydia vel
niẽt ⁊ videbũt gloriam meã. Et ponã in lybia
eis ſignũ: ⁊ mittã ex eis q ſaluati fuerint
ad gẽtes in mare: in affricã: in lydiam te

mētes ſagittam in italiā ⁊ greciā ad inſu-
las longe: ad eos q non audierūt de me ⁊
nō viderūt gloriā meam. Et annūciabūt
gloriam meaꝫ gentib⁹: ⁊ adducēt oēs fra
tres veſtros de cūctis gentib⁹ donū domi
no in eqs ⁊ in q̄drigis ⁊ in lecticis ⁊ in
mulis ⁊ in carrucis: ad montem ſanctū
meū hieruſalē dicit domin⁹: quomodo
ſi inferant filij iſrael mun⁹ in vaſe mūdo
in domū domini. Et aſſumam ex eis in
G ſacerdotes ⁊ leuitas dicit domin⁹: q: ſi-
cut celi noui ⁊ terra noua que ego facio
ſtare coram me dicit domin⁹ deus: ſic ſta
bit ſemen veſtrū ⁊ nomen veſtrū. Et erit
menſis ex mēſe: ⁊ ſabbatū ex ſabbato. Ue-
niet omnis caro: vt adoret corā facie mea
dicit domin⁹. Et egredient̄ ⁊ videbūt ca-
dauera viroꝝ qui preuaricati ſūt in me.
Eo. q. 3. c. Uermis eorū non morietur: ⁊ ignis eo-
q̄m. rū nō extinguet̄: ⁊ erūt vſqꝫ ad ſacietateꝫ
mar. 9. g. viſionis omni carni.

¶ Explicit Eſaias.

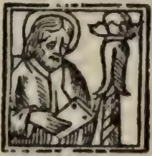
¶ Incipit pfatio in hieremiā pphetam.

HEc interpretatio hieronymi eſt. Si qd in ea no-
uerit: ſm hebreos codices explorēt. Alia eſt ſe-
ptuaginta interptū ecclēſiis vſitata. Que q̄uis
nōnulla aliter hēat quam in hebreis codicib⁹ inuenit̄: tn̄ vtraqꝫ. ſ.
ſecūdū ſeptuaginta: ⁊ ſecundū hebreā: apo
ſtolica auctoritate firmata eſt: non errore
neqꝫ reprehenſiōe ſupiori: ſed certo ꝯſilio
ſeptuaginta nōnulli aliter dixiſſe vel ꝯte-
xuiſſe intelligunt̄. Qḋ iō premōemus: ne
qſqꝫ alterā ex altera velit emēdare. Qꝛ ſin-
gulorū in ſuo gn̄e veritas obſeruāda eſt.

¶ Incipit prologus in eundem.

HJeremias propheta cui hic prologus ſcribitur
ſermone quideꝫ apud hebreos eſaie ⁊ oſee ⁊ q
buſdam alijs prophetis videtur eē ruſticior:
ſed ſenſibus par eſt: qppe qui eodeꝫ ſpiritu prophetauerit. Por-
ro ſimplicitas eloquij de loco ei in quo
natus eſt accidit. Fuit enim anathotites
qui eſt vſqꝫ hodie viculus tribus ab hie-
hier. 1. b roſolymis diſtans milibus: ſacerdos ex
ſacerdotibus ⁊ in matris vtero ſanctifica
tus virginitate ſua euāgelicū virū chriſti
eccleſie dedicans. Hic vaticinari exorſus ē
puer: ⁊ captiuitatem vrbis atqꝫ iudee nō
ſolū ſpiritu: ſed ⁊ oculis carnis intuitus
eſt. Jam decem tribus iſrael aſſyrij ⁊ me-
des tranſtulerant: iam terras earū colo-
ni gentium poſſidebāt. Unde in iuda tm̄
⁊ in beniamin prophetauit: ⁊ ciuitatis ſue
ruinas quadruplici planxit alphabeto: qḋ
nos menſure metri ꝯſimiliſqꝫ reddidim⁹.
Preterea ordinē viſionū q apō grecos ⁊
latinos omnino cōfuſus eſt: ad priſtinaꝫ
fidem correximus. Librū autē baruch no-
tarij eius qui apud hebreos nec legit̄ nec
habetur pretermiſimus. Pro his ciuibus
maledicta ab emulis preſtolātes: qb⁹ me
neceſſe eſt per ſingula opuſcula rn̄dere. Et
hoc patior: q: vos cogitis. Ceterū ad cōpen-
diū mali recti⁹ fuerat modū furori eorū
ſilētio meo ponet̄: q̄ꝫ quotidie noui aliqd
ſcriptitantē inuidoꝝ inſaniā prouocare.

¶ Item alius prologus in eundem.

IOachim filius oſie cui⁹ tertiodecimo anno pphetare ce-
pit. ſus eſt hieremias ſub quo ⁊ oldamu-
lier pphetauit ipſe eſt q alio noīe appel
lat̄ eliachim ⁊ regnauit ſup tribū iuda
⁊ hieruſalem annis vndecim. Cui ſucceſ
ſit in regnum filius ioachim cognomē-
to iechonias qui tertio mēſe regni eius
die decima captus a ducibus nabuchodo
noſor ductus eſt in babylonem: ⁊ in loco
eius conſtitutus eſt ſedechias filius ioſie
patruus eius. Cui⁹ anno vndecimo hie
ruſalē capta atqꝫ ſubuerſa eſt. Nemo igit̄
putet eundem in danielis principio ioa
chin qui in ezechielis exordio ioachim
ſcribitur. Iſte extremam ſyllabam chim
habet ille chin. Et ob hanc cauſam in euā
gelium ſm mattheum vna videt̄ deeſſe ge
neratio: q: ſecūda teſſeredecas in ioachiꝫ
deſinit filium ioſie: ⁊ tertia incipit a ioa-
chin filio ioachim. Quod ignorans por-
phirius calūniaꝫ inſtruit eccleſie: ſuā oſtē-
dens imperitiā: dū euangeliſtā mattheū
arguere nitit̄ falſitatis. Qḋqꝫ traditū ſcri
bit̄ ioachiꝫ: mōſtrat nō aduerſariorū for
titudinis fuiſſe victoriā: ſꝫ dn̄i volūtatis.

¶ Incipit argumentum in eundem.

Hieremias anathotites: qui eſt vicu-
lus tribus a hieroſolymis diſtans
milibus apud taphnas in egypto a pplo
lapidibus obrutus occubuit. Jacet vero in
eo loco ſepult⁹: quo dudū pharao rex ha
bitauerat. Et qm̄ poſtulatiōe ſua deſugatis
ab eodē loco ſpētib⁹ egyptios a tactu aſpi
dum facit eſſe ſecuros: magna cum ibi re
ligione egyptij venerantur.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit hieremias propheta.

¶ Ca. Sū. ¶ De ſanctificatione ⁊ miſſiōe
hieremie: de virga vigilante: ⁊ olla ſuccen
ſa a facie aquilonis: propheta confor-
tatur. Cap. j.

A

B

Verba hiere
mie filij helchie de ſa
cerdotib⁹ qui fuerūt
in anathot: i terra be
niamin. Qđ factū eſt
verbum dn̄i ad eū
in diebus ioſie filij
amon regis iuda: in
tertiodecimo āno regni eius. Et factū eſt
in diebus ioachim filij ioſie regis iuda
vſq; ad cōſummationem vndecimi āni
ſedechie filij ioſie regis iuda vſq; ad trāſ
migrationē hieruſalem in menſe qnto.
Et factum eſt verbum dn̄i ad me dicens.
Priuſquā te formarē in vtero noui te:
⁊ anteq̄ exires de vulua ſanctificaui te ✠ ⁊
//prophetam in gentibus dedi te. Et dixi.
//A. a. a. domine deus. Ecce neſcio loq: qr
puer ego ſum. Et dixit dn̄s ad me. Noli di
cere ✠ quia puer ſum: qm̄ ad oīa que mit
tam te: ibis: ⁊ vniuerſa quecūq; mādaue
ro tibi: loqueris. Ne timeas a facie eoꝝ:
qr tecum ego ſum vt eruā te dicit dn̄s. Et
miſit domin⁹ manū ſuā ⁊ tetigit os meū
⁊ dixit ad me. //Ecce dedi verba mea in ore
tuo: ecce conſtitui te hodie ſup gētes ⁊ ſu
per regna: vt euellas ⁊ deſtruas ⁊ diſpdas
⁊ diſſipes ⁊ edifices ⁊ plantes. Et factū eſt
verbum domini ad me dicens. Quid tu
vides hieremia? Et dixi. Uirgam vigilan
tē ego video. Et dixit dn̄s ad me. Bene vi
diſti: qr vigilabo ego ſup vbo meo vt faciā
illud. Et factum eſt verbum dn̄i ſecundo
ad me dicēs. Quid tu vides? Et dixi. Ollā
ſuccenſam ego video: ⁊ faciem eius a facie

[Left margin: als non hꝫ ✠ ⁊ // di. 78. .9. hoc re gulari. de renū. c. niſi. iſra. 14. b als non hꝫ ✠ qr // .8. q. i. c. in ſcri pturis de renū. c. niſi. // di. 36. c ecce. diſti. x. c. certū. c. ſuſcipi- tis. de maio. c. ſolite. de his q̄ fiūt a pre la. c. ſctā. vj. q. j. ca. beatus de of. de- leg. c. 2. li. 6. C iſra. 24. b]

aqlonis. Et dixit dn̄s ad me. Ab aquilone
pandetur omne malū: ſuper oēs habita-
tores terre. Qr ecce ego conuocabo oēs co
gnatiōnes regnorum aqlonis: ait dn̄s: ⁊
venient ⁊ ponēt vnuſquiſq; ſoliū ſuum
in introitu portarum hieruſalem: ⁊ ſuper
oēs muros ei⁹ in circuitu ⁊ ſup vniuer-
ſas vrbes iuda. Et loquar iudicia mea cū
eis ſup omnem maliciā eoꝝ qui me reli- B
quērūt me: ⁊ libauerūt dijs alienis ⁊ ado-
rauerūt opus manuū ſuaꝝ. Tu ergo ac-
cinge lūbos tuos ⁊ ſurge: ⁊ loqre ad eos oīa
que ego precipio tibi. Ne ✠ formides a fa-
cie eoꝝ: nec enim timere te faciam vultū als ✠ ti-
eorum. Ego quippe dedi te hodie in ciuita meas
tem munitam ⁊ in colūnam ferreā: ⁊ in
murū eneum ſup oēm terrā regibus iu
da: principibus eius ⁊ ſacerdotib⁹: ⁊ oī
populo terre: ⁊ bellabunt aduerſū te ⁊ nō iſra. 15. b
preualebunt: quia ego tecum ſum: ait do
minus vt liberem te.

¶ Ca. Sū. ¶ Docet quid dicat: increpat p
pter ſacerdotes ⁊ paſtores p idolis: de fon
te aque viue: de aqua turbida ⁊ aliena vi-
nea: increpat hieruſalem q̄ ſit inobediēs
⁊ meretrix degenerās polluta idolis: deſpe
rans obſtinata oblita dn̄i: increpat de ſan
guine pauperum. Cap. ij.

Et factum eſt verbū domini ad me A
dicens. Uade ⁊ clama in aurib⁹ hie iſra. 3. b.
ruſalem: dicens. Hec dicit dominus. Re-
cordatus ſum tui miſerans adoleſcen-
tiam tuam ⁊ charitatē deſponſatiōis tue:
quando ſecuta es me in deſerto: in terra
que non ſeminatur. Sanctus iſrael dn̄o
primitie frugū eius. Omnes q deuorant
eū delinquūt: mala venient ſuper eos dicit
dominus. Audite verbū domini domus
iacob: ⁊ omnes cognationes domus iſrl.
Hec dicit dominus. Quid inuenerūt pa-
tres veſtri in me iniqtatis: qr elongaue-
rūt a me: ⁊ ambulauerūt poſt vanitatē: ⁊
vani facti ſunt? Et non dixerūt vbi ē do- B
minus qui aſcēdere nos fecit de terra egy
pti: qui traduxit nos per deſertū: per terrā
inhabitabilem ⁊ inuiam per terrā ſitis: ⁊
imaginē mortis: ⁊ per terram in qua nō
ambulauit vir neq; habitauit hō. Et idu
xi vos in terram carmeli: vt comederetis
fructū eius ⁊ bona illius. Et igreſſi conta
minaſtis terrā meā: ⁊ hereditatem meā
poſuiſtis in abominationē. Sacerdotes

nō dixerūt vbi eſt dñs:⁊ tenētes legē ne-
ſcierūt me:⁊ paſtores preuaricati ſunt in
me. Et ꝓphete ꝓphetauerūt in baal:⁊ ido
la ſecuti ſunt. Propterea adhuc iudicio
C ꝯtendā vobiſcum ait dñs:⁊ cū filijs pris
diſceptabo. Tranſite ad inſulas cethim ⁊
videte:⁊ in cedar mittite ⁊ conſiderate ve
hemēter:⁊ videte ſi factum eſt huiuſcemo
di:ſi mutauit gēs deos ſuos:⁊ certe ipſi nō
ſunt dij. Populus vero meus mutauit
gloriam ſuam in idolum. Obſtupeſcite ce
li ſuper hoc:⁊ porte eius deſolamini vehe-
menter dicit dñs. Duo enim mala fecit po
Als repli pulus meꝰ. Me dereliqrunt fontē aq̄ vi-
cat + ci- ue:⁊ foderūt ſibi ciſternas+diſſipatas: q̄
ſternas. cōtinere nō valent aquas. Nūqd ſeruꝰ eſt
iſrael aut vernaculus? Quare ergo factus
D eſt in predā? Super eū rugierūt leones ⁊
dederūt vocem ſuam:poſuerunt terrā eiꝰ
in ſolitudinē. Ciuitates eius exuſte ſunt:
22.q.j. ⁊ nō eſt q habitet in eis. Filij quoq; mē
c.bone pheos ⁊ taphneos ꝯſtuprauerūt te vſq; ad
Infra.c.46 verticē. Nūqd nō iſtud factū eſt tibi: q2 de-
reliqſti dñm deū tuū eo tpe quo ducebat
te p viā? Et nūc qd tibi vis in via egypti:
vt bibas aquā turbidam? Et quid tibi cū
via aſſyriorū vt bibas aquā fluminis? Ar
guet te malitia tua:⁊ auerſio tua icrepabit
te. Scito ⁊ vide q2 malum ⁊ amarū ē reli
quiſſe te dominum deum tuū:⁊ non eſſe
timorē eius apud te:dicit dñs deus exer-
cituū. A ſeculo cōfregiſti iugū meū: rupi
ſti vincula mea:⁊ dixiſti. Nō ſeruiā. In oi
Infra. 5.b. enim colle ſublimi:⁊ ſub oi ligno frō-
Eſa.5.d. doſo tu ꝓſternabaris meretrix. Ego autē
E plantaui te vineā electā oē ſemen verū.
Quō ergo cōuerſa es mihi in prauū vi-
nea alienā? Si laueris te nitro ⁊ multipli-
caueris tibi herbā borith: maculata es in
iniqtate tua corā me:dicit dñs deꝰ. Quō
dicis: nō ſum polluta: poſt baalim nō am
bulaui. Uide vias tuas i cōualle:ſcito qd
Als+ feceris. Curſor leuis explicās vias+ſuas
tuas onager aſſuetus in ſolitudine: in deſide-
rio aie ſue attraxit ventū amoris ſui. Nul
lus auertet eā. Oēs q q̄runt eā nō deficiēt:
in menſtruis eius inueniēt eā. Prohi-
be pedē tuū a nuditate:⁊ guttur tuū a ſiti.
Et dixiſti. Deſperaui:nequaq; faciam. Ada
maui quippe alienos:⁊ poſt eos ambulabo. Quō
confunditur fur qñ deprehenditur:ſic cō-
fuſi ſunt domus iſrael: ipſi ⁊ reges eorū

principes ⁊ ſacerdotes ⁊ ꝓphete eorū:dicētes
ligno:pr meꝰ es tu:⁊ lapidi tu me genui F
ſti. Uerterūt ad me tergū ⁊ nō faciē ⁊ i tē- Infra.32.f
pore afflictiōis ſue:dicent:Surge ⁊ libera Deu.32.c.
nos. Ubi ſunt dij tui q̄s feciſti tibi? Sur
gāt ⁊ liberēt te:in tpe afflictiōis tue. Scdm Infra. 11.c.
numerū qppe ciuitatū tuarū erāt dij tui iu
da. Quid vultis mecū iudicio ꝯtēdē. Oēs
dereliqſtis me dic dñs. Fruſtra pcuſſi fi-
lios vrōs:diſciplinā nō receperūt. Deuora
uit gladiꝰ veſter ꝓphetas veſtros q̄ſi leo + Als+ va
vaſtat gñatio vrā. Uidete vbū dñi. Nūqd ſtat
ſolitudo factus ſum iſraeli:aut terra ſero Als+
tina. Quare ergo dixit ppls meꝰ receſſimꝰ vaſtator
nō veniemus vltra ad te. Nūqd obliuiſce
tur virgo ornamēti ſui:+aut ſpōſa faſcie Als non
pectoralis ſue? Ppls vo meꝰ oblitꝰ ē mei hꝫ +aut
dieb' innumeris. Quid niteris bonā oñ- vel ⁊
dere viā tuā:ad querēdā dilectionē: que G
inſup ⁊ malitias tuas docuiſti vias tuas:
⁊ i alis tuis inuētus ē ſanguis aiarū pau
perū ⁊ innocentū? Nō in foſſis iueni eos:
ſ; in oibus que ſupra memoraui. Et dixi
ſti. Abſq; peccato ⁊ inocēs ego ſum:⁊ ꝓpte
rea auertat furor tuꝰ a me. Ecce ego iudi-
cio contēdā tecū:eo q dixeris:nō pecca-
ui. Q2 vilis fcā es nimis:iterās vias tu-
as. Et ab egypto cōfunderis:ſicut cōfuſa es
aſſur. Nā ⁊ ab iſta egredieris:⁊ manꝰ tue
erūt ſup caput tuū:qm̄ obtriuit dñs con
fidētiam tuā:⁊ nihil habebis proſperum.
¶ Ca. Sū. ¶ Increpat hieruſalē de pctō:
q2 cū multis amatoribꝰ fornicata:de ipru
dētia:de pnia cōparat fornicatiōi duarū ſo
rorū. Sermo dñi ꝯ aſſyrios:de reuerſiōe iu
da ⁊ hieruſalē:de penitētia populi. Ca.iij.
Uulgo dicit. Si dimiſerit vir vxorē A
ſuam ⁊ recedēs ab eo duxerit virū
alterū:nūqd reuertetur ad eā vltra? Nun
quid nō polluta erit ⁊ contaminata mu-
lier illa? Tu aūt fornicata es cū amatori-
bus multis:tñ reuertere ad me dicit do-
minus:⁊ ego ſuſcipiā te. Leua oculos tuos
in directū:⁊ vide vbi+nūc ꝓſtrata ſis. In Als+
vijs ſedebas expectās eos quaſi latro inſi- non
dias in ſolitudine:⁊ polluiſti terrā in for
nicationibꝰ tuis ⁊ in malitijs tuis. Quā
obrē ꝓhibite ſunt ſtille pluuiarū:⁊ ſeroti B
nus imber nō fuit. Frons mulieris me-
retricis fcā ē tibi:noluiſti erubeſcere. Er-
go ſaltē amō voca me pr meus:dux virgi
nitatis mee tu es. Nūqd iraſceris in ppe-

tuū:aut pſeuerabis in finē. Ecce locuta es
⁊ feciſti mala:⁊ potuiſti. Et ꝑ verbis pnie
verbis ſupbie blaſphemaſti:⁊ ipleſti cogi-
tationē tuā malā:⁊ oſtendiſti ꝯ vix fortitu-
dinē tuā:vt poſſis facere qđ ſmone tracta
ſti. Et dixit dñs ad me:i dieb⁹ ioſie regis.
Nunqd vidiſti q̄ fecerit auerſatrix iſrael?
Abijt ſibimet ſup omnē montē excelſum
⁊ ſub oī ligno frondoſo ⁊ fornicata ē ibi.
ſup. 2. d. Et dixi:cū feciſſet hec oīa. Ad me + reuerte
C re ⁊ nō eſt reuerſa. Et vidit ꝑuaricatrix ſo
Alꝰ + cō- ror eiꝰ iuda:q2 ꝑ eo ꝙ mechata eēt auer-
uertere ſatrix iſrael dimiſiſſem eā:⁊ dediſſē ei li-
bellū repudij:⁊ nō timuit ꝑuaricatrix iu
Alꝰ + ad- da ſoror eiꝰ:ſed abijt ⁊ fornicata ē ēt ipa ⁊
uerſa- facilitate fornicatiōis ſue cōtaminauit ter
trix rā:⁊ mechata eſt cū lapide ⁊ ligno. Et i oī-
bus his nō eſt reuerſa ad me preuarica-
D trix ſoror eius iuda in toto corde ſuo: ſʒ
in mēdacio:ait dñs. Et dixit dñs ad me.
Iuſtificauit aiam ſuā auerſatrix iſrl' cōpa
ratione ꝑuaricatricis iuda. Uade ⁊ clama
ſermōes iſtos cōtra aquilonē:⁊ dices. Re-
ſup. 2. a. uertere auerſatrix iſrael ait dñs:⁊ nō auer
tā faciem meā a vobis:q2 ſanctus ego ſuʒ
dicit dñs:⁊ non iraſcar in perpetuum. Ue
rūtamen ſcito iniquitatem tuam:q2 in do-
minum deum tuū preuaricata es. Et di-
ſperſiſti vias tuas alienis ſub oī ligno frō
E doſo:⁊ vocē meā nō audiſti ait dominꝰ.
Cōuertimini filij reuertētes:dicit dñs: q2
ego vir veſter. Et aſſumā vos:vnū de ciui-
tate:⁊ duos de cognatione:⁊ introducam
vos i ſion. Et dabo vobis paſtores iuxta cor
meū:⁊ paſcent vos ſciētia ⁊ doctrina. Cum
qʒ multiplicati fueritis ⁊ creueritis i ter
ra in diebus illis ait dñs nō dicent vltra
arca teſtamēti dñi neqʒ aſcēdet ſup cor ne
qʒ recordabūtur illius nec viſitabit nec
fiet vltra. In tēpore illo vocabūt hieruſalē
ſoliū domini:⁊ congregabūtur ad eā oēs
F gētes in nomine dñi in hieruſalem:⁊ nō
ambulabunt poſt prauitatem cordis ſui
peſſimi. In diebus illis ibit domus iuda
ad domum iſrael:⁊ venient ſimul de terra
aquilonis ad terrā quā dedi pātribus vřis.
Ego autem dixi. Dñe ponā te in + filios
⁊ retribuam tibi terram deſiderabilē here
Alꝰ + ditatem preclaram exercituum gentiuʒ?
filijs Et dixi. Patrem vocabis me:⁊ poſt me in
gredi nō ceſſabis. Sed quomodo ſi contē
nāt mulier amatorem ſuum:ſic contem-
pſit me domus iſrael dicit dominꝰ. Uox
in vijs audita eſt:ploratus ⁊ vlulatus fi- Iſa. 31. c.
liorū iſrael:quoniam iniquam fecerunt Mat. 2. c.
viā ſuā:obliti ſunt dñi dei ſui. Cōuertimi G
ni filij reuertētes:⁊ ſanabo auerſiones ve-
ſtras. Ecce nos venimus ad te. Tu.n.es do
minus deus nř. Uere mēdaces erāt colles
⁊ multitudo mōtiū. Uere in dño deo no
ſtro ſalus iſrael. Confuſio comedit laborē
patrū noſtrorū ab adoleſcētia nřa:greges
eorum ⁊ armenta eorum:filios eorū ⁊ fi
lias eorum. Dormiemus in confuſione
noſtra:⁊ operiet nos ignominia nřa:quo
niā domino deo noſtro peccauimus nos
⁊ patres noſtri ab adoleſcētia noſtra vſqʒ
ad diem hanc ⁊ non audiuimus vocē do
mini dei noſtri.

¶ Ca. Sū. ¶ Promittitur venia ſi ſe la-
uerint:de deſtructione iude per aſſyrios:
q2 non penituit:dolet propheta de interitu
gentis ſue. Cap. iiij.

SI reuerteris ad me iſrael ait domi- A
nus ad me cōuertere. Si abſtuleris
offendicula tua a facie mea nō cōmoue- 22. q. i. c.
beris. Et iurabis viuit dominus in veri- iurabit
tate ⁊ in iudicio ⁊ in iuſticia:⁊ benedicēt c. ꝯſiderā
eum gentes:ipſumqʒ laudabunt. Hec.n. ⁊ c. fin. de
dicit dominus viro iuda ⁊ + habitatori iureiur.
hieruſalē. Nouate vobis nouale:⁊ nolite c. ⁊ ſi xpās
ſerere ſup ſpinas. Circūcidimini dño: ⁊ alꝰ non
auferte ꝑputia cordiū veſtrorū viri iuda hʒ + ha-
⁊ habitatores hieruſalē:ne forte egrediat bitatori.
vt ignis indignatio mea ⁊ ſuccēdat:⁊ nō Oſee. 1. d
ſit q extinguat. Oia aūt hec mala veniēt ꝑ de ver. ſi.
pter maliciā cogitationū veſtrarū. Annū c. i.
ciate in iuda ⁊ in hieruſalē:auditū facite: B
loquimini ⁊ canite tuba i terra:clamate for
titer:⁊ dicite. Congregamini ⁊ ingrediā-
mur ciuitates munitas:leuate ſignū i ſyō.
Cōfortamini:nolite ſtare:q2 malū ego ad
duco ab aquilone:⁊ cōtritionē magnā. Aſcē
dit leo de cubili ſuo:⁊ pdo gentiū ſe + le Alꝰ +
uauit. Egreſſus ē de loco ſuo:vt ponat ter leuabit
rā tuā in + ſolitudinē. Ciuitates tue va- Alꝰ +
ſtabunt remanētes abſqʒ habitatore. Su deſolatio
ꝑ hoc accingite vos cilicijs:plangite ⁊ vlula- nem
te:q2 nō ē auerſa ira furoris dñi a vobis. C
Et erit i die illa dicit dñs:peribit cor regis
⁊ cor principū:⁊ obſtupeſcēt ſacerdotes ⁊
ꝓphete ꝯſternabunt. Et dixi. Heu heu heu
dñe deus. Ergo ne decepiſti populū iſtū ⁊
hieruſalē dicēs:pax erit vobis? Et ecce per

uenit gladius vſq3 ad aia3. In tpe illo di
cet pplo huic ⁊ hieruſalē ventus vrens i
vijs que ſunt in deſerto vie filie ppli mei
D nō ad ventilandū ⁊ ad purgandū. Spiri-
tus plen⁹ ex his veniet mihi. Et nūc ego:
ſ3 loquar iudicia mea cū eis. Ecce q̄ſi nu-
bes aſcēdet: ⁊ quaſi tēpeſtas currus ei⁹. Ue
lociores aqlis eq illius. Ue nobis qm̄ va-
gati ſum⁹. Laua a malicia cor tuū hieru-
Sap.1.a. ſalē vt ſaluaberis. Uſq3quo morabūtur in
te cogitationes noxie: Uox enim annū-
ciātis a dan: ⁊ notū facientis idolū de mō
Alſ+ te effraim. + Dicite gētibus. Ecce auditū
cōcitate eſt in hieruſalē cuſtodes venire3 de terra
gētes ec- longinqua: ⁊ dare ſup ciuitates iuda vocē
ce ſuā. Quaſi cuſtodes agrorū facti ſunt ſup
eam in gyro q2 me a i iracūdiam puoca
uit: dicit dn̄s. Uie tue cogitationes tue fe
cerūt hec tibi. Iſta malicia tua: q2 amara:
Alſ+ os q2 tetigit + cor tuū. Uentrē meū: ventre3
E meū doleo: ſenſus cordis mei turbati ſūt
Alſ+ in me. Nō tacebo. Qm̄ vocē + buccine audi
tube uit aīa mea: clamorē p̄elij. Cōtritio ſup
contritionē vocata eſt: ⁊ vaſtata eſt omnis
terra. Repente vaſtata ſūt tabernacula mea
16.q.7.c. ſubito pelles mee. Uſq3quo videbo fugiē-
⁊ hoc di- tem: audiā vocē buccine. Q2 ſtultus popu
ximus]. lus meus me nō cognouit. Filij inſipiē-
in fi. tes ſunt ⁊ vecordes. Sapiētes ſūt vt faciāt
F mala: bene aūt facere neſcierūt. Aſpexi ter
ram ⁊ ecce vacua erat ⁊ nihil: ⁊ celos ⁊ nō
erat lux in eis. Uidi montes: ⁊ ecce moue
bant: ⁊ omnes colles conturbati ſunt. In
tuitus ſum ⁊ non erat homo: ⁊ oē volati-
le celi receſſit. Aſpexi: ⁊ ecce carmelus deſer
tus: ⁊ omnes vrbes eius deſtructe ſunt a
facie dn̄i: ⁊ a facie ire furoris eius. Hec. n.
dicit dn̄s. Deſerta erit omnis terra: ſ3 tn̄
conſummationē nō faciam. Lugebit ter-
ra: ⁊ merebunt celi deſuper: eo q2 locutus
ſum. Cogitaui ⁊ nō penituit me: nec auer
ſus ſum ab eo. A voce equitis ⁊ mittētis
ſagittā fugit omnis ciuitas. Ingreſſi ſūt
ardua: ⁊ aſcēderūt rupes. Uniuerſe vrbes
G derelicte ſūt: ⁊ nō habitat i eis homo. Tu
autem vaſtata quid facies? Cu3 veſtieris
te coccino: cū ornata fueris monili aureo
⁊ pinxeris ſtibio oculos tuos fruſtra com
Alſ+ iter poneris. Cōtēpſerūt te amatores tui: aīa3
morien- tua3 querēt. Uocem enim quaſi parturiē
tis expā- tis audiui: anguſtias vt puerpere. Uox fi-
dentis lie ſyon + inter morientes expandentiſq3

man⁹ ſuas. Ue mihi q2 deficit anima mea
propter interfectos.

¶ Ca. v. ¶ Dn̄s querit fidē in populo:
ppheta ad obſtinatos vadit: p̄dicat vaſta-
tionē iude, ppter peccata non tātū plebis
ſ3 principū: cathalogus peccatorū̄ hieremias
ſcribit: ppter que tradet inimicis increpat
ppl'm: q2 deū nō timet: ⁊ q2 ingrat⁹ eſt: ⁊ p̄
teriyt ſermones eius peſſime. Cap. v.

Circuite vias hieruſalem ⁊ aſpicite ⁊ A
cōſiderate: ⁊ querite in plateis ei⁹ an
inueniatis virū facientem iudiciū ⁊ q̄rē-
tem fidē: ⁊ ppicius ero + ei. Q2 ſi et viuit Alſ+ ei
dn̄s dixerint: ⁊ hoc falſo iurabūt. Dn̄e ocu vel eis
li tui reſpiciūt fidē. Percuſſiſti eos ⁊ non
doluerūt: attriuiſti eos ⁊ renuerūt accipere
diſciplinam. Indurauerūt facies ſuas ſu-
pra petram: ⁊ noluerūt reuerti. Ego autē
dixi. Forſitan pauperes ſunt ⁊ ſtulti: igno
rātes viā dn̄i ⁊ iudiciu3 dei ſui. Ibo ergo
ad optimates ⁊ loq̄r eis. Ipſi. n. cognoue B
rūt viā dn̄i ⁊ iudiciū dei ſui. Et ecce ma-
gis hi ſimul cōfregerūt iugū: rupūt vin-
cula. Idcirco pcuſſit eos leo de ſilua: lup⁹
a d veſperam + vaſtauit eos: pardus vigi- Alſ+
lans ſup ciuitates eorū. Omnis q egreſſus vaſtabit
fuerit ex eis capietur: q2 multe ſunt p̄ua-
ricationes eorū: confortate ſunt auerſiōes
eorū. Sup quo propitius tibi eē potero?
Filij tui dereliquerūt me: ⁊ iurāt in his q
nō ſunt dij. Saturaui eos ⁊ mechati ſūt: ⁊
i domo meretricis luxuriabātur. Eq ama C
tores i feminas: ⁊ emiſſarij facti ſūt. Unuſ Eze.22.c.
q̄ſq3 ad vxorē pximi ſui hinniebat. Nun iſra eo. ⁊
qd ſup his nō viſitabo dicit dn̄s: ⁊ in gen infra 9.c.
te tali nō vlciſcet aīa mea? Aſcendite mu
ros eius ⁊ diſſipate: cōſumationē autem
nolite facere. Auferte + propagines eius: Alſ+
q2 nō ſunt + dn̄i. Preuaricatione. n. pre propag
uaricata eſt in me domus iſrael ⁊ domus tiones.
iuda: ait dominus. Negauerūt dn̄m: ⁊ di alſ+ dn̄i
xerūt. Nō eſt ipſe neq3 veniet ſup nos ma
lū gladiū: ⁊ famē nō videbimus. Prophe
te fuerūt in ventū locuti: ⁊ reſpōſum nō
fuit i eis. Hec ergo eueniēt illis. Hec dicit
dn̄s deus exercituū. Q2 locuti eſtis verbū
iſtud. Ecce ego do verba mea in ore tuo in D
ignem: ⁊ populum iſtum: + in ligna: ⁊ vo alſ+ no3
rabit eos. Ecce ego adducā ſup vos gētem bis + i
de longinquo domus iſrael: ait domin⁹:
gentem robuſtam: gentē antiquam: gen-
tem cui⁹ ignorabis linguā nec intelliges

quid loquat̄. Pharetra ei⁹ q̄ſi ſepulchꝛū
patēs: vniuerſi foꝛtes. Et comedet ſegetes
tuas ⁊ panē tuū: deuoꝛabit filios tuos ⁊ fili
as tuas: comedet gregem tuū ⁊ armenta
tua: ⁊ comedet vineā tuam ⁊ ficū tuā: ⁊
cōteret vꝛbes munitas tuas in qb⁹ tu ha-
bes fiduciā gladio. Uerūtamen in diebus
E illis ait dn̄s non faciam vos in conſūma-
Iſra.15.b tionem. Qḡ ſi dixeritis quare fecit domi-
nus de⁹ noſter nobis hec oīa: dices ad eos.
Sicut dereliquiſtis me ⁊ ſeruiſtis dō alieno
al. nō hȝ + dijs in terra vr̄a: ſic ſeruietis + dijs alienis in
terra nō vr̄a. Annūciate hec domui iacob: ⁊
auditū facite in iuda dicētes. Audi popu
le ſtulte q̄ nō habes coꝛ: qui habentes ocu-
los nō videtis: ⁊ aures: ⁊ non auditis. Me
ergo non timebitis ait dn̄s: ⁊ a facie mea
nō dolebitis: Qui poſui arenā terminum
mari: p̄ceptū ſempiternū qđ nō p̄teribit: ⁊
nō cōmouebunt: ⁊ nō poterūt: ⁊ intumeſcēt
F fluctus eius: ⁊ nō trāſibūt illud. Populo
aūt huic factum eſt coꝛ incredulū ⁊ exaſpe
rans. Receſſerūt ⁊ abierunt: ⁊ non dixerūt
in coꝛde ſuo. Metuamus dominū deū no
ſtrū: qui dat nobis pluuiam tempoꝛaneā
⁊ ſerotinā in tempoꝛe ſuo: plenitudinē an
nue meſſis cuſtodientē nobis. Iniq̄tates
noſtre declinauerūt hec: ⁊ peccata noſtra ꝓ
hibuerūt bonū a nobis: quia inuēti ſunt
in pplo meo impij: inſidiātes q̄ſi aucupes:
laqos ponentes ⁊ pedicas ad capiendos vi-
ros. Sicut decipula plena auib⁹: ſic domus
G eoꝝ plene dolo. Jdō magnificati ſunt ⁊ dita
ti: incraſſati ſūt ⁊ impinguati: ⁊ p̄terierūt
al. nō hȝ + vidue ſmones meos peſſime. Cauſā + vidue nō
Eſaie.1.f. iudicauerūt: cāȝ pupilli + nō direxerūt: ⁊ iu
ſupꝛa eo. dicium pauperū non iudicauerunt. Nū
infra 9.c quid ſuper his nō viſitabo dicit domin⁹:
al. + ⁊ nō aut ſuper gentem huiuſcemodi non vlci-
ꝓſperaue ſcetur anima mea. Stupoꝛ ⁊ mirabilia fa-
runt cta ſunt in terra. Prophete ꝓphetabant
mendaciū: ⁊ ſacerdotes applaudebāt ma
nibus ſuis: ⁊ populus meus dilexit talia.
Quid igit̄ fiet in nouiſſimo eius?
¶ Ca. Sū. ¶ Deſcribit̄ aduētus nabuchꝺ
donoſoꝛ ⁊ trāſlatio ppl̄i ꝓpter auaritiā ſa
cerdotum ⁊ q̄ ppl̄s non audit vocem tu-
be: nō purgat̄ in cōflatoꝛio ſuoꝝ. Cap. vj.
A Confoꝛtamini filij beniamin in me-
dio hieruſalem: ⁊ in thecua clangite
buccinā: ⁊ ſup bethacarem leuate vexillū: q̄
malum viſum eſt ab aquilone ⁊ cōtritio
magna. Specioſe ⁊ delicate aſſimilaui filiā
ſion: ad eā venient paſtoꝛes ⁊ greges eoꝝ.
Fixerūt in ea tentoꝛia in circuitu: paſcet
vnuſq̄ſq̄ eos q ſub manu ſua ſunt. Sancti-
ficate ſup eā bellū: cōſurgite ⁊ aſcendamus
in meridie. Ue nobis q̄ declinauit dies:
q̄ longioꝛes facte ſunt vmbꝛe veſpi. Sur
gite ⁊ aſcēdamus in nocte: ⁊ diſſipem⁹ do B
mus eius: q̄ hec dicit dn̄s exercituū. Ce-
dite lignū eius: ⁊ + fundite circa hieruſa als + fodite
lē aggerē. Hec ē ciuitas viſitationis: oīs
calūnia in medio ei⁹. Sicut frigidā facit
ciſterna aquā ſuā: ſic frigidā fecit malitiā
ſuā. Iniq̄tas ⁊ vaſtitas audiet̄ in ea coꝛā me
ſemp: infirmitas ⁊ plaga. Erudire hieru-
ſalē ne foꝛte recedat aīa mea a te: ne foꝛte
ponā te deſertā: terrā inhabitabilē. Hec di
cit dominus exercituū. Uſq̄ ad racemū C
colligēt quaſi in vinea reliq̄as iſrael. Cō-
uerte manū tuā q̄ſi vindemiatoꝛ ad car-
tallū. Cui loquar: ⁊ quē conteſtaboꝛ vt au
diat? Ecce incircūciſe aures eoꝝ: ⁊ audi-
re nō poſſunt. Ecce verbū dn̄i factū eſt eis i Eſa.1.d.⁊
oppꝛobꝛiū: ⁊ nō ſuſcipiēt illud. Jdcirco fu infra.15.b
roꝛe dn̄i plenus ſum: laboꝛaui ſuſtinēs. als + foꝛis.
Effunde ſup paruulū + furoꝛē: ⁊ ſup + cō
ciliū iuuenū ſimul. Uir enim cū + mu- Als + conſiliū.
liere capiet: ſenex cum pleno dierū. Et trā
ſibūt domus eoꝝ ad alteros: agri ⁊ vxoꝛes Als + vxoꝛe
pariter: q̄ extēdā manū meā ſup habitā-
tes terrā: dicit dominus. A minoꝛe q̄p- infra 4.d.
pe vſq̄ ad maioꝛem oēs auaritie ſtudēt: Eſa.56.d
⁊ a ꝓpheta vſq̄ ad ſacerdotē cūcti faciunt D
dolū. Et curabant cōtritionem filie popu-
li mei cū ignominia dicentes: pax: pax: ⁊
non erat pax. Confuſi ſunt q̄ abominatio
nem fecerunt: quin potius cōfuſione nō
ſūt cōfuſi: ⁊ erubeſcere neſcierūt. Quāobrē
cadēt inter ruentes: in tempoꝛe viſitatio-
nis ſue coꝛruent: dicit dn̄s. Hec dicit do- Als +
minus. State ſup vias ⁊ + videte: ⁊ inter audite
rogate de ſemitis antiquis que ſit via bo- Mat.11.d
na: ⁊ ambulate in ea ⁊ inuenietis refrige E
riū aīabus veſtris. Et dixerūt. Nō ambula
bim⁹. Et cōſtitui ſup vos + ſpeculatoꝛes. Et als + ſpe
dixi audite vocē tube. + Et dixerūt. Nō au ctatoꝛes.
diem⁹. Jdeo audite gētes ⁊ + cognoſcite als + ⁊
cōgregatio: quāta ego faciā eis. Audi t̄ra. dixi infra. 19.a
Ecce ego adducā mala ſup populū iſtum: als + co
fructum cogitationū eius: q̄ verba mea gnoſce.
non audierūt: ⁊ legem meā pꝛoiecerūt. Eſa.1.d.
Ut quid mihi thus de ſaba affertis: ⁊ ca-
lamum

lamū ſuaue olentē de terra longinq̃? ho
locauſtomata veſtra nō ſunt accepta: ⁊ vi-
F ctime veſtre nō placuerūt mihi. Propterea
hec dicit dñs. Ecce ego dabo in pplm iſtū
ruinas: ⁊ ruēt in eis patres ⁊ filij ſimul:
vicin⁹ ⁊ ꝓxim⁹ peribūt. Hec dicit dñs. Ec-
ce pplꝰs venit de terra aqlonis: ⁊ gens ma-
gna cōſurget a finib⁹ terre. Sagittā ⁊ ſcu-
tū arripiet: crudelis eſt ⁊ nō miſerebit.
Uox ei⁹ quaſi mare ſonabit: ⁊ ſuper equos
aſcēdēt: preparati q̄ſi vir ad preliū aduer-
ſum te filia ſion. Audiuim⁹ famā ei⁹: diſ
ſolute ſunt man⁹ nr̄e. Tribulatio appre-
alſ + via hendit nos: dolores vt parturiētes. Noli-
te exire ad agros ⁊ in + vineā ne ambule
tis: qm̄ gladi⁹ inimici pauor in circuitu.
G Filia ppli mei accingere cilitio: ⁊ conſper
gere cinere. Luctū vnigeniti fac tibi plan
ctū amarū: q: repēte veniet vaſtator ſuper
vos. Probatorē dedi te in populo meo ro
al. + decli buſtū: ⁊ ſcies ⁊ ꝓbabis vias eoꝝ. Omnes
nantiū iſti pncipes + declinātes: ambulātes frau
dulēter. Es ⁊ ferrū vniuerſi corrupti ſūt.
Defecit ſufflatoriū: in igne cōſumptū eſt
plūbū. Fruſtra cōflauit cōflator: malitie
enī eoꝝ nō ſunt ↄ̄ſūpte. Argētū reprobū
vocate eos q: dñs proiecit illos.
¶ Cap. Sūmariū. ¶ Non confidendum
in templo. ſed in operibus bonis: quare
non ſit orandū pro populo illo: de repro-
batione ſacrificiorum: de vindicta pro ex-
celſis tophet. Cap. vij.
A Uerbū qđ factū eſt ad hieremiā a do-
mino: dicēs. Sta in porta dom⁹ do-
mini: ⁊ predica ibi verbū iſtud: ⁊ dic. Au-
dite verbū domini omnis iuda q ingre-
dimini per portas has: vt adoretis domi-
iſra. 26. d nū. Hec dicit dñs exercituū de⁹ iſrael. Bo
nas facite vias veſtras ⁊ ſtudia veſtra: ⁊ ha
bitabo vobiſcū in loco iſto. Nolite cōfide-
B re in verbis mendacij: dicentes. Templū
alſ + bn̄- dñi: tēplū dñi: tēplū dñi eſt. Qm̄ ſi + bn̄-
dixeritis dixeritis vias veſtras ⁊ ſtudia veſtra: ſi fe-
ceritis iudiciū inter virū ⁊ proximū ei⁹:
aduene ⁊ pupillo ⁊ vidue nō feceritis ca-
23. q. 5. c. lūniā: nec ſanguinē innocētem effuderi
regū. tis in loco hoc: ⁊ poſt deos alienos nō am
bulaueritis in malū vobiſmetipſis: habi
alſ + ver- tabo vobiſcū in loco iſto in terra quā dedi
bis patrib⁹ veſtris a ſeculo vſq; in ſeculum.
Ecce vos cōfiditis vobis in + ſermonibus
mēdacij q nō ꝓderūt vobis: furari: occide

re: adulterari: iurare mēdaciter: libare + alſ + baali
baalim: ⁊ + ire poſt deos alienos q̄s igno alſ + am
ratis. Et veniſtis ⁊ ſtetiſtis corā me in do- bulare
mo hac in qua inuocatū eſt nomē meū: Eſa. 56. c.
⁊ dixiſtis. Liberati ſum⁹: eo q fecerimus mat. 21. b
oēs abominatiōes iſtas. Nūqd + ergo ſpe- iſra. 32. f.
lūca latronū facta eſt dom⁹ iſta: in qua in al. nō hʒ
uocatū eſt nomē meū in oculis veſtris? + nūqd
Ego + ego ſum: ego vidi dicit dñs. Ite ad ſed ergo.
locū meū in ſylo vbi habitauit nomen C
meū a principio: ⁊ videte + q̄ fecerīʒ ei ꝓ- al. nō ge-
pter malitiā populi mei iſrael. Et nūc q: miaſ ego
feciſtis omnia + opa hec dicit dñs: ⁊ locu ſed ſic hʒ
tus ſuʒ ad vos mane ↄ̄ſurgēs ⁊ loquēs: ⁊ ego eniʒ
nō audiſtis: ⁊ vocaui vos ⁊ nō reſpōdiſtis: ſum.
faciā domui huic in qua inuocatū eſt no alſ + qđ.
men meū: ⁊ in q̄ vos habetis fiduciā: ⁊ in al. nō hʒ
loco quē dedi vobis ⁊ patrib⁹ vr̄is: ſicut fe + opera
ci ſylo: ⁊ ꝓjciā vos a facie mea: ſicut ꝓieci ꝓuerb.
oēs fratres vr̄os vniuerſuʒ ſemē effraiʒ. j. ca.
Tu ergo noli orare ꝓ ppſo hoc nec aſſu- Eſa. 65. b
mas ꝓ eis laudē ⁊ orōnē ⁊ non obſiſtas iſra. 14. b
mihi: q: nō exaudiam te. Nōne vides qđ D
iſti faciūt in ciuitatib⁹ iuda: ⁊ in plateis
hieruſalem? Filij colligūt ligna ⁊ patres
ſuccendūt ignes: ⁊ mulieres conſpergūt
adipē: vt faciāt placētas regine celi: ⁊ libēt iſra 44. c.
dijs alienis: ⁊ me ad iracūdiā ꝓuocēt. Nū
qđ me ad iracūdiaʒ ꝓuocant: dicit dñs?
Nōne ſemetipſos in cōfuſionē vult⁹ ſui?
Jdeo hec dicit dñs deus. Ecce furor meus
⁊ indignatio mea ↄ̄flat ſuper locū iſtuʒ:
ſup viros ⁊ ſup iumēta ⁊ ſup lignū regio
nis ⁊ ſup fruges terre: ⁊ ſuccēdet ⁊ non
extinguet. Hec dic dñs exercituū de⁹ iſrl. E
Holocauſtamata vra addite victimis vr̄is ⁊
comedite carnes: q: non ſuʒ locutus cū
patribus vr̄is: ⁊ nō precepi eis in die qua
eduxi vos de terra egypti: de verbo holocau
ſtomatū ⁊ victimaꝝ: ſʒ hoc verbū precepi
eis: dicēs. Audite vocē meam: ⁊ ero vobis
deus: ⁊ vos eritis mihi populus: ⁊ ambu
late in oī via quā mandaui vobis vt bene
ſit vobis. Et nō audierūt nec inclinauerūt
aurem ſuā: ſed abierunt in voluptatibus
⁊ in prauitate cordis ſui mali: factiq; ſūt F
retrorſum ⁊ nō in antea a die q̄ egreſſi ſūt
p̄res eoꝝ de terra egypti vſq; ad diē hanc.
Et miſi ad vos oēs ſeruos meos ꝓphetas ꝑ alſ non
diem cōſurgēs diluculo ⁊ mittēs: ⁊ non hʒ + ſuā
audierunt me nec inclinauerūt aurem
ſuā: ſed indurauerūt ceruiceʒ + ſuā ⁊ pe-

ſus operati ſunt ꝙ̃ patres eoꝝ Et loq̃ris
Infra. 16. c. ad eos oīa verba hec ⁊ nō audiēt te:⁊ voca
bis eos ⁊ nō reſpōdebūt tibi. Et dices ad
eos. hec eſt gens que nō audiuit vocē do-
mini dei ſui: nec recepit diſciplinam. Pe
rijt fides:⁊ ablata eſt de ore eoꝝ. Tonde ca
pillū tuū ⁊ ꝓijce ⁊ ſume indirectū plan-
ctū: q꞉ ꝓiecit dominus ⁊ reliquit genera
tionē furoris ſui: q꞉ fecerūt filij iuda ma-
B lum in oculis meis dicit dominus. Po
Sup̃ eo. ſuerunt offendicula ſua in domo in qua
inuocatū eſt nomē meū vt pollueret eā:
⁊ edificauerūt excelſa tophet: que eſt in val
al's ✠ en- le filij ✠ ennon: vt incenderēt filios ſuos ⁊
nom filias ſuas igni: que nō precepi nec cogita
ui in corde meo. Ideo ecce dies venient di
cit domin⁹:⁊ nō dicet ampli⁹ tophet ⁊ val
lis filij ennon: ſed vallis interfectionis:⁊
ſepelient in tophet eo ꝙ nō ſit loc⁹. Et erit
morticinū populi hui⁹ in cibos volucri-
bus celi ⁊ beſtijs terre:⁊ nō erit q abigat.
Eze. 26. c. Et quieſcere faciā de vrbib⁹ iuda:⁊ de plateis
hieruſalē vocē gaudij ⁊ vocē letitie: vocem
ſponſi ⁊ vocē ſponſe. In deſolatione eniꝫ
erit terra.

¶ Capituli Sūmariū. ¶ Comminatio
his qui reſidui erāt de captiuitate: incre-
patio populi non penitētis: reprehenſio
ſcribarum: vox penitētium: aduentus ho-
ſtiuꝫ:⁊ vlulatus ciuitatis. Cap. viij.

A In illo tēpore ait domin⁹: eijcient oſſa
al's ✠ regū ✠ regis iuda ⁊ oſſa ꝑncipum eius:⁊
oſſa ſacerdotū:⁊ oſſa ꝓphetaruꝫ:⁊ oſſa eo-
ruꝫ qui habitauerūt hieruſaleꝫ de ſepul-
al's ✠ pā- chris ſuis:⁊ ✠ expādēt ea ad ſolē ⁊ lunaꝫ
dent ⁊ omnē militiam celi que dilexerūt:⁊ q-
bus ſeruierūt:⁊ poſt que ambulauerūt:
⁊ que quęſierūt ⁊ adorauerūt. Nō colligē
tur ⁊ nō ſepelient: in ſterquilinium ſup fa-
ciem terre erūt. Et eligēt magis mortem
ꝙ̃ vitam omnes qui reſidui fuerint de co
gnatione hac peſſima in vniuerſis locis
que derelicta ſunt: ad que eieci eos dicit
B dn̄s exercituū. Et dices ad eos. Hec dicit
dn̄s. Nunqd qui cadit nō reſurget:⁊ qui
auerſus ē nō reuertet? Quare ergo auer
ſus eſt pplſ iſte in hieruſalem auerſione
cōtētioſa. Apprehēderūt mēdaciū:⁊ no-
luerunt reuerti. Attendi ⁊ auſcultaui: ne
mo qđ bonum eſt loqtur. Nullus eſt qui
agat penitētiam ſup peccato ſuo dicēs: qđ
C feci. Omnes ꝯuerſi ſunt ad curſum ſuū:
quaſi equ⁹ impetu vadens in ✠ pliū. Mil- al. ✠ ꝓlio
uus in celo cognouit tēpus ſuū: turtur
⁊ hyrūdo ⁊ ciconia cuſtodierūt tēpus ad
uētus ſui populus autē me⁹ nō cognouit
iudiciū domini. Quomodo dicitis ſapiē D
tes nos ſum⁹:⁊ lex domini nobiſcū eſt?
Vere mendaciū operatus eſt ſtilus mēdax
ſcribarū. Cōfuſi ſunt ſapiētes: perterriti ⁊
capti ſunt. Verbū enim domini ꝓiecerūt
⁊ ſapiētia nulla eſt in eis. Propterea da-
bo mulieres eoꝝ exteris: agros eoꝝ here- ſup. 6. c.
dibus. Qui a minimo vſqꝫ ad maximuꝫ Eſa. 56. d
oēs auaritiam ſequunt̄: a ꝓpheta vſqꝫ ad
ſacerdotē cuncti faciūt mēdaciū. Et ſana-
bant cōtritiones filie populi mei ad igno
miniā: dicētes pax: pax: cū nō eſſet pax. Cō
fuſi ſunt: q꞉ abominationē fecerūt: qnimo
ꝯfuſione nō ſunt cōfuſi ⁊ erubeſcere neſcie
runt. Idcirco cadent inter corruētes: in
tēpore viſitationis ſue corruēt dicit dn̄s.
Cōgregans cōgregabo eos: ait domin⁹. Nō
eſt vua in vitib⁹:⁊ nō ſunt ficus in ficul-
nea: foliū defluxit:⁊ dedi eis que ꝑtergreſ-
ſa ſunt. Quare ſedem⁹? Cōuenite ⁊ ingre
diamur ciuitatē munitā ⁊ ſileam⁹ ibi: q꞉
dn̄s deus noſter ſilere nos fecit:⁊ potū de- infra. 14. d
dit nobis aquaꝫ fellis. Peccauim⁹ enim E
dn̄o. Expectauim⁹ pacem:⁊ nō erat bonuꝫ
tempus medele:⁊ ecce formido. A dan au
ditus eſt fremit⁹ equoꝝ eius: a voce hin-
nituū pugnatoꝝ ei⁹ cōmota eſt oīs terra.
Et venerūt ⁊ deuorauerūt terrā ⁊ plenitu
dinē eius: vrbē ⁊ habitatores eius. Quia al's ✠ peſ-
ecce ego mittā vobis ſerpētes regulos q- ſimos
bus nō eſt incātatio:⁊ mordebūt vos: ait
dn̄s. Dolor me⁹ ſuper dolorem: in me cor
meū merens. Ecce vox clamoris filie popu F
li mei de terra lōginqua. Nūqd dn̄s non
eſt in ſyon: aut rex ei⁹ nō eſt in ea? Quare
ergo me ad iracūdiā cōcitauerūt in ſcul-
ptibilib⁹ ſuis:⁊ in vanitatib⁹ alienis. Trā
ſijt meſſis: finita eſt eſtas:⁊ nos ſaluati nō
ſumus. Sup cōtritione filie populi mei
cōtritus ſum ⁊ ꝯtriſtat⁹: ſtupor obtinuit
me. Nūqd reſina nō eſt in galaad: aut me
dicus nō eſt ibi? Quare igit̄ nō eſt obdu-
cta cicatrix filie populi mei?

¶ Cap. Sū. ¶ Planctus ⁊ lachryme ꝓphe
te ꝓ ppl'o ſuo: exeundū eſt ad ſolitudinē
ꝓpter hominū malitiā lamētādū: q꞉ a pa
ſtorib⁹ ad plebē deſertio iniqtas ⁊ vindi-
cta: nō gloriādum niſi in domino: ꝙ cir-

circũcisió carnis nihil valet. Cap.ix.

A Quis dabit capiti meo aquam: ⁊ ocu
lis meis fonté lachrymaꝝ? Et plo-
rabo die ac nocte interfectos filie populi
mei. Quis dabit me in solitudie + diuer- [al's + diuersoꝝ]
soꝝ viatoꝝ? Et derelinquã ppl'm meũ ⁊
recedã ab eis: q2 oés adulteri sunt ⁊ cetus
puaricatoꝝ: ⁊ extéderũt linguã suã quasi
arcũ mẽdacij ⁊ nõ veritatis. Cõfortati sũt
in terra: q2 de malo ad malũ egressi sunt:
B ⁊ me nõ cognouerũt: dicit dñs. Unusqs-
qꝫ se a ꝓximo suo custodiat: ⁊ in oi fra-
tre suo nõ habeat fiduciã: q2 ois frater sup
plãtans supplãtabit: ⁊ ois amic⁹ fraudu-
lenter incedet: ⁊ vir fratré suũ deridebit: ⁊
veritaté nõ loquent. Docuerũt.n. linguã
suã loq mẽdaciũ: vt inique agerét labora-
uerunt. Habitatio tua in medio doli: in
dolo renuerũt scire me dicit dñs. Propte
rea hec dicit dñs exercituũ. Ecce ego cõfla-
bo ⁊ ꝓbabo eos. Quid.n. aliud faciã a facie
filie populi mei. Sagitta vulnerãs lingua
C eoꝝ: dolũ locuta est. In ore suo pacé cum [Ps.27.]
amico suo loqtur: ⁊ occulte ponit ei insi- [sup. 5.c.]
dias. Nũqd sup his nõ visitabo dicit dñs:
aut in géte huiuscemodi non vlciscet aia
mea? Sup mõtes assumã fletũ ac lamen-
tũ: ⁊ sup speciosa deserti plãctũ: qm incésa
sunt eo q nõ sit vir pertrãsiés: ⁊ nõ audie
D runt vocem possidétis. A volucre celi vsqꝫ
ad pecora trãsmigrauerũt ⁊ recesserũt. Et
dabo hierusalem in aceruos arene: ⁊ cubi
lia dracenũ: ⁊ ciuitates iuda dabo in deso
[Oste.14.d] lationé eo q nõ sit habitator. Quis est vir
sapiés q intelligat hoc: ⁊ ad quẽ verbum
oris dñi fiat vt annũciet istud quare perie
rit terra ⁊ exusta sit q̃si desertũ: eo q nõ sit
qui pertrãseat? Et dixit dñs. Quia dereliq
runt legé meam quã dedi eis: ⁊ nõ audie-
runt vocé meã: ⁊ nõ ambulauerũt in ea: ⁊
[al's + q̃s] abierũt post prauitatem cordis sui: ⁊ post
baalim + qđ didicerũt a patrib⁹ suis: id-
E circo hec dicit dñs exercituũ de⁹ israel. Ec-
[Ifra.14.c.] ce ego cibabo populũ istũ absynthio: ⁊ po
tũ dabo eis aquã fellis: ⁊ dispergã eos in
gentib⁹ quas nõ nouerũt ipsi ⁊ patres eo
rũ: ⁊ mittã post eos gladiũ donec ɔsumã-
tur. Hec dicit dñs exercituũ. Cõtéplami-
ni ⁊ vocate lamétatrices vt veniãt: ⁊ ad eas
que sapiétes sunt mittite ⁊ ꝓperét: ⁊ festi
nent ⁊ assumãt sup nos lamétũ. Deducãt
oculi nri lachrymas: ⁊ palpebre nostre de-
fluãt aqs: q2 vox lamẽtatiõis audita est de
syon. Quõ vastati sum⁹: ⁊ ɔfusi vehemen- F
ter: q2 dereliqm⁹ terrã: qm + deiecta sunt [al's + deserta]
tabernacula nra. Audite ergo mulieres
verbũ dñi ⁊ assumãt aures vre sermoné
oris ei⁹: ⁊ docete filias vraꝝ lamẽtũ: ⁊ vna
queqꝫ ꝓximã suã plãctũ: q2 ascédit mors
p fenestras vras: ingressa est domos vras
disperdere puulos deforis: iuuenes de pla-
teis. Loq̃re. Hec dicit dñs. Et cadet morti-
cinũ hois q̃si sterc⁹ sup facieȝ + regionis: ⁊ [al's + terre]
q̃si fenũ post tergũ metétis: ⁊ nõ é q colli
gat. Hec dicit dñs. Nõ glief sapiés in sapia [j. cor.j.g.]
sua: ⁊ nõ glorief fortis in fortitudine sua: [2. corith.]
⁊ nõ glorief diues in diuitijs suis: sꝫ in G [jo.d.]
glorief q gloriaf: scire ⁊ nosse me: q2 ego
sũ dñs q facio miãȝ ⁊ iudiciũ ⁊ iustitiaȝ
in terra. Hec.n. placét mihi: ait dñs. Ecce
dies veniét dicit dñs: ⁊ visitabo sup omné
qui + incircũcisũ hꝫ ꝓpuciũ: sup egyptũ [al. + circũcisũ]
⁊ sup iudã ⁊ sup edom: ⁊ sup filios ãmon
⁊ sup moab: ⁊ sup oés q attonsi sũt in co-
mã habitantes in deserto: q2 omnes gen-
tes habét preputium: omnis autem dom⁹
israel incircũcisi sunt corde.

¶ Cap. X. ¶ Monet ppl's ne timeat ce-
li constellationem: increpatio idolatrie:
plãctus hierusalé super plaga sua: ⁊ q nõ
sit in homine via eius. Cap.x.

A Udite verbũ qđ locut⁹ est dñs super A
vos dom⁹ israel. Hec dicit dñs. Iuxta
vias gétium nolite discere: ⁊ a signis celi
nolite metuere q̃ timét gétes: q2 leges po
puloꝝ vane sunt. Q2 lignũ de saltu pcidit
opus man⁹ artificis in ascia. Argéto ⁊ au
ro decorauit illud: clauis ⁊ malleis cõpe-
git vt nõ dissoluat. In similitudiné palme [al's + tollunt]
fabricate sunt: ⁊ nõ loquent: portata + tol-
lent: q2 incedere nõ valét. Nolite ergo ti-
mere ea: q2 nec male possunt facere nec be-
ne. Nõ est similis tui dñe: magn⁹ es tu: ⁊ [apo.15.b.]
magnũ nomé tuũ in fortitudine. Quis [al. + sapientes ⁊ fatui]
nõ timebit te o rex gétiũ? Tuũ est.n. de-
cus. Inter cũctos + sapiétes gétium: ⁊ in
vniuersis regnis eoꝝ nullus est silis tui. B
Pariter insipientes ⁊ fatui ꝓbabunt: do- [al's + argéto]
ctrina vanitatis eoꝝ lignũ est. Argétum
inuolutũ de tharsis affert: ⁊ aurum de + [Al's + ophaꝫ]
ophir op⁹ artificis ⁊ man⁹ erarij: hyacin
thus ⁊ purpura indumétũ eoꝝ. Op⁹ arti [al's + Rerex]
ficũ vniuersa hec: dñs aũt de⁹ + verus est.
Ipse de⁹ viués ⁊ rex sempitern⁹. Ab idigna

ſtione eiꝰ cõmouebit terra:⁊ non ſuſtine-
būt gentes cõminationē eiꝰ. Sic ergo di
cetis eis. Dij q celos ⁊ terrā nõ fecerūt pe-
reant de terra:⁊ de his que ſub celo ſunt.
Eſa.51.b. Qui facit terrā in fortitudine ſua:prepa-
rat orbē in ſapiētia ſua:⁊ prudētia ſua ex-
tendit celos:ad vocē ſuam dat multitudi
nē aquarū in celo:⁊ eleuat nebulas ab ex-
C tremitatibꝰ terre. Fulgura in pluuiā fa-
Pſ.134. cit:⁊ educit vētū de theſauris ſuis. Stul-
tus factꝰ eſt omnis hō a ſciētia ſua:confu-
ſus eſt artifex omnis in ſculptili:qm̄ fal-
ſum eſt qd̄ cõflauit:⁊ non eſt ſpūs in eis.
Vana ſunt ⁊ opꝰ riſu dignū. In tēpore vi-
ſitatiõis ſue peribūt. Nõ eſt his ſimilis pars
Jacob. Qui.n.formauit omnia:ipſe eſt:⁊
iſrael virga hereditatis eiꝰ dñs exercituū
nomē illi. Cõgrega de terra cõfuſionē tuā
qui habitas in obſidione:qꝛ hec dicit do-
minꝰ. Ecce ego lõge ꝓijciam habitatores
al. nõ hꝫ terre in hac vice:⁊ tribulabo eos: ita vt +
+ non nõ inueniant. Ve mihi ſuper cõtritione
mea:peſſima plaga mea. Ego autem dixi.
Plane hec infirmitas mea eſt:⁊ portabo il
lā. Tabernaculū meū vaſtatū eſt:oēs fu-
D niculi mei dirupti ſunt. Filij mei exierūt
a me:⁊ nõ ſubſiſtūt. Nõ eſt q extēdat vltra
tentoriū meū:⁊ erigat pelles meas:qꝛ ſtul
te egerūt paſtores:⁊ dñm nõ queſierūt:ꝓ
pterea nõ intellexerūt:⁊ omnis grex eorū
diſperſus eſt. Vox auditionis ecce venit ⁊
commotio magna de terra aquilonis:vt po
nat ciuitates iuda ſolitudinē ⁊ habitacu
la draconū. Scio dñe:qꝛ non eſt hominis
via eius:nec viri eſt vt ambulet ⁊ dirigat
greſſus ſuos. Corripe me dñe: verūtamen
in iudicio ⁊ nõ in furore tuo:ne forte ad
Pſ.78. nihilū redigas me. Effunde indignatio-
nē tuam ſuper gentes que non cognoue-
rūt te:⁊ ſuper prouincias que nomē tuū
non inuocauerūt:qꝛ comederunt Jacob
⁊ deuorauerūt eū ⁊ conſumpſerūt illū:
⁊ decus eius diſſipauerūt.

¶ Cap.xi. ¶ De maledictiõe eiꝰ qui nõ
audit verbū domini:de colligatione ma-
lorū:de pena pacti initi:deum orando pro
eis:qꝛ impius non ſanctificatur in ſacri-
ficijs ſuis:de oliua pulchra ſe crucifigen-
A dū predixit dominꝰ. Cap.xj.

al. + te- Verbum qd̄ factū eſt a dño ad hiere-
ſtamēti miā:dicēs. Audite verba + pacti hu
ius:⁊ loquimini ad viros iuda ⁊ ad habita
tores hieruſalē:⁊ dices ad eos. Hec dicit
dñs deꝰ iſrael. Maledictꝰ vir q non audie
rit verba pacti huiꝰ:qd̄ precepi patribꝰ ve-
ſtris in die qua eduxi + eos de terra egy- al. + vos
pti:de fornace ferrea dicēs. Audite vocem
meā:⁊ facite omnia que precepi vobis:⁊
eritis mihi in pplm̄:⁊ ego ero vobis in
deū:vt ſuſcitem iuramētū quod iuraui
patribꝰ veſtris daturū me eis terrā fluē-
tem lacte ⁊ melle ſicut eſt dies hec. Et rñ-
di:⁊ dixi. Amen dñe. Et dixit dñs ad me. B
Vociferare omnia verba hec in ciuitatibꝰ
iuda:⁊ foris hieruſalē:dicēs. Audite ver-
ba pacti huiꝰ ⁊ facite illa:qꝛ cõteſtans cõte
ſtatus ſum patres veſtros in die qua edu
xi + eos de terra egypti vſqꝫ ad diē hanc. al. + vos
Mane cõſurgēs cõteſtatꝰ ſum:⁊ dixi: Au-
dite vocē meā:⁊ nõ audierūt nec inclina-
uerūt aurē ſuam:ſed abierunt vnuſquiſqꝫ
in prauitate cordis ſui mali. Et induxi ſu
per eos omnia verba pacti huiꝰ:qd̄ prece
pi vt facerēt ⁊ nõ fecerūt. Et dixit dñs ad
me. Inuēta eſt cõiuratio in viris iuda ⁊
in habitatoribus hieruſalē. Reuerſi ſunt
ad iniquitates patrū ſuorū priores:q nolue
runt audire verba mea. Et hi ergo abie-
runt poſt deos alienos:vt ſeruirēt eis. Ir
ritū fecerūt domꝰ iſrael ⁊ domus iuda pa
ctū meū:qd̄ pepigi cū patribꝰ eorū. Quā-
obrē hec dicit dñs. Ecce ego inducā ſuper
eos mala:de qbus exire non poterūt:⁊ cla
mabunt ad me ⁊ nõ exaudiā eos. Et ibūt C
ciuitates iuda ⁊ habitatores hieruſalem Sup.2.f.
⁊ clamabūt ad eos qbus libant:⁊ nõ ſal-
uabūt eos in tēpore afflictionis eorū. Se-
cundū numerū enim ciuitatū tuarū erāt
dij tui iuda:⁊ ſm̄ numerū viarū tuarum
hieruſalem poſuiſti aras cõfuſionis:aras
ad libādū baalim. Tu ergo noli orare ꝓ
populo hoc:⁊ ne aſſumas pro eis laudem
⁊ orationē:qꝛ nõ exaudiā in tempore cla-
moris eorū ad me:in tpe afflictionis eo- de ꝯſe.di.
rū. Quid eſt qd̄ dilectus meus in domo 2.c.q ſce-
mea fecit ſcelera multa? Nūqd carnes ſan lerate.
cte auferēt a te malitias tuas in qbꝰ glo-
riata es? Oliuā vberē pulchrā: fructiferā
ſpecioſam vocauit dñs nomē tuū. Ad vo- al. + vi-
cem loquele grādis exarſit ignis in + ea: nea
⁊ cõbuſta ſunt frutecta eiꝰ. Et dominꝰ exer
cituū q plātauit te:locutꝰ eſt ſup te malū:
ꝓ malis domꝰ iſrael ⁊ domꝰ iuda que fece al. + baali
rūt ſibi ad irritādū me:libātes + baalim.

Tu aũt dñe demõſtraſti mihi:⁊ cognoui
tu oſtẽdiſti mihi ſtudia eoꝝ. Et ego quaſi
D agn⁹ mãſuet⁹ q portaĩ ad victimã. Et non
cognoui q̄ cogitauerunt ſup me cõſilia:
dicẽtes. Mittam⁹ lignu; in panẽ eius:⁊
eradam⁹ eũ de terra viuẽtiu;:⁊ nomẽ ei⁹
nõ memoreĩ amplius. Tu aũt dñe ſaba-
oth qui iudicas iuſte:⁊ pbas renes ⁊ cor
da: videã vltionẽ tuam ex eis. Tibi enim
reuelaui cauſa; meã. Propterea hec dicit
Iſa. 20.c. dñs ad viros anatoth: qui q̄runt animã
tuã:⁊ dicũt. Nõ pphetabis in noĩe dñi:⁊
nõ morieris in manib⁹ noſtris. Propte-
rea hec dicit dñs exercituu;. Ecce ego viſi-
tabo ſup eos. Iuuenes moriẽt in gladio
filij eoꝝ:⁊ filie eoru; morientur in fame:
⁊ reliquie non erunt ex eis. Inducam.n.
malum ſuper viros anatoth: annum vi-
ſitationis eorum.

¶ Cap. Sũ. ¶ Diſputatur cum domino contra murmuratores: de flore maloru; qui ſignantur: colligatio captiuitatis hieruſalem: reprobatio ſynagoge: paſtorum cõdemnatio: de conuerſio ad dominu;:⁊ volentib⁹ reuerti. Cap. xij.

A IUſtus qdem tu es domine ſi diſpu-
tem tecũ: verũtamẽ iuſta + loquar ad
al's + iudicia te. Quare via impioꝝ pſperatur: bene eſt
Job. 21.a omnib⁹ q p̄uaricantur ⁊ inique agũt?
Abac. j.a. Plantaſti eos ⁊ radicẽ miſerũt: pficiunt
⁊ faciũt fructũ? Prope es tu ori eorum:⁊
longe a renib⁹ eoꝝ. Et tu dñe noſti me: vi
diſti me:⁊ pbaſti cor meũ tecũ. Congre-
ga eos quaſi gregẽ ad victimã:⁊ ſanctifi-
ca eos in die occiſionis. Uſq; quo luge-
bit terra:⁊ herba omnis regionis ſiccabi
B tur ppter maliciã habitãtiũ in ea? Con
al's + volucres ſumptũ eſt animal ⁊ + volucre: quoniam
dixerũt nõ videbit nouiſſima noſtra. Si
al. + pedibus cũ + peditib⁹ currẽs laboraſti: quõ cõten-
dere poteris cũ equis? Cũ aũt in terra pa
al. + ſecura cis + ſecurus + fueris: qd facies in ſupbia
iordanis? Nam ⁊ fratres tui ⁊ domus pa
al's h; + cõfiſa tris tui: etiã ipſi pugnauerũt aduerſum
te:⁊ clamauerũt poſt te plena voce. Ne cre-
al's h; + non das eis cũ locuti fuerint tibi bona. Reliq
domũ meam: dimiſi hereditatem meam.
al's + manu Dedi dilectam animã meã in + manus
inimicoꝝ eius: facta eſt mihi hereditas
C mea quaſi leo in ſilua. Dedit cõtra me vo-
al's + ſpelunca cem: ideo odiui eam. Nũquid auis diſco
lor hereditas mea mihi? Nunquid auis
tincta per totum? Uenite congregamini
oẽs beſtie terre: pperate ad deuorandum.
Paſtores multi demoliti ſunt vineã me
am cõculcauerũt partẽ meam. Dederunt
portionẽ mea; deſiderabilẽ in deſertũ ſo-
litudinis: poſuerũt eam in diſſipationẽ:⁊
luxitq; ſuper me. Deſolatione deſolata eſt
omnis terra: q2 nullus eſt q recogitet cor
de. Sup omnes vias deſerti venerũt oẽs
vaſtatores terre: q2 gladius domini deuo-
rabit ab extremo terre vſq; ad extremu;
eius. Non eſt pax vniuerſe carni. Semi-
nauerũt triticũ:⁊ ſpinas meſſuerũt: here
ditatẽ acceperũt:⁊ nõ eis pderit. Confun
demini a fructib⁹ veſtris ppter iram furo
ris dñi. Hec dicit dñs aduerſum omnes D
vicinos meos peſſimos: qui tangũt here-
ditatẽ quã diſtribui populo meo iſrael.
Ecce ego euellam eos de terra ſua:⁊ domũ
iuda euellã de medio eoꝝ. Et cũ euulſero
eos cõuertar ⁊ miſerebor eorũ:⁊ reduca;
eos: virũ ad hereditatẽ ſuã:⁊ virũ in ter-
ram ſuã. Et erit ſi eruditi didicerint vias
populi mei vt iurẽt in nomine meo: vi-
uit dñs: ſicut docuerũt populũ meũ iura
re in baal: edificabũtur in medio populĩ
mei. Qđ ſi nõ audierint: euellã gẽtẽ illa;
euulſione ⁊ perditione: ait dominus.

¶ Ca. Sũ. ¶ De ſignificatione lumboꝝ putrida: de lagũcula ⁊ de ebrietate maloꝝ: de montibus tenebroſis: de tranſlatione iude ppter iniquitates plurimas:⁊ impenitẽtia populi. Cap. xiij.

HEc dicit dñs ad me. Uade ⁊ poſſide A
tibi lumbare lineum:⁊ pones illud
ſuper lumbos tuos:⁊ in aquam non inf-
res illud. Et poſſedi lumbare iuxta verbũ
dñi:⁊ poſui circa lumbos meos. Et factus
eſt ſermo domini ad me ſecundo dicens.
Tolle lumbare qđ poſſediſti: quod eſt cir
ca lumbos tuos:⁊ ſurgens vade ad eufra-
ten:⁊ abſconde ibi illud in foramine pe-
tre. Et abij ⁊ abſcondi illud in eufraten:
ſicut preceperat mihi domin⁹. Et factum
eſt poſt dies plurimos: dixit domin⁹ ad
me. Surge ⁊ vade ad eufraten:⁊ tolle in-
de lumbare quod precepi tibi: vt abſcon-
deres illud ibi. Et abij ad eufraten ⁊ fodi
⁊ tuli lũbare de loco vbi abſcõderam illđ.
Et ecce computruerat lumbare ita vt nul B
li vſui aptum eſſet. Et factum eſt verbum
domini ad me dicens. Hec dicit domin⁹.

Sic putreſcere faciam ſuperbiam iuda et
ſuperbiam hieruſalem multam: populum
iſtum peſſimum qui nolūt audire verba
mea: ⁊ ambulant in prauitate cordis ſui:
abierūtq; poſt deos alienos vt ſeruirēt eis
vt adorarent eos. Et erunt ſicut lumbare
iſtud: quod nulli vſui aptum eſt. Sicut.n.
adheret lumbare ad lumbos viri: ſic agglū
tinaui mihi omnē domū iſrael: ⁊ omnem
domū iuda dicit dñs vt eſſent mihi in po
pulū ⁊ i nomē: ⁊ i laudē: ⁊ in gl'iam: ⁊ non
audierūt. Dices ergo ad eos ſermonē iſtū.
Hec dicit dñs deus iſrael. Omnis lagūcu-
la implebit vino. Et dicēt ad te. Nunquid
ignoramus: q omnis implebit vino? Et
dices ad eos. Hec dicit dñs. Ecce ego imple
bo omnes habitatores terre hui⁹: ⁊ reges
q ſedent de ſtirpe dauid ſup thronum eius
⁊ ſacerdotes ⁊ prophetas: ⁊ oēs habitato-
res hieruſalē ebrietate: ⁊ diſpergā eos vi-
rū a fratre ſuo: ⁊ patres ⁊ filios pariter: ait
C dominus. Non parcā ⁊ nō concedam: ne-
q; miſerebor: vt nō diſpgam eos. Audite ⁊
auribus pcipite nolite eleuari: quia dñs
locutus eſt. Date domino deo veſtro gl'iam
anteq; cōtenebreſcat: ⁊ anteq; offendant pe
des veſtri ad mōtes caliginoſos. Expectabi
tis lucē: ⁊ ponet eā in vmbram mortis ⁊ in
caliginē. Q ſi hoc nō audieritis in abſcon
Infra.31.a. dito: plorabit aīa mea a facie ſupbie. Plo-
Tren.1.a rās plorabit ⁊ + deducet oculus me⁹ lachry
alr. + edu mas: q captus eſt grex domini. Dic regi ⁊
cet. dominatrici. Humiliamini ſedete i terra:
quoniā deſcēdet de capite veſtro corōa glo-
rie vře. Ciuitates auſtri clauſe ſūt: ⁊ nō eſt
al. + trāſ q aperiat. + Trāſlata eſt omnis + iuda trāſ
latus migratiōe pfecta. Leuate oculos veſtros et
alr. + iu- videte: q + venitis ab aquilone. Ubi eſt grex
dea q datus eſt tibi pecus inclytū tuū? Quid
alr. + ve- dices cū viſitauerit te? Tu.n. docuiſti eos
niunt aduerſum te: ⁊ erudiſti in caput tuū. Nun
B quid nō dolores + apprehendēt te qſi mu
alr. + app lierē parturiētem? Q ſi dixeris in corde
hēderūt. tuo: qre venerūt mihi hec? Propter mul
Infra.30.c. titudinē iniqtatis tue reuelata ſunt vere-
cūdiora tua: pollute ſunt plāte tue. Si mu
tare pōt ethyops pellem ſuam aut pardus
varietates ſuas: ⁊ vos poteritis bñfacere cū
didiceritis malum. Et diſſeminabo eos qſi
ſtipulam q vento raptatur in deſerto. Hec
ſors tua parſq; mēſure tue a me dicit do-
minus: q oblita es mei ⁊ cōfiſa es i mēda
cio. Unde ⁊ ego nudaui femora tua cōtra faci
em tuā: ⁊ apparuit ignominia tua adulte
ria tua ⁊ hinnit⁹ tuus: ſcelus fornicatiōis
tue. Sup colles i agro vidi abominatiōes
tuas. Ue tibi hieruſalem. Non mundabe-
ris poſt me. Uſq; quo adhuc?

¶ Capituli Summarium. ¶ De inopia
pluuie: vox penitētium: obſtinatis nō pro
ſunt ieiunia pces nec victime: de pſeudo
prophetis: de lugēdo propter contritionē
populi: interrogatur dominus: de proie-
ctione populi iude. Cap. xiiij.

Quod factum eſt verbum domini ad A
hieremiam de ſermonibus ſiccita-
tis. Luxit iudea ⁊ porte eius corruerunt ⁊
obſcurate ſunt in terra: ⁊ clamor hieruſa-
lem aſcendit. Maiores miſerunt mino-
res ſuos ad aquam: venerūt ad hauriēdū.
Non inuenerūt aquam: reportauerūt vaſa
ſua vacua. Cōfuſi ſūt ⁊ afflicti: ⁊ operuerūt
capita ſua propter vaſtitatē terre: quia nō
venit pluuia i terrā. Cōfuſi ſunt agricole:
operuerūt capita ſua. Nā ⁊ cerua in agro pe
perit ⁊ reliquit: q non erat herba. Et ona-
gri ſteterūt in rupibus: traxerūt ventū qſi
dracones: defecerūt oculi eorū q non erat
herba. Si iniqtates noſtre reſpōderint no
bis dñe fac propter nomē tuum: quoniam
multe ſūt auerſiones nře. Tibi peccauim⁹ B
expectatio iſrael: ſaluator noſter in tpe tri-
bulationis. Quare colon⁹ futur⁹ es in ter-
ra: ⁊ qſi viator declinans ad manendum?
Quare futur⁹ es velut vir vagus ⁊ + fortis: alr. + fo-
q non pōt ſaluare? Tu aūt in nobis es do rens
mine: ⁊ nomē tuū inuocatum eſt ſup nos: alr. + fo-
ne derelinquas nos. Hec dicit dñs populo rensis
huic qui dilexit mouere pedes ſuos ⁊ non
quieuit: ⁊ domino nō placuit. Nūc recor-
dabitur iniqtatum eorū: ⁊ viſitauit pecca
ta eorū. Et dixit dominus ad me. Noli ora- ſup.7.a
re pro pplo iſto in bonum. Cum ieiunaue ō pe.el.j.
rint nō exaudiam preces eorum: ⁊ ſi obtule ca.predi
rint holocauſtomata ⁊ victimas nō ſuſcipi xerat
am ea: quoniā gladio ⁊ fame ⁊ peſte ego cō- ſup.1.b
ſumā eos. Et dixi. A.a.a. domine de⁹. Pro- C
phete dicūt eis. Non videbitis gladium: ⁊
fames nō erit in vobis: ſed pacē veram da-
bit vobis in loco iſto. Et dixit dñs ad me.
Falſo prophete vaticinantur in noīe meo. Infra.23.c.
Non miſi eos ⁊ nō pcepi eis: neq; locutus ⁊.27.ca.
ſum ad eos. Uiſionem mēdacē ⁊ diuina- 26.b.
tionē fraudulētam ⁊ ſeductionem cordis

qui pphetãt vobis. Idcirco hec dicit domi-
nus de prophetis q̃ prophetãt i noĩe meo
quos ego nõ miſi: dicẽtes: gladi⁹ ⁊ fames
nõ erit in terra hac. In gladio ⁊ fame ↄſu-
mẽtur prophete illi: ⁊ populi q̃bus prophe
tant erũt proiecti in vijs hieruſalẽ pre fa-
me ⁊ gladio: ⁊ non erit q̃ ſepeliat eos: ipſi ⁊
vxores eorum: filij ⁊ filie eorũ: ⁊ effundam
ſup eos malum ſuum. Et dices ad eos ver
Treñ.1.f bũ iſtud. Deducant oculi mei lachrymaʒ
per noctẽ ⁊ diẽ ⁊ nõ taceant: quoniaʒ con-
tritione magna cõtrita eſt virgo filia ppli
D mei: plaga peſſima vehemẽter. Si egreſſus
fuero ad agros: ecce occiſi gladio. Et ſi in-
troiero in ciuitatem ecce attenuati fame.
Propheta quoq; ⁊ ſacerdos abierunt i ter
ram quã ignorabant. Nunquid proijciẽs
abiecisti iudam aut ſyon abominata ẽ ani
ma tua? Quare ergo percuſſiſti nos ita vt
nulla ſit ſanitas? Expectauimus pacem et
nõ eſt bonũ: ⁊ tẽpus curationis: ⁊ ecce tur
ſup.8.ca. batio. Cognouimus dñe impietates no-
ſtras: iniq̃tates patrũ noſtrorũ: q: peccaui-
mus tibi. Ne des nos in opprobrium pro
pter nomẽ tuum: neq; facias nobis cõtu
meliam. Solij glie tue recordare: ne irri
tũ facias fedus tuũ nobiſcũ. Nunq̃d ſunt
in ſculptilibus gẽtium q̃ pluant: aut celi
poſſunt dare imbres niſi tu volueris? Nõ
ne tu es dominus deus noſter, quẽ expecta
uimus? Tu enim feciſti omnia hec.

¶ Ca. xv. ¶ Dicit dominus ſe non flecti
precibus pphetarũ ſcʒ ⁊ moyſi ⁊ ſamuelis et
emittit eos ad q̃ttuor plagas ſcʒ mortis:
gladij: fame ⁊ captiuitatis: de paſſiõe dñi
pdicat: de vltione dñi in iudeos: deſtrẽ voc
dominĩ adpredicatorem. Cap. xv.

A

ET dixit dominus ad me. Si ſtete-
rint Moyſes ⁊ Samuel coram me:
non eſt anima mea ad populum iſtum.
Eijce illos a facie mea: ⁊ egrediantur. Q; ſi
zach.11.d dixerint ad te: quo egrediemur: dices ad
eos. hec dicit dominus. Qui ad mortẽ: ad
mortem: ⁊ qui ad gladium ad gladium:
⁊ q̃ ad famẽ ad famẽ: ⁊ q̃ ad captiuitatẽ ad
captiuitatẽ. Et viſitabo ſup eos q̃ttuor ſpeci
es: dicit dominus. Gladiuʒ ad occiſioneʒ:
⁊ canes ad lacerãdũ: ⁊ volatilia celi ⁊ beſti-
as terre ad deuorandum ⁊ diſſipanduʒ: ⁊
dabo eis i ſtrorẽ vniuerſis regnis terre, p
pter manaſſen filiũ ezechie regis iude ſup
omnibus q̃ fecit in hieruſalẽ. Quis enim

miſerebitur tui hieruſalẽ? Aut q̃s cõtri-
ſtabitur pro te? Aut q̃s ibit ad rogandũ p
pace tua? Tu reliq̃ſti me: dicit domin⁹: re B
troꝛſuʒ abiſti. Et extẽdam manũ meaʒ ſu ſup.6.c
per te: ⁊ interficiam te. Laboraui + rogãs. Et al's + rogatus
diſpgaʒ eos ventilabro in portis terre. In-
terfeci ⁊ + diſperdidi pplm meuʒ: ⁊ tamẽ al's + perdidi
a vijs ſuis nõ ſũt reuerſi. Multiplicate ſũt
mihi viduc ei⁹ ſup arenã maris. Induxi
eis ſuper matrẽ adoleſcẽtis vaſtatorẽ me-
ridie: miſi ſup ciuitates repẽte terrorẽ. In
firmata eſt q̃ peperit ſeptem: defecit anima
eius. Occidit ei ſol cũ adhuc eſſet dies cõ-
fuſa ẽ ⁊ erubuit. Et reſiduos ei⁹ in gladiuʒ
dabo in conſpectu inimicorũ + eorũ: ait do al. + eius
minus. Ue mihi mr̃ mea. Quare genuiſti C
me virũ rixe: virum diſcordie, i vniuerſa
terra. Nõ feneraui: nec feneraui mihi q̃ſ-
q̃. Omnes maledicunt mihi; dicit dñs.
Si non reliq̃ tue in bonuʒ ſi non + occur al's + occurrit
rit tibi in tẽpore afflictionis ⁊ i tẽpore tri-
bulationis + aduerſuʒ inimicuʒ. Nunq̃d al. + ⁊ anguſtie
federabit ferrũ ferro ab aq̃lone ⁊ es? Di-
uitias tuas ⁊ theſauros tuos i direptioneʒ
dabo gratis in omnibus peccatis tuis: ⁊ i
oĩbus terminis tuis. Et adducã inimicos
tuos de terra quam neſcis: q: ignis ſuccen
ſus ẽ in furore meo ⁊ ſup vos ardebit. Tu deu.32.c.
ſcis dñe recordare mei ⁊ viſita me: ⁊ + tue al. + erue
re me ab his q̃ perſequunt̃ me. Noli i pa-
tiẽtia tua ſuſcipe me. Scito quoniã ſuſti- al's + ...
nui + pro te opprobriũ. Inuẽti ſũt ſermo D
nes tui ⁊ comedi eos: ⁊ factũ eſt mihi ver-
bum tuũ in gaudiũ ⁊ in leticiam cordis
mei: quoniã inuocatũ eſt nomẽ tuuʒ ſu-
per me: domine deus exercituũ. Nõ ſedi i al's + cõſi
+ cõcilio ludẽtium: ⁊ glorıatus ſuʒ a facie lio
manus tue. Solus ſedebã: quoniã + ama 13.q.3.ca.
ritudine repleſti me. Quare fact⁹ eſt dolor q̃ñ ergo
meus ppetuus: ⁊ plaga mea deſpabilis re al + cõmu
nuit curari? Facta eſt mihi q̃ſi mẽdaciuʒ tatione.
aquarũ infidelium. Propter hoc hec dicit
dñs. Si + conuerteris conuertaʒ te ⁊ an- al + quę
te faciẽ meã ſtabis: ⁊ ſi ſeparaueris pcio- reris pre-
ſum a vili quaſi os meũ eris. Conuertent̃ tioſis
ipſi a te: ⁊ tu nõ cõuerteris ad eos. Et dabo ſm hebr
te populo huic in murũ ereuʒ fortẽ: ⁊ bella os
bunt aduerſũ te: ⁊ non pualebũt q: ego te ſup. 1. b.
cũ ſum vt ſaluẽ te: ⁊ eruã te dicit domin⁹.
Et liberabo te de manu peſſimorũ: ⁊ redimã
te de manu fortium.

¶ Capituli xvi. ¶ De futura calamitate

iudeorum: de populo chriſtiano venturo
ex gentibus. Cap. xvj.
Et factum eſt verbum domini ad me
A dicens. Non accipies vxorem: ⁊ non
erunt tibi filij ⁊ filie in loco iſto. Quia hec
dicit dominus ſuper filios ⁊ filias qui ge-
nerantur in loco iſto: ⁊ ſuper matres eo-
rum qui genuerũt eos: et ſuper patres eo
rum de quoꝝ ſtirpe ſunt nati in terra hac.
Mortibus egrotationum morient̃: non
plangentur ⁊ non ſepelientur: in ſterqui
linium ſuper faciem terre erũt. Et gladio
al' + erũt cadauera et fame conſumentur: et + erit cadauer
eorum in eſcam volatilibus celi et beſtijs
terre. Hec dicit dominus. Ne ingrediaris
domum conuiuij: neq; vadas ad plan-
gendum neq; conſoleris eos: q2 abſtuli
pacem meam a populo iſto dicit domi-
B nus miſericordiam et miſerationes. Et
morient̃ grandes ⁊ parui in terra iſta: nõ
ſepelient̃ neq; plangent̃: ⁊ nõ ſe incident:
neq; caluitiũ fiet pro eis. Et nõ frangẽt i
ter eos lugẽti panem ad cõſolandũ ſuper
mortuo: ⁊ nõ dabũt eis potũ calicis ad cõ
ſolandũ ſuper patre ſuo ⁊ matre. Et domũ
conuiuij nõ ingrediaris vt ſedeas cũ eis
⁊ comedas ⁊ bibas: q2 hec dicit dominꝰ
exercituũ deꝰ iſrael. Ecce ego auferam de
loco iſto i oculis veſtris ⁊ i diebꝰ veſtris
vocem gaudij ⁊ vocem leticie: vocem ſponſi
⁊ vocem ſponſe. Et cũ annũciaueris ppl'o
huic omnia verba hec: ⁊ dixerint tibi: q̃re
locutꝰ eſt dominꝰ ſuper nos omne malũ
Sup. 5. c. grãde iſtud: q̃ iniq̃tas noſtra aut qđ pec-
catũ noſtrũ qđ peccauimꝰ domino deo no
ſtro? dices ad eos. Quia dereliq̃rũt me
C patres veſtri: ait dominꝰ: ⁊ abierũt poſt
deos alienos: ⁊ ſeruierũt eis: ⁊ adorauerũt
23. q. 4. c. eos: ⁊ me dereliq̃rũt ⁊ legem meam nõ cu-
Recedite. ⁊ ſtodierũt. Sed ⁊ vos peiꝰ operati eſtis q̃3 pa
c. nimiũ tres veſtri. Ecce enim ambulat vnuſq̃ſq;
in fi. poſt prauitatem cordis ſui mali: vt me nõ
Sup. 7. f. audiat. Et eijciam vos de terra hac in ter-
ram quam ignoratis vos ⁊ patres veſtri: ⁊
ſeruietis ibi dijs alienis die ac nocte qui
nõ dabũt vobis regem. Propterea ecce di
Sup. 25. d es veniẽt dicit dominꝰ: ⁊ nõ dicet̃ vltra:
viuit dominꝰ q̃ eduxit filios iſrael de terra
egypti: ſed viuit dominꝰ q̃ eduxit filios iſ
rael de terra aqlonis: ⁊ de vniuerſis terris
ad q̃s eieci eos: ⁊ reducam eos in terram
D ſuam quam dedi patribꝰ eoꝝ. Ecce ego mit
tam piſcatores multos dicit dominus: ⁊
piſcabũtur eos. Et poſt hec mittã eis mul
tos venatores: ⁊ venabunt̃ eos de omni mõ
te ⁊ de omni colle: ⁊ de cauernis petraꝝ: q2
oculi mei ſuper omnes vias eoꝝ. Nõ ſunt
abſcõdite a facie mea: ⁊ nõ fuit occultata ini
quitas eorũ ab oculis meis. Et reddã pri
mũ duplices iniq̃tates ⁊ peccata eorũ q2
cõtaminauerũt terram meam in morticĩ
nia idoloꝝ: ⁊ abominationibꝰ ſuis imple-
uerũt hereditatem meam. Dñe fortitudo
mea ⁊ robur meũ ⁊ refugiũ meũ i die tri
bulatiõis. Ad te gẽtes veniẽt ab extremis
terre: ⁊ dicẽt. Vere mẽdaciũ poſſederũt pa
tres noſtri: vanitatem q̃ eis nõ profuit. Nũ
q̃d faciet ſibi homo deos? Et ipſi non ſunt
dij. Idcirco ecce ego oſtẽdam eis per vicẽ
hãc: oſtendam eis manũ meam ⁊ virtutẽ
meam ⁊ ſciẽt q2 nomẽ mihi dñs.
¶ Ca. Sũ. ¶ De obſtinatiõe iudeoꝝ: ma-
ledicitur q̃ cõfidit in homine: benedicitur
q̃ cõfidit in domino deo: de perditione dya
bolica: de imprecatione hieremie ſuper po-
pulũ peccatorem: de patientia: de obſerua-
tione ſabbati. Cap. xvij.
Peccatum iuda ſcriptum eſt ſtilo fer- A
reo in vngue adamantino: exaratum
ſuper latitudinem cordis eorum: ⁊ in cor
nibꝰ ararum eorum. Cum recordati fue-
rint filij eorum ararum ſuarum et luco-
rum + ſuorum: lignorumq; fronden- al' nõ h3
tium in montibus excelſis: ſacrificantes + ſuoꝝ
in agro fortitudinem tuam ⁊ oẽs theſau
ros tuos in direptionem dabo: excelſa tua
propter peccatata i vniuerſis finibꝰ tuis. Et
relinq̃ris ſola ab hereditate tua, quam de-
di tibi: ⁊ ſeruire te faciam inimicis tuis
in terra quomodo ignoras. Quoniam al's + ſuc
ignem ſuccẽdiſti i furore meo: vſq; in eter cẽdiſtis
nũ ardebit. Hec dicit dñs. Maledictꝰ ho- 23. q. 2. c. j
mo q̃ cõfidit in homine: ⁊ ponit carnẽ bra ifra. 58. a.
chiũ ſuũ: ⁊ a dño recedit cor eiꝰ. Erit enim B
q̃ſi mirice in deſerto ⁊ nõ videbit cũ vene Ps. 1.
rit bonum: ſed habitabit in ſiccitate in de-
ſerto i terra ſalſuginis ⁊ inhabitabili. Be
nedictus vir q̃ cõfidit i domino: ⁊ erit dñs
fiducia eiꝰ. Et erit q̃ſi lignũ qđ trãſplãtat̃
ſuper aq̃s qđ ad humorem mittit radices
ſuas: ⁊ nõ timebit cũ venerit eſtus. Et erit
foliũ eiꝰ viride ⁊ in tempore ſiccitatis nõ al's + pro
erit ſollicitũ: nec aliquando deſinet facere fundum
fructũ. + Prauũ eſt cor + hominis ⁊ in- al' + diuiꝫ

ſcrutabile. Quis cognoſcet illud? Ego do-
minus ſcrutās cor ⁊ probās renes: q̄ do
Apoc. 2. f. vnicuiq; iuxta viam ſuam: ⁊ iuxta fructū
adinuētionū ſuarū. Perdix fouit q̄ nō pe-
perit. Fecit diuitias ⁊ nō in iudicio. In di-
midio dierū ſuorū derelinquet eas: ⁊ i no
al's ꝑ me dio uiſſimo ſuo erit inſipiēs. Soliū glorie al
titudinis a principio: locus ſanctificatio-
nis noſtre expectatio iſrael. Domine oēs q̄
te derelinquūt cōfundent: recedētes a te in
terra ſcribent: quoniā dereliq̄rūt venā aq̄-
rū viuētiū dn̄m. Sana me domine et ſa-
nabor: ſaluū me fac ⁊ ſaluꝰ ero: quoniam
laus mea tu es. Ecce ipſi dicūt ad me. Ubi
eſt verbū domini? Ueniat. Et ego nō ſum
C turbatꝰ te paſtorem ſeq̄ns: ⁊ diē hominis
nō deſideraui: tu ſcis. Quod egreſſum eſt
de labijs meis: rectū in cōſpectu tuo fuit.
Non ſis mihi tu formidini: ſpes mea tu i
die afflictiōis. Cōfundant q̄ me pſequunt
⁊ nō cōfundar ego: paueāt illi ⁊ nō paueā
ego. Induc ſup eos diē afflictiōis: ⁊ dupli-
ci cōtritiōe ɔtere eos. Hec dicit dn̄s ad me.
Uade ⁊ ſta in porta filiorū pp̄li mei per quā
ingrediunt reges iuda ⁊ egrediunt: ⁊ in
cūctis portis hieruſalem: ⁊ dices ad eos.
Audite verbum domini reges iuda: ⁊ oīs
iuda: cūctiq; habitatores hieruſalem qui
ingredimini per portas iſtas. Hec dicit do-
minus. Cuſtodite animas veſtras: ⁊ noli-
te portare pondera in die ſabbati: nec inſe-
ratis per portas hieruſalem: ⁊ nolite eijce-
re onera de domibꝰ veſtris in die ſabbati: ⁊
omne opus nō facietis. Sanctificate diem
ſabbati ſicut precepi patribꝰ veſtris. Et nō
audierūt nec inclinauerūt aurē ſuā: ſed
indurauerūt ceruicē ſuā ne audirēt me ⁊
ne acciperēt diſciplinam. Et erit. Si audie-
D ritis me dicit dominus vt non inferatis
onera per portas ciuitatis huiꝰ in die ſab-
bati: ⁊ ſi ſctificaueritis diem ſabbati ne fa-
ciātis in eo omne opus: egredient per por-
tas ciuitatis huiꝰ reges ⁊ p̄ncipes ſedētes
ſuper ſoliū dauid: ⁊ aſcēdentes in curribꝰ
⁊ eqs ipſi: ⁊ principes eorū viri iuda ⁊ ha-
bitatores hieruſalem: ⁊ habitabit ciuitas
hec in ſempiternū. Et venient de ciuitati-
bꝰ iuda in circuitu hieruſalē ⁊ de terra be-
niamin ⁊ de campeſtribꝰ ⁊ de montuoſis ⁊
ab auſtro portātes holocauſtū ⁊ victimam
⁊ ſacrificiū ⁊ thus: ⁊ inferent oblationē
i in domum domini. Si autem nō audieri-
tis me vt ſanctificetis diē ſabbati: ⁊ ne por-
tetis onus ⁊ ne īferatis p portas hieruſa-
lem in die ſabbati: ſuccendam ignem i por-
tis eius ⁊ deuorabit domos hieruſalem:
⁊ non extinguetur.

¶ Capituli Summarium. ¶ Oſtēdit p̄-
phete quia ſumus vaſa figuli: dominꝰ ma-
los frangit ſicut figulus lutum: de paſſio-
ne Chriſti ſub figura perſecutionis eius ⁊
vltione in iudeos. Cap. xviij.

VErbum quod factum eſt ad hiere-
miam a domino dicens. Surge ⁊ de- A
ſcende in domum figuli: ⁊ ibi audies ver-
ba mea. Et deſcendi in domum figuli: ⁊ ec-
ce ipſe faciebat opus ſuper rotam. Et diſſi-
patum eſt vas: quod ipſe faciebat e luto
manibus ſuis. Cōuerſuſq; fecit illō vas
alterū: ſicut placuerat in oculis eiꝰ vt face-
ret. Et factū eſt verbum domini ad me di-
cēs. Nūquid ſicut figulus iſte nō potero vo-
bis facere domus iſrael: ait dn̄s? Ecce ſi- Ro. 9. c.
cut lutū i manu figuli: ſic vos domꝰ iſrael
in manu mea. Repēte loq̄r aduerſum gē-
tem ⁊ aduerſus regnū: vt eradicem ⁊ de-
ſtruam ⁊ diſperdā illud. Si penitētiā ege-
rit gēs: illa a malo ſuo qđ locutꝰ ſum ad- B
uerſus eā: agā ⁊ ego pniām ſup malo qđ 22. q. 4. c.
cogitaui vt facerem ei: ⁊ ſubito loq̄r de gē- incōmu-
te ⁊ regno vt edificem ⁊ plātē illud. Si fe- tabilis
cerit malū in oculis meis vt nō audiat vo- de pe. di. i.
cem meam: ⁊ pniām agam ſuper bono qđ ca. ſi aga-
locutus ſū vt facerem ei. Nūc ergo dic vi- mus ⁊. c.
ro iuda ⁊ habitatori hieruſalē: dicēs. Hec quaobre
dicit dn̄s. Ecce ego fingo contra vos ma-
lū: ⁊ cogito cōtra vos cogitationē. Reuer- ifra. 25. b
tat vnuſquiſq; a via ſua mala: ⁊ dirigite vi- ⁊ ifra. 35.
as veſtras ⁊ ſtudia veſtra. Qui dixerūt. De- ca.
ſperauimꝰ. Poſt cogitatiōes enim noſtras
ibimꝰ: ⁊ vnuſquiſq; prauitatem cordis ſui
mali faciemꝰ. Ideo hec dicit dn̄s. Interro-
gate gētes. Quis audiuit talia horribilia q̄
fecit nimis virgo iſrael? Nunqđ deficiet de
petra agri nix libani: aut euelli poſſunt aq̄
erūpentes frigide ⁊ defluētes? Quia obli-
tus eſt mei pp̄ls meus: fruſtra libantes ⁊ C
impingētes in vijs ſuis ⁊ i ſemitis ſecli: Eſa. 66. c.
vt ambularēt per eas in itinere nō trito: vt
fieret terra eorū in deſolationē ⁊ in ſibilū
ſempiternū? Omnis q̄ preterierit per eā
obſtupeſcet: ⁊ mouebit caput ſuū. Sicut ven- ifra. 19. c.
tus vrēs diſpergā eos coram inimico: dor- 49. c. 50.
ſum ⁊ non faciē oſtendam eis in die per- ca.

ditionis eoꝝ. Et dixerũt. Uenite ⁊ cogite- [marginal note: al. ꝯ. ca. diaconi sunt]
mus contra hieremiã cogitationes. Non
enĩ peribit lex a sacerdote: neq̃ consi-
liũ a sapiẽte: nec sermo a propheta. Uenite
⁊ percutiamus eũ lingua: ⁊ nõ attẽdamus
ad vniuersos sermones ei⁹. Attẽde domi
ne ad me: ⁊ audi vocem aduersarioꝝ meo-
D ruꝫ. Nunquid reddetur pro bono malũ:
q: foderunt foueaꝫ anime mee. Recorda-
re ꝙ steterĩ in cõspectu tuo vt loq̃rer pro
eis bonũ: ⁊ auerterem indignationem tu
am ab eis. Propterea da filios eoꝝ in fa-
mẽ: ⁊ deduc eos in manus gladij. Fiãt vxo
res eoꝝ absq̃ liberis ⁊ vidue: ⁊ viri earuꝫ
interficiant̃ morte. Juuenes eoꝝ confo-
diant̃ gladio in prelio: audiat̃ clamor de
domibus eoꝝ. Adduces enim super eos la-
tronẽ repente: quia foderũt foueam vt ca-
perent me: ⁊ laqueos absconderũt pedibus
meis. Tu aũt domine scis omne consiliũ
eoꝝ aduersum me in mortẽ. Ne propitie
ris iniquitati eoꝝ: ⁊ peccatum eoꝝ a fa
cie tua non deleatur. Fiant corruentes in
conspectu tuo: in tempore furoris tui abu
tere eis.

¶ Capituli Summarium. ¶ Per contri
tionem lagũcule in ennon significatur cõ
tritio hierusalem propter idolatriam ipsi
us ennon. Cap. xix.

A Hec dicit dominus. Uade ⁊ accipe lagũ
culam figuli testeam a senioribus po
puli: ⁊ a senioribus sacerdotum: ⁊ egrede
re ad vallem filiorum ennon que est iux- [marginal note: al. enno]
ta introitum porte fictilis: ⁊ predicabis
ibi verba que ego loquor ad te: et dices.
Audite verbum domini reges iuda ⁊ ha- [marginal note: sup. 6. c.]
bitatores hierl̃m. Hec dicit dominus exer [marginal note: ifra eodẽ]
cituũ deus isrl̃. Ecce ego inducaꝫ afflictio-
nem super locũ istum: ita vt omnis q̃ au-
dierit illã: tinniãt aures eius eo ꝙ dereli-
querint me: ⁊ alienũ fecerint locum istuꝫ
⁊ libauerint i eo dijs alienis quos nescie-
rũt ipsi ⁊ patres eoꝝ ⁊ reges iuda: ⁊ reple-
uerũt locũ istũ sanguine innocentum et
edificauerũt excelsa baalim ad comburen-
dos filios suos in holocaustũ baali: que nõ
precepi: nec locutus sum: nec ascenderũt in
B cor meũ. Propterea ecce dies veniẽt: dicit
dominus: ⁊ non vocabit̃ amplius loc⁹ iste
topheth ⁊ vallis filij ennõ sed vallis occisio
nis. Et dissipabo cõsiliũ iuda ⁊ hierusalem
in loco isto: ⁊ subuertã eos gladio in cõspe

ctu inimicoꝝ suoꝝ: ⁊ in manu q̃rẽtiũ
animas eoꝝ: ⁊ dabo cadauera eoꝝ escã vo-
latilib⁹ celi ⁊ bestijs terre: ⁊ ponã ciuitateꝫ
hãc in stuporẽ ⁊ in sibilũ. Omnis q̃ prete C
rierit per eã obstupescet: ⁊ sibilabit super sup. 18. c.
vniuersa plaga ei⁹. Et cibabo eos carnib⁹ ifra. 49. c
filioꝝ suoꝝ: ⁊ carnib⁹ filiaꝝ suaꝝ: ⁊ vnus- ⁊. 50. c.
q̃sq̃ carnes amici sui comedet in obsidio
ne ⁊ in angustia in qua ꝯcludẽt eos ini-
mici eoꝝ: ⁊ qui q̃runt animas eoꝝ. Et cõ-
teres lagũculã in oculis viroꝝ q̃ ibũt tecum:
⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs exerci-
tuũ. Sic cõterã ppl̃m istũ ⁊ ciuitatẽ istaꝫ:
sicut cõterit̃ vas figuli qd̃ nõ põt vltra in-
staurari. Et in topheth sepelient̃: eo ꝙ nõ sit
alius loc⁹ ad sepeliendum. Sic faciã loco D
huic: ait dñs: ⁊ habitatorib⁹ ei⁹ ⁊ ponã ci-
uitatẽ istã sicut topheth. Et erũt dom⁹ hie-
rusalẽ ⁊ dom⁹ regũ iuda sicut loc⁹ topheth
immũde: oẽs dom⁹ in quaꝝ domatib⁹ sa-
crificauerũt omni militie celi: ⁊ libaue
runt libamina dijs alienis. Uenit autem
hieremias de topheth quo miserat eũ dñs
ad pphetãdũ ⁊ stetit in atrio domus dñi
⁊ dixit ad oẽm ppl̃m. Hec dicit dñs exer-
cituũ de⁹ israel. Ecce ego inducã super ci-
uitatẽ hãc ⁊ sup vrbes oẽs eius vniuersa
mala que locutus sum aduersum eam:
q̃m indurauerũt ceruicem suam: vt non
audirent sermones meos.

¶ Capituli Sũmarium. ¶ Phassur p-
cussit hieremiã ⁊ ponit in neruũ hiere-
miã: hieremias predicat ꝯ phassur ⁊ ami-
cos ei⁹: de destructiõe hierusalem: plãgit
quoq̃ ⁊ dolet sup populo suo: maledicit
diẽ natiuitatis sue. Cap. xx.

Et audiuit phassur fili⁹ emmer sacer A
dos q̃ ꝯstitut⁹ erat p̃nceps in domo
dñi hieremiã pphetãteꝫ sermones istos.
Et percussit phassur hieremiã pphetam: ⁊ ifra. 37. c.
misit eũ in neruũ qd̃ erat in porta benia-
min superiori in domo dñi. Cũq̃ illuxis-
set in crastinũ eduxit phassur hieremiaꝫ
de neruo: ⁊ dixit ad eum hieremias. Non
phassur vocauit dñs nomẽ tuũ sed pauo
rẽ vndiq̃: q: hec dicit dñs. Ecce ego dabo
te in pauorẽ ⁊ omnes amicos tuos: ⁊ cor
ruent gladio inimicoꝝ suoꝝ ⁊ oculi tui
videbũt. Et omnẽ iudã dabo in manu re
gis babylonis: ⁊ traducet eos in babylo-
nem: ⁊ percutiet eos gladio. Et dabo vni-
uersam substantiam ciuitatis huius ⁊ B

omnes laborem eius omnemq; precium ⁊ cunctos theſauros regum iuda: dabo in manu inimicorũ eorũ ⁊ diripient eos ⁊ tollent: ⁊ ✝ ducent in babylonẽ. Tu autẽ phaſſur ⁊ omnes habitatores domus tue ibitis in captiuitatem: ⁊ in babylonẽ venies ⁊ ibi morieris: ibiq; ſepelieris tu ⁊ omnes amici tui quibus propheraſti mendacium. Seduxiſti me domine ⁊ ſeduct⁹ ſum: fortior me fuiſti ⁊ inualuiſti. Fact⁹ ſum in deriſum tota die. Omnes ſubſannant me: q2 iam olim loquor vociferans iniquitatem ⁊ vaſtitatẽ clamito.

C Et factus eſt mihi ſermo dñi in opprobrium: ⁊ in deriſum tota die. Et dixi. Non recordabor ✝ eius neq; loquar vltra in nomine illius. Et fact⁹ eſt in corde meo quaſi ignis exeſtuãs: clauſuſq; in oſſibus meis: ⁊ defeci ferre nõ ſuſtinẽs. Audiui enim contumelias multorũ ⁊ terrorẽ in circuitu. Perſequimini ⁊ perſequamur eum: ab omnib⁹ viris q erãt pacifici mei ⁊ cuſtodientes latus meũ: ſi quomodo decipiatur ⁊ preualeamus aduerſus eũ ⁊ conſequamur vltionẽ ex eo. Dominus autem mecũ eſt tanq̃ bellator fortis: idcirco qui perſequũtur me cadent ⁊ infirmi erunt ⁊ confundẽtur vehemẽter: q2 non intellexerũt opprobriũ ſempiternũ quod nunq̃ delebit. Et tu dñe exercituũ ꝓbator iuſti qui vides renes ⁊ cor: videã queſo vltionẽ tuã ex eis. Tibi enim reuelaui cauſã

D meã. Cantate dño: laudate dominũ q2 liberauit aiam pauperis de manu malorũ. Maledicta dies in qua natus ſum: dies i qua peperit me mater mea: nõ ſit benedicta. Maledict⁹ vir q annũciauit pri meo: dicẽs: nat⁹ eſt tibi puer maſculus: ⁊ q̃ſi gaudio letificauit eũ. Sit hõ ille vt ſũt ciuitates quas ſubuertit dñs ⁊ nõ penituit eũ. Audiat clamorẽ mane: ⁊ vlulatũ in tẽpore meridiano: q2 nõ me interfecit a vulua vt fieret mihi mater mea ſepulchrũ: ⁊ vulua ei⁹ cõceptus etern⁹. Quare de vulua egreſſus ſum: vt viderẽ laborẽ ⁊ dolorẽ: ⁊ cõſumarent̃ in cõfuſione dies mei?

Marginalia: eis ✝ deducent · Als ✝ eius · Ps. 30. · Ã. ii. d. · Job. 3. a. · Job. 3. b. ⁊. 10. d.

¶ Ca. Sũ. ¶ De captiõe ſedechie ⁊ incendio hieruſalem. Cap. xxi.

A Verbum qđ factũ eſt ad hieremiam a dño quando miſit ad eum rex ſedechias phaſſur filium melchie ⁊ ſophoniã filiũ maaſie ſacerdotẽ: dicẽs. Interroga ꝓ nobis dñm q2 nabuchodonoſor rex babylonis preliatur aduerſum nos: ſi forte faciat dñs nobiſcũ ſm omnia mirabilia ſua ⁊ recedat a nobis. Et dixit hieremias ad eos. Sic dicetis ſedechie. hec dicit dominus deus iſrael. Ecce ego cõuertã vaſa belli que in manibus veſtris ſunt ⁊ quibus

B vos pugnatis aduerſum regem babylõis ⁊ caldeos q obſident vos in circuitu murorũ: ⁊ congregabo ea in medio ciuitatis huius: ⁊ debellabo ego vos in manu extẽta ⁊ in brachio forti ⁊ in furore ⁊ indignatione ⁊ in ira grandi: ⁊ percutiam habitatores ciuitatis huius. homines ⁊ beſtie

C peſtilẽtia magna morient̃. Et poſt hec ait dominus: dabo ſedechiam regem iuda ⁊ ſeruos eius ⁊ populũ eius ⁊ q derelicti ſũt in ciuitate hac a peſte ⁊ gladio ⁊ fame i manu nachuchodonoſor regis babylõis ⁊ in manu inimicoꝝ eoꝝ ⁊ in manu q̃rentiũ aiam eorũ: ⁊ percutiet eos i ore gladij ⁊ nõ ✝ flectetur: neq; parcet nec miſerebit̃. Et ad populum hunc dices. hec dicit dominus ✝ deus. Ecce ego do coram vobis viã vite ⁊ viã mortis. Qui habitauerit i vrbe hac: morietur gladio ⁊ fame ⁊ peſte: q autem egreſſus fuerit ⁊ tranſfugerit ad chaldeos q obſidẽt vos: viuet: ⁊ erit ei aia ſua q̃ſi ſpoliũ.

D Poſui.n. faciẽ meã ſup ciuitatẽ hãc in malum ⁊ non in bonum: ⁊ ait dñs. In manu regis babylonis dabitur: ⁊ exuret eã igni. Et domui regis iuda. Audite verbũ dñi domus dauid. hec dicit domin⁹. Iudicate mane iudicium: ⁊ eruite vi oppreſſum de manu calumniantis: ne forte egrediat̃ vt ignis indignatio mea ⁊ ſuccẽdat̃: ⁊ nõ ſit q extinguat ꝓpter maliciam ſtudiorum veſtroꝝ. Ecce ego ad te habitatricem vallis ſollide atq; cãpeſtris ait dominus: q dicitis: q percutiet nos ⁊ qs ingredietur domus noſtras. Et viſitabo ſup vos iuxta fructum ſtudioꝝ veſtroꝝ: dicit dñs: ⁊ ſuccẽdam ignẽ in ſaltu eius ⁊ deuorabit omnia in circuitu eius.

Marginalia: Iſra. 42. a · als ✝ c… · Als ✝ me … tur · als nõ … hꝫ ✝ de … · Iſra. 38. · Iſra. 22. a

¶ Ca. Sũ. ¶ Mittitur propheta ad regẽ vt ꝑdicet de iudicio ⁊ iuſtitia ⁊ liberatiõe oppreſſi: q2 ioachim rex iuda inſepultus ꝓijcit̃ extra hieruſalem. Cap. xxij.

A Hec dicit dominus. Deſcẽde in domũ regis iuda: ⁊ loqueris ibi verbum hoc: ⁊ dices. Audi verbum domini rex iuda: qui ſedes ſuper ſolium dauid tu ⁊ ſer-

ui tui ⁊ populus tuus q̄ ingredimini p̄
portas iſtas. Hec dicit dñs. Facite iudiciū
5.21.d. ⁊ iuſtitiā ⁊ liberate vi oppreſſū de manu
calūniatoris ⁊ aduenā ⁊ pupillū ⁊ viduā
nolite cōtriſtare neqꝫ opprimatis inique
⁊ ſanguinē innocētē ne effundatis in lo
B co iſto. Si.n. facietes feceritis vbū iſtō in
gredientur per portas domus huius reges
ſedētes de genere dauid ſup thronū eius
⁊ aſcēdētes currus ⁊ equos ipſi ⁊ ſerui ⁊
ppl's eorū. Qꝫ ſi non audieritis verba hec
in memetipſo iuraui dicit dñs: qꝛ in ſoli
tudinē erit domus hec. Qꝛ hec dicit dñs
ſuper domū regis iuda. Galaad tu mihi
caput libani. Si nō poſuero te ſolitudinē
vrbes inhabitabiles. Et ſanctificabo ſup te
interficientem virū ⁊ arma eius: ⁊ ✠ ſucci
Al's ✠ ſuccēdēt dēt ✠ electas cedros tuas ⁊ pcipitabūt in
ignē ⁊ per tranſibūt gentes multe p ciui-
Al's ✠ electā ce- tatē hanc: ⁊ dicet vnuſqſqꝫ proximo ſuo.
drū tuā. Quare fecit dñs ſic ciuitati huic grandi?
C Et reſpondebunt. Eo q dereliquerint pa-
deu.29.d ctum dñi dei ſui: ⁊ adorauerint deos alie-
3.re.9.b. nos: ⁊ ſeruierint eis. Nolite flere mortuū
neqꝫ lugeatis ſup eū fletu. Plangite eū q
egredit: qꝛ nō reuertetur vltra: nec vide-
bit terrā natiuitatis ſue: qꝛ hec dicit dñs
ad ſellum filiū ioſie regem iuda q regna-
uit pro ioſia patre ſuo: qui egreſſus ē de
loco iſto. Nō reuertetur huc amplius: ſꝫ
i loco ad quē tráſtuli eū ibi morief: ⁊ ter
D ram iſtā nō videbit amplius. Ve q edificat
domū ſuā in iniuſtitia: ⁊ cenacula ſua nō
in iudicio. Amicū ſuum opprimet fru-
ſtra: ⁊ mercedē nō reddet ei. Qui dicit: edi
ficabo mihi domū latā: ⁊ cenacula ſpacioſa
qui aperit ſibi feneſtras: ⁊ facit laquearia
cedrina: pingitqꝫ ſynopide. Nūqd regna
bis: qm̄ confers te cedro? Pater tuus nū
quid nō comedit ⁊ bibit: ⁊ fecit iudiciū ⁊
iuſtitiā tūc cū bene erat ei. Iudicauit cāꝫ
pauperis ⁊ egeni in bonum ſuum. Nūqd
non ideo qꝛ ✠ cognouit me: dicit dñs?
Al's ✠ cogita- Tui vero oculi ⁊ cor ad auariciam ⁊ ad
uit ſanguinem innocentem fundendū: ⁊ ad
✠ calumniam ⁊ ad curſum mali operis.
E Propterea hec dicit dominus ad ioachiꝫ
Al's ✠ cōſuma- filiū ioſie regē iuda. Nō plangent eū ve fra
tionem. ter ⁊ ve ſoror: nō cōcrepabūt ei ve dñe: ⁊ ve
inclyte. Sepultura aſini ſepelietur: putre
factus ⁊ piectus extra portas hieruſalēꝫ.
Aſcēde libanū ⁊ clama: ⁊ in baſan da vocē

tuam ⁊ clama ad tráſeuntes: qꝛ contriti
ſunt oēs amatores tui. Locutus ſū ad te
in abūdātia tua: dixiſti. Non audiā. Hec ē F
via mea ab adoleſcētia tua: qꝛ nō audiſti
vocē meā. Oēs paſtores tuos paſcet vent⁹:
⁊ amatores tui in captiuitatē ibūt. Et tūc
cōfunderis ⁊ erubeſces ab oī malicia tua
que ſedes in libano ⁊ nidificas in cedris.
Quomodo cōgemuiſti cum veniſſent ti-
bi dolores quaſi dolores parturiētis. Viuo
ego dicit dñs: qꝛ ſi fuerit iechonias filius
ioachim regis iuda annulus i manu de
xtera mea: inde euellā eū. Et dabo te i ma-
num querentiū aiam tuam: ⁊ in manu
quorū tu formidas faciē: ⁊ in manu na-
buchodonoſor regis babylōis: ⁊ i manu
chaldeorū. Et mittā te ⁊ matrē tuā q̄ ge- G
nuit te in terrā alienā in q̄ nati nō eſtis:
ibiqꝫ moriemini. Et in terrā ad quā ipſi
leuāt aīam ſuā vt reuertātur illuc: ⁊ non
reuertētur. Nūquid vas fictile atqꝫ cōtri-
tū vir iſte ✠ ieconias? Nūquid vas abſqꝫ Al's ✠ conias
oī ✠ voluptate? Quare abiecti ſunt ipſi ⁊ al's ✠ vo-
ſemē eius: ⁊ piecti i terrā quā ignoraue- luntate!
rūt? Terra: terra: terra: audi ſmonē dñi.
hec dicit dñs. Scribe virū iſtū ſterilē: virū
qui in dieb⁹ ſuis nō pſperabit. Nec enim
erit de ſemine eius vir qui ſedeat ſuper ſo
lium dauid: ⁊ poteſtatem habeat vltra in
iuda.

¶ Ca. Sū. ¶ Comminatur dominus pa
ſtoribus lacerantibus gregem: de natiui-
tate xp̄i: de paſſione xp̄i: de ſacerdotū ſordi
bus ⁊ prophetarū: de falſis prophetis quē
ſunt domini onus. Cap. xxiij.

Ve paſtoribus qui ✠ diſpergūt ⁊ di-
lacerāt gregē paſcue mee dicit dñs. A
Ideo hec dicit dominus deus iſrael ad pa 24. q̄.2.
ſtores q paſcunt populum meū. Vos di- c. tráſie-
ſperſiſtis gregē meū: ⁊ eieciſtis eos ⁊ non runt
viſitaſtis eos. Ecce ego viſitabo ſup vos ma- Al's ✠
liciam ſtudiorum veſtrorum: ait domi- diſpdūt.
nus. Et ego congregabo reliquias gregis Eze.34.a
mei de omnib⁹ terris ad quas eiecero eos
illuc: ⁊ conuertā eos ad rura ſua ⁊ creſcēt
⁊ multiplicabuntur: ⁊ ſuſcitabo ſup eos
paſtores ⁊ paſcēt eos. Non formidabūt vl-
tra: ⁊ nō pauebūt: ⁊ nullus qretur ex nu-
mero: dicit dñs. Ecce dies veniunt: dicit iſra.33.c.
dñs: ⁊ ſuſcitabo dauid germen iuſtum: ⁊ B
regnabit rex ⁊ ſapiens erit: ⁊ faciet iudi-
cium ⁊ iuſtitiam in terra. In diebus illis

ſaluabitur iuda ⁊ iſrael habitabit cōfidē-
ẟeu.33.d ter. Et hoc eſt nomen quod vocabūt eum:
dñs iuſtus noſter. Propter hoc ecce dies
veniūt dicit dñs: ⁊ non dicent vltra viuit
ſup.16.c dñs qui eduxit filios iſrael de terra egy-
pti: ſed viuit dñs qui eduxit ⁊ adduxit ſe
men domus iſrael de terra aquilōis: ⁊ de
cunctis terris ad quas eieceraꝫ eos illuc:
⁊ habitabūt in terra ſua. Ad ꝓphetas. Cō
tritum eſt cor meum in medio mei: con
tremuerūt omnia oſſa mea. Factus ſum
quaſi vir ebrius: ⁊ quaſi homo madidus
a vino: a facie domini ⁊ a facie verborū ſan
als ✝ ad- ctorū eius: q: ✝ adulterijs repleta ē terra:
ulterio q: a facie maledictionis luxit terra: areſa-
cta ſunt arua deſerti. Factus eſt curſus eo
C rū mal⁹: ⁊ fortitudo eoꝝ diſſimilis. Pro
pheta naꝗ ⁊ ſacerdos polluti ſūt: ⁊ in do-
mo mea inueni malū eoꝝ: ait dñs. Idcir
co via eorū erit quaſi lubricū in tenebris
impellentur enim ⁊ corruēt in ea. Afferā
enim ſup eos mala: annū viſitationis eo
rum: ait dñs. Et in prophetis ſamarie vi-
di fatuitatem: ⁊ prophetabūt in baalim ⁊
decipiebant populum meū iſrael. Et in ꝓ
phetis hieruſaleꝫ vidi ſimilitudinē adul
terantium ⁊ iter mendacij. Et cōfortaue-
runt manus peſſimorum vt nō cōuerte-
ret vnuſqſqꝫ a malicia ſua. Facti ſūt mi-
hi oēs vt ſodoma: ⁊ habitatores ei⁹ quaſi
ſup.9.c. gomorra. Propterea hec dicit dñs exerci-
tuū ad ꝓphetas. Ecce ego cibabo eos abſyn
thio: ⁊ potabo eos felle. A ꝓphetis eniꝫ hie
ruſalē egreſſa eſt pollutio ſuper oēꝫ terrā.
D Hec dicit dominus exercituū. Nolite au-
dire verba prophetarum qui prophetāt vo
bis ⁊ decipiunt vos. Viſionem cordis ſui
loquūtur: nō de ore domini. Dicūt his q
blaſphemant me locut⁹ eſt dominus: pax
erit vobis ⁊ omnibus qui ambulāt ī pra
als ✝ nos uitate cordis ſui dixerūt: nō veniet ſup ✝
vos malū. Quis enim affuit in cōſilio do
mini: ⁊ vidit ⁊ audiuit ſmonē ei⁹? Quis
cōſiderauit verbū illius ⁊ audiuit? Ecce
turbo dominice indignatiōis egrediet ⁊
tēpeſtas erumpens ſuper caput impioruꝫ
veniet. Nō reuertetur furor dñi vſqꝫ dum
faciat: ⁊ vſqꝫ dum compleat cogitationeꝫ
s.14.c.⁊ cordis ſui. In nouiſſimis dieb⁹ intellige
iſa.29.c. tis cōſiliū ei⁹. Nō mittebā ꝓphetas ⁊ ipſi
E currebāt: nō loquebar ad eos: ⁊ ipſi ꝓphe-
tabāt. Si ſteti ſſent in cōſilio meo ⁊ nota
feciſſent verba mea pplo meo: ✝ auertiſſē
vtiqꝫ eos a via ſua mala ⁊ cogitatiōibus als ✝ ad
ſuis peſſimis. Putas ne de⁹ e vicino: ego uertiſſe
ſuꝫ dicit dñs: ⁊ nō deus delonge. Si occul
tabit vir in abſcōditis: ⁊ ego nō videbo eū
dicit dñs. Nūqd nō celū ⁊ terrā ego iple-
bo dicit dñs? Audiui quā dixerūt ꝓphe-
te: ꝓphetantes in nomine meo mēdaciū
atqꝫ dicētes. Somniaui ſomniaui. Vſqꝫ
quo iſtud eſt in corde prophetarū vatici-
nantium mendacium: ⁊ prophetantiū ſe
ductiones cordis ſui. Qui volūt facere vt
obliuiſcatur populus meus nois mei ꝓ
pter ſomnia eorū q̄ narrāt vnuſqſqꝫ ad
ꝓximū ſuū: ſicut obliti ſunt patres eorū
nois mei ꝓpter baal. ✝ Propheta q habet als ✝ ꝓ-
ſomniū narret ſomniū: ⁊ q hꝫ ſermoneꝫ ptera
meuꝫ: loquatur ſermonem meum vere.
Quid paleis ad triticū dicit dñs? Nūqd F
non verba mea ſunt quaſi ignis: dicit do-
minus: ⁊ quaſi malleus cōterens petraꝫ.
Propterea ecce ego ad ꝓphetas: ait dñs: q
furantur verba mea vnuſquiſqꝫ ꝓximo
ſuo. Ecce ego ad prophetas: ait dominus: q
aſſumunt linguas ſuas ⁊ aiūt: dicit dñs.
Ecce ego ad prophetas ſomniātes menda
ciūt ✝ dicit ✝ dominus: qui narrauerūt als ✝ ait
ea ⁊ ſeduxerūt populum meū in menda- als non
cio ſuo ⁊ in miraculis ſuis cū ego nō mi hꝫ ✝ dñs
ſiſſem eos: nec mādaſſeꝫ eis q nihil ꝓfue-
rūt populo: dicit dñs. Si igit interroga-
uerit te populus iſte vel ꝓpheta aut ſacer-
dos dicēs: quod eſt onus dñi: dices ad eos
✝ Vos eſtis onus. Proijciā quippe vos dicit als ✝ vt
dñs. Et ✝ ꝓpheta ⁊ ſacerdos ⁊ populus q qd vobis
dicit onus dñi: viſitabo ſup virū illū ⁊ ſu ꝓijci.m
per domuꝫ eius. Hec dicetis vnuſqſqꝫ ad G
ꝓximum ⁊ ad fratrem ſuuꝫ. Quid reſpō als ✝
dit dñs: ⁊ quid locutus eſt dñs? Et onus ꝓphetis.
dñi vltra nō memorabit q: on⁹ erit vni
cuiqꝫ ſermo ſu⁹. Et puertiſtis vba dei vi
uētis: dñi exercituū dei nr̄i. Hec dices ad
prophetam. Quid rn̄dit tibi dñs: ⁊ qd locu
tus eſt dñs? Si autem onus dñi dixeri-
tis: propter hoc: hec dicit dominus. Q: di-
xiſtis ſermonē iſtū on⁹ dñi: ⁊ miſi ad vos
dicēs: nolite dicere on⁹ dñi: ꝓpterea ecce
ego tollā vos portās ⁊ derelinquā vos ⁊ ci
uitateꝫ quā dedi vobis ⁊ pr̄ib⁹ vr̄is a facie
mea: ⁊ dabo vos ī opprobriū ſempiternū ⁊
ī ignominiā eternā q̄ nūq̄ obliuiōe delebit.
¶ Ca. XXIIII. ¶ De figura ficuū duorum ca

lathoꝝ quos vidit hieremias:ꝛ afflictiõe
ſedechie ꝛ populi. Cap.xxiiij.

A Oſtendit mihi dñs:ꝛ ecce duo cala-
thi plenificis poſiti ante téplũ domi
ni:poſtq̃ tráſtulit. Nabuchodonoſoꝛ rex
babylõis iechoniá filiũ ioachim regé iu-
da ꝛ principes eius ꝛ fabrũ ꝛ incluſoré de
hieꝛlm:ꝛ adduxit eos in babyloné. Cala-
thus vn⁹ ficus bonas hébat nimis:vt ſo-
lét ficus eé primi tpis. Et calathus vnus
B ficus habebat malas nimis q̃ comedi nõ
ſup.1.a. poterát eo ꝙ eſſent male. Et dixit dñs ad
me. Quid tu vides hieremia? Et dixi. Fi-
cus:ficus bonas:bonas valde:ꝛ malas:ma
las valde:q̃ comedi nõ pñt eo ꝙ ſint ma-
le. Et factum eſt verbũ dñi ad me dicens.
Hec dicit dñs deus iſrael. Sicut ficus he
bone:ſic cognoſcam tranſmigrationé iu-
da quem emiſi de loco iſto in terrá chal-
deorum in bonũ:ꝛ poná oculos meos ſup
C eos ad placádũ. Et reducam eos in terrá
hác:ꝛ edificabo eos ꝛ nõ deſtruá:ꝛ plantabo
eos ꝛ nõ euellam:ꝛ dabo eis coꝛ vt ſciant
iſra.31.b. me:q2 ego ſum dñs. Et erunt mihi in po
pulum ꝛ ego ero eis in deũ:q2 reuerten
tur ad me in toto coꝛde ſuo. Et ſicut fic⁹
peſſime que comedi nõ poſſunt eo ꝙ ſint
male:hec dicit dñs:ſic dabo ſedechiam re
D gé iuda ꝛ principes ei⁹ ꝛ reliquos de hie
ruſalé qui remáſerunt in vrbe hac:ꝛ qui
iſra.29.d habitant in terra egypti. Et dabo eos in
vexationé afflictionéq̃ oib⁹ regnis terre
in opprobriũ:ꝛ in parabolá:ꝛ in ꝓuerbiũ
ꝛ in maledictionẽ in vniuerſis locis ad
que eieci eos:ꝛ mittá in eis gladium ꝛ fa-
mé ꝛ peſtem donec ꝯſumantur de terra q̃
dedi eis ꝛ patribus eoꝛum.

¶ Ca. Sũ. ¶ De captiuitate ſeptuaginta
annoꝝ toti⁹ iude:ꝛ de calice quo potioná-
tur oés gentes:vocant paſtores ꝛ optima
tes ad planctum. Cap.xxv.

A Verbum qđ factũ eſt ad hieremiá de
oi populo iude in áno quarto ioa-
chim filij ioſie regis iude ipſe eſt annus
primus nabuchodonoſoꝛ regis babylo-
nis. Et locutus eſt hieremias ꝓpheta ad
omnem populum iuda:ꝛ ad vniuerſos
habitatores hieruſalẽ dicens. A tertio-
decimo anno ioſie filij ammon regis iu
da vſq̃ ad diem hanc:ipſe eſt tertius ꝛ vi
ceſimus annus:factum eſt verbum domi
ni ad me ꝛ locutus ſum ad vos de nocte
conſurgens ꝛ loquẽs:ꝛ non audiſtis. Et
miſit dominus ad vos oés ſeruos ſuos ꝓ-
phetas conſurgens diluculo mittenſq̃ ꝛ
nõ audiſtis neq̃ inclinaſtis aures vr̃as:
vt audiretis cum diceret. Reuertimini B
vnuſqſq̃ a via ſua mala:ꝛ a peſſimis cogi ſup.18.b
tatiõib⁹ vr̃is:ꝛ habitabitis in terra quã iſra.35.c.
dedi dñs vobis ꝛ patribus veſtris a ſeculo 4.re.17.b
ꝛ vſq̃ in ſeculũ. Et nolite ire poſt deos alie
nos vt ſeruiatis eis:adoꝛetiſq̃ eos: neq̃
me ad iracũdiá pꝛouocetis in opib⁹ ma
nuũ veſtrarũ:ꝛ nõ affligam vos. Et nõ au
diſtis me:dicit dominus:vt me ad iracũ
diá pꝛouocaretis in opib⁹ manuũ ve
ſtrarũ in malũ veſtꝝ. Propterea hec dicit
dñs exercituum. Pꝛo eo ꝙ non audiſtis
verba mea ecce ego mittá ꝛ aſſumam vni
uerſas cognationes aqlonis:ait dñs:ꝛ na
buchodonoſoꝛ regem babylonis ſeruum
meũ ꝛ adducá eos ſuper terrá iſtá ꝛ ſup ha
bitatores eius:ꝛ ſup oés nationes q̃ i cir- C
cuitu illius ſunt:ꝛ interficiam eos ꝛ poná
eos in ſtupoꝛem ꝛ in ſibilum ꝛ in ſolitu-
dines ſempiternas. Perdámq̃ ex eis vocé
gaudij ꝛ vocé letitie:vocem ſponſi:ꝛ vocem
ſponſe:vocem mole ꝛ lumen lucerne. Et
erit vniuerſa terra eius in ſolitudinẽ ꝛ
in ſtupoꝛem:ꝛ ſeruient oés gétes iſte re-
gi babylonis ſeptuaginta ánis. Cũq̃ im iſra.29.c.
pleti fuerint ſeptuaginta anni:viſitabo ſu 1.eſd.1.a.
per regé babylõis:ꝛ ſup genté illá: ꝛ dicit
dñs iniquitatem eoꝛum ꝛ ſuper terram
chaldeoꝛum:ꝛ ponã illá in ſolitudines
ſempiternas. Et adducam ſuper terrá illá
omnia verba mea que locutus ſum ꝯtra
eam:oé quod ſcriptũ eſt in libꝛo iſto que
cũq̃ pꝛophetauit hieremias aduerſũ oés
gentes:q2 ſeruierunt eis cũ eént gentes
multe ꝛ reges magni. Et reddam eis ſecũ D
dum opera eoꝛũ:ꝛ ſecundum factũ ma-
nuum ſuaꝝ. Q2 ſic dicit dominus exerci-
tuum deus iſrael. Sume calicem vini fu-
roꝛis huius de manu mea ꝛ pꝛopinabis
de illo cũctis gétib⁹ ad quas ego mittá te
ꝛ bibét:ꝛ turbabuntur ꝛ inſaniét a facie
gladij qué ego mittá inter eos. Et accepi
calicé de manu dñi:ꝛ pꝛopinaui cũctis gé
tibus ad quas miſit me dñs hieruſalem
ꝛ ciuitatibus iuda ꝛ regibus eius ꝛ pꝛin
cipibus eius:vt darem eos in ſolitudiné
ꝛ in ſtupoꝛé ꝛ in ſibilũ ꝛ in maledictioné E
ſicut eſt dies iſta. Pharaoni regi egypti ꝛ

ſeruis eius ⁊ principibus eius: ⁊ oi pplo
ei⁹ ⁊ vniuerſis generalr cūctis regib⁹ ter
re auſitidis: ⁊ cūctis regibus terre phili-
ſthijm ⁊ aſcalonis ⁊ gaze ⁊ accaron azoti ⁊
reliqs idumee ⁊ moab ⁊ filijs ammō ⁊ cū
ctis regib⁹ tyri ⁊ vniuerſis regib⁹ ſydōis
⁊ regib⁹ terre inſulaꝝ q ſunt trās mare: ⁊
dedan ⁊ theman ⁊ buz: ⁊ vniuerſis q attōſi
ſūt in coman ⁊ cunctis regib⁹ arrabie: ⁊
cūctis regib⁹ occidētis q habitāt i deſer-
to: ⁊ cūctis regibus zambri: ⁊ cūctis regi
bus elam: ⁊ cūctis regibus medorū cun
ctis quoqꝫ regib⁹ aqlonis de prope ⁊ de lō-
ge: vnicuiqꝫ contra fratrē ſuum ⁊ oībus
regnis terre que ſup faciem eius ſunt. Et
rex ſeſach bibet poſt eos. Et dices ad eos.
Cant. 5. a hec dicit dn̄s exercituū deus iſrl̄. Bibite
⁊ inebriamini ⁊ vomite ⁊ cadite: neqꝫ ſur
gatis a facie gladij quē ego mittā iter vos.
Cumqꝫ noluerint accipere calicē de manu
tua vt bibunt: dices ad eos. hec dicit dn̄s
F exercituū. Bibētes bibetis. Qꝛ ecce in ciui
tate in qua inuocatū eſt nomē meū ego
incipio affligere: ⁊ vos quaſi innocētes ⁊
immunes eritis? Nō eritis imunes. Gla
dium enim ego voco ſuper omnes habita
tores terre: dicit dn̄s exercituum. Et tu ꝓ
phetabis ad eos oīa verba hec: ⁊ dices ad il
Joel. 3. c. los. Dn̄s de excelſo rugiet: ⁊ de habitaculo
Amos. 1. a ſancto ſuo dabit vocē ſuā. Rugiēs rugiet
ſup decorē ſuū. Celeuma q̄ſi calcantiū cō-
cinet aduerſus oēs habitatores terr̄. Per
uenit ſonit⁹ vſqꝫ ad extrema terre: qa iu
diciū dn̄o cū gentibus. Judicat ipſe cū
G oī carne. Impios tradidi gladio: dicit do-
minus. hec dicit dn̄s exercituū. Ecce affli
ctio egredie de gente in gētē: ⁊ turbo ma
gnus egredie a ſūmitatib⁹ terre: ⁊ erūt
interfecti dn̄i in die illa a ſūmo terre vſqꝫ
ad ſummū eius. Nō plangent ⁊ nō colli
gent neqꝫ ſepelient: in ſterquilinio ſup faciē
terre iacebūt. Ululate paſtores ⁊ clamate:
⁊ aſpgite vos cinere optimates gregis: qꝛ
cōplecti ſūt dies veſtri ⁊ interficiamini: ⁊
diſſipatiōes veſtre: ⁊ cadetis q̄ſi vaſa pre-
cioſa. Et peribit fuga a paſtorib⁹: ⁊ ſaluatio
ab optimatib⁹ gregis. Uox clamoris pa-
ſtorū ⁊ vlulat⁹ optimatū gregis: qꝛ vaſta
uit dn̄s paſcua eorū: ⁊ conticuerunt ar-
ua pacis a facie ire furoris dn̄i. Dereliqt
al's + vm quaſi leo + tabernaculū ſuum: facta ē ter-
braculū ra eorū in deſolationē: a facie ire columbe: ⁊
a facie ire furoris domini.

¶ Ca. Sū. ¶ De regno ioachim qualr ſa
cerdotes voluerūt occidere hieremiā: ⁊ li
beratus eſt per principes. Cap. xxvi.

In principio + regni ioachiz filij ioſie A
regis iuda factū eſt verbū iſtud a dn̄o Al's +
dicēs. hec dicit dn̄s. Sta in atrio domus regis.
dn̄i: ⁊ loqris ad oēs ciuitates iuda: de qb⁹
veniūt vt adorēt in domo dn̄i vniuerſos
ſermones quos ego mādaui tibi vt loq̄-
ris ad eos. Noli ſubtrahere verbū: ſi forte
audiāt ⁊ ɔuertant vnuſqſqꝫ a via ſua ma
la: ⁊ peniteat me mali qđ cogitaui facere
eis ꝓpter maliciā ſtudiorū eoꝝ. Et dices
ad eos. hec dicit dn̄s. Si non audieritis B
me vt ambuletis in lege mea quā dedi vo
bis vt audiatis ſermonē ſeruoꝝ meoꝝ ꝓ
phetarū quos ego miſi ad vos de nocte cō-
ſurgēs ⁊ dirigēs ⁊ non audiſtis: dabo do-
mum iſtā ſicut ſylo: ⁊ vrbē hāc dabo i ma
ledictionē cūctis gētibus terre. Et audie- infra, ec.
rūt ſacerdotes ⁊ ꝓphete ⁊ oīs ppl's hiere-
miā loquētē verba hec i domo dn̄i. Cūqꝫ
cōpleſſet hieremias loquēs oīa q̄ ꝑceperat
ei dn̄s vt loquere ad vniuerſum populū
apphenderūt eū ſacerdotes ⁊ ꝓphete ⁊ oīs C
populus dicēs. Morte + moriat. Quare al's + mo
prophetauit in noīe dn̄i dicens: ſicut ſilo riet qꝛ.
erit domus hec: ⁊ vrbs iſta deſolabit eo q ſupra, ec.
nō ſit habitator? Et cōgregatus eſt oīs po
pulus aduerſus hieremiā i domo dn̄i. Et
audierūt principes iuda v̄ba hec: ⁊ aſcēde-
rūt de domo regis in domū dn̄i: ⁊ ſederūt
in introitu porte + domus dn̄i noue. Et al's non
locuti ſūt ſacerdotes ⁊ ꝓphete ad ꝑncipes hꝫ + do-
⁊ ad + oēz ppl'm dicētes. Judiciū mortis mus.
eſt viro huic: qꝛ ꝓphetauit aduerſus ciui D
tatē iſtā ſicut audiſtis aurib⁹ v̄ris. Et ait al's + vni
hieremias ad oēs principes ⁊ ad vniuer- uerſum.
ſū populū dicēs. Dominus miſit me vt
prophetarē ad domū iſtā ⁊ ad ciuitatem
hāc oīa verba que audiſtis. Nunc ergo bo ſup. 7. a
nas facite vias veſtras ⁊ ſtudia veſtra: ⁊ au
dite vocem domini dei veſtri: ⁊ penitebit
dominum mali quod locutus eſt aduer-
ſum vos. Ego autem ecce in manibus ve-
ſtris ſum: facite mihi quod bonum ⁊ re-
ctum eſt in oculis veſtris. Uerūtamē ſci-
tote ⁊ cognoſcite: qꝛ ſi occideritis me: ſan E
guinē innocētē tradetis cōtra voſmetip-
ſos ⁊ cōtra ciuitatem iſtam ⁊ habitatores
eius. In veritate enim miſit me domi-

r̃is ad vos vt loquerer in aurib⁹ veſtris
omnia verba hec. Et dixerūt principes et
oīs ppl's ad ſacerdotes ⁊ ad prophetas. Nō
eſt viro huic iudiciū mortis: qꝛ in nomine
dn̄i dei noſtri locut⁹ ē ad nos. Surrexerūt
ergo viri de ſeniorib⁹ terre ⁊ dixerunt ad
al's + michas de morasthi — oēm cetū ppl'i loquētes. + Micheas de mo
raſthi fuit propheta i dieb⁹ ezechie regis iu
da: ⁊ ait ad oēm ppl'z iude dicēs. Hec dicit
dn̄s exercituū. Sion q̄ſi ager arabit: ⁊ hie
F rusalē i aceruū lapidū erit: ⁊ mōs dom⁹
mic.3.d. + dn̄i i excelſa ſiluaꝝ. Nūqd morte cōdem
al. nō hʒ + dn̄i — nauit eū Ezechias rex iuda ⁊ oīs iuda?
Nūqd non timuerūt dominū ⁊ deprecati
ſūt faciem dn̄i: ⁊ penituit dn̄m mali qd lo
al's + faciam⁹ — cut⁹ fuerat aduerſum eos? Itaqꝫ nos + faci
m⁹ malū grāde cōtra animas noſtras. Fu
it quoqꝫ vir prophetās i nomine dn̄i. Uri
as filī⁹ ſemei de cariathiarim: ⁊ propheta
uit aduerſus ciuitatem iſtam ⁊ aduerſus
terram hāc iuxta omnia verba hieremie.
Et audiuit rex ioachim ⁊ omnes potētes
⁊ principes ei⁹ verba hec: ⁊ q̄ſiuit rex inter
ficere eū. Et audiuit vrias ⁊ timuit: fugit
G qꝫ ⁊ ingreſſus eſt egyptū. Et miſit rex ioa
chim viros in egyptū hel: nathan filium
achobor ⁊ viros cū eo in egyptū. Et eduxe
rūt vriam de egypto: ⁊ adduxerūt eum ad
regem ioachim: ⁊ percuſſit eū gladio ⁊ p
iecit cadauer ei⁹ in ſepulchris vulgi igno
bilis. Igit manus aichan filī ſaphan fuit
cū hieremia: vt non traderetur in man⁹
populi ⁊ interficerent eum.

¶ Ca. Sū. ¶ De cathenis ligneis ⁊ vinclis
mittēdis qnqꝫ regib⁹: ⁊ monent ſubijci
nabuchodonoſor: aliter morient. Ca. xxvij.

A In principio regni ioachim filī Joſie
regis iuda factum eſt verbum iſtud
ad hieremiam a domino dicens. Hec dicit
dominus ad me. Fac tibi vincula ⁊ cathe
nas: ⁊ pones eas i collo tuo ⁊ mittes eas
ad regem edom: ⁊ ad regem moab: ⁊ ad re
gem filiorum ammon: ⁊ ad regem tyri: ⁊
ad regem ſydonis in manu nūciorum q
venerūt hieruſalem ad ſedechiam regem
iuda: ⁊ precipies eis vt ad dominos ſuos lo
quant. Hec dicit domin⁹ exercituū de⁹ iſra
el. Hec dicetis ad dn̄os veſtros. Ego feci ter
al's + hominem. — ram ⁊ + homines ⁊ iumenta q̄ ſūt ſup fa
ciē terre i fortitudine mea magna: ⁊ i bra
chio meo extēto ⁊ dedi eas ei q placuit in
oculis meis. Et nūc itaqꝫ ego dedi oēs ter
ras iſtas in manu nabuchodonoſor regis
babylōis ſerui mei. Inſup ⁊ beſtias agri
dedi ei: vt ſeruiāt illi. Et ſeruiēt ei oēs gē
tes: ⁊ filio ei⁹ ⁊ filio filī eius donec veniat
tēpus terre ei⁹ ⁊ ipſi⁹. Et ſeruiēt ei gētes
multe ⁊ reges magni. Gens aūt ⁊ regnū B
qd nō ſeruierit nabuchodonoſor regi ba
bylonis ⁊ quicūqꝫ nō curuauerit collū
ſuū ſub iugo regis babylōis: i gladio ⁊ i
fame ⁊ in peſte viſitabo ſup gētē illā: ait do
minus: donec ꝯſumā eos in manu eius. al's + aūt
Uos ergo nolite audire prophetas v̄ros ⁊
diuinos ⁊ ſomniatores ⁊ augures ⁊ ma
leficos qui dicunt vobis: nō ſeruietis regi
babylonis: qꝛ mendacium ꝓphetāt vobis
vt longe faciāt vos de terra v̄ra: ⁊ eijciant
vos ⁊ pereatis. Porro gens que ſubiecerit
ceruicē ſuā ſub iugo regis babylonis ⁊
ſeruierit ei: dimittam eā in terra ſua di
cit dominus: ⁊ colet eā ⁊ habitabit i ea. Et
ad ſedechiam regē iuda locutus ſū oīa
verba hec dicēs. Subijcite colla veſtra ſub
iugo regis babylōis: ⁊ ſuite ei ⁊ pplo ei⁹
⁊ viuetis. Quare moriemini tu ⁊ ppls tu C
us gladio ⁊ fame ⁊ peſte: ſicut locut⁹ eſt dn̄s
ad gentē que ſeruire noluerit regi baby
lōis. Nolite audire verba ꝓphetarū dicen
tium vobis: non ſeruietis regi babylōis:
qꝛ mendaciū ipſi loquūtur vobis. Qꝛ nō s.14.c.&
miſi eos: ait dn̄s: ⁊ ipſi ꝓphetant in noīe īfra.29.b
meo mēdaciter vt eijciant vos ⁊ pereatis
tam vos q̄ ꝓphete qui vaticinant vobis.
Et ad ſacerdotes ⁊ ad populū iſtum locu
tus ſum dicēs. Hec dicit dn̄s. Nolite au
dire verba ꝓphetarū veſtrorum qui ꝓphe
tant vobis dicētes: ecce vaſa dn̄i reuertent D
de babylone nunc cito. Mendaciū enī
ꝓphetant vobis. Nolite ergo audire eos: ſʒ
ſeruite regi babylonis vt viuatis. Quare
datur hec ciuitas in ſolitudinē? Et ſi ꝓ
phete ſunt: ⁊ eſt verbū dn̄i in eis: occurrāt
domino exercituum vt nō veniant vaſa q̄
derelicta fuerāt i domo dn̄i: ⁊ in domo re
gis iuda: ⁊ in hieruſalē: in babylonē. Qꝛ 4.re.25.c
hec dicit dominus exercituū ad colūnas
⁊ ad mare: ⁊ ad baſes: ⁊ ad reliqua vaſorū
que remanſerunt in ciuitate hac: que nō
tulit nabuchodonoſor rex babylonis cū
trāſferret iechoniā filiū ioachim regē iu
da de hieruſalē in babylonē ⁊ oēs optia
tes iuda ⁊ hieruſalē. Qꝛ hec dicit domi
nus exercituum deus iſrael ad vaſa q̄ de
relicta

relicta ſunt in domo dñi ꝛ in domo regis
iuda ꝛ hierl̃m. In babylonē transferēt ꝛ
ibi erūt vſqʒ ad diē viſitatōis ſue dic̃ dñs.
Et afferri faciā ea ꝛ reſtitui in loco iſto.
¶ Ca. Sū. ¶ Annanias ꝑpheta dicit hie-
remie ꝙ poſt duos ānos redibit ppl̃s de ba
bylone ꝛ omnia vaſa dom⁹ dñi: reſpōdit
hieremias amen. Ca.xxviij.

A E T factū eſt in āno illo in ꝑncipio re
gni ſedechie regis iuda in āno q̈rto
in mēſe q̈nto: dixit ad me ānanias filius
azur ꝑpheta de gabaō in domo dñi coraʒ
ſacerdotib⁹ ꝛ oī ppl̃o dicēs. Hec dicit dñs
exercituū de⁹ iſrael. Cōtriui iugum regis
babylonis. Adhuc duo āni dieꝝ: ꝛ ego re
ferri faciā ad locū iſtuʒ oīa vaſa dñi q̄ tu-
lit nabuchodonoſor rex babylonis de lo-
co iſto ꝛ trāſtulit ea in babylonē. Et iecho
niā filiū ioachim regē iuda ꝛ oēm tranſ
migrationē iude q̄ ingreſſi ſunt in baby
B lonē ego cōuertā ad locū iſtū: ait dñs. Cō
terā eniʒ iugū regis babylonis. Et dixit
hieremias ꝑpheta ad annaniā ꝑphetā in
oculis ſacerdotū ꝛ in oculis omnis ppl̃i
q̄ ſtabat in domo dñi: ꝛ ait hieremias ꝓ-
pheta. Amē. Sic faciet dñs. Suſcitet dñs
ꝟba tua q̄ ꝑphetaſti vt referant vaſa in do
mū dñi: ꝛ omnis trāſmigratio de baby-
lone ad locū iſtū. Uerūtñ audi ꝟbum hoc
qd̄ ego loquor in aurib⁹ tuis: ꝛ in auri-
C bus vniuerſi ppl̃i. Prophete q̄ fuerūt ante
me ꝛ ante te ab initio: ꝛ ꝑphetauerūt ſup
terras multas ꝛ ſup regna magna de pre-
lio ꝛ de afflictione: ꝛ de fame: ꝑpheta q̄ va-
ticinat⁹ eſt pacē: cū venerit verbū ei⁹: tunc
ſciet ꝑpheta quē miſit dñs in veritate. Et
tulit annanias ꝑpheta cathenam de collo
hieremie ꝑphete: ꝛ cōfregit eā. Et ait āna-
nias in cōſpectu omnis ppl̃i dicēs. Hec di
cit dñs. Sic cōfringā iugū nabuchodono
ſor regis babylonis poſt duos ānos dierū
de collo omniū gentiū. Et abijt hieremi-
as ꝑpheta in viā ſuā. Et factū eſt verbū dñi
ad hieremiā poſtq̄ʒ cōfregit ānanias ꝑphe
ta cathenā de collo hieremie ꝑphete dicēs.
D Uade ꝛ dices ānanie. Hec dicit dñs. Cathe
nas ligneas cōtriuiſti: ꝛ facies ꝓ eis cathe
nas ferreas: qꝛ hec dicit dñs exercituum
deus iſrael. Iugū ferreū poſui ſup colluʒ
cūctaꝝ gētiū iſtaꝝ vt ſeruiāt nabuchodo-
noſor regi babylonis: ꝛ ſeruient ei: inſup
ꝛ beſtias terre dedi ei. Et dixit hieremias
ꝑpheta ad ānaniā ꝑphetā. Audi ānania.
Nō miſit te dñs: ꝛ tu cōfidere feciſti ppl̃m
iſtū in mēdacio. Idcirco hec dicit dñs. Ec
ce ego mittā te a facie terre. Hoc āno mo-
rieris: aduerſum enim dominū locutus
es. Et mortuus eſt annanias propheta in
anno illo: menſe ſeptimo.
¶ Capituli Sūmariū. ¶ Propheta de-
ſcribit trāſmigrationē vt credat ſibi ſcri-
bēs ad captiuos babylonis ꝙ āno ſeptua
geſimo a dño viſitabunt: ꝛ de pſeudo ꝓ-
phetis cauendis. Cap.xxix.

E T hec ſunt verba libri quē miſit hie
remias ꝑpheta de hieruſalē ad re- A
liquias ſenioꝝ trāſmigrationis ꝛ ad ſa-
cerdotes ꝛ ad ꝑphetas ꝛ ad oēm populū
quē traduxerat nabuchodonoſor de hie-
ruſalē + in babylonē poſtq̄ʒ egreſſus eſt
iechonias rex ꝛ domina ꝛ eunuchi ꝛ prin Als non
cipes iuda ꝛ hieruſalē: ꝛ faber ꝛ incluſor d̄ hʒ + in
hieruſalē in manu elaſa filij ſaphan ꝛ ga
malie filie helchie quos miſit ſedechias
rex iuda ad nabuchodonoſor regē babylo
nis in babylonē dicēs. Hec dicit dñs exer
cituū de⁹ iſrael: omni trāſmigratiōi quā B
trāſtuli de hieruſalē in babylonē. Edifica infra c.
te domos ꝛ habitate: ꝛ plantate hortos ꝛ
comedite fructum eorum. Accipite vxo-
res ꝛ generate filios ꝛ filias: ꝛ date filijs ve
ſtris vxores: ꝛ filias v̄ras date viris: ꝛ pari
ant filios ꝛ filias: ꝛ multiplicabimini ibi
ꝛ nolite eſſe pauci numero: ꝛ querite pa-
cem ciuitatis ad quam trāſmigrare vos
feci: ꝛ orate pro ea ad dominum qꝛ in pa-
ce illius erit pax + vobis. Hec dicit domi- Als +
nus exercituum deus iſrael. Non vos ſe- veſtra
ducant prophete veſtri qui ſunt in medio
veſtrum ꝛ diuini veſtri: ꝛ ne attēdatis ad
ſomnia veſtra que vos ſomniatis: qꝛ fal- C
ſo ipſi prophetāt vobis nomine meo ꝛ nō de pe. di.
miſi eos: dicit dominus. Qꝛ hec dicit do- j.ca. ꝑdi-
minus. Cum ceperint impleri in baby- xerat 4.c.
lone ſeptuaginta anni viſitabo vos ꝛ ſuſci deniqʒ
tabo ſuper vos verbum meum bonum: vt ſup.14.c.
reducam vos ad locum iſtum. Ego enim 2 pa.36.
ſcio cogitationes quas cogito ſuper vos D.
dicit dominus cogitationes pacis ꝛ non 1.eſd.1.&
afflictionis: vt dem vobis finem ꝛ patien- 8.25.c.
tiaʒ: ꝛ inuocabitis me ꝛ + viuetis ꝛ ora- Als +
bitis me ego ꝛ exaudiā vos: queretis me ibitis ꝛ
ꝛ inuenietis. Cum queſieritis me in to adorabi-
to corde veſtro: inueniar a vobis: ait dñs. tis.

Et reducã captiuitatẽ veſtrã:⁊ cõgregabo
D vos de vniuerſis gẽtibus ⁊ de cũctis locis
ad que expuli vos dicit dñs. Et reuerti vos
faciã de loco ad quẽ trãſmigrare vos feci:
qꝛ dixiſtis. Suſcitabit nobis dñs ꝓphe-
tas in babylone. Quia hec dicit dñs ad re
gem q̄ ſedet ſup ſoliũ dauid:⁊ ad oẽm po
pulũ habitatorẽ vrbis hui⁹: ad fratres ve
ſtros qui nõ ſunt egreſſi vobiſcũ in trãſ-
migrationẽ. Hec dicit dñs exercituũ. Ecce
mittã in eos gladiũ ⁊ famem ⁊ peſtẽ:⁊ po
nã eos quaſi ficus malas que comedi nõ
poſſunt eo ꝙ peſſime ſint ⁊ ꝑſequar eos in
gladio:⁊ in fame:⁊ in peſtilentia. Et dabo
eos in vexationẽ vniuerſis regnis terre:
Sup̄.24.d in maledictionẽ ⁊ in ſtuporẽ ⁊ in ſibiluꝫ
⁊ in opprobriũ cũctis gẽtib⁹ ad quas ego
eieci eos: eo ꝙ nõ audierint ỽba mea dicit
dñs: que miſi ad eos ꝑ ſeruos meos ꝓphe-
tas de nocte ↄſurgẽs ⁊ mittẽs:⁊ nõ audi-
ſtis dicit dñs. Uos ergo audite ỽbuꝫ dñi
E omnis trãſmigratio quã emiſi de hieru-
ſalẽ in babylonẽ. Hec dicit dñs exercituũ
de⁹ iſrael: ad achab filiuꝫ chulie ⁊ ad ſede-
chiã filiũ maaſie qui ꝓphetãt vobis in no
mine meo mẽdaciter. Ecce ego tradã eos
in manu nabuchodonoſor regis babylo-
nis:⁊ ꝑcutiet eos in oculis veſtris. Et aſſu
metur ex eis maledictio omni tranſmi-
grationi iude que eſt in babylone dicen-
tiũ. Ponat te dñs ſicut ſedechiam ⁊ ſicut
achab quos frixit rex babylonis in igne:
ꝓ eo ꝙ fecerint ſtultitiã in iſrael:⁊ mecha
ti ſunt in vxores amicorũ ſuoꝝ:⁊ locuti
ſũt verbũ in noĩe meo mẽdaciter: qḋ nõ
F mãdaui eis. Ego ſum iudex ⁊ teſtis dicit
dñs. Et ad ſemeiam neelamitẽ dices. Hec
dicit dñs exercituũ deus iſrael. Pro eo ꝙ
alˢ + tuo miſiſti in nomine + meo libros ad oẽm
pp̄lm q̄ eſt in hieruſalẽ ⁊ ad ſophoniã fi-
lium maaſie ſacerdotẽ:⁊ ad vniuerſos ſa
cerdotes dicẽs: dñs dedit te ſacerdotẽ pro
alˢ + io- ioiada ſacerdote vt ſis dux in domo dñi
iade ſup oẽm virũ arepticium ⁊ ꝓphetantẽ vt
mittas eũ in neruũ ⁊ in carcerẽ. Et nunc
quare nõ increpaſti hieremiã anathotitẽ
qui ꝓphetat vobis. Quia ſup hoc miſit in
al. + lõge babylonẽ ad nos dicẽs. + Longũ eſt edi-
G ficate domos ⁊ habitate:⁊ plãtate hortos ⁊
Sup̄ eo. comedite fructus eoꝝ. Legit ergo ſopho-
nias ſacerdos librũ iſtũ in aurib⁹ hiere-
mie ꝓphete. Et factũ eſt verbũ dñi ad hie-
remiã dicẽs. Mitte ad oẽm tranſmigra-
tionẽ dicẽs. Hec dicit dñs ad ſemeiã nee-
lamitẽ. Pro eo ꝙ ꝓphetauit vobis ſeme-
ias:⁊ ego nõ miſi eũ:⁊ fecit vos confidere
in mendacio: idcirco hec dicit dñs. Ecce
ego viſitabo ſup ſemeiã neelamitẽ ⁊ ſup ſe
men ei⁹. Nõ erit + ei vir ſedẽs in medio al. + eis
pp̄li hui⁹:⁊ nõ videbit bonũ qḋ ego faciã
populo meo: ait dñs: qꝛ preuaricationeꝫ
locutus eſt aduerſus dominum.

ℭ Cap. Sũ. ℭ Promittit triſtitiã: de ca-
ptiuitate iude: ſubdit de gaudio liberatio
nis ⁊ vltione in hoſtes populi. Cap. xxx.

HOc verbũ qḋ factũ eſt ad hieremiã a A
dño: dicẽs. Hec dicit dñs deus iſrael:
dicẽs. Scribe tibi omnia verba que locu-
tus ſuꝫ ad te in libro. Ecce. n. dies veniũt
dicit dñs:⁊ ↄuertã cõuerſionem populi
mei iſrael ⁊ iuda ait dñs:⁊ ↄuertã eos ad
terrã quã dedi patrib⁹ eoꝝ ⁊ poſſidebunt
eã. Et hec ỽba que locut⁹ eſt dñs ad iſrael
⁊ ad iudã. Quĩ hec dicit dñs. Uocẽ terro-
ris audiuim⁹ formido ⁊ non eſt pax. In-
terrogate ⁊ videte ſi generat maſculus.
Quare ergo vidi omnis viri manũ ſuper
lũbũ ſuũ q̄ſi + parturiẽtis ⁊ ↄuerſe ſunt alˢ + pa-
vniuerſe facies i auruginẽ. Ue qꝛ magna riẽtes
dies illa: nec eſt ſimilis ei⁹: tẽpuſq; tribu
latiõis eſt iacob:⁊ ex ipſo ſaluabit̄. Et erit B
in die illa ait dñs exercituũ: cõterã iugũ
ei⁹ de collo tuo:⁊ vincula eius dirũpã. Et
nõ dominabunt̄ ei ampli⁹ alieni: ſed ſer-
uient dño deo ſuo:⁊ dauid regi ſuo queꝫ
ſuſcitabo eis. Tu ergo ne timeas + ſerue infra.46.g
me⁹ Jacob ait dñs: neq; paueas iſrael: qꝛ Eſa.44.a
ecce ego ſaluabo te de terra lõginqua ⁊ ſe- alˢ + ſer-
men tuũ de terra captiuitatis eoꝝ. Et re- uus
uertet̄ iacob ⁊ + q̄eſcet:⁊ cũctis affluet bo- alˢ + re-
nis ⁊ nõ erit quẽ formidet: quoniã tecuꝫ q̄eſcet
ego ſum: ait dñs vt ſaluem te. Faciam. n.
cõſummationeꝫ in cunctis gentibus in
q̄bus diſperſi te: te autem nõ faciã in con-
ſummationẽ: ſed caſtigabo te in iudicio:
vt tibi non videaris innoxi⁹: qꝛ hec dicit
dñs. Inſanabilis fractura tua: peſſima pla
ga tua. Nõ eſt qui iudicet iudiciũ tuũ: + C
ad alligãdã curationẽ tuã vtilitas nõ eſt alˢ + ad
tibi. Oẽs amatores tui obliti ſunt tui: te- alligãdũ
q; nõ querent. Plaga. n. inimici percuſſi curatio-
te: caſtigatione crudeli. Propter multi- nũ vtili-
tudinẽ iniquitatis tue dura facta ſunt pecca tas
ta tua. Quid clamas ſup cõtritione tua? Sup̄.13.d.

Inſanabilis eſt dolor tu⁹. Propter mul-
titudinem iniquitatis tue ⁊ propter du-
ra peccata tua feci hec tibi. Propterea oēs
qui comedunt te deuorabūtur: ⁊ vniuer
ſi hoſtes tui in captiuitatem ducentur. Et
omnes qui te vaſtāt vaſtabunt: cunctoſ-
q₃ predatores tuos dabo in predā₃. Obdu
cam eni₃ cicatricē tibi: ⁊ a vulnerib⁹ tuis
ſanabo te: dicit dñs. Quia eiectā vocauerūt
te ſyō: hec eſt que nō habeat requirentē. Hec
D dicit dñs. Ecce ego ꝯuertā cōuerſionē ta-
bernaculoꝝ iacob: ⁊ tectis eius miſerebor.
Et edificabit ciuitas in excelſo ſuo: ⁊ tem-
plū iuxta ordinē ſuum fundabit. Et egre
dietur de eis laus voxq₃ ludētiū: ⁊ multi-
plicabo eos ⁊ non minuent: ⁊ glorificabo
al's + ſi-cuti eos ⁊ nō attenuabunt: ⁊ erūt filij eius +
ſicut a principio: ⁊ cetus ei⁹ corā me per-
manebit. Et viſitabo aduerſū oēs q̄ tribu
lāt eū: ⁊ erit dux ei⁹ ex eo: ⁊ ꝑnceps de me
dio ei⁹ ꝓducet. Et applicabo eu₃ ⁊ accedet
ad me. Quis .n. iſte eſt q̄ applicet cor ſuu₃
vt appropinquet mihi: ait dñs? Et eritis
mihi in ppſm: ⁊ ego ero vobis in deū. Ec-
ce turbo dñi furor egrediēs ꝓcella ruens
in capite impioꝝ ꝯquieſcet. Nō auer-
tet iram indignationis dñs: donec faciet
⁊ cōpleat cogitationem cordis ſui. In no
uiſſimo dierum intellegetis ea.

¶ Cap. xxxi. ¶ Poſt plenitudinē gentiū
intrat iſrael ad fidē: de planctu de ꝯſolatiōe
rachel ſup mortē filioꝝ ſuoꝝ: reuocat dñs
effraim ⁊ iſrael ad fidem: de chriſti natiui
tate: ⁊ ſacramento corporis ⁊ ſanguinis
ei⁹: ꝙ vnuſq̄ſq₃ morietur in pctō ſuo: de re-
edificatiōe ciuitatis hieruſm. Cap. xxxi.

A In illo tpe dicit dñs. Ero deus vniuer
ſis cognationib⁹ iſrael: ⁊ ipſi erunt
mihi in populu₃. Hec dicit dñs. Inuenit
gratiam in deſerto populus qui remanſe
rat gladio. Uadet ad requiem ſua₃ iſrael.
Longe domin⁹ apparuit mihi. Et in cha-
ritate perpetua dilexi te: ideo attraxi te mi
ſerans. Rurſumq₃ edificabo te: ⁊ edificabe-
ris virgo iſrael. Adhuc ornaberis tympa
nis tuis: ⁊ egredieris in choro ludentiū.
Adhuc plantabis vineas in montib⁹ ſa-
marie. Plantabunt plantātes ⁊ donec tē-
pus veniat non vindemiabunt: quia erit
dies in qua clamabunt cuſtodes in mon
te effraim. Surgite ⁊ aſcendamus in ſyō
ad dominum deum noſtru₃: quia hec di-
cit dominus. Exultate in letitia Jacob ⁊
hinnite contra caput gentium: perſonate 2S. q. i. ca. iudeo: ū in glo.
⁊ canite ⁊ dicite. Salua domine populum
tuum reliquias iſrael. Ecce ego adducam
eos de terra aquilonis: ⁊ congregabo eos B
ab extremis terre: inter quos erūt cecus
⁊ claudus: ⁊ pregnans ⁊ pariens ſimul ce al's + in ꝑcibus
tus magnus reuertentium huc. In fletu
venient ⁊ in miſericordia reducam eos.
Et adducam eos per torrentes aquarum
in via recta: ⁊ nō impingent in ea: quia fa
ctus ſum iſraeli pater ⁊ effraim primoge
nitus meus eſt. Audite verbum domini
gentes: ⁊ annūciate in inſulis que procul
ſunt: ⁊ dicite. Qui diſperſit iſrael congre-
gabit eum: ⁊ cuſtodiet eū ſicut paſtor gre al's + Re-demit
gem ſuum. + Redimet enim dominus
Jacob: ⁊ + liberabit eum de manu poten- al. + libe-rauit
tioris. Et venient ⁊ laudabunt in monte
ſyon: ⁊ cōfluent ad bona domini ſuper fru
mento: ⁊ vino ⁊ oleo ⁊ fetu pecorum ⁊ ar
mentorum: eritq₃ anima eorum quaſi C
hortus irriguus ⁊ vltra nō eſurient. Tūc
letabitur virgo in choro: iuuenes ⁊ ſenes
ſimul. Et conuertam luctum eorum in
gaudium ⁊ conſolabor eos: ⁊ letificabo a
dolore ſuo. Et inebriabo animam ſacerdo
tum pinguedine: ⁊ populus meus bonis ſup. 3. g.
adimplebitur: ait dominus. Hec dicit do- Mat. 2. c.
minus. Uox in excelſo audita eſt lamen- i5. di. c. ꝑ
tationis luctus ⁊ fletus: rachel + plorātis cepta.
filios ſuos: ⁊ + nolentis conſolari ſup eis: al. + plo-
quia nō ſunt. Hec dicit domin⁹. Quieſcat rauit
vox a ploratu ⁊ oculi tui a lachrymis q2 al. + plo-
eſt merces operi tuo: ait dominus. Et re rans
uertent de terra inimici: ⁊ ē ſpes + nouiſſi al's + no-
mis tuis: ait dñs: ⁊ reuertent filij tui ad luit
terminos ſuos. Audiēs audiui effrai₃ trāſmi al's + la
grātē. Caſtigaſti me dñe: ⁊ erudit⁹ ſum q̄-

ſi iuuēculus indomit⁹. Conuerte me ⁊
+ cōuertar: qꝛ tu dñs de⁹ me⁹. Poſtq̄ᷓ.n.
al's + ne mertar ꝯuertiſti me: egi pniam: ⁊ poſtq̄ᷓ oſtēdiſti
mihi pcuſſi femur meū. Confuſus ſum ⁊
D erubui: qm̄ ſuſtinui opprobriū adoleſcē
tie mee. Si fili⁹ honorabilis mihi effraim
ſi puer delicat⁹: qꝛ ex quo locut⁹ ſum de eo
adhuc recordabor ei⁹. Idcirco conturbata
ſunt viſcera mea ſup eū: miſerās miſere
bor ei⁹ ait dñs. Statue tibi + ſpeculā pone
al's + ſpeculas tibi amaritudines. Dirige cor tuū in viā
+ rectā in qua ambulaſti. Reuertere vir
al's + directā go iſrl: reuertere ad ciuitates tuas iſtas.
Uſq̄ᷓquo delitijs diſſolueris filia vaga?
Quia creauit dñs nouū ſup terrā: femi
na circūdabit viruꝫ. Hec dicit dñs exerci
tuū de⁹ iſrael. Adhuc dicēt verbū iſtud in
E terra iuda ⁊ in vrbib⁹ ei⁹ cuꝫ ꝯuertero ca
ptiuitatē eoꝝ. Bñdicat tibi dñs pulchri
tudo iuſtitie: mons ſanct⁹. Et habitabūt
in eo iudas ⁊ oēs ciuitates ei⁹ ſimul agri
cole ⁊ minātes greges: qꝛ inebriaui aiam
laſſam: ⁊ oēm animā eſurientē ſaturaui.
Ideo quaſi de ſomno ſuſcitat⁹ ſuꝫ: ⁊ vidi
⁊ ſomn⁹ meus dulcis mihi. Ecce dies ve
niunt dicit dñs: ⁊ ſeminabo domū iſrael
⁊ domū iuda ſemine + hominū ⁊ ſemi
al's + dominis ne iumētoꝝ. Et ſicut vigilaui ſup eos vt
euellerē: ⁊ demolirer ⁊ diſſiparē: ⁊ diſpde
rem ⁊ affligerē: ſic vigilabo ſup eos vt edi
ficē ⁊ plantē: ait dñs. In dieb⁹ illis nō di
Ezec. 18.a. cent vltra: patres comederūt vuā acerbā:
⁊ dētes filioꝝ obſtupuerūt: ſed vnuſq̄ſq̄ᷓ
in iniq̄tate ſua morieť. Omnis hō q co
mederit vuā acerbam obſtupeſcēt dentes
eius. Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ feriam
Heb. 8.c. domui iſrl ⁊ domui iuda fedus nouuꝫ.
F Nō ſm pactū qd̄ pepigi cū patrib⁹ veſtris
in die qua apprehēdi manuꝫ eoꝝ vt edu
cerem eos de terra egypti: pactū qd̄ irritū
fecerunt: ⁊ ego dominat⁹ ſum eoꝝ: dicit
dñs: ſed hoc erit pactū qd̄ feriaꝫ cū domo
iſrael. Poſt dies illos dicit dñs: dabo le
gem meā in viſcerib⁹ eoꝝ ⁊ in corde eoꝝ
ſcribā eam: ⁊ ero eis in deū: ⁊ ipſi erūt mi
Sup. 24.c. hi in populū. Et + nō docebit vltra vir ꝓ
Heb. 8.c. ximū ſuū: ⁊ vir fratrē ſuū: dicēs cogno
al's + docebūt ſce dñm. Omnes.n. cognoſcēt me a mini
mo eoꝝ vſq̄ᷓ ad maximū: ait dñs qꝛ ꝓpi
tiabor iniq̄tati eoꝝ ⁊ peccati eoꝝ non me
morabor ampli⁹. Hec dicit dñs q dat ſolē
in lumine diei: ordinē lune ⁊ ſtellaꝝ in

lumine noctis: q turbat mare ⁊ ſonāt flu
ctus eius: dñs exercituum nomē illi. Si
defecerint leges iſte coram me dicit dñs: G
tunc ⁊ ſemē iſrael deficiet vt non ſit gens
corā me cunctis dieb⁹. Hec dicit dñs. Si
mēſurari poterūt celi rurſum ⁊ inueſti
gari fundamēta terre deorſum: ⁊ ego abij
ciam vniuerſum ſemen iſrael ꝓpter oīa
que fecerūt dicit dñs. Ecce dies veniēt di
cit dñs: ⁊ edificabiť ciuitas domino a tur
re anamehel vſq̄ᷓ ad portā anguli. Et exi
bit vltra normā mēſure in cōſpectu eius
ſup collē gareb: ⁊ circuibit goatha ⁊ oēm
vallē + cadauerū ⁊ cineres ⁊ vniuerſaꝫ re
gionem mortis ad torrentem cedron ⁊ al's + ruinarum
vſq̄ᷓ ad angulum porte equorum orien
talis. Sanctū domini nō euelletur: ⁊ nō
deſtruetur vltra in ppetuum.
¶ Cap. 32. ¶ Hieremias in carcere ꝓphe
tat ſedechiā captiuū ⁊ orbatū ducēdū in
babylonem: ⁊ emit agrum in anathot: ⁊
orat dñs pro populo ſuo. Sermo dñi ad
eum de incendio hieruſalem: ⁊ de libera
tione captiuorum. Cap. xxxij.

Verbū qd̄ factū eſt ad hieremiā a do
mino in anno decimo ſedechie re A
gis iuda: ipſe eſt ann⁹ octauuſdecim⁹ na
buchodonoſor. Tūc exercit⁹ regis babylo
nis obſidebat hieruſaleꝫ: ⁊ hieremias ꝓ
pheta erat clauſus in atrio carceris q erat
in domo regis iuda. Clauſerat.n. eū ſede
chias rex iuda dicens. Quare vaticinaris
dicēs: hec dicit dñs: ecce ego dabo ciuitatē
iſtā in man⁹ regis babylonis ⁊ capiet eā:
⁊ ſedechias rex iuda non effugiet de ma
nu chaldeoꝝ: ſed tradeť in manus regis
babylonis: ⁊ loqueť os ei⁹ cuꝫ ore illius
⁊ oculi ei⁹ oculos illi⁹ videbūt: ⁊ in baby
lonē ducet ſedechiā: ⁊ ibi erit donec viſi
tem eū: ait dñs. Si aūt dimicaueritis ad
uerſum chaldeos nihil ꝓſpeꝝ habebitis.
Et dixit hieremias. Factuꝫ eſt verbū dñi
ad me dicēs. Ecce anamehel filius ſellū pa
truelis tuus veniet ad te dicēs. Eme tibi
agrū meū q eſt in anathot. Tibi.n. compe B
tit ex ꝓpinquitate vt emas. Et venit ad me
anamehel fili⁹ patrui mei ſm verbuꝫ dñi
ad veſtibulū carceris: ⁊ ait ad me. Poſſi
de agrū meū q eſt in anathot in terra be
niamin: qꝛ tibi cōpetit hereditas ⁊ tu ꝓ
pinquus es: vt poſſideas. Intellexi autē
ꝙ verbū dñi eſſet. Et emi agrū ab aname

del filio patrui mei qui eſt in anathot. Et
appēdi ei argētū ſeptē ſtateres ⁊ decē argē
teos: ⁊ ſcripſi in libro ⁊ ſignaui ⁊ adhibui
teſtes. Et appēdi argentū in ſtatera ⁊ acce-
C pi librū poſſeſſionis ſignatū: + ⁊ ſtipula-
al's non h3+ ⁊ tiones ⁊ rata ⁊ ſigna forinſecus. Et dedi li
brum poſſeſſionis baruch filio neri filij
maaſie in oculis anamehel patruelis mei
⁊ in oculis teſtium q ſcripti erāt in libro
emptionis ⁊ in oculis omniū iudeorū
qui ſedebāt in atrio carceris. Et pcepi ba-
ruch corā eis dicēs. hec dicit dn̄s exerci-
tuū de⁹ iſrael. Sume libros iſtos librum
emptionis hūc ſignatū ⁊ librū hunc qui
apertus eſt: ⁊ pones illos in vaſe fictili: vt
pmanere poſſint dieb⁹ multis. hec. n. di-
cit domin⁹ exercituū de⁹ iſrael. Adhuc poſ
ſidebunt dom⁹ ⁊ agri ⁊ vinee in terra iſta.
Et oraui ad dominū poſtq̄ tradidi librū
poſſeſſionis baruch filio neri dicēs. heu
heu heu domine de⁹. Ecce tu feciſti celum
⁊ terram in fortitudine tua magna ⁊ in
brachio tuo extento. Nō erit tibi difficile
omne verbū q facis miſericordiā in mi-
lib⁹ ⁊ reddis inīqtatē patrū in ſinū filio-
Exo.34.a rū eo⁊ poſt eos. Fortiſſime magne ⁊ po
D tens dn̄s exercituū nomē tibi magn⁹ cō-
ſilio ⁊ incōprehēſibilis cogitatu: cui⁹ ocli
apti ſunt ſup oēs vias filio⁊ adā vt red-
das vnicuiq̄ ſ3 vias ſuas ⁊ ſ3 fructū adi-
uētionū ei⁹. Qui poſuiſti ſigna ⁊ portēta
in terra egypti vſq̄ ad diem hanc ⁊ in
al's+ oi-bus iſrael ⁊ in + hominib⁹ ⁊ tibi feciſti nomē
ſicut eſt dies hec. Et eduxiſti populū tuū
iſrael de terra egypti in ſignis ⁊ portentis
⁊ in manu robuſta ⁊ in brachio extento
⁊ in terrore magno: ⁊ dediſti eis terrā hāc
quā iuraſti pr̄ib⁹ eo⁊: vt dares eis terrā
fluentē lacte ⁊ melle: ⁊ ingreſſi ſunt ⁊ poſ
ſederunt eam. Et nō obedierunt voci tue
⁊ in lege tua nō ambulauerunt: omnia q̄
mādaſti eis vt facerēt: nō fecerūt: ⁊ euene
runt eis omnia mala hec. Ecce munitio-
nes extructe ſunt aduerſu3 ciuitatē vt ca
piatur: ⁊ vrbs data eſt in man⁹ chaldeo-
rum: ⁊ in manus regis babylonis q pre-
liantur aduerſus eam a facie gladij ⁊ fa-
mis ⁊ peſtilētie: ⁊ quecūq̄ locutus es ac-
ciderūt vt tuipſe cernis. Et tu dicis mihi
E domine deus eme agrum argēto ⁊ adhi-
be teſtes: cum vrbs data ſit in man⁹ chal-
deoru3. Et factum eſt verbum domini ad

hieremiam dicēs. Ecce ego dominus de⁹
vniuerſe carnis. Nunquid mihi difficile
erit omne verbum. Propterea hec dicit
dominus. Ecce ego tradam ciuitatem iſtā
in manus chaldeorū ⁊ in manus regis
babylonis ⁊ capient eam ⁊ venient chal-
dei prelianteſ aduerſu3 vrbem hanc: ⁊ ſuc
cendent eam igni ⁊ comburent eam: ⁊ do
mos in quaru3 domatibus ſacrificabant
baal: ⁊ libabāt dijs alienis libamina ad ir
ritandū me. Erant enim filij iſrael ⁊ filij
iuda iugiter facientes malum in oculis
meis ab adoleſcētia ſua filij iſrael qui vſ-
q̄ nunc exacerbant me in opere manuu3
ſua⁊: dicit dominus: q2 in furore ⁊ in in-
dignatione mea facta eſt mihi ciuitas hec
a die qua edificauerunt eam vſq̄ ad die3
iſtam qua auferetur de conſpectu meo ꝓ-
pter malitiam filiorū iſrael ⁊ filiorū iuda
quā fecerunt ad iracūdiam prouocantes F
ipſū ⁊ reges eorū ⁊ principes eorum ⁊ ſa-
cerdotes ⁊ prophete eorū viri iuda ⁊ ha-
bitatores hieruſale3. Et verterunt ad me ſup.2.f.
terga ⁊ nō facies cum docerem eos ⁊ eru-
direm diluculo: ⁊ nollent audire vt acci-
perent diſciplinam. Et poſuerūt idola ſua ſup.7.b.
in domo in qua inuocatū eſt nomē meū
vt pollueret eam: ⁊ edificauerunt excelſa
baal que ſunt in valle filij + ennon: vt ini al's+ en-nom
tiarent filios ſuos ⁊ filias ſuas moloch qđ
nō mandaui eis: nec aſcendit in cor meū
vt facerent abominationē hanc: ⁊ in pecca
tum deducerent iudam. Et nunc propter
iſta: hec dicit dominus deus iſrael ad ciui
tatem hanc de qua vos dicitis q̄ tradatur
in man⁹ regis babylonis in gladio ⁊ in
fame ⁊ in peſte. Ecce ego cōgregabo eos de
vniuerſis terris ad quas eieci eos in furo
re meo ⁊ in ira mea ⁊ in indignatiōe grā
di: ⁊ reducam eos ad locum iſtum ⁊ ha-
bitare eos faciam confidēter: ⁊ erunt mi-
hi in populū: ⁊ ego ero eis in deu3. Et da G
bo eis cor vnum ⁊ + viam vnā vt timeāt al's+ ani-
me vniuerſis dieb⁹: ⁊ bene ſit eis ⁊ filijs mas
eo⁊ poſt eos. Et feriā eis pactū ſempiternū
⁊ nō deſinā eis bn̄facere: ⁊ timorē meū da
bo in corde eo⁊: vt nō recedāt a me ⁊ leta-
bor ſup eis cū bn̄ eis fecero. Et plātabo eos
in terra iſta in veritate in toto corde meo
⁊ in tota anima mea: q2 hec dicit dn̄s: Si-
cut adduxi ſup ppl'3 iſtū omne malū hoc
grāde: ſic adducā ſuper eos omne bonum

q̄ ego loquor ad eos. Et poſſidebunt agri
in terra iſta de q̄ vos dicitis ꝙ deſerta ſit: eo
ꝙ nō remanſerit homo ⁊ iumentū: ⁊ data
ſit ei in manus chaldeoꝝ. Agri ementꝰ pe-
cunia ⁊ ſcribentꝰ in libro: ⁊ imprimentꝰ ſi-
gnū: ⁊ teſtis adhibebitꝰ in terra beniamin:
⁊ i circuitu hierl'm in ciuitatibus iuda ⁊
in ciuitatibus mōtanis ⁊ in ciuitatibꝰ cā-
peſtribꝰ: ⁊ in ciuitatibus que ad auſtrum
ſunt: qꝛ cōuertā captiuitatē eoꝝ: ait dn̄s.
¶ Ca. Sū. ¶ De ꝯuerſiōe iuda ⁊ hierl'z: ⁊
de emēdatiōe ⁊ gaudio ⁊ de grege trāſeūte
ad manū numerātis: dē Chꝛo naſcituro ⁊
regno ipſiꝰ ⁊ ſacerdotio ꝑpetuo. Ca. xxxiij.
A ET factū eſt verbum domini ad hiere
miā ſcd'o: cū adhuc clauſus eſſet in
atrio carceris dicēs. Hec dicit dominus: q
facturus eſt ⁊ formaturus illud ⁊ paraturꝰ:
dominus nomen eius. Clama ad me ⁊ ex
audiā te: ⁊ annūciabo tibi grandia ⁊ firma
que neſcis. Quia hec dicit dominus deꝰ iſ-
rael ad domos vrbis huius: ⁊ ad domos re
gis iude que deſtructe ſunt ad munitiōes
⁊ ad gladiū venientium ⁊ dimicēt cū chal-
als + q̄s deis ⁊ impleant eas cadaueribus hoīuz +
quos ꝑcuſſi in furore meo: ⁊ in indignatio-
ne mea abſcondēs faciē meā a ciuitate hac
ꝑꝑ oēs maliciam eorum. Ecce ergo obdu-
cam eis cicatricem ⁊ ſanitatem ⁊ curabo
eos: ⁊ reuelabo eis deprecationē pacis ⁊ ve-
ritatis. Et conuertam cōuerſionē iuda ⁊
conuerſionem hieruſalē: ⁊ edificabo eos ſi-
cut a principio: ⁊ emundabo illos ab omni
iniquitate ſua in qua peccauerūt mihi: ⁊
propitius ero cūctis iniquitatibus eoꝝ
in qbus deliqrūt mihi ⁊ ſpreuerunt me.
B Et erit mihi in nomē ⁊ in gaudiū ⁊ i lau
dē ⁊ in exultationē cūctis gētibus terre: q̄
audierint oīa bona que ego facturus ſum
eis: ⁊ pauebūt ⁊ turbabunꝰ i vniuerſis +
als + bōis locis ⁊ i oī pace quā ego faciā + eis. Hec dicit
als + ei dn̄s. Adhuc audietꝰ i loco iſto quē vos dici
tis eſſe deſertū eo ꝙ nō ſit hō nec iumētū
in ciuitatibus iuda ⁊ foris hierl'm q̄ deſo-
late ſūt abſq3 hoīe ⁊ abſq3 habitatore ⁊ abſ-
q3 pecore: vox gaudij ⁊ vox letitie: vox ſponſi
⁊ vox ſpōſe: vox dicētiū. Cōfitemini dn̄o ex
ercituū: qm̄ bonus dn̄s: qm̄ in eternū mi̅a
eius: ⁊ portantiū vota in domo dn̄i. Redu-
cā.n. cōuerſionē terre ſicut a ꝑncipio: dicit
dn̄s. Hec dicit dn̄s exercituū. Adhuc erit i
loco iſto deſerto abſq3 hoīe ⁊ abſq3 iumen

tō ⁊ in cūctis ciuitatibus eius habitacu- al. nō h̄3
lū paſtoꝝ + ⁊ accubantiū + gregū in ciuita + et
tibus mōtuoſis ⁊ i ciuitatibꝰ cāpeſtribꝰ: ⁊ i als + gre
ciuitatibꝰ q̄ ad auſtrū ſunt ⁊ in terra benia ges
min ⁊ in circuitu hieruſalē ⁊ in ciuitati- C
bus iuda adhuc trāſibūt greges ad manū
numerātis: ait dn̄s. Ecce dies veniēt dicit ſup. 23. d.
dn̄s: ⁊ ſuſcitabo verbū bonū qd' locutꝰ ſum 32. q. 4. c.
ad domū iſrael ⁊ ad domū iuda. In diebꝰ recurrat,
illis ⁊ i tp̄e illo germinare faciā dauid ger tē. 9. his
men iuſtitie: ⁊ faciet iudiciū ⁊ iuſtitiā in ita
terra. In diebꝰ illis ſaluabitꝰ iuda: ⁊ + iſra- als + hie
el habitabit cōfidēter. Et hoc eſt nomē qd' + ruſalem
vocabunt eū: dn̄s iuſtus noſter. Quia hec als + vo
dicit dn̄s. Non interibit de dauid vir qui cabit
ſedeat ſup thronū domus iſrael ⁊ de ſacer-
dotibꝰ ⁊ de leuitis nō interibit vir a facie
mea q offerat holocauſtomata ⁊ incēdat ſa
crificiū ⁊ cedat victimas oībus diebus. Et
factū ē vbū dn̄i ad hieremiā dicēs. Hec di
cit dn̄s. Si irritū pōt fieri pactū meū cū
die ⁊ pactū meū cū nocte vt nō ſit dies et
nox i tp̄e ſuo: ⁊ pactū meū irritū eē poterit
cū dauid ſuo meo: vt nō ſit ex eo filiꝰ q re-
gnet i throno eiꝰ ⁊ leuite ⁊ ſacerdotes mi
niſtri mei. Sicut enumerari nō pn̄t ſtelle
celi ⁊ metiri harene maris: ſic multiplicabo
ſemē dauid ſui mei: ⁊ leuitas miniſtros
meos. Et fcm̄ ē vbū dn̄i ad hieremiā dicēs C
Nūqd nō vidiſti qd ppl's hic locutꝰ ſit di-
cēs: due cognatiōes q̄s elegerat dn̄s abie-
cte ſūt ⁊ ppl'z meū deſpexerūt: eo ꝙ non ſit
vltra gēs corā eis: hec dicit dn̄s. Si pactū
meum inter diē ⁊ noctē: ⁊ leges celi ⁊ ter-
re nō poſui: ⁊ qdē ⁊ ſemē iacob ⁊ dauid ſui
mei ꝓiciā vt nō aſſumā de ſemine eiꝰ ꝑn-
cipes ſeminis abraā iſaac ⁊ iacob. Reducā
enim conuerſionem eoꝝ: ⁊ miſerebor eis.
¶ Ca. Sū. ¶ Pena qꝛ nō dimittūt ſeruos
⁊ ancillas hebreas liberos ⁊ punitio: cū ta-
men promiſerūt in tēplo cū ſolennitate
vituli in duo ſciſſi. Cap. xxxiiij.
VErbū qd' factū ē ad hieremiā a dn̄o A
qn̄ nabuchodonoſor rex babylōis ⁊
oīs exercitꝰ eiꝰ vniuerſaq3 regna q̄ erāt ſub
ptāte manꝰ eiꝰ: ⁊ oēs ppl'i bellabāt ꝯ hieru
ſalē ⁊ ꝯ oēs vrbes eiꝰ: dicēs. Hec dicit dn̄s
deus iſrael. Uade ⁊ loquere ad Sedechiam
regē iuda: ⁊ dices ad eū. Hec dicit dn̄s. Ec-
ce ego tradā ciuitatē hanc in manu regis
babylonis ⁊ ſuccendet eā igni. Et tu nō ef
fugies de manu eius: ſed cōpꝛehenſione ca

hieris ⁊ in manu ei⁹ traderis: ⁊ oculi tui
oculos regis babylonis videbunt ⁊ os ei⁹
cũ ore tuo loquet̃ ⁊ babylonẽ introibis.
Attamẽ audi verbũ dñi Sedechia rex iu-
da. hec dicit dñs ad te. Nõ morieris i gla-
dio: ſʒ in pace morieris: ſm cõbuſtiones
patrũ tuoꝝ regũ prioꝝ q fuerũt ante te: ſic
cõburẽt te: ⁊ ve dñe plãget te: qꝛ verbũ hoc
B ego locutus ſũ: dicit dñs. Et locut⁹ eſt hie-
remias ꝓpheta ad ſedechiã regẽ iuda vni
uerſa verba hec in hierlm: ⁊ exercit⁹ regis
babylonis pugnabat ꝯ hierlʒ: ⁊ cõtra oẽs
ciuitates iude que reliquẽ erãt: ꝯ lachis ⁊
cõtra Azecha. he enim ſupererant de ciui-
tatibus iuda vrbes munite. Verbũ qḋ fa-
ctũ ẽ ad hieremiã a dño poſtq̃ꝫ ꝑcuſſit rex
Sedechias fedus cũ oĩ pplo in hierlm p̃-
dicãs vt dimitteret vnuſqſqꝫ ſeruũ ſuũ: ⁊
vnuſqſqꝫ ancillã ſuã. hebreũ ⁊ hebreã li
beros: ⁊ nequaq̃ꝫ dñarent̃ eis: idest i iudeo
⁊ fratre ſuo. Audierũt ergo oẽs p̃ncipes et
vniuerſus pplᷤ q inierãt pactũ vt dimitte
ret vnuſqſqꝫ ſeruũ ſuũ ⁊ ancillã ſuã libe-
ros: ⁊ vltra nõ dñarent̃ eis. Audierũt igit̃
⁊ dimiſerũt. Et ꝯuerſi ſũt deinceps ⁊ retra
xerũt ſeruos ſuos ⁊ ancillas ſuas q̃s dimi-
ſerũt liberos ⁊ ſubiugauerũt i famulos ⁊ fa
mulas. Et factũ ẽ verbũ dñi ad hieremiaʒ
C a dño dicẽs. hec dicit dñs de⁹ iſrael. Ego
ꝑcuſſi fedus cũ prĩbus vrĩs: in die q̃ edu-
Exo.21.a. xi eos de terra egypti de domo ſeruitutis
Deu.15.c. dicẽs. Cũ cõpleti fuerint ſeptẽ anni: dimit
tat vnuſqſqꝫ frẽ ſuũ hebreũ q vendit⁹ eſt
ei: ⁊ ſeruiet tibi ſex annis: ⁊ dimittes eũ a
te liberũ. Et nõ audierũt prẽs veſtri me: nec
inclinauerũt aurẽ ſuã. Et ꝯuerſi eſtis vos
hodie: ⁊ feciſtis qḋ rectũ eſt in oculis me-
is vt p̃dicaretis libertatẽ vnuſqſqꝫ ad ami
cũ ſuũ: ⁊ iniſtis pactũ in cõſpectu meo in
domo in q̃ inuocatuʒ ẽ nomẽ meũ ſup eã.
Et reuerſi eſtis ⁊ cõmaculaſtis nomẽ me-
uʒ: ⁊ reduxiſtis vnuſqſqꝫ ſeruum ſuuʒ ⁊
vnuſqſqꝫ ancillã ſuã quos dimiſeratis vt
eſſent liberi ⁊ ſue ptãtis ⁊ ſubiugaſtis eos
vt ſint vobis ſerui ⁊ ancille. Propterea hec di
cit dñs. Vos nõ audiſtis me vt p̃dicaretis
libtatẽ vnuſqſqꝫ frĩ ſuo: ⁊ vnuſqſqꝫ ami-
alias + vob co ſuo. Et ego p̃dico libertatẽ + ait dñs ad
gladiũ: ad peſtẽ ⁊ ad famẽ: ⁊ dabo vos in cõ-
D motionẽ cũctis regnis t̃re. Et dabo viros q
p̃uaricant̃ fedus meũ ⁊ nõ obſeruauerũt
vba federis qb⁹ aſſenſi ſunt i ꝯſpectu meo:
vitulũ quẽ ꝯciderũt i duas ꝑtes: ⁊ trãſie
runt inter diuiſiões eius: p̃ncipes iuda ⁊
p̃ncipes hierlʒ eunuchi ⁊ ſacerdotes: ⁊ oĩs
ppls terre q trãſierunt inter diuiſiões vi-
tuli: ⁊ dabo eos in manus inimicoꝝ ſuoꝝ
⁊ i man⁹ q̃rentiũ aiaʒ eoꝝ: ⁊ erit morticĩ-
nũ eoꝝ i eſcã volatilib⁹ celi ⁊ beſtijs terre.
Et ſedechiã regẽ iuda ⁊ p̃ncipes ei⁹ dabo i
+ man⁹ inimicoꝝ ſuoꝝ: ⁊ i + man⁹ q̃rẽtiũ alias + ma
aĩas eoꝝ: ⁊ i + man⁹ exercituũ regis baby- nu
lonis q receſſerũt a vobis. Ecce ego p̃cipio alias + ma
dicit dñs: ⁊ reducã eos i ciuitatẽ hãc: ⁊ plia nu
bunt̃ aduerſuʒ eã ⁊ capiẽt eã: ⁊ incẽdẽt + alias + eam
igni. Et ciuitates Juda dabo in ſolitudi-
nem eo ꝙ non ſit habitator.

¶ Ca. Sũ. ¶ Increpat̃ de inobediẽtia ꝓpt̃
obediẽtiã filioꝝ ionadab filij rechab: recha
bitis maledictio ꝓmittit̃: bñdicit̃ ſtirps
ionadab filij rechab. Cap. xxxv.

Verbũ qḋ factũ ẽ ad hieremiã a dño A
in dieb⁹ ioachiʒ filij ioſie regis iuda
dicẽs. Vade ad domũ rechabitaꝝ ⁊ loque-
re eis: ⁊ introduces eos in domuʒ dñi in
vnã exedrã theſauroꝝ ⁊ dabis ei bibere vi-
nũ. Et aſſumpſi iechoniã filiũ hieremie fi-
lij abſame ⁊ frẽs eius ⁊ oẽs filios eius et
vniuerſaʒ domũ rechabitaꝝ: ⁊ introduxi
eos in domũ dñi ad gazophilatiũ filiorũ
anan filij iegedelie hois dei qḋ erat iuxta ga
zophilatiũ principuʒ ſup theſaurũ maaſie
filij ſellũ q erat cuſtos veſtibuli. Et poſui co
rã filijs domus rechabitarum ciphos ple-
nos + vino ⁊ calices: ⁊ dixi ad eos. Bibite al. + vini
vinũ. Qui rñderũt. Non bibemus vinuʒ:
qꝛ ionadab filius rechab pater noſter pre-
B cepit nobis dicens. Non bibetis vinũ vos
⁊ filij veſtri vſqꝫ in ſempiternũ. Et domũ
non edificabitis: ⁊ ſementem non ſeretis:
⁊ vineas non plantabitis nec habebitis: ſʒ
in tabernaculis habitabitis cunctis die-
bus veſtris: vt viuatis diebus multis ſu-
per faciem terre in qua vos peregrinamini.
Obediuim⁹ ergo voci ionadab filij rechab
prĩs noſtri in oĩbus que p̃cepit nobis: vt
non biberemus vinũ cunctis dieb⁹ nrĩs
nos ⁊ mulieres nre filij ⁊ filie noſtre: ⁊ nõ
edificaremus domos ad habitãdũ: ⁊ + vi- alias + vi
neã ⁊ agrũ et ſementẽ nõ habuimus: ſed neas
habitauimus in tabernaculis et obediẽtes
fuim⁹ iuxta oĩa q̃ p̃cepit nobis ionadab pr̃
nr̃. Cũ aũt aſcẽdiſſet nabucodonoſor rex ba
C bylonis ad terrã nrãʒ: diximus. Venite ⁊ i-

grediamur i hierl'z a facie exercit⁹ chaldeo
rũ ⁊ a facie exercit⁹ ſyrie ⁊ manſimus i hie-
ruſalẽ. Et factũ ẽ ṽbuz dñi ad hieremiã di
cẽs. Hec dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl. Uade ⁊
Jr. qõ. 4. dic viris iuda ⁊ habitatorib⁹ hierl'z. Nun-
-ſ. bis qd nõ recipietis diſciplinã: vt obediatis ṽ-
ſua bis meis dicit dñs? Preualuerũt ſermo
nes Jonadab filij rechab q̃s p̃cepit filijs ſu
is vt nõ biberẽt vinũ: ⁊ nõ biberunt vſq̃
ad diẽ hãc: q: obedierũt p̃cepto patris ſui.
Ego aũt locutus ſũ ad vos de mane cõſur-
gẽs ⁊ loquẽs: ⁊ nõ obediſtis mihi. Miſiq̃
ad vos oẽs ſuos meos, pphas ↄſurgẽs dilu
S. 18. b. ⁊. cło mittẽſq̃ ⁊ dicẽs. Cõuertimini vnuſ
25. b. q̃ſq̃ a via ſua peſſima: ⁊ bona facite ſtudia
vr̃a: ⁊ nolite ſequi deos alienos neq̃ colatis
eos ⁊ hitabitis i t̃ra quã dedi vobis ⁊ p̃rib⁹
vr̃is. Et nõ iclinaſtis aurẽ vr̃az neq̃ audi
D ſtis me. Firmauerũt igit̃ filij ionadab fi-
lij rechab p̃ceptũ p̃ris ſui qd̃ p̃ceperat eis:
ppl's aũt iſte nõ obediuit mihi. Jdcirco h̃
dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl. Ecce ego addu
cã ſup iudã ⁊ ſup oẽs habitatores hierl'm
vniuerſaz afflictionẽ quã locut⁹ ſũ aduer
ſuz illos: eo q locutus ſuz ad illos: ⁊ nõ au
dierũt: vocaui illos: ⁊ nõ rñderũt mihi. Do
mui aũt rechabitaꝝ dixit hieremias. Hec
dicit dñs exercituũ de⁹ iſrl. Pro eo q obe-
diſtis p̃cepto ionadab patris vr̃i: ⁊ cuſto
diſtis oĩa mãdata ei⁹ ⁊ feciſtis vniuerſa q̃
p̃cepit vobis: ppterea h̃ dic̃ dñs exercituuz
de⁹ iſrael. Nõ deficiet vir de ſtirpe Jonadab
filij rechab ſtans in cõſpectu meo cunctis
diebus.

¶ Ca. Sũ. ¶ hieremias de carcere mittit
Baruch cũ libro: vt reuocet populũ ſuũ a
via ſua mala: Joachiz cõburit librũ ⁊ ali⁹
ſcribitur contra eum. Cap. xxxvj.

A ET factum eſt in anno quarto Joa-
chim filij Joſie regis Juda: factum
eſt verbum hoc ad hieremiam a domino:
dicẽs. Tolle volumen libri: ⁊ ſcribes in eo
omnia verba que locutus ſum tibi aduer
ſum iſrael ⁊ Judam: ⁊ aduerſum omnes
gentes a die qua locutus ſum ad te ex die
bus Joſie vſq̃ ad diem hanc: ſi forte au-
diente domo iuda: vniuerſa mala que ego
cogito facere eis: reuertatur vnuſquiſq̃ a
via ſua peſſima: ⁊ propitius ero iniquita-
ſo✝igit̃ ti ⁊ peccato eorum. Uocauit ✝ ergo hiere
ol✝ ad ſe mias Baruch filiũ Nerie✝. Et ſcripſit Ba
ruch ex ore hieremie, oẽs ſermones dñi
quos locut⁹ eſt ad eũ in volumine libri. Et
p̃cepit hieremias baruch dicẽs. Ego clau-
ſus ſuz: nec valeo ingredi domũ domini.
Ingredere ergo tu ⁊ lege de volumine in B
quo ſcripſiſti ex ore meo verba dñi audiẽ-
te populo in domo domini in die ieiunij:
inſup ⁊ audiẽte vniuerſo iuda q veniũt de
ciuitatib⁹ ſuis. Leges eis: ſi forte cadat orã
tio eoꝝ in cõſpectu dñi: ⁊ reuertat̃ vnuſqſ
q̃ a via ſua peſſima: quoniã magn⁹ furor
⁊ indignatio eſt quã locutus ẽ dominus
aduerſus pplm hunc. Et fecit baruch fili⁹
Nerie iuxta omnia q̃ preceperat ei hiere-
mias, ppheta: legẽs ex volumine ſermões
domini in domo domini. Factuz eſt aũt
in anno qnto ioachiz filij ioſie regis iuda
in menſe nono p̃dicauerũt ieiuniũ in cõ
ſpectu dñi populo in hieruſalẽ ⁊ vniuerſe
multitudini q̃ confluxerat de ciuitatibus
iuda in hierl'm. Legitq̃ Baruch ex volu- C
mine ſermones hieremie in domo dñi i
gaçophilatio gamarie filij ſaphã ſcribe in
veſtibulo ſupiori in introitu porte noue
domus dñi: audiẽte omni populo. Cũq̃
audiſſet michęas fili⁹ gamarie filij ſaphan
omnes ſermones dñi ex libro: deſcẽdit in
domum regis ad gaçophilatium ſcribe.
Et ecce ibi omnes p̃ncipes ſedebant Eliſa-
ma ſcriba ⁊ dalaias fili⁹ ſemeie: ⁊ helnathã
filius Achabor: ⁊ Gamarias filius Saphan
⁊ Sedechias fili⁹ Ananie: ⁊ vniuerſi p̃nci-
pes. Et nũciauit eis michęas oĩa verba que
audiuit legẽtẽ Baruch ex volumine in au
rib⁹ ppli. Miſerũt itaq̃ oẽs p̃ncipes ad ba
ruch iudi filiũ nathanie filij ſelemie filij
chuſi dicẽtes. Uolumẽ ex q̃ legiſti audiẽte D
pp'lo: ſume i manu tua ⁊ veni. Tulit ergo
baruch fili⁹ nerie volumẽ i manu ſua: ⁊ ve
nit ad eos. Et dixerũt ad eũ Sede ⁊ lege hec
in aurib⁹ noſtris. Et legit baruch i aurib⁹
eoꝝ. Igit̃ cũ audiſſent omnia ṽba✝ obſtu als✝hec.
puerunt vnuſqſq̃ ad pximuz ſuũ: ⁊ dixe
rũt ad baruch. Nũciare debemus regi oẽs
ſmões iſtos. Et iterrogauerũt eũ: dicentes.
Indica nobis: quõ ſcripſiſti oẽs ſermões
iſtos ex ore ei⁹. Dixit aũt eis baruch. Ex ore
ſuo loquebat̃ q̃ſi legẽs ad me oẽs ſmones
iſtos: ⁊ ego ſcribebã in volumine atramẽto.
Et dixerũt p̃ncipes ad baruch. Uade ⁊ ab-
ſcõdere tu ⁊ hieremias: ⁊ nemo ſciat vbi
ſitis. Et ingreſſi ſũt ad regẽ in atriuz. Por E
ro volumẽ cõmẽdauerũt in gaçophilatio

eliſame ſcribe ⁊ nūciauerūt audiente rege oēs ſmones. Miſitq₃ rex iudi vt ſumeret volumē. Qui tollēs illud de gazophilatio eliſame ſcribe legit audiēte rege ⁊ vniuerſis pncipib⁹ q ſtabāt circa regē. Rex aūt ſedebat i domo hiemali i mēſe nono: ⁊ poſita erat arula corā eo plena prunis. Cūq₃ legiſſet iudi tres pagellas vel q̄ttuor: ſcidit illud ſcalpello ſcribe ⁊ piecit in ignē q erat ſup arulā donec cōſumeret omne volumē igni q erat i arula. Et nō timuerunt neq₃
24.q.j.c. nō afferamus ſciderunt veſtimēta ſua rex ⁊ oēs ſerui ei⁹ q audierūt vniuerſos ſermones iſtos. Verumtamē helnathā ⁊ dalaias ⁊ Gamarias
F contradixerūt regi ne combureret librū: ⁊ non audiuit eos. Et pcepit rex hieremiel filio amelech ⁊ ſeraie filio ezriel ⁊ Selemie filio abdehel vt cōprehēderēt Baruch ſcribam ⁊ hieremiā prophetā. Abſcondit aūt eos dominus. Et factum eſt verbū domini ad hieremiam prophetam: poſtq̄ cōbuſſerat rex volumē ⁊ ſermones quos ſcripſerat Baruch ex ore hieremie: dicēs. Rurſū tolle volumē aliud: ⁊ ſcribe in eo omnes ſermones priores q erāt in pmo volumie qđ cōbuſſit ioachi rex iuda: ⁊ ad ioachi₃ regē
G iuda: dices. Hec dicit dn̄s. Tu cōbuſſiſti volumē iſtud: dicēs: quare ſcripſiſti in eo annūciās: feſtinus veniet rex babylonis: ⁊ vaſtabit terrā hāc: ⁊ ceſſare faciet ex illa hominem ⁊ iumentum. Propterea hec dicit dominus deus ɔtra ioachim regē iuda. Nō erit ex eo q ſedeat ſup ſoliū dauid: ⁊ cadauer eius piciet ad eſtu₃ p die₃ ⁊ ad gelu p noctē. Et viſitabo cōtra eū ⁊ cōtra ſemen eius: ⁊ ɔ̄ ſeruos eius iniqtates ſuas: ⁊ adducā ſup eos ⁊ ſup habitatores hieruſale₃ ⁊ ſup viros iuda oē malū qđ locutus ſū ad eos ⁊ nō audierūt. Hieremias aūt tulit volumē aliđ ⁊ dedit illud baruch filio nerie ſcribe q ſcripſit i eo ex ore hieremie oēs ſermones libri quē cōbuſſerat ioachi₃ rex iuda igni: ⁊ inſup additi ſūt ſermones multo plures q̄₃ antea fuerant.

¶ Ca. Sū. ¶ Sedechias mādat orare pro nobis dominū: ⁊ interim vult iſrl̄ egredi: capitur: in carcere₃ mittitur: rex eū alloquitur in veſtibulo carceris: ⁊ torta panis quotidie datur. Cap. xxxvij.

A ET regnauit Sedechias filius Joſie pro Jechonia filio Joachim que₃ cōſtituit regem₃ Nabuchodonoſor rex babylonis in terrā Juda: ⁊ nō obediuit ipſe ⁊ ſerui eius: ⁊ pplš terre verbis dn̄i que locutus eſt in manu hieremie pphe. Et miſit rex Sedechias iuchal filiū ſemelie ⁊ ſophoniā filiū Maaſie ſacerdotē ad hieremias pphetā: dicēs. Ora p nobis dn̄m deum nr̄m. Hieremias aūt libere ambulabat in ĩfrā.42.a
medio ppl̄i. Non. n. miſerāt eū i cuſtodiā carceris. Igit exercit⁹ pharaonis egreſſus eſt de egypto. Et audiētes chaldei q obſidebāt hieruſalē huiuſcemodi nūciu₃ receſſerunt ab hieruſale₃. Et factū eſt verbū dn̄i
ad hieremiā pphetā dicēs. Hec dicit dn̄s B
deus iſrael. Sic dicetis regi iuda q miſit vos ad me i terrogādū. Ecce exercitus pharaonis q egreſſus eſt vobis in auxiliu₃ reuertetur in terrā ſuā in egyptū: ⁊ redient chaldei: ⁊ bellabūt cōtra ciuitatem hanc: ⁊ capient eam ⁊ ſuccendent igni. Hec dicit dn̄s. Nolite decipere animas veſtras dicentes. Euntes abibūt ⁊ recedēt a nobis chaldei: q₂ nō abibunt. Sed ⁊ ſi percuſſeritis omnem exercitum chaldeorum q preliātur aduerſū vos ⁊ derelicti fuerint ex eis alī qui vulnerati: ſinguli de tētorio ſuo conſurgēt: ⁊ incēdent ciuitate₃ hāc igni. Ergo cū receſſiſſent exercitus chaldeo₄ ab hieruſalē propter exercitū pharaonis egreſſus eſt hieremias de hieruſalē: vt iret in terrā beniamin ⁊ diuideret ibi poſſeſſionē in cōſpectu ciuiū. Cūq₃ perueniſſet ad portā
beniamin erat ibi cuſtos porte p vices noie C
hierias fili⁹ Selemie filij ananie: ⁊ apprehēdit hieremiā pphā₃ dicēs. Ad chaldeos pfugis. Et rn̄dit hieremias. Falſu₃ eſt: nō fugio ad chaldeos. Et nō audiuit eū ſ₃ comprehendit hierias hieremiā: ⁊ adduxit eū ad pncipes. Quāobrē irati pncipes contra
hieremiā ceſu₃ eum miſerunt in carcerē ſup̄.20.a
q erat in domo ionathan ſcribe. Ipſe eni₃ prepoſitus erat ſup carcerem. Itaq₃ ingreſ
ſus eſt hieremias in domū laci ⁊ in ergaſtulum: ⁊ ſedit ibi hieremias dieb⁹ multis. D
Mittēs aūt ſedechias rex tulit eū: ⁊ interrogauit eū i domo ſua abſcōdite: ⁊ dixit Putaſne eſt ſermo a dn̄o? Et dixit hieremias. Eſt. Et ait. In man⁹ regis babylonis traderis. Et dixit hieremias ad regē ſedechiā. Quid peccaui tibi ⁊ ſuis tuis ⁊ pplo tuo: q₂ miſiſti me in domū carceris. Ubi ſunt pphe vr̄i q pphetabāt vobis: ⁊ dicebāt nō veniet rex babylonis ſup vos ⁊ ſup ter

rā hanc? Nunc ergo audi obſecro dñe mi
rex. Ualeat deꝓcatio mea in conſpectu tuo:
& ne me remittas in domū ionathe ſcribe ne
moriar ibi. Precepit ergo rex ſedechias vt
al's + ve- traderetur hieremias in + veſtibulū carceris &
ſtibulo daretur ei torta quotidie panis: excepto pul
mēto: donec ↄſumerētur oēs panes de ciuita
te. Et māſit hieremias in veſtibulo carceris.
¶ Ca. Sū. ¶ Principes petūt hieremiam
occidi: i lacū mittitur vbi nō erat aq̄ ſ3 lutū:
abdemelech extrahit eū: ea q̄ prius regi ꝓ-
dicat rex iubet vt celet. Cap. xxxviij.

A Accidiuit autem ſaphacias filius Ma-
dian & hiedielias fili⁹ Phaſſur & iu-
chal fili⁹ Selemie & Phaſſur filius Mel-
chie ſermones quos hieremias loqueba-
S.21.c. tur ad omnem populum: dicens. Hec di-
cit dominus. Quicunq3 manſerit in ciui
tate hac morietur gladio & fame & peſte: q
autem profugerit ad caldeos viuet: & erit
anima eius ſoſpes & viuens. Hec dicit do-
minus. Tradendo tradetur ciuitas hec in
manu exercitus regis babylonis: & capiet
eam. Et dixerunt principes regi. Rogam⁹
vt occidatur homo iſte. De induſtria eni diſ-
ſoluit manus viroꝝ bellantiū q remanſe-
rūt in ciuitate hac: & manus vniuerſi ppli
al's + iuxta loquens ad eos + vniuerſa verba hec. Siq-
al's + ppli dē hō iſte non querit pacē + populo huic
huius ſed malū. Et dixit rex ſedechias. Ecce ipſe
B in manib⁹ veſtris eſt. Nec enim fas ē vobis
al's + mel qcq3 negare. Tulerunt ergo hieremiam &
chie ꝓiecerūt eum in lacum + melchie filij ame
lech q erat i veſtibulo carceris & ſubmiſe-
rūt hieremiā in funibus & in lacū in quo
nō erat aqua ſed lutū. Deſcendit itaq3 hie
remias in cenū. Audiuit aūt abdemelech
ethiops vir eunuch⁹ q erat i domo regis:
q miſiſſent hieremiā in lacu3. Porro rex
ſedebat i porta beniamin. Et egreſſus eſt ab
demelech de domo regis & locut⁹ eſt rege3
dicens. Dñe mi rex male fecerunt viri iſti
omnia queq3 ꝑpetrarūt cōtra hieremia3
prophetā: mittētes eum in lacū vt moriatur
C ibi fame. Non ſunt enim panes vltra i ci-
uitate. Precepit itaq3 rex abdemelech ethi
opi dicēs. Tolle tecū hinc triginta viros: &
leua hieremiā ꝓpheta3 de lacu anteq3 mo
riatur. Aſſumptis ergo abdemelech ſecū
viris ingreſſus eſt domum regis que erat
ſub cellario & tulit inde veteres pannos &
antiqua veſtimenta que computruerāt: &

ſubmiſit ea ad hieremiā in lacū per funi-
culos. Dixitq3 abdemelech ethiops ad hie D
remiā ꝓphetā. Pone veteres pānos & hec
ſciſſa & putrida ſub cubito manuū tuarū
& ſup funes. Fecit ergo hieremias ſic. Et
extraxerūt hieremiā funib⁹: & eduxerunt infra eo.
eū de lacu. Manſit aūt hieremias i veſtibu
lo carceris. Et miſit rex ſedechias & tulit
ad ſe hieremiā ꝓphetā ad oſtiū tertiū qđ
erat in domo dñi. Et dixit rex ad hieremi
am. Interrogo ego te ſermonē ne abſcon
das a me aliqd. Dixit aūt hieremias ad ſe
dechiā. Si annūciauero tibi: nunqd non
interficies me? Et ſi cōſiliū dedero tibi. nō
me audies. Jurauit ergo rex ſedechias
hieremie cla3 dicēs. Uiuit dñs q fecit no E
bis animā hanc: ſi occidero te & ſi tradi-
dero te in + man⁹ viroꝝ iſtoꝝ qui q̄runt al's + ma
animā tuam. Et dixit hieremias ad ſede- nu
chiā. Hec dicit dñs exercituū de⁹ iſrael. Si
ꝓfectus exieris ad principes regis babylo
nis viuet anima tua: & ciuitas hec nō ſuc-
cendetur igni & ſalu⁹ eris tu & dom⁹ tua. Si
aūt nō exieris ad principes regis babylo-
nis: tradetur ciuitas hec in man⁹ chaldeoꝝ:
& ſuccēdēt eā igni: & tu nō effugies de ma-
nu eorum. Et dixit rex ſedechias ad hiere
miā. Sollicit⁹ ſu3 pp iudeos qui tranſfu-
gerūt ad chaldeos: ne forte tradar in ma- F
nus eoꝝ: & illudāt mihi. Reſpōdit aute3
hieremias & dixit ei. Nō te tradent. Audi
q̄ſo vocē dñi quā ego loquor ad te: & bene
tibi erit: & viuet anima tua: Q3 ſi nolue-
ris egredi: iſte eſt ſermo quē oſtēdit mi-
hi dñs. Ecce oēs mulieres que remanſe-
runt in domo regis iuda: educentur ad ꝓn
cipes regis babylonis & ipſe dicēt. Sedu-
xerunt te: & ꝓualuerunt aduerſum te viri
pacifici tui: demerſerūt te in ceno & in lu-
brico pedes tuos: & receſſerunt a te. Et oēs
vxores tue & filij tui educentur ad chaldeos:
& nō effugies manus eoꝝ: ſ3 in manu re
gis babylonis capieris & ciuitatē hāc cō-
buret igni. Dixit ergo ſedechias ad hiere G
miā. Nullus ſciet vba hec: & nō morieris.
Si aūt audierint ꝑncipes q2 locut⁹ ſum
tecū: & venerint ad te: & dixerint tibi: indi
ca nobis qd locutus ſis cu3 rege ne celes
& nō te interficiem⁹ & qd locutus eſt tecū
rex: dices ad eos. Proſtraui ego preces me
as coram rege ne me reduci iuberet in do
mū ionathā & ibi morerer. Uenerūt er-

go omnes principes ad hieremiã: ⁊ inter
rogauerunt eũ. Et locutus est eis iuxta
omnia verba que preceperat ei rex. Et cessa
uerunt ab eo. Nihil enim fuerat auditũ.
Mansit vero hieremias in vestibulo car
ceris vsq; ad diẽ quo capta est hierusalẽ.
Et factũ est vt caperet hierusalem.
sup eo. ¶ Capituli Sũmarium. ¶ Capta ciuita
te sedechias fugit: cõprehẽdit excecat: na
buzardan ⁊ godoliã ⁊ pauperes ppli in
hierlm dimittit: ⁊ godolie cõmittit hiere
miã pphetã abdemelech saluat. Ca. xxxix.

A Anno nono sedechie regis iuda mẽ
se decimo venit nabuchodonosor rex
Infra.52.a. babylonis ⁊ omnis exercit⁹ ei⁹ ad hieru
4.re.25.a salẽ ⁊ obsidebãt eã. Undecimo aũt ãno se
dechie mẽse qrto + qnta mẽsis: aperta est
Hs + no. na ciuitas: ⁊ ingressi sunt oẽs principes re
gis babylonis ⁊ sederunt in porta media
neregel serer semegar nabuserasehin ra
baces neregel seregel rebmag ⁊ oẽs reli
qui principes regis babylonis. Cũq; vi
disset eos sedechias rex iuda ⁊ omnes vi
ri bellatores: fugerunt ⁊ egressi sunt nocte
de ciuitate per viam horti regis: ⁊ per por
tam que erat inter duos muros: ⁊ egressi
sunt ad viã deserti. Persecutus est autem
eos exercitus chaldeorũ: ⁊ cõprehenderũt
sedechiã in campo solitudinis hiericho
tine: ⁊ captum adduxerunt ad nabucho
donosor regẽ babylonis in reblata que ẽ
in terra emath: et locut⁹ ẽ ad eũ iudicia.
Et occidit rex babylonis filios sedechie in
reblata in oculis ei⁹ ⁊ oẽs nobiles iuda
occidit rex babylõis. Oculos quoq; sede
chie eruit: ⁊ vinxit eũ cõpedib⁹ vt duceret
i babylonẽ. Domũ quoq; regis ⁊ domũ
vulgi succẽderũt chaldei igni: ⁊ murũ hie
rusalẽ subuerterũt. Et reliqas populi q̃ re
mãserãt in ciuitate: ⁊ pfugos q̃ trãsfuge
rãt ad eũ ⁊ superfluos vulgi qui remãserãt
trãstulit nabuzardã magister militũ in
babylonẽ: ⁊ de plebe pauperũ qui nihil pe
nitus habebãt: dimisit nabuzardã magi
ster militie i terra iuda: ⁊ dedit eis vineas
⁊ cisternas in die illa. Preceperat aũt na
buchodonosor rex babylõis de hieremia:
nabuzardã magistro militũ dicẽs. Tolle
illũ: ⁊ pone sup eũ oculos tuos: nihilq; ei
Hs + fa. mali facias: sed vt volueris sic + facias ei.
cies Misit quoq; nabuzardã pnceps militie
⁊ nabu ⁊ sesbã ⁊ rapsaces ⁊ neregel ⁊ sere
ser ⁊ rebmag: ⁊ oẽs optimates regis ba
bylõis miserũt ⁊ tulerũt hieremiã de ve
stibulo carceris: ⁊ tradiderũt eũ godolie
filio aicham filij saphan: vt itraret i domũ
⁊ habitaret i pplo. Ad hieremiã aũt fact⁹ D
fuerat sermo dñi cũ clausus eẽt i vestibu
lo carceris: dicẽs. Uade ⁊ dic abdemelech
ethyopi: dicẽs. Hec dicit dñs exercituũ de
us isrl. Ecce ego inducã sermones meos
sup ciuitatẽ hãc in malũ ⁊ nõ in bonũ: ⁊
erũt i cõspectu tuo i die illa: ⁊ liberabo te in
die illa: ait dñs. Et nõ traderis i + man⁹ Hs + manu
viroꝝ quos tu formidas: sꝫ eruẽs libera
bo te ⁊ gladio nõ cades: sꝫ erit tibi aia tua
i salutẽ: qꝛ i me habuisti fiduciã: ait dñs.
¶ Ca. Sũ. ¶ De liberatiõe hieremie: q̃ go
dolia pposito ppli: de iohannã qui predi
xit godolie q hismael vellet euꝫ occidere
⁊ ipse non credidit. Cap. xl.

Sermo qui factus est ad hieremiaꝫ a A
domino postq̃ dimissus ẽ a nabuzar Infra.43.b
dan magistro militie de rama qñ tulit eũ
vinctũ cathenis in medio oium q migra
bãt de hierusalẽ ⁊ iuda: ⁊ ducebant in ba
bylonẽ. Tollẽs ergo princeps militie hie
remiã: dixit ad eum. Dominus deus tu⁹
locutus est malum super locũ istuꝫ: ⁊ ad
duxit ⁊ fecit dominus sicut locutus est:
qꝛ peccastis domino ⁊ non audistis vocẽ
eius ⁊ factus est vobis sermo hic. Nũc er
go ecce solui te hodie de cathenis que sunt
in mãibus tuis. Si placet tibi vt venias
mecũ in babylonẽ veni: ⁊ ponaꝫ oculos
meos sup te. Si autẽ displicet tibi venire
mecũ in babylonẽ: reside. Ecce ois terra i Ge.13.b.
cõspectu tuo est. Quod elegeris ⁊ quo pla B
cuerit tibi vt vadas: illuc perge: ⁊ mecum
noli venire: sed habita apud godoliam fi
lium aicham filij saphan quem prepo
suit rex babylonis ciuitatibus iude. Ha
bita ergo cũ eo in medio populi: vel quo
cunq; placuerit tibi vt vadas: vade. De
dit quoq; ei magister militie cibaria ⁊
munuscula: ⁊ dimisit eum. Uenit autem
hieremias ad godoliam filium aicham
in masphat: ⁊ habitauit cuꝫ eo in medio
populi qui relictus fuerat i terra. Cũq; + Hs + ergo
audissent omnes principes exercitus q̃ di
spersi fuerãt p regiones: ipsi et socij eoꝝ q
pfecisset rex babylõis godoliã filiũ aichaꝫ C
terre: q cõmendasset ei viros et mulieres
et paruulos: et de pauperibus terre q non

fuerāt tranſlati in babylonem: venerūt ad
godoliā in maſphat: ⁊ hiſmael fili⁹ natha
nie: ⁊ iohānan fili⁹ caree ⁊ ionathā ⁊ ſare
as fili⁹ thenoemeth ⁊ filij offi q erāt de ne
thophati: ⁊ iechonias fili⁹ machati ipſi ⁊ vi
ri eoꝝ. Et iurauit eis godolias fili⁹ aichā
filij ſaphan ⁊ comitib⁹ eorū dicēs. Nolite
timere ſeruire chaldeis. habitate in terra
4. re. 25. e ⁊ ſeruite regi babylōis: ⁊ bn̄ erit vobis. Ec
ce ego habito in maſphat: vt rn̄deaꝫ pce
pto chaldeorū q mittūtur ad nos. Uos āt
colligite vindemiā ⁊ meſſem ⁊ oleū ⁊ cō
dite in vaſis veſtris: ⁊ manete in vrbibus
veſtris quas tenetis. Sꝫ ⁊ oēs iudei qui
erāt in moab ⁊ in finibus āmon ⁊ i idu
mea ⁊ in vniuerſis regiōib⁹: audito φ de
diſſet rex babylōis reliqas in iudea: ⁊ φ p
B poſuiſſet ſup eos godoliaꝫ filiū aichā filij
ſaphan reuerſi ſūt inqꝫ oēs iudei de vni
uerſis locis ad que ꝓfugerāt: ⁊ venerunt
in terrā iuda ad godoliā i maſphat: ⁊ col
legerūt vinū ⁊ meſſem multā nimis. Jo
hannā aūt filius caree ⁊ oēs pncipes exer
citus qui diſperſi fuerāt in regionib⁹: ve
nerūt ad godoliā in maſphat: ⁊ dixerūt
ei. Scito φ baalis rex filiorū ammon mi
ſit hiſmael filiū nathanie pcutere animā
tuā. Et nō credidit eis godolias filius ai
chā. Johānā autē filius caree dixit ad go
doliā ſeorſuꝫ in maſphat loquēs. Jbo ⁊
pcutiā hiſmael filiū nathanie nullo ſciē
te: ne interficiat aiam tuam: ⁊ diſſipentur
oēs iudei q congregati ſunt ad te: ⁊ peri
bunt reliquie iuda. Et ait godolias fi
lius aicham ad iohannam filium caree.
Noli facere verbum hoc. Falſum enim tu
loqueris de hiſmael.

¶ Ca. Sū. ¶ Quō hiſmael occidit godo
liam: ⁊ octoginta viros venientes in hie
ruſaleꝫ ſaluatis decem: iohannam filius
caree fugat hiſmaelem cuꝫ octo viris qui
fugiunt in egyptum. Cap. xlj.

ET factū eſt in menſe ſeptimo: venit
hiſmael fili⁹ nathanie filij eliſama
A de ſemine regali ⁊ optimas regis: ⁊ decem
viri cum eo ad godoliam filiuꝫ aichā in
maſphat: ⁊ comederunt ibi panes ſimul
in maſphat. Surrexit autem hiſmael fi
di. 75. c. lius nathanie: ⁊ decem viri qui cū eo erāt
ieiuniū ⁊ percuſſerunt godoliam filiū aichaꝫ filij
ÿ. ſaphan gladio: ⁊ interfecerūt eū queꝫ pre
fecerat rex babylōis terre. Oēs quoqꝫ iu
deos q erāt cū godolia in maſphat ⁊ chal
deos q reperti ſunt ibi: ⁊ viros bellatores p
cuſſit hiſmael. Secūdo autē die poſtqꝫ oc
ciderat godoliam nullo adhuc ſciēte: ve
nerūt viri de ſycheꝫ ⁊ de ſylo ⁊ de ſamaria
⁊ octoginta viri raſi ✠ barba ⁊ ſciſſis veſti Als ✠
bus ⁊ ſqualētes: ⁊ munera ⁊ thus hēbāt barbam
in manu vt offerrēt in domo dn̄i. Egreſ B
ſus ergo hiſmael fili⁹ nathanie in occur
ſum eorū de maſphat: ⁊ incedēs ⁊ plorās
ibat. Cū aūt occurriſſet eis: dixit ad eos.
Uenite ad godoliā filiū aichā. Qui cū ve
niſſent ad mediū ciuitatis: interfecit eos
hiſmael fili⁹ nathanie circa mediū laci:
ipſe ⁊ viri q erāt cū eo: decem aūt viri re
perti ſunt iter eos: q dixerūt ad hiſmael.
Noli occidere nos: q: habemus ✠ theſau Als ✠
ros i agro frumēti ⁊ hordei ✠ ⁊ olei ⁊ mel theſauꝝ
lis. Et ceſſauit ⁊ nō interfecit eos cū fratri als hon
bus ſuis. Lacus aūt in quē ꝓiecerat hiſ bꝫ ✠ ⁊
mael oia cadauera viroꝝ quos pcuſſit pp
godoliā: ipſe eſt quem fecit rex aſa ꝓpter
baaſa regē iſrael. Jpſum repleuit hiſmael C
filius nathanie occiſis. Et captiuas duxit
hiſmael oēs reliqas populi q erāt in ma
ſphat filias regis ⁊ vniuerſum ppl̄m q re
manſerāt in maſphat: quos cōmēdauerat
nabuzardan princeps militie godolie fi
lio aicha. Et cepit eos hiſmael fili⁹ natha
nie: ⁊ abijt vt trāſiret ad filios āmon. Au
diuit aūt iohānā fili⁹ caree ⁊ oēs pncipes
bellatorū q erāt cū eo oē malū qḋ fecerat
hiſmael fili⁹ nathanie: ⁊ aſſumptis vni
uerſis viris ꝓfecti ſūt vt bellarēt aduerſū
hiſmaelē filiū nathanie: ⁊ inuenerūt eū
ad aquas multas que ſunt i gabaon. Cū
qꝫ vidiſſet ois populus q erat cū hiſmael
iohannā filiū caree ⁊ vniuerſos principes
bellatoꝝ q erāt cū eo letati ſunt. Et reuer
ſus eſt ois populus quē ceperat hiſmaelī
maſphat: reuerſuſqꝫ abijt ad iohannā fi
lium caree. hiſmael aūt fili⁹ nathanie fu
git cū octo viris a facie iohānā: ⁊ abijt ad
filios ammon. Tulit ergo iohannā filius D
caree ⁊ oēs principes bellatoꝝ q erāt cū eo
vniuerſas reliquias vulgi quas reduxe
rāt ab hiſmael filio nathanie de maſphat
poſtqꝫ pcuſſit godoliā filiū aicham fortes
viros ad prelium: ⁊ mulieres ⁊ pueros ⁊
eunuchos quos reduxerat de gabaon: ⁊ ab
ierunt ⁊ ſederunt peregrinantes in ✠ cha Als ✠
maam que eſt iuxta bethleē: vt pergerent chamaā

⁊ introirent egyptū a facie chaldeoꝝ. Timebāt enim eos: q̄ pcuſſerat hiſmael filius nathanie godoliā filiū aichā quē pposuerat rex babylōis in terra iuda.

¶ Ca. Sū. ¶ Rogat hieremias a pple reliquiaꝝ vt conſulat p eis dn̄z: ⁊ rn̄dit: nolite intrare in egyptum. Cap. xlij.

B Et acceſſerūt oēs principes bellatoꝝ ⁊ iohannā filius caree ⁊ iechonias filius + oſie ⁊ reliquū vulgus a puo vſq̄ ad magnū: dixeruntq̄ ad hieremiaȝ prophetā. (Als + oſie) Cadat oratio noſtra in ɔſpectu tuo ⁊ ora p nobis ad dn̄m deum tuū p vniuerſis reliquijs iſtis: q̄ derelicti ſumus pauci de pluribꝰ: (ſup. 21. a. ⁊ 37. d. infra eo.) ſicut oculi tui nos intuētur: ⁊ annūciet nobis dn̄s deus tuꝰ viaȝ p quā pergamus: ⁊ verbū qd̄ faciamꝰ. Dixit aūt ad eos hieremias ppheta. Audiui. Ecce ego oro + ad deū + veſtꝝ ſm verba vr̄a oē verbū qdcūq̄ rn̄derit mihi idicabo vobis: nec celabo vos qcq̄. (als non hȝ + ad. Als + noſtrum.) Et illi dixerunt ad hieremiā. Sit dn̄s inter nos teſtis veritatis ⁊ fidei: ſi nō iuxta oē verbū in quo miſerit te dn̄s deus tuꝰ ad nos: ſic faciemus ſiue bonū ē ſiue malū. Uoci dn̄i dei nr̄i ad quē mittimus te obediemus: vt bene ſit nobis cū audierimus vocem dn̄i dei nr̄i.

C Cum autē cōpleti eēnt + decē dies: (Als + ſeptem) factuȝ eſt verbū dn̄i ad hieremiaȝ. Uocauitq̄ iohānam filium caree ⁊ omnes principes bellatoꝝ qui erāt cū eo ⁊ vniuerſum popullum a minimo vſq̄ ad magnū: ⁊ dixit ad eos. Hec dicit dn̄s deꝰ iſrael ad quē miſiſtis me vt pſternerē preces veſtras in cōſpectu eius. Si qeſcētes manſeritis i terra hac: edificabo vos ⁊ nō deſtruā: plantabo ⁊ nō euellam. Jam enim placatus ſum ſuper malo qd̄ feci vobis. Nolite timere a facie regis babylōis quē vos pauidi formidatis. Nolite metuere eū dicit dn̄s q̄ vobiſcū ſum ego vt ſaluos vos faciaȝ: ⁊ eruā de manu eius ⁊ dabo vobis miſericordias ⁊ miſerebor veſtri: ⁊ habitare vos faciaȝ in terra veſtra.

E Si autē dixeritis vos: nō habitabimus in terra iſta: nec audiemus vocē dn̄i dei nr̄i dicētes: nequaq̄: ſed ad terram egypti pergemus vbi nō videbimus bellū ⁊ clangorē tube nō audiemus: ⁊ famē non ſuſtinebimus: ⁊ ibi habitabimꝰ: ppter hoc nūc: audite verbum dn̄i reliq̄e iuda. Hec dicit dominus deus exercituuȝ iſrael. Si poſueritis faciem veſtram vt ingrediamini egyptum: ⁊ intraueritis vt ibi habitetis: gladiꝰ quē vos formidatis ibi cōprehēdet vos i terra egypti: ⁊ fames pro qua eſtis ſoliciti adherebit vobis i egypto: ⁊ ibi moriemini. Omneſq̄ viri qui poſuerūt faciem ſuam vt ingrediant egyptū vt habitēt ibi: morientur gladio ⁊ fame ⁊ peſte: nullus de eis remanebit: nec effugiet a facie mali: qd̄ ego afferā ſup eos: q̄ hec dicit dn̄s exercituū deus iſrael. Sicut cōflatus eſt furor meus ⁊ idignatio mea (vi. 76. c. ieiunii ij.) ſup habitatores hierl̄m: ſic cōflabit indignatio mea ſup vos: cum ingreſſi fueritis egyptū: ⁊ eritis in iuſiurādū ⁊ in ſtuporē ⁊ in maledictū ⁊ i opprobriū: ⁊ nequaq̄ vltra videbitis locū iſtū. Uerbū dn̄i ſuper vos reliquie iuda. Nolite intrare egyptum. Scientes ſcietis q̄ obteſtatus ſuȝ vobis hodie: q̄ decepiſtis aias vr̄as.

D Uos. n. miſiſtis me ad dn̄m deum nr̄m: dicētes. Ora pro nobis ad dn̄m deum nr̄m: ⁊ iuxta oīa quecunq̄ dixerit tibi dn̄s deꝰ nr̄: (ſup. eo.) ſic annūcia nobis ⁊ faciemꝰ. Et annūciaui vobis hodie: ⁊ non audiſtis vocē dn̄i dei veſtri ſup vniuerſis p qbus miſit me ad vos. Nūc ergo ſciētes ſcietis: q̄ gladio + ⁊ fame ⁊ peſte moriemini: (als non hȝ + ⁊) in loco ad quem voluiſtis intrare vt habitaretis ibi.

¶ Ca. Sū. ¶ De verbis hieremie ad pplȝ ducit iohānam populū in egyptū: ⁊ hieremias in cāpis lapides ſumit: ⁊ abſcondit vidēte populo in cripta ⁊ dicit ſup eos venturū regē babylonis. Cap. xliij.

A Factū eſt aūt cum compleſſet hieremias loquēs ad populū vniuerſos ſermones dn̄i dei eorum p quibus miſerat eū dominus deus eorū ad illos: oīa verba hec dixit azarias filius + oſie: (al. + oſie) ⁊ iohānam filius caree: ⁊ oēs viri ſupbi: dicētes ad hieremiā. Mēdaciuȝ tu loqueris. Non miſit te dn̄s deus noſter dicēs: ne ingrediamini egyptuȝ vt habitetis illic: ſȝ baruch filius nerie incitat te aduerſū nos vt + tradat nos in manus chaldeoꝝ: ⁊ interficiat nos ⁊ traduci faciat in babylonē.

B Et nō audiuit iohānaȝ filius caree ⁊ oēs principes bellatoꝝ: ⁊ vniuerſus populus vocē domini vt manerent in terra iuda. (Als + tradas. als + manibus.) Sed tollens iohānam filius caree: ⁊ vniuerſi principes bellatorum vniuerſos reliquiarū iuda: qui reuerſi fuerant de cunctis gentibus ad quas fuerāt anī diſperſi:

vt habitarent in terra iuda viros ⁊ mu-
C lieres ⁊ paruulos ⁊ filias regis ⁊ oēm aīam
S.40.a. quā reliquerat nabuzardā princeps militie
cū godolia filio aichā filij ſaphā: ⁊ hiere-
miā prophetā ⁊ baruch filiū nerie ⁊ ingreſſi
ſunt +in terrā egypti: quia nō obedierūt vo
ci dñi. Et venerūt vſq; ad taphnis. Et fa-
Als non ctus eſt ſermo dñi ad hieremiā in + ta-
hz + in phnis dicēs. Sume tibi lapides grādes i
Als + . manu tua: ⁊ abſcōdes eos in cripta q̄ ē ſub
thanis muro laterīcio in porta domus pharaōis
in taphnis cernētib⁹ viris iudeis: ⁊ dices
D ad eos. Hec dicit dñs exercituū de⁹ iſrl. Ec
ce ego mittā ⁊ aſſumā nabuchodonoſor
regē babylonis ſeruū meū: ⁊ ponā thro-
nū eius ſup lapides iſtos quos abſcōdi ⁊
ſtatuet ſoliū ſuum ſup eos. Veniensq; p-
Als + cutiet terrā egypti quos in mortē i + mor
mortem te: ⁊ quos i captiuitate in + captiuitatē: ⁊
als + ca- quos i gladio i + gladio. Et ſuccēdēt ignē
ptiuita- in delubris deorū egypti: ⁊ cōburet ea ⁊ ca
tem ptiuos ducet illos: ⁊ amicietur terra egy-
Als + pti ſicut + amicit paſtor pallio ſuo ⁊ egre
gladius. dietur inde in pace. Et cōteret ſtatuas dom⁹
Als + ſolis que ſunt i terra egypti: ⁊ delubra deo
amicit. rum egypti comburet igni.

¶ Ca. xliiij. ¶ Propheta increpat populū: de inobediētia ⁊ idolatria ⁊ cominat̄ eis gladiū ⁊ famē ⁊ mortē: mulieres reſpondent cum viris q; hieremiam nō audiēt: ſed ſacrificantes ſacrificabunt: q; deſtructi ſunt a domino datur ſignum captiuatio nis pharaonis. Cap. xliiij.

A VErbum qd factum eſt ad hieremiā
Als non +⁊ ad oēs iudeos qui habitabāt in
hz + ⁊ terra egypti habitantes in + magdalo ⁊
Als + in + taphnis ⁊ i memphis ⁊ in terra pha
magdol tures: dicēs. Hec dicit dñs exercituū deus
als + ma iſrael. Vos vidiſtis omne malū iſtud qd
gdolo adduxit ſuper hieruſalem ⁊ ſuper oēs vr-
Als + bes iuda: ⁊ ecce deſerte ſūt hodie ⁊ nō ē in
thānis eis habitator propter maliciam quā fe-
cerunt: vt me ad iracundiam puocarent:
⁊ irent ⁊ ſacrificarent ⁊ colerent deos alie-
nos quos neſciebant ⁊ illi ⁊ vos ⁊ patres
veſtri. Et miſi ad vos omnes ſeruos meos
prophetas de nocte conſurgēs mittenſq;
⁊ dicēs. Nolite facere verbū abominatiōis
huiuſcemodi. Et non audierunt nec incli-
nauerunt aurem ſuam: vt cōuerterētur a
malis ſuis ⁊ nō ſacrificarent dijs alienis.
Et cōflata eſt idignatio mea ⁊ furor me⁹:
⁊ ſuccenſa eſt in ciuitatibus iuda ⁊ in pla
teis hieruſalem: ⁊ verſe ſunt in ſolitudi-
nē ⁊ vaſtitatē ſm diem hanc. Et nunc hec B
dicit dominus exercituū deus iſrl. Qua- Als +
re vos ⁊ + facitis malū grande hoc contra fecistis
animas veſtras: vt intereat ex vobis vir ⁊
mulier: paruulus + ⁊ lactēs de medio iu als non
de: nec relinquat vobis quicq̄ reſiduum: hz + et
puocantes me in operibus manuū vra-
rum ſacrificādo dijs alienis in terra egy
pti in quā ingreſſi eſtis vt habitetis ibi:
⁊ diſpeatis: ⁊ ſitis in maledictionē ⁊ i op
probriū cunctis gentibus terre. Nūquid
obliti eſtis mala patrū veſtrorū ⁊ mala re
gū iuda: ⁊ malum vxorū + eorū ⁊ mala ve als + ei⁹
ſtra ⁊ mala vxorū veſtrarū: que fecerūt in
terra iuda ⁊ in regionibus hieruſalem?
Nō ſunt mundati vſq; ad diem hāc: ⁊ nō C
timuerunt ⁊ nō ambulauerūt in lege do
mini ⁊ in preceptis + meis que dedi corā als + et
vobis ⁊ coram prib⁹ vris. Ideo hec dicit amos .9.
dñs exercituū deus iſrael. Ecce ego ponā infra eo.
faciem meam in vobis malū: ⁊ diſperdam
oēm iudā. Et aſſumā reliqās iude: q poſue
rūt facies ſuas vt ingrederent̄ terrā egy-
pti: ⁊ habitarēt ibi ⁊ cōſument̄ oēs i terra
egypti: ⁊ cadēt in gladio ⁊ in fame. Cōſu-
ment̄ a minimo vſq; ad maximū: i fame
⁊ in gladio morientur: ⁊ erūt in iuſiurā-
dū vt in miraculū ⁊ in maledictionē ⁊ i
opprobriū: ⁊ viſitabo ſup habitatores ter D
re egypti: ſicut viſitaui ſup hieruſalē i gla
dio ⁊ fame ⁊ peſte: ⁊ nō erit q effugiat ⁊ ſit
reſidu⁹ de reliquijs iudeorū q vadūt vt pe-
regrinentur in terra egypti: ⁊ reuertātur
in terrā iuda ad quā ipſi eleuāt + aīas ſu als + ma
as vt reuertant̄ ⁊ habitēt ibi. Nō reuertē- nus
tur niſi q fugerint. Reſponderūt aūt hie-
remie oēs viri ſciētes q ſacrificarēt vxo-
res eorū dijs alienis: ⁊ vniuerſe mulieres
quarū ſtabat multitudo grādis: ⁊ oīs po
pulus habitātiū in terra egypti in pha-
tures dicētes. Sermonē quē locutus es
ad nos in noīe dñi + nō audiemus ex te: als + vel
ſed faciētes faciemus oē verbum qd egre- noſtri
dietur de ore nr̄o: vt ſacrificemus regine ce
li: ⁊ libemus ei libamina: ſicut fecim⁹ nos
⁊ patres noſtri reges nr̄i ⁊ principes nr̄i
in vrbibus iuda ⁊ in plateis hieruſalē: ⁊
ſaturati ſumus panib⁹ ⁊ bene nobis erat:
malūq; nō vidimus. Ex eo autē tpe quo E
ceſſauimus ſacrificare regine celi libare ei

libamina + indiguimus oib⁹: ⁊ gladio ⁊
Als + in fame cōsumpti sumus. Qđ si nō sacrifica
digem⁹. mus regine celi: ⁊ libamus ei libamina:
sup.7.d. nūqd sine viris nr̄is faciemus ei placētas
ad colēdum eam ⁊ libamina ad libādū₃?
Et dixit hieremias ad omnē populū: ad
uersum viros ⁊ aduersum mulieres ⁊ ad
uersum vniuersa₃ plebē q̄ responderāt ei
verbū dicēs. Nūqd nō sacrificiū qđ sacrifi
castis in ciuitatib⁹ iuda ⁊ in plateis hie
rusalē: vos ⁊ patres vr̄i reges vr̄i ⁊ princi
pes vestri: ⁊ populus terre: horū recordat⁹
est dn̄s ⁊ ascēdit super cor eius: ⁊ nō pote
F rat dn̄s vltra portare pp̄ maliciā studiorū
vestrorū: ⁊ ꝓpter abominatiōes quas feci
stis ⁊ fc̄a est terra vr̄a ī desolationē ⁊ ī stu
porē ⁊ in maledictū eo q̄ nō sit habitator:
sicut est dies hec? Propterea q̄ sacrificaue
ritis idolis ⁊ peccaueritis dn̄o: ⁊ nō au
dieritis vocē dn̄i: ⁊ in lege ⁊ in p̄ceptis ⁊ ī
testimōis ei⁹ nō ambulaueritis: idcirco
euenerūt vobis mala hec sicͤ ē dies hec. Di
xit aūt hieremias ad oēm ppl̄m: ⁊ ad vni
uersas mulieres. Audite vbū dn̄i oīs iu
da q̄ estis ī terra egypti. hec inqͭt dn̄s exer
cituū deus isrl̄: dicens. Uos ⁊ vxores vr̄e
locuti estis ore vr̄o: ⁊ māibus vr̄is iple
stis: dicētes. Faciamus vota nr̄a q̄ vouim⁹
vt sacrificemus regine celi: ⁊ libemus ei li
G bamina. Implestis opa vr̄a: ⁊ opere perpe
supra eo. trastis ea. Ideo audite verbū dn̄i oīs iuda
q̄ habitatis ī terra egypti. Ecce ego iura
ui in noīe meo magno: ait dn̄s: q̄ nequa
q̄ vltra vocabit nomē meū ex ore oīs viri
iudei: dicētis viuit dn̄s deus in oī terra
Ec.12.c. egypti. Ecce ego vigilabo sup eos in malū
⁊ nō in bonū: ⁊ ꝯsumenī oēs viri iuda q̄
Als + sūt in terra egypti gladio ⁊ fame donec +
omnes penit⁹ ꝯsumant. Et q̄ fugerint gladiū: re
uertētur de terra egypti in terrā iuda viri
pauci: ⁊ sciēt oēs reliquie iuda ingrediē
tiū terrā egypti vt habitēt ibi: cui⁹ smo
cōpleat. meus an illorum? Et hoc vobis si
gnū: ait dominus q̄ visitem ego sup vos
in loco isto vt sciatis: q̄ vere complebun
tur sermones mei contra vos in malum.
hec dicit dn̄s. Ecce ego tradam pharaonē
ephree regem egypti in manu inimicorū
eius ⁊ in manu querentium animam il
lius: sicut tradidi sedechiam regem iuda
in manu nabuchodonosor regis babylo
nis inimici sui: ⁊ q̄rentis aiam eius.

¶ Ca. Sū. ¶ Increpatur baruch ⁊ a hie
remia de pusillanimitate: ⁊ tamē salus ei
promittitur. Cap. xlv.

Uerbum quod locutus est hieremias A
ꝓpheta ad baruch filiū nerie cū scri
psisset verba hec in libro ex ore hieremie
anno q̄rto ioachi₃ filij iosie regis iuda di
cēs. hec dicit dn̄s de israel ad te baruch.
Dixisti. Ue misero mihi quoniā addidit
dn̄s dolorē dolori meo. Laboraui in gemi
tu meo: ⁊ requiē nō inueni. hec dicit do B
minus. Sic dices ad eū. Ecce quos edifica
ui ego destruo: ⁊ quos plātaui ego euel
lo: ⁊ vniuersam terrā hāc. Et tu queris ti
bi + grandia. Noli querere: q̄ ecce ego ad Als +
ducā malū sup oēm carnē: ait dominus: gaudes
⁊ dabo tibi aiam tuā in salutem in oībus
locis ad quecunq̄ perrexeris.

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo dn̄i ꝯ egyptum: ⁊ ci
uitates eius q̄ destruende sunt: p̄mittit̄
iacob ⁊ israel miseratio ⁊ liberatio cum
amicis suis. Cap. xlvj.

Quod factū est verbum dn̄i ad hiere A
miam prophetā ꝯtra gentes: ad egy
ptum aduersum exercitum pharaonis
nechao regis egypti qui erat iuxta fluuiū
eufraten in charchamis quem percussit
nabuchodonosor rex babylonis in quar
to āno ioachim filij iosie regis iuda. Pre
parate scutum ⁊ clypeum: ⁊ procedite ad
bellum. Iungite equos: ⁊ ascendite equi
tes: state in galeis: polite lanceas: induite
vos loricis. Quid igitur? Uidi ipsos pau
dos ⁊ terga vertentes: fortes eorum ce
sos. Fugerunt conciti: nec respexerunt.
Terror vndiq₃: ait dominus. Non fugiet B
velox: nec saluari se putet fortis. Ad aqui
lonem iuxta flumen eufratem victi sunt
⁊ ruerunt. Quis est iste qui quasi flumen
ascendit: ⁊ veluti fluuiorum intumescūt
gurgites eius? Egyptus fluminis instar
ascendit: ⁊ velut flumina mouebuntur
fluctus eius: ⁊ dicet. Ascēdens operiā ter
rā: perdam ciuitatem ⁊ habitatores eius.
Ascēdite equos: ⁊ exultate in currib⁹: ⁊ p
cedāt fortes ethyopie ⁊ lybie tenētes scu
tū: ⁊ lidij arripiētes ⁊ iacētes sagittas. Di
es aūt ille dn̄i dei exercituum dies vltio C
nis: vt sumat vindicta₃ de inimicis suis.
Deuorabit gladi⁹ ⁊ saturabitur: ⁊ inebria
bit̄ sanguine eorū. Uictima.n. dn̄i exerci
tuū ī terra aqlonis iuxta flumen eufrate.

Aſcēde in galaad: ⁊ tolle reſinam virgo fi-
al.+mul lia egypti. Fruſtra + multiplicas medicami-
tiplicaſti na: ſanitas nō erit tibi. Audierūt gentes
al+ mul ignominiā tuā: ⁊ vlulat⁹ tu⁹ repleuit ter-
tiplicab rā: q: fortis ī pegit ī fortē: + ⁊ ambo pa: iter
al. nō hȝ conciderunt. Uerbum qđ locutus ē domi-
+ ⁊ nus ad hieremiā pphetā ſup eo ꝙ ventur⁹
D eēt nabuchodonoſoꝛ rex babylōis ⁊ pcuſ-
ſup.c.2. ſur⁹ terrā egypti. Annūciate egypto: ⁊ au-
al+mag ditū facite i + magdalo ⁊ reſonet i mēphis
dolo ⁊ in + taphnis dicite. Sta ⁊ prepara te: q:
al.+thā deuoꝛabit gladius: ea q̄ p circuitum tuū
nis ſūt. Quare cōputruit fortis tuus. Non ſte
E tit: qm̄ dñs ſubuertit euȝ. Multiplicauit
ruētes: ceciditq; vir ad pximū ſuū. Et di
cēt. Surge: ⁊ reuertamur ad ppl'ȝ noſtrū:
⁊ ad terrā natiuitatis nr̄e a facie gladij co
al.+pha lūbe. Uocate nomē + pharaonis regis egy
rao pti: tumultū adduxit tps. Uiuo ego inqt
rex dñs exercituū nomē ei⁹ qm̄ ſicut tha-
boꝛ i mōtib⁹: ⁊ ſicut carmelus in mari ve-
niet. Uaſa trāſmigrationis fac tibi habita
trix filia egypti: q: mēphis i ſolitudiē erit
al.+ laſci ⁊ deſeret ⁊ inhabitabilis erit. Uitula + ele-
uiens gās atq; formoſa egypt⁹: ſtimulatoꝛ ab aq
lone veniet ei. Mercēnarij q̄q; eius q ver-
ſabātur in medio eius q̄ſi vituli ſaginati
verſi ſūt ⁊ fugerūt ſimul nec ſtare potuerūt:
q: dies interfectionis eoꝝ venit ſup eos: tē
F pus viſitationis eoꝝ. Uox eius q̄ſi eris ſo
nabit: qm̄ cum exercitu properabūt ⁊ cuȝ
ſecurib⁹ venient ei: quaſi cedētes ligna ſuc
ciderūt ſaltū eius ait dñs: q ſupputari nō
poteſt. Multiplicati ſūt ſup locuſtas: ⁊ nō
eſt ei numer⁹. Confuſa ē filia egypti: ⁊ tra-
dita in manu ppli aquilonis dicit domi-
nus exercituū deus iſrl. Ecce ego viſitabo
ſup tumultū alexandrie ⁊ ſuper egyptū ⁊
ſup deos eius: ⁊ ſup reges eius ⁊ ſup pha-
raonem: ⁊ ſup omnes q confidunt in eo:
⁊ dabo eos in manus querētiū animā eo
rū: ⁊ ī manus nabuchodonoſoꝛ regis ba-
bylonis: ⁊ ī man⁹ ſuoꝝ ei⁹. Et poſt hec ha-
bitabit ſicut dieb⁹ pſtinis: ait dominus. Et
tu ne timeas ſerue me⁹ iacob ⁊ ne paueas
G iſrl. Q: ecce ego ſaluū te faciā de lōginquo:
ſup.3.b. ⁊ ſemē tuū de terra captiuitatis tue. Et re-
Eſa.44.a uertet iacob ⁊ requieſcet ⁊ pſperabit: ⁊ nō
erit q exterreat eum. Et tu noli timere ſer
ue meus iacob: ait dominus: q: tecū ego
ſum: q: ego conſumam cunctas gētes ad
quas eieci te. Te vo nō cōſumā: ſed caſtigabo
te in iudicio nec quaſi innocēti pcā tibi.

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo dñi ɔtra paleſtinos
de deſtructiōe eorum. Cap.xlvij.

Quod factum eſt verbum dñi ad hie- A
remiam pphetam contra paleſtinos
anteq̄ꝫ percuteret pharao gazam. hec di- al. +
cit dominus. Ecce aque + deſcēdent ab aq aſcēden
lone: ⁊ erunt quaſi torrens inundans: ⁊
operient terram ⁊ plenitudinem eius: vr
bem ⁊ habitatores eius. Clamabūt hoies B
⁊ vlulabunt oēs habitatores terre a ſtre-
pitu pompe armoꝝ ⁊ bellatoꝝ eius: a
cōmotione quadrigarum eius: ⁊ multi-
tudine rotarū illius. Non reſpexerūt pa- C
tres filios manibus diſſolutis: pro aduē
tu diei in quo vaſtabunt oēs philiſtijm
⁊ diſſipabit tyrus ⁊ ſydon cum omnib⁹
reliquis auxilijs ſuis. Depopulatus ē.n.
dominus paleſtinos: reliquias inſule ca-
padocie. Uenit caluitiū ſup gazam: conti-
cuit aſcalon ⁊ relique vallis earū. Uſq;quo
cōcideris: O mucro domini vſq;quo nō D
requieſces: Ingredere in vaginam tuā:
refrigerare ⁊ ſile. Quomodo quieſcet cuȝ
dominus preceperit ei: aduerſus aſcalon ⁊
eſt aduerſum maritimas eius regiones:
ibiq; condixerit illi.

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo dñi ɔ moab ⁊ ciui-
tates eius ꝙ deſtruēde ſunt. Cap.xlviij.

Ad moab. hec dicit dñs exercituum: A
deus iſrael. Ue ſup nabo quoniā va-
ſtata eſt ⁊ confuſa. Capta eſt cariathiarī:
confuſa eſt fortis ⁊ tremuit. Non eſt vltra
exultatio in moab: contra eſebon cogita-
uerunt malū. Uenite ⁊ diſperdamus eā
de gente. Ergo ſilens conticeſces: ſequetur
q; te gladius. Uox clamoris de oronaim:
vaſtitas ⁊ contritio magna. Contrita eſt
moab: annūciate clamorē paruulis ei⁹.
Per aſcenſum enim luith plorans aſcen
det in fletu: quoniā in deſcenſu oronaiȝ
hoſtes vlulatū contritionis audierunt.
Fugite ſaluate aīas veſtras ⁊ eritis quaſi
mirice in deſerto. Pro eo enim ꝙ habui- ſup.17.a
ſti fiduciā in munitionibus tuis in the- B
ſauris tuis: tu quoq; capieris. Et ibit cha
mos in tranſmigrationē: ſacerdotes ei⁹
⁊ principes eius ſimul. Et veniet pdo ad
omnem vrbem: ⁊ vrbs nulla ſaluabit. Et
peribunt valles: ⁊ diſſipabuntur cāpeſtria
quoniam dixit dominus. Date floꝛem
moab: quia floꝛēs egredietur: ⁊ ciuitates
eius

eius deſerte erũt ⁊ inhabitabiles. Male-
de celebꝛ. dictus q facit opus dñi ✝ fraudulenter:⁊
mil.ca.j. maledictus q ꝓhibet gladiũ ſuum a ſan
in cle. guine. Fertilis fuit moab ab adoleſcẽtia
als ✝ deſ ſua:⁊ requieuit in fecib⁹ ſuis. Nec trãſfuſus
negligen eſt de vaſe in vas:⁊ in trãſmigratione nõ
ter abijt. Idcirco permãſit guſtus ei⁹ in eo:⁊
odoꝛ ei⁹ nõ eſt immutat⁹. Propterea ecce
dies veniũt dicit dñs:⁊ mittã eis oꝛdina
toꝛes ⁊ ſtratoꝛes lagũcularũ ⁊ ſternẽt eũ:
⁊ vaſa ei⁹ exhaurient ⁊ lagũculas eoꝝ colli-
C dent. Et cõfundet moab a chamos:ſicut cõ
fuſa eſt dom⁹ iſrael a bethel in qua hẽbat
fiduciã. Quomodo dicitis fortes ſum⁹:⁊
viri robuſti ad pꝛeliãdũ? Vaſtata eſt mo-
al. ✝ aſcẽ ab ⁊ ciuitates illi⁹ ✝ ſuccẽderũt:⁊ electi iu
derunt uenes ei⁹ deſcẽderũt in occiſionẽ:ait rex:
dñs exercituũ nomẽ ei⁹. Prope eſt interi
tus moab vt veniat:⁊ malũ ei⁹ velociter
als ✝ ac ✝ occurret nimis. Cõſolamini eũ oẽs
curret qui eſtis in circuitu ei⁹:⁊ vniuerſi q ſci-
tis nomẽ eius dicite. Quõ cõfracta eſt vir
ga foꝛtis:baculus gloꝛioſus? Deſcende de
gloꝛia ⁊ ſede in ſiti habitatio filie dybon:
qm̃ vaſtatoꝛ moab aſcẽdet ad te:diſſipabit
munitiones tuas. In via ſta ⁊ ꝓſpice ha-
bitatio aroer. Interroga fugientẽ:⁊ ei q
euaſit dic qđ accidit. Confuſus eſt moab:
D quoniã victus eſt. Vlulate ⁊ clamate:an-
nũciate in arnõ qm̃ vaſtata ẽ moab:⁊ iu-
diciũ venit ad terrã cãpeſtrẽ ſup elon:⁊ ſup
iaſa:⁊ ſup meſphat:⁊ ſup dybon:⁊ ſup na-
bo:⁊ ſup domũ deblathaim:⁊ ſup cariathaim
⁊ ſuper beth gamul:⁊ ſup bethmaon:⁊ ſu-
per carioth:⁊ ſup boſra:⁊ ſup oẽs ciuita-
tes terre moab que longe ⁊ ꝓpe ſunt. Ab-
ſciſum eſt coꝛnu moab:⁊ bꝛachiũ ei⁹ con
tritũ eſt:ait dñs. Inebꝛiate eum quoniã
cõtra dominũ erect⁹ eſt. Et allidet manũ
moab in vomitu ſuo:⁊ erit in deriſum et
ipſe. Fuit enim in deriſum tibi iſrael:qua-
ſi inter fures repperiſſes eũ. Propter verba
ergo tua que aduerſum illũ locut⁹ es:ca-
ptiu⁹ duceris. Relinquite ciuitates ⁊ ha-
bitate in petra habitatoꝛes moab:⁊ eſtote
quaſi colũba nidificãs in ſummo oꝛe foꝛa-
minis. Audiuim⁹ ſuperbiã moab. Super
E bus eſt valde. Sublimitatẽ ei⁹ ⁊ arrogan
Eſa.16.d. tiam ⁊ ſupbiam ⁊ altitudinẽ coꝛdis eius
ego ſcio:ait dñs. Iactantiã eius eo q non
ſit iuxta eã virtus ei⁹:nec iuxta qđ poterat
conata ſit facere. Ideo ſup moab eiulabo ⁊

ad moab vniuerſam clamabo:ad viros mu
ri fictilis lamẽtantes. De planctu iazer ploꝛa
bo tibi vinea ſabama. Propagines tue trã
ſierũt mare:vſq ad mare iazer ꝑuenerũt.
Sup meſſem tuã ⁊ vindemiã tuã predo
irruit. Ablata eſt letitia ⁊ exultatio de car-
melo ⁊ de terra moab:⁊ vinũ de toꝛcula- Eſa.16.c.
rib⁹ ſuſtuli. Nequaq̃ calcatoꝛ vue ſolitum
celeuma cantabit. De clamoꝛe eſebon vſq
elcale ⁊ ✝ iaſa dederũt vocẽ ſuã: a ſegoꝛ vſ-
q ad oꝛonaim vitulã ✝ cõſternãtẽ aque al. ✝ ieſa
vero nemrim peſſime erũt. Et auferam de al. ✝ cõſter
moab:ait dñs offerentẽ in excelſis:⁊ ſacrifi nãte
cantẽ dijs ei⁹. Propterea coꝛ meũ ad mo F
ab q̃ſi tybia ✝ eris reſonabit:⁊ coꝛ meum al. nõ hʒ
ad viros muri fictilis dabit ſonitũ tybia- ✝ eris
rum:qꝛ plus fecit q̃ potuit:idcirco perie-
rũt. Omne.n.caput caluiciũ:⁊ oĩs barba
raſa erit. In cũctis manib⁹ colligatio:⁊ ſu Eſa.15.a.
per oẽ doꝛſum ciliciũ. Et ſup oĩa tecta mo-
ab ⁊ in plateis ei⁹ oĩs planctus:qm̃ contri-
ui moab ſicut vas inutile: ait dñs. Quõ
victa ẽ ⁊ vlulauerũt? Quõ deiecit ceruicẽ
moab ⁊ cõfuſus eſt? Eritq moab in deri-
ſum:⁊ in exẽplũ omnib⁹ in circuitu ſuo.
Hec dicit dñs. Ecce q̃ſi aqla volabit:⁊ exten
det alas ſuas ad moab. Capta eſt carioth G
⁊ munitiões compꝛehẽſe ſunt. Et erit coꝛ
foꝛtium moab in die illa:ſicut coꝛ mulie
ris parturientis. Et ceſſabit moab eẽ pplᷤ:
quoniã cõtra dñm gloꝛificat⁹ eſt. Pauoꝛ Eſa.24.c.
⁊ fouea ⁊ laque⁹ ſup te o habitatoꝛ mo-
ab:ait dñs:qui ✝ fugerit a facie pauoꝛis Als ✝ fu
cadet in foueã:⁊ qui cõſcenderit de fouea ca git
pietur laqueo. Adducã.n.ſup moab an-
num viſitationis eoꝝ:ait dñs. In vmbꝛa
eſebon ſteterũt de laqueo fugientes:qꝛ ignis
egreſſus eſt de eſebon:⁊ flamma de medio
ſeon:⁊ deuoꝛauit partẽ moab ⁊ verticem
filioꝝ tumult⁹. Ve tibi moab. Periſti po
pule chamos:qꝛ cõpꝛehẽſi ſunt filij tui ⁊
filie tue in captiuitatẽ. Et cõuertã captiui-
tatẽ moab in nouiſſimis dieb⁹:ait dñs.
¶ Cap. Sum. ¶ Sermo domini contra
ammon ⁊ ciuitates eius:de deſtructione
earum idumeam:⁊ de vaſtatione eius cõ
tra damaſcum:item contra cedar ⁊ regna
aſoꝛ que percuſſit nabuchodonoſoꝛ rex ba
bylonis:item contra elam:de liberatione
eius finaliter. Cap.xlix.
Hucuſq iudicia moab. Ad filios am- H
mon. hec dicit dñs. Nunqđ non filij

ſunt iſrael: aut heres nõ eſt ei. Cur igitur
hereditate poſſedit melchon gad ⁊ popu-
lus eius in vrbibus eius habitauit. Jdeo
ecce dies veniunt in te, dicit dñs: ⁊ audi-
tum faciam ſuper rabbath filiorũ āmon
fremitũ prelij ⁊ erit in tumultũ diſſipa-
ta filieqꝫ eiꝰ igne ſuccendent: ⁊ poſſidebit
iſrael poſſeſſores ſuos: ait dñs. Ulula eſebō
al's + ar qm̃ vaſtata eſt + hay. Clamate filie rabbath
accingite vos cilicijs. Plangite ⁊ circuite
per ſepes: quoniã melchon in trãſmigra-
tionem ducet: ſacerdotes eius ⁊ pncipes
eius ſimul. Quid gloriaris in vallibus?
Defluxit vallis tua filia delicata: q̃ ɔfidebas
in theſauris tuis: ⁊ dicebas. Quis veniet
ad me? Ecce ego inducã ſup te terrorẽ: ait
dñs deꝰ exercituũ ab omnibꝰ q ſunt in cir
cuitu tuo: ⁊ diſpergimini ſinguli a ɔſpe-
ctu vro: nec erit q ɔgreget fugiẽtes. Et poſt
B hec reuerti faciã fugiẽtes ⁊ captiuos filioꝝ
al. nõ hꝫ āmon: ait dñs. Ad idumeam. Hec dicit +
+ fugientes ⁊ dñs exercituũ. Nũqd nõ vltra eſt ſapiẽtia
in theman? Perijt ɔſiliũ a filijs. Jnutilis
al. + dñs deus facta eſt ſapiẽtia eoꝝ. Fugite + ⁊ terga ver-
tite: deſcẽdite in voraginẽ habitatores de-
Al's non dan: quoniã perditionẽ Eſau adduxi ſup
hꝫ + ⁊ eũ: tempus viſitationis eius. Si vinde-
miatores eiꝰ veniſſent ſup te nõ reliquiſ-
ſent racemũ: ſi fures in nocte, rapuiſſent
q ſufficeret ſibi? Ego v̀o diſcooperui eſau:
reuelaui abſcõdita eiꝰ ⁊ celari nõ poterit.
Uaſtatũ eſt ſemẽ eiꝰ: ⁊ fratres eiꝰ ⁊ vicini
eius: ⁊ nõ erit. Relinque pupillos tuos: ⁊
ego faciã eos viuere: ⁊ vidue tue in me ſpe
C rabũt: qꝛ hec dicit dñs. Ecce qbꝰ nõ erat iu
diciũ vt biberẽt calicẽ: bibẽtes bibẽt ⁊ tu
quaſi innocẽs relinqueris? Nõ eris ino-
cens: ſed bibẽs bibes. Qꝛ p memetipſum
iuraui: dicit dñs: q in ſolitudinẽ ⁊ in op
probriũ ⁊ in deſertũ ⁊ in maledictionem
erit boſra: ⁊ oẽs ciuitates eiꝰ erũt in ſoli-
tudines ſempiternas. Auditũ audiui a
al's + eſt. dño: ⁊ legatꝰ ad gẽtes miſſus + ſum. Con
al's + a. d gregamini ⁊ venite + ɔ eã: ⁊ ɔſurgamꝰ in
pliũ. Ecce. n. paruulũ dedi te in gentibꝰ:
Eſa. 47. c. ɔtẽptibilẽ inter homines. Arrogãtia tua
D decepit te: ⁊ ſupbia cordis tui q habitas
abdie. j. d in cauernis petre ⁊ apprehendere niteris
altitudinẽ collis. Cũ exaltaueris q̃ſi aqla
ſup. 13. c. nidũ tuũ inde detraham te dicit dñs. Et
⁊. 16. c. erit idumea deſerta. Omnis q trãſibit per
Jnfra. 50. e. eã ſtupebit ⁊ ſibilabit ſup oẽs plagas eiꝰ:
ſicut ſubuerſa eſt ſodoma ⁊ gomorra ⁊ vi
cine eius: ait dñs. Nõ habitabit ibi vir: ⁊
nõ incolet eã filius hominis. Ecce q̃ſi leo
aſcẽdet de ſupbia iordanis ad pulchritu-
dinẽ robuſtã: qꝛ ſubito currere faciã euꝫ
ad illam. Et quis erit electus: quẽ pponã
ei? Quis enim ſimilis mei? Et qs ſuſtine
bit me? Et qs iſte paſtor qs reſiſtat vultui
meo? Propterea audite ɔſiliũ domini
qđ init de edom: ⁊ cogitatiões eius quas
cogitauit de habitatoribꝰ theman. Si nõ E
deiecerint eos paruuli gregis: niſi diſſipa
uerint cũ eis habitaculũ eoꝝ. A voce rui-
ne eoꝝ cõmota eſt terra: clamor in mari
rubro auditꝰ eſt vocis eius. Ecce quaſi aq- al's + de
la + aſcẽdet ⁊ euolabit: ⁊ expãdet alas ſuas ſcẽdet
ſuper boſram. Et erit cor fortiũ idumee in
die illa quaſi cor mulieris parturientis.
Ad damaſcũ. Confuſa eſt emath ⁊ arphat:
qꝛ auditũ peſſimum audierunt. Turbati
ſunt in mari pre ſolitudine: quieſcere nõ
potuit. Diſſoluta eſt damaſcus: verſa eſt in
fugam: tremor apprehẽdit eã. Anguſtia ⁊
dolores tenuerũt euꝫ quaſi parturientẽ.
Quomodo dereliquerũt ciuitatẽ lauda-
bilẽ: vrbem letitie? Jdeo cadent iuuenes
eius in plateis eius: ⁊ oẽs viri prelij con
ticeſcent in die illa: ait dñs exercituũ. Et
ſuccendã ignẽ in muro damaſci: ⁊ deuo-
rabit menia + benadab. Ad cedar ⁊ ad re
gna aſor: que pcuſſit nabuchodonoſor rex al's + be
babylonis. Hec dicit dñs. Surgite ⁊ aſcẽ- nadad
dite ad cedar: ⁊ vaſtate filios orientis. Ta F
bernacula eorũ ⁊ greges eorũ capient: pel
les eorum ⁊ omnia vaſa eorũ ⁊ camelos
eorũ tollent ſibi: ⁊ vocabunt ſuper eos for
midinem in circuitu eius. Fugite abite
vehemẽter: in voraginibus ſedete qui ha-
bitatis aſor: ait dñs. Jnijt enim cõtra vos
nabuchodonoſor rex babylonis ɔſiliũ:
⁊ cogitauit aduerſus vos cogitationes. + al's + ſur
Cõſurgite ⁊ aſcẽdite ad gentẽ quietã ⁊ ha gite
bitantẽ cõfidenter: ait dñs. Non oſtia nec
vectes eis: ſoli habitant. Et erunt cameli
eoꝝ in direptionẽ ⁊ multitudo iumen-
torum in predam: ⁊ diſpergã eos in oẽs
ventum qui ſunt attonſi in comam: ⁊ ex
omni cõfinio eorum adducam interituꝫ
ſuper eos: ait dominus. Et erit aſor in ha-
bitaculum draconuꝫ deſerta vſqꝫ in eter-
nuꝫ. Non manebit ibi vir: nec incolet eã G
filius hominis. Quod factum eſt verbuꝫ

domini ad hieremiã ꝓphetã aduerſus
elam in ꝑncipio regni ſedechie regis iu-
da dicens. Hec dicit dominus exercituũ.
Ecce ego confringã arcum elam: ⁊ ſummã
fortitudinẽ eorũ: ⁊ inducam ſuper elam
quattuor ventos a quattuor plagis celi:
⁊ ventilabo eos in omnes ventos iſtos: ⁊ nõ
erit gens ad quã nõ perueniãt ꝓfugi elam.
Et pauere faciã elam corã inimicis ſuis:
⁊ in cõſpectu querẽtiũ animã eorũ: ⁊ ad-
ducam ſuper eos malũ: irã furoris mei
dicit dñs. Et mittam poſt eos gladium:
donec cõſumã eos: ⁊ ponã ſolium meũ
in elam: ⁊ perdã inde reges ⁊ ꝑncipes: ait
dñs. In nouiſſimis autẽ dieb⁹ reuerti fa-
ciam captiuos elam dicit dñs.

¶ Cap. L. ¶ Sermo domini contra ba
bylonem vocat medos ⁊ perſas: ⁊ eius de-
ſtructionem predicit: reditũ populi iuda
⁊ iſrael: de captiuitate admiratio ponit: de
ſubuerſione babylonis ⁊ gladi⁹ vltionis
ꝓ iuda ⁊ hieruſalẽ. Cap. L.

A Verbum qđ locutus eſt dñs de baby
lone ⁊ de terra chaldeorũ in manu
hieremie ꝓphete. Annũciate in gentib⁹:
auditũ facite. Leuate ſignũ: ꝑdicate ⁊ no-
26.q.4.c. lite celare: dicite. Capta eſt babylon: cõfu-
ſciendũ ſus eſt bel: vict⁹ eſt ✝ marodach. Cõfuſa ſũt
in ñ. omnia ſculptilia ✝ eorũ: ſepata ſunt idola
al's ✝ ei⁹ eorũ. Qm̃ aſcẽdet cõtra eã gens ab aquilone:
que ponet terrã ei⁹ in ſolitudinẽ: ⁊ non
erit q habitet in ea ab hõie vſqȝ ad pecus:
⁊ moti ſunt ⁊ abierũt. In dieb⁹ illis ⁊ in
tpe illo: ait dñs: venient filij iſrael ipſi ⁊ filij
iuda ſil': ambulãtes ⁊ flentes ꝓperabũt ⁊
al's ✝ q̃rẽ dñm deũ ſuũ ✝ q̃rent. In ſion interroga-
tes bũt viã: huc facies eorũ venient: ⁊ apponen-
tur ad dñm federe ſempiterno: qđ nulla
obliuione delebit'. Grex ꝑditus fact⁹ eſt po
pulus me⁹: paſtores eorũ ſeduxerũt eos: fe
ceruntqȝ vagari in montib⁹. De mõte in
B collẽ trãſierũt: obliti ſũt cubilis ſui. Oẽs
qui inuenerũt comederunt eos: ⁊ hoſtes
eorũ dixerũt. Nõ peccauim⁹ ꝑ eo q̃ peccaue
runt dño decori iuſtitie ⁊ ✝ expectatiõi pa
al's ✝ expe trũ eorũ a dño. Recedite de medio babylo
ctatiõe nis ⁊ de terra chaldeorũ egredimini: ⁊ eſto
te q̃ſi hedi ante greges. Qm̃ ecce ego ✝ ſu-
al's ✝ ſu- ſcitabo ⁊ adducã in babylonẽ ꝯgregatio-
ſcito nẽ gentiũ magnarũ de terra aquilonis ⁊ pre
al's ✝ in parabunt' aduerſus eã: ⁊ ✝ inde capietur.
die Sagitta ei⁹ q̃ſi viri fortis iterfectoris: nõ

reuertet' vacua. Et erit chaldea in predã:
oẽs vaſtãtes eã replebunt': ait dñs. Quo-
niã exultatis ⁊ magna loquimini diripien
tes hereditatẽ meã: qm̃ effuſi eſtis ſicut vi
tuli ſup herbam: ⁊ mugiſtis ſicut tauri.
Confuſa eſt mater vr̃a nimis: ⁊ adequata
pulueri que genuit vos. Ecce nouiſſima
erit in gẽtib⁹: ⁊ deſerta inuia ⁊ arens. Ab C
ira domini nõ habitabitur: ſed redigetur tota al's ✝ trã
in ſolitudinẽ. Omnis qui ✝ trãſibit p babylonẽ ſit
bylonẽ ſtupebit ⁊ ſibilabit ſuper vniuerſis ſup. 18.c.
plagis ei⁹. Preparamini cõtra babylonẽ 19.ca.⁊
per circuitum. Omnes qui tenditis ad ar 46.c.
cum debellate eam: ⁊ non parcatis iaculis:
q2 dño peccauit. Clamate aduerſus eam.
Vbiqȝ dedit manũ. Ceciderũt fundamen
ta eius: deſtructi ſunt muri eius: quoniã
vltio domini eſt. Vltionem accipite de ea.
Sicut fecit: facite ei. Diſperdite ſatorẽ de infra ſ.e.
babylone ⁊ tenẽtẽ falcẽ in tpe meſſis a fa-
cie gladij columbe. Vnuſquiſqȝ ad populum
ſuũ cõuertet': ⁊ ſinguli ad terrã ſuã fugiẽt.
Grex diſpſus iſrael leones eiecerũt eum.
Prim⁹ comedit eũ rex aſſur: iſte nouiſſi-
mus exoſſauit eũ nabuchodonoſor rex ba
bylonis. Propterea hec dicit dñs exerci-
tuũ de⁹ iſrael. Ecce ego viſitabo regẽ baby-
lonis ⁊ terrã ei⁹: ſicut viſitaui regẽ aſſur:
⁊ reducã iſrael ad habitaculũ ſuum. Et pa
ſcet' carmelus ⁊ baſan: ⁊ in mõte effraim
⁊ in galaad ſaturabit' anima ei⁹. In dieb⁹ D
illis ⁊ in tẽpore illo: ait dñs: queret' iniq-
tas iſrael: ⁊ nõ erit: ⁊ peccatũ iuda ⁊ nõ in-
uenietur: qm̃ ꝓpitius ero eis quos reliquero.
Super terrã dominãtiũ aſcende: ⁊ ſup
habitatores eius viſita. Diſſipa ⁊ interfice
que poſt eos ſunt: ait dominus: ⁊ fac iuxta
omnia que ꝑcepi tibi. Vox belli in terra:
⁊ cõtritio magna. Quomodo cõfractus ẽ
⁊ cõtritus malleus vniuerſe terre? Quo-
modo verſa eſt in deſertũ babylon in gẽ-
tibus? Illaqueaui te ⁊ capta es babylõ ⁊
neſciebas: inuẽta es ⁊ apprehẽſa: qm̃ dñm
ꝓuocaſti. Aperuit dñs theſaurũ ſuum et
ꝓtulit vaſa ire ſue: quoniã opus eſt dño
deo exercituum in terra chaldeorũ. Venite
ad eã ab extremis finib⁹: aperite vt exeant
qui cõculcent eã. Tollite de via lapides ⁊
redigite in aceruos: ⁊ interficite eam nec
ſit quicq̃ reliquum. Diſſipate vniuerſos E
fortes ei⁹: deſcẽdent in occiſionem. Ve eis
q2 venit dies eorũ: tẽpus viſitationis eo-

eaꝫ. Uox fugientiuꝫ eoꝝ qui euaſerũt de
terra babylonis: vt annũciẽt in ſyon vl-
tionẽ dñi dei noſtri: vltionẽ tẽpli eiꝰ. An
nũciate in babylonẽ plurimis: omnibꝰ
q tendũt arcũ. Cõſiſtite aduerſus eam per
gyrũ: ⁊ nullus euadat. Reddite ei ſꝫ opꝰ
Sup͂ eo. ſuũ: iuxta oia que fecit facite illi: q2 ꝯ dñz
erecta eſt: aduerſum ſanctũ iſrael. Idcirco
cadẽt iuuenes eiꝰ in plateis eiꝰ: ⁊ oẽs vi-
ri bellatores eiꝰ cõticeſcẽt in die illa: ait do-
minus. Ecce ego ad te ſupbe: dicit dñs deꝰ
exercituũ: q2 veniet dies tuus tẽpus viſi-
tationis tue. Et cadet ſupbus ⁊ corruet: ⁊
nõ erit q ſuſcitet euꝫ. Et ſuccendã ignẽ in
vrbibꝰ eiꝰ: ⁊ deuorabit oia in circuitu eiꝰ.
F Hec dicit dñs exercituũ. Calũniã ſuſtinẽt
filij iſrael ⁊ filij iuda ſimul. Oẽs q ceperũt
eos tenẽt: noluũt dimittere eos. Redẽptor
eoꝝ fortis: dñs exercituũ nomẽ eiꝰ. Iu-
dicio defendet cãm eoꝝ: vt exterreat terrã:
⁊ cõmoueat habitatores babylonis. Gla-
dius ad chaldeos: ait dñs: ⁊ ad habitato-
res babylonis: ⁊ ad ꝓncipes ⁊ ad ſapiẽtes
eiꝰ. Gladius ad diuinos eiꝰ q ſtulti erũt.
Gladius ad fortes illiꝰ q timebũt. Gladiꝰ
ad equos eiꝰ ⁊ ad currus eiꝰ: ⁊ ad oẽ vul-
gus qđ eſt in medio eiꝰ: ⁊ erũt quaſi mu
lieres. Gladius ad theſauros eiꝰ q diripiẽ
tur. Siccitas ſup aquas eiꝰ erit ⁊ areſcent:
q2 terra ſculptiliũ eſt: ⁊ in portẽtis gloriã-
tur. Propterea habitabũt dracones cum
al's + fic- fatuis + ficarijs: ⁊ habitabũt i ea ſtrutio-
carijs nes. Et nõ inhabitabiť vltra vſq3 + in ſem
al's + ad piternũ: nec extrueť vſq3 ad generationẽ
ul. + deꝰ ⁊ generationẽ. Sicut ſubuertit + dñs ſo-
Ge. 19. e. domã ⁊ gomorrã ⁊ vicinas eiꝰ: ait dñs.
G Nõ habitabit ibi vir: ⁊ nõ incolet eã filiꝰ
hominis. Ecce pp̄ls veniet ab aquilone ⁊
gens magna: ⁊ reges multi ꝯſurgẽt a fini
bus terre. Arcuꝫ ⁊ ſcutũ apprehẽdẽt: cru-
deles ſunt ⁊ imiſericordes. Uox eoꝝ q̃ſi
mare ſonabit: ⁊ ſup equos aſcendent ſicut
vir paratꝰ ad ꝑlium ꝯtra te filia babylon.
Audiuit rex babylonis famã eoꝝ: ⁊ diſſo-
lute ſunt manꝰ eiꝰ. Anguſtia apprehẽdit
eũ: dolor quaſi parturientẽ. Ecce quaſi leo
aſcẽdet de ſupbia iordanis ad pulchritu-
dinẽ robuſtã: q2 ſubito currere faciã euꝫ
ad illã. Et qs erit electꝰ quem preponã ei?
Quis. n. ſimilis mei: ⁊ qs ſuſtinebit me?
Et qs eſt iſte paſtor q reſiſtat vultui meo?
Iob. 41. a Propterea audite cõſiliũ dñi qđ mẽte cõ
cepit aduerſum babylonẽ ⁊ cogitationes
eius quas cogitauit ſup terrã chaldeorũ.
Niſi detraxerint eos paruuli gregum: niſi
diſſipatũ fuerit cũ ipſis habitaculũ eorũ.
A voce captiuitatis babylonis cõmota eſt
terra: ⁊ clamor inter gẽtes auditus eſt.

¶ Cap. Sũ. ¶ De vẽto peſtilẽtie: ⁊ de calice
aureo: de colliſione babyloniorũ: de morte
peſtifera: de aduẽtu quoq3 hoſtiũ ꝯtra ba-
bylonẽꝫ: de rege babylonis ⁊ chaldeis ꝑꝑ
quos deſtruiť babylon: ⁊ ꝑꝑ idola: ⁊ de li-
bro in quo ſcribit hieremias oia mala vẽ
tura babylonis. Cap. li.

Hec dicit dñs. Ecce ego ſuſcitabo ſuper A
babylonẽ ⁊ ſup habitatores eiꝰ qui
cor ſuũ leuauerũt cõtra me: quaſi ventuꝫ
peſtilẽtẽ: ⁊ mittã in babylonẽ vẽtilatores
⁊ ventilabũt eã. Et demolienť terrã eius:
qm̃ venerũt ſup eã vndiq3 in die afflictio
nis eius. Nõ + tendat qui tẽdit arcũ ſuũ: al's + ha-
⁊ nõ aſcendet loricatus. Nolite parcere iu bitabit
uenibꝰ eius: interficite oẽm militiã eiꝰ.
Et cadẽt interfecti in terra chaldeorum: ⁊
vulnerati in regionibꝰ eiꝰ. Quoniaꝫ non
fuit viduatus iſrael: ⁊ iuda a dño deo ſuo
dño exercituuꝫ. Terra aũt eoꝝ repleta eſt
delicto a ſancto iſrael. Fugite de medio ba
bylonis: vt ſaluet vnuſq̇ſq3 animã ſuaꝫ.
Nolite tacere ſup iniq̇tatẽ eiꝰ: qm̃ tꝑus + al's + vl-
vltionis eius eſt a dño: viciſſitudinẽ ipſe tionis ẽ
retribuet ei. Calix aureꝰ babylon in ma- dño
nu dñi inebriãs oẽm terrã. De vino eius Eſa. 21. c.
biberũt gẽtes: ⁊ ideo cõmote ſunt. Subi apo. 14. b.
to cecidit babylon ⁊ cõtrita eſt. Ululate ſu
per eã tollite reſinã ad dolorẽ eiꝰ: ſi forte ſa
netur. Curauimꝰ babylonẽ: ⁊ nõ eſt ſana
ta. Derelinquamꝰ eã: ⁊ eamꝰ vnuſq̇ſq3 in
terrã ſuã. Qm̃ ꝑuenit vſq3 ad celos iudi-
cium eius: ⁊ eleuatum eſt vſq3 ad nubes.
Protulit dñs iuſtitias noſtras: venite, et
narremꝰ in ſion opus dñi dei noſtri. Acu B
te ſagittas ⁊ implete pharetras. Suſcita-
uit dñs ſpũm regũ medoꝝ: ⁊ ꝯ babylo-
nẽ mens eius eſt vt perdat eã. Quoniã vl
tio dñi eſt vltio tẽpli ſui. Rex medoꝝ con
tra babylonẽ a dño ſuſcitať. Sup muros
babylonis leuate ſignũ: augete cuſtodiã.
Leuate cuſtodes: ꝑparate inſidias: q2 cogi
tauit dñs ⁊ fecit quecũq3 locutꝰ eſt cõtra
habitatores babylonis. Que habitas ſup
aquas multas locuples in theſauris ve- Amos
nit finis tuus pedalis ꝑciſionis tue. Iu 6. c.

Jurauit dominus exercituum per animam
ſuā: quoniā replebo te hominibus quaſi
Sup. 10.b bruco: ꝛ ſuper te celeuma cātabitur. Qui
fecit terram in fortitudine ſua: ꝛ prepara
uit orbem in ſapiētia ſua: ꝛ prudētia ſua
extēdit celos. Dante eo voces multiplicant
aque in celo. Qui leuat nubes ab extremo
terre: fulgura in pluuiā fecit: ꝛ produxit
vētos de theſauris ſuis. Stultus factus eſt
omnis homo a ſciētia: cōfuſus eſt omnis
cōflator in ſculptili: quia mēdax eſt cōflatio
eius: nec eſt ſpūs in eis. Uana ſunt opera
ꝛ riſu digna: in tēpore viſitationis ſue pe
ribunt. Nō ſicut hec pars iacob: quia qui fecit
omnia ipſe eſt: ꝛ iſrael ſceptrū hereditatis
C ei⁹ dñs exercituū nomen ei⁹. Collidis tu
mihi vaſa belli: ꝛ ego collidā in te gentes
ꝛ diſperdā in te regna. Et collidam in te
equū ꝛ equitē ei⁹: ꝛ collidam in te cur
rū ꝛ aſcenſorē eius: ꝛ collidam in te virū
ꝛ mulierē. Et collidā in te ſenem ꝛ puerū:
ꝛ collidā in te iuuenē ꝛ virginē. Et colli
dam in te paſtorē ꝛ gregē eius: ꝛ collidā
in te agricolā ꝛ iugales eius. Et collidam
in te duces ꝛ magiſtratus. Et reddā baby
loni in cūctis habitatorib⁹ chaldee omne
malū ſuū qd fecerunt in ſion in oculis
veſtris: ait dñs. Ecce ego ad te mons peſti
fer: ait dñs: qui corrūpis vniuerſam ter
rā. Et extēdam manū meā ſup te: ꝛ euol
uā te de petris: ꝛ dabo te in montē combu
ali9 + tollam ſtionis. Et nō + tollēt de te lapidē in angu
lum: ꝛ lapidē in fundamēto: ſed perditus
in eternū eris: ait dñs. Leuate ſignum in
ali9 + gentibus terra: clangite buccina in + montib⁹. Sā
ctificate ſup eā gentes: annūciate cōtra illā re
gibus ararath mēni ꝛ aſcenez: numerate
contra eā taphar. Adducite equum quaſi
bruchū aculeatū. Sāctificate contra eā gē
tes: reges medie: duces eius: ꝛ vniuerſus
magiſtrat⁹ eius cunctāq; terrā poteſtatis
eius. Et cōmouebit terra ꝛ conturbabitur:
quia euigilabit cōtra babylonem cogitatio
dñi: vt ponat terrā babylonis deſertam et
D inhabitabilē. Ceſſauerunt fortes babylo
nis a prelio: habitauerūt in preſidijs. De
Alij non hz + ꝛ uoratū eſt robur eorū: + ꝛ facti ſunt quaſi
mulieres. Incēſa ſunt tabernacula ei⁹: cō
triti ſunt vectes eius. Currēs obuiā cur
renti veniet: ꝛ nūcius obuius nunciāti:
vt annunciet regi babylonis: quia capta
eſt ciuitas eius a ſummo vſq; ad ſūmū:

ꝛ vada preoccupata ſunt ꝛ paludes incen
ſe ſunt igni: ꝛ viri bellatores conturbati
ſunt. Quia hec dicit dominus exercituū
deus iſrael. Filia babylonis quaſi area: tē
pus triture eius. Adhuc modicum: ꝛ ve
niet tempus meſſionis ei⁹. Comedit me
deuorauit me nabuchodonoſor rex baby
lonis. Reddidit me quaſi vas inane. Ab
ſorbuit me quaſi draco: repleuit vētrem
ſuū teneritudine mea: ꝛ eiecit me. Iniq
tas aduerſum me: ꝛ caro mea ſuper baby
lonē dicit habitatio ſion: ꝛ ſanguis me⁹
ſuper habitatores chaldee: dicit hierlm.
Propterea hec dicit dñs. Ecce ego iudica
bo cāz tuā ꝛ vlciſcar vltionē tuā. Et deſertū
faciā mare ei⁹ ꝛ ſiccabo venā ei⁹. Et erit ba
bylō in tumultos habitatio draconū ſtu
por ꝛ ſibilus: eo q non ſit habitator. Si
mul ꝛ leones rugient: excutiēt comas ve
luti catuli leonum. In calore eorū ponam E
potus eorū: et inebriabo eos vt ſopiantur
ꝛ dormiāt ſomnū ſempiternū: et nō con
ſurgant: dicit domin⁹. Deducā eos quaſi
agnos ad victimā: + ꝛ quaſi arietes cū he Alij non hz + ꝛ
dis. Quō capta ē ſeſach: ꝛ cōprehēſa ē icly
ta vniuerſe terre. Quō facta eſt in ſtuporē
babylon inter gētes. Aſcēdit ſup babylo
nem mare: multitudine fluctuū ei⁹ oper
ta eſt. Facte ſunt ciuitates eius in ſtupo
rem: terra inhabitabilis ꝛ deſerta: terra
in qua nullus habitet: nec trāſiet per eā
filius hoīs. Et viſitabo ſup bel in babylōe
ꝛ eijciā quod + obſorbuerat de ore eius: ali9 + abſorbuerat
ꝛ nō cōfluent ad eam vltra gentes. Siqui
dem ꝛ murus babylonis corruet. Egre
dimini de medio eius populus meus: vt
ſaluet vnuſquiſq; animā ſuā ab ira furo
ris domini. Et ne forte molleſcat cor vrm:
ꝛ timeatis auditū qui audietur in terra.
Et veniet in anno auditio ꝛ poſt hūc an
nū auditio ꝛ iniquitas in terra: ꝛ domi
nator ſup dominatorem. Propterea ecce
dies veniūt: ꝛ viſitabo ſup ſculptilia baby
lonis: ꝛ omnis terra eius confundetur: ꝛ
vniuerſi interfecti eius cadent in medio
ei⁹. Et laudabūt ſup babylonē celi ꝛ terra
ꝛ omnia que in eis ſunt: quia ab aquilone ve
niēt ei predones: ait dñs. Et quomodo fe F
cit babylon vt caderēt occiſi in iſrael: ſic
de babylone cadent occiſi in vniuerſa ter
ra. Qui fugiſtis gladiū: venite nolite ſtare.
Recordamini procul dñi: ꝛ hieruſalē aſce

dat ſuper coꝛ veſtrū. Confuſi ſumus quo-
niā audiuimꝰ opprobriū. Operuit igno
minia facies noſtras: q2 venerūt alieni ſu
per ſanctificationē domꝰ dñi. Propterea
ecce dies veniunt: ait dñs: ⁊ viſitabo ſuper
ſculptilia babylonis: ⁊ in omni terra eiꝰ
mugiet vulneratꝰ. Si aſcēderit babylon
in celū ⁊ firmauerit i excelſo: robur ſuū:
a me venient vaſtatoꝛes eiꝰ: ait dñs. Uox
clamoꝛis de babylone: ⁊ cōtritio magna
de terra chaldeoꝝ: qm̄ vaſtauit dñs baby-
lonē: ⁊ perdidit ex ea vocē magnā ⁊ ſona-
bunt fluctus eoꝝ quaſi aque multe. De-
dit ſonitū vox eoꝝ: q2 venit ſuper eā idest
ſup babylonē predo. Et apprehēſi ſūt foꝛ-
tes eius: ⁊ emarcuit arcus eoꝝ: q2 foꝛtis
vltoꝛ dñs reddēs retribuet. Et inebꝛiabo
principes eiꝰ: ⁊ ſapiētes eius duces eiꝰ: ⁊
magiſtratꝰ eiꝰ ⁊ foꝛtes eiꝰ. Et doꝛmiēt ſom
nū ſempiternū: ⁊ nō expergiſcent: ait rex
dñs exercituū nomē eius. Hec dicit dñs
B exercituū. Murus babylonis ille latiſſi-
mus ſuffoſſione ſuffodiet ⁊ poꝛte eiꝰ ex-
celſe igne cōburent: ⁊ laboꝛes populoꝝ ad
nihilū ⁊ gentiū in ignem erūt: ⁊ diſperi-
Alſ.+ p-phetie bunt. Uerbū qđ p̄cepit hieremias + ꝓphe
ta ſarai filio nerie filie maaſie cū pergeret
cū ſedechia rege in babylonē in anno q̄r
to regni eiꝰ Saraias aūt erat p̄nceps ꝓ-
phetie. Et ſcripſit hieremias oē malū qđ
vēturū erat ſuper babylonē in libꝛo vno
omnia vba hec q̄ ſcripta ſunt ꝯ babylonē.
Et dixit hieremias ad saraiā. Cū veneris
in babylonē ⁊ videris ⁊ legeris oīa verba
hec: dices. Dñe tu locutꝰ es ꝯ locū iſtū: vt
diſperderes eū ne ſit q in eo habitet ab ho
mine vſq3 ad pecus: ⁊ vt ſit ꝑpetua ſolitu
do. Cūq3 cōpleueris legere libꝛū iſtū: li-
gabis ad eū lapidē ⁊ ꝓycies illū in + me-
Al.+ medio diū eufraten: ⁊ dices. Sic ſubmerget ba
bylon: ⁊ nō conſurget a facie afflictionis
quā ego adduco ſuper eam: ⁊ diſſoluetur.
Hucuſq3 verba hieremie.

¶ Ca. Sū. ¶ Capit hieruſalē a chaldeis
apprehēditur: ⁊ exoculatur ſedechias: na-
buçardan incendit ciuitatem: ⁊ templū
ſpoliat: rex ioachī educitur de carcere ſu
per babylonem: ⁊ conſtituuntur ei ciba-
ria a rege babylonis. Cap. lij.

A Filius viginti ⁊ vniꝰ anni erat ſede-
4. Reg. 24. d. chias cū regnare cepiſſ3: ⁊ duodecī
annis regnauit in hieruſalē. Et nomē ma
tris eius amithal: filia hieremie dē lobna.
Et fecit malū in oculis dñi iuxta omnia 2. Paral.
que fecerat ioachim qm̄ furoꝛ dñi erat in 36. d.
hierſm ⁊ in iuda vſq3 quo ꝓiiceret eos a
facie ſua. Et receſſit ſedechias a rege baby-
lonis. Factū eſt aūt in anno nono regni ſup. 39. a.
eius in mēſe decimo: decima die mēſis ve 4. re. 25. a.
nit nabuchodonoſoꝛ rex babylonis ipſe ⁊
omnis exercitꝰ eiꝰ aduerſus hierſm: ⁊ obſe
derūt eā ⁊ edificauerūt ꝯ eā munitiones
in circuitu: ⁊ fuit ciuitas obſeſſa vſq3 ad
B vndecimū annū regni ſedechie. Menſe
aūt q̄rto nona die mēſis obtinuit fames
ciuitatē: ⁊ nō erāt alimenta ꝑplo terre. Et
dirupta ē ciuitas ⁊ oēs viri bellatoꝛes eiꝰ
fugerūt: exierūtq3 de ciuitate nocte ꝑ viā
poꝛte que eſt inter duos muros ⁊ ducit ad
hoꝛtū regis: chaldeis obſidētibꝰ vrbē in
gyro ⁊ abierūt ꝑ viā que ducit in eremū.
Perſecutꝰ eſt aūt chaldeoꝝ exercitꝰ regē:
⁊ apphēderūt ſedechiam in deſerto qđ eſt
iuxta hiericho: ⁊ omnis comitatꝰ eiꝰ diffu
git ab eo. Cūq3 cōpꝛehēdiſſent regē: addu
xerūt eū ad regē babylonis in reblata q̄
eſt in terra emath: ⁊ locutꝰ eſt ad eū iudi-
cia. Et iugulauit rex babylonis filios ſede
chie in oculis eiꝰ: ſed ⁊ oēs p̄ncipes iuda
occidit in reblata. Et oculos ſedechie eruit C
⁊ vinxit eū cōpedibꝰ: ⁊ adduxit eū rex ba-
bylonis in babylonē: ⁊ poſuit eum in do-
mo carceris vſq3 ad diem moꝛtis ſue. In
mēſe aūt q̄nto decima + mēſis ipſe eſt an- Alſ.+ die
nus nonuſdecimus nabuchodonoſoꝛ re vi. 44. c. i
gis babylonis: venit nabuçardan p̄nceps 76. diſ. c.
militie q ſtabat coꝛam rege babylonis in ieiuniū.
hierſm: ⁊ incēdit domū dñi ⁊ domū re- ij.
gis ⁊ oēs domꝰ hierſm: ⁊ oēm domū ma
gnā igne cōbuſſit: ⁊ totū murū hierſm ꝑ
circuitū deſtruxit cūctus exercitꝰ chaldeo
rū q erat cū magro militie. De paupibꝰ D
aūt populi ⁊ de reliquo vulgo qđ remāſe
rat in ciuitate: ⁊ de pfugis q trāſfugerant
ad regē babylonis: ⁊ ceteros de multitu-
dine trāſtulit nabuçardā p̄nceps militie.
De pauperibꝰ vo terre reliq̄t nabuçardan
p̄nceps militie vinitoꝛes ⁊ agricolas. Co
lūnas quoq3 ereas q̄ erāt in domo dñi ⁊
baſes ⁊ mare eneū qđ erat in domo dñi
ꝯfregerūt chaldei: ⁊ tulerūt omne es eoꝝ
in babylonē. Et lebetes ⁊ creagras ⁊ pſalte
ria ⁊ phialas ⁊ moꝛtariola ⁊ omnia vaſa
erea que in miniſterio fuerāt tulerunt ⁊

hydrias ⁊ thymiamateria ⁊ urceos ⁊ pel-
ues ⁊ candelabra: ⁊ mortaria ⁊ cyathos.
E Quotquot aurea aureo: ⁊ quotquot argē
tea argētea. Tulit magiſter militie colū-
nas duas ⁊ mare vnū ⁊ vitulos duodeciꝫ
ereos q erāt ſub baſib⁹: quas fecerat rex ſa
lomon in domo dñi. Nō erat pōdus eris
omniū hoꝝ vaſoꝝ. De colūnis aūt: decē ⁊
octo cubiti altitudīs erāt in colū na vna:
⁊ funiculus duodeciꝫ cubitoꝝ circuibat
eā. Porro groſſitudo eius quattuor di-
gitorū ⁊ intrinſecus caua erat: ⁊ capitella
al. + vtrā ſup + vtraqꝫ erea. Altitudo capitelli vni⁹
G qꝫqꝫ cubitoꝝ ⁊ retiacula ⁊ malogranata
F ſup coronam in circuitu: oīa enea. Et fue
runt malogranata nonagintaſex depēdē-
tia: ⁊ oīa malogranata centum retiaculis
circūdabant. Et tulit magiſter militie ſa-
raiam ſacerdotē primū ⁊ ſophoniā ſacer-
dotē ſecūdū: ⁊ tres cuſtodes veſtibuli. Et
de ciuitate tulit eunuchū vnū q erat ꝓpo
ſitus ſup viros bellatores: ⁊ ſeptē viros de
his q videbāt faciē regis q inuēti ſunt in
ciuitate: ⁊ ſcribā principē militū q ꝓba-
bat tyrones: ⁊ ſexaginta viros de populo
terre: q inuēti ſunt in medio ciuitatis.
Tulit aūt eos nabuçardan magr̄ militie:
⁊ duxit eos ad regē babylonis in reblata.
Et pcuſſit eos rex babylonis: ⁊ interfecit eos
in reblata in terra emath. Et trāſlatus eſt
S iuda de terra ſua. Iſte eſt pplſ quē trāſtu-
lit nabuchodonoſor in āno ſeptio iudeos
tria milia ⁊ viginti tres. In āno octauode
cimo nabuchodonoſor trāſtulit de hierlꝫ
aīas octingētas triginta duas. In āno vi-
ceſimo tertio nabuchodonoſor: tranſtulit
nabuçardā magr̄ militie aīas iudeoꝝ ſe-
ptingētas q̄dragintaqꝫ. Oēs ergo aīe
q̄ttuor millia ſexcēte. Et factū eſt in trice-
ſimo ſeptio āno trāſmigratiōis ioachin
regis iuda duodecimo mēſe viceſimaqꝫ
ta mēſis: eleuauit euilmerodach rex baby
lonis ipo āno regni ſui caput ioachin re
gis iude: ⁊ eduxit euꝫ de domo carceris: ⁊
locut⁹ ē cū eo bōa. Et poſuit thronū ei⁹ ſu-
per thronos regū q erāt poſt ſe i babylōe:
⁊ mutauit veſtimēta carceris ei⁹: ⁊ cōede-
bat panē corā eo ſp cūctis dieb⁹ vite ſue.
Et cibaria ei⁹ cibaria ꝑpetua dabāt ei a re-
ge babylonis ſtatuta ꝑ ſingulos dies vſqꝫ
ad diē mortis ſue cūctis dieb⁹ vite eius.
¶ Explicit liber hieremie ꝓphete.

¶ Incipiunt Treni: idest lamētationes
hieremie: q cynoth hebraice inſcribunt.

T factum eſt poſtq̄ in captiui-
tatem redactus eſt
iſrael: ⁊ hieruſalem
deſerta eſt: ſedit hie-
remias ꝓpheta flēs
⁊ planxit lamenta-
tione hac in hieru-
ſalē: ⁊ amaro aīe ſuſpirās ⁊ eiulās dixit.

Aleph. Capitulum. I. A

Quomodo ſedet ſola ciuitas plena populo? Fa- di. i. ſ. c. ſi. 2. a. j. ca. ſi
cta eſt quaſi vidua domi- peccaue-
na gentium: princeps ꝓ- rit
uinciarū facta eſt ſub tri- de imu-
buto. Beth. Plorans ni. ec. ca.
plorauit i nocte: ⁊ lachry non mi-
me ei⁹ in maxillis ei⁹. Nō eſt q ꝯſolet eā: nus
ex oībus charis ei⁹. Oēs amici ei⁹ ſpreue hie. iꝫ. c.
runt eā: ⁊ facti ſunt ei inimici. Gimel.
Migrauit iudas ꝓp afflictionē ⁊ multi-
tudinē ſeruitutis: habitauit inter gētes nec
inuenit requiē. Oēs pſecutores ei⁹ app̄hēde
rūt eā inter anguſtias. Deleth. Uie ſyon
lugēt: eo ꝙ nō ſint q veniāt ad ſolēnitatē.
Oēs porte ei⁹ deſtructe: ſacerdotes ei⁹ ge- B
mētes. Uirgines ei⁹ ſqualide: ⁊ ipſa oppſſa
amaritudie. He. Facti ſūt hoſtes ei⁹ i ca
pite: inimici ei⁹ locupletati ſūt: q2 dñs lo
cut⁹ ē ſup eā ꝓp multitudinē iniqtatū ei⁹.
Paruuli ei⁹ ducti ſūt in captiuitatē: ante fa
ciē tribulātis. Uau. Et egreſſus ē a filia
ſyō: oīs decor ei⁹. Facti ſſt pncipes ei⁹ velut
arietes nō inueniētes paſcua: ⁊ abierūt abſ C
qꝫ fortitudie ante faciē ſubſeqntis. + Zai. al. + ſubſ

aſ. ✠ Et recorda-ta ✠ Recordata eſt hieruſalē dierū afflictio-
nis ſue: ⁊ ꝑuaricationis omniū deſidera-
biliū ſuoꝝ que habuerat a diebus antiqs:
cū caderet ppl's eius in manu hoſtili: ⁊ nō
eſſet auxiliator. Uiderūt eā hoſtes: ⁊ deriſe
runt ſabbata eius. Heth. Peccatū pecca
uit hieruſalē, ꝓpterea inſtabilis facta eſt.
Omnes q glorificabāt eā ſpreuerūt illā:
q: viderūt ignominiā eius. Ipſa aūt ge-
mens: ⁊ ꝯuerſa eſt retrorſū. Teth. Sor-
des ei⁹ in pedibus: nec recordata eſt finis
ſui. Depoſita eſt vehemēter: nō habēs ꝯſo-
latorē. Uide dn̄e afflictionē meā: quoniā
erectus eſt inimicus. Joth. Manū ſuā
D miſit hoſtis ad omnia deſiderabilia ei⁹: q:
vidit gētes ingreſſas ſanctuariū ſuū: de
qbus ꝓceperas ne intrarēt in eccleſiā tuā.
Caph. Omnis populus eius gemens: ⁊
querēs panē. Dederūt precioſa queqꝫ ꝓ
cibo ad refocillādū animā. Uide domine
⁊ cōſidera: qm̄ facta ſū vilis. ✠ Lamech.
aſ. ✠ La-mech O vos omnes qui trāſitis per viam: attē-
dite ⁊ videte: ſi eſt dolor ſicut dolor me⁹.
Qm̄ vindemiauit me vt locutus eſt dn̄s:
in die furoris ſui. Mem. De excelſo mi-
ſit ignem in oſſib⁹ meis: ⁊ erudiuit me.
Expādit rhete pedib⁹ meis: conuertit me
retrorſū. Poſuit me deſolatam tota die:
E merore ꝯfectā. Nun. Uigilauit iugum
iniqtatū mearū in manu eius: cōuolute
ſunt ⁊ impoſite collo meo. Infirmata eſt
virt⁹ mea dedit me dn̄s in manu de qua
non potero ſurgere. Samech. Abſtulit
oēs magnificos meos dn̄s de medio mei:
vocauit aduerſū me tēpus vt contereret
electos meos. Torcular calcauit dn̄s vir-
F gini filie iuda. Ayn. Idcirco ego plo-
hie. 14. c. rans ⁊ oculus me⁹ deducēs aquas: q: lō-
ge fact⁹ eſt a me ꝯſolator ꝯuertēs animā
meā. Facti ſunt filij mei perditi: qm̄ inua
luit inimicus. Phe. Expādit ſyon ma-
nus ſuas. Nō eſt qui cōſoletᷣ eā. Mādauit
dn̄s aduerſum Jacob in circuitu ei⁹ ho-
ſtes eius. Facta eſt hieruſalē quaſi pollu-
ta menſtruis inter eos. Sade. Iuſt⁹ eſt
dn̄s: q: os eius ad iracūdiam ꝓuocaui.
Audite obſecro vniuerſi populi: ⁊ videte
dolorem meū. Uirgines mee ⁊ iuuenes
G mei abierūt in captiuitatē. Coph. Uo-
caui amicos meos: ⁊ ipſi deceperunt me.
Sacerdotes mei ⁊ ſenes mei in vrbe con-
ſumpti ſunt: q: queſierūt cibum ſibi vt
refocillaret animas ſuas. Res. Uide do
mine qm̄ tribulor: ꝯturbatus eſt venter
me⁹. Subuerſū eſt cor meū in memet-
ipſo: qm̄ amaritudine plena ſum. Foris
interficit gladi⁹: ⁊ domi mors ſimilis ē.
Syn. Audierūt q: ingemiſco ego: ⁊ nō
eſt qui conſoletᷣ me. Omnes inimici mei
audierunt malū meum: letati ſunt quo-
niam tu feciſti. Adduxiſti diem cōſolatio
nis: ⁊ fiant ſimiles mei. Thau. Ingre-
diatur omne malū eorum coram te: ⁊ de
uindemia eos ſicut vindemiaſti me pro- al. ✠ vin-demia
pter ✠ iniquitates meas. Multi enim ge al. ✠ oēs
mitus mei ⁊ cor meum merens.

Aleph. Cap. ij.

Quomodo obtexit caligine in furore
ſuo dominus filiam ſion: proiecit de A
celo in terram inclytā iſrael: ⁊ nō eſt recor
datus ſcabellum pedū ſuoꝝ in die furoris
ſui. Beth. Precipitauit domin⁹ nec pe-
percit omnia ſpecioſa Jacob: deſtruxit in
furore ſuo munitiones virginis iuda: ⁊
deiecit ✠ in terrā. Polluit regnū: ⁊ princi
pes ei⁹. Gymel. Cōfregit in ira furoris al. ✠ de ce-lo terrā
ſui oē cornu iſrael: auertit retrorſū dex-
terā ſuā a facie inimici: ⁊ ſuccendit in Ja-
cob quaſi ignē flāme deuorātis in gyro.
Deleth. Tetēdit arcū ſuum quaſi inimi
cus: firmauit dexterā ſuam quaſi hoſtis: ⁊ B
occidit omne quod pulchrum erat viſu
in tabernaculo filie ſion: effudit qſi ignem
indignationem ſuam. He. Factus eſt do
minus velut inimicus: ꝑcipitauit iſrael.
Precipitauit omnia menia eius: diſſipa
uit munitiōes eius: ⁊ repleuit in filia iu
da humiliatum ⁊ humiliatā. Uau. Et
diſſipauit quaſi hortū tentorium ſuū:
demolitus eſt tabernaculum ſuum. Obli
uioni tradidit dominus in ſion feſtiui-
tatem ⁊ ſabbatum: ⁊ in ✠ opprobriū ⁊ in al. ✠ op-probrio
indignationem furoris ſui reges ⁊ ſacer-
dotes. Zai. Repulit domin⁹ altare ſuū: al. ✠ indi-gnatiōe
maledixit ſanctificationi ſue: tradidit in
manu inimici muros turriū eius. Uo
cem dederunt in domo dn̄i: ſicut in die ſo C
lēni. Heth. Cogitauit dn̄s diſſipare mu al. ✠ re-ges
rum filie ſion: tetendit funiculum ſuū:
⁊ nō auertit manum ſuam a perditione.
Luxitqꝫ antemurale: ⁊ mur⁹ pariter diſſi
patus eſt. Teth. Defixe ſunt in terra por
te eius: perdidit ⁊ cōtriuit vectes eius re-
gem eius ⁊ principes ei⁹ in gentib⁹. Non

eſt lex: ⁊ ꝓphete eius nõ inuenerũt viſio-
nẽ a dño. Ioth. Sederũt in terra: cõti-
cuerũt ſenes filie ſion: cõſperſerunt cinere
Al's ✠ capita ſua: ✠ accincti ſunt ciliciis. Abiece-
virgines rũt in terra capita ſua virgines ✠ hieruſ3.
hieruſm. Caph. Defecerũt p̄ lachrymis oculi mei:
Al's ✠ cõturbati ſũt viſcera mea. Effuſũ ẽ in ter
accincte. ra iecur meũ ſup cõtritionẽ filie ppl'i mei:
cũ deficeret puulus ⁊ lactẽs in plateis op
D pidi. ✠ Lamech. Matrib⁹ ſuis dixerũt
Al's ✠ vbi eſt triticum ⁊ vinum cum deficerent
inda quaſi vulnerati: in plateis ciuitatis: cum
Al's ✠ exalarẽt aĩas ſuas in ſinu matrũ ſuarum.
lamed Mem. Cui cõparabo te: vl' cui aſſimilabo
E te filia hieruſm? Cui exequabo te: ⁊ conſola
Di.43.c.j bor te virgo filia ſion? Magna eſt .n. velut
mare cõtritio tua: qs medebit̃ tui? Nun.
Prophete tui viderunt tibi falſa ⁊ ſtulta:
nec apiebãt iniqtatẽ tuã vt te ad pniam ꝓ
uocarent. Viderũt aũt tibi aſſumptiones
falſas ⁊ eiectiões. Samech. Plauſerũt
ſup te manibus oẽs tranſeuntes per viã:
ſibilauerunt ⁊ mouerunt capita ſua ſup fi
liam hieruſalem: heccine eſt vrbs dicẽtes
perfecti decoris gaudium vniuerſe terre.
Phe. Aperuerunt ſuper te os ſuũ oẽs ini
mici tui: ſibilauerũt ⁊ fremuerũt dẽtib⁹
ſuis: ⁊ dixerũt: deuorabim⁹. En iſta ẽ dies
F quã expectabamus: inuenimus vidim⁹.
Leui.26.c Ayn. Fecit dñs que cogitauit: cõpleuit
Deu.28.b ſermonẽ ſuũ quẽ preceperat a dieb⁹ anti-
quis. Deſtruxit ⁊ non pepercit: ⁊ letificauit
ſup te inimicũ: ⁊ exaltauit cornu hoſtium
tuoꝝ. Sade. Clamauit cor eoꝝ ad dñz:
ſup muros filie ſion. Deduc quaſi torren-
tem lachrymas per diem ⁊ noctẽ: nõ des
requiẽ tibi: neqꝫ taceat pupilla oculi tui.
Coph. Cõſurge lauda in nocte in prin-
cipio vigiliaꝝ: effunde ſicut aquã cor tuum
añ cõſpectũ dñi. Leua ad eũ manus tuas ꝓ
✠ aĩa paruuloꝝ tuoꝝ q̃ fame ✠ pereunt
Al's ✠ in capite omniũ cõpeditoꝝ? Res. Vi-
aiãbus de domine ⁊ cõſidera quẽ vindemiaueris
Al's ✠ de- ita. Ergo ne comedẽt mulieres fructum
fecerunt ſuũ: paruulos ad mẽſurã palme. Si occi-
G ditur in ſanctuario dñi ſacerdos ⁊ ꝓphe-
Al's ✠ in ta. Syn. Iacuerũt i terra foris puer ⁊ ſe
terfecti nex: virgies mee ⁊ iuuenes mei ceciderũt
ſunt. in gladio. ✠ Interfeciſti i die furoris tui:
Al's ✠ mi percuſſiſti nec ✠ miſert⁹ ẽ. Thau. Vocaſti
ſertus es quaſi ad diẽ ſolẽnẽ: qui terrerẽt me de cir
cuitu: ⁊ nõ fuit in die furoris dñi qui ef-
fugeret: ⁊ relinqueretur. Quos educaui ⁊
nutriui: inimicus meus cõſumpſit eos.

Aleph... Cap. iij.

Ego vir vidẽs paupertatẽ meã: in vir- A
ga indignatiõis eius. Aleph. Me
minauit ⁊ adduxit in tenebris ⁊ nõ in lu
cẽ. Aleph. Tñ in me vertit: ⁊ conuertit
manũ ſuã tota die. Beth. Vetuſtã fecit
pellem meã ⁊ carnem meã: contriuit oſſa
mea. Beth. Edificauit in gyro meo: ⁊
circundedit me felle ⁊ labore. Beth. In
tenebroſis collocauit me: quaſi mortuos
ſempiternos. Gymel. Circumedificauit
aduerſum me vt non egrediar: aggraua-
uit compedem meum. Gymel. Sꝫ ⁊ cũ B
✠ clamauero ⁊ cũ rogauero: excluſit ora- al's ✠ cla
tionem meam. Gymel. Com'uſit vias marẽ ⁊
meas lapidibus quadris: ſemitas meas rogarẽ.
ſubuertit. Deleth. Vrſus inſidiãs fact⁹ 23.q.4.c.
eſt mihi: leo i abſcõdito. Deleth. Semi ò thyryſ
tas meas ſubuertit ⁊ cõfregit me: poſuit oſec.y.
me deſolatã. Deleth. Tetẽdit arcũ ſuũ:
⁊ poſuit me q̃ſi ſignũ ad ſagittã. He. Mi
ſit in renib⁹ meis filias pharetre ſue. He.
Factus ſum in deriſum oĩ populo meo:
cãticũ eoꝝ tota die. He. Repleuit me ✠ al' ✠ ama
amaritudinib⁹: inebriauit me abſinthio. ritudie,
Vau. Cõfregit ad numerũ dentes meos:
cibauit me cinere. Vau. Et repulſa ẽ aĩa C
mea: oblit⁹ ſuꝫ bonoꝝ. Vau. Et dixi. Pe-
riit finis me⁹ ⁊ ſpes mea a dño. ✠ Zai. Re al' ✠ zain
cordare paupertatis ⁊ trãſgreſſiõis mee: ab
ſinthii ⁊ fellis. ✠ Zai. Memoria memor
ero: ⁊ tabeſcet i me aĩa mea. ✠ Zai. Hoc re al' ✠ zain
colẽs in corde meo: ✠ i deo ſpabo. Heth. al' ✠ zain
Miſericordie dñi q: nõ ſum⁹ cõſumpti:
q: nõ defecerũt miſeratiões ei⁹. Heth. ✠ al's ✠ iõ
Noui diluculo: ✠ mlta ẽ fides tua. Heth. Al's ✠
Pars mea dñs dixit aĩa mea: ꝓpterea ex- Nõne
pectabo eũ. Teth. Bon⁹ ẽ dñs ſperãtib⁹ i Al's ✠
eũ: aĩe q̃rẽti illũ. Teth. Bonũ ẽ p̃ſtolari magna
cũ ſilẽtio ſalutare dñi. Teth. Bonũ ẽ vi
ro cũ portauerit iugũ ab adoleſcẽtia ſua.
Ioth. Sedebit ſolitarius ⁊ tacebit: q: le
uauit ſe ſup ſe. Ioth. Ponet i puluere
os ſuũ: ſi forte ſit ſpes. Ioth. Dabit pcu D
tienti ſe maxillã: ſaturabitur opprobriis.
Caph. Q: non repellet in ſempiternum
dominus. Caph. Q: ✠ ſe abiecit ⁊ miſe Al's ✠ ſi
rebitur: ſm multitudinẽ miſericordiaꝝ
ſuaꝝ. Caph. Nõ .n. humiliauit ex corde Al's ✠
ſuo: ⁊ abiecit filios hominũ. ✠ Lamech. lamed

Ut cōtereret ſub pedib⁹ ſuis oēs vinctos
al's+ Lamed. terre. Lamech. Ut declinaret iudiciū vi
ri in cōſpectu vult⁹ altiſſimi. + Lamech.
al's+ Lamed Ut puerteret hoīeʒ i iudicio ſuo dñs igno
rauit. Mem. Quis ē iſte q dixit vt fieret
E dño nō iubēte? Mem. Ex ore altiſſimi
nō egredient: nec mala nec bona. Mem.
Quid murmurauit hō viuēs: vir ꝓ pec-
catis ſuis? Nun. Scrutemur vias nr̄as
⁊ q̄ram⁹ ⁊ reuertamur ad dñʒ Nun. Le
uem⁹ corda nr̄a cū manib⁹ ad dñʒ in ce-
los. Nun. Nos iniq egim⁹ ⁊ ad iracūdiā
puocauimus: idcirco tu inexorabilis es.
al's+ nos Samech. Operuiſti in furore ⁊ pcuſſiſti +
occidiſti nec pepciſti. Samech. Oppoſui
Et pe. di's. ſti nubem tibi: ne trāſeat orō. Samech.
quā- Eradicationē ⁊ abiectionē poſuiſti me in
uiſlibet i medio ppłoꝝ. Phe. Aperuerūt ſup nos os
glo. ſuū oēs inimici. Phe. Formido ⁊ laqus
al's+ + fcā ē nobis vaticinatio ⁊ ɔtritio. Phe.
factus Diuiſiões aquaꝝ + deduxit ocul⁹ me⁹: in
al's+ de- ɔtritiōe filij ppłi mei. Ayn. Ocul⁹ me⁹
duxerūt afflict⁹ ē nec tacuit: eo ꝙ nō eēt requies.
oculi mei Ayn. Donec reſpiceret ⁊ videret de⁹ de ce
F lis. Ayn. Ocul⁹ me⁹ depdat⁹ ē aiaʒ meā
in cūctis filiab⁹ vrbis mee. Sade. Uena
tiōe ceperūt me q̄ſi auē inimici mei gra-
tis. Sade. Lapſa ē i lacū vita mea: ⁊ po-
ſuerūt lapidē ſup me. Sade. Inūdaue-
rūt aq̄ ſup caput meū: dixi: perij. Coph.
Inuocaui nomen tuū dñe: de lacu nouiſ
al.+ dñe ſimo. Coph. Uocem meā audiſti: + ne
auertas aurē tuā a ſingultu meo ⁊ clamo
rib⁹. Coph. Appropinq̄ſti in die q̄ īuo-
caui te dixiſti: ne timeas. Res. Judicaſti
dñe cāȝ aie mee redēptor vite mee. Res.
al.+ eoꝝ Uidiſti dñe iniqtatē + illoꝝ aduerſū me:
G iudica iudiciū meū. Res. Uidiſti oēʒ fu
rorē vniuerſas cogitatiões eoꝝ aduerſuʒ
me. Syn. Audiſti opprobriū eoꝝ dñe:
oēs cogitatiões aduerſuʒ me. Syn. La-
bia inſurgētiū mihi ⁊ meditatiões eoruʒ:
aduerſuʒ me tota die. Syn. Seſſionem
eoꝝ ⁊ reſurrectionē eorū vide: ego ſuʒ pſal
al's+ ei mus eorum. Thau. Reddes + eis vicē
dñe: iuxta opa manuū ſuarum. Thau.
Dabis eis ſcutuʒ cordis laborem tuum.
Thau. Perſequeris in furore: ⁊ cōteres
eos ſub celis domine. Aleph. Cap. iiij.
A O Uomō obſcuratū ē aurū: mutatus
eſt color optimus: diſpſi ſūt lapides
ſanctuarij in capite oium plateaꝝ. Bet.

Filij ſion inclyti ⁊ amicti auro p̄mo: quō
reputati ſūt i vaſa teſtea: op⁹ manuū figuli.
Gymel. Sʒ ⁊ lamie nudauerūt mamās
lactauerūt catulos ſuos. Filia ppłi mei cru
delis: q̄ſi ſtrutio in deſerto. Deleth. Ad
heſit lingua lactētis ad palatū ei⁹ in ſiti:
Paruuli petierūt panē: ⁊ nō erat q frāge-
ret eis. He. Qui veſcebātur voluptuoſe i
terierūt ī vijs q nutriebant i croceis am-
plexati ſūt ſtercora. Uau. Et maior effe-
cta ē iniqtas filie ppłi mei peccato ſodomo
rū que ſubuerſa ē in momēto ⁊ nō cepe- B
rūt in ea man⁹. Zai. Cādidiores nazarei
ei⁹ niue: nitidiores lacte: rubicundiores
ebore antiquo: ſaphyro pulchriores. Het.
Denigrata ē ſup carbones facies eoꝝ: ⁊ nō
ſūt cogniti in plateis. Adheſit cutis eoꝝ Judith
oſſib⁹ aruit ⁊ fcā ē q̄ſi lignū. Thet. Me 7. c.
lius fuit occiſis gladio q̄ iterfectis fame: 4. re. 6. f.
q̄m iſti extabuerūt ɔſūpti a ſterilitate t̄re. al.+ cib⁹
Joth. Manus mulierū miſericordiū co-
xerūt filios ſuos: facti ſunt + cib⁹ earū i cō
tritiōe filie ppłi mei. Caph. Cōpleuit dñs
furorē ſuuʒ: effundit irā indignationis
ſue. Et ſuccēdit ignē in ſion: ⁊ deuorauit
fundamēta eius. Lamech. Non credide
runt reges terre ⁊ vniuerſi hitatores or-
bis: q̄m ingrederet hoſtis ⁊ inimic⁹ p por C
tas hieruſalē. Mem. Propter pctā pro
phaꝝ ei⁹ ⁊ iniqtates ſacerdotū ei⁹ q effu-
derūt in medio eius ſanguinē iuſtoruʒ.
Nun. Errauerūt ceci in plateis: polluti ſūt al's non
ſanguine. Cūq; nō poſſent + intrare: te- hʒ + in-
nuerūt + lacinias ſuas. Samech. Rece- trare
dite polluti clamauerūt eis: recedite: abi- al's+
te nolite tāgere. Jurgati qppe ſūt ⁊ cōmo- laſciuias
ti dixerūt iter gētes nō addet vltra vt ha- Eſa. 52.
bitet in eis. Phe. Facies dñi diuiſit eos:
nō addet vt reſpiciat eos. Facies ſacerdotū
nō erubuerūt: neq; ſenū miſerti ſūt. Ayn.
Cū adhuc ſubſiſteremus defecerūt oculi nr̄i
ad auxiliū nr̄m vanū: cū reſpiceremus atte
ti ad gētē q̄ ſaluare nos nō poterat. Sade. D
Lubricauerūt veſtigia nr̄a in itinere pla
teaꝝ nr̄aꝝ: appropinquauit finis nr̄ cōple
ti ſunt dies nr̄i: q2 venit finis nr̄. Coph.
Velociores fuerūt pſecutores nr̄i aqlis ce
li: ſup mōtes pſecuti ſunt nos: i deſerto in
ſidiati ſunt nobis. Res. Spirit⁹ oris no
ſtri xp̄s dñs capt⁹ ē in pctis nr̄is: cui dixi al's+ ei?
mus in vmbra + tua viuem⁹ in gētib⁹.
Syn. Gaude ⁊ letare filia edom: q̄ hitas

ſin terra huꝰ. Ad te quoqꝫ ꝑueniet calix:
inebriaberis atqꝫ nudaberis. Thau. Cō
pleta ē iniqtas tua filia ſion ſi addet vltra
Als+ visitabit vt trāſmigret te. +Uiſitauit iniqtatē tuā
filia edom diſcooperiet peccāta tua.

¶ Oratio hieremie. Cap. v.

A Recordare dn̄e qd acciderit nobis in
tuere ⁊ reſpice opprobriū nr̄m. He
reditas nr̄a verſa ē ad alienos domus nr̄e
ad extraneos. Pupilli facti ſumus abſqꝫ
pr̄e: matres noſtre quaſi vidue. Aquā no
ſtrā pecunia bibimus: ligna noſtra ꝓcio
Als' non hꝫ + noſtris. comparauimus. Ceruicibus + nr̄is mi
nabamur: laſſis non dabať reqes. Egypto
dedimus manū ⁊ aſſyriis: vt ſaturemur
B pane. Pr̄es nr̄i peccauerūt ⁊ nō ſunt: ⁊ nos
iniqtates eoꝝ portauimꝰ. Serui dn̄ati ſū
noſtri: nō fuit q rediṁeret de manu eoꝝ.
In aīabus nr̄is afferebamꝰ panē nobis:
a facie gladii in deſerto. Pellis nr̄a q̄ſi cli
banus exuſta ē: a facie tēpeſtatum famis.
Mulieres in ſion humiliauerūt: ⁊ virgi
C nes in ciuitatibus iuda. Principes manu
ſuſpenſi ſunt: facies ſenū nō erubuerunt.
Adoleſcētibꝰ impudice abuſi ſunt: ⁊ pue
ri in ligno corruerūt. Senes defecerūt de
portis: iuuenes de choro pſallētiū. Defecit
gaudium cordis nr̄i: verſus eſt in luctū
chorꝰ noſter. Cecidit corona capitis nr̄i:
ve nobis q2 peccauimꝰ. Propterea meſtū
Als non hꝫ + dolore factū eſt in + dolore cor nr̄m: idō ꝯtenebra
ti ſunt oculi nr̄i. Propter montē ſion q2
diſperiit: vulpes ambulauerūt in eo. Tu aūt
D dn̄e in eternū ꝑmanebis: ſoliū tuū in ge
neratione ⁊ gn̄atione. Quare in ꝑpetuū
obliuiſceris nr̄i: derelinques nos in lōgitu
dinē dierū. Cōuerte nos dn̄e ad te ⁊ cōuer
temur: innoua dies nr̄os ſicut a ꝓncipio.
Als+ repuliſti Sed proiiciens repuliſti nos: iratus es
contra nos vehementer.

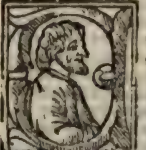
¶ Expliciunt treni ideſt lamentationes
hieremie prophete.

¶ Incipit ꝓfatio in librū Baruch ꝓphete.

Liber iſte qui baruch nomine preno
tatur in hebreo canone nō habeť ſed
tm̄ in vulgata editione: ſimiliter ⁊ epiſto
la hieremie. Propter noticiam autē legē
tium hic ſcripta ſunt: q2 multa de chriſto
nouiſſimiſqꝫ tēporibus indicant.

¶ Incipit Baruch propheta.

¶ Ca. Sū. ¶ Scripſit Baruch librū ⁊ le
git corā iechonia filio ioachi rege iuda: iu
dei e babylōia miſerūt pecuniā ⁊ librū iu
deis in hier̄m vt orarēt ꝓ ipſis. Cap. j.

Et hec ver
ba libri q̄ ſcripſit ba
ruch filius nerie filii
maaſie filii ſedeci, ieh̄
lii ſedei filii helchie i
babylonia in anno
qnto ⁊ in ſeptio die
mēſis: i tpe q̄ ceperūt
chaldei hier̄m ⁊ ſuccēderūt eā igni. Et le
git baruch verba libri huiꝰ ad aures iecho
nie filii ioachim regis iuda: ⁊ ad aures vni
uerſi populi venientis ad librum: ⁊ ad au
res potentium filiorum regum: ⁊ ad au
res preſbyterorum ⁊ ad aures populi a
minimo vſqꝫ ad maximum eorum om
nium habitantium in babylonia ad flu
men ſodi. Qui audientes plorabant: ⁊ ie
iunabant: ⁊ orabāt in conſpectu domini. Als+ in conſpectu dn̄i.
Et collegerunt pecuniam + ſm̄ q̄ potuit
vniuſcuiuſqꝫ manus. Et miſerūt in hie
ruſalem ad ioachim filium helchie filii ſa B
lon ſacerdotem ⁊ ad reliquos ſacerdotes
⁊ ad omnem populum qui inuenti ſunt
cum eo hieruſalem cum acciperent vaſa
templi dn̄i que ablata fuerāt de templo re
uocare in terrā iuda decima die menſis ſi
ban: vaſa argentea que fecit ſedechias filiꝰ
ioſie rex iuda poſtea quam cepiſſet nabu
chodonoſor rex babylonis iechoniā ⁊ ꝓn
cipes ⁊ cunctos potentes ⁊ populum ter
re ab hieruſalem ⁊ duxit eos victos in ba
bylonē. Et dixerūt. Ecce miſimus ad vos
pecunias de qbus emite holocauſtomata
⁊ thus ⁊ facite mānā ⁊ offerte ꝓ peccō ad
aram domini dei noſtri. Et orate pro vita
nabuchodonoſor regis babylonis: ⁊ ꝓ vi
ta balthaſar filii eius vt ſint dies eorū ſi
cut dies celi ſuper terram: ⁊ vt det dn̄s vir C
tutē nobis: ⁊ illuminet oculos nr̄os: vt
viuamus ſub vmbra nabuchodonoſor re
gis babylonis: ⁊ ſub vmbra balthaſar filii
eius: ⁊ ſeruiamus eis multis diebꝰ ⁊ in
ueniamus grām in ꝯſpectu eoꝝ. Et ꝓ no
bis ipſis orate ad dn̄m deū nr̄m: q2 peccaui
mus dn̄o deo nr̄o: ⁊ nō eſt auerſus furor
eiꝰ a nobis vſqꝫ in hūc diē. Et legite librū
iſtū quē miſimus ad vos recitari in tem
plo dn̄i in die ſolēni: ⁊ in die opportuno. Infra. 2. b.
Et dicetis. Domino deo noſtro iuſtitia:

nobis aũt confuſio faciei nr̃e ſicut ẽ dies
hec oĩ iuda ⁊ habitãtibus in hieruſalem
regibus nr̃is ⁊ principibus nr̃is ⁊ ſacer-
dotib⁹ nr̃is ⁊ ꝓphetis nr̃is ⁊ pr̃ib⁹ nr̃is.
Peccauimus ante dñm deũ nr̃z: ⁊ nõ cre
didimus diffidẽtes in eũ: ⁊ nõ fuim⁹ ſub
iectibiles illi: ⁊ nõ ✝ audiuim⁹ vocẽ dñi
Als ✝ obaudiuimus dei nr̃i vt ambularemus in mãdatis ei⁹
q̃ dedit nobis. A die qua eduxit pr̃es nr̃os
de terra egypti vſq; ad diẽ hãc eram⁹ in-
D credibiles ad dñm deũ nr̃m: ⁊ diſſipati re
ceſſimus ne audiremus vocẽ ipſi⁹. Et ad-
heſerũt nobis multa mala ⁊ maledictio-
nes q̃ cõſtituit dñs moyſi ſuo ſuo: q eduxit
pr̃es nr̃os de terra egypti dare nobis
terrã fluentẽ lac ⁊ mel ſicut hodierna die.
Et nõ audiuim⁹ vocẽ dñi dei nr̃i ſm oĩa v̄
ba ꝓphetarũ quos miſit ad nos ⁊ ad iudi-
ces nr̃os: ⁊ abiuimus vnuſq̃ſq; in ſenſuz
cordis nr̃i maligni: opari dĳs alienis fa
ciẽtes mala añ oculos domini dei noſtri.
❡ Ca. Sũ. ❡ Judei pp peccata facti ſũt ſub
ter ⁊ non ſupra: vox penitentium peccaui-
mus ⁊ inique egimus. Qȝ nõ mortua ſȝ
aĩa eſuriẽs dat gloriam deo: promittit do-
minus alterum teſtamentum eternum
ſcilicet nouum. Cap. ij.
Propter qḋ ſtatuit dñs de⁹ nr̃ verbũ
A ſuũ qḋ locut⁹ ẽ ad nos ⁊ ad iudices
nr̃os q iudicauerũt in ✝ hieruſalẽ: ⁊ ad re
Als ✝ iſrl̃ ges nr̃os ⁊ ad principes noſtros ⁊ ad oẽz
iſrl̃ ⁊ iudã vt adduceret dñs ſup nos ma-
la magna q̃ nõ ſunt facta ſub celo: quẽad-
modũ facta ſunt in hieruſalem ſecũdũ q̃
ſcripta ſunt in lege moyſi vt mãducaret
hõ carnes filĳ ſui ⁊ carnes filie ſue. Et ḋdit
eos ſub manu regũ oium q ſunt in circui
tu nr̃o ⁊ in improperium ⁊ in deſolatio-
nem ⁊ in oĩbus populis in q̃bus nos di-
ſperſit dñs. Et facti ſumus ſubtus ⁊ nõ ſu
pra: qȝ peccauimus dño deo nr̃o nõ obau
B diendo voci ipſius. Domino deo noſtro
ſup. ka. iuſtitia: nobis autez ⁊ patribus noſtris
confuſio faciei: ſicut eſt dies hec. Qȝ locut⁹
eſt dñs ſuper nos omnia mala hec que ve
nerunt ſuper nos: ⁊ nõ ſumus deprecati fa
ciem domini dei noſtri: vt reuerteremur
vnuſquiſq; noſtrũ a vĳs nr̃is peſſimis.
Et vigilauit dominus ĩ malis ⁊ adduxit
ea ſuper nos: qȝ iuſtus eſt dominus in oĩ-
bus operibus ſuis que mandauit nobis:
⁊ nõ audiuimus vocez ipſius vt iremus

in preceptis domini que dedit ante faciẽ
nr̃am. Et nunc dñe deus iſrael qui eduxi C
ſti populuz tuũ de terra egypti in manu dan. 9. b.
valida: ⁊ in ſignis ⁊ in prodigĳs ⁊ in vir-
tute tua magna ⁊ in brachio excelſo ⁊ fe-
ciſti tibi nomen ſicut eſt dies iſte: peccaui
mus: impie egimus: inique geſſim⁹ dñe
deus nr̃ in oĩbus iuſtitĳs tuis. Auertat
ira tua a nobis: qȝ derelicti ſumus pauci
inter gẽtes vbi diſperſiſti nos. Exaudi dñe
preces noſtras ⁊ oratiões noſtras: ⁊ educ
nos ꝓpter te: ⁊ da nobis inuenire gratiã
ante faciem eorum qui nos abduxerũt: vt
ſciat omnis terra qȝ tu es dominus deus
noſter: ⁊ qȝ nomen tuum inuocatuz eſt
ſuper iſrael: ⁊ ſuper genus ipſius. Reſpice
dñe de domo ſancta tua in nos ⁊ inclina D
aurẽ tuã ⁊ exaudi nos. Aperi oculos tuos deu. 26. d
⁊ vide qȝ nõ mortui qui ſunt in inferno Eſa. 63. d
quorũ ſpiritus acceptus eſt a viſceribus
ſuis dabũt honorẽ ⁊ iuſtificationẽ dño: ſȝ
aĩa que triſtis eſt ſup magnitudinẽ mali:
⁊ incedit curua ⁊ ✝ infirma: ⁊ oculi defi- Als ✝ ⁊ l infirmis
cientes ⁊ aĩa eſuriens dat tibi gloriã ⁊ iu-
ſtitiam domine: qȝ non ſm iuſtitias pa-
trũ noſtrorũ nos fundimus preces ⁊ peti
mus miſericordiã ante conſpectũ tuũ do
mine deus nr̃: ſed qȝ miſiſti iram tuã ⁊ fu
rorem tuũ ſuper nos: ſicut locutus es in
manu puerorum tuorũ ꝓphetarum dicẽs. Sic E
dicit dñs. Inclinate humerum vrm ⁊ ceruí
cez veſtrã: ⁊ opera facite regi babylõis: ⁊ ſe
debitis in terra quã dedi patrib⁹ veſtris.
Qȝ ſi nõ feceritis nec audieritis vocẽ domi
ni dei veſtri operari regi babylonie: defe-
ctionẽ veſtrã faciã de ciuitatibus iuda: ⁊ a
foris hieruſalem: ⁊ auferã a vobis vocẽ io
cunditatis ⁊ vocẽ gaudĳ ⁊ vocẽ ſponſi ⁊ vo
cez ſponſe: ⁊ erit oĩs terra ſine veſtigio ab
inhabitantibus eã. Et non audierunt vo
cem tuã vt operarentur regi babylonis: ⁊
ſtatuiſti verba tua que locutus eſt in ma
nibus puerorũ tuorũ ꝓphetaruz vt trãſ
ferrentur oſſa regũ noſtrorũ: ⁊ oſſa patrũ
noſtrorũ de loco ſuo. Et ecce proiecta ſunt F
in calore ſolis ⁊ in gelu noctis: ⁊ mortui
ſunt in doloribus peſſimis: in fame ⁊ in
gladio ⁊ in emiſſiõe. Et poſuiſti teplũz in
quo inuocatũ eſt nomẽ tuũ in ipſo ſicut
hec dies pp iniq̃tatẽ domus iſrael ⁊ dom⁹
iuda. Et feciſti in nobis dñe deus noſter
ſm omnẽ bonitatem tuã ⁊ ſm omnẽ mi

ſeruationē tuā illā3 magnā:ſicut locutus
es in manu pueri tui moyſi i die qua p̄-
cepiſti ei ſcribere legē tuam corā filijs iſrl'
B dicēs. Si non audieritis vocem meam:
multitudo hec magna cōuertetur in mi
nimā gētē qm̄ ego eos diſpgam: qꝛ ſcio q
me nō audiet pplſ. Ppl's eſt. n. dura cer-
uice. Et cōuertet ad cor ſuum: in terra ca-
ptiuitatis ſue: ꝛ ſciēt qꝛ ego ſum dn̄s deus
eorū: ꝛ dabo eis cor ꝛ intelligēt: ꝛ aures ꝛ
audiēt: ꝛ laudabūt me in terra captiuita-
tis ſue: ꝛ memores erūt nōis mei. Et auer
tēt ſe a dorſo ſuo duro: ꝛ a malignitatib⁹
ſuis qꝛ reminiſcētur viā patrū ſuoꝝ q pec
cauerūt in me. Et reuocabo illos in terrā
q̄3 iuraui p̄rib⁹ eoꝝ habraā iſaac ꝛ iacob:
ꝛ dominabūtur eis. Et multiplicabo eos ꝛ
nō minorabunt. Et ſtatuā illis teſtm̄ alte
rū ſempiternū: vt ſim illis in deū ꝛ ipſi
erūt mihi i populū. Et nō mouebo ampli⁹
ppl'm meū filios iſrl' a terra quā dedi eis.
¶ La. Sū. ¶ Clamor aīe ꝛ ſpiritus i an-
guſtijs poſiti: audire debemus mādata vi
te vt ſciamus prudētiā: ꝛ diſcere debemus
vbi ſit ſapiētia: gigantes ſtatura magnos
ꝛ ſcientes bellum nō elegit dominus. Do
minus adinuenit omnem viam diſcipli
ne: de chriſto incarnato. Cap. iij.
A Et nunc domine oīpotens deus iſrl'
aīa in anguſtijs ꝛ ſpiritus anxi⁹ cla
mat ad te. Audi dn̄e ꝛ miſerere qa de⁹ es
miſericors: ꝛ miſerere noſtri qꝛ peccaui-
mus an̄ te. Qꝛ tu ſedes in ſempiternum:
ꝛ nos peribimus in euū. Domine omni-
potēs deus iſrl' audi nūc ōrōnē mortuo-
rum iſrael: ꝛ filioꝝ ipſorū qui peccauerūt
an̄ te: ꝛ nō audierūt vocē dn̄i dei ſui: ꝛ ag-
glutinata ſunt nobis mala. Noli memi-
niſſe iniqtatis patrū noſtrorum: ſed me-
mento manus tue ꝛ nominis tui in tē-
pore iſto: qꝛ tu es dn̄s deus nr̄: ꝛ laudabi
mus te dn̄e: qꝛ ꝓpter hoc dediſti timorē
tuū in cordib⁹ nr̄is: ꝛ vt inuocem⁹ nomē
tuū ꝛ laudem⁹ te i captiuitate nr̄a: qꝛ cō-
uertimur ab iniqtate patrū noſtrorū q
peccauerūt ante te. Et ecce nos in captiuita
te nr̄a ſumus hodie quo nos diſpſiſti: in
C improperiū ꝛ in maledictū ꝛ in pctm̄ ſc3
oēs iniqtates patꝝ noſtroꝝ q diſceſſerunt
B a te dn̄e deus nr̄. Audi iſrael mandata vi
te: auribus pcipe vt ſcias prudētiā. Quid ē
iſrl' q in terra inimicoꝝ es? Inueteraſti
in terra aliena: coīnqnat⁹ es cū mortuis.
Deputatus es cū deſcēdentib⁹ in infernū:
dereliquiſti fontē ſapie. Nā ſi in via dei am
bulaſſes: hitaſſes vtiqꝫ i pace + ſup terrā. al' + ſēm piterna.
Diſce vbi ſit prudētia: vbi ſit virt⁹: vbi ſit
intellectus: vt ſcias ſimul vbi ſit lōgitur-
nitas vite ꝛ vict⁹: vbi ſit lumen oculoꝝ ꝛ
pax. Quis inuenit locū eius? Et qs intra
uit in theſauros eius? Ubi ſūt pncipes gē
tiū: ꝛ q dominant ſup beſtias q̄ ſūt ſuper
terrā? Qui in auib⁹ celi ludūt: q argētū C
theſauriçant ꝛ aurū in quo ↄfidūt hoīes:
ꝛ nō ē finis acqſitiōis eoꝝ? Qui argētū fa
bricāt ꝛ ſolliciti ſūt nec ē inuētio opꝝ il
loꝝ? Exterminati ſūt ꝛ ad inferos deſcēde
rūt: ꝛ alij loco eoꝝ exurrexerūt. Iuuenes
viderūt lumē: ꝛ habitauerūt ſup terrā.
Uiā āt diſciplie ignorauerūt: neqꝫ itelle-
xerūt ſemitas ei⁹ neqꝫ filij eoꝝ ſuſceperūt als non
eā. A facie ipſoꝝ lōge fcā ē. Nō ē audita i + hꝫ + tra
terra chanaā: neqꝫ viſa ē in theman. Filij q̄3 Als +
agar q + exqſierūt prudētiā q̄ de terra eſt: exqrunt.
negociatores terre ꝛ theman: ꝛ + fabulato- Als +
res ꝛ exqſitores prudētie ꝛ itelligētie: viā confabu
aūt ſapie neſcierūt: neqꝫ cōmemorati ſūt latores
ſemitas ei⁹. O iſrl' q̄3 magna ē dom⁹ dei: ꝛ
ingēs locus poſſeſſiōis ei⁹. Magn⁹ eſt ꝛ
nō hꝫ finē: excelſus ꝛ imēſus. Ibi fuerūt
gigātes nōiati: illi q ab initio fuerūt ſtatu
ra magna + ſciētes bellum. Nō hos elegit Als + cientes
dn̄s: neqꝫ viā diſcipl. e iuenerūt: ꝓpterea
pierūt. Et qm̄ nō habuerūt ſapiā3 interie- D
rūt pp ſuā inſipiētiā. Quis aſcēdit i celū
ꝛ accepit eā: ꝛ eduxit eā de nubib⁹. Quis
trāſfretauit mare ꝛ iuenit illā: ꝛ attulit il
lā ſup aurū electū. Nō ē q poſſit ſcire vias
eius: neqꝫ q exqrat ſemitas eius. S3 q ſcit
vniuerſa nouit eā: ꝛ adinuenit eā prudē-
tia ſua. Qui pparauit terrā i eterno tpe: ꝛ als + pe-
repleuit eā + bipedib⁹ ꝛ quadrupedibus. cudibus
Qui emittit lumē ꝛ vadit: ꝛ vocauit illō: ꝛ als + ob
+ obedit illi i tremore. Stelle aūt dederūt audit.
lumē in cuſtodijs ſuis: ꝛ letate ſūt. Uoca- gls + ad-
te ſūt: ꝛ dixerūt. Adſum⁹. Et luxerūt ei cū uerſus
iocūditate q fecit illas. Hic ē deus nr̄ ꝛ nō diſ. 76. c.
eſtimabit ali⁹ + aduerſum eū. Hic adin- non aūt
uenit oēm viā diſcipline ꝛ tradidit illā 12. q. j. c.
iacob puero ſuo: ꝛ iſrl' dilecto ſuo. Poſt exēplum
hec i terris viſus ē ꝛ cū hoīb⁹ ↄuerſatus ē. de ↄſe. di.
¶ La. Sū. ¶ De lege eterna ꝛ tenētib⁹ eā 5. c. ieiu-
ꝛ ſpernētib⁹ eā: vox eccleſie tribulātis: con nium.
fortatio ꝛ ↄſolatio hierlm̄. i. eccleſie in tri

bulationibus conſtituit. Cap.iiij.
A Hic liber mādatoꝝ dei: ⁊ lex q̄ ē in eter
nū. Oēs q tenēt eā: puenient ad vitā:
q aūt dereliquerūt eā in morte. Cōuerte-
re iacob ⁊ app̄hēde eā: ābula ꝑ viā ad ſplē
dorē ei⁹ ꝯ lumē ei⁹. Ne tradas alteri gl'iā
tuā: ⁊ dignitatē tuā gēti aliene. Beati ſu-
mus iſrl': q2 q̄ deo placēt manifeſta ſūt no
bis. Animequior eſto pp̄ls dei memorabilis iſ-
rael. Uenū dati eſtis gētib⁹: nō in ꝑditio-
nē: ſ3 pp̄ qđ in ira dei ad iracūdiā ꝓuoca
B ſtis dn̄m: traditiq3 eſtis aduerſarijs. Exa-
cerbaſtis.n. eū q fecit vos deū eternū: immo
lantes demōijs ⁊ nō deo. Obliti eni3 eſtis
eū q nutriuit vos: ⁊ cōtriſtatis nutricē ve
ſtrā hierl'm. Uidit enim iracūdiā a deo ve
Al's ⁊ confuſiones nientē vobis: ⁊ dixit. Audite cōfines ſyon.
Adduxit.n. mihi deus luctū magnū. Ui-
di.n. captiuitatē pp̄li mei filioꝝ meoꝝ: ⁊
filiaꝝ quā ſupduxit illis etern⁹. Nutriui
C eni3 illos cū iocūditate: dimiſi āt illos cū
fletu ⁊ luctu. Nemo gaudeat ſuper me vi-
duā ⁊ deſolatā: a multis derelicta ſū3 pro-
pter peccata filioꝝ meoꝝ: q2 declinauerūt a
lege dei. Iuſtitias āt ipi⁹ neſcierūt: nec am
bulauerūt ꝑ vias mādatoꝝ dei: neq3 ꝑ ſe-
mitas veritatis ei⁹ cū iuſtitia igreſſi ſūt.
Ueniāt ꝯfines ſyon: ⁊ memorent captiui
tatē filioꝝ ⁊ filiaꝝ meaꝝ: quā ſupduxit il-
lis etern⁹. Adduxit.n. ſup illos gētē de lon
ginquo: gētē improbā ⁊ alterius lingue:
q nō ſunt reueriti ſenē: neq3 pueroꝝ mi-
ſerti ſūt. Et adduxerūt dilectos vidue: ⁊ a
D filijs vnicā deſolauerūt. Ego aūt qđ poſſu3
adiuuare vos? Qui.n. adduxit ſup vos ma
la: ipſe vos eripiet de manib⁹ inimicoꝝ ve
ſtroꝝ. Ambulate filij ābulate: ego.n. de-
relicta ſum ſola. Exui me ſtola pacis: idui
aūt me ſacco obſecratiōis: ⁊ clamabo ad al
tiſſimū i dieb⁹ meis. Animequiores eſtote
Infra eo. filij: clamate ad dn̄3: ⁊ eripiet vos de manu
ꝑncipū inimicoꝝ. Ego.n. ſpaui i eternu3
ſalutē vr̄a3: ⁊ venit mihi gaudiū a ſcō ſup
miſericordia: q̄ veniet vobis ab eterno ſa-
lutari nr̄o. Emiſi.n. vos cū luctu ⁊ plora-
E tu: reducet aūt vos mihi dn̄s cū gaudio
⁊ iocūditate i ſempiternū. Sicut.n. vide-
rūt vicine ſyon captiuitatē vr̄a3 a deo: ſic
videbūt ⁊ in celeritate ſalutē veſtrā in deo
q̄ ſupueniet vobis cū honore magno ⁊ ſplē
dore eterno. Filij patiēter ſuſtinete ira3 q̄
ſupuenit vobis. Perſecut⁹ ē.n. te inimi-
cus tu⁹: ſ3 cito videbis ꝑditionē3 ipſi⁹: ⁊
ſup ⁊ ceruices ipſi⁹ aſcēdes. Delicati mei Al's ⁊
ābulauerūt vias aſpas: ducti ſūt.n. vt grex vertices.
dirept⁹ ab inimicis. Animequiores eſtote fi ſup. eo.
lij: ⁊ ꝓclamate ad dn̄3. Erit.n. memoria ve F
ſtra ab eo q duxit vos. Sicut.n. fuit ſenſus
veſter vt erraretis a deo: decies tm̄ iterū cō
uertētes requiretis eū. Qui eni3 induxit vo
bis mala: ipſe rurſum adducet vobis ſem
piternā iocunditatē cū ſalute vr̄a. Anime
quior eſto hieruſalē. Exhortatur eni3 te q G
te nominauit. Nocētes peribunt q te vexa
uerūt: ⁊ q gratulati ſunt in tui ruina pu
nient. Ciuitates qbus ſeruierūt filij tui
punientur: ⁊ que accepit filios tuos. Sicut
n. gauiſa eſt in tua ruina: ⁊ letata ē in ca-
ſu tuo: ſic cōtriſtabit in ſua deſolatione. Et
amputabit exultatio multitudinis ei⁹: ⁊
gaudimoniū ei⁹ erit i luctū. Ignis.n. ſup
ueniet ei ab eterno i lōgiturnis dieb⁹: ⁊
hitabit a demōijs in ⁊ multitudine tp̄is. Al's ⁊
¶ Ca. Sū. ¶ De chriſto dn̄o qui eſt iocū- longitu
ditas veniēs a deo miſſus: de chriſto dn̄o dine.
⁊ eccleſia. Cap.v.
Circū ſpice hierl'm ad orientē: ⁊ vide A
iocūditatē a deo tibi venientē. Ecce
enim veniūt filij tui quos dimiſiſti diſp-
ſos: veniunt collecti ab oriēte vſq3 ad oc-
cidētē: in vbo ⁊ ſancto gaudētes in hono al's ⁊ ſcti
rē dei. Exue te hieruſalē ſtola luctus ⁊ ve-
xationis tue: ⁊ indue te decore ⁊ honore q̄
a deo tibi eſt ſempiterna glīa. Circūdabit
te deus diploide iuſtitie: ⁊ iponet mitra3
capiti tui honoris eterni. Deus enim oſtē
det ſplendorē ſuū in te: q ſub celo ē. Noia B
bitur enim tibi nomen tuū a deo in ſem
piternū: pax iuſtitie ⁊ honor pietatis. Ex- ſup.4.f.
urge hieruſalē ⁊ ſta in excelſo ⁊ circūſpi-
ce ad oriētē ⁊ vide collectos filios tuos ab C
oriēte ſole vſq3 ad occidentē: in verbo ſan
cti gaudētes dei memoria. Exierūt enim
abs te pedibus ducti ab inimicis: addu-
cet aūt illos dn̄s ad te portatos in honore3
ſicut filios regni. Cōſtituit enim deus hu
miliare oēm montē excelſum ⁊ rupes pe-
rennes ⁊ cōualles replere inequalitatem
terre: vt ambulet iſrael diligenter in ho- D
norem dei. Obumbrauerunt autē ſilue ⁊
oē lignu3 ſuauitatis iſrael mandato dei.
Adducet enim deus iſrael cum iocūdita-
te in lumine maieſtatis ſue ⁊ cū miſeri-
cordia ⁊ iuſtitia que ex ipſo eſt.

¶ Incipit exẽplũ ep̃le eiuſdẽ quã miſit
hieremias ad abductos captiuos ĩ babylõ
am a rege babyloniorꝝ: vt annũciaret illis
ſm qḋ preceptum eſt illi a deo. Cap. vj.

A Propter peccata q̃ peccaſtis añ deũ ab
ducemini ĩ babyloniã captiui a na
buchodonoſor rege babyloniorũ. Ingreſ
ſi itaqꝫ in babylonẽ eritis ibi annis plu
rimis ⁊ tẽporibus longis vſqꝫ ad gñatio
nes ſeptẽ: poſt hec aũt educã vos inde cuꝫ
pace. Nũc aũt videbitis in babylonia deos
aureos ⁊ argẽteos ⁊ lapideos ⁊ ligneos in
humeris portari oſtẽtantes metũ gẽtib⁹.
Uidete ergo ne ⁊ vos ſites efficiamini fa
ctis alienis ⁊ metuatis: ⁊ metus vos capi
at i ipſis. Uiſa itaqꝫ turba ⁊ retro ⁊ ab añ:
adorantes dicite in cordib⁹ vr̃is. Te opꝫ
adorari dñe. Angelus aũt meus vobiſcũ
eſt. Ipſe aũt exquirã aĩas veſtras. Nã ✝ li
gna ipſorꝝ polita ꝯ fabro: ipſa ẽt inaurata ⁊
inargẽtata falſa ſunt ⁊ nõ poſſunt loq. Et ſi
cut virgini amanti ornamẽta: ita accepto
auro fabricata ſunt. Coronas certe aureas
habẽt ſup capita ſua dij illorꝝ: vñ ſubtra
hũt ſacerdotes ab eis aurũ ⁊ argẽtum: ⁊
erogãt illud in ſemetipſis. Dant aũt ⁊ ex
ipſo ꝓſtitutis: ⁊ meretrices ornãt: ⁊ iterũ
cũ receperint illud a meretricib⁹: ornant
B deos ſuos. Hi aũt nõ liberãtur ab erugine ⁊
tinea. Opertis aũt illis veſte purpurea ex
tergẽt faciẽ ipſorꝝ pp̃ puluerẽ domus q̃ eſt
plurimus iter eos. Sceptrũ aũt hꝫ vt hõ
ſicut iudex regionis: qui in ſe peccantem
nõ interficit. Habet ẽt in manu gladiũ ⁊ ſe
curim: ſe aũt de bello ⁊ a latronib⁹ nõ libe
rat. Vñ vobis notũ ſit q: nõ ſunt dij. Non
ergo reuerimini eos. Sicut. n. vas homi
nis ꝯfractũ inutile efficit: tales ſũt ⁊ dij il
lorꝝ. Cõſtitutis illis in domo: oculi eorũ
pleni ſũt puluere a pedib⁹ introeuntiuꝫ:
⁊ ſicut alicui q regẽ offendit circũſepte ſũt
ianue: aut ſic ad ſepulchrꝝ adductũ mor
tuũ: ita tutant ſacerdotes oſtia cl auſuris
⁊ ſeris ne a latronib⁹ expolient. Lucernas
accẽdũt illis ⁊ quidẽ multas: ex qb⁹ nul
lã videre pñt. Sũt aũt ſicut trabes in do
mo. Corda vero eorꝝ dicũt elingere ſerpẽ
tes q de terra ſũt: dũ comedunt eos ⁊ veſti
mentũ ipſorꝝ ⁊ nõ ſentiũt. Nigre ſiunt fa
C cies eorꝝ a fumo q in domo ſit. Supra cor
pus eorꝝ ⁊ ſup caput eorꝝ volãt noctue ⁊ hi
rũdines ⁊ aues ẽt ſiſr ⁊ catte. Vñ ſciatis q:
nõ ſũt dij. Ne ergo timueritis eos. Aurꝝ ẽt
qḋ hñt ad ✝ ſpeciẽ: niſi aliqs exterſerit
eruginẽ: nõ fulgebũt. Neqꝫ. n. dũ ꝯflarent [ãs ✝ ſpẽ]
ſentiebãt. Ex oĩ pcio empta ſunt in qbus
ſpũs nõ ẽ ĩ ipſis. Siue pedib⁹ ĩ humeris
portanẽ: oſtẽtãtes ignobilitatẽ ſuã hoĩb⁹. Eſa. 46. b
Cõfundanẽ ẽt q colũt ea. Propterea ſi ce
ciderint in terrã a ſemetipſis nõ ꝯſurgũt
neqꝫ ſi qs eũ ſtatuerit rectũ p ſemetipſuꝫ
ſtabit: ſꝫ ſicut mortuis humeri illis appo
nẽtur. Hoſtias illorꝝ vẽdũt ſacerdotes ip
ſorꝝ: ⁊ abutunẽ ſiir ⁊ mulieres eorꝝ decer
pẽtes neqꝫ infirmo neqꝫ mẽdicãti aliqd
ĩpartiũt: de ſacrificijs eorꝝ fete ⁊ mẽſtruate
ꝯtigũt. Sciẽtes itaqꝫ ex his q: nõ ſũt dij:
ne timeatis eos. Vñ. n. vocanẽ dij: q: mlie
res apponũt dijs argenteis ⁊ aureis ⁊ li
gneis ⁊ in domib⁹ eorꝝ ſacerdotes ſedent
habẽtes tũicas ſciſſas ⁊ capita ⁊ barbã ra
ſam: quorꝝ capita nuda ſũt. Rugiũt aũt cla
mantes ꝯ deos ſuos ſicut in cena mortui. D
Ueſtimẽta eorꝝ auferũt ſacerdotes: ⁊ veſti
unt vxores ſuas ⁊ filios ſuos. Neqꝫ ſi qd
mali patiunẽ ab aliquo: neqꝫ ſi qd boni po
terũt retribuere: neqꝫ regẽ ꝯſtituere pñt
neqꝫ auferre. Similiter neqꝫ dare diuiti
as pñt neqꝫ malũ retribuere. Si qs illis Deu. 13. d.
votũ vouerit ⁊ nõ reddiderit: neqꝫ hoc req
rũt. Hoiem a morte nõ liberãt: neqꝫ infir
mũ a potẽtiori eripiũt. Hoiem cecũ ad vĩ
ſum nõ reſtituunt: de neceſſitate hominẽ
nõ liberabũt. Vidue nõ miſerebunẽ neqꝫ
orphãis bñfaciẽt. Lapidib⁹ de mõte ſimi
les ſunt dij illorꝝ lignei ⁊ lapidei ⁊ aurei ⁊
argẽtei. Qui aũt colũt ea ꝯfundẽtur. Quõ
ergo eſtimãdũ ẽ aut dicẽdũ illos eẽ deos?
Adhuc. n. ipſis chaldeis nõ honorãtibus
ea: q cũ audierint mutũ nõ poſſe loq: offe
rũt illud ad bel: poſtulãtes ab eo loq quaſi
poſſint ſentire q nõ habent motũ. Et ipſi
cũ intellexerint: relinquẽt ea. Sẽſuꝫ eniꝫ
nõ habẽt ipſi dij illorꝝ. Mulieres aũt circũ
E date funib⁹ ĩ vijs ſedẽt ſuccẽdẽtes oſſa oli
uarꝝ. Cũ aũt aliq̃ ex ipſis abſtracta ab ali
quo trãſeũte dormierit cuꝫ eo ꝓxime ſue
exprobrat q ea nõ ſit digna habita ſicͭ ipſa
neqꝫ funis ei⁹ dirupt⁹ ſit. Oĩa autẽ q̃ il
lis ſiũt falſa ſũt. Quõ eſtimãdũ aut dicen
dũ eſt illos eẽ deos? A fabris aũt ⁊ aurifici
bus facta ſunt. Nihil aliud erũt niſi id qḋ
volũt eẽ ſacerdotes. Aurifices ẽt ipſi q ea
faciũt non ſunt multi tpis. Nunqd ergo

pñt ea que fabricata ſūt ab ipſis eē dŷ. Re-
liquerūt autē falſa ⁊ opprobriū poſtea fu-
turis. Nā cū ſupuenerit illis prelīū ⁊ ma
la: cogitāt ſacerdotes vbi ſe abſcōdāt cū il-
lis. Quō ergo ſentiri debeāt qm̄ dŷ ſunt q
nec de bello ſe liberāt neqꝫ de malis ſe eri-
piūt: Nā cū ſunt lignea ⁊ inaurata ⁊ inar-
gētata ſcietur poſtea: qꝛ falſa ſunt ab vni-
uerſis gētibus ⁊ regibus q̄ manifeſte ſūt:
qꝛ nō ſunt dŷ ſed opera manuū hominū
⁊ nullum opus dei + cum illis. Unde er-
go notū eſt qꝛ non ſunt dŷ: ſed opera ma
nuum hominum ⁊ nullum dei opus ip-
ſis eſt. Regē regioni non ſuſcitant: neqꝫ
pluuiā hominibus dabūt. Judiciū quo
qꝫ nō diſcernēt: neqꝫ regiōes liberabunt
ab iniuria: qꝛ nihil pñt ſicut cornicule in
ter mediū celi ⁊ terre. Et enim cū incide-
rit ignis in domū deorū ligneorū ⁊ argē
teorū ⁊ aureorum: ſacerdotes quidē ipſo
rū fugiēt ⁊ liberabūtur: ipſi vero ſicut tra-
bes in medio cōburentur. Regi aūt ⁊ bel-
lo nō reſiſtēt. Quō ergo eſtimādū eſt aut
recipiēdū: qꝛ dŷ ſunt? Nō a furibus neqꝫ
a latronibꝯ ſe liberabūt dŷ lignei ⁊ lapi-
dei ⁊ inaurati ⁊ inargētati: quibus iniq
fortiores ſunt. Aurū ⁊ argētū ⁊ veſtimen
tum quo operti ſunt auferent illis ⁊ abi-
būt nec ſibi auxiliū ferent. Itaqꝫ melius
eſt eſſe regē oſtentantem virtutem ſuam:
aut vas in domo vtile i quo glorīaf q poſ
ſidet illud vel oſtiū in domo qd̄ cuſtodit
que in pace ſunt: q̄ falſi dŷ. Sol quidē ⁊
luna ac ſidera cū ſint ſplēdida ⁊ emiſſa ad
vtilitates obaudiūt: ſilr̄ ⁊ fulgur cū appa
ruerit pſpicuū eſt. Idipſum aūt ⁊ ſpiritꝯ
in omni regione ſpirat ⁊ nubes: qbus cū
imperatū fuerit a deo perambulare i vni
uerſum orbē: pficiūt qd̄ imperatū eſt eis.
Ignis etiā miſſus deſup vt conſumat mō
G tes ⁊ ſiluas facit qd̄ pceptū eſt ei. Hec autē
neqꝫ ſpeciebus neqꝫ virtutibꝯ vni eorū ſi
milia ſunt. Unde neqꝫ eſtimādū ē: neqꝫ
dicendū illos eē deos: qm̄ nō pñt neqꝫ iudi
ciū iudicare neqꝫ facere hoībꝯ. Sciētes ita
qꝫ qꝛ nō ſunt dŷ: ne ergo timueritis eos.
Neqꝫ.n. regibꝯ maledicēt neqꝫ bn̄dicent.
Signa.n. in celo gētibꝯ nō oſtēdūt neqꝫ
vt ſol lucebūt: neqꝫ illuminabūt vt luna.
Beſtie meliores ſūt illis q̄ pñt fugere ſub
tectū: ac pdeſſe ſibi. Nullo itaqꝫ mō nobis
eſt manifeſtū: qꝛ ſunt dŷ: ppt qd̄ ne timea
tis eos. Nā ſicut i cucumerario formido ni-
hil cuſtodit: ita ſūt dŷ illorꝫ lignei ⁊ argē-
tei ⁊ iaurati. Eodē mō ⁊ i horto ſpina alba
ſup̄ quā ois auis ſedet. Silr̄ ⁊ mortuo p
iecto i tenebris ſiles ſūt dŷ illorꝫ lignei ⁊
inaurati ⁊ iargētati. A purpura qꝫ ⁊ mu
rice: q̄ ſup̄ + illos tenēat: ſcietis itaqꝫ qꝛ nō
ſūt dŷ. Ipſi ēt poſtremo comedunt: ⁊ erit
opprobriū i regiōe. Melior ē hō iuſtus q
nō hꝫ ſimulachra: nā erit lōge ab oppro-
brŷs. ¶ Explicit liber Baruch.

Margin notes (left): Al's + in ſ
Margin notes (right): al's + ma more. Al's + illud. al's, non hꝫ illud nec illos. 4. re. 24. d.

¶ Incipit plogus in Ezechielē pphetā.

Ezechiel ppheta cū ioachī rege iuda
captiuꝯ ductꝯ ē in babylonē: ibiqꝫ
his q cū eo captiui fuerāt pphetauit peni-
tētibus q ad hieremie vaticiniū ſe vltro
aduerſarŷs tradidiſſent: ⁊ viderēt adhuc
vrbē hieroſolymā ſtare quā ille caſurā eē
predixerat. Triceſimo aūt etatis ſue āno
⁊ captiuitatis quinto: exorſus eſt ad captī
uos loq. Et eodē tpe lꝫ poſterior hic i chal-
dea: hieremias i iudea pphetauerūt. Ser
mo eiꝯ nec ſatis deſertus nec admodum
ruſticꝯ eſt: ſꝫ ex vtroqꝫ medie tēpatꝯ. Sa-
cerdos ⁊ ipſe fuit ſic hieremias: pncipia vo
luminis ⁊ finē magnis hñs obſcuritati-
bus iuoluta. Sꝫ ⁊ vulgata eiꝯ editio non
multū diſtat ab hebraico. Un̄ ſatis miror
qd cauſe extiterit: vt ſi eoſdē in vniuerſis
libris habemus interptes: in alŷs eadē: i
alŷs diuerſa tranſtulerint. Legite igit ⁊
hūc iuxta trāſlationē nr̄ā: qm̄ p cola ſcrī
ptus ⁊ commata māifeſtiorē legētibus ſen
ſum tribuit. Si aūt amici mei: ⁊ hūc ſub
ſannauerit: dicite eis q nemo eos cōpellat
vt ſcribāt. Sꝫ vereor ne illud eis eueniat
qd̄ grece ſignificantius dī vt vocent̄ ſagoli
dori: qd̄ eſt manducantes ſenecias.

¶ Explicit prologus.

¶Incipit Ezechiel propheta.

¶Cap. Sum. ¶Uiſio ſcribit q̃ttuoꝛ animaliū ⁊ viſio rotarū throni dei ⁊ imaginis ſuper thronum. Cap. I.

A Et factum eſt in triceſimo ãno: in quarto in quinta mẽſis: cum eſſem in medio captiuoꝝ iuxta + fluuiuz chobar: apti ſunt celi ⁊ vidi viſiões dei. In quinta menſis: ipſe eſt annus quintus tranſmigrationis + regis ioachin: factum eſt verbū dñi ad + ezechielē filiū buzi ſacerdotē in terra chaldeoꝝ ſec⁹ flumē chobar. Et facta eſt ſup euz + ibi man⁹ dñi. Et vidi ⁊ ecce vẽtus turbinis veniebat ab aquilone: ⁊ nubes magna ⁊ ignis inuoluẽs. Et ſplẽdoꝛ in circuitu ei⁹: ⁊ + de medio eius q̃ſi ſpẽs electri: id eſt de medio ignis. Et + in medio eius ſimilitudo quattuoꝛ animaliū: ⁊ hic aſpectus eoꝝ. B Similitudo hominis in eis. Et quattuoꝛ facies vni: ⁊ quattuoꝛ pẽne vni. Et pedes eoꝝ pedes recti: ⁊ plãta pedis eoꝝ quaſi plãta pedis vituli: ⁊ ſcintille quaſi aſpect⁹ eris cãdentis. Et manus hominis ſub pẽnis eoꝝ in quattuoꝛ + partib⁹: ⁊ facies ⁊ pennas per quattuoꝛ partes habebat: iunctęq; erãt pẽne eoꝝ alteri⁹ ad alteꝝ. Nõ reuertebant cuz incederẽt: ſed vnūquodq; ante faciē ſuã gradiebatur. C Similitudo aūt vult⁹ eoꝝ: facies hominis ⁊ facies leonis a dextris ipſoꝝ quattuoꝛ: facies aūt bouis a ſiniſtris ipſoꝝ quattuoꝛ: ⁊ facies aquile deſup ipſoꝝ quattuoꝛ: ⁊ facies eoꝝ ⁊ pẽne eoꝝ extẽte deſup. Due pẽne ſingulorꝝ iungebant: ⁊ due tegebãt coꝛpoꝛa eoꝝ. Et vnūquodq; eoꝝ coram facie ſua ambulabat. Ubi erat + impetus ſpūs: illuc gradiebant: nec reuertebant cū ambularẽt. D Et ſimilitudo animaliū ⁊ aſpect⁹ eorū quaſi carbonū ignis ardentiū: ⁊ quaſi aſpectus lampadaꝝ. Hec erat viſio diſcurrens in medio animaliū: ſplẽdoꝛ ignis ⁊ de igne fulgur egrediens. Et animalia ibãt ⁊ reuertebant in ſimilitudinē fulguris coruſcãtis. Cumq; aſpicerē animalia: apparuit rota vna ſup terraz iuxta aialia: hñs quattuoꝛ facies. Et aſpect⁹ rotaꝝ ⁊ op⁹ earuz quaſi viſio maris: ⁊ vna ſimilitudo ipſaruz quattuoꝛ: ⁊ aſpect⁹ eaꝝ ⁊ opera quaſi ſit rota in medio rote. Per quattuoꝛ ptes eaꝝ euntes ibãt: ⁊ nõ reuertebant cū ambularẽt. E Statura q̃q; erat rotis ⁊ altitudo ⁊ horribilis aſpect⁹: ⁊ totū coꝛp⁹ oculis plenū in circuitu + ipſaꝝ quattuoꝛ. Cumq; ãbularent aialia ãbulabant pariter ⁊ rote iuxta ea: ⁊ cū eleuarent aialia de terra eleuabant ſil ⁊ rote. // Quocūq; ibat ſpūs: illuc eũte ſpū ⁊ rote pariter eleuabãt ſequentes eū. Spūs enĩz vite erat in rotis. Cū euntib⁹ ibãt ⁊ cū ſtãtib⁹ ſtabãt: ⁊ cū eleuatis a terra pariter eleuabant ⁊ rote ſequẽtes ea: q2 ſpūs vite erat in rotis. F Et ſimilitudo ſup + caput aialiū firmamẽti q̃ſi aſpect⁹ cryſtalli horribilis: ⁊ extẽti ſup capita eoꝝ deſup. Sub firmamẽto aūt: pẽne eoꝝ recte alteri⁹ ad alteꝝ. Unūquodq; duab⁹ alis velabat coꝛpus ſuū: ⁊ alteꝝ ſimiliter velabat. Et audiebã ſonuz alaꝝ quaſi ſonū aquarū multarum quaſi ſonum ſublimis dei. Cum ambularent: q̃ſi ſon⁹ erat multitudinis vt ſon⁹ caſtrorum. Cumq; ſtarẽt dimittebant pẽne eoꝝ. G Nã cū fieret vox ſup firmamẽtū qđ erat ſuper caput eoꝝ: ſtabãt ⁊ ſubmittebant alas ſuas. Et ſup firmamẽtū qđ erat iminẽs capiti eoꝝ q̃ſi aſpect⁹ lapidis ſaphiri ſimilitudo throni ⁊ ſup ſimilitudinē throni ſimilitudo quaſi aſpectus hominis deſup. Et vidi q̃ſi ſpẽz electri velut aſpectū ignis + intrinſecus p circuitū eius: a lumbis ei⁹ ⁊ deſup ⁊ a lumbis ei⁹ vſq; deoꝛſum vidi q̃ſi ſpẽz ignis ſplẽdẽtis in circuitu velut aſpectū arcus cum fuerit in nube in die pluuie hic erat aſpectus ſplendoꝛis per gyrum.

¶Ca. Sū. ¶Mittitur ꝓpheta reuocare populum ab erroꝛibus ſuis. Cap. II.

A Hec viſio ſimilitudinis glie dñi. Et vidi ⁊ cecidi in faciē meã: ⁊ audiui vocez loquẽtis. Et dixit ad me. Fili hoĩs ſta ſup pedes tuos: ⁊ loquar tecū. Et ingreſſus ē in me ſpūs poſtq̃ locutus ē mihi: ⁊ ſtatuit me ſup pedes meos. Et audiui loquẽtē ad me ⁊ dicẽtē. // Fili hoĩs mitto ego te ad filios iſrl: ad gẽtes apoſtatrices q̃ receſſerũt a me. B Pñes eoꝝ puaricati ſũt pactū meū vſq; ad diē hanc: ⁊ filij dura facie ⁊ indomabili coꝛde ſũt ad quos ego mitto te. Et dices ad eos. Hec dicit dñs deus ſi forte vel ipſi audiãt: ⁊ ſi forte quieſcant qm̃ domus exaſperãs eſt: ⁊ ſciẽt q2 ꝓpheta fuerit i medio eoruz. C Tu ergo fili hoĩs ne timeas eos: neq;

als + flumen

Di. 77. c. preſbyter. 25. q. 5. c. chriſti.

als + ioachin regis iuda

als + hic ezechiel

al. nõ hz + ibi

Als + ex medio eoꝝ

Als + ex medio eoꝝ

als + partes

De cõſe. di. 2. c. pẽnata. ⁊. c. nõ reuertebant

al. nõ hz + deſup

al. nõ hz + impet⁹

al. + ipſorum

// infra. ca. 10. apo. 4. de pe. diſ. 2. c. pẽnata. c. non reuertebãt. c. pt.

Als + capita

als + intrinſec⁹ ei⁹ p circuitum

infra. 3. f

// di. 5. ca. qđ ē hoc.

ſermones eoꝝ metuas: qm̄ increduli ⁊
ſubuerſores ſunt tecū: ⁊ cū ſcorpionibꝰ
habitas. Uerba eoꝝ ne timeas: ⁊ vulꝰ eo-
rū ne formides qꝛ domꝰ exaſperās eſt. Lo
queris ergo v̄ba mea ad eos: ſi forte audi
ant ⁊ q̄eſcāt: qm̄ irritatores ſunt. Tu aūt
D fili hoīs audi quecūqꝫ loquor ad te: ⁊ noli
eē exaſperās ſicut domꝰ exaſperatrix ē. Ape
ri os tuū: ⁊ comede quecūqꝫ ego do tibi.
Et vidi: ⁊ ecce manꝰ miſſa ad me in qua
Apo. 5.a. erat inuolutꝰ liber: ⁊ expādit illū corā me
qui erat ſcriptꝰ intus ⁊ foris: ⁊ ſcripte erāt
in eo lamētatiōes ⁊ carmen ⁊ ve.

¶ Cap. Sū. ¶ Cibat̄ ꝓpheta volumie: ⁊ recē
pit faciē ſicut adamātis ⁊ ſilicis: ⁊ mittit̄
ad filios trāſmigratiōis: ꝓbatur obſidio
hierl'm per incluſionem ꝓphete: de gloria
dn̄i quā vidi in campo. Cap. iij.

A Et dixit ad me. Fili hoīs q̄ḋcūqꝫ in-
ueneris comede. Comede volumen
al's + vadēs ⁊ iſtud: ⁊ + vadēs loq̄re ad filios iſrael. Et ape
rui os meū: ⁊ cibauit me volumine illo.
Et dixit ad me. Fili hoīs vēter tuus come
al's + replebunt̄ det: ⁊ viſcera tua + complebunt̄ volumine
apo. 10. d iſto qḋ ego do tibi. Et comedi illud ⁊ factū
32. q. 4. §. eſt in ore meo ſicut mel dulce. Et dixit ad
hoīs ita me. Fili hoīs vade ad domū iſrael: ⁊ loq̄-
ris v̄ba mea ad eos. Nō. n. ad ppl'm ꝓfun-
di ſermōis: ⁊ ignote lingue tu mitteris
ad domū iſrael neqꝫ ad pplos multos ꝓ-
B fundi ſermōis ⁊ ignote lingue quoꝝ nō
poſſis audire ſermones. Et ſi ad illos mit
tereris ipſi audirēt te. Domus aūt iſrael
nolūt audire te: qꝛ nolūt audire me. Oīs
q̄ppe domꝰ iſrael attrita fronte eſt ⁊ duro
corde. Ecce dedi faciē tuā valētiorē faciebꝰ
eoꝝ: ⁊ frontē tuā duriorē frontibꝰ eoꝝ: vt
adamātē ⁊ vt ſilicē dedi faciē tuā. Ne time
C as eos neqꝫ metuas a facie eoꝝ: qꝛ domꝰ
exaſperās ē. Et dixit ad me. Fili hominis:
Al's non hꝫ + ego oēs ſermōes meos quos + ego loquor ad
te aſſume in corde tuo ⁊ auribus tuis au
al. + mei di: ⁊ vade ingredere ad trāſmigrationē
ad filios ppl'i + tui: ⁊ loq̄ris ad eos: ⁊ dices
eis. Hec dicit dn̄s deꝰ: ſi forte audiāt ⁊ q̄e-
ſcant. Et aſſumpſit me ſpūs: ⁊ audiui poſt
me vocē cōmotionis magne: bn̄dicta glo
ria dn̄i de loco ſuo: ⁊ vocē alarū animaliū
Sup. c. i. percutientiū alterā ad alterā: ⁊ vocē rotaꝝ
26. q. 5. c. ſequētiū animalia ⁊ vocē cōmotiōis ma
epiſcopi. gne. Spūs quoqꝫ leuauit me ⁊ aſſumpſit
me: ⁊ abij amarus in indignatione ſpūs
mei. Manus. n. dn̄i erat mecū cōfortans
me. Et veni ad trāſmigrationē + ad aceruū D
nouaꝝ frugū ad eos q habitabāt iuxta flu Al's non
men chobar: ⁊ ſedi vbi illi ſedebāt: ⁊ manſi hꝫ + ad
ibi ſeptē diebꝰ merēs in medio eoꝝ. Cū
aūt pertrāſiſſent ſeptē dies: factū eſt ver-
bū dn̄i ad me dicēs. Fili hominis ſpecu infra. 33. b.
latorē dedi te domui iſrael: ⁊ audies + de al's + ex
ore meo verbū ⁊ annunciabis eis ex me. E
Si dicēte me ad impiū: morte morieris
nō annūciaueris ei: neqꝫ locutꝰ fueris vt
auertat̄ a via ſua impia ⁊ viuat ipſe im-
pius in iniq̄tate ſua morief: ſanguinem
aūt eiꝰ de manu tua reqrā. Si aūt tu annū
ciaueris impio: ⁊ ille nō fuerit cōuerſus
ab impietate ſua ⁊ a via ſua impia: ipſe q̄-
dē in impietate ſua morief: tu aūt aīam
tuā liberaſti. Sꝫ ⁊ ſi cōuerſus iuſtꝰ a iuſti-
tia ſua fuerit: ⁊ fecerit iniq̄tatē ponā offen
diculū corā eo. Ipſe morief: qꝛ nō annū-
ciaſti ei. In peccato ſuo morief ⁊ nō erūt F
in memoria iuſtitie eius quas fecit: ſan-
guinē v̄o eiꝰ de manu tua reqrā. Si aūt
tu annūciaueris iuſto vt nō peccet iuſtus
⁊ ille nō peccauerit: viuēs viuet: qꝛ annū-
ciaſti ei: ⁊ tu animā tuā liberaſti. Et facta ē
ſup me manꝰ dn̄i: ⁊ dixit ad me. Surgēs
egredere in campū: ⁊ ibi loquar tecū. Et
ſurgēs egreſſus ſum in campū. Et ecce ibi
gloria dn̄i ſtabat quaſi gloria quā vidi iu
xta fluuiū chobar: ⁊ cecidi in faciē meam.
Et ingreſſus eſt in me ſpūs: ⁊ ſtatuit me
ſup pedes meos: ⁊ locutꝰ eſt mihi: ⁊ dixit Sup. 2.a
ad me. Ingredere ⁊ includere + in medio
domꝰ tue. Et tu fili hoīs ecce data ſunt ſup al's + de
te vincula: ⁊ ligabūt te in eis: ⁊ non egre- G
dieris in medio eoꝝ: ⁊ linguā tuā + adhe
rere faciā palato tuo: ⁊ eris mutꝰ nec q̄ſi al. + adhe
vir obiurgans: qꝛ domꝰ exaſperās eſt. Cū reſcere
autem locutus fuero tibi: aperiā os tuū: de renū.
⁊ dices ad eos. Hec dicit dominꝰ deus. Qui c. niſi. 9.
audit audiat: ⁊ qui quieſcit quieſcat: qꝛ pp mali
domus exaſperans eſt. tiam

¶ Cap. Sū. ¶ Per laterē ſignificatur in-
ſtātia obſidionis ira dei irrefragabilis ꝑ
ſanguinē diuturnitas captiuitatis decē
tributū. De anguſtia famis. Ca. iiij.

A Et tu fili hoīs: ſume tibi laterem ⁊ po
nes eū corā te: ⁊ deſcribes in eo ciui-
tatē hieruſalē. Et ordinabis aduerſus eā
obſidionē: ⁊ edificabis munitiones: ⁊ cō
portabis aggerem: ⁊ dabis contra eam ca

ſira ⁊ pones arietes in gyro. Et tu ſume ti
bi ſartaginē ferreā ⁊ pones eā ✝ in murū
Al's non hʒ ✝ in — ferreū inter te ⁊ inter ciuitatē: ⁊ obfirma
bis faciē tuā ad eā: ⁊ erit in obſidionē: ⁊
circūdabis eā. Signū eſt domui iſrael. Et
tu dormies ſup lat⁹ tuū ſiniſtrū ⁊ pones
Infra. c. 9. j q. j. ca. p eā. — iniqtates dom⁹ iſrael ſup eo numero die-
rū qb⁹ dormies: ſup illud: ⁊ aſſumes iniq
tates eoꝝ. Ego aūt dedi tibi ānos iniqta-
B tis eoꝝ numero dierū trecētos ⁊ nona-
ginta dies: ⁊ portabis iniqtatē dom⁹ iſrl'.
Et cū cōpleueris hec: dormies ſup lat⁹ tuū
dextrū ſecūdo: ⁊ aſſumes iniqtatē dom⁹
iuda quadraginta dieb⁹. Diē pro anno:
Nu. 14. f. — diem inqꝫ ꝓ āno dedi tibi. Et ad obſidio-
nē hieruſalē cōuertes faciē tuā ⁊ brachiū
tuū erit ✝ extentū ⁊ ꝓphetabis aduerſus
Al's ✝ erecta — eā. Ecce circūdedi te vinculis: ⁊ nō te con
uertes a latere tuo in lat⁹ ✝ aliud: donec
Al. ✝ alterum — cōpleas dies obſidionis tue. Et tu ſume ti
bi frumētum ⁊ hordeū ⁊ fabam ⁊ lentē ⁊
miliū ⁊ ✝ viciā: ⁊ mittes ea in vas vnū:
Al's ✝ auenam — ⁊ facies tibi panes numero dieꝝ qb⁹ dor-
mies ſup latus tuū. Trecētis ⁊ nonagin
C ta dieb⁹ comedes illud. Cibus aūt tuus
quo veſceris erit in pondere viginti ſtate
res in die. A tēpore vſqꝫ ad tēpus come-
des illud. Et aquā in mēſura bibes ſextā
partē hin. A tēpore vſqꝫ ad tempus bibes
illud. Et quaſi ſubcinericiū hordeacen̄ co-
medes illud: ⁊ ſtercore ✝ qđ egredit̄ de ho
Al's ✝ humano — mine operies illud in oculis eoꝝ. ✝ Hec
Al's ✝ Et dixit — dicit dñs. Sic comedēt filij iſrael panem
ſuū pollutū inter gētes ad quas eijciam
eos. Et dixi ✝ . A. a. a. dñe deus. Ecce ani-
Infra. 20. g — ma mea nō eſt polluta: ⁊ morticinū ⁊ la-
Al's ✝ ha ha ha — ceratum a beſtijs non comedi ab infantia
mea vſqꝫ nūc ⁊ nō eſt ingreſſa os meum
Al's ✝ Ah ah ah — omnis caro immūda Et dixit ad me. Ec
ce dedi tibi fimū boum pro ſtercoribus
D hūanis: ⁊ facies panē tuū in eo. Et dixit
Infra. 5. ꝫ D ⁊. 14. d. — ad me. Fili hoīs ecce ego cōterā baculum
panis in hieruſalē: ⁊ comedēt panē ſuū
Al. nō hʒ ✝ ſuum — in pondere ⁊ in ſolicitudine: ⁊ aquam in
mēſura ⁊ in anguſtia bibēt: vt deficiētib⁹
pane ⁊ aqua corruat vnuſqſqꝫ ad fratrem
ſuū ⁊ ꝯtabeſcat in iniqtatibus ſuis.

¶ Cap. Sū. ¶ In ceſarie ⁊ barba diuer-
ſa iudicia populi ſignificant̄. Et de malis
futuris ſuper hieruſalē. Cap. v.

Et tu fili hominis ſume tibi gladiū
acutū radētē pilos: ⁊ aſſumes eū ⁊
A

duces per caput tuū ⁊ ✝ per barbā tuā: ⁊
aſſumes tibi ſtaterā ponderis: ⁊ diuides — Al. nō hʒ ✝ per
eos. Tertiā partē igni cōbures in medio
ciuitatis iuxta cōpletionē dieꝝ ✝ obſidio
nis: ⁊ aſſumes tertiā partē: ⁊ cōcides gla- — Al's ✝ concluſiōis
dio in circuitu eius: tertiā vo aliā diſper
ges in vētū: ⁊ gladiū ✝ nudabis poſt eos.
Et ſumes inde paruū numerū: ⁊ ligabis — Al's ✝ nudabo
eos in ſūmitate pallij tui. Et ex eis rurſū
tolles ⁊ ꝓijcies eos in medio ignis: ⁊ cō-
bures eos igni: ⁊ ex ✝ eis egredief ignis
in oēm domū iſrael. Hec dicit dñs deus.
Iſta eſt hieruſalē. In medio gentiū poſui — Al's ✝ eā vel ea
eā: ⁊ in circuitu ei⁹ terras. Et ꝯtēpſit iudi-
cia mea vt plus eſſet impia qꝫ gētes: ⁊ pre — Al's ✝ eſt ſyon
cepta mea vltra qꝫ terre q̄ in circuitu ei⁹ — B
ſunt. Iudicia. n. mea ꝓiecerūt: ⁊ in prece-
ptis meis nō ambulauerūt. Idcirco hec
dicit dominus deus. Quia ſuperaſtis gen
tes que in circuitu veſtro ſunt: ⁊ in prece
ptis meis nō ambulaſtis: ⁊ iudicia mea
nō feciſtis: ⁊ iuxta iudicia gentium que
in circuitu veſtro ſunt non eſtis operati:
ideo hec dicit dominus deus. Ecce ego ad
te: ⁊ ipſe ego faciam in medio tui iudicia
in oculis gentium: ⁊ faciam in te que nō
feci ⁊ quibus ſimilia vltra nō faciā prop-
ter omnes abominationes tuas. Ideo
patres comedēt filios ſuos in medio tui:
⁊ filij comedēt patres ſuos. Et faciam in te — C
iudicia: ⁊ ventilabo vniuerſas reliquias
tuas in omnē vētū. ✝ Idcirco viuo ego — Al ✝ ideo
dicit dñs deus: niſi pro eo qꝫ ſanctū meū
violaſti in omnib⁹ offenſionibus tuis ⁊
in cūctis abominationib⁹ tuis: ego quo-
qꝫ confringā ⁊ non parcet oculus meus
⁊ nō miſerebor. Tertia pars tui peſte mo-
rietur ⁊ fame cōſumet̄ in medio tui: ⁊ ter
tia ps tui in gladio cadet i circuitu tuo.
Tertiā vo partē tuā in oēm vētū diſper-
gam: ⁊ gladiū euaginabo poſt eos. Et com-
plebo furorē meū: ⁊ requieſcere faciam indi-
gnationē meā in eis ⁊ cōſolabor. Et ſciēt
qꝛ ego dñs locutus ſum in zelo meo: cū — D
impleuero oēm indignationē meam in
eis. Et dabo te in deſertū ⁊ in opprobriū
gentib⁹ que in circuitu tuo ſunt: in con- — Al's non hʒ ✝ in
ſpectu oīs ꝑtereūtis. Et eris opprobrium
⁊ blaſphemia exēplū ⁊ ſtupor in gētib⁹ q̄
in circuitu tuo ſunt: cū fecero in te iudi-
cia in furore ⁊ in idignatiōe ⁊ in increpatio
nib⁹ ire: ✝ q̄ ego dñs locut⁹ ſū: qñ miſe-

ro ſagittas famis peſſimas + q̄ erunt mor
al. nō hʒ tifere: ꝛ quas mittā vt diſperdā vos. Et fa-
+ que mē ↄgregabo ſup vos ꝛ ↄterā + in vobis ba
al. + i eos culū panis: ꝛ immittā in vos famē ꝛ beſtias
Sup. 4. d. peſſimas vſq3 ad internitionē. Et peſtilen
Infra. 14. d tia ꝛ ſanguis trāſibūt p te: ꝛ gladiū indu
Alis non cā ſup te. Ego dñs locutus ſum.
hʒ + in ¶ Cap. Sū. ¶ Propter peccatū idolatrie
oſtēdit ppl'm plagis percuſſuꝫ. Cap. vj.

Et factꝰ eſt ſermo dñi ad me dicens.
A Fili hominis pone faciē tuā ad mō-
tes iſrael: ꝛ ꝓphetabis ad eas ꝛ dices. Mō
Infra. 36. a. tes iſrael audite verbum dñi dei. hec dicit
dñs deꝰ mōtibꝰ ꝛ collibꝰ rupibꝰ ꝛ vallibꝰ.
Ecce ego inducā ſup vos gladiū: ꝛ diſper-
dā excelſa veſtra ꝛ demoliar aras veſtras: ꝛ
ↄfringent ſimulacra veſtra: ꝛ deijciā inter-
fectos veſtros añ idola veſtra. Et dabo ca-
dauera filioꝝ iſrael añ faciē ſimulacroꝝ
B veſtroꝝ. Et diſpergā oſſa vr̄a circa aras ve
ſtras in omnibꝰ habitationibꝰ veſtris. Ur
bes deſerte erūt: ꝛ excelſa demolient ꝛ diſſi
pabunt: ꝛ interibūt are vr̄e ꝛ cōfringent:
ꝛ ceſſabūt idola vr̄a: ꝛ ↄterent delubra ve-
ſtra ꝛ delebunt opa veſtra: ꝛ cadet interfe-
ctus in medio veſtri: ꝛ ſcietis qꝛ ego + ſuꝫ
al. nō hʒ dñs. Et relinquam in vobis eos q fugerint
+ ſum gladiū in gētibꝰ: cū diſperſero vos in ter
C ris ꝛ recordabuntur mei liberati veſtri in
gētibꝰ ad quas captiui ducti ſunt: qꝛ con-
triui cor eoꝝ fornicās et recedēs a me: et
oculos eoꝝ fornicātes poſt idola ſua: et diſ
plicebūt ſibimet ſup malis q̄ fecerant in
Alis + qm̄ vniuerſis abominationibꝰ illis: et ſcient
+ qꝛ ego dñs nō fruſtra locutꝰ ſum vt fa-
al. + ma- cerem eis malū hoc. hec dicit dñs deus.
nu tua. Percute + manū tuā ꝛ allide pedē tuū:
Alis + qui ꝛ dic heu ad oēs abominationes maloꝝ
domꝰ iſrael: + qꝛ gladio fame ꝛ peſte ruí-
turi ſunt. Qui lōge eſt peſte morief: q aūt
Alis + im prope gladio corruet: ꝛ qui relictus fuerit
pleto ꝛ obſeſſus fame morief. Et + cōplebo in-
D dignationē meam in eis: ꝛ ſcietis qꝛ ego
dñs: cū fuerint interfecti veſtri in medio
idoloꝝ veſtroꝝ in circuitu ararū veſtra-
rum in omni colle excelſo: ꝛ in cūctis ſū-
al. + ſub- mitatibꝰ montiū: ꝛ ſubtus omne lignū
ter nemoroſum: ꝛ + ſubtus vniuerſaꝫ quer-
al. + ideſt cum frondoſam + locū vbi + aſcenderūt
al. + acce thura redolentia vniuerſis idolis ſuis.
derunt Et extendā manū meaꝫ ſuper eos: ꝛ faciaꝫ
terram eoꝝ deſolatam ꝛ deſtitutam a de-
ſerto deblata in omnibꝰ habitationibus
eoꝝ: ꝛ ſcient qꝛ ego dominus.
¶ Cap. Sū. ¶ De inſtāti ꝛ longa captiui
tate ꝛ cā eiuſdē: ꝛ pplus nō rebellās ꝓiecit
diuitias lōge pp fugā. Cap. vij.

Et factus eſt ſermo dñi ad me dicēs. A
Et tu fili hominis: hec dicit dñs deꝰ infra eo.
terre iſrael. Finis venit: venit finis ſup q̄t
tuor plagas terre. Nūc finis ſup te: ꝛ im-
mittā furorē meū in te. Et iudicabo te iu-
xta vias tuas. Et ponā cōtra te omnes abo
minationes tuas. Et non parcet oculus Infra. 9. b.
meus ſuper te: ꝛ nō miſerebor: ſed vias tu
as ponā ſuper te: ꝛ abominationes tue in
medio tui erunt: ꝛ ſcietis qꝛ ego dñs deꝰ.
Afflictio vna afflictio ecce venit. Finis ve
nit: venit finis. + Euigilauit aduerſuꝫ te: al. + euigilabit
ecce venit. Uenit + cōtritio ſup te qui ha-
bitas in terra. Uenit tēpus: ꝓpe eſt dies B
occiſionis ꝛ non glorie montiū. Nunc de infra eo.
ꝓpinquo effundā iram meā ſuper te: ꝛ cō Alis + con
plebo furorē meū in te. Et iudicabo te ſm tractio
vias tuas: ꝛ imponam tibi omnia ſcelera C
tua. Et nō parcet oculus meꝰ nec miſere-
bor: ſed vias tuas imponā tibi: ꝛ abomina
tiones tue in medio tui erūt: ꝛ ſcietis qꝛ
ego ſum dominꝰ percutiens. Ecce dies: ec-
ce venit. Egreſſa eſt + cōtritio. Floruit vir Alis + con
ga: germinauit ſuperbia: iniqtas ſurrexit tractio
in virga impietatis. Nō ex eis: ꝛ nō ex po-
pulo: neq3 ex ſonitu eoꝝ: ꝛ nō erit reqes
+ in eis. Uenit tēpus: appropinquauit Alis non
dies. Qui emit nō letetur: ꝛ qui vēdit nō hʒ + in
lugeat: qꝛ ira ſup omnē populuꝫ eius: qꝛ D
qui vēdit ad id qd̄ vēdidit nō reuertet:
ꝛ adhuc in viuētibꝰ vita eoꝝ. Uiſio enim
ad omnē multitudinē eius nō regredie
tur: ꝛ vir in iniqtate vite ſue nō ↄfortabif.
Canite tuba: pparent omnes: ꝛ non eſt q
vadat ad prelium. Ira enim mea ſup vni
uerſum populum eius. Gladius foris: pe
ſtis ꝛ fames intrinſecus. Qui in agro eſt E
gladio morietur: ꝛ qui in ciuitate peſtilē-
tia ꝛ fame deuorabunf: ꝛ ſaluabūtur qui
fugerint ex eis. Et erunt in montibꝰ qua-
ſi columbe conuallium oēs trepidi: vnuſ-
quiſq3 in iniquitate ſua. Omnes manꝰ
diſſoluentur: ꝛ omnia genua fluent aqs.
Et accingent ſe cilicijs: ꝛ operiet eos for- Eſa. 15. c
mido: ꝛ in omni facie confuſio ꝛ in vni- Soph.
uerſis capitibꝰ eoꝝ caluicium. Argentū j. d.
eorum foris proijcietur: ꝛ aurū eorum

ſterquilinium erit. Argentum eorum ⁊ au
rum eorũ nõ valebit liberare eos: in die
F furoris domini. Animam ſuam nõ ſatu-
rabunt: ⁊ ventres eorũ nõ implebũtur:
quia ſcandalum iniquitatis eorũ factuꝫ
eſt: ⁊ ornamentũ monilium ſuoꝝ in ſu-
perbiam poſuerunt: ⁊ imagines abomina
tionũ ſuaruꝫ ⁊ ſimulacrorũ fecerunt ex
eo. Propter hoc dedi eis illud in immũ-
diciam: ⁊ dabo illud in manus alienorũ
ad diripiendũ: ⁊ impijs terre in predam
⁊ contaminabũt illud. Et auertam facieꝫ
meã ab eis ⁊ violabũt arcanũ meũ: ⁊ in-
troibunt in illud emiſſarij ⁊ contamina
bunt illud. Fac cõcluſionẽ qm̃ terra ple-
na eſt iudicio ſanguinuꝫ ⁊ ciuitas plena
iniq̃tate. Et adducam peſſimos de gẽtibus
⁊ poſſidebunt domos eoꝝ. Et quieſcere fa-
G ciam ſupbiam potẽtiũ: ⁊ poſſidebunt ſan
ctuaria eoꝝ. Anguſtia ſupueniẽte req̃rent
paceꝫ: ⁊ nõ erit. Cõturbatio ſuper cõturba
tionẽ veniet: ⁊ auditus ſuper audituꝫ. ✝
al's ✝ erit Et querent viſionẽ de ꝓpheta: ⁊ lex peribit
a ſacerdote: ⁊ cõſiliuꝫ a ſeniorib⁹. Rex lu-
gebit: ⁊ ꝑncipes induent merore: ⁊ man⁹
ppli terre cõturbabunt. Secũdũ viã eoꝝ
faciam eis ⁊ ſm̃ iudicium eoꝝ iudicabo
eos: ⁊ ſcient q꞉ ego ſum dominus.

¶ Cap. Sũ. ¶ De apparitione ſĩlitudinis
dei: de pariete effoſſo: de viris tenẽtib⁹ thu
ribulũ: ⁊ ad hortũ ſolis adorãtib⁹: ⁊ de ap
plicãtib⁹ ramũ ad nares ſuas. Cap. viij.

A ET factũ eſt in ãno ſexto: in ſexto mẽ
ſe inq̃nta mẽſis: ego ſedebam in do-
mo mea: ⁊ ſenes iuda ſedebãt corã me. Et
cecidit ibi ſup me manus dñi dei. Et vi-
di ⁊ ecce ſimilitudo quaſi aſpectus ignis.
Ab aſpectu lumboꝝ ei⁹ ⁊ deorſum ignis: ⁊
a lũbis ei⁹ ⁊ ſurſum quaſi aſpectus ſplen-
doris: vt viſio electri. Et emiſſa ſimilitu-
B do manus apprehendit me in cincinno
capitis mei: ⁊ eleuauit me ſpũs inter ce-
lum ⁊ terrã: ⁊ adduxit me in hieruſalem
in viſione dei iuxta oſtiũ interius: qđ re-
ſpiciebat ad aquilonẽ: vbi erat ſtatutum
idolũ zeli ad ꝓuocandũ emulationẽ. Et
ecce ibi gloria dei iſrael ſm̃ viſioneꝫ quã
videram in cãpo: ⁊ dixit ad me. Fili homi
nis leua oculos tuos ad viã aquilonis.
Et leuaui oculos meos ad viam aquilo-
C nis: ⁊ ecce ab aq̃lone porte altaris idolum
zeli in ipſo introitu. Et dixit ad me. Fili
hominis: putas ne vides tu qđ iſti faciũt
abominationes magnas quas dom⁹ iſra-
el facit hic: vt procul recedaꝫ a ſanctuario
meo? Et adhuc cõuerſus videbis abomi-
nationes maiores. Et introduxit me ad
oſtium atrij. Et vidi: ⁊ ecce foramen vnũ
in pariete. Et dixit ad me. Fili hominis fo D
de parietem. Et cũ fodiſſem pariete᷑ appa-
ruit oſtiũ vnũ: ⁊ dixit ad me. Ingredere
⁊ vide abominationes peſſimas: quas iſti
faciũt hic. Et ingreſſus vidi: ⁊ ecce omnis
ſimilitudo reptiliũ ⁊ animaliũ abomina
tio: ⁊ vniuerſa idola domus iſrael depicta
erãt in pariete: in circuitu per totũ. Et ſe-
ptuaginta viri de ſeniorib⁹ domus iſrael:
⁊ iechonias fili⁹ ſaphan ſtabat in medio
eoꝝ ſtantiũ ante picturas: ⁊ vnuſquiſq;
habebat thuribulũ in manu ſua: ⁊ vapor
nebule de thure conſurgebat. Et dixit ad
me. Certe vides fili hominis que ſenio-
res domus iſrael faciũt in tenebris vnuſ-
quiſq; in abſcõdito ✝ cubilis ſui. Dicunt al's ✝ cu-
enim. Nõ videt dñs nos. Dereliq̃t dñs ter biculi
raꝫ. Et dixit ad me. Adhuc ꝯuerſus vide-
bis abominationes maiores: quas iſti fa-
ciunt. Et introduxit me ꝑ oſtiũ porte do-
mus dñi qđ reſpiciebat ad aquiloneꝫ. Et E
ecce ibi mulieres ſedebãt plãgẽtes: ado-
nidem. Et dixit ad me. Certe vidiſti fili ho
minis. Adhuc ꝯuerſus videbis abomina
tiones maiores his. Et introduxit me in
atrium dom⁹ dñi interi⁹. Et ecce in oſtio
tẽpli dñi inter veſtibulũ ⁊ altare q̃ſi vigin
tiq; viri dorſa habẽtes contra tẽplum
dñi: ⁊ facies ad orientẽ: ⁊ adorabãt ad or-
tum ſolis. Et dixit ad me. Certe vidiſti fi- G
li hominis. Nũqd leue eſt hoc domui iu-
da: vt facerent abominationes iſtas quas
fecerũt hic: q꞉ replẽtes terrã iniq̃tate con
uerſi ſunt ad irritandũ me? Et ecce appli
cant ramũ ad nares ſuas. Ergo ⁊ ego faciã
in furore ✝ nõ parcet oculus me⁹ nec mi- al's ✝ et
ſerebor: ⁊ cũ clamauerint ad aures meas
voce magna nõ exaudiã eos.

¶ Capituli Sũmarium. ¶ De ſex viris
miſſis ad vaſtationẽ populi: de viro lineis
indutos ⁊ atramẽtario: de ſigno thau: quo
ſignati liberabantur. Cap. ix.

ET clamauit in aurib⁹ meis voce ma A
gna dicens. Appropinquauerũt vi- al. ✝ vnũ
ſitationes vrbis: ⁊ ✝ vnuſquiſq; vas in- uſcuiuſ-
terfectionis habet in manu ſua. Et ecce ſex q;

viri veniebant de via porte ſuperioris, que
reſpicit ad aquilonem: ⁊ vniuſcuiuſq̧ vas
al. nō h̄ȝ interitus in manu ei⁹. Uir q̧ȝ vnus i me-
+ erat dio eorum veſtitus + erat lineis: ⁊ atramē-
al + encā tarium ſcriptoris ad renes eius. Et ingreſ-
B ſi ſunt ⁊ ſteterunt iuxta altare + ereum: et
gloria domini iſrael aſſumpta ē de cherub
ſup. ca. 4. que erat ſuper eum ad limen domus. Et
di. xi. c. ec vocauit virum qui indutus erat lineis: ⁊
cleſiaſtici attramentarium ſcriptoris habebat in lū-
in glo. bis ſuis. Et dixit dominus ad eum. Tran
al + frōtē ſi per mediam ciuitatem in medio hieru
23. q. 4. c. ſalem: ⁊ ſigna thau ſuper + frontes virorū
non pot. gementium ⁊ dolentiū ſuper cunctis abo-
ſup. 7. a minationib⁹ q̄ fiūt in medio eius. Et illis
Judith dixit audiēte me. Tranſite p ciuitatē ſeq̄n
2. b. tes eū: ⁊ pcutite. Nō parcat oculus vr: ne-
al + ado q̧ miſereamini. Senē + adoleſcētulū ⁊ vir
leſcentes. ginē paruulū ⁊ mlieres iterficite vſq̧ ad
di. 50. c. ⁊ internitionē. Omē aūt ſup quē videritis
purgabit thau ne occidatis: ⁊ a ſctūario meo incipi-
C te. Ceperūt ergo a viris ſeniorib⁹ q erant
ante faciē dom⁹. Et dixit ad eos. Cōtamina
te domū: ⁊ iplete atria iterfectis. Egredie-
mini. Et igreſſi ſūt: ⁊ pcutiebāt eos q erant
in ciuitate. Et cede cōpleta remāſi ego: rui-
q̧ ſup faciē meā: ⁊ clamās aio. Heu. heu.
al + diſ- heu: dñe de⁹. Ergo ne + diſpdes oēs reliqas
perdas iſrl effundēs furorē tuū ſup hierl'm? Et di-
D xit ad me. Iniqtas domus iſrl ⁊ iuda ma
gna ē nimis valde: ⁊ repleta eſt terra ſan-
guinib⁹: ⁊ ciuitas repleta eſt auerſiōe. Di-
xerūt. n. Dereliqt dñs terrā: ⁊ dñs non vi-
det. Igit ⁊ me⁹ nō parcet oculus neq̧ mi-
ſerebor. Uiā eoꝝ ſup caput eoꝝ reddā. Et
ecce vir q erat indutus lineis qui habebat
atramētariū in dorſo ſuo rūdit verbū di-
cens. Feci ſicut precepiſti mihi.

¶ Ca. Sum. ¶ De viro qui accepit carbo
nes de medio rotarum ⁊ cherubin: ⁊ repe-
titio predicte viſionis dei ⁊ cherubin ⁊ qt-
tuor rotarum. Cap. x.

A ET vidi: ⁊ ecce in firmamento quod
erat ſuper caput cherubin quaſi lapis
ſaphyrus: ⁊ quaſi ſpecies ſimilitudinis ſo
al + eius lij apparuit ſuper ea. Et dixit ad virum q
indutus erat lineis: ⁊ ait. Ingredere i me
dio rotarum que ſunt ſubtus cherubim et
imple manum tuam prunis ignis que
ſunt inter cherubin: ⁊ effunde ſuper ciui-
tatem. Ingreſſuſq̧ eſt in conſpectu meo.
Cherubim autem ſtabant a dextris dom⁹
cum ingrederetur vir: ⁊ nubes impleuit
atrium interius. Et eleuata eſt gloria domi-
ni deſuper + cherub ad limen domus: ⁊ re al + che-
pleta eſt domus nube. Et atrium repletum rubin
eſt ſplēdore glie dñi: ⁊ ſonitus alaꝝ cheru-
bin audiebat vſq̧ ad atriū exterius: q̄ſi vox
dei oipotētis loqntis. Cūq̧ pcepiſſet viro
q indutus erat lineis dicēs: ſume ignē de
medio rotaꝝ q ſūnt inter cherubim: igreſ- B
ſus ille ſtetit iuxta rotā. Et extendit cherub
manū de medio cherubim ad ignē q erat
inter cherubin: ⁊ ſūpſit ⁊ dedit in man⁹ ei⁹
q indutus erat lineis. Qui accipiēs egreſ-
ſus ē. Et apparuit in cherubin ſilitudo ma
nus hoīs ſubtus pennas eorum. Et vidi: ⁊
ecce qttuor rote iuxta cherubin. Rota vna
iuxta cherub vnū: ⁊ rota alia iux cherub + al + alte-
vnum. Species aūt rotaꝝ erat quaſi viſio rum
lapidis chryſoliti ⁊ aſpectus eaꝝ ſilitudo
vna qttuor: quaſi ſit rota in medio rote.
Cūq̧ ambularēt: i qttuor partes gradie- C
bant: ⁊ nō reuertebant ambulātes: ſed ad
locū ad quē ire declinabat que pma erat
ſequebant ⁊ cetere: nec reuertebant. Et oē
corpus eaꝝ ⁊ colla ⁊ man⁹ ⁊ penne ⁊ circu
li pleni erāt oculis in circuitu qttuor ro
taꝝ: ⁊ rotas iſtas vocauit volubiles audiēte
me. Quattuor autē facies habebat vnum.
Facies vna facies cherub: ⁊ facies ſcda faci-
es hoīs: ⁊ i tertio facies leonis: ⁊ in quarto
facies aquile. Et eleuata ſunt cherubin ipm
eſt animal quod viderā iuxta flumen cho
bar. Cūq̧ ambularēt cherubim: ibāt pari
ter ⁊ rote iuxta ea: ⁊ cū eleuarēt cherubim
alas ſuas vt exaltarent de terra: non rēſide
bāt rote ſed ⁊ ipſe iuxta erāt. Stantib⁹ il-
lis ſtabant: ⁊ cū eleuatis eleuabant. Spiri
tus. n. vite erat in eis. Et egreſſa eſt gloria D
dñi a limine tēpli: ⁊ ſtetit ſuper cherubim. al + ⁊
Et eleuātia cherubim alas ſuas: + exaltata
ſūt a terra corā me: ⁊ illis egrediētib⁹: rote
q̧ ſubſecute ſūt. Et ſtetit in introitu porte
domus dñi orietalis: ⁊ glia dei iſrael erat
ſuper eos. Ipſū eſt animal qd vidi ſubter
deū iſrael iuxta fluuiū chobar: ⁊ itellexi q̄
cherubin eſſent. Quattuor + p qttuor vul- al. nō h̄ȝ
tus vni: ⁊ qttuor ale vni: ⁊ ſimilitudo ma- p qttuor
nus hoīs ſub alis eoꝝ. Et ſilitudo + vultu- al + vul-
um eoꝝ ipſi vult⁹ qs viderā iuxta fluuium tus
chobar: ⁊ intuitus eoꝝ ⁊ impetus ſingulo
rum ante faciem ſuam ingredi.
¶ Ca. Sū. ¶ De xxv. viris: de captiuitate

alioruz: ꝙ ipſi erāt carnes ⁊ iſrael lebes de
morte Phelthie: de diſperſione populi: de cō
gregatione diſperſorum: ⁊ conſolatione
tranſmigrationis. Cap. xi.

A ET eleuauit me ſpiritus ⁊ introdu-
xit me ad portaȝ domus domini ori
entalem: que reſpicit ad ſolis ortum. Et ec
ce in introitu porte vigitiquinq̃ȝ viri. Et — al's + hie
vidi in medio eorum + Jechoniam filiuȝ — zoniam
Azur ⁊ Pheltiam filium Banaie princi
pes populi: dixitq̃ȝ ad me. Fili hominis hi
ſunt viri qui cogitant iniquitatem: ⁊ tra-
ctant conſilium peſſimum in vrbe iſta di
centes. Nōne dudū edificate ſunt dom⁹?
Hic eſt lebes: nos autem carnes. Jdcirco va
ticinare de his: vaticinare fili hoīs. Et irru
it i me ſpūs dñi: ⁊ dixit ad me. Loq̄re. hec
dicit dñs. Sic locuti eſtis dom⁹ iſrael: ⁊ co
gitatiōes cordis vr̄i ego noui. Plurimos
occidiſti i vrbe hac: ⁊ ipleſtis vias eius in
terfectis: Propterea h̄ dic̄ dñs. Interfecti
veſtri quos poſuiſtis i medio ei⁹ hi ſūt car-
nes: ⁊ hic eſt lebes: ⁊ educā vos in medio
eius. Gladiū metuiſtis: ⁊ gladiū inducaȝ
ſuper vos dicit dñs deus: ⁊ eijciam vos de
B medio ei⁹. Daboq̃ȝ vos in manu hoſtium:
⁊ faciā i vobis iudicia. Gladio cadetis. Jn
finibus iſrl' iudicabo vos: et ſcietis q: ego
dñs. Hec non erit vobis in lebetem: et vos
nō eritis i medio eius i carnes. Jn finib⁹
iſrl' iudicabo vos: ⁊ ſcietis q: ego domin⁹.
q: in p̄ceptis meis nō ambulaſtis: ⁊ iudi
cia mea nō feciſtis: ſed iuxta iudicia gētiū
q̄ i circuitu veſtro ſunt: eſtis operati. Et fa-
ctū eſt cū ꝓphetarē: pheltias filius Bana-
nie mortuus eſt. Et cecidi in faciem meaȝ
C clamās voce magna. Et dixi. Heu: heu: heu:
dñe deus cōſummationeȝ tu facis reliq̄a
rum iſrael. Et factū eſt verbum dñi ad me
dicens. Fili hoīs fratres tui +: viri propin — al's gemi
qui tui ⁊ oīs domus iſrael: vniuerſi q̄bus — nat + fra
dixerūt habitatores hieruſalē: longe rece — tres tui
dite a dño: nob̄ data eſt terra i poſſeſſionē:
ꝓpterea hec dicit dñs de⁹. Q: lōge feci eos: i
gētib⁹: ⁊ q: diſperſi eos i terris: ero eis in
ſanctificationem modicā i terris ad quas
venerūt. Propterea loquere. hec dicit do-
minus deus. Cōgregabo vos de ꝑplis ⁊ adu-
nabo de terris i q̄bus diſperſi eſtis daboq̃ȝ
vobis humum iſrael: ⁊ īgredient̄ illuc: et
auferent oēs offenſiones cunctaſq̃ȝ abomi
nationes ei⁹ de illa. Et dabo eis cor vnuȝ et
ſpiīn nouū tribuam i viſceribus eoruȝ. Et
auferam cor lapideuȝ de carne eoruȝ: ⁊ da — D
bo eis cor carneū vt in p̄ceptis meis am- — iſra. 16. f.
bulēt: ⁊ iudicia mea cuſtodiāt faciātq̃ȝ ea:
⁊ ſint mihi i populuȝ: et ego ſim eis i deū.
Quoruȝ aūt cor poſt offendicula ⁊ abomi — al's + am
natiōes ſuas + ambulat: hoꝝ + viaȝ i capi- — bulabat.
te ſuo ponā: dicit dominus deus. Et eleua — al. + viā
uerunt cherubim alas ſuas ⁊ rote cū eis ⁊
glia dei iſrael erat ſup eos. Et aſcendit glia
dñi de medio ciuitatis: ſtetitq̃ȝ ſuper mon
tem q̄ eſt ad orientem vrbis. Et ſpūs leua
uit me adduxitq̃ȝ in chaldeaȝ ad trāſmi-
grationē i viſionē i ſpū dei. Et ſublata ē a
me viſio quā viderā. Et locut⁹ ſuȝ ad trāſ
migrationē oīa v̄ba dñi q̄ oſtenderat mihi.

¶ Ca. Sum. ¶ Probat exemplo Ezechiel
anguſtiam obſidionis hieruſalem: et in-
ſtantiam obſidionis. Cap. xij.

A ET factus eſt ſermo domini ad me di
cens. Fili hominis: in medio dom⁹
exaſperantis tu habitas: q̄ oculos habēt ad
videndum ⁊ non vident: et aures ad au-
diendum ⁊ non audiunt: q: domus exa-
ſperans eſt. Tu ergo fili hoīs fac tibi vaſa
tranſmigrationis: et tranſmigrabis per
diem coram eis. Tranſmigrabis autē de
loco tuo ad locum alterum in conſpectu
eoꝝ: ſi forte aſpiciant q: domus exaſperās
eſt. Et efferes foras vaſa tua quaſi vaſa trāſ
migrantis per diem in conſpectu eorum.
B Tu autē egredieris veſpere coram eis: ſi-
cut egredietur migrans ante oculos eoꝝ.
Perfode tibi parietē: ⁊ egredieris p̄ eum
in cōſpectu eoꝝ. Jn humeris + portaberis: — al's + por
i caligie + efferēris. Faciē tuā velabis ⁊ nō — tabis
videbis t̄rā: q: portētū dedi te domui iſrl'. — al's + effu
Feci ergo ſic p̄ceperat mihi dñs. Uaſa mea — gies
ꝓtuli q̄ſi vaſa trāſmigrantis per dieȝ ⁊ ve- — al's + por
ſpere pfodi mihi parieteȝ manu: ⁊ in cali- — taui
gine egreſſus ſuȝ: ⁊ in humeris + portat⁹ i — C
conſpectu eorum. Et factus eſt ſermo dñi — al. nō h̄ȝ
+ mane ad me dicēs. Fili hoīs: nunq̄d nō — + mane
dixerunt ad te domus iſrl': domus exaſpe- — al + num
rans q̄d tu facis? Dic ad eos. Hec dicit do- — quid
minus de⁹. Super + ducē onus iſtō: q̄ eſt i — dixerunt
hieruſalem: ⁊ ſup omnē domū iſrael que eſt i — al's + prin-
medio eoꝝ. Dic ergo portentū v̄m. Quō — cipem
feci: ſic fiet illi'. Jn trāſmigrationē ⁊ i capti — al's + prin-
uitatē ibūt: ⁊ + dux q̄ ē i medio eoꝝ i hu- — ceps.
meris portabit̄: i caligie egredient̄. Parietē — al's + effo
+ pfodiēt vt educāt euȝ: facies eius operiet̄ — diens

:: Dicit

vt nō videat ✝ oculo terrā. Et extēdā rhete
meū ſup eū: ⁊ capiet̃ i ſagena mea. Et ad-
ducā eū i babylonē in terrā chaldeoꝝ: ⁊ ip
ſaʒ nō v. debit: ibiqʒ morief: ⁊ oēs q circa
D eū ſunt. Pręſidiū ei⁹ ⁊ agmina eius diſp-
gā in oēm ventū: ⁊ gladiū euaginabo poſt
eos. Et ſciēt q̃a ego dñs: qñ diſpiero illos in
gētib⁹: ⁊ diſſeminauero eos in ✝ terris. Et
relinquā ex eis viros paucos a gladio ⁊ fa-
me ⁊ peſtilētia: vt narrent oīa ſcelera eoꝝ
in gētib⁹ ad q̄s ingredient̃. Et ſciēt q2 ego
dominus. Et factus ē ſermo dñi ad me di
cens: Fili hoīs: panem tuum in conturba
tione comede: ſʒ ⁊ aquam tuaʒ in feſtina-
tione ⁊ merore bibe: ⁊ dices ad ppſʒ terre.
Hec dicit dñs deus ad eos q habitāt in hie-
ruſalē in terra iſrael. Panē ſuū in ✝ ſoli-
tudine comedent ⁊ aquā ſuaʒ in deſolatio
ne bibent: vt deſoletur terra a multitudine
ſua propter iniq̃tates omniū q habitant i
ea: ⁊ ciuitates que nunc habitant̃ deſolate
erunt terraqʒ deſerta. Et ſcietis q2 ego do-
F minus. Et factus eſt ſermo dñi ad me di-
cens. Fili hoīs quod eſt prouerbiū iſtud i
terra iſrl̃ dicētium: in longum differenť
dies ⁊ peribit oīs viſio? Jdeo dic ad eos.
Hec dicit dñs de⁹. Quieſcere faciam puer-
biū iſtud: neqʒ vulgo dicet̃ vltro in iſra-
el. ✝ Et loq̃re ad eos ꝙ appropinquauerint
dies: ⁊ ſermo omnis viſionis. Non enim
erit vltra omnis viſio caſſa: neqʒ diuina-
tio ambigua in medio filioꝝ iſrl̃: q2 ego
dñs loquar ⁊ quodcūqʒ locutus fuero ver
G bum ✝ fiet. Non prolongabitur amplius:
ſʒ diebus veſtris domus exaſperans loq̃r
verbum: ⁊ faciam illud dicit dominus de-
us. Et factus eſt ſermo dñi ad me dicens.
Fili hoīs: ecce domus iſrael dicētiū. Viſio
quā hic videt in dies multos: ⁊ in tp̄a lon
ga iſte prophetat. Propterea dic ad eos. Hec
dicit dñs deus. Non ꝓlongabit̃ vltra oīs
ſermo meus. Verbum quod locutus fue
ro complebitur: dicit dñs deus.

¶ Capituli Summarium. ¶ Sermo dei
contra Pſeudo prophetas decipientes po-
pulum domini. Cap. xiij.

A ET factus eſt ſermo domini ad me di
cens. Fili hominis: vaticinare ad pro
phetas iſrael qui prophetant: ⁊ dices pro-
phetantibus de corde ſuo. Audite verbum
domini: hec dicit dñs deus. Ve prophetis i-
ſipientibus qui ſequuntur ſpiritū ſuū
⁊ nihil vident. Quaſi vulpes in ✝ deſerto
prophete tui iſrael ✝ erant. // Non aſcendi-
tis ex aduerſo: neqʒ oppoſuiſtis murū ꝓ
domo iſrl̃: vt ſtaretis in ꝑlio in die domi-
ni. Vidēt vana ⁊ diuināt mēdaciū dicen-
tes: ait dñs cū dñs nō miſerit eos: ⁊ ꝑſeue
rauerūt ꝯfirmare ſermonē. Nunqd nō vi
ſiones caſſaʒ vidiſtis: ⁊ diuinationē mēda
cē locuti eſtis? Et dicitis ait dñs: cum ego
nō ſiʒ locut⁹. Propterea hec dicit dñs de⁹.
Q2 locuti eſtis vana ⁊ vidiſtis mēdaciuʒ:
ideo ecce ego ad vos: ait dñs de⁹: ⁊ erit ma-
nus mea ſuper prophetas q vident vana et
diuināt mēdacium. Jn ✝ ꝯſilio ppl̄i mei
B non erunt: in ſcriptura domus iſrael nō
ſcribent̃: nec i terra iſrl̃ ingredient̃: ⁊ ſcietis
q2 ego dñs deus. Eo ꝙ deceperint populuʒ
meū dicētes: pax: pax: ⁊ non eſt pax: ⁊ ipſe
edificabat parietē: illi aūt liniebant eū lu-
to abſqʒ paleis. Dic ad eos q liniūt abſqʒ tē
peratura: ꝙ caſur⁹ ſit. Erit eni imber inun
dans: ⁊ dabo lapides ꝑgrandes ⁊ deſup ir-
ruētes: ⁊ ventum procelle diſſipanteʒ. Si-
qdem. Ecce cecidit paries. Nunqd nō dicet̃
vobis vbi eſt litura quā liniſtis? Propte-
rea hec dicit dñs de⁹. Et erūpere faciaʒ ſpm̄
tēpeſtatum in idignatiōe mea: ⁊ imber in-
undās i furore meo erit: ⁊ lapides grādes
in terra i ꝯſumptionē. Et deſtruā parieteʒ
C quē liniſtis abſqʒ tēperamēto: ⁊ adeq̄bo eū
terre: ⁊ reuelabit̃ fundamētū ei⁹ ⁊ cadet ⁊
conſumet̃ i medio eius: ⁊ ſcietis q2 ego ſū
dñs. Et complebo indignationē meam in
pariete ⁊ i hiis q liniūt euʒ abſqʒ tēperamē
to: dicāqʒ vobis. Non eſt paries: ⁊ nō ſunt
q liniunt eum. Prophete iſrael q prophe-
tant ad hierlm ⁊ vidēt ei viſionē pacis: et
nō eſt pax: ait dñs deus. Et tu fili hoīs po-
ne faciē tuā cōtra ✝ filias ppl̄i tui ✝ que ꝓ-
phetāt de corde ſuo: ⁊ vaticinare ſup ✝ eas ⁊
dic. Hec dicit dñs deus. Ve que conſuunt
puluillos ſub oī cubito manus: ⁊ faciunt
ceruicalia ſub capite vniuerſe etatis ad ca-
piendas aīas. Et cū caperent aīas ppl̄i mei:
viuificabāt aīas eoꝝ. Et violabāt me ad po-
pulū meū ꝓp pugillū hordei ⁊ ✝ fragmen
panis //: vt interficerēt aīas que nō moriū
tur: ⁊ viuificarent aīas que nō viuūt: mē-
tiētes pp̄lo meo credēti mēdacijs. ✝ Pro
D pter hoc dicit dñs deus. Ecce ego ad puluil
los veſtros q̄bus vos capitis animas volan-
tes: ⁊ dirumpam eos de brachijs veſtris: et

al's ✝ ocu lis
al's ✝ terras
al'. nō hʒ ✝ in
al's ✝ ſoli citudine
2. pe. 3. f.
al' ✝ Sed
al's ✝ et
al' deſer tis
al's hʒ ✝ erant
al'. nō hʒ ✝ erant
// di. 43. ca. j.
j. q. 7. ſal uatoꝛ
7. q. j. c. ſci ſcitaris
al's ✝ con cilio
// diſ. 46. cap. 2.
al' ✝ filias
al's ✝ qui
al's ✝ eas
al' ✝ frag mentuʒ.
// xi. q. 3. c. pleriqʒ
al' ✝ ppē

dimittam animas quas vos capitis aias
ad volandum. Et dirumpam ceruicalia ve
ſtra: et liberabo populum meum de manu
veſtra: neq; erunt vltra in manibus vr̃is
ad predandum. Et ſcietis quia ego domi
nus. Pro eo q͂ merere feciſtis cor iuſti mē
daciter quem ego non contriſtaui: et con
fortaſtis manus impij vt non reuerteret
a via ſua mala et viueret: ꝓpterea vana nō
videbitis et diuinationes non diuinabi
tis amplius: et eruam populum meum de
manu veſtra. Et ſcietis q2 ego dominus.
¶ Ca. Sū. ¶ Propter hominū immūdi
cias nō predicat eis et nec a prophetis nec
a plagis liberantur. Cap. xiiij.
A ET venerunt ad me viri ſeniorum iſ
rael: et ſederunt coram me. Et factus
eſt ſermo domini ad me dicens. Fili ho
minis viri iſti poſuerunt immundicias
ſuas in cordibus ſuis: et ſcandalum ini
quitatis ſue ſtatuerunt contra faciem ſu
am. Nunqd interrogatus reſpondebo eis?
Propter hoc loquere eis: et dices ad eos.
B hec dicit dominus deus. Homo homo de
domo iſrael qui poſuerunt immundicias
ſuas in corde ſuo: et ſcandalum iniquita
tis ſue ſtatuerit contra faciem ſuam: et ve
nerit ad prophetam interrogans per eum
me: ego dominus reſpondebo ei in multi
tudine immundiciarum ſuarum vt ca
piatur domus iſrael in corde ſuo quo re
ceſſerunt a me in cūctis idolis ſuis. Pro
pterea dic ad domum iſrael. Hec dicit do
minus deus. Conuertimini et recedite ab
idolis veſtris: et ab vniuerſis contamina
tionibus veſtris auertite facies veſtras. Qr
homo homo de domo iſrael: et de proſelitis
C quicunq; aduena fuerit i iſrael: ſi alienat9
fuerit a me et poſuerit idola ſua i corde ſuo
et ſcandalum iniqtatis ſue ſtatuerit contra
faciem ſuā: et venerit ad prophetā vt inter
roget per eum me: ego dominus reſpōde
bo ei per me: et ponam faciem meam ſuper
hoiem illum: et faciam eum i exemplum et
in prouerbiū: et diſperdā eū de medio po
puli mei. Et ſcietis q2 ego dominus. Et p
al's + decipiam pheta cum errauerit et locutus fuerit ver
bum: ego dn̄s + decepi prophetam illum.
al's + portabit Et extēdam manū meā ſuper illum: et de
lebo eum de medio ppli mei iſrl: et + por
tabunt iniqtatem ſuam. Juxta iniqtatem
D interrogantis: ſic iniqtas prophete erit: vt

nō erret vltra domus iſrl a me: neq; pol
luat i vniuerſis pͤuaricationibus ſuis: ſz
+ ſit mihi i pplm et ego ſim + eis in deū: Ro. 14.
ait dominus exercituum. Et factus eſt ſer Gal. 6.
mo dn̄i ad me dicens. Fili hoīs terra cum 23. q. 4.
peccauerit mihi vt preuaricetur preuari c. forte
cans: extēdam manum meam ſup eam et 13. q. 2. c. ſ
conteram + virgā panis eius: et immittā i pſenti
eam famē et interficiam de ea hoiem et iumē al's + ſint
tum. Et ſi fuerint tres viri iſti in medio al's + ei
ei9 noe daniel et iob: ipſi iuſtitia ſua libera ſup. 4. D.
bunt animas ſuas: ait dn̄s exercituum. Qz et 6. 5. D.
et ſi beſtias peſſimas induxero ſup terram al's + fir
vt vaſtēt eam: et fuerit i via eo q͂ non ſit p mamen
trāſiēs ꝓpter beſtias: tres viri iſti + ſi fue tum
rint in ea: viuo ego dicit dominus de9: q2 E
nec filios nec filias liberabunt: ſed ipſi ſoli al's + qui
liberabuntur: terra autem deſolabitur. Uel
ſi gladium induxero ſuper terram illā:
et dixero gladio: tranſi per terram: et + in F
terficero de ea hominem et iumentum: et
tres viri iſti fuerint in medio eius: viuo al's + inter
ego dicit dominus deus: non liberabunt fi ficito.
lios nec filias ſed ipſi ſoli liberabuntur. Si
autem et peſtilentiam immiſero ſuper ter
ram illam: et effudero indignationē me
am ſuper eam in ſanguine: vt auferam ex
ea hoiem et iumentū: et noe daniel et Job
fuerint + i medio ei9: viuo ego dicit domi
nus deus q2 filiū et filiam non liberabūt: al's + in ea
ſz ipſi iuſtitia ſua liberabūt aias ſuas. Quo
niam hec dicit dominus: q͂ et ſi q̄ttuor iu
dicia mea peſſima gladium et famem et be G
ſtias malas et peſtilētiā immiſero i hierl'z vt
interficiam de ea hoiem et pecus: tamen re
linquet in ea ſaluatio educentium filios et
filias. Ecce ipſi egredient ad vos et videbi
tis viam eoꝝ: et adinuentiones eoꝝ: et cō
ſolabimini ſup malo: qđ iduxi in hieruſa
lem in oībus que importaui ſuper eam: et
conſolabunt + vos cū videritis viam eoꝝ
et adinuentiones eoꝝ: et cognoſcetis q͂ al's + ſup
non fruſtra fecerim omnia que feci in ea:
ait dominus deus.
¶ Ca. Sū. ¶ Sermo domini contra hie
ruſalem vitem infructuoſam. Cap. xv.
ET factus eſt ſermo domini ad me di
cens. Fili hominis quid fiet de ligno A
vitis ex omnibus lignis nemorum que
ſunt inter ligna ſiluarum? Nunquid tol
letur de ea lignum vt fiat opus: aut fabri
cabit de ea paxillus vt dependeat in eo qđ

tũ q̃ vas? Ecce igni datũ eſt in eſcã:vtrã-
q̃ partẽ eius cõſumpſit ignis:⁊ medietas
ei⁹ redacta eſt in fauillas. Nũqd vtile erit
als + Et. ad opus. + Etiã cũ eſſet integrũ nõ erat
B aptũ ad opus:q̃ḃtomagis cũ illud ignis de
uorauerit ⁊ cõbuſſerit:nihil ex eo fiet op
ris. Propterea hec dicit dñs de⁹. Quomo
do lignum vitis inter ligna ſiluaꝝ quod
dedi igni ad deuorãdũ:ſic tradã habitato-
res hierũ:⁊ ponam faciẽ meam in eos.
De igne egredient:⁊ ignis cõſumet eos. Et
ſcietis q̃ ego dominus cũ poſuero faciẽ
meam in eos:⁊ dedero terram inuiam et
deſolatam:eo q̃ preuaricatores extiterint:
dicit dominus deus.

¶ Capituli Sũmariũ. ¶ Cathalogus im
mundiciaruꝫ ⁊ iniq̃tatũ hieruſalẽ ⁊ cor-
reptio qua reuocat ad ſalutẽ ſcribitur:iu-
ſtificat dominus ſodomã ⁊ ſamariam cõ-
paratione hieruſalem. Cap.xvj.

ET factus eſt ſermo domini ad me di
A cens. Fili hominis:notas fac hieru
ſalem abominationes ſuas:⁊ dices. Hec di
als + ca- cit dominus deus hieruſalem. Radix tua
nanea ⁊ generatio tua de terra + chanaan pater
ꝯ pe.di.2. tuus Amorreus:⁊ mater tua Cethea. Et
c.ſi enim quando nata es in die ortus tui nõ eſt
in glo. preciſus vmbilicus tuus:⁊ aqua non es
infra eo. lota in ſalutem:nec ſale ſalita nec inuolu
als + tu⁹ ta pannis. Non pepercit ſuper te oculus +
al. + me⁹ vt + faceret tibi vnũ de his miſertus tui:
als + face ſed proiecta es ſuper faciem terre in abie-
rem ctione anime tue:in die qua nata es. Trã-
ſiens autem per te:vidi te conculcari i ſan
guine tuo. Et dixi tibi cũ eſſes in ſangui-
ne tuo. Viue. Dixi inquã tibi in ſanguine
tuo. Viue:multiplicatã quaſi germẽ agri
dedi te:⁊ multiplicata es:⁊ grãdis effecta:⁊
ingreſſa es ⁊ peruenisti ad mundũ mulie-
brẽ. Vbera tua intumuerũt:⁊ pilus tuus
germinauit:⁊ eras nuda ⁊ cõfuſione plena:
⁊ trãſiui p te ⁊ vidi te:⁊ ecce tp̃s tuũ: tp̃s
B amantiũ. Et expandi amictũ meũ ſuper te:
⁊ operui ignominiã tuã. Et iuraui tibi et
ingreſſus ſum pactũ tecum:ait dñs deus.
als + mũ Et facta es mihi:⁊ laui te aq̃ ⁊ + emũdaui
daui ſanguinẽ tuũ ex te. Et vnxi te oleo ⁊ veſti
ui te diſcolorib⁹:⁊ calciaui te hyacinto. Et
cinxi te byſſo:⁊ indui te ſubtilib⁹:⁊ ornaui
te ornamẽto. Et dedi armillas i manib⁹ tu
is:⁊ torquẽ circa collũ tuum:⁊ dedi in au
rẽ ſup os tuum:⁊ circulos naribus tuis et
coronã decoris in capite tuo. Et ornata es
auro ⁊ argẽto:⁊ veſtita es byſſo ⁊ polimi-
to ⁊ + multis colorib⁹. Similã ⁊ mel et al. + mul-
oleũ comediſti:⁊ decora facta es vehemen ticolori-
ter nimis. Et pfeciſti in regnũ:⁊ egreſſũ bus
eſt nomẽ tuũ in gẽtes pp ſpẽ tuã:q: p-
fecta eras in decore meo quẽ poſueraꝫ ſup
te:dicit dñs de⁹. Et habẽs fiducia in pul-
chritudine tua fornicata es in noie tuo:
⁊ expoſuiſti fornicationẽ tuã omni tran-
ſeũti:vt eius fieres. Et ſumens de veſtimẽtis
meis feciſti tibi excelſa hincinde cõſuta: et
fornicata es ſup eis:ſicut nõ eſt factũ:neq̃
futurũ eſt. Et tuliſti vaſa decoris tui de au
ro meo ⁊ + argẽto meo que dedi tibi:⁊ fe al. + atq̃
ciſti tibi imagines maſculinas ⁊ fornica- C
ta es in eis:⁊ ſũpſiſti veſtimẽta + tua mul al. + mea
ticoloria:⁊ + operuiſti illas. Et oleũ meũ ⁊ al. + veſti
thimiama meũ poſuiſti corã eis:⁊ panẽ ta es eis
meũ quẽ dedi tibi ſimilã ⁊ oleũ ⁊ mel q-
bus enutriui te poſuiſti + in cõſpectu eoꝝ
in odorẽ ſuauitatis. Et factum eſt:ait dñs als + co-
de⁹:⁊ tuliſti filios tuos ⁊ filias tuas q̃s ge- rã eis
neraſti mihi:⁊ immolaſti eis ad deuorãdũ.
Nũqd parua eſt fornicatio tua. Immola-
ſti filios meos:⁊ dediſti illos cõſecrans eis.
Et poſt oẽs abominatiões tuas ⁊ fornica
tiones:non es recordata dieꝝ adoleſcẽtie
tue:qñ eras nuda ⁊ cõfuſione plena:cõcul-
cata in ſanguine tuo. Et accidit poſt oẽm
maliciã tuã:ve ve tibi:ait dñs de⁹. Et edifi
caſti tibi lupanar ⁊ feciſti tibi pſtibulũ in
cunctis plateis. Ad oẽ caput vie edificaſti
ſignũ pſtitutionis tue:⁊ abominabilẽ fe de cõſe. di.
ciſti decorẽ tuũ. Et diuiſiſti pedes tuos oĩ 5.c. nũq̃
trãſeũti ⁊ multiplicaſti oẽs fornicatiões in fi.
tuas. Et fornicata es cũ filiis egypti vici- D
nis tuis magnaꝝ carniũ:⁊ multiplicaſti
fornicationẽ tuã ad irritãdũ me. Ecce ego
+ extendã manũ meã ſup te:⁊ auferaꝫ + al. + exte
iuſtificationẽ tuã. Et dabo te in + animas di
odientiũ te filiaꝝ paleſtinaꝝ:q̃ erubeſcũt in al. + ius
via tua ſcelerata. Et fornicata es in filiis aſ tuum
ſyrioꝝ:eo q̃ necdũ fueris expleta. Et poſt- als + ani
q̃ꝫ fornicata es nec ſic es + ſatiata:⁊ mul- mis
tiplicaſti fornicationẽ tuã in terra chana als + ſe-
an cũ chaldeis:⁊ nec ſic ſatiata es. In quo data
mũdabo cor tuũ:ait dñs de⁹:cũ facias oĩa
hec opa mulieris meretricis ⁊ procacis:
q̃ fabricaſti lupanar tuũ in capite oĩs vie al. + mu
⁊ excelſum tuũ feciſti in omni platea. nec lieres fa
facta es quaſi + meretrix faſtidio augens ſtidioſa

zelū: ſʒ q̄ſi mulier adultera que ſup virū
ſuū inducit alienos. Oib⁹ meretricib⁹ dan
tur mercedes: tu aūt dediſti mercedes cū
ctis amatorib⁹ tuis ⁊ dona donabas eis:
vt intrarēt ad te vndiq; ad fornicādū te
cū. Factūq; eſt in te ꝯ ꝯſuetudinē mulie
rū in fornicatiōib⁹ tuis: ⁊ poſt te non erit
fornicatio. In eo.n. ꝙ dediſti mercedes: et
mercedes nō accepiſti: factū eſt in te ꝯriū.
Propterea meretrix audi verbū dñi. Hec
dicit dñs de⁹. Qꝛ effuſū eſt es tuū: ⁊ reue
lata eſt ignominia tua in fornicationib⁹
tuis ſup amatores tuos: ⁊ ſup idola abo
minationū tuaꝝ in ſanguie filioꝝ tuorū
quos dediſti eis: ecce ego ꝯgregabo omnes
amatores tuos qb⁹ cōmixta es ⁊ oēs quos
E dilexiſti cū vniuerſis quos oderas. Et cō
gregabo eos ſup te vndiq; ⁊ nudabo igno
miniā tuā corā eis: ⁊ videbūt oēs turpi
tudinē tuā: ⁊ iudicabo te iudicijs adulte
rarū ⁊ effundētiū ſanguinē. Et dabo te in
ſanguinē furoris ⁊ zeli: ⁊ dabo te in ma
nus eoꝝ. Et deſtruēt lupanar tuū: ⁊ demo
liēnt proſtibulū tuū. Et denudabūt te ve
ſtimētis tuis: ⁊ auferēt vaſa decoris tui: ⁊
derelinquēt te nudā plenāq; ignominia:
4.re.25. ⁊ adducēt ſup te multitudinē. Et lapida
.b. būt te lapidib⁹: ⁊ trucidabunt te gladijs
ſuis. Et cōburēt domos tuas igni: ⁊ faciēt
in te iudicia in oculis mulierū plurima
rū. Et deſines fornicari: ⁊ mercedes vltra
nō dabis. Et requieſcet indignatio mea i te:
⁊ auferet zelus me⁹ a te ⁊ qeſcā nec iraſcar
āpli⁹: eo ꝙ nō fueris recordata dieꝝ ado
leſcētie tue: ⁊ puocaſti me i oib⁹ hijs. Qua
propter ⁊ ego vias tuas i capite tuo dedi:
ait dñs de⁹: ⁊ nō feci iuxta ſcelera tua i oi
bus abominatiōib⁹ tuis. Ecce oīs q dicit
vulgo puerbiū: i te aſſumet illō dicēs. Si
cut mr̄: ita ⁊ filia ei⁹. Filia mr̄is tue es tu
q̄ piecit viꝝ ſuū: ⁊ filios ſuos ⁊ ſoror ſoroꝝ
F tuaꝝ: que piecerūt viros ſuos ⁊ filios ſuos.
ſup eo. Mater veſtra cethea: ⁊ pr̄ veſter amorre⁹.
Et ſoror tua maior ſamaria: ipſa ⁊ filie ei⁹
que habitāt ad ſiniſtram tuā. Soror aūt
tua minor te: q̄ habitat a dextris tuis ſo
doma ⁊ filie ei⁹. Sʒ nec in vijs earū ābu
al's ✝ puſillum. laſti: neq; ſm̄ ſcelera earuʒ feciſti. ✝ Pau
xillū minus pene ſceleratiora feciſti illis: i
oībus vijs tuis. Uiuo ego dicit dñs de⁹:
qꝛ nō fecit ſodoma ſoror tua ipa ⁊ filie ei⁹
ſicut feciſti tu ⁊ filie tue. Ecce hec fuit iniq
tas ſodome ſororis tue: ſupbia ſaturitas
panis ⁊ abūdantia ⁊ ociū ipſius ⁊ filiarū
eius: ⁊ manū egeno ⁊ pauperi nō porrige
bant: ⁊ eleuate ſunt ⁊ fecerūt abominatio
nes corā me: ⁊ abſtuli eas ſicut vidiſti. Et Ge.19.f.
ſamaria dimidiū pctōrum tuoꝝ nō pecca
uit: ſed viciſti ✝ eas ſcelerib⁹ tuis: ⁊ iuſtifi al's ✝
caſti ſorores tuas in oib⁹ abominationi eā. j.q.j.
bus tuis q̄s opata es. Ergo ⁊ tu porta cō c.nōne.
fuſionē tuā: q̄ viciſti ſorores tuas peccatis
tuis ſceleratius agēs ab eis. Iuſtificate ſūt diſ.50.c.
eniʒ a te. Ergo ⁊ tu ꝯfundere ⁊ porta igno dño.
miniā tuaʒ: q̄ iuſtificaſti ſorores tuas. Et
ꝯuertā reſtituēs eas ✝ cōuerſiōe ſodomo al's ✝ cō
rū cū filiab⁹ ſuis: ⁊ cōuerſione ſamarie ⁊ uerſiōi
✝ filiarū eius. Et cōuertā reuerſionē tuā al's ✝ re
in medio eaꝝ: vt portes ignominiā tuā: uerſiōe.
⁊ cōfundaris in oib⁹ que feciſti conſolās al's ✝ fi
eos. Et ſoror tua ſodoma ⁊ filie eius reuer liorum.
tenē ad antiqtatē ſuā: ⁊ ſamaria ⁊ filie ei⁹ di.50.ca.
reuertentur ad antiquitatē ſuam: ⁊ tu ⁊ dño.
filie tue reuertemini ad antiquitatē ve G
ſtram. Non fuit autem ſodoma ſoror tua
audita in ore tuo in die ſuperbie tue: an
quā reuelaretur malicia tua ſicut hoc tēpore
in opprobriū filiarū ſyrie ⁊ cūctarum in
circuitu tuo filiaꝝ paleſtinarū que ambi
unt te p gyrū. Scelus tuū ⁊ ignominiaʒ
tuā tu portaſti: ait dñs deus. Qꝛ hec dicit
dñs deus. Et faciā tibi ſicut deſpexiſti iura
mentum vt irritū faceres pactū: ⁊ recor
dabor ego pacti mei tecum in dieb⁹ ado
leſcētie tue: ⁊ ſuſcitabo tibi pactū ſempiter
nū. Et recordaberis viarū tuarū: ⁊ cōfun
deris cuʒ receperis ſorores tuas te maio
res cū minorib⁹ tuis Et dabo eas tibi in
filias: ſʒ nō ex pacto tuo: ⁊ ſuſcitabo ego pa
ctū meū tecū. Et ſcies qꝛ ego dñs vt recor
deris ⁊ confundaris ⁊ nō ſit tibi vltra ape
rire os pre ꝯfuſiōe tua: cū placatus tibi fue
ro in oibus que feciſti: ait dñs deus.

¶ Ca. Sū. ¶ Joachim in babylone captī
uo ſedechia ⁊ hieruſalem datur in manī
bus nabuchdonoſor: ⁊ ꝯplexia d̄ chriſto
ponitur. Cap. xvij.

ET factū eſt ſermo domini ad me di A
cens. Fili hominis: propone enig
ma: ⁊ narra parabolam ad domum iſrael
⁊ dices. Hec dicit dominus deus. Aquila
grandis magnarum alarum longo mē
broꝝ ductu plena plumis ⁊ varietate ve
nit ad libanum: ⁊ tulit medullam cedri.

Summitatem frondiū eius auulſit ⁊ trā-
al's + ne gociatio nis ſportauit eā in terrā chanaan: i vrbē +ne-
gociatorum poſuit illā. Et tulit de ſemine
terre ⁊ poſuit illud ī terra ꝓ ſemine: vt fir
B maret radicē ſup aquas multas. In ſuꝑfi
cie poſuit illud. Cūq; germinaſſet creuit
in vineā latiorē: humili ſtatura: reſpiciē-
tib⁹ ramis eius ad eā ⁊ radices ei⁹ ſub il
la erāt. Facta eſt ergo vinea ⁊ fructificauit
in palmites ⁊ emiſit ꝓpagines. Et facta ē
aqla altera grādis: magnis alis: multiſq;
plumis. Et ecce vinea iſta qſi mittēs radi
ces ſuas ad eā palmites ſuos extēdit ad il-
lā vt irrigaret eā de areolis germinis ſui.
In terra bona ſup aq̄s multas plātata ē: vt
faciat frondes ⁊ portet fructū: vt ſit in vi-
neā grādē. Dic. hec dicit dñs de⁹. Ergo ne
C ꝓſperabit? Nōne radices ei⁹ euellet: ⁊ +
Al's+ fructum ei⁹ extin guet. fruct⁹ eius diſtringet ⁊ ſiccabit oēs palmi
tes germinis eius ⁊ areſcet: ⁊ nō ī in bra
chio grādi neq; in populo multo vt euel
leret eā radicitus? Ecce plātata ē. Ergo ne
ꝓſpabit? Nōne cū tetigerit eā vent⁹ vrēs
ſiccabit: ⁊ i areis germinis ſui areſcet? Et
factū eſt verbū dñi ad me dicēs. Dic ad do
mū exaſpantē. Neſcitis qd iſta ſignificēt?
Dic. Ecce +veniet rex babylōis in hieruſ:
Al's+ venit. ⁊ aſſumet reges ⁊ pncipes eius ⁊ adducet
eos ad ſemetipſū in babylonē: ⁊ tollet de
D ſemine regni: ferietq; cū eo fedus ⁊ ab eo
accipiet iuſiurādū. Sz ⁊ fortes terre tollet
vt ſit regnū humile ⁊ nō eleuet: ſz cuſto-
diat pactū eius: ⁊ ſeruet illud. Qui rece-
dēs ab eo miſit nūcios ad egyptū: vt da-
ret ſibi equos ⁊ ppl'm multū. Nūqd ꝓſpa
bit vel ꝯſequet ſalutē q fecit hec? Et q diſ-
ſoluit pactū nūqd effugiet? Uiuo ego di
E cit domin⁹: deus: qm̄ in loco regis q ꝯſti
tuit eū regē: cui⁹ fecit irritū iuramētū ⁊
ſoluit pactū qd̄ hēbat cū eo in medio ba-
bylōis morief. Et nō in exercitu grādi ne
q; in pplo multo faciet ꝯ eū pharao pre-
liū in iactu aggeris: ⁊ in extructiōe vallo
rū: vt interficiat aīas multas. Spreuerat
enim iuramētū vt ſolueret fedus: ⁊ ecce
dedit manū ſuā. Et cū oīa hec fecerit nō ef
fugiet. Propterea hec dicit dñs de⁹. Uiuo
qm̄ iuramētū qd̄ ſpreuit ⁊ fedus qd̄ ꝑua
F ricatus eſt ponā in caput eius. Et expādā
al's+ pre uaricat⁹ eſt in. ſup eū rhete meū: ⁊ cōprehēdet in ſagena
mea: ⁊ adducā eū in babylonē ⁊ iudicabo
eū ibi ī preuaricatione qua +deſpexit me ⁊

oēs profugi ei⁹ cū vniuerſo agmine ſuo
gladio cadent. Reſidui aūt in oēs ventus
diſpgētur: ⁊ ſcietis: q: ego dñs locut⁹ ſū.
Hec dicit dñs de⁹. Et ſumā ego de medul- G
la cedri ſublimis ⁊ ponā de+ vertice ramo- al's+ ger mine
rū ei⁹ teneꝝ: + diſpgā ⁊ plātabo ſup mō- al's+ di ſtinguā
tē excelſū ⁊ eminentē. In monte ſublimi al's+ di ſtrigam.
iſrl plātabo +illū: ⁊ erūpet in germē ⁊ fa- al's+ illā
ciet fructū: ⁊ erit i cedrū magnā. Et habi- al's+ eo.
tabūt ſub +ea oēs volucres: ⁊ vniuerſū
volatile ſub vmbra frōdiū ei⁹ nidificabit.
Et ſciēt oīa ligna regiōis: q: ego dñs hū
liaui lignū ſublime: ⁊ exaltaui lignū hu-
mile: ⁊ ſiccaui lignū viride ⁊ frondere fe-
ci lignū aridū. Ego dñs locut⁹ ſū ⁊ feci.
¶ Ca. Sū. ¶ De vua acerba: qt nō pr̄ pro
filio nec filius pro patre tenetur in pctis:
ſed vnuſqſq; onus ſuū portabit: ⁊ vbi in
uenief ibi iudicabif: ⁊ reuocantur pecca-
tores ad penitentiam. Cap. xviij.

ET factus eſt ſmo dñi ad me dicēs. A
Quid eſt q inter vos parabolā verti
tis in ꝓuerbiū iſtud in terra iſrael dicē- Hie. 31. c.
tes: patres comederūt vuā acerbā ⁊ den-
tes filioꝝ + obſtupeſcūt? Uiuo ego dicit al's+ ob
dñs de⁹: ſi erit vltra vobis parabola hec i ꝓ ſtupue-
uerbiū in iſrael. Ecce oēs aīe mee ſūt. Ut runt
aīa pr̄is: ita ⁊ aīa filij mea ē //. Aīa que pec- //de cōſe.
cauerit ipa morief. Et vir ſi fuerit iuſtus di. 4. c. q-
⁊ fecerit iudiciū ⁊ iuſtitiā in montib⁹ nō ris. 24. q
comederit: ⁊ oculos ſuos nō leuauerit ad 3. c. ſe ha
idola domus iſrl ⁊ vxorē proximi ſui nō bes
violauerit: ⁊ ad mulierē mēſtruatā non //i. q. 4. c.
acceſſerit: ⁊ hominē nō contriſtauerit: pi- io itaq;
gnus debitori reddiderit: p vim nihil ra 24. q. 3. c.
puerit: panē ſuū eſurienti dederit: ⁊ nudū j. c. ſi hēs
operuerit veſtimēto: //ad vſurā nō cōmo- ō ꝯſe. di.
dauerit: ⁊ amplius nō acceperit: ab iniqta 4. c. q-ris
te auerterit manū ſuā: ⁊ iudicium verū B
fecerit inter virū ⁊ virū ⁊ in pceptis meis //14. q. 3.
ambulauerit ⁊ iudicia mea cuſtodierit c. putant
vt faciat veritatē: hic iuſtus eſt. Uita viuet de vſu.
ait dñs deus. Q ſi genuerit filiū latronē ca. conſu
effundētē ſanguinē: ⁊ fecerit vnū de iſtis: luit
⁊ hec quidē omnia nō facientē: ſed in mō C
tibus comedentē ⁊ vxorē ꝓximi ſui pol-
luentē: egenū ⁊ paupēm cōtriſtantem: ra-
pientē rapinas: pignus nō reddentē: ⁊ ad
idola leuantem oculos ſuos: abominatio
nē facientē: ad vſuram dantē: ⁊ amplius ac
cipiētē: nūqd viuet? Nō viuet. Cum vni
uerſa hec deteſtāda fecerit: morte morief.

Sanguis eius in ipſo erit. Qͥ ſi genuerit
filiū q videns oīa peccata pr̄is ſui q̄ fecit: ti-
muerit ⁊ nō fecerit ſiſe eis: ſup mōtes nō
comederit: ⁊ oculos ſuos nō leuauerit ad
idola dom⁹ iſrl̄ ⁊ vxorē ꝓximi ſui nō vio
D lauerit: ⁊ virū nō ꝯtriſtauerit: pign⁹ nō
retiuerit: ⁊ rapina nō rapuerit: panē ſuū
eſurienti dederit: ⁊ nudū operuerit veſtimē-
to a paupis iniuria auerterit manū ſuā:
vſurā ⁊ ſupabūdātiā nō accepit: ⁊ iudicia
mea fecerit: ⁊ i p̄ceptis meis ābulauerit:
hic nō morieť in iniqtate pr̄is ſui: ſʒ vita
viuet. Pr̄ ei⁹ q͛ calūniat⁹ ē: ⁊ viʒ fecit fra-
tri ⁊ malū opat⁹ ē in medio ppl̄i ſui: ecce
E mortu⁹ ē i iniqtate ſua. Et dicitis. Quare
nō portabit fili⁹ iniqtatē pr̄is? Uidelʒ q͛
fili⁹ iudiciū ⁊ iuſtitiā opat⁹ ē: oīa p̄cepta
deu.24.c. mea cuſtodiuit ⁊ fec̄ illa: viuet vita. Aīa q̄
4.re.14. peccauerit: ipſa morieť. // Fili⁹ nō portabit
b. iniqtatē pr̄is: ⁊ pr̄ nō portabit iniqtatē filij
2.pa.25.a Juſtitia iuſti ſup eū erit: ⁊ ipietas ipij erit
//3.q.4.c. ſup eū. // Si āt ipius egerit pniāʒ ab oib⁹
iudei. peccatis ſuis q̄ opat⁹ ē: ⁊ cuſtodierit + oīa
1.q.7.c. p̄cepta mea: ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iuſtitiā: vi-
ꝯuenie- ta viuet ⁊ nō morieť. Oīuʒ iniqtatū eius
tibus de q̄s opatus ē nō recordabor. Jn iuſtitia ſua
pe.diſ.4. quā opat⁹ ē viuet. Nūqd volūtatis mee eſt
c.qd eſt. mors ipij dicit dn̄s de⁹: ⁊ nō vt ꝯuertať a
ois + vni vijs ſuis: ⁊ viuat? // Si aūt auerterit ſe iu
uerſa. ſtus a iuſtitia ſua: ⁊ fecerit iniqtatē ſʒ oēs
// De pe. abominatiōes q̄s opari ſolet ipius: nūqd
di.4.c.i- viuet? Oēs iuſtitie ei⁹ q̄s fecerat nō recor
termitte dabūtur. Jn p̄uaricatiōe q̄ p̄uaricat⁹ ē: ⁊ i
tes.diſti. pctō ſuo qd̄ peccauit: in ipſis morieť. Et di
50.c.pon xiſtis. Nō ē equa via dn̄i. Audite ergo do-
deret. m⁹ iſrl̄. Nūqd via mea nō ē eq̄: ⁊ nō ma-
// De pe. gis vie vr̄e praue ſūt? Cuʒ.n. auerterit ſe
diſti.4.c. iuſt⁹ a iuſtitia ſua: ⁊ fecerit iniqtatē: mo-
hāc ſocie rieť i + eis. Jn iniuſtitia quā opat⁹ ē mo
tatē ⁊.c.ſi rieť: Et cū auerterit ſe ipius ab + ipietate
auerte- ſua quā opat⁹ ē: ⁊ fecerit iudiciū ⁊ iuſtitiā
rit. ipſe aīam ſuā viuificabit. Conſiderās.n. ⁊
F auertēs ſe ab oib⁹ iniqtatib⁹ ſuis q̄s opa
iſra eo. ⁊ tus eſt: vita viuet ⁊ nō morieť. Et dicūt fi
infra.3.d lij iſrl̄. Nō ē equa via dn̄i. Nunqd vie mee
ais + ea nō ſūt eq̄ domus iſrael: ⁊ nō magis vie ve
ais + ini ſtre praue? Jdcirco vnūquēq͛ iuxta vias
qtate. ſuas iudicabo dom⁹ iſrl̄: ait dn̄s de⁹. Con-
G uertimini ⁊ agite pniāʒ ab oib⁹ iniqtati-
ſup eo. bus vr̄is: ⁊ nō erit vobis i ruinā iniqtas.
Proijcite a vobis oēs iniqtates vr̄as in q
b⁹ p̄uaricati eſtis: ⁊ facite vobis cor nouū
⁊ ſpūm nouuʒ. Et quare moriemini do-
mus iſrael. // Qͥ nolo mortem morientis ais q̄dam
dicit dn̄s deus + reuertimini ⁊ viuite. dit + lecti
¶ Ca. Sū. ¶ De ioachim ⁊ iechonia: de fi- vt ꝯuer-
lio ioachim captiuitatis: de reliquijs iu- tať ⁊ vi-
de: ꝙ nō habuerūt regem. Cap. xix. uat nō ē
Et tu + fili hoīs aſſume plāctū ſup de textu.
p̄ncipes iſrl̄: ⁊ dices. Quare mr̄ tua iſra.33.c.
leena iter leones cubauit. Jn medio leū- A
culoruʒ enutriuit catulos ſuos. Et eduxit
vnū de leūculis ſuis: leo fact⁹ eſt ⁊ didicit ais non
cape predā + hoīemq͛ comedere. Et audie hʒ + fili
rūt de eo gētes ⁊ nō abſq͛ vulnerib⁹ ſuis hoīs.
ceperūt eū: ⁊ adduxerūt eū in cathenis in //3.q.4.
terrā egypti. Que cū vidiſſʒ qm̄ infirmata ē c.hi q.23
⁊ pͥijt expectatio ei⁹ tulit vnū de leūculis q.8.c.i.iſ
ſuis: leonē ꝯſtituit eū. Qui incedebat iter a qb⁹.26
leones. Et fact⁹ eſt leo ⁊ didicit p̄daʒ cape q.6.c.aū
⁊ hoīs deuorare didic̄ viduas facere ⁊ ciui p multis
tates eaꝝ in deſertū adducere: ⁊ deſolata ē ⁊ pe.d pe.
terra ⁊ plenitudo eius a voce rugitus il- di.3.c.ad
lius. Et cōuenerūt aduerſus eū gētes vn huc in-
dique de ꝓuincijs: ⁊ expāderūt ſup eū rhe- ſtant.
te ſuū. Jn vulnerib⁹ eaꝝ captus ē ⁊ miſe 33.q.2.c.
rūt eū in caueā. Jn cathenis adduxerunt admone
eū ad regē babylōis: miſerūtq͛ eū i carce re.de he-
rē ne audireť vox eius vltra mōtes iſrl̄. re.c.ad
Mater tua q̄ſi vinea in ſanguine tuo ſupr abolēdaʒ
aquā plātata ē. Fruct⁹ ei⁹ ⁊ frondes eius de here.c.
creuerūt ex aqs multis: ⁊ facte ſūt ei virge 4.lib.6.
ſolide in ſceptra dn̄antiuʒ: ⁊ exaltata ē ſta- al. + ho-
tura ei⁹ iter frondes. Et vidit altitudinē minēq͛
ſuā i multitudine palmitū ſuoꝝ: ⁊ euul B
ſa eſt in ira in terrāq͛ ꝓiecta: ⁊ vent⁹ vrēs C
ſiccauit fructū ei⁹: marcuerunt ⁊ areſacte
ſūt virge roboris ei⁹. Jgnis comedit eaʒ. D
Et nūc trāſplātata ē in deſertū in terra in
uia ⁊ ſitienti: ⁊ egreſſus ē ignis de virga ra-
moꝝ eius: q fructuʒ eius comedit: ⁊ non
fuit in ea v̄ga fortis: ſceptruʒ dn̄antium.
Planctus eſt: ⁊ erit in planctum.
¶ Ca. Sū. ¶ Dicit dn̄s ꝙ nō r̄ndebit in-
terrogantibus pp pctā ⁊ exprobrat eis ſce
lera ſua ⁊ blaſphemias: de reprobatione le
gis ⁊ ſacrificiorum: de reditu captiuoruʒ
in terram ſuam. Cap. xx.
Et factuʒ eſt in anno ſeptimo: i qnto
in decima mēſis: venerūt viri de ſe- A
niorib⁹ iſrael vt interrogarēt dn̄ʒ ⁊ ſede-
rūt coraʒ me. Et factus eſt ſermo domini
ad me dicens. Fili hoīs: loquere ſenior-
bus iſrl̄: ⁊ dices ad eos. Hec dicit domin⁹

deus.+ Nũqd ad interrogãdũ me vos ve-
Als+ niſtis? Uiuo ego q2 nõ rñdebo vobis: ait
uiuum ad dñs deus. Si iudicas eos: ſi iudicas fili ho
minis. Abominatiões patrũ eorũ oſtẽde
eis: ⁊ dices ad eos. Hec dic dñs deꝰ. In die
qua elegi iſrael ⁊ leuaui manũ meã ꝓ ſtir
pe domus iacob: ⁊ apparui eis ĩ terra egy
pti: ⁊ leuaui manũ meam pro eis: dicẽs:
ego dominus deus veſter in die illa leua-
ui manum meam ꝓ eis vt educereꝫ eos
de terra egypti in terrã quã ꝓuideraꝫ eis
fluentem lacte ⁊ melle: que eſt egregia in-
ter oẽs terras. Et dixi ad eos. Unuſquiſq3
offenſiões oculorũ ſuorũ abijciat: ⁊ ido-
B lis egypti nolite pollui. Ego dñs deus ve-
ſter. Et irritauerũt me: noluerũtq3 me
audire. Unuſqſq3 abominatiões oculorũ
ſuorũ nõ proiecit: nec idola egypti reliq-
rũt. Et dixi vt effunderẽ indignationem
meã ſup eos ⁊ implerẽ iraꝫ meã in eis in
medio terre egypti. Et feci propter nomẽ
infra eo. meũ: vt non violaretur coram gentibus
in quarũ medio erãt ⁊ inter q̃s apparui
eis: vt educerẽ eos de terra egypti. Eieci er
go eos de terra egypti ⁊ eduxi eos in deſer-
tũ: ⁊ dedi eis precepta mea: ⁊ iudicia mea
oſtẽdi eis: que+ faciẽs hõ+ viuet in eis.
Inſup ⁊ ſabbata mea dedi eis: vt eẽt ſignũ
Als+ inter me ⁊ eos: ⁊ ſciẽt q2 ego dñs ſanctifi-
faciat cans eos. Et irritauerunt me domus iſrl
Alſa+ in deſerto: in preceptis meis nõ ambula-
⁊ viuat uerũt: ⁊ iudicia mea ꝓiecerunt q̃ faciens
exo.20.b homo viuet in eis ⁊ ſabbata mea violaue
⁊.31.c. runt vehementer. Dixi ergo vt effunderẽ
Exo.16.f furorem meum ſuper eos in deſerto: ⁊ cõ
C ſumerẽ eos. Et feci ꝓpter nomen meũ ne
ſup eo. violaret corã gentibus de quibꝰ eieci eos
⁊ infra eo. in cõſpectu eaꝝ. Ego igitur leuaui manũ
meam ſuper eos in deſerto ne inducerem
eos in terram quã dedi eis fluentem lacte
⁊ melle precipuam terrarum omniũ: q2
iudicia mea ꝓiecerũt ⁊ ĩ preceptis meis
nõ ambulauerũt: ⁊ ſabbata mea violaue-
rũt. Poſt idola cor .n. eoꝝ gradiebaẽ. Et
pepercit oculꝰ meus ſup eos vt nõ interfi-
cerẽ eos: nec conſumpſi eos in deſerto. Di-
xi aũt ad filios eorũ in ſolitudine. In pre-
ceptis patrũ veſtrorum nolite incedere:
nec iudicia eorũ cuſtodiatis: nec in ido-
lis eoꝝ polluamini. Ego dñs deus veſter.
In pceptis meis ambulate: ⁊ iudicia mea
cuſtodite: ⁊ facite ea: ⁊ ſabbata mea ſancti-
ficate: vt ſit ſignũ inter me ⁊ vos: ⁊+ ſciatis
q2 ego dñs deꝰ veſter. Et exacerbauerũt me Als+
filij:+ ⁊ in preceptis meis nõ ambulauerũt: ſciatur
⁊ iudicia mea nõ cuſtodierũt vt facerẽt ea Als+
que cum fecerit hõ viuet in eis: ⁊ ſabbata eorum
mea violauerũt. Et cõminatꝰ ſuꝫ vt effun D
derẽ furorẽ meũ ſup eos: ⁊ implerẽ irã
meã in eis in deſerto. Auerti ĩ aũt manuꝫ
meã: ⁊ feci ꝓpter nomẽ meũ vt nõ viola ſ. eodẽ
ret corã gentibus: de qbus eieci eos ĩ ocu
lis eaꝝ. Iterũ leuaui manũ meã+ in eos Als+
in ſolitudine vt diſpgerẽ illos in natiões ſuper
⁊ ventilarẽ in terras: eo ꝙ iudicia mea nõ
feciſſent ⁊ pcepta mea reprobaſſent: ⁊ ſab-
bata mea violaſſent: ⁊ poſt idola patꝝ ſuoꝝ
fuiſſent oculi eoꝝ. Ergo ⁊ ego dedi eis pce
pta nõ bona: ⁊ iudicia in qbꝰ nõ viuent: ⁊
pollui eos ĩ muneribꝰ ſuis cũ offerrẽt oẽ
qḋ aperit vuluã pp delicta ſua: ⁊ ſciẽt q2 ego
dñs. Quãobrẽ loquere ad domũ iſrl: fili
hoĩs: ⁊ dices ad eos. Hec dicit dñs deꝰ. Ad-
huc ⁊ in hoc blaſphemauerũt me pres vrĩ
cũ ſpreuiſſent me ꝯtẽnentes: ⁊ induxiſſeꝫ
eos in terrã ſuper quã leuaui manũ meã
vt darem eis. Uiderũt omnẽ collẽ excelſũ E
⁊ omne lignũ nemoroſum: ⁊ immolaue
rũt ibi victimas ſuas: ⁊ dederũt ibi irrita
tionẽ oblationis ſue: ⁊ poſuerũt ibi odo-
rẽ ſuauitatis ſue: ⁊ libauerunt libationes
ſuas. Et dixi ad eos. Quid ẽ excelſũ ad qḋ
vos ingredimini? Et vocatũ eſt nomẽ eiꝰ
excelſum vſq3 ad hanc diẽ. Propterea dic
ad domũ iſrael. Hec dicit dñs deus. Certe
ĩ via patrũ veſtroꝝ vos polluimini: ⁊ poſt
offendicula eoꝝ vos fornicamini: ⁊ in ob
latiõe donoꝝ veſtrorũ: cũ traducitis filios
vřos per ignẽ: vos polluimini in oĩbꝰ ido
lis veſtris vſq3 hodie: ⁊ ego rñdebo vobis
domus iſrael. Uiuo ego dicit dñs deus: q2
nõ reſpondebo vobis: neq3 cogitatio mẽ-
tis veſtre fiet dicentiũ. Erimus ſicut gen-
tes ⁊ ſicut cognationes terre: vt colamus
ligna ⁊ lapides. Uiuo ego dicit dñs deus F
qm̃ in manu forti ⁊ in brachio extẽto ⁊ ĩ
furore effuſo regnabo ſup vos. Et educam
vos de pplis: ⁊ cõgregabo vos de terris in q
bus diſperſi eſtis. In manu valida ⁊ ĩ bra
chio extẽto ⁊ in furore effuſo regnabo ſup
vos: ⁊+ educam vos in deſertũ populorũ Als+ ad
⁊ iudicabo vobiſcum ibi facie ad faciem. ducam
Sicut iudicio cõtendi aduerſum patres
veſtros in deſerto terre egypti: ſic iudicabo

vos dicit dñs. Et ſubijciã vos ſceptro meo:
⁊ inducã vos in vinculis federis. Et eligã
de vobis trãſgreſſores ⁊ impios: ⁊ de terra
incolat⁹ eorũ educam eos: ⁊ in terrã iſrl'
non ingredientur: ⁊ ſcietis q2 ego dñs: ⁊
vos domus iſrael: hec dicit dominus de⁹.
Singuli poſt idola veſtra ambulate ⁊ ſer
uite eis. Qḋ ſi ⁊ in hoc nõ audieritis me ⁊
nomẽ meũ ſanctũ polueritis vltra i mu
nerib⁹ veſtris ⁊ in idolis veſtris in mõte
ſancto meo in monte excelſo iſrael: ait do
minus deus ibi ſeruiet mihi ois domus
al. ✝ ois iſrl'. ✝ Oẽs inquã in terra in q̃ placebũt
mihi. Et ibi querã p̃mitias veſtras: ⁊ ini
tiũ decimaꝝ veſtrarũ in oĩbus ſanctifica-
tioĩb⁹ vrĩs. In odorẽ ſuauitatis ſuſcipiaꝫ
vos cũ eduxero vos de ppl'is: ⁊ congregaue
ro vos de terris in quas diſp̃ſi eſtis: ⁊ ſan-
ctificabor in vobis in oculis nationuꝫ. Et
B ſcietis q2 ego dñs cũ eduxero vos ad terrã
iſrael: in terra pro qua leuaui manũ meã
vt darem eam patribus veſtris. Et recor-
dabimini ibi viarũ veſtrarũ ⁊ oium ſce-
lerum veſtrorum quibus polluti eſtis in
eis: ⁊ diſplicebitis vobis in ꝯſpectu veſtro
in oĩbus malicijs veſtris quas feciſtis: ⁊
ſcietis q2 ego dñs cum benefecero vobis p
pter nomen meum: ⁊ nõ ſm vias veſtras
malas neq3 ſcḋm ſcelera veſtra peſſima do
mus iſrael: ait dñs deus. Et factus eſt ſer-
mo dñi ad me dicẽs. Fili hominis: pone
faciem tuam cõtra viam auſtri ⁊ ſtilla ad
africum ⁊ propheta ad ſaltum agri meri-
diani: ⁊ dices ſaltui meridiano. Audi ver
bũ dñi. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ſuccẽ
dã in te ignẽ: ⁊ comburã in te oẽ lignuꝫ
viride ⁊ omne lignũ aridũ. Nõ extingue
tur flamma ſucceſſionis: ⁊ cõburet̃ in ea
omnis facies ab auſtro vſq3 ad aquilonem
⁊ videbit vniuerſa caro q2 ego dñs ſuccẽ
di eam ✝ nec extinguetur. Et dixit. A. a. a. — ſup. 4. a.
domine deus. Ipſi dicunt de me. Nũqḋ ✝ — als ✝ ⁊ non
non ✝ per parabolas loquitur iſte?

¶ Ca. Sũ. ¶ Sermo domini: de hieruſa- — als non hꝫ ✝ nõ.
lem prius in ſententia ignis: ſecundo de — al. ✝ pambulans
miſeria gladij duplicati ac triplicati. Ser
mo domini contra filios amon pro gla-
dio euaginato. Cap. xxi.

A ET factus eſt ſermo domini ad me di
cẽs. Fili hominis pone faciẽ tuã ad
hieruſalem: ⁊ ſtilla ad ſanctuaria ⁊ pph
ta cõtra humũ iſrl': ⁊ dices terre iſrl': hec
dicit dñs deus. Ecce ego ad te: ⁊ eijciaꝫ gla
diũ meũ de vagina ſua: ⁊ ✝ occidã in te iu — Als ✝ occidet
ſtũ ⁊ ipiuꝫ. Pro eo aũt q occidi in te iu-
ſtũ ⁊ impiũ: idcirco egredietur gladi⁹ me⁹ B
de vagina ſua ad oẽꝫ carnẽ ab auſtro vſq3
ad aquilonẽ: vt ſciat ois caro q2 ego dñs edu
xi gladiũ meũ de vagina ſua irreuocabilẽ.
Et tu fili hoĩs ingemiſce in ꝯtritiõe lũboꝝ
⁊ in amaritudinib⁹ ingemiſce coraꝫ eis.
Cũq3 dixerint ad te: q̃re tu gemis? dices.
Pro auditu: quia venit ⁊ tabeſcet oẽ cor ⁊
diſſoluet̃ vniuerſe man⁹: ⁊ infirmabitur
ois ſpũs: ⁊ p cũcta genua fluẽt aq̃. Ecce ve
nit: ⁊ fiet ait dñs deus. Et fact⁹ ẽ ſmo dñi
ad me dicẽs. Fili hoĩs: ppheta ⁊ dices. Hec
dic dñs de⁹. Loq̃re. Gladi⁹ gladius exacu
tus ẽ ⁊ limat⁹. Ut cedat victimas exacut⁹
eſt: vt ſplẽdeat limat⁹ ẽ. Qui ✝ moues ſce
ptrũ filij mei ſucciditi oẽ lignuꝫ. Et dedi — Als ✝ mouẽs.
eũ ad leuigãdũ: vt teneat̃ manu. Iſte exa-
cut⁹ ẽ gladi⁹: ⁊ iſte limat⁹ ẽ in manu in- C
terficiẽtis. Clama ⁊ vlula fili hoĩs: q2 hic
fact⁹ ẽ in pplo meo: hic in cũctis ducib⁹
iſrl' q fugerãt ✝ gladio traditi ſũt cũ pplo
meo. Idcirco plaude ſup femur q2 pbat⁹ — Als ✝ gladiuꝫ
eſt: ⁊ hoc cũ ſceptrũ ſubuerterit: ⁊ non erit
dicit dñs de⁹. Tu ergo fili hoĩs ppheta: ⁊
percute ✝ manũ ad manũ ⁊ duplicet̃ gladi⁹
ac triplicet̃ gladius interfectoꝝ. Hic ẽ gla- — Als ✝ manu
dius occiſiõis magne: q obſtupeſcere eos fa
cit ⁊ corde tabeſcere ⁊ multiplicat ruinas.
In oĩb⁹ portis eoꝝ dedi cõturbationẽ gla D
dij acuti ⁊ limati ad fulgẽdum amicti ad
cedẽ. Exacuere vade ad dexterã ſiue ad ſini
ſtrã: quocũq3 faciei tue eſt appetit⁹. Quin
⁊ ego plaudã manu ad manũ: ⁊ implebo
indignationẽ meã. Ego dñs locut⁹ ſum.
Et factus eſt ſermo domini ad me dicẽs.
Et tu fili hominis pone tibi duas vias: vt
veniat gladius regis babylonis. De terra
vna egredient̃ ✝ ambo. Et manu capiet cõ
iecturaꝫ: in capite vie ciuitatis conijciet. — Als ✝ ambo
Uiam ✝ pones vt veniat gladius ad rab-
bath filioꝝ ammon ⁊ ad iudã in hieruſa — Als ✝ ponens.
leꝫ munitiſſimã. Stetit enim rex babylo
nis in biuio in capite duarũ viarũ diui
nationẽ querẽs cõmiſcens ſagittas. In-
terrogauit idola: exta ꝯſuluit. Ad dexterã
eius facta eſt diuinatio ſup hieruſaleꝫ vt E
ponat arietes vt aperiat os i cede: vt eleuet
vocẽ in vlulatu: vt ponat arietes ꝯtra por
tas vt comportet aggerem: vt edificet mu-

Alo + ⁊ diſtantiã: + inter pollutũ ⁊ mundũ non
intellexerũt:⁊ a ſabbatis meis auerterũt
oculos ſuos:⁊ coinqnabar in medio eoꝝ.
Michee 3.d. Sopho. 3.d. Principes eiꝰ in medio illiꝰ quaſi lupi ra
piẽtes predã:ad effundẽdum ſanguinẽ ⁊
ad ꝑdẽdas animas:⁊ auare ſectãdo lucra.
Prophete aũt eiꝰ liniebãt eos abſq; tẽpera
G mẽto videntes vana ⁊ diuinãtes + ei men
Als + eis daciũ dicẽtes: hec dicit dñs deꝰ: cum dñs
nõ ſit locutꝰ. Populi terre calũniabant
calũniã ⁊ rapiebãt violẽter: egenũ ⁊ pau
perẽ affligebãt:⁊ aduenã opprimebãt ca
lumnia abſq; iudicio. Et qſiui de eis virũ
qui interponeret ſepem:⁊ ſtaret oppoſitꝰ
ↄ me pro terra ne diſſiparẽ eã ⁊ nõ inue
ni. Et effudi ſup eos indignationẽ meã:⁊
in igne ire mee cõſumpſi eos. Uiã eoꝝ in
caput eoꝝ reddidi: ait dñs deus.

¶ Capituli Sũmariuz. ¶ Sermo domi
ni contra oollam ⁊ oolibam ſorores me
retrices: de immũdicijs ipſoꝝ: de vltione
dei in illas ꝓ idolis. Cap. xxiij.

A Et factꝰ eſt ſermo dñi ad me dicens.
Fili hoĩs: due mulieres filie matris
vniꝰ fuerũt ⁊ fornicate ſunt in egypto. In
adoleſcẽtia ſua fornicate ſunt. Ibi ſubacta
ſunt vbera eaꝝ:⁊ fracte ſunt mãme puber
tatis eaꝝ. Nomina aũt eaꝝ oolla maior:⁊
ooliba ſoror eiꝰ minor. Et habui eas:⁊ pe
pererũt filios ⁊ filias. Porro eaꝝ nomina
ſamaria oolla ⁊ hieruſalẽ ooliba. Forni
cata eſt igit̃ ſuper me oolla ⁊ inſaniuit in
amatores ſuos in aſſyrios ꝓpinquãtes: ve
ſtitos hyacintho p̃ncipes ⁊ magiſtratꝰ: iuue
nes cupidinis vniuerſos eqtes ⁊ aſcenſo
res equoꝝ:⁊ dedit fornicatiões ſuas ſuper
Als + ⁊ omniũ eos electos filios aſſyrioꝝ vniuerſos: + ⁊ in
omnibꝰ + in quos inſaniuit in imũdicijs
al. nõ hȝ ⁊ in qͦs eoꝝ polluta eſt. Inſup ⁊ fornicatões ſuas
quas habuerat in egypto nõ reliqt. Nam
B ⁊ illi dormierunt cũ ea in adoleſcẽtia ſua:
⁊ illi cõfregerunt vbera pubertatis eius ⁊
effuderunt fornicationem ſuaz ſuper eã.
Propterea tradidi eam in manus ama
torum ſuorũ: in manus filiorũ aſſur: ſu
per quorũ inſaniuit libidine. Ipſi diſco
operuerunt ignominiam eius: filios ⁊ fi
lias eius tulerunt ⁊ ipſaz occiderunt gla
dio. Et facte ſunt famoſe mulieres:⁊ iudi
Alo + eaꝫ cia perpetrauerunt in + ea. Quod cuz vi
diſſet ſoror eius ooliba: pluſq; illa inſani
uit libidine:⁊ fornicationem ſuam ſuper

fornicationem ſororis ſue: ad filios aſſy
riorum prebuit impudenter: ducibus ⁊
magiſtratibus ad ſe venientibus indutis
veſte + varia equitibus qui vectabantur al. + preciosa
equis:⁊ adoleſcentibꝰ forma cunctis egre
gia. Et vidi q polluta eſſet via vna amba
rum:⁊ auxit fornicationes ſuas. Cũq; vi
diſſet viros depictos in pariete: imagines
chaldeorum expreſſas coloribꝰ ⁊ accinctos
baltheis renes:⁊ thyaras tinctas in capiti
bus eorũ formaz ducum omniũ: ſimili
tudinem filiorũ babylonis terreq; chal
deorum in qua orti ſunt: inſaniuit ſuper
eos cõcupiſcentia oculorũ ſuorũ:⁊ miſit C
nuncios ad eos in chaldeam. Cũq; veniſ
ſent ad eam filij babylonis ad cubile mã
marũ polluerunt eam ſtupris ſuis ⁊ pol
luta eſt ab eis:⁊ ſaturata eſt anima eiꝰ ab
illis. Denudauit quoq; fornicationes ſu
as:⁊ diſcooperuit ignominiã ſuam. Et re
ceſſit anima mea ab ea: ſicut receſſerat ani
ma mea a ſorore eiꝰ. Multiplicauit enim
fornicationes ſuas recordans dies adole
ſcentie ſue quibꝰ fornicata eſt in terra egy
pti:⁊ inſaniuit libidine ſuper cubitũ eo
rum quorũ carnes ſunt vt carnes aſino
rum:⁊ ſicut fluxus equorũ fluxus eorũ:⁊
⁊ viſitaſti ſcelus adoleſcẽtie tue: quando
ſubacta ſunt in egypto vbera tua ⁊ cõfra
cte ſunt mãme pubertatis tue. Propterea D
ooliba: hec dicit dominꝰ deus. Ecce ego ſu
ſcitabo omnes amatores tuos contra te de
qbus ſatiata eſt anima tua:⁊ congregabo
eos aduerſum te in circuitu: filios babylo
nis ⁊ vniuerſos chaldeos nobiles tyran
noſq; ⁊ principes: omnes filios aſſyrioꝝ
iuuenes forma egregia: duces ⁊ magiſtra
tus vniuerſos principes principũ:⁊ no
minatos aſcenſores equorũ. Et venient ſup
te inſtructi curru ⁊ rota multitudo ꝑplo
ruz. Lorica ⁊ clypeo ⁊ galea armabuntur
cõtra te vndiq;. Et dabo corã eis iudiciũ:
⁊ iudicabunt te iudicijs ſuis. Et ponaz ze
lum meũ in te quẽ + exercent tecũ in fu al. + exerceant
rore. Naſum tuũ ⁊ aures tuas precident:
⁊ que remãſerint gladio concidẽt. Ipſi fi
lios tuos ⁊ filias tuas capiẽt:⁊ nouiſſimũ
tuũ deuorabitur igni. Et denudabũt te ve
ſtimẽtis tuis:⁊ tollent vaſa glorie tue. Et
requieſcere faciam ſcelus tuũ de te:⁊ for
nicationẽ tuam de terra egypti: nec leua
bis oculos tuos ad eos:⁊ egypti nõ recor

adulterijs amplius: q2 hec dicit dñs deꝰ. Ec-
ce ego tradã te in manus eoꝝ quos odi-
ſti: in manus de quibus ſatiata eſt anima
tua: ⁊ agẽt tecum in odio. Et tollent oẽs
E labores tuos: ⁊ dimittẽt te nudam ⁊ igno
minia plenã: ⁊ reuelabit ignominia for-
nicationũ tuaꝝ. Scelus tuũ ⁊ fornicatio-
nes tue fecerũt hec tibi: quia fornicata es
poſt gentes inter quas polluta es in ido
lis earuꝫ. In via ſororis tue ambulaſti: ⁊
dabo calicem eius in manu tua. Hec dicit
dominꝰ deus Calicẽ ſororis tue bibes ꝓ-
fundũ ⁊ latũ. ✠ Eris in deriſum ⁊ in ſub-
alſ ✠ ⁊ eris ſannationẽ que eſt capaciſſima: ebrietate
⁊ dolore repleberis: calice meroris ⁊ triſti
tie: calice ſororis tue ſamarie. Et bibes il-
luꝫ ⁊ ✠ potabis vſqꝫ ad feces: ⁊ fragmẽta
alſ ✠ epotabis eius deuorabis: ⁊ vbera tua lacerabis: q2
ego locutus ſuꝫ: ait dñs deus. Propterea
hec dicit dñs deus. Quia oblita es mei ⁊
ꝓieciſti me poſt corpꝰ tuũ: tu quoqꝫ por-
ta ſcelus tuũ ⁊ fornicationes tuas. Et ait
dñs ad me dicẽs. Fili hominis nunquid
F iudicas oollã ⁊ oolibam ⁊ annũcias eis
ſcelera earũ: q2 adulterate ſunt ⁊ ſanguis
in manibꝰ eaꝝ: ⁊ cuꝫ idolis ſuis fornica-
te ſunt: inſuper ⁊ filios ſuos quos genuerũt
mihi ⁊ obtulerũt eis ad deuorãdũ. Sed
⁊ hoc fecerũt mihi. Polluerũt ſanctuariũ
meũ in die illa: ⁊ ſabbata mea ꝓphanaue
runt. Cũqꝫ immolarẽt filios ſuos idolis
ſuis: ⁊ ingrederent ſanctuarium meũ in
die illa vt pollueret illud: etiã hec fecerũt
in medio domꝰ mee. Miſerũt ad viros ve
niẽtes õ lõge ad quos nũcios miſerãt. Ita-
qꝫ ecce venerũt qbꝰ te lauiſti: ⁊ circuliniſti
ſtibio oculos tuos ⁊ ornata es mũdo mu
liebri. Sediſti in lecto pulcherrimo: ⁊ mẽ-
ſa ornata eſt ante te. Thimiama meum ⁊
vnguẽtũ meũ poſuiſti ſup eaꝫ ⁊ vox mul-
titudinis exultãtis erat in ea Et in viris
q de multitudine hominũ adducebant ⁊
veniebãt de deſerto: poſuerũt armillas in
manibꝰ eoꝝ: ⁊ coronas ſpecioſas in capiti
bus eoꝝ. Et dixi ei que attrita eſt in adul-
terijs. Nũc fornicabit in fornicatione ſua
G etiã hec. Et ingreſſi ſunt ad eã: q̃ſi ad mu-
lierẽ meretricẽ: ſic ingrediebant ad oollã
⁊ ad oolibaꝫ mulieres nephárias. Uiri er
go iuſti ſunt. Hi iudicabunt eas iudicio
adulteraꝝ ⁊ iudicio effundẽtiũ ſanguinẽ
q2 adulterate ſũt ⁊ ſanguis in manibꝰ ea-
rũ. Et cum idolis ſuis fornicate ſunt. Hec
eniꝫ dicit dñs deꝰ. Adhuc ad eas multi-
tudinẽ ⁊ trade eas in tumultũ ⁊ in rapi-
nã: ⁊ lapident lapidibꝰ ꝓploꝝ: ⁊ ꝯfodiant
gladijs eoꝝ. Filios ⁊ filias eaꝝ interficient
⁊ domos eaꝝ igne ſuccẽdẽt. Et auferam ſce
lus de terra: ⁊ diſcent oẽs mulieres ne fa-
ciant ſcḋm ſcelus eaꝝ. Et dabũt ſcelus veſtrũ
ſup vos: ⁊ peccata idoloꝝ veſtroꝝ portabi-
tis: ⁊ ſcietis q2 ego dominus deus.
¶ Ca. Sũ. ¶ Per ollam liquefactam de-
batur incendiuꝫ hieruſalẽ predicat quo-
qꝫ populũ interficiendũ ⁊ captiuandũ p
nabuchodonoſor. Cap. xxiiij.
ET factũ eſt verbũ dñi ad me in ãno A
nono in mẽſe decimo: decima die
mẽſis: dicẽs. Fili hominis: ſcribe tibi no-
men diei huiꝰ in qua ꝯfirmatꝰ eſt rex ba-
bylonis aduerſum hierlm hodie: ⁊ dices
per ꝓuerbiũ ad domũ irritatricẽ parabo-
lam ⁊ loqueris ad eos. Hec dicit dñs deꝰ.
Pone ollam ✠ eneã: ⁊ pone inquã ⁊ mit- al. nõ hꝫ
te in eã aquã. Cõgere fruſta eius in eam: ✠ eneam
oẽm partẽ bonã ⁊ femur ⁊ armũ electa ⁊ B
oſſibꝰ plena. Pinguiſſimũ pecus aſſume.
cõpone quoqꝫ ſtrues oſſiuꝫ ſub ea. Effer-
buit coctio eiꝰ: ⁊ ✠ diſcocta ſunt oſſa illiꝰ al. ✠ diſ
in medio eius. Propterea hec dicit dñs ſoluta
deus. Ue ciuitati ſãguinũ ✠ olle cuiꝰ rubi al. ✠ ool
go in ea eſt: ⁊ rubigo eius nõ exiuit de ea. le
Per partes ⁊ p partes ſuas eijce eã. Non Naũ. 3. a.
cecidit ſup eã ſors. Sanguis. n. eiꝰ in me- Abac. 2. c.
dio eiꝰ eſt: ſup limpidiſſimã petrã effudit
illũ. Nõ effudit illũ ſup terrã vt poſſit ope
riri puluere: ✠ vt ſupinducerẽ indigna- alſ ✠ ne
tionẽ meaꝫ: ⁊ vindicta vlciſcerer. ✠ Dedi al. ✠ deꝺit
ſanguinẽ eiꝰ ſup petraꝫ limpidiſſimã: ne ſanguis
operiret. Propterea hec dicit dñs deꝰ. Ue C
ciuitati ſanguinũ cuiꝰ ego grandẽ faciaꝫ Suꝫ eo
pirã. Cõgere oſſa que igne ſuccẽdam. Cõ
ſument carnes: ⁊ coquat vniuerſa cõpoſi
tio: ⁊ oſſa tabeſcẽt. Pone quoqꝫ eaꝫ ſuper
prunas vacuaꝫ vt incaleſcat ⁊ liqueſiat es
eius: ⁊ ꝯfletur in medio eius inquinamẽ-
tuꝫ eius: ⁊ ꝯſumat rubigo eius. Multo
labore ſudatũ eſt: ⁊ non exiuit de ea nimia
rubigo eiꝰ neqꝫ p ignẽ. Immundicia tua
execrabilis: q2 mundare te volui ⁊ non es D
mũdata a ſordibꝰ tuis. Sꝫ nec mundabe-
ris priꝰ: donec quieſcere faciã indignationẽ
meã in te. Ego dñs locutꝰ ſum. Ueniet ⁊ fa-
ciã: nõ tranſeã: nec parcã nec placabor. Iux-

in vias tuas ⁊ iuxta adinuētiones tuas
iudicabo te:dicit dñs. Et factū est vbū dñi
al. + auferam ad me dicēs. Fili hoīs ecce ego + tollo a te
deſiderabile oculoꝝ tuoꝝ in plaga:⁊ non
plāges neq; plorabis:neq; fluent lachry-
mie tue. Ingemiſce tacēs:mortuoꝝ luctū
E nō facies. Corona tua circūligata ſit tibi:
⁊ calciamēta tua erunt in pedib⁹ tuis:nec
amictu ora velabis:nec cibos lugētiū co-
medes. Locut⁹ ſū ergo ad pplm mane:⁊
mortua eſt vxor mea veſpere. Feciq; ma-
ne ſicut pceperat mihi. Et dixit ad me po-
F pulus. Quare non indicas nobis qd iſta
ſignificēt:que tu facis? Et dixi ad eos. Ser
mo dñi fact⁹ eſt ad me dicēs. Loquere do-
mui iſrael. Hec dicit dñs de⁹. Ecce ego pol
luā ſanctuariū meū:ſupbiā imperij veſtri:
⁊ deſiderabile oculoꝝ veſtroꝝ ⁊ ſup quo
pauet anima vr̃a:⁊ filij veſtri ⁊ filie veſtre
quas reliqſtis gladio cadēt:⁊ facietis ſicut
feci. Ora amictu nō velabitis:⁊ cibos lugē
tiū nō comedetis. Coronas habebitis in
capitib⁹ veſtris:⁊ calciamēta in pedib⁹. Nō
G plāgetis neq; flebitis:ſ; tabeſcetis in ini-
quitatib⁹ vr̃is:⁊ vnuſquiſq; gemet ad fratrē
al. + hiezechiel ſuū. Eritq; + Ezechiel vobis in portētum.
Iuxta omnia que feci:facietis cū venerit
iſtud:⁊ ſcietis:q̄r ego dñs de⁹. Et tu fili hoīs
ecce in die qua tollā ab eis fortitudinem
eoꝝ ⁊ gaudium dignitatis:⁊ deſiderium
H oculorū eorū ſuper quo requieſcūt ani-
me eorū:⁊ filios ⁊ filias eoꝝ:in die illa cū
venerit fugiens ad te vt annūciet tibi: in
al. + aperies die inquam illa aperietur os tuum cum
eo qui fugit:⁊ loqueris ⁊ non ſilebis vl-
tra:eriſq; eis in portentū:⁊ ſcietis quia
ego dominus.

¶ Cap. Sū. ¶ Sermo dñi contra filios
āmon:⁊ moab:⁊ ſeyr:⁊ cōtra paleſtinos:
qui gauiſi ſunt de ruina hieruſalē:⁊ affli
xerunt filias iude. Cap. xxv.

A Et fact⁹ eſt ſermo domini ad me di-
cens. Fili hominis:pone faciem tuā
contra filios āmon ⁊ prophetabis de eis:
⁊ dices filijs ammon. Audite verbū do-
mini dei. Hec dicit domin⁹ deus. Pro eo
al. + dixiſtis q + dixiſti euge euge ſuper ſanctuarium
meum:quia pollutum eſt ⁊ ſuper terram
al. nō hȝ israel:quoniam deſolata eſt:⁊ ſuper domū
+ ecce iuda:quoniam ducti ſunt in captiuita-
ego; tem:idcirco + ecce ego tradam te filijs ori
entalibus in hereditatem:⁊ collocabunt
caulas ſuas in te:⁊ ponent in te tentoria
ſua. Ipſi comedent fruges tuas:⁊ ipſi bi-
bent lac tuū. Daboq; rabath in habitacu-
lum cameloꝝ:⁊ filios āmon in cubile pe-
corū:⁊ ſcietis q̄r ego dñs. Quia hec dicit
dominus deus. Pro eo q plauſiſti manu B
⁊ percuſſiſti pede:⁊ gauiſa es ex toto affe-
ctu ſuper terrā iſrael:idcirco ecce ego ex-
tendā manū meā ſuper te:⁊ tradam te in
direptionē gentium ⁊ interficiā te de po-
pulis:⁊ perdam de terris:⁊ conterā:⁊ ſcie
tis q̄r ego dñs. Hec dicit dñs de⁹. Pro eo
q dixerūt moab ⁊ ſeyr:ecce ſicut omnes
gentes domus iuda:idcirco ecce ego ape-
riam humerū moab de ciuitatibus:de ci
uitatibus inquā eius ⁊ de finibus ei⁹ in-
clytas terre bethieſimoth ⁊ beelmeon ⁊ ca
riathaim filijs orientis cū filijs ammon.
Et dabo eam in hereditatem:vt nō ſit vl-
tra memoria filiorū ammon in gentib⁹.
Et in moab faciam iudicia:⁊ ſcient quia
ego domin⁹ deus. Pro eo q fecit idumea C
vltiones vt ſe vindicaret de filijs iuda pec-
cauitq; delinquēs ⁊ vindictā expetiuit de
eis:idcirco hec dicit dominus deus. Extē-
dam manū meā ſuper idumeam:⁊ aufe
ram de ea hominē ⁊ iumētum:⁊ faciā eā
deſertam ab auſtro:⁊ qui ſunt in dedā gla
dio cadent. Et dabo vltionē meā ſup idu
meam per manū populi mei iſrael:⁊ fa-
cient in edom iuxta iram meā ⁊ furorem
meū ⁊ ſcient vindictā meā dicit domi-
nus deus. Hec dicit dominus de⁹. Pro eo D
q fecerunt paleſtini vindictā ⁊ vlti ſe ſūt
toto animo:interficientes ⁊ implētes ini
micitias veteres:propterea hec dicit domi
nus de⁹. Ecce ego extendam manū meā
ſuper paleſtinos ⁊ interficiam interfecto-
res:⁊ perdā reliqas maritime regionis:
faciāq; in eis vltiones magnas arguens
in furore:⁊ ſcient q̄r ego dominus cū de-
dero vindictam meā ſuper eos.

¶ Ca. Sū. ¶ Tyrus quia exultauit ſup
cōtritionē hieruſalē predicatur deſtruē-
da per nabuchodonoſor. Cap. xxvj.

A Et factū eſt in vndecimo anno pri-
ma menſis factus eſt ſermo domini
ad me dicēs. Fili hominis pro eo q dixit
+ tyrus de hieruſalē:euge cōfracte ſunt al. + ſoc. // 23. q. 4 c. de ſbiriſ.
porte populorum:conuerſa eſt ad me:im
plebor:deſerta eſt. Propterea hec dicit do-
min⁹ de⁹. // Ecce ego ſuper te tyre:⁊ aſcen-

dere faciam ad te gentes multas ſicut aſcē-
dit mare fluctuās. Et diſſipabūt muros
tyri ⁊ deſtruēt turres ei⁹. Et radā pulue-
rem eius de ea: ⁊ dabo eā limpidiſſimam
petrā. Siccatio ſagenarum erit in medio
maris: q2 ego locut⁹ ſum: ait dñs deus: ⁊
erit in direptionē gentib⁹. Filie quoq3
eius que ſunt in agro gladio interficien-
tur: ⁊ ſcient q2 ego dñs. Quia hec dicit do-
minus de⁹. Ecce ego adducā ad tyrū na-
buchodonoſor regē babylonis ab aqlone
regem regū: cū equis ⁊ currib⁹ ⁊ equiti-
B bus ⁊ cetu populoq3 magno. Filias tuas
que ſunt in agro gladio interficiet: ⁊ cir-
cūdabit te munitionib⁹: ⁊ cōportabit ag-
gerē in gyro. Et eleuabit cōtra te clypeum
alijs + ⁊ ⁊ vineas ⁊ arietes tēperabit + in muros
alijs non tuos: ⁊ turres tuas deſtruet in armatura
hēt + in ſua. Inundatione equoꝝ eius operiet te
puluis eoꝝ: a ſonitu equitū ⁊ rotaꝝ ⁊ cur
ruum mouebunt muri tui. Cū ingreſ-
ſus fuerit portas tuas quaſi per introitū
vrbis diſſipate: vngulis equoꝝ ſuoꝝ con
culcabit oēs plateas tuas: populū tuum
gladio cedet ⁊ ſtatue tue nobiles in terrā
corruent. Vaſtabunt opes tuas diripient
negociationes tuas: ⁊ deſtruēt muros tu-
os: ⁊ domus tuas preclaras ſubuertent: ⁊
lapides tuos: ⁊ ligna tua ⁊ puluerem tuū
C in medio aquarū ponēt. Et quieſcere fa-
Eccle. 7. g. ciam multitudinē + canticoꝝ tuoꝝ: ⁊ ſo-
al. + can- nitus cytharaꝝ tuarū nō audietur am-
torū plius. Et dabo te in limpidiſſimā petrā:
ſiccatio ſagenarū eris: nec edificaberis vl-
tra: q2 ego dñs locutus ſum: ait domin⁹
deus. Hec dicit dñs deus de tyro. Nunqd
non a ſonitu ruine tue ⁊ gemitu interfe-
ctorū tuorū cum occiſi fuerint in medio
tui: cōmouebuntur inſule ⁊ deſcendēt de
ſedib⁹ ſuis omnes principes maris ⁊ au
ferent exuuias ſuas: ⁊ veſtimēta ſua varia
abijcient ⁊ induentur ſtupore. In terra ſe
debūt: ⁊ attoniti ſuper repētino caſu tuo
admirabūtur: ⁊ aſſumētes ſuper te lamen-
tum dicēt tibi. Quomodo periſti que ha-
bitas in mari vrbs inclyta: que fuiſti for-
D tis in mari cū habitatoribus tuis: quos
al. + Tūc formidabāt vniuerſi? + Nunc ſtupebunt
naues in die pauoris tui: ⁊ turbabuntur
inſule in mari. eo q2 nullus egrediat ex
te. Quia hec dicit dñs deus. Cum dedero
te vrbem deſolatam ſicut ciuitates que nō
habitant: ⁊ adduxero ſuper te abyſſum: ⁊
operuerint te aq multe ⁊ detraxero te cū
illis qui deſcendūt in lacum ad populū
ſempiternum: ⁊ collocauero in terra no-
uiſſima ſicut ſolitudines veteres cū his
qui deducuntur in lacum: vt nō habite-
ris: porro cum dedero gloriam + in terra alias + tui
viuētium in nihilum redigam te ⁊ non
eris: ⁊ requiſita nō inuenieris vltra in ſem
piternum: dicit dominus.

¶ Cap. Sum. ¶ De fletu ⁊ ruina tyri q̄
comparatur naui: terrarum negociatio-
nes deſcribuntur. Cap. xxvij.

ET factū eſt verbum domini ad me A
dicēs. Tu ergo fili hominis aſſume
ſuper tyrum lamētum: ⁊ dices tyro: que
habitat in introitu maris: negociationi
populoꝝ ad inſulas multas. Hec dicit do
min⁹ deus. O tyre: tu dixiſti. Perfecti de-
coris ego ſum: ⁊ in corde maris ſita. Fi-
nitimi tui qui te edificauerunt imple-
uerunt decorē tuū abietibus de ſanir extru
xerunt te cū omnib⁹ + tabulatis maris. alias + ta-
Cedrum de libano tulerūt vt facerent ti- bulis
bi malū: quercus de baſan dolauerūt in
remos tuos: ⁊ tranſtra tua fecerūt tibi ex
ebore indico: ⁊ pretoriola de inſulis italie.
Biſſus varia de egypto texta eſt tibi in ve-
lum vt poneret in malo: hiacint⁹ ⁊ pur-
pura de inſulis eliſa facta ſunt operimen-
tum tuum. Habitatores ſidonis ⁊ aradij B
fuerunt remiges tui: ſapiētes tui tyre fa-
cti ſunt gubernatores tui: ſenes biblij ⁊
prudētes eius habuerunt nautas ad mi
niſteriū varie ſuppellectilis tue. Oēs na
ues maris ⁊ naute earū fuerūt in populo
negociationis tue: perſe ⁊ lidij ⁊ libies erāt
in exercitu tuo viri bellatores tui: clypeū
⁊ galeam ſuſpenderunt in te pro ornatu
tuo. Filij aradij cum exercitu + ſuo ſup alias + tuo
muros tuos in circuitu: ſed ⁊ pigmei qui
erant in turrib⁹ tuis pharetras ſuas ſu-
ſpenderūt in muris tuis per gyrū. Ipſi
compleuerūt pulchritudinem tuā. Car
thaginēſes negociatores tui a multitudi
ne cūctarū diuitiarum argēto: ferro: ſtan
no: plūboq3 repleuerunt nūdinas tuas.
Grecia ⁊ tubal ⁊ moſoch: ipſi inſtitores C
tui. Mancipia ⁊ vaſa + erea adduxerunt al. + era
populo tuo de domo thogorma: equos ⁊
equites ⁊ mulos adduxerūt ad forū tuū.
Filij dedan negociatores tui. Inſule mul

te negociatio manꝰ tue. Dentes eburneos
et hebeninos cõmutauerũt in precio tuo.
Syrus negociator tuus. Propter mul-
titudinẽ operꝫ tuorꝫ guttam et purpurã et
ſcutulata et byſſum et ſericum et chodchod
ꝓpoſuerũt in mercatu tuo. Juda et terra
iſrael ipſi inſtitores tui in frumento pri-
mo: balſamũ et mel et oleũ et reſinam ꝓpo
ſuerũt in nũdinis tuis. Damaſcenꝰ nego
D ciator tuus in multitudine operꝫ tuorũ:
in multitudine diuerſarꝫ opuꝫ: in vino
pigui: in lanis coloris optimi. Dan et gre
cia et mozel in nũdinis tuis ꝓpoſuerũt
ferrũ fabrefactũ ſtacten et calamꝰ in nego
ciatione tua. ✝ Dadan inſtitores tui in ta
al. ✝ Dedan peribus ad ſedendum. Arabia et vniuerſi
ꝑncipes cedar ipſi negociatores manꝰ tue
cũ agnis et arietibꝰ et hedis venerũt ad te
E negociatores tui. Uẽditores ſaba et rema
ipſi negociatores tui: cũ vniuerſis ꝑmis
aromatibꝰ et lapide ꝑcioſo et auro qđ ꝓpo
ſuerũt in mercatu tuo. Aran et chenne et
eden negociatores tui. Saba aſſur et chel-
mad vẽditores tui: ipſi negociatores tui:
al. ✝ volucris multipharijs ✝ inuolucris hiacinthi et po
limitorꝫ gazarũqꝫ ꝑcioſarꝫ que obuolute
et aſtricte erãt funibꝰ: cedros quoqꝫ hẽbãt
in negociationibꝰ tuis. Naues maris ꝑn
F cipes tui in negociatiõe tua: et repleta es et
gl'ificata nimis in corde maris. Jn aquis
multis adduxerũt te remiges tui. Uen-
tus auſter ↄtriuit te. Jn corde maris di-
uitie tue: et theſauri tui: et multiplex iſtiꝫ
tuũ. Naute tui et gubernatores tui tene-
bãt ſuppellectilẽ tuã: et ppl'o tuo ꝑerãt: vi
ri quoqꝫ bellatores tui q erãt in te cũ vni
uerſa multitudine tua que eſt in medio
tui: cadent in corde maris in die ruine
tue. A ſonitu clamoris gubernatorꝫ tuorꝫ
ↄturbabunt claſſes: et deſcẽdent de nauibꝰ
ſuis oẽs q tenebãt remũ. Naute et vniuer
ſi gubernatores maris in terra ſtabunt: et
eiulabũt ſup te voce magna et clamabunt
amare. Et ſupiacient puluerẽ capitibus
ſuis: et cinere cõſpergent et radẽt ſup te cal
G uicium: et accingent cilicijs. Et plorabũt
te in amaritudine anime ploratu ama-
riſſimo: et aſſumẽt ſup te carmẽ lugubre:
et plãgent te. Que eſt vt tyrus que obmu
tuit in medio maris? Que in exitu nego
ciationũ tuarꝫ de mari impleſti populos
multos: in multitudine diuitiarꝫ tuaruꝫ

et populorꝫ tuorꝫ ditaſti reges terre. Nunc
cõtrita es a mari: in ꝓfundis aquarꝫ ope-
rũt: et oĩs multitudo tua q̃ erat in medio
tui ceciderũt. Uniuerſi habitatores inſu-
larꝫ obſtupuerunt ſup te: et reges earꝫ oẽs
tẽpeſtate ꝑcuſſi mutauerunt vultꝰ. Nego-
ciatores ppl'orꝫ ſibilauerũt ſup te. Ad ni-
hilũ deducta es: et nõ eris vſqꝫ in ꝑpetuũ.
¶ Cap. Sũ. ¶ Sermo dñi contra princi
pem tyri et cõtra ſuperbiã eiꝰ. Sermo dñi
contra ſydonez: q2 in ruina afflixit filios
hieruſalem et promiſſio domini: de con-
gregãdis filijs iſrael. Cap. xxviij.

E T factus eſt ſermo dñi ad me dicẽs. A
Fili hominis: dic ꝑncipi tyri. Hec di
cit dñs deꝰ. Eo q2 eleuatũ eſt cor tuũ et di- infra ca.
xiſti: deꝰ ego ſum: et in cathedra dei ſedi in
corde maris: cũ ſis hõ et nõ deus: et dediſti
cor tuũ quaſi cor dei. Ecce ſapientior es tu B
daniele: oẽ ſecretũ nõ eſt abſcõditũ a te. Jn
ſapiẽtia et prudẽtia tua feciſti tibi fortitu-
dinẽ: et acqſiſti aurũ et argẽtum in theſau-
ris tuis: in multitudine ſapientie tue et
in negociatiõe tua multiplicaſti tibi for-
titudinẽ et eleuatũ eſt cor tuuꝫ in robore
tuo. Propterea hec dicit dominus deus. Sup̃ ca.
Eo q2 eleuatum eſt cor tuuꝫ quaſi cor dei:
idcirco ecce ego adducam ſuper te alienos
robuſtiſſimos gentium Et nudabũt gla-
dios ſuos ſuper pulchritudinẽ ſapientie
tue: et pollluent decorem tuuꝫ. Interficient
et detrahẽt te: et morieris in interitu occi-
ſorum in corde maris. Nũquid dicẽs lo-
queris deus ego ſum coram interficiẽti-
bus te: cum ſis homo et nõ deus? Jn ma- C
nu occidẽtium te morte incircũciſorum
morieris in manu alienorꝫ: q2 ego locu-
tus ſum ait dominꝰ deus. Et factus eſt ſer
mo dñi ad me dicens. Fili hominis: leua de pe. diſ.
plãctum ſuper regem tyri: et dices ei. Hec 2. c. ꝑnci-
dicit dñs deus. Tu ſignaculũ ſimilitudi- piuꝫ. c. ſi
nis: plenus ſapiẽtia: ꝑfectus decore: in de- enim.
licijs paradiſi dei fuiſti. Omnis lapis pre ð ↄſe. di.
cioſus operimẽtũ tuũ: ſardius topazius j. ca. hi
et iaſpis cryſolitus et onyx et berillus: ſa- duo.
phyrus et carbũculus et ſmaragdus. Au- 26. q. 5. c.
ruꝫ opus decoris tui: et foramina tua in nec mi-
die qua conditus es preparata ſunt. Tu 27. q. 2. c.
cherub extẽtꝰ et ꝓtegens: et poſui te in mõ ex his.
te ſancto dei. Jn medio lapidũ ignitorũ de pe. diſ.
ambulaſti: perfectus in vijs tuis a die cõ- j. c. õnis
ditionis tue: donec inuenta eſt iniquitas D

in te. In multitudine negociationis tue
repleta ſunt interioꝛa tua iniq̃tate: ⁊ pecca
al. nõ hȝ ſti ⁊ eieci te de mõte + ſancto dei: ⁊ pdidi te o
+ ſancto cherub ꝓtegẽs de medio lapidũ ignitoꝝ.
Et eleuatũ eſt coꝛ tuũ in decoꝛe tuo. Per
didiſti ſapientiã tuã in decoꝛe tuo: in ter
ram ꝓieci te: ante faciẽ regũ dedi te vt cer
E nerent te. In multitudine iniq̃tatũ tuaꝝ
⁊ iniquitate negociationis tue polluiſti
ſanctificationem tuam. Producaȝ ergo
ignem de medio tui qui comedat te: ⁊ da
bo te in cinerem ſuper terram in cõſpectu
omniũ videntiũ te. Omnes qui viderint
al. + ni te in gentibus: obſtupeſcent ſuper te. + Ni
hil hil factus es: ⁊ nõ eris in perpetuũ. Et fa
F ctus eſt ſermo domini ad me dicens. Fi
li hominis: pone faciem tuam cõtra ſydo
nem: ⁊ prophetabis de ea ⁊ dices. Hec dicit
domin⁹ deus. Ecce ego ad te ſydon: ⁊ glo
rificabo: in medio tui. Et ſcient q: ego do
minus cũ fecero in ea iudicia: ⁊ ſanctifica
al. + I eã tus fuero in ea. Et immittã + ei peſtilẽtiã
⁊ ſanguinem in plateis eius: ⁊ coꝛruent
interfecti in medio ei⁹ gladio per circui
tum: ⁊ ſcient q: ego domin⁹. Et nõ erit vl
tra domui iſrael offendiculũ amaritudi
nis: ⁊ ſpina doloꝛẽ inferẽs vndiq; ꝑ circui
tũ eoꝝ q aduerſant eis: ⁊ ſciẽt q: ego dñs
G de⁹. Hec dicit dñs de⁹. Quãdo cõgregaue
ro domũ iſrael de populis in quib⁹ diſp
al. + ⁊ ſi ſunt + ſanctificabo: in eis coꝛam genti
bus: ⁊ habitabunt in terra ſua quaȝ dedi
ſeruo meo iacob: ⁊ habitabũt in ea ſecu
ri. Et edificabũt domos: ⁊ plãtabũt vineas
⁊ habitabũt cõfidẽter cum fecero iudicia
in omnib⁹ q aduerſant eis per circuituȝ
⁊ ſcient q: ego dñs deus eoꝝ.
¶ Ca. Sũ. ¶ Sermo dñi cõtra pharaonẽ
⁊ egyptum: vbi predicitur ſolitudo egy
pti: ⁊ poſt annos .xl. reſtitutio egypti ꝓmit
titur nabuchodonoſoꝛ pro mercede labo
ris contra tyrum. Cap. xxix.
A In anno decimo ⁊ duodecimo mẽ
al. + I an ſe: vna die mẽſis: factum eſt verbum
no decio domini ad me dicens. Fili hominis pone
mẽſe in faciem tuam contra pharaonem regem
duodeci egypti ⁊ ꝓphetabis de eo: ⁊ de egypto vni
ma men uerſa loquere ⁊ dices. Hec dicit dominus
ſis deus. Ecce ego ad te pharao rex egypti dra
co magne: qui cubas in medio fluminũ
tuoꝛũ ⁊ dicis: meus eſt fluuius: ⁊ ego fe
ci memetipſum. Et dabo frenum in ma
xillis tuis: ⁊ agglutinabo piſces fluminũ
tuoꝛũ ſquamis tuis. Et extrahã te de me
dio fluminũ tuoꝛũ: ⁊ vniuerſi piſces tui
ſquamis tuis adherebunt. Et ꝓiciam te
in deſertũ: ⁊ omnes piſces fluminis tui.
Super faciem terre cades. Non colligeris B
neq; congregaberis. Beſtijs terre ⁊ volati al. + ca
libus celi dedi te ad deuoꝛandum: ⁊ ſcient dent
omnes habitatores egypti: q: ego domi
nus. Pro eo q fuiſti baculus arundine⁹ 23. q. 3. c.
domui iſrael quando apprehẽderunt te
manu: ⁊ confractus es ⁊ laceraſti omnes
humeruȝ eoꝛũ: ⁊ innitentibus eis ſuper
te cõminutus es ⁊ diſſoluiſti omnes re
nes eoꝛũ. Propterea hec dicit dominus
deus. Ecce ego adducam ſuper te gladium
+ meuȝ: ⁊ interficiam de te homineȝ ⁊ iu al. nõ hȝ
mentum. Et erit terra egypti in deſertuȝ + meuȝ
⁊ in ſolitudineȝ: ⁊ ſcient q: ego domin⁹. al. + di
Pro eo q dixeris: fluui⁹ meus eſt ⁊ ego xeris
feci eum: idcirco ecce ego ad te ⁊ ad flumi
na tua. Daboq; terram egypti in ſolitudi
nem gladio diſſipataȝ a turre ſyenes vſ
q; ad terminos ethiopie. Non pertranſi
bit eã pes hominis neq; pes iumenti gra
dietur in ea: ⁊ nõ habitabitur quadragin
ta annis. Daboq; terram egypti deſertam C
in medio terrarũ deſertarum ⁊ ciuitates
eius in medio vrbiuȝ ſubuerſarũ: ⁊ erũt
deſolate quadraginta annis. Et diſpergaȝ
egyptios in nationes: ⁊ ventilabo eos in
terras. Quia hec dicit domin⁹ deus. Poſt
finem quadraginta annoꝝ ꝯgregabo egy
ptum de populis in quibus diſperſi fue
rant: ⁊ reducam captiuitateȝ egypti ⁊ col
locabo eos in terra phatures in terraȝ na
tiuitatis ſue in terra de qua ſumpti ſunt.
Et erunt ibi in regnum humile: ⁊ inter
cetera regna erit humillima. Et nõ eleua
bitur vltra ſuper nationes: ⁊ iminuaȝ eos
ne imperent gentib⁹: neq; erunt vltra do
mui iſrael confidẽtia: docẽtes iniquitatẽ
vt fugiant ⁊ ſequãtur eos: ⁊ ſcient q: ego
dominus deus. Et factum eſt in viceſimo D
⁊ ſeptimo anno in primo in + vno men al. + vna
ſis factum eſt verbũ domini ad me dicẽs. al. + vice
Fili hominis: nabuchodonoſoꝛ rex baby ſima
lonis ſeruire fecit exercitum ſuũ ſeruitu
te magna aduerſus tyrum. Omne caput
decaluatum ⁊ omnis humerus depilat⁹
eſt. Et merces nõ eſt reddita ei: neq; exer
citui eius de tyro: pro ſeruitute qua ſer

tituit mihi aduerſus eã. Propterea hec
N.q.5.c. dicit dominus deus. Ecce ego dabo nabu
fipali. chodonoſor regẽ babylonis in terra egy
pti: et accipiet multitudinẽ eius: et depre
dabitur manubias ei⁹: et diripiet ſpolia
eius: et erit merces exercitui illius: et ope
al.+ pro ri + quo ſeruiuit aduerſus eam. Dedi ei
al.+ labo terram egypti pro eo ꝙ + laborauerit mi
rauerũt hi: ait dominus deus. In die illa pullula
alſ+ do. bit cornu + domui iſrael: et tibi dabo aper
mus tum os in medio eorum: et ſcient + quia
ego dominus.

℄ Cap. Sũ. ℄ Plangitur deſtructio egy
pti et vrbiũ eius cũ que corruerũt: ꝓuin
cie ipſi confederate. Cap. xxx.

A Et factum eſt verbũ domini ad me
dicẽs. Fili hominis propheta et dic.
Hec dicit domin⁹ deus. Ululate ve ve diei:
quia iuxta eſt dies: et appropinquat dies
domini: dies nubis: tempus gentiũ erit.
Et veniet gladius in egyptum: et erit pa
uor in ethiopia cum ceciderint vulnera
ti in egypto: et ablata fuerit multitudo il
lius et deſtructa fundamenta eius. Ethio
pia et libia et lidi et omne reliquum vul
gus: et chub et filii terre federis cũ eis gla
B dio cadent. Hec dicit domin⁹ deus. Et cor
ruent fulcientes egyptum: et deſtruet ſu
perbia imperii eius. A turre ſyenes gla
dio cadent in ea: ait dominus exercituũ.
Et diſſipabuntur in medio terrarũ deſo
latarum: et vrbes eius in medio ciuitatũ
deſertarũ erunt: et ſcient quia ego domin⁹
deus: cum dedero ignem in egypto: et at
C triti fuerint omnes auxiliatores ei⁹. In
die illa egredientur nuncii a facie mea in
trieribus ad conterendam ethiopie con
fidentiam: et erit pauor in eis in die egy
pti: quia abſque dubio veniet. Hec dicit domi
nus deus. Et ceſſare faciam multitudinẽ
egypti in manu nabuchodonoſor regis
babylonis. Ipſe et populus eius cũ eo for
tiſſimi gentium adducentur ad diſperdẽ
dam terram: et euaginabunt gladios ſuos
ſuper egyptum: et implebunt terram in
terfectis: et faciam alueos fluminum ari
dos: et tradam terram in manus peſſimo
rum: et diſſipabo terram et plenitudinem
D eius in manus alienorũ. Ego dominus
zach.13.a locutus ſum. Hec dicit dominus deus Et
diſperdam ſimulacra: et ceſſare faciam ido
la de memphis: et dux de terra egypti non
erit amplius. Et dabo terrorem in terra
egypti: et diſperdam terram phatures: et
dabo ignem in + taphnis: et faciã iudicia Alſ+
mea in alexãdria. Et effundam indigna thamnis
tionem meã ſuper peluſium robur egy
pti: et interficiam multitudinẽ alexãdrie:
et dabo ignem in egypto. Quaſi parturiẽs E
dolebit peluſium: et alexandria erit diſſi
pata: et in mẽphis anguſtie quotidiane.
Iuuenes helipoleos et bubaſti gladio ca
dent: et ipſe captiue ducẽtur. Et in + taph Alſ+
nis nigreſcet dies cũ contriuero ibi ſce thamnis
ptra egypti: et defecerit in ea ſuperbia potẽ
tie eius. Ipſam nubes operiet: filie autem
eius in captiuitatem ducentur. Et iudi
cia faciam in egypto: et ſcient quia ego domi
nus. Et factum eſt in vndecimo anno: in F
primo + menſe in ſeptima mẽſis factum al. nõ hꝫ
eſt verbum domini ad me dicens. Fili ho + mẽſe
minis: brachiũ + pharaonis regis egypti al.+ pha
cõfregi: et ecce nõ eſt obuolutum vt reſti rao
tueretur ei ſanitas: vt ligaretur pannis et + al + ſarci
faſciretur linteolis: et recepto robore poſ retur
ſit tenere gladium. Propterea hec dicit do
minus deus. Ecce ego ad + pharaonẽ re al.+ pha
gem egypti: et cõminuam eius brachium rao
forte ſed confractum: et deiiciam gladiũ
de manu eius. Et diſpergam egyptũ in G
gentibus: et vẽtilabo eos in + terris. Et con Al.+ ter
fortabo brachia regis babylonis: daboque ras
gladiũ meũ in manu eius. Et confringã
brachium pharaonis: et gement gemiti
bus interfecti corã facie eius. Et conforta
bo brachia regis babylonis: et brachia pha
raonis + cõcidẽt: et ſcient quia ego domi alſ + ca
nus: cum dedero gladium meũ in ma dent
nu regis babylonis: et extenderit eum ſu
per terram egypti: et diſpergam egyptum
in nationes: et ventilabo eos in + terras: et alſ + ter
ſcient quia ego dominus. ris

℄ Ca. Sũ. ℄ Sermo domini contra pha
raonem ꝙ tradetur in manus nabuchodonoſor: et de aſſyria ſub nomine arboris
iam eidem tradite. Cap. xxxi.

Et factũ eſt in ãno vndecimo tertio A
+ mẽſe vna mẽſis: factũ eſt verbũ al. nõ hꝫ
dñi ad me dicens. Fili hominis: dic pha + mẽſe
raõi regi egypti et ppło ei⁹. Cui ſimilis fact⁹
es in magnitudine tua? Ecce aſſur quaſi
cedr⁹ in libano pulcher ramis et frõdib⁹
nemoroſus excelſuſque altitudine: et int̃ cõdẽ
ſas frõdes eleuatũ eſt cacumẽ eius. Aque

nutrierũt illũ:abyſſus exaltauit illũ. Flu
mina ei⁹ manabãt in circuitu radicũ ei⁹:
B ꝛ riuos + ſuos emiſit ad vniuerſa ligna re
al.nõ hꝫ ſuos gionis. Propterea eleuata ẽ altitudo ei⁹
ſup oĩa ligna regionis:ꝛ multiplicata ſũt
arbuſta ei⁹:ꝛ eleuati ſunt rami ei⁹ pre aq̃s
multis. Cũq; extẽdiſſet vmbrã ſuã:in ra
mis eius fecerũt nidos oĩa volatilia celi:ꝛ
ſub frondib⁹ ei⁹ genuerunt oẽs beſtie ſal-
tuũ:ꝛ ſub vmbraculo illi⁹ habitabat cet⁹
gentiũ plurimaꝝ. Eratq; pulcherrim⁹ in
magnitudine ſua:ꝛ in dilatatiõe arbuſto
rũ ſuoꝝ. Erat.n.radix illi⁹ iuxta aq̃s mul
tas. Cedri nõ fuerũt altiores illo in para-
C diſo dei. Abietes nõ adequerũt ſũmitatẽ
ſup.c.18. ei⁹:ꝛ platani nõ fuerũt eque frõdib⁹ illi⁹.
de p.diſ. Oẽ lignũ paradiſi dei nõ eſt aſſimilatũ il-
2.c.pnci- li ꝛ pulchritudini ei⁹:qm̃ + ſpecioſuꝫ feci
pium eũ:ꝛ multis ↄdẽſiſq; frõdib⁹. Et emula-
al. + ſpe- ta ſunt + eũ oĩa ligna voluptatis q̃ erãt in
cioſaꝫ fe paradiſo dei:propterea hec dicit dñs deus.
ci eã. Pro eo q + ſublimat⁹ eſt in altitudine ꝛ
alſ + eã dedit ſũmitatẽ ſuã virẽtẽ atq; ↄdenſam ꝛ
al. + ſub eleuatũ eſt cor ei⁹ in altitudine ſua:tradi-
limata di + eũ in man⁹ fortiſſimi gentiũ. Faciẽs
alſ + eaꝫ faciet ei. Iuxta impietatẽ eius eieci + euꝫ:
alſ + eã ꝛ ſuccidẽt + eum alieni ꝛ crudeliſſimi na
alſ + eã tionum. Et proijcient + eum ſuper mon-
alſ + eã tes ꝛ in cunctis conuallibus corruẽt ra-
E mi eius:ꝛ confringentur arbuſta eius in
vniuerſis rupibus terre:ꝛ recedẽt de vm-
braculo eius omnes populi terre:ꝛ relin
quent + eũ. In ruina eius habitauerunt
alſ + eã omnia volatilia celi:ꝛ in ramis eius fue-
runt vniuerſe beſtie regionis. Quãobrẽ
nõ eleuabunt in altitudine ſua omnia li
gna aquarũ:nec ponent ſublimitatẽ ſuã
inter nemoroſa atq; frondoſa:nec ſtabũt
in ſublimitate + ſua omnia que irrigan-
al + eoꝝ tur aquis:q: oẽs traditi ſunt + in mortẽ
alſ + ad ad terram vltimã in medio filiorum ho
minũ ad eos qui deſcendunt in lacum.
Hec dicit dñs deus. In die quãdo deſcen-
F dit ad inferos + induxi luctũ:operui eũ
alſ + in- abyſſo ꝛ ꝓhibui flumina eius ꝛ coercui
duxi aquas multas. Cõtriſtatus eſt ſuper + euꝫ
alſ + con libanus ꝛ omnia ligna agri cõcuſſa ſunt.
tritus A ſonitu ruine eius cõmoui gentes:cũ
alſ + euꝫ deducerem eum ad infernuꝫ cum his q
+ deſcendebant in lacum. Et cõſolata ſunt
al. + deſcẽ in terra infima omnia ligna voluptatis
dũt egregia atq; preclara in libano: vniuerſa

que irrigabantur aquis. Nam ꝛ ipſi cũ
+ eo deſcendent ad infernum ad interfe-
ctos gladio:ꝛ brachium vniuſcuiuſq; ſe G
debit ſuper + vmbracula ei⁹ in medio na alſ + eſt
tionum eius. Cui aſſimilatus es o incly al. + ſub
te atq; ſublimis inter ligna voluptatis? vmbra-
Ecce deductus es cum lignis voluptatis culo
ad terram vltimam. In medio incircũci-
ſorum dormies:cũ eis qui interfecti ſunt
gladio. + Ipſe eſt + pharao ꝛ omnis mul al.nõ hꝫ
titudo eius:dicit dominus deus. + ipſe eſt
¶ Cap. Sũ. ¶ Planctus ſuper pharaones al. + Sic
q tradetur occidẽdus nabuchodonoſor: pharao
deſcribunt gygãtes per muros cum quibus
ad infernũ deſcẽdunt. Cap.xxxij.

ET factũ eſt duodecimo anno in mẽ
ſe duodecimo in vna menſis: factũ A
eſt verbum domini ad me dicens. Fili ho
minis:aſſume lamentum ſuper pharao-
nem regem egypti ꝛ dices ad eum. Leo-
ni gentium aſſimilatus es ꝛ draconi q
eſt in mari. Et ventilabas cornu in flumi
nibus tuis ꝛ conturbabas aquas pedib⁹
tuis:ꝛ conculcabas flumina eorũ. Pro
pterea hec dicit dominus deus. Expandã
ſuper te rhete meum in + multitudine po
puloꝝ multoꝝ:ꝛ + extraham te in ſage-
na mea:ꝛ ꝓijciam te in terram. Super fa al. + mul
ciem agri abijciam te:ꝛ habitare faciã ſu titudinẽ
per te omnia volatilia celi ꝛ ſaturabo ſuper alſ + ex
te beſtias vniuerſe terre. Et dabo carnes tu trahẽt
as ſuper montes:ꝛ implebo colles tuos ſa B
nie tua. Et irrigabo terram fetore ſangui-
nis tui + ſuper montes ꝛ valles implebũ
tur ex te. Et operiam cum extinctus fue- alſ + in
ris celos:ꝛ nigreſcere faciam ſtellas eius. ſup
Solem nube tegam:ꝛ luna non dabit lu Eſa.13.b.
men ſuum. Omnia luminaria celi me- Iohel.3.c
rere faciam ſuper te:ꝛ dabo tenebras ſuper mat.24.c
terram tuã dicit dñs deus cũ ceciderint
vulnerati in medio terre:ait domin⁹ de⁹.
Et irritabo cor populoꝝ multoꝝ:cũ in-
duxero contritionẽ tuam in gentib⁹ ſu-
per terras quas neſcis:ꝛ ſtupeſcere faciam
ſuper te populos multos. Et reges eorum
horrore nimio formidabũt ſuper te ꝓpter C
vniuerſas iniquitates quas operatus es:
cum volare ceperit gladius meus ſuper fa
cies eorũ:ꝛ obſtupeſcent repente ſinguli
pro anima ſua in die ruine + ſue:q: hec
dicit dominus deus. Gladius regis baby alſ + [illegible]
lonis veniet tibi: in gladijs fortiuꝫ dei-

ciam multitudinem tuam. Inexpugna-
biles omnes gentes he. Et vaſtabunt ſup-
biam egypti: ⁊ diſſipabitur multitudo
eius. Et perdã oĩa iumenta eius que erãt
ſuper aquas plurimas: ⁊ non cõturbabit
eas pes omnis vltra: neqꝫ vngula iumẽ-
torũ turbabit eas. Tunc puriſſimas red
dam aquas eorum: ⁊ flumina eorum q̃ſi
oleũ adducã: ait dñs deus: cũ dedero ter
ram egypti deſolatam. Deſeretur autẽ ter
ra a plenitudine ſua quãdo pcuſſero om
nes habitatores eius: ⁊ ſcient qꝛ ego dñs.
Planctus eſt ⁊ plangent eũ filie gentiũ
ſuper + egyptum ⁊ ſuper multitudinem — Als + egypto
eius plangẽt eum: ait dñs deus. Et factũ
eſt in duodecimo anno in qntadecima
menſis: factum eſt verbum dñi ad me di — B
cens. Fili hoĩs: cane + carmẽ lugubre ſup — als non hꝫ + carmen.
multitudinem egypti: ⁊ detrahe eam: +
ipſam ⁊ filias gentium robuſtarum: ad — Als + ipſas.
terrã vltimã cũ his q deſcendũt in lacũ.
Quo pulchrior es? deſcẽde: ⁊ dormi cũ in
circũciſis. In medio interfectorũ gladio
cadẽt. Gladius datus eſt. Et attraxerũt eã
⁊ omnes populos eius. Loquentur ei po
tentiſſimi robuſtorum de medio infer-
ni: qui cum auxiliatoribus eius deſcen-
derũt ⁊ dormierũt incircũciſi īterfectiqꝫ
gladio. Ibi aſſur ⁊ omnis multitudo ei⁹
in circuitu illius + ſepulchra eorũ: om — als + ſepulchri eius
nes interfecti ⁊ q ceciderunt gladio quo-
rum data ſunt ſepulchra in nouiſſimis
laci. Et facta eſt multitudo eius per gyrũ — E
ſepulchri eius vniuerſi interfecti: caden-
teſqꝫ gladio: qui dederant quondam for-
midinẽ ſuam in terra viuentiũ. Ibi elã
⁊ omnis multitudo eius per gyrum ſe-
pulchri ſui. Omnes hi interfecti ruenteſ
qꝫ gladio: qꝛ deſcẽderũt incircũciſi ad ter
ram vltimam. Qui poſuerunt terrorem
ſuum in terra viuentium: ⁊ portauerũt
ignominiam ſuam cum his qui + deſcẽ — als + deſcendũt.
derunt in lacum. In medio interfectorũ
poſuerunt cubile eius in vniuerſis popu
lis eius: in circuitu eius ſepulchrum il-
lius. Omnes hi incircũciſi īterfectiqꝫ gla — F
dio. Dederũt eniꝫ terrorẽ ſuũ in terra vi
uentiũ: ⁊ portauerunt ignominiã ſuam
cum his qui + deſcendũt in lacũ. In me- — als + deſcẽderũt
dio interfectorũ poſiti ſunt. Ibi moſoch
⁊ thubal ⁊ omnis multitudo eius: in cir-
cuitu eius ſepulchra illius. Oẽs hi incir
cũciſi interfectiqꝫ ⁊ cadentes gladio +: qꝛ
dederũt formidinẽ ſuam in terra viuen-
tiũ: ⁊ non + dormient cũ fortibus cadẽ — als + qui
tibuſqꝫ ⁊ incircũciſis qui deſcẽderunt ad — als + dor
infernũ cũ armis ſuis. Et poſuerunt gla- — mierũt.
dios ſuos ſub capitib⁹ ſuis: ⁊ fuerũt ini-
quitates eorũ in oſſibus eorum: qꝛ terror
fortium facti ſunt in terra viuentiũ. Et — G
tu ergo in medio incircũciſorũ contere- — als + ⁊ q
ris: ⁊ dormies cũ interfectis gladio. + Ibi — cũ incir-
idumea ⁊ reges eius ⁊ oẽs duces eius: q — cũciſis ⁊
dati ſunt cũ exercitu ſuo cum interfectis — dormie-
gladio: ⁊ qui cũ incircũciſis dormierũt: — runt
⁊ cum his qui deſcenderunt in lacũ. Ibi
principes aquilonis oẽs ⁊ vniuerſi + ve- — als + ſy
natores qui deducti ſunt cũ interfectis: — donij
pauẽtes ⁊ in ſua fortitudine confuſi +: qꝛ — als + q
dormierunt incircũciſi cum interfectis
gladio: ⁊ portauerũt confuſionẽ cũ his q
+ deſcendũt in lacũ. Uidit eos pharao ⁊ — als + de-
cõſolatus eſt ſup vniuerſa multitudine — ſcẽderũt
ſua q̃ interfecta eſt gladio: + pharao ⁊ oĩs — als non
exercitus eius ait dñs deus: qꝛ dedit terro — hꝫ + ſua
rem ſuum in terra viuentiũ: ⁊ dormiuit — als + ⁊
in medio incircũciſorum cũ interfectis — portaue-
gladio: pharao ⁊ omnis multitudo ei⁹: — rũt con-
ait dominus deus. — fuſione
¶ Ca. Sũ. ¶ De ſpeculatore qui buccina — ſuã cum
cantat vt peccatores redeant ad penitẽtiã: — his q de-
⁊ vnuſqſqꝫ iudicabit vbi inueniet: ſermo — ſcẽdunt
domini cõtra eos qui in multitudine nõ — in lacũ.
in ſanctitate volũt hereditatẽ poſſidere: ⁊
cõtra eos qui verba ꝓphetie vertũt in can-
ticum. Cap. xxxiij.

ET factũ eſt verbũ dñi ad me dicens. — A
Fili hoĩs loquere ad filios ppli tui ⁊
dices ad eos. Terra cũ induxero ſup eam
gladium: ⁊ tulerit ppls terre virũ vnum
de nouiſſimis ſuis ⁊ conſtituerit eum
ſuper ſe ſpeculatorẽ: ⁊ ille viderit gladiũ
venientem ſuper terram ⁊ cecinerit buc-
cina ⁊ annunciauerit populo. Audiens
autem ſi quis ille eſt + ſonitum buccine — als + ſo-
+ ⁊ nõ obſeruauerit: veneritqꝫ gladius ⁊ — num
tulerit eũ: ſanguis ipſius ſup caput eius — als non
erit. Sonũ buccine audiuit ⁊ nõ ſe obſer — hꝫ + ⁊
uauit: ſanguis eius in ipſo erit. Si autẽ
ſe cuſtodierit: aĩam ſuã ſaluabit. Qꝫ ſi ſpe
culator viderit gladium venientem: ⁊ nõ — B
inſonuerit buccina: ⁊ populus ſe non cu
ſtodierit: veneritqꝫ gladi⁹ ⁊ tulerit de eis
aĩam: ille quidem in iniqtate ſua captus

eſt:ſanguinē aūt eius de manu ſpeculato
al's ✠ nō ris reqrā. ✠ Et tu fili hoīs ſpeculatorē de-
ppl's ter- di te domui iſrl̄. Audiēs ergo ex ore meo
re ſʒ ego ſermonē: annunciabis eis ex me. Si me
ſup.3.d. dicēte ad impiū: impie morte morieris
nō fueris locutus vt ſe cuſtodiat ipius a
via ſua: ipſe impius in iniqtate ſua mo-
riet̄: ſanguinē aūt eius de manu tua req-
rā. Si aūt ānūciāte te ad impiū vt a vijs
ſuis ↄuertat̄: nō fuerit cōuerſus a via ſua:
ipſe in iniqtate ſua morietur. Porro tu
C aīam tuā liberaſti. Tu ergo fili hoīs dic ad
domū iſrael. Sic locuti eſtis dicētes. Ini
23.q.4.c. qtates nr̄e ⁊ pctā noſtra ſup nos ſūt: ⁊ ī ip
his ſis nos tabeſcimus. Quō ergo viuere pote
rimus? Dic ad eos. Uiuo ego dicit dn̄s
deus. Nolo mortē impij ſed vt cōuertat̄ im
ſup.18.g pi⁹ a via ſua ⁊ viuat. Conuertimini a vijs
26.q.6.c. vēris peſſimis. Et quare moriemini dom⁹
agnoui- iſrael? Tu itaqʒ fili hoīs dic ad filios ppl̄i
mus. tui. Juſtitia iuſti nō liberabit eū in qua-
ſup.18.f cūqʒ die peccauerit: ⁊ īpietas īpij nō noce
bit ei in quacūqʒ die cōuerſus fuerit ab im-
26.q.6.c. pietate ſua. Et iuſtus nō poterit viuere de
his q. ⁊ iniuſtitia ſua in quacūqʒ die peccauerit.
c. cogno- Etiam ſi dixero iuſto q̄ vita viuat: ⁊ con
uimus. fiſus in iuſtitia ſua fecerit iniqtatē: oēs iu
⁊.c. ſi. pre ſtitie eius obliuiōi tradent̄: ⁊ in iniqtate
ſbyter. ſua quā opatus eſt in ipſa moriet̄. Si aūt
27.q.1.c. dixero ipio: morte morieris: ⁊ egerit pe-
ſin. ⁊.c. q̄ nitentiā a pctō ſuo feceritqʒ iudiciū ⁊ iu
xp̄o ō pe. ſtitiā: ⁊ pignus reſtituerit ille ipius: rapi
di.1.c.hoc nāqʒ reddiderit: in mādatis vite ambu-
eodē ⁊.c. lauerit: nec fecerit quicq̄ʒ iniuſtū: vita vi-
verbum uet ⁊ nō moriet̄. Oia pctā eius q̄ peccauit:
D nō iputabunt̄ ei. Judiciū ⁊ iuſtitiā fecit:
vita viuet. Et dixerūt filij ppl̄i tui. Nō eſt
equi ponderis via dn̄i: ⁊ ipoꝝ via iniuſta
eſt. Cū.n. receſſerit iuſtus a iuſtitia ſua fe-
ceritqʒ iniquitates: moriet̄ in eis. Et cū
receſſerit impius ab impietate ſua: fece-
ritqʒ iudicium ⁊ iuſtitiam: viuet in eis.
Et dicitis. Non eſt recta via domini. Unū
ſup.18.g quēqʒ iuxta vias ſuas iudicabo de vobis
E domus iſrael. Et factum eſt in ✠ duodeci
al's ✠ vn mo anno in decimo mēſe: in qnta mēſis
decimo trāſmigrationis noſtre venit ad me q fu-
anno i de gerat de hierl̄m dicēs. Vaſtata ē ciuitas.
cimo in Man⁹ aūt dn̄i facta fuerat ad me veſpere
quinta anteq̄ʒ veniret q fugerat: apuitqʒ os meū
menſis. donec veniret ad me mane: ⁊ apto ore meo
non ſilui amplius. Et factum eſt verbum
domini ad me dicens. Fili hoīs: qui habi
tant in ruinoſis his: ſup humū iſrl̄ lo-
quētes aiūt. Unus erat habraam: ⁊ heredi
tate poſſidebit terrā. Nos autē multi ✠ ſu al's non
mus: nobis data eſt terra in poſſeſſionem. hʒ ✠ ſu
Idcirco dices ad eos. Hec dicit dn̄s deus: mus
Qui in ſanguine comeditis ⁊ oculos ve-
ſtros leuatis ad immūdicias veſtras ⁊ ſan- F
guinem funditis: nunqd terram heredi-
tate poſſidebitis? Stetiſtis in gladijs ve-
ſtris: feciſtis abominationes: ⁊ vnuſqſqʒ
vxorem pximi ſui polluit: ⁊ terram here-
ditate poſſidebitis? Hec dices ad eos. Sic
dicit dominus deus. Uiuo ego: q̄ qui in
ruinoſis habitant gladio cadēt: ⁊ qui in
agro eſt: beſtijs tradetur ad deuorandum
qui aūt in pſidijs ⁊ ſpeluncis ſunt: peſte
morient̄. Et dabo terram in ſolitudinem
⁊ in deſertū: ⁊ deficiet ✠ ſuperba fortitudo al' ✠ ſup
eius: ⁊ deſolabuntur montes iſrael: eo q̄ bia ⁊ for
nullus ſit q p eos tranſeat. Et ſciēt q̄ ego titudo
dominus: cū dedero terram eoꝝ deſolatā G
⁊ deſertā ppter vniuerſas abominatiōes
ſuas q̄s opati ſunt. Et tu fili hoīs: filij ppl̄i
tui qui loquunt̄ de te iuxta muros ⁊ in
oſtijs domoꝝ: ⁊ dicūt vnus ad alteꝝ: vir
ad pximū ſuū loqntes: venite ⁊ audiam⁹
quis ſit ſermo egrediēs a dn̄o. Et veniūt
ad te q̄ſi ſi ingrediat̄ ppl's: ⁊ ſedēt corā te
ppl's meus: ⁊ audiunt ſermones tuos ⁊
nō faciunt eos: q̄ in canticū oris ſui ver-
tunt illos: ⁊ auariciā ſuā ſeqtur cor eoꝝ
⁊ eſ ✠ eis quaſi carmen muſicū qḋ ſuaui al's ✠ eſt
dulciqʒ ſono canit̄. Et audiūt verba tua
⁊ nō ✠ faciunt ea: ⁊ cum venerit qḋ predi al's ✠ fa
ctum eſt: ecce enim venit: tūc ſcient ✠ q̄ cient.
prophetes fuerit inter eos. al's ✠ q̄

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo domini contra pa-
ſtores negligentes: ⁊ opprimentes gre-
gem querentes que ſua ſunt: ⁊ promiſſio
de paſtore nouo ⁊ pluribus benedictio-
nibus. Cap. xxxiiij.

Et factū eſt verbū dn̄i ad me dicēs. A
Fili hoīs: propheta de paſtoribus iſ-
rael: ppheta ⁊ dices paſtoribus. Hec dicit Hie.23.a.
dn̄s deus. Ue paſtoribus iſrael: q paſcebāt 23.q.4.c.
ſemetipſos. Nōne greges a paſtoribus pa diſplicet
ſcuntur? Lac comedebatis ⁊ lanis operie ⁊.q.6.c.
bamini: ⁊ quod craſſuʒ erat occidebatis: qḋ erra
gregem autem meum nō paſcebatis. Qḋ uerat.
infirmum fuit non cōſolidaſtis: ⁊ quod 46.di.c.
egrotum non ſanaſtis. Quod confractuʒ

eſt nō alligaſtis: ꝛ qđ abiectū eſt nō redu
B xiſtis: ꝛ qđ perierat non queſiſtis: ſed cuȝ
auſteritate imꝑabatis eis ꝛ cū potētia. Et
diſperſe ſunt oues mee eo ꝙ nō eēt paſtor
ꝛ facte ſunt in deuorationē oīum beſtiaꝝ
agri ꝛ diſperſe ſūt. Errauerūt greges mei
in cūctis montibus ꝛ in vniuerſo colle
excelſo: ꝛ ſuꝑ oēm faciem terre diſpſi ſunt
greges mei: ꝛ nō erat q̄ requireret. Non erat
C inquā qui requireret. Propterea paſtores
audite verbū dñi. Viuo ego dicit dñs de-
us: qꝛ ꝓ eo ꝙ facti ſunt greges mei in ra-
pinā: ꝛ oues mee in deuorationē oīuȝ be-
ſtiarū agri: eo ꝙ nō eſſet paſtor: neqȝ eniȝ
queſierūt paſtores gregē meū: ſȝ paſcebāt
paſtores ſemetipſos ꝛ greges meos nō pa
ſcebant: propterea paſtores audite verbuȝ
dñi. Hec dicit dñs deus. Ecce ego ipſe ſuper
paſtores: requiram gregeȝ meū de manu
eoꝝ: ꝛ ceſſare faciā vt vltrā nō paſcant gre-
gem meū: nec paſcant amplius paſtores
ſemetipſos. Et liberabo gregem meum de
ore eoꝝ: ꝛ non erit vltra eis in eſcam: qꝛ
hec dicit dñs deus. Ecce ego ipſe requiraȝ
oues meas ꝛ viſitabo eas. Sicut viſitat pa
ſtor gregem ſuū: in die qū fuerit in me-
dio ouiū ſuarū diſſipatarum: ſic viſitabo
oues meas: ꝛ liberabo eas de oībus locis ī
D quibus diſperſe fuerāt in die nubis ꝛ ca-
liginis. Et educā + eas de populis: ꝛ cōgre — al's + eos
gabo eas de terris: ꝛ inducā eas in terram
ſuā: ꝛ paſcaȝ eas in montibus iſrael in ri
uis: ꝛ in cūctis ſedibus terre. In paſcuis
vberrimis paſcam eas: ꝛ in montibus ex
celſis iſrael erunt paſcue earū. Ibi requie
ſcent in herbis virentibus: ꝛ in paſcuis
pinguibus paſcentur ſuꝑ montes iſrael.
Ego paſcaȝ oues meas: ꝛ ego eas accuba-
re faciaȝ dicit dñs deus. Qđ ꝑierat requi-
ram: ꝛ qđ abiectum erat reducaȝ: ꝛ quod
confractum fuerat alligabo ꝛ quod infir-
mum fuerat conſolidabo: ꝛ quod pingue
ꝛ forte cuſtodiam: ꝛ paſcam illas in iudi-
E cio. Vos aūt greges mei: hec dicit domi-
nus deus. Ecce ego iudico inter pecus ꝛ
pecus: + arietum ꝛ hyrcorum. Nonne ſa- — al's + arietes ꝛ hyrcum
tis vobis erat paſcua bona depaſci? In ſuꝑ
ꝛ reliquias paſcuarum veſtrarum cōcul-
caſtis pedibus veſtris: ꝛ cum puriſſimaȝ
aquā biberetis: reliquam pedibus veſtris
turbaſtis. Et oues mee his que conculca
ta pedibus veſtris fuerāt paſcebant: ꝛ que

pedes veſtri turbauerant hec bibebāt. Pro
pterea hec dicit dominus deus ad + vos. — al's + eos
Ecce ego ipſe iudico inter pecus pingue
ꝛ macilentum. Pro eo ꝙ lateribus ꝛ hu- F
meris impingebatis ꝛ cornibus veſtris
ventilabatis oīa infirma pecora donec diſp
gerentur foras: ſaluabo gregem meum ꝛ
nō erit vltra in rapinam: ꝛ iudicabo inter
pecus ꝛ pecus. Et ſuſcitabo ſuꝑ + ea paſto — al's + eos vel eas.
rem vnū qui paſcat ea: ſeruū meū dauid:
ipſe paſcet ea: ꝛ ipſe erit eis in paſtorē. Ego
autem dominus ero eis in deū: ꝛ ſeruus
meus dauid ꝑnceps ī medio eoꝝ. Ego do
minus locutus ſum. Et faciam cum eis
pactū pacis: ꝛ ceſſare faciā beſtias peſſimas
de terra: ꝛ qui habitant in deſerto: ſecuri
dormient in ſaltibus. Et ponaȝ eos in cir-
cuitu collis mei benedictionē: ꝛ deducaȝ
imbreȝ in tēpore ſuo: ꝛ pluuie benedictio
nis erunt. Et dabit lignum agri fructuȝ
ſuum: ꝛ terra dabit germē ſuum: ꝛ erunt
in terra ſua abſqȝ timore. Et ſcient qꝛ ego
dominꝰ cū cōtriuero cathenas iugi eoꝝ:
ꝛ eruero eos de manu imperantium ſibi. Et
nō erit vltra in rapinam in gētibꝰ: neqȝ
beſtie terre deuorabunt eos: ſed habitabūt
cōfidenter abſqȝ vllo terrore. Et ſuſcitabo G
eis germen + nominatū: ꝛ nō erūt vltra
imminuti fame in terra: neqȝ portabunt — al's + iuſtum.
vltra opprobrium gentium. Et ſcient qꝛ
ego dñs deus eorum cū eis: ꝛ ipſi popu-
lus meus domus iſrael ait dominus deꝰ
Vos aūt greges mei greges paſcue mee
homines eſtis: ꝛ ego dominus deus ve-
ſter: dicit dominus deus.

¶ Ca. ſū. ¶ Sermo ſuper monteȝ ſeyr: de conditione eius pro eo ꝙ afflixit populum domini. Cap. xxxv.

ET factus ē ſermo dñi ad me dicēs. A
Fili hoīs: pone faciē tuam aduerſus
montē ſeyr: ꝛ prophetabis + de eo ꝛ dices — al's + ad eum.
illi. Hec dicit dominꝰ. Ecce ego ad te mōs
ſeyr: ꝛ extendam manum meam ſuper
te: ꝛ dabo te deſolatum atqȝ deſertum. Vr
bes tuas demoliar: ꝛ tu deſertus eris: ꝛ
ſcies quia ego dominus: eo ꝙ fueris ini-
micus ſempiternus: ꝛ concluſeris fi-
lios iſrael in manus gladij in tempore
afflictionis eorum in tempore iniqui-
tatis extreme. Propterea viuo ego dicit B
dominꝰ deus: quoniā ſanguini tradā te:
ꝛ ſanguis te ꝑſequet̄. Et cum ſanguinem

oderis:ſanguis pſequet te.Et dabo mon
tem ſeyr deſolatum ⁊ deſertum:⁊ auferã
de eo euntem ⁊ redeuntem:⁊ implebo mõ
tes ✝eius occiſoꝝ ſuorum. In collib⁹ ✝
al✝ tuos tuis ⁊ in vallibus tuis atq; in torrẽtib⁹
C interfecti gladio cadent. In ſolitudines
al✝ ſuis ſempiternas tradam te:⁊ ciuitates tue non
habitabunt.Et ✝ ſcientis q̄ ego dñs de⁹:
al✝ ſcies eo q̄ dixeris:due gentes ⁊ due terre,mee
erunt:⁊ hereditate poſſidebo eas:cum dñs
eẽt ibi. Propterea viuo ego dicit dñs de⁹
q̄ faciã iuxta irã tuã ⁊ ſm zelum tuũ quẽ
feciſti:odio hñs eos:⁊ notus efficiar p eos
cũ te iudicauero:⁊ ſcies q̄ ego dñs.Audi
ui vniuerſa opprobria tua que locutus
es de montibus iſrael dicens.Deſerti no
D bis ad deuorandum dati ſunt.Et inſurre
xiſtis ſuper me ore v̄ro:⁊ ✝derogaſtis ad
Al's ✝ uerſum me.Verba v̄ra ego audiui.Hec
rogaſtis. dicit dñs deus.Letante vniuerſa terra in
ſolitudinem te redigam:ſicuti gauiſus es
ſuper hereditatem domus iſrael:eo q̄ fue
rit diſſipata:ſic faciam tibi.Diſſipat⁹ eris
mons ſeyr ⁊ idumea omnis.Et ſcient q̄
ego dominus deus.

¶ Ca. Sũ. ¶ Q̄ dñs iudicabit iſrl̄ de ini
micis ſuis:⁊ reſtituet ⁊ multiplicabit in
terram ſuam:⁊ q̄ afflixit iſrael pro pecca
to idolatrie. De gratia ⁊ virtute baptiſ
mi vocatur populus ad penitentiam: etiã
promittitur integra reſtitutio ⁊ multi
plicatio. Cap.xxxvj.

Tu autẽ fili hoĩs propheta ſuper mon
A tes iſrl̄ ⁊ dices.Montes iſrael au
Sup.6.a. dite verbum dñi.Hec dicit dñs deus. Eo q̄
dixerit inimicus de vobis euge altitudi
nes ſempiterne in ✝hereditatẽ date ſunt
Al's ✝ poſ nobis:ꝑpterea vaticinare ⁊ dic.Hec dicit
ſeſſionẽ. dñs deus.Pro eo q̄ deſolati eſtis ⁊ cõcul
cati p circuitum:⁊ facti in hereditatem re
liquis gentibus:⁊ aſcendiſtis ſup labium
lingue ⁊ opprobrium pp̄li:ꝑpterea mõtes
iſrael audite verbũ dñi dei.Hec dicit dñs
deus montibus:⁊ collibus torrẽtib⁹:val
libuſq; ⁊ deſertis:parietinis:⁊ vrbib⁹ de
relictis:que depopulate ſunt ⁊ ſubſanna
te a reliquis gentibus per circuitum:ꝑ
pterea hec dicit domin⁹ deus.Quoniã in igne
B zeli mei locutus ſum de reliquis gentib⁹
⁊ de idumea vniuerſa que dederũt terrã
meã ſibi in hereditatem cũ gaudio ⁊ to
to corde ⁊ ex aĩo:⁊ eiecerunt eam vt vaſta
rent:idcirco vaticinare ſup humũ iſrael:
⁊ dices mõtib⁹ ⁊ collib⁹ iugis ⁊ vallib⁹.
Hec dicit dñs deus.Ecce ego in zelo meo
⁊ in furore meo locut⁹ ſum:eo q̄ cõfuſio
nem gentiũ ſuſtinueritis.Idcirco hec di
cit dñs deus.Ego leuaui manũ meã ✝ vt al's non
gentes q̄ in circuitu v̄ro ſunt ipſe cõfu h3 ✝ vt
ſionẽ ſuã portent.Vos autẽ montes iſrl̄
ramos v̄ros germinetis:⁊ fructũ v̄rum
afferatis pp̄lo meo iſrael. Prope enim eſt C
vt veniat ✝.Q̄ ecce ego ad vos:⁊ conuer al's ✝ qm̄
tar ad vos:⁊ arabimini ⁊ accipietis ſemẽ
tem:⁊ multiplicabo in vobis hoĩes omneſq;
domũ iſrael:⁊ habitabuntur ciuitates ⁊
ruinoſa inſtaurabunt:⁊ replebo vos hoĩ
bus ⁊ iumentis ⁊ multiplicabunt ⁊ cre
ſcent.Et habitare vos faciã ſicut a ꝑncipio:
boniſq; ✝ donabo maiorib⁹ q̄ habuiſtis al✝ dabo
ab initio:⁊ ſcietis q̄ ego dominus.Et ad
ducã ſup vos hoĩes pp̄lm meũ iſrl̄:⁊ here
ditate poſſidebũt te.Et ✝ eris eis in here al's ✝ vos
ditatem:⁊ non addes vltra:vt abſq; eis eritis
ſis.Hec dicit dñs deus.Pro eo q̄ dicũt de
vobis:deuoratrix hoĩum es ⁊ ſuffocans gẽ
tem tuam:ꝑpterea hoĩes nõ comedes am
plius:⁊ gentẽ tuã nõ necabis vltra:ait do
minus deus.Nec auditam faciã in te am D
plius ↄfuſionẽ gentiũ:⁊ opprobrium popu
loꝝ nequaq̄ portabis:⁊ gẽtẽ tuã nõ amit
tes amplius:ait dñs deus.Et factum ẽ verbũ
dñi ad me dicens.Fili hoĩs:domus iſrael
habitauerunt in humo ſua:⁊ polluerunt
eam in vijs ſuis ⁊ in ſtudijs ſuis. Iuxta
inmundiciã menſtruate facta eſt via eo
rum coram me:⁊ effudi indignationem
meã ſup eos pro ſanguine quẽ fuderũt ſu
per terram. Et in idolis ſuis polluerunt
eam:⁊ diſperſi ✝eos✝ in gentes:⁊ vẽtilati al's ✝ ſũt
ſunt in terras. Iuxta vias eorũ ⁊ adinuẽ al's non
tiones eoꝝ iudicaui eos.Et ingreſſi ſunt h3 ✝ eos
ad gẽtes ad quas introierũt ⁊ polluerũt Ro.2.b.
nomen ſctm̄ meũ:cũ diceret de eis:pp̄ls E
dñi iſte eſt:⁊ de terra eius egreſſi ſunt. Et
peperci noĩe ſancto meo qḋ polluerat do
mus iſrael in gentibus ad quas ingreſſi
ſunt. Idcirco dices domui iſrael:hec dicit
dñs deus.Nõ ꝑpter vos ego faciã domus
iſrl̄:ſ3 ꝑpter nomẽ ſanctũ meum qḋ pol
luiſtis in gentibus ad quas intraſtis. Et
ſanctificabo nomen meũ magnũ qḋ pol
lutũ eſt inter gentes qḋ polluiſtis in me
dio eaꝝ vt ſciãt gẽtes q̄ ego dñs:ait dñs

exercituū cuȝ ſanctificatus fuerō in vobis
Infra.39.f. coram eis. Tollā quippe vos de gentibus ⁊
& ꝯſe. di. cōgregabo vos de vniuerſis terris ⁊ addu-
4.ca. nec cam vos in terram veſtrā: ⁊ effundā ſuper
quēq̄ȝ. vos aquaȝ mundā: ⁊ mūdabimini ab oī
bus inquinamētis veſtris: ⁊ ab vniuer-
ſis idolis vr̄is mūdabo vos: ⁊ dabo vobis
cor nouū ⁊ ſpm̄ nouū ponā in medio ve
F ſtri. Et auferā cor lapideū de carne veſtra:
Supr̄.11.d. ⁊ dabo vobis cor carneū: ⁊ ſpiritū meū po
nā in medio vr̄i: ⁊ faciam vt in preceptis
meis ambuletis: ⁊ iudicia mea cuſtodia-
tis ⁊ operemini: ⁊ habitabitis i terra quā
dedi patribus veſtris. ⁊ eritis mihi in po-
pulū ⁊ ego ero vobis in deū: ⁊ ſaluabo vos
ex vniuerſis inquinamētis veſtris: ⁊ vocabo
frumētum ⁊ multiplicabo illud ⁊ nō im
ponā vobis famē ⁊ multiplicabo fructuȝ
ligni ⁊ genimina agri: vt non portetis vl
tra opprobriū famis in gentibus: ⁊ recor
dabimini viarū veſtrarū peſſimaꝝ: ſtudio
rūq̄ȝ non bonorū: ⁊ diſplicebūt vobis ini
quitates veſtre ⁊ ſcelera veſtra. Non ꝓpter
G vos ego faciam: ait dn̄s deus notū ſit vo-
Ro. 6.d. bis: Cōfundimini ⁊ erubeſcite ſuper vijs
veſtris domus iſrael: hec dicit dn̄s de⁹. In
aīs + inq die qua mundauero vos ex oībus + iniq
namen- tatibus veſtris: ⁊ inhabitare fecero vrbes:
tis ⁊ inſtaurauero ruinoſa: ⁊ terra deſerta fue
rit exculta que quondam erat deſolata in
oculis oīs viatoris dicent. Terra illa in-
culta: facta eſt vt hortus voluptatis: ⁊ ciui-
tates deſerte ⁊ deſtructe atq̄ȝ ſuffoſſe mu-
al. + que nite ſederunt: ⁊ ſcient gentes + quecūq̄ȝ
derelicte fuerint in circuitu veſtro qꝛ ego
dominus edificaui diſſipata: plantauiq̄ȝ
inculta: ego dominus locutus ſum ⁊ fe-
cerim: hec dicit dominus deus. Adhuc in
hoc inuenient me domus iſrael vt faciam
eis. Multiplicabo eos ſicut gregem homi-
num vt gregem ſanctum vt gregem hie-
ruſalem in ſolēnitatibus eius. Sic erūt
ciuitates deſerte plene gregibus hominuȝ
⁊ ſcient qꝛ ego dominus.

¶ Ca. Sū. ¶ De gn̄ali reſurrectione: ⁊ de
xpo ⁊ qꝛ i nouiſſimis dieb⁹ recipiet eū iu
da ⁊ hieriſm: ⁊ erit vnus pp̄ls. Ca. xxxvij.

A
aīs + Et F + Acta ē ſup me manus dn̄i: ⁊ edu-
xit me in ſpū dn̄i: ⁊ dimiſit me i me
dio campi qui erat plenus oſſibus: ⁊ cir-
cunduxit me per ea in gyro. Erant autē
multa valde ſup faciem cāpi: ſiccaq̄ȝ vehe-
menter. Et dixit ad me. Fili hominis: pu-
tas ne viuent oſſa iſta? Et dixi. Dn̄e deus
tu noſti. Et dixit ad me. Vaticinare de oſſi
bus iſtis. Et dices eis. Oſſa arida audite B
verbum domini. Hec dicit dn̄s deus oſſi-
bus his. Ecce ego intromitto in vos ſpm̄
⁊ viuetis: ⁊ dabo ſuper vos neruos: ⁊ ſuc-
creſcere faciam ſuper vos carnes: ⁊ ſuper ex-
tendā in vobis cutē: ⁊ dabo vobis ſpm̄ ⁊ vi
uetis: ⁊ ſcietis qꝛ ego dn̄s. Et ꝓphetaui
ſicut ꝓceperat mihi. Factus eſt aūt ſoni-
tus ꝓphetante me: ⁊ ecce cōmotio. Et acceſ
ſerunt oſſa ad oſſa: vnūquodq̄ȝ ad iūctu-
ram ſuā. Et vidi: ⁊ ecce ſuper ea nerui ⁊ car
nes aſcēderūt: ⁊ extenta eſt in eis cutis de
ſuper: ⁊ ſpm̄ non habebant. Et dixit ad me.
Vaticinare ad ſpiritum: vaticinare fili ho
minis: ⁊ dices ad ſpm̄. Hec dicit dn̄s de⁹. C
A quatuor ventis veni ſpūs: ⁊ inſuffla ſu
per interfectos iſtos ⁊ reuiuiſcāt. Et ꝓphe-
taui ſicut ꝓceperat mihi. Et ingreſſus eſt
in ea ſpiritus: ⁊ reuixerūt: ſteteruntq̄ȝ ſu
per pedes ſuos exercitus grandis nimis
valde. Et dixit ad me: fili hominis: oſſa hec
vniuerſa domus iſrael eſt. Ipſi dicūt. Ar-
uerunt oſſa noſtra: ⁊ perijt ſpes noſtra: ⁊
abſciſi ſumus. Propterea vaticinare ⁊ di
ces ad eos. Hec dicit dn̄s de⁹. Ecce ego ape
riam tumulos veſtros: ⁊ educam vos de
ſepulchris vr̄is populus meus ⁊ inducā
vos in terrā iſrael: ⁊ ſcietis qꝛ ego domi-
nus cuȝ aperuero ſepulchra veſtra ⁊ edu- D
xero vos de tumulis veſtris populē me⁹:
⁊ dedero ſpm̄ meum in vobis: ⁊ vixeri-
tis ⁊ requieſcere vos faciā ſuper humū ve
ſtram: ⁊ ſcietis qꝛ ego dn̄s locutus ſuȝ ⁊
feci: ait dn̄s deus. Et factus eſt ſermo dn̄i
ad me dicens. Et tu fili hoīs ſume tibi li-
gnū vnū: ⁊ ſcribe ſuper illud iude ⁊ filio-
rū iſrael + ſocijs eius. Et tolle lignū alte- aīs + ſo-
rum ⁊ ſcribe ſup illud: ioſeph lignum ef ciorum.
fraim: ⁊ cuncte domus iſrael ſociorumq̄ȝ
eius. Et adiunge illa vnū ad alterū tibi: i
lignū vnū: ⁊ erunt in vnionem in manu E
tua. Cū autē dixerint ad te filij populi tui
loquētes nōne indicas nobis qd in his
tibi velis: loqueris ad eos. Hec dicit dn̄s
deus. Ecce ego aſſumam lignū ioſeph qđ
eſt in manu effraim ⁊ tribus iſrael que
ſunt ei adiuncte: ⁊ dabo eas pariter cum
ligno iuda: ⁊ faciam + eas in lignū vnū: aīs + eū
⁊ erunt vnū in manu eius. Erūt autē li-

qua ſup q̃ ſcripſeris in manu tua in ocu-
lis eoꝝ:ꝛ dices ad eos. Hec dicit dñs de⁹.
Ecce ego aſſumā filios iſrael de medio na
tionum ad quas abierunt:ꝛ congregabo
eos vndiq; ꝛ adducam eos ad humum
ſuam Et faciam eos in gētē vnā in terra
F in montibus iſrael. Et rex vnus erit om
nib⁹ imperās:ꝛ nō erūt vltra due gētes:
nec diuidenī ampli⁹ in duo regna. Neq;
polluenī vltra in idolis ſuis ꝛ abomina-
tionib⁹ ſuis:ꝛ cūctis iniq̃tatibus ſuis:ꝛ
ſaluos eos faciā de vniuerſis ſedi⁹ ſuis
in quibus peccauerunt ꝛ emūdabo eos.
Et erūt mihi ppl̃s ꝛ ego ero eis de⁹:ꝛ ſer
uus meus dauid rex ſuper eos:ꝛ paſtor
infra eo. G vnus erit oium eoꝝ. In iudicijs meis
ambulabūt:ꝛ mādata mea cuſtodient:ꝛ
facient ea. Et habitabūt ſuper terram quā
dedi ſeruo meo iacob i qua habitauerūt
pr̃es+ vr̃i:ꝛ habitabunt ſup +eā ipſi ꝛ fi
lij eorum:ꝛ filij filioꝝ eoꝝ vſq; in ſem-
al. + eoꝝ piternū:ꝛ dauid ſeruus meus princeps
alѕ + ea eoꝝ imperpetuū. Et percutiā illis fedus
pacis:pactū ſempiternū erit eis. Et funda
bo eos ꝛ multiplicabo:ꝛ dabo ſanctificatio-
nem meam in medio eoꝝ imppetuū:ꝛ
erit tabernaculū meum in eis. Et ero eis
deus:ꝛ ipſi erūt mihi populus. Et ſcient
gentes quia ego dñs ſanctificator iſrael:
ſup̄ eo. cum fuerit ſanctificatio mea in medio eo
rum in perpetuum.

¶ Ca. Sũ. ¶ Sermo domini contra gog
ꝛ magog de interitu eorum:ꝛ peccato po-
puli. Cap. xxxviij.

ET factus ē ſermo dñi ad me dicēs.
Fili hoīs:pone faciem tuā ↄtra gog
A ꝛ terrā magog principē capitis moſoch
ꝛ thubal:ꝛ vaticinare de eo:ꝛ dices ad eū.
Hec dicit dñs deus. Ecce ego ad te gog prin
cipem capitis moſoch ꝛ thubal. Et circu-
magam te ꝛ ponam frenum in maxillis
tuis:ꝛ educā te in oēm exercitū tuum:
equos ꝛ equites veſtitos loricis vniuer-
ſos:multitudinē magnā haſtaꝝ ꝛ clypeū
arripientiū ꝛ gladium. Perſe:ethyopes:
B ꝛ lybies cū eis:oēs ſcutati ꝛ galeati. Go-
mer ꝛ vniuerſa agmina eius:domus tho
gorma latera aquilonis ꝛ totum robur
eius:populiq; multi tecum. Prepara ꝛ
inſtrue te:ꝛ omnem multitudinem tuā
que coaceruata eſt ad te:ꝛ eſto eis in pre-
ceptum. Poſt dies multos viſitaberis. In
nouiſſimo annoꝝ venies ad terraꝝ que
reuerſa eſt a gladio ꝛ congregata eſt de po
pulis multis ad montes iſrael qui fue-
runt deſerti iugiter. Hec ḋ pplis educta ē: C
ꝛ +habitabūt in ea confidenter vniuerſi. al. + habitauerūt.
Aſcendens aūt quaſi tēpeſtas veniēs:ꝛ q̃ſi
nubes vt operias terram tu ꝛ oīa agmina
tua:ꝛ ppli multi tecū. Hec dicit dñs deus.
In illa die aſcēdent ſermones ſuper cor
tuū:ꝛ cogitabis cogitationē peſſimam:ꝛ
dices. Aſcēdam ad terram vſq; muro:ve
niam ad quieſcētes habitāteſq; ſecure. Hi
oēs habitāt ſine muro:vectes ꝛ porte nō
ſunt eis. Ut diripias ſpolia:ꝛ inuadas p̄- D
dam:vt inferas manū tuā ſuper eos q de-
ſerti fuerāt ꝛ poſtea reſtituti ꝛ ſup ppl̃s q
eſt ↄgregatus ex gentibus q poſſidere ce-
pit ꝛ eē habitator vmbilici terre. Saba ꝛ
dedan ꝛ negociatores tharſis ꝛ oēs leões
eius dicent tibi. Nūquid ad ſumenda ſpo
lia tu venis? Ecce ad diripiendam predaꝝ
cōgregaſti multitudinē tuā:vt tollas ar-
gētū ꝛ aurū ꝛ auferas ſuppellectilē atq;
ſubſtātiā:ꝛ diripias manubias īfinitas.
Propterea vaticinare fili hoīs:ꝛ dices ad
gog. Hec dicit dñs deus. Nūqd nō in die alѕ non
illo cū habitauerit populus meus iſrael hꝫ + ꝛ
confidenter ſcies ꝛ venies de loco tuo a E
lateribus aquilonis tu ꝛ populi multi te
cum:aſcenſores equoꝝ vniuerſi:cetus
magnus ꝛ exercitus vehemēs ꝛ aſcēdens
ſuper populum meum iſrl̃ quaſi nubes
vt operias terraꝝ. In nouiſſimis diebus
eris:ꝛ adducam te ſuper terram meā:vt
ſciant gentes +mee cū ſanctificatus fue- alѕ + me
ro in te in oculis eoꝝ o gog. Hec dicit do
minus deus. Tu ergo ille es de quo lo-
cutus ſuꝝ in diebus antiquis in manu F
ſeruoꝝ meoꝝ prophetaruꝝ iſrael q̃ p-
phetauerunt in diebus illoꝝ temporuꝝ
vt adducerē te ſup eos. Et erit in die illa: i
die aduentus gog ſuper terraꝝ iſrael: ait
dñs deus:aſcēdit indignatio mea in fu-
rore meo ꝛ in zelo meo. In igne ire mee
locutus ſum:q: in die illa erit cōmotio
magna ſuper terram iſrael:ꝛ cōmouebū
tur a facie mea piſces maris ꝛ volucres ce
li ꝛ beſtie agri:ꝛ omne reptile quod mo-
uetur ſuper humum:cūctiq; homines q
ſūt ſuper faciem terre. Et ſubuertenī mō
tes ꝛ cadent ſepes ꝛ omnis murus coꝛ- G
ruet in terram:ꝛ conuocabo aduerſus eū

in cūctis montibus meis gladium: ait
dominus deus. Gladi⁹ vniuſcuiuſq; in
fratrem ſuum dirigetur: ⁊ iudicabo eum
peſte ⁊ ſanguine ⁊ imbre vehementi: ⁊ la-
pidibus imménſis. Ignem ⁊ ſulphur plu
am ſuper eum ⁊ ſuper exercitū eius: ⁊ ſu-
per populos multos qui ſunt cum eo. Et
magnificabor ⁊ ſanctificabor: ⁊ not⁹ ero
in oculis multarū gentiū: ⁊ ſcient quia
ego dominus.
¶ Ca. Sū. ¶ In nouiſſimis diebus in-
ſurget gog ⁊ magog: ⁊ congregatione aui
um ⁊ beſtiarum ad edenda cadauera eo-
rum. Cap. xxix.
A Tu autē fili hominis vaticinare ad-
uerſum gog ⁊ dices. Hec dicit dñs
deus. Ecce ego ſuper te gog principem capi-
tis moſoch ⁊ thubal ⁊ circumagam te ⁊
Alſ + + educam te ⁊ aſcendere + te faciam de la
ſeducere teribus aquilonis: ⁊ adducam te ſup mō
alſ non tes iſrael: ⁊ percutiam arcum tuū in ma
hꝫ + te nu ſiniſtra tua: ⁊ ſagittas tuas de manu
dextera tua deijciam. Deijciā te ſuper mon
tes iſrael: cades tu ⁊ omnia agmina tua
⁊ populi tui qui ſunt tecū. Feris: auibus:
omniq; volatili celi ⁊ beſtijs terre dedi te
ad deuorandum. Super faciē agri cades:
B quia ego locutus ſū: ait dominus deus.
Et immittam ignem in magog ⁊ in his
qui habitant in inſulis confidenter: ⁊ ſci-
Alſ + ent q2 ego dominus: + ⁊ nomē ſanctum
hꝫ. deus meum notum faciam in medio populi
mei iſrael: ⁊ non polluam nomen ſanctū
meū amplius: ⁊ ſcient gentes: q2 ego do-
minus ſanctus iſrael. Ecce venit ⁊ factū
eſt: ait dominus deus. Hec eſt dies de qua
locutus ſum. Et egredientur habitatores
Alſ + + de ciuitatibus iſrael: ⁊ ſuccēdent ⁊ cō-
vrbium burent arma: clypeum + ⁊ haſtas arcum
Alſ + ⁊ ſagittas ⁊ baculos manuum ⁊ contos: ⁊
haſtam. ſuccendent ea igni ſeptem annis. Et non
C portabūt ligna de regionibus: neq; + ſuc
Alſ + cendent de ſaltibus: quoniam arma ſuc
ſuccidēt cēdent igni ⁊ depredabunt eos quib⁹ pre-
de fuerant: ⁊ diripient vaſtatores ſuos: ait
dominus deus. Et erit in die illa: dabo
gog locum nominatum ſepulchrum in
iſrael: vallem viatorum ad orientem ma-
ris: que obſtupeſcere faciet pretereuntes.
Et ſepelient ibi gog: ⁊ omnem multitu-
dinem eius: ⁊ vocabitur vallis multitu-
dinis gog: ⁊ ſepelient eos domus iſrael: vt

mūdent terram ſeptem menſibus. Sepe
lient autē + eum cis populus terre: ⁊ erit alſ non
eis nominata dies in qua glorificatus ſum: eſt + eus
ait dñs deus. Et viros iugiter conſtituēt vel eo
luſtrantes terrā qui ſepeliant ⁊ requirant eos D
qui remanſerant ſuper faciem terre vt emū
dent eam. Poſt menſes aūt ſeptem qrere
incipient ⁊ circuibūt peragrantes terrā.
Cumq; viderint os hominis: ſtatuent iu-
xta illud titulū donec ſepeliant illud pol
linctores in valle multitudinis gog. No
men autē ciuitatis amona ⁊ mūdabūt
terrā. Tu autem fili hominis: hec dicit domi-
nus deus: dic omni volucri ⁊ vniuerſis E
auibus cunctiſq; beſtijs agri. Conuenite:
properate: cōcurrite vndiq; ad victimam
meā quā ego immolo vobis: victimam
grandem ſup mōtes iſrl: ⁊ comedatis + Alſ +
carnē ⁊ bibatis ſanguinē. Carnes fortiū carnes.
comedetis ⁊ ſanguinē principū terre bibe
tis: arietū ⁊ agnorū ⁊ hyrcorū thaurorūq;
⁊ altiliū ⁊ pinguiū oīum. Et comedetis
adipē in ſaturitatē: ⁊ bibetis ſanguinem
in ebrietatē: de victima quā ego + immolaui Alſ +
vobis: ⁊ ſaturabimini ſup menſā meā de immolabo
equo ⁊ eqte forti: ⁊ de vniuerſis viris bel-
latorib⁹: ait dñs de⁹. Et ponā gloriā meam F
in gētibus: ⁊ videbūt oēs gētes iudiciū
meū qđ fecerim: ⁊ manū meā quā poſue-
rim ſup eos. Et ſciēt dom⁹ iſrl q2 ego dñs
deus eorū: a die illa ⁊ deinceps. Et ſciēt + gē al. + oēs
tes quoniā + in iniqtate ſua capta ſit do Alſ +
mus iſrl: ⁊ q2 dereliqrit me: ⁊ abſcōderim pp iniq-
faciē meā ab eis: ⁊ tradiderim eos in man⁹ tates. di.
hoſtiū: ⁊ ceciderint in gladio vniuerſi. Iu 76. c. ſeius
xta + immūdiciā eorū ⁊ + ſcelus feci eis: ⁊ niū. ij.
abſcōdi faciē meā ab illis. Propterea hec Alſ +
dicit dñs deus. Nūc reducā captiuitatem immun
iacob ⁊ miſerebor oīs domus iſrael. Et aſ- dicias.
ſumam zelū pro noie ſancto meo: ⁊ por Alſ +
tabūt cōfuſionē ſuam ⁊ oēm pruaricatio- ſcelera
nē quā preuaricati ſunt in me: cū habita G
uerint in terra ſua cōfidēter nemine for-
midāte: ⁊ reduxero eos de pplis ⁊ cōgre-
gauero de terris inimicorū ſuorū ⁊ ſan-
ctificatus fuero in eis in oculis gētiū plu
rimarū. Et ſciēt q2 ego dñs deus eorū: eo q2 S. 36. C.
trāſtulerim eos in natiōes: ⁊ congregaue
rim eos ſup terrā ſuā: ⁊ nō dereliqrim quē
q; ex eis ibi. Et nō abſcōdam vltra faciem
meā ab eis: eo q2 effuderim ſpiritū meū
ſuper oēm domum iſrael: ait dñs deus.

¶Ca. Sō. ¶De edificatiōe ciuitatis ⁊ vi-
ro qui ſtabat in porta: ⁊ mēſurabat muꝝ
exterioꝛē cū calamis ſuis: ⁊ i veſtib⁹ ⁊ ga-
zophilatijs diuerſis q erāt in veſtibulis:
⁊ de locis deputatis ad cuſtodiā tēpli ⁊ al
taris: de mēſa atrij ⁊ altaris holocauſtoꝝ:
de mēſura veſtibuli templi. Cap. xl.

A In viceſimoquinto anno trāſmigra-
tiōis nr̄e in exoꝛdio āni decima mē
ſis quartodecimo anno poſtq̄ꝫ pcuſſa ē ci
uitas in ipſa hac die facta eſt ſup me ma-
nus domini: ⁊ adduxit me illuc in viſio-
nibus dei. Adduxit me in terram iſrael:
⁊ dimiſit me ſuper montem excelſum ni-
mis: ſuper quem erat quaſi edificium ci-
uitatis vergentis ad auſtrum: ⁊ introdu
als ✝ aſpe xit me illuc. Et ecce vir cuius erat ✝ ſpe-
ctus cies quaſi ſpecies eris: ⁊ funiculus lineus
in manu eius ⁊ calamus mēſure in ma-
nu eius. Stabat autē in poꝛta: ⁊ locutus
eſt ad me idē vir. Fili hominis: vide ocu
lis tuis: ⁊ auribus tuis audi: ⁊ pone coꝛ
al ✝ olb⁹ tuum in ✝ omnia que ego oſtendā tibi:
q: vt oſtēdatur tibi adductus es huc. An
nuncia oīa que tu vides domui iſrl̄. Et ec
ce murus foꝛinſecus in circuitu domus
vndiq̄ꝫ: ⁊ in manu viri calamus menſu-
B re ſex cubitoꝛum ⁊ palmo. Et menſus eſt
latitudinem edificij calamo vno: altitudi
de pe. vl. nem quoq̄ꝫ calamo vno. Et venit ad poꝛ-
2. c. dum tam que reſpiciebat viam oꝛientalem: ⁊
extām aſcendit per gradus eius. Et menſus eſt li
mē poꝛte calamo vno: latitudinē .i. limē
vnum calamo vno in latitudine ⁊ thala-
mum vno calamo in longum: ⁊ vno ca-
lamo in latum: ⁊ inter thalamos quinq̄ꝫ
cubitos: ⁊ limen poꝛte iuxta veſtibulum
poꝛte intrinſecus calamo vno. Et mēſus
eſt veſtibulum poꝛte octo cubitoꝛū: ⁊ frō
tem eius duobus cubitis. Veſtibulum
autem poꝛte erat intrinſecus. Poꝛro tha
lami poꝛte ad viam oꝛientalem tres hinc
⁊ tres inde menſura vna trium: ⁊ menſu
ra vna frontium ex vtraq̄ꝫ parte. Et men
ſus eſt latitudinem liminis poꝛte decem
cubitoꝛum: ⁊ longitudinem poꝛte trede
cim cubitoꝛum: ⁊ marginem ante thala
mos cubiti vnius: ⁊ cubitus vnus finis
vtrinq̄ꝫ. Thalami autem ſex cubitoꝛum
erant hinc ⁊ inde. Et menſus eſt poꝛtaꝫ a C
tecto thalami vſq̄ꝫ ad tectū eius: latitudi
nem viginti quinq̄ꝫ cubitoꝝ: oſtiū cōtra
oſtium. Et fecit frontes per ſexaginta cu-
bitos: ⁊ ✝ ad frontem atrium poꝛte vndi als ✝ a
q̄ꝫ per circuitum: ⁊ ante faciem poꝛte que fronte
pertingebat vſq̄ꝫ ad faciem veſtibuli poꝛte
interioꝛis quinquaginta cubitos: ⁊ fene
ſtras obliquas in thalamis ⁊ in frontib⁹
eoꝛum: que erant intra poꝛtam vndiq̄ꝫ p
circuitum. Similiter autē erant ⁊ in ve
ſtibulis feneſtre per gyrum intrinſecus ⁊
ante frontes pictura palmarum ✝ celata. als non
Et eduxit me ad atriuꝫ exterius: ⁊ ecce ga hꝫ ✝ ce-
zophilatia ⁊ pauimentum ſtratum lapi- lata
de in atrio p circuitum. Triginta gazo-
philatia in circuitu pauimēti: ⁊ pauimē-
tum in fronte poꝛtarum ſm longitudi-
nem poꝛtarum erat inferius. Et menſus
eſt latitudinē a facie poꝛte inferioꝛis vſq̄ꝫ
ad frontem atrij interioꝛis extrinſecus:
centū cubitos ad oꝛientem: ⁊ ✝ aquilonē. als ✝ ab
Poꝛtā vero que reſpiciebat viā aqlonis aqlone
atrij exterioꝛis menſus eſt: taꝫ in longitu- D
dine q̄ꝫ in latitudine: ⁊ thalamos ei⁹ tres
hinc: ⁊ tres inde: ⁊ frontem eius ⁊ veſti-
bulum eius ſm menſuraꝫ poꝛte pꝛioꝛis:
quinquaginta cubitoꝛum longitudineꝫ
eius: ⁊ latitudinem viginti q̄nq̄ꝫ cubito-
rū. Feneſtre autē eius ⁊ veſtibulū ⁊ ſcul
pture ſm menſurā poꝛte que reſpiciebat
ad oꝛientem: ⁊ ſeptem graduū erat aſcē
ſus eius. Et veſtibulum ante ✝ eā ⁊ poꝛte als habꝫ
atrij interioꝛis contra poꝛtam aqlonis ⁊ ✝ ea
oꝛientalem. Et menſus eſt a poꝛta vſq̄ꝫ ad als non
poꝛtam centum cubitos. Et eduxit me ad hꝫ ✝ ea
viam auſtralē: ⁊ ecce poꝛta que reſpiciebat vel eam.
ad auſtrum. Et menſus eſt frontē ei⁹ ⁊ ve
ſtibulū eius iuxta menſuras ſuperioꝛes: ⁊
feneſtras eius ⁊ veſtibula i circuitu ſicut
feneſtras ceteras q̄nquaginta cubitoꝛum
longitudine: ⁊ latitudine viginti quinq̄ꝫ
cubitoꝛum

cubitoꝝ:⁊ in gradibus ſeptē aſcēdebatur
ad eam. Et veſtibulū ante fores eius:⁊ ce-
late palme erāt vna hinc ⁊ altera inde in
fronte eius:⁊ porta atrij interioris in via
auſtrali. Et mēſus eſt a porta vſqꝫ ad por-
E tam in via auſtrali centū cubitos. Et in-
troduxit me in atrium interius ad por-
tam auſtralē:⁊ mēſus eſt ad portā iuxta
mēſuras ſuperiores:thalamū eius ⁊ frō-
tem eius ⁊ veſtibulū eius hiſdem mēſu-
al. + veſti buloꝝ ris:⁊ feneſtras eius ⁊ + veſtibuli in cir-
cuitu quīquaginta cubitos lōgitudinis:
⁊ latitudinis vigintiqnqꝫ cubitos ⁊ veſti-
bulū per gyrū lōgitudine vigintiqnqꝫ
cubitoꝝ:⁊ latitudine qnqꝫ cubitoꝝ. Et ve
alſ. + palme ſtibulū eius ad atriū exteri⁹:⁊ + palmas
eius in frōte:⁊ octo gradus erāt qb⁹ aſcē-
debaẗ per eā. Et introduxit me in atriū
interius per viā orientalem:⁊ menſus eſt
portam ſꝫ mēſuras ſuperiores:thalamū
eius ⁊ frōtem eius ⁊ veſtibulū eius ſicut
ſupra:⁊ feneſtras ei⁹ ⁊ veſtibula in circui-
tu:lōgitudine qnquaginta cubitoꝝ:lati-
tudine vigintiqnqꝫ cubitoꝝ:⁊ veſtibulū
ei⁹.i.atrij exterioris ⁊ palme celate in frō
te eius hinc ⁊ inde:⁊ octo gradib⁹ aſcēſus
F eius. Et itroduxit me ad portā que reſpi
ciebat ad aqlonē:⁊ menſus eſt ſm mēſu-
ras ſuperiores thalamū eius ⁊ frōtē eius
⁊ veſtibulū ei⁹ ⁊ feneſtras ei⁹ per circuitū
lōgitudine qnquaginta cubitoꝝ:⁊ latitu
dine vigintiqnqꝫ cubitoꝝ ⁊ veſtibulū ei⁹
reſpiciebat ad atriū exteri⁹:⁊ celatura pal
marū in frōte ei⁹ hinc ⁊ inde. Et in octo
gradib⁹ aſcēſus ei⁹:⁊ per ſingula gazophi
latia oſtiū in frōtib⁹ portaꝝ:ibi lauabant
holocauſtū. Et in veſtibulo porte due mē-
ſe hic ⁊ due mēſe īde:vt imoleẗ ſup eas ho
locauſtū:⁊ ꝓ pctō ⁊ ꝓ delicto. Et ad lat⁹ ex-
terius qḋ aſcēdit ad oſtiū porte que per-
git ad aquilonē due mēſe. Et ad lat⁹ alte-
rū ante veſtibulū porte due mēſe. Quat-
tuor menſe hinc ⁊ quattuor mēſe inde.
Per latera porte octo mēſe erāt ſup quas
imolabant. Quattuor aūt menſe ad holo-
cauſtū de lapidib⁹ quadris extructe:longi
tudine cubiti vni⁹ ⁊ dimidij:⁊ latitudi-
ne cubiti vni⁹ ⁊ dimidij:⁊ altitudine cu-
biti vni⁹:ſuper quas ponent vaſa in qui-
alſ. + victime bus imolatur holocauſtū ⁊ + victima. Et
labia earū palmi vni⁹:reflexa intrinſec⁹ ꝑ
G circuitū. Super mēſas autē carnes obla-
tionis. Et extra portā interiorē gazophi-
latia cantoꝝ in atrio interiori qḋ erat in
latere porte reſpiciētis ad aquilonē:⁊ fa-
cies eoꝝ cōtra viam auſtralem vna ex late
re porte orientalis que reſpiciebat ad viā
aqlonis. Et dixit ad me. Hoc eſt gazophi-
latiū qḋ reſpicit viā meridianā ſacerdo-
tū + qui excubāt in cuſtodijs tēpli. Por- al. + erit
ro gazophilatiū qḋ reſpicit ad viā aqlo-
nis:ſacerdotū erit qui excubāt ad mini-
ſteriū altaris. Iſti ſunt filij ſadoch qui ac-
cedūt de filijs leui ad dn̄m vt miniſtrēt ei.
Et mēſus eſt atriū lōgitudine centū cu
bitoꝝ:⁊ latitudine centū cubitoꝝ ꝑ qua-
drū ⁊ altare ante faciē templi. Et introdu
xit me in veſtibulū tēpli:⁊ mēſus eſt veſti
bulū qnqꝫ cubitis hinc:⁊ qnqꝫ cubitis
inde:⁊ latitudinem porte trium cubitoꝝ
hinc:⁊ triū cubitoꝝ inde lōgitudinē aūt
veſtibuli viginti cubitoꝝ:⁊ latitudinem
vndecim cubitorū. Et octo gradib⁹ aſcen-
debatur ad eam. Et colūne erant in fron-
tibus vna hinc:⁊ altera inde.

¶ Ca. Sū. ¶ Menſuraẗ tēplū ⁊ ſanctū ſan
ctoꝝ:de coclea quoqꝫ agiẗ:de oſtijs tēpli ⁊
ſanctuarij:⁊ oſtiarijs ſanctuarij. Ca. xlj.

Et introduxit me in tēplū:⁊ mēſus A
eſt frontes,ſex cubitos latitudis hic:
⁊ ſex cubitos latitudinis inde:latitudinē
tabernaculi. Et latitudo porte decē cubito-
rū erat:⁊ latera porte qnqꝫ cubitis hinc:⁊
qnqꝫ inde. Et mēſus eſt lōgitudinē eius
qdraginta cubitoꝝ:⁊ latitudinē viginti
cubitoꝝ. Et + introgreſſus intrinſec⁹ mē alſ. + ingreſſus
ſus eſt in fronte porte duos cubitos:⁊ por
tā ſex cubitoꝝ:⁊ latitudinē porte ſeptē cu
bitoꝝ. Et mēſus eſt lōgitudinē ei⁹ vigin-
ti cubitoꝝ:⁊ latitudinē ei⁹ viginti cubito
rū ante faciē tēpli. Et dixit ad me. Hoc eſt
ſanctū ſanctoꝝ:⁊ mēſus eſt parietē dom⁹
ſex cubitoꝝ:⁊ latitudinē lateris quattuor
cubitoꝝ vndiqꝫ ꝑ circuitū dom⁹. Latera
aūt lat⁹ ad lat⁹ bis triginta + triū. Et erāt al. + tria
eminētia que ingrederenẗ per parietē do- B
mus in laterib⁹ per circuitū vt cōtinerēt
⁊ nō attingerēt parietē tēpli:⁊ platea erat
in rotūdū aſcēdens ſurſum per cocleā:⁊
in cenaculū templi deferebat per gyrum.
Idcirco lati⁹ erat templū in ſuperiorib⁹:⁊
ſic de inferiorib⁹ aſcendebaẗ ad ſuperiora: Alſ non
+ ⁊ in mediū. Et vidi in domo altitudi- hꝫ + d
nem per circuitū fundata latera ad mēſu

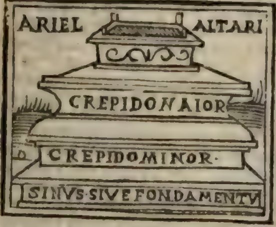
ram calami ſex cubitoꝝ ſpatio: ⁊ latitudi-
nē per parietē lateris foꝛinſecꝰ qnqꝫ cubi-
toꝝ: ⁊ erat iterioꝛ domꝰ in laterib⁹ domꝰ.
Et inter gaꝫophilatia latitudinē viginti
cubitoꝝ in circuitu domꝰ vndiqꝫ: ⁊ oſtiū
lateris ad oꝛonē: oſtiū vnū ad viam aqlo
nis: ⁊ oſtiū vnū ad viā auſtralē: ⁊ latitu-
dinē loci ad oꝛonē qnqꝫ cubitoꝝ in cir-
cuitu. Et edificiū qḋ erat ſeparatū ꝯſum-
qꝫ ad viā reſpiciētē ad mare latitudinis
ſeptuaginta cubitoꝝ: paries autē edificij
qnqꝫ cubitoꝝ latitudines per circuitū ⁊
lōgitudo eiꝰ nonaginta cubitoꝝ. Et men
C ſus eſt domꝰ lōgitudinē centū cubitoꝝ: ⁊
qḋ ſeparatū erat edificiū ⁊ parietes eiꝰ lō-
gitudinis centū cubitoꝝ. Latitudo autē
ante faciē domꝰ: ⁊ eius qḋ erat ſeparatum
cōtra orientē centū cubitoꝝ. Et mēſus eſt
lōgitudinē edificij ꝯ faciē eius qḋ erat ſe
paratū ad doꝛſum: ethecas ex vtraqꝫ pte
centū cubitoꝝ: ⁊ tēplū interiꝰ: ⁊ veſtibu-
la atrij limina ⁊ feneſtras obliqs: ethe-
cas in circuitu per tres partes ꝯ vniuſcu
iuſqꝫ limē ſtratūqꝫ ligno per gyrū in cir
cuitu. Terra aūt vſqꝫ ad feneſtras ⁊ fene-
ſtre clauſe ſuper oſtia ⁊ vſqꝫ ad domū in-
terioꝛē ⁊ foꝛinſecus: ⁊ oēm parietē in cir
cuitu intrinſecꝰ: ⁊ foꝛinſecꝰ ad mēſurā: ⁊
fabꝛefacta cherubim ⁊ palme: ⁊ palma in-
ter cherub ⁊ cherub. Duaſqꝫ facies hēbat
cherub: facies hominis iuxta palmam ex
hac parte: ⁊ faciem leonis iuxta palmā ex
D alia parte expꝛeſſam. Per oēm domū in
al. + che circuitu de terra vſqꝫ ad ſuperioꝛē partē:
rubim + cherubim ⁊ palme celate erāt in parie-
te tēpli. Limē quadrāgulum: ⁊ facies ſan
ctuarij aſpectꝰ cōtra aſpectū. Altaris lignei
triū cubitoꝝ altitudo: ⁊ longitudo eius
duoꝝ cubitoꝝ: ⁊ anguli eius ⁊ lōgitudo
eiꝰ ⁊ parietes eiꝰ lignei. Et locutus eſt ad
me. hec eſt mēſa coꝛam dnō. Et duo oſtia
erāt in tēplo: ⁊ in ſanctuario ⁊ in duob⁹
oſtijs ex vtraqꝫ parte bina erant oſtiola q̄
in ſeinuicē plicabant. Bina. n. oſtia erant
ex vtraqꝫ pte oſtioꝝ. Et celata erāt in ipſis
oſtijs tēpli cherubim ⁊ ſculptura palmaꝝ
ſicut in parietib⁹ quoqꝫ expſſa erāt. Quā-
obrē ⁊ groſſioꝛa erant ligna in veſtibuli
fronte foꝛinſecus: ſuper que feneſtre obli-
que ⁊ ſimilitudo palmarū hinc atqꝫ in-
de in humerulis veſtibuli ſecūdū latera
domꝰ: latitudinēqꝫ parietem.

¶ Capituli. Sūmarium. ¶ De gaꝫophi-
latijs auſtralis ⁊ aquilonaris edificij ⁊ de-
ſcriptione eoꝛum edificatoꝛum: de locis
vbi edebant ſacerdotes: q̄ non exirent ad
populū niſi depoſitis veſtimentis mini-
ſterij ſui: menſuratur murus diuidens
ſanctuariū a vulgi loco. Cap. xlij.

Et eduxit me in atriū exteriꝰ p viā
ducētem ad aquilonē. Et eduxit me A
in gaꝫophilatiū qḋ erat cōtra ſeparatum al. + et in
edificiū ⁊ cōtra edem vergētē ad aqlonē duxit
in + facie lōgitudinis centū cubitos oſtij al. + idē
aqlonis: ⁊ latitudinis qnquaginta cubi- eduxit
tos ꝯtra viginti cubitos atrij interioꝛis: al. + facie
⁊ cōtra pauimētū ſtratū lapide atrij ex-
terioꝛis: vbi erat poꝛticus iuncta poꝛticui
triplici. Et ān gaꝫophilatia deambulatio
decē cubitoꝝ latitudinis ad interioꝛa re-
ſpiciens vie cubiti vniꝰ. Et oſtia + eaꝝ ad al. + eoꝝ
aqlonē vbi erāt gaꝫophilatia in ſuperio-
rib⁹ humilioꝛa: qꝛ ſuppoꝛtabāt poꝛticus
que ex illis eminebant de inferioꝛib⁹ ⁊ de
medijs edificij. Triſtega. n. erant: ⁊ nō ha B
bebāt colūnas ſicut erāt colūne atrioꝛū.
Propterea eminebant de inferioꝛib⁹ ⁊ de
medijs a terra cubitis qnquaginta. Et pe-
ribolus exterioꝛ ſm gaꝫophilatia q̄ erant
in via atrij exterioꝛis ante gaꝫophilatia.
Longitudo eius quinquaginta cubitoꝝ:
qꝛ lōgitudo erat gaꝫophilatioꝝ atrij exte
rioꝛis qnquaginta cubitoꝝ: ⁊ longitudo
ante faciē tēpli centū cubitoꝝ. Et erat ſub
ter gaꝫophilatia hec: introitus ab oꝛiēte
ingredientiū in ea de atrio exterioꝛi + in al. + ⁊
latitudine periboli atrij qḋ erat ꝯ viā oꝛiē
talē in faciē edificij ſeparati. Et erāt ante
edificiū gaꝫophilatio: ⁊ via ante faciē eo-
rum iuxta ſimilitudinē gaꝫophilatioꝝ
que erāt in via aquilonis. Secundū lon C
gitudinē eoꝝ: ſic ⁊ latitudo eoꝝ: ⁊ omnis
itroitus eoꝝ ⁊ ſimilitudines ⁊ oſtia eoꝝ
ſm oſtia gaꝫophilatioꝝ que erant in via
reſpiciēte in nothum. Oſtium in capite
vie que via erat ante veſtibulū ſeparatū
per viam oꝛiētalem ingrediētibus. Et di-
xit ad me. Gaꝫophilatia aquilonis ⁊ ga-
ꝫophilatia auſtri que ſunt ante edificiū
ſeparatum: hec ſunt gaꝫophilatia ſancta:
in quib⁹ + veſcūtur ſacerdotes qui appro al. + ve
pinquant ad dnm̄ in ſanctaſanctoꝛū. Ibi ſtiūt
ponent ſanctaſanctoꝝ: ⁊ oblationē p pec-
cato ⁊ pro delicto. Locus enim ſanctꝰ eſt.

Cum autem ingressi fuerint sacerdotes:
nó egredientur de sanctis in atrium exte
rius. Et ibi reponét vestiméta sua in qui-
bus ministrát: qz sancta sunt: vestiétur qz
vestimétis alijs: & sic + pcedét ad populu. als+ pcedant
Cūqz cópleslet mésuras domus interio-
ris: eduxit me per viaz porte que respicie-
D bat ad viam orietalem: & mésus est eá vn
diqz per circuitum. Mensus est auté con
tra ventum orientalem calamo mensure
quingétos calamos: in calamo mésure p
circuitum. Et mésus est cótra vétum aq-
lonis qngétos calamos: in calamo mésu
re per gyrū. Et ad vétū australem mésus
est qngétos calamos: in calamo mensure
per circuitū. Et ad vétum occidétalé mé-
sus est qngétos calamos: in calamo men
sure. Per qttuor: vétos mésus est + mu-
als+ illos rum eius vndiqz per circuitum: longi-
als+ calamorum tudinem quingétorum + cubitorū: & la-
als+ calamorum titudiné qngentoz + cubitoz diuidétem
inter sanctuariū & vulgi locum.

¶ Capituli Sūmariuz. ¶ Vidit pphta
claritaté dei: arguit iudeos de idolis suis:
pcipit ostédere figurá: & descriptioné do-
mus: de mésure altaris holocaustoz: de ri
tu ei° & sacrificijs eiusdez. Cap. xliij.

A ET + duxit me ad portá: que respicie
al.+ eduxit bat ad viam orientalé. Et ecce gloria
dei israel ingrediebatur per viam orienta
lem: & vox erat ei quasi vox aquarum mul
tarum: & terra splendebat a maiestate ei°.
Et vidi visionem sm spéciem quá videram
quando venit vt disperderet ciuitatem: &
species secundū aspectum quem videraz
iuxta fluuium chobar. Et cecidi super fa-
ciem meam. Et maiestas domini ingres-
sa est templum per viam porte: que respi
ciebat ad orientem. Et eleuauit me spiri-
tus: & introduxit me in atriuz interius.
Et ecce repleta erat gloria domini dom°.
Et audiui loquentem ad me de domo: et
vir qui stabat iuxta me: dixit ad me. Fili
hominis: locus solij mei: & locus vestigio B
rum pedum meorum: vbi habito in me
dio filiorum israel ineternum: & nó pol-
luet vltra domus israel nomen sanctum
meum: ipsi & reges eorum in fornicatio
nibus suis & in ruinis regum suorum:
& in excelsis qui fabricati sunt limen suū
iuxta limen meum: & postes suos iuxta po
stes meos: & murus erat inter me & eos:
& polluerunt nomen sanctum meum in
abominationibus quas fecerunt: ppter
quod consumpsi eos in ira mea. Nūc er-
go repellant procul fornicationem suam C
& ruinas regum suorum a me: & habita-
bo in medio eorum semper. Tu autem fi
li hominis ostende domui israel templū
& confundantur ab iniquitatibus suis &
metiantur fabricam & erubescát ex omni-
bus que fecerunt. Figuram domus & fa-
brice eius exitus & introitus & omnem
descriptionem eius & vniuersa precepta
eius: cūctumqz ordinem eius & omnes
leges eius + ostende eis: & + scribe in ocu
lis eorum: vt custodiant omnes descri- al.+ ostendes
ptiones eius & precepta illius & faciát ea. als+ scribens
Ista est lex domus in summitate montis
Omnes fines eius in circuitu sanctum D
sanctorum est. hec est ergo lex domus. Iste
autem mensure altaris in cubito verissi-
mo: qui habebat cubitum & palmum. In
sinu eius erat cubitus: & cubitus in lati-
tudine: & definitio eius vsqz ad labium
eius: & in circuitu + palmus vnus. hec Alias non hz+ &
quoqz erat fossa altaris. Et de sinu terre vs
qz ad crepidinem nouissimam duo cu-
biti: & latitudo cubiti vnius: & a crepidi- al.+ palmi vni°
ne + minore vsqz ad crepidinem + ma- al.+ maiore
iorem quattuor cubiti: & latitudo cubiti
vnius. Ipse autem ariel quattuor cubito al.+ minores
rum: & ab ariel vsqz ad sursu cornua qt-
tuor. Et ariel duodecim cubitoruz in ló E
gitudine: per duodecim cubitos longitu
dinis quadrangulatuz equis lateribus.
Et crepido quattuordecim cubitorum
longitudinis per quattuordecim cubi-
tos latitudinis in quattuor angulis ei°
& corona in circuitu eius dimidij cubi-

ti:⁊ ſinus eius vnius cubiti per circuitū.
Gradus autem eius verſi ad orientem. Et
F dixit ad me. Fili hominis. Hec dicit domi
nus deus. Hi ſunt ritus altaris: in qua-
cūqȝ die fuerit fabricatū: vt offerat̄ ſuper
illud holocauſtū ⁊ effundat̄ ſanguis. Et
[?]s non dabis ſacerdotibꝰ + ⁊ leuitis q̄ ſunt de ſe-
+ ⁊ mine ſadoch: qui accedūt ad me: ait dn̄s
deꝰ vt offerāt mihi vitulū de armēto pro
peccato. Et aſſumēs de ſanguine eiꝰ pones
ſup q̄ttuor cornua eiꝰ: ⁊ ſup q̄ttuor an-
gulos crepidinis: ⁊ ſuper coronam in cir-
cuitu ⁊ mūdabis illud ⁊ expiabis. Et tol-
les vitulū qui oblatꝰ fuerit ꝓ peccato: ⁊ cō
bures eū in ſeparato loco domꝰ extra ſan
ctuariū. Et in die ſcḋo offeres hyrcum ca
prarū immaculatū ꝓ peccato: ⁊ expiabunt
G altare ſicut expiauerunt in vitulo. Cūqȝ
cōpleueris expians illud: offeres vitulū
de armēto immaculatū: ⁊ arietē de grege
immaculatū: ⁊ offeres eos in ɔ̄ſpectu dn̄i.
Et mittēt ſacerdotes ſup eos ſal: ⁊ offerēt
eos in holocauſtū dn̄o. Septē diebꝰ facies
hyrcū pro peccato quottidie: ⁊ vitulū de
armēto: ⁊ arietē de pecoribꝰ immaculatos
offerēt. Septē diebꝰ expiabūt altare ⁊ mū
al. + eoꝝ dabūt illud: ⁊ implebūt manū + eiꝰ. Ex-
pletis aūt ſeptem diebꝰ: in die octaua ⁊ vl
tra facient ſacerdotes ſup altare holocau-
ſta veſtra: ⁊ que pro pace offerūt: ⁊ placatꝰ
ero vobis: ait dominus deus.

¶ Cap. Sū. ¶ De porta clauſa ⁊ ne incir-
cūciſi intrent ſanctuariū: de ſanctimonia
⁊ hereditate leuitaꝝ. Cap. xliiij.

A Et + cōuertit me ad viam porte ſan
al'. + cō ctuarij exterioris que reſpiciebat ad
uerti orientē ⁊ erat clauſa. Et dixit dn̄s ad me.
Porta hec clauſa erit ⁊ nō aperietur: ⁊ vir
al. + trā- nō + trāſiet per eam: q̄m dominꝰ deꝰ iſra-
ſibit el ingreſſus eſt per eam: eritqȝ clauſa ꝓn-
cipi. Princeps ipſe ſedebit in ea vt come
dat panē coram dn̄o. Per viam porte ve-
ſtibuli ingrediet̄: ⁊ per viam eiꝰ egrediet̄.
B Et adduxit me per viam porte aqlonis in
al. + iple- cōſpectu domꝰ ⁊ vidi: ⁊ ecce + impleuit glo
uerat ria + dn̄i domum dn̄i. Et cecidi in faciem
al'. + dei meā: ⁊ dixit ad me dn̄s. Fili hominis: po
ne cor tuū ⁊ vide oculis tuis: ⁊ auribus
tuis audi omnia que ego loquor ad te de
vniuerſis cerimonijs domꝰ dn̄i: ⁊ de cun
ctis legibꝰ eiꝰ. Et pones cor tuū in vijs tē
pli per oēs exitꝰ ſanctuarij: ⁊ dices ad exa-

ſperantem me domū iſrael. Hec dicit dn̄s
deꝰ. Sufficiant vobis omnia ſcelera veſtra C
domꝰ iſrael: eo ꝙ inducitis filios alienos
incircunciſos corde ⁊ incircūciſos carne
vt ſint in ſanctuario meo: ⁊ polluant do-
mū meam ⁊ offertis panes meos adipem
⁊ ſanguinem: ⁊ + diſſoluiſtis pactū meū al. + ſtu-
in omnibꝰ ſceleribꝰ veſtris: ⁊ nō ſeruaſtis riſtis
precepta ſanctuarij mei: ⁊ polluiſtis cuſto
des obſeruationū mearū in ſanctuario
meo vobiſmetipſis. Hec dicit dominꝰ deꝰ.
Omnis alienigena incircūciſus corde ⁊
incircūciſus carne non ingredietur ſan-
ctuariū meū: omnis filius alienꝰ qui eſt
in medio filiorū iſrael. Sed ⁊ leuite q̄ lō-
ge receſſerūt a me in errore filiorū iſrael:
⁊ errauerūt a me poſt idola ſua: ⁊ + porta- al'. + por
uerūt iniqtatem ſuā: + erūt in ſanctua- tabūt
rio meo editui ⁊ ianitores portarū domꝰ al. + qui
⁊ miniſtri domus: + ipſi mactabūt holo erant
cauſta ⁊ victimas populi: ⁊ ipſi + ſtabūt in al. + Ipſi
conſpectu eorū vt miniſtrent eis. Pro eo q̄ macta
+ ꝙ miniſtrauerūt illis in cōſpectu ido- bant
lorū ſuorum: ⁊ facti ſunt domui iſrael in al'. + ibi
offendiculū iniquitatis: idcirco leuaui ſtabāt an
manū meam ſuper eos: ait dominꝰ deus: ⁊ eos, vt mi
portauerūt iniquitatem ſuam. Et nō ap- niſtrarēt
propinquabūt ad me vt ſacerdotio fun- ꝓ eis
gantur mihi: neqȝ accedēt ad omne ſan- D
ctuariū meū iuxta ſancta ſanctoꝝ: ſed por al'. + er-
tabūt confuſionem ſuam ⁊ ſcelera ſua que go ꝙ mi
fecerūt. Et dabo eas ianitores domꝰ: ⁊ in niſtraue
omni miniſterio eiꝰ: ⁊ vniuerſis que fiēt rat ꝓ eis
in eo. Sacerdotes aūt ⁊ leuite filij ſadoch
qui cuſtodierunt cerimonias ſanctuarij
mei cum errarēt filij iſrael a me: ipſi acce
dent ad me vt miniſtrent mihi: ⁊ ſtabūt
in cōſpectu meo vt offerāt mihi adipē ⁊
ſanguinem ait dominꝰ deꝰ. Ipſi ingrediē E
tur ſanctuariū meū: ⁊ ipſi accedēt ad me
ſam meam vt miniſtrēt mihi ⁊ cuſtodi-
ant cerimonias meas. Cūqȝ ingredient̄
portas atrij interioris: veſtibꝰ lineis in-
duentur: nec aſcendet ſuper eos quicq̄ la
neum quādo miniſtrant in portis atrij
interioris ⁊ intrinſecus. Uitte linee erūt
in capitibꝰ eoꝝ: ⁊ feminalia linea erūt in
lūbis eoꝝ: ⁊ nō accingētur in ſudore. Cū-
qȝ egredientur atrium exteriꝰ ad populū:
exuēt ſe veſtimētis ſuis in q̄bꝰ miniſtra-
uerāt: ⁊ reponēt ea in + gazophilatio ſan- al. + gazo
ctuarij: ⁊ veſtiēt ſe veſtimētis alijs ⁊ non philacijs

ſanctificabūt populū in + veſtibꝰ ſuis. Ca-
al. + veſti- put aūt ſuū nō radent: neqꝫ comam nu-
mētis trient: ſed tondētes attōdēt capita ſua. Et
F vinū nō bibet omnis ſacerdos quādo in-
greſſurus eſt atriuꝫ interiꝰ. Et viduam ⁊
Leui. 21. c repudiatam nō accipiēt vxores: ſed + vir-
al. + vir- gines de ſemine domꝰ iſrael. Sed ⁊ viduā
ginem que fuerit vidua a ſacerdote accipiēt: ⁊ po-
pulū meū docebūt quid ſit inter ſanctuꝫ
⁊ pollutū: ⁊ inter mūdum ⁊ imundum
oſtendēt eis. Et cuꝫ fuerit cōtrouerſia: ſta-
būt in iudicijs meis ⁊ iudicabunt. Leges
meas ⁊ precepta mea in omnibꝰ ſolēni-
tatibꝰ meis cuſtodiēt: ⁊ ſabbata mea ſan-
ctificabūt. Et ad mortuū hominē nō in-
gredientur ⁊ polluātur: niſi ad patrem ⁊
matrē ⁊ filiū ⁊ filiam ⁊ fratrem ⁊ ſororeꝫ
que alterū virū nō habuerit in quibꝰ cō-
G taminabūtur. Et poſtq̄ꝫ fuerit emūdatus:
ſeptem dies numerabunt ei: ⁊ in die in-
troitus ſui in ſanctuariuꝫ ad atriū inte-
rius vt miniſtrēt mihi in ſanctuario of-
al. nō hꝫ feret pro peccato ſuo: ait dñs deus. + Non
+ Nō erit aūt eis hereditas: ego hereditas eorū.
Et poſſeſſionem nō dabitis eis in iſrael:
ego enim poſſeſſio eoꝝ. Victimaꝫ ⁊ pro pec-
cato ⁊ pro delicto ipſi comedent: ⁊ omne
votū in iſrael ipſoꝝ erit. Et primitiua oi-
um primogenitorū: ⁊ omnia libamenta
ex omnibꝰ que offerūtur: ſacerdotū erūt.
Et primitiua ciborū veſtrorū dabitis ſa-
cerdoti: vt reponant benedictionē domui
Exo. 22. d ſue. Oē morticinū ⁊ captū a beſtijs de aui-
leui. 22. b bꝰ ⁊ de pecoribꝰ: nō comedēt ſacerdotes.
¶ Ca. Sū. ¶ De loco ſcificato in quo ſunt
ſancta ſanctoꝝ: ⁊ habitatio ſanctoꝝ: de iu-
ſtitia pōderis ⁊ mēſure: de quātitate pmi-
tiuaꝝ: de duabꝰ pmis ſolēnitatibꝰ primi
mēſis que ſunt in lege: de oblationibꝰ pa-
ſce: pētecoſtes ⁊ ſcenophagie. Cap. xlv.

A Cumqꝫ ceperitis terrā diuidere ſorti-
to: ſeparate pmitias dño ſanctifica-
tū de terra lōgitudine vigintiqnqꝫ milia
⁊ latitudine decē milia. Sāctificatum erit
in omni termino eiꝰ per circuitū. Et erit
ex oi pte ſanctificatū qngētos: p qngentos
q̄drifariaꝫ per circuitum: ⁊ quinquagin-
ta cubitis in ſuburbana eius per gyrum.
Et a mēſura iſta mēſurabis lōgitudineꝫ
vigintiqnqꝫ milium: ⁊ latitudinem decē
milium. Et in ipſo erit templuꝫ ſanctū-
qꝫ ſanctorū: ſanctificatum de terra erit ſa-
cerdotibus miniſtris ſanctuarij qui ac-
cedūt ad miniſteriuꝫ domini. Et erit eis
locus in domos ⁊ in ſanctuarium ſancti-
tatis. Vigintiqnqꝫ autem milia lōgitudi-
nis ⁊ decē milia latitudinis erunt + leui- B
tis qui miniſtrāt domui. Ipſi poſſidebūt al's + le-
viginti gazophilatia. Et + poſſeſſionē ciui- uitē
tatis dabitis quinqꝫ milia latitudinis: ⁊ al's + in
lōgitudinis vigintiqnqꝫ milia ſcḋm ſepa-
ratiōem ſanctuarij omni domui iſrael.
Principi quoqꝫ hinc ⁊ inde in ſeparatio-
nem ſanctuarij ⁊ in poſſeſſionē ciuitatis C
⁊ ecōtra facieꝫ ſeparatiōis ſanctuarij: ⁊ cō-
tra faciem poſſeſſionis vrbis a latere ma-
ris vſqꝫ ad mare ⁊ a latere orientis vſqꝫ
ad oriētē. + Lōgitudinis aūt iuxta vnā-
quāqꝫ + partē a termino occidētali vſqꝫ al. + lōgi-
ad terminū oriētalem: de terra erit ei poſ- tudinē
ſeſſio in iſrael. Et nō depopulabunt vltra al. + ptiū
pncipes populum meum: ſed terram da-
būt domui iſrael ſcḋm tribus eoꝝ. Hec di-
cit dominus deꝰ. Sufficiat vobis princi-
pes iſrael: iniquitatē ⁊ rapinas intermit- D
tite ⁊ iudiciū ⁊ iuſtitiam facite. Separate
cōfinia veſtra a populo meo: ait dominus
deus. Statera iuſta ⁊ ephi iuſtuꝫ: ⁊ batus
iuſtus erit vobis. Ephi ⁊ batus equalia et
vniꝰ mēſure erūt vt capiāt decimā parteꝫ
chori batus: ⁊ decimaꝫ partem chori ephi.
Iuxta mēſuram chori erit + equa libratio
eorū. Siclus aūt viginti obolos hꝫ. Por- al. + equi-
ro viginti ſicli ⁊ vigintiqnqꝫ ſicli ⁊ qnde- bratio
cim ſicli + mnam + faciūt. Et he ſunt pmi- Exo. 30. b
tie quas tolletis: ſextā partē ephi de choro leui. 27. c
frumēti: ⁊ ſextam partē ephi de choro hor- Nu. 3. g.
dei. Mēſura quoqꝫ olei. Batus olei deci- al. + mi-
ma pars chori eſt: ⁊ decē bati chorū faciūt. nā
Quia decem bati implēt chorū. Et arieteꝫ al's + fa-
vnum de grege ducētorū de his que nu- ciunt
triuit iſrael in ſacrificium ⁊ in holocau- E
ſtum: ⁊ in pacifica: ad expiādum pro eis:
ait dominꝰ deus. Omnis populus terre te-
nebitur primitijs his principi in iſrael.
Et ſuper principē erūt holocauſta ⁊ ſacrifi-
ciuꝫ ⁊ libamina in ſolēnitatibus ⁊ in ca-
lendis in ſabbatis: in vniuerſis ſolēnita-
tibus domus iſrael. Ipſe faciet pro pecca-
to ſacrificium ⁊ holocauſtum ⁊ pacifica: ad
expiādum pro domo iſrael. Hec dicit do-
minus deus. In primo mēſe vna menſis
ſumes vitulum de armēto immaculatū: ⁊
⁊ expiabis ſanctuariuꝫ. Et tollet ſacerdos

de ſanguine qđ erit pro peccato:⁊ ponet in
poſtibus domus:⁊ in quattuor angulis
crepidinis altaris:⁊ in poſtib⁹ porte atrij
al. ✠ errauit
interioris. Et ſic facies in ſeptima mēſis
pro vnoquoq; qui ✠ ignorauit ⁊ errore
al's ✠ expiabitis
deceptus eſt:⁊ ✠ expiabis ꝓ domo. In pri
mo mēſe quartadecima die mēſis erit vo
al's ✠ paſche
bis ✠ phaſe ſolēnitas. Septē dieb⁹ azima
comedent̄. Et faciet princeps in die illa ꝓ
B
ſe ⁊ pro vniuerſo populo terre vitulū ꝓ
peccato. Et in ſeptem diez ſolēnitate faciet
holocauſtū dn̄o: ſeptem vitulos ⁊ ſeptem
arietes immaculatos quotidie ſeptē die
bus:⁊ pro peccato hyrcū caprarū:⁊ ſacri
ficiū ephi per vitulū:⁊ ephi per arietem fa
ciet:⁊ olei in per ſingula ephi. Septimo
mēſe quintadecima die mēſis in ſolēnitate
faciet: ſicut ſupradicta ſunt per ſeptē dies:
tam pro peccato q̄ pro holocauſto ⁊ in ſa
crificio ⁊ in oleo.

¶ Cap. xlvi. ¶ De ſacrificijs ſabbati ⁊ neo
menie: per quas portas intrare debebūt:⁊
exire principes ⁊ populi ad orādum deū:
⁊ de ſpontaneo holocauſto principis: quis
princeps poſſit dare:⁊ de diſtinctione co
quinarum. Cap. xlvi.

A
Hec dicit dn̄s deus. Porta atrij inte
rioris que reſpicit ad orientem erit
clauſa ſex dieb⁹ in quib⁹ opus fit. Die au
tem ſabbati aperietur. Sed ⁊ in die calen
darū aperietur:⁊ intrabit princeps ꝑ viā
veſtibuli porte deforis:⁊ ſtabit in limine
porte. Et facient ſacerdotes holocauſtum
eius ⁊ pacifica eius:⁊ adorabit ſuper limē
porte:⁊ egrediet̄: porta aūt nō claudetur
vſq; ad veſperā. Et adorabit populus ter
re ad oſtiū porte illius in ſabbatis ⁊ in
calēdis coram dn̄o. Holocauſtū autē hoc
offeret princeps dn̄o in die ſabbati: ſex
agnos immaculatos ⁊ arietē immacula
al's ✠ agnis caſus dati ani ſine l
tū ⁊ ſacrificiū ephi per arietē. In ✠ agnis
aūt ſacrificiū qđ dederit man⁹ eius ⁊ olei
hin per ſingula ephi. In die autē calēdarū
vitulū de armēto immaculatū:⁊ ſex agni
B
⁊ ✠ arietes immaculati erūt:⁊ ephi per vi
al. ✠ aries
tulū: ephi quoq; per arietē faciet ſacrifi
cium. De agnis aūt ſicut inuenerit ma
nus eius olei hin per ſingula ephi. Cūq;
ingreſſus eſt princeps per viam veſtibuli
porte ingrediatur:⁊ per eādē viā exeat. Et
C
cū intrabit populus terre in cōſpectu do
mini in ſolēnitatibus qui ingreditur ꝑ

portā aquilonis vt adoret egrediatur per
viam porte meridiane. Porro qui ingre
ditur per viam porte meridiane: egredia
tur per viā porte aqlonis. Nō reuertetur
per viam porte per quā ingreſſus eſt: ſed e
regione illius egredietur. Princeps autē
al. ✠ itrātibus intrās: cū ſtātibus ſtans: cū orantib⁹ orans
in medio eorū cum ✠ ingredientib⁹ in
gredietur:⁊ cum egredientibus egredie
tur. Et in nundinis ⁊ in ſolēnitatib⁹ erit
ſacrificium ephi per vitulum ⁊ ephi per
arietem. In ✠ agnis autem erit ſacrificiū
ſicut inuenerit man⁹ eius:⁊ in oleo hin
D
per ſingula ephi. Cum autem fecerit prin
al's ✠ agnis ſine in
ceps ſpontaneum holocauſtum aut paci
fica voluntaria domino: aperietur ei por
ta que reſpicit ad orientē:⁊ faciet holocau
ſtum ſuū ⁊ pacifica ſua ſicut fieri ſolet in
die ſabbati:⁊ egredietur claudeturq; por
ta poſtq̄ exierit. Et agnum eiuſdem anni
E
immaculatū faciet holocauſtū quotidie
domino. Semper mane faciet ✠ illud ⁊ fa
al's ✠ illū
ciet ſacrificium ſuper ✠ eo kata mane: ma
al's ✠ eū
ne ſextam partem ephi:⁊ de oleo tertiam
partem hin: vt miſceatur ſimile. Sacrifi
ciū domino legitimum: iuge atq; perpe
tuū. Faciet agnū ⁊ ſacrificium ⁊ oleū ca
ta mane mane holocauſtū ſempiternum.
Hec dicit domin⁹ deus. Si dederit ꝑnceps
✠ domū alicui de filijs ſuis: hereditas ei⁹
al's ✠ donum
filiorū ſuorū erit: poſſidebūt eam heredi
tarie. Si autem dederit legatum de here
ditate ſua vni ſeruorū ſuorum erit illius
vſq; ad annū remiſſionis:⁊ reuertetur
ad principem. Hereditas autē eius filijs
F
eius erit. Et nō accipiet princeps de here
ditate populi per violētiam ⁊ de poſſeſſio
ne eorū: ſed de poſſeſſione ſua hereditatem
dabit filijs ſuis vt nō diſpergatur popu
lus meus vnuſquiſq; poſſeſſione ſua. Et
introduxit me per ingreſſum qui erat ex
latere porte in gazophilatia ſanctuarij ad
ſacerdotes: que reſpiciebāt ad aquilonē:⁊
⁊ erat ibi locus vergens ad occidentē:⁊ di
xit ad me. Iſte eſt locus vbi coquent ſacer
al. ✠ erāt in atrio exteriori
dotes pro peccato ⁊ pro delicto: vbi coquēt
ſacrificium: vt nō ✠ efferant in atriū ex
terius ⁊ ſanctificetur populus. Et eduxit
me in atrium exterius ⁊ circunduxit me
G
per quattuor angulos atrij. Et ecce atrio
lum erat in angulo atrij: atriolas ſingu
la per angulos atrij. In quattuor angulis
atrij atriola diſpoſita: quadraginta cubi

torum per longum ꝛ triginta per latum.
Menſure vnius quattuor erāt. Et paries
per circuitū ambiens quattuor atriola:
ꝛ culine fabricate erāt ſubter porticus per
gyrum: ꝛ dixit ad me. Hec eſt domus cu-
linarum: in qua coquent miniſtri dom⁹ al. nō hȝ
✚ domini victimas populi. ✚ dñi

¶ Capl̄i. Sum. ¶ De aquis multis que
procedunt de templo: de gratia baptiſmi:
de diuiſione terre quam hereditate acce-
pit iſrael: ꝛ de porta ciuitatis cui⁹ nomen
eſt domus iude. Cap. xlvij.

A ET cōuertit me ad portam domus: ꝛ
ecce aque egrediebātur ſubter limē
domus ad orientē. Facies enim dom⁹ re-
ſpiciebat ad orientē. Aque autē deſcende-
bant in latus tēpli dextrum ad meridiē
altaris. Et eduxit me per viam porte aqui-
lonis: ꝛ cōuertit me ad viam foras portā
exteriorē viam que reſpiciebat ad oriētē.
Et ecce aque redūdantes a latere dextro cū
ingrederetur vir ad oriētem qui habebat
funiculum in manu ſua: ꝛ mēſus eſt mil
le cubitos: ꝛ traduxit me per aquam vſqȝ
ad talos. Rurſumqȝ menſus eſt mille: ꝛ
traduxit me per aquam vſqȝ ad genua. Et
mēſus eſt mille: ꝛ traduxit me per aquam
vſqȝ ad renes. Et mēſus eſt mille torren-
tem: quē non potui pertrāſire: qm̄ intu-
muerant aque ꝓfundi torrētis qui non
B pōt trāſuadari ꝛ dixit ad me. Certe vidi-
Als ✚ du xit ſti fili hominis. Et ✚ eduxit me ꝛ conuer-
tit ad ripam torrētis. Cūqȝ me conuer-
tiſſem ecce in ripa torrentis ligna multa
nimis ex vtraqȝ parte. Et ait ad me. Aque
iſte q̄ egrediunt ad tumulos ſabuli oriē-
talis ꝛ deſcendūt ad plana deſerti: intra-
bunt mare ꝛ exibunt ꝛ ſanabūtur aque.
Et omnis anima viuēs que ſerpit quo-
cūqȝ venerit torrens viuet: ꝛ erūt piſces
multi ſatis poſtq̄ venerit illuc aque iſte.
Et ſanabūtur ꝛ viuent omnia ad que ve-
nerit torrens: ꝛ ſtabunt ſuper illa piſcato-
res. Ab engadi vſqȝ ad engalum: ſiccatio
ſagenarū erit. Plurime ſpēs erūt piſciū
eius ſicut piſces maris magni multitu-
dinis nimie. In littorib⁹ aūt eius ꝛ in pa C
luſtribus nō ſanabunt: quia in ſalinas
dabunt. Et ſuper torrētē orietur in ripis
eius ex vtraqȝ parte omne lignū pomife-
rum. Non defluet folium ex eo: ꝛ non de-
ficiet fructus eius. Per ſingulos mēſes
afferet primitiua: quia aque eius de ſan-
ctuario egredientur. Et erunt fructus ei⁹
in cibum: ꝛ folia eius ad medicinā. Hec
dicit dominus deus. Hic eſt terminus in
quo poſſidebitis terram in duodecim tri-
bubus iſrael: quia Joſeph duplicem fu-
niculum habet. Poſſidebitis autem eam
ſinguli eque vt frater ſuus: ſuper quā le-
uaui manū meā vt darem patribus ve-
ſtris. Et cadet terra hec vobis in poſſeſſio-
nem. Hic eſt autē terminus terre ad pla-
gam ſeptētrionalem a mari magno via
✚ ethalon venientibus ſedada emath be- als ✚ he-
rotha ſabarim que eſt inter terminū da- tralon
maſci ꝛ confinium emath ✚ domus ✚ thi- Als ✚ a-
con que eſt iuxta terminū auram. Et erit triuȝ
terminus a mari vſqȝ ad atriū enon ✚ al. ✚ athi-
terminus damaſci. ꝛ ab aquilone ad aqui- con
lonē terminus emath: plaga ✚ ſeptētrio- als ✚ ter-
nalis. Porro plaga orientalis de medio minū
auran de medio damaſci: ꝛ de medio ga- D
laad: ꝛ de medio terre iſrael: iordanis ✚ di- al ✚ autē
ſterminās ad mare orientale metiemini al. ✚ ōter-
✚ plagam orientalē. Plaga autem auſtra minās
lis meridiana a thamar vſqȝ ad aquas cō als ✚ ꝛ
tradictionis cades: ꝛ torrens vſqȝ ad ma
re magnū. Et ✚ hec eſt plaga ad meridiē al. nō hȝ
auſtralis. Et plaga maris mare magnum ✚ hec eſt
a cōfinio per directū donec venias emath:
hec eſt plaga maris. Et diuidetis terram
iſtā vobis per tribus iſrael: ꝛ mittetis eā
in hereditatem vobis ꝛ aduenis qui acceſ-
ſerunt ad vos: qui genuerūt filios in me-
dio veſtrum: ꝛ erunt vobis ſicut indigene
inter filios iſrael. Uobiſcū diuident poſſeſ-
ſionem in medio tribuū iſrael. In tribu
autē quacunqȝ fuerit aduena: ibi dabitis
poſſeſſionem illi ait dn̄s deus.
¶ Ca. Sū. ¶ Hic deſcribitur diuiſio terre

ctum ad intraneos. Cap.xlviij.

A Et hec noīa tribuū a finib⁹ aqlonis
iuxta viā ethalon pgentib⁹ emath:
atriū enon terminus damasci ab aqlone
iuxta+ viā emath. Et erit ei plaga oriēta
lis mare: dan vna. Et + a termino dan: a
al. nō hꝫ +viam als + ad terminū plaga orientali vsq₃ ad plagā maris: aser
vna. Et super terminum aser: a plaga oriē
tali vsq₃ ad plagā maris: neptaliꝫ vna. Et
sup terminū neptaliꝫ: a plaga + orientali
vsq₃ ad plagā maris: manasse vna. Et sup
als + orientis terminū manasse: a plaga oriētali vsq₃ ad
plagā maris: effraiꝫ vna. Et sup terminū
effraim: a plaga orientali vsq₃ ad plagam
maris ruben vna. Et super terminum ru
ben: a plaga oriētali vsq₃ ad plagā maris:
iuda vna. Et super terminū iuda: a plaga
orientali vsq₃ ad plagam maris erūt pri
als + milia mitie quas separabitis vigintiqnq₃ + mi
libus+ calamis latitudinis ꝛ longitudi
Als non hꝫ + calamis nis: sicuti singule ptes a plaga oriētali vs
q₃ ad plagā maris. Et erit sanctuariuꝫ in
medio ei⁹. Primitie quas sepabitis dn̄o
longitudo vigintiqnq₃ milib⁹: ꝛ latitu
do decem milibus. He aūt erūt primitie
sanctuarij sacerdotū ad aqlonē lōgitudi
nis vigintiqnq₃ milia: ꝛ ad mare latitu
dinis decē milia. Sꝫ ad oriētē latitudis
B decē milia: ꝛ ad meridiē longitudinis vi
gintiqnq₃ + milia. Et erit sanctuarium
dn̄i in medio eius. Sacerdotib⁹ sanctua
als + milib⁹ riū erit de filijs sadoch: qui custodierunt
cerimonias meas: ꝛ nō errauerūt cū er
rarēt filij isrl̄: sicut errauerūt ꝛ leuite. Et
erūt primitie de primitiuis terre sctm̄ san
ctoꝝ: iuxta terminū leuitarū. Sꝫ ꝛ leui
tis silr̄ iuxta fines sacerdotū vigintiqnq₃
milia longitudinis: ꝛ latitudinis decem
milia. Oīs lōgitudo viginti ꝛ quinq₃ mi
lium: ꝛ latitudo decē miliū. Et nō venū
dabūt ex eo neq₃ mutabūt neq₃ transfe
rentur primitie terre: qr̄ sanctificate sunt
domino. Quinq₃ milia aūt que supsunt
in latitudine per vigintiqnq₃ milia: pro
phana erūt vrbis in habitaculū ꝛ in sub
urbana. Et erit ciuitas in medio eius: et
he mēsure eius. + Ad plagā septētriona
als + A plaga septētrionali lez + quingēta ꝛ quattuor milia: ꝛ ad pla
gam meridianam quingēta ꝛ quattuor
milia: ꝛ ad plagam meridianam quingē
ta ꝛ quattuor milia: ꝛ ad plagam oriēta
lem quingēta ꝛ quattuor milia: ꝛ ad pla
gam occidētalem quingenta ꝛ quattuor
milia. Erunt aūt suburbana ciuitatis ad
aquilonē + ducēta qnquaginta: ꝛ ad me al. + qngēti supple calami idest dicēdū ꝙ seqntib⁹ nūeris.
ridiem + ducēta qnquaginta: ꝛ ad orientē
+ ducenta quinquaginta: ꝛ ad mare +
ducēta quinquaginta. Qd̄ aūt reliquum
fuerit in longitudine sm̄ primitias san
ctuarij decem milia in orientem: ꝛ decem
milia in occidētē erūt sicut primitie san
ctuarij: ꝛ erūt fruges ei⁹: in + panes his q als + ducenti
seruiūt ciuitati. Seruiētes autem ciuita
ti operabūtur ex omnib⁹ tribub⁹ israel. C
Omnes primitie vigintiqnq₃ miliuꝫ p als +] in cibū
vigintiqnq₃ milia in quadrū separabū
tur in primitias sanctuarij ꝛ in possessio
nem ciuitatis. Quod aūt reliquuꝫ fuerit
principis erit ex omni parte primitiarū
sanctuarij ꝛ possessiōis ciuitatis e regiōe
vigintiqnq₃ miliū pmitiaꝝ vsq₃ ad ter
minū oriētalē: sꝫ ꝛ + a mari e regiōe vi
gintiqnq₃ miliuꝫ vsq₃ ad terminū ma Als + ad mare
ris: silr̄ in partib⁹ principis erit. Et erūt
primitie sanctuarij ꝛ sanctuariū tēpli in
medio eius. De possessione aūt leuitarū
ꝛ de possessiōe ciuitatis in medio partiū
pncipis erit in terminū iuda ꝛ in termi
num beniamin: ꝛ ad principem pertine
bit. Et reliquis tribub⁹ erūt tales portio
nes a plaga oriētali vsq₃ ad plagā occidē
talem: beniamin vna. Et cōtra terminuꝫ D
beniamin a plaga oriētali vsq₃ ad plagam
occidētalem: symeon vna. Et super termi
nū symeonis a plaga oriētali vsq₃ ad pla
gam occidētalē: ysachar vna. Et super ter
minū ysachar a plaga oriētali vsq₃ ad pla
gam occidētalē: zabulon vna. Et super ter
minuꝫ zabulon a plaga orientali vsq₃ ad
plagam maris: gad vna. Et sup terminuꝫ
gad ad plagā austri in meridiē. Et erit fi
nis de thamar vsq₃ ad aquas ꝯdictionis
cades: hereditas cōtra mare magnuꝫ. Hec
est terra quā mittetis in sortē tribub⁹ is
rael: ꝛ he partitiones eaꝝ: ait dn̄s deus. Et
hi egressus ciuitatis. A plaga septētriona E
li qngētos ꝛ quattuor milia mensurabis: ꝛ als + sup noīb⁹ tribuū isrl̄
porte ciuitatis + oīb⁹ tribub⁹ isrl̄. Porte
tres a septētriōe porta rubē vna: porta iu Als + ꝗ noīb⁹
da vna porta leui vna. Et ad plagā oriēta
lē qngētos ꝛ quattuor milia. Et porte tres.
Porta ioseph vna porta beniamī vna por als + qngēte
ta dan vna. Et ad plagā meridianā + qngē
tos ꝛ quattuor milia metieris. Et porte tres:

porta ſymeōis vna: porta yſachar vna: por
ta zabulon vna. Et ad plagā occidētalem
qngentos ⁊ qttuor milia. Et porte tres.
Porta gad vna: porta aſer vna: porta ne-
ptalim vna. Per circuitum decē ⁊ octo
milia. Et nomen ciuitatis ex illa die dn̄s
Vſq; amē nō eſt de textu ibidem. ✠ Amen.

¶ Explicit ezechiel propheta.

¶ Incipit prologus ſancti hieronymi in danielem prophetam.

Anielem pphetā iu-
xta ſeptuaginta inter
pretes dn̄i ſaluatoris
eccleſie nō legūt: vten
tes theodotionis edi
tione. Et hoc cur acci-
derit: neſcio. Siue .n.
q̄ ſermo chaldaicus
eſt ⁊ quibuſdam pro
prietatibus a nr̄o eloq̄o diſcrepat: nolue
rūt ſeptuaginta interptes eaſdē lingue li
neas in trāſlatione ſeruare: ſiue ſub noīe
eorū ab alio neſcio quo nō ſatis chaldeā
linguā ſciēte editus eſt liber: ſiue aliud qd
cauſe extiterit ignorās: hoc vnū affirma-
re poſſum: qd multū a veritate diſcordet:
⁊ recto iudicio repudiatus ſit. Sciendū
quippe danielem maxime ⁊ eſdram he-
braicis quidē lr̄is: ſed chaldeo ſmone cō
ſcriptos: ⁊ vnam hieremie pīcopen: iob
quoq; cū arabica lingua plurimā hēre ſo
cietatē. Deniq; ⁊ ego adoleſcentulus poſt
qntiliani ⁊ tulij lectionē ac flores rethori
cos: cū me in lingue huius piſtrinū re-
cluſiſſem: ⁊ multo ſudore multoq; tem-
pore vix cepiſſem anhelantia ſtridentiaq;
verba reſonare: ⁊ quaſi p cryptā ambulās
rarū deſuper lumē aſpicerē impegi nouiſſi
me in danielem. Et tāto tedio affect⁹ ſū:
vt deſperatiōe ſubita oēm laborē veterē vo-
luerim cōtēnere. Uerū adhortante me quo
dam hebreo ⁊ illud mihi crebrius ſua lin
gua ingerēte: labor improbus oīa vincit:
q̄ mihi videbar ſciolus inter hebreos: cepi
rurſus diſcipulus eē chaldaicus. Et vt ve
rū fatear vſq; ad pn̄tem diem magis poſ
ſum ſermonē chaldaicū legere ⁊ intellige
re q̄ ſonare. Hec idcirco refero vt difficul
tatē vobis danielis oſtēderē: q̄ apud hebre
os nec ſuſanne hȝ hiſtoriā: nec hymnum
triū puerorū: nec belis draconiſq; fabulas:
q̄s nos (q̄ in toto orbe diſperſe ſunt) veru
ante poſito eaſq; iugulāte ſubiecimus: ne
videremur apud imperitos magnā partē
voluminis detrūcaſſe. Audiui ego quēdā Da.13.a.
de preceptoribus iudeorū cū ſuſane deride
ret hiſtoriam ⁊ a greco neſcio quo eā di
ceret eē confictam illud opponere qd ori
geni quoq; africanus oppoſuit: ethimo-
logias has apo tou ſchinou ſchiſe ⁊ apo
tou prynou priſe de greco ſermone deſcē
dere. Cuius rei nos intelligētiā noſtris
hāc poſſumus dare: vt verbi gratia: dica-
mus cōtinuo de arbore ilice dixiſſe eū ili-
co pareas: ⁊ a lentiſco in lētē te cōminuat
angelus: vel nō lente pareas: aut lētus .i.
flexibilis ducaris ad mortē: ſiue aliud qd
ad arboris nomē cōueniēs. Deinde tātū Dā.3.c.
fuiſſe ocij tribus pueris cauillabāt: vt in
camino eſtuātis incēdij metro luderēt: ⁊
p ordinē ad laudē dei oīa elemēta puoca
rēt. Aut qd miraculū diuineq; aſpiratio
nis indiciū: vel draconē interfectū offa
picis: vel ſacerdotū belis machinas depre
henſas q̄ magis prudētia ſolertis viri q̄
pphetali eēnt ſpū perpetrata. Cū vero aba Da.14.g.
cuc veniret: ⁊ de iudea in chaldeā raptū
diſcoforum lectitaret: q̄rebāt exēplū vbi
legiſſemus in toto veteri teſtamento quē
q̄ ſanctorū graui volaſſe corpe: ⁊ in pūcto
hore tāta terrarū ſpacia trāſiſſe. Cūq; eū Eze.8.a.
qdam eſt noſtris ſatis ad loquēdū prom
ptulus ezechielem adduxiſſet in mediū:
⁊ diceret eū de chaldea in iudeam fuiſſe
tranſlatū: deriſit hoiem: ⁊ ex ipſo volumi-
ne demonſtrauit ezechielem in ſpū ſe vi
diſſe tranſpoſitū. Deniq; ⁊ apl'm nr̄m vi
delicet vt eruditū virum ⁊ q legem ab he
breis didiciſſet non fuiſſe auſū affirma-
re ſe raptū in corpore ſed dixiſſe ſiue i cor
pore ſiue extra corpus: neſcio: de⁹ ſcit. Dis 2.Co.12.b.

⁊ talibus argumētis apocryphas in libro
eccleſie fabulas arguebat. Sup qua re le-
ctoris arbitrio iudiciū derelinquēs illud
ammoneo nō haberi danielē apō hebreos
īter ꝓphetas: ſʒ inter eos q agyographa cō
ſcripſerūt. In tres ſiqdem partes omnis
ab eis ſcriptura diuidit: in legē: in ꝓphe-
tas: ⁊ in agyographa: ideſt in quinqʒ ⁊
octo ⁊ in vndecim libros: de quo nō ē hu
ius temporis diſſerere. Que autem ex hoc
ꝓpheta: immo contra hūc librū porphi-
rius obijciat: teſtes ſunt methodius: euſe
bius ⁊ appollinaris: qui multis verſuū
milibus eius veſanie rñdentes: neſcio an
curioſo lectori ſatiſfecerint. Unde obſecro
vos o paula ⁊ euſtochium fundatis ꝓ me
ad dominū preces: vt quādiu in hoc cor-
puſculo ſum ſcribam aliquid gratum vo
bis: vtile eccleſie: dignum poſteris. Pre-
ſentium quippe iudicijs oblatrantium
nō ſatis moueor: qui in vtranqʒ partem
amore labuntur aut odio.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit Daniel propheta.

¶ Ca. Sū. ¶ De filijs captiuis quos elegit
nabuchodonoſor: ⁊ docet eos litteras chal
deorū: de abſtinētia. Cap. I

A 4.re.24. b. Anno tertio
regni ioachim regis
iuda venit nabuchodo-
donoſor rex babylo-
nis hieruſalem ⁊ ob
ſedit eā: ⁊ tradidit do
minus in manu ei⁹
ioachim regē iude:
⁊ partem vaſorum domus dei: ⁊ aſporta-
uit ea in terram ſennaar in domum dei
ſui: ⁊ vaſa intulit in domum theſauri dei

ſui. Et ait rex arphanat prepoſito eunucho
rum: vt introduceret de filijs iſrael ⁊ de ſe Al's ✠
mine regio ⁊ tyrannorum pueros in q- aſphanes
bus nulla eſſet macula: decoros forma: ⁊
eruditos omni ſapientia: cautos ſciētia:
⁊ doctos diſciplina: ⁊ qui poſſent ſtare in
palatio regis: vt doceret eos litteras ⁊ lin-
guā chaldeorū. Et cōſtituit eis rex anno-
nā per ſingulos dies de cibis ſuis ⁊ vino
vñ bibebat ipſe: vt enutriti trib⁹ ānis po-
ſtea ſtarēt in cōſpectu regis. Fuerūt ergo B
inter eos de filijs iude: daniel: ananias: mi
ſael ⁊ azarias. Et impoſuit eis ꝑpoſit⁹ eu-
nuchorū nomina: danieli balthaſar. ana
nie ✠ ſidrac: miſaeli miſac ⁊ azarie abde- Al's ✠
nago. Propoſuit autē daniel i corde ſuo ſedrach.
ne pollueretur de mēſa regis: neqʒ de vi- di. 37. q.
no potus eius: ⁊ rogauit eunuchorū ꝑpo ſʒ cſ. ⁊. c.
ſitū ne cōtaminaretur. Dedit aūt deus da q de mē
nieli gratiā ⁊ miſericordiam in cōſpectu ſa.
principis eunuchorū. Et ait princeps eu
nuchorum ad danielē. Timeo ego domi-
nū meum regem qui conſtituit vobis ci
bum ⁊ potum. Qui ſi viderit vultus veſtros C
macilētiores pre ceteris adoleſcētib⁹ coe-
uis veſtris: cōdemnabitis caput meū re-
gi. Et dixit daniel ad malaſſar quē conſti
tuerat princeps eunuchorum ſuper ✠ da- Al's ✠
nielem ananiam miſaelem ⁊ azariā. Ten daniel
ta nos obſecro ſeruos tuos diebus decem
⁊ dentur nobis legumina ad veſcēdum: ⁊
aqua ad bibendum: ⁊ cōtemplare vultus
noſtros ⁊ vultus puerorū qui veſcunt ci
bo regio: ⁊ ſicut videris: facies cū ſeruis
tuis. Qui audito ſermone huiuſcemodi
tentauit eos diebus decē. Poſt dies aūt
decem apparuerunt vultus eorū melio-
res ⁊ corpulentiores pre omnibus pue-
ris qui veſcebant cibo regio. Porro ma-
laſſar tollebat cibaria ⁊ vinum potus eo-
rum: dabatqʒ eis legumina. Pueris aūt
his dedit deus ſciam ⁊ diſciplinam in oī
libro ⁊ ſapiētia: danieli autē intelligētiā
oium viſionū ⁊ ſomniorū. Cōpletis ita- D
qʒ diebus poſt quos dixerat rex vt intro-
ducerētur: introduxit eos prepoſit⁹ eunu
chorū in conſpectu nabuchodonoſor. Cū-
qʒ eis locutus fuiſſet rex: nō ſunt inuen-
ti tales de vniuerſis vt daniel ananias mi
ſahel ⁊ azarias. Et ſteterunt in cōſpectu re
gis: ⁊ omne verbum ſapientie ⁊ intelle-
ctus quod ſciſcitatus eſt ab eis rex: inue-

eſſet in eis decuplũ ſuper cũctos ariolos ⁊ magos qui erãt in vniuerſo regno eius. Fuit autem daniel vſq3 ad annum primum cyri regis.

¶Ca. Sũ. ¶De ſomno nabuchodonoſor ꝙ fugit ab eo: de ſapientibus occidendis: de oratione danielis: ⁊ interpretatione ſomnij. Cap. ij.

A In anno ſecũdo regni nabuchodonoſor vidit nabuchodonoſor ſomniu3: ⁊ cõterritus eſt ſpũs eius: ⁊ ſomniũ eius fugit ab eo. Precepit aũt rex vt cõuocarẽtur arioli ⁊ magi ⁊ malefici ⁊ chaldei: vt indicarẽt regi ſomnia ſua. Qui cũ veniſſent ſteterũt corã rege: ⁊ dixit ad eos rex. Uidi ſomniũ: ⁊ mẽte cõfuſus ignoro qd viderim. Rñderuntq3 chaldei regi ſyriace. Rex i +ſempiternũ viue. Dic ſomniũ ſeruis tuis: ⁊ interꝓtationẽ eius indicabim⁹. Et reſpondẽs rex ait chaldeis. Sermo receſſit a me. Niſi indicaueritis mihi ſomnium ⁊ cõiecturã eius: peribitis vos: ⁊ domus veſtre publicabũtur. Si autem ſomnium ⁊ cõiecturam eius narraueritis: pmia ⁊ dona ⁊ honorẽ multũ accipietis a me. Somniũ igitur ⁊ interpretationẽ eius indicate mihi. Reſponderũt ſecũ

Vs+ aeternu3.

B do atq3 dixerunt. Rex ſomnium dicat ſeruis ſuis: ⁊ interꝓtationẽ ei indicabim⁹. Reſponditq3 rex ⁊ ait: certe noui ꝙ tẽpus redimitis: ſcientes ꝙ receſſerit a me ſermo. Si ergo ſomniũ non indicaueritis mihi: vna eſt de vobis ſententia ꝙ interꝓtationem quoq3 fallacem ⁊ deceptiõe plenam cõpoſueritis vt loquamini mihi donec tẽpus ptranſeat. Somniũ itaq3 dicite mihi: vt ſciã ꝙ interpretationẽ quoq3 eius verã loquamini. Rñdentes ergo chaldei corã rege dixerũt. Nõ eſt homo ſup terra3 qui ſermonẽ tuũ rex poſſit implere: ſed neq3 regũ qſq3 magnus ⁊ potẽs verbum huiuſcemodi ſciſcitat̃ ab oĩ ariolo ⁊ mago ⁊ chaldeo. Sermo enim quẽ tu queris rex grauis eſt: nec reperietur qſq3 qui indicet illum in cõſpectu regis: exceptis dijs quoꝝ nõ eſt cum hominibus cõuerſatio. Quo audito rex in furore ⁊ i ira magna precepit vt perirẽt oẽs ſapiẽtes babylonis. Et egreſſa ſententia ſapientes interficiebantur: querebaturq3 daniel ⁊ ſocij eius vt perirent. Tunc daniel requiſiuit

C de lege atq3 ſententia ab arioch principe militie regis: qui egreſſus fuerat ad interficiendos ſapientes babylonis. Et interrogauit eum qui a rege poteſtatem acceperat: quam ob cauſam tam crudelis ſententia a facie regis eſſet egreſſa. Cum ergo rem indicaſſet arioch danieli: daniel ingreſſus rogauit regem vt tempus daret ſibi ad ſolutionem indicandam regi. Et ingreſſus eſt domum ſuam: ananieq3 ⁊ miſaeli ⁊ azarie ſocijs ſuis indicauit negocium vt querererent miſericordiam a facie dei celi ſuper ſacramento iſto: ⁊ non perirent daniel ⁊ ſocij eius cum ceteris ſapientibus babylonis. Tunc Danieli myſterium per viſionem nocte reuelatũ eſt. Et benedixit daniel deum celi: ⁊ locutus ait. Sit nomen domini benedictum a ſeculo ⁊ vſq3 in ſeculum: quia ſapientia ⁊ fortitudo eius ſunt: ⁊ ipſe mutat tempora ⁊ etates. Transfert regna atq3 conſtituit: dat ſapientiam ſapientibus: ⁊ ſcientiam intelligentibus diſciplinã. Ipſe reuelat profunda ⁊ abſcondita: ⁊ nouit in tenebris conſtituta: ⁊ lux cum eo eſt. Tibi deus patrum noſtrorum confiteor: teq3 laudo quia ſapientiam ⁊ fortitudinem dediſti mihi: ⁊ nũc oſtẽdiſti mihi que rogauimus te: quia ſermonem regis aperuiſti nobis. Poſt hec daniel igreſſus ad arioch quem conſtituerat rex vt perderet ſapientes babylonis ſic ei locutus eſt. Sapientes babylonis: ne perdas. Introduc me in conſpectu regis: ⁊ ſolutionem regi narrabo. Tunc arioch feſtinus introduxit danielem ad regem: ⁊ dixit ei. Inueni hominem de filijs tranſmigrationis iude qui ſolutionem regi annũciet. Reſpondit rex ⁊ dixit danieli cuius nomen erat balthaſar. Putas ne vere potes mihi indicare ſomnium quod vidi: ⁊ interpretatiõem eius. Et reſpondẽs daniel coram rege ait. Myſterium quod rex interrogat ſapientes magi ⁊ arioli ⁊ aruſpices nequeũt indicare regi: ſed ẽ deus in celo reuelãs myſteria qui indicauit tibi rex nabuchodonoſor que vẽtura ſunt nouiſſimis temporibus. Somniũ tuu3 ⁊ viſiões capitis tui i cubili tuo huiuſcemodi ſũt. Tu rex cogitare cepiſti i ſtratu tuo qd eſſet futurum poſt hec: ⁊ qui reuelat myſteria oñdit tibi q̃ futura ſũt. Mihi quoq3 non in ſapientia que eſt in me

Ps. 112.

D

infra 10.

E

plus ꝙ in cunctis viuentibus: ſacramē-
tū hoc reuelatum eſt: ſed vt interpretatio
regi manifeſta fieret: ⁊ cogitationes mē-
tis tue ſcires. Tu rex videbas: ⁊ ecce quaſi
ſtatua vna grandis. Statua illa magna ⁊
ſtatura ſublimis ſtabat contra te: ⁊ intui
tus eius erat terribilis. Huius ſtatue ca-
put ex auro optimo erat: pectus aūt ⁊ bra
chia de argento: porro venter ⁊ femora ex
ere: tybie autem ferree: pedum quedam
pars erat ferrea quedam autem fictilis.
Uidebas ita donec abſciſus eſt lapis + de
Als non monte ſine manibus: ⁊ percuſſit ſtatuam
hꝫ + de in pedibus eius ferreis ⁊ fictilibus ⁊ cō-
monte. minuit eos. Tūc contrita ſūt pariter fer
rum teſta es argentum ⁊ aurum ⁊ reda-
cta quaſi in fauillam eſtiue aree que ra-
pta ſunt vento nulluſq; locus inuen-
tus eſt eis. Lapis autē qui percuſſerat ſta
tuā factus eſt mons magnus: ⁊ imple-
uit vniuerſam terram. Hoc eſt ſomniū.
Interpretationem quoq; eius dicemus
coram te rex. Tu rex regū es: ⁊ deus celi
F regnū ⁊ fortitudinē ⁊ imperiū ⁊ gloriam
dedit tibi: ⁊ omnia in quibus habitant
filij hominū ⁊ beſtie agri: volucres quoq;
celi dedit in manu tua ⁊ ſub ditione tua
vniuerſa conſtituit. Tu es ergo caput au
reū. Et poſt te conſurget regnū aliud mi-
nus te: argenteū: ⁊ regnum tertiū aliud
ereū qđ imperabit vniuerſe terre: ⁊ regnū
quartum erit velut ferreum. Quomodo
ferrū comminuit ⁊ domat omnia: ſic cō
minuet ⁊ conteret omnia hec. Porro qꝛ
vidiſti pedum ⁊ digitorum partē teſteā
figuli: ⁊ partem ferream: regnū diuiſum
erit: quod tamen de plantario ferri orie-
tur. Secundum quod vidiſti ferrū mi-
xtum teſte ⁊ luto: ⁊ digitos pedū ex par
te ferreos ⁊ ex parte fictiles: ex parte regnū
erit ſolidū: ⁊ ex parte contritum. Qꝛ aūt
vidiſti ferrum mixtum teſte ⁊ luto com
miſcebuntur quidem humano ſemine:
ſed non adherebunt ſibi ſicuti ferrū mi-
G ſceri non poteſt teſte. In diebus autē re
gnorum illorum ſuſcitabit deus celi re-
gnum quod in eternum [non diſſipa-
bitur: ⁊ regnum eius alteri populo non
tradetur. Comminuet autem ⁊ cōſumet
vniuerſa regna hec: ⁊ ipſum ſtabit in eter
num. Secūdū quod vidiſti qđ de mon-
te abſciſus eſt lapis ſine manibus: ⁊ com-
minuit teſtam ⁊ ferrum ⁊ es ⁊ argentū
⁊ aurū: deus magnus oſtendit regi que
ventura ſunt poſtea: ⁊ verum eſt ſomniū:
⁊ fidelis interpretatio eius. Tūc rex na-
buchodonoſor cecidit in faciem ſuā: ⁊ da
nielem adorauit: ⁊ hoſtias ⁊ incenſum p̄-
cepit vt ſacrificarent ei. Loquēs ergo rex
ait daniel. Uere deus veſter deus deorū
eſt: ⁊ dominus regū reuelans myſteria:
quoniam tu potuiſti aperire hoc ſacramē
tum. Tūc rex danielem in ſublime extu S.eodem
lit: ⁊ munera multa ⁊ magna dedit ei. Et
conſtituit eum principem ſuper omnes Se.41.c.
prouincias babylonis: ⁊ prefectum ⁊ ma
giſtrum ſuper cunctos ſapientes babylo-
nis. Daniel aūt poſtulauit a rege: ⁊ conſti
tuit ſuper opera prouincie babylonis ſi-
drac miſac ⁊ abdenago. Ipſe aūt Daniel
erat in foribus regis.

¶ Ca. iij. ¶ De ſtatua aurea quam ado-
rari precepit rex: quā quia non adoraue-
rūt pueri miſſi ſunt in fornacem: de ora-
tione azarie: de cantico triū puerorū: ⁊ de
liberatione eorum: ⁊ qualiter a rege exal-
tati ſunt. Cap. iij.

Nabuchodonoſor rex fecit ſtatuā au-
reā altitudine cubitorū ſexaginta: A
latitudine cubitorū ſex ⁊ ſtatuit eā in cam
po duran prouincie babylonis. Itaq; na
buchodonoſor rex miſit ad congregādos
ſatrapas magiſtratus ⁊ iudices: + duces Als + et
⁊ tyrānos ⁊ prefectos: oēſq; principes re-
gionū vt conuenirent ad dedicationē ſta
tue quam erexerat nabuchodonoſor rex.
Tunc congregati ſunt ſatrape magiſtra-
tus ⁊ iudices: duces: ⁊ tyranni, ⁊ optimā
tes: qui erant in poteſtatibus conſtituti: ⁊
vniuerſi principes regionum: vt conue-
nirent ad dedicationem ſtatue quam ere
xerat nabuchodonoſor rex. Stabant autē
in conſpectu ſtatue quam poſuerat nabu
chodonoſor rex: ⁊ preco clamabat valen-
ter. Uobis dicitur populis: tribubus ⁊
linguis: in hora qua audieritis ſonitū
tube ⁊ fiſtule ⁊ cythare ⁊ ſambuce ⁊ pſalte
rij ⁊ ſymphonie ⁊ vniuerſi generis muſi
corum cadentes + adorate ſtatuam + au Als +
ream quam conſtituit nabuchodonoſor adorare.
rex. Si quis autem non proſtratus ado- Als non
rauerit: eadem hora mittetur in fornacē hꝫ + au
ignis ardentis. Poſt hec igitur ſtatim vt ream.
audierūt omnes populi ſonitū tube: ſi-

fiſtule ⁊ cythare: ſambuce ⁊ pſalterij: ſym-
phonie ⁊ omnis generis muſicorum ca-
dentes omnes populi: trib⁹ ⁊ lingue ado
rauerunt ſtatuam auream quā conſtitue
rat nabuchodonoſor rex. Statimqꝫ in ip
ſo tēpore accedētes viri chaldei accuſaue-
runt iudeos: dixerūtqꝫ nabuchodonoſor
B regi. Rex ineternum viue. Tu rex poſui-
Supra .2. a. ſti decretum vt omnis homo qui audie-
ſup.3. i. rit ſonitum tube fiſtule ⁊ cythare: ⁊ ſam-
infra 6.b. buce ⁊ pſalterij ⁊ ſymphonie: ⁊ vniuerſi
generis muſicorum proſternat ſe ⁊ ado-
ret ſtatuam auream. Siquis autem non
procidens adorauerit: mittatur in forna
cem ignis ardentis. Sunt ergo viri iu-
dei quos conſtituiſti ſuper opera regionis
Als + babylonie + ſidrac miſac ⁊ abdenago: vi-
ſedrach. ri iſti contempſerunt rex decretum tuū.
Deos tuos non colūt: ⁊ ſtatuam auream
quā erexiſti non adorant. Tūc nabucho-
donoſor in furore ⁊ ira precepit vt addu-
cerentur ſidrac miſac ⁊ abdenago. Qui cō
feſtim adducti ſunt in conſpectu regis.
Pronūciansqꝫ nabuchodonoſor rex ait
eis. Uere ne ſidrac miſac ⁊ abdenago deos
meos nō colitis ⁊ ſtatuam auream quaꝫ
conſtitui nō adoratis? Nunc ergo ſi eſtis
parati: quacūqꝫ hora audieritis ſonitum
tube fiſtule cythare ſambuce ⁊ pſalterij ⁊
ſymphonie: omniſqꝫ generis muſicorū
proſternite vos ⁊ adorate ſtatuam quam
feci. Qꝫ ſi nō adoraueritis: eadē hora mit-
temini in fornacē ignis ardētis. Et quis
eſt deus qui eripiat vos de manu mea. Re
ſpondētes ſidrac miſac ⁊ abdenago: dixe-
runt regi nabuchodonoſor. Non oportet
nos de hac re reſpōdere tibi. Ecce eni deus
noſter quē colimus pōt eripere nos de ca
mino ignis ardētis: ⁊ de māibus tuis o
rex liberare. Qꝫ ſi noluerit: notum ſit tibi
rex qꝛ deos tuos nō colimus: ⁊ ſtatuā au-
C reā quā erexiſti nō adoramus. Tūc nabu
chodonoſor repletus eſt furore: ⁊ aſpectus
faciei illius immutatus eſt ſup ſidrac mi
ſac ⁊ abdenago. Et precepit vt ſuccēderet
fornax ſeptuplum qꝫ ſuccendi cōſueuerat
⁊ viris fortiſſimis de exercitu ſuo iuſſit
vt ligatis pedibus ſidrac miſac ⁊ abdena-
go mitterēt eos in fornacem ignis arden
tis. Et cōfeſtim viri illi vincti cū brachis
ſuis ⁊ thiaris ⁊ calciamentis ⁊ veſtibus:
miſſi ſunt in mediū fornacis ignis ardē

tis. Nam iuſſio regis vrgebat. Fornax au
tem ſuccenſa erat nimis. Porro viros il-
los q miſerāt ſidrac miſac ⁊ abdenago in
terfecit flamma ignis. Uiri autēꝫ hi tres
ideſt ſidrac miſac ⁊ abdenago ceciderunt
in medio camini ignis ardentis colliga
ti. ¶ Que ſequuntur in hebreis voluminī
bus nō reppri. Et ambulabāt in medio
flāme laudantes deum: ⁊ benedicētes do-
mino. Stans aūt azarias orauit ſic. Ape-
riensqꝫ os ſuum in medio ignis ait. Be-
nedictus es domine deus patrum noſtro infra eo.
rum: ⁊ laudabile ⁊ glorioſum nomē tuū
in ſecula: qꝛ iuſtus es in omnibus que
feciſti nobis: ⁊ vniuerſa opera tua vera: ⁊
vie tue recte: ⁊ omnia iudicia tua vera. Iu
dicia enim vera feciſti iuxta omnia que
induxiſti ſuper nos ⁊ ſuper ciuitatem ſan-
ctam patrū noſtrorū hieruſalēꝫ: qꝛ in ve-
ritate ⁊ in iudicio induxiſti omnia hec
propter peccata noſtra. Peccauimus eniꝫ
⁊ inique egimus recedētes a te: ⁊ deliqui- 3.re. 8.e.
mus in omnibus: ⁊ precepta tua nō au-
diuimus: nec obſeruauimus nec fecim⁹
ſicut preceperas nobis: vt bene nobis eēt.
Omnia ergo q̄ induxiſti ſuper nos: ⁊ vni-
uerſa que feciſti nobis in vero iudicio fe
ciſti: ⁊ tradidiſti nos in manibus inimi-
corū noſtrorū iniquoꝝ ⁊ peſſimorū pre-
uaricatorūqꝫ ⁊ regi iniuſto ⁊ peſſimo vl
tra omnem terram. Et nūc nō poſſumus
aperire os. Confuſio ⁊ opprobriū facti ſu-
mus ſeruis tuis: ⁊ his q colebant te. Ne D
queſumus tradas nos in + perpetuū pro-
pter nomen tuū: ⁊ ne diſſipes teſtamētū als + op
tuū: neqꝫ auferas miſericordiam tuam probriū.
a nobis propter habraam dilectum tuū:
⁊ iſaac ſeruū tuum: ⁊ iſrael ſanctuꝫ tuū:
quibus locutus es pollicēs qꝫ multipli-
cares ſemen eorū ſicut ſtellas celi: ⁊ ſicut
arenam q̄ eſt in littore maris: qꝛ domine
imminuti ſumus pluſqꝫ omnes gētes:
ſumuſqꝫ humiles in vniuerſa terra ho-
die ꝑpter peccata noſtra. Et nō eſt in tem-
pore hoc princeps ⁊ dux ⁊ propheta: neqꝫ
holocauſtū neqꝫ ſacrificium neqꝫ oblatio
neqꝫ incēſum neqꝫ locus primitiarū co
ram te: vt poſſimus inuenire miſericor-
diā tuā: ſed in animo contrito ⁊ ſpiritu
humilitatis ſuſcipiamur. Sicut in holo-
cauſto arietū ⁊ thaurorū: ⁊ ſicut in milli-
bus agnoꝝ pinguiū: ſic fiat ſacrificiū no-

ſtrum in cōſpectu tuo hodie vt placeat ti-
bi: quoniā nō eſt cōfuſio cōfidentibus in
te. Et nūc ſequimur te in toto corde: ⁊ ti-
memus te ⁊ querimus faciē tuā. Ne con
fundas nos ſed fac nobiſcū iuxta māſuetu
dinē tuā: ⁊ ſ͛ multitudinē miſericordie
tue. Et erue nos in mirabilibus tuis: ⁊ da
gloriā nomini tuo domine: ⁊ cōfundātur
oēs qui oſtēdūt ſeruis tuis mala. Cōfun
dantur in omnipotētia tua: ⁊ robur eoꝝ
cōteratur: ⁊ ſciāt q: tu es dñs deus ſolus:
⁊ glorioſus ſup orbem terrarum. Et non
ceſſabāt q miſerāt eos miniſtri regis ſuc-
E cendere fornacem napta ⁊ ſtuppa ⁊ pice ⁊
malleolis: ⁊ effundebatur flāma ſup for-
nacem cubitis quadragintanouē: ⁊ eru-
pit ⁊ incēdit quos repperit iuxta fornacē
de chaldeis. Angelus aūt domini deſcēdit
cum azaria ⁊ ſocijs eius in fornacē. Et ex
cuſſit flammā ignis de fornace: ⁊ fecit me
diū fornacis quaſi ventū roris flātem: ⁊
nō tetigit eos oīno ignis neq̄ cōtriſtauit:
nec quicq̄ moleſtie intulit. Tūc hi tres
quaſi ex vno ore laudabāt ⁊ glorificabāt ⁊
benedicebāt deū in fornace dicētes. Bene-
dictus es dñe deus patrū noſtroꝝ: ⁊ lau-
ſupēeo. dabilis ✠ ⁊ glorioſus ⁊ ſuperexaltatus in ſe
cula. Et bñdictū nomē glorie tue ſanctū:
aſs non ⁊ laudabile ⁊ ſuperexaltatū in oībus ſecu-
hȝ ✠ glo lis. Bñdictus es in templo ſcō glorie tue
rioſus ⁊ ſuperlaudabilis ⁊ ſupglorioſus in ſecu-
la. Bñdictus es in throno regni tui: ⁊ ſu
perlaudabilis ⁊ ſuperexaltatus in ſecula. Bñ-
dictus es qui intueris abyſſos ⁊ ſedes ſu
per cherubim: ⁊ laudabilis ⁊ ſuperexaltatus
in ſecula. Bñdictus es in firmamēto celi:
⁊ laudabilis ⁊ glorioſus in ſecula. Bñdici
te oīa opa dñi dño: laudate ⁊ ſuperexaltate:
eū in ſecula. Bñdicite angeli dñi dño: lau
date ⁊c. Bñdicite celi dño: lauda. Bñdicite
aque oēs que ſup celos ſunt dño: lau. Bñ-
pē. 148. dicite oēs virtutes dñi dño: lau. Benedi-
cite ſol ⁊ luna dño: lau. Bñdicite ſtelle celi
dño: lauda. Benedicite ✠ imber ⁊ ros dño:
lau. Benedicite omnis ſpūs dei dño: lau.
aſs ✠ oīs Benedicite ignis ⁊ eſtus domino: lauda.
Benedicite frigus ⁊ eſtas dño: lauda. Bñ-
dicite rores ⁊ ✠ pruina dño: lauda. Bene-
F dicite gelu ⁊ frigus domino: laudate. Be-
aſs ✠ nedicite glacies ⁊ niues domino: lauda.
pruine Benedicite noctes ⁊ dies domino: lauda.
Bñdicite lux ⁊ tenebre dño: lauda. Bñdi-
cite fulgura ⁊ nubes domino: lauda. Bñ-
dicat terra dominū: laudet ⁊ ſuperexaltet eū
in ſecula. Bñdicite montes ⁊ colles dño:
lauda. Bñdicite vniuerſa germinātia in
terra dño: lauda. Benedicite fontes domi-
no: lauda. Bñdicite maria ⁊ flumina do-
mino: lauda. Benedicite cete ⁊ oīa que mo
uētur in aquis dño: lau. Benedicite oēs
volucres celi dño: lauda. Benedicite om-
nes beſtie ⁊ pecora dño: lau. Bñdicite filij
hoīum domino: lauda. Bñdicat iſrl̄ dñz:
laudet ⁊ ſupaltet eum in ſecula. Bñdicite
ſacerdotes dñi domino: lau. Bñdicite ſer
ui domini domino: lauda. Bñdicite ſpūs
⁊ anime iuſtorum domino: lau. Bñ-
dicite ſancti ⁊ humiles corde dño. Bñdi-
cite anania azaria miſael dño: laudate ⁊ ſu
perexaltate eum in ſecula. Qui eruit nos
de inferno: ⁊ ſaluos fecit de manu mortis:
⁊ liberauit nos de medio ardētis flamme:
⁊ de medio ignis eruit nos. Cōfitemini do
mino quoniam bonus: quoniā in ſecu-
lum miſericordia eius. Benedicite om-
nes religioſi dño deo deorū: laudate ⁊ cō-
fitemini ei q: in omnia ſecula miſericor
dia eius. ¶ Huc vſq̄ in hebreo nō habet:
⁊ que poſuimus de theodotionis editio-
ne trāſlata ſūt. Tūc nabuchodonoſor rex
obſtupuit: ⁊ ſurrexit ꝓpere: ⁊ ait optima-
tibus ſuis. Nōne tres viros miſimus in
medio ignis compeditos? Qui reſpōdē-
tes regi dixerūt. Uere rex. Reſpōdit ✠ rex aſs non
⁊ ait. Ecce ego video quattuor viros ſolu- hȝ ✠ rex
tos ⁊ ambulātes in medio ignis: ⁊ nihil G
corruptiōis in eis eſt: ⁊ ſpecies quarti ſi-
milis filio dei. Tūc acceſſit rex nabucho-
donoſor ad oſtium fornacis ignis ardē-
tis: ⁊ ait. Sidrac miſac ⁊ abdenago ſerui
dei excelſi: egredimini ⁊ venite. Statim-
q̄ egreſſi ſunt ſidrac miſac ⁊ abdenago de
medio ignis. Et cōgregati ſatrape magi-
ſtratus ⁊ iudices ⁊ potentes regis cōtem-
plabātur viros illos: quoniam nihil po-
teſtatis habuiſſet ignis in corporibus eo
rum: ⁊ capillus capitis eorū nō eēt adu
ſtus: ⁊ ſaraballa eorū nō fuiſſent imutata
⁊ odor ignis nō trāſiſſet per eos. Et erum
pens nabuchodonoſor ait. Bñdictus deus
deorum ſidrac ✠ videlicet miſac ⁊ abdena
go: qui miſit angelum ſuum: ⁊ eruit ſer- aſs non
uos ſuos q crediderūt in eum: ⁊ verbū re- hȝ ✠ vi-
gis imutauerūt ⁊ tradiderūt corpora ſua delicet.

ne ſeruirēt ⁊ ne adoꝛarēt oēm deum ex-
cepto deo ſuo. A me ergo poſitum eſt hoc
decretū: vt oīs populus: tribus ⁊ lingua
dī.ix.c.i. quecūqꝫ locuta fuerit blaſphemiam con-
xj.q.3.ca. tra deum ſidrac miſac ⁊ abdenago diſpe-
ſpatores reat: ⁊ domus eius vaſtetur. Neqꝫ enim
23.q.4.c. eſt alius deus: qui poſſit ita ſaluare. Tūc
qui vult. rex promouit ſidrac miſac ⁊ abdenago in
c.nō iue prouincia babylonis. Nabuchodonoſoꝛ
niſ.c. na rex oībus populis gētibus ⁊ linguis qui
buchodo habitāt in vniuerſa terra: pax vobis mul
noſoꝛ. tiplicet. Signa ⁊ mirabilia fecit apud me
ſtrā.7.d. deus excelſus. Placuit ergo mihi predica
re eius ſigna qꝛ magna ſunt: ⁊ mirabilia
eius qꝛ foꝛtia: ⁊ regnū eius qꝛ regnum
ſempiternum ⁊ poteſtas eius in genera-
tione ⁊ generationem.

¶ Ca. Sū. ¶ Aliud ſomnium regis ⁊ de
interpretatiōe danielis: de amiſſiōe regni
⁊ habitatiōe eius cum beſtijs: comeditqꝫ
fenū vt bos: ⁊ reſtitutiōe propter peniten
tiam regis: ⁊ de arboꝛe. Cap. iiij.

A Ego nabuchodonoſoꝛ quietus eram
i domo mea: ⁊ floꝛēs i palatio meo.
Somniū vidi quod perterruit me: ⁊ co
Als ✝ gitatiōes mee in ſtratu meo: ⁊ ✝ viſiōes
viſio. capitis ✝ mei cōturbauerūt me. Et per
als non me propoſitum eſt decretum vt introdu-
hꝫ ✝ mei ceretur in cōſpectu meo cūcti ſapiētes ba
bylōis: ⁊ vt ſolutiōem ſomnij indicarēt
mihi. Tūc igrediebātur arioli magi chal
dei ⁊ aruſpices: ⁊ ſomniū narraui in cō
ſpectu eoꝛum: ⁊ ſolutionem eius nō in-
dicauerūt mihi: donec collega ingreſſus
eſt in cōſpectu meo daniel: cui nomē bal
thaſar ſm nomē dei mei q habet ſpiritū
deoꝛum ſanctoꝝ in ſemetipſo: ⁊ ſomniū
coꝛam ipſo locutus ſum. Balthaſar prin
ceps arioloꝛum: quoniam ego ſcio ꝙ ſpi
ritum ſanctoꝛum deoꝛum habeas in te:
⁊ omne ſacramentum non eſt impoſſibi
le tibi: viſiones ſomnioꝛū meoꝛū quas
vidi: ⁊ ſolutionem earum narra. Viſio
B capitis mei in cubiculo meo. Videbam:
⁊ ecce arboꝛ i medio terre: ⁊ altitudo eius
nimia. Magna arboꝛ ⁊ foꝛtis: ⁊ ꝓceritas
eius cōtingēs celum. Aſpectus illius erat
vſqꝫ ad terminos vniuerſe terre. Folia
eius pulcherrima: ⁊ fructus eius nimi-
us: ⁊ eſca vniuerſoꝛum in ea. Subter eā
habitabant animalia ⁊ beſtie: ⁊ in ramis
eius cōuerſabant volucres celi: ⁊ ex ea ve-
ſcebatur omnis caro. ✝ Videbam in vi-
ſione capitis mei ſuper ſtratum meum:
⁊ ecce vigil ⁊ ſanctus de celo deſcēdit: cla- al. ✝ Sic
mauit foꝛtiter ⁊ ſic ait. Succidite arboꝛē videbā.
⁊ precidite ramos eius: excutite folia eius
⁊ diſpergite fructus eius: fugiant beſtie
que ſubter eam ſunt: ⁊ volucres de ramis
eius. Verum tamē germē radicum eius
in terra ſinite: ⁊ alligetur vinculo ferreo C
⁊ ereo in herbis que foꝛis ſunt: ⁊ roꝛe celi
tingatur: ⁊ cum feris pars eius in herba
terre. Coꝛ eius ab humano commutet̄
⁊ coꝛ fere detur ei: ⁊ ſeptem tempoꝛa mu-
tētur ſuper eum. In ſentētia vigilum de-
cretum eſt: ⁊ ſermo ſanctoꝛum ⁊ petitio
donec cognoſcāt viuētes: quoniam domi
natur excelſus in regno hominum: ⁊ cui-
cūqꝫ voluerit dabit illud: ⁊ humilimum
hominem ✝ cōſtituerit ſuper eum. Hoc
ſomniū vidi ego nabuchodonoſoꝛ rex. Als ✝
Tu ergo balthaſar interpretatiōem nar- cōſtituet
ra feſtinus: qꝛ oēs ſapiētes regni mei nō ſup eo.
queūt ſolutionē edicere mihi. Tu autē
potes: quia ſpiritus deoꝛum ſanctoꝛum
in te eſt. Tūc daniel ✝ cuius nomen bal
thaſar cepit intra ſemetipſum tacitus co als ✝ cui
gitare quaſi vna hoꝛa: ⁊ cogitationes eius
conturbabāt eum. Reſpondens autē rex
ait. Balthaſar: ſomnium ⁊ interpretatio
eius nō cōturbēt te. Reſpōdit balthaſar: D
⁊ dixit. Domine mi ſomnium his qui te
oderūt: ⁊ ✝ interpretatio eius hoſtibus
tuis ſit. Arboꝛem quam vidiſti ſublimē Als ✝
atqꝫ robuſtam: cuius altitudo pertingit interpꝛe
ad celum: ⁊ aſpectus illius in omnē ter- tationes
ram: ⁊ rami eius pulcherrimi: ⁊ fructus
eius nimius: ⁊ eſca omnium in ea: ſub-
ter eam habitātes beſtie agri: ⁊ in ramis
eius commoꝛātes aues celi: tu es rex ✝
qui magnificatus es ⁊ inualuiſti: ⁊ ma- als ✝ qꝫ
gnitudo tua creuit ⁊ peruenit vſqꝫ ad ce
lum: ⁊ poteſtas tua ⁊ terminos vniuerſe
terre. Qꝫ autem vidit rex vigilem ⁊ ſan-
ctum deſcēdere de celo ⁊ dicere: ſuccidite
arboꝛem ⁊ diſſipate illam: attamē germē
radicum eius in terra dimittite ⁊ vincia
tur ferro ⁊ ere in herbis foꝛis: ⁊ roꝛe celi
cōſpergatur ⁊ cum feris ſit pabulū eius
donec ſeptem tempoꝛa mutētur ſup eū. E
Hec eſt interpretatio ſentētie altiſſimi: q̄ p-
uenit ſup dominum meū regem. Ejiciēt
te ab hoībus: ⁊ cū beſtijs feriſqꝫ erit habi-

tatio tua: ⁊ fenū vt bos comedes: ⁊ rore ce
Iob. 40. b. li infunderis. Septē quoqꝫ tēpora muta-
būtur ſuper te: donec ſcias ꝙ dominet ex-
Infra. 5. f. celſus ſuper regnū hominū: ⁊ cuicūqꝫ vo-
Infra eo. luerit det illud. Quod autē precepit vt relin-
queretur germē radicū eius id eſt arbo-
ris: regnū tuum tibi manebit poſtꝙ co-
gnoueris poteſtatē eſſe celeſtē. Quāobrē
rex cōſilium meum placeat tibi: ⁊ peccata
tua elemoſynis redime: ⁊ iniquitates tu
as miſericordijs pauperū: forſitan igno-
Al's non hꝫ ✝ hec ſcet deus delictis tuis. Omnia ✝ hec vene-
rūt ſuper nabuchodonoſor regem. Poſt
F finem mēſium duodecim in aula baby-
lonis deambulabat. Reſpōditqꝫ rex ⁊ ait.
Nōne hec eſt babylon ciuitas magna quā
ego edificaui in domū regni in robore for
titudinis mee: ⁊ in gloria decoris mei?
Cūqꝫ ſermo adhuc eſſet in ore regis: vox
de celo ruit. Tibi dr̄ nabuchodonoſor rex.
Sup eod. Regnū tuū trāſibit a te: ⁊ ab hominibus
eijciēt te: ⁊ cū beſtijs ⁊ feris erit habitatio
tua: fenū quaſi bos comedes ⁊ ſeptem tē-
pora mutabūtur ſuper te: donec ſcias ꝙ do
minet excelſus in regno hominū: ⁊ cuicū
qꝫ voluerit det illud. Eadē hora ſermo cō-
pletus eſt ſuper nabuchodonoſor: ⁊ ex ho-
minibus abiect⁹ eſt: ⁊ fenū vt bos come-
dit: ⁊ rore celi corp⁹ eius infectū eſt donec
G capilli eius in ſimilitudinē aquilarū cre-
ſcerēt: ⁊ vngues ei⁹ quaſi vngues auium.
Igitur poſt finē dierū ego nabuchodono
ſor oculos meos ad celum leuaui ⁊ ſenſus
Infra. 7. d. meus reddit⁹ eſt mihi: ⁊ altiſſimo benedi
xi: ⁊ viuētē in ſempiternū laudaui ⁊ glo
rificaui: qꝛ poteſtas ei⁹ poteſtas ſempiter-
Al's ✝ fecit. 11. q. na: ⁊ regnū ei⁹ in generatiōe ⁊ generatio-
ne: ⁊ oēs habitatores terre apud eū in ni
3. c. miror. hilū reputati ſunt. Iuxta volūtatē enim
ſuam ✝ facit tā in virtutib⁹ celi ꝙ̄ in ha-
23. q. 5. c. bitatoribus terre: ⁊ nō eſt q̄ reſiſtat manui
ſi. 26. q. 5. eius ⁊ dicat ei: quare feciſti. In ipſo tem-
c. i. pore ſenſus meus reuerſus ē ad me: ⁊ ad
De pe. di. honorē regni mei decorēqꝫ perueni: ⁊ figu-
i. c. deni- ra mea reuerſa ē ad me: ⁊ optimates mei
qꝫ et ſeqꝫ ⁊ magiſtratus mei reqſierūt me: ⁊ in re-
obrē. 24. gno meo reſtitutus ſum: ⁊ magnificētia
q. 4. c. na amplior addita eſt mihi. Nūc igit̄ ego na
buchodo buchodonoſor laudo ⁊ magnifico ⁊ glori
noſor. fico regē celi: qꝛ oīa opera eius vera: ⁊ om
nes vie eius iudicia: ⁊ gradiētes in ſuper
bia poteſt humiliare.

¶ Ca. V. ¶ Balthaſar bibēs in vaſis tē
pli: vidit manum ſcribētem in pariete:
mane thetel phares: ⁊ iuxta interpretatio
nem danielis perdidit regnū: ⁊ ſucceſſit
ei darius. Cap. v.

Balthaſar rex fecit grāde cōuiuium A
optimatibus ſuis mille: ⁊ vnuſqſ-
qꝫ ſm̄ ſuā bibebat etatē. Precepit ergo iā
temulētus: vt afferrent vaſa aurea ⁊ argē
tea: q̄ aſportauerat nabuchodonoſor pa-
ter eius de templo qđ fuit in hieruſalē:
vt biberēt in eis rex ⁊ optimates ei⁹: vxo-
reſqꝫ eius ⁊ cōcubine. Tūc allata ſunt va-
ſa aurea que aſportauerat de templo qđ Al's ✝
fuerat in hieruſalem: ✝ ⁊ biberunt in eis vt biberent
rex ⁊ optimates eius vxores ⁊ cōcubine il
lius. Bibebāt vinū et laudabāt deos ſuos
aureos et argēteos et ereos ferreos ligneoſ
qꝫ et lapideos. In eadem hora apparuerūt
digiti quaſi manus hoīs ſcribētis contra
cādelabrum in ſuperficie parietis aule re
gie. Et rex aſpiciebat articulos manus ſcri B
bentis. Tūc facies regis commutata eſt: et
cogitatiōes eius cōturbabāt eū: et compa
ges renum eius ſoluebātur: et genua ei⁹
ad ſeinuicem collidebantur. Exclamauit
itaqꝫ rex fortiter vt introducerēt magos
chaldeos et aruſpices. Et proloquēs rex
ait ſapiētibus babylonis. Quicūqꝫ lege-
rit ſcripturā hāc: et interpretationē eius
manifeſtā mihi fecerit: purpura veſtiet̄
et torquē auream habebit in collo: et ter-
tius in regno meo erit. Tūc ingreſſi oēs
ſapiētes regis nō potuerūt nec ſcripturā
legere: nec interpretationem eius indica
re regi. Unde rex balthaſar ſatis cōturba-
tus eſt: vt vultus illius imutatus eſt. Sꝫ
et optimates eius turbabantur. Regina C
aūt pro re que acciderat regi et optimati
bus eius domū cōuiuij ingreſſa eſt: et p-
loquēs ait. Rex in eternū viue. Nō te con
turbēt cogitatiōes tue: neqꝫ facies tua i-
mutetur. Eſt vir in regno quo ſpiritum Su. 2. a. et
deorū ſanctorū habet in ſe: et in diebus pa 4. b. et In
tris tui ſcīa et ſapiētia inuēte ſunt in eo. fra. 6. b.
Nam et rex nabuchodonoſor pr̄ tu⁹ prin
cipē magorū incātatorū chaldeorū et aru
ſpicū cōſtituit eū. Pater inqꝫ tu⁹ o rex: Al's ✝
qꝛ ſpūs amplior et prudētia itelligētiaqꝫ ſmonū.
et iterpretatio ✝ ſomniorū et oſtēſio ſecre Al's nō
torū ac ſolutio ligatorū iuēte ſūt in eo: hoc hꝫ ✝ et
eſt in daniele: cui rex poſuit nomen bal-
thaſar.

thaſar. Nūc itaq daniel vocet: ⁊ interptationē narrabit. Igit introduct⁹ eſt daniel corā rege. Ad quē pfatus rex ait. Tu es daniel de filijs captiuitatis iude: quē adduxerat pater me⁹ rex de iudea. Audiui de te qm̄ ſpm̄ deoꝝ habeas: ⁊ ſciētia intelligētiaq ac ſapiētia ampliores inuente ſunt in te. Et nūc introgreſſi ſunt in cōſpectu meo ſapiētes magi vt ſcripturā hāc legerent: ⁊ interptationē eius indicarēt mihi ⁊ nequiuerūt ſenſum hui⁹ ſermonis edicere. Porro ego audiui de te ꝙ poſſis obſcura interptari: ⁊ ligata diſſoluere. Si ergo vales ſcripturā legere ⁊ interptationē ei⁹ indicare mihi: purpura veſtieris: ⁊ torquē aureā circa collū tuū habebis: ⁊ tertius in regno meo pnceps eris.

E Ad q̄ rn̄dens daniel: ait corā rege. Munera tua ſint tibi: ⁊ dona domus tue alteri da: ſcripturā aūt legam tibi rex: ⁊ interpretationem eius oſtēdā tibi. O rex: de⁹ altiſſim⁹ regnū ⁊ magnificētiā gloriā ⁊ honorē dedit nabuchodonoſor patri tuo: ⁊ pp magnificētiā quā dederat ei vniuerſi populi trib⁹ ⁊ lingue tremebāt ⁊ metuebāt eū. Quos volebat interficiebat: quos volebāt pcutiebat: quos volebat exaltabat: ⁊ quos volebat humiliabat. Quādo aūt eleuatū eſt cor eius: ⁊ ſpūs illi⁹ obfirmat⁹ eſt ad ſupbiam: depoſitus eſt de ſolio regni ſui: ⁊ gloria ei⁹ ablata eſt: ⁊ a filijs hominū eiectus

F ſup.4.c. eſt. Sed ⁊ cor ei⁹ cū beſtijs poſitū eſt: ⁊ cū onagris erat habitatio ei⁹. Fenū quoq vt bos comedebat: ⁊ rore celi corp⁹ ei⁹ infectū eſt: donec cognoſceret ꝙ poteſtatē haberet altiſſim⁹ in regno hominū: ⁊ quēcūq voluerit ſuſcitabit ſup illud. Tu quoq filius ei⁹ balthaſar nō humiliaſti cor tuū cū ſcires hec omnia: ſed aduerſum dominatorē celi eleuat⁹ es. Et vaſa dom⁹ ei⁹ allata ſunt corā te: ⁊ tu ⁊ optimates tui ⁊ vxores tue ⁊ ɔcubine tue vinum bibiſtis in eis. Deos quoq ⁊ argēteos ⁊ aureos ⁊ ereos ferreos ligneoſq ⁊ lapideos qui nō vident neq audiūt neq ſentiunt laudaſti.

G Iſa.q.2.ca. turri. de ver. fig. c. ij. ⁊ ɔſe. di.i. c. re- ſtimēta. Porro deū qui hz flatū tuū in manu ſua ⁊ oēs vias tuas: nō glorificaſti. Idcirco ab eo miſſus eſt articulus man⁹ que ſcripſit hoc qd̄ exaratū eſt. Hec eſt aūt ſcriptura q̄ digeſta eſt. Mane thecel phares. Et hec interpretatio ſermonis. Mane numerauit deus regnum tuum ⁊ compleuit illud. Thecel: appēſus es in ſtatera: ⁊ inuentus es min⁹ hñs. Phares: diuiſū eſt regnū tuū: ⁊ datū eſt medis ⁊ perſis. Tūc iubēte rege: indutus eſt daniel purpura: ⁊ circūdata eſt torques aurea collo ei⁹: ⁊ predicatū eſt de eo ꝙ haberet poteſtatē terti⁹ in regno. Eadē nocte interfect⁹ eſt balthaſar rex chalde⁹: ⁊ darius medus ſucceſſit in regnū annos natus ſexagintaduos.

¶ Cap. vi. ¶ Satrape accuſant regi dario danielē: miſſus eſt in lacū leonū: ⁊ a domino liberatus. Cap. vi.

Placuit dario ⁊ conſtituit ſuper ✝ regnum ſatrapas centum viginti vt A al. ✝ regū
eſſent in toto regno ſuo: ⁊ ſuper eos principes tres ex quibus daniel vnus erat vt ſatrape illis redderent rationem: ⁊ rex nō ſuſtineret moleſtiam. Igitur daniel ſuperabat omnes principes ⁊ ſatrapas: qr ſpiritus dei amplior erat in illo. Porro rex cogitabat conſtituere eum ſuper omne regnū. Unde principes ⁊ ſatrape querebāt occaſionem vt inuenirent danieli ex latere regis: nullamq cauſam ⁊ ſuſpitionē reperire potuerunt: eo ꝙ fidelis eſſet: ⁊ ois culpa ⁊ ſuſpitio non inueniretur in eo. Dixerunt ergo viri illi. Non inuenimus danieli huic aliquā occaſionem: niſi forte in lege dei ſui. B Tūc principes ⁊ ſatrape ſurripuerūt regi: ⁊ ſic locuti ſunt ei. Dari rex in eternum viue. Conſilium inierūt omnes principes regni tui: magiſtratus ⁊ ſatrape ſenatores ⁊ iudices vt decretum ✝ imperatorū exeat ⁊ edictū: vt omnis qui petierit aliquam petitionem a quocūq deo ⁊ homine vſq ad triginta dies niſi a te rex: mittatur in lacum leonum. (ſup.2.a. ſup.3.b. ſup.5.c. infra op. al. ✝ imperatoris.) Nūc itaq rex confirma ſententiam: ⁊ ſcribe decretū vt non immutetur quod ſtatutum eſt a medis ⁊ perſis: nec preuaricari cui q̄ liceat. Porro rex darius propoſuit edictum ⁊ ſtatuit. Q cum daniel cōperiſſet C idest conſtitutam legē: ingreſſus eſt domum ſuam: ⁊ feneſtris apertis in cenaculo ſuo contra hieruſalem tribus tēporibus in die flectebat genua ſua ⁊ adorabat: confitebaturq corā deo ſuo ſicut ⁊ ante facere conſueuerat. Uiri ergo illi curioſius inquirētes inuenerūt danielem orantem ⁊ obſecrantem deū ſuū. Et accedentes locuti ſunt regi ſuper edicto. Rex nūquid non conſtituiſti vt omnis

homo qui rogaret quicq de dijs & homi-
nibꝰ vsq ad dies triginta nisi te rex: mit
teretur in lacum leonum? Ad quos respō
dens rex ait. Uerus est sermo iuxta decre
tum medorum atq persarum: qd preua
ricari nō licet. Tūc respondētes dixerūt
D coram rege. Daniel de filijs captiuitatis iu
de non curauit de lege tua & de edicto qd
constituisti: sed tribus temporibꝰ per diē
orat obsecratione sua. Quod verbum cū
audisset rex: satis contristatus est: & pro da
niele posuit cor vt liberaret eum: & vsq ad
occasum solis laborabat vt erueret illum.
Uiri autē illi intelligētes regem: dixerūt
ei. Scito rex qr lex medorum atq persarū
est: vt omne decretum quod constituerit
E rex nō liceat immutari. Tūc rex precepit
Da.14.c. & adduxerunt danielem & miserunt eum
in lacum leonū. Dixitq rex danieli. Deꝰ
tuus quem colis semper: ipse liberabit te.
Allatusq est lapis vnus & positus est sup
os laci: quem obsignauit rex annulo suo
& annulo optimatum suorū: ne quid fie-
ret contra danielem. Et abijt rex in domū
suam & dormiuit incenatus: cibiq non
sunt allati coram eo: insuper & somnus re
cessit ab eo. Tūc rex primo diluculo con
surgens festinus ad lacum leonum perre
xit. Appropinquansq lacui: danielem vo
ce lachrymabili inclamauit: & affatus est
mat. 2.f. eum. Daniel serue dei viuētis: deus tuus
F cui tu seruis semper: putasne valuit te li
berare a leonibus? Et daniel regi respon
sup.2.a.& dens ait. Rex in eternum viue. Deus meꝰ
3.b.&.5.c misit angelum suū & conclusit ora leonū
sup eo. & nō nocuerunt mihi: qr coram eo iusti-
tia inuenta est in me. Sed & coram te rex
delictum nō feci. Tūc vehementer rex ga-
uisus est super eo: & danielē precepit edu
ci de lacu. Eductusq ē daniel d lacu: & nul
la lesio inuēta est in eo: quia credidit deo
suo. Jubēte autem rege adducti sunt viri
illi q accusauerūt danielem & in lacū leo-
num missi sunt: ipsi filij & vxores eorum:
& nō peruenerūt vsq ad pauimentum la
ci donec arriperēt eos leōes: & omnia ossa
eorū comminuerūt. Tunc darius rex scri-
G psit vniuersis populis: tribubꝰ & linguis
habitātibus in vniuersa terra. Pax vobis
multiplicetur. A me constitutū est decre-
tum: vt in vniuerso imperio & regno meo
tremiscant & paueant deum danielis. Jpse
est enim deus viuens & eternus in secula
& regnum eius nō dissipabitur: & potestas
eius vsq in eternum. Jpse liberator atq
saluator faciens signa & mirabilia in celo
& in terra: qui liberauit danielem de + lacu
leonum. Porro daniel perseuerauit vsq al. + ma-
ad regnum darij regnumq cyri perse. nu.

¶ Capituli. Sūmarium. ¶ Uisio quat-
tuor animaliū in figura, qttuor regno-
rum: de antiquo dierum: de auditu filij ho
minis: & de antixpo: & de iudicio. Ca.vij.

Anno pmo balthasar regis babylōis A
daniel somnium vidit. Uisio autē ca
pitis eius in cubili suo. Et somnium scri-
bens breui sermone comprehēdit: sūma-
timq perstringens ait. Uidebam in visio-
ne mea nocte: & ecce quattuor vēti celi pu
gnabāt in mari magno: & quattuor bestie
grandes ascendebant de mari diuerse in-
ter se. Prime quasi leena: & alas habebat
aquile. Aspiciebam donec euulse sunt ale
eius: & sublata est de terra: & super pedes q̄-
si homo stetit: & cor eius datum est ei. Et ec B
ce bestia alia similis vrso: in parte stetit: &
tres ordines erant in ore eius & in denti
bus eius: & sic dicebāt ei. Surge comede
carnes plurimas. Post hec aspiciebam & infra eo.
ecce alia quasi pardus: & alas habebat qua
si auis quattuor super se. Et quattuor ca-
pita erant in bestia: & potestas data est ei.
Post hec aspiciebam in visione noctis: &
ecce bestia quarta terribilis atq mirabi-
lis: & fortis nimis. Dentes ferreos habe-
bat magnos: comedens atq comminuēs:
& reliqua pedibus suis conculcans. Dissi
milis autem erat ceteris bestijs quas vi-
deram ante eam: & habebat cornua decem.
Considerabam cornua: & ecce cornu aliud
paruulum ortum est de medio eorum: &

tria de cornibus primis euulſa ſunt a fa-
C cie eiꝰ. Et ecce oculi quaſi oculi hominis
erant in cornu iſto: ⁊ os loquẽs ingẽtia.
Aſpiciebã donec throni poſiti ſunt: ⁊ an
tiquus dierũ ſedit. Veſtimentũ eius can
didum quaſi nix: ⁊ capilli capitis eiꝰ qua
al's + flã ma ſi lanã munda. Thronus eius + flamme
ignis: + rote eius ignis accenſus: fluuiꝰ
al's + cur rus igneus rapiduſqꝫ egrediebatᷣ a facie eiꝰ.
Milia miliũ miniſtrabant ei: ⁊ decies
D + centena milia aſſiſtebant ei. Iudicium
apoc. 5. c. ſedit: ⁊ libri aperti ſunt. Aſpiciebam pro-
al's + mi lies pter vocem ſermonum grandium quos
cornu illud loquebatur. Et vidi quoniã
interfecta eſſet beſtia: ⁊ periſſet corpus eiꝰ:
⁊ traditũ eſſet ad cõburẽdum igni: aliarũ
quoqꝫ beſtiarũ ablata eſſet poteſtas: ⁊ tem
pora vite cõſtituta eſſent eis vſqꝫ ad tem-
Sup̃ eo. pus ⁊ tẽpus. Aſpiciebam ergo in viſione
Mat. 24. noctis ⁊ ecce cũ nubibus celi quaſi filius
hominis veniebat: ⁊ vſqꝫ ad antiquũ die
rum peruenit: ⁊ in cõſpectu eius obtule
runt eũ. Et dedit ei poteſtatem ⁊ honorem
⁊ regnum: ⁊ oẽs populi tribus ⁊ lingue
ſup̃. 4. g. ipſi ſeruient. Poteſtas eius poteſtas eter
na que nõ auferetur: ⁊ regnũ eius qđ nõ
corrũpẽtur. Horruit ſpiritus meus. Ego
E daniel territus ſum in his: ⁊ viſiones ca
pitis mei conturbauerũt me. Acceſſi ad
vnũ de aſſiſtẽtibꝰ: ⁊ veritatem querebam
ab eo de omnibꝰ his. Qui dixit mihi in-
terpretationeꝫ ſermonum: ⁊ docuit me.
He quattuor beſtie magne quattuor ſunt
regna que conſurgent de terra. Suſcipi-
ent autem regnum ſancti dei altiſſimi: ⁊
obtinebunt regnum vſqꝫ in ſeculum ⁊
in ſeculum ſeculorum. Poſt hec volui li-
benter diſcere de beſtia q̃rta: que erat diſſi
milis valde ab oĩbus ⁊ terribilis nimis.
Dẽtes ⁊ vngues eiꝰ ferrei comedebat ⁊ cõ
F minuebat: ⁊ reliqua pedibꝰ ſuis cõculca-
bat. Et de cornibꝰ decem que habebat in ca
pite: ⁊ de illo qđ ortũ fuerat: ante qđ cecide
rant tria cornua: ⁊ de cornu illo qđ habe-
bat oculos: ⁊ os loquẽs grãdia: ⁊ maius
erat ceteris. Aſpiciebam ⁊ ecce cornu illđ
faciebat bellũ aduerſus ſanctos: ⁊ p̃ualebat
eis: donec venit antiquꝰ dierũ: ⁊ iudiciuꝫ
dedit ſanctis excelſi: ⁊ tẽpus aduenit: ⁊ re-
gnũ obtinuerunt ſancti. Et ſic ait. Beſtia
q̃rta: regnũ quartũ erit in terra qđ maiꝰ
erit omnibꝰ regnis: ⁊ deuorabit vniuer-

ſaꝫ terrã: ⁊ ꝯculcabit ⁊ cõminuet eã. Por
ro cornua decem ipſiꝰ regni decem reges
erũt: ⁊ aliꝰ cõſurget poſt eos: ⁊ ipſe poten-
tior erit prioribꝰ ⁊ tres reges hũiliabit.
Et ſermones cõtra excelſuꝫ loquetᷣ: ⁊ ſan-
ctos altiſſimi conteret. Et putabit q̃ poſ- G
ſit mutare tẽpora ⁊ leges: ⁊ tradent in ma
nu eius vſqꝫ ad tempꝰ ⁊ tempora ⁊ dimi
diũ tẽporis. Et iudiciũ ſedebit vt auferã-
tur potẽtia: ⁊ conteratᷣ ⁊ diſpereat vſqꝫ in
finem. Regnũ aũt ⁊ poteſtas ⁊ magnitu-
do regni que eſt + ſubter omne celuꝫ de al's + ſup̃
populo ſanctorꝫ altiſſimi: cuiꝰ regnuꝫ: re Luce. j. c.
gnum ſempiternũ eſt: ⁊ omnes reges ſer
uient ei ⁊ obedient. Huculqꝫ finis verbi.
Ego daniel multũ cogitationibꝰ meis cõ
turbabar: ⁊ facies mea mutata eſt in me:
verba aũt in corde meo cõſeruaui.

¶ Cap. viij. ¶ De ariete ⁊ hyrco: ⁊ inter-
pretationibꝰ arietis ⁊ hyrci. Ca. viij.

Anno tertio regni balthaſar regis vi
ſio apparuit mihi. Ego Daniel poſt
id quod videram in principio vidi in vi- A
ſione mea cuꝫ eſſem in ſuſis caſtro quod
eſt in helam + regione. Vidi aũt in viſio-
ne eſſe me ſuper portam vlai: ⁊ leuaui ocu al's + ci
los meos ⁊ vidi. Et ecce aries vnus ſtabat uitate
ante paludem habens cornua excelſa: et
vnũ excelſius altero atqꝫ ſuccreſcens. Po
ſtea vidi arietem cornibus ventilantem
contra occidentem ⁊ contra aquilonem
⁊ contra meridiem ⁊ omnes beſtie non
poterãt reſiſtere ei neqꝫ liberari de manu
eius. Fecitqꝫ ſm̃ volũtatem ſuã: ⁊ magni
ficatus eſt. Et ego intelligebã. Ecce autem
hyrcus caprarũ veniebat ab occidente ſu- B
per faciem totius terre: ⁊ nõ tangebat ter
raꝫ. Porro hyrcus hẽbat cornu inſigne
inter oculos ſuos: ⁊ venit vſqꝫ ad arietem

ſtātem cornutū quē videram ſtantē ante
portā: ⁊ cucurrit ad eū in impetu fortitu
dinis ſue. Cūqꝫ appropinq̄ſſet ꝓpe arie-
tem efferat⁹ eſt in eum: ⁊ percuſſit arietē ⁊
cōminuit duo cornua eius: ⁊ nō poterat
aries reſiſtere ei. Cūqꝫ miſiſſet eū in ter-
rā cōculcauit: ⁊ nemo q̄bat liberare arietē
C de manu eius. hyrcus aūt caprarū magn⁹
factus eſt nimis. Cūqꝫ creuiſſet fractū eſt
cornu magnū: ⁊ orta ſunt quattuor cor-
nua ſubter illud per quattuor vētos celi.
De vno aūt ex eis egreſſū eſt cornu vnū
modicū: ⁊ factū eſt grāde cōtra meridiē
⁊ cōtra orientē ⁊ cōtra fortitudinē. Et ma
gnificatū eſt vſqꝫ ad fortitudinē celi: ⁊ eie-
cit de fortitudine ⁊ de ſtellis: ⁊ conculcauit
eas. Et vſqꝫ ad principē fortitudinis ma
gnificatū eſt: ⁊ ab eo tulit iuge ſacrificiū:
D ⁊ deiecit locū ſanctificatiōis eius. Robur
Alias non aūt datū eſt + ei cōtra iuge ſacrificiū pro-
hꝫ + ei pter peccata: ⁊ ꝓſternet̄ veritas in terra: et
ꝓſperabit̄ ⁊ faciet. Et audiui vnum de ſan
ctis loquētem: ⁊ dixit vn⁹ ſanct⁹ alteri: ne
ſcio cui loquēti. Uſqꝫquo viſio ⁊ iuge ſa-
crificiū ⁊ peccatū deſolationis que facta eſt
⁊ ſanctuariū ⁊ fortitudo ꝯculcabit̄? Et di
al. nō hꝫ xit ei Uſqꝫ ad veſperā ⁊ mane + dies duo
+ dies ⁊ millia trecēti: ⁊ mundabit̄ ſanctuariū. Fa
ctū eſt aūt cū viderem ego daniel viſionē
⁊ quererē intelligētiā ecce ſtetit in conſpe
ctu meo quaſi ſpēs viri. Et audiui vocem
E viri inter vlai ⁊ clamauit ⁊ ait. Gabriel fac
Infra. 9. f. intelligere iſtā viſionem. Et venit: ⁊ ſtetit
iuxta vbi ego ſtabā. Cūqꝫ veniſſet: pauēs
corrui in faciē meā: ⁊ ait ad me. Intellige
fili hominis: q̄m in tp̄e finis cōplebit̄ vi-
ſio. Cūqꝫ loqueret̄ ad me: collapſus ſum
ꝓnus in terrā. Et tetigit me: ⁊ ſtatuit me
F in gradu meo: dixitqꝫ mihi. Ego oſtēdā
tibi que futura ſunt in nouiſſimo male-
dictionis: q̄m hꝫ tēpus finem ſuū. Aries
quē vidiſti habere cornua: rex medorū eſt
atqꝫ perſarū. Porro hyrcus caprarū: rex gre
corū eſt: ⁊ cornu grāde qđ erat inter ocu
los eius: ipſe eſt rex prim⁹. Qđ aūt fracto
illo ſurrexerunt q̄ttuor pro eo: quattuor
reges de gēte eius cōſurgēt: ſed nō in for-
titudine ei⁹. Et poſt regnū eorū cū creue
rint iniq̄tates: conſurget rex impudēs fa-
cie: ⁊ intelligēs ꝓpoſitiones: ⁊ roborabit̄ forti-
tudo eius: ſed nō in viribus ſuis: ⁊ ſupra
q̄ꝫ credi poteſt vniuerſa vaſtabit: ⁊ ꝓſpera

bitur ⁊ faciet. Et interficiet robuſtos ⁊ po G
pulū ſanctorū ſm̄ voluntatē ſuā: ⁊ diriget̄
dolus in manu ei⁹: ⁊ cor ſuū magnifica-
bit: ⁊ in copia rerū omniū occidet pluri-
mos. Et cōtra p̄ncipē principū cōſurget: ⁊
ſine manu ꝯteret̄. Et viſio veſpere ⁊ mane
que dicta eſt: vera eſt. Tu ergo viſionē ſi-
gna: quia poſt multos dies erit. Et ego da
niel lāgui ⁊ egrotaui ꝑ dies. Cūqꝫ ſurre-
xiſſem faciebā opera regis: ⁊ ſtupebā ad vi
ſionē: ⁊ nō erat qui interp̄taretur.

¶ Capituli. Sūmarium. ¶ De oratione
danielis: de verbo angeli: ⁊ de ſeptuaginta
hebdomadibus. Cap. ix.

In anno primo darij filij aſſueri de ſe- A
mine medorū qui imperauit ſuper re-
gnū chaldeorū āno vno regni ei⁹: ego da De pe. dñ.
niel intellexi in libris numerū annorū j.c. ꝑdixe
de quo eſt ſermo dñi ad hieremiā ꝓphe rat.
tam vt cōplerent̄ deſolationis hieruſalē
ſeptuaginta anni. Et poſui faciē meam ad
dñm deū meū rogare ⁊ deprecari in ieiu
nijs ſacco ⁊ cinere: ⁊ oraui ad dñm deū:
⁊ confeſſus ſum: ⁊ dixi. Obſecro dñe deus 2. Eſdr.
magne ⁊ terribilis cuſtodiens pactum ⁊ j.b.
miſericordiā diligētibus te ⁊ cuſtodien
tibus mādata tua. Peccauimus: iniqui- infra eo.
tatem fecim⁹: impie egimus: ⁊ receſſim⁹
⁊ declinauimus a mādatis tuis ac iudi-
cijs. Nō obediuimus ſeruis tuis ꝓphetis B
qui locuti ſunt in nomine tuo regibus
noſtris: principib⁹ noſtris: patrib⁹ nr̄is:
omniqꝫ populo terre. Tibi dñe iuſtitia:
nobis autē cōfuſio faciei ſicut eſt hodie vi
ro iuda ⁊ habitatorib⁹ hieruſalē ⁊ omni
iſrael his qui prope ſunt: ⁊ his qui ꝓcul
in vniuerſis terris ad quas eieciſti eos ꝓ
pter iniquitates eorū: in quibus peccaue
runt in te domine. Nobis confuſio faciei
regib⁹ noſtris: principib⁹ noſtris ⁊ patri-
bus noſtris qui peccauerūt. Tibi autem
domino deo noſtro miſericordia ⁊ propi
tiatio: q2 receſſimus a te: ⁊ nō audiuim⁹
vocem domini dei noſtri: vt ambularem⁹
in lege eius quā poſuit nobis per ſeruos
ſuos ꝓphetas: ⁊ omnis iſrael preuaricati
ſunt legem tuam: ⁊ declinauerūt ne audi
rent vocem tuā: ⁊ ſtillauit ſuper nos ma
ledictio ⁊ deteſtatio que ſcripta ē in libro
moyſi ſerui dei: q2 peccauimus ei. Et ſta- C
tuit ſermones ſuos quos locutus eſt ſup
nos ⁊ ſuper principes noſtros qui iudica

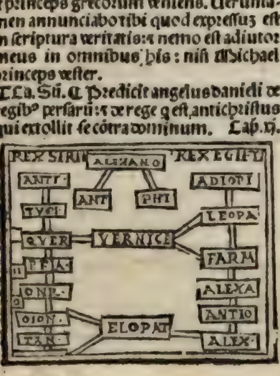
uerunt nos:vt ✝ ſup induceret in nos ma
al. ✝ ſup. induceret. gnum malū quale nūqꝫ fuit ab omni ce
lo:ſm ꝙ factū eſt in hieruſalem:ſicut ſcri
ptū eſt in lege moyſi. Omne malū hoc ve
nit ſuper nos. Et nō rogauimꝰ faciem tuā
dn̄e deus noſter vt reuerteremur ab ini
quitatibꝰ noſtris:⁊ cogitaremꝰ veritatem
tuā. Et vigilauit dn̄s ſup malitiā:⁊ addu
xit eā ſuper nos. Juſtus dn̄s deꝰ noſter in
D omnibꝰ operibꝰ ſuis que fecit. Nō .n. audi
Baꝛ. 2.c. uimus vocē eius. Et nūc dn̄e deus noſter
ſup̄ eo. qui eduxiſti pplm tuū de terra egypti in
manu fortí:⁊ feciſti tibi nomē ſm diem
hāc:peccauimꝰ:iniqtatem fecimꝰ dn̄e in
oēm iuſtitiā tuā. Auertatur obſecro ira
tua:⁊ furoꝛ tuus a ciuitate tua hieruſalē
alis non ⁊ ✝ a monte ſancto tuo. Propter peccata
hꝫ ✝ a enim nr̄a ⁊ iniqtates patrū noſtroꝝ: hie
ruſalē ⁊ ppl's tuus in oppꝛobrium ſunt
al. nō hꝫ omnibꝰ per circuitū noſtrū. Nunc ✝ ergo
✝ ergo exaudi deꝰ noſter oꝛonē ſerui tui:⁊ pces
eiꝰ:⁊ oſtēde faciē tuā ſup ſanctuariū tuū
E qđ deſertū eſt. Propter temetipſum in
clina deus meꝰ aurē tuā ⁊ audi:aperi ocu
los tuos ⁊ vide deſolationē noſtrā ⁊ ciui
tatē:ſup quā inuocatū eſt nomē tuū. Ne
qꝫ enim in iuſtificationibꝰ noſtris pſter
nimus preces ante faciē tuā:ſed in miſe
rationibꝰ tuis multis. Exaudi dn̄e:placa
vi.xi.e ec re dn̄e attende ⁊ fac. Ne moꝛeris ppter te
cleſiaſtica metipm deus meꝰ:qꝛ nomē tuū inuoca
rū.in gl. tū eſt ſup ciuitatē ⁊ ſup populū tuū. Cū
de pe. di. j. qꝫ adhuc loquerer ⁊ oꝛarē ⁊ ꝯfiterer pecca
c. pdixit. ta mea ⁊ peccata populi mei iſrael vt pſter
F nerē pces meas in ꝯſpectu dei mei: p mō
ſup̄.S.e. te ſancto dei mei:adhuc me loquente in
oꝛone mea ecce vir gabꝛiel quē viderā in
viſione a pncipio cito volās tetigit me in
tēpoꝛe ſacrificij veſpertini ⁊ docuit me ⁊ lo
cutus eſt mihi:dixitqꝫ Daniel nūc egreſ
ſus ſum vt docerē te ⁊ intelligeres. Ab ex
oꝛdio precū tuaꝝ egreſſus eſt ſermo. Ego
aūt veni vt indicarē tibi:qꝛ vir deſiderio
infra.io.b. rum es. Tu aūt animaduerte ſermonē:
⁊ intellige viſionem. Septuaginta hebdo
mades abbꝛeuiate ſunt ſup populū tuū:
⁊ ſuper vꝛbem ſanctā tuam vt conſumet
preuaricatio:⁊ finem accipiat peccatum:⁊
deleatur iniquitas: ⁊ adducatur iuſtitia
ſempiterna:⁊ impleatur viſio ⁊ pphetia
⁊ vngatur ſanctus ſanctoꝝ. Scito ergo ⁊
G animaduerte ab exitu ſermonis vt iterū
edificetur hieruſalē vſqꝫ ad chꝛiſtū ducē:
hebdomades ſeptē:⁊ hebdomades ſexa
gintadue erunt. Et rurſum edificabit pla
tea ⁊ muri in anguſtia tēpoꝛū. Et poſt heb
domades ſexagintaduas occidet chꝛiſtꝰ:
⁊ nō erit eius ppl's qui eū negaturus eſt.
Et ciuitatē ⁊ ſanctuariū diſſipabit ppl's
cū duce venturo:⁊ finis eiꝰ vaſtitas:⁊ poſt
finem belli ſtatuta deſolatio. Confirmabit
aūt pactū multis hebdōas vna:⁊ in dimi
dio hebdomadis deficiet hoſtia ⁊ ſacrificiū
⁊ erit in templo abominatio deſolationis:
⁊ vſqꝫ ad conſumationem ⁊ finem perſe Matth. 24.b.
uerabit deſolatio.

¶ Ca. Sū. ¶ De apparitione viri, veſtiti
lineis:de michaele ⁊ principibus, grecoꝝ
⁊ perſarum. Cap. x.

Anno tertio regni cyri regis perſarū
verbū reuelatū eſt danieli cognomē A
to balthaſar ⁊ verbū verū ⁊ fortitudo ma
gna:intellexitqꝫ ſermonem. Intelligētia
enim eſt opus in viſione. In diebus illis
ego daniel lugebā triū hebdomadarum
diebꝰ:panē deſiderabilē nō comedi:⁊ caro
⁊ vinū nō introierūt in os meū. Sꝫ ne
qꝫ vnguēto vnctꝰ ſum:donec cōplerentur
triū hebdomadaꝝ dies. Die aūt viceſima
⁊ quarta mēſis pꝛimi erā iuxta fluuium
magnū q eſt tygris:⁊ leuaui oculos me
os ⁊ vidi. Et ecce vir vnꝰ veſtitꝰ lineis:⁊ re
nes eiꝰ accincti auro obꝛizo: ⁊ coꝛpꝰ eius
quaſi chꝛyſolitꝰ:⁊ facies eiꝰ velut ſpēs ful
guris:⁊ oculi eiꝰ vt lampas ardēs ⁊ bꝛa
chia eiꝰ ⁊ que deoꝛſum ſunt vſqꝫ ad pedes
quaſi ſpēs eris candētis:⁊ vox ſermonum
eiꝰ vt vox multitudinis. Uidi aūt ego da
niel ſolus viſionē. Porro viri q erāt me B
cum non viderūt:ſed terroꝛ nimiꝰ irruit
ſup eos:⁊ fugerūt in abſcōditū. Ego autē
relictꝰ ſolus vidi viſionē grādem hāc:⁊ nō
remāſit in medio foꝛtitudo: ſꝫ ⁊ ſpecies infra eo.
mea immutata eſt in me:⁊ emarcui:nec
habui qcq̄ viriū. Et audiui vocē ſmonū
eius:⁊ audiens iacebam conſternatus ſu
per faciem meam: ⁊ vultus meus herebat
terre. Et ecce manꝰ tetigit me:⁊ erexit me
ſuper genua mea ⁊ ſup articulos manuū
mearū. Et dixit ad me:Daniel vir deſide
rioꝛum:intellige verba que ego loquoꝛ ſup̄.9.f.⁊
ad te:⁊ ſta in gradu tuo. Nunc enim ſum infra eo.
miſſus ad te. Cūqꝫ dixiſſet mihi ſermo C
nem iſtum ſteti tremens:⁊ ait ad me. No

Noli metuere Daniel: quia ex die primo quo
poſuiſti coꝛ tuum ad intelligendum vt te
affligeres in conſpectu dei tui: exaudita
ſunt verba tua: ⁊ ego veni propter ſermo
nes tuos. Princeps autem regni perſa-
rum reſtitit mihi viginti ⁊ vno diebus:
⁊ ecce Michael vnus de principibus pri-
mis venit in adiutoꝛium meum: ⁊ ego
remanſi ibi iuxta regem Perſarum. Ve-
ni autem vt docerem te que ventura ſunt
populo tuo in nouiſſimis diebus: quo-
niam adhuc viſio in dies. Cumq; loque-
retur mihi huiuſcemodi verbis: deieci
vultum meum ad terram: ⁊ tacui. Et ecce
quaſi ſimilitudo filij hominis tetigit la-
bia mea: ⁊ aperiens os meum locutus ſum:
B ⁊ dixi ad eum qui ſtabat contra me. Dñe mi
mi in viſione tua diſſolute ſunt compa-
ges mee ⁊ nihil in me remanſit virium.
Et quomodo poterit ſeruus domini mei
Supra eo. loqui cum domino meo? Nihil enim in
me remanſit virium: ſed ⁊ halitus meus
intercluditur. Rurſum ergo tetigit me
quaſi viſio hominis: ⁊ confoꝛtauit me et
dixit. Noli timere vir deſideriorum: pax
E.9.f.c. tibi: confoꝛtare ⁊ eſto robuſtus. Cumq; lo-
S.eodem quereretur mecum conualui: ⁊ dixi. Loque
re domine mi: quia confoꝛtaſti me. Et ait.
Nunquid ſcis quare venerim ad te. Et nūc
reuertar vt prelier aduerſum principem
perſarum. Cum enim ingrederer apparu
it princeps grecorum veniens. Veruntа-
men annunciabo tibi quod expreſſum eſt
in ſcriptura veritatis: ⁊ nemo eſt adiutoꝛ
meus in omnibus his: niſi Michael
princeps veſter.

¶ Ca. xi. ¶ Predicit angelus danieli de
regib⁹ perſarū: ⁊ de rege q eſt antichꝛiſtus
qui extollit ſe cōtra dominum. Cap. xi.

Ego autem ✠ ab anno primo darij me A
di ſtabam vt confoꝛtaretur ⁊ roboꝛa Als ✠ ab
retur. Et nunc veritatem annunciabo ti- anno pri
bi. Ecce adhuc tres reges ſtabunt in perſi- mo
de: ⁊ quartus ditabitur opib⁹ nimijs ſu-
per omnes. Et cum inualuerit diuitijs ſu
is concitabit omnes aduerſum regnū gre-
cie. Surget vero rex foꝛtis ⁊ dominabitur
poteſtate multa: ⁊ faciet quod placuerit ei.
Et cum ſteterit conteretur regnum eius ⁊
diuidetur in quattuoꝛ ventos celi: ſed nō
in poſteros eius neq; ſm potentiam illius
qua dominatus eſt. Lacerabitur enim re-
gnum eius etiam in ✠ externos exceptis Als ✠ exte
his. Et confoꝛtabitur rex auſtri: ⁊ de prin- ros
cipibus eius preualebit ſuper eum. Et do
minabitur ditione. Multa enim domi-
natio eius. Et poſt finem annorum fede-
rabuntur. Filiaq; regis auſtri veniet ad
regem aquilonis facere amicitiam: ⁊ non
obtinebit foꝛtitudinem bꝛachij: nec ſtabit
ſemen eius. Et tradetur ipſa: ⁊ qui addu B
xerunt eam adoleſcentes eius: ⁊ qui con-
foꝛtabant eam in tempoꝛibus. Et ſtabit de
germine radicum eius plantatio: ⁊ veni-
et cum exercitu: ⁊ ingredietur pꝛouinciā
regis aquilonis: ⁊ abutetur eis ⁊ obtine-
bit. Inſuper ⁊ deos eoꝛum ⁊ ſculptilia: vaſa
quoq; pꝛecioſa auri ⁊ argenti captiua du
cet in egyptum. Ipſe pꝛeualebit aduerſus
regem aquilonis. Et intrabit in regnum
rex auſtri: ⁊ reuertetur ad terram ſuam. Fi
lij autem eius pꝛouocabuntur ⁊ congre-
gabunt multitudinem exercituum plu-
rimoꝛum. Et veniet pꝛoperās ⁊ inundās:
⁊ reuertetur ⁊ concitabitur ⁊ congredietur
cum roboꝛe eius. Et pꝛouocatus rex auſtri
egredietur ⁊ pugnabit aduerſus regem aq-
lonis: ⁊ pꝛeparabit multitudinem nimiā
⁊ dabitur multitudo in manus eius: et
capiet multitudinem ⁊ exaltabitur ✠ coꝛ Als ✠ coꝛ-
eius: ⁊ deijciet multa milia ſed non pꝛeua nu
lebit. Conuertetur enim rex aquilonis ⁊ C
pꝛeparabit multitudinem multo maio-
rem q̄ pꝛius. Et in fine tempoꝛum anno-
rumq; veniet pꝛoperās cum exercitu ma
gno ⁊ opibus nimijs. In tempoꝛibus il-
lis multi conſurgent aduerſus regem au
ſtri. Filij quoq; pꝛeuaricatoꝛū populi tui
extollentur vt impleant viſionem: ⁊ coꝛ-
ruent. Et veniet rex aquilonis ⁊ compoꝛta
bit aggerē ⁊ capiet vꝛbes munitiſſimas ⁊

brachia auſtri nõ ſuſtinebũt. Et ꝯſurgẽt ele
cti eius ad reſiſtẽdu͛:⁊ nõ erit fortitudo.
Et faciet veniẽs ſuper eũ iuxta placitū ſu-
um:⁊ nõ erit q̄ ſtet contra faciem ei᷒:⁊ ſta-
bit in terra inclyta ⁊ cõſumet̃ i manu ei᷒:
⁊ ponet faciem ſuam: ⁊ veniet ad tenendũ
vniuerſum regnũ ei᷒:⁊ recta faciet cũ eo.
al' † illud Et filiã feminarꝫ dabit ei vt euertat † illuꝫ
D ⁊ nõ ſtabit nec illi᷒ erit. Et cõuertet faciem
ſuã ad inſulas ⁊ capiet multas:⁊ ceſſare faci-
et ꝑncipẽ opprobrij ſui:⁊ opprobriũ eius
cõuertet̃ i eũ. Et cõuertet faciẽ ſuã ad impe
riũ terre ſue:⁊ impiguet ⁊ corruet ⁊ nõ iue-
niet̃. Et ſtabit in loco ei᷒ viliſſimus ⁊ indi
gn᷒ decore regio:⁊ in paucis dieb᷒ cõteret̃
nõ in furore nec i ꝓlio. Et ſtabit in loco ei᷒
deſpectus:⁊ nõ tribuet̃ ei honor regius. Et
veniet clam ⁊ obtinebit regnũ in fraudu
lẽtia. Et brachia pugnãtis expugnabũtur
a facie ei᷒ ⁊ cõterent̃. Inſup ⁊ dux federis.
Et poſt amicitias cũ eo faciet dolũ:⁊ aſcen-
det ⁊ ſuperabit in modico pp̄lo:⁊ abũdan
tes ⁊ vberes vrbes ingrediet̃. Et faciet que
nõ fecerũt patres eius:⁊ patres patꝝ ei᷒.
Rapinas ⁊ predam ⁊ diuitias eoꝝ diſſipa
al' † iniet bit:⁊ ꝯ̄ firmiſſimas cogitatiões † inibit:
E ⁊ hoc vſq; ad tempus. Et cõcitabit̃ fortitu
do eius:⁊ cor ei᷒ aduerſum regẽ auſtri in
exercitu magno. Et rex auſtri ꝓuocabit̃ ad
bellũ mltis auxilijs ⁊ fortib᷒ nimis:⁊ nõ
ſtabũt:quia inibũt aduerſus eũ conſilia.
Et comedẽtes panem cũ eo cõterent illũ:
exercituſq; eius opprimet̃:⁊ cadẽt interfe
cti plurimi. Duoꝝ quoq; regũ cor erit vt
malefaciant:⁊ ad mẽſam vnam mẽdaciũ
loquent̃ ⁊ non proficiẽt:quia adhuc finis
in aliud tẽpus. Et reuertet̃ in terram ſuã
cũ opib᷒ multis:⁊ cor eius aduerſũ teſta
mentũ ſanctũ:⁊ faciet ⁊ reuertetur in ter
ram ſuam. Statuto tempore reuertet̃ ⁊ ve
niet ad auſtrũ:⁊ nõ erit priori ſimile no-
uiſſimũ. Et veniẽt ſup eũ trieres ⁊ roma-
ni:⁊ percutiet̃ ⁊ reuertet̃. Et indignabitur
cõtra teſtamẽtuꝫ ſanctuarij ⁊ faciet reuer-
teturq;:⁊ cogitabit aduerſuꝫ eos q̄ dereli-
querũt teſtamẽtum ſanctuarij. Et brachia
ex eo ſtabũt ⁊ pollueẽt ſanctuariuꝫ fortitu-
dinis:⁊ auferẽt iuge ſacrificium:⁊ dabũt
abominationẽ in deſolationẽ. Et impij in
teſtamentũ ſimulabũt fraudulenter. Po-
pulus autem ſciẽs deum ſuũ obtinebit ⁊
faciet. Et docti in pp̄lo docebũt plurimos:
⁊ ruẽt in gladio ⁊ in flãma:⁊ in † captiui
tate ⁊ in † rapina dierũ. Cũq; corruerint al' † capti
ſubleuabunt̃ auxilio paruulo:⁊ applicabũt̃ uitatem.
eis plurimi fraudulẽter. Et de eruditis ru als † ra-
ent vt cõflent̃ ⁊ eligant̃ ⁊ dealbentur:vſq; ad pinam
tempus prefinitũ: q2 adhuc aliud tẽpus F
erit. Et faciet iuxta volũtatẽ ſuam rex. Et le
uabit̃ ⁊ magnificabitur aduerſus omneꝫ īfra.12.C
deũ:⁊ aduerſus deũ deorum loquetur ma
gnifica:⁊ diriget̃:donec compleatur iracũ
dia. Perpetrata q̄ppe eſt definitio. Et deum
patrum ſuorũ non reputabit:⁊ erit in cõ
cupiſcentijs feminarũ:nec quẽq; deoꝝ cu
rabit:q2 aduerſuꝫ vniuerſa cõſurget. Deũ
aũt maozim in loco ſuo venerabitur ⁊ de
um queꝫ ignorauerũt patres ei᷒ colet au
ro ⁊ argẽto ⁊ lapide ꝓcioſo rebuſq; precio
ſis. Et faciet vt muniat maozim cũ deo alie- G
no quẽ nõ cognouit:⁊ mltiplicabit gliaꝫ:
⁊ dabit eis poteſtatẽ in multis:⁊ terraꝫ di
uidet gratuito. Et in tẽpore ꝓfinito ꝓelia-
bitur aduerſus eũ rex auſtri:⁊ q̄ſi tẽpeſtas
veniet cõtra illũ rex aq̄lonis in currib᷒:⁊
in eq̄tibus ⁊ in claſſe magna:⁊ ingrediet̃
terras:⁊ cõteret ⁊ ptrãſeat. Et introibit in
terram glorioſaꝫ:⁊ multi corruẽt. He aũt
ſole ſaluabunt̃ de manu ei᷒ edom ⁊ moab
⁊ † principes filioꝝ ammon. Et mittet ma als † prin-
nũ ſuam in terras:⁊ terra egypti nõ effu- cipium.
giet. Et dominabitur theſauroꝝ auri ⁊ ar-
gẽti ⁊ in omnib᷒ precioſis egypti. Per ly
biã quoq; ⁊ ethyopiã trãſibit: ⁊ fama tur
babit eũ ab oriẽte ⁊ ab aquilone: ⁊ veniet
in mltitudine magna vt ꝯterat ⁊ interficiat
plurimos. Et figet tabnaculũ ſuũ a † pethno al' † apedno
inter duo maria ſup montẽ inclytũ ⁊ ſan
ctum:⁊ veniet vſq; ad ſummitatem eius
⁊ nemo auxiliabitur ei.

¶ Ca. Sũ. ¶ De reſurrectione bonoruꝫ ⁊
malorũ:de eminentia ⁊ claritate doctorũ:
de iudicio domini:de libro clauſo:de ſigna
tis ſermonibus. Cap. xij.

In tp̄e aũt illo cõſurget michael prin- A
ceps magnus q̄ ſtat ꝓ filijs populi tui:
⁊ veniet tp̄s quale nõ fuit ab eo ex quo gẽ-
tes eſſe ceperunt vſq; ad tempus illud. Et
in tp̄e illo ſaluabit̃ pp̄ls tuus:oĩs qui in-
uẽtus fuerit ſcriptus in libro. Et multi de
his q̄ dormiũt i terre puluere euigilabũt:
alij in vitã eternã:alij in opprobriũ:vt vi
deãt ſemp. Qui aũt docti fuerint fulgebũt
quaſi ſplendor firmamenti: ⁊ qui ad iuſti B

tiam erudiunt multos: quaſi ſtelle in per-
de magi- petuas eternitates. Tu autem Daniel clau
ſtris.c.ſi. de ſermones: ⁊ ſigna librum vſqz ad tem-
pus ſtatutum. Plurimi pertranſibunt: et
multiplex erit ſcientia. Et vidi ego Dani-
el: ⁊ ecce quaſi duo alij ſtabant vnus hinc
ſuper ripa fluminis: ⁊ alius inde ex altera
ripa fluminis. Et dixi viro qui erat indu
tus lineis: qui ſtabat ſuper aqs fluminis.
Vſqzquo finis horum mirabilium? Et
audiui virum qui indutus erat lineis q
ſtabat ſuper aquas fluminis: cuz eleuaſſet
dexteram ⁊ ſiniſtram ſuã in celũ: ⁊ iuraſſet
C per viuentem in eternuz: qr in tempus ⁊
tpa dimidium tpis. Et cum cõpleta fuerit
diſperſio manus populi ſancti: complebũ
tur vniuerſa hec. Et ego audiui ⁊ non in-
tellexi. Et dixi. Domine mi quid erit poſt
hec? Et ait. Vade Daniel: quia clauſi ſunt ſi
gnatiqz ſermones: vſqz ad pfinitum tẽ-
pus. Eligentur ⁊ dealbabũtur ⁊ qſi ignis
probabuntur multi. Et impie agent im-
pij: neqz intelligent omnes impij. Porro
docti intelligent: ⁊ a tempore cum ablatũ
Sup.n.f. fuerit iuge + ſacrificium ⁊ poſita fuerit ab
D hominatio in deſolationez: dies mille du-
centi nonaginta. Beatus qui expectat: ⁊ p-
al. nõ h3 uenit vſqz ad dies mille trecentos trigin-
+ ſacrificium taquinqz. Tu autem Daniel vade ad pfi
nitum: ⁊ requieſces ⁊ ſtabis in ſorte tua i
fine dierum. Hucuſqz danielem in he-
braico volumine legimus: ⁊ cetera que ſe
quuntur vſqz ad finem libri: ex theodotio
nis editione tranſlata ſunt.

¶ Cap. Sum. ¶ De duobus preſbyteris qui concupierunt ſuſannam: ⁊ iudicati ſunt a daniele. Cap. xiij.

A
33.q.5. ca. q deo. ET erat vir habitans in babylone: et
nomen eius Joachi3. Et accepit vxo
rem nomine Suſannam filiam Helchie
pulchram nimis ⁊ timentez deum. Pa-
rentes enim illius cum eſſent iuſti: eru-
dierunt filiam ſuam ſm legem Moyſi.
Erat autem Joachim diues valde: ⁊ erat
ei pomerium vicinum + domui ſue: ⁊ ad als + domus
ipſum confluebant iudei: eo q eſſet hono-
rabilior omnium. Et conſtituti ſunt duo als + ſeniores
+ ſenes iudices in illo anno: de quibus lo
cutus eſt dominus: qr egreſſa eſt iniqui-
tas de babylone a + ſenioribus iudicibus als + ſenibus
qui videbantur regere populum. Iſti fre-
quentabant domuz Joachim: ⁊ veniebãt
ad eum omnes qui habebant iudicia. Cũ
autem ppls reuertiſſet + p meridiem igre als + ad
diebatur ſuſanna: ⁊ deambulabat in pome
rio viri ſui. Et videbant eam ſenes quoti-
die ingredientem ⁊ deambulantez: ⁊ exar
ſerũt in concupiſcentiã eius. Et + euerte- al + auerterũt
runt ſenſum ſuuz: ⁊ declinauerũt oculos
ſuos vt non viderent celum: neqz recorda
rent iudiciorum iuſtorum. Erant ergo B
ambo vulnerati amore eius: nec indicaue
runt ſibi viciſſim dolorem ſuum. Erube-
ſcebant enim indicare ſibi concupiſcentiã
ſuam: volẽtes cõcũbere cum ea. Et obſerua
bant quotidie ſollicitius videre eam. Di-
xitqz alter ad alterum. Eamus domuz: qr
hora prandij eſt. Et egreſſi receſſerunt a ſe.
Cumqz reuertiſſent: venerunt in vnum.
Et ſciſcitantes abinuicẽ cauſaz: pfeſſi ſunt
concupiſcentiã ſuam. Et tunc in cõmunĩ
ſtatuerunt tempus: qñ eam poſſent inue-
nire ſolaz. Factũ eſt autẽ cum obſeruarẽt
diez aptum: ingreſſa eſt aliqñ ſicut heri et
nudiuſtertius cuz duabus ſolis puellis:
voluitqz lauari in pomerio. Eſtus quippe
erat: ⁊ non erat ibi quiſqz pter duos ſenes
abſconditos ⁊ contẽplantes eam. Dixit er-
go puellis. Afferte mihi oleuz ⁊ ſmigma-
ta: ⁊ oſtia pomerij claudite vt + lauer. Et fe al. + lauẽ
cerunt ſicut pceperat. Clauſerũtqz oſtia po
merij: ⁊ egreſſe ſunt p poſticũ vt afferent q
iuſſerat. Neſciebatqz ſenes intus eſſe abſcõ
ditos. Cum aũt egreſſe eſſent puelle: ſurre-
xerunt duo ſenes ⁊ accurrerũt ad eã: ⁊ di-
xerũt. Ecce oſtia pomerij clauſa ſunt: ⁊ ne-
mo nos videt: ⁊ in cõcupiſcẽtia tui ſum⁹.
Quãobrẽ aſſentire nobis: ⁊ cõmiſcere no-
biſcũ. Qđ ſi nolueris: dicemus ꝯ te teſti- C
moniuz: q fuerit tecũ iuuenis ⁊ ob hanc
cauſaz emiſeris puellas a te. Ingemuit ſu

ſanna ⁊ ait. Anguſtie + ſunt mihi vndiqꝫ.
Si enim hoc egero: mors mihi eſt: ſi autẽ
al. nõ hꝫ non egero non effugiam manus veſtras.
+ ſũt Sed melius eſt mihi abſqꝫ opere incide-
4. Regũ. re in manus hominum: qꝫ peccare in con
24.c. ſpectu domini. Et exclamauit voce magna
ſuſanna: exclamauerunt autem ⁊ ſenes ad
uerſus eam. Et cucurrit vnus ad oſtia po-
merij ⁊ aperuit. Cum ergo audiſſent cla-
mores famuli domus in pomerio: irrue
rũt per + poſticum vt viderent qđnã eſſet.
al. + poſti Poſtq̃ autem ſenes locuti ſunt erubue-
cum rũt ſerui vehementer: qꝛ nunq̃ dictus fue
rat ſermo huiuſcemodi de Suſanna. Et fa
cta eſt dies craſtina. Cumqꝫ veniſſet populus
D ad ioachim virũ eius: venerunt ⁊ duo p̄
ſbyteri pleni iniq̃ cogitatione aduerſus
ſuſannam vt interficerent eam. Et dixerũt
coram populo. Mittite ad ſuſannã filiam
helchie vxorẽ ioachim. Et ſtatim miſerũt.
Et venit cum parentibus ⁊ filijs ⁊ vniuer
ſis cognatis ſuis. Porro Suſanna erat de
licata nimis: ⁊ pulchra facie. At iniqui illi
iuſſerunt vt diſcooperiretur: (erat enim coop
ta) vt vel ſic ſatiarentur decore eius. Flebãt
igitur ſui: ⁊ omnes qui nouerant eã. Cõ-
ſurgentes autẽ duo preſbyteri in medio
populi: poſuerunt manus ſuas ſup caput
eius. Que flens ſuſpexit ad celũ. Erat enim
cor eius fiduciam habens in domino. Et
dixerunt preſbyteri. Cum deambularemꝰ
in pomerio ſoli: ingreſſa eſt hec cũ duabꝰ
puellis: ⁊ clauſit oſtia pomerij: ⁊ dimiſit a
ſe puellas. Venitqꝫ ad eam adoleſcens qui
erat abſconditus: ⁊ cõcubuit cũ ea. Porro
nos cum eſſemus in angulo pomerij vidẽ
E tes iniquitatem cucurrimus ad eos: ⁊ vi-
dimus eos pariter cõmiſceri. Et illum qui-
dem non quiuimus cõprehendere: qꝛ for
tior nobis erat: ⁊ apto oſtio exiliuit. Hanc
autem cum apprehendiſſemus: interroga
uimus quiſnam eſſet adoleſcẽs: ⁊ noluit i-
dicare nobis. Huius rei teſtes ſumꝰ. Cre
//2.q.j.ca. didit eis multitudo quaſi ſenibus ⁊ iudi
deꝰ.q.5.c. cibus ppli. Et cõdẽnauerũt eã ad mortẽ.
eps.⁊. ca. Exclamauit autẽ voce magna ſuſanna: ⁊ di-
ꝯſuluiſti xit. //Deus eterne q̃ abſconditorum es cogni
De p̄.di. tor: q̃ noſti oĩa anteq̃ fiant: tu ſcis qm̃ fal-
2.c.j.⁊ di. ſum teſtimoniũ tulerũt contra me. Et ecce
3.c. inter morior: cũ nihil horum fecerim q̃ iſti malicio
hec hyr- ſe cõpoſuerũt aduerſum me. Exaudiuit au
tem dominus vocẽ eius//. Cumqꝫ duceret

ad mortem: ſuſcitauit dominus ſpiritum
pueri iunioris cuius nomen daniel: ⁊ ex
clamauit voce magna. Mundus ego ſum a cã.j.36.
ſanguine huius. Et conuerſus omnis po q.j.c.con
pulus ad eũ dixit. Quis eſt iſte ſermo quẽ gruumꝰ
tu locutus es. Qui cũ ſtaret in medio eo- //2.q.7.§.
rũ: ait. Sic fatui filij iſrael non iudicantes item cum
neqꝫ quod verũ eſt cognoſcentes: condem balaam
naſtis filiam iſrael. Reuertimini ad iudi- 2.Re.3.f.
cium: qꝛ falſum teſtimoniũ locuti ſũt ad ac.20.f.
uerſus eam. Reuerſus eſt ergo populus F
cũ feſtinatione. Et dixerunt ei ſenes. Veni
⁊ ſede in medio noſtrum: ⁊ indica nobis:
qꝛ tibi deus dedit honorem ſenectutis. Et
dixit ad eos daniel. Separate illos ab inui-
cem procul ⁊ dijudicabo eos. Cum ergo di-
uiſi eſſent alter ab altero: vocauit vnum de
eis ⁊ dixit ad eum. Inueterate dierũ ma-
lorum nunc venerũt peccata tua que operaba
ris prius: iudicans iudicia iniuſta: inno
cẽtes opprimens ⁊ dimittens noxios: di-
cente domino: innocentem ⁊ iuſtum nõ
interficies. Nunc ergo ſi vidiſti eam: dic ſub
qua arbore videris eos colloquentes ſibi. Exo.23.a.
Qui ait. //Sub + cyno. Dixit autem daniel.
Recte mentitus es in caput tuum. Ecce.n.
angelus dei accepta ſententia ab eo: ſcindet //2.q.j.ca.
te in mediũ. Et amoto eo iuſſit venire ali in p̄mis
um: ⁊ dixit ei. Semẽ chanaan ⁊ nõ iuda ſpe al. + ſchio
cies decepit te: ⁊ ꝯcupiſcẽtia ſubuertit cor .i. ilice.
tuũ. Sic faciebatis filiabꝰ iſrael: ⁊ ille timẽ
tes loquebantur vobis. Sed nõ filia iuda ſu
ſtinuit iniq̃tatem veſtram. Nunc ergo dic G
mihi: ſub qua arbore cõprehẽderis eos lo
quẽtes ſibi. Qui ait. Sub // + prino. Dixit
autẽ ei daniel. Recte mẽtitꝰ es ⁊ tu i caput tu
um. Manet.n. angelus dei gladiũ hñs vt ſe al. + len-
cet te medium: ⁊ interficiat vos. Exclamauit tiſco
itaqꝫ oĩs cetus voce magna: ⁊ bñdixerũt de //2.q.j.ca
um qui ſaluat ſperãtes in ſe. Et cõſurrexe pi. in pri-
rũt aduerſus duos p̄ſbyteros. Cõuicerat mis
enim eos daniel: ex ore ſuo falſũ dixiſſe te-
ſtimoniũ. Feceruntqꝫ eis ſicut male egerãt
aduerſus proximũ: vt facerẽt ſꝫ legẽ moyſi:
⁊ interfecerũt eos. Et ſaluatus eſt ſanguis
inoxius: in die illa. Helchias autẽ ⁊ vxor eiꝰ
laudauerũt deũ pro filia ſua ſuſanna cũ ioa
chim marito eius ⁊ cognatis oĩbꝰ: qꝛ non
eſt inuẽta in ea res turpis. Daniel autẽ fa-
ctus eſt magnꝰ in ꝯſpectu ppli a die illa et
deinceps. Et rex aſtyages appoſitꝰ ẽ ad pꝛes
ſuos: ⁊ ſuſcepit cyrus perſes regnum eius.

¶ Capituli Summarium. ¶ Daniel bel
deſtruxit: draconem interfecit: ⁊ mittitur
in lacum leonum: vbi Abacuc ſibi pran-
dium fecit. Cap. xiiij.

A Erat autem daniel conuiuia regis: ⁊
honoratus ſup omnes amicos eius.
Erat quoq idolum apud babylonios no
mine bel: ⁊ impendebantur in eo per dies
ſingulos ſimile artabe duodecim: ⁊ oues
quadraginta: viniq amphore ſex. Rex quo
q colebat eũ: ⁊ ibat per ſingulos dies ado
rare eum. Porro daniel adorabat deum
ſuum. Dixitq ei rex. Quare non adoras
bel? Qui reſpondens ait ei. Quia non co-
lo idola manufacta: ſed viuentem deum
qui creauit celum ⁊ terram: ⁊ habet pote-
ſtatem omnis carnis. Et dixit rex ad eũ.
Non videtur tibi eſſe bel viuens deus? An
B nõ vides quanta comedat ⁊ bibat quoti-
Eccl. 30. e die? Et ait daniel arridens. Ne erres rex.
Iſte eſt enim intrinſecus luteus: forinſe-
xxij. q. ij. cus ereus: neq comedit aliquãdo. Et ira
c. vtilem. tus rex vocauit ſacerdotes eius: ⁊ ait eis.
xxiiij. q. v Niſi dixeritis mihi: quis eſt iſte q come-
c. ſi ꝑꝑea. dat impenſas has: moriemini. Si autem
oſtenderitis quoniam Bel comedat hec:
morietur Daniel: quia blaſphemauit in
Bel. Et dixit Daniel regi. Fiat iuxta ver-
bum tuum. Erant autem ſacerdotes Bel
ſeptuaginta: exceptis vxoribus ⁊ paruu-
lis ⁊ filijs. Et venit rex cum daniele in tẽ-
plum Belis. Et dixerunt ſacerdotes belis.
Ecce nos egredimur foras: ⁊ tu rex po-
C ne eſcas ⁊ vinum miſce: ⁊ claude oſtium
M. nõ hꝫ ⁊ ſigna anulo tuo. Et cum ingreſſus fue-
✠ morti ris mane: niſi inueneris omnia comeſta
eos ✠ ↄtẽ a Bel: ✠ morte moriemur: vel Daniel
nebant qui mentitus eſt aduerſum nos. ✠ Con
fidebant autem quia fecerant ſub menſa
abſconditũ introitũ: ⁊ per illũ ingredie-
bantur ſemper ⁊ deuorabant ea. Factũ eſt
igit̃ poſtq̃ egreſſi ſunt illi: ⁊ rex poſuit ci-
bos ante bel: precepit daniel pueris ſuis ⁊
attulerũt cinerem ⁊ cribrauit per totum
tẽplũ corã rege. Et egreſſi clauſerũt oſtiũ:
⁊ ſignãtes anulo regis: abierũt Sacerdo-
tes aũt ingreſſi ſunt nocte iuxta cõſuetu-
dinem ſuã: ⁊ vxores ⁊ filij eoꝝ: ⁊ comede-
runt omnia ⁊ biberũt. Surrexit aũt rex D
primo diluculo: ⁊ daniel cũ eo: ⁊ ait rex.
Salua ne ſunt ſignacula daniel. Qui re-
ſpondit. Salua rex. Statimq cũ aperuiſ
ſet oſtium: intuitꝰ rex menſam exclama-
uit voce magna. Magnus es bel: ⁊ nõ eſt
apud te dolus q̃ſq̃. Et riſit daniel. Et tenu
it regeꝫ ne ingrederet̃ intro: ⁊ dixit. Ecce
pauimẽtũ: animaduerte cuiꝰ veſtigia ſũt
hec. Et dixit rex. Video veſtigia viroꝝ ⁊
mulierũ ⁊ infantiũ. Et iratꝰ eſt rex. Tunc
apphẽdit rex ſacerdotes ⁊ vxores ⁊ filios
eoꝝ: ⁊ oſtẽderũt ei abſcõdita oſtiola p que
ingrediebant̃ ⁊ ↄſumebãt que erãt ſuper
menſaꝫ. Occidit ergo illos rex ⁊ tradidit
bel in ptãtẽ danielis: q ſubuertit eũ ⁊ tẽ- E
plũ eiꝰ. Et erat draco magnꝰ in loco illo:
⁊ colebãt eũ babylonij. Et dixit rex danie
li. Ecce nũc nõ potes dicere: q2 iſte non ſit
deꝰ viuẽs. Adora ergo eũ. Dixitq daniel
regi. Dñm deũ meũ adoro: q2 ipſe eſt deꝰ
viuẽs. Iſte aũt nõ eſt deus viuẽs. Tu aũt
rex da mihi ptãtẽ ⁊ interficiã draconem
abſq gladio ⁊ fuſte. Et ait rex. Do tibi. Tu
lit ergo daniel picẽ ⁊ adipẽ ⁊ pilos: ⁊ coxit
pariter: fecitq maſſas ⁊ dedit in os draco-
nis. Et diruptꝰ eſt draco. Et dixit Daniel.
Ecce quẽ colebatis. Qđ cũ audiſſent baby
lonij: idignati ſũt vehemẽter: ⁊ cõgregati
aduerſuꝫ regẽ dixerũt. Iudeꝰ factꝰ eſt rex.
Bel deſtruxit: draconẽ iterfecit: ⁊ ſacerdo-
tes occidit. Et dixerũt cũ veniſſent ad re-
gẽ. Trade nobis danielẽ: alioqn interficie
mus te ⁊ domũ tuã. Vidit ergo rex q ir-
ruerẽt in eũ vehemẽter: ⁊ neceſſitate com- F
pulſus tradidit eis danielẽ. Qui miſerũt
eũ in lacũ leonũ: ⁊ erat ibi diebꝰ ſex. Por ſup. 6. e.
ro in lacu erãt leones ſeptẽ: ⁊ dabant eis
duo corpa quotidie ⁊ due oues: ⁊ tũc nõ
data ſũt eis vt deuorarẽt danielẽ. Erat aũt
abacuch pphã in iudea: ⁊ ipſe coxerat pul
mẽtũ ⁊ intriuerat panes in alueolo: ⁊ ibat
in cãpũ vt ferret meſſoribꝰ. Dixitq ange

tus dñi ad abacuch. Fer prandiū qď hēs in babylonē danieli: q ē in lacu leonū. Et dixit abacuch. Dñe: babylonē non vidi: ⁊ lacuȝ neſcio. Et apphēdit eū angelus dñi in vertice ei⁹: ⁊ portauit eū capillo capitis ſui: poſuitq; eū in babylonē ſup lacū ⁊ in impetu ſpūs ſui. Et clamauit abacuch dicēs. Daniel ſerue dei: tolle prandiū qď miſit tibi de⁹. Et ait daniel. Recordatus es mei de⁹: ⁊ nō dereliqſti diligētes te. Surgēſq; daniel comedit. Porro āgelus dñi reſtituit abacuch ɔfeſtiȝ in loco ſuo: Uenit ḡ rex die ſeptimo vt lugeret daniel: ⁊ venit ad lacū ⁊ introſpexit. Et ecce daniel ſedēs in medio leonū. Et exclamauit voce ma-
al. nō hȝ gna rex dicēs. Magn⁹ es dñe de⁹ danielis.
+ de lacu Et extraxit eū + de lacu leonū. Porro illos
leonū q pditiōis ei⁹ cā fuerāt: intromiſit + in la-
al. nō hȝ cū: ⁊ deuorati ſunt in momēto corā eo.
+ in lacū ℂ Explicit daniel propheta.

ℂ Incipit plogus in librum duodecim prophetarum.

Non idē ordo ē duodeciȝ pphetaꝝ apď hebreos: q ē apď nos. Unde ſm id qď ibi legit: hic quoq; diſpoſiti ſunt. Oſee comaticus eſt: ⁊ quaſi p ſnias loqns. Johel plan⁹ in pncipijs: ⁊ fine obſcurior: ⁊ vſq; ad malachiaȝ habent ſinguli ppꝛietates ſuas: quē eſdrā ſcribā legiſq; doctorē hebrei autumāt. Et qꝛ longū eſt nūc de omnibus dicere: hoc tm̄ vos o paula ⁊ euſtochiū āmonitas ſcire volo vnū libꝝ eſſe duodecim pphetarū ⁊ oſee ſynchronon eſaie: malachiam vero aggei ⁊ zacharie fuiſſe tēporib⁹. In qbus aūt tempus nō pfert in titulo: ſub illis eos regibus pphetaſſe ſub qbus ⁊ hij qui ante eos habent titulos pphetauerūt.

ℂ Item alius prologus.

Regule ſūt he ſub qbus ſignificationibus noīum ad quas trib⁹ per pphetas ſermo dñi dirigat. Quotieſcūq; ad decē tribus rēdit pphetia: ſub his noībus deſignant. i. effraiȝ. ſamaria. iſrael. ioſeph. iezrahel. bethel. bethauen. ⁊ interdū iacob. Quando aūt ad duas loqtur tribus: ſub his noībus ſermo pfert. i. iudā. hieruſalem. beniamin. domus dauid: ⁊ interduȝ iacob. Aliquotiēs iſrael ad totas duodecim tribus refert. Duplex ē apud hebreos ſnia de his quatuor verſibus qui in capite ſūt pnotati. Plerīq; enim dicūt q ab eſdra ſcriba in oībus pphetis ſic fuerit titulatū: vt pſcripto vniuſcuiuſq; noīe, pphetia cuius ſit ſequēs noſcatur. Ipſe eſt aūt eſdras qui vltimus pphetarum malachie noīe ſcribitur. Alij vero dicūt q ab ipſis pphetis per ſpiritumſanctum vt cetera ſunt conſcripta.

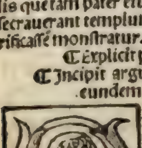
ℂ Incipit plogus in libꝝ oſee pphete.

Temporib⁹ oȝie ⁊ ioathe achaȝ ⁊ ezechie regū iuda ⁊ hieroboaȝ filij ioſe regis. Oſee fili⁹ beeri ad pphetiā dicendaȝ ſpiritusancto repletus ē. De memorato itaq; numero regū: Achaȝ rex iuda: ⁊ hieroboā rex iſrael dominū derelinquētes: vt hyſtorie regum ⁊ paralypomenon indicant: etiaȝ iſrael idolatrie crimē imperio ac ptāte ſua admittere coegerūt. Propter qď deus ad oſee hec locutus eſt dicēs. Ac- Oſee.1.
cipe tibi vxorē fornicariaȝ ſiue fornicationū ⁊ fac filios fornicationis. Fornicariaȝ itaq; nō electione corporis meretricē ſed gentilē deum ignorantēȝ appellat: que dei creatoris ſui amore cōtēpto ſimulachrorū ſe ſubiecit deſiderijs. Sed cū dei precepto ppheta in hac re paruiſſet conceptum ex ea filium iezrahel precepit nominare: deo pollicente poſt breue tēpus ſanguinē iezrahel in domo iehu vindicare. Cuius 4.re.9.a.
promiſſionis hec cauſa eſt: iehu per eliſeū in regem inuncto ad defendendum ſanguinem naboth: cuius iezrahel que tūc tpis metropolis erat quem iezabel achab regis iſrael vxor interemerat ſicut re- 3.re.21.d
gum hyſtoria exponit. Iacum grauiter iuxta diuinum preceptum vindicādi

ſanguinis cauſa in omnem memoꝛan-
ti domum deſeuiſſet hoc pacto dominum
dereliquiſſe inuenitur: cuius pronepote
4.re.10.f hieroboam qui lectione cõprehenſus eſt:
originis ſue facta imitante: ac contra dei
precepta ⁊ religionem cum populo iſrael
agente: ſanguis naboth qui in loco certe
iezrael fuerat profuſus in domo iehu pro
curatoris memorati hieroboe pro pecca-
to redundaturus ſignificatur. Hinc factũ
eſt vt ira dei in populo iſrael per denun-
ciationem prophete proceſſura diceretur.
Domui autem iude miſericordia lectio-
ne comprehenſa ob hoc promiſſa eſt: quia
ezechias rex iuda fili⁹ achaz ſublatis ido
lis que tam pater eius q̃ ceteri reges cõ-
4.re.18.a ſecrauerant templum dei purgaſſe ⁊ pu-
rificaſſe monſtratur.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum in eundem.

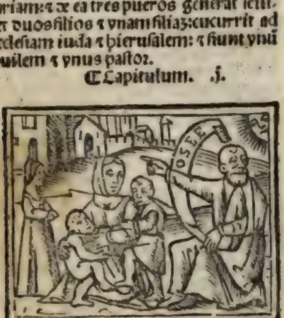
See crebro nomi-
nat effraiz ſamariã:
Joſeph: iezrahel ⁊
vxorez fornicariam
⁊ fornicatiõis filios
⁊ adulteram cubicu
lo clauſam mariti
multo tẽpore ſedere
viduã: ⁊ ſub veſte lu
gubri viri ad ſe reditum preſtolari.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit liber Oſee prophete.

¶ Ca. Sũ. ¶ Accipit oſee vxorem forni-
cariam: ⁊ de ea tres pueros generat ſcili-
cet duos filios ⁊ vnam filiaz: cucurrit ad
eccleſiam iuda ⁊ hieruſalem: ⁊ fiunt vnũ
ouilem ⁊ vnus paſtor.

¶ Capitulum. .j.

Erbuz do- A
mini quod factũ eſt
ad oſee filiuz beeri in
diebus ozie ioathan
achaz ⁊ ezechie regũ
iude: ⁊ in dieb⁹ hie-
roboam filij ioas re-
gis iſrael. Principiũ
loquẽdi + domino in oſee. Et dixit dñs
ad oſee. Uade ſume tibi vxorẽ fornicatio-
num: ⁊ fac tibi filios + fornicationum: q2 al. + dixit
fornicãs fornicabitur terra a domino. Et
abijt ⁊ accepit gomer filiam debelaiz: ⁊ cõ
cepit ⁊ peperit + ei filiũ. Et dixit dominus alſ + for
ad eum. Uoca nomen eius iezrael. Quõ nicatio-
adhuc modicum: ⁊ viſitabo ſanguinem nis.
iezrahel ſuper domum iehu: ⁊ quieſcere fa 23. q. j. c.
ciam regnum domus iſrael. Et in illa die pe. ⁊ c. ſi.
conteram arcum iſrael: in valle iezrahel. Eſa. 8. a.
Et concepit adhuc ⁊ peperit filiã. Et dixit infra eo.
Uoca nomẽ eius abſq3 miſericordia: q2 alſ non
nõ addam vltra miſereri domui iſrael: ſz hz + ei.
obliuione obliuiſcar eorũ. Et domui iu B
da miſerebor: ⁊ ſaluabo eos in dño deo ſuo ſupra eo.
⁊ nõ ſaluabo eos in arcu ⁊ gladio ⁊ in bel- infra eo.
lo ⁊ in equis ⁊ in equitib⁹. Et ablactauit C
eam q̃ erat abſq3 miſericordia. Et cõcepit ſup eod.
⁊ peperit filium. Et dixit ei. Uoca nomen D
eius nõ populus meus: q2 vos non popu alſ non
lus meus: ⁊ ego nõ ero veſter + deus. Et hz + de⁹.
erit numerus filiorũ iſrael quaſi arena alſ hz +
maris que ſine menſura eſt ⁊ nõ nume- dñm.
rabitur. Et erit i loco vbi dicetur eis: nõ
populus meus vos dicetur eis filij dei vi-
uentis. Et congregabuntur filij iuda: ⁊ fi
lij iſrael pariter: ⁊ ponent ſibimet caput
vnum: ⁊ aſcendent de terra: quia magnus
dies iezrahel.

¶ Ca. Sũ. ¶ De vocatione iſrael ad penitẽ
tiam ⁊ cõmunicatione ſi peniteat: de capti
uitate iude: de ceſſatione feſtorum propter
idola: de conſolatione liberatiõis propter
baptiſmum ⁊ penitentiam: de ſedere: ⁊ pa
ce credentium: de deſponſatione ⁊ conuer
ſione iudeorum. Cap. ij.

Dicite fratribus veſtris populus me- E
us: ⁊ ſorori veſtre: miſericordias + alſ + cõ
cõſecute. Judicate matrẽ veſtraz iudicate: ſecute.
qm̃ ipſa nõ vxor mea ⁊ ego nõ vir ei⁹. Au
ferat fornicatiões ſuas a facie + ſua: ⁊ adul
teria ſua de medio vberum ſuorũ: ne for- gl. + mea.

de expoliē eā nudā: ⁊ ſtatuā eā ſcḋm diē na
tiuitatis ſue. Et ponā eā quaſi ſolitudinē:
⁊ ſtatuā eā velut terrā inuiā: ⁊ interficiā
eā ſiti: ⁊ filiorum illius nō miſerebor: qm̄
filij fornicationū ſunt: qꝛ fornicata eſt ma-
ter eoꝝ. Cōfuſa ē que cōcepit eos: qꝛ dixit
Vadā poſt amatores meos q dant panes
mihi: ⁊ aquas meas ⁊ lanam meā: ⁊ linū
B meū oleū meū ⁊ potū meū. Propter hoc
23.q.iiij. ecce ego ſepiam viā tuā ſpinis: ⁊ ſepiā eā
poſt.c. de maceria. Et ſemitas ſuas nō inueniet: ⁊
thyrijs. ſequet̄ amatores ſuos ⁊ nō apphendet eos:
⁊ queret eos ⁊ nō inueniet. Et dicet. Vadā
⁊ reuertar ad virū meū priorē: qꝛ bn̄ mi
hi erat tūc magis q̄ʒ nūc. Et hec neſciuit:
qꝛ ego dedi ei frumētum ⁊ vinū ⁊ oleū:
⁊ argentū multiplicaui ei ⁊ aurū q̄ fece-
runt baal. Idcirco conuertar ⁊ ſumā fru-
mētum meum in tp̄e ſuo: ⁊ vinū meū
in tp̄e ſuo: ⁊ liberabo lanam meam ⁊ linū
meū q̄ operiebāt ignominiā eius. Et nūc
reuelabo ſtulticiā ei⁹ ⁊ in oculis amatoꝝ
eius: ⁊ vir nō eruet eā de manu mea. Et
ceſſare faciam oē gaudiū eius: ſolēnitatē
eius: neomeniā eius: ſabbatū eius: ⁊ oīa
feſta tp̄a eius. Et corrumpam vineā eius:
⁊ ficum eius. De quibus dixit. Merce-
C des hee mee ſūt quas dederūt mihi ama-
Als+ tores mei. Et ponam eam + in ſaltū: ⁊ co
ſaltu. medet eam beſtia agri. Et viſitabo ſup eā
dies baalim quibus accēdebat incenſū:
⁊ ornabat̄ i aure ſua ⁊ monili ſuo: ⁊ ibat
poſt amatores ſuos: ⁊ mei obliuiſcebatur
dicit dominus. Propter hoc ecce ego lacta
Als+ſoli bo eam ⁊ ducam eam in + ſolitudinē: ⁊ lo
tudine. quar ad cor ei⁹: ⁊ dabo ei vinitores ei⁹ ex
eodē loco: ⁊ vallem achor ad aperiēdā ſpē.
Et canet ibi iuxta dies iuuētutis ſue: ⁊ iu
xta dies aſcēſionis ſue de terra egypti. Et
erit i die illo ait dn̄s: vocabit me vir me⁹
Al+baali ⁊ nō vocabit me vltra + baalim. Et auferā
D noīa baalim de ore eius: ⁊ nō recordabit̄
als non vltra noīs eoꝝ. Et pcutiā + cū eis fedus ī
poſt+ cū die illa: cum beſtia agri ⁊ cū volucre celi: ⁊
cum reptili terre. Et arcū ⁊ gladiū ⁊ bellū
cōterā de terra: ⁊ dormire eos faciā fiducia
liter. Et ſponſabo te mihi in ſempiternū:
⁊ ſponſabo te mihi in iuſticia ⁊ iudicio ⁊
in miſericordia ⁊ miſeratiōib⁹. Et ſpōſa-
bo te mihi i fide: ⁊ ſcies qꝛ ego dn̄s. Et erit
in die illa exaudiā dicit dn̄s: ⁊ exaudiā ce
los: ⁊ illi exaudiēt terrā: ⁊ terra exaudiet
triticū ⁊ vinū ⁊ oleū: ⁊ hec exaudiēt iezra
hel. Et ſeminabo eā mihi in terrā: ⁊ miſe- Ro. 9.c.
rebor eius que fuit abſqꝫ miſericordia. Et 1.pe.2.b.
dicā nō populo meo populus me⁹ es tu: 33.q.4.c.
⁊ ipſe dicet deus meus es tu. recurrat
ℭ Ca. Sū. ℭ De pplo iudeorū derelicto a 35.q.i.§.
dn̄o ⁊ mercede cōducto dimiſſo iudeo: ⁊ hac itaqꝫ
expectāte meſſiā de reuerſiōe eius ad xp̄m
in nouiſſimis diebus. Cap. iij.

Et dixit dominus ad me. Adhuc va A
de + ⁊ dilige mulierem dilectā ami- als non
co ⁊ adulteram: ſicut diligit dominus fi- hꝫ + ⁊
lios iſrael: ⁊ ipſe + reſpiciunt ad eos alie- als + re-
nos ⁊ diligunt vinacia vuarum. Et fodi ſpectant.
eam mihi quindecim argenteis ⁊ choro 32. q. i.c.
ordei ⁊ dimidio choro hordei: ⁊ dixi ad pe.⁊.c.ñ.
eam. + Dies multos expectabis me. Non als + die
fornicaberis: ⁊ non eris viro: ſed ⁊ ego ex b⁹ mul-
pectabo te. Quia dies multos ſedebunt fi- tis.
lij iſrael ſine rege: ⁊ ſine principe: ⁊ ſine ſa- B
crificio: ⁊ ſine altari: ⁊ ſine + ephod: ⁊ ſine Als +
theraphim. Et poſt hec reuertentur filij ephot.
iſrael: ⁊ querent dominum deum ſuum
⁊ dauid regem ſuum: ⁊ pauebunt ad do-
minum ⁊ ad bonum eius in nouiſſimo
dierum.
ℭ Ca. Sū. ℭ Propter peccata populi deſo
latur terra: repellitur iſrael increpātur ſa
cerdotes: quia ſubuerterunt populum: ⁊ po
pulum pro idolis ⁊ iudas ab idolis ꝓ A
hibetur. Cap. iiij.

Audite verbum domini filij iſrael:
quia iudicium domino cum habi-
tatoribus terre. Non eſt enim veritas ⁊ //33.q.ij.
non eſt miſericordia: ⁊ nō eſt ſcientia dei c.admo-
in terra. Maledictum ⁊ mēdacium ⁊ ho- nere. de
micidium ⁊ furtum ⁊ adulterium inū- pe.di.iij.
dauerunt: // ⁊ ſanguis ſanguinē tetigit. Citer hec
Propter hoc lugebit terra: ⁊ infirmabitur hyrcū.ij
omnis qui habitat in ea. In beſtia agri ⁊ in glo.
in volucre celi: ſed ⁊ piſces maris congre B
gabūtur. Verumtamen vnuſquiſqꝫ nō //Eſa.50.
iudicet: ⁊ non arguatur vir. Populus 35.q.i.§.
enim tuus ſicut hi qui contradicunt ſa- hac ita-
cerdoti: ⁊ corrues hodie ⁊ corruet etiā p- qꝫ
pheta tecū. // Nocte tacere feci matrē tuā. //di.38.c.
Conticuit populus meus: eo q̄ non ha- cēs de re
buerit ſcientiam. // Quia tu ſcientiam re- nū.c.niſi
puliſti: repellā te ne ſacerdotio fungaris c.pro de-
mihi. Et oblita es legis dei tui: obliuiſcar fectu.
filiorum tuorum ⁊ ego. Secundū mul-
titudinem eorū ſic peccauerunt mihi: glo

riam eorū in ignominiam cōmutabo. ‖
Peccata populi mei comedēt: ⁊ ad iniq̄ta
tem eorum ſubleuabūt animas eorum.
j.q.i.c.ip Et erit ſicut populus: ſic ſacerdos. Et viſita
ſi.q ij c. bo ſuper eum vias eius: ⁊ cogitationes ei⁹
paſtor. reddam ei. Et comedēt: ⁊ non ſaturabun
‖ 2.q. 7. tur. Fornicati ſunt ⁊ nō ceſſauerūt: quo-
§. itē cū niam dominum dereliquerunt in nō cu-
balaā.iij ſtodiēdo. Fornicatio ⁊ vinū ⁊ ebrietas ✠
q.i.c.nul auferūt cor. Populus me⁹ in ligno ſuo
li. interrogauit: ⁊ baculus eius ✠ annūcia-
Eſa.24. bit ei. Spiritus enim fornicationum de
C cepit eos: ⁊ fornicati ſunt a deo ſuo. Super
Als ✠ capita montiū ſacrificabant: ⁊ ſup colles
aufert accēdebant thimiama ſubtus quercum
als ✠ an ⁊ populum ⁊ therebinthum: q2 bona erat
nuncia- vmbra eius. Ideo fornicabuntur filie ve-
uit ſtre: ⁊ ſponſe veſtre adultere erūt. Nō viſi-
27.q.ij.c. tabo ſup filias veſtras cū fuerint fornica-
quapp. te: ⁊ ſuper ſponſas vr̄as cū adulterauerit:
qm̄ ipſi cū meretricib⁹ cōuerſebantur: ⁊
cū effeminatis ſacrificabāt. Et popul⁹ nō
intelligēs vapulabit. Si fornicaris tu iſ
D rael: nō ✠ delinquat ſalutē iudā. Et noli-
te ingredi in galgala: ⁊ ne aſcēderitis in
al'.✠ dere bethauē: neq3 iuraueritis: viuit domin⁹.
linquas. Qm̄ ſicut vacca laſciuiens declinauit iſrl̄.
Nūc paſcet eos dominus quaſi agnū in la
titudine. Particeps idolorum effraim:
dimitte eū. Separatum eſt cōuiuium eo
rum: fornicatione fornicati ſunt: dilexerūt
afferre ignominiam ꝓtectores eius. Liga
uit eum ſpiritus in alis ſuis: ⁊ cōfunden
tur a ſacrificijs ſuis.

¶ Ca. Sū. ¶ Sermo dn̄i contra ſacerdo-
tes ſeducentes: ⁊ pplm̄ ſeductū: ⁊ ꝙ deu3
nō placant hoſtijs qui eū factis offendunt
⁊ ꝙ ppl's fruſtra querit humanū auxiliū
cui dn̄s aduerſatur. Cap. v.

A Udite hoc ſacerdotes: ⁊ attendite do-
A mus iſrael: ⁊ domus regis auſculta-
2. q. 7. c. te: q2 vobis iudiciū. Qm̄ laque⁹ facti eſtis
paulus. ſpeculationi: ⁊ ſicut rhete expāſu3 ✠ ſubter
Als ✠ thabor: ⁊ victimas declinaſtis: in profun-
ſuper. dum. Et ego eruditor oīu3 eorū. Ego ſcio
effraim: ⁊ iſrael nō eſt abſconditus a me.
Quia nūc fornicatus eſt effraim: cōtami-
B natus eſt iſrael. Non dabunt cogitatiōes
ſuas vt reuertant ad deum ſuu3: q2 ſpūs
fornicationū in medio eorum: ⁊ domi-
num non cognouerūt. Et rn̄debit arro-
gantia iſrael in facie eius: ⁊ iſrael ⁊ effrai3
ruent in iniq̄tate ſua. Ruet etiam iudas
cum eis. In gregibus ſuis ⁊ in armētis
ſuis vadent ad querendū dn̄m: ⁊ nō inue
niēt. Ablatus eſt ab eis. In dn̄o p̄uarica
ti ſunt: q2 filios alienos genuerūt. Nūc de-
uorabit eos mēſis cū ptibus ſuis. Clangi C
te buccina in gabaa: tuba in rama. Ulula
te in bethauen: poſt tergū tuū beniamin.
Effraim in deſolatione erit. In die corre-
ptionis in tribubus iſrael oſtendi fide3.
Facti ſunt principes iuda quaſi aſſumen-
tes terminū: ſuper eos effundam q̄ſi aquā
iram meam. Calūnia3 patiens eſt effrai3
fract⁹ iudicio: qm̄ cepit abire poſt ſordes.
Et ego quaſi tinea effraim: ⁊ quaſi putre-
do domui iuda. Et vidit effraim languo-
rē ſuū: ⁊ iudas vinculū ſuum. Et abijt ef- D
fraim ad aſſur: ⁊ miſit ad regem vltore3.
Et ipſe non poterit ✠ ſanare vos: nec ſol- Als ✠
uere poterit a vobis vinculū. Qm̄ ego qua ſaluare
ſi leena effraim: ⁊ quaſi catulus leenis do
mui iuda. Ego ego capiam ⁊ vadam: tol
lam ⁊ non eſt qui eruat. Uadens reuertar
ad locum meum donec deficiatis: ⁊ que-
ratis faciem meam.

¶ Ca. Sū. ¶ De triduo paſſiōis ⁊ natiui
tatis chriſti ꝙ a ſacerdotibus prodijt ini
quitas. Cap. vi.

I N tribulatione ſua mane conſurgent A
I ad me. Uenite ⁊ reuertamur ad dn̄3:
q2 ipſe cepit ⁊ ✠ ſanabit nos: percutiet ⁊ cu Als ✠
rabit nos. Uiuificabit nos poſt duos dies: ſaluabit
in die tertia ſuſcitabit nos: ⁊ viuemus in
conſpectu eius ſciemus ſequemurq3 vt
cognoſcamus dn̄m. Quaſi diluculu3 pre B
paratus eſt egreſſus eius: ⁊ veniet quaſi
imber nobis temperaneus ⁊ ſerotin⁹ ter-
re. Quid faciam tibi effraim? Quid faciā
tibi iuda? Miſericordia veſtra quaſi nu-
bes matutina: ⁊ quaſi ros mane pertran-
ſiens. Propter hoc dolaui in prophetis: ⁊ al ✠ mea
occidi eos in verbis oris mei: ⁊ iudicia ✠ C
tua quaſi lux egredient. Quia miſericor- Mat. 9.
diam volui ⁊ non ſacrificium: ⁊ ſcientia3 b.⁊.12. a
dei plus q̄3 holocauſtum. Ipſi autem ſicut di. 50.c.
adam tranſgreſſi ſunt pactum: ibi preua pōderet
ricati ſunt me. Galaad ciuitas operantiū in ſi.
idolum ſupplātata ſanguine: ⁊ quaſi fau
ces virorum latronum. Particeps ſacer D
dotum in via interficientiu3 pergētes de als ✠ for
ſychem: q2 ſcelus operati ſunt. In domo iſ- nicatiōe.
rael vidi horrendum: Ibi ✠ fornicatio-

.nes effraim:cõtaminatus eſt iſrael. Sȝ ⁊
iuda pone meſſem tibi:cum conuertero
captiuitatem populi mei.
¶Ca. Sũ. ¶Q2 hierſm fauore hierobo
ex arſit ad idolatriam:arguit effraim:⁊ ꝙ
ſimulet gentib⁹:nec reuertat̃ ꝑ pniaȝ:ſua
detrimenta non videt:⁊ quaſi colũba per-
dit pullos:⁊ cedet ꝓ clamore pctõꝝ:ar
guitur de apoſtaſia ⁊ idolatria:de ingrati-
tudine:de gula:de doloſa inſtſtatione dei:
nec reuertunt̃ ad pniam. Cap.vij.

A ¶Um ſanare vellem iſrael:reuelata eſt
iniquitas effraiȝ ⁊ malitia ſamarie:
q2 operati ſunt mẽdaciũ.Et fur ingreſſus
eſt ſpolians latrũculus foris. Et ne forte
dicant in cordibus ſuis oẽm maliciam
de pe.di. 4.cap.ne forte — eorum me recordatũ.Nũc circũdederũt
eos adinuẽtiones ſue:corã facie mea facte
ſunt. In malicia ſua letificauerũt regem:
B ⁊ in mẽdacijs ſuis pricipes. Omnes adul
terãtes quaſi clibanus ſuccẽſus a coquen
te.Quieuit paululũ ciuitas a cõmixtione
fermẽti:donec fermentaret̃ totũ.Dies re
gis noſtri.Ceperunt principes furere a vi — mat.13.e
no.Extẽdit manũ ſuam cuȝ illuſoribus:
q2 applicauerũt quaſi clibanũ cor ſuuȝ cũ
inſidiaret̃ eis. Tota nocte dormiuit co-
quens eos:mane ipſe ſuccenſus q̃ſi ignis
flãme.Oẽs calefacti ſunt q̃ſi clibanus:⁊ de
uorauerũt iudices ſuos.Oẽs reges eoꝝ ce
ciderũt:nõ eſt qui clamet in eis ad me.Ef
C fraim in pplis ipſe cõmiſcebat̃.Effraiȝ fa-
ctus eſt ſubcinericius✚ panis:q non re-
uerſat̃.Comederũt alieni robur ei⁹:⁊ ne
ſciuit.Sȝ ⁊ cani effuſi ſũt i eo:⁊ ipſe igno
rauit.Et humiliabit̃ ſuperbia iſrael in fa
cie eius.Nec reuerſi ſunt ad dñm deũ ſuũ
⁊ nõ queſierũt eũ in oĩbus his.Et factus
eſt effraiȝ quaſi colũba ſeducta nõ habẽs
cor.Egyptum inuocabãt:ad aſſyrios abie
rũt.Et cũ profecti fuerint expandam ſup
D eos rhete meũ ⁊ quaſi volucreȝ celi detrahã
de pe.di. 4.ꝑ.filijs — eos.Cedã eos ſm auditionẽ cetus eorum.
Ue eis:q̃m receſſerũt a me.Uaſtabũtur:q2
preuaricati ſunt in me.Ego redemi eos:⁊
ipſi locuti ſunt contra me mẽdacia.Et nõ
clamauerũt ad me in corde ſuo:ſed✚ vlu — Al's✚ vlulabunt.
labat in cubilib⁹ ſuis.Sup triticũ ⁊ vinũ — Al's✚ reuerſi
ruminabãt:⁊ receſſerũt a me. Et ego eru
diui eos ⁊ confortaui brachia eoꝝ:⁊ in — al's✚ in nihilũ.
me cogitauerũt maliciam.✚ Reuerſi ſũt
✚vt eſſent abſq3 iugo:facti ſunt quaſi ar-
cus doloſus. Cadẽt in gladio ꝑncipes eo-
rum:a furore lingue ſue. Iſta ſubſannatio
eorum in terra egypti.
¶Ca. Sũ. ¶Predicit ſamariam cũ vitu
lo ſuo ⁊ populum deſtruendam per nabu
chodonoſor ꝓpter cauſas plurimas ⁊ ve-
bis iuda concremandas. Cap.viij.

IN gutture tuo ſit tuba quaſi aquila A
ſuper domũ domini:pro eo ꝙ tranſ-
greſſi ſunt fedus meum ⁊ legem meam
preuaricati ſunt.// Me inuocabunt deus — //.i.q.i.c. ꝓphetauit
meus:cognouimus te iſrael. Proiecit
iſrael bonum:inimicus perſequetur eũ.
//Ipſi regnauerunt ⁊ non ex me : princi- — //S.q.i.c. audact.
pes extiterunt ⁊ non cognoui. Aurum
ſuum ⁊ argentum ſuũ fecerunt ſibi ido-
la:vt interirẽt. Proiect⁹ eſt vitulus tuus
ſamaria. Iratus eſt furor meus in eis. Uſ B
quequo non poterũt emundari? Quia, ex
iſrael:⁊ ipſe eſt. Artifex fecit illum ⁊ non
eſt deus:q̃m in aranearum telas erit vi-
tulus ſamarie:q2 ventum ſeminabunt:
⁊ turbinem metent. Culmus ſtans non
eſt in eo germẽ:non faciet farinam. Q2 ⁊
ſi fecerit:alieni comedent eam. Deuorat⁹
eſt iſrael. Nũc factus eſt in nationib⁹ q̃ſi C
vas immũdũ:q2 ipſi aſcenderũt ad aſſur.
Onager ſolitarius ſibi effraim. Munera
dederũt amatoribus ſuis:ſed ⁊ cũ merce
de conduxerũt nationes. Nũc congrega-
bo eos:⁊ quieſcẽt pauliſper ab onere regis
⁊ principũ. Quia multiplicauit effraim
altaria ad peccãdũ:facte ſunt ei are in deli- — // de preſump.c.
ctũ.//Scribaȝ ei multiplices leges meas: — ſcribam
que velut aliene cõputate ſũt.//Hoſtias ✚ — mala-
offerẽt:imolabũt carnes ⁊ comedẽt:⁊ do — chie.2.
minus nõ ſuſcipiet eas. Nũc recordabit̃ — //Di. 81.
iniquitatis eoꝝ:⁊ viſitabit peccata eorũ. — c.ſi q pre
Ipſi in egyptũ cõuertentur. Et oblitus eſt — ſbyteri
iſrl̃ factoris ſui:⁊ edificauit delubra : ⁊ iu- — ſũt.i.q.i.
das multiplicauit vrbes munitas. Et mittã — c.male-
ignẽ i ciuitates ei⁹:⁊ deuorabit edes illi⁹. — dicã. ⁊.c.
¶Ca. Summa. ¶Prophetat famẽ ſama — ſi.
rie ⁊ reprobationem ſacrificiorum: ⁊ ca-
ptiuitatem iſrael prophetas ſuos deceptos — al's✚ af-
filias dicit a patribus degenerare :⁊ im- — fer affer.
precat̃ ſterilitatem parentibus eorum pen — Al's✚
tibus illos. — affert q̃ſi
Cap.ix. — fert

NOli letari iſrael:noli exultare ſicut
populi quia fornicat⁹ es a deo tuo A
Dilexiſti mercedem ſup oẽs areas tritici.
Area ⁊ torcular non paſcet eos:⁊ vinum

mentietur eis. Non habitabunt in terra
f.q.i.ca.fi domini. Reuerſus eſt effraim in egyptū:
qs ingt r in aſſyrijs pollutum comedit. Non liba
in fine bunt domino vinū: r non placebunt ei.
s.ca.dñs. Sacrificia eorum quaſi panis lugentiū.
in fi.r.§. Omnes qui comedent eum contamina-
opponit buntur: q: panis eorū anime ipſorum:
in fi. non intrabunt in domum domini. Quid
34.q.j.c. facietis in die ſoléni in die feſtiuitatis do
vidici- mini? Ecce enim profecti ſunt a vaſtitate.
mus. Egyptus congregabit eos: memphis ſepe-
Al's+ar- liet eos. Deſiderabile + argentum eorum
genti vrtica hereditabit: lappa in tabernaculis eo-
B rum. Venerūt dies viſitationis: venerūt
dies tributionis. Scitote iſrael ſtultū:
prophetam inſanum: virum ſpūalē. Pro
pter multitudinem iniqtatis tue: r mul
titudinem amentie. Speculator effraim
cum deo meo propheta: laqueus ruine fa
ctus eſt ſuper omnes vias eius. Inſania i
domo dei eius. Profunde peccauerūt ſicut
in diebus gabaa. Recordabitur iniqtatis
eorum: r viſitabit peccata eorum. Quaſi +
Al's+vuā vuas in deſerto inueni iſrael: quaſi prima
poma ficulnee in cacumine eius vidi pa-
C tres eorum. Ipſi atū intrauerūt ad beelphe
gor r abalienati ſunt in confuſione: r facti
ſunt abominabiles ſicut ea que dilexerūt.
Effraim quaſi auis auolauit. Gloria eorū
a partu: r ab vtero: r a cóceptu. Q: r ſi enu
trierint filios ſuos: abſq; liberis eos faciam
in hominibus. Sed r ve eis cum receſſero
ab eis. Effraim (vt vidi) tyrus erat funda-
ta in pulchritudine. Et effraim educet ad
interfectorem filios ſuos. Da eis domine.
Quid dabis eis? Da eis vuluam ſine li-
beris: r vbera arentia. Omnes nequitie eo
rum in Galgal: quia exoſos habui eos.
Propter malitiam adinuentionum eo-
rum de domo mea eijciam eos. Non ad-
D dam: vt diligam eos. Omnes principes eo
rum recedentes. Percuſſus eſt effraiz: ra
dix eorum exiccata eſt. Fructum nequa-
quam facient. Q: r ſi genuerint interficiā
amantiſſima vteri eorum. Eijciet eos do-
minus deus meus quia non audierunt
eum: r erunt vagi in nationibus.

¶ Capituli Summarium. ¶ De vite frō
doſa r ſperantibus proſpera: predicit inte
ritum iſrael r vaſtationem terre propter
idola: arguitur effraim quod dederat ad
vomitum: r prouocatur ad veram pniāz
alioquin affligetur. Cap. X.

Vitis frondoſa iſrael: fruct⁹ adequa
tus eſt ei. Scdm multitudinē fru- A
ctus ſui multiplicauit altaria: iuxta vber
tatē terre ſue: exuberauit ſimulachris. Di
uiſum eſt cor eorum: nunc interibunt.
Ipſe cōfringet ſimulachra eorum: de po-
pulabitur aras eorum. Quia + nunc di
cent: non eſt rex nobis. Non enim time- al's+tūc
mus dominū. Et rex quid faciet nobis?
Loquimini verba viſionis inutilis: r fe-
rietis fedus cum mendacio: r germina-
bit quaſi amaritudo iudicium ſuper ſul-
cos agri. Vaccas bethauen coluerunt habi
tatores ſamarie. Quia luxit ſuper eū po- B
pulus eius: r editui eius ſuper eum ex-
ultauerūt in gloria eius: quia migrauit
ab + eo. Siquidez r ipſe in aſſur delatus al's + ea.
eſt munus regi vltori. Confuſio effraim
capiet: r confundentur iſrael in volunta-
te ſua. Tranſire fecit ſamaria regem ſuū
quaſi ſpumam ſup faciem aque. Et diſper
gentur excelſa idoli peccatum iſrael. Lap-
pa r tribulus aſcendet ſuper aras eorum. C
Et dicent montibus operite nos r colli- Luc.23.a
bus cadite ſuper nos. Ex diebus gabaa pec apo.6.d.
cauit iſrael. Ibi ſteterūt. Non comprehē-
det eos in gabaa prelium ſuper filios ini
quitatis. Juxta deſiderium meum corri-
piam eos. Cōgregabuntur ſuper eos po-
puli: cum corripientur ꝓpter duas iniq
tates ſuas. Effraiz vitula docta diligere tri
turā: r ego trāſiui ſuper pulchritudinem
colli eius. Aſcendā ſuper effraim. Arabit
iudas: ꝯfringet ſibi ſulcos iacob. Semina dic.4.A.
te vobis in iuſtitia: r metite in ore miſeri
cordie: innouate vobis nouale. Tempus
aūt rqrendi dñm: cū venerit qui docebit
vos iuſtitiā. Araſtis ipietatē: iniqtatē meſ
ſuiſtis comediſtis frugem mendacij. Q:
cōfiſus es in vijs tuis + r in multitudi- al's non
ne fortiū tuoꝝ: ꝯſurget tumultus in po- hz + r
pulo tuo: r oēs munitiōes tue vaſtabū-
tur ſicut vaſtatus ē ſalmana: a domo ei⁹
qui vindicauit baal: in die prelij mře ſup
filios alliſa. Sic fecit vobis bethel a facie ma
litie nequitiarum veſtrarum.

¶ Ca. Sū. ¶ Deus cōmemorat beneficia
ſua r increpat ingratitudinem iſrael: r ex
primit patris affectum in puniendo iſ-
rael: vel de aduentu chriſti: r vocatione ec-
cleſie. Cap. xj.

SIcut mane tranſit: ptranſiit rex iſrael:
A q2 puer iſrael ⁊ dilexi eũ ⁊ ex egypto
Mat.2.c vocaui filium meum. Uocauerunt eos ſi-
cut abiecerunt a facie eorum baalim im-
B molabant: ⁊ ſimulachris ſacrificabant. Et
ego quaſi nutricius effraim portabaȝ eos
in brachijs meis: ⁊ neſcierunt ꝙ curareȝ
eos. In funiculis adam traham eos: in
vinculis charitatis. Et ero eis quaſi exal-
tans iugum ſuper maxillas eorum: ⁊ de-
clinaui ad eum vt veſceretur. Non reuer-
tetur in terram egypti: ⁊ aſſur ipſe rex
eius: quoniam noluerunt conuerti. Ce-
pit gladius in ciuitatibus eius: ⁊ conſu-
met electos eius: ⁊ comedet capita eoruȝ.
C Et populus meus pendebit ad reditum
meum. Jugum autem imponetur eis ſi-
mul: quod non auferetur. Quomodo da-
Geñ.9 f. bo te effraim protegaȝ te iſrael? Quomo
De pe. di. do dabo te? Sicut adama: ponam te vt
j.c.ſi córi ſeboim. Conuerſuȝ eſt in me cor meum
tuo. pariter: cõturbata eſt plenitudo mea. Nõ
32.q.7.c. faciam furorem ire mee. Non conuertar
ſlagitia. vt diſperdam effraim: quia deus ego ⁊
non homo. In medio tui ſanctus: ⁊ non
D egrediar ciuitatem. Poſt dominum am
bulabunt. Quaſi leo rugiet quia ipſe ru-
giet ⁊ formidabunt filij maris. Et auola-
bũt quaſi auis ex egypto: ⁊ quaſi colum-
ba de terra aſſyriorũ ⁊ collocabo eos in do-
mibus ſuis dicit domin9. Circũdedit me
effraim in negociatione: ⁊ in dolo dom9
iſrael. Judas aũt teſtis deſcẽdit cum deo ⁊
al. ✝ fide cũ ſanctis ✝ fidelibus.
lis

¶ Capituli. Sũmariuȝ. ¶ De pena iſrael ⁊ iude: de beneficijs factis Jacob: ⁊ malitia filiorum eius: ſcilicet effraim ⁊ chanaan: ⁊ de reuocatione populi per prophetas: de iuda ſequente viam iſrael: ⁊ de beneficijs factis Jacob. Cap. xij.

A EFfraim paſcit ventũ: ⁊ ſeqtur eſtuȝ.
Tota die mẽdaciũ ⁊ vaſtitatẽ mul-
tiplicat. Et fedus cũ aſſyrijs iniit: ⁊ oleuȝ
in egyptũ ferebat. Judiciũ ergo dñi cum
iuda: ⁊ viſitatio ſup Jacob. Juxta vias ei9
⁊ iuxta adinuẽtiones ei9 reddet ei. Jn vte
Geñ.25.c. ro ſupplãtauit fratrẽ ſuuȝ: ⁊ in fortitudi
Geñ.32.f ne ſua directus eſt cum angelo. Et inua-
B luit ad angelum ⁊ confortatus eſt. Fleuit
⁊ rogauit eũ: in bethel inuenit eum: ⁊ ibi
locutus eſt nobiſcum. Et dominus deus
exercituũ: domin9 memoriale eius. Et tu
ad ✝ dominum deum tuuȝ conuerteris.
Miſericordiam ⁊ iudiciuȝ cuſtodi: ⁊ ſpe- al. nõ hꝫ
ra in deo tuo ſemper. Chanaan in manu ✝ dñm
eius ſtatera doloſa calũniam dilexit. Et di
xit effraiȝ. Uerũtamẽ diues effectus ſuȝ:
inueni idolũ mihi. Omnes labores mei C
nõ inuenient mihi iniquitatem quã pec
caui. Et ego domin9 deus tuus ✝ ex terra al. ✝ edu
egypti. Adhuc ſedere te faciam in taberna xit te
culis: ſicut in diebus feſtiuitatis. Et locu De pe. di.
tus ſum ſuper prophetas ⁊ ego viſionem j.c. ne for
multiplicaui: ⁊ in manu pphetaꝝ aſſimi- ſitan
latus ſum. Si galaad idolum: ergo fru-
ſtra ✝ erunt in galgal bobus immolãtes. al. ✝ erãt
Nam ⁊ altaria eorũ quaſi aceruũ ſuper ſul D
cos agri. Fuit iacob in regionem ſyrie: ⁊ geñ.28.a.
ſeruiuit iſrael in vxore ⁊ in vxorem ✝ ſer al. ✝ ſer-
uiuit. Jn ppheta aũt eduxit dñs iſrael de uauit
egypto: ⁊ in ppheta ſeruatus eſt. Ad iracũ
diam me puocauit effraim in amaritu-
dinibus ſuis: ⁊ ſanguis eius ſuper eum
veniet: ⁊ opprobrium eius reſtituet ei do
minus deus ſuus.

¶ Capituli Sũmariũ. ¶ De idolatria effraim: ⁊ de dño perſequẽte ipſuȝ: ꝙ ſolus deus eſt adiutor: ⁊ ipſe memor peccatorũ: de paſſione chriſti ⁊ aduẽtu eius: ⁊ deſtructione mortis inferni. Cap. xiij.

LOquente effraim horror inuaſit iſra A
el: ⁊ deliquit in baal ⁊ mortuus eſt.
Et nunc addiderunt ad peccandum: fece-
runtq3 ſibi cõflatile de argento ſuo quaſi
ſimilitudinem idolorum: factura artifi-
cum totum eſt. His ipſi dicunt. Immo-
late homines vitulos adorantes. Jdcirco
erunt quaſi nubes matutina: ⁊ ſicut ros
matutinus preteriens. Sicut puluis tur B
bine raptus ex area: ⁊ ſicut fumus de fu- Eſa.43.b
mario. Ego autem dominus deus tuus
ex terra egypti: ⁊ deum abſq3 me neſcies:
⁊ ſaluator non eſt preter me. Ego cogno-
ui te in deſerto: in terre ſolitudinis. Ju-
xta paſcua ſua adimpleti ſunt: ⁊ ſaturati
ſunt. Et eleuauerunt cor ſuum: ⁊ obliti C
ſunt mei. Et ego ero eis quaſi leena: ſicut
pardus in via aſſyriorum. Occurram eis puer.17
quaſi vrſa raptis catulis: ⁊ dirumpam in b.
teriora iecoris eorum. Et conſumam eos
ibi quaſi leo: beſtia agri ſcindet eos. Perdi
tio tua iſrael: tantummodo in me auxi-
lium tuum. Ubi eſt rex tuus? Maxime
nũc ſaluet te in omnibus vrbibus tuis. 1.reg.8.a

Et iudices tuos de quib⁹ dixiſti da mihi
regē ⁊ principes. Dabo tibi regem in furo
re meo: ⁊ auferam in indignatione mea.
Colligata eſt iniquitas effraim: abſcondi
tum peccatum eius. Dolores parturien
D tis venient ei. Ipſe filius non ſapiens. Nō
heb.2.d. enim non ſtabit in contritione filiorū.
De manu mortis liberabo eos: de morte
redimā eos. Ero mors tua o mors: mor
ſus tuus ero inferne. Conſolatio abſcon
dita eſt ab oculis meis: quia ipſe inter fra
tres diuidet. Adducet vrentem ventum
dominus de deſerto aſcendentem: ⁊ ſicca
bit venas eius ⁊ deſolabit fontem eius: et
ipſe diripiet theſaurum omnis vaſis de
ſiderabilis.

¶ Capituli. Sūmarium. ¶ De interitu
ſamarie: mouet conuerti ad dominum ⁊
confiteri: ⁊ conuerti ab aſſur: ⁊ conuerſis
promittit bona plurima: ſi tamen non vl
tra redeant ad peccatū. Cap. xiiij.

A PEreat ſamaria: quoniam ad amari
tudinem concitauit deum ſuū. In
gladio pereant: paruuli eorū elidantur:
⁊ fete eius ſcindantur. Conuertere iſrael
ad dominum deum tuum: quoniā cor
B ruiſti in iniquitate tua. Tollite vobiſcū
verba ⁊ conuertimini ad dominum ⁊ di
cite ei. Omnem aufer iniquitatem ⁊ acci
pe bonum: ⁊ reddemus vitulos labiorū
noſtrorum. Aſſur nō ſaluabit nos. Su
al's + eq̄s per + equum nō aſcendemus: nec dicem⁹
De pe.di. vltra dij noſtri opera manuum noſtrarū:
2.c.ſi aga quia eius qui in te eſt miſereberis + pu
m⁹.c.ne pilli. Sanabo contritiones eorū diligam
forſitā. eos ſpontanee: quia auerſus eſt furor me
al. + ppli us ab eis. Ero quaſi ros: ⁊ iſrael germina
C bit ſicut lilium ⁊ erumpet radix eius vt
libani. Ibunt rami eius. Et erit quaſi oli
ua gloria eius: ⁊ odor eius vt libani. Cō
uertentur ſedentes in vmbra eius: viuēt
tritico. Et germinabūt quaſi vinea. Me
moriale eius ſicut vinum libani. Effraim
quid mihi vltra idola? Ego exaudiam et
dirigam eū: ego vt abietē virentē: ex me
D fructus ei⁹ inuent⁹ eſt. Quis ſapiens ⁊ in
hiere. telliget iſta intelligens ⁊ ſciet hec? Quia re
9.d. cte vie domini: ⁊ iuſti ambulabūt in eis:
preuaricatores vo corruēt in eis.

¶ Explicit Oſee propheta.

¶ Incipit prologus in Iohel prophetam.

SAnctus Iohel apud he
breos poſt oſee: ponitur.
Et ſicut ibi ſub nomi
ne effraim ad decem tri
bus ꝯfertur vaticiniū:
que vel ſamaria vel iſra
el ſepe memorantur: ſic in hūc prophetam
omne quod dicit ad tribū iuda ⁊ ad hie
ruſalē pertinere credēdum eſt: ⁊ nullam
omnino iſrael .i. decem tribuū in hoc fie
ri mentionē. Tempora quoq; quib⁹ p Oſee.i.a
phetauit eadē debem⁹ accipere que in oſee
legim⁹: in diebus ozie ioathan: ⁊ achaz ⁊
ezechie regum iuda: ⁊ in diebus ieroboā
filij ioas regis iſrael. Porro factum eſſe
ſermonem domini ad meritū eius refer
tur cui fit: nō ad conditionem eius quē
fieri dicitur vt alibi legimus. Domin⁹ fa
ctus eſt mihi in ſalutem. Auditus enim Pſ. ii?
in ſcripturis ſanctis nō eſt iſte qui ad au
res ſonat: ſed qui in corde percipit: iuxta
illud quod domin⁹ loquitur. Qui habet
aures audiēdi audiat. Qui autē dicitur mat.11.?
hebraice hieʒini grece enechʒiaſti latine ⁊.13.a.
ſonat auribus percipite: proprie nō aure
ſed corde percipitur. Qui ſenes ſunt ⁊ cele
ſtes audiunt ſpiritualiter: qui autem ha
bitant in terra appellanturq; terreni: au
ribus percipiunt. Vbicūq; autē hec duo
verba iuncta ponūtur: nō ad ſimplicem tā
tū verboꝝ ſonū ſed ad reconditam quoq;
dictorū intelligentiam pertinere intelli
gendum eſt. In geneſi lamech loquit ad
vxores ſuas ada ⁊ ſella. Audite verba mea heb.4.
vxores lamech: aurib⁹ percipite ſermōes
meos. Quia virū occidi in vulnus meū Eſa.i.a
⁊ iuuenē in liuorem meū. Et eſaias. Au
dite celi ⁊ aurib⁹ percipe terra.

¶ Item alius plogus in eūdem.

In hoc propheta idcirco nec reges nec tempora ſunt prenotata: q2 eiſdem tēporibus ac regibus quib9 oſee propheta uerat ⁊ ipſe ꝓphetauit. Ex tribus igitur generib9 rhetorū hec ſumūtur principia: ⁊ tres ſunt argumentorū partes ex quibus incipere ſolet omnis orator. Aut. n. docibiles: aut beniuolos: aut āttētos audi tores debet efficere. Hic ergo ꝓpheta a magnitudine cladis ſumēs principiū coſq3 qui audituri erāt volens ad penitentiam prouocare reddit attētos admirans futurum malū: vt conſiderantes venture cladis aſperitatem ocius arriperent penitenciā. Johel interpretatur incipiens: aut domini deſcenſus. Fatuel vero aut latitudo aut oſtiū dei. Tropologice hoc eſt: q oſtiū dei ⁊ ſcientiam habuerit aptam: recte incipit prophetare.

¶ Item alius prologus.

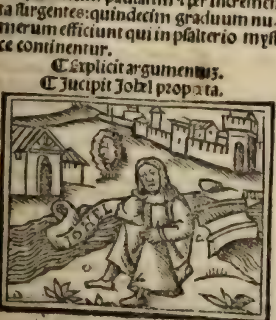
Johel de tribu ruben: natus in agro bethoron: vbi etiā in pace mortuus eſt ⁊ ſepultus.

¶ Item argumentum in eundem.

Johel filius fatuel deſcribit terraz duodecim tribuum: eruca: brucho: locuſta rubigine vaſtante conſumptam: ⁊ poſt reuerſionem prioris populi effuſum iri ſpiritum ſanctum ſuper ſeruos dei ⁊ ancillas: id eſt ſuper centum viginti credentium nomina: ⁊ effuſum iri in cenaculo ſyon. Qui centum viginti ab vno vſq3 ad quindecim paulatim ⁊ per incrementa ſurgentes: quindecim graduum numerum efficiunt qui in pſalterio myſtice continentur.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit Johel propheta.

¶ Ca. Sū. ¶ Prophetat ꝯ iudeā quatuor plagas: ⁊ excitat dormiētes: vt videat futurū ſibi malū ⁊ ſacerdotes vt plāgāt: ⁊ ipſe plangit vaſtitatem terre ſue. Cap. I.

Verbuz domini qd factum eſt ad Johel a
filium fatuel. Audite hec
ſenes ⁊ auribus percipite
omnes habitatores terre
ſi factū eſt illud in dieb9
veſtris: aut in dieb9 patrum veſtroꝝ. Super
hoc filijs veſtris narrate: ⁊ filij veſtri filijs
ſuis: ⁊ filiū eorum generationi altere.
Reſiduū eruce comedit locuſta: ⁊ reſiduū
locuſte comedit bruchus: ⁊ reſiduū bruchi
comedit rubigo. Expgiſcimini ebrij
flete ⁊ vlulate omnes qui bibitis vinum
in dulcedine: quoniā perijt ab ore veſtro. b
Gens enim aſcendet ſuper terram meam
fortis ⁊ innumerabilis. Dētes eius vt dētes
leonis: ⁊ molares ei9 vt catuli leonis.
Poſuit vineā meā in deſertū: ⁊ ficū meā
decorticauit. Nudās ſpoliauit eā ⁊ piecit:
albi facti ſunt rami ei9. Plange quaſi virgo
accincta ſacco ſuper virū pubertatis +
ſue. Perijt ſacrificium ⁊ libatio de domo al's + tui
domini: luxerunt ſacerdotes miniſtri domini.
Depopulata eſt regio: luxit humus c
quoniā deuaſtatū eſt triticuz. Confuſum
eſt vinum: ⁊ elanguit oleū. Confuſi ſunt
agricole: vlulauerūt vinitores ſuper frumento
vino ⁊ hordeo: quia perijt meſſis
agri. Uinea cōfuſa eſt: ⁊ ficus elāguit. Malogranatū
⁊ palma ⁊ malum ⁊ omnia ligna
agri aruerūt: q2 confuſuz eſt gaudiū
a filijs hominū. Accingite vos ⁊ plangite
ſacerdotes: vlulate miniſtri altaris. Ingredimini:
cubate in ſacco miniſtri dei mei:
quoniā interijt de domo dei + veſtri ſacrificiū
⁊ libatio. Sanctificate ieiuniū: vocate al's + nri
cetum: congregate ſenes omnes habitato lra. z. d.
res terre + in domum dei + v ſtri: ⁊ cla al. nō hz
mate ad dnm. A a a. diei: q2 prope eſt dies + in domum
dnī: ⁊ quaſi vaſtitas a potente veniet. Nun
quid nō corā oculis veſtris alimēta perie al's + nri
rūt de domo dei + veſtri leticia ⁊ exultatio? d
Cōputruerūt iumēta in ſtercore ſuo: de al's nri
molita ſunt horrea: diſſipate ſunt apothece
quoniā confuſum eſt triticū. Quid ingemuit
animal: mugierunt greges arma

ſi. Quia nõ eſt paſcua eis. Sed ⁊ greges pe
corũ diſperierunt. Ad te dñe clamabo: qꝛ
ignis comedit ſpecioſa deſerti: ⁊ flamma
ſuccẽdit omnia ligna regionis. Sed ⁊ be-
ſtie agri quaſi area ſitiens imbrem ſuſpe-
xerunt ad te: quoniã exiccati ſunt fontes
aquarũ: ⁊ ignis deuorauit ſpecioſa deſerti.

¶ Capituli. Sũmarium. ¶ Jubet dñs ſo
nitu tubarum predicari aduentũ hoſtiũ:
quorũ aduẽtus deſcribitur ⁊ crudelitas:
hortatur ad penitẽtiam: bona plurima pe-
nitẽtibus promittit: de miſſione ſpũſſan
cti: ⁊ tempore paſſionis. Cap. ij.

A
infra. eo.
Canite tuba in ſyon: vlulate in mon
te ſancto meo. Conturbent̃ omnes
habitatores terre: qꝛ venit dies domini:
quia prope eſt dies tenebrarum ⁊ caligi-
nis: dies nubis ⁊ turbinis. Quaſi mane
expanſum ſuper montes populus mul-
tus ⁊ fortis. Similis ei nõ fuit a pncipio:
⁊ poſt eũ nõ erit vſqꝫ in annos generatio
nis ⁊ generationis. Ante faciẽ eius ignis
vorans: ⁊ poſt euꝫ exurens flamma. Quaſi
hortus voluptatis terra coram eo: ⁊ poſt
euꝫ ſolitudo deſerti neqꝫ eſt qui effugiat
eum. Quaſi aſpectus equorũ aſpectus eo-
B rum: ⁊ quaſi equites ſic current. Sicut ſo
nitus quadrigarũ ſuper capita montiuꝫ
exilient: ſicut ſonitus flãme ignis deuo-
rantis ſtipulaꝫ: velut populus fortis pre-
paratus ad preliũ. A facie eius cruciabũ-
tur populi: omnes vult⁹ redigent̃ in ollã.
Sicut fortes currẽt: quaſi viri bellatores
aſcendent murũ. Uiri in vijs ſuis gradiẽ
tur: ⁊ nõ declinabũt a ſemitis ſuis. Unuſ-
quiſqꝫ fratrem ſuuꝫ nõ coartabit: ſinguli
in calle ſuo ambulabũt. Sed ⁊ p feneſtras
cadent ⁊ nõ demolient̃. Urbem ingredien
tur: in muro current. Domos cõſcendẽt:
C per feneſtras itrabũt quaſi fur. A facie ei⁹
infra. 3. d. cõtremuit terra: moti ſunt celi. Sol ⁊ lu-
na obtenebrati ſunt: ⁊ ſtelle retraxerunt
ſplendoreꝫ ſuum. Et domin⁹ dedit vocem
ſuam ante faciem exercitus ſui: qꝛ multa
De pe. di. ſunt nimis caſtra eius: qꝛ fortia ⁊ faciẽtia
i. cap. hoc verbum eius. Magnus enim dies domi
idem. ni ⁊ terribilis valde. Et qs ſuſtinebit euꝫ.
26. q. 6. c. Nũc ergo dicit dñs. Cõuertimini ad me
Ecce. in toto corde vr̃o: in ieiunio ⁊ in fletu ⁊
Pſ. 85. in planctu: ⁊ ſcindite corda veſtra ⁊ nõ veſti
mẽta vr̃a. Et cõuertimini ad dñm deũ vr̃m
qꝛ benign⁹ ⁊ miſericors eſt: patiẽs ⁊ mul-
te miſericordie ⁊ preſtabilis ſup malitia
Quis ſcit ſi cõuertat̃ ⁊ ignoſcat ⁊ relinqt Jone. 3. d
poſt ſe bñdictionẽ: Sacrificiũ ⁊ libamen D
dño deo noſtro. Canite tuba in ſyon ſan-
ctificate ieiuniũ: vocate cetũ: cõgregate po- ſup. j. c.
pulum: ſanctificate eccleſiã: coadunate ſe-
nes: congregate paruulos ⁊ ſugẽtes vbera.
Egrediat̃ ſponſus de cubili ſuo: ⁊ ſpõſa de
thalamo ſuo. Inter veſtibulũ ⁊ altare plo
rabunt ſacerdotes miniſtri dñi: ⁊ dicent.
Parce dñe parce populo tuo: ⁊ ne des he-
reditatem tuam in opprobrium vt domi
nentur eis nationes. Quare dicũt in po-
pulis vbi eſt de⁹ eorũ. Zelatus eſt dñs ſup
terrã ſuã: ⁊ pepercit populo ſuo. Et reſpon-
dit dominus ⁊ dixit populo ſuo. Ecce ego
mittam vobis frumẽtuꝫ ⁊ vinum ⁊ oleũ
⁊ replebimini in ✝ eis: ⁊ nõ dabo vos vltra al. ✝ eo
opprobrium in gentibus. Et euꝫ qui ab
aquilone eſt procul faciam a vobis: ⁊ expel
lam eum in terram inuiã ⁊ deſertam. Fa E
ciem eius contra mare orientale: ⁊ extre-
mum eius vſqꝫ ad mare nouiſſimũ. Et
aſcendet fetor eius ⁊ aſcẽdet putredo ei⁹: ⁊
quia ſuperbe egit. Noli timere terra: exul-
ta ⁊ letare: quoniã magnificauit domin⁹
vt faceret. Nolite timere animalia regio-
nis: qꝛ germinauerunt ſpecioſa deſerti: qꝛ
lignũ attulit fructum ſuuꝫ: ficus ⁊ vinea
dederunt virtutẽ ſuam. Et filie ſyon exul- F
tate ⁊ letamini in dño deo veſtro: qꝛ dedit
vobis doctorem iuſtitie: ⁊ deſcendere faciet
ad vos imbrem matutinuꝫ ⁊ ſerotinum
✝ ſicut in principio. Et implebũtur aree al. nõ hꝫ
frumẽto: ⁊ redũdabunt torcularia vino ✝ ſicut
⁊ oleo. Et reddam vobis annos quos co-
medit locuſta: bruchus: ⁊ rubigo: ⁊ eru-
ca. Fortitudo mea magna quam miſi in
vos. Et comedetis veſcẽtes ⁊ ſaturabimi-
ni: ⁊ laudabitis nomen domini dei veſtri
qui fecit mirabilia vobiſcum. Et non con
fundetur populus meus in ſempiternũ:
⁊ ſcietis quia in medio iſrael ego ſum. Et G
ego dominus deus veſter: ⁊ nõ eſt ampli⁹: Act. 2. g.
⁊ non cõfundetur populus meus in eter aĩs de ✝
num. Et erit poſt hec effundam ✝ ſpiritũ ſpũ meo
meũ ſuper omnem carnem: ⁊ prophetabunt
filij veſtri ⁊ filie veſtre. Senes veſtri
ſomnia ſomniabũt: ⁊ iuuenes veſtri vi-
ſiones videbũt. Sed ⁊ ſuper ſeruos meos
⁊ ancillas in diebus illis effundam ſpi-
ritum meũ: ⁊ dabo prodigia in celo: ⁊ in

terra: ſanguinem ⁊ ignem ⁊ vaporem fu-
al. + ver-tetur mi. Sol + conuertetur in tenebras: ⁊ lu-
na in ſanguinem: anteq̃ veniat dies do-
mini magn⁹ ⁊ horribilis. Et erit. Omnis
al. + gētes + qui inuocauerit nomen domini ſalu⁹
erit: q2 in montem ſyon ⁊ in hieruſalē
erit ſaluatio ſicut dixit domin⁹: ⁊ in reſi-
duis quos domin⁹ vocauerit.
¶ Cap. iii. ¶ De iudicio poſt conuerſio
nem iudeoꝝ ſub nomine: ⁊ ſynodus cō-
tra romanos qui vaſa tēpli hieruſalē po-
ſuerūt in templo pacis: ⁊ de liberatiōe po-
puli tēpore cyri: vocant viui ⁊ mortui ad
iudiciū: de ſepulchris: de felicitate ſancto-
rū: de predicatiōe apl'oꝝ ⁊ fonte baptiſmi:
⁊ de vltione ſanctoꝝ. Cap. iij.
Quia ecce in dieb⁹ illis in tempore il-
A le cum conuertero captiuitatē iu-
da ⁊ hieruſalem congregabo omnes gen
tes: ⁊ deducam + eas in vallem ioſaphat: ⁊
al. + illas diſceptabo cum eis ibi ſuper populo meo
⁊ hereditate mea iſrael: quos diſperſerunt
in nationibus: ⁊ terram meam diuiſe-
runt: ⁊ ſuper populū meū miſerūt ſortē.
Et poſuerūt puerū in proſtibulo: ⁊ puel-
lam vendiderūt pro vino vt biberent. Ue
rum quid mihi ⁊ vobis tyrus ⁊ ſydon ⁊
omnis terminus paleſtinorū? Nūquid
vltionem vos reddetis mihi? Et ſi vlciſci-
mini vos contra me: cito velociter reddā
viciſſitudinem vobis ſuper caput veſtrū.
Argentū enim meū ⁊ aurū tuliſtis ⁊ deſi
B derabilia mea ⁊ pulcherrima intuliſtis
in delubra veſtra. Et filios iuda ⁊ filios hie
ruſalem vēdidiſtis filijs grecorū: vt lon-
ge faceretis eos de finib⁹ ſuis. Ecce ego ſu-
ſcitabo eos de loco in quo vēdidiſtis eos:
⁊ conuertam retributionem veſtram in
caput veſtrum. Et vendam filios veſtros
⁊ filias veſtras in manib⁹ filiorū iuda: ⁊
venundabūt eos ſabeis genti longinque
q2 domin⁹ locutus eſt. Clamate hec in gē
tibus ſanctificate bellum: ſuſcitate robu-
ſtos. Accedant: aſcendant omnes viri bel-
latores. Concidite aratra veſtra in gladios:
⁊ ligones veſtros in lanceas. Infirmus di
cat: q2 ego fortis ſum. Erumpite ⁊ venite
omnes gentes de circuitu: ⁊ congregami
ni. Ibi occumbere faciet domin⁹ robuſtos
C tuos. Conſurgant ⁊ aſcendant gentes in
vallem ioſaphat: q2 ibi ſedebo vt iudicē
omnes gētes in circuitu. Mittite falces:
q2 maturauit meſſis. Uenite ⁊ deſcendite:
q2 plenū eſt torcular. Exuberant torcula-
ria: q2 multiplicata eſt malitia eorū. Po apo.14.d
puli populi in valle conciſionis: q2 iuxta
eſt dies domini in valle conciſionis. Sol
⁊ luna obtenebrati ſūt: ⁊ ſtelle retraxerūt ſup. 2.c.
ſplendorem ſuum. Et dominus de ſyon ru Eſa. 13.b.
giet: ⁊ de hieruſalem dabit vocē ſuam. Et hier. 25.f
mouebuntur celi ⁊ terra: ⁊ domin⁹ ſpes po Amos
puli ſui ⁊ fortitudo filioꝝ iſrael. Et ſcietis j.a.
q2 ego dominus deus veſter habitans in D.
ſyon: in monte ſancto meo. Et erit hieru
ſalem ſancta: ⁊ alieni nō tranſibūt per eā
amplius. Et erit. In die illa ſtillabūt mō-
tes dulcedinem: ⁊ colles fluent lacte. Et +
per omnes riuos iuda ibūt aque: ⁊ fons al. + ſup
de domo domini egredietur: ⁊ irrigabit
torrentē ſpinarum. Egyptus in deſolatio
ne erit: ⁊ idumea in deſertū perditionis:
pro eo q̃ inique egerint in filios iuda: ⁊
effuderint ſanguinē innocētem in terra
ſua. Et iudea in eternum habitabit: ⁊ hie
ruſalem in generationē ⁊ generationes.
Et mundabo ſanguinem eorū quos nō
mūdaueram ⁊ dñs cōmorabit in ſyon.

¶ Explicit Johel ꝓpheta.

¶ Incipit prologus in Amos ꝓphetam.

Ozias rex cum reli-
gionē ſollicite emu
laretur: nimio reli-
gionis amore pro-
uocatus circa prece
ptū legis moyſi ar-
repto thuribulo: vt
in hyſtoria libri ſe-
cundi paralipome-
non oſtenditur: ſacerdotale officiū preſu
mere conatus eſt. Ob eam rem terremo-
tū in templo dei exortū conſtat: cui⁹ etiā zach. 14
zacharias ꝓpheta meminit. Ante hūc ita- b.
q̃ terremotū amos ꝓpheta tēporib⁹ ꝑdi-
cti regis ⁊ tēporibus hieroboā filij ioas
regis iſrael: in eas gētes que lectione cō-
prehēſe ſunt irā dei ob eas cās q̃s memo
rauit affaturā denūciat. Et q2 idē ꝓpheta
in ſequētib⁹ ait: ſup trib⁹ impietatib⁹ ⁊ ſu
per q̃ttuor nō cõuertā eū: tertio peccato: ū Amos j.
indulgētiā deū dare poſſe ſignificat: que b.1.2.a.
q̃rto eadē peccata admittētib⁹ nec penitē
tiā nec indulgētiā daturū annūciat. Nā
p ignis ſimilitudinē quē in ꝑdictas gentes
immittēdū ꝑdixit: grauē atq̃ irreuoca-

bellem vel iram ad euerſioné earūdem ci-
uitatum proceſſur͂ m voluit demóſtrare.

℄ Item alius prologus.

Amos propheta paſtor ⁊ ruſticus ⁊ ru
borum mora diſtringens: paucis ver
bis explicari non poteſt. Quis eniȝ digne
exprimat tria ⁊ quattuor ſcelera damaſci:
gaȝe tyri: idumee filiorꝫ ammon ⁊ mo-
ab: ⁊ ſeptimo octaueq̃ gradu iude ⁊ iſra
Amos.4. el. Hic loquitur ad vaccas pingues q̃ ſunt
v. ibideȝ in móte ſamarie: etiam ruituram domū
6.a. maiorem mine rẽmq̃ teſtatur. Ipſe cer-
nit fictorem locuſte: ⁊ ſtantem dn̄m' ſuper
murum' litum: vel adamantinum: ⁊ vn-
cinum pomorum attrahentem ſupplicia
peccatoribus ⁊ famem in terra: non famé
panis neq̃ ſitim aque ſed audiédi verbū
dñi: non dixit verba ſed verbum. Amos ve
ro interpretatur onuſtus. Hic amos ſpiri
tuali gratia plenus prophetauit inter cete
ros prophetas. Non enim ſolus ipſe erat
prophetes: ſed etiam alij. Et quippe nó po-
terat prophetes eſſe: niſi paſtor ante fuiſſet.
Qui etiaȝ tuba ſua clangit per ſingulos di
es erudiens ⁊ docens in eccleſia. In verita
te enim vox oium prophetarum tanq̃ tu
ba ſpiritualis eſt predicás in eccleſia ſm
Eſa.14.b q̃ ſcriptū eſt. Aſcende in montem excelſuȝ
tu qui euangeliȝas ſyon: exalta vocem tu
am qui predicas hieruſalem.

℄ Incipit alius prologus.

Hic amos propheta ⁊ paſtor: non fuit
pater eſaie prophete: q̃q̃ ⁊ ille prophe
ta extiterit. Nam alijs litteris ille: alijs iſte
apud hebreos ſcribitur: que differétia lit
terarum apud latinos non habetur: et ille
fortis vel robuſtus: hic vero auulſus in-
terpretatur: q: loquitur contra decem tri-
bus, que per idolatriam a cultu dei ⁊ a re-
gno dauid erant auulſe. Fuit ergo cogna
tio eius ex oppido thecue qđ ſex miliari-
bus diſtat a bethleem: curam gerens peco
rū in latitudine camporū qui ſunt proxi
al's + hu mi oppido thecue: i qbus + humo arida
mi aride atq̃ arenoſa nihil oino frugum gignit:
atq̃ are- ſed vberrimis paſcuis abū dant: ⁊ ideo cū-
noſe cta ſunt plena paſtoribus: ⁊ ſterilitas terre
cópenſatur pecorum multitudine. Ex hoc
numero paſtorum fuit amos imperitus
ſermone: ſed plenus ſcientia. Propheta-
uit autem eiſdem temporibus quibus io
hel: naum: ionas: oſee: eſaias. Sed aliquā-
tulum exorſus eſt prophetare anteq̃ eſai-
as. Maxime autem contra decem tribus
locutus eſt: pauca de duabus interſerens.
Hunc ablatum de numero paſtorum mi
ſit dominus vt in ſamaria prophetaret.
Quem amaſias ſacerdos frequenter pla-
gis afflixit: tandem filius eius Oȝias ve-
cte per tempora tranſfixit. Poſt hec ſemi-
uiuus in terram ſuam euectus poſt ali-
quos dies dolore vulneris expirauit ſepl-
tuſq̃ eſt cum patribus ſuis.

℄ Explicit prologus.

℄ Incipit amos propheta.

℄ Ca. Sū. ℄ De vaſtatione decem tribuū ⁊
de vltione domini contra tres regiões: q̃
non conuerterunt: q: captiuauerunt ⁊ cóndu-
xerunt captiuos de iſrael cótra filios amó
pro diuiſione a Cap. j.

VErba Amos
qui fu
it in + paſtoribus a
Thecue que vidit al' + paſto
ſuper iſrael I diebꝰ ralibus.
oȝie regis iuda: ⁊ I
diebus hieroboā fi
lij ioas regis iſrael
ante duos ános ter-
remotus: ⁊ dixit. Dñs de ſyon rugiet: ⁊ de
hieruſalem dabit vocem ſuam. Et luxerūt
ſpecioſa paſtorum: ⁊ exiccatus eſt vertex hie.25.f.
carmeli. Hec dicit dominus deus. Super iohel.3.c.
tribus ſceleribus damaſci ⁊ ſuper quattu
or non conuertam eum: eo q̃ trituraue- ĕ pe. di.j.
runt in plauſtris ferreis galaad. Et mittā cap. ſuper
ignem in domum aȝahel: ⁊ deuorabit do tribus.
mos + benadab. Et conteram vectem da- B
maſci: ⁊ diſperdam habitatorem de cam-
po idoli: ⁊ tenentem ſceptrum de domo al's + be
voluptatis: ⁊ transferetur populus ſyrie cy nadad

penem dicit dominus. Hec dicit, domi-
Infra.2.a. nus. Super tribus ſceleribus gaze et ſu-
per quattuor non conuertam eum: eo ꝙ
tranſtulerit captiuitatem perfectam vt cõ
C cluderet eam in idumea. Et mittam ignẽ
in murum gaze ⁊ deuorauit edes eius: ⁊
diſperdam habitatorem de azoto: ⁊ tenen
tem ſceptrum de aſcalone: ⁊ conuertam
manum meam ſuper acharon: ⁊ peribũt
reliqui philiſtinorum dicit dominus.
Hec dicit dominus. Super tribus ſceleri
bus tyri ⁊ ſuper quattuor non conuertã
eum: eo ꝙ concluſerint captiuitatem per
Al. + ſunt fectam in idumea: ⁊ non + ſunt recordati
federis fratrum. Et mittam ignẽ in mu
rum tyri: ⁊ deuorabit edes eius. Hec dicit
D dominus. Super tribus ſceleribꝰ edom
⁊ ſuper quattuor non conuertam eum:
eo ꝙ perſecutus ſit in gladio fratrem ſu-
um: ⁊ violauerit miſericordiam eius: et
tenuerit vltra furorem ſuum ⁊ indigna-
tionem ſuam ſeruauerit vſq; in finem.
Mittam ignem in theman: ⁊ deuorabit
edes boſre. Hec dicit dominus. Super tri
bus ſceleribus filiorum ammon et ſuper
quattuor non conuertam eum: eo ꝙ diſ-
ſecuerit pregnantes galaad ad dilatandũ
terminum ſuum. Et ſuccendam ignem
Al. + rabbe in muro + rabbath: ⁊ deuorabit edes eiꝰ
in vlulatu in die belli: ⁊ in turbine in die
commotionis. Et ibit melchon in captiui
tatem: ipſe ⁊ principes eius ſimul: dicit
dominus.

¶ Capituli Summarium. ¶ Vltio do
mini contra Moab pro crudelitate in
mortuos contra Judam iſrael pro con-
temptu legis pro idolatria: de benefi-
ciis Dei et ingratitudine: de deſtru-
ctione ipſorum. Cap. ij.

A Hec dicit dominus. Super tribus ſce
leribus Moab ⁊ ſuper quattuor nõ
conuertam eum: eo ꝙ incenderit oſſa re-
gis Idumee vſq; ad + cinerem. Et mit-
Al. + verticem tam ignem in Moab: et deuorabit edes
Carioth: ⁊ morietur in ſonitu moab in
clangore tube. Et diſperdam iudicem de
medio eius: ⁊ omnes principes eius in-
terficiam cũ eo dicit dominus. Hec dicit
Supra.j.b. dñs. Super tribus ſceleribꝰ iuda ⁊ ſuper
quattuor nõ conuertam eum: eo ꝙ abie-
cerit legem domini: ⁊ mandata eiꝰ nõ cu-
B ſtodierit. Deceperũt enim eos idola ſua poſt
que abierant patres eorũ. Et mittã ignẽ
in iudam ⁊ deuorabit edes hieruſalẽ. Hec
dicit dñs. Super tribus ſceleribus iſra-
el ⁊ ſuper quattuor non conuertam eũ:
pro eo ꝙ vendiderit pro argento iuſtum ⁊
pauperem pro calciamentis. Qui conterũt
ſuper puluerẽ terre capita pauperũ: ⁊ viam
humiliũ declinãt. Et filius ac pater eius
ierunt ad puellã vt violarẽt nomen ſctm̃ C
meũ: ⁊ ſuper veſtimentis pigneratis accu
buerũt iuxta omne altare. ⁊ vinũ damna
torũ bibebãt in domo dei ſui. Ego autẽ exter
minaui amorreũ a facie eorũ cuiꝰ altitudo Nu.13.d.
cedrorũ altitudo eius: ⁊ fortis ipſe quaſi
quercus. Et contriui fructũ eiꝰ deſup: ⁊ ra-
dices eius ſubter. Ego ſum q aſcẽdere vos
feci de terra egypti: ⁊ eduxi vos in deſertũ De pe. di.
quadraginta annis vt poſſideretis terrã amor- j.ca.ſi aga
rei: ⁊ ſuſcitaui de filijs veſtris in prophetas: ⁊ de mus.in.
iuuenibꝰ veſtris nazareos. Nũqd nõ ita eſt
filij iſrael dicit dñs? Et propinabitis nazareis D
vinũ ⁊ prophetis mãdabitis: dicẽtes: ne pro-
phetetis. Ecce ego + ſtridebo + ſubter vos ſi
cut ſtridet plauſtrũ onuſtũ feno. Et peribit a e + ſtri
fuga a veloce: ⁊ fortis nõ obtinebit virtutẽ dam
ſuã: ⁊ robuſtus nõ ſaluabit aiam ſuã. Et te a e + ſug
nẽs arcũ nõ ſtabit: ⁊ velox pedibꝰ ſuis non
ſaluabit. Et aſcẽſor equi nõ ſaluabit animã
ſuã: ⁊ robuſtus corde inter fortes nudus
effugiet in illa die: dicit dominus.

¶ Ca. Sũ. De penis diſcordantiũ: de vijs
dñi contemptis: de iniquitatibus: de deſtru
ctione iſrael pro idolatria ⁊ delitijs. Cap. iij.

Audite verbum quod locutus eſt do A
minus ſuper vos filij iſrael: ſuper + a + oĩ co
omnem cognationem quã eduxi de ter- gnatiõe
ra egypti dicens. Tantũmodo vos cogno
ui ex omnibus cognationibus terre. Id
circo viſitabo ſuper vos omnes iniquitates
veſtras. Nunqd ambulabũt duo pariter:
niſi conuenerit eis? Nũquid rugiet leo in Iob.6.a.
ſaltu: niſi habuerit predã? Nunqd dabit
catulus leonis vocẽ de cubili ſuo: niſi ali B
qd apprehenderit? Nũquid cadet auis in Eſa.45.
laqueum terre abſq; aucupe? Nunqd au //24.q.1.
feretur laqueus de terra anteq̃ quid cepe- ca.quã.
rit? Si clanget tuba in ciuitate: ⁊ populus al. + fecit
non expaueſcet? //Si erit malũ in ciuitate 6.q.j.ca.
qđ dñs nõ + fecerit? Quia nõ faciet domi ſunt plu
nꝰ deꝰ verbũ: niſi reuelauerit ſecretũ ſuũ rimi.
ad ſeruos ſuos prophetas. Leo rugiet: quis non 26.q.5.c.
timebit? Dñs deꝰ locutus eſt: quis nõ prophe nec mirũ

bibit? Auditum facite in edibus azoti: ⁊
in edibus terre egypti: ⁊ dicite. Congrega
C mini ſuper montes ſamarie: ⁊ videte inſa
nias multas in medio eius: ⁊ calumniã
patientes in penetralibus eius. Et neſcie-
runt facere rectum: dicit dominus theſau
rizantes iniquitatem: ⁊ rapinas in edib⁹
ſuis. Propterea hec dicit dominus deus.
Tribulabitur ⁊ circuietur terra: ⁊ detrahe
tur ex te fortitudo tua ⁊ diripientur edes
tue. Hec dicit dominus. Quomodo ſi eru
at paſtor de ore leonis duo crura aut extre
mum auricule: ſic eruentur filij iſrael qui
D habitant in ſamaria in plaga lectuli ⁊ in+
al's + da- damaſci grabato. Audite ⁊ conteſtamini
maſco in domo iacob: dicit dominus deus exer-
grabati cituũ: q᷑ in die cũ viſitare cepero preuari-
al's + do- cationes iſrael: ſuper eum viſitabo: ⁊ ſup al
mui taria bethel: ⁊ amputabuntur cornua alta
ris ⁊ cadent in terrã. Et percutiã domũ hye
malẽ cũ domo eſtiua: ⁊ peribũt dom⁹ ebur
nee: ⁊ diſſipabunt edes multe dicit dñs.
¶ Capli. Sũ. ¶ De penis optimatum ſiue
typo vaccarũ pinguiũ: de duricia populi q᷑
ſepe non penitet. Cap. iiij.

Audite verbũ hoc vacce pingues: que
eſtis in mõte ſamarie: que calumni
am facitis egenis ⁊ cõfringitis pauperes.
A Que dicitis dominis veſtris: afferte ⁊ bibe
mus. Jurauit dominus deus in ſancto
ſuo: q᷑ ecce dies venient ſuper vos: ⁊ leua-
bunt vos in contis: ⁊ reliquias veſtras in
ollis feruentibus. Et per aperturas exibi-
tis altera contra alteram: ⁊ proijciemini i
armon dicit dominus. Venite ad bethel: ⁊
impie agite: ad galgalam ⁊ multiplicate p̃
uaricationem. Et offerte mane victimas
veſtras: tribus diebus decimas veſtras. Et
ſacrificate de fermento laudem: ⁊ vocate vo-
B luntarias oblationes ⁊ annunciate. Sic
enim voluiſtis filij iſrael dicit dominus de
us. Unde ⁊ ego dedi vobis ſtuporem denti
um in cunctis vrbibus veſtris: ⁊ indigen
tiam panum in omnibus locis veſtris: ⁊
non eſtis reuerſi ad me dicit dominus.
Ego quoq̃ prohibui a vobis imbrem cum
adhuc tres mẽſes ſupereſſent vſq̃ ad meſ
ſem: ⁊ plui ſuper vnam ciuitatem: ⁊ ſuper
De pe. di. alteram ciuitatem non plui. Pars vna cõ
ij. c. pluit pluta eſt: ⁊ pars ſuper quã non plui aruit.
Et venerũt due ⁊ tres ciuitates ad vnam
ciuitatem vt biberent aquam ⁊ nõ ſunt ſa
tiate: ⁊ nõ rediſtis ad me dicit dominus.
Percuſſi vos in vento vrẽte: ⁊ i aurugine 16. q. j. c.
multitudinẽ hortorũ veſtrorũ ⁊ vinearũ ve reuerti-
ſtrarum: oliueta veſtra ⁊ ficeta veſtra come- mini
dit eruca: ⁊ non rediſtis ad me dicit domi
nus. Miſi in vos mortem in via egypti:
percuſſi in gladio iuuenes veſtros vſq̃ ad
captiuitatẽ equorũ veſtrorũ: ⁊ aſcendere fe
ci putredinẽ caſtrorũ veſtrorũ in nares ve-
ſtras: ⁊ nõ rediſtis ad me dicit dominus. D
Subuerti vos ſicut ſubuertit dominus ſo Gen. 19. c.
domam ⁊ gomorram: ⁊ facti eſtis q̃ſi tor-
ris raptus ab incendio: ⁊ non rediſtis ad
me: dicit dominus. Quapropter hec faciã
tibi iſrael. Poſtq̃ȝ autẽ hec fecero tibi pre-
parare in occurſum dei tui iſrael. Quia ec
ce formans montes ⁊ creans ventũ ⁊ enũ-
cians homini eloquiũ ſuũ: faciens matu-
tinam nebulam ⁊ gradiẽs ſuper excelſa ter
re: dominus deus exercituũ nomẽ eius.
¶ Ca. Sũ. ¶ Deplãgit ꝑpetuã captiuitatem
iſrl' ꝓ idolis: reuocat ⁊ monet q̃rere dñm:
cõmemorãs penas de trib⁹ afflictionibus
iude: de reprobatione feſtiuitatũ ⁊ ſacrifi-
ciorum: de idolatria ipſorum. Cap. v.

Audite verbũ iſtud qđ ego leuo ſuper A
vos planctũ. Domus iſrael cecidit: et
non adijciet vt reſurgat. //Virgo iſrael ꝓ //32. q. 5. c.
iecta eſt in terrã ſuã: nõ eſt q ſuſcitet eam. ſi paulus
Quia hec dicit dominus deus. Vrbs de q̃
egrediebant̃ mille relinquent̃ in ea centũ
⁊ de qua egrediebant̃ centum relinquent̃
in ea decem in domo iſrael. Quia hec dicit
domin⁹ deus domui iſrael. Querite me ⁊
viuetis: ⁊ nolite querere bethel. In galgalã B
nolite intrare: ⁊ in berſabee nõ trãſibitis:
q᷑ galgala captiua ducet̃: ⁊ bethel erit inuti
lis. Querite dñm ⁊ viuite: ne forte cõbura
tur vt ignis domus ioſeph ⁊ deuorabit: ⁊
nõ erit qui extinguat + bethel. Qui cõuer- al's + in
titis in abſynthiũ iudiciũ: ⁊ iuſtitiam in
terra relinquitis: facientẽ arcturũ ⁊ orionẽ ⁊
cõuertentẽ in mane tenebras ⁊ diẽ in no
cte mutãtẽ. Qui vocat aq̃s maris ⁊ effun- C
dit eas ſup faciẽ terre: dñs nomẽ eſt eius. Infra. 9. b
Qui arridet vaſtitatẽ ſup robuſtũ: ⁊ depo-
pulationẽ ſup potentẽ affert. Odio habue
rũt corripiẽtẽ i porta: ⁊ loquẽtẽ pfecte abo-
minati ſunt. Jdcirco ꝓ eo q᷑ diripiebatis Sopho. j. c.
pauperem ⁊ predam electam tollebatis ab
eo: domus quadro lapide + edificabitis ⁊ al's + hedi-
non habitabitis in eis. Vineas plãtabitis ficaſtis et

amantiſſimas: et non bibetis vinū earū:
nō bibi- q: cognoui multa ſcelera veſtra, et fortia pec-
baſtis cata veſtra. Hoſtes iuſti accipientes mu-
B nus: et pauperes opprimentes in porta. Jo
xxi.q.c. prudēs in tempore illo tacebit: quia tem
Pauper et pus malum eſt. Querite bonum et non
ca.q̄ñ. malum vt viuatis: et erit dominus deus
exercituum vobiſcum ſicut dixiſtis. Odi-
Pſal. xc. te malum et diligite bonum: et conſtituite
Ro.12.c in porta iudicium: ſi forte miſereatur do-
minus deus exercituū reliquijs ioſeph.
Propterea hec dicit dominus deus exerci
E tuum dominator. In omnibus plateis plan
ctus: et in cunctis que foris ſunt dicet ve
ve. Et vocabunt agricolam ad luctum: et ad
al's + vi- planctum eos qui ſciūt plangere. Et in om-
neis bus + vijs erit planctus: q: pertranſibo in
medio tui dicit dominus. Ve deſideranti-
F bus diem dn̄i. Ad quid eam vobis? Dies
dn̄i iſta tenebre et nō lux. Quomodo ſi fu-
giat vir a facie leonis et occurrat ei vrſus
et ingrediatur domū: et innitatur manu
ſua ſuper parietē: et mordeat eū coluber.
Eſe.j.d. mia.j.d. Nunquid non tenebre dies domini: et nō
lux et caligo: et non ſplendor in ea? Odi et
al's attu- proieci feſtiuitates veſtras: et non capiam
leritis. j. odorem cetuum veſtrorum? Quod ſi obtu
q.cap. leritis mihi holocauſta mata et munera ve
od.4.q. ſtra non ſuſcipiam: et vota pinguium ve-
j.ca odi. ſtrorum non reſpiciam. Aufer a me tu-
G multum carminum tuorum et cantica ly
Act.7.c. re tue non audiam. Et reuelabitur quaſi
aqua iudicium: et iuſtitia quaſi torrēs for
tis. Nunquid hoſtias et ſacrificium obtuli
ſtis mihi in deſerto quadraginta annis
al's regi domus iſrael? Et portaſtis tabernaculum
al's q̄ feci moloch + deo veſtro: et imaginem idolorū
ſti. vobiſ veſtrorum ſydus dei veſtri + rephā figu
al's ad hȝ ras q̄s feciſtis vobis + adorare eas. Et mi-
adorare grare vos faciam trans damaſcū dicit do-
eam. minus deus exercituum nomen eius.
¶ La. Sū. ¶ Contra primates pplorū deli
cioſos: de vaſtatiōe et interitu iude et iſrl q
dominū cogūt naturam mutare. Cap. vj.
A Ve vobis qui opulenti eſtis in ſyon
Luc.6.c. et confiditis in monte ſamarie: opti
mates capita populorū: ingredientes pō m
patice domum iſrael. Tranſite in calāne et
al's + ec videte: et ite inde in emath magnā: et de-
B ſcendite in geth paleſtinorum: et ad opti-
ma quoq; regna + horum: ſi latior termi-
nus eorū termino veſtro eſt. Qui ſepara

ti eſtis in diem malum: et appropinqua-
tis ſolio iniquitatis. Qui dormitis in le-
ctis eburneis: et laſciuitis in ſtratis veſtris.
Qui comeditis agnum de grege: et + vitu- al's + vi
los de medio armenti: qui canitis ad vocē tulum
pſalterij. Sicut dauid putauerunt ſe habe
re vaſa cantici: bibentes vinū in phialis: et
optimo vnguento delibuti: et nihil patie-
bantur ſuper contritione ioſeph. Quapro
pter nunc migrabunt in capite tranſmi-
grantium: et auferetur factio laſciuientiū. C
Jurauit dn̄s deus in anima ſua: dicit dn̄s hie.51.b
deus exercituum. Deteſtor ego ſuperbiam infra.S.
iacob: et domos eius odi: et tradam ciuita-
tem cū habitatoribus ſuis. Q̄ ſi reliqui
fuerint decem viri in domo vna: et ipſi mo
rientur. Et tollet eū propinquus ſuus et
comburet eum: vt efferat oſſa de domo: et
dicet ei qui in penetrabilibus domus eſt.
Nunquid adhuc eſt penes te? Et rn̄debit.
Finis eſt. Et dicet ei. Tace et non recorde-
ris nominis dn̄i. Quia ecce domin⁹ mā- D
dauit: et percutiet domum maiorem + rui Al's + in
nis: et domum minorem ſciſſionib⁹. Nū-
quid currere queūt i petris equi: aut ara-
ri poteſt in bubalis? Quoniam conuerti
ſtis in amaritudinem iudiciū: et fructū
iuſtitie in abſinthium: qui letamini i ni
hili: qui dicitis. Nūquid non in fortitu
dine noſtra aſſumpſimus nobis cornua?
Ecce ecce enim ſuſcitabo ſuper vos domus
iſrael: dicit dominus deus exercituū gen-
tem: et + conterent vos ab introitu emath al's + con
vſq; ad torrentem deſerti. teret
¶ Cap. Sum. ¶ De captiuitate iſrael per
aſſyrios: et iude p nabuchodonoſor: de trul
la cementarij: de amaſia ſacerdote contra-
dicente amos. Cap. vij.
Hec oſtendit mihi dominus deus. Et A
ecce fictor locuſte in principio germi
nantium ſerotini imbris: et ecce ſerotin⁹
poſt + tonſionem regis. Et factum eſt cū al's + tōſo-
conſummaſſet comedere herbam terre di rem gre-
xit. Domine deus propitius eſto obſecro. gis
Quis ſuſcitabit iacob: quia paruulus eſt? al's + tōſu-
Miſertus eſt dominus ſuper hoc. Nō erit rā regis.
dixit dominus. Hec oſtendit mihi domi infra eo.
nus deus. Et ecce vocabat iudiciū ad ignē al's + deuo
dominus deus: et + deuorabit abyſſū mul rauit
tam: et + comedet ſimul partē. Et dixi. Do al's + co
mine deus quieſce obſecro. Quis ſuſcita- medi
bit iacob: q: paruulus eſt? Miſertus eſt B

dominus ſuper hoc. Sed ⁊ iſtud non erit:
ſupra eo. dicit dominus deus. Hec oſtẽdit mihi do-
minus deus. Et ecce dominus ſtans ſuper
murum litum: ⁊ in manu eius trulla ce
mentarij. Et dixit dominus ad me. Quid
ſup. S.4. tu vides amos? Et dixi. Trullam cementa
rij. Et dixit dominus. Ecce ego ponã trul
lam in medio populi mei iſrael. Non adij
ciam vltra ſuperinducere eum: ⁊ demolien-
tur excelſa idoli: ⁊ ſanctificatiões iſrael de-
ſolabuntur: ⁊ conſurgam ſuper domum
al. + ydo-li + hieroboam in gladio. Et miſit amaſias
ſacerdos bethel ad hieroboam regem iſra-
C el: dicens. Rebellauit contra te amos i me-
dio domus iſrael. Non poterit terra ſuſti
nere vniuerſos ſermones eius. Hec enim
dicit amos. In gladio morietur hieroboã:
⁊ iſrael captiuus migrauit de terra ſua. Et
dixit amaſias ad amos. Qui vides, gradere:
fuge in terram iude ⁊ comede ibi panem: ⁊
prophetabis ibi ⁊ in bethel non adijcies vl
D tra vt prophetes: quia ſanctificatio regis eſt ⁊
domus regni eſt. Reſponditq; amos ⁊ di-
xit ad amaſiam. Non ſum propheta: ⁊ non
ſum filius prophete: ſed armentarius ego
ſum vellicans ſycomoros. Et tulit me do-
minus deus cum ſequerer gregem. Et di
xit dominus ad me. Vade propheta ad po
pulum meum iſrael. Et nunc audi verbũ
domini. Tu dicis: non prophetabis ſuper
iſrael: ⁊ non ſtillabis ſuper domum idoli.
Propter hoc hec dicit dominus. Uxor tua
in ciuitate fornicabitur: ⁊ filij tui ⁊ filie tue
in gladio cadent: ⁊ humus tua funiculo
metietur. Et tu in terra polluta morieris:
⁊ iſrael captiuus migrabit de terra ſua.

¶ Ca. viij. ¶ De vncino ⁊ feſtinatiõe vin
dicte in pplm: de auaricia populi: de paſſiõe
domini: de luctu: de captiuitate populi: ⁊ de
fame verbi dei. Cap. viij.

A Hec oſtendit mihi dñs deus. Ecce vnci
ſup. 7. b. nus pomorum. Et dixit. Quid tu vides
amos? Et dixi. Uncinũ pomorum. Et dixit do
minus ad me. Venit finis ſup populum
meũ iſrael. Non adijciam vltra vt pertran
ſeã eũ. Et ſtridebũt cardines tẽpli in die
illa dicit dñs deus. Multi morientur: in om
B loco proijcietur ſilẽtium. Audite hoc qui con-
teritis pauperẽ: ⁊ deficere facitis egenos ter
al. + me re dicẽtes. Qñ trãſibit + meſſis ⁊ venũda-
ſis. bimus merces: ⁊ ſabbatum: ⁊ aperiemus
frumẽtũ: vt imminuamus mẽſurã ⁊ augea

mus ſiclũ: ⁊ ſupponamus ſtateras dolo-
ſas vt poſſideam⁹ in argẽto egenos: ⁊ pau
peres pro calciamẽtis: ⁊ quiſquilias frumẽti
vẽdam⁹. Jurauit dñs in ſuperbiã Jacob. ſup. 6. c.
Si oblit⁹ fuero vſq; ad finẽ omnia opera
eorum. Nũquid ſuper iſto nõ cõmouebitur
terra: ⁊ lugebit omnis habitator eius. Et
aſcẽdet quaſi fluuius vniuerſus: ⁊ eijcie- C
tur ⁊ defluet quaſi riuus egypti. Et erit in
die illa dicit dñs: occidet ſol meridie: ⁊ te
nebreſcere faciam terram in die luminis.
Et conuertã feſtiuitates veſtras in luctũ: Tob. 2. b
⁊ omnia cantica veſtra in planctũ. Et in- 1. mac. 1. e
ducam ſuper oẽ dorſum veſtrũ ſaccũ: ⁊ ſup
omne caput caluiciũ. Et ponam eam quaſi D
luctũ vnigeniti: ⁊ nouiſſima eius quaſi
diẽ amarũ. Et ecce dies veniũt dicit domi S. q. 1. ca
nus: ⁊ emittã famẽ in terram: nõ famem audacter
panis neq; ſitim aque: ſed audiẽdi verbũ
domini. Et cõmouebunt amari vſq; ad
mare: ⁊ ab aquilone vſq; ad orientem cir-
cuibũt querẽtes verbum dñi ⁊ nõ inue-
niẽt. In die illa deficiẽt virgines pulchre:
⁊ adoleſcẽtes in ſiti: qui iurant in delicto ſa- 32. q. 1. c.
marie: ⁊ dicũt. Uiuit deus tu⁹ dan: ⁊ viuit ſi pauluſ
via berſabee. Et cadẽt ⁊ nõ reſurgẽt vltra.

¶ Cap. ix. ¶ De excidio templi ⁊ vrbis
propter auaritiam principũ: quod domin⁹ cõ-
prehendet fugientes ⁊ nationes hominũ
nõ attẽdit: ſed mores ei⁹ de tempore reſur
rectionis inſtaurãtis eccleſie: de predicato
ribus qui plantauerant eccleſias ⁊ ipſi in
eccleſia plantabũtur. Cap. ix.

Vidi dñm ſtantẽ ſuper altare. Et dixit
percute cardinẽ ⁊ cõmoueant ſuper- A
liminaria. Auaritia enim in capite + om-
nium: ⁊ nouiſſimũ eorum in gladio interfi- al. + do-
ciam. Nõ erit fuga eis: ⁊ qui fugerit ex eis nõ minus
ſaluabit. Si deſcẽderint vſq; ad infernũ:
inde man⁹ mea educet eos: ⁊ ſi aſcẽderint
vſq; ad celũ: inde detraham eos. Et ſi abſcõ
diti fuerint in vertice carmeli: inde ſcru-
tans auferam eos. Et ſi celauerint ſe ab ocu
lis meis in profundo maris: ibi mandabo
ſerpenti ⁊ mordebit eos. Et ſi abierint in
captiuitatẽ corã inimicis ſuis: ibi mãda
bo gladio ⁊ occidet eos. Et ponam oculos E
meos ſup eos in malũ: ⁊ non in bonũ. +
Et dñs de⁹ exercituũ qui tãgit terram ⁊ tabe Hie. 44. c
ſcit: ⁊ lugebũt oẽs habitãtes in ea. Et aſcẽ- al. + ait.
det ſicut riuus eis: ⁊ defluet ſicut fluui⁹
egypti. Qui edificat in celo aſcẽſionẽ ſuam:

⁊ faſciculū ſuū ſuper terrā ✝ fundauit. Qui
oīs ✝ fundauit ſup̄. 5. e. oī ✝ fondet vocat aquas maris: ⁊ ✝ effundit eas ſup̄
faciē terre. Dn̄s nomē ei⁹. Nūqd nō vt fi-
lij ethiopum vos eſtis mihi filij iſrael: ait
dn̄s? Nūqd nō iſrael aſcēdere feci de terra
egypti: ⁊ paleſtinos de capadocia ⁊ ſyrios
de cyrene. Ecce oculi dn̄i dei ſup regnū pec
cans: ⁊ cōteram illud a facie terre. Uerūtn̄
conterans nō conteram domū iacob: di-
C cit dn̄s. Ecce enim mūdabo ego: ⁊ cōcutiā
in omnib⁹ gentib⁹ domū iſrael: ſicut con
cutitur triticū in cribro: ⁊ nō cadet lapil-
lus ſuper terram In gladio morienī oēs
peccatores populi mei qui dicunt: nō ap-
propinquabit ⁊ nō veniet ſuper nos ma-
Act. 15. c. lū. In die illa ſuſcitabo tabernaculum da-
uid qđ cecidit: ⁊ reedificabo apturas mu-
rorū ei⁹: ⁊ ea que corruerāt inſtaurabo. Et
reedificabo eū ſicut in dieb⁹ antiqs: vt poſ-
ſideant reliquias idumee ⁊ oēs natiōes:
eo q̄ inuocatū ſit nomē meū ſuper eos di
D cit domin⁹ faciens hec. Ecce dies veniēt di
cit domin⁹: ⁊ cōprehēdet arator meſſorē:
Johel. 3. d. ⁊ calcator vue mittentem ſemen. Et ſtilla
bunt montes dulcedinem: ⁊ omnes col-
les culti erunt. Et conuertam captiuitatē
ppli mei iſrael: ⁊ edificabūt ciuitates deſer
tas: ⁊ inhabitabūt ⁊ plātabūt vineas: ⁊ bi
bēt vinū earū: ⁊ faciēt hortos ⁊ comedent
de pe. di. 2. c ſi agamus. i. ſi. fruct⁹ eorū. Et plantabo eos ſup humum
ſuā: ⁊ nō euellā eos vltra de terra ſua quā
dedi eis: dicit dominus deus.

C Explicit amos pphēta.

C Incipit plogus in Abdiā pphetam.

Iacob patriarcha habuit fratrē eſau:
Ge. 25. d. qui ob ruborē corporis ſui edom he
brea lingua appellatus eſt: qđ latine ſan-
guineus di. Is memoratū fratrē ſuū qui
iſrael nomen acceperat graui odio cōmo
Ge. 27. g. tus interimere conat⁹ eſt. Qua de cā om-
nes q̄ populū iſrael. i. filios patriarche ia-
cob predicti eſau odiū imitati perſecuti
ſunt: eſau ⁊ edom appellati ſunt. Et q2 po-
1. eſd. 1. b pulus iſrael de captiuitate chaldeorū p cy
rū regē perſarū nutu dei reuocat⁹ i hie-
ruſalē ab alio regno grauiter afflict⁹ atq3
oppreſſus eſt: ideo hoc regnum qđ more
eſau predictū ppl̄m pſecutus eſt: p denun
ciationē abdie pphete increpaī: quod nō
dei indignatiōe: ſed ſua virtute populū ſe
paratū gloriabaī. De quo regno olim per
dauid in pſalmo. cxxxvi. dictū eſt. Memo
rare dn̄e filiorū edom: in die hieruſalem.
Nam reliqua lectione comprehenſa futu-
rū in gentes iudiciū ob cauſas lectiōe cō
prehenſas: regnū q3 dei in populo iſrael ſi
gnificaī. Hebrei hūc dicūt eſſe q ſub rege
3. re. 18. c ſamarie achab: ⁊ impijſſima ieſabel pauit
centū pphetas in ſpecubus: qui non cur
Ro. 11. a uauerūt genua ante baal: ⁊ de ſeptē mili-
bus erat quos helyas arguiī ignoraſſe.
Sepulchrū quoq3 eius vſq3 hodie cum
mauſoleo heliſei pphete ⁊ baptiſte iohan-
nis in ſebaſte veneratiōe habeī: que olim
ſamaria dicebaī. Hāc herodes rex antipa-
tris filius in honore auguſti ceſaris gre-
co noie vocauit auguſtā. Hic igiī q centū
pphetas pauerat: accepit gratiam pphe-
talem: ⁊ de duce exercitus fit dux eccleſie.
Tūc in ſamaria paruū gregem pauerat:
nūc in toto orbe chriſti paſcit eccleſias. Et
ſicut ſtephanus coronā meruit paſſiōis: Act. 6. c.
ſic hic de ſeruitutis dei cū paulo apoſtolo ⁊ 7. g.
nomine gloriatur: q2 abdias ſeruus dn̄i
in noſtro ſonat eloquio.

C Explicit prologus.

C Incipit argumentum.

Abdias cui interpretatur ſeruus
domini perſonat contra edom: ſan-
guineum terrenumq3 fratrem fratris
quoq3 iacob ſemper emulum haſta percu
tit ſpirituali.

C Explicit argumentum.

C Incipit abdias propheta.

C Ca. Sū. C Edom propter ſupbiam deij
citur ⁊ vaſtatur per nabuchodonoſor p-
pter interfectionē ⁊ iniqtatem in fratrem
ſuum: de cauſis ppter quas edom capti-
uaī: de reſurrectione iudeorū: de tyro: de
dilatiōe predicationis: ⁊ de ſubiectione po
pulorum. Cap. j.

A Isio abdie.
hec dicit domin⁹ de⁹
ad edom. Auditū au
diuimus a dño: ⁊ le-
gatum ad gentes mi
sit. Surgite: ⁊ cōsur-
gamus aduersus eū
in prelīū. Ecce paruu
lum dedite in gentibus. Cōtemptibilis
tu es valde. Superbia cordis tui extulit
al's + pe-tre. te habitantem in scissuris + petrarū exal-
al + suū. tantem soliū + tuum. Qui + dicis in cor
al + dicit de + tuo. Quis detrahet me in terrā? Si
al + sua exaltatus fueris vt aquila: ⁊ si inter syde-
Hie. 49. d. ra posueris nidum tuū: inde detrahā te
dicit dominus. Si fures itroissent ad te:
si latrones per noctem: quomodo conti-
B cuisses? Nōne furati eēnt sufficientia sibi?
Al's + nonne Si vindemiatores itroissent ad te + : nū-
quid saltē + racemum reliquissent tibi?
Al's + racemos Quomō scrutati sunt esau? Inuestigaue
rūt abscondita eius. Usq; ad terminum
emiserūt te omnes viri federis tui illuse
C rūt tibi. Inualuerūt aduersuz te viri pa
Esa. 29. e. 1. cor. 1. c. cis tue. Qui comedūt tecū ponēt insidias
subter te. Nō est prudētia in eo. Nūquid
al's non non in die illa dicit dominus: perdam sa
hz + a piētes de idumea: ⁊ prudētiam de monte
esau? Et timebūt fortes tui + a meridie:
vt intereat vir de mōte esau. Propter inter
fectionem ⁊ propter iniquitatē: in fratrē
D tuum iacob operiet te cōfusio: ⁊ peribis i
eternum. In die cuz stares aduersus eū:
quādo capiebant alieni exercitum eius:
⁊ extranei ingrediebantur portas eius: ⁊
super hierusalem mittebant sortē: tu quo
q; eras quasi vnus ex eis. Et nō despicies
in die fratris tui: in die peregrinationis
eius. Et non letaberis super filios iuda in
E die perditionis eorum: ⁊ non magnifica
bis os tuum in die angustie: neq; ingre
dieris portam ppli mei in die ruine eoꝝ:
neq; despicies ⁊ tu in malis eius i die va
stitatis illius. Et nō emitteris aduersus
exercitū eius in die vastitatis illius: ne-
q; stabis in exitibus vt interficias eos qui
fugerint. Et non concludes reliquos eius
in die tribulationis: quoniam iuxta est
dies domini super omnes gētes. Sicut fe
cisti fiet tibi: retributionem tuam cōuer
F tam in caput tuū. Quomodo enim bibi
sti super montem sanctum meum bibent
omnes gentes iugiter: ⁊ bibent: ⁊ absorbe
būt: ⁊ erūt quasi nō sint. Et in mōte syon
erit saluatio: ⁊ erit sanctus. Et possidebit
domus iacob eos qui se possederant. Et erit
domus iacob ignis: ⁊ domus ioseph flā-
ma: ⁊ domus esau stipula. Et succēdentur
in eis ⁊ deuorabūt eos: ⁊ non erūt relique
domus esau: quia dominus locutus est.
Et hereditabūt hi qui ad austrum sunt G
montez esau: ⁊ qui in campestribus phy-
listijm: ⁊ possidebunt regionem effraiz ⁊
regionem samarie. Et beniamin posside-
bit galaad: ⁊ transmigratio exercitus hu
ius filiorum israel omnia loca chananeo
rum vsq; ad sareptam: ⁊ transmigratio
hierusalem que in bosphoro est possidebit
ciuitates austri. Et ascendēt saluatores in
montem syon iudicare montem esau: ⁊
erit domino regnum. + al's hz + Amen.

ℭ Explicit Abdias propheta.

ℭ Incipit plogus in Jonā pphetam.

Sanctum ionā hebrei affirmāt filiuz
fuisse mulieris vidue sareptane quez
helyas ppheta mortuuz suscitauit matre
postea dicēte ad eum nūc cognoui q2 vir
dei es tu: ⁊ verbū dei in ore tuo veritas ē.
Ob hanc etiam causam ipsum pueruz sic
vocauit amathi. Amathi enim in nostra
lingua veritatem sonat. Et ex eo q2 verū he- 3. re. 17. b
lyas locutus est: ille qui suscitatus ē fili⁹
esse dicit̄ veritatis. Ideo de veritate colū-
ba nascitur: quia ionas colūbaz sonat. In
condēnationem autez israel ionas ad gē
tem mittit̄: q2 niniue gente penitētiā illi
in malicia perseuerant. Temporibus q2 4. re. 14. f
pe hieroboaz regis israel regis qui deo 'de
relicto cū populo suo in samaria idolis
sacrificabat ionam prophetā fuisse: quart⁹
liber regum indicat. Is cuz prophetia il-
lumināte peccatores ciuitatis niniue dei
misericordiam consecuturos videret: ne
falsa predicare videret̄: ad denūciandū in
teritū eiusdem ciuitatis ire nolebat. Nā
sicut deus ad abraaz de impietate sodomo
rum ⁊ gomoreorum locut⁹ ē clamor so Ge. 18. e.
domorꝝ ⁊ gomorꝝ peruenit ad me, ita
⁊ de niniue dicitur eo q2 ascenderint cla-
mor malicie eius ad deum. Et quia sentē
tia dei de sodomis facta minime reuocata Jone. 1. a
est: ita ⁊ ionas aduersum niniuen prola-
tam sententiam reuocari nolebat diuine

diſpenſationis ignarus qui ſalutem ho-
minum ad ſe conuertentiū magis vult
q̄ȝ interitū. Hoc illi acciderat quod ⁊ ſan
Ezech.33 cto helyſeo qui filium ſunamitidis mu-
lieris mortuū ignorauit. Jō a ↄſpectu dei
fugere ſe ionas putabat: humanū aliqd
4.re.4.d paſſus dicente dauid. Quo ibo a ſpiritu
tuo: ⁊ quo a facie tua fugiam?

¶ Explicit prologus.

ps.119. ¶ Incipit argumentum.

Jonas columba pulcherrima naufra
gio ſuo paſſionem domini prefigu-
rans: mundum ad penitentiam reuocat:
⁊ ſub noīe niniuē ſalutē gētib⁹ denūciat.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit Jonas propheta.

¶ Ca. Sū. ¶ Jonas mittitur in niniue
ad predicanduȝ ⁊ fugit in tharſis: oritur
tempeſtas ⁊ in mare mittitur: ⁊ ſtat ma-
re: ⁊ timent offerentes domino: ⁊ domi-
nus populi miſeretur. Cap. j.

E factum
a eſt verbū domini ad
ionam filiū amathi:
dicens. Surge: ⁊ va-
de in + niniuen ci-
Als + uitatem + grandem ⁊
niniue ⁊ predica i ea: q̄ aſcē-
ci's + ma dit + malicia eius co
gnam. ram me. Et ſurrexit ionas vt fugeret in
Al's + tharſis a facie domini. Et deſcendit iop-
clamor pen: ⁊ inuenit nauem ⁊ euntem in thar
malicie. ſis. Et dedit naulum eius ⁊ deſcendit in
Se.18.b. eam: vt iret cum eis in tharſis a facie do-
mini. Dominus autem miſit ventū ma
gnum in mare: ⁊ facta eſt tempeſtas ma-
gna in mari: ⁊ nauis periclitabatur con-
teri. Et timuerunt naute ⁊ clamauerunt
vir iad deum ſuuȝ: ⁊ miſerunt vaſa que
erant in naui in mare vt alleuiaref ab
eis. Et ionas deſcēdit ad interiore nauis: b
⁊ dormiebat ſopore graui. Et acceſſit ad eū
gubernator: ⁊ dixit ei. Quid tu ſopore de-
primeris? Surge: inuoca deum tuum: ſi
forte recogitet deus de nobis: ⁊ non perea
mus. Et dixit vir ad collegam ſuum. Ue-
nite ⁊ mittamus ſortes: ⁊ ſciamus quare
hoc malum ſit nobis. Et miſerūt ſortes. j.q.4.ſ
Et cecidit ſors ſuper ionam. Et dixerunt his ita.
ad eū. Indica nobis: cuius cauſa malum 26.q.2.c
iſtud ſit nobis. Quod eſt opus tuū: que j.⁊.c. no
terra tua: ⁊ quo vadis: vel ex quo populo exēplo: ⁊
es tu? Et dixit ad eos. Hebreus ego ſum: c. nō ſta-
⁊ dominum deum celi ego timeo: qui fe- tum.
cit mare ⁊ aridam. Et timuerunt viri ti- c
more magno: ⁊ dixerunt ad eum. Quid
hoc feciſti. Cognouerunt enim viri q̄ a fa
cie domini fugeret: quia indicauerat eis
ionas: ⁊ dixerūt ad eum. Quid faciemus
tibi: ⁊ ceſſabit mare a nobis? Quia mare
ibat ⁊ intumeſcebat ſuper eos. Et dixit ad
eos. Tollite me ⁊ mittite in mare: ⁊ ceſſa-
bit mare a vobis. Scio enim ego quoniā
propter me tempeſtas hec grandis venit d
ſuper vos. Et remigabant viri vt reuerte-
rentur ad aridam ⁊ non valebant: q̄ ma
re ibat: ⁊ intumeſcebat ſuper eos. Et clama
uerunt ad dominum ⁊ dixerunt. Queſu
mus domine ne pereamus i anima viri Deu. 21.
iſtius: ⁊ ne des ſup nos ſanguinē innocē- b.
tem: q̄ tu dn̄e ſicut voluiſti feciſti. Et tule
rūt ionaȝ ⁊ miſerūt in mare: ⁊ ſtetit ma-
re a feruore ſuo. Et timuerunt viri timo
re magno dn̄m: ⁊ immolauerūt hoſtias
dn̄o: ⁊ vouerunt vota.

¶ Ca. Sū. ¶ Abſorptus a ceto clamat ad
dominum: exauditur ⁊ euomit. Cap. ij.

Et preparauit dñs piscem grandē:
A vt deglutiret ionā. Et erat ionas in
mat.12.c ventre piscis tribus diebus ꝛ tribus no-
ctibus. Et orauit ionas ad dominū deū
suum de ventre piscis. Et dixit. Clamaui
ps.119. de tribulatione mea ad dñm: ꝛ exaudiuit
B me. De ventre inferi clamaui: ꝛ exaudisti
vocem meam. Et proiecisti me in profun-
dum in corde maris: ꝛ flumen circunde
dit me. Omnes gurgites tui ꝛ fluctus
tui: super me transierūt. Et ego dixi. Ab-
iectus sum a conspectu oculorū tuorū.
C Uerūtamen rursus videbo templū sctū
tuū. Circūdederūt me aque vsqȝ ad aiaȝ:
abyssus vallauit me: pelag⁹ operuit caput
meū. Ad extrema montiū descendi: terre
vectes cōcluserūt me ineternū. Et subleua-
bis de corruptione vitā meam dñe deus
D meus. Cū angustiaretur in me aia mea
dñi recordatus sum vt veniat ad te oratio
mea ad templū sanctū tuū. Qui custodi-
al + dere unt vanitates: frustra misericordiā suā +
linquēt. derelinquūt. Ego autem in voce laudis i-
molabo tibi quecūqȝ voui reddā ꝑ salute
mea dño. Et dixit dominus pisci. Et euo-
muit ionam in aridam.

¶ Ca. Sū. ¶ Iterum ionas mittitur in niniuen predicari: predicat: penitet populus: ꝛ dominus miseretur. Cap. iij.

E Et factum est verbū domini ad ionā
secūdo dicens. Surge: ꝛ vade in ni-
niuen ciuitatem magnaȝ: ꝛ predica in ea
predicationeȝ quam ego loquor ad te. Et
als + dei surrexit ionas ꝛ abijt in niniuen iuxta
B verbū domini. Et niniue erat ciuitas ma
mat.12.d gna + itinere triuȝ dierū. Et cepit ionas
Luc.11.d introire ciuitateȝ itinere diei vnius: ꝛ cla
mauit ꝛ dixit. Adhuc quadraginta dies:
ꝛ niniue subuertetur. Et crediderūt viri
niniuite in domino: ꝛ predicauerūt ieiu
niū: ꝛ vestiti sunt saccis a maiore vsqȝ ad
minorē. Et peruenit verbum ad regeȝ ni-
niue. Et surrexit d̄ solio suo: ꝛ abiecit vesti C
mentū suū a se: ꝛ indutus est sacco ꝛ sedit
in cinere. Et clamauit ꝛ dixit i niniue ex
ore regis ꝛ principū ei⁹ dicēs. Homines D
ꝛ iumenta ꝛ boues ꝛ pecora nō gustent qc̄ als + dei
qȝ nec pascātur: ꝛ aquam non bibant: ꝛ ope- iohel.2.c
riantur saccis hoīes ꝛ iumenta: ꝛ cla- 22.q.4.c.
ment ad + dominum in fortitudine: ꝛ cō vnusqs-
uertatur vir a via sua mala: ꝛ ab iniqui- qȝ. i n.c.
tate que est in manibus eorūȝ. Quis scit incōmuta
si conuertatur ꝛ ignoscat deus: ꝛ reuerta- bil. c. n̄
tur a furore ire sue: ꝛ non peribimus? Et semper.
vidit deus opera eorum: qꝛ conuersi sunt de pe. dis.
de via sua mala: ꝛ misertus est super mali j.c. ipor-
ciam quam locutus fuerat vt faceret eis: tūa. ꝛ .c.
ꝛ non fecit. deniqȝ. ꝛ

¶ Ca. Sū. ¶ Dolet Jonas ad mortē ꝛ ar- c. q̄ꝛ obrē
guitur a domino: dolet Jonas are facta he 8.q.j.c. ve
dera: ꝛ ex hoc probat ei dominus qꝫ ꝓpter reor. j.
niniuen debuit condolere. Cap. iiij. macha.
12.

Et afflictus est ionas afflictione ma- A
gna: ꝛ iratus est ꝛ orauit ad dominū
ꝛ dixit. Obsecro domine: nunquid nō hoc
est verbū meū: cum adhuc essem in terra
mea? Propter hoc preoccupaui vt fugerē
in tharsis. Scio enim quia tu deus cle- ps.85.
mens ꝛ misericors es: patiēs ꝛ multe mi iohel.2.c
serationis: ꝛ ignoscens super maliciaȝ. Et 1.re.19.a
nunc + dñe tolle queso animam meam al. + qro
a me: qꝛ + melior est mihi mors qꝫ vita. Als +
Et dixit domin⁹. Putasne bene irasceris melius
tu? Et egressus est ionas de ciuitate: ꝛ se- B
dit contra orientem ciuitatis. Et fecit sibi
met vmbraculūm ibi: ꝛ sedebat subter il
lud in vmbra donec videret quid accide- C
ret ciuitati. Et preparauit dominus deus

hederaz & aſcendit ſuper caput ione: vt eēt vmbra ſuper caput eius & protegeret eu3. Laborauerat enim. Et letatus eſt ionas ſuper hedera leticia magna. Et parauit deus vermem aſcenſu diluculi in craſtinum: & percuſſit hederam & exaruit. Et cu3 ortus fuiſſet ſol precepit dominus vento calido & vrenti: & percuſſit ſol ſuper caput ione & eſtuabat. Et petiuit anime ſue vt moreretur. Et dixit. Melius eſt mihi mori q̄3 viuere. Et dixit dominus ad ionam. Putaſne bene iraſceris tu ſuper hederam? Et dixit. Bene iraſcor vſq3 ad mortem. Et + dixit dominus. Tu doles ſuper hederam in qua non laboraſti neq3 feciſti vt creſceret

alias non hz + dixit.

D que ſub vna nocte nata eſt & ſub vna nocte periit: & ego nō parcam niniue ciuitati magne in qua ſunt pluſq̄3 cētū viginti milia hominū q neſciūt quid ſit inter dexteram & ſiniſtram ſuam & iumenta multa?

Explicit Jonas propheta.

Incipit plogus in Micheā pphetam.

Temporibus ioathe & achaz & ezechie regum iuda: micheā prophetam ob hanc prophetiā ſpiritusancto repletū fuiſſe lectio ipſa demonſtrat. Sed de ſupradicto numero regū ioathan & ezechiaz deo ob religionem placuiſſe: hyſtoria libri quarti regum & ſecundi paralypomenō indicat. Achaz vero relicto deo idola ſamarie quibus etiam filios ſuos in ſacrificium igni in concremandos obtulerat coluiſſe conſtat. Quobrem deus ſamariaz que reges iſrael & iuda memoratorum ſimulachrorum ſuperſtitione fefellerat increpans indignationem ſuam in eam pceſſuram comminatus eſt. Populo etiā iſrael preuaricatori & principibus eius qui eūdem populum fallaci ſuaſione ad colenda idola impulerāt verbis in ſequētibus captiuitatem & interitu3 affuturū denunciauit.

4. re. 15. f.

4. re. 16. a

Explicit prologus.

Incipit argumentum.

Micheas de moraſthi coheres chriſti vaſtationem annunciat filie latronis: & obſidionem ponit contra eam: qr maxillam percuſſerit iudicis iſrael.

Explicit argumentum.

Incipit Micheas propheta.

Ca. Sū. De terrore venturi iudicis: de ſubuerſiōe ſamarie pter idola: plāgit ppheta q plangant: peruenit ad iudeos & incitat ad planctum. Cap. j.

A Verbum domini quod factum eſt ad + micheā moraſthiten in diebus ioathan achaz & ezechie regu3 iuda: qd vidit ſuper ſamariaz & hieruſalem. Audite populi omnes & attendat terra & plenitudo eius: & ſit dominus deus vobis in teſtem: dominus in templo ſancto ſuo. Quia ecce dominus egredietur de loco ſuo: & + deſcendet & calcabit ſuper excelſa terre. Et conſumentur montes ſubtus eu3: & valles ſcindētur ſicut cera a facie ignis: ſicut aque que decurrunt in preceps. In ſcelere iacob omne iſtud: & in peccatis domus iſrael. Quod ſcelus iacob? Nonne ſamaria? Et que excelſa iude? Nonne hieruſalem? Et ponam ſamariam quaſi aceruum lapidum in agro cum plantatur vinea: & detrahaz in vallem lapides eius. Et fundamenta eius reuelabo: & omnia ſculptilia eius concidentur. Et omnes mercedes eius comburentur igne: & omnia idola eius ponam in perditionem quia de mercedibus meretricis congregata ſunt: & vſq3 ad mercedem meretricis reuertentur. Super hoc plangam & vlulabo: vadam ſpoliatus & nudus. Faciā planctū velut draconum: & luctum quaſi ſtruthionum: qr deſperata eſt plaga eius: qr venit vſq3 ad iudā: tetigit portam ppli mei vſq3 ad hieruſalē. In geth nolite annūciare lachrymis ne ploretis. In domo pulueris puluere vos cōſpergite: & tranſite vobis

alias + michaz

Eſa. 26. alias + deſcendit calcauit

B

ſup. 1. c

C

habitatio pulchra: cõfuſa ignominia. Nõ
eſt egreſſa que habitat in exitu. Planctum
domus vicina accipiet ex vobis que ſtetit ſi
al + bono bimet: quia infirmata eſt in + bonũ que
als + ma habitat in + amaritudinibus. Quia de-
riath ſcendit malum a domino in portam hie-
D ruſalem: tumultus quadrige ſtuporis ha
bitanti lachis. Principium peccati eſt filie
ſyon: quia in te inuenta ſunt ſcelera iſra-
el. Propterea dabit emiſſarios ſuper heredi
als + do- tatem geth: domos mendacij in deceptio-
mus nem regibus iſrael. Adhuc heredem ad-
ducam tibi que habitas in mareſa: vſq3
al + olla3 ad + odollam veniet + gloria iſrael. De-
als + glie caluare & tondere ſuper filios deliciarũ tua
rũ: dilata caluicium tuũ ſicut aquila: quo
niam captiui ducti ſunt ex te.
¶ Capituli Summarium. ¶ Peccata po
puli deſignat que prouocat vltionem, pec-
cantes in ſpe cõfutat: & iubet ire poſt domi-
num compatitur propheta populo ſuo et
poſt triſtitiam prophetat leta de aduentu
chriſti & aſcenſione. Cap. ij.
A Ve qui cogitatis inutile: & operamini
malum in cubilibus veſtris. In lu-
ce matutina faciunt illud: quoniam con-
tra dominum eſt manus eorum. Et con-
cupierunt agros & violenter tulerunt & ra
Mi. 56. puerunt domos: et calumniabantur virũ
ca. naſci & domum eius: virum & hereditatem ei⁹.
Idcirco hec dicit dominus. Ecce ego cogi-
to ſuper familiam iſtam malum: vnde nõ
auferetis colla veſtra & non ambulabitis
ſuperbi: quoniam tempus peſſimum eſt.
In die illa ſumetur ſuper vos parabola: & cã
tabitur canticum cum ſuauitate dicenti-
B um. Depopulatione vaſtati ſumus. Pars
populi mei commutata eſt. Quomodo re
cedis a me. cu3 reuertatur qui regiones
noſtras diuidat? Propter hoc nõ erit tibi
mittens funiculum ſortis in cetu domi-
ni o iſrael. Ne loquamini loquentes. Nõ
ſtillabit ſuper iſtos: non comprehendet con
fuſio dicit dominus iacob. Nunquid ab-
breuiatus eſt ſpiritus domini: aut tales
ſunt cogitationes eius? None verba mea
C bona ſunt cum eo qui recte graditur? Et
econtrario populus meus in aduerſariũ
conſurrexit. Deſuper tunicam pallium ſu
ſtuliſtis: & eos qui tranſibant ſimpliciter
conuertiſtis in bellum. Mulieres populi
mei eieciſtis de domo delitiarum ſuaru3:
a paruulis earum tuliſtis laudem meã
in perpetuum. Surgite & ite: quia nõ ha heb. 13. c
betis hic requiem. Propter immundi- D
ciam eius corrumpentur putredine peſ-
ſima. Utinam non eſſem vir habens ſpi-
ritum: & mendacium potius loquerer.
Stillabo tibi in vinum & in ebrietatem:
& erit ſuper quem ſtillatur populus iſte.
Congregatione congregabo iacob totu3
te: in vnum conducam reliquias iſrael.
Pariter ponam illum quaſi gregem in
ouili: quaſi pecus in medio caularum.
Tumultuabunt a multitudine hominũ.+ als + aſcẽ
Aſcendet enim pandẽs iter ante eos. Diui dit
dent & tranſibũt portam: & egredient p ea3.
Et tranſibit rex eorum coram eis: & domi
nus in capite eorum.
¶ Ca. Sũ. ¶ Contra crudelitatem prin
cipum: contra fallaciam prophetarum &
doctorum: contra ſcelera primatum & iu
diciu3 propter que ſyon deſtructa ẽ & hie
ruſalem. Cap. iij. A
Et dixi. Audite principes iacob & du als non
ces domus iſrael. Nũquid + non ve hz + nõ
ſtrum eſt ſcire iudiciũ qui odio habetis
bonum: & diligitis malũ: qui violẽter tol
litis pelles eorum deſuper eis: & carnem
eorum deſuper oſſibus eorum. Qui co-
mederunt carnem populi mei & pelle3 eo
rum deſuper excoriauerũt: & oſſa eorum
confregerũt & conciderunt ſicut in lebete B
& quaſi carnem in medio olle. Tunc cla-
mabunt ad dominu3 & non exaudiet eos:
& abſcondet faciem ſuam ab eis in tempo
re illo: ſicut nequiter egerũt adinuentio
nibus ſuis. Hec dicit dominus ſuper pro
phetas qui ſeducũt populum meu3: quĩ
mordent dentibus ſuis: & predicant pa-
cem. Et ſi quis non dederit in ore eorum
quippiam: ſanctificant ſuper eum preliu3. als non
Propterea nox vobis pro viſione erit: & hz niſi ſe
tenebre vobis pro diuinatione. Et occum mel + vo
bet ſol ſuper prophetas: & obtenebrabitur bis
ſuper eos dies. Et cõfundentur qui vidẽt C
viſiones: & confundentur diuini. Et ope-
rient omnes vultus ſuos: quia non eſt Mi. 50. c.
reſponſum dei. Uerumtamen ego reple- cũ exau-
tus ſum fortitudine ſpiritus domini iu diero.
dicio & virtute: vt annunciem iacob ſce-
lus ſuũ & iſrael peccatum ſuum. Audite
hoc principes domus iacob: & iudices do- D
mus iſrael. Qui abominamini iudicium
& omnia

⁊ omnia recta peruertitis. Qui edificatis
Eze.22.f. ſoph.3.d j.q.j.c. Iudices. di.35.ca. ecclie.25. q.i.c.nullis.c. de. hie.26.f. ſup.j.d.
ſyon in ſanguinibus: ⁊ hieruſalē in ini
quitate. Principes eius in muneribꝰ iu
dicabant: ⁊ ſacerdotes eius in mercede do
cebant. Et prophete eius in pecunia diui
nabant: ⁊ ſuper dominū requieſcebant di
centes. Nūquid nō dominꝰ in medio no
ſtrum? Nunquid venient ſuper nos ma
la? Propter hoc cauſa veſtri ſyon q̄ſi ager
arabitur: ⁊ hieruſalē quaſi aceruꝰ lapidū
erit: ⁊ mons tēpli in excelſa ſiluarū.

℄ Capituli Sūmarium. ℄ De aduentu
chriſti ⁊ fide gentiū: ⁊ de comparatione or
bis: de conuerſione reliquiarū iſrael pro
aduentu chriſti conſolatur hieruſalē: ca
ptiuitatē babylonicā ⁊ liberationē ⁊ futu
ros ꝑdicatores predicit: de reliquijs que
predicabūtur ⁊ ſaluabūtur. Cap. iiii.

A Et erit in nouiſſimo dierum: erit
mons domus domini + paratus (al + ꝑparatus)
in vertice montium: ⁊ ſublimis ſuper col (Eſa.2.a.)
les. Et fluent ad eū populi: ⁊ properabūt
gentes multe: ⁊ dicēt. Venite: aſcendamꝰ
ad montem domini: ⁊ ad domum dei Ja
cob. Et docebit nos de vijs ſuis: ⁊ ibimus
in ſemitis eius. Quia de ſyon egredietur
lex: ⁊ verbum domini de hieruſalē. Et iu
B dicabit inter populos multos: ⁊ corripiet
gentes fortes vſq; in longinquum. Et cō
cident gladios ſuos in vomeres ⁊ haſtas
ſuas in ligones. Non ſumet gens aduer
ſus gentē gladiū: ⁊ nō diſcēt vltra bellige
rare. Et ſedebit vir ſubtꝰ vineā ſuā: ⁊ ſub
tus ficū ſuā ⁊ nō erit qui deterreat: q2 os
dn̄i exercituū locutum eſt: quia omnes
populi ambulabunt vnuſquiſq; in no
mine dei ſui: nos autem ambulabimus
in nomine dei noſtri in eternum ⁊ vltra
(ſoph.3.d) Jn die illa dicit dominus: ꝯgregabo clau
dicantem: ⁊ eam quā eieceram colligam:
⁊ quam afflixeram + conſolabor. Et ponā (al nō hȝ ꝯſolabor.)
claudicantem in reliquias: ⁊ eam que la
C borauerat in gentem robuſtam. Et regna
bit dominus ſuper eos in monte ſyon: et (Luce.1.c.)
ex hoc nunc ⁊ vſq; in eternum Et tu tur
ris gregis nebuloſa filia ſyon vſq; ad te
veniet: ⁊ veniet poteſtas prima regnum fi
lie hieruſalem. Nunc quare merore con
traheris? Nunquid rex nō eſt tibi: aut cō
ſiliarius tuus perijt: quia comprehendit
te dolor ſicut parturientem? Dole ⁊ ſata
ge filia ſyon quaſi parturiens: quia nunc

egredieris de ciuitate: ⁊ habitabis in re
gione: ⁊ venies vſq; ad babylonem. Ibi li
beraberis: ibi redimet te dominus de ma
nu inimicorum tuorum. Et nunc cōgre B
gate ſunt ſuper te gentes multe: que dicūt
lapidetur: ⁊ aſpiciat in ſyon oculus no
ſter. Ipſi autem nō cognouerunt cogita
tiones domini: ⁊ nō intellexerunt conſi
lium eius: quia congregauit eos quaſi fe
nū aree. Surge ⁊ tritura filia ſyon: quia
cornu tuum ponam ferreum: ⁊ vngulas
tuas ponam ereas. Et cōminues populos
multos: ⁊ interficies domino rapinas eo
rum: ⁊ fortitudinem eorum domino
vniuerſe terre.

℄ Capituli Summarium. ℄ De vaſta
tione hieruſalem pre morte chriſti: de na
tiuitate ⁊ magnificentia chriſti: de ſepte
paſtoribus octo primatibus: de apoſtoli
ca predicatione ⁊ iudeorum extermina
tione. Cap. v.

Nunc vaſtaberis filia latronis. Obſi A
dionem poſuerunt ſuper nos. In
virga percutient maxillā iudicis iſrael. (Mat.2.a)
Et tu bethleem effrata paruulus es in mi (Joh.7.f.)
libus iuda. Ex te mihi egredietur qui ſit
dominator in iſrael: ⁊ egreſſus eius ab ini
tio a diebus eternitatis. Propter hoc da
bit eos vſq; ad tempus in quo parturiēs
pariet. Et reliquie fratrum eius conuer
tentur ad filios iſrael. Et ſtabit ⁊ paſcet in
fortitudine domini: in ſublimitate nomi
nis domini dei ſui. Et conuertenī: q2 nūc B
magnificabitur vſq; ad terminos terre.
Et erit iſte pax aſſyrijs cum venerit in ter
ram noſtram: ⁊ quando calcauerit in do
mibus noſtris. Et ſuſcitabimus ſuper eū
ſeptē paſtores ⁊ octo primates homines.
Et paſcent terram aſſur in gladio ⁊ terrā
nemroth in lanceis eris. Et liberabit ab
aſſur cum venerit in terram noſtram: ⁊
cum calcauerit + in finibus noſtris. Et
erunt reliquie iacob in medio populorū (al's + vel monte mō)
multorum quaſi ros a domino: ⁊ quaſi
ſtille ſuper herbam que non expectat virū
⁊ nō preſtolatur filios hominum. Et erūt (al's + terminis noſtris)
reliquie iacob in gentibus in medio po
pulorum multorum quaſi leo in iumē
tis ſiluarū: ⁊ quaſi catulus leonis in gre C
gibus pecorum. Qui cum tranſierit ⁊ cō
culcauerit ⁊ ceperit: non eſt qui eruat. Et
exaltabitur manus tua ſuper hoſtes tuos

⁊ omnes inimici tui interibũt. Et erit in
die illa dicit dominus: auferam equos tu
os de medio tui: ⁊ diſperdam quadrigas
tuas. Et perdam ciuitates terre tue: ⁊ de-
D ſtruam omnes munitiones tuas. Et auf-
ferã maleficia de manu tua: ⁊ diuinatiões
nõ erũt in te. Et perire faciam ſculptilia
tua: ⁊ ſtatuas tuas d̃ medio tui: ⁊ nõ ado
rabis vltra opera manuũ tuarũ. Et euel
lam lucos tuos de medio tui: ⁊ conteram
ciuitates tuas ⁊ faciã in furore ⁊ indigna
tione vltionem in omnibus gentibus
que non audierunt.

Capituli Sũmariũ. De diſceptatio-
ne domini cũ populo ſuo: de oblatiõe acce
ptabili domino: de ſceleribus populi ⁊ af-
flictionibus eius. Cap. vi.

A Audite que dominus loquitur. Sur
ge cõtende iudicio aduerſum mon
tes: ⁊ audient colles vocem tuam. Audiant
montes iudicium domini ⁊ fortia funda
mẽta terre: q2 iudiciũ dñi cũ populo ſuo:
⁊ cũ iſrael diiudicabitur. Popule meus
qd feci tibi: aut + qd moleſtus fui tibi? Re
al's + et ſponde mihi. Quia eduxi te de terra egy-
pti ⁊ de domo ſeruiẽtiũ liberaui te: ⁊ miſi
ante faciem tuã moyſen ⁊ aaron: ⁊ mariã.
Popule meus memẽto queſo: qd cogita
B uerit + contra te balach rex moab ⁊ qd re
Nu. 23. b. ſponderit ei balaam filius beor: de ſethim
al'. nõ h3 vſq3 ad galgalam: vt cognoſceres iuſtitias
+ 2tra te dñi. Quid dignũ offerã dño? + Curuabo
al's + cũr genu deo excelſo. Nũquid offeram ei holo
uem cauſtomata ⁊ vitulos anniculos? Nũquid
placari põt dñs in milibus arietũ: an in
multis milib9 hyrcorũ pinguium? Nũ-
quid dabo primogenitum meum pro ſce
lere meo: fructum ventris mei pro pecca-
to anime mee? Indicabo tibi o homo qd
ſit bonũ: ⁊ qd domin9 + requirat a te. Uti-
al'. + q̃rat q3 facere iudicium ⁊ diligere miſericor-
diam: ⁊ ſollicitum ambulare cũ deo tuo.
Uox dñi ad ciuitatem clamat: ⁊ ſalus erit
C timẽtibus nomẽ + eius. Audite tribus.
al'. + tuũ Et qs approbabit illud? Adhuc ignis in
al'. + ſuũ domo impii theſauri iniqtatis: ⁊ mẽſura
minoris ire plena. Nũquid iuſtificabo ſtate
ram impiam: ⁊ ſaccelli pondera doloſa? In
qbus diuites eius repleti ſunt iniquita-
te: ⁊ habitantes in ea loquebantur men-
dacium: ⁊ lingua eo2 fraudulenta in ore
eorum. Et ego ergo cepi percutere te per-
ditione: ſuper peccatis tuis. Tu comedes
⁊ nõ ſaturaberis: ⁊ humiliatio tua in me
dio tui. Et apprehendes ⁊ non ſaluabis: ⁊
quos ſaluaueris: in gladium dabo. Tu ſe
D minabis ⁊ non metes: tu calcabis oliuam
deu. 28. d ⁊ non vngeris oleo: ⁊ muſtum ⁊ non bi
aggei. 1. b bes vinum: ⁊ cuſtodiſti precepta amri ⁊
omne opus dom9 achab: ⁊ ambulaſti in
voluptatibus eorum vt darem te in perdi
tionem: ⁊ habitantes in ea in ſibilum: ⁊
opprobrium populi mei portabis.

Capituli. Sũmarium. Plangit pro-
A pheta quia pauci ſunt iuſti: de liberatione
16. q. ſi. c. hieruſalem a babylonijs: de chriſto paſto
⁊ hec di- re ⁊ populo naſcendo: de 2fuſione gentium
ximus. ⁊ laude diuine clementie. Ca. vij.
al'. + imma VE mihi: quia factus ſum ſicut qui
turas colligit in autumno racemos vin-
demie. Non eſt botrus ad comedẽdum +
precoquas ficus deſiderauit anima mea.
Periit ſanctus de terra: ⁊ rectus in homi
nibus non eſt. Omnes in ſanguine inſi-
diantur: vir fratrem ſuum ad mortem ve
natur. Malum manuum ſuarum dicũt
bonum. Princeps poſtulat: ⁊ iudex in red-
dendo eſt. Et magnus locutus eſt deſide-
rium anime ſue: ⁊ conturbauerunt eam.
Qui optimus in eis eſt quaſi paliurus: ⁊
qui rectus quaſi ſpina de ſepe. Dies ſpecu-
lationis tue: viſitatio tua venit. Nunc erit
vaſtitas eorum. Nolite credere amico: ⁊ nõ
lite cõfidere in duce. Ab ea que dormit in
B ſinu tuo: cuſtodi clauſtra oris tui: quia fi
mat. 10. e lius 2tumeliam facit patri: ⁊ filia 2ſurget
aduerſus matrem ſuam: nurus + aduer-
al'. + 2tra ſus ſocrum ſuam: ⁊ inimici hominis do-
meſtici eius. Ego autem ad dominum aſ-
piciam: expectabo deum ſaluatorem meũ.
Audiet me deus meus. Ne leteris inimi-
ca mea ſuper me: quia cecidi. Conſurgam.
Cum ſedero in tenebris: dominus lux mea
eſt. Iram domini portabo: quoniam pecca
ui ei: donec cauſam meam iudicet: ⁊ faci-
at iudicium meum. Educet me in lucem:
videbo iuſtitiam eius. Et aſpiciet inimi-
ca mea: ⁊ operietur confuſione: que dicit
ad me. Ubi eſt dominus deus tuus? Ocu
C li mei videbunt + in eam. Nunc erit in cõ-
Als non culcatione vt lutum platearum. Dies vt
h3 + in edificentur macerie tue. In die illa longe
fiet lex. In die illa ⁊ vſq3 ad te veniet aſſur
⁊ vſq3 ad ciuitates munitas: ⁊ a ciuitati-

bus munitis vſqꝫ ad flumen: ⁊ ad mare
de mari: ⁊ ad montem de monte. Et terra
erit in deſolationem propter habitatores
ſuos: ⁊ propter fructum cogitationum
eorum. Paſce populum tuum in virga
tua: gregem hereditatis tue habitantes
ſolos in ſaltu. In medio carmeli paſcen-
tur baſan ⁊ galaad iuxta dies antiquos.
Secundum diem egreſſionis tue de ter-
ra egypti oſtendam ei mirabilia. Videbūt
gentes ⁊ confundentur ſuper omni forti-
D tudine ſua. Ponent manum ſuper os: au
res eorum ſurde erunt. Lingent puluerē
ſicut ſerpentes: velut reptilia terre pertur-
babuntur de edibus ſuis. Dominum deū
noſtrum non deſiderabunt: ⁊ timebunt
te. Quis deus ſimilis tui: qui aufers ini
quitatem: ⁊ + transfers peccatum reliquia-
rum hereditatis tue? Non immittet vl- Al. + trāſfers
tra furorem ſuum quoniam volens miſe
ricordiam eſt. Reuertetur ⁊ miſerebitur
noſtri. Deponet iniquitates noſtras ⁊ proij
ciet in profundum maris omnia peccata no
ſtra. Dabis veritatem Jacob: miſericordiā
abraham: que iuraſti patribus noſtris a
diebus antiquis.

¶ Explicit Micheas propheta.

¶ Incipit prologus in Naum prophetam.

Naum prophetam ante aduentum
regis aſſyriorū qui populum iſrael
captiuum in ſuam regionem tranſtule-
rat fuiſſe hebreorum traditio confirmat.
Siquidem in finem huius lectionis pre-
dicti regis aduentum: idem propheta an
nunciare monſtratur. Sed cum habita-
tores niniue Jona interitū ciuitatis pre-
dicante: de diuina ira denunciatum inte-
ritum ſuſtinerent: peccatorum ⁊ impieta
tis penitentiam egiſſent: accepta dei miſe-
ricordia: grauioribus ſe criminibus impli
cuerunt. Quia de cauſa memoratus pro-
pheta ſpirituſancto plenus: iudicium dei
annuncians ita locutus eſt. Deus zelans:
⁊ vlciſcens dominus eſt ⁊c. Jam enim Naū.i.a
decem tribus ab aſſyriis ducte fuerant in
captiuitatem ſub ezechia rege iuda: ſub
quo etiam nunc in conſolatione populi
tranſmigrati: aduerſum niniuen viſio
cernitur. Nec erat parua conſolatio tam
his qui iam aſſyriis ſeruiebāt: quam reliquis
q ſub ezechia de tribu iuda et beniamin
ab eiſdem hoſtibus obſidebantur vt au-
dirent aſſyrios quoqꝫ a chaldeis eſſe capi
endos: ſicut in ſequentibus libris huius
demonſtrabitur. Sciendum autem quod ni
niue in noſtra lingua de hebreo ſpecioſam
ſonat. Specioſus autem hic mundus di-
citur. Unde ⁊ apud grecos coſmos ab or
natu nomen accepit. Et quicquid nunc
aduerſus niniuen dicitur: de mūdo figu
raliter predicari ſentiamus. Quā ob cau-
ſam ⁊ aſſumptio quā ſeptuaginta inter-
pretes dicunt: apud hebreos + maſſa poni
tur id eſt graue onus: eo quod eam aduerſus Al's + maſſa le
quam prophetatur premat: nec ſinat eleua-
re ceruicem. Simulqꝫ hoc attendendū: quod
hec ipſa vel aſſumptio vel onus vel pōdus
prophete viſio ſit. Non enim loquitur propheta
in extaſi: vt montanus ⁊ priſcilla: + maxilla
quod delirāt: ſed quod prophetat liber eſt viſio- Al's + maximilla
nis intelligētis vniuerſa qui loquitur: ⁊
pōdus hoſtiū faciētis ſuo populo viſionē.
De conſūmatione itaqꝫ mūdi ſcḋm anago
gem conſolationem ſanctorum prophetia texi
tur: vt quecūqꝫ in mūdo vident quaſi p-
tereūtia ⁊ caduca contēnant: ⁊ preparent
ſe ad iudicij diem. Ubi vltor aduerſus vi
ros aſſyrios paſſuturus eſt dominus.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum.

Naum cōſolator orbis interpretatur.
Increpat ciuitatē ſanguinum: ⁊ poſt
euerſionē illius loquitur. Ecce ſup mōtes pe
des euāgelizantis ⁊ annūciantis pacem. Naū.i.d

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit Naum propheta.

¶ Capituli Sūmarium. ¶ De emulatio-
ne domini: ⁊ ponitur ad vindictam con-
tra niniuen: ⁊ de bonitate domini ad re-
ducendam captiuitatem iſrael: quia non
deambulabunt eam aſſyrij ſicut captiuita

tem iuda ⁊ hieruſalem: ſed ipſi igne ſuccē
dentur: ⁊ ſennacherib in tēplo dei ſui oc-
cidetur: ⁊ iude reddet ſecuritas. Cap. I.

Nus nini
ue liber viſiōis na
um helceſei. // De⁹
emulator ⁊ vlciſcēs
dñs: vlciſcēs domi
nus ⁊ hñs furorē:
vlciſcēs dñs in ho-
ſtes ſuos ⁊ iraſcens
ipſe inimicis ſuis. Dñs patiēs ⁊ man⁹ for
titudine: ⁊ mūdās nō faciet innocētē. Do
minus in tēpeſtate ⁊ turbine vie ei⁹: ⁊ ne
bule puluis pedū ei⁹. Increpans mare ⁊
B exiccās illud: ⁊ omnia flumina ad deſertū
deducēs. Infirmat⁹ eſt baſan ⁊ carmelus:
flos libani elāguit. Montes cōmoti ſunt
ab eo: ⁊ colles deſolati ſunt. Et contremuit
terra a facie eius: ⁊ orbis ⁊ oēs habitātes
in eo. Ante faciē indignationis ei⁹ qs ſta
bit: ⁊ qs reſiſtet in ira furoris eius? Indi
gnatio ei⁹ effuſa eſt vt ignis: ⁊ petre diſſo
C lute ſunt ab eo. Bonus dñs ⁊ cōfortās in
die tribulationis: ⁊ ſciens ſperātes in ſe.
Et in diluuio ptereūte conſūmationē fa-
ciet loci ei⁹: ⁊ inimicos ei⁹ perſequētur te
nebre. // Quid cogitatis cōtra dñm? Con
ſūmationē ipſe faciet. // Nō conſurget du-
plex tribulatio q: ſicut ſpine ſe inuicē cō
plectunt: ſic cōuiuiū eoꝝ pariter potātiū.
Cōſumenf quaſi ſtipula ariditate plena.
Ex te enim exibit cogitās cōtra dñm ma-
litiā: mēte pertractās preuaricationē. Hec
dicit dñs. Si perfecti fuerint ⁊ ita plures:
ſic quoq; attondent ⁊ pertranſibit. Afflixi
te ⁊ nō affligam te vltra. Et nūc cōteram
D virgā eius de dorſo tuo ⁊ vincula tua di-
rumpā: ⁊ precipiet ſuper te dominus. Nō
ſeminabitur ex nomine tuo ampli⁹. De
domo dei tui interficiam. Sculptile ⁊ con
flatile ponam ſepulchrum tuum: q: inho
noratus es. Ecce ſuper montes pedes euā- Eſa. 25.b
geliçātis ⁊ annūciātis pacē. Celebra iuda Ro. 10.c.
feſtiuitates tuas: ⁊ redde vota tua: q: non
adyciet vltra vt pertrāſeat in te belial: vni-
uerſus interijt.

Capituli. Sūmariū. De aſcenſu na-
buchodonoſor contra niniuen: ⁊ vltione
dñi: deſcribitur etiā exercit⁹ babyloniorū:
⁊ deſcribitur vaſtitas niniuen: ſub typo
mulieris captiue ūba exprobrātis ad ni
niuē deſcribit potētia eius. Cap. ij.

A Scēdit qui diſpergat corā te: qui cu
A ſtodiat obſidionē. Contēplare viā:
cōforta lumbos: robora virtutē valde: q:
ſicut + reddidit dñs ſuperbiā iacob: ſic ſu al's + red
perbiā iſrael: q: vaſtatores diſſipauerunt dit
eos: ⁊ propagines eoꝝ corruperūt. Clypeus
B fortium eius ignitus: viri exercit⁹ in coc
cineis. Ignee habene currus in die prepa
rationis eius: ⁊ agitatores eius conſopi-
ti ſunt. In itinerib⁹ conturbati ſunt: qua-
drige + colliſe ſunt in plateis. Aſpect⁹ eoꝝ al's + con
quaſi lampades: quaſi fulgura diſcurren- uulſe
tia. Recordabitur fortiū ſuorum: ruent
in itineribus ſuis. Velociter aſcēdēt mu
ros eius: ⁊ pparabitur vmbraculū. Por-
te fluuiorū aperte ſunt: ⁊ templū ad ſolū
dirutum. Et miles captiuus adduct⁹ eſt:
⁊ ancille eius minabātur gemētes vt co-
lumbe: murmurantes in cordibus ſuis.
Et niniue quaſi piſcina aquarū aque ei⁹:
C ipſi vero fugerūt. State ſtate: ⁊ non eſt qui
reuertatur. Diripite argentū: diripite au
rum: ⁊ nō eſt finis diuitiarū ex omnib⁹
vaſis deſiderabilibus. Diſſipata eſt ⁊ ſciſſa
⁊ dilacerata eſt cor tabeſcēs ⁊ diſſolutio ge
niculorū ⁊ defectio in cunctis renibus: ⁊
facies omnium ſicut nigredo olle. Vbi ē Eſa. 13.b.
D habitaculum leonum: ⁊ paſcua catulorū
leonum? Ad quam iuit leo vt ingredere-
tur illuc: catulus leonis: ⁊ nō eſt qui ex-
terreat. Leo cepit ſufficiēter catulis ſuis: ⁊
necauit leenis ſuis. Et impleuit preda ſpe
luncas ſuas: ⁊ cubile ſuū rapina. Ecce ego
ad te, dicit dominus + exercituum: ⁊ ſuccē al's. + de⁹
dam vſq; ad + fūmū quadrigas tuas: ⁊ al's + fu-
leunculos tuos comedet gladius. Et ex- mum
terminabo de terra predam tuam: ⁊ nō au-

Pſal. 4.c.
naum.

24. q. 5.
ca. qd ē.
De pe.
diſt. 3. §.
ancres.
di. Si. c. p
ſbyt. 13.
q. 2. c. qñ.
tū. 12. q.
2. ca. 1. 23.
q. 5. c. re-
gētes.

dicetur vltra vox nunciorum tuorum.

¶ Capituli Summarium. ¶ Arguitur crudelitas niniuen: et despoliantur sicut adultera deprehensa: defensio nulla etiam eius est: sed sicut alexandria que hic describitur destruetur tanquam non munita: et debilis populus eius euolat vt locuste: occidentur principes eius: et erit pessima plaga eius. Cap. iij.

A Eze.24.b Abac.2.c. Ue ciuitas sanguinum: vniuersa mendacij dilaceratione plena. Non recedet a te rapina. Uox flagelli et vox impetus rote et equi frementis: et quadrige feruentis: et equitis ascendentis: et micantis gladij: et fulgurantis haste et multitudinis interfecte: et grauis ruine: nec est finis cadauerum. Et corruent in corporibus suis propter multitudinem fornicationum meretricis + speciose (vel + spaciose) et grate et habentis maleficia: que vendidit gentes in fornicationibus suis et familias in maleficijs suis.

B Esa. 47.a Ecce ego ad te dicit dominus exercituum: et reuelabo pudenda tua in facie tua: et ostendam in gentibus nuditatem tuam et regnis ignominiam tuam. Et proijciam super te abominationes: et contumelijs te afficiam: et ponam te in exemplum. Et erit: omnis qui viderit te resiliet a te: et dicet. Uastata est niniue. Quis commouebit super te caput? Unde queram consolatorem tibi? Nunquid melior es alexandria populorum que habitant in fluminibus? Aque in circuitu eius cuius diuitie mare: aque muri eius: ethiopia fortitudo eius: et egyptus: et non est finis. Africa et libies fuerunt in auxilio tuo: sed et ipsa in transmigratione ducta est in

C captiuitatem. Paruuli eius elisi sunt in capite omnium viarum: et super inclytos eius miserunt sortem: et omnes optimates eius confixi sunt in compedibus. Et tu ergo inebriaberis et eris despecta: et queres tu auxilium + ab inimico (vel + eius vel tuum). Omnes munitiones tue sicut ficus cum grossis suis: si concusse fuerint cadent in os comedentis. Ecce populus tuus: mulieres in medio tui inimicis tuis ad apertionem pandetur porta terre tue: deuorabit ignis vectes tuos. Aquam propter obsidionem hauri tibi: extrue munitiones tuas. Intra in lutum et calca: subigens tene laterem. Ibi comedet te ignis: peribis gladio: deuorabit te vt bruchus. Congregare ergo vt bruchus: multiplicare vt locusta. D Plures fecisti negociationes tuas quam stelle sunt celi. Bruchus expansus est et auolauit. Custodes tui quasi locuste: et paruuli tui quasi locuste locustarum: que + consident (al's + confidene) in sepibus in die frigoris. Sol ortus est et auolauerunt: et non est cognitus locus earum vbi fuerint. Dormitauerunt pastores tui rex assur: sepelientur principes tui. Latitauit populus tuus in montibus: et non est qui congreget. Non est obscura contritio tua pessima est plaga tua. Omnes qui audierunt auditionem tuam compresserunt manum super te: quia super quem non transijt malitia tua semper.

¶ Explicit Naum propheta.

¶ Incipit prologus in Abacuch prophetam.

Quattuor prophete in duodecim prophetarum volumine sunt: e quibus tres in principio lemma idest pondus titulum habent Naum: abacuc et malachias. Porro zacharias in medio et circa finem duos huiuscemodi ponit titulos: e quibus vnus est onus verbi domini in terra adrach et damasci requies eius: alter in fine scilicet onus verbi domini super israel. De naum orationibus tuis iam liber vnus editus est. De zacharia et malachia: si vita comes fuerit differem. Nunc abacuch habemus in manibus: qui vel ex eo quod amabilis deo est vocatur amplexatio: vel quod in certamen et luctam (et vt ita dicam) amplexum cum deo congreditur: amplexantis idest luctantis fortitus est nomen. Nullus enim tam audaci voce ausus est, deum ad disceptationem iustitie

prouocare:⁊ dicere ei: cur in rebus huma
nis mundi iſtius pompa tanta rerū ver
ſetur iniquitas. Uociferabor ad te vim pa
tiens: ⁊ non ſaluabis. Quare oſtēdiſti mi
hi iniquitatem ⁊ laborem videre? Lacera
ta eſt lex: ⁊ non peruenit vſq; ad finem iu
dicium: quia impius preualet aduerſum
iuſtum: ideo ingredietur iudicium per
uerſum. Uides q; temeraria vox ſit ⁊ quo
dammodo blaſphemantis creatorem ſuū
ad iudicium prouocare: ⁊ vas fragile ad
uerſus figulum cur tale vel tale factum ſit
diſputare? Necnon ⁊ hoc aīaduertendum
q; aſſumptio vel pondus que grauia iam
eſſe diximus: prophete viſio eſt ⁊ aduerſuz
montani dogma peruerſum intelligit' qd̄
videt: nec vt amens loqtur: nec more in
ſanientium femin ruin dat ſine mente
2.co.14.f ſonum. Unde apoſtolus ſubīt vt ſi prophe
tantibus alijs alij fuerit reuelatum: tace
Ibidem. ant qui prius loquebantur. Et ſtatim nō
eſt inquit diſſenſionis deus: ſed pacis. Ex
quo intelligitur cum quis ex voluntate
reticet: ⁊ alijs locum dat ad loquendum:
poſſit loqui ⁊ tacere cum velit. Qui iaz in
extaſi idest inuitus loqtur: nec tacere nec
loqui in ſua poteſtate habet. Illud quoq;
diſce quia ſemel a me violenter exigis vt
quaſi quoſdam gradus ⁊ ſcalas ad altiora
nitenti: hyſtoriā tibi interpreter: prophe
tiam eſſe circa babylonem ⁊ nabuchodo
noſor regem chaldeorum: vt quomodo
prior propheta naum quem abacuc ſequi
tur vaticiniū habuit contra niniuē ⁊ aſſyri
os qui vaſtauerūt decem tribus q̄ vocatur
iſrael: ita abacuc prophetiā habeat aduer
ſus babylonem ⁊ nabuchodonoſor: a qb'
iudas ⁊ hieruſalem téplūq; ſubuerſa ſūt.
Et vt ſcias eo tēpore fuiſſe abacuc quo iam
due tribus q̄ vocabantur iuda ducte erāt
in captiuitatē daniel docere te poterit: ad
quem in lacum leonū abacuc cum pran
dio mittit quāq; apd' hebreos hec ipſa nō
Dan.14.f legatur hiſtoria. Igitur ſi quis recipiat ſcri
pturam illā ſiue nō recipiat vtruq; p̄ no
bis eſt. Aut enim ſi iā recipit: ⁊ poſt ſacraz res
liber abacuc texitur: aut ſi nō recipit q̄ſi p
pheta ſcribit q̄ ventura cognoſcit. Interim
ſm litteram cauſatur aduerſuz deū pphe
ta: cur nabuchodonoſor tēplū dei vaſtet et
iudam: cur hieruſalē quōdaz vrbs domi
ni deſtruatur: quare clamet pplš ⁊ nō au
diatur: vociferetur ad dominum oppreſſus
a chaldeis: ⁊ non ſaluetur: quare etiaz ip
ſe propheta vel populus ex cuius perſona
loquitur ad hoc vixerit: ⁊ hucuſq; perdu
ctus ſit: vt iniquitatem hoſtium ⁊ ſuum
laborem viderit cum iniuſtitia preualeat
Dan.3.c. aduerſum ſe. Et hec dixit prementis angu
ſtia: neſciens aurum in ignem conflari: ⁊
tres pueros de camino ignis puriores exiſ
Abac.1.b ſe q; intrauerant. Sed ⁊ hoc generaliter ac
cipere poſſumus: q; ex pſona humane im
patientie loquatur: vt in querulam voces
⁊ plenam doloris erumpat dicens. Quare
reſpicis contemptores: ⁊ taces conculcan
te impio iuſtiorem ſe. Hec autem loquit̄
neſciens iudicia dei inueſtigabilia: ⁊ pro
fundum diuitiarum ſapientie ⁊ ſcientie
eius: q; non ita videat deus vt videt ho
mo. Homo tantum preſentia reſpicit: de
us futura ⁊ eterna cognoſcit. Et quomo
do ſi egrotans ⁊ eſtuans febribus aquam
frigidam poſtulet: ⁊ dicat ad medicū: vim
patior: crucior: vror: exanimor: vſq; quo
medice clamabo ⁊ non exaudies: ⁊ reſpon
deat ei ſapientiſſimus ⁊ clementiſſimus
medicus ſcio quo tempore dare debeam
quod poſtulas: nō miſereor modo: quia
miſericordia iſta crudelitas eſt: ⁊ voluntas
tua contra te petit. Ita ⁊ deus noſter ſciens
clementie ſue pondera atq; menſuras in
terdum non exaudit clamantem: vt eum
probet ⁊ magis prouocet eum ad rogan
dum: ⁊ quaſi igne excoctū iuſtiorē ⁊ pu
riorem faciat. Quod intelligēs apoſtolus
ſm id quod miſericordiā conſecutus eſt
2.cor.4.a a domino ait. Sed nō deficimus. Et ſcit q;
Pſal. 33. q perſeuerauerit in finē hic ſaluus erit: ⁊ glo
Mat.10. riat̄ in labore ⁊ dolore. Et cū hieremia di
⁊.14.b. cit. Tribulationē ⁊ miſeriā inuocabo: ⁊ quo
mō alius inuocat deū: ſic ſanct' vir ⁊ bella
tor inuictus ad exercēdū ſe ad pbandū
tribulationē ⁊ miſeriā inuenire deſiderat.

¶ Explicit plogus. ¶ Incipit argumētū.

Abacuc luctator fortis ⁊ rigidus ſtat ā
ſuper cuſtodiam ſuam: ⁊ figit gradum Iob.19.a
ſuper munitionem: vt chriſtum in cruce
contempletur ⁊ dicat. Operuit celos gloria
eius: ⁊ laudis eius plena eſt terra. Splen
dor eius vt lux erit: cornua in manibus
eius: ibi abſcondita eſt fortitudo eius.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit abacuc propheta.

¶ Ca. Sū. ¶ Diſceptat cū deo de flore malorum ⁊ rñdet dominus: de potentia chaldeoꝝ ⁊ ruina ipſoꝝ: ⁊ munitione nabuchodonoſor propheta intelligens iuſtitiā dei ⁊ clemētiā ex nimia impatientia adhuc diſputat cū deo: ꝓ illis quos nabuchodonoſor predatur ⁊ deuorat. Cap. j.

A Job.19.a ONus qd vidit abacuc propheta. Uſqꝫquo dñe clamabo: et nō exaudies: vociferabor ad te vi3 patiens ⁊ non ſaluabis? Quare oſtēdi-
Uis + do- ſti mihi iniquitatem ⁊ + laborē: videre predā
lo:em ⁊ iniuſtitiā ꝯ me? Quare reſpicis cōtēpto
Job.21.a. res ⁊ taces: conculcāte ipio iuſtiorē ſe? Et + fa
Hier.12.a cies hoīs q̄ſi piſces maris: ⁊ q̄ſi reptilia nō
Ut + facis hñtia ducē? Et factū eſt iudiciu3: ⁊ contra
dictio potentior. Propter hoc lacerata eſt lex: ⁊ nō peruenit vſqꝫ ad finem iudiciu3: quia impius preualet aduerſus iuſtum: propterea egreditur iudiciu3 peruerſu3. Aſpicite in gentibus ⁊ videte: ⁊ ammira-
B mini ⁊ obſtupeſcite: q2 opus factu3 eſt in
Act.13.f. diebus veſtris: quod nemo credet cū narrabit. Quia ecce ego ſuſcitabo chaldeos gentē amarā ⁊ velocē ambulantē ſup latitudinē terre: vt poſſideat tabernacula non ſua. Horribilis ⁊ terribilis eſt: ex ſemetipſa iudiciū ⁊ onꝰ eiꝰ egredieť. Leuiores pardis
C eq̄ eius: ⁊ velociores lupis veſptinis: ⁊ diffundenť eq̄tes eius. Equites nāqꝫ eius de longe venient: volabūt q̄ſi aquila feſtināſ ad comededū. Oēs ad predā veniēt: facies eoꝝ ventus vrens. Et congregabit quaſi arena captiuitatem: ⁊ ipſe de regibꝰ triūphabit: ⁊ tyranni ridiculi eius erunt. Ipſe ſuper omnē munitionē ridebit: ⁊ cōportabit aggerem ⁊ capiet eā. Tunc mutabiť ſpūs: ⁊ ptranſibit ⁊ corruet. Hec eſt fortitudo eius dei ſui. Nūqd non tu a principio dñe deus meus ſancte meus: ⁊ nō moriemur? Domine in iudicium poſuiſti eū: ⁊ fortē vt corriperes fundaſti eu3. Mūdi ſūt
oculi tui ne videas malu3: ⁊ reſpicere ad D
iniqtatē nō poteris. Quare nō reſpicis ſuper inique agentes: ⁊ taces deuorante impio iuſtiorē ſe? Et facies hoīs q̄ſi piſces maris: ⁊ q̄ſi reptile nō habens principe3. Totū in hamo ſubleuauit: traxit illud in ſagena ſua: ⁊ cōgregauit i rhete ſuū. Sup hoc letabiť ⁊ exultabit: ꝓpterea immolabit ſagene ſue: ⁊ ſacrificabit rhete ſuo. Q2 in ipſis incraſſata eſt pars eiꝰ: ⁊ cibꝰ eius electus. Propter hoc ergo expandit ſagenam ſua3: ⁊ ſemper interficere gentes non ceſſat.

¶ Capituli Summarium. ¶ Stat propheta ſuper cuſtodiam ſuam vt videat quid ſequatur poſt euerſionem populi ⁊ templi: de aduētu xpi: deſcribiť i ſupbia ſua nabuchodonoſor: ꝓpheťaſ ꝓpter auaritiā: ꝑ cruentam edificationē: ꝓpter inebriationē ſedechie: propter idola. Cap. ij.

SUper cuſtodiam meam ſtabo: ⁊ figam A
gradum ſuper munitionem. Et con- Eſa.21.c.
templabor vt videam quid dicatur mihi: ⁊ quid reſpondeam ad arguentem me. Et reſpondit mihi dominus: ⁊ dixit. Scribe viſum ⁊ explana eum ſuper tabulas: vt
percurrat qui legerit eum. Quia adhuc vi Eſa.21.a.
ſus procul: ⁊ apparebit in finem ⁊ nō mē Ro.10.f.
tieť. Si morā fecerit expecta illum: q2 veni Heb.10.g.
ens veniet ⁊ nō tardabit. Ecce qui incredu Uis + et
lus eſt: nō erit recta anima eius in ſemet- 24.q.i.c.
ipſo. Juſtus aūt + in fide ſua viuet. Et quō q,dignſ.
vinū potantē decipit: ſic erit vir ſupbus et or.
nō decorabitur. Qui dilatauit quaſi infer De.pe.di.
nus aīam ſuā: ⁊ ipſe quaſi mors: ⁊ nō ad- 4.c.in do
impleť. Et congregauit ad ſe oēs gentes: ⁊ mo.de ſa
coaceruauit ad ſe oēs ppłos. Nūqd nō oēs cra vn-
iſti ſup eū parabolā ſumēt: ⁊ loquelā enig ctione.c.
matū eius? Et diceť. Ue ei q multiplicat vnico,
nō ſua. Uſqꝫquo ⁊ aggrauat ꝯ ſe denſum B
lutum? Nunquid nō repente cōſurgent q mordeāt te? Et ſuſcitabunť lacerātes te: et eris in rapinā eis. Quia tu ſpoliaſti gētes multas: ſpoliabūt te oēs q reliq fuerint de
populis: ꝓpter ſanguinē hominis ⁊ iniq- C
tatē terre ciuitatis: ⁊ oiu3 habitātiū in ea. Ue q cōgregat auariciā mala3 domui ſue

vt ſit in excelſo nidus ei⁹: ⁊ liberari ſe putat de manu mali. Cogitaſti ↄfuſionē domui tue: ↄcidiſti pplos multos ⁊ peccauit aīa tua. Qz lapis de pariete clamabit: ⁊ lignū qd īter iūcturas edificiorū ē rńdebit.

Eze. 24. b. Naū. 3. a.

Ue q edificat ciuitatē ī ſanguinib⁹: ⁊ pparat vrbē ī iniqtate. Nūqd nō ſūt hec a dño exercituū. Laborabūt enim ppli in multo igni: ⁊ gētes in vacuū ⁊ deficiēt. Qz replebit terra vt cognoſcat gliā dñi: qn aq operiētes mare. Ue q potū dat amico ſuo mittēs fel ſuū: vt inebriās vt aſpiciat nuditatē ei⁹. Repleť eſt ignominia ꝓ glia. Bibe tu qz ⁊ coſopire. Circūdabit te calix dextere

B

dñi: ⁊ vomit⁹ ignominie ſup gliam tuā. Quia iniqtas libani operiet te: ⁊ vaſtitas aīaliū deterrebit eos: de ſanguinib⁹ hoīs: ⁊ iniqtate terre ⁊ ciuitatis: ⁊ oium habitātiū in ea. Quid prodeſt ſculptile quia ſculpſit illud fictor ſu⁹ ↄflatile ⁊ imaginē falſam: qz ſperauit in figmēto fictor ei⁹ vt faceret ſimulachra muta. Ue q dicit ligno: expergiſcere: ſurge: lapidi tacenti. Nunqd ipſe docere poterit? Ecce iſte coopertus ē auro ⁊ argēto: ⁊ omnis ſpūs nō eſt in viſcerib⁹ + eius. Dñs aūt in templo ſancto ſuo: ſileat a facie eius omnis terra. Cap. iij.

al's + cor. Pā. 10.

¶ Oro abacuc prophete + pro ignorātijs.

al's + pro ignorantibus

Domine audiui auditionem tuam: ⁊ timui. Dñe opus tuum: in medio annorum viuifica illud. In medio annorū notū facies: cū iratus fueris miſericordie recordaberis.

A

Deus ab auſtro veniet: ⁊ ſanctus de mōte pharā +. Operuit celos gl̄ia eius ⁊ laudis ei⁹ plena eſt terra. Splendor eius vt lux erit: cornua in manib⁹ eius. Ibi abſcondita eſt fortitudo eius: ante faciē ei⁹ ibit mors. + Egredieť diabolus ante pedes ei⁹: ſtetit ⁊ menſus eſt terrā. Aſpexit ⁊ diſſoluit gentes: ⁊ contriti ſunt montes ſeculi. Incuruati ſunt colles mūdi: ab itineribus eternitatis eius. Pro iniqtate vidi tentoria ethiopie: turbabunť pelles terre madian. Nunqd in fluminibus iratus es domine: aut in fluminibus furor tu⁹: vel in mari indignatio tua +. Qui aſcendis ſup equos tuos: ⁊ qdrige tue ſaluatio. Suſcitans ſuſcitabis arcum tuū: iuramēta tribubus q locutus es. + Fluuios ſcindes tre: viderūt te ⁊ doluerūt mōtes: gurges aquarū tranſijt. Dedit abyſſus vocem ſuā: altitudo man⁹ ſuas leuauit. Sol ⁊ luna ſteterūt in habitaculo ſuo: in luce ſagittarum tuarū ibunt: in ſplēdore fulgurātis haſte tue. In fremitu coculcabis terrā: ⁊ in furore obſtupefacies gētes. Egreſſus es in ſalutē ppli tui: in ſalutē cū chriſto tuo. Percuſſiſti caput de domo impij: denudaſti fundamentū eius vſqz ad collū +. Maledixiſti ſceptris eius capiti bellatorū eius venientibus vt turbo ad diſpergendū me. Exultatio eorū: ſicut eius q deuorat pauperem in abſcōdito. Uiā feciſti in mari eqs tuis: in luto aquarū multarū. Audiui ⁊ conturbat⁹ eſt venter me⁹: + a voce cōtremuerūt labia mea. Ingredieť putredo in oſſib⁹ meis: ⁊ ſubter me ſcateat. Ut requieſcam in die tribulationis: + vt aſcēdam ad populum accinctū noſtrū. Ficus enim nō florebit: ⁊ nō erit germē in vineis. Mentieť opus oliue: ⁊ arua non afferent cibū. Abſcideť de ouili pecus: ⁊ non erit armentū in preſepib⁹. Ego aūt in domino gaudebo: + ⁊ exultabo in deo Jeſu meo. Deus dominus fortitudo mea: ⁊ ponet pedes meos q̄ſi ceruorū. Et ſup excelſa mea deducet me victor in pſalmis canentem.

al's + ſp. — al's + et egredieť. — B — al's + Qz — al's + ſp — C — al's + ſp — D — al's + ad vocem — al's + et — al. nō hz + ⁊

¶ Explicit abacuc propheta.

¶ Incipit plogus in Sophoniā pphetā.

Tradunt hebrei cuiuſcunqz prophete pater aut auus ponatur in titulo ipſos quoqz pphetas fuiſſe. Unde ⁊ amos vnus de duodecim prophetis qui dixit non ſum propheta nec filius prophete: ſed paſtor caprarum vellicans ſycomoros: patris nomen in titulo non habere. Hoc ſi verum eſt: ſophonias propheta: qui + generatione (vt ita dicam) prophetica ⁊ glorioſa maiorum ſuorū ſtirpe generatus ē. Habuit enim patrem chuſi: auum godoliā: proauum amaſiam: attauum ezechiam: ⁊ talē quadrigam ipſe velut extremus auriga cōpleuit. Nomen ſophonie alij ſpeculā alij arcanum domini tranſtulerunt. Siue igitur ſpecula: ſiue abſconditū dñi interpretetur vtrūqz prophete cōuenit. Dicit enim ad ezechielē. Fili hominis: ſpeculatorem te poſui domui iſrael. Iſte ergo ꝓpheta qui erat in ſpecula ⁊ in ſublimib⁹ conſtitutus: ⁊ nouerat myſterium domini: filius erat chuſi qui interpretatur humilitas. Habebat quoqz auū godoliam: q dicitur magnitudo dñi: ⁊ proauū amaſiam: q ⁊ ipſe vertiť in ſermonē dñi: ⁊ atta-

amos. 7. b — al. + nele — Eze. 3. b.

viũ ezechia:q ſonat fortitudo dñi. De for
titudine itaq; dñi natus eſt ſermo dñi:⁊
de ſmõe dñi nata eſt magnitudo dñi:⁊ de
magnitudine dñi nata ẽ humilitas: vt eſt
venerit aliq̃s ad pfectũ dicat q2 non ſũ di-
ſ.co.15.b gn⁹ vocari apl's. Et illõ in pſalmis. Domi
Pſ.130. ne nõ ẽ exaltatũ cor meũ : neq; elati ſunt
oculi mei. Joſiam regẽ iude cui⁹ tẽporib⁹
ſophonias pphetaſſe inuenit: deo pre oĩb⁹
regib⁹ iude placuiſſe hyſtoria qrtũ libri re
gũ ⁊ ſecũdi paralipomenon demõſtrat.
4.re.23.f Joſias ſimulachra q pẽ ſu⁹ amon vel auus
manaſſes in tẽplo dei collocauerat deiecta
comminuiſſe monſtrat. Jn qbus etiam ſer-
pentem ereũ a moyſe factũ cui errore in-
ductus ppl's ſuperſtitione idolorũ detẽta
adhiſerat. Jdẽ cuſſe diſſe paſcha : ⁊ inter-
miſſis tpib⁹ multis ſolus celebraſſe mon
ſtrat. Jdeo deus per prophetam tẽporib⁹
memorati regis q̃ prouentura erãt oſten
dens: gentib⁹ qdem lectione cõprehẽſis
affuturũ iudiciũ: populo vero iſrael ſalu-
tem ⁊ ciuitati hieruſalẽ reſtauratione tũc
tpis tribuendã: textu lcõnis denũciauit.

¶ Explicit prologus.

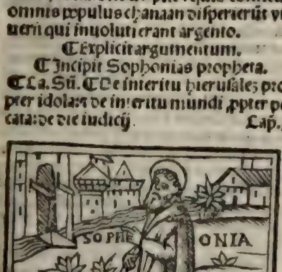
¶ Incipit argumentum.

SOphonias ſpeculator ⁊ arcanorum dei cognitor: audit clamorem a porta piſcium ⁊ eiulatum a ſecunda : ⁊ contritionem a collibus. Inducit quoq; vlulatum habitatoribus pile : quia conticuit omnis populus chanaan diſperierũt vniuerſi qui inuoluti erant argento.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit Sophonias propheta.

¶ Ca. Sũ. ¶ De interitu hieruſalẽ propter idola:⁊ de interitu mundi pter peccata: de die iudicij. Cap. j.

VErbũ do-
mini quod factum A
eſt ad Sophoniam
filium Chuſi filij go-
dolie filij + Amarie
filij Ezechie in die- al. + amarie
bus Joſie filij amon
regis Juda. Congre
gans congregabo omnia a facie terre di-
cit dominus : congregans hominem et
pecus: congregans volatilia celi ⁊ piſces
maris. Et ruine impiorum erunt : ⁊ di-
ſpergam homines a facie terre dicit domi-
nus. Et extendam manum meam ſuper
iudam : ⁊ ſuper omnes habitantes hie-
ruſalem ⁊ diſperdam de loco hoc reliqui
as Baal ⁊ + nomina edituorum cum ſa- B
cerdotibus : et eos qui adorant ſuper te- als + nomen
cta militiam celi : ⁊ adorant ⁊ iurant in
dño ⁊ iurant in Melchon : ⁊ qui auer-
tuntur de poſt tergum domini:⁊ qui nõ
queſierunt dominum nec inueſtigaue-
runt eum. Silete a facie domini dei: quia
iuxta eſt dies domini. Quia preparauit do
minus hoſtiam : ſanctificauit vocatos ſu-
os. Et erit in die hoſtie domini viſitabo ſu
per principes ⁊ ſuper filios regis : ⁊ ſuper
omnes qui induti ſunt veſte peregrina:⁊
viſitabo ſuper omnem qui arroganter in-
greditur ſuper limen in die illa: qui com
plent domum domini dei ſui iniquitate
⁊ dolo. Et erit in die illa dicit dominus C
vox clamoris a porta piſcium:⁊ vlulatus a
ſecunda : ⁊ contritio magna a collibus.
Vlulate habitatores pile. Conticuit om-
nis populus chanaan: diſperierunt om-
nes inuoluti argento. Et erit in tempore amos.5.c
illo: ſcrutabor hieruſalem in lucernis:⁊ vi
ſitabo ſuper viros defixos in fecibus ſuis:
qui dicunt in cordibus ſuis. Non faciet
bene dominus:⁊ non faciet male. Et erit
fortitudo eorum in direptionem et do-
mus eorum in deſertum. Et edificabunt
domos ⁊ non habitabunt:⁊ plantabunt
vineas:⁊ non bibent vinum earum. Ju-
xta eſt dies domini magnus: iuxta eſt et
velox nimis. Vox diei domini amara: tri
bulabitur ibi fortis. Dies ire dies illa: di D
es tribulationis ⁊ anguſtie: dies calami-
tatis ⁊ miſerie: dies tenebrarum ⁊ caligi-
nis: dies nebule ⁊ turbinis dies tube et

clangoris ſuper ciuitates munitas ⁊ ſuper
angulos excelſos. Et tribulabo homines: et
ambulabunt vt ceci: quia domino peccauerunt. Et effundetur ſanguis eorum ſicut humus: ⁊ corpora eorum ſicut ſtercora.
Ezec. 7. c. Sed ⁊ argentum eorum ⁊ aurum eorum non poterit liberare eos in die ire domini.
infra. 3. b In igne zeli eius deuorabitur omnis terra: q2 conſummationē cū feſtinatione faciet cunctis habitantibus terram.

℄ Capituli Summarium. ℄ Prouocatur ad penitentiam vt iram Dei effugiat: predicatur vaſtitas vrbium paleſtine: ⁊ reditus iudeorū captiuitate babylonis vel deſtructione moab ⁊ amalech: quia iudeis inſultauerunt: de deſtructione ethiopum aſſyriorum ⁊ niniuen. ciuitatis per Nabuchodonoſor. Cap. ij.

A Conuenite congregamini gens non
al. ✝ viſio amabilis: priuſq3 pariat iuſſio: ✝ q̄ſi
puluerem tranſeuntem diem: antequam
veniat ſuper vos ira furoris domini: ante
al. ✝ dies q̄3 veniat ſuper vos ✝ ira indignationis domini.
Querite dominum omnes manſueti terre: quia iudicium eius eſtis operati.
Querite iuſtū: querite manſuetū: ſi quo
modo abſcondamini in die furoris domini: quia gaza deſtructa erit: ⁊ aſcalon in
deſertum. Azotum in meridie eijcient ⁊
B acharon eradicabitur. Ve qui habitatis funiculum maris: gens perditorū. Verbū
dn̄i ſuper vos chanaan terra philiſtinorū:
⁊ diſperdam te ita: vt non ſit inhabitator.
Et erit funiculus maris requies paſtorū ⁊
caule pecorū. Et erit funiculus ei9 qui remanſerit de domo iuda. Ibi paſcent in domib9
aſcalonis ad veſperam requieſcent: q2 viſitabit eos dn̄s deus eorū: ⁊ auertet captiuitatem eorū.
Audiui opprobrium moab et
blaſphemias filiorū ammon: q̄ exprobrauerūt populo meo: ⁊ magnificati ſūt ſup terminos eorū.
Propterea viuo ego dicit dn̄s
C exercituū de9 iſrl: q2 moab vt ſodoma erit:
⁊ filij ammon q̄ſi gomorra: ſiccitas ſpinarū ⁊ aceruī ſalis: ⁊ deſertū vſq3 in eternum.
Reliquie ppl̄i mei diripient eos: reſidui gētis
mee poſſidebūt illos. Hoc eis eueniet p ſupbia ſua: q̄ blaſphemauerūt ⁊ magnificati
ſūt ſup ppl̄m dn̄i exercituū. Horribilis dominus ſup eos: ⁊ attenuabit oēs deos terre.
Et adorabūt eū viri de loco ſuo: oēs inſule
gentiū. Sed ⁊ vos ethyopes: interfecti gladio meo eritis.
Et extendet manū ſuā ſuper aquilonē: ⁊ perdet aſſur. Et ponet ſpe- D
cioſam in ſolitudinē ⁊ in inuiū: ⁊ quaſi
deſertū. Et accubabūt in medio eius greges omnes beſtie gentiū ⁊ onocrotalus ⁊
hericius in liminibus eius morabūtur.
Vox cantātis in feneſtra coruus in ſupliminari: qm̄ attenuabo robur eius. Hec
eſt ciuitas glorioſa habitās in cōfidentia:
que dicebat in corde ſuo. Ego ſum ⁊ extra
me nō eſt alia amplius. Quomodo facta
eſt in deſertū: cubile beſtie. Omnis q̄ tranſit per eā ſibilabit: ⁊ mouebit manū ſuā.

℄ Cap. Sū. ℄ Increpat hieruſalē de peccatis ſuis. q cul pas ſuas ⁊ vindictas dei nō intellexerit ad vocē pphetaꝝ nō penituit: felicitatē eius admirabunt̄ aduerſarij ſui: de reſurrectione dn̄i ⁊ humilitate fideliū: arguitur ſynagoga q conuerſis gentib9 nō eſt cōuerſa: quare cecabit̄ nō exaltabit̄: ſed reliquie ſaluabunt̄: iubilet eccleſia: nō timeat q2 dn̄s eā ſaluabit ⁊ letificauit: ⁊ abſtulit opprobriū eius. Cap. iij.

Ve prouocatrix ⁊ redēpta ciuitas: colū
ba. Nō audiuit vocem: ⁊ nō ſuſcepit A
diſciplinam. In dn̄o nō eſt confiſa: ad deū
ſuū nō ✝ appropinquauit. Principes ei9
in medio eius: quaſi leones rugiētes. Iu- al's ✝ appropinq̄bit
dices ei9 lupi veſpere: nō relinquebant in
mane. Prophete ei9 veſani: viri infideles.
Sacerdotes eius polluerūt ſanctū: iniuſte egerunt cōtra legē. Dn̄s iuſtus in me- Eze. 22. f.
dio eius nō faciet iniquitatē. Mane mane iudiciū ſuū dabit in luce: ⁊ nō abſcondetur. Mich. 3. d.
Neſciuit aūt iniquus cōfuſionem. Diſt. Si. c. oportet. j. q. j. c. ſacerdotes
Diſperdidi gētes: ⁊ diſſipati ſunt anguli
earū. Deſertas feci vias eorū: dū nō eſt qui
tranſeat. Deſolate ſunt ciuitates eorū: non
remanēte viro neq3 vllo habitatore. Dixi
attamē timebis me: ſuſcipies diſciplinā. B
Et nō peribit habitaculū eius: pp omnia
in qb9 viſitaui eā. Verūtn̄ diluculo ſurgētes corruperūt oēs cogitatiōes ſuas. Quapropter expecta me dicit dn̄s in die reſurrectionis mee in futurū: q2 iudiciū meū
vt cōgregem gētes: ⁊ colligā regna. Et effundam ſuper eos indignationē meā: oēm irā
furoris mei. In igne enim zeli mei deuorabit̄ omnis terra. Quia tūc reddā ppl̄is ſup. j. d.
labiū electū: vt inuocent oēs nomē dn̄i ⁊
ſeruiant ei humero vno. Vltra flumina
ethiopie: inde ſupplices mei: filij diſperſorum

rū meoꝝ deferent munꝰ mihi. In die illa
C nō ꝯfunderis ſuper cūctis adinuētionibꝰ
tuis: qbus ꝑuaricata es in me. Quia tunc
auferā de medio tui magniloquos ſupr
bie tue: ⁊ nō adÿcies exaltari amplius in
22. q. j. c. iudeorū in glo. mōte ſancto meo. Et derelinquam in me
dio tui ppl'm pauperē ⁊ egenū ⁊ ſpe. abūt
in nomine dn̄i. Reliquie iſrael nō faciēt
iniquitatē: nec loquent̄ mēdaciū: ⁊ non
inuenieť in ore eoꝝ lingua doloſa. Qm̄ ipſi
paſcent̄ ⁊ accubabūt: ⁊ nō erit q exterreat.
al. + ꝑ dica filia iſrael. Lauda filia ſyon: + iubila iſrael Letare ⁊
exulta ⁊ in omni corde filia hieruſalem.
Abſtulit dn̄s iudiciū tuū: auertit inimi-
cos tuos. Rex iſrael dn̄s in medio tui: nō
timebis malū vltra. In die illa dicet̄ hie-
D ruſalē. Noli timere ſyon: non diſſoluant̄
manꝰ tue. Dn̄s deꝰ tuus in medio tui for
tis: ipſe ſaluabit. Gaudebit ſup te in leti-
tia: ſilebit in dilectione tua: ⁊ exultabit ſu
per te in laude. Nugas q a lege receſſerant
cōgregabo: q2 ex te erāt: vt nō vltra habeas
ſuper eis opprobriū. Ecce ego interficiam
oēs qui affixerūt te in tpe illo ⁊ ſaluabo
claudicantē: ⁊ eā que eiecta fuerat cōgrega
Mich. 4. b. bo. Et ponā eos in laudem ⁊ in nomē in
omni terra confuſionis eorum: in tēpore
illo quo adducam vos: ⁊ in tpe quo con-
gregabo vos. Dabo enim vos in nomen ⁊
in laudem oībus populis terre: cū cōuer
tero captiuitatem veſtram coram oculis
veſtris dicit dominus.

¶ Explicit Sophonias propheta.

¶ Incipit ꝓlogus in Aggeū ꝓphetam.

Hieremias propheta ob cām periurÿ
ſedechie regis vt hyſtoria libri ſecū
di paralipomenon indicat: qui fidem ꝓ
2 pa. 36. c miſſam nabuchodonoſor regi chaldeorū
non ſeruauerat: ppl'm iſrael refert cū me
morato rege hieruſalem: expugnata hie-
ruſalem captiuum in babylonem fuiſſe
perductū. Sed cū memoratus populus
multis tēporibus idolis ſeruiendo etiā
effuſione ſanguinis innocentum ſe gra-
uiter impiaſſet: volens deus generationes
vniuerſam eiuſdem populi ob cauſas me
moratas penitus deperire. ſeptuaginta an
norum captiuitatem eundem populum
i regno chaldeoꝝ ſtatuit ſuſtinere: hac ra
tione vt completo numero annorū: no-
uus populus a memoratis peccatis im
munis ad reuocationem hieruſalem per
ueniret. Sexageſimo itaq3 ſcdo anno re
gno chaldeorū ſubuerſo: cui adhuc octo
anni reſtabant ad regnandum: quod etiā
ſexta viſio danielis oſtendit cum propter
cauſam ſacrilegÿ: quod in eadem viſione
continetur fuiſſe extinctū: darius qui me
dis imperabat: vt ſeptima viſio danielis
oſtendit: memoratus in regno ſucceſſit.
Cuius primo anno regni: vt decima vi-
ſio danielis manifeſtat: daniel ſupputatis
annis videns appropinquare tempus
reuerſionis que per hieremiam fuerat ꝓ
miſſa: orans tam pro ſe q3 pro populo eā
dem ꝓmiſſionem a deo poſtulabat imple
ri. Cui per gabrielem archangelum in ea
dem viſione iuxta preces eiuſdem vniuer
ſa cōpleta eē: deus dixit. Nam moriēte ſu-
pradicto dario rege medorū: ⁊ ſuccedē-
te in regno cyro rege perſarū: ꝓmiſſione
dei cōpleta per eundem regem: populūq3
iſrael in hieruſalē reductū hyſtoria ſecū
di libri paralipomenon: ⁊ initium eſdre
prophete cōfirmāt. Cūq3 a pplo iſrael ⁊ a
ſenioribꝰ tēplū dei edificari cepiſſet: mor-
tuo cyro rege ac regnāte dario rege perſa-
rū qui memorato cyro ſucceſſerat: vicine
gētes ciuitatis hieruſalē (vt idē eſdras re
fert) reſtaurationē templi ⁊ ciuitatis reſi
ſtendo impedire ceperūt. Qua rōne deter-
ritus populus iſrael: reparationē ſupra-
dicti templi dn̄i: necdū iuxta ꝓmiſſionē
cōceſſam eē credebat. Propter qđ in ſecū-
do anno regni memorati darÿ regis pſa
rū aggeus ꝓpheta a deo miſſus ad zoro-
babel qui de tribu erat iuda q poteſtatem
regni ſuſceptur' erat: ⁊ ieſu filiū ioſedech
ſummū ſacerdotē ammonet: vt credant
completo numero ānorū tempus reſtau
rationis hieruſalē aduenīſſe. Hoc ēt addi-
to: ne incredulitatē populi vellent imita
ri: de quo deus ꝑ eū dixit. Populus hic dī-
cit. Nondū venit tps vt edificetur domus
dei. Oīa aūt que textu huius ꝓphetie ꝯti-
nētur: reuerſionē ppli: edificationē tēpli:
renouationē ciuitatis: obſeruantiam ſa-
cerdotalem: ⁊ initium regnorum gentiū
exterrarum ſignificant.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum.

Aggeus feſtiuus ⁊ letus: q ſeminat
uit in lachrymis vt in gaudio mete
ret: deſtructū tēplū reedificat: deūq3 ꝑiens

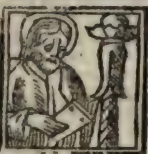
ſn ducit loquentem. Adhuc vnum modi
cum eſt: ⁊ ego cómouebo celum ⁊ terraꝫ:
mare ⁊ aridam: ⁊ mouebo oẽs gẽtes: ⁊ ve
niet deſideratus cũctis gentibus.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit aggeus propheta.

¶ Ca. Sũ. ¶ Aggeus excitat principes ⁊
populum ad edificationẽ tẽpli: ⁊ ꝓpter di
lationẽ edificij dicit pplm affluentem in
comodis: ʒorobabel: ⁊ ieſus fili⁹ ioſedech
incipiant opus. Cap. j.

A
N ãno ſe-
cũdo darij regis: in
menſe ſexto: in die
vna mẽſis: factũ eſt
verbum domini in
manu aggei ꝓphe-
te ad ʒorobabel filiũ
ſalathiel ducẽ iuda
⁊ ad ieſum filium ioſedech ſacerdotẽ ma
gnũ dicens: hec ait dominus exercituuꝫ
dicens populus iſte dicit. Nonduꝫ venit
tempus domus dñi edificande. Et factum
eſt verbũ dñi in manu aggei ꝓphete di-
cẽs. Nũquid tẽpus vobis eſt: vt habitetis
in domib⁹ laqueatis: ⁊ domus iſta deſer-
B ta? Et nũc hec dicit dominus exercituuꝫ.
deu.28.d Ponite corda veſtra ſup vias veſtras. Se-
mich.6. minaſtis multũ: ⁊ intuliſtis paꝝ. Come
d. diſtis: ⁊ nõ eſtis ſatiati: bibiſtis: ⁊ nõ eſtis
de pe. diſ. inebriati. Operuiſtis vos: ⁊ nõ eſtis calefa-
1.c. de p- cti. Et q mercedes cõgregauit: miſit eas in
tuſo. ſacculũ ptuſuꝫ. hec dicit dñs exercituuꝫ.
C Ponite corda veſtra ſup vias veſtras. Aſcẽ
j.q.i.c.ꝓ dite in montẽ: parate ligna: ⁊ edificate do-
pheta. muꝫ: ⁊ acceptabilis mihi erit: ⁊ glorifica-
bor dicit dñs. Reſpexiſtis ad ampli⁹: ⁊ ec-
ce factũ eſt min⁹. Et intuliſtis in domũ: ⁊
exufflaui illud. Quã ob cãꝫ dicit dñs exer
cituũ? Quia domus mea deſerta eſt: ⁊ vos fe
ſtinaſtis vnuſqſqꝫ in domũ ſuam. Pro-
pter hoc ſup vos ꝓhibiti ſunt celi ne darẽt
rorẽ: ⁊ terra ꝓhibita eſt ne daret germen
ſuum. Et vocaui ſiccitatẽ ſup terrã: ⁊ ſuper
montes: ⁊ ſup triticũ: ⁊ ſup vinũ: ⁊ ſuper
oleũ: ⁊ queciiqꝫ ꝓfert humus: ⁊ ſup homĩ
nes: ⁊ ſuper iumẽta: ⁊ ſup oẽm laborẽ ma
nuũ. Et audiuit ʒorobabel filius ſalathiel
⁊ ieſus filius ioſedech ſacerdos magnus:
⁊ oẽs + reliqui ppli vocẽ dei ſui: ⁊ verba ag D
gei ꝓphete ſicut miſit eũ dñs deus eoruꝫ Alś +
ad eos: ⁊ timuit oĩs popul⁹ a facie dñi. Et reliquie
dixit aggeus nũcius dñi de nũcijs dñi po
pulo: dicẽs. Ego vobiſcũ ſum dicit dñs. Et
ſuſcitauit deus ſpiritũ ʒorobabel filij ſala-
thiel ducis iuda: ⁊ ſpiritum ieſu filij ioſe
dech ſacerdotis magni: ⁊ ſpiritũ reliquo
ruꝫ de oĩ pplo: ⁊ ingreſſi ſunt ⁊ faciebant
opus in domo dñi exercituũ dei ſui.

¶ Ca. Sũ. ¶ Cõuertunt̃ pncipes ⁊ popu-
lus ⁊ dei auxiliũ eis ꝓmittit̃: ꝓphetat̃ ad
uẽtus xpi eccleſie maior q̃ſ ſynagoge pro
pter negligẽtiam edificandi templũ: dicit
oĩa opa eoꝝ polluta ⁊ famẽ ⁊ plagas veniſ
ſe: ⁊ poſt cepto opere apparentibus ſignis
vbertatem promittit: de aduentu xpi ⁊ hu
militatione hominis principatus ⁊ pote-
ſtatis: de regno eius: ⁊ q ipſe eſt ſignaculũ
oium ſaluandorum. Cap. ij.

In die viceſima ⁊ quarta mẽſis: in ſe-
xto menſe in anno ſecundo darij re- A
gis in ſeptimo mẽſe viceſima ⁊ pma mẽ-
ſis: factũ eſt verbũ dñi in manu aggei ꝓ-
phete dicẽs. Loquere ad ʒorobabel filium
ſalathiel ducẽ iuda: ⁊ ad ieſum filiũ ioſe-
dech ſacerdotẽ magnũ ⁊ ad reliquos pplũ
dicens. Quis in vobis eſt derelictus: q vi-
dit domũ iſtam in gloria ſua prima? Et
quid vos videtis hanc nũc? Nunqd non
ita eſt quaſi nõ ſit i oculis veſtris? Et nũc
confortare ʒorobabel dicit dñs: ⁊ cõforta-
re ieſu filij ioſedech ſacerdos magne: ⁊ cõ
fortare oĩs popul⁹ terre dicit dñs exerci-
tuũ: ⁊ facite: qm ego vobiſcũ ſum dicit do-
min⁹ exercituũ. Verbũ qđ + pepigi vobiſ
cũ cũ egrederemini de terra egypti: ⁊ ſpi- B
ritus meus erit in medio veſtrum. Noli Alś +
te timere: q2 hec dicit domin⁹ exercituuꝫ. placui
Adhuc vnum modicum eſt: ⁊ ego com- heb.12.g
mouebo celum ⁊ terram ⁊ mare ⁊ aridã

⁊ mouebo omnes gentes. Et veniet deſide
ratus cunctis gentib⁹. Et implebo domũ
iſtam gloria dicit dñs exercituum. Meũ
eſt argentum ⁊ meuȝ eſt aurum: dicit do
minus exercituuȝ. Magna erit gloria do
mus iſtius nouiſſime pluſq̃ prime di
cit dñs exercituũ. Et in loco iſto dabo pa
cem dicit dñs exercituum. In viceſima ⁊
quarta noni mẽſis: in anno ſecũdo darij
regis: factũ eſt verbum dñi ad aggeum ꝓ
phetam dicens. Hec dicit dñs exercituuȝ.
Interroga ſacerdotes legeȝ dicens. Si tu
C lerit homo carnem ſanctificataȝ in ora ve
ſtimẽti ſui: ⁊ tetigerit de ſummitate eius
panem aut pulmentum: aut vinum: aut
oleum: aut omẽ cibum: nũquid ſanctifi
cabit? Reſpondentes aũt ſacerdotes dixe
runt. Nõ. Et dixit aggeus. Si tetigerit pol
lutus in anima ex omnibus his nũqd
contaminabit? Et reſponderunt ſacerdo
tes: ⁊ dixerũt. Contaminabitur. Et reſpõ
Al's. c. ſic pplo. dit aggeus ⁊ dixit. Sic populus iſte: ⁊ ſic
gens iſta ante faciem meã dicit dñs: ⁊ ſic
omne opus manuũ eoruȝ: ⁊ omnia que
obtulerunt ibi contaminata erũt. Et nũc
ponite corda veſtra a die hac ⁊ ſupra: ante
q̃ poneret lapis ſuper lapidem in templo
domini cum accederetis ad aceruum vi
ginti modiorum ⁊ fierent decem: ⁊ intra
retis ad torcular vt exprimeretis qnqua
ginta lagenas ⁊ fiebant viginti. Percuſſi
vos vento vrente ⁊ aurugine ⁊ grandine
omnia opera manuum veſtrarum: ⁊ nõ
fuit in vobis qui reuerteretur ad me dicit
D dñs. Ponite corda veſtra ex die iſta ⁊ i fu
turum a die viceſima ⁊ quarta noni mẽ
ſis: a die qua fundamenta + iactata ſunt
Al's + iacta. templi dñi: ponite ſuper cor veſtrum. Nũ
quid iam ſemen in germine ẽ? Et adhuc
vinea ⁊ ficus ⁊ malogranatum ⁊ lignum
oliue non floruit? Ex die iſta benedicam.
Et factum eſt verbum dñi ſecundo ad ag
geum in viceſima ⁊ quarta mẽſis dicẽs.
Loquere ad zorobabel ducem iuda dicẽs.
Ego mouebo celuȝ pariter ⁊ terram: ⁊ ſub
uertam ſolium regnorum: ⁊ conteram
fortitudinem regni gentium. Et ſubuer
tam quadrigam ⁊ aſcenſorem eius: ⁊ de
ſcendent equi ⁊ aſcenſores eorum: vir in
gladio fratris ſui. In die illa dicit domi
nus exercituum aſſumaȝ te zorobabel fili
ſalathiel ſerue meus dicit dominus: ⁊ po
nam te quaſi ſignaculũ: q2 te elegi dicit
dominus exercituum.

¶ Explicit aggeus propheta.

¶ Incipit ꝓlog⁹ in zachariam prophetã.

Secũdo anno darij regis medorũ ag
geum ⁊ zachariam ꝓphetaſſe: lectio
nes eorundẽ declarant. Sed hac de cauſa
aggeus zacharie in ordine ꝓphetarũ pre
latus eẽ videtur: q2 eũ duobus mẽſibus
vt predictorũ lectiones oſtẽdũt in ꝓphe
tia preceſſiſſe inuenit: ⁊ ad reparationem
templi precepto dei populũ animaſſe vt
eſdras refert dicẽs. In ſecũdo anno darij
regis perſarũ prophetauerũt aggeus ⁊ za I. eſd. 5. a
charias filius addo ꝓphete ſuper iudeos
qui erãt in iuda ⁊ hieruſalem: ſup iſrael
in nomine dei ſuper eos. Tũc ſurrexerunt
zorobabel filius ſalathiel: ⁊ ieſus filius io
ſedech ⁊ principes eius: ceperuntq̃ edi
ficare domũ dei que eſt in hieruſalẽ. Qui
bus cum + adeſſent ꝓphete: exhortatione
ſua adiuuerũt eos. Naȝ ⁊ populũ iſrael ab al's + au
imitatione paternorũ delictorum: p ſuaȝ diſſent.
ammonitionem idem ꝓpheta cupiẽs re
uocare: verbis lectione conprehenſis vſus
eſt. Uidi nocte ⁊ ecce vir aſcenderat ſuper
equum rubeum ⁊c. Uidit ꝓpheta virum
equo rubeo ſedentem: ⁊ ſtantẽ in medio Zach. I. b
myrteti vmbroſi: cuius viſionis hec ſolu
tio eſt. Uir aſcẽdens equũ rubeũ: licet an
gelus intelligatur: tamẽ predicti coloris
equum conſcendere viſus eſt: vindictam
ſanguinis in eam gentem ſignificat affe
rendam: que populum iſrael in captiui
tatem redegerat. Nam ⁊ eſaias propheta p
ruborem veſtimentorũ inter gentes vin
dictam cum ſanguine a deo proferendaȝ
demonſtrans: his verbis vſus eſt dicens.
Quis eſt iſte qui venit de edom tinctis ve
ſtibus de boſra? ⁊c. Stantẽ v ro in medio Eſa. 63. b
myrteti vmbrãtis: q2 dixit leticiam pplo
affuturam: per myrteti ſignificationeȝ vo
luit deſignari. Eius ligni moyſes in leui
tico cum faceret mẽtionẽ ait. Accipietis
die prima fructus ligni ſpecioſi: vt leticiã Le. 23. g.
populi p bene olentis ligni ⁊ ſpecioſi vm
braculum demõſtraret. Sed hãc viſioneȝ
que liberationem populi ⁊ vindictam de
aduerſarijs affuturaȝ demonſtrat: ob hoc
noctu propheta ſe vidiſſe memorauit: q2
populũ iſrael in prima liberatione de ter
ra egypti: noctu diſceſſiſſe conſtabat. Lu-

ſuis exempli: q2 preſens populus aliquã
partem in ſe retinere videbatur: libera-
tio eiuſdē ac reditus captiuitatis de ter
ra chaldeorum per noctē prophete eſt re-
uelata.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentū.

Zacharias memor dñi ſui multiplex
in prophetia: ieſum cū veſtibus ſor-
didis veſtitum: τ lampadem oculorū ſe
ptem candelabrumq aureum cum toti-
dem lucernis quot oculis: duas quoq
oliuas a ſiniſtris lampadis cernit τ a de-
xtris: τ poſt equos rufos varios albos: τ diſ
ſipatas quadrigas ex effraim: τ equum de
hieruſalē pauperē rege: vaticinatur τ p-
dicit regem ſedentem ſuper pullum filiū
aſine ſubiugalis.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit zacharias propheta.

¶ Ca. Sū. ¶ Propheta monet ppſm re-
uerſum vt reuertatur ad dominū: ne con
temnat voces prophetarū ſicut patres eo
rum qui puniti ſunt: pmittitur viſio ſal
uatoris τ apoſtolorum typo equorū: p
miſſio liberationis iudeorum: de libera-
tione conſolationis τ miſericordie: de vin
dicta in aduerſarios.

¶ Capitulum primum.

In menſe
octauo in anno ſe-
cūdo darij regis: fa
ctum eſt verbū do-
mini ad zachariā
Ns + filiū barachie + fi-
filium lij addo prophetā.
Iratus eſt domin9
ſuper patres veſtros iracūdia. Et dices ad
eos. Hec dicit dominus exercituum. Con-
uertimini ad me: ait domin9 exercituū: τ
τ conuertar ad vos dicit dominus exerci-
tuum. Ne ſitis ſicut patres veſtri ad quos
clamabāt pphete priores dicētes. Hec di-
cit dominus exercituū. Conuertimini de pe. diſ.
de vijs veſtris malis: τ de cogitationibus i. c. porro
veſtris peſſimis: τ non audierūt neq at- eſt. 26. q.
tenderunt ad me dicit dominus. Patres 6. §. ecce.
veſtri vbi ſunt τ pphete? Nūquid in ſem
piternū viuēt? Uerūtamē verba mea τ le
gittima mea que mandaui ſeruis meis
pphetis: nunquid non comprehenderūt
patres veſtros? Et conuerſi ſunt τ dixerūt. B
Sicut cogitauit dominus exercituum fa
cere nobis ſm vias noſtras: τ ſm adinuē
tiones noſtras fecit nobis. In die viceſi-
ma τ quarta vndecimi mēſis ſabbath: in
anno ſecūdo darij: factum eſt verbū domi
ni ad zachariam filium barachie + filij ad Ns +
do prophetam dicēs. Uidi per noctē: τ ec filium.
ce vir aſcēdens ſuper equū rufū: τ ipſe ſta
bat inter myrteta que erant in pfundo: τ
poſt eū eq rufi varij τ albi. Et dixi. + Qui als + qd
ſunt iſti dñe mi? Et dixit ad me angelus C
dñi qui loquebat in me. Ego oſtendā ti-
bi quid ſint hec. Et reſpōdit vir qui ſtabat
inter myrteta τ dixit. Iſti ſunt quos miſit
dñs vt perambulēt terram. Et reſponde-
rūt angelo domini q ſtabat inter myrte-
ta: τ dixerūt. Perambulauimus terrā: τ
ecce oīs terra habitat τ quieſcit. Et rñdit
angelus dñi τ dixit. Dñe exercituū: vſq
quo tu nō miſereberis hieruſm τ vrbium
iuda quibus iratus es. Iſte iam ſeptua-
geſimus annus eſt. Et rñdit dñs angelo
qui loquebat in me verba bona verba con
ſolatoria. Et dixit ad me angelus qui lo-
quebatur in me. Clama dicēs. Hec dicit
dñs exercituū. zelatus ſum hieruſalē τ Infra. 8. a
ſyō zelo magno τ ira magna: ego iraſcor
ſuper gentes opulentas: q2 ego iratus ſū
parū: ipſi vero adiurauerunt in malum. D
Propterea hec dicit dñs. Reuertar ad hie
ruſalem in miſericordijs: τ domus mea
edificabitur in ea: ait dñs exercituū: τ per
pendiculū extendet ſup hieruſalem. Ad-
huc clama dicēs. Hec dicit dominus exer
cituū. Adhuc affluent ciuitates mee bo-
nis: τ conſolabit adhuc dñs ſyon. τ eliget Infra. 2. d
adhuc hieruſalē. Et leuaui oculos meos τ τ. 3. τ. 9. d
vidi: τ ecce qttuor cornua. Et dixi ad an-

gelū q̄ loquebať in me. Quid ſunt hec? Et
dixit ad me. Hec ſunt cornua que ventila
uerūt iudam ⁊ iſrael ⁊ hieruſalē. Et oſtē
dit mihi dn̄s q̄ttuor fabros. Et dixi. Quid
iſti veniūt facere? Qui ait dicens. Hec ſunt
cornua que ventilauerunt iudam per ſin
gulos viros: ⁊ nemo eorum leuauit ca-
put ſuum. Et venerunt iſti deterrere ea:
vt deijciant cornua gentium que leuaue
runt cornua ſuper terram iuda vt diſper-
gerent eam.

¶ Ca. Sū. ¶ Viſio cadauerū: viſio itetē-
tis hieruſalez in funiculo: ⁊ angeli nun-
ciantis reſtaurationem hieruſalem: re-
uocantur diſperſi ad ſyon ſicut ad ſedem
propriam: de aduentu chriſti ⁊ proiecto-
rum ſuorum: exhortatio hieruſalem reſti
tute vt gaudeant. Cap. ij.

A ET leuaui oculos meos ⁊ vidi. Et ecce
Infra.5.a vir: ⁊ in manu eius funiculus mē-
c.9.a. ſorum. Et dixi. Quo tu vadis? Et dixit ad
me. Ut metiar hieruſalem: ⁊ videaz quā
ta ſit longitudo eius: ⁊ quanta ſit latitu-
do eius. Et ecce angelus qui loquebať in
me egrediebať: ⁊ angelus egrediebať i oc
curſum eius: ⁊ dixit ad eū. Curre: loq̄re
ad puerū iſtum dicens. Abſq; muro ha-
B bitabitur hieruſalez pre multitudine ho
minum ⁊ iumētorū in medio eius. Et
ego ero ei ait dominus murus ignis in
Vel + fuit circuitu: ⁊ in gloria ero in medio eius.
tm tuo. O. o. + o. fugite de terra aquilōis dicit do
o. minus: q̄m in quattor ventos celi diſper-
C ſi vos dicit dominus. O ſyon fuge q̄ habi
Luce.10. tas apud filiam babylonis: q2 hec dicit do
12 q.7. minus exercituū. Poſt gloriā miſit me
c.accuſa- ad gētes que ſpoliauerūt vos. Qui enim
tio.j. i fi. tetigerit vos: tangit pupillā oculi + mei.
8.q.j c.q Quia ecce ego leuo manū meam ſup eos:
vos ſper- ⁊ erunt prede his qui ſeruiebāt ſibi: ⁊ co
nit.96. gnoſcetis: q2 dn̄s exercituum miſit me.
di.c.ſi in Lauda ⁊ letare filia ſyon: q2 ecce ego venio
rator.iſi. ⁊ habitabo in medio tui: ait dominus. Et
6.q.j. ca. applicabunť gentes multe ad dominum
eues. in die illa: ⁊ erunt mihi in populum. Et
al + eius habitabo i medio tui: ⁊ ſcies: q2 dn̄s exer-
D cituū miſit me ad te. Et poſſidebit domi-
nus iudam partem ſuam in terra ſancti
ficata: ⁊ eliget adhuc hieruſalē. Sileat om
nis caro a facie domini: q2 ꝯſurrexit de ha
bitaculo ſancto ſuo.

¶ Ca. Sū. ¶ Accuſatur ieſus ſacerdos de
vxore alienigena: ⁊ ablatis veſtib9 ſordi
dis: indutus mutatorijs ire per vias dn̄i
iubetur: de laude ſup quē ſeptem oculi: ⁊
celatura eius in typo chriſti. Cap. iij.

ET oſtēdit mihi dn̄s ieſum ſacerdo
tem magnum ſtantem corā angelo
domini: ⁊ ſathan ſtabat a dextris eius vt A
aduerſareť ei. Et dixit dominus ad ſathā. Di.50.c.
Increpet dominus in te ſathan: ⁊ increpet ieſus.
in te dominus qui elegit hieruſalē. Nun de pe. di.
quid nō iſte torris eſt erutus de igne. Et 2.c.ſi eni.
ieſus erat indutus veſtibus ſordidis: ⁊ B
ſtabat ante faciem angeli Qui rn̄dit: ⁊ ait
ad eos qui ſtabāt coram ſe dicens. Auferte
te veſtimēta ſordida ab eo. Et dixit ad eū.
Ecce abſtuli a te iniquitatem tuam: ⁊ in-
dui te mutatorijs. Et dixit pōite cydariz
mundam ſuper caput eius. Et poſuerunt
cydarim ſuper caput eius mundaz. Et in-
duerunt eū veſtibus. Et angelus domini C
ſtabat: ⁊ conteſtabatur angelus domini ie
ſuz dicēs. Hec dicit dominus exercituū.
Si in vijs meis ambulaueris ⁊ cuſtodi-
am meam cuſtodieris: tu quoq; iudica-
bis domum meaz: ⁊ cuſtodies atria mea:
⁊ dabo tibi ambulantes de his qui nunc
hic aſſiſtūt. Audi ieſus ſacerdos magne:
tu ⁊ amici tui qui habitant coram te: q2
viri portendentes ſunt. Ecce enim ego ad
ducam ſeruum meum orientem: quia
ecce lapis quem dedi coram ieſu: ſuper la-
pidem vnum ſeptem oculi ſunt. Et ecce
ego celabo ſculpturam eius: ait dominus D
exercituū: ⁊ auferam iniq̄tatē terre illius
in die vna. In die illa dicit dominus exer
cituum vocabit vir amicum ſuum ſubter
vineam ⁊ ſubter ficum.

¶ Ca. Sum. ¶ De candelabro ⁊ lucernis

ei⁹ de monte deſolato: ⁊ lapide primario: ⁊
ſeptē oculis: ⁊ expone duarū oliuaꝝ iux-
ta candelabrum. Cap. iiij.

A Et reuerſus ē angelus q loquebatur
in me: ⁊ ſuſcitauit me quaſi virum
qui ſuſcitatur de ſomno ſuo. Et dixit ad
me. Quid tu vides? Et dixi. Uidi ⁊ ecce
Infra.5.a candelabrum aureum totum: ⁊ lampas
eius ſuper caput ipſius: ⁊ ſeptem lucerne
eius ſuper illud: ⁊ ſeptem infuſoria lucer-
nis que erant ſuper caput eius: ⁊ due oli-
ue ſuper illud: vna a dextris lampadis et
vna a ſiniſtris eius. Et reſpondi: ⁊ aio ad
B angelum qui loquebatur in me dicens.
Quid ſunt hec domine mi? Et reſpondit
angelus qui loquebatur in me: ⁊ dixit ad
me. Nunquid neſcis quid ſunt hec? Et di
Infra eo. xi. Non domine mi. Et reſpondit ⁊ ait ad
me dicens. Hoc eſt verbum domini ad ʒo
robabel dicens. Non in exercitu nec in ro
bore: ſed ⁊ in ſpiritu meo dicit dominus
exercituum. Quis tu mons magne + co-
al. + ꝯtra ram ʒorobabel in planum? Et educet la-
C pidem primarium: ⁊ exequabit gratiam
gratie eius. Et factum eſt verbum domi-
ni ad me dicens. Manus ʒorobabel fun-
dauerunt domum iſtam: ⁊ manus eius
perficient eam: ⁊ ſcietis qꝛ dominus exer-
cituum miſit me ad vos. Quis enim deſpe
xit dies paruos? Et letabuntur ⁊ videbūt
lapidem ſtanneum in manu ʒorobabel.
Septem ſunt iſti oculi domini: q diſcur-
runt in vniuerſam terram. Et reſpondi: ⁊
D dixit ad eum. Quid ſunt due oliue iſte ad
dexteram candelabri ⁊ ad ſiniſtram eius?
Et reſpōdi ſecūdo: ⁊ dixi ad eū. Quid ſunt
due ſpecie oliuarum que ſunt iuxta duo
roſtra aurea: in quibus ſunt ſuffuſoria ex
auro. Et ait ad me dicens. Nunquid ne-
Supra eo. ſcis quid ſunt hec? Et dixi. Non dn̄e mi?
Et dixit. Iſti ſunt duo filij + olei qui aſſi-
al. + ſplē ſtūt dominatori vniuerſe terre.
doris
al. + pin
guedis

℄ Ca. Sū. ℄ De libro volāte: de amphora
⁊ mulieribus portantibus eam. Cap. v.

A Et cōuerſus ſum ⁊ leuaui oculos me
os ⁊ vidi ⁊ ecce volumen volans. Et di
ſupra.1.d xit ad me. Quid tu vides? Et dixi. Ecce ego
infra.6.a video volumen volans: longitudo eius
ſupra.4.d viginti cubitorum ⁊ latitudo eius decem
cubitorum. Et dixit ad me. Hec eſt male-
dictio que egreditur ſuper faciem omnis
terre: qꝛ omnis fur ſicut ibi ſcriptum eſt
iudicabitur: ⁊ omnis iurans ex hoc ſimi
liter iudicabitur. Educam illud dicit do
minus exercituum: ⁊ veniet ad domum
furis ⁊ ad domum iurantis in nomine
meo mendaciter: ⁊ cōmorabitur in me- C
dio domus eius ⁊ conſumet eam: ⁊ ligna
eius ⁊ lapides eius. Et egreſſus eſt ange-
lus qui loquebať in me: ⁊ dixit ad me. Le
ua oculos tuos ⁊ vide. Quid ē hoc qđ egre
ditť? Et dixi. Quid nā eſt? Et ait. Hec ē am
phora egrediens. Et dixit. Hic ē oculus eo
rum in vniuerſa terra. Et ecce talentū plū
bi portabať: ⁊ ecce mulier vna ſedēs i me-
dio amphore: ⁊ dixit. Hec eſt impietas. Et
ꝓiecit eā in medio amphore: ⁊ miſit maſ
ſaʒ plumbeam in os eius. Et leuaui ocu-
los meos ⁊ vidi: ⁊ ecce due mulieres egre D
dientes: ⁊ ſpiritus in alis earū: ⁊ hēbant ſup̄ eo.
alas quaſi alas milui: ⁊ leuauerūt āphorā
inter terrā ⁊ celū. Et dixi ad angelū q lo-
quebať in me. Quo iſte deferūt amphorā?
Et dixit ad me. Ut edificetur ei domus in
terra ſennaar: ⁊ ſtabiliatur ⁊ ponatur ibi
ſuper baſem ſuam.

℄ Ca. Sū. ℄ De montibus ereis ⁊ q̄ttuor
quadrigis: ⁊ equis eaꝝ perambulantibus
terrā: de coronis ponēdis in capite ieſu: de
viro cuius nomen eſt oriēs: ⁊ curſu gen
tium ad edificandū tēplum. Cap. vi.

A Et conuerſus ſum ⁊ leuaui oculos
meos ⁊ vidi: ⁊ ecce q̄ttuor quadrige ſup. 1. d.
egredientes de medio duorum montiū: ⁊ ⁊.2.a.
montes: montes erei. In quadriga pri-
ma eq ruffi: in q̄driga ſecūda eq nigri: in q̄
driga tertia eq albi: ⁊ in quadriga quarta
eq varij ⁊ fortes. Et rn̄di: ⁊ dixi ad angelū
qui loquebať in me. Quid ſūt hec domi-
ne mi? Et rn̄dit angelus: ⁊ ait ad me. Iſti
ſunt quattuor venti celi qui egrediunť B
vt ſtent

vt ſtent coram dñatore omnis terre. In q̃
erant equi nigri ingrediebant̃ in terrã aq
lonis: ⁊ albi egreſſi ſunt poſt eos ⁊ varij
egreſſi ſunt ad terrã auſtri. Qui aũt erãt
al's ✠ diſcedere robuſtiſſimi: exierũt ⁊ querebant ire ⁊ ✠
diſcurrere per omnem terram. Et dixit.
C Ite ⁊ perambulate terram. Et perambula
uerunt terram. Et vocauit me: ⁊ locutus
eſt ad me dicens. Ecce qui egrediunt̃ in
terram aqlonis: requieſcere fecerũt ſpũ
meũ in terra aquilonis. Et factũ eſt verbũ
domini ad me dicẽs. Sume a trãſmigra
tione ab oldai ⁊ a tobia ⁊ ab idaia: ⁊ veni
es tu in die illa ⁊ intrabis in domũ ioſie
filij ſophonie qui venerunt de babylone: ⁊
ſumes aurũ ⁊ argentũ: ⁊ facies coronas
⁊ pones in capite ieſu filij ioſedech ſacer-
dotis magni: ⁊ loqueris ad eum dicens.
D Hec ait dñs exercituũ dicens. Ecce vir ori
ri. di. c. ecclesiaſticarum. ens nomẽ ei⁹. Et ſubter eũ orietur ⁊ edi-
ficabit tẽplũ dño ⁊ ipſe extruet tẽplũ dño.
Ipſe portabit gloriã: ⁊ ſedebit ⁊ dominabi
tur ſup ſolio ſuo: ⁊ conſiliũ pacis erit in-
ter illos duos. Et corone erũt helem ⁊ to
bie ⁊ idaie ⁊ hen filio ſophonie memoria-
le in tẽplo dñi. Et qui procul ſunt veniẽt
⁊ edificabũt in tẽplo dñi. Et ſcietis q: dñs
exercituũ miſit me ad vos. Erit aũt hoc ſi
auditu audieritis vocẽ dñi dei veſtri.

¶ Cap. Sũ. ¶ Arguit ieiunia ſine operi-
bus miſericordie ⁊ pro contemptu man
datorum dei: veniſſe dicit diſperſionem ⁊
vaſtitatem iſrael: ⁊ ex miſericordia dei po-
pulũ reuocans. Cap. vij.

A Et factũ eſt in anno quarto darij re-
gis: factum eſt verbũ dñi ad zacha-
riam in quarta mẽſis noni qui eſt caſleu.
Et miſerũt ad domum dei ſaraſar ⁊ rogo
al's ✠ eius eo. melech ⁊ viri qui erant cũ ✠ eis ad precã-
dum faciem domini: vt dicerent ſacerdo-
tibus domus domini exercituum ⁊ pro-
phetis loquentes. Nunquid flendum eſt
mihi in quinto mẽſe: vel ſanctificare me
debeo ſicut feci iam multis ãnis? Et factũ
eſt verbũ domini exercituũ ad me dicẽs.
B Loquere ad omnem populum terre ⁊ ad
ſacerdotes dicens. Cũ ieiunaretis ⁊ plã-
geretis in qnto ⁊ ſeptimo per hos ſeptua-
ginta annos: nunquid ieiunium ieiuna
ſtis mihi? Et cum comediſtis ⁊ bibiſtis
al's nõ hꝫ ✠ hec nunquid non vobis comediſtis ⁊ vobiſ-
metipſis bibiſtis? Nũquid non ✠ hec ſũt
verba mea que locutus eſt domin⁹ in ma
nu prophetarum priorum: cum adhuc
hieruſalem habitaretur ⁊ eſſet opulenta:
⁊ ipſa ⁊ vrbes in circuitu eius: ⁊ ad au-
ſtrum ⁊ in campeſtribus habitaretur? Et C
factum eſt verbum domini ad zachariam
dicens. Hec ait dominus exercituum di-
cens. Iudicium verum iudicate: ⁊ miſe-
ricordiam ⁊ miſerationes facite vnuſqſ-
q; cum fratre ſuo. Et viduam ⁊ pupillã Exo. 22. c.
⁊ aduenam ⁊ pauperẽ nolite calumnia-
ri: ⁊ malum vir fratri ſuo non cogitet in
corde ſuo. Et noluerũt attendere ⁊ auer-
terunt ſcapulã recedentes: ⁊ aures ſuas
aggrauauerunt ne audirent: ⁊ cor ſuum
poſuerunt vt adamantem ne audirent le
gem: ⁊ verba que miſit dominus exerci-
tuum in ſpiritu ſuo ſancto per manum
prophetarum priorum. Et facta eſt indi- D
gnatio magna a domino exercituum. Et
factum eſt ſicut locutus ✠ ſum ⁊ non au- al's ✠ eſt
dierunt: ſic clamabũt ⁊ non exaudiam di
cit dominus exercituum. Et diſperſi eos
per omnia regna que neſciunt: ⁊ terra de-
ſolata eſt ab eis eo q͛ non eſſet tranſiens ⁊
reuertens: ⁊ poſuerunt terram deſiderabi
lem in deſertum.

¶ Ca. Sũ. ¶ Confortat̃ populus in ore
templi: q: labor ſuus prior fuit ſterilis: ſꝫ
nunc erit merces: ⁊ docet̃ populus facere
iudicium: ⁊ prouocatur ad ieiuniũ pro-
phetatur de curſu gentium ad fidem: de
fimbria viri iudei a decem gentibus ap-
prehenſa. Cap. viij.

A Et factum eſt verbum domini exer-
cituum dicẽs. Hec dicit dominus
exercituũ. Zelatus ſum ſyon zelo magno:
⁊ indignatione magna zelatus ſum eã.
Hec dicit dominus exercituũ. Reuerſus
ſum ad ſyon: ⁊ habitabo in medio hieru
ſalem. Et vocabitur hieruſalem ciuitas ve
ritatis ⁊ mons domini exercituũ: mons ſup. 2. i. c.
ſanctificatus. Hec dicit dominus exerci-
tuum. Adhuc habitabũt ſenes ⁊ anus in
plateis hieruſalem: ⁊ viri baculus in ma
nu eius pre multitudine dierum. Et pla
tee ciuitatis complebuntur infantibus:
⁊ puellis ludẽtibus in plateis eius. Hec B
dicit dominus exercituum. Si videbitur
difficile in oculis reliquiarũ populi hu-
ius in diebus illis: nunquid in oculis
meis difficile erit dicit dñs exercituũ?

hec dicit dñs exercituū. Ecce ego ſaluabo
populū meū de terra orientis ⁊ de terra oc-
caſus ſolis: ⁊ adducā eos: ⁊ habitabūt in
medio hieruſalē: ⁊ erūt mihi in populū
⁊ ego ero eis in deū in veritate ⁊ in iuſti-
cia. Hec dicit dñs exercituū. Cōfortentur
man⁹ veſtre qui auditis in his dieb⁹ ſer-
mones iſtos per os ꝓphetarū: in die quo
fundata eſt dom⁹ dñi exercituū: vt téplū
edificaret. Si quidē ante dies illos merces ho
minū nō erat: nec merces iumētoꝝ erat
neqꝫ introeūti neqꝫ exeunti erat pax pre
tribulatione: ⁊ dimiſi oēs homines vnū-
quēqꝫ cōtra ꝓximū ſuū. Nunc autē non
iuxta dies priores ego faciā reliquijs po-
puli hui⁹ dicit dñs exercituū: ſed ſemen
pacis erit. Vinea dabit fructū ſuū: ⁊ terra
dabit germen ſuū. Et celi dabunt rorem
ſuū: ⁊ poſſidere faciā reliquias ppli hui⁹
vniuerſa hec. Et erit. Sicut eratis maledi-
C ctio in gentib⁹ dom⁹ iuda ⁊ domus iſrael:
ſic ſaluabo vos ⁊ eritis bñdictio. Nolite ti-
mere. Cōfortētur man⁹ veſtre: quia hec dicit do
minus exercituū. Sicut cogitaui vt affli
gerem vos: cū ad iracūdiā ꝓuocaſſent pa-
tres veſtri me dicit dñs: ⁊ nō ſum miſer-
tus: ſic cōuerſus cogitaui in dieb⁹ iſtis: vt
bñfaciā domui iuda ⁊ hierlm. Nolite ti-
Eph. 4. b mere. Hec ſunt ergo ꝟba que facietis. Lo-
quimini veritatem vnuſqſqꝫ cū ꝓximo
ſuo. Veritatē ⁊ iudiciū pacis iudicate in
portis veſtris: ⁊ vnuſqſqꝫ malū cōtra ami
cū ſuū ne cogitetis in cordib⁹ veſtris: ⁊
iuramētum mēdax ne diligatis. Omnia
22. q. 4. c. enim hec ſunt que odi dicit dñs. Et factū
actiōe. eſt verbū dñi exercituū ad me dicēs. Hec
D dicit dñs exercituū. Ieiuniū quarti: ⁊ ie-
77. di. ca. iuniū quinti: ⁊ ieiuniū ſeptimi: ⁊ ieiuniū
ieiuniū. decimi erit domui iude in gaudium ⁊ in
letitiā: ⁊ in ſolénitates preclaras. Verita-
tem tm̄ ⁊ pacē diligite. Hec dicit dñs exer-
cituū. Vſqꝫquo veniāt populi ⁊ habitent
in ciuitatib⁹ multis: ⁊ vadāt habitatores
vnus ad alterū dicētes. Eamus ⁊ deprece-
mur faciē dñi: ⁊ queramus dñm exercituū?
Vadā etiā ego. Et venient populi multi: ⁊
gētes robuſte ad querēdū dñm exercituū
in hieruſalē: ⁊ deprecādā faciem dñi. Hec
dicit dñs exercituū. In dieb⁹ illis in qb⁹
apprehēdent decē homines ex omnib⁹ lin
guis gentiū: ⁊ apprehēdent fimbriā viri
iudei dicētes. Ibimus vobiſcū. Audiui-
mus. n. qm̄ deus vobiſcū eſt.

ℭ Capituli Summariū ℭ De vocatio-
ne gentiū quarum ſcientia deſtruetur: ſpes
cōfundetur ſuperbia humiliabitur: ⁊ ſic ec-
cleſia cōſtruetur ⁊ munietur de aduētu dñi in
die ramis palmaꝝ: de paſſione eius: ⁊ libe
ratiōe ſanctoꝝ de inferno: de cōfuſione he-
reticoꝝ ⁊ philoſophorū: ⁊ de victoria fi-
deliū cōtra gentes. Cap. ix.

A
Onus verbi dñi in terra adrach ⁊ da-
maſci requiei ei⁹: quia dñs eſt oculus
hominis ⁊ omniū tribuū iſrael. Emath
quoqꝫ in terminis ei⁹ ⁊ tyrus ⁊ ſydon.
Aſſūpſerūt quippe ſibi ſapiētiā valde. Et edi
ficauit tyrus munitionē ſuā: ⁊ ✝ coaceruā al. ✝ coa-
uit argētū quaſi humū: ⁊ aurū vt lutū pla- ceruaue-
tearū. Ecce dñs poſſidebit eam ⁊ percutiet in runt
mari fortitudinē ei⁹: ⁊ hec igni deuorabi
tur. Videbit aſcalon ⁊ timebit: ⁊ gaza ⁊ do al. ✝ puſt
lebit nimis: ⁊ accharon: qm̄ ✝ cōfuſa ē ſpes al. ✝ ei⁹
ei⁹. Et peribit rex ✝ de gaza: in aſcalō nō ha B
bitabit: ⁊ ſedebit ſeparator i azoto. Et diſp-
dā ſupbiā philiſtinoꝝ: ⁊ auferā ſanguinē
ei⁹ de ore ei⁹: ⁊ abominatiōes ei⁹ de medio
dētiū eius. Et relinquetur ēt ipſe deo nr̄o: ⁊
erit quaſi dux in iuda: ⁊ accharon quaſi hiebu
ſeus. Et circūdabo domū meā ex his q mi
litant mihi eūtes ⁊ reuertētes: ⁊ nō tran
ſibit ſuper eos vltra exactor: quia nūc vidi in
oculis meis. Exulta ſatis filia ſyon: iubi C
la filia hieruſalē. Ecce rex tuus veniet tibi Eſa. 62. b.
iuſt⁹ ſaluator: ipſe pauper ⁊ aſcēdens ſuper mat. 21. a
aſinā ⁊ ſup pullū filiū aſine. Et diſperdam
quadrigā ex effraim ⁊ equū de hierlm: ⁊ diſ
ſipabitur arcus belli. Et loquetur pacē gētib⁹:
⁊ ptās ei⁹ a mari vſqꝫ ad mare: ⁊ a flumi-
nib⁹ vſqꝫ ad fines terre. Tu ✝ quoqꝫ in ſan- al. ✝ vero
guine teſtamēti tui emiſiſti vinctos tuos
de lacu in quo nō eſt aqua. Cōuertimini ad

munitionē vincti ſpeī hodie quoqꝫ an-
al. + cre dam nūciās duplicia reddā tibi: qm̄ + extendi
mihi iudā q̄ſi arcū: impleui effraim. Et ſu
ſcitabo filios tuos ſyon ſup filios tuos gre-
cia: ⁊ ponā te q̄ſi gladiū fortiū ⁊ dn̄s de⁹ ſu
per eos videbit: ⁊ exibit vt fulgur iaculum
ei⁹. Et dn̄s deus in tuba canet: ⁊ vadet in
turbine auſtri. Dn̄s exercituū ꝓteget eos:
⁊ deuorabūt ⁊ ſubijciēt lapidib⁹ funde. Et
bibētes inebriabunt quaſi a vino: ⁊ reple
bunt vt phiale: ⁊ quaſi cornua altaris. Et
ſaluabit eos dn̄s de⁹ eoꝝ in die illa vt gre
gem populi ſui: q2 lapides ſancti eleuabū
tur ſup terrā ei⁹. Quid. n. bonū eius eſt: ⁊
qd pulchꝛū eius niſi frumētū electoꝝ: ⁊
vinū germinans virgines?

¶ Ca. Sū. ¶ Admonet populus petere doctri-
nam veritatis: q2 ſeducti mēdacio capti-
ui ſunt: pmittitur eis liberatio: reuerſio
cōgregatio in vnum gregem: ⁊ inimico-
rū ſuorum liberatio. Cap. x.

A Petite a dn̄o pluuiā in tp̄e ſerotino: ⁊
dn̄s faciet niues ⁊ pluuiā imbris: ⁊
dabit eis ſingulis herbā in agro. Quia ſi-
mulachꝛa locuta ſunt inutile: ⁊ diuini vi
derūt mēdaciū: ⁊ ſomniatores locuti ſūt
fruſtra ⁊ vane cōſolabunt. Idcirco addu-
cti ſunt quaſi grex: affligent: q2 nō eſt eis
paſtor. Sup paſtores irat⁹ eſt furor me⁹: ⁊
al's + a- gnos ſuper + hyrcos viſitabo. Q2 viſitauit dn̄s
exercituū gregē ſuū domū iuda: ⁊ poſuit
al. + plio eos q̄ſi equū glorie ſue in + bello. Ex ipſo
al. + an- guſtus + angulus: ex ipſo paxillus: ex ipſo arcus
prelii: ⁊ ex ipſo egredietur omnis exactor ſi
al. + ꝯcul catores mul. Et erūt q̄ſi fortes + ꝯculcātes lutū +
al. + pla- tiaꝝ viaꝝ in prelio. Et bellabūt q2 dn̄s cū eis:
⁊ ꝯfundent aſcēſores equoꝝ. Et cōfortabo
domū iuda: ⁊ domū ioſeph ſaluabo. Et cō
B uertā eos qui miſerebor eoꝝ: ⁊ erūt ſicut
fuerūt quādo nō ꝓieceram eos. Ego. n. dn̄s
C de⁹ eoꝝ ⁊ exaudiā eos. Et erūt q̄ſi fortes ef-
fraim: ⁊ letabit cor eoꝝ quaſi a vino. Et fi
lij eoꝝ videbūt ⁊ letabunt: ⁊ exultabit cor
eoꝝ in dn̄o. Sibilabo eis: ⁊ ꝯgregabo illos:
q2 redemi eos. Et multiplicabo eos ſicut
ante fuerant multiplicati. ⁊ ſeminabo eos
in populis. Et de lōge recordabunt mei: ⁊
D viuēt cū filijs ſuis ⁊ reuertent. Et reducā
eos de terra egypti: ⁊ de aſſyrijs cōgregabo
eos. Et ad terrā galaad ⁊ libani adducam
eos ⁊ nō inueniet eis loc⁹. Et trāſiet in ma
ris freto: ⁊ percutiet in mari fluct⁹: ⁊ ꝯfun
fundent omnia ꝓfunda fluminis. Et hu-
miliabit ſupbia aſſur: ⁊ ſceptrū egypti re
cedet. Cōfortabo eos in dn̄o: ⁊ in nomine
eius ambulabūt: dicit dominus.

¶ Capituli Sūmarium. ¶ Prophetatur
plāctus de deſtructiōe tēpli per romanos:
⁊ q2 nō parcetur populo cui paſtores non
parcebāt ſed occidebāt ⁊ nō corripiebant:
de duab⁹ virgis in figura iudeoꝝ ⁊ gētiū:
de preciſione gētiū a corruptione iudeo-
rum: de antichꝛiſto paſtore. Cap. xi.

Aperi libane portas tuas: ⁊ comedet A
ignis cedros tuas. Ulula abies, q2 ce
cidit cedrus: qm̄ magnifici vaſtati ſunt.
Ululate querc⁹ baſan: qm̄ ſuccisus eſt ſalt⁹
munit⁹. Uox vlulat⁹ paſtoꝝ: q2 vaſtata eſt
+ magnificētia eorum. Uox rugitus leo- al's + ſu perbia
num: quoniā vaſtata eſt ſuperbia iorda-
nis. Hec dicit dominus deus meus. Pa-
ſce pecora occiſionis: que qui poſſederant
occidebāt ⁊ nō dolebant: ⁊ + vēdebant ea al's + de nūdabāt
dicētes. Benedictus dominus: diuites fa
cti ſumus. Et paſtores eorū nō parcebāt
eis: ⁊ ego nō parcam vltra ſuper habitan-
tes terram dicit dominus. Ecce ego tra-
dam homines vnūquēqꝫ in manu pro- B
ximi ſui ⁊ in manu regis ſui: ⁊ concidēt
terram ⁊ nō eruam de manu eorū: ⁊ pa-
ſcam pecus occiſionis propter hoc o pau-
peres gregis. Et aſſumpſi mihi duas vͥgas:
vnam vocaui decorem: ⁊ alteram vocaui fu
niculum: ⁊ paui gregem: ⁊ ſuccidi tres pa-
ſtores in mēſe vno: ⁊ contracta eſt anima
mea in eis. Siquidem ⁊ anima eorū va-
riauit in me. Et dixi. Non paſcam vos. Qd̄
moritur moriatur ⁊ qd̄ ſuccidit ſucci- hiere. 25.a.
datur: ⁊ reliqui deuorent vnuſquiſqꝫ car
nem ꝓximi ſui. Et tuli virgam meam q̄ C
vocabatur decus ⁊ + abſcidi eam: vt irritū al's + ab ſcondi
facerem fedus meum qd̄ percuſſi cū omni
bus populis: ⁊ in irritum deductum eſt
in die illa. Et cognouerūt ſic paupes gre-
gis qui cuſtodiunt mihi: q2 verbum dn̄i
eſt. Et dixi ad eos. Si bonū eſt in oculis
veſtris + afferte mercedē meā: ⁊ ſi non ge-
ſtite. Et appenderūt mercedem meam tri
ginta argēteos. Et dixit dominus ad me. al. + red- dite
Proijce illud ad ſtatuarium. Decorum
precium quo appreciatus ſum ab eis. Et mat. 27.a
tuli triginta argenteos: ⁊ proieci illos in
domo domini ad ſtatuariū. Et precidi vir
gam meam ſcd̄m que appellabat funicu-

hus:vt diſſoluerẽ germanitatẽ inter iudã
D ⁊ iſrael. Et dixit dñs ad me. Adhuc ſume
tibi vaſa paſtoris ſtulti. Quia ecce ego ſu-
ſcitabo paſtorẽ in terra q derelicta nõ viſi-
tabit: diſperſum nõ queret ⁊ cõtritũ nõ ſa-
nabit: ⁊ id qḋ ſtat non enutriet: ⁊ carnes
pinguium comedet: ⁊ vngulas eoꝝ diſſol-
uet. O paſtor ⁊ idolũ: derelinquẽs gregem.
Gladius ſuper brachiũ eius: ⁊ ſuper ocu-
lum dextrum eius. Brachium eius aridi
tate ſiccabitur: ⁊ oculus dexter eius tene-
breſcens obſcurabitur.

¶ Cap. Sũ. ¶ De obſidione hieruſalem
⁊ populis inebriãdis in perſecutione ei⁹
⁊ populis lacerandis ⁊ percutiendis: de miſericor
dia dei ſuper hieruſalem cuius duces ſi-
cut ignis vaſtabunt hoſtes ſuos: ⁊ domin⁹
proteget ⁊ promouebit habitatores eius:
de effuſione ſpiritusſancti: ⁊ plãctu iudeo-
rum pro nece chriſti. Cap. xij.

A Onus verbi dñi ſup iſrael. Dixit dñs
extẽdẽs celũ ⁊ fundãs terrã: ⁊ fingẽs
ſpũm hominis in eo. Ecce ego ponã hie-
ruſalẽ ſuper liminare crapule omnib⁹ po
pulis in circuitu: ſed ⁊ iuda erit in obſi-
dione ꝯ hieruſalẽ. Et erit in die illa ponã
hierl'z lapidẽ oneris cũctis populis. Oẽs
qui leuabũt eã cõciſione lacerabunt: ⁊ col
ligent aduerſus eã omnia regna terre. In
die illa dicit dñs percutiã oẽz equũ in ſtu
B porẽ: ⁊ aſcenſorẽ ei⁹ in amentiã. Et ſup do-
mum iuda aperiam oculos meos: ⁊ oẽm
equũ ppl'oꝝ pcutiã cecitate. Et dicent du-
ces iude in corde ſuo: ꝯfortent mihi ha-
bitatores hierl'm: in dño exercituum deo
eoꝝ. In die illa ponã duces iuda ſicut ca-
minũ ignis in lignis: ⁊ ſicut faciẽ ignis
in feno: ⁊ deuorabũt ad dexterã ⁊ ad ſini-
ſtrã oẽs populos in circuitu. Et habitabi
tur hierl'm rurſus in loco ſuo in hierl'z:
⁊ ſaluabit dñs tabnacula iuda ſicut in pn
cipio: vt nõ magnifice glorient dom⁹ dauid
⁊ glia habitãtiũ hierl'm ꝯ iudã. In die il
C la ꝓteget dñs habitatores hierl'z. Et erit.
Qui offẽderit ex eis in die illa q̃ſi dauid:
⁊ dom⁹ dauid q̃ſi dei: ſicut angelus dñi in
ꝯſpectu ✝ ei⁹. Et erit in die illa: querã cõte
al. ✝ eoꝝ rere oẽs gẽtes q̃ veniũt ꝯ hierl'm: ⁊ effun
dã ſup domũ dauid ⁊ ſup habitatores hie
ruſalẽ ſpũz grẽ ⁊ pcum. Et aſpiciẽt ad me
Job.19.8 quẽ ꝯfixerũt: ⁊ plãgẽt eũ planctu q̃ſi ſuper
vnigenitũ: ⁊ dolebũt ſup eũ vt doleri ſo-
let in morte pmogeniti. In die illa ma-
gnus erit plãct⁹ in hierl'm ſicut planctus D
ad remmon in cãpo magedon. Et plãgẽt
terre familie ⁊ familie ſeorſum. Familie do
m⁹ dauid ſeorſum: ⁊ mulieres eoꝝ ſeorſũ.
Familie dom⁹ nathã ſeorſum: ⁊ mulieres
eoꝝ ſeorſũ. Familie dom⁹ leui ſeorſũ ⁊ mu
lieres ſeorſũ. Familie ſemei ſeorſũ: ⁊ mu
lieres eoꝝ ſeorſum. Oẽs familie reliq: fami
lie ⁊ familie ſeorſũ: ⁊ mlieres eoꝝ ſeorſũ.

¶ Ca. Sũ. ¶ De fonte baptiſmi: de deſtru
ctione idoloꝝ: de pſeudo ꝓphetis ⁊ toti⁹
mendacij de paſſione xpi: de ꝓbatione ter
tie partis. ſ. chriſtianoꝝ: pereũtib⁹ iudeis
⁊ gentibus in infidelitate ſua permanen-
tibus. Cap. xiij.

A In die illa erit fons patens domui da-
uid ⁊ habitãtib⁹ hierl'm: in ablutiõe
peccatoris ⁊ menſtruate. Et erit in die illa
dicit dñs exercituũ diſperdã noĩa idoloꝝ Eze.30.d
de terra: ⁊ nõ memorabunt vltra. Et pſeu
do ꝓphetas ⁊ ſpũz immũdũ auferam de
terra. Et erit. Cũ ꝓphetauerit qſpiã vltra:
dicẽt ei pater ei⁹ ⁊ mr̃ ei⁹ qui genuerunt
eũ. Nõ viues: q2 mẽdaciũ locut⁹ es i noĩe
dñi. Et ꝯfigẽt eũ pr̃ ei⁹ ⁊ mr̃ ei⁹ genitores B
ei⁹ cũ ꝓphetauerit. Et erit. In die illa ꝯfun
dẽt ꝓphete vnuſqſq3 ex viſiõe ſua cũ ꝓphe
tauerint: nec operientur pallio ſaccino vt
mẽtiant. Sz dicet. Nõ ſum ꝓpheta. homo
agricola ego ſum: qm̃ adam exẽplũ meum
C ab adoleſcẽtia mea. Et dicet ei. Quid ſunt
plage iſte in medio manuum tuaꝝ. Et di al's ✝ in medio
cet. his plagat⁹ ſum ✝ in domo eoꝝ q dili
gebãt me. Framea ſuſcitare ſup paſtorem
meũ: ⁊ ſup virũ coherẽtẽ mihi dicit dñs
exercituũ. Percute paſtorem ⁊ diſpergent
oues. Et ꝯuertã manũ meã ad paruulos. D
Et erũt in omni terra dicit dñs: ptes due mat.26.c
in ea diſpergent ⁊ deficiẽt: ⁊ tertia ps relin mar.14.c
quet in ea. Et ducã tertiam ptẽ per ignẽ: ⁊ al. ✝ diſpg
vram eos ſicut vrit argentũ: ⁊ ꝓbabo eos dent
ſicut ꝓbat aurũ. Ipſe vocabit nomẽ meũ: di.12.c.j.
⁊ ego exaudiã eũ. Et dicã: ppl's meus es: ⁊ 6.q.j.c.ve
ipſe dicet: dñs deus meus. rũ.⁊.c. ex

¶ Ca. Sũ. ¶ De deſtructione hierl'm pro merito.
nece chriſti ⁊ ſciſſione ppl'oꝝ ſub typo mõ de ꝯſe.di.
tis oliuaꝝ: de die iudicij ⁊ aduẽtu chriſti 3.ca.cele-
⁊ latitudine eccleſie: de plagis hoſtiũ hieru brãte.
ſalem: de plagis non facientiũ ſcenophegia:
q2 lebetes vertent in phialas: ⁊ non erit
mercator in eccleſia. Cap. xiiij.

A Ecce dies dn̄i venient dicit dn̄s:ꝛ di
uident ſpolia tua, in medio tui. Et
ꝯgregabo oēs gētes ad hieruſalē in ꝑliū:
ꝛ capietur ciuitas:ꝛ vaſtabunt domus ꝛ
mulieres violabunt. Et egrediet̄ media
pars ciuitatis in captiuitatē:ꝛ reliquum
populi nō auferet̄ ex vrbe. Et egrediet̄ do-
minus ꝛ ꝑliabit̄ ꝯtra gētes illas:ſicut ꝑ-
liatus eſt in die certaminis. Et ſtabūt pe-
des eius in die illa ſuper montē oliuaꝝ:
qui eſt cōtra hieruſalē ad orientē. Et ſcin-
detur mons oliuaruꝫ ex media parte ſui
ad orientē ꝛ ad occidētē: prerupto grādi
valde. Et ſeparabit̄ mediū mōtis ad aqlo-
nem:ꝛ mediū eius ad meridiē. Et fug e-
tis ad vallem montiū eoꝝ:quoniā con-
Esa.26.c iungetur vallis montiū vſqꝫ ad ꝓximū.
B Et fugietis ſicut fugiſtis a facie terremot⁹
in dieb⁹ oçie regis iuda. Et veniet dn̄s de-
us me⁹ omneſqꝫ ſancti cum eo:ꝛ erit in
die illa non erit lux:ſed frig⁹ ꝛ gelu:ꝛ erit
dies vna que nota eſt dn̄o:non dies neqꝫ
nox:ꝛ in tpe veſperi erit lux. Et erit. In die
illa exibūt aque viue de hieruſalem. Me-
diū eaꝝ ad mare orientale:ꝛ mediū earum
ad mare nouiſſimū. In eſtate ꝛ in hyeme
erūt ꝛ erit dn̄s rex ſuper oēꝫ terrā. In die
illa erit dn̄s vnus:ꝛ erit nomē ei⁹ vnuꝫ
Et reuertetur omnis terra vſqꝫ ad deſer-
tū:de colle remmon ad auſtrū. Hieruſa
lem exaltabitur ꝛ habitabit̄ in loco ſuo a
porta beniamin vſqꝫ ad locuꝫ porte prio-
ris ꝛ vſqꝫ ad portā anguloꝝ:ꝛ a turre ana
naiel vſqꝫ ad torcularia regis. Et habita-
C būt in ea:ꝛ anathema nō erit ampli⁹. Sꝫ
Infra eo. ſedebit hieruſalē ſecura. Et hec erit plaga
qua percutiet dn̄s oēs gentes que pugna
uerūt aduerſus hieruſaleꝫ. Tabeſcet caro
vniuſcuiuſqꝫ ſtātis ſuꝑ pedes ſuos ꝛ ocu
li ei⁹ cōtabeſcent in foraminib⁹ ſuis:ꝛ lin-
gua eoꝝ contabeſcet in ore ſuo. In die illa
erit tumult⁹ dn̄i magn⁹ in eis:ꝛ apprehē
det vir manū ꝓximi ſui. Sed ꝛ iudas pu
gnabit aduerſus hieruſalē:ꝛ cōgregabun
tur diuitie omnium gentiū in circuitu:
aurū ꝛ argentū ꝛ veſtes multe ſatis. Et ſic
erit ruina equi ꝛ muli ꝛ cameli ꝛ aſini ꝛ
omniū iumētoꝝ que fuerint in caſtris il
lis ſicut ruina hec. Et oēs qui reliqui fue-
rint de vniuerſis gentib⁹ que venerūt cō-
tra hieruſalē:aſcendēt ab anno in annuꝫ
vt adorent regē dominū exercituū ꝛ cele-
brent feſtiuitatē tabernaculoꝝ. Et erit qui D
nō aſcēderit de familijs terre ad hieruſa-
lem vt adorent regē dominū exercituum
nō erit ſuper eos imber. Qꝫ ꝛ ſi familia egy
pti nō aſcēderit ꝛ nō venerit:nec ſuꝑ eos
erit. Sꝫ erit ruina qua percutiet domin⁹ Sup̄ eo.
omnes gētes que nō aſcenderint ad cele-
brandā feſtiuitatē tabernaculoꝝ. Hoc erit
peccatū egypti ꝛ hoc peccatū omniū gētiūꝫ
que nō aſcēderint ad celebrandā feſtiuita
tem tabernaculoꝝ. In die illa erit qḋ ſuper
frenū equi eſt ſanctum dn̄o:ꝛ erūt lebetes
in domo dn̄i quaſi phiale coram altari. Et
erit omnes lebes in hieruſalem ꝛ in iuda
ſanctificat⁹ dn̄o exercituum. Et venient oēs
immolantes ꝛ ſument ex eis:ꝛ coquēt in
eis:ꝛ nō erit mercator vltra in domo dn̄i
exercituum in die illo.

¶ Explicit Zacharias propheta.

¶ Incipit ꝓlogus in Malachiā ꝓphetā.

Deus per moyſen populo iſrael ꝑcepe
rat:ſacerdotes tabernaculi ſui omni Le.21.a.
corporali vitio liberos:hoſtias omni vitio ibi.22.a.
vacuas ſibi offerre. Quib⁹ legeꝫ ſuā ad re-
gendū populū ob hoc dederat:vt per ſacrifi
cioꝝ oblationē internūcij dei ꝛ hominuꝫ
facti:populum preceptis celeſtibus face-
rent obedire. Unde ſacerdotes āgelos dei Mal.2.b
eſſe:hoc in loco ſcriptura teſtatur. Sed qꝛ
tanti muneris gratiam contēnentes: ſu-
pradictus populus ac ſacerdotes ſacrifi-
cia vitio deturpata:ipſi criminibus ac im
pietatibus maculati deo offerre ceperunt
ideo per malachiam prophetam deus po-
pulum ſuum iſrael increpans ait. Dilexi Mal.1.a.
vos dicit dominus. Et dixiſtis. In quo di
lexiſti nos? Nonne frater erat eſau iacob
dicit dominus:ꝛ dilexiſti iacob eſau autē
odio habui? Eſau autem fratrem Jacob
nō iniqua aut ſpontanea voluntate odio
habitum a deo:vel ſine meriti gratia Ja-
cob dilectuꝫ manifeſtū eſt:cum ſm̄ ꝑſciē
tiam ſuaꝫ eſau quidem effuſioneꝫ frater-
ni ſanguinis concupiſcere:Jacob autem
in ſui cogitatione obſeruandam legem
deſiderare cognoſceret. Cuius rei gratia:
ſupradicto vſus eſt exemplo dicens. Dile
xi iacob:eſau autem odio habui. Quāuis Ibidē.a.
et operibus memoratoꝝ:quorū liber ge
neſeos meminit:in quo vnuſquiſqꝫ eoꝝ
futurus erat propoſito manifeſte ꝯſtaret:
vt ſcriptum eſt. Creuerunt pueri:ꝛ erat Ge.25.d.

eſau homo agreſtis ſciens venari: Jacob autem homo ſimplex manens in tabernaculo. Nam reliqua que lectione comprehenſa ſunt preuaricationem populi iſrael in obſeruandis ſacrificijs dei: increpationemqz in eundem, q deos alienos coluerunt: ſignificant.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum.

Malachias aperte ⁊ in fine omnium prophetarum dicit de abiectione iſrael ⁊ vocatione gentium.
Mal.1.c. Non eſt mihi ait voluntas in vobis dicit dominus exercituum: ⁊ munus non ſuſcipiam de manu veſtra. Ab ortu enim ſolis vſqz ad occaſum magnum eſt nomen meum in gẽtibus: ⁊ in omni loco ſacrificatur: ⁊ offertur nomini meo oblatio munda.

¶ Explicit argumentũ.

¶ Incipit malachias propheta.

¶ Capituli Sũmariũ. ¶ De electione iacob ⁊ reprobatione eſau: increpat domin⁹ q nõ honor ei exhibet ſicut pr̄i: nec timor ſicut domino: ſed offertur ei panis pollutus ⁊ hoſtia immũda: nõ ſeruit ei gratis: ⁊ maledicit efferentem doloſe. Cap. j.

A

Onus verbi domini ad iſrael in manu malachie prophete. Dilexi vos dicit dominus. Et dixiſtis. In quo dilexiſti nos? Nonne frater erat eſau iacob dicit dominus? Et dilexi iacob: eſau autem odio habui. Et poſui ſeyr montes eius in ſolitudinem: ⁊ hereditatem eius in dracones deſerti. Qz ſi dixerit idumea; deſtructi ſumus: ſed reuertentes edificabimus que deſtructa ſunt: hec dicit dominus exercituum. Iſti edificabũt: ⁊ ego deſtruã. Et vocabunt termini impietatis: ⁊ ppl's cui iratus eſt dñs vſqz in eternũ: ⁊ oculi veſtri videbũt: ⁊ vos dicetis. Magnificet dñs ſuper terminũ iſrael. Filius honorat pr̄e; ⁊ ſeruus dñm ſuũ. Si ergo pater ego ſũ: vbi eſt honor meus? Et ſi dñs ego ſum: vbi eſt timor meus dicit dñs exercituũ ad vos o ſacerdotes q deſpicitis nomẽ meum? Et dixiſtis. In quo deſpexim⁹ nomẽ tuum? Offertis ſuper altare meũ panẽ pollutũ. Et dicitis. In quo polluimus te? In eo q dicitis. Mẽſa dñi deſpecta eſt. Si offeratis cecũ ad immolãdũ: nõne malũ eſt? Et ſi offeratis claudũ ⁊ lãguidũ: nõne malũ eſt? Offer illud duci tuo ſi placuerit ei: aut ſi ſuſceperit faciẽ tuã dicit dñs exercituũ. Et nũc deprecamini vultũ dei vt miſereatur vr̄i: de manu enim veſtra factũ eſt hoc: ſi quo modo ſuſcipiet facies vr̄as dicit dñs exercituũ. Quis in vobis q claudat oſtia: ⁊ incẽdat altare meũ gratuito. Nõ eſt mihi volũtas in vobis dicit dñs exercituũ: ⁊ munus nõ ſuſcipiã de manu veſtra. Ab ortu enim ſolis vſqz ad occaſum magnũ ẽ nomẽ meũ in gẽtibus: ⁊ in oĩ loco ſacrificatur ⁊ offertur nomini meo oblatio munda: quia magnum eſt nomen meum in gentibus dicit dñs exercituum. Et vos polluiſtis illud in eo qđ dicitis: menſa dñi cõtaminata eſt: ⁊ quod ſuppoñitur cõtemptibile eſt cũ igne q illud deuorat. Et dixiſtis. Ecce de labore. Et exſufflaſtis illud dicit dñs exercituũ. Et intuliſtis de rapinis claudũ ⁊ languidũ: ⁊ intuliſtis munus. Nunqd ſuſcipiã illud de manu veſtra dicit dñs exercituũ? Maledictus doloſus qui habet in grege ſuo maſculum: ⁊ votum faciens immolabat debile domino. Quia rex magnus ego dicit dominus exercituum: ⁊ nomen meum horribile in gentibus.

¶ Ca. Sũ. ¶ Sacerdotes reuocat ad penitentiam: ⁊ nolentibus comminatur: cõmemorat pactum et offm eoꝝ: tranſgreſſionem ⁊ penam pro acceptione perſonarum. De tranſgreſſione populi accipientes vxores alienigenas eiectas: eiectis antiquis: de federe nuptiarũ: ⁊ inſeparabilitate matrimoniali: ⁊ libello repudij: de his qui laborare dominum fecerunt. Cap. ij.

Di.47.ca. quãlibet. Ro.9.ca.

j. q. 4. S. bis. in fi.

B

Si. di. ca. op3. 49., di. ca. fi.

C

j. q. 4. c. ſ. infra. 2. c. Ps. 49. ⁊ ps. 112.

D

amos. 5. f

Et nũc ad vos mãdatũ hoc o ſacerdo
A tes. Si nolueritis audire: ⁊ ſi nolue
Le.26.b ritis ponere ſup cor vt detis gl'iã noĩ meo
deu. 8.b ait dñs exercituũ: mittã in vos egeſtatẽ ⁊
maledicã bñdictionibus veſtris: ⁊ male-
Si.di.c.ſi dicã illis: qm̃ non poſuiſtis ſup cor. Ecce
q'pſbri. ego ꝓijciã vobis brachiũ: ⁊ diſpergã ſuper
j q.i.ca ſ. vultũ vr̃m ſtercus ſolẽnitatũ vr̃arũ: ⁊ aſ-
maledi- ſumet vos ſecũ. Et ſcietis q: miſi ad vos
cam. ⁊ ca. mãdatũ iſtd: vt eẽt pactũ meũ cũ leui di
miſti. i ſi. cit dñs exercituũ. Pactũ meũ fuit cum
Oſee.8. eo vite ⁊ pacis: ⁊ dedi ei timorẽ ⁊ timuit
B me: ⁊ a facie noĩs mei pauebat. Lex verita-
tis fuit in ore eius: ⁊ iniq̃tas nõ eſt inuẽ-
ta in labijs eius. In pace ⁊ in eq̃tate am-
bulauit mecũ: ⁊ multos auertit ab iniq̃ta
Di.36. c. te. Labia enĩ ſacerdotis cuſtodiũt ſciam:
ecce ⁊ legẽ req̃rent ex ore ei⁹: q: angelus dñi ex
di.43.c.j. ercituum eſt. Uos aũt receſſiſtis de via: ⁊
ſcãdalizaſtis plurimos in lege. Irritũ feci
ſtis pactũ leui dicit dñs exercituũ. Pro-
pter qđ ⁊ ego dedi vos cõtemptibiles ⁊ hu
n.q.j. ca. miles oĩbus populis: ſicut nõ ſeruaſtis vi
ſacerdo- as meas ⁊ accepiſtis faciẽ in lege. Nunqđ
tibus nõ pater vnus oĩũ nr̃m? Nunqđ nõ de⁹
debere c. vn⁹ creauit nos? Quare ergo deſpicit vnuſ
ci ex iiũ- quiſq; veſtrũ frẽm ſuũ: violãs pactũ pa-
tio. trũ noſtrorũ? Trãſgreſſus eſt iuda: ⁊ abo-
C minatio facta eſt in iſrael ⁊ in hieru̇m: q:
cõtaminauit iudas ſanctificationem dñi
quã dilexit: ⁊ habuit filiã dei alieni. Diſp
al's habuerũt det dñs virũ q fecerit hoc: magiſtrum ⁊ di-
ſcipulũ de tabernaculo iacob: ⁊ offerentẽ
munus dño exercituũ. Et hoc rurſũ feci-
ſtis. Operiebatis lachrymis altare dñi fle-
tu ⁊ mugitu: ita vt nõ reſpiciã vltra ad ſa
crificiũ nec accipiã placabile qđ de manu
veſtra. Et dixiſtis. Quã ob cãm? Q: dñs te
hꝑ.1. ca. ſtificatus eſt inter te ⁊ vxorem pubertatis
tue: quã tu deſpexiſti. Et hec particeps tua:
⁊ vxor federis tui. Nõne vnus fecit: ⁊ reſi-
D duũ ſpũs ei⁹ eſt? Et qđ vnus q̃rit: niſi ſe-
mẽ dei? Cuſtodite ergo ſpm̃ veſtrũ: ⁊ vxo
rẽ adoleſcẽtie tue noli deſpicere. Cũ odio
habueris eã dimitte: dicit dñs de⁹ iſrael.
Operiet aũt iniq̃tas veſtimẽtũ eius: dicit
dñs exercituũ. Cuſtodite ſpm̃ veſtrũ: ⁊ no
lite deſpicere. Laborare feciſtis dñm in ſer-
monibus vr̃is. Et dixiſtis. In quo eũ feci
mus laborare? In eo q dicitis. Oĩs q facit
malũ bonus eſt in cõſpectu domini: ⁊ tales
ei placent. Aut certe vbi eſt deus iudicij.

¶ Ca. Sũ. ¶ De angelo qui mittitur: de
die iudicij: de deſtructione iudicij: de af-
fligentibus deum: de benedictione ſoluen
tium: ⁊ maledictione non ſoluentium de
cimas ⁊ primitias: arguuntur murmu-
rantes ꝯ dñm pro flore malorum: ⁊ reprẽ
mitur eorum blaſphemia de ſignatis ſup
plicijs eorum ⁊ premijs iuſtorũ. Cap. iij.
Ecce ego mittam angelum meum: ⁊
preparabit viam ante faciem meã. A
Et ſtatim veniet ad templum ſuum domi mat.11.b
nator quem vos queritis: ⁊ angelus teſta- mar.1.a.
menti quẽ vos vultis. Ecce venit: dicit do Luc.7.d.
minus exercituum. Et quis poterit cogi-
tare diem aduentus eius? Et quis ſtabit
ad videndum eum? Ipſe enĩ quaſi ignis
cõflãs: ⁊ q̃ſi herba fullonũ: ⁊ ſedebit cõflãs
⁊ emundans argentũ: ⁊ purgabit filios le-
ui Et colabit eos q̃ſi aurũ ⁊ q̃ſi argẽtum: ⁊
erũt dño offerẽtes ſacrificia in iuſtitia? Et
placebit dño ſacrificiũ iuda ⁊ hieru̇ſ ſicut di.50.c.q
dies ſeculi: ⁊ ſicut anni antiq Et accedam purga-
ad vos in iudicio: ⁊ ero teſtis velox malefi bit.
cis ⁊ adulteris ⁊ piuris: ⁊ q calũniãt mer B
cedẽ mercenarij ⁊ hũiliant viduas et pu-
pillos: ⁊ opp̃mũt peregrinũ: nec timuerũt
me dicit dñs exercituũ Ego .n. dñs et nõ
mutor: ⁊ vos filij iacob nõ eſtis cõſumpti.
A diebus enĩ patrũ veſtrorũ receſſiſtis a le-
gitimis meis: ⁊ non cuſtodiſtis. Reuerti
mini ad me: ⁊ reuertar ad vos dicit dñs ex
ercituũ. Et dixiſtis. In quo reuertemur?
Si affigit hõ deũ: q: vos cõfigitis me. Et di
xiſtis. In quo cõfigimus te? In decimis ⁊
in primitijs. Et in penuria vos maledicti
eſtis: et me vos configitis gens tota. Infer
te omnem decimam in horreũ meum: ⁊ C
ſit cibus in domo mea: et probate me ſup xvi.q.j. c.
hoc dicit dominus. Si nõ aperuero vobis reuerti-
cataractas celi: ⁊ effudero vobis benedictio mini.q.j
nẽ vſq; ad abundantiã. Et increpabo pro ca.oẽs
vobis deuorantẽ: ⁊ nõ corrũpet fructũ ter de deci.c.
re veſtre: nec erit ſterilis vinea in agro di tua.ij.
cit dominus exercituum. Et beatos vos
dicent omnes gentes. Eritis enim vos ter
ra deſiderabilis: dicit dñs exercituũ. In-
ualuerunt ſup me verba veſtra: dicit dñs.
Et dixiſtis. Quid locuti ſumus contra te?
Dixiſtis. Uanus eſt qui ſeruit deo. Et qđ
emolimẽtũ: q: cuſtodiuimus p̃cepta ei⁹: D
⁊ q: ambulauim⁹ triſtes corã dño exerci- Job.21.b
tuũ? Ergo nũc beatos dicimus arrogãtes?

Siquidem edificati ſunt facientes impie-
tates :⁊ temptauerunt deum ⁊ ſalui facti
ſunt. Tunc locuti ſunt timētes deū vnuſ-
quiſqꝫ cum proximo ſuo. Et attendit dn̄s
⁊ audiuit:⁊ ſcriptus eſt liber monimenti
coram eo timētibus dn̄m ⁊ cogitātib⁹ no
men eius. Et erūt mihi: ait domin⁹ exer-
cituum in die qua ego facio in peculium:
⁊ parcam eis ſicut parcit vir filio ſuo ſer-
uiēti ſibi. Et conuertimini ⁊ videbitis qd
ſit inter iuſtum ⁊ impium:⁊ inter ſeruiē
tem deo ⁊ non ſeruientem ei.

¶ Capituli Summariū. ¶ De aduentu
chriſti: de aduentu helye qui precedet ſecū
dum aduentum domini. Cap. iiij.

A Ecce enim dies veniet ſuccenſa quaſi
caminus:⁊ erunt omnes ſuperbi et
omnes facientes impietatem : ſtipulam.
Et inflamabit eos dies veniens dicit do-
minus exercituum: que non derelinquet
24.q.i.ca. eis radicem ⁊ germen. Et orietur vobis ti
qm̄ ver⁹. mentibus nomen meum: ſol iuſtitie : et
de ɔſe. di. ſanitas in pennis eius. Et egrediemini et
4.c. quē- ſalietis ſicut vitulus de armēto:⁊ calcabi-
q̄3. tis impios cum fuerint cinis ſub planta
pedum veſtrorum: in die qua ego facio di
B cit dominus exercituum. Mementote le-
gis moyſi ſerui mei quam mandaui ei i
oreb ad omnem iſrael: precepta ⁊ iudicia.
Ecce ego mittam vobis helyam prophetaȝ
anteq̄ȝ veniat dies dn̄i magnus ⁊ horribi-
lis. Et cōuertet cor patrū ad filios ⁊ cor fi-
lioꝝ ad patres eorum: ne forte veniam et
percutiam terram anathemate.

¶ Explicit malachias ꝓpheta.

¶ Incipit prologus beati hieronymi pre
ſbyteri in libros machabeorum.

Machabeorum libri duo prenotant
prelia inter hebreorum duces gen-
temqꝫ perſarum pugnam quoqꝫ ſabbato
rum:⁊ nobiles machabei ducis triūphos:
ex cuius nomine ⁊ libri idem ſunt nun-
cupati. Hec quoqꝫ hyſtoria continet etiaȝ
2.ma.7.a inclyta illa geſta machabeoꝝ fratrū: q ſub an
tiocho rege ꝓ ſacris legib⁹ dira tormenta p
peſſi ſunt. Quos mr̄ pia dū diuerſis ſuppli
cijs vrgerent: nō ſoluȝ nō fleuit: ſed ⁊ gau
dens hortabatur ad gloriam paſſionis.

¶ Item alius prologus.

Machabeorum libri licet non habean
tur in canone hebreorum: tamē ab
eccleſia inter diuinorum voluminuȝ an-
notantur hiſtorias. Notant autem pre-
lia inter hebreorum duces genteſqꝫ per-
ſarum pugnam quoqꝫ ſabbatorum ⁊ no
biles machabei triumphos: fedus quoqꝫ
amicitiarum cuȝ romanorum ducibus
atqꝫ legationum. Machabei ſepteȝ fratres
ab vna matre machabea nomie geniti cu- 2.ma.9.b
ſtodientes legem patris traditioneȝ: non
manducantes carnem porcinaȝ: ob hoc ab
Antiochio rege ſeuiſſimo in Antiochia
martyrij glia coronati ſunt cū mr̄e ſua: at
qꝫ ſepulti cū magna veneratiōe ibi gēcūt.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit liber primus Machabeorum.

¶ Capituli Summariū. ¶ De alexandro
filio philippi: de antiocho radice peccatrice:
ciuitate hierſm exuſta: viri ɔſenſerūt edi-
cta regis ſacrificādo idolis: lex exuſta eſt:
multi ex iſrael trucidantur. Cap. j.

T factuȝ ē A
poſtq̄ȝ percuſſit alexan fabricius
der philippi rex ma- roman⁹
cedo q primus regna
uit i grecia egreſſus ð
terra cethim darium
regē perſarū ⁊ medo- Roma-
rū: cōſtituit ꝓlia mul- noruȝ vi
ta ⁊ obtinuit oium munitiones:⁊ inter ctoria pri
fecit reges terre. Et ptranſiit vſqꝫ ad fines ma ð car
terre:⁊ accepit ſpolia multitudinis gētiū: thaginē-
⁊ ſiluit terra in cōſpectu ei⁹. Et cōgregauit ſibus
virtutē ⁊ exercitū fortē nimis:⁊ exaltatuȝ iudit. j. c.
eſt ⁊ eleuatū cor eius:⁊ obtinuit regiōes Reg. egy
gentiū ⁊ tyrānos:⁊ facti ſunt illi in tribu pti icipit
tū. Et poſt hec decidit in lectū : ⁊ cognouit ſeptuagi
q̄ moreret. Et vocauit pueros ſuos nobiles ta inter-
q ſecū erāt nutriti a iuuētute ſua: ⁊ diui- pretes
ſit illis regnū ſuū cū adhuc viueret. Et re

gnauit alexãder ãnis duodeciꝫ: ⁊ mortuꝰ
eſt. Et obtinuerũt pueri eiꝰ regnũ vnuſquiſ-
B
Reg. Syrie hic incipit.
qꝫ in loco ſuo: ⁊ impoſuerũt oẽs ſibi dyade-
mata poſt mortẽ eius: ⁊ filij eoꝝ poſt eos
annis multis: ⁊ multiplicata ſunt mala i
terra. Et exijt ex eis radix ✝ peccati antio-
al. ✝ peccatrix
chus illuſtris filiꝰ antiochi regis q fuerat
rome obſes: ⁊ regnauit in anno cẽteſimo
Zenõ propheta.
triceſimoſeptimo regni grecoꝝ. In diebꝰ
illis exierũt ex iſrl filij iniq ⁊ ſuaſerũt mul-
tis dicẽtes. Eamꝰ ⁊ diſponamꝰ teſtm̃ cũ gẽ
Parthoꝝ reg. pncipium
tibꝰ q̃ circa nos ſunt: qꝛ ex quo receſſimus
ab eis inuenerũt nos multa mala. Et bo-
nus viſus eſt ſermo in oculis eoꝝ. Et deſti
nauerũt aliq de ppſo: ⁊ abierũt ad regeꝫ: ⁊
dedit illis ptãtẽ vt facerẽt iuſtitiã gẽtiuꝫ.
Et edificauerũt gymnaſium in hieroſoly
mis ſcꝫ leges nationũ: ⁊ fecerũt ſibi pputia:
⁊ receſſerũt a teſtõ ſctõ: ⁊ iũcti ſunt na-
tionibꝰ ⁊ venũdati ſunt vt facerẽt malũ. Et
Lre.21.g.
paratũ eſt regnũ in cõſpectu antiochi: ⁊ ce-
pit regnare in terra egypti vt regnaret ſup
duo regna. Et intrauit in egyptũ in mul
C
Romani totã liguriam capiunt
titudine graui in curribꝰ ⁊ elephãtis ⁊ eq
tibꝰ ⁊ copioſa nauiũ multitudine. Et cõſti
tuit bellũ aduerſus ptolomeũ regẽ egypti.
Et veritꝰ ẽ ptolomeꝰ a facie eiꝰ ⁊ fugit: ⁊ ceci
derũt vulnerati multi. Et cõprehẽdit ciui
Secũdũ bellũ punicum
tates munitas i terra egypti: ⁊ accepit ſpo-
lia terre egypti: Et cõuertit antiochꝰ poſtq̃
pcuſſit egyptũ in cẽteſimo ⁊ q̃dragesi-
mo ⁊ tertio anno ⁊ aſcẽdit ad iſrl: ⁊ aſcen
dit hieroſolymã i multitudine graui. Et
intrauit i ſctificationẽ cũ ſupbia: ⁊ accepit
Scipio aphricanꝰ prior
altare aureũ: ⁊ cãdelabrũ luminis: ⁊ vni-
uerſa vaſa eiꝰ: ⁊ mẽſaꝫ ppoſitiõis ⁊ libato
Anibal penus
ria ⁊ phialas: ⁊ mortariola aurea: ⁊ velũ ⁊
coronas ⁊ ornamẽtũ aureũ qd̃ in facie tẽ-
Fabius maximꝰ
pli erat: ⁊ cõminuit oĩa. Et accepit argẽtuꝫ
⁊ auꝝ ⁊ vaſa cõcupiſcibilia: ⁊ accepit theſau
Liuiꝰ ſalinator.
ros multos quos iuenit: ⁊ ſublatis oĩbus
abijt in terrã ſuã. Et fecit cedẽ hoĩuꝫ: ⁊ lo-
Claudiꝰ marcellꝰ
cutus eſt in ſupbia magna. Et factꝰ eſt plã-
ctus magnus in iſrael: ⁊ in oĩ loco eoꝝ.
Et ingemuerũt pncipes ⁊ ſeniores: ⁊ iuue
D
nes ⁊ ṽgines infirmati ſunt: ⁊ ſpecioſitas
mulieꝝ immutata eſt. Omnis maritꝰ ſum-
Catho romanus
pſit lamẽtũ: ⁊ q̃ ſedebãt i thoro maritali lu
gebãt: ⁊ cõmota eſt terra ſup habitãtes in
ea: ⁊ vniuerſa domus iacob induit confu
ſionẽ. Et poſt duos annos dieꝝ miſit rex pn
cipẽ tributoꝝ i ciuitates iuda: ⁊ venit hie

ruſalẽ cũ turba magna. Et locutus eſt ad
eos ṽba pacifica in dolo: ⁊ crediderũt ei. Et
bellũ macedonicum
irruit ſup ciuitatẽ repente: ⁊ pcuſſit eã pla
ga ✝ magna: ⁊ pdidit ppſꝫ multũ ex iſrl.
al. nõ ha ✝ magna
Et accepit ſpolia ciuitatis: ⁊ ſuccẽdit eam
igni. Et deſtruxit domos eiꝰ ⁊ muros eiꝰ in
circuitu: ⁊ captiuas duxerũt mulieres et
natos: ⁊ pecora poſſederũt. Et edificauerũt
ciuitatem dauid muro magno ⁊ firmo ⁊
turribꝰ firmis: ⁊ facta eſt illis in arcẽ. Et po
ſuerũt illic gẽtẽ peccatricẽ ✝ viros iniquos
⁊ cõualuerũt in ea. Et poſuerunt arma ⁊
al. ✝ pcõꝝ
eſcas: ⁊ cõgregauerũt ſpolia hieruſm ⁊ repo-
E
ſuerũt illic: ⁊ facti ſũt in laqueũ magnuꝫ.
Et factũ eſt hoc ad inſidias ſctificationi ⁊ in
Paulus emilius.
✝ diabolũ malũ in iſrael. Et effuderũt ſan
al. ✝ dolũ
guinẽ innocẽtẽ p circuitũ ſanctificatiõis:
⁊ cõtaminauerũt ſanctificationẽ. Et fuge-
rũt habitatores hieruſalẽ ppt̃ eos: ⁊ facta
eſt habitatio exteroꝝ: ⁊ facta eſt extera ſemi
ni ſuo: ⁊ nati eius reliquerũt eã. Sanctifi
catio eiꝰ deſolata eſt ſicut ſolitudo: dies fe-
Tob.2.b amos.8.ca.
ſti eius cõuerſi ſunt in luctũ: ſabbata eiꝰ
in opprobriũ: honores eius in nihilũ. Se
cundũ gl̃iaꝫ eius multiplicata ẽ ignomi
nia eius: ⁊ ſublimitas eius cõuerſa eſt in
luctũ. Et ſcripſit rex ãtiochꝰ oĩ regno ſuo:
vt eſſet omnis pplſ vnus. Et reliquerunt
vnuſquiſqꝫ legẽ ſuã: ⁊ conſenſerũt ✝ oẽs
Als ✝ ei
gentes ſecundum verbũ regis antiochi.
Et multi ex iſrael conſenſerũt ei: ⁊ ſacrifi-
cauerunt idolis ⁊ coinquinauerũt ſabba
tũ. Et miſit rex antiochus libros per ma-
F
nus nuncioꝝ in hieruſaleꝫ ⁊ in oẽs ciui-
tates iude: vt ſequerent̃ leges gentiũ terre
⁊ phiberẽt holocauſta ⁊ ſacrificia ⁊ placatio
nes fieri in tẽplo dei: ⁊ phiberent celebrare
ſabbatũ ⁊ dies ſolẽnes. Et miſit coinqui-
nari ſancta ⁊ ſanctũ populũ iſrael. Et iuſ-
ſit edificari aras ⁊ tẽpla ⁊ idola ⁊ immola
ri carnes ſuillas ⁊ pecora cõmunia: ⁊ relin
quere filios ſuos incircũciſos ⁊ coinqui na-
ri animas eoꝝ in omnibus immũdicijs
⁊ abominationibus: ita vt obliuiſcerent̃ le
gẽ ⁊ immutarẽt omnes iuſtificatiões dei.
Et quicunqꝫ nõ feciſſent ſecundũ verbuꝫ
regis antiochi morerent̃. Secundũ om-
nia verba hec ſcripſit omni regno ſuo: ⁊ p
poſuit pncipes pplo qui hec fieri cogerẽt.
Et iuſſerũt ciuitatibus iude ſacrificare. Et
cõgregati ſunt multi de populo ad eos q
dereliquerant legẽ domini: ⁊ fecerunt ma

ia ſuper terrā:⁊ effugauerunt ppl'm iſrael
in abditis ⁊ in abſcōditis fugitiuoꝝ locis
B Die qntadecima mēſis caſleu: qnto ⁊ q̄dra
geſimo ⁊ cēteſimo anno: edificauit rex an
tiochus abominandū idolū deſolationis
ſup altare dei:⁊ p vniuerſas ciuitates iu-
de in circuitu edificauerūt aras ⁊ ante ia-
nuas domoꝝ ⁊ in plateis incendebāt thu
ra ⁊ ſacrificabāt. Et libros legis dei cōbuſſe
rūt igni ſcindētes eos:⁊ apud quēcūqꝫ in
ueniebant libri teſtamēti domini ⁊ quicū
qꝫ obſeruabat legē domini ſm edictū re-
gis trucidabāt eū. In virtute ſua faciebāt
hec pplo iſrael: q inueniebat in omni mē
ſe i ciuitatib'. Et qnta ⁊ viceſima die men
ſis ſacrificabāt ſuper araz q̄ erat contra alta
re:⁊ mulieres q̄ circūcidebant filios ſuos
trucidabant ſm iuſſum regis antiochi.
Et ſuſpēdebāt pueros a ceruicib' p vniuer
ſas domos eoꝝ:⁊ eos qui circunciderant il
los trucidabant Et multi de pplo iſrael dif
finierunt apud ſe: vt non manducarēt im
munda:⁊ elegerunt magis mori quaz ci-
bis coinquinari immundis:⁊ noluerūt
infringere legem dei ſanctam ⁊ trucidati
ſunt. Et facta eſt ira magna ſuper populum
iſrael valde.

¶ Ca. Sū. ¶ Mathatias ⁊ quinqꝫ eius fi
lij lamentantur ppl'm: templū ⁊ deſolatio
nē legis: cogit matathias ſacrificare ido-
lis: ſed noluit: occidit matathias ſacrificā
tem idolis:⁊ etiam miniſtrum regis an
tiochi fugientes in deſertum ne ſacrifica-
rent idolis: occiſi ſunt in ſabbato: conſti-
tuit matathias pugnare in ſabbato: ipſe ⁊
eius filij occidētes peccatores: aras idoloꝝ
ſubuertunt: matathias moriens ammo-
net filios defendere iſrael:⁊ cogitare gene-
rationes patrum. Cap. ij.

In diebus illis ſurrexit matathias fili'
ioānis filij ſymeonis ſacerdos ex fi-
lijs ioarim ab hieruſalē:⁊ cōſedit in mō A
te modin. Et habebat filios qnqꝫ: iohānā
qui cognominabat gaddis:⁊ ſymonem:
qui cognominabat thaſi:⁊ iudā qui voca
bat machabeus:⁊ eleaçarū qui cognomi-
nabat abaron:⁊ ionathā qui cognomina
batur apphus. hi viderūt mala q̄ fiebant
in populo iuda ⁊ in hieruſalem. Et dixit
matathias. Ue mihi. Ut qd nat' ſuz vide-
re cōtritionē populi mei ⁊ ꝯtritionē ciui
tatis ſancte:⁊ ſedere illic cū dat in mani-
bus inimicoꝝ. Sācta in manu extraneo-
rū facta ſunt: tēplū eius ſicut hō ignobi-
lis. Uaſa glorie eius captiua abducta ſunt
trucidati ſunt ſenes ei' in plateis ⁊ iuue-
nes ei' ceciderūt in gladio inimicorum.
Que gens nō hereditauit regnū ei':⁊ nō
obtinuit ſpolia ei'? Ois cōpō ei' ablata ē. D
Que erat libā: fcā ē ancilla Et ecce ſcā nr̄a
⁊ pulchritudo nr̄a ⁊ claritas nr̄a ꝯſolata ē:
⁊ coinquinauerūt eā gētes. Quo ergo nob
adhuc viuere? Et ſcidit veſtimēta ſua ma
tathias ⁊ filij eius:⁊ operuerūt ſe cilicijs
⁊ plāxerūt valde. Et venerūt illuc qui miſ
ſi erāt a rege antiocho: vt cogerēt eos qui
cōfugerāt in ciuitatē modin immolare ⁊
accendere thura ⁊ a lege dei diſcedere. Et
multi de pplo iſrael cōſentiētes acceſſerūt
ad eos. Sz matathias ⁊ filij ei' cōſtāter ſte-
terūt. Et reſpōdētes q miſſi erāt ab antio
cho dixerūt matathie. Princeps ⁊ clariſſi
mus ⁊ magn' es in hac ciuitate:⁊ ornat'
filijs ⁊ fratrib'. Ergo accede prior ⁊ fac iuſ
ſum regis ſicut fecerūt oēs gentes ⁊ viri
iuda:⁊ q remāſerūt in hieruſalem. Et eris tu
⁊ filij tui inter amicos regis:⁊ amplifica-
tus auro ⁊ argento ⁊ munerib' multis.
Et reſpōdit matathias ⁊ dixit magna vo-
ce. Et ſi oēs gentes regi antiocho obediūt C
vt diſcedāt vnuſqſqꝫ a ſeruitute legis pa-
trū ſuoꝝ ⁊ cōſentiāt mādatis ei': ego ⁊ fi
lij mei ⁊ fratres mei obediem' legi patrū
noſtrorū. Propitius ſit nobis de': nō eſt
nobis vtile relinquere legem ⁊ iuſtitias
dei. nō audiemus verba regis antiochi:
nec ſacrificabimus tranſgredientes legis
noſtre mādata vt eamus altera via. Et vt 23. q. 5. c.
ceſſauit loqui verba hec: acceſſit quidā iu- ſi audie-
deus in omniū oculis ſacrificare idolis ris.
ſuper aram in ciuitate modin ſm iuſſuz

regis. Et vidit matathias ⁊ doluit: ⁊ con-
tremuerūt renes eius. Et accenſus eſt fu-
ror eius ſm̄ iudicium legis: ⁊ inſiliens
trucidauit eū ſuper aram. Sed ⁊ virum
quē rex antiochus miſerat qui cogebat
Nu.15.b. immolare: occidit in ipſo tēpore ⁊ aram
deſtruxit. Et zelatus eſt legem ſicut fecit
phinees zambri filio ſaloni. Et exclama-
uit matathias voce magna in ciuitate di-
cens. Omnis qui zelū habet legis ſtatuēs
teſtamētum: exeat poſt me. Et fugit ipſe ⁊
D filij eius in montes: ⁊ reliquerunt quecū
q̄ habebant in ciuitate. Tūc deſcenderūt
multi querentes iudicium ⁊ iuſtitiam
in deſertum: ⁊ ſederūt ibi ipſi ⁊ filij ei⁹ et
mulieres eoꝝ ⁊ pecora eoꝝ: q̄m inundaue
runt ſuper eos mala. Et renūciatū eſt vi
ris regis ⁊ exercitui qui erāt in hieruſa-
lē ciuitate dauid: q̄m diſceſſiſſent viri q-
dam qui diſſipauerūt mandatū regis in
23.q.8.c. loca occulta in deſerto: ⁊ abijſſent poſt illos
ſi nulla.i. multi. Et ſtatim perrexerūt ad eos ⁊ cōſti
glo. ō re. tuerunt aduerſus eos prelium in die ſab-
iu.c.4. batorū: ⁊ dixerūt ad eos. Reſiſtitis ⁊ nunc
adhuc? Exite ⁊ facite ſm̄ verbū regis an-
tiochi ⁊ viuetis. Et dixerūt. Nō exibim⁹:
neq̄ faciem⁹ v̄bū regis: vt polluam⁹ diē
ſabbatoꝝ. Et ꝯcitauerūt aduerſus eos pre-
liū. Et nō r̄ndērūt eis: nec lapidē miſerūt
in eos: nec opilauerūt loca occulta dicen-
tes. Moriamur oēs i ſimplicitate nr̄a: ⁊
teſtes erūt ſup nos celū ⁊ terra q̄ iniuſte p
ditis nos. Et itulerūt illis bellū ſabbatis.
Et mortui ſūt ipſi ⁊ vxores eoꝝ ⁊ filij eoꝝ
⁊ pecora eoꝝ vſq̄ ad mille aias hoīum. Et
E cognouit matathias ⁊ amici ei⁹: ⁊ luctū
habuerūt ſup eos valde. Et dixit vir ꝓxio
ſuo. Si oēs fecerim⁹ ſic frēs nr̄i fecerūt ⁊
nō pugnauerim⁹ aduerſus gētes ꝓ aiab⁹
nr̄is ⁊ iuſtificatiōib⁹ nr̄is: citius diſꝑdēt
nos a terra. Et cogitauerūt in die illa dicē
tes. Oīs hō q̄cūq̄ venerit ad nos i bello die
ſabbatoꝝ: pugnem⁹ aduerſus eū: ⁊ nō mo
riemur oēs ſic mortui ſūt frēs nr̄i in oc
Aſs+ cultis. Tūc cōgregata ē ad eos ſynagoga
aſſideoꝝ +iudeoꝝ fortis virib⁹ ex iſrl̄: oīs volūta-
rius in lege: et oēs q fugiebāt a malis ad-
diti ſūt ad eos: et facti ſūt illis ad firmamē
tū. Et collegerūt exercitū: et ꝑcuſſerūt pec-
catores in ira ſua: et viros iniquos in idi
gnatiōe ſua: et ceteri fugerūt ad natiōes vt
euaderent. Et circuit matathias et amici
ei⁹ et deſtruxerūt aras et circūciderūt pue
ros icircūciſos quotquot iuenerūt i fini
bus iſrl̄ in fortitudine. Et pſecuti ſūt fi-
lios ſupbie: et ꝓſpatū ē opus i manib⁹ eo
rū. Et obtinuerūt legē de manib⁹ gētiū et
de manib⁹ regū: et nō dederūt cornu pec-
F catori. Et appropinquerūt dies matathie
moriēdi: ⁊ dixit filijs ſuis. Nūc ꝯfortata ē
ſupbia ⁊ caſtigatio: ⁊ tp̄s euerſiōis: ⁊ ira i-
dignationis. Nūc ergo o filij emulatores
eſtote legis: ⁊ date aias v̄ras ꝓ teſtō patꝝ:
⁊ memētote opꝝ patrū q̄ fecerūt in gn̄a
tionib⁹ ſuis: ⁊ accipietis gloriā magnā ⁊
nomē eternū. Abrahā nōne intētatione
inuētus eſt fidelis: ⁊ reputatū eſt ei ad iu Gen. 22
ſtitiā? Joſeph in tp̄e anguſtie ſue cuſtodi Gen. 35.
uit mādatū: ⁊ fact⁹ eſt dn̄s egypti. Phi- Nu.25.c.
nees p̄r nr̄ zelādo zelū dei accepit teſtm̄ ſa- Joſue.1
cerdotij eterni. Jeſus dū ipleuit verbū fa- d.
ctus eſt dux in iſrl̄. + Caleph dū teſtificat Nu.14.c.
in eccl̄ia accepit hereditatē. Dauid i ſua mi Dic+
ſericordia ꝯſecut⁹ ē ſedē regni in ſecula. caleb.
Helias dū zelat zelū legis: recept⁹ ē in ce- 1.Re.16.
lū. Ananias azarias ⁊ miſahel credētes li- 4.re.2.b.
berati ſūt de flāma. Daniel i ſua ſimplicita- Dan.3.g.
te liberat⁹ eſt de ore leonū. Et ita cogitate Dan.6.c.
G per gn̄ationē ⁊ gn̄ationē: q̄ oēs q ſꝑrant
in eū nō infirmātur. Et a verbis viri pec-
catoris ne timueritis: q̄ glia eius ſtercꝰ
⁊ vermis eſt. Hodie extollit̄ ⁊ cras nō iue
niet̄: q̄ ꝯuerſus eſt in terrā ſuā: ⁊ cogita-
tio ei⁹ ꝑijt. Uos ergo filij ꝯfortamini ⁊ vi
riliter agite in lege: q̄ cū feceritis q̄ vobis
p̄cepta ſūt in lege a dn̄o deo v̄ro: in ipa glo
rioſi eritis. Et ecce ſymō frater veſter ſcio
q̄ vir cōſilij eſt. Ipſū audite ſemp: ⁊ ipſe erit
vobis p̄r. Et iudas machabe⁹ fortis virib⁹
a iuuētute ſua ſit vobis princeps militie:
⁊ ipſe aget bellū ppl̄i. Et adducetis ad vos
oēs factores legis: ⁊ vindicate vindictam
ppl̄i v̄ri. Retribuite retributionē gētib⁹:
⁊ intendite in preceptū legis. Et bn̄dixit
eos ⁊ appoſitus eſt ad patres ſuos. Et defun
ctus ē āno cētēſimo quadrageſimo ſexto:
⁊ ſepultus eſt a filijs ſuis i ſepulchris pa-
trum ſuorū in modin: ⁊ planxerunt eū
omnis iſrael planctu magno.

¶ Ca. Sū. ¶ Surrexit iudas machabe⁹ i
defenſionē iſrl̄: occidit iudas apollonium
auferēs ei⁹ gladiū: occidit ēt ſeron ꝓnci-
pē exercit⁹ ſyrie: iuſſit antioch⁹ vt lyſias de
ſtrueret iſrl̄ ⁊ penit⁹ de terra dleret. Ca.iij.

ET ſurrexit iudas q̄ vocabat̄ macha-
A beꝰ filiꝰ eius ꝓ eo: ⁊ adiuuabāt ⁊ eū
oēs frēs eius ⁊ vniuerſi q̄ ſe ꝯiunxerāt pa
tri eius: ⁊ ꝓliabant̄ ꝓliū iſrael cū leticia.
Et dilatauit gloriā ꝑplo ſuo: ⁊ induit ſe
loricā ſicut gigas: ⁊ ſuccinxit ſe arma belli
ca ſua in prelijs: ⁊ ꝓtegebat caſtra gladio
ſuo. Similis factus ē leoni in operibus
ſuis: ⁊ ſicut catulus leonis rugiēs i vena-
tione. Et pſecutus eſt iniquos pſcrutans
eos: ⁊ q̄ ꝯturbabāt ppl̄m ſuū: eos ſuccēdit
flāmis. Et repulſi ſunt inimici eiꝰ ꝓ timo
re eiꝰ. Et oēs operarī iniq̄tatis cōturbatī
ſunt. Et directa eſt ſalus in manu eiꝰ: ⁊ ex
acerbabat reges multos: ⁊ letificabat iacob
in operibꝰ ſuis: ⁊ in ſeculū memoria eiꝰ i
benedictiōe. Et ꝑambulabat ciuitates iu-
da: ⁊ ꝑdidit ipios ex eis: ⁊ auertit iram ab
iſrl̄. Et noiatus eſt vſq; ad nouiſſimū ter
re ⁊ ꝯgregauit ꝑeuntes. Et ꝯgregauit apol
lonius gētes: ⁊ a ſamaria virtutē multaȝ
⁊ magnā ad bellandū ꝯ iſrl̄. Et cognouit
iudas ⁊ exiuit obuiā illi: ⁊ ꝑcuſſit ⁊ occi-
B dit illū. Et ceciderūt vulnerati multi: ⁊ re
liqui fugerūt: ⁊ accepit ſpolia eoꝝ. Et gla-
diū apollōij abſtulit iudas: ⁊ erat pugnās
in eo oībus dieb̄ꝰ. Et audiuit ſeron prin
ceps exercitꝰ ſyrie: q̄ ꝯgregauit iudas cō-
gregationē ⁊ eccleſiā fideliū ſecū: ⁊ ait. Fa
ciā mihi nomē ⁊ glificabor i regno: ⁊ debel
labo iudā: ⁊ eos q̄ cū ipſo ſūt: q̄ ſpnebāt ver
bū regis. Et ꝓparauit ſe: ⁊ aſcēderūt cū eo
caſtra ipioꝝ fortes auxiliarij: vt facerēt vin
dictā in filios iſrl̄. Et appropinquauerūt
vſq; bethoron. Et exiuit iudas obuiā illis
cū paucis. Ut aūt viderūt exercitū veniē-
tem ſibi obuiā dixerūt iude. Quō poteri-
mus pauci pugnare ꝯ multitudinē hāc
tantā ⁊ tam fortē? Et nos fatigati ſumus
ieiunio hodie. Et ait iudas. Facile ē ꝯcludi
multos in manu paucoꝝ: ⁊ nō eſt differē
tia in cōſpectu dei celi liberare in multis ⁊
paucis: q̄m nō in multitudine exercitus
victoria belli: ſȝ de celo fortitudo ē. Ipſi ve
niūt ad nos i multitudine ꝯtumaci ⁊ ſu- C
perba: vt diſꝑdant nos ⁊ vxores nr̄as ⁊ fi-
lios nr̄os: ⁊ vt ſpoliēt nos. Nos vero pugna
bimꝰ ꝓ aīabus nr̄is ⁊ legibꝰ nr̄is: ⁊ ipſe
dn̄s cōteret eos ante faciē nr̄am. Uos aūt
ne timueritis eos. Ut ceſſauit aūt loq̄: in-
ſiluit in eos ſubito. Et cōtritus eſt ſeron ⁊
exercitus eius in ꝯſpectu ipſiꝰ: ⁊ pſecutꝰ
eſt eū in deſcēſum bethoron vſq; in cāpū.
Et ceciderūt ex eis octingēti viri: reliquī
aūt fugerūt in terrā phyliſtijm. Et cecidit
timor iude ac fratrū eiꝰ ⁊ formido ſuper
oēs gētes in circuitu eoꝝ: ⁊ ꝑuenit ad re
gē nomē eius: ⁊ de prelijs iude narrabāt
oēs gētes. Ut audiuit aūt rex antiochus
ſermones iſtos iratꝰ ē aīo. Et miſit ⁊ ꝯgre
gauit exercitū vniuerſi regni ſui caſtra
fortia valde: ⁊ aperuit erariū ſuum ⁊ dedit
ſtipendia exercitui in annū: ⁊ mādauit il
lis vt eēnt parati ad oīa. Et vidit q̄ defecit D
pecunia de theſauris ſuis ⁊ tributa regio-
nis modica ꝓpter diſſenſionē ⁊ plagam
quā fecit in terra vt tolleret legitima que
erāt a primis diebꝰ: ⁊ timuit ne nō habe
ret ⁊ ſemel ⁊ bis in ſumptꝰ ⁊ + donaria q̄ als + do
dederat ante larga manu: ⁊ abūdauerat ſu natiua.
per reges qui ante eū fuerāt. Et cōſternatꝰ
erat aīo valde. Et cogitauit ire in perſideȝ
⁊ accipere tributa regionū ⁊ cōgregare ar
gentū multū. Et reliquit lyſiam hominē
nobilē de genere regali ſup negocia regia
a flumine eufratē vſq; ad flumen egypti
⁊ vt nutriret antiochū filiū ſuū donec re-
diret. Et tradidit ei mediū exercitū: ⁊ ele
phantos: ⁊ mādauit ei de oībus q̄ volebat:
⁊ de inhabitātibꝰ iudeā ⁊ hieruſaleȝ: ⁊ vt
mitteret ad eos exercitū ad cōterendā ⁊ ex
tirpandā virtutē iſrael: ⁊ reliquias hieru
ſalē: ⁊ auferēdam memoriā eoꝝ de loco: ⁊
vt cōſtitueret habitatores filios alienige-
nas in oībus finibus eoꝝ: ⁊ ſorte diſtri-
bueret terrā eoꝝ. Et rex aſſumpſit partem E
exercitus reſidui: ⁊ exiuit ab antiochia ci
uitate regni ſui anno cēteſimo ⁊ q̄drage
ſimo ſeptimo ⁊ tranſfretauit eufratē flu-
mē ⁊ ꝑambulabat ſuperiores regiōes. Et ele
git lyſias ptolomeū filiū dorimini ⁊ nica

nore ⁊ gorgiā viros potētes ex amicis re-
gis:⁊ misit cū eis q̄draginta milia viroꝝ
⁊ septē milia eq̄tū:vt venirēt i terrā iuda
⁊ disperderēt eā ſʒ verbū regis. Et ꝓceſſerūt
vt irēt cū vniuerſa virtute ſua. Et venerūt
⁊ applicauerūt āmaū i terra cāpeſtri. Et au
dierūt mercatores regionū nomē eoꝝ:⁊
acceperūt argētū ⁊ auꝝ multū valde ⁊ pue-
ros:⁊ venerūt i caſtra vt acciperēt filios iſrl̄
in ſeruos:⁊ additi ſūt ad eos exercit⁹ ſyrie ⁊
terre alienigenaruʒ. Et vidit iudas ⁊ frēs
eius:q: multiplicata ſunt mala ⁊ exercit⁹
applicabat ad fines eoꝝ:⁊ cognouerūt ver
ba regis q̄ mādauit ppl'o facere i interitū
F ⁊ ꝯſummationē. Et dixerūt vnuſq̄ſq̄ ad
ꝓximū ſuū. Erigam⁹ deiectionē ppli nr̄i:
⁊ pugnem⁹ ꝓ ppl'o nr̄o ⁊ ſanctis nr̄is. Et
ꝯgregat⁹ ē ꝯuēt⁹ vt eēnt parati i ꝓliū:⁊ vt
orarēt ⁊ peterēt miſericordiā ⁊ miſeratio
nes. Et hieruſalē nō habitabat̄:ſʒ erat ſi-
cut deſertū. Nō erat q̄ igrederet̄ ⁊ egredere
tur de natis ei⁹:⁊ ſc̄m ꝯculcabat̄:⁊ filij alie
nigenaꝝ erāt in arce:ibi erat habitatio gē
tiū. Et ablata eſt voluptas a iacob:⁊ defecit
ibi tibia ⁊ cythara. Et cōgregati ſūt ⁊ vene
rūt i maſphat ꝯ̄ hierl'm:q: locutus ora-
nis erat in maſphat añ i iſrl̄. Et ieiunaue
rūt illa die:⁊ induerūt ſe cilicijs:⁊ cinerē
impoſuerūt capiti ſuo:⁊ ſciderūt veſtimē
Al's + librum. ta ſua:⁊ expāderūt + libros legis de q̄bus
ſcrutabant̄ gētes ſilitudinē ſimulachroꝝ
ſuoꝝ:⁊ attulerūt ornamēta ſacerdotalia ⁊
primitias ⁊ decimas:⁊ ſuſcitauerūt naza-
G reos q̄ impleuerāt dies:⁊ clamauerūt vo-
Al's + virtis. ce magna in celū dicētes. Quid faciem⁹ +
iſtis:⁊ quo eos ducemus? Et ſc̄a tua ꝯcul-
cata ſunt ⁊ cōtaminata ſunt:⁊ ſacerdotes
tui facti ſunt in luctū ⁊ in humilitatem.
Et ecce nationes cōuenerūt aduerſuʒ nos
vt nos diſperdāt. Tu ſcis que cogitant in
nos. Quō poterimus ſubſiſtere ante facieʒ
eoꝝ:niſi tu de⁹ adiuues nos? Et tubis ex-
clamauerūt voce magna. Et poſt hec cōſti-
Deu. 20. b. tuit iudas duces ppl'i:tribunos ⁊ cētu-
riones ꝑentacō tarchos ⁊ decuriōes:⁊ di-
Judi.7.a xit his q̄ edificabant domos ⁊ ſponſabant
vxores ⁊ plātabāt vineas ⁊ formidoloſis:
vt redirēt vnuſquiſq̄ in domū ſuā ſecū-
dū legē. Et mouerunt caſtra:⁊ collocaue-
rūt ad auſtrū āmaum. Et ait iudas. Accī-
gimini ⁊ eſtote parati in mane vt pugne
tis aduerſus natiōes has q̄ ꝯuenerūt diſp
dere nos ⁊ ſancta nr̄a:qm̄ meli⁹ ē nos mo
ri i bello:q̄ȝ videre mala gētis nr̄e ⁊ ſc̄oꝝ.
Sicut aūt fuerit volūtas in celo ſic fiat.

¶ Ca. Sū. ¶ Debellatis gorgia ⁊ lyſia:iu-
das purificauit tēplum:⁊ dedicatiōe alta
ris ⁊ ornatu templi. Cap. iiij.

ET aſſumpſit gorgias q̄nq̄ milia vi
roꝝ ⁊ mille eq̄tes electos. Et moue-
rūt caſtra nocte vt aplicarent ad caſtra iu-
deoꝝ:⁊ ꝑcuterēt eos ſubito. Et filij q̄ erant
ex arce:erāt illis duces. Et audiuit iudas
⁊ ſurrexit ipſe ⁊ potētes ꝑcutere virtuteʒ
exercituū regis:+ q̄ erāt in āmaum. Ad- Al's + que
huc.n. diſpſus erat exercit⁹ a caſtris. Et ve
nit gorgias in caſtra iude noctu ⁊ nemi-
nē inuenit. Et querebat eos in montib⁹:
qm̄ dixit fugiūt hi a nobis. Et cū dies fa-
ctus eēt:apparuit iudas in cāpo cū trib⁹
milib⁹ viroꝝ tm̄:q̄ tegumenta ⁊ gladios
nō habebāt. Et viderūt caſtra gētiū valida
⁊ loricatos ⁊ eq̄tatus in circuitu eoꝝ:⁊ hi
docti ad ꝓliū:⁊ ait iudas viris q̄ ſecū erāt.
Ne timueritis multitudinē eoꝝ:⁊ ipetū
eoꝝ ne formidetis. Memētote q̄liter ſal- Exo.14.e
ui facti ſunt p̄res nr̄i in mari rubro:cū ſe
queret̄ eos pharao cū exercitu multo. Et
nūc clamem⁹ i celū:⁊ miſerebit̄ nr̄i dn̄s:
⁊ memor erit teſtamēti patꝝ nr̄oꝝ:⁊ cōte
ret exercitū iſtū añ faciē nr̄aȝ hodie:⁊ ſciēt
oēs gētes:q: ē + deus q̄ redimat ⁊ liberet Al's non
iſrl̄. Et leuauerūt alienigene oculos ſuos: hʒ + de⁹
⁊ viderūt eos veniētes ex aduerſo. Et exie- ifra.9.b.
rūt de caſtris i ꝓeliū:⁊ tuba cecinerūt hi B
q̄ erāt cū iuda. Et ꝯgreſſi ſūt ⁊ ꝯtrite ſūt gē
tes ⁊ fugerūt in cāpū. Nouiſſimi aūt ceci-
derūt i gladio:⁊ ꝑſecuti ſūt eos vſq̄ geȝe
ron ⁊ vſq̄ i cāpos idumee ⁊ azoti ⁊ iānie
⁊ ceciderūt ex illis vſq̄ ad tria milia viro
rū. Et reuerſus ē iudas ⁊ exercit⁹ eius ſe-
quēs eū. Dixitq̄ ad ppl'ʒ. Nō ꝯcupiſcatis
ſpolia:q: bellū ꝯ̄ nos ē:⁊ gorgias ⁊ exerci-
tus ei⁹ ꝓpe nos in montib⁹:ſʒ ſtate nūc ꝯ̄
inimicos nr̄os ⁊ expugnate eos ⁊ ſumetis
poſtea ſpolia ſecuri. Et adhuc loquēte iu-
da hec:ecce appuit ps q̄dā ꝓſpiciēs de mō-
te. Et vidit gorgias q: i fugā ꝯuerſi ſūt ſui: C
⁊ ſuccēſa ſūt caſtra. Fumus.n. q̄ videbat̄ de
clarabat qd̄ factū ē. Quib⁹ ille ꝯſpectis ti-
muerūt valde aſpiciētes ſimul ⁊ iudaȝ ⁊
exercitū i cāpo paratū ad ꝓliū. Et fugerūt
oēs in cāpo alienigenarū:⁊ iudas reuer-
ſus ē ad ſpolia caſtroꝝ. Et acceperūt aurū

multũ ⁊ argẽtũ ⁊ hyacītũ ⁊ purpurã ma
rinã ⁊ opes magnas: ⁊ ꝯuerſi hymnũ ca
nebãt ⁊ bñdicebãt deũ i celũ qm bon⁹ ē: qm
in ſeculũ miſericoꝛdia ei⁹. Et fcã ē ſal⁹ ma
gna i iſrl i die illa. Quicũqz ãt alienigenaꝝ
euaſerũt: venerũt ⁊ nũciauerũt lyſie vni
uerſa q̃ acciderãt. Quib⁹ ille auditis ꝯſter
nat⁹ aio deficiebat: qꝛ nõ q̃lia voluit: talia cõ
tigerũt i iſrl: ⁊ q̃lia mãdauit rex. Et ſequẽ
ti anno ꝯgregauit lyſias viroꝝ electoꝝ lx
ſexaginta milia: ⁊ eqtũ qnqz milia: vt de
D bellaret eos. Et venerũt i iudeã: ⁊ caſtra po
ſuerũt i bethoꝛon. Et occurrit illis iudas
cũ decẽ milib⁹ viris. Et viderũt exercitũ
1.re.7.f. foꝛtẽ: ⁊ oꝛauit ⁊ dixit. Bñdict⁹ es ſaluatoꝛ
iſrl q ꝯtriuiſti ipetũ potẽtis i manu ſerui
Re.14.b. tui dd: ⁊ tradidiſti caſtra alienigenaꝝ i ma
nu ionathe filij ſaul ⁊ armigeri ei⁹: ꝯclude
exercitũ iſtũ i manu ppli tui iſrl: ⁊ cõfun
dãt in exercitu ſuo ⁊ eqtib⁹. Da illis foꝛ
midinẽ ⁊ tabe fac audaciã virtutis eoꝝ: ⁊
cõmoueãt ꝯtritiõe ſua. Deijce illos gladio
diligẽtium te: ⁊ collaudẽt te oẽs q noue
rũt nomẽ tuũ i hymnis. Et cõmiſerũt +
als non pliũ: ⁊ ceciderũt de exercitu lyſie qnqz mi
hz + pre lia viroꝝ. Uidẽs aũt lyſias fugã ſuoꝝ: ⁊ iu
lium deoꝝ audaciã: ⁊ qꝛ pati ſũt aut viuere aut
moꝛi foꝛtiter: abijt antiochiã ⁊ elegit mi
lites vt multiplicati rurſus venirẽt i iu
deã. Dixit ãt iudas ⁊ frẽs ei⁹. Ecce cõtriti
ſũt inimici nr̃i: aſcẽdamus nũc mũdare
ſancta ⁊ renouare. Et ꝯgregat⁹ ē oĩs exer
E citus: ⁊ aſcẽderũt in montẽ ſyon. Et vide
rũt ſanctificationẽ deſertã: ⁊ altare ꝓpha
natũ ⁊ poꝛtas exuſtas: ⁊ i atrijs virgulta
nata ſicut in ſaltu vel i mõtib⁹: ⁊ paſto
phoꝛia diruta. Et ſciderũt veſtimẽta ſua ⁊
plãxerũt planctu magno. Et ipoſuerũt ci
nerẽ ſup caput ſuũ: ⁊ ceciderũt in faciẽ ſu
per terrã: ⁊ exclamauerũt tubis ſignoꝝ ⁊
clamauerũt i celũ. Tũc oꝛdinauit iudas
viros vt pugnarẽt aduerſus eos q erãt i ar
ce: donec emũdarent ſcã. Et elegit ſacerdo
tes ſine macula volũtatẽ habẽtes in lege
dei: ⁊ mũdauerũt ſcã: ⁊ tulerũt lapides
cõtaminatiõis in locũ imũdũ. Et cogita
uit de altari holocauſtoꝝ qđ ꝓphanatum
erat: qd de eo faceret. Et icidit i ꝯſiliũ bonũ
vt deſtrueret illđ: ne foꝛte illis eēt i oppꝛo
bꝛiũ qꝛ cõtaminauerũt illud gẽtes. Et de
moliti ſunt illud: ⁊ repoſuerũt lapides in
F mõte domus in loco apto: quoad veniret
ꝓpheta ⁊ rñderet de eis. Et acceperũt lapi
des integros ſm legẽ: ⁊ edificauerũt alta
re nouũ ſm illud qđ fuit pꝛius: ⁊ edifica
uerũt ſancta ⁊ q̃ intra domũ erãt intrinſe
cus: ⁊ edem ⁊ atria ſanctificauerũt: ⁊ fece
rũt vaſa ſancta noua: ⁊ intulerũt cãdela
brũ ⁊ altare incẽſoꝝ ⁊ menſaꝫ in tẽplũ.
Et incenſum poſuerũt ſup altare: ⁊ accen
derunt lucernas que ſuper cãdelabꝛũ erãt
⁊ lucebant in tẽplo. Et poſuerũt ſup men
ſaꝫ panes: ⁊ appẽderũt velamina: ⁊ ꝯſũ
mauerũt oĩa opa q̃ fecerãt. Et ãn matuti
nũ ſurrexerũt qnta ⁊ viceſima die menſis
noni. hic ē mẽns caſleu cẽteſimi quadra
geſimioctaui ãni: ⁊ obtulerũt ſacrificiũ
ſm legẽ ſup altare holocauſtoꝝ nouũ qđ
fecerũt. Secũdũ tp̄s ⁊ ſm diẽ in qua con
taminauerũt illud gẽtes: in ipſa renoua
tũ ē in cãticis ⁊ cytharis ⁊ cyneris ⁊ cym
balis. Et cecidit oĩs ppls in faciẽ: ⁊ adoꝛa G
uerũt ⁊ bñdixerũt in celũ eũ q ꝓſperauit
eis. Et fecerũt dedicationẽ altaris diebus
octo: ⁊ obtulerũt holocauſta cũ leticia: ⁊ ſa
lutaria laudis. Et oꝛnauerũt faciẽ tẽpli co De cõſe.
rõis aureis ⁊ ſcutulis: ⁊ dedicauerũt poꝛ di.j c. ſo
tas ⁊ paſtophoꝛia: ⁊ ipoſuerũt eis ianuas. lẽnitas
Et fcã ē leticia i pplo magna valde: ⁊ auer in glo.
ſum ē oppꝛobꝛiũ gẽtiũ. Et ſtatuit iudas ⁊
frẽs ei⁹: ⁊ vniuerſa eccl'ia iſrl: vt agãt dies
dedicatõis altaris i tpib⁹ ſuis ab ãno i ãnũ
p dies octo a qnta ⁊ viceſima die mẽſis caſ
leu: cũ leticia ⁊ gaudio. Et edificauerũt in
tpe illo mõtẽ ſyon: ⁊ p circuitũ muros al
tos ⁊ turres firmas: ne qñ venirẽt gẽtes ⁊
cõculcarẽt eũ ſicut antea fecerũt. Et collo
cauit illic exercitũ vt ſeruarẽt eũ: ⁊ muni
uit + eũ ad cuſtodiẽdã bethſuraꝫ: vt hẽret als + eã
populus munitionẽ ꝯ faciem idumee.

¶ Ca. Sũ. ¶ Debellãt iudas gẽtes volẽtes
pdere iſrl de timotheo duce amõ: ſimon
miſſus a fratre expugnat gẽtes de bellis iu
de ꝯ timotheũ qđ ioſephus ⁊ azarias vi
cti ſũt. Expugnat iudas filios eſau. Judas
euertit aras idoloꝝ. Cap.v.

ET factũ ē vt audierũt gẽtes in circui A
tu qꝛ edificatũ ē altare ⁊ ſanctuariũ
ſicut pꝛi⁹: irate ſũt valde: ⁊ cogitabãt tolle
re gen⁹ iacob: q erãt iter eos. Et ceperũt oc
cidere de pplo ⁊ pſeq. Et debellabat iudas fi
lios eſau in idumea ⁊ eos q erãt in araba
thane: qꝛ circũſedebãt iſrahelitas: ⁊ pcuſ
ſit eos plaga magna. Et recoꝛdat⁹ ē mali

uiã filiorũ bean: q̄ erãt ppl'o in laqueũ ⁊ in
scãdalũ insidiãtes ei in via. Et cõclusi sunt
23.q.2.ca pi.si. ab eo i turribꝰ. Et applicuit ad eos ⁊ ana-
thematizauit eos: ⁊ incẽdit turres eorum
igni cũ oĩbꝰ q̄ in eis erãt. Et trãsiuit ad fi-
lios ãmon ⁊ inuenit manũ fortẽ ⁊ pplm
copiosũ: ⁊ timotheũ ducẽ ipsoꝝ. Et cõmi-
sit cũ eis ꝓlia multa: ⁊ ꝯtriti sũt i ꝯspectu
eoꝝ: ⁊ pcussit eos: ⁊ cepit gazer ciuitatẽ ⁊
Al's + filios + filias eiꝰ: ⁊ reuersus ẽ in iudeã. Et ꝯgre-
gate sũt gẽtes q̄ sũt i galaad aduersus isra-
helitas q̄ erãt i finibꝰ eoꝝ vt tollerẽt eos: ⁊
fugerũt in dathman munitiões: ⁊ mise-
B rũt lr̃as ad iudã ⁊ frẽs eiꝰ: dicẽtes. Cõgre-
gate sunt aduersũ nos gẽtes ꝑ circuitũ
vt nos auferãt: ⁊ parãt venire ⁊ occupare
munitionẽ in quã cõfugimꝰ: ⁊ timotheꝰ
est dux exercitꝰ eoꝝ. Nũc ergo veni ⁊ eripe
nos de manibꝰ eoꝝ: qꝛ cecidit multitudo
Al's + vbiqꝫ. de nobis. Et oẽs frẽs nr̃i q̄ erãt i locis +
tubin interfecti sunt: ⁊ captiuas duxerũt
vxores eoꝝ ⁊ natos ⁊ spolia ⁊ peremerũt illic
fere mille viros. Et adhuc epistole legebã-
tur: ⁊ ecce alij nũcij venerũt de galilea cõ-
scissis tunicis nũciãtes secũdũ verba hec:
dicentes cõuenisse aduersum se a ptolo-
maide ⁊ tyro ⁊ sidone: ⁊ repleta ẽ oĩs gali-
lea alienigenis vt nos cõsumãt. Ut audi-
uit aũt iudas ⁊ ppl's sermones istos: cõ-
uenit ecclesia magna cogitare q̄d facerent
fratribꝰ suis q̄ in tribulatiõe erãt ⁊ expu-
gnabanť ab eis. Dixitqꝫ iudas symõi fra-
tri suo. Elige tibi viros ⁊ vade libera frẽs
tuos in galilea: ego aũt ⁊ frater meꝰ iona-
thas ibimus in galaadithiz. Et reliq̄t io-
sephũ filiũ zacharie ⁊ azariaz duces ppl'i
cũ residuo exercitu in iudea ad custodiã:
⁊ precepit illis dicẽs. Prestote ppl'o huic
⁊ nolite bellũ cõmittere aduersum gẽtes
donec reuertamur. Et dati sũt symoni vi-
C ri tria milia vt iret in galileã: iude autez
octo milia in galaadithim. Et abijt symõ
in galileã: ⁊ cõmisit ꝓelia multa cũ gẽti-
bus: ⁊ cõtrite sũt gẽtes a facie eius: ⁊ ꝑse-
cutus est eos vsqꝫ ad portã ptolomaidis.
Et ceciderũt de gẽtibꝰ fere tria milia viro-
rũ: ⁊ accepit spolia eoꝝ. Et assumpsit eos q̄
erãt in galilea ⁊ in arbatis cũ vxoribꝰ na-
tis: ⁊ oĩbus q̄ erant illis: ⁊ adduxit in iu-
deã cũ leticia magna. Et iudas machabeꝰ
⁊ ionathas frater eius trãsierũt iordanez
⁊ abierũt viam trium in desertum. Et oc-
currerũt eis nabuthei: ⁊ susceperũt eos pa-
cifice ⁊ narrauerũt eis oĩa q̄ acciderãt fra-
tribus eoꝝ in galaaditide: ⁊ qꝛ multi ex
eis cõprehẽsi sunt in barasa ⁊ bosor ⁊ i ali-
mis ⁊ in casphor ⁊ mageth ⁊ carnaim. He
oẽs ciuitates munite ⁊ magne. Sz ⁊ i ce-
teris ciuitatibꝰ galaaditidis tenenť cõpre-
hensi. Et in crastinũ cõstituerũt ad moue-
re exercitũ ciuitatibꝰ his: ⁊ cõprehẽdere ⁊
tollere eos in vna die. Et cõuertit iudas ⁊
exercitꝰ eiꝰ viã in desertũ bosor repente: ⁊
occupauit ciuitatẽ ⁊ occidit oẽm mascu-
lũ i ore gladij: ⁊ accepit oĩa spolia eoꝝ ⁊ suc-
cẽdit eã igni. Et surrexerũt inde nocte: ⁊
ibãt vsqꝫ ad munitões. Et factũ ẽ diluculo D
cũ eleuassent oculos suos: ⁊ ecce ppl's mul-
tus cuiꝰ nõ erat numerꝰ portãtes scalas ⁊
machinas vt cõprehẽderẽt munitionẽ ⁊
expugnarẽt eos. Et vidit iudas qꝛ cepit bel-
lũ: ⁊ clamor belli ascẽdit ad celũ sicut tu-
ba: ⁊ clamor magnꝰ de ciuitate. Et dixit ex-
ercitui suo. Pugnate hodie ꝓ fratribꝰ ve-
stris. Et venit tribꝰ ordinibꝰ post eos: ⁊ ex-
clamauerũt tubis ⁊ clamauerũt i orone.
Et cognouerunt castra timothei: qꝛ ma-
chabeꝰ est: ⁊ refugerũt a facie eiꝰ. Et pcusse-
rũt eos plaga magna: ⁊ ceciderũt ex eis in
die illa fere octo milia viroꝝ. Et diuertit
iudas i maspha ⁊ expugnauit ⁊ cepit eã: ⁊
occidit oẽm masculũ eius: ⁊ sumpsit spo-
lia eiꝰ: ⁊ succẽdit eã igni. Inde ꝓrexit: ⁊ ce-
pit caston ⁊ maged ⁊ bosor: ⁊ reliq̄s ciui-
tates galaaditidis. Post hec aũt verba cõ-
gregauit timotheus exercitũ aliũ: ⁊ castra
posuit ꝯ̃ raphon trãs torrẽtẽ. Et misit iu-
das speculari exercitũ. Et renũciauerũt ei
dicentes: qꝛ cõuenerũt ad eũ oẽs gentes
q̄ in circuitu nr̃o sunt: ⁊ exercitus multꝰ
nimis. Et arabas cõduxerũt i auxiliũ sibi.
⁊ castra posuerũt trans torrentem paratĩ
ad te venire i preliũ. Et abijt iudas obuiã
illis. Et ait timotheus pn̄cipibꝰ exercitꝰ
sui. Cũ appropinquauerit iudas ⁊ exerci-
tus eius ad torrẽtẽ aque: si transierit ad E
nos prior nõ poterimus sustinere euz: qꝛ
potẽs poterit aduersũ nos. Si vero timue-
rit transire ⁊ posuerit castra extra flumen:
trãsfretemus ad eos ⁊ poterimꝰ aduersus
illũ. Ut aũt appropinquauit iudas ad tor-
rentẽ aq̄: statuit scribas populi secus tor-
rentẽ: ⁊ mandauit eis dicẽs. Neminẽ ho-
minũ reliqueritis: sz veniãt oẽs i preliũ.

Et trāſfretauit ad illos ꝑoꝛ: ⁊ oīs ppl's poſt
eū. Et cōtrite ſunt oēs gētes a facie eoꝛū: ⁊
ꝓiecerūt arma ſua: ⁊ fugerūt ad phanū qḋ
erat in carnaim. Et occupauit ipſaꝫ ciuita
tē ⁊ phanū ſuccēdit igni cū oībus q̄ erant
in ipſo. Et oppſſa eſt carnaim: ⁊ nō potuit
ſuſtinere ꝯ̄ faciē iude. Et ꝯgregauit iudas
vniuerſos iſraelitas q̄ erāt i galaaditide a
minimo vſqꝫ ad maximū ⁊ vxores eoꝝ: ⁊
natos ⁊ exercitū magnū valde vt veniret i
trā iude: ⁊ venerūt vſqꝫ ephrō: ⁊ h̄ ciuitas
magna i igreſſu poſita munita valde. Et nō
erat declinare ab ea dextera vel ſiniſtra: ſꝫ p
mediū iter erat. Et icluſerūt ſe q̄ erāt i ci-
F uitate: ⁊ obſtruxerūt portas lapidibus. Et
miſit ad eos iudas verbis pacificis dicēs.
Trāſeam⁹ ꝑ trā vrāꝫ vt eam⁹ i terrā nrāꝫ:
Nu.20.c ⁊ nemo vos nocebit: tm̄ pedib⁹ trāſibim⁹.
Et nolebāt eis apire. Et p̄cepit iudas p̄di-
cari i caſtris: vt applicarēt vnuſqſqꝫ i quo
erat loco. Et applicuerūt ſe viri ꝟtutis: et
oppugnauit ciuitatē illam tota die ⁊ tota
nocte. Et tradita ē ciuitas i manu eius. Et
ꝑemerūt oēꝫ maſculū i oꝛe gladij: ⁊ eradi
cauit eā: ⁊ accepit ſpolia ei⁹: ⁊ trāſiuit ꝑ to-
tā ciuitatē ſup iterfectos. Et trāſgreſſi ſunt
iordanē in cāpo magno ꝯ̄ faciē bethſan. Et
erat iudas ꝯgregās extremos: ⁊ exhoꝛtabat
ppl'ꝫ ꝑ totā viā donec venirēt i terrā iuda.
Et aſcēdert i mōtē ſyō cū leticia ⁊ gaudio:
⁊ obtulerūt holocauſta: q2 nemo ex eis ceci
diſſet donec reuerterent i pace. Et i dieb⁹ q̄
b⁹ erat iudas ⁊ ionathas i terra galaad: ⁊
ſymō fr̄ ei⁹ i galilea ꝯ̄ faciē ptolomaidis:
audiuit ioſephus ʒacharie fili⁹: ⁊ azarias
p̄nceps ꝟtutis res bn̄ geſtas: ⁊ p̄lia q̄ facta
ſunt: ⁊ dixit. Faciamus ⁊ ipſi nobis no-
G men: et eamus pugnare aduerſus gentes
que in circuitu noſtro ſunt. Et p̄cepit his
qui erant in exercitu ſuo: ⁊ abierūt iam-
niam. Et exiuit gorgias de ciuitate: ⁊ viri
eius obuiā illis i pugnā. Et fugati ſūt io-
ſeph⁹ ⁊ azarias vſqꝫ i fines iudee: ⁊ cecide-
rūt illa die de pp'lo iſrl' ad duo milia viri.
Et.✝.fuga Et fcā ē ✝ plaga magna i pp'lo: q2 nō audie
rūt iudā ⁊ frēs ei⁹ exiſtimātes foꝛtiṫ ſe fa-
cturos. Ipſi aūt nō erāt de ſemine viroꝝ il
loꝝ: ꝑ q̄s ſalus fcā ē i iſrl'. Et viri iuda ma
gnificati ſūt valde i ꝯſpectu oīs iſrl': ⁊ gētiū
oīuꝫ vbi audiebāt nomē eoꝝ. Et ꝯueneſt
ad eos fauſta acclamātes. Et exiuit iudas et
frēs ei⁹ ⁊ expugnabāt filios eſau i trā q̄ ad
auſtrū ē. Et ꝑcuſſit chebrō ⁊ filias ei⁹: ⁊ mu
ros eius: ⁊ turres ei⁹ ſuccēdit igne i cir-
cuitu. Et mouit caſtra vt iret i terrā alieni-
genaꝝ: ⁊ ꝑambulabat ſamariā. In illa die
ceciderūt ſacerdotes i bello dū volūt foꝛtiṫ
facer dū ſine ꝯſilio exeūt i p̄liū. Et declina-
uit iudas i azotū i terrā alienigenaꝝ: ⁊ di-
ruitaras eoꝛum: ⁊ ſpolia deoꝛū ſuoꝝ ſuc-
cendit igni: ⁊ cepit ſpolia ciuitatum: ⁊ re-
uerſus eſt in terra iuda.

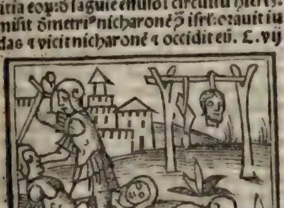
❡ Ca. Sū. ❡ De morte antiochi ⁊ ſucceſ-
ſiōe filij ei⁹: filius antiochi mittit exerci-
tū ad debellandū iudā ⁊ vincit: pacem dat
ficte quā cito rupit: hic dicit quod in bel-
lis vtebat elephantis. Cap. vj

ET rex antioch⁹ ꝑambulauit ſupioꝛes A
regiōes. Et audiuit eē ciuitatē elima
idē i ꝑſide nobiliſſimā ⁊ copioſaꝫ i argē-
to ⁊ auro: tēplūqꝫ i ea locuplex valde. Et il
lic velamina aurea ⁊ loꝛice ſcuta: q̄ reliq̄t
alexāder philippi rex macedo q̄ regnauit
prim⁹ i grecia. Et venit ⁊ q̄rebat cape ciui
tatē ⁊ depdari eā. Et nō potuit: q2 innotuit
ſmo his q̄ erāt i ciuitate. Et iſurrexerūt i
p̄liū. Et fugit īde: ⁊ abijt cū triſtitia ma- Supra. j.a
gna: ⁊ reuerſus ē babyloniā. Et venit, q̄ nū
ciaret ei i ꝑſide: q2 fugata ſūt caſtra q̄ erāt i
terra iuda: ⁊ q2 abijt lyſias cū ꝟtute foꝛti i
p̄mis ⁊ fugat⁹ ē a facie iudeoꝝ: ⁊ inualuerūt
armis ⁊ virib⁹ ⁊ ſpolijs multis q̄ cepūt d̄
caſtris q̄ exciderūt: ⁊ q2 diruerūt abhoīatio
nē quā edificauerāt ſup altare qḋ erat in
hierl'ꝫ: ⁊ ſcificationē ſic p̄us circūdederūt
muris excelſis: ſꝫ ⁊ bethſurā ciuitatē ſuā.
Et fcm̄ ē vt audiuit rex ſmōes iſtos expa-
uit: ⁊ cōmot⁹ ē valde. Et decidit i lectū ⁊ icī
dit i lāguoꝛē p̄ triſtitia: q2 n̄ ē fcm̄ ſic cogi
tabat. Et erat illic ꝑ dies miltos: q2 renoua B
ta eſt i eo triſtitia magna. Et arbitrat⁹ ē ſe
moriꝫ

mori:⁊ vocauit oēs amicos ſuos ⁊ dixit il
B lis. Receſſit ſomnꝰ ab oculis meis:⁊ ↄcidi
⁊ corrui corde p̄ ſollicitudine. Et dixi in
corde meo. In quātā tribulatiōēʒ deueni:
⁊ in quos fluctꝰ triſtitie in q̄ nūc ſuʒ q iocūdus erā ⁊ dilectꝰ in ptāte mea. Nūc vo
reminiſcor malorꝫ q̄ feci in hierl̄m:vn̄ ⁊
abſtuli oia ſpolia aurea ⁊ argētea q̄ erāt in
ea:⁊ miſi auferre habitātes iudeā ſine cā.
Cognoui ergo q: pp ea inuenerūt me ma
la iſta. Et ecce pereo triſtitia magna in ter
ra aliena. Et vocauit philippū vnū de ami
cis ſuis:⁊ p̄poſuit eū ſup vniuerſū regnū
ſuū. Et dedit ei diadema:⁊ ſtolā ſuā ⁊ ānu
ſ.✝educeret lū:vt ✝adduceret antiochū filiū ſuū ⁊ nu
triret eū ⁊ regnaret. Et mortuꝰ ē illic an-
tiochꝰ rex āno cētēſimo q̄dragēſimono-
no. Et cognouit lyſias qm̄ mortuꝰ ē rex:⁊
ↄſtituit regnare ātiochū filiū eiꝰ quē nu
ſs✝eupator triuit adoleſcētē:⁊ vocauit nomē eiꝰ ✝eu
patorē. Et hi qui erāt in arce ↄcluſerāt iſ-
rael in circuitu ſanctorꝫ:⁊ q̄rebāt eis ma-
la ſemp ad firmamētū gētiū. Et cogitauit
iudas diſpdere eos. Et ↄuocauit vniuerſū
pplm̄ ⁊ obſiderēt eos. Et ✝ ↄuenerūt ſil:⁊
obſederūt eos āno cētēſimo qnq̄geſimo:⁊
fecerūt baliſtas ⁊ machinas. Et exierūt q-
dā ex eis q obſidebant:⁊ adiunxerūt ſe il-
lis aliq ipij ex iſrl̄:⁊ abierūt ad regē ⁊ di-
xerūt. Quouſqꝫ nō facis iudiciū:⁊ vindi
cas frēs nr̄os. Nos decreuimꝰ ſuire p̄ri tuo
⁊ ābulare in p̄ceptis eiꝰ ⁊ obſequi edictis
eiꝰ:⁊ filij ppl̄i nr̄i pp h̄ alienabāt ſe a nob.
C Et qcūqꝫ inueniebant ex nobis interficiebā-
tur:⁊ hereditates nr̄e diripiebant. Et non
ad nos tm̄ extēderūt manū:ſʒ ⁊ in oēs fi-
nes nr̄os. Et ecce applicuerūt hodie ad ar-
cē in hierlʒ occupare eā:⁊ munitionē in
bethſurā munierūt. Et niſi p̄ueneris eos
velociꝰ:maiora q̄ʒ hec faciēt:⁊ nō poteris
obtinere eos. Et iratꝰ ē rex vt hec audiuit.
Et ↄuocauit oēs amicos ſuos ⁊ p̄ncipes ex-
D ercitꝰ ſui:⁊ eos q ſup eqtes erāt. Sʒ ⁊ de re-
gnis alijs ⁊ de inſulis maritimis venerūt
ad eū exercitꝰ ↄductitiꝰ. Et erat nūerꝰ exer
citꝰ eiꝰ centū milia peditū:⁊ viginti milia
eqtū:⁊ elephāti trigītaduo docti ad p̄liū.
Et venerūt per idumeā ⁊ applicuerūt ad
bethſurā:⁊ pugnauerūt dies multos:⁊ fe-
cerūt machinas. Et exierūt ⁊ ſuccēderunt
eas igni:⁊ pugnauerūt viriliť. Et receſſit
iudas ab arce:⁊ mouit caſtra ad bethza-
charan ↄ̄ caſtra regis. Et ſurrexit rex an̄ lu
cē:⁊ ↄcitauit exercitꝰ in ipetū ↄ̄ viā bethza
charan. Et cōparauerūt ſe exercitꝰ in p̄liū:
⁊ tubis cecinerūt. Et elephātis oſtēderūt
ſanguinē vue ⁊ mori:ad acuendos eos in
p̄liū. Et diuiſerūt beſtias p legiōes:⁊ aſti-
terūt ſingulis elephātis mille viri in lo-
ricis ↄcathenatis:⁊ galee eree in capitibꝰ
eorꝫ:⁊ qngēti eqtes ordinati vnicuiqꝫ be-
ſtie electi erāt. Hi an̄ tp̄s vbicūqꝫ erat be-
ſtia:ibi erāt ⁊ quocūqꝫ ibat ibāt:⁊ nō di-
ſcēdebāt ab ea. Sʒ ⁊ turres lignee ſup eos
firme, p̄tegētes ſup ſingulas beſtias ⁊ ſup
eas machine. Et ſup ſingulas viri v̄tutis E
trigintaduo:q pugnabāt deſup ⁊ intꝰ mā
giſter beſtie:⁊ reſiduū eqtatuʒ hinc ⁊ indē
ſtatuit in duas ptes tubis exercitū cōmo
uere ⁊ purgere ↄſtipatos in legiōibꝰ eius.
Et vt refulxit ſol in clypeos aureos ⁊ ereos
reſplēduerūt mōtes ab eis:⁊ reſplendue-
rūt ſicut lāpades ignis. Et diſtincta eſt pars
exercitꝰ regis p mōtes excelſos:⁊ alia p lo-
ca hūilia ⁊ ibāt caute ⁊ ordinate. Et cōmo
uebant oēs inhabitātes terrā a voce mul
titudinis eorꝫ:⁊ inceſſu turbe ⁊ colliſione
armorꝫ. Erat .n. exercitꝰ magnꝰ valde ⁊ for
tis. Et appropiauit iudas ⁊ exercitꝰ eius in
p̄liū:et ceciderūt de exercitu regis ſexcētī
viri. Et vidit eleaʒar filiꝰ ſaura vnā de be-
ſtijs loricatā loricis regis:et erāt eminēs
ſup ceteras beſtias. Et viſū ē ei q̄ in ea eēt
rex:et dedit ſe vt liberaret ppl̄ʒ ſuū:et acq-
reret ſibi nomē eternū. Et cucurrit ad eā
audacť i medio legiōis iterficiēs a dextris F
⁊ a ſiniſtris:cadebāt ab eo huc atqꝫ illuc.
Et iuit ſub pedes elephātis et ſuppoſuit ſe
ei:et occidit eū:et cecidit i t̄rā ſup ipm̄. et
mortuꝰ ē illic. Et vidētes v̄tutē regis ⁊ ipe
tū exercitꝰ eiꝰ diuerterūt ſe ab eis. Caſtra aūt
regis aſcēderūt ↄ̄ eos i hierl̄m:⁊ applicuerūt
caſtra regis ad iudeā ⁊ mōtē ſyon. Et fecit
pacē cuʒ his q erāt in bethſura. Et exierūt
de ciuitate:q: nō erāt eis ibi alimēta ↄclu
ſis:q: ſabbata erāt terre. Et cōp̄hendit rex
bethſurā ⁊ ↄſtituit ibi cuſtodiā ſuare eā.
Et ↄuertit caſtra ad locū ſctificatiōis dies
multos. Et ſtatuit illic baliſtas ⁊ machias
⁊ ignis iacula ⁊ tormēta ad lapides iactā
dos ⁊ ſpicula ⁊ ſcorpios ad imittēdas ſagit
tas ⁊ fūdibula. Fecerūt āt ⁊ ipſi machias
aduerſus machias eorꝫ:⁊ pugnauerūt dies
multos. Eſce āt nō erāt i ciuitate:eo q̄ ſeptī

timus ann⁹ eẽt:⁊ q remãſerãt in iudea de
gẽtib⁹ ↄſũpſerãt reliq̃as eoꝝ q̃ repoſite fue
rãt. Et remãſerũt i ſcĩs viri pauci: qm̃ ob-
tinuerat eos fames:⁊ diſpſi ſũt vnuſq̇ſq;
in locũ ſuũ. Et audiuit lyſias ꝙ philipp⁹
B quẽ ↄſtituerat rex ãtioch⁹: cũ adhuc viue
ret vt nutriret ãtiochũ filiũ ſuũ: vt reḡ-
ret reuerſus ẽ a pſide ⁊ media:⁊ exercit⁹ q
abierat cũ ipſo:⁊ q̇ q̃rit ſuſcipere regni ne-
gocia. Et feſtīauit ire ⁊ dicere ad regẽ ⁊ du
ces exercitus. Deficim⁹ q̇tidie ⁊ eſca nobis
modica ẽ:⁊ loc⁹ quẽ obſidem⁹ ẽ munit⁹:
⁊ icũbit nob̃ ordīare de regno. Nũc itaq;
dem⁹ dextras hoib⁹ iſtis:⁊ faciam⁹ cũ illꝭ pa
cẽ:⁊ cũ oĩ gẽte eoꝝ:⁊ ↄſtituam⁹ illꝭ vt ãbu
lẽt in legitimis ſuis ſic pri⁹. Propt̃ legi-
tima.n. ipoꝝ q̃ deſpexim⁹ irati ſũt:⁊ fecerũt
oĩa hec. Et placuit ſmo in ↄſpectu regis ⁊
pncipũ:⁊ miſit ad eos pacẽ facere:⁊ ceperũt
illã:⁊ iurauit illꝭ rex ⁊ pncipes ⁊ exierũt d̃
munitiõe. Et itrauit rex mõtẽ ſyõ ⁊ vidit
munitionẽ loci:⁊ rupit cito iuramẽtũ qđ
iurauit:⁊ mãdauit dſtruer̃ muꝝ i gyro.
Et diſceſſit feſtinãt̃ ⁊ reuerſus ẽ ãtiochiã.
Et iuenit philippũ dñantẽ ciuitati:⁊ pu-
gnauit aduerſus eũ:⁊ occupauit ciuitatẽ.
¶ Ca. Sũ. ¶ Demetri⁹ occiſis ãtiocho ⁊ ly
ſia obtinuit regnũ: d alchio ⁊ bachide ⁊ ma
litia eoꝝ: d ſãguie effuſo i circuitu hierl̃z:
miſit dmetri⁹ nicharonẽ ↄ̃ iſrl̃: ↄrauit iu
das ⁊ vicit nicharonẽ ⁊ occidit eũ. C. vij

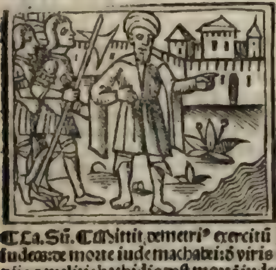
Anno cẽteſimo qnquageſimo ⁊ pmo:
exijt demetri⁹ ſeleuci fili⁹ ab vrbe ro-
A ma:⁊ aſcẽdit cuꝫ paucis viris in ciuitatẽ
maritimã:⁊ regnũt illic. Et fcm̃ ẽ vt igreſ
ſus ẽ domuꝫ regni patꝝ ſuoꝝ: cõprehẽdit
exercit⁹ ãtiochũ ⁊ lyſiaꝫ vt adducerẽt eos
ad eũ. Et res ei innotuit:⁊ ait. Nolite mihi
oſtẽdere faciẽ eoꝝ. Et occidit eos exercit⁹. Et
ſedit demetri⁹ ſup ſedẽ regni ſui. Et venẽ-
rũt ad eũ viri iniq ⁊ ipij ex iſrl̃:⁊ alchim⁹
dux eoꝝ: q volebat fieri ſacerdos:⁊ accuſa-
uerũt pplꝫ apd regẽ dicẽtes. Perdidit iu
das ⁊ frẽs ei⁹ amicos tuos:⁊ nos diſpdidit
de t̃ra nr̃a. Nũc ergo mitte viꝝ cui credis
vt eat ⁊ videat extminiũ oẽ qđ fecit nob in
regiõib⁹ regis:⁊ puniat oẽs amicos eoꝝ ⁊
adiutores eoꝝ. Et elegit rex ex amicis ſuis B
bachidẽ q dñabat̃ trãs flumẽ magnũ i re
gno ⁊ fidelẽ regi:⁊ miſit eũ vt videret ext̃-
miniũ qđ fecit iudas. Sꝫ ⁊ alchimũ ipiuꝫ
ↄſtituit i ſacerdotiũ:⁊ mãdauit ei facere
vltionẽ i filios iſrl̃. Et ſurrexerũt ⁊ venerũt
cũ exercitu magno i t̃rã iuda. Et miſerũt
nũcios ⁊ locuti ſũt ad iudã ⁊ ad frẽs ei⁹ v̄-
bis pacificis i dolo:⁊ nõ itẽderũt ſmõib⁹
eoꝝ. Viderũt.n. q̇ venerũt cũ exercitu ma
gno. Et ↄuenerũt ad alchimuꝫ ⁊ bachidẽ
ↄgregatio ſcribaꝝ reqrere q̃ iuſta ſũt. Et p-
mi aſſidei q erãt i filijs iſrl̃:⁊ exqrebãt ab
eis pacẽ. Dixerũt.n. Hõ ſacerdos de ſemine
aarõ venit: nõ decipiet nos. Et locut⁹ ẽ cũ eis
v̄ba pacifica:⁊ iurauit illis dicẽs. Nõ iferẽ
m⁹ vob̃ malũ neq; amicis vr̃is. Et credide
rũt ei. Et cõprehẽdit ex eis ſexagita viros:⁊
occidit eos i vna die ſcꝫ v̄buꝫ qđ ſcriptũ ẽ.
Carnes ſcõꝝ tuoꝝ ⁊ ſãguinẽ ipoꝝ effude Ps. 78. a
rũt i circuitu hierl̃z:⁊ nõ erat q ſepeliret.
Et icubuit timor ⁊ tremor i oẽꝫ pplꝫ: q̇ di-
xerũt. Nõ ẽ v̄itas ⁊ iudiciũ i eis. Trãſgreſ
ſi ſũt.n. ↄſtitutũ ⁊ iuſiurãdũ qđ iurauerũt.
Et mouit bachides caſtra ab hierl̃m ⁊ ap
plicuit i bethȝecha. Et miſit ⁊ cõprehẽdit
multos ex eis q̇ ſe refugerãt:⁊ q̇ſdã de pplo
mactauit:⁊ in puteũ magnũ ꝓiecit:⁊ cõ-
miſit regionẽ alchimo:⁊ reliq̇t cũ eo au-
xiliũ in adiutoriuꝫ ipſi. Et abijt bachides C
ad regẽ. Et ſatis agebat alchim⁹ ꝓ pncipa
tu ſacerdotij ſui:⁊ ↄuenerũt ad euꝫ oẽs q
pturbabãt pplꝫ ſuũ:⁊ obtinuerũt t̃rã iu
da:⁊ fecerũt plagã magnã in iſrl̃. Et vidit
iudas oĩa mala q̃ fecit alchim⁹:⁊ q cuꝫ eo
erãt filijs iſrl̃ multo plus q̃ȝ gẽtes. Et exijt
in oẽs fines iudee i circuitu ⁊ fecit vidictã
in viros deſertores:⁊ ceſſauerũt vltra exire i
regionẽ. Vidit aũt alchim⁹ ꝙ pualuit iu-
das ⁊ qui cũ eo erãt:⁊ cognouit q̇ nõ pt
ſuſtinere eos:⁊ regreſſus ẽ ad regẽ:⁊ accu-
ſauit eos multis crimib⁹. Et miſit rex nica
norẽ vnuꝫ ex pncipib⁹ ſuis nobiliorib⁹ q 2. ma. 14.
erat inimicitias exercẽs ↄ̃ iſrl̃:⁊ mãdauit b.

rit euertere ppl'z. Et venit nicanoꝛ i hierl'z cū
exercitu magno: ⁊ miſit ad iudā ⁊ ad fres
eius vbis pacificis cuz dolo dicens. Nō ſit pug
E inter me ⁊ vos. Veniā cū viris paucis: vt vi
deā facies veſtras cū pace. Et venit ad iudā ⁊ ſa
lutauerūt ſe inuicē pacifice: ⁊ hoſtes parati erāt
rapere iudā. Et innotuit ſmo iude: qm̄ cū do
lo veneſt ad eū: ⁊ ꝯtritꝰ ē ab eo: ⁊ amplꝰ no
luit videre faciē eiꝰ. Et cognouit nicanoꝛ qm̄
denudatū ē ꝯſiliū eiꝰ: ⁊ exiuit obuiā iude
in pugnā iuxta capharſalama. Et ceciderūt d̄
nicanoꝛis exercitu ferme quinqꝫ milia viri ⁊ fu
gerūt i ciuitatē dauid. Et poſt hec verba aſcēdit ni
canoꝛ i mōtē ſyō. Et exierūt d̄ ſacerdotibꝰ
ppl'i ſalutare eū i pace: ⁊ demōſtrare ei holocau
ſtomata q̄ offerebāt p̄ rege. Et irridēs ſpre
uit eos ⁊ polluit: ⁊ locutꝰ eſt ſuperbe, ⁊ iurauit
cū ira dicens. Niſi traditꝰ fuerit iudas ⁊ ex
ercitꝰ eiꝰ i manꝰ meas: ꝯtinuo, cū regreſſus
fuero i pace ſuccēdā domū iſtā. Et exijt cuz
ira magna. Et itrauerūt ſacerdotes ⁊ ſteterūt an
faciē altaris tēpli: ⁊ flētes dixerūt. Tu dn̄e
F elegiſti domū iſtā ad iuocādū nomē tuū i
ea: vt eēt domꝰ oꝛonis ⁊ obſecrationis pplo
tuo. Fac vindictā i hoīe iſto: ⁊ exercitu eiꝰ ⁊
cadāt i gladio. Memēto blaſphemias eoꝝ:
⁊ ne dederis eis: vt pmaneāt. Et exijt nica
noꝛ ab hierl'z ⁊ caſtra ⁊ applicuit ad bethoro
ron. Et occurrit illi exercitꝰ ſyrie ⁊ iudas
applicuit i adarſa cū tribꝰ milibꝰ viris. Et
oꝛauit iudas ⁊ dixit. Qui miſſi erāt a rege
4.R. ſennacherib dn̄e q2 blaſphemauerāt te: exi
it āgelꝰ ⁊ pcuſſit ex eis. c. lxxx. quinqꝫ
milia: ſic ꝯtere exercitū iſtū i ꝯſpcu nr̄o ho
die ⁊ ſciāt ceteri q2 male locutꝰ ē ſup ſcā tua
⁊ iudica illū ſcḋ maliciā illiꝰ. Et cōmiſerūt
exercitꝰ pliuz terciadecia die mēſis adar. Et
ꝯtrita ſunt caſtra nicanoꝛis: ⁊ cecidit ipſe pꝛi
mꝰ i plio. Ut aūt vidit exercitꝰ eiꝰ q2 cecidiſ
ſet nicanoꝛ, piecerūt arma ſua ⁊ fugerūt. Et p
G ſecuti ſūt eos viā vnꝰ diei ab adaçer vſqꝫ q̄
veniat i gaçara: ⁊ tubis cecinerūt poſt eos cū
ſignationibꝰ. Et exierūt d̄ oībꝰ caſtellis iudee in
circuitu: ⁊ vētilabāt eos cornibꝰ: ⁊ ꝯuerte
bāt iterū ad eos. Et ceciderūt oēs gladio: ⁊ nō
ē relictꝰ ex eis nec vnꝰ. Et acceperūt ſpolia eo
rū in pdā: ⁊ caput nicanoꝛis amputauerūt ⁊
dexterā eiꝰ quā extēderat ſuperbe: ⁊ attulerūt ⁊
ſuſpēderūt ꝯtra hierl'z. Et letatꝰ eſt pplꝰs val
inf.15.g de: ⁊ egerūt diē illā in leticia magna: ⁊ cō
ſtituit agi oībꝰ ānis diē iſtā terciadecia die
mēſis adar. Et ſiluit terra iuda dies paucos.

Ca. Sū. De romanoꝝ fama ⁊ potēte;
Miſit iudas legatos roma cā pacis: reſcri
ptū ad iudeos romanoꝝ. Cap. viij.

Et audiuit iudas nomē romanoꝝ: B
q2 ſunt potētes viribꝰ ⁊ acqeſcūt ad
oīa q̄ poſtulanī ab eis: ⁊ qcūqꝫ acceſſerunt
ad eos ſtatuerūt cū eis amicitias: ⁊ q2 ſūt
potētes viribꝰ. Et audierūt plia eoꝝ ⁊ vtu
tes bōas q̄s fecerūt i galatia: q2 obtinue
rūt eos ⁊ duxerūt ſub tributū: ⁊ q̄nta fece
rūt i regiōe hiſpāie: ⁊ q̄ i ptāte redegerūt
metalla argēti ⁊ auri q̄ illic ſunt: ⁊ poſſede
rūt oē; locū ꝯſilio ſuo ⁊ patiētia: locaqꝫ q̄
longe erāt valde ab eis: ⁊ reges q̄ ſupuene
rāt eis ab extrēis tre ꝯtriuerunt ⁊ pcuſſe
rūt eos plaga magna. Ceti aūt dāt eis tri
butū oībꝰ anis. Et philippū ⁊ pſen ceteo
rū regē ⁊ ceteros q̄ aduerſus eos arma tule aſo.+.c
rāt ꝯtriuerūt in bello: ⁊ obtinuerūt eos.
Et ātiochū magnū regē aſie q̄ eis pugnā
intulerat: hn̄s cētū viginti elephātes ⁊ equita
tū ⁊ currꝰ ⁊ exercitū magnū valde ꝯtritū
ab eis: q2 ceperūt eū viuū ⁊ ſtatuerūt ei vt
daret ipſe ⁊ q̄ regnārēt poſt ipz tributū ma
gnū: ⁊ daret obſides: ⁊ ꝯſtitutū. Et regio
nē + indoꝝ ⁊ medos: ⁊ lydos de optimis re
giōibꝰ eoꝝ: ⁊ acceptas eas ab eis dederūt eu aſo.+. ind
meni regi. Et q2 q̄ erāt apud helladā volue deoꝝ
rūt ire ⁊ tollere eos: ⁊ inotuit ſmo his: ⁊ B
miſerūt ad eos ducē vnū ⁊ pugnauerūt ꝯtra il
los: ⁊ ceciderūt ex eis multi ⁊ captiuas du
xerūt vxoꝛes eoꝝ ⁊ filios: ⁊ diripuerūt eos
⁊ terrā eoꝝ poſſederūt ⁊ deſtruxerūt muros
eoꝝ: ⁊ i ſeruitutē illos redegerūt vſqꝫ i hūc
diē. Et reſidua regna ⁊ inſulas q̄ aliqn̄ reſtite
rāt illis exterminauerūt ⁊ i ptāte redegerūt. Cū
amicis aūt ſuis ⁊ q̄ i ipſis reqe; hēbāt ꝯſer
uauerūt amicitiā: ⁊ obtinuerūt regna q̄
erāt p̄xia ⁊ q̄ erāt lōge: q2 qcūqꝫ audiebāt
nomē eoꝝ timebāt eos. Quibus vō vellēt
auxilio eē vt regnarēt: regnabāt. Quos aūt
vellēt regno deturbabāt: ⁊ exaltati ſūt val
de. Et in oībꝰ iſtis nemo poꝛtabat diade
ma: nec induebat purpura vt magnifica
ret in ea. Et q2 curiā fecerūt ſibi: ⁊ quoti
die ꝯſulebāt, trecētos viginti ꝯſiliū agētes
ſp de multitudine: vt q̄ digna ſūt gerāt. Et
cōmittūt vni hoī magiſtratū ſuū p ſingulos
ānos dn̄ari vniuerſe terre ſue: ⁊ oēs obediūt
unt vni: ⁊ nō ē inuidia neqꝫ çelus inter
eos. Et elegit iudas eupolemū filiū ioā
nis filij iacob: ⁊ iaſonē filiū eleaçari: ⁊ mi

Et eos romã ꝯſtituere cuꝫ illis amicitiã ⁊
ſocietatẽ: vt auferrẽt ab eis iugũ grecoꝝ
q: viderũt ꝙ in ſuitutẽ pmerẽt regnũ iſ
rael. Et abierũt romã viã multã valde: et
C introierũt curiã ⁊ dixerũt. Judas macha
beꝰ ⁊ fres eiꝰ ⁊ pplS iudeoꝝ miſerũt nos
ad vos ſtatuerẽ vobiſcũ ſocietatẽ ⁊ pacẽ: ⁊ cõ
ſcribere nos ſocios ⁊ amicos vr̃os. Et placu
it ſmo in ꝯſpectu eoꝝ. Et hoc reſcriptũ qđ
22.q.1.c2. reſcripſerũt in tabulis ereis: ⁊ miſerunt
hinc in hierl'ꝫ: vt eẽt apđ eos ibi memoriale pa
cis ⁊ ſocietatis. Bñ ſit romanis ⁊ gẽti iu
deoꝝ in mari ⁊ in t̃ra in eẽnũ: gla.diuſq;
⁊ hoſtis p̃cul ſit ab eis. Qđ ſi iſteterit bellũ
D romãis priꝰ aut oibꝰ ſocijs eoꝝ in omni
dñatiõe eoꝝ: auxiliũ feret gẽs iudeoꝝ: ꝓ
ut tp̃s dictauerit corde pleno. Et p̃liãtibꝰ
nõ dabũt neq; ſubmiſtrabunt triticũ ar
ma pecuniã naues ſicut placuit romanis
⁊ cuſtodiẽt mãdata eoꝝ nihil ab eis acci
piẽtes. Siĺr aũt ⁊ ſi gẽti iudeoꝝ priꝰ acci
derit bellũ: adiuuabũt romãi ex aĩo: ꝓut
eis tp̃s pmiſerit: ⁊ adiuuãtibꝰ non dabit
triticũ arma pecunia naues ſic placuit ro
manis: ⁊ cuſtodiẽt mãdata eoꝝ abſq; do
lo. Scđm hec v̓ba ꝯſtituerũt romani pplo
iudeoꝝ. Qđ ſi poſt hec v̓ba hi aut illi adde
re aut demere ad hec aliqđ voluerint: faciẽt
ex ꝓpoſito ſuo: ⁊ q̃cũq; addiderit vł depſe
rint rata erũt. Sꝫ ⁊ đ malis q̃ demetriꝰ rex
fecit i eos: ſcripſimꝰ ei dicẽtes. Quare g̃uaſti
iugũ tuũ ſup amicos nr̃os ⁊ ſocios iudeos?
Si ḡ iteꝝ adierit nos: aduerſũ te faciemꝰ il
lis iudiciũ ⁊ pugñbimꝰ tecũ mari t̃raq;.

¶ Ca. Sũ. ¶ Mittit demetriꝰ exercitũ ꝯ
iudeos: de morte iude machabei: đ viris i
pijs ⁊ malitia bachidis poſt mortẽ iude: đ
nuptijs i luctũ ꝯuerſis: ionathas obtinuit
p̃cipatũ: alchimꝰ volẽs deſtruerẽ tẽplũ ob
mutuit: ⁊ factꝰ paralyticꝰ: đ ꝯſilio iniq̃. Superatꝰ
ẽ bachides a ſymeõe ⁊ ionatha ⁊ firmaue
rũt pacẽ: de reſtitutiõe captiuitatis. C. ix.

A Interea vt audiuit demetriꝰ q: cecidit
nicanor ⁊ exercitꝰ eiꝰ in p̃lio: appoſuit
bachidẽ ⁊ alchimũ rurſuꝫ mittere in iu
deã: ⁊ dextrũ cornu cũ illis. Et abierũt viã
q̃ ducit in galgala: ⁊ caſtra poſuerũt in ma
ſaloth: q̃ ẽ in arbellis. Et occupauerũt eã ⁊
pemerũt aĩas hoĩuꝫ multas. In mẽſe p̃io
ãni cẽteſimi ⁊ qnq̃geſimi ⁊ ſcđi applicue
rũt exercitũ ad hierlꝫ: ⁊ ſurrexerũt ⁊ abie
rũt in berea viginti milia viroꝝ ⁊ duo mi
lia eqtũ. Et iudas poſuerat caſtra in laiſa ⁊
tria milia viri electi cũ eo. Et viderũt mł
titudinẽ exercitꝰ q: multi ſũt ⁊ timuerũt
valde: ⁊ multi ſubtraxerũt ſe de caſtris: ⁊ nõ
remãſerũt ex eis niſi octingẽti viri. Et vi
dit iudas ꝙ defluxit exercitꝰ ſuꝰ: ⁊ bellũ p̃
urgebat eũ: ⁊ ꝯfractꝰ ẽ corde q: nõ hẽbat
tp̃s ꝯgregãdi eos: ⁊ diſſolutꝰ ẽ. Et dixit his
q reſidui erãt. Surgamꝰ ⁊ eamꝰ ad aduer
ſarios nr̃os: ſi poterimꝰ pugnare aduerſus
B eos. Et auertebãt eũ dicẽtes. Nõ poterimꝰ:
ſꝫ liberemꝰ aĩas nr̃as mõ: ⁊ reuertamur
ad fres nr̃os: ⁊ tũc pugnabimꝰ aduerſus
eos. Nos aũt pauci ſumꝰ. Et ait iudas. Ab
ſit iſtã rẽ facere: vt fugiamꝰ ab eis. Et ſi ap
propiauit tp̃s nr̃ꝫ: moriamur in v̓tute ꝓp
fres nr̃os: ⁊ nõ inferamꝰ crimen glĩe nr̃e.
Et mouit exercitꝰ de caſtris: ⁊ ſteterũt illis
obuiã. Et diuiſi ſũt eqtes in duas ptes et
fundibularij ⁊ ſagittarij p̃ibãt exercitũ: et
p̃mi certamĩs oẽs potẽtes. Bachides aũt
erat in dextro cornu. Et approximauit legio
ex duabꝰ ptibꝰ: ⁊ clamabãt tubis. Exclama
uerũt aũt ⁊ hi q erãt ex pte iude ẽt ipĩ. Et
cõmota ẽ terra a voce exercituũ. Et cõmiſ
ſum eſt p̃liũ a mane vſq; ad veſperã. Et vidit
iudas q: firmior ẽ pars exercitꝰ bachidis in
dextris ⁊ ꝯuenerũt cũ ipo oẽs ꝯſtãtes cor
de ⁊ ꝯtrita ẽ dextera ps ab eis: ⁊ pſecutꝰ eſt sup. 4.b.
eos vſq; ad mõtẽ azoti. Et q i ſiniſtro cor
nu erãt viderũt ꝙ ꝯtritũ ẽ dextꝝ cornu ⁊
ſecuti ſũt poſt iudã: ⁊ eos q cuꝫ ipſo erãt a
tergo. Et igrauatũ ẽ p̃liũ: ⁊ ceciderũt vul
nerati multi ex his ⁊ ex illis. Et iudas ce
cidit ⁊ ceteri fugerũt. Et ionathas ⁊ ſymõ
tulerũt iudã fr̃eꝫ ſuũ ⁊ ſepelierũt eũ in ſe
pulchro patꝝ ſuoꝝ in ciuitate modin. Et
fleuerũt eũ oĩs pplS iſrł planctu magno: ⁊ C
lugebãt dies multos. Et dixerunt. Quõ ceci

ſuit potēs q ſaluū faciebat ppl'z iſrl'? Et ce
tera v̄ba belloꝝ iude ⁊ v̄tutū q̄s fec̄ ⁊ ma-
gnitudis ei⁹ nō ſūt deſcripta. Multa eniꝫ
erāt valde. Et fcm̄ ē poſt obitū iude emer
ſerūt iniq in oib⁹ finib⁹ iſrl': ⁊ exorti ſunt
oēs q opabanſ iniqtatē. In di-b⁹ illis fcā
eſt fames magna valde. Et tradidit ſe ba-
chidi ois regio eoꝝ cū ipſis. Et elegit ba-
chides viros impios ⁊ ꝯſtituit eos dn̄os re
gionis: ⁊ exqrebāt ⁊ ꝑſcrutabanſ amicos
iude: ⁊ adducebāt eos ad bachidē: ⁊ vindi
cabat in illos ⁊ illudebat. Et fcā eſt tribula
tio magna in iſrl': qlis non fuit ex die q̄
nō eſt viſus ꝓpheta in iſrl'. Et ꝯgregati ſūt
oēs amici iude ⁊ dixerūt ionathe. Ex quo
fr̄ tu⁹ iudas defunct⁹ eſt vir ſilis ei nō eſt q
exeat ꝯ inimicos nr̄os bachidē ⁊ eos q ini-
inici ſūt gētis nr̄e. Nūc itaqꝫ te hodie eli-
gim⁹ eē ꝓ eo nobis in ꝑncipē ⁊ ducē ad
bellādum bellū nr̄m. Et ſuſcepit ionathas
tpe illo ꝑncipatū: ⁊ ſurrexit loco iude fra-
tris ſui. Et cognouit bachides: ⁊ querebat
euꝫ occidere. Et cognouit ionathas ⁊ ſy-
mō fr̄ ei⁹: ⁊ oēs q cū eo erāt. Et fugerūt in
deſertū thecue: ⁊ ꝯſederūt ad aquā lac⁹ aſ-
phar. Et cognouit bachides: ⁊ die ſabba-
toꝝ venit ipſe ⁊ ois exercit⁹ ei⁹ trās iorda
D nē. Et ionathas miſit fr̄eꝫ ſuū ducē ppli:
il's + cōmodaret ⁊ rogauit nabutheos amicos ſuos vt + cō-
mēdarēt illi apparatū ſuūꝫ q erat copio-
ſus. Et exierūt filij iambri ex madaba ⁊ cō
ꝑhēderunt ioānē: ⁊ oia q̄ hēbat: ⁊ abie-
runt hn̄tes ea. Poſt hec v̄ba renūciatuꝫ ē
ionathe ⁊ ſymoni fr̄i ei⁹: q2 filij iambri fa
ciunt nuptias magnas ⁊ ducūt ſpōſaꝫ ex
madaba filiā vnius de magnis ꝑncipib⁹
chanaan cū ābitione magna. Et recordati
ſūt ſanguis ioānis fr̄is ſui. Et aſcēderūt
⁊ abſcōderunt ſe ſub tegumēto mōtis Et
eleuauerūt oculos ſuos ⁊ viderunt: ⁊ ecce
tumult⁹ ⁊ apparat⁹ mult⁹: ⁊ ſpōſus ꝑceſſit
⁊ amici ei⁹: ⁊ fr̄es ei⁹ obuiā illis cū tym-
panis ⁊ muſicis ⁊ armis multis. Et ſur-
rexerūt ad eos ex inſidijs: ⁊ occiderūt eos:
⁊ ceciderūt vulnerati multi: ⁊ reſidui fu-
gerūt in mōtes. Et acceperūt oia ſpolia eo
rū: ⁊ ꝯuerſe ſūt nuptie in luctū: ⁊ vox mu
ſicoꝝ ipſoꝝ in lamētū. Et vindicauerunt
vindictā ſanguis fr̄is ſui: ⁊ reuerſi ſūt ad
ripā iordanis. Et audiuit bachides: ⁊ ve-
nit die ſabbatoꝝ vſqꝫ ad orā iordanis
E in virtute magna. Et dixit ad ſuos iona-
thas. Surgam⁹ ⁊ pugnem⁹ ꝯ inimicos
nr̄os. Nō eſt.n. hodie ſicut heri ⁊ nudi⁹ ter
ti⁹. Ecce.n. belluꝫ ex aduerſo aq̄ vo iorda-
nis hinc ⁊ inde: ⁊ ripe ⁊ paludes et ſalt⁹ et
nō ē loc⁹ diuertēdi. Nūc ergo clamate in
celū: vt liberemini de manu inimicoꝝ ve ſup. 4.b.
ſtroꝝ. Et cōmiſſuꝫ ē bellū. Et extēdit iona
thas manū ſuā ꝑcutere bachidē ⁊ diuer-
tit ab eo retro. Et diſſiluit ionathas et q
cuꝫ eo erāt in iordanē: ⁊ trāſnatauerunt
ad eos iordanē. Et ceciderūt de pte bachi
dis die illa mille viri: ⁊ reuerſi ſūt in hie
ruſalē. Et edificauerunt ciuitates muni-
tas in iudea: munitionē q̄ erat in hieri-
co: ⁊ in āmaus: ⁊ i bethoron: ⁊ bethel ⁊ than
natha ⁊ phara et thopo muris excelſis et
portis et ſeris. Et poſuit cuſtodiaꝫ in eis:
vt inimicitias exercē-ēt in iſrl'. Et muni
uit ciuitatē beth-ſurā et gaçarā et arcē ⁊ po
ſuit in eis auxilia et apparatuꝫ eſcaꝝ. Et ac
cepit filios ꝑncipuꝫ regionis obſides ⁊ po
ſuit eos in arce in hierlm in cuſtodiā. Et
āno cēteſimo qnqgeſimotertio mēſe ſcđo
ꝑcepit alchim⁹ deſtrui muros dom⁹ ſancte
interioris: et deſtrui opa ꝓphetaꝝ: et cepit
deſtruere In tpe illo ꝑcuſſus eſt alchim⁹: ⁊ F
et ipedita ſunt opa illi⁹: et obcluſum ē os
ei⁹: et diſſolut⁹ eſt paralyſi: nec vltra potuit
loq v̄buꝫ et mādare de domo ſua. Et mor-
tu⁹ eſt alchim⁹ in tpe illo cū tormēto ma
gno. Et vidit bachides qm̄ mortu⁹ eſt al-
chim⁹: et reuerſus eſt ad regē. Et ſiluit ter
ra ānis duob⁹. Et cogitauerunt oēs ini-
qui dicētes. Ecce ionathas et q cuꝫ eo ſūt
in ſilētio habitāt ꝯfidēter. Nunc ergo ad-
ducam⁹ bachidē et cōprehendet eos oēs
vna nocte Et abierunt: et ꝯſiliuꝫ ei dede-
runt. Et ſurrexit vt veniret cum exercitu
multo. Et miſit occulte epl'as ſocijs ſuis
q erāt in iudea vt cōprehēderēt ionathā
et eos q cuꝫ eo erāt. Sꝫ nō potuerunt q2
innotuit eis ꝯſiliuꝫ eoꝝ. Et apphēdit de vi
ris regiōis q ꝑncipes erāt militie qnqgin
ta viros: et occidit eos. Et ſeceſſit ionathas
et ſymō: et q cū eo erāt in bethbeſſeꝫ q̄ ē in
deſerto: et extruxit diruta ei⁹: ⁊ firmauerūt
eā. Et cognouit bachides: ⁊ ꝯgregauit vni
uerſam multitudinē ſuā: ⁊ hiis q de iudea
erāt denūciauit. Et vēit ⁊ caſtra poſuit deſu
p bethbeſſe: ⁊ oppugnauit eā dies multos ⁊ fec̄ G
machinas. Et reliqt ionathas ſymonē fr̄ez
ſuū i ciuitate: ⁊ exiuit i regionē et vēit cū

numero: et expulſit odarē et frēs ei⁹ et filios
phaserō i tabnaculis ipſoꝝ: et cepit cedere
et creſcere i v̄tutib⁹. Symō vo et q cū ipſo
erāt exierunt de ciuitate: et ſuccēderūt ma
chinas et pugnauerūt ꝯ bachidē: et ɔtrit⁹ eſt
ab eis. Et afflixerūt eū valde: qm̄ ɔſilium
ei⁹ et ɔgreſſus ei⁹ erat inanis. Et irat⁹ ꝯ vi-
ros iniq̄s q ei ɔſiliū dederāt: vt venirēt in
regionē ipſoꝝ: multos ex eis occidit. Ipſe aūt
cogitauit cū reliq̄s abire i regionē ſuā. Et
cognouit ionathas: et miſit ad eū legatos
cōponere pacē cū ipſo: et reddere ei capti-
uitatem. Et libēter accepit: et fecit ſcđm v̄ba
ei⁹: et iurauit ſe nihil facturū ei mali oi-
b⁹ dieb⁹ vite ei⁹. Et reddidit ei captiuitatē
quā p̄us erat p̄dat⁹ de terra iuda. Et cōuer
ſus abijt in terrā ſuam: et nō appoſuit ampli⁹
venire in fines ei⁹. Et ceſſauit gladi⁹ ex iſrł.
Et habitauit ionathas in machmas. Et ce
pit ionathas ibi iudicare populum: et ex-
terminauit impios ex iſrael.

¶ Ca. Sū. Alexāder occidit demetriū et ac
cepit filiā ptolomei regis vxorē: de glia io-
nathe: hn̄r multa i hoc caplo iunior demetri
us accepit regnū: apolloniū ducē expugna-
uit ionathas: reuerſus ē ionathas i hierlz
miſit ei alexander fibulam auream. Cap. x

A ET anno cētesimo ſexageſimo aſcēdit
alexāder antiochi fili⁹ q cognomina
t⁹ ē nobilis et occupauit ptolomaidā. Et re
ceperūt eū: et regnauit illic. Et audiuit de
metri⁹ rex: et ɔgregauit exercitū copioſū
valde: et exiuit obuiā illi i p̄liū. Et miſit de
metri⁹ eplas ad ionathā v̄bis pacificis: vt
magnificaret eū. Dixit. n. Anticipem⁹ facere
pacē cū eo p̄uſq̄ faciat cū alexādro aduer
ſū nos. Recordabit̄. n. oīuz maloꝝ q̄ feci-
m⁹ i eū et i frēs ei⁹ et i gentē ei⁹. Et dedit ei
ptātē cōgregādi exercitū et fabricare arma:
et eē ipm ſociū ei⁹: et obſides q erāt i arce
iuſſit tradi ei. Et venit ionathas i hierlz: et
legit eplas i auditu oīs ppli et eoꝝ q i arce
erāt. Et timuerunt timore magno: qm̄ au
B dierūt q dedit ei rex ptātē cōgregādi exer-
citū. Et traditi ſunt ionathe obſides: et red
didit eos parētib⁹ ſuis. Et habitauit iona-
thas i hierlz: et cepit edificare et innouare
ciuitatē. Et dixit faciētib⁹ opa vt extruerent
muros et montē ſyon in circuitu lapidi-
b⁹ q̄dratis ad munitionē: et ita fecerunt.
Et fugerūt alienigene q erant in munitio
nibus q̄s Bachides edificauerat: et reliqt

vnuſq̄ſq locū ſuū: et abijt in terrā ſuā: tm̄ i beth
ſura remāſerunt aliq ex his q reliqrant le-
gē et p̄cepta dei. Erāt. n. hec eis ad refugiū.
Et audiuit alexander rex p̄miſſa q̄ p̄miſit
demetri⁹ ionathe: et narrauerunt ei p̄lia et
v̄tutes q̄s ipſe fecit et frēs ei⁹: et labores q̄s
laborauerūt: et ait. Nunq̄d inueniem⁹ ali-
quē viꝝ talē? Et nūc faciem⁹ eū amicum et
ſociū nr̄m. Et ſcripſit eplam: et miſit ei ſm̄
hec v̄ba dicēs. Rex alexāder: fratri ionathe
ſalutē. Audiuim⁹ de te q vir potēs ſis viri-
b⁹: et aptus es vt ſis amicus nr̄: et nūc cōſti
tuimus te hodie ſummū ſacerdotē gētis
tue et vt amicus voceris regis. Et miſit ei
purpurā et coronā auream: vt q nr̄a ſūt ſen
tias nobiſcū: et ɔſerues amicitias ad nos.
Et induit ſe ionathas ſtolā ſcā ſeptio mēſe
anno cētesimo ſexageſimo i die ſolēni ſce-
nophegie. Et ɔgregauit exercitū: et fecit ar-
ma copioſa. Et audiuit demetri⁹ v̄ba iſta: et
ɔtriſtat⁹ ē nimis: et ait. Quid hoc fecim⁹ q
p̄occupauit nos alexāder apphēdere amici
tiā iudeoꝝ ad munimē ſui. Scribā et ego
illis v̄ba dep̄catoria et dignitates et dona: vt
ſint mecū i adiutoriū. Et ſcripſit eis in h̄
v̄ba. Rex demetri⁹ gēti iudeoꝝ ſalutē. Qm̄
ſeruaſtis ad nos pactū et manſiſtis i amicitia
nr̄a et nō acceſſiſtis ad inimicos nr̄os: audi-
uim⁹ et gauiſi ſum⁹. Et nūc p̄ſeuerate ad-
huc ɔſeruare ad nos fidē: et retribuem⁹ vob
bona p his q̄ feciſtis nobiſcū: et remitte
m⁹ vobis p̄ſtationes multas: et dabimus vo C
bis donatiōes. Et nūc abſoluo vos et oēs iu
deos a tributis: et p̄cia ſalis indulgeo: et coro
nas remitto: et tertias ſeminis et dimidiā
partē fruct⁹ ligni q̄d ē portiōis mee relin
quo vob hodierno die et deinceps: ne accipi
atur a t̄ra iuda et a trib⁹ ciuitatib⁹ q̄ addi-
te ſunt illis ſamaria et galilea: ex hodierna
die et in totū t̄ps. Et hierlz ſit ſcā et libera
cū finib⁹ ſuis et decime et tributa ipſi⁹ ſint.
Remitto et ptātē arcis q̄ ē i hierlz: et do eā
ſūmo ſacerdoti: vt ɔſtituat i ea viros quoſ
cunq ipſe elegerit q cuſtodiāt eā. Et oēm
aiaz iudeoꝝ q̄ captiua ē a terra iuda: in oi
regno meo relinquo liberā gratis vt oēs a
tributis ſoluant̄ et pecoꝝ ſuorū. Et oēs di
es ſolēnes et ſabbata et neomenie et dies de
creti et tres dies an̄ diē ſolēnē et tres dies
poſt diē ſolēnē: ſint oēs immunitatis et re
miſſiōis oib⁹ iudeis q ſunt i regno meo.
Et nemo habebit ptātē agere aliqd: et mo

Rare negocia aduerſus aliques illoꝝ in oi
cã: ⁊ vt aſcribant̃ ex iudeis in exercitu re-
gis ad triginta milia viroꝝ. Et dabunt̃ il-
lis copie vt opꝫ oibus exercitibus regis: ⁊
ex eis ordinabunt̃ q ſint in munitionibꝰ
regis magni. Et ex his cõſtituent̃ ſup ne-
gocia regni q agũtur ex fide: ⁊ pncipes ſint
ex eis ⁊ ambulent in legibꝰ ſuis ſicut pce-
D pit rex in terra iuda. Et tres ciuitates q ad
dite ſunt iudee ex regione ſamarie: cuꝫ iu
dea reputent̃ vt ſint ſub vno ⁊ nõ obediãt
aliene ptãti niſi ſummo ſacerdoti ptolo-
maida ⁊ ꝯfines eius q̃s dedi donũꝫ ſctis q
in hierlm ad neceſſarios ſumptus ſctõꝝ.
Et ego dabo ſingulis annis q̃ndecim milia
ſicloꝝ argenti de rõnibꝰ regis: q̃ me con
tingũt: ⁊ oẽ qd reliquũ fuerit qd nõ red-
diderant q ſup negocia erant annis prio-
ribꝰ ex hoc dabũt in opa domus. Et ſup hec
q̃nq; milia ſicloꝝ argenti q accipiebãt de
ſctõꝝ rõne p ſingulos annos: ⁊ hec ad ſacer
dotes ptineant q miniſterio funguntur. Et
q̃cunq; cõfugerint in tẽplũ qd eſt hieroſo
lymis ⁊ in oibus finibꝰ eius obnoxij re-
gi i oi negocio dimittant̃ ⁊ vniuerſa que
ſunt eis in regno meo libera habeãt. Et ad
edificanda vel reſtaurãda opa ſanctoꝝ ſum
ptus dabunt̃ de rõne regis: ⁊ ad extruen
dos muros in hierlm ⁊ cõmuniẽdos i circ-
cuitũ ſumptus dabunt̃ de rõne regis ⁊ ad
cõſtruẽdos muros i iudea. Ut audiuit aũt
ionathas et pplſ ſermões iſtos nõ credi-
derũt eis nec receperunt eos: q2 recordati
ſunt malitie magne quã fecerãt in iſrl: et
tribulauerãt eos valde. Et cõplacuit eis in
alexandrũ: q2 ipſe fuerat eis pnceps ſmo-
ij.q.j.ca. nuꝫ pacis: ⁊ ipſi auxiliũ ferebãt oibus die
viij bella. bus. Et cõgregauit rex alexãder exercitum
magnum: et admouit caſtra ꝯ demetriũ.
Et cõmiſerunt pliũ duo reges: ⁊ fugit ex
ercitus demetrij: ⁊ inſecutus eſt eũ alexã-
der et incubuit ſup eos. Et inualuit pliuꝫ
nimis donec occidit ſol: ⁊ cecidit demetriꝰ
in die illa. Et miſit alexãder ad ptolomeũ
E regẽ egypti legatos ſm hec vba dicẽs. Cũ
regreſſus ſuꝫ in regnuꝫ meuꝫ ⁊ ſedi in ſe
de patrũ meoꝝ ⁊ obtinui pncipatũ: et cõ-
triui demetriũ: ⁊ poſſedi regionẽ noſtrã: ⁊
cõmiſi pugnaꝫ cũ eo: ⁊ cõtritus ẽ ipſe ⁊ ca
ſtra eiꝰ a nobis ⁊ ſedemꝰ in ſede regni eiꝰ.
iij.reg.i. Et nũc ſtatuamus ad inuicẽ amicitiam: et
da mihi filiã tuaꝫ vxoreꝫ ⁊ ero gener tu-
us: ⁊ dabo tibi dona ⁊ ipſi dignitatẽ. Et rñ
dit rex ptolomeꝰ dicẽs. Felix dies in q re
uerſus es ad terrã patrũ tuoꝝ: ⁊ ſediſti in
ſede regni eoꝝ. Et nũc faciã tibi qd ſcripſi
ſti: ſꝫ occurre mihi ptolomaidaꝫ: vt videa
mus inuicẽ nos ⁊ ſpõdeã tibi ſicut dixi-
ſti. Et exiuit ptolomeus de egypto ipſe et
cleopatra filia eiꝰ: ⁊ venit ptolomaidã an-
no cẽteſimo ſexageſimo ſcdo. Et occurrit
ei alexãder rex. Et dedit ei cleopatrã filiam
ſuã. Et fecit nuptias eiꝰ ptolomaide ſicut
reges in magna glia. Et ſcripſit alexander
rex ionathe: vt veniret obuiaꝫ ſibi. Et abijt
cuꝫ glia ptolomaidaꝫ: ⁊ occurrit ibi duo-
bꝰ regibꝰ: ⁊ dedit illis argẽtũ multũ ⁊ auꝝ
⁊ dona: ⁊ inuenit gr̃aꝫ in cõſpcũ eoꝝ. Et cõ
uenerunt aduerſus eũ viri peſtilentes ex
iſrael viri iniq interpellãtes aduerſus eũ:
Et nõ intẽdit ad eos rex. Et iuſſit ſpoliari
ionathã veſtibꝰ ſuis ⁊ indui eũ purpura.
Et ita fecerũt. Et collocauit eũ rex ſedere ſe
cuꝫ: dixitq; pncipibus ſuis. Exite cuꝫ eo
in mediũ ciuitatis: ⁊ pdicate vt nemo ad-
uerſus eũ interpellet de vllo negocio: nec
quiſq; ei moleſtus ſit de vlla rõne. Et fcm
eſt vt viderunt q interpellabãt gliaꝫ eius
F que pdicabat̃: ⁊ opertum eũ purpura fuge-
runt oẽs. Et magnificauit eum rex: ⁊ ſcri-
pſit eũ inter pmos amicos: ⁊ poſuit eũ du
cẽ: ⁊ participeꝫ pncipatꝰ. Et reuerſus ẽ io
ionathas in hierlm cuꝫ pace ⁊ leticia. In
anno centeſimo ſexageſimo q̃nto: venit de
metrius filiꝰ demetrij a creta in terra pa-
truum ſuoꝝ. Et audiuit alexander rex: ⁊ cõ
triſtatꝰ eſt valde: ⁊ reuerſus eſt antiochiã.
Et ꝯſtituit demetrius rex apolloniũ ducẽ
q perat celeſyrie: ⁊ ꝯgregauit exercitũ ma-
gnũ: ⁊ acceſſit ad iamniã ⁊ miſit ad iona-
thã ſũmũ ſacerdotẽ dicẽs. Tu ſolus reſi-
ſtis nobis. Ego aũt factꝰ ſuꝫ in deriſuꝫ et
in opprobriũ: ppea q2 tu ptãtẽ aduerſuꝫ
nos exerces i montibꝰ. Nũc ergo ſi cõfidis i
vtutibꝰ tuis deſcẽde ad nos i campuꝫ ⁊ cõ-
paremꝰ illic inuicẽ: q2 mecũ eſt vtus bel-
latoꝝ. Interroga ⁊ diſce qs ſuꝫ ego ⁊ cete-
ri q auxilio ſunt mihi: ⁊ dicunt q2 nõ põt
ſtare pes vr ante faciẽ noſtrã: q2 bis in fugã
cõuerſi ſunt patres tui in terrã ſuam. Et
nunc quõ poteris ſuſtinere eq̃tatuꝫ ⁊ exer
citũ tm̃ in cãpo: vbi nõ eſt lapis neq; ſaxũ
neq; locꝰ fugiẽdi? Ut audiuit ãt ionathas
ſermones apollonij motꝰ ẽ animo. Et ele-

git decē millia viroꝝ ⁊ exijt ab hieruſm: ⁊ oc
B currit ei ſymō frī eiꝰ i adiutoriū: et appli-
cuerūt caſtra i ioppen. Et excluſit eū a ciui
tate: q: cuſtodia apollonij ioppe erat: et op
pugnauit eā. Et exterriti q erāt i ciuitate
aperuerūt ei: et obtinuit ionathas ioppē.
Et audiuit apolloniꝰ: ⁊ admouit tria mi-
lia eqtū ⁊ exercitū multū. Et abijt azotuȝ
tanq̄ iter faciēs: ⁊ ſtatiȝ exijt i capū eo q hē
ret multitudinē eqtū ⁊ ꝯfideret i eis. Et inſe-
cutꝰ ē eū ionathas azotū ⁊ cōmiſerūt pliū.
Et reliqt apolloniꝰ i caſtris mille eqtes poſt
eos occulte. Et cognouit ionathas qm inſi-
die ſūt poſt ſe: ⁊ circuierūt caſtra eiꝰ ⁊ fece-
rūt iacula i ppl'ȝ a mane vſq; ad veſperaȝ.
Pplſ aūt ſtabat ſic̄ pcepat ionathas: ⁊ labo
rauerūt eq eoꝝ. Et eiecit ſymō exercitū ſu
um: ⁊ cōmiſit ꝯ legionē. Eqtes. n. fatigati
erāt: ⁊ ꝯtriti ſūt ab eo ⁊ fugerūt. Et q diſg̃ſi
I.12.a ſunt p capū fugerūt i azotū: ⁊ intrauerūt
in bethagon idolū ſuuȝ vt ibi ſe liberarēt.
Et ſuccēdit ionathas azotuȝ ⁊ ciuitates q̄
erāt in circuitu eiꝰ: ⁊ accepit ſpolia eoꝝ: et
tēplū dagon ⁊ oēs q fugerūt in illō ſuccē-
dit igni. Et fugerūt q ceciderūt gladio cuȝ
his q ſuccēſi ſunt: fere octo milia viroꝝ. Et
mouit inde ionathas caſtra ⁊ applicuit ea
aſchalonā. Et exierūt de ciuitate obuiā il
li in magna glīa. Et reuerſus eſt ionathas
in hierl'ȝ cuȝ ſuis hn̄tibꝰ ſpolia multa. Et
factū eſt vt audiuit alexander rex ſermones
iſtos addidit adhuc glorificare ionathā. Et
miſit ei fibulam auream ſicut conſuetu-
do eſt dari cognatis regū: ⁊ dedit ei acha-
ron ⁊ omnes fines eius in poſſeſſionem.
¶ Ca. Sū. ¶ Surgit ꝯ ptolomeꝰ ꝯ alexan
drū abſtulit ab eo filiā quā pus dederat ei
vxorē: ⁊ tradidit eā demetrio: ptolomeus
duo regna habuit: alexāder occidit a zab-
diel arabe: de morte ptolomei: demetriꝰ re-
gnās ꝯfirmat fedus cū ionatha: ⁊ vidēs ſi
bi nihil reſiſtere dimiſit exercitū: triphon
erexit antiochū filiuȝ alexādri aduerſus de
metriuȝ. Demetriꝰ auxilio iudeoꝝ ſalua-
tus: mētitꝰ ē eis ea q̄ pmiſit: victus eſt de-
metrius a triphone ⁊ ab antiocho adoleſcē
te: de amicitia antiochi cum iudeis. Expu
gnat ſymon bethſuram: pugnat ionathas
cum alienigenis. Cap. xi.

Et rex egypti congregauit exercitū ſi
cut harenā q̄ ē circa orā maris ⁊ na-
A ues multas: ⁊ q̄rebat obtinere regnuȝ ale
xādri dolo: ⁊ addere illō regno ſuo. Et exijt
in ſyriā verbis pacificis. Et apiebant ei ci-
uitates ⁊ occurrebāt ei: q: mādauerat ale-
xāder rex exire ei obuiā: eo q ſocer ſuꝰ eſſet.
Cū āt itraret ciuitatē ptolomeꝰ ponebat cu- ſup. 10. c.
ſtodias militū i ſinglis ciuitatibꝰ. Et vt ap
propiauit azoto oſtēderūt ei tēplū dagō ſuc- ſup. 1. g.
cēſum et azotum: ⁊ cetera eius: demolita
⁊ corpa pīecta: ⁊ eoꝝ q ceſi erāt in bello tu
mulos q̄s fecerāt ſecus viā. Et narrauerūt
regi: q: h fecit ionathas: vt iuidiā facerent
ei. Et tacuit rex. Et occurrit ionathas regi
in ioppē cū glīa: ⁊ iuicē ſe ſalutauerunt ⁊
dormierūt illic. Et abijt ionathas cuȝ rege
vſq; ad fluuiuȝ q vocabat eleuterꝰ: ⁊ reuer
ſus ē i hierl'ȝ. Rex autē ptolomeꝰ obtinuit
dn̄iuȝ ciuitatū vſq; ſeleutiā maritimā: ⁊
cogitabat in alexādruȝ ꝯſilia mala. Et mi-
ſit legatos ad demetriuȝ dicēs. Ueni cōpo-
namꝰ inter nos pactū ⁊ dabo tibi filiā meā
quā hȝ alexāder: ⁊ regnabis in regno pīis
tui. Penitet. n. me q dederiȝ illi filiā meā. B
Queſiuit. n. me occidere. Et vitupauit eū
ppterea q ꝯcupierat regnuȝ eiꝰ. Et abſtu-
lit filiā ſuā: ⁊ dedit eā demetrio: ⁊ alienauit
ſe ab alexādro: ⁊ manifeſtate ſunt inimicī
tie eiꝰ. Et intrauit ptolomeꝰ antiochiaȝ et
ipoſuit duo diademata capiti ſuo: egypti ⁊
aſie. Alexander autē rex erat in cilitia illis
tpibꝰ: q: rebellabāt q erāt in locis illis. Et
audiuit alexāder: ⁊ venit ad euȝ in belluȝ.
Et pduxit ptolomeꝰ rex exercituȝ ⁊ occur-
rit ei manu valida ⁊ fugauit euȝ. Et fugit
alexāder in arabiā: vt ibi ptegeret. Rex aūt
ptolomeꝰ exaltatus eſt. Et abſtulit zabdiel
arabs caput alexādri: ⁊ miſit ptolomeo. Et
rex ptolomeus mortuꝰ ē in die tertia: ⁊ q
erāt in munitionibꝰ pierūt ab his q erāt
intra caſtra. Et regnauit demetriꝰ anno cē
teſimo ſeptuageſimoſeptimo. In diebꝰ il-
lis ꝯgregauit ionathas eos q erāt i iudea
vt expugnarēt arcē q̄ ē in hierl'ȝ: ⁊ fecerunt
ꝯ eā machinas multas. Et abierunt qdā q
oderāt gētē ſuā viri iniq ad regē demetri-
uȝ: ⁊ renunciauerunt ei q ionathas obſi C
deret arcē. Et vt audiuit iratꝰ eſt. Et ſtatim
venit ptolomaidā ⁊ ſcripſit ionathe ne ob
ſideret arcē: ſed occurreret ſibi ad colloq-
uȝ feſtinato. Ut audiuit āt ionathas iuſſit
obſidere. Et elegit de ſeniorib' iſrl ⁊ de ſa-
cerdotibꝰ: ⁊ dedit ſe periculo. Et accepit au
ruȝ ⁊ argētuȝ ⁊ veſtē ⁊ alia exenia multa ⁊

⁊ abijt ad regē ptolomaidā:⁊ inuenit gra-
tiā in cōſpectu ei⁹. Et interpellabāt aduer
ſus eū qdā iniq ex gēte ſua. Et fecit ei rex:
ſicut fecerāt ei q ante eū fuerant. Et exalta
uit eū in cōſpectu oiū amicoꝝ ſuoꝝ:⁊
ſtatuit ei pncipatū ſacerdotij:⁊ q̄cūq alia
habuit pus pcioſa:⁊ fecit eū pncipē ami
coꝝ. Et poſtulauit ionathas a rege vt īmu
nē faceret iudeā:⁊ tres toparchias.i. ſama
riā ⁊ cōfines eius:⁊ pmiſit ei talēta trecē-
Tertius bellū punicum ta. Et cōſenſit rex:⁊ ſcripſit ionathe epl'as de
his oib⁹ hunc modū ɔtinētes. Rex deme
trius fratri ionathe ſalutē ⁊ gēti iudeoꝝ.
Exēplū epl'e quā ſcripſim⁹ laſtheni parēti
nr̄o de vobis miſim⁹ ad vos: vt ſciretis. Rex
demetri⁹ laſtheni parēti ſalutē. Genti iu-
deoꝝ amicis nr̄is ⁊ ɔſeruantibus q̄ iuſta
ſunt apd̄ nos decreuim⁹ bn̄facere pp be ni-
gnitatē ipſoꝝ quā erga nos habēt. Statui
D mus ergo illis oēs fines iudee:⁊ tres ciui
ſſ.†aphe ridam tates lydā ⁊ ramathe q̄ addite ſūt iudee
ex ſamaria:⁊ oēs ɔfines eaꝝ ſeq̄ſtrari oib⁹
ſacrificantib⁹ in hieroſolymis p eis q̄ ab
eis pus accipiebat rex p ſingulos annos: et
p fructib⁹ terre ⁊ pomoꝝ. Et alia q̄ ad nos
Scipio aphrican⁹ poſterior ptinebant decimaꝝ ⁊ tributoꝝ: ex hoc tpe
remittimus eis:⁊ areas ſalinaꝝ ⁊ coronas
q̄ nobis deferebant. oia ipſis cōcedimus:⁊
nihil hoꝝ irritū erit ex hoc ⁊ in oē tps.
Nunc hoc curate facere hoꝝ exēplū:⁊ dē
ionathe ⁊ ponat in mōte ſcō ⁊ in loco cele
bri. Et vidēs demetrius rex q ſiluit terra
in cōſpectu ſuo ⁊ nihil ei reſiſtit dimiſit to
tū exercitū ſuū vnūquēq in locū ſu-
ū excepto peregrino exercitu quē traxit
Carthago delet ab inſulis gētiū:⁊ inimici erāt ei oēs ex
ercitus patrū ei⁹. Triphō autē erat qdā
partiū alexādri pus:⁊ vidit qm̄ ois exer-
citus murmurauit ɔ̄ demetriū:⁊ iuit ad
emalchuel arabē q nutriebat antiochū fi
liū alexādri:⁊ aſſidebat ei vt traderet eū ip
ſi vt regnaret loco pr̄is. Et enunciauit ei
quāta fecit demetri⁹ ⁊ inimicitias exerci
E tuū ei⁹ aduerſus illū. Et māſit ibi dieb⁹
Terēti⁹ poeta clarꝰ multis. Et miſit ionathas ad demetriū re
gē vt eijceret eos q in arce erāt in hierl'm:⁊
q in pſidijs erāt: q: impugnabāt iſrael. Et
miſit demetri⁹ ad ionathā dicēs. Non hoc
tm̄ faciā tibi ⁊ gēti tue: ſed gl'ia illuſtrabo
te ⁊ gētē tuā cū fuerit opportunū. Nunc
ergo recte feceris ſi miſeris in auxilium
mihi viros: q: diſceſſit ois exercit⁹ me⁹. Et
miſit ei ionathas tria milia viroꝝ fortiū
antiochiā. Et venerunt ad regē:⁊ delectat⁹
ē rex in aduētu eoꝝ. Et ɔuenerunt q erant
de ciuitate: cētū viginti milia viroꝝ:⁊ vole-
bāt īterficere regē. Et fugit rex in aulā:⁊ oc
cupauerunt q erāt de ciuitate itinera ciui
tatis:⁊ ceperūt pugnare. Et vocauit rex iu-
deos i auxiliū ⁊ ɔuenerūt oēs ſi' ad eum ⁊
diſpſi ſūt oēs p ciuitatē:⁊ occiderūt in il-
la die cētū milia hoiū:⁊ ſuccēderūt ciui
tatē:⁊ ceperūt ſpolia multa i illa die ⁊ libera
uerunt regē. Et viderūt q erāt de ciuitate
q obtinuiſſent iudei ciuitatē ſic volebāt ⁊
infirmati ſūt mēte ſua. Et clamauerūt ad
regē cū pcib⁹ dicētes. Da nob dexteras: et
ceſſent iudei oppugnare nos ⁊ ciuitatē. Et
pieceerūt arma ſua ⁊ fecerunt pacē. Et gl'ifi F
cati ſūt iudei ɔſpectu regis ⁊ i ɔſpectu o-
ū q erāt in regno ei⁹:⁊ noiati ſunt in re-
gno. Et regreſſi ſunt i hierl'm hn̄tes ſpolia
multa. Et ſedit demetri⁹ rex in ſede regni
ſui:⁊ ſiluit tra in ɔſpectu ei⁹. Et mētit⁹ eſt
oia q̄cūq dixit:⁊ abalienauit ſe a ionatha
et nō retribuit ei ſ bn̄ficia q̄ ſibi tribue-
rat:⁊ vexabat eū valde. Poſt hēc āt reuerſus
eſt triphō et antioch⁹ cū eo puer adoleſcēs
⁊ regnauit et impoſuit ſibi diadema. Et ɔgre
gati ſunt ad eū ois exercit⁹ q̄s diſperſerat de
metri⁹:⁊ pugnauerūt ɔ̄ eū. Et fugit ⁊ ter
ga vertit. Et accepit triphō beſtias: et obtinu
it antiochiā. Et ſcripſit antioch⁹ adoleſcēs
ionathe dicēs. Cōſtituo tibi ſacerdotiū ⁊
ɔſtituo te ſup q̄tuor ciuitates vt ſis d' ami
cis regis:⁊ miſit illi vaſa aurea i miniſte-
riū:⁊ dedit ei ptātē bibēdi i auro ⁊ eſſe in
purpura et hēre fibulā aureā: et ſymonē
frēm ei⁹ ɔſtituit ducē a terminis tyri vſq
ad fines egypti. Et exijt ionathas et pam-
bulabat trās flumē ciuitatis. Et ɔgregat⁹ eſt
ad eū ois exercit⁹ ſyrie i auxiliū. Et venit
aſchalonē:⁊ occurrerūt ei honorifice de ci-
uitate. Et abijt inde gazā:⁊ ɔcluſerunt ſe q
erāt gaze:⁊ obſedit eā:⁊ ſuccēdit q̄ erāt in
circuitu ciuitatis:⁊ pdat⁹ ē eā. Et rogaue-
rūt gazēſes ionathā: et dedit illis dextrā et
accepit filios eoꝝ obſides. Et miſit illos in G
hieruſalē. Et pambulauit regionem vſq
damaſcū. Et audiuit ionathas: q: puari
cati ſunt pncipes demetrij in cades que eſt
in galilea cum exercitu multo volētes eū
remouere a negocio regni:⁊ occurrit il-
lis: fratrē autē ſuū ſymonē reliquit in

ra pulnciā. Et applicuit ſymō ad bethſu-
rā: ⁊ expugnabat eā dieb⁹ multis ⁊ ↄcluſit
eos. Et poſtulauerūt ab eo dexteras accipe: ⁊
dedit illis. Et eiecit eos inde ⁊ cepit ciuitatē:
⁊ poſuit ī ea p̄ſidiū. Et ionathas ⁊ caſtra ei⁹
applicuerūt ad aquā geneſar: ⁊ an̄ lucē vigi
lauerūt ī cāpo aſor. Et ecce caſtra alienigēaꝝ
occurrebāt ī cāpo. ⁊ tēdebāt ei īſidias ī mō
tib⁹. Ipſe aūt occurrit ex aduerſo. Inſidie
vo exurrexerunt de locis ſuis ⁊ cōmiſerūt
p̄liū. Et fugerūt q erāt ex pte ionathe oēs:
et nemo relict⁹ ē ex eis: niſi matathias fili⁹
abſolomi: ⁊ iudas fili⁹ calphi p̄nceps mi-
litie exercit⁹. Et ſcidit ionathas veſtimēta
ſua: et poſuit terrā ī capite ſuo et orauit. Et
reuerſus ē ionathas ad eos ī p̄liū: ⁊ ↄuer
tit eos ī fugā ⁊ pugnauerūt. Et viderunt q
fugiebāt partis illi⁹ et reuerſi ſunt ad eū:
⁊ inſeq̄bant̄ cum eo oēs vſq; cades ad ca
ſtra ſua. Et puenerunt vſq; illuc: et cecide
runt de alienigenis ī die illa tria milia vi
roꝝ: et reuerſus ē ionathas in hierlm.

¶ Ca. Sum. ¶ Mittit ionathas legatos ⁊
epiſtolas romanis et ſpartiatis: de cremē-
to pacis: fugat ionathas p̄ncipes demetrij:
et exercitum eoꝝ et pcuſſit arabes q vocant̄
ȝabadei. Triphon volens aſſumere regnū
A antiochi de loſe egit cum ionatha et occi-
dit eum et exercitium eius. Cap. xij.

Et vidit ionathas q͛ tp̄s eū iuuat: ⁊
elegit viros: et miſit eos romā ſtatue-
re ⁊ renouare cū eis amicitiā: ⁊ ad ſpar-
tiatas: ⁊ ad alia loca miſit ep̄las ſ3 eādē for
mā. Et abierunt romā ⁊ itrauerunt curi
ā ⁊ dixerunt. Ionathas ſumm⁹ ſacerdos ⁊
gēs iudeoꝝ miſerunt nos vt renouarem⁹
amicitiā ⁊ ſocietatē ſm̄ p̄ſtinā. Et dede-
runt illis ep̄las ad ipſos p locar. vt deduce
rēt eos ī terrā iuda cū pace. Et hoc eſt exē-
plū ep̄laꝝ: q̄s ſcripſit ionathas ſpartiatis.
Ionathas ſumm⁹ ſacerdos ⁊ ſeniores gen
tis: ⁊ ſacerdotes: ⁊ reliqu⁹ pp̄ls iudeorū
ſpartiatis frīb⁹ ſalutē. Iā p̄ dē miſſe erant
ep̄le ad oniā ſūmū ſacerdotē a dario q re
B gnabat apō vos q̄m eſtis frēs nr̄i ſicut ſcri
ptū ↄtinet qd̄ ſubiectū eſt. Et ſuſcepit o-
nias virū q miſſus fuerat cū honore: ⁊ acce-
pit ep̄las in q̄bus ſignificabat̄ de ſocietate
⁊ amicitia. Non enī cū nullo hoꝝ indi-
geremus: habētes ſolatio ſanctos libros q
ſunt in manibus nr̄is maluim⁹ mittere
ad vos renouare fraternitatē ⁊ amicitiā.

ne forte alieni efficiamur a vobis. Multa
enī tēpora trāſierunt ex quo miſiſtis ad
nos. Nos ergo in omni tp̄e ſine itermiſ-
ſione in dieb⁹ ſolēnib⁹ ⁊ ceteris q̄b⁹ op3:
memores ſum⁹ veſtri in ſacrificijs que of
ferim⁹: ⁊ in obſuatōib⁹: ſicut fas ē: ⁊ decet
memiſſe fratrū. Letamur itaq; de glīa
veſtra. Nos autē circūderūt multe tribu-
lationes ⁊ multa p̄lia: ⁊ impugnauerunt
nos reges q ſunt in circuitu nr̄o. Noluī
mus ergo vobis moleſti eē: neq; ceteris
ſocijs ⁊ amicis noſtris in his prelijs. Ha-
buim⁹. n. de celo auxiliū ⁊ liberati ſum⁹
nos: ⁊ humiliati ſunt inimici nr̄i. Elegi- C
mus itaq; neumeniū antiochi filiū et
antipatrē iaſonis filium: ⁊ miſim⁹ ad ro-
manos renouare cū eis amicitiā ⁊ ſocie
tatē priſtinā. Mandauim⁹ itaq; eis vt ve
niāt et ad vos: ⁊ ſalutēt vos ⁊ reddāt vobis
ep̄las nr̄as de innouatiōe fr̄nitatis nr̄e.
Et nunc benefacietis reſpōdētes nobis ad
hec. Et hoc reſcriptū ep̄laꝝ qd̄ miſit oni-
as. Rex ſpartiataꝝ onias: ionathe ſacerdo
ti magno ſalutē. Inuētū eſt in ſcriptura
de ſpartiatis et iudeis: quoniā ſunt fra-
tres: et q͛ ſunt de genere abrahā: et nunc
ex quo h̄ cognouim⁹: bene facitis ſcriben
tes nobis de pace veſtra. S3 et nos reſcri-
pſimus vobis. Pecora nr̄a et poſſeſſiones
nr̄e veſtre ſunt: et veſtre nr̄e. Mādauim⁹
itaq; hec nunciari vobis. Et audiuit iona
thas: q̄m regreſſi ſunt principes demetrij
cū exercitu multo ſupra q̄3 pri⁹ pugnare
aduerſus eū: ⁊ exijt ab hierlm et occur-
rit eis in amathite regione. Nō. n. dederat D
eis ſpacium vt ingrederent̄ regionē ei⁹.
Et miſit ſpeculatores in caſtra eoꝝ. Et re-
uerſi renunciauerunt q ↄſtituunt ſuꝑue
nire illic nocte. Cū occidiſſet autē ſol p̄-
cepit ionathas ſuis, vigilare et eſſe in ar-
mis paratos ad pugnā tota nocte. Et po-
ſuit cuſtodes p circuitū caſtroꝝ: et audie
runt aduerſarij q pat⁹ eſt ionathas cum
ſuis in bello: et timuerunt et formidaue-
runt in corde ſuo: et accēderunt focos in
caſtris ſuis. Ionathas autē et q cū eo erāt
nō cognouerunt vſq; mane. Uidebāt āt
luminaria ardētia: et ſecut⁹ eſt eos iona-
thas: et nō cōprehēdit eos. Trāſierunt. n.
flumen eleutheꝝ. Et diuertit ionathas ad
arabas q vocabant̄ ȝabadei: ⁊ percuſſit eos
⁊ accepit ſpolia eoꝝ. Et iunxit ⁊ venit da-

maſcuꝫ:ꝛ ꝑambulabat oēm regionē illā.
E Symō autē exijt ꝛ venit vſqꝫ aſchalonē ꝛ
ad ꝓxima ꝑſidia ꝛ declinauit in ioppen:ꝛ
occupauit eā. Audiuit.n.ꝙ vellēt preſidi-
um tradere partib⁹ demetrij:ꝛ poſuit ibi
cuſtodes vt cuſtodirēt eā. Et reuerſus eſt
ionathas ꝛ ꝯuocauit ſeniores ppli:ꝛ cogi
tauit cū eis edificare ꝑſidia in iudea:ꝛ edi
ficare muros in hieruſm:ꝛ exaltare altitu-
dine magna inter mediuꝫ arcis ꝛ ciuita-
al. ꝑ ceci- tis vt ſepararet eā a ciuitate vt eſſet ipſa ſin-
derunt gulariter:ꝛ neqꝫ emāt neqꝫ vēdāt. Et ꝯue
muri q nerunt vt edificarēt ciuitatē:ꝛ cecidit mu
erant rus q erat ſuper torrētē ab ortu ſolis:ꝛ repa
rauit euꝫ q vocat̄ caphetera. Et ſymō edifi-
cauit adiada in ſephela ꝛ muniuit eam ꝛ
īpoſuit portas ꝛ ſeras. Et cuꝫ cogitaſſet tri-
phō regnare aſie:ꝛ aſſumere diadema ꝛ ex
tēdere manuꝫ in ātiochū regē:timēs ne
forte nō ꝑmitteret eū ionathas ſꝫ pugna
ret aduerſus eū:q̄rebat cōpr̄ehēdere euꝫ ꝛ
F occidere. Et exurgens abijt in bethſan Et
exijt ionathas obuiā cū q̄draginta mili-
bus viroꝝ electoꝝ in preliuꝫ ꝛ venit beth
ſan. Et vidit triphon qꝛ venit ionathas cū
exercitu multo:vt extēderet in eū man⁹:
ꝛ timuit. Et excepit eū cū honore ꝛ ꝯmen
dauit eū oib⁹ amicis ſuis ꝛ dedit ei mune
ra. Et p̄cepit exercitib⁹ ſuis vt obedirēt ei ſi
cut ſibi. Et dixit ionathe. Ut qd vexaſti vni
uerſuꝫ ppl'ꝫ cū bellū nobis nō ſit? Et nūc
remitte eos ī domos ſuas. Elige aūt tibi vi-
ros paucos q tecū ſint:ꝛ veni mecū ptolo
maidā:ꝛ tradā eā tibi:ꝛ reliq̄ ꝑſidia:ꝛ ex-
ercitū:ꝛ vniuerſos ꝑpoſitos negocij:ꝛ con
uerſus abibo. Propterea.n.veni. Et credi-
dit ei:ꝛ fecit ſicut dixit ꝛ dimiſit exercitū:ꝛ ab
ierūt ī t'rā iuda. Retinuit aūt ſecū tria mi
G lia viroꝝ:ex qb⁹ remiſit ī galileā duo mi
lia:mille aūt venerūt cū eo. Ut aūt intrauit pto
lomaidā ionathas:clauſerūt portas ciuita-
tis ptolomenſes:ꝛ cōpr̄hēderūt eū:ꝛ oēs q cū
eo intrauerāt gladio īterfecerūt. Et miſit tri
phon exercitū ꝛ eq̄tes in galileā:ꝛ in cam
pū magnū:vt ꝑderēt oēs ſocios ionathe.
at illi cū cognouiſſent:qꝛ cōprehenſus eſt
ionathas ꝛ ꝑijt:ꝛ oēs q cū eo erāt:hortati
ſūt ſemetipſos:et exierūt parati in ꝑliū. Et vi
dētes hi q inſecuti fuerāt:qꝛ ꝓ aīabus res eſt
illis:reuerſi ſūt. Illi autē venerūt oēs cuꝫ
pace in terrā iuda. Et planxerūt ionathā
et eos q cū ipſo erāt valde. Et luxit iſrl' lu-
ctu magno. Et queſierunt oēs gentes q̄
erant in circuitu eoꝝ cōterere eos. Dixerunt
enim. Nō habent principem et adiuuan-
tem:nunc ergo expugnemus illos:et tol-
lamus de hominibus memoriam eorum.
¶ Ca. xiij. ¶ Symō ꝓ fratre ſuo dux ꝯſti
tuit͛ mittit argētū et duos filios iōathe tri
phoni:de mortuis na- he et filioꝝ ei⁹:de edi
ficio ſepulchri ī modin:occidit triphō do
loſe antiochū adoleſcētem:et ipſe ſuit ſibi
diadema aſie. ꝯſtituit demetri⁹ pacē cū ſy
mone:ſublatū eſt iugū gentiū ab hieruſm
expugnat ſymō gaçā:mūdans aūt eā in-
trat cū laude et ramis palmarum:ſymō
cōſtituit filium ſuum ducem. Cap. xiij.
ET audiuit ſymon ꝙ ꝯgregauit tri-
phō exercitū copioſuꝫ:vt veniret in A
terrā iuda et attereret eā. Et vidēs qꝛ ī tre
more ppl's eſt et in timore:aſcēdit hieruꝫ
et ꝯgregauit pplm et adhortās dixit. Uos
ſcitis q̄nta ego et frēs mei et domus pr̄is
mei fecimus ꝓ legibus et ꝓ ſcis ꝑlia:et
anguſtias q̄les vidim⁹. Hoꝝ grā ꝑierūt
frēs mei oēs ꝓꝑ iſrl':et relict⁹ ſuꝫ ego ſo-
lus. Et nūc nō mihi ꝯtingat parcere aīe
mee in oī tpe tribulatiōis. Nō.n. melior
ſum fratrib⁹ meis. Uindicabo itaqꝫ gētē
meam et ſancta:natos quoqꝫ nr̄os et vxo-
res:qꝛ cōgregate ſunt vniuerſe gentes cō
terere nos inimicitie grā. Et accenſus eſt
ſpūs ppl'i ſil' vt audiuit ſmōes iſtos:et rn̄-
derūt voce magna dicētes. Tu es dux nr̄ lo
co iude et ionathe fr̄is tui. Pugna ꝑliuꝫ
nrm:et oia q̄cūqꝫ dixeris nob faciem⁹. Et B
cōgregans oēs viros bellatores accelerauit
cōſumare vniuerſos muros hieruꝫ:ꝛ mu
niuit eaꝫ ī gyro. Et miſit iōathā filiū abſo
lomi:ꝛ cū eo exercitū nouū ī ioppen:ꝛ eie
ctis his q erant in arce remanſit illic ipſe.
Et mouit triphon a ptolomaida cū exerci
tu multo vt veniret ī t'rā iuda:ꝛ iōathas
cū eo in cuſtodia. Symon aūt applicuit ī
add⁹ ꝯ faciē cāpi Et vt cognouit triphō:
qꝛ ſurrexit ſymō loco fr̄is ſui iōathe:ꝛ qꝛ
cōmiſſur⁹ eēt cū eo ꝑliū:miſit ad eū lega-
tos dicēs. Pro argēto qd̄ debat fr̄ tu⁹ iōa
thas in rōe regis ꝓꝑ negocia q̄ habuit:de
tinuim⁹ eū. Et nūc mitte argēti talēta cē
tuꝫ ꝛ duos filios ei⁹ obſides:vt nō dimiſ-
ſus fugiat a nobis ꝛ remittem⁹ euꝫ. Et co
gnouit ſymō qꝛ cū dolo loq̄ret̄ ſecuꝫ. Iuſ
ſit tñ dari argētū ꝛ pueros:ne inimicitiaꝫ C

ra puinciā. Et applicuit ſymō ad bethſu-
rā: ⁊ expugnabat eā dieb⁹ multis ⁊ ꝯcluſit
eos. Et poſtulauerūt ab eo dexteras accipe: ⁊
dedit illis. Et eiecit eos inde ⁊ cepit ciuitatē:
⁊ poſuit ī ea pſidiū. Et ionathas ⁊ caſtra ei⁹
applicuerūt ad aquā geneſar: ⁊ ante lucē vigi
lauerūt ī cāpo aſor. Et ecce caſtra alienigenaꝝ
occurrebāt ī cāpo. ⁊ tēdebāt ei īſidias ī mō
tib⁹. Ipſe autē occurrit ex aduerſo. Inſidie
vero exurrexerunt de locis ſuis ⁊ cōmiſerūt
pliū. Et fugerūt q erāt ex pte ionathe oēs:
et nemo relict⁹ ē ex eis: niſi matathias fili⁹
abſolomi: ⁊ iudas fili⁹ calphi pnceps mi-
litie exercit⁹. Et ſcidit ionathas veſtimēta
ſua: et poſuit terrā ī capite ſuo et orauit. Et
reuerſus ē ionathas ad eos ī pliū: ⁊ ꝯuer
tit eos ī fugā ⁊ pugnauerūt. Et viderunt q
fugiebāt partis illi⁹ et reuerſi ſunt ad eū:
⁊ inſeqbant cum eo oēs vſqꝫ cades ad ca
ſtra ſua. Et puenerunt vſqꝫ illuc: et cecide
runt de alienigenis ī die illa tria milia vi
roꝝ: et reuerſus ē ionathas in hierlm.

¶ Ca. Sum. ¶ Mittit ionathas legatos ⁊
epiſtolas romanis et ſpartiatis: de cremē-
to pacis: fugat ionathas pncipes demetrij:
et exercitum eoꝝ et pcuſſit arabes q vocant
ʒabadei. Triphon volens aſſumere regnū
A antiochi doloſe egit cum ionatha et occi-
dit eum et exercitum eius. Cap. xij.

Et vidit ionathas qꝛ tps eū iuuat: ⁊
elegit viros: et miſit eos romā ſtatue-
re ⁊ renouare cū eis amicitiā: ⁊ ad ſpar-
tiatas: ⁊ ad alia loca miſit epſas ſꝫ eādē for
mā. Et abierunt romā ⁊ itrauerunt curi
ā ⁊ dixerunt. Ionathas ſumm⁹ ſacerdos ⁊
gēs iudeoꝝ miſerunt nos vt renouarem⁹
amicitiā ⁊ ſocietatē ſm pſtinū. Et dede-
runt illis epſas ad ipſos p loca: vt deduce
rēt eos ī terrā iuda cū pace. Et hoc eſt exē-
plū epſaꝝ: q̄s ſcripſit ionathas ſpartiatis.
Ionathas ſumm⁹ ſacerdos ⁊ ſeniores gen
tis: ⁊ ſacerdotes: ⁊ reliqu⁹ pp̄s iudeorū
ſpartiatis frib⁹ ſalutē. Iā pridē miſſe erant
epſe ad oniā ſūmū ſacerdotē a dario q re
B gnabat apō vos q̄m eſtis frēs nr̄i ſicut ſcri
ptū ꝯtinet qd̄ ſubiectū eſt. Et ſuſcepit o-
nias viꝝ q miſſus fuerat cū honore: ⁊ acce-
pit epſas in qbus ſignificabat de ſocietate
⁊ amicitia. Non enī cū nullo hoꝝ indi-
geremus: habētes ſolatio ſanctos libros q
ſunt in manibus nr̄is maluim⁹ mittere
ad vos renouare fraternitatē ⁊ amicitiā.

ne forte alieni efficiamur a vobis. Multa
enī tēpora trāſierunt ex quo miſiſtis ad
nos. Nos ergo in omni tpe ſine itermiſ-
ſione in dieb⁹ ſolēnib⁹ ⁊ ceteris qb⁹ opꝫ
memores ſum⁹ veſtri in ſacrificijs que of
ferim⁹: ⁊ in obſuatōib⁹: ſicut fas ē: ⁊ decet
meminiſſe fratrū. Letamur itaqꝫ de glia
veſtra. Nos autē circūderūt multe tribu-
lationes ⁊ multa plia: ⁊ impugnauerunt
nos reges q ſunt in circuitu nr̄o. Nolui
mus ergo vobis moleſti eē: neqꝫ ceteris
ſocijs ⁊ amicis noſtris in his prelijs. Ha-
buim⁹. n. de celo auxiliū ⁊ liberati ſum⁹
nos: ⁊ humiliati ſunt inimici nr̄i. Elegi- C
mus itaqꝫ neumeniū antiochi filiū et
antipatrē iaſonis filium: ⁊ miſim⁹ ad ro-
manos renouare cū eis amicitiā ⁊ ſocie
tatē priſtinā. Mandauim⁹ itaqꝫ eis vt ve
niāt et ad vos: ⁊ ſalutēt vos ⁊ reddāt vobis
epſas nr̄as de innouatiōe frnitatis nr̄e.
Et nunc benefacietis reſpōdētes nobis ad
hec. Et hoc reſcriptū epſaꝝ qd̄ miſit oni-
as. Rex ſpartiataꝝ onias: ionathe ſacerdo
ti magno ſalutē. Inuētū eſt in ſcriptura
de ſpartiatis et iudeis: quoniā ſunt fra-
tres: et qꝛ ſunt de genere abrahā: et nunc
ex quo hec cognouim⁹: bene facitis ſcriben
tes nobis de pace veſtra. Sꝫ et nos reſcri-
pſimus vobis. Pecora nr̄a et poſſeſſiones
nr̄e veſtre ſunt: et veſtre nr̄e. Mādauim⁹
itaqꝫ hec nunciari vobis. Et audiuit iona
thas: qm̄ regreſſi ſunt principes demetrij
cū exercitu multo ſupra q̄ꝫ pri⁹ pugnare
aduerſus eū: ⁊ exijt ab hierlm et occur-
rit eis in amathite regione. Nō. n. dederat D
eis ſpacium vt ingrederent regionē ei⁹.
Et miſit ſpeculatores in caſtra eoꝝ. Et re-
uerſi renunciauerunt q ꝯſtituunt ſupue
nire illic nocte. Cū occidiſſet autē ſol p̄-
cepit ionathas ſuis, vigilare et eſſe in ar-
mis paratos ad pugnā tota nocte. Et po-
ſuit cuſtodes p circuitū caſtroꝝ: et audie
runt aduerſarij q pat⁹ eſt ionathas cum
ſuis in bello: et timuerunt et formidaue-
runt in corde ſuo: et accēderunt focos in
caſtris ſuis. Ionathas autē et q cū eo erāt
nō cognouerunt vſqꝫ mane. Uidebāt āt
luminaria ardētia: et ſecut⁹ eſt eos iona-
thas: et nō cōprehēdit eos. Trāſierunt. n.
flumen eleutheꝝ. Et diuertit ionathas ad
arabas q vocabant ʒabadei: ⁊ percuſſit eos
⁊ accepit ſpolia eoꝝ. Et iunxit ⁊ venit da-

maſcu3:⁊ pambulabat oēm regionē illā.
E Symō autē exijt ⁊ venit vſq3 aſchalonē ⁊
ad ꝓxima pſidia ⁊ declinauit in ioppen:⁊
occupauit eā. Audiuit. n. q͞ vellēt preſidi-
um tradere partib⁹ demetrij:⁊ poſuit ibi
cuſtodes vt cuſtodirēt eā. Et reuerſus eſt
ionathas ⁊ ꝯuocauit ſeniores ppl'i:⁊ cogi
tauit cū eis edificare pſidia in iudea:⁊ edi
ficare muros in hieruſm:⁊ exaltare altitu-
dine magna inter mediū arcis ⁊ ciuita-
tis vt ſepararet eā a ciuitate vt eſſet ipſa ſin-
gulariter:⁊ neq3 emāt neq3 vēdāt. Et ꝯue
nerunt vt edificarēt ciuitatē:⁊ cecidit mu
rus q erat ſup torrētē ab ortu ſolis:⁊ repa
rauit eū3 q vocat̃ caphetetha. Et ſymō edifi-
cauit adiada in ſephela ⁊ muniuit eam ⁊
īpoſuit portas ⁊ ſeras. Et cū3 cogitaſſet tri-
phō regnare aſie:⁊ aſſumere diadema ⁊ ex
tēdere manū3 in ātiochū regē:timēs ne
forte nō ꝑmitteret eū ionathas ſ3 pugna
ret aduerſus eū:q̄rebat cōp'hēdere eū3 ⁊
F occidere. Et exurgens abijt in bethſan Et
exijt ionathas obuiā cū q̄draginta mili-
bus viroꝝ electoꝝ in preliū3 ⁊ venit beth
ſan. Et vidit triphon q͞ venit ionathas cū
exercitu multo:vt extēderet in eū man⁹:
⁊ timuit. Et excepit eū cū honore:⁊ ꝯmen
dauit eū oib⁹ amicis ſuis ⁊ dedit ei mune
ra. Et pcepit exercitib⁹ ſuis vt obedirēt ei ſi
cut ſibi. Et dixit ionathe. Ut qd vexaſti vni
uerſū3 ppl'3:cū bellū nobis nō ſit? Et nūc
remitte eos ī domos ſuas. Elige aūt tibi vi-
ros paucos q tecū ſint:⁊ veni mecū ptolo
maidā:⁊ tradā eā tibi:⁊ reliq̄ pſidia:⁊ ex-
ercitū:⁊ vniuerſos ꝑpoſitos negocij:⁊ con
uerſus abibo. Propterea. n. veni. Et credi-
dit ei:⁊ ſic ſic dixit ⁊ dimiſit exercitū:⁊ ab
ierūt ī trā iuda. Retinuit aūt ſecū tria mi
G lia viroꝝ:ex qb⁹ remiſit ī galileā duo mi
lia:mille aūt venerūt cū eo. Ut aūt intrauit pto
lomaidā ionathas:clauſerūt portas ciuita-
tis ptolomēſes:⁊ cōp'hēderūt eū:⁊ oēs q cū
eo intrauerūt gladio interfecerūt. Et miſit tri
phon exercitū ⁊ eq̄tes in galileā:⁊ in cam
pū magnū:vt pderēt oēs ſocios ionathe.
at illi cū cognouiſſent:q͞ cōprehenſus eſt
ionathas ⁊ perijt:⁊ oēs q cū eo erāt:hortati
ſūt ſemetipſos:et exierūt parati in pliū. Et vi
dētes hi q inſecuti fuerāt:q͞ ꝓ aīabus res eſt
illis:reuerſi ſūt. Illi autē venerūt oēs cū3
pace in terrā iuda. Et planxerūt ionathā
⁊ eos q cū ipſo erāt valde. Et luxit iſrl' lu-

ctu magno. Et quęſierunt oēs gentes q̄
erant in circuitu eoꝝ:cōterere eos. Dixerunt
enim. Nō habent principem et adiuuan-
tem:nunc ergo expugnemus illos:et tol-
lamus de hominibus memoriam eorū3.
¶ Ca. Sū. ¶ Symō ꝓ fratre ſuo dux ꝯſti
tuit̃ mittit argētū et duos filios ioathe tri
phoni:de morte ioathe et filioꝝ ei⁹:de edi
ficio ſepulchri ī modin:occidit triphō do
loſe antiochū adoleſcētem:et ipſe fuit ſibi
diadema aſie. ꝯſtituit demetri⁹ pacē cū ſy
mone:ſublatā eſt iugū gentiū ab hieruſm
expugnat ſymō gaʒā:mūdans aūt eā in-
trat cū laude et ramis palmarum: ſymō
cōſtituit filium ſuum ducem. Cap. xiij.

Et audiuit ſymon q͞ ꝯgregauit tri-
phō exercitū copioſū3:vt veniret in A
terrā iuda et attereret eā. Et vidēs q͞ ī tre
more ppl's eſt et in timore:aſcēdit hieru3
et ꝯgregauit ppl'm et adhortās dixit. Uos
ſcitis q̄nta ego et frēs mei et domus pris
mei fecimus ꝓ legibus et ꝓ ſcis plia: et
anguſtias q̄les vidim⁹. Hoꝝ grā perierūt
frēs mei oēs pp iſrl':et relict⁹ ſū3 ego ſo-
lus. Et nūc nō mihi ꝯtingat parcere aīe
mee in oī tpe tribulatiōis. Nō. n. melior
ſum fratrib⁹ meis. Uindicabo itaq3 gētē3
meam et ſancta:natos quoq3 nros et vxo-
res:q͞ cōgregate ſunt vniuerſe gentes cō
terere nos inimicitie grā. Et accenſus eſt
ſpūs ppl'i ſil' vt audiuit ſmōes iſtos:et reſpō-
derūt voce magna dicētes. Tu es dux nr' lo
co iude et ionathe frīs tui. Pugna pliū3
nr3:et oīa q̄cūq3 dixeris nob faciem⁹. Et B
cōgregans oēs viros bellatores accelerauit
cōſummare vniuerſos muros hieru3:⁊ mu
niuit eā3 ī gyro. Et miſit ioathā filiū abſo
lomi:⁊ cū eo exercitū nouū ī ioppen:⁊ eie
ctis his q erant in arce remanſit illic ibi.
Et mouit triphon a ptolomaida cū exercī
tu multo vt veniret ī trā iuda:⁊ ioathas
cū eo in cuſtodia. Symon aūt applicuit ī
addus ꝯ faciē capi. Et vt cognouit triphō:
q͞ ſurrexit ſymō loco frīs ſui ioathe:⁊ q͞
cōmiſſur⁹ eēt cū eo pliū:miſit ad eū lega-
tos dicēs. Pro argēto qd̄ debat frī tu⁹ ioā
thas in rōe regis pp negocia q̄ habuit: de
tinuim⁹ eū. Et nūc mitte argēti talēta cē
tū3 ⁊ duos filios ei⁹ obſides:vt nō dimiſ-
ſus fugiat a nobis ⁊ remittem⁹ eū3. Et co
gnouit ſymō q͞ cū dolo loq̄ret̃ ſecū3. Juſ
ſit tñ dari argētū ⁊ pueros:ne inimicitiā3 C

al. & ceci-
derunt
muri q
erant

diebus ſymōis. Et q̄ſiuit bona gēti ſue: et
placuit illis ptās eiꝰ et glia eiꝰ oibꝰ diebꝰ:
et cū oi glia ſua accepit ioppen ī portū: et fe
cit introitū in iſulis maris: et dilatauit fi
nes gēti ſue: et obtinuit regionē: et ꝯgre
gauit captiuitatē multā: et dn̄atꝰ ē gaȝar:
et bethſure: et arci: et abſtulit imundicias
B ex ea: et nō erat q̄ reſiſteret ei. Et vnuſq̄ſqꝫ
colebat terrā ſuā cū pace: et terra iuda da
bat fructꝰ ſuos: et ligna cāpoꝝ fructū ſuū.
Seniores ī plateis ſedebāt oēs: et d̄ bonis
terre tractabāt: et iuuenes īduebāt ſe gliā
et ſtollas belli. Et ciuitatibꝰ tribuebat ali
mōias: et ꝯſtituebat eas vt eēnt vaſa mūi
tiōis quo aduſqꝫ noiatū ē nomē glie eiꝰ
vſqꝫ ad extremū t̄re. Fec̄ pacē ſup terrā: ⁊
letatꝰ ē iſrl̄ leticia magna et ſedit vnuſq̄ſ
qꝫ ſub vite ſua et ſub ficunea ſua et nō erat
q̄ eos terreret. Defecit ipugnās eos ſup ter
rā. Reges ꝯtriti ſūt in diebꝰ illis: et cōfir
mauit oēs humiles ppl̄i ſui et legē exq̄ſi
uit: ⁊ abſtulit oēꝫ iniquū ⁊ malū. Scā glifi
cauit: et multiplicauit ſcā ſcōꝝ. Et auditū
ē rome q̄r defunctꝰ ē ionathas et vſqꝫ in
C ſpartiatas: et ꝯtriſtati ſūt valde. Ut audie
rūt āt ꝙ ſymō frater eiꝰ factꝰ eēt ſūmꝰ ſa
cerdos loco eiꝰ: et ipſe obtineret oēꝫ regio
nē et ciuitates ī ea: ſcripſerūt ad eū tabul
ereis vt renouarēt amicitias ⁊ ſocietateꝫ:
quā fecerāt cū iuda ⁊ cū ionatha fratribꝰ
eiꝰ. Et lecte ſūt ī ꝯſpectu eccl̄ie in hierl̄ꝫ. Et
hoc exēplū ep̄laꝝ q̄s ſpartiate miſerunt.
Spartianoꝝ principes ⁊ ciuitates: ſymōi ſa
cerdoti magno ⁊ ſenioribꝰ ⁊ ſacerdotibꝰ
⁊ reliq̄ ppl̄o iudeoꝝ fratribꝰ ſalutē. Legati
q̄ miſſi ſūt ad ppl̄ꝫ nr̄m nūciauerūt no
bis de vr̄a glia ⁊ honore ⁊ leticia: ⁊ gauiſi ſu
musī introitu eoꝝ. Et ſcripſimꝰ q̄ ab eis
erāt dcā in ꝯcilijs ppl̄i ſic. Numeniꝰ ātio
chi: ⁊ antip: iaſonis filiꝰ legati iudeoꝝ ve
nerūt ad nos: renouātes nobiſcū amici
tiā p̄ſtinā. Et placuit ppl̄o excipe viros glo
rioſe. ⁊ ponere exēplū ſmonuꝫ eoꝝ ī ſegre
gatis ppl̄i libris: vt ſit ad memoriaꝫ ppl̄o
ſptiatāꝝ. Exēplū āt hoꝝ ſcripſimꝰ ſymoni
D magno ſacerdoti. Poſt h̄ āt miſit ſymon
numeniū romā hn̄teꝫ clypeū aureuꝫ ma
gnū pondo minaꝝ mille ad ſtatuēdā cuꝫ
eis ſocietatē. Cū āt audiſſꝫ ppl̄s romanꝰ
ſermōes iſtos dixerūt. Quā gr̄aꝝ actionē
reddemus ſymoni ⁊ filijs eiꝰ. Reſtituit. n.
ipſe frēs ſuos: ⁊ expugnauit inimicos iſrl̄
ab eis. Et ſtatuerūt ei libertatē: ⁊ deſcripſe
rūt ī tabulis ereis: ⁊ poſuerūt ī titulis in
mōte ſyon. Et hoc ē exēplū ſcripture: octa
uadecia die mēſis ebul: āno cēteſimo ſe
ptuageſimo ſcdo: āno tertio ſub ſymōe ſa
cerdote magno ī aſſaramel in ꝯuētu ma
gno ſacerdotū ⁊ ppl̄i p̄ncipū ⁊ gētis ⁊ ſe
nioꝝ regiōis nota fcā ſūt hec: q̄m freq̄uē
ter fcā ſūt p̄lia ī regiōe nr̄a. Symō āt ma
thathie filiꝰ ex filijs iarib ⁊ frēs eiꝰ dederūt
ſe p̄iculo: ⁊ reſtiterūt aduerſarijs gētis
ſue vt ſtarēt ſcā ipſoꝝ et lex: et glia magna
glificauerunt gētē ſuā. Et ꝯgregauit iona
thas gēteꝫ ſuā: et factꝰ ē illis ſacerdos ma
gnꝰ: et appoſitꝰ ē ad ppl̄m ſuuꝫ. Et volue
runt inimici eoꝝ calcare ſcā: et atterere re E
gionē ipſoꝝ et extendere manꝰ ī ſcā ſcōꝝ.
Tūc reſtitit ſymō: ⁊ pugnauit ꝓ gēte ſua:
⁊ erogauit pecunias m̄tas et armauit vi
ros v̄tutis gētis ſue: et dedit illis ſtipēdia
et muniuit ciuitates iudee et bethſurā q̄
erat ī finibꝰ iudee: vbi erāt arma hoſtium
antea: et poſuit illic p̄ſidiū viros iudeos.
Et ioppē muniuit q̄ erat ad mare: et gaȝā
q̄ ē ī finibꝰ aȝoti: ī q̄ hoſtes antea h̄itabāt: ⁊
collocauit illic iudeos et q̄cūqꝫ apta erāt
ad correptionē eoꝝ poſuit ī eis. Et vidit
ppl̄s actū ſymōis et gliaꝫ quā cogitabat
facere gēti ſue: et poſuerunt euꝫ ducē ſuū
et principē ſacerdotū: eo ꝙ ipſe fecerit hec
oia et iuſtitiā: et fidē quā ꝯſeruauit genti
ſue ⁊ exq̄ſiuit oimō exaltare ppl̄m ſuū. Et F
in diebꝰ eiꝰ ꝓſperatū ē ī manibꝰ eiꝰ vt tol
lerent̄ gētes de regiōe ipſoꝝ: ⁊ q̄ ī ciuitate
dauid erāt in hierl̄m in arce de q̄ ꝓcede
bāt et ꝯtaminabāt oia q̄ in circuitu ſcōꝝ
ſūt: et inferebāt plagā magnā caſtitati. Et
collocauit in ea viros iudeos ad tutamētū
regiōis et ciuitatis: et exaltauit muros in
hierl̄m. Et rex demetriꝰ ſtatuit illi ſūmū
ſacerdotiū. Scōꝫ hec fec̄ cū amicū ſuuꝫ: et
glificauit eū glia magna. Audiuit. n. ꝙ ap
pellati ſunt iudei a romāis amici et ſocij
et frēs. et q̄r ſuſceperūt legatos ſymōis glio
ſe: et q̄r iudei et ſacerdotes eoꝝ ꝯſenſerūt
eū eē ducē ſuū et ſummū ſacerdotē ī eter
nū donec ſurgat ꝓpheta fidelis: et vt ſit ſup G
eos dux et vt curā eēt illi ꝓ ſanctis: et vt cō
ſtitueret ꝑpoſitos ſup opa eoꝝ et ſup regio
nē: et ſup arma et ſup p̄ſidia: et cura ſit il
li de ſanctis: et vt audiat̄ ab oibꝰ: et ſcribā
tur in noie eiꝰ oēs ꝯſcriptiones ī regiōe

⁊ vt cōplant purpura ⁊ auro: ⁊ ne liceat vl
li ex ppło ⁊ ex ſacerdotib⁹ irritū facere ali
qd hoꝝ: ⁊ ꝯtradicere his q̄ ab eo dicūtur: ꝯuo
care cōuētū i regiōe ſine ipſo: ⁊ veſtiri pur
pura ⁊ vti fibula aurea. Qui aūt fecerit ex
hoc aut irritū fecerit aliqd hoꝝ re⁹ erit. Et
cōplacuit oi pplo ſtatuere ſymonē: ⁊ facere
ſm vba iſta. Et ſuſcepit ſymō ⁊ placuit ei
vt ſūmo ſacerdotio fungeret: ⁊ eēt dux ⁊ p̄n
ceps gētis iudeoꝝ ⁊ ſacerdotū: ⁊ p̄eeſſet
oib⁹. Et ſcripturā iſtā dixerūt ponere i ta
bulis ereis: ⁊ ponere eas in p̄ibolo ſancto
rū in loco celebri. Exēpluz autē eoꝝ pone
re in erario: vt habeat ſymon ⁊ filij eius
¶ Ca. xvj. ¶ Antioch⁹ demetrij fili⁹ acce
pit regnū paternū: ⁊ ſcripſit epl'as iudeis:
pſecut⁹ ē antioch⁹ triphonē ⁊c. reſcriptū
romanoꝝ de pace ⁊ ſymōe mittit ſymon i
auxiliū ātiocho: ⁊ noluit accipe: mittit
antioch⁹ cēdebeū ducē ad debellādū iudeā
⁊ ipſe pſequit̄ triphonem. Cap. xv.

A Et miſit rex antioch⁹ filius demetrij
epl'as ab inſulis maris ſymō ſacerdo
ti ⁊ p̄ncipi gētis iudeoꝝ ⁊ vniuerſe gēti:
⁊ erāt ꝯtinētes hūc modū. Rex antioch⁹
ſymōi ſacerdoti magno ⁊ gēti iudeoꝝ ſa
lutē. Qm̄ + q̄ ⁹ē peſtilentes obtinuerūt re
Al's + quidam gnū patrꝝ nr̄oꝝ: volo āt vindicare regnuz
⁊ reſtituere illō ſic erat antea: ⁊ + lectā feci
Al's + electum. multitudinē exercitus: ⁊ feci naues belli
cas. Volo āt p̄cedere p regionē vt vlciſcar
in eos q corruperūt regionē nr̄am: ⁊ q deſo
lauerūt ciuitates multas in regno meo.
Nūc ergo ſtatuo tibi oēs oblatiōes q̄s re
miſerunt tibi añ me oēs reges ⁊ q̄cunqꝫ
alia dona remiſerūt tibi: ⁊ p̄mitto tibi fa
cere percuſſurā p̄prij numiſmatis in regio
ne tua. Hierl'm aūt ſanctā eē ⁊ liberā: ⁊ oia
B arma q̄ fabricata ſūt ⁊ p̄ſidia q̄ ꝯſtruxiſti q̄
tenes: maneāt tibi. Et oē debitū regis ⁊ q̄
futura ſūt regi ex hoc ⁊ i totū tp̄s remittā
tur tibi. Cū āt obtinuerimus regnū nr̄ꝫ
glorificabim⁹ te ⁊ gētē tuā: ⁊ tēplū glia ma
gna: ita vt manifeſtet̄ glia vr̄a in vniuer
ſa t̄ra. Anno cētēſimo ſeptuageſimoq̄rto
exijt antioch⁹ in terrā patrꝝ ſuoꝝ: ⁊ ꝯue
nerūt ad eū oēs exercit⁹: ita vt pauci reli
cti eēnt cū triphone. Et inſecut⁹ ē eū antio
ch⁹ rex: ⁊ venit dorā fugiēs p maritimas.
Sciebat. n. q ꝯgregata ſūt mala i eū: ⁊ reli
quit eū exercit. Et applicuit antioch⁹ ſup C
dorā cū cētū viginti milib⁹ viroꝝ belligera
toꝝ ⁊ octo milib⁹ equū. Et circuiuit ciui
tatē: ⁊ naues a mari acceſſerūt ⁊ vexabāt ci
uitatē a terra ⁊ mari: ⁊ neminē ſinebāt in
gredi vel egredi. Venit āt numēni⁹ ⁊ q cū
eo fuerāt ab vrbe roma hn̄tes epl'as regi
bus ⁊ regiōib⁹ ſcriptas: i q̄b⁹ ꝯtinebant̄ hec.
Luci⁹ ꝯſul romanoꝝ ptolomeo regi ſa
lutē. Legati iudeoꝝ venerūt ad nos amici
nr̄i r̄nouātes p̄ſtinā amicitiā ⁊ ſocietatē:
miſſi a ſymōe p̄ncipe ſacerdotū ⁊ pplo iu
deoꝝ. Attulerūt āt ⁊ clypeū aureū minaꝝ
mille. Placuit itaqꝫ nobis ſcribere regib⁹ D
⁊ regionib⁹: vt nō inferāt illis mala neqꝫ i
pugnēt eos ⁊ ciuitates eoꝝ ⁊ regiōes eoꝝ:
⁊ vt nō ferāt auxiliū pugnātib⁹ aduerſus
eos. Viſū aūt ē nobis accipe ab eis clypeū.
Si q ergo peſtilētes fugerūt de regiōe ipſoꝝ
ad vos tradite eos ſymōi p̄ncipi ſacerdotū:
vt vindicet i eos ſm legē ſuā. Hec eadē ſcri
pta ſunt dmetrio regi ⁊ attalo ⁊ arabe ⁊ ar
ſaci ⁊ in oēs regiōes ⁊ lamſame ⁊ ſparta
nis ⁊ delo ⁊ mido ⁊ ſitiōe ⁊ carie ⁊ ſamū
⁊ pāphyliā ⁊ liciā ⁊ alicarnaſuz ⁊ rhodū
⁊ faſelida ⁊ choo ⁊ ſiden ⁊ arado ⁊ gortynā
⁊ gyndū ⁊ cyprū ⁊ cyrenē. Exēplū āt eoꝝ
ſcripſerūt ſymōi principi ſacerdotū ⁊ pplo
iudeoꝝ. Antioch⁹ āt rex applicuit caſtra E
in dorā ſcḋo admouēs ei ſp man⁹ ⁊ ma
chinas faciēs. Et ꝯcluſit triphonē ne p̄ce
deret. Et miſit ad eū ſymō duo milia vi
roꝝ electoꝝ i auxiliū: ⁊ argētū ⁊ auꝝ ⁊ va
ſa copioſa. Et noluit ea accipe ſꝫ rupit oia
q̄ pact⁹ ē cū eo antea ⁊ alienauit ſe ab eo.
Et miſit ad eū athenobiū vnū de amicis
ſuis vt tractaret cū ipſo dicēs. Vos tene
tis ioppē ⁊ gaçarā ⁊ arcē q̄ ē in hierl'm ci
uitates regni mei fines eaꝝ deſolaſtis: ⁊ fe
ciſtis plagā magnā in terra: ⁊ dn̄ati eſtis
p loca multa in regno meo. Nūc ergo tra

dite ciuitates q̄s occupaſtis: ⁊ tributa lo-
coꝝ i q̄b⁹ dn̄ati eſtis extra fines iudee. Sin
aūt date ꝓ illis q̄ngēta talēta argēti: ⁊ ex-
terminij q̄d exterminaſtis: ⁊ tributoꝝ ci-
uitatū alia talēta q̄ngēta. Sin aūt venie-
F mus ⁊ expugnabim⁹ vos. Et venit athenō
bi⁹ amic⁹ regis in hier̄l3. Et vidit gl̄iaʒ ſy
monis ⁊ claritatē i auro ⁊ argēto: ⁊ appa
ratū copioſum: ⁊ obſtupuit ⁊ retulit ei v̄ba
regis. Et r̄ndit ei ſymon: ⁊ dixit ei. Neq̄3
alienā terrā ſumpſim⁹: neq̄3 alienā detine
mus: ſʒ h̄ditatē patꝝ nr̄oꝝ q̄ iniuſte ab
inimicis nr̄is aliquo t̄pe poſſeſſa ē. Nos ve
ro t̄ps habētes vēdicam⁹ hereditatē patꝝ
nr̄oꝝ. Naʒ de ioppē ⁊ gaçara q̄ expoſtulas:
ipſi faciebāt in pp̄lo plagā magnā: ⁊ in re
giōe nr̄a. Horū dam⁹ talēta cētū. Et nō r̄n̄
G dit ei athenobi⁹ v̄bū. Reuerſus āt cū ira
ad regē renūciauit ei v̄ba iſta: ⁊ gl̄iam ſy
monis: ⁊ vniuerſa q̄ vidit. Et irat⁹ ē rex
ira magna. Triphon āt fugit naui i orthoſaida.
Et ꝯſtituit rex cedebeū ducē mariti
mū ⁊ exercitū peditū ⁊ equitū dedit illi: ⁊
mādauit illi mouere caſtra ꝯ faciē iudee.
Et mādauit ei edificar̄ cedronē: ⁊ obſtrue
re portas ciuitatis: ⁊ debellare pp̄lʒ. Rex āt
pſequebat̄ tripponē. Et puenit cēdebe⁹ iā-
niā: ⁊ cepit irritare plebē3 ⁊ cōculcare iu-
deam ⁊ captiuitate pp̄lm ⁊ interficere: ⁊
edificare cedronem. Et collocauit illic eq-
tes ⁊ exercitum: vt egreſſi perambularēt
viam iudee: ſicut conſtituit ei rex.

¶ Ca. xvi. ¶ Duos filios miſit ſymō ad
debellādū cēdebeū ducē: q̄ iudas filius ſy
mōis vulnerat⁹ ē: occidit̄ ſymō cū filijs
ſuis i ꝯuiuio: ioānes filius ſymōis ſucce
dit pr̄i ſuo in p̄ncipatu ſacerdotū. ca. xvi.

E Et aſcēdit ioānes de gaçaris: ⁊ nūcia
uit ſymōi pr̄i ſuo q̄ fecit cēdebe⁹ ipo
pulo ipſoꝝ. Et vocauit ſymō duos filios ſu
os ſeniores: iudā ⁊ ioānē: ⁊ ait illis. Ego
⁊ fr̄es mei: ⁊ domus pr̄is mei expugnaui Bellum
mus hoſtes iſr̄l ab adoleſcētia vſq̄3 i hūc iugurti-
diē: ⁊ pſperatū ē in manib⁹ nr̄is liberare num
iſr̄l aliquotiēs. Nunc ſenui: ſʒ eſtote loco
meo ⁊ fratris mei: ⁊ egreſſi pugnate ꝓ gē
te nr̄a. Auxiliū vero de celo vobiſcū ſit. Et
elegit de regiōe viginti milia viroꝝ belli- Caius
geratoꝝ ⁊ eqtes: ⁊ pfecti ſūt ad cēdebeū. Et marius
dormierūt i modin: ⁊ ſurrexerūt mane ⁊
abierūt i cāpū. Et ecce exercit⁹ copioſus i
obuiā illis peditū ⁊ eqtū: ⁊ fluui⁹ torrēs
erat inter mediū ipſoꝝ. Et admouit caſtra B
ꝯ faciē eoꝝ ipſe ⁊ pp̄ls ei⁹. Et vidit pp̄lm
trepidātē ad trāſfretādū torrētē: ⁊ trāſfre
tauit p̄mus. Et viderūt eū viri: ⁊ trāſierūt
poſt eū. Et diuiſit pp̄lm ⁊ eqtes i medio pe
ditū. Erat āt eqtat⁹ aduerſarioꝝ copioſus
nimis. Et exclamauerūt ſacris tubis: ⁊ in Bellum
fugā ꝯuerſus ē cēdebe⁹ ⁊ caſtra ei⁹: ⁊ cecide cymbri-
rūt ex eis multi vulnerati: reſidui aūt in cum
munitiōe fugerūt. Tūc vulnerat⁹ eſt iu-
das fr̄ ioānis. Ioānes āt inſecutus ē eos
donec venit cedronē quā edificauit: ⁊ fuge
rūt vſq̄3 ad turres q̄ erant in agris açoti:
⁊ ſuccēdit eas igni. Et ceciderūt ex illis duo
milia viroꝝ. Et reuerſus ē in iudeā i pa-
ce. Et prolomeus fili⁹ abobi ꝯſtitut⁹ erat
dux in cāpo hiercō: ⁊ hēbat argētū ⁊ aurū C
multū. Erat. n. gener ſummi ſacerdotis.
Et exaltatū ē cor ei⁹: ⁊ volebat obtinere re
gionē: ⁊ cogitabat dolū aduerſus ſymonē Silla ro
⁊ filios ei⁹ vt tolleret eos. Symō aūt pam- manus.
bulās ciuitates q̄ erant in regiōe iudee ⁊
ſollicitudinē gerēs eaꝝ deſcēdit in hierico
ipſe ⁊ matathias fili⁹ ei⁹ ⁊ iudas: anno cē
teſimo ſeptuageſimo ſeptimo mēſe vndeci-
mo. hic ē mēſis ſabath. Et ſuſcepit eos fi- I. febru
lius abobi i municiūculā q̄ vocat̄ doch cū rij.
dolo quā edificauit. Et fec̄ eis ꝯuiuiū ma
gnū: ⁊ abſcōdit illic viros. Et cū iebriat⁹ eſ
ſet ſymō ⁊ filij ei⁹ ſurrexit prolome⁹ cuʒ Bellum
ſuis: ⁊ ſumpſerūt arma ſua: ⁊ intrauerūt i ſotiale.
cōuiuiuʒ ⁊ occiderunt eum ⁊ duos filios
eius ⁊ quoſdaʒ pueros eius. Et fecit dece-
ptionē magnaʒ in iſr̄l: ⁊ reddidit mala ꝓ Bellum
bonis. Et ſcripſit hec prolomeus: ⁊ miſit re mitrida-
gi vt mitteret ei exercitū in auxilium: ⁊ ticum.
traderet ei regionē ⁊ ciuitates eoꝝ ⁊ tri- D
buta. Et miſit alios i gaçarā tollere ioan- Bellum
nē: ⁊ tribunis miſit epiſtolas vt venirent ciuile

Cathilline coniuratio Creticum bellum Julius ceſar Pompeius magnus Marcus Iulius cicero

ad ſe et daret eis argētū̄ et aurū et dona. E
alios miſit occupare hierl'm et mōtē tēpli.
Et pcurrēs qdā nūciauit ioānni gaſara qr
perijt pr ei⁹ ⁊ frēs ei⁹: et qr miſit te q̄z inter
fici. Ut audiuit aūt vehemēter expauit: ⁊ cō
prehēdit viros q venerāt pdere eū: et occi-
dit eos. Cognouit. n. qr qrebāt pdere eū.
Et cetera ſermonū ioānis et bellorū eius et
bonarū ḋtutū qb⁹ fortiter geſſit: et edificij
murorū q̄s extruxit et rerū geſtarū ei⁹ ecce h
ſcripta ſunt i libro dierū ſacerdotij ei⁹: ex q
factus ē pnceps ſacerdotū poſt patrē ſuū.
¶ Explicit liber primus Machabeorum.

¶ Incipit ſecundus.

¶ Ca. Sū. ¶ Judeis i egypto dicū̄t iudei
q ſūt hieroſolymis ſalutē: q̄ antioch⁹ oc-
ciſus eſt in tēplo nanee et q cū eo erāt: de
igne ſacrificij abſcōdito in puteo ōīo nee
mie talis erat q̄ regi pſarū manifeſtū fa-
ctū eſt miraculū mutatiōis ignis et aque
et econuerſo. Cap. i.

A F Ratribus
q ſunt p egyptū iud
eis: ſalutē dicū̄t frēs q
ſunt i hieroſolymis
iudei et qi regiōe iu-
dea: et pacē bonā. Bn̄-
ñaciat vobis d̄s: et me
minerit teſti ſui qd̄
locut⁹ ē ad abraā et iſaac et iacob ſeruorū
ſuorū fideliū: ⁊ det vob̄ cor oībus vt colatis
eū: et faciatis ei⁹ volūtatē corde magno et
aīo volēti. Adapiat cor vr̄m i lege ſua et i p-
ceptis ſuis: et faciat pacē. Exaudiat orōnes
B vras: et recōcilief vob̄: nec vos deſerat in tpe
malo. Et nūc h̄ ſum⁹ orātes p vob̄. Regnā-
te demetrio āno cētēſimo ſexageſimo no-
no: nos iudei ſcripſim⁹ vob̄ i tribulatiōe et
impetu q ſuprenit nobis i iſtis ānis ex q
receſſit iaſon a ſcā terra et a regno. Porta
ſuccēderū̄t: et effuderū̄t ſanguinē inocē-
tē. Et orauim⁹ ad dn̄m et exauditi ſum⁹:
et obtulim⁹ ſacrificiū et ſimilaginē: et ac-
cēdim⁹ lucernas: et pppoſuim⁹ panes. Et
nūc freqntate dies ſcenophegie mēſis caſ
leu. Anno centeſimo octogeſimooctauo I. decembris
pplꝰs q ē hieroſolymis et i iudea ſenatū-
q̄z et iudas: ariſtobolo magro ptolomei
regis q ē de gn̄e xp̄orū ſacerdotū et his q i
egypto ſunt iudeis: ſalutē et ſanitatē. De C
magnis pīculꝰ a deo liberati magnifice grās
agim⁹ ipſi: vtpote q aduerſus talē regē di
micauim⁹. Ipſe. n. ebulire fec̄ de pſide eos
q pugnauerūt ꝯ nos et ſanctā ciuitatē. Nā
cū in pſide eēt dux ipſe et cū ipſo imen-
ſus exercit⁹ cecidit i tēplo nanee: ꝯſilio de
cept⁹ ſacerdotū nanee. Et. n. cū ✠ ea hita- aſo ✠ eo
turus venit ad locū ātioch⁹ et amici ei⁹
et vt acciperet pecunias multas dotis noie.
Cūq̄z pppoſuiſſent eas ſacerdotes nanee: ⁊
ipſe cū paucis igreſſus eēt itra ābitum
phani clauſerunt tēplū. Cū āt intraſſ̄z D
antioch⁹: apto q̄z occulto aditu tēpli mittē-
tes lapides pcuſſerū̄t ducē et eos q cū eo
erāt: et diuiſerunt mēbratī̄z: et capitibus
amputatis foras pieceru̅t. Per oīa bn̄di-
ct⁹ de⁹ q tradidit ipios. Facturi igif q̄nta I. decembris
et viceſima die mēſis caſleu purificationē
tēpli neceſſariū duxim⁹ ſignificare vobis:
vt et vos q̄z agatis diē ſenophegie: et diē
ignis q datus eſt qn̄ neemias edificato tē-
plo et altari obtulit ſacrificia. Nā cū in pſi
dē ducerenf pres nr̄i: ſacerdotes q tunc
cultores dei erāt acceptū ignē de altari oc
culte abſcōderunt i valle vbi erat puteus
alt⁹: et ſicc⁹: et i eo ꝯtutati ſunt eū: ita vt
oīb⁹ ignot⁹ eēt loc⁹. Cū āt ptērijſſent āni E
multi: et placuit deo vt mitteref neemias
a rege pſidis: nepotes ſacerdotū illorū q
abſcōderāt miſit ad regrēdū ignē. Et ſic
narrauerunt nobis: nō inuenerū̄t ignē
ſ̄z aquā craſſā. Et iuſſit eos haurire et af-
ferre ſibi et ſacrificia q̄ īpoſita erāt iuſſit ſa
cerdos neemias aſpgi ipſa aq̄: et ligna et q̄
erāt ſuppoſita. Utq̄z hoc fcm̄ ē et tps affuit
quo ſol refulſit q pri⁹ erat in nubilo: accē- f. q. i. caſſ
ſus ē ignis magn⁹ ita vt oēs mirarenf. cut eu-
Orōnē āt faciebāt oēs ſacerdotes dū cō- nuch⁹: d
ſumaref ſacrificiū iōatha ichoāte: ceteris cele. miſ.
aūt rn̄dentib⁹. Et neemie erat orō hunc capi. ſi.
habens

hũs modũ. Dñe deꝰ oium creator terribi-
lis fortis iuſtꝰ ⁊ misericors q ſolus es bo-
F nus: rex ſolus ⁊ pſtãs iuſtus: ⁊ oipotẽs ⁊
eternꝰ: q liberas iſrl' de oi malo: q feciſti pa-
tres electos: ⁊ ſcificaſti eos: accipe ſacrificiũ ꝓ
vniuerſo pplo tuo iſrl': ⁊ cuſtodi ptẽ tuã
⁊ ſcifica. Cõgrega diſpſionẽ nr̃am: libera eos
q ſuiũt gẽtibꝰ ⁊ ɔtẽptos ⁊ abominatos re-
ſpice: vt ſciãt gẽtes q: tu es deꝰ nr̃. Affl ige
opp̃mẽtes nos ⁊ ɔtumeliã faciẽtes in ſup
bia. Cõſtitue ppl'z tuũ in loco ſctõ tuo ſicͤ
dixit moyſes. Sacerdotes aũt pſallebant
hymnos: vſqꝫquo ɔſũptũ eſſet ſacrificiuꝫ
Cuꝫ autem conſumptũ eſſet ſacrificiũ ex
G reſidua aqua neemias iuſſit lapides ma-
iores pfundi. Qd̃ vt fcm̃ ẽ ex eis flãma ac-
cẽſa ẽ: ſꝫ ex lumie qd̃ refulſit ab altari ɔſũ-
pta ẽ. Vt vo mãifeſta ẽ res: renũciatũ ẽ re
gi pſaꝝ q: in loco in q̃ ignẽ abſcõderãt hi
q tráſlati fuerãt ſacerdotes aq̃ appuit: de q̃
neemias ⁊ q cũ eo erãt purificauerunt ſa-
crificia. Cõſiderãs aũt rex ⁊ rẽ diligẽt exa-
minãs fecit ei tẽplũ: vt ꝓbaret qd̃ factuꝫ
erat. Et cũ ꝓbaſſet ſacerdotibꝰ donauit mł-
ta dona ⁊ alia atqꝫ alia munera: ⁊ accipiẽs
manu ſua tribuebat eis. Appellauit ãt nee
l. q. i. ca. mias hũc locũ nepthar qd̃ interptaẽ pu-
ſicut eu- rificatio. Vocaẽ aũt apud plures nephi.
nuchus. ¶ Ca. Sũ. ¶ Vbi archa ⁊ altare icluſa ſũt
in mõte a hieremia ꝓpha: de qnqꝫ libris
A iaſonis in vnũ redactis. Cap. ij.

Inuenit aũt in deſcriptiõibꝰ hieremie
ꝓphete q: iuſſit eos ignẽ accipe q tráſ-
migrabant vt ſignificatũ ẽ ⁊ vt mãdauit
tráſmigratis. Et dedit illis legẽ ne obliui
ſcerent pcepta dñi ⁊ vt nõ exerrarẽt men-
tibꝰ videntes ſimulachra aurea ⁊ argẽtea et
ornamẽta eoꝝ. Et alia hmõi dicẽs hortaba
eu. 34. a. tur ne legẽ amouerẽt a corde ſuo. Erat ãt
B in ipſa ſcriptura: quõ tabnaculũ ⁊ archaꝫ
iuſſit ꝓpha diuino rñſo ad ſe fcõ comita
ri ſecũ vſqꝫ q̃ exijt in montẽ: in q̃ moyſes
aſcẽdit ⁊ vidit dei hereditatẽ. Et veniẽs ibi
hieremias inuenit locũ ſpelũce: ⁊ tabnacu-
lũ ⁊ archã ⁊ altare icẽſi itulit illuc: ⁊ oſtiũ
obſtruxit. Et acceſſerũt qdaꝫ ſil' q ſeqbanẽ:
vt notarẽt ſibi locũ: ⁊ nõ potuerũt iueni-
re. Vt aũt cognouit hieremias culpãs il-
los dixit q: ignorꝰ erit locꝰ donec ɔgreget
deꝰ cõgregatiõeꝫ ppli ⁊ ꝓpitiꝰ fiat. Et tunc
dñs oſtẽdet hec: ⁊ appebit maieſtas dñi: ⁊
nubes erit ſicͤ ⁊ moyſi manifeſtabaẽ: ⁊ ſicͤ

cũ ſalomõ petijt vt locꝰ ſctificareẽ magno
deo manifeſtabat hec. Magnifice eteni ſa-
piẽtiã tractabat: ⁊ vt ſapiaꝫ hñs obtulit ſa 3. Re. 8.
crificiũ dedicatiõis ⁊ ɔſumatiõis templi. C
Sicut ⁊ moyſes orabat ad dñm: ⁊ deſcẽdit
ignis de celo ⁊ ɔſũpſit holocauſtũ: ſicͤ ⁊ ſa-
lomõ orauit: ⁊ deſcẽdit ignis de celo ⁊ ɔſũ
pſit holocauſtũ. Et dixit moyſes eo q: non
ſit ✝ comeſtũ qd̃ erat ꝓ pctõ ⁊ ɔſũptuꝫ eſt. al. ✝ mã-
Silr ⁊ ſalomõ octo diebꝰ celebrauit dedi- ducatuꝫ;
cationeꝫ. Inferebanẽ aũt in deſcriptioibꝰ al. ✝ mã
⁊ cõmẽtarijs neemie hec eadẽ: ⁊ q̃lr ɔſtru datum
ẽns bibliothecã ɔgregauit de regionibꝰ li
bros: ⁊ ꝓphetaꝝ ⁊ dauid: ⁊ epl'as regũ de do
narijs. Silr aũt ⁊ iudas ea q̃ didicerat p D
bellũ qd̃ nob accidderat ɔgregauit oia: ⁊ ſũt
apõ nos. Si ergo deſideratis hec mittite q
pferãt vob. Acturi itaqꝫ purificatiõeꝫ ſcri-
pſimꝰ vob. Bñ ergo facietis: ſi egeritis hos
dies. Deꝰ ãt q liberauit ppl'z ſuũ ⁊ reddidit
hẽditatẽ oibꝰ ⁊ regnũ ⁊ ſacerdotiũ ⁊ ſcti-
ficationẽ ſicͤ ꝓmiſit i lege: ſpamꝰ q: cito nr̃i
miſerebiẽ ⁊ ɔgregabit de ſub celo i locũ ſan-
ctũ. Eripuit. n. nos de magnis pīculẽ: ⁊ lo- E
cũ purgauit. De iuda vo machabeo ⁊ fri-
bus eiꝰ ⁊ de tẽpli magni purificatiõe ⁊ de
are dedicatiõe ſꝫ ⁊ de p̃lijs q̃ ptinẽt ad ãtio
chũ nobilẽ ⁊ filiũ eiꝰ eupatorẽ: ⁊ de illumi
natiõibꝰ q̃ de celo facte ſũt ad eos q ꝓ iude
is fortiẽ fecerũt ita vt vniuerſã regionẽ cũ
pauci eẽnt vĩdicarẽt: ⁊ barbarã mł'titudĩ
nẽ fugarẽt ⁊ famoſiſſimũ in toto orbe tẽ-
plũ r̃cuparẽt: ⁊ ciuitatẽ liberarẽt: vt leges q̃ Als. ✝
✝ abolite erãt reſtituerẽẽ dño cũ oi trãqlli abolende
tate ꝓpitio fcõ illis. Itẽqꝫ ab iaſone cyre-
neo qnqꝫ libris ɔphẽſa tẽtauimꝰ nos vno
volũine breuiare. Cõſiderãtes. n. multitu F
dinẽ libroꝝ ⁊ difficultatẽ volẽtibꝰ aggredi
narratiões hyſtoriaꝝ: pp mł'titudinẽ reꝝ
curauimꝰ volẽtibꝰ qdẽ legẽ vt eẽt ai oble-
ctatio: ſtudioſis vo vt facilꝰ poſſint me-
morie ɔmẽdaẽ: oibꝰ ãt legẽtibꝰ vtilitas cõ
feraẽ. Et nob qdẽ ipſis q hoc opꝰ breuiãdi
cã ſuſcepimꝰ nõ facilẽ laborẽ: imo vo nego
ciũ plenũ vigiliaꝝ ⁊ ſudoris aſſũpſimꝰ.
Sicͤ hi q pparãt ɔuiuiũ: ⁊ q̃rũt alioꝝ volũ
tati parere pp multoꝝ grãꝫ libẽter laborẽ ſu
ſtinemꝰ: v̓itatẽ qdẽ de ſingulis auctoribꝰ
ɔcedẽtes: ipſi aũt ſꝫ datã formã breuitatẽ
ſtudẽtes. Sicͤ. n. noue domꝰ architecto de
vniuerſa ſtructura curãdũ ẽ: ei vo q pige
re curat: q̃ apta ſũt ad ornatũ exqrẽda ſũt

ſta eſtimādū ē ⁊ ſin nob. Etenī ītelſ colli
gere ⁊ ordinare ſmoné ⁊ curioſi⁹ ptes ſin
gulas q̄ſq ✝ diſq̄rere hiſtorie ꝯgruit au-
al. ✝ ing ctori: breuitaté vō dictiōis ſectari: ⁊ execu
reſſi tiōes rex vitare, breuiāti ꝯcedēdū ē. Hinc
ergo narrationé īcipiem⁹: de pfatiōe ꝑtātū
dixiſſe ſufficiat. Stultū etenī eſt añ hiſto
riā effluere in ipa aūt hiſtoria ſuccingi.

¶ Ca. Sū. ¶ Prodidit ſymō dona tēpli
dei. Mittit helíodor⁹ vt ea auferret: ſacer-
dotes ⁊ ppl's depcant dñz vt depoſita cuſto
diant: heliodorus volens ſpoliare templū
correctus eſt: liberat a plaga p ſacrificium
oblatum. Cap. iij.

A Igit cū ſcā ciuitas habitaret in oī pa-
ce: leges aūt adhuc optíe cuſtodirent
pp oníe pōtificis diſpōné ⁊ pietaté ⁊ aīos
odio hñtes mala: fiebat vt ipſi reges ⁊ pn
cipes locū ſūmo hono: e dignū ducerét: ⁊
téplum maximis munerib⁹ illuſtrarét:
ita vt ſeleuc⁹ aſie rex de redditib⁹ ſuis pſta
ret oēs ſumpt⁹ ad miniſteriū ſacrificio ꝑ
ptinétes. Symon aūt de tribu beniamin
prepoſitus templi cōſtitut⁹ contendebat
obſiſtéte ſibi pncipe ſacerdotum: iniquū
aliqd in ciuitate moliri. Sz cum vincere
oniā nō poſſet: venit ad apolliniū tharſee
filiū: q illo tpe erat dux celeſſyrie ⁊ phení-
cis: ⁊ nūciauit ei pecunijs inumerabilib⁹
plenū eſſe erariū hieroſolymis: ⁊ cōes co-
pias imēſas eſſe: q nō ptinét ad rōné ſacri
B ficio ꝑ: eſſe aūt poſſe ſub ptāte regis cadere
vniuerſa. Cūq; retuliſſet ad regē apollo-
nius de pecunijs q̄ delate erāt: ille accitū
heliodo ꝑ q erat ſup negocia ei⁹: miſit cū
mādatis vt pdictā pecuniā trāſportaret.
Statimq; heliodorus iter eſt aggreſſus:
ſpē qdé q̄ſi p celeſſyriā ⁊ phenicé ciuitates
eſſet pagraturus re vera aūt regis ꝓpoſi-
tum pfecturus. Sz cū veniſſet hieroſoly-
mā: ⁊ benigne a ſūmo ſacerdote in ciuita
te eſſet except⁹ narrauit de dato indicio pe
cunia ꝑ: ⁊ cui⁹ rei gfa adeſſet apuit. Inter-
rogabat aūt ſi vere hec ita eēnt. Tūc ſum-
mus ſacerdos oſtdit depoſita eē hec ad vi-
ctualia vidua ꝑ ⁊ pupillo ꝑ: q̄dā vō eē hir-
cani thobie viri valde eminétis in his q̄
detulerat impi⁹ ſymō. Uniuerſa aūt argē
C tī talēta eſſe q̄drigēta: ⁊ auri ducēta: deci-
pi vō eos q crediſſent loco ⁊ téplo qḋ per
vniuerſū mundū honorat ꝓ ſui venera-
tione ⁊ ſanctitate: eē nō impoſſe eſſe. At ille

ꝓ his q̄ hēbat in mādatis a rege dicebat
omni genere regi ea eē deferēda. Cōſtitu-
ta aūt die itrabat de his heliodorus ordi-
naturus. Nō modica vō p vniuerſā ciui
taté erat trepidatio. Sacerdotes aūt añ al
tare cū ſtolis ſacerdotalib⁹ iactauerūt ſe: ⁊
inuocabāt de celo eū q de depoſitis legé po-
ſuit: vt his q depoſuerant ea ſalua cuſtodi
ret. Jā vō q videret ſūmi ſacerdotis vultū
méte vulnerabat. Facies. n. ⁊ color immuta
tus: declarabat internū animi doloré. Cir
D cūfuſa. n. erat meſticia q̄dā viro ꝑ horroꝛ
corpis p quē manifeſtat⁹ aſpicientib⁹ do-
lor cordis eius efficiebat. Alij ēt ꝯgregati
de domib⁹ ꝯfluebant publica ſupplicatiōe
obſecrātes: ꝓ eo q in ꝯtemptū loc⁹ eſſent E
venturus: accincteq; mulieres cilicijs pe
ctus p plateas ꝯfluebāt: ſz ⁊ vgines q con
cluſe erāt ꝓcurrebant ad oniā: alie aūt ad
muros: q̄dā vō p feneſtras aſpiciebāt vni-
uerſe aūt ꝓtédētes man⁹ in celū depcabā-
tur. Erat. n. miſera cōmixte multitudis ⁊
magni ſacerdotis in agone ꝯſtituti expe-
ctatio. Et hi qdē inuocabāt oīpotenté deū:
vt credita ſibi his q crediderant cū omni
integritate cōſeruarent. Heliodorus aūt
F qḋ decreuerat pficiebat: eodē loco ipſe cū
ſatellitib⁹ circa erariū pñs. Sz ſpūs oīpo
tentis dei magnā fecit ſue oſtenſionis eui-
dentiā: ita vt oēs q auſi fuerāt parere ei: ✝
ruētes dei vtute: in diſſolonē ⁊ formidi al. ✝ ſtu
nē ꝯuerterent. Apparuit. n. illis qdā equ⁹ pes dei v-
terribilē hñs ſeſſoré: optimis opimen- tutem.
tis adornat⁹. Iſq; cū ipetu heliodoro po-
res calces eliſit. Qui āt ei ſedebat videbat
arma hře aurea. Alij etiā apparuerūt duo
iuuenes vtute decori: optimi glia: ſpecio-
ſiq; amictu q circūſteterunt eū ⁊ ex vtra-
q; pte flagellabāt ſine intermiſſione mul
tis plagis vberātes. Subito aūt heliodo-
rus ꝯcidit in terrā: eūq; multa caligine
circūfuſū rapuerūt: atq; in ſella geſtato-
ria poſitū eiecerūt. Et is q cū multis cur- G
ſorib⁹ ⁊ ſatellitib⁹ pdictū ingreſſus eſt era
riū: portabat: nullo ſibi auxiliū ferente:
manifeſta dei cognita vtute. Et ille qdē p
diuinā vtuté iacebat mut⁹: atq; oī ſpe ⁊
ſalute pūat⁹. Hi aūt dñz bñdicebāt: q̄ ma
gnificabat locū ſuū ⁊ templū: qḋ paulo añ
timore ac tumultu erat plenū: apparente
oīpotente dño gaudio ⁊ letitia iplerū eſt.
Tūc vō ex amicis heliodori qdā rogabāt

pſtitiꝫ oniã vt inuocaret altiſſimũ: vt vitã donaret ei: q in ſupmo ſpũ erat ↄſtitutus. Cõſiderãs aũt ſũm⁹ ſacerdos ne forte rex ſuſpicaret̃ malitiã aliq̃ꝫ ex iudeis circa heliodoꝝ ↄſumatã: obtulit ꝓ ſalute viri hoſtiã ſalutareꝫ. Cũq̃ꝫ ſũm⁹ ſacerdos

B exoraret: ijdeꝫ iuuenes eiſdeꝫ veſtib⁹ amicti aſtãtes heliodoro dixerũt. Onie ſacerdoti grãs age. Nã ꝑp eũ dñs tibi vitã donauit. Tu aũt + a deo flagellat⁹ nũcia oib⁹ magnalia dei ⁊ ptãteꝫ. Et his dictis nõ cõparuerũt. Heliodorus aũt hoſtia deo oblata ⁊ votis magnis ꝓmiſſis ei q viuere illi ↄceſſit: ⁊ onie grãs agens: recepto exercitu repedabat ad regem. Teſtabat̃ aũt oib⁹ ea q̃ ſub oculis ſuis viderat opera magna dei. Cũ aũt rex interrogaſſet heliodoꝝ q̄s eſſet apt⁹ adhuc ſemꝫ hieroſolymã mitti ait. Si quẽ habes hoſtẽ aut regni tui inſidiatorem: mitte illuc: ⁊ flagellatũ eũ recipies: ſi tñ euaſerit: eo q̄ in loco ſit vere dei q̄dam vĩt⁹. Nã ipſe q hꝫ in celis habitatiõeꝫ viſitator ⁊ adiutor eſt loci illi⁹: ⁊ veniẽtes ad malefaciendũ pcutit ac pdit. Igit̃ de heliodoro ⁊ erarij cuſtodia ita res ſe hꝫ.

al. + ab eo

¶ Ca. IIII. ¶ De inſidijs ſymõis ꝓditoris circa Oniã ſacerdotẽ: Iaſon ſup onie muneribus corrupit regẽ antiochũ ꝓ ſacerdotio adipiſcẽdo ſacerdotis neglectis ſacrificijs feſtinãt ad ludũ paleſtre: iaſon miſerit argentuꝫ ad ſacrificiũ herculis miſſus menelaus a iaſone ad regeꝫ. Iaſonẽ a ſacerdotio excluſit: hoc amoto ſucceſſit lyſimach⁹ frĩ ei⁹. Occidit̃ andronic⁹ q̄ oniaꝫ ſacerdoteꝫ ipſe pri⁹ doloſe interfecerat: lyſimach⁹ a ꝑplo occidit̃ ꝑp ſacrilegia. Contra menelaũ ad regeꝫ cã agit̃: menela⁹ ꝑp potentiũ auaritiaꝫ pmãſit in ptãtem creſcens etiã in malitia. Cap. iiij.

A SImon aũt ꝓdict⁹ pecuniaꝝ ⁊ p̄rie delator male loq̄bat̃ de onia: tãq̃ꝫ ipſe heliodoꝝ inſtigaſſet ad hec: ⁊ ipſe fuiſſet inuẽtor maloꝝ: ꝓuiſorẽq̃ꝫ ciuitatis ac defenſoreꝫ gẽtis ſue: ⁊ emulatoreꝫ legis dei audebat inſidiatorẽ regni dicere. Sꝫ cũ inimicitie intm̃ ꝓcederẽt vt ẽt ꝑ quoſdã ſymonis neceſſarios homicidia fierent ⁊ ↄſiderans onias periculũ ↄtentionis ⁊ apolloniũ inſanire vtpote duceꝫ celeſſyrie ⁊ phenicis: ad agendã malitiã ſymonis: ad regem ſe cõtulit nõ vt ciuiũ accuſator: ſed cõem vtilitateꝫ apud ſemetipſũ vniuerſe multitudinis conſiderãs. Videbat .n. ſine regali ꝓuidentia impoſſe eſſe pacem reb⁹ dari: nec ſymonem poſſe ceſſare a ſtultitia ſua. Sꝫ poſt ſeleuci vite exceſſuꝫ cũ ſuſcipiſſet regnũ ãtioch⁹ q nobilis appellabat̃ ambiebat iaſon frĩ onie ſũmũ ſacerdotiũ: adito rege ꝓmittẽs ei argenti talenta trecenta ſexaginta: ⁊ ex reditib⁹ alijs talenta octoginta. Sup hoc ꝓmittebat ⁊ alia centũ q̄nq̄ginta: ſi ptãti ei⁹ ↄcederet̃ gymnaſiuꝫ ⁊ ephebiã ſibi ↄſtituere: ⁊ eos q in hieroſolymis erãt ãtiochenos ſcribere. Qđ cũ rex ãnuiſſet ⁊ obtinuiſſet pncipatũ ſtatiꝫ ad gentilẽ ritũ ↄtribules ſuos trãſferre cepit. Et amotis his q̄ humanitatis cã iudeis a regib⁹ fuerãt ↄſtituta: ꝑ ioãneꝫ + patreꝫ eupolemij q apud romanos de amicitia ⁊ ſocietate funct⁹ eſt legatione legitima ciuiũ iura deſtituens: praua inſtituta ſanciebat. Eteni auſus ẽ ſub ipſa arce gymnaſiuꝫ ↄſtituere: ⁊ optimos q̄ſq̃ꝫ epheboꝝ in lupanarib⁹ poneret. Erat aũt hoc nõ initiũ ſꝫ incremẽtũ q̄dã ⁊ ꝓfect⁹ gẽtilis ⁊ alienigene ↄuerſationis ꝑp impij ⁊ nõ ſacerdotis iaſonis nephariũ ⁊ inauditũ ſcelus: ita vt ſacerdotes iã nõ circa altaris officia dediti eſſent: ſed ↄtẽpto tẽplo ⁊ ſacrificijs neglectis feſtinarẽt ꝑticipes fieri paleſtre ⁊ ꝓbitiõis ei⁹ iniuſte: ⁊ in exercitijs diſci: ⁊ patrios q̄dem honores nihil hñtes grecas glias optimas arbitrabant̃. Quaꝝ grã piculoſa eos ↄtentio hẽbat: ⁊ eoꝝ inſtituta emulabant̃: ac ꝑ oĩa his ↄſiles eſſe cupiebãt: q̄s hoſtes ⁊ perẽptores habuerant. In leges .n. diuinas impie agere impune non cedit. Sꝫ hoc tp̄s ſeq̄ns declarabit. Cũ aũt q̄nquẽnalis agon tyro celebraret̃: ⁊ rex pñs eſſet: miſit iaſon facinoroſos ab hieroſolymis viros peccãtores portãtes argenti didrachmas trecentas in ſacrificiũ herculis: q̄s poſtulauerũt hi q aſportauerãt ne in ſacrificijs erogarent̃: q̄ non oporteret: ſꝫ in alios ſumpt⁹ eas deputari. Sꝫ hec oblata ſunt q̄dem ab eo q miſerat̃ in ſacrificiũ herculis: ꝑp pñtes aũt date ſunt in fabricã nauiũ triremiũ. Miſſo aũt in egyptũ apollonio + neſthei. filio ꝑp primates ptolomei philometoris regis: cũ cognouiſſet ãtioch⁹ alienũ ſe a negocijs regni effectꝫ ꝓprijs vtilitatib⁹ ↄſulẽs: ꝓfect⁹ inde vẽit ioppen ⁊ inde hieroſolymã. Et magnifice ab iaſone ⁊ ciuitate ſuſcept⁹: cuꝫ facularꝫ lumi-

j.q.i. fit eunuch⁹

B

al. + pa

C

al. + mneſthei

D

nib⁹ ⁊ laudib⁹ īgressus ē:⁊ idē in phenicē
exercitū ɔuertit. Et post trienij tp̄s misit
iason menelaū supdci symōis frēz portā-
tē pecunias regi ⁊ de negocijs necījs r̄nsa
platuꝝ. At ille cōmēdat⁹ regi cū magnifi-
casset faciē ptātis ei⁹: in semetipz retorsit
sūmū sacerdotiuz supponēs iasoni talēta
argēti trecēta. Acceptisq₃ a rege mādatis
venit: nihil qdē hn̄s dignum sacerdotio:
aīos vō crudel tyrāni ⁊ fere belue irā ge-
rēs. Et iason qdē q pp̄uz frēz captiuaue-
rat: ipe dcept⁹ pfug⁹ in āmanitē expulsus ē
regionē. Menela⁹ āt pncipatū qdē obtiu-
it: de pecunijs vō regi pmissis nihil age-
bat: cū exactionē faceret sostrat⁹ q arci erat
E pposit⁹. Nā ad hūc exactio vectigaliū ptine
bat. Quā ob cāz vtriq₃ ad regē sīt euocati.
Et menela⁹ amot⁹ est a sacerdotio succedē
te lysimacho frē suo: sostrat⁹ āt plat⁹ est cy-
prijs. Et cū hec agerēt ɔtigit tharsenses et
mallotas seditiōez mouerē eo q antiochi
regis ɔcubie dono eēnt dati. Festināt ita-
q₃ rex vēit sedarē illos: relicto suffecto vno
ex comitib⁹ suis ādrōico. Rat⁹ āt menela⁹
accepisse se tp̄s opportunū aurea q̄dā vasa
e tēplo furat⁹ donauit ādrōico: ⁊ alia vēdi
derat tyro ⁊ p vicinas ciuitates. Qd̄ cū cer
tissime cognouissz onias arguebat eū: ipe
i loco tuto se ɔtinēs āriochie sec⁹ daphnē.
Vn̄ menela⁹ accedēs ad ādrōicū: rogabat
vt oniā interficeret. Qui cū vēissz ad oniā ⁊
datis dextris cū iureiurādo q̄uis eēt ei
suspect⁹ suasisset de asylo pcedere: statī cū p-
emit nō vīt⁹ iustitiā. Ob quā cāz nō solū
iudei: sz ēt alie q₃ natiōes idigbāt: ⁊ mo-
leste ferebāt de nece tāti viri iniusta. Sz re
F gressū regē de cilicie locis ādierūt iudei apō
antiochiā sil ⁊ greci ɔq̄rētes de iniq̄ nece
onie. Cōtristat⁹ itaq₃ ē aīo āntioch⁹ pp oni
āz: ⁊ flex⁹ ad miāz lachrymas fudit: recor-
dat⁹ d̄functi sobrietatē ⁊ modestiā. Accēs-
q₃ aīs ādrōicū purpura exutū p totā ciui
tatē iubet circūduci: ⁊ i eo loco i q̄ i oniā
impietatē cōmiserat sacrilegū vita puaris:
dn̄o illi ɔdignā retribuēte penā. Multis
āt sacrilegijs i tēplo a lysimacho cōmissis
menelai ɔsilio ⁊ diuulgata fama: ɔgrega-
ta ē mltitudo aduersū lysimachuz multo
iā auro exportato. Turbis āt isurgētib⁹ ⁊
aīs ira repletis: lysimach⁹ armatis fere tri
b⁹ milib⁹ iniqs manib⁹ vti cepit: duce q-
dā tyrāno etate pariter ⁊ dmētia pueco. Sz

vt itellexerūt conatū lysimachi: alij lapides
alij fustes vallidos arripuerūt qdā vō cinerē
in lysimachū iecerūt. Et multi qdē vulnerati
qdā āt ⁊ pstrati: oēs vō i fugā ɔuersi sūt.
Ipz ēt sacrilegū sec⁹ erariū interfecerūt. De G
his ergo cepit iudiciū aduersus menelaū
agitari. Et cū venisset rex tyꝝ ad ipz nego
ciū detulerūt missi tres viri a seniorib⁹. Et
cū superarēt menela⁹ pmisit ptolomeo mul
tas pecunias dari ad suadēdū regi. Itaq₃
ptolome⁹ in q̄dā atrio positū q̄si refrigerā
di grā regē adijt ⁊ deduxit a snia: ⁊ mene-
laū qdē vniuerse malitie reū criminib⁹ ab-
soluit: miseros āt q ēt si apō scythas cāz di-
xissēt inocētes iudicarētur hos morte dāna-
uit. Cito ḡ iniustā penā dederūt: q p ciuitate ⁊
pplo ⁊ sacris vasis cāz psecuti sūt. Quaob
rē tyrij q₃ idignati: erga sepulturā coꝝ li-
beralissimi extiterūt. Menela⁹ āt pp auari
tiā coꝝ q in potētia erāt pmanebat in ptā
te: crescēs in malitia ad insidias ciuium.
Cap. .v. De signis celestib⁹ factis in
hierlz: de morte iasonis psecutoris ciuiū:
āntioch⁹ psequēs iudā pplo occiso tēpluz
spoliauit ductore menelao ⁊c. Qd̄ nō pp
locū gētē: sz solū pp gētē dn̄s elegit. An-
tioch⁹ regrediēs āntiochiā reliqt pfect⁹ iu-
deoꝝ psecutōes. Jubz apollonio oēs iude
os occidē mlieres ⁊ iuuenes vēdē. Judas
machabe⁹ more feraꝝ vixit in deserto. C. v. A
Eodē tp̄e āntioch⁹ scd̄az pfectiōez para
uit in egyptū. Cōtigit aūt p vniuer
saz hierosolymoꝝ ciuitatē videri dieb⁹ q̄-
draginta p aera eqtes discurrētes auratas
stolas hn̄tes ⁊ hastas q̄si cohortes armatas
⁊ cursus eq̄ꝝ p ordies digestos: ⁊ ɔgressio
nes fieri cōmin⁹ ⁊ scutoꝝ mot⁹ ⁊ galeato-
rū multitudinē gladijs districtis ⁊ teloꝝ
iact⁹: ⁊ aureoꝝ armoꝝ splēdorē oīsq₃ ge- 23. q. 5.
neris loricaꝝ. Quapropt oēs rogabāt i bo ca. si.
nū mōstra cōuerti. Sz cuz falsus rumor
exisset: tāq̄z vita excessissz āntioch⁹: assūpt⁹ ia
son nō min⁹ mille viris aggressus ē ciui
tatē repēte. Et ciuib⁹ ad muꝝ cōuolātib⁹
ad vltimū apphēsa ciuitate menela⁹ fugit
in arcē. Jason vō nō parcebat in cede ciui
b⁹ suis nec cogitabat psꝑitatē aduersū co
gnatos: malū eē maximū arbitrās hostiū
⁊ nō ciuiū se trophea captuꝝ. Et pncipatū
qdē nō obtinuit: finē vō īsidiaꝝ suaꝝ cōfu
sionē accepit: ⁊ pfug⁹ iteꝝ abijt in āmani- B
tē. Ad vltimū in exitiū sui ɔclusus ab are

tha arabū tyrāno fugiēs de ciuitate ī ciui
tatē oib⁹ odioſus vt refuga legū ꝛ execra-
bilis vt p̄tie ꝛ ciuiū hoſtis: in egyptū ex-
truſus ē. Et q multos de p̄tia ſua expulerat
pegre periit lacedemonas ꝓfect⁹ q̄ſi ꝓ co-
gnatiōe ibi refugiū habitur⁹. Et q īſepul
tos multos abiecerat: ipe ꝛ illamētat⁹ ꝛ inſe
pult⁹ abiicit: ſepultura neqꝫ pegria vſus:
neqꝫ patrio ſepulchro pticipās. His itaqꝫ
geſtis ſuſpicat⁹ ē rex ſocietatē deſturos iu-
deos. Et ob h̄ ꝓfect⁹ ex egypto efferatis aīs
ciuitatē qdē armis cepit. Juſſit āt militi-
b⁹ interficere nec pcere occurſantib⁹ ꝛ p do-
mos aſcēdentes trucidare. Fiebāt ergo ce-
des iuuenū ac ſenioꝝ mulieꝝ ꝛ natoꝝ ex
C terminia: ūginūqꝫ ꝛ puuloꝝ neces. Erāt
aūt toto triduo octoginta milia interfecti:
q̄dragita milia victi: n̄ min⁹ āt venūdati.
Sꝫ nec iſta ſufficiūt. Auſus eſt ēt itrare tē
plū vniuerſa t̄ra ſancti⁹ menelao ductore
q legū ꝛ p̄tie fuit ꝓditor: ꝛ ſceleſtis mani
b⁹ ſumēs ſcā vaſa q̄ ab aliis regib⁹ ꝛ ciui-
tatib⁹ erāt poſita ad ornatū loci ꝛ gl̄iaꝫ: cō
trectabat idigne: ꝛ ɔtamiabat. Ita alienat⁹
mēte ātioch⁹ nō ɔſiderabat ꝙ pp pctā ha-
bitātiū ciuitatē modicū de⁹ fuerat irat⁹.
Propt̄ qđ ꝛ accidit circa locum deſpectio.
Alioqn niſi ɔtigiſſet eos multis pctis eē i-
uolutos: ſic helioꝺor⁹ q miſſus ē a ſeleuco
rege ad expoliādū erariū: ēt hic ſtati adue
niēs: flagellat⁹ ꝛ repulſus vtiqꝫ fuiſſet ab
audacia. Verū n̄ pp locū gētē: ſꝫ pp gētē lo
cū de⁹ elegit. Ideoqꝫ ꝛ ipe loc⁹ pticeps fact⁹
eſt ppl̄i maloꝝ: poſtea āt fiet ſoci⁹ bonoꝝ. Et
q derelict⁹ in ira dei oipotētis ē: iteꝝ i ma-
gni dn̄i recōciliatiōe cū ſūma gl̄ia exalta-
B bit̄. Igr̄ ātioch⁹ mille ꝛ octigētis ablatis
de tēplo talētis velocit̄ ātiochiā regreſſus
ē: exiſtimās ſe ꝓ ſupbia t̄rā ad nauigādū:
pelag⁹ vō ad iter agēdū ꝺductuꝝ pp mētiſ
elatiōeꝫ. Reliqt āt ꝓpoſitos ad affligēdā gē
tē hieroſolymis qdē philippū gn̄e phrygē:
morib⁹ crudeliorē eo ipo a q̄ cōſtitut⁹
ē: in garizin āt ādrōicū ꝛ menelaū q gui⁹
q̄ ceti iminebāt ciuib⁹. Cūqꝫ apposit⁹ eēt
ɔ iudeos: miſit odioſū ꝓncipē apolloniū
cū exercitu vigiti ꝛ duob⁹ milib⁹: ꝓcipiēs
eis oēs pfecte etatis interficer̄: mlieres ac iu
uenes vēdere. Qui cū veniſſet hieroſoly-
mā pacem ſimulās qeuit vſqꝫ ad diē ſcm̄
ſabbi. Et tūc feriatis iudeis arma cape ſu
is ꝓcepit. Oēſqꝫ ſir̄ q ad ſpectaculū ꝓceſſe
rāt trucidauit. Et ciuitatē cū armatis diſ
currēs ingētē multitudinē pemit. Judas
aūt machabe⁹ q decim⁹ fuerat ſeceſſerat in
deſtū locū: ibiqꝫ int̄ feras vitā in mōti-
bus cū ſuis agebat: ꝛ feni cibo veſcētes de-
morabant̄ ne pticeps eēnt coinqnatiōis.
¶ Ca. Sū. ¶ Miſit rex vt iudei cōpelleret̄
a lege dei ꝛ cōtamiare tēplū. Tēplū luxu-
riat̄ ꝛ cōmeſſatiōib⁹ iplet̄: iudei ad idoloꝝ
ſacrificia cogunt̄: de paſſiōe duaꝝ mulieꝝ
cū infantib⁹ ꝛ eoꝝ q igne exuſti ſunt. In-
terponit̄ hic q̄dam exhortatio tribulatoꝝ
de paſſione eleazari. Cap. vi.
Sed nō poſt multū tpis miſit rex ſenē
quēdā antiocenū q cōpelleret iudeos A
vt ſe trāſferrēt a patriis ꝛ dei legib⁹: cōta-
minare ēt qđ in hieroſolymis erat tēplū
ꝛ cognomiare iouis olympii: ꝛ i garizi
ꝓut erāt hi q locū inhabitabāt iouis ho-
ſpitalis. Peſſima aūt ꝛ vniuerſis grauis
erat maloꝝ icurſio. Nā tēplū luxuria ꝛ cō
meſſatiōib⁹ erat plenū: ꝛ ſcortātiū cū me-
retricib⁹: ſacratiſqꝫ edib⁹ mulieres ſe vl-
tro igerebāt itro ferentes ea q̄ nō licebāt.
altare ēt plenū erat illicitis: q̄ legib⁹ ꝓhibe
bant̄. Neqꝫ aūt ſabbata cuſtodiebant̄: neqꝫ
dies ſolēnes patrii ſuabant̄: nec ſimplr ſe B
qſqꝫ iudeū ɔfitebat̄. Ducebāt̄ aūt cū ama-
ra neceſſitate in die natalis regis ad ſacrifi-
cia. Et cū liberi ſacra celebrarent̄: cogebant̄
edera corōati libero circuire. Decretū aūt̄
exiit in ꝓxias ciuitates gētiliū ſuggerēti-
b⁹ ptolomeis: vt pari mō ꝛ ipſi aduerſus
iudeos agerēt vt ſacrificarēt: eos aūt q nol-
lēt tranſire ad iſtituta gētiliū interficerent.
Erat ergo videt̄ miſeriaꝫ. Due. n. mulieres
delate ſūt natos ſuos circūcidiſſe: q̄s ad vbe
ra iſantib⁹ ſuſpēſis cū publice p ciuitateꝫ C
circūduxiſſent: p muros ꝓcipitauert̄. Alii
vō ad ꝓxias coeūtes ſpelūcas: ꝛ latent̄ ſab
bati die celebrātes cū idicati eſſent philip
po: flāmis ſuccēſi ſūt: eo ꝙ verebant̄ pp reli-
giōeꝫ ꝛ obſuātiaꝫ: manu ſibimet auxiliū
ferre. Obſecro aūt eos q hūc libꝝ lecturi
ſūt: ne abhorreſcāt pp aduerſos caſus: ſꝫ re-
putent ea q̄ acciderūt nō ad iteritū: ſꝫ ad
correptiōeꝫ eē gn̄is nr̄is. Etenim multo tpe n̄
ſinere pctōrib⁹ ex ſnia agere: ſꝫ ſtati vltiōes D
adhiber̄ magne bn̄ficii ē idiciū. Nō. n. ſicut
aliis natiōib⁹ dn̄s patiēt̄ expectat vt eas cū
iudicii dies aduenerit i plenitudie pctōꝝ
puniat: ita ꝛ i nob̄ ſtatuit vt pctis nr̄is i

nē ꝺuoluꝫ: itaꝺmꝺ ī nōvidicet: ꝑꝑ qꝺ nū
q̄ꝫ qꝺē a nob̄ mīaꝫ ſuā āmouet corrīpiēs
ꝺo ī aduerſis ꝑplꝫ ſuū nō ꝺ̄relinqt. Sꝫ hec
nob̄ ad cōmōitōeꝫ legētiū ꝺcā ſint paucis.
Iā āt veniendū ē aꝺ narratiōeꝫ. Igiť eleaꝫa
rus vnꝰ ꝺe ✝ ꝑmiorib' ſcribaꝝ vir etate p̄
uectꝰ: ⁊ vltu ꝺecorꝰ apto oꝛe hians cōpella-
bať carnē poꝛcinā manducare. At ille glīo
ſiſſimā moꝛtē magis q̄ꝫ odibilē vitā cōple
ctēs: volūtarie ꝑibat ad ſuppliciuꝫ. Intuēs
E aūt queadmoꝺū opoꝛteret accēdere patiē
ter ſuſtinēs ꝺeſtinauit nō admittere illici-
ta ꝑꝑ vite amoꝛē. Hi aūt q aſtabāt iniq̄ mī
ſeratiōe cōmoti ꝑꝑ antiquā viri amicitiaꝫ
tollētes euꝫ ſecreto rogabāt afferri carnes
qb' ꝺeſci ei licebat vt ſimlareť māducaſſe ſi
cut rex iꝑauerat ꝺe ſacrificiꝫ carnib': vt h
ctō a moꝛte libaret: ⁊ ꝑꝑ veterē viri amici-
tiā hāc ī eo faciebant hūanitatē. At ille co
gitare cepit etatis ⁊ ſenectutis ſue eminen
tiā ꝺignā: ⁊ ingenuenobilitatis canitiē: at
q̄ꝫ a puero optīe ꝯuerſatiōis actꝰ: ⁊ ꝺꝫ ſctē
⁊ a ꝺeo cōdite legis ꝯſtituta: rn̄dit cito: ꝺi-
F cens ꝑmittiſe vellet ifernū. Nō .n. etati nře
dignuꝫ eſt inqt fingere: vt multi adoleſcen-
tes arbitrātes eleaꝫaꝝ .xc. annoꝝ trāſiſſe ad
vitaꝫ alienigenaꝝ: ⁊ ipi ꝑꝑ meā ſimulatio
neꝫ ⁊ ꝑꝑ modicuꝫ coꝛruptibiľ vite tp̄s ꝺe
cipianť: ⁊ ꝑ hoc maculaꝫ atq̄ꝫ execrationeꝫ
mee ſenectuti cōgraꝫ. Nā ⁊ ſi ī pn̄ti tp̄e ſup
pliciꝫs hoīuꝫ eripiar: ſꝫ manuꝫ oīpotentis
nec viuꝰ nec ꝺ̄functꝰ effugiā. Quāobꝛē foꝛ-
titē vitā exceꝺēdo: ſenectute qꝺeꝫ ꝺignꝰ ap-
parebo: adoleſcētib' āt exēplū foꝛte relinquā
ſi ꝑmpto aīo ac foꝛtiť ꝓ grauiſſimis ac ſctiſſi
mis legib' honeſta moꝛte pfungar. His ꝺi
G ctis ꝯfeſtiꝫ ad ſuppliciū trahebať. Hi aūt q
euꝫ ꝺucebāt ⁊ paulo an̄ fuerāt mitioꝛes: in
irā ꝯuerſi ſūt ꝑꝑ ſmōes ab eo ꝺictos: q̄s il
li ꝑ arrogātiaꝫ platos arbitrabanť. Sꝫ cuꝫ
plagis ꝑimereť: īgemuit ⁊ ꝺixit ꝺn̄e q hēs
ſcāꝫ ſciaꝫ: manifeſte tu ſcis: q̄ꝛ cuꝫ a moꝛte
poſſeꝫ liberari: ꝺuros coꝛpis ſuſtineo ꝺolo-
res: ſꝫ aīam ꝺo ꝑꝑ timoꝛeꝫ tuum libenter
hec patioꝛ. Et iſte qꝺeꝫ hoc mō vita ꝺeceſſit:
nō ſoluꝫ ī iuuenib': ſꝫ ⁊ vniuerſe gēti· me
moriaꝫ moꝛtis ſue ad exemplum virtu-
tis ⁊ foꝛtitudinis ꝺerelinquens.

¶ Ca. Sum. ¶ De paſſione ſepteꝫ fratruꝫ
⁊ matris eoꝛum. Cap. vij.

A Contigit aūt ſepteꝫ frēs vna cuꝫ mře
appꝛehēſos cōpelli a rege ✝ edere ꝫ ꝑhas
carnes poꝛcinas flagris ⁊ taureis cruciā-
tos. Vnꝰ aūt ex illis q erat ꝑmꝰ ſic ait. Quid q̄
ris: ⁊ qꝺ vis diſceř a nob̄? Parati ſumus
mori magis q̄ꝫ pꝛias ꝺei leges ꝑuaricari.
Iratꝰ itaq̄ꝫ rex iuſſit ſartagies ⁊ ollas ene
as ſuccēdi: qb' ſtati ſuccēſis iuſſit ei q ꝑoꝛ
fuerat locutꝰ āputari linguā ⁊ cute capitis
abſtracta ſūmas q̄ꝫ manꝰ ⁊ pedes ei ꝑciꝺī
ceteris eiꝰ frib' ⁊ mře iſpiciētib'. Et cū iā ꝑ
oīa inutilis fcūs eēt: iuſſit ignē admoueri:
⁊ adhuc ſpirāteꝫ toꝛreri ī ſartagine. In q̄
cuꝫ ꝺiu cruciareť: ceteri vna cū mře inuī
cē ſe hoꝛtabanť moꝛi foꝛtiť ꝺicētes. Dn̄s ꝺs
aſpiciet ꝺitateꝫ: ⁊ ꝯſolabiť ī nob̄: quēadmo
ꝺuꝫ ī ꝓteſtatiōe cantici ꝺeclarauit moyſes.
Et ī ſuis ſuis ꝯſolabiť. Moꝛtuo itaq̄ꝫ illo
ꝑmo hoc mō ſeqnteꝫ ꝺeducebant ad illuꝺē
ꝺuꝫ. Et cute capitis eiꝰ cuꝫ capillis abſtra-
cta: īterrogabant ſi manducaret ꝑus q̄ꝫ to
to coꝛpe ꝑ mēbꝛa ſingula puniret. At ille
rn̄dēs pꝛia voce ꝺixit. Nō faciā. Pꝛopť qꝺ ⁊
iſte ſeqnti loco ꝑmi toꝛmēta ſuſcepit: ⁊ in
vltio ſpū ꝯſtitutꝰ ſic ait. Tu qꝺeꝫ ſceleſtiſſi
me in pn̄ti vita nos ꝑdis: ſꝫ rex mundi ꝺe
functos nos ꝓ ſuis legib' eťne vite reſurre-
ctiōe ſuſcitabit. Poſt hūc tertiꝰ illuditř: ⁊
linguā poſtulatꝰ cito ꝓtulit: ⁊ manꝰ ꝯſtan
ter extendit: ⁊ cū fiducia ait. E celo iſta poſ
ſideo: ſꝫ ꝑꝑ ꝺei leges nunc h ipſa ꝺeſpicio: ⁊
qm̄ ab ipſo me ea recepturꝝ ſpo. Ita vt rex ⁊
q cuꝫ ipſo erāt mirarenť adoleſcētis aīuꝫ:
q tāq̄ꝫ nihil ꝺuceret cruciatꝰ. Et hoc ita ꝺe-
functo q̄rtuꝫ vexabāt ſiľr toꝛq̄ntes. Et cuꝫ
iaꝫ eſſet ad moꝛtē: ſic ait. Potiꝰ eſt ab oīb'
moꝛti ꝺatos ſpeꝫ expectare a ꝺeo: iteꝝ ab ip-
ſo reſuſcitādos. Tibi .n. reſurrectio ad vitā
nō erit. Et cuꝫ admouiſſent qntū vexabāt
eū. At ille reſpiciens ī eū ꝺixit. Ptāťē inť
hoīes hn̄s: cuꝫ ſis coꝛruptibiľ facis qꝺ vis.
Noli āt putare genꝰ nřꝫ a ꝺeo eē ꝺ̄relictuꝫ.
Tu aūt patienter ſuſtine: ⁊ videb̄ magnaꝫ
ptāteꝫ ipſiꝰ quaľr te ⁊ ſemen tuuꝫ toꝛq̄bit.
Poſt hūc ꝺucebāt ſextuꝫ. Et is moꝛi inci-
piēs ſic ait. Noli fruſtra errare. Nos .n. ꝑpť
noſmetipſos hoc patimur peccantes ī ꝺeū
nřꝫ: ⁊ ꝺigna ammiratiōe fcā ſūt in nobis.
Tu aūt ne extiſtimes tibi ipune futurum:
qꝺ ꝫ ꝺeū pugnare tētaueris. Sup̄ modū
aūt mř mirabiľ ⁊ bonoꝝ memoꝛia ꝺigna
q ꝑiens ſeptē filios ſub vnꝰ ꝺiei tp̄e ꝯſpi
ciens: bono aīo ferebat ꝑꝑ quā in ꝺeo ſpeꝫ
hēbat: ſinglos illoꝝ hoꝛtabať voce pꝛia foꝛtiť

Mo ✝ ꝓ ſtibus

aſo ✝ con tingere

B

Deu. 32. C

C

D

ter repleta ſapia: ⁊ feminee cognitiõi ma-
ſculinũ aiuꝫ īſerẽs dixit ad eos. Neſcio q̃-
lr̃ ĩ vẽo meo appruiſtis. Neq꜒. n. ego ſpm̃
⁊ aiaꝫ donaui vob: ⁊ vitã ⁊ ſingulorꝫ mẽbra
E nõ ego ipſa cõpegi. Sꝫ n. mundi creatoꝛ q
foꝛmauit hoĩs natiuitatẽ q̃q꜒ oĩuꝫ iuenit
originẽꝫ: ⁊ ſpm̃ vob iterꝫ cũ miãredder ⁊ vi
tã: ſic nunc voſmetipſos dſpicitis ꝓp leges
eiꝰ. Antiochꝰ aũt ɔtẽni ſe arbitrarꝰ: ſimᷓ ex
pꝛobꝛantis voce deſpecta: cũ adhuc adoleſcẽ
tioꝛ ſupeſſet: nõ ſolũ v̇bis hoꝛtabat: ſꝫ ⁊ cũ
iuramẽto affirmabat diuitem ſe ⁊ btm̃ fa
cturꝫ: ⁊ trãſlatũ a p̃ijs legibꝰ amicũ habi-
turũ: ⁊ res neceſſias ei ꝑbiturꝫ. Sꝫ ad h̃ ado
leſcens neq̃q꜒ iclinaret: vocauit rex mrẽꝫ: ⁊
ſuadebat ei vt adoleſcenti fieret ĩ ſalutem.
Cuꝫ aũt mltis eã v̇bis eſſet hoꝛtatꝰ ꝓmiſit
ſuaſuraꝫ ſe filio ſuo. Itaq꜒ iclinata ad illuꝫ
irridens crudelẽ tyrannũ ait p̃ria voce fili
miſereꝛe mei q̃ te ĩ vẽo noueꝫ menſibꝰ poꝛta
ui: ⁊ lac triennio dedi ⁊ alui ⁊ ĩ etateꝫ iſtã
F ꝑduxi. Peto nate vt aſpicias ad celũ ⁊ ter
rã: ⁊ ad oĩa q̃ ĩ eis ſũt: ⁊ itelligas q: ex nihi
lo fec̃ illa ds̃ ⁊ hoĩuꝫ genꝰ. Ita fiet vt nõ ti-
meas carnificeꝫ iſtũ: ſꝫ dignꝰ frĩbꝰ tuis effe
ctꝰ ꝑticeps ſuſcipe moꝛteꝫ: vt ĩ illa miſatio
ne cuꝫ frĩbꝰ tuis te recipiã. Cuꝫ hec illa ad
huc diceret ait adoleſcẽs. Quẽ ſuſtinetis?
Non obedio p̃cepto regis: ſꝫ p̃cepto legis
q̃ data eſt nob p moyſen. Tu v̇o q̃ iuentoꝛ
oĩs malitie factꝰ es in hebꝛeos: nõ effugies
manum dei. Nos. n. ꝓ pctĩs nr̃is hec pati-
mur. Et ſi nobis ꝓpt increpationeꝫ ⁊ coꝛ-
ruptionẽ dñs deꝰ n̄r̃ modicuꝫ iratꝰ eſt: ſed
iterꝫ recõciliabit ſuis ſuis. Tu aũt o ſcele-
ſte ⁊ oĩuꝫ hoĩuꝫ flagitioſiſſime noli fruſtra
extolli vanis ſpeciebꝰ: in ſuos eiꝰ inflam-
G matꝰ. Nõduꝫ. n. oĩpotentis dei ⁊ oĩa inſpi
cientis iudicium effugiſti. Naꝫ frẽs mei
Hebr.xi. modico nunc doloꝛe ſuſtentato ſub teſtõ
S.Ambro eterne vite effecti ſunt: tu vero iudicio dei
ſius.li. iuſtas ſupbie tue penas exolues. Ego aũt
ſicut ⁊ frẽs mei aiam ⁊ coꝛpꝰ meuꝫ trado
ꝓ p̃ijs legibꝰ inuocans deũ maturiꝰ gen
ti nr̃e ꝓpitiuꝫ fieri: teq꜒ cũ toꝛmẽtis ⁊ ver
beribꝰ ɔfiteri q ipſe eſt deus ſolus. In me
v̇o ⁊ in frĩbꝰ meis deſinet oĩpotentis ira q̃
ſup oẽ genꝰ nr̃m iuſte ſupducta eſt. Tunc
rex accenſus ira: in hunc ſup omnes cru-
deliꝰ deſeuit: indigne ferens ſe deriſuꝫ. Et
hic itaq꜒ mundus obijt: p oĩa in dñõ cõfi
dens. Nouiſſime autem poſt filios ⁊ mat̃

conſumpta eſt. Igitur de ſacrificijs ⁊ de ni-
mijs crudelitatibus ſatis dictum eſt.
¶ Ca. Sum. ¶ De iuda machabeo: mittit
nicanoꝛ impiꝰ in iudeaꝫ ɔ̃ iudeos. Hoꝛta
tur iudas iudeos ad conſtantiam. Nica-
noꝛ cum ſuis vincitur a iudeis. Nicanoꝛ
fugit ad antiochum. Cap. viij.
Iudas v̇o machabeꝰ: ⁊ q cuꝫ illo erant A
introibãt latent̃ in caſtella: ⁊ cõuocan
tes cognatos ⁊ amicos: ⁊ eos q ꝑmanſerãt
in iudaiſmo aſſumentes eduxerũt ad ſex
milia viros. Et inuocabant dñꝫ vt reſpice
ret in ppl̃m q ab oĩbꝰ calcabat ⁊ miſereretur
tẽplo qđ cõtaminabat ab impijs. Miſere
tur etiã exterminio ciuitatis q̃ eſſet ilico
cõplananda: ⁊ vocẽ ſanguinis ad ſe clamã-
tis audiret. Memoraretur q̃ꝫ iniq̃ſſimas
moꝛtes paruuloꝝ inocentiũ: ⁊ blaſphemi
as noĩ ſuo illatas ⁊ idignaret ſup his. At
machabeꝰ ɔgregata multitudine intolera
bilis gẽtibꝰ efficiebat. Ira. n. dñi ĩ miãꝫ cõ B
uerſa ẽ. Et ſupueniẽs caſtellis ⁊ ciuitatibꝰ i-
prouiſus ſuccẽdebat eas: ⁊ oppoꝛtuna lo
ca occupãs nõ paucas hoſtiũ ſtrages dabat.
Maxime autem noctibꝰ ad huiuſcemodi
excurſus ferebat: ⁊ fama virtutis eiꝰ vbiq꜒
diffundebat. Videns aũt philippꝰ paula-
tim viruꝫ ad ꝑfectũ venire: ac freq̃ntiꝰ res
ei cedere ꝓſpere: ad ptolomeuꝫ ducem ce
leſyrie ⁊ phenicis ſcripſit: vt auxiliuꝫ fer
ret regis negocijs. At ille velocit̃ miſit ni-
canoꝛem patrocli de p̃moꝛibꝰ amicum: da
tis ei de ꝑmixtis gentibꝰ armatis: nõ mi
nus. xx. milibꝰ: vt vniuerſuꝫ iudeoꝝ ge-
nus deleret: adiuncto ei ⁊ gorgia viro mi-
litari ⁊ in bellicis rebꝰ expientiſſimo. Cõ-
ſtituit aũt nicanoꝛ regi vt tributũ qđ ro-
manis erat danduꝫ duo milia talentoꝝ
de captiuitate iudeoꝝ ſuppleret. Statiq꜒
ad maritimas ciuitates miſit conuocans C
ad coẽptioneꝫ iudaicoꝝ mancipioꝝ:
ꝓmittens ſe nonaginta mãcipia talẽto di
ſtracturꝫ: nõ reſpiciens ad vindictã q̃ euꝫ
ab oĩpotente eſſet conſecutura. Iudas au-
tem vbi comperit: indicauit his q ſecum
erant iudeis nicanoꝛis aduentũ. Ex q̃bus
q̃dam foꝛmidantes: ⁊ nõ credentes dei iu-
ſtitie in fugam vertebantur: alij vero q̃ ſi de
his ſuperant vendebant ſimulq꜒ dñm de-
precabantur: vt eriperet eos de impio nica
noꝛe qui eos p̃us q̃ꝫ incominus veniret
vendiderat. Et ſi nõ ꝓpt eos: ꝓpter teſtm̃

qȝ erat ad pſes eoꝝ: ⁊ pp inuocationē ſcī ⁊
B magnifici nois ei⁹ ſup ipſos. Cōuocatis āt
machabe⁹ ſeptē milib⁹ q cū ipſo erāt roga-
bat ne hoſtib⁹ recōciliarēt: nȝ metuerēt ini
qȝ viuētiū aduerſū ſe hoſtiū multitudinē:
ſȝ fortiť ɔtēderet añ ocłos hñtes ɔtumeliā
q̄ loco ſcō ab his iniuſte eēt illata: itēqȝ lu
dibrio hite ciuitatis iniuriā: adhuc ēt vete
rū iſtituta ɔulſa. Nā illi qdē, armis ɔfidūt
ait ſiť ⁊ audacia: nos āt i oipotēte dño q ꝑt
⁊ veniētes aduerſū nos ⁊ vniuerſū mūdū
4.re.'9.g vno nutu deleř ɔfidim⁹. Ammonuit aūt
iſa.15.e. eos ⁊ ð auxilijs diq̄ fca ſiť erga parētes: ⁊ q
E ſub ſennacherib cētū octogitaqnqȝ milia
ꝑierūt: ⁊ ð ꝓlio qȝ eis aduerſus galathas
fuit i babylōia: vt oēs vbi ad rē vētū ē ma
cedonib⁹ ſocijs heſitātib⁹: ipi ſex milia ſo-
li ꝑemeřt cētū vigiti milia pp auxiliū ilľ
datuȝ ð celo: ⁊ bñficia p his plima ɔſecuti
ſūt. his vbis ɔſtātes effecti ſūt: ⁊ p legib⁹
⁊ pǎia mori pati. Cōſtituit itaqȝ frēs ſuos
duces vtriqȝ ordini. ſymonem ⁊ ioſephū
⁊ ionathā: ſubiectis vnicuiqȝ millenis ⁊
gngētenis: ab hoc ēt ab eſdra lecto ilľ ſcō li
bro ⁊ dato ſigno adiutorij di i pma acie ip
ſe dux cōmiſit cū nicanore. Et fcō ſibi ad-
iutore oipotēte: iterfecerť ſup nouē milia
hoīuȝ: maiorē āt ꝑtē exercit⁹ nicanoris vul
nerib⁹ debilē fcm̄ fugere cōpulerūt. Pecu-
nijs vō eoꝝ q ad emptionē ipſoꝝ venerāt
ſublatis ipſos vſqȝ qȝ ꝑſecuti ſūt. Sed re
uerſi ſūt ora cōcluſi: nā erat añ ſabbȝ. Quā
ob cāȝ nō ꝑſeuerauerūt iſeqntes: arma āt
ipſoꝝ ⁊ ſpolia cōgregātes ſabbȝ agebāt bñ
dicētes dñȝ q liƀauit eos i iſto die mīe. ini
tiū ſtillans i eos. Poſt ſabbȝ vō debilib⁹ ⁊
orphanis ⁊ viduis diuiſerūt ſpolia: ⁊ reſi
dua ipi cuȝ ſuis habuere. his itaqȝ geſtis
⁊ coiter ab oib⁹ fcā obſecratiōe: mīiacordē
dñȝ poſtulabāt: vt i finē ſeruis ſuis recōcilia
reť. Et ex his q cū timotheo ⁊ bachide erāt
ɔ̄ ſe ɔtēdētes ſup vigiti milia terfecerūt: ⁊
munitiōes excelſas obtinuerunt ⁊ pdes ꝑ
das diuiſeřt: equā portiōnē debilib⁹ pupil
lis ⁊ viduis: ſȝ ⁊ ſeniorib⁹ faciētes. Et cuȝ
arma eoꝝ diligēter collegiſſent: oia cōpo-
ſuerūt locis oportunis. Reſidua vō ſpo-
lia hieroſolymā ɔtuleřt: ⁊ philarchē q cū
timotheo erat iterfecerūt virū ſcelestū: q l
multis iudeos afflixerat. Et cuȝ epinichia
agerēt i hieroſolymis eos q ſacras ianuas
ſcēderūt. i caliſthenē cū i qodā domiciliuȝ
refugiſſȝ icenderunt: digna eis mercede p
ipietatib⁹ ſuis reddita. Facinoroſiſſim⁹ āt
nicanor q mille negociātes ad iudeoꝝ vē
ditionē adduxerat humiliat⁹ auxilio dñi ab
his quos nullos exiſtimauerat: depoſita ve-
ſte glie p mediť ranea fugiēs ſol⁹ venit an
tiochiā; ſūmā infelicitatē de interitu ſui
exercit⁹ cōſecutus. Et qui ꝓmiſerat roma
nis ſe tributum reſtituere de captiuitate
hieroſolymoꝝ: ꝑdicabat nūc ꝓtectorē deū
hře iudeos: ⁊ ob ipm inuulnerabiles eſſe:
eo q ſequerenť leges ab ipſo conſtitutas.

Ca. Sū. Antioch⁹ apd ꝑſipolim vict⁹
eſt: ꝑcutit dñs antiochū plaga cū ꝑſeqreť
iudeos: antioch⁹ in penis poſitus egit penī
tentiam: de morte antiochi. Cap. ix.

A Odē tpe antioch⁹ inhoneſte reuerte-
bať de ꝑſide. Jntrauerat. n. in eā q̄ dr̄
ꝑſipolis ⁊ tentauit expoliare tēplū ⁊ ciui al. ✝ ciui-
tatē opprimere. Sȝ multitudine ad arma cō tatem
currente i fugā vſi ſunt: ⁊ ita cōtigit vt an
tioch⁹ poſt fugā turpiter rediret. Et cuȝ ve
niſſet circa egbathanā recognouit q̄ erga
nicanorē ⁊ timotheū geſta ſunt. Elat⁹ aūt
in ira arbitrabať ſe iniuriam illoꝝ q ſe fu
gauerāt poſſe in iudeos retorqre. Jōqȝ iuſ
ſit agitari currū ſuū ſine itermiſſiōe agēs
iter: celeſti eum iudicio purgēte: eo q ita
ſuꝑbe locut⁹ eſt ſe venturū hieroſolymā:
⁊ cōgeriē ſepulchri iudeoꝝ eā facturuȝ.
Sȝ q vniuerſa cōſpicit dñs de⁹ iſrľ ꝑcuſſit 2.pa.16.
euȝ inſanabili ⁊ inuiſibili plaga. Ut. n. fi-
niuit hunc ipȝ ſmonē: apphendit eū do-
lor dirus viſceruȝ ⁊ amara internoꝝ tor-
menta. Et qdem ſatis iuſte. Quippe q mul
tis ⁊ nouis cruciatib⁹ alioꝝ torſerat viſce
ra: lȝ ille nullo mō a ſua malitia ceſſaret: ſu
ꝑ hoc āt ſuꝑbia replet⁹ ignē ſpirās aio i iu
deos ⁊ ꝑcipiens accelerari negociū: cōtigit
B illū ipetu euntē de curru cadere: ⁊ ğui cor-
poris colliſiōe mēbra vexari. Jſqȝ q ſibi vi-
debať ēt fluctib⁹ maris impare: ſup huma
nū modū ſuꝑbia replet⁹: ⁊ mōtiū altitu-
dines i ſtatera appēdere nūc humiliat⁹ ad
ťra i geſtatorio portabať: manifeſtā dei vtu
tē i ſemetipſo cōteſtās: ita vt de corꝑe ipij
vermes ſcaturirēt ac viuētes i dolorib⁹ car
nes ei⁹ effluerēt: odore ēt illi⁹ ⁊ fetore exer
cit⁹ ğuareť. Et q paulo añ ſidera celi cōtin-
gere ſe arbitrabať: eū nemo poterat pp in
tollerantiā fetoris portare. hinc igiť cepit
ex ğui ſuꝑbia deduct⁹ ad agnitionē ſui ve-

niſe diuina ãmonit⁹ plaga:p momenta
ſingula doloꝛib⁹ augmēta capiētib⁹. Et cū
nec ipſe iā fetoꝛem ſuū ferre poſſet:ita ait.
C Juſtū ē ſubditū eē deo:ꝛ moꝛtalez nō pa-
ria deo ſentire. Oꝛabat aūt h̄ ſceleſt⁹ dñz a
q̄ nō eſſet mīaz ꝯſecutur⁹:ꝛ ciuitatez ad quā
feſtinās veniebat:vt eā ad ſolū deduceret ac
ſepulchꝛū cōgeſtoꝝ faceret:nūc optat libe-
rā reddere:ꝛ iudeos q̄s nec ſepultura qdē
ſe dignos habiturū ſz auib⁹ ac feris diri-
piendos traditurū:ꝛ cum paruulis exter
minaturuz dixerat eq̄les nūc athenieſib⁹
facturū pollicet. Tēplū ēt ſcm̄ qđ p̄us expo-
liauerat:optimis donis oꝛnaturuz:ꝛ ſctā
vaſa mīſtiplicaturū:ꝛ ptinētes ad ſacrificia
ſūpt⁹ de redditib⁹ ſuis p̄ſtaturū:ſup h̄ ꝛ iu
deū ſe futurū:ꝛ oēz locū t̄re pambulatu-
rū:ꝛ p̄dicaturū dei ptātē. Sz nō ceſſantib⁹
doloꝛib⁹:ſupuenerat.n.i eū iuſtū dei iudi
ciū:deſperās ſcripſit ad iudeos i hunc mo
dū depcatiōis epl'az h̄ cōtinētē. Optimis ci
uib⁹ iudeis plimā ſalutē:ꝛ bn̄ valere ꝛ eſſe
felices rex ꝛ p̄nceps antioch⁹. Si bn̄ vale-
tis ꝛ filij vr̄i:ꝛ ex ſnīa vob̄ cūcta ſūt:maias
agim⁹ grās. Et ego i infirmitate cōſtitut⁹:
vr̄i āt memoꝛ benigne reuerſus de p̄ſidis
locis ꝛ i īfirmitate grāui apphenſus neċariū
duxi p cōi vtilitate curā h̄re: nō deſperās
memetip̄m:ſz ſpez multā h̄ns effugiendi
B īfirmitatē. Reſpiciēs āt q ꝛ pr̄ me⁹ qb⁹ tpi-
b⁹ i locis ſupioꝛib⁹ ducebat exercitū oſidit
q poſt ſe ſuſciperet p̄ncipatū:vt ſi qd ꝯtriū ac
cideret aut difficile nunciaret:ſciētes hi q
in regiōib⁹ erāt cui eēt reruz ſūma derelī-
cta nō turbarent. Ad hec cōſiderās de pxi-
mo potētes q̄ſq ꝛ vicinos tpib⁹ īſidiātes
ꝛ euentū expectātes:deſignaui filiū meum
antiochū regē quē ſepe recurrēs i ſupioꝛa
regna mīltis viz cōmēdabā:ꝛ ſcripſi ad eū
q̄ ſbiecta ſūt. Oꝛo itaq vos ꝛ peto memo-
res bn̄ficioꝛuz publice ꝛ p̄uatiz:vt vnuſq̄ſ
q cōſeruet fidez ad me ꝛ ad filiū meū. Cō
fido.n.eum modeſte ꝛ humane acturum
ꝛ ſeq̄ntē ppoſitū meū cōez vob̄ foꝛe. Jgit ho
micida ꝛ blaſphem⁹ peſſime pcuſſus: ꝛ vt
ipſe alios tractauerat peregre in montib⁹
miſerabili obitu vita funct⁹ eſt. Tranſfere
bat autem coꝛp⁹ philippus collactaneus
ei⁹. Qui metuens filium antiochi ad pto
lomeum philometoꝛez in egyptuz abijt.

C Ca.Xū. C Judas machabe⁹ templuz re
cepit ꝛ hierſz:ꝛ ſolēnitate celebꝛata cū ra
mis palmaruz:antiochi fili⁹ regnuz obti
nuit pꝛīnuz. Ptolome⁹ veneno vitam finī
uit. Goꝛgias ſupat⁹ eſt p̄ſeq̄ns iudeos:iu-
dei idumeos ſupant pditoꝛes interficien
tes. Timothe⁹ ē ꝛ fugat⁹ apparuerūt q̄nq
viri de celo venientes i auxiliuz iudeoꝛū.
De timotheo ꝛ ceteris occiſis. His geſtis
iudei in hymnis ꝛ ꝯfeſſiōib⁹ bn̄dicebant
dn̄m qui magna fecit in iſrael. C.x.

A Machabe⁹ aūt ꝛ q cū eo erāt dn̄o ſe pte
gente:tēplū qdez ꝛ ciuitatez receperūt:
aras aūt q̄s alienigene p plateas extruxe-
rāt:itēq delubꝛa demolit⁹ eſt. Et purgato
tēplo aliō altare fecerūt ꝛ de ignitis lapidi
b⁹ igne cōcepto ſacrificia obtulerunt poſt
biēniū:ꝛ incenſuz ꝛ lucernas:ꝛ panes ppoſi
tiōis poſuerunt. Quib⁹ geſtis rogabāt dn̄z
pſtrati i terrā:ne ampli⁹ talib⁹ malis inci
derēt. Sz ꝛ ſi qñ peccaſſent:vt ab ipo miti⁹
coꝛriperent:ꝛ non barbaris ac blaſphemie
hoīb⁹ traderent. Quā die āt tēpluz ab alie-
nigenis pollutum fuerat:cōtigit eadez die
purificationez fieri viceſima ꝛ q̄nta men-
B ſis q fuit caſleu. Et cuz letitia dieb⁹ octo ege
runt i modū tabernaculoꝛū:recoꝛdantes
q añ modicuz tpis diē ſolēnez tabnaculo
ruz i mōtib⁹ ꝛ i ſpeluncis moꝛe beſtiarū + alſ. + age
egerant. Propt̄ qđ thyrſos ꝛ ramos viri- rent
des ꝛ palmas p̄ferebāt ei q pſpauit mun-
dare locuz ſuuz. Et decreuerūt cōi p̄cepto
ꝛ decreto vniuerſe genti iudeoꝛum oīb⁹
annis agere dies iſtos. Et antiochi qdez q
appellat⁹ eſt nobilis vite exceſſus ita ſe ha-
buit. Nunc aūt de eupatoꝛe antiochi im-
pij filio q̄ geſta ſunt narrabim⁹:breuian-
tes mala q̄ in bellis geſta ſunt. Hic.n.ſuſce
pto regno ꝯſtituit ſup negocia regni lyſi
C az q̄ndā phenicis ꝛ ſyrie mīlitie p̄ncipem.
Nam ptolome⁹ q dicebat macer:iuſti + te- alſ. + per-
nax erga iudeos eſſe cōſtituit:ꝛ p̄cipue pp tinax
iniq̄tatem q̄ fcā erat in eos:ꝛ pacifice agerī
in eis. Sz ob hoc accuſat⁹ ab amicis apud
eupatoꝛē:cum freq̄nter pditoꝛ audiret eo
q cypꝛū creditā ſibi a philometoꝛe deſuiſ
ſet:ꝛ ad ātiochū nobilez trāſlat⁹:ēt ab eo
receſſiſſet:veneno vitā finiuit. Goꝛgias āt
cuz eſſet dux locoꝛuz aſſumptis aduenis
freq̄nter iudeos debellabat. Judei āo q tēde
D bāt oppoꝛtunis munitiōes:fugatos ab hie
roſolymis ſuſcipiebāt ꝛ bellare tētabāt. Hi
āo q erāt cū machabeo p oꝛōnes dn̄z rogā
tes vt eēt ſibi adiutoꝛ:ipetū fecerūt in mu

hiſtiones idumeorū multaqꝫ vi inſiſten
tes loca obtinuerunt occurrentes intere
merunt: ⁊ oēs ſunt nō minus viginti q̄n
qꝫ milib⁹ trucidauerūt. Quidā aūt cum
confugiſſent in duas turres valde muni-
tas: oēs appatū ad repugnādū hñtes ma
chabe⁹ ad eoꝝ expugnationē relicto ſymo
ne ⁊ ioſepho: itēqꝫ + zacheo: eiſqꝫ q cū ip-
ſis erāt ſatis multis: ipe ad eas q̄ ampli⁹ per
urgebant pugnas ꝯuerſus eſt. Hi vō q cū
ſymone erāt cupiditate ducti a q̄buſdā q
īn turrib⁹ erāt ſuaſi ſunt pecunia: ⁊ ſeptua
ginta milib⁹ didrachmis acceptis dimiſe
runt q̄ſdā effugere. Cum aūt machabeo
nunciatū eſſet qđ ēēt: ꝑncipib⁹ ppli cō
gregatis: accuſauit ꝙ pecunia frēs vēdidiſ
ſent aduerſarijs eoꝝ dimiſſis. Hos igit̄ ꝓ
ditores factos interfecit: ⁊ ꝯfeſtiz duas tur
E res occupauit. Armis aūt ac manib⁹ oīa
ꝓſpe agendo in duab⁹ munitionib⁹ pluſ
q̄ viginti milia ꝑemit. Et thimotheus q p̄ri
us a iudeis fuerat ſupat⁹ ꝯuocato exercitu
ꝑegrine multitudinis ⁊ cōgregato eq̄tatu
aſiano aduenit: q̄ſi armis iudeā captur⁹.
Machabe⁹ aūt ⁊ q cū ipſo erant appropin
quāte illo deꝓcabant̄ dn̄z caput terra aſpr
gentes: lūboſqꝫ cilicijs ꝑcincti ad altaris
crepidinē ꝓuoluti: vt ſibi ꝓpiti⁹: inimi
cis aūt eoꝝ eſſet inimic⁹: ⁊ aduerſarijs ad
uerſaret̄ ſicut lex dicit. Et ita poſt orōnem
ſumptis armis lōgi⁹ de ciuitate ꝓcedētes:
⁊ ꝓximi hoſtib⁹ effecti reſederūt. Primo aūt
ſolis ortu vtriqꝫ cōmiſerunt iſti q̄dem vi
ctorie ⁊ ꝓſperitatis ſpōſorē cū ꝟtute dn̄m
hñtes: illi autē ducē belli aīuz habebant.
F Sed cum vehemens pugna eſſet: apparue
runt aduerſarijs de celo viri q̄nqꝫ in eq̄s
frenis aureis decori ducatū iudeis p̄ſtan
tes: ex q̄b⁹ duo machabeū mediū hñtes
armis ſuis circumſeptū incolumen ꝯſer
uabāt: in aduerſarios aūt tela ⁊ fulmina ia
ciebāt: ⁊ ex q̄ ⁊ cecitate cōfuſi ⁊ repleti ꝑtur
batiōe cadebant. Interfecti ſunt aūt vigin
ti milia q̄ngenti ⁊ eq̄tes ſexcenti. Thimo
the⁹ vō cōfugit in gazarā p̄ſidiū munitū
cui p̄erat cereas. Machabe⁹ autē ⁊ q cū eo
erant letantes obſederunt p̄ſidium dieb⁹
q̄ttuor. At hi q intus erant loci firmitate
G cōfiſi ſup̄ modū maledicebant: ⁊ ſermones
nephandas iactabant. Sed cum dies q̄nta
illuceſceret viginti iuuenes ex his q cum
machabeo erant accenſi aīs ꝑꝑ blaſphemiā
viriliṫ acceſſerūt ad muꝝ: ⁊ feroci aīo ſceā
dētes aſcēdebāt: ſz ⁊ alij ſiliṫ aſcēdētes tur
res portaſqꝫ ſuccēdere aggreſſi ſūt atqꝫ ip
ſos maledicos viuos ꝯcremare. Per conti
nuū aūt biduū p̄ſidio vaſtato timotheū
occultātē ſe in quodā reptū loco ꝑeme
runt: ⁊ frēm illi⁹ cereā ⁊ apollophanē oc
ciderunt. Quib⁹ geſtis in hymnis ⁊ ꝯfeſ-
ſionib⁹ bn̄dicebāt dn̄m q magna fecit in
iſrael: ⁊ victoriā dedit illis.

¶ Ca. Sū. ¶ Conat̄ lyſias expugn̄re iude
os: ⁊ ſacerdotiū facer̄ venale ſingul̄ ānis.
Mittit̄ a deo iudeis ep̄s i veſte cādida i ad
iutoriū. Lyſias i fugā ꝯuerſus cū iudeis
q̄rit hēre amicitiā mittēs eis ep̄las. De pa
ctiōib⁹ ātiochi ⁊ romāoꝝ cū iudeis. C. xi.

Sed paruo poſt tp̄e lyſias ꝓcurator re
A gis ⁊ ꝓpīqu⁹ ac + negocioꝝ p̄poſit⁹ g̃-
uiter ferēs de his q̄ acciderāt: cōgregatis
octoginta milib⁹ ⁊ eq̄tatu vniuerſo venie
bat aduerſum iudeos exiſtimās ſe ciuita
tem q̄dē captā gentib⁹ habitaculū factu-
rū: tēplū vero in pecunie queſtū ſicut ce
tera delubra gētiū habitatuꝝ: ⁊ ꝑ ſinglos
annos venale ſacerdotiū: nuſq̄ recogitās
dei ꝑtātē: ſz mēte effrenat⁹ in multitudīe
peditū ⁊ in pedib⁹ eq̄tū ⁊ in octoginta ele-
phātis ꝯfidebat. Ingreſſus āt iudeā ⁊ ap-
propians bethſure q̄ erat ī āguſto loco ab
hieroſolyma īteruallo q̄nqꝫ ſtadioꝝ illō
p̄ſidiū expugnabat. Ut aūt machabe⁹ ⁊ q
B cū eo erāt cognouerūt expugnari p̄ſidia:
cū fletu ⁊ lachrymis rogabāt dn̄m ⁊ ois
turba ſiṫ: vt bonū āgelū mitteret ad ſalu-
tē iſrl̄. Et ipe p̄m⁹ machabe⁹ ſūptis armis
ceteros adhortat⁹ eſt ſil̄ ſecū ꝑiculū ſubire ⁊
ferre auxiliū frīb⁹ ſuis. Cūqꝫ ꝑiter ꝓm-
pto aīo ꝓcederēt hieroſolymis: apparuit p̄-
cedēs eos eques ī veſte cādida: armis aure
is haſtā vibrās. Tūc oēs ſil̄ bn̄dixerūt mi-
ſericordē dn̄z: ⁊ ꝯualuerūt aīs nō ſolum
hoīes ſz ⁊ beſtias ferociſſimas ⁊ muros fer
reos pati penetrare. Ibāt igr̄ ꝓmpti de ce-
C lo hñtes adiutorē: ⁊ miſatē ſup eos dn̄m.
Leonū aūt more īpetu irruētes ī hoſtes ꝓ
ſtrauerūt ex eis vndecim milia peditū: ⁊ eq̄-
tū mille ſexcētos: vniuerſos aūt ī fugā ꝟte
rūt: pleros aūt ex eis vulnerati nudi euaſe-
rūt. Sz ⁊ ipe lyſias turpiṫ fugiēs euaſit. Et
q: nō īſenſat⁹ erat: ſecū ipe reputās factā
erga ſe diminutionē: ⁊ itelligēs iuictos ēē
hebreos oīpotētis dei auxilio nitentes mi

Fit ad eos ꝓmiſitq; ſe ↄſenſuꝝ oib⁹ q̄ iuſta
ſūt: ⁊ regē cōpulſuꝝ amicū fieri. Annuit
aūt machabe⁹ p̄cib⁹ lyſie: in oib⁹ vtilitati
D ↄſulens. Et q̄cūq; machabe⁹ ſcripſit lyſie ꝺ
iudeis: ea rex ↄceſſit. Nā erāt ſcripte iude
is epl'e a lyſia ſiq̄dē hūcmodū ↄtinentes.
Lyſias: pplo iudeoꝝ ſalutē. Joānes ⁊ abeſ
ſalō q̄ miſſi ſūt a vobis tradētes, ſcripta po
ſtulabāt: vt ea q̄ p illos ſignificabāt̄ iplerē.
Quecūq; igit̄ regi potuerunt pferri: expo
ſui: ⁊ q̄ res pmittebāt + ↄſenſi. Si igit̄ i ne
[al. + ↄceſſi] gocijs fi lē ↄſuaueritis: ⁊ deiceps + bonoꝝ
vobis cā eē tētabo. De ceteris aūt p ſingula
[al. + bonoꝝ] ꝟba mādaui ⁊ iſtis ⁊ his q̄ a me miſſi ſūt col
loq vobiſcū. Bn̄ valete. Anno cēteſimo q̄.
[i. Junij] drageſimo octauo mēſis dioſcori die vi
ceſima ⁊ q̄rta. Regis aūt epl'a iſta ↄtinebat.
Rex ātioch⁹: lyſie frī ſalutē. Pr̄e nr̄o iter
E deos trāſlato: nos volētes eos q̄ ſūt in regno
noſtro ſine tumultu agere: ⁊ rebus ſuis
adhibere diligentiā: audiuim⁹ iudeos nō
ↄſenſiſſe pr̄i meo vt trāſferret̄ ad ritū gre
coꝝ ſʒ tenere velle ſuū iſtitutū: ac ppea po
ſtulare a nobis concedi ſibi legitima ſua.
Volentes igr̄ hāc q̄q; gentē q̄etā eſſe: ſta
tuētes iudicauim⁹ tēplū reſtitui illis: vt
agerēt ſcd̄m ſuoꝝ maioꝝ ↄſuetudinē. Bene
igit̄ feceris: ſi miſeris ad eos ⁊ dextrā dede
F ris: vt cognita nr̄a volūtate bono aīo ſint:
⁊ vtilitatib⁹ ꝓprijs deſeruiāt. Ad iudeos ꝟo
regis epl'a talis erat. Rex ātioch⁹: ſenatui
iudeoꝝ ⁊ ceteris iudeis ſalutē. Si valetis
ſic ē vt volum⁹: ſʒ ⁊ ipſi bn̄ valem⁹. Adijt
nos menelaus dicēs velle vos deſcēdere ad
[i. aprilis] vr̄os q̄ ſūt apꝺ nos. His igit̄ q̄ cōmeāt vſq;
ad diē triceſimū mēſis xādici damus de
xtras ſecuritatis: vt iudei vtant̄ cib⁹ ⁊ le
gib⁹ ſuis ſic̄ ⁊ prius: ⁊ nemo eoꝝ vllo mō
moleſtiā patiat̄ de his q̄ p ignorantiā iſta
ſūt. Miſim⁹ aūt ⁊ menelaū q̄ vos alloquat̄.
G Valete: anno cēteſimo q̄drageſimo octa
uo xādici mēſis q̄ntadecima die. Miſerūt
aūt ēt romani epl'am ita ſe hn̄tē. Quint⁹
mēmius ⁊ titus manilius legati romāo
rū pplo iudeoꝝ ſalutē. De his q̄ lyſias co
gnat⁹ ↄceſſit vobis ⁊ nos ↄceſſim⁹ de q̄bus
aūt ad regē iudicauit referēdū ↄfeſtiʒ ali
quē mittite diligēti⁹ iter vos ↄferētes: vt
decernam⁹ ſic̄ ↄgruit vobis. Nos.n. antio
chiā accedim⁹. Jdeoq; feſtinate ſcribere: vt
nos quoq; ſciam⁹ cui⁹ eſtis volūtatis. Bn̄
valete: anno centeſimo q̄drageſimo octa

uo quintadecima die menſis xandici.

¶ Ca. Sū. ¶ Joppite dolo occiderūt iude
os ducētos: hos vindicauit iudas: de ara
bū viris ↄuictis. Timothe⁹ a iuda expu
gnat̄ ⁊ viu⁹ dimittit̄ pp fr̄m ſalutē de fi
lijs iude machabei: pugnat iudas cū gor
gia quo fugiēte exercitu ei⁹ fugam. Occiſi
ſunt iudei: q̄ donaria idoloꝝ aſportaue
runt ſub tunicis de ſacrificio ꝓ defunctis
oblato de ſpe reſurrectionis. Cap. xij.

His factis pactioībus lyſias pgebat ad
A regē: iudei aūt agriculture opaꝫ da
bāt. Sʒ hi q̄ + reſederāt timothe⁹ ⁊ appol
loni⁹ + gennei fili⁹: ſʒ ⁊ hieronym⁹ ⁊ de [Al. +]
mophon ſup hꝯ ⁊ nicanor cypriarches nō [reſidui]
ſinebāt eos i ſilētio agere ⁊ q̄ete. Joppite ꝟo [erant]
tale quoddā flagitiū ppetrarūt. Rogauerūt [Al. +]
iudeos cū q̄b⁹ habitabāt aſcēdere ſcaphas [Gnei.]
quas parauerāt cū vxorib⁹ ⁊ filijs q̄ſi nul
lis inimicitijs iter eos ſubiacētib⁹. Scd̄m
cōe itaq; decretū ciuitatis ⁊ ipſis acq̄eſcēti
bus paciſq; cā nihil ſuſpectū habētibus
cū in altū ꝓceſſiſſent ſubmerſerūt nō mi
nus ducētos. Quā credulitatē iudas in
ſue gētis hoies factā vt cognouit p̄cepit vi
ris q̄ erāt cū ipſo: ⁊ inuocato iuſto iudice
deo venit aduerſus interfectores fratrū: ⁊
portū q̄dē nocte ſuccēdit: ſcaphas exuſſit:
eos aūt q̄ ab igne refugerāt gladio pemit.
Et cū hec ita egiſſet diſceſſit q̄ſi iteꝝ reuer
ſurus: ⁊ vniuerſos ioppitas eradicaturus.
Sʒ cū cognouiſſet ⁊ eos q̄ erāt iāmie velle
pari mō facere habitātib⁹ ſecū iudeis: iā B
nitis q̄ʒ nocte ſupuenit ⁊ portū cū naui
bus ſuccendit: ita vt lumē ignis appare
ret hieroſolymis ab ſtadijs ducētis q̄dra
ginta. Jnde cū iā abiſſet nouem ſtadijs ⁊
iter facerēt ad timotheū cōmiſerūt cuʒ eo
arabes q̄nq; milia viri ⁊ eq̄tes q̄ngēti. Cū
q; pugna valida fieret ⁊ auxilio dei ꝓſpe
ceſſiſſʒ: reſidui arabes victi petebāt a iuda
dexteras ſibi dari ꝓmittētes ſe paſcua da
turos: ⁊ i ceteris ꝓfuturos. Judas aūt arbi
tratus vere i multis eos vtiles ꝓmiſit pa
cē dextriſq; acceptis diſceſſere ad taberna
cula ſua. Aggreſſus ē aūt ⁊ ciuitatē quādā
firmā pōtib⁹ muriſq; circūſeptā q̄ a tur
bis habitabat̄ gētiū ꝓmiſcuaꝝ cui nomē C
caſphin. Hi ꝟo q̄ int⁹ erāt cōfidētes i ſtabili
tate muroꝝ ⁊ appatu alimōiaꝝ remiſſi⁹
agebāt maledictis laceſſentes iudā ⁊ blaſ
phemantes ⁊ loquentes que phas non eſt.

Machabeꝰ āt īuocato magno mūdi pnci
pe q ſine arietibꝰ ⁊ machinis tpibꝰ ieſu pci
Joſue.6. pitauit hierico irruit ferocit muris: ⁊ ca
c. pta ciuitate p dñi volūtatē inūerabiles ce
des fec: ita vt adiacēs ſtagnū ſtadiorū duo
rū latitudinis ſanguie iterfectorū fluere vi
deref. Jnde diſceſſerūt ſtadia ſeptingēta qn
qginta ⁊ venerūt i tharachā ad eos q dnr +
tibiani iudeos: ⁊ timotheū qdē i illis lo
cis nō cōphēderūt nulloq3 negocio + pfe
cto regreſſus ē relicto i qdā loco firmiſſi
Alš+ mo pſidio. Doſitheꝰ āt ⁊ ſoſipr q erāt du
tribiane ces cū machabeo pemerūt a timotheo re
Alš+ lictos i pſidio decē milia viros. Ac macha
peracto. beꝰ ordiatis circū ſe ſex milibꝰ ⁊ cōſtitutis
p cohortes: aduerſus timotheū pceſſit hn
tē ſecū cētū viginti milia peditu3 eqtūq3
duo milia qngētos. Cognito āt iude ad
uētu timotheꝰ pmiſit mlieres: ⁊ filios ⁊ re
D liquū apparatū i pſidiū qđ carnió di. Erat
n. iexpugnabile ⁊ acceſſu difficile: pp loco
rū anguſtias. Cūq3 cohors iude pria app
miſſ3 timor hoſtibꝰ icuſſus ē ex pñtia dei: q
vniuerſa cōſpicit: ⁊ i fugā vsi ſūt aliꝰ ab alio
ita vt magis a ſuis deijcerenf: ⁊ gladio: ū
ſuorū ictibꝰ debilitarenf. Judas āt vehemē
ter iſtabat puniēs pphanos ⁊ pſtrauit ex
eis triginta milia virorū. Jpe vo timotheꝰ
incidit i ptes doſithei ⁊ ſoſipris ⁊ multis
pcibꝰ poſtulabat vt viuꝰ dimitteref: eo q
multorū ex iudeis pentes hēret ac frēs q̄s
morte eiꝰ decipi eueniret. Et cū fidē dediſ
ſet reſtituturū ſe eos ſ3 cōſtitutū: illeſu3 eū
dimiſerūt pp fratrū ſalutē. Judas āt regreſ
ſus ē a carnió iterfectis vigintiqnq3 mili
E bꝰ. Poſt horū fugā ⁊ necē: mouit exercitū
ad effron ciuitatē munitā in q multitu
do diuerſarū gētiū hitabat: ⁊ robuſti iu
uenes p muris cōſiſtētes fortit repugna
bāt. Jn hac aūt machine multe ⁊ teloru3
erat appatꝰ. S3 cū oipotētē inuocaſſent: q
ptāte ſua vires hoſtiū cōfringit: ceperunt ci
uitatē: ⁊ ex eis q itus erāt vigintiqnq3 mi
lia pſtrauerūt q ab hieroſolymis ſexcētis
ſtadijs aberat. Cōteſtantibꝰ aūt his q apđ
ſcythopolitas erāt iudeis q benigne ab eis
hērenf: ⁊ tpibꝰ ifelicitatis: q modeſte ſecū
egerint: grās agētes eis: ⁊ exhortati ēt de ce
tero erga genus ſuū benignos eē: venerūt
hyeroſolymā die ſolēni ſeptimanarū iſtā
te. Et poſt pētecoſtē abierūt ꝯ gorgiā pp
F ſitū idumee. Exiuit aūt cū peditibꝰ tribꝰ
milibꝰ: ⁊ eqtibꝰ qdringētis. Quibꝰ cōgreſ
ſis cōtigit paucos ruere iudeorū. Doſitheus
vo qdā de bachioris eqs vir fortis gorgiā
tenebat: ⁊ cū vellet illū cape viuū: eqs qdē
de thracibꝰ irruit i eū: humerūq3 eiꝰ am
putauit: atq3 ita gorgias effugit i mariſā.
At illis q cū eſdrin erāt diutiꝰ pugnātibꝰ
⁊ fatigatis iuocauit iudas dñ3 adiutorē ⁊
ducē belli fieri: icipiēs voce pria ⁊ cū hym
nis clamorē extollēs fugā gorgie militi
bus icuſſit. Judas āt collecto exercitu ve
nit i ciuitatē odollā. Et cū ſeptia dies ſup
ueniret ſm cōſuetudine3 purificati in eo
dē loco ſabbatū egerūt. Et ſequēti die ve
nit cū ſuis iudas vt corpora pſtratorū tol
leret: ⁊ cū gentibꝰ poneret i ſepulchris pa
rnis. Jnuenerūt āt ſub tunicis iterfectorū
de donarijs idolorū q apđ iamniā fuerūt: a q
bus lex phibet iudeos. Oibꝰ ergo maniſe Deu.7.
ſtū fcm ē ob hāc cā3 eos corruiſſe. Oēs ita B
q3 bñdixerūt iuſtū iudiciū dñi q occulta fe
cerat manifeſta. Atq3 ita ad pces cōuerſi ro
gauerūt vt id qđ fcm erat delictū obliuiōi
traderef. At vo fortiſſimꝰ iudas hortabaf
ppl3 cōſeruare ſe ſine pctō: ſub oculis + vi
dētes q fcā ſunt p pctis eorū q pſtrati ſūt.
Et fcā collatiōe duodeci3 milia dragmas Alš+ vi-
argēti miſit hieroſolymā offerri p + pec dentis
catis + mortuorū ſacrificiū: bñ ⁊ religio
ſe de reſurrectiōe cogitans. Niſi. n. eos q ce Alš+pro
ciderāt reſurrecturos ſperaret: ſupfluū vi peccato
deref ⁊ vanū orare p mortuis. Et q3 cōſi ſacrificiū
derabat q hi q cū pietate dormitionē acce Alš non
perant optimā3 hēent repoſitam grā3. Sā habet +
cta ergo ⁊ ſalubris eſt cogitatio p defun mortuo
ctis exorare: vt + a peccatis ſoluantur. rū. 13. q.
¶ Ca. Sū. ¶ Venit antiochus ꝯ iudea3. 2. c. nō ex
Menelaus preuaricator occidif. Occidit time3: in
iudas in caſtris antiochi quattuor milia fi. in glo.
⁊ maximū elephantorum. Antiochus vi Al+ a pec
ctus tradidit iude ptolomaidem ptolo cato
maides egre ferētes lyſias alloqf. Ca. xiij.

Anno cētēſimo qdrageſimonono co
gnouit iudas antiochū eupatorē ve
nire cū mltitudine aduerſus iudeā: ⁊ cū A
eo lyſiā pcuratorē ⁊ ppoſitū + negociorū
ſecū hñtes peditū cētū decē milia ⁊ eqtu3
qnq3 milia: ⁊ elephātes viginti duos: cur Alš+ne-
rus cū falcibꝰ trecētos. Cōmiſcuit aūt ſe fi gociato-
lis ⁊ menelaꝰ: ⁊ cū multa fallacia depreca rum
baf antiochū nō p prie ſalute: ſ3 ſperās ſe
cōſtitui in pncipatū. S3 rex regu3 ſuſcita

erat aios antiochi in peccatorē: ⁊ ſuggerēte
lyſia hūc eē cām oīuʒ maloꝝ iuſſit vt eis
eſt cōſuetudo apprehēſuʒ i eodē loco ne-
C cari. Erat aūt in eodē loco turris q̄nqua-
23.q.5.c. ſi. ginta cubitorū aggeſtū vndiqꝫ hn̄s cine
ris. Hec ꝓſpectū hēbat in ꝓceps. Inde i ci-
nerē deijci iuſſit ſacrilegū: oib⁹ cū ꝓpellē
tib⁹ ad interitū. Et tali lege ꝑuaricatorē le
gis ꝯtigit mori: nec terre dari menelaū.
Et qdē ſatis iuſte. Nā q2 multa erga arā dei
delicta cōmiſit: cui⁹ ignis ⁊ cinis erat ſan
ct⁹: ipſe i cineris morte dānat⁹ eſt. Sꝫ rex
mēte effrenat⁹ veniebat neqorē ſe pre ſuo
iudeis oſtēſurus. Quib⁹ iudas cognitis
ꝓcepit ꝑplo vt die ac nocte dn̄ʒ iuocarent:
ꝙ ſic ſemꝑ ⁊ nūc adiuuaret eos: qppe q le-
ge ⁊ pria ſcōqꝫ tēplo ꝑuari vererent: ac po
D pulū q nuꝑ paululū reſpiraſſꝫ: ne ſineret
blaſphemis rurſus natiōib⁹ ſubdi. Oib⁹
itaqꝫ ſil id faciētib⁹ ⁊ petētib⁹ a dn̄o miaʒ
cū fletu ⁊ ieiunijs ꝑ triduū cōtinuū ꝓſtra
tis hortat⁹ ē eos iudas vt ſe ꝑpararēt. Ipſe
vo cū ſeniorib⁹ cogitauit ꝓuſquā rex ad
moueret exercitū ad iudeā ⁊ obtineret ci
uitatē exire: ⁊ dn̄i iudicio cōmittere exitū
rei. Dans itaqꝫ ptātē oīuʒ deo mūdi crea
tori: ⁊ hortat⁹ ſuos vt fortit dimicarent: ⁊
vſqꝫ ad mortē ꝓ legib⁹ tēplo: ciuitate: pa
E tria: ⁊ ciuib⁹ ſtarēt: circa modin exercituʒ
cōſtituit. Et dato ſigno ſuis dei victorie: iu
uenib⁹ fortiſſimis electis nocte aggreſſus
al. + qua tuor aulā regiā i caſtris: iterfecit viros + qttuor
decim milia: ⁊ maximū elephantorū cuʒ
his q ſuppoſiti fuerant. Sūmoqꝫ metu ac
ꝑturbatiōe hoſtiū caſtra replētes: rebuſqꝫ
ꝓſꝑe geſtis abierūt. Hoc āt fcm̄ ē die il-
luceſcēte adiuuāte eū dn̄i ꝓtectiōe. Sed
al. + ma chinis. rex accepto guſtu audacie iudeoꝝ: + arte
difficultates locoꝝ tētabat: ⁊ bethſure que
erat iudeoꝝ ꝑſidiū munitū caſtra admo
uebat. Sꝫ fugabat: ipingebat: minorabat.
F al. + mi niſtrabat His aūt q intus erāt iudas neceſſaria + mit
tebat. Enūciauit āt miſteria hoſtib⁹ rodo-
chus qdā de iudaico exercitu: q reqſit⁹ cō
prehēſus eſt ⁊ cōcluſus. Iterū rex ſermo
G nē habuit ad eos q erāt i bethſuris dexte-
ras dedit: accepit: abijt: cōmiſit cū iuda: ſu
peratus eſt. Ut aūt cognouit rebellaſſe phi-
lippū antiochie q relict⁹ erat ſuꝑ negocio
mente cōſternatus: iudeos deprecans: ſub
dituſqꝫ eis: iurat de oībus qbus viſuʒ ē:
⁊ recōciliat⁹ obtulit ſacrificiū: honorauit
templum: ⁊ munera poſuit: machabeum
amplexatus eſt: ⁊ fecit eum a ptolomaide
vſqꝫ ad gerrenos ducē ⁊ ꝑncipē. Ut aūt ve
nit ptolomaidā: grauiter ferebant ptolo-
meſes amicitie cōuentionē indignātes:
ne forte fedus irrūperēt. Tūc aſcēdit lyſi-
as tribunal ⁊ expoſuit rōnē: ⁊ ppłm ſeda-
uit: regreſſuſqꝫ eſt antiochiam: ⁊ hoc mō
regis ꝓfectio ⁊ reditus proceſſit.

¶ Ca. Sū. ¶ Demetri⁹ ex ſuggeſtiōe alchi
mi inflāmat ꝯ iudeos mittēs nicanorē
ad iterficiēdū eos: nicanor cū ſymōe ꝯcer
tat: iūgit pacē ⁊ ſoluit: ⁊ cape iudā vult: iu
das effugit man⁹ nicanoris: cōminat ni-
canor ſacerdotib⁹ vt ſibi tradāt iudā vinctū
de raxia ⁊ aī eius conſtantia. Cap. xiiij.

Sed poſt trienniū tpſ cognouit iudas ⁊ A
q cū eo erāt: demetriū ſeleuci cū mul
titudine valida ⁊ nauib⁹ ꝑ portū tripolis
aſcēdiſſe ad loca opportuna ⁊ tenuiſſe re-
giōes aduerſus antiochū ⁊ ei⁹ ducē lyſiā.
Alchim⁹ aūt qdaꝫ q ſumus ſacerdos fue-
rat: ſꝫ volūtarie coinqnat⁹ ē tpibus cōmi
xtiōis: cōſiderās nullo mō ſibi eē ſaluteʒ
neqꝫ acceſſuʒ ad altare: venit ad regē deme
triū cēteſimo qnqgeſimo āno offerēs ei
coronaʒ aureaʒ ⁊ palmaʒ: ſuꝑ hoc ⁊ talos
q tēpli eſſe videbant. Et ipſa qdē die ſiluit.
Tpſ aūt opportunū dementie ſue nact⁹:
cōuocatus a demetrio ad cōſiliū: ⁊ iterro-
gatus qbus rebus ⁊ cōſilijs iudei niterē-
tur: rn̄dit. Ipſi q dicunt aſſidei iudeoꝝ q
bus preeſt iudas machabe⁹ bella nutriūt
⁊ ſeditiōes mouet nec patiunt regnū eē
quietū. Naꝫ ⁊ ego defraudatus parentum B
glia: dico aūt ſūmo ſacerdotio huc veni:
pmo qdeꝫ vtilitatibus regis fidē ſuans:
ſcdo aūt et ciuibus cōſulēs. Naꝫ illoꝝ pra
uitate vniuerſū gen⁹ nr̄ʒ nō minime ve-
xat. Sꝫ oro his ſingulis o rex cognitis ⁊
regiōi ⁊ generi ſm hūanitateʒ tuaʒ + ꝓ al. + pro uulgatā
uulgatā oib⁹ ꝓſpice. Naꝫ q̄diu ſupeſt iu
das: īpoſſibile eſt paceʒ eē negocijs. Tali-
bus aūt ab hoc dictis: ⁊ ceteri amici hoſti-
liter ſe hn̄tes aduerſus iudā: iflāmauerūt
demetriū. Qui ſtatī nicanorē ꝑpoſitū ele-
phātoꝝ ducē miſit in iudeā: datis māda 1. Ma. 7. D.
tis vt ipm qdē iudā caperet viuū: eos vo q
cū illo erant diſꝑgeret: ⁊ ꝯſtitueret alchi-
mū maximi tēpli ſūmū ſacerdotē. Tūc gē-
tes q̄ de iudea fugerāt iudā ſegregatim ſe C
nicanori miſcebāt: miſerias ⁊ clades iu-

deoꝝ ꝓſpitate eo rex ſuaꝝ exiſtimātes. Au
dito itaqꝫ iudei nicanoris aduētu ⁊ cōuē
tu nationū: ꝯſgſi terra rogabāt eū q ppl̄ꝫ
ſuū ꝯſtituit: i eternū cuſtodiret: qqꝫ ſuā
portionē ſignis euidētib⁹ ꝓtegit. Impan
te āt duce ſtatī inde mouerūt: ꝯuenerūt
qꝫ ad caſtellū deſſau. Symō ṽo frī iude cō-
miſerat cū nicanore: ſꝫ cōterrit⁹ ē repētī-
no aduētu aduerſarioꝝ. Nicanor tñ audi
ens ṽtutē comitū iude ⁊ ai magnitudi-
nē quā ꝓ p̄rie certaminib⁹ hēbāt: ſangui
ne iudiciū facē metuebat. Quāobrē ꝑmi
ſit poſſidoniū ⁊ theodotiū ⁊ mathiā: ⁊ vt
darēt dexteras: atqꝫ accipent. Et cū diu de
his ꝯſiliū agere: ⁊ ipe dux ad multitudī
nē retuliſſꝫ oiuꝫ vna fuit ſnīa amicitijs
annuere. Itaqꝫ diē ꝯſtituerūt q̄ ſecreto i-
ter ſe agerēt. ⁊ ſingulis ſelle ꝓlate ſūt ⁊ po
ſite. Precepit aūt iudas armatos eē locis
opportunis ne forte ab hoſtib⁹ repēte ma
li aliqd orire. Et ꝯgruū colloquiū fecerūt.
D Morabat āt nicānor hieroſolymis: nihil
qꝫ inique agebat: gregeſqꝫ turbaꝝ q̄ ꝯgre
gate fuerāt: dimiſit. Hēbat āt iudā ſp̄ carū
ex aio: ⁊ erat viro iclinat⁹. Rogauitqꝫ euꝫ
ducere vxorē filioſqꝫ ꝓcreare. Nuptias fēc
gere egit: cōiterqꝫ viuebāt. Alchim⁹ āt vi
dēs charitatē illoꝝ adinuicē: ⁊ cōuētiōes
venit ad demetriū ⁊ dicebat nicanorē reb⁹
alienis aſſentire. Iudāqꝫ regni iſidiatorē
ſucceſſorē ſibi deſtinaſſe. Itaqꝫ rex exaſpera-
tus ⁊ peſſimis hui⁹ criminatiōib⁹ irrita
tus ſcripſit nicanori dicēs: grauiter qdēꝫ
ſe ferre de amicitie ꝯuētiōe: iubere tñ ma-
chabeū citi⁹ vinctū mittere antiochiam.
Quib⁹ cognitis nicānor ꝯſternabat: ⁊ gra-
uit ferebat: ſi ea q̄ ꝯuenerāt: irrita faceret:
E nihil leſus a viro. Sꝫ qr regi reſiſtere nō
poterat: oportunitatē obſuabat q̄ ꝓceptū
ꝑficeret. At machabe⁹ vidēs ſecū auſteri⁹
agere nicanorē: ⁊ ꝯſuetū occurſuꝫ feroci⁹
exhibētēꝫ: intelligēs nō ex bono eē auſteri
tatē iſtā: paucis ſuoꝝ cōgregatis occulta-
uit ſe a nicanore. Quod cū ille cognouit
fortiter ſe a viro ꝑuētū: venit ad maximū
⁊ ſanctiſſimū templū: ⁊ ſacerdotib⁹ ſoli-
tas hoſtias offerētib⁹: iuſſit ſibi tradi vi-
rū. Quib⁹ cū iuramēto dicētib⁹ neſcire ſe
vbi eēt: q̄ qrebat: extēdēs manū ad tēplū
iurauit dicēs. Niſi iudā mihi vinctū tra-
dideritis: iſtud dei phanū in planitiē i de
ducā: ⁊ altare effodiā: ⁊ tēplū hoc libero pa

cōſecrabo. Et his dictis abijt. Sacerdotes
aūt ꝓtendētes man⁹ in celū iuocabāt eū
F q ſemꝑ ꝓpugnator eēt gētis ipſoꝝ: hec di-
cētes. Tu dn̄e vniuerſoꝝ q nullius indi-
ges voluiſti tēplū hitatiōis tue fieri in no
bis. Et nūc ſcē ſcōꝝ oium dn̄e ꝯſerua in-
eternū īpollutā domū iſtā q̄ nuꝑ mūdata
eſt. Razias aūt qdā de ſeniorib⁹ ab hieroſo
lymis delatus eſt nicanori: vir amator ci-
uitatis ⁊ bn̄ + audiēs q ꝓ affectu: pr̄ iu- Als + audens
deoꝝ appellabat. Hic multis tpib⁹ cōtinē
tie ꝓpoſitū tenuit in iudaiſmo: corpuſqꝫ
⁊ aiam tradere ꝯtētus ꝓ ꝑſeuerātia. Uo-
lēs aūt nicanor manifeſtare odiū qđ habe-
bat in iudeos miſit milites qngentos vt
eū cōprehenderent. Putabat. n. ſi illū dece
piſſet ſeſe cladē iudeis maximā illaturū.
Turbis aūt irruere in domū ei⁹ ⁊ ianuā
diſrūpere atqꝫ ignē admouere cupiētib⁹
cū iā cōprehenderet gladio ſe petijt: eligēs
nobilr̄ mori poti⁹ q̄ꝫ ſbdit⁹ fieri pctōrib⁹:
⁊ ꝯ natales ſuos idignis iniurijs agi. Sꝫ
cū ꝑfeſtinatione nō certo ictu plagā dediſ
ſet: ⁊ turbe inter oſtia irrūperēt recurrens
audacter ad murū: ꝓcipitauit ſemetipſuꝫ
viril̄r in turbas: qb⁹ velociter locū dantī
bus caſui ei⁹: venit ꝑ mediā ceruicē. Et cū
adhuc ſpiraret accēſus aio ſurrexit: ⁊ cuꝫ
ſanguis ei⁹ magno fluxu deflueret ⁊ gra-
uiſſimis vulnerib⁹ eēt ſaucius: curſu tur
bā ptrāſijt: ⁊ ſtans ſupra quādā petrā ꝑru
ptā ⁊ iā exāguis effect⁹: cōplexus īteſtina
ſua vtriſqꝫ manib⁹ ꝓiecit ſuꝑ turbas in-
uocās dn̄atorē vite ac ſpūs: vt hec illi ite
rū redderet: atqꝫ ita vita defunctus eſt.

¶ Ca. xv. ¶ Nicanor blaſphemat. Iudas
ornat ſuos nō clypeis ſꝫ ſmōib⁹ optimis
apparuerūt. Onias ⁊ hieremias ħ dr̄: ħ ē
fratrū amator. Tradidit hieremias iude
gladiū aureū in manib⁹ ſibi a deo miſſū.
Qđ maximus timor erat ꝓ ſanctitate tē
pli. Manibus pugnātes cordib⁹ orabāt ⁊
nicanor cū triginta qnqꝫ milibus occidi
tur. Caput eius cū manu eius abſciſa in
hierlm̄ deferunt lingua eius ꝑticulatim
diuiſa auibus datur. Cap. xv.

A Nicanor aūt vt cōperit iudā eē in lo-
cis ſamarie cogitauit cuꝫ ipetu die
ſabbati cōmittere bellū. Iudeis ṽo q illuꝫ
per neceſſitatē ſequebant dicētibus: ne ita
ferociter ⁊ barbare feceris: ſꝫ honorēꝫ tri-
bue diei ſanctificationis ⁊ honora eum q

vniuerſa ↄſpicit. At ille infelix interroga
uit ſi eſt potẽs in celo q̄ ip̄rauit agi diem
ſabbatoꝝ. Et rñdentib⁹ illis: eſt dñs viu⁹
B ipſe ĩ celo potẽs q̄ iuſſit agi ſeptimã diẽ.
At ille ait. Et ego potẽs ſum ſup̱ terrã qui
impo ſumi arma ⁊ negocia regis ĩpleri.
Tñ nõ obtinuit vt ↄſiliũ pficeret. Et nica
nor quidẽ cũ ſũma ſup̱bia erect⁹ cogita
uerat cõe trophẽũ ſtatuere de iuda. Macha
beus aũt ſemp̱ ↄfidebat cũ oĩ ſpe auxiliũ
ſibi a dño affuturũ: ⁊ hortabat̃ ſuos ne for
midarẽt ad aduẽtũ nationũ ſꝫ ĩ mẽte ha
berẽt adiutoria ſibi fcã de celo: ⁊ nũc ſpera
rent ab oĩpotẽte ſibi affuturã victoriã. Et
allocutus eos de lege ⁊ ꝓphetis: ãmonẽs
Als ✝ cer tarninũ. etiã ✝ certamia q̄ fecerãt pri⁹ ꝓmptiores
ↄſtituit eos. Et ita animis eoꝝ erectis ſil
oñdebat gẽtiũ fallaciã: ⁊ iuramẽtoꝝ p̄ua
ricatione. Singulos aũt illoꝝ armauit nõ
clypei ⁊ haſte munitiõe: ſꝫ ſermonib⁹ op
timis ⁊ exhortatiõib⁹ expoſito digno fide
ſomnio p̱ qđ vniuerſos letificauit. Erat
C aũt hmõi viſus. Oniã q̄ fuerat ſũmus ſa
cerdos virũ bonũ ⁊ benignũ: verecũdũ
viſu: modeſtũ morib⁹ ⁊ eloq̄o decorũ: ⁊ q̄
a puero in ṽtutib⁹ exercitat⁹ ſit man⁹ p̄tẽ
dentẽ orare ꝓ oĩ pp̄lo iudeoꝝ. Poſt hoc
apparuiſſe ⁊ aliũ virũ etate ⁊ glĩa mirabi
lẽ: ⁊ magni decoris habitudinẽ circa il
lũ. Rñdẽtẽ vero oniã dixiſſe. Hic ẽ fratꝝ
amator ⁊ pp̄li iſrl̃. hic ẽ q̄ multũ orat ꝓ
pp̄lo ⁊ vniuerſa ſctã ciuitate hieremias ꝓ
Hec pꝫ. di. j. ca. deus qui in gl. pheta dei. Extẽdiſſe aũt hieremiã dexterã: ⁊
dediſſe iude gladiũ aureũ dicẽtẽ. Accipe ſã
ctũ gladiũ munus a deo in quo deiicies
D aduerſarios pp̄li mei iſrl̃. Exhortati itaq̄
iude ſermonib⁹ bonis valde de q̄b⁹ extolli
poſſet ĩpetus: ⁊ aĩ iuuenũ ↄfortari: ſtatue
rũt dimicare ⁊ cõfligere fortiter vt virtus
de negocijs iudicaret: eo q̄ ciuitas ſcã ⁊ tẽ
plũ piclitarent̃. Erat. n. ꝓ vxorib⁹ ⁊ filijs.
itẽq̄ ꝓ frĩb⁹ ⁊ cognatis minor ſollicitu
do: maxim⁹ ṽo ⁊ p̄m⁹ ꝓ ſanctitate timor
erat tẽpli. Sꝫ ⁊ eos q̄ ĩ ciuitate erãt nõ mi
nima ſollicitudo hẽbat p̱ his q̄ cõgreſſu
ri erãt. Et iã cũ oẽs ſparẽt iudiciũ futuꝝ:
hoſteſq̄ adeſſent itaq̄ exercit⁹ eẽt ordina
tus beſtie eq̄teſq̄ opportũo loco cõpoſiti:
cõſiderãs machabe⁹ aduẽtũ multitudinis
⁊ apparatũ variũ armoꝝ: ac ferocitatẽ be
E ſtiaꝝ extẽdẽs manus ĩ celũ: ꝓdigia facien
tẽ dñm inuocauit: q̄ nõ ſm armoꝝ poten
tiã ſꝫ ꝓut ipſi plꝫ dat dignis victoriã. Di
xit aũt inuocans hoc mõ. Tu dñe q̄ miſiſti 5. S. diſ.
angelũ tuũ ſub ezechia rege iuda: ⁊ inter 4. re. 19.
fecisti de caſtris ſennacherib centũ octo gi G.
taq̄nq̄ milia: ⁊ nunc dñator celoꝝ mitte Ecc. 48. G
angelũ tuũ bonũ añ nos timore ⁊ tremo
re magnitudinis brachij tui vt metuãt q̄
cũ blaſphemia veniũt aduerſus ſctũ pp̄lꝫ
tuũ. Et hĩqdẽ ita perorauit. Nicãor aũt ⁊ q̄
cũ ipſo erãt cũ tubis ⁊ cãticis admouebãt.
Iudas ṽo ⁊ q̄ cũ eo erãt: inuocato deo p̱ oro
nes ↄgreſſi ſũt: manu qdẽ pugnãtes ſꝫ ⁊
dñz cordib⁹ orãtes ꝓſtrauerũt nõ minus
trigintaq̄nq̄ milia p̄ñtia dei magnifice de F
lectati. Cũq̄ ceſſaſſent ⁊ cũ gaudio redi
rent cognouerũt nicanorẽ ruiſſe cũ armis
ſuis. Factõ itaq̄ clamore ⁊ ꝑturbatiõe ſuſci
tata: p̄ria voce oĩpotentẽ dñz bñdicebant.
Precepit aũt iudas q̄ p̱ oĩa corpe ⁊ aĩo mo
ri ꝓ ciuib⁹ parat⁹ erat: caput nicanoris ⁊
manũ cũ hũero abſciſaꝫ hieroſolymã p̱
ferri. Quo cũ p̱ueniſſꝫ cõuocatis tribulĩ Als ✝
bus ⁊ ſacẽdotib⁹ altare ✝ accerſiuit ⁊ eos q̄ ĩ acceſſit
arce erãt. Et oſtenſo capite nicãoris ⁊ ma
nu nepharia quã extẽderat ↄ̃ domũ ſcãm
oĩpotẽtis dei magnifice glĩatus ẽ. Linguã
etiã ipſi' nicanoris p̱ciſam iuſſit p̱ticula
tim auib⁹ dari: manũ aũt dementis ↄ̃ tẽ
plũ ſuſpẽdi. Oẽs igit̃ celi dñm bñdixerũt
dicẽtes. Bñdict⁹ q̄ locũ ſuũ incõtamina G
tũ ſeruauit. Suſpendit aũt nicanoris ca 1. mac. 7.
put in ſũma arce vt euidens eẽt ⁊ maniſe G.
ſtum ſignũ auxilij dei. Itaq̄ oẽs cõi cõſi
lio decreuerũt nullo mõ diẽ iſtũ abſq̄ ce
lebritate p̄terire: hẽre aũt celebritatem. xiij.
die menſis adar: q̄ dĩ voce ſyriaca pridie 1. martij
mardochei die. Igit̃ his erga nicanorẽ ge
ſtis: ⁊ ex illis tp̄ib⁹ ab hebreis ciuitate poſ
ſeſſa: ego q̄ꝫ ĩ his faciã finẽ ſmõis. Et ſiq̄
dẽ bñ ⁊ vt hyſtorie cõpetit hoc ⁊ ipſe velĩ:
ſi aũt min⁹ digne: cõcedẽdũ eſt mihi. Sicut
n. vinũ ſemp̱ bibere aũt ſemp̱ aquã ↄ̃rius
eſt: alterius aũt vti delectabile: ita legenti
bus ſi ſemper exactus ſit ſermo: non erit
gratus hic ergo erit conſummatus.

¶ Explicit ſecundus liber Machabeorũ.

¶ Explicit vetus teſtamentum.

Finis.

¶ Incipit nouum teſtamētū.

¶ Epiſtola beati hieronymi preſbyteri ad damaſum papā in quatuor euāgeliſtas incipit.

Beatiſſimo pape Damaſo hierony-
mus. Nouum opus me facere cogis
ex veteri: vt poſt exemplaria ſcripturarum
toto orbe diſpſa quaſi quidā arbiter ſedeā: &
quia inter ſe variāt: q̄ ſint illa que cū greca co
ſentiant veritatē decernā. Pius labor ſed pe
riculoſa pſumptio: iudicare de ceteris: ip-
ſum ab omnibus iudicandum: ſenis mu-
tare linguam & caneſcentē mūdum ad ini
tia retrahere paruulorum. Quis enim doctus
pariter vel indoctus cum in manus volu-
men aſſumpſerit: & a ſaliua quā ſemel im
bibit viderit diſcrepare quod lectitat: nō ſta-
tim erumpat in vocem me falſarium: me
clamans eſſe ſacrilegum: qui audeam ali
quid in veteribus libris addere: mutare:
corrigere? Aduerſus quam inuidiam du-
plex cauſa me conſolatur: quod & tu qui ſum
mus ſacerdos es fieri iubes: & verum non
eſſe quod variat etiam maledictorum te-
ſtimonio comprobatur. Si enim latinis
exemplaribus fides eſt adhibenda: reſpon
deāt quibus tot ſunt exemplaria pene quot
codices. Sin autem veritas eſt querenda
de pluribus: cur non ad grecam originē
reuertentes: ea que vel a vitioſis interpre
tibus male edita: vel a preſumptoribus
imperitis emendata peruerſius vel a libra
rijs dormitantibus aut addita ſūt aut mu
tata corrigimus? Neque vero ego de veteri
diſputo teſtamento: quod a ſeptuaginta
ſenioribus in grecam linguam verſum ter
tio gradu ad nos vſque peruenit. Non que
ro quid aquila quid ſymmachus ſapiāt:
quare theodotion inter nouos & veteres
medius incedat. Sit illa vera interpreta-
tio quam apoſtoli probauerunt. De nouo
nunc loquor teſtamento quod grecū eſſe
nō dubium eſt: excepto apoſtolo mattheo:
qui primus in iudea euangelium chriſti
hebraicis litteris edidit. Hoc certe cum in
noſtro ſermōe diſcordat & diuerſos riuu
lorum tramites ducit: vno de fonte que-
rendus eſt. Pretermitto eos codices quos
a luciano & heſitio nuncupatores pauco-
rum hominum aſſerit peruerſa cōtentio:
quibus vtique nec in veteri inſtrumento
poſt ſeptuaginta interpretes emendare quod
licuit nec in nouo profuit emendaſſe: cum
multarū gentium linguis ſcriptura ante
tranſlata doceat falſa eſſe que addita ſunt.
Igitur hec preſens prefatiuncula pollice-
tur quatuor tantum euangelia: quorum
ordo eſt iſte: mattheus: marcus: lucas: ioā
nes: codicum grecorum emendata colla-
tione ſed veterum: que ne multum a le-
ctionis latine conſuetudine diſreparent
ita calamo imperauimus: vt his tantum que
ſenſum videbantur mutare correctis re-
liqua manere pateremur vt fuerāt. Cano
nes quoque quos euſebius ceſarienſis epi
ſcopus alexandrinum ſecutus ammoni-
um in decem numeros ordinauit ſicut in
greco habentur expreſſimus. Quod ſi quis
curioſis voluerit noſſe que in euangelijs
vel eadem vel vicina vel ſola ſint eorum di-
ſtinctione cognoſcet. Magnus ſiquidem
hic in noſtris codicibus error inoleuit:
dum quod in eadem re alius euangeliſta
plus dixit: in alio quia minus putauerit ad
diderunt: vel dum eundem ſenſum alius
aliter expreſſit: ille qui vnus e quatuor
primum legerat ad eius exemplum cete-
ros quoque eſtimauerit emēdandos. Unde
accidit: vt apud nos mixta ſint omnia: & in
marco plura luce atque matthei. Rurſum
in mattheo plura ioānis & marci: & in ce
teris reliquorum que in alijs propria ſūt
inueniantur. Cum itaque canones legeris
qui ſubiecti ſunt cōfuſionis errore ſubla-
to & ſimilia omnium ſcies: & ſingulis ſua
queque reſtitues. In canone primo concor
dant quattuor: mattheus: marcus: lucas
ioannes. In ſecundo tres mattheus: mar

cus: lucas. In tertio tres mattheus lucas ioannes. In quarto tres: mattheus marcus ioannes. In quinto duo: mattheus lucas. In ſexto duo: mattheus: marc⁹. In ſeptimo duo: mattheus ioannes. In octo duo: lucas marcus. In nono duo: lucas ioannes. In decimo: pꝛopria vnuſquiſqꝫ que non habentur in alijs ediderūt. Singulis vero euangelijs ab vno incipiens vſqꝫ ad finem librorum diſpar numerus accreſcit. hic nigro colore preſcriptus ſub ſe habet alium ex minio diſcolorem numerum: qui ad decem vſqꝫ procedens indicat: prior numerus in quo ſit canone requirendus. Cum ergo aperto codice verbi gratia: illud ſiue illud capitulum ſcire volueris cuius canonis ſit: ſtatim ex ſubiecto numero doceberis: et recurrens ad principia in quibus canonum eſt diſtincta congeries: eodemqꝫ ſtatim canone ex titulo frontis inuento: illum quem querebas numerum eiuſdem euangelij qui et ipſe ab inſcriptione ſignatur inuenies: atqꝫ e vicino ceterorum tramitibus inſpectis: quos numeros e regione habeant adnotabis: et cum ſcieris recurres ad volumina ſingulorum et ſine mora repertis numeris quos ante ſignaueras: reperies: loca in quibus vel eadē vel vicina dixerūt. Sciendum tamen ne quis ignarum ex ſimilitudine numerorum error inuoluat: ꝙ ſi cubi in ſubnotatione canonum diſtinctorum in canone quolibet tres euangeliſte bis ter vel quater aut etiam amplius eūdem numerum per ordines habuerint annotatum et quartus econtrario diſcrepātes: ꝙ id tres illi eo loco ſemel dixerint quartus totiēs in corpore voluminis ſui ponat quotiens diuerſi numeri in ei⁹ canone poſiti ſtant contra predictorum numerorum continuatas ſimilitudines. Item ſi in vno quolibet eorum aut etiam duobus idem in canone numerus bis ter quater aut eo amplius reperiatur in ordine collocatus et diſpares inueniuntur in ceteris: dubium non erit quin id quod illius illorūue canonis numerus bis terqꝫ repetitum ab his in volumine ſemel dictum eſſe oſtendit: alter alterius eorum totiens vno atqꝫ eodem ſenſu loquantur: quotiens pretulerint in numerorum annotatione diſtantiam. Et hec in omnium nō em canonum collatiōe ſeruabitur. Ceterum in decimo (quoniam propria ſingulorum tantummodo continentur) non poteſt contra id comparatio eſſe qđ ſolum eſt. Opto vt in chriſto valeas et memineris mei papa beatiſſime.

¶ Explicit epiſtola beati hieronymi preſbyteri ad damaſum papam in quatuor euangeliſtas.

¶ Incipit prologus beati Euſebij paphili ceſarienſis epiſcopi de canonibus quatuor euangeliſtarum: et eſt epiſtola ipſius ad Carpianum.

Euſebi⁹ carpiano fratri in dn̄o ſalutē. Ammonius quidam Alexādrinus magno ſtudio atqꝫ induſtria vnū nobis pro quatuor euangelijs dereliquit. Nāqꝫ triū euangeliorū ſenſus exceptos oēs ſimiles contentuſqꝫ matthei euāgelio quaſi ad vnū congeſtos annexuit: ita vt eorundem quantum ad tenorem pertinet lectionis ſeq̄ns iam ſtilus interruptus eſſe videatur. Verum vt ſaluo corpore ſiue textu ceterorum rum vt ſaluo corpore ſiue textu ceterorum hic euangeliorum: propria et familiaria loca in quibus eadem ſimiliterqꝫ dixerūt ſcire poſſis ac vere diſcernere: accepta occaſione ex predicti viri ſtudio alia ratione decem numerorum: tibi titulos deſignaui. Quorum primus quatuor in ſe continet numeros in quibus ſimilia ab vniuerſis dicta ſunt Mattheo Marco Luca Ioanne. Secundus in quibus tres Mattheus Marcus Lucas. Tertius in quibus tres Mattheus Lucas Ioannes. Quartus in quibus tres Mattheus Marcus Ioannes. Quintus in quibus duo Mattheus Lucas. Sextus in quibus duo Mattheus Marcus. Septimus in quibus duo Mattheus ioannes. Octauus in quibus duo Marcus Lucas. Nonus in quibus duo Lucas Ioānes. Decimus in quibus ſinguli de quibuſdam proprie ſcripſerūt. Et quidem ſubiectorum titulorum ideſt argumentum: clara vero eorum narratio

hec eſt. Et enim per ſingula loca euangeliorum quidam numerus videtur appoſitus paulatim incipiens a primo deinde ſecundo poſtremo tertio et per ordinem librorum ad finem vſq; progrediēs. Itaq; per ſingulos numeros ſupputatio perminij diſtinctionem inuenitur inſerta: ſignificans cui de decem titulis appoſitus numerus aſſignetur. Veluti ſiquidē primum certum eſt in primo. Si vero in ſecundo et eodem modo vſq; ad decem. Si igitur euoluto vno qualicunq; cuȝ quatuor euangelijs cuilibet capitulo velis inſiſtere et reſcire qui ſimilia dixerint et loca propria agnoſcere ſingulorum in quibus eadem ſunt prolocuti: eiuſdem ſenſus quem tenes relegens propoſituȝ: numerum queſitumq; eum in titulo queȝ demonſtrat tituli ſubnotatio continuo ſcire potes ex ſuperſcriptionibus quas in fronte notatas inuenies: qui aut quod de his que inquiris ſimilia dixerint. Venies etiam ad reliqua euangelia per eundeȝ numerum quem contines videbis appoſitos per ſingulos numeros: atq; eos in ſuis proprijſq; locis ſimilia dixiſſe repies.

¶ Explicit Prologus beati Euſebij epiſcopi ceſarienſis.

¶ Verſus de decem Canonibus euangeliorum.

¶ Euangeliſtas hȝ canon: euangeliſtis ſecundus canon.
¶ Quatuor eſt prim⁹: primis tribus alter opimus.
non eſt in canone I non ponaris
¶ Marcus abit tertio: luca canone cede quaterno.
¶ Canone mattheus: lucas: canone mattheus marcus.
¶ Quinto vir mugit: ſexto vir canōe rugit.
¶ Canon Mattheus: Joannes: canon lucas marcus.
¶ Septimus eſt vir auis: octauus bos leo mauis.
¶ Lucas: ioannes canone: canones propria euangeliſte.
¶ Bos volat in nono decimo ſua cuiq; regno.

¶ Ad declarationē ſequentium canonum qui inuenti fuerunt ad cognoſcendum in quibus locis ſacri quatuor euangeliſte concordauerint vel ſimilia dixerint: et in quibus locis omnes vel aliqui eorum idem ſcripſerunt vel quilibet eorum aliqui particulariter poſuerit: notandum q; capitula biblie contexta diſtinctione partita in multis capitulis diuiduntur que in margine euangeliorum ad dextram numerali numero conſignantur q; eccleſiaſticum numerum propter ſui amplitudinem marginalis anguſtia capere non potuit. Et talia capitula ſic in margine poſita ſunt ille ad que numeri in figuris decem canonum infra columnas requirit. Sub numero vero abachi immediate ſubjungitur in dicto margine alius numerus eccleſiaſticus qui ſecundum ſuum numerum non excedit: intelligitur q; illud capitulum ſupra immediate aſſignatum ſit in illo canone qui per talem numerum eccleſiaſticum deſignatur. Et licet talis decem numerus fuit [illegible] ex minio vel rubeo colore: q; tamen tota biblia in nigro imprimitur loco miniȷ poſitus eſt numerus abachi vt predictum eſt. Qui vult ergo in ſequentibus figuris columnarum inuenire in quo loco vel canone euangeliſte concordant videant numerum in primo ordine et ſequatur per lineam tranſuerſalem ad aliam columnam. s. vltra aliam columnam et ſic vſq; ad tertiam et quartam columnam per eandem lineam tranſuerſalem et inueniet. Idem in alijs canonibus vbi tres tantum vel duo conueniūt. Et eſt ſciendum quemadmodum cōtinetur in prologis beati hieronymi et beati euſebij premiſſis et etiam apparet ex verſibus ante illam rubricaȝ inſertis. In primo canone conueniunt omnes quatuor euangeliſte. In ſecundo tres primi ſcilicet Mattheus Marcus Lucas. In tertio tres ſcilicet Mattheus Lucas Joānes. In quarto tres ſcilicet Mattheus Marcus Joannes. In quinto duo. s. Mattheus Lucas. In ſexto duo. s. Mattheus Marcus. In ſeptimo duo. s. Mattheus ioannes. In octauo duo. s. Lucas marcus. In nono duo. s. Lucas ioannes. In decimo quilibet euāgeliſta propria dixit.

Canon	primus	in quo	quatuor
Matthe⁹	Marc	Lucas	Joannes
viij	iij	vij	x
xj	iij	x	vj
xj	iiij	x	xij
xi	iiij	x	xiiij
xj	iiij	x	xxviij
xiiij	v	xiij	xv
xxiij	xxvij	xvij	xlvj
xxiij	xxvij	xxxiiij	xlvi
xxiij	xxvij	xlv	xlvj
lx	xx	xxxvij	xxxviij
lxxviij	cxxxix	ccl	cxlj
xcix	xcvj	cxvj	xl
xcviij	xcvj	cxvj	cxj
xcviij	xcvj	cxvj	cxx
xcviij	xcvj	cxvj	cxxx
xcviij	xcvj	cxvj	cxxxj
xliij	xcvj	cxvj	cxliiij
cxxxiiij	xxxvij	lxxvj	cix
cxlj	l	xix	cix
cxliij	lj	xxi	lxxv
cxlviij	lxiiij	xciij	xlix
clxvj	lxxxij	xciiij	xvij
clxvi	lxxxij	cxiiij	lxxiiij
cclx	cxix	ccxxiiij	c
cclj	cxxj	ccxxxviij	xxj
cclx	cxxij	ccxxxix	lxxv
cclx	cxxij	cclij	lxxxv
cclx	cxxix	cclxj	lxxxviij
cclxiiij	cxxxix	ccl	cxlj
cclxiiij	cxxxix	ccl	cxlvj
cclxxiiij	clvj	cclx	xc
cclxxiiij	clvj	cclx	xlviij
cclxxiiij	clvi	cclxxiiij	xcvj
cclxxvj	clviij	lxxiiij	xcviij
cclxxvij	clix	cclxix	xcviij
cclxxx	clxij	cclxvj	cxij
cclxxxiiij	clxiij	clxvj	lv
cclxxxiiij	clxv	cclxvj	lxiij
cclxxxiiij	clxv	cclxv	lxj

Canon	Primus	in quo	quatuor
Matthe⁹	Marcus	Lucas	Joannes
cclxxxiiij	clxv	cclxxv	lxvij
ccxxxix	clxx	cclxxix	cxxvj
ccxcj	clxxij	cclxxxj	clvj
ccxciiij	clxxv	cclxxxij	cliij
ccxcv	clxxvj	cclxxxij	xliij
ccxcv	clxxvj	cclxxxv	lvij
ccc	clxxxj	cclxxxv	lxxix
ccc	clxxxj	cclxxxvij	clviij
cccij	clxxxiij	cclxxxix	clx
ccciiij	clxxxiiij	cclxxxix	clxx
cccvj	clxxxvij	ccxc	clxij
cccvi	clxxxviij	ccxc	clxxiiij
cccviij	clxxxviij	ccxcj	clxiiij
cccx	cxcj	ccxcvij	clxix
cccxiij	cxciiij	ccxciiij	clxxij
cccxiiij	cxcv	ccxcj	clxvj
cccxiiij	cxcv	cccj	clxviij
cccxv	cxcvj	ccxcij	cxlv
cccxviij	cxcix	ccc	cxlvj
cccxx	cc	ccciij	cxlviij
cccxxv	cciiij	cccx	clxxxiiij
cccxxvj	ccv	cccxj	clxxxviij
cccxxvj	ccv	cccxiij	cxciiij
cccxxviij	ccvj	cccxiiij	cxcvj
cccxxxj	ccix	cccxv	cxcvij
cccxxxij	ccx	cccxviij	cxcvij
cccxxxiiij	ccxiij	cccxxj	ccj
cccxxxv	ccxiij	cccxxiiij	cxcix
cccxxxvj	ccxv	cccxxvij	cxcviij
cccxxxvj	ccxvij	cccxix	cxcviij
cccxliij	ccxxiij	cccxxix	cciiij
cccxlviij	ccxxviij	cccxxxij	ccvj
cccxlix	ccxxvj	cccxxxiiij	ccviij
ccclij	ccxxxj	cccxxxvj	ccix
ccclij	ccxxx	cccxxxvj	ccxj

Finit canō primus in quo quatuor

Canō ij. Mattix.	in quo Marcus	tres Lucas
xv	vj	xv
xxj	x	xxxij
xxxi	cij	clxxxv
xxxij	xxxix	clxxix
xxxij	xxxix	cxxxiij
l	xli	lvj
lxij	xiij	iiij
lxij	xiij	xxiiij
lxiiij	xviij	xxxiij
lxxviij	xv	xxvj
lxix	xlvij	lxxxiij
lxxi	xxj	xxxviij
lxxij	xxij	xxxix
lxxij	xxij	clxxxvj
lxxiij	xxiij	xl
lxxiiij	xlix	lxxxv
lxxvj	lij	clxix
lxxviiij	xxix	lxxxvj
lxxx	xxx	xliiij
lxxxij	liij	lxxxvij
lxxxij	liij	cx
lxxxiij	liiij	lxxxvij
lxxxiij	liiij	cxij
lxxxv	lv	lxxxviij
lxxxv	lv	cxiiij
lxxxviij	cxlj	cxlix
lxxxviij	cxlj	cclj
xcij	xl	lxxx
xciiij	lxxxvj	xcvij
xciiij	lxxxvj	cxlvj
ciij	l	lxx
cxiiij	xxiiij	xlj
cxvj	xxv	xlij
cxvj	xxv	clxv
cxvj	xxv	clxxvij
cxxj	xxxij	cxxvij
cxxij	xxxiij	cxxix
cxxiij	xxxiiij	clxvij
cxxx	xxxv	cxxxij
cxxxj	xxxv	lxxvj
cxxxv	xxxviij	lxxviij
cxxxvij	xliiij	lxvij
cxliij	lvij	xc
cxliiij	lix	xij
cxlix	lxvj	xcv
cxlix	lxvj	xliij
cliij	lxix	xxxvj
clxiiij	lxxix	cxliiij
clxviij	lxxxiij	xcv
clxviij	lxxxiiij	ccvj
clxx	lxxxv	xcvj
clxxij	lxxxvij	xcviij
clxxiiij	xcj	xcix
clxxvj	xciij	cj
clxxviij	xcv	cij
clxxviij	xcv	cccvij
clxxx	xcix	ccxcvij
cc		

Canon.ij Mattie.	in quo Marcus	tres Lucas
cxcij	cv	cxcv ccx
cxciij	cvj	ccxviij
cxciiij	cvij	clij
cxciiij	cviij	ccxviij
cxcv	cviij	ccxx
cxcviij	cix	ccxxj
cxcix	cx cxj	clxxiij
ccj	cxij	ccxxij
cciiij	cxiiij	cclxx
ccv	cxvj	ccxxiiij
ccvj	cxvij	ccxxxij
ccviij	cxviij	ccxxxiiij
ccvij	cxxvij	ccxl ccl
ccxix	cxxviij	ccxliij
ccxxiij	cxxx	ccxxj
ccxxiiij	cxxxj	ccxlv
ccxxv	cxxxiij	ccxliiij
ccxxvj	cxxxiij	ccxxxviij
ccxxix	cxxxv	ccxlvj
ccxxix	cxxxv	ccxxxviij
ccxlij	cxxxvij	ccxlviij
ccxlij	cxxxvij	ccxlix
ccxliij	cxxxviij	ccix
ccxlviij	cxliij	ccliij
ccxlviij	cxliij	ccliiij
ccxlix	cxliiij	cclv
cclj	cxlvj	cciiij
ccliij	cxlviij	cclvij
cclviij	cl clj	clviij clx
cclix	clv	ccxxviij
cclxiiij	cliiij	ccxx
cclxix	clij clx	cclxiij
cclxxj	clxiij	cclxviij
cclxxviij	clxvj	cclxv
cclxxxij	clxvj	cclxxviij
cclxxxv	clxxvij	cclxx
cclxxxv	clxxvij	cclxxxiiij
ccxcvj	clxxxij	ccxxxvj
ccxcvj	clxxxix	cccv
cccj	cxcij	cccix
cccviij	cxcvij	cccxiiij
cccxij	cxcviij	ccxxv
cccxvj	ccij	cccix
cccxvij	ccviij	cccxxij
cccxxij	ccix	cccxxv
cccxxxviij	ccx	cccxxvij
cccxxxix	ccxij	cccxxxij
cccxl	ccxiiij	ccxxviij
cccxlij	ccxxv	cccxxx
cccxliiij	ccxxxij	cccxxxviij
cccxlvj	ccxxxiij	cccxxxviij
cccliij		
cccliiij		

finit canō ſecun

Canon. iii.

Canon.3.	In quo	tres
Matthe⁹	Lucas	Joannes
j	xliiij	j
j	xiiij	iij
j	xiiij	v
vij	vi	ij
vij	vi	xxv
lix	lxiiij	cxvi
lxiiij	lxv	xxxvij
xc	lviiij	cxviij
xc	lviij	cxxxix
xcviij	cxj	cv
xcj	cxix	xxx
xcj	cxix	cxiij
xcj	cxix	cxlviij
xcij	cxix	viij
xcij	cxix	xliiij
xcij	cxix	lxj
xcij	cxix	lxxvj
xcij	cxix	lxxviij
xcij	cxix	xc
xcij	cxix	cliiij
xcij	cxix	cxlij
cxlvi	xcij	xlviij
Finit canō	tertius in	quo tres

Canon .iiii.

Canō.iiij.	in quo	tres
Matthe⁹	Marcus	Joannes
xviij	viij	xxvj
cxvij	xxvj	xciij
cxvij	xxvj	xcv
cl	lxvij	lj
clxi	lxxviij	xxiij
clxj	lxxvij	liiij
cciiij	cxv	xcj
cciiij	cxv	cxxv
ccxvj	cxxv	cxxviij
ccxvj	cxxv	cxxxiij
ccxvj	cxxv	cxxxvij
ccxvj	cxxv	cl
cclxxix	clxj	lxxij
cclxxxix	clxj	cxxj
cclxxxvij	clxviij	cliij
ccxciij	clxxiiij	cvij
ccxcvij	clxxviij	clxx
ccxcix	clxxx	ciij
cccxxj	ccj	clxxx
cccxxj	ccj	cxcij
cccxxiij	cciij	clxxxiij
cccix	ccvij	clxxxvj
cccix	ccvij	clxxxvij
cccxxxiiij	ccxj	cciij
Finit canō	q̄rtus in	quo tres

Canon. v. in q̄ duo	
Mathe⁹	Lucas
iij	ij
x	viij
xij	xi
xvj	xvj
xxv	xlvj
xxvj	xlvij
xxviij	xlviij
xxx	xlix
xxxiiij	cxciiij
xxxvj	clxij
xxxviij	liij
xl	lij
xli	lv
xliij	cxxiiij
xlvj	cliij
xlvij	cxxxiiij
xlviij	cxcj
xlix	cl
lj	lix
liij	cxxv
liiij	liiij
lv	clxx
lvij	xlij
lviij	lx
lx	clxj
lxj	lxxiiij
lxv	cxij
lxvi	lxvj
lxviij	cv
lxxviij	cviij
lxxxiiij	cxj
lxxxvj	cix
xciij	cxlv
xcv	cxl
xcvj	clxxxij
xcvj	clxxxiiij
cij	lxix
ciiij	lxxj
cv	cxciij
cvij	lxxiij
cviij	cxv
cx	cxviij
cxvi	cxxvj
cxxv	lxij

Canon. v. in q̄ duo	
Marc⁹	Lucas
cxxvij	cxxix
cxxviij	cxxxij
cxxviiij	cxxx
cxxxij	lxxxj
cxxxiiij	cxx
cxxxviij	clxviij
clvi	lvij
clviij	cxxxvi
clxij	clxj
clxxv	cc
clxxxij	clxxxvij
clxxxij	clxxxix
clxxxiiij	cxxviij
clxxxvij	cxxix
cxcvij	cclxiij
ccxiij	ccxxxv
ccxxj	clxxxj
ccxxviij	ccxxix
ccxxxj	clxxix
ccxxxj	ccxv
ccxxxiij	cxliij
ccxxxiiij	ccxxvj
ccxxxvj	ccxxv
ccxxxvij	cxxxviij
ccxxxix	ccl
cccl	cxlj
ccxlj	clxxv
cclv	ccij
cclvi	ccv
cclvij	ccxiij
cclxj	ccvij
cclxij	ccxij
cclxv	clvij
cclxvj	clv
cclxvi	clviij
cclxvij	clviij
cclxx	ccxxix
clxviij	ccxxxj

finit canō v. i q̄ duo

Canō. vi. in q̄ duo	
Mathe⁹	Marcus
ix	iij
xvij	vij
xx	ix
xxij	xi
xliiij	cxxvi
lxxvij	lxiij
c	xcviij
cxxxix	xlv
cxlv	lx
cxlviij	lxv
clij	lxviij
cliiij	lxxj
clvij	lxxij
clix	lxxiij
clx	lxxvj
clxiiij	lxxviij
clxv	lxxx
clxix	lxxxiiij
clxxiiij	lxxxix
clxxx	c
clxxxix	cij
ccij	cxiij
ccxiiij	cxx
ccxv	cxxiiij
ccxlvi	cxl
ccxlvij	cxlij
ccl	cxlv
cclij	cxlvij
ccliiij	clxix
cclx	clij
cclxiij	cliij
cclxxv	clvij
cclxxxij	clxiiij
cclxxxvi	clxvij
cclxxxviij	clxix
ccxc	clxxj
ccxcij	clxxiij
ccxcviij	clxxix
cccv	clxxxix
cccviij	clxxxv
cccxi	cxc
cccxx	cxcij
cccxxxvij	ccviij
cccxlj	ccxvij
ccclxvij	ccxxj
cccl	ccxxvj
	ccxxix

finit canō vj. i q̄ duo

Canon .vij. Canon .viij. Canon .ix.

Canõ .vij.	in q̃ duo	Canõ .viij.	in q̃ duo	Canõ. ix.	In quo
Mathe.	Joannes	Lucas	Marcus	Lucas	Joannes
v	lxxxiiij	xxiiij	xij	xxx	ccxix
xix	xix	xxv	xiiij	xxx	ccxxij
xix	xxij	xxvij	xvj	cclxij	cxiiij
xix	xxxiiij	xxvij	xxviij	cclxij	cxxiiij
cxx	lxxxij	xxviij	xvij	cclxxiiij	ccxxvij
clxxxv	ccxv	lxxxiiij	xlviij	cclxxiiij	ccxxix
ccvij	cj	lxxxix	lvj	cclxxiiij	ccxxxj
		xcj	lxj	ccciij	clxxxij
		c	lxxv	ccciij	clxxxvj
		ciij	xcvij	ccciij	cxc
		ccxlvij	cxxxvj	cccvij	clxxxij
		cclxxvij	ccxvj	cccvij	clxxxvj
		cccxxxv	ccxxx	cccvij	cxc
		cccxj.	ccxxxiij	cccvij	clxxxij
				cccxix	clxxxvj
				cccxij	cxc
				cccxij	ccxiij
				cccxlj	ccxvij
				cccxlij	ccxxj
				ccxlj	ccxxiij
				cccxliij	ccxxv
				cccxlij	
Finit canon. vij.	in q̃ duo	Finit canon. viij.	in q̃ duo	Finit canon. ix.	in q̃ duo

Matthe.
ij
iiij
vj
xiij
xxiiij
xxvij
xxix
xxxiij
xxxv
xxxvij
xxxix
xlij
xlv
lij
lvj
lxxv
lxxxj
lxxxix
xcj
xcix
cj
cvj
cix
cxxiiij
cxxvj
cxxxvj
cxl
cxli
cxlv
clxvij
clxxj
clxxvij
clxxxj
clxxxiiij
clxxxvj
clxxxviij
ccci

Marc⁹
xix
xxxj
xliij
xlvj
lviij
lxij
lxx
lxxxiiij
lxxxj
lxxxviij
xc
xcij
xciiij

Lucas
j
iiij
v
ix
xix
xx
xxij
xxix
xxxj
l
lj
lxvij
lxviij
lxxij
lxxv
ciij
cvj
cvij
cxiiij
cxvij
cxxij
cxxiiij
cxxxj
cxliij
cxlix
clj
cliiij
clix
clxij
clxiiij
clxvj
clxxiiij
clxxvj
clxxviij
clxxx
clxxxij
clxxxviij
cxc
cxcij
cxcvj
ccj
cciij
ccviij
ccx

Joannes
iiij
vij
viij
xj
xiij
xvj
xviij
xxij
xxiiij
xxvij
xxix
xxxj
xxxiij
xxxvj
xxxix
xlj
xliij
xlv
l
liij
liiij
lvj
lviij
lx
lxij
lxiiij
lxvj
lxviij
lxxj
lxxiij
lxxv
lxxviij
lxxx
lxxxj
lxxxiiij
lxxxv
lxxxix
xcij
xciiij
xcvij
xcix
cij
ciiij
cvj
cviij
cx
cxij
cxv
cxvij
cxix
cxxij

Matthe⁹
cxcvj
cc
ccx
ccxij
ccxviij
ccxxij
ccxxvij
ccxxx
ccxxxiij
ccxxxv
ccxxxix
ccxlv
cclxviij
cclxxij
cclxxxiij
ccciij
cccxix
cccxxiiij
cccxxxvij
cccxlv
ccclj
ccclv

Finit canō .x. in q̄ Mattheus proprie

Marcus
cj
ciiij
cxxiij
cxxxij
clxxxvj
ccxiij
ccxxxv

Finit canon .x. in quo marcus p̄prie.

Lucas
ccxiiij
ccxxiij
ccxxv
ccxxvij
ccxxxvj
cclij
cclvj
cclix
cclxiij
cclxxj
cclxxiij
cclxxvj
cclxxviij
cclxxxvij
cclxxxviij
ccxcvj
ccxcvij
cccj
ccciiij
cccvj
cccviij
cccxvj
cccxx
cccxxvj
cccxxxj
cccxxxiiij
cccxxxix
cccxliij

Finit canon .x. in quo lucas proprie

Joannes
cxxv
cxxvij
cxxx
cxxxij
cxxxiiij
cxxxvj
cxxxviij
cxl
cxliij
cxlv
cxlvij
cxlix
clj
cliij
xlv
clvij
clix
clxij
clxv
clxvij
clxx
clxxxj
clxxxix
cxcj
cxciiij
cxcv
cc
ccij
ccv
ccvij
ccx
ccxij
ccxiiij
ccxvj
ccxviij
ccxx
ccxxiiij
ccxxvj
ccxxviij
ccxxx
ccxxxij

finit canō .x. in q̄ Joannes p̄p̄e.

finit canō .x. in quo ſingli p̄pe ſcripſerūt

Finiūt canōes euāgeloruȝ, a bīo Euſebio ceſarieñ ſi epo ſubtiliter cō-pilati: et a domino alphōſo epo abulēſi luculentiſſime ꝑclarati.

Incipit alius plogus Beati hie-
ronymi presbyteri ad eusebium in
quattuor euangelistas.

Plures fuisse q euãgelia scripse-
rũt lucas euãgelista testat' di-
cēs Quõ qdē multi conati sunt or-
dinare narratiões rex q in nobis cō
plete sunt:sicut tradiderūt nobis q
ab initio ipsi viderūt sermonē ⁊ mi
nistrauerūt ei:⁊ pseuerãtia vsq ad
presens tps monimēta declarãt: q a
diuersis auctorib' edita diuersarū
heresum fuere principia:vt est illud
iuxta egyptios ⁊ thomã:⁊ mathiã:⁊
bartholomeū duodecim quoq apo
al.+ apl stolorū:⁊ basilidis atq + apollinis
lis ac reliquorū quos enumerare lon-
gissimū est:cū h tm in presentiarū
necesse sit dicere extitisse quosdã q si
ne spū ⁊ grã dei conati sunt magis
ordinare narrationē:q historie te-
xere veritatē. Quib' iure pōt illō p-
Eze.13.a phetici cū coaptari. Ue q pphetant de
corde suo q ambulãt post spm suū:
qui dicūt h dicit dn̄s ⁊ dn̄s nō mi-
sit eos:De quibus ⁊ saluator in euã
Jo.10.b. gelio ioãnis loqtur. Oēs qui ante
me venerūt:fures fuerūt ⁊ latrones.
Qui venerūt nō qui missi sunt. Ip-
se.n.ait. Ueniebãt ⁊ ego nō mittebã
eos. In venientibus psumptio teme
ritatis:in missis obsequiū seruitu
Mat.7.d tis ē. Ecclesia aūt que dn̄i voce supra
Cant.1. petrã fundata est:quã itroduxit rex
in cubiculū suū:⁊ ad quã p foramē
descēsionis occulte misit manū suã
similis damule hinuloq ceruorū
quatuor volumina paradisi instar
eructuãs quatuor ⁊ angulos ⁊ an-
nulos hz p quos q̃si archa testamē
ti ⁊ custos legis dn̄i lignis + mobi
mis + im libus vehit. Primus oiuz mattheꝰ
mobili- est publicanus cognomēto leui. q
bus euãgeliū i iudea hebreo sermōe edi
dit:ob eox vel maxime cãm q i iesuz
crediderant ex iudeis:⁊ nequaq le-
gis vmbra secedēte euãgelij veritatē
seruabãt. Secūdus marcꝰ interps
apli petri ⁊ alexãdrine ecclie primus
epūs q dn̄m qdem saluatorē ipse nō
vidit sz ea q audierat magistrū pdi
cãtē:iuxta fidē magis gestox narra-
uit q ordinē. Terciꝰ lucas medicꝰ 2.cor.8.c
natiōe syrus antiocēsis: cuiꝰ laus i
euãgelio:q ⁊ ipse discipulꝰ apli pau
li in achaie + bithinieq ptibꝰ volu al's + bo
mē cōdidit:qdã altiꝰ repetēs:⁊vt ipse tie
in pxmio cōfitet audita magis q vi
sa describēs. Ultimꝰ ioannes aps ⁊ Jo.13.c.⁊
euãgelista quē iesus amauit pluri- 21.f.
mū:q sup pectꝰ dn̄i recūbēs purissi-
ma doctrinax flueta potauit:⁊ q solꝰ
de cruce meruit audire. Ecce mr̄ tua Jo.19.c.
Js cū eēt in asia ⁊ iã tunc hereticox
semina pullularēt cherinthi ⁊ ebio-
nis:⁊ ceterox q negãt xp̄m i carne ve
nisse:q̃s ⁊ ipse in epl'a sua antixp̄os
vocat:⁊ aplus paulus frequēter pcu-
tit coactꝰ ē ab oibꝰ pene tūc asie epis
⁊ multax ecclīax legatiōibꝰ:de diui
nitate saluatoris altiꝰ scribere: ⁊ ad
ipm (vt ita dicã) dei verbū: nō tã au
daci q felici temeritate prūpere: vt
ecclīastica narrat historia.cū a fratri
bus cogeret vt scriberet:ita factux se
rn̄disse si indicto ieiunio i cōe oēs
deū depcarent. Quo expleto reuela-
tiōe saturatꝰ in illud pxmiū celo
veniēs eructauit. In pncipio erat ṽ Joan.1.a
bū:⁊ ṽbū erat apud deū:⁊ deꝰ erat ṽ-
bū:hoc erat in pncipio apd deū. hec
igit q̃tuor euãgelia multo an pdi-
cta ezechielis q̃z volumē pbat:i quo
prima visio ita ptexit. Et in medio Ezech.1.a
similitudo q̃tuor aialiū ⁊ vultꝰ eox. Fa
cies hois ⁊ facies leōis ⁊ facies vitu-
li ⁊ facies aqle. Prima hois facies mat Mat.1.a
theū significat:q q̃si de hoie exorsus ē
scribere. Liber gnātiōis iesu xp̄i filij
dauid filij abraã. Secūda marcū in
quo vox leōis i heremo rugiētis au-
dit. Uox clamãtis i deserto:pate viaz
dn̄i rectas facite semitas eiꝰ. Tertia Mar.1.a
vituli q euãgelistã lucaz a zacharia
sacerdote sumpsisse initiū pfigurat.
Quarta ioãnē euãgelistã:q assūptis
pēnis aqle ⁊ ad altiora festinãs:de ṽ
bo dei disputat. Cetera q sequunt in
eundē sensū pficiūt. Crura eox re- Eze.1.a
cta ⁊ pēnati pedes:⁊ q̃cūq spūs ibat
ibãt:⁊ nō reuertebant:⁊ dorsa eoruz
plena oculis:⁊ scintille ac lãpades i
medio discurrētes:⁊ rota i rotã ⁊ i
singulis q̃tuor facies. Unū ⁊ apocaly- Apo.4.b

phs ioãnis: poſt expoſitionẽ viginti
qtuor ſenioꝝ q tenẽtes citharas ⁊
phialas adorãtes agnũ dei: ĩtredu-
cit fulgura atqꝫ tõitrua: ⁊ ſeptẽ ſpũs
diſcurrẽtes: ⁊ mare vitreũ: ⁊ qtuor
aialia plena oculis dicẽs. Aial pmũ
ſile leoni: ⁊ ſcḋm ſile vitulo: ⁊ tertiuꝫ
ſile hoi: ⁊ qrtũ ſile agle volãti. Et poſt
paululũ. Plena inqt erãt oculis: ⁊
requiẽ nõ hẽbãt die ac nocte dicen-
tia. Sãctus ſcũſcũs dñs deꝰ oĩpotẽs
q erat ⁊ q ẽ: ⁊ q venturꝰ ẽ. Quibꝰ cun
ctis pſpicue oñdiẽ: qtuor debere tm̃
euãgelia ſuſcipi: ⁊ oẽs apocryphos: uꝫ
nenias mortuis magis hereticis q̃ꝫ
eccleſiaſticis viuis canendas.

Sequitur prologus in bti hieronymi
presbyteri i eoſdẽ qtuor euãgeliſtas.

Matheꝰ cũ primo pdicaſſꝫ euã
geliũ i iudea: volẽs trãſire ad
gẽtes primꝰ euãgeliũ ſcripſit hebraiꝫ
ce qḋ fribꝰ a qbꝰ ibat ad memoriaꝫ
reliqt. Sicut. n. neceſſe fuit ad cõfir-
mationẽ fidei euãgeliũ pdicare: ſic
⁊ ꝯ hereticos ſcribi. Cũ aũt pl'es euã
geliũ ſcripſerĩt: qtuor tm̃ hñt au-
ctoritatis teſtimoniũ: qꝛ p quatuor
mũdi ptes fidẽ nũciant trinitatis:
⁊ ſunt qſi quatuor rote in quadriga
dñi q vehit eũ p pdicationẽ euãge-
lij ⁊ genus humanum quadrifida
morte peremptum eoꝝ erat predica
tione viuificandũ. Unde ⁊ aliorum
euãgelia ceciderũt: nec recepta ſunt
qꝛ nolebãt pfinitũ numerũ caſſari
pp virtutẽ ſacramẽti. Deſignant̃ ẽt
euãgeliſte qtuor figuris: q nõ ſũt de
ceptorie: ſꝫ iocũdi myſterij ſibi con
ſcie. Matheꝰ in hoie intelligit̃: qꝛ cir
ca humanitatẽ xpi principalr̃ imo-
rat̃. Marcus in leone: qꝛ agit de re-
ſurrectiõe. Lucas in vitulo: agẽs de
ſacerdotio. Joãnes in agla: ſcribens
ſacramẽta diuinitatis. Xps vo quẽ
deſcribũt: hõ fuit de virgine natꝰ: vi
tulus in imolatione: leo in reſurre
ctione: aquila in aſ[illegible]ne. Uel in ho
mine humanitas: i vitulo ſacerdo-
tiũ: in leone regnũ: in aquila expri-
mitur diuinitatis ſacramentum.

Incipit argumẽtũ ſcti hieronymi
pſbyter in euãgeliũ ſcḋm matheũ.

Matheꝰ ex iudea ſicut i ordine
pmꝰ ponit̃: ita euãgeliũ in iu
dea primꝰ ſcripſit: cuiꝰ vocatio ad + als + deũ
dñm ex publicanis actibꝰ fuit duoꝝ Mat. 9. a
in gñatiõe xpi pncipia pſumẽs: vni
us cuiꝰ pma circũciſio + in carne: als + car
alteriꝰ cuius ſcḋm coꝛ electio fuit. Ex nis
vtriſqꝫ n. pñibus xps. Sicqꝫ qter de
nario numero triſo: mit̃ deſito pn
cipiũ a credẽdi fide in electiõis tps
porrigẽs: ⁊ ex electiõe vſqꝫ i trãſmi-
gratõis diẽ dirigẽs atqꝫ a + trãſmi al. + trãſ
grationis die vſqꝫ in xpm definiẽs: migra-
decurſam aduẽtus dñi oñdit gñio- tione vſ-
nẽ: ⁊ numero + ſatiſfaciẽs ⁊ tpi: vt ⁊ qꝫ ad xpꝫ
ſe qḋ eẽt oſtẽderet: ⁊ dei in ſe opꝰ mõ als + ſa-
ſtrãs: ẽt in his quoꝝ genus poſuit: tiſfaceret
xpi operãtis a principio teſtimoniũ ⁊ tẽpori
nõ negaret. Quarũ oiũꝫ reꝝ: tps or ⁊ ſe quid
do numerꝰ: diſpoſitio: vel rõ. qḋ fi- eſſet
dei neceſſariũ ẽ deus xps ẽ: q factꝰ ex
muliere: factus ſub lege natꝰ ex vir-
gine: paſſus in carne oĩa in cruce fi-
xit: vt triũphans ea in ſemetipſo re
ſurgẽs in corpore ⁊ pñis nomẽ i pa- Gala. 4. a
tribꝰ filio: ⁊ filij nomẽ pñi reſtituẽs
in filijs ſine pncipio ſine fine: oſten-
dens vnũ ſe cũ pñe eẽ + qꝛ vnꝰ ẽ. In als + q
quo euãgelio vtile ẽ deſiderantibus vnum
deũ: ſic prima vel media vel pfecta co
gnoſcere: vt vocationẽ apli ⁊ opus
euãgelij ⁊ dilectionẽ dei in carne na
ſcẽtis p vniuerſa legẽtes intelligãt:
atqꝫ id in eo + in quo reprehẽſi ſũt al. nõ hꝫ
⁊ apprehẽdere appetũt recognoſcãt. + in
Nobis. n. + in hoc ſtudio argumẽti als + hoc
fuit: ⁊ fidẽ facte rei tradere: ⁊ opantis in ſtu-
dei intelligẽdã diligẽter + eẽ diſpoſi dio ita
tionẽ querẽtibus nõ tacere. eẽ diſpo-
ſiti

Explicit argumentum. als non
hꝫ + iſte.

Incipit euangeliũ ſcḋm Matheũ.

Ca. I. De generatiõibꝰ pa-
trũ quadraginta duoꝝ: de diſtinctio
ne gñatiõis eiuſdẽ: de gñatione xpi.
Quod deſponſata erat maria ioſeph.
q angelus apparuit ioſeph volẽti dĩ
mittere eam: ipſe ſaluũ faciat popu-
lum ſuum. Joſeph accepit coniugẽ
ſuam. Natiuitas chriſti. Cap. I.

A
1 Luc.3.c L[a]Iber generatio-
10 Joã.1.a nis iesu xpi fi-
Gen 21.a lij dauid filij
Para.14 abrahã. abrahã ge
Ge.25.d nuit ysaac. ysa
Ge.19.g ac aũt: genuit
Ge.28.g iacob. Jacob
Rut.4.d aũt: genuit iu
1.pa.2.a. dã τ fr̃es ei⁹.
Judas: aũt ge
nuit phares τ
zaran de thamar. Phares aũt: gẽuit
esrom. Esrom aũt: genuit arã. Arã
aũt: genuit aminadab. Aminadab
aũt: genuit naason. Naason aũt: ge-
nuit salmon. Salmon aũt genuit
booz de raab. Booz aũt: gẽuit obeth
ex ruth. Obeth aũt: genuit iesse. Jesse
2.Re.12.f aũt genuit dauid regẽ. Dauid autẽ
1.pa.3.b rex: gẽuit salomonẽ ex ea q̃ fuit vrie
3.re.y.g Salomõ aũt genuit roboã. Roboã
1.pa.3.b aũt: genuit abiã. Abias aũt: genuit
asa. Asa aũt: genuit iosaphat. Josa-
B phat aũt: genuit iorã. Jorã aũt: ge-
nuit oziã. Ozias aũt gẽuit ioathã.
Joathan aũt: genuit achaz. Achaz
aũt: genuit ezechiã. Ezechias autẽ:
genuit manassen. Manasses aũt: ge
nuit amon. Amon aũt: genuit iosi
am. Josias aũt: genuit iechoniã τ fra
tres ei⁹ in trãsmigratiõe babylõis.
Et post trãsmigrationẽ babylõis: ie
1.pa.3.c chonias genuit salathiel. Salathiel
aũt: genuit zorobabel. zorobabel aũt:
genuit abiud. Abiud aũt: gẽuit elia
chim. Eliachim aũt: genuit azor. Azor
aũt: genuit sadoch. Sadoch aũt: ge-
nuit achim. Achim aũt: gẽuit eliud.
Eliud aũt: genuit eleazar. Eleazar aũt
gẽnuit matthã. Matthã aũt: genuit
iacob. Jacob aũt: genuit ioseph viꝝ
2 27.q.2.c. marie, De q̃ nat⁹ ẽ iesus: q vocat̃ xp̃s.
10 genuit [b]Oẽs itaq; gñatiões ab abrahã vsq;
C ad dauid: gñationes quatuordecim:
τ a dauid vsq; ad trãsmigrationẽ
babylonis: generationes quatuor-
decim: τ a trãsmigratiõe babylonis
vsq; ad xp̃m: gñatiões q̃tuordecim.
3 Lu.1.c. τ [c]Xp̃i aũt gñatio sic erat. Cũ eẽt de-
5 2.a spõsata mater iesu maria ioseph:
anteq̃ cõuenirẽt inuẽta ẽ in vtero
hñs de spũ sctõ. [d]Joseph aũt vir ei⁹ b 4
cũ eẽt iustus: τ nollet eã traducere: 27.q.2.c.i 10
voluit occulte dimittere eã. Hec aũt ueta.3.c.
eo cogitãte: ecce angelus dñi appa- gẽuit.de
ruit i somnis ioseph dicẽs. Joseph cõ.si.c.4
filij dauid: noli timere accipere ma- 27.q.2.c.
riã cõiugẽ tuã. Qđ.n. in ea natũ ẽ: si qs.c.i.
de spũ sctõ est. Pariet aũt filiũ: τ voca stitutũ.c
bis nomẽ eius iesum. Ipse enim sal genuit.τ
uũ faciet pp̃lm suum a peccatis eoꝝ. c.ꝑusq̃
Hoc aũt totũ factum est: vt adimplerẽt D
qđ dictũ ẽ a dño ꝑ ꝓphetã dicentem.
Ecce virgo in vtero hẽbit τ pariet fi Esa.7.
liũ: τ + vocabit̃ nomẽ ei⁹ emanuel: qđ al + voca
est interꝑtatũ: nobiscũ de⁹. Exurgẽs bunt
aũt ioseph a somno fecit sicut ꝑce-
pit ei angelus dñi τ accepit cõiugem
suam. Et non cognoscebat eã donec
peperit filiũ suum primogenitũ: τ vo
cauit nomen eius iesum.

¶ Ca. Sũ. ¶ Magi cum munerib⁹ ve-
niũt τ ioseph ab angelo per visum
admõitus cũ puero τ matre ei⁹ in
egyptum fugit: Infantes interficiũ-
tur. regressio iesu xp̃i ex egypto. c.ij.

C[a]Um natus eẽt iesus in bethleẽ A a 5
iude in dieb⁹ herodis regis: 10
ecce magi ab oriente venerũt hiero
solymã dicẽtes. Ubi ẽ q natus ẽ rex
iudeoꝝ? Uidimus.n. stellã eius in
oriente: τ + venimus adorare eum. al + hiero
Audiẽs aũt herodes rex turbat⁹ ẽ: so sic pi
τ oĩs hierosolyma cũ illo. Et cõgre- in greco
gãs oẽs ꝑncipes sacerdotũ τ scribas
pp̃li sciscitabat̃ ab eis vbi xp̃s nasce-
ret̃. At illi dixerũt ei. In bethleẽ iu-
de. Sic.n. scriptũ ẽ ꝑ ꝓphetã. Et tu be
thleẽ terra iuda: nequaq̃ minima
es in principib⁹ iuda. Ex te.n. exiet Joã.7.f
dux q + regat pp̃lm meũ isrl̃. [b]Tũc miche.5 b 6
herodes clã vocatis magis: diligẽter a 10
didicit ab eis tp̃s stelle q̃ apparuit al + re-
eis τ mittẽs illos i bethleẽ dixit. Jte get
τ interrogate diligẽter de puero: τ
cũ inueneritis renunciate mihi: vt
τ ego veniens adorẽ eũ. Qui cũ au- B
dissent regẽ abierũt. Et ecce stella q̃
viderãt i oriẽte antecedebat eos: vsq;
dũ veniẽs staret supra vbi erat puer.
Uidentes aũt stellã: gauisi sunt gau
dio magno valde. Et intrantes do-
mũ inuenerũt puerũ cũ maria ma

tre eius. Et ꝓcidentes adorauerunt
eū. Et apertis theſauris ſuis: obtule-
rūt ei munera aurū thus ⁊ myr-
rhā. Et reſponſo accepto in ſomnis ne
redirēt ad herodē: ꝑ aliā viā reuerſi
ſunt in regionē ſuā. Qui cū receſſiſ-
ſent: ecce angelus dn̄i apparuit i ſom
C nis ioſeph dicens. Surge ⁊ accipe
puerū ⁊ matrē eius ⁊ fuge in egy-
ptū: ⁊ eſto ibi vſq₃ dū dicā tibi. Fu
turū eſt.n. vt herodes q̄rat puer̄ ad
perdendū eū. Qui cōſurgēs accepit
puer̄ ⁊ matrē eius nocte: ⁊ ſeceſſit
in egyptū. Et erat ibi vſq₃ ad obitū
herodis: vt adimpleret q̄d dictū eſt
a domino ꝑ ꝓphetam dicentem. Ex
Oſee.ij.a egypto vocaui filium meū. Tūc he-
rodes videns q̄m illuſus eſſet a ma
giſtratus ē valde. Et mittēs occidit
oēs pueros q erāt in bethleē ⁊ in oī
bus finibus eius a bimatu ⁊ infra:
ſm tp̄s q̄d exq̄ſierat a magis. Tunc
adimpletū eſt q̄d dictū eſt per hiere
miā ꝓphetā dicētē. Vox in rama au
dita ē Ploratus ⁊ vlulatus mul-
tus: rachel: plorans filios ſuos. Et no
Hier.3.g luit ꝯſolari q: nō ſunt. Defuncto āt
⁊.31.e herode: ecce angelus dn̄i apparuit in
Threnū ſomnis ioſeph in egypto dicens.
1.a Surge ⁊ accipe puerū ⁊ matrē eius:
D ⁊ vade in terrā iſrael. Defuncti ſunt
n.q querebāt aīam pueri. Qui con
ſurgens accepit puerū ⁊ matrē eius:
venit in terrā iſrael. Audiens autē
q̄ archelaus regnaret in iudea pro
herode patre ſuo: timuit illo ire. Et
ammonitus in ſomnis ſeceſſit in
partes galilee. Et veniēs habitauit
in ciuitatē q̄ vocat̄ naçareth: vt adim
pleretur q̄d dictū eſt ꝑ ꝓphetas: q̄m
naçareus vocabitur.

Ca. Sec. De predicatione ioan-
nis i iordane ⁊ de xp̄i baptiſmate.

1 7 A In diebus aūt illis ve. Cap. iij.
3 Luc.3.a nit ioānes baptiſta: predicans
Joā.1.a in deſerto iudee ⁊ dicens. Peniten
al' + q̄ di tiā agite: appropinquabit enim re-
b 8 cit⁹ gnū celorū.[b] Hic eſt eni + de quo di
1 Eſa.40.a ctū eſt ꝑ yſaiā ꝓphetā dicētē. Vox
Mar.1.a clamātis in deſerto: parate viā dn̄i:
c 9 Luc.3.a rectas facite ſemitas eius.[c] Ipſe aūt
6 Joan.1.c ioānes habebat veſtimētū de pilis ca
melorū: ⁊ çonā pelliceā circa lūbos
ſuos. Eſca aūt ei⁹ erat locuſte ⁊ mel Mar.1.a
ſilueſtre. Tūc exibat ad eū hieroſoly B
ma ⁊ oīs iudea: ⁊ oīs regio circa ior Luc.3.a.
danē ⁊ baptiçabantur ab eo in ior- Joan.3.c D 10
dane ꝯfitentes pctā ſua.[D] Videns aūt Luc.3.b.
multos phariſeor̄ ⁊ ſaduceor̄ venien Infra.23.b
tes ad baptiſmū ſuū: dixit eis. Pro als + de
genies viperar̄: quis + demōſtrabit mōſtret
vobis fugere a ventura ira? Facite er- nobis
go fructū dignū pn̄ie. Et ne velitis als + de-
dicere intra vos: patrem hēm⁹ abrahā? mōſtra-
Dico.n. vobis: + q̄m potēs ē de⁹ de la uit
pidib⁹ iſtis ſuſcitare filios abrahe. Jā als + ga
n. ſecuris ad radicē + arbor̄ poſita ē. al' + arbo
Oīs ergo arbor q̄ nō facit fructū bo- rem e 11
nū excidet̄: ⁊ in ignē mittet̄.[c] Ego q̄ C
dē baptiço vos in aqua in pn̄iā: q̄ aūt infra.7.c
poſt me venturus eſt: fortior me eſt: Mar.1.a
cui⁹ nō ſū dignus calciamēta porta Luc 3.c
re. Ipſe vos baptiçabit in ſpū ſctō ⁊ Joan.1 D f 12
igni.[f] Cuius ventilabrū i manu ſua: Act.1.a 5
⁊ permūdabit areā ſuā: ⁊ ꝯgregabit Luc.3.D
triticum + in horreū ſuū: paleas aūt Mar.1.a. g 13
cōburet igni inextinguibili.[g] Tūc Luc.3.D 10
venit ieſus a galilea i iordanē ad ioā Joan.1.D
nē: vt baptiçaret̄ ab eo. Joānes aūt 78.di.c.p
ꝓhibebat eū dicēs. Ego a te debeo ba ſbyter.
ptiçari: ⁊ tu venis ad me? Rn̄dēs āt ꝯ.di.c.ec
ieſus dixit ei. Sine mō. Sic.n. decet ce.j.q i.c.
nos implere oēm iuſtitiā. Tūc dimiſit eū. dedit h 14
[h] Baptiçat⁹ āt ieſus + ꝯfeſtim aſcēdit al. nō hz
de aq̄. Et ecce aperti ſūt ei celi: ⁊ vidit ſpm̄ + cōfeſti
dei deſcēdētē ſic colūbā: ⁊ veniētē ſup de ꝯſe.di
ſe. Et ecce vox de celis dicēs hic ē fili⁹ ſti.4.c.p
meus dilectus: in q̄ mihi cōplacui. aquam

Ca. Terti. Jeſus poſt ieiunium de ꝯſe.di.
quadraginta dierum ⁊ quadraginta 3.capi.ſi.
noctium temptat̄ a diabolo Petrū ⁊ di 19.ca.
andreā ⁊ iacobū ⁊ ioānem piſcato- ſecundū
res conuocauit: circuiēs galileā pa
ries languores hūiuſmodi curat. Cap. iiij. A

Tunc[a] ieſus ductus eſt in deſer Mar.1.a a 15
tum a ſpū: vt temptaret̄ a diabo Luc.4.a 1
lo.[b] Et cum ieiunaſſet quadraginta de ꝯſe.di b 16
diebus ⁊ quadraginta noctibus: po 5.ca.xl.de 5
ſtea eſuriit. Et accedens tētator dixit offi.ce.c
ei. Si filius dei es: dic vt lapides iſti i iter cete.
panes fiāt. Qui rn̄dēs dixit. + Scri als hz +
ptū ē. Nō in ſolo pane viuit hō. ſed i ⁊
omni verbo q̄ procedit de ore dei. Deu.8.a
Tunc aſſumpſit eum diabolus in Luc.4.a

ſctā ciuitatē: ⁊ ſtatuit eū ſup pinacu
Pſ.90. culū tēpli: ⁊ dixit ei. Si filius dei es:
mitte te deorſum. Scriptū eſt.n. q̄
angelis ſuis mādauit de te: ⁊ i ma-
nib⁹ tollēt te: ne forte offendas ad
lapidē pedē tuū. Ait illi ieſus rur-
ſu3. Scriptū ē. Nō tētabis dn̄m deū
B tuū. Iterū aſſumpſit eū diabolus i
Deu.6.c montē excelſu3 valde: ⁊ oſ̄dit ei oīa
alīs + illi regna mūdi ⁊ gl'ia3 eoꝝ ⁊ dixit + ei.
alīs + ſa- Hec oīa tibi dabo ſi cadēs adoraue-
thanas ris me. Tūc dicit ei ieſus. Uade + ſa
c 17 Deu.6.b thana. Scriptū eſt.n. Dn̄m deū tuu3
6 ⁊.10.d adorabis: ⁊ illi ſoli ſeruies. c Tūc re
d 18 Mar.1.b liq̄t eū diabolus: ⁊ ecce angeli acceſſe
4 Luc.4.b rūt ⁊ miniſtrabāt ei. d Cū aūt audiſ
mar.1.b. ſet ieſus q̄ ioānes tradit⁹ eēt: ſeceſ-
e 19 Jo.3.c.4 ſit in galileā: e ⁊ relicta ciuitate naza
f. reth venit ⁊ hītauit i ciuitate caphar
— 7 naū maritimā in finibus zabulon
⁊ neptalim: vt adimpleret q̄d dictū
C eſt p yſaiā ꝓphetā. Terra zabulon ⁊
Eſaie.9.a terra neptalis: via maris trāſiorda-
alīs + ī ſe nē galilee gētiū. Popul⁹ q̄ + ambu
debat labat in tenebris vidit lucē magnā:
De pe.dī. ⁊ ſedētibus in regiōe vmbre mor-
f 20 3.ca.ad tis lux orta eſt eis f. Exinde cepit ie
huc ſus p̄dicare ⁊ dicere Pniam agite.
6 mar.1.b. Appropinquabit.n. regnū celoꝝ.
Ambulās aūt ieſus iuxta mare ga-
lilee vidit duos frēs ſymonē q̄d vo-
cat petr⁹: ⁊ andreā frēm eius mittē
mar.1.b. tes rete in mare. Erāt.n. piſcatores.
g 21 Luc.5.b. Et ait illis g. Uenite poſt me: ⁊ facia3
2 D vos fieri piſcatores hoīum. At illi cō
h 22 mar.1.b. tinuo relictis retib⁹ ſecuti ſunt eū h.
6 Et ꝓcedēs inde vidit alios duos frēs:
iacobū zebedei ⁊ ioānē frēm ei⁹ in
naui cū zebedeo pr̄e eoꝝ reficiētes re-
tia ſua: ⁊ vocauit eos. Illi aūt ſtati3 re
i 23 lictis retib⁹ ⁊ p̄re ſecuti ſunt eum. i
1 mar.3.a. Et circuibat ieſus totā galileā docēs
Luce.4.c in ſynagogis eoꝝ: ⁊ predicās euan
Joā.6.a. geliū regni: ⁊ ſanās oēm languorē
⁊ oēm infirmitatē in ꝑplo. Et abijt
opinio ei⁹ in totā ſyriā. Et obtule-
rūt ei oēs male hn̄tes varijs lāguo
ribus ⁊ tormētis cōprehēſos: ⁊ q̄ de
monia hēbant ⁊ lunaticos ⁊ paraly-
ticos ⁊ curauit eos. Et ſecute ſunt eu3
turbe multe de galilea ⁊ decapoli ⁊ de
hieroſolymis ⁊ de iudea ⁊ de tranſ-
iordanem.

Ca.v. Sū. Beatitudines ⁊ cetera
mādata: ⁊ de homicidio: de oblatiōe: de
adulterio: de oculo vel manu eruēda:
vxorē niſi ob adulteriū dimittēdā:
de iuramētis: de oculo: ⁊ dētē: inimi
cos diligēdos: de elemoſynis. Ca.v.

A Uidēs aūt ieſus turbas: aſcē-
dit i mōtē. Et cū ſediſſet: acceſ a 24
ſerūt ad eū diſcipuli ei⁹ b. Et apiens 10
os ſuū: docebat eos dicēs. c Beati pau Luce.6.c b 25
peres ſpū: q̄m ipſoꝝ ē regnū celoꝝ. d De pe. dī. 5
Beati mites: q̄m ipſi poſſidebūt ter 3.c.Beat. c 26
rā. e Beati q̄ lugēt: q̄m ipſi ꝯſolabun De pe. dī. 5
tur. Beati q̄ eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſticiā: 2.c.q̄ren d 27
q̄m ipſi ſaturabūtur f. Beati miſeri dū de cō 10
cordes: q̄m ipſi miaz ꝯſequent. Bea ſe.di.1.c. e 28
ti mūdo corde: q̄m ipſi deū videbūt. acceſſerit. 5
Beati pacifici: q̄m + filij dei vocabūt. alīs + ipſi f 29
Beati q̄ pſecutionē patiunt ꝑp iu- 1.pe.3.c. 10
ſticiā: q̄m ipſoꝝ ē regnū celoꝝ. g Beati Luc.6.e. g 30
eſtis cū maledixerint vobis hoīes ⁊ 5
pſecuti vos fuerint ⁊ dixerint oē ma
lū aduerſu3 vos mētientes ꝑp me. B
Gaudete ⁊ exultate: q̄m merces vr̄a
copioſa ē in celis. Sic.n. pſecuti ſūt h 31
ꝓphetas: q̄ fuerūt an̄ vos. h Uos eſtis mar.9.g 2
ſal terre. Qd̄ ſi ſal euanuerit in quo Lu.14.g
ſalietur? Ad nihilū valet vltra niſi mar.4.c.
vt mittatur foras ⁊ conculcetur ab Luc.8.c. i 32
hoībus. i Uos eſtis lux mundi. Nō ⁊.11.c. 2
pōt ciuitas abſcōdi ſupra montem
poſita: neq3 accendunt lucernam: ⁊
ponunt eam ſub modio: ſed ſup cā
delabrum: vt luceat omnibus qui
in domo ſunt. Sic luceat lux veſtra
coram hominibus: vt videant opa
veſtra bona: ⁊ glorificēt pr̄em veſtrū
qui in celis eſt. k Nolite putare quo k 33
niam veni ſoluere legem: aut ꝓphe- 10
tas. Non veni ſoluere + ſed adim- Luc.16.d l 34
plere. l Amen quippe dico vobis: do- al. + legē 5
nec tranſeat celu3 ⁊ terra: iota vnū: C
aut apex vn⁹ nō pteribit a lege donec Jaco.2.b
oia fiāt. m Qui ergo ſoluerit vnū de m 35
mādatis iſtis minimis docuerit ſic 10
hoīes: minimus vocabit i regno ce- de ꝯſe. dī.
loꝝ. Qui autē fecerit ⁊ docuerit: hic 4.c. non
magnus vocabit in regno celoꝝ. Di dubito
co aūt vobis q̄ niſi abūdauerit iuſti Exo.20.
tia vr̄a pluſq̄3 ſcribaru3 ⁊ phariſeo- b.
rū: non intrabitis in regnū celoꝝ. Deu.5.b

Audiſtis q: dctũ ē ãtiqs nõ occides
q aũt occiderit re⁹ erit iudicio. Ego
aũt dico vob: q: oĩs q iraſcit̃ frĩ ſuo
B re⁹ erit iudici. Qui aũt dixerit fratrĩ
55.di.ca. ſi. ſuo racha: re⁹ erit ↄcilio: q āt dixerit
fatue: re⁹ erit gehēne ignis. Si ḡ of
de ber. c. fers mun⁹ tuũ ad altare ⁊ ibi recoꝛ
cũ ex in- dat⁹ fueris: q: frĩ tu⁹ hȝ aliqd aduer-
iuncto ſũ te: relinq ibi mun⁹ tuũ añ altare.
36 af.+ recõ ⁊ vade p̄ri⁹ recõciliari + frĩ tuo: ⁊ tũc
5 ciliare i- veniēs offeres mun⁹ tuũ. [n] Eſto cõ-
peratiui ſentiēs aduerſario tuo cito dũ es i
via cũ eo: ne forte tradat te aduerſa-
al's+ tu⁹ ri⁹ + iudici: ⁊ iudex tradat te mini
Lu.12.g ſtro: ⁊ i carcerē mittaris. Amē dico
Exo.20.b tibi: nõ exies inde donec reddas no-
37 uiſſimũ q̄drãte. [o] Audiſtis q: dctũ ē
10 antiqs: nõ mechaberis. Ego āt dico
vob: q: oĩs q viderit mulierē ad ↄcu
piſcēdũ eā: iã mechat⁹ ē eã in corde
E ſuo. Q᷑ ſi oculus tu⁹ dexter ſcãdali-
iſra. 18.a ȝat te: erue eũ ⁊ p̄ijce abs te. Expedit
24.q.3.c. n. tibi vt pereat vnũ mēbroꝝ tuoꝝ:
illud q̄ȝ totũ corp⁹ tuũ + mittat̃ i gehēnã
Al's+ eat ignis. Et ſi dextera man⁹ tua ſcãdali-
ȝat te abſcinde eã ⁊ p̄ijce abs te. Expe
dit. n. tibi vt ꝑeat vnũ mēbroꝝ tuo
rũ: q̄ȝ totũ corp⁹ tuũ eat i gehēnã.
deu.24.a Dictũ ē āt. Quicũq; dimiſerit vxo-
iſra.19.b rē ſuã: det ei libellũ repudij. Ego aũt
mar.10.a dico vob: q: oĩs q dimiſerit vxorem
Luc.16.d ſuã: excepta fornicatiõis cã: facit eã
mechari: ⁊ q dimiſſã duxerit: adul-
Le.19.b terat. Iterũ audiſtis q: dctũ ē antiqs.
22.q.i.ca. Nõ ꝑiurabis: reddes aũt dño iura-
habem⁹ ⁊ mēta tua. Ego aũt dico vob: nõ iura
⁊ ca. ſi pec re oĩo: neq; ꝑ celũ q: thron⁹ dei ē: nq;
catum ꝑ terrã: q: ſcabellũ ē pedũ ei⁹: neq; ꝑ
F hieroſolymã: q: ciuitas ē magni re
gis: neq; ꝑ caput tuũ iurauerio: q:
Iaco.5. nõ potes vnũ capillũ albũ facere aut
22.q.i.ca. nigrũ. Sit āt ſmo vr̃ ē eſt: nõ non.
ita. Qḋ aũt his abũdãti⁹ ē a malo ē. Au
Exo.21.c. diſtis q: dctũ ē. Oculũ ꝑ oculo: den-
38 deu.19.d tē ꝑ dēte. Ego āt dico vob: nõ reſiſte
5 Luc.6.d re malo: ſȝ ſi qs [p] ꝑcuſſerit te i dexterã
Al's+ ei maxillam tuã: p̄bete + illi ⁊ alterã: ⁊
al. nõ hȝ ei q vult tecũ + i iudicio cõtēdere et
39 + in tunicã tuã tollere: dimitte ei palli-
10 G ũ. [q] Et qcũq; te angariauerit mille
al's+ mu paſſus: vade cũ illo ⁊ alia duo. Qui
tuari āt petit a te: da ei: ⁊ volēti + mutuare

a te: ne auertaris. Audiſtis q: dictũ Leui.19.e
eſt. Diliges ꝓximũ tuũ: ⁊ odio habe Luc.6.e
bis inimicũ tuũ. [r] Ego āt dico vob: 23.q.4.c. 40
diligite inimicos vr̃os: bñfacite his q cũ i lege. 5
oderũt vos: ⁊ orate ꝓ pſeq̄ntib⁹ ⁊ ca- ⁊ ca. intã
lumniãtib⁹ vos vt ſitis filij p̄ris vr̃i tum
q i celis ē: q ſolē ſuũ oriri fac̄ ſup bo-
nos ⁊ malos: ⁊ pluit ſup iuſtos ⁊ in
iuſtos. [s] Si eni diligitis eos q vos di Luce.6.e 41
ligũt: quã mercedē habebitis? Nõne 5
⁊ publicani hoc faciũt? Et ſi ſalutaue
ritis frēs veſtros tm̃: qd amplius + Al's+ fa-
facitis? Nonne ⁊ ethnici hoc faciũt? citis
Eſtote ergo vos perfecti: ſicut ⁊ pater
veſter celeſtis perfectus eſt.

C. C. S. [illegible] in celis [illegible] ⁊ nõ poſſe duobus dñis ſeruire: nec cogitã[illegible] de cibo ⁊ de veſtimēto [illegible] ſollicitudine diei. C. vi.

A [a] Ttendite ne iuſtitiã vr̃am fa- a 42
ciatis corã hoīb⁹ vt videamini A 10
ab eis: alioqn mercedē nõ habebitis iſra.23.a
apud p̄rem vr̃m q in celis eſt. Cum
ergo facis elemoſynã: noli tuba ca-
nere ante te: ſicut hypocrite faciunt
in ſynagogis ⁊ in vicis vt honorifi-
cent̃ ab hominibus. Amen dico vo-
bis: receperunt mercedem ſuam. Te de pe. diſ.
aũt faciente elemoſynã neſciat ſini- 3.c. cauen
ſtra tua qd faciat dextera tua: vt ſit ele dum
moſyna tua in abſcondito: ⁊ pater
tuus q videt in + abſcondito reddet Al's+ ab
tibi. Et cũ oratis nõ eritis ſicut hy- ſconſo
pocrite + q amãt in ſynagogis ⁊ in al's+ tri-
angulis platearũ ſtantes orare: vt ſtes
videant̃ ab hoībus. Amē dico vobis:
receperunt mercedē ſuã. Tu autem
cũ oraueris intra in cubiculũ tuũ
⁊ clauſo oſtio + ora patrē tuũ in ab al's+ tuo
ſcondito: ⁊ p̄r tuus q videt in abſcõ-
dito reddet tibi [b]. Orantes autē no- B b 43
lite multũ loq: ſicut ethnici faciũt. al+ nãq; 5
Putant eni q in multiloquio ſuo ex Lu.11.a
audiant̃. Nolite ergo aſſimilari eis. de pe. di.3
Scit + eni p̄r vr̃ qd opus ſit vobis: c. de quo
anq̄ꝫ petatis eũ. Sic ergo vos orabi tidianis
tis. Pr̄ nr̄ q es celis: ſcificet̃ nomē de ↄſe. di.
tuũ. Adueniat regnũ tuũ. Fiat vo- 2.ca. in ca
lũtas tua ſicut in celo ⁊ in terra. Pa lice.
nē nr̄m ſupſubſtãtialē da nobis ho- de pe. diſ.
die. Et dimitte nob debita nr̄a: ſicut 2.c. ſi eni.

⁊ nos dimittim⁹ debitorib⁹ nr̄is. Et
ne nos īducas ī tētatiōē. Sz liba nos
mar.ij.d a malo. Amē. Si.n. dimiſeritis hoib⁹
de pe. di. pcā eoꝝ: dimittet ⁊ vob pr̄ vr̄ celeſtis
4.c. dicit delicta vr̄a ᶜSi āt nō dimiſeritis hoib⁹:
c 44 domin⁹. nec pr̄ + vr̄ dimittet vob pcā vr̄a. ᵈ Cū
6 ifra.18.a āt ieiūatis: nolite fieri ſic hypocrite
d 45 al. nō hz triſtes. + Exterminant.n. facies ſuas +:
10 + vr̄ vt pareāt hoib⁹ ieiunātes. Amē dico
al + ita vob: q2 receperunt mercedē ſuā. Tu
C aūt cū ieiunas vnge caput tuū: ⁊ fa-
de ſa.vn. ciē tuā laua: ne videaris hoib⁹ ieiu-
ca.vnico nās: ſz pr̄i tuo q eſt in abſcōdito: ⁊
pr̄ tuus q videt ī abſcōdito reddet ti
bi. Nolite theſaurizare vob theſauros
al + neqꝫ ī terra: vbi erugo + ⁊ tinea demolit:
⁊ vbi fures effodiūt ⁊ furant. ᵉ The-
e 46 Luc.12.d ſaurizate āt vob theſauros ī celo: vbi
5 nec erugo nec tinea dmolit: ⁊ vbi fu
res nō effodiūt nec furant. Ubi ē the
f 47 Luce.11.e ſaurus tuus: ibi ē ⁊ cor tuū. ᶠ Lucer
5 na corporis tui eſt oculus tuus. Si
oculus tu⁹ fuerit ſimplex: totū cor-
pus tuū lucidū erit. Si aūt oculus
tuus fuerit nequā: totū corp⁹ tuū te
nebroſū erit. Si ergo lumē qd ī te
eſt tenebre ſunt: ipſe tenebre quante
g 48 Luc.16.e erūt? ᵍ Nemo pōt duob⁹ dnīs ſerui
di.q.j.c.j. re. Aut.n. vnū odiet ⁊ alterꝫ di
5 Luce.12.c liget: aut vnū ſuſtinebit ⁊ alterꝫ cōtē
net. Nō poteſtis deo ſeruire ⁊ mam-
h 49 mone. ʰ Jdō dico vob: ne ſolliciti ſitis
5 aīe vr̄e qd māducetis: neqꝫ corpori
vr̄o qd induamini. Nōne aīa plus eſt
qꝫ eſca: ⁊ corp⁹ plus qꝫ veſtimētū. Re
ſpicite volatilia celi qm̄ nō ſerūt ne-
qꝫ metūt neqꝫ cōgregāt ī horrea ⁊ pr̄
vr̄ celeſtis paſcit illa. Nōne vos ma-
gis pluris eſtis illis? Quis āt vr̄m
cogitans pōt adijcere ad ſtaturā ſuā
al + veſti cubitū vnū? Et de + veſtimētis qd
mento ſolliciti eſtis? Conſiderate lilia agri
Luc.12.d quō creſcūt. Non laborāt neqꝫ nent.
Dico aūt vob: qm̄ nec ſalomon in oī
glīa ſua coopertus ē ſic vnū ex iſtis.
Si.n. fenū agri qd hodie ē ⁊ cras in
clibanū mittit: deus ſic veſtit: quāto
magis vos modice fidei? Nolite er-
go ſolliciti eē dicētes: qd māducabi
mus aut quid bibemus: aut quo
operiemur. Hec enim omnia gen-
tes inqrunt. Scit enim pater vr̄: q2

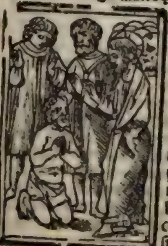
his oīb⁹ īdigetis. Querite ergo pmū Luc.12.d
regnū dei ⁊ iuſtitiā ei⁹: ⁊ h oia adijci al + autē
ent vob. Nolite ḡ ſolliciti eſſe ī craſti- 12.q.j.ca.
nū. Craſtin⁹.n. dies ſollicit⁹ erit ſibi habebat.
ipi. Sufficit + diei malitia ſua. al + enim

❡Ca. Sū. ❡ Nō eē iudicādū (ſua.
de feſtuca ⁊ trabe ī oculo: margaritas
añ porcos nō eē ponēdas: petēdū: que
rēdū ⁊ pulſandū: de pſeudo pphetis
q2 nō ois q dicit mihi dn̄e dn̄e itra
bit ī regnū celoꝝ: ⁊ de domo edifica-
ta ſup terrā vel harenā. Cap.vij.

N ᵃOlite iudicare ⁊ nō + iudi- A a 50
cabimini: nolite cōdēnare ⁊ al + iudi 10
nō cōdēnabimini. Jn quo.n. iudi- cemini
cio iudicaueritis iudicabimini: ⁊ i Luc.6.f
q mēſura mēſi fueritis remetiet vo- 2.q.j.c.de b 51
bis. ᵇ Quid aūt vides feſtucā ī ocu- us 5
lo frīs tui: ⁊ trabē ī oculo tuo nō vi Ro.2.a
des? Aut quō dicis frī tuo: frr̄ ſine mar.4.c
eijciam feſtucā de oculo tuo: ⁊ ecce + Luc.6.f
trabs eſt ī oclo tuo? hypocrita eijce de accuſ.
primū trabē de oculo tuo: ⁊ tūc vi- c.qualr
debis eijcere feſtucā de oclo frīs tui. ᶜ j.q.j.cap. c 52
Nolite ſcm̄ dare canib⁹: neqꝫ mitta multi 10
tis margaritas vr̄as ante porcos ne al + trabs
forte cōculcēt eas pedib⁹ ſuis: ⁊ + ca- 32.q.6.in
nes cōuerſi dirūpāt vos. ᵈ Petite ⁊ da pncipio d 53
bit vob: qrite ⁊ inuenietis: pulſate ⁊ 11.q.3.ca. 5
apiet vob. Ois.n. q petit accipit: ⁊ q q nolite.
rit īuenit: ⁊ pulſāti apiet? Aut qs ē al nō hz
ex vob hō quē ſi petierit fili⁹ ſu⁹ panē + canes
nūqd lapidē porriget ei? Aut ſi pi- Luc.ij. b
ſcē petierit: nūqd ſpētē porriget ei? Joan.6.f
Si ergo vos cū ſitis mali noſtis bo- Jaco.1.a
na data dare filijs vr̄is: quāto magis B
pr̄ vr̄ q ī celis ē dabit bōa petētib⁹ ſe? e 54
ᵉ Oia ergo qcūqꝫ vultis vt faciāt vo- tobie.4 c 5
bis hoies: ⁊ vos facite illis. Hec eſt.n. Luc.6.e
lex ⁊ pphete. ᶠ Jntrate p anguſtā por Luc.13.e f 55
tā: q2 lata porta ⁊ ſpacioſa via eſt que j.d. ī pn. 5
ducit ad pditionē: ⁊ multi ſunt q in- 50.di.ca.
trāt p eā. ᵍ Attēdite a falſis pphetis pōderet g 56
qui veniūt ad vos in veſtimētis oui 10.q.j.ca. 10
um: intrinſecus autē ſunt lupi ra- placuit
paces. A fructibus eoꝝ cognoſcetis C
eos. ʰ Nunquid colligunt de ſpinis Luc.6.f h 57
vuas: aut de tribulis ficus? Sic ⁱ ois 5
arbor bona fructus bonos facit: ma- i 58
la aūt arbor malos fructus facit. Nō 5
pōt autē arbor bona malos fructus
facere: neqꝫ arbor mala bonos fru-
ctus facere.

sup.3.c. ctus facere. Ois arbor q̄ nō facit fru-
ctū bonū excidet: ꝛ in ignē mittet.
59 3 Luc. 6.g. Igr̄ ex fructib⁹ eoꝝ cognoſcetis eos.
[k] Nō ois q̄ dicit mihi dn̄e dn̄e itra-
bit in regnū celoꝝ: ſʒ q̄ facit volūta-
60 5 j.q.j.c. p pbetauit. tē pr̄is mei q̄ in celis eſt ipſe intra-
bit in regnū celoꝝ.[l] Multi dicent
mihi i illa die dn̄e dn̄e nōne i noie
tuo ꝓphetauim⁹ ꝛ i noie tuo demo-
nia eiecim⁹ ꝛ in tuo noie vtutes mł
B tas fecim⁹? Et tūc ꝯfitebor illis: qr
Ps. 6. Luc. 13.e. nūqʒ noui vos. Diſcedite a me oēs
m8 1 5 al. + nr̄a q̄ opamini iniqtatē.[m] Oēs ergo q̄
audit vba + mea h̄ ꝛ facit ea: aſſimi-
labit viro ſapiēti q̄ edificauit domū
ſuā ſupra petrā. Et deſcēdit pluuia: ꝛ
venerūt flumina ꝛ flauerūt vēti ꝛ ir
ruerūt in domū illā: ꝛ nō cecidit.
al. + ſup. Luc. 6.g. Fūdata. n. erat + ſup petraʒ. Et ois q̄
audit vba mea h̄ ꝛ non facit ea ſilis
erit viro ſtulto q̄ edificauit domuʒ
al. + ſup. ſuā + ſup harenā. Et deſcēdit pluuia
ꝛ venerūt flumia ꝛ flauerūt vēti ꝛ ir
62 2 mar. j.c. Luc. 2.g. 4.c. ruerūt in domū illā ꝛ cecidit: ꝛ fuit
ruina ei⁹ magna.[n] Et factū ē cū ꝯſū
maſſet ieſus vba h̄ + āmirabāt turbe
25.q.j.ca. ideo. ſup doctrina ei⁹. Erat. n. docēs eos ſi-
cut poteſtatem habēs: ꝛ nō ſicut ſcri
be eorum ꝛ phariſei.

¶ Ca. 8ū. ¶ Deſcēdens de mōte le-
proſū mūdat puerꝝ cēturiōis paliti
cū: curat ſocꝝ petri a febrib⁹ liberat:
de plurimis curatis: ꝛ ſcribe volēti ſe ſe
q̄ dic: nō hr̄e filiū hoīs vbi caput ſuū
reclinet: atqʒ vt ali⁹ relicto pr̄is cor-
pore ſequat̄ pcepit: i naui eū dormiē
tē excitāt diſcipuli vt tēpeſtatē ſeda-
63 2 A ret: ꝛ in terra geraſenoꝝ demōia eie
cit. C. viij.

Biblia

[a] Cum autē deſcendiſſet + ieſus de mōte ſecu-
al. nō h̄ʒ + ieſus mar. j. d. Luc. 5.c. ti ſūt euʒ turbe mul
te ꝛ ecce le-
proſus ve-
niēs adora
bat euʒ di-
cens. Dn̄e
ſi vis potes

me mūdare. Et extēdens ieſus ma- 9⁹. di. ca. dn̄s. d pe.
nū: tetigit euʒ dicēs. Volo. Mūda- di. j. c. vo
re. Et ꝯfeſtiʒ mūdata eſt lepra eius. luiſſent.
Et ait illi ieſus. Vide nemini dixe- al. + ſacer
ris: ſʒ vade oſtēde te + ſacerdoti: ꝛ of dotib⁹.
fer mun⁹ tuū qḋ pcepit moyſes in
teſtimoniū illi.[b] Cū aūt introiſſet Luc. 7.a. b 64 Joā. 4.g. 2
capharnaū: acceſſit ad eū centurio:
rogās eū ꝛ dicēs. Dn̄e puer me⁹ ia-
cet in domo paraliticꝰ: ꝛ male torq-
tur. Et ait illi ieſus. Ego veniā ꝛ cu-
rabo eū. Et rn̄dēs cēturio: ait. + Dn̄e al. + illi
nō ſuʒ dign⁹ vt intres ſub tectū me
um: ſʒ tm̄ dic verbo ꝛ ſanabit̄ puer De coſe.
me⁹. Nā ꝛ ego hō ſuʒ ſub ptāte + cō di. 2. c. q̄-
ſtitutus hn̄s ſub me milites: ꝛ dico tidie.
huic vade ꝛ vadit: ꝛ alio veni ꝛ ve- al. nō h̄ʒ
nit: ꝛ ſuo meo fac hoc ꝛ facit. Audi- + ꝯſtitu-
ens aūt + ieſus mirat⁹ eſt: ꝛ ſequēti tus
bus ſe dixit. Amē dico vobis: nō in- B
ueni tātā fidē in iſrl̄.[c] Dico aūt vo-
bis q̄ multi ab oriēte ꝛ occidēte ve- Luc. 7.b. c 65 5
niēt ꝛ recūbēt cū abraham ꝛ yſaac ꝛ al. + hec
iacob in regno celoꝝ: filij aūt regni
eijcient in tenebras exteriores. Ibi
erit flet⁹ ꝛ ſtridor dētiū.[d] Et dixit ie
ſus cēturiōi. Vade: ꝛ ſicut credidiſti Luc. 7.a. d 66 5
fiat tibi. Et ſanat⁹ ē puer + ex illa ho
ra.[e] Et cū veniſſet ieſus in domū pe- Als + in
tri vidit ſocrū ei⁹ iacētē ꝛ febricitā Mar. 1.c e 67 2 Luc. 4.f.
teʒ. Et tetigit manū ei⁹: ꝛ dimiſit eā
febris: ꝛ ſurrexit ꝛ miniſtrabat eis.
Veſpe aūt fcō obtulerūt ei mltos de
monia hn̄tes: ꝛ eijciebat ſpūs vbo: ꝛ
oēs male hn̄tes curauit: vt adimplere
tur qḋ dcm̄ ē p yſaiā ꝓphaʒ dicen-
tē. Ipſe infirmitates nr̄as accepit: ꝛ Eſa. 53.a.
egrotationes nr̄as portauit. Vidēs C
aūt ieſus turbas mltas circū ſe iuſ Luc. 9.g.
ſit diſcipulos ire tráſfretū.[f] Et acce
dens vnus ſcriba ait illi. Magr̄ ſe- f 68 5
quar te quocūqʒ ieris. Et dicit ei ie
ſus. Vulpes foueas hn̄t ꝛ volucres ce
li nidos: fili⁹ aūt hoīs non h̄ʒ vbi ca-
put ſuū reclinet. Ali⁹ aūt de diſcipu
lis ei⁹ ait illi. Dn̄e pmitte me pmū
ire ꝛ ſepelire patrē meū. Jeſus aūt ait
illi. Seqre me: ꝛ dimitte mortuos
ſepelire mortuos ſuos.[g] Et aſcēdente
eo in nauiculā: ſecuti ſūt eū diſcipu g 69 2
li ei⁹. Et ecce mot⁹ magnus fact⁹ eſt
in mari: ita vt nauicula operiret̄ flu-

ctib9. Ipſe vo dormiebat. Et acceſſe-
rūt ad eū diſcipuli ei9: et ſuſcitaue-
rūt eū dicētes. Dñe ſalua nos: peri-
mus. Et dicit eis ieſus. Quid timi
mar.4.d di eſtis modice fidei? Tūc ſurgens
Luc.8.d. imperauit vētis et mari: et facta ē trā
quillitas magna. Porro homines mi
B rati ſunt dicētes. Qualis eſt hic: q
Mar.5.a vēti et mare obediūt ei. Et cū veniſſet
Luc.8.d. ieſus trāſfretū in regionē geraſeno
rū: occurrerūt ei duo hñtes demo-
nia de monumētis exeūtes ſeui ni
mis: ita vt nemo poſſet tranſire per
viā illā. Et ecce clamauerūt dicētes.
al + Cur Quid nobis et tibi ieſu fili dei? +
veniſti Ueniſti huc ante tps torquere nos.
mar.3.b. Erat aūt nō lōge ab illis grex mul-
Luc.8.e. torū porcorū paſcēs. Demōes aūt ro
gabāt eū: dicētes. Si eijcis nos hic:
mitte nos in gregē porcorū. Et ait
Ite. At illi exeūtes abierūt in porcos
Et ecce magno ipetu abijt tot9 grex
per pceps in mare et mortui ſunt in
aqs. Paſtores aūt fugerūt: et venien
tes in ciuitate nūciauerunt hec oia
al + ha- et de his q demonia + habuerant Et
buerunt ecce tota ciuitas exijt obuiā ieſu: et
al. + trāſ viſo eo rogabāt eum vt + tranſiret
fretaret a finibus eorum.

¶ Ca. Sū. ¶ Ubi paralytic9 lectum
fert: Mattheū vocat: ac phariſeis
murmurātibus de cōuiuio publica
norū dicit nō eſſe op9 ſanis medicū
diſcipulis ioānis interrogātib9 q̄-
re nō ieiunarēt diſcipuli ei9 parabo
lā ponit pāni ſciſſure et vtris: et vini:
filiā pncipis mortuā dū vadit ſuſci
tare: mulierē a pfluuio liberat: ce-
cis oculi aperiunt: ſurdū et mutum
demoniū eijciūt et in pncipe demo-
niorū id facere dicūt. Cap. ix.

A
b 70 Et aſcēdēs ieſus in nauiculā
8 Mar.2.a trāſfretauit et venit in ciuita-
Luc.5.d. tē ſuā. Et ecce offerebant ei paralyti-
Jo.5.a. cū iacētē in lecto. Uidens aūt ieſus
fidē illorū dixit paralytico. Cōfide fi-
li. Remittunt tibi pctā tua. Et ecce
qdā de ſcribis dixerunt intra ſe. Hic
mar.2.b blaſphemat. Et cū vidiſſet ieſus co-
Luce.5.e gitatiōes eorū dixit. Ut qd cogitatis
mala in cordib9 veſtris? Quid eſt fa
cilius: dicere: dimittunt tibi pecca-
ta tua: an dicere: ſurge et ambula?
Ut aūt ſciatis q filius hominis hz po
teſtatē in terra dimittēdi pctā: tunc
ait paralytico. Surge tolle lectum
tuū: et vade in domū tuā. Et ſurre-
xit: et abijt in domū ſuā. Uidētes au
tem turbe timuerunt et glorificaue
runt deū: q dedit poteſtatē talē homi
nib9. b Et cū trāſiret inde ieſus vi- mar.2.b b 71
dit hominē ſedētē in teloneo mat- Luce.5.f. 2
theū nomine. Et ait illi. Sequere 2.q.i.c.
me. Et ſurgēs ſecutus eſt eū. c Et fa- multi c 72
ctū eſt diſcūbēte eo in domo: ecce B 2
multi publicani et peccatores venie-
tes diſcūbebant cū ieſu et diſcipulis
ei9. Et vidētes phariſei: dicebāt di-
ſcipulis ei9. Quare cū publicanis et mar.2.c.
peccatorib9 māducat magiſter vr. d Luc.5.f d 73
Et ieſus audiēs ait. Nō eſt op9 valen Mar.2.c 2
tibus medic9: ſed male habētibus.
Eūtes aūt: diſcite: qd eſt miſericor- Oſee.6.c.
diā volo et nō ſacrificiū. Non.n. veni iſra.12.a.
vocare iuſtos: ſed peccatores. Tūc ac
ceſſerūt ad eū diſcipuli ioānis dicē
tes. Quare nos et phariſei ieiuna-
mus frequēter: diſcipuli aūt tui nō
ieiunāt? Et ait illis ieſus. Nūquid Mar.2.c
pñt filij ſpōſi lugere quādiu cū illis Luc.5.f
eſt ſpōſus? Uenient aūt dies cū aufe
ret ab eis ſpōſus: et tūc ieiunabūt.
Nemo aūt imittit cōmiſſurā pāni
rudis in veſtimētū vetus. Tollit.n.
plenitudinē ei9 a veſtimēto et peior
ſciſſura fit. Neqz mittūt vinum no
uum in vtres veteres. Alioqn rum C
punt vtres et vinū effundit et vtres
pereūt. Sz vinū nouū in vtres no
uos mittūt: et ambo cōſeruant. e Hec e 74
illo loquēte ad eos: ecce pnceps vn9 2
acceſſit et adorabat eū dicens. Dñe fi- Mar.5.c
lia mea modo defuncta eſt: ſed veni Luc.8.f
impone manū tuā ſup eā: et viuet.
Et ſurgēs ieſus ſeqbat eū et diſcipu-
li eius. Et ecce mulier que ſangui- Mar.5.c
nis fluxū patiebat duodecim ānis: Luc.9.f
acceſſit retro: et tetigit fimbriā veſti- 5. diſ. ca.
menti ei9. Dicebat.n intra ſe. Si te eius.
tigero tm veſtimentū ei9: ſalua ero. De pe. di.
At ieſus cōuerſus et vidēs eā dixit. 3.c. inter
Confide filia. Fides tua te ſaluam hec hir-
fecit. Et ſalua facta eſt mulier ex illa cum.l.
hora. Et cum veniſſet ieſus in domū Mar.5.c

principis:ꝛ vidiſſet tibicines ꝛ tur
bam tumultuantem dicebat. Rece
dite. Non eſt enim mortua puella:
mar.5.d ſed dormit. Et deridebant euꝫ. Et cū
eiecta eſſet turba intrauit:ꝛ tenuit
manuꝫ eius ꝛ dixit. Puella ſurge.
f 75 Et ſurrexit puella. Et exijt fama hec
10 in vniuerſam terram illaꝫ. [f] Et trā-
ſeunte inde ieſu: ſecuti ſunt eū duo
ceci clamātes ꝛ dicentes. Miſerere
noſtri fili dauid. Cum autem veniſ-
ſet domuꝫ: acceſſerunt ad eum ceci:
ꝛ dicit eis ieſus. Creditis quia hoc
D poſſum facere vobis? Dicūt ei. Utiqꝫ
domine. Tunc tetigit oculos eorū
dicens. Secundū fidem veſtraꝫ fiat
vobis. Et aperti ſunt oculi eoruꝫ. Et
comminatus eſt illis ieſus dicēs. Ui-
dete ne quis ſciat. Illi autem exeun
tes diffamauerunt eum in tota ter
mar.7.d ra illa. Egreſſis autem illis: ecce ob-
Luc.xj.b tulerunt ei hominem mutum de-
monium habentem:ꝛ eiecto demo
nio locutus eſt mutꝰ:ꝛ mirate ſūt
turbe dicentes. Nūqꝫ apparuit ſic in
iſrael. Phariſei autem dicebant. In
principe demoniorū ✠ eijcit demo-
g 76 aſs✠eiec nes. [g] Et circuibat ieſus omnes ci-
2 Luc.13.e uitates ꝛ caſtella docens in ſynago
gis eorum ꝛ predicans euangeli-
um regni:ꝛ curans omnē languo
h 77 Mar.6.e rem ꝛ omnem infirmitatem. [h] Ui-
5 dens autē turbas miſertus eſt eis
q꞉ erant vexati ꝛ iacentes ſicut oues
i 78 Luc.10.a nō habentes paſtorem. [i] Tunc di-
5 21.diſt.c. cit diſcipulis ſuis. Meſſis quidem
in nouo multa operarij autem pauci. Rogate
aſs✠eij- ergo dominum meſſis: vt✠ mittat
ciat operarios in meſſem ſuam.

¶Ca. Sū. ¶Duodecim apſos pre-
mittit cū omni doctrina: ac dicit ꝙ
nō venit pacē mittere in terraꝫ ſed
gladium. Cap.x.

a 79 A Et [a] conuocatis duodecim di-
2 mar.3.b ſcipulis ſuis dedit illis poteſta
6.a. tem ſpirituum immundorum: vt
Luce.9.a eijcerent eos:ꝛ curarent omnē lan-
b 80 mar.3.b guorem ꝛ omnem infirmitatem. [b]
2 Luce.6.c Duodecim autem✠diſcipulorum
21.di.§ j. nomina ſunt hec. Primus ſymon
aſs✠di- qui dicitur Petrus:ꝛ Andreas fra
ſcipuloꝝ ter eiꝰ: Philippus:ꝛ Bartholomeꝰ:
Jacobus zebedei:ꝛ Joannes frater
eius: Thomas:ꝛ Mattheus publi-
canus:ꝛ Jacobus alphei:ꝛ Thadeꝰ:
Symō chananeus.ꝛ Judas ſcario-
thes: qui ꝛ tradidit eum. [c] Hos duo c 81
decim miſit ieſus: precipiens eis ꝛ 10
dicens. In viam gentium ne abie-
ritis:ꝛ in ciuitates ſamaritanoruꝫ
ne intraueritis: ſed potius ite ad
oues que perierunt domus iſrael. [d] mar.6.b d 82
Euntes autē predicate dicentes: q꞉ Luce.9.a 2
✠ appropinquabit regnum celoꝝ. 10.b
Infirmos curate: mortuos ſuſcita- aſs✠ ap-
te: leproſos mundate: demones eij- p̄oꝝ inq̄
cite: gratis accepiſtis: gr̄tis date. Noli uit
te poſſidere aurum neqꝫ argentuꝫ: B
neqꝫ pecuniaꝫ in zonis veſtris. Nō
peram in via: neqꝫ duas tunicas: ne
qꝫ calciamēta: neqꝫ virgaꝫ. Dignus
eſt enim operarius cibo ſuo. [e] In quā- Luc.10.b
cunqꝫ autem ciuitatem aut caſtel- mar.6.b e 83
lum intraueritis: interrogate quis Luce.9.a 2
in ea dignus ſit:ꝛ ibi manete donec ꝛ.10.b
exeatis. [f] Intrātes autem in domū
ſalutate eam dicentes. Pax huic do- Luc.10.a f 84
mui. Et ſi quidem fuerit domus illa 2
digna: veniet pax veſtra ſuper eam: ſi
autem nō fuerit digna pax veſtra re
uertetur ad vos. [g] Et quicūqꝫ non mar.6.b
receperit vos neqꝫ audierit ſermo- Luce.9.a g 85
nes veſtros: exeūtes foras de domo ꝛ.10.b 2
vel ciuitate excutite puluerem de pe j.q.j.ca.
dibus veſtris. Amē dico vobis: tol- nōne.
lerabilius erit terre ſodomoruꝫ et infra.ii.c.
gomorreorū in die iudicij q̄ꝫ illi Luc.10.b
ciuitati. [h] Ecce ego mitto vos: ſicut Luc.10.a
oues in medio luporum. Eſtote er h 86
go prudentes ſicut ſerpentes:ꝛ ſim 5
plices ſicut columbe. [i] Cauete autē
ab hominibus. Tradent enim vos 36.di.ca. i 87
in concilijs.ꝛ in ſynagogis ſuis fla q eccleſia 2
gellabuntꝰ vos:ꝛ ad preſides ꝛ ad re ſticie.
ges ducemini ꝓpter me in teſtimo mar.13.b
nium illis ꝛ gentibꝰ. Cū [k] autē tra- Luc.13.b
dēt vos: nolite cogitare quō aut qd ꝛ.21.c. k 88
loquamini. Dabitur enim vobis in 2
illa hora qd loquamini. Non.n. vos C
eſtis qui loquimini: ſed ſpiritꝰ pa-
tris vr̄i q loqꝰ in vobis. Tradet aūt
fr frātē in mortē ꝛ pr filiū:ꝛ inſur Mich.7.
gēt filij in parētes:ꝛ morte eos affi b.
ciēt:ꝛ eritis odio oībꝰ hominibꝰ ꝓp

nomen meũ. Qui autẽ perſeuera-
l 89 infra.24.b uerit vſqȝ in finem: hic ſaluus erit.
10 [l] Cum autẽ perſequentur vos in ciui-
tate iſta: fugite in aliam. Amen dico
vobis: nõ cõſummabitis ciuitates iſrl'
m 90 Luc.6.f. donec veniat filius hominis.[m] Non
3 Jo.13.b. eſt diſcipulus ſup magiſtrũ: nec ſer-
&.15.c. uus ſup dñm ſuũ. Sufficit diſcipu-
lo vt ſit ſicut magiſter ei': & ſeruo ſicut
n 91 dñs ei'.[n] Si patremfamilias beelze-
10 al's + re- bub vocauerũt quãto magis dome
o 92 uelabit ſticos ei'. Ne ergo timueritis eos.[o]
2 mar.4.c. Nihil.n. eſt opertũ qđ nõ + reueleť: &
p 93 Luc.8.c. occultũ qđ nõ + ſciať.[p] Qđ dico vo-
5 Luc.12.a. bis in tenebris: dicite in lumine. Et
al.+ſcieť qđ in aure auditis: predicate ſup te
cta. Et nolite timere eos q occidunt
xi.q.3.ca. corpus: aiaȝ aũt nõ pñt occidere: ſed
nolite. potius timete eũ q pt & aiaȝ & corpus p-
D dere in gehẽnã. Nõne duo paſſeres
aſſe veneũt. Et vn' ex illis nõ cadet ſup
terrã ſine patre vro. Veſtri aũt & capil
li capitis oẽs numerati ſunt. Noli-
te ergo timere: multis paſſerib' me-
mar.8.d. liores eſtis vos. Omnis ergo q cõfi-
Luc.9.c. tebiť me corã hominib': cõfitebor &
q 94 &.12.b. ego eũ corã patre meo q in celis ẽ.[q]
2 Qui aũt negauerit me corã homini
bus: negabo & ego eũ corã patre meo
q in celis eſt.[r] Nolite arbitrari qr ve
r 95 Luc.12.g nerim pacẽ mittere in terrã. Nõ ve-
5 ni pacẽ mittere: ſȝ gladiũ. Ueni.n.
ſeparare hoiẽ aduerſus patrem ſuũ: &
filiã aduerſus mrẽ ſuã: & nurũ ad-
uerſus ſocrũ ſuã: & inimici hoĩs do-
s 96 Luc.14.f. meſtici ei'.[s] Qui amat patrẽ aut ma
5 trẽ pluſquã me: non eſt me dign'. Et
q amat filiũ aut filiã ſup me: nõ eſt
me dign'. Et q nõ accipit crucẽ ſuã
t 97 mar.8.d. & ſequitur me nõ eſt me dign'.[t] Qui
3 infra.16.d. inuenit aiam ſuã pdet illã: & q pdi-
u 98 Lu.9.17. derit aiam ſuã pp me inueniet eã.[u]
8 g. Qui recipit vos me recipit: & q me
mar.9.c. recipit: recipit eũ q me miſit.[x] Qui
x 99 Lu.10.c. recipit pphetã in nomine pphete:
10 Jo.13.c.& mercedẽ pphete accipiet. Et qui reci
14.c. pit iuſtum in nomine iuſti: merce
y 100 infra.18.a. dem iuſti accipiet.[y] Et quicũqȝ potũ
6 mar.9.f. dederit vni ex minimis iſtis calicẽ
aque frigide tm in nomine diſcipu
li: amen dico vobis: nõ perdet mer-
cedem ſuam.

¶ Ca. Sũ. ¶ Joãnes de carcere mit
tit ad ieſum: & ieſus de ioãne ad tur-
bas loquiť: atqȝ increpat ciuitates que
pniaȝ nõ egerũt. Cõfeſſio ieſu ad pa
trẽ: & iugũ dñi leue eſſe. Cap.xi.

ET [a] factũ eſt cũ cõſummaſſet ie- A a 101
ſus pcipiẽs duodecim diſcipu 10
lis ſuis: trãſijt inde vt doceret & pdi
caret in ciuitatib' eorũ.[b] Joãnes au Luc.7.c. b 102
tem cũ audiſſet in vinculis opera 5
xpi: mittẽs duos de diſcipulis ſuis:
ait + illi. Tu es qui venturus es: an al.+illis
aliũ expectam'? Et rñdens ieſus ait
illis. Euntes renũciate ioãni q au-
diſtis & vidiſtis. Ceci vidẽt: claudi
ambulãt: lepȝoſi mũdanť: ſurdi au
diunt: mortui reſurgunt: pauperes
euãgeliȝanť: & beatus eſt q nõ fuerit
ſcãdaliȝat' in me. Illis aũt abeuntĩ
bus: cepit ieſus dicere ad turbas de
ioãne. Quid exiſtis in deſertũ vide-
re? harũdinẽ vento agitatã? Sȝ qd
exiſtis videre? hominẽ mollib' ve 21.q.4.c.§
ſtitũ. Ecce q mollib' veſtiunť in do- B
mib' regũ ſunt. Sȝ qd exiſtis vide-
re? Prophetaȝ? Etiam dico vobis & Malach.
pluſquã pphetam.[c] Hic eſt.n. de quo 3.a. c 103
ſcriptũ eſt. Ecce ego mitto angeluȝ mar.1.a. 2
meũ ante faciẽ tuã: q pparabit viaȝ
tuã ante te.[d] Amẽ dico vobis: nõ ſur d 104
rexit inter natos mulierum ioãne 5
baptiſta. Qui aũt minor ẽ in regno
celoȝ: maior eſt illo.[e] A diebus aũt Luc.7.d. e 105
ioãnis baptiſte vſqȝ nũc regnũ ce- al.+diri 5
loȝ vim patiť: & violẽti + rapiũt illđ. piunt
[f] Oẽs.n. pphete & lex vſqȝ ad ioãnẽ Luc.16.d f 106
pphetauerũt: & ſi vultis recipe: ipſe de pe.di. 10
eſt helias q venturus eſt. Qui hȝ au- 2.c.ſi enĩ.
res audiẽdi audiat.[g] Cui aũt ſimi Luc.7.c. g 107
lem eſtimabo generationẽ iſtã? Si- 5
milis eſt pueris ſedẽtib' in foro: q
clamãtes coequalib' dicũt. Cecini-
mus vobis & nõ ſaltaſtis: lamẽtaui- C
mus & nõ planxiſtis. Uenit.n. ioan- 95.diſt.
nes neqȝ mãducans: neqȝ bibẽs: & ca.6.
dicunt. Demoniũ hȝ. Uenit filius ho-
minis mãducans & bibẽs: & dicũt.
Ecce homo vorax & potator vini: publica
noȝ & peccatoȝ amicus. Et iuſtifica-
ta eſt ſapiẽtia a filijs ſuis.[h] Tunc ce Luc.10.b h 108
pit exprobrare ciuitatib' in qbus fa 5
cte ſunt plurime virtutes ei': qr non

egiſſent pniam. Ue tibi corozaiz: ve
tibi bethſaida: q2 ſi in tyro ⁊ ſidone
facte eēnt virtutes que facte ſunt in
vobis: olim in cilitio ⁊ cinere pni-
tētiam egiſſent. Uerūtñ dico vobis
tyre ⁊ ſidoni remiſſius erit in die
iudicij q̃ꝫ vobis. Et tu capharnaum:
f 109 j.q.j.ca. nūqd vſqꝫ in celū exaltaberis? Uſ-
10 nõne. qꝫ in infernū deſcēdes.[i] Quia ſi in
B ſodomis facte fuiſſent v̄tutes q̃ facte
ſunt in te: forte māſiſſet vſqꝫ in hāc
diē. Uerūtñ dico vobis q2 terre ſo-
domoꝝ remiſſi⁹ erit in die iudicij
k 110 q̃ꝫ tibi.[k] In illo tpe rñdēs ieſus di-
5 xit. Cōfiteor tibi pater dñe celi ⁊ ter
re: q2 abſcōdiſti hec a ſapiētib⁹ ⁊ pru
l 111 Luc.10.d dentib⁹: ⁊ reuelaſti ea paruulis. Ita
3 pater: qm̄ ſic fuit placitū añ te.[l] Oīa
m 112 Luc.10.d mihi tradita ſunt a pře meo.[m] Et
3 Joā.3.c. nemo nouit filium niſi pater: neqꝫ
patrē qs nouit niſi fili⁹: ⁊ cui volue
n 113 rit fili⁹ reuelare.[n] Uenite ad me oēs
10 qui laboratis ⁊ onerati eſtis ⁊ ego
2.q.6.c.q reficiā vos. Tollite iugū meū ſuper
ſcit. vos: ⁊ diſcite a me q2 mitis ſū ⁊ hu
Diſt.6.d milis corde ⁊ inuenietis requiem
animab⁹ veſtris. Jugū.n. meū ſua-
ue eſt: ⁊ onus meum leue.

¶ Ca. Sū. ¶ Diſcipuli ſpicas vellūt:
manū aridā ſanat: hominē a demo
nio cecū ⁊ mutū curat: ⁊ in pncipe
demonioꝝ id facere opinātes deſtru
it: phariſeis ſignū petētib⁹ ione ⁊ ni
niuitarū ſignū tradit ⁊ matrē ⁊ fra
tres poſtponit diſcipulis. Ca. xij.

a 114 A In illo tpe abijt ieſus per ſata
1 mar.2.d. ſabbato: diſcipuli aūt eius eſu-
Luc.6.c. rientes ceperūt vellere ſpicas ⁊ man
6.q.3.ca. ducare. Phariſei aūt vidētes dixe-
ſcriptum. rūt ei. Ecce diſcipuli tui faciunt qđ
25.q.j.c. nō licet eis facere ſabbatis. At ille di
iā. xit eis. Nō legiſtis qd fecerit dauid
j.Re.21.b quādo eſurijt: ⁊ qui cū eo erāt: quō
intrauit in domū dei ⁊ panes ppo-
ſitionis comedit: quos nō licebat ei
edere neqꝫ his q cū eo erant: niſi ſo
b 115 lis ſacerdotib⁹.[b] Aut nō legiſtis in
10 Oſee.6.c. lege; q2 ſabbatis ſacerdotes in tem-
mar.2.d. plo ſabbatū violant ⁊ ſine crimine
Luc.6.a. ſunt? Dico autem vobis: q2 templo
mar.3.a. maior eſt hic. Si autē ſciretis quid
Luc.6.b. eſt: miſericordiam volo ⁊ nō ſacrifi-
ciū: neqꝫ cōdēnaſſetis innocentes.
Dñs enim eſt fili⁹ hominis: et ſabba
ti.[c] Et cū inde trāſiſſet: venit in ſina c 116
gogā eoꝝ. Et ecce hō manū hñs ari 2
dā. Et interrogabant eū dicētes. Si
licet ſabbatis curare: vt accuſarent
eum. Ipſe autē dixit illis. Quis erit
ex vobis homo qui habeat ouē vnā:
⁊ ſi ceciderit hec ſabbatis in foueā:
nōne tenebit ⁊ leuabit eam? Quan
to magis melior eſt homo oue. Ita
qꝫ licet ſabbatis benefacere. Tūc ait
homini. Extende manum tuam. Et
extendit: ⁊ reſtituta eſt ſanitati ſicut B
altera.[d] Exeuntes autem phariſei mar.3.a. d 117
conſiliū faciebant aduerſus eum: Joā.10.g 4
quō perderent eum.[e] Jeſus autē
ſciēs receſſit inde: ⁊ ſecuti ſunt eū e 118
multi: ⁊ curauit eos omnes. Et pre 10
cepit eis ne manifeſtū eum facerēt:
vt adimplerētur qđ dictū ē per yſa
iam prophetam dicentē. Ecce puer Eſa.42.a
meus + quem elegi: dilectus meus alias + ele-
in quo bene cōplacui anime mee. ctus
Ponam ſpiritū meum ſuper eū:
⁊ iudicium gentibus nunciabit.
Non contendet neqꝫ clamabit: ne-
qꝫ audiet aliquis in plateis vocem
eius. Harundinem quaſſatam non
confringet: ⁊ + lignum fumigans alias + li-
nō extinguet: donec eijciet ad victo nū
riam iudicium: ⁊ in nomine eius
gentes ſperabūt.[f] Tunc oblatus eſt ſup.9.d. f 119
ei demonium habens cecus ⁊ mu- Luc.xj.b. 5
tus: ⁊ curauit eū ita vt loqretur ⁊ De pe.di.
videret.[g] Et ſtupebant oēs turbe: ⁊ 3.ca. ſunt
dicebant. Nunquid hic eſt filius da plures. g 120
uid?[h] Phariſei autē audiētes di- mar.3.c. 7
xerunt. Hic nō eijcit demones: niſi Luc.xj.b. h 121
in beelzebub principe demoniorū. mar.3.c. 2
[i] Jeſus autem ſciens cogitationes Luc.xj.b.
eorū dixit eis. Oē regnū diuiſum i 122
cōtra ſe deſolabitur: ⁊ omnis ciui- 2
tas vel domus diuiſa cōtra ſe nō ſta
bit. Et ſi ſathanas ſathanam eijcit
aduerſus ſe diuiſus eſt: quomodo 25.q.2.c.
ergo ſtabit regnum eius? Et ſi ego ſi ca.
in beelzebub eijcio demones: filij ve
ſtri in quo eijciunt? Ideo ipſi iudi
ces veſtri erunt. Si autē ego in ſpi
ritu dei eijcio demones: igitur per- C
uenit in vos regnum dei. Aut quō

pōt qſq̄ intrare in domū fortis ⁊ va
ſa ei⁹ diripe: niſi ꝑus alligauerit for-
tē? Et tunc domū illi⁹ diripiet. Qui
nō ē mecū ꝯ me eſt: ⁊ q nō ꝯgregat
123 mar.3.b mecum ſpargit[k]. Jdō dico vobis oē
2 Luc.21.d pctm̄ ⁊ blaſphemia remittet hoībus:
ſpūs autē blaſphemie nō remittet.
Et qcunq; dixerit vbū ꝯ filiū hoīs:
remittet ei: q aūt dixerit ꝯ ſpm̄ ſctm̄
nō remittet ei: neq; in hoc ſeclo: neq;
124 in futuro[l]. Aut facite arborē bonā et
10 fructū ei⁹ bonum: aut facite arborem
ſ.3.e malā ⁊ fructū ei⁹ malū. Siqdem ex
Luc.6.g fructu arbor agnoſcit. Progenies
22.q.5.ca. vipaꝝ: qūo poteſtis bona loq cū ſitis
125 quotiés mali? Ex abundantia.n.cordis os lo
5 qtur[m]. Bon⁹ hō de bono theſauro ꝓ
fert bona: ⁊ malus hō d malo theſau
126 ro ꝓfert mala[n]. Dico aūt vob: qm̄ oē
10 vbū ocioſū qd locuti fuerit hoīes:
reddent rōnē de eo in die iudicij. Ex
vbis.n.tuis iuſtificaberis: ⁊ ex vbis
127 mar.8.b tuis ꝯdēnaberis[o]. Tunc rñderūt ei
5 Luc.11.b qdā de ſcribis ⁊ phariſeis dicentes.
deu.32.b Magiſter volum⁹ a te ſignū videre.
128 Luc.11.d [p]Qui rñdens ait illis. Gñatio mala
5 Jone.2.a ⁊ adultera ſignū qrit ⁊ ſignū nō da-
bit ei niſi ſignū ione ꝓphe. Sicut.n.
fuit ionas in vētre ceti trib⁹ dieb⁹ ⁊
tribus noctib⁹: ſic erit filius hoīs in
corde terre tribus diebus ⁊ tribus
D noctib⁹. Viri niniuite ſurgēt in iu
Jone.3.b dicio cū gñatione iſta ⁊ ꝯdēnabunt
Luc.11.d eā: q: pniāz egerunt in ꝑdicatiōe io
3.re.10.a ne. Et ecce plus q̄ iona hic. Regina
2.Pa.9.a auſtri ſurget in iudicio cū gñatiōe
5.q.1.c.ve iſta ⁊ cōdēnabit eā: q: venit a finib⁹
reor terre audire ſapiāz ſalomonis. Et ec
129 Luc.11.c ce plus q̄ ſalomon hic[q]. Cū aūt i-
5 mūdus ſpūs exierit ab hoīe: ambu-
lat p loca arida querēs reqē ⁊ non
inuenit. Tūc dicit. Reuertar i domū
De pe.di. meam vnde exiui. Et veniens inue-
4.cap.re nit eam vacantē: ſcopis mundatā ⁊
uertar ornatam. Tunc vadit ⁊ aſſumit ſe-
ptē alios ſpūs ſecū neqores ſe: ⁊ in
trātes hītant ibi: ⁊ fiunt nouiſſima
hoīs illius peiora ꝑoīb⁹. Sic erit ⁊
130 gñationi huic peſſime[r]. Adhuc eo
B mar.3.a loqnte ad turbas: ecce mr̄ ei⁹ ⁊ frēs
Luc.8.c ſtabant foris qrentes loq ei. Dixit āt
ei qdam. Ecce mr̄ tua ⁊ frēs tui fo-

ris ſtant qrentes te. At ipſe rñdens
dicēti ſibi ait. Que eſt mr̄ mea: ⁊ qui
ſūt frēs mei? Et extēdens manū i diſ
ſcipulos ſuos dixit. Ecce mater mea ⁊
frēs mei. Quicunq; .n. fecerit volū-
tatem patris mei qui in celis eſt: ip
ſe meus frater ſoror ⁊ mater eſt.

¶ Ca. Sū. ¶ Sedens i nauicula ie-
ſus turbis parabolas exponit. i. ſemi
nātis ſemē cēteſimū ſexageſimū ⁊
triceſimū: de ʒizania ⁊ grano ſyna
pis: a fermento abſcondito in fari-
na: ⁊ exoluit diſcipulis parabolas ʒi-
ʒaniorum: parabolas de theſauro in
agro: ⁊ bona margarita: de rete in
mare miſſo: prophetam in patria
ſua ſine honore eſſe. Cap.xiij.

In illo die exiens ihs de domo: A
ſedebat ſec⁹ mare. Et congregate mar.4.a 131
ſunt ad eū turbe multe: ita vt naui- Luc.8.a
culā aſcendens ſederet: ⁊ oīs turba
ſtabat i littore: ⁊ locut⁹ eſt eis multa
in parabolis dicens. Ecce exijt qui Luce.8.a
ſeminat ſeminare+. Et dum ſemi- al+ſemē
nat: qdā ceciderunt ſec⁹ viā: ⁊ vene- ſuum
runt volucres: +⁊ comederunt ea. al+celi
Alia aūt ceciderunt i petroſa vbi nō
+hēbāt terrā multā: ⁊ ꝯtinuo exor al+hꝫ
ta ſunt: q: nō hēbant altitudinē ter-
re. Sole aūt orto eſtuauerunt: ⁊ q:
nō hēbant radicē aruerūt. Alia aūt
ceciderunt in ſpinas: ⁊ creuerūt ſpi
ne ⁊ ſuffocauerūt ea. Alia aūt cecide
runt in terrā bonā: ⁊ dabāt+ fructū al+fru
aliud cēteſimū aliud ſexageſimū aliud ctus
triceſimū. Qui hꝫ aures audiēdi au B
diat. Et accedētes diſcipuli dixerūt
ei. Qr in pabolis loqris eis? Qui rñ mar.4.b
dens ait illis. Q: vobis datū eſt noſ- Luce.8.b
ſe miſteriū regni celoꝝ: illis autē Luce.8.c
non eſt datum. [b]Qui.n. hꝫ dabitur mar.4.c b 13
ei ⁊ abundabit: q autē nō hꝫ: ⁊ qd+ Al+vi-
hꝫ auferetur ab eo[c]. Jdō in parabolis det hēre
loquor eis: q: videntes non vident Eſa.6.c c 13
⁊ audientes non audiunt neq; itel- mar.4.b
ligunt: ⁊ adimpletur in eis ꝓphetia Luce.8.c
yſaie dicentis. Auditu audietis ⁊ nō Joā.12.f
intelligetis: ⁊ videntes videbitis et Act.28.f
non videbitis. Incraſſatū eſt.n.cor Luc.10.
ppli huius: ⁊ aurib⁹ grauiter audie
runt: ⁊ oculos ſuos clauſerunt ne qn̄
videant oculis: ⁊ auribus audiāt et

d 134 ars+qui corde intelligant: ⁊ conuertantur ⁊
5 ars+que ſanẽ eos[d]. Ueſtri aũt beati oculi + q̃
L quippe dico vobis: q̃ multi pphe et
iuſti cupierunt videre que videtis ⁊
mar.4.b non viderunt: ⁊ audire q̃ auditis ⁊
e 135 Luce.8.b nõ audierunt[e]. Uos ergo audite pa
2 rabolã ſeminãtis. Oĩs q̃ audit vbũ
regni ⁊ nõ intelligit: venit malus et
rapit qd̃ ſeminatũ ẽ in corde eius:
hic eſt q̃ ſecus viã ſeminat⁹ eſt. Qui
aũt ſup petroſa ſeminat⁹ eſt: hic eſt q̃
vbũ audit: ⁊ cõtinuo cũ gaudio ac
cepit illud. Nõ hꝫ aũt in ſe radicẽ: ſꝫ
eſt tpalis. Facta aũt tribulatiõe ⁊ p
ſecutiõe pp verbũ ↄ̃tinuo ſcandali
zat. Qui aũt ſeminat⁹ eſt in ſpinis:
hic eſt q̃ vbũ dei audit ⁊ ſollicitudo
ſcli iſtius ⁊ fallacia diuitiarũ ſuffocat
verbũ: ⁊ ſine fructu efficit̃. Qui vo
in terrã bonã ſeminat⁹ ẽ: hic eſt q̃ au
dit verbũ ⁊ intelligit ⁊ fructũ af
fert: ⁊ facit aliud qdẽ centeſimũ: aliud
aũt ſexageſimũ: aliud vo triceſimũ.
f 136 [f]Aliã parabolã ꝓpoſuit illis dicẽs. Si
10 mile factũ eſt regnũ celorũ hoi q̃ ſemi
nauit bonũ ſemẽ in agro ſuo. Cũ
aũt dormirẽt hoies: venit inimicus
mar.4.c ei⁹ ⁊ ſupſeminauit ʒizania ĩ medio
B tritici: ⁊ abijt. Cũ aũt creuiſſet her
de elec.ca. ba ⁊ fructũ feciſſet: tũc apparuerunt
13 de vitã ⁊ ʒizania. Accedẽtes aũt ſerui prĩſfa
da milias: dixerũt ei. Dñe: nõne bonũ
ſemẽ ſeminaſti in agro tuo? Unde er
go hꝫ ʒizania? Et ait illis. Inimic⁹
24.q.3.c hõ hoc fecit. Serui autẽ dixerunt ei.
notãdũ Uis imus ⁊ colligim⁹ ea? Et ait. Nõ
Ne forte colligẽtes ʒizania eradice
tis ſil ⁊ triticũ. Sinite vtraq̃ creſce
re vſq̃ ad meſſẽ: ⁊ i tpe meſſis dicã
meſſorib⁹. Colligite pmũ ʒizania ⁊
alligate ea i faſciculos ad cõburẽdũ:
triticũ aũt ↄ̃gregate in horreũ meũ.
g 137 mar.4.c [g]Aliã parabolã ꝓpoſuit eis dicẽs. Si
2 Luc.13.d mile ẽ regnũ celorũ grano ſynapis
qd̃ accipiens hõ ſeminauit in agro
ſuo: qd̃ minimũ qdẽ eſt oĩb⁹ ſe
minib⁹. Cũ aũt creuerit maius ẽ
oĩbus olerib⁹ ⁊ fit arbor ita vt volu
cres celi veniant ⁊ habitent in ramis
h 138 Luc.13.d ei⁹. [h]Aliã parabolã locut⁹ ẽ eis. Sile
5 E eſt regnũ celorũ fermẽto: qd̃ acceptũ
mulier abſcõdit in farine ſatis trib⁹:
donec fermentatum eſt totum.[i] Hec mar.4.d i 139
oĩa locutus eſt Ieſus in parabolis ad 6
turbas: ⁊ ſine parabolis nõ loq̃bat̃ eis:
vt impleret̃ qd̃ dictũ erat p ꝓphetam di Ps.77.
centẽ. Aperiam in parabolis os meum:
eructabo abſcõdita a ↄ̃ſtitutiõe mun
di.[k] Tunc dimiſſis turbis venit i do k 140
mũ: ⁊ acceſſerunt ad eum diſcipuli 10
eius dicentes. Ediſſere nobis parabo
lam ʒizaniorũ agri. Qui rñdens ait.
Qui ſeminat bonũ ſemen eſt filius
hoĩs: ager autẽ eſt mundus. Bonũ
vo ſemẽ: hi ſũt filij regni: ʒizania aũt
filij ſunt nequã. Inimic⁹ aũt q̃ ſemi
nauit ea eſt diabolus. Meſſis vo cõ
ſumatio ſcli eſt. Meſſores aũt angeli Apo.14.d
ſunt. Sicut ergo colligunt̃ ʒizania:
⁊ igni cõburunt̃: ſic erit in cõſuma
tione ſecli. Mittet fili⁹ hoĩs angelos F
ſuos ⁊ colligẽt de regno ei⁹ oĩa ſcan
dala: ⁊ eos q̃ faciũt iniq̃tatẽ: ⁊ mittẽt
eos in caminũ ignis. Ibi erit flet⁹
⁊ ſtridor dentium. Tunc iuſti fulge
bunt ſicut ſol in regno pr̃is eorũ.
Qui hꝫ aures audiẽdi audiat. Sile
eſt regnũ celorũ theſauro abſcõdito
i agro: quẽ q̃ inuenit hõ abſcõdit: ⁊
pre gaudio illi⁹ vadit ⁊ vendit vniuer
ſa q̃ hꝫ ⁊ emit agrũ illũ. Iterũ ſile ẽ
regnũ celorũ hoi negociatori: q̃renti
ti bonas margaritas. Inuẽta autem
vna p̃cioſa margarita: abijt ⁊ vendi
dit oĩa q̃ habuit: ⁊ emit eã. Iterũ ſile
eſt regnũ celorũ ſagene miſſe i ma
re ⁊ ex oĩ gñe piſcium congreganti. 25.q.7.c.ſi
Quã cum impleta eſſet: educentes ⁊ 24.q.1.ca.
ſecus littus ſedẽtes elegerũt bonos quiſq̃s
in vaſa ſua malos aũt foras miſe G
rũt. Sic erit i cõſumatiõe ſecli. Exi
bũt angeli ⁊ ſepabũt malos de me Infra.22.
dio iuſtorũ: ⁊ mittent eos in cami b.25.c
num ignis: ibi erit fletus ⁊ ſtridor
dentium. Intellexiſtis hec oĩa. Dicũt
ei. Etiã. Ait illis. Ideo oĩs ſcriba do
ctus in regno celorũ: ſilis eſt homini
patrifamilias: q̃ profert de theſauro
ſuo noua ⁊ vetera. Et factum eſt cũ mar.6.a
conſumaſſet Ieſus parabolas iſtas Luc.14.c.
tranſijt inde: ⁊ veniens [l]in patriam ⁊.d l 141
ſuam docebat eos in ſynagogis eo 8
rũ: ita vt mirarent̃ ⁊ dicerẽt. Unde Ioan.4.f mar.6.a

huic ſapiã ⁊ ṽtutes. Nõne hic ẽ fabri
Luc.10.d filius? nõne mr̃ ei⁹ dr̃ maria: ⁊ frẽs
Joan.6.e eius iacobus ⁊ ioſeph ⁊ ſymõ ⁊ iu-
j.q.j.cap. das: ⁊ ſorores eius: nõne oẽs apud
pauliani nos ſunt? Unde ergo huic oĩa iſta? Et
m 142 ſte ✠ſcãdaliʒabãt in eo.[m] Jeſus aũt di
l alſ✠ ſic xit eis. Nõ ẽ ꝓpheta ſine honore niſi i
Mar.6.a pr̃ia ſua ⁊ i domo ſua. Et nõ fecit ibi
Luc.4.d. ṽtutes mł̃tas ꝑꝑ icredulitatẽ illoꝝ.
Joan.4.f ¶Ca. Sũ. ¶De ioannis capite ĩ di
ſco: ⁊ qnq3 panib⁹ ⁊ duob⁹ piſcibus
in qnq3 milia viroꝝ. Jeſus ſuꝑ ma-
re ambulat: ⁊ petrum mergentẽ ap-
prehendit: ⁊ in terra geneſar multos
languores curat. Cap.xiiij.

a 143 12 A In illo tp̃e audiuit herodes te-
alſ✠de trarcha famã ✠ieſu: ⁊ ait pueris
mar.6.b ſuis. hic ẽ ioãnes baptiſta: ipſe ſurre
Luc.9.a xit a mortuis: ⁊ iõ ṽtutes opant in
Mar.6.c eo.[b] herodes.n. tenuit ioannẽ ⁊ alli
b 144 Luce.3.d gauit eũ ⁊ poſuit in carcerẽ: ꝑpter
2 herodiadẽ vxorẽ fr̃is ſui. Dicebat.n.
26.diſ.c. illi ioannes. Non l3 tibi habere eã.
vna Et volens illum occidere timuit po
pulũ: q2 ſicut ꝓphetã eũ habebãt.
c 145 6 [c]Die aũt natalis herodis: ſaltauit fi
lia herodiadis i medio: ⁊ placuit he-
22.q.4.c. rodi. Unde cũ iuramẽto pollicitus ẽ
ẽ ẽt. ⁊ ca. ei dare qdcũq3 poſtulaſſet ab eo. At
vnuſqſ- illa ꝓmonita a mr̃e ſua: da mihi in-
q3. ⁊ cap. quit in diſco caput ioãnis baptiſte.
actione. Et cõtriſtat⁹ eſt rex. Propter iuramẽ
tũ aũt ⁊ eos q pariter recũbebãt iuſ-
ſit dari. Miſitq3 ⁊ decollauit ioãnẽ
B in carcere. Et allatum eſt caput ei⁹ in
diſco: ⁊ datũ eſt puelle: ⁊ illa✠attu
al✠ tulit lit mr̃i ſue. Et accedẽtes diſcipuli ei⁹
mar.6.d tulerũt corp⁹ ei⁹: ⁊ ſepellierũt illũ: ⁊
d 146 venientes nũciauerũt ieſu[d]. Qd̃ cũ au
3 Luce.9.b diſſet ieſus ſeceſſit inde in nauiculã i
Joã.6.a. locũ deſertũ ſeorſũ. Et cum audiſſent
turbe ſecute ſunt eũ pedeſtres de ci-
uitatib⁹. Et exiẽs vidit turbã mł̃tã
⁊ miſert⁹ ẽ eis: ⁊ curauit languidos
e 147 Mar.6.e eoꝝ. [e]Ueſpe aũt acceſſerũt ad eũ diſci
13 Luc.9.b. puli ei⁹ dicẽtes. Deſert⁹ ẽ loc⁹ ⁊ hora
Joã.6.a. iã pterijt: dimitte turbas vt euntes
in caſtella emant ſibi eſcas. Jeſus aũt
dixit eis. Nõ habent neceſſe ire: date
illis vos manducare. Rñderunt ei.
Nõ hẽm⁹ hic niſi qnq3 panes ⁊ duo-
os piſces. Qui ait eis. Afferte mihi il
los huc. Et cũ iuſſiſſet turbas diſcũ
bere ſuꝑ fenum: acceptis qnq3 pani-
bus ⁊ duob⁹ piſcibus: aſpiciens in
celũ bñdixit ⁊ fregit: ⁊ dedit diſcipu
lis ſuis panes: diſcipuli aũt dederũt
turbis. Et mãducauerunt oẽs ⁊ ſa- C
turati ſunt. Et tulerunt reliqas duo
decim cophinos fragmẽtoꝝ plenos.
Manducãtiũ aũt fuit numer⁹ qn-
q3 milia viroꝝ: exceptis mulierib⁹
⁊ paruulis.[f] Et ſtatim ✠cõpulit diſci Mar.6. f 148
pulos aſcẽdere in nauiculã: ⁊ ꝑcede- alſ✠ iuſ 6
re eũ trans fretũ donec dimitteret ſit
turbas.[g] Et dimiſſa turba aſcẽdit in L.5.c.⁊ 6 g 149
montẽ ſolus orare.[h] Ueſpe autẽ fa Joã.6.b 2
cto: ſolus erat ibi. Nauicula autẽ in j.q.j.c.ec- h 150
medio mari iactabat̃ fluctib⁹. Erat cleſia 4
enim ꝯ̃rius ventus. Quarta aũt vigi 24.q.i.c.
lia noctis venit ad eos✠ ambulans nõ turba
ſuꝑ mare. Et videntes eũ ſuꝑ mare tur
ambulantẽ: turbati ſunt dicẽtes: q2 mar.6.g
fantaſma eſt. Et pre timore clamaue al✠⁊ am
runt. Statimq3 ieſus locut⁹ eſt eis bulabat.
dicens. habete fiduciã. Ego ſum: noli
te timere[i]. Rñdens aũt petr⁹: dixit. i 151
Dñe ſi tu es: iube me venire ſup aq̃s. 5.
At ipſe ait. Ueni. Et deſcẽdens petr⁹
de nauicula ambulabat ſuꝑ✠aquã alſ✠aq̃s
vt veniret ad ieſum. Uidens ✠o ven-
tũ validum timuit. Et cum cepiſſet
mergi: clamauit dicens. Dñe ſaluũ
me fac. Et cõtinuo ieſus extẽdẽs ma
num apphendit eũ: ⁊ ait illi. Modi
ce fidei q̃re dubitaſti?[k] Et cum aſcen k 152
diſſet in nauiculã ceſſauit ventus. 6
Qui aũt in nauicula erãt: venerunt
⁊ adorauerunt eũ dicentes. Uere fi-
li⁹ dei es[l]. Et cũ tranſfretaſſent vene mar.6 g l 153
runt in terrã geneſar. Et cũ cogno Luc.5.d 2
uiſſent eum viri loci ill⁹ miſerunt
in vniuerſam regionem illã: ⁊ ob-
tulerunt ei oẽs male habentes: ⁊ ro
gabant eum vt vel fimbriã veſtimẽ
ti eius tangerent. Et quicunq3 teti-
gerunt ſalui facti ſunt.
¶Ca. Sũ. ¶De manib⁹ lauãdis: et
de his q̃ de ore exeũt: q2 coinqnãt nõ
q̃ itrãt i hoiẽ: filiã mulieris ſyrophe
niſſe a demonio curat: ⁊ ſec⁹ mare ga
lilee claudos cecos ⁊ mutos ſanat: de
ſeptẽ panib⁹: ⁊ paucis piſcib⁹ q̃tuor
milia hominum ſaciauit. Cap.xv.

a 154 a mar.7.b Tunc[a] acceſſerūt ad eū ab hiero
5 ſolymis ſcribe & phariſei dicē
tes. Quare diſcipuli tui tráſgrediūt
traditiōes ſeniorꝝ? Nō.n.lauant ma
nꝰ ſuas cū pané máducát. Ipſe aūt
rñdens ait illis Quare & vos tranſ-
gredimini mádatuꝫ dei: pp traditio
nē vrām? Nā deꝰ dixit. Honora prēꝫ
Exo.20.b & mrēꝫ: & q male dixerit prī vel mrī
Deu.5.b morte moriat. Vos aūt dicitis qcun
mar.7.b qꝫ dixerit prī vel mrī munꝰ qdcun-
qꝫ eſt ex me tibi pderit: & nō honori-
ficauit patré ſuū aut mrēꝫ ſuā: & ir-
ritū feciſtis mandatuꝫ dei pp tradi-
tionē vrāꝫ. Hypocrite bñ pphetauit
Eſa.29.a de vobis yſaias dicēs. Ppls hic labijs
me honorat: cor aūt eorꝝ lōge ē a me.
Sine cā aūt colunt me docentes do
ctrinas & mádata hoīuꝫ. Et conuocatis
B ad ſe turbis: dixit eis. Audite & intel-
ligite. Non qđ intrat in os coinquinat
b 155 11.q.3.c.i hoīeꝫ: ſꝫ qđ pcedit ex ore hoc coinquinat
10 ter verba hoīem[b]. Tunc accedētes diſcipli eiꝰ
de voto.c. dixerunt ei. Scis qꝛ phariſei audito
magne hoc verbo ſcandalizati ſunt. At ille
c 156 Luc 6.f rñdens ait. Ois plátatio quā nō plá
5 mar.7.e tauit prī meꝰ celeſtis eradicabit[c]. Si
di.37.ſ. nite illos ceci ſunt: & duces cecoruꝫ.
d 157 ſi.di.38.c. Secꝰ aūt ſi ceco ducatū pſter: ambo i
5 q ipſis de foueā cadunt[d]. Rñdens aūt petrꝰ di
reruꝫ ca. xit ei. Ediſſere nobis pabolā iſtā. At
poſt trāſ ille dixit adhuc & vos ſine intellectu
lationeꝫ eſtis? Nō intelligitis qꝛ oē qđ in os
intrat in ventré vadit: & in ſeceſſum
emittit? Que aūt pcedunt de ore: de
corde exeunt: & eā coinquinant hoīem.
De corde.n.exeunt cogitatiōes ma-
le: homicidia: adulteria fornicatiōes:
furta: falſa teſtimonia: blaſphemie.
Hec ſunt q coinquinant hoīem. Nō lo-
F tis autem manibꝰ manducare: non
coinquinat hoīem. Et ingreſſus inde
ieſus ſeceſſit in ptes tyri & ſydonis.
C Et ecce mulier chananea a finibꝰ il-
2.q.7.ca. lis egreſſa: clamauit dicēs ei. Miſe-
teſtes re mei dñe fili dauid: filia mea male
Luc.19.b a demonio vexatur. Qui nō rñdit ei
vbuꝫ. Et accedentes diſcipuli eiꝰ: ro
e 158 gabant eū dicentes. Dimitte eam: qꝛ
6 clamat poſt nos[e]. Ipſe aūt rñdēs ait.
f 159 Nō ſuꝫ miſſus niſi ad oues q perie-
6 runt domꝰ iſrl[f]. At illa venit & ado-
rauit eū dicēs Dñe adiuua me. Qui mar.7.c
rñdens ait. Nō eſt bonuꝫ ſumere pa-
nē filiorꝝ: & mittere canibꝰ. At illa di
xit. Etiā dñe. Nā & catelli edūt de mi
cis q cadunt de mēſa dñorꝝ ſuoruꝫ. mar.8.a
Tūc rñdens ieſus ait illi. O mulier
magna ē fides tua: fiat tibi ſicut vis. g 160
Et ſanata eſt filia eiꝰ ex illa hora.[g] Et 6
cū tráſiſſet inde ieſus: venit ſecꝰ ma-
re galilee. Et aſcendēs in mōteꝫ ſede
bat ibi. Et acceſſerūt ad euꝫ turbe mł
te hntes ſecū mutos: cecos: claudos:
debiles: & alios multos & piecerūt eos
ad pedes eiꝰ & curauit eos ita vt tur-
be mirarent: videntes mutos loqn-
tes: & claudos ambulātes: cecos vidē D
tes: & magnificabant deuꝫ iſrl. Ieſus mar.8.a
aūt conuocatis diſcipulis ſuis dixit.
Miſereor turbe: qꝛ triduo iam pſeue
rát mecū: & nō hñt qđ máducent. Et
dimittere eos ieiunos nolo: ne defici
ant in via. Et dicūt ei diſcipuli. Vn̄ ſ[o]+tāti
ergo nobis in deſerto panes + tantos:
vt ſaturemꝰ turbā tantā? Et ait illis
ieſus. Quot panes habetis? At illi di
xerunt ſeptē & paucos piſciculos. Et
pcepit turbe vt diſcumberēt ſup ter
raꝫ. Et accipiens ſeptē panes & piſces
& gras agens fregit & dedit diſcipulis:
& diſcipuli dederūt pplo: & comede-
runt oēs & ſaturati ſunt. Et qđ ſup-
fuit de fragmentis: tulerunt ſeptem
ſportas plenas. Erant aūt q mandu
cauerunt q̈tuor milia hominuꝫ: ex-
tra paruulos & mulieres. Et dimiſ-
ſa turba aſcendit in nauiculam: et
venit in fines magedan.
¶ Ca. Sū. ¶ De ſigno ione prophe-
te: de fermento phariſeorū: de cōfeſſio
ne petri quem increpat ac dicit crucem
ſuam tollere debere vnūquēqꝫ qui
velit dñm ſequi: & dicit nō viſuros
quoſdā mortem donec videát filiū
hoīs in regno venire. Cap.xvj.
ET[a] acceſſerunt ad euꝫ phariſei A a 161
& ſaducei tentantes: & rogauerunt 6
runt eū: vt ſignum de celis oſtenderet mar.8.a b 152
eis[b]. At ille rñdens ait illis. Facto Joā.6.d 4
veſpe dicitis: ſerenum erit: rubicun Luc.12.g
dū eſt enī celuꝫ. Et mane: hodie tē-
peſtas: rutilat.n.triſte celū. Faciē er-
go celi iudicare noſtis: ſigna autem

e 163 al'+ ſcire tēporum nō poteſtis+.[e] Generatio
5 Jone.2.a mala ⁊ adultera ſignū q̄rit: ⁊ ſignū
mar.8.b nō dabit̄ ei: niſi ſignū ione ,ppħete.
Et relictis illis abyt. Et cū veniſſent
diſcipuli ei⁹ trans fretū: obliti ſunt
d 164 mar.8.b panes accipere.[d] Qui dixit illis. In-
6 Luc.2.a tuemini ⁊ cauete a fermento phari
e 165 ſeorum ⁊ ſaduceoꝝ.[e] At illi cogita-
2 B bant int̄ ſe dicentes. Qr panes non
accepim⁹. Sciēs aūt ieſus dixit eis.
Quid cogitatis inter vos modice fi-
dei q: panes nō habetis. Nondū itel
ligitis neq3 recordamini qnq3 pa-
nū ⁊ qnq3 milia hoīu3: ⁊ quot cophi
nos ſumpſiſtis? Neq3 ſeptē panu3 ⁊
q̄tuor milia hoīu3: ⁊ quot ſportas ſū
pſiſtis? Qr nō intelligitis q: non de
pane dixi vobis: cauete a fermēto pha-
riſeoꝝ ⁊ ſaduceoꝝ? Tunc intellexe-
runt q: nō dixerit cauendū a fermē
to panū: ſ3 a doctrina phariſeoru3 ⁊
f 166 mar.8.c ſaduceoꝝ.[f] Venit aūt ieſus i ptes ce
6 Luce.9.c ſaree philippi: ⁊ interrogabat diſci-
pulos ſuos dicens. Quē dicunt hoīes
eē filiū hoīs? At illi dixerūt. Alij ioā
nē baptiſta3 alij aūt heliā: alij vō hie
C remiā: aut vnū ex ,ppħetis. Dicit illiſ
Joā.6.g ieſus. Vos aūt quē me eē dicitis. Rñ
dēs ſymō petr⁹ dixit. Tu es xp̄s fili⁹
dei viui.[g] Rñdens aūt ieſus dixit ei.
g 167 di.19.ca. Btūs es ſymon bariona: q: caro et
1 ita dn̄s ſanguis nō reuelauit tibi: ſ3 pr̄ me⁹
di.21.c.In q in celis ē. Et ego dico tibi: q: tu es
nouo. ⁊ petr⁹: ⁊ ſup hāc petrā edificabo eccliā3
c.quāuis meā: ⁊ porte inferi non ,pualebūt ad
uerſus eā. Et tibi dabo claues regni
celoꝝ. Et qd̄cunq3 ligaueris ſup ter-
rā erit ligatu3 ⁊ in celis: ⁊ qd̄cunq3
ſolueris ſup terrā erit ſolutu3 ⁊ in
h 168 mar.8.d celis.[h] Tunc p̄cepit diſcipulis ſuis vt
10 Luc.9.c nemini dicerēt q: ipſe eſſet ieſus. Ex
inde cepit ieſus oñdere diſcipulis
ſuis: q: oporteret eum ire hieroſoly
ma3 ⁊ multa pati a ſenioꝛib⁹ ⁊ ſcri-
bis ⁊ pncipib⁹ ſacerdotū ⁊ occidi: ⁊
tertia die reſurgere.[i] Et aſſumens
i 169 eum petrus cepit increpare illu3 di
2 cens. Abſit a te domine: non erit ti-
Mar.8.d bi hoc. Qui conuerſus dixit petro.
D Vade poſt me+ ſathanas ſcandalum
k 170 Als+ ſa- es mihi: q: non ſapis ea que dei ſūt
6 thana ſed ea que hominum.[k] Tunc Jeſus

dixit diſcipulis ſuis. Si quis vult mar.8.d
poſt me venire abneget ſemetipſū: ⁊ Luc.9.c.
tollat crucē ſuā: ⁊ ſequatur me. Qui ſup.10.d
enī3 voluerit aīa3 ſuā ſaluā facere: p-
det eā. Qui aūt pdiderit aīa3 ſuā pp
me: inueniet eā. Quid.n. pdeſt hoī ſi Luc.17.g
mundū vniuerſū lucret̄: aīe vō ſue de ſimo.
detrimētum patiat̄? Aut quā dabit c.mathe-
hō cōmutationē ,p aīa ſua?[l] Filius us. l 171
enī3 hoīs vēturus ē in glīa pr̄is ſui 2
cū āgelis ſuis: ⁊ tūc reddet vnicui
q3 ſc3+ opa ei⁹.[m] Amē dico vobis: Ro.2.a. m 172
ſunt qdā de hoc ſtātib⁹ qui nō guſta Mar.9.a 2
bunt mortē: donec videant filium Luc.9.d.
hominis venientē in regno ſuo. als+ op⁹

¶ Ca. Sū. ¶ In monte cū moyſe ⁊
helya appet ⁊ vox de celo ad eu3: inde
deſcēdētib⁹ helyā iā fuiſſe ⁊ nō eē ſu-
ſceptū manifeſtat: pueꝝ lunaticū ſal
uat ⁊ de fide vt granū ſynapis docet:
de ſtatere de oꝛe piſcis. Ca.xvij.

ET poſt a
dies als+ aſſu
ſex+ aſſum- mit
pſit ieſus pe al.+ duc
trū3 ⁊ iaco- Mar.9.a
bū ⁊ ioānē Luc.9.d.
frēm ei⁹: ⁊+
duxit illos
in mōtē ex-
celſū ſeoꝛſū:
⁊ trāſfigura
tus ē añ eos.
Et reſplen-
duit facies
ei⁹ ſic ſol: veſtimēta aūt ei⁹ fcā ſūt alba
ſic nix. Et ecce appuerūt illi moyſes
⁊ helyas cū eo loq̄ntes. Rñdēs āt pe
trus: dixit ad ieſū. Dn̄e bonū ē nos hic
eē: ſi vis faciam⁹ hic tria tabnacula. Ti
bi vnū+ moyſi vnū: ⁊ helye vnum. al. h3+ ⁊
Adhuc eo loq̄nte: ecce nubes lucida
obūbrauit eos. Et ecce vox de nube di De cōſe.
cēs: hic ē fili⁹ me⁹ dilect⁹ in q̄ mihi diſ.3.c.R.
bn̄ cōplacui: ip̄3 audite. Et audiētes
diſcipli ceciderūt i faciē ſuā: ⁊ timue
runt valde. Et acceſſit ieſus ⁊ tetigit B
eos: dixitq3 eis. Surgite: ⁊ nolite ti
mere. Leuātes āt oclos ſuos neminē
viderūt niſi ſolū ieſū. Et deſcēdētib⁹ il
lis d mōte p̄cepit+ ieſus dicēs. Ne- al+ illis
mini dixeritis viſionē donec fili⁹ Mar.9.b.

a 173 12 hoīs a mortuis reſurgat.[a] Et īterro
gauerūt eū diſcipli dicētes. Quid ḡ
alˢ + pri ſcribe dicūt q helyā oporteat + p̄mo
mum venire? At ille rn̄dēs ait eis. Helyas
qdē vētur⁹ ē: ⁊ reſtituet oīa. Dico āt
alˢ + tur vob̄ q2 helyas iā venit: ⁊ nō cognoue
bas rūt eū: ſ3 fecerūt i eo q̄cūq3 voluerūt.
C Sic ⁊ fili⁹ hoīs paſſur⁹ ē ab eis. Tūc
Mar. 9. c itellexerūt diſcipli: q2 d̄ ioāne baptiſta
b 174 3 Luc. 9. c. dixiſſ3 eis.[b] Et cū veniſſ3 ad turbā: ac
ceſſit ad eu3 hō genib⁹ p̄uolut⁹ an
eū dicēs. Dn̄e miſe filio meo: q2 lu
natic⁹ eſt: ⁊ male patit̄. Nā ſepe cadit
in ignē: ⁊ crebro in aquā. Et obtuli
eū diſcipul' tuis: ⁊ nō potuerūt cura
Mar. 9. c re eū. Rn̄dēs āt ieſus ait. O ḡnatio
Luc. 9. e. incredula ⁊ puerſa q̄uſq3 ero vobiſ
cū? Uſq3 q̄ patiar vos? Afferte huc il
lū ad me. Et increpauit illū ieſus ⁊
c 175 exijt ab eo demoniū: ⁊ curat⁹ ē puer
2 al. h3 + ei ex illa hora.[c] Tūc acceſſerūt diſcipli
Luc. 17. b ad ieſū ſecreto: ⁊ dixerūt. + Quare nos
nō potuim⁹ eicere illū? Dixit ill' ie
ſus Propt' icredulitatē vr̄a3. Amē
qppe dico vobis ſi habueritis fidē ſic
ḡnū ſinapis: dicetis mōti huic trāſi
hinc ⁊ trāſibit: ⁊ nihil ipoſſibile erit
vob̄. Hoc āt gen⁹ n̄ eijcit: niſi p orō
d 176 5 D mar. 9. e nē ⁊ ieiuniū.[d] Cōuerſantib⁹ āt eis i
Luc. 9. e. galilea: dixit ill' ieſus. Fili⁹ hoīs tra
dēdus ē i man⁹ hoīu3 ⁊ occidēt eū:
⁊ tertia die reſurget. Et cōtriſtati ſūt
e 177 2 vehemēter.[e] Et cū veniſſ3 capharnaū:
acceſſerūt q didrachmā accipiebāt ad
petr̄. Et dixerūt ei. Magr̄ vr̄ nō ſoluit
alˢ + di + didrachma. Ait. Etiā. Et cū itraſſ3
dragmi. i domū p̄uēit eū ieſus dicēs. Quid
tibi vr̄ ſymō? Reges tre a qb⁹ accipi
unt tributū vl' cēſu3: a filijs ſuis: an
alˢ alijs ab + alienis? Et ille dixit. Ab alienis.
ij. q. i. ca. Dixit illi ieſus. Ergo libi ſūt filij. Ut
magnū āt n̄ ſcādaliſem⁹ eos vade ad mare ⁊
ſ. q. 3. c. li mitte hamū: ⁊ eū piſcē q p̄m⁹ aſcē
ter v̄ba derit tolle. Et apto ore ei⁹ iuenies ſta
23. q. vlt. terē: illū ſumēs da eis p me ⁊ + te.
c. tribu ¶ Ca. Sū. ¶ De hūilitate pueri: de
tum manu ⁊ pede ⁊ oculo eruēdo: ⁊ nec cō
alˢ h3 + tēnēdos puulos quoȝ angelos faciē
pro p̄ris i celis ſemp videre teſtat̄. Cor
reptio fratrum: q indulgeri debeant
alterutrū vſq3 ſeptuagies ſepties:
de eo qui conſeruu3 p̄pter denarios
centum ſuffocat. Cap. xviij.

In[a] illa hora acceſſerūt diſcipli ad a
ieſū dicētes: qs putas maior ē i mar. 9. e.
regno celoȝ? Et aduocās ieſus puu Luc. 9. f.
lū ſtatuit eū in medio eoȝ: ⁊ dixit.
Amē dico vobis: niſi cōuerſi fueritis
⁊ efficiamini ſic puuli: nō itrabitis in
regnū celoȝ. Quicūq3 ergo humi
liauerit ſe ſic puulus iſte: h̄ ē maior
i regno celoȝ. Et q ſuſcepit vnū puu mar. 9. f.
lum talē in noīe meo: me ſuſcipit. Lu. 17. a b
Qui aūt ſcādaliȝauerit vnū de puſil
lis iſtis q in me credūt: expedit ei vt
ſuſpēdat̄ mola aſinaria i collo ei⁹ ⁊ de p̄enitē
demergat̄ in p̄fundū maris. Ue mū ca. nihil
do a ſcādalis. Neceſſe ē. n. vt veniant mar. 9. f.
ſcādala. Uerū tn̄ ve hoī + p quē ſcan ḡ. 5. e.
dalū venit.[c] Si āt man⁹ tua vel pes alˢ h3 + c
tu⁹ ſcādaliȝat te: abſcide eu3 ⁊ p̄ijce illi
abs te. Bonū tibi ē ad vita3 igredi B
debilē vl' claudū q̄3 duas manus vel 28. q. i. c.
duos pedes hn̄tē mitti in ignē eter vxor.
nū. Et ſi ocul⁹ tu⁹ ſcādaliȝat te: erue
eū ⁊ p̄ijce ⁊ abs te. Bonū ē tibi vnū
+ oculū hn̄tē i vitā itrare: q̄3 duos mar. 9. f d
ocl'os hn̄tē mitti i gehēna3 ignis.[d] alˢ + cu3
Uidete ne cōtēnatis vnū ex his puſil vno ocu
lis. Dico. n. vobis q2 angeli eoȝ i ce lo in vi
lis ſp vidēt faciē p̄ris mei q i celis ē. tam
Uenit. n. fili⁹ hoīs ſaluare qd̄ perierat. Lu. 19. b
Quid vob̄ vr̄?[e] Si fuerit alicui cētu3 Luc. 15. a e 18
oues + ⁊ errauerit vna ex eis: nōne alˢ + re 5
+ relinq̄t. xcix. i + mōtib⁹ ⁊ vadit q̄ linquit.
rere eā q̄ errauit? Et ſi ↄtigerit vt in alˢ + in
ueniat eā: amē dico vob̄: q2 gaudet deſerto
ſup eā magis q̄3 ſup. xcix. q nō erra Ez. 34. c.
uerūt. Sic. n. ē volūtas an̄ p̄rem vr̄3 q2 ſan
q i celis ē: vt peat vn⁹ de puſill' iſtis.[f] ctus f 183
Si āt peccauerit i te fr̄ tuus: vade ⁊ 5
corripe eū iter te ⁊ ipm ſolu3. Si te Luc. 17. a
audierit: lucrat⁹ eris fr̄em tuū.[g] Si De. 25. c. g 184
aūt n̄ te audierit: adhibe tecū adhuc ſ3 illud.
vnū vel duos: vt in ore + duoȝ vel 2. Cor. 13
triū teſtiū ſtet oē v̄bū. Q2 ſi nō au a.
dierit eos dic eccl'ie. Si aūt eccl'iā nō al + duo
audierit: ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ pu rū teſtiū
blican⁹.[h] Amē dico vobis: q̄cūq3 al vel triu3 h 185 7
ligaueritis ſup terrā erūt ligata ⁊ in 24. q. i. c.
celo: ⁊ quecunq3 ſolueritis ſup ter in cib⁹.
rā erūt ſoluta ⁊ in celo.[i] Iterū dico C
vobis: q2 ſi duo ex vobis cōſenſerint Jo. 20. c i 186
ſuper terram de oī re quacunq3 pe 10

187 tierint: fiet illis a pꝛe meo q̄ i celis
5 eſt. Ubi.n. ſunt duo vel tres ꝯgrega
ti in noie meo: ibi ſū i medio eoꝝ.
Luc.17.a Tūc accedēs petrꝰ ad eū: dixit. Dn̄e
de pe. diſ. quotiēs peccabit in me frꝛ meꝰ: ⁊ di-
3.c. ſepties. mittā ei? Uſqꝫ ſepties. Dicit illi ie-
ſus. Nō dico tibi vſqꝫ ſepties ſꝫ vſ-
i 188 de iure. qꝫ ſeptuagies ſepties[i]. Jdō aſſimila
10 iuran.c. tū eſt regnū celoꝝ hoī regi: q voluit
quemadmoduꝫ. rōnē ponerē cū ſuis ſuis. Et cū cepiſ
ſet rōnē ponere: oblatꝰ ē ei vnꝰ q de-
bebat ei decē milia talēta. Cū aūt nō
hēret vn̄ redderet: iuſſit eū dn̄s eiꝰ
venūdari: ⁊ vxorē eiꝰ ⁊ filios: ⁊ oīa q̄
hēbat ⁊ reddi. Procidēs āt ſuꝰ ille:
rogabat eū dicēs. Patiētiā habe in
me: ⁊ oīa reddā tibi. Miſertꝰ āt dn̄s
ſerui illiꝰ dimiſit eū. ⁊ debitū dimi-
D ſit ei. Egreſſus āt ſeruꝰ ille: inuenit
vnū de ꝯſeruis ſuis: q dēbat ei cētū
denarios. Et tenēs ſuffocabat euꝫ di-
cēs. Redde qḋ debes. Et ꝓcidēs ꝯſer-
uus eiꝰ: rogabat eū dicēs. Patiētiā
habe in me: ⁊ oīa reddā tibi. Jlle aūt
noluit: ſꝫ abijt ⁊ miſit eū i carcerē:
donec redderet debitū. Uidētes autē
ꝯſerui eiꝰ q̄ fiebāt ꝯtriſtati ſūt valde
⁊ venerūt ⁊ narrauerūt dn̄o ſuo oīa
q̄ fcā fuerāt. Tūc vocauit illum dn̄s
ſuus: ⁊ ait illi. Serue neqꝫ oē debitū
dimiſi tibi: qm̄ rogaſti me. Nō ergo
oportuit ⁊ te miſereri ꝯſerui tui: ſicē
⁊ ego tui miſertꝰ ſuꝫ? Et iratꝰ dn̄s
eius tradidit eū tortoribus: quoad
Mar.11.d vſqꝫ redderēt vniuerſuꝫ debitū. Sic ⁊
ſ.6.b. pr̄ meus celeſtis faciet vobis: ſi non
remiſeritis vnuſquiſqꝫ fratri ſuo
de cordibus veſtris.

¶ Ca. Sū. ¶ Uxorē nō dēre dimit
ti: ⁊ de eunuchis: infantes nō eē ar-
cendos a bn̄dictiōe: diuitē difficile
introire in regnū celoꝝ: ⁊ cētuplū
receptuꝝ q oībꝰ renūciat. Cap. xix.

a 189 A Et factum eſt cū ꝯſummaſſet ieſus
6 ſermōes iſtos migrauit a gali
Mar.x.a lea: ⁊ venit i fines iudee trās iorda-
nē: ⁊ ſecute ſūt eū turbe multe: ⁊ cu
rauit eos ibi. Et acceſſerūt ad eū phari
Gen.1.d. ſei: tētātes eū ⁊ dicētes. Si lꝫ hoī di
Gen.2.d mittere vxorē ſuā ex q̄cūqꝫ cā? Qui
Ephe.5.g rn̄dens ait eis. Nō legiſtis: qꝛ q fecit
hoiēꝫ ab initio: maſculū ⁊ feminā fe
cit eos. Et dixit. Propť hoc ✝ dimit- 1. Cor.6.
tet hō patrē ⁊ mrēꝫ: ⁊ adherebit vxo d.
ri ſue: ⁊ erūt duo i carne vna. Jtaqꝫ al's ✝ re-
iā nō ſūt duo: ſꝫ vna caro. Qḋ ergo linquet
deus ꝯiūxit: hō nō ſepet. Dicūt illi. Deu. 24.
Quid ergo moyſes mādauit dari li a.
bellū repudij ⁊ dimittere? Ait illis. ſ.5.e.
Qm̄ moyſes ad duriciā cordis vrī mar.x.a.
ꝑmiſit vobis dimittere vxores vrās B
ab initio āt nō fuit ſic. Dico āt vobis mar.x.b
qꝛ qcūqꝫ dimiſerit vxorē ſuā, niſi ob Lu.16.d b 190
fornicationē: ⁊ aliā duxerit: mecha 2
tur. Et q dimiſſā duxerit: mecchať.[c]
Dicūt ei diſcipli eiꝰ. Si ita ē cā hoīs c 191
cū vxore: nō expedit nubere. Qui di- 10
xit illis. Nō oēs capiūt vbū iſtō: ſꝫ
qbꝰ datū ē. Sūt.n. eunuchi: q de ma
tris vtero ſic nati ſūt: Et ſūt eunu-
chi q facti ſūt ab hoībꝰ ⁊ ſūt eunuchi
q ſeipſos ✝ caſtrauerūt ꝑp regnū celo
rū. Qui pt cape capiat[d]. Tūc oblati
ſūt ei puuli vt manꝰ eis iponeret: ⁊ al's ✝ eu d 192
oraret. Diſcipli āt icrepabāt eos. Je- nuchiza 21
ſus vō ait eis. Sinite puulos ⁊ noli uerunt.
te eos ꝓhibere ad me venire: taliū eſt mar.x.b
n. regnū celoꝝ. Et cuꝫ impoſuiſſet eis Luc.18.e
manꝰ: abijt inde.[e] Et ecce vnꝰ accedēs mar.x.c.
ait illi. Magr̄ bōe: qḋ boni faciā vt Lu.18.d. e 193
hēaꝫ vitā etnaꝫ? Qui dixit ei. Quid 2
me iterrogas dō bono? Unꝰ ē bonus
deus. Si āt vis ad vitā igredi: ſua mā
data. Dicit illi Que? Jeſus aūt dixit.
Nō hoīcidiū facies: nō adulterabis: C
nō facies furtū nō falſū teſtimoniū
dices: honora pr̄em tuū ⁊ mrēꝫ: dili
ges ꝓximū tuū ſicut teipm. Dicit illi
adoleſcēs. Oia h̄ cuſtodiui a iuuētu
te mea: qd adhuc mihi deeſt? Ait il- mar.x.c.
li ieſus[f]. Si vis ꝑfectus eē vade ✝ ⁊ Lu.12.d.
vende oia q̄ hēs ⁊ da paupibꝰ: ⁊ hē- ⁊.18.d. f 194
bis theſauruꝫ i celo: ⁊ veni ſeqre me al's non 2
[g]? Cū audiſſꝫ āt adoleſcens verbū: bꝫ ✝ ⁊
abijt triſtis. Erat.n. hn̄s multas poſ g 195
ſeſſiones[h]. Jeſus aūt dixit diſcipulis 2
ſuis. Amē dico vobis: qꝛ diues diffi h 196
cile itrabit i regnū celoꝝ. Et iteꝝ di- 10
co vobis. Faciliꝰ ē camelū p foramē mar.x.c.
acus trāſire: q̄ꝫ diuitē itrare i regnū Lu.18.e.
celoꝝ. Auditis āt his diſcipuli mi- D
rabanť valde dicētes. Quis ergo po mar.x.d
terit ſaluꝰ eē? Aſpiciēs āt ieſus di- Lu.18.e.
xit illis. Apd̄ hoies hoc ipoſſibile eſt:

Luc.22.c. apud deū aūt oia possibilia sūt. Tūc
rūdēs petr⁹ dixit ei. Ecce nos reliqui
f 197 mus oia: ⁊ secuti sum⁹ te. Quid er-
4 go erit nobis? Jesus āt dixit illis.[f]
Amē dico vobis q secuti estis me i
regnatiōe cū sederit filius hōis i sede
maiestatis sue: sedebitis ⁊ vos sup se
k 198 des duodeciz iudicātes duodecim
2 mar.x.d. trib⁹ isrl.[k] Et ois q reliqrit domuz
Luc.18.e vel frēs aut sorores aut pīez aut ma
trē aut sororē aut filios aut agros pp
l 199 mar.x.d nomē meū: cētuplū accipiet: ⁊ vitā
2 Luc.13.f. eternā possidebit.[l] Multi aūt erunt
pmi nouissimi: ⁊ nouissimi pmi.
¶ Ca. xx. ¶ Primos nouissimos
fieri: parabola operarioꝝ in vineam
conductorū: de filijs zebedei: ⁊ pmis
accubitis cene: de duobus cecis se-
a 200 cus viam sedentibus. Cap. xx.
10 A

Simile[a] est re-
gnū celorū
hōi prīfami
lias q exijt
pmo mane
cōducere opa
rios in vi-
neā suā. Cō
uētione āt
fcā cū opa-
rijs ex dena-
rio diurno
misit eos in
vineā suā. Et egressus circa horā ter-
tiā: vidit alios stātes i foro ociosos: ⁊
dixit illis. Jte ⁊ vos in vineā meā: ⁊
qđ iustū fuerit dabo vobis. Jlli aūt
abierūt. Jterū āt exijt circa sextā ⁊ no-
nā horā: ⁊ fecit sil̄r. Circa vndecimaz
vo exijt ⁊ iuenit alios stātes: ⁊ dic il-
lis. Quid hic statis tota die ociosi? Di
cūt ei. Q: nemo nos cōduxit. Dic ill.
Jte ⁊ vos i vineā meā. Cū sero autē
factū eēt: dic dñs vinee pcuratori suo.
als hȝ + Voca operarios ⁊ redde ill' mercedez
suam. +: incipiēs a nouissimis vsq ad p
B mos. Cū venissent ergo q circa vnde
cimā horā venerāt acceperūt singlos
denarios. Veniētes āt ⁊ pmi arbitrā
ti sūt q plus eēnt accepturi. Accepe-
rūt aūt ⁊ ipsi singlos denarios. Et ac-
cipiētes murmurabāt aduersus pa
trē familias dicētes. Hi nouissimi
vna hora fecerūt ⁊ pes illos nobis feci
sti: q portauim⁹ pōdus diei ⁊ estus.
At ille rūdens vni eoꝝ dixit. Amice
nō facio tibi iniuriā. Nōne ex dena-
rio cōuenisti mecū. Tolle qđ tuū ē:
⁊ vade. Volo aūt ⁊ huic nouissimo
dare: sicut ⁊ tibi. Aut nō lȝ mihi q vo- de pe. dis.
lo facere. An ocul⁹ tu⁹ neqȝ ē: q: ego 4. ca. si de
bon⁹ sum. Sic erūt nouissimi pmi: ⁊ bono
pmi nouissimi. Multi. n. sunt vo- mar.x.d
cati: pauci vo electi.[b] Et ascēdens ie- Luc.13.f. b 201
sus hierosolymā: assumpsit duode- 2
ciz discipulos secreto: ⁊ ait illis. Ecce C
ascēdim⁹ hierosolimā: ⁊ filius hōis mar.x.e.
tradetur pncipib⁹ sacerdotū ⁊ scribis: ⁊ Lu.18.e.
cōdēnabūt eū morte: ⁊ tradēt eū gē-
tibus ad + illudēdū ⁊ flagellādū: ⁊ als + de-
crucifigēduz: ⁊ tertia die resurget.[c] ludēdū. c 202
Tūc accessit ad eū mr filioꝝ zebedei mar.x.e. 6
cū filijs suis: adorās ⁊ petēs aliqd ab
eo. Qui dixit ei. Quid vis? Ait illi.
Dic vt sedeāt hi duo filij mei: vnus
ad dexterā tuā: ⁊ + vn⁹ ad sinistrā + Als +
in regno tuo. Rūdēs āt iesus dixit. alius
Nescitis qd petatis. Potestis bibere als hȝ +
calicē quē ego bibitur⁹ sum? Dicūt tuam
ei. Possumus. Ait illis. Calicē qui
dē meū bibetis: seder eaūt ad dexterā
meā vel sinistrā nō est meū dare vo-
bis: sȝ qb⁹ paratū est a pre meo.[d] Et D
audiētes decē idignati sunt de duo- d 203
bus frīb⁹. Jesus aūt vocauit eos ad mar.x.f. 2
se: ⁊ ait. Scitis q: pncipes gentiū do Luc.22.c.
minanē eoꝝ ⁊ q maiores sūt ptātē 93. di. ca.
exercēt in eos. Nō ita erit inter vos. diaconi
Sȝ qcūqȝ voluerit inter vos maior sūt. ix. q.
fieri: sit vr̄ minister. Et q voluerit in iij. c. nul
ter vos prim⁹ eē: erit vr̄ seru⁹. Sicut fi lus
lius hōis nō venit ministrari: sȝ mi mar.x.g. e 204
nistrare ⁊ dare aiā suā redēptionē Joh.x.d. 4
p multis.[f] Et egredientibus + illis mar.15. f 205
ab hierico: secuta ē eū turba multa. b. 2
Et ecce duo ceci sedētes sec⁹ viā: au- Luc.x.g.
dierūt q: iesus trāsiret: ⁊ clamauerūt 18.f.
dicētes. Dñe: miserere nr̄i fili dauid. 8.9.c.
Turba aūt increpabat eos vt tacerēt. als + eis
At illi magis clamabāt dicētes. Do
mine miserere nr̄i fili dauid. Et ste-
tit iesus: ⁊ vocauit eos: ⁊ ait. Quid
vultis vt faciā vobis? Dicūt illi. Dñe mar.x.g.
vt aperiant oculi nr̄i. Misert⁹ autē

eoꝝ ieſus: tetigit oculos eoꝝ. Et ꝯfe
ſtim viderunt: ⁊ ſecuti ſunt eum.
¶ Ca. Sū. ¶ De aſina ⁊ pullo ei⁹: ⁊
vbi nūmularios eiecit de tēplo: cla-
mātib⁹ pueris oſanna: de ficu q̄ ari-
da fcā ē: interrogat in qua ptāte hec
faceret. Ipſe iterrogat de ioānis ba-
ptiſmate: ⁊ ſubiūgēs pabolas duis q̄
filios ſuos in vineā mittit: ⁊ q̄ publi
cani ⁊ meretrices in regno dei mul
tos ſacerdotū ⁊ ſcribarū ſint ꝓceſſu
ri: dicit parabolam de vinitorib⁹ qui
interficiunt ad ſe miſſos. Cap. xxj.

E

a 205 al's + ap propinquaſſet
2 Als + veniſſet
mar.2.a.
Luc. 19.e

ET ᵃ cū + ap-
propinquaſ
ſent hieroſo
lymis ⁊ + ve
niſſent bet-
phagem ad-
montē oli-
ueti: tūc ie-
ſus miſit du
os diſcipu-
los dicēs eis
Ite in caſtel
lū qđ̄ ꝯ͂ vos
eſt: ⁊ ſtatim inuenietis aſinā alliga-
tā ⁊ pullū cū ea. Soluite ⁊ adducite
mihi. Et ſi qs vobis aliqd dixerit: di
cite q2 dn̄s his opus h3: ⁊ ꝯfeſtī3 di
b 207 7 al' + totū mittet eos. ᵇHoc aūt + fcm̄ eſt: vt ad
zac. 9. b. impleret qđ dcm̄ ē p ꝓphetā dicen-
Eſa.62.d tē. Dicite filię ſyon. Ecce rex tuus ve
c 208 Joā.12.b nit tibi māſuetus: ſedens ſup aſinā
2 mar.2.a. ⁊ pullū filiū ſbiugalis. ᶜEūtes autē
Lu.19.e. diſcipuli: fecerūt ſicut ꝓcepit illis ie
ſus. Et adduxerūt aſinā ⁊ pullū: ⁊ i-
poſuerūt ſup eos veſtimēta ſua: ⁊ eū3
de ſup ſedere fecerūt. Plurima autē
turba ſtrauerūt veſtimēta ſua i via.
d 209 Alij aūt cedebāt ramos de arborib⁹ ⁊
1 mar.2.a. ſternebāt in via. ᵈ Turbe aūt q̄ ꝓce-
Luc. 19.f debāt ⁊ q̄ ſeqbant clamabāt dicētes.
e 210 Joā.12.b Oſanna filio dauid. Bn̄dict⁹ q venit
10 in noīe dn̄i: oſanna in altiſſimis. ᵉ
Et cū intraſſet hieroſolymā: cōmo-
B ta ē vniuerſa ciuitas dicēs. Quis ē
211 hic. Ppl'i āt dicebāt. Hic ē ieſus ꝓ
8 mar.2.a. phēta a naçareth galilee. ᶠEt itrauit
Lu.19.g. ieſus in tēplū dei ⁊ eijciebat oēs vē-
Joā.2.c. dentes ⁊ emētes in tēplo: ⁊ mēſas

nūmulariorū ⁊ cathedras vendētiū Eſa.56.d
colūbas euertit: ⁊ dicit eis. Scriptū hier.7.b
eſt. Domus mea dom⁹ oronis voca mar.2.c.
bit: vos aūt fecſtis + illā ſpeluncā Lu.19.g.
latronū. ᵍEt acceſſerūt ad eū3 ceci ⁊ al's + eā g 212 10
claudi i tēplo: ⁊ ſanauit eos. ʰUidēn
tes aūt ꝓncipes ſacerdotū ⁊ ſcribe mi- h 213 5
rabilia q̄ fecit: ⁊ pueros clamātes in
tēplo ⁊ dicētes oſanna filio dauid:
idignati ſunt ⁊ dixerūt ei. Audis
qđ iſti dicūt? Jeſus aūt dixit ei. Utiq̄
q3. Nūq̄ legiſtis: q2 ex ore infantiū
⁊ lactētiū pfeciſti laudē. ⁱEt relictis ps.8. i 214
illis: abijt foras extra ciuitatē in be- mar.2.b. 6
thaniā: ſbiq3 māſit. + Mane aūt re al' + ⁊ do
uertēs in ciuitatē eſurijt. Et videns cebat eos
fici arborē vnā ſecus viā venit ad eā: de regno
⁊ nihil iuenit in ea niſi folia tm̄. Et dei
ait illi. Nūq̄ ex te fruct⁹ naſcat in mar.2.b.
ſempiternū. Et areſacta ē ꝯtinuo fi Lu.13.b.
cſnea. Et vidētes diſcipli mirati ſūt mar.2.c. k 215 6
dicētes. Quō ꝯtiuo aruit. ᵏ Rn̄dēs Luc.17.b
aūt ieſus: ait eis. Amē dico vobis: ſi C
habueritis fidē ⁊ non heſitaueritis al's + tol
nō ſolū de ficſnea facietis: ſ3 ⁊ ſi mōti lere ⁊ ia-
huic dixeritis + tolle ⁊ iacta te i ma ctare in l 216 4
re ñet. ˡ Et oīa q̄cunq3 petieritis: in mare fiat
orone credētes accipietis. ᵐEt cū ve mar.2.c. m 217 24
niſſet in tēplū: acceſſerūt ad eū docē Joā. 14.
tē principes ſacerdotum ⁊ ſeniores b.⁊.16.e.
ppl'i: dicētes. In qua ptāte hec facis? mar.2.d.
Et qs tibi dedit hāc ptātē? Rn̄dens Luc.20.a
ieſus: dixit eis. Interrogabo vos ⁊
ego vnū ſermonē: quē3 ſi dixeritis
mihi ⁊ ego vobis dicā in qua ptāte
hec facio. Baptiſmū ioānis vn̄ erat al's + e ce
+ e celo an ex hoīb⁹? At illi cogita- lo erat
bāt inter ſe dicētes. Si dixerim⁹ e an
celo: dicet nobis. Quare ergo non
credidiſtis illi? Si aūt dixerim⁹ ex al' + hn̄t
hoīb⁹ timemus turbā. Oēs.n. + hē
bant ioānē ſicut ꝓphetā. Et rn̄dētes ō.14.a.
ieſu: dixerūt. Neſcim⁹. Ait illis ⁊ ip
ſe. Nec ego dico vobis in q̄ ptāte hec n 218 10
facio. ⁿQuid āt vobis vr̄? hō qdā hē
bat duos filios: ⁊ accedēs ad primū3
dixit. Fili: vade hodie operari in vi-
neā meā. Jlle aūt rn̄dēs ait. Nolo.
Poſtea aūt penitētia mot⁹ abijt. Ac
cedēs aūt ad alterū dixit ſilr. At ille
rn̄dēs ait. Eo dn̄e: ⁊ n̄ iuit. Quis ex
duob⁹ fecit volūtatē pr̄is? Dicūt ei.

Prim⁹. Dicit illis ieſus. Amē dico
al+ re- vobis: qꝛ publicāi ⁊ meretrices pce-
gnum dūt vos i+regno dei. Venit.n. ad vos
ioānes in via iuſticie: ⁊ nō credidi-
ſtis ei. Publicāi āt ⁊ meretrices cre-
6 219 diderūt ei: vos āt videtes nec pniaȝ
2 D habuiſtis poſtea: vt crederetis ei.
mar.12.a Aliā pabolā audite. Hō erat pīfami-
Lu.20.b lias q plātauit vineā: ⁊ ſepē circūde-
als + in dit ei ⁊ fodit i ea torcular: ⁊ edifica-
medio uit turri: ⁊ locauit eā agricolis: ⁊ pe-
eius regre pfect⁹ ē. Cū aūt tps fructuū
e appropinqſſ: miſit ſeruos ſuos ad
agricolas vt acciperēt fruct⁹ ei⁹. Et
agricole apphēſis ſuis ei⁹ aliū ceci-
infra.22.a. derūt: aliū occiderūt: aliū do lapida-
uerūt. Iteȝ miſit alios ſuos pires pio-
als+ for rib⁹: ⁊ fecerūt illis ſilr. Nouiſſime āt
ſitan ve- miſit ad eos filiū ſuū dicēs. +Vere-
rebuntfi bunt forte filiū meū. Agricole aūt
liū meū videtes filiū dixerūt itra ſe. Hic ē he-
mar.12.a res venite occidam⁹ eū: ⁊ hēbimus
hereditatē ei⁹. Et apphēſuȝ eū eiece-
rūt ex vineā: ⁊ occiderūt. Cū ergo ve-
nerit dñs vinee: qd faciet agricol' il-
lis? Aiūt illi. Malos male pdet: ⁊ vi-
neā ſuā locabit aliis agricol' q red-
pſ.117. dāt ei fructū tpib⁹ ſuis. Dic illis ie-
mar.12.a ſus. Nūq̄ legiſtis i ſcripturis. Lapi-
Luc.20.c dē quē reprobauerūt edificātes. hic ē fa-
mar.2.c. ctus in caput anguli? A dño factū ē
12.a. iſtud: ⁊ ē mirabile i oculis nr̄is. Jō
Lu.19.g. dico vobis qꝛ auferet regnū dei: ⁊ da-
b 220 20.c.⁊.22 bit genti facienti fruct⁹ ei⁹. Et q cecide-
1 a. rit ſup lapidē iſtū ↄfringet: ſup quē
q 221 Jo.7.b.⁊ vero ceciderit: cōteret eū. Et cū au-
5 8.⁊.8.c. diſſent principes ſacerdotū ⁊ phari-
ſei parabolas eius: cognouerūt qꝛ de
ipſis diceret. Et q̄rētes eū tenere ti-
muerūt turbas qm̄ ſicut pphetam
eū habebant. Et rn̄dens ieſus dixit
iterum in parabolis eis dicens.

¶ Ca. Sū. ¶ Parabola vbi inuitati
ↄtēnūt venire ad nuptias: de inſcri-
ptione ⁊ imagine ceſaris: de mulie-
re que ſeptē frēs habuit: tēptatus a
phariſeis iterrogat eos de chriſto cu-
A ius filius eſſet. Cap. xxij.

Simile factū ē regnū celoꝝ hoi re-
Lu.14.d gi: q fecit nuptias filio ſuo. Et mi-
apo.19.b ſit ſuos ſuos vocare inuitatos ad nu-
ptias: ⁊ nolebāt venire. Iteruȝ miſit
alios ſuos dicēs. Dicite inuitatis. Ec-
ce prādiū meū paraui: tauri mei ⁊
altilia occiſa ſunt: ⁊ oia parata: veni- ſ.22.e.
te ad nuptias. Illi autē neglexerūt:
⁊ abierūt: alius in villā ſuam: alius
vero ad negociationē ſuaȝ. Reliqui
vero tenuerunt ſeruos eius: ⁊ con-
tumeliis affectos occiderūt. Rex āt
cuȝ audiſſet iratus eſt: ⁊ miſſis exer-
citibus ſuis perdidit homicidas il-
los ⁊ ciuitatē illoꝝ ſuccendit. Tūc
ait ſeruis ſuis. Nuptie quideȝ para-
te ſunt: ſed q inuitati erāt nō fuerūt
digni. Ite ergo ad exitus viarum: ⁊
quoſcūq̄ inueneritis: vocate ad nu-
ptias. Et egreſſi ſerui ei⁹ in vias cō-
gregauerūt oēs quos inuenerūt ma-
los ⁊ bonos: ⁊ iplete ſunt nuptie di- B
ſcūbentiū.ᵃ Intrauit aūt rex vt vide- a 222
ret diſcūbētes. Vidit ibi hominem 10
nō veſtitū veſte nuptiali. Et ait illi.
Amice qūo huc intraſti nō hñs ve- infra.25.e
ſtē nuptialē. At ille obmutuit. Tūc diſ.35.c.
dixit rex miniſtris. Ligatis māib⁹ eccleſie
⁊ pedib⁹ eius mittite eū i tenebras ſ.20.c.
exteriores: ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dē- mar.12.a
tium. Multi autē ſunt vocati: pau-
ci vero electi.ᵇ Tunc abeuntes pha- al+ ieſu b 223
riſei ↄſiliū inierūt vt caperent + eū Lu.20.d 2
in ſermone. Et mittūt ei diſcipulos
ſuos cū herodianis dicentes. Magr̄
ſcimus qꝛ verax es ⁊ viam dei in ve-
ritate doces: ⁊ nō eſt tibi cura de ali-
quo. Non enim reſpicis pſonaȝ ho-
minū. Dic ergo nobis: quid tibi vi-
detur. Licet cenſum dari ceſari aut
non? Cognita autem ieſus nequi- mar.12.b
tia eorum ait. Quid me tētatis hy-
pocrite? Oſtendite mihi nūmiſma C
cenſus. At illi obtulerunt ei dena- Ro.13.b
riū. Et ait ill' ieſus. Cui⁹ ē imago hec mar.12.
⁊ ſuperſcriptio? Dicūt ei. Ceſaris. Tūc Luc.20.e
ait ill'. Reddite ergo q̄ ſūt ceſaris ce- Act.23.b
ſari: ⁊ q̄ ſunt dei deo. Et audiētes mi-
rati ſūt: ⁊ relicto eo abierūt. In illo die
acceſſerunt ad eū ſaducei qui dicūt
non eſſe reſurrectionem: ⁊ interro-
gauerunt eum dicentes. Magiſter:
moyſes dixit: ſi quis mortuus fue-
rit non hñs filium: vt ducat frater mar.12.
eius vxorem illius ⁊ ſuſcitet ſemen b.
fratri ſuo. Erant aūt apud nos ſeptē

k236
10 Luc. 11.e. re.[k] Duces ceci excolātes culicē ca-
l237 al.+qa melū aūt glutiētes.[l] Ue vobis scri-
5 be ꝛ pharisei hypocrite: + q munda
tis qḋ deforis ē calicis ꝛ parapsidis:
int⁹ aūt pleni estis rapina ꝛ immūdi
tia. Pharisee ceca: mūda pri⁹ qḋ in-
m237 Luc.11.f. tus est calicis ꝛ parapsidis: vt fiat ꝛ
5 id qḋ deforis ē mūduꝫ.[m] Ue vobis
scribe ꝛ pharisei hypocrite: q2 siles
estis sepulchris dealbatis: q a foris
parēt hoib⁹ speciosa: intus vo plena
sunt ossib⁹ mortuoꝝ: ꝛ oi spurcitia.
Sic ꝛ vos a foris qdē paretis hoib⁹
n238 Luc.11.g iusti: int⁹ aūt pleni estis hypocrisi ꝛ
5 iniqtate.[n] Ue vobis scribe ꝛ pharisei
hypocrite: q edificatis sepulchra ꝓ-
phetaꝝ: ꝛ ornatis monumēta iusto-
B rū: ꝛ dicitis. Si fuissem⁹ in dieb⁹ pa
Luc.11.g trū nr̄oꝝ: nō essem⁹ socij eoꝝ in san
Thes.ii.f guie ꝓphetaꝝ. Itaq3 testimōio estis
o239 vobismetipsis: q2 filij estis eoꝝ q ꝓ-
10 phetas occiderūt.[o] Et vos iplete mē
surā patrū vr̄oꝝ. Serpētes genimi-
na viperaruꝫ quō fugietis a iudicio
p240 Luc.11.g gehēne.[p] Jō dico vob. Ecce ego mit
5 to ad vos ꝓphetas ꝛ sapientes ꝛ scri
bas: ꝛ ex illis occidetis ꝛ crucifige-
tis: ꝛ ex eis flagellabitis in synago-
gis vr̄is: ꝛ ꝑsequemini de ciuitate i ci-
uitatē: vt veiat sup vos ois sanguis
iust⁹ q effusus ē sup terrā: a sanguie
Heb.11.d abel iusti vsq3 ad sanguinē zacharie
2.Pa.24.e filij barachie: quē occidistis int' tē-
plū ꝛ altare. Amē dico vobis: venient
q241 Luc.13.g. hec oia sup gnationē istā.[q] Hierlm
5 hierlm: q̄ occidis ꝓphetas ꝛ lapidas
eos q ad te missi sunt: quotiēs volui
ɔgregare filios tuos: queadmodum
gallina ɔgregat pullos suos sub alas
suas: ꝛ noluisti. Ecce relinquet' vobis
dom⁹ vr̄a deserta. Dico eniꝫ vobis. Nō
me videbitis āmodo dōec dicatis.
Bñdict⁹ q venit in nomine dñi.

¶ Ca. Su. ¶ De structura tēpli: ꝛ si
gnis nouissimoꝝ dieꝝ: ꝛ dieb⁹ bre
uitatis. de pseudo xp̄i: ꝛ pseudo ꝓ-
A phetis: de aduētu saluatoris: ꝛ occa-
mar.13.a su elemētoꝝ. Cap. xxiiij.

a242 Luc.19.g ET[a] egressus iesus de templo
2 ꝛ.21.b. ibat. Et accesserūt discipuli ei⁹
vt ostēderēt ei edificationes templi.
al+eis Ipse aūt respōdens dixit + illis. Ui-
deris hec oia. Amen dico vobis: nō
relinquet' hic lapis super lapidēꝫ: q
nō destruat.[b] Sedente aūt eo super b243
mōtē oliueti: accesserūt ad eū disci- 2
puli secreto dicētes. Dic nobis qn̄
hec erūt: ꝛ qḋ signū erit aduēt⁹ tui:
ꝛ ɔsūmationis seculi. Et respōdēs
iesus dixit eis. Uidete ne qs vos se-
ducat. Multi.n. veniēt in nomine mar.13.a
meo: dicētes ego suꝫ xp̄s: ꝛ multos Luc.21.b
seducēt. Audituri eniꝫ estis prelia Eph.5.b.
ꝛ opiniones prelioꝝ: videte ne tur Co2.3.b.
bemini. Opꝫ eniꝫ hec fieri: sed nōdū Col.2.d.
est finis. Cōsurget eniꝫ gens in gen mar.13.a
tē: ꝛ regnū in regnū: ꝛ erūt pestilen Luc.21.b.
tie ꝛ fames ꝛ terremot⁹ ꝑ loca. Hec mar.13.b
aūt oia initia sunt doloruꝫ.[c] Tunc Luc.21.c. c244
tradēt vos i tribulationē: ꝛ occidēt Jo.15.c.e 1
vos: ꝛ eritis odio omnib⁹ gentib⁹ ꝛ.16.a.
ꝓpter nomen meuꝫ.[d] Et tunc scā- sup. 10.c. d245
dalizabuntur multi: ꝛ inuicēꝫ tra- 10
dent: ꝛ odio habebunt inuicem. Et
multi pseudo prophete surgēt: ꝛ se-
ducent multos. Et quoniam abun
dabit iniquitas: refrigescet charitas
multoruꝫ. Qui autēꝫ perseuerauc-
rit vsq3 ad finem: hic saluus erit.[e] B
Et predicabitur hoc euangeliuꝫ re- j.q.3.ca. e246
gni in vniuerso orbe i testimoniuꝫ saluator 6
omnibus gentibus: ꝛ tūc veniet cō ꝛ.10.c.
sumatio.[f] Cum ergo videritis abo mar.13.b
minationē desolationis: que dicta Ro.10.c. f247
est a daniele ꝓphetastantem in loco Act.2.b. 6
sancto: qui legit intelligat.[g] Tūc q mar.13.b
in iudea sunt fugiant ad montes: ꝛ Dan.9.g g248
qui in tecto non descēdat tollere ali mar.13.b 2
quid de domo sua: ꝛ q in agro non Lu.21.b.
reuertatur tollere tunicam suaꝫ.[h] h249
Ue autem pregnātibus ꝛ nutrien- mar.13.b 2
tibus in illis diebus.[i] Orate autēꝫ Luc.17.g i250
vt nō fiat fuga vestra hyeme vel sab- ꝛ.21.d. 6
bato.[k] Erit enim tūc tribulatio ma ma.13.b. k251
gna qualis non fuit ab initio mun Luc.21.e 2
di vsq3 modo: neq3 fiet.[l] Et nisi bre- mar.13.c l252
uiati fuissent dies illi: non fieret sal mar.21.c 6
ua omnis caro: sed propter electos Luc.17.e m253
breuiabuntur dies illi.[m] Tūc si qs mar.13.c 2
vobis dixerit: ecce hic ē christus aut
illic: nolite credere.[n] Surgent eniꝫ n254
pseudo christi ꝛ pseudo prophete: ꝛ 6
dabunt signa magna ꝛ prodigia: ita
vt in errorem inducatur si fieri pot-

o255 Luc.17.e. teſt:etiã electi. Ecce predixi vobis.[o]
5 Si ergo dixerint vobis ecce in deſer
to eſt:nolite exire:ecce in penetrali
p256 Luc.17.e bus:nolite credere.[p] Sicut eniȝ ful
C gur exit ab oriẽte ⁊ paret vſq; in oc
5 Luc.17.g cidentẽ:ita erit ⁊ aduẽtus filij hoĩs.
24.q.1.c. [q] Ubicũq; fuerit corp⁹:illuc cõgre
q257 quoniã. gabunt ⁊ aquile.[r] Statim aũt poſt
5 Johel.2.e tribulationẽ dierũ illorũ:ſol obſcu
r258 mar.13.c rabitur:⁊ luna nõ dabit lumẽ ſuũ:
2 Luc.21.e. ⁊ ſtelle cadent de celo:⁊ virtutes celo
rũ cõmouebunt:⁊ tunc parebit ſi
gnuȝ filij hominis in celo.[ſ] Et tũc
s259 plangẽt oẽs tribus terre:⁊ videbũt
2 filij hominis veniẽtẽ in nubib⁹ celi
mar.13.d cũ vtute multa ⁊ maieſtate. Et mit
tet angelos ſuos cũ turba ⁊ voce ma
gna:⁊ cõgregabũt electos ei⁹ a quat
mar.13.c tuor ventis celi a ſũmis celorũ vſq;
Luc.12.f ad terminos eorũ. Ab arbore aũt fici
diſcite parabolã:cũ iã ramus ei⁹ te
ner fuerit ⁊ folia nata:ſcitis q: ppe
Mar.2.d eſt eſtas. Ita ⁊ vos cum videritis hec
Luc.13.f oia:ſcitote q: ppe ẽ ⁊ ĩ ianuis. Amẽ
dico vobis:q: nõ pteribit generatio
hec donec oia fiant. Celũ ⁊ terrã trãſi
bunt verba aũt mea nõ pteribunt.[t]
t260 De die aũt illa ⁊ hora nemo ſcit:ne
6 q; angeli celorum:niſi pater ſolus.[u]
u261 Luc.17.f. Sicut aũt in dieb⁹ noe:ita erit ⁊ ad
5 D uent⁹ filij hoĩs. Sicut.n.erãt in die
Gen.7.b. bus ante diluuiũ comedẽtes ⁊ bi
bẽtes nubẽtes ⁊ nuptui tradentes:
vſq; ad eũ diẽ quo intrauit noe in
archam:⁊ nõ cognouerũt donec ve
nit diluuiũ ⁊ tulit oẽs:ita erit ⁊ ad
uẽt⁹ filij hominis.[x] Tũc duo erũt ĩ
x262 al.+alĩ agro:vn⁹ aſſumet ⁊ + vn⁹ relinquet.
5 al.+altã Due erũt molẽtes in mola:vna aſ
mar.13.d ſumet ⁊ + vna relinquet. Duo in
Luc.12.c. lecto:vn⁹ aſſumet ⁊ + vn⁹ relinque
al.+alĩ tur.[y] Uigilate ergo:q: neſcitis qua
y263 hora dñs veſter vẽturus ſit.[ȝ] Illud
6 aũt ſcitote:qm̃ ſi ſciret paterfamili
ȝ264 as qua hora fur vẽturus eẽt:vigila
2 ret vtiq;:⁊ nõ ſineret perfodi domũ
De pe.di. ſuã. Ideoq; ⁊ vos eſtote parati:q: q̃
1.§. ſi ſa neſcitis hora fili⁹ hominis vẽturus
cerdos. eſt.[a] Quis putas eſt fidelis ſeru⁹ et
a265 Luc.12.e. prudens:quẽ cõſtituit dñs ſupra fa
5 miliã ſuã:vt det illis cibuȝ in tẽpo
b266 re.[b] Beat⁹ ille ſeru⁹ quẽ cũ venerit
6

domin⁹ eius inuenerit ſic facientẽ.
Amen dico vobis quoniã ſuper oia Luc.12.e
bona ſua cõſtituet eũ.[c] Si aũt dixe Apo.16.g.
rit malus ſeruus ille in corde ſuo 2.cor.5.a c267
morã facit dñs meus venire:⁊ cepe 5
rit percutere cõſeruos ſuos:mãdu
cet aũt ⁊ bibat cũ ebrioſis veniet do
minus ſerui illi⁹ in die qua nõ ſpe
rat:⁊ hora qua ignorat:⁊ diuidet eũ
parteq; ei⁹ ponet cũ hypocritis. Il
lic erit fletus ⁊ ſtridor dẽtiuȝ.

¶ Ca. Sũ. ¶ De decẽ virginib⁹:de
talẽtis:de ouib⁹ a dextris ⁊ hedis a ſi
niſtris:de opib⁹ eorũ. Ca.xxv.

Tunc A
ſimile
erit rẽgnũ a268
celorũ decẽ 10
virginib⁹
que acci
piẽtes lã
pades ſu
as exierũt
obuiã ſpõ
ſo ⁊ ſpõſe.
Quinq; au
tem ex eis
erãt fatue:
⁊ q̃nq; prudentes. Sed quinq; fa 1.q.1.c. qui
tue acceptis lampadibus nõ ſum gdaȝ.32.
pſerunt oleum ſecum. Prudentes q.1.ca.ſi
vero acceperunt oleum in vaſis ſu panius
is cum lampadibus. Morã autẽ d.ſa.vnc.
faciente ſponſo:dormitauerunt oẽs c.vnico.
⁊ dormierunt. Media autem nocte
clamor factus eſt:ecce ſponſus ve
nit:exite obuiam ei. Tunc ſurrexe
runt omnes virgines ille:⁊ orna
uerunt lampades ſuas. Fatue autẽ
ſapientibus dixerunt. Date nobis
de oleo veſtro:quia lampades no
ſtre extinguuntur. Reſponderunt
prudentes dicentes. Ne forte non
ſufficiat nobis ⁊ vobis:ite potius ad
vendentes ⁊ emite vobis. Dum au
tem irent emere:venit ſponſus:⁊ q̃
parate erant intrauerunt cum eo
ad nuptias:⁊ clauſa eſt ianua. No
uiſſime vero veniunt ⁊ relique vir
gines:dicentes. Domine domine
aperi nobis. Et ille reſpondens:ait.
Amen dico vobis:neſcio vos. Uigila

Luc.12.e. te itaqꝫ: ✝ quia neſcitis diem neqꝫ
b269 Luc.19.b horam.[b] Sicut enim homo peregre
2 mar.13.b proficiſcēs vocauit ſeruos ſuos ⁊ tra
c270 aliꝭ ✝ ⁊ didit illis bona ſua.[c] Et vni dedit
5 orate quinqꝫ talenta: alij autem duo: alij
B vero vnum: vnicuiqꝫ ſm̄ propriaꝫ
virtutem: ⁊ profectus eſt ſtatim.
Abijt autem qui quinqꝫ talenta ac
ceperat: ⁊ operatus eſt in eis ⁊ lucra
tus eſt alia quinqꝫ. Similiter ⁊ qui
duo acceperat lucratus eſt alia duo.
Qui autem vnum acceperat abiens
fodit in terraꝫ ⁊ abſcondit pecuniā
Luc.16.a domini ſui. Poſt multū vero tem
poris venit dominus ſeruorum il
lorūꝫ: ⁊ poſuit rationeꝫ cum eis. Et
accedens qui quinqꝫ talenta accepe
rat obtulit alia qnqꝫ talēta: dicens.
Dn̄e qnqꝫ talenta tradidiſti mihi:
ecce alia quinqꝫ ſuperlucratus ſuꝫ.
Ait illi domin⁹ eius. Euge ſerue bo
ne ⁊ fidelis: q: ſuper pauca fuiſti fide
lis: ſuper multa te conſtituaꝫ: intra
in gaudiuꝫ dn̄i tui. Acceſſit autem
⁊ qui duo talēta acceperat: ⁊ ait. Do
mine duo talēta tradidiſti mihi: ec
aliꝭ ✝ lu ce alia duo ✝ ſuperlucratus ſuꝫ. Ait
cratus illi dn̄s eius. Euge ſerue bone ⁊ fide
lis: q: ſuper pauca fuiſti fidelis: ſuper
multa te ꝯſtituaꝫ: intra in gaudiū
dn̄i tui. Accedēs aūt ⁊ q vnū talen
C tum acceperat: ait: Dn̄e ſcio q: homo
durus es: metis vbi nō ſeminaſti:
⁊ congregas vbi non ſparſiſti: ⁊ ti
mens abij ⁊ abſcondi talentū tuuꝫ
in terra. Ecce habes qđ tuuꝫ eſt. Re
ſpondēs autē dn̄s ei⁹: dixit ei. Ser
ue male ⁊ piger ſciebas q: meto vbi
nō ſemino: ⁊ ꝯgrego vbi nō ſparſit.
Oportuit ergo te cōmittere pecuniā
meā nūmularijs: ⁊ veniēs ego rece
piſſeꝫ qđ meū eſt cuꝫ vſura. Tollite
itaqꝫ ab eo talētū: ⁊ date ei q hꝫ de
cem talēta.[d] Omni.n. habēti dabit
b271 ſup̄.13.b. ⁊ abūdabit: ei aūt q nō hꝫ ⁊ qđ vide
2 mar.4.c tur hr̄e auferet ab eo.[e] Et inutileꝫ
e272 Luc.8.c. ſeruū eijcite in tenebras exteriores
5 illic erit flet⁹ ⁊ ſtridor dētiū.[f] Cuꝫ
f273 aūt venerit fili⁹ hominis in maieſta
10 te ſua ⁊ oēs angeli cū eo: tūc ſedebit
ſuper ſedē maieſtatis ſue. Et ꝯgrega
bunt ante eū oēs gētes: ⁊ ſeparabit
eos ab inuiceꝫ: ſicut paſtor ſegregat
oues ab hedis: ⁊ ſtatuet oues qđem
a dextris ſuis: hedos aūt a ſiniſtris.
Tunc dicet rex his q a dextris eius
erūt. Venite bn̄dicti patris mei: poſ
ſidete paratū vobis regnū a cōſtitu
tione mūdi. Eſuriui eniꝫ ⁊ dediſtis
mihi manducare. Sitiui: ⁊ dediſtis
mihi bibere. Hoſpes eram: ⁊ collegi
ſtis me. Nudus ⁊ operuiſtis me. In
firm⁹: ⁊ viſitaſtis me. In carcere erā: D
⁊ veniſtis ad me. Tūc reſpōdebunt
ei iuſti dicētes. Dn̄e quādo te vidi
mus eſurientē ⁊ pauim⁹ te: ſitiētēꝫ:
⁊ dedimus tibi potū? Quādo aūt te
vidimus hoſpiteꝫ ⁊ collegimus te:
aut nuduꝫ ⁊ cooperuimus te. Aut
quando te vidimus infirmuꝫ aut
in carcere: ⁊ venimus ad te? Et re
ſpondens rex ✝ dicet illis. Amen aliꝭ ✝ dixit
dico vobis: q̄diu feciſtis vni de his
fratribus meis minimis: mihi fe
ciſtis. Tunc dicet rex ⁊ his qui a ſi
niſtris erunt. Diſcedite a me male
dicti in ignem eternum: qui para ſup̄.7.d
tus eſt diabolo ⁊ angelis eius. Eſu Luc.13.f.
riui enim ⁊ nō dediſtis mihi man
ducare. Sitiui: ⁊ non dediſtis mihi
potum. Hoſpes eram: ⁊ non collegi
ſtis me. Nudus: ⁊ nō operuiſtis me.
Infirmus ⁊ in carcere: ⁊ non viſita
ſtis me. Tunc reſpondebūt ei ⁊ ipſi
dicentes. Domine quando te vidi
mus eſurientē: aut ſitienteꝫ: aut ho
ſpitem: aut nudum: aut infirmuꝫ:
aut in carcere: ⁊ non miniſtraui
mus tibi? Tunc reſpondebit illis
dicens. Amen dico vobis: quādiu
non feciſtis vni de minoribus his:
nec mihi feciſtis. Et ibunt hi in Joā.5.E
ſupplicium eternum: iuſti autem
in vitam eternam.

¶ Capituli Sūmarium. ¶ De iu
deorum conſilio: de comprehenden
do ieſum: de muliere que vnguen
to perfudit ieſum: iudas p̄miū petiſ
vt tradat ieſuꝫ cenās: de iuda tradi
tore ſuo ad diſcipulos loqtur: obla
tio ei⁹: petro dicit q ter abnegatur⁹
eū eēt. Orones ieſu ad patrē: iudas
ieſuꝫ in oſculo tradit: ⁊ petrus au
riculam ſeruo abſcidit. Jeſus ſilie

teſtib⁹ ꝯdēnat ⁊ illudit: petrus ter-
tio abnegat ⁊ lachrymat. Ca xxvi.

a 274 A E^a T factū eſt cū cōſumaſſet ie-
1 ſus ſermōes hos oēs: dixit di-
ſcipulis ſuis. Scitis q᷑ poſt biduū
paſcha fiet: ⁊ fili⁹ hominis tradet vt
b 275 mar.14.a crucifigat.[b] Tūc ꝯgregati ſūt pnci
6 Luc. 22.a pes ſacerdotū: ⁊ ſeniores populi in
Joā.11.g. atriū pncipis ſacerdotū q dicebat
cayphas ⁊ ꝯſiliū fecerūt vt ieſū do-
lo tenerēt ⁊ occiderēt. Dicebāt autē.
Nō in die feſto: ne forte tumult⁹ fie
c 276 mar.14.a ret in pplo.[c] Cū āt eēt ieſus i betha
1 nia in domo ſymonis leproſi: acceſ
ſit ad eū mulier hñs alabaſtrū vn-
guēti precioſi: ⁊ effudit ſuper caput
ipſius recūbētis. Uidētes aūt diſci-
puli: indignati ſunt dicētes Ut qd
perditio hec? Potuit.n.iſtud venū
dari multo ⁊ dari paupib⁹. Sci-
ens aūt ieſus ait illis. Quid mole-
mar.14.a ſti eſtis huic mulieri? Op⁹ enī bo-
Joā. 12.b nū: opata eſt in me. Nā ſemp paupe
res habebitis vobiſcū me āt nō ſem-
d 277 per habebitis?[d] Mittēs.n. hec vn-
4 guentū hoc in corp⁹ meū: ad ſepliē-
mar.14.a dū me fecit. Amē dico vobis: vbicū
mar.14.a q̄ pdicatū fuerit hoc euāgeliū in to
Luc.22.a to mūdo: dicet ⁊ qđ hec fecit in me
e 278 B moriā ei⁹.[e] Tūc abijt vn⁹ de duo-
2 xi.q.3.ca. decim q dicebat iudas ſcarioth ad
abijt iu- pncipes ſacerdotū: ⁊ ait illis. Quid
das. vultis mihi dare: ⁊ ego vobis eum
tradā? At illi ꝯſtituerūt ei triginta
argēteos. Et exinde q̄rebat opportu
nitatē: vt eū traderet. Prima autē
die azimoꝝ acceſſerunt diſcipuli ad
ieſum dicētes. Ubi vis parem⁹ tibi
comedere paſcha? At ieſus dixit. Ite
in ciuitatē ad quēdam: ⁊ dicite ei.
Magr̄ dicit: tps meū ppe eſt: apud
te facio paſcha cū diſcipulis meis.
dies ✠ hec Et fecerūt diſcipuli ſicut ✠ cōſtituit
f 279 pit illis ieſus: ⁊ parauerūt paſcha.[f] Ue
4 mar. 14. ſpere aūt facto diſcūbebat cū duode
b. cim diſcipulis ſuis Et edētib⁹ illis
Joā.13.c. dixit. Amē dico vobis: q᷑ vn⁹ veſtrū
g 280 mar. 14. me traditurus eſt.[g] Et ꝯtriſtati val
1 d. de: ceperūt ſinguli dicere. Nūqd ego
h 281 Luc.22.c. ſum dñe?[h] At ipſe rñdens ait. Qui
2 Joā.13.c. intingit mecū manū in parapſide:
hic me tradet. Fili⁹ qdē hoīs vadit:

ſicut ſcriptū eſt de illo.[i] Ue aūt hoī il mar.14.c i 282
li p quē fili⁹ hoīs tradet. Bonū erat Luc.22.c. 6
ei ſi nat⁹ nō fuiſſet hō ille.[k] Rñdens C k 283
aūt iudas q tradidit eū: dixit. Nun mar.14.c 10
qd ego ſum rabbi? Ait illi. Tu dixi Luc. 22.b
ſti.[l] Cenantib⁹ aūt eis accepit ieſus Joā. 6.c. l 284
panē ⁊ bñdixit ac fregit: deditq̄ di- mar.14.c 1
ſcipulis ſuis ⁊ ait. Accipite ⁊ come Luc. 22.b
dite: hoc eſt corp⁹ meū.[m] Et accipiēs j. coꝛ.11.e m 285
calicē grās egit: ⁊ dedit illis dicens. mar.14.c 2
Bibite ex hoc oēs: hic eſt.n. ſanguis De ꝯſec.
me⁹ noui teſtamēti: q pro multis ef di.1.ca. q
fundet in remiſſionē peccatoꝝ.[n] Di hymnis n 286
co aūt vobis. Nō bibā amodo de hoc 6
genimine vitis vſq̄ in diē illū: cū
illud bibā vobiſcū nouū in regno
patris mei. Et hymno dicto exierūt
in mōtē oliueti.[o] Tūc dicit illis ie mar.14.c o 287
ſus. Oēs vos ſcādalū patiemini in Jo.18.a 4
me in iſta nocte.[p] Scriptū eſt enī. mar.14.c p 288
Percutiā paſtorē: ⁊ diſpgent oues zach.13.c 6
gregis. Poſtq̄ aūt reſurrexero pre- mar.14.c
cedā vos in galileā.[q] Rñdēs aūt pe- Joā.16. f q 289
trus ait illi. Et ſi oēs ſcādalizati fue mar.14.c 1
rint i te. ego nūq̄ ſcādalizabor. Ait Luc.22.c.
illi ieſus. Amē dico tibi: q᷑ in hac D
nocte anteq̄ gallus cantet: ter me Mar.14.
negabis.[r] Ait illi petrus. Etiam ſi d. r 290
oportuerit me mori tecū: nō te ne- Mar.14. 6
gabo. Silr ⁊ oēs diſcipuli dixerūt. d.
[ſ] Tūc venit ieſus cū illis in villā: Luc.22.d s 291
que dicit gethſemani. Et dixit diſci Joā. 18.a 1
pulis ſuis.[t] Sedete hic donec vadā mar.j. d. t 292
illuc ⁊ orem. Et aſſūpto petro ⁊ duo Mar.14. 6
bus filijs zebedei: cepit contriſtari ⁊ d.
⁊ meſt⁹ eēe.[u] Tunc ait illis. Triſtis Joā.12.d u 293
eſt anima mea vſq̄ ad mortē. Su- Mar.14. 4
ſtinete hic ⁊ vigilate mecū.[x] Et pro- d. x 294
greſſus puſillū: pcidit in faciē ſuā Luc.22.d 2
orans ⁊ dicēs. Pater mi ſi poſſe eſt Mar.14.
trāſeat a me calix iſte.[y] Uerūtn̄ nō d. y 295
ſicut ego volo: ſed ſicut tu.[z] Et venit Luc.22.e. 1
ad diſcipulos ſuos ⁊ inuenit eos dor Mar.14. z 296
miētes: ⁊ dicit petro. Sic? Nō potui d. 2
ſtis vna hora vigilare mecū? Uigila Luc.22.e.
te ⁊ orate: vt nō intretis in tētatio-
nē.[a] Spūs qdē pmpt⁹ eſt: caro aūt a 297 4
infirma.[b] Iterū ſecundo abijt ⁊ ora- Mar.14. b 298
uit dicēs. Pater mi ſi nō pōt hic ca d. 6
lix trāſire niſi bibā illū: fiat volūtas Joā.6.g.
tua. Et venit iterū: ⁊ inuenit eos dor- Mar.14.
miētes. Erāt enī oculi eoꝝ graua- d.

ti. Et relictis illis iterū abijt: ⁊ ora
uit tertio eundē ſermonem dicēs.
c 299 [c] Tūc venit ad diſcipulos ſuos ⁊ di
1 mar.14.e cit illis. Dormite iam ⁊ requieſcite: ec
Joā.2.c. ce appropinquabit hora: ⁊ filiꝰ homi
E nis tradet in manꝰ peccatoꝝ. Sur
d 300 mar.14.e gite eamꝰ. Ecce appropinquabit q me
1 Luc.22.e. tradet. [d] Adhuc eo loquēte: ecce iu
Joā.18.c. das vnus de duodecim venit: ⁊ cū
mar.14.e eo turba multa: cū gladijs ⁊ fuſtibꝰ
miſſi a pncipibꝰ ſacerdotū ⁊ ſenio
e 301 ribꝰ ppli. [e] Qui āt tradidit eū dedit
2 illis ſignū dicens. Quēcūq oſcula
tus fuero ipſe eſt: tenete eū. Et cōfe
ſtim accedens ad ieſum dixit. Aue
rabbi. Et oſculatꝰ eſt eū. Dixitq illi
mar.14.e ieſus. Amice ad qd veniſti? Tūc ac
Luc.22.e. ceſſerūt ⁊ manꝰ iniecerūt i ieſū ⁊ te
f 302 Joā.18.b nuerūt eū. [f] Et ecce vnꝰ ex his q erāt
1 cū ieſu: extēdens manū exemit gla
diū ſuū ⁊ pcutiens ſeruū pncipis ſa
g 303 Gen.9.a. cerdotū amputauit auriculā eiꝰ. [g]
10 Apo.13.c. Tunc ait illi ieſus. Cōuerte gladiū
tuū in locū ſuū. Oēs. n. q acceperint
gladiū: gladio peribūt. An putas q
nō poſſū rogare patrē meū: ⁊ exhi
bebit mihi modo pluſq duodecim
legiones āgeloꝝ? Quomodo ergo
implebunt ſcripture? Quia ſic opꝫ
h 304 fieri. [h] In illa hora dixit ieſus tur
1 mar.14.e bis. Tāq ad latronē exiſtis cū gla
Luc.22.f dijs ⁊ fuſtibꝰ cōprehēdere me. Quo
Joā.18.d tidie apud vos ſedebā docēs in tem
i 305 F plo: ⁊ nō me tenuiſtis. [i] Hoc autē
6 mar.14.e totum factū eſt: vt adimplerentur
mar.14.f ſcripture prophetarum. Tunc diſci
l 306 Luc.22.f. puli omnes relicto eo fugerūt. [l] At
1 Joā.18.b illi tenentes ieſū: duxerunt ad cay
mar.14.f pham principē ſacerdotū vbi ſcri
m 307 Luc.22.f. be ⁊ + ſeniores conuenerant. [m] Pe
4 Joā.18.c. trus autem ſequebatur eum a lon
al. + pha ge: vſq in atrium principis ſacer
riſei dotum. Et ingreſſus intro ſedebat
n 308 mar.14.f cum miniſtris: vt videret finem. [n]
2 Luc.22.g Principes autem ſacerdotum ⁊ oē
mar.14.f concilium querebant falſum teſti
Joā.2.d. monium contra ieſum: vt eū mor
ti traderent: ⁊ nō inuenerunt: cum
o 309 multi falſi teſtes: acceſſiſſent. [o] No
6 uiſſime autem venerunt duo falſi
teſtes: ⁊ dixerunt. Hic dixit. Poſſū
deſtruere templū dei: ⁊ poſt triduū

reedificare illud. Et ſurgens prin
ceps ſacerdotū ait illi. Nihil reſpō
des ad ea que iſti aduerſum te teſti
ficantur? Jeſus autē tacebat. Et pn
ceps ſacerdotum ait illi. Adiuro te mar.14.f
per deum viuum: vt dicas nobis ſi Luc.22.g
tu es chriſtus filius dei viui. Dixit mar.14.f
illi ieſus. Tu dixiſti. [p] Verūtamen Luc.22.g p 310
dico vobis. Amodo videbitis fili Joā.6.g. 1
um hominis ſedentē a dextris vir Mar.14.
tutis dei: ⁊ venientem in nubibus g.
celi. [q] Tunc princeps ſacerdotum 18 q 311
ſcidit veſtimēta ſua dicens. Blaſphe 6
mauit. [r] Quid adhuc egemus teſti Eſa.50.c. r 312
bus? Ecce nunc audiſtis blaſphe Mar.14. 2
miam. Quid vobis videtur? At illi g.
reſpondētes dixerūt. Reus eſt mor Luc.22.g s 313
tis. [s] Tunc expuerunt in faciē eiꝰ: Joā.18.d 1
⁊ colaphis eum ceciderunt. Alij au Mar.14.
tem palmas in faciē eius dederūt g.
dicētes. Prophetiza nobis chriſte: Luc.22.f. t 314
quis eſt qui te percuſſit? [t] Petrus Joā.18.c. 1
vero ſedebat foris in atrio: ⁊ acceſſit
ad eum vna ancilla dicens. Et tu cū
ieſu galileo eras. At ille negauit co
ram omnibꝰ dicens: neſcio quid di
cis. [u] Exeunte autē illo ianuam vi u 315
dit eum alia ancilla: ⁊ ait his q erāt 1
ibi. Et hic erat cum ieſu nazareno.
Et iterum negauit cū iuramento:
quia nō noui hominem. Et poſt pu
ſillum acceſſerunt ad eū qui ſtabāt:
⁊ dixerunt petro. Vere ⁊ tu ex illis
es. Nam loquela tua manifeſtū te
facit. Tunc cepit deteſtari ⁊ + iura 32.q.4.c.
re q nō noviſſet hominem. Et con electiōe.
tinuo gallus cantauit. [x] Et recorda alſo + ex. x 316
tus eſt petrus verbi ieſu qd dixerat: probare 2
prius q gallus cantet ter me nega mar.15.g
bis. Et egreſſus foras fleuit amare. Luc.12.g
¶ Ca. 27. ¶ Jeſus pilato traditur:
iudas laqueo ſe ſuſpendit: de agro fi
guli: iudiciū pilati: ⁊ de barraba la
trone: de chlamide coccinea: de coro
na: de harundine: de genuflexione ⁊
illuſione dicentiū. Aue rex iudeo
rum: ⁊ expuitione in eum ⁊c. Sy
monis angariatione vt crucē tol
leret: de felleo humore: ⁊ crucifixio
ne eius: de veſtimētis: de ſcripto: rex
iudeorū: de crucifixione latronum:
de blaſphemijs: de tenebris factis ⁊c.

dn̄i clamore ⁊ morte: ⁊ alijs q̄ ꝯtin-
gebāt i morte: de ſepultura dn̄i: ⁊ de
cuſtodia circa ſepulchꝛū. Cap. xxvij.

A

317 2 et ꝯ concilium

Mane[a] aūt facto: ꝯſiliū inierūt oēs
pꝛincipes ſacerdotū et
ſenioꝛes populi aduer-
ſus ieſū: vt
eum morti
traderent[b].
318 4 mar. 15. a Luc. 23. c Et vinctū
adduxerūt
eū: ⁊ tradi
derunt pontio pilato/ preſidi[c]. Tunc
319 10 videns iudas qui eum tradidit q̄
damnatus eſſet: penitentia ductus
rettulit triginta argenteos pꝛincipi
bus ſacerdotū ⁊ ſenioꝛibus popu
li dicens. Peccaui: tradens ſangui-
nem iuſtum. At illi dixerūt. Quid
de pe. diſ. ad nos? Tu videris. Et pꝛoiectis ar-
6. ca. j. ⁊ genteis in templo receſſit: ⁊ abiens
di. 3. c. in laqueo ſe ſuſpendit. Pꝛincipes au-
ter hircū tem ſacerdotū acceptis argenteis:
f. ⁊ ca. iu- dixerunt. Non licet eos mittere in
dā. ⁊. c. ni corbonam: quia pꝛecium ſanguinis
hil inde eſt. Conſilio autem inito: emerunt
Act. 1. d ex illis agrum figuli in ſepulturam
peregrinoꝛum. Propter hoc vocatus
eſt ager ille acheldemach: hoc eſt ager
ſanguinis vſq; in hodiernum di-
em. Tunc impletū eſt: quod dictū
eſt per hieremiam pꝛophetam dicen
zach. 11. c tem. Et acceperunt triginta argente-
os pꝛecium appreciati quem appre-
B ciauerunt a filijs iſrael: ⁊ dederunt
eos in agrum figuli: ſicut conſtituit
mihi dominus[d]. Jeſus autem ſte
d 320 1 mar. 15. a tit ante preſidem: ⁊ interrogauit eū
Luc. 23. a preſes dicens. Tu es rex iudeoꝛū?
Joā. 18. f Dicit illi ieſus[e]. Tu dicis. Et cum
e 322 4 mar. 15. a accuſaretur a pꝛincipibus ſacerdo-
tum ⁊ ſenioꝛibus: nihil reſpondit.
Tunc dicit illi pilatus. Non audis
quanta aduerſū te dicunt teſtimo
nia? Et non reſpondit ei ad vllum
verbum: ita vt miraretur preſes ve
f 323 4 hementer[f]. Per diē autem ſolem-
nem conſueuerat preſes populo di- Luc. 23. c
mittere vnum vinctum: quem vo- mar. 15. a
luiſſent. Habebat autem tunc vnū Joā. 18. g
vinctum inſignem qui dicebatur bar mar. 15. a
rabas. Congregatis ergo illis dixit
pilatus. Quem vultis dimittam vo
bis: barrabam an ieſum qui dicitur
chꝛiſtus? Sciebat enim q̄ per inui
diā tradidiſſent eum[g]. Sedente au- g 324 10
tem illo ꝑ tribunali: miſit ad eum
vxoꝛ eius dicens. Nihil tibi ⁊ iuſto Luc. 23. c
illi. Multa enim paſſa ſū hodie per Jo. 18. g
viſum ꝓpter eum.[h] Pꝛincipes aūt Act. 13. c h 325 1
ſacerdotum ⁊ ſenioꝛes perſuaſerūt C
populis vt peterent barrabam: ieſum mar. 15. a
vero perderent. Reſpondens autem Luc. 23. c
preſes ait illis. Quem vultis vobis
de duobus dimitti? At illi dixerūt.
Barrabā. Dicit illis pilatus.[i] Quid i 326 1
igitur faciam de ieſu q dicitur chꝛi-
ſtus? Dicunt omnes. Crucifigatur.
Ait illis preſes. Quid. n. mali fecit[k]. k 327 10
At illi magis clamabant dicentes.
Crucifigat. Uidens autem pilatus
q2 nihil ꝓficeret: ſed magis tumul-
tus fieret: accepta aqua lauit man9
corā populo dicens. Innocens ego
ſū a ſanguine iuſti hui9: vos videri
tis. Et reſpondens vniuerſus popu
lus dixit. Sanguis eius ſuper nos ⁊
ſup filios noſtros.[l] Tūc dimiſit illis mar. 15. b l 328 1
barrabam: ieſum aūt flagellatū tra- Luc. 23. d
didit eis vt crucifigeret. Tūc[m] mili Jo. 16. c m 329 4
tes p̄ſidis ſuſcipientes ieſū in pꝛe- mar. 15. b
toꝛio: congregauerunt ad eum vni Joā. 19. a
uerſā cohoꝛtē: ⁊ exuentes eū chla-
midē coccineā circundederunt ei.
Et plectentes coronā de ſpinis poſue
runt ſuper caput eius: ⁊ harūdinem
in dextera eius: ⁊ genuflexo ante eū: D
illudebant ei dicentes. Aue rex iu- mar. 15. b
deoꝛum[n]. Et exſpuentes in eum: ac n 330 6
ceperunt harundinem ⁊ percutie-
bant caput eius. Et poſtq̄ illuſerūt
ei exuerunt eum chlamidem ⁊ in- mar. 15. b
duerunt eum veſtimentis eius: ⁊ Luc. 23. d
duxerunt eū vt crucifigerent.[o] Exe mar. 15. b o 331
untes autem inuenerunt hominem
cyreneum nomine ſymonē. Hunc
angariauerunt vt tolleret crucem Luc. 23. e
eius.[p] Et venerunt in locum qui di Joā. 19. c p 332 1
citur golgotha quod eſt caluarie lo- mar. 15. b

Luc.23.e cuo.q Et dederunt ei vinum bibere
q 333 Joã.19.e cum felle mixtum. Et cum guſtaſ-
4 E ſet noluit bibere.r Poſtq̃ʒ autẽʒ cru
r 334 Pſal. 21. cifixerunt eum: diuiſerunt veſtimẽ
1 mar.15.c ta eius ſortem mittentes: vt imple-
retur quod dictum eſt per prophe-
Luc.23.e tam dicentem. Diuiſerunt ſibi ve-
Joã.19.d ſtimenta mea: ⁊ ſuper veſtem meam
miſerunt ſortem. Et ſedentes ſerua
bant eum.ſ Et impoſuerunt ſup ca-
ſ 335 al' + naʒa put eius cauſam ipſius ſcriptaʒ: hic
1 renus eſt ieſus + rex iudeorum.t Tunc cru
t 336 cifixi ſunt cum eo duo latrones vn⁹
1 mar.15.c a dextris ⁊ vnus a ſiniſtris.u Pre-
u 337 tereuntes autẽʒ blaſphemabant eũ
5 al' + vath mouentes capita ſua ⁊ dicentes. +
Sap.2.d Vah qui deſtruis templum dei: ⁊ in
mar.15.c triduo illũd reedificas. Salua temet-
Luc.23.e ipſum: ſi filius dei es deſcende de cru
al's + de- ce. Similiterx ⁊ principes ſacerdotũ
x 338 ſtruit illudentes cum ſcribis ⁊ ſenioꝛib⁹
2 al's + rede dicebant. Alios ſaluos fecit: ſeipſum
dificar non poteſt ſaluum facere. Si rex iſ
mar.15.c rael eſt deſcendat nunc de cruce: et
credimus ei. Cõfidit in deo: liberet
mar.15.c nunc eum ſi vult. Dixit enim qꝛ fil
Luc.22.f us dei ſumy. Idipſum autẽʒ ⁊ latro
y 339 nes qui crucifixi erant cum eo im-
2 properabant ei. Az ſexta autem hora
z 340 tenebre facte ſunt ſuper vniuerſam
2 terram: vſq; ad horam nonaʒ. Et cir
ca horam nonam clamauit ieſus vo-
ce magna dicens. Heli heli lamaʒa-
F batani. Hoc eſt. Deus meus deus
mar.15.e meus: vt quid dereliquiſti me?
mar.15.e Quidam autem illic ſtantes ⁊ audi
Luc.23.e entes dicebant. Heliam vocat iſtea.
Joã.19.e Et continuo currens vnus ex eis ac
a 341 mar.15.c ceptam ſpongiam impleuit aceto ⁊
6 impoſuit harundini: ⁊ dabat ei bibe
mar.15.d re. Ceteri vero dicebant. Sine videa
Luc.23.f mus an veniat helias liberans eum.
Apo.6.c Jeſus autem iterum clamans voce
magna: emiſit ſpiritum.b Et ecce ve
b 342 lum templi ſciſſum eſt in duas par
2 tes: a ſummo vſq; deoꝛſumc. Et ter-
343 ra mota eſt: ⁊ petre ſciſſe ſunt ⁊ mo-
1 numenta aperta ſunt: ⁊ multa coꝛpo
c 344 ra ſanctoꝛum qui dormierant ſur-
2 rexerunt. Et exeuntes de monumẽ-
tis poſt reſurrectionem eius vene-
runt in ſanctam ciuitatem: ⁊ appa-

ruerunt multisd. Centurio au' em b 34
⁊ q cũ eo erãt cuſtodiẽtes ieſuʒ viſo 1
terremotu ⁊ his que fiebant: timue
runt valde dicentes. Vere filius dei mar.15.d c 34
erat iſtee. Erant autem ibi mulieres Luc.23.g 1
multe a longe: que ſecute erant ie- mar.15.d
ſum a galilea miniſtrantes ei. In-
ter quas erat maria Magdalene: ⁊
maria Jacobi: ⁊ Joſeph mater: et G
mater filioꝛum ʒebedei. Cumf au mar.15.d f 34
tem ſero factum eſſet venit qui- Luc.23.g
dam homo diues ab Arimathia Joã.19.g
nomine Joſeph: qui ⁊ ipſe diſci- mar.15.d
pulus erat Jeſu. Hic acceſſit ad Pi- Luc.23.g
latum: et petijt coꝛpus ieſu. Tunc
Pilatus iuſſit reddi coꝛpus.g Et g 34
accepto coꝛpoꝛe Joſeph inuoluit il
lud in ſyndone munda: et poſuit
illud in monumento ſuo nouo:
quod exciderat in petra. Et aduol-
uit ſaxum magnum ad oſtiuʒ mo
numenti: ⁊ abijt.h Erat autem ibi h 350
maria Magdalene et altera maria 6
ſedentes contra ſepulchꝛum.i Al- i 351
tera autem die que eſt poſt paraſce- 5
uen: conuenerunt principes ſacer-
dotum ⁊ phariſei ad pilatum dicen
tes. Domine recoꝛdati ſumus: quia
ſeductoꝛ ille dixit adhuc viuẽs: poſt
tres dies reſurgam. Jube ergo cuſto
diri ſepulchꝛum vſq; in diem ter-
tium: ne foꝛte veniant diſcipuli ei⁹
⁊ furentur euʒ: ⁊ dicant plebi: ſurre
xit a moꝛtuis. Et erit nouiſſimus
erroꝛ peioꝛ pꝛioꝛe. Ait illis pilatus.
Habetis cuſtodiam: ite cuſtodite ſi-
cut ſcitis. Illi autem abeuntes mu-
nierunt ſepulchꝛum ſignantes lapi
dem cum cuſtodibus.
¶ Cap. Summariũ. ¶ Reſurrectio
domini: ⁊ qualiter apparuit poſt hec:
pecunia data cuſtodibus ⁊ manda-
tum de baptiſmate. Cap. xxviij. A
Vaa Eſpere autem ſabbati que lu a 352
ceſcit in pꝛima ſabbati venit 1
maria magdalene ⁊ altera maria vi
dere ſepulchꝛum. Et ecce terremo- mar.16.a
tus factus eſt magnus. Angelus.n. Luc.24.b
domini deſcendit de celo: ⁊ accedẽs Joã.20.a
reuoluit lapidem: ⁊ ſedebat ſuper
eum. Erat autẽʒ aſpectus eius ſicut
fulgur. ⁊ veſtimẽtũ eius ſicut nixb. b 353

 2

Pre timore autem eius exterriti
ſunt cuſtodes: ⁊ facti ſunt velut moꝛ
tui. Reſpondens autem angelus di-
xit mulieribus. Nolite timere vos.
mar.16. Scio enim q̄ ieſum qui crucifixus
b. eſt queritis. Non eſt hic: ſurrexit e-
Luc.20.a nim ſicut dixit. Uenite ⁊ videte lo-
B cum vbi poſitus erat dominus. Et
cito euntes dicite diſcipulis eius:
quia ſurrexit: ⁊ ecce precedet vos in
galileam. Ibi eum videbitis: ecce pre
e354 dixi vobis[c]. Et exierunt cito de mo
2 numento cū timoꝛe et gaudio ma
gno: currentes nunciare diſcipulis
d355 mar.16. eius[d]. Et ecce ieſus occurrit illis di
10 b. cens. Auete. Illi autem acceſſerunt
Luc.24.b ⁊ tenuerunt pedes eius: ⁊ adoꝛaue-
eis + eis runt eum. Tunc + ait illis Jeſus.
C Nolite timere. Ite nunciate fratri-
bus meis vt eant in galileam: ibi
me videbunt. Que cum audiſſent:
ecce quidam de cuſtodibus vene-
runt in ciuitatem ⁊ nunciauerunt
pꝛincipibus ſacerdotū omnia que
facta fuerant. Et congregati cum ſe-
nioꝛibus: conſilio accepto pecuni-
am copioſam dederunt militibus
dicentes. Dicite q̄ diſcipuli ei⁹ no-
cte venerunt ⁊ furati ſunt eum: no-
bis doꝛmientibus. Et ſi hoc auditū
fuerit a preſide: nos ſuadebimus ei:
⁊ ſecuros vos faciemus. At illi acce-
pta pecunia fecerunt ſicut erant edo
D cti. Et diuulgatum eſt verbum iſtō
apud iudeos vſq̄ in hodiernum di
em. Undecim autem diſcipuli abie
runt in galileam in montem vbi
mar.16.f conſtituerat illis ieſus. Et videntes
eum adoꝛauerunt: quidam autem
dubitauerunt. Et accedens ieſus: lo
cutus eſt eis dicens. Data eſt mihi
omnis ptās in celo ⁊ in terra. Eun
tes ergo docete oēs gentes: baptiçan
tes eos in noīe pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūs ſan
cti: docentes eos ſeruare oīa q̄cunq̄
mandaui vobis. Et ecce ego vobiſcū
ſum omnibus diebus: vſq̄ ad con
ſummationem ſeculi.

¶ Explicit euāgeliū ſm̄ Mattheū.

¶ Incipit pꝛologus Beati hiero-
nymi pꝛeſbyteri in euangeliū ſm̄
Marcum.

Marc⁹ euan
geliſta dei
elect⁹ ⁊ petri
i baptiſma
te fili⁹ atq̄
in diuino
ſmōe diſci
pl⁹ ſacer-
dotiū i iſrl̄
agēs ſ3 car
nem leuita
ad fidē xp̄i
conuerſus
euāgeliū in italia ſcripſit: oñdens in
eo q̄d ⁊ gñi in ſuo deberet: ⁊ xp̄o. Nā
initiū pꝛincipij in voce ꝓphetice excla
matiōis inſtituens oꝛdinē leuitice
electionis oñdit: vt p̄dicans p̄deſti-
natū ioannē filium çacharie in voce
angeli annunciātis emiſſū: nō ſo-
lū verbū carnē factū: ſed ⁊ coꝛp⁹ dñi
in oīa p verbū diuine vocis aiatū: in
initio euāgelice p̄dicatiōis oñderet:
vt q hec + legēs ſciret cui initiū car- (al's + legeret)
nis in dño ieſu aduenientis habita
culū caro deberet agnoſcere: atq̄ in
ſe verbū vocis q̄d in cōſonantibus p
diderat inueniret. Deniq̄ cū pfecti
euāgelij opus intraſſet a baptiſmo
dñi p̄dicare deū inchoans: nō labora-
uit natiuitatē carnis quā in pꝛioꝛi
bus viderat dicere: ſed totius expꝛi
mēs expoſitionē deſerti numerū ie-
iunij: tentationē diaboli: cōgregatio
nē beſtiaꝝ: ⁊ miniſteriū ꝓtulit ange
loꝝ: vt inſtituens nos ad intelligen-
dū: ſingula in bꝛeui cōpingēs nec
auctoꝛitatē facte rei demeret ⁊ pficiē-
di operis plenitudinem non nega-
ret. Deniq̄ amputaſſe ſibi poſt fidē
pollicem dī vt ſacerdotio reꝓbus
haberet. Sed tm̄ conſentiens fidei p̄
deſtinata potuit electio vt nec ſic in
opere verbi pderet q̄d pꝛius meruc-
rat in genere. Nā alexandrie ep̄s fu-
it. Cuius per ſingula opus fuit ſcire
⁊ euangelij in ſe dicta diſponere: ⁊
diſciplinam legis in ſe agnoſcere: ⁊
diuinā in carne dñi intelligere na
turam: que in nos pꝛimum requirī
opoꝛtet: dehinc inquiſita volumus

agnoſci habentes mercedem exhorta
tionis: q̄m q plantat ⁊ q rigat vnū
ſunt: q aūt icremētū pſtat: deus eſt.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit euangeliū ſm Marcum.

¶ Ca. Sū. ¶ Deſertō ioanne bapti-
ſta: ⁊ victu ⁊ habitu eiuſdē: baptiça-
tus ieſus ⁊ tēptatus vicit predicans
pniam. Petrum ⁊ ceteros ſequi iu-
bet: hominem ab immundo ſpiri-
tu eripuit: ſocrum petri a febrib⁹ li-
berat: leproſum mundat. Cap. j.

a 1 A Initiū euāge-
2 Malach. lij ieſu xpi
3.a filij dei ſicut
mat.11.b ſcriptū eſt
Luc.7.d. in yſaia ꝓ-
Eſa.40.a pheta. Ecce
Mar.3.a mitto ange
Joan.1.c lū meū an-
te faciē tu-
am: qui pre
parabit viā
am tuā an-
b 2 te te[b]. Vox
.8 clamantis in deſerto. Parate viam
domini: rectas facite ſemitas eius.
c 3 [c]Fuit in deſerto ioānes baptiçans
6 Mat.3.a ⁊ predicans baptiſmum penitentie
Luc.3.a in remiſſionem peccatorū. Et egre-
al's + ior diebatur ad eum omnis iudee re-
dane gio: ⁊ hieroſolymite vniuerſi ⁊ ba-
Joan.3.c ptiçabantur ab illo in + iordanis
d 4 mat.3.a. flumine: confitentes peccata ſua.[d] Et
1 Al's + ca- erat ioannes veſtitus pilis + came-
meli lorum ⁊ çona pellicea circa lumbos
eius: ⁊ locuſtas ⁊ mel ſilueſtre ede-
Mat.3.c. bat ⁊ predicabat dicens. Veniet for-
Luc.3.c tior me poſt me: cuius non ſum di
Joan.1.d gnus procūbens ſoluere corrigiam
Al's + in calciamentorum eius. Ego baptiça
Mat.3.c ui vos + aqua: ille vero baptiçabit vos
e 5 ſpiritu ſancto[e]. Et factum eſt in die
1 Luc.3.c bus illis venit ieſus a naçareth ga-
Joā.1.d lilee: ⁊ baptiçatus eſt a ioāne in ior
mat.3.d dane. Et ſtatim aſcendens de aqua vi
Luc.3.d dit celos apertos ⁊ ſpiritum ſanctū
Joan.3.c tanq̄ columbam deſcendentē ⁊ ma-
mat.3.d. nentem in ipſo. Et vox facta eſt de ce-
Luc.3.c lis. Tu es filius meus dilectus: in
2.Pet.1.d te cōplacui[f]. Et ſtatim ſpūs expulit

eū in deſertum. Et erat in deſerto qua mat.4.a
draginta diebus ⁊ q̄draginta nocti Luc.4.a. g 7
bus: ⁊ tētabat a ſathana[g]. Eratq̄ cū mat.4.b 6
beſtijs: ⁊ angeli miniſtrabant illi[h]. h 8
Poſtq̄ aūt traditus eſt ioannes: ve 4
nit ieſus in galilea[i] pdicans euan- i 9
geliū regni dei: ⁊ dicēs. Qm̄ imple- 6
tū eſt tps ⁊ appropinq̄bit regnum mat.4.c
dei. Penitemini ⁊ credite euāgelio. Act.3.d
Et preteriens ſec⁹ mare galilee: vidit mat.4.c
ſymonē ⁊ andreā frēs eius mittē- Luc.5.b
tes retia in mare. Erant enim piſca-
tores. Et dixit eis ieſus. Venite poſt k 10
me: ⁊ faciā vos fieri piſcatores hoīum. 2
[k]Et ꝓtinus relictis retibus ſecuti
ſunt eū. Et progreſſus inde pauxil-
lū vidit iacobū çebedei ⁊ ioannē fra l 11
trē eius ⁊ ipſos cōponentes retia in 6
naui: ⁊ ſtatim vocauit illos.[l] Et relicto m 12
pře ſuo çebedeo in naui cum mercē Luc.4.e 8
narijs ſecuti ſunt eū[m]. Et ingrediū E
tur capharnaum. Et ſtatim ſabbatis mat.7.d n 13
ingreſſus in ſynagogā docebat eos. Luc.2.g 2
Et[n] ſtupebant ſup doctrina ei⁹. Erat Luce.4.c o 14
enim docens eos q̄ſi ptātem habens ⁊ 8
nō ſicut ſcribe[o]. Erat in ſynagoga eo
rū hō in ſpū immundo: ⁊ exclamauit
dicens. Quid nobis ⁊ tibi ieſu naça
rene? Veniſti ante tps perdere nos.
Scio q̄ ſis ſctūs dei. Et cōminatus
eſt ei ieſus dicens. Obmuteſce: ⁊ exi
de hoīe. Et diſcerpens eum ſpūs im-
mundus: ⁊ exclamans voce magna
exijt ab eo. Et mirati ſunt oēs: ita vt
cōquirerent inter ſe dicētes. Quid-
nā eſt hoc? Quenam doctrina hec no
ua? Q: in poteſtate ſpiritibus im- mat.8.b
mūdus impat ⁊ obediunt ei. Et ꝓ- Luce.4.f
ceſſit rumor eius ſtatim in oēm re- p 15
gionē galilee[p]. Et ꝓtinus egredien- 2
tes de ſynagoga venerunt in domū
ſymonis ⁊ andree cū iacob ⁊ ioāne. al's + decū-
Recūbebat aūt ſocrus ſymonis fe- bebat
bricitās. Et ſtatim dicūt ei de illa. Et
accedēs eleuauit eā apprehēſa ma-
nu eius ⁊ cōtinuo dimiſit eā febris: Luce.4.g
⁊ miniſtrabat eis. Veſpere aūt facto D
cum occidiſſet ſol: afferebant ad eū infra.3.b
omnes male habētes ⁊ demonia ha
bentes: ⁊ erat omnis ciuitas congre
gata ad ianuam. Et curauit multos
qui vexabantur varijs langoribus.

q 16 8 [q]Et demonia multa eijciebat: ⁊ non
sinebat ea loqui: quoniam sciebat
r 17 8 eum[r]. Et diluculo valde surgens
egressus abijt in desertum locū ibi-
q̄ʒ orabat. Et prosecutus est eum sy
mon ⁊ qui cum illo erant. Et cū in
uenissent eum: dixerunt ei q̄ oēs
querunt te. Et ait illis. Eamus in ꝓ
ximos vicos ⁊ ciuitates: vt ibi pre-
dicem. Ad hoc eniʒ veni. Et erat ꝑdi-
dicans in synagogis eoꝝ: ⁊ in om-
18 mat. 8. a. ni galilea: ⁊ demonia eijciens[s]. Et ve
2 Luce. 5. c nit ad eum leprosus deprecās eum: ⁊
genu flexo dixit. Si vis potes me
mundare. Jesus aūt misertus eius
extendit manū suā: ⁊ tangens eum:
ait illi. Uolo. Mundare. Et cū dixis
set: statim discessit ab eo lepra ⁊ mū
datus est. Et comminatus est ei: sta-
mat. 8. a timq̄ʒ eiecit illuʒ: ⁊ dicit ei. Uide ne
Luce. 5. c mini dixeris: sed vade ostēde te ꝓn-
cipi sacerdotum: ⁊ offer ꝓ emūda-
tione tua: q̄ precepit moyses in testi
moniū illis[t]. At ille egressus cepit ꝑ
19 10 dicare: ⁊ diffamare sermoneʒ ita vt
iam non posset manifeste introire i
ciuitatem sed foris in desertis locis
esse: ⁊ cōueniebant ad eum vndiq̄ʒ.
¶ Ca. Sū. ¶ Paralyticuʒ iubet tol
lere grabatū leui alphei seq se iubet: ⁊
dicit nō esse opus sanis medicū: di-
scipl'ī sabbō spicas euellunt. Cap. ij.

Et[a] iterum intrauit capharna
20 1 a um post dies octo: ⁊ auditum
est q̄ in domo esset: ⁊ conuenerunt
multi: ita vt non + caperet neq̄ʒ ad
al + appa ianuam ⁊ loquebatur eis verbum.
reret Et venerunt ad eum ferentes para-
mat. 9. a lyticum: qui a quatuor portabatur.
Luce. 5. c Et cum non possent offerre eum illi
Joan. 5. a pre turba nudauerunt tectum vbi
erat: ⁊ patefaciētes submiserūt graba
tū in quo paralyticus iacebat. Cum
aūt vidisset iesus fidē illoꝝ ait para-
lytico. Fili dimittuntur tibi pecca-
ta tua. Erant aūt illic q̄dam de scri-
bis sedentes ⁊ cogitantes in cordi-
bus suis. Quid hic sic loquit? Blas-
phemat. Quis pōt dimittere peccata
nisi solus deus? Quo statim cogni-
Luc. 5. d to iesus spiritu suo: quia sic cogita-
1. cor. d rent intra se dicit illis. Quid ista co
b
gitatis in cordib' vestris? Quid est Mat. 9. a
facili' dicere paralytico: dimittunt Luce 5. c
tibi peccata tua: an dicere surge + al's + ⁊
tolle grabatū tuū ⁊ ambula: Ut au
tē sciatis q̄ fili' hōis h̄; ꝑtātē in ter
ra dimittēdi peccata: ait paralytico:
Tibi dico surge: tolle grabatū tuuʒ Mat. 9. a
⁊ vade: in domū tuā. Et statim sur- Luce. 5. c
rexit ille: ⁊ sublato grabato abijt in- Joā. 5. b.
de corā omnib': ita vt mirarentur
oēs: ⁊ + honorificarent deū dicētes: al's + glo b 21
q̄ nūq̄ʒ sic vidim'.[b] Et egressus est rificarēt 2
rursus ad mare: omnisq̄ʒ turba ve
niebat ad eū: ⁊ docebat eos. Et cū ꝑte Mat. 9. a
riret vidit leui alphei sedentē ad te- Luce. 5. f.
loneū ⁊ ait illi. Sequere me. Et sur c 22
gens secut' est eū.[c] Et factū est cum Mat. 9. a 2
accūberet in domo illi': multi pu- Luc. 5. f.
blicani ⁊ peccatores simul discumbe C
bāt cū iesu ⁊ discipulis ei'. Erāt. n.
multi qui sequebant eū. Et scribe ⁊
pharisei vidētes q̄ mādicaret cuʒ
publicanis ⁊ peccatorib' dixerūt di
scipulis eius. Quare cū publicanis
⁊ peccatorib' mādicat ⁊ bibit magi Mat. 9. a
ster vester?[d] Hoc audito iesus ait il Luce. 5. f. d 23
lis. Nō necesse hn̄t sani medico: sed 2
q̄ male habēt. Non. n. veni vocare iu
stos sed peccatores. Et erāt discipuli Thimo.
ioānis ⁊ pharisei ieiunātes: ⁊ veniūt j. c.
⁊ dicūt illi. + Quare discipuli ioā al. + cur
nis ⁊ phariseoꝝ ieiunāt: tui aūt di Luce. 5. f.
scipuli non ieiunāt? Et ait illis ie- Mat. 9. b
sus. Nūquid possunt filij nuptiarū Luce. 5. g
quādiu sponsus cū illis est ieiuna-
re? Quāto tp̄e hn̄t secū sponsuʒ nō
possunt ieiunare. Uenient aūt dies D
cū auferet ab eis spōsus: ⁊ tūc ieiu-
nabunt in illis diebus. Nemo assu
mentū pāni rudis assuit vestimen
to veteri. Alioqn aufert supplemen
tum nouū a veteri: ⁊ maior scissura al. + no-
fit. Et nemo mittit vinū + nouū in uellum
vtres veteres. Alioquin dirūpet vi- e 24
num vtres: ⁊ vinum effunditur: ⁊ 2
vtres peribūt. Sed vinum nouum
in vtres nouos mitti dʒ. Et factuʒ mat. 12. a
est iterū cum dn̄s sabbatis ambula Luce. 6. a
ret per sata: ⁊ discipuli eius ceperūt
pregredi ⁊ vellere spicas. Pharisei
aūt dicebant ei. Ecce q̄d faciunt di-
scipuli tui sabbatis q̄d non licet. Et

N.+ nū. Et illis.+ Nūq̄ legiſtis quid fecerit
gd dauid quando neceſſitatē habuit ⁊
1.Re.21.b eſurijt ipſe ⁊ q cū eo erant:quō in-
mat.12.a troiuit in domū dei ſub abiathare
Luce.6.a pncipe ſacerdotū:⁊ panes ꝓpoſitio-
nis mäducauit:quos nō licebat mā
ducare niſi ſolis ſacerdotib⁹:⁊ de-
dit eis ⁊ qui cū eo erāt? Et dicebat
eis. Sabbatū ꝓpter hominē factū
f 25 mat.12.a eſt:⁊ nō hō ꝓpter ſabbatū. Itaq̄ do
2 Luce.6.a minus eſt fili⁹ hominis ēt ſabbati.
℃Ca. Sū. ℃ In ſynagoga ſabbato
curat habētē aridā manū:⁊ mul-
tos ſanat:⁊ ſpūs imūdi clamabant.
Tu es fili⁹ dei: duodeci nōia apl'oꝝ.
Scribe dicebāt q̄ in pncipe demōio
rū ejceret demonia:mr̄ ⁊ fr̄es dī
cit q faciūt volūtatē dei. Ca.iij.
A Et introiuit iterū in ſynago-
gam:⁊ erat ibi homo habens
mat.12.a manū aridam ⁊ obſeruabant eū
ſi ſabbatis curaret:vt accuſarent il-
lum. Et ait homini habēti manum
aridā. Surge in medium. Et dicit
C eis. Licet ſabbatis benefacere an ma
mat.12.a le:animā ſaluā facere:an perdere?
Luce.6.a At illi tacebant. Et circūſpiciēs eos
cum ira:cōtriſtatus ſup cecitate cor
dis eoꝝ:dicit homini. Extende manū
num tuā. Et extendit ⁊ reſtituta eſt
25 mat.12.b manus illi. [a]Exeūtes aūt phariſei.
4 Joā.x.g. ſtatim cū herodianis cōſilium facie
b 27 bāt aduerſus eū:quō eū perderēt. [b]
Jeſus aūt cū diſcipulis ſuis ſeceſſit
ad mare:⁊ multa turba a galilea ⁊
iudea ſecuta eſt eū: ⁊ ab hieroſoly-
als + de mis ⁊ ab idumea ⁊ + trās iordanē:
mat.4.d ⁊ qui circa tyrū ⁊ ſydonē multitu-
Luc.4.b do magna audiētes que faciebat ve
Joā.6.a. nerūt ad eū. Et dixit ieſus diſcipu-
B lis ſuis vt in nauicula ſibi deſerui-
rent ꝓpter turbā ne comprimerēt
eum. Multos enim ſanabat ita vt
irruerēt in eū vt illū tāgerēt quotq̄t
c 28 habebāt plagas. [c]Et ſpūs imūdi cū
8 illū videbant ꝓcidebant ei:⁊ clama
bant dicentes. Tu es fili⁹ dei Et ve-
Luc.4.g. hementer cōminabatur eis:ne ma-
nifeſtarent illū. [d]Et aſcēdens i mō-
b 29 tem vocauit ad ſe quos voluit ipſe ⁊
11 venerunt ad eum. Et fecit vt eſſent
mat.x.g. Luc.9.a. duodecim cū illo:⁊ vt mitteret eos
predicare. Et dedit illis poteſtatē cu-
randi infirmitates:⁊ ejciēdi demo
nia. [e]Et impoſuit ſymoni nomen mat.x.a. e 30 11
petrus. Et iacobum zebedei ⁊ ioānē Luc.6.c.
fratrē iacobi:⁊ impoſuit eis nōia Act.1.b.
boanerges qđ eſt filij tonitrui. Et an C.
dreā ⁊ philippū:bartholomeū ⁊ ma
theū ⁊ thomā ⁊ iacobū alphei ⁊ tha-
deū ⁊ ſymonē chananeū: ⁊ iudam als non f 31
ſcarioth qui + ⁊ tradidit illū. [f]Et ve h3 + ⁊ 10
niunt ad domum. Et conuenit ite-
rum turba:ita vt nō poſſet neq̄ pa
nem manducare. Et cum audiſſent als + di-
ſui:+ exierunt tenere eum. Dicebāt ſcipuli g 32
enim:qm̄ in furore verſus eſt. [g]Et ſcri mat.12.b 11
be qui ab hieroſolymis deſcenderāt Luc.11.b
dicebant:quoniā beelzebub habet:
⁊ qz in principe demoniorum ejcit h 33
demonia. [h]Et conuocatis eis in pa- mat.12.b 11
rabolis dicebat illis. Quomodo po- Luc.12.c.
teſt ſathanas ſathanā ejcere? Et ſi re
gnū in ſe diuidat nō pōt regnū il-
lud ſtare. Et ſi domus ſup ſemetip-
ſā diſpertiat nō pōt domus illa ſta
re. Et ſi ſathanas cōſurrexerit in ſe-
metipſm:diſpertitus eſt: ⁊ nō poterit B
ſtare ſz finē h3. Nemo pōt vaſa fortis
ingreſſus in domū diripe niſi pri⁹ mat.12.c
fortē alliget:⁊ tūc domū eius diri- Luc.12.b i 34
piet. [i]Amē dico vobis:qm̄ oia dimit 11
tent filijs hoīuz peccata ⁊ blaſphemie
quibus blaſphemauerūt. Qui āt blaſ- Di.50.ca.
phemauerit in ſpūm ſcm̄ nō hēbit qualis
remiſſionē in eternū:ſz reus erit k 35
eterni delicti:qm̄ dicebat ſpm̄ imū- mat.12.d 11
dū h3. [k]Et veniūt mr̄ ei⁹ ⁊ frēs ⁊ fo Luce.8.c
ris ſtantes miſerunt ad eū vocātes
eum. Et ſedebat circa eū turba:⁊ di-
cunt ei. Ecce mr̄ tua ⁊ frēs tui foris
querūt te. Et rn̄dens eis ait. Que eſt
mr̄ mea ⁊ frēs mei? Et circūſpiciēs
eos q in circuitu eius ſedebant ait.
Ecce mr̄ mea ⁊ frēs mei. Qui.n.fece
rit voluntatem dei:hic frater meus
⁊ ſoror mea ⁊ mater eſt.
℃Ca. Sū. ℃ Parabolā ſeminātis
dicit:de menſura:de ſemine iactato
in terram:de grano ſynapis: naui-
gans tēpeſtatem ſedat. Cap.iiij.
Et [a] iterū cepit docere ad ma- a 36
re. Et ꝯgregata ē eū turba mł̄- A 11
ta:ita vt in nauim aſcendens ſede- Luce.5.a

ret in mari:⁊ oīs turba circa mare
ſup terrā erat:⁊ docebat eos in para-
bolis multa:⁊ dicebat illis in doctri
na ſua. Audite. Ecce exijt ſeminans
ad ſeminādū. Et dū ſeminat aliud
Mſ ✠ ſecus. cecidit ✠ circa viā:⁊ venerūt volucres
celi ⁊ comederūt illud. Aliud vero
mat.13.a cecidit ſup petroſa vbi nō habuit ter
Luc.8.a. ram multā:⁊ ſtatim exortuʒ ē: qm̄
nō hēbat altitudinē terre:⁊ qn̄ exor
tus eſt ſol exeſtuauit:⁊ eo ꝙ nō hē-
bat radicē exaruit. Et aliud cecidit ī
ſpinas:⁊ aſcēderunt ſpine ⁊ ſuffoca
uerūt illd:⁊ fructū nō dedit. Et aliō
cecidit in terrā bonā:⁊ dabat fructū
aſcēdentē ⁊ creſcētē:⁊ afferebat vnū
triceſimū ⁊ vnū ſexageſimū ⁊ vnuʒ
B centeſimū. Et dicebat. Qui hʒ aures
audiēdi audiat. Et cū eſſet ſingula-
ris: interrogauerūt eū hi qui cum
eo erāt duodecim parabolā. Et dice-
b 37 Mſ ✠ bat eis. [b] Uobis datū eſt ✠ noſſe my
2 ſcire ſteriū regni dei: illis aūt q foris ſūt i
mat.13.b pabolis oīa fiunt: vt vidētes videāt
Luc.8.b ⁊ nō videāt:⁊ audiētes audiēt ⁊ nō i
Joā.12.f. tellgāt: ne qn̄ ↄuertant ⁊ dimittanᵗ
Eſa.6.c. eis peccata. Et ait illis. Neſcitis para
Act.28.f. bolā hanc. Et quō oēs parabolas co-
c 38 gnoſcetis? [c] Qui ſeminat: verbū ſe-
2 mat.13.c minat. Hi aūt ſunt q circa viam vbi
Luc.8.b. ſeminaᵗ verbū:⁊ cū audierint: cōti-
ſtim venit ſathanas ⁊ aufert verbū
Mſ ✠ corde. ꝙ ſeminatū eſt in ✠ cordibus eoꝝ.
Et hi ſunt ſimiliter qui ſuper petro-
ſa ſeminanᵗ: q cū audierint verbuʒ
ſtatim cū gaudio accipiūt illud:⁊
nō hn̄t radicē in ſe: ſʒ tēporales ſūt:
deinde orta tribulatione ⁊ perſecu-
tione ꝓpter verbū ↄfeſtim ſcādaliʒā
tur. Et alij ſunt q in ſpinis ſeminā-
tur. Hi ſunt q verbū audiunt ⁊ erū
ne ſeculi ⁊ deceptio diuitiarū ⁊ cir-
ca reliqua cōcupiſcentie introeun-
tes ſuffocant verbū:⁊ ſine fructu ef-
C ficitur. Et hi ſunt qui ſup terrā bo-
nam ſeminati ſunt: q audiunt ver-
mat.5.b bum ⁊ ſuſcipiunt:⁊ fructificāt vnū
d 39 Luc.8.c. triceſimū: vnū ſexageſimū:⁊ vnum
2 ⁊.2.c. centeſimū. [d] Et dicebat illis. Nunqd
e 40 mat.5.c. venit lucerna vt ſub modio ponaᵗ:
Luc.8.c. aut ſub lecto? Nonne vt ſup candela
brū ponaᵗ? [e] Nō eſt.n.aliqd abſcon-
ditū qd nō manifeſteᵗ: nec factū ē oc
cultū qd nō veniat in palā. Si quis
hʒ aures audiēdi audiat. [f] Et dice- f 41
mat.7.a. bat illis. Uidete qd audiatis. In q̄ 2
Luc.6.f. mēſura menſi fueritis remetieᵗ vo-
mat.13.b bis:⁊ adijcieᵗ vobis. [g] Qui enim hʒ g 42
⁊.25.c. dabiᵗ illi:⁊ q nō hʒ ēt ꝙ hʒ auferēᵗ 2
Luc.8.c. ab eo. [h] Et dicebat. Sic eſt regnū dei h 43
⁊.19.d. quēadmodū ſi homo iaciat ſemen- 10
teʒ in terrā ⁊ dormiat:⁊ exurgat no
cte ⁊ die ſemē germinet ⁊ increſcat
de pe.diſ. duʒ neſcit ille. Ultro eniʒ terra fru-
ij.c. duʒ ctificat: primū herbaʒ deinde ſpicā:
ſanctam deinde plenū frumētū i ſpica. Et cū
ex ſe ꝓduxerit fructus: ſtatim mit-
tet falcē: qm̄ adeſt meſſis. [i] Et dice- i 44
bat. Cui aſſimilabimus regnū dei: 2
mat.13.d aut cui parabole cōparabimus illō.
Luc.13.d Sicut granū ſynapis ꝙ cū ſemina
tum fuerit in terra minus eſt oībꝰ
ſeminibus q̄ ſunt in terra:⁊ cū na-
tum fuerit aſcēdit in arborem:⁊ fit
maius oībus oleribꝰ:⁊ facit ramos
magnos:⁊ ita vt poſſint ſub vmbra
D eius aues celi habitare. Et [k] talibus
mat.13.e multis pabolis loquebanᵗ eis ver- k 45
mat.8.c. bum ꝓut poterant audire. ſine pa- 6
Luc.8.d. rabola aūt nō loquebaᵗ eis. [l] Seor-
ſum autē diſcipulis ſuis diſſerebat l 46
oīa. [m] Et ait illis i illa die cū ſero eſ- 10
ſet factū. Tranſeamus cōtra. Et di- m 47
mittētes turbā aſſumunt eū ita vt 2
erat in naui:⁊ alie naues erāt cum
illo. Et facta eſt ꝓcella magna venti:
⁊ fluctus mittebat in nauim: ita vt
impleretur nauis. Et erat ipſe i pu
pi ſup ceruical dormiēs. Et excitant
eū:⁊ dicūt illi. Magiſter: non ad te
pertinet qr perimus. Et exurgēs cō
minatus eſt vento:⁊ dixit mari. Ta
ce obmuteſce. Et ceſſauit ventꝰ:⁊ fa-
cta eſt tranquillitas magna. Et ait il
lis. Quid timidi eſtis? Necduʒ ha mat.8.c.
betis fidē. Et timuerunt timore ma
gno:⁊ dicebāt ad alterutruʒ. Quis Luc.8.d.
putas ē iſte: qr ventꝰ ⁊ mare obediūt ei.

¶ Ca. v. ¶ Demōioꝝ legionē ab
hoīe expellit ſanat mulierē a ꝓfluuio
ſanguinis archiſynagogi filiam
mortuam ſuſcitauit. Cap. v.

Et venerunt trāſfretuʒ maris A
in regionem geraſenorū. Et ✠ mat.8.d

Luc.8.e. exeunti ei de naui ſtatiȝ occurrit de
aſs+ ex monumentis hō in ſpiritu immun
tunicea do:qui domicilium habebat in mo
numentis.Et neqȝ cathenis iā qſqȝ
poterat eū ligare:qm̄ ſepe cōpedibus
& cathenis & vinct⁹ dirupiſſet cathe-
nas & cōpedes cōminuiſſet: & nemo
poterat eū domare.Et ſemper die ac
nocte in monumentis & in mon-
tibus erat clamans & concidens ſe
lapidibus.Uidens aūt ieſum a lon
ge cucurrit & adorauit eum. Et cla-
mans voce magna dixit.Quid mi-
aſs+ hi & tibi ieſu fili dei +altiſſimi: Ad
ſummi iuro te p deū ne me torqueas.Dice
bat enī illi.Exi ſpūs imūde ab hoie
de pe.di.ȝ iſto.Et interrogabat eū.Qđ tibi no
c.ſunt men eſt: Et dicit ei.Legio mihi no
plures men eſt:qȝ multi ſumus. Et depca-
B bat eū multuȝ ne ſe expelleret extra
regionē.Erat aūt ibi circa montem
grex porcoꝝ magn⁹ paſcēs in agris.
Et deprecabant eum ſpūs dicentes.
mat.8.a. Mitte nos in porcos vt in eos intro
Luc.8.e. eamus Et conceſſit eis ſtatiȝ ieſus.
Et exeūtes ſpūs imūdi introierūt in
porcos.Et magno ipetu grex pcipi-
tatus ē in mari ad duo milia & ſuf
Luc.8.a. focati ſunt in mari.Qui aūt paſce-
bant eos fugerūt:& nūciauerunt in
ciuitatē & in agro.Et egreſſi ſunt vi
dere quid eēt facti.Et venerunt ad
ieſum & vident illum q a demonio
vexabat ſedentē veſtitū & ſane men-
tis & timuerūt.Et narrauerunt il-
lis q viderāt qualr fcm̄ eēt ei q de-
moniū hūerat:& de porcis.Et roga-
re ceperūt eū vt diſcederet de finib⁹
Luc.8.f. eoꝝ.[a] Cūqȝ aſcēderet nauiȝ:cepit il
lum deprecari qui a demonio vexa-
tus fuerat vt eēt cū illo.Et nō admi
ſit eū:ſed ait illi.Uade in domū tuā
ad tuos:& ānūcia illis qȝta tibi dñs
fecerit:& miſertus ſit tui.Et abijt &
C cepit pdicare in decapoli:qȝta ſibi fe-
mat.9.c. ciſſet ieſus:& oēs mirabātur.[b] Et cū
Luc.8.f. +aſcēdiſſet ieſus i naui rurſus trāſ
aſs+ trā fretum:conuenit turba multa ad eū:
ſcendiſſȝ & erat circa mare.Et venit quidā de
archiſynagogis noie iayrus : & vi-
dens eū pcidit ad pedes eius & dep
cabat eū multū dicēs:qm̄ filia mea

in extremis ē:veni ipone manū tuā
ſup eam vt ſalua ſit & viuat.Et abijt
cū illo:& ſequebat eū turba multa:
& cōprimebāt eū.Et mulier q̄ erat i mat.9.c.
pfluuio ſanguinis annis duodeci Luc.8.f.
& fuerat multa ppſſa a cōpluribus me
dicis:& erogauerat oia ſua:nec qc-
quā pfecerat:ſed magis deterius ha
bebat:cū audiſſet de ieſu venit i tur-
ba retro:& tetigit veſtimētū ei⁹. Di
cebat enim qȝ ſi vel veſtimētū eius
tetigero ſalua ero.Et cōfeſtim ſicca-
tus ē fons ſanguinis eius:& ſenſit
corpe qȝ ſanata eſſet a plaga.Et ſtatiȝ
ieſus in ſemetipſo cognoſcens vir-
tutē q̄ exierat de illo:cōuerſus ad tur
bam aiebat.Quis tetigit veſtimēta
mea: Et dicebāt ei diſcipuli ſui.Ui-
des turbā cōprimentē te:& dicis qs
me tetigit: Et circūſpiciebat videre
eā q̄ hoc fecerat.Mulier vero timēs
& tremēs ſciens qđ fcm̄ eſſet in ſe:ve
nit & pcidit ante eū & dixit ei oēm
veritatē. Ille aūt dixit ei. Filia:fides mat.9.c.
tua te ſaluā fecit:vade in pace:& eſto Luc.7.g.
ſana a plaga tua.Adhuc eo loquēte D
veniunt nuncij ad archiſynagogū
dicētes:qȝ filia tua mortua ē. Quid
vltra vexas magiſtrū.Jeſus aūt au-
dito verbo qđ dicebatur:ait archiſy
nagogo.Noli timere : tantūmodo
crede.Et non admiſit quēquam ſe
ſequi:niſi petrū & iacobū & ioānem
fratrem iacobi.Et veniūt in domū
archiſynagogi.Et vidit tumultū &
& flentes & eiulantes multum:& in-
greſſus ait illis.Quid turbamini & mat.9.c.
ploratis.Puella nō eſt mortua: ſed
dormit.Et irridebant eum.Jpſe ve-
ro eiectis oibus aſſumit patrem &
matrē puelle & qui ſecū erant:& in-
grediunt vbi puella erat iacens. Et
tenēs manuȝ puelle ait illi. Thabi mat.9.c.
thacumi.Qđ eſt interpretatū. Puel
la tibi dico ſurge.Et cōfeſtim ſur-
rexit puella:& ambulabat.Erat autē
annoꝝ duodeciȝ. Et obſtupuerūt
ſtupore +magno.Et pcepit illis ve- aſs+
hementer vt nemo id ſciret:& iuſſit+ maxio.
dare illi manducare. aſs+ di-
C Ca.Sū.C Dicebāt ieſum fab:i fi xit dari.
liū:pplexa nō ſine honore eē niſi i

patria ſua: vocat duodecim ⁊ cepit eos
mittere binos cū ꝑceptis: herodes
dixit ieſum ioānem baptiſtā. Alij
dicebant vero qꝛ helias eſt: alij qꝛ ꝓ
pheta: de capite ioannis: de regreſſu
apoſtoloꝝ ad ieſū: de qnqꝫ panibus
⁊ duob⁹ piſcib⁹. Jeſus ſupra mare
ambulat: ⁊ īfirmos ſanat. Et quotqt
tāgebant eū ſalui fiebant. Cap. vj.
E Et[a] egreſſus inde abijt in pꝛiā
mat.13.g ſuā: ⁊ ſequabanť eū diſcipuli
a 50 Luc.4.c. ſui. Et facto ſabbato cepit in ſynago
1 Joā.4.f. ga docere: ⁊ multi audiētes ámira
banť in doctrina eius: dicētes. Vn̄
mat.13.g huic hec oīa? Et q̄ ē ſapiā que data ē
Luc.4.d illi: ⁊ virtutes tales q̄ ꝑ manus ei⁹
Joā.6.e. efficiunť? Nōne hic eſt faber fili⁹ ma
rie: frater iacobi ⁊ ioſeph ⁊ iude ⁊ ſy
monis? Nōne ⁊ ſoꝛoꝛes ei⁹ hec no
biſcū ſunt? Et ſcādalizabanť i illo.[b]
mat.13.g Et dicebat illis ieſus: qꝛ nō eſt ꝓphe
b 51 Luc.4.d ta ſine honoꝛe niſi in pꝛia ſua ⁊ i do
1 Joā.4.f. mo ſua ⁊ in cognatione ſua. Et non
poterat ibi virtutē vllā facere: niſi
paucos infirmos impoſitis manib⁹
curauit. Et mirabať ꝑꝑ incredulita
c 52 tem eoꝝ.[c] Et circuibat caſtella in cir
11 als ✠ cō cuitu docēs.[d] Et ✠ vocauit duodecī:
d 53 uocauit ⁊ cepit eos mittere binos ⁊ dabat il
11 mat.x.a. lis poteſtatē ſpirituū īmundoꝛū.
Luce.9.a Et precepit eis neqd tollerēt in via
B niſi virgā tm̄: nō perā: nō panē neqꝫ
in zona es ſed calciatos ſandalijs: ⁊
mat.x.b. ne induerenť duab⁹ tunicis. Et di
e 54 Luc.x.a. cebat eis.[e] Quocūqꝫ introieritis in
11 domū: illic manēte donec exeatis in
f 55 de.[f] Et quicunqꝫ nō receperint vos
11 nec audierint: exeuntes inde excu
mat.x.a. tite puluerē de pedibus vřis in te
Luc.x.a. ſtimōiū illis.[g] Et exeūtes pdicabant
g 55 als ✠ ſa vt pniam agerēt ⁊ demonia multa
8 tiabant eijciebāt: ⁊ vngebant oleo multos
h 57 mat.14.a egros ⁊ ✠ ſanabanť. Et[h] audiuit rex
11 Luc.x.a herodes: manifeſtū enim factū eſt
nomen eius ⁊ dicebat: qꝛ ioannes
baptiſta reſurrexit a moꝛtuis: ⁊ pꝛo
pterea virtutes opanť in illo. Alij
i 58 autē dicebāt qꝛ helias eſt: alij vo di
10 cebāt qꝛ ꝓpheta eſt quaſi vnus ex ꝓ
C phetis.[i] Quo audito herodes ait.
k 59 Quē ego decolaui ioānē h a moꝛ
11 tuis reſurrexit.[k] Jpſe eniꝫ herodes
miſit ac tenuit ioannē ⁊ vinxit eū mat.14.a
in carcerē ꝑꝑ herodiadē vxoꝛē phi Luc.9.a.
lippi fr̄is ſui: qꝛ duxerat eam.[l] Dice l 60
bat enim ioānes herodi. Nō lꝫ tibi 6
hře vxoꝛem fr̄is tui. Herodias autē
inſidiabať illi: ⁊ volebat occidere eū
nec poterat. Herodes aūt metuebat
ioānē ſciēs eū virū iuſtū ⁊ ſcm̄ ⁊ cu
ſtodiebat eū: ⁊ audito eo multa fa
ciebat: ⁊ libenter eū audiebat. Et cū
dies opoꝛtunus accidiſſet: herodes
natalis ſui cenā fecit pꝛincipibus ⁊
tribunis ⁊ pꝛimis galilee. Cūqꝫ in
troiſſet filia ipſius herodiadis ⁊ ſal
taſſet ⁊ placuiſſet herodi: ſimulqꝫ re
cūbētib⁹: rex ait puelle. Pete a me
qđ vis: ⁊ dabo tibi. Et iurauit illi: qꝛ
qcqd petieris dabo tibi: lꝫ dimidiū
regni mei. Que cū exiſſet: dixit ma D
tri ſue. Quid petā? ✠ At illa dixit. Ca Als ✠ c
put ioānis baptiſte. Cūqꝫ introiſſꝫ
ſtatim cū feſtinatione ad regē: peti
uit dicēs. Volo vt ꝓtinus des mi
hi in diſco caput ioānis baptiſte. Et
cōtriſtatus eſt rex. Propter iuſiurā
dū ⁊ ꝑꝑ ſimul diſcūbētes noluit eā
cōtriſtare: ſꝫ miſſo ſpiculatoꝛe ꝑce
pit afferri caput eius in diſco: ⁊ de
collauit eū in carcerē. Et attulit ca
put ei⁹ in diſco: ⁊ dedit illō puelle: ⁊
puella dedit mr̄i ſue. Quo audito di mat.14.
ſcipuli ei⁹ venerūt ⁊ tulerunt coꝛp⁹ b.
eius: ⁊ poſuerūt illud in monumē
to.[m] Et cōuenientes apoſtoli ad ieſū m 61
renūciauerunt ei oīa que egerāt ⁊ 8
docuerāt. Et ait illis.[n] Venite ſeoꝛ n 62
ſuꝫ in deſertū locū: ⁊ requieſcite pu 10
ſillū. Erant enim qui veniebāt ⁊ re 8
dibant multi: ⁊ nec ſpaciū mandu
candi habebant.[o] Et aſcendentes in o 63
nauim abierūt in deſertū locū ſeoꝛ 6
ſum. Et viderūt eos abeuntes: ⁊ co E
gnouerūt multi: ⁊ pedeſtres de oīb⁹ mat.9.d
ciuitatibus cucurrunt illuc ⁊ ꝑue
nerūt eos. Et exiēs vidit turbā mul
tam ieſus ⁊ miſertus eſt ſup eos: qꝛ
erāt ſicut oues nō hn̄tes paſtoꝛē: ⁊
cepit illos docere multa.[p] Et cū iā p 64
hoꝛa multa fieret: acceſſerūt diſcipu 1
li eius dicētes deſert⁹ eſt locus hic ⁊
hoꝛa iā pterijt: dimitte illos vt eun
tes i pꝛoximas villas ⁊ vicos emāt

ſibi cibos quos manducēt. Et reſpon
dens ait illis. Date illis vos mandu-
mat. 14. care. Et dixerūt ei. Euntes emamus
b. ducētis denarijs panes ⁊ dabimus
Luc.9.b. illis manducare. Et dicit eis. Quot
Luc.6.a. panes habetis? Ite ⁊ videte. Et cum
cognouiſſent dicūt. Quinqȝ ⁊ duos
piſces. Et precepit illis vt accumbere
facerent oēs ſm cōtubernia ſup viri
f de fenū. Et diſcubuerūt in ptes per
cētenos ⁊ quinquagenos. Et acceptis
qnqȝ panib⁹ ⁊ duob⁹ piſcib⁹: intuēs
in celū benedixit ⁊ fregit panes ⁊ de-
dit diſcipulis ſuis: vt ponerēt ant eos:
⁊ duos piſces diuiſit oib⁹. Et man-
ducauerūt oēs: ⁊ ſaturati ſunt. Et
ſuſtulerūt reliquias fragmētorū duo
decim cophinos plenos: ⁊ de piſcib⁹.
q 65 mat.4.c. Erat aūt q manducauerūt qnqȝ mi-
6 Joā.6.b lia virorū. [q] Et ſtatim coegit diſcipu
los ſuos aſcendere nauim vt pcede-
r 66 rent eū trāſfretū ad bethſaidam: dū
ii ipſe dimitteret populū. [r] Et cū dimi
s 67 ſiſſet eos abijt in mōtē orare. [s] Et cū
4 ſero aūt eēt erat nauis in medio ma
ri: ⁊ ipſe ſolus in terra. Et vidēs eos
laborātes in remigando: erat n ven
tus cōtrarius eis. Et circa quartam
vigiliā noctis venit ad eos ambulans
t ſupra mare: ⁊ volebat pterire eos. At
Mat.14.c illi vt viderunt eū ambulantē ſupra
mare: putauerūt fantaſma eē: ⁊ ex-
clamauerūt. Oēs enim viderūt eū
⁊ cōturbati ſunt. Et ſtatim locutus
t 68 eſt cū eis: ⁊ dixit eis. Confidite. Ego
6 ſum: nolite timere. [t] Et aſcēdit ad il
los in naui: ⁊ ceſſauit vent⁹. Et plus
mat. 14. magis intra ſe ſtupebāt. Nō enim in
c. tellexerunt de panibus. Erat enim
cor eorū obcecatū. Et cū trāſfretaſ-
ſent: venerūt in terram geneſareth:
v 69 mat. 14. ⁊ applicuerunt. [u] Cumqȝ egreſſi eſ
ii d. ſent de naui: cōtinuo cognouerunt
eum: ⁊ percurrentes vniuerſam re
gionem illā ceperunt in grabatis
eos qui ſe male habebant circūferre
vbi audiebant eum eſſe. Et quocū
qȝ introibat in vicos vel in villas
aut ciuitates in plateis ponebāt in
firmos: ⁊ deprecabantur eū vt vel
fimbriā veſtimēti ei⁹ tāgerēt: ⁊ quot
quot tangebant eum ſalui fiebant.

℄ Ca. Sm. ℄ De manib⁹ nō lotis:
⁊ eū magis coinquinare hoīem que
exeunt de ore: filiam ſyrophenisse a
demonio liberat dicens. Non eſt bo-
num ſumere panem filiorū ⁊ mit-
tere canibus: ſurdū ⁊ mutū curat:
dicens ei effeta.

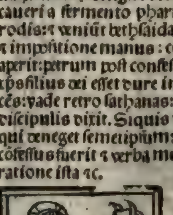
Cap.vij.

Et [a] conue- a
nerūt ad eū alias cō- 70
phariſei ⁊ ueniunt 10
qdā de ſcri-
bis: veniē-
tes ab hie-
roſolymis
⁊ cū vidiſ
ſent quoſ-
dā ex diſci
pulis eius
cōmunib⁹
manib⁹: id
eſt non lo-
tis manducare panes vituperaue-
runt. Phariſei enim ⁊ omnes iu-
dei niſi crebro lauerint manus nō
manducant tenentes traditionem
ſeniorum: ⁊ a foro niſi baptizentur
non comedunt: ⁊ alia multa ſunt
que tradita ſūt illis ſeruare: baptiſ-
mata calicum ⁊ vrceorum ⁊ eramē
torum ⁊ lectorum. [b] Et interroga- b
bant eum phariſei ⁊ ſcribe. Quare mat.15.a b 71
diſcipuli tui non ambulant iuxta 6
traditionem ſeniorum: ſed commu
nibus manibus manducant panē?
At ille reſpondens dixit eis. Bene Eſa.29.b
prophetauit yſaias de vobis hypocri mat.15.a
tis ſicut ſcriptum eſt. Populus hic
labijs me honorat: cor autem eorū
longe eſt a me. In vanum autē me
colunt docentes doctrinam ⁊ prece-
pta hominum. Relinquentes enim
mādatum dei tenetis traditiones
hominum: baptiſmata vrceorum ⁊ calicū ⁊
ſimilia his facitis multa. Et dicebat
illis. Bene irritū feciſtis pceptū dei exo.20.b
vt traditionē vrām ſeruetis. Moy deu.5.b.
ſes enim dixit. Honora prēm tuū ⁊ Leui.20.
matrem tuā: ⁊ qui maledixerit prī b.
vel mrī morte moriat. Vos aūt dici
tis. Si dixerit homo prī aut matri cor
bā qd eſt donū quodcunqȝ ex me tibi

pfuerit: ⁊ vltra nō dimittitis eū qc-
q̄ facere p̄ri suo aut matri: rescinden-
tes verbū dei p traditionē vestram
quā tradidistis. Et similia hmōi mul-
C ta facitis. Et aduocans iterū turbas
dicebat illis. Audite me oēs: ⁊ intel
ligite. Nihil est extra hoiem introiēs
in eum qd possit eū coinquinare: sz
als + cōicāt que de hoie pcedunt illa sunt: q̄ + co
inquinant hoiem. Si quis habet au
C 72 6 res audiendi audiat.[c] Et cū introis
set in domū a turba: interrogabant
eū discipuli eius parabolā. Et ait il-
mat.15.b lis. Sic ⁊ vos imprudētes estis. Nō
intelligitis qz oē extrinsecus intro
iēns in hoiēz non pōt eū coinquinare
qz nō intrat in cor: ei⁹ sz i vētrem va-
dit ⁊ in secessuz exyt purgās omnes
escas? Dicebat aūt qm̄ illa q̄ de hoie
als + cōicāt exeūt illa + coinquināt hoiez. Ab intus
enī de corde hoiū z male cogitatiōes
mat.15.b pcedūt adulteria: fornicationes: ho-
micidia: furta: auaritie: nequitie: do-
lus: ipudicitie: oculus malus: blas-
femia: supbia: stultitia. Oia hec mala
ab intus pcedūt ⁊ coinquināt hoiez.
Et inde surgēs abyt in fines tyri et
sydonis. Et ingressus domū nemi-
nem voluit scire ⁊ nō potuit latere.
mat.15.b Mulier enīz statiz vt audiuit de eo
cui⁹ filia hēbat spm̄ imundū intra-
uit ⁊ pcidit ad pedes ei⁹. Erat enim
D 73 6 mulier gētilis syrophenissa gñe.[D]
Et rogabat eū vt demoniū eyceret de
mat.15.c filia ei⁹. Qui dixit i'li. Sine pri⁹ sa-
D turari filios. Non est enī bonum su-
mere panē filiorum ⁊ mittere cani-
bus. At illa rñdit ⁊ dixit illi. Utiqz
dñe. Nā ⁊ catelli comedūt sub mēsa
de micis puerorum. Et ait illi. Pro
pter hūc sermonē vade: exijt demo-
niū a filia tua. Et cū abijsset domuz:
inuenit puellā iacētē supra lectuz: ⁊
E 74 10 demoniū exisse.[E] Et iterū exiēs de fini
b⁹ tyri: venit p sydonē ad mare gali
lee inter medios fines decapoleos. Et
adducūt ei surdū ⁊ mutū. Et depca-
bant eū vt iponat illi manū. Et app
hendens eum de turba seorsum: mi
sit digitos suos in auriculas ei⁹: ⁊ ex
puēs tetigit linguā ei⁹: ⁊ suspiciēs i
celuz ingemuit: ⁊ ait illi. Effeta: qd ē
adaperire ⁊ statim apte sunt aures
eius ⁊ solutū est vinculum lingue
eius ⁊ loquebatur recte. Et precepit
illis ne cui dicerent.[F] Quanto autē ifra.9.b. F 75 5
eis precipiebat tāto magis plus pre Gen.1.d.
dicabāt: ⁊ eo ampli⁹ admirabant di- Ecc.39.c. G 76 6
cētes.[G] Bene oia fecit ⁊ surdos fecit
audire ⁊ mutos loqui.

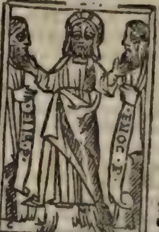
¶ Ca. Sū. ¶ De septē panibus ⁊ pi
sciculis paucis satiauit q̄tuor mi-
lia hominuz: de signo ione: precepit
caueri a fermento phariseorū ⁊ he
rodis: ⁊ veniūt bethsaida: ⁊ ō sputo
⁊ impositione manus: ceci oculos
aperit: petrum post confessionem qz
xps filius dei esset dure increpat: di
cēs: vade retro sathanas: ⁊ turbe cū
discipulis dixit. Siquis vult me se
qui deneget semetipsum: ⁊ qui me
cōfessus fuerit ⁊ verba mea in gene-
ratione ista ⁊c. Cap. viij.

In die- A
bus il
lis iterum
cuz turba
multa eēt
+ cuz iesu als non
nec hērent hz + cū
qd mādu- iesu.
carent con
uocatis di
scipulis: ait
illis. Mi- mat.15.
sereo: sup d.
turbaz: qz
ecce iā triduo sustinent me nec hñt
qd manducēt: ⁊ si dimisero eos ie-
iunos in domū suā: deficiēt in via.
Quidā enīz ex eis de longe venerūt.
Et rñderunt ei discipuli sui. Unde
illos quis poterit hic saturare pani
bus in solitudine? Et interrogauit
eos. Quot panes habetis? Qui dixe
runt. Septem. Et precepit turbe di-
scumbere super terrā. Et accipiens se-
ptem panes grās agens fregit: ⁊ da
bat discipulis suis vt apponerent:
⁊ apposuerūt turbe. Et habebāt pisci
culos paucos: ⁊ ipsos bñdixit: ⁊ ius-
sit apponi. Et manducauerunt ⁊ sa-
turati sunt: ⁊ sustulerunt qd supa
uerat de fragmentis septez sportas.
Erant

B Erāt aūt q māducauerant quaſi q̃t-
tuor milia ⁊ dimiſit eos. Et ſtatim
a 77 aſcēdēs nauim cū diſcipulis ſuis:
4 mat.16.a venit in ptes dalmanuta.[a] Et exie-
Jo.2.d. runt phariſei ⁊ ceperūt ꝯquirere cū
6.d. eo querētes ab illo ſignū de celo tē-
b 78 tantes eum. Et ingemiſcēs ſpū ait.
6 ma.12.c. Quid generatio iſta ſignum q̃rit.[b]
Luc.11.d Amē dico vobis: ſi dabit̃ generatiōi
iſti ſignū. Et dimittens eos aſcendit
iterū nauim: ⁊ abijt trās fretuz. Et
c 79 mat.16.a obliti ſunt panē ſumere: ⁊ niſi vnū
2 Luce.12.a panē nō habebant ſecū in naui.[c] Et
p̄cipiebat eis dicēs. Uidete: ⁊ caue-
d 80 te a fermēto phariſeoꝝ: ⁊ fermento
6 herodis.[d] Et cogitabāt ad alterutꝝ
dicētes: q: panes nō habem⁹. Quo
cognito: ait illis ieſus. Quid cogita
tis: q: panes nō habetis? Nōdū co-
Ps.113. gnoſcitis: nec intelligitis. Adhuc ce
Jo.6 b catū habetis cor veſtꝝ. Oculos habē
Sup.6.f tes nō videtis: ⁊ aures hn̄tes nō au
ditis. Nec recordamini qn̄ qnq̧ pa
nes fregi in quinq̧ milia: quot co
phinos fragmētoꝝ plenos ſuſtuli-
ſtis? Dicūt ei. Duodeciz. Qn̄ ⁊ ſeptē
panes in q̃ttuor milia quot ſpor-
tas fragmētoꝝ tuliſtis? Et dicūt ei.
e 81 C Septē. Et dicebat eis. Quō nōdum
1,0 intelligitis.[e] Et veniūt bethſaida: ⁊
adducūt ei cecū: ⁊ rogabāt eū vt il-
luz tāgeret. Et apprehēſa manu ce-
ci eduxit eū extra vicuz. Et expuēs
in oculos eius impoſitis manibus
ſuis interrogauit eum ſi quid vi-
deret. Et aſpiciēs ait. Uideo homies
velut arbores ābulātes. Deide iterū
īpoſuit man⁹ ſuper oculos ei⁹ ⁊ cepit
videre: ⁊ reſtitut⁹ eſt: ita vt clare vi-
deret oīa. Et miſit illū in domū ſuā
f 82 dicēs. Uade in domū tuā: ⁊ ſi in vi-
1 ma.16.d cuz introieris nemini dixeris.[f] Et
Luc.9.c. ingreſſus eſt ieſus ⁊ diſcipuli ei⁹ ca-
ſtella ceſaree philippi: ⁊ in via iterro
gabat diſcipulos ſuos dicēs eis. Quē
me dicūt eē hoīes? Qui rn̄derūt illi
dicētes. Alij ioānē baptiſtā: alij he-
lyā: alij vo q̃ſi vnū de ꝓphetis. Tūc
dicit illis. Uos vo quē me eſſe dici-
D tis? Rn̄dens petrus ait ei. Tu es
g 83 mat.16.c xp̄s.[g] Et ꝯminat⁹ eſt eis: ne cui di
1 Luce.9.c cerent de illo. Et cepit docere eos qm̄
op; filiū hoīs pati multa ⁊ reprobai
ri a ſeniorib⁹ ⁊ a ſūmis ſacerdotib⁹
⁊ ſcribis ⁊ occidi: ⁊ poſt tres dies re
ſurgere. Et palā vbū loq̄bat̃. Et apphē-
hēdens eū petrus cepit icrepare eū.
Qui ꝯuerſus ⁊ vidēs diſcipulos ſu-
os: cominat⁹ eſt petro dicens. Uade ma.16.d h 84
retro me ſathana: qm̄ nō ſapis que Luce.9.c 6
dei ſunt: ſ; q̄ ſunt hoīuz.[h] Et ꝯuoca- 14.f. i 85
ta turba cuz diſcipul' ſuis: dixit eis. mat.16.d 2
Si qs vult me ſeq: deneget ſemetip; Luc.17.g
⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſequat̃ me. Qui
eniz voluerit aīaz ſuā ſaluā facere ꝑ-
det eā: q aūt ꝑdiderit aīaz ſuā pp me
⁊ euāgeliū: ſaluā faciet eaz. Quid .n.
ꝓderit hoī ſi lucret̃ mūdum totū: ⁊
detrimētū aīe ſue faciat? Aut qd hō
cōmutationis dabit ꝓ anima ſua?
[k] Qui .n. me + cōfeſſus fuerit ⁊ ver- al's + ꝯfu k 86
ba mea in generatiōe iſta adultera ſus 2
⁊ peccatrice: ⁊ filius hominis + cōfi- ma.10.d
tebitur eū cuz venerit in gloria pa- Luce.9.c.
tris ſui cū angelis ſanctis.[l] Et dice 12.b l 87
bat illis. Amē dico vobis: q: ſunt q- al' + ꝯfun 2
dam de hic ſtantibus qui nō guſta- detur
bunt mortez: donec videant regnū
deueniens in virtute.

C Ca. Sū. C Jeſus in monte trāſfi
guratur: dixit q: helias venit. Eiecto
ſurdo ⁊ muto ſpiritu dicit diſcipu
lis: hoc gen⁹ in nullo pōt exire niſi
oratione ⁊ ieiunio: predicit paſſio-
nez ſuā humilitatē docet: ⁊ nō eē ꝓ
hibendū qui in noīe eius virtutē fa
cit: de calice aque: de ſcandalo man⁹:
pedis: oculi: de ſale. Cap.ix.

ET poſt a
dies ma.16.d
ſex aſſum- ma.17.a
pſit ieſus pe Luc.9.d
truz ⁊ ia-
cobuz ⁊ io
annem: ⁊
ducit illos
in montez
excelſuz ſo-
los: ⁊ trāſfi-
gurat⁹ eſt
corā ipſis.
Et veſtimē
ta eius facta ſunt ſplēdentia ⁊ can-
dida nimis velut nix: q̃lia fullo nō

dñi clamore ⁊ morte: ⁊ alijs q̄ ↄtin-
gebāt i morte: de ſepultura dñi: ⁊ de
cuſtodia circa ſepulchꝛū. Cap. xxvij.

A
a 317 2 cõs ꝉ concilium

M Ane[a] autē fa-
cto: ꝉ ↄſiliū
inierūt oēs
pꝛincipes ſa-
cerdotuꝫ et
ſenioꝛes po-
puli aduer-
ſus ieſuꝫ: vt
eum morti
traderent[b].
b 318 1 mar. 15. a Luc. 23. c
Et vinctuꝫ
adduxerūt
euꝫ: ⁊ tradi-
derunt pontio pilato p̄ſidi[c]. Tunc
c 319 10
videns iudas qui eum tradidit ꝙ
damnatus eſſet: penitentia ductus
retulit triginta argenteos pꝛincipi-
bus ſacerdotuꝫ ⁊ ſenioꝛibus popu-
li dicens. Peccaui: tradens ſangui-
nem iuſtum. At illi dixerūt. Quid
de pe. diſ.
ad nos? Tu videris. Et pꝛoiectis ar-
6. ca. j. ⁊
gentеis in templo receſſit: ⁊ abiens
di. 3. c. in
laqueo ſe ſuſpendit. Pꝛincipes au-
ter hircū
tem ſacerdotuꝫ acceptis argenteis:
j. ⁊ ca. iu-
dixerunt. Non licet eos mittere in
dā. ⁊ c. ni
coꝛbonam: quia pꝛecium ſanguinis
hil inde
eſt. Conſilio autem inito: emerunt
Act. 1. d
ex illis agrum figuli in ſepulturam
peregrinoꝛum. Pꝛopter hoc vocatus
eſt ager ille acheldemach: hoc eſt ager
ſanguinis vſqꝫ in hodiernum di-
em. Tunc impletuꝫ eſt: quod dictū
eſt per hieremiam pꝛophetam dicen-
Zach. 11. c
tem. Et acceperunt triginta argente-
os pꝛecium appreciati quem appꝛe-
B
ciauerunt a filijs iſrael: ⁊ dederunt
eos in agrum figuli: ſicut conſtituit
mihi dominus[d]. Jeſus autem ſte-
d 320 1 mar. 15. a
tit ante p̄ſidem: ⁊ interrogauit eū
Luc. 23. a
p̄ſes dicens. Tu es rex iudeoꝛuꝫ?
Joā. 18. f
Dicit illi ieſus[e]. Tu dicis. Et cum
e 322 4 mar. 15. a
accuſaretur a pꝛincipibus ſacerdo-
tum ⁊ ſenioꝛibus: nihil reſpondit.
Tunc dicit illi pilatus. Non audis
quanta aduerſuꝫ te dicunt teſtimo-
nia? Et non reſpondit ei ad vllum
verbum: ita vt miraretur p̄ſes ve-
hementer[f]. Per diē autem ſolem-
f 323 4

nem conſueuerat p̄ſes populo di- Luc. 23. c
mittere vnum vinctum: quem vo- mar. 15. a
luiſſent. Habebat autem tunc vnuꝫ Joā. 18. g
vinctum inſignem qui dicebat̃ bar- mar. 15. a
rabas. Congregatis ergo illis dixit
pilatus. Quem vultis dimittam vo-
bis: barrabam an ieſuꝫ qui dicitur
chꝛiſtus? Sciebat enim ꝙ per inui-
dia tradidiſſent eum[g]. Sedente au- g 324
tem illo ꝓ tribunali: miſit ad eum 10
vxoꝛ eius dicens. Nihil tibi ⁊ iuſto Luc. 23. c
illi. Multa enim paſſa ſuꝫ hodie per Jo. 18. g
viſum ꝓpter eum.[h] Pꝛincipes aūt Act. 13. c h 325
ſacerdotum ⁊ ſenioꝛes perſuaſerūt C 1
populis vt peterent barrabaꝫ: ieſum mar. 15. a
vero perderent. Reſpondens autem Luc. 23. c
p̄ſes ait illis. Quem vultis vobis
de duobus dimitti? At illi dixerūt.
Barrabā. Dicit illis pilatus.[i] Quid i 326
igitur faciam de ieſu q̄ dicitur chꝛi- 1
ſtus? Dicunt omnes. Crucifigatur.
Ait illis p̄ſes. Quid. n. mali fecit[k]. k 327
At illi magis clamabant dicentes. 10
Crucifigat̃. Videns autem pilatus
q2 nihil ꝓficeret: ſed magis tumul-
tus fieret: accepta aqua lauit man9
corā populo dicens. Jnnocens ego
ſuꝫ a ſanguine iuſti hui9: vos videri-
tis. Et reſpondens vniuerſus popu-
lus dixit. Sanguis eius ſuper nos ⁊
ſup filios noſtros.[l] Tūc dimiſit illis mar. 15. b l 328
barrabaꝫ: ieſum aūt flagellatuꝫ tra- Luc. 23. d 1
didit eis vt crucifigeret̃. Tūc[m] mili- Jo. 16. c m 329
tes p̄ſidis ſuſcipientes ieſuꝫ in pꝛe- mar. 15. b 4
toꝛio: congregauerunt ad eum vni- Joā. 19. a
uerſaꝫ cohoꝛtē: ⁊ exuentes euꝫ chla-
mideꝫ coccineā circundederunt ei.
Et plectentes coronā de ſpinis poſue-
runt ſuper caput eius: ⁊ harūdineꝫ
in dextera eius: ⁊ genuflexo ante eū: D
illudebant ei dicentes. Aue rex iu- mar. 15. b
deoꝛum[n]. Et expuentes in eum: ac- n 330
ceperunt harundinem ⁊ percutie- 6
bant caput eius. Et poſtq̄ illuſerūt
ei exuerunt eum chlamidem ⁊ in- mar. 15. b
duerunt eum veſtimentis eius: ⁊ Luc. 23. d
duxerunt euꝫ vt crucifigerent.[o] Exe- mar. 15. b o 331
untes autem inuenerunt hominem
cyreneum nomine ſymonē. Hunc
angariauerunt vt tolleret crucem Luc. 23. e
eius.[p] Et venerunt in locum qui di- Joā. 19. c p 332
citur golgotha quod eſt caluarie lo- mar. 15. b 1

Luc.23.e eius. Et dederunt ei vinum bibere
a 333 Joã.19.e cum felle mixtum. Et cum guſtaſ-
4 E ſet noluit bibere. Poſtquam autem cru
r 334 Pſal.21. cifixerunt eum: diuiſerunt veſtimē-
1 mar.15.c ta eius ſortem mittentes: vt imple-
retur quod dictum eſt per prophe-
Luc.23.e tam dicentem. Diuiſerunt ſibi ve-
Joã.19.d ſtimenta mea: ⁊ ſuper veſtem meam
miſerunt ſortem. Et ſedentes ſerua
bant eum. Et impoſuerunt ſup ca-
s 335 al. ✠ naza- put eius cauſam ipſius ſcriptam: hic
1 renus eſt ieſus ✠ rex iudeorum. Tunc cru
t 336
cifixi ſunt cum eo duo latrones vn⁹
1 mar.15.c a dextris ⁊ vnus a ſiniſtris. Pre-
u 337
tereuntes autem blaſphemabant eū
5 al. ✠ vath mouentes capita ſua ⁊ dicentes. ✠
Sap.2.d Vah qui deſtruis templum dei: ⁊ in
mar.15.c triduo illud reedificas. Salua temet-
Luc.23.e ipſum: ſi filius dei es deſcende de cru
x 338 al. ✠ de- ce. Similiter ⁊ principes ſacerdotū
ſtruit illudentes cum ſcribis ⁊ ſenioribus
2 al. ✠ rede- dicebant. Alios ſaluos fecit: ſeipſum
dificat non poteſt ſaluum facere. Si rex iſ
mar.15.c rael eſt deſcendat nunc de cruce: et
credimus ei. Cōfidit in deo: liberet
mar.15.c nunc eum ſi vult. Dixit enim quia fili
Luc.22.f us dei ſum. Idipſum autem ⁊ latro
y 339
nes qui crucifixi erant cum eo im-
2 properabant ei. A ſexta autem hora
z 340
tenebre facte ſunt ſuper vniuerſam
2 terram: vſque ad horam nonam. Et cir
ca horam nonam clamauit ieſus vo-
ce magna dicens. Heli heli lamaza-
F batani. Hoc eſt. Deus meus deus
mar.15.e meus: vt quid dereliquiſti me?
mar.15.e Quidam autem illic ſtantes ⁊ audi
Luc.23.e entes dicebant. Heliam vocat iſte.
a 341 Joã.19.e Et continuo currens vnus ex eis ac
6 mar.15.c ceptam ſpongiam impleuit aceto ⁊
impoſuit harundini: ⁊ dabat ei bibe
mar.15.d re. Ceteri vero dicebant. Sine videa
Luc.23.f mus an veniat helias liberans eum.
Apo.6.c Jeſus autem iterum clamans voce
magna: emiſit ſpiritum. Et ecce ve
b 342
lum templi ſciſſum eſt in duas par
2 tes: a ſummo vſque deorſum. Et ter-
343
ra mota eſt: ⁊ petre ſciſſe ſunt ⁊ mo-
1 numenta aperta ſunt: ⁊ multa corpo
c 344
ra ſanctorum qui dormierant ſur-
2 rexerunt. Et exeuntes de monumē-
tis poſt reſurrectionem eius vene-
runt in ſanctam ciuitatem: ⁊ appa-

ruerunt multis. Centurio autem ⁊
qui cū eo erāt cuſtodiētes ieſum viſo d 345
terremotu ⁊ his que fiebant: timue 10
runt valde dicentes. Vere filius dei mar.15.d
erat iſte. Erant autem ibi mulieres Luc.23.g e 346
multe a longe: que ſecute erant ie- mar.15.d 2
ſum a galilea miniſtrantes ei. In-
ter quas erat maria Magdalene: ⁊
maria Jacobi: ⁊ Joſeph mater: et G
mater filiorum zebedei. Cum autem f 347
tem ſero factum eſſet venit qui- mar.15.d 1
dam homo diues ab Arimathia Luc.23.g
nomine Joſeph: qui ⁊ ipſe diſci- Joã.19.g
pulus erat Jeſu. Hic acceſſit ad Pi- mar.15.d
latum: et petijt corpus ieſu. Tunc Luc.23.g
Pilatus iuſſit reddi corpus. Et g 349
accepto corpore Joſeph inuoluit il Joã.19.g 1
lud in ſyndone munda: et poſuit mar.15.d
illud in monumento ſuo nouo:
quod exciderat in petra. Et aduol-
uit ſaxum magnum ad oſtium mo
numenti: ⁊ abijt. Erat autem ibi h 350
maria Magdalene et altera maria 6
ſedentes contra ſepulchrum. Al- i 351
tera autem die que eſt poſt paraſce- 5
uen: conuenerunt principes ſacer-
dotum ⁊ phariſei ad pilatum dicen
tes. Domine recordati ſumus: quia
ſeductor ille dixit adhuc viuens: poſt
tres dies reſurgam. Jube ergo cuſto
diri ſepulchrum vſque in diem ter-
tium: ne forte veniant diſcipuli eius
⁊ furentur eum: ⁊ dicant plebi: ſurre
xit a mortuis. Et erit nouiſſimus
error peior priore. Ait illis pilatus.
Habetis cuſtodiam: ite cuſtodite ſi-
cut ſcitis. Illi autem abeuntes mu-
nierunt ſepulchrum ſignantes lapi
dem cum cuſtodibus.

Cap. Summarium. Reſurrectio
domini: ⁊ qualiter apparuit poſt hec:
pecunia data cuſtodibus ⁊ manda-
tum de baptiſmate. Cap.xxviij. A

Veſpere autem ſabbati que lu a 352
ceſcit in prima ſabbati venit 1
maria magdalene ⁊ altera maria vi
dere ſepulchrum. Et ecce terremo- mar.16.a
tus factus eſt magnus. Angelus.n. Luc.24.b
domini deſcendit de celo: ⁊ accedēs Joã.20.a
reuoluit lapidem: ⁊ ſedebat ſuper
eum. Erat autem aſpectus eius ſicut
fulgur. ⁊ veſtimētū eius ſicut nix. b 353

 2

Pre timore autem eius exterriti
ſunt cuſtodes: ⁊ facti ſunt velut mor
tui. Reſpondens autem angelus di-
xit mulieribus. Nolite timere vos.
mar.16. Scio enim ꝙ ieſum qui crucifixus
b. eſt queritis. Non eſt hic: ſurrexit e-
Luc.20.a nim ſicut dixit. Uenite ⁊ videte lo-
B cum vbi poſitus erat dominus. Et
cito euntes dicite diſcipulis eius:
quia ſurrexit: ⁊ ecce precedet vos in
galileam. Ibi eum videbitis: ecce pre
354 dixi vobis. Et exierunt cito de mo
2 numento cũ timore et gaudio ma
gno: currentes nunciare diſcipulis
355 mar.16.a eius. Et ecce ieſus occurrit illis di
10 b. cens. Auete. Illi autem acceſſerunt
Luc.24.b ⁊ tenuerunt pedes eius: ⁊ adoraue-
eis ✝ eis runt eum. Tunc ✝ ait illis Ieſus.
C Nolite timere. Ite nunciate fratri-
bus meis vt eant in galileam: ibi
me videbunt. Que cum audiſſent:
ecce quidam de cuſtodibus vene-
runt in ciuitatem ⁊ nunciauerunt
principibus ſacerdotũ omnia que
facta fuerant. Et congregati cum ſe-
nioribus: conſilio accepto pecuni-
am copioſam dederunt militibus
dicentes. Dicite qꝛ diſcipuli eiꝰ no-
cte venerunt ⁊ furati ſunt eum: no-
bis dormientibus. Et ſi hoc auditũ
fuerit a preſide: nos ſuadebimus ei:
⁊ ſecuros vos faciemus. At illi acce-
pta pecunia fecerunt ſicut erant edo
D cti. Et diuulgatum eſt verbum iſtõ
apud iudeos vſqꝫ in hodiernum di
em. Undecim autem diſcipuli abie
runt in galileam in montem vbi
mar.16.f conſtituerat illis ieſus. Et videntes
eum adorauerunt: quidam autem
dubitauerunt. Et accedens ieſus lo
cutus eſt eis dicens. Data eſt mihi
omnis poteſtas in celo ⁊ in terra. Eun
tes ergo docete oẽs gentes: baptiʒan
tes eos in noĩe patris ⁊ filij ⁊ ſpũs ſan
cti: docentes eos ſeruare oĩa q̃cunqꝫ
mandaui vobis. Et ecce ego vobiſcũ
ſum omnibus diebus: vſqꝫ ad con
ſummationem ſeculi.

¶ Explicit euãgeliũ ſm Mattheũ.

¶ Incipit prologus Beati hiero-
nymi preſbyteri in euangeliũ ſm
Marcum.

Marcus euan
geliſta dei
electꝰ ⁊ petri
in baptiſma
te filiꝰ atqꝫ
in diuino
ſermõe diſci
pulus ſacer-
dotiũ i iſrl
agẽs ſcꝫ car
nem leuita
ad fideꝫ xp̃i
conuerſus
euãgeliũ in italia ſcripſit: oñdens in
eo qd ⁊ gñi in ſuo deberet ⁊ xp̃o. Nã
initiũ pncipij in voce ꝓphetice excla
mationis inſtituens ordinẽ leuitice
electionis oñdit: vt pdicans pdeſti-
natũ ioannẽ filium ʒacharie in voce
angeli annunciãtis emiſſũ: nõ ſo-
lũ verbũ carnẽ factũ: ſed ⁊ corpꝰ dñi
in oĩa p verbũ diuine vocis aĩatũ: in
initio euãgelice pdicatiõis oñderet:
vt q hec ✝ legẽs ſciret cui initiũ car- ✝ lis ✝ le
nis in dño: ⁊ ieſu aduenĩetis habita geret
culũ caro deberet agnoſcere: atqꝫ in
ſe verbũ vocis qđ in cõſonantibus p
diderat inueniret. Deniqꝫ cũ pfecti
euãgelij opus intraſſet a baptiſmo
dñi pdicare deũ inchoans: nõ labora-
uit natiuitatẽ carnis quã in priori
bus viderat dicere: ſed totius expi
mẽs expoſitionẽ deſerti numerũ ie-
iunij: tentationẽ diaboli: cõgregatio
nẽ beſtiarũ: ⁊ miniſteriũ ꝓtulit ange
lorũ: vt inſtituens nos ad intelligen-
dũ: ſingula in breui cõpingẽs nec
auctoritatẽ facte rei demeret ⁊ pficiẽ-
di operis plenitudinem non nega-
ret. Deniqꝫ amputaſſe ſibi poſt fideꝫ
pollicem dĩ vt ſacerdotio reprobus
haberet. Sed tñ conſentiens fidei p
deſtinata potuit electio vt nec ſic in
opere verbi pderet qđ prius merue-
rat in genere. Nã alexandrie epš fu-
it. Cuius per ſingula opus fuit ſcire
⁊ euangelij in ſe dicta diſponere: ⁊
diſciplinam legis in ſe agnoſcere: ⁊
diuinaꝫ in carne dñi intelligere na
turam: que in nos primum requiri
oportet: dehinc inquiſita volumus

agnoſci habentes mercedem expecta
tionis: quoniam q plantat ⁊ q rigat vnuȝ
ſunt: q autē incrementū pſtat: deus eſt.

Explicit prologus.

Incipit euangeliū ſcdm Marcum.

Ca. Sū. De ſctō ioanne bapti
ſta: ⁊ victu ⁊ habitu eiuſdē: baptiça
tus ieſus ⁊ tēptatus vicit predicans
pniam. Petrum ⁊ ceteros ſequi iu
bet: hominem ab immundo ſpiri
tu eripuit: ſocrum petri a febribꝰ li
berat: leproſum mundat. Cap. j.

I[a]nitiū
euāge
lij ieſu xpi
filij dei ſicut
ſcriptū eſt
in yſaia pro
pheta. Ecce
mitto ange
lū meū an
te faciē tu
am: qui pre
parabit viā
am tuā an
te te[b]. Uox
clamantis in deſerto. Parate viam
domini: rectas facite ſemitas eius.
[c]Fuit in deſerto ioānes baptiçans
⁊ predicans baptiſmum penitentie
in remiſſionem peccatorūȝ. Et egre
diebatur ad eum omnis iudee re
gio: ⁊ hieroſolymite vniuerſi ⁊ ba
ptiçabantur ab illo in ✠ iordanis
flumine: confitentes peccata ſua.[d] Et
erat ioannes veſtitus pilis ✠ came
lorum ⁊ çona pellicea circa lumbos
eius: ⁊ locuſtas ⁊ mel ſilueſtre ede
bat ⁊ predicabat dicens. Ueniet for
tior me poſt me: cuius non ſum di
gnus procūbens ſoluere corrigiam
calciamentorum eius. Ego baptiça
ui vos ✠ aqua: ille vō baptiçabit vos
ſpiritu ſancto. Et factum eſt in die
bus illis venit ieſus a naçareth ga
lilee: ⁊ baptiçatus eſt a ioāne in ior
dane. Et ſtatim aſcendens de aqua vi
dit celos apertos ⁊ ſpiritum ſanctū
tanq̄ȝ columbam deſcendentē ⁊ ma
nentem in ipſo. Et vox facta eſt de ce
lis. Tu es filius meus dilectus: in
te cōplacui[f]. Et ſtatim ſpūs expulit

Left margin: a 1 A — 2 Malach. 3.a — mat. 11. b — Luc. 7. d. — Eſa. 40. a — Mar. 3. a — Joan. 1. c — b 2 — 1 — c 3 — 6 Mat. 3. a — Luc. 3. a — al's ✠ ior dane — Joan. 3. c — d 4 mat. 3. a. — 1 Al's ✠ ca meli — Mat. 3. c. — Luc. 3. c — Joan. 1. d — Al's ✠ in — Mat. 3. c — e 5 Luc. 3. c — 1 Joā. 1. d — mat. 3. d — Luc. 3. d — Joan. 3. c — mat. 3. d. — Luc. 3. c — 2. Pe. 1. d

eū in deſertuȝ. Et erat in deſerto qua mat. 4. a 8 7
draginta diebus ⁊ q̄draginta nocti Luc. 4. a. 6
bus: ⁊ tētabaẗ a ſathana[g]. Eratq̄ȝ cū mat. 4. b b 8
beſtijs: ⁊ angeli miniſtrabant illi[h]. 4
Poſtq̄ȝ autē traditus eſt ioannes: ve i 9
nit ieſus in galilea[i] pdicans euan 6
geliū regni dei: ⁊ dicēs. Qm̄ imple
tū eſt tps ⁊ appropinq̄bit regnum mat. 4. c
dei. Penitemini ⁊ credite euāgelio. Act. 3. d
Et preteriens ſecꝰ mare galilee: vidit mat. 4. c
ſymonē ⁊ andreaȝ frēȝ eius mittē Luc. 5. b
tes retia in mare. Erant eniȝ piſca k 10
tores. Et dixit eis ieſus. Uenite poſt 2
me: ⁊ faciā vos fieri piſcatores hoiuȝ.
[k]Et ptinus relictis retibus ſecuti
ſunt eū. Et progreſſus inde pauxil l 11
lū vidit iacobū çebedei ⁊ ioannē fra 6
trē eius ⁊ ipſos cōponentes retia in
naui: ⁊ ſtatiȝ vocauit illos.[l] Et relicto m 12
pr̄e ſuo çebedeo in naui cum mercē Luc. 4. e 8
narijs ſecuti ſunt eū[m]. Et ingrediū c
tur capharnaum. Et ſtatiȝ ſabbatis mat. 7. d n 13
ingreſſus in ſynagogaȝ docebat eos. Luc. 2. g 2
Et[n] ſtupebant ſup doctrina eiꝰ. Erāt Luce. 4. e o 14
eniȝ docens eos q̄ſi ptātem habens ⁊ 8
nō ſicut ſcribe[o]. Erat in ſynagoga eo
rū[p] hō in ſpū immundo: ⁊ exclamauit
dicens. Quid nobis ⁊ tibi ieſu naça
rene? Uoniſti ante tps perdere nos.
Scio q̄ ſis ſctūs dei. Et cōminatus
eſt ei ieſus dicens. Obmuteſce: ⁊ exi
de hoie. Et diſcerpens eum ſpūs im
mundus: ⁊ exclamans voce magna
exijt ab eo. Et mirati ſunt oēs: ita vt
cōquirerent inter ſe dicētes. Quid
nā eſt hoc? Quenam doctrina hec no
ua? Q̄ in poteſtate ſpiritibus im mat. 8. b
mūdus impat ⁊ obediunt ei. Et p Luce. 4. f
ceſſit rumor eius ſtatiȝ in oēm re p 15
gionē galilee[p]. Et ptinus egredien 2
tes de ſynagoga venerunt in domū
ſymonis ⁊ andree cū iacob ⁊ ioāne. al's ✠ decū
Decūbebat autē ſocrus ſymonis fe bebat
bricitās. Et ſtatiȝ dicūt ei de illa. Et
accedēs eleuauit eā apprehenſa ma
nu eius ⁊ ptinuo dimiſit eā febris: Luce. 4. g
⁊ miniſtrabat eis. Ueſpere autē facto b
cum occidiſſet ſol: afferebant ad euȝ infra. 3. b
omnes male habētes ⁊ demonia ha
bentes: ⁊ erat omnis ciuitas congre
gata ad ianuam. Et curauit multos
qui vexabantur varijs langoribus.

q 16 8 ¶Et demonia multa eijciebat: et non
ſinebat ea loqui: quoniam ſciebat
r 17 8 eum r. Et diluculo valde ſurgens
egreſſus abijt in deſertum locū ibi-
qȝ orabat. Et proſecutus eſt eum ſy
mon et qui cum illo erant. Et cū in
uenissent eum: dixerunt ei qꝛ oēs
querunt te. Et ait illis. Eamus in ꝓ
ximos vicos et ciuitates: vt ibi pre-
dicem. Ad hoc eniȝ veni. Et erat ꝑdi-
dicans in ſynagogis eoꝝ: et in om-
s 18 2 mat.8.a. ni galilea: et demonia eijciens s. Et ve
Luce.5.c nit ad eum leproſus deꝑcās eum: et
genu flexo dixit. Si vis potes me
mundare. Jeſus aūt miſertus eius
extendit manū ſuā: et tangens eum:
ait illi. Uolo. Mundare. Et cū dixiſ
ſet: ſtatim diſceſſit ab eo lepra et mū
datus eſt. Et comminatus eſt ei: ſta-
mat.8.a timqȝ eiecit illuȝ: et dicit ei. Uide ne
Luce.5.c mini dixeris: ſed vade oſtēde te ꝑn-
cipi ſacerdotum: et offer ꝓ emūda-
tione tua: q̄ precepit moyſes in teſti
moniū illis t. At ille egreſſus cepit ꝑ
u 19 10 dicare: et diffamare ſermoneȝ ita vt
iam non poſſet manifeſte introire i
ciuitatem ſed foris in deſertis locis
eſſe: et cōueniebant ad eum vndiqȝ.
¶Ca. Sū. ¶Paralyticuȝ iubet tol
lere grabatū leui alphei ſeq ſe iubet: et
dicit nō eſſe opus ſanis medicū: di-
ſcipuli ſabbō ſpicas euellunt. Cap. ij.
a 20 1 A ET[a] iterum intrauit capharna
um poſt dies octo: et auditum
eſt q̄ in domo eſſet: et conuenerunt
multi: ita vt non + caperet neqȝ ad
al. + appa ianuam et loquebatur eis verbum.
reret Et venerunt ad eum ferentes para-
mat.9.a lyticum: qui a quatuor portabatur.
Luce.9.c Et cum non poſſent offerre eum illi
Joan.5.a pre turba nudauerunt tectum vbi
erat: et patefaciētes ſūmiſerūt graba
tū in quo paralyticus iacebat. Cum
aūt vidiſſet ieſus fidē illoꝝ ait para-
lytico. Fili dimittuntur tibi pecca-
ta tua. Erant aūt illic q̄dam de ſcri-
bis ſedentes et cogitantes in cordi-
bus ſuis. Quid hic ſic loquit? Blaſ-
phemat. Quis pōt dimittere peccata
niſi ſolus deus? Quo ſtatim cogni-
Luc.5.b to ieſus ſpiritu ſuo: quia ſic cogita-
1.cor.2 rent intra ſe dicit illis. Quid iſta co
B

gitatis in cordib' veſtris? Quid eſt Mat.9.a
facilius dicere paralytico: dimittunt Luce.5.c
tibi peccata tua: an dicere ſurge + al. + et
tolle grabatū tuū et ambula: Ut au
tē ſciatis q̄ fili' hoīs hȝ ꝑtātē in ter
ra dimittēdi peccata: ait paralytico:
Tibi dico ſurge: tolle grabatū tuuȝ Mat.9.a
et vade in domū tuā. Et ſtatim ſur- Luce.5.e
rexit ille: et ſublato grabato abijt in- Joā.5.b.
de corā omnib': ita vt mirarentur
oēs: et + honorificarent deū dicētes: al. + glo
q̄ nūq̄ ſic vidim'. b Et egreſſus eſt rificarēt b 21 2
rurſus ad mare: omniſqȝ turba ve
niebat ad eū: et docebat eos. Et cū ꝑte Mat.9.a
riret vidit leui alphei ſedentē ad te- Luce.5.f.
loneū et ait illi. Sequere me. Et ſur
gens ſecut' eſt eū. c Et factū eſt cum Mat.9.a c 22 2
accūberet in domo illi': multi pu- Luc.5.f.
blicani et peccatores ſimul diſcumbe C
bāt cū ieſu et diſcipulis ei'. Erāt. n.
multi qui ſequebant eū. Et ſcribe et
phariſei vidētes q̄ māducaret cuȝ
publicanis et peccatorib' dixerūt di
ſcipulis eius. Quare cū publicanis
et peccatorib' māducat et bibit magi Mat 9.a
ſter veſter? d Hoc audito ieſus ait il Luce.5.f. d 23 2
lis. Nō neceſſe hn̄t ſani medico: ſed
q̄ male habēt. Non. n. veni vocare iu
ſtos ſed peccatores. Et erāt diſcipuli Thimo. 3
ioānis et phariſei ieiunātes: et veniūt 1.c.
et dicūt illi. + Quare diſcipuli ioā al. + cur
nis et phariſeoꝝ ieiunāt: tui aūt di Luce.5.f.
ſcipuli non ieiunāt? Et ait illis ie- Mat.9.b
ſus. Nūquid poſſunt filij nuptiarū Luce.5.g 4
quādiu ſponſus cū illis eſt ieiuna-
re? Quāto tpe hn̄t ſecū ſponſuȝ nō
poſſunt ieiunare. Uenient aūt dies D
cū auferet ab eis ſpōſus: et tūc ieiu-
nabunt in illis diebus. Nemo aſſu
mentū pāni rudis aſſuit veſtimen
to veteri. Alioqn aufert ſupplemen
tum nouū a veteri: et maior ſciſſura al. + no-
fit. Et nemo mittit vinū + nouū in uellum e 24 2
vtres veteres. Alioquin dirūpet vi-
num vtres: et vinum effunditur: et
vtres peribūt. Sed vinum nouum
in vtres nouos mitti dȝ. Et factuȝ mat.12.a
eſt iterū cum dn̄s ſabbatis ambula Luce.6.a
ret per ſata: et diſcipuli eius ceperūt
pregredi et vellere ſpicas. Phariſei
aūt dicebant ei. Ecce q̄d faciunt di-
ſcipuli tui ſabbatis q̄d non licet. Et

ꝯ.✠ nū. qd ait illis. ✠ Nūq̄ legiſtis quid fecerit
1.Re.21.b dauid quando neceſſitatē habuit ⁊
mat.12.a eſuriit ipſe ⁊ q cū eo erant: quō in-
Luce.6.a troiuit in domū dei ſub abiathare
pncipe ſacerdotū: ⁊ panes ꝓpoſitio-
nis mādūcauit: quos nō licebat mā
ducare niſi ſolis ſacerdotib⁹: ⁊ de-
dit eis ⁊ qui cū eo erāt? Et dicebat
f 25 mat.12.a eis. Sabbatū ꝓpter hoīem factū
2 Luce.6.a eſt: ⁊ nō hō ꝓpter ſabbatū. Itaq̄ do-
minus eſt fili⁹ hominis ēt ſabbati.
¶ Ca. Sū. ¶ In ſynagoga ſabbato
curat habētē aridā manū: ⁊ mul-
tos ſanat: ⁊ ſpūs imūdi clamabant.
Tu es fili⁹ dei: duodecī nōia aplo4.
Scribe dicebāt q in pncipe demōio
rū eijceret demonia: mr eī ⁊ frēs vl
cit q faciūt volūtatē dei. Ca. iij.
a ET introiuit iterū in ſynago-
Mat. 12.a gam: ⁊ erat ibi homo habens
manū aridam ⁊ obſeruabant eū
ſi ſabbatis curaret: vt accuſarent il-
lum. Et ait homini habēti manum
aridā. Surge in medium. Et dicit
mat.12.a eis. Licet ſabbatis benefacere an ma
Luce.6.a le: animā ſaluā facere: an perdere?
At illi tacebant. Et circūſpiciēs eos
cum ira: cōtriſtatus ſup cecitate cor
dis eo4: dicit homini. Extende ma-
num tuā. Et extendit ⁊ reſtituta eſt
a 26 mat.12.b manus illi. a Exeūtes aūt phariſei
4 Joā.x.g. ſtatim cū herodianis cōſilium facie-
b 27 bāt aduerſus eū: quō eū perderet. b
8 Jeſus aūt cū diſcipulis ſuis ſeceſſit
ad mare: ⁊ multa turba a galilea ⁊
als ✠ de iudea ſecuta eſt eū: ⁊ ab hieroſoly-
mat.4.d mis ⁊ ab idumea ⁊ ✠ trās iordanē
Luc.4.b ⁊ qui circa tyrū ⁊ ſydonē multitu-
Joā.6.a. do magna audiētes que faciebat ve
nerūt ad eū. Et dixit ieſus diſcipu-
B lis ſuis vt in nauicula ſibi deſerui-
rent ꝓpter turbā ne comprimerēt
eum. Multos enim ſanabat ita vt
irruerēt ī eū vt illū tāgerēt quotqt
c 28 habebāt plagas. c Et ſpūs imūdi eū
8 illū videbant ꝓcidebant ei: ⁊ clama
bant dicentes. Tu es fili⁹ dei Et ve-
Luc.4.g. hementer cōminabatur eis: ne ma-
d 29 niſeſtarent illū. d Et aſcēdens ī mō-
11 tem vocauit ad ſe quos voluit ipſe ⁊
mat.x.g. venerunt ad eum. Et fecit vt eſſent
Luc.9.a duodecim cū illo: ⁊ vt mitteret eos

predicare. Et dedit illis poteſtatē cu-
randi infirmitates: ⁊ eijciēdi demo
nia. e Et impoſuit ſymoni nomen mat.x.a. e 30
petrus. Et iacobum zebedei ⁊ ioanē Luc.6.c. 11
fratrē iacobi: ⁊ impoſuit eis nōia Act.1.b.
boanerges qd eſt filij tonitrui. Et an C
dreā ⁊ philippū: bartholomeū ⁊ ma
theū ⁊ thomā ⁊ iacobū alphei ⁊ tha-
deū ⁊ ſymonē chananeū: ⁊ iudam
ſcarioth qui ✠ ⁊ tradidit illū. f Et ve als non f 31
niunt ad domum. Et conuenit ite- hꝫ ✠ ⁊ 10
rum turba: ita vt nō poſſet neq̄ pa
nem manducare. Et cum audiſſent
ſui: ✠ exierunt tenere eum. Dicebāt als ✠ di-
enī: qm̄ in furore verſus eſt. g Et ſcri ſcipuli g 32
be qui ab hieroſolymis deſcenderāt mat.12.b 11
dicebant: quoniā beelzebub habet: Luc.11.b
⁊ q2 in principe demoniorum eijcit
demonia. h Et conuocatis eis in pa- h 33
rabolis dicebat illis. Quomodo po- mat.12.b 11
teſt ſathanas ſathanā eijcere? Et ſi re Luc.12.c.
gnū in ſe diuidat nō pōt regnū il-
lud ſtare. Et ſi domus ſup ſemetip-
ſā diſpertiat nō pōt domus illa ſta
re. Et ſi ſathanas cōſurrexerit in ſe-
metipm̄: diſpertitus eſt: ⁊ nō poterit
ſtare ſꝫ finē hꝫ. Nemo pōt vaſa fortis B
ingreſſus in domū diripe niſi pri⁹
fortē alliget: ⁊ tūc domū eius diri- mat.12.c
piet. i Amē dico vobis: qm̄ oīa dimit Luc.12.b i 34
tent filijs hoīum peccata ⁊ blaſphemie 11
qbus blaſphemauerūt. Qui āt blaſ-
phemauerit in ſpūm ſcm̄ nō hēbit di.50.ca.
remiſſionē in eternū: ſꝫ reus erit qualis
eterni delicti: qm̄ dicebat ſpm̄ imū-
dū hꝫ. k Et venūt mr̄ ei⁹ ⁊ frēs ⁊ fo mat.12.d k 35
ris ſtantes miſerunt ad eū vocātes Luce.8.c 11
eum. Et ſedebat circa eū turba: ⁊ di-
cunt ei. Ecce mr̄ tua ⁊ frēs tui foris
querūt te. Et rñdens eis ait. Que eſt
mr̄ mea ⁊ frēs mei? Et circūſpiciēs
eos q in circuitu eius ſedebant ait.
Ecce mr̄ mea ⁊ frēs mei. Qui.n. fece
rit voluntatem dei: hic frater meus
⁊ ſoror mea ⁊ mater eſt.
¶ Ca. Sū. ¶ Parabolas ſeminātis
dicit: de menſura: de ſemine iactato
in terram: de grano ſynapis: naui-
gans tēpeſtatem ſedat. Cap. iiij.
ET a iterū cepit docere ad ma- a 36
re. Et ꝯgregata ē eū turba mr̄- A 11
ta: ita vt in nauim aſcendens ſede- Luce.5.a

ret in mari: et oīs turba circa mare
sup terrā erat: et docebat eos in para-
bolis multa: et dicebat illis in doctri
na sua. Audite. Ecce exijt seminans
ad seminādū. Et dū seminat aliud
Ms ✠ cecidit ✠ circa viā: et venerūt volucres
secus. celi et comederūt illud. Aliud vero
mat.13.a cecidit sup petrosa vbi nō habuit ter
Luc.8.a. ram multā: et statim exortum ē: qm̄
nō hēbat altitudinē terre: et qn̄ exor
tus est sol exestuauit: et eo q nō hē-
bat radicē exaruit. Et aliud cecidit i
spinas: et ascēderunt spine et suffoca
uerūt illō: et fructū nō dedit. Et aliō
cecidit in terrā bonā: et dabat fructū
ascēdentē et crescētē: et afferebat vnū
tricesimū et vnū sexagesimū et vnū
B centesimū. Et dicebat. Qui hz aures
audiēdi audiat. Et cū esset singula-
ris: interrogauerūt eū hi qui cum
eo erāt duodecim parabolā. Et dice-
b 37 Ms ✠ bat eis. [b] Uobis datū est ✠ nosse my
2 scire steriū regni dei: illis aūt q foris sūt i
mat.13.b pabolis oīa fiunt: vt videtes videāt
Luc.8.b et nō videāt: et audiētes audiēt et nō i
Joā.12.f. tellgāt: ne qn̄ cōuertant et dimittant
Esa.6.c. eis peccata. Et ait illis. Nescitis para
Act.28.f. bolā hanc. Et quō oēs parabolas co-
c 38 gnoscetis? [c] Qui seminat: verbū se-
2 mat.13.e minat. Hi aūt sunt q circa viam vbi
Luc.8.b. seminat verbū: et cū audierint: cōfe-
stim venit sathanas et aufert verbū
Ms ✠ q seminatū est in ✠ cordibus eoꝝ.
corde. Et hi sunt similiter qui super petro-
sa seminant: q cū audierint verbū
statim cū gaudio accipiūt illud: et
nō hñt radicē in se: sz tēporales sūt:
deinde orta tribulatione et persecu-
tione ppter verbū cōfestim scādalizā
tur. Et alij sunt q in spinis seminā-
tur. Hi sunt q verbū audiunt et erū
ne seculi et deceptio diuitiarū et cir-
ca reliqua cōcupiscentie introeun-
tes suffocant verbū: et sine fructu ef-
C ficitur. Et hi sunt qui sup terrā bo-
nam seminati sunt: q audiunt ver-
mat.5.b bum et suscipiunt: et fructificāt vnū
d 39 Luc.8.c. tricesimū: vnū sexagesimū: et vnum
2 c.2.e. centesimū. [d] Et dicebat illis. Nunqd
e 40 mat.5.c. venit lucerna vt sub modio ponat:
Luc.8.c. aut sub lecto? Nonne vt sup candela
brū ponat? [e] Nō est. n. aliqd abscon-
ditū qd nō manifestet: nec sēm ē oc
cultū qd nō veniat in palā. Si quis
hz aures audiēdi audiat. [f] Et dice- F 41
bat illis. Uidete qd audiatis. In q̄ mat.7.a. 2
mēsura mensi fueritis remetiet vo- Luc.6.f.
bis: et adijcietur vobis. [g] Qui enim hz mat.13.b g 42
dabit illi: et q nō hz et q hz auferet c.25.c. 2
ab eo. [h] Et dicebat. Sic est regnū dei Luc.8.c. h 43
quēadmodū si hō iaciat semen- c.19.d. 10
tē in terrā et dormiat: et exurgat no
cte et die et semē germinet et increscat
dū nescit ille. Ultro enī terra fru- de pe. dis.
ctificat: primū herbā deinde spicā: ij.c. dus
deinde plenū frumētū i spica. Et cū sanctam
ex se pduxerit fructus: statim mit-
tet falcē: qm̄ adest messis. [i] Et dice- i 44
bat. Cui assimilabimus regnū dei: 2
aut cui parabole cōparabimus illō. mat.13.d
Sicut granū synapis q cū semina Luc.13.d
tum fuerit in terra minus est oib9
seminibus q sunt in terra: et cū na-
tum fuerit ascēdit in arborē: et fit
maius oibus oleribus: et facit ramos
magnos: et ita vt possint sub vmbra
eius aues celi habitare. Et [k] talibus D
multis pabolis loquebat eis ver- mat.13.e k 45
bum put poterant audire. Sine pa- mat.8.c. 6
rabola aūt nō loquebat eis. [l] Seor- Luc.8.d.
sum autē discipulis suis differebat
oīa. [m] Et ait illis i illa die cū sero es- l 46
set factū. Transeamus cōtra. Et di- 10
mittētes turbā assumunt eū ita vt m 47
erat in naui: et alie naues erāt cum 2
illo. Et facta est pcella magna venti:
et fluctus mittebat in nauim: ita vt
impleretur nauis. Et erat ipse i pu
pi sup ceruical dormiēs. Et excitant
eū: et dicūt illi. Magister: non ad te
pertinet q2 perimus. Et exurgēs cō
minatus est vento: et dixit mari. Ta
ce obmutesce. Et cessauit vent9: et fa-
cta est tranquillitas magna. Et ait il
lis. Quid timidi estis? Necdū ha mat.8.c.
betis fidē. Et timuerunt timore ma
gno: et dicebāt ad alterutrū. Quis Luc.8.d.
putas ē iste: q2 vēt9 et mar obediūt ei.
¶ Ca. 5ū. ¶ Demōiōꝝ legionē ab
hoīe expellit sanat mulierē a pfluio
sanguinis archisynagogi filiam
mortuam suscitauit. Cap. v.
ET venerunt trāsfretū maris A
in regionem gerasenorū. Et ✠ mat.8.d

Luc.8.e. exeunti ei de naui ſtatim occurrit de
Als+ de monumentis hō in ſpiritu immun
funicea do: qui domicilium habebat in mo
numentis. Et neqʒ cathenis iā q̄ſq̄ʒ
poterat eū ligare: q̄m ſepe cōpedibus
ꝛ cathenis ꝛ vinct⁹ dirupiſſet cathe-
nas ꝛ cōpedes cōminuiſſet: ꝛ nemo
poterat eū domare. Et ſemper die ac
nocte in monumentis ꝛ in mon-
tibus erat clamans ꝛ concidens ſe
lapidibus. Uidens aūt ieſum a lon
ge cucurrit ꝛ adorauit eum. Et cla-
mans voce magna dixit. Quid mi-
Als+ ſummi hi ꝛ tibi ieſu fili dei + altiſſimi? Ad
iuro te p deū ne me torqueas. Dice
bat enim illi. Exi ſpūs imūde ab hoie
de p̄.ti.ʒ iſto. Et interrogabat eū. Qđ tibi no
c.ſunt men eſt? Et dicit ei. Legio mihi no
plures men eſt: q2 multi ſumus. Et depca-
B bat eū multum ne ſe expelleret extra
regionē. Erat aūt ibi circa montem
grex porcoꝝ magn⁹ paſcēs in agris.
Et depcabant eum ſpūs dicentes.
mat.8.a. Mitte nos in porcos vt in eos intro
Luc.8.e. eamus Et conceſſit eis ſtatim ieſus.
Et exiētes ſpūs imūdi introierūt in
porcos. Et magno impetu grex pcipi-
tatus ē in mari ad duo milia ꝛ ſuf
Luc.8.a. focati ſunt in mari. Qui aūt paſce-
bant eos fugerūt: ꝛ nūciauerunt in
ciuitatē ꝛ in agro. Et egreſſi ſunt vi
dere quid eēt facti. Et venerunt ad
ieſum ꝛ vident illum q a demonio
vexabat ſedentē veſtitū ꝛ ſane men-
tis ꝛ timuerūt. Et narrauerunt il-
lis q viderāt qualr factū eēt ei q de-
moniū hūerat: ꝛ de porcis. Et roga-
re ceperūt eū vt diſcederet de finib⁹
48 8 Luc.8.f. eoꝝ. ᵃ Cūqʒ aſcēderet nauim: cepit il
lum depcari qui a demonio vexa-
tus fuerat vt eēt cū illo. Et nō admi
ſit eū: ſed ait illi. Uade in domū tuā
ad tuos: ꝛ anūcia illis q̄ta tibi dñs
fecerit: ꝛ miſertus ſit tui. Et abijt ꝛ
b 49 2 C cepit pdicare in decapoli: q̄ta ſibi fe-
mat.9.e. ciſſet ieſus: ꝛ oēs mirabatur. ᵇ Et cū
Luc.8.f. + aſcēdiſſet ieſus i naui rurſus trāſ
Als+ trā fretum: cōuenit turba multa ad eū:
ſcendiſſʒ ꝛ erat circa mare. Et venit quidā de
archiſynagogis noīe iayrus: ꝛ vi-
dens eū pcidit ad pedes eius ꝛ dep
cabat eū multū dicēs: q̄m filia mea
in extremis ē: veni impone manū tuā
ſup eam vt ſalua ſit ꝛ viuat. Et abijt
cū illo: ꝛ ſequebat eū turba multa:
ꝛ cōprimebāt eū. Et mulier q̄ erat i mat.9.e.
pfluuio ſanguinis annis duodeci Luc.8.f.
ꝛ fuerat multa pp̄ſſa a cōpluribꝰ me
dicis: ꝛ erogauerat oīa ſua: nec q̄c-
quā pfecerat: ſed magis deterius ha
bebat: cū audiſſet de ieſu venit i tur-
ba retro: ꝛ tetigit veſtimētū ei⁹. Di
cebat enim q2 ſi vel veſtimētū eius
tetigero ſalua ero. Et cōfeſtim ſicca-
tus ē fons ſanguinis eius: ꝛ ſenſit
corpe q2 ſanata eſſet a plaga. Et ſtatim
ieſus in ſemetipſo cognoſcens vir-
tutē q̄ exierat de illo: cōuerſus ad tur
bam aiebat. Quis tetigit veſtimēta
mea? Et dicebāt ei diſcipuli ſui. Ui-
des turbā cōprimentē te: ꝛ dicis q̄s
me tetigit? Et circūſpiciebat videre
eā q̄ hoc fecerat. Mulier vero timēs
ꝛ tremēs ſciens qđ factū eſſet in ſe: ve
nit ꝛ pcidit ante eū ꝛ dixit ei oēm
veritatē. Ille aūt dixit ei. Filia: fides mat.9.c.
tua te ſaluā fecit: vade in pace: ꝛ eſto Luc.7.g.
ſana a plaga tua. Adhuc eo loquēte D
veniunt nuncij ad archiſynagogū
dicētes: q2 filia tua mortua ē. Quid
vltra vexas magiſtrū. Jeſus aūt au-
dito verbo qđ dicebatur: ait archiſy
nagogo. Noli timere: tantūmodo
crede. Et non admiſit quēquam ſe
ſequi: niſi petrū ꝛ iacobū ꝛ ioānem
fratrem iacobi. Et veniūt in domū
archiſynagogi. Et vidit tumultū ꝛ
ꝛ flentes ꝛ eiulantes multum: ꝛ in-
greſſus ait illis. Quid turbamini ꝛ mat.9.c.
ploratis. Puella nō eſt mortua: ſed
dormit. Et irridebant eum. Ipſe ve-
ro eiectis oībus aſſumit patrem ꝛ
matrē puelle ꝛ qui ſecū erant: ꝛ in-
grediunt vbi puella erat iacens. Et
tenēs manū puelle ait illi. Thabi mat.9.c.
tha cumi. Qđ eſt interpretatū. Puel
la tibi dico ſurge. Et confeſtim ſur-
rexit puella: ꝛ ambulabat. Erat autē
annoꝝ duodecim. Et obſtupuerūt
ſtupore + magno. Et pcepit illis ve- Als+
hemēter vt nemo id ſciret: ꝛ iuſſit+ maxio.
dare illi manducare. als+ di-
¶ Ca. 6. ¶ Dicebāt ieſum fabꝛi fi xit dari.
liū: ꝓpheta nō ſine honore eē niſi i

patria ſua: vocat duodecim ⁊ cepit eos
mittere binos cum preceptis: herodes
dixit ieſum ioānem baptiſtā. Alij
dicebant vero q̄ helias eſt: alij q̄ ꝓ
pheta: de capite ioannis: de regreſſu
apoſtolorum ad ieſū: de quinq̄ panibus
⁊ duob⁹ piſcib⁹. Jeſus ſupra mare
ambulat: ⁊ infirmos ſanat. Et quotquot
tangebant eū ſalui fiebant. Cap. vi.
A Et[a] egreſſus inde abijt in p̄riā
mat.13.g ſuā: ⁊ ſequabant̄ eū diſcipuli
a 50 Luc.4.c. ſui. Et facto ſabbato cepit in ſynago
1 Joā.4.f. ga docere: ⁊ multi audiētes admira
bant̄ in doctrina eius: dicētes. Un̄
mat.13.g huic hec oīa? Et q̄ ē ſapiā que data ē
Luc.4.d illi: ⁊ virtutes tales q̄ p manus ei⁹
Joā.6.e. efficiunt̄? Nōne hic eſt faber fili⁹ ma
rie: frater iacobi ⁊ ioſeph ⁊ iude ⁊ ſy
monis? Nōne ⁊ ſorores ei⁹ hic no
biſcū ſunt? Et ſcādalizabant̄ i illo.[b]
mat.13.g Et dicebat illis ieſus: q̄ nō eſt ꝓphe
b 51 Luc.4.d ta ſine honore niſi in p̄ria ſua ⁊ i do
1 Joā.4.f. mo ſua ⁊ in cognatione ſua. Et non
poterat ibi virtutē vllā facere: niſi
paucos infirmos impoſitis manib⁹
curauit. Et mirabat̄ ꝓp incredulita
c 52 tem eorum.[c] Et circuibat caſtella in cir
11 aſs + cō cuitu docēs.[d] Et + vocauit duodecim:
d 53 uocauit ⁊ cepit eos mittere binos ⁊ dabat il
11 mat.x.a. lis poteſtatē ſpirituū immundorum.
Lucē.9 a Et precepit eis ne q̄d tollerēt in via
B niſi virgā tm̄: nō perā: nō panē neq̄
in zona es ſed calciatos ſandalijs: ⁊
mat.x.b. ne induerent̄ duab⁹ tunicis. Et di
e 54 Luc.x.a. cebat eis.[e] Quocūq̄ introieritis in
11 domū: illic manēte donec exeatis in
f 55 de.[f] Et quicunq̄ nō receperint vos
11 nec audierint: exeuntes inde excu
mat.x.a. tite puluerē de pedibus vr̄is in te
Luc.x.a. ſtimōiū illis.[g] Et exeūtes p̄dicabant
g 55 aſs + ſa vt pniam agerēt ⁊ demonia multa
5 tiabant eijciebāt: ⁊ vngebant oleo multos
h 57 mat.14.a egros ⁊ + ſanabant̄. Et[h] audiuit rex
11 Luc.x.a herodes: manifeſtū enim factū eſt
nomen eius ⁊ dicebat: q̄ ioannes
baptiſta reſurrexit a mortuis: ⁊ pro
pterea virtutes opant̄ in illo. Alij
i 58 autē dicebāt q̄ helias eſt: alij vo di
10 cebāt q̄ ꝓpheta eſt quaſi vnus ex ꝓ
C phetis.[i] Quo audito herodes ait.
k 59 Quē ego decolaui ioānem h̄ a mor
11 tuis reſurrexit.[k] Ipſe enim herodes

miſit ac tenuit ioannē ⁊ vinxit eum mat.14.a
in carcerē ꝓp herodiadē vxorē phi- Luc.9.a.
lippi frīs ſui: q̄ duxerat eam.[l] Dice l 60
bat enim ioānes herodi. Nō l3 tibi 6
hēre vxorem frīs tui. Herodias autē
inſidiabat̄ illi: ⁊ volebat occidere eū
nec poterat. Herodes aūt metuebat
ioānē ſciēs eū virū iuſtū ⁊ ſcm̄ ⁊ cu
ſtodiebat eū: ⁊ audito eo multa fa
ciebat: ⁊ libenter eū audiebat. Et cū
dies oportunus accidiſſet: herodes
natalis ſui cenā fecit principibus ⁊
tribunis ⁊ p̄mis galilee. Cūq̄ in
troiſſet filia ipſius herodiadis ⁊ ſal
taſſet ⁊ placuiſſet herodi: ſimulq̄ re
cūbētib⁹: rex ait puelle. Pete a me
q̄d vis: ⁊ dabo tibi. Et iurauit illi: q̄
q̄cqd petieris dabo tibi: l3 dimidiū
regni mei. Que cū exiſſet: dixit ma B
tri ſue. Quid petā? + At illa dixit. Ca Aſs + q
put ioānis baptiſte. Cūq̄ introiſſet
ſtatim cū feſtinatione ad regē: peti
uit dicēs. Volo vt ꝓtinus des mi
hi in diſco caput ioānis baptiſte. Et
cōtriſtatus eſt rex. Propter iuſiurā
dū ⁊ ꝓp ſimul diſcūbētes noluit eā
cōtriſtare: ſ3 miſſo ſpiculatore p̄ce
pit afferri caput eius in diſco: ⁊ de
collauit eū in carcerē. Et attulit ca
put ei⁹ in diſco: ⁊ dedit illō puelle: ⁊
puella dedit mr̄i ſue. Quo audito di mat.14.
ſcipuli ei⁹ venerūt ⁊ tulerunt corp⁹ b.
eius: ⁊ poſuerūt illud in monumē
to.[m] Et conuenientes apoſtoli ad ieſū m 61
renūciauerunt ei oīa que egerāt ⁊ 9
docuerāt. Et ait illis.[n] Venite ſeor n 62
ſū in deſertū locū: ⁊ requieſcite puſ x 10
illū. Erant enim qui veniebāt ⁊ re
dibant multi: ⁊ nec ſpaciū mandu
candi habebant.[o] Et aſcendentes in o 63
nauim abierūt in deſertū locū ſeor 6
ſum. Et viderūt eos abeuntes: ⁊ co E
gnouerūt multi: ⁊ pedeſtres de oīb⁹ mat.9.d
ciuitatibus cucurrunt illuc ⁊ p̄ue
nerūt eos. Et exiēs vidit turbā mul
tam ieſus ⁊ miſertus eſt ſup eos: q̄
erāt ſicut oues nō hn̄tes paſtores: ⁊
cepit illos docere multa.[p] Et cum iam p 64
hora multa fieret: acceſſerūt diſcipu L 1
li eius dicētes deſert⁹ eſt locus hic ⁊
hora iā p̄terijt: dimitte illos vt eun
tes i ꝓximas villas ⁊ vicos circūſt

ſibi cibos quos manducet. Et reſpon
dens ait illis. Date illis vos mādu-
mat. 14. care. Et dixerūt ei. Euntes emamus
b. ducētis denarijs panes ⁊ dabimus
Luc. 9. b. illis manducare. Et dicit eis. Quot
Luc. 6. a. panes habetis? Jte ⁊ videte. Et cum
cognouiſſent dicūt. Quinqꝫ ⁊ duos
piſces. Et precepit illis vt accumbere
facerent oēs ſm̄ cōtubernia ſup viri
S de fenū. Et diſcubuerūt in ptes per
cētenos ⁊ quīquagenos. Et acceptis
qnqꝫ panib⁹ ⁊ duob⁹ piſcib⁹: intuēs
in celū benedixit ⁊ fregit panes ⁊ de-
dit diſcipulis ſuis: vt ponerēt an̄ eos:
⁊ duos piſces diuiſit oīb⁹. Et man-
ducauerūt oēs: ⁊ ſaturati ſunt. Et
ſuſtulerūt reliqas fragmētorū duo
decim cophinos plenos: ⁊ de piſcib⁹.
q 65 mat. 4. c. Erat aūt q mādu cauerūt qnqꝫ mi-
6 Joā. 6. b lia viroꝝ. [q] Et ſtatim coegit diſcipu
los ſuos aſcendere nauim vt pcede-
r 66 rent eū trāſfretū ad bethſaidam: dū
11 ipſe dimitteret populū. [r] Et cū dimi
s 67 ſiſſet eos abijt in mōtē orare. [s] Et cū
4 ſero aūt eēt erat nauis in medio ma
ri: ⁊ ipſe ſolus in terra. Et vidēs eos
laborātes in remigando: erat .n. ven
tus cōtrarius eis. Et circa quartam
vigiliā noctis venit ad eos ābulans
B ſupra mare: ⁊ volebat pterire eos. At
mat. 14. c illi vt viderunt eū ābulantē ſupra
mare: putauerūt fantaſma eē: ⁊ ex-
clamauerūt. Oēs enim viderūt eū
⁊ cōturbati ſunt. Et ſtatim locutus
t 68 eſt cū eis: ⁊ dixit eis. Confidite. Ego
6 ſum: nolite timere. [t] Et aſcēdit ad il
los in naui: ⁊ ceſſauit vent⁹. Et plus
mat. 14. magis intra ſe ſtupebāt. Nō enim in
c. tellexerunt de panibus. Erat enim
cor eorū obcecatū. Et cū trāſfretaſ-
ſent: venerūt in terram geneſareth:
u 69 mat. 14. ⁊ applicuerunt. [u] Cumqꝫ egreſſi eſ
11 d. ſent de naui: cōtinuo cognouerunt
eum: ⁊ percurrentes vniuerſam re
gionem illam ceperunt in grabatis
eos qui ſe male habebant circūferre
vbi audiebant eum eſſe. Et quocū
qꝫ introibat in vicos vel in villas
aut ciuitatis in plateis ponebāt in
firmos: ⁊ deprecabantur eum vt vel
fimbriā veſtimēti ei⁹ tāgerēt: ⁊ quot
quot tangebant eum ſalui fiebant.

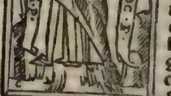
¶ Ca. Sm̄. ¶ De manib⁹ nō lotis:
⁊ ea magis coinquinare hoīem que
exeunt de ore: filiam ſyropheniſſe a
demonio liberat dicens. Non eſt bo-
num ſumere panem filiorū ⁊ mit-
tere canibus: ſurdū ⁊ mutū curat:
dicens ei effeta. Cap. vij.

Et [a] conue- a
nerūt ad eū alos cō- a 70
phariſei ⁊ ueniunt 10
qdā de ſcri-
bis: venie-
tes ab hie-
roſolymis
⁊ cū vidiſ
ſent quoſ-
dā ex diſci
pulis eius
cōmunib⁹
māib⁹: id
eſt non lo-
tis manducare panes vituperaue-
runt. Phariſei enim ⁊ omnes iu-
dei niſi crebro lauerint manus nō
manducant tenentes traditionem
ſeniorum: ⁊ a foro niſi baptizentur
non comedunt: ⁊ alia multa ſunt
que tradita ſūt illis ſeruare: baptiſ-
mata calicum ⁊ vrceorum ⁊ eramē
torum ⁊ lectorum. [b] Et interroga- B
bant eum phariſei ⁊ ſcribe. Quare mat. 15. a b 71
diſcipuli tui non ambulant iuxta 6
traditionem ſeniorum: ſed commu
nibus manibus mādu cant panē?
At ille reſpondens dixit eis. Bene Eſa. 29. d
prophetauit yſaias de vobis hypocri mat. 15. a
tis ſicut ſcriptum eſt. Populus hic
labijs me honorat: cor autem eorū
longe eſt a me. Jn vanum autē me
colunt docentes doctrinam ⁊ prece-
pta hominum. Relinquentes enim
mādatum dei tenetis traditiones
hominum: baptiſmata vrceoꝝ ⁊ calicū ⁊
ſimilia his facitis multa. Et dicebat
illis. Bene irritū fecistis pceptū dei exo. 20. b
vt traditionē vſam ſeruetis. Moy deu. 5. b.
ſes enim dixit. Honora pr̄em tuū ⁊ Leui. 20.
matrem tuā: ⁊ qui maledixerit pr̄i b.
vel mr̄i morte moriat̄. Vos aūt dici
tis. Si dixerit hō pr̄i aut matri cor
bā qd̄ eſt donū qdcunqꝫ ex me tibi

B Erāt aūt q mādu cauerant quaſi q̄t-
tuor milia ⁊ dimiſit eos. Et ſtatim
aſcēdēs nauim cū diſcipulis ſuis:
a 77 mat.16.a venit in ptes dalmanuta.[a] Et exie-
4 Jo.2.d. 6.d. runt phariſei ⁊ ceperūt ꝯquirere cū
eo querētes ab illo ſignū de celo tē-
b 78 tantes eum. Et ingemiſcēs ſpū ait.
6 ma.12.c. Quid generatio iſta ſignum q̄rit.[b]
Luc.11.d Amē dico vobis:ſi dabit̄ generatiōi
iſti ſignū. Et dimittens eos aſcendit
iterū nauim:⁊ abijt trās fretuz. Et
c 79 mat.16.a obliti ſunt panē ſumere:⁊ niſi vnū
2 Luce.12.a panē nō habebant ſecū in naui.[c] Et
p̄cipiebat eis dicēs. Uidete:⁊ caue-
d 80 te a fermēto phariſeoꝝ:⁊ fermento
6 herodis.[d] Et cogitabāt ad alterutꝝ
dicētes:q: panes nō habem⁹. Quo
cognito:ait illis ieſus. Quid cogita
Ps.113. tis:q: panes nō habetis: Nōdū co-
Jo.6 b gnoſcitis:nec intelligitis. Adhuc ce
Sup.6.f catū habetis cor veſtꝝ. Oculos habē
tes nō videtis:⁊ aures hn̄tes nō au
ditis. Nec recordamini qñ qnq3 pa
nes fregi in quinq3 milia:quot co
phinos fragmētoꝝ plenos ſuſtuli-
ſtis: Dicūt ei. Duodecī3. Qñ ⁊ ſeptē
panes in q̄ttuor milia quot ſpor-
tas fragmētoꝝ tuliſtis: Et dicūt ei.
e 81 C Septē. Et dicebat eis. Quō nōdum
4,0 intelligitis.[e] Et veniūt bethſaida:⁊
adducūt ei cecū:⁊ rogabāt eū vt il-
luz tāgeret. Et apprehēſa manu ce-
ci eduxit eū extra vicuz. Et expuēs
in oculos eius impoſitis manibus
ſuis interrogauit eum ſi quid vi-
deret. Et aſpiciēs ait. Uideo hoīes
velut arbores ābulātes. Deide iterū
īpoſuit man⁹ ſuper oculos ei⁹ ⁊ cepit
videre:⁊ reſtitut⁹ eſt:ita vt clare vi-
deret oīa. Et miſit illū in domū ſuā
f 82 dicēs. Uade in domū tuā:⁊ ſi in vi-
ma.16.d cuz introieris nemini dixeris.[f] Et
8 Luc.9.c. ingreſſus eſt ieſus ⁊ diſcipuli ei⁹ ca-
ſtella ceſaree philippi:⁊ in via iterro
gabat diſcipulos ſuos dicēs eis. Quē
me dicūt eē hoīes: Qui rñderūt illi
dicētes. Alij ioānē baptiſtā:alij he-
lyā:alij vo q̄ſi vnū de pphetis. Tūc
dicit illis. Uos vo quē me eſſe dici-
D tis: Rñdens petrus ait ei. Tu es
g 83 mat.16.c xp̄s.[g] Et ꝯminat⁹ eſt eis:ne cui di
8 Luce.9.c cerent de illo. Et cepit docere eos qm̄
op3 filiū hoīs pati multa ⁊ reproba
ri a ſeniorib⁹ ⁊ a ſūmis ſacerdotib⁹
⁊ ſcribis ⁊ occidi:⁊ poſt tres dies re
ſurgere. Et palā vbū loq̄bat̄. Et app-
hēdens eū petrus cepit icrepare eū.
Qui ꝯuerſus ⁊ vidēs diſcipulos ſu- b
os:cominat⁹ eſt petro dicens. Uade ma.16.d
retro me ſathana:qm̄ nō ſapis que Luce.9.c
dei ſunt:ſ3 q̄ ſunt hoīu3.[h] Et ꝯuoca- 14.f. i
ta turba cu3 diſcipul' ſuis:dixit eis. mat.16.d
Si qs vult me ſeq̄:deneget ſemetip3 Luc.17.g
⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſequat̄ me. Qui
eni3 voluerit aīa3 ſuā ſaluā facere p-
det eā:q aūt pdiderit aīa3 ſuā pp me
⁊ euāgeliū:ſaluā faciet ea3. Quid.n.
p̄derit hoī ſi lucret̄ mūdum totū:⁊
detrimētū aīe ſue faciat: Aut qd hō
cōmutationis dabit p anima ſua:
k Qui.n.me ✝ cōfeſſus fuerit ⁊ ver- al's ✝ ꝯfu k
ba mea in generatiōe iſta adultera ſus
⁊ peccatrice:⁊ filius hominis ✝ cōfi- ma.10.d
tebitur eū cu3 venerit in gloria pa- Luce.9.c.
tris ſui cū angelis ſanctis.[l] Et dice 12.b l
bat illis. Amē dico vobis:q: ſunt q- al' ✝ ꝯfun
dam de hic ſtantibus qui nō guſta- detur
bunt morte3:donec videant regnū
dei veniens in virtute.

¶ Ca. Sū. ¶ Jeſus in monte trāſfi
guratur:dixit q: helias venit. Eiecto
ſurdo ⁊ muto ſpiritu dicit diſcipu
lis:hoc gen⁹ in nullo pōt exire niſi
oratione ⁊ ieiunio:predicit paſſio-
ne3 ſuā humilitatē docet:⁊ nō eē p
hibendū qui in noīe eius virtutē fa
cit:de calice aque:de ſcandalo man⁹:
pedis:oculi:de ſale. Cap.ix.

ET poſt a
dies ma.16.d
ſex aſſum- ma.17.d
pſit ieſus pe Luc.9.a
truz ⁊ ia-
cobuz ⁊ io
annem: ⁊
ducit illos
in monte3
excelſu3 ſo-
los:⁊ trāſfi-
guratꝰ eſt
corā ipſis.
Et veſtimē
ta eius facta ſunt ſplēdentia ⁊ can-
dida nimis velut nix:q̄lia fullo nō

poteſt ſuper terram candida facere.
Et apparuit illis helyas cū moyſe:⁊
erāt loquētes cū ieſu. Et rñdens pe-
trus ait ieſu. Rabbi bonum eſt nos
hic eſſe:⁊ faciamꝰ tria tabernacula:ti
bi vnū:⁊ moyſi vnū ⁊ helye vnum.
Nō.n.ſciebat qd diceret. Erant.n.ti-
more exterriti. Et fca ē nubes obū-
brās eos:⁊ venit vox de nube dicens.
Hic eſt filiꝰ meꝰ chariſſimus:audite
B illū. Et ſtatī circūſpiciētes:nemiñē
Mat. 17. ampliꝰ viderūt niſi ieſum tm̄ ſecū.
Et deſcēdētibꝰ illis de mōte pcepit il
lis ne cuiq̄ quod vidiſſent narrarent:
niſi cū filiꝰ hoīs a mortuis reſurre
xerit.[a] Et verbū ꝯtinuerūt apud ſe:
a 88 cōquirētes qd eēt cū a mortuis re
ſurrexerit.[b] Et interrogabāt eū di-
mat. 17.b centes. Quid ergo dicūt phariſei ⁊
ſcribe q: helyā oporteat venire pmū?
Qui rñdēs ait illis. Helyas cū vene
b 89 rit pmo reſtituet omnia:⁊ quō ſcri
6 ptū eſt in filiū hominis vt multa
patiat ⁊ cōtēnat. Sꝫ dico vobis q: ⁊
helyas venit:⁊ fecerūt illi quecūq̄ vo-
luerunt ſicut ſcriptū eſt de eo.[c] Et
veniēs ad diſcipulos ſuos vidit tur-
bā magnā circa eos,⁊ ſcribas cōqui-
C rentes cū illis. Et ꝯfeſtim oīs ppl's
c 90 vidēs ieſum ſtupefactꝰ eſt ⁊ expaue-
10 runt. Et accurrētes ſalutabāt eum.
mat. 17.b Et iterrogauit eos. Quid inter vos
Luce. 9.e cōquiritis.[d] Et rñdens vnꝰ de tur-
ba dixit. Magr̄ attuli filiū meū ad
te hñtē ſpū mutū:q vbicūq̄ eū ap
prehēderit allidit illū ⁊ ſpumat ⁊
ſtridet dētibꝰ⁊ areſcit. Et dixi diſci-
d 91 pulis tuis vt eijcerēt illū:⁊ non po
2 tuerūt. Qui rñdēs eis dixit. O gene
mat. 17.b ratio icredula q̄diu apud vos ero?
Luc. 9.e. Quādiu vos patiar? Afferte illū ad
me. Et attulerūt eum. Et cū vidiſſet
eū:ſtatim ſpūs ꝯturbauit illū:⁊ eli
ſus in terra volutabatur ſpumans.
Et iterrogauit prēs eiꝰ. Quātū tpis
eſt ex quo ei hoc accidit? At ille ait.
Ab īfantia. Et frequēter eū in ignē
⁊ in aquā miſit:vt eū perderet. Sed
ſi qd potes:adiuua nos miſertꝰ nr̄i.
Jeſus aūt ait illi. Si potes credere:
D oīa poſſibilia ſunt credēti. Et conti-
nuo exclamās prī pueri cū lachry-
mis aiebat. Credo dñe:adiuua in-
credulitatē meā. Et cū vidiſſet ieſus
ꝯcurrētē turbā:cōminatus eſt ſpūi
īmmūdo dicēs illi. Surde ⁊ mute
ſpūs ego pcipio tibi exi ab eo:⁊ am
plius ne itroeas in eū. Et exclamās
⁊ multū diſcerpēs eū:exijt ab eo. Et
factꝰ eſt ſicut mortuꝰ ita vt multi di
cerent q: mortuus eſt. Jeſus aūt te
nens manū eiꝰ eleuauit eū:⁊ ſurre- e 92
mat. 17.e xit.[e] Et cū introiſſet in domū:diſci 10
puli eiꝰ ſecreto interrogabāt eum.
Quare nos nō potuimꝰ eijcere eū?
E Et dixit illis. Hoc genꝰ in nullo pt f 93
exire:niſi in orone ⁊ ieiunio.[f] Et i- 2
de pfecti ptergrediebant galileam:
mat. 17 d nec volebat quēq̄ ſcire. Docebat aūt
Luce. 9.e diſcipulos ſuos:⁊ dicebat illis:qm̄ fi
ſup. 8. d. lius hoīs tradet in manꝰ hominū ⁊
⁊.j.10.e occidēt eū:⁊ occiſus tertia die reſur
get. At illi ignorabāt verbū ⁊ time- g 94
bant interrogare eū.[g] Et venerunt 10
mat. 18.a capharnaū. Qui cū domi eēnt:inter
Luce. 9.f. rogabat eos. Quid in via tractabatis. h 95
[h] At illi tacebāt. Si qdē in via inter 2
ſe diſputauerāt:qs eoꝝ maior eſſet.
ma. 20. d Et reſidēs vocauit duodecim:⁊ ait il
mat. 18.a lis. Si qs vult primꝰ eē:erit oīum
Luce. 9.f nouiſſimꝰ⁊ oīum miniſter. Et acci
mat. 18.a piens puerū ſtatuit eum in medio
Luc. 19.f. eoꝝ. Quē cū cōplexus eſſet: ait illis.
F Quiſqs vnū ex huiuſmodi pueris
receperit in nomie meo:me recipit. i 96
Et qcūq̄ me ſuſceperit:nō me ſuſci 1
Luce. 9.f. pit:ſed eū q miſit me.[k] Rñdit illi k 97
ioānes dicēs. Magr̄ vidimꝰ quēdā 8
in noie tuo eijcientē demonia q nō l 98
ſeqtur nos:⁊ phibuimꝰ eū.[l] Jeſus 2
j. Cor. 12.a aūt ait. Nolite phibere eū. Nemo ē
enī q facit virtutem in noie meo:⁊
poſſit cito male loq de me. Qui enī
nō eſt aduerſū vos:p vobis ē. Quiſ
quis.n. potū dederit vobis calicē aq
frigide in nomie meo q: xp̄i eſtis:
amē dico vobis nō perdet mercedē
ſuā.[m] Et qſqs ſcādalizauerit vnum m 99
ex his puſillis credentibꝰ in me:bo- 2
nū eſt ei magis ſi circūdaret mola
aſinaria collo eiꝰ ⁊ in mare mittere
mat. 18.a tur:[n] ⁊ ſi ſcādalizauerit te manus n 100
Luc. 17.a tua abſcide illā. Bonū eſt tibi debi- 6
G lē intrare in vitā:q̄ duas manus

Eſa.66.g hñtẽ ire in gehennã in ignẽ inexti-
d 101 10 Eze.20.g guibilẽ.[d] vbi vermis eoꝝ nõ mori-
tur: ⁊ ignis non extinguit. Et ſi pes
tuus te ſcãdaliçat: amputa illũ. Bo-
nuꝫ eſt tibi claudum introire in vi-
tã eternã: q̃ duos pedes hñtẽ mitti
in gehennã ignis inextinguibilis
E vbi vermis eoꝝ non morit: ⁊ ignis
nõ extinguit. Q ſi oculus tuꝰ ſcãda-
mat.18.b liçat te eijce eũ. Bonũ eſt tibi luſcũ
introire in regnũ dei: q̃ duos ocu-
los hñtẽ mitti in gehẽnã ignis: vbi
vermis eoꝝ nõ morit: ⁊ ignis non
p 102 2 extinguit. Ois.n.igne ſalietur: ⁊ ois
victima ſale ſalietur.[p] Bonuꝫ eſt ſal.
Q ſi ſal inſulſuꝫ fuerit: in quo il-
mat.5.b. lud condietis? habete in vobis ſal: ⁊ pa-
Luc.14.g cem habete inter vos.

¶ Ca. Sũ. ¶ Uxorẽ nõ dimittẽdaꝫ
niſi ob fornicationẽ: ieſus dixit: ſi-
nite paruulos venire ad me dixit.
Nemo bonꝰ niſi vnꝰ deꝰ: dixit: vade
vẽde quecũq̄ habes ⁊ da pauperibꝰ
difficileq̄ pecunias hñt in regnum
dei introibũt: q ſi ſuis renũciauerit
centuplũ accipiet: erũt p̄mi nouiſ-
ſimi: ⁊ vẽturã ſibi paſſionẽ: petitio
filioꝝ zebedei: q voluerit in vob p̄mꝰ
eẽ: erit eiuſ ſeruꝰ filiꝰ hois nõ venit
vt miniſtraret ei ſꝫ vt miniſtraret
de ceco mẽdicãte curato. Ca.x.

a 103 6 A mat.18.a ET[a] inde exurgens venit in fi-
nes iudee vltra iordanẽ. Et cõ-
uenirũt iteꝝ turbe ad eũ. Et ſicut cõ-
ſueuerat iteꝝ docebat illos: ⁊ accedẽ-
tes pharisei iterrogabãt eũ ſi licꝫ vi-
Deut.24.a ro vxorẽ dimittere: tẽtãtes eũ. At il-
mat.5.c. le rñdẽs dixit eis. Quid vobis p̄ce-
⁊.19.a. pit moyſes? Qui dixerũt. Moyſes
p̄miſit libellũ repudij ſcribere ⁊ di-
mittere. Quibꝰ rñdẽs ieſus ait. Ad
duritiã cordis vr̃i ſcripſit vobis p̄ce-
ptum iſtud. Ab initio aũt creature
Gen.1.d. maſculũ ⁊ feminã fecit eos deꝰ. Pro-
mat.19.a pter hoc relinquet hõ prẽꝫ ſuũ ⁊ ma-
Eph.5.d. trẽ: ⁊ adherebit ad vxorẽ ſuã: ⁊ erũt
Cor.6.d duo in carne vna. Itaq̄ iã nõ ſunt
B duo: ſꝫ vna caro. Qđ ergo deꝰ cõiun-
b 104 Mat.5.e xit: hõ nõ ſepet.[b] Et in domo iterũ
10 ⁊.19.b. diſcipuli eiꝰ de eodẽ iterrogauerũt
eũ. Et ait illis:[c] Quicũq̄ dimiſerit
c 105 8 vxorẽ ſuã ⁊ aliã duxerit: adulteriuꝫ

cõmittit ſuper eam. Et ſi vxor dimi-
ſerit virum ſuum ⁊ alij nupſerit:
mechatur.[d] Et offerebant illi par- Luc.16.d d 106 2
uulos vt tãgeret illos: diſcipuli au- mat.16.b
tem cõminabantur offerentibus. Luc.18.c.
Quos: cum videret ieſus indigne mat.19.b
tulit. Et ait illis. Sinite paruulos ve- Luc.18.c.
nire ad me ⁊ ne prohibueritis eos.
Talium enim eſt regnuꝫ dei. Amẽ
dico vobis: quiſquis non receperit
regnuꝫ dei: velut paruulus: nõ in-
trabit in illud. Et complexans eos
⁊ imponens manus ſuper illos: be-
nedicebat eos.[e] Et cum egreſſus eſ- C e 107 2
ſet in via procurrẽs quidam genu
flexo ante eum: rogabat euꝫ dicẽs.
Magiſter bone quid faciam vt vitã mat.19.b
eternam percipiam? Ieſus autẽ di- Luc.10.e
xit ei. Quid me dicis bonuꝫ? Nemo ⁊ 18.20.
bonus niſi vnus deꝰ. Precepta no- b.
ſti: ne adulteres: ne occidas: ne fure- Ro.8.a.
ris: ne falſum teſtimoniuꝫ dixeris
ne fraudem feceris honora patrem
tuuꝫ: ⁊ matrem. At ille reſpondens
ait illi. Magiſter hec omnia obſer- Eccl.3.b.
uaui a iuuẽtute mea.[f] Ieſus autẽ f 108 2
intuitus eum: dilexit eũ: ⁊ dixit ei.
Unum tibi deeſt. Uade quecũq̄ ha- mat.19.c
bes vende ⁊ da pauperibus: ⁊ habe- Luc.18.d
bis theſauruꝫ in celo: ⁊ veni ſeque-
re me.[g] Qui contriſtatus in verbo g 109 2
abijt merẽs. Erat enim habẽs mul-
tas poſſeſſiones. Et circũſpiciẽs ie- mat.19.c
ſus: ait diſcipulis ſuis. Quã diffici- Luc.18.d
leq̄ pecunias habẽt: in regnum dei
introibũt. Diſcipuli autẽ obſtupe- D
ſcebãt in verbis eius. At ieſus rur-
ſus reſpondens ait illis. Filioli: q̃ diffi-
cile eſt cõfidentes in pecunijs: in re-
gnũ dei introire. Faciliꝰ eſt camelũ mat.19.d
p foramẽ acus trãſire: q̃ diuitẽ in- Luc.18.e.
trare in regnũ dei. Qui magis ãmi-
rabant dicẽtes ad ſemetipſos. Et qs mat.19.d
põt ſaluus fieri? Et intuẽs illos ie- Luc.18.e.
ſus ait. Apud hoies impoſſibile eſt: mat.19.d
ſed nõ apud deuꝫ. Oia.n.poſſibilia ſunt Luc.18.e.
apud deũ. Et cepit ei petrus dicere. mat.19.d
Ecce nos dimiſimꝰ omnia: ⁊ ſecuti Luc.18.e.
ſumꝰ te.[h] Rñdẽs ieſus ait. Amẽ di- h 110 8
co vobis: nemo eſt q reliq̃rit domũ
aut fratres aut ſorores aut prẽꝫ aut
mrẽꝫ aut filios aut agros ꝓpter me

⁊ ꝓpter euāgeliū:q nō accipiet cen-
ties tm̄ nūc in tpe hoc:domos ⁊ fra-
tres ⁊ sorores ⁊ mr̄es ⁊ filios ⁊ agros
E cū ꝑsecutiōib⁹:⁊ in seculo futuro vi
i 111 2 mat.19.d tā eternā.[i] Multi aūt erūt ꝑmi no
k 112 2 Luc.13.f. nissimi:⁊ nouissimi ꝑmi.[k] Erāt āt
in via ascēdētes hierosolymā:⁊ pre
cedebat illos iesus. Et stupebāt ⁊ se-
quētes timebāt. Et assumēs iterū
duodecim cepit illis dicere q̄ eēnt vē
mat.20.c tura. Q: ecce ascēdim⁹ hierosolymā
Luc.18.e. ⁊ fili⁹ hois tradet ꝑncipib⁹ sacerdo-
tū:⁊ scribis ⁊ seniorib⁹:⁊ dānabūt
eū morte. Et tradēt eū gētib⁹ ⁊ illu-
dent ei:⁊ cōspuent eū ⁊ flagellabūt
mat.20.e eū ⁊ interficiēt eū:⁊ tertia die resur
l 113 6 get.[l] Et accedūt ad eū iacob⁹ ⁊ ioā-
nes filij zebedei dicētes. Magr̄ volu
mus vt qdcūq; petierim⁹ facias no
F bis. At ille dixit eis. Quid vultis vt
faciā vobis? Et dixerūt. Da nobis:vt
vn⁹ ad dexterā tuā ⁊ ali⁹ ad sinistrā
tuā sedeam⁹ in glīa tua. Jesus autē
ait eis. Nescitis qd petatis. Potestis
bibere calicē quem ego bibo:aut ba
ptismo quo ego baptizor baptiza-
ri. At illi dixerunt ei. Possum⁹. Je
gl.+ meū sus aūt ait eis. Calicē qdē + quē ego
bibo bibetis ⁊ baptismo quo ego ba
ptizor baptizabimini:sedere aūt ad
dexterā meā vel ad sinistram nō est
m 114 2 mat.20.e meū dare vobis:sʒ qb⁹ paratū est.[m]
Et audiētes decem indignati sunt de
Jacobo ⁊ de Joāne. Jesus aūt vocans
ma.20.d illos ait illis. Scitis:q: hi q videnē
Luc.22.c. pncipari gētib⁹ dn̄anē eis:⁊ princi
G pes eoꝝ ptātē hn̄t ipsoꝝ. Non ita est
93. di.ca. aūt in vobis:sʒ qcūq; voluerit fieri
diacōi sit maior erit vester minister:⁊ qcūq;
ꝑm⁹. voluerit in vobis prim⁹ eē:erit oīū
9.q.3.ca. seru⁹.[n] Nā ⁊ filius hois nō venit vt
n 115 4 nullius. ministraret ei:sed vt ministraret:⁊
ma.20.b daret aiā suā redēptiōeʒ ꝓ multis.
Joā.10.d Et veniūt hiericho.[o] Et ꝓficiscēte eo
o 116 2 ma.20.d de hiericho ⁊ discipulis ei⁹ ⁊ pluri-
Luc.18.f. mā multitudīe fili⁹ thimei barthi-
meus cec⁹ sedebat iuxta viā mendi
cans. Qui cū audisset q: iesus naza-
gl.+ esset ren⁹ + est:cepit clamare ⁊ dicere. Je-
su fili dauid miserere mei. Et cōmi
nabanē illi multi vt taceret. At ille
multo magis clamabat:fili dauid
miserere mei. Et stās iesus precepit il
luʒ vocari. Et vocant cecū:dicētes ei.
Animequior esto:surge vocat te. Qui
ꝓiecto vestimēto suo: exiliēs venit
ad eū. Et respondēs iesus dixit illi.
Quid tibi vis faciā? Cecus aūt di-
xit ei. Rabboni:vt videā. Jesus autē
ait illi. Uade. Fides tua te saluū fec. ma.20.d
Et ꝯfestim vidit:⁊ seqbaē eū in via.

¶ Ca. Sū. ¶ De pullo asine:de ficu
quā dn̄s maledixit cū esuriit:de tē-
plo eijcit vēdētes ⁊ emētes. Sacer-
dotes ⁊ scribe querebāt quō eū per-
derent:ficū aridā factā radicit⁹:nō
hesitādū in corde:credite q: accipie
tis que petitis:dimittite siqd habe-
tis aduersus aliquē in orone. Jnt-
rogaē in qua ptāte hoc facis. Ca.xi.

E[a]T cū appropinquarēt hiero A a 117 2
solyme ⁊ bethanie ad mōtem
oliuaꝝ mittit duos ex discipulis su mat.21.a
is:⁊ ait illis. Jte in castellū qd ꝯtra Luc.19.c.
vos est:⁊ statim introeūtes illuc inue-
nietis pullū ligatū sup quē nemo
adhuc hoīuʒ sedit. Soluite illum ⁊
adducite. Et si qs vobis dixerit qd fa
citis:dicite q: dn̄o necessari⁹ ē:⁊ cō
tinuo illū dimittet illuc.[b] Et abeū mat.21.a
tes inuenerūt pullū ligatuʒ aū ia- mat.21.a b 118 2
nuā foris in biuio ⁊ soluūt euʒ. Et
qdā de illic stātib⁹ dicebāt ill'. Quid
facitis soluētes pullū. Qui dixerūt
eis sicut ꝑceperat illis iesus:⁊ dimise
rūt eis. Et duxerūt pullū ad iesum:
⁊ + īponūt illi vestimēta sua ⁊ sedit al.+ impo
sup eū. Multi aūt vestimēta sua stra nētes
uerūt in via. Alij aūt frondes cede- mat.21.a
bāt de arborib⁹:⁊ sternebāt in via.[c] Luc.19.f
Et q preibāt ⁊ q seqbanē clamabant Joā.12.b c 119 8
dicētes. Osanna:bn̄dict⁹ q venit in B
noīe dn̄i:bn̄dictū qd venit regnū
p̄ris nr̄i dauid:osanna in excelsis.[d]
Et introiuit hierosolymā in tēplū:⁊ d 120 6
circūspectis oīb⁹ cum iā vespa eēt ho
ra:exijt in bethaniā cū duodecim. Et
alia die cū exirēt a bethania esuriit.
Cūq; vidisset a lōge ficū hn̄tē folia mat.21.b
venit si qd forte iueniret in ea. Et cū
venisset ad eā:nihil inuenit pter fo-
lia. Nō.n.erat tps ficoꝝ. Et rn̄dēs di
xit ei. Jā nō ampli⁹ in eternuʒ ex te
qsq̄ fructū māducet.[e] Et audiebāt e 121 8

discipuli ei⁹: et veniūt iterū hieroſo-
mat.21.b lymā. Et cū introiſſet in tēplū cepit
Luc.19.g eycere vēdētes et emētes in tēplo: et
Joā.2.c. mēſas nūmulariorū cathedras vē-
dentiū columbas euertit. Et nō ſine-
bat vt quiſq̄ trāſferret vas per tēplum:
C et docebat dicēs eis. Nōne ſcriptū ē:
Eſa.56.c. q: domus mea domus orōnis vocabit
f 122 Hier.7.b oib⁹ gētib⁹: Vos aūt feciſtis eā ſpe-
3 mar.21.d luncā latronū.[f] Quo audito pncī-
Luc.19.g pes ſacerdotum et ſcribe q̄rebāt quō
et 20.c. et eū pderēt. Timebāt n. eū: qm̄ vni-
22.a. uerſa turba ammirabat' ſup doctrina
g 123 Jo.7.d. et ei⁹.[g] Et cū veſpa facta eēt egredieba
9 8. et 8.c. tur de ciuitate. Et cū mane trāſirēt
mat.21.b viderūt ficū aridā factā a radicib⁹.
Et recordat⁹ petrus dixit ei. Rabbi:
ecce fic⁹ cui maledixiſti aruit.[h] Et re
h 124 ſpōdēs ieſus ait illis. Habete fidē dī.
6 Amen dico vobis: q: quicūq̄ dixerit
mat.17.c. huic mōti tollere: et mittere in ma
et 21.c. re: et nō heſitauerit in corde ſuo ſed
Luc.17.b crediderit q: quodcūq̄ dixerit fiat: fiet
ei.[i] Propterea dico vobis: oia quecū-
i 125 mat.21.c q̄ orātes petitis credite q: accipie-
4 Joā.14.a tis: et eueniet vobis.[k] Et cū ſtabitis
k 126 Mat.6.b ad orādū: dimittite ſi quid hētis ad-
6 uerſus aliquē: vt et pr̄ veſter q in ce-
lis eſt dimittat vobis pctā vr̄a. Qd ſi
vos non dimiſeritis: nec pr̄ vr̄ q in
l 127 celis eſt dimittet vobis pctā vr̄a.[l] Et
3 mat.18.d veniūt rurſus hieroſolymā. Et cū
D āmbularet in tēplo accedūt ad eū ſū-
mi ſacerdotes et ſcribe: et ſeniores: et
mat.21.c dicūt ei. In qua ptāte hec facis: et qs
Luc.20.a dedit tibi hāc ptātē vt iſta facias. Je-
ſus aūt rn̄dēs ait illis. Interroga-
bo vos et ego vnū v̄bū: et rn̄dete mi-
hi: et dicā vobis in q ptāte hec faciā.
Baptiſmū ioānis de celo erat: an ex
hoib⁹? Rn̄dete mihi. At illi cogita-
bāt ſecū dicētes. Si dixerim⁹ de ce-
lo: dicet nobis. Quare ergo nō cre-
didiſtis ei? Si dixerim⁹ ex hoib⁹: +
al' + time bant timem⁹ pplm. Oēs. n. habebāt ioan
nē q: v̄e pph̄eta eēt. Et rn̄dēs dicūt
al' + ea + ieſu. Neſcim⁹. Et rn̄dēs ieſus ait
illis. Neq̄ ego dico vobis in qua po
teſtate hec faciam.

¶ Ca. Sū. ¶ Parabolam de vinea et colonis: de denario ceſaris: de muliere que ſeptem fratres habuit: de primo mādato interrogatur: et interrogante dicit nō eſſe longe a regno dei dicit. Quō dicūt ſcribe xp̄m eē filiū dauid cū ſit dn̄s: dicit cauere a ſcrib: de vidua et gazophilatio. C. xij.

Et [a] cepit il-
a 128 lis in para
2 bo'lis loq.
ma.20.d Vineā pa-
Luc.20.b ſtinauit hō:
Eſa.5.a et circūde-
dit ſepē et
fodit lacū:
et edificauit
turriū et lo
cauit eam
agricolis:
et pegre pfe
ctus eſt. Et miſit ad agricolas in tpe
ſeruū: vt ab agricolis acciperet de fru
ctu vinee. Qui apphēſum eū cecide
rūt: et dimiſerūt vacuū. Et iterū mi-
ſit ad illos aliū ſeruū: et illū in capi-
te vulnerauerūt et ptumelijs affece
rūt. Et rurſus aliū miſit et illū occi-
derūt: et plēs alios quoſdā cedētes
alios + occidētes. Adhuc ḡ vnum
hn̄s filiū cariſſimū et illū miſit ad
eos nouiſſimū dicēs: q: + reuere-
buntur filiū meum. Coloni aūt dixe- al' + vere bunt
runt ad inuicē. Hic eſt heres. Veni- mat.21.d
te occidam⁹ eū: et nr̄a erit hereditas
Et apphēdētes eū occiderūt et eiece
runt extra vineā. Quid ergo faciet
dn̄s vinee. Veniet et perdet colonos
et dabit vineā alijs. Nec ſcripturam Pſ.117.
hāc legiſtis Lapidē quē reprobaue- mat.21.d
rūt edificātes: hic fact⁹ eſt in caput Luc.20.c
anguli: a dn̄o factū eſt iſtud: et ē mi- mat.21.d
rabile in oculis nr̄is.[b] Et q̄rebant Luc.19 g b 129
eū tenere: et timuerūt turbam. Co Joā.7.d. 1
gnouerunt. n. qm̄ ad eos parabolā mat.22.b
hāc dixerit. Et relicto eo abierūt.[c] Luc.20.d
Et mittūt ad eū quoſdam ex phari c 130
ſeis et herodianis: vt eum caperent 2
in v̄bo. Qui venientes dicūt ei. Ma-
giſter: ſcim⁹ q: verax es et nō curas
quēq̄. Nec enim vides in faciē ho- B
minū: ſed in veritate viam dei do-
ces. Licet dari + tributum ceſari: an
nō dabim⁹? Qui ſciens verſutiam al' + ceſa

illoꝝ:ait illis. Quid me tẽtatis? Af-
ferte mihi denariũ vt videaꝫ. At illi
mat.22.c tulerũt ei. Et ait illis. Cui⁹ ẽ imago
Ro.13.b hec ⁊ ĩſcriptio? Dicũt ei. Ceſaris. Rñ
mat.22.c dẽs aũt ieſus dixit illꝭ. Reddite igiꝉ
Luc.20.e q̄ ſũt ceſaris ceſari:⁊ q̄ ſũt dei deo. Et
Deu.23.b mirabanꝉ ſup eo. Et venerunt ad eũ
ſaducei q dicũt reſurrectionẽ nõ eē:
⁊ interrogabãt eũ dicentes. Magr:
moyſes nobis ſcripſit:vt ſi cui⁹ fraꝉ
mortu⁹ fuerit ⁊ dimiſerit vxorem ⁊
filios nõ reliq̄rit:accipiat fr̄ eius vxo
rẽ ipſi⁹ ⁊ reſuſcitet ſemẽ fratri ſuo.
mat.22.c Septẽ ergo frẽs erant:⁊ p̄mus acce-
Luc.20.c pit vxorẽ:⁊ mortuus eſt nõ relicto
ſemine. Et ſcd̃s accepit eã ⁊ mortu⁹
ẽ:⁊ nec iſte reliq̄t ſemẽ. Et terti⁹ ſiĩr.
Et acceperũt eã ſiĩr ſeptẽ:⁊ non reliq̄
rũt ſemẽ. Nouiſſima oĩuꝫ defũcta ẽ
⁊ mulier. In reſurrectiõe ergo cuꝫ re-
al. nõ hꝫ ſurrexerint:cui⁹ de his erit vxor? Se
+ vxoreꝫ ptẽ.n. habuerũt eã + vxorẽ. Et rñdẽs
ieſus ait illis. Nõne ideo erratis nõ
ſciẽtes ſcripturas neqꝫ v̄tutem dei?
Cũ.n. a mortuis ſurrexerint neqꝫ
nubẽt neqꝫ nubenꝉ: ſꝫ erũt ſicut an
geli dei in celis. De mortuis autẽ ꝙ
C reſurgãt nõ legiſtis ĩ libro moyſi ſu
p rubũ:q̃uo dixerit illi de⁹ inq̄ens.
ego ſũ de⁹ abraã:⁊ de⁹ yſaac ⁊ deus ia-
Exo.3.b cob? Nõ ẽ de⁹ mortuoꝝ: ſꝫ viuoruꝫ.
mat.22.c Uos ergo mltũ erratis. ᵈ Et acceſſit
D 131 mat.22.d vn⁹ de ſcribis:q audierat illos cõqui
2 rẽtes. Et vidẽs q̄m bñ illis rñderit:
ĩterrogauit + eũ:qd̃ eēt p̄mũ oĩum
al. + ieſuꝫ mãdatũ. Jeſus aũt rñdit ei: q: p̄muꝫ
Deut.6.a oĩuꝫ mãdatũ ẽ. Audi iſrl̃ dñs deus
mat.22.d tu⁹ de⁹ vn⁹ ẽ. Et diliges dñꝫ deũ tuũ
ex toto corde tuo:⁊ ex tota aĩa tua: ⁊
ex tota mẽte tua ⁊ ex tota v̄tute tua.
hoc ẽ p̄muꝫ mãdatũ. Scd̃ꝫ aũt ſiĩe
Leui.19.c eſt illi. Diliges p̄ximũ tuũ + tãq̄ꝫ te
Luc.10.e ipſuꝫ. Maius hoꝝ aliud mãdatũ nõ
K 132 al. + ſicut eſt. ᵉ Et ait illi ſcriba. Bñ magr̄ in ve-
10 ritate dixiſti:q: vnus eſt de⁹ ⁊ nõ eſt
ali⁹ p̄ter eũ. Et diligaꝉ ex toto corde
⁊ ex toto intellectu:⁊ ex tota aĩa: ⁊ ex
tota fortitudine:⁊ diligere p̄ximuꝫ
tanq̄ꝫ ſeipſuꝫ maius eſt oĩb⁹ holocau
ſtomatib⁹:⁊ ſacrificijs. Jeſus aũt vi-
F 133 mat.22.d dẽs ꝙ ſapiẽter rñdiſſet: dixit illi. Nõ
2 Luc.20.g es lõge a regno dei. ᶠ Et nemo iã au-

debat eũ ĩterrogare. ᵍ Et rñdẽs ieſus B G
dicebat docens in tẽplo. Q̃uo dicũt Ps.109. 2
ſcribe chr̄m filiũ eſſe dauid. Ipſe enĩ mat.22.d
dauid dicit ĩ ſpũ ſcõ. Dixit dñs dño Luc.20.g
meo ſede a dextris meis donec ponã
inimicos tuos ſcabellũ pedũ tuoꝝ.
Ipſe ergo dauid dicit eũ dñꝫ: ⁊ vn-
de eſt fili⁹ eius? Et multa turba euꝫ
libenter audiebat. ʰ Et dicebat eis: in h 135
doctrina ſua. Cauete a ſcribis: qui vo mat.23.a 2
lũt ĩ ſtolis ambulare:⁊ ſalutari ĩ fo- Luce.11.f
ro:⁊ ĩ p̄mis cathedris ſedere ĩ ſyna- ⁊.20.g
gogis:⁊ p̄mos diſcubitus in cenis: q
deuorãt dom⁹ viduaꝝ ſub obtẽtu p
lixe orõnis. hi accipiẽt p̄lixius iu- I 136
diciũ. Et ſedẽs ieſus ꝯ gaçophilatiũ 8
aſpiciebat q̃uo turba iactaret es ĩ ga
çophilatiũ: ⁊ mlti diuites iactabãt
mlta. Cũ veniſſꝫ aũt vna vidua + pau al. + pau
p: miſit duo minuta qd̃ ẽ q̄drãs. Et percula
cõuocãs diſcip̄los ſuos: ait illis. Amẽ Luce.21.a
dico vobis: q̄m vidua hec paup plus
oĩb⁹ miſit q miſerũt in gaçophilati
uꝫ. Oẽs.n. ex eo ꝙ abũdabat illꝭ mi-
ſerunt: hec vero de penuria ſua oĩa q̄
habuit miſit totũ victũ ſuum.

¶ Ca. Sũ. ¶ De tẽpli ſtructura: de
venturis ante dieꝫ iudicij: de paſſio-
ne martyruꝫ: de abominatione ⁊ fu-
ga ⁊ p̄gnantibus de tribulationib⁹:
abbreuiatio dieꝝ: de pſeudo xp̄is et
p̄phetis: ſol obtenebraꝉ: ⁊ luna non
dabit ſplendorẽ ſuũ: ſtelle erunt de-
cidentes ⁊c̃. de aduentu chr̄i: parabo
la ficus: diẽ ⁊ horã nemo ſcit: vigila-
te ⁊ orate: neſcitis tẽpus. Cap. xiij.

Eᵃ T cũ egrederetur de tẽplo: ait A a 137
illi vnus ex diſcipulis ſuis. mat.24.a 2
Magiſter: aſpice quales lapides: et Lu.9.g
quales ſtructure. Et reſpondens ie- ⁊.21.b
ſus ait illi. Uides has omnes ma-
gnas edificationes? Non relinque- b 8
tur lapis ſuper lapidẽ q non deſtrua
tur. ᵇ Et cuꝫ ſederet in monte oliua
rũ contra tẽplũ: interrogabant euꝫ
ſeparatim petrus iacobus ⁊ ioãnes
⁊ andreas. Dic nobis q̄n iſta fient: ⁊
qd̃ ſignũ erit q̄n hec oĩa incipiẽt con
ſumari. Et rñdens ieſus cepit dicere
illis. Uidete ne q̄s vos ſeducat. Mul
ti enim venient in nomine meo, di
centes: q: ego ſuꝫ ⁊ multos ſeducẽt.

mat.14.a Cum audieritis autem bella: ⁊ opi-
2 Luc.21.b niones bellorum ne timueritis. Opor-
1.cor.3.b tet enim hec fieri: ſed nondū finis. Exur
Eph.5.b get gens contra gentē ⁊ regnū ſuper
Luc.21.d regnū: ⁊ erunt terremotus per loca et
c139 B fames. Initium dolorum hec. c Uidete
1 mat.10.a aūt vosmetipſos. Tradent enim vos i
⁊.24.d concilijs: ⁊ in ſynagogis vapulabi-
Luc.21.b tis: ⁊ ante preſides ⁊ reges ſtabitis p
d140 Joā.16.a pter me in teſtimoniū illis. d Et in
6 2.cor.11.c oēs gentes primū oportet predicari
e141 mat.10.b euāgeliū. e Et cū duxerint vos tradē
2 Luc.12.b tes: nolite precogitare quid loqua-
⁊.21.c. mini: ſed qđ datum vobis fuerit in
illa hora id loquamini. Non enī vos
eſtis loquentes: ſed ſpūs ſctūs. Tradet
aūt frater fratrē in mortē: ⁊ pr̄ filium ⁊
cōſurgent filij in parētes: ⁊ morte af
ficient eos. Et eritis odio oībus ppter
mat.10.⁊ nomē meū. Qui aūt ſuſtinuerit in
f142 14.b. finē: hic ſaluus erit. f Cū aūt videri
6 tis abominationē deſolationis ſtan-
g143 tē vbi nō debet: q legit intelligat. g Tūc
2 q in iudea ſunt fugiāt in mōtes: ⁊ q
ſup tectū ne deſcendat in domū: nec
introeat vt tollat qđ de domo ſua: ⁊
qui in agro erit non reuertat retro
h144 mar.24. tollere veſtimentū ſuū. h Ue aūt pre
2 b. gnantibus ⁊ nutrientibus in illis
i145 Luc.21.a diebus. i Orate vero vt hyeme non fi-
6 mat.24. ant. k Erūt.n.dies illi tribulationis
k146 b. tales quales nō fuerūt ab initio crea
2 mat.24. ture quā cōdidit deus vſq nūc: ne-
l147 b. q fiet. l Et niſi breuiaſſet dñs dies:
6 Luc.21.c nō fuiſſet ſalua oīs caro. Sed pp ele-
m148 mat.24. ctos quos elegit breuiauit dies. m Et
2 b. tūc ſi qs vobis dixerit. Ecce hic ē xps:
n149 C ecce illic: ne credideritis. n Exurgent
6 mat.24. enim pſeudo xpi ⁊ pſeudo prophe-
b. te: ⁊ dabunt ſigna ⁊ portenta ad ſedu
Luc.17.e cendos ſi fieri pōt etiā electos. Uos er-
o150 mat.14.b go videte. Ecce predixi vobis oīa. o
2 Sed in illis diebus poſt tribulatio
nem illam ſol cōtenebrabitur: ⁊ lu-
na non dabit ſplendorem ſuum. Et
Joel.2.c ſtelle celi erunt decidētes: ⁊ virtutes
mat.24.c que in celis ſunt mouebunt. p Et
p151 tunc videbūt filiū hoīs venientem in
2 nubibus cū virtute multa ⁊ gloria.
Luc.21.c Et tūc mittet angelos ſuos: ⁊ cōgre-
gabit electos ſuos a quatuor ventis a
ſummo terre vſq ad ſummū celi. A fi

cu aūt diſcite parabolā. Cū iā ramus mat.24.d
ei tener fuerit ⁊ nata fuerint folia co Luc.21.f
gnoſcitis q in pximo ſit eſtas. Sic
⁊ vos cū videritis hec fieri: ſcitote q
in proximo ſit in oſtijs. Amen dico D
vobis qm̄ non tranſibit generatio
hec donec omnia iſta fiant. Celum ⁊
terrā tranſibunt verba aūt mea non
tranſibunt. q De die aūt illo vel hora mat.24.c q
nemo ſcit: neq angeli i celo neq fili Luc.16.d
us niſi pater. r Uidete: vigilate: ⁊ ora 21.f. r
te. Neſcitis enim qn̄ tempus ſit. s Si mar.25.a
cut hō qui peregre pfectus reliquit Luc.19.a s
domū ſuā: ⁊ dedit ſeruis ſuis ptātē
cuiuſq operis ⁊ ianitori pcepit vt
vigilet. t Uigilate ergo. Neſcitis enim mar.24. t
qn̄ dominus domus veniat: ſero: an ⁊.25.a
media nocte: an galli cantu: an ma Luc.21.f
ne: ne cum venerit repente inue-
niat vos dormientes. Quod autem
vobis dico oībus dico: vigilate.

¶ Ca. Sū. ¶ De vnguēto effuſo ſu-
p caput ieſu: pditio iude: cū diſcipu
lis māducauit paſca: dicit vn9 vēm
me tradet: de ſacramento corporis ⁊
ſanguinis ⁊c. ⁊ captio ieſu. Ca. xiiij.

Erat āt a paſca ⁊ azima p9 biduū b: ⁊ q̄rebāt ſūmi ſacerdotes ⁊ ſcribe quō eū dolo tenerēt ⁊ occiderēt. Dicebat.n. Non in die feſto: ne forte tumultus fie A mat.26.a Luc.22.a Joan.12.b b mat.26.a
ret in pplo. c Et cū eſſet bethanie in a ieſus c
domo ſymonis leproſi ⁊ recūberet:
venit mulier hñs alabaſtrū vnguē
ti nardi ſpicati precioſi: ⁊ fracto ala-
baſtro effudit ſup caput eius. Erant
aūt quidā idigne ferētes itra ſemet-
ipſos: ⁊ dicentes. Ut qđ perditio iſta
vnguēti fcā eſt. Poterat.n. vnguētū mat.26.a
iſtud venūdari pluſq trecētis dena-
rijs: ⁊ dari pauperibus. Et fremebāt mat.26.a
in eā. Jeſus autē dixit. Sinite eam. Joā.12.b
Quid illi moleſti eſtis? Bonū op9

opata eſt in me. Semp. n. pauperes
hētis vobiſcū: ⁊ cum volueritis pote
ſtis illis benefacere: me aūt nō ſemp
b 159 al's + hoc hēbitis. Qđ habuit + hec fecit[o]: ꝓue-
1 mat.26.a nit vngere corp⁹ meum in ſepultu-
rā. Amē dico vobis: vbicūq; ꝑdicatū
fuerit euāgelium iſtud in vniuerſo
mat.26.a mūdo: ⁊ qđ hec fecit narrabit in me
c 160 Luc.22.a moriā ei[b]. [c]Et iudas ſcariothes vn⁹
B de duodecim abijt ad ſūmos ſacerdo-
2 tes vt ꝓderet cū illis. Qui audiētes
gauiſi ſunt: ⁊ ꝓmiſerūt ei pecuniam
ſe daturos: ⁊ q̄rebāt quō illū oppor-
tune traderet. Et pͥmo die azimorū
qn̄ paſca imolabāt: dicūt ei diſcipu-
li. Quo vis eamus ⁊ parem⁹ tibi vt
manduces paſca? Et mittit duos ex
mat.26.b diſcipulis ſuis: ⁊ dicit eis. Ite in ci-
luc.22.a uitatē ⁊ occurret vobis hō lagenam
aque baiulās. Sequimini eū: ⁊ quo
cūq; introierit dicite dn̄o dom⁹ q̄ꝛ
magiſter dicit. Ubi eſt refectio mea:
vbi paſca cū diſcipulis meis mādu
cē? Et ipſe vobis demōſtrabit cenacu
lū grāde ſtratū: ⁊ illic parate nobis.
mat.26.f Et abierūt diſcipuli eius ⁊ venerūt
luc.22.c in ciuitatē: ⁊ inuenerunt ſicut dixe
f 161 Joā.13.c rat illis ⁊ parauerūt paſca[f]. Ueſpere
aūt fcō: venit cū duodecim. Et diſcū-
4 bentib⁹ eis ⁊ mādūcantibus ait ie-
ſus. Amē dico vobis: q̄ꝛ vnus ex vo-
bis tradet me q mādūcat mecum[g].
At illi ceperunt cōtriſtari ⁊ dicere ei
g 162 ſingillatī[h]. Nūqđ ego? Qui ait illis.
1 Un⁹ ex duodecim q intingit mecum
h 163 C manū in catino. Et filius qdē hoīs
2 mat.26.b vadit ſicut ſcriptū eſt de eo[i]. Ue autē
i 164 luc.22.e hoī illi: ꝑ quē fili⁹ hoīs tradet. Bonū
6 mat.26.c erat ei ſi nō eēt nat⁹ hō ille. [k]Et man
k 165 luc.22.c ducātib⁹ illis accepit ieſus panē et
1 j.cor.11.c bn̄dicens fregit ⁊ dedit eis ⁊ ait. Su
l 166 mite: hoc ē corpus meū.[l] Et accepto
2 calice: grās agēs dedit eis. Et biberūt
ex illo oēs. Et ait illis. Hic ē ſanguis
meus noui teſtamēti: q pro multis
mat.26.e effundetur. Amen dico vobis: q̄ iam
nō bibā de genimine vitis vſq; in
m 167 diē illū cū illud bibā nouū in re
6 gno dei. [m]Et hymno dicto exierunt
n 168 mat.26.c in montē oliuarū. Et ait ieſus. [n]Oēs
4 ioan.18.a ſcādaliʒabimini in me i nocte iſta:
o 169 q̄ꝛ ſcriptū eſt. [o]Percutiā paſtorē ⁊
6

diſpergent oues. Sed poſtq̄ reſurre zach.13.c p 170
xero p̄cedam vos in galileam.[p] Pe- 1
trus aūt ait illi. Et ſi oēs ſcandaliʒa- q 171
ti fuerint: ſed nō ego. Et ait illi ieſus. mat.26.c 6
Amen dico tibi: q̄ꝛ tu hodie i nocte luc.22.d r 172
hac prius q̄ gallus vocem bis dede- 1
rit ter me es negaturus[q]. At ille am- s 173
plius loquebat̄. Et ſi oportuerit me D 6
ſimul cōmori + tibi: non te negabo. al's + tecū t 174
Similiter aūt ⁊ oēs dicebant[r]. Et al's + geſ 4
veniunt in prediū cui nomen + ſemani u 175
gethſemani[ſ]. Et ait diſcipulis ſuis. mat.26.d 1
Sedete hic donec orē. Et aſſumit pe- x 176
trū ⁊ iacobū ⁊ ioānē ſecū: ⁊ cepit pa 1
uere ⁊ tedere. Et ait illis[t]. Triſtis eſt mat.26.d y 177
aīa mea vſq; ad mortem. Suſtinete mat.26.d 2
hic ⁊ vigilate. + Et cū p̄ceſſiſſet pau- ioā.12.d z 178
lulū: p̄cidit ſup terrā: ⁊ orabat vt ſi al's + me 4
fieri poſſet tranſiret ab eo hora. Et di- cum ⁊ 179
xit. Abba pr̄ oīa tibi poſſibilia ſunt: mat.26.d 6
trāſfer calicē hūc a me[x]. Sed nō qđ luc.22.d
ego volo: ſed qđ tu[y]. Et venit ⁊ inue- ioan.6.d
nit eos dormientes. Et ait petro. Sy- mat.26.d
mon dormis? Nō potuiſti vna hora luc.22.e
vigilare mecum. Uigilate ⁊ orate: vt ioan.6.c
nō intretis in tentationē[z]. Spūs q̄- mat.26.d
dē promptus eſt: caro vero infirma.[z] ioan.6.g
Et iterū abiens orauit: eūdē ſmonē mat.26.d
dicēs. Et reuerſus denuo: inuenit eos
dormiētes. Erant enim oculi eorū gra E
uati: ⁊ ignorabāt quid rn̄derent ei. mat.26.d
Et venit tertio: ⁊ ait illis. Dormite
iā: ⁊ requieſcite. Sufficit venit ho- z 180
ra: ecce filius hoīs tradet in manus 4
peccatorū. Surgite eamus. Ecce q me mat.26.d & 181
tradet p̄pe eſt.[b] Et adhuc eo loquen luc.22.e 1
te: venit iudas ſcharioth vn⁹ de duo ioā.18.a
decim: ⁊ cum eo turba multa: cum mat.26.e
gladijs ⁊ lignis a ſūmis ſacerdoti-
bus ⁊ ſcribis ⁊ ſenioribus. Dederat
aūt traditor eis ſignū dicens. Quē- a 182
cūq; oſculatus fuero ipſe eſt tenete 2
eum: ⁊ ducite caute. Et cū veniſſet: ſta
tim accēdēs ad eū ait. Rabbi. Et oſcu-
latus eſt eum. At illi manus iniece-
runt in ieſum ⁊ tenuerūt eū.[b] Un⁹ mat.26.e b 183
aūt qdā de circūſtātibus educēs gla- 12.e. 1
diū p̄cuſſit ſeruū ſūmi ſacerdotis: ioā.18.b
⁊ amputauit illi auriculam.[c] Et re- mat.26.e c 184
ſpondens ieſus ait illis. Tāq; ad la luc.22.f. 1
tronē exiſtis cū gladijs ⁊ lignis cō- ioā.18.d
p̄hendere me. Quotidie erā apud

ve in templo docens: ⁊ non me te-
d 185 5 mat.26.f nuiſtis. [d] Sed vt impleant̃ ſcriptu-
re. Tunc diſcipuli eius relinquen-
e 186 10 tes eum omnes fugerunt. [e] Adole-
ſcens autem quidam ſequebat̃ eum
alſ + reli cta amictus ſyndone ſuper nudo: ⁊ te-
nuerunt eum. At ille + reiecta ſyn-
f done nudus profugit ab eis. [f] Et ad-
f 187 8 mat.26.f duxerunt ieſum ad ſummum ſacer
luce.22.f dotem. Et cõuenerunt omnes ſa-
g 188 1 mat.26.f cerdotes ⁊ ſcribe ⁊ ſeniores. [g] Petr9
luce.22.f aũt a lõge ſecutus eſt eũ vſqꝫ intro i
ioan.18.c atriũ ſummi ſacerdotis: ⁊ ſedebat
h 189 2 mat.26.f cum miniſtris ad ignem ⁊ calefacie
luce.22.g bat ſe. [h] Summi vero ſacerdotes ⁊
omne concilium querebãt aduer-
ſus ieſum teſtimoniũ: vt eũ morti
traderent: nec inueniebant. Multi
i 190 6 aũt teſtimoniũ falſum dicebant ad-
mat.26.f uerſus eũ: ⁊ cõuenientia teſtimonia
nõ erãt. [i] Et qdam ſurgentes falſum
teſtimonium ferebant aduerſus eũ
dicentes. Quoniá nos audiuimus
eũ dicentẽ. Ego diſſoluã tẽplũ hoc
manufactũ: ⁊ poſt triduũ aliud non
manufactũ edificabo. Et nõ erat con
ueniens teſtimoniũ illoꝝ. Exurgẽs
autẽ ſummus ſacerdos in medium
interrogauit ieſum dicens. Non re
ſpondes qcqꝫ ad ea q̃ tibi obijciun
mat.26.f tur ab his? Ille autem tacebat: ⁊ nil
luce.22.g rñdit. Rurſuꝫ ſummus ſacerdos in
mat.26.f terrogabat eũ: ⁊ dixit ei. Tu es chri
luc.22.g ſtus filius dei benedicti. Jeſus autẽ
k 191 8 Joã.6.g dixit illi. Ego ſuꝫ. [k] Et videbitis filiũ
g hois ſedentẽ a dextris ṽtutis dei: ⁊ ve
l 192 6 mat.26.g niẽtẽ cũ nubibus celi. [l] Summus
luce.22.g aũt ſacerdos ſcindens veſtimẽta ſua
m 193 2 mat.26.g ait. [m] Quid adhuc deſideram9 teſtes.
luce.22.g Audiſtis blaſphemias. Quid vobis
ioã.18.d videtur? Qui oẽs cõdemnauerunt
eũ eſſe reum mortis. [n] Et ceperunt
n 194 1 quidã cõſpuere eũ ⁊ velare faciem
eius: ⁊ colaphis eũ cedere ⁊ dicere
ei. Prophetiza. Et miniſtri alapis
o 195 1 eũ cedebant. [o] Et cum eſſet petrus in
atrio deorſum: venit vna ex ancillis
ſummi ſacerdotis: ⁊ cum vidiſſet pe
trũ calefacientẽ ſe: aſpiciẽs illũ ait. Et
mat.26.g tu cũ ieſu nazareno eras. At ille ne
luce.22.f gauit dicens. Neqꝫ ſcio neqꝫ noui
p 196 1 ioã.18.c quid dicas. [p] Et exijt foras ante atriũ

⁊ gallus cantauit. Rurſus autẽ cũ
vidiſſet illum ancilla cepit dicere cir
cunſtantibus: q2 hic ex illis eſt. At
ille iterum negauit. Et poſt puſillũ
rurſus qui aſtabant dicebãt petro.
Vere ex illis es: nam ⁊ galileus es.
Ille autẽ cepit anathematizare ⁊ iu
rare: q2 neſcio hominem iſtum quẽ
dicitis. Et ſtatim gallus iterũ cãta- mat.26.g
uit. [q] Et recordatus eſt petrus ver- luce.22.g q 197 2
bi quod dixerat ei Jeſus priuſqꝫ
gallus cantet bis: ter me negabis.
Et cepit flere.

¶ Capituli Summarium. ¶ Vin-
ctum ieſum duxerunt ad pilatũ:
⁊ illuſio ⁊ crucifixio ⁊ mors ⁊ ſepul
tura ieſu chriſti. Cap. xv.

E [a] T confeſtim mane conſiliũ A a 198
facientes ſummi ſacerdotes mat.27.a 2
cum ſenioribus ⁊ ſcribis ⁊ vniuer- luce.23.a
ſo concilio: [b] vincientes ieſum du- ioã.18.e b 199
xerunt ⁊ tradiderunt pilato. [c] Et in mat.27.b 1
terrogauit eum pilatus. Tu es rex luce.23.a c 200
iudeorũ? At ille reſpondens ait il ioã.18.f 1
li. Tu dicis. [d] Et accuſabant eũ ſum d 201
mi ſacerdotes in multis. Pilatus mat.27.b 4
autem rurſum interrogauit eum ioã.19.b
dicens. Non reſpondes quicqꝫ? Vi
de in quantis te accuſant. Jeſus au-
tem amplius nihil reſpondit: ita vt
miraret̃ pilatus. [e] Per diem autem mat.27.b e 202
feſtum ſolebat dimittere illis vnuꝫ luce.23.c 2
ex vinctis: quẽcunqꝫ petiſſent. [f] Erat ioã.18.g f 203
autẽ q dicebatur barrabas: qui cũ mat.27.b 4
ſeditioſis erat vinctus q in ſeditiõe ioã.18.g
fecerat homicidiũ. Et cum aſcendiſ-
ſet turba: cepit rogare ſicut ſemper
faciebat + illis. Pilatus autẽ rñdit
eis: ⁊ dixit. Vultis dimittã vobis re alſ + illis
gem iudeoꝝ? Sciebat enim ꝙ ꝑ in
uidiã tradidiſſent eum ſummi ſa-
cerdotes. [g] Pontifices aũt concitaue mat.27.b g 204
runt turbã: vt magis barrabam di- luce.23.c 1
mitteret eis. [h] Pilatus autem iterũ ioã.18.g h 205
rñdens: ait illis. Quid ergo vultis B 1
faciã regi iudeoꝝ? At illi iterũ cla-
mauerunt. Crucifige eũ. [i] Pilatus i 206
vero dicebat illis. Quid eniꝫ mali fe 1
cit. At illi magis clamabãt. Crucifi- mat.27.c
ge eũ. Pilatus autẽ volens ꝑplo ſa- luce.23.d
tiſfacere dimiſit illis barrabã: ⁊ tra- ioan.19.
didit ieſuꝫ flagellis ceſũ vt crucifige mat.27.c

k 207 ioá. 19. a rex.[k] Milites aũt duxerũt eũ i atriũ
4 mat.27.d pretorij ⁊ conuocãt totã cohortẽ: ⁊
ioá. 19. a induunt eũ purpura: ⁊ imponunt ei
plectentes ſpineã coronã. Et ceperũt
l 208 ſalutare eum. Aue rex iudeoꝝ.[l] Et p
6 cutiebãt caput ei⁹ arundine: ⁊ con-
ſpuebãt eũ: ⁊ ponentes genua adora
bant eũ. Et poſtq̃ illuſerunt ei exue-
runt illũ purpura: ⁊ induerũt euꝫ
veſtimentis ſuis ⁊ educũt illum vt
m 209 mat.27.d crucifigerẽt eũ.[m] Et angariauerunt
1 luce.23.d pretereuntẽ quẽpiam ſymonẽ cyrene
mat.27.d umꝫ venientẽ de villa patrẽ alexandri
n 210 luce.23.e ⁊ rufi: vt tolleret crucẽ ei⁹.[n] Et pdu
1 ioá.19.e cũt illũ in golgotha locũ qḋ eſt in-
o 211 mat.27.d terpretatũ caluarie loc⁹.[o] Et dabant
4 ioá.19.e ei bibere myrratũ vinum: ⁊ nõ acce
p 212 mat.27.d pit.[p] Et crucifigẽtes eũ diuiſerunt
1 Luc.23.e veſtimẽta ei⁹: mittẽtes ſortẽ ſup eis
q 213 Joá.18.d qs quid tolleret.[q] Erat autẽ hora ter
10 tia: ⁊ crucifixerũt eum.[r] Et erat titu
r 214 lus cauſe ei⁹ inſcript⁹: rex iudeoꝝ.[ſ]
1 Et cũ eo crucifigunt duos latrones
s 215 vnũ a dextris ⁊ aliũ a ſiniſtris ei⁹.[t]
1 mat.27.e Et impleta eſt ſcriptura q̃ dicit. Et cum
t 216 Luc.23.e iniqs reputat⁹ ẽ.[u] Et ptereũtes blaſ-
8 Luc.19.d phemabãt eũ mouentes capita ſua ⁊
u 217 Eſa.53.d dicẽtes. Vah q deſtruis tẽplũ dei: ⁊ i
6 Luc.22.d trib⁹ dieb⁹ reedificas. Saluuꝫ fac te-
x 218 mat.27.e metipſuꝫ deſcendẽs de cruce.[x] Siſr ⁊
2 mat.27.e ſũmi ſacerdotes illudentes ad alteꝝ
Luc.23.e cum ſcribis dicebant. Alios ſaluos
mat.27.f fecit ſeipſuꝫ nõ põt ſaluũ facere. Xps
mat.27.f rex iſrael: deſcẽdat nũc de cruce: vt vi
y 219 Luc.23.e deamus ⁊ credamus.[y] Et q cum eo
2 Joá.19.e crucifixi erãt conuiciabant ei.[z] Et factã
z 220 mat.27.e hora ſexta: tenebre facte ſunt p totam
2 terrã vſq; in horã nonã.[a] Et hora no
a 221 na exclamauit ieſus voce magna di-
6 cẽtes. Heloy. heloy: lamazabattani?
Quod eſt interpretatũ. Deus meus:
deus meus: vt quid dereliquiſti me?
mat.27.f Et quidaꝫ de circũſtãtib⁹ audientes
b 222 Luc.23 e dicebant. Ecce heliam vocat.[b] Curre-
2 Joá.19.f ns autem vnus ⁊ implens ſpongiã
B aceto: circũponẽſq; calamo: potuꝫ
c 223 mat.27.f dabat ei dicens.[c] Sinite: videamus
1 Luc.23.g ſi veniat helyas ad deponendum eũ.
d 224 mat.27.f Jeſus autem emiſſa voce magna: ex-
2 a ✝ ſum pirauit.[d] Et velum templi ſciſſuꝫ eſt
b 225 mum in duo: a ✝ ſummo vſq; deorſum[b].
2 Uidens autem centurio qui ex ad-
uerſo ſtabat? q ſic clamãs expiraſ- c 226
ſet: ait. Uere hic homo fili⁹ dei erat.[c] 6
Erãt aũt ⁊ mulieres de lõge aſpiciẽ mat.27.f
tes: inter quas erat maria magdale
ne: ⁊ marie iacobi minoris: ⁊ ioſeph
mater ⁊ ſalome: ⁊ cũ eſſet in galilea
ſequebant eum ⁊ miniſtrabãt ei: ⁊ d 227
alie multe que ſimul cũ eo aſcende 8
rant hieroſolymã.[d] Et cũ iam ſero mat.27.g
eſſet factũ: q erat paraſceue qḋ ẽ aũ Luc.23.g
ſabbatũ: venit ioſeph ab arimathia Joá.19.g
nobilis decurio: q ⁊ ipſe erat expe-
ctans regnũ dei. Et audacter introi
uit ad pilatũ ⁊ petijt corp⁹ ieſu. Pila
tus aũt mirabat ſi iaꝫ obiiſſet. Et ac-
cerſito centurione: interrogauit eũ
ſi iã mortu⁹ eſſet. Et cũ cognouiſſet
a centurione donauit corp⁹ ioſeph.
[e] Joſeph aũt mercat⁹ ſyndonẽ ⁊ de- mat.27.g e 228
ponẽs eũ inuoluit in ſyndone: ⁊ po Luc.23.g 3
ſuit eũ in monumẽto qḋ erat exci- Joá.27.g
ſum de petra ⁊ aduoluit lapideꝫ ad mat.27.g f 229
hoſtiũ monumẽti.[f] Maria autem 6
magdalene ⁊ maria ioſeph aſpicie-
bant vbi poneretur.

¶ Ca Sũ. ¶ Reſurrectio ⁊ oſtenſio
eius: ⁊ q predicare iubet euange- a 230
lium. Cap. xvi. 8

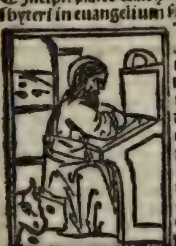

E[a]T cũ trãſiſ- A
ſet ſabbatũ:
maria mag
dalene ⁊ ma
ria iacobi ⁊
ſalome e-
merũt aro-
mata: vt ve-
nientes vn b 231
gerẽt ieſuꝫ. 1
[b] Et valde
mane vna
ſabboꝝ ve-
niũt ad monumẽtũ: orto iã ſole. Et mat.28.a
dicebãt ad inuicẽ. Quis reuoluet no Luc.24.a
bis lapidẽ ab oſtio monumẽti? Et Joá.20.a
reſpiciẽtes viderunt reuolutũ lapi
dẽ. Erat qppe magn⁹ valde. Et intro B
eũtes in monumẽtũ viderũt iuue
nẽ ſedẽtẽ in dextris coopertũ ſtola cã
dida ⁊ obſtupuerũt.[c] Qui dicit il- mat.28.a c 232
lis. Nolite expaueſcere. Jeſum que- Luc.24.a 2
ritis nazarenũ crucifixum: ſurrexit

nō eſt hic. Ecce loc⁹ vbi poſuerunt
eū. Sȝ ite dicite diſcipulis ei⁹ ⁊ pe-
tro: q꞉ p̄cedet vos in galileā. Ibi eū
d 233 12 mat.28.b videbitis: ſicut dixit vobis. ᵈ At ille
exeūtes fugerūt de monumēto. In-
uaſerat enī eas tremoꝛ ⁊ pauoꝛ: ⁊
nemini q̄cq̄ dixerūt. Timebāt eni.
Surgēs aūt ieſus mane p̄ma ſabbi
appuit p̄mo marie magdalene de q̄
eiecerat ſeptē demonia. Illa vadens
nūciauit his q cū eo fuerāt lugēti-
bus ⁊ flētib⁹. Et illi audiētes q꞉ vi-
ueret ⁊ viſus eēt ab ea: nō credide-
e 234 8 Luc.24.b rūt. Poſt hec aūt duob⁹ ex his ābu
lātib⁹ oſtēſus eſt in alia effigie eūti-
b⁹ in villā: ⁊ illi eūtes nūciauerunt
f 235 10 ceteris: nec illis crediderunt. ᶠ No-
uiſſime aūt recūbētib⁹ illis vndeci
appuit: ⁊ exp̄obrauit icredulitateȝ
eoꝝ ⁊ duritiā cordis: q꞉ his q vide-
rāt eū reſurrexiſſe nō crediderunt.
Et dixit eis Eūtes i mūdū vniuer-
ſuȝ p̄dicate euāgelium oī creature.
Qui crediderit ⁊ baptiȝat⁹ fuerit ſal
uus erit: q vo nō crediderit cōdēna
bit. Signa aūt eos q crediderint hec
ſequent. In noīe meo demonia eij-
ciēt: linguis loquētur nouis: ſerpē
tes tollēt. Et ſi moꝛtifeꝝ qd biberit:
Act.i.b. nō eos nocebit. Sup egros man⁹ ipo
Lu.14.g nēt: ⁊ bene habebūt. Et dn̄s quidem
Apo.3i.c. ieſus poſtq̄ locut⁹ eſt eis aſſumpt⁹
eſt in celū: ⁊ ſedet a dextris dei. Illi āt
pfecti predicauerunt vbiq̄ dn̄o
cooperante: ⁊ ſermonem confir-
mante: ſequentibus ſignis.

¶ Explicit euangeliū ſm Marcuȝ.

¶ Incipit p̄fatio beati hieronymi p̄
ſbyteri in euangelium ſm lucam.

Lucas ſyrus natōe+ an-
tiocēſis: ar- (als+ antiochen⁹)
te medic⁹:
diſcipulus
apoſtoloꝝ:
poſtea pau
lum ſecu-
t⁹ vſq ad
+cōſuma- (als+ cō ſūmonē.)
tionē eius
ſeruiēs do
mino ſine crimine. Nā neq̄ vxorē
vnq̄ hn̄s neq̄ filios: ſeptuaginta ⁊
quatuoꝛ annoꝝ obijt in bythinia
plen⁹ ſpiritu ſancto Qui cū iā ſcri-
pta eēnt euāgelia p matheū quideȝ
in iudea: p marcū aūt i italia: ſan-
cto inſtigāte ſpiritu in achaie pti
bus hoc ſcripſit euāgeliū: ſignificās
etiā ipſe in principio ante ſuū: alia
eē deſcripta. Cui extra ea que oꝛdo
euāgelice diſpoſitionis expoſcit: ea
maxime neceſſitas laboꝛis fuit: vt p̄-
mū grecis fidelibus oī p̄phetatiōe
venturi in carnē dei xp̄i manifeſta-
ta humanitate ne iudaicis fabulis
attēti in ſolo legis deſiderio tenerē-
tur: vel ne hereticis fabulis ⁊ ſtultis
ſollicitationibus ſeducti exciderent
a veritate: elaboꝛaret. Dehinc vt i p̄n
cipio euāgelij ioannis natiuitate p̄
ſumpta: cui euāgeliū ſcriberet ⁊ in
quo + electus ſcriberet indicaret cō als+ de-
teſtans in ſe completa eſſe que eēnt cētis
ab alijs inchoata. Cui ideo poſt ba-
ptiſmū filij dei a perfectione genera
tionis in xp̄o + implete repetendea als+ cō-
principio natiuitatis humane po- plete
teſtas permiſſa eſt: vt regrētibus de- als non
monſtraret in quo apphēdēs erat hȝ+ da-
p nathan filiū + dauid introitu re uid
currētis in deū generatiōis admiſ- als + in
ſo: + indiſparabilis dei vt predicās + i diſpara-
hoib⁹ xp̄m ſuū pfecti opus hoīs re- bilis
dire in ſe p filiū faceret: q p dauid pa als non
trē veniētib⁹ iter p̄bebat in xp̄o. Cui hȝ+ in
luce nō immerito ēt ſcribēdoꝝ
actuuȝ apoſtoloꝝ ptās i miniſterio
datur: vt deo in deū pleno: ⁊ filio p-
ditiōis extincte: oꝛōne ab apoſtolis
facta: ſoꝛte + dn̄i electiōis numerus als+ do-
cōpleretur. Sicq̄ paulus cōſuma- minice
tionē apoſtolicis actib⁹ daret: queȝ
diu ꝯ ſtimulū recalcitrantē dn̄s ele
giſſet. Quod ⁊ legētibus ac regrēti-
bus deū: ⁊ ſi p ſingula expediri a no-
bis vtile fuerat: ſciēs tn̄ q operanteȝ
agricolā opoꝛteat p̄mū de fructib⁹
ſuis edere vitauimus publicam cu
rioſitatem: ne non tā volentib⁹ deū
demonſtraſſe videremur q̄ faſtidiē
tibus + prodidiſſe. als+ p-
dere

¶ Explicit p̄fatio.

¶ Incipit proemium beati Luce in euangelium suum.

al's + narratiōem al's + redundāt.

Quoniā qdē multi conati sunt ordinare + narratiōes que in nobis + cōplete sūt rerū:sic tradide rūt nobis q ab initio ipsi viderūt:⁊ ministri fuerūt ſmonis:visum est ⁊ mihi assecuto oīa a pncipio dilige‑ter ex ordīe tibi scribere optime theo phile:vt cognoscas eorū verborū:de quibus eruditus es veritatem.

¶ Incipit euāgelium ſm Lucam.

¶ Ca. ſū. ¶ Cōmēdatio zacharie⁊ elisabeth. Angelus ait zacharie:exau dita est orō tua:⁊ elisabeth piet tibi filiū:⁊ vocabis nomē ei⁹ ioannē: za charias nō credēs gabrieli obmu‑tuit. Elisabeth post hec ɔcepit ⁊ occul tabat se mensibus quinq;:in mēse sexto missus est angelus ad virginē mariā:⁊ dixit ei. Aue grā ⁊c. Maria concepto saluatore exurgēs abijt in montana:⁊ salutauit elisabeth:⁊ di xit elisabeth. Benedicta tu. ⁊c. Et ait maria. Magnificat ⁊c. Elisabeth pe pit filiū:⁊ octauo die circūcidit: za charias loquelā recupat: ⁊ pphetat dicens. Benedictus. Cap. j.

a

5 ?
10

Fuit in diebus he rodis re gis iudee sacerdos q dam noie zacharias d vice abia ⁊ vxor il lius de fi liabus a aron:⁊ no men eius helisabeth. Erant aūt iu‑sti ambo ante deum: incedentes in oībus mandatis ⁊ iustificatiōibus dnī sine querela. Et nō erat illis fi‑li⁹:eo q eēt helisabeth sterilis:⁊ am bo pcessissent in diebus suis. Factū est aūt cū sacerdotio fungerentur + zacharias in ordine vicis sue an̄ de‑um:ſm consuetudinem sacerdotij sorte exijt vt incensum poneret in‑gressus in tēplū dnī. Et oīs multi‑

al's non hs + zacharias

tudo populi erat orās foris hora in censi. Apparuit aūt angelus domi‑ni stans a dextris altaris incensi. Et zacharias turbatus est videns:⁊ ti‑mor irruit sup eū. Ait aūt ad illum angelus. Ne timeas zacharia: quo‑niam exaudita est + deprecatio tua. Et vxor tua helisabeth pariet tibi fi‑liū:⁊ vocabis nomen eius ioannē. Et erit gaudium tibi ⁊ exultatio: ⁊ multi i natiuitate eius gaudebūt. Erit enim magn⁹ corā dnō:⁊ vinū ⁊ siceram non bibet. Et spiritu sancto replebit adhuc ex vtero matris sue: ⁊ multos filioꝝ cōuertet ad dnīz deū ipsorū. Et ipse precedet ante illuz in spū ⁊ virtute helie:vt cōuertat cor‑da patrū in filios ⁊ + incredulos ad prudentiā iustorū. Parate dnō ple bē perfectā. Et dixit zacharias ad an‑gelum. Unde hoc sciam? Ego enim sum senex:⁊ vxor mea pcessit in die bus suis. Et respondēs angelus di‑xit ei. Ego sum gabriel qui asto ante deū:⁊ missus sum loqui ad te ⁊ hec tibi euangeliçare. Et ecce eris tacēs ⁊ nō poteris loqui vsq; in diē quo hec fiant:pro eo q nō credidisti ver‑bis meis que implebuntur in tpe suo. Et erat plebs expectās zachariā: ⁊ mirabant q tardaret ipse in tem plo. Egressus aūt nō poterat loq ad il los. Et cognouerūt q visionē vidis‑set in tēplo. Et ipse erat innuens il lis:⁊ permansit mutus. Et factū est vt impleti sūt dies officij ei⁹ abijt i domū suā. Post des aūt dies cōcepit helisabeth vxor eius:⁊ occultabat se mensibus quinq; dicēs. Q: sic fecit mihi dnš in diebus quibus respe‑xit auferre opprobriū meū inter ho mines. In mense aūt sexto missus est angelus gabriel a deo in ciuitatē galilee cui nomē naçareth ad virgi nē desponsatā viro cui nomē erat ioseph de domo dauid:⁊ nomē vir‑ginis maria. Et ingressus angelus ad eam dixit. Aue gratia plena: do‑minus tecum benedicta tu in mu‑lieribus. Que cū audisset turbata ē in sermōe eius:⁊ cogitabat qualis esset ista salutatio. Et ait angelus ei.

al' + oīa

B

al's + incredibiles.

Gen. ?.b
Judi. 3.b.

C

mat. 1.c.

Jud. 13.a
esa. 7.c.

Ne timeas maria: inuenisti eni gra
tiam apud deū. Ecce cōcipies in vte
Mat.j.d. ro ꝛ paries filiū ꝛ vocabis nomē ei⁹
Mic.4.c. iesum. Hic erit magnus: ꝛ filius al
tissimi vocabitur. Et dabit illi dñs
deus sedē dauid patris ei⁹: ꝛ regna
bit in domo iacob in eternum: ꝛ re
D gni eius nō erit finis. Dixit autem
maria ad angelū. Quō fiet istō. Qm̄
virū nō cognosco. Et respōdens an
gelus dixit ei. Spūſſcūs superueniet
Esa.6.d. in te: ꝛ virtus altissimi obūbrabit
tibi. Ideoq̄ꝫ ꝛ qđ nascetur ex te san
ctum vocabitur fili⁹ dei. Et ecce beli
sabeth cognata tua ꝛ ipsa concepit fi
lium in senectute sua. Et hic mēsis
est sext⁹ illi que vocat̄ sterilis: qꝛ nō
erit impossibile apud deū oē verbū.
Dixit autem maria. Ecce ancilla do
mini: fiat mihi fm̄ verbū tuū. Et di
scessit ab illa angelus. Exurgēs aūt
maria in diebus illis abijt in mō
tana cum festinatione in ciuitatem
iuda: ꝛ intrauit in domū zacharie
ꝛ salutauit belisabeth. Et factum est
vt audiuit salutationē marie beli
sabeth: exultauit īfans in vtero ei⁹.
Et repleta est spū scō belisabeth: ꝛ ex
clamauit voce magna ꝛ dixit. Bñdi
Als + In cta tu inter + mulieres: ꝛ bñdictus
mulieri fructus ventris tui. Et vñ hoc mihi
bus. vt veniat mater dñi mei ad me? Ec
Jud.5.d ce enim vt facta est vox salutationis
E tue in auribus meis: exultauit in
gaudio infans in vtero meo. Et bea
ta que credidisti: qm̄ pficientur ea q̄
dicta sunt tibi a dño. Et ait maria.
Magnificat aīa mea dñm. Et exulta
uit spūs meus i deo salutari meo.
Qꝛ respexit humilitatē ancille sue:
ecce enim ex hoc beataꝫ me dicēt oēs
gñationes. Qꝛ fecit mihi magna q
potēs est: ꝛ scm̄ nomē eius. Et mise
ricordia eius a ꝓgenie ꝛ + ꝓgenies
Als + ꝓ timentibus eū. Fecit potētiā in bra
genies chio suo: dispersit supbos mēte cor
dis sui. Deposuit potētes de sede: ꝛ ex
altauit humiles. Esuriētes ipleuit
Als + re bonis: ꝛ diuites dimisit inanes. Su
cordat⁹. scepit isrl̄ puerū suū + memorari
Al + vsq̄ꝫ misericordie sue: Sicut locutus ē
in scl̄m. ad pres nr̄os abraā ꝛ semini ei⁹ + i

secula. Mansit aūt maria cū illa q̄si
mensibus tribus: ꝛ reuersa est i do
mū suā. Helisabeth aūt impletū est
tps pariendi: ꝛ pe ꝑit filiū. Et audie F
runt vicini ꝛ cognati eius: qꝛ ma
gnificauit dñs miſicordiā suā cuꝫ
illa: ꝛ cōgratulabant̄ ei. Et factuꝫ est
in die octauo venerunt circūcidere
puerū: ꝛ vocabant eū nomine prīs
sui zachariā. Et rñdens mr̄ eius di
xit. Neq̄q̄ꝫ sed vocabit̄ ioannes. Et di
xerūt ad illaꝫ. Quia nemo est in co
gnatione tua: que vocet̄ hoc nomie.
Innuebant aūt prī eius: quē vellet
vocari eū. Et postulās pugillarē scri
psit dicens. Joānes est nomen ei⁹.
Et mirati sunt vniuersi. Apertuꝫ est
autē ilico os eius ꝛ lingua eius: ꝛ
loquebatur benedicēs deum. Et fa
ctus est timor super oēs vicinos eo
rū: ꝛ super oīa mōtana iudee: ꝛ di
uulgabant̄ oīa verba h̄. Et posuerūt
oēs q audierant in corde suo dicē
tes. Quis putas puer iste erit? Et.n.
man⁹ dñi erat cū illo. Et zacharias
pr̄ eius repletus est spū scō: ꝛ ꝓphe
tauit dicēs. Bñdictus dñs deus is
rael: qꝛ visitauit ꝛ fecit redēptioneꝫ
plebis sue. Et erexit cornu salutis
nobis in domo dauid pueri sui. Si G
cut locutus est per os scōꝝ qui a
seculo sunt ꝓphetarū eius. Saluteꝫ
ex inimicis nostris: ꝛ de manu om
niū q oderunt nos. Ad faciendā mi
sericordiā cū patribus nr̄is ꝛ me
morari testamēti sui sancti. Iusiu
randū qđ iurauit ad abraaꝫ patrem
nostrū daturum se nobis. Ut sine
timore de manu inimicoꝝ nr̄oꝝ
liberati seruiamus illi in sanctitate
ꝛ iustitia coraꝫ ipso oībus dieb⁹ no
stris. Et tu puer ꝓpheta altissimi vo
caberis: preibis enim ante faciē dñi
pare vias eius. Ad dandā scientiā sa
lutis plebi eius in remissionē pec
catoꝝ eoꝝ. Per viscera misericordie De pr. bl.
dei nr̄i in quib⁹ visitauit nos oriēs iij.c. ad
ex alto. Illuminare his q i tenebris huc.
ꝛ vmbra mortis sedent: ad dirigen
dos pedes nostros i viā pacis. Puer
autem crescebat ꝛ cōfortabatur spi 1.Re.2.e.
ritu: ꝛ erat in desertis vsq̄ꝫ in diem

oſtenſionis ſue ad iſrael.
¶ La. Sũ. ¶ Edictũ auguſti vt de-
ſcriberet orbis: maria peperit filium
ſuũ primo genitũ Angelus natiui-
tatẽ xp̃i paſtoribꝫ nũciauit ⁊ paſto-
res dicebãt ad inuicẽ. Trãſeamus
vſq; ad bethleem: ieſus circũcidit.
Simeon accepit ieſum in vlnas ſu-
as: dicens. Nunc dimittis ⁊c. Et ſy-
meon dixit marie. Ecce poſitus ẽ hĩ
ruinam ⁊c. Et anna propheteſſa ſup-
ueniẽs confitebat dño: ⁊ loquebat
de illo omnibus qui expectabant re
demptionem iſrael. Jeſus inuẽtus
in medio doctorũ: ⁊ q̃ ſubditꝫ erat
marie ⁊ ioſeph.
Cap. ij.

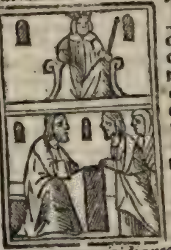
A

Actũ ẽ autẽ
in diebus
ilł exijt edi-
ctũ a ceſare
auguſto: vt
deſcriberet
vniuerſus
orbis. hec
deſcriptio p̃
ma facta eſt
a preſide ſy
rie cyrino.
Et ibãt oẽs
vt pfiterentur ſinguli in ſuã ciuita
tẽ. Aſcẽdit aũt ⁊ ioſeph a galilea d̃ ci-
uitate nazareth in iudeã ciuitatem
dauid que vocat bethleem: eo q̃ eẽt
de domo ⁊ familia dauid: vt pfiteret
cũ maria deſponſata ſibi vxore pre-
gnãte. [a] Factũ ẽ aũt cũ eẽnt ibi: ĩpleti
aſs + ma ſunt dies + vt pareret. Et peperit filiũ
a 2 rie. ſuũ primogẽitũ: ⁊ pãnis eũ inuoluit [b]
5 mat. 2. c. ⁊ reclinauit eũ in + pſepio: q2 non
b 3 d. ⁊. 2. 3. erat ei locꝫ in diuerſorio. Et paſto-
10 aſs + p- res erãt in regiõe eadẽ vigilãtes: ⁊
ſepe. B cuſtodiẽtes vigilias noctis ſup gre-
gẽ ſuũ. Et ecce angelꝫ dñi ſtetit iuxta
illos: ⁊ claritas dei circũfulſit illos. Et
timuerũt timore magno. Et dixit il-
lis angelus. Nolite timere. Ecce enĩ
euãgelizo + vobis gaudiũ magnũ
al. + anũ qđ erit oĩ pplo: q2 natꝫ ẽ vobis hodie
tio ſaluator: qui eſt xp̃s dñs: in ciuitate
aſs + no dauid. Et h̃ vobis ſignũ. Jnuenietis
bis infantẽ pãnis inuolutũ: ⁊ poſitũ ĩ +
preſepio. Et ſubito facta eſt cũ angelo aſs + pre
multitudo militie celeſtis: laudan ſepe
tiũ deũ ⁊ dicentiũ. Gloria in altiſſi- d̃ ↄſe. dñ.
mis deo: ⁊ in terra pax hoībꝫ bone vo j. c. noctẽ
lũtatis. Et factũ eſt vt diſceſſerunt ab ⁊. c. de hĩ
eis angeli in celũ: paſtores loquebã nimis. ⁊
tur ad inuicẽ. Trãſeamus vſq; be- c. hi duo
thleẽ: ⁊ videamus hoc verbũ qđ factũ C
eſt: qđ fecit dñs ⁊ oſtẽdit nobis. Et ve
nerũt feſtinãtes: ⁊ inuenerũt mariã
⁊ ioſeph ⁊ infantẽ poſitũ in + preſe- aſs + h-
pio. Uidẽtes aũt cognouerũt de ver ſepe.
bo: qđ dictũ erat illis de puero hoc.
Et oẽs qui audierũt mirati ſunt ⁊
de his q̃ dicta erãt a paſtoribꝫ ad ip
ſos. Maria aũt cõſeruabat oĩa vba infra eo.
hec: cõferens in corde ſuo. Et reuerſi
ſunt paſtores glorificantes ⁊ laudã-
tes deum in oĩbus que audierant ⁊
viderant: ſicut dictũ eſt ad illos. Et
poſtq̃ cõſumati ſũt dies octo: vt cir
cũcideretur + puer: vocatum eſt no aſs nom
men eius ieſus. Qđ vocatũ eſt ab an h2 + pu-
gelo priuſq̃ in vtero cõciperet. Et er.
poſtq̃ impleti ſunt dies purgatio-
nis eius ſm legẽ moyſi tulerũt il-
lum in hieruſalẽ vt ſiſterent eũ do- D
mino: ſicut ſcriptũ ẽ in lege dñi: q2 exo. 34. c.
oẽ maſculinũ adaperiẽs vuluã ſan-
ctũ dño vocabitur. Et vt darent ho-
ſtiã ſm q̃ dictũ eſt in lege dñi: par
turturũ aut duos pullos colũbarũ.
Et ecce hõ erat in hierlm cui nomẽ
ſymeõ. Et hõ iſte iuſtus ⁊ timoratꝫ
expectans conſolationẽ iſrael: ⁊ ſpi
ritus ſanctus erat in eo. Et rñſũ ac
ceperat a ſpũ ſcõ: nõ viſurũ ſe mortẽ
niſi prius videret xp̃ꝫ dñi. Et venit
in ſpũ in tẽplũ. Et cũ iducerẽt pue-
rũ ieſũ parẽtes eius vt facerẽt ſm
ↄſuetudinẽ legis p eo: ⁊ ipſe accepit
eũ in vlnas ſuas ⁊ benedixit deũ ⁊
dixit. Nũc dimittis ſuũ tuũ dñe ſꝫ E
verbũ tuũ in pace: q2 viderũt oculi
mei ſalutare tuũ. Qđ paraſti añ faciẽ
oĩum pplõꝝ. Lumen ad reuelatio-
nẽ gentiũ: ⁊ gliam plebis tue iſrł.
Et erãt pr̃ eiꝫ ⁊ mr̃ eiꝫ mirãtes ſup
his q̃ dicebant de illo. Et bñdixit illꝫ
ſymeon: ⁊ dixit ad mariã mr̃ẽ eiꝫ.
Ecce poſitus eſt hic in ruinã: ⁊ in re
ſurrectionẽ multoꝝ ĩ iſrł: ⁊ ĩ ſignũ Jsa. 14. d

cui ꝯdicet. Et tuã ipſius alam ptrã-
ſibit gladius: vt reuelent ex multis
cordib⁹ cogitatiões. Et erat anna ꝓ
phetiſſa filia phanuel de tribu aſſer:
hec ꝓceſſerat in diebus multis: ⁊
vixerat cũ viro ſuo ãnis ſeptẽ a vir
ginitate ſua. Et hec vidua vſq; ad an
f nos octogintaquatuor: que nõ diſce
al. ✝ orõ nibus debat de tẽplo ieiunijs ⁊ ✝ obſecra-
tionibus ſeruiẽs nocte ac die. Et h
ipſa hora ſuperueniẽs cõfitebať do-
mino: ⁊ loquebať de illo oib⁹ q̃ expe
al's ✝ hierlm. ctabãt redẽptionẽ ✝ iſrael. Et vt pfe
cerũt oia ſm legem dñi: reuerſi ſũt
in galileã in ciuitatẽ ſuã naçareth.
Puer aũt creſcebat ⁊ confortabatur
plenus ſapiã: ⁊ grã dei erat in illo. Et
ibant parẽtes eius p oẽs annos in
hierlm in die ſolẽni paſce. Et cũ fa
ctus eſſet annorũ duodecim: aſcen-
dẽtibus illis in hieroſolymam ſm
cõſuetudinẽ diei feſti cõſumatiſq;
diebus cũ redirẽt: remãſit puer ie
ſus in hierlm: ⁊ nõ cognouerũt pa
rentes eius. Exiſtimãtes aũt illum
eẽ in comitatu venerũt iter diei: ⁊
requirebant eũ inter cognatos ⁊ no
tos. Et nõ inueniẽtes regreſſi ſunt i
hierlm: requirentes eum. Et factũ
eſt poſt triduum: inuenerũt illũ in
templo ſedentẽ in medio doctorũ:
B audientẽ illos ⁊ interrogãtem eos. [c]
14 mat.7.d. Stupebant autem oẽs qui eum au
18 mar.j.c. dicbant: ſuper prudentia ⁊ rñſis ei⁹.
Et videntes ammirati ſunt [d] Et di-
15 xit mr̃ eius ad illũ. Fili quid feciſti
10 nobis ſic? Ecce pr̃ tuus ⁊ ego dolen-
tes querebamus te. Et ait ad illos.
Quid eſt q̃ me q̃rebatis? Neſciebã-
tis: q2 in his que pr̃is mei ſũt opor
Eſa.13.f. tet me eẽ. Et ipſi nõ intellexerũt v-
bum qd̃ locutus eſt ad eos. Et deſcẽ-
dit cum eis ⁊ venit naçareth: ⁊ erat
8.eodẽ. ſubditus illis. Et mr̃ eius cõſerua-
1.Re.2.c. bat oĩa verba hec in corde ſuo. Et ie-
ſus ꝓficiebat ſapientia ⁊ etate ⁊ gra
tia apud deum ⁊ homines.

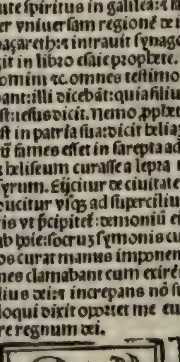
¶ Ca. Sũ. ¶ Joannes predicat ba-
ptiſmum penitentie: dicit turbis.
Genimina viperarũ ⁊c. facite fruct⁹
dignos penitẽtie ⁊c. põt deus de lapi
dibus iſtis ſuſcitare ⁊c. Joãnes tur
bis dicit ⁊ publicanis ⁊ militibus
quid agere debeãt dicit venit fortior
me cui⁹ ventilabrũ in manu. Joan
nes corripit herodẽ: ⁊ baptiçat ieſũ:
celum aperitur: vox patris auditur.
Jeſus erat incipiens quaſi annorũ
triginta vt putabatur filius ioſeph
qui fuit heli ⁊c.

Cap. iij.

A[a]nno aũt A 25
quintode- 8
cimo impe
rij tyberij
ceſaris ꝓ
curãte pon
tio pilato
iudeam: te
trarcha aũt
galilee hero
de: philip-
po aũt fr̃e
tetrarcha i-
turee ⁊ traconitidis regiõis: ⁊ lyſa-
nia abiline tetrarcha ſub principi-
bus ſacerdotum anna ⁊ caypha: fa-
ctum eſt verbũ dñi ſup ioannẽ ça-
charie filiũ in deſerto. [b] Et venit in
oẽm regionẽ iordanis predicans mat.3.a. b 7
baptiſmum penitentie in remiſſio mar.j.a. 1
nem peccatorum: ſicut ſcriptum eſt Joã.3.a.
in libro ſermonum yſaie prophete. eſa 40.a.
Uox clamantis in deſerto. Parate mat.3.a.
viam dñi: rectas facite ſemitas ei⁹. mar.j.a.
Omnis vallis implebit: ⁊ omnis Joã.j.c.
mons ⁊ collis humiliabit. Et erũt B
praua in directa ⁊ aſpera in vias pla
nas: ⁊ videbit omnis caro ſalutare
dei. [c] Dicebat ergo ad turbas: que c 8
exibant vt baptiçarentur ab ipſo.
Genimina viperarum: quis oſten- mat.3.b. 6
dit vobis fugere a ventura ira? Faci
te ergo fructus dignos penitentie:
⁊ ne ceperitis dicere: patrem habe-
mus abraam. Dico enim vobis: q2
potens eſt deus de lapidibus iſtis ſu
ſcitare filios abrahe. Jam enim ſecu
ris ad radicem arboris poſita ẽ. Om mat.3.c.
nis ergo arbor nõ faciens fructum ⁊.7.c.
bonũ excidet: ⁊ in ignẽ mittetur. [d] d 9
Et interrogabãt eũ turbe dicentes. 10
Quid ergo faciemus. Rñdens au-
tem dicebat illis. Qui hz duas tu-

nicas ut nõ hñti:ꝛ q h3 eſcas ſilr fa-
C ciat. Uenerũt aũt ꝛ publicani vt ba-
ptiçarenť:ꝛ dixerũt ad illuz. Magr
qd faciemus? At ille dixit ad eos. Ni
hil amplius q̃ȝ qd ↄſtitutuȝ ẽ vobis
faciatis. Interrogabãt aũt eũ ꝛ mili
23.q.i.ca. tes dicentes. Quid faciemus ꝛ nos?
paꝰ.ꝛ.c. Et ait illis. Neminẽ cõcutiatis neqȝ
qd culpa calũniã faciatis:ꝛ cõtenti eſtote ſti
3 tus.ꝛ.ca. pendijs veſtris. Exiſtimante aũt po-
militare. pulo ꝛ cogitãtibus oĩbus in cordi
bus ſuis de ioanne ne forte ipſe eſſet
e 10 chrĩs:reſpõdit ioãnes dicẽs oĩbus[e].
[e] mat.3.c Ego quidẽ aqua baptiço vos: veniet
mar.i.a aũt fortior me poſt me: cuius non
Joã.i.d. ſum dignus ſoluere corrigiã calcia
mat.3.c mentoꝝ eius:ipſe vos baptiçabit in
f 11 D ſpũ ſcõ ꝛ igni[f]. Cuius ventilabrum
[f] aĩs + pro in manu eiꝰ:ꝛ + purgabit areã ſuã:
munda- ꝛ ↄgregabit triticũ in horreũ ſuuȝ:
bit paleas aũt cõburet igni inextingui
mat.14.a bili. Multa q̃dẽ ꝛ alia exortãs euãge
mar.6.c liçabat pplo.[g] Herodes autẽ tetrar-
g 12 cha cũ corripeť ab illo de herodiade
2 vxore fratris ſui:ꝛ de oĩbus malis q̃
fecit herodes abiecit ꝛ hoc ſup oĩa: ꝛ
aĩs + euȝ incluſit + ioãnẽ i carcere.[h] Factũ ẽ au
h 13 mat.3.d teȝ cũ baptiçareť oĩs populus ꝛ ieſu
[h] mar.i.a baptiçato ꝛ orãte: apertuȝ eſt celũ ꝛ
Joan.i.a deſcendit ſpũs ſanctus corporali ſpe
E cie ſicut colũba in ipſuȝ. Et vox de ce-
Aĩs + cõ lo fcã eſt. Tu es filiꝰ meus dilectus:
placuit in te + cõplacuit mihi[i]. Et ipſe ieſus
i 14 mat.i.a erat incipiẽs quaſi annoꝝ triginta
3 vt putabať filiꝰ ioſeph q fuit heli:qui
fuit mathat:q fuit leui:q fuit melchi
qui fuit ianne: qui fuit ioſeph: qui
fuit mathathie:q fuit amos:q fuit na
uȝ:qui fuit heſli:qui fuit age:qui fuit
maath:q fuit mathathie:qui fuit ſe-
mei:qui fuit ioſeph:qui fuit iuda:q
fuit ioanna:qui fuit reſa:qui fuit ço
F robabel:qui fuit ſalathiel:q fuit ne-
ri:qui fuit melchi:qui fuit addi:qui
fuit coſan:qui fuit helmadam: qui
fuit her:qui fuit ieſu:qui fuit elieçer:
q fuit iorim: qui fuit mathat: q fuit
leui:qui fuit ſymeon:qui fuit iuda:
qui fuit ioſeph:qui fuit iona:qui fu
it heliachim:qui fuit melcha:qui fu
G it menna:qui fuit mathata:qui fuit
nathan:qui fuit dauid:qui fuit ieſſe:
qui fuit obeth:q fuit booç:q fuit ſal-
mon q fuit naaſon:q fuit aiadab: q
fuit arã:q fuit eſrom:q fuit phares:
q fuit iude:q fuit iacob:q fuit yſaac:
q fuit + abrahe:q fuit thare:q fuit na Aĩs +
chor:qui fuit + ſaruch:q fuit ragau: habraaȝ.
qui fuit phalech:qui fuit heber: qui Aĩs +
fuit ſale:q fuit chaynam:qui fuit ar- ſeruch
phaxat:q fuit ſem:qui fuit noe: qui
fuit lamech:qui fuit mathuſalem:q
fuit enoch:qui fuit iareth:q fuit ma
lalehel:q fuit chaynã:q fuit enos:q
fuit ſeth:q fuit adam:qui fuit dei.
¶ Ca. Sũ. ¶ Jeſus plenus ſpiritu
ſancto regreſſus eſt a iordane ieiu-
nans quadraginta diebus eſurijt:ꝛ
tẽptatur a diabolo:conſumata tem
ptatiõe diabolus receſſit ab eo vſqȝ
ad tempus. Jeſus regreſſus in vir-
tute ſpiritus in galileã:ꝛ fama exijt
per vniuerſam regionẽ de illo venit
naçareth:ꝛ intrauit ſynagogã ꝛ le-
git in libro eſaie prophete. Spiritꝰ
domini ꝛc. omnes teſtimoniuȝ da-
bant:illi dicebãt:quia filius ioſeph
eſt:ieſus dicit. Nemo ꝓpheta acceptꝰ
eſt in patria ſua:dicit heliaȝ miſſuȝ
cũ fames eſſet in ſarepta ad viduaȝ:
ꝛ heliſeum curaſſe a lepra naamam
ſyrum. Eijcitur de ciuitate ieſus:ꝛ
ducitur vſqȝ ad ſupercilium mon-
tis vt pcipiteť: demoniũ eijcit ieſus
ab hoĩe:ſocruȝ ſymonis curat:ꝛ ali-
os curat manus imponens: demo-
nes clamabant cum exirẽt. Tu es fi
lius dei:ꝛ increpans nõ ſinebat eos
loqui dixit oportet me euangeliça-
re regnum dei. Cap.iiij.

A Jeſus aũt
plenus
ſpiritu ſcõ
regreſſus ẽ
a iordane.
Et agebať i
+ ſpiritu i aĩs + in
deſerto die deſertus
bus q̃dra- a ſpiritu
ginta:ꝛ tẽ-
tabatur a
diabolo.[b]
Et nihil
manduca-
uit in

Mat.4.a uit in dieb⁹ illis. Et ꝯſūmatis illis
Mar.j.b eſuriit. Dixit aūt illi diabolus. Si fi-
lius dei es: dic lapidi huic vt panis
Deut.8.a fiat. Et rñdit ad illū ieſus. Scriptū
eſt: q̄ nō in pane ſolo viuit hō: ſed
in oī vbo dei. Et duxit illū diabolus
als+mō + ⁊ oſtēdit illi oīa regna orbis terre
tē excelſū in momēto tpis: ⁊ ait illi. Tibi da-
bo ptātē hāc vniuerſā; ⁊ gloriā illo-
rū: q̄ mihi tradita ſunt: ⁊ cui volo
do illa. Tu ergo ꝓcidēs ſi adoraue-
ris corā me: erūt tua oīa. Et rñdēs
ieſus dixit illi. Scriptū eſt. Dñz deū
tuū adorabis: ⁊ illi ſoli ſeruies. Et
al. nō hȝ duxit illū in hierl'z: ⁊ ſtatuit eū ſup
+.pcidēſ +pinnā tēpli: ⁊ dixit illi. Si fili⁹ dei
B es: mitte te hic deorſuz. Scriptū eſt
Deu.6.b eniz q̄ āgelis ſuis mādauit de te vt
al.+pin- ꝯſeruēt te ⁊ in manib⁹ tollēt te: ne
naculuz. forte offendas ad lapidē pedē tuuz.
Mat.4.a Et rñdēs ieſus ait illi. Dictū eſt. Nō
Ps.90. tentabis dñm deū tuū. Et ꝯſūmata
Deu.6.c. omni tētatiōe: diabolus receſſit ab
c 17 mat.4.d illo vſq; ad tp̄s.[c] Et regreſſus eſt ie-
1 Mar.13.a ſus in vtute ſpūs in galileā: ⁊ fama
Joā.6.a exiit p vniuerſaz regionē de illo. Et
C ipſe docebat in ſynagogis eorum: ⁊
d 18 mar.13.g magnificabaī ab oīb⁹.[d] Et venit na
10 ʒareth vbi erat nutrit⁹: ⁊ intrauit
ſcdm ꝯſuetudinē ſuam die ſabbati in
ſynagogā: ⁊ ſurrexit legere. Et tradi-
tus eſt illi liber yſaie prophete. Et vt
reuoluit librū: inuenit locum vbi
Eſa.61.a. ſcriptū erat. Spūs dñi ſup me: +pp
al.+eo,q qd vnxit me: euangeliʒare paupib⁹
miſit me ſanare ꝯtritos corde: pdi-
care captiuis remiſſionē: ⁊ cecis vi-
ſum: dimittere ꝯfractos in remiſ-
ſionē: pdicare annuz dñi acceptū ⁊
D diē retributionis. Et cū applicuiſ-
Mar.6.a ſet librū reddidit miniſtro: ⁊ ſedit.
Joā.4.f. Et oium in ſynagoga oculi erāt i-
mat.13.g tendētes in eū. Cepit aūt dicere ad
Jo.6.e illos: q̄ hodie impleta ē hec ſcriptu
e 19 mat.13.g ra in aurib⁹ vrīs.[e] Et oēs teſtimo-
1 mar.6.a. niū illi dabāt ⁊ mirabanī in verbis
Joā.4.f grē que ꝓcedebāt de ore ipſi⁹: ⁊ dice
3.re.17.b bant. Nōne hic eſt filius ioſeph? Et
f 20 al.+dixe ait illis.[f] Utiq; dicetis mihi hanc
1 rūt pha- ſilitudinē. Medice cura te ipm. +
g 21 riſei ad Quāta audiuim⁹ facta in capharna
1 ieſuz hic um: fac ⁊ hic in pr̄ia tua. Ait aūt.[g]

Amen dico vobis q̄ nemo ꝓpheta
accept⁹ eſt in pr̄ia ſua.[h] In vitate di- h 22 10
co vobis: multe vidue erāt in die-
bus helye in iſrael qn̄ clauſuȝ eſt ce-
lū ānis trib⁹ ⁊ mēſib⁹ ſex cū fcā eēt
fames magna in oī terra: ⁊ ad nul-
lā illaꝝ miſſus ē helyas niſi in ſare-
pta ſidonie ad mulierem viduā. Et E
multi leproſi erāt in iſrael ſub heli- 4.re.4.d
ſeo ꝓpheta: ⁊ nemo eoꝝ mūdat⁹ eſt
niſi naaman ſyrus. Et repleti ſunt
oēs in ſynagoga ira hec audientes.
Et ſurrexerūt ⁊ eiecerūt illū extra ci-
uitatē ⁊ duxerūt illū vſq; ad ſupci-
liū mōtis ſup quem ciuitas illoꝝ
erat edificata: vt pcipitarent eū. Ipſe
aūt trāſiēs p mediū illoꝝ ibat.[i] Et i 23 8
deſcēdit in capharnaū ciuitatē gali-
lee: ibiq; docebat illos ſabbatis.[k] Et mat.17.d k 24
ſtupebāt in doctrina ei⁹: q̄ in ptāte Mar.6.c 1
erat ſmo ipſi⁹.[l] Et i ſynagoga erat l 25 8
hō hñs demoniū: imūdū: ⁊ excla-
mauit voce magna dicēs. Sine qd
nobis: ⁊ tibi ieſu naʒarene. Uenisti F
pdere nos. Scio te + q̄ ſis ſanctus als+qui
dei. Et increpauit illū ieſus dicens.
Obmuteſce: ⁊ exi ab eo. Et cū ꝓieciſ-
ſet illū demoniū in mediū: exiit ab als + eſt
illo nihilq; + illū nocuit. Et fact⁹ ē vel cum
pauor in oīb⁹ ⁊ colloquebanī ad in-
uicē dicētes. Qd ē hoc verbū: q̄ i po-
teſtate ⁊ virtute impat imūdis ſpi-
ritib⁹ ⁊ exeūt? Et diuulgabaī fama
de illo i oēm locū regionis.[m] Sur- m 26 2
gēs aūt ieſus de ſynagoga itroiuit i
domū ſymonis. Socrus aūt ſymo- mar.j.c.
nis tenebaī magnis febrib⁹. Et ro- G
gauerūt illū ꝓ ea. Et ſtans ſup illaȝ
impauit febri ⁊ dimiſit illā. Et cōti-
nuo ſurgēs miniſtrabat illis. Cum mar.j.c.
aūt ſol occidiſſet: oēs q̄ hēbant infir-
mos varijs lāguorib⁹ ducebāt illos
ad eū. At ille ſingulis man⁹ iponēs Als+
curabat + eos.[n] Exibat aūt demonia oēs n 27 8
a multis clamātia ⁊ dicētia: q̄ tu es mar.3.b.
fili⁹ dei. Et increpās nō ſinebat ea lo-
qui: q̄ ſciebāt ipm eē xp̄m.[o] Fcā āt o 28 8
die egreſſus ibat i deſtū locū: ⁊ tur-
be regrebāt eū. Et venerūt vſq; ad ipȝ
⁊ detinebāt illū ne diſcederet ab eis.
Quibus ille ait. Quia ⁊ alijs ciuita-
tibus oportet me euangeliʒare re-

2
gnū dei:qꝛ ideo miſſus ſuz. Et erat p̄-
dicās in ſynagogis galilee.
¶ Ca. Sū. ¶ Cū turbe irruerēt ad
eū: vt audirēt verbū dei aſcēdit na-
uem petri: docebat de nauicula tur-
bas. Jeſus dixit petro: duc in altuz
ꝛ laxate rhetia vr̄a in capturā: hoc fa
cto ↄcluſerūt piſciū multitudinez:
ꝛ rhete eoꝝ rūpebāt: qd̄ cum videret
petrus: dixit: exi a me: peccator ſum
dn̄e: dixit petro ex hoc eris homines
capiēs: leproſum mūdat: ꝛ paraly-
ticū curat: dicit leui ſedēti ad telo-
neū. Seq̄re me: ꝛ fecit leui ↄuiuiuz
phariſei murmurabāt ꝛ ieſus dic.
Nō egēt q ſani ſunt medico ꝛc. pha-
riſei dicūt ieſu: quare diſcipuli ioā
nis ieiunant frequēter: poſt hec ie-
ſus dicit ſimilitudinē d̄ cōmiſſura
veſtimenti noui: ꝛ nemo mittit vi
nū nouū in vtres veteres. Ca. v.
a
Factū[a] eſt aūt cū turbe irrue-
a 29 mat.4.a. rent in eū vt audirēt v̄bū dei:
10 ꝛ ipſe ſtabat ſec⁹ ſtagnū geneſareth.
Et vidit duas naues ſtātes ſec⁹ ſta-
gnū: piſcatores aūt deſcenderāt ꝛ la-
uabāt rhetia. Aſcēdens aūt in vnaz
nauim q̄ erat ſymonis: rogauit eū
a terra reducere puſillū. Et ſedēs do
24. q.i.c. cebat de nauicula turbas.[b] Ut ceſſa-
b 30 non tur uit aūt loq: dixit ad ſymonez. Duc
p batur. in altū: ꝛ laxate rhetia vr̄a in captu-
raz. Et rn̄dēs ſymon: dixit illi. Pre
B ceptor p totā noctez laborātes nihil
cepim⁹: in verbo aūt tuo laxabo rhe-
te. Et cū hoc feciſſent: ↄcluſerūt piſci
um multitudinē copioſam. Rūpe-
batur aūt rhete eoꝝ. Et annuerunt
ſocijs q erāt in alia naui: vt venirēt
ꝛ adiuuarēt eos. Et venerūt ꝛ imple
al. nō hʒ uerūt ambas nauiculas: ita vt ✝ p̄
✝ pene ne mergerētur.[c] Qd̄ cū videret ſy
c 31 mon petrus: ꝓcidit ad genua ieſu
f 80 dicēs. Exi a me dn̄e: qꝛ homo pecca-
tor ſuz. Stupor. n. circūdederat eū
ꝛ oēs q cū illo erant: in captura pi-
ſcium quā ceperāt. Siſr autez iaco-
bū: ꝛ ioānez filios zebedei: q erāt ſo-
d 32 cij ſymonis.[d] Et ait ad ſymonem
3 mat.4.c. ieſus. Noli timere: ex hoc iam homi
Mar.j.c. nes eris capiēs. Et ſubductis ad ter
C ram nauib⁹: relictis omnib⁹ ſecuti
ſunt euz.[e] Factum eſt cū ✝ eſſet in Mat.8.a 2
vna ciuitatū: ꝛ ecce vir plen⁹ lepra Mar.j.d
videns ieſum ꝛ ꝓcidēs in faciem al. ✝ veīſ
ſuaz rogauit eū dicens. Dn̄e ſi vis ſet l. vnā
potes me mūdare. Et extendēs ma- de pe. diſ.
nuz tetigit eū dicens. Uolo. Mun- j.c. voluiſ
dare. Et cōfeſtim lepra diſceſſit ab il ſent.
lo. Et ipſe p̄cepit illi vt nemini dice
ret: ſed vade oſtēde te ſacerdoti: ꝛ of
fer ꝓ emūdatione tua ſicut p̄cepit
moyſes in teſtimoniū illis.[f] Per mat.4.d f 34
ambulabat aūt magis ſermo de il- Mar.3.a 1
lo: ꝛ ↄueniebat turbe multe vt au- Joā.6.a
dirent ꝛ curarent̄ ab infirmitatib⁹ mat.14.c
ſuis.[g] Ipſe aūt ſecedebat in deſertuz Mar.6.f g 35
ꝛ orabat.[h] Et factū eſt in vna dierū D 2
ꝛ ipſe ſedebat docēs. Et erant phari Mat.9.a h 36
ſei ſedētes ꝛ legis doctores q vene- Mar.2.a 2
rāt ex omni caſtello galilee ꝛ iudee Joā.5.a
ꝛ hieruſalē: ꝛ virtus dn̄i erat ad ſa
nandū.[i] Et ecce viri portātes in le- i 37
cto hominē q erat paralytic⁹: ꝛ q̄re- a
bant eū inferre ꝛ ponere ante eum.
Et nō inueniētes qua parte illum
inferret pre turba: aſcēderūt ſupra
tectū: ꝛ per tegulas ſūmiſerūt eum
cū lecto in mediū ante ieſuz. Que-
rū fidē vt vidit: dixit. Hō remittun
tur tibi pctā tua. Et ceperunt cogita
re ſcribe ꝛ phariſei dicētes. Quis ē
hic q loqtur blaſphemias? Quis p̄t Mat.9.a
dimittere pctā: niſi ſolus deus? Ut
cognouit aūt ieſus cogitatiōes eo-
rū rn̄dens dixit ad illos. Quid cogi E
tatis in cordib⁹ veſtris? Quid eſt fa
cilius: dicere dimittunt̄ tibi pctā:
an dicere ſurge ꝛ ambula? Ut autez Mat.9.a
ſciatis qꝛ fili⁹ hominis hʒ ptātez in Mar.2.b
terra dimittendi pctā: ait paralyti- Joā.5.b.
co. Tibi dico ſurge: tolle ✝ lectū tu- al. ✝ gra-
um ✝ ꝛ vade in domū tuā. Et confe batū
ſtim ↄſurgēs corā illis tulit lectuz alis ✝ ꝛ
in quo iacebat: ꝛ abijt in domū ſuā ambula
magnificās deū. Et ſtupor app̄hēdit
oēs: ꝛ magnificabāt deuz. Et repleti
ſunt timore dicētes: qꝛ vidim⁹ mi F k 38
rabilia hodie.[k] Et poſt hec exijt: ꝛ vi- Mat.9.b 2
dit publicanū nomine leui ſedētē
ad teloneuz: ꝛ ait illi. Seq̄re me. Et Mat.2.c l 39
relictis oib⁹: ſurgēs ſecut⁹ eſt euz.[l] 3
Et fecit ei ↄuiuium magnū leui in
domo ſua: ꝛ erat turba multa publi

al. + mur muraue runt
m 40
2 Mat.9.b
Mar.2.c
23.q.4.c. infideles 2.q.j.c. vl ti. de pen. di.j.c. ec- clia. ⁊ di. 3.ca. ad- huc.
Mat.9.b
Mar.2.c
Mat.9.b
Mar.2.c
G
Mar.2.d
Mar.2.d

canoꝝ ⁊ aliorꝝ: qui cū illis erāt diſ-
cumbētes. Et + murmurabāt pha
riſei ⁊ ſcribe eoꝝ: dicētes ad diſcipu
los eius. Quare cum publicanis ⁊
peccatorib⁹ mā ducatis ⁊ bibitis? m
Et reſpōdēs ieſus dixit ad illos. Nō
egent q ſani ſunt medico: ſʒ q male
hñt. Nō veni vocare iuſtos: ſed pecca-
tores ad pniam. At illi dixerunt ad
eū. Quare diſcipuli ioānis ieiunāt
frequēter ⁊ obſecratiōnes faciūt ſi-
militer ⁊ phariſeoꝝ: tui aūt edunt
⁊ bibūt. Quib⁹ ipſe ait. Nūqd pote-
ſtis filios ſpōſi dū cuʒ illis eſt ſpon-
ſus facere ieiunare? Veniēt autem
dies ⁊ cū ablat⁹ fuerit ab illis ſpon-
ſus: tunc ieiunabūt in illis dieb⁹.
Dicebat aūt ⁊ ſimilitudinē ad illos:
quia nemo cōmiſſura a nouo veſti
mento mittit in veſtimētū vetus:
alioqn ⁊ nouū rumpit: ⁊ veteri nō
conuenit cōmiſſura a nouo. Et ne-
mo mittit vinū nouū in vtres ve-
teres alioqn rumpit vinū nouum
vtres: ⁊ vinū effundetur ⁊ vtres pe
ribūt. Sed vinū nouū in vtres no
uos mittendū eſt: ⁊ vtraqʒ ꝯſerua-
tur. Et nemo bibēs vet⁹ ſtatiʒ vult
nouū: dicit. n. vetus melius eſt.

¶ Ca. Sū. ¶ Diſcipuli ſabbato ſpi-
cas vellūt: ieſus dicit ꝙ dauid in do
mo dei panes ꝓpōnis ſumpſit. Ma
nuʒ aridā habenteʒ curat apl'os ele-
git in monte: in loco cāpeſtri mul-
tos curat a languo: ib⁹ qꝛ vtus ⁊c.
Octo beatitudines: poſt hoc dicit: ve
vobis diuitib⁹ ve vobis ⁊c. Dicit: di-
ligite inimicos vr̄os. Qui te pcutit
in maxillā pbe ⁊c. ⁊ omni petenti te
tribue: put vultis vt faciā vobis ho
mines ⁊c. Si diligitis eos q vos di-
ligūt: q̄ vobis gr̄a eſt. Mutuū date:
nihil indeſperātes. Eſtote miſericor-
des: nolite iudicare: eadē menſura
q̄ ⁊c. Nūqd pōt cec⁹ cecū ducere: nō
eſt diſcipulus ſup magr̄m. Ejice p̄-
muʒ trabē vnaqqʒ arbor de fructu
ſuo cognoſcit. Qui audit ſmōes ⁊
nō facit cui ſilis eſt. Cap. vi.

de cõſe. di. 5.c. diſcipulus

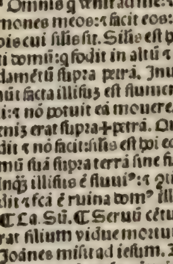
a 41 A
2 Mat.12.a
Mar.2.d

Actū eſt aūt in ſabbato ſcdō
pmo cū trāſiret per ſata velle-
bāt diſcipuli ei⁹ ſpicas: ⁊ manduca-
bant ꝯfricātes manib⁹. Quidā aūt mat.12.a
phariſeoꝝ dicebāt illis. Quid faci- Mar.2.d
tis qđ nō licet in ſabbatis? Et reſpō 1.Re.12.b
dēs ieſus ad eos dixit. Nec hoc legi- mat.12.a
ſtis qđ fecit dauid cū + eſuriſſet ipſe Mar.2.d
⁊ q cū illo erāt: quō intrauit in do al. + eſu-
muʒ dei ⁊ panes ꝓpōnis ſumpſit ⁊ riret
mā ducauit: ⁊ dedit his q cum ipſo
erāt: quos nō licet mā ducare niſi tā
tū ſacerdotibus. Et dicebat illis: qꝛ mat.12.a
dn̄s eſt fili⁹ hoīs: etiā ſabbati. b Fcm Mar.2.d b 42
eſt aūt ⁊ in alio ſabbato: vt intraret B 2
in ſynagogā ⁊ doceret. Et erat ibi ho mat 12.a
mo: ⁊ man⁹ ei⁹ dextra erat arida. Ob Mar.3.a
ſeruabant aūt ſcribe ⁊ phariſei, ſi in
ſabbato curaret: vt inuenirēt vnde
accuſarēt eū. Ipſe vero ſciebat cogita-
tiones eoꝝ: ⁊ ait homini q habebat
manū aridam. Surge: ⁊ ſta in me- mat.12.a
diuʒ. Et ſurgēs ſtetit. Ait aūt ad il- Mar.3.a
los ieſus. Interrogo vos ſi licʒ ſab- infra.14.a
batis benefacere an male: animā ſal
uaʒ facere an pdere. Et circū ſpectis
omnib⁹ dixit homini. Extende ma-
nuʒ tuā. Et extēdit: ⁊ reſtituta ē ma
nus eius. Ipſi aūt repleti ſunt inſi-
piētia: ⁊ colloquebant adinuicē qd mat.14.c c 43
nā facerēt de ieſu. c Factuʒ eſt aūt in 27.q.2.c. 2
illis dieb⁹ exijt in montem orare: ⁊ plerūqʒ.
erat pnoctās in orōne dei. d Et cuʒ mat.10.e d 44
dies factus eſſet vocauit diſcipulos Mar.3.b 2
ſuos: ⁊ elegit duodeciʒ ex ipſis quos Act.j.b
⁊ apoſtolos nominauit: Symonem
quem cognominauit petrum: ⁊ an
dream fratrem eius: Jacobuʒ ⁊ Jo
annem Philippū ⁊ Bartholomeū:
Mattheum ⁊ Thomā Jacobum al-
phei ⁊ Symonem qui vocatur zelo
tes: ⁊ Judam Jacobi ⁊ Judam ſca- 2.q.7.ca. e 45
rioth qui fuit proditor. e Et deſcen- plerūqʒ. 1
dens cum illis ſtetit in loco campe
ſtri ⁊ turba diſcipulorum eius: ⁊
multitudo copioſa plebis ab omni
iudea ⁊ hieruſalem: ⁊ maritima et
tyri ⁊ ſydonis qui venerant vt au-
dirent eum ⁊ ſanarētur a languo-
ribus ſuis. Et qui vexabant a ſpiri-
tib⁹ immūdis curabant. Et oīs tur
ba q̄rebat eū tāgere: qꝛ vtus de illo f 46
exibat ⁊ ſanabat oēs. f Et ipſe eleua 5
tis oculis in diſcipl'os ſuos: dicebat. g 47
g Beati paupes: qꝛ veſtrū eſt regnū 5

b 48 Mat.5.a dei. b Beati q nūc eſuritis: qꝛ ſatu-
5 B rabimini. Beati q nūc fletis: qꝛ ri-
i 49 mat.5.a. debitis. i Beati eritis cū vos oderint
5 hoies ⁊ cū ſeparauerint vos ⁊ expro-
brauerint: ⁊ iecerint nomē veſtrū3
23.q.10. tāq̧ malū pp̄ filiū hoīs. Gaudete in
c.q xp̄s illa die ⁊ exultate: ecce.n. merces vr̄a
amos.6.a multa eſt in celo. Scd̄3 hec.n. facie-
bāt ꝓphetis p̄res eoꝝ. Uerūtñ ve vo
k 50 bis diuitib⁹ q habetis ꝯſolationē ve
5 ſtram. k Ue vobis q ſaturati eſtis: qꝛ
l 51 eſurietis. Ue vobis q ridetis nunc:
10 qꝛ lugebitis ⁊ flebitis. l Ue cū bn̄di
m 52 Mat.5.g xerint vobis oēs hoies. Scd̄m hec.n.
5 faciebāt ꝓphetis p̄res eoꝝ. m S3 vo-
bis dico q auditis. Diligite inimi-
cos v̄ros bn̄facite his q vos oderunt.
n 53 alś + p- Bn̄dicite maledicētib⁹ vobis: ⁊ ora-
5 cuſſerit te p calūniātib⁹ vos. n Et q te + pcu-
E tit in maxillā vnā p̄eibe illi ⁊ alterā.
Et ab eo q auffert tibi veſtimentū: et
tunicā noli ꝓhibere. Oi aūt petenti
te tribue ⁊ q auffert q̄ tua ſunt ne re
o 54 Thobie. petas. o Et ꝓut vultis vt faciāt vobis
5 4.c. hoies: ⁊ vos facite illis ſilr. p Et ſi dili
p 55 Mat.7.b gitis eos q vos diligūt q̄ vobis ē gr̄a?
5 Mat.5.g Nā ⁊ pctōres diligētes ſe diligūt. Et
ſi bn̄ feceritis his q vobis bn̄faciūt:
que vobis eſt gr̄a? Siqdē ⁊ pctōres
al. + erit hoc faciūt. Et ſi mutuū dederitis his
a qb⁹ ſperatis recipe: q̄ gr̄a + ē vob?
Nā ⁊ pctōres pctōribus fenerant: vt
recipiant eq̄lia. Uerūtñ diligite ini
micos v̄ros: bn̄facite ⁊ mutuū date:
nihil inde ſperātes: ⁊ erit merces ve
ſtra multa: ⁊ eritis filij altiſſimi: qꝛ
al. + plu- ipſe benign⁹ eſt + ſup ingratos ⁊ ma
it
F los. Eſtote ergo miſericordes: ſicut
q 56 Mat.7.c ⁊ pater veſter miſericors eſt. q Noli-
2 te iudicare ⁊ nō iudicabimini. No-
lite ꝯdēnare ⁊ nō ꝯdēnabimini. Di
mittite: ⁊ dimittemini. Date: ⁊ dabi
tur vobis. Menſurā bonā: ⁊ ꝯfertā ⁊
coagitatā ⁊ ſupfluentē dabūt in ſi-
Mat.7.a nu3 veſtrū. Eadē qppe menſura qua
r 57 Mar.4.c menſi fueritis: remetiet vobis. r Dice
5 mat.15.c bat aūt illis ⁊ ſimilitudinē. Nunqd
mat.10.c pōt cecus cecū ducere? Nōne ambo
s 58 Joā.13.b in foueā cadūt. ſ Nō eſt diſcipulus
3 Mat.7.a ſup magiſtrū. Perfect⁹ aūt oīs erit:
t 59 ſi ſit ſicut magr̄ ei⁹. t Quid autē vi-
2 des feſtucā in oculo fratris tui: tra

bem aūt que in oculo tuo eſt nō cō
ſideras. Aut quō potes dicere fratri
tuo: frater ſine eijciā feſtucā de ocu-
lo tuo: ipſe in oculo tuo trabe3 nō
vidēs. Hypocrita eijce pmū trabē de Mat.7.c
oculo tuo: ⁊ tūc pſpicies vt educas u 60
feſtucā de oculo fratris tui. u Nō eſt 5
eni3 arbor bona q̄ facit fruct⁹ malos:
neq3 arbor mala faciēs fructū bonū.
Unaqueq3.n. arbor de fructu ſuo co G
gnoſcit. x Neq3.n. de ſpinis colligūt x 61
ficus: neq3 de rubo vindemiāt vuā. 5
y Bon⁹ hō de bono theſauro cordis mat.12.c y 62
ſui ꝓfert bonū: ⁊ malus hō de malo 5
theſauro ꝓfert malū. Et abūdantia
eni3 cordis os loqtur. z Quid autē Mat.7.c z 63
vocatis me dn̄e: ⁊ nō facitis q̄ dico? Mat.7.d 5
a Omnis q venit ad me: ⁊ audit ſer a 64
mones meos: ⁊ facit eos: oſtēdā vo- 5
bis cui ſimilis ſit. Similis eſt hoi edificā-
ti domū: q fodit in altū ⁊ poſuit fun
damētū ſupra petrā. Inundatione
aūt facta illiſus eſt flumen domui il
li: ⁊ nō potuit eā mouere. Fundata
eni3 erat ſupra + petrā. Qui aūt au- alś + fir-
dit ⁊ nō facit: ſimilis eſt hoi edificāti do- mā
mū ſuā ſupra terrā ſine fundamēto
inq̧ illiſus ē fluui⁹: ⁊ ꝯtinuo ceci-
dit ⁊ fcā ē ruina dom⁹ illi⁹ magna.

¶ Ca. Sū. ¶ Seruū cēturionis cu
rat filium vidue mortuu3 ſuſcitat.
Joānes miſit ad ieſum. Tu es q vē
turus es ⁊c. ⁊ dn̄s cōmēdat ioānē3
phariſei ⁊ legiſperiti ꝯſiliū dei ſpre-
uerūt. Jeſus dicit phariſeis: qꝛ di-
uerūt ioānē demoniū hr̄e: ⁊ fili⁹ hoīs
homo vorator ē. Mulier peccatrix la
chrymis pedes ieſu lauit. Ca.vij.

a Cum aūt + ipleſſet oīa v̄ba ſua in aures ple-bis: itrauit capharnaū. Centurio-nis aūt cu iuſdā ſer-uus male habēs erat moritur⁹ q illi erat a 65 3

alś. + cō-
pleſſet
Mat.8.a

Cano.

precioſus.Et cum audiſſet de ieſu:
miſit ad eũ ſeniores iudeoꝝ rogãs
eũ vt veniret ⁊ ſaluaret ſeruũ eius.
At illi cũ veniſſent ad ieſuꝫ rogabãt
eũ ſollicite dicẽtes ei:q2 dignꝰ ẽ vt
hoc illi pſtes.Diligit.n.gẽtẽ nr̃am ⁊
ſynagogã ipſe edificauit nobis. Je-
B ſus aũt ibat cũ illis.Et cum iaꝫ nõ
longe eſſet a domo:miſit ad eũ cen-
turio amicos dicens. Domine:no
li vexari.Nõ eniꝫ ſũꝫ dignꝰ vt ſub te
ctũ meuꝫ intres.Propter qđ ⁊ me
Mat.8.a ipſm nõ ſũꝫ dignũ arbitratꝰ vt veni
23.q.j.ca. reꝫ ad te:ſed dic v̄bo ⁊ ſanabit puer
noli. meꝰ.Nã ⁊ ego hõ ſum ſub ptãte cõ-
De cõſec. ſtitutꝰ hñs ſub me milites:⁊ dico
di.2.quo huic vade ⁊ vadit:⁊ alio veni ⁊ venit:
tidie. ⁊ ſeruo meo fac hoc ⁊ facit.Quo au-
Mat.8.b dito ieſus miratus eſt:⁊ conuerſus ſe
quẽtibꝰ ſe turbis dixit.Amen dico
vobis:nec in iſrael tãtã fidẽ inueni.
66 [b] Et reuerſi q miſſi fuerãt domũ in-
5 uenerũt ſeruũ q languerat ſanũ.[c]
67 Et factũ eſt deinceps ibat ieſus in ci
10 uitatẽ q̃ vocat naym:⁊ ibãt cũ eo di
ſcipuli eiꝰ ⁊ turba copioſa.Cũ autẽ
appropinquaret porte ciuitatis ec-
ce defũctꝰ efferebat filiꝰ vnicus mr̃is
Re.40. ſue.Et hec vidua erat:⁊ turba ciuita
tis multa cũ illa.Quã cum vidiſſet
dominꝰ miſericordia morꝰ ſup eaꝫ
E dixit illi.Noli flere.Et acceſſit ⁊ teti-
de pe.diſ. git loculum.Hi aũt q portabãt ſtete
j.c.ſi cat. runt.Et ait.Adoleſcẽs:tibi dico ſur
⁊ di.3.ca. ge.Et reſedit q erat mortuꝰ:⁊ cepit
adhuc et loqui ⁊ dedit illũ matri ſue.Accepit
di.6.ca.j. aũt oẽs timor ⁊ magnificabãt deuꝫ
dicẽtes.Quia ꝓpheta magnꝰ ſurre-
xit in nobis:⁊ q2 deꝰ viſitauit plebẽ
ſuã.[d] Et exijt hic ſermo in vniuer-
68 ſam iudeã de eo:⁊ oẽm circa regio-
10 nem.[e] Et nũciauerũt Joãni diſci-
69 puli eius de omnibꝰ his.Et conuoca
5 Mat.11.a uit duos de diſcipulis ſuis Joãnes
⁊ miſit ad ieſum dicẽs.Tu es q ven
turus es:an aliũ expectamꝰ? Cum
aũt veniſſent ad eũ viri dixerũt. Jo
annes baptiſta miſit nos ad te di-
cens.Tu es q vẽturus es:an alium
expectamꝰ? Jn ipſa aũt hora multos
curauit a languoribꝰ ſuis ⁊ plagis
⁊ ſpiritibꝰ malis:⁊ cecis multis do-
nauit viſum. Et reſpõdens dixit illis.
Euntes + renũciate Joãni q̃ audi- al.+ nũ-
ſtis ⁊ vidiſtis.Quia ceci vidẽt: clau ciate
di ambulãt:leproſi mundant:ſur- Mat.11.a
di audiũt:mortui reſurgũt:paupe- B
res euangeliꝫant:⁊ beatꝰ eſt + qcun als+qui
q̃ nõ fuerit ſcãdaliꝫatꝰ in me.Et cũ Mat.11.a
diſceſſiſſent nũcij ioãnis:cepit de io
anne dicere ad turbas.Quid exiſtis
in deſertũ videre? harundinẽ vẽto
agitatã? Sed qđ exiſtis videre? ho
minẽ mollibꝰ veſtimẽtis indutuꝫ.
Ecce qui in veſte precioſa ſunt ⁊ deli
tijs:in domibꝰ regũ ſunt.Sed quid
exiſtis videre? Prophetã.Utiq̃ di- f 76
co vobis:⁊ pluſq̃ prophetã.[f] Hic eſt 2
de quo ſcriptũ eſt.Ecce mitto ange-
luꝫ meũ ante faciẽ tuã:qui pparã- Mala.c.g 77
bit viã tuã ante te.[g] Dico enim vo- 3.a. 5
bis:maior inter natos mulierum mat.11.a.
ꝓpheta ioãne baptiſta nemo ẽ.Qui ⁊.b.
autẽ minor eſt in regno dei maior Mar.j.a.h 78
eſt illo.[h] Et omnis populus audi- mar.11.b 10
ens ⁊ publicani iuſtificauerũt deuꝫ
baptiꝫati baptiſmo ioãnis. Phari E
ſei aũt ⁊ legiſperiti cõſiliũ dei ſprene
runt in ſemetipſos:nõ baptiꝫati ab
eo.Ait aũt dominꝰ.[i] Cui ergo ſimi i 79
les dicã homines generationis hu- 5.
ius:⁊ cui ſimiles ſũt? Similes ſũt
pueris ſedẽtibus in foro ⁊ loquen
tibus adinuicem ⁊ dicentibꝰ.Can mat.11.b
tauimus vobis + tibijs ⁊ nõ ſalta- al.nõ hꝫ
ſtis:lamẽtauimus ⁊ nõ ploraſtis. + tybijs
Uenit autem Joãnes baptiſta neq̃
manducãs panem neq̃ bibens vi-
num:⁊ dicitis demonium habet.
Uenit filius hominis manducans Mat.11.c
⁊ bibens:⁊ dicitis Ecce homo deuo-
rator:⁊ bibens vinum:amicus pu-
blicanorum ⁊ peccatorũ.Et iuſtifica
ta eſt ſapiẽtia ab omnibꝰ filijs ſuis.
[k] Rogabat autem illum quidã de k 80
phariſeis:vt manducaret cuꝫ illo. 5
Et ingreſſus domuꝫ phariſei diſcu mat.26.a
buit.Et ecce mulier que erat in ci- mar.14.a
uitate peccatrix vt cognouit q̃ ieſus Joã.12.a.
accubuiſſet in domo phariſei:attu-
lit alabaſtrum vnguenti ⁊ ſtans re
tro ſecus pedes eius:lachrymis ce-
pit rigare pedes eius ⁊ capillis capi
tis ſui tergebat:⁊ oſculabatur pedes.

eius et vnguento vngebat. Uidens
autem phariseus qui vocauerat eu3
ait intra se dicēs. Hic si esset prophe-
ta sciret vtique que et qualis est mu
lier que tangit eu3 quia peccatrix ē.
Respondens iesus dixit ad illū. Sy-
mon habeo tibi aliquid dicere. At
ille ait. Magister dic. Duo debitores
erant cuidam feneratori: vnus debebat
denarios quingentos et alius quinqua-
ginta. Non habentibus illis vnde red
derent donauit vtrisq3. Quis ergo
eum plus diligit. Respondens Sy-
mon dixit. Estimo: quia is cui plus
donauit. At ille dixit ei. Recte iudi-
casti. Et conuersus ad mulierem
dixit Symoni. Uides hanc mulie-
rem? Intraui in domum tuam:
aquā pedibus meis non dedisti. Hic
autem lachrymis rigauit pedes me-
os et capillis suis tersit. Osculū mihi
nō dedisti: hec aūt ex quo itrauit nō
cessauit osculari pedes meos. Oleo ca
put meu3 non vnxisti: hec aute3 vn-
guento vnxit pedes meos. Propter
quod dico tibi. Remittunt ei pecca-
ta multa: quoniā dilexit multum.
Cui autē minus dimittit minus
diligit. Dixit aūt ad illam. Remittū
tur tibi peccata. Et ceperunt qui simul
accumbebant dicere intra se. Quis
est hic qui etiam peccata dimittit?
Dixit autem ad mulierē. Fides tua
te saluam fecit. Uade in pace.

¶ Ca. viii. ¶ In itinere seqntibus se
viris a mulieribus parabolā seminā-
tis dicit: de lucerna sup cādelabru3:
dicit: abscōditu3 manifestet: qui h3
dabit illi: dicit et matre3 et frēs suos
esse qui verbū dei audiūt et faciunt:
nauigās tēpestate3 sedat: legionē ex-
pellit ab hoie et i porcos mittit: et dicit
ei redi domu3 tuā: de muliere sana-
ta a profluuio sanguinis: et de filia
Jayri resuscitata. Cap. viij.

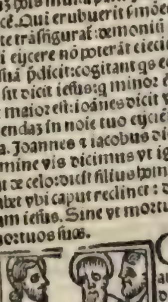
a 75 A Et factū est deinceps et ipse iter
10 faciebat per ciuitates et castella
predicans et euangelizans regnum
dei: et duodecim cu3 illo: et mulieres
alique que erant curate a spiritibus
malignis et infirmitatibus: maria
Sa.14.b que vocatur magdalene de q̄ septem
demonia exierāt: et Ioanna vxor Chu de pe. di. 3
ze procuratoris herodis: et susanna et c. fuit plu
alie multe: que ministrabāt ei de fa res. b 76
cultatibus suis. b Cū aūt turba plu 2
rima cōueniret et de ciuitatibus pre
rarent ad eū: dixit p similitudine3.
Exijt qui seminat seminare semen mat.13.a
suum. Et du3 seminat aliud cecidit mar.4.a
secus viā: et cōculcatu3 est et volucres
celi comederūt illud. Et aliud ceci-
dit supra petram: et natum aruit: qz
non habebat humorem. Et aliud ce
cidit inter spinas: et simul exorte spi
ne suffocauerūt illud. Et aliud ceci-
dit in terram bona3: et ortū fecit fru
ctū centuplu3. Hec dicēs clamabat. B
Qui habet aures audiendi audiat.
Interrogabant aūt discipuli eius q̄
esset hec parabola. Quibus ipse dixit. mat.13.b
Uobis datum est nosse mysterium mar.4.b
regni dei: c ceteris autem in parabo- Esa.6. c 77
lis: vt videtes non videant: et audiē Joan.12. 18
tes non intelligant. d Est autē hec pa Act.28.f d 78
rabola. Semē est verbum dei. + Qui Ill.+ dō 2
autem secus viam hi sunt qui au- mat.13.c
diunt: deinde venit diabolus et tol- mar.4.b
lit verbū de corde eorum: ne credentes
salui fiant. Nā + q sup petra3: q cū au Als + qđ
dierint cū gaudio suscipiūt verbu3.
Et hi radices nō habent: qz ad tem-
pus credūt: et in tpe tentationis rece
dunt. Quod aute3 in spinas cecidit di.49.c.l
hi sunt q audierūt: et a solicitudini- 9.gibba
bus et diuitijs et voluptatibus vite eū- fus.
tes suffocant: et nō referūt fructum.
Qđ aūt in bona3 terra3 hi sunt qui C
in corde bono et optimo audientes e 79
verbū retinēt: et fructū afferūt i pa- 2
tientia. e Nemo aūt lucernā accēdēs infra.11.e
operit eā vase: aut subtus lectum po mat.5.b.
nit: s3 sup candelabrū ponit: vt itran mar.4.c. f 80
tes videant lumē. f Non est eni3 oc- mat.10.c 2
cultu3 qđ non manifestetur: nec ab mar.4.c.
sconditū q non cognoscatur: et i pa- mat.13.b g 81
lam veniat. g Uidete ergo quid + au al + audi 5
diatis. Qui eni3 h3 dabit illi: et qui- tis.
cunq3 nō habet: etia3 quod putat se h 82
habere auferetur ab illo. h Uenerūt mar.4.c. 2
autem ad illum mater et frēs eius: mar.12.d
et non poterant adire + eu3 pre tur mar.3.d.
ba. Et nunciatu3 est illi. Mater tua D
et fratres tui stant foris: volentes te

mat.8.b videre. Qui reſpondens dixit ad eos.
S3 mar.4.d Mater mea ⁊ fratres mei hi ſunt: q
2 verbū dei audiūt ⁊ faciunt. [i] Factū eſt
S4 aūt in vna dierū: ⁊ [k] ipſe aſcendit in
9 nauiculā: ⁊ diſcipuli eius: ⁊ ait ad il
los. Trāſfretem⁹ trās ſtagnū. Et aſcē
derūt. Nauigātib⁹ autē illis obdor
miuit. Et deſcēdit ꝓcella venti in ſta
al' + cōple gnū: ⁊ + cōpellebanť ⁊ periclitabanť.
bantur Aſcēdētes aūt ſuſcitauerūt eū dicen
tes. Preceptor perimus. At ille ſur
gēs increpauit vētū ⁊ tēpeſtatē aq̄: ⁊
ceſſauit ⁊ fcā eſt trāqllitas. Dixit aūt il
lis. Ubi ē fides vr̄a? Qui timētes mi
mar.4.d rati ſūt ad inuicē dicētes. Quis putas
hic eſt. Quia ⁊ ventis ⁊ mari impat:
⁊ obediūt ei. Et nauigauerūt ad re
gionē geraſenoꝝ: q̄ eſt ꝯ galileā. Et
cū de naui egreſſus eſſet ad terrā: oc
currit illi vir qdā q habebat demo
niū iā tēpibus multis: ⁊ veſtimēto
nō induebať: neq3 in domo mane
bat ſed in monumētis. Is vt vidit
ieſū ꝓcidit ante illū. Et exclamans
voce magna dixit. Quid mihi ⁊ tibi
mat.8.b. eſt ieſu fili dei altiſſimi? Obſecro te
mar.5.a ne me torqueas. Precipiebat enim
E ſpūi imūdo vt exiret ab homine.
Multis .n. tēpibus arripiebat illū: ⁊
vinciebať catenis ⁊ cōpedib⁹ cuſto
mar.5.a. ditus: ⁊ ruptis vinculis agebať a de
monio in deſerta. Interrogauit aūt
illū ieſus dicens. Qđ tibi nomē eſt?
At ille dixit. Legio q2 intrauerūt de
monia multa in eū. Et rogauerunt
illū ne imperaret illis vt in abyſſū
mat.8.g. irēt. Erat autem ibi grex porcorum
mar.5.b multoꝝ paſcentiū in monte: ⁊ roga
bāt eū vt pmitteret: eis in illos igre
al' + illos di. Et pmiſit + illis. Exierūt ergo de
monia ab hoie: ⁊ intrauerūt in por
cos. Et impetu abijt grex p pceps in
mar.5.b ſtagnū ⁊ ſuffocat⁹ eſt. Qđ vt viderūt
factū q paſcebāt fugerūt: ⁊ nunciaue
rūt in ciuitatē ⁊ i villas. Exierūt aūt
videre qđ factū eſt. Et venerūt ad ie
ſum ⁊ inuenerūt hoiē ſedētē a quo
demonia exierāt veſtitū: ac ſana mē
te ad pedes eius: ⁊ timuerūt. Nūcia
uerūt aūt illis ⁊ q viderant: quō ſa
F nus factus eſſet a legione. Et rogaue
rūt illū oēs multitudo geraſenoꝝ:

vt diſcederet ab ipſis: q2 magno ti
more tenebanť. Ipſe aūt aſcēdēs na mar.5.b.
uiū reuerſus ē. Et rogauit illū vir a
quo demonia exierāt vt cū eo eſſet.
Dimiſit aūt eū ieſus dicēs. Redi in
domū tuā: ⁊ narra quanta tibi fecit
de⁹. Et abijt p vniuerſā ciuitatē: p̄
dicās quāta illi feciſſet ieſus. [l] Factū ē I
aūt cū rediſſet ieſus: excepit illū tur mat.9.c
ba. Erāt aūt oēs expectātes eū. Et ec mar.5.c.
ce venit vir cui nomē iayrus: ⁊ ipſe
princeps ſynagoge erat: ⁊ cecidit ad
pedes ieſu: rogans eū vt intraret in
domū eius q2 vnica filia erat ei fere
annoꝝ duodecī: ⁊ hec moriebatur.
Et contigit dū iret a turbis cōpri
mebať. Et mulier qdā erat in fluxu mat.9.c
ſanguinis ab annis duodecī: q̄ in mar.5.c.
medicos erogauerat oēm ſubſtātiā
ſuā: nec ab + vllo potuit curari acceſ al' + vllis
ſit retro ⁊ tetigit fimbriā veſtimenti
eius. Et cōfeſtī ſtetit fluxus ſangui
nis ei⁹. Et ait ieſus. Quis eſt q me te di.5.c.ad
tigit? Negantibus autem omnib⁹: eius.
dixit petrus ⁊ qui cum illo erant. de pe.di.3
Preceptor turbe te comprimunt et inter hec
affligunt: ⁊ dicis quis me tetigit? hircū.i.
Et dixit ieſus. Tetigit me aliqs. Nā
⁊ ego noui virtutem de me exiſſe.
Uidens autē mulier q2 non latuit
tremens venit ⁊ procidit ante pedes
eius: ⁊ ob quā cauſā tetigerit eum
indicauit corā omni populo: ⁊ quē
admodū confeſtī ſanata ſit. At ipſe
dixit ei. Filia: fides tua ſaluā te fecit. mat.9.c
Uade in pace. Adhuc illo loquente: mar.5.c
venit quidā ad principem ſynagoge
dicēs ei quia mortua eſt filia tua: no
li vexare illum. Ieſus autem audito
hoc verbo rn̄dit patri puelle. Noli ti
mere. Crede tantū: ⁊ ſalua erit. Et cū
veniſſet domū nō pmiſit itrare ſecū
quēq̄: niſi petrū ⁊ iacobū ⁊ ioanē: ⁊
patrem ⁊ mr̄em puelle. Flebant aūt
oēs ⁊ plangebāt illam. At ille dixit.
Nolite flere. Non eſt mortua puella: mat.9.c
ſed dormit. Et deridebant eū: ſcien mar.5.d.
tes q2 mortua eſſet. Ipſe aūt tenens
manū eius clamauit dicēs. Puel
la ſurge. Et reuerſus eſt ſpirit⁹ eius:
⁊ ſurrexit continuo. Et iuſſit illi da mat.9.c
re māducare. Et ſtupuerūt parētes mar.5.d.

Lano.

eius. Quibus precepit ne alicui di-
cerent quod factum erat.
¶ Ca. Sū. ¶ Cōuocatis duodecim
diſcipulis dedit illis ptātē: ⁊ miſit
eos predicare: egreſſi curabāt vbiq̄.
Audiuit herodes oia q̄ fiebāt de ieſu:
de qnq̄ panib⁹ ⁊ duob⁹ piſcibus: in
terrogauit diſcipulos quē dicūt eū
eſſe turbe: precepit diſcipulis ne cui
dicerēt q̄ chr̄s eſſet deus: q̄ oportet
filiū hoīs multa pati. Iubet tollere
crucē. Qui erubuerit ſimōes ⁊c̄. In
mōte trāſfigurat̄: demoniū q̄ diſci-
puli eijcere nō poterāt eiecit paſſio-
nē ſuā p̄dicit: cogitant q̄s eorū ma-
ior ſit dicit ieſus: q̄ minor ē īnt vos
hic maior eſt: ioānes dicit vidimus
quendā in noīe tuo eijciētē demo-
nia. Ioannes ⁊ iacobus dicūt ieſu:
domine vis dicimus vt ignis deſcē
dat de celo: dicit filius hominis non
habet vbi caput reclinet: dicit cui-
dam ieſus. Sine vt mortui ſepeliāt
mortuos ſuos. Cap. ix.

Conuo-
catis [a]
aūt ✝ ieſus
duodecim
aplīs dedit
illis v̄tutē
⁊ ptātē ſup
oia demōia
⁊ vt languo
res curarēt
Et miſit il-
los p̄dicare
regnū dei: ⁊
ſanare infir
mos. Et ait ad illos [b] Nihil tuleritis
in via: neq̄ v̄gā neq̄ perā neq̄ pa-
nē neq̄ pecuniā: neq̄ duas tunicas
hēatis. Et in quācūq̄ domū itraue-
ritis ibi manete: ⁊ inde ne exeatis. [c]
Et q̄cūq̄ nō receperint vos: exeuntes
de ciuitate illā et puluerē pedū vro
rū excutite in teſtimoniū ſup illos.
[d] Egreſſi aūt circuibāt p̄ caſtella euā
gelizātes ⁊ curātes vbiq̄. [e] Audiuit
aūt herodes tetrarcha oia q̄ fiebāt ab
eo: ⁊ heſitabat: eo q̄ diceret̄ a q̄buſdā:
q̄ ioānes ſurrexit a mortuis: a qui
buſdā vō q̄ helias apparuit: ab alijs

a 86 A / 2 al. nō hȝ ✝ ieſus / mat.10.a / mar.6.a

b 87 mat.10.a / 2 mat.3.b / mat.10.a / mar.6.b

c 88 / 2 mat.10.b / mar.6.b / Act.13.d

d 89 mar.6.b / 8 mat.14.a

e 90 mat.6.b / 2

aūt q̄ ꝓpheta vn⁹ de āti q̄s ſurrexit. Et mar.6.c.
ait herodes. Ioannē ego decollaui. B
Quis ē āt iſte de q̄ ego talia audio? mar.6.b f 91
Et q̄rebat videre eū. [f] Et reuerſi apli mar.6.d 8
narrauerūt illi q̄cūq̄ fecerūt. [g] Et aſ al ✝ nun 8 92
ſūptis illis ſeceſſit ſeorſū i locū d̄ſertū ciauerūt 3
q̄ ē bethſaide. Qd̄ cū cognouiſſēt tur
be ſecute ſūt illū. Et excepit eos ⁊ loq̄
bat̄ illis de regno dei: ⁊ eos q̄ cura idi
gebāt ſanabat. [h] Dies aūt cepat decli- mat.14.b h 93
nare. Et accedētes duodeci dixerūt il Ioā.6.a
li. Dimitte turbas vt eūtes i caſtella
villaſq̄ q̄ circa ſūt diuertāt ⁊ iueni-
ant eſcas: q̄ hic i loco deſerto ſum⁹.
Ait aūt ad illos. Uos date illis mādu mat.14.b
care. At illi dixerūt. Nō ſūt nob̄ pluſ mar.6.c.
q̄ qnq̄ panes ⁊ duo piſces: niſi for- mat.14.b
te nos eam⁹ ⁊ emam⁹ i oēm hāc tur- mar.6.c.
bā eſcas. Erāt aūt fere viri qnq̄ mi Ioā.6.a
lia. Ait āt ad diſciplos ſuos. Facite il-
los diſcūbere p̄ ꝯuiuia qnq̄genos. Et
ita fecerūt. Et diſcubuerūt oēs. Acce
ptis aūt qnq̄ panib⁹ ⁊ duob⁹ piſci- a' ✝ illos
b⁹ reſpexit in celū ⁊ bn̄dixit ✝ illis: ⁊
fregit ⁊ diſtribuit diſcipulis ſuis vt
ponerent añ turbas. Et manducaue
rūt oēs: ⁊ ſaturati ſunt. Et ſublatū ē C
qd̄ ſupfuit illis fragmentoꝝ cophi- mat.16.b
ni duodeci. [i] Et factū eſt cum ſolus mar.8.c i 94
eſſet orans erāt cū illo ⁊ diſcipuli. Et 4
interrogauit illos dicēs. Quē me di
cūt eſſe turbe? At illi rn̄derūt ⁊ dixe-
rūt. Ioannē baptiſtā: alij aūt heliā:
alij vero q̄ vnus ꝓpheta de p̄oribus mat.16.c
ſurrexit. Dixit aūt illis. Uos aūt quē mar.8.d k 95
me eſſe dicitis? Rn̄dens ſymon pe- mar.16.d 2
trus dixit. X p̄ꝫ dei. [k] At ille increpās mar.8.d
illos p̄cepit ne cui dicerēt hoc dicēs
q̄ opꝫ filiū hoīs multa pati ⁊ repro-
bari ab ſenioribus ⁊ p̄ncipibus ſacer
dotum ⁊ ſcribis ⁊ occidi: ⁊ tertia die mat.16.d l 96
reſurgere. [l] Dicebat autē ad oēs. Si mar.8.d 2
quis vult poſt me venire abneget ſe
metipſū: ⁊ tollat crucē ſuā quotidie
⁊ ſequat̄ me. Qui.n. voluerit animā
ſuā ſaluā facere perdet ✝ illā. Nam q̄
pdiderit aiā ſuā ꝓpter me ſaluam
faciet illā. Quid.n. ꝓficit hoī ſi lucre
tur vniuerſum mūdū: ſe aūt ipſum
perdat ⁊ detrimētū ſui faciat. [m] Nam m 97
q̄ me erubuerit ⁊ meos ſermones: 2
hunc filius hoīs erubeſcet cū venerit

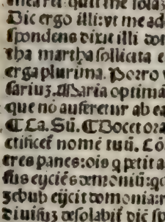
in maieſtate ſua ꝛ pris ꝛ ſcōꝝ angelo
n 98 rū.[n] Dico aūt vobis: vere ſunt aliq̄ h̄
2 mar.8.d ſtantes q̄ nō guſtabunt morte donec
13 videant regnū dei. Factū eſt aūt poſt
mat.16.d hec verba ſere dies octo ꝛ aſſūpſit pe-
mar.9.a trū ꝛ iacobū ꝛ ioannē: ꝛ aſcendit in
mat.17.a montē vt oraret. Et facta eſt duz ora
mar.9.a ret ſpecies vultus eius altera: ꝛ veſti
tus ei⁹ albus ꝛ refulgēs. Et ecce duo
viri loq̄bant̄ cuz illo. Erant āt moy
ſes ꝛ helias viſi in maieſtate: ꝛ dice-
bant exceſſuz ei⁹ quē cōpletur⁹ erat
in hierl̄m. Petrus vero ꝛ q̄ cuz illo
erāt grauati erant ſomno. Et euigi-
lantes viderūt maieſtatē eius: ꝛ du
os viros q̄ ſtabant cū illo. Et factū eſt
cū diſcederent ab illo: ait petrus ad
ieſuz. Preceptor bonū eſt nos hic eē:
faciamus tria tabernacula vnū tibi:
ꝛ vnū moyſi: ꝛ vnū helie: neſciēs q̄d
diceret. Hec aūt illo loq̄nte: fcā ē nu
bes ꝛ obūbrauit eos: ꝛ timuerūt in-
trantib⁹ illis in nubez. Et vox facta eſt
mat.3.d de nube dicēs. Hic eſt filius meus di
mar.1.b lectus: ipm̄ audite. Et dū fieret vox i
E uentus eſt ieſus ſolus: ꝛ ipſi tacue-
rūt: ꝛ nemini dixerūt in illis dieb⁹
q̄cq̄ ex his q̄ viderant.[o] Fcm̄ eſt aūt
o 99 in ſeq̄nti die deſcēdentib⁹ illis d̄ mō
2 te: occurrit + illis turba multa. Et
ecce vir de turba exclamauit dicens.
mat.17.c Magr̄ obſecro te reſpice i filiū me-
mar.9.c uz q: vnic⁹ eſt mihi. Et ecce ſpūs ap
alſ + illi. p̄hendit eū: ꝛ ſubito clamat ꝛ elidit
ꝛ diſſipat eū cuz ſpuma: ꝛ vix diſce-
dit dilanians eū. Et rogaui diſcipu
los tuos vt eijcerēt illū ꝛ nō potuerūt.
mat.17.c Rn̄dēs aūt ieſus dixit. O generatio
mar.9.c infidelis ꝛ puerſa: vſq̄ quo ero apd̄
vos ꝛ patiar vos? Adduc huc filiuz
tuū. Et cū accederet: eliſit illū demo
niū ꝛ diſſipauit. Et increpauit ieſus
ſpiritum immūduz ꝛ ſanauit pue-
ruz ꝛ reddidit illū patri ei⁹.[p] Stu-
p 100 pebant autem omnes in magnitu-
8 dine dei [q] Omnibuſq̄ mirantibus
q 101 in omnibus q̄ faciebat: dixit ad diſci
2 pulos ſuos. Ponite vos in cordibus
mat.17.d veſtris ſermones iſtos. Filius enim
mar.9.c hominis futurū eſt vt tradat̄ in ma
nus hominum. At illi ignorabant
verbum iſtud: ꝛ erat velatum ante

eos + nō ſentirent illud: ꝛ timebāt
eum interrogare de hoc verbo.[r] In- F r 10
trauit autez cogitatio in eos: quis mat.18.a 2
eorum maior eſſet? At ieſus videns mar.9.c
cogitationes cordis illorū apprehen
dit pueruz: ꝛ ſtatuit illuz ſecus ſe ꝛ
ait illis. Quicunq̄ ſuſceperit puerū
iſtuz in noīe meo me recipit. Et qui
cūq̄ me receperit recipit eum q̄ me
miſit. Naz qui minor eſt inter om-
nes vos: hic maior eſt.[s] Rn̄dens aūt mar.9.f. s 10 9
ioannes dixit. Preceptor vidimus
quēdā in noīe tuo eijcientez demo-
nia ꝛ p̄hibuimus eū: q: non ſequi
tur nobiſcū. Et ait ad illos ieſus. No
lite p̄hibere. Qui.n. nō eſt aduerſuz
+ vos: p + vobis eſt.[t] Fcm̄ eſt aūt duz al. + nos t 10
cōplerent̄ dies aſſumptionis eius: ꝛ alſ + vob 10
ipſe faciē ſuā firmauit vt iret in hie
ruſalē. Et miſit nuncios ante conſpe
ctū ſuū. Et eūtes intrauerunt in ci-
uitates ſamaritanoꝝ: vt pararet illi.
Et nō receperūt eū: q: facies ei⁹ erat
eūtis hierl̄m. Cum vidiſſent autez G
diſcipuli eius iacob⁹ ꝛ ioannes dixe 23.q.4.c.
runt. Dn̄e vis dicimus vt ignis de- q: chriſt⁹
ſcēdat de celo ꝛ cōſumat illos. Et con ꝛ .9. cōce-
uerſus increpauit illos dicēs. Neſci dēti: ꝛ. c.
tis cui⁹ ſpūs eſtis? Fili⁹ hoīs nō ve- ca vindi-
nit aīas perdere ſed ſaluare. Et abie- cta
rūt in aliud caſtellū.[u] Fcm̄ eſt autez mat.18.b u 10
ambulātibus illis in via: dixit q̄daz 5
ad illū. Seq̄r te quocūq̄ ieris: dixit mat.8.c
illi ieſus. Vulpes foueas hn̄t: ꝛ volu
cres celi nidos: filius autem homi-
nis nō habet vbi caput ſuū reclinet.
Ait autem ad alterū. Sequere me. mat.8.c
Ille autem dixit. Domine: permit- mat.8.c
te mihi primum ire: ꝛ ſepelire pa-
trem meum. Dixitq̄ ei ieſus. Sine
vt mortui ſepeliant mortuos ſuos:
tu autem vade ꝛ annuncia regnum
dei. Et ait alter.[x] Sequar te domine de pe.di.2. x 10
ſed permitte mihi primum renun c. pēnata 10
ciare his qui domi ſunt. Ait ad il-
lum ieſus. Nemo mittens manuz
ſuam ad aratrum ꝛ reſpiciens re-
tro aptus eſt regno dei.
¶ Ca. ¶ Sum. ¶ Poſt hec deſigna-
uit ieſus alios ſeptuaginta duos ꝛ
meſſis miſa: mitto vos ſicut agnos
precepta itineris: dicit ꝛ vobis co-

roʒaim. Qui vos audit me audit: di
cit videbam ſathanam ſicut fulgur
de celo cadentem: dicet confiteor ti
bi pater domine ⁊ cetera. Nemo ſcit
quis ſit filius. Beati oculi qui vi
dent que vos videtis: quidam le
giſpitus dicit téptans. Jeſus dicit
homo quidaʒ deſcendebat. ⁊c. Cap. x.
a 107 10 A P[a]Oſt hec autem deſignauit domi
nus ⁊ alios ſeptuagintaduos:
⁊ miſit illos binos ante faciem ſuam
in omné ciuitatem ⁊ locum quo erat
b 108 ipſe venturus. Et dicebat illis. [b]Meſ
5 mat.9.d. ſis quidem multa: operarij autem
pauci. Rogate ergo dominum meſſis:
21.di.ca.i vt mittat operarios in meſſem ſuá.
c 109 nouo [c]Jte. Ecce ego mitto vos: ſicut agnos
5 mat.10.b inter lupos.[d] Nolite portare ſaccu
d 110 lum neqꝫ peram neqꝫ calciamenta:
2 ⁊ neminem per viam ſalutaueritis.
e 111 mat.10.b [e]Jn quácunqꝫ domum intraueri
5 mar.6.b tis: primum dicite pax huic domui.
Et ſi ibi fuerit filius pacis requieſcet
ſuper illum pax veſtra. Sin autem:
f 112 B ad vos reuertetur. [f]Jn eadem au
2 mat.10.b tem domo manete: edentes ⁊ biben
tes que apud illos ſunt. Dignus e
g 113 nim eſt operarius mercede ſua.[g]
10 Nolite tranſire de domo in domum.
Et in quácunqꝫ ciuitatem intraue
ritis ⁊ ſuſceperint vos: manducate
que apponuntur vobis: ⁊ curate in
firmos qui in illa ſũt: ⁊ dicite illis.
mat.10.b Appropinquabit in vos regnum
h 114 dei.[h] Jn quácunqꝫ autem ciuitatem
intraueritis ⁊ non ſuſceperint vos:
exeuntes in plateas eius dicite. Eti
am puluerem que adheſit nobis de
ciuitate veſtra extergimus in vos.
Tamen hoc ſcitote: quia appropin
quabit regnum dei. Dico vobis: ꝙ
ſodomis in die illa remiſſius erit
i 115 mat.11.c. ꝙ̃ illi ciuitati.[i] Ue tibi corozaim:
5 C ve tibi bethſaida quia ſi in tyro ⁊ ſi
done facte fuiſſent virtutes que fa
cte ſunt in vobis: olim in cilitio ⁊ ci
nere ſedentes penitérent. Ueruntamen
tyro ⁊ ſidoni remiſſius erit i
iudicio ꝙ̃ vobis. Et tu capharnaum
mat.10.c vſqꝫ ad celum exaltata: vſqꝫ ad in
k 116 ioan.13.c fernum demergeris.[k] Qui vos audit
8 14.c me audit: ⁊ qui vos ſpernit me ſper
nit. Qui aũt me ſpernit: ſpernit eum
qui miſit me.[l] Reuerſi ſũt aũt ſeptua l 117 0
gintaduo cũ gaudio dicentes. Dñe
etiá demonia ſubijciunt in nomie S.q.i.c.q
tuo. Et ait illis. Uidebá ſathaná ſi vos ſper
cut fulgur de celo cadétem. Ecce dedi nit.
vobis ptáté calcádi ſupra ſerpétes ⁊
ſcorpiones: ⁊ ſup oém virtuté ini
mici: ⁊ nihil vobis nocebit. Uerũtñ
in hoc nolite gaudeř: q: ſpũs vobis
ſubijciunt. Gaudete aũt ꝙ nomia
veſtra ſcripta ſunt in celis.[m] Jn ipſa m 118
hora exultauit in ſpũ ſancto ⁊ dixit. D 8
Cófiteor tibi dñe pater celi ⁊ terre: mat.11.d
ꝙ abſcódiſti hec a ſapiétibus ⁊ prudé
tibus ⁊ reuelaſti ea paruulis. Etiá pr: mat.11.d
qm ſic placuit ante te.[n] Omnia mi Joh.8.c. n 119
hi tradita ſunt a pře meo. Et nemo 3
ſcit qs ſit filius niſi pater: ⁊ qs ſit pa
ter niſi filius: ⁊ cui voluerit filius reue
lare.[o] Et conuerſus ad diſcipulos ſuos o 120
dixit. Beati oculi q vidét que vos vi 5
detis. Dico.n. vobis: ꝙ multi pphe mat.13.b
te ⁊ reges voluerunt videre que vos mar.22.d
videtis: ⁊ nó viderũt: ⁊ audire que mar.12.c
auditis ⁊ nó audierũt.[p] Et ecce qdá
legiſperitus ſurrexit tentás illum p 121
⁊ dicés. Magr: qd faciédo vitá eter 2
nam poſſidebo: At ille dixit ad eum. E
Jn lege qd ſcriptum eſt. Quõ legis? Deut.6.a
Ille rñdens dixit. Diliges dñm deum Ro.13.c.
tuũ ex toto corde tuo: ⁊ ex tota ani Ro.13.c.
ma tua ⁊ omnibus viribus tuis: ⁊ ex Jaco.2.b
omni méte tua: ⁊ proximũ tuũ ſicut
teipſum. Dixitqꝫ illi. Recte rñdiſti.
Hoc fac ⁊ viues.[q] Ille aũt volens iu
ſtificare ſeipſum dixit ad ieſum. Et qs q 122
eſt meus proximus? Suſcipiés autem 10
ieſus dixit. Hó qdá deſcédebat ab hie
ruſalé in hiericho ⁊ incidit in latro
nes: qui ét deſpoliauerunt eũ: ⁊ pla
gis impoſitis abierũt ſemiuiuo re
licto. Accidit aũt vt ſacerdos quidá
deſcéderet eadé via: ⁊ viſo illo preteri
uit. Similiter ⁊ leuita cum eſſet ſecus
locũ ⁊ videret eũ: pertráſijt. Sama
ritanus autem quidam iter faciés
venit ſecus eũ: ⁊ videns eũ miſeri
cordia motus eſt. Et appropians
alligauit vulnera eius infundens
oleum ⁊ vinum. Et imponés illum F
in iumentũ ſuum duxit in ſtabulũ:

⁊ curã eius egit. Et altera die ꝓtu-
lit duos denarios: ⁊ dedit ſtabula-
rio: ⁊ ait. Curã illi⁹ habe: ⁊ qdcũq₃
ſupꝛerogaueris ego cum rediero red
dã tibi. Quis horũ triũ vĩ tibi ꝓxi
mus fuiſſe illi qui incidit in latro-
nes. At ille dixit. Qui fecit miſericoꝛ
diã in illu₃. Et ait illi ieſus. Uade ⁊
B tu fac ſilr. Factũ eſt aũt du₃ irent: ⁊
ipſe intrauit in quoddã caſtellum:
⁊ mulier qdã martha nomine exce
pit illũ in domũ ſuã. Et huic erat ſo
roꝛ nomine maria: que etiã ſedẽs
ſecus pedes dñi audiebat verbũ il-
lius: Martha autẽ ſatagebat circa
frequens miniſteriu₃. Que ſtetit ⁊
ait. Dñe non eſt tibi cure: q ſoroꝛ
mea reliquit me ſola₃ miniſtrare?
Dic ergo illi: vt me adiuuet. Et re-
ſpondens dixit illi dominus. Mar
tha martha ſollicita es: ⁊ turbaris
erga plurima. Poꝛro vnũ eſt neceſ
ſariu₃. Maria optimã partẽ elegit:
que nõ auferetur ab ea.

¶ Ca. xi. ¶ Docet oꝛare pater ſan-
ctificet nomẽ tuũ. Commoda mihi
tres panes: oĩs q petit accipit: erat ie
ſus eiiciẽs demoniũ: qdã dixerũt i bel
zebub eiicit demonia: regnũ i ſeip₃
diuiſu₃ deſolabit dic ſpũs imũdus
reuertar in domu₃ meã. Btũs ven-
ter q te poꝛtauit: de ſigno ione: de lu-
cerna Lucerna coꝛpoꝛis ocul⁹: lauã
dũ poti⁹ qd int⁹ ẽ: daſ elemoſynã ꝓ
nũciat: ve multa dic: phariſei qrẽ-
tes capere aliqd ex oꝛe eius. Cap. xi.

A 123 5 [a] Et factũ ẽ
cũ eẽt i quo
dã loco o-
rãs vt ceſ-
ſauit: di-
xit vn⁹ ex
diſcplis ei
us ad eũ.
Dñe: do-
ce nos oꝛa
re: ſicut do
cuit ioan
nes diſci-
pulos ſuos. Et ait illis. Cũ oꝛatis di
mat.6.b cite. Pr̃ ſanctificet nomẽ tuũ adue
niat regnũ tuũ: panẽ nr̃m quoti-
dianũ da nob hodie. Et dimitte no-
bis pctã nr̃a ſiquidẽ ⁊ nos dimitti
mus debẽti nobis: ⁊ ne nos iducas
in tẽtationẽ. Et ait ad illos. [b] Quis
vr̃m hẽbit amicũ ⁊ ibit ad illũ me-
dia nocte ⁊ dicet illi: amice commoda
mihi tres panes qm̃ amic⁹ vn nit de
via ad me: ⁊ nõ hẽo qd ponã añ illũ:
⁊ ille deintus rñdẽs dicat noli mi-
hi moleſtus eẽ: iã oſtiũ clauſu₃ ẽ: ⁊
pueri mei mecũ ſunt i cubili: non
poſſu₃ ſurgerẽ ⁊ dare tibi? Et ille ſi p B
ſeuerauerit pulſans: dico vob ⁊ ſi nõ
dabit illi ſurgẽs eo q amic⁹ ei⁹ ſit:
pp improbitatẽ tñ ei⁹ ſurget: ⁊ da-
bit illi quotquot h₃ neceſſarios. Et
ego dico vobis. [c] Petite ⁊ dabit vo mat.7.a. c 12
bis: qrite ⁊ inuenietis: pulſate ⁊ a Joã.16.f
perief vobis. Oĩs.n.q petit accipit: ⁊ q Jac.j.a.
qrit inuenit: ⁊ pulſanti apief. Quis
aũt ex vobis patrẽ petit panẽ nunqd
lapidẽ dabit illi? Aut piſcẽ: nũqd ꝓ
piſce ſerpẽtẽ dabit illi? Aut ſi petie-
rit ouũ: nũqd poꝛriget illi ſcoꝛpio-
nẽ? Si ergo vos cũ ſitis mali noſtis
bona data dare filijs v̄ris: q̃to ma-
gis pr̃ vr̃+celeſtis de celo dabit ſpm̃ als non
bonũ petẽtib⁹ ſe. [d] Et erat + eiiciẽs de h₃+ cele
moniũ ⁊ illud erat mutũ. Et cũ eie ſtis. d 125
ciſſet demoniũ locut⁹ eſt mutus: ⁊ mat.12.b
admirate ſũt turbe. [e] Quidã aũt ex eis mar.
dixerũt. Jn belzebub pncipe demo- mat.12. e 127
nioꝝ eiicit demonia. [f] Et alij tẽtan- C
tes ſignũ de celo qrebãt ab eo. [g] Ipſe f 128
aũt vt vidit cogitationes eoꝝ dixit
eis. Oẽ regnũ in ſeip₃ diuiſu₃ deſo g 129
labit: ⁊ dom⁹ ſup domũ cadet. Si Sz. di. §. j.
aũt ⁊ ſatahanas in ſeipſu₃ diuiſus
eſt: quõ ſtabit regnũ eius: q2 dicitis mat.12.
in belzebub me eiicere demõia? Si mar.3.c
aũt ego i belzebub eiicio demonia
filij vr̃i in quo eiiciũt? Jdeo ipſi iudi-
ces vr̃i erũt. Poꝛro ſi in digito dei
eiicio demonia: pfecto peruenit in
vos regnũ dei. Cũ foꝛtis armat⁹ cu
ſtodit atriũ ſuũ: in pace ſunt ea que
poſſidet. Si autem foꝛtioꝛ eo ſuper
ueniens vicerit eũ: vniuerſa arma
eius auferet in quibus confidebat: mat.12.d
⁊ ſpolia eius diſtribuet. Qui nõ eſt als + ad
mecũ + ɔtra me eſt: ⁊ q nõ colligit uerſum

diſpenſatore: venit dñs ſerui in die
qua nõ ſperabit ⁊ vapulabit plagis
multis: cui multũ datũ ẽ multũ
queret ab eo igne veni mittere i ter
ra. Tres in duo ⁊ duo i tres diui
det. hypocrite faciẽ celi ⁊ terre no
ſtis probare ⁊c. cum vadis cum ad
uerſario tuo: de nouiſſimo mi
E nuto. Cap. xij.

Multis aũt turbis cõcurrenti
a144 bus ita vt ſe inuicẽ conculca
ij mat.16.a rẽt: cepit dicere ad diſcipulos ſuos. [a]
b145 mar.8.b Attendite a fermẽto phariſeorum
5 mat.10.c quod eſt hypocriſis. [b] Nihil eni oper
mat.10.c tum eſt qd nõ reueleẽ: neqz abſcon
ditũ quod nõ ſciat. Quoniã que in
tenebris dixiſtis: in lumine dicent
⁊ qd in aure locuti eſtis in cubicu
ij.q.3.ca. lis: pdicabitur in tectis. Dico autẽ
nolite ti vobis amicis meis: ne terreamini
mere. ab his q occidũt corpus: ⁊ poſt h nõ
23.q.6.in hñt amplius quid faciant. Oſtẽdã
prin. autem vobis quẽ timeatis. Timete
mat.10.c eum qui poſtq̃ occiderit hz ptãtem
mittere in gehennam. Ita dico vobis:
hunc timete. Nõne quinqz paſſeres
B veneunt dipondio: ⁊ vnus ex illis
nõ eſt in obliuione corã deo. Sed
6 pr.di.3. ⁊ capilli capitis veſtri oẽs numera
c.adhuc. ti ſunt. Nolite ergo timere: multis
mat.x.d. paſſeribus pluris eſtis vos. dico, aũt
mar.8.d vobis: ois quicũqz confeſſus fuerit
c146 mat.x.d. me corã hoĩbus: ⁊ filius hoĩs confite
ij mat.x.c. bitur illũ corã angelis dei. [c] Qui at
d147 mat.12.d negauerit me corã hoĩbus: negabit
ij mar.3.c. corã angelis dei. [d] Et omnis qui
mat.x.b. dicit verbum in filium hoĩs remit
mar.13.b tetur illi: ei aũt qui in ſpiritũ ſan
e148 ctum blaſphemauerit nõ remittet.
ij [e] Cũ autẽ inducẽt vos i ſynagogas:
⁊ ad magiſtratus: ⁊ poteſtates: noli
te ſolliciti eẽ qualiter aut qd reſpõ
deatis aut quid dicatis. Spũs eniz
f149 ſcũs docebit vos i ipſa hora: qd opor
10 teat vos dicere. [f] Ait aũt ei quidã de
turba. Magr̃ dic fratri meo vt diui
dat mecũ hereditatem. At ille dixit
ei. ho qs me cõſtituit iudicẽ aut di
ei.47.ca. uiſorẽ ſupra vos. Dixitqz ad illos.
ſicut hi i Uidete ⁊ cauete ab oĩ auaritia: qr
titulo. nõ in abũdãtia cuiuſqz vita ei⁹ eſt
ex his que poſſidet. Dixit aũt ſimili

tudinẽ ad illos dicẽs. hoĩs cuiuſdã C
diuitis vberes fructus ager attulit:
⁊ cogitabat intra ſe dicẽs. Quid fa
ciã qr nõ habeo quo congregẽ fru
ctus meos? Et dixit hoc faciam. De
ſtruã horrea mea ⁊ maiora faciam: ⁊
illuc cõgregabo omnia que nata ſũt
mihi ⁊ bona mea: ⁊ dicam aĩe mee.
Aĩa hẽs multa bona poſita in annos
plurimos: requieſce: cõmede: ⁊ bibe:
epulare. Dixit autẽ illi deus. Stul
te hac nocte aĩam tuam repetunt a
te. Que aũt paraſti cuius erũt? Sic
eſt qui ſibi theſaurizat ⁊ nõ eſt i deũ
diues. [g] Dixitqz ad diſcipulos ſuos. mat.6.c.g150
Jõ dico vobis. Nolite ſolliciti eẽ aĩe 5
veſtre qd manducetis: neqz corpori
qd + induamini. Aĩa plus ẽ q̃ eſca: als + ve
⁊ corpus pluſq̃ veſtimẽtũ. Conſide ſtiamini
rate coruos qr nõ ſeminãt neqz me
tunt quibus nõ eſt cellarium neqz
horreũ: ⁊ de⁹ paſcit illos. Quãto ma
gis vos pluris eſtis illis. Quis aũt ve D
ſtrum cogitando põt adijcere ad ſta
turã ſuã cubitũ vnũ. Si ergo neqz
qd minimũ eſt poteſtis: quid de ce
teris ſolliciti eſtis? Cõſiderate lilia
quõ creſcũt. Nõ laborant neqz nẽt. mat.6.d
Dico aũt vobis: nec ſalomon in oĩ
gloria ſua veſtiebatur ſicut vnuz ex
iſtis. Si autem fenũ quod hodie eſt
in agro ⁊ cras in clibanũ mittit de⁹
ſic veſtit: quanto magis vos puſille
fidei? Et vos nolite querere qd man
ducetis aut quid bibatis: ⁊ nolite i
ſublime tolli. hec autem oĩa gentes
mundi querunt. Pater autẽ veſter
ſcit qm his indigetis. Uerũtamen mat.6.d
querite primum regnũ dei ⁊ iuſti
tiã eius: ⁊ hec oĩa adijcient vobis. [b] b151
Nolite timere puſillus grex: qr cõ 10
placuit prĩ vr̃o dare vobis regnũ. [i] i152
Uendite que poſſidetis: ⁊ date ele ij
moſynã. [k] Facite vobis ſaculos q nõ mat.x.c. k153
veteraſcũt: theſaurũ nõ deficientem mat.6.c. 5
in celis: quo fur nõ appropiat neqz
tinea corrumpit. Ubi enim theſau l154
rus veſter eſt: ibi ⁊ cor veſtrũ erit. [l] 10
Sint lũbi vr̃i pcincti ⁊ lucerne ar mat.6.c.
dentes in manibus vr̃is: ⁊ vos ſimi de pe.di.j
les hoĩbus expectantibus dñm ſuũ c.g ſactis
quando reuertatur a nuptijs: vt cũ

venerit ⁊ pulſauerit confeſtim ape-
n155 5 riant ei.[m] Beati ſerui illi: quos cũ ve-
nerit dñs inuenerit vigilãtes. Amẽ
dico vobis: q̄ precinget ſe ⁊ faciet il-
mat. 24. los diſcũbere: ⁊ tranſiẽs miniſtrabit
d. illis. Et ſi venerit i ſcḋa vigilia: ⁊ ſi
n156 tertia vigilia venerit: ⁊ ita inuene-
u rit: bti ſunt ſerui illi.[n] Hoc aũt ſcito
te q̄m ſi ſciret p̄ſfamilias q̄ hora fur
veniret: vigilaret vtiq̄z ⁊ nõ fineret
perfodi domũ ſuã. Et vos eſtote pa-
157 mat. 24. rati: q: qua hora nõ putatis fili⁹ ho-
5 b. minis veiet.[o] Ait ãt ei petr⁹. Dñe ad
mar 13. d nos dicis hanc pabolã an ⁊ ad oẽs?
mat. 24. Dixit aũt dñs. Quis putas ẽ fidelis
d. diſpenſator ⁊ prudẽs quẽ cõſtituit
de re. di. i dñs + ſupra familiã ſuã vt det illis
c. ſi ſacer- in tpe tritici mẽſurã? Beat⁹ ille ſer
dos. uus quẽ cũ venerit dñs inuenerit
als + ſup ita faciẽtẽ. Uere dico vobis: q̄m + ſu
p158 als + ſup pra oĩa q̄ poſſidet cõſtituet illũ.[p] Qḋ
5 3 ſi dixerit ſeru⁹ ille i corde ſuo: mo-
rã facit dñs meus venire: ⁊ cepit p-
cutere + ſeruos ⁊ ancillas: ⁊ edere ⁊
al + pue- bibere ⁊ inebriari: veniet dñs ſerui
ros illius in die qua nõ ſperat ⁊ hora q̄
neſcit: ⁊ diuidet eũ: partẽq̄z eius cũ
q159 infidelib⁹ ponet.[q] Ille aũt ſeruus q
10 23. q. 4. c. cognouit volũtatẽ dñi ſui ⁊ non ſe
ei vindi preparauit ⁊ nõ fecit ſm volũtatem
cta. eius vapulabit multis. Qui aũt nõ
37. diſ. c. cognouit ⁊ fecit digna plagis: vapu
io. 23. q. labit paucis. Oĩ aũt cui multũ da-
4. c. ea. vi tũ eſt multũ quereẽ ab eo: ⁊ cui cõ-
dicta mẽdauerũt multũ: pl⁹ petẽt ab eo.[r]
16 Ignẽ veni mittere in terrã: ⁊ quid
5 volo niſi vt accẽdat? + Baptiſmo ãt
als + ba- hẽo baptizari: ⁊ q̄uo coartor vſq̄z
ptiſma dũ pficiat? Putatis q: pacem veni
mittere in terrã? Nõ dico vobis: ſ3
mat. x. d. ſeparationẽ. Erũt enim ex hoc q̄nq̄z
B in domo vna diuiſi: tres in duos ⁊
duo in tres diuidenẽ: pr in filiũ ⁊
filius in patrẽ ſuũ: ⁊ mr̄ in filiã: ⁊ fi
lia in matrẽ: ſocrus in nurũ ſuã: ⁊
nurus in ſocrũ ſuã.[s] Dicebat autẽ
s161 mat. 16. a ad turbas. Cũ videritis nubẽ oriẽ-
5 tem ab occaſu: ſtatim dicitis nim-
bus venit: ⁊ ita fit. Et cũ auſtrũ flan
tẽ: dicitis q: eſtus erit ⁊ fit. Hypocri
te faciẽ celi ⁊ terre nobis pbare hoc
aũt tps q̄uo nõ pbatis? Quid autẽ
⁊ a vobis ipſis non iudicatis qḋ iu-
ſtum eſt?[t] Cũ aũt vadis cũ aduer mat. 5. b t162 5
ſario tuo ad principẽ in via: da ope
ram liberari ab illo: ne forte trahat
te ad iudicem: ⁊ iudex tradat te exa
ctori: ⁊ exactor mittat te in carce-
rem. Dico tibi: nõ exies inde donec mat. 5. d
etiã nouiſſimũ minutũ reddas.

¶ Ca. xiii. ¶ Sub exemplo galileo
rum occiſorum monet agendã pe
nitentiam: de ficulnea in fructuoſa.
Mulierem decem ⁊ octo annis cur
uã erigit. Archiſynagogo indignã
ti q: curaſſet ſabbato rñdit: regnũ
celorũ grano ſynapis ⁊ fermento ſi
mile eẽ: contendite intrare per an-
guſtam portam. Neſcio vnde ſitis:
nouiſſimi qui erant primi: herodẽ
vulpem vocat: hieruſalem que occi-
dis prophetas. Cap. xiij.

A[a]derãt aũt quidã ipſo in tem A a163 10
pore nũciantes illi de galileis:
quorũ ſanguinẽ pilatus miſcuit cũ
ſacrificijs eorũ. Et rñdens dixit illis.
Putatis q: hi galilei pre oĩbus ga-
lileis pctõres fuerint: q: talia paſſi
ſunt. Non dico vobis: ſ3 niſi penitẽ
tiam habueritis oẽs ſimiliter peri-
bitis ſicut illi decẽ ⁊ octo ſupra quos
cecidit turris in ſyloe ⁊ occidit eos.
Putatis q: ⁊ ipſi debitores fuerint:
preter oẽs hoĩes hĩtãtes i hieruſalẽ?
Non dico vobis: ſed ſi nõ pniã ha-
bueritis oẽs ſiſr peribitis.[b] Dicebat
aũt ⁊ hanc ſilitudinẽ. Arborẽ fici ha
bebat quidam plãtatã in vinea ſua: b164
⁊ venit querens fructum in illa: ⁊ 5
nõ inuenit. Dixit ãt ad cultorẽ vi-
nee. Ecce anni tres ſũt ex quo venio B
querens fructũ in ficulnea hac ⁊ nõ
inuenio. Succide ergo illaʒ. Ut qd
etiam terram occupat? At ille rñ-
dens dixit illi. Dñe. Dimitte illaʒ ⁊
hoc anno vſq̄z dũ fodiã circa illam
⁊ mittã ſtercora. Et ſi quidẽ fecerit
fructum: ſin aũt in futurũ ſuccides
eam. Erat autem docẽs in ſynagoga
eorum ſabbatis. Et ecce mulier que
habebat ſpm̄ infirmitatis annis de-
cẽ ⁊ octo: ⁊ erat inclinata nec oino
poterat ſurſũ reſpicere Quã cũ vi- C
deret ieſus: vocauit eã ad ſe: ⁊ ait illi.

Mulier dimiſſa es ab infirmitate
tua. Et impoſuit illi manus: ⁊ cõti-
ſtim erecta eſt ⁊ glorificabat deu3. [c]
Reſpondens aũt archiſynagogus
īdignãs q2 ſabbato curaſſet ieſus:
dicebat turbe. Sex dies ſunt in qui
bus oportet operari. In his ergo ve
c.165 nite ⁊ curamini: ⁊ nõ in die ſabba-
ii ti. [c] Reſpondẽs aũt ad illũ dñs di-
xit. Hypocrite vnuſquiſq3 veſtrum
ſabbato nõ ſoluit bouẽ ſuũ aut aſi-
num a preſepio ⁊ ducit adaquare?
B Hanc aũt filiã abrahe quã alligauit
ſathanas ecce decẽ ⁊ octo annis: nõ
oportuit ſolui a vinculo iſto die ſab
b166 bati. [d] Et cũ hec diceret: erubeſcebãt
10 oẽs aduerſarij eius: ⁊ oĩs populus
gaudebat in vniuerſis que glorio-
e167 ſe fiebant ab eo. [e] Dicebat ergo. Cui
ij ſimile eſt regnũ dei: ⁊ cui ſimile eſti
mabo illud? Simile eſt grano ſina
mat.13.d pis qđ acceptum hõ miſit in hortũ
mat.4.c. ſuum ⁊ creuit: ⁊ factum eſt in arbo-
rẽ magnã: ⁊ volucres celi requieuerũt
f168 mat.13.d in ramis eius. Et iterũ dixit. [f] Cui
5 E ſimile eſtimabo regnũ dei. Simile ẽ
fermẽto qđ acceptũ mulier abſcon
mat.9.d dit in farine ſata tria donec fermẽ-
g169 tarẽt totũ. [g] Et ibat per ciuitates ⁊ ca
ij ſtella docẽs: ⁊ iter faciens in hieruſa
h170 mat.7.b. lem. [h] Ait aũt illi quidã. Dñe: ſi pau
5 ci ſunt qui ſaluant? Ipſe autẽ dixit
ad illos. Contendite intrare per an-
guſtã portã: q2 multi dico vobis q̃-
i171 rent intrare ⁊ nõ poterũt. [i] Cũ aũt
5 intrauerit paterfamilias clauſerit
oſtiũ incipietis foris ſtare: ⁊ pulſare
ad oſtiũ dicẽtes: dñe aperi nobis: ⁊
reſpondens dicet vobis. Neſcio vos
vnde ſitis. Tunc incipietis dicere.
Manducauim⁹ corã te ⁊ bibim⁹:
F ⁊ in plateis noſtris docuiſti. Et di-
Ps. 6. cet vobis. Neſcio vos vnde ſitis diſce
mat.7.d. dite a me oẽs operarij iniquitatis.
k172 Ibi erit fletus ⁊ ſtridor dentiũ: [k] cũ
5 videritis abraha3 ⁊ yſaac ⁊ iacob ⁊
oẽs prophetas in regno dei: vos aũt
mat.8.b. expelli foras. Et venient ab oriẽte ⁊ oc
cidente ⁊ aquilone ⁊ auſtro: ⁊ accũ-
l173 mat.19. bent in regno dei. [l] Et ecce ſunt no-
ij d. uiſſimi qui erant primi: ⁊ ſunt pri
m174 mat.x.a. mi qui erant nouiſſimi. [m] In ipſa
10

die acceſſerunt quidã phariſeorum
dicẽtes illi. Exi ⁊ vade hinc q2 hero
des vult te occidere. Et ait illis. Ite
⁊ dicite vulpi illi. Ecce eycio demo- G
nia ⁊ ſanitates perficio hodie ⁊ cras:
⁊ tertia die conſumor. Verũtamen
oportet me hodie ⁊ cras ⁊ ſequenti
die ambulare: q2 non capit prophe-
tam perire extra hieruſalem. [n] Hie- mat. 23. d. n175
ruſalem hieruſale3 q̃ occidis ꝓphe
tas ⁊ lapidas eos qui mittũtur ad
te: quotiens volui congregare filios
tuos quemadmodum auis nidu3
ſuu3 ſub pennis noluiſti. Ecce relin
quetur vobis domus veſtra deſerta.
Dico autem vobis: quia non vide-
bitis me donec veniat cum dicetis.
Benedictus qui venit in nomine
domini.

¶ Ca. Sũ. ¶ Hydropicũ curat: re-
cumbe in nouiſſimo loco q ſe exal-
tat humiliabitur: cum facis pran-
dium aut cenam noli vocare ami-
cos ⁊c. Inuitati ad cenam excuſant
ſe ſequi: ſe ⁊ odire parẽtes: baiula-
re crucẽ iubet: parabola volentis edi
ficare turrẽ: ⁊ regis volentis cõmit-
tere bellũ qui nõ renũciat oĩbus ⁊
cetera. de ſale. Cap. xiiij.

ET [a] factum eſt autem cum in A a176
troiſſet + ieſus in domu3 cu al's non 10
iuſdam principis phariſeoru3 ſab h3 + ie-
bato manducare panem: ⁊ ipſi ob- ſus
ſeruabant eum. Et ecce homo qui- Al's +
dam hydropicus erat ante illu3. [b] ſacerdo- b177
Et reſpondens ieſus dixit ad legiſpe tum. ij
ritos ⁊ phariſeos dicens. Si l3 ſab
bato curare. At illi tacuerunt. Ipſe mat.12.a
vero apprehenſum ſanauit: eum ac mar.3.a.
dimiſit. Et reſpondens ad illos di- ſ.6.b.
xit. Cuius veſtrum aſinus aut bos ſ. 13.b.
in puteum cadet: ⁊ non continuo D
extrahet illum die ſabbati? Et non
poterant ad hec reſpondere illi. [c] Di c178
cebat autem ⁊ ad inuitatos parabo 10
lam intendens quomodo primus
accubitus eligerẽt: dicẽs ad illos.
Cũ inuitat⁹ fueris ad nuptias nõ
diſcũbas in primo loco: ne forte ho
noratior te ſit inuitat⁹ ab illo: ⁊ ve-
niẽs is q te ⁊ illũ vocauit dicat tibi:
Da huic locũ: ⁊ tũc incipias cũ rubo-

re nouiſſimũ locũ tenere. Sʒ cũ vo
catus fueris: vade recũbe i nouiſſimo
loco: vt cũ venerit q te inuitauit dicat
C tibi amice aſcẽde ſupius. Tunc erit
mat.23.b tibi gloria corã ſimul diſcũbẽtib⁹. d
d 179 infra.18.c Quia oĩs q ſe exaltat humiliabit: ⁊ q
§ Ja.4.c ſe humiliat exaltabitur. e Dicebat aũt
e 180 ⁊ ei q ſe inuitauerat. Cũ facis prã-
10 dium aut cenã: noli vocare amicos
tuos neqʒ frẽs tuos: nʒ cognatos: nʒ
vicinos: neqʒ diuites: neforte ipſi te
tobi.4.b reinuitent: ⁊ fiat tibi retributio. Sʒ
cũ facis conuiuiũ voca pauperes de-
biles claudos ⁊ cecos: ⁊ beat⁹ eris qz
al+ vñ re nõ habent + retribuere tibi. Retri-
tribuent buetur enĩ tibi in+ reſurrectione
al+ retri iuſtorũ. Hec cũ audiſſet qdã de ſi-
butione. mul diſcũbẽtibus dixit illi. Beatus
D qui mãducabit panẽ in regno dei.
At ipſe dixit ei. f Hõ qdã fecit cenã
f 181 mat.22.a magnã: ⁊ vocauit multos. Et miſit
§ Apo.19.b ſeruũ ſuũ hora cene dicere inuitatis
vt venirẽt: qz iã parata ſunt oĩa. Et
ceperũt ſimul oẽs excuſare. Prim⁹
dixit ei. Villã emi ⁊ neceſſe habeo exi
re ⁊ videre illã. Rogo te: habe me ex-
cuſatum. Et alter dixit. Juga boum
emi quinqʒ: ⁊ eo probare illa. Rogo
te habe me excuſatũ. Et alius dixit.
Vxorem duxi: ⁊ ideo non poſſũ ve-
nire. Et reuerſus ſeruus nunciauit
E hec dño ſuo. Tunc iratus prfamili-
as dixit ſeruo ſuo. Exi cito in plate-
as ⁊ vicos ciuitatis ⁊ pauperes ac de-
biles ⁊ cecos ⁊ claudos itroduc huc.
Et ait ſeruus Domine: factũ eſt vt
imperaſti: ⁊ adhuc locus eſt. Et ait
dñs ſeruo. Exi i vias ⁊ ſepes ⁊ cõpelle
intrare vt impleat dom⁹ mea. Dico
aũt vobis qp nemo viroꝝ illoꝝ q vo-
g 182 F cati ſunt guſtabit cenã meã. g Jbant
§ mat.10.d aũt turbe multe cũ eo. Et cõuerſus
28.q.j.§. dixit ad illos. Si qs venit ad me ⁊
j. nõ odit prẽ ſuũ ⁊ mrẽ ⁊ vxorẽ ⁊ fi-
lios ⁊ frẽs ⁊ ſorores adhuc aũt ⁊ aiã
ſuã: nõ põt me⁹ eſſe diſcipulus. Et q
mat.10.d nõ baiulat crucẽ ſuam ⁊ venit poſt
h 183 ⁊.19.c me: nõ põt me⁹ eẽ diſciplus. h Quis
10 mar.8.d enim ex vobis volens turrim edifica
8.9.c re: nonne prius ſedens computant
ſumptus qui neceſſarij ſunt: ſi habe-
at ad perficiendũ: ne poſtqʒ poſuerit

fundamentum: ⁊ non potuerit pfi-
cere oẽs qui + vident icipiant illu- al+ vi-
dere ei dicẽtes: qz hic hõ cepit edifi- derint.
care ⁊ nõ potuit cõſumare? Aut qs
rex iturus cõmittere bellũ aduerſus G
aliũ regẽ + nõ ſedens prius cogitat al+
ſi poſſit cũ .x. milibus occurrerẽ ei: q nonne
cum viginti milibus venit ad ſe.
Alioquin adhuc illo longe agẽte: le
gationẽ mittens rogat ea que pacis
ſunt. i Sic ergo omnis ex vobis q re mat.x.d. i 184
nunciat oĩbus que poſſidet: nõ põt mar.5.b. §
meus eſſe diſcipulus. k Bonũ ẽ ſal. mar.6.g k 185
Si aũtẽ ſal euanuerit: in quo con- ij
dietur. Neqʒ in terrã neqʒ in ſterqlĩ
niũ vtile ẽ: ſed foris mittetur. Qui hʒ
aures audiendi audiat.

¶ Ca. Sũ. ¶ Parabola centũ oui-
um ⁊ dragme: de gaudio angeloꝝ
ſuper vno peccatore: parabola de filio
prodigo.

Cap.xv.

a 186 A ij
E a Rãt autẽ
appropin-
quantes ei
publicani:
⁊ peccato-
res vt au-
dirẽt illũ.
Et mur-
murabant
phariſei ⁊
ſcribe dicẽ-
tes: qz hic pec
catores re- b 187
cipit ⁊ mãducat cũ illis. b Et ait ad
illos parabolã iſtã dicẽs. Quis ex vo- mat.x.b. §
bis hõ q hʒ cẽtũ oues: ⁊ ſi pdiderit diſ.50.c.
vnã ex illis nõne dimittit nonagin qz ſancti
tanouẽ in deſerto ⁊ vadit ad illã q̃ tas tua.
perierat donec inueniat eã? Et cũ in 26.q.7.c.
uenerit eã imponit in humeros ſu- penitẽtẽ.
os gaudens. Et veniens conuocat de pe.di.j
amicos ⁊ vicinos dicens illis. Con c. ſerpẽs
gratulamini mihi: qz inueni ouẽ ⁊.c. ipor-
meã que perierat. Dico vobis: qp ita tune
gaudiũ erit in celo ſup vno pctõre B
pñiã agente: qʒ ſupra nonaginta-
nouẽ iuſtis qui non indigent peni
tentiam. c Aut que mulier habens c 188
dragmas decẽ: ſi perdiderit dragmã 19
vnã nõne accẽdit lucernã ⁊ euertit
domum

domũ ⁊ q̃rit diligẽter donec inue-
niat eã? Et cũ inuenerit conuocat ami
cas ⁊ vicinas dicẽs. Cõgratulami-
D 189 ni mihi: q2 inueni dragmã quã pdi
5 derã.ᴰ Ita dico vob gaudiũ erit co
E 199 rã angelis dei sup vno peccõre pniaȝ
10 C agẽte. Ait aũt.ᶜ Hõ qdã habuit du-
os filios: ⁊ dixit adoleſcẽtior ex illis
pr̃i. Pr̃ da mihi portionẽ ſubſtãtie
que me ɔtingit: ⁊ diuiſit illis ſub-
ſtantiã. Et nõ poſt multos dies con
gregatis oĩb⁹ adoleſcẽtior fili⁹ pere-
gre pfect⁹ eſt in regionẽ lõginquã ⁊
ibi diſſipauit ſubaȝ ſuã viuẽdo lu-
xurioſe. Et poſtq̃ȝ oia ɔſumaſſet: fcã
eſt fames valida in regiõe illa: ⁊ ipſe
cepit egere. Et abijt ⁊ adheſit vni ci-
uiũ regionis illius: ⁊ miſit illũ in
villã ſuã vt paſceret porcos. Et cupie
bat iplere vẽtrẽ ſuũ de ſiliqs q̃s por-
ci mãducabãt: ⁊ nemo illi dabat.✠
al. ✠ ipſe aũt in ſe reuerſus In ſe ãt reuerſus dixit. Quãti mer
cenarij in domo pr̃is mei abundãt
panib⁹: ego ãt hic fame pereo? Sur
D gã ⁊ ibo ad pr̃em meũ ⁊ dicã ei. Pr̃
peccaui in celũ ⁊ corã te: ⁊ iã nõ ſuȝ
dign⁹ vocari fili⁹ tu⁹: fac me ſicẽ vnũ
de mercenarijs tuis. Et ſurgens ve-
nit ad pr̃ẽ ſuũ. Cũ aũt adhuc lon
ge eẽt: vidit illũ pr̃ ipſi⁹: miſericor-
dia mot⁹ eſt. Et accurrẽs cecidit ſup
E collũ ei⁹ ⁊ oſculat⁹ eſt eũ. Dixitq̃ȝ ei
fili⁹. Pr̃ peccaui in celũ: ⁊ corã te iã
nõ ſuȝ dign⁹ vocari fili⁹ tuus. Dixit
aũt pr̃ ad ſeruos ſuos. Cito proferte
ſtolã pmã: ⁊ induite illũ: ⁊ date an-
nulũ in manu ei⁹: ⁊ calciamẽta in
pedes ei⁹. Et adducite vitulũ ſagina
tũ ⁊ occidite: ⁊ mãducem⁹ ⁊ epule-
23. q. 7. c. quẽad modũ. mur: q2 hic fili⁹ me⁹ mortu⁹ erat ⁊
reuixit: perierat ⁊ inuẽt⁹ eſt. Et cepe-
rũt epulari. Erat aũt fili⁹ ei⁹ ſenior
F in agro. Et cũ veniret ⁊ appropinq̃-
ret domui: audiuit ſymphoniam ⁊
chorũ. Et vocauit vnũ de ſeruis: ⁊ in
terrogauit qd hoc eẽt. Iſq̃ȝ dixit illi.
Frater tu⁹ venit: ⁊ occidit pr̃ tu⁹ vi
tulũ ſanginatũ: q2 ſaluũ illuȝ rece-
pit. Indignat⁹ eſt aũt: ⁊ nolebat in-
G troire. Pr̃ ergo illi⁹ egreſſus cepit
rogare illũ. At ille rñdens: dixit pr̃i
ſuo. Ecce tot ãnis ſeruio tibi: ⁊ nũ-
q̃ȝ mãdatũ tuũ pterijui: ⁊ nũq̃ȝ dedi
ſti mihi hedũ: vt cum amicis meis
epularer. Sȝ poſtq̃ȝ fili⁹ tu⁹ hic q de-
uorauit ſubaȝ ſuã cũ meretricib⁹
venit: occidiſti illi vitulũ ſaginatũ.
At ipſe dixit illi. Fili tu ſemp me-
cuȝ es: ⁊ oia mea tua ſunt. Epulari
aũt ⁊ gaudere opoꝛtebat: quia frater
tuus hic mortuus erat ⁊ reuixit pe
rierat ⁊ inuẽtus eſt.

¶ Ca. Sũ. ¶ De vilico cui dictũ ẽ:
redde rõnem villicationis: q fidelis
eſt in minimo ⁊ in maiori fidelis
eſt ⁊c. Nemo põ duob⁹ dñis ſerui-
re: auari pharisei deridebant eũ. Je-
ſus dicit: de⁹ nouit corda: lex ⁊ pphe
te vſq̃ȝ ad Joannem: de apice legis
vxorem non dimittere: de diuite ⁊
lazaro. Ca. xvi.

ᵇDicebat aũt ⁊ ad diſcipulos ſu
os. Homo q̃dã erat diues qui A de accuſ.
hẽbat villicũ: ⁊ hic diffamat⁹ eſt apõ c. qlr. ij.
illũ: quaſi diſſipaſſet bona illi⁹. Et vo
cauit illũ: ⁊ ait illi Quid hoc audio
de te? Redde rõnẽ villicationis tue.
Jã. n. nõ poteris villicare. Ait autẽ
villicus intra ſe. Quid faciã: q2 dñs
me⁹ aufert me villicationẽ? Fode-
re non valeo: mendicare erubeſco.
Scio quid faciam: vt cum amotus
fuero a villicatione: recipiant me in
domos ſuas. Conuocatis itaq̃ȝ ſin- B
gulis debitoribus dñi ſui: dicebat
primo. Quãtuȝ debes dño meo? At
ille dixit. Centũ cados olei. Dixitq̃ȝ
illi. Accipe cautionem tuã: ⁊ ſede ci-
to ſcribe qnquaginta. Deide alio di-
xit. Tu vero q̃ȝtũ debes Qui ait cẽtũ
choros tritici. Ait illi. Accipe lr̃as tu-
as: ⁊ ſcribe octoginta. Et laudauit
dñs villicũ iniq̃tatis q2 prudenter
feciſſet: q2 filij huius ſeculi pruden
tiores filijs lucis in gñatione ſua C
ſunt. Et ego vobis dico. Facite vobis
amicos de mammona iniquitatis: 14. q. 5. c.
vt cum defeceritis recipiant vos in Q habetis
eterna tabernacula. Qui fidelis ẽ mi
nimo: ⁊ in maiori fidelis eſt. ⁊ q in
modico iniquus eſt ⁊ i maiori ini
quus eſt. Si ergo in iniquo mam
mona fideles non fuiſtis: quod veꝝ
eſt quis credet vobis? Et ſi in alieno

a fideles nō fuiſtis:qđ veſtrū eſt q̄s da
191 mat. 8.c. bit vobis.[a] Nemo seru⁹ pōt duob⁹
5 dn̄is seruire. Aut.n. vnū odiet:ꝛ al
terū diliget:aut vni adherebit:ꝛ al-
terū ɔtēnet. Nō poteſtis deo seruire
ꝛ mammone.[b] Audiebant aūt oīa
b 192 hec pharisei q erant auariꝛ deride-
10 bant illū. Et ait illis. Vos eſtis q iu
ſtificatis vos corā hoīb⁹:deus aūt no
c 193 mat.1.b. uit corda vr̄a. Qꝛ qđ hoībus altū eſt:
6 abhominatio eſt ante deū.[c] Lex ꝛ p-
phete vſqꝫ ad ioānē:ex eo regnū dei
euāgelizat:ꝛ oīs in illud vim facit.
[d] Facili⁹ eſt aūt celū ⁊ terrā pteri-
d 194 mat.5.b. re:q̄ꝫ de lege vnū apicē cadere.[e] Oīs
5 mat. 5.e. q dimittit vxorē suā:ꝛ alterā ducit
e 195 19.a. mechat:ꝛ q dimiſſaꝫ a viro duc̄ me
2 mar.x.b. chatur.[f] Hō qdā erat diues q indue-
f 196 E bat purpura ꝛ byſſo ꝛ epulabat q̄t
10 die ſplēdide. Et erat qdā mēdic⁹ no
mine lazarus:q iacebat ad ianuam
ei⁹ vlcerib⁹ plen⁹:cupiēs ſaturari de
micis q̄ cadebāt de menſa diuitis ꝛ
F nemo illi dabat. Sed ꝛ canes venie-
bant ꝛ lingebāt vlcera ei⁹. Factū eſt
aūt vt moreret mēdicus:ꝛ portaret
ab angelis in ſinu abrahe. Mortu⁹
eſt aūt ꝛ diues:ꝛ sepult⁹ eſt in infer
no. Eleuās aūt oculos ſuos cū eſſet
in tormētis vidit abrahā a longe ꝛ
lazarū in ſinu ei⁹:ꝛ ipſe clamās di-
xit. Pater abraham miſerere mei:ꝛ
mitte lazarū vt intingat extremuꝫ
digiti ſui in aquā:vt refrigeret lin-
guā meaꝫ:qꝛ crucior in hac flāma.
G Et dixit illi abrahaꝫ. Fili recordare
de pe.di.3 qꝛ recepiſti bona in vita tua:ꝛ laza-
c.cauēdū rus ſilr mala. Nūc aūt hic ɔſolatur:
tu vo cruciaris. Et in his oīb⁹ inter
nos ꝛ vos chaos magnū firmatum
eſt:vt hi q volunt hic trāſire ad vos
nō poſſint:neqꝫ inde huc trāſmea-
re. Et ait. Rogo ergo te pr̄:vt mit-
tas eū in domū pr̄is mei. habeo.n.
qnqꝫ fr̄es:vt teſtet illis ne ꝛ ipſi ve-
niant in hūc locū tormētoꝝ. Et ait
illi abrahā. Habēt moyſen ꝛ pphe-
tas:audiāt illos. At ille dixit. Nō pa-
ter abrahā:ſꝫ ſi qs ex mortuis ierit
ad eos pniam agēt. Ait aūt illi. Si
moyſen ꝛ pphetas nō audiūt:neqꝫ
ſi qs ex mortuis reſurrexerit credēt.

¶ Ca. xvii. ¶ De ſcādalo:correptiō
fraterna:ſepties in die dimittēduꝫ:
ſi hr̄etis fidē ſicut granū ſynapis:di
cite serui inutiles ſum⁹. De decē le-
proſis mūdatis. Regnum dei intra
vos eſt:ventura predicit:de ſeipſo ſi-
cut factum eſt in dieb⁹ noe:de die
iudicij ꝛc. Cap. xvij.

Et ait ad diſcipulos ſuos. Im- A a 197
poſſibile eſt vt nō veniāt ſcan- mat. 18.a 2
dala. Ve aūt illi p quē veniūt. Utili⁹ mar. 9.f.
eſt illi ſi lapis molaris īponat circa
collū ei⁹:ꝛ pijciat in mare:q̄ꝫ vt ſcā
dalizet vnū de puſillis iſtis.[b] Attē- mat.18.b b 198
dite vobis. Si peccauerit in te frater mat.18.c. 5
tuus:increpa illū:ꝛ ſi pniam egerit
dimitte illi.[c] Et ſi ſepties in die pec c 199
cauerit in te:ꝛ ſepties in die cōuer- 6
ſus fuerit ad te dicēs:penitet me:di
mitte illi.[d] Et dixerūt apl̄i dn̄o. Ad d 200
auge nobis fidē. Dixit aūt dn̄s. Si B 5
habueritis fidē ſicut granum ſyna mat.17.c.
pis:diceretis huic arbori moro eradi ꝛ.21.b.
care ꝛ trāſplātare ī mare:ꝛ obediet
vobis.[e] Quis aūt veſtrū habēs ſer-
uuꝫ arantē aut paſcentē boues q re- e 201
greſſo de agro dicat illi ſtatiꝫ tranſi 10
ꝛ recūbe:ꝛ nō dicit:para qđ cenē ꝛ p-
cinge te ꝛ miniſtra mihi donec mā
ducē ꝛ bibā:ꝛ poſt hec tu manduca-
bis ꝛ bibes? Nūqd grāꝫ hꝫ seruo il C
li:qꝛ fecit que ei imperauerat? Nō pu
to. Sic ꝛ vos cū feceritis oīa que pce
pta ſunt vobis:dicite. Serui inuti-
les ſum⁹:qđ debuim⁹ facere fecim⁹.
Et factū eſt dū iret in hierlm:trāſi-
bat p mediā ſamariam ꝛ galileā. Et
cū ingrederet qddā caſtellū:occur-
rerunt ei decē viri leproſi. Qui ſtete D
runt a lōge ꝛ leuauerūt vocē dicen-
tes. Ieſu pceptor miſerere nr̄i. Quos
vt vidit dixit. Ite oſtēdite vos ſacer-
dotib⁹. Et factū eſt dū irēt mūdatī
ſunt. Unus aūt ex illis vt vidit qꝛ
mūdat⁹ eſt:regreſſus eſt cuꝫ magna
voce magnificās deū. Et cecidit in fa
cieꝫ ante pedes ei⁹ grās agēs. Et hic
erat ſamaritan⁹. Rn̄dens aūt ieſus
dixit. Nōne decē mūdati ſūt? Et no
uem vbi ſunt? Nō eſt inuētus q re-
diret:ꝛ daret glīaꝫ deo niſi hec alie-
nigena. Et ait illi. Surge vade:qꝛ fi-

E deſ tua te ſaluū fecit. [f] Interrogatꝰ
5 aūt a phariſeis quādo venit regnū
dei: rńdēs eis dixit. Nō veniet regnū
dei cū obſeruatione: neqȝ dicēt ecce
Mat.24. hic: aut ecce illic. Ecce. n. regnuȝ dei
g 205 b. intra vos eſt. [g] Et ait ad diſcipulos ſu
10 mar.13.e os. Uenient dies quando cupietis
videre vnū diē filij hoīs ꝛ non vide
191 h 204 bitis. [h] Et dicēt vobis. Ecce hic ꝛ ec
2 2 ce illic. Nolite ire neqȝ ſectemini. [i]
i 205 Nā ſicut fulgur coruſcās de ſub ce
5 lo in ea que ſub celo ſunt fulget ita
k 206 erit filiꝰ hoīs in die ſua. [k] Primum
198 2 F aūt opȝ illū multa pati ꝛ reprobari
5 l 207 mat.24.c a generatiōe hac. [l] Et ſicut factū ē in
5 diebꝰ noe ita erit ꝛ in diebꝰ filij ho
199 minis. Edebāt ꝛ bibebant ꝛ vxores
5 ducebāt: ꝛ dabant ad nuptias vſqȝ
ad diē qua intrauit noe in archā ꝛ
201 m 208 venit diluuiū ꝛ perdidit oēs. [m] Si
5 10 militer ſicut factū eſt in diebꝰ loth.
Edebāt ꝛ bibebāt: emebāt ꝛ vēdebāt
plātabāt ꝛ edificabāt. Qua die autē
exijt loth a ſodomis: pluit ignem ꝛ
ſulphur de celo: ꝛ oēs perdidit. Scd̄m
hec erit qua die filiꝰ hominis reuela
n 209 al. + die bitur. [n] In illa + hora q fuerit in te
2 cto: ꝛ vaſa eius in domo: ne deſcēdat
Gen.19.f tollere illa. Et qui in agro ſiīr nō re
o 210 mat.10.d deat retro. [o] Memores eſtote vxo
10 mar.8.d ris loth. [p] Quicūqȝ q̄ſierit animaȝ
p 211 ſuā ſaluā facere perdet illā. Et qcūqȝ
3 perdiderit illā viuificabit eā. [q] Dico
q 212 vobis: in illa nocte erunt duo in le
5 cto vno: vnꝰ aſſumet: ꝛ alter relinq̄
Mat.24. tur. Due erūt molētes in vnū: vna
aſſumet: ꝛ altera relinquētur: duo
in agro: vnꝰ aſſumetur ꝛ vnꝰ relin
r 213 mar.24.c quētur. [r] Reſpōdētes dicūt illi. Ubi
5 dn̄e? Qui dixit illis. Ubicūqȝ fuerit
corpꝰ: illuc ꝯgregabunt ꝛ aquile.

¶ Cap. xviij. ¶ Oportet ſemp orare: de iudice deuȝ nō timēte: ꝛ de vidua de oratiōe phariſei ꝛ publicani: qui ſe exaltat humiliabitur: dicit ſinite venire paruulos ad me: nemo bonus niſi ſolus deus: dicit: quecūqȝ habes vende ꝛ da pauperibus: q̄ȝ difficile qui pecunias habent in regnū dei intrabunt: remuneratio illorū qui dimittunt ſua propter deum: predicit paſſionem ſuam ꝛ mortē ꝛ ipſi non intellexerunt: cecum illuminat.

Cap. xviij.

[a] Dicebat A
autē ꝛ parabolaȝ ad
illos: quoniam opȝ
ſemper orare ꝛ nō deficere: dicēs.
Iudex quidaȝ erat in
quadam ciuitate: qui
deum non
timebat: ꝛ hominem nō reuerebatur. Uidua autem quedam erat in Eccl.18.e
ciuitate illa: ꝛ veniebat ad eum di j. The.5.
cēs. Uindica me de aduerſario meo d.
ꝛ nolebat per multū tempus. Poſt
hec autem dixit intra ſe. Et ſi deum
nō timeo nec hominem reuereor:
tamē q: moleſta eſt mihi hec vidua
vindicabo illaȝ ne in nouiſſimo ve
niens ſugillet me. Ait aūt dominꝰ. B
Audite quid iudex iniquitatis di
cit. Deus autem nō faciet vindictaȝ
electoruȝ ſuorū clamātiū ad ſe die
ac nocte: ꝛ patiētiā habebit in illis?
Dico autē vobis: q: cito faciet vin
dictā illorū. Uerūtñ filiꝰ hoīs veniēs:
putas inueniet fidē in terra? Dixit
autem ꝛ ad quoſdam qui in ſe cō
fidebāt tāqȝ iuſti ꝛ aſpernabātur ce
teros parabolā iſtā: dicens. Duo ho
mines aſcendebāt in templū vt ora
rent: vnus phariſeus ꝛ alter publi
canus. Phariſeus ſtās hec apud ſe
orabat. Deus gratias ago tibi: quia
nō ſum ſicut ceteri hominuȝ: rapto
res: iniuſti: adulteri: velut etiaȝ hic
publicanus. Ieiuno bis in ſabba C
to: decimas do omnium que poſſi
deo. Et publicanus a lōge ſtans no
lebat nec oculos ad celū leuare: ſed
percutiebat pectus ſuū dicēs. Deꝰ ppi de pe.di.j.
tius eſto mihi peccatori. Amē dico c. qs ali.
vobis: deſcēdit hic iuſtificatus in do qs.
mū ſuā ab illo: [b] q: oīs q ſe exaltat b 214
humiliabit: ꝛ q ſe humiliat exaltabit. [c] 5
Afferebāt aūt ad eū ꝛ īfantes vt eos c 216
2

Mar.+.d.s tãgeret.✠ Qḋ cũ viderẽt diſcipuli:
mat.23.b icrepabãt illos. Jeſus aũt ꝯuocãs, il
mat.19.b los dixit. Sinite pueros venire ad
Mar.10. me: ⁊ nolite vetare eos. Talium.n.re
b 217 2 b. gnũ dei.[b] Amen dico vobis: qcũqꝫ
nõ acceperit regnum dei ſicut puer:
c 218 2 nõ intrabit in illud.[c] Et interroga
D uit eũ qdã princeps: dicẽs. Magr bo
mat.19.b ne qd faciẽs vitã eternã poſſidebo?
mar.10.c Dixit autẽ ei ieſus. Quid me dicis
exo.20.b bonũ? Nemo bon⁹ niſi ſolus deus.
mat.19.c Mãdata noſti. Nõ occides: non me
mar.10.c chaberis: nõ furtũ facies: nõ falſum
mat.19.c teſtimoniũ dices: honora patrẽ tuũ
mar.10.c ⁊ matrẽ. Qui ait. Hec oia cuſtodiui
a iuuẽtute mea.[f] Quo audito ieſus
f 219 2 14.q.1.c.j. ait ei. Adhuc vnũ tibi deeſt. Omnia
quecũqꝫ habes vẽde ⁊ da pauperib⁹
⁊ hẽbis theſaurũ in celo: ⁊ veni ſeqre
g 220 2 me.[g] His ille auditis ꝯtriſtat⁹ ẽ: qꝛ
diues erat valde. Uidens aũt ieſus
E illũ triſtẽ factũ dixit. Qꝫ difficile q
mat.19.c pecunias hñt in regnũ dei intrabũt.
mar.10.c Facili⁹ eſt.n. camelũ ꝑ foramẽ acus
trãſire: qꝫ diuitẽ intrare in regnũ
dei. Et dixerũt q audiebãt. Et qs põt
mat.19.d ſaluus fieri? Ait illis. Que impoſſibilia
Mar.10. ſunt apud hoĩes: poſſibilia ſunt apd
d. deũ. Ait aũt petr⁹. Ecce nos dimiſim⁹
h 221 oia: ⁊ ſecuti ſum⁹ te. Ecce nos dimiſi
mus oia: ⁊ ſecuti ſum⁹ te.[h] Qui di
2 mat.19.d xit eis. Amẽ dico vobis nemo eſt q
Mar.10. reliqt domum: aut parẽtes: aut fra
d. tres: aut vxorẽ: aut filios ꝓpter re
28.q.1.c.j gnũ dei: ⁊ nõ recipiat multo plura
in hoc tpe: ⁊ in ſeculo futuro vitam
eternã.[i] Aſſumpſit aũt ieſus duode
i 222 mat.20.c cim ⁊ ait illis Ecce aſcẽdim⁹ hiero
2 mar.10.c ſolymã: ⁊ ꝯſumabunt oia que ſcri
F pta ſunt ꝑ ꝓphetas de filio hominis.
Tradet enim gẽtib⁹ ⁊ illudetur: ⁊ fla
gellabit: ⁊ ꝯſpuet. Et poſtqꝫ flagella
uerit occidẽt eũ: ⁊ die tertia reſur
get.[k] Et ipſi nihil horũ intellexerunt
k 223 10 ſup.2.g Et erat verbũ iſtud abſcõditum ab
Mat.20. eis: ⁊ nõ intelligebãt que dicebant.
l 224 .d. [l] Factũ eſt aũt cũ appropinquaret
2 mar.10.g hiericho: cecus qdã ſedebat ſec⁹ viam
G mendicãs. Et cũ audiret turbã pre
tereuntẽ: interrogabat qd hoc eſſet.
Mat.20. Dixerũt aũt ei: q ieſus nazaren⁹ trã
d. ſiret. Et clamauit dicẽs. Jeſu fili da
uid miſerere mei. Et q preibant in de ꝑ.diſ.
crepabãt eũ vt taceret. Jpſe vo mul j.c.voluiſ
to magis clamabat fili dauid miſe ſent.
rere mei. Stans aũt ieſus iuſſit il
lum adduci ad ſe. Et cum appropin
quaſſet: interrogauit illum dicẽs.
Quid tibi vis faciam? At ille dixit.
Dñe vt videã. Et ieſus dixit ei. Reſpi
ce: fides tua te ſaluũ fecit. Et ꝯfeſtim
vidit: ⁊ ſequebat illum magnificãs
deum. Et omnis plebs vt vidit de
dit laudem deo.

¶ Ca. Sũ. ¶ De Zacheo: decẽ mnaꝝ ſimilitudinẽ ponit: habẽti dabit: inimicos ſuos ante ſe iubet occidere: ſuper pullũ aſine ſedet turbe diſcipulorũ ceperũt deũ laudare: dicẽtes. Benedict⁹ q venit rex: dicit ieſus: ſi hi tacuerint lapides clamabunt: fleuit ieſus ſup hieruſalẽ: ⁊ ꝑdicit deſtructionẽ ei⁹. Ejicit vẽdẽtes ⁊ emẽtes de tẽplo: ꝑncipes ſacerdotum ⁊ ſcribe ꝗrebãt ꝑdere ieſum.

Cap.xix.

A a 225 10
Et[a] ingreſ
ſus perãbu
labat hieri
cho. Et ecce
vir noie za
che⁹: ⁊ hic pn
ceps erat
publicano
rũ: ⁊ ipſe di
ues. Et qre
bat videre
ieſum quis
eẽt: ⁊ nõ po
terat pre turba: qa ſtatura puſillus
erat. Et ꝑcurrẽs aſcẽdit in arborem
ſycomoꝝ vt videret eũ: qꝛ inde erat
trãſiturus. Et cũ veniſſet ad locũ:
ſuſpiciẽs ieſus vidit illũ ⁊ dixit ad
eũ. Zachee feſtinãs deſcende: qꝛ ho
die in domo tua opꝫ me manere.
Et feſtinãs deſcẽdit: ⁊ excepit illum
gaudẽs. Et cũ viderẽt oẽs murmu
rabãt dicẽtes: q ad hominẽ peccato
rẽ diuertiſſet. Stans aũt zache⁹ di B
xit ad ✠ ieſum. Ecce dimidiũ bono ad.✠.diſs
rũ meoꝝ dñe do pauperib⁹: ⁊ ſi qd
aliquẽ defraudaui reddo ꝗdruplũ.
Ait ieſus ad eum. Quia hodie ſalus mat.15.e

domui huic facta eſt: eo q̄ ⁊ ipſe fi-
b 226 5 lius ſit abrahe.[b] Uenit enim fili⁹ ho-
minis q̄rere ⁊ ſaluū facere qḋ perie-
c 227 10 rat.[c] Hec illis audiētib⁹ adijciēs di
xit parabolā: eo q̄ eēt ꝓpe hieruſalē:
⁊ q2 exiſtimarēt q̄ ꝯfeſtim regnū
d 228 10 mat.25.a mar.13.d dei manifeſtaret. Dixit ergo.[d] Ho-
mo qdā nobilis abijt in regionē
lōginquā accipere ſibi regnum ⁊ re
e 229 5 uerti.[e] Uocatis aūt decē ſeruis ſu-
is dedit eis decē mnas: ⁊ ait ad illos
negociamini dū venio. Ciues aūt
eius oderāt eū: ⁊ miſerūt legatio-
C nē poſt illū dicētes. Nolum⁹ hunc
regnare ſup nos. Et factū eſt vt redi
ret accepto regno ⁊ iuſſit vocari ſer
uos qb⁹ dedit pecuniā: vt ſciret quā-
tū q̄ſq; negociat⁹ eēt. Uenit autē
p̄mus dicens. Dn̄e: mna tua decem
mnas acq̄ſiuit: ⁊ ait illi. Euge ſerue
mat.25.b bone quia in modico fuiſti fidelis:
eris poteſtatē hn̄s ſupra decē ciuita-
tes. Et alter venit dicens. Dn̄e mna
tua fecit q̄nq; mnas. Et huic ait. Et
tu eſto ſup q̄nq; ciuitates. Et alter
venit dicēs. Dn̄e ecce mna tua quā
habui repoſitā in ſudario. Timui
enim te q2 hō auſterus es: tollis qḋ
nō poſuiſti: ⁊ metis qḋ nō ſemina-
ſti. Dixit ei. De ore tuo te iudico ſer
D ue neq̄. Sciebas q̄ ego homo auſte
rus ſū: tollens qḋ nō poſui: ⁊ me-
tens qḋ nō ſeminaui. Et q̄re nō de-
diſti pecuniā meā ad menſā ⁊ ego
veniēs cū vſuris vtiq; exegiſſē illā?
Et aſtantibus dixit. Auferte ab illo
mnā: ⁊ date illi q decē mnas hȝ. Et
mat.13.b dixerūt ei. Dn̄e: hȝ decē mnas.[f] Di-
f 230 2 mar.4.c. co aūt vobis: q2 omni habēti dabit
ſup.8.c. ⁊ abūdabit: ab eo āt q nō hȝ: ⁊ qḋ hȝ
auferēt ab eo. Uerūtn̄ inimicos me-
g 231 5 os illos q noluerūt me regnare ſu
per ſe: adducite huc ⁊ interficite an-
te me. Et his dictis p̄cedebat: aſcen-
dens hieroſolymā.[h] Et factū eſt cū
h 232 2 E mat.21.a appropinquaſſet ad bethphage ⁊ be-
mar.11.a thaniā ad montem q vocat̄ oliueti:
mat.21.a miſit duos diſcipulos ſuos dicēs.
mar.11.a Ite in caſtellū qḋ ꝯtra vos eſt. In qḋ
introeūtes inuenietis pullū aſine
alligatū: cui nemo vnq̄ hominū ſe
dit. Soluite illū: ⁊ adducite. Et ſi quis
vos interrogauerit: q̄re ſoluitis: ſic
dicetis ei: q2 dn̄s operā ei⁹ deſiderat.
[i] Abierūt ante q miſſi erāt: ⁊ inue- i 233
nerūt ſicut dixit illis ſtantē pullū. 2
Soluētib⁹ aūt illis pullū: dixerunt
dn̄i ei⁹ ad illos. Quid ſoluitis pul-
lū? At illi dixerūt. Quia dn̄s eum
neceſſariū hȝ. Et duxerunt eū ad ie-
ſum. Et iactātes veſtimēta ſua ſupra F
✠ pullū: impoſuerunt ieſum. Eūte al. ✠ illū
aūt illo ſubſternebāt veſtimēta ſua mat.21.a
in via.[k] Et cū appropinquaret iam mar.11.a k 234
ad deſcēſum mōtis oliueti: ceperūt Joā.12.b 1
oēs turbe deſcendentium gaudētes
laudare deū voce magna ſup omni-
bus quas viderāt virtutib⁹ dicen-
tes. Benedict⁹ q venit rex in nomi-
ne dn̄i: pax in celo: ⁊ gloria in excel-
ſis.[l] Et qdā phariſeoꝝ de turbis di- l 235
xerunt ad illū. Magiſter increpa di- 5
ſcipulos tuos. Quib⁹ ipſe ait. Dico
vobis: q2 ſi hi tacuerint: lapides cla-
mabūt.[m] Et vt appropinquauit: vi- m 236
dens ciuitatē fleuit ſup illā dicens. 10
Quia ſi cognouiſſes ⁊ tu. Et qdē in
hac die tua que ad pacem tibi nunc
autē abſcondita ſunt ab oculis tu-
is. Q2 a venient dies in te: ⁊ circun- G
dabunt te inimici tui vallo: ⁊ cir-
cundabunt te: ⁊ coanguſtabunt te
vndiq;: ⁊ ad terram proſternent te:
⁊ filios tuos qui in te ſunt.[n] Et nō mat.24.a n 237
relinquent in te lapidem ſuper lapi mar.13.a 2
dem eo q̄ nō cognoueris tempus mat.21.b
viſitatiōis tue.[o] Et ingreſſus in tē- Joā.2.c. o 238
plum eijcere vendentes ⁊ ementes: Eſa.56.c. 2
dicens illis. Scriptum eſt: quia do- Hier.7.b
mus mea domus orationis eſt: vos mat.21.d
autem feciſtis illam ſpeluncam la- mar.11.c
tronum.[p] Et erat docens quotidie Joā.7.d. p 239
in templo. Principes autem ſacer- 1.8.c. 1
dotū ⁊ ſcribe ⁊ principes plebis q̄-
rebant illum perdere ⁊ non inue-
niebant quid facerent illi. Omnis
enim populus ſuſpenſus erat au-
diens illum.

¶ Ca. xx. ¶ Interrogat⁹ ieſus in qua poteſtate hec facis: reſpondit baptiſmum Joānis de celo erat an ex hominibus: de colonis vinee qui occiderunt ſeruos: lapidem quem reprobauerūt ⁊c. Reddite que ſunt

ceſaris ⁊c. de muliere q̄ ſeptē viros
habuit: de⁹ nō ē mortuoꝝ ſ; viuorū
⁊c. Quo xp̄s ſit fili⁹ dauid: attēdite a
ſcribis q̄ volūt ambulare i ſtollis: q̄
deuorāt domus viduarum. Cap. xx.

D 46 6 A

Et factū ē in vna die
rū docēte il
lo populū
in tēplo ⁊
euāgeliçā
te conuene
runt prin
cipes ſacer
dotū ⁊ ſcri
be cū ſenio
ribus: ⁊ a
iunt dicen
mat.21.e tes ad illum. Dic nobis in qua ptā
mar.11.d te hec facis: aut quis eſt qui dedit tibi
hanc ptātē? Rñdens aūt ieſus dixit
ad illos. Interrogabo vos ⁊ ego vnū
verbū. Rñdete mihi. Baptiſmū ioā
nis de celo erat: an ex hoīb⁹? At illi
cogitabāt intra ſe dicentes: q2 ſi di
xerim⁹ de celo dicet. Quare ergo nō
credidiſtis illi? Si autē dixerim⁹ ex
hoīb⁹ plebs vniuerſa lapidabit nos.
B certi ſunt. n. ioannē ꝓphetā eſſe. Et
mat.21.b rñderūt ſe neſcire vnde eſſet. Et ieſus
D 24 10 mar.12.a ait illis. Neq3 ego dico vobis in qua
ptāte hec facio. Cepit autē dicere ad
plebē parabolā hanc. Hō quidā plan
tauit vineam ⁊ locauit eā colonis: ⁊
ipſe peregre fuit multis tpībus. Et i
tpe illo miſit ad cultores ſeruū: vt
de fructu vinee darent illi. Qui ceſū
dimiſerūt eū inanē. Et addidit alte
rū ſeruū mittere. Illi aūt hūc quo
q3 cedētes: ⁊ afficiētes cōtumelia di
miſerūt inanē. Et addidit tertium
mittere: q̄ ⁊ illū vulnerātes eiecerūt.
Dixit aūt dn̄s vinee. Quid faciā?
Mittā filiū meū dilectum: forſitan
cū hunc viderint verebunt. Quem
cū vidiſſent coloni: cogitauerūt in
tra ſe dicentes. Hic eſt heres. Occida
C mus illū vt noſtra fiat hereditas. Et
eiectū illū extra vineā occiderunt.
Quid ergo faciet illis dn̄s vinee? Ve
niet ⁊ perdet colonos iſtos: ⁊ dabit vi

neā alijs. Quo audito dixerunt illi.
Abſit ille aūt aſpiciens eos ait. Quid Ps. 117.
eſt ergo qd̄ ſcriptū eſt: lapidē quē re mat.21.d
probauerūt edificātes hic factus eſt mar.12.a
in caput anguli? Oīs q̄ ceciderit ſup̄ Act.4.b
illū lapidē conquaſſabit: ſupra quē
aūt ceciderit cōminuet illū. Et que C 241 8
rebāt pñcipes ſacerdotū ⁊ ſcribe mit
tere in illū man⁹ illa hora: ⁊ timue
rūt ppl̄m. Cognouerūt. n. q̄ ad ip D
ſos dixerit ſilitudinē + hāc. Et ob al's + ſilā D 243 2
ſeruantes miſerūt inſidiatores q̄ ſe mat.22.b
iuſtos ſimularēt vt caperēt eū in ſer mar.12.b
mone: ⁊ traderēt illū principatui ⁊
ptāti preſidis. Et interrogauerūt eū
dicētes. Magiſter ſcimus q2 recte di mat.22.b
cis ⁊ doces: ⁊ nō accipis pſonā: ſ; viā mar.12.c
dei in veritate doces. Licet nobis tri
butū dare ceſari: an nō? Cōſiderans
aūt dolū illoꝝ: dixit ad eos. Quid me
tentatis? Oſtēdite mihi denariū. Cu
ius h3 imaginē ⁊ inſcriptionē? Rñ 23.q.8.ca.
dentes dixerūt. Ceſaris. Et ait illis. militare.
Reddite ergo q̄ ſunt ceſaris ceſari: ⁊ ⁊.c. culpa
q̄ ſunt dei deo. Et nō potuerūt verbū tur. ⁊ q.
eius repꝛehendere corā plebe. Et mi 8.c. ſi mō
rati rñſo eius tacuerūt. Acceſſerunt te ⁊.c. cō
aūt qdā ſaduceoꝝ qui negant eſſe re uenior;
ſurrectionē ⁊ interrogauerūt eū di de cle. gius
cētes. Magiſter moyſes ſcripſit no ga. cap. ex
bis: ſi frater alicuius mortu⁹ fuerit parte
hñs vxorē: ⁊ hic ſine + liberis fuerit E
vt accipiat eā frater eius vxorē ⁊ ſu mat.22.c
ſcitet ſemen fratri ſuo. Septem ergo mar.12.b
frēs erant: ⁊ primus accepit vxorē ⁊ al. + filijs
mortuus eſt ſine filijs. Et ſequēs ac
cepit illā: ⁊ ipſe mortu⁹ eſt ſine filio.
Et tertius accepit illam ſīr ⁊ oēs ſe
ptē ⁊ non reliquerūt ſemen ⁊ mor
tui ſunt. Nouiſſime oiu3 mortua ē
⁊ mulier. In reſurrectiōe ergo cui⁹
eorū erit vxor? Siquidē ſeptē habue
rūt eā vxorē. Et ait illis ieſus. Filij F
huius ſeculi nubūt ⁊ traduntur ad nu
ptias: illi vō q̄ digni habebunt ſeculo
illo ⁊ reſurrectiōe ex mortuis: neq3
nubent neq3 ducent vxores neq3 vl
tra mori poterunt. Equales. n. angelis
ſunt ⁊ filij ſunt dei cū ſint filij reſur
rectionis. Quia vero reſurgant mor mat.22.c
tui ⁊ moyſes oñdit ſecus rubum: ſi
cut dicit dominum deū abraham ⁊

deum yſaac ⁊ deum iacob. Deus aũt
non eſt mortuorum ſed viuorum.
exo.3.b Omnes enim viuunt ei. Rñdentes
mar.12.c autẽ quidam ſcribarum dixerũt ei.
e244 G Magiſter bene dixiſti.[c] Et amplius
2 non audebant eũ quicq̃ interroga
f245 mat.22.d re.[f] Dixit autẽ ad illos. Quõ dicunt
1 mar.12.d xp̃m filiũ eſſe dauid ⁊ ipſe dauid di-
Pſ.109. cit in libro pſalmoꝝ: dixit dñs dño
meo ſede a dextris meis: donec ponã
inimicos tuos ſcabellum pedũ tuo-
1 mat.22.d rum? Dauid ergo dñm illũ vocat:
g246 mar.12.d ⁊ quõ filius eius eſt?[g] Audiẽte autẽ
2 mar.12.d oĩ populo dixit diſcipulis ſuis. Attẽ
dite a ſcribis q̃ volunt ambulare in
h247 ſtolis: ⁊ amant ſalutatiões in foro:
8 ⁊ primas cathedras in ſynagogis: ⁊
primos diſcubit⁹ in cõuiuijs.[h] Qui
deuorãt domos viduarũ ſimulantes
longam orationẽ. hi accipient dam
nationem maiorem.
¶ Ca. Sũ. ¶ Dicit hec vidua pauper
plus ⁊c. de tẽplo dicit: non relinque
tur lapis ⁊c. quando hec erunt ⁊ qd̃
ſignũ cũ fieri incipient: ſurget gẽs
contra gentem: terremotus erunt:
inijcient vobis manus: ponite i cor-
dibus veſtris: de capillo ⁊ patientia:
de hieruſalem tũc qui in iudea ſunt fu
gient de pregnantibus de preſſura:
hieruſalem calcabitur a gentibus:
erunt ſigna in ſole ⁊ luna. Uirtutes
celorum mouebuntur: ⁊ tunc vide
bunt filium hominis venientem: vi
de ficulneam: celum ⁊ terra tranſi
bunt: docet cauere a crapula ⁊ ebrie-
tate: vigilate ⁊c. Cap. xxi.
A Reſpiciens autem vidit eos qui
34.q.j.c. mittebant munera ſua in ga-
odi zophilatium diuites. Uidit autẽ ⁊
mar.12.d quandam viduam pauperculã mit
tentẽ era minuta duo: ⁊ dixit. Uere
dico vobis: q꞉ vidua hec paup plus
q̃ oẽs miſit. Nam oẽs hi ex abundã
ti ſibi miſerunt in munera dei: hec
aũt ex eo qd̃ deeſt illi oẽm victum
a248 B ſuũ quẽ habuit miſit.[a] Et qbuſdam
1 mat.24.a dicẽtibus de tẽplo qd̃ bonis lapidi-
mar.13.a bus ⁊ donis ornatũ eſſet: dixit. Hec
que videtis: venient dies in quib⁹
b249 non relinquetur lapis ſupra lapidẽ
qui non deſtruat.[b] Interrogauerũt

autem illũ dicentes. Preceptor qñ
hec erunt: ⁊ quod ſignum cum fieri
incipient? Qui dixit. Uidete ne ſedu
camini. Multi enim venient in no mat.24.a
mine meo dicentes: q꞉ ego ſũ ⁊ tẽ- mat.24.a
pus appropiquauit. Nolite ire poſt mar.13.a
eos. Cum autem audieritis prelia
⁊ ſeditiones: nolite terreri. Oportet C
primum hec fieri: ſed nondũ ſtatim
finis. Tũc dicebat illis. Surget gẽs mat.24.a
cõtra gentem: ⁊ regnũ aduerſus re mar.13.a
gnum: ⁊ terremotus magni erunt
per loca ⁊ peſtilentie ⁊ fames: terro-
reſq̃ de celo ⁊ ſigna magna erunt.[c] c250
Sed ante hec omnia inijcient vobis mat.24.a 1
manus ſuas ⁊ pſequentur: traden- mar.13.b
tes in ſynagogas ⁊ cuſtodias: trahẽ Joã.15.a
tes ad reges ⁊ preſides propter no-
men meum. Continget autẽ vobis
in teſtimonium.[d] Ponite ergo in d251
cordibus vr̃is nõ premeditari quẽ- 2
admodũ rñdeatis. Ego enim dabo
vobis os ⁊ ſapiam: cui non poterunt
reſiſtere ⁊ cõtradicere omnes aduer-
ſarij veſtri. Trademiní autem a pa- D
rentibus ⁊ fratribus ⁊ cognatis et
amicis: ⁊ morte afficient ex vobis.
Et eritis odio omnibus + hoib⁹ pro al. nõ hz
pter nomen meũ. Et capillus de ca + hoibus
pite veſtro non peribit. In patientia
veſtra poſſidebitis animas veſtras.[e] e252
Cum aũt videritis circũdari ab ex- mat.24.b 10
ercitu hieruſalem: tunc ſcitote q꞉ ap mar.13.b f253
propinquauit deſolatio eius.[f] Tũc mat.24.b 2
qui in iudea ſunt fugiant ad mon- mar.13.b
tes: ⁊ qui in medio eius diſcedant: et
qui in regionibus non intrent in
eam: q꞉ dies vltionis hi ſunt: vt im
pleantur oĩa q̃ ſcripta ſunt.[g] Ue aũt g254
pgnãtibus ⁊ nutriẽtib⁹ in illis die mat.24.b 2
bus.[h] Erit enim preſſura magna ſu mar.13.b h255
per terram ⁊ ira populo huic.[i] Et ca- E 2
dent in ore gladij: ⁊ captiui ducen- i256
tur in omnes gẽtes. Et hieruſ calca 10
bit a gẽtibus: donec ipleant tpa na-
tionũ.[k] Et erunt ſigna in ſole ⁊ luna k257
⁊ ſtellis ⁊ in terris pſſura gẽtiũ p cõ eſa.13.b 2
fuſione ſonitus maris ⁊ fluctuũ: are Johel.3.c
ſcentib⁹ hoibus pre timore ⁊ expecta-
tione que ſuperuenient vniuerſo or
bi. Nam virtutes celoꝝ mouebunt.
[l] Et tunc videbunt filiũ hoĩs venien- Eſa.3.c

mat.24.c tē in nube: cū ptāte magna ꝛ maieſta
mar.13.c te. His āt fieri incipiētib⁹: reſpicite
F ꝛ leuate capita vr̄a: qm̄ appropinqͣt
redemptio vr̄a. Et dixit illis ſilitudi
mat.24.c nē. Uidete ficulneā ꝛ oēs arbores: cū
mar.13.c ꝓducūt iā ex ſe fructū: ſcitis qm̄ ꝓpe
mat.24.c eſt eſtas. Ita ꝛ vos cū videritis h̄ fie
ri ſcitote qm̄ ꝓpe ē regnū dei. Amen
dico vobis: q2 non preteribit gn̄atio
hec donec oīa fiant. Celū ꝛ terra trāſi
bunt verba autē mea non trāſibūt.
m 259 [m] Attendite autē vobis ne forte gra
10 mat.24.e uent corda vr̄a in crapula ꝛ ebrieta
mar.13.d te ꝛ curis huius vite. Et ſupueniat
Ro.13.d. in vos repentina dies illa. Tanq̄ȝ la
G queus enīȝ ſupueniet in oēs qui ſe
dēt ſup faciē oīs terre. Uigilate itaqȝ
oī tpe orātes: vt digni habeamini fu
gere iſta oia q̄ futura ſūt: ꝛ ſtare ante
Joā.8.a filium hominis. Erat aūt diēb⁹ do
cens in templo noctibus vero exiēs
morabatur in monte qui vocatur
oliueti. Et oīs populus manicabat
ad eum in templo audire eum.

¶ Ca. Sum. ¶ Appropinquabat pa
ſcha ꝛ q̄rebāt pncipes ſacerdotū euȝ
interficere: ſathanas intrauit in iu
dā tradidit dn̄m iubet paſcha para
ri: dat diſcipulis corpus ꝛ ſangui
neȝ: orat in mōteȝ: ſudat ſanguinē:
capitur: ſeruo auriculā amputataȝ
ſanat: petrus ter negat xp̄m: ꝑcutit
blaſphemat illudit ī cōſiliū ducit i
terrogat ſi ſit chr̄s ꝛc. Cap. xxij.

a 260 A [a] Appropinquabat autem dies
1 mat.26.a feſtus azimorum qui dicitur
b 261 m.14.a paſcha. [b] Et querebant principes ſa
1 Jo.11.g. cerdotum ꝛ ſcribe quomodo + ieſuȝ
c 262 mat.21.d interficerent. Timebant vero ple
9 al's + euȝ bem. [c] Intrauit autem ſathanas in
d 263 m.12.a. iudam qui cognominabatur ſca
2 Jo.7.e riotb vnum de duodecim: [d] ꝛ abijt
Joā.13.a. ꝛ locutus eſt cum principibus ſa
mat.26.a cerdotum ꝛ magiſtratibus: quem
mar.14.a admodum illum traderet eis. Et ga
uiſi ſunt: ꝛ pacti ſunt pecuniam illi
dare. Et ſpopondit. Et querebat oppor
tunitatem: vt traderet illuȝ ſine tur
bis. Uenit autem dies azimorum
in qua neceſſe erat occidi paſcha. Et
miſit petrum ꝛ ioannem dicens. Eū
tes parate nobis paſcha: vt mandu

cemus. At illi dixerunt. Ubi vis
paremꝰ? Et dixit ad eos. Ecce intro
euntibus vobis in ciuitatē occurret
vobis hō q̄dam amphorā aque por
tans. Sequimini eū in domū in quā
intrat: ꝛ dicetis prīfamilias domus.
Dicit tibi magr̄. Ubi eſt diuerſoriū mat.19.b
vbi paſcha cū diſcipulis meis man mar.14.b
ducē? Et ipſe oſtēdet vobis cenaculū B
magnū ſtratuȝ: ꝛ ibi parate. Euntes
aūt iuenerūt ſicut dixit illis: ꝛ para
uerūt paſcha. Et cū fcā eſſet hora di
ſcubuit: ꝛ duodeciȝ + apl'i cū eo. [e] Et al'. + diſci e 264
ait illis. Deſiderio deſideraui hoc pa puli 10
ſcha mādu care vobiſcū: anteq̄ȝ patiar.
[f] Dico eniȝ vobis q2 ex hoc non man mat.16.c f 265
ducabo illud donec impleatur in re mar.14.c 2
gno dei. Et accepto calice gr̄as egit ꝛ j.cor.11.c
dixit. Accipite ꝛ diuidite inter vos.
Dico eniȝ vobis q̄ nō bibā de gene
ratione vitis: donec regnuȝ dei veni
at. [g] Et accepto pane gr̄as egit ꝛ fre mat.26.c g 266
git: ꝛ dedit eis dicens. Hoc eſt corpꝰ mar.14.c 1
meū: qd̓ pro vobis + dat. Hoc facite ī al's + tra
meaȝ cōmemorationem. [h] Simili detur h 267
ter ꝛ calicem poſtq̄ȝ cenauit dicens. 2
Hic eſt calix nouuȝ teſtm̄ in ſangui
ne meo: q̄ pro vobis + fundetur. [i] Ue al's + tra i 268
rūtn̄ ecce manus tradentis me me detur 2
cuȝ eſt in menſa. Et q̄deȝ filius hoīs
ſm̄ definitū eſt vadit. Uerūtn̄ ve ho
mini illi per quē tradetur. [k] Et ipſi C k 269
ceperunt querere inter ſe: qs eſſet ex mat.26.b 1
eis q̄ hoc facturus eſſet. [l] Facta eſt aūt mar.14.a l 270
ꝛ cōtentio inter eos: qs eorū videret mat.26.b 2
eſſe maior. Dixit auteȝ eis. Reges gē mat.14.b
tiuȝ dn̄ant eorū: ꝛ ptāteȝ habēt ſup Joā.13.c.
eos benefici vocantur. Uos aūt nō ſic. mat.20.d
Sȝ q̄ maior eſt in vobis fiat ſicut mi mar.10.f
nor: ꝛ q̄ p̄ceſſor ē: ſicut miniſtrator.
[m] Naȝ qs maior eſt q̄ recūbit an qui m 271
miniſtrat? Nōne q̄ recumbit? Ego 10
autē in medio vr̄m ſum: ſicut q̄ mi
niſtrat. Uos auteȝ eſtis q̄ permanſi mat.19.d
ſtis mecum in tentationibus me
is. Et ego diſpo no vobis ſicut diſpo
ſuit mihi pr̄ meꝰ regnū vt edatis et
bibatis ſup mēſaȝ meā ī regno meo
ꝛ ſedeatis: [n] ſup thronos iudicātes
duodeciȝ tribꝰ iſrl'. [o] Ait aūt dn̄s ſy n 272
moni. Symō ecce ſathanas expetiuit 5
vos: vt cribraret ſic triticū. Ego āt ro o 273
10

p 274 di.21.c. j. gaui p te vt non deficiat fides tua.[p]
9 de pe.di.2 Et tu aliqñ conuerſus:cõfirma:fratres
q 275 c.ſi. n. de tuos.[q] Qui dixit ei.Domine tecũ pa
1 ba.c.ma. ratus ſu3 ⁊ in carcerẽ ⁊ in mortem
iorẽ ire.Et ille dixit.Dico tibi petre nõ cã
mat.26.d tabit hodie gallus:donec ter abneges
r 276 mar.14.c noſſe me.[r] Et dixit eis.Qñ miſi vos
20 B ſine ſacculo ⁊ pera ⁊ calciamẽtis nũ
qd aliqd defuit vobis? At illi dixerũt.
Nihil.Dixit ergo eis.Sed nunc qui
habet ſacculũ tollat ſilr ⁊ perã:⁊ q nõ
h3 vendat tunicã ſuã ⁊ emat gladiũ.
s 277 [s] Dico enim vobis qm̃ adhuc hoc q
8 ſcriptũ eſt op3 ipleri in me. Et cum
iniqs deputat⁹ eſt.Etenĩ3 ea q̃ ſunt de
t 278 me fine3 hñt.[t] At illi dixerũt.Dñe ec
10 Eſa.53.d ce duo gladij h̃.At ille dixit eis. Sa
u 279 mar.15.c tis eſt.[u] Et egreſſus ibat ſm̃ cõſuetu
1 mat.26.d dine3 in montẽ oliuar. Secuti ſũt
x 280 Joh.18.a aũt illũ ⁊ diſcipuli.[x] Et cũ puenisset
2 mat.26.d ad locũ:dixit illis.Orate ne intretis
y 281 in tentatione3.[y] Et ipſe auulſus eſt
1 mar.14. ab eis q̃ſtum iactus eſt lapidis. Et
z 282 d. poſitis genibus orabat dicens.[z] Pa
1 ter ſi vis transfer calicem iſtũ a me.
283 mat.26.d Ueruntamen non mea volũtas: ſed
10 mar.14. tua fiat. Apparuit autem illi ange
d. lus de celo confortans eu3.Et factus
Joã.6.d in agonia prolixius orabat. Et fact⁹
284 eſt ſudor eius ſicut gutte ſanguinis
2 mat.26.d decurrentis in terram. Et cum ſur
mar.14. rexiſſet ab oratione ⁊ veniſſet ad di
d. ſcipulos ſuos inuenit eos dormien
mat.26.e tes pre triſtitia.Et ait illis.Quid dor
mar.14.c mitis? Surgite orate ne intretis in
285 Joã.18.a tentationem. Adhuc eo loquente:
1 ecce turba ⁊ qui vocabat iudas vn⁹
de duodecim antecedebat eos: ⁊ ap
a 286 propinquauit ieſu vt oſcularet eu3.
2 [a] Jeſus autem dixit illi. Juda oſculo
b 287 mat.26.e filium hominis tradis.[b] Uidentes
1 mar.14.e autem hi qui circa ipſum erant qd
Joã.18.b futuru3 erat:dixerunt ei Domine:
ſi percutimus in gladio.Et percuſſit
ſ.q.j.cap. vnus ex illis ſeruum principis ſa
placuit cerdotum:⁊ amputauit auriculam
c 288 F eius dexteram.Reſpondens autem
10 24.q.j.c.ſi ieſus ait. Sinite vſq3 huc.[c] Et cum
petrus tetigiſſet auricula3 eius:ſanauit eũ.
d 289 mat.26.e [d] Dixit autem ieſus ad eos qui vene
1 mar.14.e rant ad ſe principes ſacerdotũ: ⁊ ma
Joã.18.d giſtratus tẽpli ⁊ ſeniores. Quaſi ad
mat.26.f

latronem exiſtis cum gladijs ⁊ fu mar.14.f
ſtibus:cum quotidie vobiſcum fue Joã.18.b
rim in templo non extendiſtis ma mat.20.g
nus in me. Sed hec eſt hora veſtra et mar.14.
poteſtas tenebrarum.[e] Comprehen g. e 290
dentes autẽ eum:duxerũt ad domũ Joã.18.c. 1
principis ſacerdotu3.[f] Petrus ve f 291
ro ſequebat eu3 a longe.Accenſo au 1
tẽ igne in medio atrij ⁊ circũſeden
tibus illis:erat petrus in medio eo
rũ.Quẽ cum vidiſſet ancilla quedã
ſedentẽ ad lumẽ ⁊ eu3 fuiſſet intui
ta:dixit.Et hic cũ illo erat: At ille ne
gauit eum dicens.Mulier non no g 292
ui illũ.Et[g] poſt puſillu3 alius vidẽs 1
eum dixit.Et tu de illis es.Petr⁹ ve
ro ait.O homo:nõ ſu3.Et interuallo
facto quaſi hore vnius:alius quida3
affirmabat dicens.Uere ⁊ hic cu3 il
lo erat:nam ⁊ galileus eſt. Et ait pe G
trus. Homo neſcio quid dicis. Et mat.26.g
continuo adhuc illo loquente cantа mar.14.
uit gallus.Et conuerſus dñs:reſpexit g.
petrũ.[h] Et recordatus eſt petrus ver h 293
bi domini ſicut dixerat quia priuſq̃ 2
gallus cãtet ter me negabis.Et egreſ
ſus foras petrus fleuit amare.[i] Et vi Eſa.50.b i 294
ri qui tenebant illum illudebant ei mat.26.g 1
cedentes. Et velauerunt eum: ⁊ per mar.14.
cutiebant faciem eius: ⁊ interroga g.
uerũt eũ dicẽtes. Prophetiza Quis Joã.18.d
eſt q te percuſſit? Et alia multa blaſ k 295
phemantes dicebant in eum.[k] Et vt 2
factus eſt dies conuenerunt ſenio
res plebis principes ſacerdotum et
ſcribe:⁊ duxerunt illum in conſiliũ
ſuu3 dicentes. Si tu es chriſtus dic mat.26.f l 296
nobis.[l] Et ait illis. Si vobis dixero mar.14.f 10
non credetis mihi:ſi autem ⁊ inter Joã.6.g.
rogauero non reſpondebitis mihi mat.20.i m 297
neq3 dimittetis.[m] Ex hoc autem mar.4.f 1
erit filius hominis ſedens a dextris Joã.6.g. n 298
virtutis dei.[n] Dixerunt autem om mat.26.g 10
nes. Tu ergo es fili dei? Qui ait. mar.14.c
Uos dicitis: quia ego ſum. At illi o 299
dixerunt.[o] Quid adhuc deſidera 2
mus teſtimonium. Ipſi enim audi
uimus de ore eius.

¶ Capituli Summarium. ¶ Duci
tur ad pilatum: ⁊ accuſatur coram
eo: dicunt: commouit populum do
cens: pilatus mittit ad herodem ie

ſuꝫ:ab herode ſpernit: ⁊ remittit ad
pilatuꝫ:⁊ facti ſunt amici herodes ⁊
pilat⁹:barrabas dimittit:ieſus cru
cifigitur moritur ⁊ ſepelit. Cap. xxiij.
a300 A E[a]T ſurgens eis multitudo eoꝝ
b301 duxerūt illuꝫ ad pilatū.[b] Cepe
10 mat.27.a rūt aūt illū accuſare: dicētes. Hunc
mar.15.a inuenimus ſubuertentē gentē no-
Joā.18.c ſtrā ⁊ ꝓhibētes tributa dari ceſari:
c302 mat.27.b ⁊ dicentē ſe xp̄m regē eſſe.[c] Pilatus
1 mar.15.a aūt interrogauit euꝫ dicens. Tu es
Joā.18.f rex iudeoꝝ: At ille reſpōdēs ait. Tu
d303 8 dicis.[d] Ait aūt pilatus ad principes
ſacerdotū ⁊ turbas. Nihil inuenio
e304 cauſe in hoc hoīe.[e] At illi inualeſcebāt
10 dicentes. Commouit populuꝫ docens
ꝑ vniuerſaꝫ iudeā incipiēs a galilea
vſqꝫ huc. Pilatus aūt audiens gali
leā: interrogauit ſi homo galileus eſ
ſet. Et vt cognouit ꝙ de herodis po-
teſtate eſſet: remiſit eū ad herodē: q ⁊
ipſe hieroſolymis erat illis dieb⁹.
B Herodes aūt viſo ieſu: gauiſus ē val
de. Erat eniꝫ cupiens ex multo tēpo
re videre eum: eo ꝙ audiret multa
de eo: ⁊ ſperabat ſignum aliquod vi-
dere ab eo fieri. Interrogabat auteꝫ
eum multis ſermonib⁹. At ipſe ni
f305 hil illi reſpondebat.[f] Stabant auteꝫ
2 principes ſacerdotū ⁊ ſcribe cōſtāter
g306 accuſantes eū.[g] Spreuit aūt illuꝫ he
10 rodes cū exercitu ſuo: ⁊ illuſit indu
tū veſte alba ⁊ remiſit ad pilatū. Et fa
cti ſunt amici herodes ⁊ pilatus in
ipſa die: nam antea inimici erāt ad
h307 inuicem.[h] Pilatus autem conuoca
9 tis principibus ſacerdotum ⁊ ma-
Act.4.b giſtratibus ⁊ plebe: dixit ad illos. Ob
tuliſtis mihi hunc hominem quaſi
auertentem populuꝫ. Et ecce ego co
ram vobis interrogans nullam cau
ſam inuenio in homine iſto ex his
i308 C in quibus eum accuſatis.[i] Sed ne-
10 qꝫ herodes. Nam remiſi vos ad illū:
⁊ ecce nihil dignum morte actum
k309 eſt ei.[k] Emendatum ergo illum di-
2 mittam. Neceſſe autē habebat dimit
l310 mat.27.b tere eis per diē feſtum vnum.[l] Excla
1 mar.15.a mauit aūt ſimul vniuerſa turba di
Joā.18.g cēs. Tolle hunc: ⁊ dimitte nobis bar
Act.3.c rabā. Qui erat ꝑpter ſeditionē quandā
factā in ciuitate ⁊ homicidiuꝫ miſſus

in carcerē.[m] Iteꝝ aūt pilat⁹ locut⁹ m311
eſt ad eos: volēs dimittere ieſum. At 1
illi ſucclamabāt dicētes. Crucifige: n312
crucifige euꝫ.[n] Ille aūt tertio dixit 9
ad illos. Quid eniꝫ mali fecit iſte?
Nullā cām mortis inuenio in eo. B
Corripiā ergo illū: ⁊ dimittā.[o] At mat.27.e o313
illi inſtabāt vocib⁹ magnis poſtulā- mar.15.b 1
tes vt crucifigeret. Et inualeſcebant Joā.18.g
voces eoꝝ.[p] Et pilat⁹ adiudicauit fie p314
ri petitionem eoꝝ. Dimiſit aūt illis 1
eū q ꝑpter homicidiū ⁊ ſeditionē miſ
ſus fuerat in carcerē quē petebāt: ie- q315
ſum vero tradidit voluntati eoꝝ.[q] Et mat.27.d 1
cū ducerēt eū: apprehēderūt ſymo Mar.15.
nē quēdā cyrenēſem venientē de vil- b.
la: ⁊ impoſuerunt illi crucē portare
poſt ieſuꝫ.[r] Seq̄bat' aūt illū multa r316
turba ppli: ⁊ mulieꝝ: que plāgebāt 10
⁊ lamētabant eū. Conuerſus aūt ad
illas ieſus dixit. Filie hierſm noli-
te flere ſup me ſꝫ ſup vos ipſas flete:
⁊ ſup filios vros. Qm̄ ecce venient di
es in q̄b⁹ dicēt. Beate ſteriles: ⁊ ven- Sap.3.c.
tres q nō nō genuerūt: ⁊ vbera q̄ nō Eſa.54.a.
lactauerūt. Tūc incipient dicere mō Gal.4.d
tibus cadite ſup nos: ⁊ collib⁹ operi- E
te nos. Quia ſi viridi ligno hoc fa- Eſa.2.c. s317
ciunt in arido qd fiet?[s] Ducebant oſee.10.c 1
aūt ⁊ alij duo nequā cū eo vt interfi- Apo.6.d.
cerent.[t] Et poſtq̄ venerūt in locū q mat.27.d t318
vocat' caluarie: ibi crucifixerūt eū [u] mar.15.b 1
⁊ latrones vnū a dextris alteꝝ a ſini Joā.19.c. u319
ſtris. Ieſus aūt dicebat.[x] Pr̄ dimit mat.27.b 1
te illis. Nō.n. ſciūt qd faciūt.[y] Diui mar.15.c x320
dentes vo veſtimēta ei⁹ miſerūt ſor Joā.19.d 10
tes. Et ſtabat pp̄ls expectās [z] ⁊ deride y321
bant eū p̄ncipes cū eis dicētes. Ali- 1
os ſaluos fecit: ſe ſaluū faciat: ſi hic z322
eſt xp̄s dei elect⁹.[a] Illudebāt aūt ei mat.27.f 2
⁊ milites accedētes: ⁊ acetū offeren mar.15.c a323
tes ei: ⁊ dicētes. Si tu es rex iudeo- Joā.19.f. 2
rū ſaluū te fac.[b] Erat aūt ⁊ ſuperſcri- mat.27.e b324
ptio ſcripta ſup eū litteris grecis ⁊ mar.15.c 1
latinis ⁊ hebraicis: hic eſt rex iudeo Joā.19.d
rū.[c] Vn⁹ aūt de his q pendebāt la- c325
tronib⁹ blaſphemabat eū dicēs. Si 2
tu es xp̄s ſaluū fac teipm ⁊ nos.[d] F d326
Rn̄dēs aūt alter increpabat euꝫ di- mat.27.e 10
cens. Neqꝫ tu times deū: q in eadeꝫ mar.15.c
dānatiōe es. Et nos qdē iuſte: nā di 26.q.6.c.
gna factis recipimus. Hic vo nihil ſi p̄ſbyt.

de pe.di.7 mali geſſit. Et dicebat ad ieſuȝ. Dñe
c. nullus memēto mei cū veneris in regnuȝ
De ↄſec. tuū. Et dixit illi ieſus. Amē dico ti
e 327 di.4.c.ba bi: hodie mecum eris in paradiſo.[e]
2 ptiſmi. Erat aūt fere hora ſexta: ⁊ tenebre fa-
f 328 mat.27.f cte ſunt in vniuerſam terrā vſq; in
2 mar.15.c horā nonā. Et obſcurat⁹ eſt ſol: ⁊ [f] ve
g 329 Põ.30. luȝ tēpli ſciſſum eſt mediū.[g] Et cla
1 mans voce magna ieſus ait. Pr̄ in
G man⁹ tuas cōmēdo ſpūm meū. Et
h 330 mat.27.f hoc dicēs expirauit.[h] Videns aūt cē-
2 mar.15.d turio qđ factum fuerat glorificauit
i 331 deū dicēs. Vere hic hō iuſt⁹ erat.[i] Et
10 oīs turba eoꝝ q ſil aderāt ad ſpecta-
culū iſtud ⁊ videbāt q̄ fiebāt p̄cutiē
tes pectora ſua reuertebant. Stabāt
aūt oēs noti ei⁹ a lōge: ⁊ mulieres
q̄ ſecute eū erāt a galilea hec videntes.
k 332 mat.27.g [k] Et ecce vir noīe ioſeph q erat de-
2 mar.15.d curio vir bon⁹ ⁊ iuſt⁹ hic nō ↄſenſe-
Joā.19.g rat ↄſilio ⁊ actib⁹ eoꝝ ab arimathia
ciuitate iudee q expectabat ⁊ ipſe re-
l 333 gnū dei. Hic acceſſit ad pilatū ⁊ petijt
2 corp⁹ ieſu.[l] Et depoſitū inuoluit in
mat.27.g ſyndone ⁊ poſuit eū in monumē-
mar.15.d to exciſo in quo nōdū quiſq̄ poſitus
m 334 Joā.19.g fuerat.[m] Et dies erat paraſceues: ⁊ ſab
10 batū illuceſcebat. Subſecute aūt mu
lieres q̄ cū eo venerāt de galilea vi-
derūt monumētū ⁊ quēadmoduȝ
n 335 poſitū erat corp⁹ ei⁹.[n] Et reuertētes
8 parauerūt aromata ⁊ vnguēta: ⁊ ſab-
bato quidem ſiluerūt ſm̄ mandatum.
❡ Ca. Sū. ❡ Reſurgit a mortuis:
apparuit diſcipulis. Cap. xxiiij.
E
a 336 mat.28.a Una[a]
a mar.16. autē
a. ſabbati val
Joā.20.a de diluculo
venerūt
ad monu
mentū por
tātes q̄ pa-
rauerāt a-
romata: ⁊
inuenerūt la-
pidē reuo
lutū a mo
numēto: ⁊
Ingreſſe nō inuenerūt corp⁹ dñi ie-
al's ✠ iu- ſu. Et factū ē dū mēte ↄſternate eēnt
xta. de iſto: ecce duo viri ſteterūt ✠ ſec⁹ il-
las in veſte fulgēti.[b] Cū timerēt aūt ⁊ mat.28.a
declinarēt vultū in terrā: dixerūt ad il mar.16. b 33[?]
las. Quid q̄ritis viuētē cū mortu- b.
is? Nō ē hic: ſed ſurrexit. Recordami
ni qualr̄ locut⁹ eſt vobiſcū adhuc
in galilea cū eēt dicēs. Qr oportet filiū
hoīs tradi in manus hominū pecca
torū ⁊ crucifigi ⁊ die tertia reſurge
re. Et recordate ſunt verborū ei⁹.[c] mat.28. c 33[?]
Et regreſſe a monumēto nūciaue- b. 2
rūt hec omnia illis vndecim: ⁊ cete mar.16.
ris oībus.[d] Erat aūt maria magda b.
lene ⁊ ioāna ⁊ maria iacobi ⁊ cetere ꝯ.8.a. d 33[?]
que cum eis erāt: que dicebant ad B 10
apoſtolos hec. Et viſa ſunt ante illos
ſicut deliramentum verba iſta: ⁊ nō
crediderūt illis. Petrus autē ſur-
gens cucurrit ad monumentū. Et
procūbēs vidit linteamina ſola po
ſita: ⁊ abijt ſecū mirans qđ factum
fuerat? Et ecce duo ex illis ibāt ipſa
die in caſtellū qđ erat in ſpacio ſta- e 34[?]
diorum ſexaginta ab hieruſalē no- 8
mine emaus: ⁊ ipſi loquebātur ad
inuicē de his oīb⁹ que acciderāt. Et
factū eſt dū fabularent ⁊ ſecū quere mar.16.c
rēt: ⁊ ipſe ieſus appropinquās ibat C
cū illis. Oculi aūt illoꝝ tenebantur
ne euȝ agnoſcerent. Et ait ad illos.
Qui ſunt hi ſermones quos cōfer-
tis ad inuicē ambulantes ⁊ eſtis triſ
tes? Et reſpōdens vnus cui nomē
cleophas: dixit ei. Tu ſolus peregri
nus es in hieruſalē: ⁊ nō cognouī-
ſti q̄ facta ſunt in illa his dieb⁹. Qui
bus ille dixit. Que? Et dixerūt. De
ieſu nazareno qui fuit vir ꝓpheta
potēs in opere ⁊ ſermone corā deo ⁊
oī pplo. Et quō eū tradiderūt ſum-
mi ſacerdotes ⁊ p̄ncipes nr̄i in dāna
tionē mortis: ⁊ crucifixerunt euȝ.
Nos autem ſperabamus: q̄ ipſe eēt
redempturus iſrael. Et nunc ſuper
hec omnia tertia dies ē hodie: q̄ hec
facta ſunt. Sed ⁊ mulieres quedam D
ex noſtris terruerunt nos que ante
lucem fuerunt ad monumentuȝ: ⁊
nō inuēto corpore eius venerūt di
cētes ſe ēt viſionē angeloꝝ vidiſſe: q
dicūt eum viuere. Et abierunt qui
dam ex noſtris ad monumentuȝ:
⁊ ita inuenerūt ſicut mulieres dixe-

rũt: ipſm vero nõ inuenerũt. Et ipſe
dixit ad eos. O ſtulti ⁊ tardi corde ad
credẽdũ: in oib⁹ que locuti ſunt ꝓ-
phete. Nõ ne hec oportuit pati xp̃z: ⁊
ita intrare in gloriã ſuã? Et icipiẽs
a moyſe ⁊ oibus ꝓphetis interpre-
tabaꝛ illis in oibus ſcripturis q̃ de
ipſo erãt. Et appropinquauerũt ca-
ſtello quo ibãt. Et ipſe ſe finxit lon-
E gi⁹ ire. Et coegerũt illũ dicẽtes. Ma
ne nobiſcũ qm̃ aduesperaſcit: ⁊ incli
nata eſt iã dies. Et intrauit cũ illis.
Et factũ eſt dũ recũberet cũ eis: acce
pit panẽ ⁊ benedixit ac fregit: ⁊ porri
gebat illis. Et aperti ſunt oculi eoꝝ:
⁊ cognouerũt eũ. Et ipſe euanuit ex
oculis eoꝝ. Et dixerũt ad iuicẽ. Nõ
ne coꝛ nr̃m ardens erat in nobis:
dũ loqueretꝛ i via: ⁊ aperiret nobis
ſcripturas? Et ſurgẽtes eadẽ hora re
greſſi ſunt in hierſm: ⁊ inuenerũt
cõgregatos vndecim: ⁊ eos q̃ cũ illis
erãt dicentes: q꞉ ſurrexit dñs vere: ⁊
F apparuit ſymoni. Et ipſi narrabant
que geſta erãt in via: ⁊ quõ cogno-
uerũt eũ in fractione panis. [f] Dum
f 341 9 aũt hic loquũtur ſtetit ieſus i me-
dio eorũ: ⁊ dixit. Pax vobis. Ego ſuz
nolite timere. Cõturbati vero ⁊ cõ-
territi exiſtimabãt ſe ſpiritũ videꝛ.
Et dixit eis. Quid turbati eſtis ⁊ co
gitatiões aſcẽdunt in corda vr̃a. Ui-
dete man⁹ meas ⁊ pedes: q꞉ ego ipſe
ſuz. Palpate videte q꞉ ſpiritus car-
nẽ ⁊ oſſa nõ hʒ: ſicut me videtis ha-
bere. Et cũ hec dixiſſet: oñdit eis ma
g 342 9 nus ⁊ pedes. [g] Adhuc autẽ illis non
credẽtibus ⁊ mirantibus p̃ gaudio
dixit. Habetis hic aliq̃d: qd̃ mãduce-
di. 41. c. j. tur? At illi obtulerũt ei partem pi-
ſcis aſſi: ⁊ fauũ mellis. Et cũ mãdu-
caſſet corã eis: ſumẽs reliq̃as dedit
h 343 eis. Et dixit ad eos. [h] Hec ſunt verba
10 que locutus ſum ad vos cũ adhuc
eſſem vobiſcũ: qm̃ neceſſe eſt impleri
oĩa q̃ ſcripta ſunt in lege moyſi ⁊ ꝓ-
phetis ⁊ pſalmis d̃ me. Tũc aperuit
illis ſenſuz: vt intelligerẽt ſcriptu-
G ras: ⁊ dixit eis. Qm̃ ſic ſcriptũ ẽ ⁊ ſic
Actis. 17 oportebat xp̃z pati ⁊ reſurgeꝛ a moꝛ
a. tuis tertia die: ⁊ p̄dicari noĩe ei⁹
penitẽtiã ⁊ remiſſionẽ peccatoꝝ in
oẽs gẽtes: incipientibus ab hieroſo-
lyma. Uos aũt teſtes eſtis horum.
Et ego mittaz ꝓmiſſuz p̃ris mei in Actis. 1. a
vos. Uos autẽ ſedete i ciuitate quo-
ad vſq꞉ induamini virtute ex alto.
Eduxit aũt eos foras in bethaniaz: ⁊
eleuatis manib⁹ ſuis benedixit eis.
Et factũ eſt dũ benediceret illis receſ
ſit ab eis: ⁊ ferebatur in celũ. Et ipſi mar. 15.
adorãtes regreſſi ſunt in hierſm cũ d.
gaudio magno. Et erant ſemꝑ in tẽ actis. 1. b
plo laudãtes ⁊ benedicẽtes deum.
¶ Explicit euangeliũ ſm̃ Lucam.

¶ Incipit ꝓlogus beati hieronymi
presbyteri in euangeliũ ſʒ Joanẽ.

Hic eſt Joannes euãgeliſta vn⁹
ex diſcipulis dñi qui virgo a
deo electus ẽ: quẽ de nuptijs volen- Joan. 2. a
tem nubere vocauit deus. Cui virgi
nitatis in hoc duplex teſtimonium
datur in euangelio: q꞉ ⁊ preceteris
dilectus a deo dicitur: ⁊ huic mr̃ez
ſuã pendens in cruce cõmendauit
dñs vt virginẽ virgo ſeruaret. De-
niq꞉ manifeſtans in euangelio qd̃
erat ipſe incorruptibilis verbi op⁹
inchoans ſolus verbũ carnẽ factum
eſſe: nec lumen a tenebris cõprehen
ſum fuiſſe teſtatur. Primũ ſignum Joã. 1. b
ponẽs qd̃ in nuptijs fecit dñs: oſtẽ- Ibidẽ. 2.
dens qd̃ ipſe erat vt legentibus de- b.
monſtraret q꞉ vbi dñs inuitat⁹ ſit:
deficere nuptiarũ vinũ debeat: ⁊ vete
ribus immutatis: noua oĩa que a
xp̃o inſtituunꝛ appareant. Hoc autẽ
euangelium ſcripſit in aſia: poſtea-
q̃z in pathmos inſula apocalypſim
ſcripſerat: vt cui in principio cano-
nis incorruptibile principium pre
notatur in geneſi: ei etiam incorru
ptibilis finis per virginẽ in apoca-
lypſi redderetꝛ: dicente xp̃o: ego ſum
alpha ⁊ o. Et hic eſt Joannes: q̃ſciẽs apoc. 1. b.
ſuperueniſſe diem receſſus ſui: con-
uocatis diſcipulis ſuis in epheſo: ꝑ
multa ſignorum experimenta pro-
mẽs chriſtum deſcendens in defoſ-
ſum ſepulture ſue locum facta ora-
tione: poſitus eſt ad patres ſuos: taz
extraneus ad dolore mortis q̃z a coꝛ
ruptione carnis inuenitur alien⁹.
Tamen poſt omnes euangeliũ ſcrĩ

pſit: & hoc virgini celebabatur. Quorū
tamen vel ſcriptorum temporis di-
ſpoſitio: vel librorum ordinatio: id
ꝗ nobis per ſingula non exponitur
vt ſciendi deſiderio collato & querē
tibus fructus laboris: & deo magiſte
rij doctrina ſeruetur.

¶ Explicit ꝓlog⁹ beati hieronymi
preſbyteri in euāgeliū ſcḋ Joannem.

¶ Incipit ꝓlogus ſancti Auguſti-
ni in euāgeliū ſcḋm Joannem.

Omnib⁹ diuine ſcripture pa-
ginis euāgeliū excellit: qꝛ qḋ
lex & ꝓphete futurū ꝓdixerūt hoc cō-
pletū dicit euangeliū. Inter ipſos
Als ✝ ioannis · autem euangeliorum ſcriptores ✝
ioānes eminet in diuinorum mi-
ſteriorū profunditate: qui a tpe do-
minice aſcenſionis per annos ſexa-
gintaquinq; verbū dei abſq; admi-
niculo ſcribendi vſq; ad vltima do-
miciani ꝓdicauit tp̄a. Sed occiſo do
miciano cū permittēte nerua de exi
lio rediſſet epheſum: cōpulſus ab epi
als ✝ filij ſcopis aſie de coeterna patri diuini-
tate xp̄i ſcripſit aduerſus hereticos: q
eo abſēte irruperant in eius eccle-
ſias: qui xp̄m ante mariā fuiſſe ne
gabant. Unde merito in figura qua
tuor aīalium aquile volanti cōpara
tur: que volat altius ceteris auibus
& ſolis radios irreuerberatis aſpicit
luminibus. Ceteri quippe euange-
liſte qui tēporalem chriſti natiuita-
tem & tp̄alia eius facta que geſſit in
hoīe ſufficienter exponunt: & de diui
nitate pauca: quaſi animalia greſſi-
bilia cum dn̄o ambulant in terra.
Hic autem pauca de temporalibus
eius geſtis ediſerens: ſed diuinita-
tis potentiam ſublimius cōtēplās
cum dn̄o ad celū volat. Qui enim ſu
pra pectus domini in cena recubuit
celeſtis hauſtum ſapientie ceteris ex
cellentius de ipſo dominici pectoris
fonte potauit. Legerat ſiquidem euā
gelia trium euangeliſtarum: & ap-
probauerat fidem eorum & veritatē:
in quibus deeſſe vidit aliqua geſta
rum rerum hyſtorie: & ea maxime
que dominus geſſit primo predica
tionis ſue tēpore. ſ. anteq̄ ioannes
baptiſta clauderetur in carcere. hec
ergo q̄ſi dimiſſo ab illis ſcribit Joā als ✝ tra
nes: que fecit ieſus anteq̄ ioannes deretur.
✝ clauderetur: ſed maxime diuini-
tatem chriſti & trinitatis myſteriū
cōmendare curauit. Tres ſi quidem
alij euangeliſte dicta & facta domini
temporalia que ad informādos mo
res vite preſentis maxime valēt co-
pioſius proſecuti circa actiuam vi
tam ſunt verſati: in qua laboratur vt
cor mundetur ad videndum deum.
Joannes vero pauca domini facta
dicit: verba vero domini que trini-
tatis vnitatem & vite eterne felicita-
tem inſinuant diligentius conſcri
bit. Et ſic in contemplatiua vita vir
tute cōmendanda intentionem ſuā
& predicationem tenuit: in qua cō-
templatiua vacatur vt deus videat.
Iſte ſiquidē eſt Joānes: quē dn̄s de
fluctiuaga nuptiarum tempeſtate vo
cauit: & cui matrem virginem vir-
gini cōmendauit.

¶ Explicit ꝓlogus beati auguſtini
ep̄i in euangeliū ſcḋm Joannem.

¶ Incipit euāgeliū ſcḋm Joannem.

¶ Ca. Sū. ¶ In principio erat ver-
bum &c. teſtimoniū de chriſto perhi
bet ioannes baptiſta phariſeorū le-
uite interrogant ioanē. Joānes ie-
ſum vidēs agnum dicit dei: & an-
dreas petro dicit: inuenimus meſ-
ſiam. Jeſus dicit nathanael vidi ſub A
ficu.

Cap. j. mat. i. a.

In pn Luce. 3. c. a 1
cipio
erat verbū 3
& verbum
erat apud
deum & de-
us erat v̄-
bum. Hoc
erat in pn
cipio apḋ
deum. Oia
per ipſum
facta ſunt:
& ſine ipſo
factum eſt nihil. Quod factum eſt
in ipſo vita erat: & vita erat lux ho-
minū: & lux i tenebris lucet: & tene-

mat.3.a. bre eam nõ cõprehenderunt.[b] Fuit
iſra.3.d. homo miſſus a deo:cui nomen erat
Joannes. hic venit in teſtimoniũ
vt teſtimonium perhiberet de lumi
d 2 ne vt omnes crederent per illũ. Nõ
3 erat ille lux:ſed vt teſtimoniũ per
hiberet de lumine.[c] Erat lux vera: q̃
illuminat omnem hominẽ venien
tem in hunc mundum. In mũdo
e 3 erat:⁊ mundus per ipſũ factus ẽ:
3 B ⁊ mundus eum nõ cognouit.[d] In
d cõſe.di. propria venit:⁊ ſui eũ nõ receperũt.
4.c.ſi qs. Quotquot autem receperunt eum:
d 4 dedit eis poteſtatẽ filios dei fieri: his
10 qui credunt in nomine eius. Qui
non ex ſanguinibus neq̃ ex volun
mat.1.d. tate carnis: neq̃ ex voluntate viri: ſʒ
Luce.2.c ex deo nati ſunt. Et[e] verbum caro fa
mat. 3.c. ctũ eſt:⁊ habitauit in nobis. Et vi
mar.1.a. dimus gloriam eius: gloriã quaſi
e 5 Luce.3.c. vnigeniti a patre plenum gratie ⁊
3 veritatis.[f] Joannes teſtimonium
perhibet de ipſo:⁊ clamat dicẽs. Hic
erat quẽ dixi qui poſt me venturus
f 6 eſt: ante me factus eſt: q2 prior me
1 erat.[g] Et de plenitudine ei9 nos om
d cõſe.di. nes accepimus:⁊ gratiam pro grã:
3.c.ſextaʒ q2 lex per moyſen data ẽ: gratia ⁊ ve
g 7 de pe.diſ. ritas per ieſũ chriſtũ facta ẽ. Deũ[h]
10 1.c. liben nemo vidit vnquam. Unigenitus
terõ pur filius qui ẽ in ſinu patris: ipſe enar
h 8 ga. poſt p rauit.[i] Et hoc eſt teſtimonium ioã
4 tũ.c. vni nis: quando miſerunt iudei ab hie
co j. thi. roſolymis ſacerdotes ⁊ leuitas ad
i 9 6.c. eum vt interrogarent eum. Tu qs
10 mar.2.d es? Et cõfeſſus eſt:⁊ non negauit. Et
Luc.10.d confeſſus eſt: quia nõ ſum ego chri
1.Jo.4.c. ſtus. Et interrogauerunt eũ. Quid
iſra.5.c. ergo? helias es tu? Et dixit. Nõ ſũ.
C Propheta es tu? Et reſpondit. Non
Dixerunt ergo ei. Quis es vt reſpõ
ſum demus his qui miſerũt nos?
Quid dicis de teipſo? Ait.[k] Ego vox
Eſa.40.a clamantis in deſerto: dirigite viam
mat.3.a. domini ſicut dixit yſaias propheta.[l]
k 10 mar.1.a. Et qui miſſi fuerant erant ex phari
1 Luc.3.a. ſeis. Et interrogauerunt eum:⁊ di
D
l 11 xerunt ei. Quid ergo baptiças: ſi tu
10 mat.3.a. nõ es chriſtus: neq̃ helias neq̃ pro
mar 1.a. pheta?[m] Reſpõdit eis ioãnes dicẽs.
Luce.3.d Ego baptiço in aqua: medius autẽ
Act.1.a.⁊ veſtrum ſtetit quẽ vos neſcitis. Ipſe
m 12 19.a.

eſt qui poſt me venturus eſt: qui an
me factus eſt: cuius ego nõ ſum di
gnus vt ſoluam eius corrigiã cal
ciamenti.[n] Hec in bethania facta ſũt n 13
tranſiordanẽ: vbi erat ioãnes bapti 10
çans. Altera die vidit ioãnes ieſũ
veniẽtem ad ſe:⁊ ait Ecce agnus dei: o 14
ecce qui tollit peccata mundi.[o] Hic ẽ 1
de quo dixi Poſt me venit vir quĩ
ante me factus eſt: q2 prior me erat
⁊ ego neſciebam eũ. Sed vt maniſe
ſtetur in iſrael: propterea veni ego ĩ
aqua baptiçãs.[p] Et teſtimoniũ per p 15
hibuit ioãnes dicẽs. Quia vidi ſpi 1
ritũ deſcẽdentẽ quaſi colũbam de ce
lo:⁊ + manſit ſuper eũ. Et ego neſcie
bam eũ: ſed qui miſit me baptizare alſ + ma
in aqua: ille mihi dixit. Super quẽ nentem.
videris ſpiritũ deſcendentẽ ⁊ manẽ mar.3.d.
tem ſuper eum: hic eſt qui baptiçat mar.1 b.
in ſpiritu ſancto. Et ego vidi ⁊ teſti Luc.3.d.
moniũ perhibui: q2 hic eſt fili9 dei.[q] q 16
Altera die iterũ ſtabat ioannes:⁊ ex 10
diſcipulis eius duo. Et reſpiciens
ieſum ambulantẽ dixit. Ecce agnus
dei. Et audierũt eum duo diſcipuli
loquẽtem:⁊ ſecuti ſunt ieſum. Con
uerſus aũt ieſus ⁊ videns eos ſequẽ
tes ſe: dicit eis. Quid queritis? Qui
dixerũt ei. Rabbi quod dicitur in
terpretatum magiſter: vbi habitas?
Dicit eis. Uenite ⁊ videte. Uenerũt E
⁊ viderũt vbi maneret:⁊ apud eũ
manſerunt die illo. Hora autẽ erat
quaſi decima. Erat autẽ andreas fra
ter ſymonis petri: vnus ex duobus
qui audierant a ioãne:⁊ ſecuti fue
rant eum.[r] Inuenit hic primũ fra r 17
trem ſuũ ſymonẽ:⁊ dicit ei. Inue 1
nimus meſſiam: quod eſt interpre
tatũ chriſtus. Et adduxit eũ ad ieſũ.
Intuitus aũt eũ ieſus dixit. Tu es
ſymon filius ioãna: tu vocaberis ce
phas: qđ interpretaf petrus.[ſ] In cra ſ 18
ſtinũ voluit exire in galileã:⁊ inue 10
nit philippũ. Et dicit ei ieſus. Seq̃
re me. Erat aũt philippus a bethſai
da ciuitate andree ⁊ petri. Inuenit
philipp9 nathanahel:⁊ dicit ei. Quẽ
ſcripſit moyſes in lege ⁊ prophete: i F
uenimus ieſum filiũ ioſeph a naça
reth. Et dixit ei nathanael. A naça

reth pōt aliqd boni eē? Dicit ei phi-
lippus. Ueni ⁊ vide. Uidit ieſus na
thanael venientē ad ſe: ⁊ dicit de eo.
Ecce vere iſraelita in quo dolus nō
eſt. Dicit ei nathanael. Unde me no
ſti? Reſpōdit ieſus ⁊ dixit ei. Priuſ
ꝙ te philippus vocaret cū eēs ſub fi
cu vidi te. Reſpōdit ei nathanael: ⁊
ait. Rabbi: tu es filius dei: tu es rex
iſrael. Reſpondit. ieſus: ⁊ dixit ei. Qꝛ
dixi tibi vidi te ſub ficu credis: ma-
ius his videbis. Et dicit ei. Amē amē
dico vobis: videbitis celū apertum:
⁊ angelos dei aſcendentes ⁊ deſcendē
tes ſuper filium hominis.
¶ Ca. Sū. ¶ Jeſus vocatus ad nu-
ptias ⁊ diſcipuli eius: de aqua fecit
vinum: vendentes numularios
eijcit de templo: dicit: ſoluite tem-
a plum hoc. Cap. ij.

Et die
tertia
nuptie fa-
cte ſunt in
chana gali
lee: ⁊ erat
mater ieſu
ibi. Uoca-
tus ē autē
ieſus ⁊ di
ſcipuli ei⁹
ad nupti-
as. Et defi-
ciente vi-
no: dicit mater ieſu ad eum. Uinū
nō habēt. Et dicit ei ieſus. Quid mi
hi ⁊ tibi eſt mulier? Nōdum venit
hora mea. Dicit mater eius mini-
ſtris. Quodcūqꝫ dixerit vobis faci-
te. Erant autē ibi lapidee hydrie ſex
poſite ſecūdū purificationē iudeoꝝ:
b capientes ſingule metretas binas
vel ternas. Dicit ei ieſus. Implete
hydrias aqua. Et impleuerūt eas vſqꝫ
ad ſummū. Et dicit eis ieſus. Hauri
te nūc: ⁊ ferte architriclino. Et tule
runt. Ut aūt guſtauit architriclin⁹
aquā vinū factū: ⁊ nō ſciebat vn̄ eſ-
ſet: miniſtri aūt ſciebāt q hauſerant
aquā vocat ſponſum architriclin⁹: ⁊
dicit ei. Oīs hō primū bonū vinuꝫ
c ponit: ⁊ cum inebriati fuerint id qđ
deterius eſt. Tu autē ſeruaſti bonuꝫ mar.4.b
vinum vſqꝫ adhuc. Hoc fecit initiū mat.12.b
ſignorū ieſus i chana galilee: ⁊ mā mar.11.b
feſtauit gloriam ſuā: ⁊ crediderūt i eū Luc.19.g a 19
diſcipuli eius.[a] Poſt hec deſcendit i Di.45.9. 2
capharnaū ipſe ⁊ mater eius ⁊ fra- ſalomō
tres eius ⁊ diſcipuli eius: ⁊ ibi mā j.q.j.c.g b 20
ſerunt non multis diebus.[b] Et p- ſtudet. ⁊ 1
pe erat paſcha iudeoꝝ: ⁊ aſcendit ie- c.?.c. ſal c 21
ſus hieroſolymam:[c] ⁊ inuenit in uator'. ⁊ 1
tēplo vendētes oues ⁊ boues ⁊ colū c.ex mul
bas: ⁊ nūmularios ſedētes. Et cum tis.
feciſſet ꝗſi flagellū de funiculis: oēs
eiecit de tēplo: oues quoqꝫ ⁊ boues:
⁊ nūmulariorū effudit es: ⁊ mēſas
ſubuertit. Et his q columbas vende-
bant dixit. Auferte iſta hinc: ⁊ noli-
te facere domū patris mei domū ne b
gociationis.[d] Recordati ſunt vero SS.diſ.c. b 22
diſcipuli eius: quia ſcriptum eſt ze penulti. 1
lus domus tue comedit me.[e] Re- Ps.68. c 23
ſponderunt ergo iudei: ⁊ dixerunt mat.16.a 4
ei. Quod ſignum oſtendis nobis: mar.8.b
quia hec facis?[f] Reſpondit ieſus: ⁊ mat.26.f 24
dixit eis. Soluite templum hoc: ⁊ a. 10
in tribus diebus excitabo illud. Di
xerunt ergo iudei. Quadraginta ⁊
ſex annis edificatum eſt templum
hoc: ⁊ tu in tribus diebus excitabis
illud? Ille autem dicebat de tem-
plo corporis ſui. Cum ergo reſur-
rexiſſet a mortuis recordati ſunt di
ſcipuli eius: quia hoc dicebat: ⁊ cre-
diderunt ſcripture ⁊ ſermoni queꝫ
dixit ieſus. Cum autem eſſet hiero
ſolymis in paſcha in die feſto: mul
ti crediderunt in nomine eius vi-
dentes ſigna eius que faciebat. Ip-
ſe autem Jeſus non credebat ſe-
metipſum eis: eo ꝙ ipſe noſſet: om
nes: ⁊ quia opus ei non erat vt
quis teſtimonium perhiberet de
homine. Ipſe enim ſciebat: quid eſ
ſet in homine.
¶ Capitulū. Summarium. ¶ Je-
ſus nicodemo dicit de baptiſmo ⁊
alijs multis dicit: qui credit in eū
non diiudicabitur: qui autem nō
credit iā diiudicatus ē: ieſus in iu-
dea baptizat: ⁊ Joannes in ennon:
Joānes dicit xp̄m creſcere ſe autem
minorari. Cap. iij.

mat.3.a. bre eam nō cōprehenderunt.[b] Fuit
Infra.3.d. homo miſſus a deo: cui nomen erat
Joannes. Hic venit in teſtimoniuʒ
vt teſtimonium perhiberet de lumi
b 2 ne vt omnes crederent per illū. Nō
3 erat ille lux: ſed vt teſtimoniuʒ per-
hiberet de lumine.[c] Erat lux vera: q̄
illuminat omnem hominē venien
tem in hunc mundum. In mūdo
c 3 erat: ⁊ mundus per ipſuʒ factus ē:
3 B ⁊ mundus eum nō cognouit.[d] In
8 cōſe. di. propria venit: ⁊ ſui eū nō receperūt.
4.c. Si qs. Quotquot autem receperunt eum:
d 4 dedit eis poteſtateʒ filios dei fieri: his
10 qui credunt in nomine eius. Qui
non ex ſanguinibus neqʒ ex volun-
mat.1.d. tate carnis: neqʒ ex voluntate viri: ſʒ
Luce.2.c ex deo nati ſunt. Et[e] verbum caro fa
mat.3.c. ctuʒ eſt: ⁊ habitauit in nobis. Et vi-
mar.1.a. dimus gloriam eius: gloriā quaſi
e 5 Luce.3.c. vnigeniti a patre plenum gratie ⁊
3 veritatis.[f] Joannes teſtimonium
perhibet de ipſo: ⁊ clamat dicēs. Hic
erat quē dixi qui poſt me venturus
f 6 eſt: ante me factus eſt: q: prior me
1 erat.[g] Et de plenitudine ei⁹ nos om
8 cōſe. di. nes accepimus: ⁊ gratiam pro grā:
3.c. ſextaʒ q: lex per moyſen data ē: gratia ⁊ ve
g 7 de pe. diſ. ritas per ieſuʒ chriſtū facta ē. Deū[h]
10 1.c. liben nemo vidit vnquam. Unigenitus
terō pur filius qui ē in ſinu patris: ipſe enar-
h 8 ga. poſt p rauit.[i] Et hoc eſt teſtimonium ioā-
4 tū.c. vni nis: quando miſerunt iudei ab hie
co 1. ibi. roſolymis ſacerdotes ⁊ leuitas ad
i 9 6.c. eum vt interrogarent eum. Tu qs
10 mar.2.d es? Et cōfeſſus eſt: ⁊ non negauit. Et
Luc.10.d confeſſus eſt: quia nō ſum ego chri-
1.Jo.4.c. ſtus. Et interrogauerunt eū. Quid
Infra.5.c. ergo? Helias es tu? Et dixit. Nō ſuʒ.
C Propheta es tu? Et reſpondit. Non
Dixerunt ergo ei. Quis es vt reſpō
ſum demus his qui miſerūt nos?
Quid dicis de teipſo? Ait.[k] Ego vox
Eſa.40.a clamantis in deſerto: dirigite viam
mat.3.a. domini ſicut dixit yſaias propheta.[l]
k 10 mar.1.a. Et qui miſſi fuerant erant ex phari-
1 Luc.3.a. ſeis. Et interrogauerunt eum: ⁊ di-
l 11 D xerunt ei. Quid ergo baptiças: ſi tu
10 mat.3.a. nō es chriſtus: neqʒ helias neqʒ pro
mar 1.a. pheta?[m] Reſpōdit eis ioānes dicēs.
Luce.3.d Ego baptiço in aqua: medius autē
Act.1.a. ⁊ veſtrum ſtetit quē vos neſcitis. Ipſe
m 12 19.a.
1

eſt qui poſt me venturus eſt: qui an
te me factus eſt: cuius ego nō ſum di-
gnus vt ſoluam eius corrigiā cal- n 13
ciamenti.[n] Hec in bethania facta ſūt 10
tranſiordanē: vbi erat ioānes bapti-
çans. Altera die vidit ioānes ieſuʒ
venientem ad ſe: ⁊ ait. Ecce agnus dei: o 14
ecce qui tollit peccata mundi.[o] Hic ē 1
de quo dixi Poſt me venit vir qui
ante me factus eſt: q: prior me erat
⁊ ego neſciebam eū. Sed vt manife-
ſtetur in iſrael: propterea veni ego i
aqua baptiçans.[p] Et teſtimoniū per p 15
hibuit ioānes dicēs. Quia vidi ſpi 1
ritū deſcēdentē quaſi columbam de ce
lo: ⁊ + manſit ſuper eū. Et ego neſcie E
bam eū: ſed qui miſit me baptizare al's + ma
in aqua: ille mihi dixit. Super quē nentem.
videris ſpiritū deſcendentē ⁊ manē mat.3.d.
tem ſuper eum: hic eſt qui baptiçat mar.1 b.
in ſpiritu ſancto. Et ego vidi ⁊ teſti Luc.3.d.
moniū perhibui: q: hic eſt fili⁹ dei.[q] q 16
Altera die iterū ſtabat ioannes: ⁊ ex 10
diſcipulis eius duo. Et reſpiciens
ieſum ambulantē dixit. Ecce agnus
dei. Et audierūt eum duo diſcipuli
loquētem: ⁊ ſecuti ſunt ieſum. Con
uerſus autē ieſus ⁊ videns eos ſequē
tes ſe: dicit eis. Quid queritis? Qui
dixerūt ei. Rabbi quod dicitur in-
terpretatuʒ magiſter: vbi habitas?
Dicit eis. Venite ⁊ videte. Venerūt F
⁊ viderūt vbi maneret: ⁊ apud euʒ
manſerunt die illo. Hora autē erat
quaſi decima. Erat autē andreas fra
ter ſymonis petri: vnus ex duobus
qui audierant a ioāne: ⁊ ſecuti fue-
rant eum.[r] Inuenit hic primū fra r 17
trem ſuuʒ ſymonē: ⁊ dicit ei. Inue 1
nimus meſſiam: quod eſt interpre
tatū chriſtus. Et adduxit eū ad ieſū.
Intuitus autē eū ieſus dixit. Tu es
ſymon filius ioāna: tu vocaberis ce
phas: qd̄ interpretatur petrus.[s] In cra s 18
ſtinū voluit exire in galileā: ⁊ inue- 10
nit philippū. Et dicit ei ieſus. Seq-
re me. Erat autē philippus a bethſai
da ciuitate andree ⁊ petri. Inuenit
philipp⁹ nathanahel: ⁊ dicit ei. Quē
ſcripſit moyſes in lege ⁊ prophete: i- G
uenimus ieſum filiū ioſeph a naça
reth. Et dixit ei nathanael. A naça-

reth pōt aliqd boni eē? Dicit ei phi-
lippus. Ueni ⁊ vide. Uidit ieſus na-
thanael venientē ad ſe: ⁊ dicit de eo.
Ecce vere iſraelita in quo dolus nō
eſt. Dicit ei nathanael. Unde me no-
ſti? Reſpōdit ieſus ⁊ dixit ei. Priuſ
q̄ te philippus vocaret cū eēs ſub fi-
cu vidi te. Reſpōdit ei nathanael: ⁊
ait. Rabbi: tu es filius dei: tu es rex
iſrael. Reſpondit ieſus: ⁊ dixit ei. Q2
dixi tibi vidi te ſub ficu credis: ma-
ius his videbis. Et dicit ei. Amē amē
dico vobis: videbitis celū apertum:
⁊ angelos dei aſcendentes ⁊ deſcendē-
tes ſuper filium hominis.

¶ Ca. Sū. ¶ Jeſus vocatus ad nu-
ptias ⁊ diſcipuli eius: de aqua fecit
vinum: vendentes nummularios
eijcit de templo: dicit: ſoluite tem-
plum hoc. Cap. ij.

a

Et die tertia nuptie facte ſunt in chana galilee: ⁊ erat mater ieſu ibi. Uocatus ē autē ieſus ⁊ diſcipuli ei⁹ ad nuptias. Et deficiente vino: dicit mater ieſu ad eum. Uinū nō habēt. Et dicit ei ieſus. Quid mihi ⁊ tibi eſt mulier? Nōdum venit hora mea. Dicit mater eius miniſtris. Quodcūq̧ dixerit vobis facite. Erant autē ibi lapidee hydrie ſex poſite ſecūdū purificationē iudeo2:
capientes ſingule metretas binas
b vel ternas. Dicit ei ieſus. Implete
hydrias aqua. Et impleuerūt eas vſq̧
ad ſummū. Et dicit eis ieſus. Haurite nūc: ⁊ ferte architriclino. Et tulerunt. Ut aūt guſtauit architriclin⁹ aquā vinū factū: ⁊ nō ſciebat vñ eſſet: miniſtri aūt ſciebāt q̄ hauſerant aquā vocat ſponſum architriclin⁹: ⁊ dicit ei. Oīs hō primū bonū vinū ponit: ⁊ cum inebriati fuerint id qđ
c

deterius eſt. Tu autē ſeruaſti bonū mat.4.b
vinum vſq̧ adhuc. Hoc fecit initiū mat.12.b
ſignorū ieſus i chana galilee: ⁊ māi mar.11.b
feſtauit gloriam ſuā: ⁊ crediderūt i eū Luc.19.g a 19
diſcipuli eius.[a] Poſt hec deſcendit Di.45.9. 7
capharnaū ipſe ⁊ mater eius ⁊ fra- ſalomō
tres eius ⁊ diſcipuli eius: ⁊ ibi mā- j.q.j.c.g b 20
ſerunt non multis diebus.[b] Et pro- ſtudet. ⁊ 12
pe erat paſcha iudeo2: ⁊ aſcendit ie- c.?.c. ſal c 28
ſus hieroſolymam:[c] ⁊ inuenit in uator. ⁊ 1
tēplo vendētes oues ⁊ boues ⁊ colū- c.ex mul
bas: ⁊ nūmularios ſedētes. Et cum tis.
feciſſet q̄ſi flagellū de funiculis: oēs
eiecit de tēplo: oues quoq̧ ⁊ boues:
⁊ nūmulario2ū effudit es: ⁊ mēſas
ſubuertit. Et his q̄ colūbas vende-
bant dixit. Auferte iſta hinc: ⁊ noli- B
te facere domū patris mei domū ne- SS. diſ.c. b 22
gociationis.[d] Reco2dati ſunt vero penulti. 1
diſcipuli eius: quia ſcriptum eſt Ze- Ps.68. e 23
lus domus tue comedit me.[e] Re- mat.16.a 4
ſponderunt ergo iudei: ⁊ dixerunt mar.8.b
ei. Quod ſignum oſtendis nobis: mat.26. f 24
quia hec facis?[f] Reſpondit ieſus: ⁊ a. 12
dixit eis. Soluite templum hoc: ⁊
in tribus diebus excitabo illud. Di-
xerunt ergo iudei. Quadraginta ⁊
ſex annis edificatum eſt templum
hoc: ⁊ tu in tribus diebus excitabis
illud? Ille autem dicebat de tem-
plo corporis ſui. Cum ergo reſur-
rexiſſet a mortuis recordati ſunt di-
ſcipuli eius: quia hoc dicebat: ⁊ cre-
diderunt ſcripture ⁊ ſermoni quē
dixit ieſus. Cum autem eſſet hiero-
ſolymis in paſcha in die feſto: mul-
ti crediderunt in nomine eius vi-
dentes ſigna eius que faciebat. Ip-
ſe autem Jeſus non credebat ſe-
metipſum eis: eo q̄ ipſe noſſet: om-
nes: ⁊ quia opus ei non erat vt
quis teſtimonium perhiberet de
homine. Ipſe enim ſciebat: quid eſ-
ſet in homine.

¶ Capitulū. Summarium. ¶ Je-
ſus nicodemo dicit de baptiſmo ⁊
alijs multis dicit: qui credit in eū
non diiudicabitur: qui autem nō
credit iā diiudicatus ē: ieſus in iu-
dea baptizat: ⁊ Joannes in ennon:
Joānes dicit xp̄m creſcere ſe autem
minorari. Cap. iij.

A Erat autē hō ex phariſeis nico-
infra.7.g demꝰ noīe pnceps iudeoꝝ. Hic
c.19.g venit ad ieſuꝫ nocte ꝛ dixit ei. Rab-
bi: ſcimus qꝛ a deo veniſti magr̄. Ne
mo.n.pōt hec ſigna facere q̄ tu facis:
niſi fuerit deꝰ cū eo. Rn̄dit ieſus: ꝛ di
xit ei. Amē amē dico tibi niſi qs re-
natus fuerit denuo: nō pōt videre re
gnū dei. Dicit ad eum nicodemus.
al.✝ rena Quō pōt hō ✝ naſci: cū ſit ſenex? Nū
ſci qd pōt in ventrē mr̄is ſue ✝ iterato
aīs ✝ rur ītroire ꝛ renaſci? Rn̄dit ieſus. Amē
ſus amē dico tibi: niſi qs renatus fue-
al. nō hꝫ rit ex aq̄ ꝛ ſpū ✝ ſcō nō pt ītroire ī re
✝ ſancto gnū dei. Qđ natū eſt ex carne caro ē:
de ꝯſe. di. ꝛ qđ natū eſt ex ſpū ſpūs eſt. Nō mi-
4.ca filiꝰ reris qꝛ dixi tibi: opꝫ vos naſci de-
q.c. ñ du nuo. Spūs vbi vult ſpirat: ꝛ vocē eiꝰ
bito. ꝺ ba audis: ſꝫ neſcis vnde veniat aut quo
pti. c. ma vadat. Sic eſt oīs q natus eſt ex ſpū.
iores. ꝛ. c Rn̄dit nicodemꝰ ꝛ dixit ei. Quō poſ
debitū. ꝛ ſunt hec fieri? Rn̄dit ieſus: ꝛ dixit ei.
ca. ſeqnti Tu es magr̄ ī iſrael: ꝛ hec ignoras?
B Amē amē dico tibi: qꝛ qđ ſcimꝰ loq
mur: ꝛ qđ vidimꝰ teſtamur: ꝛ teſti-
moniū nr̄ꝫ nō accipitis. Si terrena
dixi vobis ꝛ nō creditis: quō ſi dixe-
Eze.4.b. ro vobis celeſtia credetis. Et nemo
aſcēdit ī celū niſi q deſcēdit de celo fi-
liꝰ hōis q ē in celo. Et ſicut moyſes ex
altauit ſerpentē ī deſerto: ita exaltari
opꝫ filiū hōis: vt oīs q credit in ipſo
Nu.21.c nō peat: ſꝫ hēat vitā eternā. Sic.n.de
infra.S.d us dilexit mūdū vt filiū ſuū vnige-
12.c nitū daret: vt oīs q credit in eū nō
1.Jo.4.b peat: ſꝫ hēat vitā eternā. Nō.n.miſit
deꝰ filiū ſuū in mūdū vt iudicet mū
dū: ſꝫ vt ſaluet mūdus p ipſū. Qui
de pe. diſ. credit in eū nō iudicat. Qui aūt nō
4.ca. bn̄- credit: iā iudicatꝰ ē: qꝛ nō credit in
dictus noīe vnigeniti filij dei. Hoc ē aūt iu-
18.q.2.ca. diciū: qꝛ lux venit in mūdū: ꝛ dilexe
pniciosā rūt hoīes magis tenebras q̄ꝫ lucem.
de offi. de Erāt.n eoꝝ mala opa. Oīs.n q male
le.c.cōſu- agit odit lucē: ꝛ nō venit ad lucē vt
luit nō arguant opa eiꝰ. Qui aūt facit ve
de ꝯſe. di. ritatē venit ad lucē vt manifeſtetur
4.ca. qm̄ opa eiꝰ: qꝛ ī deo ſunt facta. Poſt hec
ab hiero venit ieſus ꝛ diſcipuli eiꝰ in terrā iu
a 25 ſolimis deā: ꝛ illic morabat cū eis ꝛ baptiza
3 al.✝ dimo bat. ᵃ Erat aūt ꝛ ioānes baptizans in
rabatur ennon iux̄ ſalim: qꝛ aq̄ multe erāt illic

ꝛ veniebant ꝛ baptizabant. ᵇ Nōdum mat.3.b.
enim miſſus fuerat ioānes in carce Luce.3.a b 26
rē. ᶜ Facta eſt ✝ autē queſtio ex diſci al.✝ ergo 3
pulis ioānis cum iudeis de purifi mat.4.b c 27
catione. Et venerūt ad ioannē ꝛ di mar.1.c. 10
xerunt ei. Rabbi: qui erat tecū trās
iordanem: cui tu teſtimoniū perhi
buiſti: ecce hic baptizat ꝛ omnes ve
niunt ad eum. Rn̄dit ioannes ꝛ di
xit. Non poteſt homo accipere quicq̄ꝫ
niſi fuerit ei datuꝫ de celo. ᵈ Ipſi vos D b 28
mihi teſtimoniū phibetis quod di al.✝ qm̄ 1
xerim: non ſum ego xp̄s: ſed ✝ quia mat.3.a.
miſſus ſum ante illum. ᵉ Qui habꝫ mar.1.a. e 29
ſponſam ſponſus eſt: amicus autēꝫ Luce.3.c. 10
ſponſi qui ſtat ꝛ audit euꝫ: gaudio
gaudet propter vocem ſponſi. Hoc er
go gaudium meum impletuꝫ eſt.
Illum oportet creſcere me autē mi
nui. Qui de ſurſum venit ſuper oēs
eſt: q eſt de terra: de terra eſt: ꝛ de ter-
ra loquitur: qui de celo venit ſuper
omnes ē. Et quod vidit ꝛ audiuit
hoc teſtatur: ꝛ teſtimonium eius ne
mo accipit. Qui autem acceperit eiꝰ
teſtimoniuꝫ ſignauit: quia deus ve
rax eſt. Quem enim miſit deus ver- Ro.3.a.3
ba dei loquitur. Non enim ad men
ſuram dat deus ſpirituꝫ. ᶠ Pater di mat.ij.d f 30
ligit filium: ꝛ omnia dedit in ma- Luc.10.d 2
nu eius. ᵍ Qui credit in filium hꝫ 1.ioā.5.b g 31
vitam eternam: q autē incredulus 10
eſt filio: non videbit vitam: ſed ira
dei manet ſuper eum.

¶ Ca. Sū. ¶ Jeſus cum muliere ſa
maritana loquitur: ꝓphetā in pr̄ia
ſua ſine honore eſſe: reguli filium a
morte ſuſcitat. Cap.iiij.

A Ut ergo cognouit ieſus quia audierunt phariſei qꝛ ieſus plures diſcipulos facit ꝛ baptizat q̄ꝫ ioānes: q̄q̄ꝫ ieſus nō baptiza a 32
ret ſed diſcipuli eiꝰ: ᵃ reliq̄t iudeā 2

ꝛ abijt iterū in galileā.[b] Oportebāt
b 33 al.nō hꝫ aūt eū trāſire ꝑ✝mediā ſamariā.
10 ꝑmediā Uenit ergo in ciuitatē ſamarie que
mat.4.b. dī ſychar:iuxta prediū qđ dedit Ja-
cob Joſeph filio ſuo. Erat autē ibi
fons iacob. Jeſus aūt fatigat⁹ ex iti-
nere ſedebat ſic ſup fontē. Hora aūt
erat q̄ſi ſexta. Uenit mulier de ſama
ria haurire aquā. Dicit ei ieſus. Da
mihi bibere. Diſcipuli.n.ei⁹ abierāt
in ciuitatē vt cibos emerēt. Dicit er
go ei mulier illa ſamaritana. Quō
tu iude⁹ cū ſis bibere a me poſcis q̄
ſum mulier ſamaritana? Nō enim
coutunt iudei ſamaritanis. Reſpō
B dit ieſus ꝛ dixit ei. Si ſcires donū
dei:ꝛ qs eſt q dicit tibi da mihi bibe
re:tu forſitan petiſſes ab eo:ꝛ dediſ-
ſet tibi aquā viuā. Dicit ei mulier.
Dñe neqꝫ in quo haurias habes:et
pute⁹ altus eſt. Un̄ ergo habes aquā
viuā? Nūqd tu maior es pře nřo ia
cob q dedit nobis puteum:ꝛ ipſe ex
eo bibit:ꝛ filij ei⁹ ꝛ pecora ei⁹. Reſpō
dit ieſus:ꝛ dixit ei. Oīs q bibit ex aq̄
hac ſitiet iterū:q aūt biberit ex aqua
quā ego dabo ei nō ſitiet in et̄nū:ſꝫ
aq̄ quā ego dabo ei fiet in eo fons aq̄
ſalientis in vitā eternā. Dicit ad eū
mulier. Dñe da mihi hāc aquā:vt
C nō ſitiā neqꝫ veniā huc haurire. Di
cit ei ieſus. Uade voca virū tuū:ꝛ ve
ni huc. Rñdit mulier:ꝛ dixit. Non
habeo virū. Dicit ei ieſus. Bñ dixi
ſti:q: nō habeo virū. Quinqꝫ.n.vi-
ros habuiſti:ꝛ nūc quē habes non
eſt tuus vir. Hoc vere dixiſti:dicit ei
mulier. Dñe video q: ꝓpheta es tu.
Přes nři in mōte hoc adorauerūt:
ꝛ vos dicitis q: hieroſolymis eſt lo
cus vbi adorare opꝫ. Dicit ei ieſus.
Mulier crede mihi:quia venit hora
q̄ñ neqꝫ in mōte hoc neqꝫ in hiero-
ſolymis adorabitis přē. Uos ado
ratis qđ neſcitis: nos adoram⁹ qđ
ſcim⁹:q: ſalus ex iudeis eſt. Sꝫ ve-
nit hora ꝛ nunc eſt:q̄ñ veri adorato-
res adorabūt přē in ſpū ꝛ veritate.
1.Cor.3.d Nā ꝛ př tales q̄rit q adorēt eū. Spi-
24.q.3.c. ritus eſt de⁹:ꝛ eos q adorāt eū in ſpi
q.iam. ritu ꝛ veritate opꝫ adorare. Dicit ei
mulier. Scio q: meſſias venit q di-

xps. Cū ergo venerit:ille nobis nū
ciabit oīa. Dicit ei ieſus. Ego ſum q D
loquor tecū. Et ꝯtinuo venerūt di 2.cor.3.d
ſcipuli ei⁹:ꝛ mirabant q: cū mulie
re loq̄bat. Nemo tñ dixit qd queris
aut qd loq̄ris cū ea. Reliq̄t ergo hy
driā ſuā mulier:ꝛ abijt in ciuitatē
ꝛ dicit illis hoīb⁹. Uenite ꝛ videte
hominē:q dixit oīa q̄cūqꝫ feci. Nū-
qd ipſe eſt xps? Exierūt ergo de ciui
tate ꝛ veniebāt ad eū.✝ Interea ro- Infra eo.
gabāt eū diſcipuli dicentes. Rabbi als✝ in-
manduca. Ille aūt dixit eis. Ego ci- terroga-
bū habeo mādūcare:quē vos neſci- uerūt.
tis. Dicebāt ergo diſcipuli adinui- E
cē. Nunqđ aliqs attulit ei mādūca-
re. Dicit ei ieſus. Meus cib⁹ ē vt fa-
ciā volūtatē ei⁹ q miſit me: vt pfi-
ciā op⁹ eius. Nōne vos dicitis q ad-
huc q̄ttuor mēſes ſunt ꝛ meſſis ve
nit? Ecce dico vobis:leuate oculos
vřos:ꝛ videte regiones:q: albe ſunt
iā ad meſſem. Et q metit mercedē
accipit:ꝛ cōgregat fructū in vitam
eternā:vt ꝛ qui ſeminat ſimul gau
deat ꝛ q metit. In hoc.n.eſt verbū ve-
rū:q: alius eſt q ſeminat:ꝛ ali⁹ eſt q
metit. Ego miſi vos metere qđ vos
nō laboraſtis. Alij laborauerūt:ꝛ vos
in labores eoꝝ introiſtis. Ex ciuita-
te aūt illa multi crediderūt in eū
ſamaritanorū ꝓpter verbū mulie-
ris teſtimoniū perhibētis:q: dixit
mihi oīa q̄cūqꝫ feci. Cū veniſſent
ergo ad illū ſamaritani:rogauerūt
eum vt ibi maneret. Et manſit ibi 6.codeꝫ
duos dies. Et multo plures credide F
rūt ꝓpter ſermonē eius. Et mulie-
ri dicebāt:q: nō ꝓpter tuā loquelā
credimus. Ipſi enim audiuimus ꝛ c 34
ſcim⁹ q: hic eſt vere ſaluator mun- 7
di.[c] Poſt duos aūt dies exijt inde:ꝛ d 35
abijt in galileā.[d] Ipſe enim ieſus te mat.4.b 1
ſtimoniū ꝑhibuit:q: ꝓpheta in ſua mat.13.g e 36
pria honorē nō hꝫ.[e] Cū ergo veniſ- mar.6.a 10
ſet in galileā exceperūt eū galilei: cū Luc.4.d.
oīa vidiſſent q̄ fecerat hieroſolymis
in die feſto. Et ipſi enim venerāt ad f 37
diē feſtū. Uenit ergo iterū in chana 3
galilee vbi fecit aquā vinū.[f] Et erat
qdā regulus cuius fili⁹ infirmaba
tur capharnaum. Hic cū audiſſet q: G

ſeſus adueniret a iudea in galileã
abijt ad eũ: ⁊ rogabat eũ vt deſcẽde-
ret ⁊ ſanaret filiũ ei⁹. Incipiebat.n.
mori. Dixit ergo ieſus ad eũ. Niſi ſi-
gna ⁊ ꝓdigia videritis nõ creditis.
Dicit ad eum regulus. Dñe deſcẽde
priuſq̃ moriat̃ fili⁹ me⁹. Dicit ei ie
ſus. Uade fili⁹ tu⁹ viuit. Credidit
hõ ſmoni quẽ dixit ei ieſus: ⁊ ibat.
Iã aũt eo deſcẽdente ſerui occurre-
rũt ei ⁊ nũciauerũt dicẽtes q᷑ fili⁹
ei⁹ viueret. Interrogabat ergo horã
al's ✝ habuerit ab eis in q̃ meli⁹ ✝ habuerat. Et di-
xerũt ei: q᷑ heri hora ſeptima reliq̃t
eũ febris. Cognouit ergo pr̃ q᷑ illa
hora erat in q̃ dixit ei ieſus fili⁹ tu⁹
viuit. Et credidit ipſe ⁊ dom⁹ ei⁹ to-
ta. Hoc iterũ ſcẽdm ſignũ fecit ieſus cũ
veniſſet a iudea in galileam.
¶ Ca. Sũ. ¶ De piſcina ꝓbatica. ſa-
nat hominẽ triginta ⁊ octo annos
hñtẽ infirmitatẽ: dicebãt iudei ſa-
nato: nõ lʒ tibi tollere grabatũ tuũ
ſabbo: q̃cũq; pr̃ fecerit: hoc ⁊ fili⁹ ſilr
facit: dic̃ ieſus: q᷑ venit hora ⁊ nũc eſt
qñ mortui audiũt vocẽ dei. dic̃ ieſus:
Joãnes eſt lucerna ardẽs ⁊ lucens:
ſcrutamini ſcripturas: dic̃ moyſes
accuſat vos: ⁊ ſi crederetis moyſi cre
deretis forſitan ⁊ mihi. Ca. V.
a 11 P[a]Oſt hec erat dies feſt⁹ iudeoꝝ
b 38 Mat.9.a ⁊ aſcẽdit ieſus hieroſolymã.
1 Mar.2.a Eſt aũt hieroſolymis ꝓbatica piſci
Luce.5.d na que cognominat̃ hebraice beth-
ſaida quinq; portic⁹ hñs. In his iace-
bat multitudo magna lãguẽtiũ ce
corũ claudoꝝ aridoꝝ expectãtium
aque motũ. Angelus aũt dñi deſcẽ-
debat ſm tp̃s in piſcinã: ⁊ moueba
tur aqua. Et q prior deſcẽdiſſet in pi
ſcinã: poſt motionẽ aque: ſan⁹ fiebat
a q̃cũq; detinebat̃ infirmitate. Erat
aũt qdã hõ ibi triginta ⁊ octo ãnos
hñs in infirmitate ſua. Hũc cum vi
diſſet ieſus iacẽtẽ: ⁊ cognouiſſet q᷑
iã multũ tp̃s hẽret. dicit ei. Uis ſa-
nus fieri? Rñdit ei lãguidus. Dñe
hominẽ nõ habeo: vt cũ turbata fue
rit aq̃ mittat me in piſcinã. Dũ ve-
nio enim ego alius añ me deſcẽdit.
B Dicit ei ieſus. Surge tolle grabatũ
Mat.9.a tuũ ⁊ ambula. Et ſtatim ſan⁹ fact⁹ eſt

✝ hõ ille. Et ſuſtulit grabatũ ſuum Mar.2.a
⁊ ambulabat. Erat aũt ſabbatum in Luce.5.c.
die illo. Dicebãt ergo iudei illi qui al's nõ hʒ
ſanat⁹ fuerat. Sabbatũ eſt: nõ licet ti ✝ homo
bi tollere grabatũ tuũ.[b] Rñdit eis. b 39
Qui me ſanum fecit ille mihi dixit: 10
tolle grabatũ tuũ ⁊ ambula. Inter-
rogauerũt ergo eũ. Quis eſt ille hõ
q dixit tibi: tolle grabatũ tuũ ⁊ am
bula? Is aũt q ſan⁹ fuerat effect⁹ ne-
ſciebat q̃s eſſet. Ieſus.n. declinauit a
turba cõſtituta in loco. Poſtea inue de pe. diſ.
nit eũ ieſus in tẽplo: ⁊ dixit illi. Ec 2. §. 1.
ce ſan⁹ fact⁹ es iã noli peccare: ne dete de pe. ⁊ re
rius tibi aliqd contingat. Abijt ille miſ. c. cũ
hõ: ⁊ nunciauit iudeis q᷑ ieſus eẽt infirmi-
qui fecit eum ſanũ. Propterea pſeq̃- tas.
bant̃ iudei ieſum: q᷑ hec faciebat in C
ſabbato. Ieſus aũt rñdit eis. Pater
me⁹ vſq; mõ operatur: ⁊ ego operor.
Propterea ergo magis q̃rebãt eum
iudei interficere: q᷑ nõ ſolum ſolue
bat ſabbatũ ſed ⁊ patrẽ ſuum dicebat
deũ: equalẽ ſe faciens deo. Reſpõdit D
itaq; ieſus: ⁊ dixit eis. Amẽ amẽ di de cõſe. di.
co vobis non põt fili⁹ a ſe facere q̃c̃q̃ 5. c. ñ.
niſi qd viderit patrẽ facientẽ. Que-
cũq;.n. ille fecerit hec fili⁹ ſilr facit.
Pater.n. diligit filium: ⁊ omnia de-
monſtrat ei que ipſe facit: ⁊ maio꞉a
his demõſtrabit ei opera vt vos mi-
remini. Sicut enim pater ſuſcitat
mortuos ⁊ viuificat: ſic ⁊ fili⁹ quos c 40
vult viuificat. Neq; enim pater iu- 1
dicat quẽq̃: ſed omne iudicium de- d 41
dit filio: vt oẽs honorificẽt filium ſi- 10
cut honorificãt patrem.[c] Qui nõ ho- Luc.10.c.
norificat filiũ: nõ honorificat patrem
qui miſit illũ.[d] Amẽ amẽ dico vo-
bis q᷑ q verbum meũ audit ⁊ credit
ei qui miſit me: hʒ vitã eternam. Et
in iudiciũ non venit: ſed ✝ trãſiet a al's ✝ trã
morte in vitã. Amẽ amẽ dico vobis ſijt
q᷑ venit hora ⁊ nunc eſt qñ mortui
audient vocem filij dei: ⁊ q audierint
viuent. Sicut.n. pater hʒ vitã in ſe-
metipſo: ſic dedit ⁊ filio habere vitam
in ſemetipſo. Et poteſtatẽ dedit ei iu E
diciũ facere: q᷑ fili⁹ hominis ẽ. No-
lite mirari hoc q᷑ venit hora in qua
oẽs q in monumẽtis ſunt audiẽt
vocem filij dei. Et ꝓcedẽt qui bona fe- Mat.25.d

de ꝓſe.vi. cerunt in reſurrectionē vite:q vero
5.c.ſi. mala egerūt in reſurrectionē iudi-
infra.6.d. cij. Non poſſum ego a meipſo facere
quicq̄. Sicut audio iudico:⁊ iudi
e 42 cium meū iuſtū eſt: [e] q2 nō quero
1 voluntatē meā ſed voluntatē eius q
f 43 infra.8.c. miſit me. Si [f] ego teſtimoniū ꝑhi
10 beo de meipſo:teſtimoniū meū nō
eſt verū. Alius eſt q teſtimoniū per-
hibet de me:⁊ ſcio q2 verū eſt teſti-
ſup.1.c. moniū eius qđ perhibet de me. Uos
1 miſiſtis ad ioānē:⁊ teſtimoniū peri
F buit veritati. Ego aūt nō ab homine
teſtimoniū accipio:ſed hec dico vt
vos ſalui ſitis. Ille erat lucerna ar-
dens ⁊ lucens. Uos aūt voluiſtis ad
horā exultare in luce ei9. Ego aūt ha
infra.14.d beo teſtimoniū maius Joāne. Ope-
ra.n.que dedit mihi pater vt ꝑficiā
ea:ipſa opera que ego facio teſtimo
niū perhibēt de me:q2 pater miſit
infra.8.c. me. Et q miſit me pater ipſe teſtimo
g 44 niū perhibuit de me. [g] Neq3 vocem
1 ei9 vnq̄3 audiſtis neq3 ſpē3 ei9 vidi
h 45 ſtis. [h] Et verbū ei9 nō habetis in vo-
10 bis manens:q2 quē miſit ille huic
al. ✝ in q vos non creditis. Scrutamini ſcri-
bus vos pturas: ✝ q2 vos putatis in ipſis vi-
putatis tā eternā hēre. Et ille ſunt q̄ teſtimo
in ipſis niū perhibēt de me:⁊ nō vultis ve
G nire ad me vt vitam habeatis. Cla-
ritatē ab hominib9 non accipio:ſed
cognoui vos:q2 dilectionem dei nō
habetis in vobis. Ego veni in nomi
ne pr̄is mei:⁊ nō accepiſtis me. Si
ali9 venerit in nomine ſuo illū ac-
cipietis. Quomodo vos poteſtis cre
dere qui gloriā abinuicē accipitis:
⁊ gloriā que a ſolo deo eſt nō queri-
tis? Nolite putare q2 ego accuſatu-
rus ſum vos apud patrē. Eſt qui ac-
cuſat vos moyſes:in quo vos ſpera-
tis. Si enim crederetis moyſi:cre-
deretis forſitan ⁊ mihi. De me enī3
ille ſcripſit. Si aūt illius lr̄is nō cre
ditis:quō v̄bis meis credetis?

¶ Ca. Sū. ¶ De quinq3 panibus ⁊
duobus piſcibus:⁊ ꝙ eum regem
facere voluerunt:ieſus ſupra mare
ambulat. Operamini nō cibū que
perit de māna ⁊ pane celeſti loqui-
tur:ego ſū panis de celo deſcēdi:re-
cedētib9 ab eo diſcipulis vnum ex
duodecī3 diabolū dicit. Cap.vi.

P [a] Oſt a 46
hec a- 1
bijt Jeſus
trās mare
galilee qđ
eſt tyberia-
dis. Et ſeq̄
batur eū
multitu-
do magna
q2 videbāt
ſigna q̄ fa-
ciebat ſup
his qui infirmabant. [b] ✝ Subijt al. ✝ abijt b 47
ergo in mōtē ieſus:⁊ ibi ſedebat cū mat.14.b 3
diſcipulis ſuis. [c] Erat aūt ꝓximū Luce.9.b c 48
paſcha dies feſt9 iudeoꝝ. [d] Cū ſuble Mat.14. 1
uaſſet ergo oculos ieſus ⁊ vidiſſet q2 b. d 49
multitudo maxima venit ad eum: mar.6.e. 1
dicit ad philippū. Unde emem9 pa Luce.9.b
nes:vt manducēt hi? Hoc aūt dice
bat tentās eū. Ipſe.n.ſciebat qđ eēt
facturus. Rn̄dit ei philippus. Ducen
toꝝ denarioꝝ panes nō ſufficiunt
eis:vt vnuſquiſq3 modicum qđ acci-
piat. Dicit ei vn9 ex diſcipulis eius
Andreas frater ſymonis petri. Eſt Mat.14.
puer vnus hic:q h3 q̄nq3 panes or b.
deaceos ⁊ duos piſces:Sed hec qđ mar.6.e.
ſunt inter tantos. Dicit ergo ieſus. Luce.9.b
Facite homines diſcumbere. Erat aūt fe B
num multū in loco. Diſcubuerūt Mat.14.
ergo viri numero quaſi q̄nq3 mi- b.
lia. Accepit ergo ieſus panes:⁊ cum mar.6.e.
gratias egiſſet:diſtribuit diſcumbē Luce.9.b
tibus. Similiter ex piſcibus quan- vi.36.c.q
tum volebant. Ut autem impleti eccleſiaſti
ſunt:dixit diſcipulis ſuis. Colligite cis.
que ſuperauerunt fragmenta ne pe-
reant. Collegerunt ergo ⁊ impleue
runt duodecim cophinos fragmē
torū ex quinq3 panibus ordeaceis
⁊ duobus piſcib9:que ſuperfuerūt
his qui manducauerāt. [e] Illi ergo e 50
homines cum vidiſſent qđ ieſus fe- 10
cerat ſignū dicebāt. Quia hic eſt vere
ꝓpheta:qui venturus eſt in mūdū.
Jeſus ergo cū cognouiſſet q2 venturi
eēnt vt raperēt eū ⁊ facerēt eū regē:
fugit iterum in montē3 ipſe ſolus.

Ut aũt ſero factũ eſt: deſcenderũt di-
f 51 mat.14.e ſcipuli eiꝰ ad mare. Et cũ aſcẽdiſſent
4 mar.6.f. nauim venerũt trans mare in Cha-
1 Luce.6.b pharnaũ. Et tenebre iam facte erãt:
& nõ venerat ad eos ieſus. Mare aũt
mat.14.e vẽto magno flante exurgebat. Cũ
mar.6.g remigaſſent ergo q̃ſi ſtadia viginti-
E quinq; aut triginta vidẽt ieſum ambu
lantẽ ſupra mare & ꝓximũ naui fie-
ri: & timuerũt. Ille autem dicit eis.
Ego ſum nolite timere. Voluerunt
ergo accipe eũ in nauim: & ſtatim na
g 52 uis fuit ad terrã quã ibãt. g Altera
10 die turba q̃ ſtabat trãs mare vidit
quia nauicula alia non erat ibi niſi
vna: & q: nõ introiſſet cũ diſcipulis
ſuis ieſus in nauim: ſꝫ ſoli diſcipu
li eiꝰ abiiſſent. Alie ṽo ſupuenerunt
naues a tyberiade iuxta locum vbi
mãducauerãt panem gr̃as agẽtes
deo. Cũ ergo vidiſſet turba q: ieſus
nõ eſſet ibi neq; diſcipuli eiꝰ aſcen
derũt in nauiculas & venerunt Ca-
pharnaũ q̃rẽtes ieſum. Et cũ inue-
niſſent eum trãs mare: dixerũt ei.
Rabbi q̃n huc veniſti? Rñdit ei ie-
ſus & dixit. Amẽ amẽ dico vobis q̃-
ritis me: nõ q: vidiſtis ſigna: ſꝫ q:
manducaſtis ex panibus & ſaturati
eſtis. Opamini nõ cibũ q perit ſꝫ q
permanet in vitã eternã: quẽ filiꝰ ho
minis dabit vobis. Hũc. n. pr̃ ſigna-
D uit deꝰ. Dixerũt ergo ad eũ. Quid fa
mat.16.a ciemus vt operemur opa dei? Reſpõ-
mar.8.b dit ieſus: & dixit eis. Hoc eſt opꝰ dei:
vt credatis in eũ quẽ miſit ille. Di-
h 53 xerunt ergo ei. h Qd ergo tu facis ſi
4 gnum: vt videamꝰ & credamꝰ tibi?
Quid oparis. i Patres nr̃i mãdu-
i 54 cauerũt mãna in deſerto: ſicut ſcri-
10 Ps.77. ptũ eſt. Panẽ de celo dedit eis man-
Sap.16.c ducare. Dixit ergo eis ieſus. Amen
de cõſe. di. amẽ dico vobis: nõ moyſes dedit vo
2.cap. nec bis panẽ de celo: ſꝫ pr̃ meus dat vo-
moyſes. bis panẽ de celo verũ. Panis. n. ve-
rus eſt q de celo deſcẽdit: & dat vitã
mat.26.c mũdo. Dixerũt ergo ad eum. Dñe
mar.14.c ſemp da nobis panẽ hũc. Dixit aũt
Luc.22.b eis ieſus. k Ego ſum panis vite. Qui
k 55 iſra.13.a. venit ad me nõ eſuriet: & qui credit
1 in me nõ ſitiet in eternũ. Sꝫ dixi
vobis: q: & vidiſtis me & nõ credidi-

ſtis. l Oẽ qd dat mihi pr̃ ad me ve- mat.26.d l 56
niet: & eũ q venit ad me nõ eyciã fo mar.14. 10
ras: m q: deſcẽdi de celo nõ vt faciã d. m 57
volũtatẽ meã: ſꝫ volũtatẽ eiꝰ q miſit Luc.22.c. 1
me. n Hec eſt autẽ volũtas eiꝰ q mi Sup.5.e n 58
ſit me patris: vt oẽ qd dedit mihi ſ.4 a.t 10
nõ perdã ex eo: ſꝫ reſuſcitẽ illud in
nouiſſimo die: hec eſt aũt voluntas
patris mei q miſit me: vt omnis q E
videt filiũ & credit in eũ habeat vi-
tam eternã: & ego reſuſcitabo eũ in o 59
nouiſſimo die. o Murmurabant 1
ergo iudei de illo: q: dixiſſet ego
ſum panis viuus q de celo deſcẽdi. Et
dicebãt. Nõne hic eſt filiꝰ ioſeph cu- mat.13.d
ius nos nouimꝰ patrẽ & matrem? mar.6.a.
Quõ ergo dicit hic: q: de celo deſcẽ- Luc.4.d.
di? p Rñdit ergo ieſus & dixit eis. infra.7.d p 60
Nolite murmurare in inuicẽ. Ne- 10
mo põt venire ad me niſi pr̃ q mi-
ſit me traxerit eũ: & ego reſuſcitabo mat.11.d
eũ in nouiſſimo die. Et ſcriptũ in Luc.10.d
ꝓphetis. Erũt oẽs docibiles dei. Ois de pe. di. 2
qui audiuit a pr̃e & didicit: venit ad 4.c. bñdi
me. q Nõ q: patrẽ vidit q̃ſq̃: niſi is ctus. q 61
q eſt a deo: hic vidit patrẽ. r Amen de cõſe. di. 3
amen dico vobis: q credit in me hꝫ 2.c. reue- r 62
vitã eternã. s Ego ſum panis vite. t ra. 10
Patres veſtri mãducauerũt mãna Sup eo. s 63
in deſerto: & mortui ſunt. Hic eſt pa de cõſe. di. 1
nis de celo deſcẽdens: vt ſi qs ex ipſo 2.c. forte. t 64
mãducauerit nõ moriat. u Ego ſum & c. reue- 10
panis viuus q de celo deſcẽdi. Si qs ra. u 65
manducauerit ex hoc pane viuet in de cõſe. di. 1
eternũ. Et panis quẽ ego dabo caro 2.c. xp̃s: &
mea eſt ꝓ mũdi vita. x Litigabãt er- c. virũ. & x 66
go iudei ad inuicẽ dicẽtes. Quõ pt̃ ca. oia. 11
hic nobis carnẽ ſuã dare ad mãdu- F
candũ. Dixit ergo eis ieſus. Amen 1.cor.11.g
amẽ dico vobis: niſi manducaueri- de cõſe. di.
tis carnẽ filij hoĩs & biberitis eiꝰ ſan 2.c. q: corpꝰ. & c. in
guinẽ non habebitis vitã in vobis. q̃bꝰ: & c.
Qui manducat meã carnẽ & bibit duplr. &
meũ ſanguinẽ hꝫ vitã eternã: & ego c. vtꝝ. & c.
reſuſcitabo eũ in nouiſſimo die. y in xp̃o. y 67
Caro. n. mea vere eſt cibꝰ: & ſanguis Sup eo. 1
meꝰ vere eſt potus. z Qui mãducat de cõſe. di. z 68
meã carnẽ & bibit meũ ſanguinẽ: in 2.c. i xp̃o 5
me manet & ego in illo. Sicut mi- c. inuitat
ſit me viuẽs pater & ego viuo ꝓpter & c. q mã
patrẽ: & q mãducat me & ipſe viuet ducat.
ꝓpter me. Hic eſt panis q de celo de-

ſcendit. nō ſicut māducauerūt pa-
tres veſtri māna ꝛ mortui ſūt. Quí
māducat hūc panem: viuet in eter-
nū. Hec dixit in ſynagoga docēs in
capharnaū. Multi ergo audiētes ex
diſcipulis ei⁹ dixerūt. Durus ē hic
B ſermo. Et qs pōt eū audire? Sciēs
24. q. i. c. aūt ieſus apud ſemetipſū qꝛ mur-
audiui- murarēt de hoc diſcipuli eius: dixit
69 mus. eis. Hoc vos ſcādalizat. Si ergo vi
1 de pe. diſ. deritis filiū hoīs aſcendētē vbi erat
70 4. ca. ſi ex pri⁹. Spūs eſt q viuificat: caro nō
4 bono. ꝓdeſt qcq̄. Uerba que ergo locut⁹
71 de ꝯſe. di. ſū vobis: ſpūs ꝛ vita ſunt. Sꝫ ſunt
10 Hec. qdā ex vobis q nō credūt. Sciebat
72 mat. 26. f enim ab initio ieſus q eēnt creden
4 Mar. 14. tes: ꝛ qs traditurus eēt eū. Et di-
73 g. cebat. Propterea dixi vobis: qꝛ ne-
10 Luc. 22. g mo pōt venire ad me niſi fuerit ei
mat. 26. d datū a pře meo. Et hoc multi diſci-
Mat. 14. puloꝝ ei⁹ abierūt retro ꝛ iā nō cuꝫ
d. illo ambulabāt. Dixit ergo ieſus ad
duodecīꝫ. Nūqd ꝛ vos vultis abire?
74 Mat. 16. Reſpondit ergo ei ſymon petrus.
1 23. q. 4. c. Dñe ad quē ibim⁹. Uerba vite eter
diſplicet ne habes. Et nos credim⁹ ꝛ cognoui
de ꝯſe. di. mus: qꝛ tu es xp̄s fili⁹ dei. Reſpōdit
75 2. c. forte. eis ieſus. Nōne ego vos duodecim
10 elegi: ꝛ ex vobis vn⁹ diabolus eſt. Di
cebāt aūt de iuda ſymonis ſcario-
this. Hic eniꝫ erat traditurus eum
cū eſſet vnus ex duodecim.

¶ Ca. Sū. ¶ Jeſus in ſcenophegia
aſcēdit ad diē feſtum. di. ieſu: demo
niū habes: de turba multi credebāt
in eū: clamat ieſus: ſi qs ſitit veniat
ad me ꝛ bibat: cū miniſtris ꝛ nico-
demo pncipes ꝯtēdūt. Ca. vij.

A Poſt hec auteꝫ ambulabat ieſus
in galileā. Nō. n. volebat in iu-
deā ābulare qꝛ q̄rebāt eū iudei in-
terficere. Erat aūt in ꝓximo dies fe-
ſtus iudeoꝝ ſcenophegia. Dixerunt
aūt ad eū frēs ei⁹. Trāſi hinc ꝛ va-
de in iudeā: vt ꝛ diſcipuli tui vide-
alios tu ant opa tua que ✝ facis. Nemo qppe
in occulto aliqd facit: ꝛ q̄rit ipſe in
palā eē. Si hec facis: manifeſta teipſ
mūdo. Neqꝫ enim fratres ei⁹ crede
bant in eū. Dicit eis ergo ieſus. Tē
pus meū nōdū aduenit: tēpus aūt
veſtrū ſemꝑ eſt paratū. Nō pōt mū-
dus odiſſe vos. Me aūt odit: qꝛ ego
teſtimoniū perhibeo de illo: qꝛ opera
eius mala ſunt. Uos aſcēdite ad diē
feſtū hūc. Ego. n. nō aſcēdam ad diē
feſtū iſtū: qꝛ meū tp̄s nōdū imple-
tū eſt. Hec cū dixiſſet ipſe manſit in
galilea. Ut aūt aſcēderūt fratres ei⁹: B
tūc ꝛ ipſe aſcēdit ad diē feſtū nō ma Sup. 6. c
nifeſte: ſꝫ q̄ſi i occulto. Judei ḡ q̄re
bāt eū i die feſto: ꝛ dicebāt. Ubi ē il
le? Et murmur mult⁹ erat in tur
ba d̄ eo. Quidā. n. dicebāt qꝛ bon⁹ ē.
alij āt dicebāt nō ſꝫ ſeducit turbas.
Nemo tñ palā loq̄bat̄ de illo ꝑꝑ me
tū iudeoꝝ. Jaꝫ aūt die feſto mediā-
te aſcēdit ieſus in tēpluꝫ: ꝛ docebat.
Et mirabant̄ iudei dicentes. Quō
hic līas ſcit cū nō didicerit? Reſpō
dit eis ieſus: ꝛ dixit. Mea doctrina
nō eſt mea: ſed ei⁹ q miſit me. Si qs
voluerit voluntatē eius facere: cogno-
ſcet de doctrina. vtꝝ ex deo ſit: an ego
a meipſo loquar. Qui a ſemetipſo
loqtur: gloriā ꝓpriā querit. Qui āt
querit gloriā ei⁹ q miſit eū: hic ve-
rax eſt: ꝛ iniuſtitia in illo nō ē. Nō- C
ne moyſes dedit vobis legē? Et ne-
mo ex vobis facit legē. Quid me q̄ri
tis interficere? Reſpōdit turba ꝛ dī
xit. Demonium habes. Quis te q̄rit
interficere? Rn̄dit ieſus ꝛ dixit eis.
Unum opus feci ꝛ oēs miramini. Infra 9. g
Propterea moyſes dedit vobis cir-
cūciſionē: nō qꝛ ex moyſe eſt ſed ex
pr̄ibus. Et in ſabbato circūciditis
hominē. Si circūciſionē accipit hō
in ſabbato vt non ſoluat̄ lex moyſi:
mihi indignamini: qꝛ totū hoīem
ſanū feci in ſabbato? Nolite iudica Deut. 1. c
re ſꝫ faciē: ſꝫ iuſtū iudiciū iudica- D
te. Dicebant ergo quidā ex hieroſo-
lymis. Nōne hic eſt quem querūt
interficere? Ecce palam loquitur: ꝛ
nihil ei dicunt. Nunquid vere co-
gnouerūt principes qꝛ hic eſt chri-
ſtus? Sed hunc ſcimus vnde ſit:
chriſtus autem cum venerit nemo
ſcit vnde ſit. Clamabat ergo ieſus mat. 11. d
in templo docēs ꝛ dicens. Et me ſci- Luc. 10. d
tis ꝛ vnde ſim ſcitis: ꝛ a meipſo nō infra. 8. d.
veni: ſed eſt verus qui miſit me quē ꝛ infra. 8. g
vos neſcitis. Ego ſcio eum: ꝛ ſi dixe-

ro:q2 neſcio eum: ero ſimilis vobis
mat. 21. mendax. Sed ſcio eum : q2 ab ipſo
b 77 mar.11. ſum:⁊ ipſe me miſit.[b] Querebant er
1 12.a go eū apprehendere:⁊ nemo miſit
Luce. 19. in illum manus:q2 nondum vene
c 78 20.c. ⁊ 2. rat hora eius.[c] De turba autē mul
10 ti crediderunt in eum. Et dicebant.
Chriſtus cum venerit: nunqd plu
E ra ſigna faciet q̄ que hic facit? Au
dierunt phariſei turbam murmu
rantem de illo hec[d]:⁊ miſerunt prin
d 79 cipes ⁊ phariſei miniſtros vt appre
1 henderent ieſum.[e] Dixit ergo eis ie
e 80 infra.13.d ſus. Adhuc modicū tēpus vobiſcū
10 ſū:⁊ vado ad eū q me miſit.[f] Queri
f 81 tis me ⁊ nō inuenietis:⁊ vbi ego ſū
k 10 vos nō poteſtis venire. Dixerūt ergo
iudei ad ſemetipſos. Quo hic itur⁹
eſt q2 nō inueniem⁹ eū: hic nūqd in
diſpſionē gētiū itur⁹ ē:⁊ docturus gē
tes? Quis eſt hic ſermo quē dixit:
q̄retis me ⁊ nō inuenietis:⁊ vbi ſū
ego vos non poteſtis venire? In no
uiſſimo aūt die magno feſtiuitatis
F ſtabat ieſus ⁊ clamabat dicēs. Si quis
Joan.4.c ſitit: veniat ad me ⁊ bibat. Qui cre
dit in me ſicut dicit ſcriptura: flumi
na de ventre eius fluent aque viue.
Hoc autem dixit de ſpiritu: quem ac
cepturi erant credentes in eū. Non
dum enim erat ſpiritus datus : q2
ieſus nondū erat glorificatus.[g] Ex
g 82 illa ergo turba cū audiſſent hos ſer
7 mones ei⁹ dicebāt. Hic ē vere ꝓphe
mat.2.a ta. Alij dicebāt. Hic eſt xp̄s.[h] Quidā
h 83 aūt dicebant. Nunqd a galilea venit
7 xp̄s? Nōne ſcriptura dicit q2 ex ſemi
ne dauid ⁊ de bethleem caſtello vbi
mich.5.a erat dauid venit chriſtus? Diſſenſio
i 84 ſup co. d itaq3 facta eſt in turba propter eū.
10 G [k] Quidam aūt ex ipſis volebāt appre
k 85 hendere eū: ſed nemo miſit ſup eū
1 man⁹.[l] Venerunt ergo miniſtri ad
l 86 pōtifices ⁊ phariſeos:⁊ dixerūt eis il
10 li. Cur nō adduxiſtis illū? Rūderunt
miniſtri. Nūq̄ ſic locut⁹ ē homo: ſicut hic
loquit. Rūderunt ergo eis phariſei.
Nunqd ⁊ vos ſeducti eſtis? Nunqd
ex principibus aliqs credidit in eum:
aut ex phariſeis? Sed turba hec que
c infra. 3.a nō nouit legē: maledicti ſunt. Dixit
infra.19. g nicodemus ad eos: ille q venit ad eū
nocte:q vnus erat ex ipſis. Nūquid ſup. 5. f
lex noſtra iudicat hoīem : niſi prius al. nō hꝫ
audierit ab ipſo ⁊ cognouerit quid + ſcripturas
faciat? Rūderūt:⁊ dixerunt ei. Nun
qd ⁊ tu galileus es? Scrutare + ſcri
pturas ⁊ vide: quia a galilea prophe
ta non ſurgit. Et reuerſi ſunt vnuſ
quiſq3 in domum ſuam.

¶ Ca. 8ū. ¶ De muliere adultera: ie
ſus lucē mūdi ſe eſſe ꝑdicat: ieſus in
terrogatus principiū ſe eſſe reſpon
dit: q̄ omnis peccator ſeruus ſit:⁊ q̄
ieſus ante abraham ſit. Cap. viij.

Jeſus au- A
tem per- Luc.21. g
rexit in mō
te oliueti: et
diluculo ite
rum venit i
templum:⁊
omnis po
pulus venit
ad eum:⁊ ſe
dēs docebat
eos. Addu
cunt autem
ſcribe ⁊ phariſei mulierem in adul
terio deꝓhenſā:⁊ ſtatuerūt eā i me
dio:⁊ dixerūt ei. Magiſter: hec mu Le. 20.b.
lier mō deprehenſa eſt in adulterio.
In lege autem moyſes mādauit no
bis huiuſmodi lapidare. Tu ergo
quid dicis. Hoc autem dicebant tē
tātes eū: vt poſſent accuſare eum. Je
ſus autem inclinās ſe deorſum: digi
to ſcribebat in terrā. Cū + ergo pſe als + aūt
uerarent interrogantes: erexit ſe:⁊
dixit eis. Qui ſine peccato eſt vr̄m pri 3.q.7.c. q
m⁹ in illam lapidem mittat. Et iterū ſine ⁊ ca.
ſe inclinans ſcribebat in terra. Au poſtulat⁹
diētes aūt hec vnus poſt vnum exi 32.q.6. in
bāt incipiētes a ſeniorib⁹:⁊ reman pri.
ſit ſolus ieſus:⁊ mulier i medio ſtās. de pe. diſ.
Erigens aūt ſe ieſus dixit ei. Muli 2. c. ſi enī
er: vbi ſunt q te accuſabāt? Nemo te ꝗ. rur
cōdemnauit? Que dixit. Nemo dn̄e. ſus
Dixit autem ieſus. Nec ego te cōdem B
nabo. Vade ⁊ iam amplius noli pec
care. Iterum ergo locutus eſt eis ie infra.9.a
ſus dicēs. Ego ſū lux mundi. Qui ⁊ .j2. g
ſequit me nō ambulat in tenebris
ſed hēbit lumē vite. Dixerūt ergo ei

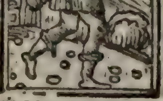
phariſei. Tu de teipſo teſtimonium
phibes teſtimoniū tuū nō eſt verū.
de teſt.l.ẜ. Rñdit ieſus ⁊ dixit eis. Et ſi ego teſti
in omni. moniū phibeo de meipſo: verū eſt te-
ſtimoniū meū: q: ſcio vnde veni: ⁊
quo vado. Uos autē neſcitis vnde
venio aut quo vado. Uos ſecundū
carnem iudicatis: ego non iudico
C quenquam. Et ſi iudico ego: iudi-
Deu.7.b cium meum verum eſt: quia ſolus
mat.18.b non ſum: ſed ego ⁊ qui miſit me pa
2.cor.13.a ter. Et in lege veſtra ſcriptum eſt: q:
ſup.5.f duorum hominum teſtimoniū ve
mat.11.d rum eſt. Ego ſum qui teſtimoniū
Luc.10.b phibeo de meipſo: ⁊ teſtimoniū phi
ſup.7.d bet de me q miſit me pater. Dicebant
a 87 mat.11.d ergo ei. Ubi eſt pater tuus? [a] Rñdit
3 mar.11.c. ieſus. Neq3 me ſcitis, neq3 patrē me
⁊.12.a um. Si me ſciretis: forſitan ⁊ prēm
b 88 Luc.19.g meum ſciretis. [b] Hec verba locutus
⁊.20.g.⁊. eſt ieſus in gazophilacio: docens in
1 22.a templo. Et nemo apprehendit eum:
c 89 ſup.7.d quia necdum venerat hora eius? [c]
10 Dixit ergo iterum eis ieſus. Ego va
do ⁊ queretis me: ⁊ in peccato veſtro
moriemini. Quo ego vado: vos nō
poteſtis venire. Dicebāt ergo iudei.
Nunquid interficiet ſemetipſū: q:
dicit quo ego vado vos nō poteſtis
venire? Et dicebat eis. Uos de deorſū
eſtis: ego de ſupernis ſū. Uos de mū
do hoc eſtis: ego nō ſū de hoc mun-
do. Dixi ergo vobis: quia moriemi
ni in peccatis veſtris. Si enim non
credideritis q: ego ſū: moriemini
in peccato vro. Dicebant ergo ei. Tu
D qs es? Dicit eis ieſus. Principiū:
ſup.7.d qui ⁊ loquor vobis. Multa habeo d
Ro.3.d vobis loq ⁊ iudicare: ſed q me miſit
ſup.3.b verax eſt: ⁊ ego q audiui ab eo hec lo
infra.12.c quor in mundo. Et non cognoue-
runt q: patrē eius dicebat deum. Di
xit ergo eis ieſus. Cum exaltaueri
tis filium hominis: tunc cognoſce-
tis quia ego ſum: ⁊ a meipſo facio
nihil: ſed ſicut docuit me pat hec lo-
quor. Et qui me miſit mecum eſt: ⁊
non reliquit me ſolū: quia ego que
placita ſunt ei facio ſemper. Hec illo
loquente: multi crediderunt in eū.
Dicebat ergo ieſus ad eos qui credi-
derunt ei iudeos. Si vos manſeritis
in ſermone meo vere diſcipuli mei
eritis: ⁊ cognoſcetis veritatē: ⁊ veri
tas liberabit vos. Reſponderunt ei.
Semē abrahe ſumus: ⁊ nemini ſer
uiuimus vnq̄. Quomodo tu dicis
liberi eritis? Reſpondit eis Jeſus.
Amen amen dico vobis: quia om-
nis qui facit peccatum: ſeruus eſt pec
cati. Seruus autem non manet in
domo in eternum. Filius autem Ro.6.b
manet in eternum. Si ergo vos fili 2.Pe.2.d
us liberauerit: vere liberi eritis. E
Scio quia filij abrahe eſtis: ſed que-
ritis me interficere: quia ſermo me
us non capit in vobis. Ego quod vi
di apud patrem loquor: ⁊ vos que
vidiſtis apud patrem veſtrum faci-
tis. Reſponderunt: ⁊ dixerūt ei. Pa
ter noſter abraham eſt. Dicit eis ie-
ſus. Si filij abrahe eſtis: opera abra-
he facite. Nunc autem queritis me
interficere: hominem qui veritatē
vobis locutus ſum quam audiui a
deo. Hoc abraham non fecit. Uos fa-
citis opera patris veſtri. Dixerunt
itaq3 ei. Nos ex fornicatione non ſu
mus nati. Unū patrē habemus de
ū. Dixit ergo eis ieſus. Si deus pat
veſter eſſet: diligeretis vtiq3 me. Ego
enim ex deo proceſſi: ⁊ veni. Neq3 enim a
meipſo veni: ſed ille me miſit. Qua-
re loquelam meam non cognoſci- 1.Jo.3.b
tis? Quia nō poteſtis audire ſermo F
nē meū. Uos ex patre diabolo eſtis:
⁊ deſideria patris veſtri vultis face-
re. Ille homicida erat ab initio ⁊ in
veritate non ſtetit: quia non eſt ve-
ritas in eo. Cum loquitur menda-
cium: ex proprijs loquitur: q: men
dax eſt ⁊ pater eius. Ego autem ſi ve 2.q.7.c.ni
ritatē dico nō creditis mihi. Quis ſi es
ex vobis arguet me de peccato? Si ve de here
ritatē dico: quare nō creditis mihi. cio.c.hui
Qui ex deo eſt: vba dei audit. Propte ex inſun
rea vos nō auditis: q: ex deo nō eſtis cto
Rñderūt ergo iudei: ⁊ dixerunt ei. 1.Jo.4.a
Nōne bn̄dicimus nos q: ſamarita- ſup.7.c
nus es tu: ⁊ demoniū hēs? Rñdit ifra.10.a
ieſus. Ego demoniū nō hēo ſed ho de pñi.ca
norifico prēm meū: ⁊ vos inhonora- nonne.
ſtis me. Ego aūt nō qro gliam meā.
Eſt qui qrat: ⁊ iudicet. Amē amē di-

vobis: si qs sermonē meū seruauerit mortē nō videbit in eternū.
Dixerūt ergo iudei. Nunc cognouimus: q: demoniū habes. Abrahā mor-
B tuus ē & pphete: & tu dicis: si qs sermonē meū seruauerit: nō + gustabit
Al's + videbit mortē in eternū. Nunqd tu maior es pře nostro abraam qui mortuus
est? Et pphete mortui sunt. Quē te ipsū facis? Rñdit iesus. Si ego glo-
rifico meipsum: glia mea nihil ē. Est
pr meus q glificat me: quē vos dici-
Sup. 7. d tis: q: deus nr est: & nō cognouistis
eū. Ego aūt noui eū: & si dixero q:
non scio eū: ero similis vobis men-
dax. Sed scio eū: & sermonē ei⁹ seruo.
Abraā pater vester exultauit vt vide-
ret diē meū: vidit & gauisus est. Di-
xerūt ergo iudei ad eū. Quinquagi-
ta annos nondum habes: & abraam
vidisti? Dixit eis iesus. Amen amen
dico vobis: anteq̃ abraam fieret ego
7. q. j. c. ad sum. Tulerunt ergo lapides vt iace-
ueritas rent in eū. Jesus autem abscondit
23. q. 3. se & exiuit de templo.
post pn. ¶ Ca. 9. ¶ Cecū a natiuitate curat iesus: dcit in iudiciū i hūc mūdū
veni: vt q nō vidēt videāt. Cap. ix.

A Et preteriēs iesus vidit hoīem
cecū a natiuitate. Et interroga-
Al's + qd uerūt eū discipuli eius. Rabbi: + qs
24. q. j. peccauit: hic aut parētes eius vt cec⁹
§. j. nasceret? Respondit iesus. Neq; hic
peccauit neq; parentes eius: sed vt
manifestent opa dei in illo. Me opz
opari opa eius q misit me: donec dies
est. Uenit nox qñ nemo pōt ope-
rari. Quādiu sū in mūdo: lux sum
Sup. 8. b mūdi. Hoc cum dixisset expuit i terram
Infra. 12. g rā & fecit lutū ex sputo: & liniuit lu-
de 9se. di. tū sup oculos eius & dixit ei. Uade la-
4. c. añ ba- ua in natatoria syloe quod interpre-
ptismuz taē missus. Abijt ergo & lauit: & ve-
B nit videns. Itaq; vicini & q viderāt
eum prius q: mendicus erat: dice-
bant. Nonne hic est qui sedebat et
mendicabat? Alij dicebant q: hic ē:
alij autem nequaq̃: sed similis est
eius. Ille vero dicebat: q: ego sum.
Dicebant ergo ei. Quomodo aperti
sunt tibi oculi? Respondit. Ille ho-
mo qui dicitur iesus lutum fecit et
vnxit oculos meos: & dixit mihi. Ua-
de ad natatoria syloe: & laua. Et abij
& laui & video. Et dixerunt ei. Ubi ē C
ille? Ait. Nescio. Adducunt eum ad
phariseos qui cecus fuerat. Erat aūt
sabbatū qñ lutum fecit iesus: & ape-
ruit oculos eius. Iterum ergo inter-
rogabant eū pharisei: qūo vidisset.
Ille aūt dixit eis. Lutū mihi posuit
sup oculos: & laui & video. Dicebant
ergo ex phariseis qdā. Nō est hic ho-
mo a deo: qui sabbatū nō custodit.
Alij autē dicebant. Qūo pōt homo
peccator hec signa facere? Et scisma erat
inter eos. Dicunt ergo ceco iterum. D
Tu qd dicis de illo qui aperuit ocu-
los tuos? Ille aūt dixit: q: propheta
est. Non crediderunt ergo iudei de
illo q: cecus fuisset & vidisset: donec
vocauerūt parētes eius q viderant: &
interrogauerūt eos dicētes. Hic est fi-
lius vester quē vos dicitis q: cec⁹ na-
tus est? Quomodo ergo nunc vi-
det? Rñderunt eis parētes ei⁹: & di-
xerunt. Scim⁹ q: hic est fili⁹ noster
& q: cecus nat⁹ est: quomodo autem
nūc videat nescimus: aut qs ei⁹ ape-
ruit oculos nos nescimus. Ipsū in- E
terrogate. Etatē habet: ipse de se loq̄- de 9se. di.
tur. Hec dixerūt parentes eius: quo- 4. c. cū p
niā timebāt iudeos. Jam enim cōspi- paruulis
rauerāt iudei: vt si qs eū cōfiteretur
esse xp̄m: extra synagogā fieret. Pro-
pterea parētes eius dixerunt: q: eta-
tē habet ipsum interrogate. Uocaue-
runt ergo rursum hominē qui fue-
rat cecus: & dixerūt ei. Da gliam deo. Josu. 7. e
Nos scimus q: hic homo peccator ē.
Dixit ergo eis ille. Si peccator est ne-
scio: vnum scio q: cecus cum essem
mō video. Dixerunt ergo illi. Quid
fecit tibi? Quomō aperuit tibi ocu-
los? Respondit eis. Dixi vobis iam:
& audistis. Quid iterum vultis au-
dire? Nūquid & vos vultis discipuli
eius fieri? Maledixerūt ergo ei & di-
xerunt. Tu discipulus illi⁹ sis: nos
aūt moysi discipuli sumus. Nos sci-
mus q: moysi locut⁹ est de⁹: hūc aūt
nescim⁹ vnde sit. Rñdit ille homo: & F
dixit eis. In hoc enim mirabile est:
q: vos nescitis vnde sit: & aperuit me

vos oculos. Scimus autem quia pec-
catores deus non audit: ſed ſi quis
dei cultor eſt ⁊ voluntatem eius facit
Infra.ii.c hunc exaudit. A ſeculo nõ eſt audi-
tum: quia quis aperuit oculos ceci
nati. Niſi eſſet hic a deo: non poterat
facere quicquã. Reſponderunt: ⁊ di-
xerũt ei. In peccatis nat⁹ es totus: ⁊
tu doces nos? Et eiecerunt eum fo-
ras. Audiuit ieſus quia eiecerũt eũ
foras: ⁊ cum inueniſſet eũ dixit ei.
B Tu credis in filium dei? Reſpondit
ille ⁊ dixit. Quis eſt domine vt cre-
dam in eum? Et dixit ei ieſus. Et vi
diſti eum: ⁊ qui loquitur tecũ ipſe
eſt. At ille ait. Credo domine. Et pro
cidens adorauit eum. Et dixit ei ie-
ſus. In iudiciũ ego in hunc mun
dum veni: vt qui non vident vide-
ant: ⁊ qui vident ceci fiant. Et audie-
runt quidam ex phariſeis: q cũ ipſo
erant: ⁊ dixerunt ei. Nũqd ⁊ nos ceci
ſumus. Dixit eis ieſus. Si ceci eſſe-
tis non haberetis peccatum. Nunc
vero dicitis quia videmus: ⁊ pecca-
tum veſtrum manet.

¶ Ca. Sũ. ¶ Qui non intrat p oſti-
ũ in ouile: dicit ego ſum paſtor bo-
nus: poteſtatem habeo ponendi ani-
mam meam. Iudei dicunt ſi tu es
chriſtus dic nobis palam: ego ⁊ pa-
ter vnum ſumus: ſuſtulerunt lapi-
des iudei vt lapidarent ieſum ⁊ exi-
uit de manibus eorum. Cap. x.

A Amen amen dico vobis: q nõ intrat p oſtiũ in ouile ouiũ ſed aſcendit aliũde: ille fur eſt ⁊ latro. Qui aũt itrat p oſtiũ paſtor ē ouiũ. Huic oſtiari⁹ aperit: ⁊ oues vocem eius audiunt. Et proprias oues vocat nominatim: ⁊
C educit eas. Et cum proprias oues
emiſerit ante eas vadit: ⁊ oues illũ

ſ.q.i.§. ordinationem 23.q.4.c. tres perſonas d iur.pa. c. relatiuũ

ſequuntur quia ſciunt vocem eius.
Alienũ aũt non ſequunt: ſed effu-
giunt ab eo: q2 non nouerunt voces
alienorum. Hoc prouerbium dixit
eis ieſus. Illi autem nõ cognouerũt
quid loqueretur eis. Dixit ergo eis
iterum ieſus. Amen amen dico vo-
bis: q2 ego ſum oſtium ouiũ. Oẽs B
quotquot venerunt fures ſunt ⁊ la-
trones: ſed non audierũt eos oues.
Ego ſum oſtiũ. Per me ſi quis in-
troierit ſaluabitur: ⁊ ingredietur ⁊
egredietur: ⁊ paſcua inueniet. Fur
nõ venit niſi vt furet: ⁊ mactet ⁊ per-
dat. Ego veni vt vitã habeant: ⁊ abũ-
dantius habeant. Ego ſuũ paſtor bo-
nus. Bonus paſtor animã ſuã + dat Ioã.3.d
pro ouibus ſuis. Mercenarius au- aſ.+ põit
tem ⁊ qui non eſt paſtor cuius non 23.q.4.c.
ſunt oues proprie videt lupũ veniẽ tres ⁊ ca.
tem ⁊ dimittit oues ⁊ fugit: ⁊ lupus qs ii pẽſ.
rapit ⁊ diſpergit oues. Mercenari⁹ C
aũt fugit: quia mercenarius eſt: ⁊ nõ
pertinet ad eum de ouibus. Ego ſũ
paſtor bonus ⁊ cognoſco oues me- d pe di.4
as: ⁊ cognoſcũt me mee. [a] Sicut no- §.hac ſoa 90
uit me pr: ⁊ ego agnoſco patrem: [b] ⁊ cietatem 3
animam meã pono pro ouib⁹ meis. [c] Et mat.ii. b 91
alias oues habeo q nõ ſũt ex hoc oui Luc.10.d 3
li: ⁊ illas oportet me adducere ⁊ vo- mat.10.dc 92
cem meam audient: ⁊ fiat vnũ oui mar.10. 10
le ⁊ vnus paſtor. Propterea me pr d.
diligit: q2 ego pono animã meã vt D
iterum ſumam eam. Nemo tollit
eã a me: ſed ego pono eam a meipſo.
Poteſtatem habeo ponẽdi eã: ⁊ pote
ſtatem habeo iterum ſumendi eam. de cele.
Hoc mandatum accepi a patre meo. miſ.c.in
Diſſenſio iterum facta eſt inter iude quadam
os: propter ſermones hos. Dicebant
autem multi ex ipſis. Demonium
habet ⁊ inſanit. Quid eum auditis? d.7.c.S.f.
Alij dicebant. Hec verba non ſunt de
moniũ habentis. Nunquid demo
nium poteſt cecorum oculos aperi-
re? Facta ſunt autem encenia in hie E
roſolymis: ⁊ hyems erat. Et ambu-
labat ieſus in templo in porticu ſa- de cõſ.di.§.
lomonis. Circundederunt ergo eũ c.ſolẽni-
iudei: ⁊ dicebant ei. Quouſq3 ani tatem.2.
mam noſtram tollis? Si tu es chri-
ſtus: dic nobis palã. Reſpondit eis

ieſus. Loquor vobis: ⁊ non creditis.
Opera que ego facio in nomine pa-
tris mei hec teſtimonium perhibet
de me. Sed vos non creditis: quia nõ
eſtis ex ouibus meis. Oues mee vo-
cem meã audiunt: ⁊ ego cognoſco
F eas: ⁊ ſequuntur me. Et ego vitam
eternam do eis ⁊ non peribũt in eter
num: ⁊ non rapiet eas quiſquã de
24.q.3.c. manu mea. Pater meus quod de-
gda.v.ar dit mihi maius omnibus eſt: ⁊ ne
riani mo poteſt rapere de manu pr̃is mei.
ſup.S.g Ego ⁊ pater vnum ſumus. Suſtule
runt ergo lapides iudei: vt lapida-
rent eũ. Reſpondit eis ieſus. Mul-
ta bona opera oſtendi vobis ex patre
meo. Propter quod eorũ opus me
lapidatis? Reſponderunt ergo iu-
dei. De bono opere non lapidam⁹ te:
ſed de blaſfemia: ⁊ quia tu homo cum
ſis: facis teipſum deum. Reſpondit
G eis ieſus. Nõne ſcriptum eſt in lege
Ps.81. via: quia ego dixi dii eſtis. Si illos di-
xit deos ad quos ſermo dei factus ẽ:
⁊ non poteſt ſolui ſcriptura: quẽ pa-
al's + blaſ ter ſanctificauit ⁊ miſit in mundũ:
femio vos dicitis quia + blaſfemas quia dixi fi
li⁹ dei ſum? Si non facio opera patris
mei: nolite credere mihi. Si autem
facio: ⁊ ſi mihi non vultis credere
operibus credite: vt cognoſcatis et
credatis: quia pater in me eſt: ⁊ ego in
h 93 mat.12.b patre. [h] Querebant ergo eum appre
4 mar.3.a. hendere: ⁊ exiuit de manibus eorũ.
Et abijt iterum trans iordanẽ in
eum locum vbi erat ioannes bapti
e 54 zans primum: ⁊ manſit illic. [e] Et
10 multi venerunt ad eum: ⁊ dicebant
quia ioannes quidem ſignum fecit
nullum. Omnia autem quecunque
dixit ioannes de hoc: vera erant: ⁊
multi crediderunt in eũ.

¶ Capituli Summarium. ¶ De ſu
ſcitatione laʒari: collegerunt princi
pes ⁊ phariſei concilium: cayphas di-
cit: quia expedit vt vnus ⁊c. Cap. xj.

A ERat autem quidam languens
laʒarus a bethania de caſtello
Marie: ⁊ Marthe ſororum eius.
Maria autem erat: que vnxit domi
num vnguento ⁊ extersit pedes ei⁹
capillis ſuis: cuius frater Laʒarus
infirmabatur. Miſerunt ergo ſoro
res eius ad eũ: dicẽtes. Domine ec-
ce quẽ amas infirmatur. Audiens
autẽ ieſus dixit eis. Infirmitas hec
nõ eſt ad mortẽ: ſed pro gloria dei vt
glorificetur fili⁹ dei per + eam. Diligebat al. + eum
aũt ieſus martham ⁊ ſororẽ ei⁹ mariã
⁊ laʒarũ. Ut ergo audiuit quia infir
mabatur: tunc quidẽ manſit in eodẽ
loco duob⁹ dieb⁹. Deinde poſt hec
dicit diſcipulis ſuis. Eamus in iu-
deã iterũ. Dicunt ei diſcipuli. Rab-
bi nũc querebãt te iudei lapidare: ⁊
iterũ vadis illuc? Rñdit ieſus. Nõne B
duodecim + ſunt hore diei? Si quis al. + hore
ambulauerit in die nõ offendit: quia ſunt diei
lucẽ hui⁹ mundi videt. Si aũt ambu
lauerit in nocte offendit: quia lux nõ
eſt in eo. Hec ait: ⁊ poſt hec dicit eis.
Laʒarus amicus noſter dormit: ſed
vado vt a ſomno excitẽ eũ. Dixerũt
ergo diſcipuli ei⁹. Dñe ſi dormit ſal
uus erit. Dixerũt aũt ieſus de mor-
te ei⁹: illi aũt putauerunt quia de dor-
mitiõe ſomni diceret. Tũc ergo ie-
ſus dixit eis manifeſte. Laʒar⁹ mor
tuus eſt ⁊ gaudeo propter vos vt creda-
tis quoniam nõ erã ibi. Sed eam⁹ ad eũ.
Dixit ergo thomas qui dicitur didym⁹
ad condiſcipulos. Eam⁹ ⁊ nos moria-
mur cũ eo. Uenit itaque ieſus: ⁊ in- C
uenit eũ quattuor dies iã in mo-
numẽto habẽtẽ. Erat aũt bethania iu
xta hieroſolymã: quaſi ſtadijs quinde
cim. Multi aũt ex iudeis venerãt ad
marthã ⁊ mariã vt cõſolarent eas de
fratre ſuo. Martha ergo vt audiuit
quia ieſus venit occurrit illi: maria
aũt domi ſedebat. Dixit ergo mar-
tha ad ieſum. Dñe ſi fuiſſes hic: frater
me⁹ nõ fuiſſet mortu⁹. Sed ⁊ nunc
ſcio: quia quecũque popoſceris a deo dabit
tibi de⁹. Dicit illi ieſus. Reſurget fra
ter tuus. Dicit ei martha. Scio quia
reſurget in reſurrectione in nouiſ-
ſimo die. Dicit ei ieſus. Ego ſum re
ſurrectio ⁊ vita. Qui credit in me:
etiã ſi mortu⁹ fuerit viuet: ⁊ omnis
qui viuit ⁊ credit in me nõ morie-
tur in eternum. Credis hoc? Ait il-
li. Utique domine ego credidi: quia D
tu es chriſtus filius dei qui in hunc

mundū venisti. Et cum hec dixisset:
abijt ⁊ vocauit mariam sororē suā
silentio dicens. Magister adest ⁊ vo-
cat te. Illa vt audiuit surrexit cito: ⁊
venit ad eum. Nōdū enim venerat
Iesus in castellū: sed erat adhuc in il
lo loco vbi occurrerat ei martha.
Iudei ergo qui erant cum ea in do
mo ⁊ cōsolabant̄ eā: cum vidissent
mariā q̄ cito surrexit ⁊ exijt: secuti
sunt eā dicētes. Quia vadit ad mo-
numētū vt ploret ibi. Maria ergo
cum venisset vbi erat iesus: videns
eum cecidit ad pedes eius ⁊ dixit ei.
Dn̄e si fuisses hic: nō esset mortuus
frater meus. Iesus autē vt vidit eā
plorantem ⁊ iudeos qui venerāt cū
ea plorantes: infremuit spū̄ ⁊ turba
uit seipsum: ⁊ dixit. Ubi posuistis
E eum? Dicunt ei. Dn̄e veni ⁊ vide. Et
lachrymatus est iesus. Dixerunt er-
go iudei. Ecce quō amabat eū. Qui-
sup.9.e. dam autem ex ipsis dixerunt. Non
poterat hic qui aperuit oculos ceci
nati facere vt hic nō moreret̄. Iesus
ergo rursū fremens in semetipso
venit ad monumētum. Erat autē
spelunca ⁊ lapis suppositus erat ei.
Ait iesus. Tollite lapidem. Dicit ei
martha soror eius q̄ mortuus fue-
rat. Dn̄e iā fetet: quatriduanus est
enim. Dicit ei iesus. Nonne dixi ti-
bi: q̄m si credideris videbis gloriā
dei. Tulerūt ergo lapidē. Iesus aūt
eleuatis sursū oculis dixit. Pater
grās ago tibi: q̄m audisti me. Ego
aūt sciebā q̄ semp me audis: s; ꝑ-
pter populū q̄ circūstat dixi: vt cre-
dant q̄ tu me misisti. hec cū dixis-
F set: voce magna clamauit. Lazare: ve-
li.q.3.ca. ni foras. Et statim prodijt qui fue-
Nūc vera. rat mortuus: ligatus manus ⁊ pe-
de pe.di. des institis: ⁊ facies illius sudario
§.h. hoc erat ligata. Dixit eis iesus. Soluite
idē pba eū ⁊ sinite abire. Multi ergo ex iu
tur. ⁊ ca. deis qui venerant ad mariā ⁊ mar
quem pe thā ⁊ viderant que fecit iesus: cre
niter. diderunt in eum. Quidam autē ex
de pen.et ipsis abierunt ad phariseos ⁊ dixe-
cō.c.alno runt eis que fecit iesus. Collegerūt
bis. ergo pontifices ⁊ pharisei conciliū:
⁊ dicebant. Quid facimus? Q̄r hic

homo multa signa facit. Si dimit-
timus eū sic: omnes credent in eū.
Et venient romani ⁊ tollent nostrū
locum ⁊ gentem. Unus autē ex ip
sis Cayphas noīe: cum esset ponti-
fex anni illius dixit eis. Uos nescitis infra.18.c.
quicquā nec cogitatis: q̄r expedit vo
bis vt vnus moriatur hō pro po-
pulo: ⁊ nō tota gens pereat. hec aūt G
ex semetipso nō dixit: sed cū esset pō
tifex anni illius prophetauit: q̄r ie-
sus moriturus erat pro gēte. Et nō
tantū ꝑ gente: sed vt filios dei q̄ erāt
dispersi congregaret in vnum. [a] Ab mat.12.b a
illo ergo die: cogitauerunt vt inter mar.3.a. 41
ficerent eū. Iesus ergo iam non pa
lā ambulabat apud iudeos: s; abijt
in regionē iuxta desertū in ciuita-
tem que dr̄ effrē: ⁊ ibi morabatur
cū discipulis suis. [b] Proximū aūt b 56
erat pascha iudeorum: [c] ⁊ ascende- mat.26.a
runt multi hierosolimam de regio mar.14.c
ne ante pascha vt sanctificarent se ip a.
sos. Querebant ergo iesum ⁊ collo- Luc.22.a
quebantur adinuicem in templo
stantes. Quid putatis: q̄r non venit
ad diem festum istum? Dederant
autē pontifices ⁊ pharisei mandatū
vt si q̄s cognouerit vbi sit: indicet
vt apprehendant eum.

¶ Ca. Sū. ¶ Maria vnxit pedes Ie
su: ⁊ extersit capillis suis: iudas fur
erat ⁊ loculos habens: turba ex iu-
deis multa venit non propter Ie-
sum tantum sed vt lazarum vide-
rent quē suscitauit a mortuis: tur
ba que venerat ad diem festum oc-
currit Iesu sedēti sup pullū asine:
gētiles q̄dā rogabāt philippū dicē
tes: dn̄e volum⁹ iesū videre: iesus rn̄
dit: nisi granū frumēti ⁊c. aīa mea
turbata ē: pr̄ clarifica nomē tuū: ve-
nit vox de celo: dicit iesus: nūc iudi-
ciū ē mūdi: ⁊ multi ex ꝑncipib⁹ cre
diderūt in eū: s; ꝑp phariseos: nō
cōfitebant̄. Dicit nō veni vt iudicē
mūdū s; vt saluificem. Cap.xij.

IEsus ergo ante sex dies pasche A
venit bethaniam vbi Lazarus mat.26.a.
fuerat mortuus: quem suscitauit ie mar.14.
sus. [a] Fecerunt autem ei cenā ibi: ⁊ a. a 98
martha ministrabat: Lazarus vero

mat.26.a vnus erat ex diſcũbẽtib⁹ cũ eo. Ma-
mar.14. a. ria ergo accepit libraꝫ vnguẽti nar
di piſtici precioſi: ⁊ vnxit pedes ieſu:
Luc.7.f. ⁊ extersit pedes eius capillis ſuis: ⁊
domus ĩpleta eſt ex odore vnguẽti.
Dixit ergo vnus ex diſcipulis eius
iudas ſcariothis: q erat eũ traditu-
rus. Quare hoc vnguẽtuꝫ nõ venijt
trecẽtis denarijs: ⁊ datũ eſt egenis?
Dixit aũt hoc: nõ q: de egenis perti-
B nebat ad eũ: ſed q: fur erat: ⁊ locu-
Al's+ los hñs ea quí mittebant portabat.
Sine. Dixit ergo ieſus. + Sinite illã: vt i
mat.26.a diẽ ſepulture mee ſeruet illũ. Pau
peres.n.ſemp habebitis vobiſcũ: me
aũt nõ ſemp habebitis. b Cognouit
b 99 10 al's + eẽ t ergo turba multa ex iudeis q: illic
+ eſt: ⁊ venerũt nõ ꝓpter ieſum tan
de pe. diſ. tum: ſꝫ vt lazaꝝ viderent quẽ ſuſci-
ij.c.quã- tauit a mortuis. Cogitauerũt autẽ
tuſlibet. principes ſacerdotũ vt ⁊ lazarũ inter-
mat.21.a ficerẽt: q: multi ꝓpter illũ abibant
mar.11.a ex iudeis: ⁊ credebant in ieſuꝫ. c In
c100 8 Luc.19.e craſtinũ aũt turba multa que vene
rat ad diẽ feſtũ: cum audiſſent q: ve
nit ieſus hieroſolymã: acceperũt ra
mos palmarũ: ⁊ ꝓceſſerunt obuiaꝫ
ei ⁊ clamabant. Oſanna: benedictus
qui venit in nõie dñi rex iſrl. d Et i-
d101 7 uẽit ieſus aſellũ ⁊ ſedit ſup eũ ſicut
ſcriptũ eſt. Noli timere filia ſyon: ec
Eſa.62.d ce rex tuus venit + ſedẽs ſup pullũ
Zach.9.b aſine. e Hec nõ cognouerũt diſcipli
e 102 10 mar.21.a eius pmũ: ſꝫ qñ glĩficat⁹ ẽ ieſus tũc
al's+tibi. recordati ſunt q: hec erãt ſcripta de
eo: ⁊ hec fecerũt ei. Teſtimoniũ er-
go phibebat turba q̃ erat cũ eo qñ la
zarũ vocauit de monumẽto: ⁊ ſuſci-
tauit eũ a mortuis. Propterea ⁊ ob
uiã venit ei turba: q: audierunt eũ
feciſſe hoc ſignum. Phariſei ergo
dixerunt ad ſemetipſos. Uidetis: q:
nihil proficimus. Ecce mundus to
tus poſt eum abijt. Erant autem q-
dam gentiles: ex his qui aſcenderãt
vt adorarẽt in die feſto hi ergo ac-
ceſſerũt ad philippum qui erat abe
thſaida galilee: ⁊ rogabant eum di-
centes. Domine volumus ieſum vi
dere. Uenit philipp⁹: ⁊ dicit andree.
D Andreas rurſuꝫ ⁊ philippus dixe-
f 103 4 runt ieſu. f Jeſus autem reſpondit

eis dicens. Uenit hora vt clarificetur
filius hominis. g Amen amen dico g104 10
vobis: niſi granum frumenti cadẽs
in terram mortuum fuerit: ipſum
ſolum manet. Si autem mortuus mat.26.
fuerit multum fructũ affert. h Qui d. h105 3
amat animam ſuam: perdet eam. Et mar.8.d
qui odit animam ſuam in hoc mũ Luc.9.c. i106
do: in vitam eternam cuſtodit eaꝫ. i 17.d. 10
Si quis mihi miniſtrat me ſequa
tur. Et vbi ſuꝫ ego: illic ⁊ miniſter
meus erit. Si quis mihi miniſtra k107
uerit: honorificabit eũ pater me⁹. k 4
Nũc anima mea turbata eſt. Et qd
dicam? Pater ſaluifica me ex hac ho mat.26. l108
ra. l Sed ꝓpterea veni in horaꝫ hãc. d. 10
Pater clarifica nomen tuuꝫ. Uenit mar.14.
ergo vox de celo dicẽs. Et clarificaui: d.
⁊ iteruꝫ clarificabo. Turba ergo que ꝯſe. di.
ſtabat ⁊ audierat: dicebat tonitruũ 3.ca.ſi.
eẽ factum. Alij autem dicebant. An E
gelus ei locutus eſt. Reſpõdit ieſus
⁊ dixit: Nõ ꝓpter me hec vox venit ſꝫ
propter vos. Nunc iudiciuꝫ eſt mũ-
di: nunc princeps huius mũdi eij-
cietur foras. Et ego ſi exaltatus fue-
ro a terra: omnia traham ad meipſum.
Hoc autem dicebat: ſignificans qua
morte eſſet moriturus. Reſpondit ẽ.3.b.⁊.8
ei turba. Nos audiuimus ex lege: q: d.
chriſtus manet in eternuꝫ. Et quo-
modo tu dicis: oportet exaltari filiũ
hominis? Et quis eſt iſte filius ho-
minis? Dixit ergo eis ieſus. Adhuc
modicuꝫ lumẽ in vobis eſt. Ambu
late dum lucem habetis: vt non vos
tenebre comprehendant. Et qui am
bulat in tenebris neſcit quo vadat. F
Dum lucem habetis credite in lu-
cem: vt filij lucis ſitis. Hec locutus
eſt ieſus: ⁊ abijt: ⁊ abſcõdit ſe ab eis.
Cũ autem tanta ſigna feciſſet corãꝫ
eis non credebant in euꝫ: vt ſermo
yſaie + impleret̃ queꝫ dixit. Domi- al's+ ꝓ.
ne quis credidit auditui noſtro: ⁊ phete.
brachium domini cui reuelatum Eſa.53.a.
eſt. m Propterea non poterant cre- Eſa.6.c. m109 8
dere: q: iterum dixit yſaias. Exceca-
uit oculos eorum ⁊ indurauit cor mat.13.b
eorum vt non videant oculis: ⁊ nõ mar.4.d
intelligant corde: ⁊ conuertantur ⁊ mar.8.d
ſanẽ eos. n Hec dixit yſaias quando Act.28.f. n110 10

vidit gloriã eius ⁊ locutus eſt de
eo. Uerumtamẽ ex principib⁹ mul
ti crediderunt in eum: ſed propter
phariſeos non confitebãtur: vt de ſy
nagoga non eijcerentur. Dilexerũt
enim gloriam hominum: magiſq̃
o 111 gloriam dei.[o] Jeſus autẽ clamauit
1 ⁊ dixit. Qui credit in me non credit
in me: ſed in eum qui miſit me. Et
p 112 qui videt me. videt eũ q miſit me.[p]
10 ſ̃.S.b.⁊ Ego lux in mundum veni: vt oĩs q
9.a. credit in me: in tenebris nõ mane-
at. Et ſi quis audierit ṽba mea ⁊ nõ
cuſtodierit: ego non iudico eum.
Non enim veni vt iudicem mun-
dum: ſed vt ſaluificem mundum.
Qui ſpernit me ⁊ non accipit verba
mea: habet qui iudicet eũ. Sermo
quem locutus ſum: ille iudicabit
eum in nouiſſimo die. Quia ego ex
meipſo nõ ſum locutus: ſed q mi-
ſit me pater: ipſe mihi mandatũ dedit
quid dicam ⁊ quid loquar. Et ſcio
quia mandatum eius vita eterna eſt.
Que ergo ego loquor: ſicut dixit mi-
hi pater ſic loquor.

¶ Ca. Sũ. ¶ Pedes diſcipulorum
lauat dicens: ⁊ vos debitis alter alte
rius lauare pedes: dicit q manducat
panem meum leuabit cõtra me cal
caneum ſuum: dicit: vnus ex vobis
tradet me: ⁊ ſubiungit: cui ego in-
tinctum panem porrexero: tũc in-
troiuit in iudã ſathanas: mãdatuz
nouũ do vobis vt diligatis inuicẽ:
dicit petro: anteq̃ gall⁹ cãtet ter me
negabis ⁊c. Cap. xiij.

A Ante diẽ feſtum paſche ſciẽs Je-
ſus quia venit hora eius vt tran-
ſeat ex hoc mũdo ad prẽm: cũ dile-
xiſſet ſuos q erãt in mundo: in finẽ
a 113 dilexit eos.[a] Et cena facta cũ diabolus
9 Luc.22.a iam miſiſſet in cor vt traderet eum
b 114 iudas ſymonis ſcariothis:[b] ſciens:
10 mat.11.d quia omnia dedit ei pater in manus:
c 115 Lu.10.d ⁊ quia a deo exiuit: ⁊ ad deũ vadit:[c] ſur-
10 ſ̃.6.d. git a cena: ⁊ ponit veſtimenta ſua. Et
cũ accepiſſet linteũ p̃cinxit ſe. Dein
de miſit aquã in peluim: ⁊ cepit la-
uare pedes diſcipulorũ ⁊ extergere lin
theo quo erat precinctus. Uenit er-
go ad ſymonẽ petrũ. Et dicit ei pe-

trus. Dñe tu mihi lauas pedes. Rñ-
dit ieſus: ⁊ dixit. Quod ego facio tu 22.q.2.c.
neſcis mõ: ſcies aũt poſtea. Dicit ei pe beatus de
trus. Nõ lauabis mihi pedes i eter- pe.di.j.c.
nũ. Rñdit ei ieſus. Si nõ lauero te poteſt.
nõ habebis partẽ mecum. Dicit ei ſy
mõ petrus. Dñe nõ tm̃ pedes meos:
ſed ⁊ manus ⁊ caput. Dicit ei ieſus. B
Qui lotus eſt: nõ indiget niſi vt pe-
des lauet: ſed ẽ mũdus tot⁹. Et vos
mũdi eſtis ſ; nõ oẽs. Sciebat eniz
quiſnã eẽt q traderet euz: ꝓpterea di-
xit: nõ eſtis mũdi oẽs. Poſtq̃ ergo
lauit pedes eorũ: accepit veſtimẽta
ſua. Et cũ recubuiſſet iterũ dixit eis.
Scitis qd fecerim vobis.[d] Uos voca- d 115
tis me magiſter ⁊ dñe ⁊ bene dici- 3
tis. Sum etenim.[e] Si ergo ego laui e 117
pedes veſtros dñs ⁊ magr̃: ⁊ vos debe- 10
tis alter alterius lauare pedes. Exẽ-
plũ. n. dedi vobis: vt quẽadmodum
ego feci vobis ita ⁊ vos faciatis.[f] A- mat.10.c f 118
men amen dico vobis: nõ eſt ſeru⁹ Luc.6.f. 3
maior dño ſuo: neq̃ apls maior ẽ
eo q miſit illũ. Si hec ſcitis: bti eri-
tis ſi feceritis ea.[g] nõ de oĩbus vobis g 119
dico. Ego ſcio quos elegerim. S; vt Pſ.̃ 40. 10
adimpleat̃ ſcriptura. Qui mãducat✝ Ms✝
mecũ panẽ leuabit ꝯ̃ me calcaneuz meum
ſuũ. Amodo dico vobis priuſq̃ L
fiat: vt cũ factũ fuerit credatis quia ego
ſum.[h] Amen amen dico vobis q ac- mat.x.d. h 120
cipit ſi quẽ miſero me accipit. Qui Luce.x.c. 1
aũt me accipit: accipit eũ q me mi-
ſit.[i] Cũ hec dixiſſet ieſus turbatus i 121
eſt ſpũ: ⁊ proteſtatus eſt ⁊ dixit. Amẽ 4
amen dico vobis: quia vnus ex vobis mat. 26.
tradet me.[k] Aſpiciebãt ergo ad in- b. k 122
uicẽ diſcipuli: heſitantes de quo di- mar. 14. 1
ceret.[l] Erat ergo recũbẽs vn⁹ ex di- b. l 123
ſcipulis eius in ſinu ieſu quẽ dili- 2.q. j. ca. 10
gebat ieſus. Innuit ergo huic ſy- vnus.
mon petr⁹: ⁊ dixit ei. Quis ẽ de quo Luc.22.c.
dicit? Itaq̃ cũ recubuiſſet ille ſu- ſũa.21.f.
pra pectus ieſu: dicit ei. Dñe qs eſt?
Rñdit ieſus. Ille ẽ cui ego intinctũ
panẽ porrexero.[m] Et cũ intinxiſſet pa de ↄſe. di. m 124
nem dedit inde ſymõis ſcariothis. ij.⁊.c. ſan 9
Et poſt bucellã introiuit i eũ ſatha- cta: ⁊.c. ſi
nas.[n] Et dicit ei ieſus. Qd facis fac cut iu- n 125
citius. hoc aũt nẽo ſciuit diſcum- das. 10
bentium: ad quid dixerit ei. Quidã

enim putabant q: loculos hẽbat iu-
das q dixiſſet ei ieſus: eme ea q op⁹
ſunt nobis ad diẽ feſtũ: aut egenis
+ vt aliqd daret. Cũ ergo accepiſſet
als. non hr + vt. ille bucellã: exiuit cõtinuo. Erat aũt
nox. Cũ ergo exiiſſet dixit ieſus. Nũc
clarificat⁹ eſt filius hoĩs: ⁊ deus clarĩ
ficatus eſt in eo. Si deus clarificat⁹
eſt in eo: ⁊ deus + clarificauit eũ in
als + clarificabit. ſemetipſo ⁊ cõtinuo clarificabit eũ.
ſup. 7.c. Filioli: adhuc modicũ vobiſcũ ſũ.
ſup. 8.c. Quęretis me: ⁊ ſicut dixi iudeis quo
Joã. 2.b. ego vado vos nõ poteſtis venire. Et
vobis dico mõ. Mãdatũ nouũ do
vobis: vt diligatis inuicẽ ſicut dile-
xi vos: vt ⁊ vos diligatis inuicẽ. In
hoc cognoſcẽt oẽs: q: diſcipuli mei
eſtis: ſi dilectionẽ hũeritis ad inui
cẽ. ᵃ Dicit ei ſymõ petr⁹. Dñe quo va
a 125 8 dis? Rñdit ieſus. Quo ego vado nõ
potes me mõ ſeq: ſequeris autẽ po
ſtea. Dicit ei petr⁹. Quare nõ poſſum
te ſeq mõ? Aĩam meã p te ponã. Rñ
de pe. diſ. 2.ca. qui vult. dit ei ieſus. Aĩam tuã p me pones?
Amen amẽ dico tibi: nõ cãtabit gal
lus donec ter me neges.
mat. 20.c. mar. 14.d. Luc. 22.c. ¶ Ca. Sũ. ¶ Nõ turbet cor veſtrũ.
dicit ego ſum via veritas ⁊ vita: di-
cit philippus dñe oñde nobis pñẽ
ſi diligitis me mãdata mea ſeruate
ego in patre meo ⁊ vos in me ⁊ ego
in vobis ſiqs diligit me ſermones
meos ſeruat. Cap. xiiij.

a 127 10 A

Et ait diſci-
pulis ſuis.
Non turbet
cor veſtrũ.
Creditis in
deũ: ⁊ in me
credite. In
domo pñis
mei mãſio-
nes multe
ſũt. Si quo
minus: di-
de pe. diſ. 4.c. in domo xiſſẽ vobis q: vado parare vobis lo
cum. Et ſi abiero ⁊ preparauero vo-
bis locum: iterum venio ⁊ accipiã
vos ad meipſum: vt vbi ſum ego ⁊
vos ſitis. Et quo ego vado ſcitis ⁊ vi
am ſcitis. Dicit ei thomas. Dñe neſci-

mus quo vadis. Et quõ poſſumus
viã ſcire. Dicit ei ieſus. Ego ſum via
⁊ veritas ⁊ vita. Nemo venit ad pñẽ di. 8.c. R.
niſi per me. Si cognouiſſetis me: ꝯſuetudĩ
⁊ patrem meũ: vtiqȝ cognouiſſetis. ne ⁊.c. ſe.
Et amodo cognoſcetis eũ: ⁊ vidi- de pe. diſ.
ſtis eũ. Dicit ei philippus. Dñe oſtẽ 2. ſi enĩ.
de nobis patrẽ: ⁊ ſufficit nobis. Di- B
cit ei ieſus. Tanto tpe vobiſcũ ſũ ⁊
nõ cognouiſtis me? Philippe: qui
videt me: videt ⁊ patrẽ. Quõ tu di-
cis oñde nobis pñẽ. Nõ credis q:
ego in pñe: ⁊ pñ in me ẽ? Verba que
ego loquor vobis a meipſo non lo-
quor. Pater aũt in me manẽs: ipſe
facit opera. Nõ creditis q: ego in pa
tre: ⁊ pater in me eſt? Alioquin pp ſupra. 5.f
opa ipa credite. Amen amẽ dico vo
bis: qui credit in me opera que ego
facio ⁊ ipſe faciet: ⁊ maiora horum fa-
ciet: q: ego ad patrẽ vado. ᵇ Et quod infra. 16.d b 128
cunqȝ petieritis pñem in noĩe meo als + cla. 4
hoc faciã: vt + glorificetur pñ in filio. rificetur
Si qd petieritis me in noĩe meo h mat. 21.c.
faciã. Si diligitis me mãdata mea mar. 11.c
ſeruate. Et ego rogabo patrẽ ⁊ alium
paraclitũ dabit vobis: vt maneat vo
biſcũ ĩ eternũ ſpiritũ veritatis quẽ
mundus non poteſt accipere: q: nõ
videt eum nec ſcit eũ. Vos autẽ co- C
gnoſcetis eum: q: apud vos mane-
bit ⁊ in vobis erit. Non relinquam
vos orphanos: veniam ad vos. Ad-
huc modicũ ⁊ mundus me iã non
videt. Vos aũt videtis me: q: ego vi-
uo: ⁊ vos viuetis. In illo die vos co-
gnoſcetis: q: ego ſum in patre meo:
⁊ vos in me: ⁊ ego in vobis. Qui ha-
bet mandata mea ⁊ ſeruat ea ille eſt
q diligit me. ᶜ Qui aũt diligit me: c 129 1
diligetur a pñe meo. Et ego diligã
eum: ⁊ manifeſtabo ei meipſum. ᵈ Di mat. 1.d. d 130
cit ei iudas non ille ſcariothis. Do- de ꝯſe. c. 10
mine quid factum eſt q: manifeſta diſt. 4.c.
turus es nobis teipſum ⁊ nõ mun ſpũs
do? Rñdit ieſus ⁊ dixit ei. Si qs di-
ligit me ſermonẽ meũ ſeruabit: ⁊
pater meus diliget eum: ⁊ ad eũ ve
niemus ⁊ manſionem apud eũ fa-
ciemus. Qui nõ diligit me ſermo- Als + ſer
nes meos non ſeruat. ᵉ Et + ſermo mo
nẽ quẽ audiſtis nõ ẽ meus: ſed ei⁹ e 131 8

D qui miſit me patris. Hec locut⁹ ſuʒ
vobis: apud vos manens.[f] Paracli-
f 132 tus autem ſpūs ſanctus queʒ mit
10 tet pater i nomine meo: ille vos do-
cebit omnia: ⁊ ſuggeret vobis om-
23. q. j. c. nia quecūqȝ dixero vobis. Pacē re-
niſi bella linquo vobis: pacem meam do vo-
bis. Non quō mundus dat: ego do
vobis. Non turbetur cor veſtruʒ: ne
qȝ formidet. Audiſtis qꝛ ego dixi i
vobis: vado ⁊ venio ad vos. Si dili-
geretis me gauderetis vtiqȝ: qꝛ va-
do ad patrem quia pater maioꝛ me
eſt. Et nunc dixi vobis priuſqȝ fiat:
vt cum factum fuerit credatis. Jam
non multa loquar vobiſcuʒ. Uenit
enim princeps mundi huius: ⁊ in
me non habet quicquaʒ. Sed vt co-
gnoſcat mūdus qꝛ dil go pꝛeʒ: ⁊ ſi-
cut mādatū dedit mihi pꝛ: ſic facio.
Surgite: eamus hinc.

¶ Ca. xū. ¶ Dicit ego ſuʒ vitis ve-
ra ⁊ pater meus agricola eſt de dile-
ctione pꝛecepta: ſi me perſecuti ſunt
⁊ vos perſequentur: ⁊ odio habue-
runt me gratis: dicit: cum venerit
paraclitus. Cap. xv.

A Ego ſum vitis vera: ⁊ pater me
us agricola eſt. Omnem pal-
mitem in me non ferentem fructū
tollet eum: ⁊ omne qui fert fructū
purgabit eum: vt fructum plus af
ferat. Jam vos mundi eſtis propter
ſermonem quem locutus ſum vo-
bis. Manete in me: ⁊ ego in vobis.
Sicut palmes non poteſt ferre fru-
ctum a ſemetipſo niſi manſerit in
vite: ſic nec vos niſi in me manſeri-
tis. Ego ſuʒ vitis vos palmites. Qui
manet in me ⁊ ego i eo: hic fert fru
ctum multum: quia ſine me nihil
poteſtis facere. Si quis i me nō mā
ſerit mittetur foras ſicut palmes ⁊
areſcent: ⁊ colligent ✝ eū ⁊ in ignē
gl'o ✝ eos mittent ⁊ ✝ ardet.[a] Si manſeritis
b al's ✝ ar- in me ⁊ verba mea in vobis manſe
dent rint: quodcunqȝ volueritis petetis
mat. 21. c. ⁊ fiet vobis.[b] In hoc clarificatus eſt
84 mar. 11. c pater meus vt fructum plurimuʒ
10 B afferatis: ⁊ efficiamini mei diſcipu-
li. Sicut dilexit me pater: ⁊ ego di-
lexi vos. Manete in dilectiōe mea.

Si pꝛecepta mea ſeruaueritis ma-
nebitis in dilectione mea: ſicut ⁊
ego patris mei pꝛecepta ſeruaui: ⁊
maneo in eius dilectione. Hec locu de pe. diſ.
tus ſum vobis: vt gaudium meuʒ 13. c. quē
in vobis ſit: ⁊ gaudium veſtruʒ im vult: ȝ re
pleatur. Hoc eſt pꝛeceptum meum nū. c. ni-
vt diligatis inuicem ſicut dilexi ſi. §. verū c 135
vos.[c] Maioꝛem hac dilectione ne- 1. co. 4. d 4
mo habet: qȝ vt animam ſuam po- Eph̄. 5. a d 136
nat quis pꝛo amicis ſuis.[d] Vos a- Phil. 3. 10
mici mei eſtis: ſi feceritis que ego - d.
pꝛecipio vobis. Jam non dicam vos 1. teſſa 4.
ſeruos: quia ſeruus neſcit quid fa- b.
ciat dominus eius. Vos autem di- 1. Jo. 3. c.
xi amicos: quia omnia quecunqȝ 1. Jo. 3. c.
audiui a patre meo nota feci vobis.
Non vos me elegiſtis ſed ego elegi C
vos: ⁊ poſui vos vt eatis ⁊ fructum
afferatis: ⁊ fructus veſter maneat:
vt[e] quodcunqȝ petieritis patrem
in nomine meo det vobis.[f] Hec mā 1. Jo. 3. c. e 137 4
do vobis vt diligatis inuicem. Si infra. 18. c f 138
mundus vos odit: ſcitote quia me 10
pꝛioꝛem vobis odio habuit. Si de
mundo fuiſſetis: mundus quod
ſuum erat diligeret. Quia vero de
mundo non eſtis: ſed ego elegi vos
de mundo: pꝛopterea odit vos mū-
dus.[g] Mementote ſermonis mei mat. x. c.
quem ego dixi vobis. Nō ē ſeruus Luc. 6. f. g 139 4
maioꝛ domino ſuo.[h] Si me perſe- mat. 24. h 140
cuti ſunt: ⁊ vos perſequentur. Si ſer a. 10
monem meum ſeruauerunt: ⁊ ve- mar. 13. b
ſtrum ſeruabunt.[i] Sed hec omnia Luc. 21. c. i 141
faciunt vobis pꝛopter nomē meū:[k] mat. 11. d 1
quia neſciunt eum qui miſit me.[l] D k 142 13
Si non veniſſem ⁊ locutus fuiſſem Luc. 10. c l 143
eis: peccatum non haberent. Nunc 10
autem excuſationem non habēt de
peccato ſuo.[m] Qui me odit: ⁊ patreʒ m 144
meum odit.[n] Si opera non feciſ- 1
ſem in eis que nemo alius fecit: pec n 145
catum non haberent. Nunc autēʒ ⁊ 10
viderunt ⁊ oderunt: ⁊ me ⁊ patreʒ
meū. Sed vt adimpleatur ſermo Pſ. 34.
qui in lege eoꝛum ſcriptus eſt: qꝛ
odio habuerūt me gratis. Cū aūt
venerit paraclitus quem ego mittā
vobis a patre: ſpm̄ veritatis qui a pa
tre pꝛocedit: ille teſtimonium perhibe
bit de me. Et vos teſtimoniū perhi-

bebitis:quia ab initio mecu3 estis.
¶Ca.Sũ.¶Absq3 synagogis faci-
ent vos.Nunc vado ad eum qui me
misit:⁊ nemo ex vobis iterrogat ⁊c.
cũ venerit paraclitus ille arguet mũ
dũ de peccato:oia qcunq3 habet pater
mea sunt:modicu3 iam ⁊ nõ vide-
bitis me vsq3 modo nõ potestis qc-
q3 exiui a patre meo ⁊ veni in mun
dum pater mecum est. Cap.xvj.
A Hec locutus sum vobis: vt non
mat.24. scandaliçemini.Absq3 synago
a 146 mar.13.b gis faciet vos.ᵃSed venit hora vt ois
1 Luce.21.c qui interficit vos:arbitret obsequm
se pstare deo.Et hec facient vobis : q?
nõ nouerunt pre3 neq3 me.Sed hec
locutus sum vobis:⁊ cũ venerit ho-
ra eorum reminiscamini q? ego di
b 147 xi vobis.ᵇHec aũt vobis ab initio nõ
10 B dixi q? vobiscũ erã.Et nunc vado ad
eum qui misit me:⁊ nemo ex vobis
interrogat me quo vadis.Sed quia
Als✝im hec locutus su3 vobis:tristitia✝im
plebit pleuit cor vrm.Sed ego veritatẽ di-
co vobis:expedit vobis vt ego vada3.
Si eni3 nõ abiero paraclitus nõ ve
niet ad vos.Si aũt abiero:mittã eu3
ad vos.Et cũ venerit ille arguet mũ-
dũ de peccato:⁊ de iustitia ⁊ de iudi-
cio.De peccato qde3 q? nõ crediderũt
in me.De iustitia vero q? ad pre3 va
do:⁊ iã nõ videbitis me.De iudicio
autẽ q? princeps hui⁹ mundi iã iu-
C dicatus est.Adhuc multa habeo vo-
de ɔse.di. bis dicere:s3 nõ potestis portare mo
3.ca.si. do.Cũ aũt venerit ille spũs verita-
tis:docebit vos oẽ3 vẽtatẽ.Non.n. lo
quet a semetipso:s3 qcũq3 audiet lo
quet:⁊ q̃ ventura sunt annũciabit vo
bis.Ille me clarificabit:q? de meo ac
c 148 mat.11.d cipiet ⁊ annũciabit vobis.ᶜOia qcũ-
2 Luc.10.d q3 habet pater mea sunt.ᵈPropterea
d 149 D dixi q? de meo accipiet:⁊ annũciabit
10 sup.14.b. vobis.Modicum ⁊ iã nõ videbitis
me:⁊ iterũ modicũ ⁊ videbitis me
q? vado ad patre3.Dixerunt ergo ex
discipulis eius ad inuicẽ. Quid est
hoc quod dicit nobis modicu3 non
videbitis me:⁊ iterum modicu3 ⁊
Al's✝⁊ videbitis me:✝q? vado ad patrem?
Dicebant ergo: quid est hoc q̃ dicit
modicu3? Nescimus quid loquit.
Cognouit aũt iesus q? volebãt eu3 E
interrogare:⁊ dixit eis.De hoc que-
ritis inter vos:q? dixi modicũ ⁊ nõ
videbitis me ⁊ iterũ modicũ ⁊ vi-
debitis me.Amen amẽ dico vobis:
q? plorabitis ⁊ flebitis vos mũdus hie.31.c.
aũt gaudebit.Vos aũt cõtristabimi Ja.4.c.
ni:sed tristitia vestra vertetur i gau di. 76.c.
dium.Mulier cum parit tristicia3 ieiuniũ.
h3:q? venit hora eius.Cum autem De ɔsec.
pepererit puerum iam non meminit di.5.c. hi
pressure,pp̃ter gaudium q? natus duo.
est hõ in mundum.Et vos igit nũc E
quidem tristitiam habetis.Iterum
aũt videbo vos:⁊ gaudebit cor vrm:
⁊ gaudiũ vrm nemo tollet a vobis.
Et in illo die me non ✝ interroga- als✝ro e 150
bitis quicq̃3.Amen amen dico vo- gabitis 4
bis:si quid petieritis pr̃em in noĩe mat.21.c
meo dabit vobis.Vsq3 mõ nõ peti- mar.11.c
stis qcq̃3 in noĩe meo.Petite ⁊ acci- ŝ.14.b.
pietis:vt gaudiũ vestrũ sit plenum. 1.Jo.1.d.
Hecᶠ in pverbijs locut⁹ su3 vobis. F f 151
Venit hora cũ iam nõ in pverbijs 10
loq̃r vobis:s3 palã de pr̃e meo annũ-
ciabo vobis.In illo die in noĩe meo
petetis.Et non dico vobis:q? ego ro
gabo patrem de vobis.Ipse enim pr̃
amat vos:q? vos me ✝amastis:⁊ cre Als✝
didistis q? a deo exiui.Exiui a patre amatis
⁊ veni in mundũ.Iteru3 relinquo
mundũ:⁊ vado ad patrem.Dicunt
ei discipuli eius.Ecce nunc palam
loqueris:⁊ pverbiu3 nullũ dicis.
Nunc scimus q? scis oia:⁊ nõ op⁹ G
est tibi vt quis te interroget.In hoc
credim⁹ q? a deo existi.ᵍ Rñdit eis g 152 4
iesus.Modo creditis? Ecce venit ho
ra:⁊ iã venit vt dispergamini vnus
quisq3 in propria ⁊ me solum reli-
quatis.Et nõ sum solus:q? pr̃ me-
cum est.ʰ Hec locutus sum vobis vt mat.26.c h 153
in me pacẽ habeatis.In mundo pr̃ mar.14. 10
surã habebitis:sed cõfidite ego vici c.
mundum. Zach.13.c
¶Ca.Sũ.¶Subleuatis oculis in
celũ dixit pater venit hora : clarifica
filium tuum.Jesus discipulos com
mendat patri.pater iuste mundus
te non cognouit. Cap.xvij.
Hec locutus est iesus:⁊ subleuã A
tis oculis in celũ dixit.Pater
venit

venit hora clarifica filiū tuū:vt fili⁹
tuus clarificet te. Sicut dediſti ei po
teſtatem oīs carnis:vt oē qđ dediſti
de pe.diſ. ei det eis vitā eternā. Hec eſt aūt vi
4 ca.ſi de ta eterna:vt cognoſcāt te ſolū deuʒ
bono verū:ꝛ quē miſiſti ieſum xpʒ. Ego te
clarificaui ſup terrā:opus ꝯſummaui
qđ dediſti mihi vt faciā. Et nūc clari
fica me tu pr̄ apud temetipſū:clarita
te quā habui priuſq̄ʒ mūdus fieret
apud te. Manifeſtaui nomē tuū ho
minib⁹ quos dediſti mihi de mun
do. Tui erant:ꝛ mihi eos dediſti:ꝛ
al.+me ſermonē+tuū ſeruauerūt. Nūc co
um gnouerūt:q² oīa q̄ dediſti mihi ab
te ſunt. Quia v̄ba q̄ dediſti mihi de
di eis:ꝛ ipſi acceperūt ꝛ cognouerūt
vere q² a te exiui ꝛ crediderūt q² tu
B me miſiſti. Ego ꝓ eis rogo. Nō pro
mūdo:ſʒ ꝓ his quos dediſti mihi
q² tui ſūt. Et mea oīa tua ſunt:ꝛ tua
mea ſunt:ꝛ clarificat⁹ ſum in eis. Et
iaʒ nō ſuʒ in mūdo:ꝛ hi in mūdo
De cele ſunt ꝛ ego ad te venio. Pater ſancte
bra.miſ. ſerua eos in nomie tuo quos dediſti
c.cū mar mihi:vt ſint vnū:ſicut ꝛ nos. Cū eſ
the. ſem cū eis:ego ſeruabā eos in noie
tuo. Quos dediſti mihi:ego cuſto
diui:ꝛ nemo ex eis perijt niſi fili⁹ ꝑ
C ditiōis:vt ſcriptura ipleat̄. Nūc aūt
ſup.15.c. ad te venio:ꝛ hec loquor in mūdo
vt habeāt gaudiū meuʒ impletū in
ſemetipſis. Ego dedi eis ſermonem
tuū:ꝛ mūdus eos odio habuit: q²
nō ſunt de mūdo ſicut ꝛ ego nō ſuʒ
de mūdo. Nō rogo vt tollas eos de
mūdo:ſʒ vt ſerues eos a malo. De
mūdo nō ſunt:ſicut ꝛ ego nō ſum
de mūdo. Sanctifica eos in veritate.
Sermo tuus v̄itas ē. Sicut tu me
miſiſti in mūdū:ita ꝛ ego miſi eos
in mūdum. Et ꝓ eis ego ſanctifico
meipſm:vt ſint ꝛ ipſi ſanctificati in
35. q.10. v̄itate. Nō ꝓ eis aūt rogo tm̄:ſʒ ꝛ ꝓ
c.2. eis q crediturí ſunt ꝑ v̄buʒ eoꝝ in
de celeb̄. me:vt oēs vnum ſint ſicut tu pr̄ in
miſſa.ca. me ꝛ ego in te:vt ꝛ ipſi ī nobis vnū
cū mar ſint:vt credat mūdus q² tu me mi
the. ſiſti. Et ego claritatē quā dediſti mi
D hi dedi eis:vt ſint vnū:ſicꝫ ꝛ nos vnū
ſum⁹. Ego in eis ꝛ tu in me vt ſint
ꝯſummati in vnū:ꝛ cognoſcat mun
dus:q² tu me miſiſti:ꝛ dilexiſti eos
ſicut ꝛ me dilexiſti. Pr̄ quos dediſti
mihi volo vt vbi ſuʒ ego:ꝛ illi ſint
mecū:vt videāt claritatē meā quaʒ
dediſti mihi q² dilexiſti me an̄ ꝯſti
tutionē mūdi [a] Pr̄ iuſte mūdus mat.11 d a 154
te nō cognouit. Ego āt te cognoui: Luc.10.d 3
[b] ꝛ hi cognouerūt q² tu me miſi b 155
ſti. Et notū feci eis nomē tuū ꝛ no 10
tū faciā:vt dilectio qua dilexiſti me
in ipſis ſit ꝛ ego in ipſis.

C Ca. Sū. C Egreſſus ieſus cū di
ſcipulis ſuis trās torrētē cedrō: q̄
rētib⁹ iudeis cū cohorte ieſuʒ rn̄dit
ego ſū:abierūt retrorſū ꝛ ceciderūt
in terrā captio xp̄i negatio petri:ad
iuratio xp̄i ꝛ rn̄ſio eiuſdē. Ca.xviij.

H[a] Ec cū A a 156
dixiſſ mat.26.c 11
ieſus egreſ mar.14.c
ſus eſt cuʒ Luc.22.d
diſcipuli ſu
is trās tor
rētē cedrō
vbi erat hor
tus:in quē
itroiuit ipſe
ꝛ diſcipuli
ei⁹. [b] Scie b 157
bat aūt ꝛ iudas q tradebat eū locū: 10
q² frequēter ieſus conuenerat illuc
cū diſcipulis ſuis. [c] Judas ergo cū
accepiſſet cohortē ꝛ a pontificibus ꝛ mat.26.c c 158
phariſeis miniſtros:venit illuc cuʒ mar.14.c 1
laternis ꝛ facib⁹ ꝛ armis. [d] Jeſus ita Luc. 22.e
q̄ʒ ſciēs oīa q̄ ventura erāt ſup eū:ꝓ d 159
ceſſit ꝛ dixit eis. Quē q̄ritis? Rn̄de 10
rūt ei. Jeſum naȥarenū. Dicit eis ie
ſus. Ego ſuʒ. Stabat aūt ꝛ iudas q
tradebat eū cum ipſis. Ut ergo dixit
eis ego ſuʒ:abierūt retrorſuʒ: ꝛ ce
ciderūt in terrā. Jteꝝ ergo interro
gauit eos. Quē q̄ritis? Jlli aūt dixe
rūt. Jeſuʒ naȥarenuʒ. Rn̄dit ieſus. B
Dixi vobis:q² ego ſuʒ. Si ergo me
q̄ritis ſinite hos abire. Ut ipleret̄ ſer
mo quē dixit:q² quos dediſti mihi
nō ꝑdidi ex eis quēq̄ʒ. [e] Symō er mat.26.e e 160
go petr⁹ hñs gladiū eduxit eū ꝛ per mar. 14. 1
cuſſit pontificis ſeruū ꝛ abſcidit au Luc.22.e
riculā ei⁹ dexterā. Erat āt nomē ſer 24. q.i.c. f 161
uo malch⁹. [f] Dicit ergo ieſus petro. ſi petrus 1

Mitte gladiū tuū ĩ vaginā. Calicē
mat.26.f quē dedit mihi pr̄ nō vis vt bibā il
mar.14.f lū:g Cohors aūt ⁊ tribun⁹ ⁊ mini-
g 162 Luc.22.f ſtri iudeoꝝ cōprehēderūt ieſu3 ⁊ li
8 ſup.11.f. gauerūt eū h ⁊ adduxerūt eū ad an
h 163 nā pmū. Erat + n. ſocer cayphe qui
10 C erat pōtifex anni illi⁹. Erat aūt cay-
al's + aūt phas q ꝯſiliū dederat iudeis: qr expe
mat.26.f dit vnū hoiem mori ꝓ ppło. i Seqba
i 164 mar.14.f tur aūt ieſu3 ſymō petr⁹: ⁊ ali⁹ diſci
1 Luc.22.f. pulus. k Diſcipulus aūt ille erat no
k 165 tus pōtifici: ⁊ introiuit cum ieſu in
10 atriū pōtificis. l Petr⁹ aūt ſtabat ad
l 166 oſtiū foris. m Exiuit ergo diſcipu-
1 lus q erat not⁹ pōtifici ⁊ dixit oſtia-
m 167 mat.26. rie: ⁊ introduxit petrū. n Dixit ergo
10 petro ācilla oſtiaria. Nūqd ⁊ tu ex di
n 168 g. ſcipulis es hoīs illi⁹? Dicit ille. Nō
1 Mar.14. ſu3. o Stabāt aūt ſui ⁊ miniſtri ad
o 169 g. prunas: qr frig⁹ erat: ⁊ calefaciebant
10 Luc.22. ſe. Erat aūt cū eis ⁊ petr⁹ ſtās ⁊ calefa
ciēs ſe. Pōtifex ergo + interrogauit
al's + in- ieſu3 de diſcipulis ſuis ⁊ de doctrina
terroga- ei⁹. p Rndit eis ieſus. Ego palā locu
p 170 bat D tus ſum mūdo. Ego ſemp docui in
8 ſynagoga ⁊ tēplo quo oēs iudei cō
mat.26.e ueniūt ⁊ in occulto locut⁹ ſum ni-
mar.14.e hil. q Quid me interrogas? Inter-
q 171 Luc.22.f. roga eos q audierūt qd locut⁹ ſum
1 ipſis: ecce hi ſciūt que dixeri3 ego. r
r 172 Hec aūt cū dixiſſet: vn⁹ aſſiſtēs mini
1 Mat.26. ſtroꝝ dedit alapā ieſu dicēs. Sic rn̄-
s 173 g. des pōtifici. Rndit ei ieſus. s Si ma
10 Mar.14. le locut⁹ ſu3 teſtimoniū ꝑhibe d̄ ma
t 174 g. lo. Si aūt bn̄: qd me cedis. t Et mi-
1 Luc.22.g ſit eū ānas ligatū ad caypha pōtifi-
mat.26.f cē. u Erat aūt ſymō petr⁹ ſtās ⁊ calefa
u 175 mar.14.f ciēs ſe. Dixerūt ergo ei. Nūqd ⁊ tu
1 Luc.22.f. E ex diſcipulis eius es? Negauit ille: ⁊
dixit Nō ſum. Dicit ei vn⁹ ex ſeruis
pōtificis cognat⁹ ei⁹ cui⁹ abſcidit pe-
tr⁹ auriculā. Nōne ego te vidi ĩ hor
to cū illo. Iteꝝ ergo negauit petrus
⁊ ſtatī gallus cātauit. x Adducunt
x 176 ergo ieſu3 a caypha in ꝓtoriū. Erat
1 mat.27.f aūt mane: y ⁊ ipſi nō introierūt in
y 177 mar.15.a ꝓtoriū vt nō ꝯtaminarent: ſ3 vt mā
10 Luc.23.a ducarēt paſcha. Exiuit ergo pilat⁹
ad eos foras: ⁊ dixit. Quā accuſatio-
nē affertis aduerſus hoiem hūc? Rn̄
derunt ⁊ dixerūt ei. Si non eēt hic
malefactor: nō tibi tradidiſſem⁹ eū.

Dicit ergo eis pilat⁹. Accipite eum F
vos: ⁊ ſc3 legē vrā3 iudicate eū. Dixe
rūt ergo ei iudei. Nobis nō lic3 in-
terficere quēq3. Ut ſmo ieſu īpleret
quē dixit ſignificās qua morte eēt
moritur⁹. z Introiuit ergo iteꝝ in z 178
ꝓtoriū pilat⁹: ⁊ vocauit ieſu3: ⁊ dixit 1
ei. Tu es rex iudeoꝝ? Rndit ieſus.
A temetipſo hoc dicis: an alij dixe-
rūt tibi de me? t Rndit pilat⁹. Nū- mat.27.b q 179
qd ego iude⁹ ſu3. Gens tua ⁊ pōtifi- mar.15.a 10
ces tradiderūt te mihi. Quid feciſti? Luc.23.a
Rndit ieſus. Regnū meū nō ē d̄ hoc
mundo. Si ex hoc mūdo eēt regnū
meū: miniſtri mei vtiq3 decertarēt G
vt nō traderer iudeis. Nunc aūt re- y 180
gnū meū nō eſt hinc. y Dixit itaq3
ei pilatus. Ergo rex es tu? Rndit ie 4
ſus. Tu dicis: qr rex ſu3 ego. z Ego z 181
in hoc nat⁹ ſu3 ⁊ ad hoc veni in mū- 10
dū: vt teſtimoniū ꝑhibeā veritati. Oīs
q eſt ex veritate: audit vocē meā. Dicit
ei pilat⁹. Quid ē veritas? Et cū hoc di- a 182
xiſſet iterū exiuit ad iudeos: ⁊ dicit 9
eis. a Ego nullā inuenio in eo cā3.
b Eſt aūt ꝯſuetudo vobis: vt vnū di mat.27.b b 183
mittā vobis in paſcha. Uultis ergo mar.15.b 4
dimittā vobis regē iudeoꝝ. c Clama mat.27.b c 184
uerūt rurſū oēs dicētes. Nō hūc ſ3 mar.15.a 1
barabā. Erat aūt barabas latro. Luc.23.c

¶ Ca. Sū. ¶ Pilat⁹ ieſum flagella-
uit: deriſio: crucifixio inter duos la
trones: cōmendatio matris diſci-
pulo: ⁊ potatio aceti: ⁊ mors ⁊ ſepul
tura. Cap. xix. a 185

T a Unc ergo apphēdit pilat⁹ ie A 4
ſum ⁊ flagellauit. Et milites mat.27.c
plectētes coronā de ſpinis impoſue mar.15.c
rūt capiti ei⁹: ⁊ veſte purpurea cir-
cūdederūt eū. Et veniebant ad eū: ⁊
dicebāt. Aue rex iudeoꝝ. Et dabant b 186
ei + alapas. b Exiuit iteꝝ pilat⁹ foras al' + pal- 9
⁊ dicit eis. Ecce adduco vobis eū fo- mas c 187
ras vt cognoſcatis qr nullā inuenio 4
in eo cām. c Exiuit ergo ieſus por- Luc.23.a d 188
tās ſpineā coronā: ⁊ purpureū veſti mat.27.c 1
mētū. Et dicit eis Ecce hō. d Cū er- mar.15.b e 189
go vidiſſent eū pōtifices ⁊ miniſtri mat.27.c 2
clamabāt dicētes. Crucifige: crucifi mar.15.b f 190
ge eū. e Dicit eis pilat⁹. Accipite eū Luc.23.c 9
vos: ⁊ crucifigite. f Ego. n. nō inue- B g 191
nio in eo cām. g Rnderūt ei iudei. mat.27.b 10

mar.iſ.a Nos legē habem⁹ ⁊ ſʒ legē dʒ mori:
h 192 Luc. 23.a qꝛ filiū dei ſe fecit.[b] Cū ergo audiſ-
4 ſet pilat⁹ hūc ſmonē magis timu-
it. Et īgreſſus eſt ꝑtoriū iterū: ⁊ dicit
ad ieſuʒ. Unū es tu. Jeſus āt rn̄ſuʒ nō
i 193 dedit ei.[i] Dicit ergo pilatus. Mihi nō
10 non loq̄ris. Neſcis qꝛ poteſtatē hēo
crucifigere te: ⁊ poteſtatē hēo dimit
23.q.5.ca. tere te? Rn̄dit ieſus. Nō haberes po-
qd culpa teſtatē aduerſuʒ me vllā niſi tibi da
tur. tū eēt deſup. Propterea q me tradi-
dit tibi mai⁹ pctm̄ hʒ. Et exinde q̄re
bat pilat⁹ dimittere eū. Judei āt cla
mabāt dicētes. Si hūc dimittis nō
C es amic⁹ ceſaris. Oīs. n. q ſe regē fa-
cit ɔtradicit ceſari. Pilat⁹ aūt cū au
diſſet hos ſermones adduxit foras
ieſuʒ: ⁊ ſedit ꝓ tribunali in loco q
al. + lico di + lithoſtratos: hebraice aūt gabba
ſtratos tha. Erat autē paraſceue paſche hora
q̄ſi ſexta: ⁊ dicit iudeis. Ecce rex vr̄.
k 194 mar.iſ.b Jlli[k] aūt clamabāt. Tolle tolle cru
4 Luc.23.c. cifige eū.[l] Dicit ei pilat⁹. Regē veſtꝝ
l 195 crucifigā? Rn̄derūt pōtifices. Nō ha
10 bem⁹ regē niſi ceſarē.[m] Tunc ergo
m 196 tradidit eis illum: vt crucifigeret.[n]
1 mat.27.d Suſceperūt aūt ieſuʒ ⁊ eduxerūt. Et
n 197 mar.iſ.b baiulās ſibi crucē exiuit in eū q di
1 Luc.23.c. caluarie locū: hebraice aūt golgo-
o 198 B tha. Ubi crucifixerūt eū: ⁊[o] cum eo
1 mat.27.e alios duos hinc ⁊ hinc: mediū aūt
p 199 Luc.23.e. ieſuʒ.[p] Scripſit aūt ⁊ titulū pilat⁹:
1 mar.iſ.e ⁊ poſuit ſup crucē. Erat aūt ſcriptū.
q 200 mat.27.e Jeſus naʒaren⁹ rex iudeoꝝ.[q] Hūc er
10 mar.iſ.c go titulū multi iudeoꝝ legerūt qꝛ
Luc.23.e. ꝓpe ciuitatē erat loc⁹ vbi crucifix⁹ ē
ieſus. Et erat ſcriptuʒ hebraice grece
⁊ latine. Dicebāt ergo pilato pōtifi-
ces iudeoꝝ. Noli ſcribere rex iudeo-
rū: ſʒ qꝛ ipſe dixit rex ſuʒ iudeorū.
r 201 Rn̄dit pilat⁹. Quod ſcripſi: ſcripſi.[r]
8 mat.27.d Milites ergo cū crucifixiſſent eum
mar.iſ.d acceperūt veſtimēta ei⁹: ⁊ fecerūt q̄t-
Luc.23.e. tuor partes: vnicuiqʒ militi partē:
⁊ tunicaʒ. Erat aūt tunica inconſu
E tilis deſuper contexta per totū. Dixe
Ps. 21. runt ergo adinuicē. Nō ſcindam⁹
eam: ſed ſortiamur de illa cuius ſit.
Ut ſcriptura impleret dicens. Par
titi ſunt veſtimēta mea ſibi: ⁊ in ve-
s 202 ſtem meaʒ miſerunt ſortem. Et mi
10 als + hoc lites quidē + hec fecerūt.[s] Stabāt

autē iuxta crucem ieſu mater ei⁹: ⁊
⁊ ſoror matris eius maria cleophe
⁊ maria magdalene. Cuʒ vidiſſet er
go ieſus matreʒ ⁊ diſcipulū ſtantē
queʒ diligebat dicit matri ſue. Mu
lier ecce fili⁹ tuus. Deinde dicit di-
ſcipulo. Ecce mater tua. Et ex illa ho
ra accepit eam diſcipulus in + ſua.
[t] Poſtea ſciens ieſus qꝛ + oia conſu als + ſua
mata ſunt: vt cōſumaret ſcriptura als + iaʒ t 203
dicit. Sitio. Uas autē erat poſitum 4
aceto plenum. Jlli ergo ſpongiam F
plenam aceto hyſopo circūponētes mat.27.f
obtulerunt ori eius.[u] Cum ergo mar.iſ.c
accepiſſet ieſus acetum dixit. Conſu Luc.23.e. u 204
matū eſt. Et inclinato capite tradi- mat.27.f 8
dit ſpiritū.[x] Judei ergo quoniam mar.iſ.d
paraſceue erat vt non remanerēt in Luc.23.f. x 205
cruce corpora ſabbato: erat eniʒ ma 10
gnus dies ille ſabbati: rogauerunt
pilatuʒ vt frangerētur coꝝ crura ⁊
tollerētur. Uenerunt ergo milites:
⁊ primi quidem fregerunt crura: ⁊
alterius qui crucifixus eſt cum eo.
Ad ieſum autem cum veniſſent vt de ɔſe. di.
viderūt eum iam mortuū nō fre- 2.c. nō oꝫ
gerunt eius crura: ſed vnus mili- ⁊.c. reue-
tum lancea latus eius aperuit: ⁊ cō ra. ⁊.c. in
tinuo exiuit ſanguis ⁊ aq̄. Et qui vi calice.
dit teſtimoniuʒ perhibuit: ⁊ veruʒ de celebꝛ.
eſt teſtimoniū eius. Et ille ſcit quia miſ. c. cū
vera dicit: vt ⁊ vos credatis. Facta ſūt marthe. ⁊
enim hec vt ſcriptura impleretur. c. in q̄dā.
Os nō cōminuetis ex eo. Et iteruʒ G
alia ſcriptura dicit. Uidebūt in quē Exo. 12.g
traſfixerūt.[y] Poſt hec aūt rogauit Nu.9.b
pilatū ioſeph ab arimathia eo q eēt Zac.12.c. y 206
diſcipulus ieſu: occult⁹ āt ꝓp metū 8
iudeoꝝ: vt tolleret corp⁹ ieſu. Et ꝑ- mat.27.g
miſit pilat⁹. Uenit ergo ⁊ tulit cor- mar.iſ.d
p⁹ i ſu.[z] Uenit ⁊ nicodem⁹ q venerat Luc. 23.g
ad ieſuʒ nocte p̄mū: ferēs mixturā ſup.3.a.⁊
myrrhe ⁊ aloes q̄ſi libras cētū.[z] Ac 7.g. z 207
ceperūt ergo corp⁹ ieſu: ⁊ ligauerūt 10
eū lintheis cuʒ aromatib⁹: ſic mos mat.27.g z 208
eſt iudeis ſepelire. Erat āt ī loco vbi mar.iſ.d 8
crucifix⁹ ē hort⁹: ⁊ ī horto monumē- Luc. 23.g
tū nouū: in q̄ nōdū q̄ſq̄ʒ poſit⁹ erat.
Jbi ergo ꝓp paraſceuen iudeoꝝ qꝛ
iuxͣ erat monumētū: poſuerūt ieſuʒ.
¶ Cap. Sū. ¶ Reſurrectio: ⁊ quali-
ter apparuit marie magdalene: apparēs

diſcipulis dedit eis pacē ⁊ ſpm̄ ſcm̄:
poſt dies octo clauſis ianuis appa-
ruit diſcipulis ⁊ thome. Cap. xx.

A
a 209 1 mat. 18. g mar. 15. a Luc. 24. a

V[a]na au
tē ſab
bati Maria
magdalene ve
nit mane cū
adhuc tene-
bre eēnt ad
monumen-
tū: ⁊ vidit la-
pidē ſublatū
a monumē-
to. [b] Cucur-
rit ergo ⁊ ve-
b 210 10 al. + dili gebat nit ad ſymonē petrū ⁊ ad aliū diſci
pulū quē + amabat ieſus: ⁊ dicit il-
lis. Tulerūt dn̄m de monumēto: ⁊
neſcim⁹ vbi poſuerūt eū. Exijt ergo
petrus ⁊ ille ali⁹ diſcipulus: ⁊ vene-
runt ad monumētū. Currebāt aūt
duo ſimul: ⁊ ille ali⁹ diſcipulus pre
cucurrit citius petro: ⁊ venit pͥmus
B ad monumētū. Et cū ſe inclinaſſet
vidit poſita lintheamina nō tamen
introiuit. Uenit ergo ſymon petr⁹
ſequēs eū ⁊ introiuit in monumē
tu ʒ: ⁊ vidit lintheamina poſita ⁊ ſu-
dariū qd̄ fuerat ſup caput ei⁹ nō cū
lintheaminib⁹ poſitū: ſed ſeparatim
inuolutū in vnū locū. Tunc ergo
introiuit ⁊ ille diſcipulus: q vene-
C rat prim⁹ ad monumētū ⁊ vidit ⁊
credidit. Nōdum eniʒ ſciebant ſcri
pturā: q2 oportuit eū a mortuis re
ſurgere. Abierunt ergo iterū diſci-
c 211 9 puli ad ſemetipſos. [c] Maria autē
ſtabat ad monumētū foris plorās:
dū ergo fleret inclinauit ſe ⁊ ꝓſpe-
Act. j. b. xit in monumētū. Et vidit duos an
gelos in albis ſedētes: vnum ad ca
put ⁊ vnū ad pedes: vbi poſituʒ erat
d 212 10 D corp⁹ ieſu. [d] Dicūt ei illi. Mulier qd
ploras. Dicit eis. Q2 tulerunt dn̄m
als + neſcim⁹ meū: ⁊ + neſcio vbi poſuerūt eū. Hec
cū dixiſſet cōuerſa ē retrorſū: ⁊ vidit
ieſuʒ ſtantē: ⁊ nō ſciebat q2 ieſus ē.
Dicit ei ieſus. Mulier qd ploras?
Quē q̄ris? Illa exiſtimās: q2 hortula
nus eēt: dicit ei. Dn̄e ſi tu ſuſtuliſti
eū: dicito mihi vbi poſuiſti eum: ⁊

ego eū tollā. Dicit ei ieſus. Maria. e
Cōuerſa illa: dicit ei. Rabboni qd̄ di
citur magr̄. Dicit ei ieſus. Noli me
tāgere. Nōdū. n. aſcēdi ad prē3 me-
uʒ. Uade āt ad frēs meos ⁊ dic eis.
Aſcēdo ad patrē meū ⁊ patrē vrm̄: E
deū meū ⁊ deū veſtrū. Uenit maria Luc. 24. f
magdalene annūcians diſcipulis: q2
vidi dn̄ʒ: ⁊ hec dixit mihi. [e] Cū er- e 213
go ſero eēt die illo vna ſabbatorū ⁊ 9
fores eēnt clauſe vbi erāt diſcipuli
cōgregati ꝓꝑ metū iudeoꝝ venit ie-
ſus ⁊ ſtetit in medio: ⁊ dixit eis.
Pax vobis. Et cū hec dixiſſet oſtēdit infra eo. f.
eis man⁹ ⁊ lat⁹. [f] Gauiſi ſunt ergo f 214
diſcipuli viſo dn̄o. Dixit ergo eis 10
iteꝝ. Pax vobis. Sicut miſit me pr̄:
⁊ ego mitto vos. Hec cū dixiſſet in-
ſufflauit: ⁊ dicit eis. [g] Accipite ſpm̄ mat. 18. b g 215
F ſanctum. Quoꝝ remiſeritis pctā re 2
mittūt eis: ⁊ quoꝝ retinueritis re-
tēta ſunt. [h] Thomas aūt vn⁹ ex duo h 216
deciʒ q dr̄ didym⁹ nō erat cū eis qn̄ 10
venit ieſus. Dixerūt ergo ei alij di-
ſcipuli. Uidim⁹ dn̄m. Ille aūt dixit
eis. Niſi videro i manib⁹ ei⁹ fixuraʒ
clauoꝝ: ⁊ mittā digituʒ meū in lo-
cū clauoꝝ: ⁊ mittā manū meā in la
tus ei⁹: nō credā. [i] Et poſt dies octo i 217
iteꝝ erāt diſcipuli eius int⁹ ⁊ tho- 9
mas cum eis. Uenit ieſus ianuis ſup̄ eo. e
G clauſis: ⁊ ſtetit i medio: ⁊ dixit eis.
Pax vobis. Deide dicit thome. Infer
digitū tuū huc: ⁊ vide man⁹ meas:
⁊ affer manū tuaʒ ⁊ mitte in latus
meū: ⁊ noli eē incredulus ſʒ fidelis. k 218
[k] Rn̄dit thomas: ⁊ dixit. Dn̄s me⁹ ⁊ 10
de⁹ me⁹: dicit ei ieſus. Quia vidiſti
me thoma credidiſti: beati q nō vide
rūt: ⁊ crediderūt. Multa qdē ⁊ alia infra. 21. G
ſigna fecit ieſus in cōſpectu diſcipu-
loꝝ ſuoꝝ: q nō ſunt ſcripta in libro
hoc. Hec aūt ſcripta ſunt vt credatis:
q2 ieſus eſt fili⁹ dei: ⁊ vt credētes vi-
tā + habeatis in nomine eius. al. + eter nam
¶ Cap. Sū. ¶ Poſtea iteꝝ maniſe
ſtauit ſe ad mare tyberiadis ⁊c̄. de pi
ſcatione petri: dicit petro tertio: pa-
ſce oues meas. Cap. xxj.
A P[a]Oſtea maniſeſtauit ſe iteꝝ ie- a 219 9
ſus ad mare tyberiadis. Mani
feſtauit aūt ſic. Erāt ſimul ſymō pe-

trus ⁊ thomas q̄ dr̄ didym⁹ ⁊ natha
nael q erat a chana galilee ⁊ filij zebe
dei: ⁊ alij ex diſcipulis ei⁹ duo. Dic̄
eis ſymō petr⁹. Uado piſcari: dicūt
ei. Uenim⁹ ⁊ nos tecū. Et exierūt ⁊
aſcēderūt in nauim: ⁊ illa nocte ni-
Luce. 5.a hil prēdiderūt. Mane aūt fc̄o ſtetit
B ieſus in littore: nō tn̄ cognouerūt
diſcipuli q2 ieſus eſt. Dicit ergo eis
ieſus. Pueri nūqd pulmētariū ha
betis. Rñderūt ei. Nō. Dic̄ eis. Mit-
tite in dextera nauigij rhete: ⁊ inue-
nietis. Miſerūt ergo ⁊ iā non vale
bāt illud trahere pre multitudine
b220 piſciū.[b] Dicit ergo diſcipulus ille
10 quē diligebat ieſus petro. Dñs eſt.
Symō petrus cū audiſſet: q2 dñs ē:
tunica ſuccinxit ſe: erat. n. nudus ⁊
C miſit ſe in mare. Alij aūt diſcipuli
nauigio venerūt. Nō. n. longe erāt a
terra: ſ3 q̄ſi cubitis ducētis trahen-
c221 Luc.24.f tes rhete piſciū.[c] Ut ergo deſcēderūt
9 in terrā: viderunt prunas poſitas: ⁊
piſcē ſuppoſitū ⁊ panē. Dicit eis ie-
ſus. Afferte de piſcib⁹: quos prēdi-
diſtis nūc.[d] Aſcēdit ſymō petrus ⁊
d222 traxit rhete in terrā plenū magnis
9 piſcib⁹ centū quinquaginta trib⁹. Et
cū tāti eēnt: nō eſt ſciſſum rhete. Di
e223 D cit eis ieſus.[e] Uenite prandete.[f] Et
9 nemo audebat diſcūbētiū interro
f224 gare eū tu qs es: ſciētes: q2 dñs ē.[g]
10 Luc.24.f Et venit ieſus ⁊ accepit panē: ⁊ + da-
g225 alſa + dat bat eis ⁊ piſcē ſilr.[h] Hoc iam tertio
9 manifeſtat⁹ ē ieſus diſcipulis ſuis
h226 cū reſurrexiſſet a mortuis. Cū ergo
10 prādiſſent: dixit ſymoni petro ieſus
Symō ioānis diligis me pl⁹ his?
Dicit ei. Etiā dñe: tu ſcis q2 amo te.
i227 Dicit ei.[i] Paſce agnos meos.[k] Dic̄
9 E ei iterū. Symō ioānis diligis me?
k228 Ait illi. Etiā dñe tu ſcis q2 amo te. Di
10 cit ei iterū.[l] Paſce agnos meos.[m] Di
l229 cit ei tertio. Symon Joānis amas
9 me? Cōtriſtat⁹ eſt petrus q2 dixit ei.
m230 tertio amas me: ⁊ dixit ei. Dñe tu
10 oīa noſti: tu ſcis q2 amo te. Dic̄ ei.
n231 [n] Paſce oues meas.[o] Amē amē di
9 co tibi: cū eēs iunior cingebas te ⁊
o232 F ābulabas vbi volebas. Cū aūt ſenue
10 ris: extēdes man⁹ tuas ⁊ ali⁹ te cin-
get: ⁊ ducet quo tu nō vis. Hoc aūt
dixit ſignificās q̄ morte clarificatu-
rus eēt deū. Et cū hoc dixiſſet: dic̄ ei.
Sequere me. Cōuerſus petr⁹ vidit illū
diſcipulū quē diligebat ieſus ſequē-
tē q ⁊ recubuit in cena ſup pect⁹ ei⁹:
⁊ dixit: dñe qs eſt q tradet te. Hūc er ſub.13.c.
go cū vidiſſet petr⁹: dicit + ieſu. Dñe Pe + ad ieſum
hic aūt qd? Dicit ei ieſus. Sic eū vo
lo manere donec veniā. Quid ad te?
Tu me ſequere. Exijt ergo ſermo iſte
inter frēs: q2 diſcipulus ille nō mo-
rit. Et nō dixit ei ieſus nō moritur G
ſ3 ſic eū volo manere donec veniam:
qd ad te. Hic eſt diſcipulus ille q te-
ſtimoniū perhibet de his ⁊ ſcripſit
hec ſcim⁹: q2 verū eſt teſtimoniū ei⁹.
Sūt aūt ⁊ alia multa q̄ fecit ieſus q̄ ſi
ſcribant per ſingula: nec ipm arbi-
tror mūdū capere poſſe eos q ſcribē-
di ſunt libros.

¶ Explicit euangeliū ſm̄ Joānem.

¶ Incipit pfatio ſancti hieronymi pſbyteri in oēs eplas ſancti pauli.

Primus querit: quare poſt euangelia q̄ ſupplementū legis ſūt: ⁊ in quibus nobis exēpla ⁊ precepta viuendi pleniſſime digeſta ſunt: voluerit apl's has epiſtolas ad ſingulas eccleſias deſtinare. Hac aūt cā fe-
ctū videt vt. ſ. initia naſcentis eccle
ſie nouis cauſis exiſtētib⁹ puenirēt
⁊ vt pñtia atq3 orientia reſecaret vi
tia: ⁊ poſt futuras excluderet qōnes
exēplo pphetarū q pri⁹ editā legem
moyſi in qua omnia dei mādata le-
gebant: nihilomin⁹ tñ doctrina ſua
rediuiua ſemp ppl'i cōpreſſere pecca
ta: ⁊ pp exēplū viuēdi libros ad no
ſtrā etiā memoriā trāſmiſerūt. De
inde querit. Cur nō ampli⁹ q̄3 decē
epiſtolas ad eccleſias ſcripſerit. De-
cem ſunt. n. cū ea que dicitur ad he-

breos. Nam relique quatuor ad di-
ſcipulos ſpecialiter ſunt porrecte. Ut
oſtenderet nouum non diſcrepare
a veteri teſtamento: et ſe contra legem
non facere moyſi: ad numerum pri-
morum decalogi mandatorum ſu-
as epiſtolas deſtinauit: et quod ille pre-
ceptis a Pharaone inſtituit libera-
tos: totidem hic epiſtolis a diabo-
li et idolatrie ſeruitute edocet acqui-
ſitos. Nam et duas tabulas lapide-
as duorum teſtamentorum figu-
ram habuiſſe viri erudititiſſimi tra-
diderunt. Epiſtolam ſane que ad he
breos ſcribitur quidam pauli non
eſſe contendunt: eo quod non ſit eius
nomine titulata: et propter ſermo-
nis ſtiliq; diſtantiam: ſed aut bar-
nabe iuxta tertullianum: aut luce iu
xta quoſdam vel certe clementis di-
ſcipuli apoſtolorum et epiſcopi Ro-
mane eccleſie poſt apoſtolos ordina-
ti. Quibus reſpondendum eſt ſi pro-
pterea pauli non erit: quia eius non
habet nomē: ergo nec alicuius erit:
quia nullius nomine titulatur.
Quod ſi inconueniens abſurdum-
q; eſt: ipſius magis eſſe credenda
eſt: que tanto doctrine ſue fulget elo-
quio. Sed quoniam apud hebreo-
rum eccleſias quaſi deſtructor legis
falſa ſuſpitione habebatur: voluit
tacito nomine de figuris legis et ve-
ritate chriſti reddere rationem: ne
odium nominis in fronte pretitu-
lati vtilitatem excluderet lectionis.
Non eſt ſane mirum ſi eloquentior
videatur in proprio idest hebreo quam
in peregrino idest in greco quo cete-
re epiſtole ſunt ſcripte ſermōe. Mo-
uet etiam quoſdam quare romano-
rum epiſtola in primo ſit poſita: cum
eam non primo ſcriptam ratio ma-
nifeſtet. Nam hanc ſe proficiſcentem
hieroſolymam ſcripſiſſe teſtatur cum
corinthios et alios iam ante vt mini-
ſterium quod ſecum portaturus
erat colligerent: litteris adhortatus
ſit. Unde et intelligi quidam volunt
ita omnes epiſtolas ordinatas: vt
prima poneretur quouis poſterior fue
rit deſtinata: vt per ſingulas epiſto-
las gradibus ad perfectiora veniret.
Romanorum namq; pleriq; tam ru-
des erant: vt non intelligerent dei ſe
gratia et non ſuis meritis eſſe ſalua-
tos: et ob hec duo inter ſe populi con
flictarent. Idcirco illos indigere aſſe- also + con
rit + corrigi: vitia gentilitatis prio- firmari
ra commemorans. Corinthijs au-
tem iam dicit ſcientie gratiam eſſe
conceſſam: et non tam omnes incre-
pat quam cur peccantes non increpaue- 1.cor.5.a.
runt reprehendit ſicut ait. Auditur Ibidem.
inter vos fornicatio. Et iterum con-
gregatis vobiſcum meo ſpiritu: tra-
dere huiuſmodi ſathane. In ſecun-
da vero laudātur: et vt magis ac ma-
gis proficiant cōmonent. Galathe ve-
ro iam nullius criminis arguun-
tur: niſi hoc tantum quod callidiſſimis
pſeudo apl'is crediderunt. Epheſij ſa-
ne nulla repḣenſione: ſed multa lau-
de ſunt digni: quia fidem aplicam ſer-
uauerūt. Philippēſes ēt mlto ma-
gis collaudant: quod nec audire qdē fal- j.thes.2.c
ſos apl'os voluerūt. Theſſalonicenſes
nihilominus in duab' ep'lis oi lau-
de pſequit: eo quod nō ſolū fidē incon-
cuſſam ſeruauerint veritatis: ſed ēt in
perſecutione ciuium fuerint cōſtan-
tes inuenti. Coloſſenſes autem tales
erant vt cum ab apoſtolo viſi corpo-
raliter non fuiſſent: hac laude dignī
haberentur. Et ſi corpore inquit ab-
ſens ſum: ſed ſpiritu vobiſcum ſum
gaudens et videns ordinem veſtrū.
De hebreis vero quid dicendum eſt:
quorum theſſalonicenſes qui plurimū
laudati ſunt imitatores facti eſſe di- Thes.2.c
cuntur. Sicut ipſe ait. Et vos fra-
tres imitatores facti eſtis eccleſia-
rum dei que ſunt in iudea. Eadem
enim paſſi eſtis et vos a contribuli-
bus veſtris: que et illi a iudeis. Apō E
ipſoſq; hebreos eadem cōmemorat Heb.10.f
dicēs. Nam et vinctis cōpaſſi eſtis: et
rapinam bonorum veſtrorum cū gaudio
ſuſcepiſtis: cognoſcentes vos habere
meliorem et manentem ſubſtātiam.
¶ Incipit prologus beati hierony-
mi preſbyteri ſpecialis in epiſtolas
ad Romanos.

Romani ſunt qui ex iudeis et gen-

ſibus crediderunt. Hi ſuperba con-
tentione volebant ſe alterutrum ſu-
perponere. Nam iudei dicebant. Nos
ſumus populus dei quos ab initio
dilexit ⁊ fouit: nos circūciſi ex genere
abrahā: ſctā deſcēdimus ex ſtirpe: ⁊
notus retro apud iudeā tm̄ deus.
Nos de egypto ſignis dei ⁊ virtutib⁹
liberati: mare ſicco pertranſiuimus
pede: cum inimicos noſtros grauiſſi-
mi fluctus inuoluerent. Nobis plu-
it manna dominus in deſerto: ⁊ qua-
ſi filijs ſuis celeſte pabulū miniſtra-
uit. Nos die noctuq; in colūna nu-
bis ignisq; preceſſit: vt nobis in in-
uio iter oſtēderet. Atq; vt cetera ei⁹
circa nos immēſa beneficia taceam⁹:
nos ſoli digni fuimus dei legē acci-
pere: ⁊ vocem dei loquentis audire:
eiuſq; cognoſcere voluntatē. In qua
Mat.15.c lege nobis ꝓmiſſus eſt xp̄s: ad quos
etiā ipſe ſe veniſſe teſtatus eſt: dicēs:
nō veni niſi ad oues q̄ perierant do-
mus iſrael cum vos canes potius q̄
hoīes appellauerit. Equum ne ergo eſt
vt idola hodie deſerētes qbus ab ini-
tio deſeruiſtis nobis cōparemini: ⁊
nō potius in ꝓſelitorū locū ex legis
auctoritate ⁊ cōſuetudinē deputemi-
ni. Et hoc ipſum nō merebamini, ni-
ſi q̄ larga ſemper dei clementia volu-
it vos ad noſtram imitationem ad-
mittere. Gentes etiā econtrario rn̄-
debant. Quanto .n. maiora erga vos
dei bn̄ficia narraueritis tāto maio-
ris vos criminis reos eſſe mōſtrabi-
Exo.14.c tis: Semp .n. his oīb⁹ extitiſtis igra-
ti. Nā ipſis pedib⁹ qbus aridū mare
tranſiſtis: ludebatis ante idola que
feciſtis: ⁊ ipſo ore quo paulo ante ob
necem aduerſariorum dn̄o cantaue-
ratis: ſimulachra vobis fieri popoſci-
ſtis: illis oculis quibus venerando
deum in nube vel igne conſpicere ſo-
lebatis ſimulachra intuebamini. Mā-
na quoq; vobis faſtidio fuit: ⁊ ſemp
in deſerto ↄtra dn̄m murmuraſtis:
ad egyptū vn̄ vos manu valida eiece-
Nu.14.b rat redire cupiētes. Qd̄ plura? Ita
patres vr̄i crebra prouocatione dn̄ȝ
irritauerunt vt oēs in hereme mo-
rerentur: nec plus ex ſenioribus eo-
rum q̄ duo homines terrā repro-
miſſionis intrarent. Sed quid anti-
qua replicamus: cum etiā ſi illa mi-
nime feciſſetis de hoc ſolo nemo vos
dignos venia iudicaret: ꝙ domi-
num chriſtum prophetarum ſem-
per vobis vocibus repromiſſuȝ non
ſolum ſuſcipere noluiſtis ſed etiam
morte peſſima peremiſtis. Quem vt
nos cognouimus ſtatim credim⁹:
cum nobis de eo antea non fuerit
predicatum. Unde probatur ꝙ ido-
lis ſeruiuimus non obſtinationi
mentis: ſed ignorantie deputan-
dum. Qui enim cognitum ilico ſe-
quimur: olim vtiq; ſequeremur ſi
antea cognouiſſemus. Sic autem
vos de generis nobilitate iactatis
quaſi non morum imitatio ma-
gis q̄ carnalis natiuitas filios vos
faciat eſſe ſanctorum. Deniq; yſma-
hel cum de ſtirpe ſint abrahe mini-
me tamen in filijs reputantur. His
taliter altercātibus apoſtolus ſe me-
dium interponens ita partium di-
rimit queſtiones vt neutrum eo-
rum ſua iuſtitia ſalutem meruiſſe
confirmet: ambos vero populos et
ſcienter ⁊ grauiter deliquiſſe. Jude-
os quidem ꝙ per preuaricationem
legis deum inhonorauerint: gentes
vero ꝙ cum cognitum de creatura
creatorem vt deum debuerint vene-
rari: gloriā eius in manu facta mu-
tauerint ſimulachra. Utroſq; etiam
ſimiliter veniam conſecutos: equa-
les eſſe veriſſima ratione demōſtrat
preſertim cum in eadem lege predi-
ctum ſit ⁊ iudeos ⁊ gentes ad chri-
ſti fidem vocandos eſſe. Quamobreȝ
viciſſim eos humilians ad pacem ⁊
concordiam cohortatur.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum.

Romani ſunt partis italie. Hi
preuenti ſunt a falſis apoſto-
lis: ⁊ ſub nomine domini noſtri ie-
ſu chriſti in legeȝ ⁊ prophetas erant
inducti. Hos reuocat apoſtolus ad
veram ⁊ euangelicam fidem ſcribēs
eis a corintho.

¶ Explicit argumentuȝ.

¶ Incipit ꝓlogus ex dictis ſacroꝝ doctoꝝ in epĺas beati pauli apoſtoli.

PRincipia reꝝ requirenda ſunt prius: vt eorum noticia plenior poſſit haberi. Tunc enim demum facilius poterit cauſe ratio declarari: ſi eiꝰ origo diſcatur. Si ergo epiſtolarum ſcripture poſt euangeliū edite modum ⁊ rationem oſtenderimus: poterit videri verum quod dicimus. Sciendum igitur ꝙ ſicut in veteri teſtamento poſt legis moſaice eruditionem vbi culture diuine mandata continebantur prophetica doctrina fuit neceſſaria que rediuiua populi peccata ſuppliciorū denunciatione compeſceret: atq̧ eundem populum bonorum repromiſſionibus ad obediendum ac ſeruiendum deo viuenti cōmoneret: ita in nouo teſtamento poſt euangelium in quo chriſtiane religionis ordo ⁊ perfecte ſanctitatis doctrina tradit̄: epiſtolarum pauli ⁊ alioꝝ perutilis ſecuta eſt doctrina: vt eccleſiā dei contra hereticas prauitates premuniret: ⁊ ſuboriētia vitia reſecaret et poſt futuras queſtiones excluderet. Hi ſunt panni qui ad extrahendum hieremiam de lacu funibus circūligati ſunt. Epiſtolarum ſiquidem doctrina legis ⁊ prophetie atq̧ euāgelij conſonis teſtimonijs velut triplici fune circūligata de lacu ignorātie ⁊ infidelitatis peccatoꝛ ad lucem gratie ⁊ veritatis educit̄. Inter omnes vero epiſtolarū ſcriptores paulus in tribus ⁊ pluribus forte excellit. ſ. in operis profunditate: in fidei aſſertione ⁊ in gratie cōmendatione ſeu ſpei ſubleuatione. In operis profunditate: q2 hoc opus ⁊ ceteris ꝓlixius: ⁊ ad intelligendū difficilius eſt. In fidei aſſertione: quia Paulus in lege ⁊ prophetis peritus: ad fidei catholice aſſertionem congrua auctoritatum legis ⁊ prophetie induxit teſtimonia: vt eſſet baſis ſub columna. In gratie commendatione ſeu ſpei ſubleuatione: quia contra ſuperbos ⁊ arrogantes ⁊ de ſuis operibus preſumentes: pro cōmendāda dei gratia: fortiter: prudenter: atq̧ acriter dimicauit: que nimirum in illo euidentior ⁊ clarior apparuit: quia inter alia opera vehementer eccleſiam dei perſecutus: pro quo ſummo fuit dignus ſupplicio: pro maledictione conſecutus eſt gratiā ⁊ pro damnatione ſuſcepit miſericordiā: in quo ipſo ſpes noſtra plurimum ſubleuatur. Sicut enim cū audiuimus dauid homicidam et adulterum per penitentiam prophetie recuperaſſe ſpiritum: omnis venie diffidentia peccatori tollitur: ita cum ſaulum prius eccleſie perſecutorem: poſtea factum apoſtolum et predicatorem aduertimus: nō modicum ſpes noſtra attollitur. Inde eſt ꝙ in eccleſia he epiſtole plus ceteris frequentantur: vt pſalmi dauid magis alijs prophetijs. Sciendum vero eſt ꝙ quattuordecim ſcripſit epiſtolas: decem ad eccleſias: quattuor ad perſonas: ſub huiuſmodi myſterij inſinuatione: vt ſcilicet in hoc opere vtriuſq̧ teſtamenti ſumma contineri monſtraret: per denariū nāq̧ vetus teſtamentū ſignatur. quaternarius vero noui teſtamenti nota eſt. Ideo itaq̧ decem ⁊ quatuor ſcripſit: vt vtriq̧ legi ſe conſentire inſinuaret: atq̧ emulorum calumniā dilueret ipſū legis dei ꝑ moyſen date deſtructorem fore calūniantiū: eumq̧ in odium iudeoꝝ trahētiū: quos placatos habere volens: decē ad eccleſias ſcripſit. Et ſicut moyſes iſraelitico populo a pharaonis ⁊ egyptiorum ſeruitute educto: decē mandatorum doctrinam tradidit: ita et apoſtolus dei eccleſias a diaboli poteſtate ⁊ idolatrie ſeruitute redēptas: decē epĺarū doctrina informaret. Idō etiam decē ⁊ quatuor ſcripſit: vt duorum teſtamentorum concordiam atq̧ cōuenientiā ſignaret: quā moyſes in duabus tabulis lapideis ſimul iunctis qbus legis decalogꝰ inſcriptus erat oſtendit. Moyſes quoq̧ noſter id eſt chriſtus idem in cena cum diſcipulis paſcha celebrans figurauit. Ibi etenim lapis repro

bus quē geſſit angulus mira preſtans in
oculis noſtris: panē ſupercelēſtē cū typico
agno cōiunxit: finiens vetus: inchoās no
uū. Per agnū etenim q̄ in veteri lege ſolē
nis hoſtia erat: & panem q̄ noue legis ſacri
forma eſt duo teſtamēta figurauit: atq̄ il
la duo cōiungens ꝓditoꝝ teſtamentoꝝ
conſonantiā declarauit. Eſt.n. rota in me-
dio rote: ſicut vidit Ezechiel. Ex predictis
itaq̄ paret myſterij euidentiſſima rō qua
epl̄as quatuordecim conſcripſit: & diſtin-
cte decem ad eccleſias: quattuor ad ꝑſonas
direxit. Unde quorundā inſania percuti-
tur: dicentium epl̄am q̄ ad hebreos ſcribit
non fuiſſe pauli: ſed barnabe vel clemētis
vel terculiani vel luce: quos in hunc erro-
rem occaſio deduxit huiuſmodi: quia nec
ſalutatio eius nomine intitulata preſcri
bitur: & longe facundiore & ſplendidiore
ſtilo q̄ cetere edita eſt. Quibus ſufficiēter
reſpondet hoc modo: q: ſi ideo non eſt di
cenda pauli q̄ nomen eius in titulo nō
habet: ergo nec barnabe nec alicuius predi
ctorum: cum nullius eorū nomine pre-
titulata ſit: nec ob id quoq̄ pauli nō eſſe
putanda ē: q: diligētius eſt ſcripta: cū na-
turale ſit vnicuiq̄ plus valere in ſua lin-
gua q̄ in peregrina. Illā enim hebraice: ce
teras vero ſcripſit grece: nomen vero ſuū
ideo ꝑmittere noluit: quia hebreis odio-
ſus erat: eum legis deſtructorem arbitrā-
tibus. Quocirca de legis atq̄ cerimonia-
rum abolitione tractaturus: recte nomē
ſuum ſubſtituit ne preſcripti nominis in
uidia vtilitatem ſequentis excluderet le-
ctionis. Eſt itaq̄ & illa epiſtola pauli ſicut
& alie. De ordine quoq̄ epiſtolarum que
ri ſolet: quare non eo ordine ſint diſpoſi-
te quo ab apl̄o edite: quod conſtat nō eſſe
cum epl̄a que romanis ſcribitur prima po
natur: que tñ ante alias omnes nō ē ſcri-
pta. Epiſtolam enim que ad corinthios ſcri
bit: ante iſtam ſcripſiſſe videtur: quia hāc
Infra.16.a. de corintho ſcripſiſſe euidenter mōſtratur:
ex eo q̄ dicit. Commendo vobis phebem
ſororem noſtram miniſtram eccleſie que
eſt chencris. Chencris enim dicitur locus
corintho vicinus immo portus ipſius co
Infra.16.c. rinthi. Ex hoc ergo apparet de corintho ſcri
pta & ex eo q̄ dicit. Salutat vos Caius ho-
1.cor.1.b. ſpes meus: de quo ſcribens corinthijs cō
memorat dicens. Gratias ago deo meo q̄

neminem veſtrum baptiçaui niſi criſpū
& caium. Hec ergo epiſtola ad intelligen-
dum ceteris difficilior: in qua & apoſto-
lus videtur perfectior: primatum obtinu
it in corpore epiſtolarum: non q̄ prius ab
apoſtolo ſit ſcripta: ſed cauſa dignitatis ro
manoꝝ qui tunc tēporis vniuerſis gentī
bus imperabāt. Interpretant romani ſub
limes ſiue tonātes: q: illo tēpore quo apo
ſtolus hāc epiſtolam eis miſit cūctis gen
tibus dominabant. Ideoq̄ ſublimiores
erant omnibus populis. Et intonabāt ꝑ-
cepta publica & priuata: eorūq̄ fama em
nium hominum reſonabat in ore. Haimo autem
ab athenis apoſtolum ſcripſiſſe romanis
dicit: his verbis. Ab athenis ciuitate gre-
corum ſcripſit apoſtolus romanis hanc
epiſtolā: quos non ipſe: nō petrus: nō ali-
quis duodecim diſcipulorum primum
inſtruxit: ſed quidam iudeoꝝ credentium
q̄ fide chriſti ab apoſtolis ꝑcepta venientes
romam vbi princeps orbis reſidebat: cui
erant ipſi ſubiecti: que apud hieroſolymā
didicerant: romanis euāgeliçauerūt. At-
tende diligenter q̄ haimo dicit apoſtolū
ab athenis ſcripſiſſe: origenes vero de cori-
tho. Item inſpice q̄ idē haimo ait petrum
romanis primum non ꝑdicaſſe: cū eccle-
ſiaſtica hiſtoria ſic contineat. Claudij tēpo
ribus clementia diuine prouidentie pe-
trum ad vrbem romā deducit. Iſte adueni-
ens primus in vrbe roma euāgelij chriſti
clauib⁹ ianuā regni celeſtis aperuit. Hie-
ronymus quoq̄ ſup epl̄am ad romanos
vbi ſcriptū ē. Ut aliquid impertiar vobis infra.j b
gratie ſpiritualis: ait ſic. Romanos Petri
predicatione fidē tenētes cōfirmare ſe vel
le paulus dicit: nō q̄ minus accepiſſent a
petro: ſed vt duob⁹ aplis atteſtātibus atq̄
doctoribus: eoꝝ corroboraret fides. Harū
itaq̄ auctoritatū cōflictū q̄ videt dirimē-
tes: dicimus petrū primū ꝑdicaſſe roma
nis quantū ad alios apl̄os: ſed nō primum
quantū ad oēs credētes. Itē dicim⁹ athe-
nis epl̄e vel partē ſcripſiſſe: corinthi vero
ꝑfeciſſe: atq̄ inde romanis eam deſtinaſſe.
Uel potius ideo ꝑma ponit q: primū gra
dū erroris deſtruit: ſcilicet ſupbiā omniū
maloꝝ radicem: ſicut ſcriptū eſt. Initium
oīs peccati ſupbia eſt: que natione celeſtis
ſublimium mentes inhabitat ſub cinere
& cilitio latitans: que romanos adeo oc-

cupauerat vt inter ſe altercantes ⁊ ſe ſibi
inuicem preferentes diſſenſiones ⁊ ſciſ-
mata facerent. Erant enim romani de iu-
deis ⁊ gentibus ad chriſtū conuerſi. Iu-
dei autē propter ſanctos patres a quibus
originē ducebant ⁊ ꝓpter legē quā ſoli in
ter ceteras gētes acceperūt gentiles credē-
tes deſpiciebāt: dicētes ſe ꝓpter obſeruan
tiā legis ⁊ cui ſeruierāt meruiſſe accipere
grām chriſti ⁊ fidē euangelij: ⁊ ꝓpter me
rita operū legis ſibi veniſſe euāgeliū dñi
noſtri ieſu chriſti atq̃ his inflati gentib⁹
ſe pferebant dicētes. Nos de gñe abrahe ſu-
mus: cui primū facta fuit promiſſio: nos
populus peculiaris dei ſumus: nos de egy-
pto forti manu ⁊ mirabilib⁹ ſignis deus
eduxit: nos ſicco veſtigio mare rubrū tran
ſire fecit: in deſerto mānā pluit: aquā de
petra pduxit atq̃ alijs ſub ſilētio relictis:
nos ſoli: igni ſumus legē dei accipe: ⁊ ei⁹
voluntatē cognoſcere. Ad nos quoq̃ ſpecia
liter dei fili⁹ venit: vt ipſe in euāgelio ait.
Math. 15. Non ſum miſſus niſi ad oues q̄ perierunt
domus iſrael. Gentiles autem ecōtra dice
bant: quanto plura beneficia vobis exhibi
ta memoratis: tanto vos deteriores eſſe oñ
ditis. Eiſdem ſiquidem pedibus quibus
mare tranſiſtis: ante idola poſtea ſaltaſtis:
que ⁊ proprijs manibus feciſtis: ⁊ illo
ore quo paulo ante de ſubmerſione Pha-
raonis ⁊ egyptiorū laudes deo perſolue-
ratis: idola adoraſtis. Preterea manna ce
litus datum in deſerto faſtidiſtis cupien-
tes redire in egyptū ad ollas carniū. Sepe
etiā deū in irā irritaſtis. Ad vltimū chri-
ſtū in lege ⁊ pphetis pmiſſum occidiſtis.
Nos itaq̃ vobis digniores ſumus qui vt
de chriſto audiuim⁹: in eū credidimus. Vn
Pſ. 17. de p pphetā dñs ait. Populus quē nō co
gnoui ſeruiuit mihi i auditu auris obe-
diuit mihi. Unde cōſtat nos non ex indu
ſtria: ſed ex ignorantia deliquiſſe. Si enī
prophetas aut apl'os ante habuiſſem⁹ ido-
la non coluiſſemus. Quod autē de generis
nobilitate vos iactatis: ſi qua talium gloria
eſt: tūc hiſmael ⁊ eſau poſſunt pariter glo
riari: cum de eiſdem parentibus ſint na-
ti. His itaq̃ altercantibus apl's ſe mediū
interpoſuit: oēs illoꝝ contentiones hinc
inde dirimens: ⁊ quaſi bonus cōcionator
voce ſonora illos alloquens: ad vnam oēs
concordiam adduxit: oſtendens nullos il

loꝝ ſuis meritis eſſe ſaluatos: quia oēs
⁊ iudei ⁊ gētiles ſub peccato tenebant: ſed
p grām dei liberati ſunt. Pro altercatio-
ne itaq̃ predicta ſcribit romanis cōfutās
modo gentiles modo iudeos: docēs eos
humiliari: vt omnia attribuāt gratie dei
⁊ oſtēdens omnibus gratis dediſſe grām
fidei ⁊ euāgelij chriſti: quā ꝓpterea ⁊ gra
tiam vocari oſtēdit: q2 nō quaſi debitū iu
ſtitie reddita eſt ſed gratuito data. Quid
enim ē gratia: gratis data donata nō red
dita. Si enim tibi debebat anteq̄ gratiā
haberes merces tibi reddita eſt nō gratia
donata. Merito itaq̃ hec epiſtola pma po
nit: q2 oium maloꝝ vt pdictū ē radicē pri-
mit. Aſſignatis rōnibus operis nūeri ⁊
ordinis epiſtolarū explicato quoq̃ vnde
⁊ quare apoſtolus romanis ſcripſerit ſu-
pereſt de materia ⁊ intētione ⁊ modo tra
ctandi exequi. Generalis omniū epiſto-
larū materia eſt doctrina euāgelij. Inten
tio eſt monere ad obediēdū euāgelice do
ctrine. Preter hec aūt in ſingulis ꝓprias
intentiones ⁊ materias reperimus. Pri-
ma itaq̃ epiſtola materiā habet roma-
norum vitia atq̃ gratie dei dona ad que
eos hortatur. Intentio eſt vitia eorūdem
increpare ⁊ ad veram pacem ⁊ fraternam
concordiā ſub manu gratie humiliare.
Modus tractandi talis eſt: more ſcriben
tium epiſtolas: ſalutationē premittit in
qua tria facit. Cōmendat enim perſonam
ſuam ⁊ negocium ⁊ auctorē negocij: in
quibus cōgrue captat beniuolentiā. Poſt
ſalutationem vero vtriuſq̃ partis vitia
arguit: oſtendēs gētiles a naturali ratio-
ne ⁊ iudeos a lege exorbitaſſe. Deinde plu
ribus modis oſtendit iuſtitiam ⁊ ſalutē
eque vtriſq̃ eſſe: nō per legem ſed per fidē
ieſu chriſti: vt a lege eos tollat ⁊ in ſola fi-
de chriſti eos conſtituat. Circa finē vero
moralis ſubdit inſtructio: atq̃ in actio-
ne gratiarum finem tenet epiſtola. Pre-
mittit autem ſalutationem dicens.

¶ Explicit prologus doctorum.

¶ Incipit epiſtola beati Pauli apoſtoli
ad Romanos.

¶ Capituli Sūmarium. ¶ Oſtendit apo-
ſtolus charitatem ſe habere ad romanos
ac deinde vitia eorum redarguit quia ſe-
quuntur deſideria ſua. Cap. I.

Paulus ſer-
u⁹ ieſu xpi
vocat⁹ apl's: ſegre
gat⁹ in euāgeliū
dei qḋ an̄ pmiſe
rat p pphetas ſu
os in ſcripturis
ſctīs d̄ filio ſuo
q factus eſt ei ex ſe-
mine dauid ſm
carnē q pdeſtina
tus eſt fili⁹ dei in
virtute: ſm ſpm̄
ſanctificatiōis ex
reſurrectione mortuoꝝ ieſu xpi dn̄i no
ſtri: p quē accepim⁹ grāz ⁊ apoſtolatuz ad
obediendū fidei in oib⁹ gētib⁹ p noīe ei⁹:
in qb⁹ eſtis ⁊ vos vocati ieſu xpi: oib⁹ qui
ſūt rome dilectis dei vocatis ſanctis. Gra
tia vobis ⁊ pax a deo pr̄e ⁊ dn̄o nr̄o ieſu
xpo. Primū qdē grās ago deo meo p ie-
ſum xpz p oib⁹ vobis: q: fides vr̄a annun
ciat̄ in vniuerſo mūdo. Teſtis eniz mi-
hi eſt de⁹ cui ſeruio in ſpū meo in euāge
lio filij ei⁹: q ſine intermiſſione memo-
riā vr̄i facio ſemp in oꝛonib⁹ meis: obſe-
2.Thi. 1. crās ſi quo mō tandē aliqn̄ pſpꝫ iter ha
b. beā i volūtate dei veniēdi ad vos. Deſidero
B eniz videre vos: vt aliqd ipartiar vobis grē
ſpiritalis ad ꝯfirmādos vos. i. ſimul ꝯſola
ri in vobis p eā q̄ inuicē eſt fidē vr̄az atqꝫ
meā. Nolo aūt vos ignoꝛare frēs: q: ſepe p
poſui venire ad vos ⁊ phibit⁹ ſuz vſqꝫ ad
huc: vt aliquē fructū habeā in vobis ſicut
⁊ in ceteris gētib⁹. Grecis ac barbaris ſa
piētib⁹: ⁊ inſipiētib⁹ debitoꝛ ſuz: itaqꝫ qḋ
in me pmptū eſt ⁊ vobis q rome eſtis euā
geliſare. Nō. n. erubeſco euangeliū. Uirt⁹
enim dei eſt in ſalutē oī credēti iudeo pri
mū ⁊ greco. Juſticia eniz dei in eo reuelat̄
ex fide in fidē: ſic ſcriptū eſt. Juſtus aūt ex
Abacuc. fide viuit. Reuelat̄. n. ira dei d̄ celo ſuper
2.a. oēm ipietatē ⁊ iniuſtitiā hominū eorum
Heb. x. g. qui veritatē dei i iniuſtitia detinēt: q: qḋ
E notū eſt dei: manifeſtū eſt in illis. De⁹. n.
Alſ + re illis + māifeſtauit. Inuiſibilia. n. ipſius a
uelauit. creatura mūdi p ea q̄ facta ſūt intellecta cō
ſpiciunt̄: ſempiterna quoqꝫ ei⁹ virt⁹ di-
uinitas: ita vt ſint iexcuſabiles. Q: cū co-
gnouiſſent deū nō ſic deū glificauerūt aut
grās egerūt: ſed euanuerūt in cogitatiōi
bus ſuis: ⁊ obſcuratū eſt īſipiēs coꝛ eoꝝ.
Dicētes. n. ſe eē ſapiētes ſtulti facti ſūt. Et
mutauerūt glīam incoꝛruptibilis dei in 1.coꝛ.3.b
ſilitudinē imaginis coꝛruptibilis hoīs: ⁊ vo Eph.4.d
lucꝝ ⁊ quadrupedū ⁊ ſerpentiū. Propter
qḋ tradidit illos de⁹ i deſideria coꝛdis eoꝝ
in imūditiā: vt ꝯtumelijs afficiāt coꝛpo-
ra ſua i ſemetipſis +. Q: cōmutauerūt veri alſ + quē
tatē dei i mēdaciū: ⁊ coluerūt ⁊ ſeruierūt crea-
ture potiuſqꝫ creatoꝛi: q ē bn̄dict⁹ i ſecula iſra. 9. a.
amē. Propterea tradidit illos de⁹ i paſſio B
nes ignominie. Nā femie eoꝝ immutauerūt 32.q.7.c.
nālē vſū i eū vſuz q eſt ꝯ nām. Silr aūt ⁊ vlus.
maſculi relicto nāli vſu feminē exarſerūt 32.q.7.c.
in deſiderijs ſuis in inuicē maſculi i ma vlus.
ſculos turpitudinē opantes: ⁊ mercedem
quā opoꝛtuit erroꝛis ſui i ſemetipſis re-
cipiētes. + Et ſic nō pbauerūt deū hr̄e i no alſ + qꝫ
ticia: tradidit illos de⁹ in repꝛobū ſenſuz:
vt faciāt ea q̄ nō ꝯueniūt repletos oī iniq-
tate malitia: foꝛnicatiōe auaritia nequitia
plenos inuidia homicidijs cōtētiōe: doloꝛ
malignitate ſuſurrones detractoꝛes deo
odibiles: cōtumelioſos ſupbos: elatos iuē
toꝛes maloꝝ parētib⁹ nō obediētes inſi-
piētes icōpoſitos ſine affectiōe: abſqꝫ fedeꝛe:
ſine mīa. Qui cū iuſtitiā dei cognouiſſet: 27.q.1.c.
nō itellexerūt qm̄ q talia agūt digni ſūt moꝛte vidue
nō ſolū q ea faciūt ſz ēt q ꝯſentiūt faciētib⁹.
¶ Ca. Sū. ¶ Redarguit apoſtolus vicia
iudeoꝝ: dicēs eos in culpa gētilib⁹ ſiles:
quo ad aliquid peioꝛes. Cap. ij.

Propter qḋ inexcuſabilis es o hō ois A
q iudicas. In quo enim alterū iudi mat.7.a.
cas te ipſuz cōdēnas. Eadē. n. agis q̄ iudi- 3.q.9.c.
cas. Scim⁹. n. qm̄ iudiciū dei ē ſm verita nihil.
tē in eos q talia agūt. Exiſtimas aūt hoc o
hō q iudicas eos q talia agūt: ⁊ facis ea: q:
tu effugies iudiciū dei? An diuitias bo-
nitatis eius ⁊ patiētie ⁊ lōganimitatis cō
tēnis? Ignoꝛas qm̄ benignitas dei ad + alſ + pa
pniaz te adducit? Scdm aūt duritiā tuā tientiaz.
⁊ in pnitēs coꝛ theſaurizas tibi iram in
die ire ⁊ reuelatiōis iuſti iudicij dei: q red
det vnicuiqꝫ ſm opa ei⁹. his qdem q ſm mat. 16.
patiētiā boni opis glīā ⁊ honoꝛē ⁊ icoꝛru- b.
ptionē q̄rētib⁹ vitā eternā. his āt q ſūt ex B
ꝯtētiōe ⁊ q nō acqeſcūt vitati: credūt āt ini
qtati: ira ⁊ idignatio tribulatio ⁊ āguſtia
in oēz aīaz hoīs opātis malū: iudei pmū Eph.6.b
⁊ greci. Glīa āt ⁊ honoꝛ ⁊ pax oī opanti bo Col.3.d.
nū: iudeo pmū ⁊ greco. Nō. n. ē acceptio p Act.10.f.
ſonarū apud deū. Quicūqꝫ eniz ſine lege Jaco.2.b

peccauerūt: ſine lege pibūt. Et qcūqȝ in le
1. Pe. 2. c ge peccauerūt: p legē iudicabunt. Nō. n. au-
mat. 7. c. ditores legis iuſti ſūt apd deū: ſȝ factores
Jaco. 1. d legis iuſtificabunt. Cū. n. gētes q legē nō
C hñt naliter ea q legis ſunt faciūt: eiuſmo
de. pe. diſ. di legē nō hñtes ipi ſibi ſunt lex: q oñdūt
4. ca. ſi ex opus legis ſcriptū i cordib⁹ ſuis teſtimo
bono. 1 q. niū reddēte illis ɔſcia ipſoꝝ ⁊ iter ſe iuicē
q. ſi. capi. cogitationū accuſantiū aut ēt defendētiū:
due ſunt i die cū iudicabit de⁹ occulta hoīuȝ ſȝ euā
geliū meū p ieſuȝ xpȝ. Si aūt tu iudeus
cognominaris ⁊ requieſcis i lege: ⁊ gliaris i
deo: ⁊ noſti volūtatē ei⁹: ⁊ pbas vtiliora i-
ſtruct⁹ p legē: ɔfidis teipȝ eē ducē cecorū
lumē eoꝝ q in tenebris ſunt eruditorē iſi
pietiū: magrȝ iſantiū: hñtē formā ſciēt e
⁊ veritatis i lege: q ergo aliū doces teipſuȝ
nō doces? Qui pdicas n furādū: furaris?
Qui dicis nō mechādū: mecharis? Qui
abhoīaris idola: ſacrilegiū facis? Qui i lege
gliaris: p puaricationē legis deū inhono-
ras? Nomē. n. dei p vos blaſphemat int gē
D tes: ſic ſcriptū ē. Circūciſio qdē pdeſt ſi le
Eze. 36. f gē obſerues: ſi at puaricator legis ſis: circū
ciſio tua pputiū fcā ē. Si igr pputiū iu-
ſtitias legis cuſtodiat: nō ne pputiū illi⁹ i
circūciſiōeȝ reputabit? Et iudicabit id qd
ex nā ē pputiū legē ɔſumās te: q p lrām ⁊
circūciſionē puaricator legis es. Nō. n. q i
manifeſto iude⁹ ē neqȝ q i maīfeſto i car
ne ē circūciſio: ſȝ q in abſcōdito iude⁹ ē:
⁊ circūciſio cordis in ſpiritu nō lrā: cui⁹
laus nō ex hominibus eſt ſed ex deo.

¶ Ca. Sū. ¶ Oñdūt in quo iudei erant gētib⁹ meliores pbās tā gētiles qȝ iudeos indigere gratia chriſti. Cap. iij.

Q Uid ergo āpli⁹ ē iudeo: aut q vtili-
A tas circūciſiōis? Multū p oēm mo
dū. Primū qdē: qr credita ſūt illis eloq
dei. Quid. n. ſi qdā illoꝝ nō crediderūt? Nū
qd incredulitas illoꝝ fidē dei euacuauit?
Abſit. Eſt at de⁹ verax ois at hō mēdax ſic
ſcriptū ē: vt iuſtificeris i ſermōib⁹ tuis ⁊
Jo. 3. d. vincas cū iudicaris. Si at iniqtas nr̄a iu
18. c. ſtitiā dei ɔmēdat qd dicem⁹? Nūqd ini-
Ps. 50. quus ē de⁹: q infert irā? Scdȝ hoīeȝ dico.
Abſit. alioqn quō iudicabit de⁹ hūc mun
dū? Si. n. veritas dei i meo mēdacio abū
dauit in gliaȝ ipius: qd adhuc ⁊ ego tāqȝ
petōr iudicor? Et nō ſic blaſphemamur: ⁊
B ſic aiūt qdā nos dicere: faciam⁹ mala vt ve
Ps. 13. a niāt bōa. Quoꝝ dānatio iuſta ē. Quid er
go? Precellim⁹ eos. Neqȝ. Cauſati. n. ſu-
mus iudeos ⁊ grecos oēs ſub peccō eē: ſicut
ſcriptū ē: qr nō ē iuſt⁹ qſqȝ nō ē itelliges:
nō ē regrēs deū. Oēs declinauerūt ſimul
inutiles facti ſunt: nō ē q faciat bonū: non
ē vſqȝ ad vnū. Sepulchꝝ patēs ē guttur
eoꝝ: linguis ſuis doloſe agebāt: venenuȝ Ps. 5. ⁊ 13
aſpidū ſub labijs eoꝝ. Quorū os maledi-
ctiōe ⁊ amaritudīe plenū ē: veloces pedes C
eoꝝ ad effūdēdū ſanguinē. Cōtritio ⁊ inſe
licitas i vijs eoꝝ: ⁊ viā pacis nō cognoue
rūt: nō ē timor dei an oculos eoꝝ. Scim⁹
aūt: qm qcūqȝ lex loqtur: his q in lege ſūt
loqt. Ut oē os obſtruat ⁊ ſubdit⁹ fiat ois
mūdus deo: qr ex opib⁹ legis nō iuſtifica- Gal. 2. d.
bit ois caro corā illo. Per legē. n. cogni-
tio peti. Nūc at ſine lege iuſtitia dei maīſe
ſtata ē: teſtificata a lege ⁊ pphetis. Juſtitia
aūt dei p fidē ieſu xpi i oēs ⁊ ſup oēs q cre
dūt i eū. Nō. n. eſt diſtictio. Oēs. n. peccaue
rūt: ⁊ egēt glia dī. Juſtificati gratis p gfaȝ D
ipi⁹ p redēptionē q eſt i xpo ieſu quē ppo
ſuit de⁹ ppitiatorē p fidē in ſanguie ipi⁹
ad oñſionē iuſtitie ſue pp remiſſionē pce
dētiū delictoꝝ i ſuſtētatiōe dei ad oñſionē
iuſtitie ei⁹ i hoc tpe: vt ſit ipe iuſt⁹ ⁊ iuſti-
ficās eū q ex fide ē ieſu xpi. Ubi ē ergo glia
tio tua? Excluſa ē. Per quā legē? Factorū.
Nō ſȝ p legē fidei. Arbitramur. n. iuſtifica
ri hominē p fidē ſine operibus legis. An
iudeorū deus tm̄? Nonne ⁊ gentiū? Jm-
mo ⁊ gentium. Quoniā quidē vnus eſt
deus qui iuſtificat circūciſionē ex fide: ⁊ p
putiū per fidē. Legem ergo deſtruimus p
fidem? Abſit. Sed legem ſtatuimus.

¶ Ca. Sū. ¶ Declarat apls per exēplū habrae fidē reqre ad ſalutē: ⁊ legē veterē ad ſalutem non ſufficere. Cap. iiij.

Q Uid ergo dicem⁹ inueniſſe abrahā
A prēm nrm ſm carnē. Si. n. abrahaȝ
ex operibus legis iuſtificat⁹ ē hȝ gliā: ſed
nō apud deū. Quid. n. dicit ſcriptura. Cre
didit abraham deo: ⁊ reputatū eſt illi ad
iuſtitiā. Ei aūt qui operatur: merces nō i- Gen. 15. b
putatur ſm gratiam ſed ſm debitū. Ei ve Gal. 3. a.
ro qui nō operatur: credēti aūt in eū qui Jaco. 2. g
iuſtificat impiū reputat fides eius ad iu-
ſtitiā ſm ppoſitum gratie dei: ſicut ⁊ da-
uid dicit beatitudinē hominis cui deus
accepto fert iuſtitiā ſine operibus. Beati
quorū remiſſe ſunt iniquitates: ⁊ quorū
tecta ſunt peccata: Beatus vir cui nō imp- Ps. 31.

tauit dñs peccatū. Beatitudo ergo hec in
circūciſione tm̄ manet an et̄ in preputio?
B Dicimus.n.q reputata ē fides abrahe ad
iuſtitiā. Quō ergo reputata eſt? In circū
ciſione: an in preputio? Nō in circūciſio-
ne: ſed in preputio. Et ſignum accepit cir
cūciſionis ſignaculum iuſtitie fidei q̄ eſt
in ꝓputio: vt ſit p̄r omniū credētiū p pre
putium vt reputetur ⁊ illis ad iuſtitiā.
Et ſit p̄r circūciſionis: nō his tantū qui
ſunt ex circūciſiōe: ſed ⁊ his qui ſectātur
veſtigia fidei que ē in ꝓputio p̄ris noſtri
abrahe. Nō eniꝫ p legē ꝓmiſſio abrahe aut
ſemini eius vt heres eēt mūdi: ſꝫ p iuſti-
C tiā fidei. Si eniꝫ qui ex lege heredes ſunt:
exinanita eſt fides abolita ē ꝓmiſſio. Lex
enim iram operatur. Ubi enim nō eſt lex
nec preuaricatio. Ideo ex fide: vt ſm̄ grāꝫ
firma ſit ꝓmiſſio omni ſemini: non ei q
ex lege eſt ſoluꝫ ſed ⁊ ei q ex fide eſt abrahe
qui pater eſt omniū noſtrū ſicut ſcriptū
Gen. 17.a eſt. Q patreꝫ multarū gentiū poſui te an
deum cui credidiſti: q viuificat mortuos
⁊ vocat ea que nō ſunt: tanq̄ꝫ ea que ſunt.
Qui cōtra ſpē: in ſpem credidit: vt fieret
pater multarū gentium: ſecundū q dictū
eſt ei. Sic erit ſemē tuū: ſicut ſtelle celi ⁊
Gen. 13.d arena maris. Et nō infirmatus eſt i fide:
nec conſiderauit corpus ſuuꝫ emortuū:
cū iā fere centū eēt anoꝝ ⁊ emortuā vul-
uā ſare. In repromiſſiōe et̄ dei nō heſitauit
D diffidētia: ſꝫ cōfortat⁹ eſt fide: dans gliā deo
pleniſſime ſciēs q quecūq̄ꝫ ꝓmiſit de⁹ po
tens eſt ⁊ facere. Idō ⁊ reputatū eſt illi ad
iuſtitiā. Nō ē aūt ſcriptū tm̄ ꝑꝑ ipꝫ: q re
putatū eſt illi ad iuſtitiā: ſed ⁊ ꝑꝑ nos q-
bus reputabit credentibus i eū: q ſuſcita
uit ieſum xp̄m dn̄m nr̄m a mortuis: q
traditus eſt ꝑꝑ delicta noſtra: ⁊ reſurrexit
propter iuſtificationem noſtram.

¶ Ca. Sū. ¶ Apl's oñdit virtutē fidei in
credētiū iuſtificatiōe qm̄ regnauit mors
ab adam vſq̄ꝫ ad chriſtum. Cap. v.

A IUſtificati ergo ex fide pacē habeamus
ad deū p dn̄m nr̄m ieſuꝫ xp̄m: p quē
habemus acceſſum p fidē in grām iſtā: i q̄
ſtamus: ⁊ gliamur i ſpe glīe filioꝝ dei. Nō
ſolū aūt: ſed ⁊ gliamur in tribulatiōib⁹:
ſcientes q tribulatio patientiam operat:
patientia aūt ꝓbationē: ꝓbatio vero ſpē.
Ja. 1.a. Spes aūt nō ꝯfundit: q caritas dei diffu-
ſa eſt in cordib⁹ nr̄is: p ſpm̄ ſcm̄ q datus
eſt nobis. Ut qd enim chriſtus cū adhuc
infirmi eſſemus ſm̄ tp̄s pro impijs mor
tuus eſt. Uix eniꝫ p iuſto qs moritr. Nā p B
bono forſitā qs audeat mori. Cōmēdat āt Hebr. 9.d
caritatē ſuam deus in nobis: qm̄ ſi cū ad- i. Pe. 3.d
huc pctōres eēmus ſm̄ tp̄s xp̄s p nobis
mortuus eſt: multo igit magis nūc iu-
ſtificati in ſanguine ipſius ſalui erimus
ab ira p ipm̄. Si.n. cū inimici eēmus re
cōciliati ſum⁹ deo p mortē filij ei⁹: multo
magis recōciliati ſalui erim⁹ i vita ipſi⁹.
Nō ſolū aūt: ſꝫ ⁊ gliamur i deo p dn̄ꝫ nrꝫ
ieſuꝫ xp̄m: p quē nūc recōciliationē acce-
pimus. Propterea ſicut p vnū hoīeꝫ pec- d ꝯſe. di.
catū i hūc mūdū itrauit: ⁊ p pctm̄ mors: 4.c. que-
⁊ ita in oēs hoīes mors ptranſijt: in quo rit i ſi. ⁊
oēs peccauerūt. Uſq̄ꝫ ad legē.n. peccatum c. placuit
erat in mūdo. Pctm̄ aūt nō iputabat: cū
lex non eſſet. Sꝫ regnauit mors ab adam C
vſq̄ꝫ ad moyſen: et̄ in eos q nō peccauerūt
in ſimilitudinē puaricatiōis ade: q ē for-
ma futuri. Sꝫ nō ſicut delictū: ita ⁊ donū.
Si.n. vni⁹ delicto multi mortui ſūt: mul
to magis grā dei ⁊ donū in grā vni⁹ hoīs
ieſu xp̄i i plures abūdauit. Et nō ſicut per
vnū pctm̄: ita ⁊ donū. Nā iudiciū qdeꝫ ex
vno in cōdēnationē: grā āt ex multis de-
lictis in iuſtificationē. Si.n. vni⁹ delicto
mors regnauit p vnū: multo magis abū
dantiā grē ⁊ donatiōis ⁊ iuſtitie accipien
tes in vita regnabūt p vnū ieſuꝫ xp̄ꝫ. Igr̄ D
ſicut p vni⁹ delictū in oēs hoīes i ꝯdēna-
tionē: ſic ⁊ p vni⁹ iuſtitiā i oēs hoīes i iu-
ſtificationē vite. Sicut.n. p inobediētiam
vni⁹ hoīs pctōres ꝯſtituti ſūt multi: ita ⁊
p vni⁹ obeditionē iuſti ꝯſtituentr multi.
Lex āt ſubintrauit: vt abūdaret delictū. Ubi
aūt abūdauit delictū: ſupabūdauit ⁊ grā:
vt ſicut regnauit peccatū in morte: ita ⁊
grā regnet per iuſtitiam in vitā eternā: p
ieſum chriſtum dominum noſtrum.

¶ Ca. Sū. ¶ Declarat apl's in pctis nō eē
manendū: ⁊ q ſit virtuoſe opandū. C. vi.

A QUid ergo dicemus? Manebim⁹ in
peccato vt grā abundet? Abſit. Qui
eniꝫ mortui ſum⁹ peccato: quō adhuc vi
uemus in illo? An ignoratis: q quicunq̄ꝫ d ꝯſe. di.
baptizati ſumus in xp̄o ieſu: i morte ipſi⁹ 4.c. pro-
baptizati ſumus? Cōſepulti.n. ſum⁹ cuꝫ prie.
illo p baptiſmū i mortē: vt quō mō xp̄s Eph. 4.c.
ſurrexit a mortuis p gloriam patris ita ⁊ colo. 3.b.
nos in nouitate vite ambulemus. Si.n. cō-

plantati facti ſum⁹ ſilitudini mortis ei⁹: ſimul ⁊ reſurrectiõis erim⁹. Hoc ſcientes
q2 vetus hõ nr̃ ſimul crucifix⁹ ẽ vt deſtru
B atur corpus peccati: vt vltra nõ ſeruiamus
pctõ. Qui. n. mortu⁹ eſt iuſtificat⁹ ẽ a pecca
aſs ✝ cũ illo | to. Si ãt mortui ſum⁹ cũ ✝ xp̃o: credim⁹
q2 ſimul ẽt viuem⁹ cũ illo. Sciẽtes ꝙ xp̃s
reſurgẽs ex mortuis iã nõ morit̃: mors
illi vltra nõ dñabit̃. Qḋ. n. mortu⁹ ẽ pctõ:
d̃ ꝯſe. di. | mortu⁹ ẽ ſemel: qḋ ãt viuit viuit deo. Ita
2. c. iteꝝ ⁊ | ⁊ vos exiſtimate vos mortuos qdẽ eẽ pctõ:
ca. qd ſit | viuẽtes aũt deo i xp̃o ieſu. Nõ ergo regnet
ſanguis. | pctm̃ in vr̃o mortali corpore: vt obediatis
27. q. j. c. | ꝯcupiſcẽtijs ei⁹. Sȝ neq3 exhibeatis mem
nuptiaꝝ | bra vr̃a arma iniq̃tatis pctõ: ſȝ exhibete vos
de cõſec. | deo tanq̃3 ex mortuis viuẽtes: ⁊ mẽbra ve
di. j. c. ſuf | ſtra arma iuſticie deo. Pctm̃. n. vobis non
ficit | dñabit̃. Non. n. ſub lege eſtis: ſed ſub grã.
C Quid ergo? Peccauim⁹ qm̃ nõ ſum⁹ ſub
d̃. ꝯſe. di. | lege ſȝ ſub grã. Abſit. An neſcitis qm̃ cui
ij. c. vt nõ | exhibetis vos ſuos ad obediendũ: ſui eſtis
deret. | ei⁹ cui obediſtis: ſiue pctĩ ad mortẽ ſiue obe
50. di. ca. | ditiõis ad iuſtitiã. Grãs aũt deo ꝙ fuiſtis
põderet. | ſerui pctĩ: obediſti ãt ex corde in eã formã3
D doctrine i q̃ traditi eſtis. Liberati ãt a pctõ
di. 47. ca. | ſerui facti eſtis iuſtitie. Humanũ dico ꝓp i
ois. 33. q. | firmitatem carnis vr̃e. Sic. n. exhibuiſtis
j. c. requi | mẽbra vr̃a ſeruire imũdicie ⁊ iniq̃tati ad
ſiſti | iniq̃tatẽ ita nũc exhibete mẽbra vr̃a ſeruire
iuſtitie in ſanctificationẽ. Cũ. n. ſerui eẽtis
pctĩ liberi fuiſtis iuſtitie. Quẽ ergo fructũ
habuiſtis tũc in illis: in qb⁹ nũc erubeſci
tis? Nã finis illoꝝ mors ẽ. Nũc ṽo libera
ti a peccato: ſerui aũt facti deo: hẽtis fructũ
vr̃m in ſanctificationẽ: finẽ vero vitã eter
nã. Stipendia. n. peccati mors: grã aũt dei
vita eterna: in xp̃o ieſu domino noſtro.

¶ Ca. Sũ. ¶ Ponit apoſtolus ceſſationẽ legis veteris que eſt lex mortis: ⁊ tractat de lege fomitis. Cap. vij.

A An ignoratis frẽs (ſciẽtib⁹. n. legẽ lo
1. Cor. 7. g | quor) q2 lex in hoĩe dñat̃ q̃to tpe
viuit? Nã q̃ ſub viro ẽ mulier: viuẽte vi
ro alligata ẽ legi. Si ãt mortu⁹ fuerit vir
ei⁹: ſoluta ẽ a lege viri. Igr̃ viuẽte viro vo
cabit̃ adultera: ſi fuerit cũ alio viro: ſi aũt
mortu⁹ fuerit vir ei⁹: liberata eſt a lege vi
ri: vt nõ ſit adultera: ſi fuerit cũ alio viro.
Itaq3 frẽs mei ⁊ vos mortificati eſtis legi
ꝑ corp⁹ xp̃i: vt ſitis alteri⁹: q ex mortuis
reſurrexit: vt fructificetis deo. Cũ. n. eẽm⁹
i carne: paſſiões pctõꝝ que ꝑ legẽ erãt opa
bant̃ in mẽbris nr̃is vt fructificarẽt mor
ti. Nũc aũt ſoluti ſumus a lege mortis i | B
qua detinebamur ita vt ſeruiam⁹ i noui
tate ſpũs ⁊ nõ in vetuſtate lr̃e. Quid ergo
dicem⁹? Lex pctm̃ ẽ? Abſit. Sȝ pctm̃ nõ co | de cõſe.
gnoui niſi ꝑ legẽ. Nã ꝯcupiſcẽtiã neſcie | c. nam.
bã: niſi lex diceret. Nõ ꝯcupiſces. Occaſiõe
aũt accepta: pctm̃ ꝑ mãdatũ opatũ ẽ in me
oẽm ꝯcupiſcẽtiã. Sine lege. n. pctm̃ mor | Exo. 20. e
tuũ erat. Ego aũt viuebã ſine lege aliqñ. | Deu. 5. b
Sȝ cũ veniſſet mãdatũ: pctm̃ reuixit. Ego
aũt mortu⁹ ſum: ⁊ iuẽtũ ẽ mihi mãdatũ:
qḋ erat ad vitã: hoc eẽ ad mortẽ. Nã pctm̃ | C
occaſiõe accepta ꝑ mãdatũ ſeduxit me: ⁊ ꝑ
illud occidit. Itaq3 lex qdẽ ſctã: ⁊ mãdatũ
ſanctũ ⁊ iuſtũ ⁊ bonũ. Qḋ ergo bonũ ẽ mi
hi factũ eſt mors? Abſit. Sȝ pctm̃ vt appare | Timo. 1
at pctm̃ ꝑ bonũ opatũ eſt mihi mortẽ: vt | b.
fiat ſupra modũ peccãs pctm̃ ꝑ mãdatum.
Scim⁹. n. q2 lex ſpũalis ẽ. Ego ãt carnalis
ſum: venũdat⁹ ſub pctõ. Qḋ. n. opor: nõ in
telligo. Nõ. n. qḋ volo bonũ hoc ago: ſȝ qḋ
odio malũ: illḋ facio. Si ãt qḋ volo illḋ fa
cio: ꝯſentio legi qm̃ bona ẽ. Nũc aũt iã nõ
ego opor illḋ: ſȝ qḋ hitat i me pctm̃. Scio
n. q2 nõ hitat i me hoc ẽ in carne mea bo
nũ. Nã velle adiacet mihi: ꝑficere ãt bonũ
nõ iuenio. Nõ. n. qḋ volo bonũ hoc facio: ſȝ
qḋ nolo malũ hoc ago. Si aũt qḋ nolo il | D
lud facio: nõ iã ego opor illḋ ſȝ qḋ hitat i
me pctm̃. Inuenio igr̃ legẽ volẽti mihi fa
cere bonũ: q2 mihi malũ adiacet. Cõdele
ctor. n. legi dei ſȝ iteriorẽ hoĩeȝ. Video aũt | di. 6. c. ſ.
aliã legẽ in mẽbris meis repugnãtẽ legi | in ſi.
mẽtis mee: ⁊ captiuantẽ me in lege pecca | 32. q. 5. c.
ti: q ẽ in mẽbris meis. Infelix ego hõ: qs | ſi paul⁹.
me liberabit de corpore mortis hui⁹. Grã | 15. q. j. §.
dei: ꝑ ieſum xp̃m dñm nr̃m. Igit̃ ego ipſe | j.
mente ſeruio legi dei: carne aũt legi pctĩ.

¶ Ca. Sũ. ¶ Oſtẽdit legi chriſti eẽ firmiter adherendũ qm̃ ſua lex: eſt lex vite ⁊ lex ſpiritus. Cap. viij.

N Nihil ergo nũc dãnationis eſt his q
ſunt in xp̃o ieſu qui nõ ſm̃ carnem | A
ambulant. Lex eniȝ ſpũs vite in xp̃o ieſu:
liberauit me a lege peccati ⁊ mortis. Nam
qḋ impoſſibile erat legi in quo infirma
bat̃ ꝑ carnẽ: deus filiũ ſuũ mittẽs in ſili
tudinẽ carnis pctĩ ⁊ de peccato damnauit
peccatũ in carne: vt iuſtificatio legis imple
ret̃ in nobis qui nõ ſecũdũ carnẽ ambu
lamus: ſed ſm̃ ſpiritũ. Qui eniȝ ſm̃ car

né ſunt q̃ carnis ſunt ſapiunt: qui vero ſe
cundũ ſpiritũ que ſunt ſpiritus ſentiũt. Nã
prudẽtia carnis mors eſt: prudentia aũt
B ſpirit⁹ vita ⁊ pax. Qm̃ ſapiẽtia carnis ini-
Si.di.ca. mica eſt deo. Legi. n. dei nõ ẽ ſubiecta. Nec
ꝑpoſui- enĩ ꝑ põt. Qui aũt in carne ſunt deo place-
ſti.ij.q.i. re nõ pñt. Uos aũt in carne nõ eſtis: ſ3 in
c.nihil. ſpũ: ſi tñ ſpũs dei habitat in vobis. Si q̃s
aũt ſpiritũ xp̃i nõ h3: hic nõ eſt ei⁹. Si aũt
xp̃s in vobis eſt: corpus qdẽ mortuũ ẽ pp
pctm̃: ſpũs vero viuit ꝓpter iuſtificationẽ.
Qð ſi ſpũs eius q ſuſcitauit ieſu3 a mor-
tuis hitat in vobis: q ſuſcitauit ieſu3 xp̃3.
A mortuis viuificabit ⁊ mortalia corpa
C vr̃a: pp inhitantẽ ſpm̃ ei⁹ i vobis. Ergo frẽs
Mor- debitores ſum⁹ nõ carni vt ẽ3 carnẽ vi-
ſpũi. uam⁹. Si. n. ẽ3 carnẽ vixeritis moriemi.
Si aũt ſpũ facta carnis mortificaueritis: vi
19.q.ij.c. uetis. Quicũq3. n. ſpũ dei aguñ hi ſũt fi-
Due. lij dei. Nõ. n. accepiſtis ſpm̃ ſeruitutis iterũ
2.Thi.1. in timore: ſ3 accepiſtis ſpm̃ adoptiõis fi-
d. lio⁊ in quo clamam⁹ abba pr̃. Ipẽ. n. ſp̃s
Gala.4.a teſtimoniũ reddit ſpiritui nr̃o: q ſum⁹
1.cor.12. filij dei. Si aũt filij ⁊ hr̃des. hr̃des qdez dei:
b. coheredes aũt xp̃i: ſi tñ cõpatimur: vt ⁊ cõ
Heb.4.d. glificemur. Exiſtio. n. q nõ ſũt ꝯdigne paſ
D ſiões hui⁹ tp̃is ad futurã gliã q reuelabiř
1.q.1.ca. in nobis. Nã expectatio creature reuelatio
ſaluator nẽ filio⁊ dei expectat. Uanitati. n. creatura
de pe. di. ſubiecta ẽ nõ volẽs: ſ3 pp eũ q ſubiecit ea3
4.c.hanc in ſpe: q2 ⁊ ipſa creatura liberabiř a ſerui-
ſocietatẽ tute corruptionis in libertatẽ glie filiorũ
dei. Scimus. n. q ois creatura ingemiſcit ⁊
parturit vſq3 adhuc. Nõ ſolũ aũt illa: ſed ⁊
noſipſi primitias ſpũs hñtes: ⁊ ipi intra
nos gemim⁹ adoptionẽ filio⁊ dĩ expectãtes
E redẽptionẽ corpis nr̃i. Spe. n. ſalui facti
de pe. di. ſum⁹. Spes aũt q̃ vr̃: nõ ẽ ſpes. Nã qð videt
c.hãc ſo- q̃s: qd ſpat? Si aũt qð nõ videm⁹ ſpamus:
cietatem p patiẽtiã expectam⁹. Siir aũt ⁊ ſpũs ad-
iuuat infirmitatẽ nr̃am. Nã qd oremus
ſicut op3 neſcimus. S3 ipſe ſpũs poſtu-
lat ꝓ nobis gemitib⁹ ienarrabilib⁹. Qui
Hs + coo aũt ſcrutaf corda: ſcit qd deſideret ſpũs q2
peratur. ẽm deũ poſtulat ꝓ ſcis. Scim⁹ aũt qm̃ di
ligẽtib⁹ deũ oia + coopanř in bonũ: his q
de pe. di. ẽ3 ꝓpoſitũ vocati ſunt ſci. Nã quos pſciuit:
ij.c. tali- ⁊ pdeſtinauit ꝯformes fieri imaginis filij
bus: ⁊.c. ſui: vt ſit ipſe primogenit⁹ in multis frĩb⁹.
apls: ⁊ Quos aũt pdeſtinauit: hos ⁊ vocauit: ⁊ quos
di.4.c.ſi vocauit: hos ⁊ iuſtificauit. Quos aũt iuſti
quomo. ficauit: illos ⁊ magnificauit. Quid ergo di

cem⁹ ad hec? Si de⁹ ꝓ nobis: q̃s ꝯ nos? Qui
ẽt ꝓprio filio ſuo nõ pepcit ſ3 ꝓ nobis
oĩbus tradidit illũ: quõ nõ ẽt cũ illo oĩa
nobis donauit? Quis accuſabit aduerſus
electos dei? De⁹ q iuſtificat: q̃s ẽ q ꝯdẽnet?
Xp̃s ieſus q mortu⁹ ẽ imo q ⁊ reſurrexit: F
q ẽ ad dexterã dei: q ẽt interpellat ꝓ nobis.
Quis ergo nos ſepabit a caritate xp̃i. Tri-
bulatio: an anguſtia: an fames: an nudi-
tas: an piculũ: an pſecutio: an gladi⁹? Si
cut ſcriptũ ẽ: q2 pp te mortificamur tota
die: eſtimati ſum⁹ ſicut oues occiſionis. Ps. 43.
S3 in his oĩbus ſupam⁹: pp eũ q dilexit
nos. Cert⁹ ſu3. n. q2 neq3 mors: neq3 vita:
neq3 ãgeli: neq3 pncipat⁹: neq3 virtutes:
neq3 inſtãtia: neq3 futura: neq3 fortitudo
neq3 altitudo: neq3 pfundũ: neq3 creatu-
ra alia poterit nos ſeparare a caritate dei.
Que eſt in chriſto ieſu domino noſtro.

¶ Ca. Sũ. Dolet apoſtolus de iudeo⁊ ob
ſtinatione ⁊ iudeos ꝓmiſſiõe patru3 non
eſſe fruſtratos oſtendit: ⁊ gentiles vocatos
eſſe cõmemorat. Cap. ix.

Veritatẽ dico i xp̃o ieſu: nõ mentior. A
teſtimoniũ mihi phibente conſcia
mea in ſpũ ſcõ: qm̃ triſtitia eſt mihi ma-
gna ⁊ ꝯtinu⁹ dolor cordi meo. Optabã. n.
ego ipſe anathema eẽ a xp̃o, ꝓ frĩb⁹ meis q
ſunt cognati mei ẽm carnẽ: q ſunt iſraeli-
te: quo⁊ adoptio eſt filio⁊: ⁊ glia ⁊ teſtm̃ ⁊
legiſlatio ⁊ obſequiũ ⁊ ꝓmiſſa: quo⁊ pres
ex q̃b⁹ ẽ xp̃s ẽm carnẽ: q ẽ ſup oia de⁹ bñ-
dict⁹ in ſecula amẽ. Nõ aũt q exciderit ver g.j.c.
bũ dei. Nõ. n. oẽs q ex + iſrł: hi ſũt iſraeli- B
te: neq3 q ſemẽ ſunt abrahe oẽs filij: ſ3 in als + cir
yſaac vocabiř tibi ſemẽ. I. nõ q filij carnis cũciſiõe.
hi filij dei: ſ3 q filij ſunt ꝓmiſſiõis eſtimã- Gen. 21.b
tur in ſemine. Promiſſiõis. n. verbũ hoc Gal.4.d.
eſt. Scdm̃ hoc tp̃s veniã: ⁊ erit ſare filius. Gen.18.b
Non ſolum autẽ illa: ſed ⁊ rebecca ex vno Gen. 25.
concubitu hñs yſaac patris noſtri. Cum C
enim nõdu3 nati fuiſſent aut aliqd boni Gen. 25.
egiſſent aut mali: vt ẽm electionẽ ꝓpoſitũ mala.1.a.
dei maneret: nõ ex opibus ſed ex vocatiõe di. 47. c.
dictũ ẽ ei q2 maior ſeruiet minori ſic ſcri- q̃tũlibet
ptũ eſt. Jacob dilexi: eſau aũt odio habui. als + mi
Quid ergo dicem⁹? Nũqd iniqtas apud ſeruor.
deũ? Abſit. Moyſi enim dicit. Miſerebor de pe. di.
cui + miſert⁹ ſum: ⁊ miſericordiã pſtabo ij.c.ſi.n.
cui miſerebor. Igiř nõ volentis neq3 cur- exo.33.d.
rẽtis: ſed miſerẽtis eſt dei. Dicit enĩ ſcri- D
ptura pharaonĩ: Q2 in hoc ipſu3 excitaui

Exo.9.c. te vt oñdā ī te vtutē meā:ꝛ vt ānūciet no-
mē meū ī vniuerſa tra. Ergo cui⁹ vult mi
45.di.c.ſ ſeret:ꝛ quē vult indurat. Dicis itaqꝫ mi-
iudeis hi. Quid adhuc qrit? Voluntati.n.ei⁹ qs re
E ſiſtit. O hō: tu qs es: q rñdeas deo? Nūgd
dicit figmētū ei q ſe finxit: qd me feciſti ſic?
Eſa.45.b An nō hꝫ ptāte figulus luti ex eadē maſ-
ſa facere aliud qdē vas in honorē: aliud vo
ar+ Qd in contumeliā. + Qd ſi deus volens oñde
re irā ꝛ notā facere potentiā ſuā ſuſtinuit
in multa patientia vaſa ire apta in interi
tū: vt oñderet diuitias glie ſue ī vaſe mīe
que pparauit in gloriā: quos ꝛ vocauit nō
ſolū ex iudeis ſed ēt ex gentibus: ſicut in
35.q.i.ca. oſee dicit. Uocabo non plebē meā plebem
cū igitur meā: ꝛ non dilectam: dilectā: ꝛ nō mi̇ſam
Oſee.2.b conſecutam miſericordiam conſecutam.
j.Pe.2.b Et erit. In loco vbi dictū eſt eis nō plebs
F mea vos ibi vocabunt filij dei viui: yſaias
aūt clamat pro iſrael. Si fuerit numerus
filioꝝ iſrael tanqꝫ arena maris: relige ſal-
Eſa.10.c. ue fient. Uerbuꝫ enim conſumans ꝛ ab-
breuians in eqtate: qꝛ verbū breuiatuꝫ fa
Eſa.1.c ciet dominus ſuper terrā. Et ſicut predixit
yſaias niſi dominus ſabaoth religſſet no
bis ſemen: ſicut ſodoma facti eſſemus: ꝛ
G ſicut gomorra ſimiles fuiſſemus. Quid er
go dicemus? Quod gentes que non ſecta
bantur iuſticiam apprehenderunt iuſti-
ciā: iuſtitiam autem que ex fide eſt: iſrael
vero ſectando legem iuſticie in legem iu
ſticie non peruenit. Quare? Quia non ex
Eſa.18.d. fide: ſed quaſi ex operibus. Offenderunt
enim in lapidem offenſionis ſicut ſcriptū
eſt. Ecce pono in ſyon lapideꝫ offenſionis
ꝛ petram ſcandali: ꝛ omnis qui credit in
eum non confundetur.

¶ Ca. Sū. ¶ Orat apls p iudeis oñdens
q iuſtitia faciens dignū vita eterna: ſolū
ex lege ꝛ fide chriſti eſt. Cap.x.

A Fratres: voluntas qdē cordis mei ꝛ ob
ſecratio ad deū fit p illis in ſalutem.
de ↄſe.di. Teſtimonium enīꝫ perhibeo illis q emu
4.ca.j. lationeꝫ quidem dei habēt: ſed non ſecun
B dum ſcientiā. Ignorantes.n. iuſticiā dei ꝛ
ſuā q̄rentes ſtatuere: iuſticie dei non ſunt
ſubiecti. Finis.n. legis chrs: ad iuſticiā oī
al+ dixit credēti. Moyſes.n. + ſcripſit: quoniā iu-
Leui.18.a ſtitiaꝫ que ex lege eſt qui fecerit hō viuet
Deu.30.c. in ea. Que aūt ex fide eſt iuſtitia ſicut dicit.
Ne dixeris in corde tuo q̄s aſcēdet in celū
id eſt xp̄m deducere: aut quis deſcendet in
abyſſum: hoc eſt xp̄ꝫ a mortuis reuocare.
Sꝫ qd dicit ſcriptura: Prope ē verbū in
ore tuo: ꝛ in corde tuo. hoc ē verbū fidei Ibidem
qd predicamus: qꝛ ſi cōfitearis in ore tuo
dn̄ꝫ ieſuꝫ ꝛ in corde tuo credideris q de⁹ ij.q.iij.c.
illū ſuſcitauit a mortuis: ſalu⁹ eris. Cor- noli, ti-
de enīꝫ credit ad iuſtitiā: ore aūt ↄfeſſio mere.
fit ad ſalutē. Dicit.n. ſcriptura Oīs q cre- C
dit in illū nō ↄfundet. Nō.n.ē diſtinctio d ↄſe.di.
iudei ꝛ greci. Nā idē dn̄s oium diues in 4.ca. ba-
oēs q inuocāt illū. Oīs.n. quicūqꝫ inuo ptiſmi.
cauerit nomē dn̄i ſaluus erit. Quō ergo eſa.28.d.
inuocabūt: in quē nō crediderunt? Aut 2.cor.8.b
quō credent ei: quē nō audierūt? Quō āt iohel.2.g
audient ſine predicāte? Quomodo vero mat.13.c
predicabunt niſi mittantur? Sicut ſcri- Act.2.a.
ptum eſt. Quam ſpecioſi pedes euangeli- de here.c.
zantium pacem euangelizantium bona. cuꝫ ex in
Sed nō oēs obediunt euāgelio. yſaias.n. iuncto
dicit. Dn̄e quis credidit auditui nr̄o. Er- eſa.52.b.
go fides ex auditu: auditus autē per vbū Nau.1.b.
xp̄i. Sed dico. Nungd nō audierūt? Et q- eſa.53.a.
deꝫ in oēm terrā exiuit ſonus eoꝝ: ꝛ in Jo.12.f.
fines orbis terre verba eoꝝ. Sꝫ dico. Nū D
qd iſrl̄ nō cognouit? Prim⁹ moyſes di- Ps.18.
cit. Ego ad emulationem vos adducaꝫ in deu.32.e.
oēm gentem: in gentem inſipiētē: in iraꝫ eſa.65.a.
vos mittā. yſaias aūt audet ꝛ dicit. Inuē
tus ſum a nō querētibus me: palaꝫ appa
rui his qui me nō interrogabāt. Ad iſra
el autem dicit. Tota die expādi man⁹ me
as ad populum nō credentem: ſꝫ contra-
dicentem mihi.

¶ Ca. Sū. ¶ Reprimit apoſtolus inſulta
tionem gentiliū cōtra iudeos ꝛ ponit ip
ſorum preſentē excecationē ꝛ concludi
tur pfunditas ſapientie diuine. Cap.xi.

Dico ergo. Nūgd deus repulit popu- A
lum ſuum? Abſit. Nā ꝛ ego iſrahelī
ta ſum ex ſemine abrahā de tribu benia-
min. Nō repulit deus plebē ſuā quā pſci-
uit. An neſcitis i helia qd dicit ſcriptura:
quēadmodū iterpellat deū aduerſuꝫ iſrl̄?
Dn̄e pphetas tuos occiderūt altaria tua 3.re.19.b
ſuffoderūt: ꝛ ego relict⁹ ſuꝫ ſol⁹ ꝛ querūt
aīaꝫ meā. Sꝫ qd dicit illi diuinū reſpōſuꝫ? Ibidem
Reliqui mihi ſeptē milia viroꝝ: q nō cur
uauerūt genua añ baal. Sic ergo ꝛ in h tē
pore relige ſm electionē grē dei ſalue + fa- al+ ſcē
cte ſunt. Si aūt grā iam nō ex opib⁹. Alio
quin grā iā nō ē grā. Quid ergo? Qd q̄re- B
bat iſrl̄ h nō ē ↄſecut⁹: electio aūt cōſecu- eſa.6.c.
ta eſt:

tū eſt: ceteri vero excecati ſūt ſicut ſcriptū ē. De
Pſ. 68. dit illis de⁹ ſpm cōpūctiōis oculos vt non
videāt ⁊ aures vt nō audiāt vſq; i hodier
nū diē. Et dauid dic. Fiat mēſa eoꝝ corā
ipſis in laqueū: ⁊ in captionē ⁊ in ſcādalū
⁊ in retributionē illis. Obſcurent oculi
eoꝝ ne videāt: ⁊ dorſū eoꝝ ſemꝑ in cur
ua. Dico ergo nūqd ſic offenderūt vt cade
rēt? Abſit. Sz illoꝝ delicto ſalus ē gētib⁹:
vt illos emulēt. Qd ſi delictū illoꝝ diuitie
ſūt mūdi: ⁊ diminutio eoꝝ diuitie gētiū:
quāto magis plēitudo eoꝝ? Uobis. n. dico
gētib⁹. Quādiu qdē ego ſū gētiū apl's mi
niſteriū meū honorificabo ſi quo mō ad
emulādū ꝓuocē carnem meā ⁊ ſaluos fa
ciā aliqs ex illis. Si. n. amiſſio eoꝝ recōci
liatio ē mūdi: q̄ aſſūptio niſi vita ex mor
tuis? Qd ſi delibatio ſcā ē: ⁊ maſſa. Et ſi ra
dix ſcā: ⁊ rami. Qd ſi aliq ex ramis fracti
ſūt: tu aūt cū oleaſter eēs inſert⁹ es in illis: ⁊
ſoci⁹ radicis ⁊ pīguedīs oliue fact⁹ es: no
li gl'iari aduerſus ramos. Qd ſi gl'iaris nō
tu radicem portas: ſz radix te. Dicis ergo.
Fracti ſūt rami vt ego īſerar. Bñ ꝑpter icre
dulitatē fracti ſūt. Tu aūt fide ſtas noli al
tū ſape: ſz time. Si. n. de⁹ nālib⁹ ramis nō
ꝑpercit: ne forte nec tibi parcat. Uide ergo
bonitatē ⁊ ſeueritatē dei. In eos qdē q ceci
derūt ſeueritatē in te aūt bōitatē dei ſi ꝑmā
ſeris in bōitate. Alioqn ⁊ tu excideris. Sz
⁊ illi ſi nō ꝑmāſerit in icredulitate īſeren
tur. Potēs ē. n. de⁹ iteꝝ īſerere illos. Nā et
ſi tu ex nāli exciſus es oleaſtro ⁊ ꝯ nāz in
ſert⁹ es in bonā oliuā: q̄to magis hi ſm
nāz īſerent ſue oliue? Nolo. n. vos ignora
re fr̄es myſteriū hoc: vt nō ſitis vobis ipſis
D ſapiētes: qꝛ cecitas ex pte ꝯtingit in iſrl:
Eſa. 59. d donec plenitudo gētiū itraret ⁊ ſic ois iſ
rael ſalu⁹ fieret: ſicut ſcriptū ē. Ueniet ex ſyō
q eripiat ⁊ auertat ipietatē ab iacob. Et hoc
illis a me teſtm̄: cū abſtulero pctā eoꝝ. Se
de pe. diſ. cūdū euāgeliū qdē inimici ꝑꝑ vos ſz. ele
4 ca. ſine ctionē aūt chariſſimi ꝑꝑ pr̄es. Sine pnīa
penitētia enim ſūt dona ⁊ vocatio dei. Sicut. n. aliqn ⁊
vos nō credidiſtis deo nūc aūt miam ꝯſe
cuti eſtis ꝑꝑ incredulitatē illoꝝ: ita ⁊ iſti
nūc nō crediderūt in vr̄am miām vt ⁊ ipſi
Sap. 9. c. miā ꝯſequant. Cōcludit. n. de⁹ oīa in icre
Eſa. 40. c dulitate: vt oium miſeat. O altitudo diui
j. cor. 2. d tiaꝝ ſapie ⁊ ſcie dei: q̄ incōprehēſibilia ſūt
Eſa. 16. d iudicia ei⁹ ⁊ iueſtigabiles vie ei⁹. Quis. n.
cognouit ſenſum dñi: aut qs ꝯſiliari⁹ ei⁹

fuit? Aut qs ꝑor dedit illi: ⁊ retribuet ei?
Qm̄ ex ipſo: ⁊ ꝑ ipm ⁊ in ipo ſunt oia: ipſi
gloria in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

¶ Ca. Sū. ¶ Inſtruit apl's romanos tā
in his que ſunt ad deū q̄ in his que ſunt
ad ꝓximum. Cap. xij. A

OBſecro itaq; ꝑ vos fr̄es ꝑ miām dei
vt exhibeatis corꝑa vr̄a hoſtiā viuētē
ſctā deo placētē. rōnabile obſequiū vr̄m. Phil. 4.
Et nolite ꝯformari huic ſeculo ſed refor b.
mamini in nouitate ſenſus vr̄i: vt ꝓbetis
que ſit volūtas dei bona ⁊ bñplacēs ⁊ perfe de renū.
cta. Dico. n. ⁊ ꝑ grāz q̄ data eſt mihi oib⁹ q c. j. li. 9.
ſunt inter vos: nō plus ſapere q̄ opꝫ ſape: ſz Eph. 5. d
ſape ad ſobrietatē: ⁊ vnicuiq; ſicut de⁹ di j. Theſſ. 4
uiſit mēſurā fidei. Sicut. n. in vno corpe a.
multa mēbra hēm⁹: oia aūt mēbra non de ſū tri
eūdē actū hñt: ita multi vnū corp⁹ ſum⁹ ca. dāna
in xpo: ſinguli aūt alter alteri⁹ mēbra. Ha mus.
bētes donationes ſm grāz q̄ data eſt no B
bis differētes. Siue ꝓphetiā: ſm rōnē fi j. cor. 12. b
dei. Siue miniſteriū: in miniſtrādo. Si Eph. 4. a.
ue q docet: in doctrina. Qui exhortat: in ex
hortādo. Qui tribuit in ſimplicitate. Qui C
preeſt: in ſollicitudine. Qui miſeret: in hi amos. 5.
laritate. Dilectio ſine ſimulatiōe. Odiētes a.
malū: adherētes bono. Caritatē fr̄nitatis Eph. 4. c
inuicē diligētes: honore iuicē ꝓuenietes. j. pe. 2. c.
Sollicitudie nō pigri: ſpū feruētes: dño j. pe. 5. b.
ſeruiētes. Spe gaudētes: ī tribulatiōe pa di. 73. c. I
tiētes: orōni inſtātes. Neceſſitatib⁹ ſcōꝝ nomine
cōicantes. Hoſpitalitatē ſectātes. Bñdicite 24. q. 3. c.
ꝑſequētib⁹ vos. Bñdicite: ⁊ nolite maledi certū eſt
cere. Gaudere cū gaudētib⁹: flere cū flēti heb. 13. a.
bus. Idipm inuicē ſentiētes. Non alta ſa D
piētes: ſed humilib⁹ ꝯſentientes. Nolite prou. 3. a
eē prudētes apud voſmetipſos. Nulli ma Eſa. 5. c.
lū ꝓ malo reddētes: ꝓuidentes bona: nō ꝓu. 20. d
tm̄ corā deo ſz ēt corā oib⁹ hoib⁹. Si fie j. pe. 3. b.
ri pōt qd ex vobis eſt cū oibus hoibus pa 2. Cor. 8.
cem habētes. Nō vos metipſos defenden b.
tes chariſſimi: ſed date locū ire. Scriptū heb. 12. d.
eſt. n. Mihi vindictā: ⁊ ego retribuā dic Deu. 32. e
dñs. Sz ſi eſurierit inimic⁹ tu⁹: ciba il heb. 10. f.
lū: ſi ſitit: potū da illi. Hoc. n. faciēs carbo ꝓu. 25. c.
nes ignis congeres ſuper caput eius. No ij. q. 5. c. I
li vinci a malo: ſed vince in bono malū. ter verba

¶ Cap. Sū. ¶ Docet apoſtolus minores ij. q. 3. c.
obedire ſuperioribus per ſubuentionem tra ſepe.
⁊ dilectionem. Cap. xiij. A

OMnis aīa ꝑtātibus ſublimioribus Sap. 6. a
ſubdita ſit. Nō eſt. n. ꝑtās niſi a deo.

Que aũt ſunt a deo: ordinata ſũt. Itaqȝ q̃ re-
ſiſtit p̄tãti: dei ordinatiõi reſiſtit. Qui aũt re-
xi.q.j.ma ſiſtũt: ipſi ſibi dãnatiõem acq̃rũt. Nã p̄nci-
gnum. pes nõ ſũt timori boni op̄is: ſȝ mali. Uis
23.q.5.c. aũt nõ timere p̄tãtem? Bonũ fac: ⁊ hẽbis
ꝓdeſt. laudẽ ex illa. Dei.n. miſter eſt tibi in bonũ.
22.q.j.ca. Si aũt malũ feceris time. Nõ.n. ſine cã gla
mouet. diũ portat. Dei.n miſter ẽ: vindex in irã
B ei q malũ agit. Jdeoqȝ neceſſitate ſubditi eſto
23.q.j.ca. te: nõ ſolũ pp irã: ſȝ ẽt pp ɔſciẽtiã. Jdeo.n. ⁊
qd culpat. tributa p̄ſtatis. Miniſtri.n. dei ſũt: in hoc
xi.q.3.c.q ipſũ ſuiẽtes. Reddite ergo oĩb⁹ debita. Cui
reſiſtit. tributũ tributũ: cui vectigal vectigal: cui
23.q.8.§. timorẽ timorẽ: cui honorẽ honorẽ. Nemini
h.⁊.q.5.c. q̃cq̃ debeatis: niſi vt inuicẽ diligatis. Qui
nõ ſolũ. enĩ diligit ꝓximũ legẽ impleuit. Nã nõ
25.q.ſi.c. adulterabis: nõ occides: nõ furaberis: nõ
ſi i mor- falſũ teſtimoniũ dices: nõ cõcupiſces: ⁊ ſi
te. qđ eſt aliud mãdatũ i hoc v̾bo inſtaurat̃: dili-
mat.22.c ges ꝓximũ tuũ ſic teip̄ȝ. Dilectio ꝓximi
C malũ nõ op̄at̃. Plenitudo ergo legis: eſt
Deu.5.d dilectio. Et hoc ſciẽtes tp̄s: q2 hora ẽ iã nos
Leu.19.b de ſomno ſurgere: nũc.n. ꝓpior ẽ nr̃a ſalus
mat.22.b q̃ cũ credidim⁹. Nox p̄ceſſit: dies aũt ap-
Gal.5.c. propinq̃uit. Abijciam⁹ ergo op̄a tenebra-
Jaco.2.b rũ: ⁊ induamur arma lucis: ſic in die hone-
D ſte ãbulem⁹. Nõ in comeſſatiõib⁹: ⁊ ebrie-
Luc.21.g tatib⁹ nõ in cubilib⁹ ⁊ ipudicitijs: nõ i cõ-
diſt.44. tẽtiõe ⁊ emulatiõe: ſȝ induimini dñm ieſũ
§.j. xp̄m: ⁊ carnis curã ne feceritis i deſiderijs.
aſs ✝ in- ℭ Cap. Sũ. ℭ Ap̄ls maiores hortat̃ ne inſe-
duite riores ɔtẽnãt aut eos ſcãdalizẽt: ſȝ eos pa-
Gal.5.c. cifice edificent. Ca.xiiij.
j.Pe.2.b Infirmũ aũt in fide aſſumite: nõ in di-
A ſceptatiõib⁹ cogitationũ. Ali⁹.n. cre-
de ɔſe.di. dit mãducare ſe oĩa. Qui aũt infirm⁹ eſt
5.c.ſi me olus mãducet. Js q mãducat nõ mandu-
diocris. cãtẽ nõ ſpernat: ⁊ q nõ mãducat: mãducã-
2.q.j.ca. tẽ nõ iudicet. De⁹.n. illũ aſſũpſit. Tu quis
multi in es: q iudicas alienũ ſeruũ? Dño ſuo ſtat
ſi.⁊.c. de⁹ aut cadit. Stabit aũt. Potẽs ẽ.n. de⁹ ſtatue-
in ſi. re illũ. Nã ali⁹ iudicat diẽ inter diẽ: alius
30.q.5.c. aũt iudicat oẽȝ diẽ. Unuſq̄ſqȝ in ſuo ſen-
nlſȝ añ. ſu abũdet. Qui ſapit diẽ dño ſapit: ⁊ q mã-
Jaco.4.a ducat dño mãducat. Grãs.n. agit deo. Et
di.76.ca. q nõ mãducat dño nõ manducat: ⁊ grãs
vtinã. agit deo. Nemo.n. nr̃m ſibi viuit: ⁊ nemo
B ſibi morit̃. Siue.n. viuim⁹: dño viuim⁹:
ſiue morimur: dño morimur. Siue er-
go viuim⁹: ſiue morimur dñi ſum⁹. Jn
hoc.n. xp̄s mortu⁹ eſt ⁊ reſurrexit: vt ⁊ vi-
Jaco.4.c uoꝝ ⁊ mortuoꝝ dñet̃. Tu aũt qd iudicas

fratrẽ tuũ: aut tu q̃re ſpernis fratrẽ tuũ?
Oẽs.n. ſtabim⁹ añ tribunal xp̄i. Scriptũ
eſt.n. Uiuo ego dicit dñs: qm̃ mihi flecte- de pe.⁊ re-
tur oẽ genu: ⁊ oĩs lingua ɔfitebit̃ deo. Jta- mi. ca. ex
qȝ vnuſq̄ſqȝ nr̃m ꝓ ſe rõnẽ reddet deo. Nõ ore.
ergo ãpli⁹ inuicẽ iudicem⁹. Sed hoc iudi- Eſa.45.d
cate magis: ne ponatis offendiculũ fratri phil.2.b.
vel ſcãdalũ. Scio ⁊ ɔfido in dño ieſu: q2 ni- 2.cor.2.b
hil cõe p ip̄m: niſi ei q exiſtimat qd cõe eſſe C
illi cõe eſt. Si.n. pp cibũ frater tu⁹ ɔtriſta- 23.q.4.c.
tur: iã nõ ſm charitatẽ ãbulas. Noli cibo ſi q catho-
tuo illũ pdere ꝓ quo xp̄s mortu⁹ eſt. Nõ lici ⁊ ca.
ergo blaſphemet̃ bonũ nr̃m. Nõ ẽ.n. regnũ forte.
dei eſca ⁊ pot⁹: ſȝ iuſtitia ⁊ pax ⁊ gaudiũ in
ſpũ ſctõ. Qui.n. in hoc ſuit xp̄o: placet deo
⁊ ꝓbat⁹ eſt hoĩb⁹. Jtaqȝ q̃ pacis ſunt ſecte- D
mur: ⁊ q̃ edificatiõis ſunt in inuicẽ cuſto-
diam⁹. Noli pp eſcã deſtruere op⁹ dei. Oĩa
qdẽ ſunt mũda: ſȝ malũ eſt hoĩni qui p Titũ.j.d
offendiculũ mãducat. Bonũ eſt nõ man- de ɔſe.di.
ducare carnẽ ⁊ nõ bibere vinũ: neqȝ in q̃ 5.c.ne ta-
frater tu⁹ offendit̃ aut ſcãdalizat̃ aut infir- les.
mat̃. Tu fidẽ q̃ hẽs penes temetip̄m: habe j.cor.8.d
corã deo. Beat⁹ q nõ iudicat ſemetip̄m in
eo q ꝓbat. Qui aũt diſcernit ſi mãducaue-
rit dãnat⁹ eſt q2 nõ ex fide. Oẽ aũt qđ non
eſt ex fide peccatum eſt.
ℭ Ca. Sũ. ℭ Hortat̃ maiores ap̄ls vt infir-
mos ſuſtineãt: ⁊ eos in bonũ ꝓmoueant
ac ſe excuſat ap̄ls cur romanos corporali-
ter nõ viſitauerit. Cap.xv.
Debem⁹ aũt nos firmiores imbecillita-
tes infirmoꝝ ſuſtinere: ⁊ nõ nobis A
placere. Unuſq̄ſqȝ veſtrũ ꝓximo ſuo pla- de p̄ſcrip.
ceat in bonũ ad edificationẽ. Etenĩ xp̄us c.fides re-
nõ ſibi placuit: ſȝ ſicut ſcriptũ eſt: Jmpꝓpia ſti. ſpo.c.
impꝓpantiũ tibi ceciderũt ſup me. Quę- iras.
cũqȝ.n. ſcripta ſunt ad nr̃am doctrinã ſcri- Ps.68.
pta ſunt: vt p patiẽtiã ⁊ ɔſolationẽ ſcriptu-
raꝝ ſpẽ habeam⁹. De⁹ aũt patiẽtie ⁊ ſolatij B
det vobis idip̄m ſape in alterutrũ ſȝ ieſum
xp̄m: vt vnanimes vno ore honorificetis
deũ ⁊ p̄rẽ dñi nr̃i ieſu xp̄i. Propter qđ ſu-
ſcipite inuicẽ: ſicut ⁊ xp̄s ſuſcepit vos in ho-
norẽ dei. Dico.n. xp̄m ieſum miniſtrũ fuiſſe
circũciſionis pp v̾itatẽ dei: ad ɔfirmãdas
ꝓmiſſiões patrũ: gẽtes aũt ſup miĩa hono- 2.re.22.d
rare deũ ſicut ſcriptũ eſt. Propterea confi- Ps.17.
tebor tibi in gẽtib⁹ dñe: ⁊ nomini tuo can- Ps.116.
tabo. Et iterũ dicit. Letamini gẽtes cũ plebe C
ei⁹. Et iterũ. Laudate oẽs gẽtes dñm: ⁊ ma- Eſa.11.c
gnificate eũ oẽs ppl̃i. Et rurſus yſaias ait.

Et erit radix ieſſe: ꝗ exurget regere gen-
tes: in eũ gẽtes ſperabũt. Deus aũt ſpei re
pleat vos oĩ gaudio ⁊ pace in credendo: vt
D abũ detis in ſpe ⁊ ỽtute ſpũs ſancti. Certꝰ
ſũ3 aũt fratres mei ⁊ ego ipſe de vobis qm
⁊ ipſi pleni eſtis dilectiõe: repleti oĩ ſciẽcia ita
vt poſſitis alterutrũ monere. Audaciꝰ aũt
ſcripſi vobis fratres ex pte tãq3 in memo-
riã vos reducẽs: ꝑp grãz q̃ data eſt mihi a
deo: vt ſim miniſter xp̃i ieſu in gẽtibꝰ ſan
ctificãs euãgeliũ dei: vt fiat oblatio gẽtiu3
accepta ⁊ ſanctificata in ſpũ ſcõ. Habeo igi
gl̃iaz in xp̃o ieſu ad deũ. Non. n. audeo ali
qd loq eoꝝ q̃ ꝑ me nõ efficit xp̃s in obedi
entiã gẽtiũ ỽbo ⁊ factis in ỽtute ſignoꝝ et
ꝓdigioꝝ: in ỽtute ſpũs ſcti: ita vt ab hie-
ruſalẽ ꝑ circuitũ vſq3 ad illyricũ repleue
E ri3 euãgeliũ xp̃i. Sic aũt hoc ꝑdicaui euã
geliũ nõ vbi noiatꝰ eſt xp̃s: ne ſup alienũ
fundamẽtũ edificarẽ ſed ſicut ſcriptũ eſt.
Eſa.52.d. Quĩ qbꝰ nõ eſt annũciatũ de eo videbũt: ⁊
q nõ audierũt de eo intelligẽt. Propt̃ qd̃
⁊ ĩpediebar plm̃ venire ad vos: ⁊ ꝓhibitus
ſũ3 vſq3 adhuc. Nũc vero vlteriꝰ locũ nõ
hñs in his regionibꝰ: cupiditatẽ aũt hñs
veniẽdi ad vos ex multis iã ꝑcedẽtibꝰ an-
nis: cũ in hiſpaniã ꝓficiſci cepero ſpero q
22.q.2.c. bea. ꝑteriẽs videã vos: ⁊ a vobis deducar illuc
F ſi vobis ꝑmũ ex pte fruitꝰ fuero. Nũc igit̃
proficiſcar in hierlm̃ miniſtrare ſanctis.
al. + col-lectioni. Probauerũt. n. macedonia ⁊ achaia + col
lationẽ aliq̃3 facere in paupes ſcõꝝ q ſunt
in hierlm̃. Placuit. n. eis ⁊ debitores ſũt
i.co.9.b eoꝝ. Nã ſi ſpũaliũ eoꝝ pticipes facti ſunt
gẽtiles: debẽt ⁊ in carnalibus miniſtrare
eis. Hoc igit̃ cũ ꝯſumauero ⁊ aſſignaue-
ro eis fructũ hũc: ꝑ vos ꝓficiſcar in hiſpa
G niã. Scio aũt qm̃ veniẽs ad vos in abũdã
tia bñdictiõis xp̃i veniã. Obſecro ergo vos
fratres ꝑ dñ3 nr̃m ieſu3 xp̃m ⁊ ꝑ charita-
tẽ ſcĩ ſpũs vt adiuuetis me in orõnibꝰ pro
ſtris ad deũ: vt liberer ab infidelibꝰ q ſunt
in iudea: ⁊ obſequij mei oblatio accepta
fiat in hierlm̃ ſcĩs: vt veniã ad vos in gau
dio ꝑ volũtatẽ dĩ: vt refrigerer vobiſcũ. Deꝰ
aũt pacis ſit cũ omnibꝰ vobis. Amẽ.

¶ Ca. Sũ. ¶ Proponit aplũs q̃dã exẽpla
bonoꝝ hominũ: ad imitãdũ ⁊ ad pſeuerã
dum inducit. Ca. xvi.

A Commẽdo aũt vobis phebẽ ſororẽ3
nr̃a3 q̃ eſt in miniſterio eccl̃ie que ẽ
cenchris: vt eã ſuſcipiatis in dñõ digne
ſanctis: ⁊ aſſiſtatis ei in q̃cũq3 negocio ve
ſtri indiguerit. Et eni3 ipſa quoq3 aſſitit
multis: ⁊ mihi ipſi. Salutate priſcã ⁊ aqlã
adiutores meos in xp̃o ieſu: q ꝑ anima
mea ſuas ceruices ſuppoſuerũt qbꝰ nõ ſo-
lũ ego grãs ago: ſ3 ⁊ cũcte eccleſie gentiũ
⁊ domeſticã eccleſiã eoꝝ. Salutate ephene-
tũ dilectũ mihi: q eſt ꝑmitiuꝰ aſie in xp̃o
ieſu. Salutate mariã: q̃ multu3 laborauit
in vobis. Salutate andronicũ ⁊ iuliã3 co- D
gnatos ⁊ ꝯcaptiuos meos: q ſunt nobiles
in aplis: q ⁊ añ me fuerũt in xp̃o ieſu. Sa-
lutate ampliatũ dilectiſſimũ mihi in dñõ.
Salutate vrbanũ adiutorẽ nr̃3 in xp̃o ie-
ſu ⁊ ſtachẽn dilectũ meũ. Salutate appel-
lẽ ꝓbũ in xp̃o. Salutate eos q ſunt ex ari-
ſtoboli domo. Salutate herodionẽ cogna
tũ meũ. Salutate eos q ſunt ex narciſſi do-
mo: q ſunt in dño. Salutate triphenam ⁊
triphoſa3 q̃ laborãt in dño. Salutate pſidã
chariſſimã q̃ multũ laborauit in dño. Sa
lutate rufu3 electũ i dño ⁊ mr̃e3 eiꝰ ⁊ meã.
Salutate aſincretũ phlegontã hermẽ pa-
trobã hermã: ⁊ q cũ eis ſunt frẽs. Saluta-
te philologũ ⁊ iuliã: nereũ ⁊ ſororẽ eiꝰ ⁊
olympiadẽ: ⁊ oẽs q cu3 eis ſunt ſanctos.
Salutate inuicẽ in oſculo ſancto. Salutãt E
vos oẽs eccl̃ie xp̃i. Rogo aũt vos frẽs vt ob
ſeruetis eos q diſſenſiões ⁊ offendicula p-
ter doctrinã quã vos didiſtis faciũt: ⁊ decli
nate ab illis. Huiuſcemodi. n. xp̃o dño nõ
ſeruiũt: ſ3 ſuo vẽtri: ⁊ ꝑ dulces ſmões ⁊ bñ phil.3.d
dictiões ſeducũt corda innocẽtiũ. Ur̃a. n.
obediẽtia in oĩ loco diuulgata ẽ. Gaudeo
igit̃ in vobis: ſ3 volo vos ſapiẽtes ee in bo-
no ⁊ ſimplices in malo. Deꝰ aũt pacis cõ-
terat + ſathanã ſub pedibꝰ vr̃is velociter. Al. + tũ
Grã dñi nr̃i ieſu xp̃i vobiſcũ. Salutat vos
timotheꝰ adiutor meꝰ: ⁊ luciꝰ: ⁊ iaſon: ⁊ D
ſoſipater cognati mei. Saluto vos ego ter
tiꝰ q ſcripſi epl̃a3 in dño. Salutat vos caiꝰ
hoſpes meus ⁊ vniuerſe eccl̃ie. Salutat vos
eraſtꝰ archariꝰ ciuitatis ⁊ q̃rtꝰ frater. Grã
dñi nr̃i ieſu xp̃i cũ oibꝰ vobis. Amẽ. Ei aũt
q potẽs eſt vos ꝯfirmare iuxta euãgelium
meũ ⁊ ꝑdicatiõnẽ ieſu xp̃i, ſ3 reuelatiõe3
myſterij tẽporibꝰ eternis taciti qd̃ nũc pa
tefactũ ẽ ꝑ ſcripturas ꝓphetaꝝ ſ3 ꝑceptu3
eterni dei ad obeditiõnẽ fidei in cũctis gẽ
tibꝰ cogniti ſoli ſapiẽti deo ꝑ ieſum xp̃m:
cui honor ⁊ gl̃ia in ſecula ſeculoꝝ. Amẽ.
¶ Explicit epl̃a bti pauli apl̃i ad romãos. ſub.ii.d

¶ Incipit plogus beati hieronymi pſbẏ
teri in pmā epiam ad Corinthios.

E Piſtola prima ad corinthios mul
tas cãs diuerſaſqꝫ cõplectit. Quarū
partē relatiōe fratrū cognouit apls: ptez
ipſoꝝ corinthioꝝ ſunt lřis indicate: non
nullas vo ꝓ officij ſui cura: aut ordinat:
aut emēdat: ⁊ varijs curationibꝰ meden
tur: diuerſa infirmitate languētibꝰ. Naꝫ
apud eos pmū curat diſſenſionis vitiū:
qđ multi pſeudo apłoꝝ vnitatem intule
runt ſcindētes eccleſie: vt ꝓprij nois face
rent ſectatores. Qđ his exprobat verbis
j.coꝛ.j.d. apls. hoc aūt dico: qđ vnuſqſqꝫ vřm di
cit. Ego qdē ſuꝫ pauli: ego aūt apollo: ego
vo cephe: ego aūt xpi. Et oblique hoꝝ ſe di
cit facere nolluꝫ mētionē: vt multo ma
gis erubeſcāt id ſe facere ſub falſoꝝ apłoꝝ
noibꝰ: qđ et ſi ſub pauli ⁊ petri fieret no
j.coꝛ.5.a. mine: diſpliceret. Secūda cã eiꝰ inducit:
qui paterne oblitꝰ reuerētie vxorē ſibi nō
erubuit facere de nouerca. Qđ facinꝰ licet
fornicationē appellauerit apls: tñ ita con
dēnauit: vt in vltionē factꝰ auctorē talis
operis diabolo iudicauerit deputādū: im
poſita iudicioꝝ ⁊ litiū tertia qōne. Quar
to loco matrimonioꝝ iura tractant. his
qnto loco vginitatis ꝯſiliū velut e vicino
ꝯiūgit. Sexto loco de eſcaꝝ licētia diſpu
tat. Septio atqꝫ octauo loco de attōdēdo
viris: ⁊ mulieribꝰ velādo capite ac ſacro
rū cōione pcipit. Nono loco emulatio q̄
diuerſitate donoꝝ ſpiritaliū naſcebat ſub
exēplo mēbroꝝ ⁊ corpis caſtigat. Decimo
reſurrectionis ſpes multis argumentis
⁊ rōnibꝰ apprebātur. Ultimo de colligē
dis ad neceſſitatē ſanctoꝝ noie charitatis
cura vel edificatio cultui imponit. Inter
ſerunt his pauce: que aut (vt qbuſdā vi)
pendēt ex ſuperioribꝰ: aut hñt lꝫ proprias
tamē paruulas actiones.

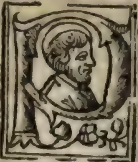
¶ Explicit plogꝰ. ¶ Incipit argumētū.

C Orinthij ſunt achaici: ⁊ hi ſimilr ab
apło audierūt vbū veritatis: ⁊ ſubuer
ſi ſunt multifarie a falſis apłis. Quidaꝫ a
phie vboſa eloquētia: alij ſecta legis iudai
ce inducti ſunt. hos reuocat apls ad verā
fidē ⁊ euāgelicā ſapiāꝫ: ſcribēs eis ab ephe
ſo p thimotheū diſcipulū ſuum.

¶ Explicit argumētum.

¶ Incipit epiſtola beati pauli apoſtoli ad
Corinthios prima.

¶ Ca. Sū. ¶ Laudat corinthios apls: atqꝫ
ad ꝯcordiā hortat illos q dicunt ſe baptiça
tos a diuerſis: ⁊ q deꝰ ſtultitiam fecerit ſa
piētiā huiꝰ mūdi. Cap. j.

P Aulus vo- A
catꝰ: apls ieſu xpi per
volūtatem dei ⁊ ſoſthe
nes frater eccleſie dei
que eſt corinthi: ſan
ctificatis in xpo ieſu
vocatis ſanctis: cū oī
bus q inuocāt nomē
dñi nři ieſu xpi in oī
loco ipſoꝝ ⁊ nřo. Gřa vobis ⁊ pax a deo pa ifra 14.d
tre nřo: ⁊ dño ieſu xpo. Gratias ago deo infra eo.
meo ſemp ꝓ vobis in gřa dei q̄ data eſt vo
bis in xpo ieſu: qꝛ in oībus diuites facti
eſtis in illo: in oī vbo ⁊ in oī ſcia: ſicut teſti
moniū xpi ꝯfirmatū eſt in vobis: ita vt ni
hil vobis deſit in vlla gřa expectātibꝰ reue B
lationē dñi nři ieſu xpi: q ⁊ ꝯfirmabit vos
vſqꝫ in finē ſine crimine: in die aduētus
dñi nři ieſu xpi. Fidelis deꝰ: p quē vocati j. Theſ.5.
eſtis in ſocietatē filij eiꝰ ieſu xpi dñi nři. d.
Obſecro aūt vos ffēs p nomē dñi nři ie ifra.10.d
ſu xpi: vt idipꝫ dicatis oēs: ⁊ nō ſint in vo
bis ſciſmata. Sitis aūt pfecti in eodē ſen
ſu ⁊ in eadē ſcīa. Significatū eſt .n. mihi de
vobis ffēs mei ab his q ſunt cloes: qꝛ ꝯtē
tiones ſunt inť vos. hoc aūt dico: q vnuſ infra.3.a
qſqꝫ veſtrū dicit. Ego qdē ſuꝫ pauli: ego āt
apollo: ego vo cephe: ego aūt xpi. Diuiſus
eſt xps. Nūqd paulus crucifixꝰ eſt ꝓ vobis:
aut in nomie pauli baptiçati eſtis? Gřas Sup eo.
ago deo meo qđ neminē vřm baptiçaui:
niſi criſpū ⁊ caiūm: ne qs dicat q in noie
meo baptiçati eſtis. Baptiçaui autē ⁊ ſte C
phane domū: ceteꝝ neſcio ſi quē aliū vřm
baptiçauerim. Nō .n. miſit me xps baptiça
re ſꝫ euāgeliçare: nō in ſapia vbi: vt non
euacuet crux xpi. Uerbū .n. crucis peun
tibꝰ qdē ſtultitia eſt: his aūt q ſalui ſiūt .i. eſaie.29.c
nobis dei vtꝰ ē. Scriptū ē .n. Perdā ſapiē abdie.j.b
tiā ſapiētiū: ⁊ prudētiā prudētiū reproba Eſa.33.c.
bo. Ubi ſapiens? vbi ſcriba? Ubi inqſitor
huiꝰ ſeculi? Nōne ſtultā fecit deꝰ ſapiāꝫ hu
ius mūdi? Nā qꝛ in ſapia non cognouit
mūdus p ſapiāꝫ deū: placuit deo p ſtulti D
tiā pdicatiōis ſaluos facere credentes. Qm̄ 33.di.c.ſi
⁊ iudei ſigna petūt: ⁊ greci ſapiāꝫ querūt. iuxta.
Nos aūt pdicamꝰ xpꝫ crucifixū: iudeis q

de ſcādalū:gētib⁹ aūt ſtultitiā:ipſis autē vocatis iudeis atq; grecis xp̄3 dei v̄tutē ⁊ dei ſapiāʒ. Qr̄ qd̄ ſtultū eſt dei:ſapiēti⁹ ē hominib⁹:⁊ qd̄ infirmū eſt dei:forti⁹ eſt hominib⁹. Uidete.n.vocationē v̄ra3 fratres: q2 nō multi ſapiētes ſm carnē:nō multi potētes:nō multi nobiles:ſ3 q̄ ſtulta ſūt mūdi elegit de⁹ vt ꝯfundat ſapiētes:⁊ infirma mūdi elegit de⁹:vt ꝯfundat fortia:⁊ ignobilia mūdi ⁊ ꝯtēptibilia elegit de⁹ ⁊ ea q̄ nō ſūt:vt ea q̄ ſūt deſtrueret:vt nō glorief oīs caro in ꝯſpectu ei⁹. Ex ip̄o aūt vos eſtis in xp̄o ieſu:q factꝰ ē nobis ſapiā ⁊ iuſtitia ⁊ ſanctificatio ⁊ redēptio:vt quēadmodū ſcriptū eſt:q gl̄iaf in dn̄o gloriet.

De ſbbl. ca.penul. — i.Coꝛ.io d. — hiere.9. s.

¶ Ca.Sū. ¶ Oſtēdit ap̄ls ſe apud corinthios nō vſū3 fuiſſe excellētia ſecularis ſermonis:qua vtēdū eſt inter pfectos q pūt ea cape vt ſunt hoīes ſpūales. Cap.ij.

a Et ego cū veniſſem ad vos ffr̄es: veni nō in ſublimitate ſmōis aut ſapiē annūciās vobis teſtimoniū xp̄i. Nō.n.iudicaui me ſcire aliqd inter vos:niſi ieſum xp̄3:⁊ hūc crucifixū. Et ego in infirmitate ⁊ timore ⁊ tremore multo fui apd̄ vos:⁊ ſermo me⁹ ⁊ p̄dicatio mea:nō in pſuaſibilib⁹ hūane ſapiē v̄bis:ſ3 in oſtēſiōe ſpūs ⁊ v̄tutis:vt fides v̄ra nō ſit in ſapiā hoīu3:ſ3 in v̄tute dei. b Sapiam aūt loqmur inf pfectos. Sapiētiā v̄o nō hui⁹ ſeculi:neq3 pncipiū hui⁹ ſeculi q deſtruunt:ſed loqmur dei ſapiam in myſterio que abſcōdita eſt: quā pdeſtinauit de⁹ an̄ ſecula in gloriā noſtrā:quā nemo pncipū hui⁹ ſeculi cognouit. Si.n.cognouiſſent:nūq3 dn̄m glorie crucifixiſſent. S3 ſicut ſcriptū ē q oculus nō vidit nec auris audiuit:nec in cor hominis aſcēdit:q̄ pparauit deus hiis q diligūt illū:nobis aūt reuelauit de⁹ p ſpūm ſuum. Spūs.n.oīa ſcrutaf:et pfunda dei. Quis.n.ſcit hoīu3 que ſunt hoīs:niſi ſpūs hominis q in ipſo eſt? Jta ⁊ que dei ſunt nemo cognouit niſi ſpūs dei. Nos autē c nō ſpm̄ hui⁹ mūdi accepim⁹:ſ3 ſpm̄ q ex deo eſt:vt ſciam⁹ que a deo donata ſunt nobis:q̄ ⁊ loqmur nō in doctis hūane ſapiē v̄bis:ſ3 in doctrina ſpūs:ſpūalib⁹ ſpūalia ꝯparātes. Animalis aūt hō nō pcipit ea que ſunt ſpūs dei. Stultitia.n.ē illi:⁊ nō pōt intelligere:q2 ſpūalr examinaf. Spūalis aūt iudicat oīa ⁊ ipſe a nemine iudicatur:ſicut ✝ ſpm̄ eſt. Quis.n.cognouit ſenſu3 dn̄i? aut qs inſtruxit eū? Nos aūt ſenſum chriſti habemus.

Eſa.64.b — de ꝯſe.di.4.c.ſicut in ſacris ef.nō h3 ✝ ſcriptū e.

¶ Ca.Sū. ¶ Remouet ap̄ls errorē corinthioꝝ eo q aliqbus miniſtris eccleſie nimis attribuebāt:⁊ dicit de edificatiōe ſup lignū ſenū ⁊ ſtipulā:⁊ qūo ſapiētia mundi ſtultitia eſt apud deum. Cap.iij.

Eſa.40.d — Ro.ii.d.

a Et ego fratres nō potui vobis loq q̄ſi ſpūalib⁹:ſ3 q̄ſi carnalib⁹. Taq̄3 paruulis in xp̄o lac vobis potū dedi nō eſca3. Nōdū.n.poteratis:ſ3 nec nūc qdem poteſtis. Adhuc.n.carnales eſtis. Cū.n.ſit inter vos ȥelus ⁊ contentio:nōne carnales eſtis:⁊ ſ3 hoīem ābulatis? Cū.n.qs dicat: ego qdē ſum pauli:ali⁹ aūt:ego apollo:nōne homines eſtis? Quid igif eſt apollo? Quid v̄o paulus? Miniſtri ei⁹ cui credidiſtis. Et vnicuiq3 ſic dn̄s dedit. Ego plātaui apollo rigauit:ſ3 de⁹ nūc incremētū dedit. Jtaq3 neq3 q plātat eſt aliqd neq3 q rigat:ſ3 q incremētū dat de⁹. Qui plantat aūt ⁊ q rigat vnū ſunt. Unuſqſq3 aūt ppriā mercedē accipiet:ſm ſuū laborē. Dei enim ſumus adiutores. Dei agricultura eſtis:dei edificatio eſtis. c Scd̄3 grā3 dei que data eſt mihi vt ſapiens architect⁹ fundamētū poſui:ali⁹ āt ſupedificat. Unuſqſq3 aūt videat qūo ſupedificet. Fundamētu3 enim aliud nemo pōt ponere pter id qd̄ poſitū eſt:qd̄ eſt xp̄s ieſus. Si qs aūt ſupedificat ſupra fundamētū hoc aurū argētū lapides pcioſos ligna ſenū ſtipulā vniuſcuiuſq3 opus manifeſtū erit. Dies.n.dn̄i declarabit q2 in igne reuelabif:⁊ vniuſcuiuſq3 opus:q̄le ſit ignis pbabit. Si cui⁹ op⁹ manſerit qd̄ ſupedificauit mercedē accipiet. Si cui⁹ op⁹ arſerit detrimētū patief: ipſe aūt ſalu⁹ erit:ſic tn̄ quaſi p ignē? d Neſcitis q2 tēplū dei eſtis:⁊ ſpūs dei habitat in vobis. Si qs aūt tēplu3 dei violauerit: diſpdet illū de⁹. Tēplū.n.dei ſcm̄ eſt quod eſtis vos. Nemo ſe ſeducat. Si qs videtur inf vos ſapiēs eē in hoc ſeculo:ſtult⁹ fiat vt ſit ſapiēs. Sapia.n hui⁹ mūdi:ſtultitia ē apd̄ deū. Scriptū ē.n. Cōprehēdā ſapientes in aſtutia eoꝝ. Et iteꝝ. Dn̄s nouit cogitatiōes ſapiētiū:qm̄ vane ſūt. Nemo ita q3 glief in hoīb⁹. Oīa.n.v̄ra ſunt ſiue paulus ſiue apollo ſiue cephas:ſiue mūdus ſiue vita ſiue mors ſiue pn̄tia ſiue futura. Oīa.n.v̄ra ſunt:vos aūt xp̄i:xp̄s aūt dei.

b — i5.q.2.c.qdam ſec. — ſup.i.b. — b — di.i9.c.ſecundū. — c — de pſby.nō bapt.ca.ſi. — de ſū trī.c.vnico.inde. — de pe.diſ.20.c.ſi.n. — iſra.6.d. — 2.coꝛ.6.d — Col.2.d. — d — Ro.i.c. — Job.5.b. — 38.di.c.diſcernimus. — Pſ.92. — 23.q.7.c.qd̄ autē inſi.

¶ Ca.Sū. ¶ Arguit ap̄ls iudicij temeri

tantez de contemptu quoꝛūdā ministroꝝ:
ac insistit eoꝛum correctioni. Cap.iiij.
A Sic nos existimet hō:vt ministros chri
⁊ dispēsatores ministerioꝝ dei. Hic
dis.⁊ mi[nisteriorum] iā quærit' int' dispensatores vt fidelis q's inue
sterioꝝ. niat'. Mihi aūt p minimo ē vt a vobis iu
2.coꝛ.6.a dicer:aut ab humano die. Sꝫ nec meipsū
iudico. Nihil.n.mihi cōsci⁹ sū: sꝫ nō i hoc
iustificat⁹ sū. Qui aūt iudicat me dñs est.
Itaqꝫ nolite an' tps iudicare quadusqꝫ ve
niat dñs:q ⁊ illūinabit abscōdita tenebra
rū:⁊ manifestabit ɔsilia cordiū:⁊ tūc laus
B erit vnicuiqꝫ a deo. Hec aūt frēs trāsfigura
ui in me:⁊ apollo pp vos:vt in vob discatis
ne sup q̄ scriptū est vn⁹ aduersus alterū i
de pe.di.2 flet' p alio. Quis.n.te discernit? Quid aūt
capitu. hēs:qd nō accepisti? Si āt accepisti:q̄ glia
ris q̄si nō acceperis? Iā saturati estis:iā di
uites fcī estis. Sine nob regnatis:⁊ vtinā
regnetis:vt ⁊ nos vobiscū regnem⁹. Pu
to.n.q de⁹ nos apl'os nouissimos ondit tā
q̄ morti destinatos:q2 spectaculū fcī sum⁹
C mūdo ⁊ angel' ⁊ hoib⁹. Nos stulti pp xpm:
vos āt prudētes i xpo. Nos infirmi:vos aūt
fortes. Uos nobiles:nos āt ignobiles. Usqꝫ
in hāc horā esurim⁹ ⁊ sitim⁹ ⁊ nudi sum⁹:
⁊ colaphis cedimur ⁊ istabiles sum⁹:⁊ la
boram⁹ opantes manibus nr̄is. Maledici
mur:⁊ bndicim⁹. Persecutiōes patimur:
⁊ sustinem⁹. Blasphemamur ⁊ obsecram⁹.
Tanq̄ purgamēta hui⁹ mūdi fcī sum⁹ oi
um peripsima vsqꝫ adhuc. Nō vt ɔfūdaꝫ vos
hec scribo:sꝫ vt filios meos charissimos mo
D neo. Nā si decē milia pedagogoꝝ hēatis in
Ephe.5.a xpo:sꝫ nō mltos pr̄es. Nā i xpo iesu p euan
Phi.3.d geliū ego vos gēui. Rogo ergo vos:vt imi
Infra.11.a tatores mei estote:sic ⁊ ego xpi. Ideo misi ad
vos timotheū q ē fili⁹ me⁹ charissim⁹ ⁊ fide
lis i dño:q vos cōmonefaciat vias meas q̄
sūt i xpo iesu:sic vbiqꝫ i oi ecclia doceo. Tā
q̄ nō ventur⁹ sim ad vos:sic inflati sūt qdā. Ue
niā āt ad vos cito si dñs voluerit:⁊ cogno
scaꝫ nō sermonē eoꝝ q inflati sūt:sꝫ virtutē.
Non.n.in sermone est regnū dei:sꝫ in vir
di.37.ca. tute. Quid vultis in virga veniā ad vos:an in
pēꝫ vim charitate ⁊ spiritu mansuetudinis?
¶C.S.¶ Arguit apl's fornicatiōis vitiū
⁊ penam adiungit ⁊ radicem culpe reprehen
dit cū negligentia correctionis. Cap.v.
A Omnino audit' int' vos fornicatio ⁊ ta
lis fornicatio q̄lis nec int' gentes:ita
vt vxorē pris sui aliqs hēat. Et vos inflati e

stis:⁊ nō magis luctū habuistis:vt tollat'
de medio vr̄m q hoc op⁹ fecit. Ego qdē absens Colo.2.a
corpe:pn̄s aūt spū:iā iudicaui vt pn̄s eū q 24.q.1.ca.
sic opat⁹ ē:i noie dñi nr̄i iesu xpi ɔgrega audiuimus.
tis vob ⁊ meo spū cū virtute dñi iesu:trade
re hmōi hoiem sathane in interitū carnis B
vt spūs salu⁹ sit in die dñi nr̄i iesu xpi. Nō
est bona gl'iatio vr̄a. Nescitis q2 modicū fer Gal.5.b
mētū totā massaꝫ corrūpit. Expurgate ve
t⁹ fermētū vt sitis noua ɔspsio sic estis azi
mi. Etenī pascha nr̄m imolat⁹ ē xps. Itaqꝫ C
epulemur:nō in fermento veteri:neqꝫ in de ce.miss.
fermēto malitie ⁊ neqtie:sꝫ in azimis sin ca.si.
ceritatis ⁊ veritatis. Scripsi vob i ep'la:ne cō
misceamini fornicariys. Nō vtiqꝫ fornica 1.q.1.si in
rys hui⁹ mūdi:aut auaris aut rapacib⁹: gt de di
aut idolis seruiētib⁹:aliogn debueratis d e uer. cap.
hoc mūdo exisse. Nūc āt scripsi vob nō ɔmi gaudemus
sceri. Si is q fr̄ noiat' int' vos ē fornicator
aut auar⁹:aut idolis seruiēs:aut maledi D
cus:aut ebriosus:aut rapax cuꝫ hmōi nec
cibū sumere. Quid.n.mihi de his q foris
sūt iudicare? Nōne de his q int⁹ sunt vos
iudicatis. Nā eos q foris sunt deus iudi
cabit. Auferte malum ex vobis ipsis.
¶C.S.¶ Arguit apl's corinthios de iudi
cibus coram quos litigabant de causis q̄s
inter se hēbant ⁊ reuertitur ad fornicatio
nis vitium redarguendum. Cap.vi.
Audet aliqs vr̄m hn̄s negociū aduer A
sus alteꝝ:iudicari apd iniquos:⁊ nō 45.di.sed
apud scōs. An nescitis q2m sci de hoc mūdo illud.
iudicabūt? Et si i vob iudicabit' mūdus:i q filij sunt
digni estis q de minimis iudicetis? Nesci legi. p ve
tis q2m āgelos iudicabim⁹? q̄to magis se nerabilē.
cularia? Secularia igit' iudicia si hūeritis:
cōtēptibiles q sūt in ecclia illos cōstituite
ad iudicādū. Ad verecūdiā vr̄aꝫ dico. Sic B
nō est int' vos sapiēs q̄sq̄ q possit iudicare
int' frēs suū:sꝫ frat' cū fr̄e iudicio ɔtēdit:⁊
hoc apd ifideles. Iā qdē oino delictū ē i vob
q iudicia hētis int' vos. Qr̄ nō magis iniu
riā accipitis. Qr̄ nō magis fraudē patimi 23.q.3.
ni. Sꝫ vos iniuriā facitis ⁊ fraudatis ⁊ hoc §.1.
frib⁹. An nescitis q2 iniq regnū dei nō pos
sidebūt? Nolite errare neqꝫ fornicarii neqꝫ Ephe.5.a
idolis seruiētes:neqꝫ adulteri: nꝫ molles: Tim.1.b
neqꝫ masculoꝝ ɔcubitores:neqꝫ fures: nꝫ
auari:neqꝫ ebriosi:neqꝫ maledici:nꝫ rapa C
ces regnū dei possidebūt. Et hec aliqn qdē fui 11.q.1.ca.
stis:sꝫ abluti estis:sꝫ scificati estis:sꝫ iustifi aliud.
cati estis i noie dñi nr̄i ihu xpi:⁊ i spū dei

uri. Omnia mihi licēt: ſ; nō oīa expediūt. Oīa
de pe. di. I mihi licēt: ſ; ego ſub nulliꝰ redigar ptāte.
ca. aliud. Eſca vētri ⁊ vēter eſcis: deꝰ āt ⁊ hūc ⁊ hāc de
īfra. 10. f. ſtruet. corpꝰ āt nō fornicatōis ſ; dn̄o: ⁊ dn̄s
eccl. 37. d corpi. Deꝰ vō ⁊ dn̄m ſuſcitauit: ⁊ nos ſuſcita
bit p vtutē ſuā. Neſcitis qm̄ corpa vr̄a mē
32. q. 4. c. bra ſūt xp̄i. Tollēs ḡ mēbra xp̄i faciā mē
in eo. bra meretricis? Abſit. An neſcitis qm̄ q ad
D heret meretrici: vnū corpꝰ efficit̄. Erūt. n.
de biga. c iqt duo ī carne vna. Qui aūt adheret dn̄o:
debitū. vnꝰ ſpūs eſt. Fugite fornicationē. Oē. n.
Gen̄. 2. d. pctm̄ qdcūq; fecerit hō ex̄ corpꝰ ē: q āt for-
ephe. 5. d nicatur in corpus ſuū peccat. An neſcitis
mat. 19. a qm̄ membra vr̄a tēplū ſunt ſpūs ſancti q
mar. 10. a in vobis eſt: quē habetis a deo: ⁊ nō eſtis
ſup. 3. c. veſtri. Empti eni; eſtis pcio magno: glori
26. q. 2. k. ficate ⁊ portate deum in corpore veſtro.
ſi ⁊ illud ¶ C. S. ¶ Inſtruit corinthios matrimo-
2. cor. 6. d niū ꝯtrahentes: ac deinde matrimoniū p me
īfra. 7. b liore bono fugientes: ſiue in continentia
j. Pe. j. d virginali ſiue viduali. Cap. vij.
DE qbꝰ aūt ſcripſiſtis mihi: bonū ē hoi
A mulierē nō tāgere. Propter fornica
tionē aūt vnuſqſq; ſuā vxorē hēat: ⁊ vnaq
13. di. ca. q; ſuū viꝝ hēat. Uxori aūt debitū reddat:
nerui. ſilr aūt ⁊ vxor viro. Mulier ſui corpis ptā
22. q. 2. ca. tē nō h; ſ; vir: ſilr aūt ⁊ vir ſui corporis
ſicut nō ptātē nō h; ſ; mlr. Nolite fraudare inui
27. q. 2. ca. cem niſi forte ex cōſenſu ad tpˀs vt vacetis
ſunt q di oroni: ⁊ iterū reuertimini in idipſ;: ne tē
cunt tet vos ſathanas pp incōtinētiā vr̄am. Hoc
de cōſan. āt dico ſ; idulgētiā nō ſm̄ impiū. Uolo
nō debet. aūt oēs vos hoies eſſe ſicut meipſū. Sed
B vnuſqſq; ppriū donū h; ex deo: aliꝰ qdē
13. di. ca. ſic: aliꝰ vō ſic. Dico aūt non nuptis ⁊ vidu
nerui is: bonū eſt illis ſi ſic pmāſerint ſicˀ ⁊ ego.
32. q. 2. ca. Qđ ſi nō ſe cōtinent nubant. Meliꝰ eſt eni
quicqd nubere q̄ vri. Hīs aūt q matrimonio iun
31. q. 2. c. ⁊ cti ſunt pcipio nō ego: ſ; dn̄s: vxorē a vi-
de nu- rō nō diſcedere. Qđ ſi diſceſſerit manere in
ptis nuptā: aut viro ſuo recōciliari. Et vir vxo
28. q. j. §. rē non dimittat. Nā ceteris dico ego nō
j. ⁊ ca. iā dn̄s. Si qs frat̄ vxorē h; infidelē: ⁊ hec cō
nunc. ſentit hītare cū illo nō dimittat illam. Et
ō diuor. ſi q̄ mulier fidelis h; viruꝫ infidelē: ⁊ hic
ca. gaude cōſentit habitare cū illa: nō dimittat viꝝ.
mus Sanctificatꝰ eſt. n. vir infidelis p mulierē
C fidelē: ⁊ ſctificata eſt mulier infidelis per vi
28. q. j. ca. rū fidelē. Alioqn filij veſtri imūdi eſſent.
iā nunc. Nūc aūt ſancti ſunt. Qđ ſi infidelis diſcedit:
28. q. j. ca. diſcedat. Non enim ſeruituti ſubiectus eſt
ſi mō ⁊ frater vel ſoror in eiuſmodi. In pace autē

vocauit vos deus. Unde enim ſcis mulier
ſi viruꝫ ſaluum facies? Aut vnde ſcis vir cap. ſi in-
ſi mulierē ſaluā facies? Niſi vnicuiq; ſi- fidelis
cut diuiſit dn̄s. Unūquēq; ſicut vocauit
deus ita ambulet: ⁊ ſicut in oībus eccleſijs
doceo. Circūciſus aliquis vocatus eſt: nō D
adducat pputiū. In pputio aliqs voca-
tus eſt: non circūcidatur. Circūciſio nihil Ephe. 4. a
eſt: ⁊ preputiū nihil eſt: ſ; obſeruatio mā 21. q. j. c. j.
datorū dei. Unuſqſq; in q̄ vocatione voca de regula
tus eſt in ea pmaneat. Seruus vocatꝰ es: ca. licet.
nō ſit tibi cure: ſed ⁊ ſi potes fieri liber ma
gis vtere. Qui enim in dn̄o vocatus ē ſer
uus libertus eſt dn̄i: ſilr q liber vocatus ē:
ſeruꝰ eſt xp̄i. Precio empti eſtis: nolite fie ſup. 6. d
ri ſerui hominū. Unuſqſq; ergo in quo j. Pe. j. d
vocatus eſt frater: in hoc pmaneat apud de
ū. De virginibus aūt pceptū dn̄i nō hēo:
conſiliū aūt do tanq̄ miām ꝯſecutꝰ a deo: E
vt ſim fidelis: Exiſtimo. n. hoc bonū eſſe pp 28 q. i. ca.
inſtantē neceſſitatē: qm̄ bonū eſt homini ſic enim.
ſic eſſe. Alligatus es vxori: noli q̄rere ſolu
tionē. Solutꝰ es ab vxore: noli q̄rere vxo de trāſ. c.
rē. Si aūt acceperis vxorē: nō peccaſti: ⁊ ſi quanto
nupſerit virgo nō peccauit. Tribulationē
tn̄ carnis habebunt huiuſmodi. Ego au-
tem vobis parco. Hoc itaq; dico fratres. 31. di. ca.
Tempus breue eſt. Reliquū eſt: vt ⁊ q hn̄t lex.
vxores tanq̄ non habentes ſint: ⁊ qui flēt: 31. di. c. l.
tanq̄ non flentes: ⁊ qui gaudent: tanq̄
non gaudentes: ⁊ qui emunt tanq̄ non
poſſidentes: ⁊ qui vtuntur hoc modo: tan
q̄ non vtantur. Preterit enim figura hu F
ius mundi. Uolo autem vos ſine ſollici
tudine eſſe. Qui ſine vxore eſt: ſollicitus eſt de cle. cō
q̄ dn̄i ſunt quō placeat deo. Qui aūt cū vxo iu. ca. di-
re ē: ſollicitꝰ ē q ſūt mūdi quō placeat vxo uerſis
ri ⁊ diuiſus ē. Et mlier innupta ⁊ vgo cogi
tat que dn̄i ſunt: vt ſit ſancta corpore ⁊ ſpi
ritu. Que autē nupta eſt cogitat q̄ ſunt
mundi quomō placeat viro [illegible]. Por
ro hoc ad vtilitatem veſtrā dico: non vt la 27. q. j. c. ſi
queū vobis inijciam: ſed ad id qđ honeſtū
eſt: ⁊ qđ facultatem pbeat: ſine impedimen
to + dn̄m obſecrandi. Si quis aūt turpē al. + dn̄o
ſe videri exiſtimat ſuper virgine ſua q ſit abſuādi.
ſuperadulta ⁊ ita oportet fieri: quod vult fa G
ciat. Non peccat ſi nubat. Nam qui ſtatuit
in corde ſuo firmus non habens neceſſi-
tem: poteſtatē aūt habens ſue volūtatis ⁊
hoc iudicauit in corde ſuo ſeruare vginē 28. q. j. ca.
ſuā: bene facit. Igit̄ ⁊ q matrimonio iūgit ſic enim.

virginē ſuā bn̄ facit: ⁊ q̄ nō iūgit meli⁹ fa-
cit. Mulier alligata ē legi q̄to tp̄e vir ei⁹
viuit. Q̄ſi dormierit vir ei⁹: liberata eſt a
lege. Cui aūt vult nubat tm̄ in dn̄o. Bea
tior aūt erit: ſi ſic pmanſerit ſcd̄m meū cō-
ſiliū. Puto aūt φ ⁊ ego ſpm̄ dei habeam.
¶ Ca. Sū. ¶ Apl's oñdit ſciam nō valere
niſi ſcd̄ʒ charitatē ſit ordinata: ac oñdit vi
tarē de eſcis idolaticis: deinde arguit ſcan-
daliʒantium temeritatem. Cap. viij.

DE his āt q̄ idolis ſacrificanē ſcimus:
q2 oēs ſciā hēm⁹. Scia inflat: chari-
tas vo edificat. Si qs āt ſe exiſtimat ſcire
A aliqd: nōdū cognouit queadmodū opor-
teat eū ſcire. Si qs āt diligit deū/hic cogni
t⁹ ē ab eo. De eſcis āt q̄ idolis imolanē ſci-
m⁹ q2 nihil ē idolū in mūdo: ⁊ φ nullus
B de⁹ niſi vn⁹. Nā ⁊ ſi ſūt q dicanē dij ſiue in
celo ſiue i t'ra: ſiqdē ſūt dij multi ⁊ dn̄i mul
ti: nobis tn̄ vn⁹ de⁹ pr̄ ex q̄ oia ⁊ nos i illo: ⁊
vn⁹ dn̄s ieſus xp̄s p quē oia: ⁊ nos p ip̄m.
Sʒ nō i oib⁹ ē ſcia. Quidā āt cū ɔſciētia vſ
q3 nūc idoli q̄ſi idolotitū mādūcāt: ⁊ cō-
ſciētia ipſoꝝ cū ſit infirma polluiē. Eſca autē
nos nō cōmēdat deo. Neq3 .n. ſi nō mandu
C cauerim⁹ deficiem⁹: n3 ſi mādūcauerim⁹
habūdabim⁹. Uidete āt: ne forte hec licētia
vrā offēdiculū fiat infirmis. Si .n. qs vide
rit eū q h3 ſciā in idolo recūbētē: nōne cō
ſciētia ei⁹ cū ſit īfirma edificabiē ad mādu
cādū idolotita? Et pibit īfirm⁹ ī tuā ɔſciē-
D tia frater: pp quē xp̄s mortuus ē. Sic aūt
peccātes in frēs ⁊ pcutiētes cōſcientiā eoꝝ
infirmā i xp̄ʒ peccatis. Qua pp ſi eſcā ſcāda
daliʒat frēm meū: non mandūcabo carnē
in eternū: ne fratreʒ meum ſcandaliʒem.
¶ Ca. Sū. ¶ Inducit apls corinthios ad
virtutis perfectionem ſui exēplo atq3 cur
rentium in ſtadio. Cap. ix.

NOn ſū3 liber. Nō ſū apl's. Nōne xp̄m
ieſū3 dn̄3 nr̄3 vidi? Nōne op⁹ meū3
vos eſtis i dn̄o. Et ſi alijs nō ſū apl's: ſ3 tn̄ vo
bis ſū3. Nā ſignaculū apl'at⁹ mei vos eſtis i
dn̄o. Mea defēſio apd̄ eos q me iterrogāt:
hec eſt. Nūqd nō hēmus ptātē mādūcādi
⁊ bibēdi. Nunqd nō habem⁹ ptātē ſororeʒ
mulierē circūducendi: ſicut ⁊ ceteri aplī ⁊
frēs dn̄i ⁊ cephas? Aut ſolus ego ⁊ barna
bas: nō hēmus ptātē hoc operandi? Quis
militat ſuis ſtipēdijs vnq3? Quis plantat
vineā: ⁊ de fructu ei⁹ non edit. Quis paſcit
gregē: ⁊ de lacte gregis nō mādūcat? Nun

32.q.2.ca. eutheriū d ſepul.c de vxore.
Ro.7.a. De ſecū. nup.c. p mul.
31.q.j.ca. ſi.de re- mū.c.niſi
Ro.14.d de renū. ca.niſi
23.q.3.§. itē ſic le- gitur.
31.di.ca. nino.28. q.j.ca.ia3 nūc in ſi.

quid ſm hoiem hec dico? An ⁊ lex hec non
dicit? Scriptū eſt eni3 in lege moyſi. Nō
alligabis os boui triturāti. Nūqd de bobus
cura eſt deo? An ppter nos vtiq3 hoc dicit.
Nā ppter nos ſcripta ſunt q̄m d3 i ſpe qui
arat arare: ⁊ q triturat in ſpe fruct⁹ pcipiē-
di. Si nos vobis ſpūalia ſeminauim⁹: ma
gnū eſt ſi nos carnalia vr̄a metamus? Si
alij ptātis vr̄e participes ſūt q̄re nō potius
nos? Sed nō vſi ſum⁹ hac ptāte. S3 oia ſu-
ſtinem⁹: ne qđ offēdiculū dem⁹ euāgelio
xp̄i. Neſcitis q̄m q i ſacrario opanē: q̄ de ſa-
crario ſunt edūt? Et q altari deſeruiūt cu3
altari participāt. Ita ⁊ dn̄s ordinauit his
q euāgeliū annūciāt: de euangelio viuere.
Ego aūt nullo hoꝝ vſus ſu3. Nō aūt ſcripſi
hec vt ita fiāt i me. Bonū ē .n. mihi magis
mori: q̄3 vt gl'iā3 meā qs euacuet. Nam ⁊ ſi
euāgeliʒauero: nō ē mihi gl'ia. Neceſſitas
eni3 mihi incūbit. Ue eni3 mihi eſt ſi nō
euāgeliʒauero. Si .n. volēs hec ago: merce-
dē habeo: ſi aūt inuit⁹: diſpenſatio mihi
credita ē. Que ē ergo merces mea. Ut euā-
geliū pdicās ſine ſumptu ponā euāgeliu3:
vt nō abutar ptāte mea in euāgelio. Nā cū
liber eſſe3 ex oib⁹ oiu3 me ſeruū feci: vt plu
res lucrifacerē. Et fact⁹ ſu3 iudeis tanq3 iu
de⁹ vt iudeos lucrarer. His q ſub lege ſunt
q̄ſi ſub lege eſſe3: cū ipſe nō eſſe3 ſb lege: vt
eos q ſub lege erāt lucrifacerē. His q ſine le
ge erāt tāq3 ſine lege eſſem cū ſine lege dei
nō eſſe3: ſ3 i lege eſſe3 xp̄i: vt lucrifacerē eos
q ſine lege erāt fcūs ſū infirmis infirm⁹ vt in
firmos lucrifacerē. Oib⁹ oia fact⁹ ſū: vt oēs
facerē ſaluos. Oia āt facio pp euāgeliu3: vt
pticeps ei⁹ efficiar. Neſcitis φ hi q i ſtadio
currūt oēs qdē currūt: ſ3 vn⁹ accipit bra-
uiū. Sic currite vt cōphēdatis. Ois āt q in
agone ɔtēdit ab oib⁹ ſe abſtinet ⁊ illi qde3
vt corruptibilē coronā accipiāt: nos āt in-
corruptā. Ego igiē ſic curro nō q̄ſi in icer-
tū: ſic pugno nō q̄ſi aerē verberās. S3 caſti
go corp⁹ meū ⁊ i ſeruitutē redigo ne forte
cū alijs pdicauerim ipſe reprob⁹ efficiar.
¶ Ca. Sū. ¶ Reprobat apoſtolus partici-
pātes ex idolis: ⁊ docet q̄uo eſt vtendum
immolandis ipſis idolis. Cap. x.

NOlo .n. vos ignorare frēs q̄m patres
nr̄i oēs ſub nube fuerūt ⁊ oēs mare
tranſierūt ⁊ oēs in moyſe baptiʒati ſunt
in nube ⁊ i mari. Et oēs eadē eſcā ſpiritalē
mādūcauerūt: ⁊ oēs eūdē potū ſpiritale3

13.q.j.ca. eccleſias.
15.q.j.ca. firmiſſi- me.
B
deu.25.d Thi.5.c. Ro.15.f.
13.q.j.ca. eccleſias.
28.q.j.ca. ia3 nūc
13.q.j.ca. eccl'ias de pbē.c. cū ſecūdū: ⁊ cā. exter- pande
C
16.q.2.ca. doctos.
j.q.2.ſacē- dos.
23.q.6.§. itē cum redderet
28.q.j.ca. ia3 nunc
45.di.ca. recedite
D
32.q.5.ſi paulus.
A
Exo.13.d
Exo.14.c
Exo.16.d
Exo.17.b

biberunt. Bibebãt aũt de ſpiritali cõſequẽ
De cõſ. di. te eos petra: petra aũt erat xp̃s. Sʒ nõ i plu
2. creue- ribꝰ eoꝝ bñplacitũ ẽ deo. Nã pſtrati ſunt i
rat. c. in deſerto. Hec aũt i figura fcã ſunt nr̃i: vt nõ
calce. ſimꝰ cõcupiſcẽtes maloꝝ ſicut ⁊ illi cõcu-
pierũt. Neqꝫ idolatre efficiamini: ſicͤ qdã
B ex ipſis: queadmodũ ſcriptũ ẽ. Sedit pplѕ
Nu. 20. a. mãducare ⁊ bibere: ⁊ ſurrexerũt ludere. Ne-
Exo. 23. b qꝫ fornicemur ſicut qdã ex ipſis fornicati
Nu. 25. b ſunt: ⁊ ceciderunt vna die viginti tria mi-
lia. Neqꝫ tentemꝰ xp̃m: ſicut qdam eoꝝ tẽ-
tauerũt: ⁊ a ſerpẽtibꝰ perierũt. Neqꝫ mur-
Nu. 21. b murauerítis ſicͤ qdã eoꝝ murmurauerũt
Judit. 8. ⁊ perierũt ab exterminatore. Hec aũt oĩa i
C figura ɔtingebãt illis: ſcripta ſunt autẽ ad
correptionẽ nr̃aꝫ i quos fines ſecloꝝ deue-
nerũt. Itaqꝫ q ſe exiſtimat ſtare: videat ne
cadat. Tentatio vos nõ apphendat niſi hu-
40. di. c. i mana. Fidelis aũt deꝰ eſt q nõ patieť vos tẽ-
§. iugeſ tari ſup̃ id qd̃ poteſtis ſʒ faciet ẽt cũ tenta-
d pe. di. 2. tiõe puẽtũ vt poſſitis ſuſtinere. Propť qd̃
ca. iter h̃ chariſſimi mihi fugite ab idoloꝝ cultu-
ſciendũ ra. Ut prudẽtibꝰ loquor vos ipſi iudicate
ſup̃. 1. b qd̃ dico. Calix bñdictiõis cui bñdicimꝰ nõ
D ne cõicatio ſanguinis xp̃i eſt? Et panis quẽ
frãgimꝰ nõne pticipatio corporis dñi ẽ. Qm̃
vnꝰ panis ⁊ vnũ corpꝰ multi ſumꝰ: oẽs q de
vno pane ⁊ de vno calice pticipamꝰ. Uide-
E te iſrl̃ ſm carnẽ. Nõne q edũt hoſtias: parti-
cipes ſunt altaris? Quid ergo? Dico q ido-
d ɔſ. di. 2. lis imolatũ ſit aliqd: aut q idolũ ſit aliqd?
ca. relatũ Sʒ q̃ imolãt gẽtes demonijs imolãt ⁊ nõ
Deu. 32. c deo. Nolo aũt vos ſocios fieri demonioꝝ.
Non poteſtis calicẽ dñi bibere ⁊ calicem de-
monioꝝ. Non poteſtis menſe dñi partici-
34. q. 2. c. pes eſſe: ⁊ mẽſe demonioꝝ. An emulamur
nõ ſatis dñm. Nunquid fortiores illo ſumꝰ? Oĩa
Eccl. 37. b mihi licent: ſed non oĩa expediũt. Oĩa mi-
F hi licent: ſed non omnia edificant. Nemo
ſup̃. 6. c qd̃ ſuũ eſt querat: ſed qd̃ alterius. Omne
Infra. 13. b. qd̃ in macello venit manducate nihil in-
terrogantes propter cõſcientiã. Domini
Ps. 25. eſt terra: ⁊ plenitudo eius. Si quis vocat
vos infideliũ ad cenaꝫ ⁊ vultis ire: omne
quod vobis apponitur manducate: nihil
50. di. c. ſi interrogantes propter cõſcientiam. Si qs
qs carnẽ. autẽ dixerit hoc immolatũ eſt idolis: no-
G lite manducare propter illum qui indica
uit: ⁊ propter conſcientiaꝫ. Conſcientiam
autẽ dico: non tuaꝫ ſed alterius. Ut quid
enim libertas mea iudicatur ab aliena cõ
Col. 3. c ſcientia? Si ego cũ gratia participo: quid

blaſphemor pro eo q grãs ago? Siue ergo
mãducatis ſiue bibitis vel aliud qd facitis
oĩa in glĩa dei facite. Sine offenſione eſto-
te iudeis ⁊ gẽtibꝰ ⁊ eccleſie dei ſicut ⁊ ego
per oĩa oĩbus placeo: nõ querens qd̃ mihi
vtile eſt: ſed qd̃ multis vt ſalui fiant.

¶ C. S. ¶ Apl's rep̃obat errores corĩthio-
rũ circa celebritatẽ ſacre eucharíſtie quãtũ
ad habitũ ⁊ ɔuictũ: ac deide ponit euchari-
ſtie dignitatẽ ac ritũ cõuenientẽ. Cap. xj.

Imitatores mei eſtote ſicut ⁊ ego xp̃i.
Laudo aũt vos frẽs q p oĩa mei memo-
res eſtis: ⁊ ſicͤ tradidi vobis p̃cepta mea tene- A
tis. Uolo aũt vos ſcire, q oĩs viri caput xp̃s ſup̃. 4. b
eſt: caput aũt mulieris vir caput vero xp̃i de ſacra
deus. Oĩs vir orans aut pphetãs velato ca- vnctiõe
pite deturpat caput ſuuꝫ. Omnis aũt mu- ca. vnico.
lier orãs aut pphetãs nõ velato capite: de- Ephe. 5. c.
turpat caput ſuũ. Unuꝫ eſt enĩ ac ſi decal- de lxre.
uet. Nã ſi nõ velať mulier tõdeať. Si vero c. vgẽtia.
turpe eſt mulierĩ tõderi aut decaluari: ve-
let caput ſuũ. Uir quidẽ non debet velare B
caput ſuuꝫ: qm̃ imago ⁊ glĩa dei eſt: mlier
autẽ gloria viri eſt. Non eniꝫ vir ex mulie-
re eſt: ſed mulier ex viro. Etenĩꝫ nõ ẽ crea-
tus vir ppter mulierẽ: ſed mulier ppter
virũ. Ideo debet mulier velamen hr̃e ſup
caput ſuũ: ⁊ propter angelos. Uerũtñ neqꝫ
vir ſine muliere: neqꝫ mulier ſine viro in Gen. 2. b
dño. Naꝫ ſicut mulier de viro: ita ⁊ vir per
mulierem. Oĩa autẽ ex deo. Uoſipſi iudi-
cate. Decet mulierẽ nõ velataꝫ orare deuꝫ? C
Nec ipſa nã docet vos q vir qdẽ ſi comam
nutriat: ignominia eſt illi mulier vo ſi co-
mã nutriat glĩaꝫ ẽ illi: qm̃ capilli p velamĩ-
ne ei dati ſũt. Si qs aũt videť cõtẽtioſus eẽ:
nos talẽ cõſuetudineꝫ nõ habemus neqꝫ
eccleſia dei. Hoc aũt precipio nõ laudãs q
non in melius: ſed in deterius conueni-
tis. Primũ qdẽ cõueniẽtibꝰ vobis i eccleſi- D
aꝫ: audio ſciſſuras eſſe inter vos ⁊ ex parte
credo. Nã oportet ⁊ hereſes eſſe: vt ⁊ qui p-
bati ſunt manifeſti fiãt in vobis. Cõueniẽ-
tibus ergo vobis in vnũ iam non eſt dñi-
cã cenaꝫ manducare. Unuſqſqꝫ enim ſuã j. q. 3. ca.
cenaꝫ preſumit ad manducandũ. Et alius ſaluator
qdeꝫ eſurit: alius autẽ ebrius eſt. Nunqd 24. q. 3.
domos non habetis ad manducãdũ ⁊ bi- ca. ſi
bendũ? Aut eccliaꝫ dei cõtemnitis: ⁊ ɔfun- E
ditis eos q non hñt? Quid dicã vobis? Lau-
do vos? In hoc nõ laudo. Ego eniꝫ accepi a
dño quod ⁊ tradidi vobis: qm̃ dñs ieſus ĩ

q̄ nocte tradebaẗ: accepit panẽ ⁊ grãs agẽs
mat.26.c fregit ⁊ dixit. Accipite ⁊ mãducate. Hoc est
mar.14.c corp⁹ meũ: qđ ꝓ+ vobis tradetur. Hoc faci
Luc.22.b te in meã cõmemoratiõẽ. Silr ⁊ calicẽ:
et+ oib⁹ postq̃ cenauit dicẽs. Hic calix nouũ testm̃
15.di.c.fi est in meo sanguine. Hoc facite quotiẽscũ
nali q̃+ bibetis i meã cõmemoratione3. Quo
de ɔſ. di. tiẽscũq3.n. mãducabitis panẽ hũc ⁊ cali-
2.ca. Scri- ce3 bibetis mortẽ dñi annũciabitis donec
ptura: ⁊ veniat. Itaq3 qcũq3 mãducauerit panẽ vel
ca. iteraẗ. biberit calice3 dñi indigne: re⁹ erit corpis
nis+ bibe ⁊ sanguinis dñi. Probet aũt seipsũ hõ: ⁊
ritis vel sic de pane ille edat ⁊ de calice bibat. Qui.n.
sumitis. manducat ⁊ bibit indigne iudicium sibi
11.q.3.ca. manducat ⁊ bibit: nõ diiudicans corpus
ad mẽsã. dñi. Ideo inter vos multi infirmi ⁊ imbe
G cilles: ⁊ dormiũt multi. Qđ si nosmetipsos
Joã.6.f diiudicarem⁹ nõ vtiq3 iudicaremur. Dũ
j.q.i.ca.p iudicamur aũt a dño corripimur: vt nõ
claiam. cũ hoc mundo damnemur. Itaq3 fratres
de ɔſ. di. mei cũ conuenitis ad mãducandũ: inui-
2.ca. ⁊ scõ cem expectate. Si q̄s esurit: domi mandu-
⁊ ca sicut cet: vt non in iudicium conueniatis. Cetera
iudas autem cum venero disponam.
de pe.di.j ¶ C. S. ¶ Cõmẽdat apl's grãs dei gñali de
ca. tres clarãdo cõditionẽ grẽ gratis date cõparan
de ɔſ. di. do corpus eccl'ie ad corp⁹ nature. Cap. xij.
2.c. ligdo De spiritalib⁹ aũt nolo vos ignorare
A frẽs. Scitis aũt qm̃ cu3 gẽtes essetis:
ad simulachra muta put docebamini eũ-
tes. Ideo notũ vobis facio: q̄ nemo in spũ
mar.9.f. dei loquens dicit anathema iesu. Et nemo
põt dicere dñs iesus nisi in spũ sancto. Di
j.q.j.cap. uisiones vero gratiaꝝ sunt: ide3 aũt spũs.
multos. Et diuisiones ministrationũ sunt: idem
aũt dominus. Et diuisiones operationu3
sunt: ide3 vero deus q opatur oĩa in oĩb⁹.
Unicuiq3 aũt datur manifestatio spũs: ad
vtilitatem. Alij quidem p spũ datur ser-
mo sapientie: alij aũt sermo scie secundũ
eunde3 spiritũ. Alteri fides in eode3 spũ:
alij gratia sanitatũ in vno spũ. Alij opera-
B tio virtutũ alij pphetia: alij discretio spi-
rituũ: alij gña linguarũ: alij interpretatio
sermonũ. Hec aũt oĩa opatur vnus atq3
di.59.c.j. idem spũs diuidens singulis put vult.
Ro.12.b. Sicut enim corp⁹ vnũ est ⁊ mẽbra h3 mul
Ephe.4.a ta: oĩa aũt mẽbra corporis cu3 sint multa
vnũ tñ corp⁹ sunt: ita ⁊ xp̃s. Etenim in vno
spũ oẽs nos in vnũ corp⁹ baptizati sum⁹:
siue iudei: siue gẽtiles: siue serui: siue liberi:
⁊ oẽs i vno spũ potati sum⁹. Nã ⁊ corpus

nõ est vnũ mẽbrum s3 multa. Si dixerit
pes: qm̃ nõ sũ man⁹: nõ sũ de corpore: nõ
ideo nõ est de corpe. Et si dixerit auris qm̃ C
nõ sũ oculus nõ sum de corpe: non ideo
nõ est de corpore. Si totum corp⁹ oculus:
vbi audit⁹. Si totũ audit⁹ vbi odorat⁹?
Nũc aũt posuit de⁹ mẽbra: vnũqđq3 eorũ
in corpore sicut voluit. Qđ si eẽnt oĩa vnũ
mẽbrũ: vbi corp⁹? Nũc aũt multa qdem
mẽbra: vnũ aũt corp⁹. Non põt aũt dicere
oculus manui: opa tua non indigeo aut
iterũ caput pedib⁹: nõ estis mihi necessarij
sed multo magis q̃ videnẗ mẽbra corpis
infirmiora eẽ: necessariora sunt. Et q̃ puta
mus ignobiliora mẽbra eẽ corpis: his ho
norẽ abũdãtiorẽ circũdam⁹. Et q̃ inhone D
sta sunt nr̃a: abũdãtiorẽ honestatẽ hñt. Ho
nesta aũt nr̃a nulli⁹ egẽt. Sed de⁹ tẽpauit
corp⁹ ei cui deerat abũdãtiorẽ tribuendo
honorẽ: vt nõ sit scisma in corpe: s3 in id-
ipm̃ p inuicẽ sollicita sint mẽbra. Et si qđ Ro.8.b.
patiẗ vnũ mẽbru3: cõpatiunẗ oĩa mẽbra. Heb.4.d
Siue gloriaẗ vnũ mẽbrũ: cõgaudent oĩa
mẽbra. Uos autẽ estis corp⁹ xp̃i: ⁊ mẽbra
de mẽbro. Et quosdã qdẽ posuit de⁹ in ec- Ephe.4.b
clesia: primũ aplos scdo pphetas: tertio do
ctores. Deinde vĩtutes exinde grãs cura-
tionũ: opitulatiões gubernatiões genera
linguaꝝ: interpretationes sermonũ. Nũqđ
oẽs apl'i. Nũqđ oẽs pphete? Nũqđ oẽs do
ctores? Nũqđ oẽs vĩtutes? Nũqđ oẽs gra
tiã hñt curationũ? Nũqđ oẽs linguis lo
quunẗ? Nunqđ oẽs interpretanẗ? Emula-
mini aũt charismata meliora. Et adhuc Infra.14.a.
excellentiorẽ viã vobis demonstro.
¶ Ca. Sũ. ¶ Recõmẽdat apl's charitatis
excellẽtiã vtilitatẽ ⁊ stabilitatẽ. Ca. xiij.
Si linguis hominũ loquar ⁊ angeloꝝ A
charitatẽ aũt nõ habeã: fact⁹ sũ velut
es sonans aut cymbalũ tinniẽs. Et si ha-
buero pphetiã ⁊ nouerim mysteria oĩa: et
oẽs sciam: ⁊ si habuero oẽ3 fidẽ ita vt mõ
tes trãsferã: charitatẽ aũt nõ habuero: ni
hil sũ. Et si distribuero in cibos paupeꝝ B
oẽs facultates meas: ⁊ si tradidero corp⁹
meũ ita vt ardeã: charitatẽ aũt nõ habue-
ro nihil mihi pdest. Charitas patiẽs est
benigna est. Charitas nõ emulaẗ nõ agit Infra. 10.b
perperã: nõ inflaẗ: nõ ẽ ãbitiosa nõ qrit q̃
sua sunt: nõ irritaẗ nõ cogitat malũ: non Phil.2.c.
gaudet sup iniqtate: cõgaudet aũt vĩtati.
Oĩa suffert: oĩa credit: oĩa sperat: oĩa susti

net. Charitas nunq̃ excidit: ſiue ꝓphetie
euacuabunt: ſiue lingue ceſſabūt: ſiue ſciē
C tia deſtruet. Ex pte.n.cognoſcim⁹: ⁊ ex pte
ꝓphetam⁹ cū aūt venerit qḋ pfectū ē: eua-
cuabit qḋ ex pte eſt. Cū eēz paruulus: lo-
qbar vt puulus: ſapiebā vt puulus cogi-
D tabā vt puulus. Qñ aūt fact⁹ ſū vir: eua-
cuaui q̃ erāt puuli. Uidem⁹ nūc p ſpecu-
lū in enigmate: tūc aūt facie ad faciē. Nūc
cognoſco ex pte: tūc aūt cognoſcā ſic ⁊ co-
gnit⁹ ſū. Nūc aūt manēt: fides: ſpes: chari
tas: tria hec. Maior aūt hoꝝ eſt charitas.

¶ Ca. Sū. ¶ Eminētiam oſtēdit ꝓphetie
ſuper donū linguaꝝ: ⁊ quomodo ſit vten
dum vtroq̃ dono. Cap. xiiij.

A Sectamini charitatē: emulamini ſpi-
ritalia: magis aūt vt ꝓphetetis. Qui
enī loqtur lingua nō hominib⁹ loqtur:
Eſa. 12. d. ſ3 deo. Nemo.n.audit. Spūs aūt loqtur
myſteria. Nā q ꝓphetat: hominib⁹ loqtur
ad edificationē ⁊ exortationē ⁊ cōſolatio-
nē. Qui loqtur lingua ſemetipſ3 edificat.
Al. + dei Qui aūt ꝓphetat: eccleſiā3 + edificat. Uolo
aūt vos oēs loq linguis: magis aūt ꝓphe
tare. Nā maior eſt q ꝓphetat q̃ q loqt lin-
B guis: niſi forte interpret: vt eccleſia edifica
tionē accipiat. Nūc aūt frēs ſi venero ad
vos linguis loquēs: qd vobis ꝓdero: niſi
vobis loquar: aut in reuelatiōe aut in ſciē
tia: aut in ꝓphetia: aut in doctrina? Tū q̃
ſine aīa ſunt vocē dātia: ſiue tibia: ſiue cy-
thara: niſi diſtinctionē ſonituſ dederint:
quō ſcietis id qḋ canit aut qḋ cythariza-
tur? Etenī ſi in certā vocē det tuba: qs pa
bit ſe ad bellū? Ita ⁊ vos p linguā niſi ma
niſeſtū ſermonē dederitis: quō ſcietis id
quod dr? Eritis.n.in aera loqntes. Tam
C multa vt puta gña linguarū ſūt i hoc mū
do: ⁊ nihil ſine voce eſt. Si ergo neſciero
virtutē vocis ero ei cui loquar barbar⁹: ⁊
q loqt mihi barbar⁹. Sic ⁊ vos qñ emu-
latores eſtis ſpūu3 ad edificationē eccl'e:
qrite vt abūdetis. Et iḋo loquit lingua
oret vt iterpretet. Nā ſi orē lingua: ſpūs
me⁹ orat: mens aut mea ſine fructu eſt.
Quid ergo eſt? Orabo ſpū: orabo ⁊ mente.
Pſallā ſpū: pſallā ⁊ mēte. Ceterū ſi bñdi
D xeris ſpū: qs ſupplet locū idiote? Quō di
Supra. i. a cet amē ſup tuā bñdictionē. Qm̄ qd dicas
alś. non neſcit. Nā tu qdē bñ grās agis: ſ3 alr non
habet + edificat. Grās ago deo + meo q omnū vr̃m li-
meo gua loquor. S3 i ecclia volo qnq3 vba ſen
ſu meo loq: vt ⁊ alios inſtruā: q̃ decē mi
lia vboꝝ in lingua. Fratres nolite puerī
effici ſenſib⁹: ſ3 malitia paruuli eſtote: ſen
ſibus aūt pfecti eſtote. In lege.n.ſcriptū3
ē. Qm̄ in alijs liguis ⁊ i labijs alijs loqr Eſa. 28. a.
ꝑplo huic: ⁊ nec ſic exaudiēt me dicit do-
minus. Itaq3 lingue i ſignū ſūt nō fideli E
bus ſ3 īfidelib⁹: ꝓphetie āt nō īfidelib⁹ ſ3
fidelib⁹. Si ergo ꝯueniat vniuerſa eccliā i
vnū: ⁊ oēs linguis loquant: intrēt autē3
idiote aut īfideles: nōne dicēt qd īſanitis.
Si āt oēs ꝓphetēt: intret aūt qs infidelis
vel idiota: ꝯuicit ab oīb⁹: dijudicat ab oi
bus. Occulta.n.cordis ei⁹ māifeſta ſiūt: ⁊
ita cadēs in faciē adorabit deū: ꝓnūcians
q vere de⁹ i vobis ſit. Quid ergo ē frēs? Cū F.
ꝯuenitis vnuſqſq3 vr̃3 pſalmū h3: doctri
nā h3 apocalypſim h3: linguā h3: iterpta-
tionē h3. Oīa ad edificationē fiāt. Siue li
gua qs loqt: ſm duos: aut vt multū tres
⁊ p ptes ⁊ vn⁹ iterpret. Si aūt nō fuerit i-
terpres: taceat in ecclia: ſibi autē loquat ⁊
deo: ꝓphete aūt duo aut tres dicāt: ⁊ cete-
ri dijudicēt. Qḋ ſi + alij reuelatū fuerit ſe- alś + aliq
dēti prior taceat. Poteſtis.n.oēs ꝑſingulos vel aliqd
ꝓphetare: vt oēs diſcāt ⁊ oēs exortent. Et
ſpiritus ꝓphetarum ꝓphetis ſubiectus G
eſt. Non enim diſſenſiōis eſt deus: ſed pa-
cis: ſicut ⁊ in omnibus eccleſijs ſanctoꝝ I. thi. 2. ca
doceo. Mulieres in eccleſijs taceant. Non Gen. 3. c.
enī3 permittitur eis loqui: ſed ſubditas 23. di. ca.
eſſe: ſicut ⁊ lex dicit. Si quid aūt volūt di- mulier.
ſcere: domi viros ſuos interrogent. Turpe 37. di. ca.
eſt enim mulieri loq in eccleſia. An a vo- iō ⁊ 33.
bis vbū dei ꝓceſſit: aut in vos ſolos puē di. c. quā
nit? Si quis vr̃ ꝓpheta eē aut ſpūalis co ca. ⁊ 35.
gnoſcat q̃ ſcribo vobis: q2 dñi ſunt māda q. i.
ta. Si quis aūt ignorat ignorabit. Itaq3
frēs emulamini ꝓphetare ⁊ loq linguis
nolite ꝓhibere. Omnia aūt honeſte ⁊ ſecū
dum ordinem fiant in vobis.

¶ Ca. Sū. ¶ Tractat apoſtolus de gr̄a re-
ſurrectionis premittendo cōmendatio-
nē doctrine euangelice. Cap. xv.

A Notum autem vobis facio frēs euā-
gelium q predicaui vobis: q ⁊ acce Gal. 2. b.
piſtis in quo ⁊ ſtatis: per quod ⁊ ſaluami
ni: qua ratione predicauerim vobis ſi te-
netis: niſi fruſtra credidiſtis. Tradidi enī
vobis in primis quod ⁊ accepi: quoniā
xp̄s mortu⁹ eſt ꝓ peccatis nr̄is ſ3 ſcriptu
ras: ⁊ q2 ſepult⁹ eſt: ⁊ q2 reſurrexit tertia

de celeb. miſ.c.cū marthe. 22.q.6.c. qđ autē

B Eſa.3.b. di.S.c.cō ſuetudo de renū. ca.niſi.

C

colo.1.c. ſ.Thes.4

D Pſ.109. Ibidē.S. hebr.2.b. 22.q.j.no ueritis

E Eſa.22.d. de pe.diſ. ij.c.ſi.n.

dū ſcripturas: et qȝ viſus ē cephe: et poſt hec vndeci. Deinde viſus ē pluſq̄ƺ quingētis frīb⁹ ſimul: ex qb⁹ multi manēt vſq̄ƺ adhuc: qdā āt dormierūt. Deinde viſus ē iacobo deinde aplīs oīb⁹. Nouiſſime aūt oīuƺ tāq̄ƺ abortiuo viſus ē et mihi. Ego.n.ſuƺ minimus aplōꝝ q nō ſū dign⁹ vocari aplſ: qm̄ pſecut⁹ ſuƺ ecclīā dei. Gr̄a āt dei ſuƺ id qđ ſū: et gr̄a ei⁹ ī me vacua n̄ fuit: ſƺ ābūdātius illis oīb⁹ laboraui. Nō ego āt: ſƺ gr̄a dei mecū. Siue.n.ego ſiue illi: ſic pdicauim⁹: et ſic credidiſtis. Si āt xp̄s pdicat qȝ reſurrexit a mortuis: qm̄o qdā dicūt ī vobis: qm̄ reſurrectio mortuoꝝ nō ē. Si āt reſurrectio mortuoꝝ n̄ ē: neq̄ƺ xp̄s reſurrexit. Si āt xp̄s nō reſurrexit ianis ē pdicatio nr̄a: inanis ē et fides vr̄a. Inuenimur āt et falſi teſtes dei: qm̄ teſtimoniū dixim⁹ aduerſus deū qȝ ſuſcitauerit xp̄m quē nō ſuſcitauit: ſi mortui nō reſurgūt. Nā ſi mortui non reſurgūt: neq̄ƺ xp̄s reſurrexit. Qđ ſi xp̄s n̄ reſurrexit vana ē fides vr̄a. Adhuc.n. eſtis ī pctīs vr̄is. Ergo et q dormierūt in xp̄o perierūt. Si in hac vita tm̄ in xp̄o ſperātes ſumus: miſerabiliores ſumus oīb⁹ hoībus. Nūc āt xp̄s reſurrexit a mortuis primitie dormientiū: qm̄ quidē p hoīem mors: et p hoīem reſurrectio mortuoꝝ. Et ſic in adā oēs moriūtur: ita in xp̄o oēs viuificabūtur. Unuſq̄ſq̄ƺ aūt in ſuo ordine: primitie xp̄s. Dein de hi q ſunt xp̄i: qui in aduētu eius crediderūt: deinde finis cū tradiderit regnū deo et p̄ri: cū euacuauerit oēƺ principatū et p̄tātē et virtutē. Oportet aūt illū regnare donec ponat oēs inimicos ſb pedibus eius. Nouiſſime aūt inimica deſtruet mors. Oīa.n. ſubiecit ſub pedibus eius. Cū aūt dicat oīa ſubiecta ſūt ei: ſine dubio pter eū qui ſubiecit ei oīa. Cū aūt ſubiecta fuerint illi oīa: tūc et ipſe filī⁹ ſubiectus erit illi q ſubiecit ſibi oīa: vt ſit de⁹ oīa in oībus. Alioqn qd faciūt qui baptizanī p mortuis. Si oīno mortui nō reſurgūt: vt qd et baptizanī p illis? Ut qd et nos periclitamur oī hora? Quotidie morior pter veſtrā glīaƺ frēs: quā hēo in xp̄o ieſu dn̄o nr̄o. Si ſm̄ hoīem ad beſtias pugnaui epheſi: qd mihi pdeſt ſi mortui nō reſurgūt? Mάducemus et bibamus: cras.n. moriemur. Nolite ſeduci. Corrūpūt mores bonos colloquia mala. Euigilate iuſti: et nolite peccare. Ignorātiaƺ.n. dei qdā hn̄t. Ad reuerētiā vobis loquor. Sƺ dicit aliqs. Qūo reſurgūt mortui: quali aūt corpore veniēt. Inſipiēs tu: qđ ſeminas nō viuificat: niſi pri⁹ moriat. Et qd ſeminas: nō corp⁹ qđ futuꝝ ē ſeminas: ſƺ nudū granū: vt puta tritici aut alicui⁹ ceteroꝝ. De⁹ aūt dat illi corp⁹ ſicut vult: et vnicuiq̄ƺ ſeminū ppriū corp⁹. Nō oīs caro eadē caro: ſƺ alia hoīuƺ: alia pecorū: alia volucrū: alia āt piſciū. Et corpora celeſtia et corpora terreſtria: ſƺ alia qdē celeſtiū glīa alia aūt terreſtriū. Alia claritas ſolis: alia claritas lūe: et alia claritas ſtellaꝝ. Stella.n.a ſtella differt ī claritate: ſic et reſurrectio mortuorū. Seminat ī corruptiōe. ſurget in īcorruptiōe. Seminat in ignobilitate: ſurget in glīa. Seminat in īfirmitate: ſurget ī virtute. Seminat corp⁹ aīale: ſurget corpus ſpūale. Si ē corp⁹ aīale: ē ſpūale: ſicut ſcriptū eſt. Fact⁹ ē prim⁹ hō adā in aīaƺ viuētē: nouiſſimus adā in ſpm̄ viuificātē. Sƺ nō pri⁹ qđ ſpūale ē: ſƺ qđ aīale: deinde qđ ſpūale. Prim⁹ hō d̄ terra terren⁹: ſcd̄s hō de celo celeſtis. Qualis terren⁹: tales et terreni: et q̄lis celeſtis tales et celeſtes. Igr̄ ſic portauim⁹ imaginē terreni: portemus et imaginē celeſtis. Hoc āt dico frēs: qȝ caro et ſanguis regnū dei poſſidere non pn̄t: neq̄ƺ corruptio ī corruptelaƺ poſſidebit. Ecce myſteriū vobis dico. Oēs qdē reſurgem⁹: ſƺ nō oēs īmutabimur. In momento in ictu oculi: ī nouiſſima tuba. Canet.n. tuba et mortui reſurgēt incorrupti: et nos īmutabimur. Opƺ.n. corruptibile hoc induere īcorruptionē: et mortale hoc īduere īmortalitatē. Cū āt mortale hīduerit īmmortalitatē: tūc fiet ſmo q ſcriptus ē. Abſorta ē mors ī victoria. Ubi ē mors victoria tua. Ubi ē mors ſtimulus tu⁹? Stimulus āt mortis pcm̄ ē: virtus vero peccati lex. Deo aūt gratias: q dedit nobis victoriā p dn̄m nr̄m ieſuƺ xp̄m. Itaq̄ƺ frēs mei dilecti ſtabiles eſtote et īmobiles: abūdantes in oī opere domini: ſemp ſcientes qȝ labor veſter nō eſt inanis in domino.

F Sci.2.b.

G

H

Oſee.13. b. hebr.2.d. 1.Ioh.5. a.

¶ Ca. Sū. ¶ Docet apls quō cōuerſandū eſt cū extraneis et viciniis: ac in fine epiſtole annectit ſalutationem. Cap.xvj.

I

De collectis aūt que fiunt in ſanctos: ſicut ordinaui ī eccleſijs galatie: ita et vos facite p vnā ſabbati. Unuſq̄ſq̄ƺ vr̄m apō ſe reponat recōdēs qđ ei bn̄ placuerit

vt nō cū venero tūc collecte fiāt. Cū aūt
p̄ns fuero: quos pbaueritis per epiſtolas
hos mittā pferre grām veſtrā in hierlm.
Qꝫ ſi dignū fuerit vt ego eā: mecū ibūt.
Ueniam autē ad vos cum macedoniā per
tranſiero. Nā macedoniā ptrāſibo. Apud
22.q.ij.c. vos autē forſitan manebo vel etiā hyemā
Aduer- bo: vt vos me deducatis quocūqꝫ iero.
tēdum. Nolo enim vos mō in trāſitu videre. Spe
B ro enim me aliquantulū tēporis manē-
re apud vos: ſi dominus permiſerit. Per-
manebo autē epheſi vſqꝫ ad pentecoſtē. Oſtiū
enim mihi apertū eſt magnū ⁊ euidēs: ⁊
aduerſarij multi. Si aūt venerit timothe-
us: videte vt ſine timore ſit apd vos. Op⁹
enim dñi operat̄ ſicut ⁊ ego. Ne quis ergo
illū ſpernat. Deducite autē illū in pace: vt
veniat ad me. Expecto enim illū cū fratri-
C bus. De apollo autē fratre vobis notū fa-
cio: quoniā multū rogaui eū vt veniret
ad vos cū fratribus: ⁊ vtiqꝫ nō fuit volun-
tas eius vt nūc veniret. Ueniet autē cum
ei vacuū fuerit. Uigilate ſtate in fide: viri-
liter agite: ⁊ cōfortamini: oīa enim veſtra
ī charitate fiant. Obſecro vos aūt frēs no-
ſtis domū ſtephane ⁊ fortunati: ⁊ achaici:
quoniā ſunt primitie achaie: ⁊ in mini-
ſterium ſanctorū ordinauerūt ſeipſos vt ⁊
vos ſubditi ſitis eiuſmodi: ⁊ oī cooperan-
ti ⁊ laboranti. Gaudeo aūt in preſentia ſte-
phane ⁊ fortunati ⁊ achaici: qm̄ id qđ vo-
bis deerat ipſi ſuppleuerūt. Refecerūt enim
⁊ meū ſpiritū ⁊ veſtrū. Cognoſcite ergo
D que eiuſmodi ſunt. Salutāt vos oēs eccle
ſie aſie. Salutant vos in dño multū aqla ⁊
priſcā cū domeſtica ſua eccleſia: apud quos
⁊ hoſpitor. Salutāt vos oēs fratres. Salu
22.q.4.c. tare inuicē in oſculo ſancto. Salutatio
Nlizari⁹. mea: manu pauli. Si qs nō amat dñm nr̄m
14.q.3.c. ieſum xp̄m ſit anathema maranatha. Grā
Ni ergo. dñi nr̄i ieſu chriſti vobiſcū. Charitas mea
cū oībus vobis in xp̄o ieſu. Amen.

¶ Explicit ep̄la beati pauli apoſtoli ad Corinthios prima.

¶ Incipit prologus beati hieronymi preſbyteri in epiſtolam ſecundam beati pauli apoſtoli ad Corinthios.

IN ſecūda ad Corinthios epiſtola q̄ſi in parte ſuperiori poſt tribulationū ſuarū relatiōes reddit cām quare ad eos ſecūdo nō ierit: qm̄ nō leui mutatiōe conſilij feciſſe ſe aſſerit: ſed ne aduētu ſuo triſtitiā incurreret: eū in peccato permanere diſcipulos repperiſſet. Deinde poſt agnitos fructus penitētie recōciliat eū eccleſie: quē in prima pp fornicationē a cōſortio ſctōrū iuſſerat amouer. Tertio cōtra pſeudo ap̄los officij ſui dignitatē tuet̄: ⁊ noui teſtamēti miniſtros tanto anteire grā oſtēdit: q̄to euangeliū eſt lege p̄ſtantius. Immoratur ⁊ in eā illa plurimum quā breuiter in prima pſtrigerat: vt prompto ac libēti aio neceſſaria p̄ntis vite nō habētibus largiant̄ ⁊ vtilitate ſp̄ualis cōmercij commutet p̄ntia cū futuris: atqꝫ abūdātia ſua ſanctorū inopiā ſuppleāt: vt viciſſim eorum inopia ſctōrū abūdantia ſuppleat̄. In fine repetit qđ ſuperius ꝯ pſeudo apoſtolos egerat ⁊ iactationē eorū pdicatiōeſqꝫ de ſe glioſas vel collata antiqtate gñis: vel cathalogo iniuriarū ac periculorū ſuorū euacuat dicitqꝫ eos operarios ſubdolos q ad imitationē ſathane trāſfigurent̄ in apoſtolos xp̄i ſub predicationis ſpē lucra pecuniaria queqꝫ ſectantes.

¶ Incipit argumentum.

POſt actā a corinthijs p̄ntiam conſolatoriā ſcribit eis ep̄lam ap̄ls a troade per titum: ⁊ collaudās eos hortatur ad meliora: cōtriſtatos quidem eos: ſed emēdatos oſtendens.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit ep̄la pauli ad corinthios ſcđa.

¶ Ca. Sm̄. ¶ Captat corinthios beniuolētia p ſuas tribulatiōes ad excitādū attentionē: ⁊ excuſat ſe de p̄miſſiōe eis fcā. C. j.

PAulus apo A
ſtolus xp̄i ieſu p vo
luntatē dei: ⁊ timo
theus frater: eccleſie
dei q̄ ē corinthi cū
oībus ſanctis qui
ſunt in vniuerſa
achaia. Gratia vo-
bis ⁊ pax a deo patre nr̄o ⁊ dño ieſu xp̄o.
Benedict⁹ deus ⁊ pr̄ dñi noſtri ieſu xp̄i:
pr̄ miſericordiarū ⁊ deus totius cōſolatio
nis: qui cōſolatur nos in oī tribulatiōe Ephe.1.
nr̄a vt poſſimus ⁊ ipſi cōſolari eos q in oī 1.pe.1.a.
preſſura ſunt per exhortationē qua exhor-
tamur ⁊ ipſi a deo: qm̄ ſicut abūdāt paſſio
nes xp̄i in nobis: ita ⁊ p chriſtū abundat
cōſolatio noſtra. Siue autē tribulamur

p vr̃a exhortatiõe ⁊ ſalute: ſiue cõſolamur
pro vr̃a cõſolatiõe: ſiue exhortamur ꝓ vr̃a
exhortatiõe ⁊ ſalute: q̃ operaꝛ tollerãtiã ea-
rũdẽ paſſionũ q̃s ⁊ nos patimur: vt ſpes
nr̃a firma ſit ꝓ vobis: ſciẽtes q̃m ſicut ſo-
cij paſſionũ eſtis ſic eritis ⁊ ꝯſolationis.
Nõ.n. volum⁹ ignorare vos fr̃es de tribu-
latiõe nr̃a q̃ fcã eſt in aſia: q̃m ſupra modũ
grauati ſumus ſupra virtutẽ: ita vt tede-
ret nos et viuere. Sʒ ipſi i nobis ipſis rñ-
ſum mortis habuim⁹: vt nõ ſim⁹ fidẽtes
in nobis ſʒ in deo q ſuſcitat mortuos: q de
tantis piculis nos eripuit ⁊ eruit: in quẽ
ſpamus qm̃ ⁊ adhuc eripiet: adiuuãtib⁹
⁊ vobis in orõne ꝓ nobis vt ex multarũ
C pſonis facieꝝ eius q̃ in nobis eſt donatio
ff. q.3.c.i nis: p multos grẽ agantꝛ ꝓ nobis. Nã glia
ter verba nr̃a hec eſt teſtimoniũ ꝯſcie nr̃e: q i ſim-
de ſacra plicitate cordis ⁊ ſinceritate dei: ⁊ nõ in ſa
vnctio.c pia carnali: ſʒ in grã dei ꝯuerſati ſum⁹ in
vnico hoc mũdo abũdãtius aũt ad vos. Nõ.n. alia
ſcribim⁹ vobis q̃ꝫ q legiſtis ⁊ cognouiſtis.
Spo aũt q vſqꝫ in finẽ cognoſcetis: ſicut ⁊
cognouiſtis nos ex pte: q² glia vr̃a ſum⁹: ſi
cut ⁊ vos nr̃a i die dñi nr̃i ieſu xp̄i. Et hac
cõfidentia volui prius venire ad vos vt ſe-
cũdã grãz hẽretis: ⁊ p vos trãſirẽ in mace
doniã: ⁊ iterũ a macedonia venirẽ ad vos
D ⁊ a vobis deduci in iudeã. Cũ ergo hoc vo-
luiſſem: nũqd leuitate vſus ſum? Aut q̃ co
gito: ſm carnẽ cogito vt ſit apud me ẽ ⁊
nõ? Fidelis aũt deus: q² ſmo nr̃ q fuit apud
vos: nõ ẽ in illo ẽ ⁊ nõ: ſʒ eſt in illo ẽ. Dei.n.
fili⁹ ieſus xp̄s q in vobis p nos pdicatus ẽ
p me ⁊ ſiluanũ ⁊ timotheũ: nõ fuit in il-
lo eſt ⁊ nõ: ſed ẽ in illo fuit. Quotquot .n
pmiſſiones dei ſunt: in illo eſt. Jõ ⁊ p ipſʒ
amẽ deo ad gliam vr̃am. Qui aũt cõfirmat
nos vobiſcũ in xp̄o ⁊ q vnxit nos de⁹: ⁊ qui
ſignauit nos ⁊ dedit pign⁹ ſpũs i cordib⁹
nr̃is. Ego aũt teſtẽ deũ inuoco in aiaꝫ meã
q parcẽs vobis nõ venĩ vltra corinthũ: nõ
q² dominamur fidei vr̃e: ſʒ adiutores ſu-
mus gaudij vr̃i. Nam fide ſtatis.

C Ca. Sũ. C Ponitꝛ duplex cã q̃re aplʼs ñ
venerit corithũ. ſ. ne ꝯtriſtareꝛ: ⁊ alibi ma
iorẽ fructũ faceret: quẽ fructũ deĩde oñdit
a quo falſos pphetas excludat. Cap. ij.

A Statui aũt hoc ipm apud me: ne iteꝝ
in triſtitia venirẽ ad vos. Si.n. ego cõ
triſto vos: ⁊ qs ẽ q me letificet niſi q cõtri-
ſtaꝛ ex me? Et hoc ipm ſcripſi vobis vt nõ
cũ venero, triſtitiã ſup triſtitiã habeã de q
bus oportuerat me gaudere: ꝯfidẽs in oĩ-
bus vobis q² meũ gaudiũ oĩuz vr̃m eſt. B
Nã ex multa tribulatiõe ⁊ ãguſtia cordis
ſcripſi vobis p multas lachrymas: non vt
cõtriſtemini: ſʒ vt ſciatis quã caritatẽ ha-
beã abũdantius in vobis. Si qs autẽ cõ-
triſtauit me: nõ me ꝯtriſtauit: ſed ex pte
vt nõ onerẽ oẽs vos. Sufficit illi q eiuſ-
modi eſt obiurgatio hec q̃ fit a pluribus:
ita vt ꝯ̃trario magis donetis ⁊ cõſolemini:
ne forte abundantiori triſtitia abſorbeaꝛ C
qui eiuſmodi ẽ. Propter qd obſecro vos
vt cõfirmetis in illũ caritatem. Jdeo.n. ⁊
ſcripſi vobis: vt cognoſcã experimẽtũ vr̃m
an in oĩbus obedientes ſitis. Cui aũt ali-
qd donaſtis: ⁊ ego. Nã ⁊ ego qd donauí ſi- 2ª.q.4.C.
quid donauí pp vos in pſona xp̄i: vt non nõ pót.
circũueniamur a ſathana. Nõ .n. ignora-
mus cogitationes eius. Cũ veniſſeꝫ aũt
troadẽ pp euãgeliũ xp̄i: ⁊ oſtiũ mihi aper-
tũ eẽt in dño nõ habui requiẽ ſpũi meo:
eo q nõ inuenerim titũ fratrẽ meũ: ſed
vale faciens eis: pfectus ſum in macedo- D
niã. Deo aũt grãs qui ſemp triũphat nos
in xp̄o ieſu ⁊ odorẽ noticie ſue manifeſtat
per nos in oĩ loco: q² xp̄i bonus odor ſu- 2ª.q.4.C.
mus deo i his q ſalui fiũt: ⁊ in is q peũt. nabucho
Alijs quidẽ odor mortis in mortẽ: alijs donoſor
aũt odor vite in vitã. Et ad hec qs tã ido-
neus? Nõ .n. ſumus ſicut plurimi adulte
rantes verbũ dei ſed ex ſinceritate ſicut ex
deo coram deo in chriſto loquimur.

C Ca. Sũ. C Oñdit aplʼs ſe cõmẽdatiõe
hoĩuꝫ nõ idigere nec eã q̃rere: atqꝫ recõmẽ
dat miniſtros ecclie xp̄i q̃tũ ad officij di-
gnitatẽ ⁊ q̃tũ ad cogitatõis excellẽtiã. c. iij

A Incipimus iterũ noſmetipſos cõmẽ
dare. Aut nũqd egemus ſicut quidaꝫ
cõmendaticijs epiſtolis ad vos: aut ex vob?
Epiſtola nr̃a vos eſtis ſcripta in cordibus
nr̃is: q̃ ſcitꝛ ⁊ legitꝛ ab oĩbus hoĩbus maní
feſtati: q̃m epiſtola eſtis xp̄i miniſtrata a
nobis ⁊ ſcripta nõ atramẽto: ſed ſpiritu
dei viui: nõ in tabulis lapideis: ſed in ta- B
bulis cordis carnalibus. Fiduciã autem heb.4.b.
talẽ habemus per chriſtum ad deum: nõ
q ſufficiẽtes ſimus cogitare aliquid no-
bis quaſi ex nobis: ſed ſufficientia nr̃a ex
deo eſt. Qui ⁊ idoneos nos fecit miniſtros
noui teſtamẽti: nõ lr̃a ſed ſpũ. Lr̃a.n. occĩ
dit ſpũs autẽ viuificat. Quod ſi miniſtratio

mortis lr̄is deformata in lapidibus fuit i
glīa: ita vt nō poſſent intēdere filij iſrael i
faciē moyſi ꝓpter glīā vultus eius q̄ eua
cuatur quō nō magis miniſtratio ſpūs
erit in glīa? Nā ſi miniſtratio dānatiōis
in glīa eſt: multo magis abūdat miniſte-
C riū iuſtitie in glīa. Nā nec glificatū eſt qđ
claruit i hac pte: pp excellētē glīam. Si.n.
qđ euacuaf p glīā ē: multo magis qđ ma
Ero.34.b net in glīa ē. Hn̄tes igiſ talē ſpē: multa fi
ducia vtimur. Et nō ſicͭ moyſes ponet at
velamē ſup faciē ſuā vt nō intēderent filij
iſrl̄ in faciē eius qđ euacuaf: ſʒ obtuſi ſūt
D ſenſus eoꝝ. Uſqʒ in hodiernū diē idipm̄
velamen in lectione veteris teſtamēti ma
net nō reuelatū: qđ in xp̄o euacuaf. Sed
vſqʒ in hodiernū diē cū legiſ moyſes ve-
lamē poſitū eſt ſup cor eoꝝ. Cū aūt cōuer
Job.4.b ſus fuerit ad deū: auferef velamē. Dn̄s aūt
19.q.2.c. ſpūs eſt. Ubi autē ſpūs dn̄i: ibi libertas.
due ſū.d Nos vero oēs reuelata facie glīam dn̄i ſpe
reg.c.13. culantes i eādē imaginē trāſformamur
a claritate in claritatē tanq̄ a dn̄i ſpū.
¶ Ca. Sū. ¶ Cōmēdat apl̄s myſteriū no
ui teſtamēti: ⁊ q̄ʒtū ad opationē boni ⁊ q̄ʒ
tuʒ ad tollerantiam mali. Cap. iiij.
A Ideo hn̄tes hanc aministrationē iu-
xta qđ miſericordiā ꝯſecuti ſumus:
nō deficim⁹ ſed abdicam⁹ occulta dede-
coris: nō ambulātes in aſtutia: neqʒ adul
terantes verbū dei: ſʒ in manifeſtatiōe ve-
ritatis cōmendātes noſmetipſos ad oēs
conſciaʒ hoīum corā deo. Qʒ ſi ēt opertū ē
euāgeliū nr̄m: in his q pereūt eſt opertū:
in qbus deus huius ſeculi excecauit mē-
tes infideliū: vt nō fulgeat illuminatio euā
B gelij glīe xp̄i q eſt imago dei. Nō n.n. noſ-
metipſos p̄dicamus ſed ieſum chriſtum
dn̄ʒ nr̄m. Nos āt ſuos ſ͞uos p ieſuʒ qm̄ de⁹
qui dixit de tenebris lucē ſplēdeſcere: ipſe
illuxit in cordib⁹ nr̄s ad illuminationē
ſciētie claritatis dei in facie xp̄i ieſu. Habe-
mus aūt theſaurū iſtū in vaſis fictilib⁹:
vt ſublimitas ſit virtutis dei ⁊ nō ex no-
bis. In oībus tribulationē patimur: ſed
C nō anguſtiamur. Aporiamur: ſed nō de-
ſtituimur. Perſecutionē patimur: ſʒ nō
derelinqmur. Humiliamur: ſed nō con-
fundimur. Deijcimur: ſʒ nō perim⁹. Sē-
per mortificationē ieſu xp̄i in corpore nr̄o
circūferētes: vt vita ieſu manifeſtef i cor-
poribus nr̄is. Semp enim nos q viuimus

in mortē tradimur ꝓpter ieſuʒ: vt ⁊ vita
ieſu manifeſtef i carne nr̄a mortali. Ergo Ps.115.
mors i nobis opaf: vita āt i vobis. Hn̄tes
aūt eūdē ſpiritū fidei: ſicut ſcriptū ē cre-
didi ꝓpter qđ locut⁹ ſuʒ: ⁊ nos credim⁹
pp qđ ⁊ loqmur: ſciētes qm̄ q ſuſcitauit ie
ſuʒ ⁊ nos cū ieſu ſuſcitabit: ⁊ ꝯſtituet vobiſ- D
cū. Oīa.n. pp vos: vt grā abūdās p multos
in grāꝝ actiōe abūdet in glīaʒ dei. Propſ
qđ nō deficim⁹. Sʒ lʒ is q foris ē nr̄ hō cor
rumpaf: tn̄ is q intus eſt renouaf de die i
diē. Id.n. qđ in p̄ſenti eſt momētaneum
⁊ leue tribulatiōis nr̄e: ſupra modū i ſub
limitate eternū glorie pondus opatur in
nobis: nō cōtemplātib⁹ nobis q videnf
ſed que nō vidētur. Que.n. videnf: tpalia
ſunt: que aūt non videntur eterna ſunt.
¶ Ca. Sū. ¶ Agit de premio iuſtorū apo
ſtolus ac eius deſiderio atqʒ debita ad ipʒ
preparatione ac cauſa vtriuſqʒ. Cap. v.
Scimus.n. qm̄ ſi terreſtris dom⁹ nr̄a A
huius habitatiōis diſſoluaf: q edifica
tionē ex deo hēmus domū nō manufactā
ſed eternā in celis. Nā ⁊ in hoc ingemiſci
mus habitationē nr̄aʒ q̄ de celo eſt ſupin
dui: cupiētes: ſi tn̄ veſtiti ⁊ nō nudi inue
niamur. Nā ⁊ qui ſumus in hoc taberna-
culo ingemiſcim⁹ grauati: eo q nolum⁹
expoliari: ſed ſupueſtiri: vt abſorbeātur qđ
mortale eſt a vita. Qui aūt efficit nos in h̄ B
ipm̄ deus q dedit nob is pign⁹ ſpūs. Audē
tes igr̄ ſp ⁊ ſciētes: qm̄ dū ſum⁹ i h̄ corpe:
pegrinamur a dn̄o. Per fidē.n ābulam⁹: ⁊
nō p ſpeciē. Audemus aūt: ⁊ bonā volūtatē
habemus: magis peregrinari a corpore ⁊
p̄ſētes eē ad dn̄m: ⁊ ideo cōtēdimus: ſiue
abſētes ſiue p̄ſētes placere illi. Oēs n. nos Ro.14.b
manifeſtari oportet an tribunal xp̄i: vt re
ferat vnuſqſqʒ ꝓpria corporis: ꝓut geſſit
ſiue bonū ſiue malū. Sciētes ergo timorē
dn̄i hoībus ſuademus: deo aūt manifeſti
ſumus. Spero aūt ⁊ in conſcientijs vr̄is
manifeſtos nos eē. Nō iterum commēda
mus nos vobis: ſed occaſionē damus vo-
bis gloriandi pro nobis: vt hēatis ad eos C
qui in facie gloriantur: ⁊ nō in corde. Si
ue enim mēte excedimus deo: ſiue ſobrij
ſum⁹ vobis. Caritas.n. xp̄i vrget nos eſti- 2.q.1.c.L
mātes hoc: qm̄ ſi vnus ꝓ oīb⁹ mortu⁹ eſt ſcriptu-
ergo oēs mortui ſunt. Et pro oībus mor ris.33.
tuus eſt xp̄s: vt ⁊ qui viuunt: iam nō ſibi tiſ. cap L
viuant: ſʒ ei q ꝓ ipſis mortuus eſt reſur. vſqʒ

rexit. Itaqꝫ nos ex hoc neminē nouimus ſcḋm carnē. Et ſi cognouimus ſcḋm carnē
Eſa.43.c. chꝛm: ſed nūc iā nō nouimus. Si qua er
Apo.21.b go in chꝛo noua creatura: vetera tranſierūt ecce facta ſunt oia noua. Oia autē ex deo q nos recōciliauit ſibi p chꝛm ⁊ dedit nobis miniſteriū recōciliationis. Qm̄ qdē deus erat in chꝛo mūdū recōciliās ſibi: non reputās illis delicta ipſoꝝ: ⁊ poſuit in nobis vbū recōciliatiōis. Pro xp̄o ergo legatio
De pe.di. ne fūgimur tanq̄ deo exhoꝛtāte p nos. Ob
ſ. c. ſi enim ſecram⁹ p xp̄o reconciliamini deo. Eum q nō nouerat peccatū pro nobis peccatum fecit: vt nos efficeremur iuſtitia dei in xp̄o.

¶ Ca. S. ¶ Hoꝛtat ad bonum coꝛinthios apl's in futuro agendū q̄tū ad exterioꝛē cōuerſationē: interioꝛem deuotionem: ac
A infidelium vitationem. Cap. vj.

Eſa.49.c. ADiuuantes aūt exhoꝛtamur ne in vacuū grām dei recipiatis. Ait. n. Tēpe accepto exaudiui te ⁊ in die ſalutis adiuui te. Ecce nūc tp̄s acceptabile: ecce nūc di
j.coꝛ.4.a es ſalutis. Nemini dātes vllā offenſionē:
Timot. vt nō vituperēt miniſteriū nr̄m. Sed in
13.c. oībus exhibeamus noſmetipſos ſicut dei
infra.ii.c miniſtros: in multa patiētia: i tribulatiōibus: in neceſſitatib⁹: in anguſtijs: in pla
B gis: i carcerib⁹: in ſeditiōib⁹: in laboꝛib⁹: in vigilijs: i ieiunijs. In caſtitate: i ſciētia: in lōganimitate: i ſuauitate: in ſpū ſcō: in cha
De pe.di.2 ritate nō ficta: in vbo veritatis: in vtute dei.
g.ſi. Per arma iuſtitie: a dextris ⁊ a ſiniſtris.
6.q.i.c.ſi Per gliā ⁊ ignobilitatē. Per infamiā: ⁊
plurimi. bonā famā. Ut ſeductoꝛes: ⁊ veraces. Sicut q ignoti: ⁊ cogniti. Quaſi moriētes ⁊ ecce
De reli.⁊ viuim⁹: vt caſtigati ⁊ nō moꝛtificati. Qua
ve.ſan.c. ſi triſtes: ſp aūt gaudētes. Sicut egētes mul
vnico in tos aūt locupletātes. Tanq̄ nihil hn̄tes: ⁊
cle. oia poſſidētes. Os nr̄m patet ad vos o coꝛinthij. Coꝛ noſtrū dilatatū eſt. Nō anguſtiamini in nobis: anguſtiamini aūt in viſce
De pe.di.i ribus vr̄is. Eandē autē hn̄tes remunera
ca.poꝛro. tionē tanq̄ filijs dico: dilatamini ⁊ vos.
De pe.di.2. Nolite iugū ducere cum infidelibus. Que
ca.enim. enim participatio iuſtitie cum iniquita
Ecci.13.c. te: aut q ſocietas luci ad tenebras? Que aūt
D conuentio xp̄i ad belial? Aut q pars fideli
j.coꝛ.3.c. cū infideli? Qui aūt cōſenſus tēplo dei cū
9.d. idolis. Uos enim eſtis templum dei viui
Le.26.g ſicut dicit deus. Quoniam inhabitabo in
Eſa.52.c illis ⁊ inambulabo inter eos: ⁊ ero illorum deus: ⁊ ipſi erūt mihi populus. Pro

pter qḋ exite de medio eoꝝ: ⁊ ſepamini dicit dn̄s: ⁊ imūdū ne tetigeritis: ⁊ ego recipiā vos: ⁊ ero vobis in prēm: ⁊ vos eritis mihi in filios ⁊ filias: dicit dn̄s oipotens.

¶ Ca. Sū. ¶ Admonitio vtilis apoſtoli pmittitur: atqꝫ coꝛinthij: de preteritis bonis commendantur. Cap. vij.

HAs ergo hn̄tes pmiſſiōes chariſſimi A
mundemus nos ab oī inquinamento carnis ⁊ ſpūs: pficiētes ſctificationē in timoꝛe dei. Capite nos. Neminē leſimus: neminē coꝛrupim⁹: neminē circūuenimus. Nō ad ɔdēnationē vrā dico. Prediximus. n. q in coꝛdibus nr̄is eſtis ad cōmoꝛiēdū ⁊ ad cōuiuendū. Multa mihi fiducia ē apud vos: multa mihi gliatio p vobis. Repletus ſum ɔſolatione: ſuperabundo gaudio in oī tribulatione vr̄a.
Nā ⁊ cū veniſſemus in macedoniā nullā B
reqē habuit caro nr̄a: ſꝫ oēm tribulationē paſſi ſumus. Foꝛis pugne: int⁹ timoꝛes. Sꝫ qui cōſolatur humiles: cōſolatus eſt nos deus in aduētu titi. Nō ſolū autē
in aduentu eius: ſꝫ ēt in cōſolatiōe + qua al' + quo
ɔſolatus eſt in vobis: referens nobis vr̄m deſideriū: vr̄m fletum: vr̄am emulationē p me: ita vt magis gauderē: quoniā ⁊ ſi cōtriſtaui vos in ep̄la nō me penitet. Et ſi peniteret videns q epiſtola illa ⁊ ſi ad horā vos ɔtriſtauit: nūc gaudeo: nō qꝛ ɔtriſtati eſtis: ſꝫ qꝛ cōtriſtati eſtis ad pn̄iam.
Cōtriſtati. n. eſtis ſcḋm deū: vt in nullo C
detrimētū patiamini ex nobis. Que. n. ſecūdū deū triſtitia ē pn̄iam in ſalutē ſta
bilē opatur: ſeculi aūt triſtitia moꝛtē ope i.pe.i.c.
ratur. Ecce. n. hoc ipſꝫ ſcḋm deū cōtriſtari vos
quātā in vobis operat ſollicitudinē: ſed de 26.q.i.c.
fenſionē: ſed indignationē: ſed timoꝛē: ſꝫ affectus
deſideriū: ſed emulationē: ſed vindictā. in ſi.
In oībus exhibuiſtis vos incōtaminatos eſſe negocio. Igit ⁊ ſi ſcripſi vobis: non pp eum qui fecit iniuria: nec pp eū qui paſſus eſt ſed ad manifeſtandā ſollicitudinē noſtrā quam hēmus pro vobis coram deo. Ideo cōſolati ſumus. In ɔſolatione aūt nr̄a abundātius magis gauiſi ſum⁹
ſup gaudio titi: qꝛ refect⁹ eſt ſpūs ei⁹ ab D
oīb⁹ vobis. Et ſi quid apud illū de vobis gliatus ſuꝫ: nō ſuꝫ ɔfuſus: ſꝫ ſicut oia vobis in veritate locuti ſumus: ita ⁊ gliatio noſtra que fuit ad titum veritas facta eſt. Et viſcera eius abūdātius in vobis ſunt: reminiſcentis

reminiſcētis omniū veſtrū obediētiam:
quō cū timore ⁊ tremore excepiſtis illū.
Gaudeo φ in oībus ɔfido in vobis.

¶Ca. Sū. ¶Ad elemoſynā ī hierſ3 mit
tēdā corinthios hortat̄ apl̄s. Et agit de col
lectorib⁹ hui⁹ elemoſyne. Cap. viij.

A Notā aūt facim⁹ vobis frēs grā dei q̄
data eſt in eccleſijs macedonie: ⁊ φ
in multo experimēto tribulatiōis abūdā
tia gaudij ipſoꝝ fuit: ⁊ altiſſima paupertas
eoꝝ abundauit in diuitias ſimplicitatis
eoꝝ: q2 ſm̄ v̄tutē teſtimoniū illis reddo:
⁊ ſup̄ v̄tutē volūtarij fuerūt: cū multa ex
hortatione obſecrātes nos grām ⁊ cōionē
miniſterij qd̄ fit in ſctōs. Et nō ſicut ſpera
uim⁹ ſ3 ſemetipſos dederūt: p̄mū dn̄o: de
inde nobis p̄ voluntatē dei: ita vt rogare
mus titū: vt quēadmodū cepit, ita pficiat
B in vobis ēt grā3 iſtā. S3 ſicut in omnib⁹
abūdatis fide ⁊ ſermone ⁊ ſciā ⁊ omni ſol
licitudine inſup̄ ⁊ charitate v̄ra in nos:
vt ⁊ in hac grā abūdetis. Nō q̄ſi imperās
dico: ſ3 per alioꝝ ſollicitudinem ēt veſtre
charitatis ingeniū bonū cōprobās. Sci
tis .n. grā3 dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: q2 p̄p vos ege
nus fact⁹ eſt cū3 eēt diues: vt illi⁹ inopia
vos diuites eſſetis. Et ɔſiliū in hoc do. Hoc
eni3 vobis vtile eſt: q nō ſolū facere: ſ3 ⁊ vel
le cepiſtis ab ānō p̄ore. Nūc v̄o ⁊ facto p̄fi
cite: vt quēadmodū p̄mpt⁹ eſt anim⁹ vo
luntatis: ita ſit, ⁊ pficiēdi ex eo qd̄ habetis.
C Si .n. volūtas p̄mpta eſt: ſcd̄3 id qd̄ h3: ac
cepta eſt: nō ſ3 id qd̄ nō h3. Nō .n. vt alijs
ſit remiſſio: vobis aūt tribulatio: ſ3 ex eq̄
litate in p̄nti tp̄e v̄ra abūdātia illoꝝ in
opiā ſuppleat: vt ⁊ abūdātia v̄re inopie ſit
ſupplemētū: vt fiat eq̄litas ſicut ſcriptum
15.q.j.ca. eſt. Qui multū: nō abūdauit: ⁊ q modicū
16.§.vals non minorauit. Grās aūt ago deo q dedit
Exo.16.d eādē ſollicitudine3 p̄ vobis in corde titi:
q2 exhortationē q̄dē ſuſcepit: ſ3 cū ſollici
12.q.j.ca. tior eēt: ſua volūtate p̄fect⁹ eſt ad vos. Miſi
nolo. mus ēt cū illo frēm nr̄m: cui⁹ laus eſt in
D euāgelio p̄ oēs eccleſias. Nō ſolu3 aūt ſed
⁊ ordinat⁹ eſt ab eccleſijs comes pegrina
tionis nr̄e in hāc grā3 q̄ miniſtrat̄ a no
bis ad dn̄i gloriā ⁊ deſtinatā volūtatē no
ſtrā. Deuitātes hoc ne q̄s nos vituperet in
hac plenitudine que miniſtrat̄ a nobis
Ro.12.d. in domini gl̄iam. Prouidemus .n. bona
nō ſolū corā deo: ſ3 ēt corā homib⁹. Miſi
mus aūt cū illis ⁊ frēm nr̄m quē p̄ba
uim⁹ in multis ſepe ſolitū eſſe: nunc aūt
multo ſollicitiōꝛ ē: ɔfidentia multa in vo
bis: ſiue p̄ tito q eſt ſoci⁹ meus ⁊ in vobis
adiutor: ſiue frēs nr̄i apl̄i eccliaꝝ glīe xp̄i.
Oſtēſionē ergo q̄ eſt charitatis v̄re ⁊ nr̄e
glīe p̄ vob: in illos oſ̄dite in faciē eccliaꝝ.

¶Cap. Sū. ¶Ipſe ſuſpitionē excludēs
docet elemoſynā eſſe dandā velociter: abū
danter: ⁊ hilariter. Cap. ix.

Nam de miniſterio qd̄ fit in ſanctos ſu A
ꝑ abūdāti eſt mihi ſcribere vobis.
Scio .n. p̄mptū animū veſtru3, p̄ quo de
vobis glorior apd̄ macedōes: q2 ⁊ achaia
parata eſt ab ānō p̄terito: ⁊ v̄rā emulatio
p̄uocauit pl̄imos. Miſim⁹ aūt frēs: vt ne
q̄ gl̄iamur de vobis euacuet̄ in hac p̄te: vt
quēadmodū dixi parati ſitis: ne cū venerit
macedones mecū: ⁊ inuenerint vos īpara al. ✝ dicā
tos: erubeſcam⁹ nos: vt nō ✝ dicam⁹ vos in B
hac ſubā. Neceſſariū ergo exiſtimaui roga
re frēs vt p̄ueniāt ad vos: ⁊ p̄parēt repro
miſſā3 bn̄dictionē hāc paratā eē: ſic quaſi
bn̄dictionē nō q̄ſi auaritiā. Hoc aūt dico de p.ar.e
q parce ſeminat parce ⁊ metet: ⁊ q ſemiat mi.c.cū
in bn̄dictionib⁹: de bn̄dictiōib⁹ ⁊ metet. vxore.
Unuſq̄ſq3 prout deſtinauit in corde ſuo:
nō ex triſtitia aut ex neceſſitate. Hilarē .n.
datorē diligit de⁹. Potēs ē aūt deus oē3 Eccl.35.e
grā3 abūdare facere in vobis: vt in oībus 23.q.6.c.
ſemp̄ oēm ſufficiētia3 hn̄tes abūdetis in iā vo ſi.
oē opus bonū: ſicut ſcriptū eſt. Diſpſit de
dit pauperib⁹: iuſtitia eius manet in ſecu C
lū ſeculi. Qui aūt adminiſtrat ſemē ſe Pſā.100
minānti: ⁊ panē ad māducandū p̄ſtabit: ⁊
multiplicabit ſemē v̄rm: ⁊ augebit incre
mēta frugū iuſtitie v̄re: vt ī oīb⁹ locuple
tati abūdetis in oē3 ſimplicitatē: q̄ opera
tur p̄ nos grāꝝ actionē deo. Qm̄ miniſte
riū hui⁹ officij nō ſolū ſupplet ea q̄ deſūt
ſctis: ſ3 ēt abūdat p̄ multas grāꝝ actiones
in dn̄o p̄ p̄bationē miniſterij hui⁹ gl̄ifi
cātes deum in oī obediētia cōfeſſiōis v̄re
in euangelio xp̄i ⁊ ſimplicitate cōicatiōis
v̄re in illos ⁊ in oēs: ⁊ ī ipſoꝝ obſecratio
ne p̄ vobis deſiderantiu3 vos p̄pter emi
nentem gratia3 dei in vobis. Grās deo ſu
per inenarrabili dono eius.

¶Ca Sū. ¶Excuſat ſe apoſtolus de ſibi
falſe impoſitis per facti euidentiam: ac p̄
rationem ⁊ exempla. Cap. x.

Ipſe aūt ego paul⁹ obſecro vos p̄ mā A
ſuetudinē ⁊ modeſtiā xp̄i: qui ī facie

quidē humilis ſum inter vos: abſens au
tem confido in vobis. Rogo autē ne pre-
ſens audeā per eā confidētiam qua exiſti-
B mor audere in quoſdā qui arbitrant nos
tanꝙ ſm carnē ambulemus. In carne.n.
ambulātes: nō ſm carnē militamus. Nā
arma militie noſtre nō carnalia ſunt: ſed
potētia dei: ad deſtructionē munitionum
cōſilia deſtruētes ⁊ oēm altitudinē extol-
lentē ſe adverſus ſcientiā dei: ⁊ in captiui
tatē redigētes oēm intellectū in obſequꝫ
xpi: ⁊ in pmptu habētes vlciſci oēm in-
obediētiā: cū impleta fuerit veſtra obediē-
24. q.3.c. tia. Que ſecūdū faciē ſunt videte. Si quis
excōica- cōfidit xpi ſe eſſe: hoc cogitet iterū apud ſe
tione qꝛ ſicut ipſe xpi eſt: ita ⁊ nos. Nā ⁊ ſi am-
25. q.6.c. plius aliqd gloriat⁹ fuero de poteſtate no-
ſciſmati- ſtra quā dedit nobis dn̄s in edificationē
ci. ⁊ nō in deſtructionē veſtrā nō erubeſcam.
C Ut autē nō exiſtimer tanꝙ terrere vos p epi
ſtolas: qm̄ quidē epiſtole inquiūt graues
ſunt ⁊ fortes: pn̄tia autē corporis infirma
⁊ ſermo cōtēptibilis: hoc cogitet qui eiuſ-
modi eſt: qꝛ quales ſum⁹ verbo per epiſto
las abſentes tales ⁊ pn̄tes in facto. Nō.n.
audem⁹ inſerere aut cōparare nos quibuſ-
dam qui ſeipſos cōmēdant ſed ipſi in no
bis noſmetipſos metiētes ⁊ comparātes
D noſmetipſos nobis. Nos autē nō in im-
Eph.4.a. mēſum gloriabimur: ſed ſm mēſurā re-
Rō.21.c. gule: qua mēſus eſt nobis deus menſurā
pertingēdi vſqꝫ ad vos. Nō enim quaſi nō
pertingētes ad vos ſuper extēdim⁹ nos. Uſ-
qꝫ ad vos enim puenim⁹ in euāgelio chri
ſti: nō in immēſum gloriātes in alienis
laborib⁹. Spē autē habētes creſcētis fidei
veſtre: in vobis magnificari ſm regulā no
ſtrā in abūdātia: etiā in illa que vltra vos
ſunt euāgeliçare: non in aliena regula in
j.cor.i.d. his que pparata ſunt gloriari. Qui autē
hier.9.g gloriat in dn̄o glorietur. Nō enim q ſeipꝫ cō
mēdat ille pbatus eſt: ſed quem deus cō-
mendat.

¶ Ca. xi. ¶ Apl's ſuā ponit cōmēdatio-
nē pmittēdo rōnē cōmēdationis ⁊ ſuis
opibus ac malis perpeſſis. Ca. xj.

A Utinam ſuſtineretis modicū qd in-
ſipientie mee: ſed ⁊ ſupportate me.
di.97.c.j. Emulor.n. vos dei emulatiōe. Deſpondi
27.q j.ca. enim vos vni viro virginē caſtā exhibere
nuptiar xpo. Timeo aūt ne ſicut ſerpens ſeduxit
Gen.3.a. euā aſtutia ſua: ita corrūpant ſenſus veſ
⁊ excidāt a ſimplicitate q̄ ē in xpo. Nā ſi is
q venit: aliū xpꝫ pdicat quē nō pdicauim⁹:
aut aliū ſpm̄ accipitis quē nō accepiſtis:
aut aliō euāgeliū qd nō accepiſtis: recte pa
teremini. Exiſtimo.n. nihil me min⁹ feciſ- B
ſe a magnis aplis. Nā ⁊ ſi imperit⁹ ſmōe: ſꝫ
nō ſcia. In oi. aūt manifeſt⁹ ſuꝫ vobis.
Aut nūqd pctm̄ feci me ipꝫ humiliās: vt
vos exaltemini? Qm̄ gratis euāgeliuꝫ dei
euāgeliçaui vobis: alias eccleſias expolia-
ui accipiēs ſtipēdi ad miniſteriuꝫ vr̄m: ⁊
cū eſſem apd̄ vos ⁊ egerē: nulli oneroſus
fui. Nā qd mihi deerat ſuppleuerunt fra-
tres q venerūt a macedonia: ⁊ in oib⁹ ſine
onere me vobis ſeruaui: ⁊ ſuabo. Eſt veri-
tas xpi in me qm̄ hec gliatio nō infringet
in me in regionib⁹ achaie. Quare? Quia C
nō diligo vos? De⁹ ſcit. Qd autē facio: ⁊ fa-
ciam: vt amputē occaſionē eoꝝ qui volūt
occaſionē: vt in quo gloriant tales: inue
niant ſicut ⁊ nos. Naꝫ eiuſmodi pſeudo
apoſtoli ſunt operarij ſubdoli: transfigurā
tes ſe in aplos xpi. Et nō mirū. Ipſe enim 26. q.5.c.
ſathanas trāſfigurat ſe in angeluꝫ lucis. xpi. ⁊ ca.
Nō eſt ergo magnū ſi miniſtri eius trāſ- nec mir
figurentur velut miniſtri iuſtitie: quorū ō regu. c.
finis erit ſm opera ipſoꝝ. Iterum dico: ne 13 ne cle.
quis me putet inſipiētē. Alioquin velut vel mo.
inſipientē accipite me: vt ego modicū qd ca.3.
glorier. Qd loquor nō loquor ſm deū: ſed D
quaſi inſipiētia: in hac ſubſtātia glie. Qm̄
multi gloriātur ſm carnē: ⁊ ego gloria-
bor. Libēter enim ſuffertis inſipiētes: cuꝫ
ſitis ipſi ſapiētes. Suſtinetis enim ſi quis
vos in ſeruitutē redigit: ſi quis deuorat: ſi
quis accipit: ſi quis extollit: ſi quis in faciē E
vos cedit. Secūdū ignobilitatē dico: qua-
ſi nos infirmi fuerim⁹ in hac pte. In quo
quis audet: in inſipiētia dico: audeo ⁊ ego.
Hebrei ſunt: ⁊ ego. Iſraelite ſūt: ⁊ ego. Se- j.cor.4.c.
men abrahe ſunt: ⁊ ego. Miniſtri chriſti j.Thi.1.a
ſunt: ⁊ ego. Ut minus ſapiens dico: plus ſup. 6.a.
ego. In laborib⁹ plurimis in carceribus in.43.ca.
abundātius: in plagis ſupra modum. In ſaluator.
mortib⁹ frequenter. A iudeis quinquies q̄- F
dragenas vna minus accepi. Ter virgis ce
ſus ſum: ſemel lapidatus ſum: ter naufra
giuꝫ feci. Nocte ⁊ die in pfundum maris
fui. In itinerib⁹ ſepe. Periculis fluminū
periculis latronū: periculis ex genere: peri
culis ex gentib⁹: periculis in ciuitate: peri
culis in ſolitudine: periculis in mari: pe-

riculis in falſis fratrib⁹. In labore ⁊ erũna
I.Tc.3.b in vigilijs multis. In fame ⁊ siti: in ieiu-
Deu.28.b. nijs multis. In frigore ⁊ nuditate: preter
illa que extrinſec⁹ ſunt: inſtãtia mea quo-
G tidiana ſollicitudo omniũ eccliarum. Quis
2.q.7.ca. infirmatur: ⁊ ego nõ infirmor. Quis ſcã-
plerũq3. daliſat: ⁊ ego non vror? Si gloriari oportet:
24.q.j.c. infirmitatis mee ſunt gloriabor. De⁹ ⁊ pa-
q dignio ter dñi noſtri ieſu chriſti ſcit qui eſt bene-
dictus in ſecula q nõ mentior. Damaſci
prepoſitus gẽtis arethe regis cuſtodiebat
ciuitatem damaſcenorum vt me cõprehẽde-
Act.9.c. ret: ⁊ per feneſtrã in ſporta dimiſſus ſum per
murũ: ⁊ ſic effugi manus eius.

¶ Ca. Sũ. ¶ Recõmẽdat ſe apls ex diui-
nis reuelationib⁹ ⁊ ponit ibi remediuȝ contra
periculũ ſupbie: ⁊ ſeipſum excuſat ponẽs be-
neficia corinthijs impẽſa. Cap. xij.

A Si gloriari oportet: nõ expedit quidem. Ue-
niam autẽ ad viſiones ⁊ reuelatiões
16.q.5.c. dñi. Scio hominẽ in chriſto ante annos
epi. quatuordecim ſiue in corpore ſiue extra
corpus neſcio deus ſcit: raptũ huiuſmo-
di vſq3 ad tertiũ celum. Et ſcio huiuſmo
di hominem ſiue in corpore ſiue extra cor-
pus neſcio deus ſcit: quoniã raptus eſt in
paradiſum ⁊ audiuit archana verba que
B nõ licet homini loqui. Pro huiuſmodi
gloriabor: pro me autẽ nihil niſi in infir-
mitatibus meis. Nã ⁊ ſi voluero gloriari:
nõ ero inſipiẽs. Ueritatẽ enim dicã. Par-
co autem: ne quis me exiſtimet ſupra id
qd videt in me: aut audit aliquid ex me.
de cõſe. di. Et ne magnitudo reuelationum extollat
2. c. ⁊ ſcã. me: datus eſt mihi ſtimulus carnis mee
23. q. 5. c. angelus ſathane qui me colaphiʒet. Pro-
ſi paul⁹. pter qd ter dominũ rogaui: vt diſcederet
C a me. Et dixit mihi. Sufficit tibi grã mea
Deut.3.b. Nã virtus in infirmitate perficitur. Libẽ-
5.q.5.ca. ter igitur gloriabor in infirmitatib⁹ me-
cũ ois. is: vt inhabitet in me virt⁹ chriſti. Propter
quod placeo mihi in infirmitatib⁹ meis:
in cõtumelijs: in neceſſitatib⁹: in perſecu-
D tionibus in anguſtijs pro chriſto. Cum
De renũ. enim infirmor: tunc potens ſum. Factus
c. niſi. §. ſum inſipiẽs vos me coegiſtis. Ego enim
a vobis debui cõmẽdari. Nihil eniȝ min⁹
feci ab his q ſunt ſupra modum apoſtoli.
Tã ⁊ ſi nihil ſum ſigna tamẽ apoſtolatus
mei facta ſunt ſuper vos: in omni patiẽtia
ſignis ⁊ prodigijs ⁊ virtutibus. Quid eſt
eniȝ qd min⁹ habuiſtis pceteris eccleſijs:
niſi q ego ipſe non grauaui vos? Donate
mihi hanc iniuriã. Ecce tertio hoc parat⁹ E
ſum venire ad vos ⁊ nõ ero grauis vobis.
Non enim quero que veſtra ſunt: ſed vos.
Nec enim debẽt filij parẽtibus theſauriʒa-
re: ſed parẽtes filijs. Ego autẽ libẽtiſſime De ceſſ. cũ apls.
impẽdã: ⁊ ſuperimpẽdar ego ipſe pro ani-
mabus veſtris: licet plus vos diligẽs: mi-
nus diligar. Sed eſto. Ego vos non graua-
ui: ſed cũ eſſem aſtutus dolo vos cepi. Nũ-
quid per aliquẽ eorum quos miſi ad vos cir-
cũueni vos. Rogaui titũ: ⁊ miſi cum illo
fratrẽ. Nũquid titus vos circũuenit? Nõ-
ne eodẽ ſpũ ambulauim⁹? Nõne eiſdem F
veſtigijs. Olim putatis q excuſemus nos
apud vos. Coram deo in chriſto loquimur.
Omnia autẽ chariſſimi propter edificatio- 11.q.3.ca.
nẽ veſtrã. Timeo eniȝ ne forte cũ venero: anteceſſo
nõ quales volo inueniã vos: ⁊ ego ueniar res in ſi.
a vobis qualẽ nõ vultis: ne forte cõtentio- G
nes: emulationes: animoſitates: diſſenſio- Gal.5.b.
nes: detractiones: ſuſurratiões: inflatiões:
ſeditiones ſint inter vos. Ne iterũ cũ vene-
ro humiliet me de⁹ apd vos ⁊ lugeã mul-
tos ex his q ante peccauerũt ⁊ nõ egerunt
penitẽtiã ſup immũditia ⁊ fornicatione ⁊
impudicitia quã geſſerunt.

¶ Ca. Sũ. ¶ Uituperat apls adherẽtes p-
phetis falſis cõmẽdãdo pſiſtẽtes in vera do-
ctrina. Et finalr ponit ſalutatio. Ca. xiij.

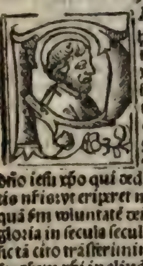
A Ecce tertio hoc venio ad vos: vt in ore
duorũ vel triuȝ teſtiũ ſtabit omne
verbũ. Predixi enim ⁊ predico: vt pſens Deu.17.b
vobis ⁊ nũc abſens his qui ante peccaue- mat.18.b
runt ⁊ ceteris omnib⁹: quoniã ſi venero Joh.8.c.
iteruȝ nõ parcam. An experimẽtum que- Heb.10.d
ritis eius qui in me loqtur chriſt⁹? Qui 2.q.4.in
vobis nõ infirmatur ſed potens eſt in vo- pnci.⁊.c.
bis. Nam ⁊ ſi crucifixus eſt ex infirmitate: placet.
ſed viuit ex virtute dei. Nam ⁊ nos infir- 28.q.j.c.ſi
mi ſumus in illo: ſed viuemus cũ eo ex enim.
virtute dei in vobis. Uoſmetipſos tenta- B
te: ſi eſtis in fide: ipſi vos probate. An nõ
cognoſcitis voſmetipſos: q chriſt⁹ ieſus
in vobis eſt? Niſi forte reprobi eſtis. Spe-
ro autem q cognoſcitis: q nos nõ ſum⁹
reprobi. Oramus autẽ deum vt nihil ma-
li faciatis: nõ vt nos pbati pareamus: ſed
vt vos qd bonũ ẽ faciatis. Nos aũt vt repro-
bi ſim⁹. Nõ poſſum⁹. n. aliqd aduerſus ve- C
ritatem: ſȝ p veritate. Gaudemus. n. quo-
niam nos infirmi ſum⁹: vos autẽ potẽtes

ſie. hoc ⁊ oram⁹ veſtrā conſummationē.
Ideo. n. hec abſens ſcribo: vt non p̄ns du-
rius agā ſm p̄tatem quā dn̄s dedit mihi
D in edificationē ⁊ non in deſtructionē. De
cetero fr̄es gaudete: pfecti eſtote: exhorta-
mini idē ſapite. Pacē habete: ⁊ de⁹ pacis
⁊ dilectionis erit vobiſcū. Salutate inui-
cē in oſculo ſancto. Salutāt vos oēs ſan
cti. Gr̄a dn̄i nr̄i ieſu xp̄i: ⁊ charitas dei: ⁊
cōicatio ſci ſpūs ſit cū omnib⁹ vob. Amē.
¶ Explicit ep̄la pauli ad corinthios ſcd'a.
¶ Incipit argumētū in ep̄lam ad Galathas
Galathe ſunt greci. hi verbū veritatis
primū ab ap̄lo acceperūt: ſed poſt di
ſceſſum ei⁹ tentati ſunt a falſis ap̄lis: vt in
legē ⁊ circūciſionē verterent. hos ap̄ls re
uocat ad fidē v̄itatis: ſcribēs eis ab epheſo.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit ep̄la Pauli ad Galathas.

¶ Ca. Sū. ¶ Redarguit ap̄ls galathas de
veloci trāſlatiōe ab euāgelio xp̄i qd̄ tamē
ap̄ls nō ab homine accepit: nec an̄ ſuā con
uerſionē nec poſt ſ3 a xp̄o. Cap. i.

Aulus apoſtolus nō ab hominib⁹ neq3 p hominē: ſed per ieſum xp̄m ⁊ deū p̄rem qui ſuſcitauit eū a mortuis ⁊ q mecū ſunt oēs fratres eccleſie galathie. Gr̄a vobis ⁊ pax a deo p̄re nr̄o ⁊
dn̄o ieſu xp̄o qui dedit ſemetipſ3 p pecca-
tis nr̄is: vt eriperet nos de p̄nti ſeculo ne-
quā ſm voluntatē dei ⁊ patris nr̄i: cui eſt
gloria in ſecula ſeculoꝝ. Amen. Miror q
ſic tā cito trāſferimini ab eo q vos vocauit
in grām xp̄i in aliud euāgeliū: qd̄ nō eſt
B aliud niſi ſunt aliq qui vos cōturbāt ⁊ vo
lunt cōuertere euāgeliū xp̄i. Sed lic3 nos
aut angelus de celo euāgeliçet vobis p̄e-
terq3 qd̄ euāgeliçauim⁹ vobis anathema
ſit. Sicut p̄dixi: ⁊ nūc iterū dico: ſi q̄s vo   1. Cor. 15.
bis euāgeliçauerit p̄ter id qd̄ accepiſtis   a.
anathema ſit. Modo. n. hominib⁹ ſuadeo   Di. 47. ca.
an deo? An quero hominibus placere? Si
adhuc hominib⁹ placerē: xp̄i ſeru⁹ nō eſ-
ſem. Notū. n. vobis facio fratres euāgeliū
E qd̄ euāgeliçatū eſt a me: q2 nō eſt ſ3 homi
nē. Neq3. n. ego ab homine accepi illd̄ ne-
q3 didici: ſed per reuelationē ieſu xp̄i. Au

diſtis. n. cōuerſationem meā aliqn̄ in iu-
daiſmo: qm̄ ſupra modū pſequebar eccle
ſiā dei: ⁊ expugnabā illā: ⁊ pficiebā in iu-
daiſmo ſupra multos coetaneos meos in
genere meo: abūdātius emulator exiſtēs
paternaꝝ meaꝝ traditionū. Cū aūt pla-
cuit ei qui me ſegregauit ex vtero matris
mee ⁊ vocauit per grām ſuā: vt reuelaret fi
liū ſuū in me: vt euāgeliçarē illū in gen
tibus: ɔtinuo non acqeui carni ⁊ ſanguī
ni. Neq3 veni hieroſolymā ad anteceſſo-
res meos ap̄los: ſed abij in arabiā: ⁊ iteru3
reuerſus ſum damaſcū. Deinde poſt ānos D
tres veni hieroſolymā videre petrū: ⁊ mā
ſi apud eū dieb⁹ qndecim. Aliū aūt ap̄lo-
rum vidi neminē: niſi Jacobū fratrē do-
mini. Que aūt ſcribo vobis ecce corā deo:
q2 nō mētior. Deinde veni in p̄tes ſyrie ⁊
cilicie. Erā aūt ignotus facie eccleſijs iu
dee: que erāt in xp̄o. Tantū aūt auditum
habebāt qm̄ qui perſeqbat nos aliqn̄: nūc
euāgeliçat fidē quam aliqn̄ expugnabat: ⁊   al. + glo-
in me + clarificabant deum.   rificabāt

¶ Ca. Sū. ¶ Oſtēdit ap̄ls circūciſionem
nō eſſe neceſſariam ex approbatiōe ⁊ auc͠te
alioꝝ ap̄loꝝ. Et reſtitit ap̄lus petro q vide
bat aliquāt circūciſionē palliare: conclu
dens legalia nō eſſe ſeruāda. Cap. ij.

Deinde poſt annos q̄tuordecim iterū   A
aſcēdi hieroſolymā cū barnaba: aſſū
pto ⁊ tito. Aſcēdi aūt ſm reuelationē ⁊ cō
tuli cū illis euāgeliū: q p̄dico in gētib⁹.
Seorſum autē his qui videbant aliquid
eſſe: ne forte in vacuū currerē aut cucur-
riſſem. Sed neq3 titus qui mecū erat: cū
eſſet gētilis: cōpulſus eſt circūcidi: ſed p-
pter ſubintroductos falſos fratres q ſub-
introierūt explorare libertatē noſtrā quā
habem⁹ in chriſto ieſu: vt nos in ſeruitu-
tem redigerēt. Quib⁹ + neq3 ad horā ceſſi   al. nō his
mus ſubiectioni: vt veritas euāgelij p-   + neq3.
maneat apud vos. Ab his autē qui vide-
bātur eē aliqd quales aliqn̄ fuerint nihil
mea intereſt. Deus enī perſonā hominis   B
nō accipit. Mihi. n. qui videbant eſſe ali-   Ro. 2. b.
quid nihil ɔtulerūt: ſed econtra. Cū vidiſ   Ephe. 6. b.
ſent q creditū eſt mihi euangeliū p̄pu   Col. 3. d.
tij: ſicut ⁊ petro circūciſiōis: qui enī op-   Act. 10. f.
ratus eſt petro in apoſtolatū circūciſionis   Jaco. 2. b
operat⁹ eſt ⁊ mihi inter gētes: ⁊ cū cogno
uiſſent gratiā que data eſt mihi: iacobus
⁊ cephas ⁊ Joānes, qui videbant, colūne

eſſe dextras dederūt mihi ⁊ barnabe ſocie-
tatis: vt nos inter gētes: ipſi aūt in circū
ciſionē tātū vt pauperū memores eſſem⁹.
C Qđ etiā ſollicit⁹ fui hoc ipſuȝ facere. Cum
Dī.8.c. cō autē veniſſet petrus anthiochiā in facies
tēpla. ei reſtiti: q2 reprehēſibilis erat. Pri⁹ enim
q̄ȝ venirēt quidā ab iacobo: cū gentib⁹ ede
bat. Cū aūt veniſſent: ſubtrahebat ⁊ ſegre-
gabat ſe: timēs eos q ex circūciſione erāt.
Et ſimulationi ei⁹ cōſenſerūt ceteri iudei:
ita vt ⁊ barnabas duceret ab eis in illam
ſimulationē. Sed cū vidiſſem q̄ nō recte
ambularēt ad veritatē euāgelij: dixi cephe
corā omnib⁹. Si tu cū iudeus ſis genti-
liter viuis ⁊ nō iudaice: quō gētes cogis
iudaiçare? Nos natura iudei: ⁊ nō ex gen
D tib⁹ peccatores. Sciētes aūt q̄ nō iuſtifica-
tur homo ex operib⁹ legis: niſi per fidē ieſu
xpi: ⁊ nos in xpo ieſu credim⁹: vt iuſtifi-
cemur ex fide xpi ⁊ nō ex operibus legis.
Ro.3.c. Propter qđ ex operib⁹ legis non iuſtifica
bitur omnis caro. Qđ ſi querētes iuſtifi-
cari in xpo inuēti ſum⁹ ⁊ ipſi peccatores:
nunqđ xps peccati miniſter eſt? Abſit. Si
enim que deſtruxi iterū hec reedifico: puari-
catorē me eē cōſtituo. Ego enim per legē le-
gi mortu⁹ ſuȝ: vt deo viuā. Xpo cōfix⁹ ſum
cruci. Viuo aūt iā nō ego: viuit vo in me
xps. Qđ aūt nūc viuo in carne: in fide vi-
uo filij dei q dilexit me ⁊ tradidit ſeipſȝ p
me. Nō abycio grāȝ dei. Si.n. p legē iuſti-
tia: ergo gratis xps mortuus eſt.

¶ Ca. Sū. ¶ Increpant galathe: ac oſten-
dēs apoſtolus imperfectionē legis moſai
ce dicit iuſtitiam eſſe ex fide annectēdo le
A gis vtilitatem. Ca.iij.
Infra.5.b O Inſenſati galathe: qs vos faſcinauit:
nō obedire veritati? Ante quorū ocu
los xps ieſus pſcriptus eſt: ⁊ in vobis cru
cifixus. Hoc ſolū a vobis volo diſcere: ex
operib⁹ legis ſpm̄ accepiſtis: an ex auditū
fidei? Sic ſtulti eſtis vt cuȝ ſpū ceperitis:
nūc carne cōſumamini? Tanta paſſi eſtis
ſine cā: ſi tamen ſine cā. Qui ergo tribuit
vobis ſpm̄ ⁊ opatur virtutes in vobis: ex
Ge.15.b. opib⁹ legis: an ex auditu fidei? Sicut ſcri
Ro.4.a. ptū eſt. Abrahā credidit deo: ⁊ reputatuȝ
Jaco.2.d eſt illi ad iuſtitiā. Cognoſcite ergo q2 q ex
Ge.22.d. fide ſunt hi ſunt filij abrahe. Prouidens
B aūt ſcriptura: q2 ex fide iuſtificat gētes de⁹:
pnunciauit abrahe q2 bndicent in te oēs
gētes. Igit̄ q ex fide ſunt bndicent cū fide
li abrahā. Quicūq3 enim ex operib⁹ legis
ſunt: ſub maledicto ſunt. Scriptū eſt enim.
Maledictus omnis q nō permanſerit in deu.27.d
omnib⁹: que ſcripta ſunt in libro legis:
vt faciat ea. Qm̄ aūt in lege nemo iuſtifica
tur apud deū: manifeſtū eſt q2 iuſt⁹ ex fide
viuit. Lex aūt non eſt ex fide: ſȝ q fecerit ea abacuch
viuet in illis. Xps nos redemit de maledi 2.a.
cto legis: fact⁹ p nobis maledictū: q2 ſcri- Ro.10.b.
ptū eſt. Maledict⁹ oīs q pēdet in ligno: vt heb.10.b
in gētib⁹ bndictio abrahe fieret in xpo ie- deu.21.d
ſu: vt pollicitationē ſpūs accipiam⁹ per fi-
dē. Fratres ſm̄ hominē dico: tn̄ hominis hebr.9.c.
cōfirmatū teſtamētū nemo ſpernit aut ſu
perordinat. Abrahe dicte ſunt pmiſſiones
⁊ ſemini ei⁹. Nō dicit ⁊ ſeminib⁹ quaſi in C
multis: ſed quaſi in vno ⁊ ſemini tuo q
eſt chriſt⁹. Hoc autē dico teſtamētū cōfir-
matuȝ a deo que poſt quadringētos ⁊ trī
ginta annos facta eſt lex nō irritū facit ad
euacuādā pmiſſionē. Naſi ex lege heredi
tas: iā nō ex pmiſſione. Abrahe autē p re-
promiſſionē donauit de⁹. Quid igit̄ lex?
Propter trāſgreſſionē poſita eſt donec ve-
niret ſemē cui pmiſerat ordinata per an
gelos in manu mediatoris. Mediator au
teȝ vni⁹ nō eſt. de⁹ autē vnus eſt. Lex ergo De pe. di.
aduerſus pmiſſa dei? Abſit. Si enim da- 3.c. ioā.
ta eſſet lex que poſſet viuificare: vere ex lege D
eſſet iuſtitia. Sȝ cōcluſit ſcriptura omnia
ſub peccato: vt pmiſſio ex fide ieſu xpi da
retur credentib⁹. Prius aūt q̄ȝ veniret fi-
des ſub lege cuſtodiebamur cōcluſi in eaȝ
fidē que reuelāda erat. Itaq3 lex pedagog⁹
noſter fuit in xpo: vt ex fide iuſtificemur.
At vbi venit fides iam nō ſum⁹ ſub peda-
gogo. Omnes enim filij dei eſtis per fidē
in xpo ieſu. Quicūq3 enim in xpo baptiça Ro.6.a
ti eſtis chriſtū induiſtis. Nō eſt iude⁹ ne- 29.q.2.c.
q3 grecus: nō eſt ſeruus neq3 liber: nō eſt in prī.
maſculus neq3 femina. Omnes enim vos De cōiu.
vnuȝ eſtis in xpo ieſu. Si autē vos vnuȝ ſuo ca.i.
eſtis in xpo ieſu: ergo ſemen abrahe eſtis
ſm̄ pmiſſionem heredes.

¶ Ca. Sū. ¶ Oſtēdit apoſtolus caſſatiōeȝ
legaliū p duas ſimilitudines: interpoſita
galatharū ingratitudine. Ca.iiij.
Dico autem quanto tēpore heres par A
uulus eſt nihil differt a ſeruo cum
ſit domin⁹ omniū: ſed ſub tutorib⁹ ⁊ acto
ribus eſt vſq3 ad prefinitū tēpus a patre. 24.q.1.c
Ita ⁊ nos cum eſſemus paruuli ſub ele- quidā.

mẽtis mũdi eram⁹ ſeruiẽtes. At vbi venit
pleni udo tpis miſit deꝰ filiũ ſuum fctm ex
muliere: fctm ſub lege: vt eos q ſub lege erãt
redimeret: vt adoptionẽ filioꝝ reciperem⁹.
mar.14.d Qm̃ aũt eſtis filij dei: miſit deꝰ ſpũ filij ſui
Ro.8.c. in corda + vr̃a clamantẽ abba pr̃. Itaq̃ iã
al9 + nr̃a nõ eſt ſeru⁹: ſed fili⁹. Qꝫ ſi fili⁹: ⁊ heres per
deũ. Sed tunc qdẽ ignorãtes deũ: his q nã
B nõ ſunt dij ſuiebatis. Nunc aũt cũ cogno
ueritis deũ imo cogniti ſitis a deo: quõ cõ
uertimini iteꝝ ad infirma ⁊ egena elemẽ
ta qb⁹ denuo ſeruire vultis. Dies obſerua
al. nõ hꝫ tis ⁊ mẽſes ⁊ tpa ⁊ annos. Timeo + vos ne
+ vos forte ſine cã laborauerĩ in vobis. Eſtote ſic
ego: qꝛ ⁊ ego ſicut vos. Frẽs obſecro vos ni
hil me leſiſtis. Scitis aũt qꝛ p infirmitatẽ
carnis euãgelizaui vobis iã pdem: ⁊ ten
tationẽ veſtrã in carne mea nõ ſpreuiſtis:
neq̃ reſpuiſtis: ſꝫ ſicut angelũ dei excepi
ſtis me ſicut xp̃m ieſum. Ubi eſt ergo bea
C titudo veſtra? Teſtimoniũ.n. phibeo vob:
al9 + po qꝛ ſi fieri + poſſet oculos veſtros eruiſſetis ⁊
ſuiſſet dediſſetis mihi. Ergo inimic⁹ vobis fact⁹
ſũ: verũ dicens vobis. Emulant vos non
bñ: ſed excludere vos volunt vt illos emule
mini. Bonũ ãt emulamini in bono ſp: ⁊
nõ tm̃ cũ pñs ſuꝫ apud vos. Filioli mei q̃s
iteꝝ parturio donec formet xp̃s in vobis.
Uellẽ aũt eſſe apud vos mõ ⁊ mutare vocẽ
meã: qm̃ confundor in vobis. Dicite mi
hi: q ſub lege vultis eſſe. Legẽ nõ legiſtis?
Scriptũ eſt.n. qm̃ abraham duos filios ha
Gen.21.a buit: vnũ de ancilla: ⁊ vnũ de libera. Sed q
de ancilla ſcdm̃ carnẽ nat⁹ ẽ: q aũt de libera:
p repromiſſionẽ. Que ſunt p allegoriã di
cta. Hec.n. ſunt duo teſtamenta. Unũ qdẽ
in mõte ſyna in ſeruitutẽ generans q̃ eſt
D agar. Syna.n. mõs eſt in arabia q coniun
ctus eſt ei: q̃ nunc eſt hierlm: ⁊ ſeruit cuꝫ
Sap.3.c filijs ſuis. Illa aũt que ſurſum eſt hierlm:
Eſa.54.a libera eſt que eſt mater noſtra. Scriptũ eſt
Luc.15.d enĩ: Letare ſterilis: que non paris: erũpe
23.q.4.c. ⁊ clama que non parturis: qꝛ multi filij de
ſꝫ carneꝫ ſerte magiſq̃ eius que habet virum. Nos
aũt frẽs ſecundũ yſaac pmiſſionis filij ſu
Ro.9.b mus. Sed quõ mõ tũc his q ſecundũ car
neꝫ natus fuerat pſequebat eum q ſecun
Gen.21.b dum ſpm: ita ⁊ nunc. Sed qd dicit ſcriptu
ra. Eijce ancillã ⁊ filiũ eius. Non enĩ he
22.q.2.c.ſi res erit filius ancille cuꝫ filio libere. Itaq̃
qs ⁊ ca. fratres non ſumus ancille filij: ſed libere.
ſtrrat Qua libertate chriſtus non liberauit.

C Ca. V. C Inducunt galathe legalia non
obſuare pp euaſionẽ maloꝝ: deinde et cõ
ſeruatione bonorum: ⁊ diſtinguũtur ope
ra carnis ⁊ ſpiritus. Cap. v.

State: ⁊ nolite iteꝝ iugo ſeruitutis cõ A
ſtineri. Ecce ego paulus dico vobis: qm Act.15.a
ſi circũcidamini: chr̃s vobis nihil pderit.
Teſtificor aũt rurſus oĩ hoĩ circũcidẽti ſe:
qm̃ debitor eſt vniuerſe legis faciẽde. Eua
cuati eſtis a chriſto: q in lege iuſtificamini
a gr̃a excidiſtis. Nos.n. ſpũ ex fide ſpem iu
ſtitie expectamus. Naꝫ in xp̃o ieſu neq̃ cir infra.8.d
cũciſio aliqd valet neq̃ pputiũ ſed fides: B
q̃ p charitatẽ opat. Currebatis bene. Quis al9 + im
vos + faſcinauit veritati non obedire? Nemi pediuit
ni cõſenſeritis. Perſuaſio hec nõ eſt ex eo q ſup.3.a
vocat vos. Modicũ fermentũ totã maſſaꝫ
corrũpit. Ego confido in vobis in dño: q j.cor.5.b.
nihil aliud ſapietis. Qui aũt cõturbat
vos: portabit iudiciũ: quicũq̃ eſt ille. Ego ãt
frẽs ſi circũciſionem adhuc pdico: qd ad
huc pſecutionẽ patior? Ergo euacuatum
eſt ſcandalũ crucis? Utinã ⁊ abſcindãtur
q vos cõturbant. Vos.n. in libertateꝫ vocati
eſtis frẽs: tm̃ ne libertatẽ in occaſionẽ detis
carnis: ſed p charitatẽ ſpũs ſeruire inui
cẽ. Oĩs.n. lex in vno ſermone implet: dili C
ges pximũ ſicut teipſuꝫ. Qꝫ ſi inuicẽ mor mat.22.d
detis ⁊ comeditis: videte ne ab inuicẽ cõ mar.12.c
ſumamini. Dico aũt in xp̃o. Spũ ambula Luc.10.c
te ⁊ deſideria carnis nõ pficietis. Caro enĩ Ro.13.c
cõcupiſcit aduerſus ſpm: ſpũs aũt aduer 1.Pe.2.b
ſus carnem. Hec.n. ſibi inuicẽ aduerſant: Ro.13.d.
vt nõ quecũq̃ vultis illa faciatis: qꝙ ſi ſpũ 23.q.6.ca.
ducimini nõ eſtis ſub lege. Manifeſta ſũt iam do
aũt opa carnis q̃ ſunt fornicatio: immun D
ditia: impudicitia: luxuria: idoloꝝ ſerui 32.q.4.c.
tus: veneficia: inimicitie: cõtẽtiones: emu meo.
lationes ire: rixe: diſſenſiones: ſecte: inui 2.cor.12.g
die: homicidia: ebrietates: comeſſationes: ⁊ de pñe.c.
his ſimilia: q̃ predico vobis ſic predixi: auaritia.
quoniam qui talia agunt regnum dei nõ
conſequentur. Fructus autem ſpiritus: 21.di.c.de
eſt: charitas: gaudium: pax patientia: beni niq̃
gnitas bonitas: longanimitas: manſue 6.q.1.c.ſi
tudo: fides: modeſtia: continentia: caſti li qui
tas. Aduerſus huiuſmodi nõ eſt lex. Qui apoc.22.a.
autem ſunt chriſti carnem ſuam crucifi Ro.13.d.
xerunt cuꝫ vitijs ⁊ concupiſcentijs. j.Pe.2.b

C Ca. VI. C Monet galathas apoſtolus
ad mutuã ſupportationeꝫ: ⁊ confirmat di
cta: de ceſſatione legalium. Cap. vi.

Gala. 6 A Si ſpiritu viuimus: ſpiritu et ambu-
lemus. Non efficiamur inanis glorie
cupidi: inuicem prouocantes: inuicē in-
uidentes. Fratres et ſi preoccupatus fuerit
homo in aliquo delicto: vos qui ſpiritales
eſtis huiuſmodi inſtruite in ſpiritu le-
nitatis: conſiderans teipſum ne et tu ten-
teris. Alter alterius onera portate: et ſic ad-
implebitis legem chriſti. Nam ſi quis exi
ſtimat ſe aliqd eſſe cum nihil ſit: ipſe ſe ſe
ducit. Opus aūt ſuū probet vnuſqſq3: et
ſic in ſemetipſo tantū gliam habebit: et nō
13.q.4. c. in altero. Unuſqſq3.n. onus ſuū portabit.
ſi qs a ca- Cōicet aūt is q cathechizať vbo ei q ſe cathe-
tholica. &. chizat in oībus bonis. Nolite errare: de⁹ nō
ca. forte irrideť. Que.n. ſeminauerit hō h et metet.
B Qm̄ q ſeminat in carne ſua: de carne et me
13.q j. ca. tet corruptionem: qui autem ſeminat in
eccleſias ſpiritu: de ſpiritu metet vitā eternā. Bo-
de pe. et re. num aūt facientes non deficiamus: tēpore
ca. cu3 ex enim ſuo metemus nō deficientes. Ergo
ore dum tempus habemus operemur bonu3
2.theſ.3.c ad omnes: maxime autē ad domeſticos fi-
C dei. Uidete qualib⁹ lr̄is ſcripſi vobis mea
manu. Quicunq3 enim volunt placere in
carne: hi cogunt vos circūcidi: tantum vt
crucis chriſti pſecutionē nō patianť. Ne-
q3 enim q circunciduntur legē cuſtodiūt:
ſed volūt vos circūcidi vt in carne vr̄a glo
rienť. Mihi aūt abſit gloriari niſi in cru-
D ce dn̄i noſtri ieſu chriſti: p quē mihi mū-
Eph̄.5. a dus crucifixus eſt et ego mūdo. In xp̄o.n.
ieſu neq3 circūciſio aliquid valet neq3 p-
putium: ſed noua creatura. Et qcūq3 hāc
regulam ſecuti fuerint: pax ſup illos et mi
ſericordia et ſup iſrael dei. De cetero nemo
mihi moleſtus ſit. Ego eni3 ſtigmata dn̄i
ieſu in corpore meo porto. Gratia dn̄i no-
ſtri ieſu xp̄i cu3 ſpū veſtro fratres. Amē.
¶ Explicit epiſtola beati Pauli apoſtoli ad
Galathas.

¶ Incipit argumētū i ep̄la3 ad Epheſios.
Epheſij ſunt aſiani. hi accepto verbo
veritatis preſtiterunt in fide. hos col
laudat apoſtolus ſcribēs eis a roma de car
cere per tichicum diaconem.
¶ Explicit argumentū.

¶ Incipit epiſtola beati Pauli apoſtoli ad
Epheſios.
¶ Ca. S. ¶ Ponitur aliquoꝝ diuina pre
deſtinatio: et recolunť diuina bñficia facta
apoſtolis et epheſijs. Cap. j.

Paulus apo A
ſtolus xp̄i ieſu p vo-
lūtatē dei: oīb⁹ ſcīs q
ſūt epheſij et fidelib⁹ i
xp̄o ieſu. Gr̄a vob et
pax a deo patre nr̄o et
dn̄o ieſu xp̄o. Bn̄di- Ps̄. 65.
ct⁹ deus et pr dn̄i no- 2.cor.1.a.
ſtri ieſu chriſti qui benedixit nos in oī bn̄ j.Pe.j.a
dictione ſpiritali in celeſtib⁹ in xp̄o: ſicut de pe. di.
elegit nos in ipſo ante mūdi ɔſtitutionē: 4.c. bn̄di
vt eſſemus ſancti et imaculati in conſpectu ct⁹.et.c.in
eius in charitate. Qui predeſtinauit nos i domino.
adoptionē filioꝝ p ieſum chriſtum in ip
ſum ſm ꝓpoſitū voluntatis ſue i laude3 B
glorie gratie ſue: in q̄ gratificauit nos in
dilecto filio ſuo: in quo habem⁹ redēptio-
nē p ſanguinē eius remiſſionē peccatoꝝ
ſm diuitias gratie eius que ſupabunda-
uit in nobis in omni ſapientia et prudē-
tia: vt notu3 faceret nobis ſacramentum
voluntatis ſue ſm bñplacitū eius: quod
propoſuit in eo in diſpenſatione plenitu
dinis temporum inſtaurare oīa in xp̄o q̄
in celis: et que in terra ſunt in ip̄o. In quo C
etia3 nos ſorte vocati ſumus: predeſtinati
ſm propoſitum eius qui operať oīa ſ3 cō-
ſilium voluntatis ſue: vt ſimus in laude3
glorie eius qui ante ſperauimus in chro.
In quo et vos cū audiſſetis verbū veritatis
euāgeliū ſalutis veſtre: in quo et credētes
ſignati eſtis: ſpū ꝓmiſſionis ſctō: q eſt pi-
gnus hereditatis noſtre in redēptionē ac
qſitionis et laudē glorie ipſius. Propterea
et ego audiēs fidē veſtrā q̄ eſt in xp̄o ieſu: et
dilectionē i oēs ſcōs: nō ceſſo gratias agēs
pro vobis memoriā veſtri faciens in ora-
tionib⁹ meis vt deus dn̄i nr̄i ieſu xp̄i pať
glie det vobis ſpm̄ ſapiētie et reuelatiōis in
agnitionem eius: illuminatos oculos cor
dis veſtri: vt ſciatis que ſit ſpes vocatiōis D
eius et que diuitie glorie hereditatis eius
in ſanctis: et que ſit ſupereminens magni
tudo virtutis eius in nos qui credimus
ſm operationē potentie virtutis ei⁹: qua3
operatus eſt in xp̄o ſuſcitans illū a mor-
tuis et cōſtituēs ad dexterā ſuā in celeſtib⁹
ſupra oēm principatū et ptātē et virtutes et
dn̄ationē: et oē nomē qđ nominať non ſo
lū in hoc ſeculo: ſed etiam in futuro: et oīa
ſubiecit ſub pedib⁹ eius. Et ipſum dedit ca

put ſup omnem eccl'am: q̄ eſt corp⁹ ipſi⁹: et
plenitudo ei⁹ q oia in omnib⁹ adimplet.
¶ Ca. Sū. ¶ Inducūtur epheſij ad gratia
rū actiones: q2 ſunt a peccato liberati: ⁊ ab
alijs gentibus ſegregati. Cap. ij.
A Et vos ꝑ cū eſſetis mortui delictis: ⁊
Jnfra ꝑ qui uiuificauit col. 2. c peccatis vřis in qb⁹ aliqñ ambulatis ſʒ
ſcdm mūdi hui⁹: ſcdʒ pncipē ptātis aeris
hui⁹: ſpūs q nūc opat in filijs diffidētie: i
qb⁹ ⁊ nos oēs aliqñ ꝯuerſati ſum⁹ in deſi-
derijs carnis nře faciētes volūtatē carnis
⁊ cogitationē: ⁊ eram⁹ nā filij ire ſic̄ ⁊ ceťi.
De⁹ aūt q diues eſt in mīa pp nimiā cha-
27. q. j. ca. ritatē ſuā q̄ dilexit nos: ⁊ cū eſſem⁹ mortui
ſciendū ꝯ pc̄. di. 4 peccatis: ꝯuiuificauit nos in xp̄o: cui⁹ gratia
eſtis ſaluati: ⁊ cōreſuſcitauit ⁊ ꝯſedere fecit
ca. hāc ſo in celeſtib⁹ in xp̄o ieſu vt oſtēderet in ſeclis
cietatem ſupuenientib⁹ abūdātes diuitias gr̃e ſue in
B bonitate ſup nos in xp̄o ieſu. Gratia. n. eſtis
ſaluati p fidē: ⁊ hoc nō ex vob. Dei. n. donū
eſt: non ex opib⁹: vt ne q̄s glieť. Ipſi⁹. n. ſu
mus factura: creati in xp̄o in opib⁹ bonis:
q̄ pparauit de⁹ vt i illis ambulem⁹. Propť
qđ memores eſtote q2 aliqñ vos q gētes era
tis in carne q dicebamini pputiū ab eo q
dr̄ circūciſio in carne manu fcā: q eratis il
C lo in tpe ſine xp̄o alienati a ꝯuerſatiōe iſ-
rael: ⁊ hoſpites teſtōꝝ pmiſſiōis ſpē nō hn̄
tes: ⁊ ſine deo in hoc mūdo. Nūc aūt i chro
ieſu vos q aliqñ eratis lōge: fcī eſtis pp in
ſanguine xp̄i. Ipſe. n. eſt pax nřa q fec̄ vtra
q2 vnū: ⁊ mediū pariete mač ſoluens ini
micitias i carne ſua: legē mādatorū decre-
tis euacuās vt duos ꝯdat in ſemetipm̄ in
vnū nouū hoiē faciēs pacē: vt recōciliet
ābos i vno corpe deo p crucē iterficiēs ini
micitias in ſemetipſo: ⁊ veniens euange-
D liʒauit pacē vob q lōge fuiſtis: ⁊ pacē is q
Luc. 2. b pp: qm̄ p ipſū hēm⁹ acceſſū ambo in
vno ſpū ad prēm. Ergo iam nō eſtis hoſpi
tes ⁊ aduene: ſʒ eſtis ciues ſcōꝝ ⁊ domeſti-
ci dei: ſupedificati ſup fundamentū aplorū
⁊ pphar ū: ipſo ſūmo angulari lapide xp̄o
ieſu: in quo oīs edificatio cōſtructa creſcit
in templū ſcm̄ in dño. In quo ⁊ vos coedi
ficamini in ꝑ habitaculū dei in ſpū ſcō.
Jnfra ꝑ taber naculū. ¶ C. S. ¶ Premittit apoſtolus ad orādū
p epheſijs diſpoſitionem: ⁊ pro eis orat to
tum bonū eorū deo attribuendo. Cap. iij.
A Huius rei gr̃a ego paulus vinct⁹ xp̄i ie
ſu p vob gētib⁹: ſi tn̄ audiſtis diſpēſa
tionē gr̃e dei q̄ data ē mihi i vob: qm̄ ſʒ re
uelationē notū mihi fcm̄ eſt ſacr̄ʒ ſic̄ ſup
ſcripſi i breui, put poteſtis legētes itellige
re prudentiā meā in miſterio xp̄i: qđ alijs
gnātiōib⁹ nō eſt agnitū filijs hoium ſicuti
nūc reuelatū ē ſcis aplis ei⁹ ⁊ pphis i ſpū:
eſſe gētes cohēdes ⁊ ꝯcorpales ⁊ ꝯpticipes
pmiſſiōis ei⁹ in xp̄o ieſu p euāgeliū cui⁹ fact⁹
ſū ego miniſter ſm̄ donū gr̃e dei q̄ data ē
mihi ſʒ opationē vtutis ei⁹. Mihi. n. oi- B
ū ſcōꝝ minimo data eſt gr̃a hec: in gen- j. cor. 15. b
tib⁹ euangeliʒare inueſtigabiles diuitias
xp̄i ⁊ illūinare oēs q̄ ſit diſpēſatio ſacri, ab
ſcōditi a ſeclis in deo q oia creauit: vt inno
teſcat pncipib⁹ ⁊ ptātib⁹ in celeſtib⁹ p eccl'i C
am multiformis ſapīa dei: ſcdʒ pfinitionē
ſeculoꝝ quā fecit in xp̄o ieſu dño noſtro i
quo habem⁹ fiduciā ⁊ acceſſū in ꝯfidētia
p fidē ei⁹. Propť qđ peto ne deficiatis i tri-
bulationib⁹ meis p vob: q̄ eſt glīa vřa. Hu
ius rei gratia flecto genua mea ad prēm
dñi nři ieſu xp̄i: ex q̄ oīs pr̄nitas in celis ⁊
in terra noiať: vt det vobis ſcdm̄ diuitias
glie ſue vtutē: corroborari p ſpm̄ ei⁹ in in- D
teriori hoie xp̄m habitare p fidē in cordi-
bus vřis: in charitate radicati ⁊ fundati: vt
poſſitis cōphendere cū oib⁹ ſcis q̄ ſit latitu
do ⁊ lōgitudo ⁊ ſublimitas ⁊ pfundū. Sci
re ēt ſupeminētē ſcie charitatē xp̄i: vt im
pleamini in oēm plenitudinē dei. Ei aūt q po
tens eſt oia facere ſupabūdanter q̄ȝ petim⁹
aut intelligimus ſcdm̄ vtutem q̄ opatur
in nobis ipſi gloria in eccl'ia: ⁊ in xp̄o ieſu
in oēs gnātiones ſeculi ſeculorū. Amen.
¶ C. S. ¶ Inſtruit aplūs epheſios ad ſeruā
dam vnitatē eccl'iaſticam in cōnexione ⁊
diſtinctione membroꝝ ac deinde inducit
ad morum honeſtatem. Cap. iiij.
OBſecro itaq2 vos ego vinct⁹ in dño: A
vt digne ābuletis vocatione q̄ vocati j. cor. 7. d.
eſtis cū oī hūilitate ⁊ māſuetudine: cū pa
tiētia ſupportātes inuicē in charitate. Sol
liciti ſuare vnitatē ſpūs in vinculo pacis.
Unū corp⁹ ⁊ vn⁹ ſpūs: ſic̄ vocati eſtis i vna
ſpe vocationis vře. Un⁹ dñs: vna fides vnū Ro. 12. b
baptiſma. Un⁹ de⁹ ⁊ pr̄ oium: q ſup oēs ⁊ per j. cor. 12. b
oia ⁊ in oib⁹ nob. Unicuiq2 aūt nřm data B
eſt gr̃a ſʒ mēſurā donationis xp̄i. Propť 2. co. 10. d
qđ dic̄. Aſcendēs in altū captiuā duxit ca- Ps. 67.
ptiuitatē: dedit dona hoib⁹. Qđ aūt aſcēdit: Joan. 3. b
qđ ē niſi q2 ⁊ deſcēdit pmū in inferiores j. cor. 12. d
ptes tre? Qui deſcēdit ipſe ē ⁊ q aſcēdit ſu di. 95. c. I
p oēs celos: vt adimpleret oia. Et ipſe dedit q̄ſ eſto

dã qdē ap̃los: q̃ſdã aũt pphas: alios vo euãgeliſtas: alios aũt paſtores ⁊ doctores ad cõſũmationẽ ſcõꝝ in op⁹ miſterij in edificationẽ corpis xp̃i: donec occurram⁹ oẽs in vnitatẽ fidei ⁊ agnitiõis filij dei in viꝝ pfectũ in mẽſurã etatis plenitudinis xp̃i: vt iã nõ ſim⁹ paruuli fluctuãtes: ⁊ circũferamur oĩ vento doctrine in neqtia hoĩuꝫ: in aſtutia ad circũuentioneꝫ erroris. Ueritatẽ aũt facientes in charitate creſcam⁹ in illo p oĩa q eſt caput xp̃s: ex q̃ totũ corp⁹ cõpactũ: ⁊ cõnexũ p oẽꝫ iũcturam ſubminiſtratiõis ſcdꝫ opationẽ in mẽſurã vniuſcuiuſqꝫ mẽbri argm corpis fac̃ in edificationeꝫ ſui in charitate. Hoc igit̃ dico ⁊ teſtificor in dño: vt iã nõ ãbuletis ſic̃ ⁊ gentes ãbulãt in vanitate ſenſus ſui: tenebriſ obſcuratũ hñtes intellectũ: alienati a vita dei p ignorãtiã q̃ eſt in illis pp cecitatẽ cordis ipſoꝝ: q deſpantes ſemetipſos tradiderũt ipudicitie: in opationẽ imũdicie oĩs: in auaritiã. Uos aũt nõ ita didiciſtis xp̃m (ſi tñ illũ audiſtis ⁊ in ipſo edocti eſtis) ſic̃ ẽ vitas in ieſu. Deponite vos ſcdꝫ p̃ſtinã querſatiõne: veterẽ hoĩeꝫ q corrũpit̃ ſcdm deſideria erroris. Renouamini aũt ſpũ mẽtis vr̃e ⁊ iduite nouũ hoĩeꝫ q ſcdꝫ deũ creat⁹ ẽ in iuſtitia ⁊ ſctãte vitatis. Propt̃ qd deponẽtes mendaciũ loqmini vitatẽ vnuſquiſqꝫ cũ pximo ſuo: qm̃ ſum⁹ inuiceꝫ mẽbra. Iraſcimini: ⁊ nolite peccare. Sol nõ occidat ſup iracũdiaꝫ vr̃aꝫ. Nolite locũ dare diabolo. Qui furabat̃: iaꝫ nõ furet̃. Magis aũt laboret operando manibus ſuis qd bonũ ẽ vt hẽat vñ tribuat neceſſitatẽ patiẽti. Oĩs ſermo malus ex ore veſtro non procedat: ſed ſi qs bon⁹ ad edificationem fidei vt det gratiaꝫ audientib⁹. Et nolite cõtriſtare ſpm̃ ſcm̃ dei in quo ſignati eſtis in die redẽptionis. Oĩs amaritudo ⁊ ira ⁊ idignatio ⁊ clamor ⁊ blaſſemia tollat̃ a vobis: cũ omni malitia. Eſtote autem inuicem benigni: miſericordes donantes inuicem ſicut ⁊ deus in chriſto donauit vobis.

¶ Ca. v. ¶ Inducit epheſios ad ſequendũ xp̃m in feruore charitatis: in decore ſanctitatis ac veritate cognita: ⁊ inſtruit pſonas iunctas matrimonio. Cap. v.

Eſtote ergo imitatores dei ſicut filij chariſſimi: ⁊ ambulate in dilectione ſicut ⁊ xp̃s dilexit nos: ⁊ tradidit ſemetipſuꝫ p nobis oblationẽ ⁊ hoſtiã deo i odorẽ ſuauitatis. Fornicatio aũt ⁊ oĩs imũditia aut auaritia nec noĩet̃ in vobis ſicut decet ſcõs: aut turpitudo: aut ſtultiloquiũ aut ſcurrilitas q̃ ad reꝫ nõ ptinet: ſed magis gratiaꝝ actio. Hoc. n. ſcitote intelligentes q̃ oĩs fornicator aut immundus aut auarus qd eſt idoloꝝ ſeruitus: nõ hꝫ hereditateꝫ in regno xp̃i ⁊ dei. Nemo vos ſeducat inanib⁹ v̄bis. Propter hec. n. venit ira dei in filios diffidẽtie. Nolite ergo effici participes eoꝝ. Eratis. n. aliqñ tenebre nũc aũt lux in dño: vt filij lucis ambulate. Fruct⁹ eniꝫ lucis eſt in omni bonitate ⁊ iuſtitia ⁊ veritate: ⁊ probantes qd ſit bñplacitũ deo. Et nolite cõmunicare opib⁹ infructuoſis tenebraꝝ: magis aũt redarguite. Que eniꝫ in occulto fiunt ab ipſis: turpe eſt ⁊ dicere. Omnia aũt q̃ arguunt̃: a lumine manifeſtant̃. Omne. n. qd manifeſtat̃: lumen eſt. Propter qd dicit. Surge q̃ dormis ⁊ exurge a mortuis: ⁊ illuminabit te chr̃s. Uidete itaqꝫ fratres q̃mõ caute ambuletis non quaſi inſipientes ſed vt ſapientes: redimentes tp̃s qm̃ dies mali ſunt. Propterea nolite fieri ĩprudentes: ſed intelligẽtes q̃ ſit volũtas dei. Et nolite inebriari vino in quo eſt luxuria: ſꝫ impleamini ſpũ ſancto: loqñtes vobiſmetipſis in pſalmis hymnis ⁊ cãticis ſpiritalib⁹: cantantes ⁊ pſallẽtes in cordib⁹ vr̃is dño gr̃as agẽtes ſemp p oĩb⁹ in noĩe dñi nr̃i ieſu chr̃i deo ⁊ pr̃i. Subiecti inuicẽ in timore chriſti. Mulieres viris ſuis ſubdite ſint ſic dño: qm̃ vir caput eſt mulieris: ſicut chr̃s caput eſt eccleſie ipſe ſaluator corporis eius. Sed ſicut eccleſia ſubiecta eſt chriſto: ita ⁊ mulieres viris ſuis in oĩb⁹. Uiri diligite vxores vr̃as: ſicut ⁊ chriſtus dilexit eccleſiam: ⁊ ſeipſuꝫ tradidit p ea: vt illam ſanctificaret: mundans eaꝫ lauacro aque in verbo vite: vt exhiberet ipſi glioſam eccleſiaꝫ non hñteꝫ maculaꝫ aut rugã aut aliqd hmõi ſed vt ſit ſancta ⁊ imaculata. Ita ⁊ viri debent diligere vxores ſuas: vt corpora ſua. Qui ſuaꝫ vxorẽ diligit: ſeipſum diligit. Nemo. n. vnqꝫ carnẽ ſuaꝫ odio hñit: ſed nutrit ⁊ fouet eã ſicut ⁊ xp̃s eccl̃iaꝫ: q: mẽbra ſumus corporis ei⁹ de carne eius ⁊ de oſſib⁹ eius. Propter hoc relinquet hõ pr̃eꝫ ⁊ matrẽ ſuã: ⁊ adherebit vxori ſue: ⁊ erũt duo i carne vna. Sacramentũ hoc magnum eſt. Ego aũt dico: in xp̃o ⁊ in eccleſia. Uerumtñ

Left margin: ſ. q. ſ. c. hi g ⁊. c. hac regulam. C de conſe. diſt. 4. ca. itaqꝫ. de here. c. cũ ex. inĩuncto ⁊. c. ſic i vno. di. 72. ca. de his. D Ro. 1. c E · et deponere de pſe. di. 4. ca. i. Ro. 6. a colo. 3. b. F 6 cõ. di. 4 ca. qſqs ⁊ c. ne illd. de pe. di. 1 c. q̃mõ renouari de apoſt. c quidam. heb. 2. a i. Pe. 2. a. zach. 8. c Pſal. 4. Iaco. 4. b i. Pe. 4. a G col. 3. b. A Jo. 13. d i. Jo. 4. b

Right margin: di. 46. c clerici 32. q. 4. c in eo. B j. q. i. c. ecclis ⁊. ca ſicut vir gri. C ol. 3. a d pe. di. 4 §. hanc ſocietatẽ C D Col. 4. a Ro. 12. a i. Theſ. 4. c E i. cor. ii. a Col. 3. c i. pe. 3. a Col. 3. c de pe. di. 1. c. eccleſia. F 47. di. ca. ſicuti. G Gen. 2. d. ⁊. eſd. 4. b mat. 19. a mat. 10. c i. cor. 6. d

⁊ vos ſinguli vnuſquiſq; vxorē ſuam ſicut ſeipſū3 diligat. vxor aūt timeat viꝝ ſuum.

℃L.S. ℃Docet ap̄ls parētū ac filioꝝ mutuā cōuerſationē3: ⁊ redit ad inſtruendū epheſios de oīb⁹ v̄tutib⁹ ſpūaliter. Cap. vj.

A Filij obedite parentibus vr̄is in dn̄o. Hoc.n. iuſtū eſt. Honora prē3 tuū ⁊ matrē tuā: qd̄ eſt mandatū p̄mū in p̄miſſiōe: vt bn̄ ſit tibi: ⁊ ſis lōgeu⁹ ſup terrā. Et vos p̄res nolite ad iracūdiā ꝓuocare filios vr̄os: ſ3 educate illos in diſciplina ⁊ correptione dn̄i. Serui obedite dn̄is carnalib⁹ cū timore ⁊ tremore in ſimplicitate cordis vr̄i ſicut xp̄o: nō ad oculū ſeruiētes q̄ſi hoīb⁹ placentes: ſ3 vt ſerui xp̄i facientes volūtate3 dei ex aīo cū bona volūtate ſeruiētes ſicut dn̄o ⁊ nō hoīb⁹: ſcientes q̄m vnuſq̄ſq; qd̄cunq; fecerit bonum hoc recipiet a dn̄o ſiue ſeru⁹ ſiue liber. Et vos dn̄i eadē facite illis remittētes minas: ſciētes q2 ⁊ illoꝝ ⁊ vr̄ dn̄s ē i celis: ⁊ pſonaꝝ acceptio nō eſt apud deū. De cetero frēs cōfortamini in dn̄o ⁊ in potētia v̄tutis ei⁹. Induite vos armaturā dei: vt poſſitis ſtare aduerſus inſidias diaboli. Quā nō eſt nobis colluctatio aduerſus carnē: ⁊ ſanguinē: ſed aduerſus p̄ncipes ⁊ p̄tātes: aduerſus mūdi rectores tenebraꝝ harū: ꝯ ſpiritalia neqtie in celeſtib⁹. Propterea accipite armaturā dei: vt poſſitis reſiſtere in die malo: ⁊ in omnib⁹ perfecti ſtare. State ergo ſuccincti lūbos vr̄os in veritate: ⁊ induti loricā iuſtitie: et calciati pedes in p̄paratiōe euangelij pacis. In oībus ſumētes ſcutū fidei in quo poſſitis oīa tela nequiſſimi ignea extinguere. Et galeā ſalutis aſſumite: ⁊ gladiū ſpiritus qd̄ eſt verbu3 dei: p omne3 orōnem ⁊ obſecrationem orantes omni tempore in ſpiritu: ⁊ in ipſo vigilantes in oī inſtātia ⁊ obſecratione ꝓ omnibus ſanctis ⁊ ꝓ me: vt detur mihi ſermo in apertiōe oris mei cum fiducia notum facere myſteriū euangelij: pro quo legatione fungor in cathena iſta: vt in ipſo audeā prout oportet me loqui. Ut autē ⁊ vos ſcitis q̄ circa me ſunt qd̄ agam: oīa vobis nota faciet tychicus chariſſim⁹ frater ⁊ fidelis miniſter in dn̄o: quē miſi ad vos in hoc ip̄m vt cognoſcatis que circa nos ſunt ⁊ cōſolet corda vr̄a. Pax fratribus ⁊ charitas cum fide.

℃Incipit argumentum in Epiſtola ad Philippenſes.

Philippēſes ſunt macedones: hi accepto v̄bo v̄itatis pſtiterūt in fide: nec receperūt falſos ap̄los. Hos collaudat apoſtolus ſcribens eis a roma de carcere per epaphroditum.

℃Explicit argumentum.

℃Incipit epiſtola btī Pauli apoſtoli ad Philippenſes.

℃Ca. Sū. ℃Apoſtolus agit grās de bōis philippēſib⁹ collatis qb⁹ ſignificās ſuū ſtatū ponit diſtinctiones p̄dicātium ⁊ erga eos ſuā charitatē: quos mouet ad tolerātiam perſecutionis. Cap. j.

A Paulus ⁊ timothe⁹ ſerui ieſu xp̄i: oībus ſanctis in xp̄o ieſu q ſūt philippis cū ep̄is ⁊ diaconib⁹. Grā vobis ⁊ pax a deo patre nr̄o: ⁊ dn̄o ieſu xp̄o. Grās ago deo meo in omni memoria vr̄i ſemꝑ in cūctis orōnib⁹ meis ꝓ oīb⁹ vobis cū gaudio deꝑcationē faciēs ſup cōicatione3 vr̄a in euāgelio xp̄i a p̄ma die vſq; nūc: cōfidēs hoc ip̄m: q2 q cepit in vobis op⁹ bonū pficiet vſq; in diē xp̄i ieſu. Sicut eſt mihi iuſtū hoc ſentire ꝓ oīb⁹ vobis: eo q hābeā vos in corde ⁊ in vinculis meis ⁊ in defenſione ⁊ ꝯfirmatiōe euāgelij ſocios gaudij mei oēs vos eē. Teſtis.n. mihi eſt de⁹: quō cupiā oēs vos eē in viſcerib⁹ ieſu xp̄i. Et hoc oro vt charitas vr̄a magis ac magis abūdet in omni ſciā ⁊ in oī ſenſu: vt ꝓbetis potiora vt ſitis ſinceres ⁊ ſine offenſa in diē xp̄i: repleti fructu iuſtitie p ieſū xp̄m in gloriā ⁊ laudē dei. Scire aūt volo vos fratres q2 q̄ circa me ſunt magis ad ꝓfectū venerūt euāgelij: ita vt vincula mea manifeſta fierēt in xp̄o in oī p̄torio ⁊ in ceteris oīb⁹ vt plures e fratrib⁹ in dn̄o ꝯfidētes: in vinculis meis abūdāti⁹ auderēt ſine timore v̄bū dei loq. Quidā qdē3 ⁊ pp̄ inuidiā ⁊ ꝯtētionē: qdā aūt ⁊ pp̄ bonā volūtatē xp̄m p̄dicāt. Quidā ex charitate: ſciētes q̄m in defenſiōe euāgelij poſitus ſum. Quidā aūt ex ꝯtētione xp̄m annūciāt nō ſincere: exiſtimātes preſſura3 ſe ſuſcitare vinculis meis. Quid eni3? Dū oī modo ſiue ꝑ occaſionē ſiue ꝑ v̄itatē xp̄s ānūciet: ⁊ in hoc gaudeo: ſed ⁊ gaudebo. Scio.n. q2 hoc mihi ꝓueniet ad ſalute: ꝑ vr̄a3 orōnē ⁊ ſubminiſtrationē ſpūs ieſu xp̄i: ſ3 expectationē ⁊ ſpem meā q2 in nullo ꝯfundar. ſ3 in oī fiducia ſicut ſemꝑ ⁊ nūc magnificabit xp̄s in corꝑe meo ꝑ vitā ſiue ꝑ

moꝛtē. Mihi.n. viuere xp̄s eſt ⁊ moꝛi lu
7.q.i.c.ſi. crū. Q́ ſi viuere in carne: hic mihi fruct⁹
de pe.di. opis eſt: ⁊ qd eligā ignoꝛo: coartoꝛ aūt e
2.c.q vult duob⁹ deſideriū hn̄s diſſolui: ⁊ eē cū xp̄o
2.re.24.d multo magis meli⁹: pmanere aūt in car-
B ne: neceſſariū pp vos. Et hoc ꝯfidens ſcio qꝛ ma
7.q.i.c.ſi. nebo ⁊ pmanebo oīb⁹ vobis ad pfectū vr̄m
de renū. ⁊ gaudiū fidei: vt gratulatio vr̄a abundet
c. niſi. §. in xp̄o ieſu in me p meū aduētū iterū ad
poꝛro. vos. Tm̄ digne euāgelio xp̄i ꝯuerſamini:
vt ſiue cū venero ⁊ videro vos ſiue abſēs
audiā de vobis qꝛ ſtatis in vno ſpū: vnani
mes: collaborātes fidei euāgelij: ⁊ i nullo
terreamini ab aduerſarijs que eſt illis cā
perditiōis vobis aūt ſalutis. Et hoc a deo.
Qꝛ vobis donatū eſt p xp̄o nō ſolū vt in
eū credatis: ſꝫ vt ēt p illo patiamini: idē
certamē habētes quale ⁊ vidiſtis in me: ⁊
nūc audiſtis de me.

¶ Ca. Sū. ¶ Inſtruit ap̄ls philippēſes de fidei vnitate: ⁊ a hūilitate oīmoda ſcitate. Et adulteri⁹ iſtruēdū mittit nūcios. Ca. ij.

A Si qua ergo ꝯſolatio in xp̄o ſi qd ſola-
tiū charitatis: ſi q̄ ſocietas ſpūs: ſi q̄
viſcera miſerationis: īplete gaudiū meū
vt idē ſapiatis: eādē charitatē hn̄tes: vna-
nimes: idipm ſentientes. Nihil p cōten-
tionē neqꝫ p inanē gloriā: ſꝫ in hūilitate
ſupioꝛes ſibi inuicē arbitrantes: nō q̄ ſua
ſunt ſinguli ꝯſiderātes: ſꝫ ea q̄ alioꝝ. Hoc
enim ſentite in vobis: qd ⁊ in xp̄o ieſu.
Qui cū in foꝛma dei eſſet: nō rapinā arbi-
tratus ē eē ſe eq̄lē deo: ſꝫ ſemetipſū exi-
naniuit foꝛmā ſerui accipiēs in ſilitudi-
nē hoīm fact⁹: ⁊ habitu inuēt⁹ vt hō. Hūi
liauit ſemetipſū fact⁹ obediēs vſqꝫ ad moꝛ
Hebꝛ.2.b. tē: moꝛtē āt crucis. Propter qd ⁊ de⁹ exal
B tauit illū: ⁊ donauit illi nomē qd ē ſuper
De ſmu. oē nomē: vt in noīe ieſu oē genu flectat
eccle.c.d. celeſtiū terreſtriū ⁊ īfernoꝝ: ⁊ oīs lingua
cer. li. 6. ꝯfiteat: qꝛ dn̄s ieſus xp̄s in glīa eſt dei pa-
Ro.14.b tris. Itaqꝫ cariſſimi mei ſicut ſemp obedi-
ſtis: nō in pn̄tia mei tm̄: ſꝫ multo magis
nūc i abſētia mea cū metu ⁊ tremoꝛe vr̄am
ſalutē opamini. De⁹ ē n. q opat in vobis
1.pe.4. b. ⁊ velle ⁊ pficere: p bona volūtate. Oīa āt fa-
de elec.c. cite ſine murmurationib⁹ ⁊ heſitationib⁹:
officij. vt ſitis ſine q̄rela ⁊ ſimplices filij dei ſine
i.q.7.c.ij. reprehēſione in medio natiōis praue ⁊ p
§. licis uerſe inter quos lucetis ſic luminaria in
quoſdā. mūdo: verbū vite cōtinētes ad gliam meā
C in die xp̄i: qꝛ nō in vacuū cucurri neqꝫ i
vacuum laboꝛaui: ſꝫ ⁊ ſi immoloꝛ ſupra ſa-
crificiū ⁊ obſequium fidei vr̄e: gaudeo ⁊
congratulo: oībus vobis. Idipſum autē
⁊ vos gaudete: ⁊ ꝯgratulamini mihi. Spe-
ro aūt in dn̄o ieſu: ⁊ timotheum me cito
mittere ad vos: vt ⁊ ego bono aīo ſim cog-
nitis: q̄ circa vos ſunt. Neminē.n. habeo
tā vnanimē: qui ſincera affectiōe p vobis
ſollicitus ſit. Oēs.n. q̄ ſua ſūt q̄runt nō q̄ 1.co2.13. b.
ieſu xp̄i. Experimētū aūt eius cognoſcite:
qm̄ ſicut pr̄i fili⁹ mecū ſeruiuit in euan- di. 45.c.
gelio. Hunc igit ſpo me mittere ad vos: ſꝫ nō nū
mox vt videro q̄ circa me ſūt. Cōfido aūt q; di.6.
in dn̄o: qm̄ ⁊ ipſe veniā ad vos cito. Neceſ c.noſce.S
ſariū aūt exiſtimaui epaphroditū fratrē q ij.c.ſūt
⁊ coopatoꝛē ⁊ cōmilitonē meū vr̄m aūt in eccl'ia
apim ⁊ miniſtrum neceſſitatis mee mit- de renū.
tere ad vos: qm̄ qdē oēs vos deſiderabat: c.quidā.
⁊ meſtus erat, pp̄terea q audierātis illū D
infirmatū. Nā īfirmat⁹ eſt vſqꝫ ad moꝛtē:
ſꝫ de⁹ miſert⁹ ē ei⁹. Nō ſolū aūt eius: verū
etiā ⁊ mei: ne triſticiā ſup triſticiā hērē.
Feſtināti⁹ ergo miſi illū: vt viſo illo iterū
gaudeatis: ⁊ ego ſine triſticia ſim. Excipite
itaqꝫ illū cū oī gaudio in dn̄o: ⁊ eiuſmo
di cū honoꝛe habetote: qm̄ pp̄ter op⁹ xp̄i
vſqꝫ ad moꝛtem acceſſit: tradens animam
ſuam vt impleret id quod ex vobis de-
erat erga meum obſequium.

¶ Ca. Sū. ¶ Oſtendit apoſtolus euacuationem legalium verbo ⁊ exemplo ſui: ac deinde ſe excuſat atqꝫ philippenſes ad ſe imitandum inuitat. Cap. iij.

De cetero frēs mei gaudete in dn̄o. A
Eadē vobis ſcribere mihi qdē nō pi
grū vobis aūt neceſſariū. Uidete canes: vi
dete malos operarios: videte cōciſionem.
Nos enim ſumus circūciſio qui ſpiritu
ſeruimus deo ⁊ gloꝛiamur in xp̄o ieſu: ⁊
nō i carne fiduciā habentes: q̄qꝫ ⁊ ego ha
beam cōfidentiam in carne. Si qs ali⁹ vi- Act.23.b
detur cōfidere in carne ego magis circū- B
ciſus octaua die ex genere iſrael de tribu
beniamin hebꝛeus ex hebꝛeis: ſꝫ legē pha-
riſeus ſcd̄m emulationē pſequens eccle-
ſiam dei: ſm iuſtitiā q̄ in lege ē ꝯuerſat⁹
ſine q̄rela. Sꝫ q̄ mihi fuerūt lucra hec arbi
tratus: ſum pp xp̄m detrimēta. Uerūtñ
exiſtimo oīa detrimētū eſſe pp eminentē
ſciam ieſu xp̄i dn̄i mei: pp̄ter quē oīa detri
mentū feci ⁊ arbitroꝛ vt ſtercoꝛa vt xp̄m
lucrifaciam: ⁊ inueniar in illo nō habens

meā iuſtitiā q̄ ex lege ē:ſʒ illā q̄ ex fide eſt
xp̄i ieſu q̄ ex deo ē iuſtitia ī fide ad cogno-
ſcēdū illū ⁊ virtutē reſurrectiōis eiꝰ:⁊ ſo
cietatē paſſiōis illiꝰ ꝯfiguratꝰ morti eiꝰ:ſi
C quō occurrā ad reſurrectionē q̄ ē ex mor
tuis:nō ꝙ iā acceperim:aut iā pfectus ſiʒ
ſequoꝛ aūt ſi quō cōprehēdā:in quo ⁊ cō
prehenſus ſuʒ a xp̄o ieſu. Fr̄es ego me nō
ꝛe pe. di. arbitroꝛ cōprehēdiſſe. Unū aūt q̄ q̄ ē re-
ij. c. pen- tro ſunt obliuiſcens:ad ea vo q̄ ſunt pō-
nata ra extēdēs meipm ad deſtinatū pſequoꝛ
ad brauiū ſupne vocatiōis dei in xp̄o ieſu.
Quicūqʒ ergo pfecti ſumꝰ hoc ſentiamꝰ:
⁊ ſi qd aliter ſapitis:⁊ hoc vobis deꝰ reuela
15.q.j.c. bit. Uerūtn̄ ad qd̄ puenimꝰ vt idē ſapia-
ſignaliter. muſ ⁊ ī eadē pmaneamꝰ regula. Imita-
D tores mei eſtote fr̄es:⁊ obſeruate eos q̄ ita
ābulāt ſicut hētis formā nr̄am. Multi.n.
ābulāt quos ſepe dicebā vobis nūc āt ⁊ flēs
dico inimicos crucis xp̄i:quoꝝ finis inte-
ritꝰ quoꝝ deꝰ vēter ē ⁊ glīa ī ꝯfuſiōe ipſoꝝ
q̄ terrena ſapiūt. Nr̄a āt ꝯuerſatio ī celis
eſt. Unū ēt ſaluatorē expectamꝰ dn̄m nr̄ʒ ie
Ro.16.c. ſuʒ xp̄m:q reformabit corpꝰ humilitatis
nr̄e ꝯfiguratū corpori claritatis ſue:ſcd̄m
opatiōnē qua ēt poſſit ſubijcere ſibi oīa.
C Ca. Sū. C Firmat patiētiā philippen-
ſiū apl's eos ad ſpūalē leticiā hortādo ac bo-
noꝝ pſeuerātiā:atqʒ gratulaẜ de eoꝝ libe-
ralitate:pōiturqʒ ſalutatio cōmūnē. C. iiij.
Itaqʒ fr̄es mei cariſſimi ⁊ deſideratiſ
ſimi:gaudiū meuʒ ⁊ corona mea:ſic
A ſtate ī dn̄o cariſſimi. Euchodiā rogo ⁊ ſyn
ticē deprecoꝛ ī idipſū ſapere in dn̄o. Etiā rogo
⁊ te germane cōpar:adiuua illas q̄ mecū
laborauerūt in euāgelio cū clemēte ⁊ cete
ris adiutoribus meis:quoꝝ nōīa ſunt ī
libro vite. Gaudete in dn̄o ſemp:iterū di
co gaudete. Modeſtia vr̄a nota ſit oībꝰ hoī
bus. Dn̄s enim ppe eſt. Nihil ſoliciti ſitis:
ſʒ in oī oꝛone ⁊ obſecratiōe cū gr̄aꝝ actio
ne petitiōes vr̄e innoteſcāt apud deū. Et pax
dei q̄ exupat oēʒ ſenſūʒ cuſtodiat corda ve
B ſtra ⁊ intelligētias vr̄as in xp̄o ieſu. De ce
tero fr̄es q̄cūqʒ ſunt vera:q̄cūqʒ pudica:q̄
cūqʒ iuſta:q̄cūqʒ ſcā:q̄cūqʒ amabilia:q̄cū
qʒ bone fame:ſi q̄ virtꝰ:ſi q̄ laus diſcipline:
hec cogitate:q̄ didiciſtis ⁊ accepiſtis ⁊ au-
diſtis ⁊ vidiſtis in me. hec agite:⁊ deꝰ pa
cis erit vobiſcū. Gauiſus ſuʒ āt in dn̄o ve
hemēter:qm̄ tandē aliqn̄ refloruiſtis pro
me ſentire ſicut ⁊ ſentiebatis. Occupati aūt
eratis. Nō q̄ſi pp penuriā dico. Ego.n. di-
dici in q̄bus ſuʒ ſufficiēs eē. Scio ⁊ hūi- C
liari:ſcio ⁊ abūdare. Ubiqʒ ⁊ in oībꝰ inſti- di.4. ca.
tutus ſum:⁊ ſatiari ⁊ eſurire ⁊ abūdare ⁊ qd̄ dicit
penuriā pati. Oīa poſſum ī eo q̄ me cōfor- in fi.
tat. Uerūtn̄ bn̄feciſtis:cōicātes tribulatio
ni mee. Scitis āt ⁊ vos philippenſes ꝙ in
pncipio euāgelij qn̄ pfectꝰ ſuʒ a macedo-
nia nulla mihi eccl'ia cōicauit in rōne da
ti ⁊ accepti niſi vos ſoli:q2 theſſalonicā ſe-
mel ⁊ bis in vſū mihi miſiſtis. Nō q2 q̄ro
datū:ſed req̄ro fructū abūdantē in rōne
vr̄a. Habeo aūt oīa:⁊ abūdo. Repletꝰ ſuʒ ac-
ceptis ab epaphrodito:q̄ miſiſtis ī odorē D
ſuauitatis hoſtiā acceptā placētē deo. Deꝰ
aūt meꝰ impleat oē deſideriū vr̄m ſm̄ di- Ro.12.a.
uitias ſuas in glīa in xp̄o ieſu. Deo aūt ⁊
pr̄i nr̄o glīa in ſecula ſeculoꝝ amē. Salu-
tate oēm ſcm̄ in xp̄o ieſu. Salutāt vos q̄ ⁊
mecū ſunt fr̄es. Salutāt vos oēs ſci:maxi
me aūt q̄ de ceſaris domo ſunt. Gratia dn̄i
noſtri ieſu chriſti cū ſpiritu veſtro. Amē.
C Explicit epiſtola beati pauli apoſtoli ad
philippenſes.

C Incipit argumentū ī epl'am ad coloſſēſes
Coloſſenſes ⁊ hi ſicut ⁊ laodicēſes ſunt
aſiani:⁊ ipſi pueti erāt a pſeudo apo
ſtolis. Nec ad hos acceſſit ipſe apl's:ſʒ ⁊ hos
p epl'am corrigit. Audierāt.n. verbū ab ar-
chippo:q ⁊ miniſteriū ī eos accepit. Ergo
apl's iam ligatus ſcribit eis ab epheſo per
titum dyaconē ⁊ oneſimum acolytum.
C Explicit argumentum.

C Incipit epiſtola beati Pauli apoſtoli
ad Coloſſenſes.
C Ca. Sū. C Apoſtolus capta beniuolen-
tia coloſſenſiū auctoritatē euāgelij indu-
cit illi firmiter eſſe credendum. Cap. j.
Paulus apoſtolus ieſu xp̄i p volunta- A
tē dei:⁊ timotheus frater hīs q̄ ſunt
coloſſis ſanctis ⁊ fidelibꝰ fratribꝰ in xp̄o
ieſu. Gr̄a vobis ⁊ pax a deo pr̄e nr̄o. Gr̄as
agimus deo ⁊ pr̄i dn̄i nr̄i ieſu xp̄i ſemp p
vobis orantes audientes fidē vr̄am ī xp̄o
ieſu:⁊ dilectionē quā hētis in ſanctos oēs
pp ſpē que repoſita eſt vobis in celis quā
audiſtis in verbo veritatis euāgelij qd̄ p-
uenit ad vos ſicut ⁊ in vniuerſo mūdo ē
⁊ fructificat ⁊ creſcit ſicut in vobis ex ea d̄
audiſtis ⁊ cognouiſtis gr̄aʒ dei in verita-
te:ſicut didiciſtis ab epaphra cariſſimo con
ſeruo nr̄o q̄ eſt fidelis p vobis miniſter ī

ſia xp̄i. Qui et māifeſtauit nobis dilectio-
nē vīam in ſpū. Jdō ⁊ nos ex q̄ die audiui
B mus nō ceſſamus p̄ vobis orātes ⁊ poſtu
lantes vt impleamini agnitiōe volūtatis ei⁹
in oī ſapia ⁊ intellectu ſpirituali: vt ābu-
letis digne deo p̄ oīa placētes in oī ope bo
no fructificātes ⁊ creſcētes i ſcia dei in oī
virtute cōfortati ſḿ potētiā claritatis ei⁹
in oī patiētia ⁊ longanimitate cū gaudio
grās agentes deo ⁊ pr̄i: q̄ dignos nos fecit
in p̄tē ſortis ſctōꝝ i lumine. Qui eripuit
nos de p̄tāte tenebrarū ⁊ trāſtulit i regnū
filij dilectiōis ſue in quo hēmus redem
ptionē ⁊ remiſſionē pctōꝝ. Qui eſt ima-
go dei inuiſibilis p̄mogenit⁹ oīs creatu-
re: q̄m in ipſo cōdita ſunt vniuerſa in ce-
C lis ⁊ in terra viſibilia ⁊ inuiſibilia. Siue
throni: ſiue dn̄ationes: ſiue principat⁹: ſi-
1.co.15. ue p̄tātes: oīa p̄ ipm ⁊ in ipſo creata ſunt.
c. Et ipſe eſt ante oēs: ⁊ oīa in ipſo conſtant.
Et ipſe eſt caput corporis eccle: q̄ eſt prin-
cipiū: primogenitus ex mortuis: vt ſit in
oībus ipſe primatū tenens. Q: i ipſo pla
cuit oēm plenitudinē inhabitare ⁊ p̄ eū
recōciliari oīa in ipm: pacificās p̄ ſangui
nē crucis ei⁹ ſiue q̄ in terris ſiue q̄ i celis
ſunt. Et vos cū eſſetis aliqn̄ alienati ⁊ ini
mici ſenſu in opib⁹ malis: nūc aūt recōci-
liauit in corpore carnis ei⁹ p̄ mortē exhi
bere vos ſanctos ⁊ imaculatos ⁊ irreprehē
ſibiles corā ipſo: ſi tn̄ p̄manetis i fide fun-
D dati ⁊ ſtabiles ⁊ imobiles a ſpe euangelij
qd̄ audiſtis: qd̄ predicatū eſt in vniuerſa
creatura q̄ ſub celo ē: cui⁹ factus ſum ego
paulus miniſter q̄ nūc gaudeo in paſſio
nib⁹ p̄ vobis: ⁊ adimpleo ea q̄ deſunt paſ-
ſionū xp̄i in carne mea p̄ corpore ei⁹ qd̄ ē
eccleſia. Cuius factus ſū ego miniſter ſ3
diſpēſationē dei q̄ data eſt mihi in vobis
vt iplea verbū dei: myſteriū qd̄ abſcōditū
fuit a ſeculis ⁊ gn̄atiōib⁹: nūc aūt māifeſ-
tū eſt ſanctis ei⁹ q̄b⁹ voluit de⁹ notas fa
cere diuitias glie ſacramēti hui⁹ in gēti-
bus qd̄ eſt xp̄s in vobis ſpes glie: quē nos
annūciamus corripiētes oēm hoīem ⁊
docētes in oī ſapia: vt exhibeamus oēm
hominem perfectum in xp̄o ieſu: in quo
⁊ laboro certando ſcḋm operationē eius
quam operatur in me in virtute.

¶ Ca. Sū. ¶ Docet aplūs p̄cauere deceptio
nes per falſam p̄dicatiā legis auctoritatē
per ſanctitatis ſimulationem. Cap. ij.

Uolo. n. vos ſcire q̄lē ſollicitudinē
habeā p̄ vobis ⁊ p̄ his: q̄ ſunt laodi- A
cie: ⁊ q̄cūq̄ nō viderūt faciē meā in carne
vt cōſolent corda ipſoꝝ inſtructi i caritate
⁊ in oēs diuitias plenitudinis itellect⁹: i
agnitiōe myſterij dei pr̄is ⁊ xp̄i ieſu i quo dif.37.c.
ſūt oēs theſauri ſapie ⁊ ſcie abſcōditi. Hoc legim⁹: i
aūt dico: vt nemo vos decipiat in ſublimi in fine.
tate ſermonū. Nā ⁊ ſi corpore abſens ſum: ſ3
ſpū vobiſcū ſum gaudens ⁊ vidēs ordinē 7.q.i. ca.
vr̄m: ⁊ firmamētū eius q̄ in xp̄o eſt fidei ſuggeſtū.
vr̄e. Sicut ergo accepiſtis ieſum xp̄m dn̄z
nr̄m: in ipſo ambulate radicati ⁊ ſup̄ edi- 1.co.5.b
ficati in ipſo: ⁊ cōfirmati in fide ſicut ⁊ di B
diciſtis abūdātes in illo in grāꝝ actione.
Uidete ne q̄s vos decipiat p̄ p̄hiā ⁊ inanē
fallaciā: ſḿ traditionē hoīum ſḿ elemē-
ta mūdi ⁊ nō ſcḋm xp̄m. Q: in ipſo inha
bitat oīs plenitudo diuinitatis corporalr
⁊ eſtis in illo repleti: q̄ eſt caput oīs p̄nci-
patus ⁊ p̄tātis. Jn quo ⁊ circūciſi eſtis cir
cūciſione nō manu fcā: i expoliatiōe corpo
ris carnis: ſ3 in circūciſione xp̄i cōſepulti:
ei i baptiſmo in quo ⁊ reſurrexiſtis p̄ fi-
dē operationis dei q̄ ſuſcitauit illū a mor-
tuis. Et vos cū mortui eētis in delictis ⁊ C
preputio carnis vr̄e: cōuiuificauit cū illo
donās vobis oīa delicta delēs qd̄ aduerſus Ephe.2.c
nos erat cyrographū decreti qd̄ erat ꝯtrariū
nobis. Et ipm tulit de medio affigēs illō
cruci: ⁊ expolians p̄ncipatus ⁊ p̄tātes tra
duxit cōfidenter: palā triūphās illos in ſe- Ale ✠ ſe-
ipſo. Nemo ergo vos iudicet in cibo aut metipſo
in potu aut i p̄te diei feſti aut neomenie D
aut ſabbatoꝝ q̄ ſūt vmbra futuroꝝ: corp⁹ mat. 24.
aūt xp̄i. Nemo vos ſeducat volēs in humi a.
litate ⁊ religiōe angeloꝝ q̄ nō vidit ambu mar.13 a
lans fruſtra inflatus ſenſu carnis ſue: ⁊ Luc.21.b
nō tenēs caput ex quo totū corpus p̄ ne-
xus ⁊ cōiunctiōes ſūmiſtratū ⁊ cōſtructū
creſcit in argumētū dei. Si ergo mortui
eſtis cū xp̄o ab elemētis hui⁹ mundi: qd̄
adhuc tāq̄ viuētes mūdo decernitis? Ne
tetigeritis: neq̄ guſtaueritis: neq̄ ꝯtrecta
ueritis: q̄ ſūt oīa interitu ipo vſu ſ3 p̄cepta
⁊ doctrinas hoīu: q̄ ſūt rōnē q̄dē hn̄tia ſapie
i ſuperſtitiōe ⁊ hūilitate ⁊ nō ad p̄cēdū cor
poris nō i honore aliq̄ ad ſaturitatē carnis.

¶ Ca. Sū. ¶ Informat aplūs de moribus
gn̄aliter in depoſitione vitiorum ac acq̄ſi-
tione virtutum ⁊ ſpecialiter quātū ad cō
iugatos gentes ⁊ filios atq̄ ſeruos. Ca. iij.

Igit ſi cōſurrexiſtis cū xpo: q̄ ſurſuʒ ſūt
querite vbi xpus ē in dextera dei ſedēs:
A q̄ ſurſuʒ ſunt ſapite: nō q̄ ſup terrā. Mor-
tui .n. eſtis: ⁊ vita vr̄a abſcōdita ē cū xpo i
deo. Cū aūt xp̄s apparuerit vita vr̄a: tunc ⁊
vos apparebitis cū ip̄o in gl'ia. Mortifica
te ergo mēbra vr̄a q̄ ſūt ſup terras: forni-
cationē immūditiā libidinē cōcupiſcētiaʒ
malā: ⁊ auariciā: q̄ eſt ſimulachꝛoꝝ ſuitꝰ.
Propter q̄ venit ira dei ſup filios ✝ icredu
litatis: i qbus ⁊ vos ambulaſtis aliqn̄ cuʒ
Eph. 5. b viueretis i illis. Nūc aūt dponite ⁊ vos oīa:
al. ✝ dif irā: indignationē: maliciā: blaſfemiam:
fidentie. turpē ſmonē de oꝛe vr̄o. Nolite mētiri in
B uicē: expoliātes vos veterē hoīeʒ cū actibꝰ
Heb. 12. a. ſuis: ⁊ iduētes nouū eū q renouaꝛ i agni
1. pe. 2. a. tionē dei ſm imaginē eiꝰ q creauit eum:
Ephe. 2. c. vbi nō ē maſculꝰ ⁊ femina gētilis ⁊ iude
Ro. 6. a. us: circūciſio ⁊ p̄putiū barbarꝰ ⁊ ſcytha:
Eph. 4. f. ſeruꝰ ⁊ liber: ſʒ oīa ⁊ in oībꝰ xp̄s. Induite
de pe. di. vos ergo ſicut electi dei ſancti ⁊ dilecti vi-
ij. c. q̄ño ſcera miſericoꝛdie: benignitatē: humilita
renoua- tē: modeſtiā: patiētiā ſupportantes iuiceʒ
ri. ⁊ donātes vobiſmetipſis ſi qs aduerſus ali
Ephe. 6. b quē hʒ q̄relā: ſicut ⁊ dñs donauit vob̄ ita ⁊
ephe. 4. g vos. Sup oīa aūt hec caritatē habēte qđ eſt
vinculū pfectiōis. Et pax xp̄i exultet i coꝛ-
C dibꝰ vr̄is: in qua vocati eſtis in vno coꝛ-
poꝛe. Et grati eſtote. Verbū xp̄i habitet in
vobis abūdāter in oī ſapia docētes ⁊ com
monētes voſmetipſos i pſalmis hymnis
⁊ cāticis ſpiritalibꝰ: in gr̄a cātantes i coꝛ
dibꝰ vr̄is dño. Oē qđcūqʒ facitis in verbo
aut in ope: oīa in noīe dñi nr̄i ieſu xp̄i:
1. coꝛ. 10. g grās agētes deo ⁊ pr̄i per ip̄m. Mulieres
26. q. 5. c. ſubdite eſtote viris: ſicut opʒ in domino.
nō liceat Viri diligite vxoꝛes vr̄as: ⁊ nolite amari
ephe. 5. e. eē ad illas. Filii obedite parētibꝰ p oīa hoc
1. pe. 3. a. n. placitū ē in dño. Pr̄es nolite ad ✝ indi
D gnationē puocare filios vr̄os: vt nō ✝ puſil
ephe. 6. a. lo aīo fiat. Serui obedite p oīa dñis carna
al. ✝ ira- libꝰ: nō ad oculū ſuiētes q̄ſi hoībꝰ placen
cūdiam. tes ſʒ i ſimplicitate coꝛdis timētes dñm.
al. ✝ puſ- Qđcūqʒ facitis ex aīo opamini ſicut dño
fillani- ⁊ nō hoībꝰ: ſciētes q̄ a dño accipietis retri
mes butionē hereditatis. Dño xp̄o ſuite. Qui
ephe. 6. a enim iniuriā facit recipiet id qđ iniq̄ geſ
1. pe. 2. c. ſit: ⁊ nō eſt pſonaꝝ acceptio apud deum.
Ro. 2. b ¶ Cap. Sū. ¶ Dños iſtruit ap̄ls atqʒ oīo
ephe. 6. b nibus colloſſenſiū ſe recōmēdat oſtendens
Act. 10. c. q̄ño ſe ad ifideles hēre dēant ⁊ ponit ep̄le
ꝯcto ⁊ ꝯfirmatio p ſalutationē. Cap. iiij.

Domini qđ iuſtū eſt ⁊ equū ſeruis p̄
ſtate: ſciētes qm̄ ⁊ vos dñm habetis A
in celo. Oꝛōni inſtate vigilātes i ea i gr̄aꝝ
actiōe: oꝛātes ſimul ⁊ p nobis: vt deꝰ ap-
riat nobis oſtiū ſmōis ad loquēdū my-
ſteriū xp̄i: pp̄ qđ ēt vinctꝰ ſum: vt manife
ſtē illud ita vt opʒ me loq. In ſapia ābu- ephe. 5. g
lāte ad eos q foꝛis ſūt: tp̄s redimētes. Ser & ꝯſe. di.
mo vr̄ ſemp in gr̄a ſale ſit ꝯditꝰ: vt ſciatis 4. c. ſal.
q̄ño opoꝛteat vos vnicuiqʒ rñdere. Que B
circa me ſūt oīa vobis nota faciet tichicus
cariſſimꝰ fr̄ ⁊ fidelis miniſter ⁊ cōſeruus
in dño: quē miſi ad vos ad hoc ip̄m: vt co-
gnoſcat q̄ circa vos ſunt: ⁊ ꝯſolet coꝛda vr̄a
cū oneſimo cariſſimo ⁊ fideli fr̄e q ex vob̄
eſt: q oīa q̄ hic agunꝛ nota faciēt vobis. Sa
lutat vos ariſtarchꝰ ꝯcaptiuꝰ meꝰ: ⁊ mar- 2. Ti. 4. d
cus ꝯſobꝛinus barnabe: de quo accepiſtis
mādata. Si venerit ad vos ſuſcipite illuʒ. C
Et ieſus q dr̄ iuſtus: q ſunt ex circūciſiōe.
hi ſoli ſunt adiutoꝛes mei in regno dei: q
mihi fuerūt ſolatio. Salutat vos epaphras
q ex vobis eſt ſuꝰ xp̄i ieſu: ſemp ſollicitus
p vobis in oꝛōnibꝰ vt ſtetis pfecti ⁊ pleni
in oī volūtate dei. Teſtimoniū .n. illi phi-
beo q̄ hʒ multū laboꝛē p vobis ⁊ p his q
ſunt laodicie ⁊ q hierapoli. Salutat vos lu- D
cas medicꝰ cariſſimus ⁊ demas. Salutate
frēs q ſūt laodicie: ⁊ nympham ⁊ q̄ i domo
eiꝰ ē eccl'iaꝫ. Et cū lecta fuerit apđ vos ep̄la
hec: facite vt ⁊ i laodicēſiū eccl'ia legaꝛ: ⁊ ea
q̄ laodicēſiū ē vobis legaꝛ. Et dicite archip
po. Vide miniſteriū qđ accepiſti i dño: vt
illud ipleas. Salutatio mea manu pauli.
Memoꝛes eſtote vinculoꝝ meoꝛuʒ. Gr̄a
dñi noſtri ieſu chꝛiſti vobiſcum. Amen.
¶ Explicit epiſtola beati pauli apoſtoli ad
Coloſſenſes.

¶ Incipit argumentum in epiſtolam ad
Theſſalonicenſes primam.

Theſſalonicenſes ſunt macedones:
q accepto v̄bo veritatis pſtiterūt i fi-
de ēt in pſecutione ciuiū ſuoꝝ. Preterea
nec receperūt falſos aplos nec ea q̄ a falſis
aplis dicebanꝛ. Hos collaudat apoſtolus
ſcribens eis ab athenis per tychicum dia-
conem ⁊ oneſimum acolytum.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit ep̄la beati pauli apoſtoli ad theſ
ſalonicenſes prima.

¶ Ca. Sū. ¶ Ap̄ls agit gr̄as de theſſaloni-
cenſium incipatione atqʒ huius bonita-

tis diſſuſione. Cap.i.
PAulus ⁊ ſiluanus ⁊ timotheꝰ eccleſie
theſſalonicenſiū in deo pr̄e nr̄o ⁊ dn̄o
nr̄o ieſu xp̄o. Gr̄a vobis ⁊ pax. Gr̄as agi-
mus deo ſemꝑ ꝓ oībꝰ vobis: memoriam
B vr̄i facientes in orōnibꝰ nr̄is ſine inter-
miſſiōe: memores opis fidei vr̄e ⁊ laboris
⁊ caritatis ⁊ ſuſtinentie ſpei dn̄i nr̄i ieſu
xp̄i: añ deū ⁊ p̄rez nr̄m. Sciētes fr̄es dile-
cti a deo electionē vr̄az: qꝛ euāgeliū noſtꝝ
nō fuit ad vos in ſermone tm̄: ſꝫ ⁊ i virtu
te ⁊ in ſp̄u ſcō ⁊ in plenitudine multa: ſicͭ
ſcitis q̄les fuerimꝰ in vobis pp̄ vos. Et vos
C imitatores nr̄i facti eſtis ⁊ dn̄i: excipiētes
verbū i tribulatiōe multa cū gaudio ſpi-
ritꝰ ſcti: ita vt facti ſitis forma oībꝰ credē-
tibꝰ in macedonia ⁊ in achaia. A vobis. n.
diffamatꝰ ē ſmo dn̄i nō ſolū in macedo-
nia ⁊ in achaia: ſꝫ ⁊ in oī loco fides vr̄a q̄
eſt ad deū ꝓfecta ē: ita vt nō ſit nobis ne-
D ceſſe quicq̄ꝫ loq. Ipſi. n. de nobis annūciāt
qualē introitū habuerimꝰ ad vos: ⁊ quō
cōuerſi eſtis ad deū a ſimulacris: ſeruire
deo viuo ⁊ vero: ⁊ expectare filiū eius de ce
lis quē ſuſcitauit ex mortuis ieſum: qui
eripuit nos ab ira ventura.
¶ Ca. Sū. ¶ Cōſolat̄ apl's theſſalonicēſes
in aduerſis p cōformitatē ad ipm atq̄ꝫ ad
eccleſiam hieroſolymitarum. Cap.ij.
A NAm ipſi ſcitis fr̄es introitū noſtrū
ad vos: qꝛ nō inanis fuit: ſꝫ añ paſſi
⁊ cōtumelijs affecti ſicut ſcitis in philip-
pis fiduciā habuimus in deo nr̄o loqui
ad vos euāgeliū dei in multa ſollicitudi
ne. Exhortatio. n. nr̄a nō de errore: neq̄ꝫ d̄
imūdicia neq̄ꝫ in dolo: ſꝫ ſicut ꝓbati ſu-
mus a deo crederet̄ nobis euāgeliuꝫ: ita
loqmur nō quaſi hoībus placētes: ſꝫ deo
q ꝓbat corda nr̄a. Neq̄ꝫ. n. aliqñ fuimus i
ſermone adulatiōis ſicut ſcitis neq̄ꝫ i oc-
caſione auaricie: deus teſtis eſt: nec querē
tes ab hoībus gloriā neq̄ꝫ a vobis neq̄ꝫ ab
alijs: cum poſſemus vobis oneri eē vt xp̄i
B apl'i. Sed facti ſumus paruuli in medio
veſtri: tanq̄ꝫ ſi nutrix foueat filios ſuos: ita
deſiderātes vos cupide: volebamus trade-
re vobis non ſolū euangeliū dei: ſꝫ ēt aīas
Di.91.c.j. nr̄as: qm̄ cariſſimi nobis facti eſtis. Me-
mores. n. eſtis fratres laboris noſtri ⁊ fa-
tigationis nocte ac die oꝑātes: ne quē
veſtrum grauaremus: predicauimus in
vobis euangelium dei. Uos teſtes eſtis ⁊

deus: q̄ꝫ ſcē ⁊ iuſtē ⁊ ſine q̄rela vobis q credi-
didiſtis affuimꝰ: ſicut ſcitis qualr vnū-
queq̄ꝫ vr̄m ſicut pr̄ filios ſuos deꝑcātes vos
⁊ ꝯſolātes: teſtificati ſumꝰ vt ābularetis C
digne deo q vocauit vos in ſuū regnuꝫ ⁊
gl'iaꝫ. Jō ⁊ nos gr̄as agimus deo ſine iter
miſſiōe: qm̄ cū accepiſſetis a nobis verbū
auditꝰ dei: accepiſtis illud nō vt verbum
hoīum: ſꝫ ſicͭ ē vere vbū dei: q opat̄ in vo-
bis q credidiſtis. Uos. n. imitatores facti
eſtis fr̄es eccliaꝝ dei q̄ ſunt in iudea i xp̄o
ieſu: qꝛ eadē paſſi eſtis ⁊ vos a ꝯtribulibꝰ
vr̄is ſicͭ ⁊ ipſi a iudeis: q ⁊ dn̄ꝫ occiderūt
ieſuꝫ ⁊ ꝓphetas ⁊ nos pſecuti ſūt: ⁊ deo nō
placēt: ⁊ oībꝰ hoībꝰ aduerſant̄: ꝓhibentes B
nos gētibꝰ loq vt ſalue fiāt: vt ipleant pctā
ſua ſemꝑ. Peruēit. n. ira dei ſup illos vſq̄ꝫ
i fin̄e. Nos āt fr̄es deſolati a vobis ad tp̄s
hore: aſpectu nō corde abūdātiꝰ feſtinaui-
mus faciē vr̄az videre cū multo deſiderio:
qm̄ voluimꝰ venire ad vos: ego qdē paulꝰ
⁊ ſemel ⁊ iteꝝ: ſꝫ impediuit nos ſathanas.
Que ē enīꝫ noſtra ſpes aut gaudium aut
corona glorie? Nonne vos ante dn̄m no-
ſtrum ieſum xp̄m eſtis in aduentu eius.
Uos enim eſtis gloria noſtra ⁊ gaudiuꝫ.
¶ C S. ¶ Apl's mittit timotheū ad ꝯſo-
ladū theſſalōicēſes: oñdit vtilitas reuerſio
nis eiuſdē cū apl'i deꝑcatiōe ꝓ theſſal. c. iij.
PRopter qd̄ nō ſuſtinētes āplius pla- A
cuit nobis remanere athenis ſolis: ⁊
miſimꝰ timotheū fr̄ez nr̄m ⁊ miniſtrū
dei in euāgelio xp̄i ad ꝯfirmādos vos ⁊ ex
hortādos ꝓ fide vr̄a vt nemo moueat̄ i
tribulationibꝰ iſtis. Ipſi enīꝫ ſcitis q̄ in B
hoc poſiti ſumus. Nā ⁊ cū apd̄ vos eſſemꝰ
p̄dicabamꝰ vobis paſſuros nos tribula-
tiones: ſicͭ ⁊ factū ē ſcitis. Propterea ⁊ ego
amplꝰ nō ſuſtinēs: miſi ad cognoſcēdum
fidē vr̄az: ne forte tētauerit vos is q tētat
⁊ inanis fiat labor nr̄. Nūc āt veniēte timo
theo ad nos a vobis ⁊ ānūciāte nobis fidē
⁊ caritatē vr̄az: ⁊ qꝛ memoriā nr̄i hētis bo
nā: ſp deſiderantes nos videre: ſicͭ ⁊ nos q̄ꝫ C
vos: idō ꝯſolati ſumꝰ fr̄es i vobis in oī ne-
ceſſitate ⁊ tribulatiōe nr̄a ꝑ fidē vr̄az: qm̄
nūc viuimꝰ: ſi vos ſtatis i dn̄o. Quā. n. gr̄a
rū actionē poſſumꝰ deo retribuere ꝓ vobis
in oī gaudio q̄ gaudemꝰ pp̄ vos añ deum
noſtꝝ die ac nocte abūdātiꝰ orātes vt vi-
deamꝰ faciē vr̄az: ⁊ cōpleamus ea q̄ deſūt
fidei vr̄e. Ipſe aūt deꝰ ⁊ pr̄ nr̄ ⁊ dn̄s ieſus D

✠ xp̄s dirigat viā nr̄az ad vos. Uos āt dn̄s
al. nō h̄z ✠ cp̄s multiplicet: ⁊ abūdare faciat charitatē vr̄az
in iuicē ⁊ i oēs: queadmodū ⁊ nos in vob:
ad ɔ̄firmādā corda vr̄a ſine q̄rela in ſancti
tate ante deū ⁊ p̄rez noſtrū in aduētu dn̄i
nr̄i ieſu xp̄i cū oibus ſanctis ei⁹. Amen.
¶ L. S. ¶ Ap̄ls icrepat theſſalonicenſes de
vitio fornicatiōis: cupiditatis: ocioſitatis
immoderati luctus mortuorū. Cap. iiij.
A De cetero ergo frēs rogam⁹ vos ⁊ obſe
cram⁹ i dn̄o ieſu: vt quēadmodū acce
piſtis a nob q̄ūo oporteat vos ambulare ⁊
placere deo: ⁊ ſic ābuletis: vt abūdetis ma
22.q.4.c. vnuſqſq; gis. Scitis. n. q̄ p̄cepta dederi3 vob p dn̄3 ie
ſuz. Hec ē. n. volūtas dei ſcificatio vr̄a: vt ab
ſtineatis vos a fornicatiōe: vt ſciat vnuſqſ
Ro.12.a q3 vr̄z vas ſuū poſſidere i ſcificatiōe ⁊ hono
Ephe.5.d re: n̄ i paſſiōe deſiderij ſic̄ ⁊ gētes q̄ ignorāt
deū. Et ne q̄s ſupgrediat̄ nz circūueniat in
B negocio frēz ſuū: q̄m vindex ē dn̄s de his
oib⁹: ſic̄ p̄dixim⁹ vob ⁊ teſtificati ſum⁹. Nō.
n. vocauit nos de⁹ in imūdiciā: ſ3 i ſcificatio
nē. Itaq3 q̄ h̄ ſp̄nit: nō hoiē3 ſp̄nit ſ3 deū: q̄
Jo.15.b ēt dedit ſp̄ūm ſuū ſcm̄ i nob. De charitate āt
1.Jo.4.c. frnitatis nō nec̄e habuim⁹ ſcribere vob. Ip
C ſi. n. a deo didiciſtis: vt diligatis inuicem.
Etenim illud facitis in oēs frēs: i vniuer
ſa macedonia. Rogam⁹ āt vos frēs vt abū
detis magis: ⁊ opa3 detis vt q̄eti ſitis: ⁊ vt
vr̄z negociū agatis ⁊ opemini manib⁹ ve
ſtris ſic̄ p̄cepim⁹ vob: ⁊ vt honeſte ābuletis
ad eos q̄ foris ſūt: ⁊ nulli⁹ aliq̄d deſideretis
23.q.2.ca. Nolum⁹ āt vos ignorare frēs de dormiēti
q̄ diuitias b⁹: vt nō ɔ̄triſtemini ſic̄ ⁊ ceteri q̄ ſpe3 nō
e ca. hn̄t. hn̄t. Si. n. credim⁹ q̄ ieſus mortu⁹ eſt ⁊ re
D ſurrexit: ita ⁊ de⁹ eos q̄ dormierūt p ieſū ad
ducet cū eo. Hoc. n. vobis dicim⁹ i v̄bo dn̄i
q̄ nos q̄ viuim⁹: q̄ reſidui ſum⁹ i aduētu
dn̄i nō p̄ueniem⁹ eos q̄ dormierūt. Q̄m ip̄e
dn̄s i iuſſu ⁊ in voce archāgeli ⁊ i tuba dei
deſcēdet de celo ⁊ mortui q̄ in xp̄o ſunt re
1.cor.15.e ſurgēt p̄mi. Deinde nos q̄ viuim⁹ q̄ relinq
mur ſil rapiemur cū illo in nubib⁹ obui
al. ✠ dn̄o am ✠ xp̄o in aera ⁊ ſic ſemp cum dn̄o eri
mus. Itaq3 cōſolami inuicē in v̄bis iſtis.
¶ L. S. ¶ Ap̄ls cautos reddit theſſalonicē
ſes: de die mortis futura: ac de die iudicij
ḡnalis: ⁊ inducit theſſalonicenſes: vt bn̄ ſe
habeant ad p̄ximu3 ⁊ ad deum. Cap. v.
A De tp̄ib⁹ aūt ⁊ momentis frēs nō in
digetis vt ſcribam⁹ vobis. Ipſi enim
C diligēter ſcitis: q̄ dies domini ſicut fur in
nocte ita veniet. Cū. n. dixerit pax ⁊ ſecuri
tas: tūc repētin⁹ eis ſupueniet interit⁹ ſicut 2.pe.3.c.
dolor i vtero hn̄tis: ⁊ nō effugiēt. Uos aū ⁊ apoc.3.a
frēs nō eſtis i tenebris: vt vos dies ille tā
q̄ fur comprehēdat. Oēs. n. vos filij lucis
eſtis ⁊ filij diei. Nō ſum⁹ noctis neq3 tene
brar̄. Igr̄ nō dormiam⁹ ſic̄ ⁊ ceteri ſ3 vigi
lem⁹ ⁊ ſobrij ſim⁹. Qui. n. dormiūt nocte B
dormiūt: ⁊ q̄ ebrij ſunt nocte ebrij ſūt. Nos Eſa.59.b
aūt q̄ diei ſum⁹: ſobrij ſim⁹: iduti loricā3 Ephe.6.c.
fidei ⁊ caritatis ⁊ galeā ſpē ſalutis: q̄m nō
poſuit nos de⁹ in irā: ſ3 in acq̄ſitionē ſalu
tis p dn̄m nr̄m ieſū xp̄3 q̄ mortu⁹ ē p̄ no
bis: vt ſiue vigilem⁹ ſiue dormiam⁹ ſil cū
illo viuam⁹. Propter q̄d ɔ̄ſolamini inui
cē ⁊ edificate alterutrū: ſic̄ ⁊ facitis. Roga
mus aūt vos frēs vt noueritis eos q̄ labo
rāt inter vos ⁊ p̄ſunt vobis in dn̄o ⁊ mo
nēt vos: vt hēatis illos abūdātius in cari C
tate pp̄ opus illor̄: ⁊ pacē hēte cū eis. Ro
gamus aūt vos frēs corripite inq̄etos: cō
ſolamini puſillanimes: ſuſcipite īfirmos: D
patiētes eſtote ad oēs. Uidete ne q̄s malū
p̄ malo alicui reddat: ſ3 ſemp q̄d bonū eſt eccli.18.a
ſectamini in inuicē ⁊ in oēs. Semp gau Luc.18.a
dete: ſine itermiſſiōe orate: in oibus gr̄as d ɔ̄ſe.di.
agite. Hec eſt. n. volūtas dei in xp̄o ieſu: in 4.c.q̄ris.
oibus vobis. Sp̄ū3 nolite extinguere: p̄ di.15.ca.
phetias nolite ſp̄nere. Oīa aūt p̄bate: q̄d ſancta ro
bonū eſt tenete: ab oi ſpecie mala abſtinete mana.
vos. Ipſe āt deus pacis ſcificet vos p oia: vt 22.q.5.c.
integer ſp̄ūs vr̄ ⁊ aia ⁊ corpus ſine q̄rela i de forma
aduentu dn̄i noſtri ieſu xp̄i ſeruet̄. Fide De vita ⁊
lis eſt qui vocauit vos: qui ēt faciet. Frēs ho. cle. c.
orate p̄ nobis. Salutate frēs oēs i oſcu cū ab ol
lo ſancto. Adiuro vos per dn̄m vt legatur de eo qui
ep̄la hec oibus ſanctis fratribus. Gratia cogno.
dn̄i noſtri ieſu xp̄i vobiſcum. Amen. ɔ̄ia. vxo.
¶ Explicit epiſtola beati Pauli apoſtoli ſue. c. ve
ad Theſſalonicenſes prima. niens. ij.
¶ Incipit argumētū in ep̄lam ſecūdam. 1.cor.1.b
Ad theſſalonicēſes ſcd̄a3 ſcribit ep̄la3
ap̄ls: ⁊ notū facit eis de tēporib⁹ no
uiſſimis ⁊ de aduerſarij deiectiōe. Scribit
hanc epiſtolam ab athenis per titum dia
conem ⁊ oneſimum accolitum.
¶ Explicit argumentum.
¶ Incipit ep̄la beati Pauli ap̄li ad Theſſa
lonicenſes ſecunda.
¶ Ca. Sū. ¶ Gratias agit ap̄lus de bona
theſſalonicēſium conuerſatione: orādo p̄
meliori conſūmatione. Cap. i.
Paulus

A Paulus ꝛ ſiluan⁹ ꝛ thimothe⁹ eccleſie theſſalonicẽſiũ in deo pře nřo ꝛ dño Jeſu xpo. Gřa vobis ꝛ pax a deo pře nřo ꝛ
B dño ieſu xpo. Gřas agere debem⁹ ſp deo ꝑ vobis fřes ita vt dignũ eſt: qm̃ ſupcreſcit fides vřa ꝛ abũdat charitas vniuſcuiuſqꝫ vřꝫ iuicẽ: ita vt ⁊ noſipſi in vobis gliemur in eccłijs dei ꝑ patiẽtia vřa ꝛ fide ꝛ in oib⁹ pſecutioib⁹ vřis ꝛ tribulatioib⁹ q̃s ſuſtinetis in exẽplũ iuſti iudicij dei: vt digne habeamini i regno dei ꝑ q̃ ꝛ patimini: ſi
C tñ iuſtũ ẽ apõ deũ retribuere + retributionẽ his q vos tribulãt: ꝛ vobis q tribulamini requiẽ nobiſcũ in reuelatiõe dñi ieſu ď celo cũ ãgelis ṽtutis ei⁹ i flãma ignis dãtis vindictã his q nõ nouerũt deũ: ꝛ q nõ
D obediũt euãgelio dñi nři i ieſu xpi. Qui penas dabũt in iteritu etnas a facie dñi ꝛ a glĩa ṽtutis ei⁹: cũ venerit glĩficari in ſanctis ſuis: ꝛ ãmirabilis fieri in oib⁹ q crediderũt: qꝛ creditũ ẽ teſtimoniũ nřꝫ ſup vos in die illo. Jn quo ẽt oram⁹ ſp ꝑ vob: vt dignet vos vocatione ſua de⁹ nř: ꝛ ipleat oẽs volũtatẽ bõitatis ſue ꝛ op⁹ fidei in ṽtute. vt clarificet nomẽ dñi nři ieſu xpi i vob ꝛ vos in illo ſꝫ gřaꝫ dei nři ꝛ dñi ieſu xpi.

(al's + tribulatões)

¶ Ca. Sũ. ¶ Remouet errorẽ apl's de aduẽtu antixpi: de q̃ vlteri⁹ ꝯñdit ṽitatẽ. Ca. ij.

A Rogam⁹ aũt vos fřes ꝑ aduentũ dñi nři ieſu xpi ꝛ nře ꝯgregatõis in ipſꝫ vt nõ cito moueamini a vřo ſenſu: neqꝫ terreamini neqꝫ ꝑ ſpm̃: neqꝫ ꝑ ſermonẽ: neqꝫ ꝑ epłam tãqꝫ ꝑ nos miſſaꝫ: q̃ſi inſtet dies dñi. Ne qs vos ſeducat vllo mõ. Qm̃ niſi venerit + diſceſſio ꝑmũ: ꝛ reuelat⁹ fuerit hõ pcti fili⁹ pditionis: q aduerſat ꝛ extollit ſup oẽ qđ dĩ: de⁹ aut qđ colit: ita vt in tẽplo dei ſedeat: oñdẽs ſe tãqꝫ ſit deus. Nõ retinetis ꝙ cũ adhuc eſſem apud vos: hec dicebã vobis? Et nũc qd detineat ſcitis vt reuelet in ſuo tpe. Nã myſteriũ iã opa-
B tur inigtatis: tñ vt q tenet: nũc teneat: donec de medio fiat. Et tũc reuelabit ille iniqu⁹ quẽ dñs ieſus iterficiet ſpũ oris ſui: ꝛ deſtruet illuſtratiõe aduẽt⁹ ſui: eũ cui⁹
C eſt aduẽt⁹ ſꝫ opationẽ ſathane in oi ṽtute ꝛ ſignis ꝛ ꝑdigijs mẽdacib⁹: ꝛ in oi ſeductiõe inigtatis his q pereũt eo ꝙ charitatẽ ṽitatis nõ receperũt vt ſani fierẽt. Jdo mittet ill' de⁹ opõnẽ erroris vt credãt mẽdacio: vt iudicẽt oẽs q nõ crediderũt ṽitati:
D ſꝫ ꝯſenſerũt inigtati. Nos aũt debem⁹ gřas agere deo ſemp ꝑ vobis fřes dilecti a deo: ꝙ elegit nos de⁹ ꝑmitias in ſalutẽ in ſanctificatiõe ſpũs ꝛ fide ṽitatis: in q̃ ꝛ vocauit vos ꝑ euãgeliũ nřm in acgſitiõe glĩe dñi nři ieſu xpi. Jtaqꝫ fřes ſtate ꝛ tenete traditiões q̃s didiciſtis: ſiue ꝑ ſmonẽ ſiue ꝑ epłam nřam. Jpſe aũt dñs nř ieſus xpš ꝛ de⁹ ꝛ př nř q dilexit nos: ꝛ dedit ꝯſolationem eternã ꝛ ſpem bonã in gřa, exhortetur corda veſtra: ꝛ ꝯfirmet in omni opere ꝛ ſermone bono.

(Mat. 23.a; Mar. 13.b; Luc. 21.b; Eph. 5.b.; 23.q.j.ca. ſciẽdum; al's + diſſenſio; Eſa. 11.a.)

¶ Ca. Sũ. ¶ Petit aplus theſſalonicẽſib⁹ orõnem ſuffragij: atqꝫ infortat eos in regeneratione mali: atqꝫ incitat ad laboreꝫ manuum. Cap. iij.

A De cetero fratres orate ꝑ nobis vt ſermo dei currat ꝛ clarificet ſicut ꝛ apõ vos: ꝛ vt liberemur ab importunis ꝛ malis hominib⁹. Nõ. n. oiuꝫ eſt fides fideles aũt de⁹ eſt q ꝯfirmabit vos: ꝛ cuſtodiet a malo. Cõfidim⁹ aũt de vobis fřes in dño: qm̃ q̃cũqꝫ ꝑcipim⁹ ꝛ facitis ꝛ facietis. Dñs autẽ dirigat corda vřa in charitate dei: ꝛ patiẽtia xpi. Denũciam⁹ aũt vobis fřes in noie
B dñi nři ieſu xpi: vt ſubtrahatis vos ab oi fratre ambulãte inordinate: ꝛ nõ ſꝫ traditionẽ quã acceperũt a nobis. Jpſi. n. ſcitis quẽadmodũ oporteat imitari nos: qm̃ nõ inquieti fuim⁹ inter vos: neqꝫ gratis paneꝫ manducauimus ab aliquo: ſꝫ in labore ꝛ
C fatigatiõe nocte ꝛ die opantes: ne quẽ vřm grauaremus. Nõ quaſi nõ habuerim⁹ poteſtateꝫ: ſed vt noſmetipſos formaꝫ daremus vobis ad imitãdũ nos. Naꝫ ꝛ cũ eſſemus apud vos: hoc denũciabamus vobis: qm̃ ſi qs nõ vult opari: nec mãducet. Audiuimus. n. inter vos quoſdam ambulãtes inquiete: nihil opantes ſꝫ curioſe agentes. His aũt q eiuſmodi ſũt denũciam⁹ ꝛ obſecram⁹ in dño ieſu xpo: vt cũ ſilentio opantes ſuũ panẽ manducẽt. Uos aũt fratres nolite deficere bñfaciẽtes. Qꝫ ſi qs nõ
D obedierit verbo nřo ꝑ epłaꝫ hũc notate: ꝛ + nõ cõmiſceamini cũ illo vt ꝯfundat. Et nolite quaſi inimicũ exiſtimare: ſꝫ corripite vt frẽm. Jpſe aũt + de⁹ pacis det vobis pacẽ ſempiternã in oi loco. + Dñs ſit cuꝫ oĩbus vobis. Salutatio mea manu pauli qđ eſt ſignũ in oi epła. Jta ſcribo. Gřa dñi nři ieſu xpi cũ omnibus vobis. Amen.

(26.q.7.c. ergo.; 1.cor.2.c.; Gal.6.b.; al's + ne; al's + dño; al's + de⁹)

¶ Explicit epiſtola beati pauli apoſtoli ad Theſſalonicenſes ſecunda.

¶ Incipit argumentum in epiſtolam ad
timotheum primam.

TImotheū inſtruit ⁊ docet de ordina
tione epiſcopatus ⁊ diacony: ⁊ oīs
eccleſiaſtice diſciplīne: ſcribēs ei a laodicia
per tychicum diaconem.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit epl̃a beati pau. apl̃i ad Timo. pᵃ.
¶ Ca. Sū. ¶ Timotheū cōmonet apl̃us
vt nō attēdat genealogijs ac legalibꝰ obſ-
uātijs: ac grãs agit deo ꝓuocatiōe ad apo-
ſtolatū: atq; inducit timotheū ad reſiſtē-
dū doctoribꝰ falſitatis. Cap. i.

PAulus apoſto
lus ie-
ſu xp̄i ſm̄ imperiuꝫ
A dei ſaluatoris nr̄i: ⁊
xp̄i ieſu ſpei nr̄e: ti-
motheo dilecto filio
in fide. Grã ⁊ miſeri
cordia ⁊ pax a deo pa
tre ⁊ xp̄o ieſu domi-
no nr̄o. Sicͭ rogaui
te vt remaneres epheſi cū irē in macedo
niā: vt denūciares qbuſdaꝫ ne alr̄ docerēt
neq; intēderēt fabulis ⁊ genealogijs in-
terminatis: q̄ q̄ōnes p̄ſtāt magis q̄ edifi-
cationē dei q̄ eſt in fide. Finis aūt p̄cepti ē
charitas: de corde puro: ⁊ ꝯſcia bona ⁊ fide
nō ficta. A qbꝰ qdā aberrantes ꝯuerſi ſunt
in vaniloquiū volētes eſſe legis doctores
B nō intelligētes: neq; q̄ loquunt̄: neq; de
Ro. 7. c. qbꝰ affirmant. Scimꝰ aūt q2 bona eſt lex ſi
Gal. 4. f. qs ea legitime vtat̄: ſciētes hoc q2 lex iuſto
Exo. 20. a nō ē poſita ſꝫ iniuſtis ⁊ nō ſubditis impijs
21. a. ⁊ peccatoribꝰ: ſceleratis ⁊ ꝯtaminatis: patricidis
Leu. 18. a ⁊ matricidis homicidis: fornicarijs: ma-
i. cor. 5. c. ſculoꝝ ꝯcubitoribꝰ: † plagiarijs: mēdaci-
al. † pla- bꝰ ⁊ piuris: ⁊ ſi qd̄ aliud ſane doctrine ad-
garijs uerſat̄ q̄ ē ſꝫ euāgeliū glīe beati dei qd̄ cre
C ditū eſt mihi. Grãs ago ei q me ꝯfortauit
in xp̄o ieſu dn̄o nr̄o: q2 fidelē me exiſtima
uit ponēs in miniſterio. Qui priꝰ blaſphe
mus fui ⁊ pſecutor ⁊ ꝯtumelioſus: ſꝫ mi
ſericordiā dei ꝯſecutꝰ ſum: q2 ignorās feci
in incredulitate. Supabundauit aūt grã
dn̄i nr̄i cū fide ⁊ dilectiōe q̄ eſt in xp̄o ieſu.
infra 4. c Fidelis ſmo ⁊ omni acceptiōe dignꝰ: q2
xp̄s ieſus venit in hūc mūdū peccatores ſal-
D uos facere: quoꝝ p̄mꝰ ego ſuꝫ. Sꝫ idõ miſe
i. cor. 7. c. ricordiā ꝯſecutꝰ ſuꝫ: vt in me p̄mū oſtēde
ret xp̄s ieſus oēꝫ patiētiā ad informatio

nē eoꝝ q credituri ſunt illi in vitā eternā.
Regi aūt ſeculoꝝ immortali inuiſibili ſoli
deo honor ⁊ glīa: in ſecula ſeculoꝝ. Amen.
Hoc p̄ceptū cōmēdo tibi fili timothee ſm
p̄cedētes in te ꝓphetias vt milites in il-
lis bonā militiā hn̄s fideꝫ ⁊ bonā ꝯſciam.
Quā qdā repellētes circa fidē naufragaue- 23. q. 4. c.
rūt: ex qbꝰ eſt hymeneꝰ ⁊ alexander quos q peccat: ⁊
tradidi ſathane vt diſcāt nō blaſphemare. c. qd crudele.
¶ Ca. Sū. ¶ Inſtruit apl̃us timotheū de
actu orandi ⁊ mō ac deinde de oratione loqt̄
quo ad populū ſubiectū. Cap. ij.

Obſecro igit̄ p̄mo oīuꝫ fieri obſecra- A
tiones: orones poſtulatiōes: grãruꝫ
actiōes ꝓ omnibꝰ hoibꝰ: ꝓ regibꝰ ⁊ omni-
bus q in ſublimitate ꝯſtituti ſunt: vt qetā
⁊ trāquillā vitā agamꝰ in omni pietate ⁊ 24. q. 3. c.
caſtitate. Hoc. n. bonū eſt ⁊ acceptū corā ſal corripiā-
uatore nr̄o deo: q oēs hoies vult ſaluos fie tur.
ri: ⁊ ad agnitionē veritatis venire. Unus B
enim deꝰ vnꝰ ⁊ mediator dei ⁊ hominū hō infra. 5. a
xp̄s ieſus: q dedit redēptionē ſemetipm̄ ꝓ diſt. 10. c.
oibꝰ. Cuiꝰ teſtimoniū tpibꝰ ſuis ꝯfirma- qm̄.
tū eſt: in quo poſitꝰ ſuꝫ ego p̄dicator ⁊ apo di. 95. ca.
ſtolus. Ueritatē dico: nō mētior: doctor cū aduerſ
gētiū in fide ⁊ vitate. Uolo ergo viros ora de pe. di. j.
re in oī loco: leuātes puras manꝰ ſine ira c. multi-
⁊ diſceptatiōe. Silr̄ ⁊ mulieres in habitu plex.
ornato: cū verecūdia ⁊ ſobrietate ornātes 2. Timo.
ſe: nō in tortis crinibꝰ aut auro aut mar j. ca.
garitis vel veſte p̄cioſa: ſꝫ qd̄ decet mulie- C
res ꝓmittētes pietatē per opa bona. Mu- j. pe. 3. a.
lier in ſilētio diſcat: cū omni ſubiectiōe. 2. Corin.
Docere aūt mulieri nō pmitto neq; dn̄a 14. g.
ri in virū: ſꝫ eē in ſilētio. Adā. n. p̄mꝰ for D
matꝰ eſt deinde eua: ⁊ adā nō eſt ſeductus
mulier aūt ſeducta in preuaricatiōe fuit.
Saluabit̄ aūt per filioꝝ generationeꝫ: ſi † al. † per-
permāſerit in fide dilectione ⁊ ſanctifica- māſerit.
tione cum ſobrietate.
¶ Cap. Sū. ¶ Docet̄ timotheꝰ ordinare
gradus eccleſie tā quo ad epheſios q̄ quo
ad diacones ac vxores eoꝝ: ⁊ ponitur ra-
tio predictorum. Cap. iij.

FIdelis ſermo. Siqs epatū deſiderat A
bonū opꝰ deſiderat. Opꝫ. n. ep̄m irre Titū. i. b
prehēſibilē eē: vniꝰ vxoris virū ſobriū or 2. q. 7. c. ſi
natū prudētē: pudicū: hoſpitaleꝫ: doctoreꝫ diſt. 26. c
nō vinolentū: nō pcuſſoreꝫ: ſed modeſtuꝫ deinde.
nō litigioſum: nō cupidū: ſue domui bene di. 35. ſi
p̄poſitū: filios hn̄teꝫ ſubditos cū omni ca- di. 47. ſi
ſtitate. Si qs aūt domui ſue preeſſe neſcit: B

quō ecclesie dei diligētiā habebit? Nō neo-
phitū ne in supbiā elatꝰ in iudiciū inci-
dat diaboli. Opꝫ aūt ⁊ illū testimoniū ha-
bere bonū ab his q foris sunt: vt nō in op-
probriū incidat ⁊ in laqueū diaboli. Dia-
cones silr pudicos: nō bilingues: nō mul-
to vino deditos nō turpe lucrū sectantes:
hñtes ministeriū fidei in ↄsciētia pura.
Et hi aūt pbenť pmū: ⁊ sic ministrēt nul-
lū crimen hñtes. Mulieres silr pudicas:
nō detrahētes: sobrias fideles in oībꝰ. Dia-
C cones sint vniꝰ vxoris viri: q filijs suis bñ
psint ⁊ suis domibꝰ. Qui.n. bñ ministra-
uerint: gradū bonū sibi acqrent: ⁊ multā
fiduciā in fide que est in xpo iesu. Hec tibi
scribo fili timothee: sperās me venire ad te
D cito. Si aūt tardauero: vt scias quō opor-
teat te in domo dei ↄuersari que est eccle-
sia dei viui: colūna ⁊ firmamētū veritatis.
Et manifeste magnū est pietatis sacrꝫ qḋ
manifestatū est in carne: iustificatū est in
spū: appuit angelis: pdicatū est gētibꝰ: cre-
ditū est in mūdo: assumptū est in gloria.

dist. 82. c. proposuisti di. 47. sic di. 9. necesse.
8. q. j. c. lz de cōse. di. j. ca. iubemus.

¶ Ca. Sū. ¶ Excludit apostolus moduz docendi erroneum: ac ponit verū docendi modum. Cap. iiij.

A Spiritꝰ aūt manifeste dicit: qꝛ in no-
uissimꝭ tēporibꝰ discedēt qdā a fide at-
tendētes spiritibꝰ erroris ⁊ doctrinis de-
moniorꝫ in hypocrisi loquētiū mēdaciū
⁊ cauteriatā hñtiū suā ↄsciaꝫ, phibētium
nubere: abstinere a cibis quos deꝰ creauit
ad pcipiendū cū grāꝫ actione fidelibus ⁊
B his q cognouerūt veritatē. Quia oīs crea-
tura dei bona est ⁊ nihil reijciendū qḋ cū
grāꝫ actiōne pcipiť. Sanctificať.n.p ver-
bū dei ⁊ orōneꝫ. Hec ppōnes fratribꝰ: bo-
nus eris minister xpi iesu: enutritꝰ ver-
bis fidei ⁊ bone doctrine quaꝫ assecutꝰ es.
Ineptas aūt ⁊ inanes fabulas deuita. Exer-
ce aūt teipsum ad pietatem. Nā corporalis
exercitatio ad modicuz vtilis est. Pietas
C aūt ad oīa vtilis est: pmissionē habēs vi-
te: que nunc est ⁊ future. Fidelis sermo ⁊
omni acceptione dignꝰ. In hoc.n. labora-
mus ⁊ maledicimur: qꝛ sperāmꝰ in deuz
viuū q est saluator omniū hominū: ma-
xime fidelium. Precipe hoc ⁊ doce. Nemo
adolescentiā tuā cōtēnat: sed exemplū esto
fideliū: in verbo in ↄuersatione in chari-
D tate in fide in castitate. Dū venio attende
lectioni exhortationi ⁊ doctrine. Noli ne-
gligere gratiā que in te est que data est ti-
bi per phetiā cū impositiōe manuū pre-
sbyterij. Hec meditare: in his esto: vt pfe-
ctus tuꝰ manifestꝰ sit omnibꝰ. Attēde.n.
tibi: ⁊ doctrine: insta in illis. Hoc.n. facies ⁊
teipꝫ saluū facies: ⁊ eos q te audiūt.

2. Timo. 3. a. 2. pe. 3. a. Judi. j. f. j. q. 7. c. vi dici.
2. Timo. 2. a. Sup. 1. c.

¶ Ca. Sū. ¶ Instruit apl's timotheū de viduis: ⁊ dicit que vere vidue sunt docendo: ac loquitur de ꝓuisione ministrorum ecclesie: docens de actis iudicandi ⁊ puniendi subiectos. Cap. v.

Seniorē ne increpaueris: sed obsecra
vt patrē. Juuenes vt fratres: anus vt A
matres iuuēculas vt sorores in oī castita-
te. Viduas honora: que vere vidue sūt. Si
qua aūt vidua filios aut nepotes hꝫ: discat
primū domū suā regere: ⁊ mutuā vicem
reddere parentibꝰ. Hoc enim acceptū est
corā deo. Que aūt vere vidua est ⁊ desolata
speret in deū: ⁊ instet obsecrationibꝰ ⁊ ora-
tionibꝰ nocte ⁊ die. Nā que in delitijs est
viuēs: mortua est. Et hoc pcipe: vt irrephē-
sibiles sint. Si qs aūt suorꝫ ⁊ maxime do-
mesticorꝫ curā nō hꝫ: fidē negauit: ⁊ est infi-
deli deterior. Vidua eligať nō minꝰ sexa-
ginta ānorꝫ: q fuerit vniꝰ viri vxor in opi- B
bus bonis testimoniū hñs: si filios educa-
uit si hospitio recipit: si sctōꝫ pedes lauit: si
tribulatiōeꝫ patiētibꝰ subministrauit si oē
opꝰ bonū subsecuta est. Adolescētiores aūt
viduas deuita. Cū.n. luxuriate fuerint in
xpo nubere volūt: hñtes dānatiōeꝫ qꝛ pmā
fidē irritā fecerūt. Simul aūt ⁊ ociose discūt cir-
cuire domos: non solū ociose: sꝫ ⁊ verbose ⁊
curiose: loquētes q nō opꝫ. Volo aūt iunio-
res nubere: filios pcreare: mřes familias C
ee: nullā occasiōeꝫ dare aduersario male-
dicti grā. Jā.n. qdā ↄuerse sūt retro post sa-
thanā. Si qs fidelis hꝫ viduas subministret
illis vt nō grauet ecclia: vt his q vere vidue
sūt sufficiat. Qui bñ psūt psbři: duplici ho-
nore digni habeanť maxie q laborāt in vbo
⁊ doctrina. Dic.n. scriptura. Non alligabis
os boui triturāti. Et dignꝰ est operariꝰ mer-
cede sua. Aduersus psbřꝫ accusatiōeꝫ noli
recipere: nisi sub duobꝰ aut tribꝰ testibus.
Peccātes corā oībꝰ argue: vt ⁊ ceteri timo-
rē hēant. Testor corā deo ⁊ xpo iesu ⁊ ele-
ctis āgelis vt hec custodias sine piudicio:
nihil faciens in alterā ptē declinādo. Ma- D
nus cito nemini imposueris neqꝫ cōica-
ueris peccatis alienis. Teipsū castū custo-

2. q. 7. c. paulꝰ dic. j. q. j. c. viduas honora. Sup. 2. b
36. q. 5. c. epi.
deu. 25. a. j. cor. 9. b dist. 45. c. sz illud. 2. q. j. c. si peccauerit.
deu. 19. dist. 24

di. Noli adhuc aquaz bibere: sed modico
Di.18.ca. vino vtere pp stomacū tuū: ⁊ freqntes tu
Qdem. de as ifirmitates. Quorūdā hoīuz pctā ma
elec.ca. cū nifestata sūt pcedētia ad iudiciū: qrūdā āt
nobis. subsequunt. Silr ⁊ fcā bona māifesta sūt
ō ꝯse. di. ⁊ que alr se hnt abscōdi nō possunt.
5. ca. sint ¶ Ca. Sū. ¶ Inducit apls epos ad custo-
tibi ō in diam pauperū in seruitio dnoꝝ: ac demū
te, iuras. inducit ad sectandā humilitatē: pietatē
causa ⁊ si ⁊ ceteras virtutes. Cap. vi.
xps. Quicūqz sunt sub iugo serui dños su
A os oi, honore dignos arbitrent ne
nomē dñi ⁊ doctrina blasphemet. Qui au
Di.45.c.ō tē fideles hnt dños: nō ɔtēnāt: qꝛ fres sūt:
iudeis l sꝫ magis seruiāt: qꝛ fideles sunt ⁊ dilecti:
su. qꝛ bnficij pticipes sunt. Hec doce ⁊ exhorta-
Di.45.ca. re. Si qs alr docet: ⁊ nō acqescit sanis ser-
gnalis. monibꝰ dñi nři iesu xpi: ⁊ ei q scdm pieta
tē est doctrie supbꝰ nihil sciēs: sꝫ languēs
circa qōnes ⁊ pugnas verboꝝ ex qbꝰ oriū-
B tur inuidie: ɔtētiones blasphemie: suspi-
tiões male ɔflictatiões hoīuz mēte corru
ptoꝝ ⁊ q a vitate puati sunt existimātiuz
qstū esse pietatē. Est aūt questꝰ magnꝰ pie-
Eccl. 5.c. tas cum sufficiētia. Nihil. n. intulimꝰ in
Job.1.d. hunc mūdū: haud dubiū: qꝛ nec auferre
10. q.2.c. qd possumꝰ. Hntes aūt alimēta ⁊ qbꝰ tega
epe. mur: his ɔtēti sumꝰ. Nā q volunt diuites
13.q.j.ca. fieri: incidūt in tētatiões ⁊ in laqueū dia
eccliae. boli ⁊ desideria multa inutilia ⁊ nociua q
Di.49.c.j mergūt hoies in interitū ⁊ pditionē. Ra-
Eccl.10.d dix. n. oiuꝫ maloꝝ est cupiditas. Quā qdā
Di.47.ca. appetētes errauerūt a fide: ⁊ inseruerūt se
bonoꝝ doloribꝰ multis. Tu aūt o hō dei hec fuge:
De pe. di. sectare do iustitiā: pietatē: fidē: charitatē:
2.c. qꝛ ra- patiētiā: māsuetudinē. Certa bonū certa-
dix. mē fidei: apphēde vitā eternā: in qua vo-
C catꝰ ⁊ ɔfessus bonā ɔfessiōnē corā multis
2. Timo. testibꝰ. Precipio tibi corā deo q viuificat
2.d. oīa ⁊ xpo iesu q testimoniū reddidit sub
pōtio pilato bonā ɔfessionē vt serues mā
datū sine macula irrephēsibile vsqꝫ in ad
uētū dñi nři iesu xpi: quē suis tpibꝰ ostē-
det beatꝰ ⁊ solus potēs: rex regū ⁊ dñs do-
Apo. 19.c minātiū q solus hꝫ imortalitatē: ⁊ lucē
Joh.1.b. habitat inaccessibilē: quē nullus hoīuz vi
Joh.4.c. dit: sꝫ nec videre pt: cui honor ⁊ imperium
D sempiternū. Amē. Diuitibꝰ huiꝰ seculi, p-
cipe nō sublime sapere: neqꝫ spare in incer-
to diuitiaꝝ: sꝫ in deo viuo q pstat nobis
oīa abūde ad fruēdū: bn agere: diuites fie
ri in bonis opibꝰ facile tribuere: ɔicare:

thesaurizare sibi fundamētū bonū in futu
rū vt apphēdāt verā vitā. O timothee de-
positū custodi deuitās pphanas vocū no-
uitates: ⁊ oppōnes falsi nominis scie: quā
quidā pmittētes circa fidem exciderunt.
Gratia tecum. Amen.

¶ Explicit argumentū in eplam secūdā.

¶ Incipit epistola beati Pauli apostoli ad timotheum prima.

Item timotheo scribit de exhortatiōe martyrij ⁊ omni regula veritatis: ⁊ qd futuꝝ sit tpibꝰ nouissimis: ⁊ de sua passione: scribēs ei ab vrbe roma.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit epła btī pau. apłi ad Timo. 2ª.

¶ Ca. Sū. ¶ Inducit apls timotheuꝫ ad ɔstāter pdicādū xpm ex pōtificali dignitate ac predicantiū paucitate. Ca. i.

Paulus aposto- A
lus ie-
su xpi p voluntatē dei
scdm pmissionē vite q
est in xpo iesu: timo-
theo charissimo filio.
Gra ⁊ mīa ⁊ pax a deo Ro.1.a.
pre nostro ⁊ xpo iesu
dño nostro. Gras ago
deo meo cui seruio a p-
genitoribꝰ meis in ɔscia: pura qꝫ sine i- alsꝫ bōa
termissiōe habeā tui memoriā in oroni-
bꝰ meis nocte ac die desiderans te videre.
Memor lachrymaꝝ tuaꝝ: vt gaudio im- B
plear. Recordationē accipiēs eiꝰ fidei: que
est in te nō ficta: q ⁊ habitauit pmū i auia
tua loide ⁊ mre tua eunice: certꝰ suꝫ, aūt qꝫ
⁊ in te. Propter qꝫ cāꝫ ãmoneo te: vt resu
scites grāꝫ dei q ē in te p impōnē manuū
meaꝝ. Nō. n. dedit nobis deꝰ spm timoris: Ro.8.c.
sꝫ vtutis ⁊ dilectionis ⁊ sobrietatis. Noli
itaqꝫ erubescere testimoniuꝫ dñi nři iesu
xpi neqꝫ me vinctū eiꝰ: sꝫ collabora euāge C
lio scdm vtutē dei q nos liberauit ⁊ vocauit Ad tituꝫ
vocatiōe sua scā nō scdm opa nra: sꝫ scdm ppoſi 3.b.
tū suū ⁊ grām q data ē nobis in xpo iesu
ān tpa secularia. Manifesta est āt nūc p il-
luminationē saluatoris nři iesu xpi: quī
destruxit qdē mortē illumiauit aūt vitā ⁊
icorruptiōeꝫ p euāgeliū: in q positꝰ sū ego
pdicator ⁊ apls ⁊ magr gētiū. Ob quā cāꝫ
ēt h patior: sꝫ nō ɔfundor. Scio. n. cui cre j. Timo.
didi ⁊ certꝰ sū qꝛ potēs est depositū meū ser 2.b.
uare in illū diē. Formā habe sācꝫ vboꝝ q

a me audiſti in fide ꝛ in dilectione in xp̄o
B ieſu. Bonū depoſitū cuſtodi p ſpm̄ ſcm̄ q habitat in nobis. Scis .n. hoc ꝙ auerſi ſūt a me oēs q in aſia ſunt ex qb⁹ eſt phigelus ꝛ hermogenes. Det miaꝫ dn̄s oneſifori domui q2 ſepe me refrigerauit ꝛ cathenā meam nō erubuit: ſꝫ cū romā venīſſe ſollicite me q̄ſiuit ꝛ inuenit. Det illis dn̄s inuenire miām a deo in illa die. Et quāta ephe ſi miniſtrauit mihi tu meli⁹ noſti.

¶ Cap. Sū. ¶ Sollicitat apl's timotheū ad exequēdū p̄dicationis officiū: ac monet ipſū iuuenilia deſideria fugere. Ca. ij.

A Tu ergo fili mi cōfortare in gr̄a q̄ eſt in xp̄o ieſu: ꝛ q̄ audiſti a me p multos teſtes h̄ cōmēda fidelib⁹ hoībus: q idonei erūt ꝛ alios docere. Labora ſicut bon⁹ miles xp̄i ieſu. Nemo militās deo īplicat negocijs ſecularib⁹: vt ei placeat cui ſe ꝓbauit. Nā ꝛ q certat in agone nō coronabit niſi q legitime certauerit. Laborātē agricolā oꝫ p̄mū de fructib⁹ ✝ accipe. Intellige que dico. Dabit .n. tibi dn̄s in oīb⁹ intellectū. (ij. q. i. §. his ita. j. cor. 9. b)
B Memor eſto dn̄ꝫ ieſum xp̄m reſurrexiſſe a mortuis ex ſemie dauid ſꝫ euāgeliū meuꝫ in q̄ laboro vſqꝫ ad vincula q̄ſi male operās: ſꝫ vbū dei nō ē alligatū. (Al. ✝ percipere. 8 ꝯſe. di. j. c. nō tm̄) Jdō oīa ſuſti-
C neo pp electos: vt ꝛ ipſi ſalutē ꝯſeq̄nt: q̄ eſt in xp̄o ieſu cū glīa celeſti. Fidel' ſmo. Naꝫ ſi cōmortui ſum⁹: ꝛ ꝯuiuem⁹: ſi ſuſtinebimus ꝛ ꝯregnabim⁹: ſi negauerim⁹ ꝛ ille negabit nos: ſi nō credim⁹ ille fidel' p̄manet negare ſeipſū nō pt. Hec ✝ cōmoe teſtificās corā deo. (Al. ✝ cōmū.) Noli ꝯtēdere vbis: ad nihil eniꝫ vtile ē niſi ad ſubuerſionē audiētiū. Sollicite aūt cura teipſū ꝓbabilē exhibere deo. operariū icōfuſibilē: recte tractātē vbū vitatis. Prophana āt ꝛ inaniloqa deuita. Multū .n. ꝓficiūt ad ipietatē: ꝛ ſmo eoꝝ vt cancer ſpit. Ex qb⁹ ē hymene⁹ ꝛ philet⁹: q a vitate exciderūt dicētes reſurrectionē iā factā ꝛ ſubuerterūt q̄rūdā fidē. Sed firmū fundamētū dei ſtat: hñs ſignaculū hoc. Cognouit dn̄s q ſūt ei⁹: ꝛ diſcedit ab iniqtate oīs q ✝ inuocat nomē dn̄i. (Al. ✝ non hat) In magna āt domo nō ſolū ſūt vaſa aurea ꝛ argētea: ſꝫ ꝛ lignea ꝛ fictilia: ꝛ qdā qdē in honorē: qdā āt in cōtumeliā. Si qs ergo emūdauerit ſe ab iſtis: erit vas in honorē ſcificatū ꝛ vtile dn̄o ad oē op⁹ bonū patū. (j. Timo. 4. b.) Iuuenilia aūt deſideria fuge: ſectare vo iuſtitiā: fidē: charitatē: ꝛ pacē: cū his q īuocāt dn̄ꝫ de corde (Ibidem. 6. c.) puro. Stultas āt ꝛ ſine diſciplina q̄ões deuita. Sciēs q2 generāt lites. Seruū autē dn̄i nō opꝫ litigare: ſꝫ māſuetū eē ad oēs docibilē patiētē: cū modeſtia corripiētem eos q reſiſtūt vitati: ne qn̄ de⁹ det illis pniaꝫ ad cognoſcēdā vitatē ꝛ reſipiſcāt a diaboli laqīs a q̄ captiui tenent ad ipſi⁹ volūtatē. (ad tit. 3. C. 2. q. 7. c. ſicut ſacerdotes.)

¶ Ca. Sū. ¶ Hortat apl's timotheū ad p̄dicādū: ꝯp falſoꝝ p̄dicatoꝝ multiplicationē futurā ꝛ inchoatam: ac ponit timothei monitio de firmitate. Cap. iij.

Hoc aūt ſcito q2 in nouiſſimis dieb⁹ inſtabūt tp̄a piculoſa: ꝛ erūt hoīes ſeipſos amātes cupidi: elati: ſupbi: blaſphemi parētib⁹ nō obediētes: ingrati: ſceleſti: ſine affectiōe ſine pace: criminatores: icōtinētes imites ſine benignitate, pditores: ꝓterui: tumidi: ꝛ voluptatū amatores magis quā dei: hñtes ſpēꝫ qdē pietatis ✝ vtutē āt ei⁹ abnegātes. Et hos deuita. Ex his .n. ſūt q penetrāt domos ꝛ captiuas ducūt mulierculas oneratas pctīs q̄ ſeducūt varijs deſiderijs ſp diſcētes ꝛ nūqꝫ ad ſciaꝫ vitatis puenientes. (A j. Timo. 4. a. 2. Pe. 2. a Jude. j. f. de ꝯſe. di. 4. c. q̄uiſ de here. c. excōmunicam⁹. Al. ✝ veritatem) Quēadmodū aūt iānes ꝛ mābres
B reſtiterūt moyſi ita ꝛ hi reſiſtūt vitati: hoīes corrupti mēte: reprobi circa fideꝫ ſꝫ vltra nō ꝓficiēt. (Exo. 7. f. 26. q. 5. c. nec mir.) Inſipia .n. eoꝝ māifeſta erit oīb⁹: ſicut ꝛ illoꝝ fuit. Tu āt aſſecut⁹ es meā doctrinā: iſtōnē: ꝓpoſitū fidē lōganimitatē: dilectionē patiētiā: pſecutiōes: paſſiōes: q̄lia mihi fca ſūt antiochie iconio: liſtris: q̄les pſecutiōes ſuſtinui: ꝛ ex oīb⁹ eripuit me dn̄s. C Et oēs q pie volūt viuere i xp̄o ieſu: pſecutionē patient. Mali āt hoīes ꝛ ſeductores ꝓficiēt in pei⁹ errātes ꝛ in errorē mittētes. (7. q. i. c. ſuggeſtū) D Tu vo p̄mane in his q̄ didiciſti ꝛ credita ſūt tibi: ſciēs a q̄ didiceris. Et q2 ab infantia ſacras lr̄as noſti: q̄ te pnt inſtruere ad ſalutē p fidē q̄ eſt in xp̄o ieſu. Oīs .n. ſcriptura diuinit⁹ inſpirata vtil' eſt ad docēdū ad arguēdū: ad corripiēdū ad erudiendū in iuſtitia vt pfect⁹ ſit hō dei ad oē opus bonum inſtructus. (2. pe. j. d.)

¶ Ca. Sū. ¶ Predicat apl's multiplicatōes maloꝝ auditoꝝ cū denūciatiōe ſui martyrij ꝛ aduentum timothei ad ſe flagitat: ꝛ amicos ſalutat. Ca. iiij.

A Teſtificor corā deo ꝛ ieſu xp̄o q iudicatur⁹ ē viuos ꝛ mortuos: ꝛ p aduētū ipſi⁹ ꝛ regnū ei⁹. Predica vbū inſta oportune: iportune. Argue: obſecra: increpa i oī patiētia ꝛ doctrina. Erit .n. tp̄s cū ſanā do- (di. 43. c. j. in fi. di. 45. c. ſ)

ctrinā nō ſuſtinebūt: ſʒ ad ſua deſideria coa-
26.q.6.c. cervabūt ſibi magr̄os: prurientes aurib⁹. Et
nec mix a veritate qdē auditū avertēt: ad fabulas āt
B convertent. Tu vo vigila i oib⁹ labora. Op⁹
fac euāgeliſte miniſteriū tuū iple: ſobri⁹
eſto. Ego. n. iā delibor: ⁊ tps reſolutiōnis
mee iſtat. Bonū certamē certaui: curſū cō
ſumaui: fidē ſeruaui. In reliq̄ repoſita ē mi
hi corona iuſtitie: quā reddet mihi dn̄s i
illa die iuſt⁹ iudex. Nō ſolū aūt mihi: ſʒ ⁊
his q diligūt aduētū ei⁹. Feſtina ad me ve
nire cito. Demas. n. me reliq̄t diligens hoc
ſecl'z: ⁊ abyt theſſalonicā: creſcēs i galatiā: ti
Col.4.b t⁹ in dalmatiā: lucas ē mecū ſol⁹. Marcū
C aſſume ⁊ adduc tecū. Eſt. n. mihi vtilis in
miſterio. Tichicū āt miſi epheſū. Penulā
quā reliq̄ troade apd carpū veniēs affer te-
cū: ⁊ libros maxie āt mēbranas. Alexander
erari⁹ multa mala mihi oñdit: reddet illi
dn̄s ſʒ opa ei⁹ quē ⁊ tu deuita. Valde. n. re
ſtitit vbis nr̄is. In pma mea defenſiōe ne-
mo mihi affuit: ſʒ oēs me dereliq̄rūt: non
illis iputet. Dn̄s aūt mihi aſtitit ⁊ ꝯforta
uit me vt p me pdicatio ipleat: ⁊ audiant
D oēs gētes: ⁊ liberat⁹ ſuʒ de ore leonis. Libe
rauit me dn̄s ab oī ope malo: ⁊ ſaluū faci-
et in regnū ſuū celeſte: cui glia i ſecla ſecloꝝ.
Amen. Saluta priſcā ⁊ aq̄lam ⁊ oneſifori
domū. Eraſtus remanſit corinthi trophi-
mū aūt reliq̄ infirmuʒ mileti. Feſtina an
hyemē venire. Salutāt te eubol⁹ ⁊ pudēs
⁊ linus ⁊ claudia: ⁊ fratres oēs. Dn̄s ieſus
chr̄s cum ſpū tuo. Gratia vobiſcū. Amen.

¶ Explicit epiſtola beati Pauli apoſtoli ad Timotheum ſecunda.

¶ Incipit argumentū in epl'am ad Titum.

Titum commonefacit ⁊ inſtruit de conſtitutione pſbři ⁊ de ſpūali conuerſatione ⁊ hereticis vitandis q traditionib⁹ iudaicis credūt ſcribens ei a nicopoli.

¶ Incipit epl'a beati pauli apl'i ad Titum.

¶ C. S. Titū iſtruit apl's q̄les debeat epos ordinare: ⁊ quō mali ſūt increpandi. Cap. j.

E A Paulus ſeru⁹ dei ap's autē ieſu xp̄i ſm fidē electoꝝ dei ⁊ agnitionē veritatis: q ſʒ pietatem eſt in ſpē vite eterne: quā pmiſit q non mentit' de⁹ ante tpa ſecularia manifeſtauit autem tpibus ſuis vbum ſuuʒ in pdicatione q credita eſt mihi ſm p̄ceptū ſaluatoris nr̄i dei: tito dilecto filio ſm cōem fideʒ. Gr̄a ⁊ pax a deo pr̄e ⁊ xp̄o Ieſu ſaluatore noſtro.

B Huius rei gratia reliq̄ te crete: vt ea q̄ de- di.93.c.legitimus
ſunt corrigas ⁊ conſtituas p ciuitates pre-
ſbyteros ſicut ⁊ ego diſpoſui tibi ſi q̄s ſine cri-
mine eſt vnius vxoris vir: filios hn̄s fide-
les: nō in accuſatione luxurie aut nō ſub-
ditos. Opʒ. n. epm ſine crimine eſſe ſicut dei j.Tio.3.a
diſpenſatorem: nō ſupbuʒ: nō iracunduʒ:
non vinolentū: non pcuſſoreʒ: nō turpis di.25.ca.
lucri cupidum: ſed hoſpitalē: benignū: ſo- vnum.
briuʒ: iuſtum: ſanctuʒ: cōtinentē: ample- g. nē āt
ctentem eum q ſm doctrinaʒ eſt fidelem ſer
monem: vt potens ſit exhortari in doctrina
ſana: ⁊ eos q ꝯdicunt arguere. Sūt. n. mul C
ti ⁊ inobedientes: vaniloq ⁊ ſeductores ma di.43.c.j.
xime q de circūciſione: ſup quos opʒ redar di.45.ca.
gui q vniuerſas domos ſubuertūt: docen- ſi.
tes q̄ nō opʒ turpis lucri gr̄a. Dixit qdam j.q.j.c.Do
ex illis pprius ipſoꝝ pp̄heta. Cretēſes ſp minus
mendaces: male beſtie ventris pigri. Teſti D
moniū hoc verū eſt. Quā ob cām increpa
illos dure: vt ſani ſint in fide: nō intenden al. + auer
tes iudaicis fabulis ⁊ mandatis hoīum + tentium
auerſantium ſe a veritate. Oīa mūda mū- Ro.14.d
dis: coinquinatis aūt ⁊ infidelibus nihil eſt di.82.c.P
mundū: ſʒ inqnate ſunt eoꝝ ⁊ mens ⁊ cō poſuiſti
ſcientia. Confitent' ſe noſſe deuʒ: factis aūt al. + abdia
negāt cum ſint + abhominati ⁊ incredibi- biles
les ⁊ ad omne opus bonum reprobi. j.q.j.c.Do

¶ Ca. Sū. ¶ Apoſtolus titum inſtruit ad informandum exiſtentem in ſtatu ſenili: iuuenili ac ſeruili. Cap. ij. minus ij.q.3.ca. exitū- niant.

A Tu āt loq̄re q̄ decēt ſanaʒ doctrinā. Se
nes vt ſobrij ſint: pudici: prudentes
ſani in fide: in dilectiōe: in patiētia. Anus
ſimr in habitu ſancto: non criminatrices:
nō multo vino ſeruiētes: bn̄ docentes vt
prudentiā doceant. Adoleſcentulas vt vi 28.q.j.ca.
ros ſuos ament: filios ſuos diligant: pruden j.in.ſi.
tes: caſtas: ſobrias: domus curam hn̄tes: be
nignas: ſubditas viris ſuis: vt nō blaſphe
B metur verbum dei. Iuuenes ſimiliter hor
tare vt ſobrij ſint. In oībus teipſum prebe
exemplū bonoꝝ operuʒ: in doctrina: in in
tegritate: in grauitate. Verbum ſanuʒ ir-
reprehenſibile: vt is qui ex aduerſo eſt ve-
C reatur: nihil habens malum dicere de no-
bis. Seruos dominis ſuis ſubditos eſſe: in Ephe.6.b
omnibus placentes non contradicentes: Col.3.d
non fraudantes: ſed in omnibus fideʒ bo-

S.pt.2.c. 23.q.j.c.ſi apud.

pia oſtendentes vt doctrinam ſaluatoris nr̄i dei ornent in oib⁹. Apparuit.n.gratia dei & ſaluatoris noſtri oib⁹ hoib⁹ erudiēs nos: vt abnegantes impietatē & ſecularia deſideria: ſobrie & iuſte & pie viuamus in hoc ſeculo: expectantes beatam ſpē & aduentum glorie magni dei & ſaluatoris noſtri ieſu xp̄i q dedit ſemetipſū p nobis vt nos redimeret ab oi iniquitate & mundaret ſibi ppl'm acceptabilē ſectatorē bonorū operū. Hec loquere & exhortare: & argue cum omni imperio. Nemo te contemnat.

De 9ſe.di. 4.c.pmū ſterrogat. D De 9ſe.di. 5.c.iciunium

¶ C. iii. ¶ Oſidit apl's quō ppl's debat ſe hr̄e erga pncipes cū rōne dictis: atqz erga hereticos: & annectit ſalutationem. Cap. iij.

A di.46.§. §.2.q.7.c. ſicut ſacdotem.

Admone illos pncipib⁹ & ptātib⁹ ſubditos eſſe: dicto obedire: ad oē op⁹ bonū paratos eſſe: neminē blaſphemare non litigioſos eſſe: ſz modeſtos: oēm oſtēdētes māſuetudinē ad oēs hoīes. Eram⁹.n.aliqñ & nos inſipiētes: icreduli: errātes: ſuiētes deſiderijs & voluptatib⁹ varijs i malitia & inuidia agētes odibiles: odientes inuicē. B Cū aūt benignitas & humanitas apparuit ſaluatoris nr̄i dei: nō ex opib⁹ iuſtitie q̄ fecim⁹ nos: ſz ſm miāz ſuā ſaluos nos fecit p lauachrū regñatiōis & renouatōis ſpūs ſancti q̄ effudit in nos abunde p ieſū xp̄z ſaluatorē nr̄m: vt iuſtificati gratia ipſi⁹ C heredes ſim⁹ ſm ſpē vite eterne. Fidelis ſermo eſt. Et de his volo te cōfirmare: vt curēt bonis opibus peſſe q credūt deo. Hec ſunt bona & vtilia hoibus. Stultas aūt queſtiones & genealogias & cōtētiones & pugnas legis deuita. Sunt.n.inutiles & vane. Hereticū hoīem poſt vnā & ſcōam correptionē deuita: ſciens q2 ſubuerſus eſt qui eiuſmodi eſt. Et delinqt cū ſit, pprio iudicio cōdemnatus. Cū miſero ad te artemā aut tychicū: feſtina ad me venire nicopoli. Ibi D eniz ſtatui hyemare. Zenā legiſperitū et apollo ſollicite pmitte: vt nihil illis deſit. Diſcant aūt & nr̄i bonis opib⁹ peſſe ad vſus neceſſarios: vt nō ſint infructuoſi. Salutāt te q mecū ſūt oēs. Saluta eos q nos amant in fide. Gratia dei cū oībus vobis. Amen.

2.Ti.3.d 24.q.i.ca. q̄ digni. 23.q.3. ſi.vixit apl's

A 1.Tio.3.c

¶ Explicit epl'a beati pauli apl'i ad Titum.

¶ Incipit argūm in epl'am ad philemonem.

Philemoni familiares lr̄as facit, p oneſimo ſuo eius ſcribens ei ab vrbe roma de carcere p ſupraſcriptū oneſimum.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit epl'a bti pauli apl'i ad philemo.

¶ C. S. ¶ Apl's ſcribit philemoni formās ad eū ptitionē de recipiēdo oneſimo: & adiungit ſalutationem. Capl'm vnicum.

A Paulus vinct⁹ xp̄i Ieſu & timotheus frat: philemōi dilecto adiutori noſtro & Appie ſorori chariſſime: & archippo cōmilitoni noſtro: & eccl'ie q̄ i domo tua eſt. Gratia vobis & pax a deo patre noſtro & domino ieſu chriſto. Gratias ago meo ſemp memoriam tui faciens in orationibus meis: audiens charitatem tuam & fidem quam habes in domino ieſu & in omnes ſanctos. vt communicatio fidei tue euidens ſiat in agnitione omnis operis boni in Chriſto ieſu. Gaudium enim magnum habui et conſolationē in charitate tua: q2 viſcera ſanctorū requieuerunt p te frater. B Propter quod multam fiduciam habens in chriſto ieſu imperandi tibi quod ad rem pertinet: propter charitatem magis obſecro cū ſis talis vt paulus ſenex: nunc autem & vinctus ieſu chriſti: obſecro te pro meo filio quē genui in vinculis oneſimo qui tibi aliquādo inutilis fuit: nunc autē mihi & tibi vtilis quē remiſi tibi. Tu autem illū vt mea viſcera ſuſcipe. Quem ego volueram mecum detinere: vt pro te mihi miniſtraret in vinculis euāgelij. Sine cōſilio aūt tuo nihil volui facere: vti ne velut ex neceſſitate bonū tuū eſſet: ſz voluntariū. Forſitan enim ideo diſceſſit ad horā a te: vt in eternum illum reciperes: iā non vt C ſeruū: ſed pro ſeruo chariſſimum fratrē maxime mihi. Quanto aūt magis tibi: & in carne & in domino. Si ergo hēs me ſocium: ſuſcipe illum ſicut me. Si aūt aliqd nocuit tibi aut dz: hoc mihi imputa. Ego Paulus ſcripſi manu mea. Ego reddā: vt D nō dicā tibi q2 & teipſum mihi debes. Ita frat ego te fruar in dño: refice viſcera mea in chro. Confidens in obedientia tua ſcripſi tibi: ſciens qm & ſuper id quod dico facies. Simul & para mihi hoſpitiū. Nā ſpero p orōnes veſtras donari me vobis. Salutat te e paphras concaptiuus meus in chriſto ieſu: marcus: ariſtarchus: demas:

⁊ lucas adiutores mei. Gratia dñi nostri iesu christi cum spiritu vestro. Amen.
¶ Explicit epl'a btí pau. aplí ad philemōe3.
Incipit argm̃ in eplam ad hebreos.

In primis dicēdū ē cur apl's paulus i hac eplā scribēda nō fuauerit morē suū: vt vel vocabulū nois sui vel ordinis describeret dignitatem. Hec causa est: quod ad eos scribēs q ex circūcisione crediderat q̄si gētiū apl's ⁊ nō hebreoꝝ: sciēs q̄3 eoꝝ superbiā suāq3 hūilitatē ipe demōstrās: meritū officij sui noluit anferre. Nā similí mō ēt ioānes apl's pp humilitatē in epl'a sua nomē suū eadē rōne nō ptulit. Hanc ergo eplam fert apl's ad hebreos cōscriptā hebraica lingua misisse: cui⁹ sensū ⁊ ordinē retinēs lucas euāgelista post excessū3 aplí pauli greco sermone cōposuit. ¶ Explicit argumētū.
¶ Incipit epl'a btí Pauli apl'i ad hebreos.
¶ C.S. ¶ Ponit̄ excellētia xpi q ē dator noue legis: q: est prī coetern⁹ ⁊ ꝯsubstātialis eq̄lis in potestate ⁊ dignitate: ⁊ q in is christus prefertur angelis. Capitm̄. j.

A Multifarie multisq3 modis olī3 de⁹ loquēs prib⁹ in pphis: nouissime + al+ multifariam
diebus istis locut⁹ ē nobis in filio: quē ꝯstituit herede vniuersoꝝ p quē fecit ⁊ secla.
Als+ in de pr. di. 2 Qui cū sit splēdor glie: ⁊ figura sbe ei⁹ portāsq3 oia vbo vtutis sue purgationē pctoꝝ
ca. illa aia faciēs: sedet ad dexterā maiestatis i excelsis:
B tāto melior angelis effect⁹: quāto differētī⁹ p illis nomē hereditauit. C ui. n. dixit
psal.2. Act.13. aliqñ angeloꝝ fili⁹ me⁹ es tu: ego hodie genui te? Et rursū3. Ego ero illi i prē3 ⁊ ipse
2.Reg.7. C erit mihi in filiū. Et cū iteꝝ itroducit primogenitū in orbe3 terre dicit. Et adorēt eū
psal.96. oēs angeli dei. Et ad angelos qdē dic. Qui
psal.103. facit angelos suos spūs ⁊ ministros suos flāmā ignis. Ad filiū aūt. Thron⁹ tuus deus
Ps.44. in seculū seculi: virga eq̄tatis virga regni tui. Dilexisti iustitiā ⁊ odisti iniq̄tate3: ppterea vnxit te deus: de⁹ tuus oleo + exulta
als+ leticie. tionis pre participib⁹ tuis. Et tu i pncipio dñe terrā fundasti: ⁊ opa manuū tuaꝝ sūt
Ps.101. celi. Ipsi peribūt tu āt pmanebis: ⁊ oēs vt vestimētū veterascēt. Et velut amictū mu
D tabis eos ⁊ mutabunē: tu aūt idē ipse es ⁊ anni tui nō deficient. Ad quē aūt angeloꝝ
ps.109. dixit aliqñ sede a dextris meis: + quoad
Als+ donec. usq3 ponam inimicos tuos scabellū pedu3 tuoꝝ. Nōne oēs sūt amministratorcs spiritus in ministerium missi propter eos qui hereditatem capiunt salutis?

¶ Ca.S. ¶ Ostendit apostolus noue legi esse obediendū dato a christo: ⁊ q non obstet humilitas passionis eius. Cap.ij.

A Propterea abūdantius opꝫ obseruare nos ea q audiuimus: ne forte pereffluamus. Si. n. qui per angelos dictus est sermo factus est firmus: ⁊ ois puaricatio ⁊ inobediētia accepit iustam mercedis retributionē: qūo nos effugiem⁹ si tantā neglexerimus salute3? Que cū initiū accepisset
als+ enarrandi. + enarrari p dñm ab eis q audierūt i nos cōfirmata est: cōtestante deo signis ⁊ portētis varijs ⁊ vtutibus ⁊ spūs sci distributionibus scdm suā volūtate3. Non. n. angelis subiecit deus orbe3 terre futurū: de quo loquimur. Testatus est aūt in quoda3 loco
ps.8. quidā dicēs. Quid est hō q memor es ei⁹: aut
B filius hoīs qm̄ visitas eū? Minuisti eum paulominus ab angelis: gloria ⁊ honore coronasti eū: ⁊ cōstituisti eū super opa manuū tuaꝝ. Oia subiecisti sub pedibus ei⁹.
j.co.15.D In eo. n. q oia ei subiecit nihil dimisit nō subiectū ei. Nunc aūt necdū videmus oia
phili.2.a subiecta ei. Eū aūt q modico q̄3 angeli minorat⁹ est videmus iesū3 pp passionē mortis glia ⁊ honore coronatū: vt gra dei p oi
C bus gustaret mortē. Decebat. n. eū pp quē oia ⁊ p quē oia: q multos filios in gliā3 adduxerat auctorē salutis eoꝝ p passionem cōsumari. Qui. n. sanctificat ⁊ q sanctificātur ex vno oēs. Propter quā causā nō confundit̄ frēs oēs vocare dicens. Nūciabo no
ps.21. men tuū fribus meis: in medio ecclie laudabo te. Et iteꝝ ero fidēs in eū. Et iteꝝ. Ecce
Esa.8.d ego ⁊ pueri mei quos dedit mihi deus. Quia
D ergo pueri cōicauerūt carni ⁊ sanguini: ⁊ ipse silr participauit eisde3 vt p morte3 de
Ose.13.b struerct eū q habebat mortis impiū: id est
j.co.15.g diabolū: ⁊ liberaret eos q timore mortis p totā vitā obnoxij erāt seruituti. Nusq̄3. n. angelos apprehēdit: sed semen abrahe apprehendit. Unde debuit p oia fratrib⁹ similari: vt misericors fieret ⁊ fidelis pontifex ad deu3 vt repropitiaret delicta populi. In eo enim in quo passus est ipse ⁊ tentatus: potens est ⁊ eis qui tentantur auxiliari.

¶ C.S. ¶ Ostēdit̄ q moysen excedit chūs cui firmiter est obediendum. Cap.iij.

A Unde frēs sancti vocationis celestis participes: cōsiderate aplm ⁊ pōtificem cōfessionis nře iesum q fidelis est ei q fecit il

ſu3:ſicut ⁊ moyſes in oī domo eius. Am-
plioris.n.glīe iſte pre moyſe dignus habi-
tus eſt:quāto ampliorē honorē h3 domus
q fabricauit illā. Omnis nāq3 dom⁹ fabri-
cat ab aliquo. Qui aūt oia creauit: de⁹ eſt.
Nu.12.b. Et moyſes qdē3 fidelis erat in tota domo
eius:tanq3 famulus in teſtimoniū eo2u3
B q dicenda erant xp̄s vero tanq3 filius in do-
mo ſua. Que domus ſumus nos ſi fiduciā
⁊ gloriā3 ſpei vſq3 ad finē firmam retinea-
mus. Quapropter ſicut dicit ſpūs ſanct⁹.
Pſ.94. Hodie ſi voce3 eius audieritis nolite ob-
Infra.4.b durare corda vr̄a ſicut in exacerbatione ſe-
cūdū diē tentationis in deſerto: vbi tēta-
uerūt me p̄res veſtri, pbauerūt ⁊ viderūt
al's + iſen opa mea q̄draginta annis. Propter qđ +
ſus. offenſus fui gn̄ationi huic:⁊ dixi ſemper hi
C errāt corde. Ipſi aūt nō cognouerūt vias
Pſ.94. meas qb⁹ iuraui in ira mea ſi introibūt
in reqe3 meam. Uidete frēs ne forte ſit in
aliquo veſtrū co2 malū incredulitatis di-
ſcedendi a deo viuo. Sed adhortamini vos
metipſos per ſingulos dies donec hodie co-
gnominat: vt non obdureē qs ex vobis fal-
lacia peccati. Participes.n.xp̄i effecti ſum⁹:
ſi tñ initiū ſubſtātie ei⁹ vſq3 ad finē firmū
retineamus: dū dr̄ hodie ſi voce3 ei⁹ audie-
ritis nolite obdurare corda veſtra queād-
D modū in illa exacerbatione. Quidā3.n.au-
dientes exacerbauerūt: ſ3 nō vniuerſi q pfe-
De pe.di.3 cti ſunt ab egypto p moyſen. Quib⁹ aūt i-
§.aucto- fenſus eſt q̄draginta annis? Nonne illis q
ritates. peccauerūt: quo2 cadauera pſtrata ſunt in
al' + vt nō deſerto? Quib⁹ aūt iurauit + nō introire
troirēt in requiē ipſius niſi illis q increduli fue-
rūt. Et videm⁹ q2 nō potuerūt introire in
requiem ipſius,ppter incredulitatem.

¶ L.S. ¶ Oñdit ap̄ls nobis iminere ſol-
licitudinē intrandi in reqe3 celeſtē ⁊ ɔdu-
dit q eſt feſtinādū ad ipſa3 pp excellentia3
diuinitatis ⁊ hūanitatis xp̄i. Cap.iiij.

A Timeam⁹ ergo ne forte relicta pollici-
tatiōe introeūdi in reqe3 eius exiſti-
meē aliqs ex nobis deeſſe. Etenī3 ⁊ nobis
nūciatū eſt queādmodū ⁊ illis. Sed non
pfuit illis ſermo auditus nō admixt⁹ fi-
dei ex his q audierūt. Ingrediemur.n.in
reqem q credidimus: queādmodū dixit.
Sicut iuraui in ira mea: ſi introibunt in
B requiē mea3. Et qdē opib⁹ ab inſtitutione
Ge.2.a mūdi pfectis: dixit.n.in quodam loco de
die ſeptima ſic. Et reqeuit de⁹ die ſeptima
ab oīb⁹ opib⁹ ſuis. Et in iſto rurſu3. Si in-
troibūt in reqe3 meā. Qm̄ ergo ſupeſt in- Pſ.94.
troire quoſdā in illā3:⁊ hi qb⁹ p2ib⁹ an-
nūciatū eſt: nō introierūt pp incredulita-
te3: itez terminat diē qndā hodie in dauid Sup.3.b
dicendo: poſt tm̄ tpis ſicut ſup̄ dictū ē. Ho-
die ſi vocē eius audieritis nolite obdura-
re corda vr̄a. Nam ſi eis ieſus pſtitiſſet: nū-
q3 de alia loqueret poſt hac die. Itaq3 relin-
quitur ſabbatiſſimus pp̄lo dei. Qui.n.in C
greſſus eſt in reqem eius: ēt ipſe reqeuit
ab opibus ſuis: ſicut ⁊ a ſuis deus. Feſtine-
mus ergo ingredi in illā reqem vt ne in
idipſu3 qs incidat incredulitatis exēplu3.
Uiuus eſt.n. ſermo dei ⁊ efficax ⁊ penetra-
bilio2 oī gladio ancipiti ⁊ ptingens vſq3
ad diuiſionē aīe ac ſpūs: cōpagu3 q3 ac me-
dullarū:⁊ diſcreto2 cogitationū ⁊ intētio- D
nū cordis. Et nō eſt vlla creatura inuiſibi- 2.q.i.c.Om-
lis in cōſpectu ei⁹. Oīa aūt nuda ⁊ apta ſūt omps
oculis ei⁹ ad quē nobis ſmo. Hn̄tes ergo Eccl.15.d
pōtificē magnū q penetrauit celos ieſu3 fi- Pſ.33.
liū dei: teneam⁹ ſpei nr̄e ɔfeſſionē. Non.n. Infra.8.a
hēmus pōtificē q nō poſſit cōpati infirmi-
tatib⁹ noſtris: tētatū aūt p oia, p ſilitudine
abſq3 pctō. Adeamus ergo cū fiducia ad
thronū grē ei⁹: vt mīa3 conſeqmur:⁊ gra-
tia3 inueniamus in auxilio opportuno.

¶ L.S. ¶ Declarat ap̄ls qd in pōtifice req-
rit: ac eo chr̄o couenire: inſinuādo dicen-
do2ū de chriſto difficultatem. Cap.v.

Omnis nāq3 pōtifex ex hoib⁹ aſſumpt⁹ A
p hoib⁹ cōſtituit in his q ſunt ad deū Di.15.c.A
vt offerat dona ⁊ ſacrificia, p pctis. Qui con- §.qb⁹ ⁊
dolere poſſit his q ignorāt ⁊ errāt qm̄ ⁊ ip- pauca.
ſe circūdat⁹ ē infirmitate ⁊ ppea d3 queād-
modū p pplo: ita ēt ⁊ p ſemetipſo offerre
p pctis. Nec qſq3 ſumit ſibi honorē: ſ3 q vo- B
cat a deo tāq3 aarō. + Sic ⁊ xp̄s nō ſemetip- Al. + Ita
ſu3 clarificauit vt pōtifex fieret: ſ3 q locut⁹ S.q.i.cap.
eſt ad eū. Fili⁹ me⁹ es tu: ego hodie genui Scriptu3
te. Queādmodū ⁊ i alio loco dic. Tu es ſa- de elec.ca.
cerdos i eternū ſm ordinē melchiſedech. qualiter.
Qui i dieb⁹ carnis ſue p̄ces ſupplicatiōeſq3 Pſ.2.
ad eū q + poſſit illū ſaluū facere a morte cū Sup.1.b
clamore valido ⁊ lachrymis offerēs: exau- Pſ.109.
dit⁹ ē, p ſua reuerētia. Et qdē cū eēt fili⁹ dei al' + poſſet
didicit ex his q paſſus ē obediētiā:⁊ conſu- E
mat⁹ fact⁹ ē oīb⁹ obtēperātib⁹ ſibi cā ſalutis
eterne: appellatus a deo pōtifex iux ordinē
melchiſedech. De q nob grādis ſmo ⁊ in-
terptabilis ad dicēdū qm̄ imbeciles facti eſtis

B ad audiẽdū. Etenī cū deberetis magrī eē pp
tps rurſū indigetis vt vos doceami q̄ ſint
elemēta exordij ſmonū dei: fci eſtis qb⁹ la
cte op⁹ ſit: nō ſolido cibo. Oīs n. q lactis eſt
pticeps expers eſt ſmonis iuſtitie. Paruu-
lus. n. eſt. Perfectoꝝ aūt eſt ſolidus cib⁹
eorū qui p̄ cōſuetudinē exercitatos hn̄t
ſenſus ad diſcretionem boni ac mali.

¶ L. S. ¶ Aplꝰ addit ea q̄ vult dimittere:
ac qb⁹ acceptio ſue doctrine eſt ipoſſibilis
ꝛ quibus ſit cōueniens ꝛ vtilis. Cap. vj.

A Quapropt itermittētes inchoationis
de pe. di. 4 xpi ſmonē: ad pfectionē feramur: n̄
intermit. rurſū iaciētes fūdamētū pnīe ab opibus
tentes mortuis: ꝛ fidei ad dei baptiſmatū doctri
Infra. 10. d. ne: ipoſitiōis q̄z manuū: ac reſurrectionis
mortuoꝝ ꝛ iudicij eterni. Et h̄ faciem⁹: ſi
de pe. di. 2 qdē p̄miſerit de⁹. Impoſſ. n. ē eos q ſemel
c. ſi eni v. ſūt illuminati: guſtauerunt et donum cele
ſi paul⁹ ſte: ꝛ pticipes fci ſūt ſpūs ſcī: guſtauerūt ni
hilominꝰ bonū dei vbū ꝟtuteſq̄ ſcli vētu
ri: ꝛ plapſi ſūt: rurſus renouari ad pniaz:
rurſū crucifigētes ſibimetipſis filiū dei ꝛ
B oſtētui hn̄tes. Terra. n. ſepe venientē ſup ſe
alias + ge- bibens ymbrē ꝛ + germinās herbas op-
nerant. portunā illis a qb⁹ colit accipit bn̄dictiōēs
a deo: pferēs āt ſpinas ac tribulos reproba
eſt ꝛ maledicto pxima: cui⁹ ↄ̄ſumatio i cō-
de pe. di. 2 buſtione. Cōfidim⁹ aūt de vobis dilectiſſimi
c. ſi enim meliora ꝛ viciniora ſaluti: tāetſi ita loqui
ↄ̄fidi mur. Nō. n. iniuſtus de⁹ vt obliuiſcat ope-
mus ris vri ꝛ dilectiōis quā oſ̄diſtis in noie
de pe. diſ. ipſi⁹: q miniſtraſtis ſcīs ꝛ miniſtratis. Cupi
2. c. nō tā m⁹ aūt vnūquēq̄ vīz eādē oſtētare ſolli-
iuſtus citudinē ad expletionē ſpei vſq̄ in finē vt
C nō ſegnes efficiamini vero imitatores eoꝝ
q fide ꝛ patiētia hereditabūt pmiſſiones.
Gen. 22. e Abrahe nāq̄ pmittēs de⁹: qm̄ neminē ha
buit p quē iuraret maiorem iurauit p ſe
metipſū dicēs. Niſi bn̄dicēs bn̄dicaz te: ꝛ
multiplicās mltiplicabo te: ꝛ ſic lōganimit
de iureiu ferēs adept⁹ ē repromiſſionē. Hoies. n. per
rā. ca. ꝛ ſi maiorē ſui iurāt: ꝛ oīs cōtrouerſia eoꝝ fi-
chriſtus. nis ad ↄ̄firmationē ē iuramētū. In quo
D abūdanti⁹ volēs de⁹ oſ̄dere pollicitatōis he
redib⁹ imobilitatē conſilij ſui interpoſu-
it iuſiurandū: vt p duas res immobiles:
qb⁹ impoſſibile eſt mētiri deū: fortiſſimū
ſolatiū habeamus q cōfugim⁹ ad tenendā
ppoſitā ſpē: quam ſicut anchoram habe-
mus anime tutā ac firmam ꝛ incedentē
vſq̄ ad interiora velaminis: vbi pcurſor

pro nobis introiuit ieſus ſm̄ ordinem
melchiſedech pontifex fact⁹ in eternum.

¶ La. Sū. ¶ Oſ̄dit excellentia ſacerdotij
xpi cōparādo ipz ad melchiſedech: cui⁹ ſa
cerdotiū oſ̄dit excellēti⁹ eē ſacerdotio le
uitico: cū eiuſdē neceitate. Ca. vij.

Hic. n. melchiſedech rex ſale ſacerdos A
dei ſūmi q obuiauit abrahe regreſſo Ge. 14. b.
a cede regnū: ꝛ bn̄dixit ei: cui ꝛ decimas
oiū diuiſit abrahā: Primū qdē q iterp-
tat rex iuſtitie: deinde āt ꝛ rex ſale: qd̄ eſt
rex pacis ſine patre: ſine mre: ſine genealo
gia: neq̄ initiū dieꝝ neq̄ finem vite hn̄s
aſſimilat⁹ aūt filio dei manet ſacerdos in
ppetuū. Intuemini aūt q̄t⁹ ſit hic: cui ꝛ
decias dedit de pcipuis abrahā patriarcha.
Et qdē de filijs leui ſacerdotiū accipiētes
mādatū hn̄t decias ſumere a pplo ſm̄ legē
ideſt a frib⁹ ſuis: q̄q̄ ꝛ ipſi exierint de lū
bis abrahe. Cui⁹ āt gn̄o nō ānumerat in
eis decimas ſūpſit ab abrahā: ꝛ hūc q hē-
bat repromiſſiōes bn̄dixit. Sine vlla aūt B
ↄ̄dictione qd̄ min⁹ eſt a meliore bn̄dicit.
Et hic qdē decimas morietes hoies acci-
piūt: ibi aūt ↄ̄teſtat qꝛ viuit. Et vt ita dicā
ſit: p abrahā ꝛ leui q decimas accepit: deci
mat⁹ eſt. Adhuc. n. in lūbis pris erat: qn̄
obuiauit ei melchiſedech. Si ergo cōſu
matio p ſacerdotiū leuiticū erat pplꝰ. n.
ſb ipo legē accepit: qd̄ adhuc neceſſe fuit ſm̄
ordinē melchiſedech aliū ſurgere ſacerdo de ↄ̄ſti. c.
tē ꝛ nō ſm̄ ordinē aarō dici: Trāſlato. n. ſa trāſlato.
cerdotio neceſſe ē vt legis trāſlatio fiat. In q̄
. n. hec dicūt: de alia tribu eſt: de q̄ null⁹ alta
rio pſto fuit. Māifeſtū ē. n. q ē iuda ort⁹ ſit
dn̄s nr̄ i q̄ tribu nihil d ſacerdotib⁹ moy C
ſes locut⁹ ē. Et āpli⁹ adhuc manifeſtū ē: ſi ſm̄
ſilitudinē melchiſedech exurgat ali⁹ ſacer
dos q n̄ ſm̄ legē mādati carnal fact⁹ ē: ſz ſm̄
ꝟtutē vite iſolubil. Cōteſtat. n. qm̄ tu es ſa Ps. 109.
cerdos i eternū ſm̄ ordinē melchiſedech. Re-
probatio qdē fit pcedētis mādati pp infir
mitatē ei⁹ ꝛ inutilitatē. Nihil. n. ad pfcm̄ ad
duxit lex. Introductio + o melioris ſpei p
quā pxiam⁹ ad deū. Et q̄tū ē: nō ſine iure
iurādo. Alij qdē ſine iureiurādo ſacerdo
tes facti ſūt. hic aūt cū iureiurando: p eū
qui dixit ad illū. Iurauit dn̄s ꝛ nō peni- Ps. 109.
tebit eū: tu es ſacerdos in eternū. In tm̄ me D
lioris teſti ſpōſor fact⁹ eſt ieſus. Et alij qdē
ples facti ſūt ſacerdotes ſm̄ legē: idcirco q
morte phiberent pmanere. hic aūt eo q

manet in eternū ſempiternū hȝ ſacerdo-
al.+ acce tiū. Unū ⁊ ſaluare in ꝑpetuū pōt + accedens
dentes p ſemetipſȝ ad deū ſemp viuēs ad inter-
pellādū ꝓ nobis. Talis.n. decebat vt no-
bis eſſet pōtifex: ſanct⁹: innocēs: īpollut⁹:
ſegregat⁹ a pctōrib⁹: ⁊ excelſior celis fact⁹.
Qui nō hȝ neceſſitatē quotidie quēadmo
dū ſacerdotes pri⁹ ꝓ ſuis delictis hoſtias
offerre: deīn ꝓ ppli. hoc.n. fecit ſeſe offe-
rendo. Lex.n. ꝯſtituit hoīes ſacerdotes īfir
mitatē hñtes: ſermo, aūt iuſiurādi q poſt
legē eſt filiū in eternū pfectum.

¶ Ca. Sū. ¶ Oñdit xp̄ȝ ē melioꝝ ſacro-
rū miniſtrū miniſtri veteris teſti. Ca. viij.

Capitulū aūt ſup ea q̄ dicunt. Talē ha-
A bemus pōtificē q ꝯſedit in dextera ſe-
heb.4.b. dis magnitudinis in celis ſcōꝝ miniſter
⁊ tabernaculi veri: qd̄ fixit de⁹ ⁊ nō hō. Ois
enim pōtifex ad offerendū munera ⁊ ho-
ſtias ꝯſtituit. Unū nece eſt ⁊ hūc habere aliqd
qd̄ offerat. Si ergo eēt ſup terrā nec eſſet
B ſacerdos cū eſſent q offerrēt ſm legē mu
nera: q exēplari ⁊ vmbre deſeruiūt celeſtiū:
ſic rñſū eſt moyſi cū ꝯſumaret tabnacu-
lū. Uide inqt oia facito ſȝ exēplar: qd̄ tibi
Exo.25. oñſū eſt in mōte. Nūc āt meli⁹ ſortit⁹ eſt
Act.7.f. miniſteriū: quāto ⁊ melioris teſti media
tor ē: qd̄ i meliorib⁹ repromiſſiōib⁹ ſan-
citū ē. Nā ſi illud pri⁹ culpa vacaſſet nō vtiq̄
hier.31.a ſcdi loc⁹ inqreret. Uituperās.n. eos dic.
C Ecce dies veniēt dicit dñs: ⁊ ꝯſumabo ſu
per domū iſrl ⁊ ſup domū iudā teſtm̄ no-
uū: nō ſm teſtm̄ qd̄ eoꝝ feci prib⁹ eoꝝ in
die q̄ apphēdi manū eoꝝ: vt adducerē il-
los de terra egypti: qm̄ ipſi nō pmanſerūt
alſ + da in teſtō meo ego neglexi eos dic dñs. Qr hoc
bo. 29. q. ē teſtm̄ qd̄ diſponā domui iſrl poſt dies
ij.ca. due illos dic dñs + dando leges meas in mē
ſunt tē eoꝝ ⁊ in corda eoꝝ ſuperſcribā eos: ⁊ ero
D eis in deū: ⁊ ipſi erūt mihi in pplm. Et nō
apo.21.b. docebit vnuſqſq̄ primū ſuū: ⁊ vnuſqſq̄
hie.31.f. frēm ſuū: dicēs: cognoſce dñm: qm̄ oēs ſci-
alſ + mi ent me a + minori vſq̄ ad maiorē: qr ꝓpiti⁹
nimo ero iniqtatib⁹ eoꝝ ⁊ pctōꝝ eoꝝ iā nō mēo-
rabor. Dicēdo aūt nouū veterauit prius.
Qd̄ aūt antiquat ⁊ ſeneſcit: ꝓpe interitū ē.

¶ Ca. Sū. ¶ Tangit apl's ea q̄ fuerūt i mi-
niſterio veteris teſtamēti. Et ex his arguit
dignitatem xp̄i ac noue legis. Cap. ix.

A Habuit qdē ⁊ pri⁹ iuſtificatiōes cultu
re: ⁊ ſcm̄ ſclare. Tabernaculū.n. factū
eſt primū: in q̄ erāt cādelabra ⁊ mēſa ⁊ p-
poſitio panū q̄ dr̄ ſcā. Poſt velamētū aūt
ſcm̄ tabernaculū qd̄ dr̄ ſancta ſcōꝝ aureū
hñs turibulū: ⁊ archam teſtamēti circū-
tectam ex oī pte auro: in q̄ vrna aurea ha
bens manna: ⁊ virga aaron q̄ fronduerat: di.45.c.
⁊ tabule teſti ſup q̄ erāt cherubin glīe obū diſciplia.
brantia ꝓpitiatoriū: de qb⁹ nō eſt mō di-
cēdum p ſingula. his vō ita cōpoſitis in B
priori qdē tabernaculo ſemp itroibant ſa
cerdotes ſacrificioꝝ officia ꝯſumantes: in
ſcdo aūt ſemel in anno ſolus pōtifex: nō ſine
ſanguine quē offerret ꝓ ſua ⁊ ppli igno-
rantia: hoc ſignificante ſpū ſancto nōdū ꝓpala
tam eē ſcōꝝ viā adhuc priore tabernaculo
hñte ſtatū. Que parabola eſt tpis inſtantis C
iuxta quā munera ⁊ hoſtie offerunt: que
nō pñt iuxta ꝯſciētiam pfectū facere ſerui
entē ſolūmō in cibis ⁊ in potib⁹ ⁊ in va-
rijs baptiſmatib⁹ ⁊ iuſticijs carnis: vſq̄
ad tps correptiōis impoſitis. Xp̄s aūt aſſi
ſtēs pōtifex futuroꝝ bonoꝝ p ampli⁹ ⁊ pfe
cti⁹ tabernaculū nō manufcm̄.i. nō hui⁹
creatiōis: nȝ p ſanguinē + hircoꝝ aut vi- alſ + tau
tuloꝝ ſȝ p ꝓpriū ſanguinē itroiuit ſemel rorum
in ſcā eterna redēptiōe inuēta. Si.n. ſan- D
guis hircoꝝ ⁊ tauroꝝ ⁊ cinis vitule aſp- 1.pe.1.b.
ſus: inqnatos ſctificat ad emūdatiōnē car- 1.jo.1.c.
nis: q̄to magis ſanguis xp̄i q p ſpm̄ ſcm̄ apoc.1.b.
ſemetipm̄ obtulit īmaculatū deo emūda de cele.
uit ꝯſciā nr̄ā ab opib⁹ mortuis ad ſuiē miſ.c.cū
dū deo viuēti? Et iō noui teſti mediator martha.
eſt vt morte itercedēte in redēptiōē earū .ꝯ.cerꝯ.
pūaricationū q̄ erant ſub priori teſtō repro
miſſionē accipiant: q vocati ſūt eterne he-
reditatis. Ubi.n. teſtm̄ ē: mors neceſſe eſt de celeb.
intercedat teſtōris. Teſtm̄.n. in mortuis miſ.c.cū
ꝯfirmatū ē. Alioqn nōdū valet: dū viuit martha.,
q teſtat⁹ eſt. Unū nec pmū qdē ſine ſanguie v. teſtiū.
dedicatū eſt. Lecto.n. oī mandato legis a E
moyſe vniuerſo ppto accipiēs ſanguinē Gal.3.b.
vituloꝝ ⁊ hircoꝝ cū aq̄ ⁊ lana coccinea ⁊
hyſopo: ipſȝ q̄ librū ⁊ oēs pplm aſpſit di
cēs. hic ſanguis teſti: qd̄ mādauit ad vos
deus. Etiā tabernaculū ⁊ oia vaſa mini-
ſterij ſanguine ſilr aſpſit. Et oia pene i ſan exo.24.b
guine ſm legē mūdant: ⁊ ſine ſanguinis F
effuſiōe nō fit remiſſio. Nece ē ergo exēpla
ria qdē celeſtiū his mūdari: ipſa aūt cele-
ſtia melioribus hoſtijs q̄ iſtis. Nō.n. manu alſ + in
factis ſanctis + itroiuit ieſus exemplaria troijt.
veroꝝ: ſed in ipm celum vt appareat nūc G
vultui dei pro nobis. Neq̄ vt ſepe offerat

ſemetipſo: quẽadmodũ pontifex intrat in ſcã
per ſingulos ãnos in ſanguine alieno. Alioquin
oportebat eũ frequẽter pati ab origine mũ
di. nũc aũt ſemel in cõſumatiõe ſeculorum ad
deſtitutionẽ pctĩ per hoſtiã ſuam apparuit. Et
quẽadmodum ſtatutum eſt hoĩbus ſemel
mori: poſt hoc aũt iudiciũ: ſic et xp̃s ſemel
oblatus eſt ad multorũ exhauriẽda pec-
Ro.5.b. cata: ſecũdo ſine peccato apparebit oĩbus ex-
1.pe.3.d. pectantibus ſe in ſalutem per fidem.

¶ Ca. Sũ. ¶ Oñdit apoſtolus veterem le
gem nõ poſſe auferre peccatũ: declarãdo ex
cellentiã ſacerdotij xp̃i: atq; eius ſacerdo
tio eſſe firmiter obediendum. Cap. x.

A Umbrã.n. habẽs lex futurorum bonorũ
nõ ipſam imaginẽ rerũ per ſingulos
annos eiſdẽ ipſis hoſtijs q̃s offerũt indeſinẽ
ter nũq̃ põt accedẽtes perfectos facere. Alio
quin ceſſaſſent offerri: iõ q nullã hẽrent vl
tra cõſciẽtiã pctĩ cultores ſemel mundati.
Sed in ipſis cõmemoratio pctõrum per ſingu-
los ãnos fit. Impoſſibile.n.ẽ ſanguine tau
B rorum et hircorum auferri pctã. Jõ ingrediens
mũdũ dicit. Hoſtiã et oblationẽ noluiſti:
corp⁹ aũt aptaſti mihi. Holocauſtomata et
Ibidem pro pctõ nõ tibi placuerũt. Tũc dixi. Ecce ve-
Ibidem nio. In capite libri ſcriptũ ẽ de me: vt faciã
de⁹ volũtatẽ tuã. Supi⁹ dicẽs: q: hoſtias et
oblatiões et holocauſtomata et pro pctõ no
luiſti: nec placita ſunt tibi q̃ ſm legẽ offe-
runtur: tũc dixi ecce venio vt faciã de⁹ volũ-
tatẽ tuã: aufert primũ vt ſequẽs ſtatuat.
In q̃ volũtate ſanctificati ſum⁹ per oblatio
C nẽ corpis ieſu xp̃i ſemel. Et oĩs qdẽ ſacer-
dos pſto ẽ quotidie miniſtrãs: et eaſdẽ ſe-
pe offerẽs hoſtias q̃ nũq̃ põt auferre pctã. hic
aũt vnã pro pctĩs offerẽs hoſtiã in ſempiter-
nũ ſedet in dextera dei de cetero expectãs do-
nec ponantur inimici ei⁹ ſcabellũ pedũ ei⁹.
Una.n. oblatiõe cõſumauit in ſempiternũ
Pſ.109 ſcĩficatos. Cõteſtatur aũt nos et ſpũs ſanctus.
Hi.31.9. Poſtq̃.n. dixit: hoc aũt teſtm̃ qd̃ teſtabor
Ros ✝ di ad illos poſt dies illos dicit dñs ✝ dabo le-
cã. ges meas: cordib⁹ eorum: et in mẽtib⁹ eorum ſu
perſcribã eas: et pctõrum: et iniqtatũ eorum iã nõ
recordabor ãpli⁹. Ubi aũt horũ remiſſio: iã
nõ ẽ oblatio pro pctõ. hñtes itaq; frẽs fidu
ciã in introitu ſcõrum in ſanguine xp̃i: quã
initiauit nobis viã nouã et viuẽtẽ per vela
mẽ.i. carnẽ ſuã: et ſacerdotẽ magnũ ſup
D domũ dei: accedam⁹ cũ vero corde in pleni
tudine fidei: aſperſi corda a cõſciẽtia mala:

et abluti corp⁹ aqua mũda teneamus ſpei
nr̃e cõfeſſionẽ indeclinabilẽ. Fidelis.n.ẽ
q repromiſit. Et cõſiderem⁹ inuicẽ in prouo
cationẽ caritatis et bonorum operũ nõ deſerẽ
tes collectionẽ nr̃am ſicut cõſuetudinis ẽ
quibuſdã: ſed cõſolãtes: et tãto magis quã-
to videritis appropinquãtẽ diẽ. Uolũta-
rie.n. peccãtib⁹ nobis poſt acceptã noticiã
veritatis iã non relinquitur pro pctĩs hoſtia.
Terribilis aũt q̃dam expectatio iudicij et
ignis emulatio: q̃ cõſumptura ẽ aduerſa-
Deu.17.b rios. Irritã qs faciẽs legẽ moyſi ſine vlla
mat.8.b. miſeratiõe duob⁹ vel trib⁹ teſtibus moritur:
2.cor.13. q̃to magis putatis deteriora mereri ſup
a. plicia q filiũ dei cõculcauerit: et ſanguinem
2.q.4.§. teſti pollutũ duxerit in q̃ ſcĩficat⁹ ẽ: et ſpi-
j.r.c.pla- ritui grẽ cõtumeliã fecerit. Scim⁹.n. q di
cuit. xit: mihi vindictã: et ego retribuã. Et ite-
F rũ: q: iudicabit dñs pplm̃ ſuũ. Horrẽdũ
Deu.32.e eſt incidere in manus dei viuẽtis. Reme
Ro.12.d. moramini aũt p̃ſtinos dies in qb⁹ illumi
ſupra.6.a nati magnũ certamẽ ſuſtinuiſtis paſſio-
nũ: et in altero qdẽ opprobrijs et tribulatiõi
bus ſpectaculũ facti: in altero aũt ſocij taliũ
cõuerſantiũ effecti. Nã et vinctis cõpaſſi
G eſtis et rapinã bonorum vr̃orum cũ gaudio ſuſce
piſtis: cognoſcẽtes vos hẽre meliorẽ et ma-
nẽtẽ ſbam. Nolite itaq; amittere cõfidẽtiã
vr̃am q̃ magnã hʒ remunerationẽ. Patiẽ
tia.n. vob̃ neceſſaria ẽ: vt volũtatẽ dei faciẽ-
tes reportetis promiſſionẽ. Adhuc.n. modi
cũ aliquãtulũq; q venturus ẽ veniet et nõ
Abac.2.a tardabit: iuſtus aũt meus ex fide viuit q ſi
Ro.10.b ſubtraxerit ſe nõ placebit aĩe mee. Nos aũt
Gal.3.b. nõ ſumus ſubtractiõis filij in perditionẽ:
ſed fidei in acquiſitionem anime.

¶ Ca. Sũ. ¶ Apl̃s oñdit q ſubijci xp̃o ſit
per fidem: ac eandem deſcribens multipli-
citer commendat. Cap. xi.

A EſT aũt fides ſperandarum ſubſtãtia rerum:
argumẽtũ nõ apparentiũ. In hac.n.
teſtimoniũ cõſecuti ſunt ſenes. Fidei: intel-
gen.1.a. ligim⁹ aptata eẽ ſecula vbo dei: vt ex inuiſi
bilib⁹ viſibilia fierent. Fide: plurimã hoſtiã
gen.4.a. abel q̃ cayn obtulit deo per quã teſtimoniũ
cõſecut⁹ ẽ eẽ iuſtus: teſtimoniũ perhibente
muneribus ei⁹ deo: et per illã defunct⁹ adhuc
gen.5.d. loqtur. Fide enoch trãſlat⁹ eſt ne videret
Sap.4.b mortẽ: et nõ inueniebatur: q: trãſtulit illum
ecc.44.c. dñs. Añ trãſlationẽ.n. teſtimoniũ hũit
j.mac.2.f placuiſſe deo. Sine fide aũt impoſſibile ẽ pla
B cere deo. Credere.n. oportʒ accedẽtẽ ad deũ q8

eſt: ⁊ inq̄rētib⁹ ſe remunerator ſit. Fide:
Gen.6.b. noe: reſpõſo accepto d̄ hijs q̄ adhuc videbant
eccl.44.c metuēs aptauit archā i ſalutē dom⁹ ſue: p
quā dānauit mūdū ⁊ iuſtitie q̄ p fidē eſt
heres īſtitut⁹. Fide q̄ vocat̄ habraā obedi-
uit i locū exire q̄ accepturꝰ erat in hēdita
Gen.12.a. tē: ⁊ exijt neſciēs quo iret. Fide: demorat⁹
⁊.13.a. eſt in terra repromiſſiōis tāq̄ in aliena: i
32.q.4.c. caſulis hitando: cū yſaac ⁊ iacob coheredi-
gs igno- bus repromiſſiōis eiuſdē. Expectabat. n.
ret. fundamēta hn̄tē ciuitatē: cui⁹ artifex ⁊ cō
Gen.21.a. ditor de⁹. Fide: ⁊ ipſa ſara ſterilis virtutē
C in cõceptõe ſeminis accepit ēt pter tp̄s eta
tis: q̄m fidelē credidit eē eū q̄ repromiſe-
rat. Propt̄ qđ ⁊ ab vno orti ſūt: ⁊ h̄ emor
tuo tāq̄ ſidera celi in multitudinē: ⁊ ſic
arena q̄ ē ad orā maris innumerabilis. Ju
xta fidē defuncti ſūt oēs iſti: nō acceptis re
promiſſiōib⁹: ſʒ ⁊ lõge eas aſpiciētes ⁊ ſa
lutātes ⁊ ꝯfitētes: q̄ peregrini ⁊ hoſpites
ſūt ſup terrā. Qui. n. h̄ dicūt: ſignāt ſe pa
triā inq̄rere. Et ſi q̄dē ipſi⁹ meminiſſent d̄
q̄ exierūt hēbāt vtiq̄ tp̄s reuertēdi. Nūc
B aūt meliorē appetūt. i. celeſtē. Jđ nō cōfun
23.q.4.c. dit de⁹ vocari de⁹ eoꝝ. Parauit. n. illis ciui
ſi eccl'ia. tatē. Fide obtulit habraā yſaac cū tētarē-
tur: ⁊ vnigenitū offerebat in q̄ ſuceperat re
Gen.22.a. promiſſiões. Ad quē dcm̄ ē: q̄ i yſaac vo-
Ecc.44.c cabit̄ tibi ſemē: + arbitrās q̄ ⁊ a mõtuis
Als + co- ſuſcitare potēs ē de⁹. Vñ eū ⁊ in parabolā ac-
gitans cepit. Fide ⁊ d̄ futuris bn̄dixit yſaac iacob
Gen.27.e. ⁊ eſau. Fide: iacob moriēs ſingulos filioꝝ
Jbidem ioſeph bn̄dixit: ⁊ adorauit faſtigiū virge
48.c.⁊. ei⁹. Fide: ioſeph moriēs de pfectiõe filioꝝ
49.a. iſrl̄ memorat⁹ ē: ⁊ d̄ oſſib⁹ ſuis mādauit.
Gen.50. Fide: moyſes nat⁹ occultat⁹ ē mēſib⁹ tri
d. bus a parētib⁹ ſuis: eo q̄ vidiſſent elegātē
E infantē: ⁊ nō timueꝛt regis edictū. Fide:
Ex.2.a. moyſes grādis fact⁹ negauit ſe eē filiū fi
lie pharaõis: magis eligēs affligi: cū pplo
dei: q̄ tp̄alis pcī hr̄e iocūditatē: maiores
diuitiās eſtimās theſauro egyptioꝝ īpro
Ex.12.b. perīū xp̄i. Aſpiciebat. n. i remūerationē.
Als + Fide: reliq̄t egyptū nō verit⁹ aioſitatē re-
vaſtaret. gis. Jnuiſibilē. n. tāq̄ vidēs ſuſtinuit. Fi
F de: celebrauit paſcha ⁊ ſanguinis effuſio-
Exo.14.g nē: ne q̄ + vaſtabat pmitiua tāgeret eos. Fi
Joſue.6. de: trāſieꝛt mare rubꝝ tāq̄ p aridā terrā:
a. qđ experti egyptij deuorati ſūt. Fide: muri
Jbidem hierico corrueꝛt circuitu dieꝝ ſeptē. Fide
2.4.⁊.6.d raab meretrix nō pijt cū icreduſ: excipiēs
exploratores cū pace. Et q̄d adhuc dicā?

Deficiet. n. me tp̄s enarrātē de gedeon ba- di. 56. c.
rach: ſamſõ iepte: dauid: ſamuel: ⁊ pp̄his naſci ibi
q̄ p fidē vicerūt regna: opati ſūt iuſtitiā: adē lepte.
pti ſūt repromiſſiões. Obturaueꝛt ora leo
nū: extinxeꝛt ipetū ignis. effugaueꝛt acieʒ
gladij: cõualueꝛt d̄ īfirmitate: fortes fci ſūt
in bello. Caſtra vteꝛt exteroꝝ accepeꝛt mu G
lieres de reſurrectõe mortuos ſuos. Alij āt
diſtēti ſūt ñ ſuſcipiētes redēptionē vt me
liorē īuenirēt reſurrectionē. Alij vo ludi
bria ⁊ vbera experti: inſup ⁊ vincula: ⁊ carce-
res. Lapidati ſūt ſecti ſūt: tētati ſūt: i occiſio
ne gladij mortui ſūt. Circuieꝛt i melotis: i
pellib⁹ caprinis: egētes: anguſtiati: afflicti
q̄b⁹ dign⁹ nō erat mūd⁹. Jn ſollicitudini
b⁹ errātes: i mõtib⁹ ⁊ ſpelūcis ⁊ i cauernis
ꝉre. Et hi oēs teſtimõio fidei pbati ñ acce
peꝛt repromiſſionē: deo p nob meli⁹ aliq̄d
puidēte vt nō ſine nobis ꝯſummarent.
C Ca. Sū. C Jnducit apl's ad mala pene
tolerāda ac mala culpe vitāda: oñdēs con
ditiões legis veteris atq̄ noue. Cap. xij.

Jdeoq̄ ⁊ nos tātā hn̄tes īpoſitā nubeʒ A
teſtiū: deponētes oē põd⁹ ⁊ circūſtās Eph.4.f.
nos pctm̄ p patiētiā curram⁹ ad ppoſitū Colo. 3.
nobis certamē: aſpiciētes i auctorē fidei: b.
⁊ ꝯſummatorē ieſū: q̄ ppoſito ſibi gaudio 1.p.2.a.
ſuſtinuit crucē: cõfuſiõe ꝯtēpta atq̄ i dexte
ra ſedis dei ſedet. Recogitate. n. eū q̄ talē ſu
ſtinuit a pcōrib⁹ aduerſus ſemetipʒ ꝯdi-
ctionē: vt ne fatigemini aīs vr̄is deficiētes.
Nõdū. n. vſq̄ ad ſanguinē reſtitiſtis ad- B
uerſus pctm̄ repugnātes: ⁊ obliti eſtis ꝯſo
latiõis q̄ vobis tanq̄ filijs loq̄t̄ dicēs. Fili pro.3.b.
mi noli negligere diſciplinā dn̄i: nec fati-
geris duʒ ab eo argueris. Quē. n. diligit 23.q.4.c.
dn̄s: caſtigat: flagellat aūt oēʒ filiū quē re vindicta
cipit. Jn diſciplina pſeuerate. Tāq̄ filijs
vobis offert ſe de⁹. Quis. n. fili⁹ quē nō cor
ripit pr̄? Q ſi ex̄ diſciplinā eſtis: cui⁹ pti- C
cipes facti ſunt oēs: ergo adulteri ⁊ ñ filij
eſtis. Deiñ p̄res q̄dē carnis nr̄e erudito-
res hūim⁹ ⁊ reuerebamur eos. Nō mul-
to magis obtēperabim⁹ pr̄i ſpirituū ⁊ vi
uem⁹? Et illi q̄dē in tpe paucoꝝ dieꝝ ſm̄
volūtatē ſuā erudiebāt nos: h̄ aūt ad id q̄đ
vtile ē in recipiēdo ſctificatiõnē ei⁹. Oīs āt
diſciplīa: i p̄ñti q̄dē vr̄ nō eē gaudij ſʒ me D
roris: poſtea āt fructū pacatiſſimū exerci- di. 49.c.
tatis p eā reddet iuſtitie. Propter qđ re- j.v. clau-
miſſas man⁹ ⁊ ſoluta gēua erigite ⁊ greſ- dus.
ſus rectos facite pedib⁹ veſtris: vt ñ claudicās

qs erret: magis aũt ſanet. Pacē ſequimini cū
oib⁹ & ſcimoniã: ſine q̃ nemo videbit deū.
Ro.12.d. Cōtēplantes ne qs dſit grē dei: neq̃ radix
amaritudīs ſurſū germiãs īpediat & p illã
inquinētur multi. Ne qs fornicator aũt ,pphã
gen.25.d nus vt eſau: q pp vnã eſcã: vēdidit pͥmiti
E ua ſua. Scitote.n.qm̄ & poſtea cupiēs hēdi
gen.27.f. tare bn̄dictionē: reprobat⁹ ē. Nō.n.iuenit
exo.19.b. pnīe locū: q̄q̄ cū lachrymis inqſiſſet eã.
exo.20.c. Nō.n.acceſſiſtis ad tractabilē & acceſſibilē
ignē & turbinē & caliginē ,pcellã & tube ſo
nū & vocē vboꝝ: q̄ q audierūt excuſauerūt ſe:
ne eis fieret vbū. Nō.n.portabãt qd̄ dice-
baẗ: & ſi beſtia tetigerit mōtē lapidabit. Et
exo.19.n ita terribile erat qd̄ videbaẗ. Moyſes di-
F xit. Exterit⁹ ſū & tremebūd⁹. S; acceſſiſtis
ad ſyon mōtē & ciuitatē dei viuētis irl'm ce
leſtē: & multoꝝ miliū angeloꝝ frequētiã: &
eccl'iam pͥmitiuoꝝ q cōſcripti ſunt in ce-
Alᵃ + lis: & iudicē oium deū & + ſpūs iuſtoꝝ p
ſpūs vel fectoꝝ: & teſtamēti noui mediatorē ieſū:
ſpūum. & ſanguinis aſpſionē: meli⁹ loquentē q̄
G abel. Uidete ne recuſetis loquētē. Si.n.il
li nō effugerūt recuſantes eū q ſup terrã lo
q̄baẗ: multomagis nos q d̄ celis loqͣ̄tē no
bis auertim⁹: cui⁹ vox mouit trã tc: nūc
aũt repromittit dicēs. Adhuc ſemel: & ego
Aggei.2. moueo n̄ ſolū trã: ſ; & celū. Q2 aũt adhuc
b. ſemel dic: dclarat mobiliū trãſlationē tã
alᵃ + ſa- q̄ + fcōꝝ: vt maneãt ea q̄ ſūt imobilia. Jta
cturam. q; regnū imobile ſuſcipiētes + hēm⁹ grã;
alᵃ + ha- p quã ſuiam⁹ placētes deo cū metu: & re-
beamus. uerētia. Etenim de⁹ nr̄ ignis ɔſumēs eſt.
Deu.4.d ¶ Ca. xiii. ¶ Hortaẗ apoſtolus ad operan
dū bonū erga ,pximos ſe ipſos: atq; prela-
tos: ac p ſe orãdū petit & ſue oronis benefi
ciū impartitur cum ſalutatione. cap. xiij.

CHaritas frīnitatis maneat in vobis: &
hoſpitalitatem nolite obliuiſci. Per
A
Ro.12.c. hãc.n.placuerūt qdã angelis hoſpicio rece-
1.pe.4.b. ptis. Memētote vinctoꝝ tanq̄ ſit vincti:
& laborātiū tāq̄ & ipſi ī corpe morãtes. Ho
norabile ɔnubiū in oib⁹: & thor⁹ imacula
tus. Fornicatores.n.& adulteros iudica-
Joſue.1.a bit de⁹. Sit mores ſine auaritia: ɔtēti pn̄ti
Pſ.117. bus. Jpē.n.dixit. Nō te deſerã n; derelīq̄:
B ita vt ɔfidēter dicam⁹. Dn̄s mihi adiutor
ē: nō timeo qd faciat mihi hō. Memētote
ppoſitoꝝ vroꝝ q vobis locuti ſunt vbū dī:
r i. ij.ca. q̄ꝝ intuētes exitū ɔuerſatiōis: imitamī
nolite. fidē. Jeſus xp̄s heri & hodie: ipē & in ſcla.
Doctrinis varijs & pegrinis nolite abdu

ci. Optimū ē.n.grã ſtabilire cor: nō eſcis
q nō pfuerūt ābulãtib⁹ in eis. hēm⁹.n.alta
re: de q̄ edere nō hn̄t ptãtē q tabernaculo d
ſeruiūt. Quoꝝ.n.aīaliū īferẗ ſanguis pro
Nu.19.a pcō in ſcã p potificē hoꝝ corpa cremanẗ ex̄
caſtra. Propter qd̄ & ieſus vt ſcificaret per
ſuū ſanguinē ppl'm: ex̄ portã paſſus ē. Exea
mus igr̄ ad eū ex̄ caſtra: īpropiū ei⁹ portã
mich.2.c tes. Nō.n.hēm⁹ h̄ manētē ciuitatē: ſ; futu
C rã inqrim⁹. Per ipm ergo offeram⁹ hoſtiã
laudis ſp deo.i.fructū labioꝝ ɔfitētiū nol
de celeb. ei⁹. Bn̄ficiētie aũt & cōionis nolite obliui
miſ.c.j.l ſci. Talib⁹.n hoſtijs pmeret de⁹. Obedite p
de. poſitis vr̄is: & ſubiacēte eis. Jpſi.n. puigi-
lant q̄ſi rōnē p aiab⁹ vr̄is reddituri: vt cū
gaudeo h̄ faciãt: & nō gemētes. Hoc.n.nō
expedit vobis. Orate p nobis. Cōfidimus
n.q2 bonã ɔſciã; hēm⁹ in oib⁹ bn̄ volētes
ɔuerſari. Ampli⁹ aũt deprecor vos h̄ facere q̄
celeri⁹ reſtituar vobis. De⁹ aũt pacis q̄ edu-
xit de mortuis paſtorē magnū ouiū i ſan
guine teſti eterni dn̄m nr̄m iheſū xp̄m: aptet
vos i oi bono: vt faciaẗ ei⁹ volūtatē: faciēs i
vobis qd̄ placeat corã ſe p ieſū xp̄m: cui eſt
glīa i ſcla ſcloꝝ. amē. Rogo aũt vos frēs: vt
ſuffératis vbū ſolatij. Etenī p paucis ſcri-
pſi vob. Cognoſcite frēs vrm timotheū dimiſ
ſum: cū q̄ ſi celeri⁹ venerit videbo vos. Salu
tate oēs ppoſitos vros & oēs ſcōs. Salutãt
vos d̄ italia frēs. Grã cū oib⁹ vobis. amen.
¶ Incipit pͥfacio beati hieronymi pͥſbyte
ri in librum Actuum apoſtolorum.

ANnit pſalmiſta. Ambulabūt d̄ vtute
in vtutes. Poſt apli pauli eplas
ſupra.S; dudū vno vobis volūine trãſlatas dōmon
& rogatiãe chariſſimi: act⁹ apl'oꝝ ɔpellitis
vt trãſferã i latinū: quē libꝝ nulli dubiū
eſt a luca antiocheno arte medico: q poſtea
inſeruiēs paulo aplo xp̄i fact⁹ ē diſcipul⁹:
fuiſſe editū. Ceruices pmit ipoſita ſepius
oneris magnitudo: q2 ſtudia iuidoꝝ rep̄
henſiōe digna putãt ea q̄ ſcribim⁹. Jlloꝝ:
nūq̄ odio & dtractiōe: iuuãte xp̄o meū ſi
lebit eloquꝝ. Act⁹ apl'oꝝ nudã q̄dē videnẗ
ſonare hiſtoriã & naſcētis eccl'ie īfantiã te-
Col.4. xere: ſ; ſi nouerim⁹ ſcriptorē eoꝝ lucã eē
mediciū: cui⁹ laus ē in euãgelio: aīaduertē
mus pariter oīa vba illi⁹ aīe languētis eē
medicinam. ¶ Jtem alius plogus.
LUcas antiochēſis natiōe ſyrus cui⁹
laus i euãgelio canit apd̄ antiochiã
medicine artis egregi⁹ & apl'oꝝ xp̄i diſci.

pꝑul⁹ fuit poſtea vſq̃ ad ↄ̃ſeſſionē paulū ſe
cut⁹ apl̃m: ſine crimine in virginitate ꝑ
manens: deo maluit ſeruire. Qui.lxxiiij.
annos etatis agēs: in bythinia obijt ple
nus ſpū ſcō. Hic ſpū ſcō inſtigāte in acha
ie ptib⁹ euāgliū ſcribēs grecis fidelib⁹ in
carnationē dn̄i fideli narratiōe oñdit: eū
dēq̃ ex ſtirpe dauid deſcēdiſſe mōſtrauit.
Cui nō imerito ſcribēdoꝝ actuū aplicoꝝ
ptās in miniſterio daꝛ: vt deo in deū ple
no: ⁊ filio ꝑditiōis extincto: oꝛone ab aplīs
fcā: ſorte dñice electiōis nūerus cōpleretꝛ.
Sicq̃ paul⁹ ↄ̃ſūatiōnē aplicis actib⁹ da
ret quē diu ↄ̃ ſtimulū calcitrantē dn̄s ele
giſſ3. Q̄d legētib⁹ ⁊ reqrētib⁹ deū breui po
Act.9.a. tius volui oñdere ſmōe q̃ ꝓlixi⁹ aliqd fa
ſtidiētib⁹ ꝓdidiſſe: ſciēs q̄ opantē agrico
lā opoꝛteat primū de ſuis fructib⁹ edere.
Quē ita diuina ſubſecuta ē grā: vt nō ſolū
2.Ti.2.a. coꝛpoꝛib⁹: ſ3 ēt aīab⁹ ei⁹ ꝓficeret medicia.
¶Incipit liber actuum apoſtoloꝛū: beati
Luce euangeliſte.
¶Ca. Sū. ¶Precepit xp̄s diſcipulis ne
diſcedāt ad irl̃m: ac ponitꝛ aſcēſio xp̄i in ce
lū: ⁊ electio mathie in locū iude. Cap. j.

A Primū qdē ſmōe3 feci de oīb⁹
o theophile q̄ cepit ieſus
facere ⁊ docere vſq̃ i diē
q̄ ꝓcipiēs aplīs ꝑ ſpm̄ ſā
ctū q̄s elegit aſſūpt⁹ eſt.
Quib⁹ ⁊ ꝓbuit ſeip̄3 vi
uū p⁹ paſſionē ſuā i multis argumētis: ꝑ
dies q̄dragita apparēs eis: ⁊ loquēs de re
gno dei. Et ↄ̃ueſcēs p̄cepit eis ab hieroſo
lymis ne diſcēderēt: ſ3 expectarēt ꝓmiſſio
Luc. 24. nē pr̄is q̄ audiſtis ꝑ os meū: q2 ioan
g. nes qdē baptizauit aq̄ vos aūt baptizamī
ſpū ſcō nō p⁹ multos hos dies. Igitꝛ q ↄ̃ue
Infra.ij.b. nerāt iterrogabāt eū dicētes. Dn̄e ſi tpe h̄
19.a. reſtitues regnū iſrl̃? Dixit āt eis. Nō ē v̄r̃3
noſſe tpe vl̄ momēta q̄ pr̄ poſuit i ſua ptā
te: ſ3 accipietis v̄tutē ſupueniētis ſpūs ſcī
in vos: ⁊ eritis mihi teſtes i irl̃m ⁊ i oī iu
dea ⁊ ſamaria ⁊ vſq̃ ad vltimū t̄re. Et cū
Lu.24.g h̄ dixiſſet: vidētib⁹ ill̄ eleuat⁹ ē: ⁊ nubes ſu
infra.2.e ſcepit eū ab ocul̄ eoꝝ. Cūq̃ intuerentꝛ i ce
⁊.10.f. lū euntē illū: ecce duo viri aſtitert iuxta il
B los i veſtibus albis: q ⁊ dixert. Viri galilei
qd ſtatis aſpiciētes i celū. Hic ieſus q aſſū
pt⁹ ē a vobis i celū: ſic veniet quēadmodū
vidiſtis eū eūtē i celū. Tūc reuerſi ſūt hie

roſolymā a mōte q vocatꝛ oliueti q ē iuxta
irl̃m ſabbati hn̄s iter. Cū itroiſſent i cēa
culū: aſcēdert vbi manebāt petr⁹: ⁊ ioānes
⁊ iacob⁹: ⁊ ādreas: philipp⁹ ⁊ thomas: bar
tholome⁹: ⁊ mathe⁹: iacob⁹ alphei: ⁊ ſymō
zelotes ⁊ iudas iacobi. Hi oēs erāt ꝑſeue
rātes vnanimitꝛ i oꝛone cū mlierib⁹ ⁊ ma
ria m̄re ieſu ⁊ f̄rib⁹ ei⁹. In dieb⁹ ill̄ exur
gēs petr⁹ i medio fr̄atꝝ dixit: erat āt turba C
hoīū ſimꝰ fere cētū viginti. Viri fr̄es opꝫ i
pleri ſcripturā q̄ p̄dixit ſpūs ſctūs ꝑ os da
uid de iuda q fuit dux eoꝝ q cōprehēdert
ieſū q ↄ̄numerat⁹ erat i nobis: ⁊ ſoꝛtitus ē
ſoꝛtē miniſterij h⁹. Et h̄ qdē poſſedit agꝝ
de mercede iniqtatis: ⁊ ſuſpenſus crepuit
medi⁹ ⁊ diffuſa ſt̄ oīa viſcera ei⁹. Et notū
fcm̄ ē oīb⁹ hitātib⁹ irl̃m: ita vt appellaretꝛ
ager ille lingua eoꝝ acheldemach: h̄ ē ager
ſanguis. Scriptū ē.n. in libro pſalmoꝛū. mat.25.c
Fiat ✝ ↄ̃moꝛatio eoꝝ deſerta: ⁊ nō ſit q iha D
biter in ea: ⁊ ep̄atū ei⁹ accipiat alt̄. Opꝫ er aſs ✝ cō
go ex his viris q nobiſcū ſt̄ ↄ̃gregari i oī memo
tpe q̄ intrauit ⁊ exiuit iter nos dn̄s ieſus ratio.
incipiēs a baptiſmate ioānis vſq̃ in diē Ps. 68.
q̄ aſſūpt⁹ ē a nob: teſtē reſurrectōis ei⁹ no ps.108.
biſcū fieri vnū ex iſtiſ. Et ſtatuert duos: io
ſeph q vocatꝛ barſabas: q cognoīat⁹ ē iu
ſt⁹ ⁊ mathiā. Et orantes dixert. Tu dn̄e q
coꝛda noſti oīu3 oñde quē elegeris ex hiſ infra.4.
duob⁹ vnū accipe locū miſterij h⁹ ⁊ apla g.1.6.b.
tus: de q̄ p̄uaricat⁹ ē iudas vt abiret i locū
ſuū. Et dedert ſortes eis. Et cecidit ſoꝛs ſup
mathiā ⁊ anūeratus eſt cū vndeci3 aplīs.
¶Ca. Sū. ¶Mittitꝛ ſpūſanct⁹ in aplos: q
loquuntꝛ varijs linguis: mirantꝛ iudei: ac
petr⁹ declarat veritatē inuitādo iudeos ad
fidē atq̃ baptizātꝛ tria milia iudeoꝝ. c.ij. A
Et cū cōplerentꝛ dies p̄tecoſtes erāt
oēs pariter in eodē loco. Et fact⁹ eſt
repente de celo ſonus: tanq̄ aduenientis
ſpūs vehementis: ⁊ repleuit totā domu3
vbi erāt ſedentes. Et appuert illis diſpti
te lingue tanq̄ ignis: ſeditq̃ ſup̄ ſinglos infra.4.f.
eoꝝ. Et repleti ſunt oēs ſpū ſcō: ⁊ cepert 19.a.
loq varijs liguis ꝓut ſpūs ſcūs dabat elo
q illis. Erāt āt in irl̃m hitātes iudei viri
religioſi ex oī natōe q̄ ſub celo eſt. Fcā aūt
hac voce ↄ̃uenit multitudo: ⁊ mēte cōfuſ
ſa eſt: qm̄ audiebat vnuſqſq̃ lingua ſua il infra.co.
los loq̄ntes. Stupebāt āt oēs: ⁊ mirabantꝛ
dicētes. Nōne ecce oēs iſti q loquuntꝛ ga B
lilei ſt̄? Et quō nos audiuim⁹ vnuſqſq̃ li

guā nr̄a ī q̄ nati ſum⁹? Parthi ꝛ medi ꝛ elamite ꝛ q̄ hītāt meſopotamiā: iudeam: ꝛ cappadociā pōtū ꝛ aſiā: phrygiā: ꝛ pāphyliā: egyptū: ꝛ ptēs libye: q̄ ē circa cyrene: ꝛ aduene: romani: iudei q̄ꝫ ꝛ pſeliti: cretes ꝛ arabes: audiuim⁹ eos loq̄ntes nr̄is liguis magnalia dei. Stupebāt āt oēs: ꝛ mirabāt

Supra eo. ad inuicē dicētes. Q̄dnā vult hoc eſſe? Alij āt irridētes dicebāt: q: muſto pleni ſt̄ iſti. Stās āt petr⁹ cū vndecim eleuauit vocē ſuā: ꝛ locut⁹ ē eis. Uiri iudei ꝛ q̄ hītatis irl'm vniuerſi: hoc vob notū ſit: ꝛ aurib⁹ pcipite v̄ba

E mea. Nō. n. ſic vos eſtiatis hi ebrij ſūt: cū ſit hora diei tītia. Sꝫ hoc ē qđ dictū ē p pphām

Johel.2.g iohel. Et erit ī nouiſſimis dieb⁹ dic dn̄s: effūdā de ſpū meo ſup oēꝫ carnē. Et pphetabūt filij v̄ri ꝛ filie v̄re: ꝛ iuuenes v̄ri viſiōes videbūt ꝛ ſeniores v̄ri ſomnia ſomniabūt. Et q̄dē ſup ſuos meos ꝛ ācillas meas ī dieb⁹ illis effūdā de ſpū meo ꝛ pphabūt: ꝛ dabo pdigia ī celo ſurſū ꝛ ſigna ī t̄ra deorſum

Johel.2.g ſanguinē ꝛ ignē ꝛ vaporē fumi. Sol cōuertet ī tenebras ꝛ lūa ī ſanguinē: āteꝙ̄ veniat

Johel.2.g dies dn̄i magn⁹ ꝛ manifeſt⁹. Et erit. Ois q̄

Ro.10.c. cūꝙ̄ inuocauerit nomē dn̄i ſalu⁹ erit. Uiri

Infra.5.f. iſraelite: audite v̄ba h̄. Jeſū nazarenū virū

D approbatū a deo ī oib⁹ v̄tutib⁹ ꝛ pdigijs ꝛ ſignis q̄ fec̄ de⁹ p illū in medio v̄ri: ſicut ſcitis: hūc diffinito cōſilio ꝛ pſcientia dei traditū p man⁹ iniquoꝝ: affigētes ītemiſtis.

Infra.10.d Quē de⁹ ſuſcitauit ſolutis dolorib⁹ īferni: iuxͣ qđ ipoſſibile erat teneri illū ab eo. Da

pſa.15.d. uid. n. dic̄ in eū. Prouidebā dn̄ꝫ corā me ſp: qm̄ a dextris ē mihi ne cōmouear. Propter h̄ letatū ē cor meū ꝛ exultauit lingua

Infra.13.e. mea: inſup ꝛ caro mea requieſcet in ſpe. Qm̄

E nō derelinq̄s aiaꝫ meā in iferno: nec dabis ſcm̄ tuū videre corruptionē. Notas mihi feciſti vias vite: replebis me iocūditate cū facie tua. Uiri frēs: liceat audēter dicere ad vos de p̄iarcha dd̄ qm̄ defūct⁹ ē ꝛ ſepult⁹ ē: ꝛ ſepulchrū ei⁹ ē apud nos vſꝙ̄ in hodiernū

3.Re.2.b. nū diē. Propha igit̄ cū eēt ꝛ ſciret q: iureiurādo iuraſſet illi de⁹ de fructu lūbi ei⁹ ſedere ſup ſedē ei⁹: puidēs locut⁹ ē de reſurrectiōe xp̄i: q: neꝙ̄ derelict⁹ ē in iferno: neꝙ̄ caro ei⁹ vidit corruptionē. hūc ieſū re-

Supra.1.c. ſuſcitauit de⁹ cui⁹ oēs nos teſtes ſum⁹. Dex

Infra.10.f. tera igit̄ dei exaltat⁹ ꝛ pmiſſiōe ſpūs ſci acceptā a p̄re: effudit hoc donū qđ vos videtis

F ꝛ auditis. Nō. n. dauid aſcēdit ī celos. Dicit

pſal.109. aūt ipſe. Dixit dn̄s dn̄o meo ſede a dextris

meis: donec ponā inimicos tuos ſcabellū pedū tuorū. Certiſſime ſciat ergo ois dom⁹ iſrl': q: ꝛ dn̄ꝫ eū ꝛ xp̄m fecit de⁹ hūc ieſū quē vos crucifixiſtis. his āt auditis cōpūcti ſūt corde ꝛ dixert ad petrū ꝛ ad reliq̄s apl'os. Quid faciem⁹ viri frēs? ✠ Petr⁹ aūt ad illos. Pniam ingt agite ꝛ baptizet vnuſq̄ſꝙ̄ v̄ſtꝝ ī noīe ieſu xp̄i in remiſſionē pctoꝝ v̄rorum: ꝛ accipietis donū ſpūs ſci. Uobis. n. ē repromiſſio ꝛ filijs v̄ris ꝛ oib⁹ q̄ lōge ſunt q̄ſcūꝙ̄ aduocauerit dn̄s de⁹ nr̄. Alijs ēt v̄bis plurimis teſtificat⁹ ē. ꝛ exhortabat eos dicēs. Saluamini a gn̄atiōe iſta praua. Qui ergo receperūt ſmonē ei⁹ baptizati ſūt: ꝛ appoſite ſūt ī die illa aie circiter tria milia. Erāt aūt pſeuerātes in doctrina apl'oꝝ ꝛ cōicatiōe fractiōis panis ꝛ oronib⁹. Fiebat autē oi aie timor. Multa q̄ꝫ pdigia ꝛ ſigna p apl'os in irl'm fiebāt ꝛ met⁹ erat magn⁹ ī vniuerſis. Oēs ēt q̄ credebāt erāt piter ꝛ hēbant oia cōia. Poſſeſſiōes ꝛ ſbās vēdebāt ꝛ diuidebant illa oib⁹: put cuiꝙ̄ op⁹ erat. Quotidie q̄ꝫ pdurātes vnanimiter in tēplo ꝛ frāgētes circa domos panē ſumebāt cibū cū exultatiōe ꝛ ſimplicitate cordis collaudātes deū ꝛ hn̄tes: grāꝫ ad oēm plebeꝫ. Dn̄s aūt augebat q̄ ſalui fiebant quotidie in idipm̄.

ℭ C. S. Sanat petr⁹ claudū: docet iſrl'itas de glīficatiōe xp̄i ac ei⁹ reſurrectiōe. Ca. iij.

Petr⁹ aūt ꝛ ioānes aſcēdebāt ī tēplū: ad horā orōnis nonā. Et q̄dā vir qui erat claudus ex vtero mr̄is ſue baiulabatur: quē ponebāt q̄tidie ad portaꝫ tēpli q̄ dr̄ ſpecioſa vt peteret elemoſinā ab introeuntibus in tēplū. Js cū vidiſſet petrū ꝛ ioānē: incipiētes introire in tēplū: rogabat vt elemoſinā acciperet. Jntuēs āt in eū petr⁹ cū ioāne dixit. Reſpice in nos. At ille intēdebat in eos: ſperās ſe aliq̄d accepturū ab eis. Petr⁹ āt dixit. Argētū ꝛ auruꝫ nō ē mihi: qđ āt hēo h̄ do tibi. Jn noīe ieſu xp̄i nazareni: ſurge ꝛ ābula. Et apphēſa manu ei⁹ dextera alleuauit eū: ꝛ ptin⁹ cōſolidate ſūt baſes ei⁹ ꝛ plātes: ꝛ exiliēs ſtetit ꝛ āblabat ꝛ itrauit cū ill' in tēplū: ābulās ꝛ exiliens: ꝛ laudās deū. Et vidit ois pp̄ls eū ābulātē ꝛ laudātē deū. Cognoſcebāt āt illū q̄ ipſe erat q̄ ad elemoſinā ſedebat ad ſpecioſaꝫ portā tēpli. Et ipleti ſūt ſtupore ꝛ extaſi: ī eo qđ cōtingerat illi. Cū teneret aūt petrꝫ ꝛ ioānē: cucurrit ois pp̄ls ad eos ad porticum

Marginal notes (right column): ats ✠ Dixit petr⁹. — G — Infra.4.g. — A — Infra.4.e 14.b. — Infra.6.f — B

ad porticū q̄ appellat̄ ſalomōis ſtupentes.
Uidēs aūt petr⁹ rn̄dit ad ppl'z. Uiri iſrlite
gd miramini in hoc: aut nos qd intuemi
ni qſi nr̄a v̄tute aut ptātem fecerim⁹ hūc
C ābulare: De⁹ abrahā ⁊ de⁹ yſaac ⁊ de⁹ ia
cob: de⁹ patꝝ nr̄oꝝ glificauit filiū ſuū ieſū
quē vos qdē tradidiſtis, ⁊ negaſtis an̄ faciē
mat.27.b pilati iudicāte illo dimitti. Uos aūt ſcm̄
mar.15.a ⁊ iuſtū negaſtis: ⁊ petiſtis, virꝝ homicidā
Luc.23.c. donari vob: auctore v̄o vite inf̄fecīſtis. Quē
Joā.18.g de⁹ ſuſcitauit a mortuis cui⁹ nos teſtes ſu
m⁹: ⁊ in fide nōis ei⁹ hūc quē vos videtis
⁊ noſtis: ꝯfirmauit nōm ei⁹: ⁊ fides q̄ p eū
eſt dedit itegrā ſanitatē iſtā in ꝯſpectu oi
D uꝫ vr̄z. Et nūc frēs ſcio q: p ignorātiā feci
ſtis: ſicut ⁊ pncipes vr̄i. De⁹ aūt q pnūciauit p
os oiuꝫ pphāꝝ pati xp̄ꝫ ſuū ſic impleuit.
Eccl.17.c. Penitemini igr̄ ⁊ ꝯuertimini vt deleāt
mar.4.c. pctā vr̄a: vt cū venerit tpa refrigerij a ꝯſpe
mar.1.b. ctu dn̄i: ⁊ miſit eū q̄ pdicat⁹ ē vob ieſū xp̄ꝫ
quē oꝫ qdē celū ſuſcipe vſqꝫ in tpa reſtō
nis oiuꝫ q̄ locut⁹ ē de⁹ p os ſcōꝝ ſuoꝝ a ſe
Deu. 18.c culo pphāꝝ. Moyſes qdē dixit. Qm̄ pphe
Infra. 7.c tā ſuſcitabit vob dn̄s de⁹ vr̄ de frīb⁹ vr̄is:
infra.7.c tāq̄ meipꝫ audietis: iuxͣ oia q̄cūqꝫ locut⁹
fuerit vob. Erit aūt ois aīa q̄ nō audierit p
phetā illū exterminabit̄ de plebe. Et oēs pphe
a ſamuel ⁊ deinceps q locuti ſt̄ ānūciauerūt
dies iſtos. Uos eſtis filij pphāꝝ ⁊ teſti qd
diſpoſuit de⁹ ad pr̄es vr̄os: dicēs ad abrahā
Gen.12.a Et i ſeīe tuo bn̄dicent̄ oēs familie t̄re. Uo
bis p̄ͥᵐᵒ de⁹ ſuſcitās filiū ſuū: miſit eū bn̄dīc
cētē vob vt ꝯuertat ſe vnuſqſqꝫ a nequitia ſua.
¶ Ca. iiij. ¶ Ponit̄ inuidia ſacerdotū ꝯ
aplos ac petri rn̄ſio cū deuota oīone credē
tiū: ac ſancta ꝯuerſatiōe. Ca. iiij.
A Loquētib⁹ aūt illis ad ppl'z: ſupuenerūt
ſacerdotes ⁊ magr̄at⁹ tēpli ⁊ ſaducei
dolētes q docerēt ppl'z ⁊ ānūciarēt in ieſū
reſurrectiōeꝫ ex mortuis: ⁊ iniecerūt i eos
man⁹: ⁊ poſuerūt in eos cuſtodiā in craſti
Infra. 5.c nū. Erat aūt iā veſpa. Multi aūt eoꝝ q au
dierāt v̄bū crediderūt: ⁊ fact⁹ ē nūer⁹ eoꝝ
qnqꝫ milia. Fcm̄ ē aūt in craſtinū: vt ꝯgre
garent̄ pncipes eoꝝ ⁊ ſeniores ⁊ ſcribe in
hierl'z: ⁊ annas pnceps ſacerdotum: ⁊ cay
phas ⁊ ioānes ⁊ alexāder: ⁊ q̄tq̄t erāt d̄ gn̄e
ſacerdotali. Et ſtatuētes eos in medio int̄
B rogabāt. In q̄ v̄tute aut in q̄ nōie feciſtis
hoc vos. Tunc petr⁹ repler⁹ ſpū ſcō: dixit ad
eos. Pricipes ppli ⁊ ſeniores iſrl' audite: ſi
nos hodie dijudicamur in bn̄fcō hoīs infir.

mi in q̄ iſte ſalu⁹ fcūs ē: notū ſit oib⁹ vob
⁊ oi plebi iſrl': q: i nōie ieſu xp̄i nazareni
quē vos crucifixiſtis quem de⁹ ſuſcitauit a
mortuis: i hoc iſte aſtat corā vob ſan⁹. Hic mat.22.b
eſt lapis q̄ reprobat⁹ ē a vob edificātib⁹: q̄ fa mar.12.a
ct⁹ ē in caput anguli: ⁊ nō ē in alio aliq̄ ſa Luc.20.c
lus. Nec. n. aliud nōmē ē ſub celo datū hoīb⁹ 1.Pe.2.a
in q̄ oporteat nos ſaluos fieri. Uidētes aūt C
petri ꝯſtātiā ⁊ ioānis: cōpto q hoīes, eēnt
ſine lrīs ⁊ idiote: admirabant̄: ⁊ cognoſce
bāt eos qm̄ cū ieſu fuerāt: hoīeꝫ q̄qꝫ viden
tes ſtantē cū eis q curat⁹ fuerat: nihil pote
rāt ꝯdicer̄. Iuſſerūt āt eos foras ex ꝯcilio ſe Infra.5.f.
cedere: ⁊ ꝯferebant ad inuicē dicētes Quid
faciem⁹ hoīb⁹ iſtis? Qm̄ qdē notū ſignū fcm̄
eſt p eos oib⁹ hitātib⁹ hierl'z. Manifeſtū eſt: ⁊ D
nō poſſum⁹ negare. Sꝫ ne ampli⁹ diuulget̄
in ppl'z: ꝯminemur eis ne vltra loqnt̄ in
nōie hoc vlli hoīuꝫ. Et vocātes eos: denūciā
uerūt ne oīo loqrēt̄ neqꝫ docerēt in nōie
ieſu. Petr⁹ v̄o ⁊ ioānes rn̄dētes dixerūt Infra.5.c.
ad eos. Si iuſtū ē in ꝯſpectu dei vos poti⁹
audire q̄ deū: iudicate. Nō. n. poſſum⁹ q̄ vi
dim⁹ ⁊ audiuim⁹ nō loq. At illi ꝯminan
tes dimiſerūt eos: nō iuenientes quo puīrēt
eos pp ppl'z: q: oēs clarificabāt id qd fcm̄
fuerat i eo qd acciderat. Annoꝝ. n. erat am E
pli⁹. xl. hō: in q̄ fcm̄ fuerat ſignū illud ſani ſup.3.a.
tatis. Dimiſſi āt venerūt ad ſuos: ⁊ ānūcia
uerūt eis q̄ta ad eos pncipes ſacdotū ⁊ ſeni
ores dixiſſet. Qui cū audiſſent vnanimit̄
leuauerūt vocē ad deū: ⁊ dixerūt. Dn̄e tu q fe
ciſti celū ⁊ t̄rā mare ⁊ oia q̄ i eis ſūt: q ſpū
ſcō p os pr̄is nr̄i dd̄ pueri tui dixiſti. Qua
re fremuerūt gētes: ⁊ ppli meditati ſt̄ ina Ps.2.
nia. Aſtiterūt reges t̄re ⁊ pncipes ꝯuenerūt
in vnū aduerſus dn̄ꝫ ⁊ aduerſus xp̄ꝫ ei⁹.
Cōuenerūt. n. v̄e i ciuitate iſta aduerſus ſā F
ctū pueꝝ tuū ieſū quē vnxiſti. Herodes ⁊
ponti⁹ pilat⁹ cū gētib⁹ ⁊ pplis iſrl': facere q̄
man⁹ tua ⁊ ꝯſiliū tuū decreuerūt fieri. Et
tūc dn̄e reſpice in ꝯminas eoꝝ: ⁊ da ſuis Alꝯ
tuis cū oi fiducia loq v̄bū tuū: i eo q ma animas.
nū tuā extēdas ad ſanitates ⁊ ſigna ⁊ pdi
gia fieri p nomē ſancti filij tui ieſu. Et cū
oraſſent mot⁹ ē loc⁹ in q̄ erāt ꝯgregati: ⁊ ſup.2.a.
repleti ſūt oēs ſpū ſcō: ⁊ loqbant̄ v̄bū dei infra.19.a.
cū fiducia. Multitudīs aūt credētiū erat di.8.q.i.
cor vnuꝫ ⁊ aīa vna: nec qſqꝫ eoꝝ q̄ poſſide 1.q.2.q.i.
bat aliqd ſuū eē dicebat: ſꝫ erant illis oia 1.q.1.c.2.
cōia. Et v̄tute magna reddebant apli teſti 1.c.ſcimꝰ.
moniū reſurrectionis ieſu xp̄i dn̄i nr̄i: ⁊ G

gr̃a magna erat in oīb⁹ illis. Neq; n. q̄ſq̄
egens erat inter illos. Quotq̄t n. poſſeſſo-
res agrorū aut domorū erāt: vendētes affer
Sup. 2. g. rebāt p̄cia eorū q̄ vendebāt ⁊ ponebāt an̄ pe
12. q. i. c. 2 des aplōrū. Diuidebat aūt ſingulis prout
⁊ c. vide- cuiq; op⁹ erat. Joſeph āt q̄ cognominat⁹
tem. eſt barnabas ab aplīs: qd̄ eſt interp̄tatū fi-
Di. 33. c. ſi li⁹ ꝯſolatiōis: leuites cyp̄i⁹ gn̄e cum hr̄et
qui. agrum vendidit eū: ⁊ attulit preciū ⁊ po
Sup. i. b. ſuit ante pedes apoſtolorū.

¶ Cap. v. ¶ Morit ananias pp̄ fraudē
de p̄cio agri cū ſaphira vxore ſua: ſanant
egri per aplōs per iudeos increpant aplī
quos gamalihel excuſat. Ca. v.

Vir aūt q̄dā noie ananias cū ſaphira
vxore ſua vēdidit agrum: ⁊ frauda-
A uit de p̄cio agri ꝯſcia vxore ſua: ⁊ afferens
p̄tē quādā: ad pedes aplōrū poſuit. Dixit āt
petr⁹ ad ananiā. Anania cur tētauit ſatha
nas cor tuū mētiri te ſpūi ſcō: ⁊ fraudare
de p̄cio agri? Nōne manēs tibi manebat
⁊ venūdatū in tua erat p̄tāte? Quare po-
ſuiſti in corde tuo hāc rē? Nō es mentit⁹
hoīb⁹ ſ; deo. Audiēs aūt ananias hec v̄ba
cecidit ⁊ expirauit. Et fact⁹ ē timor magn⁹
ſup oēs q̄ audierūt. Surgentes aūt iuue
B nes amouerūt eū: ⁊ efferētes ſepelierunt.
Factū eſt aūt q̄ſi horas trium ſpatiū: ⁊ vxor
ip̄i⁹ neſciēs qd̄ factū fuerat introiuit. Dixit
aūt ei petr⁹. Dic mihi mulier: ſi tāti agrū
vēdidiſtis. At illa dixit Etiā tanti. Petr⁹
aūt ad eā. Quid vtiq; ꝯuenit vob̄ tentare
ſpm̄ dn̄i? Ecce pedes eorū q̄ ſepelierūt virū
tuū ad oſtiū: ⁊ efferēt te. Cōfeſtim cecidit
an̄ pedes ei⁹: ⁊ expirauit. Intrātes aūt iu-
uenes inuenerūt illā mortuā: ⁊ extule-
rūt ⁊ ſepelierunt ad virū ſuū. Et fact⁹ eſt ti-
mor magn⁹ in vniuerſa eccl̄ia: ⁊ in oēs q̄
audierūt hec. Per man⁹ aūt aplōrū fiebāt
ſigna ⁊ p̄digia multa in plebe. Et erāt vna
C nimiter oēs in porticu ſalomōis. Cetero
rū aūt nemo audebat ſe ꝯiūgere illis: ſ;
magnificabat eos pp̄ls. Magis aūt auge-
bat credētiū in dn̄o multitudo virorū ac
mulierū: ita vt in plateas eijcerēt infirmos
⁊ ponerēt in lectulis ac grabatis: vt veniē
te petro ſaltē vmbra illi⁹ obūbraret quēq;
illorū ⁊ libarent oēs ab infirmitatib⁹ ſuis.
Cōcurrebat aūt ⁊ multitudo vicinarū ci-
uitatū hierl̄m: afferentes egros ⁊ vexatos a
ſpiritib⁹ imūdis: q̄ curabant oēs. Exur-
gens aūt p̄nceps ſacerdotū ⁊ oēs q̄ cū il-
lo erāt: q̄ eſt hereſis ſaduceorū: repleti ſunt
zelo ⁊ iniecerūt man⁹ in aplōs: ⁊ poſuerūt Sup. 4. a.
eos in cuſtodia publica. Angelus aūt dn̄i infra. 12. a.
p noctē apriēs ianuas carceris ⁊ educēs D
eos dixit. Ite ⁊ ſtātes loquimini in tēplo ple
bi oia v̄ba vite hui⁹. Qui cū audiſſent in-
trauerūt diluculo in tēplū: ⁊ docebāt. Ad
ueniēs aūt p̄nceps ſacerdotū ⁊ qui cū eo
erāt: ꝯuocauerūt ꝯciliū ⁊ oēs ſeniores fi-
liorū iſrl̄: ⁊ miſerūt ad carcerē vt adduce-
rent. Cū aūt veniſſent miniſtri ⁊ apto carce
re nō inueniſſent illos: reuerſi nūciauerūt
dicētes. Carcerē q̄dē inuenim⁹ clauſū cū
oī diligētia: ⁊ cuſtodes ſtātes an̄ ianuas.
Apientes aūt neminē int⁹ inuenim⁹. Ut
aūt audierūt hos ſmones magr̄at⁹ tēpli ⁊ E
p̄ncipes ſacerdotū: ambigebant de illis q̄d
nā fieret. Aduenies aūt q̄dā nūciauit eis:
q: ecce viri q̄s poſuiſtis in carcerē ſunt in
tēplo ſtātes ⁊ docētes pp̄l̄m. Tūc abijt ma-
giſtrat⁹ cū miniſtris: ⁊ adduxit illos ſine vi. Ti-
mebāt. n. pp̄l̄m ne lapidarent. Et cū addu-
xiſſent illos: ſtatuerūt in ꝯcilio. Et interroga-
uit eos p̄nceps ſacerdotū: dicēs. Precipiē
do p̄cepim⁹ vob̄ ne doceretis in noie iſto:
⁊ ecce repleſtis hierl̄m doctrina vr̄a: ⁊ vul-
tis inducere ſup nos ſanguinē hoīs iſti⁹.
Rn̄dēs aūt petr⁹ ⁊ apl̄i dixerūt. Obedire oꝫ
deo magis q̄ hominib⁹. De⁹ patrū nr̄orū Sup. 4. b.
ſuſcitauit ieſū quē vos interemiſtis ſuſpē
dentes in ligno. Hūc p̄ncipē ⁊ ſaluatorē
de⁹ exaltauit dextera ſua ad dādā pn̄iā iſrl̄ F
⁊ remiſſionē pctōrū. Et nos ſum⁹ teſtes horū
v̄borū: ⁊ ſpūs ſcūs quē dedit de⁹ oīb⁹ obediē
tib⁹ ſibi. Hec cū audiſſent diſſecabant: ⁊ co
gitabāt interficere illos. Surgēs aūt q̄dā in
ꝯcilio phariſe⁹ noie gamalihel legis doctō infra. 22. a.
honorabil' vniuerſe plebi: iuſſit foras ad
breue hoīes fieri. Dixitq; ad illos. Uiri iſra Sup. 4. c.
elite attēdite vob̄ ſup hoīb⁹ iſtis: q̄d acturi Sup. 2. c.
ſitis. An̄ hos. n. dies extitit theodas dicēs
ſe eē aliquē: cui ꝯſenſit nūer⁹ virorū circit
q̄dringentorū. Qui occiſus eſt: ⁊ oēs q̄ cre
debāt ei diſſipati ſūt: ⁊ redacti ad nihilū.
Poſt hūc extitit iudas galile⁹ in dieb⁹ p̄- G
feſſionis: ⁊ auertit pp̄l̄m poſt ſe. Et ipſe pe-
rijt: ⁊ oēs q̄tq̄t ꝯſenſerūt ei diſp̄ſi ſunt. Et
nūc itaq; dico vob̄ diſcedite ab hoīb⁹ iſtis:
⁊ ſinite illos. Qm̄ ſi eſt ex hoībus ꝯſiliū hoc
aut op⁹ diſſoluet: ſi v̄o ex deo eſt: nō poterī
tis diſſoluere illō ne forte ⁊ deo repugn̄re
videamini. Cōſenſerūt aūt illi: ⁊ ꝯuocan

tes apl'os cesis, denūciauerūt ne oīno loq̄-
rent in nōie iesu: ⁊ dimiſerūt eos. Et illi q̄
dē ibāt gaudētes a ɔ̄ſpectu ɔ̄cilij: qm̄ di-
gni habiti ſunt ꝓ nomine ieſu ɔ̄tumeliā
pati. Omni aūt die non ceſſabant in tem-
plo ⁊ circa domos docentes: ⁊ euangelizan
tes chriſtū ieſum.
¶ Ca. Sū. ¶ Eligūt ſeptē diacōi, ab apl'is
et qb' ſtephan' accuſat iudeis. Cap. vi.
A In dieb' aūt illis creſcēte nūero diſci-
puloꝝ fcm̄ eſt murmur grecoꝝ ad-
uerſus hebreos eo q̄ deſpicerent in miſte-
rio q̄tidiano vidue eoꝝ. Cōuocantes aūt
duodecim multitudinē diſcipuloꝝ, dixe-
rūt. Nō eſt equū nos derelinq̄re v̄bū dei: ⁊
miniſtrare mēſis. Cōſiderate ergo frēs, vi
ros ex vob̄ boni teſtimōij ſeptē: plenos ſpū
ſctō ⁊ ſapiā q̄s ɔ̄ſtituam' ſup hoc op'. Nos
B v̄o orōni ⁊ miniſterio v̄bi iſtātes erim'.
Et placuit ſmo corā oī multitudine. Et
elegerūt ſtephanū viꝝ plenum fide ⁊ ſpū
ſctō: ⁊ philippū ⁊ ꝓcoꝝ, ⁊ nicanorē ⁊ timo
nē ⁊ parmenā ⁊ nicolaū aduenā antioche
Sup.1.d nū. Hos ſtatuerūt an ɔ̄ſpectū aploꝝ: ⁊ orā
tes iposuerūt eis man'. Et v̄bū dn̄i creſce
bat: ⁊ multiplicabat nūer' diſcipuloꝝ in
hierl'm valde. Multa ēt turba ſacerdotū
obediebat fidei. Stephan' aūt plen' grā ⁊
fortitudine faciebat ꝓdigia ⁊ ſig̃a magna
in ppl'o. Surrexerūt aūt qdā de ſynagoga
C q̄ appellat libertinoꝝ ⁊ cyrenēſiū ⁊ alexā-
drinoꝝ ⁊ eoꝝ q erāt a cilicia ⁊ aſia diſputā
tes cū ſtephano: ⁊ nō poterant reſiſtere ſa-
piētie ⁊ ſpūi q loq̄bat. Tūc ſubmiſerūt vi-
Infra.7.d ros q dicerent ſe audiſſe eū dicentē v̄ba
blaſphemie in moyſen ⁊ deū. Cōmouerūt
itaq̄ plebē ⁊ ſeniores ⁊ ſcribas: ⁊ ɔ̄currē
tes rapuerūt eū: ⁊ adduxerūt in ɔ̄ciliū: ⁊
Al' + di- ſtatuerūt falſos teſtes + q dicerent. Hō iſte
centes nō ceſſat loq v̄ba aduerſus locū ſcm̄ ⁊ legē.
D Audiuim' n. eū dicentē: qm̄ ieſus naza
ren' hic deſtruet locū iſtū: ⁊ mutabit tra
ditiōes q̄s tradidit nobis moyſes. Et in-
tuentes eū oēs q ſedebant in ɔ̄cilio: vide
runt faciē ei' tanq̄ faciem angeli.
¶ Ca. Sū. ¶ Rn̄dit ſtephan' iudeis de q-
b' accuſat' fuit: ondens rebelliōes iudeoꝝ
ɔ̄ deū ⁊ ponit lapidatio ſtephani in iuſta
ac ei' patientia pfecta. Cap. vij.
Dixit aūt pnceps ſacerdotū: ſi hec ita
A ſe hn̄t. Qui ait. Viri frēs ⁊ prēs au-
dite. De' glie appuit pr̄i nr̄o abrahe cū eſ-
ſet in meſopotamia priuſq̄ morarēt in
charran: ⁊ dixit ad illū. Exi de t'ra tua ⁊ de Gen.12.a
cognatiōe tua: ⁊ veni in terrā quā mon
ſtrauero tibi. Tūc exijt de terra chaldeoꝝ:
⁊ habitauit in charran. Et inde poſtq̄ mor
tu' eſt pr̄ ei' tranſtulit illū in terrā iſtā
in qua nūc vos habitatis. Et nō dedit illi
hereditatē in ea nec paſſum pedis: ſz repro
miſit dare illi eā in poſſeſſiōe nē: ⁊ ſemini
ei' poſt ip̄m: cū nō hrēt filium. Locut' eſt Gen.15.d
aūt ei de': q: erit ſemen ei' accola in terra
aliena: ⁊ ſeruituti eos ſubijcient ⁊ male tra
ctabunt eos annis q̄dringentis ⁊ gentem
cui ſeruierint iudicabo ego dicit dn̄s. Et
poſt hec exibūt ⁊ ſeruient mihi in loco iſto.
Et dedit illi teſtamētū circūciſionis: ⁊ ſic
genuit yſaac ⁊ circūcidit eū die octaua:
⁊ yſaac iacob: ⁊ iacob duodecim patriar-
chas. Et patriarche emulātes ioſeph ven- B
diderunt in egyptū: ⁊ erat de' cum eo. Et Gen.37.f
eripuit eū ex omnib' tribulationib' ei': Sap.10.c
⁊ dedit ei gratiā ⁊ ſapiētiā in ɔ̄ſpectu pha-
raonis regis egyptioꝝ: ⁊ cōſtituit eū pre-
poſitū ſup egyptū ⁊ ſup oēm domū ſuā.
Venit aūt fames in vniuerſā egyptū ⁊
chanaā: ⁊ tribulatio magna: ⁊ nō inueniē
bant cibos patres nr̄i. Cū audiſſet aūt ia-
cob eſſe frumētū in egypto: miſit patres Ge.42.a
nr̄os pmū ⁊ in ſcd̄o cognit' eſt ioſeph a
fratrib' ſuis: ⁊ manifeſtatū eſt pharaoni Ge.45.a
gen' eius. Mittens aūt ioſeph accerſiuit
iacob prēm ſuū: ⁊ oēm cognatiōē ſuam
in animab' ſeptuagintaq̄nq̄. Et deſcendit
iacob in egyptū: ⁊ defunct' eſt ipſe ⁊ patres Ge.49.d
noſtri. Et trāſlati ſunt in ſichen: ⁊ poſiti
ſunt in ſepulchro q̄d emit abrahā pcio ar
genti a filijs emor filij ſichen. Cū autē ap-
propinquaret tp̄s ꝓmiſſiōis quā cōfeſ- C
ſus erat de' abrahe: creuit populus ⁊ mul-
tiplicat' eſt in egypto quoaduſq̄ ſurrexit
alius rex in egypto q non ſciebat ioſeph. Exo.1.a
Hic circūueniens gen' noſtrū afflixit pa-
tres noſtros: vt exponerent infantes ſuos
ne viuificarent. Eodē tp̄e natus eſt moy-
ſes ⁊ fuit gratus deo: q nutrit' eſt trib' mē Exo.2.a
ſibus in domo patris ſui. Expoſito aūt il-
lo ſuſtulit eū filia pharaōis: ⁊ nutriuit eū
ſibi in filiū. Et erudit' eſt moyſes oī ſapīa
egyptioꝝ: ⁊ erat potēs in v̄bis ⁊ in opib' vlt.37.c.
ſuis. Cū aūt impleret ei q̄draginta ānoꝝ q: de mē
tpus aſcendit in cor eius vt viſitaret fra- ſa.
tres ſuos filios iſrael. Et cū vidiſſet quēdā Iob.2.b

iniuriā patiētē vindicauit illū: ⁊ fecit vl-
tionem ei q iniuriā ſuſtinebat ꝑcuſſo egy-
ptio. Exiſtimabat aūt intelligere frēs: qm̄ de⁹
p manū ipſi⁹ daret ſalutē illis. At illi nō
intellexerūt. Sequēti vo die appuit illis li-
B tigātib⁹: ⁊ recōciliabat eos in pace dicēs. Ui-
ri frēs eſtis. Ut qd nocetis alterutꝛ? Qui
aūt iniuriā faciebat ꝓximo: repulit eū dicēs.
Quis te cōſtituit pncipē ⁊ iudicē ſup nos?
Nūqd interficere me tu vis quemadmodū interf
feciſti heri egyptiū? Fugit aūt moyſes in
Exo.2.c.d verbo iſto: ⁊ fact⁹ ē aduena i tra madian: vbi
Luce.12. gnāuit filios duos. Et expletis ānis qdra-
ginta: appuit illi in deſerto mōtis ſyna an-
gelus in igne flāme rubi. Moyſes aūt vi-
dēs āmirat⁹ ē viſū. Et accedēte illo vt cōſi-
deraret: fcā ē ad eū vox dnī dicēs. Ego ſum
de⁹ patꝝ tuoꝝ: de⁹ abrahā: de⁹ yſaac: ⁊ de⁹ ia-
cob. Tremefact⁹ aūt moyſes: nō audebat cō-
ſiderare. Dixit aūt illi de⁹. Solue calciamē-
Exo.3.b. tū pedū tuoꝝ. Loc⁹ enī in q ſtas tra ſcā eſt.
Joſ.5.d. Uidēs vidi afflictiōem ppli mei q ē in egy-
pto ⁊ gemitū eoꝝ audiui: ⁊ deſcēdi liberare
eos. Et nūc veni: ⁊ mittā te in egyptū. Hūc
moyſen quē negauerūt dicētes: qs te cōſti-
tuit pncipē ⁊ iudicē: hūc de⁹ pncipē ⁊ re-
dēptorē miſit cū manu āgeli q appuit illi
in rubo. Hic eduxit illos faciēs ꝓdigia ⁊ ſi-
gna in tra egypti ⁊ in rubro mari: ⁊ i de-
Gen.15.c to ānis qdraginta. Hic ē moyſes q dixit
Sup.3.d filijs iſrl. Ꝓphetā ſuſcitabit vob de⁹ d frī-
b⁹ vrīs: tāqꝫ me ipſū audietis. Hic ē q fuit
in ecclia in ſolitudīe cū āgelo q loqbat ei
in mōte ſyna, ⁊ cū pātrib⁹ nrīs: q accepit ver-
ba vite dare vobis. Cui noluerūt obedire
pres vrī: ſꝫ repulerūt ⁊ auerſi ſūt cordib⁹
Exo.32.a. ſuis in egyptū: dicētes ad aarō. Fac nob
deos q pcedāt nos. Moyſi enī hui q eduxit
nos de tra egypti: neſcim⁹ qd factū ſit ei. Et
vitulū fecerūt in dieb⁹ illis: ⁊ obtulerūt
hoſtiā ſimulachro: ⁊ letabāt in opib⁹ ma-
nuū ſuaꝝ. Cōuertit aūt de⁹ ⁊ tradidit eos
ſuire militie celi: ſic ſcriptū ē in li⁰ ꝓpha-
Amos.5.g rū. Nūqd victias aut hoſtias obtuliſtis mi-
hi ānis qdraginta in deſerto dom⁹ iſrl? Et
f ſuſcepiſtis tabnaculū moloch: ⁊ ſydus dei
vrī rephan. Figuras qs feciſtis adorare
Exo.25.d eas: ⁊ trāſferā vos in babylonē. Tabnacu-
Hebr.8.b lū teſtimōij fuit cū pātrib⁹ nrīs in deſerto: ſic
diſpoſuit illꝭ de⁹ loqns ad moyſen: vt face-
ret illō ſꝫ formā quā viderat. Qd ⁊ iduxerūt
ſuſcipiētes pres nrī cū ieſu in poſſeſſionē
gētiū: qs expulit de⁹ a facie patꝝ nroꝝ vſqꝫ
in dieb⁹ dauid. Qui inuenit grāz an deū: ⁊
petijt vt inueniret tabnaculū deo iacob. Sa-
lomō aūt edificauit illi domū. Sꝫ nō excel-
ſus in manufactis hitat ſic p ꝓphā dic. Ce-
lū mihi ſedes ē tra aūt ſcabellū pedū meoꝝ. Eſa.66.a
Quā domū edificabitis mihi dic dns: aut
qs loc⁹ reqetiōis mee ē? Nōne man⁹ mea
fecit hec oia. Dura ceruice ⁊ incircūciſi cor-
dib⁹ ⁊ aurib⁹: vos ſp ſpūi ſcō reſtitiſtis: ſic G
pres vrī ita ⁊ vos. Quē ꝓphaꝝ nō ſūt pſecuti
pres vrī? Et occiderūt eos q pnūciabāt de ad-
uētu iuſti: cui⁹ vos nūc ꝓditores ⁊ homici-
de fuiſtis: q accepiſtis legē in diſpōne āge- ſup.6.d.
loꝝ ⁊ nō cuſtodiſtis. Audiētes aūt hec diſſi-
cabant cordib⁹ ſuis: ⁊ ſtridebāt dētib⁹ in
eū. Cū aūt eēt plen⁹ ſpū ſcō: intēdēs in ce-
lū vidit gliā dei ⁊ ieſū ſtātē a dextris dei. Et
ait. Ecce video celos aptos: ⁊ filiū hoīs ſtātē
a dextris vtutis dei. Exclamātes aūt voce ma-
gna cōtinuerūt aures ſuas: ⁊ impetū fecerūt
vnanimit in eū. Et eiciētes eū ex ciuita- 3.re.21.b
tē lapidabāt. Et teſtes depoſuerūt veſtimēta
ſua ſec⁹ pedes adoleſcētis q vocabat ſaul⁹: ⁊
lapidabāt ſtephanū inuocātē ⁊ dicētē. Dne
ieſu ſuſcipe ſpm meū. Poſitis aūt genib⁹: cla-
mauit voce mag dicēs. Dne: ne ſtatuas illꝭ
hoc pctm. Et cū hoc dixiſſꝫ: obdormiuit i dno.
¶ C. Sū. ¶ Poſt ſepulturā ſtephāi pōit
pdicatio philippi tā i ſamaria qꝫ i tra ma-
ritima. Et interpōit miſſio ſpūs ſci in gēti-
les cū increpatiōe ſimōis magi. Ca. viij.

Saulus aūt erat cōſentiēs neci ei⁹. Fcā ē A
aūt illa die pſecutio mag in ecclia q
erat hieroſolymis: ⁊ oēs diſpſi ſunt p re-
giōes iudee ⁊ ſamarie pter aplos. Curaue-
rūt aūt ſtephanū viri timorati: ⁊ fecerūt plā-
ctū magnū ſup eū. Saul⁹ vo vaſtabat eccle- infra.9.a
ſiā p domos intrās ⁊ trahēs viros ac mu-
lieres tradebat in cuſtodiā. Igr qui diſpſi
erāt ptranſibāt euāgelizātes vbū dei. Phi-
lipp⁹ aūt deſcēdēs in ciuitatē ſamarie pdica-
bat illis xpm. Intēdebāt aūt turbe his q a phi-
lippo dicebāt vnanimit audiētes: ⁊ vidē-
tes ſigna q faciebat. Multi enī eoꝝ q hēbāt ſpūs B
imūdos: clamātes voce mag exibāt. Multi aūt
paralytici ⁊ claudi curati ſūt. Factū ē ergo gau-
diū magnū in illa ciuitate. Uir aūt qdā noie
ſymō q añ fuerat i ciuitate mag⁹ ſeducēs
gētē ſamarie dicēs ſe eē aliquē magnū: cui
auſcultabāt oēs a minimo vſqꝫ ad maximū
dicētes: hic ē vtꝰ dei q vocat magna. Attēdebant

aũt eũ:pp q̃d multo tp̃e magicis ſuis demẽtaſſet eos. Cũ vo credidiſſent philippo euãgeliçãti de regno dei:in noĩe ieſu xp̃i baptiçabanẽ viri ac mulieres. Tũc ſymõ ⁊ ipſe
C credidit. Et cũ baptiçat⁹ eẽt adherebat philippo. Uidẽs etiã ſigña ⁊ virtutes maximas fieri ſtupẽs admirabaẽ. Cũ aũt audiſſent apl'i q erãt hieroſolymis q̃ recepiſſet ſamaria verbũ dĩ miſerũt ad eos petr̃ ⁊ ioãnẽ. Qui cũ veniſſent orauerũt ꝓ ipſis:vt accipẽt ſpm̃ ſcm̃. Nõdũ.n.in quẽq̃ illoꝝ venerat:ſ; baptiçati tm̃ erãt in noĩe dñi ieſu. Tũc imponebãt man⁹ ſup illos:⁊ accipiebãt ſpm̃ ſanctũ. Cũ vidiſſ; aũt ſymõ q̃ p̃ ipõnẽ man⁹ apl'oꝝ dareẽ ſpũs ſcũs:obtulit eis pecũiã dicẽs. Date ⁊ mihi hãc ptãtẽ:vt cuicũq̃ ipoſuero man⁹ accipiat ſpm̃ ſcm̃. Petr⁹ aũt
D dixit ad eũ. Pecũia tua tecũ ſit in pditionẽ:q̃m donũ dĩ exiſtimaſti pecũia poſſideri. Nõ ẽ.n.tibi ps neq̃ ſors in ſmõe iſto. Cor.n.tuũ nõ ẽ rectũ corã deo. Pniaꝫ itaq̃ age ab hac neq̃tia tua:⁊ roga deũ ſi forte remittaẽ tibi hec cogitatio cordis tui. In felle.n.amaritudĩs ⁊ obligatiõe iniq̃
E tatis video te eẽ. Rñdẽs aũt ſymõ dixit. Precamini vos ꝓ me ad dñz:vt nihil veniat ſup me hoꝝ q̃ dixiſtis. Et illi qdẽ teſtificati ⁊ locuti vbũ dei:redibant hieroſolymã:⁊ multis regiõib⁹ ſamaritanoꝝ euangeliçabãt. Angel⁹ aũt dñi locut⁹ eſt ad philippũ dicẽs. Surge ⁊ vade ꝯ meridianuꝫ ad viaꝫ q̃ deſcẽdit ad hierl'z in gaçaz:hec eſt deſta. Et ſurgẽs abijt. Et ecce vir ethiops eunuch⁹ potẽs candacis regine ethiopũ:q erat ſup oẽs gaças eius venerat adorare in hierl'z:⁊ reuertebaẽ ſedẽs ſup currũ ſuum legẽſq̃ yſaiaꝫ ꝓpħaꝫ. Dixit aũt ſpũs philippo. Accede ⁊ adiũge te ad currũ iſtũ. Accurrẽs aũt philipp⁹ audiuit eũ legẽteꝫ yſaiaꝫ ꝓpħaꝫ. Et dixit. Putas ne itelligis
F q̃ legis? Qui ait. Et q̃ũo poſſũ:ſi non aliq̃s oſtenderit mihi? Rogauitq̃ philippũ vt
Eſa.53.c. Al.+ vi. ctoriam. aſcẽderet ⁊ ſederet ſecũ. Loc⁹ aũt ſcripture quã legebat erat hic. Tanq̃ ouis ad+occiſionẽ duct⁹ eſt:⁊ ſic agn⁹ corã tõdẽte ſe ſine voce:ſic nõ apuit os ſuũ:in hũilitate iudiciũ ei⁹ ſublatũ eſt. Gñonem ei⁹ qs enarrabit? Qm̃ tolleẽ de ẽra vita ei⁹. Rñdẽs aũt eunuchus philippo dixit. Obſecro te:de q̃ ꝓpħa dicit hoc? De ſe an de alio aliq̃. Apriens aũt philipp⁹ os ſuũ:⁊ incipiẽs a ſcriptura iſta euãgeliçauit illi ieſũ. Et dũ irẽt p̃ viã:venerũt ad quãdam aquã. Et ait eunuch⁹. Ecce aq̃. Quis ꝓhibet me baptiçari? Dixit aũt philipp⁹. Si credis ex toto
G corde:l;. Et rñdẽs ait. Credo filiũ dei eẽe ieſũ x xp̃z. Et iuſſit ſtare currũ. Et deſcẽderũt vterq̃ in aquã philipp⁹ ⁊ eunuch⁹:⁊ baptiçauit eũ. Cũ aũt aſcẽdiſſet de aq̃:ſpĩrit⁹ dñi rapuit philippũ:⁊ ãpli⁹ non vidit eũ eunuch⁹. Ibat.n.p̃ viaꝫ ſuam gaudẽs. Philipp⁹ aũt inuent⁹ eſt in açoto. Et ptranſiens euangeliçabat ciuitatib⁹ cunctis donec veniret ceſaream. — ifra.10.g.

¶ Ca ix. ¶ Ponit̃ ſauli ꝯuerſio miraculoſa cũ eis baptiſmali regñatiõe:q̃ pdicans xp̃m pſecutiõeꝫ patiẽ:⁊ ponunẽ duo miracula petri. Cap.ix.

Saulus aũt adhuc ſpirans minaꝝ ⁊ ce
A dis in diſcipulos dñi:acceſſit ad pncipẽ ſacerdotũ:⁊ petijt ab eo ep̃las i dama ſcũ ad ſinagogas:vt ſi q̃s+inueniſſet huius vie viros ac mulieres:vinctos pducẽret in hierl'z. Et cũ iter faceret:ꝯtigit vt appropinq̃ret damaſco. Et ſubito circũfulſit eũ lux de celo:⁊ cadẽs in ẽrã audiuit vocẽ dicentez ſibi. Saule ſaule qd me pſeq̃ris? Qui dixit. Quis es dñe? Et ille. Ego ſũ; ieſus quẽ tu pſeq̃ris. Durũ eſt tibi ꝯ ſtimulũ calcitrare. Et tremens ac ſtupens dixit. Dñe qd me vis facere? Et dñs ad eũ. Surge ⁊ ingredeẽ ciuitatẽ:⁊ ibi diceẽ tibi qd te oportẽat facere. Uiri aũt illi q comitabaẽ cũ eo ſtabãt ſtupefacti:audiẽtes qdeꝫ vocẽ nemĩnẽ aũt vidẽtes. Surrexit aũt ſaulus de ẽra:apertiſq̃ oculis nihil videbat. Ad man⁹ aũt illũ trahẽtes itroduxerũt damaſcũ. Et erat ibi trib⁹ dieb⁹ nõ videns:⁊ nõ mãducauit neq̃ bibit. Erat aũt qdã diſcipul⁹ damaſci noĩe ananias. Et dixit ad illũ in viſu dñs. Anania. At ille ait. Ecce ego dñe. Et dñs ad eũ. Surge ⁊ vade in vicũ q vocaẽ rect⁹:⁊ q̃re in domo iude ſaulũ noĩe tharſenſem. Ecce.n.orat. Et vidit viꝝ ananiã noĩe itroeũtẽ ⁊ ipõnẽtẽ ſibi man⁹:vt viſũ recipiat. Rñdit aũt ananias. Dñe audiui a m̃tis de viro hoc:q̃ta mala fecerit ſãctis tuis in hierl'z. Et hic hꝫ ptãtẽ a pncipib⁹ ſacerdotũ alligãdi oẽs q iuocant nomẽ tuũ. Dixit aũt ad eũ dñs. Uade:q̃m vas electiõis ẽ mihi iſte:vt portet nomẽ meũ corã gẽtib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs iſrł. Ego.n.oñdã illi q̃ta oportẽat euꝫ ꝓ noĩe meo pati. Et abijt ananias ⁊ introiuit in domuꝫ:⁊

Margin notes (right column): A ifra.22.a. Sup̃ 8.a. Al.+ inueniret — ifra.22.b. — B — E — 21. diſt.c. q̃uis. 22.di.c.2.

imponẽs ei man⁹ dixit. Saule frē dñs mi
ſit me ihẽs: q apparuit tibi in via q̃ veniebas:
vt videas ⁊ implearis ſpũ ſcõ. Et ꝯfeſtim ceci-
derũt ab oculis ei⁹ tanq̃ ſq̃me: ⁊ viſum rece-
pit. Et ſurgẽs baptiȥat⁹ ẽ. Et cũ accepiſſet ci
D bũ ꝯfortat⁹ ẽ. Fuit aũt cũ diſcipulis q erãt da
maſci p dies aliq̃t. Et ꝯtinuo ingreſſus in
ſynagogas pdicabat ihm: qm̃ h̃ eſt fili⁹ dei.
Stupebãt aũt oẽs q eũ audiebãt: ⁊ dicebãt.
Nõne h̃ ẽ q expugnabat in hierl̃m eos q inuo
cabãt nomẽ iſtõ: Et huc ad h̃ venit: vt vin
ctos illos duceret ad pncipes ſacerdotũ. Sau
lus aũt multo magis ꝯualeſcebat ⁊ ꝯfũdebat
iudeos q hitabãt damaſci: affirmãs qm̃ h̃ ẽ
xp̃s. Cũ aũt implerent dies multi: ꝯſiliũ fecerũt i
vnũ iudei vt eũ interficerẽt. Nocte aũt fcẽ ſũt
ſaulo inſidie eoꝝ: cuſtodiebãt aũt ⁊ portas die
E ac nocte: vt eũ interficerẽt. Accipiẽtes aũt eũ
2.cor.ij.g diſcipli nocte p muꝝ dimiſerũt eũ ſũmittẽ
tes i ſporta. Cũ aũt veniſſet i hierl̃m tẽtabat ſe
iũgere diſcipulis: ⁊ oẽs timebãt eũ nõ creden
tes ꝙ eẽt diſcipul⁹. Barnabas aũt apphẽſũ
illũ duxit ad aplos: ⁊ narrauit illis quõ i via
vidiſſet dñm: ⁊ q̃ locut⁹ ẽ ei: ⁊ quõ in dama
ſco fiducialr egerit i noie ihu. Et erat cũ il
lis intrãs ⁊ exiẽs i hierl̃m: fiducialr agens in
noie dñi. Loq̃bat q̃ȝ gẽtib⁹: ⁊ diſputabat
cũ grecis: illi aũt q̃rebãt occidere eũ. Qđ cũ
cognouiſſent frẽs: deduxerũt eũ ceſareã: ⁊
dimiſerũt tharſũ. Eccl̃ia qdẽ p totã iudeã
galileã ⁊ ſamariã hẽbat pacem ⁊ edificabat
ãbulãs i timore dñi: ⁊ ꝯſolatiõe ſcĩ ſpũs re
F plebat. Factũ ẽ aũt vt petr⁹ dũ trãſiret vniuer
ſos deueniret ad ſcõs q hitabãt lydde. In-
uenit aũt ibi hoiem q̃ndã noie eneã: ab ãnis
octo iacẽtẽ i grabato: q erat paralytic⁹. Et ait
illi petr⁹. Enea: ſanet te dñs ihs xps. Surge
⁊ ſterne tibi. Et ꝯtinuo ſurrexit. Et viderũt
Sup.3.a. eũ oẽs q hitabãt lydde ⁊ ſarõe: q ꝯuerſi ſũt
ad dñm. In ioppe aũt fuit qdã diſcipla noie
tabita: q̃ iterptata dr̃ dorcas. Hec erat plena
opib⁹ bõis ⁊ elemoſynis q̃s faciebat. Factũ
ẽ aũt i dieb⁹ illis: vt infirmata moreret. Quã
cũ lauiſſent: poſuerũt eã i cenaculo. Cũ aũt
ppe eẽt lydda ab ioppe diſcipli audiẽtes q̃
petr⁹ eẽt i ea: miſerũt duos viros ad eũ rogã-
tes: ne pigriteris venire vſq; ad nos. Exur
gẽs aũt petr⁹: venit cũ illis. Et cũ aduenιſſet
duxerũt illũ in cenaculũ: ⁊ circũſteterunt
illũ oẽs vidue flentes ⁊ oſtendentes ei tuni
cas ⁊ veſtes q̃s faciebat illis dorcas. Eiectis
aũt oib⁹ foras petr⁹ ponẽs genua orauit: ⁊ cõ

uerſus ad corp⁹ dixit. Tabita ſurge. At illa j.q.j.c.te
apuit oculos: ⁊ viſo petro reſedit. Dãs aũt illi nemus
manũ erexit eã. Et cũ vocaſſet ſcõs ⁊ vidu 25.q.8.ca.
as: aſſignauit eã viuam. Notũ aũt factũ eſt p petrus a
vniuerſam ioppen: ⁊ crediderunt multi in
dño. Factũ eſt aũt vt dies multos moraret
in ioppe apud ſymonẽ q̃ndã coriarium.
C. L. S. Videt ãgelũ corneli⁹: q mittẽs ad
petrũ viſionẽ de celo hñre: ab eo ꝯuertit: ⁊
deſcẽdit ſps ſcũs i gẽtiles: q ⁊ baptiȥat. C. x.
Vir aũt qdã erat in ceſarea noie corne A
li⁹ centurio cohortis q̃ dr̃ italica: relι
gioſus ⁊ timẽs deũ cũ oĩ domo ſua: faciẽs
elymoſynas multas plebi: ⁊ deprecãs deũ ſemp. Js
vidit in viſu manifeſte q̃ſi hora diei nona
angelũ dei introeũtẽ ad ſe ⁊ dicentem ſibi.
Corneli. At ille intuens eũ timore corre tobi.12.c.
pt⁹ dixit. Quis es dñe? Dixit aũt illi. Oro di.86.c.de
nes tue ⁊ elemoſyne tue aſcẽderũt in me inde i fi.
moriã in ꝯſpectu dei. Et nũc mitte viros in de.ꝯſ.di.
ioppen: ⁊ accerſi ſymonẽ q̃ndã q cognomi 4.ca.non
nat petr⁹. Hic hoſpitat apđ ſymonẽ q̃ndam dubitoȝ
coriariũ cui⁹ ẽ dom⁹ iux̃ mare. Hic dicet infra.ij.a
tibi qd te oporteat facere. Et cũ diſceſſiſſet an
gel⁹ q loq̃bat illi: vocauit duos domeſticos
ſuos ⁊ militẽ metuẽtẽ dñm ex his q illi pa-
bãt. Quib⁹ cũ narraſſet oia: miſit illos i iop-
pẽ. Poſtera aũt die iter illis faciẽtib⁹ ⁊ appro-
pinq̃ntib⁹ ciuitati: aſcẽdit petr⁹ in ſuperiora
vt oraret circa horã ſextam. Et cũ eſuriret vo B
luit guſtare. Parãtib⁹ aũt illis cecidit ſup eũ
mẽtis exceſſus. Et vidit celũ apertũ: ⁊ deſcen
dẽs vas qđdã velut linteũ magnũ q̃tuor
initijs ſũmitti de celo in terrã: in q̃ erãt oia
q̃drupedia ⁊ ſerpẽtia tre ⁊ volatilia celi. Et fcã
ẽ vox ad eũ. Surge petre occide ⁊ mãduca.
Ait aũt petr⁹. Abſit dñe: q̃ nunq̃ manduca
ui oẽ cõe ⁊ imũdũ. Et vox iteꝝ ſcđo ad eũ.
Qđ de⁹ purificauit: tu cõe ne dixeris. Hoc C
factũ ẽ p ter. Et ſtatim receptũ ẽ vas in celũ.
Et dũ intra ſe heſitaret petr⁹ qdnã eẽt viſio
quã vidiſſet: ecce viri q miſſi erant a corne
lio ingrẽtes domũ ſymõis aſtiterũt ad ia
nuã. Et cũ vocaſſent interrogabant ſi ſymõ q
cognominat petr⁹ illic hẽret hoſpitium. Pe
tro aũt cogitante de viſiõe: dixit ſpũs ei. Ecce
viri tres q̃rũt te. Surge itaq; ⁊ deſcende ⁊
vade cũ eis nihil dubitans: q: ego miſi il
los. Deſcẽdẽs aũt petr⁹ ad viros dixit. Ecce
ego ſũ quẽ q̃ritis. Que cã eſt pp quã veni
ſtis. Qui dixerũt. Corneli⁹ cẽturio vir iu-
ſt⁹ ⁊ timẽs deũ ⁊ teſtioniũ hñs ab vniuer

ſi gēte iudeoꝝ: reſpōſū accepit ab āgelo ſcō ac
D cerſiri te i domū ſuā ⁊ audire vba abs te.
Introducēs ergo eos recepit hoſpitio. Se-
Luc.2.d qnti aūt die ſurgēs ꝓfect⁹ ē cū illis: ⁊ gdā ex
frib⁹ ab ioppe comitati ſūt eū. Altera āt die
introiuit ceſareā. Corneli⁹ vo expectabat il
los. Conuocatis cognatis ſuis ⁊ neceſſarijs a-
micis. Et factū ē cū introiſſet petr⁹ obui⁹ ve
nit ei corneli⁹: ⁊ ꝓcidēs ad pedes ei⁹ adora
uit eū. Petrū vo eleuauit eū dicēs: Sur-
ge: ⁊ ego ipſe hō ſū. Et loqns cū illo intra
uit: ⁊ iuenit multos q ↄuenerant: dixitq3 ad
illos. Vos ſcitis quō abominatū ſit viro iu
E deo ↄiūgi aut accedere ad alienigenas. Sz
mihi oſtēdit de⁹ neminē cōez aut īmūdū
dicere hoīez. Propt qḋ ſine dubitatiōe ve-
ni acerſit⁹. Interrogo ergo quā ob cām ac-
cerſitis me. Et corneli⁹ ait. A nudius qrta
die vſq3 ad hāc horā orans eraz hora nona
in domo mea ⁊ ecce vir ſtetit an̄ me in ve-
ſte candida: ⁊ ait. Cornely exaudita eſt orō
tua: ⁊ elemoſyne tue cōmemorate ſūt i cō-
ſpcū dei. Mitte ergo in ioppē ⁊ accerſi ſy-
monē q cognominat petrus: hic hoſpitat
in domo ſymonis coriarij iux mare. Cō-
feſtim ergo miſi ad te: ⁊ tu bñfeciſti veniē-
do. Nunc ergo oēs nos in cōſpectu tuo ad
Ro.2.b. ſum⁹ audire oīa q̄cunq3 tibi ꝑcepta ſunt a
eph.6.b. dño. Aperiēs aūt petrus os ſuū dixit. In ve-
Col.3.d. ritate cōꝑi: q2 n̄ ē ꝑſonarū acceptor de⁹: ſz i oī
F gēte q timet eū ⁊ opat iuſtitiā: accept⁹ ē il-
li. Verbū miſit de⁹ filijs iſrl: anūciās pacē ꝑ
ihm xpm: hic ē oium dñs. Vos ſcitis qḋ factū eſt
de ſacra vbū ꝑ vniuerſā iudeā. Incipiēs. n. a gali
vnctiōe.c lea p⁹ baptiſmū qḋ pdicauit ioānes ihs a
vnico nazareth qm̄o vnxit de⁹ ſpū ſcō ⁊ vtute: q ꝑ
ſup.1.a tranſijt bñfaciēdo ⁊ ſanando oēs oppſſos a
diabolo: qm̄ de⁹ erat cū illo. Et nos teſtes ſu
m⁹ oīuz q̄ fēc i regiōe iudeoꝝ ⁊ hirlz: quē
ſupra.2.c. occiderūt ſuſpēdētes i ligno. Hūc de⁹ ſuſci
tauit tertia die: ⁊ dedit eū manifeſtū fieri nō
oī ppl'o: ſz teſtib⁹ pordinatis a deo: nob q
māducauim⁹ ⁊ bibim⁹ cū illo poſtq̄ reſur
rexit a mortuis. Et pcepit nob pdicare po-
pulo ⁊ teſtificari: q2 ipſe ē q ↄſtitut⁹ ē a deo
G iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Huic oēs pphe
teſtimoniū ꝑhibent remiſſiōez pctōꝝ acci-
pe ꝑ nomē ei⁹ oēs q credūt in eū. Adhuc
loqnte petro vba hec cecidit ſpūs ſanct⁹ ſup
oēs q audiebant vbū. Et obſtupuerunt ex
de bap.c.j. circūciſiōe fideles q venerāt cū petro: q2 ⁊ i
natiōes grā ſpūs ſcti effuſa ē. Audiebat. n.

illos loqntes liguis: ⁊ magnificantes deū. Tūc
rñdit petrus. Nunqd aquā quis ꝓhibe- ſup.8.f
re poteſt vt non baptizent hi q ſpm ſcm ac-
ceperunt ſicut ⁊ nos? Et iuſſit eos baptiza
ri in nomine ieſu xpi. Tunc rogauerunt
eū: vt maneret apud eos aliquot diebus.
C.C.S. Diſceptāt iudei aduerſus petrū
q2 ad incircūciſos ſe ↄuertit: atq3 diſꝑgū
tur diſcipuli ad pdicandū gentib⁹: ⁊ pdi-
cit agab⁹ famez in vniuerſo orbe. Cap.xj.

Audierunt autez apli ⁊ fratres q erant A
in iudea: qm̄ ⁊ gentes receperunt ver
bū dei. Cū aūt aſcēdiſſet petr⁹ hieroſoly-
mā: diſceptabant aduerſus illū q erant
ex circunciſione dicentes. Quare introiſti 2.q.7.c.pe
ad viros preputium hñtes: ⁊ manducaſti trus po-
cū illis? Incipiens autē petrus expone- teſtatem.
bat illis ordinez dicens. Ego eraz in ciui ſup.10.a.
tate ioppe orans: ⁊ vidi in exceſſu mentis
mee viſionē: deſcendens vas quoddā ve
lut linteū magnum q̄tuor initijs ſum
mitti de celo: ⁊ venit vſq3 ad me. In qḋ in
tuens cōſiderabā: ⁊ vidi q̄drupedia terre
⁊ beſtias ⁊ reptilia ⁊ volatilia celi. Audiui
autez ⁊ vocem dicentez mihi. Surge petre
occide ⁊ manduca. Dixi autez. Nequaq̄3 do B
mine: q2 comune aut immundū nun-
q̄ introiuit in os meū. Rñdit autem vox
ſcdo de celo. Que deus mūdauit: tu ne cō-
mune dixeris. Hoc autez factū eſt ꝑ ter: ⁊
recepta ſunt omnia rurſus in celū. Et ec-
ce viri tres confeſtim aſtiterunt in domo
in qua eraz: miſſi a ceſarea ad me. Dixit au
tez ſpiritus mihi: vt irē cū illis nihil he
ſitans. Venerunt autez mecū ⁊ ſex frēs iſti
⁊ ingreſſi ſumus in domū viri. Narrauit
autez nobis quomō vidiſſet angelum in
domo ſua ſtantez: ⁊ dicentē ſibi. Mitte in
ioppen: ⁊ accerſi ſymonem q cognominat
petrus: q loquet tibi verba in qbus ſalu⁹
eris tu ⁊ vniuerſa domus tua. Cum aūt Joh.i.b.
cepiſſem loq: cecidit ſpūs ſanctus ſup eos: ſupra.i.a.
ſicut ⁊ in nos in initio. Recordatus ſū au īfra.19.a
tem verbi dñi ſicut dicebat. Joannes qdez C
baptizauit aq̄: vos aūt baptizabimini ſpū
ſcō. Si ergo eandē grām dedit illis de⁹ ſicut
⁊ nobis q credidimus in dñm ieſū xpm:
ego qs erā q poſſē ꝓhibere deū. His audi-
tis tacuerūt: ⁊ glificauerūt deū dicētes. Er-
go ⁊ gentib⁹ pniām dedit de⁹ ad vitā. Et illi
qdem q diſperſi fuerant a tribulatione q̄ fa
cta fuerat ſub ſtephano: perambulauerunt

vſq3 phenicē ⁊ cypꝝ ⁊ antiochiā: nemini lo
quentes vbū niſi ſolis iudeis. Erāt āt qdā ex
eis viri cyprij cyrenei. Qui cū itroiſſēt an
tiochiā loqbant ad grecos: annūciātes dñz
ihz. Et erat man⁹ dñi cū eis mltuſq3 nūe
r⁹ credētiū ꝯuerſus ē ad dñz. Peruenit āt
D ſmo ad aures eccłie q̄ erat hieroſolymis
ſr iſtis: ⁊ miſerūt barnabā vſq3 ad ātiochiā
Qui cū puenīſſz ⁊ vidiſſz grāz dei: gauiſus
ē: ⁊ hortabaf oēs i pposito cordis pmanere
in dño: q2 erat vir bon⁹ ⁊ plen⁹ ſpū ſcō ⁊ fi-
de: ⁊ apposita ē mltaturba a dño. Profect⁹
eſt āt tharſū vt qreret ſaulū. Quē cū inue-
niſſet pduxit antiochiā. Et annū totū con
uerſati ſūt ibi i eccłia: ⁊ docuerūt turbā mltā
ita vt cognominarent̄ pmū antiochie di-
ſcipli xpiani. In his āt dieb⁹ ſupuenerūt ab
hieroſolymis pphe antiochiā. Et ſurgēs
Infra. 21. vn⁹ ex eis noīe agab⁹ ſignābat p ſpm: famē
b. magnā futurā i vniuerſo orbe trāꝝ: q̄ fcā ē
ſub claudio. Diſcipuli aūt, put qſq3 habe-
bat, pposuerūt in miniſteriū mittere: habi
tātib⁹ in iudea fratrib⁹. Qđ ⁊ fecerūt mit-
tētes ad ſeniores p man⁹ barnabe ⁊ ſauli.

¶ Ca. xii. ¶ Petri perſecutio ab herode ponitur: ac eiuſdem per angelum liberatio cum punitione herodis. Cap. xij.

H Odē aūt tpe miſit herodes rex man⁹
A vt affligeret qſdā de eccłia. Occidit āt
iacobū frēs ioānis gladio. Uidēs āt q2 pla
ceret iudeis appoſuit apphēdere ⁊ petruz.
Erāt āt dies azimoꝝ. Quē cū apphēdiſſet
miſit i carcerē tradēſq3 qtuor qternioīb⁹
militū ad cuſtodiēdū: volēs p⁹ paſcha pdu
cere eū ppło. Et petr⁹ qdē ſuabaf i carcere:
orō āt fiebat ſine inf̄miſſiōe ab eccłia ad de
uz p eo. Cū āt pductur⁹ eū eēt herodes: in
ipa nocte erat petr⁹ dormiēs inf̄ duos mili
tes vinct⁹ cathenis duab⁹. Et cuſtodes aū
oſtiū cuſtodiebāt carcerē. Et ecce āgel⁹ dñi
Sup. 5. d. aſtitit ⁊ lumē refulſit i hitaclo: pcuſſoq3 la
16. e. tere petri excitauit eū dicēs. Surge velocit̄
B Et ceciderūt cathene de manib⁹ ei⁹. Dixit āt
angelus ad eū. Precingere: ⁊ calcia te calli
gas tuas. Et fecit ſic. Et dixit illi. Circūda ti-
bi veſtimētū tuū ⁊ ſeqre me. Et exiens ſeq̄
baf eū: ⁊ neſciebat q2 verꝝ ē qđ fiebat p ange
lū. Exiſtimabat āt ſe viſū videre. Trāſeun-
tes āt pmā ⁊ ſcđā cuſtodiā venerūt ad por
tā ferreā q̄ duc ad ciuitatē q̄ vltra apta ē eis.
Et exeūtes pceſſerūt vicū vnuz. Et ꝯtinuo
diſceſſit angelus ab eo. Et petr⁹ ad ſe reuer
ſus dixit. Nūc ſcio vere q2 miſit dñs angelū
ſuū: ⁊ eripuit me d manu herodis ⁊ de oī ex
pectatiōe plebis iudeoꝝ. Cōſiderāſq3 venit
ad domū marie mřis ioānis q cognomi-
nat⁹ ē marc⁹: vbi erāt mlti ꝯgregati ⁊ orā-
tes. Pulſante āt eo ad oſtiū ianue: pceſſit
puella ad vidēdū noīe rode. Et vt cognouit C
vocē petri p gaudio nō apuit ianuā: ſz intro
currēs nūciauit ſtare petrū an̄ ianuā. At il
li dixerūt ad eā. Inſanis. Illa āt affirmabat
ſic ſe hře. Illi āt dicebāt āgel⁹ ei⁹ ē. Petr⁹ āt Infra. 26. f.
pſeuerabat pulſās. Cū āt apuiſſent oſtiū:
viderūt eū ⁊ obſtupuerūt. Annuēs aūt eis
manu vt tacerent: narrauit quō dñs edu
xiſſet eū de carcere. Dixitq3. Nūciate iacobo
⁊ frīb⁹ hec. Et egreſſus abijt i aliū locū. Facta
āt die erat nō pua turbatio inf̄ milites: qđ
nā fcm̄ eēt d petro. Herodes āt cū requiſiſſet
eū ⁊ nō inueniſſet: inqſitiōe fcā de cuſtodib⁹
iuſſit eos duci: deſcēdēſq3 a iudea i ceſareā
ibi cōmorat⁹ ē. Erat āt irat⁹ tyrijs ⁊ ſydo
nijs. At illi vnanimes venerūt ad eū. Et pſuaſo
blaſto q erat ſup cubiculū regis poſtulabāt D
pacē: eo q alerent̄ regiōes eoꝝ ab illo. Sta
tuto āt die herodes veſtit⁹ veſte regia ſedit
p tribunali: ⁊ ꝯtionabaf ad eos. Pplš aūt
acclamabat dei voces ⁊ nō hoīs. Cōfeſtīz aūt
pcuſſit eū angelus dñi eo q nō dediſſet ho
norē deo: ⁊ ꝯſūpt⁹ a vmib⁹ expirauit. Uer-
bū aūt dñi creſcebat ⁊ multiplicabaf. Bar-
nabas aūt ⁊ ſaulus reuerſi ſunt ab hiero-
ſolymis explero miniſterio: aſſumpto ioā
ne qui cognominatus eſt Marcus.

¶ C. S. Deſcribif vocatio pauli ad apłatū cū ei⁹ pdicatiōe in cypro ⁊ ātiochia: cui iudei ꝯdicūt icitātes i eū pſecutionē. C. xiij.

E Rant āt i eccłia q̄ erat antiochie pphe
⁊ doctores: in qb⁹ barnabas ⁊ ſymō q A
vocabaf niger ⁊ luci⁹ cyrenēſis ⁊ manahē
q erat herodis tetrarche collactaneus ⁊ ſau
lus. Miniſtrātib⁹ āt illi dño ⁊ ieiunātib⁹
dixit illi ſpūs ſcūs. Segregate mihi ſaulū
⁊ barnabā i op⁹ ad qđ aſſūpſi eos. Tūc ieiu di. 74. c.
nātes ⁊ orātes imponētesq3 eis man⁹: dimi q dñico.
ſerūt illos. Et ipſi qdē miſſi a ſpū ſcō abierūt
ſeleuciā: ⁊ inde nauigauerūt cyprū. Et cū ve-
niſſent ſalaminā: pdicabāt vbū dei in ſyna
gogis iudeoꝝ. Hebāt āt ⁊ ioānē in miniſte-
rio. Et cū pambulaſſēt vniuerſā inſulā vſq3
paphū: inuenerūt qndā viꝝ magū pſeudo p
phetā iudeū cui nomen erat bariēſu: q erat
cū pcōſule ſergio paulo viro prudēte. Hic

accerſitis barnaba ꝛ paulo: ꝺſiderabat audi
B re ꝟbū dei. Reſiſtebat āt illꝭ elymas mag⁹:
ſic.n.īterꝑtaꝭ nomē ei⁹ q̄rēs auertere ꝓcō-
ſulē a fide. Saul⁹ āt q ꝛ paul⁹: ꝭplet⁹ ſpū ſcō
intuēs in eū dixit. O plene oī dolo ꝛ oī fal
lacia fili diaboli: inimice oīs iuſtitie: n̄ deſi-
nis ſbuertere vias dn̄i rectas. Et nunc ecce
man⁹ dn̄i ſup te: ꝛ eris cec⁹ n̄ vidēs ſolē vſ
q3 ad tp̄s. Et ꝯfeſtī3 cecidit ī eū caligo ꝛ te
nebre: ꝛ circuiēs q̄rebat q ei manū daret.
Tūc ꝓcōſul cū vidiſſet fcm̄ credidit: admi
rās ſup doctrina dn̄i. Et cū3 a papho naui-
gaſſet paul⁹ ꝛ q cū eo erāt: venerūt ꝑgen pā
phylie. Joānes āt diſcedēs ab eis reuerſus
ē hieroſolymā. Illi ꝟo ptrāſeūtes ꝑgen ve
nerūt ātiochiā piſidie: ꝛ igreſſi ſynagogā3
C die ſabboꝝ ſederūt. Poſt lcōnē3 āt legis ꝛ
ꝓphaꝝ miſerūt p̄ncipes ſynagoge ad eos di
cētes. Uiri frēs: ſiqs ē in vob ſmo exhorta-
tiōis ad plebē dicite. Surgēs āt paulus ꝛ
manu ſilētiū indicēs ait. Uiri iſrlite ꝛ q ti
metis deū audite. De⁹ plebis iſrꝭ elegit pa
tres nr̄os ꝛ plebē exaltauit cū eſſent incole
in terra egypti: ꝛ in brachio excelſo eduxit
eos ex ea ꝛ ꝑ.xl.annoꝝ tp̄s mores eoꝝ ſuſti
nuit in deſto. Et deſtruēs gētes ſeptē ī t̄ra
chanaā ſorte diſtribuit eis t̄ra3 eoꝝ q̄ſi p⁹
q̄dringētos ꝛ q̄nq̄ginta annos: ꝛ poſt h̄ de-
dit iudices vſq3 ad ſamuel ꝓpha3. Et exin
de poſtulauerūt rege3: ꝛ dedit illꝭ ſaul filiū
D cis viꝝ de tribu beniamin: ānis.xl. Et amo
to illo ſuſcitauit illis dd̄ regē: cui teſtimo
niū ꝓhibēs dixit. Inueni dd̄ filiū ieſſe viꝝ
ſm cor meū: q faciet oēs voluntates meas.
Hui⁹ de⁹ ex ſemine ſm ꝓmiſſionē3 eduxit
iſrꝭ ſaluatorē ieſm: ꝑdicāte ioāne an̄ facie3
aduēt⁹ ei⁹ baptiſmū pnie oī ꝑplo iſrꝭ. Cū
ipleret aūt curſū ſuū dicebat. Quē me arbi
tramini eſſe nō ſū ego: ſ3 ecce venit p⁹ me:
cui⁹ nō ſū3 dign⁹ calciamēta pedū ſoluere.
Uiri frēs: filij gn̄is abraā: ꝛ q in vob timēt
deū: vob ꝟbū ſalutis hui⁹ miſſu3 ē. Qui.n.
hītabāt hierl3 ꝛ p̄ncipes ei⁹ hūc ignorān-
tes: ꝛ voces ꝓphaꝝ q̄ p oē ſabbū3 legunꭲ iu-
dicātes ipleuerūt. Et nullā cā3 mortis in-
E uenientes in eo: ꝑtierūt a pilato vt inter-
ficerēt eū. Cūq3 ꝯſumaſſent oīa q̄ de eo ſcri
pta erāt: deponētes eū de ligno poſuerūt eū
ī monumēto. De⁹ āt ſuſcitauit eū a mor-
tuis t̄ria die: q viſus eſt p dies mltos his q
ſil aſcenderāt cū eo de galilea in hierl3 q vſ
q3 nūc ſūt teſtes ei⁹ ad plebē3. Et nos vobis

Margin (left): Di.45.c.a. cū beat. in fi. — 23.q.4.c. q chr̄s. in fi. — i.Re.8.a. — de pe.di.2. c.cognouerunt — i.Re.16.c — Mar.1.a — Joā.1.d — Infra.15.d — Luc.21.d — Sup.3.c

annūciam⁹ eā q̄ ad p̄res nr̄os repromiſſio
facta ē: qm̄ hāc de⁹ adipleuit filijs nr̄is reſu
ſcitās ieſu3: ſic ꝛ in pſalmo ſcd̄o ſcriptū eſt.
Fili⁹ me⁹ es tu: ego hodie genui te. Qd̄ aūt
ſuſcitauit eū a mōtuis āpli⁹ iā n̄ reuerſuꝝ
ī corruptionē ita dixit. Qz dabo vob ſcā dd̄
fidelia. Jōq3 ꝛ alꝭ dic. Nō dab ſcm̄ tuū vide-
re corruptionē3. Dauid.n.ſua gn̄atione
cū admiſtraſſet volūtati dei dormiuit ꝛ ap-
poſit⁹ ē ad p̄res ſuos ꝛ vidit corruptionē3.
Quē ꝟo de⁹ ſuſcitauit a mortuis nō vidit
corruptiōē3. Notū igiꭲ ſit vob viri frēs: qꝛ
ꝑ hūc vob remiſſio pctōꝝ nūciaꭲ ab oīb⁹ q
bus nō potuiſtis in lege moyſi iuſtificari.
In h̄ oīs q credit iuſtificaꭲ. Uidete ergo ne
ſupueniat qd̄ dcm̄ eſt in ꝓphis. Uidete cō
temptores ꝛ āmiramini ꝛ diſꝑgimini: qꝛ
op⁹ epo ego in dieb⁹ vr̄is: opus qd̄ n̄ cre
ditis ſi qs enarrauerit vob. Exeūtib⁹ aūt il
lis: rogabāt vt ſeq̄nti ſabbo loq̄rēꭲ ſibi ꝟ-
ba hec. Cū dimiſſa eſſet ſynagoga ſecuti ſūt
mlti iudeoꝝ ꝛ colentiū deū aduenaꝝ pau
lū ꝛ barnabā: q loq̄ntes ſuadebāt eis vt ꝑ-
manerēt in grā dei. Seq̄nti ꝟo ſabbo pene
vniuerſa ciuitas ꝯuenit audire ꝟbū3 dei.
Uidētes āt turbas iudei repleti ſūt zelo ꝛ
ꝯdicebāt his q̄ a paulo dicebanꭲ blaſꝑhemā
tes. Tūc ꝯſtāter paul⁹ ꝛ barnabas dixerūt:
Uob oportebat p̄mū loq ꝟbū dei: ſ3 qm̄ re
puliſtis illō: ꝛ indignos vos iudicatis eter
ne vite: ecce ꝯuertimur ad gentes. Sic.n.
nob p̄cepit dn̄s. Poſui te ī luce3 gētiū: vt
ſis ī ſalutē vſq3 ad extremū t̄re. Audiētes
āt gētes gauiſe ſūt ꝛ gl̄ificabūt ꝟbū dn̄i. Et
crediderūt quotquot erāt p̄ordinati ad vi
tā et̄nā. Diſſeminabaꭲ aūt ꝟbū dn̄i p vni
uerſā regionē3: Judei āt ꝯcitauerūt mu
lieres religioſas ꝛ honeſtas ꝛ p̄mos ciuita
tis ꝛ excitauerūt ꝑſecutionē ī paulū ꝛ bar
nabā: ꝛ eiecerūt eos de finib⁹ ſuis. At illi ex
cuſſo puluere pedū in eos venerūt iconiū.
Diſcipuli q̄3 replebanꭲ gaudio ꝛ ſpū ſctō.
¶ C.S. ¶ Poniꭲ apli ꝑdicatio in iconio
ac alijs locis propinquis: atq3 ſanaꭲ clau-
dus ꝛ egreditur ap⁹s ad confirmandum
credentes in chriſtum. Cap.xiiij.

Factū eſt āt in iconio vt ſilꝭ introirēt
ſynagogam iudeoꝝ ꝛ loq̄renꭲ ita vt
crederet iudeoꝝ ꝛ grecoꝝ copioſa multi
tudo. Qui ꝟo increduli fuerūt iudei: ſuſci
tauerūt ꝛ ad iracūdiā ꝯcitauerūt aīas gen
tiū aduerſus fratres. ✝ Multo igiꭲ tp̄e de

Margin (right): Ps.2. Hebr.1.b — Ps.15. ſup.2.d — F — bac.1.b. — G — Eſa.46.b — mat.10.c mar.6.b Luc.9.a. — A — al. ✝ ſpūs aūt dedit cito pacē

Lower right corner: ſpiritū p

morati ſunt fiducialiter agētes in dn̄o: teſti
ſup̄.6.c moniū ꝑhibente v̄bo gr̄e ſue: dāte ſigna ⁊
ꝓdigia fieri p man⁹ eoꝝ. Diuiſa ē aūt mł
titudo ciuitatis: ⁊ q̄dā qdē erāt cū iudeis
qdā v̄o cū aplis. Cū āt fact⁹ eēt ipet⁹ gētiliū
⁊ iudeoꝝ cū p̄ncipib⁹ ſuis ⁊ ꝯtumelijs affi
cerēt ⁊ lapidarēt eos: itelligentes ꝯfugerūt
ad ciuitates lycaōie lyſtrā ⁊ derben: ⁊ vniuer-
ſā in circuitu regióēꝫ: ⁊ ibi euāgeliʒātes
B erāt. Et cōmota eſt oīs mltitudo i doctrina
ſup̄.3.a.⁊ 4.a eoꝝ. Paulus āt ⁊ barnabas morabant ly-
ſtris. Et qdā vir lyſtris infirm⁹ pedib⁹ ſede
bat claud⁹ ex vtero mr̄is ſue: q nūq̄ ābula
uerat. Hic audiuit paulū loq̄ntē. Qui in
tuit⁹ eū ⁊ vidēs q̄ fidē hēet vt ſalu⁹ fieret:
dixit magna voce. Surge ſup pedes tuos re
ct⁹. Et exiliuit: ⁊ ābulabat. Turbe āt cū vi-
diſſent qd̄ fecerat paul⁹: leuauerūt vocē ſuā
lycaonice dicētes. Dij ſiles fci hoīb⁹ deſcēde
rūt ad nos. Et vocabāt barnabā iouē: paulū
v̄o mercuriū: qm̄ ipſe erat dux v̄bi. Sacer
dos q̄ꝫ iouis q erat an̄ ciuitatē: tauros ⁊ co
C ronas an̄ ianuas afferēs cū pp̄lis: volebat
ſacrificare. Qd̄ vbi audierūt apl̄i barnabas
⁊ paul⁹ ꝯciſis tunicis ſuis exilierūt in tur
bas clamātes ⁊ dicētes. Uiri qd̄ h̄ facitis?
Et nos mortales ſum⁹ ſiles vob̄ hoīes annū
ciantes vob̄ ab his vanis ꝯuerti ad deū vi
Pſ.145. uū: q fec̄ celū ⁊ trā ⁊ mare ⁊ oīa q̄ i eis ſūt q
Apo.14.b in p̄teritis gn̄atióib⁹ dimiſit oēs gētes in
infra.17.f gredi vias ſuas. Et qdē ñ ſine teſtimonio ſe
metipꝫ reliq̄t bn̄faciēs d̄ celo: dās pluuias
⁊ tp̄a fructifera: iplēs cibo ⁊ letitia corda eo
rū. Et h̄ dicētes, vix ſedauerūt turbas ne ſi
bi imolarēt. Superuenerūt āt qdā ab antio
chia ⁊ iconio iudei: ⁊ pſuaſis turbis lapi-
dāteſq̄ꝫ paulū traxerūt ex̄ ciuitatē eſtimā
D tes eū mortuū eſſe. Circūdātib⁹ aūt eū di
ſcipulis: ſurgēs intrauit ciuitatēꝫ: ⁊ poſtera
die ꝓfect⁹ eſt cū barnaba in derben. Cūq̄ꝫ
euāgeliʒaſſent ciuitati illi: ⁊ docuiſſent mł
tos reuerſi ſūt lyſtrū ⁊ iconiā ⁊ antiochiāꝫ
ꝯfirmātes aīas diſcipuloꝝ exhortāteſq̄ꝫ vt
p̄manerent in fide: ⁊ qm̄ p multas tribula
1.q.1.cap. tióes ⁊ oꝫ nos intrare in regnū dei. Et cūꝫ
ſaluat in ꝯſtituiſſent illis p ſingulas eccl̄ias p̄ſb̄ros
pn. ⁊ oraſſent cū ieiunatióib⁹ cōmendauerūt
eos dn̄o in quē crediderūt. Tranſeūteſq̄ꝫ
piſidiā venerūt in pāphiliā: ⁊ loq̄ntes v̄-
bū dn̄i i pgē deſcēderūt i attalia. Et inde na
uigauerūt antiochiā: vn̄ erāt traditi gr̄e dei i
op⁹ qd̄ cōpleuerūt. Cū āt veniſſent ⁊ cōgre
gaſſent eccl̄iā: retulerūt q̄ta feciſſet deus
cū illi ⁊ q̄ apuiſſet gētib⁹ oſtiū fidei. Mo
rati ſūt aūt tp̄s nō modicum cū diſcipul.
¶ Ca. XV. ¶ Per acceſſū aploꝝ in hiel'm
qō de legalibꝫ obſuatio ꝓponit̄ ac ſoluit̄:
atq̄ꝫ publicatióe demādat̄: ac ſepat̄ barna-
bas a paulo ⁊ ſyle ꝯiungit̄. Ca.xv.
A Et qdā deſcēdētes de iudea docebant Gal.5.a
Frēs: q̄ niſi circūcidamini ſ'm morem
moyſi non poteſtis ſaluari. Fcā ergo ſedi
tióe nō minima paulo ⁊ barnabe aduer-
ſus illos: ſtatuerūt vt aſcenderēt paulus ⁊
barnabas: ⁊ qdā alij ex alijs ad apl̄os ⁊ pre
ſbyteros in hiel'm ſup hac q̄one. Illi ergo
deducti ab eccl̄ia ptrāſibāt phenicē ⁊ ſama
riā narrātes ꝯuerſióēꝫ gētiū: ⁊ faciebāt
gaudiū magnū omnib⁹ frīb⁹. Cū aūt ve
niſſent hieroſolymā ſuſcepti ſūt ab eccl̄ia
⁊ ab aplis ⁊ ſeniorib⁹: annūciātes q̄ta de⁹
feciſſet cū illis. Surrexerūt aūt qdā de here- B
ſi phariſeoꝝ q crediderūt dicentes: q̄ op꜖
circūcidi eos: + p̄cipe q̄ꝫ ſuare legē moy as + pre
ſi. Cōuenerūtq̄ꝫ apl̄i ⁊ ſeniores videre de cipue
v̄bo hoc. Cū aūt magna ꝯquiſitio fieret: ſur-
gens petr⁹ dixit ad eos. Uiri frēs vos ſcitis
qm̄ ab antiq̄s dieb⁹ de⁹ in nob̄ elegit p os
meū audire gētes v̄bū euāgelij ⁊ crede-
re: ⁊ q nouit corda de⁹ teſtimoniū ꝑhibu
it: dans illis ſp̄m ſcm̄ ſic ⁊ nob̄: ⁊ nihil diſ
creuit int̄ nos ⁊ illos fide purificās corda
eoꝝ. Nūc ergo qd tētatis deū impōere iu C
gū ſup ceruices diſcipuloꝝ: qd̄ neq̄ꝫ nos
neq̄ꝫ p̄res nr̄os portare potuim⁹? Sꝫ per
grāꝫ dn̄i ieſu xp̄i credim⁹ ſaluari quēad-
modū ⁊ illi. Tacuit āt oīs multitudo: ⁊
audiebāt barnabā ⁊ paulū narrātes q̄ta
de⁹ feciſſet ſiḡ ⁊ ꝓdigia in gentib⁹ p eos. Et
poſtq̄ tacuerūt r̄ndit iacob⁹ dicēs. Uiri fra
tres audite me. Symon narrauit quēad-
modū p̄mū de⁹ viſitauit ſumeř ex gētib⁹ pp̄lm
nōi ſuo: ⁊ huic ꝯcordāt v̄ba ꝓphaꝝ ſicut
ſcriptū eſt. Poſt hec reuertar ⁊ reedificabo amos.9.d
tabnaculū dauid: qd̄ decidit ⁊ diruta eius D
reedificabo: ⁊ erigā illō: vt requirāt ceteri hoīꝫ
dn̄ꝫ: ⁊ oēs gentes ſup q̄s inuocatū eſt no
mē meū dic dn̄s faciēs hec. Notū a ſeclo eſt
op⁹ ſuū. Propt̄ qd̄ ego iudico nō inqeta-
ri eos q ex gētib⁹ ꝯuertunt̄ ad deū: ſꝫ ſcribe
re ad eos vt abſtineāt ſe a ꝯtaminationib⁹
ſimulachroꝝ ⁊ fornicatione ⁊ ſuffocatis ⁊
ſanguine. Moyſes. n. a tp̄ib⁹ antiq̄s hꝫ in ſup̄.13.d
ſingul' ciuitatib⁹ q eū p̄dicēt ſynagogis

vbi p oẽ ſabbm̃ legit̃. Tũc placuit aplis ꝛ
ſenioꝛib⁹ cũ oĩ eccſia eligere viros ex eis: ꝛ
mittere átiochiá cũ paulo ꝛ barnaba: iu-
dá q cognominabat̃ barſabas ꝛ ſylá viros
p̃mos in fr̃ib⁹: ſcribẽtes p man⁹ eoꝝ. Apli
ꝛ ſeniores fr̃es: his q ſũt átiochie ꝛ ſyrie
E ꝛ cilicie fr̃ib⁹ ex gẽtib⁹ ſalutẽ. Qñ audiui-
mus q: qdá ex nob̃ exeũtes turbauerunt
vos ṽbis euertẽtes aías v̄ras qb⁹ nõ máda
uim⁹: placuit nob̃ collectis in vnũ eliger̃
viros ꝛ mitter̃ ad vos cũ chariſſimis nr̃is
barnaba ꝛ paulo: hoĩb⁹ q tradiderũt aías ſu
as p̄o noĩe dñi nr̃i ieſu xp̄i. Miſimus ergo
iudá ꝛ ſylá: q ꝛ ipſi vob̃ ṽbis referẽt eadẽ.
bi.30.c.fi Uiſũ eſt.n. ſpũi ſcõ ꝛ nob̃ nihil vltra ĩpo-
ges carn⁹ ner̃ vob̃ oneris q̃ hec neccia: vt abſtineatis
vos ab imolatis ſimulachꝛoꝝ ꝛ ſanguĩe ꝛ ſuf-
focato ꝛ fornicatiõe: a qb⁹ cuſtodiẽtes vos
F bñ agetis. Ualete. Illi ergo dimiſſi deſcẽde
rũt átiochiá. Et ꝯgregata mĺtitudine tra
diderũt epl̃am. Quá cũ legiſſent: gauiſi ſũt
ſup ꝯſolatiõe. Judas aũt ꝛ ſylas ꝛ ipſi cuꝫ
eſſent pp̄he ṽbo plurĩo ꝯſolati ſunt fr̃es ꝛ
ꝯfirmauerunt. Fcõ aũt ibi aliq̃nto tp̃e: di-
miſſi ſũt cũ pace a fr̃ib⁹ ad eos q miſerũt
illos. Uiſũ eſt aũt ſyle ibi remanere: iudas
aũt ſolus abijt hieruſm. Paulus aũt ꝛ bar
G nabas demoꝛabãt antiochie docẽtes ꝛ euã
gelizátes cũ alijs pluřib⁹ ṽbũ dñi. Poſt
aliquot aũt dies dixit ad barnabá paul⁹.
Reuertẽtes viſitemus fr̃es p vniuerſas
ciuitates in qbus p̃dicauim⁹ verbũ dñi:
q̃ mõ ſe hẽant. Barnabas át volebat ſecuꝫ
aſſumere ꝛ ioannẽ: q cognomiabat̃ mar-
cus. Paulus aũt rogabat eũ: vt q diſceſſiſ
ſet ab eis de páphilia ꝛ nõ iſſet cuꝫ eis in
opus: nõ debere recipi. Facta eſt auteꝫ diſ-
ceſſio: ita vt diſcẽderent ab inuicẽ: ꝛ bar-
nabas quidem aſſumpto marco nauiga-
ret cyprũ. Paulus vero electo ſyla profe-
Sup.13.a. ctus ẽ: traditus gratie dei a fratrib⁹. Per
ambulabat autem ſyriam ꝛ cilitiam cõ-
firmans eccleſias: p̃cipiens cuſtodire pre-
cepta apoſtolorum ꝛ ſeniorum.

¶ Ca. Sũ. ¶ Paulus iunctus timotheo
p̃dicat in macedonia i ciuitate philippi: ꝛ
deinde oꝛit̃ eius pſecutio pp phitoniſſaꝫ
a demonio liberatam: qui ceſi mittunt̃ in
carcerem ꝛ liberantur. Cap. xvj.

PEruẽit aũt i derbẽ ꝛ lyſtrá. Ecce diſci
pulus qdá erat ibi noĩe timotheus: fi-
lius mulieris vidue fidelis p̄re gentili.

huic teſtimoniũ bonũ reddebãt q in ly-
ſtris erant ꝛ iconio fr̃es. Hũc voluit pau-
lus ſecũ pficiſci. Et aſſumẽs circũcidit eũ
pp iudeos q erant in illis locis. Sciebant
enim oẽs q p̄r eius erat gẽtilis. Cũ autẽ
pertranſirent ciuitates: tradebãt eis cuſto
dire dogmata que erant decreta ab apoſto
lis ꝛ ſenioꝛibus q erát hieroſolymis. Et
eccleſie qdẽ ꝯfirmabant fide: ꝛ abũdabant
numero quotidie. Tranſeũtes aũt phry
giaꝫ ꝛ galatie regionẽ: vetati ſunt ſpũ ſcõ B
loq verbũ in aſia. Cum veniſſent autẽ in
myſiá tẽtabant ire in bithiniá: ꝛ nõ per-
miſit eos ſpũs ieſu. Cum aũt pertranſiſ-
ſent myſiá deſcenderũt troadẽ: ꝛ viſio per
noctẽ paulo oſtẽſa eſt. Uir macedo qdam
erat ſtás ꝛ dep̄ecans eũ ꝛ dicẽs. Tranſiẽs
in macedoniá adiuua nos. Ut aũt viſum
vidit: ſtatim queſiuimus pficiſci in ma-
cedoniaꝫ: certi facti q vocaſſet nos de⁹ euã
gelizare eis. Nauigãtes aũt a troade recto
curſu venimus ſamothꝛaciam: ꝛ ſequẽti
die neapolim: ꝛ inde philippis: q̃ eſt p̄ma C
partis macedonie ciuitas colonia. Era-
mus aũt in hac vꝛbe diebus aliquot con
ſiſtẽtes. Die aũt ſabbatoꝝ egreſſi ſum⁹ fo-
ras portam iuxta flumẽ vbi videbat̃ oꝛo
eẽ. Et ſedentes loq̃bamur mulieribus q̃
cõuenerát. Et q̃dam mulier noĩe lyddia
purpuraria ciuitatis thiathirenoꝝ colẽs
deũ audiuit: cuius dñs aperuit coꝛ intẽ-
dere his que dicebant̃ a paulo. Cũ auteꝫ
baptiçata eſſet ꝛ domus eius: dep̄cata ẽ di-
cens. Si iudicaſtis me fidelẽ dño eẽ: itroi
te in domũ meá ꝛ manete. Et coegit nos.
Fcm̃ eſt aũt eũtibus nobis ad oꝛonem:
puellá quandam habẽtẽ ſpm̃ phitonẽ ob
uiare nobis: que queſtũ magnũ p̃ſtabat
dñis ſuis diuinádo. Hec ſubſecuta paulũ
ꝛ nos clamabat dicens. Iſti hoĩes ſerui dei
excelſi ſunt: qui annũciant nobis viaꝫ ſa-
lutis. Hoc aũt faciebat multis dieb⁹. Do- D
lens aũt paulus: ꝛ conuerſus ſpũi dixit.
Precipio tibi in noĩe ieſu xp̄i exire ab ea.
Et exijt eadẽ hoꝛa. Uidẽtes aũt dñi eius q̃
exiuit ſpes queſtus eoꝝ: apprehendentes
paulũ ꝛ ſylá p̃duxerũt in forũ ad princi-
pes. Et offerẽtes eos magĩratib⁹ dixerũt. Hi
hoĩes ꝯturbát ciuitatẽ nr̃aꝫ cũ ſint iudei:
ꝛ annũciant moꝛẽ quẽ nõ lꝫ nobis ſuſci-
pere neqꝫ facere cũ ſimus romani. Et cu- E
currit plebs aduerſus eos: ꝛ magĩrat⁹: ſciſ-

ſis tunicis eoꝝ:iuſſerūt eos virgis cedi. Et
cū multas plagas eis impoſuiſſent miſerūt eos
i carcerē:pcipiētes cuſtodi vt diligēter cu
ſtodiret eos. Qui cū tale pceptū accepiſſet
miſit eos in interiorē carcerē:⁊ pedes eoꝝ
ſtrinxit ligno. Media āt nocte paul⁹ ⁊ ſy
las adorantes laudabant deū:⁊ audiebāt
eos q i cuſtodia erāt. Subito vō tremor⁹
fctū ē magn⁹:ita vt mouerenť:fūdamē-
ta carceris. Et ſtatī apta ſūt oia oſtia ⁊ vni-
uerſoꝝ vincula ſoluta ſūt. Expgefact⁹ aūt
Inꝑ.5.d. cuſtos carceris:⁊ vidēs ianuas aptas car-
c.3.a. ceris:euaginato gladio volebat ſe iterficeř
F eſtimās fugiſſe victos. Clamauit āt paul⁹
voce magna:dicēs. Nihil tibi mali feceris.
Uniuerſi.n.hic ſum⁹. Petitoq; lūine itro-
greſſus ē tremefctūs,pcidit paulo ⁊ ſile ad
pedes:⁊ pducēs eos foras ait. Dñi qd me
opꝫ facere vt ſalu⁹ fiā? At illi dixerūt:crede
in dñꝫ ieſū:⁊ ſalu⁹ eris tu ⁊ dom⁹ tua. Et
locuti ſūt ei vbū dñi cū oib⁹ q erāt i domo
ei⁹. Et tollēs eos i illa hora noctis lauit pla
gas eoꝝ:⁊ baptizat⁹ ē ipe ⁊ ois dom⁹ eius
ꝯtinuo. Cūq; pduxiſſet eos in domū ſuaꝫ
appoſuit eis mēſaꝫ:⁊ letat⁹ eſt cū oī domo
ſua credēs deo. Et cū dies fact⁹ eēt miſerūt
magřat⁹ lictores dicētes. Dimitte hoies il
G los. Nūciauit aūt cuſt⁹ carceris vba hec pau
lo:q: miſerūt magřat⁹ vt dimittamī. Nūc
igi exeūtes ite in pace. Paulus aūt dixit
eis. Ceſos nos publice indēnatos hoies ro
manos miſerūt i carcerē:⁊ nūc occulte nos
eijciūt? Nō ita:ſꝫ veniāt ⁊ ipſi nos eijciāt.
Nūciauerūt aūt magřatib⁹ lictores verba
hec. Timuerūtq; audito q romani eēnt:⁊
uenientes depcati ſunt eos:⁊ educētes roga-
bant vt egrederētur de vrbe. Exeūtes autē
de carcere:introierūt ad lyddiā:⁊ viſis fra
tribus conſolati ſunt eos:⁊ pfecti ſunt.
¶ C.S. ¶ Ponit pauli pſecutio i theſſa-
lonica ac berone:interpoſita ei⁹ pſecutiōe:
⁊ puenit athenas pdicans ibi xpꝫ. C.xvij.

A Cum aūt pambulaſſent āphipolim ⁊
apolonīā venerūt theſſalonicā:vbi erat
ſynagoga iudeoꝝ. Scdꝫ ꝯſuetudinē autē
paul⁹ introiuit ad eos:⁊ p ſabbata tria diſ
ſerebat eis de ſcripturis adapiēs ⁊ inſinu
ans q: xpꝫ oportuit pati ⁊ reſurgeř a mor
tuis:⁊ q: hic ē ieſus xps quē ego annūcio
Lu.24.g vob. Et qdā ex eis crediderūt:⁊ adiūcti ſunt
paulo ⁊ ſyle:⁊ colētib⁹ gētilib⁹ ⁊ multi
tudo magna:⁊ mulieres nobiles nō pau
ce. ꝫelātes aūt iudei aſſumētesq; de vulgo
viros qſdā malos ⁊ turba fca ꝯcitauerūt ci- B
uitatē. Et aſſiſtētes domui iaſonis qrebāt
eos pducere i ppłꝫ. Et cū nō iueniſſent eos
trahebāt iaſonē ⁊ qſdā frēs ad pncipes ci-
uitatis clamātes qm hi q vrbē ꝯcitant ⁊
huc venerūt qs ſuſcepit iaſon:⁊ hi oēs ꝯ
decreta ceſaris faciūt regē aliū dicētes eē
ieſū. Cōcitauerūt aūt plebē ⁊ pncipes ciui- Jo.19.c.
tatis audientes hec. Et accepta ſatiſfactiōe a
iaſone ⁊ a ceteris dimiſerūt eos. Frēs vō
cōfeſtim p noctē dimiſerūt paulū ⁊ ſylaꝫ
in beroā. Qui cū veniſſent i ſynagogā iu-
deoꝝ introierūt. Hi aūt erāt nobiliores C
eoꝝ q ſūt theſſalonice q ſuſceperūt verbuꝫ
cū oī auiditate:q̄tidie ſcrutantes ſcriptu-
ras ſi hec ita ſe hērent. Et multi qdē credide-
rūt ex eis:⁊ mulierū gētiliū honeſtarū:⁊
viri nō pauci. Cū aūt cognouiſſent i theſ
ſalōica iudei:q: ⁊ beroe pdicatū ē a paulo
vbū dei:venerūt ⁊ illuc cōmouētes ⁊ tur
bātes multitudinē. Statimq; tūc paulū
dimiſerūt frēs:vt iret vſq; ad mare. Sy-
las aūt ⁊ timothe⁹ remāſerūt ibi. Qui āt D
deducebāt paulū:pduxerūt eū vſq; ad athe
nas. Et accepto mādato ab eo ad ſylā ⁊ ti
motheū vt q̄ꝫ celeriť venirēt ad illū,pfecti
ſūt. Paul⁹ aūt cū athenis eos expectaret:i-
citabať ſpūs ei⁹ i ipo:vidēs ydolatrie de-
ditā ciuitatē. Diſputabat igiť in ſynago-
ga cū iudeis ⁊ colētib⁹:⁊ i foro p oēs dieſ
ad eos q audierant. Quidā aūt epicurei ⁊
ſtoici philoſophi diſſerebāt cū eo:⁊ qdā
dicebāt. Quid vult ſeminiuerbi⁹ hic dicē?
Alij vō:nouoꝝ ⁊ demonioꝝ vr annūcia-
tor eē q: ieſuꝫ ⁊ reſurrectionē ānūciabat E
eis. Et apphēſuꝫ eū ad ariopagū duxerūt
dicētes. Poſſum⁹ ſcire q eſt hec noua q a te
dr doctrina? Noua.n.qdā infers auribus
nřis. Uolum⁹ ergo ſcire qdnā velint hec
eē. Athenienſes aūt oēs ⁊ aduene hoſpites
ad nihil aliō vacabant:niſi aut dicere aut
audire aliqd noui. Stans aūt paul⁹ i me
dio ariopagi ait. Uiri athenienſes:p oia q̄ſi
ſupſtitioſos vos ✝ video. Preteriēs.n.⁊ vi
dēs ſimlachra vřa:inueni ⁊ arā i q ſcriptū oēs ✝ ia-
erat. Ignoto deo. Qd ergo ignorātes coli- dico
tis:hoc ego annūcio vobis. De⁹ q fecit mun
dū ⁊ oia q i eo ſūt:hic celi ⁊ terre cū ſit dñs F
nō in manufactis tēplis hitat nec mīib⁹ ſu p.vii.c
hūanis coliť indigēs aliq cū ipſe det oib⁹
vitā ⁊ iſpirationē ⁊ oia:fecitq; ex vno oē

gen⁹ hoīuȝ inhabitare ſup vniuerſaȝ faciē
28.q.S.c. terre: diffiniēs ſtatuta ī tpa ⁊ terminos ha-
nō obſer bitatiōis eoꝝ: q̄rere deū ſi forte attrectent
uātis: in eū aut īueniāt: q̄uis nō longe ſit ab vno
fi. Arati q̄ȝ nr̄m. In ipſo.n. viuim⁹ ⁊ mouemur
poete di- ⁊ ſumus ſicͭ ⁊ q̄uidā vroꝝ poetarū dixerūt.
ctum. Ipſi⁹.n. ⁊ gen⁹ ſum⁹. Gen⁹ ergo cū ſim⁹
G dei: nō debem⁹ eſtimare auro ⁊ argēto aut
lapidi ſculpture artis ⁊ cogitatiōis hoīs di
uinū eē ſile. Et tpa qdē hui⁹ ignorātie de
ſpiciēs de⁹ nūc annunciat hoībus: vt oēs
vbiq̧ pniaȝ agāt: eo q͏ ſtatuit diē in q̄ iu-
dicatur⁹ eſt orbē in eq̄tate in viro in q̄ ſta
tuit fidē p̄bens oībus: ſuſcitans eū a mor
tuis. Cū audiſſent āt reſurrectionē mor
tuoꝝ qdā qdē irridebāt: qdā v̄o dixerūt
audiem⁹ te de h̄ iterū. Sic paul⁹ exiuit de
medio eoꝝ. Quidā v̄o viri adherentes ei
crediderūt: in q̄bus ⁊ dionyſi⁹ ariopagi-
ta ⁊ mulier noīe damaris ⁊ alij cum eis.

¶ C.S. ¶ Pauli p̄dicatio in corintho po-
nit̄ cū īſurrectiōe aduerſarioꝝ: atq̧ ī ad
uētu ei⁹ ī ephəſo: ⁊ adiūgit̄ d̄ apollie. C. xviij

A Poſt h̄ egreſſus ab athenis venit cori-
thū. Et inueniēs quēdā iudeū noīe
aq̄lā ponticū gn̄e q nup venerat ab italia ⁊
priſcillā vxorē ei⁹: eo q͏ p̄cepiſſet claudi⁹
diſcedere oēs iudeos a roma acceſſit ad eos
⁊ q̄r eiuſdē erat artis manebat apd̄ eos: ⁊
Iſta eſt̄a opabat̄. Erāt aūt ſcenofactorie artis: ✠ Et
✠ Et di- diſputabat in ſynagoga p oē ſabbatū: in-
ſputabat terponēs nomē dn̄i ieſu: ſuadebatq̧ iude
vſq̧ gre is ⁊ grecis. Cū veniſſent aūt de macedōia
cis: ſum ſylas ⁊ timothe⁹ inſtabat v̄bo paul⁹ teſtifi
pta ē de cās iudeis eē xp̄m ieſuȝ. Cōtradicētib⁹ āt
grecis, ex eis ⁊ blaſphemātib⁹: excutiēs veſtimenta
emplari ſua: dixit ad eos. Sāguis v̄r ſup caput v̄rȝ.
bus. Mūdus ego ex h̄ ad gētes vadaȝ. Et mi-
B grās inde itrauit in domū cuiuſdā noīe
titi iuſti colētis deū: cui⁹ dom⁹ erat ɔiūcta
C ſynagoge. Criſp⁹ āt archiſynagog⁹ credi
Jo.S4.] dit dn̄o cū oī domo ſua: ⁊ multi corithio
rū audiētes credebāt ⁊ baptizabāt̄. Dixit
aūt dn̄s nocte p viſionē paulo. Noli time
re: ſȝ loq̄re ⁊ ne taceas. Propt̄ qd̄ ego ſuȝ
tecū: ⁊ nemo appōeret̄ tibi vt noceat te:
D q̄m pplſ ē mihi mult⁹ ī hac ciuitate. Se-
dit aūt ibi annū ⁊ ſex mēſes: docēs apd̄ eos
verbū dei. Galliōe aūt ꝓcōſule achaie īſur-
rexerūt vno aīo iudei in paulū ⁊ adduxe-
rūt eū ad tribunal dicētes: q̄r ɔ legē h̄ p-
ſuadet hoīb⁹ colere deū. Incipiēte aūt pau
lo aperire os: dixit gallio ad iudeos. Si qdē
eēt iniquū aliqd̄ aut facin⁹ peſſimū o viri
iudei recte vos ſuſtinerē. Si v̄o q̄ōes ſūt
de v̄bo ⁊ noīb⁹ legis v̄re voſipſi videritis.
Iudex ego hoꝝ nolo eſſe. Et minauit eos a
tribunali. Apphēndētes aūt oēs ſoſtenē
p̄ncipē ſynagoge p̄cutiebāt eū āt̄ tribu-
nal: ⁊ nihil eoꝝ galliōi cure erat. Paulus E
vero cū adhuc ſuſtinuiſſet dies mult̄os frī
bus valefaciens nauigauit in ſyriaȝ: ⁊ cū
eo p̄ſcilla ⁊ aq̄la: q ſibi totonderant in cen-
chris caput. Hēbat.n. votū. Deuēitq̧ ephe-
ſuȝ: ⁊ illos ibi reliq̄t. Ipſe v̄o ingreſſus ſy
nagogaȝ diſputabat cū iudeis. Rogātib⁹
aūt eis vt ampliori tpe maneret: nō ɔſen
ſit: ſȝ valefaciens ⁊ dicēs: iteꝝ reuertar ad
vos deo volente: ꝓfect⁹ eſt ab epheſo. Et deſcē F
dens ceſareā aſcendit ⁊ ſalutauit eccliaȝ: ⁊
deſcendit antiochiaȝ. Et fcō ibi aliquanto
tpe: ꝓfect⁹ eſt pambulans ex ordine gala-
tiaȝ regionē ⁊ phrygiaȝ ɔfirmans oēs di
ſcipulos. Iude⁹ aūt qdaȝ apollo noīe alexan
drin⁹ gn̄e vir eloquēs ꝺuenit epheſuȝ: po-
tēs ī ſcripturis. Hic erat edoct⁹ viaȝ dn̄i: ⁊
feruēs ſpū loq̄bat̄ ⁊ docebat diligent̄ ea q̄
ſūt ieſu: ſciens tm̄ baptiſma ioānis. Hic er G
go cepit fiducialr̄ agere in ſynagoga. Quē
cū audiſſent priſcilla ⁊ aq̄la aſſūpſerūt eū:
⁊ diligēti⁹ expoſuerūt ei viaȝ dn̄i. Cū aūt
vellet ire achaiaȝ exhortati ſūt̄ ⁊ ſcripſerūt di
ſcipulis: vt ſuſciperēt eū. Qui cū veniſſet:
cōtulit multū his crediderunt. Vehemē-
ter.n. iudeos reuincebat: publice oſtendens
per ſcripturas eſſe xp̄m ieſum.

¶ Ca. Sū. ¶ Predicat paul⁹ in reditu
ei⁹ ad epheſuȝ d̄ virtute baptiſmi ⁊ euāge
lij. Et d̄ſcribit̄ inſpiratio regreſſus ei⁹ in
hierlm̄ cū ſedatiōe ppl̄i epheſioꝝ. C. xix.

Factū ē āt cuȝ apollo eēt corinthi vt A
paul⁹ pagratis ſupiorib⁹ ptib⁹ veni-
ret epheſū: ⁊ iueniret q̄ſdā diſcipulos. Dixit
q̧ ad eos. Si ſpm̄ ſcm̄ accepiſtis credētes.
At illi dixerūt ad eū. Sȝ nȝ ſi ſpūſſcūs eſt
audiuim⁹. Illi v̄o ait. In q̄ ergo baptizā-
ti eſtis. Qui dixerūt. In ioānis baptiſma-
te. Dixit aūt paul⁹. Ioānes baptizauit ba ē.1.2.⁊.2.
ptiſmo pn̄ie ppl̄m dicēs: ī eū q ventur⁹ eēt b.
poſt ipſ vt crederēt h̄ ē in ieſuȝ. His audi
tis baptizati ſūt ī noīe dn̄i ieſu. Et cū īpo-
ſuiſſet illis man⁹ paul⁹: venit ſpūſſcūs ſu ē.2.⁊.4.
p eos: ⁊ loq̄bant̄ linguis ⁊ ꝓphetabāt. Erāt B
aūt oēs viri fere duodecī. Introgreſſus

ſis tunicis eoꝝ: iuſſerūt eos virgis cedi. Et
cū multas plagas eis impoſuiſſent: miſerūt eos
i carcerē: pcipiētes cuſtodi vt diligēter cu
ſtodiret eos. Qui cū tale pceptū accepiſſet
miſit eos in interiorē carcerē: ⁊ pedes eoꝝ
ſtrinxit ligno. Media āt nocte paul⁹ ⁊ ſy
las adorantes laudabant deū: ⁊ audiebāt
eos q i cuſtodia erāt. Subito vo terremot⁹
fcūs ē magn⁹: ita vt mouerent̄ fūdamē
ta carceris. Et ſtatī apta ſūt oīa oſtia ⁊ vni
Supra.5.d. uerſoꝝ vincula ſoluta ſūt. Expgefact⁹ aūt
⁊.3.a. cuſtos carceris: ⁊ vidēs ianuas aptas car
ceris: euaginato gladio volebat ſe īterficer
F eſtimās fugiſſe vinctos. Clamauit āt paul⁹
voce magna: dicēs. Nihil tibi mali feceris.
Uniuerſi.n. hic ſum⁹. Petitoq; lūine intro
greſſus ē tremefcūs, pcidit paulo ⁊ ſile ad
pedes: ⁊ pducēs eos foras ait. Dñi qd me
opʒ facere vt ſalu⁹ fiā? At illi dixerūt: crede
in dñʒ ieſū: ⁊ ſalu⁹ eris tu ⁊ dom⁹ tua. Et
locuti ſūt ei vbū dñi cū oīb⁹ q erāt i domo
ei⁹. Et tollēs eos i illa hora noctis lauit pla
gas eoꝝ: ⁊ baptizat⁹ ē ipe ⁊ oīs dom⁹ eius
ptinuo. Cūq; pduxiſſet eos in domū ſuaʒ
appoſuit eis mēſaʒ: ⁊ letat⁹ eſt cū oī domo
ſua credēs deo. Et cū dies fact⁹ eēt miſerūt
G magrāt⁹ lictores dicētes. Dimitte hoies il
los. Nūciauit aūt cuſtos carceris vba hec pau
lo: q: miſerūt magrāt⁹ vt dimittamī. Nūc
igi exeūtes ite in pace. Paulus aūt dixit
eis. Ceſos nos publice indēnatos hoies ro
manos miſerūt i carcerē: ⁊ nūc occulte nos
eijciūt? Nō ita: ſʒ veniāt ⁊ ipſi nos eijciāt.
Nūciauerūt aūt magrātib⁹ lictores verba
hec. Timuerūtq; audito q romani eēnt: ⁊
veniētes depcati ſunt eos: ⁊ educētes roga
bant vt egrederētur de vrbe. Exeūtes autē
de carcere: introierūt ad lyddiā: ⁊ viſis fra
tribus conſolati ſunt eos: ⁊ pfecti ſunt.

¶ C. S. ¶ Ponit pauli pſecutio i theſſa
lonica ac berone: interpoſita ei⁹ pſecutiōe:
⁊ puenit athenas pdicans ibi xpʒ. C. xvij.

A Cum aūt pambulaſſent āphipolim ⁊
apoloniā venerūt theſſalonicā: vbi erat
ſynagoga iudeoꝝ. Scđʒ pſuetudinē autē
paul⁹ introiuit ad eos: ⁊ p ſabbata tria diſ
ſerebat eis de ſcripturis adapiēs ⁊ inſinu
ans q: xpʒ oportuit pati ⁊ reſurgere a mor
tuis: ⁊ q: hic ē ieſus xps quē ego annūcio
Lu.24.g vob. Et qdā ex eis crediderūt: ⁊ adiūcti ſunt
paulo ⁊ ſyle: ⁊ colētib⁹ gētilibuſq; multi
tudo magna: ⁊ mulieres nobiles nō pau
ce. Zelātes aūt iudei aſſumēteſq; de vulgo
viros qſdā malos ⁊ turba fca pcitauerūt ci B
uitatē. Et aſſiſtētes domui iaſonis qrebāt
eos pducere i ppl'ʒ. Et cū nō iueniſſent eos
trahebāt iaſonē ⁊ qſdā frēs ad pncipes ci
uitatis clamātes qm hi q vrbē cōcitant ⁊
huc venerūt qs ſuſcepit iaſon: ⁊ hi oēs ꝯ
decreta ceſaris faciūt regē aliū dicētes eſſe
ieſū. Cōcitauerūt aūt plebē ⁊ pncipes ciui Jo.19.b.
tatis audientes hec. Et accepta ſatiſfactiōe a
iaſone ⁊ a ceteris dimiſerūt eos. Frēs vo
cōfeſtim p noctē dimiſerūt paulū ⁊ ſylaʒ
in beroā. Qui cū veniſſent i ſynagogā iu
deoꝝ introierūt. Hi aūt erāt nobiliores C
eoꝝ q ſūt theſſalonice q ſuſceperūt verbuʒ
cū oī auiditate: qtidie ſcrutantes ſcriptu
ras ſi hec ita ſe hēent. Et multi qdē credide
rūt ex eis: ⁊ mulierū gētiliū honeſtarū: ⁊
viri nō pauci. Cū aūt cognouiſſent i theſ
ſalōica iudei: q: ⁊ beroe pdicatū ē a paulo
vbū dei: venerūt ⁊ illuc cōmouētes ⁊ tur
bātes multitudinē. Statimq; tūc paulū
dimiſerūt frēs: vt iret vſq; ad mare. Sy
las aūt ⁊ timothe⁹ remāſerūt ibi. Qui āt D
deducebāt paulū: pduxerūt eū vſq; ad athe
nas. Et accepto mādato ab eo ad ſylā ⁊ ti
motheū vt q̄ʒ celerit venirēt ad illū, pfecti
ſūt. Paul⁹ aūt cū athenis eos expectaret: i
citabat̄ ſpūs ei⁹ i ipo: vidēs ydolatrie de
ditā ciuitatē. Diſputabat igit̄ in ſynago
ga cū iudeis ⁊ colētib⁹: ⁊ i foro p oēs dies
ad eos q audierant. Quidā aūt epicurei ⁊
ſtoici philoſophi diſſerebāt cū eo: ⁊ qdaʒ
dicebāt. Quid vult ſeminiuerbi⁹ hic dicē?
Alij vo: nouoꝝ ⁊ demonioꝝ vi annūcia
tor eē: q: ieſuʒ ⁊ reſurrectionē ānūciabat E
eis. Et apphēſuʒ eū ad ariopagū duxerūt:
dicētes. Poſſum⁹ ſcire q eſt hec noua q a te
di doctrina? Noua.n. qdā i infers auribus
nrīs. Uolum⁹ ergo ſcire qdnā velint hec
eē. Athenīēſes aūt oēs ⁊ aduene hoſpites
ad nihil aliud vacabant: niſi aut dicere aut
audire aliqd noui. Stans aūt paul⁹ i me
dio ariopagi ait. Uiri athenīēſes: p oīa q̄ſi
ſupſtitioſos vos + video. Preteriēs.n. ⁊ vi oēs + in
dēs ſimulachra vr̄a: iueni ⁊ arā i q ſcriptū dico
erat. Ignoto deo. Qđ ergo ignorātes coli
tis: hoc ego annūcio vobis. De⁹ q fecit mun
dū ⁊ oīa q i eo ſūt: hic celi ⁊ terre cū ſit dñs F
nō in manufactis tēplis hītat nec mānib⁹ Su.7.k.
hūanis colit̄ indigēs aliq cū ipſe det oīb⁹
vitā ⁊ iſpiratiōnē ⁊ oīa: fecitq; ex vno oē

26.q.5.c. nō obſervatis:in fi. Arati poete dictum.

gen⁹ hoīuȝ inhabitare ſup vniuerſaȝ faciē terre:diffiniēs ſtatuta tpa ⁊ terminos habitatiōis eoꝝ q̄rere deū:ſi forte attrectent eū aut īueniāt:q̄uis nō longe ſit ab vno q̄ȝ nrm. In ipſo.n.viuim⁹ ⁊ mouemur ⁊ ſumus ſic ⁊ q̄uidā vroꝝ poetarū dixerūt. Ipſi⁹.n.⁊ gen⁹ ſum⁹. Gen⁹ ergo cū ſim⁹ B dei:nō debem⁹ eſtimare auro ⁊ argēto aut lapidi ſculpture artis ⁊ cogitatōis hoīs diuinū eē ſile. Et tpa q̄dē hui⁹ ignorātie deſpiciēs de⁹ nūc annunciat hoībus:vt oēs vbiq̄ pniaȝ agāt:eo q̄ ſtatuit diē in q̄ iudicatur⁹ eſt orbē in eq̄tate in viro in q̄ ſtatuit fidē pbens oībus:ſuſcitans eū a mortuis. Cū audiſſent āt reſurrectionē mortuoꝝ q̄dā q̄dē irridebāt:q̄dā vō dixerūt audiem⁹ te de h̄ iterū. Sic paul⁹ exiuit de medio eoꝝ. Quidā vō viri adherentes ei crediderūt:in q̄bus ⁊ dionyſi⁹ ariopagita ⁊ mulier noīe damaris ⁊ alij cum eis.

Ca.S. Pauli p̄dicatio in corintho ponit cū īſurrectiōe aduerſarioꝝ:atq̄ ī aduētu ei⁹ i epheſo:⁊ adiūgit̄ d̄ apollie. C.xviij

A Poſt h̄ egreſſus ab athenis venit corinthū. Et inueniēs quēdā iudeū noīe aq̄lā ponticū gēñe q̄ nup venerat ab italia ⁊ priſcillā vxorē ei⁹: eo q̄ pcepiſſet claudi⁹ diſcedere oēs iudeos a roma acceſſit ad eos ⁊ q̄ eiuſdē erat artis manebat apd̄ eos:⁊ opabat̄. Erāt aūt ſcenofactorie artis:+ Et diſputabat in ſynagoga p oē ſabbatū:interponēs nomē dn̄i ieſu:ſuadebatq̄ iudeis ⁊ grecis. Cū veniſſent aūt de macedōia ſylas ⁊ timothe⁹ inſtabat vbo paul⁹ teſtificās iudeis eē xp̄m ieſuȝ. Cōtradicētib⁹ āt eis ⁊ blaſphemātib⁹:excutiēs veſtimenta ſua:dixit ad eos. Sāguis vr̄ ſup caput vr̄ȝ. Mūdus ego ex h̄ ad gētes vadaȝ. Et mi-

Ita eſt a+ Et diſputabat vſq̄ grecis: ſumpta ē de grecis exemplaribus.

B grās inde itrauit in domū cuiuſdā noīe titi iuſti colētis deū:cui⁹ dom⁹ erat giūcta C ſynagoge. Criſp⁹ āt archiſynagog⁹ credidit dn̄o cū oī domo ſua:⁊ multi corinthiorū audiētes credebāt ⁊ baptizabāt̄. Dixit aūt dn̄s nocte p viſionē paulo. Noli timere:ſ; loq̄re ⁊ ne taceas. Ppt̄ q̄d ego ſuȝ tecū:⁊ nemo appōet̄ tibi vt noceat te: D q̄m ppl's ē mihi mult⁹ ī hac ciuitate. Sedit aūt ibi annū ⁊ ſex mēſes:docēs apd̄ eos verbū dei. Galliōe aūt pcōſule achaie inſurrexerūt vno aīo iudei in paulū ⁊ adduxerūt eū ad tribunal dicētes:q: ꝯ legē h̄ pſuadet hoīb⁹ colere deū. Incipiēte aūt paulo aperire os:dixit gallio ad iudeos. Si q̄dē eēt iniquū aliq̄d aut facin⁹ peſſimū o viri iudei recte vos ſuſtinerē. Si vō q̄ōes ſūt de vbo ⁊ noīb⁹ legis vr̄e voſipſi videritis. Iudex ego hoꝝ nolo eſſe. Et minauit eos a tribunali. Apprehendētes aūt oēs ſoſtenē pncipē ſynagoge pcutiebāt eū an̄ tribunal:⁊ nihil eoꝝ gallioni cure erat. Paulus E vero cū adhuc ſuſtinuiſſet dies multos frībus valefaciens nauigauit in ſyriaȝ:⁊ cū eo priſcilla ⁊ aq̄la:q̄ ſibi totōderant in cenchreis caput. Hēbat.n.votū. Deuenitq̄ epheſuȝ:⁊ illos ibi reliq̄t. Ipſe vō ingreſſus ſynagogaȝ diſputabat cū iudeis. Rogātib⁹ aūt eis vt ampliori tpe maneret:nō ꝯſenſit:ſ; valefaciens ⁊ dicēs:iteꝝ reuertar ad vos deo volente:pfect⁹ eſt ab epheſo. Et deſcē- F dens ceſareā aſcendit ⁊ ſalutauit eccliaȝ:⁊ deſcendit antiochiaȝ. Et fcō ibi aliquanto tp̄e:pfect⁹ eſt pambulans ex ordine galatiaȝ regionē ⁊ phrygiaȝ ꝯfirmans oēs diſcipulos. Iude⁹ aūt q̄daȝ apollo noīe alexandrin⁹ gēñe vir eloquēs deuenit epheſuȝ:potēs i ſcripturis. Hic erat edoct⁹ viaȝ dn̄i:⁊ feruēs ſpū loq̄bat̄ ⁊ docebat diligent̄ ea q̄ ſūt ieſu:ſciens tm̄ baptiſma ioānis. Hic er- G go cepit fiducialr̄ agere in ſynagoga. Quē cū audiſſent priſcilla ⁊ aq̄la aſſūpſerūt eū:⁊ diligēti⁹ expoſuerūt ei viaȝ dn̄i. Cū aūt vellet ire achaiaȝ exhortati frēs ſcripſerūt diſcipulis:vt ſuſciperēt eū. Qui cū veniſſet: cōtulit multū hijs q crediderunt. Uehemēter.n.iudeos reuincebat:publice oñdens per ſcripturas eſſe xp̄m ieſum.

Ca.Sū. Predicat paul⁹ in reditu ei⁹ ad epheſuȝ d̄ virtute baptiſmi ⁊ euāgelij. Et d̄ſcribit̄ inſpiratio regreſſus ei⁹ in hierlm cū ſedatiōe ppli epheſioꝝ. C.xix.

A Factū ē āt cuȝ apollo eēt corinthi vt paul⁹ pagratis ſupiorib⁹ ptib⁹ veniret epheſū:⁊ iueniret q̄ſdā diſcipulos. Dixitq̄ ad eos. Si ſpm̄ ſcm̄ accepiſtis credētes. At illi dixerūt ad eū. S; nȝ ſi ſpūſſcūs eſt audiuim⁹. Illi vō ait. In q̄ ergo baptizāti eſtis. Qui dixerūt. In ioānis baptiſmate. Dixit aūt paul⁹. Joānes baptizauit baptiſmo pnie ppl'm dicēs:i eū q̄ vētur⁹ eēt poſt ip̄ȝ vt crederēt h̄ ē in ieſuȝ. His audītis baptizati ſūt ī noīe dn̄i ieſu. Et cū impoſuiſſet illis man⁹ paul⁹:venit ſpūſſcūs ſup eos:⁊ loq̄bant̄ linguis ⁊ pphetabāt. Erāt aūt oēs viri fere duodeciȝ. Introgreſſus

Jo.54. — ō.1.2.⁊.2. b. — ō.2.⁊.4. B

uit ſynagogā cū fiducia loqbaꝛ ꝑ tres mē
ſes:diſputans ⁊ ſuadēs de regno dei. Cū
aūt qdā indurarenꝛ ⁊ nō crederēt maledi
cētes viā dn̄i corā multitudine:diſcēdēs
ab eis ſegregauit diſcipulos:quotidie di
ſputās in ſcola tyrāni cuiuſdā. Hoc aūt
factū ē ꝑ bienniū:ita vt oēs q hītāt i aſia au
dirēt vbū dn̄i iudei atq̧ gētiles. Uirtu
teſq̧ nō modicas qſlibet faciebat deus per
manū pauli:ita vt ēt ſup lāguidos deferrē
tur a corpe ei⁹ ſudaria ⁊ ſemicinctia:⁊ rece
debāt ab eis lāguores ⁊ ſpūs nequā egre
£ diebanꝛ. Tētauerūt āt qdā ⁊ de circūeūti
bus iudeis exorciſtis inuocare ſup eos q
aꝛs ✝ cui hēbāt ſpūs malos nomē dn̄i ieſu:dicētes
dam. Adiuro vos ꝑ ieſū quē paul⁹ pdicat. Erāt
aūt ✝ cuiuſdā ſceue iudei pncipis ſacdo
tū ſeptē filij q h faciebāt. Rn̄dēs aūt ſpūs
nequā dixit eis. Jeſū noui: ⁊ paulū ſcio.
Uos āt q eſtis? Et inſiliēs hō in eos i q̄ erat
demoniū peſſimū ⁊ dn̄at⁹ amboꝝ inualuit
ↄ eos:ita vt nudi ⁊ vulnerati effugerēt de
domo illa. Hoc āt notū factū ē oib⁹ iudeis
at q̧ gētilib⁹ q hītant ephſi:⁊ cecidit tior
de pr. di. ſup oēs illos:⁊ magnifcabaꝛ nomē dn̄i ieſu.
i. ita vo Multiq̧ credētiū veniebāt:ↄfitētes ⁊ an
luiſſent nūciantes act⁹ ſuos. Multi aūt ex eis qui
.ꝯ.hic. fuerāt curioſa ſectati:ↄtulerūt libros ⁊ cō
D buſſerūt eos corā oib⁹. Et cōputatis precijs
illoꝝ inuenerūt pecuniā denarioꝝ qnqua
ginta miliū. Jta fortiꝛ creſcebat vbū dei ⁊
ↄfirmabaꝛ. His aūt expletis ꝓpoſuit pau
lus in ſpū trāſita macedonia ⁊ achaia ire
hieroſolymā dicēs:qm̄ poſtq̧ fuero ibi:
opꝫ me ⁊ romā videre. Mittēs āt in ma
cedoniā duos ex miſtrātib⁹ ſibi timotheū
⁊ eraſtū:ipſe remāſit ad tps in aſia. Factā eſt
£ aūt illo tpe turbatio non minima de via
dn̄i. Demetri⁹.n.qdā noīe argētari⁹ faciēſ
edes argēteas diane pſtabat artificib⁹ nō
modicū qſtū. Quos ↄuocās ⁊ eos qui eiuſ
modi erāt opifices:dixit. Uiri ſcitis q̄ de
h artificio ē nob acq̄ſitio:⁊ videtis ⁊ audi
tis q̄: nō ſolū ephſi ſꝫ pene toti⁹ aſie pau
lus h ſuadēs auertit multā turbā dicēs:
qm̄ nō ſūt dij q manib⁹ fiūt. Nō ſolū aūt
h piclit ibiꝛ nob pars i redargutionē veni
re:ſꝫ ⁊ magne diane tēplū i nihilū repu
tabiꝛ:⁊ deſtrui incipiet maieſtas ei⁹ quā
Infra co. tota aſia ⁊ orbis colit. His auditis repleti
F ſūt ira:⁊ exclamauerūt dicētes. Magna dia
na ephſioꝝ. Et īpleta ē ciuitas tota ↄfuſio

ne. Et impetū fecerūt vno aio in theatrū ra
pto gaio ⁊ ariſtarcho macedonib⁹:comi
tib⁹ pauli. Paulo aūt volēte itrare i pplꝫ
nō pmiſerūt diſcipuli. Quidā āt ⁊ de aſie
pncipib⁹ q erāt amici ei⁹ miſerūt ad eū:ro
gātes ne ſe daret in theatrū. Alij aūt aliud
clamabāt. Erat.n.eccl̄ia ↄfuſa:⁊ ptes neſcie
bāt q̄ ex cā ↄueniſſent. De turba aūt detrā
xerūt alexādrū:ꝓpellētib⁹ eū iudeis. Ale
xāder aūt manu ſilētio poſtulato: volebaꝛ
rōnē reddere pplo. Quē vt cognouerūt iu
deū eē:vox facta ē vna oiūꝫ qſi ꝑ horas duas
clamātiū. Magna diana ephſioꝝ. Et cū ſe Supra ea.
daſſet ſcriba turbas dixit Uiri ephſij: qs E
n. ē hoīum q neſciat ephſioꝝ ciuitatē cul
tricē eē magne diane iouiſq̧ ꝓlis. Cū
ergo his ↄdici nō poſſit:opꝫ vos ſedatos eē
⁊ nihil temere agere. Adduxiſtis.n.hoies
iſtos:nꝫ ſacrilegos nꝫ blaſphemātes deam
vrāꝫ. Q̄ ſi demetri⁹ ⁊ q cū eo ſūt artifices
hūt aduerſus aliq̄ cāꝫ:ↄuēt⁹ forēſes agū
tur:⁊ pcōſules ſūt:accuſent inuicē. Si qd
aūt alteri⁹ rei q̄ritis:in lta eccl̄ia poterit
abſolui. Nā ⁊ piclitamur argui ſeditiōis
hodierne:cū null⁹ obnoxius ſit de q̄ poſſi
mus reddere rōnem concurſus iſtius.
Et cum hec dixiſſet dimiſit eccl̄iam.

¶ Ca.Xx. ¶ Remotis inſidijs iudeoꝝ
ponitꝛ ꝓceſſus pauli ꝑ viā ad hieruſalēꝫ ꝑ
diuerſa loca in quibus predicauit. C.xx.

Poſtq̧ aūt ceſſauit tumultus:vocatis A
paul⁹ diſciplis ⁊ exhortat⁹ eos vale di
xit:⁊ pfect⁹ ē vt iret i macedoniā. Cū aūt
pambulaſſet ptes illas ⁊ exhortat⁹ eos fuiſ
ſet multo ſmōe:venit ad greciā. Ubi cū fe
ciſſet mēſes tres:facte ſunt illi īſidie a iude
is nauigaturo i ſyriā:hūitq̧ ↄſiliū vt re
uerteret ꝑ macedoniā. Comitat⁹ ē āt eū
ſoſipr pyrrhi beroēſis:theſſalonicēſiū vo
ariſtarch⁹ ⁊ ſcōs ⁊ gai⁹ derbe⁹ ⁊ timothe⁹:⁊
aſiani vo tychic⁹ ⁊ trophim⁹. Hi cū pceſſ B
ſent ſuſtinuerūt nos troade. Nos vo naui
gauim⁹ poſt dies azimoꝝ a philippis: ⁊
venim⁹ ad eos troadē in dieb⁹ qnq̧: vbi
demorati ſum⁹ dieb⁹ ſeptē. Una aūt ſab
bati cū ↄueniſſem⁹ ad frāgēdū panē:pau
lus diſputabat cū eis ꝓfectur⁹ i craſtinū:
ꝓtraxitq̧ ſmonē vſq̧ in mediā noctēꝫ.
Erāt aūt lāpades copioſe in cenaculo:vbi
erām⁹ ↄgregati. Sedēs aūt qdā adoleſcēs
noie eutychus ſup feneſtrā:cū mergereꝛ
ſōno graui:diſputāte diu paulo ductus

ſōno cecidit de tertio cenaculo deorſum:ꝛ
ſublat⁹ eſt mortu⁹. Ad quē cū deſcēdiſſet
paul⁹ icubuit ſup eū. Et cōplex⁹ dixit. No
C lite turbari Aia.n.ipſi⁹ in ipſo ē. Aſcēdēs
3.re.17.b aūt frāgēſqꝫ panē ꝛ guſtās:ſatiſqꝫ allocu
4.Re.4. tus ē vſqꝫ i lucē:ꝛ ſic ꝓfect⁹ ē. Adduxerūt
aūt puerū viuētē:ꝛ ꝯſolati ſūt nō minime.
Nos aūt aſcēdētes nauē nauigauim⁹ i aſ
ſon:inde ſuſcepturi paulū. Sic.n. diſpo-
ſuerat ipſe p terrā iter facturus. Cū autē
ꝯueniſſemus in aſſon:aſſūpto eo venim⁹
mytilenē. Et inde nauigātes ſequēti die
D venimus ꝯ chiū:ꝛ alia die applicuimus
ſamū:ꝛ ſequēti die venim⁹ miletū. Pro-
poſuerat.n. paulus trāſnauigare epheſū:
ne q̄ mora illi fieret i aſia. Feſtiabat.n. Si
poſſibile ſibi eēt vt diē pētecoſtes faceret
hieroſolymis. A mileto āt mittētes ephe
ſū vocauit maiores natu eccl'ie. Qui cū ve
niſſet ad eū ꝛ ſil' eſſent dixit eis. Uos ſcitis
a pma die q̄ ingreſſus ſū i aſiā qualr vo
biſcū p oē tps fuerim ſuiēs dño cū oi hūi
litate ꝛ lachrymis ꝛ tētatiōib⁹ q̄ mihi ac
ciderūt ex inſidijs iudeoꝝ:q̄uo nihil ſub
traxerim vobis vtiliū:q̄ minus ānūciarem
E vobis ꝛ docerē vos publice ꝛ p domos:teſti
ficās iudeis:atqꝫ gētilib⁹ i deū pniam ꝛ fidē
in dñm nrm ieſū xpm. Et nūc ecce alligat⁹
ſpū vado i hierl'm q̄ i ea vētura ſūt mihi
ignorans:niſi q̄ ſpūſſcūs p oēs ciuitates
mihi ꝓteſtat dicēs qm̄ vincula ꝛ tribula-
tiōes hieroſolymis me manēt. Sꝫ nihil
horꝝ vereor:nec facio aiam meā pcioſiorē q̄
me:dūmō ꝯſumē curſū meū ꝛ miſteriū
ꝟbi qd accepi a dño ieſu teſtificari euāge
F liū grē dei. Et nūc ecce ego ſcio q̄ āplius
nō videbitis faciē meā:vos oēs p q̄s trāſi
ui pdicans regnū dei. Quapp ꝯteſtor vos
1.re.3.f. hodierna die:q̄ mūd⁹ ſū a ſanguie oium.
Dan.13.c Nō.n.ſubterfugi q̄ min⁹ ānūciarē oē ꝯſi
Ec.95.c. liū dei vob. Attēdite vob ꝛ vniuerſo gregi
ecce.7.q. i quo vos ſpūſſcūs poſuit epōs regeř eccliā
ſic.ſugge dei:quā acquiſiuit ſanguie ſuo. Ego ſcio qm̄
ſtum. itrabūt poſt diſceſſionē meā lupi rapaces
in vos:nō pcētes gregi. Et ex vobiſipſis ex-
urgēt viri loqntes pueřſa:vt abducāt di-
ſcipulos p⁹ ſe. Propť qd vigilate:mēoria re
tinētes qm̄ p trienniū nocte ꝛ die nō ceſſa
G ui cū lachrymis monēs vnūquēqꝫ vrm.
Et nūc comēdo vos deo ꝛ ꝟbo grē ipſi⁹:q
3.q.1.c. potēs ē edificare ꝛ dař hereditatē i ſcificatis
dicator oib⁹. Argētū ꝛ auꝝ aut veſtē nulli⁹ ꝯcupi

ui ſic ipſi ſcitis:qm̄ ad ea q̄ mihi opus
erāt ꝛ his q̄ mecū ſūt miniſtrauerūt manus
iſte. Oia oñdi vob qm̄ ſic laborātes opꝫ ſu- de ꝯſ. di.
ſcipe infirmos:ac mēiniſſe ꝟbi dñi ieſu:qm̄ 5.c.nūqꝫ
ipſe dixit. Beati⁹ ē magis daꝛ q̄ accipe. Et
cū h̄ dixiſſꝫ:poſitis gēib⁹ ſuis orauit cū oi
b⁹ ill. Magn⁹ āt flet⁹ fcūs ē oium:ꝛ pcūbē
tes ſup collū pauli oſculabanř eū dolētes
maxie i ꝟbo qd dixerat qm̄ āpli⁹ faciē eius
nō eſſent viſuri. Et deducebāt eū ad nauē.
¶ Ca. Sū. ¶ Poniř aduētus pauli i tyr
ro ac ceſarea ꝛ benigna eius receptio i hie
ruſalē a xpianis ꝛ a iudeis iterfectio pau
li queriř ac ab eiſdem eripitur. Cap. xxj.

Cum āt fcm̄ eēt vt nauigarem⁹ abſtra A
cti ab eis recto curſu venim⁹ choū
ꝛ ſeqnti die rhodū ꝛ īde patarā. Et cū īue-
niſſem⁹ nauē trāſfretātē in phenicē aſcē-
dētes nauigauim⁹. Cū appuruiſſem⁹ āt cy
pro relinqntes eā ad ſiniſtrā nauigauim⁹
in ſyriā:ꝛ venimus tyrū. Ibi.n.nauis ex
poſitura erat onus. Inuētis āt diſcipulis
māſimus ibi dieb⁹ ſeptē. Qui paulo di-
cebāt p ſpm̄:ne aſcēderet hieroſolymam.
Et expletis dieb⁹ ꝓfecti ibamus deducē-
tibus nos oibus cū vxoribus ꝛ filijs vſqꝫ
foras ciuitatē. Et poſitis genib⁹ in litore B
orauimus. Et cū vale feciſſemus inuicem
aſcēdim⁹ nauē:illi aūt redierūt i ſua. Nos
vero nauigatiōe explicita a tyro deſcendi-
m⁹ ptolomaidā. Et ſalutat frib⁹ māſim⁹
die vna apd illos. Alia āt die ꝓfecti venim⁹
ceſareā. Et itrātes domū philippi euāgeli
ſte q erat vn⁹ de ſeptē:māſim⁹ apd eū. Huic
aūt erāt q̄tuor filie ꝟgines ꝓphetantes. Et ſup. 6. b.
cū moraremur p dies aliq̄t ſupuenit qdā
vir a iudea ꝓpha noie agab⁹. Is cū vēiſſet
ad nos:tulit zonā pauli ꝛ alligans ſibi pe-
des ꝛ man⁹ dix. Hec dic ſpūs ſcūs. Uirū cu C
ius ē zona:ſic alligabūt in hierl'm iudei
ꝛ tradēt i man⁹ gētiū. Qd cū audiſſemus
rogabam⁹ nos:ꝛ q loci illi⁹ erāt:ne aſcēde
ret hieroſolymā. Tūc rñdit paul⁹ ꝛ dixit.
Quid facitis flētes ꝛ affligētes cor meum.
Ego āt nō ſolū alligari:ſꝫ ꝛ mori i hierl'm
par⁹ ſū pp nomē dñi ieſu. Et cū ei ſuadere
n̄ poſſem⁹:q̄euim⁹ dicētes. Dñi volūtas fiat
Poſt dies āt iſtos pparati aſcēdebam⁹ i hie
rl'm. Uenerūt āt qdā ex diſcipulis a ceſaria no
biſcū aducētes ſecū apd quē hoſpitaremur
iaſonē quēdā cypriū ātiquū diſcipl'm. ꝛ cū
vēiſſem⁹ hieroſolymā:libent excep ſt nos

frēs. Sequenti aūt die introibat paul⁹ nobiscū
ad iacobū oēsqꝫ collecti sūt seniores. Quos
cū salutasset: narrabat p singla q̄ deus fecisset i
gētib⁹ p ministeriū illi⁹. At illi cū audissent
magnificabāt deū: dixerūtqꝫ ei. Uides frāter q̄t mi
lia sūt i iudeis q crediderūt ꝛ oēs emulato-
res sūt legis. Audierūt aūt de te: q2 discessiōez
doceas a moyse eoꝝ q p gētes sūt iudeoꝝ: di
cēs nō debere eos circūcidere filios suos, neqꝫ sm
E ↄsuetudinē ingredi. Quid ergo est? Utiqꝫ oportet cō
uenire multitudinē. Audiēt. n. te superuenis
se. Hoc ergo fac qd tibi dicim⁹. Sūt nobis viri
q̄tuor votū hñtes sr se. His assūptis sctifica
te cū illis: ꝛ ipēde i illis vt radāt capita ꝛ sciēt
oēs: q2 q̄ de te audierūt falsa sūt: sꝫ ābulas ꝛ
ipse custodiēs legē. De his aūt q crediderūt
ex gentib⁹ nos scripsim⁹ iudicātes: vt absti
neāt se ab idolis imolato ꝛ sanguie suffo-
cato ꝛ fornicatiōe. Tūc paul⁹ assūptis viris
postera die purificat⁹ cū illis intrauit i tēplū
F annūciās expletiōez dieꝝ purificatiōis do
nec offerret p vno q̄qꝫ eoꝝ oblatio. Dū aūt se
ptē dies ↄsumarent: hi q de asia erāt iudei cū
vidissent eū i tēplo ↄcitauerūt oēz ppl'm: in-
iecerūt ei man⁹ clamātes. Uiri israelite adiu
uate. Hic ē hō q aduersus ppl'm ꝛ legez ꝛ lo
23.q.3.ca. maximi- anus. cū hūc oēs vbiqꝫ docēs: insup ꝛ gētiles in
duxit i tēplū ꝛ violauit sctm locū istū. Uide
rāt. n. trophimū ephesiū i ciuitate cū ipo
quē estimauerūt: qm̄ i tēplū itroduxisset pau-
lus. Cōmotaqꝫ ē ciuitas tota ꝛ fca ē ↄcursio
ppli. Et apphēdētes paulū trahebant eū ex
tēplū. Et stati clause sūt ianue. Querētib⁹ aūt
eū occidere nūciatū tribūo cohortis: q2 to
ta ↄfūdit hierl'm. Qui stati assūptis militi
b⁹ ꝛ cēturiōib⁹ decucurrit ad illos. Qui cū
vidissent tribunū ꝛ milites cessauerūt pcu
tere paulū. Tūc accedēs tribun⁹ apphēdit
eū ꝛ iussit alligari catēis duab⁹: ꝛ interro
G gabat qs eēt ꝛ qd fecisset. Alij aūt aliud clama
bāt i turba. Et cū nō posset certū cognoscere
p tumultu iussit duci eū i castra. Et cū venis
set ad gradus: cōtigit vt portaret a militib⁹
pp vi ppli. Seqbat. n. multitudo ppli cla-
mās tolle eū. Et cū cepisset iduci in castra
paul⁹ dic tribūo. Si lꝫ mihi loq aliqd ad
te. Qui dixit ei grece nosti. Nōne tu es egyp
ti⁹ q ante hos dies tumultū ↄcitasti: ꝛ eduxi
sti in desertū q̄tuor milia viroꝝ sicarioꝝ.
Et dixit ad eū paulus. Ego hō sū qdē iu-
deus a tharso cilicie nō ignote ciuitatis
municeps. Rogo aūt te pmitte mihi loq ad
ppl'm. Et cū ille pmisisset: paulus stās i gra-
dib⁹ annuit manu ad plebē. Et magno silē
tio fcō: allocut⁹ est lingua hebrea dicens.

C.L.S. ¶ Alloquit paulus ppl'm iudaicū de
sua apō iudeos ↄuersatiōe ac ↄuersione ad
xp̄m cū visiōe sibi fca apud damascū q a iu
deis cesus dicit se fore romanū. Ca. xxij.

Uiri frēs ꝛ pres audite q̄ ad vos nūc A
reddo rōnē. Cū audissent aūt q2 he
brea ligua loqret ad illos: magis p̄stiterūt si
lētiū. Et dixit. Ego sū vir iude⁹ nat⁹ i thar-
so cilicie: nutrit⁹ aūt in ista ciuitate sec⁹
pedes gamalielis: erudit⁹ iuxta veritatē pātne
legis: emulator legis sicut ꝛ vos oēs estis ho sup. 8. c.
die: q hāc viā psecut⁹ sū vsqꝫ ad mortē: 9. a.
alligās ꝛ tradēs in custodias viros ac mu
lieres sicut pnceps sacerdotū mihi testimoniū
reddit ꝛ oēs maiores natu a qb⁹ ꝛ epl'as
accipiēs ad frēs damascū pgebā vt addu- B
cerē inde vinctos in hierl'm vt punirent.
Fcm̄ ē aūt eūte me ꝛ appropiquāte dama-
sco media die subito d celo circūfulsit me
lux copiosa: ꝛ decidēs in t'ra audiui vocē
dicētē mihi. Saule saule qd me psequeris?
Ego aūt rndi. Quis es dñe. Dixitqꝫ ad me. supra. 9. a.
Ego sū iesus nazaren⁹: quē tu psequeris. Et 1. cor. 15.
q mecū erāt lumē qdē viderūt: vocē aūt nō b.
audierūt ei⁹ q loqbat mecū. Et dixi. Quid gala. 1. c.
faciā dñe? Dñs aūt dixit ad me. Surgēs va C
de damascū: ꝛ ibi tibi dicet de oib⁹ q te op
teat facē. Et cū nō viderē p claritate lumis
illi⁹ ad manū deduct⁹ a comitib⁹ veni da-
mascū. Ananias aūt qdā vir sm legē testi-
moniū hñs ab oib⁹ cohabitātib⁹ iudeis: ve
niēs ad me ꝛ stans dixit mihi. Saule frāter
respice. Et ego eadē hora respexi in eū. At
ille dixit. De⁹ patrū nroꝝ pordinauit te vt D
cognosceres volūtatē ei⁹: ꝛ videres iustū
ꝛ audires vocē ex ore ei⁹: q2 eris testis il-
li⁹ ad oēs hoies eoꝝ q̄ vidisti ꝛ audisti. Et
nūc qd moraris? Exurge ꝛ baptizare: ꝛ ab
lue pctā tua inuocato noie ipsi⁹. Fcm̄ ē aūt
reuertēti mihi in hierl'm ꝛ orāti in tēplo
fieri me in stupore mētis ꝛ videre illū di
cētē mihi. Festina ꝛ exi velocit' ex hierl'm
qm̄ nō recipiēt testimoniū tuū de me. Et
ego dixi. Dñe ipsi sciūt q2 ego erā ↄcludēs E
i carcerē ꝛ cedēs p synagogas eos qui cre- di. 5. ca.
debāt i te. Et cū funderet sanguis stepha- post. §.
ni testis tui ego stabā ꝛ ↄsentiebā: ꝛ custo vt inter
diebā vestimēta interficiētiū illū. Et dixit amus.
ad me. Uade qm̄ ego i natiōes lōge mittā sup. 7. b.
te. Audiebant

te. Audiebāt aūt eū vſq3 ad hoc verbū: ⁊ le
F uauerūt vocem ſuā dicētes. Tolle de terra
hmōi. Nō.n. phas eſt eū viuere. Uociferā
tib⁹ aūt eis ⁊ ꝓijcientib⁹ veſtimēta ſua: ⁊
puluerē iactātib⁹ in aerē: iuſſit tribun⁹
induci eū in caſtra ⁊ flagellis cedi ⁊ torq̄
ri eū: vt ſciret ꝓp quā cām ſic acclamarēt
ei. Et cū aſtrinxiſſet eū lorís dixit aſtanti
ſibi cēturioni paulus. Si hoīem romā
nū ⁊ indēnatum l3 vobis flagellare? Quo
audito cēturio acceſſit ad tribunū ⁊ nū
G ciauit ei dicēs. Quid actur⁹ es? hic.n. hō
ciuis roman⁹ eſt. Accēdēs aūt tribun⁹ di
xit illi. Dic mihi ſi tu roman⁹ es? At ille
dixit. Etiā. Et rn̄dit tribun⁹: ego multa ſū
ma ciuilitate hanc ꝯſecut⁹ ſu3. Et paulus
ait. Ego aūt ⁊ nat⁹ ſum. Protin⁹ ergo di
ſceſſerūt ab illo q eū torturi erāt. Tribun⁹
q̄q3 timuit poſtq3 reſciuit q2 ciuis romān⁹
eēt: ⁊ q2 alligaſſ3 eū. Poſtera aūt die volēs
ſcire diligētius q̄ ex cā accuſaret a iudeis
ſoluit eū: ⁊ iuſſit ſacerdotes ꝯuēire ⁊ oē
ꝯciliū. Et ꝓducēs paulū ſtatuit int̄ illos.

¶ Ca. xxiij. ¶ Tribun⁹ vocat apl̄i accuſato
res inter quos diſſenſio ꝓcurat̄: ac orit̄ur
cōtra paulū noua machinatio: atq3 eiuſ
dem fruſtratio. Ca. xxiij.

A INtēdēs āt in ꝯciliū paulus ait. Uiri
frēs: ego oī ꝯſciā bona ꝯuerſat⁹ ſu3 an
deū vſq3 in hodiernū diē. Princeps aūt ſa
cerdotū ananias p̄cepit aſtātib⁹ ſibi ꝑcut
B.q.i.ca. tere os ei⁹. Tūc paulus dixit ad eū. Per
paratus. cutiet te de⁹ paries dealbate. Et tu ſedēs iu
dicas me ſc3 legē: ⁊ ꝯ legē iubes me ꝑcuti?
Et q aſtabāt dixerūt. Sūmū ſacerdotē dei
maledicis. Dixit aūt paulus: neſciebā fra
tres: q2 p̄nceps eſt ſacerdotū. Scriptū eſt
Exo.22.d enī3 p̄ncipē ppl̄i tui nō maledices. Sciēs
B aūt paulus q2 vna ps eēt ſaduceoꝝ ⁊ alta
Phil.3.a phariſeoꝝ exclamauit in ꝯcilio. Uiri frēs
ego phariſe⁹ ſu3: fili⁹ phariſeoꝝ. De ſpe ⁊ re
ſurrectiōe mortuoꝝ ego iudicor. Et cum
hec dixiſſet: facta eſt diſſenſio inter phari
ſeos ⁊ ſeduceos: ⁊ ſoluta eſt multitudo.
Mat.22.c. Saducei aūt dicūt nō eē reſurrectōe mor
tuoꝝ neq3 angelū: neq3 ſpm̄: pharīſei aūt
vtraq3 ꝯfitent̄. Factus eſt aūt clamor ma
gn⁹: ⁊ exurgētes qdam phariſeoꝝ: pugna
bāt dicētes. Nihil mali inuenim⁹ in hoīe
C iſto. Quid ſi ſp̄us locut⁹ eſt ei aut āgelus?
Et cū magna diſſenſio facta eēt: timēs tri
bun⁹ ne diſcerperet̄ paulus ab ipſis iuſſit
milites deſcēdere ⁊ rape eū de medio eoꝝ:
ac deducere eū in caſtra. Seq̄nti aūt nocte infra.27.f.
aſſiſtēs ei: dn̄s ait. Cōſtans eſto. Sicut.n.
teſtificat⁹ es de me in hierl̄3: ſic te op3 ⁊ rō
me teſtificari. Facta aūt die collegerunt ſe
qdā3 ex iudeis ⁊ deuouerūt ſe dicētes ne
q3 mādu caturos neq3 bibituros: donec oc
ciderēt paulū. Erant aūt plus q̄3 q̄dragin
ta viri q hanc ꝯiurationē fecerat. Qui ac
D ceſſerūt ad p̄ncipē ſacerdotū ⁊ ſeniores: ⁊
dixerunt. Deuotiōe deuouim⁹ nos nihil
guſtaturos: donec occidam⁹ paulū. Nunc
ergo vos notū facite tribuno cū ꝯſilio: vt
ꝓducat illū ad vos tāq3 aliqd certi⁹ cogni
turi de eo. Nos vo priuſq3 appropet para
ti ſum⁹ interficere illū. Qđ cu3 audiſſet fili⁹
ſororis pauli inſidias venit ⁊ intrauit in
caſtra: nūciauitq3 paulo. Uocās aūt pau
lus ad ſe vnū ex centurionib⁹ ait. Adole
ſcentē hūc adhuc ad tribunū. h3.n. aliqd
indicare illi. Et ille qdē aſſumens eū du
xit ad tribunū: ⁊ ait. Uinct⁹ paulus roga
uit me hūc adoleſcentē ꝑducere ad te: ha
bentē aliqd loq tibi. Apphendēs aūt tri
bun⁹ manū illi⁹ ſeceſſit cū eo ſeorſū: ⁊ i
E terrogauit illū. Quid eſt qđ habes indica
re mihi? Ille aūt dixit. Judeis ꝯuenit ro
gare te vt craſtina die ꝓducas paulum in
ꝯciliū: q̄ſi aliqd certi⁹ inq̄ſituri ſint de illo
tu vero ne credideris illis. Inſidiant̄.n.
ei ex eis viri ampli⁹ q̄3 quadraginta: q ſe
deuouerūt nō mādu care neq3 bibere donec
interficiāt eū. Et nūc parati ſūt expectātes
ꝓmiſſu3 tuū. Tribun⁹ igit̄ dimiſit ado
leſcētē: p̄cipiēs ei ne cui loq̄ret̄ q̄m h̄ nota
F ſibi feciſſet. Et vocatis duob⁹ cēturionib⁹:
dixit ill̄ pate milites ducētos vt eāt vſq3
ceſareā: ⁊ eq̄tes ſeptuaginta: ⁊ lāccarios du
cētos a tertia hora noctis: ⁊ iumēta ꝑpara
te: vt iponētes paulū: ſaluū ꝑducerēt ad fe
licē p̄ſidē. Timuit.n. ne forte raperēt eu3
iudei ⁊ occiderēt: ⁊ ipſe poſtea calūnia3 ſu
ſtineret tāq3 accept̄ur⁹ pecuniā: ſcribēs ei
epl̄a3 ꝯtinētē h̄. Claudi⁹ lyſias optimo p̄
ſidi felici ſalutē. Uirū hūc cōprehēſum a
iudeis ⁊ icipiētē īterfici ab eis ſupueniēs
cū exercitu eripui: cognito q2 roman⁹ ē:
volēſq3 ſcire cā3 quā obijciebāt illi dedu
G xi eū in ꝯciliū eoꝝ. Quē iueni accuſari de
q̄ōnib⁹ legis ipſoꝝ: nihil vo dignū mor
te aut vinculis hn̄tē crimē. Et cū mihi ꝑ
latū eēt de inſidijs q̄s ꝑauerāt illi: miſi eū

ad te: denũciãs ⁊ accuſatoribꝰ vt dicãt apd
te. Uale. Milites ergo ſcdm pceptũ ſibi aſſu-
mẽtes paulũ duxerũt p noctẽ i antipatridẽ:
⁊ poſtera die dimiſſis eqtibꝰ vt cũ eo irent
reuerſi ſunt ad caſtra. Qui cũ veniſſent ce-
ſareã ⁊ tradidiſſent epłaʒ pſidi: ſtatuerũt
anĩ illũ ⁊ paulũ. Cũ legiſſet aũt ⁊ interro-
gaſſet de qua ꝓuincia eẽt: ⁊ cognoſcens q̃
de cilicia: audiã te inquit cuʒ accuſatores
tui venerit. Juſſitq̃ʒ in pretorio herodis
cuſtodiri eum.

¶ Ca. Sũ. ¶ Accuſaᷓ paulus apud ceſa-
ream poſt cuiꝰ reſponſione deſertur ſentẽ
tia iudicis. Ca. xxiiij.

A Poſt qnq̃ʒ aũt dies deſcẽdit pnceps ſa
cerdotũ ananias cũ ſenioribꝰ qbuſ-
dã ⁊ tertullo quodã oratore: q adierũt pſi
dẽ aduerſus paulũʒ. Et citato paulo cepit
accuſare tertullus dicẽs: cũ in multa pa-
ce agamꝰ p te: ⁊ multa corrigant p tuã ꝓ-
uidentiã: ſemp ⁊ vbiq̃ʒ ſuſcipimꝰ optime
felix cũ oĩ graꝝ actiõe. Ne diutiꝰ aũt te ꝓ-
B trahã: oro breuit̃ audias nos ꝓ tua clemẽ
tia. Jnuenimꝰ hũc hoĩeʒ peſtiferũ ⁊ ↄcitãtẽ
ſeditionẽ oĩbꝰ iudeis in vniuerſo orbe ⁊
auctorẽ ſeditiõis ſecte naʒarenoꝝ: q ẽt tẽ-
plũ violare conatꝰ eſt. Quẽ ⁊ appꝛhẽdimꝰ vo-
luimꝰ ſcd̃ʒ legẽ nr̃aʒ iudicare. Superueniens
aũt tribunꝰ lyſias cum vi magna eripuit
eũ de manibꝰ nr̃is iubẽs accuſatores eiꝰ
ad te venire: a quo poteris ipſe iudicãs de
oĩbꝰ iſtis cognoſcere: de qbꝰ nos accuſamꝰ
eũ. Adiecerũt aũt ⁊ iudei: dicentes hec ita
ſe hr̃e. Rñdit aũt paulus: annuẽte ſibi pſi
C de dicere. Ex multis ãnis te eẽ iudicẽ gẽ-
ti huic ſciẽs bono aĩo ꝓ me ſatiſfaciã. Po
tẽs.n. cognoſcere q̃ non plus ſunt mihi
dies q̃ʒ duodeciʒ: ex quo aſcendi ad orare
in hierlm: ⁊ neq̃ʒ in tẽplo inuenerũt me
cũ aliquo diſputãtẽ aut ↄcurſũʒ facientẽ
turbe: neq̃ʒ in ſynagogis neq̃ʒ in ciuitate
neq̃ʒ ꝓbare pñt tibi de qbꝰ nunc me accu-
ſant. Cõfiteor aũt hoc tibi q̃ ſcdm ſectã quã
D dicũt hereſim ſic deſeruio pr̄i ⁊ deo meo:
credẽs oĩbꝰ que in lege ⁊ ꝓphetis ſcripta
ſunt: ſpeʒ hñs in deũ quã ⁊ hi ipſi expectãt
reſurrectiõem futurã iuſtoꝝ ⁊ iniquorũ.
Jn hoc ⁊ ipſe ſtudeo ſine offendiculo con
ſcientiã hr̃e ad deũ: ⁊ ad hoĩes ſemp. Poſt
ãnos aũt plres elemoſynas facturus in gẽ
tẽ meã veni: ⁊ oblatiões ⁊ vota: in qbꝰ in-
uenerũt me purificatũ i tẽplo: nõ cũ tur-
ba neq̃ʒ cuʒ tumultu. Et appꝛhẽderũt me
clamãtes ⁊ dicẽtes. Tolle inimicũ noſtꝝ.
Quidã autẽ ex aſia iudei quos oportebat
apd te preſto eẽ ⁊ accuſare ſiqd hr̃ent ad- E
uerſuʒ me aut hi ipſi dicãt ſiqd inuene-
runt in me iniqtatis cũ ſtẽt in ↄcilio: ni-
ſi de vna hac ſolũmodo voce qua clamaui
inter eos ſtãs: qm̃ de reſurrectiõe mortuo-
rũ ego iudicor hodie a vobis. Diſtulit aũt
illos felix: certiſſime ſciẽs de via hac dicẽs.
Cũ tribunꝰ lyſias deſcẽderit audiam vos. F
Juſſitq̃ʒ cẽturioni cuſtodire eũ ⁊ hr̃e re-
quiẽ: nec quẽq̃ʒ de ſuis ꝓhibere miniſtra-
re ei. Poſt aliquot aũt dies veniens felix
cuʒ druſilla vxore ſua q̃ erat iudea vocauit
paulũ ⁊ audiuit ab eo fidẽ q̃ eſt in xp̃m ie
ſum. Diſputãte aũt illo de iuſtitia ⁊ caſti-
tate: ⁊ de iudicio futuro: tremefactꝰ felix re
ſpõdit. Qđ nunc attinet: vade: tpe aũt op- G
portuno accerſã te ſimul ⁊ ſperãs q̃ pecu-
cunia ei daretur a paulo: pp qđ ⁊ freq̃nter
accerſiẽs eũ loq̃baᷓ cũ eo. Biẽnio aũt ex-
pleto: accepit ſucceſſorẽ felix portiũ feſtuʒ.
Uolens autem gratiaʒ preſtare iudeis fe-
lix reliquit paulum vinctum.

¶ Cap. Sum. ¶ Accuſatur paulus apud
feſtum: a quo romã propter appellationẽ
interpoſitam mittitur ac indicat feſtus re
gi agrippe de paulo. Ca. xxv.

Feſtus ergo cũ veniſſet in ꝓuinciam
poſt triduũ aſcẽdit hieroſolymaʒ a A
ceſarea. Adierũtq̃ʒ euʒ pncipes ſacerdotũ:
⁊ pmi iudeoꝝ aduerſus paulũ: ⁊ rogabãt
eũ poſtulãtes graʒ aduerſus eũ vt iuberet
pduci eũ in hierlm: inſidias tẽdentes vt
interficerẽt eũ in via. Feſtꝰ aũt rñdit ſuua-
ri qdẽ paulũ in ceſarea: ſe aũt maturiꝰ ꝓ-
fecturũ. Qui ergo in vobis ait potẽtes ſũt
deſcẽdẽtes ſimul: ſi qđ eſt in viro crimen
accuſent eũ. Demoratꝰ aũt inter eos dies
nõ ampliꝰ q̃ʒ octo aut decem deſcẽdit ceſa
reã. Et altera die ſedit ꝓ tribunali: ⁊ iuſſit B
paulũ adduci. Qui cũ pductꝰ eẽt: circũſte-
terũt eũ q ab hieroſolyma deſcenderãt iu-
dei: multas ⁊ graues cãs obijciẽtes quas
nõ poterãt ꝓbare: paulo rõnẽ reddẽte: qm̃
neq̃ʒ in legẽ iudeoꝝ: neq̃ʒ in tẽpluʒ: neq̃ʒ
in ceſarẽ q̃cq̃ʒ peccaui. Feſtꝰ aũt volẽs graʒ
pſtare iudeis: rñdẽs paulo dixit. Uis hie
roſolymã aſcendere: ⁊ ibi de his iudicari C
apud me? Dixit autẽ paulus ad tribunal
ceſaris ſto: ibi me oʒ iudicari. Judeis nõ

nocuiſſe tu meli⁹ noſti. Si.n.nocui aut
dignū morte aliqd feci: nō recuſo mori.
Si vo nihil eſt eoꝝ q̄ hi accuſant me: ne-
B mo pōt me illis donare. Ceſarem appello.
Tūc feſt⁹ cū ꝯſilio locut⁹ rn̄dit. Ceſarē ap
pellaſti: ad ceſarē ibis. Et cū dies aliquot
trāſacti eēnt: agrippa rex ⁊ bernice deſcēde
C rūt ceſareā ad ſalutandū feſtū. Et cū dies
plures ibi morarent: feſt⁹ regi indicauit de
paulo dicēs. Uir qdā eſt derelictus a felice
vinct⁹: de quo cū eſſē3 hieroſolymis adiē-
rūt me pncipes ſacerdotū ⁊ ſeniores iu-
deoꝝ: poſtulātes aduerſus illū dānatiōē.
D Ad quos rn̄di: qꝛ nō eſt romanis ꝯſuetu-
do dānare aliquē hoiē3 priuſq̄ is q accuſat
pn̄tes hēat accuſatores locūq̄ defendēdi
accipiat ad abluēda crimina q̄ ei obijciū-
E tur. Cū ergo huc ꝯueniſſent: ſine vlla di-
latiōe in ſeq̄nti die ſedēs ꝓ tribunali iuſ-
ſi adduci viꝝ. De quo cū ſtetiſſent accuſa-
tores nullā cā3 deferebāt de qb⁹ ego ſuſpi-
cabar malū: q̄ones vo q̄ſdā de ſua ſupſti-
tiōe habebāt aduerſus eū: ⁊ de quodā ieſu
defuncto quē affirmabat paulus viuere.
Heſitās aūt ego de hmōi q̄one dicebam: ſi
vellet ire hieroſolymam: ⁊ ibi iudicari de
F iſtis. Paulo aūt appellāte vt ſuaret augu
ſti cognitiōi: iuſſi ſeruari eū donec mittā
eū ad ceſarē. Agrippa aūt dixit ad feſtū.
Uolebā ⁊ ipſe hoiē3 audire. Cras inqt au-
dies eū. Altera aūt die cū veniſſet agrippa
⁊ bernice cū multa ābitione: ⁊ introiſſent
in auditoriū cū tribunis ⁊ viris pncipa-
lib⁹ ciuitatis iubēte feſto adduct⁹ eſt pau
lus. Et dixit feſt⁹. Agrippa rex ⁊ oēs q ſil
adeſtis nobiſcū viri videtis hūc hoiēm de
G q̄ ois multitudo iudeoꝝ interpellauit me
hieroſolymis petentes ⁊ acclamātes: non
oportere eū viuere āpli⁹. Ego vo cōpi ni-
hil dignū morte eū admiſiſſe. Ipſi autē3
hoc appellāte: ad auguſtū iudicaui mitte-
re. De quo qd certū ſcribā dn̄o nō habeo.
Propt qd pduxi eū ad vos: ⁊ maxie ad te
rex agrippa: vt interrogatiōe fcā habeā quid
ſcribā. Sine rōne.n. mihi vr̄ mittere vin
ctū: ⁊ cās ei⁹ nō ſignificare.

¶ Ca. Sū. ¶ Rn̄det paul⁹ agrippe a feſto
pſidi de cui⁹ rn̄ſiōe hīr collatio. Ca. xxvi.

A Grippa vo ad paulū ait pmittit ti-
bi loq ꝓ temetipſo. Tūc paulus extē-
ta manu cepit rōnē3 reddere. De oib⁹ qb⁹
accuſor a iudeis rex agrippa eſtimo me
beatū apud te. Cū ſim defenſur⁹ me hodie
maxie te ſciēte oia q̄ apud iudeos ſūt ꝯſue-
tudines ⁊ q̄ones: ꝓp qd obſecro patienter
me audias. Et qdē vitā meā a iuuētute q̄ B
ab initio fuit in gēte mea i hieroſolymis
nouerūt oēs iudei pſciētes me ab initio
ſi velint teſtimoniū phibere: qm̄ ſ3 certiſ-
ſimā ſectā nr̄e religionis vixi phariſe⁹. Et
nūc in ſpe q̄ ad patres nr̄os repromiſſiōis
fcā eſt a deo: ſto iudicio ſubiect⁹: in q̄ duo-
deci3 trib⁹ nr̄e nocte ⁊ die deſeruientes ſpe-
rāt deuēire. De q̄ ſpe accuſor a iudeis rex. C
Quid incredibile iudicat apō vos: ſi deus
mortuos ſuſcitat? Et ego qdē exiſtimaue-
rā me aduerſus nomē ieſu nazareni debe
re multa ꝯtria agere: qd ⁊ feci hieroſoly-
mis. Et multos ſcōꝝ ego in carcerib⁹ incluſi
ſi a pncipib⁹ ſacerdotū ptāte accepta: ⁊ cū
occiderent detuli ſniam. Et p oēs ſynago
gas freq̄nter puniēs eos cōpellebā blaſphe
mare: ⁊ ampli⁹ inſaniēs in eos pſeqbar vſ-
q̄ in exteras ciuitates. In qb⁹ dū irē da- D
maſcū cū ptāte ⁊ pmiſſu pncipū ſacerdo
tū: die media in via vidi rex de celo ſupra
ſplendorē ſolis circūfulſiſſe me lumen ⁊
eos q mecū ſil erāt: oēſq̄ nos cū decidiſſe-
mus in terrā audiui vocē loq̄ntem mihi
hebraica lingua. Saule ſaule qd me pſeq-
ris? Durum eſt tibi ꝯ ſtimulū calcitrare. ſup. 9.b. ⁊ 22.b.
Ego aūt dixi. Quis es dn̄e? Dn̄s āt dixit.
Ego ſu3 ieſus nazaren⁹ quem tu pſeq̄ris. E
Sed exurge ⁊ ſta ſupra pedes tuos. Ad hoc
eni3 apparui tibi vt ꝯſtituā te miniſtrū ⁊ te
ſtē eoꝝ q̄ vidiſti: ⁊ eoꝝ qb⁹ apparebo tibi. eri-
piēs te de pplis ⁊ gētib⁹ in q̄s nūc ego mit
to te apire oculos eoꝝ vt ꝯuertant a tene-
bris ad lucē: ⁊ de ptāte ſathane ad deu3: vt
accipiāt remiſſionē pctōꝝ: ⁊ ſortē int ſcōs
p fidē q̄ eſt in me. Uñ rex agrippa nō fui in-
credulus celeſti viſiōi: ſ3 his q ſunt dama
ſci pmū ⁊ hieroſolymis ⁊ in oē3 regionē
iudee ⁊ gētib⁹ annūciabā vt pniā agerēt
⁊ ꝯuerterent ad deū digna pnie opa faciē-
tes. Hac ex cā me iudei cū eſſē3 in tēplo cō F
prehēſu3 tentabāt volētes me interficere. Au
xilio aūt adiut⁹ dei vſq̄ in hodiernū die3
ſto teſtificās minori atq̄ maiori nihil ex-
tra dicēs q̄3 ea q̄ pphe locuti ſūt futura eſſe ⁊
moyſes: ſi paſſibilis xp̄s: ſi pm⁹ ex reſurre
ctiōe mortuoꝝ lumē annūciatur⁹ ē ppl̄o
⁊ gentib⁹. Hec loq̄nte eo ⁊ rōnē3 redden-
te: feſtus magna voce dixit. Inſanis pau-

Luc.12.c. te. Multe te lr̄e ad inſaniã ꝯuertunt. Et
paulus. Nõ inſanio inqͥt optime feſte: ſed
veritatis ⁊ ſobrietatis vba eloquor. Scit.n.
de his rex ad quẽ ⁊ ꝯſtãter loquor. Latere
enim eũ nihil hoꝝ arbitror. Neq̃.n. in an-
gulo qcq̃ hoꝝ geſtũ eſt. Credis rex agrip-
B pa ꝓphetis? Scio q: credis. Agrippa autẽ
ad paulũ. In modico ſuades me xp̄ianũ
fieri. Et paulus. Opto apud deũ ⁊ in mo-
dico ⁊ in magno nõ tm̃ te ſed et oẽs q au-
diũt hodie fieri tales q̃lis ⁊ ego ſum: exce-
ptis vinculis his. Et exurrexit rex ⁊ pſes
⁊ bernice ⁊ q aſſidebãt eis. Et cũ receſſiſſent
loq̄bant ad inuicẽ dicẽtes q: nihil mor-
te aut vinculis dignũ qd fecit homo iſte.
Agrippa aũt feſto dixit. Dimitti poterat
homo hic ſi nõ appellaſſet ceſarem.

¶ Capituli. Sũmariũ. ¶ Deſcribit pauli
nauigatio per mare in via ad romã ⁊ eiꝰ
naufragium. Ca.xxvij.

A Ut aũt iudicatũ eſt nauigare eũ in
7.q.j.c.ad italiã ⁊ tradi paulũ cũ reliq̃s cuſto-
meritas. dijs cẽturioni: noĩe iulio cohortis augu-
ſte: aſcẽdentes nauẽ adrumetinã incipiẽ-
tes nauigare circa aſie loca ſuſtulimꝰ: pſe-
uerãte nobis cũ ariſtarcho macedone theſ-
ſalonicẽſe. Seq̃nti aũt die venimꝰ ſidonẽ.
Humane aũt tractãs iuliꝰ paulũ: pmiſit
ad amicos ire: ⁊ curã ſui agere. Et inde cũ
ſuſtuliſſemꝰ ſubnauigauimꝰ cyprũ, ꝓpterea
q eſſent vẽti ꝯtrarij. Et pelagꝰ cilicie ⁊ pãphi
lie nauigãtes venimꝰ lyſtram q̃ eſt lycie: ⁊
ibi inueniẽs centurio nauẽ alexandrinã
nauigantẽ in italiã trãſpoſuit nos in eã.
B Et cũ multis diebꝰ tarde nauigaremus ⁊
vix deueniſſemꝰ ꝯ gnydũ: ꝓhibẽte nos vẽ-
to ad nauigauimꝰ crete iuxta ſalmonem.
Et vix iuxta nauigãtes venimꝰ in locum
quẽdã q vocat boniportꝰ: cui iuxta erat ci-
uitas thalaſſa. Multo aũt tpe peracto: ⁊ cũ
iã nõ eſſet tuta nauigatio eo q ieiuniũ
iã preteriſſet: ꝯſolabat eos paulus dicens
eis. Uiri video, q̃m cũ iniuria ⁊ dãno nõ
ſolũ oneris ⁊ nauis: ſ; et aiaꝝ nr̄aꝝ inci-
pit eſſe nauigatio. Centurio aũt guberna-
tori ⁊ nauclero magis credebat q̃ his q̃ a
C paulo dicebant. Et cũ aptꝰ portꝰ nõ eſſet ad
hyemandũ plurimi ſtatuerunt ꝯſiliũ naui-
gare inde ſi quo mõ poſſent, deuenientes
phenicẽ hyemare: portũ crete reſpiciẽtes
ad africũ ⁊ ad choꝝ. Aſpirante aũt auſtro
eſtimantes ꝓpoſitũ ſe tenere cũ ſuſtuliſ-
ſent de aſſon legebãt cretã. Nõ poſt multũ
aũt miſit ſe ꝯ ipſã ventꝰ typhonicꝰ: q vo-
cat euroaqlo. Cũq̃ arrepta eſſet nauis ⁊
nõ poſſet conari in ventũ: data naue flati-
bus ferebamur. In inſulã aũt quandã de-
currentes q̃ vocat cauda potuimꝰ vix obti-
nere ſcaphã. Qua ſublata adiutorijs vtẽ-
bant accingẽtes nauẽ: timẽtes ne in ſyr-
D tim inciderẽt: ſummiſſo vaſe ſic ferebant. Ua-
lida aũt nobis tẽpeſtate iactatis: ſeq̃nti die
iactũ fecerunt: ⁊ tertia die ſuis manibꝰ ar-
mamẽta nauis ꝓiecerũt. Neq̃ aũt ſole ne-
q̃ ſyderibꝰ apparẽtibꝰ ꝑ plures dies: ⁊ tẽ-
peſtate nõ exigua imminẽte: iam ablata erat
ſpes ois ſalutis nr̄e. Et cũ multa ieiuna-
tio fuiſſet: tũc ſtans paulus in medio eoꝝ
dixit. Oportebat quidẽ o viri audire me
nõ tollere a creta lucriq̃ facere iniuriam
hanc ⁊ iacturã. Et nũc ſuadeo vobis bono infra.12.c.
animo eſſe. Amiſſio.n. nulliꝰ aie erit ex ⁊.32.a.
nobis preterq̃ nauis. Aſtitit.n. mihi hac
nocte angelus dei cuiꝰ ſum ego ⁊ cui deſer-
E uio dicẽs. Ne timeas paule ceſari te opꝫ
aſſiſtere. Et ecce donauit tibi deꝰ oẽs q na-
uigant tecũ. Propter qđ bono aio eſtote vi-
ri. Credo.n. deo: q: ſic erit quẽadmodũ dic-
tũ eſt mihi. In inſulã aũt quandã opꝫ
nos deuenire. S; poſtea q̃ quartadecima
nox ſuperuenit: nauigantibꝰ nobis in ha-
dria circa mediã noctẽ ſuſpicabant nau-
te apparere ſibi aliq̃ regionẽ. Qui ⁊ ſummit-
tentes bolidẽ inuenerunt paſſus viginti:
⁊ puſillũ inde ſeparati inuenerũt paſſus
q̃ndecim. Timentes aũt ne in aſpera loca
incideremꝰ: de puppi mittentes anchoras
quattuor: optabant diẽ fieri. Nautis vo
q̃rentibꝰ fugere de naui: cum miſiſſent ſca-
pham in mare ſub obtentu q̃ſi inciperẽt a
prora anchoras extẽdere: dixit paulus cen-
turioni ⁊ militibꝰ. Niſi hi in naui man-
F ſerint: vos ſalui fieri nõ poteſtis. Tũc ab-
ſciderunt milites funes ſcaphe: ⁊ paſſi ſunt
eã excidere. Et cũ lux inciperet fieri: roga-
bat paulus oẽs ſumere cibũ dicẽs. Quar-
tadecima die hodie expectantes ieiuni per-
manẽtis: nihil accipiẽtes. Propter qđ ro-
go vos accipe cibũ ꝓ ſalute veſtra: q: nul-
lius vr̄m capillus de capite peribit. Et cũ hec
dixiſſet: ſumẽs panẽ grãs egit deo in ꝯſpe-
ctu omniũ. Et cũ fregiſſet cepit manducare.
Animequiores aũt facti oẽs: ⁊ ipſi ſumpſerũt
cibũ. Eramꝰ vo vniuerſe aie in naui ducẽ-

ete ſeptuagintaſex. Et ſatiati cibo alleuia-
B bāt naues: iactātes triticū in mare. Cum
aūt dies fact⁹ eēt terrā nō agnoſcebāt: ſinū
vo quēdā ɔſiderabāt hñtē lit⁹ in quē co
gitabāt ſi poſſent eijcere nauē ⁊ cū āchoras
ſuſtuliſſent cōmittebāt ſe mari: ſil' laxātes
iūcturas gubnaculoꝝ. Et leuato artemo-
ne ſc̄z aure flatū tendebāt ad lit⁹. Et cū in-
cidiſſem⁹ in locū bithalaſſū ipegerūt na-
uē: ⁊ pꝛa qdē fixa manebat imobilis: pup
pis vo ſoluebat a vi maris. Militū āt ɔſi
liū fuit vt cuſtodias occiderēt ne qs cū
enataſſet effugerēt. Cēturio aūt volēs ſua
re paulū phibuit fieri. Juſſitq; eos q poſ-
ſent natare emittere ſe pmos ⁊ euadere ⁊
ad terrā exire: ⁊ ceťos alios in tabulis fere-
bāt qſdā ſup ea q̄ de naui erāt. Et ſic factū
eſt vt oēs anime euaderēt ad terram.

¶ Ca. Sū. ¶ Hominū naufragantium re-
creatio cū recōpenſatiōe beneficij: ac venit
paulus romam ⁊ lete ſuſcipitur pdicans
ibi verbum dei. Cap. xxviij.

A ET cū euaſiſſem⁹: tūc cognouim⁹ qꝛ
myletene īſula vocabať. Barbari vo
pſtabāt nō modicā hūanitatē nob. Accēſa
enī pyra reficiebāt nos oēs pp ymbrē q
imminebat ⁊ frig⁹. Cū ɔgregaſſ; aūt paul⁹
ſarmētoꝝ aliqͣtā multitudinē ⁊ īpoſuiſſet
ſup ignē: vipa a calore cum pceſſiſſ; īuaſit
manū ei⁹. Ut vo viderūt barbari pendētē
beſtiā de manu ei⁹: ad iuicē dicebāt. Utiq;
B q; homicida eſt hō hic: q cū euaſit de mari
vltio nō ſinit eū viuere. Et ille qdē excu-
tiens beſtiā in ignē: nihil mali paſſus eſt.
At illi exiſtimabāt eū in tumorē ɔuertē
dū: ⁊ ſubito caſurū ⁊ mori. Diu aūt illis
ſpantib⁹ ⁊ vidētib⁹ nihil mali in eo fieri
ɔuertētes ſe dicebant eū eſſe deū. In locis
aūt illis erant pdia pncipis īſule noīe pu
blij: q nos ſuſcipiēs triduo bēigne exhibu
it. Cōtigit aūt přē publij febrib⁹ ⁊ diſſente
ria vexatū iacere. Ad quē paulus intrauit.
Et cū oraſſet ⁊ īpoſuiſſet ei man⁹ ſaluauit
C eū. Quo fcō oēs q in īſula hēbāt īfirmita-
tes accedebant ⁊ curabanť. Qui ⁊ multis
honorib⁹ nos honorauerūt: ⁊ nauigātib⁹
impoſuerūt q̄ neccīa erāt. Poſt mēſes aūt
tres nauigauim⁹ in naui alexādrina q̄ in
īſula hiemauerat cui erat inſigne caſtroꝝ.
Et cū veniſſem⁹ ſyracuſā: māſim⁹ ibi tri
duo. Inde circūlegentes deuenim⁹ regiū
⁊ poſt vnū diē flante auſtro ſcōa die veni-
mus puteolos. Ubi inuētis frīb⁹ rogati
ſum⁹ manere apud eos dies ſeptē: ⁊ ſic ve
nim⁹ romā. Et inde cū audiſſent frēs oc-
currerūt nobis vſq; ad apij forū ⁊ trib⁹ D
tabernis. Quos cum vidiſſet paulus grās
agens deo accepit fiduciā. Cū aūt veniſſe-
mus romā pmiſſum eſt paulo pmanere
ſibimet cū cuſtodiente ſe milite. Poſt 3m
aūt diem ɔuocauit pmos iudeoꝝ. Cūq; ve
niſſent: dicebat eis. Ego viri frēs nihil ad
uerſus plebē faciēs aut morē pꝛ̄nū: vin-
ct⁹ ab hieroſolymis tradit⁹ ſū in man⁹
romanoꝝ. Qui cū īterrogatiōē de me ha
buiſſent voluerūt me dimittere eo q eſſet
nulla cā mortis in me. Cōtradicētib⁹ aūt
iudeis coact⁹ ſū appellare ceſarem: nō qſi E
gentē meā hñs aliqd accuſare. Propter
hāc igř cāz rogaui vos videre ⁊ alloq. Pro
pter ſpē. n. iſrł catena hac circūdatus ſū.
At illi dixerūt ad eū. Nos neq; lřas acce-
pim⁹ de te a iudea: neq; adueniēs aliqs fra
trū nūciauit aut locut⁹ eſt qd de te malū.
Rogam⁹ aūt a te audire q̄ ſentis. Nā de ſe-
cta hac notū eſt nobis: qꝛ vbiq; ei ɔdiciť.
Cū ɔſtituiſſent aūt illi diē venerūt ad eū
in hoſpitiū plurimi: qb⁹ exponebāt teſtificās
regnū dei: ſuadēſq; eis de ieſu ex lege moy
ſi ⁊ pphetis: a mane vſq; ad veſperā. Et q-
dā credebāt his que dicebanť: quidā vo nō
credebāt. Cūq; inuicē nō eſſent ɔſentiētes F
diſcedebāt dicēte paulo vnū vbū. Q2
bn̄ ſpūs ſcūs locut⁹ eſt per yſaiā pphetā
ad přes vřos dicens. Uade ad ppim iſtū ⁊ Eſa.6.c.
dic. Aure audietis ⁊ nō itelligetis: ⁊ vidē- mat.13.b
tes videbitis ⁊ nō pſpicietis. Incraſſatū ē mar.4.b
enī cor ppli hui⁹ ⁊ aurib⁹ grauiť audie- Luce.8.b
runt: ⁊ oculos ſuos cōpꝛeſſerūt ne forte vi Joā.12.f.
deāt oculis ⁊ aurib⁹ audiāt ⁊ corde intel
ligāt ⁊ ɔuertanť ⁊ ſanē eos. Notū ergo ſit
vobis qm̄ gētib⁹ miſſū ē hoc ſalutare dei: G
⁊ ipſi audiēt. Et cū hec dixiſſet exierunt ab
eo iudei multā hñtes inť ſe qōnē. Manſit
aūt biēnio toto in ſuo ɔductu: ⁊ ſuſcipie
bat oēs q ingrediebanť ad eū: pdicās re-
gnū dei: ⁊ docēs q̄ ſunt de dn̄o ieſu xp̄o cū
omni fiducia ſine phibitione.

¶ Explicit liber actuum aploꝝ.

¶ Incipit plogus beati hieronymi pſbr
teri in ſeptē epiſtolas canonicas.

NOn ita ē ordo apd̄ grecos q itegre ſa
piūt fidēq; rectā ſectanť eplaꝝ ſeptē
q canōice nūcupanť ſic in latinis codici-

pmus inuenitur: vt q: petrus eſt pmus in
ordine apl'orum: prime ſint etiaȝ eius epi
ſtole in ordine ceteraꝝ. Sed ſicut euange-
liſtas dudū ad v̄itatis lineā correximus:
ita has ꝓprio ordini deo iuuante reddidi
mus. Eſt eniȝ pma eaꝝ vna iacobi: due pe-
tri: tres ioānis ⁊ iude vna. Que ſi ſicut ab
eis digeſte ſūt: ita quoqȝ ab interp̄tib⁹ fide
liter in latinū verterent̄ eloquium: nec am-
biguitatem legentib⁹ facerent nec ſermo
num ſeſe varietas īpugnaret: illo p̄cipue
.1.Jo.1.b. loco vbi de vnitate trinitatis in pma ioan
nis ep̄la poſitum legimus: in q̄ etiam ab
infidelibus tranſlatorib⁹ multū erratum
eſſe a fidei v̄itate cōperimus: trium tm̄mo
do vocabula hoc eſt aque ſanguinis ⁊ ſpi-
ritus in ipſa ſua editione ponentib⁹ ⁊ pa-
tris verbiqȝ ac ſp̄us teſtimoniū omitten
tibus in quo maxime ⁊ fides catholica ro
boratur ⁊ p̄ris ⁊ filij ⁊ ſp̄us ſancti vna diui
nitatis ſubſtantia cōprobatur. In ceteris
vero ep̄lis quantum a noſtra aliorū diſtet
editio lectoris prudētie d̄relinquo. Sȝ tu
virgo xp̄i euſtochiuȝ dū a me impenſius
ſcripture veritatē inquiris: meam quodā
modo ſenectutem inuidoꝝ dentibus cor
rodendam exponis qui me falſariū corru
ptoremqȝ ſanctaꝝ ꝓnunciant ſcripturaꝝ.
Sed ego in tali ope nec emuloꝝ meoꝝ in
uidentiam pertimeſco nec ſancte ſcriptu-
re veritatem poſcentibus denegabo.

Explicit prologus beati hieronymi pre
ſbyteri in ſeptem epiſtolas canonicas.

Incipit argumentum in eaſdem.

IAcobus: petrus: ⁊ ioannes: ⁊ iudas ſe
ptem ep̄las ediderūt tam myſticas q̄
ſuccinctas: ⁊ breues pariter ac longas: bre
ues in verbis: longas in ſententijs: vt ra-
rus ſit q nō eaꝝ lectione cecutiat.

Explicit argumentum in ſeptem epi-
ſtolas canonicas.

Prologus hieronymi in ep̄lam ſancti
Jacobi: ex libro de illuſtribus viris.

IAcobus q appellat̄ frat̄ dn̄i cognomē-
to iuſtus: vt nōnulli exiſtimāt ioſeph
ex alia vxore ſeſcaſeum genuiſſe: vt autem
mihi videt̄ fili⁹ marie ſororis m̄ris dn̄i:
cuius ioannes in libro ſuo meminit. hic
poſt paſſionem dn̄i ⁊ reſurrectionē: ſtatim
ab apl'is hieroſolymo: uȝ ep̄s ordinatus:
ep̄la catho licis vnam tm̄ ſcripſit ep̄lam q̄ de ſepteȝ + cano-
nicis eſt: que ab alio ſub noīe eius edita

aſſeritur: licet paulatim ꝓcedente t̄pe obti
nuerit auctoritatē. Egeſippus vicin⁹ apl'o
rū t̄poꝝ in quinto cōmentarioꝝ libro de ia
cobo narrans ait. Suſcepit eccleſiam hiero
ſolyme poſt apl'os frater dn̄i iacob⁹: cogno
mento iuſtus: hic de vtero matris ſanct⁹
fuit: vinū ⁊ ſicerā nō bibit: carnē nullā co-
medit: nunq̄ȝ attōſus eſt: nec vnct⁹ vnguē-
to: nec vſus balneo. huic ſollicitū erat in-
gredi ſancta ſanctoꝝ: veſtib⁹ lanceis nō vte-
batur ſed ligneis: ſoluſqȝ ingrediebat̄ tē-
plum: ⁊ fixis genubus pro p̄plo p̄cabatur:
in tantū: vt cameloꝝ duriciaȝ traxiſſe eius
genua crederent̄. Dicit ⁊ alia multa q̄ enu
merare lōgum eſt. Sed ⁊ ioſephus in vice
ſimo libro antiquitatum: ⁊ clemens in ſe
ptimo hypotipoſeon: ideſt informationū:
dicunt: mortuo feſto q iudeaȝ procurabat
albinum ſucceſſorem eius miſſum a nero
ne: qui cum necdum ad prouinciā veniſ-
ſet ananus pontifex adoleſcens anani fili⁹:
de genere ſacerdotali: accepta actione con-
cilium congregauit: ⁊ cōpellens publice ia
cobum vt chriſtum negaret. Contradicē-
tem: lapidari iuſſit. Qui cum precipitatus
de pinna templi confractis cruribus ſemi
animis diceret. Dn̄e ignoſce illis: quid. n.
faciant neſciunt: fullonis fuſte cerebro per
cuſſus interijt. Tradit itē ioſephus: tante
eū ſanctitatis fuiſſe ⁊ celebritatis in p̄plo:
vt ꝓpter eius necē ſubuerſam hieruſm cre
ditum ſit. Teſtantur acta apl'oꝝ multa de Sap.2.b
eo. Triginta annis hieroſolymam rexit:
vſqȝ ad ſeptimum neronis annuȝ. Juxta
templum vbi p̄cipitatus fuerat ſepultus
eſt: titulum vſqȝ ad obſidionem titi ⁊ vl-
timaȝ hadriani notiſſimum habuit. Quī
dam e noſtris putauerunt eum in mōte
oliueti conditū: ſed falſa eorū opinio eſt.

Incipit argumentum in epiſtolam ca-
nonicam beati Jacobi apoſtoli.

IAcobus apoſtolus ſanctū inſtruit cle-
rū de cultura celeſtiū preceptoꝝ ⁊ regu
la catholice obſeruantie: ⁊ de inuicte patien
tie maieſtate: ⁊ de reuelatione plurimoꝝ:
⁊ de mendacio magiſtrorum.

Explicit argumentum.

Incipit ep̄la canonica beati iacobi apl'i.

C.S. Docet apl's tēptationib⁹ reſiſte-
re oſtendens deum neceſſe tēptatoreȝ ac au-
ctorē peccati atqȝ veritati acqueſcere eam au
diendo ac opere adimplendo. Cap. I.

A Jacobus dei & domini nr̄i Jeſu chri ſeruus: duodecim tribub⁹ q̄ ſūt in diſpſiõe ſalutē. Oē gaudiū exiſtimate frēs mei: cū in tentatiões varias incideritis: ſcientes ꝙ ꝓbatio fidei vr̄e patientiam opaṫ. Patientia aūt opus pfectum hȝ: vt
Ro.5.a. ſitis pfecti & integri in nullo deficiētes. Si qs autē vr̄m indiget ſapiā poſtulet a deo: q dat oībus affluenter & nō ipꝓperat: & dabitur ei. Poſtulet aūt in fide nihil heſitans. Qui.n. heſitat ſilis eſt fluctui maris: quí a
B vento moueṫ & circūferṫ. Nō ḡ eſtimet hō ille ꝙ accipiat aliqd a dn̄o. Uir duplex aīo:
Eccl.14. incōſtans eſt in oīb⁹ vijs ſuis. Glorieṫ aūt
Eſa.40.b frať humilis in exaltatiōe ſua: diues autē
j.Pe.1.d in hūilitate ſua: qm̄ ſicut flos feni trāſibit.
Job.5.c Exort⁹ eſt.n. ſol cū ardore: & areſcit fenū & flos eius decidit & decor vultus eius depyt. Ita & diues in itinerib⁹ ſuis marceſcet. Btūs vir q ſuffert tentationē: qm̄ cū ꝓbatus fuerit accipiet coronā vite quā repromiſit de⁹ diligentib⁹ ſe. Nemo cū tentaṫ dicat qm̄ a deo tentatur. Deus.n. intentator maloꝝ eſt. Ipſe aūt neminē tētat. Unuſqſ vero tentaṫ a cocupiſcentia ſua: abſtractus & illectus. Deinde cōcupiſcentia cū cōceperit parit pctm̄: pctm̄ vero cū conſumatum fuerit gn̄at mortē. Nolite itaqȝ errare frēs mei dilectiſſimi. Oē datū optimū: & oē do-
C nū pfectū deſurſū eſt deſcendēs a pr̄e luminū: apd̄ quē nō eſt tranſmigratio: nec viciſſitudinis obūbratio. Uolūtarie.n. genuit nos v̄bo vitatis: vt ſimus initium aliqd
prouer.17.d creature eius. Scitis.n. frēs mei dilectiſſimi. Sit aūt oīs hō velox ad audiendū: tar-
Eccl.5.c. dus aūt ad loqndū: & tardus ad irā. Ira.n. viri iuſtitiā dei nō opaṫ. Propter qd̄ abycientes oēm imūdiciā & abūdantiā malitie: in manſuetudine ſuſcipite inſitū ver-
D bū: qd̄ pōt ſaluare aīas vr̄as. Eſtote autē fa-
Ro.2.b. ctores v̄bi: & nō auditores tm̄ fallētes voſmetipſos. Q: ſi qs auditor eſt v̄bi & non factor: hic cōpabiṫ viro ꝯſiderāti vultū natiuitatis ſue in ſpeculo. Conſiderauit.n. ſe &
mat.5.c. abijt: & ſtatiȝ oblitus eſt qlis fuerit. Qui āt pſpexerit in lege pfecte libertatis: & pmanſe-
Jaco.3.b rit in ea non auditor obliuioſus fact⁹ ſed factor opis: hic beatus in facto ſuo erit. Si qs aūt putat ſe religioſū eſſe nō refrenans linguā ſuā: ſȝ ſeducens cor ſuū hui⁹ vana eſt religio. Religio mūda & imaculata apd̄ deum & patrem hec eſt: viſitare pupillos et viduas in tribulatione eorum: & immaculatum ſe cuſtodire ab hoc ſeculo.

¶ C. S. ¶ Supſis docē ꝯ nō eſſe pſonaꝝ acceptionē apd̄ deū īfo: mat de opib⁹ mīſe atqȝ oſ̄dit fidē ſine opib⁹ mortuā eſſe. Cap. ij.

A Fratres mei nolite in pſonaruȝ acceptione habere fidē dn̄i nr̄i ieſu chriſti glie. Eteniȝ ſi introierit in ꝯuentū vr̄m vir aureū annulū hn̄s in veſte candida: introierit autē & paup in ſordido habitu: & intendatis in eū q indutus eſt veſte pclara: & dixeritis ei tu ſede hic bene: paupi aūtem dicatis: tu ſta illic: aut ſede ſub ſcabello pedū meoꝝ: nōne iudicatis apud voſmetipſos & facti eſtis iudices cogitationū iniquaꝝ? Audite frēs dilectiſſimi. Nōne deus elegit pauperes in hoc mundo diuites in fide & heredes regni: qd̄ repromiſit deus diligentib⁹ ſe? Uos aūt exhonoraſtis paupeȝ. Nōne diuites p potentiaȝ op- B
primūt vos: & ipſi trahūt vos ad iudicia? Nōne ipſi blaſfemāt bonū nomē qd̄ inuocatū eſt ſup vos? Si tn̄ legē pficitis regaleȝ Leu.19.f
ſcd̄ȝ ſcripturas: diliges ꝓximū tuū ſicut te Ro.2.b.
ipſū: bn̄ facitis. Si āt pſonā accipitis pcca- Eph.6.b.
tū opamini redarguti a lege q̄ſi traſgreſ- Col.3.d.
ſores. Quicūqȝ aūt totā legē obſuauerit Act.10.f.
offendat aūt in vno: factus eſt oiuȝ reus. 1.Pe.1.c
Qui.n. dixit nō mechaberis: dixit & nō occides. Qd̄ ſi nō mechaberis occides aūt: factus es traſgreſſor legis. Sic loqmini & ſic facite: ſicut p legē libertatis incipiētes iudi-
cari. Judiciū.n. ſine mīa illi: q nō facit mi- C
ſericordiam. Superexaltat aūt miſericordia iudicio. Quid ꝓderit frēs mei ſi fidem qs dicat ſe hr̄e: opa aūt nō habeat? Nūqd poterit fides ſaluare eū? Si āt fr̄ & ſoror nudi ſint & indigeant victu quotidiano: dicat aūt aliqs ex vobis, illis ite in pace calefacimini & ſaturamini: nō dederitis aūt eis q̄ neceſſaria ſūt corpi: qd ꝓderit? Sic & fides ſi nō hēat opa: mortua ē in ſemetipſa. Sȝ dicet qs. Tu fidem habes: & ego opera ha-
beo. Oſ̄de mihi fidē tuā ſine opib⁹: & ego D
oſ̄dam tibi ex operibus fideȝ meam. Tu credis qm̄ vnus eſt de⁹: bn̄ facis. Et demones credūt & contremiſcūt. Uis āt ſcire o hō
inanis: qm̄ fides ſine opib⁹ + mortua eſt? eſt + ocioſa.

Abrahã pr̃ nr̃ nõne ex opib⁹ iuſtificat⁹ eſt:
offerẽs yſaac filiũ ſuuʒ ſup altare? Uides:
q̃m fides coopat̃ opib⁹ illi⁹: ⁊ ex operib⁹ fi-
des ↄſumata eſt. Et ipleta eſt ſcriptura di-
Gen.15.b cẽs. Credidit abrahã deo: ⁊ reputatũ eſt illi
ad iuſtitiã: ⁊ amic⁹ dei appellat⁹ eſt. Uidetis
Ro.4.a q̃m ex opibus iuſtificat̃ hõ: ⁊ nõ ex fide tm̃.
Gal.3.a Silr ⁊ raab meretrix: nõne ex opib⁹ iuſti-
Joſue.2. ficata eſt ſuſcipiens nuncios ⁊ alia via eijci-
ens. Sicut enim corpus ſine ſpiritu mor-
tuuʒ eſt: ita fides ſine operib⁹ mortua eſt.
¶ Ca. S. ¶ Oñdit apl̃s mala: ex vicio lin-
gue ↄuenientia tã in ſcia q̃ʒ in cõi vita diſti
guẽs ſciaʒ mũdanam ⁊ diuinam. Cap. iij.

A Nolite pl̃es magr̃i fieri frẽs mei: ſciẽ-
tes q̃m maius iudiciũ ſumitis. In
multis. n. offendimus oẽs. Si qs in vbo
Mat.23.a nõ offẽdit: hic pfect⁹ ẽ vir. Põt et freno cir-
cũducere totũ corp⁹. Si ãt eq̃s frena i ora
mittimus: ad ↄſentiẽdũ nob̃ oẽ corp⁹ il-
loꝝ circũferim⁹. Et ecce naues cuʒ magne
ſint ⁊ a ventis validis minent̃: circũferũt̃
aũt a modico gubnaclo vbi ipet⁹ dirigẽtis
voluerit. Ita ⁊ lingua modicũ q̇dẽ mẽbrũ
eſt: ⁊ magna exaltat. Ecce quantus ignis q̃ʒ
magnã ſiluã incẽdit. Et lingua ignis ẽ vni
B uerſitas iniq̇tatis. Lingua ↄſtituit̃ in mẽ
bris nr̃is q̃ maculat totũ corp⁹: ⁊ inflãmat
rotã natiuitatis nr̃e, inflãmata a gehenna.
Ois. n. nã beſtiaꝝ ⁊ volucrũ ⁊ ſerpentiũ ⁊ ce
teroꝝ domant̃ ⁊ domita ſũt a nã hũana: li-
guã aũt nullus hoiuʒ domare põt. Inq̇etũ
C malũ: plena veneno mortifero: in ipſa bñ
dicimus deũ: ⁊ pr̃eʒ: ⁊ in ipſa maledicim⁹
hoies, q ad imaginẽ ⁊ ſilitudinẽ dei facti ſũt.
Ex ipſo ore ꝓcedit bñdictio ⁊ maledictio.
Nõ oʒ frẽs mei hec ita fieri. Nunq̇d fons de
eodẽ foramine emanat dulceʒ ⁊ amaram
aquã. Nunq̇d põt frẽs mei ficus vuas face
re: aut vitis ficus? Sic neq̃ʒ ſalſa dulcem
põt facere aquã. Quis ſapiẽs ⁊ diſciplinat⁹
int̃ vos oñdat ex bona ↄuerſatiõe opatiões
ſuaʒ in manſuetudine ſapie. Qd̃ ſi ʒelum
D amaꝝ habetis ⁊ ↄtẽtiões ſint in cordib⁹ ve
ſtris: nolite gl̃iari ⁊ mendaces eſſe aduer-
ſus veritatem. Non eſt. n. iſta ſapientia deſur
ſuʒ deſcendens a prẽ luminum: ſʒ terrena
aialis diabolica. Ubi. n. ʒelus ⁊ ↄtentio: ibi
incõſtantia ⁊ oẽ opus prauuʒ. Que aũt de-
ſurſũ eſt ſapientia: p̃muʒ q̇deʒ pudica eſt:
deinde pacifica: modeſta: ſuadibilis: bonis
ↄſentiens plena miĩa ⁊ fructibus bonis:
iudicans ſine ſimulatione. Fructus aũtẽ
iuſticie in pace ſeminat̃ facientib⁹ pacem.
¶ Ca. S. ¶ Prohibet bella ⁊ diſſenſiones
apl̃s monẽs nos a mũdo ⁊ diabolo recede
re atq̃ʒ accedere ad deũ p dilectionẽ inter-
ponendo de dilectione proximi. Cap. iiij.

A Unde bella ⁊ lites in vob̃? Nõne ex con
cupiſcentijs vr̃is: q̃ militant in mẽ-
bris vr̃is? Cõcupiſcitis ⁊ nõ habetis: occi-
ditis ⁊ ʒelatis: ⁊ nõ poteſtis adipiſci. Litiga 23.q.4.c.
tis ⁊ belligeratis: ⁊ nõ habetis pp̃ qd̃ nõ po trecãt. ꝯ.
ſtulatis. Petitis ⁊ nõ accipitis: eo q̃ male ex his oi
petatis: vt in concupiſcentijs vr̃is inſuma bus.
tis. Adulteri: neſcitis q̃ amicitia huius
mũdi inimica eſt dei? Quicũq̃ʒ ergo vo- Iſa.+dei
luerit amicus eſſe ſecli hui⁹ inimicus dei
ↄſtituit̃. An putatis q̃ inaniter ſcriptura B
dicat ad inuidiã ↄcupiſcit ſpũs q habitat
in vobis. Maioreʒ aũt dat gr̃as. Propt̃ qd̃ j.pe.5.b
dicit. Deus ſupbis reſiſtit: humilib⁹ aũt Eph.4.f.
dat gr̃as. Subditi ergo eſtote deo: reſiſtite
auteʒ diabolo: ⁊ fugiet a vob̃. Appropinq̃te
deo: ⁊ appropinq̃bit vobis. Emundate ma
nus peccãtores: ⁊ purificate corda duplices
aio. Miſeri eſtote ⁊ lugete, ⁊ plorate: riſus C
vr̃ in luctũ ↄuertat̃: ⁊ gaudiũ in merorẽ. Joh.6.d.
Humiliamini in cõſpectu dñi: ⁊ exaltabit j.pe.5.b.
vos. Nolite detrahere alterutrum frẽs mei.
Qui detrahit fratri aut q iudicat frẽʒ ſuũ:
detrahit legi ⁊ iudicat legem. Si aũt iudi
cas legẽ: nõ es factor legis: ſʒ iudex. Unus
eſt. n. legiſlator ⁊ iudex: q põt pdere ⁊ libera
re. Tu autem qs es qui iudicas pximum Ro.14.a.
tuuʒ? Ecce nunc q dicitis hodie aut craſti- ⁊.b.
no ibimus ad illaʒ ciuitateʒ ⁊ faciem⁹ ibi D
q̇dem annum ⁊ mercabimur ⁊ lucruʒ fa-
ciemus: q ignoratis qd̃ erit in craſtinum.
Que eſt. n. vita vr̃a? Uapor eſt ad modicuʒ
parens: ⁊ deinceps exterminabitur pro eo
vt dicatis: ſi dñs voluerit: ⁊ ſi vixerimus:
faciemus hoc aut illud. Nunc auteʒ exulta
tis in ſupbijs veſtris. Omnis exultatio ta Luc.5.f.
lis maligna eſt. Scienti igitur bonum fa- de pe.di.2
cere: ⁊ non facienti: peccatum eſt illi. c.ſi enim
¶ C. S. ¶ Inducit apl̃s malos ad bonũ ex
ↄſideratiõe diuini iudicij atq̃ʒ bonos ad pa
tiẽtiã ⁊ dei reuerẽtiã p iuramẽti diuini vi
tationem ſtruentem deuotionẽ pnie ſu-
ſceptioneʒ: ac ꝓximi correptioneʒ. Ca. v.

A Agite nunc diuites: plorate vlulãtes
in miſerijs veſtris: q̃ aduenient vo-
bis. Diuitie veſtre putrefacte ſunt: ⁊ veſti-

frumenta veſtra a tineis comeſta ſunt. Aurū ⁊ argentū veſtrū eruginauit: ⁊ erugo eorū in teſtimonium vobis erit ⁊ manducabit carnes veſtras ſicut ignis. Theſaurizaſtis vobis iram in nouiſſimis dieb⁹. Ecce merces operarioꝝ q meſſuerunt regiones veſtras: q̄ fraudata ē a vobis clamat: ⁊ clamor eoꝝ in aures dñi ſabaoth introiuit. Epulati eſtis ſup terram: ⁊ in luxurijs enutriſtis corda veſtra. In die occiſionis adduxiſtis ⁊ occidiſtis iuſtū: ⁊ nō reſtitit vobis.

B

Patientes igitur eſtote fratres vſq ad aduentum dñi. Ecce agricola expectat precioſum fructū terre: patienter ferens donec accipiat tēporaneū ⁊ ſerotinum. Patientes igitur eſtote ⁊ vos ⁊ confirmate corda vřa: qm̄ aduentus dñi appropinqbit. Nolite ingemiſcere frēs in alterutrū: vt non iudicemini. Ecce iudex an̄ ianuam aſſiſtit. Exēplū accipite frēs exitus mali ⁊ lōganimitatis laboris ⁊ patiētie, pphas: q locuti ſūt in noīe dñi. Ecce beatificamus eos q ſuſtinuerūt. Sufferentiā iob audiſtis: ⁊ finē dñi vidiſtis: qm̄ miſericors eſt dñs ⁊ miſerator. Añ oīa aūt frēs mei nolite iurare: nec p celū: neq p terrā: neq aliud qdcūq iuramentū. Sit aūt ſmo vř eſt eſt: nō nō: vt nō ſub iudicio decidatis. Triſtaē aūt aliqs vřm: oret equo aīo ⁊ pſallat. Infirmaē qs in vobis inducat pſbřos eccliē: ⁊ orent ſup eū: vngētes eū oleo in noīe dñi. Et oīo fidei ſaluabit infirmū: ⁊ alleuiabit eū dñs: ⁊ ſi in pctis ſit: remittenē ei. Confitemini ergo alterutrū peccata vřa: ⁊ orate p inuicem vt ſaluemini. Multū.n. valet dep̄catio iuſti aſſidua. Helias hō erat ſilis nobis paſſibilis: ⁊ oīone orauit vt nō plueret ſuper terrā: ⁊ nō pluit ānos tres ⁊ mēſes ſex. Et rurſū orauit: ⁊ celū dedit pluuiā: ⁊ terra dedit fructū ſuū. Frēs mei: ſi qs ex vobis errauerit a veritate ⁊ conuerterit qs eū: ſcire debet: qm̄ q cōuerti fecerit peccatorem ab errore vie ſue: ſaluabit aīam ei⁹ a morte: ⁊ operit multitudinem peccatorum.

C

Mat.5.f.

D

de pe.di.j. ca.qs aliqñ.§.ecōtra.

3.re.17.a

Luce.4.d

23.q.4.c. ſi illic.§. ſed obijcitur.

¶ Explicit epiſtola beati Jacobi apoſtoli.

¶ Prologus hieronymi in ep̄las ſancti Petri: ex libro de illuſtribus viris.

SImō petrus fili⁹ ioānis puincie galilee: vico bethſaida fr̄ andree apl̄i ⁊ pnceps aploꝝ: poſt ep̄atū antiochenſis ecclie ⁊ pdicationē diſpſionis eoꝝ q̄ de circūciſione crediderant in pōto: galathia: cappadocia: aſia ⁊ bythinia ſcdo claudij anno ad expugnandū ſymonē magū romam pgit. Ibiq vigintiqnq annis cathedrā ſacerdotalē tenuit vſq ad vltimū annum neronis.i. q̄rtūdecimū: a quo ⁊ affixus cruci martyrio coronatus eſt: capite ad terram verſo: ⁊ in ſublime pedibus eleuatis: aſſerens ſe indignū q ſic crucifigereē vt dñs ſuus. Scripſit duas ep̄las q̄ canonice nominanē: q̄rum ſcdā a pleriſq eius eſſe negaē, pter ſtili cū priore diſſonantiā. Sed ⁊ euangeliū iuxta marcum qui auditor eius ⁊ interpres fuit huius dr̄. Libri aūtē eius ex qbus vnus actoꝝ eius ſcribiē: ali⁹ euangelij: tertius pdicationis: q̄rtus apocalypſis: quintus iudicij: inter apocryphas ſcripturas reputantur. Sepult⁹ rome in vaticano iuxta viam triūphalē: totius orbis veneratione celebratur.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argm̄ in ep̄las btī petri pmam.

DIſcipulos ſaluatoris inuicti toto orbe diffuſos ⁊ peregrinos in hoc ſeculo mōſtrat: ⁊ preterite vite penitere ſuadet: ⁊ in nouam vitam proficere tota cum ſollicitudine exhortatur ſimon petrus filius ioannis prouincie galilee vico bethſaida frater andree apoſtoli.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit epiſtola beati Petri apl̄i prima.

¶ Ca. Sū. ¶ Regratiatur petrus de regeneratione baptiſmali: ⁊ inducit regeneratos ad vite mundiciam. Cap.j.

PEtrus apoſtolus ieſu chri: electis aduenis diſpſionis ponti galatie: cappadocie: aſie: ⁊ bithynie ſecundū pſcientiā dei patris in ſctificatiōē ſpūs in obedientiā ⁊ aſpſionem ſanguinis ieſu xpi. Grā vobis ⁊ pax multiplicet. Bndict⁹ deus ⁊ pr̄ dñi nr̄i ieſu xpi: qui ſcdm miām ſuam magnā regenauit nos in ſpem viuā p reſurrectione ieſu xpi ex mortuis in hereditatē incorruptibilem ⁊ incōtaminatam ⁊ immarceſſibilem conſeruatam in celis in vobis: q in vtute dei cuſtodimini p fidē in ſalutem paratā reuelari in tpe nouiſſimo. In quo exultabitis modicū nūc ſi oꝫ cōtriſtari in varijs ⁊ tēptatiōib⁹: vt p batio vře fidei multo pcioſior ſit auro qd

A

2.cor.1.a.

Ephe.1.a

B

Joh.16.e

de+tribulatioib⁹.

p ignē pbat̄: inueniat̄ in laudē ⁊ gl'iam ⁊
honorē in reuelatiõe ieſu xp̄i quem cū nō
videritis diligitis. In quē nūc q̄z nō vidē
tes creditis: credentes aūt exultabitis leti
tia inenarrabili ⁊ glorificata: reportātes finē
fidei vr̄e ſalutē aiaꝝ vr̄aꝝ. De q̄ ſalute exq
ſierūt atq̄ ſcrutati ſūt ꝓphete: q de futura i
vobis gr̄a ꝓphetauerūt: ſcrutantes qđ vel q̄
le tp̄s ſignificaret in eis ſpūs xp̄i p̄nūcians
eas q̄ in xp̄o ſūt paſſiões ⁊ poſteriores glo-
rias: qb⁹ reuelatū eſt: q: nō ſibimetipſis:
vobis aūt miniſtrabant ea q̄ nunc nuncia
C ta ſūt vobis p eos q euangelizauerūt vobis
ſpū ſancto miſſo de celo: in quem deſide-
rant angeli ꝓſpicere. Propter qđ ſuccin-
cti lūbos mentis veſtre ſobrij pfecti ſperate
in eam q offert̄ vobis gr̄am in reuelatio-
nē ieſu xp̄i q̄ſi filij obedientie nō cōfigura
ti p̄oribus ignorantie vr̄e deſiderijs: ſ3 ſ3
eū q vocauit vos ſcm̄: vt ⁊ ipſi in oī cōuerſa
Leui.19.a. tione ſancti ſitis: qm̄ ſcriptū eſt. Sācti eri
Leui.10.b tis: qm̄ ſcūs ſū. Et ſi p̄rem inuocatis eū q
Ro.2.d. ſine acceptione pſonaꝝ iudicat ſm̄ vniuſ-
Ia.2.d cuiuſq3 opus in timore incolatus veſtri
Act.10.f. tp̄e cōuerſamini. Scientes qđ nō corrupti
Ro.2.b. bilibus auro vel argento redēpti eſtis de
D vana vr̄a conuerſatione p̄rne traditiõis: ſ3
Ephe.6.b p̄cioſo ſanguine q̄ſi agni imaculati xp̄i ⁊
Heb.9.d. incōtaminati: pcogniti qdē an̄ mundi cō
1.ioan.1.c ſtitutionē: manifeſtati aūt nouiſſimis tē-
Apoc.1.b poribꝰ ꝓpter vos q p ipſum fideles eſtis in
deo: qui ſuſcitauit eū a mortuis: ⁊ dedit ei
gl'iam: vt fides vr̄a ⁊ ſpes eſſet in deo. Aīas
vr̄as caſtificantes in obedientia charitatis
in frnitatis amore: ſimplici ex corde inui
cem diligite attentius: renati nō ex ſemi-
ne corruptibili ſ3 incorruptibili p ṽbum
dei viui ⁊ p̄manētis in eternū q: oīs caro
Eſa.40.b vt fenū: ⁊ oīs gl'ia ei⁹ tanq̄ flos feni. Exaru
Eccl.14.c it fenum ⁊ flos eius decidit: verbum autē
Iaco.1.b. domini manet in eternum. Hoc eſt autē
verbum quod euangelizatum eſt in vos.

¶ C.S. ¶ Inducit ap̄ls ad ſpiritualis vi-
te pfectionem: atq3 pfectionis in alios dif
fuſionem: p ſanctam conuerſationē: ac in
ſtruit exeuntes in ſtatu ſeruſli. Cap. ij.

A DEponentes igit̄ oēm malitiā ⁊ oēm
Eph.4.f dolum: ⁊ ſimulationes: ⁊ inuidias ⁊
Col.3.b. oēs detractiones: ſicut mō geniti infantes
Heb.12.b rōnabiles ⁊ ſine dolo lac concupiſcite: vt in
eo creſcatis in ſalutem: ſi tñ guſtatis qm̄
dulcis eſt dñs. Ad quē accedentes lapidem
viuū ab hoīb⁹ qdem reprobatū: a deo
aūt electū ⁊ honorificatū: ⁊ ipſi tanq̄ lapi-
des viui ſuperedificamini, domos ſpūales
in ſacerdotiū ſcm̄: offerētes ſpirituales ho
ſtias acceptabiles deo p ieſum xp̄3. Propt Eſa.28.a.
qđ cōtinet ſcriptura. Ecce pono in ſyon la-
pidē ſūmū: angularē ꝓbatū: electū p̄cio-
ſū3: ⁊ q crediderit in eū nō cōfundet̄. Uob B
igit̄ honor credētib⁹: nō credentib⁹ aūt la- Pſ.117.
pis quē reprobauerūt edificātes: hic fact⁹ mat.21.d
eſt in caput āguli: ⁊ lapis offenſionis ⁊ pe mar.12.a
tra ſcādali: hiis q offendūt ṽbo nec credūt Luc.20.c
in quo ⁊ poſiti ſunt. Uos aūt gen⁹ electū: Act.4.b.
regale ſacerdotiū: gens ſancta: ppl's acqſi- Exo.19.a
tionis: vt ṽtutes annūcietis ei⁹ q de tene- 6.q.1.ca.
bris vos vocauit in āmirabile lumen ſuū. beat⁹.ꝑ.
Qui aliqñ nō ppl's dei: nunc aūt ppl's dei q d ſac.vn.
nō cōſecuti miam: nunc aūt miam cōſecuti. c.vnico.
Chariſſimi obſecro vos tanq̄ aduenas ⁊ Oſee.2.d
peregrinos abſtinere vos a carnalib⁹ deſide Ro.9.e.
rijs q militāt aduerſus aiam: cōuerſatioem Ro.13.d.
vr̄am inter gentes hn̄tes bonā: vt in eo qđ Gal.5.e.
detractāt de vobis tanq̄ de malefactorib⁹: ex C
bonis opib⁹ vos cōſiderates: glorificēt deū
in die viſitatiõis. Subiecti igit̄ eſtote oī Ro.13.a.
hūane creature pp deū. Siue regi q̄ſi pre- 11.q.3.ca.
cellenti: ſiue ducib⁹ tanq̄ ab eo miſſis: ad magnū.
vindictā malefactoꝝ: laudē ṽo bonoꝝ. Qz de maio.
ſic eſt volūtas dei: vt benefacientes obmute- ⁊ obe.ca.
ſcere faciatis imprudētiū hoīuz ignoran- ſolue.
tiā. Quaſi liberi ⁊ nō q̄ſi velamē hn̄tes ma
litie libertatē ſ3 ſicut ſui dei. Oēs honora- Ro.12.c.
te: fraternitatē diligite. Deū timete: regē Ephe.6.a
honorificate. Serui ſubditi eſtote in oī Col.3.d.
timore dn̄is: nō tm̄ bonis ⁊ modeſtis: ſed Titū.2.c
etiā diſcolis. Hec eſt.n. gr̄a ſi pp dei cōſcie- or.7.c.
tiam ſuſtinet qs triſtitias patiēs iniuſte. di.8.c.j.
Que.n.eſt gr̄a ſi peccātes ⁊ colaphizati ſuf 11.q.3.ca.
fertis? S3 ſi benefacientes patienter ſuſti- magnū.
netis: hec eſt gr̄a apud deū. In hoc.n. voca- D
ti eſtis q: ⁊ xp̄us paſſus eſt pro nobis: vo- 8.q.1.ca.
bis relinquēs exēplum vt ſequamini ve- olim.
ſtigia eius. Qui peccatū nō fecit: nec inuē- Eſa.53.b.
tus eſt dolus in ore eius. Qui cū maledi 1.Io.3.a.
ceretur nō maledicebat: cum pateret̄ nō de pe.di.
cōtaminabatur. Tradebat autem iudicā 2.c.ſi eni.
ti ſe iniuſte. Qui peccata noſtra ipſe pertu- di.45.ca.
lit in corpore ſuo ſuper lignū: vt peccatis cū m.
mortui iuſtitie viuam⁹ cuius liuore ſa- Eſa.53.b.
nati eſtis. Eratis eni3 ſicut oues errātes:
ſed conuerſi eſtis nunc ad paſtorē ⁊ epi-
ſcopum animarum veſtrarum.

¶ Ca. Sũ. ¶ Inſtruit apl'us coniuges in ſta
tu cõiugali loquens de mulierũ ornatu ac
virorũ ſcientia ⁊ ordinauit informãdo: ho
mines ad ꝓximũ ⁊ ad deũ. Cap. iij.

A Similiter ⁊ mulieres ſubdite ſint vi
I. cor. xi. a ris ſuis: vt ⁊ ſi q nõ credũt vbo p mu
Col. 3. c. lierũ cõuerſatiões ſine vbo lucrifiant: cõſi
Ephe. 5. e. derantes in timore ſanctã cõuerſatiõez ve
I. Timo. ſtram: quarũ nõ ſit extrinſecus capillatura
2. f. aut circũdatio auri aut indumenti veſti
mentorũ cult⁹: ſed q abſcõditus eſt cordis
homo in incorruptibilitate q̃eti ⁊ mode
ſti ſpũs q eſt in cõſpectu dei locuples. Sic
enim aliquãdo ⁊ ſancte mulieres ſperan
tes in deo ornabãt ſe: ſubiecte ꝓprijs vi
Gen. 18. ris. Sicut ſara obediebat abrahe dñm eũ
B vocans: cui⁹ eſtis filie benefaciẽtes: ⁊ nõ per
timẽtes vllã perturbatiões. Viri ſimiliter
cohabitãtes ſm ſcientiã: quaſi infirmiori
vaſculo muliebri impartiẽtes honorẽ tã
q̃ꝫ coheredib⁹ gratie vite: vt nõ impediant
Pro. 10. c. orõnes veſtre. In fide aũt oẽs vnanimes
Ro. 12. d. cõpatiẽtes: fraternitatis amatores: miſeri
cordes: modeſti hũiles: nõ reddẽtes ma
lũ pro malo. nec maledictũ ꝓ maledicto:
ſed ecõtrario benedicentes qꝛ in hoc vocati
eſtis vt bñdictionẽ hẽditate: poſſideatis.
Pſ. 33. Qui. n. vult vitã diligere: ⁊ dies videre bo
Ia. 1. d. nos coherceat linguã ſuã a malo: ⁊ labia
eius ne loquantur dolũ. Declinet autẽ a
malo ⁊ faciat bonũ: inquirat pacẽ: ⁊ ſequa
alś + pſe tur + eã. Qꝛ oculi dñi ſup iuſtos: ⁊ aures
quatur. eius in p̃ces eorũ: vult⁹ aũt dñi ſup faciẽ
tes mala. Ergo eſt q vobis noceat: ſi boni
emulatores fueritis? Sꝫ ⁊ ſi qd patimini
C pp iuſtitiã: beati. Timorẽ aũt eorũ ne ti
Mat. 5. a. mueritis vt nõ cõturbemini. Dñm aũt xp̃m
ſanctificate in cordib⁹ vr̃is: parati ſemper
ad ſatiſfactionẽ oĩ poſcẽti vos rõnẽ de ea q
in vobis eſt ſpe: ſꝫ cũ modeſtia ⁊ timore
Heb. 9. g. cõſcientiã hñtes bonã: vt i eo qđ detrahũt
Ro. 5. b. de vobis cõfundãtur q calũniãtur vrãm bo
ĩ cõſe. di. nam in xp̃o cõuerſationẽ. Melius ẽ. n. vt
2. c. ſemel bñfacientes ſi volũtas dei velit pati: q̃ꝫ malefa
I. 4. c. ite cientes. Qꝛ ⁊ xp̃s ſemel ꝓ peccatis nr̃is mor
ratur. tuus ẽ: iuſtus ꝓ iniuſtis: vt nos offerret
di. I. cap. deo mortificatos q̃dẽ carne: viuificatos aũt
ſufficit. ſpũ. In quo ⁊ his q in carcere erãt ſpũ ve
Mat. 24. niens p̃dicauit: qui increduli fuerant ali
Luc. 17. f qñ: qñ expectabãt dei patiẽtiã in dieb⁹ noe
ĩ cõſe. di. cũ fabricaret arca: in qua pauci id ẽ: octo
4. c. ver⁹. aĩe ſalue facte ſunt p aquã. Qđ ⁊ vos nunc

ſimilis forme ſaluos facit baptiſma: nõ car
nis depoſitio ſordiũ: ſed cõſcientie bone in
terrogatio in deũ per reſurrectionẽ ieſu
xp̃i a mortuis qui eſt in dextera dei deglu
tiẽs mortẽ vt vite eterne heredes efficere
mur ꝓfectus in celũ ſubiectis ſibi ange
lis ⁊ poteſtatibus ⁊ virtutibus.
¶ Ca Sũ. ¶ Inſtruit apoſtolus ad vitan
dũ luxuriã atq̃ꝫ gulam: ac docet hoſpitali
tatem ⁊ charitatem ꝓximi. Et exhortatur
ad patiẽtiam ab aduerſarijs fidei. Ca. iiij.

Chriſto igit̃ paſſo in carne: ⁊ vos eadẽ A
cogitatiõe armamini: qꝛ q paſſus ẽ
in carne deſijt a peccatis vt nõ iã deſiderijs
hominũ ſꝫ volũtate dei qđ reliquũ ẽ in
carne viuat tp̃is. Sufficit. n. p̃teritũ tem Eph. 4. f.
pus ad volũtatẽ gẽtiũ cõſumãdã his qui Ia. 4. f.
ambulauerũt i luxurijs deſiderijs: + vio alś + vio
lentijs: cõmeſſatiõibus: potatiõib⁹ ebrie lentijs.
tatibus ⁊ illicitis idolorũ cultib⁹. In quo B
ammirãtur nõ cõcurrẽtib⁹ vobis in eãdẽ
luxurie cõfuſionẽ blaſphemãtes: q reddẽt
rõnẽ ei q parat⁹ eſt iudicare viuos ⁊ mor
tuos. Propter hoc. n. ⁊ mortuis euãgeli de cõſe.
zatũ eſt: vt iudicẽtur quidẽ ſm hoĩes in di. I. 2. c.
carne: viuãt aũt ſm deũ in ſpũ. Omniũ aũt oia in ſi.
finis appropinquabit. Eſtote itaq̃ꝫ prudẽ
tes ⁊ vigilãte i orõnib⁹. Añ oĩa aũt mu
tuã in vobiſmetipſos charitatẽ cõtinuã ha
bẽtes. Qꝛ charitas opit multitudinẽ pcõ 22. q. 4. c.
rũ. Hoſpitales inuicẽ ſine murmuratiõe. q ſacra
Vnuſq̃ſq̃ꝫ ſicut accepit grãꝫ i alterutrũ il mento
laꝫ aĩmiſtrãtes: ſic boni diſpẽſatores mul de pe. di.
tiformis grẽ dei. Si qs loq̃tur q̃ſi ſmões 3. c. int iñ
dei. Si qs miſtrat tãq̃ꝫ ex v̄tute quã ãmi de bap. c.
niſtrat de⁹: vt i oib⁹ honorificet de⁹ p ieſũ maurus.
xp̃m: cui eſt glĩa ⁊ ipũi i ſcła ſcłorũ amẽ. Ca Pro. x. d
riſſimi nolite peregrinari i feruore q ad tẽ Ro. 12. c.
ptatiõez vobi + fit: q̃ſi noui aliqd vobis cõ Heb. 13. a.
tigat: ſꝫ cõicãtes xp̃i paſſiõib⁹ gaudete: vt ⁊ Phili. 3.
in reuelatiõe glĩe ei⁹ gaudeatis exultãtes. C
Si exprobamini i nõie xp̃i: bñ eritis: qm̃ I. q. 3. ſo.
qđ ẽ honoris glĩe ⁊ virtutis dei ⁊ q eſt ei⁹ nõ ſolũ.
ſpũs ſup vos requieſcet. Nemo aũt vr̃m patiat̃ D
q̃ſi homicida aut fur aut maledic⁹ aut aliẽ
norũ appetitor. Si aũt vt xp̃ian⁹: nõ erube
ſcat. Glorificet aũt deũ i iſto nõie: qm̃ tp̃s ẽ vt
incipiat iudiciũ a domo dei. Si aũt p̃mũ a Pro. 11.
nobis: qs finis eorũ q nõ credũt dei euãgelio? di. 50. c. a
Et ſi iuſt⁹ q̃dẽ vix ſaluabit̃: impi⁹ ⁊ pctõr vbi purga
parebũt? Itaq̃ꝫ ⁊ hi q patiũt̃ ſꝫ volũtatẽ dei: bit.
fideli creatori cõmẽdẽt aĩas ſuas i bñfactis

¶ Ca. Sū. ¶ Apoſtolus informat exiſten
tes in ſtatu paſtorali ac ſtatu iuuenili
quo ad humilitatē ꝛ ſobrietatē. Cap. v.

SEniores ergo q̄ i vobis ſunt obſecro
conſenior ꝛ teſtis xp̄i paſſionū: q ꝛ ei⁹ q̄
A in futuro reuelanda eſt: glie cōicator. Pa
ſcite q̄ in vobis ē gregē dei: ꝓuidentes nō
coacte ſꝫ ſpōtanee ſcḋm deū. neqꝫ turpis lu
cri grā ſꝫ voluntarie: neqꝫ vt dn̄antes i cle
ris: ſꝫ forma facti gregis ex aīo. Et cū ap
paruerit pnceps paſtoꝝ ꝑcipietis immar
B ceſſibilē glie coronā. Silr adoleſcētes ſub
diti eſtote ſenioribus. Oēs ꝫ. n. inuicē hūi
litatē īſinuate. Q: dn̄s ſupbis reſiſtit: hūi
libus aūt dat grām. Hūiliamini igit̄ ſub
potēti manu dei: vt vos exaltet in tpe viſi
tatiōis. Oēm ſollicitudinē vrām ꝓijcien
tes in eū: qm̄ ipſi cura eſt de vobis. Sobrij
eſtote ꝛ vigilate: q: aduerſari⁹ vr̄ diabol⁹
tanq̄ꝫ leo rugiēs circuit q̄rens quē deuo
ret. Cui reſiſtite fortes in fide: ſciētes ean
C dē paſſionē ei q̄ i mūdo eſt vr̄e f̄rnitati
fieri. Deus aūt oīs grē q vocauit nos i eter
nā ſuā gliaꝫ in xp̄o ieſu modicū paſſos ip
ſe ꝑficiēt ꝯfirmabit ſolidabitqꝫ. Ipſi glia ꝛ
imperiū: in ſcl̄a ſeculoꝝ amen. Per ſiluā
nū fidelē frēm vobis vt arbitror breuiter
D ſcripſi obſecrās ꝛ ꝯteſtās hāc eē verā grāꝫ
dei in qua ꝛ ſtatis. Salutat vos eccl̄ia q̄ eſt
in babylone collecta: ꝛ marcus fili⁹ me⁹.
Salutate inuicē in oſculo ſancto. Grā vo
bis oībus qui eſtis in xp̄o ieſu. Amen.

¶ Explicit ep̄la beati Petri apoſtoli ꝑma.

¶ Incipit argumētū in ep̄lam ſecūdaꝫ.

SImon petr⁹ ꝑ̄ndē huic mūdo ſapiē
tes mortuos eē declarat: eiſdēqꝫ pie
tatis quanta ſit magnitudo luce ipſe cla
rius manifeſtat.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit ep̄la ſcḋa beati petri apoſtoli.

¶ Ca. Sū. ¶ Inducit apoſtolus credētes
ad firmiter tenēdū fidei veritateꝫ ex docto
ris certitudine. Cap. i.

SImon petrus ſeruus ꝛ
ap̄ls ieſu xp̄i: his q coeq̄
lē nobiſcū ſortiti ſunt fi
dē i iuſticia dei nr̄i ꝛ ſal
uatoris ieſu xp̄i. Grā
vobis ꝛ pax adimpleat̄ i
cognitiōe dei ꝛ xp̄i ieſu dn̄i nr̄i. Quō oīa
nobis diuine virtutis ſue q̄ ad vitā ꝛ pie
tatē donata ſunt ꝑ cognitionē eius q voca
uit nos ꝓpria glīa ꝛ virtute: ꝑ quē maxi
ma ꝛ ꝑcioſa nobis ꝓmiſſa donauit vt per
hoc efficiamini diuine ꝯſortes nature: fu
giētes eius q̄ in mūdo ē cōcupiſcētie cor
B ruptionē. Vos aūt curā oēs ſubinferētes
miniſtrate in fide vr̄a virtutē: in virtute
aūt ſciam: in ſcia aūt abſtinētiaꝫ: in abſti
nētia aūt patiētiā: in patiētia aūt pietatē:
in pietate aūt amorē f̄rnitatis: in amore
aūt f̄rnitatis charitatē. Hec. n. ſi vobiſcum
aſſint ꝛ ſupent: nō vacuos nec ſine fructu
vos ꝯſtituēt in dn̄i nr̄i ieſu xp̄i cognitiōe.
Cui. n. nō p̄ſto ſūt hec: cec⁹ ē, ꝛ manu ten
ptans: obliuionē accipiēs purgatiōis ve
teꝝ ſuoꝝ delictoꝝ. Quaꝓpter frēs magis
ſatagite: vt ꝑ bona opa certā vr̄aꝫ vocatiōeꝫ
ꝛ electionē faciatis. Hec. n. faciētes nō pec
C cabitis aliqñ. Sic. n. abūdāter miniſtrabi
tur vobis itroit⁹ in eternū regnū dn̄i ꝛ
ſaluatoris nr̄i ieſu xp̄i. Propter qḋ vos i
cipiā ſꝑ cōmonere de his: ꝛ qdēꝫ ſciētes ꝛ
cōfirmatos vos in p̄ſēti veritate. Iuſtū aūt
arbitror q̄ꝫdiu ſum in h̄ tabernaculo ſuſci
tare vos in cōmonitiōe: cert⁹ q̄ velox ē de
poſitio tabernaculi mei ſcḋꝫ q̄ ꝛ dn̄s nr̄ ie
ſus xp̄s ſignauit mihi. Dabo aūt operaꝫ ꝛ
frequēter hr̄e vos poſt obitū meū: vt hoꝝ
oiuꝫ memoriā faciatis. Nō. n. idoctas fa
bulas ſecuti notā fecim⁹ vobis dn̄i nr̄i ie
ſu xp̄i virtutē ꝛ ꝑſētiā: ſꝫ ſpeculatores fa
cti illi⁹ magnitudinis. Accipiēs. n. a deo
D pr̄e honorē ꝛ gliā voce delapſa ad eū huiu
ſcemodi a magnifica glīa: h̄ eſt fili⁹ meus mat. 3. d.
dilect⁹ i quo mihi cōplacui: ipſū audite. Et mar. 1. b.
hāc vocē nos audiuim⁹ de celo allatā: cū eſ Luc. 3. c.
ſemus cū ipſo in mōte ſcō. Et hēmus fir
miorē ꝓpheticū ſmonē: cui bn̄facitis attē
dētes q̄ſi lucerne lucēti i caliginoſo loco:
donec dies eluceſcat ꝛ lucifer oriat̄ in cor
dibus veſtris. Hoc primū intelligentes:
q̄ oīs ꝓphetia ſcripture ꝓpria interpreta
tione nō fit. Nō enim voluntate humana al
lata eſt aliquādo ꝓphetia: ſed ſpiritu ſan 2. Ti. 3. d
cto inſpirati locuti ſunt ſancti dei hoīes.

¶ Ca. ¶ Sū. ¶ Excluditur hereticoꝝ fal
ſitas. Atqꝫ deſcribit ap̄ls hereticorum ma
liciam ꝛ eorum penam. Cap. ij.

FUerūt vero ꝛ pſeudo ꝓphete in ꝓplo:
A ſicut ꝛ in vobis erūt magri mēda
ces: q introducēt ſectas ꝑditiōis: ꝛ eū qui
emit eos deū negāt: ſupducētes ſibi celereꝫ
ꝑditionē. Et multi ſequent̄ eoꝝ luxurias

Act. 4. a. Iac. 4. b. Phil. 2. c. Luc. 12. c. Ro. 12. c. Ti. 4. c. Ca. i. ca. nulli.

per quos via veritatis blaſphemabit: ⁊ i aua
ritia fictis vbis de vob negociabunt. Qui
bus iudiciū iā olim nō ceſſat: ⁊ pdicio eo
Job.4.d rū nō dormitat. Si.n. de⁹ angelis peccāti-
bus nō pepercit: ſ; rudētib⁹ inferni detra
ctos in tartarū tradidit cruciādos i iudiciū
B reſeruari: ⁊ originali mūdo nō pepcit: ſed
Gen. 7.a. octauū noe iuſticie pconē cuſtodiuit di-
luuiū mūdo impioꝝ inducēs: ⁊ ciuita-
tes ſodomoꝝ ⁊ gomorreoꝝ in cinerē re-
digēs euerſiōe dānauit exēplū eoꝝ q ipie
acturi ſūt ponēs: ⁊ iuſtū loth oppſſū a ne
phādoꝝ iniuria ac luxurioſa ꝯuerſatiōe
Gen.16.c. eripuit. Aſpectu.n. ⁊ auditu iuſt⁹ erat: ha-
bitās apd eos q de die in diē aiaʒ iuſtā ini
de pe. di. qs opib⁹ cruciabāt. Nouit de⁹ pios de tēpta
2.ca.ſi.n. tiōe eripe: iniquos vo i die iudicij reſuaꝛ
ver.rur- cruciādos. Magis aūt eos q poſt carnē i cō
ſus. cupiſcētia imūditie ābulant: dñationēq;
ꝯtēnūt audaces ſibi placētes ſectas nō me-
tuūt itroducere blaſphemātes. Ubi āgeli
fortudine ⁊ virtute cū ſint maiores: non
C portāt aduerſū ſe execrabile iudiciū. hi
vo velut irrōnabilia pecora natr i captio-
nē ⁊ in pniciē i his q ignorāt blaſphemā
tes i corruptiōe ſua pibūt pcipiētes mer
cedē iniuſtitie. Uoluptatem exiſtimātes
diei delitias coinqnatiōis ⁊ macule: deli-
tijs affluētes i cōuiuijs ſuis luxuriātes
vobiſcū: oculos hñtes plenos adulterij ⁊ i
ceſſabilis delicti: pellicietes aīas iſtabiles:
cor exercitatū in auaritia hñtes: maledi-
ctiōis filij derelinquētes rectā viā errauert
Nu.22.c. ſecuti viā balaā ex boſor q mercedē iniqta
tis amauit: correptionē vo hūit ſue veſa-
nie. Subiugale mutū aīal in hoīs voce lo
quēs: phibuit pphe inſipiētiā. hi ſūt fon
D tes ſine aq̄: ⁊ nebule turbinib⁹ exagitate:
Jude.i.d qb⁹ caligo tenebraꝝ reſuaꝛ. Supbia.n. va
nitatis loquētes pelliciūt in deſiderijs car
nis luxurie eos q paululū effugiūt: q in
errore ꝯuerſatī, libratē illis pmittētes cū
ipi ſui ſint corruptiōis. A q.n. qs ſupat⁹ ē
Jo.8.d. hui⁹ ⁊ ſuus ē. Si.n. refugiētes coinqna-
de pe. di. tiōes mūdi cognitiōe dñi nři ⁊ ſaluato-
4.c.ſi re- ris ieſu xpi: his rurſus iplicati ſuperant:
fugiētes fcā ſunt eis poſteriora deteriora priorib⁹.
Meli⁹.n. erat illis nō cognoſcere viā iu-
Pro.26. ſticie: q̄ʒ poſt agnitionē retrorſū ꝯuerti ab
b. eo qd̄ illis traditū ē ſancto mādato. Cōti
33.q.c.2. git.n. eis illd̄ vi pūerbij. Canis reuerſus
de his ad ſuū vomitū: ⁊ ſus lota i volutabro luti.

¶Ca. Sū. ¶Docet apl's precauere maliciā
que pueniet in ſcd̄o aduētu xpi: ac deſcri-
bitur aduentus eiuſdem. Cap. iij. A

Hanc ecce vobis charißimi ſcd̄am ſcri
bo eplam: in qbus veſtrā excito cōmo
nitionē ſincerā mētē: vt memores ſitis
eoꝝ q̄ pdixi vboꝝ a ſanctis pphetis ⁊ apo 1.Ti.4.a
rū voꝝ pceptoꝝ dñi ⁊ ſaluatoris. Hoc p- 2.Ti.3.a.
mū ſcientes q̄ venient in nouiſſimis die-
bus i deceptiōe illuſores iuxta pprias cō
cupiſcētias ambulantes: dicētes. Ubi ē p-
miſſio aut aduētus eius? Ex quo.n. pres
dormierūt: oia ſic pſeuerāt ab initio crea- B
ture. Latet.n. eos hoc volētes q̄ celi erāt prius
terra de aqua ⁊ p aquā cōſiſtens dei verbo:
per q̄ ille tūc mūdus aq̄ inūdatus perijt.
Celi aūt q nūc ſunt ⁊ terra eodē vbo repo
ſiti ſunt igni ſeruati i die iudicij pditio- Ezec.12.f.
nis impioꝝ hominū. Unū vo hoc nō la-
teat vos charißimi: q: vn⁹ dies apd dñm ſi C
cut mille āni ⁊ mille anni ſic dies vnus.
Nō tardat dñs pmiſſionē ſuā ſicut qdam
exiſtimāt: ſ; patiēter agit ppt vos: nolēs ali 1.Ti.5.a.
quos perire ſ; oēs ad pniāʒ reuerti. Adue apoc.3.a.
niet aūt dies dñi vt fur: in quo celi ma-
gno ipetu trāſient: elemēta vero calore ſol
uent: terra aūt ⁊ que in ipſa ſunt opa exu
rent. Cū igiť hec oia diſſoluēda ſint: q̄les
op; vos eē in ſanctis ꝯuerſationib⁹ ⁊ pie
tatibus: expectātes ⁊ pperantes in aduen
tum diei dñici: p quem celi ardentes ſol
uētur ⁊ elemēta ignis ardore tabeſcent? Apo.21.a.
Nouos vero celos ⁊ nouā terrā ⁊ pmiſſa
ipſius expectamus: in qbus iuſtitia habi
tat. Propter qd̄ cariſſimi hec expectantes: D
ſatagite imaculati ⁊ inuiolati ei inueni-
ri in pace ⁊ dñi nři ieſu xpi lōganimitatē
ſalutē arbitramini: ſicut ⁊ chariſſim⁹ fr
nř paulus ſm datam ſibi ſapientiaʒ ſcri-
pſit vobis: ſicut ⁊ in oib⁹ epiſtolis: loquēs
in eis de his in qbus ſunt quedam diffi-
cilia intellectu: q̄ indocti ⁊ inſtabiles de-
prauāt: ſicut ⁊ ceteras ſcripturas ad ſuam als ꝑ dā-
ipſoꝝ pditionem. Uos igiť fratres pſciē natiōnē.
tes cuſtodite: ne inſipientiū errore tradu
cti excidatis a ppria firmitate. Creſcite vo
in grā ⁊ in cognitione dñi noſtri ⁊ ſalua
toris ieſu xpi. Ipſi gloria ⁊ nunc ⁊ in diē
eternitatis. Amen.

¶Explicit epla beati Petri apli ſcd̄a.

¶Prefatio hieronymi in eplas Canōi-
cas Joānis ex libro de illuſtribus viris.

IOannes apl's quẽ ieſus dilexit pluri-
mũ filius zebedei: frĩ iacobi apli: quẽ
herodes poſt paſſionẽ dñi decollauerat: no
uiſſimus oium ſcripſit euãgeliũ: rogat⁹
ab aſie epis aduerſus cerinthũ alioſq; he
reticos. Et maxie tũc ebionitarũ dogma cõ-
ſurgẽs: q aſſerũt xpm añ mariã nõ fuiſſe.
Uñ ẽ cõpulſus eſt diuinam eius natiui-
tatẽ edicere. Sz ⁊ aliam cãm huius ſcri-
pture ferũt. Qd cũ legiſſz matthei marci ⁊
luce volumina: pbauerit qdẽ textũ hiſto-
rie: ⁊ vera eos dixiſſe firmauerit: ſz vnius
tm̃ anni in quo paſſus eſt poſt carcerẽ ioã
nis hiſtorias texuiſſe. Pretermiſſo itaq;
anno cuius acta a trib⁹ expoſita fuerãt: ſu-
perioris tpis añq; ioãnes clauderet i car-
cerẽ geſta narrauit: ſicut manifeſtũ ẽẽ põt
his q quattuor euãgelioꝝ volumina lege
rint: q̃ res diaphonias q̃ videbaẽ ioannis
eſſe cũ ceteris tulit. Scripſit aũt vnã epi-
ſtolam: cuius exordiũ hoc eſt: Qd fuit ab
initio qd audiuimus ⁊ vidimus oculis
nr̃is qd pſpeximus ⁊ manus nr̃e tracta-
uerũt de verbo vite: q̃ ab vniuerſis eccla-
ſticis ⁊ eruditiſſimis viris cõprobaẽ. Re
lique aũt due: quarũ principiũ ẽ. Senior
electe dñe ⁊ natis ei⁹: ⁊ ſequens. Senior.
Caio chariſſimo: quẽ ego in veritate dili
go ⁊c. Joãnis pſbyteri aſſerunẽ cui⁹ ⁊ ho-
die alterũ ſepulchrũ apud epheſum oñdi
tur: ⁊ nonnulli putant duas memorias
eiuſdẽ ioãnis euangeliſte ẽẽ. Sup qua re
cũ p ordinẽ ad papã auditorẽ eius vẽtũ
fuerit diſſeremus. Quatuordecimo igiẽ
anno ſcdãz poſt neronẽ pſecutiões mouẽ
te domiciano: i pathmos inſulã relegatus
ſcripſit apocalypſim. Quã iterptanẽ iuſti-
nus martyr ⁊ hirene⁹. Interfecto aũt do
miciano ⁊ actis eius ob nimiam crude-
litatẽ a ſenatu reſciſſis: ſub nerua princi-
pe redijt epheſum: ibiq; vſq; ad traianũ
principem pſeuerans: totas aſie fundauit
⁊ rexit ecclias. Confectuſq; ſenio: ſexageſi
mooctauo ãno poſt paſſionẽ dñi mortu⁹
⁊ iuxta eandem vrbem ſepultus eſt.

Incipit argumẽtũ in epiſtolã beati Jo
annis apoſtoli primam.

RAtionẽ verbi ⁊ q deus ipſe ſit chari-
tas manifeſtat: ⁊ ſuſurrones fratrũ
nec deum ſcire: nec pios fieri poſſe eo vſq;
diſſerat: vt ẽẽ cõprobet homicidas: eo q
odium ſit interfectionis occaſio.

Explicit argumentum.

Incipit epla btĩ Joannis apli prima. I
Ca. Sũ. Excludit apl's ioãnes a ſocie
tate dei peccatores. Ac affirmat hões non
ẽẽ a pctõ mũdos niſi per cõfeſſionẽ. Ca. j.

QUod fuit ab initio: qd au A
dimus: qd vidim⁹ ocu-
lis nr̃is: qd pſpeximus: ⁊
manus nr̃e cõtrectauerũt
de verbo vite: ⁊ vita mani-
feſtata eſt: ⁊ vidim⁹ ⁊ teſta
mur ⁊ annũciamus vo-
bis vitã eternã: que erat
apud patrẽ ⁊ apparuit nobis. Qd vidim⁹ ⁊ B
audiuimus ⁊ annũciam⁹ vobis: vt ⁊ vos
ſocietatẽ habeatis nobiſcũ: ⁊ ſocietas nr̃a ſit
cũ p̃re ⁊ cũ filio ei⁹ ieſu xpo. Et ſcribim⁹ Jo. 16.c.
vobis: vt gaudeatis: ⁊ gaudiũ vr̃m ſit ple- 3. Jo.1.a.
nũ. Et hec ẽ annũciatio quã audiuimus C
ab eo ⁊ annũciamus vobis: qm̃ deus lux
eſt: ⁊ tenebre in eo nõ ſunt vlle. Si dixeri heb.9.d.
mus qm̃ ſocietatẽ habemus cũ eo ⁊ i tene- apoc.j.b.
bris ambulamus: mẽtimur ⁊ veritatem D
nõ facim⁹. Si aũt in luce ambulam⁹ ſicut ⁊ 2.Re.8.e.
ipſe eſt in luce: ſocietatẽ habemus ad inui- 2.pa.6.g.
cẽ: ⁊ ſanguis ieſu xpi filij ei⁹ emũdat nos
ab oi pctõ. Si dixerim⁹: qm̃ peccatũ nõ ha
bemus: ipſi nos ſeducim⁹: ⁊ veritas in no
bis nõ eſt. Si cõfiteamur peccata nr̃a fide- de pe. di.
lis ẽ ⁊ iuſt⁹ vt remittat nobis peccata nr̃a: 2.c.ſi enĩ
⁊ emũdet nos ab oĩ iniqtate. Si dixeri- inquit
mus: qm̃ nõ peccauimus mendacẽ faci- de cõſec.
mus eũ: ⁊ verbũ eius nõ eſt in nobis. di.2.cap.
Ca. Sũ. Inducit apl's homines ad iteratur.
opus meritoriam: ac diſſuadet cupidita
tem: ⁊ hereſim. Cap. ij.

FIlioli mei: hec ſcribo vobis vt nõ pec A
cetis. Sz ⁊ ſi qs peccauerit: aduoca-
tũ habemus apud p̃rem ieſum xpm iuſtũ:
⁊ ipſe eſt ꝓpitiatio ꝓ pctis nr̃is: nõ pro
nr̃is aũt tm̃ ſz ẽt ꝓ totius mũdi. Et i hoc
ſcimus qm̃ cognouimus eũ: ſi mandata
eius obſeruam⁹. Qui dicit ſe noſſe eũ: ⁊
mãdata ei⁹ nõ cuſtodit: mẽdax eſt: ⁊ in ✠ alos ✠ hoc
eo veritas nõ eſt. Qui aũt ſeruat verbum
eius: vere in hoc charitas dei pfecta eſt. In infra.4.b.
hoc ſcimus qm̃ in ipſo ſumus. Qui dicit ſe de.pe.di.
in xpo manere: dz ſicut ille ãbulauit ⁊ ipſe 2.c.ſi enĩ.
ambulare. Chariſſimi: nõ mãdatũ nouũ in prin.
ſcribo vobis ſed mãdatũ vetus qd habui B
ſtis ab initio. Mandatũ vetus: eſt verbũ
qd audiſtis. Iterũ mãdatũ nouũ ſcribo vo Jo.13.f.

bis:qđ veꝝ eſt ⁊ in ipſo ⁊ in vobis:q2 tene
bꝛe tráſierũt ⁊ veꝝ lumé iá lucet. Qui dić
Infra.4.b. ſe in luce eé:⁊ frem ſuũ odit:i tenebꝛis é
vſqꝫ adhuc. Qui diligit frem ſuũ i lumi
Leui.9.c ne manet:⁊ ſcãdalũ in eo nó eſt. Qui aũt
⁊.3.c. odit frém ſuũ:in tenebꝛis é ⁊ i tenebꝛis
ambulat: ⁊ neſcit quo eat:q2 tenebꝛe ob-
cecauerũt oculos ei9. Scribo vobis filioli:
qm̃ remittũtur vobis pctá vr̃a pp nomé
ei9. Scribo vob́ pꝛes:qm̃ cognouiſtis eũ q
ab initio é. Scribo vobis adoleſcétes: qm̃
viciſtis malignũ. Scribo vob́ iſantes: qm̃
cognouiſtis pꝛeꝫ. Scribo vobis iuuenes:
qm̃ fortes eſtis:⁊ verbũ dei manet i vobis:
C ⁊ viciſtis malignũ. Nolite diligere mun-
al's+ di- dũ neqꝫ ea q̃ in mũdo ſũt. Siqs+ diligit
lexerit mũdũ: nó é charitas pr̃is i eo. Qm̃ oé qđ
1.q.4.ca. eſt in mũdo ↄcupiſcétia carnis eſt:⁊ ↄcu
ecclia.§. piſcétia oculoꝝ:⁊ ſuperbia vite: q̃ nó é ex
his ita, parte:ſꝫ ex mũdo é. Et mũdus + tráſit ⁊
al's+ trá ↄcupiſcétia ei9. Qui aũt facit volũtaté dei
ſibit manet in eternũ. Filioli: nouiſſima hoꝛa
eſt. Et ſicut audiſtis:q2 antixp̃s venit: nũc
23.q.4.c. antichꝛiſti multi facti ſunt. Ũn ſcim9 q2
nabucho nouiſſima hoꝛa é. Ex nobis ꝓdierũt: ſꝫ nó
donoſoꝛ erát ex nobis. Ná ſi fuiſſent ex nobis per-
de pe. di. máſiſſent vtiqꝫ nobiſcũ. Sꝫ vt manifeſti
4.ca.ſi ex ſunt:qm̃ nó ſunt oés ex nobis. Sꝫ vos vn-
bono. ctioné habetis a ſancto:⁊ noſtis oia. Non
de ↄſ.di. ſcripſi vobis q̃ſi ignoꝛátib9 veritaté:ſꝫ q̃ſi
4.c.ſolet. ſciétibus eá:⁊ qm̃ oé mendaciũ ex verita-
de ſa.vn. te nó é. Quis é médax niſi is q negat qm̃
ca.vnico ieſus nó eſt xp̃s? hic eſt antixp̃s: q negat
in pꝛin. pꝛeꝫ ⁊ filiũ. Oís q negat filiũ: nec pꝛeꝫ hꝫ:
D q ↄfitetur filiũ ⁊ pꝛem hꝫ. Uos qđ audiſtis
ab initio:in vobis pmaneat:q2 ſi in vobis
pmáſerit qđ audiſtis ab initio:⁊ vos in fi
lio ⁊ pꝛe manebitis. Et hec é repꝛomiſſio
quá ipſe pollicit9 eſt nobis vitá eternaꝫ.
Hec ſcripſi vobis đ his q ſeducũt vos:⁊ vos
vnctioné quá accepiſtis ab eo maneat in
vobis. Et nó neceſſe hétis vt aliqs doceat
vos:ſꝫ ſic vnctio ei9 docet vos de oib9:⁊ ve-
rũ eſt:⁊ nó é médaciũ. Et ſicut docuit vos
manete in eo. Et nũc filioli manete in eo:
vt cũ apparuerit hẽamus fiduciá:⁊ non
ↄfundamur ab eo in aduẽtu ei9. Si ſcitis
qm̃ iuſtus eſt:ſcitote qm̃ ⁊ omnis qui fa
cit iuſtitiam:ex ipſo natus eſt.

¶C.S. ¶ Oſidit apl's de ſocietate hoium
i pr̃ia deſcribédo ei9 ↄfectioné:⁊ hoꝛtat ad
puritaté métis ac frñaꝫ charitaté. Ca.iij.

Uidete qualé charitateꝫ dedit nobis A
pꝛ: vt filij dei noiemur ⁊ ſim9. Pꝛo
pter hoc mũdus nó nouit nos:q2 nó no-
uit eũ. Chariſſimi: nũc filij dei ſumus: ⁊
nódũ apparuit q̃d erim9. Scimus qm̃ cũ
apparuerit: ſimiles ei erimus qm̃ videbi-
mus eũ ſicuti eſt. Et oís qui hꝫ hanc ſpeꝫ
in eo: ſanctificat ſe ſicut ⁊ ille ſanctus eſt.
Omnis qui facit peccatũ:⁊ iniquitaté fa ↄſe.di.
cit. Et peccatũ eſt iniquitas. Et ſcitis q2 ill' 3.cap.ille
apparuit: vt peccata tolleret ⁊ peccatũ in eo ret.
nó eſt. Omnis q in eo manet: nó peccat. Et Eſa.53.b
omnis qui peccat nó vidit eũ: nec cogno 1.pe.2.d.
uit eũ. Filioli: nemo vos ſeducat. Qui fac B
iuſtitiá iuſtus é: ſicut ⁊ ille iuſtus é. Qui apo.22.c.
facit pctm̃ ex diabolo eſt: qm̃ ab initio dia- Joá.8.c.
bolus peccat. In hoc apparuit fili9 dei: vt diſ- de pe.di.
ſoluat opera diaboli. Oís qui natus eſt ex j.c.poꝛꝛo
deo peccatũ nó facit: qm̃ ſemé ipſius in eo .§.ſi aũt
manet:⁊ nó pót peccare: qm̃ ex + deo natus qꝫ in ſi.
eſt. In hoc manifeſti ſunt filij dei:⁊ filij dia al's+ ipſo
boli. Omnis q nó eſt iuſtus nó eſt ex deo: gen.4.b.
⁊ qui nó diligit fratrem ſuum. Qm̃ hec é C
annũciatio quá audiſtis ab initio: vt di-
ligatis alterutrũ. Nó ſicut cayn qui ex ma Joá.15.c
ligno erat:⁊ occidit frem ſuum. Et ꝓpter de pe.di.
quid occidit eũ? Qm̃ opera eius maligna j.c.poꝛꝛo
erant: fratris aũt eius iuſta. Nolite mira 6.q.i.ca.
ri fratres: ſi odit vos mundus. Nos ſcim9 ſumma.
qm̃ tranſlati ſumus de morte ad vitá: qm̃ de pe.di.
diligimus fres. Qui nó diligit manet in j.c.homi
morte. Omnis qui odit fratré ſuũ: homi cidioꝛuꝫ
cida eſt. Et ſcitis qm̃ omnis homicida nó Leui.19.
habet vitam eterná in ſe manenté. In hoc b.
cognouimus charitatem dei: qm̃ ille aiaꝫ ſup.2.b.
ſuam pꝛo nobis poſuit:⁊ nos debemus ꝓ Joá.15.b
fratrib9 animas + ponere. Qui habuerit al's+
ſubſtantiam huius mũdi ⁊ viderit frém noſtras.
ſuũ + neceſſe habere:⁊ clauſerit viſcera ſua al's+ ne-
ab eo: quõ charitas dei manet i eo? Filio- ceſſitateꝫ
li mei nó diligamus verbo neqꝫ lingua: patiéteꝫ.
ſꝫ opere ⁊ veritate. In hoc cognoſcim9 quo D
niá ex veritate ſumus:⁊ in cóſpectu eius
ſuadebimus coꝛda nr̃a: qm̃ ſi repꝛehéde-
rit nos coꝛ nr̃m: maioꝛ eſt deus coꝛde no
ſtro:⁊ nouit oia. Chariſſimi: ſi coꝛ noſtꝝ
nó repꝛehéderit nos: fiduciaꝫ hémus ad Job.27.
deũ:⁊ qcqd petierimus accipiemus ab eo b.
qm̃ mádata eius cuſtodim9:⁊ q̃ ſunt pla- Joá.16.f
cita coꝛá eo facimus. Et hoc eſt mandatuꝫ Joá.15.c
eius: vt credamus in noie filij eius ieſu ſra.4.c.
chꝛiſti:⁊ diligamus alterutrũ ſicut dedit

Joannes apl's quē ieſus dilexit pluri-
mū filius zebedei: fr̄ iacobi apl'i: quē
herodes poſt paſſionē dn̄i decollauerat: no-
uiſſimus oīum ſcripſit euāgeliū: rogat⁹
ab aſie ep̄is aduerſus cerinthū alioſq; he-
reticos. Et maxie tūc ebionitaꝝ dogma cō-
ſurgēs: q aſſerūt xp̄m an̄ mariā nō fuiſſe.
Un̄ et cōpulſus eſt diuinam eius natiui-
tatē edicere. Sȝ τ aliam cām huius ſcri-
pture ferūt. Qꝺ cū legiſſȝ matthei marci τ
luce volumina: pbauerit qdē textū hiſto-
rie: τ vera eos dixiſſe firmauerit: ſȝ vnius
tm̄ anni in quo paſſus eſt poſt carcerē ioā-
nis hiſtoriaȝ texuiſſe. Pretermiſſo itaq;
anno cuius acta a trib⁹ expoſita fuerāt: ſu-
perioris tp̄is añq; ioānes clauderet i car-
cerē geſta narrauit: ſicut manifeſtū eē pōt
his q quattuor euāgelioꝝ volumina lege-
rint: q̄ res diaphoniaȝ q̄ videbat̄ ioannis
eſſe cū ceteris tulit. Scripſit aūt vnaȝ epi-
ſtolam: cuius exordiū hoc eſt: Qꝺ fuit ab
initio qꝺ audiuimus τ vidimus oculis
nr̄is qꝺ pſpeximus τ manus nr̄e tracta-
uerūt de verbo vite: q̄ ab vniuerſis eccl'ia-
ſticis τ eruditiſſimis viris cōprobat̄. Re-
lique aūt due: quarū principiū ē. Senior
electe dn̄e τ natis ei⁹: τ ſequens. Senior.
Caio chariſſimo: quē ego in veritate dili-
go τc. Joānis pſbyteri aſſerunt̄ cui⁹ τ ho-
die alterū ſepulchꝛū apud epheſum oſn̄di-
tur: τ nonnulli putant duas memorias
eiuſdē ioānis euangeliſte eē. Sup qua re
cū p ordinē ad papiā auditorē eius vētū
fuerit diſſeremus. Quatuordecimo igit̄
anno ſcꝺaȝ poſt neronē pſecutiōeȝ mouē-
te domiciano: i pathmos inſulā relegatus
ſcripſit apocalypſim. Quā interp̄tant̄ iuſti-
nus martyr τ hirene⁹. Interfecto aūt do-
miciano τ actis eius ob nimiam crude-
litatē a ſenatu reſciſſis: ſub nerua princi-
pe redyt epheſum: ibiq; vſq; ad traianus
principem pſeuerans: totas aſie fundauit
τ rexit eccl'ias. Confectuſq; ſenio: ſexageſi-
moocatuo āno poſt paſſionē dn̄i mortu⁹
τ iuxta eandem vrbem ſepultus eſt.

Incipit argumētū in epiſtolā beati Jo-
annis apoſtoli primam.

Ationē verbi τ q deus ipe ſit chari-
tas manifeſtat: τ ſuſurrones fratrū
nec deum ſcire: nec pios fieri poſſe eo vſq;
diſſertat: vt eē cōprobet homicidas: eo q
odium ſit interfectionis occaſio.

Explicit argumentum.

Incipit ep̄la bt̄i Joannis apl'i prima.

Ca. Sū. Excludit apl's ioānes a ſocie-
tate dei peccatores. Ac affirmat hoīes non
eē a pctō mūdos niſi per cōfeſſionē. Ca. i.

Uod fuit ab initio: qꝺ au- A
dimus: qꝺ vidim⁹ ocu-
lis nr̄is: qꝺ pſpeximus: τ
manus nr̄e cōtrectauerūt
de verbo vite: τ vita mani-
feſtata eſt: τ vidim⁹ τ teſta-
mur τ annūciamus vo-
bis vitā eternā: que erat
apud patrē τ appuit nobis. Qꝺ vidim⁹ τ B
audiuimus τ annūciam⁹ vobis: vt τ vos
ſocietatē hēatis nobiſcū: τ ſocietas nr̄a ſit
cū p̄re τ cū filio ei⁹ ieſu xp̄o. Et ſcribim⁹ Jo. 16.c.
vobis: vt gaudeatis: τ gaudiū vr̄m ſit ple- 3. Jo. i. d.
nū. Et hec ē annūciatio quā audiuimus C
ab eo τ annūciamus vobis: qm̄ deus lux
eſt: τ tenebre in eo nō ſunt vlle. Si dixeri- heb. 9. d.
mus qm̄ ſocietatē hēmus cū eo τ i tene- apoc. j. b.
bris ambulamus: mētimur τ veritatem D
nō facim⁹. Si aūt in luce ambulam⁹ ſic τ 2. Re. 8. e.
ipſe eſt in luce: ſocietatē hēmus ad inui- 2. pa. 6. g.
cē: τ ſanguis ieſu xp̄i filij ei⁹ emūdat nos
ab oī pctō. Si dixerim⁹: qm̄ peccatū nō ha-
bemus: ipſi nos ſeducim⁹: τ veritas in no-
bis nō eſt. Si cōfiteamur peccata nr̄a fide- de pe. di.
lis ē τ iuſt⁹ vt remittat nobis peccata nr̄a: 2. c. ſi enī
τ emūdet nos ab oī iniq̄tate. Si dixeri- inquit
mus: qm̄ nō peccauimus mendaceȝ faci- de cōſec.
mus eū: τ verbū eius nō eſt in nobis. di. 2. cap.
Ca. Sū. Inducit apl's homines ad iteratur.
opus meritorium: ac diſſuadet cupidita-
tem: τ hereſim. Cap. ij.

Filioli mei: hec ſcribo vobis vt nō pec- A
cetis. Sȝ τ ſi q̄s peccauerit: aduoca-
tū hēmus apud p̄rem ieſum xp̄m iuſtū:
τ ipſe eſt ꝓpitiatio ꝓ pctis nr̄is: nō pro
nr̄is aūt tm̄ ſȝ et̄ ꝓ totius mūdi. Et i hoc
ſcimus qm̄ cognouimus eū: ſi mandata
eius obſeruam⁹. Qui dicit ſe noſſe eū: τ
mādata ei⁹ nō cuſtodit: mēdax eſt: τ in ✠ alias ✠ hoc
eo veritas nō eſt. Qui aūt ſeruat verbum
eius: vere in hoc charitas dei pfecta eſt. In ſfra. 4. d.
hoc ſcimus qm̄ in ipſo ſumus. Qui dic̄ ſe de. pe. di.
in xp̄o manere: dȝ ſic̄ ille ābulauit τ ipſe 2. c. ſi enī.
ambulare. Chariſſimi: nō mādatū nouū in prin.
ſcribo vobis ſed mādatū vetus qꝺ habui- B
ſtis ab initio. Mandatū vetus: eſt verbū Jo. 13. g.
qꝺ audiſtis. Iterū mādatū nouū ſcribo vo-

bis:qḋ verū eſt ⁊ in ipſo ⁊ in vobis:q꜡ tene
breꝭ trāſierūt ⁊ verū lumē iā lucet. Qui dicit
Infra.4.b. ſe in luce eē:⁊ frēm ſuū odit:i tenebris ē
vſq; adhuc. Qui diligit frēm ſuū i lumi
Leui.9.c ne manet:⁊ ſcādalū in eo nō eſt. Qui aūt
⁊.3.c. odit frēm ſuū:in tenebris ē ⁊ i tenebris
ambulat: ⁊ neſcit quo eat:q꜡ tenebre ob
cecauerūt oculos ei⁹. Scribo vobis filioli:
qm̄ remittūtur vobis peccā ꝓpter nomē
ei⁹. Scribo vobis pr̄es:qm̄ cognouiſtis eū q
ab initio ē. Scribo vobis adoleſcētes:qm̄
viciſtis malignū. Scribo vobis īfantes: qm̄
cognouiſtis pr̄ē. Scribo vobis iuuenes:
qm̄ fortes eſtis:⁊ verbū dei manet i vobis:
C ⁊ viciſtis malignū. Nolite diligere mun
alias+ di- dū neq; ea q̄ in mūdo ſūt. Si qs+ diligit
lexerit mūdū:nō ē charitas pr̄is i eo. Qm̄ oē qḋ
1.q.4.ca. eſt in mūdo ꝯcupiſcētia carnis eſt:⁊ ꝯcu
eccleſia.9. piſcētia oculoꝝ:⁊ ſuperbia vite: q̄ nō ē ex
his ita. patre:ſꝫ ex mūdo ē. Et mūdus+ trāſit ⁊
alias+ tra ꝯcupiſcētia ei⁹. Qui aūt facit volūtatē dei
ſibit manet in eternū. Filioli:nouiſſima hora
eſt. Et ſicut audiſtis:q꜡ antixp̄s venit:nūc
23.q.4.c. antichriſti multi facti ſunt. Vñ ſcim⁹ q꜡
nabucho nouiſſima hora ē. Ex nobis ꝓdierūt: ſꝫ nō
donoſor erāt ex nobis. Nā ſi fuiſſent ex nobis per
de pe. di. manſiſſent vtiq; nobiſcū. Sꝫ vt manifeſti
4.ca.ſi ex ſint:qm̄ nō ſunt oēs ex nobis. Sꝫ vos vn
bono. ctionē habetis a ſancto:⁊ noſtis oia. Non
de ꝯſ.di. ſcripſi vobis q̄ſi ignorātib⁹ veritatē:ſꝫ q̄ſi
4.c.ſolet. ſciētibus eā:⁊ qm̄ oē mendaciū ex verita
de ſa.vn. te nō ē. Quis ē mēdax niſi is q negat qm̄
ca.vnico ieſus nō eſt xp̄s? hic eſt antixp̄s: q negat
in prin. pr̄ē ⁊ filiū. Ois q negat filiū:nec pr̄ē hꝫ:
D q ꝯfitet filiū ⁊ pr̄em hꝫ. Uos qḋ audiſtis
ab initio:in vobis ꝑmaneat:q꜡ ſi in vobis
ꝑmāſerit qḋ audiſtis ab initio:⁊ vos in fi
lio ⁊ pr̄e manebitis. Et hec ē repromiſſio
quā ipſe pollicit⁹ eſt nobis vitā eternā.
Hec ſcripſi vobis d̄ his q ſeducūt vos:⁊ vos
vnctionē quā accepiſtis ab eo maneat in
vobis. Et nō neceſſe hētis vt aliqs doceat
vos:ſꝫ ſicut vnctio ei⁹ docet vos de oib⁹:⁊ ve
rū eſt:⁊ nō ē mēdaciū. Et ſicut docuit vos
manete in eo. Et nūc filioli manete in eo:
vt cū apparuerit hēamus fiduciā:⁊ non
confundamur ab eo in aduētu ei⁹. Si ſcitis
qm̄ iuſtus eſt:ſcitote qm̄ ⁊ omnis qui fa
cit iuſtitiam:ex ipſo natus eſt.

¶C.3. ¶ Oſtēdit ap̄ls de ſocietate hoīum
ī pr̄ia deſcribēdo ei⁹ ꝑfectionē:⁊ hortat ad
puritatē mētis ac frāꝫ charitatē. Ca.iij.

VIdete qualē charitatē dedit nobis a
pr̄:vt filij dei noiemur ⁊ ſim⁹. Pro
pter hoc mūdus nō nouit nos:q꜡ nō no
uit eū. Chariſſimi:nūc filij dei ſumus: ⁊
nōdū apparuit q̄d erim⁹. Scimus qm̄ cū
apparuerit:ſimiles ei erimus qm̄ videbi
mus eū ſicuti eſt. Et ois qui hꝫ hanc ſpē
in eo:ſanctificat ſe ſicut ⁊ ille ſanctus eſt.
Omnis qui facit peccatū:⁊ iniquitatē fa ſcꝫ ſe.de.
cit. Et peccatū eſt iniquitas. Et ſcitis q꜡ ille 3.cap.ille
apparuit:vt peccata tolleret ⁊ peccatū in eo ret.
nō eſt. Omnis q in eo manet:nō peccat. Et Eſa.53.b
omnis qui peccat nō vidit eū:nec cogno 1.pe.2.d.
uit eū. Filioli:nemo vos ſeducat. Qui fac B
iuſtitiā iuſtus ē:ſicut ⁊ ille iuſtus ē. Qui apo.22.c.
facit pcm̄ ex diabolo eſt:qm̄ ab initio dia Jo.8.c.
bolus peccat. In hoc apparuit fili⁹ dei:vt diſ de pe.di.
ſoluat opera diaboli. Ois qui natus eſt ex j.c.porro
deo peccatū nō facit:qm̄ ſemē ipſius in eo .9.ſi an.
manet:⁊ nō pōt peccare:qm̄ ex+ deo natus q̄ꝫ in ſi.
eſt. In hoc manifeſti ſunt filij dei:⁊ filij dia alias+ ipſo
boli. Omnis q nō eſt iuſtus nō eſt ex deo: gen.4.b.
⁊ qui nō diligit fratrem ſuum. Qm̄ hec ē C
annūciatio quā audiſtis ab initio:vt di Jo.15.c
ligatis alterutrū. Nō ſicut cayn qui ex ma de pe.di.
ligno erat:⁊ occidit frēm ſuum. Et ꝓpter j.c.porro
quid occidit eū? Qm̄ opera eius maligna 6.q.j.ca.
erant:fratris aūt eius iuſta. Nolite mira ſumma.
ri fratres:ſi odit vos mundus. Nos ſcim⁹ de pe.di.
qm̄ tranſlati ſumus de morte ad vitā:qm̄ j.c.homi
diligimus frēs. Qui nō diligit manet in cidiorū
morte. Omnis qui odit fratrē ſuū:homi Leui.19.
cida eſt. Et ſcitis qm̄ omnis homicida nō b.
habet vitam eternā in ſe manentē. In hoc ſup.2.b.
cognouimus charitatem dei:qm̄ ille aiaꝫ Jo.5.b
ſuam pro nobis poſuit:⁊ nos debemus ꝓ alias+
fratrib⁹ animas+ ponere. Qui habuerit noſtras.
ſubſtantiam huius mūdi ⁊ viderit frēm alias+ ne
ſuū+ neceſſe habere:⁊ clauſerit viſcera ſua ceſſitateꝫ
ab eo:quō charitas dei manet i eo? Filio patiētē.
li mei nō diligamus verbo neq; lingua: D
ſꝫ opere ⁊ veritate. In hoc cognoſcim⁹ quo
niā ex veritate ſumus:⁊ in cōſpectu eius
ſuadebimus corda nr̄a:qm̄ ſi reprehēde
rit nos cor nr̄m:maior eſt deus corde no
ſtro:⁊ nouit oia. Chariſſimi:ſi cor noſtꝝ Job.27.
nō reprehēderit nos:fiduciā hēmus ad b.
deū:⁊ quodcūq; petierimus accipiemus ab eo Jo.16.f
qm̄ mādata eius cuſtodim⁹:⁊ q̄ ſunt pla Jo.15.c
cita corā eo facimus. Et hoc eſt mandatuꝫ Infra.4.c.
eius:vt credamus in noīe filij eius ieſu
chriſti:⁊ diligamus alterutrū ſicut dedit

mandatũ nobis.Et q̃ ſuat mandata eius
in illo manet:⁊ ipſe in eo.Et in hoc ſcimꝰ:
q̃m manet in nobis:de ſpũ quẽ dedit nob.
¶C.S.¶ Apls de vbi icarnatiõe:adiũgẽs
de falſis ꝓphẽis ⁊ antixpo:⁊ deſcribit ꝑfectio
nẽ charitatis.⁊ c hortaẗ ad eandez.Ca.iiij.

A Chariſſimi:nolite oĩ ſpũi credere:ſ3 ꝓ
bate ſpũs ſi ex deo ſint: q̃m multi pſeu
do ꝓphete exierunt in mundũ.In hoc co
gnoſcit̃ ſpũs dei.Oĩs ſpũs q̃ ꝯfitet̃ ih̃3 xp̃3
in carne veniſſe:ex deo eſt.Et omnis ſpũs
q̃ ſoluit ieſũ ex deo nõ eſt:⁊ hic ẽ antichꝛo:
de quo audiſtis q̃m venit ⁊ nũc iã in mũ
Ioan.8.f. do eſt.Vos ex deo eſtis filioli:⁊ viciſtis eũ:
q̃m maioꝛ eſt q̃ in vobis eſt:q̃3 q̃ in mun
Ioan.8.f. do.Ipſi de mundo ſũt:ió de mũdo loquũ
tur:⁊ mũdus eos audit.Nos ex deo ſumꝰ.
B Qui nouit deum audit nos:q̃ nõ eſt ex deo
nõ audit nos.In hoc cognoſcimus ſpm̃ ve
ritatis ⁊ ſpm̃ erroꝛis.Chariſſimi: diliga
mus nos inuicez:q2 charitas ex deo eſt.Et
oĩs q̃ diligit:ex deo natus eſt:⁊ cognoſcit de
um.Qui nõ diligit:nõ nouit deũ: q̃m deꝰ
I.q.3.cap. charitas ẽ.In hoc apparuit charitas dei i
obijt nobis:q̃m filiũ ſuum vnigenitũ miſit de
Ioan.3.b us in mundũ vt viuamus p̃ eũ. In hoc ẽ
charitas:nõ q̃ſi nos dilexerimus deum:ſ3
C q̃m ipſe poꝛ dilexit nos:⁊ miſit filiũ ſuũ ꝓ
23.q.4.c. pitiationez ꝓ peccatis noſtris.Chariſſimi
qs n̄ pót. ſi deus dilexit nos:⁊ nos debemus alterutꝝ
de ꝯſe.di. diligere.Deũ nemo vidit vnq̃3.Si diliga
2.c.iteraẗ mus inuicez:deus in nobis manet:⁊ cha
Ioan.1.b. ritas eius in nobis ꝑfecta ẽ.In hoc cogno
1.Ti.6.c. ſcimꝰ q̃m in eo manemus:⁊ ipſe in nob:
q̃m de ſpũ ſctõ ſuo dedit nobis.Et nos vidi
mus ⁊ teſtificamur:q̃m pr̃ miſit filiũ ſuũ3
ſaluatoꝛẽ mundi.Quiſq̃s confeſſus fuerit
q̃m ieſus eſt filiꝰ dei:deꝰ in eo manet ⁊ ipſe
in deo.Et nos cognouimꝰ ⁊ credidimꝰ cha
ritati quã h3 deus in nobis.Deꝰ charitas
eſt:⁊ q̃ manet in charitate in deo manet:⁊
D deus in eo.In hoc ꝑfecta eſt charitas dei no
biſcũ:vt fiduciã habeamus in die iudicij:
q2 ſicut ille eſt ⁊ nos ſumus in hoc mũdo.
Timoꝛ nõ eſt in charitate:ſ3 ꝑfecta chari
tas foras mittit timoꝛẽ:q̃m timoꝛ penam
h3.Qui aũt timet:nõ eſt ꝑfectus in chari
tate.Nos ergo diligamꝰ deu3: q̃m deus poꝛ
S.2.a.⁊ b dilexit nos.Si q̃s dixerit:q̃m diligo deu3
ioã.13.d. ⁊ frẽm ſuũ oderit mendax eſt.Qui.n.non
diligit fratrem ſuum quem videt :deum
que3 nõ videt quõ poteſt diligere? Et hoc

mandatu3 habemus a deo:vt qui diligit
deum diligat ⁊ fratrem ſuum.
¶Ca.Sũ.¶ Cõtinuando de dilectiõe ꝓ
ximi agit de emanatiõe vbi ⁊ de eiꝰ mãife
ſtatiõe:ac de fiducia hñda in deũ. Cap.v.
Omnis q̃ credit q̃m ieſus ẽ xp̃s:ex deo A
natꝰ eſt.Et oĩs q̃ diligit eũ q̃ genuit
diligit ⁊ eũ q̃ natꝰ eſt ex eo.In hoc cogno
ſcimus q̃m diligimꝰ natos dei cũ deũ dili
gamꝰ:⁊ mãdata eiꝰ faciamꝰ.Hec.n.ẽ cha
ritas dei vt mãdata eiꝰ cuſtodiamꝰ:⁊ mã
data eius grauia nõ ſunt.Q̃m omne qḋ 1.coꝛ.15.
natũ eſt ex deo vincit mũdũ.Et hec ẽ vi g.
ctoꝛia q̃ vincit mũdum fides nr̃a.Quis ẽ B
aũt qui vincit mũdũ:niſi qui credit: q̃m
ieſus eſt filius dei? Hic eſt q̃ venit p̃ aqua3
⁊ ſanguinem ieſus xp̃s.Nõ in aqua ſolũ: De ſũma
ſed in aqua ⁊ ſanguine.Et ſpũs eſt q̃ teſti tri.c.dã
ficaẗ:q̃m xp̃s eſt veritas.Q̃m tres ſunt qui natmus.
teſtimoniũ dant in celo:pr̃:verbũ:⁊ ſpũs de celeb.
ſanctus:⁊ hi tres vnũ ſun .Et tres ſunt q̃ miſ.c.in
teſtimoniũ dant in terra ſpiritus:aqua: quadam
⁊ ſanguis:⁊ hi tres vnum ſunt.Si teſti
moniũ hoīum accipimus:teſtimonium
dei maiꝰ eſt.Q̃m hoc eſt teſtimoniũ dei qḋ
maius ẽ:q̃m teſtificatꝰ eſt de filio ſuo.Qui Joã.3.d.
credit in filiũ dei: h3 teſtimoniũ dei in ſe.
Qui nõ credit filio mendacem facit eu3:
q2 nõ credit in teſtimoniũ qḋ teſtificatꝰ ẽ
deus de filio ſuo.Et hoc eſt teſtimoniũ:q̃m C
vitã eternã dedit nobis deꝰ:⁊ hec vita in fi
lio eius eſt.Qui h3 filiũ dei:h3 vita3.Qui
non h3 filium dei:vitam nõ h3.Hec ſcri
bo vobis:vt ſciatis q̃m vitam habetis eter
na3 q̃ creditis in noĩe filij dei.Et hec ẽ fidu
cia quã habemus ad deũ:q2 qḋcũq3 petie
rimus ſm̃ volũtatẽ eius audit nos.Et ſci
mus q2 audit nos:q̃cq̃d petierimus.Sci
mus q̃m hẽmus petitiões q̃s poſtulamꝰ
ab eo.Qui ſcit frẽ3 ſuũ peccare pc̃m nõ ad de pe. di.
moꝛtẽ:petat ⁊ dabiẗ ei vita peccanti nõ ad j.c.ſi ſa
moꝛtẽ:Eſt peccatũ ad moꝛtẽ:nõ ꝓ illo di cerdos.§.
co vt roget q̃s.Oĩs iniq̃tas peccatũ ẽ:⁊ eſt poꝛ etiã3
peccatũ ad moꝛtem.Scimus q2 oĩs q̃ na D
tus eſt ex deo nõ peccat:ſ3 gñatio dei cõſer de pe. di.
uat eũ:⁊ malignꝰ nõ tanget eũ.Scimus 3.ca.ille
q̃m ex deo ſumus:⁊ mũdus totꝰ in mali rex tantꝰ
gno poſitꝰ eſt.Et ſcimus:q̃m filiꝰ dei venit de pe. di.
⁊ dedit nobis ſenſu3:vt cognoſcamꝰ deu3 2.c.ſi.n.i
veꝝ ⁊ ſcimꝰ i võ filio eiꝰ.Hic ẽ verꝰ ⁊ vita pꝛinci.⁊
eterna. Filioli cuſtodite vos a ſimulachris. .§.prece
¶Explicit ep̃la beati Joãnis apl̃i pꝛima. denti.
¶Incipit

¶ Incipit argumētū in epſaȝ eiuſdē 2as.

VSqȝ adeo ad ſcāȝ feminā ſcribit: vt eādē dn̄aȝ nō dubitet lr̄is appellare eiuſdēqȝ filijs teſtimoniū ꝙ ambulēt: in veritate perhibet.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit epſa beati Joānis apl̄i ſcd̄a.

¶ Ca. Sū. ¶ Hortaṫ ioānes electā ad bonū pſeqndū ⁊ malū ꝑcauēdū: ac pōit cauēdi modū cū excuſatiōe de breuitate. C.i.

A SEnior electe dn̄e ⁊ natis ei⁹ ꝙs ego diligo in ṽitate: ⁊ nō ego ſolus: ſed ⁊ oēs q cognouerūt veritatē pp veritatē q̄ ꝑmanet in vobis ⁊ vobiſcū erit ineternuȝ.
B Sit vobiſcū grā mīa pax a deo pr̄e: ⁊ a xp̄o ieſu filio pr̄is in ṽitate ⁊ charitate. Gauiſus ſuȝ valde: qm̄ inueni de filijs tuis ambulātes in ṽitate: ſicut mādatū accepim⁹ a pr̄e. Et nūc rogo te dn̄a nō tāqȝ mādatū nouū ſcribēs tibi ſed qd̄ habuim⁹ ab initio: vt diligam⁹ alterutrū. Et hec eſt charitas: vt ambulem⁹ ſ᷒ mādata ei⁹. Hoc eniȝ eſt mādatū: vt quēadmoduȝ audiſtis ab initio in eo ābuletis: qm̄ multi ſeductores exierūt in mūdū: q nō ꝯfitenṫ ieſum
C xp̄m veniſſe in carnem. Hic eſt ſeductor: ⁊ antixp̄s. Uidete voſmetipſos ne ꝑdatis q̄ opati eſtis. ſ᷒ vt mercedē plenā accipiatis. Omnis q recedit ⁊ nō ꝑmanet in doctrina xp̄i: deū nō h̄ȝ. Qui ꝑmanet in doctrina: hic pr̄em ⁊ filiuȝ h̄ȝ. Si q̄s venit ad vos ⁊ hāc doctrinā nō affert: nolite recipe eum
D in domū nec aue ei dixeritis. Qui. n. dicit illi aue: cōicat opib⁹ ei⁹ malignis. Ecce predixi vobis vt in die dn̄i nō cōfundamini. Plura hn̄s vobis ſcribere nolui: per chartā ⁊ attramētū. Spero. n. me futurū apud vos: ⁊ os ad os loq: vt gaudiū veſtruȝ plenū ſit. Salutāt te filij ſororis tue electe.

24. q.i.c. omnis.
Joā. 16.f
I. Jo.j.b.

¶ Explicit epſa beati Joānis apl̄i ſecūda.

¶ Incipit argumentuȝ in epiſtolā eiuſdem tertiam.

GAium pietatis eā extollit: atqȝ vt in ipſa pietate maneat exhortaṫ: diotrepem ipietatis ⁊ ſupbie eū obiurgat: demetrio autem bonum teſtimoniuȝ perhibet cum fratribus vniuerſis.

¶ Explicit argumentum.

¶ Incipit epſa beati Joānis apl̄i tertia.

¶ Ca. Sū. ¶ Monet gaiuȝ aplus: vt in pietate permaneat vt a malo declinet cum adiuncta ſalutatione. Cap.I.

A SEnior gaio chariſſimo quē ego diligo in ṽitate. Chariſſime ⁊ de omnib⁹ oīōnē facio pſpere te ingredi ⁊ valere: ſicut pſpere agit anima tua. Gauiſus ſum valde veniētib⁹ fratrib⁹ ⁊ teſtimoniū ꝑhibētib⁹ veritati tue: ſicut tu in veritate ambu-
B las. Maiorē hoꝝ nō hēo grāȝ: qȝ vt audiā filios meos in ṽitate ambulare. Chariſſime: fideliter facis qcqd operaris in fratres ⁊ hoc in peregrinos qui teſtimoniū reddiderunt charitati tue in conſpectu eccleſie: quos benefacies deducēs digne deo. Pro nomine. n. ei⁹ pfecti ſunt nihil accipiētes a gētilib⁹. Nos ergo debem⁹ ſuſcipe hmōi: vt coopatores ſimus ṽitatis. Scripſiſſem
C forſitan eccleſie: ſed his q amat ꝑmatū gerere in eis diotrepes: nō recipit nos. Propter hoc ſi venero cōmonebo ei⁹ opa que facit: verbis malignis garriens in nos. Et quaſi nō ei iſta ſufficiāt: neqȝ ipſe ſuſcipit fratres: ⁊ eos q ſuſcipiūt ꝓhibet: ⁊ de eccl̄ia
D eijcit. Chariſſime noli imitari malū: ſed qd̄ bonū eſt. Qui bn̄ facit: ex deo eſt: q male facit nō videt deū. Demetrio teſtimoniuȝ reddiṫ ab oīb⁹ ⁊ ab ipſa veritate: ſed ⁊ nos teſtimoniū ꝑhibemus: ⁊ noſti qm̄ teſtimoniū nr̄m veꝝ eſt. Multa habui tibi ſcribeṙ: ſ᷒ nolui ꝑ attramētū ⁊ calamū ſcribere tibi. Spero aūt ꝓtinus te videre ⁊ os ad os loquemur. Pax tibi. Salutāt te amici. Saluta tu amicos nominatim.

di.93.ca. legim⁹.

¶ Explicit epſa beati Joānis apl̄i tertia.

¶ Prologus in epſam canonicam iude.

IUdas frater iacobi de ſeptē catholicis vnam paruā epſam religt. Et qꝛ de libro enoch q apocryphus ē: in ea ſumpſit teſtimonium: repudiaṫ a quibuſdaȝ: reuincitur tn̄ auctoritate ⁊ vetuſtate ⁊ vſu meruit in ſanctas ſcripturas cōputari.

¶ Incipit argumentum in epiſtolā beati Jude apoſtoli.

IUdas apl̄s: frēs; de corruptorib⁹ vie veritatis ita iformat: vt illicitū eē diſſeret de ſubiugo ſemel erutos ſuitutis ꝗ nuc opaȝ ſuā officijs nouare ſeruilib⁹.

¶ Explicit argumentum.

ℭ Incipit epiſtola beati Jude apoſtoli.
ℭ Ca. Sū. ℭ Cōfirmat apl's iudas fideles
cōtra hereticoꝝ deceptiones per ſcripturas
figurales: ⁊ ſimilitudines nāles: atq; fide
les in veritate ꝯfirmat. Cap. i.

A Iudas Jeſu chri
ſti ſeruꝰ: frater aūt
iacobi hīs q ſūt in
deo p̄re dilectis: et
xp̄o ieſu ꝯuerſatis
⁊ vocatis. Miſeri
cordia vobis ⁊ pax
⁊ charitas adimpleaſ.
Chariſſimi: oēꝫ ſolicitudinē faciēs ſcri
bēdi vobis de cōi veſtra ſalute: neceſſe habui
ſcribere vobis: depcās ſupcertari ſemel tra
al. ⁊ ſc'a dite ✝ ſancte fidei. Subintroierūt n. qdaꝫ
B hoīes q olim pſcripti ſunt in hoc iudiciuꝫ
impij dñi noſtri grām transferētes in lu
xuriam: ⁊ ſolū dñatorē ⁊ dñm noſtrum
ieſum xp̄m negātes. Cōmonere autē vos
volo: ſcientes ſemel oīa qm̄ ieſus ppl'm de
terra egypti ſaluās: ſecūdo eos qui nō cre
diderunt perdidit. Angelos vero qui nō
ſeruauerūt ſuū principatū: ſed dereliquerunt
ſuū domiciliū: in iudicium magni
dei vinculis eternis ſub caligine reſerua
uit. Sicut ſodoma ⁊ gomorra ⁊ finitime
ciuitates ſilī modo ex fornicate: ⁊ abeūtes
poſt carnē alterā: facti ſunt exēpluꝫ: ignis
C eterni penā ſuſtinētes. Similiter ⁊ hi car
nem qdē maculāt dominationē aūt ſper
nunt: maieſtatē aūt blaſphemant. Cū mi
chael archāgelus cū diabolo diſputās al
tercareſ de moyſi corpore: nō eſt auſus iu
diciū inferre blaſphemie: ſed dixit. Impe
ret tibi deus. Hi aūt qcūq; quidē ignorāt
blaſphemāt quecūq; aūt nāliter tāq; mu
ta aīalia norunt: in his corrūpūtur. Ve il
D lis q in via cayn abierūt: ⁊ errore balaaꝫ
2. pe. 2. b. mercede effuſi ſunt: ⁊ in ꝯtradictione cho
re abierunt. Hi ſunt in epulis ſuis macu
le ꝯuiuātes: ſine timore ſemetipſos paſcē
tes: nubes ſine aqua que a vētis circūferū
tur: arbores autumnales īfructuoſe: bis
mortue: eradicate: fluctꝰ feri maris: deſpu
mantes ſuas ꝯfuſiones: ſydera errātia: q
bus pcella tenebraꝝ ſeruata eſt in eternū.
E Prophetauit aūt ⁊ de hīs ſeptimꝰ ab adaꝫ
Apo. i. b. enoch: dicens. Ecce venit dñs in ſctīs mi
libꝰ ſuis facere iudiciuꝫ ꝯ oēs ⁊ arguere
oēs ipios de oībꝰ opibꝰ ipietatis eoꝝ qbꝰ
ipie egerūt: ⁊ de omnibꝰ duris que locuti
ſunt ꝯ deū peccatores impij. Hi ſunt mur
muratores querulosi: ſcdm̄ deſideria ſua am
bulātes: ⁊ os eoꝝ loqtur ſupbiā: mirātes
pſonas queſtꝰ cā. Vos aūt chariſſimi me
mores eſtote vboꝝ q̄ pdicta ſunt ab aplis
dñi noſtri ieſu xp̄i: q dicebāt vobis: qm̄ in
nouiſſimis tēporibꝰ venient illuſores ſcdm̄
deſideria ſua ambulātes in impietatibus.
Hi ſunt q ſegregāt ſemetipſos: aīales ſpi F
ritū nō hn̄tes. Vos aūt chariſſimi ſuper 2. thi. 4. a.
edificātes voſmetipſos ſanctiſſime nr̄e fi 2. thi. 3. a.
dei in ſpū ſcō orātes: voſmetipſos in dile 2. pe. 3. a.
ctione dei ſeruate: expectātes miſericordiā 24 q. 3. c.
dñi nr̄i ieſu xp̄i in vitā eternā. Et hos qdē de illis.
arguite iudicatos: illos vo ſaluate de igne
rapiētes. Alijs aūt miſeremini in timore odiē
tes ⁊ eā q̄ carnalis eſt, maculatā tunicā. Ei
aūt q potēs ē vos ꝯſuare ſine peccō: ⁊ conſti
tuere an̄ ꝯſpectū glie ſue imaculatos i exul G
tatiōe in aduētu dñi nr̄i ieſu xp̄i ſoli deo
ſaluatori nr̄o: p ieſum xp̄ꝫ dñꝫ nr̄ꝫ glīa ⁊
magnificētia: imperiū ⁊ ptās an̄ oīa ſecla
⁊ nūc ⁊ in omnia ſecula ſeculoꝝ. Amen.
ℭ Explicit epiſtola beati Jude apoſtoli.
ℭ Incipit prologus gilberti in Apocalypſim
beati Joānis apoſtoli.
OMnes q pie volūt viuere in xp̄o (ſicut 2. Tim.
ait apl's) pſecutionē patienſ iuxta, il 3. c.
lud. Fili accedēs ad ſeruitutē dei: ſta in ti Eccl. 2. a.
more ⁊ ppara aīaꝫ tuā ad tētatiōnē. Tēta
tio nāq; eſt vita hoīs ſup terrā. Ne aūt fi
deles deficiant: in hīs ꝯſolaſ eos dñs atq; mat. 28. b
ꝯfirmat dicēs. Vobiſcū ſuꝫ vſq; ad conſu
mationē ſeculi: ⁊ nolite timere puſillus
grex. Propterea vidēs deꝰ plures tribulatiōes
q̄s paſſura erat eccleſia ab aplis fundata ſu
pra petrā xp̄ꝫ: vt minus timeaſ diſpoſuit
vna cū filio ⁊ ſpū ſcō eas reuelare. Reuela
uit aūt tota trinitas xp̄o ſcdm̄ hūanitatem.
Chriſtꝰ vo ioāni p angelū. Joānes eccliis
de qua reuelatione hūc librum cōpoſuit.
Vn̄ ⁊ liber iſte apocalypſis dr̄. i. reuelatio:
q: hic ꝯtineſ que reuelauit ioāni ⁊ ioan
nes ecclie: quāta. ſ. ecclīa paſſa ſit in tpe pri
mitiuo: ⁊ nūc patiaſ: ⁊ nouiſſime tēpori
bus ātichriſti paſſura ſit: quādo tāta erit
tribulatio: vt ſi fieri poſſet ēt moueanſ ele
cti. Et que p hīs ⁊ nūc ⁊ in futuro pmia
ſit ſuſceptura: vt que denunciata ſupplī
cia terrent pmiſſa premia letificent. Ideo

Iſte liber, inter reliquas ſcripturas noui
teſtamẽti, ꝓphetie nomie cenſet: que alijs
eſt excellẽtioꝛ ꝓphetijs. Sicut.n. nouũ te
ſtamentũ preſtat veteri: euangelium legi:
ita hec ꝓphetia prophetijs veteris teſtamẽ
ti: q꞉ de chriſto τ eccleſia magna ex parte
iam adimpleta ſacramẽta, denunciat. Uel
etiam ideo quia cũ alijs vnifaria: iſti tri
faria data eſt prophetia ſimul. ſ. preterito τ
preſenti τ futuro. Ad cuius cõfirmandaꝫ
auctoritatẽ: occurrit etiaꝫ auctoritas mit
tentis deferẽtis τ accipiẽtis. Mittentis. ſ.
trinitatis τ deferẽtis: ſcilꝫ angeli: τ acipiẽ
tis ſcilꝫ ioannis. Cum autem ioanni hec
in viſione fuerunt reuelata: τ ſint tria ge
nera viſionum: ſub quo genere continea
tur videnduꝫ eſt. Uiſio enim alia corpo
ralis: quando vꝫ corporalib⁹ oculis aliqd
videmus. Alia ſpũalis ſeu imaginaria, cũ
vꝫ dormientis vel vigilãtes imagines re
rum cernimus quib⁹ aliquid ſignificat:
ſicut vidit pharao ſpicas τ moyſes rubũ
ardere: ille dormiens iſte vigilãs. Alia in
tellectualis: quãdo videlicet ſpiritu ſan
cto reuelãte intellectui mẽtis veritatem
myſterioꝛũ ſicut eſt capimus: quo mo
do vidit ioãnes que in hoc libro reſtrun
tur. Non eniꝫ figuras tantũ ſpũ vidit: ſꝫ
τ earũ ſignificata mẽte intellexit. Uidit au
tem ioãnes τ ſcripſit in pathmos inſula
relegatus a domitiano in exilio principe
impijſſimo: hac euꝫ ad ſcribẽdum cõpel
lente cã: qꝛ dum exul teneret a domitiano
in pathmos iſula' i eccleſijs quib⁹ preerat
multa pullularũt atqꝫ inoleuerunt vitia
atqꝫ diuerſe hereſes. Erant eniꝫ qdam he
retici ibi dicẽtes xp̃ꝫ nõ fuiſſe ante mariã:
q꞉ tẽporaliter de ea natus erat. Quos ioan
nes in principio euangelij ſui redarguit
dicens. In principio erat verbuꝫ. Et in hoc
Job.1. libro cũ dicit. Alpha τ o. i. principiũ τ fi
nis. Dicebant etiã quidã eccleſiam põde
re tribulationum ante fineꝫ ſeculi deſtitu
ramτ pro labore nõ premiũ eternum ſu
ſcepturam. Horuꝫ ergo errores volens de
ſtruere ioãnes: oſtẽdit xp̃m principium
eſſe τ fineꝫ. Unde Eſaias. Ante me non eſt
Eſa.43.b format⁹ deus: τ poſt me ñ erit. Et eccleſiaꝫ
per exercitiũ tribulationũ nõ deſinere: ſed
ꝑficere: τ ꝓ his brauiũ eternuꝫ recipere.
Scribit autẽ ioãnes ſepteꝫ eccleſijs aſie τ
earũ ſeptẽ epiſcopis: de ꝑdictis inſtruens:
τ in eis per eam totam generalem eccle
ſiam docens. Eſt itaqꝫ materia ioannis
in hoc opere ſtatus ſpecialiter aſiane eccle
ſie: necnõ τ totius videlicet que in preſen
ti patiatur τ in futuro receptura ſit. Intẽ
tio vero eius eſt monere ad patiẽtias: que
ſeruãda eſt: tum qꝛ breuis laborũ qꝛ pre
mium magnum. Modus tractãdi talis.
Primo ꝑmittit prologũ τ ſalutationem
vbi reddit auditores benignos τ attentos
Quo ꝑmiſſo accedit ad narrationẽ. Ante
narrationẽ vero oſtẽdit xp̃m eſſe ab eter
no ſine ꝑncipio τ fine. Inducẽs ipſuꝫ lo
quentẽ. Ego ſum alpha τ o: id eſt ꝑncipiũ
τ finis. Poſtea accedẽs ad narrationẽ di Apo.22.d
ſtinguit ſeptẽ viſiones quib⁹ terminatis
iſte liber cõſumatur. Premittit autẽ ꝓlo Apo.1.a.
gum dicens. Apocalypſis ieſu xp̃i ſubau
dis hic eſt ſicut in alijs: viſio eſaie hec eſt: τ
parabole ſalomonis he ſunt.

¶ Explicit ꝓlogus gilberti in apocalypſiꝫ
beati Ioãnis apoſtoli.

¶ Item alius prologus in Apocalypſim.

Ioannes apoſtolus τ euãgeliſta a xp̃o
electus atqꝫ dilect⁹ in tanto amore dile
ctionis vberioꝛ habit⁹ eſt vt in cena ſupra
pect⁹ ei⁹ recũberet: τ ad crucẽ aſtãti ſoli ma Jo.13.f.
trẽ ꝓpriã cõmẽdaſſet: vt quẽ nubere volen Ibid.19.d
teꝫ ad amplexũ ṽginitatis a ſciuerat: ipſi Jo.2.a.
etiã cuſtodiẽdã virginem tradidiſſet. hic
itaqꝫ cũ ꝓpter verbũ dei τ teſtimoniũ ie
ſu xp̃i in pathmos inſulã ſortiret exiliũ:
illic ab eodẽ apocalypſis preoſtẽſa deſcribi
tur: vt ſicut in principio canonis. i. libri
geneſeos incorruptibile principiũ ꝑno
tatur: ita ẽt incorruptibilis finis per vir
ginẽ in apocalypſi redderet dicentis. Ego
ſum alpha τ o: initiũ τ finis. hic eſt ioan Apo.22.d
nes qui ſciens ſupueniſſe ſibi dieꝫ egreſ
ſionis de corpore: conuocatis in epheſo diſci
pulis deſcẽdit in defoſſuꝫ ſepulture ſue lo
cum: oratione qꝫ cõpleta reddidit ſpũm:
tam a dolore mortis fact⁹ extraneus: qꝫ a
corruptione carnis noſcitur alien⁹. Cu
ius tñ ſcripture diſpoſitio vel libri oꝛdi
natio ideo a nobis per ſingula nõ expõi
tur vt neſcientib⁹ ingrendũ deſideriũ col
locet: τ querẽtib⁹ laboris fruct⁹ τ deo ma
giſterij doctrina ſeruetur.

¶ Explicit prologus.

¶ Incipit argumentum beati hierony
mi preſbyteri.

Apocalypſis Joannis tot hʒ ſacra q̄t
v̄ba. Pauca dixi ꝛ pro merito volumi-
nis laus omnis inferior eſt. In verbis ſin
gulis multiplices latent intelligentie.

ℭ Explicit argumentum.

ℭ Incipit liber Apocalypſis beati Joan-
nis apoſtoli.

ℭ Ca. Sū. ℭ Joānes ſcripſit ſeptem eccle
ſijs in aſia de teſtimōio de his que opʒ fie-
ri cito qui vidit ſeptē cādelabra aurea: ac
in medio candelabroꝝ ſimilē filio homi-
nis: ac ponit Joānis trepidatio. Ca. j.

A Pocalyp-
ſis ieſu xpī quā de-
dit illi de⁹ palā face-
re ſeruis ſuis q̄ opʒ
fieri cito: ꝛ ſignifica-
uit mittēs p angelū
ſuū ſeruo ſuo ioāni
qui teſtimoniū per-
hibuit v̄bo dei ꝛ teſtimoniū ieſu xpī q̄cū
Infra.22.b. q; vidit. Beat⁹ qui legit ꝛ q̄ audit v̄ba ꝓ
phetie hui⁹: ꝛ ſeruat ea que in ea ſcripta
Infra.22.c. ſunt. Tēpus eniʒ ꝓpe eſt. Joānes ſeptem
B eccleſijs que ſunt in aſia. Gratia vobis ꝛ pax
Di.29. ca. ab eo qui eſt ꝛ q erat ꝛ q venturus eſt: ꝛ a
neceſſe. ſeptē ſpiritib⁹ q in conſpectu throni eius
ſunt: ꝛ a ieſu xp̄o q eſt teſtis fidelis p̄mo-
genit⁹ mortuoꝝ ꝛ p̄nceps regū terre: q di
lexit nos: ꝛ lauit nos a peccatis noſtris in
Heb. 9.c. ſanguine ſuo: ꝛ fecit nos regnū ꝛ ſacerdo
j. Jo.j.d. tes deo ꝛ patri ſuo. Ipſi gloria ꝛ imperiuʒ
Eſa.3.c. in ſecula ſeculoꝝ. Amē. Ecce venit cū nu-
Jrē.4.b. bibus: ꝛ videbit eū omnis oculus: ꝛ qui
ꝛ.44.a.ꝛ eū pupugerūt. Et plangēt ſe ſuper eū oēs
48.b. trib⁹ terre: etiā amen. Ego ſum alpha ꝛ o:
mat.24.- principiuʒ ꝛ finis dicit dn̄s deus q eſt ꝛ q
b. erat ꝛ q vēturus eſt omnipotēs. Ego Joā
Jude.j.c. nes frater veſter ꝛ particeps in tribulatio
Infra.22.c. ne ꝛ regno ꝛ patientia in ieſu xp̄o: fui in
C inſula que appellat̄ pathmos ꝓpter verbū
dei: ꝛ teſtimoniū ieſu. Fui in ſpū in dn̄i-
Infra.4.a ca die. Et audiui poſt me vocē magnā: tāq̄ʒ
tube dicētis. Quod vides ſcribe in libro: ꝛ
mitte ſeptē eccleſijs q̄ ſunt in aſia: epheſo
ꝛ ſmyrne: ꝛ pergamo: ꝛ thiatyre: ꝛ ſardis:
ꝛ philadelphie: ꝛ laodicie. Et ꝯuerſus ſum
vt viderē vocē que loq̄bat̄ mecū. Et cōuer
ſus vidi ſeptē candelabra aurea: ꝛ in me-
dio ſeptē candelabroꝝ aureoꝝ ſimilē filio
hominis veſtitū podere: ꝛ p̄cinctū ad ma-
millas zona aurea. Caput aūt ei⁹ ꝛ capilli Infra.2.b
erāt cādidi tāq̄ʒ lana alba: ꝛ tāq̄ʒ nix: ꝛ ocu ꝛ.19.c.
li ei⁹ velut flāma ignis: ꝛ pedes ei⁹ ſimiles B
auricalcho ſicut in camino ardenti. Et vox
illi⁹ tāq̄ʒ vox aquaꝝ multaꝝ: ꝛ hēbat in dex
tera ſua ſtellas ſeptē. Et de ore ei⁹ gladi⁹ ✠ al hʒ ✠ ex
vtraq; pte acut⁹ exibat: ꝛ facies ei⁹ ſicut ſol Infra. 19.c.
lucet in v̄tute ſua. Et cū vidiſſem eū: ceci- mat.17.a
di ad pedes ei⁹ tāq̄ʒ mortu⁹. Et poſuit dex-
terā ſuā ſup me dicens. Noli timere. Ego Eſa.44.a
ſuʒ prim⁹ ꝛ nouiſſim⁹ ꝛ viuus: ꝛ fui mor infra. 22.c.
tuus ꝛ ecce ſuʒ viuēs in ſc̄la ſc̄loꝝ: ꝛ hēo Eſa. 22.f.
claues mortis ꝛ inferni. Scribe ergo q̄ vidi Job. 13.f
ſti ꝛ q̄ ſunt: ꝛ que opʒ fieri ✠ poſt hec. ✠. Sa infra.3.b
cramētū ſeptē ſtellaꝝ quas vidiſti in dexte al. ✠ cito
ra mea: ꝛ ſeptē cādelabra aurea ſeptē ſtelle al. ✠ mi-
angeli ſunt ſeptē eccleſiaruʒ: ꝛ candelabra ſterium.
ſeptem: ſeptem eccleſie ſunt.

ℭ Ca. Sū. ℭ Informat apl's eccleſiā ephe-
ſinā ac eccleſiā ſmyrnēſem ꝛ deinde eccle-
ſiaʒ pergamēſem atq; eccleſiā thiatirēſeʒ:
ac ponit̄ diſcretio bonoꝝ a malis. Ca. ij.

A
Et angelo epheſi eccleſie ſcribe. Hec di
cit q tenet ſeptē ſtellas in dextera ſua:
q ambulat in medio ſepteʒ candelabroꝝ
aureoꝝ. Scio opa tua ꝛ laborē ꝛ patiētiaʒ
tuā: ꝛ q2 nō potes ſuſtinere malos. Et tēp
taſti eos q ſe dicūt apl'os eē ꝛ non ſunt: ꝛ
inueniſti eos mēdaces. Et patiētiā habes
ꝛ ſuſtinuiſti pp nomē meū: ꝛ nō defeciſti.
Sed habeo aduerſum te pauca: q charita di.50.c.q
tem tuā p̄mā reliq̄ſti. Memor eſto itaq; ſanctitas
vn̄ excideris: ꝛ age penitētiā: ꝛ p̄ma opera tua.ꝛ.ca.
fac. Sin autē venio tibi: ꝛ mouebo cande- dn̄o.
labꝛū tuū de loco ſuo: niſi pniam egeris. B
Sed hoc habes q2 odiſti facta nicolaitaꝝ: q̄ infra. 3.a
ego odi. Qui hʒ aurē ꝛ audiat qd ſpūs di Luc.13.a.
cat eccleſijs. Uincenti dabo edere de ligno de pe.di.j
vite: qd̄ eſt in paradiſo dei mei. Et angelo c.q arbi-
ſmyrne eccleſie ſcribe. Hec dicit p̄m⁹ ꝛ no- tramur.
uiſſim⁹: q fuit mortuus ꝛ viuit. Scio tri ꝛ.ca. mi-
bulationē tuā ꝛ paupꝛtatē tuā: ſʒ diues es ror.
ꝛ blaſphemaris ab his q ſe dicūt iudeos C
eſſe ꝛ nō ſunt: ſed ſunt ſynagoga ſathane.
Nihil hoꝝ timeas q̄ paſſurus es. Ecce miſ
ſurus eſt diabolus aliquos ex vobis in car
cerē vt tēptemini: ꝛ hēbitis tribulatiōeʒ
dieb⁹ decē. Eſto fidelis vſq; ad mortē: ꝛ da
bo tibi coronā vite. Qui hʒ aurē audiat:
qd ſpūs dicat eccleſijs. Qui vicerit: nō le- infra.3.a
det̄ a morte ſc̄da. Et angelo pergami eccle- D
ſie ſcribe. Hec dicit q hʒ rhomphęā ex vtra-

ꝗ pre acutā. Scio vbi habitas: vbi ſedes
eſt ſathane: ⁊ tenes nomē meū ⁊ nō nega
ſti fidē meā. Et in dieb⁹ illis antiphas te-
ſtis me⁹ fidelis q occiſus ē apd vos: vbi ſa-
thanas habitat. Sȝ hēo aduerſus te pau-
ca: qꝛ hēs illic tenētes doctrinā balaā: q do
cebat balac mittere ſcādalū corā filijs iſrl:
edere ⁊ fornicari. Ita hēs ⁊ tu tenētes do-
ctrinā nicolaitaꝝ. Siliť pniam age: ſi quo
min⁹. Ueniā tibi cito: ⁊ pugnabo cū illis
in gladio oris mei. Qui hȝ aurez audiat
E qd ſpūs dicat eccleſijs. Uincēti dabo māna
abſcōditū: ⁊ dabo illi calculū candidū:
⁊ in calculo nomē nouū ſcriptū: qd ne-
mo ſcit niſi q accipit. Et āgelo thiatire ec-
cleſie ſcribe. Hec dicit fili⁹ dei: q hȝ oculos tā
ꝗ flāmā ignis: ⁊ pedes ei⁹ ſiles auricalcho.
ſup. j. c. ⁊ Noui opa tua: ⁊ fidē ⁊ charitatē tuā: ⁊ mi
infra. j. 6. c niſteriū ⁊ patiētiā tuā: ⁊ opa tua nouiſſi-
ma plā priorib⁹. Sȝ hēo aduerſus te pau-
ca: qꝛ pmittis mulierez hieſabel q̄ ſe dicit
F ✠ pphetē docere ⁊ ſeducere ſuos meos: for
al's ✠ pro nicari ⁊ māducare de idolotitis. Et dedi il-
phetam. li tps vt pniaȝ ageret: ⁊ nō vult penitere a
Job. 24. fornicatiōe ſua. Ecce ego mitto eā in lectū
D. ⁊ q mechanť cū ea, in tribulatiōe maxima
erūt: niſi pniaȝ ab opib⁹ ſuis egerint: ⁊ fi-
lios ei⁹ interficiā in morte: ⁊ ſciēt oēs ec-
cleſie: qꝛ ego ſum ſcrutās renes ⁊ corda: ⁊
dabo vnicuiqȝ veſtrū ſm opa ſua. Uobis
aūt dico ⁊ ceteris: q thiatire eſtis: qcūqȝ
hie. 17. b nō hñt doctrinā hāc ⁊ q nō cognouerunt
G altitudinē ſathane quēadmodū dicunt:
nō mittā ſup vos aliō pōdus: tñ id qd ha
betis tenete donec veniā. Et q vicerit ⁊ cu-
ſtodierit vſqȝ in finē opa mea: dabo illi po
teſtatē ſup gētes: ⁊ reget eas in vga ferrea:
⁊ tāꝗ vas figuli ꝯfringenť: ſicut ⁊ ego ac-
cepi a patre meo: ⁊ dabo illi ſtellā matuti-
Pš. 2. nam. Qui habet aurem audiat: quid ſpi-
infra. c. 9. c ritus dicat eccleſijs.

ℭ Ca. Sū. ℭ Inſtruit apoſtolus angeluȝ
eccleſie ſardis ac angelum philadelphie ⁊
angelum laodicie. Cap. iij.

A Et āgelo eccleſie ſardis ſcribe. Hec di
al's ✠ reli cit q hȝ ſeptē ſpūs dei: ⁊ ſeptē ſtellas
qua. Scio opa tua qꝛ nomen habes ꝙ viuas: ⁊
al's ✠ mor mortu⁹ es. Eſto vigilās: ⁊ ꝯfirma ✠ cetera
tua. q moritura erāt. Nō.n. inuenio opa tua
1. Theſſa. plena corā deo meo. In mēte ergo habe q̄
5. a. liter acceperis ⁊ audieris ⁊ ſerua: ⁊ pniam
B age. Si ergo nō vigilaueris veniam ad te
tāꝗ fur: ⁊ neſcies qua hora veniā ad te. Sȝ 2. Pe. 3.
hēs pauca noīa in ſardis q non inqnaue de pe. di. ſ
rūt veſtimēta ſua: ⁊ ambulabūt mecū in c. ſi enim.
albis qꝛ digni ſunt. Qui vicerit ſic veſtieť ſup. 2. c.
veſtimētis albis: ⁊ nō delebo nomen ei⁹ de
libro vite: ⁊ ꝯfitebor nomē ei⁹ coraȝ patre
meo ⁊ corā angelis ei⁹. Qui hȝ aurē au- ſup. i. d.
diat: qd ſpūs dicat eccleſijs. Et angelo phi Eſa. 22. f.
ladelphie eccleſie ſcribe. Hec dicit ſcūs ⁊ ve Job. 12. C
rus q hȝ clauē dauid ⁊ qui aperit ⁊ nemo
claudit: claudit ⁊ nemo aperit. Scio opera
tua. Ecce dedi corā te oſtiū apertum qd ne
mo pōt claudere: qꝛ modicā habes vtutē
⁊ ſeruaſti vbū meū: ⁊ nō negaſti nomen
meū. Ecce dabo de ſynagoga ſathane q di-
cunt ſe iudeos eſſe: ⁊ nō ſunt ſȝ mētiunť.
Ecce faciā illos vt veniāt ⁊ adorēt añ pedes
tuos: ⁊ ſcient qꝛ ego dilexi te. Qm̄ ſeruaſti
verbū patiētie mee ⁊ ego ſeruabo te ab ho-
ra tētationis que vētura eſt in orbē vni-
uerſum tētare habitātes in terra. Ecce ve-
nio cito. Tene qd habes: vt nemo accipiat
coronā tuā. Qui vicerit faciā illū colūnā
in tēplo dei mei ⁊ foras nō egredieť am-
plius. Et ſcribā ſup eū nomē dei mei ⁊ no
men ciuitatis dei mei noue hierſm que
deſcēdit de celo a deo meo: ⁊ nomē meum
nouū. Qui hȝ aurē audiat: qd ſpūs dicat
eccleſijs. Et angelo laoditie eccleſie ſcribe.
Hec dicit amē teſtis fidelis ⁊ ver⁹: q ē pn-
cipiuȝ creature dei. Scio opa tua: qꝛ neqȝ
frigidus es: neqȝ calidus. Utinaȝ fridus
eſſes: aut calidus: ſed qꝛ tepidus es: ⁊ nec
fridus nec calidus: icipiā te euomere ex ore
meo: qꝛ dicis ꝙ diues ſuȝ ⁊ locupletat⁹: ⁊
nulli⁹ egeo: ⁊ neſcis qꝛ tu es miſer ⁊ miſe
rabiľ ⁊ paup ⁊ cec⁹ ⁊ nudus. Suadeo tibi D
emeť a me auꝝ ignitū pbatū: vt locuples
fias ⁊ veſtimētis albis induaris: vt nō appa
reat ꝯfuſio nuditatis tue: ⁊ collyrio inun
ge oculos tuos vt videas. Ego q̄s amo ar- Pu er. 3. b
guo ⁊ caſtigo. Emulare ergo: ⁊ pniaȝ age. Heb. 12. b
Ecce ſto ad oſtiū ⁊ pulſo. Siqs audierit vo
cē meā ⁊ apuerit mihi ianuā ⁊ introibo ad
illū ⁊ cenabo cū illo: ⁊ ipe mecū. Qui vice-
rit dabo ei ſedeť mecū i throno meo: ſic ⁊
ego vici ⁊ ſedi cū pře meo in throno ei⁹.
Qui hȝ aurē audiat: qd ſpūs dicat eccliijs.
ℭ Cap. Sū. ℭ Uidit ioānes oſtiū apertū
in celo ac ſedē poſitā: in cui⁹ circuitu fue-
rāt ſedilia. xxiiij. cū q̄tuor animalib⁹ dā-
tib⁹ gloriā deo die ac nocte. Cap. iiij.

Poſt hec vidi: ⁊ ecce oſtium apertū in celo. Et vox pͥma quā audiui tanq̄ tube loquentis mecū dicens. Aſcende huc ⁊ oſtendam tibi q̄ opꝫ fieri cito. Supra.i.c. Poſt hec ſtatī fui in ſpū. Et ecce ſedes poſita erat in celo: ⁊ ſup̄ ſedem ſedēs. Et q ſedebat ſimilis erat aſpectu lapidis iaſpidis ⁊ ✠ ſardinis: ⁊ iris [als ✠ ſardi] erat in circuitu ſedis ſilis viſioni ſmaragdine. B Et in circuitu ſedis ſedilia vigintiq̄tuor ⁊ ſup̄ thronos vigintiq̄tuor ſeniores ſedētes circūamicti veſtimētis albis ⁊ i capitib⁹ eoꝝ coronas aureas. [de elec. c. ſ. ſcriptū] Et de throno ꝓcedūt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: ⁊ ſeptē lāpades ardentes ante thronū q̄ ſunt ſeptē ſpūs dei. Et in ↄſpectu ſedis tanq̄ mare vitreū ſiſe chriſtallo: ⁊ in medio ſedis ⁊ in circuitu ſedis quatuor aialia plena oculis C ante ⁊ retro. Et animal pͥmum ſiſe leoni: ⁊ ſcḋm ſiſe vitulo: ⁊ tertium animal habēs facies quaſi hominis: ⁊ q̄rtū animal ſimile aqle volanti. Et quatuor animalia ſingula eoꝝ habebant alas ſenas: ⁊ in circuitu ⁊ intus plena ſunt oculis. Et requiem non hēbant die ac nocte dicētia: ſanctus ſctūs ſanctus dn̄s deus oīps qui erat ⁊ qui eſt ⁊ [Eſa. 6. b.] q venturus eſt. D Et cū darent illa animalia gloriā ⁊ honorē ⁊ bn̄dictionē ſedenti ſuper thronum viuenti in ſecula ſeculoꝝ: ꝓcidebant vigintiq̄tuor ſeniores ante ſedētē in throno: ⁊ adorabant viuentē in ſecula ſeculoꝝ: ⁊ mittebant coronas ſuas ante thronū dicentes. Dignus es domine de⁹ noſter accipere gloriam ⁊ honorem ⁊ virtutem: q: tu creaſti omnia: ⁊ propter volūtatem tuam erant ⁊ creata ſunt.

¶ C. 5. ¶ Poſt fletū beati ioānis agnus C occiſus aperit librum cuius dignitatē approbant vigintiquatuor ſeniores ac angelorum milia milium. Cap. v.

A Et vidi in dextera ſedentis ſup̄ thronum librū ſcriptum intus ⁊ foris: ſignatū ſigillis ſeptē. Et vidi angelū fortē [Ezech. 2. ſ. d.] ⁊ predicantē voce magna. Quis eſt dign⁹ aperire librū ⁊ ſoluere ſignacula eius. Et nemo poterat neq̄ i celo neq̄ in terra neq̄ ſubtus terrā aperire librū: neq̄ reſpicere illū. Et ego flebā multū: qm̄ nemo dignus inuentus eſt aperire librum: nec videre eū. Et vnus de ſeniorib⁹ dixit mihi. Ne fleueris. Ecce vicit leo de tribu iuda ra- B dix dauid aperire librū ⁊ ſoluere ſeptē ſignacula ei⁹. Et vidi ⁊ ecce in medio throni ⁊ quatuor animaliū: ⁊ in medio ſeniorum agnū ſtantem tanq̄ occiſū habentē cornua ſeptem ⁊ oculos ſeptē: q ſunt ſeptē ſpiritus dei miſſi in omnē terrā. Et venit ⁊ accepit de dextera ſedentis in throno li- [infra.4.a] brū. C Et cū aperuiſſet librū: quatuor animalia ⁊ vigintiquatuor ſeniores ceciderūt coram agno hn̄tes ſinguli citharas ⁊ phialas aureas plenas odoramētoꝝ q̄ ſūt orōnes ſanctoꝝ: ⁊ cantabant canticū nouū dicentes. Dignus es domine accipere librū ⁊ ſoluere ſignacula ei⁹: qm̄ occiſus es: ⁊ redemiſti nos deo in ſanguine tuo ex oī tri- [infra.7.b] bu ⁊ lingua ⁊ pplo ⁊ natione. Et feciſti nos deo noſtro regnū ⁊ ſacerdotes: ⁊ regnabimus ſuper terrā. D Et vidi: ⁊ audiui vocē ange- [Dan.7.c.] loꝝ multoꝝ in circuitu throni ⁊ animaliū ⁊ ſenioꝝ: ⁊ erat numerus eorū milia miliū dicentiū voce magna. Dignus eſt agnus q occiſus eſt accipere vͥtutē ⁊ diuinitatē ⁊ ſapientiā ⁊ fortitudinē ⁊ honorē ⁊ glīam ⁊ bn̄dictionē. Et oēm creaturā q̄ in celo eſt ⁊ ſup terrā ⁊ ✠ ſub terra ⁊ q̄ ſunt [als ✠ ſub tus] in mari ⁊ q̄ in eis: oēs audiui dicētes ſedēti in throno ⁊ agno. Benedictio ⁊ honor ⁊ glīa ⁊ poteſtas in ſecula ſeculorū amen. Et q̄tuor animalia dicebāt amē. Et vigintiq̄tuor ſeniores ceciderūt in facies ſuas: ⁊ adorauerunt viuentē in ſecla ſeculoꝝ.

¶ Ca. 6. ¶ Poſt aptionē qnq̄ ſigilloꝝ diuerſi effectus futuri ſignant: ⁊ i aptiōe ſexti ſigilli ponit de extremo iudicio. Ca. vj.

A Et vidi q aperuiſſet agnus vnum de ſeptem ſigillis: ⁊ audiui vnū de quatuor animalibus: dicens tanq̄ vocem tonitrui. Ueni ⁊ vide. Et vidi ⁊ ecce equus albus: ⁊ qui ſedebat ſuper illum habebat arcum: ⁊ data eſt ei corona: ⁊ exiuit vincens vt vinceret. Et cum aperuiſſet ſigillum ſecundū: audiui ſcḋm animal dicēs. Ueni ⁊ vide. Et exiuit alius equus rufus: ⁊ q ſedebat ſup illū datū eſt ei vt ſumeret pacē de terra: ⁊ vt inuicē ſe interficiant. Et datus eſt ei gladius magnus. Et cū apuiſſet ſigillū tertiū audiui tertiū animal dicēs. [ſup̄.5.b.] B Ueni ⁊ vide. Et ecce equus niger: ⁊ q ſedebat ſup illū habebat ſtaterā in manu ſua. Et audiui tanq̄ vocē quatuor animaliū dicētiū. Bilibris tritici denario vno: ⁊ tres bilibres ordei denario vno: ⁊ vinū ⁊ oleū ne leſeris. Et cū aperuiſſet ſigillū quartū: audiui vocē q̄rti animalis dicentis. Ueni

⁊ vide. Et ecce equus pallidus: ⁊ q ſedebat
ſup eũ nomen illi mors: ⁊ infernus ſeq
baẗ eũ. Et data eſt illi poteſtas ſuper quatu
or partes terre: ⁊ interficere gladio fame ⁊
morte ⁊ beſtijs terre. Et cũ aperuiſſet ſigil-
lũ qntuz: vidi ſubtus altare animas inter
fectoꝝ ꝓpter verbum dei: ⁊ ꝓpter teſtimo
E nium qd̃ habebãt. Et clamabant voce ma-
Infra.19.a. gna dicentes. Uſqꝫ quo dñe ſanctus ⁊ ve-
aĺs habet rus ✝ nõ iudicas ⁊ nõ vindicas ſanguinẽ
iterũ ✝ nrm̃ de his q habitabant in terra? Et date
vſqꝫ quo ſũt illis ſingule ſtole albe: ⁊ dictũ eſt illis:
vt requieſcerent tẽpus adhuc modicum: do
aĺs ✝ cõ- nec ✝ impleant conſerui eoꝝ ⁊ fratres eoꝝ
pleantur qui interficiẽdi ſunt ſicut ⁊ illi. Et vidi cũ
numer⁹ aperuiſſet ſigillũ ſextũ. Et ecce terremotus
cõſeruo- magnus factus eſt. Et ſol factus eſt niger
rum eo- tanqꝫ ſaccus cilicinus: ⁊ luna tota facta eſt
rum ſicut ſanguis: ⁊ ſtelle de celo ceciderũt ſup
Mat.27.f terram ſicut ficus emittit groſſos ſuos cũ
D a vento magno mouet̃. Et celũ receſſit ſi-
cut liber inuolutus: ⁊ oĩs mons ⁊ inſule
de locis ſuis mote ſũt. Et reges terre ⁊ pn̄-
cipes ⁊ tribuni ⁊ diuites ⁊ fortes ⁊ oĩs ſer
uus ⁊ liber abſcõderũt ſe in ſpelũcis ⁊ in
Eſa.2.d. petris mõtiũ. Et dicũt montibus: ⁊ petris
Oſe.10.c cadite ſup nos: ⁊ abſcõdite nos a facie ſeden
Luc.23.e tis ſup thronũ ⁊ ab ira agni: qm̃ venit di-
es magnus ire ipſoꝝ. Et qs poterit ſtare?
¶ Ca. vii. ¶ Uidit apſe ſignatos ſigno dei
viui ex omni tribu iſrael gentibus ac po-
pulis qui venerunt ex magna tribulatiõe
quos agnus reget abſtergens omnẽ lachry
mam ab oculis eoꝝ. Cap. vij.
A Poſt hec vidi quatuor angelos ſtantes
ſup quatuor angulos terre tenẽtes q̃
tuor ventos terre ne flarent ſup terrã: neqꝫ
ſup mare neqꝫ in vllã arborẽ. Et vidi alteꝝ
angelũ aſcendentẽ ab ortu ſolis habentẽ ſi
gnũ dei viui: ⁊ clamauit voce magna q̃tu-
or angelis qbus datũ ẽ nocere terre ⁊ ma
Infra.9.a ri dicẽs. Nolite nocere terre ⁊ mari nec ar-
borib⁹: quoadusqꝫ ſignemus ſuos dei no
ſtri in frõtibus eoꝝ. Et audiui numeꝝ ſi-
gnatorum centũ quadragintaq̃tuor mi-
lia ſignati: ⁊ ex oĩ tribu filioꝝ iſrael. Ex tri
bu iuda: duodeciꝫ milia ſignati. Ex tribu
B rubẽ: duodeci milia ſignati. Ex tribu gad
duodeciꝫ milia ſignati. Ex tribu aſer duo
deciꝫ milia ſignati. Ex tribu neptaliꝫ: duo
deci milia ſignati. Ex tribu manaſſe: duo
deciꝫ milia ſignati. Ex tribu ſymeon: duo
deciꝫ milia ſignati. Ex tribu leui: duodeci
milia ſignati. Ex tribu yſachar: duodecim
milia ſignati. Ex tribu ʒabulon: duodeciꝫ
milia ſignati. Ex tribu Joſeph: duodecim E
milia ſignati. Ex tribu beniamin: duode-
cim milia ſignati. Poſt hec vidi turbam
magnam quam dinumerare nemo pote
rat ex omnibus gentibus ⁊ tribub⁹ ⁊ po-
pulis ⁊ linguis: ſtantes ante thronum ⁊
in cõſpectu agni amicti ſtolis albis: ⁊ pal
me in manibus eorum. Et clamabant vo-
ce magna dicentes. Salus deo noſtro qui
ſedet ſuper thronũ ⁊ agno. Et omnes an-
geli ſtabant in circuitu throni ⁊ ſeniorũ
⁊ quatuor animalium: ⁊ ceciderunt in cõ
ſpectu throni in facies ſuas ⁊ adorauerũt
deum dicentes. Amen. Benedictio ⁊ clari
tas ⁊ ſapiẽ ⁊ gr̃aꝝ actio: honor ⁊ v̈tus ⁊ for
titudo deo nr̃o: in ſcl'a ſcl'oꝝ. Amẽ. Et rn̄-
dit vnus de ſeniorib⁹: ⁊ dixit mihi. Hi q
amicti ſũt ſtolis albis: q ſũt ⁊ vñ venerũt?
Et dixi illi. Dñe mi tu ſcis. Et dixit mi- D
hi: hi ſunt qui venerunt de tribulatione
magna: ⁊ lauerunt ſtolas ſuas. Et dealba- Sup.5.c
uerunt eas in ſanguine agni. Ideo ſũt an
te thronum dei: ⁊ ſeruiunt ei die ac nocte
in templo eius: ⁊ qui ſedet in throno ✝ aĺs ✝ habi
habitabit ſuper illos. Non eſurient neqꝫ ſi tat
tient amplius: neqꝫ cadet ſup illos ſol ne- Eſa.25.ſ
qꝫ vllus eſtus: quoniã agnus qui in me Infra.21.a
dio throni eſt reget illos: ⁊ deducet eos ad
vite fontes aquarum: ⁊ abſterget de⁹ om-
nem lachrymam ab oculis eorum.
¶ C. 8. ¶ Fit ſilentiũ in celo in apertione
ſigilli ſeptimi: ac recipit angelus icẽſa mi
ta ⁊ fiunt tonitrua ⁊ voces: ⁊ preparant ſe
ad canendũ ſeptem angeli: ac ponit̃ de can
tu quatuor angelorum. Cap. viij.
A Et cũ aperuiſſet ſigillũ ſeptimũ: factũ
eſt ſilentiũ in celo quaſi media hora.
Et vidi ſeptẽ angelos ſtantes in conſpectu
dei: ⁊ date ſunt illi ſeptẽ tube. Et alius an-
gelus venit: ⁊ ſtetit ante altare habẽs thu-
ribulum aureum: ⁊ data ſunt illi incenſa
multa: vt daret de orationibus ſanctorũ
omnium ſuper altare aureum quod eſt
ante thronũ dei. Et aſcendit fumus incẽ-
ſorũ de orationibus ſanctoꝝ de manu an
geli corã deo. Et accepit ãgelus thuribulũ B
aureũ: ⁊ impleuit illud de igne altaris: ⁊ mi
ſit in terrã. Et facta ſũt tonitrua ⁊ voces et
fulgura ⁊ terremotus magn⁹: ⁊ ſeptẽ an-

gelis q̄ hēbant ſeptem t bas ꝑparauerūt ſe
vt tuba canerēt. Et pͥmus angelus tuba ce
cinit. Et facta eſt grādo ⁊ ignis: mixta i ſan
guine: ⁊ miſſuꝫ eſt in terrā. Et tertia pars
terre cōbuſta eſt: ⁊ tertia ps arboꝝ ꝯcrema
ta eſt: ⁊ oē fenū viride cobuſtū eſt. Et ſcd's
angelus tuba cecinit: ⁊ tanq̄ mōs magnꝰ
C igne ardēs miſſus eſt in mare. Et fca ē ter
tia pars maris ſanguis: ⁊ mortua ē tertia
pars creature eoꝝ q̄ hēbant aīas in mari:
⁊ tertia pars nauiū interijt. Et tertiꝰ ange
lus tuba cecinit: ⁊ cecidit de celo ſtella ma
D gna ardēs tanq̄ facula. Et cecidit in tertiā
partē fluminū ⁊ in fontes aquaꝝ: ⁊ nomē
ſtelle dr̄ abſinthiū. Et facta eſt tertia ps aq̄
ruꝫ in abſinthiū: ⁊ multi hoīum mortui
ſūt de aqs: q: amare facte ſunt. Et q̄rtus an
gelus tuba cecinit: ⁊ ꝑcuſſa eſt tertia pars
ſolis: ⁊ tertia pars lune: ⁊ tertia ps ſtellaꝝ:
ita vt obſcuraret̄ tertia pars eoꝝ: ⁊ diei nō
luceret tertia pars: ⁊ noctis ſilr. Et vidi et
audiui vocem vnius aq̄le volantis p medi
um celi: dicentis voce magna. Ue ve ve ha
bitantibus in terra de ceteris vocibꝰ triuꝫ
angelorum qui erant tuba caniturí.

¶ Ca. S. ¶ In cātu q̄nti angeli cadit ſtella
de celo ⁊ ꝑcipit̄ locuſtis ne ledāt t̄re naſcē
tia: ⁊ in cātu ſexti angeli ſoluunt̄ alligati
angeli in fluuio magno eufratē. Cap. ix.

A ET q̄ntus angelus tuba cecinit. Et vi
Infra.20.f. di ſtellā de celo cecidiſſe in terrā ⁊ da
ta eſt ei clauis putei abyſſi. Et apuit puteū
Infra.14.c. abyſſi: ⁊ aſcēdit fumus putei: ſicut fumus
ꝯ.9. fornacis magne ⁊ obſcuratꝰ eſt ſol ⁊ aer de
fumo putei. Et de fumo putei exierūt locu
ſte in terrā: ⁊ data eſt illis ptās ſicut hn̄t po
teſtatē ſcorpiones terre. Et ꝑceptū eſt illis
Sup̄.7.a. ne lederēt fenū terre: neq̄ꝫ oē viride: neq̄ꝫ
oēm arboreꝫ: niſi tm̄ hoīes q̄ non habent ſi
al.✠ dcm̄ gnū dei in frontibus ſuis. Et ✠ datū eſt il
lis ne occiderent eos: ſꝫ vt cruciarent men
B ſibus q̄nq̄ꝫ. Et cruciatus eoꝝ vt cruciatus
Eſa.2.d ſcorpij: cū percutit hominē. Et in diebus
Oſee.10.c illis q̄rent hoīes mortem ⁊ non inuenient
Luc.23.c. eam. Et deſiderabūt mori: ⁊ fugiet mors ab
Sa.16.b. eis. Et ſimilitudines locuſtaꝝ ſimiles eq̄s pa
ratis in prelium: ⁊ ſup capita eaꝝ tanq̄ꝫ co
rone ſiles auro: ⁊ facies eaꝝ tanq̄ꝫ facies ho
minuꝫ. Et habebant capillos ſicut capillos
mulieꝝ: ⁊ dentes earuꝫ ſicut dentes leonū
erant. Et habebant loricas ſicut loricas fer
reas: ⁊ vox alarum illaruꝫ ſicut vox curruū
equoꝝ multoꝝ currentium in bel
lum. Et habebant caudas ſimiles ſcorpio
num: ⁊ aculei erant in caudis eaꝝ: ⁊ pote
ſtas eaꝝ nocere hoīnibus menſibus q̄n
q̄ꝫ. Et habebant ſup ſe regē angelū abyſſi:
cui nomen hebraice ✠ abaddon: grece autē al's ✠ abaddon.
apollion: ⁊ latine hn̄s nomē exterminās.
Ue vnū abijt: ⁊ ecce veniūt adhuc duo ve C
poſt hec. Et ſextꝰ angelus tuba cecinit ⁊ au
diui vocē vnā ex q̄ttuor cornibꝰ altaris au
rei qđ eſt ante oculos dei: dicente ſexto an
gelo q̄ habebat tubam. Solue q̄ttuor ange
los qui alligati ſūt in flumine magno eu
fraten. Et ſoluti ſunt q̄ttuor angeli q̄ para
ti erant in horā ⁊ diē ⁊ menſem ⁊ annum
vt occiderent tertiam partem hoīuꝫ: ⁊ nu
merus equeſtris exercitus: vicies milies de
na milia. Et audiui numeruꝫ eoꝝ: ⁊ ita vi
di equos in viſione: ⁊ q̄ ſedebant ſuper eos
hēbāt loricas igneas ⁊ hyacinthinas ⁊ ſul
phureas: ⁊ capita equoꝝ erant tanq̄ capi
ta leonum ⁊ de ore eoꝝ ꝓcedit ignis ⁊ fu
mus ⁊ ſulphur. Et ab his tribꝰ plagis oc D
ciſa eſt tertia ps hoīuꝫ: de igne ⁊ de fumo ⁊
ſulphure q̄ procedebant ex ore ipſoꝝ. Po
teſtas. n. equoꝝ in ore eoꝝ eſt: ⁊ in caudis
eorum. Nam caude eoꝝ ſimiles ſerpenti
bus hn̄tes capita: ⁊ in his nocent: ⁊ ceteri
hoīes q̄ non ſunt occiſi in his plagis neq̄ꝫ
pn̄iaꝫ egerūt de opibꝰ manuū ſuaꝝ vt non
adorarēt dmonia ⁊ ſimulachra aurea ⁊ ar
gētea ⁊ erea ⁊ lapidea ⁊ lignea: q̄ neq̄ꝫ vide
re poſſunt neq̄ꝫ audire neq̄ꝫ ambulare ⁊
non egerunt penitentiam ab homicidijs
ſuis: neq̄ꝫ a veneficijs ſuis neq̄ꝫ a fornica
tione ſua: neq̄ꝫ a furtis ſuis.

¶ C. S. ¶ Uidit ioānes angelū deſcēden
tē de celo hn̄tē in manu ſua libellū apertū:
atq̄ꝫ iurauit angelus, nō fore tp̄s ampliꝰ
ac ꝑcipit̄ ioanni deuorare librū. Cap. x.

ET vidi aliū angelū fortem deſcendē A
tē de celo amictū nube: ⁊ iris in capi
te eiꝰ: ⁊ facies eiꝰ erat vt ſol: ⁊ pedes eius tā
q̄ꝫ colūna ignis. Et habebat in manu ſua
libellum apertum. Et poſuit pedem ſuum
dextrum ſupra mare ſiniſtrū aūt ſuper ter
ram: ⁊ clamauit voce magna queadmoduꝫ
cū leo rugit. Et cū clamaſſet: locuta ſunt ſe
ptē tonitrua voces ſuas. Et cū locuta ſeptē B
fuiſſent tonitrua voces ſuas: ⁊ ego ſcriptu Dan.12.c
rus erā ⁊ audiui vocē de celo dicētē mihi.
Signa q̄ locuta ſūt ſeptē tonitrua: ⁊ noli

ea ſcribere. Et angelus quē vidi ſtantē ſup
mare ⁊ ſup terrā leuauit manū ſuā ad ce-
C lū ⁊ iurauit p viuentē in ſecula ſeculoꝝ q
De iure creauit celū ⁊ ea q in eo ſunt: ⁊ terrā ⁊ ea q
iurā. ca. ⁊ in ea ſunt: ⁊ mare ⁊ ea q in eo ſunt: qꝛ tp̄s
ſiclꝫ is nō erit amplius: ſ; in dieb⁹ vocis ſeptimi
angeli cū ceperit tuba canere: conſūmabit
myſteriū dei: ſicut euangeliȝauit p ſeruos
ſuos ꝓphetas. Et audiui vocē de celo iterū
loquentem mecum: ⁊ dicentem. Uade ⁊ ac
cipe librū apertum de manu angeli ſtantis
ſup mare ⁊ ſup terram. Et abij ad angelū
D dicēs ei vt daret mihi librū. Et dixit mihi.
Accipe librū: ⁊ deuora illū: ⁊ faciet amarica
ri ventrē tuū: ſ; in ore tuo erit dulce tāq̄
Ezec. 3. a. mel. Et accepi librū de manu angeli ⁊ deuo
raui illū: ⁊ erat i ore meo tāq̄ mel dulce.
Et cū deuoraſſe; eū amaricat⁹ eſt vēter me
us. Et dixit mihi. Oportet te iterū ꝓphetare
gentib⁹ ⁊ pplis ⁊ linguis ⁊ regib⁹ multis.
¶ L. S. ¶ Prophetat ioannes de tēplo cal
cando ac duob⁹ teſtibus: ⁊ de beſtia aſcendē
ti de mari que occidit teſtes: ⁊ ponitur de
tuba ſeptimi angeli. Cap. xi.

A Et datus eſt mihi calamus ſilis vir-
ge: ⁊ dcm̄ ē mihi. Surge ⁊ metire tē-
plū dei ⁊ altare: ⁊ adorātes in eo. Atriū aūt
qd̄ eſt foris tēplū eijce foras: ⁊ ne metiaris
illud qm̄ datū eſt gētib⁹: ⁊ ciuitatē ſanctā
calcabūt menſib⁹ q̄draginta duobus: ⁊ da
bo duob⁹ teſtib⁹ meis: ⁊ ꝓphetabūt diebus
mille ducentis ſexaginta amicti ſaccis. hi
ſūt due oliue ⁊ duo cādelabra in cōſpectu
dn̄i terre ſtātes. Et ſi qs voluerit eos nocere:
ignis exiet de ore eoꝝ: ⁊ deuorabit inimi-
cos eorū. Et ſi qs voluerit eos ledere: ſic opꝫ
B eū occidi. hi hn̄t ptātē claudēdi celū ne
pluat dieb⁹ ꝓphetie illoꝝ: ⁊ ptātē hn̄t ſuper
aq̄s ↄuertēdi eas in ſanguinē: ⁊ pcutere
Dan. 7. e. terrā oī plaga quotieſcūq̄ voluerint: ⁊ cū
finierit teſtimoniū ſuū: beſtia q aſcendit de
abyſſo faciet aduerſus eos bellū ⁊ vincet il-
los: ⁊ occidet eos: ⁊ corpa eoꝝ iacebūt in pla
teis ciuitatis magne q̄ vocat̄ ſpiritaliter ſo
doma ⁊ egyptus: vbi ⁊ dn̄s eoꝝ crucifix⁹
eſt. Et videbūt de tribub⁹ ⁊ pplis ⁊ linguis
⁊ gētib⁹ corpa eoꝝ p tres dies ⁊ dimidiū:
⁊ corpa eoꝝ non ſinent poni in monumē
tis: ⁊ inhabitātes terrā gaudebunt ſup il
al's + ha- los: ⁊ iocūdabunt: ⁊ munera mittēt inui-
bitant cē: qm̄ hi duo prophete cruciauerunt eos
qui + habitabant ſuper terram ⁊ poſt dies

tres: ⁊ dimidiā ſpūs vite a deo intrauit C
in eos: ⁊ ſteterunt ſuper pedes ſuos: ⁊ timor
magnus cecidit ſuper eos q viderunt eos.
Et audierunt vocem magnā de celo dicen
tem eis. Aſcendite huc: ⁊ aſcēderunt in ce-
lum in nube: ⁊ viderunt illos inimici eo-
rum. Et in illa hora factus eſt terremotus
magnus: ⁊ decima ps ciuitatis cecidit. Et
occiſa ſūt in terremotu nōia hoīuꝫ ſeptem
millia: ⁊ reliq in timorē ſunt miſſi: ⁊ dede-
rūt gl'iam deo celi. Ue ſcd̄m abijt: ⁊ ecce ve
tertiū veniet cito. Et ſeptimus angelus tu
ba cecinit: ⁊ facte ſunt voces magne in ce-
lo dicentes. Factū eſt regnū huius mūdi
dn̄i nr̄i ⁊ xp̄i eius: ⁊ + regnabūt in ſecu- Al's + re-
la ſeculoꝝ amē. Et viginti q̄tuor ſeniores gnabit.
q in cōſpectu dei ſedēt in ſedib⁹ ſuis cecide
runt in facies ſuas: ⁊ adorauerūt deū di- D
centes. Gratias agim⁹ tibi dn̄e de⁹ noſter
omnīps q es ⁊ qui eras ⁊ q venturus es: qꝛ
accepiſti virtutē tuā magnā ⁊ regnaſti. Et
irate ſūt gētes: ⁊ aduenit ira tua: ⁊ tp̄s mor
tuoꝝ iudicari ⁊ reddere mercedē ſeruis
tuis prophetis ⁊ ſanctis ⁊ timentibus no
mē tuū: puſillis ⁊ magnis: ⁊ exterminan
di eos q corruperunt terram. Et apertū eſt tē-
plū dei in celo: ⁊ viſa eſt arca teſti eius in
templo eius. Et facta ſunt fulgura ⁊ voces
⁊ terremotus ⁊ grando magna.
¶ L. S. ¶ Uidet tēplū dei in celo cū arca
teſtamēti ac mulier amicta ſole cū draco-
ne magno: ⁊ fcm̄ eſt plium magnū in ce
lo michaelis cum dracone. Cap. xij.

Et ſignum magnum apparuit in ce- A
lo. Mulier amicta ſole: ⁊ luna ſub pe
dibus eius: ⁊ in capite eius corona ſtellaꝝ
duodecim. Et in vtero habens ⁊ clamabat
parturiens ⁊ cruciat̄ vt pariat. Et viſū eſt
aliud ſignū in celo. Et ecce draco magnus
rufus hn̄s capita ſeptē ⁊ cornua decē: ⁊ in
capitibus ſuis ſeptem diademata: ⁊ cauda
eius trahebat tertiā partē ſtellaꝝ celi: ⁊ mi
ſit eas in terrā. Et draco ſtetit ante mulie B
rē q̄ erat paritura: vt cū peperiſſet filiū ei⁹
deuoraret. Et peperit filium maſculum: q
recturus erat omnes gentes in virga fer-
rea. Et raptus eſt filius eius ad deum ⁊ ad
thronū eius: ⁊ mulier fugit in ſolitudinē
vbi habebat locū paratū a deo vt ibi paſcat
eam dieb⁹ mille ducentis ſexaginta. Et fa al'n̄: ha-
ctū eſt prelium + magnū in celo. Michael bet + ma-
⁊ angeli eius preliabantur cū dracone ⁊ gnum

draco pugnabat ⁊ angeli ei⁹: ⁊ non value-
rūt neq̧ locus inuētus eſt eoꝝ amplius
Ge. pr. di. 2 in celo. Et ꝓiectus eſt draco ille magnus:
c a. ii enī ſerpēs antiquus q̄ vocat̄ diabolus ⁊ ſatha-
in fi. nas: q̄ ſeducit vniuerſum orbē ⁊ ꝓiectus
eſt in terrā: ⁊ angeli eius cū illo miſſi ſūt.
Et audiui vocē magnā in celo dicētē. Nūc
C facta eſt ſalus ⁊ v̄tus ⁊ regnū dei nr̄i ⁊ pote
ſtas xp̄i eius: q2 ꝓiectus eſt accuſator fra
trum noſtroꝝ: qui accuſabat illos ante cō
ſpectū dei nr̄i die ac nocte: ⁊ ipſi vicerunt
eū ꝓpter ſanguinem agni: ⁊ propter v̄bū
teſtimonij ſui: ⁊ non dilexerunt aīas ſuas
vſq̧ ad mortē. Propterea letamini celi ⁊
q̄ hitatis in eis. Ue terre ⁊ mari: q2 deſcen-
dit diabolus ad vos hn̄s irā magnā: ſciēs
q̄ modicū tēpus hʒ. Et poſtq̄ vidit dra-
co q̄ proiectus eſſet in terrā ꝑſecutus eſt
D mulierē q̄ ꝑpit maſculū. Et date ſūt mu
lieri ale due aquile magne vt volaret in de
ſertum in locum ſuū vbi alit̄ ꝑ tp̄s ⁊ tp̄a
⁊ dimidiū tp̄is a facie ſerpentis. Et miſit
ſerpens ex ore ſuo poſt mulierem aquā tā-
q̄ flumen vt eā faceret trahi a flumine. Et
adiuuit terra mulierē: ⁊ aperuit terra os
ſuum ⁊ abſorbuit flumen qđ miſit draco
de ore ſuo. Et iratus ē draco in mulierē: ⁊
abijt facere ꝓliū cū reliq̄s de ſemine eius
q̄ cuſtodiūt mādata dei: ⁊ hn̄t teſtimoniū
Jeſu chriſti: ⁊ ſtetit ſuper arenam maris.

¶ Ca. ¶ Sū. ¶ Deſcribitur aſcendens de
mari cū ſeptem capitibus: ⁊ decem corni-
bus: ⁊ decē diadematibus q̄ blaſphemauit
nomen domini: atq̧ videtur alia beſtia ha
bens cornua duo ſimilia agni. Cap. xiij.

A Et vidi de mari beſtiā aſcendentē ha-
bentem capita ſeptē ⁊ cornua decē: ⁊
ſuper cornua eius decē diademata: ⁊ ſup
capita eius noīa blaſphemie. Et beſtia quā
vidi ſimilis erat pardo: ⁊ pedes eius ſicut
pedes vrſi: ⁊ os eius ſicut os leonis. Et dedit
illi draco virtutem ſuam ⁊ poteſtatem ma
gnam. Et vidit vnum de capitibus ſuis q̄
ſi occiſum in mortem: ⁊ plaga mortis ei⁹
curata eſt. Et ammirata eſt vniuerſa terra
poſt beſtiā: ⁊ adorauerunt draconem q̄ de
dit poteſtatē beſtie: ⁊ adorauerūt beſtiā di-
B centes. Quis ſimilis beſtie: ⁊ quis poterit
pugnare cū ea? Et datum eſt eis os loq̄ns
magna ⁊ blaſphemias. Et data eſt ei pote-
ſtas facere menſes quadragintaduos. Et
aperuit os ſuum in blaſphemias ad deum
blaſphemare nomē eius ⁊ tabernaculum
eius ⁊ eos q̄ in celo habitāt. Et eſt datū il-
li bellū facere cū ſanctis ⁊ vincere ✠ eos. Et
data eſt illi poteſtas in oēm tribū ⁊ ppl̄m
⁊ linguā ⁊ gentē: ⁊ adorauerunt eā oēs q̄
inhabitabāt terram quoꝝ nō ſunt ſcripta
nomina in libro vite agni q̄ occiſus ē ab Infra. 20. b
origine mūdi. Si q̄s habet aures audiat. Phi. 4. a
Qui in captiuitatē duxerit: in captiuitatē C
vadet. Qui in gladio occiderit: opʒ cū gla
dio occidi. Hic eſt patiētia ⁊ fides ſanctoꝝ. Gen. 6. a.
Et vidi aliā beſtiā aſcendētē de terra: ⁊ ha mat. 26. e
bebat cornua duo ſimilia agni: ⁊ loq̄bat̄
ſicut draco ⁊ poteſtatē prioris beſtie oēʒ fa
ciebat in cōſpectu eius. Et fecit terrā ⁊ ha-
bitantes in ea adorare beſtiā primā: cui⁹
curata eſt plaga mortis. Et fecit ſigna ma-
gna vt etiā ignē faceret de celo deſcendere
in terrā in ↄ̄ſpectu hominū. Et ſeduxit ha
bitātes in terrā ꝑp ſigna que data ſunt il-
li facere iⁿ ↄ̄ſpectu beſtie dicēs habitātib⁹ i
terra vt faciāt imaginem beſtie que hʒ pla
gam gladij ⁊ vixit. Et datū eſt illi vt daret D
ſpūm imagini beſtie: ⁊ vt loquat̄ imago
beſtie. Et faciet vt quicūq̧ non adorauerit
imaginē beſtie: occidatur. Et faciet omnes
puſillos ⁊ magnos ⁊ diuites ⁊ pauperes
⁊ liberos ⁊ ſeruos habere characterem in
dextera manu aut in frontibus ſuis: ⁊ ne
quis poſſet emere aut vēdere: niſi qui ha
beat characterem: aut nomē beſtie: aut nu
merum nominis eius. Hic ſapientia eſt.
Qui habet intellectum computet nume-
rum beſtie. Numerus enim hominis eſt:
⁊ numerus eius ſexcēti ſexagintaſex.

¶ Ca. Sū. ¶ Uidetur angelus ſtans ſup
montem ſyon: ⁊ cum eo centū quadra-
gintaquatuor milia: qui cū mulierib⁹
non ſunt coinquinati: ⁊ docet angelus ti-
morem domini: ⁊ predicit caſum babylo
nis: atq̧ preceptum datur Joanni de ſcri
bendis beatis. Ca. xiiij.

A Et vidi: ⁊ ecce agn⁹ ſtabat ſupra mon
tem ſyon: ⁊ cū eo centū quadragin
ta quatuor milia habentem nomen ei⁹:
⁊ nomen patris eius ſcriptū in fronti-
bus ſuis. Et audiui vocem de celo tāq̄ vo-
cem aquarum multarum ⁊ tanq̄ vocem
tonitrui magni: ⁊ vocem quam audiui ſi
cut citharedoꝝ citharizantium in citha-
ris ſuis. Et cantabāt quaſi canticū nouū ſup. 7. b.
ante ſedem ⁊ ante quattuor animalia ⁊ ſe

niores. Et nemo poterat dicere canticu3:
nisi illa centū quadraginta quattuor mi
lia q empti sunt de terra. Hi sunt q cū mu
B lierib⁹ nō sunt coinquinati: virgines enim
al.+ ipso sunt. Hi sequunt agnū quocūq; ierit. Hi
rum empti sunt ex omnib⁹ pmitie deo ⁊ agno:
⁊ in ore+eoꝝ nō est inuentū mēdacium.
Sine macula enim sunt ante thronum
dei. Et vidi alterum angelu3 volantem per
medium celi habētem euangelium eter-
num: vt euangeli3aret sedētibus sup ter
Ps. 145. ram ⁊ super omnē gentē ⁊ tribum ⁊ lin-
Act. 4.c. guam ⁊ populū: dicēs magna voce. Time
Esa. 21.c. te dominū ⁊ date illi honore3: q2 venit ho-
Hie. 51.a. ra iudicij eius. Et adorate eu3 qui fecit ce-
Infra. 18.a. lum ⁊ terram: mare ⁊ fontes aquaru3. Et
alius angelus secutus est dicens. Cecidit
cecidit babylō illa magna: que a vino ire
fornicationis sue potauit omnes gentes.
Et tertius angelus secutus est illos dicēs
voce magna. Si quis adorauerit bestiam
⁊ imaginē eius: ⁊ acceperit characterē3 in
fronte sua aut in manu sua: hic bibet de
vino ire dei qd mixtū est mero in calice
C ire ipsius. Et cruciabitur igne ⁊ sulphu-
Sup. 9.a. re in ɔspectu angeloꝝ sanctorum: ⁊ ante
Infra. 19.a. conspectum agni: ⁊ fumus tormentoru3
eorum ascendet in secula seculoru3. Nec
habent requiē die ac nocte qui adoraue-
runt bestiam ⁊ imaginē eius: ⁊ si qs acce-
perit characterem nominis eius. Hic pa-
tientia sanctorum est qui custodiūt mā-
data dei ⁊ fidem iesu. Et audiui vocem de
celo dicentē mihi. Scribe. Beati mortui:
qui in domino moriuntur. Amodo ia3
dicit spiritus: vt requiescant a laboribus
suis. Opera.n. illoru3 sequuntur illos. Et
vidi: ⁊ ecce nubem candidam: ⁊ sup nubē
sedentē similem filio hoīs habētem in ca
pite suo coronam aurea3: ⁊ in manu sua
falcem acuta3. Et alius angelus exiuit de
templo clamans voce magna ad sedente3
super nubem. Mitte falcem tuam ⁊ me-
te: q2 venit hora vt metaſ quoniam aruit
messis terre. Et misit qui sedebat sup nu-
D bem falcē suam in terra: ⁊ messuit ea3. Et
Johel. 3.c alius angelus exiuit de tēplo qd est in ce-
lo: habēs ⁊ ipse falcem acutā. Et ali⁹ ange
lus exiuit de altari qui habebat ptāte3 su-
pra ignem: ⁊ clamauit voce magna ad eu3
qui habebat falcem acutā dicēs. Mitte fal
cem tuā acutā: ⁊ vindemia botros vinee
terre: qm̄ mature sunt vue eius. Et misit
angelus falcē suam acutā in terra3: ⁊ vin
demiauit vineam terre. Et misit in lacū
ire dei magnū. Et calcatus est lacus extra
ciuitatē: ⁊ exiuit sanguis de lacu vsq; ad
frenos equoꝝ p stadia mille sexcenta.
¶ Ca. Sū. ¶ Uidit ioannes septem an-
gelos habentes septem plagas nouissi-
mas: quibus datur septem phiale plene
iracundia dei. Cap. xv.

ET vidi aliud signū in celo magnu3 A
⁊ mirabile: angelos septem habentes
plagas septem nouissimas: quoniam in
illis consumata est ira dei. Et vidi tanquā
mare vitreum mixtum igne: ⁊ eos qui
vicerunt bestiam ⁊ imaginē eius: ⁊ nu-
merum nominis eius stantes supra ma
re vitreum habentes cytharas dei: ⁊ can-
tantes canticum moysi serui dei: ⁊ canti- B
cum agni dicentes. Magna ⁊ mirabilia
sunt opera tua domine deus omnipotēs:
iuste ⁊ vere sunt vie tue dñe rex+ seculo- al.+ san
rū. Quis nō timebit te domine: ⁊ magni ctorum.
ficabit nomen tuū? Quia solus pius es: Hie. 10.
quoniam omnes gentes venient: ⁊ ado- C
rabunt in conspectu tuo: quoniam iudi
cia tua māifesta sunt. Et post hec vidi: ⁊ ec
ce apertum est templum tabernaculi te-
stimonij in celo. Et exierunt septem an-
geli habentes septem plagas de templo: ve
stiti lapide mūdo ⁊ candido: ⁊ precincti
circa pectora ʒonis aureis. Et vnū de qua D
tuor animalibus dedit septem angelis se
ptem phialas aureas plenas iracūdie dei
viuentis in secula seculorum. Et imple-
tum est templu3 dei fumo a maiestate dei
⁊ de virtute eius. Et nemo poterat introi
re in templum donec consumarentur se-
ptem plage septem angeloꝝ.
¶ Ca. Sū. ¶ Precipitur septem angelis
vt effundant septem phialas quoru3 pri
mus effudit suā phialā in terram: scds in
mari: terti⁹ ī fontes aq̄rū: q̄rtus in solē:
q̄ntus sup sedē bestie: sextus in flumē eu
fraten: septimus in aerem. Cap. xvi.

ET audiui vocem magnam de tem- A
plo dicentem septem angelis. Ite
⁊ effundite septem phialas ire dei in ter-
ram. Et abijt primus angelus ⁊ effudit
phialam suam in terram. Et factum est
vulnus seuum ⁊ pessimum in homi-
nes qui habebant caracterem bestie: ⁊

ſu eos qui adorauerũt beſtiam ⁊ imaginẽ
eius. Et ſcd's angelus effudit phialã ſuam
in mare. Et factus eſt ſanguis tanq̃ mor
tui: ⁊ oĩs aĩa viuẽs mortua ẽ in mari. Et
terti⁹ effudit phialã ſuã ſup flumine ⁊ ſu
B per fontes aquaꝝ: ⁊ fact⁹ ẽ ſanguis. Et au
diui angelũ aquaꝝ dicẽtẽ. Juſtus es dñe
q es ⁊ q eras ſcũs: q hoc iudicaſti: qꝛ ſãgui
nẽ ſcõꝝ ⁊ ꝓphetaꝝ effuderũt: ⁊ ſanguinẽ
eis dediſti bibere. Digni. n. ſũt. Et audiui
alterũ dicẽtẽ. Etiã dñe deus oĩpotẽs: vera
⁊ iuſta iudicia tua. Et quart⁹ angel⁹ effu
dit phialã ſuã in ſolẽ: ⁊ datũ ẽ illi eſtu af
fliger hoĩes ⁊ igni. Et eſtuauerũt hoĩes eſtu
magno: ⁊ blaſphemauerũt nomẽ dei hñtis
ptãtẽ ſup has plagas: neq3 egerũt pniam
vt darẽt illi glĩaꝫ. Et qntus angelus effu
dit phialã ſup ſedẽ beſtie. Et factuꝫ eſt re
gnũ eius tenebroſum: ⁊ cõmãducauerũt
linguas ſuas p̄ dolore: ⁊ blaſphemauerũt
deũ celi p̄ṙe dolo: ib⁹ ⁊ vulneribus ſuis: ⁊
nõ egerũt penitẽtiaꝫ ex operibus ſuis. Et
ſextus angelus effudit phialaꝫ ſuaꝫ ĩ flu
C mẽ illõ magnũ ⁊ eufratẽ: ⁊ ſiccauit aquã
eius: vt prepararet via regib⁹ ab ortu ſo
lis. Et vidi de ore dracõis ⁊ de ore beſtie ⁊
de ore pſeudo p̄phete exire ſpũs tres in
mar.24. mũdos in modũ ranarũ. Sũt. n. ſpũs de
b. monioꝝ faciẽtes ſigna: ⁊ ꝓcedũt ad reges
Luc.12.e. totius terre cõgregare illos in p̄eliuꝫ ad
theſſa.5.a diẽ magnũ oĩpotẽtis dei. Ecce venio ſicut
2.Pe.3.c fur. Beatus q vigilat ⁊ cuſtodit veſtimẽta
ſua: ne nudus ãbulet ⁊ videãt turpitudi
nẽ eius. Et cõgregabit illos in locũ q voca
tur hebraice hermogedon. Et ſeptim⁹ an
D gelus effudit phialã ſuã in aerẽ. Et exiuit
vox magna de tẽplo a throno dicẽs. Fctm̃
eſt. Et fcã ſũt fulgura ⁊ voces ⁊ tonitrua: ⁊
terremot⁹ fact⁹ eſt magn⁹ qualis nunq̃
fuit ex quo hoĩes fuerũt ſup terrã talis ter
remotus ſic magn⁹. Et fracta eſt ciuitas
magna in tres ptes: ⁊ ciuitates gẽtiũ ceci
derũt. Et babylon magna venit ĩ memo
riã añ deũ: dare illi calicẽ vini indignatio
nis ire ei⁹. Et oĩs inſula fugit: ⁊ mõtes non
ſunt inuẽti. Et grãdo magna ſicut talẽtũ
deſcẽdit de celo in hoĩes. Et blaſphemaue
rũt hoĩes deũ ꝓp plagã grandinis: qm̃ ma
gna facta eſt vehementer.
¶ Ca. Sũ. ¶ Uidit ioãnes mulierẽ ſedẽ
tem ſup beſtiam coccineã plenã noĩb⁹ bla
ſphemie hñtẽ capita ſeptẽ ⁊ cornua decẽ:
in cui⁹ fronte erat ſcriptũ babylõ magna
⁊ deſcribit mulieris ſacramẽtũ. Ca. xvij.
ET venit vnus de ſeptẽ angelis q ha A
bebãt ſeptẽ phialas: ⁊ locutus ẽ me
cũ dicẽs. Ueni ⁊ oſtẽdã tibi dãnationem
meretricis magne q̃ ſedet ſup aq̃s mul
tas: cum qua fornicati ſunt reges terre: ⁊
inebriati ſũt q inhabitãt terrã de vino p
ſtitutiõis eius. Et abſtulit me in ſpũ ĩ de
ſertũ. Et vidi mulierẽ ſedẽtem ſup beſtiã
coccineã plenã noĩbus blaſphemie habẽ
tẽ capita ſeptẽ: ⁊ cornua decem. Et mulier
circũdata purpura ⁊ coccino ⁊ inaurata
auro lapide ꝓcioſo ⁊ margaritis: hñs po
culum aureũ in manu ſua plenũ abomĩ
natione ⁊ immundicia fornicatiõis ei⁹.
Et in fronte eius nomen ſcriptũ myſte
rium babylon magna mater fornicatio B
nũ ⁊ abominationũ terre. Et vidi mulie
rẽ ebriã de ſanguine ſanctoꝝ ⁊ de ſanguie
martyrũ ieſu. Et mirat⁹ ſum cũ ✚ viderẽ Aſ✚ vidiſſem
illã ãmiratiõe magna. Et dixit mihi an
gelus. Quare miraris? Ego dicã tibi ſa
cramẽtũ mulieris ⁊ beſtie q̃ portat eam: q̃
hꝫ capita ſeptẽ ⁊ cornua decẽ. Beſtia quã
vidiſti fuit ⁊ nõ eſt: ⁊ aſcẽſura ẽ de abyſſo:
⁊ in interitũ ibit: ⁊ mirabunt inhabitã
tes terrã quoꝝ nõ ſunt ſcripta noĩa in li
bro vite a cõſtitutiõe mũdi vidẽtes beſtiã
q̃ erat: ⁊ nõ eſt. Et hic ẽ ſenſus: q hꝫ ſapien
tiaꝫ. Septẽ capita ſeptẽ montes ſunt: ſup
quos mulier ſedet ⁊ reges ſeptẽ ſũt. Quin C
q3 ceciderũt: vnus ẽ ⁊ alius nõdũ venit.
Et cũ venerit opꝫ illũ breue tp̃s manere: ⁊
beſtia q̃ erat ⁊ nõ eſt: ⁊ ipſa octaua eſt: ⁊ de
ſeptẽ. Et in interitũ vadet. Et decẽ cornua
que vidiſti: decẽ reges ſunt q regnũ non
dũ acceperũt: ſꝫ ptãtẽ tanq̃ reges vna hora
accipiẽt poſt beſtiã. Hi vnũ cõſiliũ hñt ⁊ vir D
tutẽ ⁊ ptãteꝫ ſua beſtie tradẽt. Hi cũ agno 1.Ti.6.c
pugnabunt: ⁊ agnus vincet illos: qm̃ dñs infra.19.c.
dñoꝝ eſt: ⁊ rex regũ: ⁊ qui cũ illo ſũt vo
cati ⁊ electi ⁊ fideles. Et dixit mihi. Aquas
quas vidiſti vbi meretrix ſedet ꝓpli ſunt
⁊ gẽtes ⁊ lingue. Et decẽ cornua q̃ vidiſti
in beſtia: hi odient fornicariam: ⁊ deſola
tã facient illam ⁊ nudã ⁊ carnes eius mã
ducabũt: ⁊ ipſam ignis cõcremabũt. De⁹
enim dedit in corda eorum vt faciant q̃
placitum eſt illi vt dent regnũ ſuum be
ſtie donec conſumẽtur verba dei. Et mu
lier quã vidiſti eſt ciuitas magna que hꝫ

regnum ſuper reges terre.

¶ Ca. Sū. ¶ Docet angelus ioannē de caſu babylōis ac luctu eiuſdem: ⁊ exultatione celi ſup eadem. Cap. xviij.

A Et poſt hec vidi alium angelum deſcendentē de celo: habentē poteſtatem magnā: ⁊ terra illuminata eſt a glia eius. Et exclamauit in + fortitudine dicēs. Cecidit: cecidit babylon magna ⁊ fcā eſt habitatio demōiorꝫ ⁊ cuſtodia oīs ſpiritus immūdi: ⁊ cuſtodia omnis volucris immūde ⁊ odibilis: qꝛ de vino ire fornicationis eius biberunt oēs gentes. Et reges terre cū illa fornicati ſunt: ⁊ mercatores terre de virtute + delitiarū eius diuites facti ſunt. Et audiui aliam vocē de celo dicentē.
B Exite de illa populus meus: ⁊ ne participes ſitis delictorū eius: ⁊ de plagis eorū nō accipiatis. Qm̄ puenerūt peccata ei⁹ vſqꝫ ad celum: ⁊ recordatus eſt dñs iniqtatū eius. Reddite illi ſicut ⁊ ipſa reddidit vobis: ⁊ duplicate duplicia ſcd̄m opera eius. In poculo quo miſcuit vobis: miſcete illi duplū. Quantū glificauit ſe ⁊ in delitijs fuit: tantū date illi tormentū
C ⁊ luctū: qꝛ in corde ſuo dicit. Sedeo regina: ⁊ vidua nō ſum: ⁊ luctū nō video. Jō in vna die veniēt plage ei⁹ mors ⁊ luct⁹ ⁊ fames ⁊ igne cōburetur: qꝛ fortis ē de⁹ qui iudicabit illā. Et flebūt ⁊ plangent ſe ſup illam reges terre qui cū illa fornicati ſunt: ⁊ i delitijs vixerūt cū viderint fumū incēdij eius: longe ſtantes ꝓpter timorē tormentorū eius dicentes. Ue ve ciuitas illa magna babylon: ciuitas illa fortis: qm̄ vna hora venit iudicium tuum. Et negociatores terre flebunt ⁊ lugebūt ſup illam: qm̄ + merces eorū nemo emet ampli⁹ + merces auri ⁊ argēti ⁊ lapidis precioſi ⁊ margarite ⁊ byſſi ⁊ purpure ⁊ ſerici ⁊ cocci: ⁊ oē lignū tinum ⁊ oīa vaſa ebo-
D ris ⁊ omnia vaſa de lapide precioſo ⁊ eramento ⁊ ferro ⁊ marmore Et cynnamomum ⁊ amomum ⁊ odoramentorum ⁊ vnguenti ⁊ thuris ⁊ vini ⁊ olei ⁊ ſimile ⁊ tritici ⁊ iumentorum ⁊ ouium ⁊ equorꝫ ⁊ rhedarū ⁊ mancipiorum ⁊ animarum hominum. Et poma deſiderij anime tue diſceſſerūt a te: ⁊ omnia pinguia ⁊ preclara perierūt a te ⁊ amplius illa iā nō + inuenient mercatores + hominum. Qui di-
E uites facti ſunt ab ea longe ſtabūt ꝓpter timorem tormentorū eius: flentes ac lugētes ⁊ dicētes. Ue ve ciuitas illa magna q̄ amicta erat byſſo ⁊ purpura ⁊ cocco: ⁊ deaurata eſt auro ⁊ lapide precioſo ⁊ margaritis: qm̄ vna hora deſtitute ſunt tante diuitie: ⁊ oīs gubernator ⁊ omnes qui in lacum nauigant ⁊ naute ⁊ q in mari operantur longe ſteterunt ⁊ clamauerūt videntes locum incendij eius dicētes. Que
F ſimilis ciuitati huic magne? Et miſerūt puluerē ſup capita ſua ⁊ clamauerūt flētes ⁊ lugētes: dicentes. Ue ve ciuitas illa magna: in qua diuites facti ſunt oēs qui habebant naues in mari de precijs eius: qm̄ vna hora deſolata eſt. + Exultate ſuper eā + celi ⁊ ſancti apoſtoli ⁊ ꝓphete: qm̄ iudicauit deus iudicium veſtrum de illa.
G Et ſuſtulit vnus angelus fortis lapidem quaſi molarem magnū ⁊ miſit in mare dicens. Hoc impetu mittetur babylon ciuitas illa magna: ⁊ vltra iam non inuenietur. Et vox citharedorum ⁊ muſicorū ⁊ tibia canentiū ⁊ tuba nō audietur in te ampli⁹: ⁊ omnis artifex omniſqꝫ ars nō inuenietur in te amplius: ⁊ vox mole nō audiet in te amplius. Et lux lucerne nō lucebit in te amplius: ⁊ vox ſponſi ⁊ ſpōſe nō audietur adhuc in te: qꝛ mercatores tui erāt ꝑncipes terre: qꝛ i veneficijs tuis errauerūt omnes gētes. Et in ea ſanguis prophetarum ⁊ ſanctorum inuentus eſt ⁊ omnium qui interfecti ſunt in terra.

¶ Ca. Sū. ¶ Laudēt tube celeſtes deū de iudicio meretricis: ac ꝓhibet adoratu ioannes q ⁊ vidit celū apertū ⁊ ſedētem in equo albo in cui⁹ femore ſcriptū erat. Rex regū q apprehendit beſtiam que miſſa eſt in ſtagnū ignis ardentis. Cap. xix.

A Poſt hec audiui quaſi vocē magnā tubarū multarū in celo dicentiū alleluia. Laus ⁊ glia ⁊ virtus deo nr̄o eſt: qꝛ vera ⁊ iuſta iudicia ſunt eius qui iudicauit de meretrice magna que corrupit terrā in proſtitutione ſua: ⁊ vindicauit ſanguinē ſeruorꝫ ſuorū de manib⁹ ei⁹ ſup. Et iterū dixerūt alleluia. Et fumus ei⁹ aſcēdit in ſcla ſeculorꝫ. Et ceciderūt ſeniores vigintiquatuor ⁊ q̄tuor aīalia ⁊ adorauerūt deū ſedētē ſup thronū: dicētes amē: alleluia. Et vox de throno exiuit dicēs. Laudē dicite deo noſtro oēs + ſci eius: ⁊ q timetis deū puſilli ⁊ magni. Et audiui q̄ſi vocē tube magne ⁊

Als + forti voce. — eſa 21.c. — hier.51.a — ſup.14.b — Als + diuitiaꝝ — hier.51.a — Al + mercedes — Al + mercem. — Als + venient. — Als + poīs — Als + hoꝝ — hie.51.g — Als + exulta al. + celū — hie.51.b — ſup.6.c — infra.9.a 14.a — Als + ful

ſicut vocẽ aquaꝝ multaꝝ ⁊ ſicut vocẽ toni-
truoꝝ magnoꝝ dicẽtiũ: alleluia: qm̄ regnauit
B dñs deus nr̄ oĩpotẽs. Gaudeamus ⁊ exul-
temus ⁊ demꝰ gliã ei: q2 venerũt nuptie
agni ⁊ vxor eiꝰ pparauit ſe. Et datũ ẽ illi
vt cooperiat ſe byſſino ſplẽdẽti ⁊ candido.
Byſſinũ.n. iuſtificatiões ſunt ſanctoꝝ.
mat.22.a Et dixit mihi. Scribe. Beati q ad cenã nu-
Lu.14.d ptiaꝝ agni vocati ſunt. Et dixit mihi. hec
verba dei vera ſunt. Et cecidit ad pedes eiꝰ
vt adorarẽ eũ. Et dixit mihi. Uide ne fece-
iſra.22.b. ris. Cõſeruꝰ tuꝰ ſũ ⁊ fratrũ tuoꝝ hñtiũ
teſtimoniũ ieſu. Deũ adora. Teſtimoniũ
n. ieſu ẽ ſpũs pphetie. Et vidi celũ aptũ: ⁊
ecce equꝰ albꝰ ⁊ q ſedebat ſup eũ vocabať fi-
delis ⁊ verax: ⁊ cum iuſtitia iudicat ⁊ pu-
C gnat. Oculi aũt eiꝰ ſicut flãma ignis: ⁊ in
ſ.i.c.⁊.2. capite eiꝰ diademata multa: hñs nomen
d. ſcriptũ qđ nemo nouit niſi ipſe: ⁊ veſtitꝰ
erat veſte aſpſa ſanguine: ⁊ vocabať nomẽ
eſa.63.a. eiꝰ vbũ dei. Et exercitꝰ q ſũt in celo ſeque-
de pui.c. banť eũ in eqs albis veſtiti byſſino albo ⁊
et ore. mũdo: ⁊ de ore eiꝰ pcedit gladiꝰ ex vtraqꝫ
ſup.1.d. pte acutꝰ: vt ĩ ipſo pcutiat gẽtes. Et ipe re-
ſup.2.g. get eas in virga ferrea ⁊ calcat torcular vi-
Ps.1.b. ni furoris ire dei oĩpotẽtis: ⁊ hꝫ in veſti-
mẽto ⁊ in femore ſuo ſcriptũ. Rex regũ ⁊
dñs dñantiũ. Et vidi vnũ angelũ ſtãtẽ ĩ ſo-
le: ⁊ clamauit voce magna dicẽs oibꝰ aui-
ſup.17.d bus q volabãt p mediũ celi. Uenite ⁊ con-
3.Ri.6.c. gregamini ad cenã magnã vt mãducetis
D carnes regũ ⁊ carnes tribunoꝝ ⁊ carnes
fortiũ ⁊ carnes equoꝝ ⁊ ſedẽtiũ in ipſis:
⁊ carnes oĩuꝫ liberoꝝ ⁊ ſuoꝝ ⁊ puſilloꝝ
⁊ magnoꝝ. Et vidi beſtiã ⁊ reges terre ⁊
exercitꝰ eoꝝ cõgregatos ad faciẽdũ pliũ
cũ illo q ſedebat ĩ equo ⁊ cũ exercitu eiꝰ.
Et apphẽſa ẽ beſtia cũ ea pſeudo ppha ⁊ q
fecit ſigna corã ipo qbꝰ ſeduxit eos q accepe-
rũt charactere beſtie: ⁊ q adorauerũt imagi-
nẽ eiꝰ. Uiui miſſi ſũt hi duo in ſtagnuꝫ
ignis ardẽtis: ⁊ ſulphuris: ⁊ ceteri occiſi
ſunt in gladio ſedentis ſuper equum qui
procedit de ore ipſius: ⁊ omnes aues ſatu-
rate ſunt carnibus eorum.
¶ C.S. ¶ Ligat ãgelꝰ dracone ſpentẽ anti-
quũ cuiꝰ ſolo poniť pꝰ cõſumationẽ mille
A annoꝝ atqꝫ doniť aptio liberoꝝ. Cap.xx.
ſup.9.c. Et vidi angelũ deſcendẽtẽ de celo ha-
de pe. di. bentem clauẽ abyſſi ⁊ cathenas ma-
3.c.ſi eni. gnã in manu ſua. Et apphẽdit draconeꝫ
ſerpentẽ antiquũ q eſt diabolꝰ ⁊ ſathanas:
⁊ ligauit eũ p annos mille. Et miſit eũ ĩ
abyſſuꝫ ⁊ clauſit ⁊ ſignauit ſup illũ: vt nõ
ſeducat amplius gẽtes donec cõſumẽtur
mille ãni. Et poſt hec opꝫ illũ ſolui modi-
co tpe. Et vidi ſedes: ⁊ ſederũt ſup eas: ⁊ iu- B
diciũ datũ ẽ illis. Et aïas decollatoꝝ pp te-
ſtimoniũ ieſu ⁊ pp vbũ dei ⁊ q nõ adora-
uerũt beſtiã neqꝫ imaginẽ eius: nec acce-
perũt characterẽ eius in frontibꝰ aut in
manibus ſuis: ⁊ vixerũt ⁊ regnauerũt cũ
xpo mille annis. Ceteri mortuoꝝ nõ vi-
xerũt donec cõſumẽtur mille ãni. hec eſt
reſurrectio prima. Beatꝰ ⁊ ſanctus q ha-
bet partẽ in reſurrectiõe prima. In his ſe-
cũda mors nõ hꝫ ptãtem: ſꝫ erũt ſacerdo-
tes dei: ⁊ xpi: ⁊ regnabũt cũ illo mille an- C
nis. Et cũ cõſumati fuerint mille anni ſol-
uetť ſathanas de carcere ſuo: ⁊ exibit ⁊ ſe-
ducet gentes q ſunt ſupra quatuor angu-
los terre gog ⁊ magog: ⁊ cõgregabit eos in
pliũ: quoꝝ numerꝰ ẽ ſicut arena maris.
Et aſcẽderũt ſup latitudinẽ terre: ⁊ circũ-
ierũt caſtra ſanctoꝝ ⁊ ciuitatẽ dilectã. Et
deſcẽdit ignis a deo de celo: ⁊ deuorauit eos
⁊ diabolus q ſeducebat eos miſſus ẽ ĩ ſta-
gnũ ignis ⁊ ſulphuris vbi ⁊ beſtia ⁊ pſeu-
do pphete cruciabũtur die ac nocte in ſe-
cula ſeculoꝝ. Et vidi thronũ magnũ can-
didatũ ⁊ ſedentẽ ſup eũ: a cuius cõſpectu
fugit terra ⁊ celũ: ⁊ locus nõ eſt inuẽtus D
ab eis. Et vidi mortuos magnos ⁊ puſil-
los ſtantes in cõſpectu throni: ⁊ libri apti
ſũt: ⁊ aliꝰ liber aptus ẽ q eſt vite. Et iudica-
ti ſunt mortui ex his q ſcripta erãt in li-
bris ſꝫ opa ipſoꝝ. Et dedit mare mortuos
ſuos q in eo erãt: ⁊ mors ⁊ infernꝰ dederũt
mortuos ſuos q in ipſis erãt: ⁊ iudicatus
eſt de ſingulis ſm opa ipſoꝝ. Et infernꝰ ⁊
mors miſſi ſunt in ſtagnũ ignis. hec eſt
mors ſecũda. Et q nõ inuentꝰ eſt in libro ſup.13.b
vite ſcriptus miſſus eſt in ſtagnũ ignis.
¶ Ca. Sũ. ¶ Uidit ioãnes ſanctã ciuita-
tẽ hieruſalẽ nouã deſcẽdentẽ de celo: ⁊ oñ-
ditur ſponſa vxor agni atqꝫ partes noue
ciuitatis deſcribuntur. Cap.xxi.
Et vidi celũ nouũ ⁊ terraꝫ nouam. A
Primũ.n. celũ ⁊ prima terra abijt: eſa.65.d
⁊ mare iã nõ eſt. Et ego ioãnes vidi ſan- ⁊.66.a
ctã ciuitatẽ hierlm nouã deſcendẽtẽ de ce- 2.pe.3.c
lo: a deo paratã ſicut ſponſam ornatã viro
ſuo. Et audiui vocẽ magnã de throno di-
centẽ. Ecce tabernaculũ dei cũ hominibꝰ:

⁊ habitabit cū eis. Et ipſi pp̄ls eius erūt
ſup.7.d. ⁊ ipſe deus cū eis: erit eoꝝ deus. Et abſter
eſa.25.c. get deus omnē lachrimā ab oculis eorū:
B ⁊ mors vltra nō erit neqꝫ luctus neqꝫ cla
eſa.43.c. mor neqꝫ dolor erit vltra q̄ p̄ria abierūt.
2.cor.5.d Et dixit q ſedebat in throno. Ecce noua fa
iſra.22.b. cio oīa. Et dixit mihi. Scribe: q2 hec v̄ba
fidelisſima ſunt ⁊ vera. Et dixit mihi. Fa
ctū ē. Ego ſū alpha ⁊ o: initiū ⁊ finis. Ego
iſra.22.c. ſitiēti dabo de fonte aque viue gratis. Qui
heb.8.d. vicerit poſſidebit hec. Et ero illi deus: ⁊ il
le erit mihi fili⁹. Timidis aūt ⁊ incredu
lis ⁊ execratis ⁊ homicidis ⁊ fornicatori
bus ⁊ veneficis ⁊ idolatris ⁊ oibus men
dacibus: pars illorū erit in ſtagno ardē
C ti igne ⁊ ſulphure: qđ eſt mors ſcđa. Et ve
nit vnus de ſeptē angelis habētib⁹ phia
las plenas ſeptē plagis nouiſſimis: ⁊ lo
cutus eſt mecū dicēs. Ueni ⁊ oñdā tibi
ſponſam vxorē agni. Et ſuſtulit me i ſpū
in montē magnū ⁊ altū: ⁊ oñdit mihi ci
uitatē ſanctā hierl̄m deſcēdentē de celo ha
bentē claritatē dei. Et lumen eius ſile lapi
di p̄cioſo: tanq̄ lapidi iaſpidis: ſicut chry
D ſtallū. Et habebat murū magnū ⁊ altū ha
bentē portas duodecim: ⁊ in portis angu
los duodecī: ⁊ noīa inſcripta q̄ ſunt no
mina duodeci tribuū filioꝝ iſrl̄. Ab oriē
te porte tres: ⁊ ab aqlōe porte tres: ⁊ ab au
ſtro porte tres: ⁊ ab occaſu porte tres. Et
mur⁹ ciuitatis hn̄s fundamēta duodeci:
⁊ in ipſis duodeci noīa duodecī aploꝝ
⁊ agni. Et q loquebat̄ mecū hēbat menſu
ram arundineā auream vt metiretur ci
E uitatem ⁊ portas eius ⁊ murum. Et ciui
tas in quadro poſita eſt: ⁊ lōgitudo eius
tanta eſt q̄ta ⁊ latitudo. Et mēſus ē ciui
tatē de arūdine aurea p ſtadia duodecim
milia: ⁊ longitudo ⁊ altitudo ⁊ latitudo
eius equalia ſūt. Et mēſus ē muros ei⁹ cē
tū quadraginta q̄tuor cubitoꝝ: mēſura ho
F minis q̄ ē angeli. Et erat ſtructura muri
ei⁹ ex lapide iaſpide: ipſa vero ciuitas auꝝ
mūdū ſīle vitro mūdo. Et fūdamēta mu
ri ciuitatis oī lapide p̄cioſo ornata. Et fū
damētū p̄mū iaſpis: ſcđm ſapphyr⁹: tertius
calcedonic⁹: quartū ſmaragdus: q̄ntū ſar
donix: ſextū ſardi⁹: ſeptimū chryſolitus:
octauū beryllus: nonū topazi⁹: decimum
chryſopaſſus: vndecimū hyacinct⁹: duo
decimū amethiſt⁹. Et duodeci porte: duo
deci margarite ſunt p ſingulas: ⁊ ſingule

porte erāt ex ſingulis margaritis: ⁊ platea
ciuitatis auꝝ mūdū tanq̄ vitrū perluci
dū: ⁊ tēplū nō vidi in ea. Dn̄s. n. de⁹ oīpo
tens tēplū illius eſt ⁊ agnus. Et ciuitas G
nō eget ſole neqꝫ luna: vt luceāt in ea. Nā
claritas dei illuminabit eā: ⁊ lucerna ei⁹ ē Eſa.60.d
agn⁹. Et ambulabūt gētes i lumine ei⁹: ⁊
reges terre afferēt glīaꝫ ſuā ⁊ honorē in il
lā: ⁊ porte eius nō claudētur p dié. Nox
n. nō erit illic. Et afferēt glīaꝫ ⁊ honorē gē al's + no
tium in illā. Nō intrabit in eā aliqd coin ctem.
quinatū aut abominationē faciēs ⁊ men eſa.60.c.
daciū: niſi q ſcripti ſunt i libro vite agni.
C Ca. xxij. C Oñdit fluui⁹ aque viue in
noua hierl̄m in qua nō erit maledictuꝫ
nec tenebre vlle ac p̄hibet angeli adoratio
⁊ cōteſtat̄ aplꝫ de nō addēdo atqꝫ nō mi
nuēdo huic p̄phetie. Cap. xxij.

ET oñdit mihi + fluuiuꝫ aq̄ + viue A
ſplēdidū tanq̄ chryſtallū p̄cedentē
de ſede dei ⁊ agni. In medio platee ei⁹: ⁊ ex al's + flu
vtraqꝫ p̄te fluminis lignū vite afferens men.
fruct⁹ duodeci p mēſes ſingulos reddēs al' + vite
fructū ſuū: ⁊ folia ligni ad ſanitatē gen Gal.5.d.
tiū. Et oē maledictū nō erit ampli⁹: ſꝫ ſe
des dei ⁊ agni in illa erūt: ⁊ ſerui ei⁹ ſeruiēt
illi: ⁊ videbūt faciē ei⁹: ⁊ nomē ei⁹ in frō
tib⁹ eoꝝ. Et nox vltra nō erit ⁊ nō egebūt
lumie lucerne neqꝫ lumie ſolis: q̄m dn̄s eſa.60.d.
de⁹ illuminabit illos: ⁊ regnabūt in ſcl'a ſe B
culorū. Et dixit mihi. Hec v̄ba fideliſſima ſup.21.b
ſūt ⁊ v̄a. Et dn̄s de⁹ ſpūuꝫ p̄phetaꝝ miſit
angelū ſuuꝫ oñdere ſeruis ſuis q̄ opꝫ fieri
cito. Et ecce venio velociter. Beat⁹ q cuſto
dit v̄ba p̄phetie libri hui⁹. Et ego ioānes
q audiui ⁊ vidi hec. Et poſtq̄ audiſſeꝫ ⁊ vi ſup.1.a.
diſſeꝫ: cecidi vt adorarē an pedes angeli q
mihi hec oñdebat. Et dixit mihi. Uide ne
feceris. Cōſeruus n. tuus ſum ⁊ fratruꝫ
tuoꝝ p̄phetaꝝ: ⁊ eoꝝ q ſeruant v̄ba p̄phe ſup.19.b
tie libri hui⁹. Deū adora. Et dixit mihi. C
Ne ſignaueris v̄ba p̄phetie libri huius. ſup.1.a.
Tp̄s. n. p̄pe eſt. Qui nocet noceat adhuc: ⁊ dn̄.47.c.
qui in ſordibus eſt: ſordeſcat adhuc. Et q q̄tū lib3.
iuſtus iuſtificetur adhuc: ⁊ ſctūs ſanctifi Joā.3.b.
cet adhuc. Ecce venio cito: ⁊ merces mea
mecū eſt: reddere vnicuiqꝫ ſm̄ opera ſua.
Ego ſuꝫ alpha ⁊ o: primus ⁊ nouiſſim⁹:
principium ⁊ finis. Beati qui lauāt ſto
las ſuas i ſanguine agni vt ſit ptās eoꝝ i li
gno vite: ⁊ p portas intrēt in ciuitatē. Fo Eſa.44.a
ris canes ⁊ venefici ⁊ ipudici ⁊ homicide ⁊ ſ.1.b.⁊.d

ydolis ſeruientes:⁊ ois q amat ⁊ facit men
dacium. Ego ieſus miſi angelū meū teſtifi-
D cari vobis hec in eccliis. Ego ſū gen⁹ ⁊ radix
dauid: ſtella ſplēdida ⁊ matutina. Et ſpūs
...s ⁊ ſpõ ⁊ ſponſa dicūt veni. Et q audit dicat veni.
ſus Et qui ſitit veniat: ⁊ q vult accipiat aquam
Di.36.c. vite gratis. Conteſtor. n. oi audienti verba
Eccleſiaſti ꝓphetie libri huius. Si qs appoſuerit ad
cis.§.ec hec: apponet deus ſuper illum plagas ſcri-
ce. ptas i libro iſto. Et ſi qs diminuerit de ver
Eſa.55.a. bis libri ꝓphetie huius: auferet de⁹ partē
eius de libro vite: ⁊ de ciuitate ſcā: ⁊ d his

q ſcripta ſūt in libro iſto. Dicit q teſtimo Me.k.
niū phibet iſtoꝝ. Etiā. Venio cito: amen. gno
Veni dñe ieſu. Gratia dñi noſtri ieſu chri
cum omnibus vobis. Amen. Finis.
¶ Explicit liber apocalypſis beati Joannis
apoſtoli.

Fontibus ex grecis hebreoꝝ quoqꝫ libellis.
Emendata ſatis ⁊ decorata ſimul.
Biblia ſum pñens ſupos ego teſtor ⁊ aſtra.
Eſt impreſſa nec in orbe mihi ſimilis.
Singula quoqꝫ loca cū cōcordātibus extant.
Ortographia ſimul q̄ꝫ bene preſſa manet.

Biblia cū concordantijs veteris ⁊ noui teſta-
mēti necnō ⁊ iuris canōici: ac diuerſitatib⁹ textuū:
canōibuſqꝫ euāgelioꝝ ac qbuſdā tēporū incidēti
bus in margine poſitis ⁊ accentu ſingulaꝝ di-
ctionū p venerabilē prē fratrē Albertū ca-
ſtellanū venetū ordis pdicatoꝝ ſtudioſiſ
ſime reuiſa correcta emēdata ⁊ ad in-
ſtar correctiſſimoꝝ exēplariū tā an
tiquoꝝ q̄ꝫ nouoꝝ incōtrata cōpa
rata ⁊ collata: feliciter explicit.
¶ Venetijs mādato ⁊ expēſis
nobilis viri Luce antonij
de giunta Florētini dili
genter impreſſa anno
dñi. 1519. Die. 15.
mēſis Octobris.
Laus Deo.
✠

Regiſtrum.

a b c d e f g h i k l m n o p q r ſ t v x y z ⁊
ꝯ ꝝ A B C D E F G H J K L M N O P
Q R S T V X Y Z AA BB CC DD EE
FF GG HH JJ KK LL MM NN OO PP
Omnes ſunt quaterni.

Incipiunt interpretationes hebraicorũ nominũ secundum ordinem alphabeti.

A Ac: apprehendens vel apprehenſio
Aad: teſtificans vel teſtimonium.
aadhar. deprecatio vel deprecationi.
aalma virgo abſcondens: vel abſcondita vel abſconſio virginitatis.
aara montana vel mons fortitudinis.
aaron. mons fortis. vel mons fortitudinis ſiue montanus aut mons eorum.
aaronite. montes robuſti. vel montiuz fortitudines ſiue montani. aut montes eoruz.
aars. ſol. vel lumen ſiue illuminans aut illuminatio.
aathar. de patre tuo vel de patre tuo: ſiue tu ante. aut patralis tu⁹.
aaç. apprehendens vel fortitudo ſeu fortis apprehenſio.
aaçia. patru⁹ vel patruelis. ſeu apprehendens dominũ aut fortitudo domini.
¶ hic. b. poſt. a.

A Abba pater vel paternitas Syrium eſt non hebreũ.
abbachuc. luctator fortis vel rigidus. ſiue complexans eos aut ſuſceptio eoruz ſiue ſubſtentatio eorum.
abbadia. ſer⁹ dñi vel ſeruiens dño
abbaga pater ſolemnis vel pr̃is ſolemnitas. ſeu pater loquens aut patris locutio.
abbaia. pater dño vel pater habundans ſiue pater meus iſte. aut patris mei abundantia.
abaim. pater eis vel paternitas eorum.
abana. pater gratus vel lapides colligens.
abani. patris reges vel pater commotus ſeu pr̃ gratus mihi vel pater gratificans me.
aabania. pater grat⁹ domino vel pater gratificans deum.
abaria. tranſiens dño vel in tranſitu dñi. ſiue pr̃ ſuſcitans dñz aut pater vigilans domino.
abarim. ptranſiens aut ptranſitio. ſeu montes in tranſitu vel montes tranſeuntium.
abaron. pater ſuſcitans dolorez vel pr̃ vigilans murmurationi. ſiue pater ſuſcitans iniquitatem. aut pater vigilans inutilitati.
abaſbai parcens vel pepercit⁹. ſeu parcens mihi aut per ſimonia mea.
abatha. pater tangens ridentez vel patris tactus ridentis.
abda. ſeruiens vel ſeruitiũ. ſiue ſeruus eius aut ſeruiens ei.
abdai. ſeru⁹ me⁹ vel ſeruiens mihi ſiue ſeru⁹ ei⁹ vel ſeruitus mea vel ſeruitiũ ei⁹ mihi.
abdeel. ſeru⁹ dei vel ſeruiens deo.
abdemelech. ſeru⁹ regis vel ſeruiens regno. ſiue ſeruus regius aut ſeruus regnator.
abdenago. ſeruus tacens vel ſeruiens taceo. vel dñi auxiliuz aut dominus auxiliator.
abdi. ſeruus meus vel ſeruiens mihi.
abdias ſeruus dñi vel ſeruiens dño ſiue dñi teſtis aut dño electus.
abdiel ſeru⁹ dei vel ſeruiens deo.
abdo. ſeru⁹ ei⁹ vel ſeruiens ei.
abdoa: ſeru⁹ meus vel ſeruiens mihi. ſiue ſeruitus ei⁹ mea vel ſeruitium eius mihi.
abdoni. ſeruiens eis vel ſeru⁹ eorum.
abdon ſeruus merens vel ſeruus inutilis.
abdon ſeruus muſitans vel ſeruus iniquus.
abdon. ancilla dolens vel ſeruiens murmurando.
abed. ſeruus populi vel ſeruiens populo.
abedia. ſeruiens domino vel ſeruitium domini.
abed. committens vel cõmiſſio.
abel luctus vel vapor. ſeu vanitas aut miſerabilis.
abela. committens dei vel cõmiſſio eius. ſiue lugens cum aut miſerabilis ei.
abela. vapor valium vel luct⁹ deuorans.
abelmaiz vanitas habitaculi vel luctus inhabitantium.
abelemola: vapor vaſis, falſe vel luctus. parturientiũ: ſeu vanitas domicilij vel miſerabilitas, inhabitationis.
abelmei: laudem eſt.
abelſatim: vapor ſpineſus vel luctus germinans: ſeu miſerabilis poſitio aut vanitas reſurrectionis.
Abenboen: lapis pollicis eoruz vel lapis in medio eorum.
abeneçer: lapis adiutorij vel lapis auxiliator eorum.
abenner: lapis lucidus vel pater lucerne.
aber. cõmiſit vel certamen iniit ſeu particeps aut pticipatio.
aber: vulnus vel liuor: ſiue liuidus aut vulneratus.
abeſſalon: pax patris vel pax pacis: ſiue patris luctus aut patris amaricatio.
abeſſan: pater abundans vel patris egreſſio.
abetham: patris repulſio vel via explorationis.
aabethſethim: luctus luctoruz vel vanitas germinis.
abgatha: pater tangens ridentez vel patris tactus ridentis.
abia: pater domin⁹ vel pater dominũ: ſiue domini paternitas aut vbi pater fuit.
abiahel: pater dominus de⁹ vel paternitas domini dei.
abiail: pater meus exultans vel patris mei exultatio.
abial: pater meus contemptus vel patris mei deſpectio.
abiſtori: pr̃ meus ſup intelligens vel pr̃is mei ſupintelligentia.
abiaz: patris mei populus: vel pater meus eorum.

Abiasab: pr̄ meus colligens vel patris mei collectio.
Abiasaph. pater meus ꝯgregās vel patris mei congregatio.
Abiathar: pr̄ meus ros vel pater meus ſupfluus: ſiue pater meus ſuſcitans pcm̄: aut pater meus peccato vigilans,
abida: pater meus ſciēs: vel patris mei ſcientia.
abidae: idem.
abidā: pater meus ſciēs eos vel pater meus ſcientia eorum.
abidan: pater meus iudex: vel patris mei iudicium.
abiel: pater meus deus vel patris mei deitas.
abiem: patris mei mater: vel pater meus maternus.
abieşer: pater meus fortis: vel patris mei auxiliū: ſiue pater meus ſeparatus: aut patris mei ſanctificatio.
abieşeri: patris mei auxiliū vel pater meus auxiliator meꝰ.
abigabaon pr̄ collis merentis aut pater vallis meſticie: ſiue pater meus vallis meſta: vel pater meus collis merētiū.
abigail: pater meus exultās vel patris mei exultatio.
abigal: pater roris vel erroris ſiue patris mei acervꝰ aut patris mei inuolutio.
abihel: pater meus deus vel patris mei deitas vel iploratio.
abiſina: lugens vel plorās: ſiue luctus aut ploratio.
abilmai: lugētes vel plorantes ſeu vani aut miſerabiles.
abilmes: idem.
abimael: pater meꝰ a deo vel pater meus exaudiens deum.
abimelech: pater meus rex: vel patris mei regnum.
abim: pater menſure vel pater menſuratus: ſiue pater fuit aut pater erit
abinaam: pr̄is mei decus vel patris mei commotio.
abinadab: pr̄is mei votū vel pater meus ſpontaneus
abinoem: pr̄is mei fidelitas: vel patris mei requietio.
abira: pater meus magiſter: vel patris mei magiſterium.
abiram pater meus excelſus: vł pater meus exaltatus: ſiue pater meus ſublimis aut pr̄is mei ſublimitas.
abiron: pater meus magiſter muſitans.
vel pater meꝰ magiſter murmurās. ſiue pater meus magiſter iniquꝰ aut pater meus magiſter inutilis.
abiſa: pater ſalutis vel patris ſalutare.
abiſa pater meus ſacrificās: vel pr̄is mei ſacrificiū. ſiue pr̄is mei incenſū aut patris mei holocauſtū.
abiſai pater ſalutis mee vel patris ſalutare mihi.
abiſa: pater meꝰ incenſū mihi vel pater meꝰ ſacrificiū eū.
abiſai: pater meus ſuperfluꝰ vł patris mei rugituſ.
abiſag: patriſ mei incenſū vel patriſ mei holocauſtū.
abiſue: pater meꝰ cātāſ: vel pr̄iſ mei cātilena. ſiu ep̄ meuſ loquēs aut patriſ me locutio.
abiſur. pater meꝰ murꝰ vł pater meuſ directuſ.
abiſur pater meus robuſtꝰ vł pater meuſ anguſtiatuſ. ſiue pater meuſ continenſ aut patriſ mei acerbitas.
abithal. pater meꝰ ros vel pater meuſ irroratuſ. ſiue patrem meū apprehendens aut patriſ mei apprehenſio.
abiu. pr̄ meꝰ eſt vel pr̄ meꝰ ipſe.
abiud. patris robur vel patris robor. ſiue pater eorum: aut pater meus iſte.
abner. pater lucidus vel patris lucerna vel pater luminis.
aboli. pater incantator vel pr̄is amplexatio.
abor. pater montium vel pr̄is foramē. ſeu pr̄ luminis aut pater iracundus.
abram: patris magiſter lumi. vel patriſ exaltatio.
abraam. pater videnſ populum uel pr̄ uidenſ multitudinē ſeu pr̄ multitudiniſ. aut pater multarū ſubintelligit̄ gentiū. non eſt enim in nomine.
abram. pater excelſus. uel pater exaltatꝰ ſeu pater ſublimis aut patris ſublimitas.
abrech: pater delicatꝰ uł pr̄ tenerrimus. Ipſe eſt ioſeph q̄ ꝓlatus egypto cū eſſet tener ac delicatꝰ etate iuuētutis: factus eſt pr̄ ſenū merito ſapientie ꝛ ꝓlatus ſapientibus.
abſalon. pax patris uel pater pacis. uel patris lucꝰ aut pr̄is amaricatio.
abſalon. patrē meū pacificans uel patris mei amaricatio.
abſanias pater egreſſus domino uel patris abūdātia dn̄i.
abur. patriſ lumen uel pr̄ igneuſ. ſeu pater incendēſ aut patriſ. apertio.
abur: liuor: uel plaga: ſeu liuiduſ aut uulneratus.

Thic. c. poſt. a.

Achab: frater patriſ: uel fraternitaſ paternitatiſ.
acham: frater patriſ ſui uel fraternitaſ paternitatiſ ſue.
accrabim: decentes vel ſcorpiones.
achaia: ſoror laboranſ: uel ſoror que ſiue ſoror domini aut frater eiuſ dominuſ.
achaituſ: frater laborāſ uel frater qſ ſiue frater domini aut frater eiuſ dominuſ.
achaiel. fratreſ laborāteſ: uel fratreſ q: ſeu fratreſ dn̄i aut frater eorum dominuſ.
achaim: prerupta uel umbaculū: ſiue ſoror laboriſ aut fraternitaſ eorum.
achal: omnia uel in omnibuſ ſeu frater conceptuſ aut fratriſ commixtio.
acham: labor uel neceſſitaſ: ſeu coluber inſidiāſ aut fraternī

laſtorum.

achimoni: frater ſapientie uel frater ſapientiſſimuſ.

achan: tribulator: uel neceſſariuſ.

acan: neceſſitaſ uel tribulatio.

acharam: retinenſ: uel apprehendēs. ſiue retinenſ gratiam aut apprehenſio gratie.

achar merces uel turbator: ſiue tumultuſ aut peruerſio.

achaiam: turbāſ populū uel peruerſio populi: ſiue peruertenſ eos aut turbatio eoruʒ.

acharraʒ merceſ gratie uel turbanſ gratificatos.

accarcha: infernuſ uel pauimentum.

acharis: ſterilis uel ingratꝰ: ſeu ſterilitaſ aut ingratitudo.

acharob mureſ uel demolitio.

accaron: in paſcuiſ uel gregis paſcua: ſeu ſterilitas aut eruditio triſtitie.

accaronite: i paſcuiſ uel paſcua gregum ſiue ſterilis aut erudimenta triſticiarum.

achaſ: tenēſ aut apprehēdēſ ſiue retentio aut apprehenſio.

acham: conuertens uel apprehendens ſiue conuerſus uiſioni aut apprehendens fortitudinem id eſt reſurrectionem domini.

achaziaſ: apprehendēſ dñm uel apprehēſio dñi: ſeu cōuerſuſ fortiter dño aut apprehēdēſ uiſionem dominicam.

achaib: frater lupi uel frater deuoranſ ſeu tenenſ lupū: aut apprehendenſ rapacitatem.

acſa: claudicanſ uel fractura.

acſaph: clauda collectio uel fractura congregationiſ.

aceſ: hamuſ uel retētio: ſiue humiliſ aut humilitaſ.

aceſ idem.

accereth: diſſipanſ uel diſperdenſ ſiue demolienſ aut interficienſ.

accerethi: diſſipās me vel diſp̄dens me: ſiue demolitio mea aut interfectio mea.

achela: ſuſcipienſ eum vel ſuſceptio eiuſ.

acheldemach: ager ſanguiniſ: uel ager ſanguinetuſ. Syruʒ eſt non hebreum.

accherubin: cognoſce uel itellige ſiue ſciens multitudineʒ: aut ſcie multitudo.

achi: frater meus vel fraternitas mea.

acchia: vmbraculum: vel preruptio: ſeu frater dñi aut fraternitas dominus.

achiam: frater populi vl' fratris ppl's: ſiue vmbraculū eiꝰ aut preruptio eoꝝ.

achias: mercedes vl' retributio ſeu frīs dñs aut frīnitas dñi.

achie: vmbraculū: vel in colibꝰ.

achila ſuſcipiens euʒ vel ſuſceptio eius.

achilai: ſuſcipiens euʒ mihi vl' ſuſceptio eius mea.

achim: fletꝰ vel plorās: ſiue frater eiꝰ aut fraternitas eoꝝ.

achimaas fratris mei onus vel fratris mei aſſumptio.

achimai. frater meꝰ reductꝰ: vl' fratris mei reductio.

achiman: frater meꝰ qs vl' frater meꝰ quomodo.

achimelech: frater meus rex vl' fratris mei regnū.

achimoth. frater meꝰ mortuꝰ vl' fratris mei deſertio.

achimaan. fratris mei decor: vl' frater decorus.

achinoem: fratris decus vel fraternitati delectabilis.

achior: fratris mei lumen: vel frater meus montanus: ſeu fratris mei foramen aut fratris mei iracundia.

achis: frater meus vel quomodo eſt.

achis: frater vir: vel veruntamē vir ſeu frater meus aut fraternitas viri.

achiſamech: fratrē meū corroborās: vel frīs mei firmamētū.

achiſamech: fratrem adiuuās: aut fraternitas adiutor: ſeu fraternitatis fultura aut fraternitatis erectio.

achitob: frater meus bonus vel fratris mei bonitas.

achitophel: frater meus ruens vel fratris mei ruina.

achitophel frater meus cadens vel frater meus irruens: ſiue frater meus tractans aut frater meus cogitans.

achiſib: ſtulticia vel mendaciuʒ ſeu frater meus deuorans: ut fratris mei hoſtia.

acchor: hamus: vel vſqʒ huc: ſiue humilitas aut retentio.

acchoe: hamus vel vſqʒ huc ſeu retinēs eū: aut hūilitas eiꝰ.

acchoite hami: vel vſqʒ huc: ſiue humiles aut retenti.

acchos: hamꝰ vel vſqʒ huc: ſiue humilitas aut retentio.

acchabor: mures vel deuaſtatio.

achor: turbatio vel tumultus ſeu peruertens aut peruerſio.

achor: fratris lumen: vel fratris altitudo ſeu fratris foramen aut fratris iracundia.

achron: retētio vel apprehēſio. ſeu retinēs aut apprehēdēs.

acchub: hami grauitas vel humilitas condemnatio.

acchupha: hamus ſubitus vel humilis eructatio.

acchus: retinens conſilium vel humilis conſiliator.

acchur: retinens lumen vel humilitas ignea.

achzib: retentio vel derelicta: ſeu mendacium aut ſtulticia.

achziba: mentiens ei vel ſtulticia eius: ſeu retinens eum aut derelicta ei.

¶ hic. d. poſt. a.

Ada: teſtificans vel teſtimonium.

Adad: teſtis vel patruus ſiue precipuus aut patruelis.

Adada: teſtis eius vel vſqʒ ad teſtimonium: ſiue precipuus ei: aut patruelis eius.

Adabarim. deuteronomiuȝ grece. ſcḋa legiſlatiũ latine.
Adadeçer: decorũ auxilium vel precipuus ſeparator.
Adadeçer: teſtimonium fortitudinis vel patruelis ſanctificatio ſiue fortitudine precipuus aut teſtificatio ſanctificationis.
Adaglam: cõgregans eos vel cõgregatio eorum.
Adai: robuſtus vł ſufficiẽs: ſiue teſtis me⁹ aut fortitudo m̃a.
Adaia: ſeruiẽs dñõ vel teſtimonium domini.
Adaia: ſeruiens dñí vel teſtificans dominum.
Adalia: ſeruus laborãs vel teſtimonium laborioſum.
Adalia: teſtis laborans: vel ſeruus laborioſus.
Adam: teſtificans eos: vel teſtimonium eoruȝ.
Adam: homo: aut terren⁹: ſiue indigena vel terra rubra.
Adama: hum⁹: aut t'ra: ſiue terrena: vel deſiderabilis.
Adame: cruores: vel ſanguines plurali numero.
Adami: magnificãs: vel q̃ ẽ magnificẽtia: ſiue ſeruiens pplo meo: aut teſtificãs ppłȝ meũ.
Adar: grex vel populus.
Adar: pallium: vel ſublimis: ſiue teſtis vigilans: aut ſeruus ſuſcitator.
Adar: pallium vel magnificus.
Adarſa: teſtificans ſoleȝ: vel ſeruus illuminator.
Adaſſa: noua vł nouitas: ſeu teſtis facture aut ſeruitus plaſmationis.
Adaſſor: ſeruus fortis vł teſtis anguſtiatus: ſeu ſuiẽs petre aut teſtificans ſagittam luminis.
Adagam: pater ſordis vel teſtis ſordidus
Adamatha: ſeruus donator: vł teſtificans conſumationem.
Adrach. ſtola: vel decorus: ſiue induimentũ: aut induitio.
Adraim: mundãs peſſimos: vł mundatio peſſimorum.
Adramelech: ſtola regis vel decor regni ſeu rex indutus. aut regnator decorus.
Adenabeth: ſeruus ꝓpheticãs vel teſtificator ꝓphetie.
Ader: rex effuſus: vel turris gregis ſiue teſtis vigilans: aut ſeruus conſurgens.
Adeſa: teſtis fracture: vel ſeruus plaſmator: ſiue ſeruitus nouitatis: aut teſtificatio ſanctificationis.
Adema: ſeruus domini: vł teſtificans dominum.
Adrehel: greges dei vel oues diuine ſeu decorans deum: aut induitio dei.
Adremelech: ſtola regis vel decor regni: ſiue rex idut⁹ aut regnator decorus.
Adremmon: teſtis ſublimis vł ſeruus eccleſie.
Adreçer: ſtola fortis vel decor ſeparatus: ſeu decorũ auxiliũ: aut indumẽtũ ſcificationis.
Adi: ſeruus meus vel teſtimonium meum.
Adiada: ſeruiẽs teſtibus vł fortitudo teſtificantium.
Adhibel: ſeruus dei: vel teſtificans deum decorum.
Adin: ſeruiens cauſe vel teſtis iudicij.
Adina: ſeruiẽs cauſe eius vel teſtis iudicij eius.
Adino: tenellus: vel delicatus ſeu fortis iudex: aut fortis cauſator.
Adithaim: ſeruitus duplex vel teſtificatio.
Adrias: cõrinẽs mala: vel locus maloꝝ ſeu decor facture aut induitio plaſmationis.
Adrihel: populus dei vel oues diuine: ſeu decorans deum: aut induitio dei.
Ade: ſeruus ſeu teſtis: vel ſuiẽs dño aut fortitudo eius.
Adoar: ſeruus vigilans vel ſeruus ſuſcitator.
Adoch: ſeruum tenens vel teſtificationis apprehenſio.
Adolla: congregãs eos vł ꝯgregatio eoruȝ: ſeu teſtimoniũ aque aut teſtificatio in aqua.
Adollamin: idem quod adollam.
Adollaites: congregãs eos: vł congregatio eorũ. ſeu teſtis aque: teſtificatio in aqua.
Adom: ſeruiens eis: vł fortitudo eorum.
Adomim: rubea vel aſcẽſio rufoꝝ. Iſte eſt locus ille cruẽt⁹ ⁊ ſanguinari⁹ q̃ deuenit hõ q ab hierlm deſcẽdit in hierico ⁊ incidit in latrones.
Adon: ſeruus merẽs vel teſtis murmurãs: ſiue fortis iniqu⁹ aut fortitudo iuſtitie.
Adonai: dominus vel dominator.
Adonaia: dñs dominãs vel domini dominatio.
Adonimelech: dñs micãs: vel dominus fulgurãs vł dñs dñator egeſtatis: aut dñs dominator vani contemptus.
Adonicham: dñs callidus: vel dominator calliditatis.
Adoniram: dñs exaltatus vel dominator ſublimis.
Adoniſech: dñs pacis: vel dñator iuſtitie.
Adopithe: libertas vel gaudium.
Ador: ſeruitus generãs: vł teſtificatio generationis.
Adulam: teſtimonium prius vel ſeruiens eternitati.
Aduram: ruina exalta vł fluui⁹ exaltatus: vł decor excelſi: vel generatio excelſa: vel decor excelſus: aut fluui⁹ generatõis.
Aduram: decor excelſi: vel generatio excelſa: ſeu decor excelſus aut fluuij exaltatio.
Adrumentina: viſio ſublimis vel videns ſublimiter.

Hic. e. poſt. a.

Egla: vitula: vel iuuencula ſiue ſolemnis: aut ſtati

nitas eius.
Aegyptus: tenebre vł anguſtia ſiue tribulatio coanguſtãs. aut tribulatõis: coãguſtatio
aegypcij: tenebre vel anguſtiã tes ſeu tribulãtes coãguſta tos: aut tribulatores coan guſtorum.
aegló: iuuẽcula: vel vacca eorũ ſeu vacca merens: aut iuuẽ cula inutilis.
aelam: veſtibulũ vel antefores ſeu poſtis: aut ſupliminare.
aelamite: veſtibula: vł ãtefores ſeu poſtes aut ſupliminaria
aelam: appoſita: vel obiecta: ſeu reſpiciens aut comparata.
aelamite: appoſiti vł obiecti ſeu reſpicientes aut comparati.
aelmoth. taberne vel officine: ſeu taberne mortis: aut offi cine mortuorum.
aena: fons vel biuiũ: ſeu fons eius: aut oculus eius.
aendor: fons generans vel ocu lus generationis.
aeneas: pauper vel miſer: ſeu re ſpondens aut reſponſio.
aenganim: fons hortorum vel oculus elatorum.
aenonu: fons eorũ vel ocl's eorũ.
aerim: aceruus lapidũ: vel acer uati lapides.
aeſdrelon: auxiliũ merorie vł miſericordia dolentium.
aeſmon: terra deſerta vel terra i culta ſeu terra merens aut terra inutilis.
aethan: valida vł antiqua ſiue aſcendens aut fortitudo.
aethi: obſtupefaciẽs vł pterrẽs: ſeu terror pris mei. aut ob ſtupefaciens pater meus.
aethiopia: tenebre vł caligo: ſeu tenebrans aut caligans.
ethiopes: tenebroſi vł caligioſi ſeu tenebrãtes aut caligãtes
aethonodoſai: via inferior: vel viãtes infernis.

¶ hic ph. poſt. a.

Aphaim: humus eorũ: vel volatus eorũ: ſeu librans eos aut ſecuritas eorum.
Apha: idem.
aphain. humus vel volut⁹ ſeu librans paupres aut ſecuri tas gratie.
aphan: humus mea vel volat⁹ me⁹ ſeu librãs paupes me os. aut ſecuritas gratie mee.
aphar: terra vel puluis ſiue hu mus ⁊ fodiens.
aphar puluis ⁊ ſuſcitãs vel hu mus vigilie ſeu librãs vigi les aut ſecuritas ſuſcitatorũ.
aphara terra ei⁹ vel puluis ei⁹ ſiue humus aut fodiẽs eũ.
aphara puluis ſuſcitãs eũ hu m⁹ vigilie ei⁹ ſeu librãs vi gilãtes eis: aut ſecuritas ci tatorum eius.
aphara thaur⁹ vel vitulus: ſiue puluis eius: aut fodiẽs eũ.
apharam: fodiens humuz vel puluis inutilis.
apharai puluis ſuſcitãs eos vel humus vigilie eorũ: ſeu libr rãs vigilãtes eis: aut ſecuri tas ſuſcitatorũ eius.
apharim: fodiẽs mare vel ma ris effoſio.
apharim puluis ſuſcitãs eos vł humus vigilie eorũ ſeu libr rãs vigilantes eis. aut ſecu ritas ſuſcitorũ eius.
apharſã terra digna vel fodiẽs eleuatiõez ſeu libalitas ſolis aut librans illuminatos.
apharſacei: terreni digne: vł fo diẽtes eleuatos: ſeu libri ſol aut librantes illuminatos.
apharſial: tellus ſaluata vł t'ra ſalutis ſiue puluis ſuſcitãs ſalutem: aut humus vigi lans ſaluationi.
aphaſothi: ſecuritas vel libertas ſeu librũ germen: aut ſecu ritas reſurrectionis.
apharias: iudicans dñs vel iu dicium domini.
aphech: ɔtinuit vel continentia ſiue ɔtinẽs: aut furor nou⁹.
aphech: ɔtinebit vel apphẽdet ſiue ɔtinẽs. aut apprehẽſio.
aphaca: ɔtinebit eum vel apphẽ hendet eũ ſiue ɔtinẽtia eius aut apprehẽſio eius.
aphe furor alienus vel vita diſ ſipata ſeu vita diſſipans aut vite diſcuſſio.
apheleti: mirabil' vł admirãd⁹ ſeu viuificãs. aut excludẽs.
apher: humus vel fodiens ſeu puluis aut vitulus.
aphereçei: ſeparati vł abſq; mu ro ſeu fodientes obuiaz aut vituli fornicantes.
aphes: in finibus vel in extre mis.
aphes: domũ in finib⁹ rubẽtiũ vel in extremis aſcenſionis rufo rum.
aphes: libre egrediens vel ſecu ritas egreſſionis.
aphia. libralis dñs vel libralis tas domini.
aphrica fertilis vł augmẽtata.
aphricãi fertiles vł augmẽtat.
aphiba. colligẽs recte vel ɔgre gãs ɔuerſiõez: ſeu liber egreſ ſus aut ſecura egreſſio.
aphith: ſecurus vel liber ſecuri tas aut libralitas.
aphon. volans iniq̃ vel volat⁹ me roris ſeu libre murmurãs aut ſecuritas inutilis.
aphonite. volãtes iniq̃ vel volan do merẽtes: ſeu ſecuri luti liter aut libe murmurãtes.
aphus volãs ɔſilio vel volatus ɔſilij ſeu libere ɔſulẽs aut ſe curus feſtinator.
aphuth: eius indumentũ: vel eius declinatio.
aphuthei ei⁹ indumẽta vel ei⁹ declinationes.

¶ hic. g. poſt. a.

Aga: feſtina vel ſolẽnis.
aaga: loquẽs vel meditãs ſeu meditatio aut loq̃la.
agaba feſtinus pater vel ſolẽni tas patris.
agabus nũcius tribulans vel tribulatiõis annũciatio.
agad planct⁹ egypti vel planct⁹ egyptiorũ ſeu ſeruit⁹ feſtina

aut ſolemne teſtimoniuz.
agag: doma vel tecum: ſeu fe-ſtiue ſolemnis: aut feſtiua ſo-lemnitas.
agagite: domata vel tecta ſiue ſo-lemnis feſtiue aut feſtiui ſo-lemniter.
agai. queſtio aut feſtiuitas ſeu loqués mihi: aut meditatio mea.
agla: vitula vel iuuécula ſeu ſo-lénis aut feſtiuitas eius.
agar. aduena vel côuertens ſeu feſtum ſuſcitans: aut ſolem-nitas vigilie.
agareni aduene vel ɔuerſio ſeu feſta ſuſcitantes aut ſolemni-tates vigiliarum.
agarai. aduena vultur vł côuer-ſio deuoratoris ſiue feſtiuus magiſter meus aut ſolemni-tas magiſtri mei.
age: queſtio vel ſolemnis ſeu meditatio aut loquela.
ageba: ſolemnis pater vel feſti-uitas patris.
agedagad: accinctus vel annun-cians predo.
agedagad. feſtiua ſeruit⁹ predo-nis uel ſolemne teſtimoniû accinctionis.
ageloni: ſolemnis cádor uel an-nûcia iniqtatem meaz.
aggeus: feſtiu⁹ uel ſolénis ſeu querens conſiliuz aut letus feſtinator.
agi queſtio uł ſolénis ſeu ſciés me aut feſtiuitas mea.
agia querés dominû uel ſolen-nitas domini.
agia ſolemnis domino uel fe-ſtiuitas domini.
agiré mó fons ſublimis uł fons ecclie ſeu fons ɔgregans aut fons malorz granatorum.
agrippa ɔgregás ſubito uł con-gregatio ſubita.
agrith aduene uel icola ſiue ad-uena meus aut incola me⁹.
agith feſtiua uł ſolénis ſeu me-ditatio aut loquela.
agitheus feſtiui uł ſolénea ſiue

loquentes aut meditantes.

¶ Dic. h. poſt. a.

Ahab frater patris vł frater-nitas paternitatis.
ahion campi uel aulones ſeu ualles grandes aut ualles cá-peſtres.
ahalath: mós diuidés: uł mós leuis id eſt limpidus ſiue lu-bric⁹.
ahamen ſapientia uel ſapien-tiſſim⁹.
Ahara fratris odor vel frater odoris.
aharel poſt exercituz uel ſeqns exercituz dei ipſe eſt ohab co-gnatus moyſi qui ⁊ iettro.
ahares: teſta vel ſol ſeu: ſiccitas aut ariditas.
aham patru⁹ uel patruelis ſeu fortis aut apprehendens.
ahazias patru⁹ dñs uel patrue-lis dño ſiue apprehendés do-minû aut fortitudo dñi.
aheerim hebreorũ: uel tranſe-untiû ſeu tranſit⁹ aut tranſi-tores eorum.
ahri umbraculû uł ſecûditas.
aheri declinans uel declinatio.
aheſam voluntas uel conſiliuz ſeu volûtate aut ɔſilio eoruz.
ahi fraternitas uel ubi hec: ſeu uallis aut queſtio.
ahi uiuet uł uiuit ſeu uita ual-liû aut queſtio uite.
ahia frater ei⁹ uel ubi hec ei ſeu uita eius aut uiuit.
ahia: querens euz: uallis eius ſeu uita ualliuz eius: aut q̃-ſtio uite eius.
ahialim: cerui uel ceruorz lapi-des ſiue uallis firméti aut q̃-ſtio malicie.
ahialon: admirás: uel admira-tio: ſeu uita merens aut ual-lis iniquitatis.
ahias uita plaſmata: uel uita fa-cture: ſeu frater ſuſtolliés: aut fratris plaſmatio.
ahidad: uiués glia uel uita glo-rie: ſeu frater meus gloriás: aut fratris mei gloria.

ahie: ſterilitas uel obumbratio: aliq̃ ſeu frater obumbrás: aut fra-tris obumbraculum.
ahiel: uiués deo: uel uiuens do-mini ſeu uita ualliû dei: aut queſtio uite diuine.
ahiere uallis amica: uel uita a-mici ſeu fr me⁹ amic⁹: uel fratris mei amicitia.
ahiezer: frat me⁹ fortis: uel fra-tris mei auxiliator ſeu uita ualliû ſeparator: aut queſt⁹ uite ſanctificationis.
ahilam: dolés uel pturiens: ſeu ante fores uel añ ueſtibulû.
ahiloch: frater uincēns uel frat ligat⁹: ſeu uallis óclinás aut uite uocatio.
ahiluth: ualli inclyta. uel q̃ſtio nobilis: ſeu frater inclytus aut fraternitatis nobilitas.
ahiman: uita q̃lis: uel queſtio que ſeu frater qs: aut frater-nitas quomodo.
ahimelech: uita regis: uel ual-lis regia ſeu fr me⁹ rex: aut fratris mei regnum.
ahim: fons uel oculus.
ahinadab: frater ſpôte uel frat ſpontaneus ſeu uita ualliû ſpontanearû: aut queſtio uł te ſpontanee.
ahin: frater merés uel frat iní-qu⁹: ſeu uita ualliû dolentiû aut queſtio uite inutilis.
ahirá: uallis excelſa: uel uita ex-altata: ſeu frat me⁹ ſublimis aut fratris mei exaltatio.
ahiran ſculptor aut ſculpens.
ahiranite: ſculptores uel ſcul-pentes.
ahireth: ſculptum uel ſcalptuz
ahiſamech: fris mei ſculptura. uel fris mei erectio ſeu frat meus adiuuans aut fratres meum roborans.
ahiſar: frater me⁹ princeps. uel fratris mei leuamé: ſeu uita ualliuz principis: aut q̃ſtio uite anguſtiantis.
ahitub: frater meus bon⁹: uel fratris mei bonitas. ſeu uita

uallium deſerentiū. aut queſtio uite deſerte.
abi. ſpina vel compunctio.
abites. ſpinoſi vel cōpūgentes.
abiban ſpina ſapiētie: vel compunctio intelligentis.
abiman: pturbatus vel perturbator: ſeu pungēs quis: aut ſpina quomodo.
abim. inutile. vel iniquitas.

Thic. i. poſt. a.

AI: vultur vel deuorator aia vultur eius vel deuorans eum.
aiath: vultur vel cōdemnatio. ſeu vultur. declinans. aut deuoratio peccatorum.
aicham. frater meꝰ ſurgens: vel fris mei reſurrectio ſeu vultur callidus. aut deuorator calliditatis.
aichel. vultur dei. vel deuorator deus.
ailath. dolens vel parturiēs. ſeu vultur victus. aut deuorator declinans.
ailon. vallis admirās: ſiue vbi erant viſi. aut vbi viſi ſunt.
aliud. vultur vtinā vtilis. vel deuorator vtinam declinatus.
aliud vbi erāt viſi. vel vbi viſi ſunt.
aim. inutilis. aut idolatra.
aiman. idoluȝ gratū. vel inutilis donatio: ſeu vulť qs aut deuorator quomodo.
ain. fons vel oculus.
ainanaā. vultur decorꝰ vel deuoratio pulchritudinis.
ainagallim: oculus vituli vel fōs inūdās: ſiue oculꝰ reuelatꝰ. aut fōs trāſmigratiōis
aion: vulť merēs: vel vulť iniquus ſeu deuoratꝰ murmure aut deuorator inutilis.
air. ciuitas vel oppidum.
air ſames: ciuitas ſolis: vel oppidum illuminatum.
aiſmoth: deſertio: vel adductio mortis.
aith cōdemnatꝰ vel cōdēnatio.
aliud: vultur inclytꝰ vel deuorans glorioſum.

Thic. l. poſt. a.

ALa: cōmixtio vel ꝯſcēdēs ſiue infirmꝰ aut infirmitas
alab: lactea vel dulcedo.
alac lubricum: vel pars mea.
alacarnaſuȝ: fermentū cōcidēs. duces: vel cōmixtio diuidēs principes.
alal: laxitas vel laſſitas: ſiue leuitas aut latitudo.
alala: laxitas eiꝰ vel laſſitas eius ſeu leuitas eius aut latitudo eius.
alam: infirmitas eos vel cōmixtio eorum.
alamath: deſpiciēs vitē vel cōtemnens indignationem.
alamon deſpectio vel deſup multitudinem: ſiue infirmans eos dolori: aut cōmiſcens eos iniquitati.
alas: cōmixtio vel fermentum.
alaſam: triplicē vel cōſternatē ſeu commiſcēs populū. aut fermentatio populi.
albiaſdon: patris mei dolor vel pater meꝰ ſuperintelligens.
alchimꝰ: fermentum vani ꝯſilij: vel commiſcens callidaȝ feſtinationem.
ale: ꝯſenſio vel cōmiſcens: ſiue infirmus aut infirmitas.
aleph mille vel doctrina tēptationem.
alephſiȝ ignis vel ignꝰ: ſeu doctrina mandati: aut milia tēptationum.
allel: laus vel laudatio.
alleluia: laudate dominum vel laudatio domini.
alexāder. alleuās tenebras vel auferēs anguſtias tenebraꝝ.
alexandrie: idem.
alexandrini: tenebras alleuātes vel tenebraruȝ anguſtias auferentes.
alphalti: bitumē vel aque bituminis.
alphꝰ: doctus vel documentuȝ ſiue fugitiuꝰ aut milleſimꝰ.
aliā: contemnens donū vel deſpectio gratie.
alian: eiectus vel eiectio.
alimis: veſtibulis: vel ſuperliminaribus.
alinath: vter vel indignatio.
alinathā. contēptor doniꝰ vel deſpiciens donatorem.
almon contemptus vel deſpiciens.
almōdeblathaiȝ: ꝯtēptꝰ palataȝ vel deſpiciens opprobria.
almoth: vter vel indignatio.
aloes: laus facture vel laudatio plaſmatoris.
allon: laus doloris vel laꝰ meroris ſiue laudator iniquꝰ: aut laudator inutilis.
alua deſpiciēs vel ꝯtemnens: ſiue cōtemptus aut deſpectio.
aluam contēnens eos vel deſpiciens eos ſeu contemptꝰ eius aut deſpectio eoruȝ.
aluam: contemptꝰ vel deſpectꝰ.
alus fermentū ſeu commixtio ſeu contemnens cōſiliū: aut diſpectus feſtinator.

Thic. m. poſt. a.

AM: gens vel populus. ama gens mea vel populus meus.
amaa: gens eius vel ppl̄s eius ſeu ppl̄i teſtis aut ppl̄m teſtificans.
amaad: populū teſtificās vel populi teſtificatio.
amad. ppl̄s adhuc: vel populus ſeruiens ſiue populus teſtis aut populare teſtimonium.
amadathi: ppl̄s ſeruiēs peccato vel ppl̄s teſtificans tempore.
amador: ppl̄s teſtes generans vel ppl̄s ſeruiens gn̄ationi.
amal: gens commixta: vel ppl̄s conſcendens: ſiue ppl̄s infirmus aut populi deſpectio.
amalalſar: dixit princeps: vel deſi principis: ſiue gens cōmixta carceri vel populus deſpecte carceratus.
Amalech: gens bruta vel ppl̄s lambens.
amalechite. gētes brute vel po-

pulí lambentes.
amá:iniqu⁹ vel coágustāſ ſeu cóprimens me: aut coangu‑ſtatio mea.
amana:iniqu⁹ ei vel coágustás eū ſeu comprimens eū :aut coangustatio eius.
amanite:iniq vel coangustan‑tes:ſeu compmentes eos:aut coangustatio eorum.
aman:populo donat⁹ vel popu‑li gratificatio.
amanite:populo donati vel po‑puli gratificationes.
amman:cubit⁹ vel mēſura vel populus.qui aut gens qūo.
ammanite:cubitati vel mēſura ti:ſeu gētes q̄ aut populi quo modo.
amanſame: cubit⁹ ſustinēs vel mēſura erectionis: ſiue popu lus dono adiut⁹ aut populus gratificatione firmatus.
amaraphal:dicto cadēs:vel di‑xit vt caderet ſeu ppl̄s curat⁹ deo aut populus medicamen tum dei.
amarā:temulentus vel rubri‑catus ſordidus:ſiue populus laudatus tritico aut populus aceruatus.
amarias:dicentez dn̄o:vel ver‑bū dn̄i:ſeu gēs ſuſcitans dn̄z aut populus vigilans dn̄o.
amarite dicētes dn̄o vel verba dn̄i:ſeu ppl̄i dn̄m ſuſcitantes aut populi dn̄o vigilantes.
amas furō vł idignatō ſeu ppl̄ſ tollēs: āt ppl̄s plaſmationis.
amaſa furor eius vel indignās ei.ſeu ſuſtollens gentem aut popularis plaſmatio.
amaſai:furor ei⁹ meus vel indi gnatio eius mihi:ſeu gentez ſuſtollens mihi : aut populi plaſmatio mea.
amaſi furor me⁹ vel idignatio mea:ſiue populū tollens mi‑hi.aut plaſmatio ppl̄i mea.
amaſia:indignās domin⁹ vł fu ror domini ſeu gentem ſuſtol lens domino aut populi plaſ‑matio dn̄s.
ammath:vier vel indignatio:ſi ue populus donatus aut po‑pulus conſummatus.
amath veritas vel indignator ſiue populus peccator aut po‑pulus temporalis.
amatha:veritas ei⁹ vel indigna tio bilis ei⁹ ſiue populus de‑clinans eum:aut populus pec cans ei.
amatheus:populus peccans vel indignator rigidus.
amathi.veritas mea vel indi‑gnatio bilis mee ſiue popu‑lus peccās mihi aut populus declinans. Iſte amathi eſt io‑na propheta ſareptane vidue filius quem reſuſcitauit heli as:matre poſtea dicēte ad eū. Nunc in iſto cognoui q: vir dei es tu:⁊ verbum dei veruz eſt in ore tuo.
amathia:ṽitas mea dn̄o:vel fi‑delitas mea dn̄i.ſiue populus peccans dn̄o:aut populus de‑clinans dominum.
amathim:veritas vel indigna‑tio bilis eoꝝ ſiue populus pec cans eis aut populus decla‑rans eos.
amathitis ṽitas viri vel idigna tio bilis aſſumpte:ſeu popu‑lus peccās viro vel populus de clinans aſſumptionem.
amdan:ꝯcupiſcibilis vel ꝯcupi ſcēs.ſiue populus iudicās eos aut populus iudex eorūz.
amaum:populum abijciēs vel populi abiectio.
amaus: populus obiectus vel populus abiectio.
amen : vere vel veritas:ſeu fiat aut fideliter.
ameſſa:populum tollens vel po puli ablatio.
ameſſia:populu leuās domini vel populi ſubleuatio.
ameſeth.populus timēs vel po pulus prolōgatus ſeu popu‑li germē aut ppl̄i reſurrectio.
ameta luctus vel indignatio:ſi ue populi donum aut populi perfectio.
amethen populus aſcendēs vel populi fortitudo.
amethi:luctus me⁹ vel idigna tio mea:ſiue populus mecuz aut populus obſtupefactus.
amphibolis:populus corruēs vel ppl̄s ore corruens.
amia:populus domini:vel po‑puli dominatio.
amiel:populus meus dei vel po pulus meus deo.
amiel:populus meus dei vel po puli mei deus.
amiz: gēs mea vel ppl̄s meus.
aminadab: populus meus ſpō te vel populus meus ſpōtane‑us ſiue populi mei vota aut populus me⁹ vrbanus.
aminod: populus me⁹ īclytus vel populus meus glioſus.
amiſaddai: populus meus ſuf ficiēs vel ppl̄i mei ſufficientia.
amithai:calefactus roe: vel cale factio roris:ſiue populus me us irroratus:aut populi mei irroratio.
amiuth:populus me⁹ īclyt⁹a vel populi mei gloriatio.
amiſadab: populi mei fluens torris:vel populi mei torris ſiluiio.
amnes:robuſtus vel fortis: ſi‑ue populus fugitiuus:aut po puli temptatio.
amob:parcēs vel ſuſtinēs:ſiue populus dilectus aut populi amplexatio.
amoch populus tenēs:vel po‑pulus prehenſio.
amolum:os farine:vel defiora‑ta farina.
amon:onerans vel onuſtus:ſi ue nutriens aut fidelis.
amon:donās vel nutritus:ſiue donatio:aut matris eius.
amon:ppl̄s dolēs vel populus murmurās:ſiue populus inī quus:aut populus inutilis.
amon populus parcēs vel po‑pulus meroris:ſiue fili⁹ gñis

mei:aut filius populi mei.
ammona:compꝛimens.vel coan
guſtatio eius.
ammona populus parcens ei
vel ppls merorís ei⁹:ſiue fi
lius:generis eius:aut filius
populi eius.
ammon:compꝛimens me vel
coanguſtatio mea.
ammoni:populus parcés mi
hi vel ppls merorís mei: ſi
ue fili⁹ generis mei: aut fili⁹
populi mei.
ammonite:cópriméntes me vel
coanguſtantes me.
ammonite:ppli parcétes mihi
vel populus dolorum meorum:
ſeu filij generis mei aut filij
populorum meorum.
amora:loquens vel amaricans ſi
ue populi ſcitus aut populi
illuminatio.
amorrei:amari vel loquentes ſeu
ppli viti aut ppli illuminati.
amos:fortis vel potés:ſiue one
roſus aut vir robuſtus.
amos:onerauit : vel fortitudo
ſeu populum auellens: aut
populi diuulſio.
amoſa:fortis ei vel potens ei: ſi
ue onerans eum aut fortitu
do eius.
amoſa:vir robuſt⁹ ei vel onera
uit eum:ſeu pplm auellens
ei aut diuulſio populi eius.
amoth : calefactio vel calefaci
ens.
amothdor: calefactio genera
tionis vel calefaciens genera
tionem.
ampliatus:populi malleus vel
populus malliator:ſiue po
pulus ore contundens.
amraphel:dicto cadés vel dixit
vt caderet:ſiue ppls curatus
deo aut populi medicamen
tum dei.
amram:ppls excelſus vel popu
li celſitudo.ſiue ppls exalta
tus aut populi exaltatio.
amramite.populi excelſi:vel po
puli exaltati.

amri.amaricás vel laceſſés ſiue
populus magiſter aut popu
lus magiſterium.
amſi populus indigens vel po
puli dormitatio.
amthar:populus patés vel po
pulus ambigens : ſiue ppls
explorator odoris: aut ppls
explorator aſcenſionis.
amuel populus calefactus deo
vel populus cũ quo eſt de⁹.
amul:populus dolens vel po
pulus parturiens.
amula:populus dolés:vel etiã
populus parturientium.
amulite populi dolétes:vel po
li parturientes.
amuthal:calefactus ros vel cale
factio roris ſiue populus ir
roratus aut ppli irroratio.

¶hic.n.poſt.a.

Ana:donatus vel gratifica
tus ſeu donum aut gra
tificatio.
anna:gratia vel reſpondés:ſiue
donans aut donatio.
anab:vna vel humilitas : ſiue
donum patris:aut grata pa
ternitas.
anaba: vna ei⁹ vel hũilitas ei⁹
ſiue donũ patris ei⁹aut gra
ta paternitas eius.
anachá: humilis vel exurgés:
ſeu donum calidum aut gra
tificata caliditas.
anacheb:cognomentum vel co
gnominatio.
anachim:non eſt innocés vel
humilitas renués: ſiue mo
nile collo ſublimi:aut hũili
tatis renutio.
anae:nũquid cõmotus eſt: vel
nunquid commotio.
anaphalim:cadentes vel violé
ti ſiue gigantes aut gratiam
declinantes.
anabe nunqd cómotus eſt ipſe
vel nunqd é commotio iſta
ſiue donat⁹vite aut gratifica
tus ſuſceptioni.
anas:nubes vel obúbratio:ſiue
donum ppli;aut gratificatio
eorum.
anamalech:donũ regni vel rñ
ſio regis.ſiue donans regna
tor aut gratificatio regia.
anamim:rñdétes aque vel gra
tificationes aquarum.
anam:donũ gratie vel donata
gratificatio.
ananehel:gratus deo vel reſpõ
ſio dei:ſiue cui donauit deus:
aut qui eſt donatus deo.
ananeth:dono viués vel gratia
pauidus.
anani:donatus mihi: vel grati
ficatio mea.
anan:reſpondés mihi vel gra
tificatio mea.
ananias:donũ gr̃e dñi vel dona
ta ſignificatio dño.
ananias:rñdens gratie deo vel
gratificans gratie dñm.
ananim:rñdentes aque vel do
nationes aquarum.
anas : donans vel donatus ſeu
gratiam tollens aut reſpon
dens.
anath:gr̃a vel rñdés ſeu gratie
peccans aut rñſio temporis.
anatha:rñdés ei vel gratificans
eũ ſeu gr̃e peccás eius : aut
reſponſio temporis eius.
anathim:rñdés eis vel gratifi
cás eos.ſeu gr̃a peccans eorũ
aut rñſio temporis eorũ.
anathain:hũilitas vana vel rñ
ſio vana.ſeu mõile colli: aut
humiles conſurgentes.
anathoth:rñſio vel obedientia:
aut rñdens ſigno aut gratifi
catio deſignatis.
anathothia:rñſio dñi vel obedi
ens dño ſiue reſpondens ſi
gno domini aut gratificans
deſignantem dñm.
anathothite.rñdentes vel obedi
entes ſiue rñdétes ſigno:aut
gratificantes deſignatorem.
andreas.rñdens pabulo vel de
corus i flatióe ſiue decus aut
ſȝ grecã etymologiã:apotoy
andros.i.viro virilis.
andronicus.rñdés pabulo aut

decorus ad ſtandum ſiue cogitans paſſionem aut riño paſſionis.
anebgaba. ſollicitauit vel humiliauit. ſiue ſollicitans valles aut humiliãs colles.
anegeb. auſter vel meridies ſiue auſtralis aut meridianus.
anei: nunqd cõmotus ẽ mihi: vel nunqd commotio mea.
aneliab donum dei patris vel gratificans deum patrem.
aneni. circuli vel corone ſeu ꝑcinens aut preconator.
aneni donum meum vel gratificatio mea.
aner. lumẽ vel illuminatio ſeu dono vigilans aut gratificatione conſurgens.
ange donũ preruptũ vel gratificatio pectoris.
anad. gratia vel reſponſio. ſiue rñdens teſtibus aut gratificatio ſeruitutis.
ani. pauper vel egenꝰ ſiue donũ meũ aut gratificatio mea.
ania. donum dei vel gratificans dominum.
aniã. donum populi vel gratia eorum.
anibel. donatꝰ deo vel gratificãs deum ſiue gratificans eos vel paupertas eorum.
ano. donans eis vel gratificãs eos ſiue dolor eorum: aut labor eorum.
anob: dono ſeruiens vel gratificatio ſeruientis.
anon donator merẽs vel gratis iniquus ſeu gr̃e inutilis: aut gratificationi murmurans.
anthiphas: dãs trãſitũ vel dantis trãſitio.
anthiochꝰ: paup ſilẽs vel pauperis ſilentium.
anthiochia: pauptas ſilens vel paupertatis ſilentium.
anthiocheni: pauperũ ſilentia vel paupertatis ſilentis.
antipater: dans laudẽ vel dantis laudatio.
antipauridẽ: donũ laudatũ vel laudationem.
aninia: dolens vel parturiens.
anium: donum vnicũ vel gratificatio ſempiterni.

℄ hic. o. poſt. a.

AOc: nidus vel cubiculũ.
aod: inclytus vel glorioſus.
aohi: ſpina vel compunctio.
aoite: ſpinoſi vel cõpugentes.
aohiaſan: ſpina ſapiẽtie vel cõpunctio intelligentis.
aohiman: pturbatus vel pturbatio ſeu pungẽs qs aut pũgens quomodo.
aoth: nobilitas vel gloriatio.

℄ hic. p. poſt. a

APpaim: humus eorꝫ vel volatus eorum.
apparaz: liber onager vel continens feritatem.
appauma: libtas populi dñi vel continens populuz dño.
appelles: congregãs eos vel congregatio eorum.
appia: libera vel libertas: ſiue cõtinens aut continẽtia.
appiforum: libera vel fortis libertas.
appollo: mirabilis aut ammirandus.
appollophanes: mirãdus facie vel ammirabilis ↄtẽplator.
appollonia: diſciplina vel ſynagoga eorum.
appollonius: miraculũ vel ammirabilis.
appollos: congregãs eos vel congregatio eorum.
apoſtolus: miſſus vel legatio.
abſes: libere egrediens vel cõtinentia egreſſionis.
abſiba continens rectitudinẽ vel libertas conuerſationis.

℄ hic. q poſt. a.

AQuilia: dolẽs vel pturiẽs ſeu dolor aut pturitio.

℄ hic. r. poſt. a.

AR: ſuſcitatio vel vigilie.
ara: electus vel electio: ſeu vigilãs ei aut ſuſcitãs eum.
arab: inſidie vel caliditas ſeu vigilans patri: aut ſuſcitans patrem.
araba: inſidie eius vel caliditas eius: ſiue ſuſcitans patrẽ ſiue vigilia patris eius.
araba: multa vel veſpera ſiue occidens aut inhabitabilis.
arabe: plana vel campeſtris ſeu deſerta aut occidẽtalis.
artabath: deſerta tpe vel plãities pcõꝝ ſiue ſuſcitãs patrem pcti: aut vigilãs pri declinãti.
arabathitbe: deſerti tempore vel planities peccatorꝫ ſiue ſuſcitantes patrẽ peccati. aut vigilantes patri declinãti.
arabes humiles vel occidẽtales ſiue calidi aut inſidiatores
arabathane: humile robur vel deſerta fortitudo ſiue ſuſcitãs patrem robuſtũ. aut vigilãs patri fortitudinis.
arabia calida vel inſidiatrix ſiue humilis aut occidẽtalis.
araboth: plana vel humilia ſiue cãpeſtria aut equalia
arach: longitudo vel lõganimitas: ſiue ſuſcitãs fratrem aut vigilia fratris.
aracheus: longitudo conſulẽs vel lõganimitas feſtinãs. aut vigilans fratri conſilij aut ſuſcitans fratrem feſtinãtez
arachi longitudo mea vel longanimitas mea ſeu frĩ meo vigilans aut ſuſcitans fratrẽ meum.
arachites: longꝰ vel lõganimitas ſeu vigilãs fratri cõuerſo ſuſcitãs fratrem captiuum.
arad deſcendit vel deſcenſio ſiue ſuſcitauit deſcendẽs aut ſuſcitauit deſcenſionem.
arad: deſcendẽs vel deſcẽſio: ſiue ſuſcitãs ſeruum. aut vigilãs teſtimonio.
arada: miraclũ vel admiratio ſiue obſtupuit aut admiratꝰ ẽ
aradaz: deſcẽdẽs ei vel deſcenſio eiꝰ ſeu vigilãs ſeruituti: aut ſuſcitãs teſtimoniũ.
aradi deponẽtes vel depoſitiones ſiue vigilãs ſeruituti mee aut

ſuſcitãſ teſtimoniũ meũ.
aradiuſ deponẽſ ꝯſiliuz vel de-
ſcendẽſ feſtinanter ſeu vigi-
lãſ fuituri feſtinãti aut feſti
nãſ teſtificatiõnẽ cõſilij.
aradiuſ : admirãſ vel obſtupe-
ſcens ſeu vindemiator meꝰ
ſufficiẽſ aut vindemiatoriſ
mei ſufficientia.
arado:miraculum vł depoſitio
ſeu ſuſcitãſ ſuũ aut vigilia
teſtificationiſ.
arapha:ſuſcitanſ terram vel vi
gilanter fodienſ.
araphite ſuſcitatoreſ terre vł vi
gilanter fodienteſ.
arabath:negociator vł negocia
tio ſeu vigilãſ uite aut ſuſci
tanſ pauorem.
aria:eligãſ dominũ vel electio
domini ſeu uigilãſ domino
aut ſuſcitatio domini.
aral.ſuſcitanſ infirmũ uel uigi
lanter conſcendenſ:ſiue ſuſci
tanſ contẽnentez aut uigilia
deſpectioniſ.
aram:ſuſcitãſ excelſuz uel uigi
lanſ exaltationi.
aram: reſ cum archa uel reſ cũ
capſa:ſiue iraſcenſ aut indi-
gnatio.
aram:ſuſcitanſ gentez uel uigi
lia populi.
araz excelſuſ uel iracunduſ ſeu
decor aut eiectio eoꝝ.
arama:ſuſcitanſ gentẽ ei uel vi
gilia populi eiꝰ.
arama:excelſa uel iraſcẽſ ſeu de
coranſ eum aut deiectio eiꝰ.
aramathi:deijcienſ aut deiectio
eius ſeu decore pauidꝰ aut
excelſe conſumans.
aramelech:ſuſcitans gentẽ re-
gi uel uigilia ppli regni.
aramelech:excelſuz regnũ uel
erectus rex ſeu decor regni:
aut iracũdia regis.
aram:res cũ arca uel res cũ ca
pſa ſiue ſuſcitans excelſũ aut
uigilans exaltationi.
aram:aceruꝰ:tritici uł laus fru
menti ſeu ſuſcitãs donũ aut
uigilans gratie.
aranon:laus frumẽti vł acer-
uus triſticie ſeu ſuſcitãs do-
nũ iniquũ aut vigilãs gra-
tie inutili.
ararath:mõs vulſus vł mons
uellicatꝰ ſeu ſuſcitãs ꝯſurre
ctionẽ deſcẽdẽtẽ aut vigilãs
teſtimonio deſcendẽti.
arari:mõs vel ſublimitas ſui
vigilãs uigili meo aut ſuſci
tans ſuſcitantem me.
ararite: mõtani vel ſublimes
ſeu vigilãtes vigili meo aut
ſuſcitatores ſuſcitatoris mei.
aras:elatio vel ſupbia ſiue ſuſci
tans ſuſtollentẽ aut vigilãs
plaſmationi.
arath:artifex vel artificium.
arath teſtimoniũ deſcendens.
vel ꝯſurrectio deſcẽſiõis:ſiue
ſuſcitãs peccatũ:aut vigilãs
temporaliter.
arbath:brucus vel locuſta ſeu
brucus peccati aut locuſta tẽ
poralis.
arbathite:locuſte vł bruci:ſiue
bruci peccãtes aut locuſte tẽ
porales.
Arbathis locuſta,viri vel bru-
cus aſſumptus : ſiue hamꝰ
pauidus aut humilitas ſu-
periorum.
arbee:quarta vel quatuor.
arbella ſuſcitãs vetuſtatẽ auri
vel vigilia ſine aſſumptiõe.
arbi:locuſta vel brucꝰ ſiue ha-
mus meꝰ:aut hũilitas eiꝰ.
arbor hamus vel vſqꝫ huc ſiue
humilis aut hũilitas mea.
arboth:humilis vel cãpeſtris ſi
ue hamus tenens:aut hami
retentio.
arbona:locuſta iniq̃: vel brucꝰ
iuſtus ſiue hũilitas merẽs
eũ:aut retẽtio doloris eius.
archab:inſidie vel inſidians.
archad inſidiator:ſeruꝰ vel inſi
dians teſtimonio.
archelaus:agnoſcens leo vel a-
gnitio leonis.
archiatharoth:mora corõe vel
longitudo circuli.
archippꝰ:inſidie oris vel lõgi
tudo opis:ſiue inſidie dila-
tati aut inſidiaꝝ dilatatio.
ardon:ſuſcitans iudices vel vi
gilia iudicandorum.
area eligẽs eũ vel electio eius
ſeu ſuſcitãs deſcẽdentez aut
vigilia aſcenſionis.
areba:plana vel cãpeſtris:ſeu d
ſerta:vel inhabitabilis.
arebia: humilis domino vł re
tentio domini.
arebla:inſidiãs:vel inſidiatio.
arebna:humilis pulcher:vel i-
ſidians pulchritudo.
arech: lõgitudo vel lõganitas.
arechõ:longanimitas merens
vel longitudo iniqua : ſiue
admiratio poſſeſſionis:aut
deſcenſio negociationis.
ared:deſcendens vel deſcenſio ſi
ue aſcenſus montium : aut
aſcenſus ſaltuum.
arephi ſuſcitator mẽſure:vel vi
gilia diſſolutionis.
areli:declinãs me:vel dclinatio
mea:ſiue ſuſcitans deũ meũ
aut vigilia dei mei.
arelite declinati mihi:vel decli-
nationes mee: ſiue ſuſcitãtes
deum meuz aut vigilantes
deo meo.
arez.acerui lapidũ:vel lapides
aceruati.
arem:filius meus vel filiatio
mea ſiue ſuſcitãs fontez:aut
vigilia oculi.
ares:electꝰ:vel electio:ſeu ſuſci
tans ficturã:vel vigilia plaſ
mationis.
areth:ſtupor vel deſcẽſio:ſiue ſu
ſcitans pauorem ei:aut vigi
lia vite.
areuna:arca vel repoſitio.
arphaſa:ſuſcitans tranſitũ: vel
vigilia trãſgreſſionis.
arphaſei:ſuſcitatores trãſeũtiũ
vel vigilia trãſgreſſionum.
arphat:ſanãs vel ſaluãs:ſiue ſa
nitatis:aut ſaluatio.
arpharat.ſaluãs vel ſanans m

populationem.
arga.menſura. vel menſurator.
argob maledicens excelſuz. vel maledicta ſublimitas.
arica.ſuſcitans dilectum meū vel vigilia amabilis mei.
aridatha.leo donatus vel leōis domum ſufficiens.
ariel.leo deus vel leo dei.
arieli.leo deus meus vel leo dei mei.
ariph: vigilia germinis floridi: vel ſuſcitatio viſionis bucelle.
arim.aceruus lapidū. vel lapides aceruati.
arimatheus.altitudo eius vel ipſe exaltatus eſt.
arimathia:ſuſcitans donū domino vel vigilia dominationis domini.
arioth.ebrietas. vel ad ſollicitudinem dirigens.
ariopagus.primitiua ſolēnitas.primitie ſolēnitatis.
ariopagita.primitiue ſolēnis vel primitiua ſolēnitas.
ariopagus.primitiua ſolēnitas vel primitie ſolēnitatis: ſ3 hoc violētum cū athenienſis curie nomē ſit.q̄ a marte nomen accepit.
ariſai.leo temptans.vel leonis temptatio.
ariſtarchus.ſuſcitans coronā. vel mons facture ſuperflue.
ariſtobolus. ſuſcitans dolorez. vel ſuſcitatio germinis.
arina:ſublimis vel conſurgēs ſiue ſublimitas.aut conſurrectio.
arinageddon.mōs eſt latrunculis vel mōs globoſus: ſiue conſurrectio tecti:aut cōſurrectio in ꝓpria ara.
arinathaim:ſublimitas duoꝝ vel altitudo eoꝝ ſiue ſublimes duo:aut ꝯſurgentes bini.
armenia:mōs vulſus: vl mōs vellicatus ſeu mōtis auulſio.aut mōtis vellicatio.
armenij:montes vulſi. vl mōtes vellicati.ſeu mōtiū vulſiones:aut montium vellicationes.
armon anathema meroris vl imago triſtitie.
armon domus vel cellariū ſiue illuminās aut anathēa.
armon anathēa meroris mei vel imago triſtitie mee.
armoni domus mea vel cellariū meū ſiue illuminās me aut anathema meum.
arnaphet vigilia cōuertens vel ſuſcitatio conuerſionis.
arnan vigilia doni vel ſuſcitatatio gratie ſeu arca meroris aut maledictio eorum.
arnon arca meroris vel maledictio ſiue lumen eorū aut maledictio eorum.
arod maledictio ſufficiēs: aut maledicta ſufficienter.
arodi maledictus ſufficiēter vl maledictio ſufficiēs mihi.
arodite maledict⁹ ſufficiēter: vel maledictionū ſufficiētia
aroedi vindemiator ſufficiēs vel vindemie ſufficientia.
aroer ſuffoſſio vigilie vel vacuē factio vigilis.
aroer mirice vel exurgēs ſiue ſubleuans aut ſuffoſſa.
aroerite vacue factiōes vigiliz vel ſuffoſſiōes vigiliarum.
aroerite:mirice vel ſubleuātes ſiue ſuffoſſi aut exurgētes.
Arom:nequā ver verſipellis.
Aromath:nequā ipſe:vel verſipellis peccutor.
Arori:mons vel ſublimitas.
arorites:ſublimis vl mōtan⁹.
Aroſeth:nequā ſemē:vel iniq̄ poſitio:ſeu vigilās germen aut ſuſcitatio reſurrectioni.
Arſa:ſol eius:vel illuminatio.
Arſaces:ſolis duritia:vel illuminatio vomitus.
Arſelem:ſilens circuncīſio:vel ſilentium circuncīſionis : ſeu ſuſcitans nomē domini: aut vigilans auditioni diuine.
Arthimera vel inmerans.
Arthaba:mora patris vl morās patrem.
artaxerxes:lumē ſilētio tēptās vel lumine ſilētio tēptatus.
arthemam:anathematizantem vel conturbantem eos.
arthemi.i.diana cōturban. vel anathematizans: ſiue ſuſcitās egrotationes:aut egrotationum ſuſcitatio.
aruces:circūrodēs me: vl circunciſio mea.
arun:aceruus tritici vel laus frumenti.
arunas:illūinās vl illumiatiō
arur:ſuſcitans ignē:vel vigilia luminis.
arus:inciſa vel aurea:ſeu vigilans conſilio:aut ſuſcitans feſtinationem.

Chic.ſ.poſt.a.

ASa:tollēs vel factura ſiue ſuſtollēs aut pſalmatio.
aſaba:eius captiuitas:vel eius ꝯuerſio:ſiue ſuſtollēs patrē aut pſalmatio patris.
aſabias:colligēs dn̄3: vel ꝯgregatus dn̄o:ſiue ſuſtollēs patrem dn̄3 aut plaſmatio patris domini.
aſach:factura prerupta:vel plaſmationis vmbraculuz ſiue ſuſtollens fratrem: aut tollens fraternitatem.
aſadias:factura ſuiēs dn̄o vel ſuſtollēs teſtimoniuz dn̄i.
aſael:ſuſtollens deum:vel plaſmatio dei.
aſaph:colligēs:vel ꝯgregans:ſiue collectio:aut ꝯgregatio.
aſaia:facit dn̄s:vel faciēte dn̄o: ſiue ſuſtollēs dn̄m:aut plaſmatio domini.
aſaias:idem.
aſa3:delictum:vel fumus : ſiue ſuſtollens populū:aut plaſmatio eorum.
aſama:delictū ei⁹:vel fumigās eū ſiue ſuſtollens populum eius:aut plaſmatio eorum.
aſan tollens domum:vel plaſ-

matio gratie.
Aſana:tollens domum ei: vel plaſmatio gratie eius.
Aſar:carcer vel carceratus: ſeu facturã ſuſcitãs:aut ſuſtollens vigilantes.
Aſaradan:vincens ad exact⁹ ſiue ſuſtollens vigiles iudices:aut plaſmationez ſuſcitans iudicio.
Aſarel:carcer dei:vel carceratus deo:ſeu factura ſuſcitãs deũ aut ſuſtollens vigiles dei.
Aſarela:actura ſuſcitãs maledictũ vel plaſmato tollẽs vigiliam maledictionis.
Aſaronthamar:beatitudo palme vl' btitudo cõmutãs:ſiue atriũ amaritudinis aut veſtibulũ cõmutationis.
Aſarſualim:diuites vulpes vel atriũ vulpiũ:ſeu factura ſuſcitãs ſalutẽ:aut plaſmatio vigilans ſalutationi.
Aſarſuſiũ:diuites obtinẽs: vel beate reuertẽs:ſeu factura ſuſcitãs equũ :aut plaſmatio vigilans reuerſioni.
Aſaſonthamar: os amaruz vel ſilẽtiũ ꝯmutatũ ſeu factura faciẽs iniqtatẽ cõmutatiõis aut plaſmatio tollens dolorem amaritudinis.
Aſar:diluculũ vel mane diluculo ſeu facturam eſtimãs: aut plaſmatõis exiſtimatio.
Aſaradon:victor vel exact⁹ ſeu factura ſuſcitãs ſuos iniqs aut plaſmatio vigilãs teſtimonio merentium.
Aſarabel:beat⁹ de⁹:vel beatitudo dei:ſeu factura vigilis deo: aut plaſmatio ſuſcitãs deũ.
Aſaramel:ſuſtollẽs excelſũ deũ vel plaſmatio excelſi dei.
Aſbaal:plaſmans virũ: vel tollens vetuſtatem.
Aſbel:captiuus dei: vel atriũ vetuſtatis.
Aſbeel:captiuus dei vel factura vetuſta.
Aſcalon:appẽſa vel impenſa ſiue ignis infamis:aut ignis ignobilis.
Aſcalonite appenſi: vel impẽſi: ſiue ignes īfames:aut ignes ignobiles.
Aſcenẽ:tollẽs poſſeſſorẽ ꝯtẽptibilẽ:vel ſuſtollens contemptibilẽ poſſeſſorem.
Aſchenez:ignis aſpſio: vel ignis aſperſus.
Aſeod:carcer dei:vel effuſio:ſiue incendens: aut incendiuz.
Aſe:tollens.vel factura:ſiue ſuſtolẽs:aut plaſmatio.
Aſebã:ſuſtollẽs ſemp excelſuz vel plaſmatio ſemp excelſa.
Aſebias:ſuſtollẽs dñm:vel plaſmatio domini.
Aſebin:facture ſtatio:vl' plaſmatio ſtationis.
Aſebonias:tollẽs pollicẽ dñi vl' factura in medio dñatoris.
Aſech.factura pterupta:vl' plaſmatõis vmbraculũ:ſiue ſuſtollẽs fratrẽ:aut tollẽs fraternitatem.
Aſedech:teſta vl' ſol:ſiue ariditas aut ſiccitas ardoris.
Aſedim:ſiccitas ardoris:vl' ſuburbana eorum.
Aſedemoth:arua vel ſuburbana.
Aſedothphaſgan:abſciſio:vl' os delicti:ſiue tollẽs abſciſum: aut plaſmationis donatio.
Aſedoth:factura papuli vel plaſmatio viriditatis.
Aſedothphaſga:dolatio facture viridis vel faciens pabuluz abſciſionis.
Aſeph:atriũ vel veſtibuluz:ſeu colligẽs:aut congregatio.
Aſem:ſuſtollens eos vel plaſmator eorum.
Aſemona:feſtinans:vel os eius ab oſſe non ab ore.
Aſen:ſuſtollens fontẽ vel plaſmatio oculi.
Aſena.ignis aſperſus vel ignis aſpſio:ſiue ſuſtollẽs fontez ei⁹ aut plaſmatio oculi ei⁹.
Aſenna ruina eius vel precipitatio.
Aſennaa:ruina eius vel precipitans eum.
Aſennaphar:ruens onager:vel precipitans feritas.
Aſenech:ruina vel precipitatio ſeu factura edificãs:aut plaſmationem edificans.
Aſennes.leuãs me:vel ſubleuatio mea.
Aſeneth:ruens vel precipitans ſiue ignis aſpſus:aut ignis aſperſio.
Aſer:atriũ:vel diuitie ſeu beatitudo aut beatus.
Aſerite atria vel diuitie ſeu beatitudines aut beati erunt.
Aſera atritim vulturis vel diuitie deuoratorie.
Aſerai beatitudo mea vel beat⁹ erit mihi ſiue atrium meũ aut diuitie mee.
Aſerdan exacutus vel vinculaz cutis ſeu beatum iudicium aut diuitie iudicande.
Aſerim atriũ vel veſtibulũ ſeu diuitie aut beatitudo eorũ.
Aſermachimath beatitudo domi vel que eſt beata donatio.
Aſermoth atriũ mortis vel diuitie mortales.
Aſeroth atriũ anguſtie vel diuitie temporales.
Aſeroth atria veſtibula ſiue ville:aut beatitudines.
Aſerſual beata ſalus aut diuitie ſalutis.
Aſerſual atrium gaudij vel beatitudo letitie.
Aſem noiat⁹ vel faciens nomẽ ſiue ſuſtollens audituz aut plaſmatio famoſe auditõis.
Aſemaos ab oſſe non ab ore vel ſuſtollẽs nomen ei⁹ aut faciẽs famoſam auditionem.
Aſen factura ventiũ vel plaſmatio ſup vuln⁹ ſeu tollẽs nomẽ aut ſuſtollẽs amphoras temptationis.
Aſereemoth ſuburbana vel ſuburbib⁹ ſeu atriũ idignationis rigide aut beatitudo for

midationis eorum.
aſergadai atrium accincti vul-
turis vel diuitie temptatio-
nis.deuorantis.
aſpha tollẽs ſubito vel factura
eructans.
aſphanar equorũ domitor vel
factura apprehẽdens.
aſphanes equorꝫ domitor vel
factura conuerſionem appre
hendens.
aſphar tollens onagrũ vl̃ plaſ-
matio ferocitatis.
aſia ſuſtollẽs dominũ vel plaſ-
matio domini.
aſia gradiẽs vel eleuans ſeu au
ferens aut elatio.
aſiani facture domini vl̃ ſuſtol-
lentes dominum.
aſiani elati vel auferentes ſeu
gradiẽtes aut eleuati.
aſias ſuſtollẽs dominũ vel pla-
ſmatio domini.
aſidua: miluꝰ vel herodis ſeu
factura dilecta plaſmatio a-
mabilis.
aſiel ſuſtollẽs deum vel plaſma
tio dei.
aſiel gradiens deo vel eleuatio
dei.
aſim ſuſtollens eos vl̃ plaſma-
tio eorum.
aſima ſuſtollens eos ei vel plaſ
matio eorũ eius.
aſinchritꝰ dirigens thuribulũ
vel directio thuribuli.
aſiõgaber ligua viri vl̃ dolatio
hois ſeu faciẽs merẽtes col-
les ſublimas aut ſuſtollens
dolores collium ſublimiuꝫ.
aſir vinculũ vel vinculatꝰ ſeu
factura vigilans aut ſuſtol-
lens vigilantes.
aſidei milui vel herodij ſeu fa
cture dilecte aut plaſmatio-
nes amabiles.
aſyria factura vigilãs domino
aut ſuſtollẽs vigiliãs dñi.
aſyria diligẽs vel dilecta ſiue
dirigens aut directio.
aſyrij facture vigilãtes dño vel
ſuſtollẽtes vigilias dñi.
aſyrij directi vel diligẽtes ſeu
dilecti aut diligentes.
aſſia factura laborãs aut ſuſtol
lens laborantes.
aſimo nouiſſimũ eiꝰ vel factu-
ra parturiens.
aſmodeus facture iudiciũ vel
plaſmatio iudicãtis.
aſmõa feſtinãs vel celeriter nu
merans.
aſnaa tollens ſerpentẽ vel plaſ-
matio collubri.
aſoph collectio vel veſtibuluꝫ
aſon feſtinãs ſeu feſtinatio.
aſom ſilẽs vel os ab ore non ab
oſſe.
aſometh os viuax ab oſſe non
ab ore vel ſilentiũ vite aut fe
ſtinatio pauoris.
aſon factura pupille vel plaſma
tio coccinea.
aſor triuꝫ vel ſagitta luminis
ſeu tollẽs foramen aut plaſ
matio iracundie.
aſoradon victor vl̃ exacutꝰ ſeu
atriũ ſerui iniq aut tollens
foramen teſtimonij ſutilis.
aſoram atriũ excelſuꝫ vl̃ ſagitta
luminis exaltati ſeu extol-
lẽs foramẽ excelſuꝫ aut plaſ
matio iracũdie exaltate.
aſoth ſuſtollens ſignũ aut plaſ
matio temporalis.
aſothite tollẽtes ſigna vl̃ factu
re temporales.
aſra: diminutio vel diminutꝰ
ſeu tollens magrm aut plaſ
matio magiſterij.
aſrael diminutꝰ deo vel ſuſtol
lens magiſterium dei.
aſrahi: beatũ faciẽs: vel beata cõ
motio: ſeu diminutus ipſe
aut dimunitioni parens.
aſrael: beatus deo: vel beatitudo
de ſiue tollẽs magrꝫ deũ aut
plaſmatio magiſterij dei.
aſrehite: beati deo vel beatificã-
tes deũ: aut plaſmati magi-
ſterio dei.
aſtaoil: ignis gemẽtiũ vl̃ ignis
parturiẽtium.
aſtari: caula mea vel pſepe meũ.
aſtari: ouile meũ vel cubiculũ
meũ: ſiue atriũ meũ: aut fa-
ctura exploratiõis mee.
aſtaroth: ouile vl̃ factura explo
ratorum.
aſtaroth: atriũ vel cubiculum:
ſeu caule aut preſepia.
aſtarothhibeo: ouile vel factura.
aſtarothites: caula vl̃ atriũ: ſeu
preſepe aut cubiculum.
aſtarten: factura ſuperflua vl̃ plaſ
mationis ſuperfluitas.
aſtargea voltũras feſtiua vel cõ-
ſilium feſtinatio.
aſtiõ: factura incendij: vel plaſ-
matio cõuerſationis.
aſpha: tollens ſubito: vel factu-
ra eructans.
aſuerus: beatitudo: vel atrium
eius.
aſum: os eorum vel fumigans
eos.
aſum: factura coccinea vel tol-
lens pupillam eorum.
aſur: diues vel beatus: ſiue fa-
ctura luminis aut tollẽs in
cendium.
aſuri: diues mihi vel atriũ me
uꝫ ſeu factura luminis mei.
aut tollẽs incẽdiũ meum.
aſuriꝫ: diuitie eorũ vel beatitu
do eorꝫ: ſiue factura illũ inaſ
eos aut tollẽs incendiũ eorꝫ.
aſſur: tollẽs robuſtũ vel tollẽs
accerbitatem.
aſſur: ſuſtollens murũ vel tol-
lẽs anguſtiã ſeu factura cõti
nens aut plaſmatio directio
nis.
aſſur: negociator vl̃ negociatio
ſiue nemus aut ignis illu-
minatio.
aſſur dirigẽs vel diligens ſiue
beatus aut gradiens.
aſſurim: ſuſtollẽs murũ eius:
vel tollens acerbitatem.
aſſurim: faciẽs robuſtos eos vel
plaſmatio directa eius ſiue
tollẽs ãguſtias eorꝫ: aut ſu-
ſtolẽs cõtinentiã eorum.
aſſuri: nemora: vel igniũ il-
luminationes: ſeu negocia-

tores. aut negociationes.
aſurim: dirigētes vel diligētes ſeu beati aut gradientes.

Thic.t.poſt.a.

Atha: tpꝰ vel peccatū ſeu derelinquēs aut tpalis.
athac: ptōr humilis vel peccati retētio: ſeu delinquēs fratri: aut tēporalis frater.
athad: rhamnus: vel teſtimonium.
athia: peccans dño: vel temporalis domini
athalia tpꝰ dñi: vel tēpus eius ſeu peccans dño: aut declinatio donum.
athanaia: concupiſcentia vel deſiderium.
athanael: tpꝰ meū dei vel peccatum meum deo.
athanai: tpꝰ fluctuans vel peccator cōmotus: ſeu corona donati mei aut exploratio gratificationis mee.
athar peccator ſuſcitās vel temporalis vigilia.
athara: peccatū ſuſcitans ei: vel peccatoris vigilia eius.
athari: explorator: vel exploratio.
atharoth: corone vel circuli.
atharh: peccatū tēporis vel tempus peccatoris.
athene: diſperſe vel diſſipate.
atheniēſes: diſſipate uel diſpergentes.
athenobius: peccator latrās vel temporalis latratio.
ather ipſe ꝯiurgēs cōtrariꝰ vel peccator effundēs aduerſa.
athicon: tempus mediū uel peccatoris dimidiator: ſiue tpꝰ ꝯgregate iniqtatis: aut peccatū cōgregatiōis inutilis.
athipha: tpꝰ ſubitum: uel peccatum eructans.
athil peccatū germen uel tempus inueterans.
athita tempus querens uel dilectiſilentium.
atholus: tpꝰ conſilij: uel peccati

commixtio.
athomiel: rñdens deo uel tempus eius dei.
athupha: tempus ſubitum vel peccati infirmitas.
athul: tēpus conſilij uel peccator feſtinans.

Thic.u.poſt.a.

Aua: iniquꝰ uel iniqtas. auā: fons uel motus: ſiue mouens eos: aut ſubuerſio eorum.
aui: ferox: ut ferocitas ſiue iniquꝰ mihi: aut iniqtas mea.
auil: inſipiēs uel ſtulticia.
auim: aceruus lapidū uel iniquitas eorum.
auiſa: voluntas mea: uel iniqtatis mee ſaluatio.
auith: iniqua uel iniquitas.
auoth: ſedes: uel cōmoratio ſeu uinculum.
auoth: uita uel gloria: ſeu uille: aut ciuitates.
auothiar: uinculū uigilie uel ſedes uigilie ſeu cōmorās illuminatio: aut in cunabula illuminationis.
autphiair: glīa luminis uel uita illūinās ſeu uille uigilātiū aut oppida illūinā͂tiū.
auphrathom: frugifera: uel puluerulēta ſiue ubertas aut de cinere ueniens.
auphrothonite: frugiferi: uel puluerulēti ſeu uberes: aut de cinere uenientes.
auguſti: ſolemniter ſtātes. uel ſolēnitas addita.
aulon: uallis grandis: uel uallis campeſtris.
aunam meror eorū uel labores eorum.
aunan: non eſt uel inutile.
aurā: iracūdia uel iracūdus.
auran: iraſcēs uel iracūdia.
auſitilis. cōſiliū uel cōſiliatrix.

Thic.x.poſt.a.

Axa: furor uel furibūda. axā claudicās uel iraſcēs.
axath. medicina uel medicamentum.

Thic.z.poſt.a.

Aza: uidēs uel robuſtꝰ: ſeu fortis dñi aut fortitudo eius.
azabias: uidens patrē dñi uel fortitudo patris domini.
azahel uidens deū uel fortitudo dei.
azam: uidēs eos uel fortitudo eorum.
azanoe: fortitudo cōmotiōis uel uiſio regeriēnis.
azara: dorſum uel crepido.
azaria: auxiliū domini: uel auxiliator eſt dominus.
azarias: idem.
azaram: adiuuans populū: uel auxiliū populi: ſiue dorſum eorū aut crepido eorum.
azaz: continens uel apprehendens: ſeu uidēs fortiter: aut uiſio fortis.
azazias: cōtinēs dñm: uel apphenſio dñi: ſeu uidens fortiter dñm: aut robuſta uiſio domini.
azbel: uidens uetera uel robuſtus uetuſtate.
azbelite: uidentes uetera uel robuſti uetuſtatibus.
azboth: uidens domentē uel uidēs in domitu ſeu fortis uetuſtas: aut fortitudo lugentium.
azchad: uidēs mare: uel fortitudo maris.
azchat: uidens dolentē: uel uidēs componentē: ſeu fortis deus molaris: aut fortitudo penitentie.
azeb: pergēs uel ambigens: ſeu uallis deucrans: aut uallis rapacitatis.
azecha: fortitudo: aut decipulas: ſiue robuſta aut clauſa peſſulo.
azer: auxiliū: uel ſanctificatio ſeu fortis conſurgens: aut uidens uigilias.
azagad: fortis tēptatio: uel uidens accinctum latrūculū.
azi: fortis meus uel uiſio mea.

azīam. videns populū: vel fortitudo eorum.
azias: videns dominū: vel fortitudo domini.
aziel: pgens vel pficiens: ſeu videns deū: aut fortitudo dei.
azia. fortis vel videns viſionē.
aziel. pgens. vel abiens ſeu videns deū aut fortitudo dei.
azir. fortiter vigilās: ſeu vidēs vigilias.
aziza fortis iſte. vel viſio iſta.
azmath. videns mortē. vel fortis mortuus.
azmaneth. idem.
azmot fortis morte. vel apphēdens mortem.
azmoth: fortis incluſio. vel apphendens decorem.
azor: adiutus vel auxiliator: ſeu videns lumen aut fortiter iracundus.
azozia: incendens domino vel incendium domini.
azotus. incēdiū vel incēdēs. ſiue ignis patruelis. aut ignis patrui mei.
azotij. incēdētes vel incēdia. ſiue ignes patruelis: aut ignes patrui mei.
azotidie. incēdiū vel ignis patruelis.
azarael. adiuuans deum vel fortitudo dei.
azuba. relicta vel deſerta ſiue relictio aut deſertio.
azur: adiutor lucidus vl auxiliū igneū. ſiue vidēs lumen aut robuſtū incendiū.

Sequūtur interpretationes hebraicorū nominū incipiētium per. b. litteram.

BAabana. venit reſpondēs vel venit reſponſio.
Baal. vir vel vetuſtas ſiue hñs aut deuorator.
Baala. venit hec vel habens eā. ſeu vir eius aut deuorās eum.
baala anan. venit hoc donum. vel habens eam gratiam: ſeu vir gratus ei. aut deuorator gratificationis.
baalaſor. vetuſtas deuorans atrium vel vir habens ſagittam luminis: ſeu vetuſtas tollēs foramen aut vir plaſmator iracundie.
baalath vir aſcendens vel hñs aſcenſionē ſeu vetuſtas tpis aut deuoratio peccatoris.
baalberith. vir habens pactum vl vetuſtas deuorans fedus.
baal pharaſiz. viros deuorātes diuidens. vel habentium vetuſtatem diuiſio.
baalphegor. vir habēs hiatū vl vetuſtas deuorans os pellis ſuperius.
baalgath: vir fortunatꝰ vel hñs tēptatiōes. ſiue vir accinctꝰ latrūculis aut vir deuorator.
baalia vir habens dominū vel vetuſtas deuorās dñationem.
baalim aſcendentes vel ſuperiores.
baalim. viri vel habentes ſiue i ſupioribꝰ aut deuoratores.
baalis. vetuſtas. viri vel hñs aſſūptionē ſeu deuorās virū aut vetuſtatis aſſumptio.
baalmon deſcēdēs humilis vl deſcēſio humilitatis: ſeu vir humilis hñs domicilium: aut vetuſtas deuorans habitaculum.
baalmeon: deſcēſio humilis vl deſcenſus humilitatis.
baalmeſar: habens eū: vel vir ex principe: ſeu vetuſtas eiꝰ aut deuoratio principis.
baaloth: aſcēdens vel in aſcenſionibus: ſeu vir hñs tempus aut vetuſtas deuorans reſponſionem.
baalſaliſa. habens vitulā cōternantem vel habens vitulā conternatā: ſeu vetuſtas deuorās tertium aut vir hñs vitulā triennalem.
baalthamar: vir hñs palmā vl vir hñs amaritudinē: ſeu vetuſtas deuorans cōmutatoꝝ: aut vetuſtas deuorās cōmutationem.
baana: venit conatus vel venit gratificatus.
baanam: filius eiꝰ vel veniens ei: ſeu venit reſpōdens: aut venit reſponſio.
baanit venit conatus mihi vel venit gratificatio mea.
baani: veniēs mihi vl filiꝰ meus: ſeu venit rñdens mihi aut reſponſio mea.
baara: venit reſpondēs vel venit reſponſio.
baari: venit rñdens mihi: vel venit reſponſio mea.
baari: fontes vel putei: ſiue in vētre aut in commutādo.
baarias: venit rñdens dñs vel venit reſponſum domini.
baaſa: venit tollens vel veniēte factura.
babatha: trāſlatus tpe vel cōfuſus pcōꝝ: ſeu trāſlatio tpalis aut confuſio peccatoris.
babel: confundens vel confuſio ſeu trāſferens aut trāſlatio.
babylon: idem.
babylonij: confuſi vel tranſlati ſeu confundentes aut tranſferentes.
bachar: inſaginate vel ingreſſus eſt.
bachaca: vetuſtas īſaginate vel lugēs ingreſſus eſt agnus.
bachenor: lucēs lucerna: vel ingreſſus eſt agnus lucerne.
Bacci: vetꝰ vl luctꝰ ſiue lugēs aut in vomitu.
bachides: luctꝰ fortis vel vetuſtas in vomitu.
badachar: venit cōpungi vl venit tumultꝰ: ſiue venit merces aut venit turbatio.
badad: maximus vel excellētiſſimꝰ: ſiue venit teſtis aut venit ſufficiens.
badadi: maximꝰ mihi vl excellētiſſimus meꝰ: ſeu robur meū aut ſufficientia mea.
badaias: pcipuus dño vl in iudicio dñi: ſeu venit dñs aut venit dominator.

badal: precipuus vel ſublimis: ſeu venit conſedens aut venit infirmitas.
badā: ſolus aut in iudicio ſeu venit populus aut aduent⁹ eorum.
badā: precipuus vel in iudicio ſeu venit donum aut venit gratificatio.
badaʒer: maximū auxiliuʒ vel excellētiſſim⁹ ſcificator ſeu venit fortis aut venit ſepatio.
Babſeba: filia ſeptē vel filia iuramēti: ſeu venit eloquēs aut venit conuerſio.
badſuba: filia deprecationis vel filia ſacietatis: ſeu venit querens aut venit incendium.
Iſta enim badſuba vel badſeba ipſa eſt berſabee mater ſalomonis.
baem: locus vite mee: vel locus ſuſcipiens mihi.
baen: iniqu⁹ oculus vel iniquitas fontis ſeu venit fōs aut venit oculus.
bagad: venit accinct⁹ vel venit in fortuna: ſeu venit latrunculus aut venit temptatio.
bagal: onus vel iugū: ſeu venit aceruus: aut venit iuolutio
babaga: excelſus tēpore vel ſublimitas peccatoris.
bagathau: venit tact⁹ ridentis vel venit riſus tangentium.
bagaʒim: in excelſo cōtemptus, vel venit fortitudo.
bagoaim: ſublimitas deuorās eos vel iugū vulturis eorum.
babez: locus vel in eis ſeu vēit locus: aut locus eorum.
bai: filius meus veniēs mihi.
bala: abſorta vel inueterata: ſeu abſorbens vel inueterans.
balaa: abſorbens eum vel inueteratio eius.
balaach: deuorās vel precipitās ſiue abſorbēs fratreʒ: aut inueterans eos.
balaaʒ: vanus populus vel ſine populo: ſiue in eis: aut precipitans fraternitatem.
balaam: turbans genteʒ vel deuorans populum: ſiue abſorbentes eos aut abſq; ſubſtantia eoruʒ.
balaam: turbās donū vel deuorator doni: ſiue abſorbēs gratos aut inueteratio gratie.
balaanam hñs grām vel inueterans reſponſionem ſiue abſorbens donum: aut precipitatio gratie.
balach: lingēs vel ludens: ſiue inuoluens: aut eliſio.
balada: abſorbens teſtes vel inueterans fraternitatem: ſiue veniens eam iudicare: aut p̄cipitatio teſtimonij.
balaad: vetuſtas ſola vel deuorans teſtimonium ſiue abſorbens precipuos aut precipitans patrueles.
baladaʒ: venit ſibimet iudicās vel vanitas ꝓ ſemetipſo ſeu abſorbens iudices: aut inueterator iudicij.
balagd: abſorbens latrunculos: vel precipitans temptatiōeʒ.
balagad: vir accinct⁹ vel habuit accinctum: ſeu vir fortunat⁹ aut vir pirata.
balam: turbatio vel p̄cipitiū.
balaman: turbator populi vel precipitator eorum.
balanan: turbans donuʒ vel p̄cipitans gratiam.
balaſor: aſcendēs domū: vel habens ſagittam luminis: ſiue abſorbens fortes: aut inueterator anguſtie.
balad: abſorbens peccatum vel inueteratus tempore.
balad: lugens vel inuoluens: ſeu lingens: aut eliſio.
baldad: vetuſtas ſola: vel vetuſtatis ſolitudo.
baldan: venit ſibimet iudicans vel vanitas ꝓ ſemetipſo: ſeu abſorbens iudices: aut inueterator iudicij.
bale: precipitans vel deuorator.
baleite: deuoratores vel precipitatores.
balec: abſorbens vel precipitās.
baliada: varietates cognouit: vel variatorū cognitior ſiue abſorbens teſtimoniuʒ aut inueterator ſeruitutis.
baloth: aſcendēs vel in aſcenſionibus: ſiue abſorbēs aut inueterati reſponſione.
balſaliſa: habens vitulā conternatē vl hñs vitulaʒ conternataʒ ſeu vetuſtas deuorans tertium aut vir habens vitulam triennalem.
balthaſar: capillus capitis vel abſorbens diuitias.
balſtus habens luctuʒ: vel hñs premium.
bama: in quo: vel quis: ſiue in quibus aut ſemper excelſa.
bamoth: in morte vel excelſa ſiue mors adueniēs: aut mortis aduentus.
bamothbal: excelſa in morte viri habentis: vel mors aduenientis vetuſtati deuoranti.
bana: venit reſpondens vel venit reſponſio.
banaa: venit reſpondens ei: vel venit reſponſio eius.
banai: venit reſpondens mihi vel venit reſponſio mea.
bannai: idem.
Bananias: edificans domino vel cementarius domini: ſeu reſpōdens dño aut reſpōſio domini.
banaʒa filius vidēs vl fortitudinis fili⁹.
banea: venit reſpondens ei vel venit reſponſio eius.
baneas: venit reſponſū tollens venit reſpōſio plaſmatiōis.
banebarach: filius fluminis vel fili⁹ fulguris: ſeu fili⁹ fulgurātis: aut filius percutientis.
banebarath: venit rñdens fulminis: vēit rñdēs fulguri ſiue vēit rñdēs fulgurāti aut venit rñdens percutienti.
baneiʒhan: fili⁹ ſtridoris vel fili⁹ neceſſitudinis ſeu vēit firmitas. aut venit preparatio.

Bani.filiꝰ meꝰ uel veniēſ mihi.
Banni pollex meꝰ uel ī medio
mei.
Bannimi:filiꝰ meꝰ unicꝰ uel fi
liuſ meuſ ſempiternuſ.
baon ī iniqtate uel ī iniqtatibꝰ.
baon : uenit : dolor uel uenit
iniqtaſ. ſeu uenit murmu-
ráſ aut uenit inutilis.
baor:in pelle uel in pellibꝰ.
baor uenit lumē uel uēit fora
mē ſeu uenit pelliſ aut uēit
iracundia.
bar.filiuſ.uel filiatio.Syrū eſt
non hebreum.
bara: lectuſ uel creatura ſiue fi
liꝰ eiꝰ aut malitia.
barrabaſ.filiꝰ prīſ uel filiꝰ magi
ſtri. Syrū ē pariter ⁊ hebreū
barach: fulmen uel fulgur:ſiue
fulguráſ ⁊ percutienſ.
barachel:fulgur dei uel flumen
dei ſiue fulgurans deū. aut
percuſſio dei.
barchemimim: tribuli vel crea
tura deorum.
barachias: benedictus domino
vel benedictus domini.
barachias:fulgur dn̄i vel fulgu-
rans dn̄s. ſiue fulgurás dn̄o
aut percuſſio domini.
barachiel:benedictus deo vel be
nedictus dei.
barachiel fulgur dei mei vel fil
mē dei mei ſiue fulgurás deo
meo aut percuſſio dei mei.
barada filius decoris vel filius
decorus ſeu filij ſeruus aut
filius teſtimonij.
barahel: bn̄dixit deū vel bn̄di-
ctio dei ſiue luctus deo aut
creatura dei.
baraſa: haurientes vel in egeſta-
te ſeu veniens ad faciēdū aut
filius ſuſtollēs plaſmationē.
barath: grando vel tēpeſtas ſeu
filius peti aut filius tpalis.
baraça : filius videns vel filius
fortitudinis.
barech:grādo vel tēpeſtas: ſeu fi
lius viuax:aut filiꝰ pauidus.
baremy:fugij cū quiſpiam vel
q ucpiam fuga eius.
baria:filius in malis vel filiꝰ do
mini ſiue ī clamore eiꝰ : aut
in commotione ipſius.
barien:filius in malo vel filius
maleficij.quē ⁊ ipſum non-
nulli barie ſeu corrupte no-
minant.
bariben:filius ipſe vel filius par
cens. ſeu filius commotus:
aut filius faciens.
bariona filius colūbe aut filius
ſimplicitatis. Syrum eſt pa
riter ⁊ hebreum.
bar. qppe ſicut predictū eſt ſyria
ce filius:⁊ iona columba.
baritha:phitoniſſa vel ſubitánea.
ſiue os abyſſi : aut os pfundū.
barnabas:filius cōcludēs vel fi-
lius prophete:ſeu filiꝰ venien
tis aut filius conſolationis.
barne:filius motionis vel fili-
us mutationis.
barnee: electa commotio vel fi-
lius electe mutationis.
barſabas : filiꝰ reuertēs vel filiꝰ
getis ex ſyro ⁊ hebreo ſermo
ne cōpoſitū.ſeu filiꝰ iuramē
ti.aut filius conſolationis.
bariemia:filiꝰ cecus vel filiꝰ ceci-
tatis quem corrupte quidā
bethimeem legunt.
barthimeus filiꝰ pinguedinis
vel filius ruminantis.
bartholomeus : filiꝰ ſuſpēdētis
me vel filiꝰ ſuſpēdētis aquas
Syrum eſt non hebreum.
baruch:benedictus vł bn̄dictio
barſait:filius oliue eius vel fili-
us fornicationis eorum.
balan:bruchus vel pinguedo.ſeu
ſiccitas aut confuſio.
baſar:infantia vel in anguſtia ſi
ue infans aut anguſtiatus.
baſara infans vel infantia eius
ſiue anguſtians eum aut in
anguſtia eius.
baſchama:cōfuſio caloris vel an
guſtia caliditatis eius.
baſchat:adeps vel deſecatio.
baſechat: adipem vel deſecatio-
nem.
baſechāt adeps vel deſecatio ſeu
deſecans aut deſecatio.
baſemath: depoſita vel deliquēs
ſeu veniens aut delictio.
baſemoth: veniēs aut deliquēs
ſiue in oībus aūt in noibus.
baſias:adeps domini vel deſica
tus domino.
baſamath: depoſita vel deliquēs
ſeu delinquēs aut delictio.
bathanim:domus rn̄dētiū vel
domus humilitatis eorum.
bathuel : virgo dei vel caſtus
deo.
baurim:electi vel electorum.ſi-
ue iuuenes aut robuſti.
bauranites: fortis vel electꝰ ſeu
iuuenis aut robuſtus.
baçatha contemnēs tēpus vel
deſpectus peccator.
baçeotha : contemnens eū vel
deſpectio eius.
baçothia: contemnes dn̄m vel
deſpectio domini.

¶ hic.e.poſt.b.

Beas iniquus teſtis vel edi
ficator precipuus.
Bean : iniquus gratie vel ini-
quitas donationis.
Bean : os vulturis vel confuſio
deuoratoris.
Bechechias:inclytus deo vł pri
mogenitus dei.
becher:inclytus vel primogeni-
tus.
becherite:inclyti vel pmogeniti
becherias inclytus dn̄o vel pri
mogenitus dn̄i.
bechor : primogenitus vel vni-
genitus.
bechori pmogenitꝰ meꝰ.vel pri-
mogenitus mihi.
bechorri primogenitꝰ fortis vel
primogenitus timidus.
bechue:inclytus grauis:vel pri
mogeniti condemnatio.
bet filia vel menſura.
beded inſtauratio vel inſtaura-
tus.ſeu menſura diuitiarū.
aut filia voluptuoſa.
bedſabee:filia ſeptima vel filia iu
ramenti:ſeu menſura ſaturi

tatis. aut filia ſatietatis.
beelſam: filia dura vel menſura iniqua ſeu filia iniquitatis aut ipſa iniquitas.
bedelliũ lapis vel carbunculus.
beel: vetuſtus deus vel vir deuorator ſiue dñs vetuſtatis aut vir habens vetuſtatem.
beelphegor: vir habens hiatum vel vetuſtus deus hians ſiue domino vetuſtatis hiantis aut vetuſtas deuorans os pellis ſuperius. Ipſe eſt priapus ſeu ſimulachrũ ignominie.
beelſephon: vir habens archana vel dominus aquilonis ſeu vetuſtus deus habens ſpeculam. aut vetuſtas deuorans aſcenſionem ſpeculi.
beelzebub: vir muſcarum vel princeps muſcarum. ſiue vetuſtus deus habens muſcas aut vetuſtas deuorãs muſcas.
behemoth: animal vel animalis. ſeu beſtialis aut beſtia.
beera: fons eius vel puteus eiꝰ ſiue in lumine. aut putei eiꝰ.
beeri: fons vel puteus meus. ſiue in limine aut putei mei.
bega: ſublimis vel excelſa ſiue ſublimitatis aut celſitudo.
begaui: iugũ vulturis uel ſublimitas deuoratoris.
begnai: excelſus meus vel ſublimitas mea. ſeu fabrica vulturis aut fabrica deuoratrix.
begni: excelſus meus vel ſublimitas mea.
begumim: fabrica cementarij vel fabrica cementariorum.
bebelmon: vetuſti deus habitaculi vel dominus habens domicilium vetuſtis.
bel: vetuſtas vel abſq;.
bela: habitus vel indumentũ. ſeu vetuſtas eiꝰ vel abſq; eo.
belath: habens vel habitus ab habendo non habitu.
belath: vetuſtas peccati vel abſq; tempore.
balathlaa: habens vel habita genere feminino ab habendo participium eſt nomen verbum imperatiuum.
belhala: habitum apprehendẽs vel indumentum irroratũ.
belbecia: vetuſtas primogeniti domini vel abſq; nobilitate dñs
belga abſq; motu vel vetuſta cõmotio.
belge: idem.
belgua: abſq; valle. uel abſq; prerupto. ſeu uetuſtas uoraginis aut uetuſtas deuoratoris.
belia: uetuſtus dominꝰ. uel abſq; domino.
belia: puteus eius vel in clamore eius ſiue in malis. aut cõmutatio ipſius.
belial: abſq; iugo vel abſq; domino.
beliar: cecus lumen. aut ceca anguſtia ſeu uetuſtas deficiens uel abſq; continentia.
belmelech: deꝰ meus rex. uel uetuſtas mea regna.
belma habens deſiderium uel abſq; domicilio.
belmeula: habens domiciliũ uel abſq; inhabitatione.
belſan: uetuſtas iniquitas.
belſar: abſq; principe. uel abſq; carbone. ſeu uetuſtũ uelamẽ uetuſtatis anguſtia.
belſathim: abſq; germine. uel abſq; poſitione: ſeu uetuſtas ſpinarum aut uetuſtas reſurrectionis eorum.
ben. filius uel filiatio.
benabinadab: filius patris mei uotiuus uel filiꝰ patris mei ſpontaneus.
benadab: filius uotiuus uel filius ſpontaneus.
benael: edificatꝰ deo uel edificatio dei ſeu filius eius deo aut filius eius dei.
benail: filius doloris uel filius parturientis.
bendagar: cecum lumen uel filius preuaricationis.
benebarach: filius fulminis uel filius fulguris: uel filiꝰ fulgurans aut filiorum percuſſio.
benechaim. filius callidus uel filius ſurgens. ſiue filiꝰ neceſſarius uel filius neceſſitatis.
bennennan filius in eis uel filius in medio eorum.
bennenon: filij ecce ſunt uel filij ecce hic ſunt.
benereem filij tonantis vel filij tonitrui quod corrupte boanerges vſus obtinuit.
beneſed filius mittens vel filiꝰ confirmationis.
bengaber filius viri fortis vel filius iuuenis virilis.
benhur filius lucis vel: filius igneus.
beni. filius meꝰ vel filiatio mea
benni filius requieſcẽs vel filiꝰ requietionis.
beniamin filius dierum vel filius uirtutum ſiue filius amaritudinis vel filius amarorum.
beniamin filius dextere vel filius uirtutis ſiue filiꝰ aſininꝰ aut filius aſinorũ.
beniar: cecum lumen uel ceca anguſtia ſeu filius deficiens aut filius preuaricationis.
bennoi filius cõmorꝰ vel filius requietionis.
bennon. filius merens uel filius doloris: ſeu filiꝰ murmurãs aut filius inutilis.
benoni filius merens vel filius inutilis mihi ſiue filius doloris mei aut filiꝰ iniquitatis mee.
benui filius meus vel filiatio mea.
bennui. filius requieſcens. vel filius requietionis.
benun. filius ſeruus vel filiꝰ.
bepiſcis ſiue filius vnicꝰ. aut filius ſempiternus.
benir filius incidẽs vel filius lucidus ſeu filius luminis. aut filius igneus.
benzoeth filius huiꝰ pauidi vel filius huius vincis.
beon. polex uel in medio. ſiue iniquus murmurãs aut iniq.

e bate dolens.
beer. impellens ſiue īpulſio vel iniquus luminis. aut iniq‑tas iracundie.
beer. fons vel puteus.
beera. fons eius vel puteus eiꝰ.
beerameth. fons exaltatꝰ vite vel puteus alti pauoris.
beerchos. fontis calix vel putei potus.
beerdan. puteus iudicans vel fons iudicij.
beerea. puteus eius vel filia eiꝰ. hebreū eſt. pariter atqꝫ ſyꝝ.
beeri. puteus meus. vel putei pluraliter.
beeria. fons domini vel puteus domino.
beerth. fedus vel pactum.
beernice. puteus innocēs vel filia eleganter cōmota.
beeronice. idem eſt vtrunqꝫ hoc nomen ex hebreo ſyroqꝫ cōpoſitum eſt.
beeroca. puteus eius vel filia eiꝰ.
beeroenſes. filij eius vel putei eius.
beeroni. filia que vel puteꝰ qs. Et hec tria nomina ex hebreo pariter ſyroqꝫ compoſita ſunt.
beerot. fontes vel putei ſeu fons reſpondens. aut puteus tēporalis.
beerotha. fontes eius vel putei eius ſeu fons reſpondens ei aut puteus temperans eū.
beerothai. fontes mei. vel putei mei. ſe u fontes vultuꝝ. aut putei deuorantes.
beerothi. fōtes vel putei mei ſeu fons reſpōdēs mihi. aut puteus temperans me.
beerothite. fontales ſeu puteales ſeu fontes rñdētes mihi aut putei temperantes me.
beerſa. puteus federis vel fons iuramenti.
beerſabee. fons ſeptimꝰ vel fons iuramēti. ſiue puteus ſatiās aut puteus ſaturitatie.
bereſith. in capite vel ī capitulo. ideſt geneſis. q̄ in capite ol‑um librorum poſita eſt.
bertan. fons altus vel puteus altiſſimus.
berzellai. ferrum meum vel fortitudo mea.
beſai pinguedo mea vel ignominioſus mihi.
beſaia. pinguis dn̄s vel ignominioſus domino.
bethſamath. dereliquēs vel de relicto ſeu pigue donū aut confuſio donatoris.
beſamath. adeps vel deſecatio.
Beſee. piguis vel ignominioſus
beſellam. obūbrās eos vel obūbraculum eorum.
beſeleel: vmbra dei vel vmbraculum diuinum.
beſodia. anguſtia menſure domini vel tribulans menſuram dominicam.
beſoloth. piguis ligatus vel ignominie declinatio.
beſor. tribulatio vel āguſtia ſeu carnalis aut pelliceus
beth. domus vel habitaculum.
bethar. requies vel requietio ſiue domus eius aut habitaculum ei.
bethacarē. domus ſterilis vel domus eruditionis triſtitie.
bethaphaleth. domus ſalutis vel domus viuificans. ſiue domus excludens. aut domus mirabilis.
bethaphe. domus erroris. vel domus mali: nō a malicia. ſed ab arbore
bethaphe. domus oris vel domꝰ decipule ſiue domus laquei. aut domus diſcipule.
bethapua. domꝰ inducens eos. vel domus declinās de eoꝝ. ſeu requies laborū eius aut regetio indutionis eorū.
bethagan. domus horti vel domus elationis.
bethagla. domus vitule vel domꝰ feſtiuitatis eiꝰ vel domꝰ defectiōis aut domꝰ plāgētiū
bethaglā. domus planctus vel domus feſtiuitatis eorum
bethiā: domus idoli vel domꝰ. latrie ſiue domus deuorās. eos aut domꝰ vulturis eorū.
bethaiſmoth. domꝰ deſerta vel domus adducens mortem.
bethaloth. domus cāpeſtris vel domus in campeſtribus ſeu requieui vacā aut requietionem declinans.
bethamoth domus mortua vel domus mortaliū. ſeu reges mortis. aut regeſcēs mortuꝰ
bethanara. domus pardoꝝ vel domꝰ amaritudis ſeu reges amaricās: aut regetio pardi.
bethanan. domus doni vel domus gratie. ſeu requies decoratoris aut regetio gratificationis
bethanat. domus reſpondētis vel humilitatis. ſiue domus vbi eſt reſpondens dominꝰ aut domꝰ vbi eſt gr̄a dei.
bethania. domus obediētie vel domus afflictiōis eius ſiue domus doni domini. aut domus gratificata domino.
bethanoth. domus gratie vel domus reſpōſionis ſeu domꝰ precinens vel domus precinentium.
bethara domus aque vel domus putei.
bethara domꝰ electōis vel domꝰ electa ſiue domꝰ ſuſcitās eū. aut domus vigilarum eiꝰ.
betharaas. domus montiū vel domꝰ ſublimitatis eoꝝ ſiue domus ſuſcitans gentē. aut domus vigilans populo.
betharaba domꝰ ſuſcitās pres vel domus vigilās patribꝰ.
betharaba. domus grandis. vel domꝰ multa ſiue domꝰ humilis aut domus veſpertia.
betharapha. domus ſanās vel domus medicine. ſeu reges medici. aut regetio ſanitatis
betharam. domus ire vel domꝰ. ſublimium.
betharaz domus decora vel domus electa. ſiue domus ſu‑

citans gentem.
aut domus vigilans pplo.
betharan. domus vigilans do
no vel dom⁹ ſuſcitans gra-
tificationem.
betharan. domus ire vel do-
mus arche ſiue domus mō
tium. aut domus aſcenſus
humilium.
bethaſan. domus fumi vel do
m⁹ delicti ſiue tollēs domū
aut dom⁹ plaſmata gratie.
bethaſan. domus deponens vl
domus depoſita. ſiue dom⁹
deponens domū. aut dom⁹
depoſita gratie.
bethauen dom⁹ idolatra. vl do
mus inutilis.
bethara. dom⁹ fontis el⁹ vl do
mus putei eius.
bethberai. domus putei. vel do
mus in lumine meo.
bethebeſſe. dom⁹ cōfuſa vl do-
mus pinguedinis.
betheachō. dom⁹ ſculpta vl do
mus ſculpture.
Bethear. domus agni vl dom⁹
cognitionis.
betheur. domus frigida vel la-
pis adiutorij.
bethdagari. domus tritici vel
domus frumenti.
bethdagon. dom⁹ piſcis triſtis
vel domus piſcium triſticie.
bethe. domus eius vel habita-
culum.
bethel. domus dei vel habitacu
lum dei.
bethemelech. domus vallis vel
domus profunditatis ſiue
vterus vultus. aut ventris
ſuſtentaculum.
bethen. vēter vel venterus ſeu do
mus fontis. aut dom⁹ oculi.
bethēſmoth. domus deſerta vl
domus adducens mortē.
bethphage. dom⁹ oris vel do-
mus buce ſiue dom⁹ oris val
liū aut dom⁹ maxille vl labij.
Syrū eſt ⁊ non hebreum.
bethphalech. dom⁹ ſaluans vel
dom⁹ excludēs ſeu dom⁹ viuiſ
ficās. aut dom⁹ admirabilis.
bethphaſces. domus tranſcen-
dēs vel domus trāſitionis.
bethphroz. dom⁹ hians. vel do-
mus hiat⁹ ſeu dom⁹ hiās pl
licij. aut domus oris pelliū.
bethphleſe. domus tranſiens vl
domus tranſcendens. ſiue
domus oris aut dom⁹ odo-
ris florentis.
bethgadar dom⁹ muri vel do-
mus macerie.
bethgamul. domus retribuēs
vel domus retributionis.
bethieſemoth. domus deſiderij
dulcis vel domus deſideran
te dulcedinis.
bethim. domibus vel domus
pluraliter.
bethia. domus dn̄i vel domus
illuminationis.
bethlabaoth. domus veniētiū
vel domus ingredientium.
bethleem. domus panis vel do
mus refectionis.
bethleemite. domus panū vel
domus refectionum.
bethleenaboth. domus veniēti
ū vel domus edificantiū.
bethinacha dom⁹ mollis vl do
mus cōfracta. ſiue dom⁹ pen
tiens. aut domus ingenioſa.
bethmaon dom⁹ habitaculi vel
domus inhabitationis.
bethmarchaboth. dom⁹ curruū
vel domus quadrigarum.
bethmarchaloth. domus qua
drigarum vel domus qua-
drigantium.
bethmacha. domus tributi vel
domus humilis fori.
bethmoreth. domus archani. vl
dom⁹ ↄſilij. ſiue dom⁹ archa
noꝝ aut domus conſiliorū.
bethnembra. dom⁹ pardoꝝ vel
domus amaricane.
bethorabo. domus humilis vel
domus veſpertina. ſiue do-
mus heremi aut domus lo-
corum que ſunt iuxta inha
bitabilem.
bethoro. domus ire vel domus
magiſtri.
Bethorō. domus ire vel dom⁹
arche. ſiue domus mōtiū. aut
domus aſcenſus humiliū.
Betholar. domus coccinea. vel
domus vermiculata.
Bethroob. domus platearū vel
domus latitudinis.
bethſabee. domus ſeptē. vel do
mus iuramēti. ſeu dom⁹ abū
dātie. aut dom⁹ ſaturitatis
bethſechat. domus curuantiū
vel domus ſingulorum.
bethſeida. domus frugū vel do
mus pecudū. ſiue dom⁹ pecu-
lialis. aut domus venatorū.
bethſamis domus ſolis vel illu
minationis.
bethſamith domus ſolis plura
liter vel domus illuminate.
bethſan. domus dormientis vl
domus ſecuritatis ſiue do-
mus abundantie ſiue dom⁹
egreſſionis.
bethſemes. domus ſolis. vel do
mus illuminans.
bethſimon: domus obediēs vel
domus obediētie: ſiue dom⁹
adiēs merorē aut domus de
ponens triſtitiam.
bethſimuth: domus loci vel do
mus locorum: ſiue domus
mortificās: aut domus mor
tificationis.
bethſur: dom⁹ acerba vel dom⁹
anguſtie ſiue domus ↄtinēs:
aut domus fortitudinis.
bethſura. dom⁹ fortis vel dom⁹
directa: ſiue dom⁹ muralis:
aut domus continentie.
bethſura. dom⁹ muri eius vel do
mus dirigens eum.
bethſura: domus acerba vel do
mus anguſtie eius ſiue do-
mus continens eū: aut do
mus fortitudinis eius.
bethſuram. domus dirigēs eos
vel domus muri eorum.
bethſurami. domus robuſti po-
puli vel domus anguſtians
populum ſiue domus conti
nens eos. aut domus acerba

tatis eorum.
Bethula vgo vel caſta ſiue dom⁹ dolens ei. vel domus parturiens eum.
Bethula virgo dñi vel caſta dño ſiue dom⁹ dolens dño aut domus parturiens dominus.
Bethurlarina. dom⁹ ignis ſublimis vel incẽdij cõſurgentis.
Bethzacharaz. domus memorie vel domus memoratorum.
Bezech. fulgur vl̄ egeſtas ſeu micans: aut cõtẽptus vanus.
Bezecha micãs ei vel egeſtas ei⁹ ſiue fulgurãs eũ. aut ꝯtẽnẽs vanitatem eius.

¶ Hic .i. poſt .b.

BIlij. librarij vel litterati.
Bithalaſſum filios commiſcens filiorum vel commixtio.
Bithia: filia domini vel filia dominans. Ipſa eſt filia pharaonis que adoptauit moyſen.
Bithinia filia inutilis. vel filia ſpecioſa.
Brie: ſobrius vel moderatus.
Brierte. ſobrij vel moderati.

¶ Hic .o. poſt .b.

BOanerges filij tonantes. vel filij tonitrui.
Boaneris. idem.
Bocci: vetuſtas vel vetus.
Bocci. lugens vel luctus ſeu vomens vel in vomitu.
Bochim: luctus dñi eſt vel lugens dominũ eſt ſeu vomẽs domino eſt. aut in vomitum domini eſt.
Bochor: ingreſſus eſt angelus vl̄ primogenitus mihi.
Bochorath. inclytus peccato. vel primogenitus tempore.
Bochri dilectus mihi. vel primogenitus meus.
Bochur. p̄mogenit⁹ vel dilect⁹.
Boen: pollex eorum. vel in medio eorum.
Bon. pollex vel in medio.
Boni. pollex meus vel in medio mei.
Bonni. dignitus vel in medio.
Boos. i quo robur vel i quo virtus ſiue i ipſo fortitudo. aut ipſe in fortitudine.
Borith. fedus vel pactum.
Boſes. abſciſus vel abſciſio. aut ipſe florẽs. aut i ipſo floruit.
Boſphor. anguſtia ſuccreſcẽs vel tribulatio ſtritatis.
Boſor tribulatio vel anguſtia ſiue carneus aut pellice⁹.
Boſora. tribulans eũ vel in anguſtia eius ſiue caro ei⁹. aut nuncians ei.
Boſori. caro uel anũciatio. ſiue tribulans me. aut in anguſtia mea.
Boſra. in anguſtia uel in tribulatione.

¶ Hic .v. poſt .b.

BUbaſtus. os exprimens vl̄ labium exprimentis.
Bugat⁹: excelſus vel ſublimis vel germen uel germinans.
Buna. venit rñdens vel uenit reſponſio.
Bunos uenit reſpõdens uel collis preputiorum.
Buſi. confuſio vel ignominia.
Buz deſpiciens vel contẽnens.
Buzi. contemptus vel deſpect⁹. ſeu deſpexit me. aut cõtẽptibilis mihi.
Buzites deſpect⁹ vel ꝯtẽptibilis.

¶ Sequũtur interpretationes hebraicorum nominũ incipientium a littera C

CAbalaha. voces vel ueloces ſubaudit uenerũt. ſeu eccleſia uenit aut eccleſie aduentus.
Caath penitentia uel patientia.
Caath. dolens uel dolans ſeu cõponens.
Caathite dolentes uel patiẽtes aut dẽtes molares.
Caathite. dolẽtes uel dolantes. ſiue componentes aut dẽtes molares.
Cabalaam. preceps uel precipitium ſeu precipitauit aut p̄cipitabit.
Cabaroth. memoria uel ſepulchrum.
Cabarothi. memoria mea uel ſepulchrũ meũ. aut ſepulchra. uel memorie p̄ali numero.
Cabarothi. athanai memorie deſiderij uel ſepulchra concupiſcentie.
Cabaſan. congregans eos. uel eccleſia eorum.
Cabratha. quaſi graue uel quaſi elicitum.
Cad: mare uel principium.
Cademeth. mare mortuum vel principium mortis.
Cades tráſlata uel fons iudicij.
Cades ſancta vel mutata ſeu mare tollens aut principium plaſmationis.
Cadeſa tráfferens eaz uel fons iudicij eius.
Cadeſa. ſcortum uel ſc̄itas ei⁹ ſiue mutat i ei. aut principium plaſmationis eius.
Cadeſbarne. ſanctitas motioſe uel ſc̄itas electe mutationis.
Cadeſiz ꝯmutati vel exterminati.
Cadumim mare rubrum vel mare antiquorum pp antiqua que facta ſunt in eo miracula.
Cadrantes caligo vl̄ tenebre qꝫ nos p lrām ſuam. q. r. v. quadrantes dicimus.
Caph. incuruans vel incuruatio.
Caph. vola vl̄ palma ſiue man⁹.
Capharnaũ. ager pinguedinis vel villa conſolationis.
Capharſamala. man⁹ ſuſcitans veſtimẽtũ vel op̄atio vigilãs retributionis.
Caphrethaman⁹ robuſta vl̄ op̄ratio perfectionis.
Caphira expiatio vel man⁹ diſſipata.
Cayphas ſagax vel inueſtigator ſiue vomens ore aut vomitus oris.
Caim poſſeſſio vel lamentatio ſiue acquiſitus aut acquiſitio.
Cayn. poſſidẽs p̄pl̄m vel lamẽtatio populi ſiue acq̃rens eos vel acquiſitio eorum.
Caynam. poſſidens donum vel lamentatio gratie ſiue ac

quirens gratiam aut acquiſitio donationis.
Caleb. canis vel quaſi uiride ſiue quaſi cor aut quaſi omne cor.
Caleph. idem.
Calitha quaſi uiridis aut quaſi omne cor.
caliſtenes miſeria humilium uel cõſumatio reſponſionis.
Canubi canis meus uel quaſi uiridis meus ſiue quaſi cor meum aut quaſi omne cor meum.
claudius ſpes tranquilla uel ſpes tranquilitatis.
Claudia idem.
Clauthomon locus fletus uel locus fletuum.
camua ſtatio uel reſurrectio.
camuel: ſtans deo vel reſurrectio dei.
camuelite. ſtantes deo uel reſurrectiones dei.
camon. ſtatio iniqua uel reſurrectio inutilis.
canna. fundi uel calamus ſeu preparans vel preparatio. Notandum itaque quod nostrum latinum cãna de lingua hebrea ſumptum ſit.
canaã. cõmutatus uel cõmutatio.
cananeus. idem.
canath. elatio uel zelotypia.
candacis. commutans vel cõmutatio.
Clanden. clangor uel recurſus ſeu retinens aut retentio.
Capadocia. manus tortoris uel manus exploratoris ſeu manus domino redimens aut manus redempta domino.
capadoces. manus tortorum uel manus exploratorum ſiue manu redempti domino. aut manu domino redimentes.
capparis manus redempta uel manus redemptio ſiue manus tortoris aut manus exploratoris.
capſeb. eccleſia uel congregatio.
capſeel cõgregans deo uel eccleſie dei.
Captor cappadox uel cappadocia ſiue manus tortoris. aut manus exploratoris.
capturiz. cappadoces uel manu torquentes: ſiue manus tortorum. aut manus exploratorum.
Carchamis: urbs attrectans uel ciuitas congregatorum.
charchaz. ciuitas gratie. uel oppidum donationis.
carchar. inueſtigator. uel inueſtigantes ſeu oppidum uigilãs.
caree. caluus uel caluitiens ſiue occurrens ignis. aut occurſus igneus.
careim: decaluans eos uel decaluatio eorum.
cariath: urbs murata uel ciuitas ſeu oppidum uel uilla.
cariathaim perfecte uocata uel perfecta uocatio ſeu uilla eorum aut oppidum eorum.
cariathyma uilla eorum. uel ciuitas populoſa.
cariatharbe uilla quattuor. uel ciuitas quattuor. s. adã abraã, yſaac et iacob qui ibi ſepulti ſunt.
cariathbaal urbs uirorum uel ciuitas domini ſeu uilla deuorans aut oppidum ueruſtum.
cariadenna uilla ſilens uel uilla ſilentij.
chariathari uilla deficiens uel oppidum defectionis.
cariathiarim. uilla ſiluarum. uel ciuitas ſaltuum ſeu villa deficiens aut villa defectionis eorum.
cariathiz ciuitas maris vel oppidum marium.
cariathſepher. villa pulchritudinis vel ciuitas litterarum.
cariachaa. ciuitas penitentie: vel oppidum patientie. ſeu villa dolentium. aut ciuitas dolatorum.
carie caluus vel caluitium. ſiue occurſus ignis. aut occurſus igneus.
carioth occurrens igneum vel occurſus igneus ſiue caluus reſpondens aut caluitium temporale.
carioth occurrens ignis. vel occurſus igneus.
carmelus mollis vel tenellus. ſiue cognoſcens circumciſionem. aut ſcientia circumciſionis.
carmelite molles vel tenelli: ſeu ſcientes circumciſiones aut cogniti circumcidentibus.
carmi. vinea mea. vel cognitio mea ſiue aquam agnoſcens: aut cognitio aque.
carmite: vinee mee: vel cogniti mei: ſiue agnoſcentes aquas aut cognitiones aquarum.
carnai cornua vel defenſiones ſeu concidens fluctum aut diuiſio commotionis.
carmo: cornua vel defenſio.
carmõ: cornu iniquum: vel defenſio inutilis ſeu concidens merentes aut diuiſio murmurantium.
caromel mollities vel teneritudo ſeu cognoſcens circumciſionem aut ſcientia circumciſionis.
caromelite: molles vel teneri ſiue ſcientes circumciſiones: aut cogniti circumcidentibus.
carpum ſcientem clare vel cognoſcentem perſpicue.
carthago ſcrutatio vel conſummatio ſeu vrbs meditans. aut ciuitas ſolemnis.
carthaginenſes ſcrutantes vel cõſummati ſeu ciues ſolennes aut vrbane meditantes.
carthã. perfecta uocatio vel uocationem perfectiſſime vrbs populi aut ciuitas eorum.
carthus perfecte uocatus: vel perfecta uocatio quod apud nos melius effertur per q. litteram vt dicatur quartus.
caſiata ſummus domini vel principium domini.
caſeõ dure fortes vel duri fortitudine ſeu ſummitas mutilis aut principium murmurantis.
caſphia: ſummitas libr(?)ãs mõtes vel principium lib(?)lis iracũdie.
caſia ſummus domini vel principium domini.
caſim: ſummitas vel principium: ſiue ſummitas eorum aut principium eorum.
caſis meſſis vel menſis. ſeu ſumme vigilans aut principium vigilie.

cefa: firmitas viri vel ꝑncipiū assumptiōis.
cathar: mors vel peccati: vel cõgregans tēpore.
cathet: mordens vitam vel congregans pauide.
cauda clangor robustus vel patientia fortis.
canere clāgor tube: aut clangēs canore.
caue: pnia: vel patiētia: ſeu buccina et iſto hebreo vr eſſe tractū nrm latinum.

Chic.e.poſt.c.

Cedar: meror vel tenebre ſeu merēs aut tenebroſus
cedemoth antecedens: vel prius ſiue orientalis aut oriens.
ceden: oriens vel orientalis.
cedes: antecedēs: vl orientalis.
cedma: antiquorū vel antecedēs ſiue orientalis: aut oriens.
cedmonei: antecedentes: vl antiqua triſtitia: ſeu priores: aut orientales.
cedmihel: oriēs deo vel anteceſſio dei.
cedron: triſtis meror: vel inutilis dolor.
celatha: congregatio: vel eccleſia venit.
cephas petrus vel firmitas. Syrum eſt: non hebreum.
cephira expiatio: vel man⁹ diſſipata.
cephaira expiās vigilē eius vel manum diſſipatā ſuſcitans.
ceila: ad fundā faciens: vel ſuſcitans eā ſiue tollens ſibimet aut ſuſtolens temetipſam.
celaia vox domini vel extollens ſibimet dominum.
celaſtitham: vallis gigātiū: vel humilitas fortium.
celeab: vindicans patrē: vl vindicatio patris.
celeia vallis domini vel cõgregatus dño ſeu vindicans dñm. aut vindicatio dñi.
celon vindicās dolorē aut vindicatio iniquitatis.
celeſyria vindicās arā vel vindicatio ſublimitatis.
celethi. occidentes vel exterminatores.
celeuma aſcēdēs vel orientale.
Celita. quaſi viridis vel eccleſia veniens.
celmo vallis robuſta vel cõgregatio multitudinis.
clamens eccleſiaſtes vel concionator.
cleophas cõtionē trāſcēdēs. vel congregatio tranſeuntis.
cleopatra cõgregās agnitos: vel cõtionem diſſoluens.
cemheloriens deo vel anteceſſio dei.
cenna zelotes vel zelotypus.
cenereas poſſidēs ſectatores vl poſſeſſio ſectatorum.
cēdetzus zelotes ſufficiens ad intellectum. vel zelotypus abundans intelligens.
Cenereth. ſignum cithare vel quaſi lucerna.
cenereth. quaſi lucerne vel citharanum ſigna.
cenem. zelotypus. vel zelothes vel poſſeſſor cōtemptus aut poſſeſſio contemptibilis.
cenei. i. zelotypi vel zelotes ſiue poſſeſſores contemptu: aut poſſeſſiones contēptibiles.
ceni: es meus: vel erratius meus: ſiue nidus me⁹: aut poſſeſſio mea.
cepſa: eccleſia vel congregatio.
cepſam: congregans eos vel veteres.
cereas: occidēs facturā: vel exterminator plaſmationis.
cerethi: occidentes vel exterminatores.
cereſeus: tenebroſus vel tenebreſcens.
creta: vocata vel vocatio conſummata. Inter ſyrum et hebreū mixtum eſt.
cretes vocati vel vocatione conſummati.
cretenſes: idem.
ceſar poſſidens ꝑncipes vel poſſeſſor principatus.
ceſarea: poſſeſſio ꝑncipis. vl poſſeſſio principalis.
ceſielhator: poſſeſſa principi lucis vel poſſeſſio luminis aduenientis.
ceſon: dur⁹ fortitudine vel durities fortitudinis.
cethe⁹: fixus vel abſciſus: ſiue cōfractus aut mentis exceſſio.
cethini: fixi vel abſciſſi vl cōfracti aut mente excedentes.
cethimoth: figens ipſa vel abſcidēs rimonē vl cōfracta ſpe. aut inſania reſponſionis.
cethrō: tenebre vel thymiama.
cethron: tenebrans eos vel thymiama eorum.
cethura: iuncta vel copulata ſiue thymiama offerens: aut mēte excedēs lumini.

Chic.i.poſt.c.

Cilicia: cecus vel luctuoſi. ue aſſumptio: vel vomit⁹ eius.
cina: lugens vel luctus ſeu poſſidens aut poſſeſſio.
cinam lugens eos aut poſſidēs eos ſiue luctus eorū aut poſſeſſio eorum.
cineus luctus vel poſſeſſio.
cinei lugentes vel poſſidentes.
cinoth: lamētatio: vl lamētationes ſeu lugentes tempore.
cinctus: luct⁹ vel poſſeſſio qđ apud nos melius effertur p q. litterā vt dicat quintus.
cyprus: meror vel triſtitia.
cyprius: merens vel triſtis.
cypriarches: merēs ꝑncipes vel triſtitia ꝑncipis: intˀ hebreū et grecum mixtum eſt.
cir⁹ hereditās vel hereditator.
cirinus: heres vel hereditas: qđ apud nos melius effertur p q. litterā vt dicat quiritus.
cirene hereditas vl hereditatio.
cirenei: heredes vl hereditates.
cirenēſes: hēditās vl hēditates
criſpus ſciens vel cognitio.
cis vir domēs vel durus.
ciſon: durus iniquus vl vir domens dolorem.

ciſon:letificans eos vel duritias
eoꝝ/ſiue itegerūt i eo aut do-
mitus murmurationis.
ciſij:amētes vel ſtupentes. ſeu
mirantes aut admiratio.
cithij:conciſi vel plage conſū-
mationis.

Cūic.o.poſt.c.

Coph: vocatio vel cōcluſio.
ſiue auis aut excuſſio.
cohath:mordētes vel cōgregati
ſiue morſus aut cōgregatio.
cohila:inueterās aut inueteratio.
cohilaam:inueterans populū.
aut inueteratio populi.
coho:excuſſio vel pſtolatio ſiue
preſtolans aut excutiens.
colaia:vox fctā ſiue vocis fictio
ſeu vox dñi aut vox dñica.
colaça:vox videntis vel vox for-
titudinis.
colōia vox eoꝝ vl reuelatio eoꝝ
colonienſes.voces eorū vel re
uelationes eorum.
coloſſis vocis facte obediens vel
vocis facte obedientie.
coloſſenſes. vocis fcē obediētes
vel vocis facte obedientie.
coloçai.vel fornicaria vl fictio
ductionis.
coloes.oēs vel ɔcluſio ſiue inue-
ſtigantes aut conſumatio.
condimeus.ſcyphus vl phiala
corbam.domus vel oblatio.
corbana.donum eius vel obla-
tio eius.
corbanā donū gratie vel obla-
tio gratificationis.
cornelius.intelligens circunci
ſionem vel intelligentia cir-
cūciſionis.
coſaz diuinās vl diuinatio ſeu
diuinās eis aut dinatio eoꝝ
coſbi:calix immenſus vel im-
mola mihi.

Cūic v.poſt.c.

Cur gelu vel frigus.
Cus:durꝰ vel veniens vir.
cutha:biuium vel duplicitas.
cuthei:duplices:vel in biuio.
cuba canis vel latrator.
cubai canis meꝰ vl latrās mihi

hucuſq; p ſimplicē.c.lrāz.i.ſi-
ne aſpiratiōe lecta ſunt prin
cipia noium. Ex hic q̄ ſequun
tur aſpiratione addita.i.per.
ch.grecū legenda ſunt. Sciē
dū tn̄ eſt q hebreus ſermo
non hz.ch.lram: ſed noīa q̄
apud nos per hanc legūtur:
apud eos ſcribuntur p heth:
que duplici aſpiratione pro
fertur.
cabol:quaſi germē vel quaſi ger
minans.
cabon:quaſi intelligens vel qua
ſi intelligentia.
caboniz:liba vl cruſtula:ſeu q̄-
ſi intelligens eos:aut quaſi i-
telligentia eorum.
chabonim:manus ſpinarū vel
aceruus ſpinaꝝ. ſeu preparā
tes aut preparationes.
cham:ſurgēs vl reſurrectio ſeu
neceſſitas aut neceſſarius.
chamaal:fidelis cōmixtio vel ſi
militudo deſpectionis.
chamā:fidei vel fidelitas.ſeu fi-
delis pplo:aut fidelitas ppl̄i
chana:zelꝰ vel emulatio ſeu poſ
ſedit eos aut poſſeſſio eoꝝ.
chanaan ſuſpirās vel motꝰ eoꝝ
ſiue hūilis aut negociator.
chanaan: zelus populi vel emu
lās pplz:ſiue:poſſidēs popu-
lus aut poſſeſſio populorū.
chanaan : poſſidēs donum vel
emulator gratie.
chanaan:erubeſcēs vl reuerſus
eſt:ſiue quaſi monētes aut q̄
ſi reſpondentes.
chanaan:pauperculus vl nego
ciator ſiue poſſidēs donū.
aut emulator gratie.
chanana:humiliās eū vl nego
ciās ei:ſeu poſſidēs domus
eiꝰ aut emulator gratie eiꝰ.
chananeꝰ poſſidēs vel poſſeſſio
chananeꝰ emulator vel zelotes:
ſiue pparatꝰ aut negociator.
cananei poſſidētes vl poſſeſſiōes
chananei:zelotipi vel emulato-
res ſeu preparati aut nego-
ciatores.

chanaz:humilitas vel ipſe pau-
perculus:ſiue mutabilis.
chanani:pauperculus meus vel
negocians mihi. ſiue poſſi-
dens donum meū aut emu
lator gratie mee.
Chananei hūiles vel poſſidētes
ſeu zelotypi aut emulatores
Chapael:congregans deo vel ec
cleſia dei.
Characha ira fructus vel fora-
men iraſcibile.
characa exercitus vel caſtra fi-
liorum iſrael.
charalla: ciuitas laudis vel op-
pidū laudationis.
charan lyra vel foramen ſiue fu
ribundus:aut iraſcibilis.
charram fodiens eos vel effoſio
eorum.
charram lyra vel ira ſiue furor
aut foramina.
charchath inueſtigans peccatū
vel inueſtigatio temporis.
charith:diuiſio vel conciſio:ſi-
ue cognitus vel cognitio.
charmamos:agnus cōgregatus
vel agnitio quaſi armentū.
charnus vinea grata aut cogni-
tio aque.
charſena furor abundans vel oc
curſus anguſtie.
charcha. perfecta vocatio vel per
fecit vocationem.
charchan: perfecta vocatio donī
vel perfecit vocationē gratie.
chaſaleth: ſpes eorum.vel qua-
ſi populantes.
chaſbi calix in me vel immola
mihi ſiue calix meus aut i-
molatio mea.
chaſbō:calix merorīs vel imola
tio iniqtatis: ſiue calix mur-
murās aut imolatio inutilis.
chaſed: quaſi populātes vel q̄ſi
populātes: ſunt vero ipſi cha
dei mutatio nomine.
chaſaleu ſpes eiꝰ vel ſperās eis.
chaſelon fortis duritia vel for-
titudine durus.
chaſeth: meſſor vel meſſio. ſeu
pure fortis . aut durus for-

vitudine.
chasphim. immolans ori: vel calici innuens.
chaslen: ſpes ei⁹ vel ſperās in eū.
chasloi: cōſummatio vel ois dolor: ſiue incēdēs aut incēdiū.
chaslen ſcelus vel triſtitia: ſiue protectus aut protectio.
chazbi. mendaciū vel iniqtas.
chazibi: fictio vel mendacium.
chebron. cōiugium vel incantatio ſeu vidēs ſempiterne. aut viſio ſempiterna.
chedel. ſignū pauperis vel ſciētia fabularum.
chelbon lactei vel albentes.
chelcia. ps dñi vel particēs dñs.
chelcia: pars domini eſt vel partiens dominus eſt.
chelia: incendiū domini eſt vel cōſummatio domini eſt.
chelion incēdiū vel cōſūmatio.
chelimath. pars doni vel donatio partita.
chelō ab initio vel cōſūmatio ſiue ois dolor aut reuelatio eorum.
chelud ſignū deſtinans vel ſcia.
chenne: quaſi cithara vel quaſi lucerne.
Chenereth: ſignum cithare vel quaſi lucerna.
chennereth. idem.
chenerorh: quaſi lucerna vel ſigna citharārum.
chennerorh: idem.
chennor: canticum vel cithara: ſeu agnitum lumen: aut cognitio luminis.
cherelorh: viſio ſigni: vel vidiſti.
cherethiz: diſponētes vel diſpoſitiones eorum.
cherethoro cognite auferēs vel cognita ablatio.
chermel: molle vel tenerū ſiue agn⁹ teneri aut cognitio circuncīſionis.
cheros glacies vel ſolitudo.
cherub ſciētia multiplicata: vel ſcientie plenitudo.
cherubin. immaculata pictura: vel ſcia multiplicata: ſeu ſciētie plenitudo aut qſi plures ſcientie ꝛ intellectus.
cheribin. idem.
cheſleu: protegens vel ꝓtectio. ſeu ſcelus. aut triſtitia.
cheſliū: cōſūmatio vel ois dolor: ſiue incendens eos aut incēdium eorum.
chet percutiens vel percuſſio.
chethaluth: ſignū inſanie. vel fortitudo iniquitatis.
chetiis: ꝑcuſſa generatio: vel percutiens generationem.
chetiz ſignati vel metū ſeu formidantes aut inſanientes.
chidon ſcutum vel clypeus.
chiphara expians vel expiatio. ſeu catulus ei⁹ aut man⁹ diſſipatꝰ q̄ aūt dixim⁹ catulū. leonem ſignificat: quē greci timeon vocant.
chilaab: vindicans patrem aut vindicatio patris.
chiſil robuſtus vel fortitudo.
chiſloth: ſtulti ſignū vel ſtultitie ſignificatio.
chiuz vindicans eos vel vindicatio eorum.

Chi c.o. poſt. ch.

Choa ecclia vel cōgregatio.
choadad: maximum vel precipuum.
chobal: condemnans vel condemnatio.
chobar. grauitudo vel iuxta electum.
chodchod carthago vel carthaginenſes.
chodonazer: capiens plaſma vinū vel captura viui plaſmatis
chodorlagomar: quaſi generatō manipuli vel quaſi habēs decorum manipulus.
chodorlaomor: idem.
choeleth: eccleſiaſtices grece: concionator latine.
chomariz: edituri vel ianitores
chomor: laceſcēs vel ꝓuocās ſiue laceſſiōes aut ꝓuocatiōes
choneniās: ꝑcuſſus domino vel percuſſio domini.
chobar decaluās patrem vel caluaria patris.
chore: clamans vel caluus. ſiue glacies aut caluitiū.
choreb: ardor vel ſiccitas: ſiue cor durus. aut ſolitudo.
chorech: mēſa vel maſſa ſiue temptans aut temptatio.
choreus: iracūdus vel liber ſiue farinatus aut de foramine.
chorei liberi vel iracundi. ſiue farinati: aut de foraminib⁹.
chorethithi diſpdēs vel diſpſio ſeu diſſipans aut diſſipatio.
chori. caluus meus vel clamans mihi ſiue caluitiū meū aut glacies mea.
chorithe: glacioſi mei vel clamātes mihi: ſiue calui mei aut caluities mea.
chorri: farina vel farinatus ſeu poſt me aut foramina mea.
chorinthus vrban⁹ vel oritur ipſe ſeu cōuerſatio eoꝝ aut adminiſtratio reipublice.
corinthi: ciues vel cōuerſantes ſibi ſeu decuriōes eoꝝ aut publici adminiſtratores.
chorographia, regiōes deſcripte vel regionū deſcriptio.
chorozai. hoc ſecretum mihi vel hoc miſteriū meū.
chorozaim: idem.
chos calix potatio.
choſi calix meus vel potatio mea
choſan. calix donat vel pot⁹ gratificationis.
chouum: congregans eos vel congregatio eorum.
chozbi: iniquitas vel mēdaciū.
chozabet iniqua: dom⁹ vel mendacij habitaculū.

C hic v. poſt. ch.

Chub: ꝑuitas vel cōdēnatō
chun: ꝑcutiēs vel ꝑcuſſio.
chus etiops vel tenebroſus.
chuſai: niger vel tenebroſus pultur vel deuorans.
chuſan tenebrans eos vel nigredo eorum.
chuſan: tenebrans domū vel nigredo gratificationis.
chuſanraſathaim tenebroſa iui

quitas. uel nigredo ỉpietatis
Chuſi: niger mihi uel tenebrans me.
Chuſi: ſecretũ uel ſilentiũ ſiue archanum aut profunditas.
Chuſa duritia iſta uel tenebroſus iſte.

¶ Sequuntur interpretatiões hebraicorum nominũ incipientium a littera. D.

Dabacliuus uel ꝓcliuũ.
Dabai: cliuus me⁹ uel ꝓliuum meum.
Dabath: cliu⁹ uel procliuuz.
Dabrath: oraculuz uel loquela.
Dabereth: oraculuz fontiuz uel locutio puteorum.
Dabreamin: paralypomenon. grece uerba dierũ latine.
Dabir: loquens uel loquela ſiue loq̃ns deo: aut oraculuz dei.
Dabira: loquens ei uel loquẽtia eius ſiue loquitur ei de⁹ aut ciuitas litterarum.
Dabri: loquens uel locutio ſiue oraculũ uel eloquentia.
Dechar: conpungens uel conpũctio: ſiue conpungentes aut conpunctiones.
Dadã: iudicans uel iudiciũ ſiue ſolitari⁹ aut fratruelis eorũ.
Daca: fortis malicia uel iudiciũ maledictionis.
Dacei fortes maligne: uel iudices maledicti.
Daphca: adheſio uel remiſſio ſiue adherens uel pulſatio.
Dalphenen: pulſans oculus uel adheſio fontis.
Daphnim: ſignũ operũ vel ſigni operatio.
Dagan: triticũ vel frumentum ſeu piſcis donatus aut piſcis gratificatus.
Dagon: piſcis meroris vel piſcis triſticie: ſeu piſcis iniquus aut piſcis inutilis.
Daias fortis dño vel paupercu lus domini.
Dalaias: hauriẽs dño vel paupculus domini.
Dalaian: hauriens dño eſt vel paupculus dñi eſt.
Dalani: egens paupr vel egena paupertas.
Damula: ſitula vel paupcula.
Dalmatia: grandis egeſtas vel magnitudo egeſtatis.
Dalmatica grandis egeſtas vel magnitudo paupertatis.
Dalmanuta: ſit uia qũo pauper vel paupertas requieſcẽs ſuperius.
Damain: ſanguis vel ſanguines: ſeu ſanguinũ vel ſãguine⁹.
Damaris: ſilens caput uel ſilentium capitis.
Damaſcus ſanguis ſacci vel ſanguineus ſaccus.
Damaſc⁹: ſanguinẽ bibens vel ſanguinẽ ꝓpinãs ſiue ſãguinis pot⁹ aut ſanguis oſculũ
Damaſceni: ſanguinẽ ſacci vel ſanguinũ oſcula.
Damaſceni: ſanguinẽ bibẽtes vel ſanguinẽ ꝓpinantes: ſiue ſanguinũ potatores: aut ſanguinee potationes.
Dãna: cã vel iudiciũ ſeu ſilens aut ſilentium.
Dan: cauſa vel iudicium.
Dana: cã eius vel iudiciũ ei⁹.
Danite: iudices vel cauſatores.
Daniel: cã dei vel iudiciũ dei ſiue iudicans deo: aut iudicauit me deus.
Daran: auſtralis vel africanus.
Dardahe: generatio cognita vel generatio cognitionis.
Darius: fertilis aut augmẽtat⁹
Daron: africa vel plaga auſtral.
Daſem: frenũ vel retinaculuz.
Dathan: donũ eorũ vel donum ſufficiens.
Dathemaz: donũ formidoloſo vel doni ſufficiẽtiã accipiẽs.
Dauid: fortis manu vel vultu deſiderabilis.

¶ hic. e. poſt. d.

Debalaz: delectans ſeculo vel delectatio ſecularis.
Debahaſeth: apes deſecãs vel eloquentia deſecata.
Deblata: palata: vel opprobrius. greco aut ſermõe deblata. ſolis ciuitas interpretatur.
Deblataiz: palate vel opprobria ſeu palate eorum aut opprobria eorum.
Debla delectans ſeculo vel delectatio ſecularis.
Debalath aut: lateres vel maſſe quas ſolẽt cõpingere de recentibus ficis quas hebrei deheleth nũcupant.
Debera locutio vel viſum timens.
Debir: loquẽs vel loquela ſiue viſum timẽs. aut viſi timor.
Debon ſufficiẽs ad intellectum vel abundanter intelligens.
Debongad: ſufficiẽs ad itellectũ tẽptatiõis vel abũdãter itelligẽs accinctũ latrunculuz.
Debora apis vel loquax ſeu eloquẽs aut eloquẽtia.
Deda adherens vel pulſans. ſeu remittens aut remiſſio.
Deda plãtata vel plaſmata. ſiue ſubtilitas aut plaſmatio.
Dedan h̃ iudicium vel tale iudicium.
Dedan agitatio eius: vel generatio eorum.
Dephca pulſans vel adherẽs ſiue pulſatio aut remiſſio.
Delaia hauriẽs dñm vel paupculus domini.
Delean: egens vel egeſtas.
Delethan egẽs vel egeſtas eorũ.
Deleth: tabule aut tabularũ ſeu pauper aut ianua.
Delphon paupr facie vel egen⁹ contẽplator.
Delo ianua vel paupertas.
Delethi: paup egens vel paupertatis egeſtas.
Demas: ſilens vel terrenus: ſiue ſilentiũ aut ſanguineus.
Demetrius nimiũ pſequẽs vel vehemẽter icẽdẽs: ſeu fortis ad ꝑſequẽdũ: aut robuſtus virga deycere
Dena: cauſa vel iudiciũ: ſeu ſilens aut ſilentiuz.

emophon ſilentiũ ſibili me roris vľ ſanguineꝰ crucians.
Demó ſanguineꝰ meror vľ ſufficiens iniquitas.
Demóñ:ſanguineꝰ meror eis vľ ſufficiẽs iniqtas eorum.
Denaba.iudiciũ ferens vel iudicium afferens.
Dennaba.idem.
Dennahabaci piis vel ſilentiũ fraternitatis.
Derbẽ.loquens vel filius generationis.
Derbes:loquax vel generatus.
Derthon:loquela percutiens vel generatio percuſſiõis.
Deſan fortis elephantꝰ vľ fortitudo elephantis.
Deſan:fortis dignitas:vel pinguedo eleuationis.
Deſeth:murꝰ vel iuncatio: ſeu patiẽs aut calcatio.
Deſon:fortiſ pupilla vľ calcauit eã ſyro ſmone.hebraico aũt pinguedo iterpretať.aut cinis i.fauilla holocauſtorũ.
Deuhel.agnoſcãt deũ vel agnoſcitur deus.

Chic.i.poſt.d.

Diabolus defluẽs vel deorſũ.grece aũt vľ criminator aut clauſus i ergaſtulo.
diaphães:illũinãs vľ dilucidũ
Diana.egritudines ſuſcitãs:vľ egrotationũ ſuſcitatio.
Diapſalma percantatio vľ ſpũs ſancti ceſſatio:ſiue amẽ.aut fiat.greco aut ſermõe iterpretatur vocũ diſiunctio.
dibon ſufficiẽs ad intellectum vel abũdanter intelligens.
dibõgad: ſufficiẽs ad itellectũ tẽptatiõis vel abũdãter itelligens acciuctũ latrũculũ.
dimaõ ſufficit eis dolor vľ ſufficit eis meror:ſiue ſufficientia murmurationis eoꝝ aut ſufficiẽtia iniqtatis eorum.
dimoa.ſublimitas vel ſatiõnumerans.
dina cã hec vel iudiciũ iſtud.
dinei:iudices hi vel cauſidici iſti.
dionyſius:diiudicatus vel vehementer fugiens.
dioſcore:ſepulchri ad tegendũ vel pulchre ɔtegentes ſunt aut gemini caſtores.
dioſcorus pulchre cõtegens vľ pulchre ad tegendum.
dioſpolis abnuẽs.vel abrenũciatio.
diotrepes:ſpecioſus illuſus vel decor inſanies.
diſan fortis elephantꝰ vel fortitudo elephantis.
diſon:cinis aut pinguedo.ſeu fore pupilla aut calcatio eiꝰ.
diſiue ad occidẽtẽ vľ occidetal.
diſir.quercus vel ilex.

Chic.o.poſt.d.

Doch.cõmotꝰ ſiue ſollicitus aut ſollicitudo.
Dodan:patruus dño eſt vel patruelis domini.
Dodanim:patruꝰ vľ patruel.
Dobec:motus vľ mortuꝰ:ſiue ſollicitus aut ſollicitudo.
domi.rubra vľ aſcẽſus ruforũ.
domna:ſilens vel ſilentium.
don:iudiciũ vel iudicator.
dor natiuitas vel generatio.
dorã:generãs pplos vel generatio populorum.
dorchas:caprea vel damula.
dorda.natiuitas fortis vľ generatio deſiderabilis.
dormim gñatus excelſe:vel generatio exaltata.
dormin gñatiões excelſe vel generationũ exaltatio.
dorix:genitus furor vel gñatio vir medicamentum.
dorachapher:natiuitas aduentus humilis:vel gñatio paruuli venientis.
doſichꝰ:calcatio ſtipida vel vnctionem formidans.
dothaim pabulũ vel viride eorũ.ſiue ſufficiẽs defectio.aut ſufficientia defectiõis.

Chic.u.poſt.d.

Dudi.ſolutorꝰ vel fratruel. Dui decꝰ vľ pulchritudo.
duhel decorans deum. vel pulchritudo dei.
duma tacens vel ſilentiũ:ſiue gaudium ⁊ leticia.
durach:loqx aut locutõ:ſeu loquẽs fr:vel locutio fratris.
duram:pulchritudo vel loqla ſeu loquens pplo.aut pulchritudo eorum.
druſilla generis pacifica vľ generationem.pacificans.

Sequiť de littera E

Ebal.vallis vetus:vel veꝰ vorago:ſeu vallis deficiẽs aut aceruus lapidum.
Ebrona:trãſiẽs vel trãſitio.ſiue trãſcẽdẽs:aut trãſgreſſio
Ebrona:incãtator vel incantatio ſiue coniugiũ:aut viſio ſempiterna.
Ebroni tranſiẽs mihi vel trãſitio mea ſiue trãſcẽdens.aut tranſgreſſio mea.
Ebroni trãſiens mihi vel trãſitio mea ſiue cõiugiũ meũ.aut viſio ſempiterna.
Ebronite:trãſeũtes me vel mihi ſeu trãſitus mei aut trãſgreſſiones mee.
Ebronites:incãtatores mei:vľ incãtatões mee:ſeu ɔiugati mihi:aut vidẽtes ſemp me.
Edada:ornata vľ volupeuoſa.
Edema voluptas eiꝰ vel delitioſe ornata.
Edemũ:voluptates delitioſe vľ ornata diuitioſe.
Eden:voluptas vel ornatꝰ ſeu diuitie:aut delitie.
edẽna:voluptas pulchra vľ delitie pulchre ſiue ornatꝰ pulchri aut diuitie pulchritudis
eder:voluptas vigilie vel ornatus cõſurgẽs ſeu diuitie effuſe:aut delitie reſurgentes.
edes:delitias tollens vel voluptuoſa plaſmatio.
ediſſa delicata mulier:vel volu-

ptuoſa aſſumptio.
Edna voluptuoſa pulchra: vel ornamētū pulchritudinis.
ednas ornatū tollēs vel diuitioſa plaſmatio: ſiue delicatꝰ ſerpēs: aut voluptuoſus coluber edom rufus fuluꝰ. ſiue terrenus aut ſanguineus.
edomoꝝ: rufa vł terrena: ſiue rubens aut ſanguinea.
edrax inūdatio paſcit me: vł inundatio paſtus mei.
edraim inundatio maloꝝ: vel natiuitas peſſimoꝝ: ſiue deſcenſio paſtoꝝ aut inūdatio pabulorū eorum.
ephraiʒ creſcēs vel acutus. ſiue augmētū aut fertilitas.
effraemite: augētes vel acuti: ſiue fertiles aut creſcētes.
effra: vidēs vł frugifera: ſeu fertilis aut puluerulenta.
effrata: idem.
effratei: fertiles vł frugiferi ſiue videtes: aut puluerulēti.
effrem acutꝰ vel creſcēs: ſeu fertilis aut fecūdus.
effron: puluis meroris vł pulmis inutilis ſiue puluis eorū aut vltio iniquitatum.
effeta: adaperire: vel aptus ſit.
effa: mēſura vel effundēs. ſiue reſolutus aut reſolutio.
effai menſura mea vel defectio mea ſiue effundens me aut diſſolutus mihi.
effarath: diſſolutio vmbraculi vł effuſio viſiōis cōſumate.
ephreneus: effundēs decorē vel diſſoluēs imagines.
ephrer mēſura cōſurgēs: vel effuſus vigilijs: ſiue diſſolutꝰ pelliceus: aut reſolutio.
efferite: effuſi vigilijs vel menſure ɔſurgētes: ſiue diſſoluti pellicei aut reſoluentes cōſurrectionem.
ephermeſta: mēſura effundens variū vel cōſurrectio diſſoluens varietatem.
ephreſuʒ cōſiliū meū vel anima mea ſeu finis eorū: aut volūtas mea in ea.
epheſi volūtas mea: vel anima mea in eis ſeu fines eorum aut conſiliatores mei.
effree: fecūditas vł augmētatio
ephi mēſura triū modioꝝ vel tres modij menſurati.
ephot: ſuperindumentū: vel ſuperhumerale.
ephiſiba: mēſura rectitudinis vel volūtas mea in ea.

¶ Hic. g. poſt. e.

Egbathan: ſolēne mādatū humile: vel leta domꝰ reſponſionis.
egbathanis: ſolēne mandatuʒ humilis viri: vel leta domꝰ reſponſiōis aſſumpte.
egeus letus vel ſolēnis.
egyptꝰ: tenebre vł auguſta ſiue tribulatio coāguſtās aut coanguſtatio tribulatiōis.
egyptiacꝰ: tenebroſus vel anguſtiatus: ſiue tribulatione coanguſtatus aut coanguſtatione tribulatus.
eglia vitula vel iuuenca ſiue ſolēnis: aut feſtiuitas eiꝰ ipſa eſt michol vxor dauid q̄ genuit ei iethrā in cuius partu occubuit.
eglai vitule vł iuuēcule: ſiue ſolēnes eis aut feſtiuitates eorum.
eglon vitulꝰ meroris vł iuuēculus iniqtatis ſiue ſolēne murmur aut feſtiuitas inutil.

¶ Hic. l. poſt. e.

Ela maledicta vel ipſi ſeu terrebīꝰ aut arbuſcla.
ellaath ad ſolū vel ad ſolitariū ſiue ad vnū aut maledictio peccati.
elada dei ſuꝰ vel dei teſtimōiū ſeu maledictio fortis: aut terrebinthus deſiderabilis.
ellada ad ſciētiā vel ad ſenſum ſeu laus fultutis aut dei ſcientia ſyro autē ſermone interpretatur ſuper hanc.,
elade aſcēſio vel ad aſcenſum: ſiue domini ſeruitus aut maledictio teſtimonij.
elamorbis vł ſeculū aut poſtis aut ſuperliminare.
elam veſtibulū vel cōpatio ſeu deſpiciēs aut oppoſitio.
elamite orbes vel ſecula ſeu poſtes aut ſuperliminaria.
elamite: veſtibula vł cōpati ſeu deſpicientes aut oppoſiti.
elas maledictus ipſe vel faciēs operationes.
elaſa opatio vel ad faciendū: ſeu laudem faciēs laudabilis plaſmatio.
ellaſa operatio ad faciendū ſiue deū ſuſtollēs aut dei plaſmatio.
ellaſar hāc ſeparans vel hec ſeparatio ſiue deum declinans aut dei declinatio.
ellaſar laudās carcerē vł laꝰ ſuſtollentiū vigilātes aut laudās plaſmationē ſuſcitātes.
elath vnū vł vnitas ſiue ſolitarius aut ſolitudo.
elath aulones vł terebinthꝰ ſiue deo precis aut maledictꝰ ipſe peccator.
ellane applicans vel perſecutio ſiue applicabitur aut perſequetur.
Elbon vel deo fortis: vł robuſtꝰ fortitudine.
Elcl; āi pars eoꝝ vel teſtimoniū eoꝝ: ſiue deo ſurgēs: aut dei neceſſarius.
Elchā: ps eoꝝ vł teſtimōiū eorū: ſeu dei portionū: aut dei poſſeſſio.
Elchat: portio vł portiūcula ſeu portio tēporis. aut portiūcula peccatoris.
elcheſe. aduocatio vł aduocata.
elcheſens. aduocās vł aducatꝰ.
elchſi. aduocatus meus: vel aduocatio mea.
eldea. ad ſciētiā vel de ſcientia.
eleale. ɔſcenſio vł ad ɔſcēſionē.
Eleaman. dei mei decus: vel dei mei pulchritudo.
Eleazar. deus meus adiutor. vł dei mei adiutorium.

Eleazar: deus me⁹ adiutor co-
filij, vel deus me⁹ adiuuans fe-
ſtinanter.
Eleo: deus p̄r: vel dei p̄rnitas.
Elech portio vel: portiuncula.
Elechire. particule: vel portio-
nes.
Electe: aſcēdētes. vel aſceſſiones:
ſiue aſcendens vel aſceſſio.
Ellel: laudās vel laudatio.
Elem: poſtes. vel ſecula: ſiue ve-
ſtibulū aut ſupliminare eoꝝ.
Elama: poſtis eius vel ſeculum
eius vel deuz accipiens ſiue
deum colens.
Elemon ſciētia dei: vel aſceſſio.
Ellemon: greci vel grecorum.
Eleon: diuinitas vel ad laborā-
tes ipſe eſt mons oliueti de
quo dn̄s coram diſcipulis:
aſcendit in celum.
Eleſa: ad inſulam vel ad facien
duz: ſiue deū ſuſtollens: aut
de plaſmatio.
Eleutherus: ſeculū honorās vl'
exercituū cohabitatio.
Eliab: deus meus pater vel dei
mei paternitas.
Eliab. vana abſconſio vl' neq̄ꝙ
abſcōdit⁹ ſiue de⁹ me⁹ p̄r ei⁹
aut dei mei paternitas ei.
Eliachis: de⁹ me⁹ reſuſcitabit:
vel deus meus frater eoruz.
Eliada. de⁹ meus cognouit: vl'
deus me⁹ audiet: ſeu dei mei
ſu⁹: aut dei mei teſtimōiū.
Eliade: idem.
Eliadan: de⁹ me⁹ cognouit eos
vel deus me⁹ audiet eos: ſiue
deus me⁹ ſeruiet eis: aut de⁹
meus teſtificator eorum.
Eliaz: de⁹ me⁹ pp̄le: vel dei mei
pp̄lo ſiue deus meus mira-
bilis eis aut deus meus mi
rabilium eorum.
Elia ſub deus me⁹ facturas in
cēdēs aut de⁹ meus plaſma
tione conuertens.
Eliatha deus me⁹ tu vel deus
meus veni ſiue deo meo pec
cans aut deo meo tempus.
Eliathaz deo meo calēs vel dei
calidus vel deo meo ſurgens
aut dei mei neceſſarius.
Elicu veſtibula vel maledicti
ſeu poſtes aut ſupliminaria
Eliada de⁹ meus nouit aut ſciē
tia dei mei.
Eliadad dei mei patru⁹ vl' deus
meus patruelis.
Elidahe: de⁹ meus ſcit ip̄m eſſe
vel deus meus ſcit ipſum vi
uere: ſiue deus meus nouit
ſuſceptos: aut deus meus no
uit ſuſcipiendos.
Elidela: h: aceru⁹ emiſſus ger-
minis vl' emiſſio germinis
aceruati: ſiue deus me⁹ ſcit
portionem aut deus me⁹ no
uit particulam.
Elieger de⁹ me⁹ fortis vel deus
me⁹ adiutor: ſiue deo meo ſe
parat⁹: aut dei mei ſelſicatio.
Eliphal: de⁹ me⁹ mirabilis vel
dei mei miraculum.
Eliphaleth de⁹ meus diuidēs
vel dei mei diuiſio: ſiue deus
meus mirabilr ſaluēs viuē
tes aut deus meus mirabi
liter liberans pauidos.
Eliaz: dei mei populus: vel dei
mei congregatio.
Eliaman: deus meus donās vl'
deus meus dn̄ans: ſiue deo
meo donante.
Elimas trāſgredi faciēs vel ad
trāſgreſſionem ingrediēs.
Elimelech: ad regē vel ad p̄in-
cipē: ſiue dei mei regnū. aut
deus meus regnator.
Elio: excelſus vel ſublimitas: ſi
ue dei dolor: aut deo inutilis.
Elionai: ſublimis vultur vl' ex
celſus deuorator.
Eliozeb: dei mei hyems aut dei
mei tēpeſtas.
Eliſa: ad inſulā aut dei mei ſal-
uatio.
Eliſabet dei mei ſeptia vel deus
me⁹ cognouit: ſiue dī mei iu
ramētū: aut dī mei ſaturitas
Eliſaph dei mei ſpecula vel de⁹
meus ſpeculator ſiue deus
meus abſcondens: aut dei
mei abſcōſio.
Eliſah: dei mei labiū: vel dei
mei vinculū ſeu dei mei ſpe
culū aut dei mei anguſtia.
Eliſaphaz dei mei lepus vl' dei
mei herici⁹ ſiue dei mei ſpe-
culator aut dei mei vinculū
Eliſabe dei mei ſalus: vel deus
meus defendit me.
Eliſama deus meus audiuit:
vel deus meus exaudiuit.
Eliſar: dei mei p̄nceps vl' dei
mei velamē ſiue p̄r me⁹ for-
tis aut p̄r me⁹ coanguſtās.
Eliſe dei mei ſalus vel dei mei
protectio.
Eliſeth dei mei ſal⁹ vl' de⁹ me⁹
ſ ē: ſiue de⁹ me⁹ ſaluās vitā
aut deus ſaluans pauidos.
Eliſua: dei mei ſal⁹ vel dei mei
protectio.
Eliſue idem.
Eliſuer: dei mei mur⁹: vel deo
meo ꝯtinēs: ſiue pater me⁹
fortis aut pater meus coan
guſtans me.
Eliud deus meus dn̄s: vel de-
us meus iſte.
Elmadam: dei mei mēſura vl'
dei enumeratio.
Elmelech: dei mei regnū: vel
deus regnator.
Elmodab: dei regnatio vl' dei
natiuitas.
Elmodab dei menſura vel ad
matrē eius precipuam.
Elmon cōtēnēs vel cōtempt⁹.
Elmon: locus vel ille ſiue hic
aut contemnens me.
Elmondablathaim: cōtemnēs
palatas aut cōtemptus op-
probriorum.
Elnathame addēs vel adiectio
ſiue ad datē aut dī donatio.
Elnathan: dei donatio vel deo
donatus.
Elo deo vel deitas ſiue exercit⁹
eius aut exercitus eorum.
Elocuporia turme militū: vel
opes eorum.
Eloi deus me⁹ vel deitas mea.
Elois deus eius vel deitas eoꝝ.

Elem exercitū fortitudinis: vl exercitatus fortitudine.
Elō quercus vel roboreus: ſeu regio cāpeſtris aut exercit⁹ fortitudinis.
Eloth arietatio vel arietis ſignū ſiue deo reſpondēs: aut dei temporalis.
Ellathab vana abſcōſio vel nequaq̄ abſcōditus.
Elthaci vanus vomitus vel nequaq̄ vomens.
Elthece proferens vel prolatio eorum.
Elthecē: ꝓtulit vel prolatio.
Elthecen ꝓferens fontē vel ꝓlatio oculi.
Eltholed natiuitas vel ad natiuitatem.
Eluan. exaltatus vel exaltatio.
Elud gliabūdus vel accipiens gloriam.
Elul dei volēs vl deū ꝑuriēs.

¶ hic. m. poſt. e.

Emachuallis vl ꝓfūditas Emachim valles vel profunditates eorum.
Emachuel vallis diuina vl ꝓfunditas eorum.
Eman calidus vel accipiēs ſiue calor eoꝝ aut formido eoꝝ.
Emath formidans eos vel acceprio eoꝝ ſiue indignās: rigidē aut indignator rigidus.
Emathe⁹ formido eorū vel accipiens eos ſiue idignās rigide aut indignatio rigida.
Emaus mater feſtināns vel deſideriū conſilij.
Emma mr̄ vel deſiderium.
Emmam mater eorū vel deſiderans eos.
Emanuel nobiſcum deus vel nobiſcum diuinitas.
Emmaus mater feſtinans vel deſiderium conſilij.
Emathaſis vallis concidēs vel vallis concisionis.
Emmer verbū vel ſermo ſiue ſmocinās aut ſermocīatio.
Emim gētes vel ꝓpli ſiue horrendi aut terribiles.
Emmim idem.
Emona calor eius vel accipiēs eum.
Emor: aſinus vel aſine⁹ ſiue loquax aut amaricans.
Emorim aſini vel aſinei ſeu loquētes aut amaricati.
Emorith mr̄ lux mea vel deſiderans deſiderium.

¶ hic. n. poſt. e.

Ena: fons vel oculus.
Enna ecce hec ſunt vel ecce oculus ſiue fons ei aut oculus eius.
Enach fortis vel potēs ſiue gigas aut terribilis.
Enachim fortes vel potēs ſeu gigantes aut terribiles.
Enada fons acut⁹ vel oculi exacutio ſiue fons ſufficiēs aut oculus teſtimonij.
Enadda idem.
Enadab fons ſpontane⁹ vl oculus volūtarius.
Enadan ocul⁹ iudicās vl oculus iudicij.
Enagalliz fons triſticie vel oculus vitulorum.
Enai fons me⁹ vel ocul⁹ me⁹.
Enaiz ecce h̄ ſunt vel ecce ſunt oculi ſiue fontes eoruz aut oculi eorum.
Enan nubes vel ecce hec ſunt ſiue fontes eoꝝ aut oculi eoꝝ.
Enarrat: ecce cōꝑtit vel ecce cōceptio.
Enatham ad dantē vel deo dāte ſiue fons dat⁹ eis aut oculus donationis eorum.
Enathon dās grām vel dantis grā ſiue fons dat⁹ iniquus aut oculus dat⁹ riſionis.
Encenia renouata dedicatio vl renouamina dedicationis.
Enadad fons ſolitari⁹ vel oculus ſubtilis.
Endor fons gn̄ationis vel oculus naturalis.
Eneaz ecce iſta vl ecce hec ſunt.
Eneas. pauper vel miſer ſiue reſpondens aut reſponſio.
Engaddi: fons hedi vel oculus templationis.
Engallim fons mundans vel ocul⁹ trāſmigrās ſiue fons reuelatiōis aut oculus trāſmigrationis.
Engānī fons horti vel oculus electionis.
Engānim fons hortorum vel oculus clariōis eorum.
Enihel gratia mea deo vel gratia mea dei.
Enoch. dedicauit vel dedicatio ſiue edificās aut cū deo ambulans.
Enochite dedicantes vel dedicauerūt: ſiue edificantes aut cū deo ambulantes.
Enom ecce ſunt vel ecce hec ſūt ſeu fons robuſtus aut oculus fortitudinis.
Enō curſus merorꝭ vel ocul⁹ meroris. ſeu fons triſticie aut fons murmuratiōis.
Ennō curſus meroris vl oculus iniquus ſeu fons triſticie aut fons murmuratōis.
Enos homo deſꝑatus ſeu inuocans aut violentus.
Enremon: fons cōgregatus vl oculus ſublimis.
Enſames fames ſolis vel oculus mādans humilia.

¶ hic. p. poſt. e.

Epafras creſcēs vl augmētum. ſiue frugifer aut qdem videns.
Epafroditon: fertile vel frugiferum ſeu fecunditans.
Epafrodit⁹ frugifer aut fecundus ſeu fertil aut fecūditas.
Epicinia ſupra luctū vel ſupra lugentia.
Epicurei ſupra cutem vel ſupra curantes.
Eponcehon ſupra vl ſuperindumentum.

¶ hic. r. poſt. e.

Eran: vacue fecit: vl vacue facio.
Eraſtus: fr̄ me⁹ vidēs vel frīs mei viſio: ſatis abſurdum vocabulum figuratum.

Ereth. vigil vita vel effuſus pauore.
Ergab. lapis vel lapideus.
Erioth. ebrietas vel ſolitudinẽ.
Erma. anathēa meroris vel anathema triſticie.
Erman. auferens vel ablatio. vl' anathema noſtrum. aut anathematizatio gratie.
Ermen. anathema triſticie. vel anathematizans merorem.
Erophon. dolor vel dolorū. ſiue ĩ facie eorū. aut in facie dolor.

Hic ſ. poſt e.

ESaam: cõfirmans vel initẽs: ſiue ſuſtollẽs gratiã aut plaſmatio donationis.
Eſabam: ignis in eo vel ignis in eis.
eſabam. cõfirmo vel initor. ſeu initens aut confirmatus.
eſabim. volūtas meroris: vel voluntas fortitudinis.
eſai: incenſū vel inſule libatio
eſſai: idem.
eſaion: volūtas meroris vel cõſilium: triſticie.
eſaon: idem.
eſanimai. initens mihi vel confirmatio mea.
eſaongaber: volūtas vel iuuenilis ſeu fortis operatio: aut cõſilium confortet: triſtitie.
eſau: faciens vel factura.
eſau: vanus vel fruſtra ſiue rubens: aut aceruus lapidum.
eſoam: ignis maritus vel lignea maritatio.
eſbā ignis in eo: vel ignis ĩ eis
eſben: vetus vel flat⁹. ſiue ignis vanus aut ignis vetus.
eſbon: flat⁹ meroris vel cingulum triſtitie.
eſcha: contẽnens vel habitans deſpectionem.
eſchabi: cõtẽnentes vel habitantes deſpectionem.
eſchancib: vel glorie vel cecidit gloria: ſeu ve glorioſo: aut gl'iatio habet occaſum.
eſochol: tor⁹ vl' ignis oĩs ſeu totus ignis aut tot⁹ igne⁹.
eſdamiſecors vl' miſericordia.
eſdod: effuſio vel incendium.
eſdon: incẽdia vel incẽdentes ſiue ignis patrueli. aut ignis patrui mei.
eſdras. adiutor vel auxiliū. ſiue miſericordia domini aut miſericordia matutina.
eſdrelō. miſericordia dei vl' miſericordia mea deus meus.
eſdrin. adiuuãs merentes vel miſericors iniquitatibus.
Eſebon cingulū triſticie vel cogitatio meroris.
Eſel vicinus vel vicinitas.
eſeli: vicinus meus vel vicinitas mea.
eſelian. prope dñs eſt. vel domino ꝓpinquans eſt.
eſemel: gemma vel electrum.
eſer. plaſma vl' electio.
eſpara: facturā apriens vl' plaſmatio regionis.
eſti. vicinus me⁹ vel vicinitas mea ſeu factura laborãs. aut plaſmatio laborioſa.
eſmoā. feſtinãs vel feſtinatio.
eſna ignis vel fecundans ſeu ediſſerens aut ediſſertio.
eſrai. indigena vel oriẽtalis.
eſribel. auxiliū dei vel auxilia tua a deo.
eſrom. ſagittā vidẽs vel ſagitta viſionis ſiue iraſcens fortis iaculo gregum.
eſron atriū ei⁹ vel atriū eorū ſiue atriū triſticie. aut atriū iudicantis iudicia.
eſromite. ſagittā vidẽtes vel ſagitte viſionū. ſiue iraſcentes aut fortes iaculis gregum.
eſronite. atria eius. vel atria eorū ſeu atria triſticie. aut atria iudicantis iudicia.
eſtha. ignis vel cogitatio.
eſthama. ignis manens vel cogitatio doloris.
eſthamo. idem.
eſthamoha. ignis manens vel cogitatio dolorum eius.
eſthaol. ignis gementium vel ignis parturientium.
eſtgaolite: ignes gementes vel ignes parturiẽtes.
eſthabome. cogitans dolorem. vel cogitatio doloris.
eſthaul. ignis dolentiū vl' ignis parturientium.
eſthēma. cogitãs vl' cogitatiõ ne cõcitãs aut contignatio.
eſtheme. ignis manẽs vel cogitatio doloris.
eſthemon. idem.
eſthemoe. femina. vel venter muliebris.
eſthon. ignis meroris. vel cogitatio iniquitatis.

Hic. th. poſt. e.

ETbai. robuſtus me⁹ vel protectio mea.
ethala fortis dñs: vel protectio domini.
ethalon. in cũabula meroris. vel reſponſio triſticie.
etham. fortis vl' robuſtus ſiue fortis eorū. aut ꝓtectio eorū.
ethā: aſcendens vel aſcẽſio. ſeu fortis dono. aut robuſtus gratie.
ethami. robuſtī vel robuſtorū ſeu fortes dono. aut fortes gratie.
ethel. robuſtus deo vel protectio dei.
ethema. merẽs vel lugens. ſiue meror. aut luctus.
ether. formido. vel incunabulū
ethens ſtupens vel formidãs. ſiue ſtupidus aut formido.
ethei. metū vel timuerūt. ſiue ſtupor. aut obſtupuerunt.
ethei. metū vel timuerunt. ſeu ſtupidi. aut obſtupuerunt.
ethiz. ꝓtectio. vel fortitudo ſeu fortis eis aut protectio eorū.
ethiopia. caligo vel tenebre.
ethiopes. tenebroſi vl' caligioſi.
ethnici. pagani vel gentiles.
ethuel. robuſt⁹ deo vel fortitudo dei.

Hic. v. poſt. e.

EVa. ve vl' uita. ſeu calamitas aut mater viuētiū.

eubolus

Eubolus:cohabitator vel coha-
bitatio.
Euchodia:apprehendens domi-
num vel apprehenſio dñi.
Eud:gloriabundus aut accipi-
ens gloriam.
Eudoma: apprehendēs dñz vel
apprenſio domini.
Euech:eſt vel deſiderat ſeu deſi
derans.aut deſideraui.
Euergens:torcular peſſimū.vel
vera oppreſſio.
Eueus:ferus vel peſſimus.ſiue
ferox aut lapides colligens.
Eufrata: frugifera vel pulueru
lenta ſeu equidē videns aut
de cinere veniens.
eufratites creſcens vel frugifer.
ſiue hum⁹.aut puluerulēt⁹.
eufrates:idem.
eui:ve mihi aut calamitas mea
euit:ferales vel feroces.ſiue deſi
derant aut deſideriū meū.
euil:ſtultus vel inſipiens.
euila: dolēs vel parturiēs.ſiue
ſtolidus aut in principio.
euilath:idem.
euilmerodath:ſtulte amar⁹ vel
inſipienter amaricans.
euim:iniqui vel iniquitas ſeu
ve eis.aut calamitas eorum.
eumenis orās viſcera viri vel
cōmiſcēs ex ipſis aſſumptuz.
eunice,: honorans vel honora-
mentum.
eupater:honoratos ſeparans vel
commiſcens ſeparatores.
eupolemus:honorans ore con
fuſos.
eulis:commiſcens ora mallea-
torum.
eu'ichon : ducens inferius vel
cōmiſcens deorſum.
euricea mēs vel inſulſus gre-
ce autez dicitur fortunatus.
eutychus:idem.

Thic.x.poſt.e.

Exbathanis:ſolēne māda-
rum humile vel leta do-
mus reſponſionis.
extaſis:mente excedens vel mē-
tis exceſſio.

Thic.3.poſt.e.

Ezaba: hyſopus vel humi-
litas.
Ezabi : hyſopus meus vel hu-
militas mea.
Ezabo:videns vel viſio.
ezazon:videns furſū vel vi-
dens in ſuperioribus.
Ezead : videns ſeruitutem vel
fortis teſtificator.
Ezecha:auxiliū vel confortatio.
Ezechias:auxilium domini vel
confortauit me dominus.
ezel:vidēs deū vl fortitudo dei.
ezer: auxiliū vel fortitudo ſiue
ſeparatus aut ſanctificatus.
ezia: videns dominum vel for
titudo domini.
eziel : videns deum vel fortitu-
do dei.
ezion: videns dolorem vel vi-
dens iniquitatem.
ezir: ſanctificans vigilez vel for
titudo vigilis.
ezrael:ſemen dei vel atriū. ſiue
auxiliū dei aut auxiliat⁹ a do.
ezrai: ſeminans mihi vel atri
um meum.
ezraites:atrium meuz vel ſemi-
nator meus.
ezras: auxilium vel ſeminator
ezrel:ſemē dei vel auxiliator de⁹
ezri: ſemen meum vel auxilia-
tor meus.
ezricham:ſemē meum vel auxi
liator meus neceſſarius.
ezriel:ſemen meum deo vel au
xiliator meus deus.
ezro: ſemen eius vel atriuz ei⁹
ſiue auxilians eum:aut auxi
liatus ab eo.

Sequitur de incipientibus
a littera F.

Face:aperiens vel oris aſ-
ſumptio.
Facee:idem.
Facela:aperiens domino.vel aſ
ſumens deum.
Facta: aperiente domino vel os
aſſumens ei.
Fachud:viſitans vel viſitatio.
Fada:redēptus vel redemptio.
Fadai: redemptus meus vel re
demptio mea.
Fadaia:redemptus domino vl
redemptio domini.
Fadaſſur:vallatus vel redēptio
fortis.ſeu redimēs āguſtias
aut redemptio acerbitatis.
Fadaſſurite: valliti vel redēpti
fortiter. ſeu redimētes āgu-
ſtias aut redēptiones acerbi
tatum.
Fadath: redimens tempus vel
redemptio peccatoris.
Fadias redemptus domino vel
redemptio domini.
Fado: redimens eum vel redē
ptio eius.
Fadon:redimens merētes vel
redemptio iniquitatum.
Fagiel:occurſio dei vel occurrit
mihi deus.
Fagur: hiat⁹ vel os pelliceū ſiue
occurrens lumini:aut occur
rens incendio.
Fahad:euidens teſtis vel opera
rius vite.
Fahed:idem.
Falathi:ſaluator meus vel ſal-
uatio mea.
Falaia: cadens domino vel oc-
caſus domini.
Falaſar:cadens princeps vel oc-
caſus domini.
Faldas: cadens germen vel rui
na paupertatis.
Faleam:cadens populus vel oc
caſus eorum.
Falech:diuidēs vel diuiſus:ſeu
diuiſit me aut diuiſio mea.
Falel:cadens domino vel occa-
ſus dei.
Faleſar:cadente principe vel oc-
caſus carbonis.
Faleth: ſaluans vel ſaluatio ſi-
ue occaſus vite aut cadens
pauore.
Falethi:ſaluās me vel ſaluatio
mea,ſeu occaſus vite mee aut
cadens pauore mei.
Falnaſar:cadēs princeps vel oc
caſus inutilis.
Falon:cadens merore vel caſus

iniquitatis.
Falonites: cadēs murmurās vł caſus inutilis.
Falthi: euadens vel liberatus ſiue ſaluatori meo aut ſaluationi mee.
Falthias: euadēs a domino vel liberat⁹ dñi. ſeu ſalua me dñe aut ſalus mea domino.
Falthiel euadens a dño vel liberatus dei. ſeu ſaluat me deus: ei. i. ſalus mea deo.
Fallu: mirabilis aut admiratio.
Falluite: mirabiles aut admirantes.
Fanuel contemplans: deum aut facies dei.
Fara: ferox vel ferus ſiue onager aut ferocitas.
Farri: gluto vel īſaciabilis ſiue onager me aut ferocitas mea
Farao nudauit virū vel diſſipauit eum ſeu denegans viruʒ aut diſcooperiens eum.
Faraonechao denudans percuſſus vel diſſipās ꝑparatos: ſeu denegās ꝑcuſſionē aut diſcooperiens preparationem.
Faras actus vel ſuccreſcens. ſeu diuidens aut diuiſio.
Faraſim: ſuccreſcens eis vel augmentum eorū ſeu diuidēs eos aut diuiſio eorum.
Fratri: hiatus vel hiauit ſeu hiante me aut hiatio mea.
Farathon hiatus iniquus vel auelatus triſticie.
Farenath: diſceſſio mea vel vitulus ſaginatus.
Fares: diuidens vł diuiſus ſeu diſſipans aut violentus.
Fareite diuiſi vł diuidētes ſeu violenti aut diſſipantes.
Farſar talpa vel fodiens ſeu diſſipās: aut diſſipatio.
Fariſei: diuiſi vel diuidētes. ſeu violentia diſſipantes.
Franath: diſcedens a me vel vitulus ſaginatus.
Faros violentia vel diſſipatio.
Farſandatha onager abūdās domo vł feritas egreſſa ſufficiēs
Farſath onager cerarius vel ferocitas preuaricationis.
Farſathei onagri contrarij vel feri preuaricatores.
Farſim: ſermocinans vel ſermocinatio.
Faruda ferocitas iudicis vel cōciſio iudicantis.
Farue ferocitas vel conciſio.
Farurim: feroces vel conciſi.
Faſe tranſcendens vel tranſcēſio: ſiue tranſgrediens aut tranſgreſſio.
Faſe trāſcēſio vel tranſit⁹. Pro iſto faſe noſtri paſca legunt.
Faſea tranſiens eum. vel tranſcenſio eius.
Faſee tranſgrediens eum vel tranſgreſſio eius.
Faſeth tranſgreſſor: vel trāſgreſſus ſiue trāſgrediens augures aut tranſgreſſio augurū.
Faſeluda trāſgreſſio vtilis vel trāſgrediens edificatos.
Faſeron tranſgrediens montes meroris vel tranſgreſſio iracundie inique.
Faſpha: aperiens ſubito vel dolatio aſſumptionis.
Faſga dolatus vel exciſus. ſiue abſciſio.
Faſor tranſiens montes vel trāſitio iracundie.
Faſta trāſitus veniens vel tranſcenſio venientis.
Faſſur paſtor vndiq; vł aperiēs acerbitatem.
Fath: clima vel plaga velut cuʒ dicim⁹ ſeptemtrionalis plaga vel merediana regio.
Fathaia: clima dñi vel plaga domino ſiue aperiens domin⁹ aut apertio domini.
Fathmoab aperiens ex parte genitos aut apertio de parte genitorum.
Falathiel euadens a deo vel latitudo dei. ſeu aperiens deus aut apertio dei.
Fathuel: idem.
Fathures deceptis calcatus vel calcati deceptio. ſiue bucellam confirmas.
Fau nihil uel ſubito ſeu eructans aut eructatio.

¶ Hic. e. poſt. f.

FE: diſciplina vel os ab ore ſiue error aut decipula.
Febem ore edificantes vel decipule filia.
Fedahel: redemptus deo vel redemptio dei.
Fegor hiauit vł oris pellis. ſiue os pelliceum aut oris hiatus.
Feldas excludens frenum vel excluſio retinaculi.
Felech ſaluatus domino. vel viuificatio domini.
Feleias ruina vel deiectio.
Feleth: excludēs vel mirabilis ſeu viuificans aut ſaluatio.
Felethe excludens eum vel mirabilis ei.
Felethi ſaluans me vel mirabilis mihi. ſeu excludentes aut viuificantes.
Felethia: ſaluatus domino vel ſaluatio domini. ſeu excludens dominum aut mirabilis dominus.
Felethite excludentes vel ſaluati ſeu mirabiles aut viuificatus.
Felix excludens vel ſaluatus ſeu mirabilis aut viuificat⁹.
Felicem ruinam facture vel timorem eius. Non eſt latinū ſed hebreum.
Felmoniali non: ille vel iſte locus ſiue neſcio quis aut neſcio qualis.
Fellon cadens merore vel caſus iniquitatis.
Fellonites: cadēs murmurās vel caſus inutilis.
Fellonē faciē dei vel faciē meā.
Felthi euadens vel liberatus ſeu ſaluatori meo. aut ſaluationi mee.
Felthias: euadens a dño vel liberatus dñi ſeu ſaluat me dominus aut ſalus mea dño.
Felgon diuidens vel viſio ſeu diſſecans aut diſſecatio.

Fenach motus vel minuens.
Fendagar conuerſa generatio vel conuerſio generationis.
Fenéna conuerſa vel cõuerſio.
Fenicis nutus vel abnuerunt.
Fenidã diſciplina aſcendẽtiũ. vel diſciplina aſcẽſionis eoꝝ
Feoꝛ os iracũdũ vel diſciplina luminis ſeu erroꝛis foramẽ aut diſciplina montium.
Fereçeus ſeparatio vel diſſeminatio ſiue ſeparatus aut diſſeminatus.
Ferreçei ſeparati vel diſſeminati. ſiue ſeparantes aut diſſeminatoꝛes.
Feros diſſipans vel violẽtus ſiue diſſipatio aut violentia.
Ferſur violẽtia anguſtie vel diſſipatio acerbitatis.
Feſe tranſiens vel tranſcẽdẽs ſiue os aut odoꝛ floꝛens.
Feſſe idem.
Feſga volatio vl̃ preſcriptio ſiue oꝛis mu ti autoꝛis multi.
Feſoꝛ os nigrũ vel erroꝛ ſicture ſiue laqueus foꝛtis aut diſciplina anguſtie.
Feſtus oꝛe multoꝛum vel os multitudinis: Et hoc latinum nomen uiolenter hebraice figuratum eſt feſui os acerbum vel laqueus ſine errãs robuſtus aut diſciplina diſcretionis.
Feth aperiens vel apertio.
Ferha aperi vel aperite ſiue aperiens eum aut apertio eius
Fethẽſte diuidẽs vel diſcooperiens ſiue os inclinãs aut libicus vitulus.
Fethela aperiens dominuz vel apertio domini fethmoab aperiens ex parte genitos vel apertio de patre genitoꝝ
Fethora os turturis vel oꝛe explorãs ſeu bucella luminis aut oꝛi s exploratio.
Fethros diſſoluens mẽſurã vel diſſolutio menſure.
Fethroñ3 diſſoluens menſurã eis uel diſſolutio mẽſure eoꝝ
Fethruſim idem.
Fethuel aperiẽs deo vel latitudo dei.
Fethuſim aperiens eis vel latitudo eoꝛũ.
Feçiel os meum, dei uel os meũ deus ſiue os germinãs deo: aut os diſcipline dei.
Feçiellite oꝛa mea dei vel oꝛa mea deꝰ ſiue oꝛa germinãtia deo aut oꝛa diſciplinarum.

Hic.i.poſt.f.

Fiahiroth coꝛ nobiliũ vel coꝛ nobilitatis.
Ficholos omne vel os omniuz.
Fienon oꝛi ficto vel oꝛi eoꝛuz ſiue cõiunctio aut os alligatũ.
Figelus contrarius vel occurẽs
Figolus os principis vel os precipuum.
Filadelphia ſaluans herentem domino vel ſaluans adheſionem domini.
Filarches declinans principem vel declinatio principis.
Filemonẽ mire donatus vel mira donatio ſiue os panis eoꝝ aut panis oꝛis eoꝛum.
Filetus declinans vel declinatio ſiue os meum aut caro mea
Filippus os lãpadis vel os manuum.
Filippis os manuum vel os lampadarum.
Filippenſes oꝛa manuum vel oꝛa lampadarum.
Filiſtea cecidit vel cadens potones ſeu ruina duplex aut ruina poculi.
Filiſtijm ceciderunt vel cadẽtes potione ſeu ruina in duplec aut ruina poculi.
Filogolus oꝛe precipuus vel os meum ei moꝛtuum.
Filethoꝛ cadens virga vel canus lectuli.
Finees oꝛi parcens ſiue os requit aut oꝛi pepercit.
Finees os mutum vel os ſilens ſiue os augurans aut oꝛis augurium.
Finon os meũ inutile vel os meum ineptũ ab oꝛe nõ ab oſſe
Fiſidia os ſonans vl oꝛis ſonitus ſeu cognoſcens dñz aut cognitio domini.
Fiſun caterua vel os pupille ſiue os mutatũ aut oꝛis mutatiõ
Fithon ſubito vel ſubitaneus ſiue os abyſſi: aut oꝛe pꝛfũdus
Fithonia ſubita vel ſubitanea ſiue os abyſſi aut oꝛis pꝛofunditas.
Fithoniſſa idem.
Frygia ſcindens pecoꝛa vel ſciſſio pecoꝛum.
Frygenſes ſcindentes pecoꝛa vel ſciſſiones pecoꝛum.

Hic.o.poſt.f.

Foceretb: euidẽter occidẽs vel opariꝰ exterminatoꝛ.
Foceretbi euidẽter occidẽs me vel opariꝰ exterminatoꝛ meꝰ
Fodaſur: vallatio vel foꝛtis redemptio.
Foeden oꝛe edificans vel diſcipline filius.
Fogoꝛ hians vel hiatus ſiue os pellium aut os pelliceum
Foha hoc aduerbiuz loci vel rubrũ ſiue ſonitꝰ aut apparẽs.
Fohij euidens vel operarius.
Foꝛatha ſerus tempoꝛe vel ſerocitas peccatoꝛis.
Foꝛthomin diuiſio perfecte gloꝛie populi vel diuiſio perfecta populi gloꝛioſi foꝛtunatus: diuidens perfecte: vel diuiſio perfectionis.
Foſech volatio vite vel abſciſiõ pauoꝛis.
Foſga volatio vel abſciſio ſiue os mutum vel os multum.
Fothiel hic declinans deum.
Fotel hic declinatio dei. hic ad verbium non pronomen.

Hic.u.poſt.f.

Fuha labia eius vel induite eum ſeu induitio eiꝰ: aut declinatio oꝛis eoꝛum.

Fuhabite labia eorum vel induite eos ſiue indumēta eoꝝ aut declinantes ora eorum.
Ful addens vel adiectio ſiue cadens aut ruina.
Funi os meum vel os mihi ab ore non ab oſſe.
Funiel os meum deo vel os meum dei.
Fur ſors vel vrna.
Fura frugifer vel lagūcula ſiue ſors eius aut vrna eius.
Furim ſortium vel vrnarū ſeu ſors eorum aut vrna eorū.
Futh labia vel induite ſiue indumētū aut declinatio oris.
Futhiſar oris inclinatio vel os inclinans ad deſiccandum.
Sequitur de nominibus incipientibus a G littera.
Gaſa vallis eſtus vel vallis eſtuans.
Gaad: abijciens ſeruitutem vel reuelata teſtificatio.
Gaad abiectio vel reuelatio.
Gaalla abijciens eum vel reuelatio eius.
Gaam abijciens populum vel reuelatio populi: ſeu vallis eſtus eorum aut vallis eſtuans eis.
Gaas cōmotus vel cōmotio.
Gaaſar commota tempeſtas vel commotio.
Gaba vallis vel procliuium.
Gabaa vallis eius vel procliuium eius.
Gabaab vallis patrui vel collis patruelis ſeu vallis teſtificās aut procliuium ſeruiens.
Gabaath vallis peccati vel procliuium temporale.
Gabai: vallis mea vel procliuium meum.
Gabo vallis alta vel procliuiū ſublime.
Gabaon vallis miſticie vel procliuium iniquitatis.
Gabaonite: valles meſticie vel procliues iniquitatis.
Gabath ſepes vel colonie ſiue i ſepibus aut in colonijs.
Gabatha. collis altus vel procliuium ſublime.
Gabathite colles alti vel procliuia ſublimia.
Gabathon: collis meſticie vel ſublimitas eorum.
Gabee: collis ſublimis vel collis ſublimium.
Gabelus vallis deus feſtinans vel collis diuini conſilij.
Gaber vir vel iuuenis vel fortis.
Gabis altitudo confuſionis vel alta confuſio.
Gabli terra allophylorum vel terra incircunciſorum.
Gabriel virtus mea deus vel fortitudo dei ſeu confortauit me deus aut cōfortatio mea deus.
Gabuā ſublimitas vel altitudo
Gad ſuccinctus latro vel ſuccinctus latrunculus.
Gad temptatio vel in euentu: ſeu feliciter aut in fortuna.
Gadite ſuccincti latrones vel accincti latrunculi.
Gadite temptati vel fortunati ſeu felices aut in euentibus.
Gadda temptatio vel accinctio.
Gaddam temptatus populus vel accinctio populi.
Gaddel hedus dei vel temptatus deus.
Gader murus vel ſepes.
Gadera: murus ei vel ſepes eiꝰ.
Gaderite muri vel macerie.
Gaderoth ſepes rūdens uel maceria temporalis.
Gadgad ꝯciſio uel accinctio: ſiue nuncius. aut expeditus.
Gaddi hedus meus uel accinctio mea ſiue accinctus meꝰ uel temptatio mea.
Gadite: hedi mei vel accinctiones mee ſiue accincti mei: aut temptationes mee.
Gaddiel: temptauit me deus vel accinctio mea deo.
Gaddielite temptati deo aut accinit dei.
Gaddis accinctus uir uel temptationem aſſumens.
Gador accinctio luminis uel temptatio iracundie.
Gaer: vorago cōſurgens vel deuoratio reſurrectionis.
Gai uallis uel preruptū ſeu deuorans: aut uorago.
Gail exultans uel exultatio.
Gail uallis uel collis ſeu deuoratio.
Gailath: exultans tpe uel exultatio reſponſionis.
Galioth: ualles uel colles ſeu voragines aut deuorationes.
Gaius mobilis uel cōmotus: ſeu uallēſis aut deſenſibilis.
Gal aceruus uel inuolutio.
Galaad: tumultus teſtis uel aceruus teſtimonij: ſiue tranſmigrantes teſtes aut tranſmigratio teſtium.
Galaadite tumuli teſtium uel aceruí teſtimoniorum ſiue teſtes tranſmigrantes aut teſtium tranſmigrationes.
Galadad uetus homo uel uetuſtas ſola.
Galadithim uetuſte aque uel poſſeſſiones aquarum.
Galal: uolutabrū vel uolutatio.
Galali uolutabra vel uoluptatio nes ſeu uolutabrum meum vel uolutatio mea.
Galalai uolutabrum vulturis: vel uolutatio deuoratoris.
Galathamaim aqua poſſeſſa vel aque poſſeſſio.
Galathia magnifica vel tranſlata ſiue trāſmigratio aut trāſmeatio.
Galathe: magnifici vel tranſlati: ſeu tranſmeantes aut trāſmigrati.
Galathenſes: idem.
Galgal rota vel reuolutio.
Galgala collis preputiorum vel collis circunciſionis.
Galgala: rota eius vel reuolutio eius: ſiue uolutabrū aut inuolutatio.
Galgalte: rota viri vel reuolutio aſſumptionis.
Galgalis: uolutabris vel reuolu

lonibꝰ ſeu rotis aut inuolutationibus.
galilea: rota vel volubilis ſiue trāſmeās: aut trāſmigratio facta.
galilei volubiles vel rotati: ſiue tranſmeātes aut in tranſmigratione facti.
galim acerui lapidū: vel loca paluſtria.
galiloth reuolutiones aut trāſmigrationes ſeu reuolutio temporis aut tranſmigratio reſpondentis.
gallia tranſferens vl' tranſlata: ſeu trāſferēs trāſferētes aut tranſlatio trāſmeantiū.
galli inundatio vl' reuolutio ſiue trāſferens eos aut trāſmigratio eorum.
gallion tranſferēs iniquitatē vel tranſlatio inutilis.
gamalias redditio dñi vel retribuet mihi deus.
gamaliel: redditio dei vl' retribuet mihi deus.
gamarias retributio dñi vel retribuet mihi dominus.
gamai: retribuēs vl' retributio
gamuel: retribuēs deo vel retributio dei.
gan hortus vel elatio.
gange: hortus completꝰ vel elatio irrigata.
gani hortus meꝰ vel elatio mea
ganim horti vel elationes.
gaom. vallis eſtus vel vallis cōmota: ſeu vallis eſtuans aut vallis cōmotio.
gara: ruminans vel peregrinus.
garan ſcabies vel ſcabioſitas: ſiue incolatꝰ multꝰ aut incolatꝰ multorum.
gareb idem.
gareth: alienus deſcēdens vl' aliena deſcenſio.
garizim diuiſio vel abſciſio.
gariç accola vel aduena eiꝰ: ſeu diuidēs eos aut anſciſio eoꝝ.
gariz alienus directus vl' incolatus hūilitatis.
gaſpha vallis eructans vl' commotio ſubita.
Galham: tangens riſit vel tangentis riſus ſiue tactus ridentis: aut riſus tangentium.
Gather: torcular videns vel accola explorationis.
Gatheren: torcular videns dolorem vel accola explorans iniquos.
Gatherom: torcular videns tempore vel accola explorans reſponſionem.
Gatherothire: torcular vidētes tempore: vel accole explorantes reſponſionem.
Galon: volutabrum. vel volutatio. ſiue inuoluens eum aut inuolutio eius.
Gaza: robuſta domini vel fortitudo eius. Sciendum tamen ꝙ hoc nomen apud hebreum. g. litteram in principio nō habet. ſed incipit a vocali am. et dicitur aza non gaza ſubtracta. g. littera.
Gazabar: robuſtus filius vl' fortitudo filij. Mixtum eſt ex hebreo et ſyro.
Gaza: nux vel amygdalum. ſeu robuſtus dono aut. fortitudo gratie.
Gazaras diuidens euꝫ. aut preſciſio eius.
Gazaria: diuidens virū vel preſciſio aſſumptionis.
Gazei: robuſti dñi vl' fortes eiꝰ
Gazenſes: idem.
Gazem roborās eos. vel fortitudo eorum.
Gager: robuſte conſurgens. vel fortiter vigilans.
Gazarea: robuſte ꝯſurgēs ei: vl' fortis vigilia eius.
Gazer: preſciſus. vl' diuiſus. ſiue preſciſio aut ordinatio.
Garera: diuidens eū vel preſciſio eius. ſiue ordinans eum aut ordinatio eius.
Gazer: tonſor vel tonſio. ipſe eſt nabal carmeli. cuius vxorē accepit dauid.

¶ Hic. e. poſt. g.

GEba: vallis vel ꝓcliuium
Gebal: ꝓceptū vel deficiēs ſiue vallis vetꝰ aut vorago exterminans.
Gebar: fodiēs filios: vel effoſſio filiorum.
Gebeeth: vallis fortitudinis: vl' collis teſtimoniorum.
Gebthon. vallis meſticie. vel collis merentium.
Gebia. foſſa vel effoſſio.
gebim: foſſe. vel effoſſiones.
geboch: lucta: vel harena. ſiue puluis aut inutilis.
gedel: accinctus deo, vel maceria dei.
geddel: temptatus deo vel accinctio dei.
gedelias: magnificus dñi vel magnificatus dño.
gedeon: circumiēs in vtero: vl' experimentū iniqtatis: ſiue tēptatio humilitatis mee aut tēptatio iniquitatis eorum.
gedera: ſepes vel maceria.
geddi: tēptatus vl accinctiō.
gedimichel: accinctio dei: vl' fortunatus deo.
geddo: accinctio vel temptatio.
gedor: accedēs: vel applicās: ſiue ſepiū: aut maceriarum.
gedo: i: acceſſus meꝰ vel applicatio mea: ſiue ſepes mee. aut maceriarū mearum.
gedud: latrūculus vel expeditꝰ ſiue accinctio. aut latrenus cuneus.
gedur: ſepes ignea. vel maceria incendens.
gehenna: vallis ennon: vel vallis gratuita: ſeu de valle ſiie. aut vallis triſticie.
gelbee: volutatio: vel decurſus ſiue aceruꝰ pluens. aut aceruus pluuiarum.
gelon: migrans: vel migratio.
gelonites: trāſmigrās: vl' trāſ-

migratio.
gemallus. vallis ſalſa vl' vallis ſal. ſeu mare. aut amaritudo.
gemelli. idē.
gemallite valles ſalſe. vl' valles ſalis. ſeu maria. aut amaritudines.
gemela. vall' ſalſa. vl' vallis ſalis
gemuel. mare dei. vel amaricās domini.
gennaſar. ortus principiū. vel natiuitatis initium.
genebath. ortus filius: vel pncipium filiorum.
geneſar. ortus vel principiū. ſiue inita natiuitas aut initium natiuitatis.
geneſareth. idē.
genne⁹. ort⁹ germinis: vl pncipium motionis.
genthon. ortus reſponſionis. vl principium humilitatis.
geon. pectus vel preruptū.
gera. incola vel pegrin⁹. ſiue ruminās: aut incolat⁹.
gerarar. incolatus uel peregrinatio.
gerra. incolat⁹ viſio: vel ruminatione vidit.
geraris aduene ꝓpinquantes.
geraſeni. ſuburbani vl' coloni ibidē: ſeu icole mei: aut peregrinationes mee.
gerreni incole vel peregrini.
gergeſens propinquans aduena vel colonum eyciens ſiue colonum applicans: aut colonie applicatio.
gerian: ruminās dn̄s eſt vl peregrinus domini eſt.
geritbel: ruminās deo vel peregrinus dei.
gerimoth. timēs mortē vl' metuēs altitudinē mortis.
german⁹ ruminās: quid conſilij vel peregrinus complens numerum.
geron: accola inutilis: vel ruminans iniquitatē.
gerſan. aduena vel alien⁹: ſiue pfugus. aut eoꝝ eiectio.
gerſanite. aduene uel alieni: ſiue pfugi: aut eoꝝ eiecti.
gerſi: aduena dn̄i: vel alien⁹ domine.
Gerſon: aduena ibi uel eiectio eorum.
gerſoni: aduena me⁹ ibi. vel eiectio mea eorum.
gerſoni. idem.
geſonite: aduene ibi: vel eiecti eorum.
Geruſa: peregrinatio vel incolatus: ſiue ruminās: aut ruminatio.
grecia. incolat⁹ vel ruminatio.
greci incole vel ruminantes.
gregori⁹: greci: latine vigilāti⁹.
Geſbaam: deſluens vel ſedens ĩ populo ſiue populus deſpiciens aut populus ſedens in tenebris.
geſſen: terra colpuſa vel liber vicinus: ſiue appropinquās plātatiōi. aut appropinq̄ns plātationi eorum.
geſſemani: vallis pinguis: uel vallis pinguedinū.
Geſſori: applicans lumē mihi vel applicans dirigentē me.
geſſur: applicans lumē uel applicans dirigētem.
Geſſuri: applicans lumen mihi: vel applicans dirigentez me.
Geſſura: iuxta lumen: vel vicina lumini.
geſſurim. iuxta lumē meū: vel applicātes e lumine meo.
geth. torcular vel opprimens.
geth⁹: torcular uel opprimēs. ſiue oppſſus aut oppſſio.
gethaan. deſluēs gēs vel deſpiciens populus.
gethaſar: humi vel foſſum: ſiue torcular ei⁹ aut effoſſio ei⁹.
gethai: opprimēs ſignū vl torcularis conſummatio.
Gethaiz: torcular populi vl' opprimens populum: ſiue applicauerunt eos aut applicatio eorum.
gethdeltha: torcular egenū: vel oppreſſio paupertatis.
gethepher: torcular ſeparās vel oppreſſio diſſeminationis.
Gethei: opprimentes vel torcularia.
gethma. torcular frāgēs vel oppreſſio congregationis.
Gether: murale vel ſepes ſiue murus aut circundatio.
Gethera: murus ei⁹ vel circundans eum.
getheremon. torcular excelſuz. vel oppreſſio ſublimitatis.
gethremon. oppmēs vel torcular malipunici.
gethſemani. vallis pinguis vel vallis pinguedinū: ſiue oppmēs nomē humile. aut torcular famoſe auditionis.
gethron: opprimēs pupillā vel torcular coccineum.
gezabel eſt iter vel eſt fluxus ſanguinis.
gezabel fluxus uan⁹ vel fluxus ſanguinis ſiue cohabitatrix.
gezez: vicin⁹ palpationi vel appropinquās plantationi.
gezpher. robuſtus laque⁹ vl' fortitudo diſcipline.
gezon. flux⁹ doloris vel cohabitatio iniquitatis.
gezonites. fluēs merore vel cohabitator inutilis.

Thic. I. poſt. g.

Gideroth: ſepes vel maceria
gideroddathai. ſepes duoꝝ vel macerie bine.
Gien. vallis viſio vel pruptum videns.
gigaal redēptio vel redēptus.
gilon. migra vel migrans.
gilonites. trāſmigrans vel trāſmigratus.
gimel. plenitudo vl retributio
gimeth ortus vite vel pncipiū pauoris.
gio lucratio vel lucrare.
gion. luctatio vel arena.
gir. diuiſio vel preciſio.
giſſai. ſacrificans vel ſacrificiuz.
gidum. inflatio vel aſcenſio.

Thic. O. poſt. G.

Gaatha.gens peccatrix. vel populus peccatorum.
Gob.lacus vel locuſta.
Godolias.magnificans dñm. uel magnificus domini.
Godoliathi.magnificētia pecca ti mei vel magnificus in tē pore meo.
Gog.doma vel tectu.
gobel.ppinquꝰ deo vl redēptio
Goim.gens vel populi.
Golā.trāſmigrās eos vel volu tatio eorum.
golgotha.locus calui vel locus caluarie.Syrum eſt non he breum.
Golias.trāſmigrās vel tranſ migratō:ſeu reuelās eos aut robuſtus eorum.
Goliat.idem eſt.
goliz.aceruí vel loca paluſtria.
Gom.fouea vel decipiēs ſiue la queus aut decipula.
Gomer.aſſumptio vel perfectio ſiue conſūmatus aut conſū matio.
Gomor. perfectio ſiue conſola tio vel perficiens aut denun datio.
Mēſura ē antiquoꝝ q̄ mēſu ra eſt decima pars ephi.
Gomora.cecitas vl ſeditio.ſeu timens ppl̄m:timor popula ris. Et ſciendū ꝙ hoc nomē in hebreo non habet.g.lrām ſed ſcribitur per vocalē ain: ꝛ dicit aomoira.
gonat:ortus peccati:vel arrogā tia tēporalis.
Gonebat.furtum filie vel furās filiam.
Gorti:orti mei:uel arrogantie mee.
Gorgias.diuidens luctum vl preſcio luctantium.
Gortinam : pſcidens dona vel diuidēs caſtra eoꝝ.
Goſez applicās eos vel appro pinquans plantationi eorū.
Goſen: applicās vel applicatio ſiue appropinquans palpa tioni. aut appropinquans plantationi.
Goſimā.applicata vel iuxͣ eā ſi ue applicans aut applicatio.
Goſon:appropinquans palpa tioni:vel appropinquās plā tationi.
Gothoniel:torcular reſpondēs deo. vel oppreſſio applicās ſi gno.
Gothor mur9 vel circūdatio.
Goçar : amygdalum vel nux eorum ſiue tonſio aut forti tudo eorum.

Hic.v. poſt.g.

Guhel:propinquans deo vel redemptio dei.
Guhelite:redēptio dei vel pro pinqui deo.
Gulias:ppinquus dño vel re demptio domini.
Gun:hortus meus vel arrogā tia mea.
Gunite:horti mei vel arrogan tie mee.
Gurbaal:diuidēs viros vel pre ſcio vetuſtatis.

Seqtur de nominibus incipientibus a littera.h.

Haben:in filio vel i pncipio
Haber:participes vel parti cipatio commiſit aut certa men iniit.
Haberite:participes vel partici pationes:ſeu cōmiſerūt:aut certamē inierunt.
Habi pater meus:vel frater me us iſte.
Habiel.pater meus deus vel fra ter meus dominus.
Hachā:neceſſitas vl neceſſariuꝫ.
Hacharan. turba vel turbatio.
Hachan:retinens eos vel reten tio eorum.
Hachor.excelſuꝫ uel ſublimitas
Hadada:teſtis:vel vſqꝫ ad teſti monium.
Haditū inundans peſſimꝰ vel inundatio peſſimoruꝫ.
Hadrehel:greges dei vel aggre gatio deo.
Hadrin:teſtis mēſur... dans menſuratio.
Haſar:terra vel puluis ſi... mens aut fodiens.
Haſara.taurꝰ vl vitulus ſiue p... uis eius aut fodiens eum.
Haſarim:mare effodiēs vel ma ris effoſio.
Haga.loqns vl meditās ſiue lo cutio aut meditatio.
Hagegath:annuncia: vel annū ciatio:ſiue accintus aut la trunculus.
Hagiel:aduena meꝰ vl icola dei.
Hailon.vita uallium quercuū uel queſtio uita robore.
Haul : iſte dolens uel uitā par turiens.
Hai.uita valliuꝫ uel q̄ſtio uite.
Haia:uita uallium eius uel q̄ ſtio uite eis.
Haiam.vita uallıuꝫ eoꝝ uel q̄ ſtio uite eorum.
Hailon. ubi erant urſi uel ubi urſi ſunt.
Haiman.uita uallıuꝫ mirādaꝝ uel queſtio uite mirabilis.
Hain.fons ul oculus.
Haio.uita uallium eius uel q̄ ſtio uite eius.
Halaa.firmētum eius uel con ſternens eum.
Halac:portio uel pars mea ſiue lubricum aut impeditio.
Halaſa.triplex ul ꝯſternata ſiue cōſternās aut cōſternatio.
Halda.deprecās dominum uel deprecatio domini.
Halus.fermentum uel conſter natio.
Hamas indignās uel furēs. ſi ue furor aut indignatio.
Hamiel.populus meus deo ul pplſ meus dei.
Hamora.populus ſcitus ul po pulus illuminans.
Hamul.calefactus ros uel calefa ctio roris ſiue populus do lēs aut pplſ parturiens.
Hamuelite : calefacti rores uel calefactiones irrorationum. ſeu populi dolentes aut ppli

parturientes.
haanam.respondēs populo vel responsio populi.
hanan.reddens donū; vel rñsio gratie.
hannath.reddens vel rñdens seu reddidit aut respondit.
hanebgaba.sollicitās vel humiliās.siue sollicitauit aut humiliauit.
haniel.paupr dei vel respondens deo.
hanon:rñdens merori:vel reddens inīqtatē seu reddēs dolorē.aut responsio inutilis.
haoi.spinee vel cōpunctiones.
haoites.spina vel cōpunctio.
haphrō.puluis meroris vel terra inutilis.
harada.miraculum vel admiratio.
harē.fili9 me9 vel filiatio mea.
hares.testatio mea vel testamētum meum.
harim.exaltatio vel exaltatus.
hasarmoth.atriu; mortis vel atrium angustie.
haseroth.atria vel vestibula.seu villa aut beatitudines.
hason.festinatio uel festināres.
harath.ram9 vel dissipatio siue testimoniū aut dissipator.
hatharoth.circuli vel corone.
hathoniel respondēs deo vel respondit ei deus.
hauna.ipsa iniquitas vel susceptio iniquorum.
hauā.fōs vel moriē siue subuertens eos aut subuersio eorū.
hauil.stultitia vel insipiētia siue stultus aut insipiens.
hauoth.sedēs vel cōmoratio:seu vinculū aut incunabula.
haxan.claudus vel trascēs.siue claudicās aut claudicatio.
haxath.medicus vel medicamentum.
haxia.videns vel prouisio.
hazaç.continentia vel apprehēsio siue continens aut apprehendens.
hazbi.mēdaciū vel iniquitas.
hazeb.pgens vel abiens siue pfectio aut proficiscens.
hazuba.deserta vel relicta siue desertio aut relictio.

¶hic.e.post.h.

He.esse vel viuere.
hee.ipsa vel ista siue suscipiens aut susceptio.
heber.victor vel trāsiēs siue trāsitus aut transitio.
hebre9 vincens vel trāsitor siue transiens aut transitorius.
hebion.pauperculus vel paupr sensu.
hebionite.paupculi.vel paupres sensu.
hebri.victor meus vel transitio mea.
hebrū.incantans vel incātatio.siue coniugiū aut visio sempiterna.
hebronite cōiugati vel incantatores siue incantationes aut visiones sempiterne.
hecethan.ipse mētis excedēs.vel iste suscipiens humilitatem.
hedai.ornatus mihi vel voluptuosus meus.
heddo.pauidus seruitus vel testiū cator vite.
hefer fouea vel precipitium.
heie.qui est vel qui existit.
hela.vallis quercus vel maledictio.
helai.vallis quercus mee vel maledicta mihi.
helaz.abiectio vel supliminare.
helam oppositi vel compositi.
helon.deo gratus vel deo donatus seu vallis quercus aut roboratus gratia.
helbid dei fili9 vel dei excelsus.
helchal.portio vel particula.
helchana.dei zelus vel dei possessio.
helchia.pars domino vel vendicatus domino.
helchese.aduocata vel aduocatio.
helchesius.aduocans vel aduocatus.
helchi.partitus mihi vel vendicatio mea.
helchian.pars domini est vel vendicatio domini est.
helchias pars domini.vel vendicatus domino.
heldaa.atrium eius vel exacuens eum.
heldad.atrium vel exacuens.
helpai atrium meum.vel acutio mea.
heleanam.dei mei donum vel dei mei gratia.
heled:acceptio glorie vel accipiens gloriam.
helem:postes vel secula seu vestibulū:aut superliminare.
helesa cōsternatio vel cōsternat9.
helles exiens vel exitio.
heliesmoth:grece exodus:latine autem exitus mortis.
helleth:accipiens vitam vel susceptio pauoris.
helphaal.deo exclusus vel dei mutatio pauoris.
heli:de9 meus vel deitas mea.
helia:deus dominus vel dei dominatio.
heliab:deus meus pater.vel dei mei paternitas.
helias:deus domin9 vel dei dominatio siue ascēdēs dominus:aut robustus dñator.
heliasaph:dei mei collectio vel dei mei congregatio.
heliasaphā:dei mei facies vel dei mei conuersio.
heliatha:deo meo peccās vel dei mei temporalis.
heliathi:deū meū vidēs:vel dei mei visio:siue dei mei auxiliu; vel dei mei fortitudo.
heliçel:deo meo partit9:vel dei mei particula.
helihel:deus meus de9:vel dei mei deitas.
heliphas.de9 meus cadens vel dei mei casus.
heliaphales:de9 meus diuidēs vel dei mei diuisio.
heliphalu:deus me9 mirabilis

vel dei mei miraculum.
heliphelech: dei mei ruina vel dei mei directio.
helihas: de⁹ me⁹ mirabilis vel dei mei miraculum.
helihel. deus meus dei: vel dei mei deus.
helim: deficiente vel fortis cor⁹ ſiue arietes aut robuſti.
helimaidis: dei mei contra victio: vel dei menſura ſufficiens.
heliodor⁹: deo meo generans vl dei mei generatio.
heloenai: dei mei fons me⁹ vel dei mei oculus meus.
heliopolis: ſol ciuiũ vel ſolis ciuitas.
heliozeb: dei mei coru⁹ vel dei mei ſolitudo: ſiue dei mei ardor aut dei mei temptatio.
heliſa: ad inſulam: vel deus ſaluator.
heliſabe: dei mei ſal⁹ vl dei mei defenſio ſiue dei mei iuramẽtũ: aut dei mei abundantia.
heliſeus: deus me⁹ ſaluator vel dei mei ſalutare.
heliſu: dei mei ſalus: vel dĩ mei protectio.
liu: deus diis vel deus dominator: ſiue deus meus iſte. aut deus meus ipſe.
helizer: dei mei auxiliũ vel dei mei fortitudo.
helmodam. deo natus vel dei natiuitas.
helnaem deo fidelis vel dei requietio.
helnathaz: deo datus vel dei donatio.
heloe: deus vel deitas.
helmon: cõmotus fortiter vel exercitatus fortitudine.
helon: exercitus fortitudo vel exercitatus fortitudine.
helonite: exercitiũ fortitudinis vel exercitati fortitudinib⁹.
helſaphã: deo vict⁹ vel dei vinculũ: ſiue deũ ſpeculans. aut dei ſpeculatio dei.
heltreche: pſtrens vel prolatio.
heltheccn: idem.
helitolath: atrium coccineũ vel acumen rutoris.
hemã: perturbans vel perturbatio ſiue ſuſcipiẽs aut formido eorum.
hemech vallis vel abyſſus ſiue profundus aut pfunditas.
hen: ecce fontem vel ecce oculum.
henach: gigas vl fortis ſiue humilis ↄſurgẽs: aut humilis conſurrectio.
henachiz: gigantes vl robuſti: ſiue potentes aut humiles conſurgentes.
henaz: curſus meroris vl fons triſtitie.
hennon. vallis triſtitie vel vallis interfectionis.
her: vigilãs vel pllice⁹ ſiue conſurgens aut effuſio.
herã: vacuefactus vel vacuefaciens aut uacuefecit: aut uacuefactio.
heronite: uacuefacti uel uacuefaciẽtes: ſiue uacuefecerunt aut uacuefactiones.
heraſtus uigilãs uel effuſus: ſiue frater meus uidens aut fratris mei uiſio.
helcuſa. cõſurgens mendacium uel uigilia fictionis.
hercuſei: cõſurgentes mẽdatio uel uigilantes fictionibus.
hered: uigil uita uel cõſurgens pauore.
heredite: uigilãtes uite uel cõſurgentes pauoribus.
herẽ: uigilans eis uel reſurrectio eorum.
heri: uigilans mihi uel reſurrectio mea.
herias: uigilãs domino uel reſurrectio domini.
herite effuſi uel uigiles ſiue pllicei aut conſurgentes.
heritophet: uacuefaciens os ptectum: uel ualefactio oris ptegentis.
hermagedõ: ↄſurgens tẽptatio uel uigilia inhabitationis.
hermã anathema meroris eorum uel anathematiçatio triſticie eorum.
hermes: anathema meroris vl anathema triſticie.
hermogenes mõs ſcrutat⁹ uel uomens eos in ualle.
hermõ anathema meroris vl anathema triſtitie.
herodes: pellib⁹ gloriãs uel pellicens glorioſus.
herodiani: pellib⁹ gloriãtes uel pellicei glorioſi.
herodias: pellib⁹ glorians uel pellicea glorioſa.
herodion: formido uel pauor.
heſdrelon: miſericordia dei uel auxiliũ meum deus meus.
heli. uicinus meus uel uicinitas mea.
heſron: atrium uel amplitudo.
heſter. abſcõdita uel abſcõdens ſeu eleuata in populis aut ꝑparata in tempore.
heth: uita uel pauor.
hethã: fons uel aſcẽſus ſiue pauidus dono aut uiuẽs gre.
hethan: ↄſũmatio uel ↄſũmat⁹ ſiue auis eorum aut ſuſcipiens nauigationem.
hethe⁹: uiuax uel pauidus: ſeu formidans aut ſtupidus.
hethnas: pauor colubri uel uita ſerpentis.
hethi uita mea vl pauor me⁹.

Hic. i. poſt. h.

Hia: ſublimis uel exaltat⁹.
hiarit: ſublimes ul exaltati.
hichutinel: ipſe eſt duplex deo uel ipſe ſperans in deum.
hielon: ipſe eſt parcẽs uel ipſe ẽ faciens ſiue ipſe eſt cõmouẽs fortiter aut ipſe eſt excitatus fortitudine.
hiemla: parcẽs maledictio uel cõmouens accipientem.
hierichon ipſa poſſeſſio uel uigilantia negociationis.
hieſana: ipſe faciẽs dona uel ipſe parcens gratificaro.
hieu: ipſe uel eſt.
hieu: parcẽs uel faciens ſiue cõ

motus aut cōmotio.
Hieus: commotus aut cōmotio seu ipse est parcēs aut ipse est faciens.
Hiezer. ipse ē fortis ul' ipse ē auxiliator: siue ipse ē separatus aut ipse est sanctificatus.
Hiezerite: ipsi sūt fortes uel ipsi sūe auxiliatores: siue ipsi sūt separati aut ipsi sūt sanctificati
Higal: acer uatio exaltata ul' exaltationis inuolutio.
Hiel faciēs deo uel cōmotio dei.
Hila: exaltatus uel exaltatio.
Hila: exaltatus mihi uel exaltatio mea.
Himeneus. ipse numerās festinātes: ul' suscipiēs ad impletionem consilij.
Hin: mēsura uel mēsuratio loquētis materie: siue fuit aut erit.
Hir. uigilans uel uigilatus ei.
Hira: fratris uisio uel uigilās.
Hiraz: uigilās pplo ul' uigilie. ppli'. seu uiuit excelsus. aut uiuens est excelse.
Hiras. frēm meū uidit uel fratris mei uisio: seu uigilantem fustolens: aut uigilans plasmationi.
Hircanus: ōsurgēs possessio, uel uigilia emulationis.
Hisbaal: ipse uir uetustus ul' ipse uir deuorator.
Hismiel: ipse nominatus dei ul' ipse postulatus a deo.
Hismoth. ipse mortē adducēs uel ipse ē mortis adductio.
Hispania: accinctio ul' expeditio.
Hispanienses accincti uel expediti.
Hithai. commouens bina uel parcens duobus.
Hizadab. ipse fluens torris uel ipsa torris fluitio.
Hizel. ipse fortis de' ul' ipsa fortitudo dei.
Hismael uir audit' a dō uel assumens auditionem dei.

¶ Hic. o. post. h.

Hoba. incātator ul' icātatio siue dilect' aut amplexatio
Holda. destruēs ul' discernēs mihi siue diuerticulū meū. seu discretio aut diuerticulum.
Holdai: destruens me vel discernens mihi siue diuerticulū meum.
Holofernes. infirmitas discessionis. vel infirmans vitulum saginatum.
Homor: populum amaricās vl' populi amaricatio.
Homer. crispās vel manipulus.
Hō: labor vel dolor siue laborans aut dolens.
Horeb: mensa vel massa siue temptatio aut temptatus.
Horeb: ador vel siccitas siue coruus aut solitudo.
Horei. liberi vel iracundi siue de foraminibus aut farinatij.
Horim. dolor vel ira seu ve excelsa aut ve iracundie.
Hori farina vel farinat' seu post me aut foramen meum.
Horiz. fortes vel excelsi siue gigantes aut robusti.
Horodi. maledictio sufficiēs vel maledicta sufficienter.
Hothsiada: recte: indigēs testimonio vel lumen positū testificationi.
Hosa: spes vel saluatio.

¶ Hic. u. post. h.

Huchac: sculpēs vl' sculpsit: siue sculptō aut sculptura.
Huphiz: penetralis vel thalam'
Huma: festinans sibi vel manipulus.
Huri longitudo mea vel illuminator meus.
Hus: festinans vel consiliator.
Husam: festinans populo vel cōsiliator populi.
Husath: festinante me vel festinatio mea.
Husi: festinans mihi vel consiliator meus.

¶ Sequitur de incipientibus a littera. J.

Ia: dñs vel dominator.
Jaalel: incipiens laudare deū vel expectatio laudis dei.
Jaalon: uallex vel quercus.
Jaamena: extremus in coitu calor vel extrema coeuntis delectatio.
Jaan: respondens vel responsum siue responsio.
Jaare: saltus vel silua.
Jaas: fuit vel dimidium: siue dimidians aut dimidiator.
Jaaiel: dimidiauit deus vel dimidiatio dei.
Jaath: expectans tempus vel expectatio peccatoris.
Jaazraber: auxilium vel auxiliabitur.
Jaaziam: auxilium domini vl' auxiliabitur dominus.
Jaba: luctatio vel intelligentia.
Jabes: dolor vel dolens seu siccitas aut exiccata.
Jabin: sapiēs vel sapiētia siue intelligens aut intelligentia.
Jabina: sapiens domino vel intelligentia domini.
Jabir: ciuitas doctrine vel ciuitas litterarum.
Jabob: puluis vel luctatus siue luctans a luctatio.
Jaboch: idem.
Jahabed: gloria domini vel vbi est gloria seu est grauis aut est grauitudo.
Jachala: fortis eius vel confortans eum.
Jachalis: fortis dominus vel fortitudo domini.
Jacham: tribulatio vel tribulatus.
Jachā: tribulator vl' tribulatio
Jachanem: pparās firmitatē vel preparatio firmitatis.
Jachiz: pparās vel pparator siue pparatus aut preparatio.
Jachim firmus vel firmitas.
Jachin: idem.
Jachinite: firmi vel firmitates.
Jacob: supplātator vl' supplāta-

tio.
Jacoba: ſupplantans eum vel ſupplantatio eius.
Jacobus: ſupplantans feſtinantem vel ſupplantatio cõſilij.
Jacſon: preparans vel preparatio.
Jacſoma: populi vltio vel populum vlciſcetur: ſiue preparans domino: aut preparatio domini.
Jadae: ſciens vel ſciẽtia: ſiue cognoſcens aut cognitio.
Jadaia: ſciens me: vel cognitio mea.
Jadai: ſciẽs dominum vel cognitio domini.
Jadaſan: ſciẽs egreſſum vel cognoſcens abundantiam.
Jadaias: cognitus domino vel ſcientia domini.
Jadiel: ſciens dominum vel cognitus dominimi.
Jado: ſciens teſtimonium vel expectatio ſeruitutis.
Jadon: ſciens dolorem vel cognitio iniquitatis.
Japhe: expectans laqueũ vel expectatio diſcipline.
Japhe: eligẽs vel electio ſiue oſtẽdens aut illuminatio.
Japheth latitudo vel dilatatio.
Iaphia: oſtẽdẽs vel oſtenſio ſeu aperiens aut apertio
Iaphie: oſtẽdens vel aperiẽs ſeu expectans eos aut ſuperficies.
Iagaal: propinquitas vel propinquus.
Iagur: aduena vel colonus.
Iahel: expectans deum vel expectatio dei. aut incipiens ſeu carnale coniugium.
Iahel. aſcẽdẽs uel aſcẽſio ſeu aſcẽdit deus aut aſcẽſio dei.
Iahelite: expectãtes deum vel expectatione dei: ſiue incipientes aut carnalia coniugia.
Iahelite: aſcẽdentes vel aſcẽſiões ſiue aſcendentes deo aut aſcẽſiones dei.
Iahleel: viuẽs deo vel expectatio dei: ſiue poſtulans deum: aut requieſcẽs in deo.
Iair: vigilãs vel illuminãs ſeu illuminauit aut illumĩatio.
Iairus: illuminãs vel illuminatio: ſiue vigilie aut vigilãtes
Ialam: expectãs humilia: vel expectator percuſſionis.
Ialele: expectãs deum vel expectatio dei.
Ialech: expectans pauorẽ: vel expectatio vite.
Ialon: expectãs dolorẽ vel expectatio iniquitatis.
Iam: mare vel dies.
Iambri: mare laceſſens vel dies amaricans.
Iami: dies plurali numero vel amaria: ſeu amaritudines aut amaricationes.
Iamin: virt⁹ vel dextera: ſiue aſini aut aſinei.
Iaminite: dextere vel virtutes ſeu aſini vel aſinei.
Iama: mare vel dextera ſiue marinus aut vbi eſt ſignum.
Iamne: idem.
Iamnes: marinus vel vbi eſt ſignum.
Iamia: dextera dñi vel vbi eſt ſignum.
Iamnite: virtutes dñi: vel in quibus eſt ſignum.
Iamnor: amaricãs lumẽ vel dextera iracundie.
Iamram: mare eorum pelliceũ vel mare eorum in capite.
Iamres: mare pelliceum vel mare in capite.
Iamſuph: mare rubrum vel dies in capite.
Iamuel: dies eius deus vel dies eius dei.
Iamuelite: dies eorũ deus: vel dies eorum dei.
Ianai: gubernator meus vel gubernatio mea.
Iamni: preparator meus vel preparatio mea.
Ianoa: gubernator: vel gubernatio.
Ianoe: expectans cõmotionẽ vel expectatio requietionis.
Ianoe: gubernatio vel gubernaculum.
Ianon: dormitans merore vel gubernator doloris.
Ianua: requies vel requietio.
Ianũ: dormitãs vel dormitatio.
Ioad: cõfitens vel glorificãs ſiue cuius eſt frater: aut cui⁹ eſt fraternitas.
Jaoe. factura fratris. uel frater dñi. ſiue ubi ẽ frater aut ubi eſt fraternitas.
Jara. deficiens uel defectio.
Jaraia. timẽs dñm uel timor domini ſeu deficiẽs dño. aut deficiens dominus.
Iaramoth. timens mortem. uel defectio mortis.
Iare. luna uel defectio.
Iarre. idem.
Iared. roborans uel roborat⁹: ſiue deſcẽdens aut cõtinentia.
Iareden. deſcenſio eorũ uel uiſio iudicis.
Iaree. ſilua uel ſaltus.
Iarphael. dimiſit deus uel dimiſſio dei.
Iarphel. idem.
Iarib. ultio uel diiudicans ſiue ulciſcens: aut diiudicatio.
Iaram. ſaltuũ uel ſiluarũ ſiue mõs ſaltuũ aut mõs ſiluarũ.
Ias. dñs uel dominator.
Iaſa. factura mãdati uel factus ĩ mãdato ſiue factũ mandatũ aut inhabitatio eius.
Iaſſa. dimidium uel dimidiatio ſeu factum mandatum aut factum in mandato.
Iaſaph. habitator uel habitatio ſiue ſedens aut confidẽtia.
Iaſehel. dimidiũ dei uel dimidiauit deus.
Iaſen. dormitor uel dormatio.
Iaſi. equalitas uel deſiderium.
Iaſiel. equalis deo uel deſideriũ dei.
Iaſo. factura mãdati. uel factus in mandato.
Iaſon. deſiderans uel qui mandatum fecerit.
Iaſu. cõuertens uel conuerſio.

Jaſub reuertẽs vel reuerſio ſiue reuocãs aut reuocatio.
Jaſubite: reuertẽtes vl' reuerſi. ſeu reuocãtes aut reuocati.
iathaba: peccãtes in ea vel peccatum in eis.
iathã: dñi pfectus vel dño conſummatus: ſiue dñi pfectio aut dñi conſummatio.
iathan: dño humilis vel dei reſponſio: ſeu expectãs humilitatem: aut expectatio reſpõſionis.
Jathanael: expectãs humilẽ deũ vel rñdens humilitati dei.
Janadiath: colũba deficiẽs tpe vel columbaris deficiens peccato.
ianathi: colũba vel eſt. Syrũ ẽ non hebreum.
iaur: expectans incendiũ vel expectatio luminis.
iaus: expectans cõſiliũ: vel expectatio feſtinantis.
iazer: adiutus vel adiutorũ: ſiue auxiliãs aut auxiliator.
iazias: audiens dominum vel auſcultatio domini.
iaziel: audiens deũ: vel auſcultatio dei.

Hic .b. & .c. poſt .i.

Ibaar: mons fortis vel vir ſuſcitator.
Ibaimã: vl' requiſcẽti vel trãſlata eſt requietio.
ichaboth: cecidit glia vel tranſlata eſt gloriatio.
ichainaam durũ habitaculũ vel cõſolatio inhabitantis.
ichoniũ: dura vel uccata: ſiue vbi eſt thalamus: aut pparatio conſolationis.
ichuthiel: ſpes dei vel ſperãs in deum.

Hic .d. poſt .i.

Idaia: dilectus domini: vel amabilis.
Idaias: dilectus dñi vel amabilis domino.
Jdida: dilectus dñi pp dñũ vel amabilis dño pp dñũ. Iſte ẽ ſalomon q dilect⁹ dñi pp dominũ vel amabilis dñũ pp dñm di: pp miſericordiam ſcilicet gratuitã qua eũ diligere dignat⁹ eſt: cũ vtriqȝ dilectiõe & miſericordia indignus exiſteret quẽ cõſtabat manzer eẽ & quẽ reprehẽdit ſcriptura diuina ꝓ peccato idolatrie: & imoderato amore mulierum.
Jdidia dilectio domini vl' amabilitas eius.
Jdithun: ſaliẽs vel tranſiliens eos.
idor: dilectus volũtarie vl' amabilis violentia.
Jdumea: ruſa vl' rubea: ſeu terrena aut ſanguinea.
Jdumei: ruſi vel rubei ſiue terreni aut ſanguinei.

Hic .e. poſt .i.

Iebariz: lapides trãſeũtes: vl' aceruũ lapidũ trãſeũtiũ
Jebaar: mons fortis vel electio ſuſcitata.
iebanias: ſapiẽs dño vel intelligentia domini.
iebee: preſepium vel excecatio.
ieber: imitans fontẽ vel expectatio putei.
iebethõ: vallis meſticie: vl' collis merentium.
iebgar: eligẽs vel electio.
ieblaam: abſortus vel abſortio ſeu abſorbens pplm: aut populus deſcipiſcens.
iebnael: edificans deo vel edificatio dei.
ieboch: arena vel luctatio.
iebus preſepe vel calcata: ſiue cõculcans aut conculcatio.
iebuſei: preſepe meũ vel cõculcatio mea.
iebuſei: pſepia vel cõculcata.
iecha: torcular vel oppreſſio: ſiue opprimẽs aut oppreſſa.
iechaa: torcular eius vel opprimens eum.
iechbas: luctans ei vel arena eius.
iechda: magnificus vel magnificentia.
iechdaliã: magnific⁹ dño ẽ vel magnificentia dñi eſt.
iechdon: incubãs populus vel incubatio populi.
iechelia: torcular laboris vel oppreſſio laborioſa.
iechenias: preparãs dño vel pparatio domini.
iechimã: poſſedit populũ vel poſſeſſio populi.
iechimã vindicans pplm vel vindicatio populi.
iechiman: acquirens pplũ vel acquiſitio populi.
iechinaam: poſſidẽs pplm vel vindicatio populi.
iechinã: poſſidẽs populũ vel preparatio populi.
Jechonam: idem.
iechonias: ſic factus vel ppara tor ſeu pparans dño: aut pparatio domini.
iechã: extẽſio vel inclinatio ſeu merces aut mercimoniũ.
iechel: certus dei vel auxilians deum.
iechze torcular lupi vel opprimens lupum.
iedala: manus maledicta vel manus maledictionis.
iedelos: manus maledicta tribulãs: vel man⁹ maledictionis anguſtiantis.
iedeia: ſciens dñũ vel cognitio domini.
iedi: ſciẽs me vel cognitio mea
iediel: ſciẽs deum vel magnificus deo.
iedlaph: manũ tollẽs vl' manũ ad os: ſeu man⁹ ſubleuans aut manuũ ſubleuatio.
ieddoa: ſciens eum vel cognitio eius.
iedchan puul⁹: vl' minoratio.
iedri: accedẽs vel applicans ſiue acceſſus aut applicatio.

Ieddu: accinctus vel teptatio.
Ieddua. teptans eum: aut accinctio eius.
Iedula: man⁹ maledicta. vl' manus maledictionis.
Iephdaia: innuẽs domino. vel apertio domini.
Iephtehel: apertio dei vel aperiet deus.
Iephlad: exclusio peccati vel aptio delectionis.
Iephleti: excludens pcc̃m meũ vel aptio delectionis mee.
Iephon: dñs mirabilis: vl' dñs viuificatorum.
Iephone: nutus vel innuens.
Iephone: annuẽs vel inuitõ.
Iegal. ꝑpinquus vel redimẽs seu ꝑpinqtas aut redẽptio.
Iegali: ꝑpinquus mihi vel redemptio mea.
Ieglam: despiciẽs vel despectus siue contemptus.
Iehel: viuens deo: vl' postulatio dei: siue mutat⁹ deo: aut expectatio dei.
Iehli: viuẽs deo meo vel postulatio dei mei: siue mutat⁹ dõ meo: aut expectatio dei mei.
Iehi: vita vl' exordiũ siue reges aut postulatio.
Iehiehel: vita dei vel exordium dei: siue regẽs deo aut postulatio dei.
Ieladã: cognoscẽs dominuz vel cognitio domini.
Ieleph: manũ tollẽs vl' manũ ad os: siue man⁹ subleuans: aut manuum subleuatio.
Iemda: plẽitudo vl' circũcisio.
Iemei: deus meus vel robur meum.
Iemias: numerus dñi vel numerabilis domino.
Iemini: robur meuz vel dextera mea.
Iemla: parcẽs maledictio vl' cõmonẽs accipientem.
Iemlech: numer⁹ vite vel amaritudo pauoris.
Iemua: mare vl' amara siue numerus aut numerabilis.
Iemuaite: maria vel amari: siue nũerabiles aut marini.
Iemuhel: dies eius dei vel dies eius deus.
Iepsem: apertũ nomen vel aperta auditio.
Iepta apriẽs vel apertio.
Ieptahel: apriens deo vel apertio dei.
Iepte: apriẽs vel apertus siue aperit aut apertio.
Ieptpon: apriens dolorem.
Iera: timẽs vel timor siue misericors aut misericordia.
Ieraa: timẽs euz vel misericordia eius.
Ierach: aurugo vel demolitio.
Ieramelech: timens deũ vl' misericordia dei.
Ieramahel: idem.
Ieramel: idem.
Ierameli: timẽs deũ meũ vel misericordia dei mei.
Ieramiel: idem.
Ieramieli: idem.
Ieraõ. timores vel timebũt seu timẽs iniquitatem aut misericors merentibus.
Ierapolis iudiciũ supius vel siue timore misicors ciuitas
Ierebaam: auguro pplũ vel demoliens populum.
Ierebehel: iudiciũ dei vel diiudicans superiora.
Ieremian excelsus dño est vel sublimitas domini est.
Ieremias: excelsus dño vel sublimitas domini.
Ieremihel: excelsus dño deo vel sublimitas dñi dei.
Ierian: timẽs inutile vl' timor domini est.
Ierias: timẽs dominũ vel timor domini.
Ierib: odor vel luna.
Ieribai: odor vulturis vel defectio deuoratoris.
Ierich: luna vel odor eius.
Ierichontini: odorantes eũ vel deficientes ei.
Ierihel: timens deũ vel timor dei.
Ierimoth: timẽs mortẽ vl' metuens altitudinem mortis.
Ierimuth: idem.
Ierioth: iurgiũ signi vel iudicij designatio.
Iermai. dñs excelsus vel domini excelsitudo.
Ieroam: timẽs populũ vel iudiciũ populi.
Ierobaal: iurgiũ habens vel iudiciũ habentes: aut iudiciũ superioris.
Ierobal: timor viri vel timor vetustatis siue timẽs hõtez aut timens deuorationem.
Ieroboam: eã populi vel diuisio pplũ: siue discernens populũ aut superius diiudicans.
Ierobofeth: iudicans ignominiã vl' diiudicãs ꝯfusionez.
Ieron: timor vel pegrinatio: siue timidus aut pegrinus.
Ieronym⁹ visio pulchritudinis vel diiudicans locutiones.
Ierosolyma: pacifica vel visio pacis.
Ierosolymite: pacifici vel pacez videntes.
Iersia: aduena dñi vel alienus domino.
Ieruel: collis domini vel vallis benedictionis.
Ierusa. ruminans vel ruminatio siue incolatus aut peregrinatio.
Ierusalem: pacifica vel pacis visio siue timor perfectus aut timebit perfecte.
Iesa: vetustas vel plãities siue saluatio aut ꝯsideriũ meũ.
Iessa: incẽsum vel sacrificiũ: seu insule sacrificiuz: aut insule holocaustum.
Iessar: incẽsuz suscitans vel holocausti vigilia.
Iessarite incẽsa suscitãtes vel holocaustorũ vigilie.
Iessai: incẽsum meũ vel sacrificiũ meũ siue isule sacrificiũ aut insule holocaustum.
Iesamari: vetustas amara vl' de

ſiderij amaritudo.
ieſan: vetuſtas vel veterans.
ieſena: vetuſtas eius vel inuete rans eum.
ieſar: figmentuz vel tribulatio: ſiue inſule ſacrificiuz aut in ſule oblatio.
ieſſar: meridies vel unctio mea ſiue meridianus aut metha phoricus olei.
ieſba: collaudans vel collaudatio.
ieſbaā: collaudans populuz vel collaudatio populi.
ieſbachaſa: collaudans ſummū vel collaudatio principi.
ieſbi: eſt in me vel coequatus mihi.
ieſbinedob: eſt in me ſpōtane⁹ vel coeq̄t⁹ mihi ſpontanee.
ieſboch eſt cinis vel ē tactus.
ieſcha: tabernaculum vel vnctio eius.
ieſſe incēdens vel incendiū ſiue inſule libamen aut inſule ho locauſtum.
ieſema: ſalus deſiderij vel ſaluatio requieſcentis.
ieſer: finxit vel plaſmauit. ſiue fictio aut plaſmatio.
ieſerite: fictores vel plaſmatores
ieſeſi: equalis ſaluator vel deſiderium ſaluationis.
ieſem: deſideriū vel deſideraui.
Jeſu: equalis meus aut equalitas mea.
ieſpha: vnctio vel tabernaculū.
Jeſphan: idem
ieſi equalitas vel tabernaculuz.
ieſſi: incenſum mihi vel ſacrificium meum.
Jeſias: equalis dn̄o vel ſalutaris domini.
Jeſiel: incenſus deo vel ſacrificium dei.
Jeſielite: incēſi deo vel ſacrificia dei.
ieſimuth: deſideriū dulce: vl' deſiderata dulcedo.
ieſmachias: vetuſtas pcutiens dominum vel figmentū percuſſionis domini.
ieſmaias: ſalus deſiderantis do minum vel ſaluatio requietionis domini.
ieſrel: ſacrificās dei vl' libatō dī.
ieſua: planities vel eſt deſideriū meum ſalus.
ieſue: ſaluatio vel deſiderium.
ieſui: equalis mihi vel equalitas mea.
ieſſui deſideraui vel deſideriū.
ieſſuite: deſiderantes vel deſideria.
ieſſur: dolor vel eſt in dolore ſiue ſalus luminis: aut equalitas ignea.
ieſuri: ſalus doloris mei vel ſaluatio in dolore meo: ſiue ſalus illuminans me: aut equalitas mea.
ieſus ſaluator: vel ſalutaris: ſiue ſalus: aut ſalutare.
ietha: extenſio vel iclinatio: ſiue ſupfluens: aut ſuperfluitio.
iethaam: ſupfluus ppl'e: aut ſuperfluitas populi: ſiue inclinans populum: aut extēſio eorum.
iethaba: bonitas vl' declinatio.
iethabatha bonitas vel bonitates: ſeu declinauit vt veniat aut declinatio perfectionis.
iethā: merces: vel mercimonium: ſeu inclinās eos aut extenſio eorum.
iethba: bonitas vel declinatio venientis.
iethbata: bonitas vel bonitates ſiue declinauit vt veniat aut declinatio peruentionis.
iethbeth: bona domus vel declinatio venientis.
iethela: inclinatio palme vel extēſio iniquitatis.
iethen: modicuz reſiduum vel modica: reſiduitas.
iethet bonans vel donatio.
iethnaā: poſſidēs populum vel fluens populo.
iethra: ſupfluens: vel honorabilis.
iethraam: honor populi vel ſupfluens populo.
iethraael: honor dei vel ſuperfluens deo.
iethrai: honor me⁹: vel ſuperfluens mihi.
iethram: honorās eos vel ſuperfluus eorum.
iethran: honor dei: vel ſuperfluitas gratie.
iethri: ſupfluum vel honorabiles.
iethrites: ſuperfluus vel honorabilis.
iethro: ſuperfluens vel honorabilis.
iethur: vſus vel ordo ſiue ordinatus: aut ordinatio.
iethus: extēſio vel ſublimitas.
ieu: parcēs vel cōmotio ſeu maleficus: aut maleficium.
ieu: idem.
ieuſa: ipſe parcēs ei: vel ipſa cōmotio eius.
ieuel: ipſe parcens deus vel ipſa cōmotio eius.
iezau: durus vel durities.
iezabel: eſt iter: vel ē fluxus ſanguinis.
iezabel: fluxus vanus vel fluēs ſanguinē ſiue cohabitatrix aut ſterquilinum.
iezanias: vires eius vel aures eius ſiue audiens dn̄m: aut auſcultatio domini.
iezar: fortitudo vel adiutoriū.
iezarite: fortes vel auxiliarij.
iezecel: fortis dei vel apprehendens deum.
iechias: fortis dn̄i: vel apprehēdens dominum: ſiue cōfortauit eum dn̄s aut dn̄s cōfortatio eius.
iezechiel: fortis: dei: vel apprehēdēs deū: ſiue deus cōfortauit eum aut deus confortatio eius.
iezer: fortitudo vel adiutoriuz.
iezerite: fortes vel auxiliarij.
ieziel: audiens deum vel auſcultatio dei.
iezilia: fortis labor vel adiutorium laborantis.
iezonias: vires eius vel aures

vel ſiue audiēs:dñm aut au ſcultatio domini.
iezre:ſemen vel ſeminator.
iezrahel:ſemen dei vel ſeminauit deus.
iezahelite:ſeminātes deo:vel ſeminatores dei.
iezraia:ſemen dñi vel ſeminās domino.

Thic.g.poſt.i.

ISaal:vir abijciens:vel vir reuelationis.
igar:aceruus vel inuolutio. Syrum eſt nō hebreum.
igarſeduthe:aceruus teſtimōij vel inuolutio teſtimoniorū. hoc eſt ſyrum.
igbathanis.ſolēne mādatū humili vel leta domus reſponſionis.
illiricū:aduēa vel elemētū ſiue ſubuerſio:aut ſcdā ſbuerſio.
indi.nutus dilucidi vel cōceſſiones illuminationum.
india:nutus dilucidus vel cōceſſio illuminans.
infamie:nutus vel innuit:ſiue innuens:aut conceſſio.

Thic.o.poſt.i.

IOa:retinens vel retentio.
ioaa retinens eum vel retentio eius.
ioaz.retinēs fortitudinē vel vbi eſt retinere fortitudinē. ſiue dominū videns.aut domini fortitudo.
ioab.inimic⁹ vel inimicitie. ſiue ē pr.aut eſt paternitas.
ioacham.fortis vel robuſt⁹ſeu domino fortis:aut domini fortitudo.
ioachim:vbi eſt preparatio: vel cuius eſt preparatio: ſiue domino preparatus:aut domini reſurrectio.
ioaahaz.retinens fortitudinē vel vbi eſt retinere.ſiue dñm videns aut domini fortitudo.
io hac.ipſe cognoſcens vel dñi cognitio ſiue cognoſcēs ſciētiam aut cognoſcens principium.
ioanam.domini decus.vel dñi pulchritudo.
ioarib.dñs ſuſcitans mōtes vel dñs vigilās fortitudine.
ioarim.dño exaltatus vel dñi exaltatio.
ioas.ſperans vel tpalis.ſiue dominum ſuſtollens.aut domini plaſmatio.
ioathā.perfectus uel perfectio. ſiue conſummatus.aut conſummatio.
ioathan.idem.
ioathas.perfecte ſuſtollens vel cōſummata plaſmatio.
ioac.dñs videns vel domini fortitudo.ſiue ubi eſt retinere eum aut ubi eſt reprehenſio eius.
iob.dolor vel ocioſitas.
iob.magn⁹ vel magn⁹ ſiue dolens aut ululans.
ioab.diſtillans uel magno pře ſeu magnus pr.aut doloris vel vlulationis diſtillatio.
iobal.delat⁹ vel delatio.ſiue dimittens aut dimiſſio.
iobama.magnus donatus dñi vel dolor gratie dei.
iobel.magnus dei uel dolens deo.
iochabed.dñi germē uel dñi preparatio.ſiue dñi libamē.aut domini intelligentia.
iochel.germen diuinū vel preparatio dei.
ioceam.cōprimens eos vel oppreſſio eorum.
iod.ſciētia vel principium ſeu dñatio dei.
iodae.ipſe cognoſcēs.uel domini cognitio. ſiue cognoſcēs ſcientiā aut cognoſcēs principium.
ioed.dño ſeruiens vel dñm teſtificans.
ioezer.domini fortis uel domi no ſeparatus.
iophe.dñi os uel domini diſciplina ſiue dñs elegit aut dominus illuminauit.
iogli.contemptus.uel deſpiciens.
ioha.dño rñdens uel dño reſponſio ſiue dominans eis aut dominatio eius.
iohana.domini donum uel domini gratia.
iohanna.dñs miſericors. ſiue domini miſericordia ſeu domino gratus.aut dominus gratia eius.
iohannam. dominus gratus eis uel dominus miſericordia eorum.
iohanam.erat donans uel domini donum.
iohanam.cuius eſt donū uel domini gratia.
iohannen.domino donat⁹ uel domino gratificatus.
iohānes.dñi gratia uel in quo eſt gratia.ſiue cui datum ē. aut cui donatio a domino facta eſt.
iohel.dimittēs uel mutat⁹.ſeu defluens aut decipiens.
iohel:fuit dei uel incipiēte deo ſiue eſt deus.aut eſt domin⁹ deus.
ioachi.qui eſt conſurgens uel domini reſurrectio.ſiue dominus ſuſcitans.aut domino ſuſcitante.
ioiada dñm cognoſcens. aut domini cognitio.
ioiadae. dñi cognitio uel ipſo domino cognoſcente.
ioaden.dñs cognoſcens fontē. uel domin⁹ cognoſcēs oculum.
ioiarib.domini ultio uel domini iudicium.
ioiarim.dñm exaltans uel dñi exaltatio ſiue dñs ſaltuum.
iōna matutina uel dextera ei⁹.
iona colūba uel donans. ſiue ubi eſt donatus. aut ubi eſt donatio.

Jonadad: dño obediēs: vel dñi ſpontaneus.
Jonadab: columba precipua vł donatio patruelis.
Jonas: donans vel donatus ſiue cui eſt donatio: aut qui donatus eſt deo.
Jonathā columba veniēs vel colūbe donū ſiue colūba dans: aut domini donatio.
Joni: colūba mea vel donans mihi ſiue donum meū aut donatio mea.
Joppe pulchra vel pulchritudo.
Joppite pulchri vel decori.
Jor riuus vel fluuius.
Jora: riuus ei⁹ vel fluuius ſeu manus ſublimium aut domini celſitudo.
Jorabeth: domus excelſa: vel domus ſublimium.
Jorarei: riuus ſpinaruz vel fluuius cōpunctionis.
Jorā: q eſt excelſus: vel vbi eſt excelſus. ſiue dñs excelſus aut domini ſublimitas.
Joram: riuus doni vel fluuius gratie.
Jordanis riuus iudicij vel fluuius iudicantis: ſiue deſcenſio eorum: aut apprehenſio eorum.
Jore. riuus excelſus vel fluuij exaltatio.
Jorim: riuus eorū vel fluuius eorū ſiue excelſus riuus aut fluuius exaltatus.
Jora ſectura mandati vel domini ſaluatio.
Joſabeſeth. vbi eſt ſaturitas germinis vel vbi eſt ſaturitas reſurrectionis.
Joſabeth. domini ſaturitas vel domini iuramentum.
Joſabia: vbi eſt incenſū domini vel in quo eſt iuramentuz.
Joſaph: dñi ſpeculū vel dño vinculatus ſiue dñi labiuz aut dño anguſtiatus.
Joſaphat: ipſe iudicās: vel ipſe iudicat ſiue domini iudicium aut dñs iudicabit.
Joſeph: domini iuſtus: vel domini iuſtificatus.
Joſedech: idem.
Joſeph: augmentum: vel appoſitio.
Joſephus augens cōſilio vel apponens feſtinationem.
Joſphias: ipſe liber domino vel ipſa libertas domini.
Joſias: vbi eſt incenſuz domini vel in quo eſt ſacrificium.
Joſophonias: dño abſconditus vel domini ſpeculator.
Joſoias: vbi eſt ſalus dñi: vel in quo eſt ſaluator dominus.
Joſue: ſalus vel ſaluatio: ſiue ſaluator aut ſaluaturus.
Joth: ſcientia vel principium: ſiue dñator aut dominatio.
Jotha: eſt perfectus: vel eſt perfectio: ſiue eſt dñi pfectus aut eſt dñi perfectio.
Jotham: dñi pfectio vel dñi conſummatio ſiue pfectio eorū. aut cōſūmatio eorum.
Jothā: ſcientia domini vel principium gratie.
Jouis inimicus hic: vel dominus ille.
Jozabaad: domino dotatus: vel domini dotatio.
Jozbad: domini: fluēs torris: vel domino torris fluitio.
Jozabad: domini: dotat⁹ vel qui eſt dotatus a domino.
Jozabeth: domini dos vel que ē dotata a domino.
Jozachar: dñi vltio vel domini iudicium.
Jozadech: dñi fortis ſuus vł domini fortem teſtificans.
Jozarib dñi vltio vel domini diiudicatio.
Jozian: domini: ductio eſt vel domini oliua eſt.

Chic. r. poſt. i.

Irad: ciuitas deſcendēs vel ciuitatis deſcenſio: ſiue vigilans ſeru⁹ aut ſuſcitans teſtimonium.
Iras frater meus vidēs vł fratris mei viſio ſeu vigilātez ſuſcitans aut vigilans plaſmationi.

Chic. ſ. poſt. i.

Is: vir vel aſſumptus.
Iſſa mulier vel aſſumptio.
Iſaac: riſus vel gaudiū.
Iſaar: vir vigilans: vel vir ſuſcitator.
Iſaarit viri vigilās: vel viri ſuſcitatores.
Iſachar: q eſt memor: vel dñm memorās ſeu vir mercedis aut eſt merces mea.
Iſacharite: qui ſūt memores vł dñz meorātes. ſeu vir mercedū: aut ſūt mercedes mee.
Iſai: ſalus mea vel dñi ſalutare ſeu vir deuorator: aut vir aſſumens.
Iſaias dñi ſal⁹: vł dñi ſalutare.
Iſar: vir paruulus vel vir imminutus: ſeu vir vigilans: aut vir ſuſcitator.
Iſari: vir puulus mihi vel vir minorationis mee: ſeu vir ſuſcitans me: aut vir vigiliarum mearum.
Iſbaal: vir veſtitus vel vir deuorator.
Iſboan: vir deuorās ppł̄z vł aſſumpt⁹ in fortitudine ppł̄i.
Iſboſeth: vir cōfuſiōis vel aſſumpta confuſio.
Iſcarioth: vir meorie vł ē merces ei⁹: ſeu memoria mercedis eius aut memoriale dñi.
Iſmuth: deſertus uel aſſumēs diſſipationem.
Iſmael: vir auditus deo vel aſſumēs exauditionem dei.
Iſmaelite viri auditi deo vel aſſumētes exauditiones dei.
Iſrael: meus vidēs deū: vel eſt videre deum.
Iſrahel vir vidēs deū vel princeps cū deo ſiue dei viſio eſt aut fortis directus dei.
Iſraela. meus videns deū ſuū vel princeps cū deo ſuo ſiue eſt videre deum eius aut directio dei ſui.

Iſraelit

Iſraelite: viri videntes deum: vel aſſumpti principes cum deo.
Iſmar uir puul⁹ vl' vir iminut⁹ ſiue vir ſalutis: aut aſſūptio ſalutaris.
Iſui: vir loq̄ns vl' aſſumptio ſalutis mee.
Iſtobuir bonus vel aſſumptio bonitatis.
Italia mens excedens vel mētis exceſſus.
Italica mente excedens vel mentis exceſſio.
Italici mentium exceſſus vel mēte excedentes.
Ithamar inſule palma vel inſule amaritudo ſiue vbi ē amarus aut vbi eſt commotio.
Iturea: montana: vel ſublimis. Syrum eſt non hebreum.
Iturei: montani vel ſublimes.
Ithus: mōs exceſſus: vel mōs ſublimitatis. ¶ hic.v.poſt.i.
Iubileus annus remiſſus vel annus remiſſionis.
Iubal: potentia vel fortitudo.
Iuchadā poteſtas opprimēs eos vel fortis oppreſſio eorum.
Iudaia confitens dominum vel glorificatio domini.
Iudaiſmus laus vel confeſſio.
Iudaite confitens vel glorificātes
Iudas confitentes vel glorificans
Iudea confeſſio vel glorificatio.
Iudi laudantes vel confitens.
Iudi laudans vel confitens.
Iudit confitens vel glorificans.
Iuli⁹ icipiēs vl' p̄ncipiū. iulia idē
Iuni⁹ icipiēs vl' p̄ncipiū. iunia idē
Iupiter inimicus ſeparās vel dominus ſeparator.
Iuſtus elatus vel elatio: ſiue pceſs aut ipſe alleuatus.
Iuth principium vel dn̄atio.
Sequitur de incipientib⁹. a. lr̄a. L.

L Aabaddon: appollium grece exterminans vel exterminator latine.
Laabim: deuſti: vel inflammātes ſeu deuſtio aut inflammatio.
Laada flamma iudicij vel deuſtio iudicantis.
Laaden perdens vel interficiens
Laamas iniq̄tas vel ad iniq̄tatē.
Labaddoʒ perdēs vel iterficiēs ſiue ſolitarius aut ſolitudo eoꝝ
Laban album vel albedo ſiue candidus aut candidatio.
Labana dealbans eum vel candidatio eius.
Labaoth veniētes vel egrediētes
Labeth acceptās vel acceptabilis.
Labem candor vel candiduʒ ſiue cor eorum aut cor filio meo.
Labū deſtui vel inflāmantes ſiue deuſtio aut inflammatio.
Labo ingreſſus vel ingreſſio ſeu venientes aut in ingrediētes
Laboth: idem.
Lacedemonia cōſurgēs ſilētium vel conſurrectio ſanguinea.
Lacedemones cōſurgētes ſilētio: vel conſurgentes ſanguinei.
Lachis intereſt: vel ſibimet vir.
Lachot conſurgēs vel cōſurrectio.
Lachum conſurrectio vel ad conſurgendum.
Laberd: ipſe ſibimet vir: vel ipſemet vir ſuus.
Laphidoth lampas quaſi occultri ab ore non ab oſſe.
Label in deo vel in deum.
Lais leo vel fili⁹ leonis ſiue ipſe ſibimet vir aut ſibimet vir ſu⁹
Laiſa leena vel in ſalutem ſeu filia leonis aut filia leena.
Lamatbera ſignum vel conditio ſiue ad ſignum aut cōdictum
Lamaçabathani vt qd dereliq̄ſti me vel vt quid derelictio mea.
Lamaçaphatani idem.
Lamech quādo eſt nomen littere fultura vel adiutoriuʒ ſiue erectio aut firmamentum.
Lamec q̄ñ eſt nomen hoīs percutiens vel percuſio ſiue humilis aut humiliatus.
Lamuel cum quo eſt deus vel in quo eſt benedictio.
Laoditia fuit in vomitu vel natiuitas expectata ſiue trib⁹ amata a domino aut tribus amabilis domini.
Laodicenſes ſunt in vomitibus vel natiuitates expectate ſeu tribus amate a domino aut trib⁹ amabiles domini. ſiue tribus amata a dn̄o: aut tribus amabilis domini.
Laodiceſeo: ſunt in vomitib⁹: vel natiuitatis expectate: ſeu trib⁹ amate a domino: aut tribus amabiles domini.
Laonimim: trib⁹ vel matres: ſeu philarchi multarum tribuū. aut p̄ncipes multorū p̄plorū.
Lapidoth: fulgor vel fulgur: ſiue fulgurans: aut fulguratio.
Larma: ſublimitas: vl' ꝯſurrectio
Laſa: ſalus vel ſaluatio ſiue in ſalutem: aut in ſaluationem.
Laſabi: ſpauit in me vl' in domino ſpes eius.
Laſthenis: ſalus donata: vel ſaluator a domino.
Latuſimi: fabri vel malleatores.
Lazarus adiutus: dn̄i: vel auxiliatus a domino.

¶ hic.e.poſt.l.

L Ebana: albedo vel candidatio.
Leben: candidum vel candidatio.
Lebeus: corculum vel quaſi cor.
Lebna: later: vel cementum.
Lebni: lateres: vel cementa.
Lebnitici: latericij: vel cementarij
Lebona: albedo vel candidatio.
Lecha: gena ei⁹: vel maxilla eius
Lechi gena mea vel maxilla mea.
Lechis: gena viri: vel maxilla aſſumpta.
Lechū ꝯſurgens vel reſurrectio.
Ledan flāma iudicans deo: vel exurgens iudicium.
Ledibel: flāma iudicans deo. vel exurgens iudicium dei.
Leedan: flamma iudicans: vel exurgens iudicium.
Leemas: iniq̄tas vel ad iniq̄tatē.
Leeth: flamma vite vel euſtio pauoris.
Legbata: ignis vel incendium.
Leem: panis refectio.
Lemazabathani: vt qd dereliq̄ſti me: vel vt quid derelictio mea.
Lem: additio vel frequens bona operatio.

Leſa:ſalus vel ſaluatio: ſiue in ſa-
lutem:aut in ſaluationem.
Leſem:ad nomen iudicij :vel ad
auditionem.
Leſemdan: ad nomē iudicij : vel
ad auditionem iudicantis.
Leuaboth:venientes:vel edificātes.
Leui:aditus vel appoſitus:ſiue aſ
ſumptus:aut applicatus.
Leuite:additi.vel appoſiti:ſiue aſ
ſumpti aut applicati.
Leuites:adiectio: vel appoſitio ſi
ue applicatio:aut proſecutio.
Leuiathan: proſequens eos: vel
additamentum eorum.

¶ hic.i.poſt.l.

Lia: laborans vel laborioſa.
Libanus:alb⁹ vt cādidus ſi
ue candor:aut candidati.
Libertini: factura palee: vel facien
tes paleas.
Libia veniens:vel introiens.
Lichaōia:ſuſcitās vl ſuſcitatō ſiue
ad ſuſcitādū:aut ad ſuſcitatōes
lichaōij:ſuſcitātes vl ad ſuſcitādū
Lici : conſurgens vel lachrymas
fundens.
Licia : lachrymas fundens ei vel
conſurrectio eius.
Licius: ꝯſurgēs vel ipſe ſuſcitās
ſiue lachrymas fundens:aut la
chrymarum.
Licij: ꝯſurgentes vel ipſi ſuſcitan
tes ſiue lachrymas fundentes
aut lachrymarū effuſiones.
Liconia:ſuſcitans:vel ſuſcitatio.
Liconienſes:ſuſcitātes vel ſuſcitati
Lidi:geniti vel edificati.
Lidia : nati ei vel edificatio eius.
Lidij:nati vel edificantes.
Lidda:vtilis vel edificata.
Liddij:nati vel edificantes.
Linus:tibicen:vel candidatus.
Liſam:nata temptatio vel natiui
tas temptationis.
Liſias:generans:vel generatus.
Liſmachus:generans ꝑcuſſionē
vel generationis percuſſio.
Liſtra:genus:decorū:vel generās
decorem.
Liſtris: vtilitas anguſtie vel: vti-
lis tribulatio.
Licoſtratos : ſublimitas vel ꝓeli-
nium:ſeu generas latitudinē.

¶ hic.o.poſt.l.

Lobna: alba vel candida ſiue
albor:aut candidatio.
Lobeni : albus vel candidatus ſi-
ue cor mihi : aut cor filij mei.
Lobni: albus vel candidus: ſiue
albor:aut candidatio.
Lobonitici : albi vel candidi: ſiue
albedines:aut candidores.
Loboni:alb⁹ vel candidatus: ſiue
cor mihi:aut cor filio meo.
Lod:vinculum vel declinatio.
Lodabar :ipſi verbum:vel ipſi ſer
mocinatio.
Lodadid:ipſi ſeruitus vel ipſi te-
ſtificatio.
Lodadin:ipſi cā vel ipſe iudiciū.
Loide:conſecutio vtilitatis:vel q̄
conſecuta eſt vtilitatem.
Lomna:lateres candidati vel late
rum candidatio.
Loomnuz:philarchi multaꝝ tri
buū vl ꝑnceps miſtoꝝ ꝑplꝫ.
Loth: vacās vel declinās ſed vin
ctus aut ipſe concluſus.
Lotham:ipſe ꝯcludens eos vel ip
ſe vinculum eorum.
Lotham:vinculū vel cōcluſio ſeu
declinās domus:aut vacās gre.
Lothe:vinculū ei⁹:vl ipa ꝯcluſio

¶ hic.v.poſt.l.

Lucas: ipſe eleuans:vel ipſe
conſurgens.
Lucius:idem.
Lud:vinctus vl declinās:ſiue vti
nam natus:aut vtinaz vtilis.
ludi:viculati vl dclinātes ſiue for
titer ꝓfūt:aut vtinā ꝓficiētes.
Linthe:gene vel maxille.
Luza:nix vel amygdalum.

¶ Seqtur de īcipiētib⁹ a lr̄a. M.

Mabel: ꝯgregauit deus vel
congregatio dei.
Maachat molities vel ꝯfractio.
aut vtilitas ſeruitutis.
Maachati fracta eſt mihi:vel cō-
fracti ſunt mihi ſeu: venter ce
ſus aut ventris percuſio
Maadi:mēſura ſerui mei:vel q̄ſi
ſufficiens teſtimonium meū
Maahi: congregatus mihi : vel
congregatio mea.
Maala:chorus vel infirmitans.
Malaph:de mille uel de doctrina
Maalath:chorus peccatorum:vel
infirmitas temporalis.
Maalachel:laudans deuz vel lau
datio dei.
Maalmeon de habitatiōe vel ha-
buerunt habitationem.
Maalon de feneſtra vel a pricipio
ſeu cōſummat⁹ aut ſecuritas.
Maallon idem.
Maama:cōgregatus populus ei
vel cōgregatio populi eius.
Maamite cōgregati populi ei vel
cōgregationes populorū eius.
Maamad dſiderīū vl dſiderabil.
Maanath regeſcēs vel requietio
Maaria:amara vel domus mea.
ſiue ex viſione:aut ex iuſſione.
Maaroath:fouee vel ſpelunce.
Maaſias anus domino vl aſſum
ptio domini.
Maath deſideriū vl deſiderabilis
Mabar munitum ſuſcitans vel
munimen vigilie.
Mabdihel:munitus deo vel mu
nitio dei.
Mabdihelite:muniti deo vel mu
nitiones dei.
Mabſan:munitus vel protegēs
ſiue munimē aut protectio.
Mabſar muniens vel munitio.
Macha ingenium vel percuſſio.
Machabeus ꝓtegēs vel ꝓtectio
aut percutiēs aut ingenioſus.
Machabei ꝓtegētes ul ꝓtectiōes
ſiue pcutientes aut ingenioſi.
Machati ſubactus mihi ul mol
licies mea.
Macedā:exuſtio uel orientalis ſi
ue prius aut in anteceſſum.
Macedan exurens uel exuſtio: ſi
ue oriens aut antecedens.
Macedonia:cōbuſta ul cōbuſtio
ſiue antecedēs aut orientalis.
Macedones cōburētes ul ꝯbuſti
ſiue antecedētes aut orietales.
Macelot:cetus uel eccleſie:ſiue cō

gregati aut cõgregationes.
Macelot: idem.
Macema: exurens dominus uel orientalis domini.
Maces finis uel diffinitio.
Maces: idem.
Maceth oriẽs uita uel añcedẽs.
Machi quid eſt: uel quia eſt: ſiue rex meus aut regnum meuꝫ.
Machiel: rex meus deus: uel regnum meuꝫ dei.
Machimat: quid eſt donum uel quid eſt donatio.
Machir uenũdabit uel reſtituet ſiue uidens aut de infirmitate
Machirite uenũdabũt vł reſtituẽt ſeu vidẽtes aut ꝺ̃ infirmitatibꝰ
Machinas: hũilitas vł attrectatio
Machinathat: humilis vel attrectans: ſiue tangens aut vilitas tributorum.
Machoſis concupiſcentia uel cõcupiſcibilis.
Mada menſura uel ſufficienter.
Madabas menſuram venienteꝫ ſuſtollens uel ſufficiẽtie uenientis plaſmatio.
Madabena: a ſaltus eius uel a nemore eius ſiue ſaltus eoꝝ: aut nemus eorum.
Madai mẽſura mea vel quã ſufficienter mihi.
Madaliel turris mea deus uel defenſio mea deus meus.
Madan: cõtradictio uel habitaculuꝫ ſeu menſura doni aut ſufficientia gratie.
Madbares heremꝰ uel ſolitudo
Madia menſura domini uel ſufficiens domino.
Madiam de cauſa uel de iuditio ſiue in cauſam aut in iudiciũ.
Madiam: reſpondens uel diiudicãs ſiue iniqtas aut ꝯtradictio
Madianei: rñdentes uel diiudicãtes ſeu iniqui aut ꝯtradicẽtes
Madianite: idem.
Madidi turris teſtium uel menſura ſeruitutis.
Madim iudiciũ uel diiudicatio
Madmena menſura uiſceruꝫ uel quã ſufficienter ex ipſis.
Madon: contradictio uel habitaculum ſiue inhabitatio aut inhabitantes.
Mapha ſpeculator uł ſpeculatio ſiue ꝺ̃ ſpeculo aut ꝺ̃ ſpeculatoꝛe.
Magal colonia uł tranſmigratio
Magala: tranſmigrans cum uel colonia eius.
Magaliꝫ colõie uł trãſmigratões
Magbena: defendens filium ſibi uel defenſio filij eius.
Magdal magnitudo uel turris ſeu ꝓmuniens aut premunitio.
Magdael turris dei uel magnificauit me deus.
Magdalum: magnitudo uel turris: ſeu defendens eos aut premunitio eorum.
Magdalene: magnifica uel premunita ſiue turrenſis aut defenſibilis.
Magdahel turris dei uel magnificans deũ ſiue multũ accepit a deo aut magnificauit me deꝰ.
Magdalgat. turris pirate uł defẽdens accinctum latrunculuꝫ.
Magdol: turris uel magnitudo.
Magdala turris eius uel magnificans eum.
Magdola: quis grandis uel que turris ſiue que eſt magnitudo aut que eſt magnificentia.
Maggedda ãnũciãs uł ãnũciatio
Magdan: fructus doni uel anũciatio gratie: ſiue poma eius.
Maggeddo: temptatio uel de temptatione ſiue pomorum eius: aut fructum cene eius.
Maggeddon temptans uel temptatio: ſiue cenaculum aut inhabitatio.
Mageth cena pauoris uel temptatio uite.
Magmas tangens uel de tactu ſiue uile tributum: aut utilitas tributorium.
Magog: doma uel tectum: ſiue de tecto: aut de domate.
Magron: guttur uel de fauce.
Magron: guttur meroris uel de fauce iniquitatis.
Mahari domus uiſiõis: uel amaritudo mea.
Mahelchiram: ex dei parte uel uita excelſa.
Mahuhihael: ex uita deus uel que eſt dominus deus.
Malda: contradictio uel menſura ſufficiens.
Maimaꝫ deſideratus eis uel deſiderium eorum.
Malach: angelus uel nuncius:
Malachi: angelus meus uel annunciatio mea.
Malachias: angelus dñi uel annuncians dominum.
Malachim: liber regum.
Malachiꝫ: nuncians eis uel angelus eorum.
Malachoth: liber regnorum.
Malachoth: angelus tempore uel annuncians reſponſionem.
Malalai: laudator meus uel laudatio dei.
Malalehel: laudans deum uel laudatio dei.
Malaleheth: ãgeli uł ãnũciatores.
Malaſar: laudator principis uel deſpector anguſtiarum.
Malathra: viſio uel de uiſione ſiue deſpiciens aut deſpectio.
Malcha: regnũ uel principatus.
Malchi: rex meus uel principatus mihi.
Malchia: regnator dominus uel principatus domini.
Malchon. rex meſticie uel princeps iniquitatis.
Malchus. rex conſilij vel princeps feſtinator.
Maleth: nuncius uel regnator.
Maleloth. angelus uinctus uel annuncians declinationem.
Maloth. ꝑnceps uel annũciator.
Maloipoth. ãgeli uel ãnũciatores
Malotor. pleĩtudines uł adipletĩ
Mamore. diuidens uel diuiſio ſiue claritudo aut ꝑſpicuitas.
Mambres mare in capite uel mare pelliceum.
Mamoaçer. delonge uel delõgatus ſeu alienatꝰ aut alienatio.
Mammoni. lucrum pecunie uel cupiditas diuitiarum.

Mamona. diuitie vel cupiditates. Utrūq; hoc nomē syrū eſt pariter & hebreū vtrinq; mixtū.
Mamucha elongans calorē vel alienatio preſtolationis.
Mamucham. idem.
Man. quid vel quomodo.
Manna. quid eſt hoc. vel quomodo eſt iſtud.
Mana donans vel requieſcens.
Manaa munus vel cōſolatio ſeu ſacrificium aut holocauſtum.
Manath. munera vel conſolationes. ſeu munerans vitā. aut pauoris completio.
Manath. ſepulchrum vel monumentum.
Manaem ꝯſolās vel ꝯſolatio.
Manaem. caſtrum vel tabernaculū ſiue requies aut ꝯſolatio.
Manath. requies vel ſepulchrū.
Manaim: caſtra vel tabernacula ſeu requetiōes aut ꝯſolationes.
Manaſſes. neceſſitas vel obſtupeſcens ſiue obliuioſus. aut qui oblitus eſt.
Mane. numerus vel numeratū ſiue cōpleuit aut cōpletio.
Maneeth. numerus vite vel numerās vitam. ſeu cōplens pauorē aut pauoris cōpletio.
Manhu. quid nā hoc eſt vel quomodo eſt iſtud.
Mazamerothtridētes vel fuſcinule ſeu cōplens pauorē.
Manlius quid laboras vel quomodo laborioſus es.
Mane. requieſcēs vel requeuit.
Maoth. curatus vel curatio.
Maol. chorus vel plenitudo:
Maon. habitaculū vel hītatio.
Mazoim. hītationes videſ vel habitaculū fortitudinis eorū.
Mapſa munimen uel ꝓtectio.
Mapſam muniens eos vel protectio eorum.
Mara: amaricās vel amaritudo.
Maradath: amara continētia vel amara iactantia: ſeu amare cōtinēs aut amarus arrogāter.
Marai: amaricans me vel amaritudo mea.
Maraioth: amara ſciētia vel amaricans dominatio.
Marala: amara conceſſio vel amaricanter concedens.
Maranatha in dñi nr̄i aduentu vel qn̄ dñs nr̄ adueniet. Syrū eſt non hebreum.
Marath: amarum tempus vel amaritudo peccati.
Marchaoth: quadrige vel quadrigantes.
Marcus attritus vel defrigatus.
Marcus: amar⁹ vel declinat⁹ ſiue cert⁹ aut ſublimis mandato.
Mardath: amara ꝯtritio vel ipudenter contritus.
Mardochai: amare conterens vulturem vel amara contritio deuoratoris.
Mardocheus: amare conterens impudentem. vel amara contritio impudentis.
Mares: amare tollentes vel amara plaſmatio.
Maresa: a capite vel a ꝑncipio.
Mareth: amara uita vel amaritudo pauoris.
Maria: illuminata vel illuminatrix.
Maria: ſmirna maris vel ſtella maris ſiue illuminās aut mare amarū. Syro autē ſermone domina interpretatur.
Mariboth lites vel iurgia ſiue diſſenſiōes aut cōtradictiōes.
Marimuth litigans uel cōtradicēs ſiue amara mors aut amaritudo mortis.
Mariſa: a capite uel a principio ſeu amare tollens, aut amara plaſmatio.
Marina: amaruz onus uel amara retentio.
Marodach: amara procacitas vel amara contritio.
Maroioth: amara ſcia vel amaricans dominatio.
Marom: ſublimis vel de excelſo ſeu amare triſtis aut amare triſticia.
Marſana: amare abundans vel amara egreſſio.
Martha: ꝓuocans vel irritans. Syro autē ſermone dominās aut donatrix.
Maſa: onus vel aſſumptio.
Maſaa: onerās eū vl aſſūptio ei⁹.
Maſſa: pondus vel alleuiatio.
Maſſada: retinens vel requirens ſiue aſſumēs ſuitutē aut onerans teſtimonium.
Maſſaphoth: roſtra incendentia vel tribulatione roſtrorum.
Maſai. on⁹ meū vel aſſūptio mea
Maſaia: onus domino: vel aſſumptio domini.
maſal: parabola vel ꝓuerbium.
maſan: iocunditates vel iocunditatibus ſiue onus doni aut aſſumptio gratie.
maſech: pincerna vel ꝓpinatio.
maſepha: ſpeculator. vel de ſpeculatione.
maſepha: ſpectatio vel ꝯtēplatio.
maſaia: on⁹ dño vel aſſūptio dñi.
maſena: pſpera vel ſcd̄a ſeu ſecundans: aut ſecundatio.
maſera: eruditio vel diſciplina.
maſerai: eruditi vel diſciplinati.
maſerecha: libās vel attrahens. ſiue libatio aut vectigal vanū.
maſerephot: ſpeculās ſup idumētū vel ꝯtēplator ſup humeral.
maſerath: ſpecula vel refugia ſiue munitiones aut ꝓtectiones.
maſapha: ſpeculatio vel contēplatio ſiue de ſpeculatione aut de contemplatione.
maſaphat: contemplans tpꝰ vel ſpeculator peccati.
maſphe: ſpeculatio vel ꝯtēplatio.
maſia: on⁹ dño vel aſſūptio dñi.
maſſoth: ꝓuerbia vel parabole.
maſma. exaudiēs uel exauditio.
maſmana: auditor doni: vel exaudiens gratiam.
maſob: onus ſerui: vl aſſumptio ſeruitutis.
maſabia ſpeculans dominuz vel aſſumptio domini.
mareſcha vectigal vanum vel attrata liberatio.
maſraphot ſpeculans ſup idumētum: vel contemplator ſuper

humeralis.
Maſrefa: onus ipſiū vel aſſum
ptio iniquitatis.
Matha: donans vel donatio ſiue
tributum aut humile forū.
Mathalam: cōſumans eos vel ꝑ
fectio eorum.
Mathama: mām⁹ vel dominatio.
Mathan: donās vel donatus ſeu
donator doni: aut donatio grē.
Mathana: donans ei vel dona-
tio eius.
Mathanai: donum eius mihi:
vel donatio eius mea.
Mathania: donans domino vel
donatio domini.
Mathaniā donatus dñs eis: vel
donatio dñi eorum.
Mathanite: donatores vel dona
ti ſeu donatores donorum aut
donatores gratiarum.
Matharis: cōpluta vel cōplutio
ſeu cōplut⁹ aut cōplutio mea.
Mathat: donans peccatū vel do
natio temporis.
Mathata: donās peccatum ei vel
donatio temporis eius.
Mathathias: donatus q dño vel
donum dñi aliquando.
Mathetha: dulcis ſaturitas vel
dulcedo ſaturitatis.
Mathetha: donans ei vel dona-
tio eius.
Mattheus: donator ꝯſilij vel do
num feſtinationis.
Machiama: donator gratie do
mini vel donans donationē
domino.
Matthias: donatus dño vel do-
natio dñi pro iuda ſcilicet in
cuius loco poſitus eſt.
Mathinum: donum dñi eſt vel
donatio dñi eſt.
Mathiam conſummans eos.
Mathrabith: perſecutio vel vir-
ga deſcendens.
Mathreth: yconomus vl' diſpen
ſator.
Mathras: dono indigens vel do
nator dormitans.
Mathuſalem: mortem miſit vel
mortis emiſſio ſiue mortuus
& interrogator aut mortuus
eſt interrogauit.
Mathuſalem idem.
Mathuel: viuens deo vel viuēs
deus ſeu ex vita dei aut quis ei
ſicut dñs deus.
Mauman: quis eſt de longe vel
ex vita alienatus.
Maza: ex hoc vel ex iſtis.
Mazarath zodion. i. ſigna horo
ſcopi per duodecim horas.
Mazareth zodiacō: q mathemati
ci duodecim ſigna appellāt.
Mazia: ex hoc domin⁹ vel ex iſto
dominatio.
Maziam ex hoc dominus eſt vel
ex iſto dominatio eſt.
Mazioth: ex hoc tempus vel ex
iſtis reſponſio.
Mazureth: vincula vel diſcipline
ſeu ſucceſſiones vl' excluſiōes.

Hic e. poſt. m.

Mechedem: ab exordio vel cō
tra orientem.
Mechia: percuſſus domino vel
percuſſio domini.
Mechmas: humilitas vel attre
ctatio.
Mechme: baſis quieſcens vel ve
nundatus commotioni.
Mechonoth: fulture vel ſuppoſi
tiones.
Mechorath: venūdatus mihi vl'
venundatio mea.
Mechurat: venundatus vel ve-
nundatio.
Mechurathe: venundati vel ve
nundatores.
Medab: fames antiqua vl' fames
antiquarum.
Medaba: fames antiqua ei vel fa
mes antiquarum eius.
Medebena: onus vel pondera ſi-
ue de onere aut de ponderib⁹.
Medad: menſus eſt vel acquie-
uit ſiue metiens aut menſu-
ratio.
Medala: aque ſublimes vel men
ſura in aqua.
Medā mentiēs vel reſpondens.
ſiue mendatium aut reſpōſio.
Medana: aque eminētes vel aq̄-
rum eminentiā.
mede: mēſura vel aqua eminētes
medemena: menſura viſcerū ei⁹
vel aque eminētes ex ipſis.
medena aque ſublimes: vel aqua
rum ſublimitas.
medi: adeq̄ti vel mēſuratores.
media menſura vel adequatio.
medin: menſurans cauſam ade-
quatio iudicij.
medon: menſurans dolorem vel
adequans murmurationes.
medro: menſura vel mēſuratio.
meeber: de qua vel vlterior.
meethabel: benigna dei vel beni-
gnitas domini.
meezabel: benigna dei vel bonitas
dei.
mephaat: impetus aque vel impe
tus aquarum.
mephat: ſpeculum vel ſpeculatio.
mepheth: ſpeculū vite vel ſpecula
tio pauoris.
megia: deſpiciēs vel deſpectio.
megbis: deſpiciens cōfuſionē vel
deſpectio ignominie.
meida: contraiectio vel menſura
ſufficiens.
meizabel benigna dei vel benigni-
tas domini.
mela: vallis ſalis vel vallis ſalſa.
melcha: regina vel regnatrix.
melchā: regēs eos vel eorum.
melchi: rex me⁹ vl' regnās mihi.
melchias: rex dñs vl' regnū dñi.
melchiel: rex meus deus: vel re-
gnum mei dei.
melchielite: reges mei deo vel re
gna mea dei.
melchiſedech: rex iuſt⁹ vel rex pa
cific⁹: ſiue rex pacis aut rex iu-
ſticie.
melchiſua: rex ſaluator vel regnū
ſalutis.
melchiſue: rex loquax vel regnū
cantilene ſiue rex meus tyran
nus aut rex meus politic⁹.
melchon: rex eoꝝ vel pncipās eis
melchon: rex meroris vel pnceps
iniquitatis.
melchonoth: ſulchra vel regna ſi-
ue reges induti aut regnū [illegible]

dicula.
Melia: vallis ſalis vel vallis ſalſa
melech: chorus vel a principio.
melech regnum vel regnator.
melechim: chorus meus vel a principio meo.
melechias: chorus dñi vel a principio domini.
melithme: infirmitas vel de infirmitatibus: ſeu mādatū humile aut mandatū humilitatis.
mello: plenus vel plenitudo ſiue adimpletus vel adimpletio.
melothi: pleni aut adimpleti ſiue plenitudines.
meloth. pleni mei vel adimpletiones mee.
melloth: pleni vel adimpleti: ſeu plenitudines aut adipletiōes.
mellothi: pleni mei vel adimpletiones mee.
melesa. rixa vel in azymis.
melluch. vallis ſalſa ignis mordētis. vel vallis ſalis dolorē p̄ſtolantium.
meluchārem. vallis ſalſa mordētium lapides vel vallis ignea lapidū aceruatorum.
melluch: plenitudines vel adimpletiones.
mem: a quo vel ex ipſis.
membrana: aperta vel manifeſta: ſeu apertio vł manifeſtatio.
memphis: os vel ab ore, ſiue os eius aut os ex ipſis.
memphiboſet: os cōfuſum uel os cōfuſionis ſiue os ignominie aut de ore ignominia.
memphon os meroris vel de ore iniquitatis.
memmius ex quo quis vel ex ipſis iſte.
memin: aq̄ mee vel viſcera mea ꝛ ipſis.
memrath. ex quo deus vel viſcera commotionis.
men: viſcera vel ex ipſis.
mena. viſcera mea vel ex ipſis intimis meis.
menelaus. viſcera maledicta vel ex ipſis maledictis.
mer: apertus vel manifeſtus ſiue illuminans aut illuminatio.
merab. multitudo vel de multitudine ſiue manifeſtus patrez aut illuminatio patris.
merari amaricās vel amaritudo ſiue apriēs vigilans aut illuminans ſuſcitationē.
merarite. amaricantes vel amaricati ſiue aperiētes vigilias aut illuminantes ſuſcitationē.
mercurius. apriens ciuitatibus vel illuminās occurſuz ſigni.
mere. apertus vel manifeſtus ſiue illuminans eū aut illuminatio eius.
mered. rebellis vel apertio ſiue illuminans aut manifeſtatio.
merephet. fouens vel cubans ſiue cubabat aut confouebat.
meremuth. apriens mortem vł illuminans mortuos.
meribaal. litigans cū marito vel litigās cum altiſſimo ſiue litigans in maritum aut litigās contra altiſſimum.
merimuth. apriens mortez vel illuminans mortuos.
mereb. mſtitudo vel multitudie
merodach. amara procacitas vel amaritudinē imitēs ſeu amare cōtritus aut amara cōtritio.
merom. aque vel ꝓfunditates.
meron. illuminantes merentes vel manifeſtans iniquos.
meronath. illuminans merētes ipe vel manifeſtans iniquitatem peccati.
meronathites. illūinās merētes ipe vel manifeſtās iniquitatē.
meroz. apriēs viſionē vel imutatio fortitudinis.
meroz. ꝯſulens vel cōſiliū ſiue archanū aut aque ſacramentorum.
mes. hoſtes vel hoſtis ſiue menſurator aut menſuratio.
meſa. euado vel aqua rara.
meſa. hoſpes eius vel hoſtis eius. ſiue menſurans eum aut mēſuratio eius.
meſſa hoſpes ſaluans vel menſura ſalutis.
meſara: aqua rara vel ꝓpinatio. ſiue dans potū aut ꝓpinator.
Meſach. propinans. uel potum dans ſiue hoſpes fratris: aut hoſpes: fraternitatis.
meſalē hoſpes miſſus vel reddēs redditionem: ſeu menſurans pacē: aut hoſpes iuſtitie.
meſaloth: euadens vinculuz vel aque rare declinatio.
meſamelech: potum dans e choro vel ꝓpinans a principio.
meſech: amens vel trahens ſiue compſſus aut compreſſio.
meſech: deficiens vel prolongās. ſeu defectio aut prolongatio.
meſepha: ſpeculator vł ꝯtēplator. ſeu ſpeculatio aut contēplatio.
meſellima: capiēs eos domino. vel palpatio eorum deus.
meſeroth: vincula vel diſcipline ſeu ſucceſſiōes aut excluſiōes.
meſezabel: benignus deo vel menſurator domini.
meſphar. ſpeculatorē ſuſcitās vel contemplationis vigilia.
meſpharet. hoſpes hians vel hoſpitis hiatus.
meſpha hoſpitis laqueus: vel hoſpitis diſcipline.
Meſſias. chriſma vel vnctio ſiue chriſtus aut vnctus.
meſſolam: hoſpes ſeculi vel menſura eternitatis.
meſſolam: capiens eos vel palpatio eorum.
meſopotamia: eleuata voce q̄dam vel eleuatio cuiuſdā volutiōis
meſram. hoſpitās eos vel menſura eorum. Sciendu3 vero q̄ meſram egyptus appellatur.
meſti. varius vel varietas.
meſſulaz: menſura doloris vel hoſtis anterior.
metheba: dulcis vel dulcedo.
methiba. virga vel lectulus.
methabaal. benignus vir hñs vel q̄ȝ bona deuoratio vetuſtatis.
methabel: q̄ȝ bonus deus vel q̄ȝ bona diuinitas.
methabehel: idem.
methri: dulcedo videns: vel dulcis viſio.

menſim:ſaluans eos:vel attrecta tio eorum.
meſa:ex hoc vel ex iſto.
meçabaa:eleuata vel ſuper eas ſi ue aqua fluēs aut aq̄ fluitio.

¶Hic.i.poſt.m.

Miamin : qs mr̄is fetus uel cui donatus.
mibaar electus vel electio.ſiue de electis aut de electiōe.
micha:quis hic aduerbium loci vel quis eſt iſte.
michael:quis vt deus vel quis ē ſicut iſte dominator.
michaia:qs vt de⁹ vl qs vt deitas.
micharab:quis hic dilatans: vel que eſt hec latitudo.
michas:quis eſt hic aduerbium loci:vel quis eſt iſte.
micheas.quis eſt iſte:vel quis eſt in hoc loco.
michol:aq̄ oīs vel aqua ex oſbus.
mido. mittens vel menſuratio.
miphaat:aq̄ īpet⁹ vel aq̄ꝫ īpulſio.
miphibaal:os deuorans vel os ve tuſtatis.
miphiboſeth:os cōfuſiōis vel os ve recūdū ſiue confuſionis aut os ignominie.
michael:domus dei : vel domus exercitus.
milethene:generans caſtra:vel ge neratio donantium.
miltum generans vel generatio ſeu generare:aut onus ei⁹ eſt.
milichō:regnator vel regnum.
minamin:quis matris fetus vel cui donatus.
myrra.amara vel amaricans ſeu amaritudo aut amaricatio.
miribaal.litigās cū marito vl li tigās cū altiſſimo:ſiue litigās ī maritū: aut litigās ꝯ altiſſi-
miſaal. tractās deo vel (mum. quis interrogauit deum.
miſaam.trahens populum vel in terrogatio eorum.
miſaac:qs ut riſus: vl quis vt fra ter ſiue quis vt riſus:aut quis de gaudio.
miſabel:populus dei uel quis eſt ut ſaluans deus.
miſia:que indigentia uel que eſt dormitatio.
miſor.humilitas uel tribulatio. ſeu de humilitate aut de tribu latione.
miſor:plana uel directa ſiue hu milis aut campeſtris.
mitilene:trāſmigrās vl dclinās ſeu dclinatio aut trāſmigratio
mitridates.declinans donū ſuffi ciens uel tranſmigratio doni ſufficientis.
miçaab.quis ut aurū obſcū uel quis eſt ſicut aurꝫ puriſſimū.

¶Hi .o.poſt.m.

Mob:de pr̄e uel ex patre.
Moabite. de patre geniti: uel ex patre generati.
moaida:menſura domini vel ſuf ficiens domino.
moaz:fortis uel robuſt⁹ ſiue ro bur aut fortitudo.
moaçiz.de adiutorio dn̄i uel do minus auxiliator eſt.
mobomia:edificiū vel edificator.
Mobomiar : edificans mihi:vel edificatio mea.
mobumia.edificiū vel edificator
mobumiar:edificās mihi u l edi ficatio mea.
mochedor:uulnerans patres: lu minis uel paterne iracundie.
mechona.ſuppoſitio uel ſuſtenta culum.
mochori:uenundator meus uel uenundatio mea.
mochoth.plage uel uulnera: nec chotha : plaga eius uel uulne rans eum.
modab:natiuitas uel generatio.
modab :naſcens patri uel gene ratio eius.
modin:iudicium uel iudicatio.
modin :iudicans eos uel iudici um eorum.
modollas:generationes teſtificās uel natiuitatis teſtificatio.
moelath:dolens uel parturiens: ſiue ab adoleſcente aut a par turiente.
Moelati:dolor meus uel partu riens mihi.
moſei:palpatio uel attrectatio.
moſeia:palpans eum uel attre ctatio eius.
moyſes:aquaticus uel aſſumpt⁹ de aqua.
moyſes:urgens uel liniens ſiue attrectans aut palpans.
molada princeps piſcium:uel do loris parturientis.
molath:regnans uel principans ſeu dolens aut parturiens.
molathi rex meus uel princeps meus ſiue dolor me⁹ aut par turitio mea.
molathite.regnantes uel ꝓncipā tes ſiue dolētes aut prturiētes.
molchom:regens eos uel ꝓnceps eorum.
molid.infirmitas uel a ꝓncipio
moloch.rex uel ꝓnceps ſiue rex noſter aut princeps noſter.
mool.īfirmitas uel ad infirmita tē ſiue chorus aut a principio.
moola.chorus eius uel ab initio eius:ſiue infirmans eum aut infirmitas eius.
mooli: infirmitas mea uel de in firmitate mea.ſiue chor⁹ meus aut a principio meo.
mooli:chorus laboris uel a ꝓnci pio laborioſo.ſiue īfirm⁹ labo rās aut d īfirmitate laborioſa.
moolite:chori mei uel a princi pio meo ſiue īfirmitates mee aut de infirmitatibus meis.
moos.īfirmitas uel habitaculuꝫ.
mooſa.infirmans eum vel habi taculum eius.
mooſia. infirmus dominus uel habitaculum domini.
morath:heres vel hereditas.
morath.hr̄s me⁹ vl hr̄ditas mea
morathite : heres meus iſte uel hereditas mea iſta.
moraſtim : heres eorum iſte vel hereditas eorum iſta.
moraſthithe.heredes mei iſti uel iſte ſunt hereditates mee.
moria:viſio uel viſionis ſiue illu minans aut dilucidās:ipſe eſt locus in quo habrae dictū eſt vade in terram viſionis.

merithi. hẽs me⁹ vl' hẽditas mea
moronie. ſublimitas vl' celſitudo.
Moſa. ſalus vel eruditio.
Moſee. ſaluator vl' ſaluificator ſiue a ſaluatore aut a ſaluificatore.
moſellamoth. capiẽs eos morti vel palpatio mortis eorum.
moſera eruditio vel diſciplina.
moſeroth. vincula uel diſcipline
Moſphetaim. fortes vel vicinie. ſeu fortium aut viciniarum.
moſi. palpator vel attrectator.
moſoch captura vel capiens ſiue capientes aut capture.
moſollom. capientes eos aut palpatio eorum.
moſollamia. capiẽs eos dño vel palpatio eorum dño.
moſollamoth. capiẽs eos morti. vel palpatio mortis eorum.
moſollam. capiens eos vel palpatio eorum.
moſura. vinculum vel diſciplinã.
moſel. eruditus deo vel diſciplina dei.

Hic. u. poſt. m.

Muimin. conſolans eos vel viſcera eorum.
muſa. palpãs uel attrectans. ſiue palpatio aut attrectatio.
muſach. palpans fratrẽ vel attrectatio fratris.
muſeroth: vincula vel diſcipline.
muſitbe. palpãtes vel cõtrectãtes.

Sequitur de nominibus incipientibus ab. N. littera.

Naa: pulchra vl' pulchritudo
Naab: abſconditus vel requieſcens.
Naabi. abſconditus mihi vel requietio mea.
Naad pulchra ſeruitus vel pulchrũ teſtimonium.
Naalal. laudãt uel laudabunt ſiue torrẽs aut laudatio.
naalia torrẽs dei vel laudãs deũ.
Naaliel torrens dei vel laudatio domini.
Naalog. deus candoris uel pulchritudo laterum.
Naama. decora vel pulcherrima ſiue commouens eos aut commotio eorum.
Naaman decorus deus vel pulcherrimus ſiue cõmouẽs aut commotio eorũ.
Naamath. mouens mortẽ vel decor peccati.
Naamathite. mouentes mortem vel decori peccato.
Naamin. pulcherrim⁹ vel cõmotio eorum.
Naar. puer vel infantulus.
Naara puer ei vel infantulus ei⁹
Naarath. pueritia temporis uel infantia peccatoris.
Naari. puer mihi vel infantulus meus.
Naarias. puer domino vel infantulus domini.
Naas. ſerpens uel coluber ſiue augurãs aut auguriunt.
Naaron requies ſonans vel requietionis ſonitus.
Naaſon. coluber murmurans vl' ſerpens inutilis. ſiue augurãs dolorem: aut augurium iniquitatis.
Naath. decor temporis uel pulchritudo peccati ſiue abſcondens peccatum. aut requieſcẽs tempore.
Naaçab. ex tunc propheta. aut prophetauit tunc: ſiue pulchrum auxiliũ. aut ceſſionis initium.
Nabai. conſpicuus uel requieſcẽs.
nẽbaioth. ſedens vel excludẽs ſiue requieſcens tempore: aut cõſpicuus reſponſione.
Nabal. ſtultus vel inſipiens.
Nabao. prophete vel venientes.
nabboth. ſedens vel excludens ſiue conſpicuus aut requieſcẽs
nembath. ſcandalum vel ſcandalizans ſiue inſipiens: aut inſipientia.
Nabathei. inſipientes uel ſcandalizantes.
Nabau. ueniens vel includẽs ſeu venimus aut incluſimus.
Nabdael ſeruus dei uel ſeruiens deo.
naboth. prophetans vel prophetatio:
Nablath. organum vel laudatorium.
Nablion. pſalterium grece. laudatorium latine.
Nablum: organũ vel laudatorium.
Nabo. ſeſſio vel ꝓphetia ſiue concluſio aut ſuperueniens.
Nabohe. propha vel prophetia.
Naboth. ſeſſio uel prophetia. ſiue concludens aut ſuperueniẽs.
Nabu. veniens vel includens.
Nabuchodonoſor ſedens in anguſtia agnita vel ſeſſio in agnitione anguſtie. ſiue prophetãs iſtiuſmodi ſignũ. aut ꝓphetia laguncule anguſtie.
Nabuſabari. calcans tempus uel calcatio temporis.
Nabuſarachim. calcator fratrum vel calcatio fraternitatis.
Nabuthei. ꝓphe vel prophetãtes.
Nabuſardam. prophetauit paleas vel prophetia alieni iudicij.
Nachem. preparans eos vel preparatio eorum.
Nachon. preparans dolorem vel preparatio iniquitatis.
Nachor. requieſcẽte luce vel obſcuratio nouiſſima: ſiue requies luminis aut ꝑparatio iracũdie.
Nad aſcendens vel aſcenſio.
Nadab. votiuus uel ſpontaneus.
Nadabias. vouens domino uel ſpontaneus domini.
Naeman. fidelis ſeu fidelitas ſiue mouens eos aut motus eorum.
Nach. requieſcens vel requietio.
Naphador. diſpſa generatio vel diſperſio generationis.
Naphech. marina vel maritima.
Naphedor cõuerſa generatio vel conuerſio generationis.
Napheg. marinus vel maritim⁹
Naphei. maritimi vel animarum refrigerationes.
Naphes. anima vel refrigerium.
Naphis: idem.
Nagge. meridies uel meridian⁹.
Nageb: idem.
Nahiz. puer me⁹ uel iñfantia mea.
Nahelel. hymnus vel laus. ſiue

laudans deũ. aut vel laudatio.
Naid. ſalſum vel mare ſiue fluctu ans. aut iſtabilis ſedis icerte.
Naim. fluctus uel mot⁹ ſiue fluctuãs aut cõmotio.
Naioth. conſpicu⁹ vel excludẽs
Naroz: torrens vel laudatio.
Nama. deus vel commotio.
Namoel. dorminit de⁹ uel dormitio dei. ſiue hi' qui ſunt dei. aut quos dormire facit deus.
namira. pardus vel amaritudo ſiue amaritudines aut amaritudines aut amaricationes.
namrim. pardi vel apoſtateſiue ꝓfugi aut tranſgreſſiones eorũ.
namſi. palpans vel tangens. ſiue attrectans aut attrectatio.
namuhel loquẽs cũ deo vel cum quo loquitur deus.
namuhelite. loq̃ntes cũ deo vel cũ qbus loquit̃ deus.
nanee. piſcis vel fet⁹. ſiue germẽ pulchritudis aut paſcua eorũ.
nartiſſus. colligẽs vel collectio ſiue lucerna ſtindẽs. aut accenſus letitie.
naſab. exiccans vel exiccatio aut germinatio eorũ.
naaſarã. germen molle uel germen tenex. ſiue germinãs eis.
naſia. coluber domini vel ſerpens dominator.
naſib. titulus vel ſtatio.
naſun. dux vel princeps ſiue principans eis.
naſon. conſolans uel qeſcẽs ſiue augurãs uel auguriũ.
naſor. pulchritudo luminis vel conſolans anguſtiatum.
nathan. donatus eis. uel donatio eorum.
nathanalech. donatus regno. vel donatio regnatoris.
natha. donans donum uel donatus gratie.
nathanael. donum dei vel donauit eum deus.
nathinnei. donantes uel donati ſiue hypodiacões grece aut ſubminiſtri latine.
nathon. donatus meroꝛi vel doug

tio iniquitatis.
naua. ſemen uel germen ſiue latratus aut pulchritudo.
naue. idem.
naum germinans vel cõſolator.
nauum. germinans eis uel cõſolatio eorum.
nazareth. flos vel virgultũ ſiue ſanctitas aut conſecratio.
naſareth. vnctio uel mundicia. ſeu cuſtodiẽs aut ſeparatio.
naſareus. v̄gultũ ẽ floridus ſiue cuſtodiens aut ſeparatus.
nazareus. mũdus vel ſanct⁹ ſiue vnct⁹ aut ꝯſecrat. Utrunq; hoc nomẽ apd̄ hebreos non ſcribit̃ p. ſ. l ꝫ. ſed p hebreũ ſade qd̄ nec. ſ. nec. ꝫ. litteram ſonat.
nazarei. uirgulta uel floridi ſiue cuſtodientes aut ſeparati.
nazarei. mũdi vel uncti ſiue ſancti aut conſecrati.
nazarei: idem.

¶ hic. e. poſt. n.

Neapolis. mire cõmota uel mira commotio.
nebaſ. latratus apphẽſus uel latrantis apprehenſio.
nebaial. latrans laxus uel latrẽs laxat⁹ ſeu latrãtis leuitas aut latrantis latitudo.
nabalath. latratus ipſe uel inſipientia peccatoris.
nabe. latrans uel latrat⁹ ſiue pſalterium aut menſura.
nebal. latrãs deo uel latrat⁹ dei ſiue mẽſura dñi aut dei pſalteriũ
nebo. latrãs vel latratus.
nebui. latrator meus uel pſalterium meum.
necho. parat⁹ iſte uel patio iſta.
neceb: ſtatio uel attrectatio.
necho. percutiens uel percuſſio.
necheda includens iudicio.
nechophan. excludens uel excluſio ſiue excluſum apriens aut percuſſionem euadens.
nechota. arõa uel thymiama ſiue ſtorax ei⁹ aut aromatizatio ei⁹
neele. ſcala uel torrens.
neelamite. cuiuſdã heredes uel cuiuſdam hereditas.

neele. cuiuſdam heredes uel cuiuſdam hereditates.
neelamite: ſcale uel torrentes.
neeleſcol: torrens botri uel botri torrentis.
neema: cõſolans uel conſolatio.
neemias. cõſolatus a domino vel conſolatio domini.
neeſta: es uel metallum.
nephahel: ſpirans deo: uel applicans ori dei.
nephe: ſpirans uel ſufflans: ſiue ſpiritus aut ſufflatio.
nephee applicans ori: uel liguri⁹ qd̄ eſt nomen lapidis.
nephee: pruna uel carbo: ſiue ſeducens: aut ſeductio.
nepheg: idem.
nephendoꝛ: maria: uel maritima
nephi: purificans uel purificatio.
nephſa: purificans aggrauatum. uel purificatio aggrauati.
nephoa: deceptio uel diſſolutio.
nephuſim: apertum nomen: uel diſſoluta auditio.
neger: florens uel floridus.
negoda: includẽs iudicio uel percuſſio iudicij.
nehiel: ſtans deus uel ſtatio dei.
nehiſoth. ſtans vel ſtatio ſiue ſtatus temporis.
nemeã pulchritudo vel ꝯſolatio.
nẽbra profugiũ vel apoſtaſiũ ſiue apoſtata: aut apoſtaſia.
nemra profugiũ: vl tranſgreſſio, ſiue pardus. aut amaricatio.
nemrim: pardi vel apoſtate: ſiue amaricãtes eos: aut ꝓfugia eorũ: ſeu pardoꝝ aut apoſtatarũ.
nemrith. pardi vel apoſtate.
nẽroth: tyrãnus vl ꝓfugus ſiue tranſgreſſor: aut apoſtata.
nemſi: palpans vel tangẽs: ſiue attrectans aut attrectatio.
nemſib. ſtans vel attrectans: ſiue ſtatio: aut atrectatio.
nephad: deceptio vel diſſolutio.
neptali: latitudo mea vel conuerſio eius.
neptali: diſcret⁹: vl ſeiunctus ſeu ꝯuoluit me. aut ꝯuolutio mea
neptalim habitatio vel cõpara-

tio ſiue conuertens eos: aut la-
titudo eorum.
neptalim. implicatio: vel conuer
ſatio: ſiue dilatauit me aut di-
latatio mea.
neptalamite: quertentes eos vel
latitudines eorum.
neptalite. habitacula vel compa-
rationes ſeu dilatati mei: aut
implicationes eorum.
neptar purificās: vel purificatio.
nepthe: recipiēs vel diſſoluens ſi-
ue receptio aut diſſolutio.
nepthe. recepti vel diſſoluti ſiue
receptio aut diſſolutio.
nepthim ſculpentes vel aperien-
tes ſiue recipiētes eos aut diſ-
ſolutiones eorum.
nepthupha. receptio vite remiſ-
ſe vel diſſolutione claudicās.
nepthuim: ſculpentes vel aperien
tes ſiue recipiētes eos aut diſſo
lutiones eorum.
neptuſim. apertū nomen vel diſ
ſoluta auditio.
ner: lucidus lucerna.
neregel: lucis aceruus vel lucer-
ne aceruatio.
nereus: lucis conſilium: vel lu-
cerna feſtinans.
nereth: cithara vl̄ q̄ſi lucerna ſeu
lux vile: aut lucerna pauoris.
nerhal: lucis aceruus: vel lucer-
na aceruata.
nergel: lucerna aceruata vl̄ lucer-
ne aceruatio.
nerger: lucerna inuoluta vel lucer
ne inuolutio.
neri: lucēs mihi vl̄ lucerna mea.
neeria: lucens domino vel lucer
na domini.
neſia coluber domini vel ſerpens
dominicus.
neſibi: titul⁹ me⁹: vel ſtatio mea.
neſon augurans vel augurium:
ſiue augur fortis: aut auguris
fortitudo.
neſturh: temptatio tenera vel fu-
gitiuus tener.
neſſzus: erarius vel metallari⁹.
nethmam: decus vel motio: ſiue
cōmouēs eos aut ꝯmotio eoꝝ
nethua: imago vel imaginatio.
netophati: includens mei vel in
cluſio mea.
netophatite: includentes: vel in
cluſores mei.

¶ hic. i. poſt. n.

NIcanor: ſtans lucerna vel
ſtatura lucida.
nicodemus: includens iudicio:
vel effuſio terrenitatis.
nicholaus: effluens vel effluxio
ſiue ſtultus eccleſie languētis:
aut ſtultitia lāguoris eccleſie.
nicholaite: effluentes vel effluxio
nes ſiue ſtulti eccl'ie lāguentis
aut ſtulticia languoris eccleſie.
nichopolis: germen protectiōis
mee vl̄ p̄cio germinis mei.
niger aſcendens vel aſcenſio.
nimpha os applicatum vel oris
applicatio.
niniue ſeta vel ſpecioſa: ſeu ger-
men pulchritudinis aut nati-
uitas pulchra.
niniuite feti vel ſpecioſi: ſeu ger-
mina pulchritudinis aut na-
tiuitates pulchre.
niſan augurans gratiam vel au-
gurium dominationis.

¶ hic. o. poſt. n.

NOa mouēs vel cōmotio.
noadaia mouens ſeruitu
tem domino vel cōmotus te-
ſtimonio dei.
noadiae mouens diluculum vel
commotio illuminati.
nobaha mouens eos vel cōmo-
tio eorum.
noratha mouēs ſpiritū vl̄ cōmo-
tio cōſummationis viſionū.
nob latrans vel latratus.
nodab uter uel inflatio.
noe requieſcens uel requieuit ſi
ue commotus aut cōmotio.
noema decor uel fides voluptas
aut delectatio.
noeman pulchritudo uel pulcher
ſeu conſolatus aut conſolati.
nomanite pulchri uel ꝯſolati ſi-
ue ꝯſolatores aut ꝯſolationes
noemi pulchra uel conſolata.
noeſta metallum uel es eius.
noeſtā es eoꝝ uel metallum eoꝝ
noephth motus apertus uel cō
motio latitudinis.
noga: meridies: uel meridianus
noge: idem.
noom: decus uel conſolatio.
noorai: decorans magiſtrū meū
uel conſolatio magiſtri mei.
noorari: decorās currentē magi
ſtrum uel conſolatio conſum
mati magiſtri.
noraz: requieſcens excelſe uel cō
motio exaltati.

¶ hic. v. poſt. n.

NVath: pulcher vel pulchri-
tudo.
num: paſcēs eos uel paſcua eorū.
nuz: ſetus vel piſcis ſiue virtus
aut ſempiternitas.
numenius: decorus vel fidelis.

¶ Sequitur de incipientibus a
littera. O.

OAd: vnitas vel laudatio.
Oal: tabernaculum: vel in-
habitatio.
Oali: tabernaculum meuz vel in
habitatio mea.
Oam: vel populo vel inſaniens.

¶ hic. b. poſt. o.

OBab: ſperans vel amplexā-
di ſiue dilect⁹ aut dilectio.
Obadia: ſeruus domini: vel ſer-
uiens domino.
Obag. magus vel phitoniſſa: ſi-
ue incantator: aut incantatio.
Obdarez: ſeruus auſtralis vel ſer
uus africanus.
Obdias: ſeruiēs domino vel ſer
uitus domini.
Obed: ſeruitus. vel ſeruitor.
Obededom: ſeruiēs rufo: vel ſer-
uiens fuluo ſeu ſeruiens terre
aut ſeruus ſanguineus.
Obedia: ſeruus domini: vel ſer-
uiens domino.
Obediel: ſeruus dei vel ſeruiens
deo.
Obedia: ſeruus domini vel ſer-
uiens domino.
Oboth: phitōes: vel magi ſiue la-
gene grādes: aut lagenaꝝ grā-
ditas. ¶ hic. c. poſt. o.

O Chet: diligēs vel pſcrutās: ſiue dilectio: aut pſcrutatio.
Ochol: tenens habitationem vel apprehendens tabernaculum.
Ochoza: tenens magiſtruꝫ vel retentio magiſtri.
Ochozat: retentio vel apprehēſio.
Ochozias: retinens dñm vel apprehenſio domini.
Ochozam: tenens vel apprehendēs ſiue retētio aut apphēſio.
¶ Hic.d.poſt.o.
O Daita: menſurans: vel menſuratio.
Odema: fuˀ dñi vel teſtificās dñꝫ
Odia: idem.
Odoia: idem.
Odollā: teſtimoniū eoꝝ vel teſtimonij approbatio.
Odollamites: ꝯteſtans aliquem vel teſtimonium in aqua.
Oddoꝛ: cōteſtans generationem vel teſtificatio generationis.
Odoma: ſeruus domini uel teſtificans dominum.
Odū: mēſis meˀ vel mēſura mea
Odura: menſura magiſtri vel teſtificans magiſtrum.
¶ Hic.e.poſt.o.
O Epha: mēſura vel effundēs ſiue eſtus aut eſtuatio.
Oephi: mēſura triū modioꝝ vel tres modij menſurati.
Oeph. diligēs vel pſcrutans ſiue dilectio aut pſcrutatio.
¶ Hic.ph.poſt.o.
O Pha: effuſio: vel eſtuatio
Ophal: nebula vel obſcuratio. ſiue obſcurans aut nebuloſus.
Opha: thalamus eoꝛuꝫ vel maritima eoꝛum.
Ophar: volans vel volatˀ ſiue volantes aut volationes.
Ophath: auꝝ obꝛizum vel aurū puriſſimum.
ophaz: idem.
ophel: nebula vel obſcuratio ſiue obſcuratˀ aut nebuloſus.
opher ignominia vel ignominioſus.
ophi: infirmus vel ignominioſus.
ophim: tabernacula vel habitationes.
ophimi: tabernacula mea vel habitationes mee.
ophir infirmans vel infirmitas ſiue irritū aut ebꝛioſum.
ophin diſcalciatus vel inſana cōuerſio.
Ophra volans vel thalamus.
¶ Hic.g.poſt.o.
O G: congregās vel aceruans ſeu abſconditus aut coaceruatio.
oba nobilis vel gloꝛioſus ſiue abſcōdens eū aut coaceruās ei.
¶ Hic.h.poſt.o.
O bia: ipſe cognouit vel cognouit dominus.
obiada: ipſe cognouit ſeruituteꝫ vel cognouit dñs teſtimoniū.
Oholi tabernaculum vel inhabitatio.
¶ Hic.i.poſt.o.
O Ja: infirmans eū vel infirmitas.
oiam infirmans eos vel infirmitas eoꝛum.
Oiam: ſeculuꝫ vel eternitas ſiue annˀ iubileus aut annˀ remiſſionis. ¶ Hic.l.poſt.o.
O Lda: deſtruēs vel diſcernēs ſiue deſtructio aut diuerticulum.
Oldai deſtruēs me vel diſcernēs mihi ſiue diuerticulum meū aut deſtructio mea.
Oldam diſcernens donū: vel diuerticulū gratie.
Oli infirmitas vel protectio.
Oliab infirmans patreꝫ vel protectio patris.
Olimpa dolens vel parturiens.
Olimpiadis doloꝛ triſtiū vel parturiens ſeruitutem.
Olofernes infirmitas diſceſſiōis vel infirmās vitulū ſaginatū
¶ Hic.m.poſt.o.
O Mar ppl'm amaricans vel populus amaricatus.
Omer criſpans vel manipulus.
Omri criſpans me vel manipulus meus.
Omroi criſpans magiſtrū meū vel manipulus magiſtri mei.
¶ Hic.n.poſt.o.
O Ni doloꝛ vel meroꝛ.
On: iniqtas vel inutilitas.
on: muſitatio vel murmuratio.
Ona: merēs eū vel doloꝛ eius.
ona: inutilis ei vel iniqtas eius.
ona: murmurans ei vel murmuratio eius.
onam: meroꝛ ppli vel meroꝛ eiˀ.
onam: inutilis populo vel iniqtas eoꝛum.
onaꝫ: murmur populi vel muſitatio eoꝛum.
onan: meroꝛ doni: vel doloꝛ grē.
onan: iniqtas doni vel inutilitas gratie.
onan: murmurās dono vel muſitans gratie.
oneſimus: decoꝛus vel rñdens: ſiue decus aut reſponſio.
oneſiphoꝛus: rñdens literis: vel decoꝛe adherens.
oni: merēs mihi vel doloꝛ meˀ.
oni: inutilis mihi vel iniquitas mea.
oni: murmur meum: uel muſitatio mea.
onni: doloꝛe cōmotus uel meroꝛe quieſcēs.
onni: inutilis requies uel iniquā cōmotio.
onni: murmure motus vel muſitatione quieſcens.
onias: merens domino uel doloꝛ domini.
onias: iniquus dño uel inutilis dominus.
onias: murmurans domino: vel muſitatio.
ono: merens eū uel doloꝛ eius.
ono: inutilis ei uel iniqtas eius
ono: murmurans ei uel muſitatio eius.
onon: murmure muſitās vel muſitatiōe murmurās ſiue doloꝛ inutilis aut merēs iniqtate.
¶ Hic.o.poſt.o.
O Ola: tabernaculū uel inhabitatio.
Olla: idem.

Olli:tabernaculum meuz vel in habitatio mea.
ooliab:tabernaculũ meũ pater vl inhabitatio mea patria.
ooliaba : tabernaculum meũ in ea vel ipa ẽ tabernaculũ meũ.
ooliabama:tabernaculi altitudo vel habitaculũ meũ i aliquo.
oon:labor : vel dolor ſiue dolens aut laborioſus.
oozam:videns eos vel fortitudo eorum.
oozias:videns dñz vel fortitudo dñi. ¶Hic.r.poſt.o.
OR:foramẽ vel iracũdia.
Or:mons vel lumẽ:ſiue pellis aut iracundus.
oraim:ↄcipiẽs vel cõprehẽdens ſiue cõceptio aut cõprehenſio.
oram:irati vel ne excelſo ſeu ne iracũdie:aut ne iracundo.
oram:mons ppli vel lumẽ eoꝝ.
orã:pellis ppli vel foramẽ eorũ.
oram:iracũdus populus vel iracundia eorum.
orchach:eſtimans vel eſtimatio.
orachathi:eſtimãs mihi vel eſtimatio mea.
orchiatharoth:longa corona:vel longitudo corone.
oreb:ardor vel ſiccitas ſiue coruus aut ſolitudo.
oreb:menſa vel maſſa ſiue temptans aut temptatio.
orem:dolor vel iracundia.
oreth:lõganimis vel diuturn⁹: ſeu lõganitas aut diuturnitas.
orpha:ceruix ei⁹ aut ſupbiẽs ei.
ori:lux mea vel mons meus.
ori:pellis mea vel foramẽ meuz.
ori:iraſcens mihi vel iracundia mea.
ori:gigas vel excelſus.
ori:coquens vel excludens.
ori:apprehendens me vel apprehẽſio mea.
orim:gygantes vel excelſi.
orim:apprehẽdentes me vel apprehenſiões mee.
orim:loquentes vel excludẽtes.
orma:anathema vel anathematizatio.
ornan:lumen nobis vel illuminatio noſtra.
ornan:lumen gratie vel illuminatio donationis.
oron:mons inutilis vel foramẽ triſticie.
oron:pellis iniqua vel ira murmurantium.
oron:lumen meroris vel dolor muſitantium.
oronite:montes inutiles: vel foramina triſticiarum.
oronite:pelles inique vel dolores muſitantium.
oronite:lumina meroris vel iracundie murmurantium.
oronim:lumen meroris eoꝝ vl iracũdia iniquitatis eorum.
oronom:mõs inutilis eis vel foramen triſticie eorum.
oraim:idem.
oronaim:lumen meroris eoruz vel iracũdia iniquitatis eorum.
orthoſiada:recte indigẽs teſtimonio vel lumen poſitum teſtificationi.

¶Hic.ſ.poſt.o.

OSa:ſpes vel ſaluatio.
oſai : ſpes mea vel ſaluatio mea.
oſaias:ſperans in dño vel ſaluatio domini.
oſanna:ſalua vl viuificat ſiue ſaluifica nos aut ſaluificatio nr̃a.
oſe:ſpes vel ſaluator.
oſee:ſperãs i eo vel ſaluatio eius.
oſia:ſperans in domino:vel ſaluatio domini.

¶Hic t.poſt.o.

OTham:tempus eis vel deſignatio eorum.
othei:ſignum meũ vel temporalitas mea.
othio:dolor eius vel ↄtriſtãs eũ.
othir:peccato vigilans vel ſignũ temporale.
othin:ſtans peccato vel ſtatio temporalis.
otholia:ſignũ laboris vel deſignatio temporalis.
othoniel:ſignum dei vel reſpondens deo.
otipta:ſignans eos vel ſignatio eorum.

¶Hic.x.poſt.o.

OX:violenter vel voluntate.

¶Hic.z poſt.o.

Oza: vidẽs vel robuſtus :ſeu viſio aut fortitudo.
Ozai:fortis meus vel robur meum:ſiue uidens me aut fortitudo mea.
ozã:vidẽs eos vel fortitudo eoꝝ.
ozam:videns donuz vel fortitudo gratie.
ozamoth:quaſi ſignum vel fortis deſignatio.
ozazim:fortis ductor vel videns oliuam.
ozen:vidẽs fortẽ vl fortis ocul⁹.
ozenſera:vidẽs fortem principis vel fortis oculus anguſtiati.
ozgi:videns luctã vel robuſtus luctator.
ozi:vidẽs vel robuſtus ſeu viſio aut fortitudo.
ozias:videns dñz vel fortitudo domini.
oziam:viſio domini eſt vel fortitudo domini eſt.
oziph:germinãs vl germinatio
oziel:vidẽs deũ vl fortitudo dei.
ozielite:vidẽtes deum vel fortitudines dei.
ozin:auris mea vel audit⁹ me⁹.
ozinite:aures mee vel auditores mei.

Sequit de incipiẽtib⁹.a.P.lra.

PAphum:redimẽs cadẽtem vel redẽptio cadentis.
Paleſtina:ore cõtuſa vel ore cõtundens ſiue os malleatoris: aut oris contuſio.
Paleſtini:ore cõtuſi vel ore cõtũdẽtes:ſiue ora malleatorum: aut oris cõtuſiones.
Palmiram ore contundens:vel os maleatoris.
Pamphilia:cõuerſio a ruina vel diuiſio cadentium.
Pamphiliẽſes conuerſi a ruina vel diuiſiones cadentes.
Panarethos:liber eccleſie vel liber

ecclesiasticus.
Paraphrastes garrulus vel con iectator.
parasceue:cena pura vel preparatio.
parion: discopertus vel discooperiens.
parmena: diuidẽs plenitudinẽ vel diuisio plenitudinis.
parthia: pfecte diuidens vel perfecta diuisio.
parthi: pfecte diuidentes vel pfectio diuidentium.
pascha: trãscẽsus vel trãsgressio.
pathma separatio vel separatrix.
pathmos: sepa:io hostis uel separatio palpantium.
patroba: videns eum vel dissolutio eius.
patrodus: sepans vel dissoluens
patura: separatrix vel sepatio.
paulus: os tube uel os eorũ: seu electum mirabile: aut electionis miraculum.

Thic. e. post. p.

Pepnoi: tẽptatio mouẽs uel dissicatio cõmotionis.
pelusiũ: os malleans uel os malleatoris.
pentateucũ: quinq̃ libri moysi vel quinq̃ libri mosaici.
pergamum: dissecans ualles: vel diuidens cornua eorum.
pergen: deuorans vel vorago
perybolus: saccus absortus vel repositio inueterata.
perida: temptatus dilectus: uel temptatio amabilis
perichopen: incisus vel incisio.
perone: saculus uel repositio.
persida: temptans uel latera sua diffuens.
perse: temptati: uel latera sua diffuentes.
persipolis: temptatio ciuitatum. uel diffuens latera ciuitatib⁹.
petrus: agnoscẽs uel discalcians: siue cognitus: aut dissoluẽs.

Thic. i. post. p.

Pigmei cogniti dño: vl dñũ cognoscentes qui.
pila: os malleãs: uel: oris ɔtusio.
pilatus: ore contundens uel os malleatores.
pirrus: dissoluens uel dissolut⁹.
pisida: cognita dño uel cognitio domini.
pisticũ: fidele vel fidelitas.
prisca: cognita uel cognoscens.
priscilla: cognoscẽs dñm uel cognitio domini.
priscus: agnitus uel agnoscẽs.

Thic o. post. p.

Poblius tabernaculũ uel inhabitatio.
pollatiore cõtundẽs uel os malleatoris.
pontus inclinãs uel inclinatio.
pontici inclinãtes vel iclinatões.
pontius declinãs consiliũ uel declinans festinationem.
porti⁹ dura diuisio uel diuidẽs duriciem eorum.
possidonius: cognoscẽs uenatiorẽ uel cognitio cõmotionis.
probus: fructus cõfusus uel fructuũ ignominia.
procurus fructus cõgregãs uel fructuum congregatio.
ptolomeus ad mẽsuras deducẽs uel ad mensuram reductus.
ptolomai: ad mensurã deducens uel ad mensuras deductio.
ptolomaida: ad mensuras deducens uel ad mensurã reducta.
ptolomais: idem.
ptolomaidẽses: ad mẽsurã deducti: uel ad mẽsurã reducẽtes.

Thic. u. post. p.

Publius: tabernaculũ uel inhabitatio.
pudẽs: indutus consilio uel indumentum consilij.
puteol: declinãs uel declinatio.
putiphares: os iclinãs uel oris iclinatio siue os inclinans ad dissecãdũ: aut dissecãs ad os iclinãdũ. hec oĩa noĩa greca ul latina sm linguam hebraicam uiolenter iterptata sunt. Sciẽdũ nãq̃ est q̃ apud hebreos. p. litera non habetur. nec ullius nomẽ est apud eos qđ hoc elementum sonat. Ab hiis ue igit accipienda sunt.

Seqtur de icipiẽtibus ab. R. lra.

Raab fames uel impetus. Raab lata uel dilatata siue latitudo aut dilatatio. Si enim raab p a in mediam literam scribat famẽ significat siue ipetũ. Si uero p heth latitudinẽ uel dilationẽ hoc autẽ euenit scđm accẽtuũ ꝛ lrãꝝ diuersitatẽ ut i tã diuas ꝛ ɔ̃rias significatiões noĩa cõmutenẽ ꝛ in tã diuersa uertantur.
Raaba fames eius uel impetus eius siue dilatans eum aut dilatio eius.
Raabia impetus dñi uel famelicus dño siue diiudicans dñm aut diiudicatio dñi.
Raabath bucca uel maxilla seu bucce aut maxille.
Raam multum uel uisio siue tonitruũ aut multitudo.
Raama: uidẽs uel tõitruũ ei⁹ siue multũ ei aut mltitudo ei⁹
raamas multũ dño uel uisio domini: seu uidens dñm aut tonitruũ domini.
raamice: malitia tinee uel malitia de tinea: siue intonuit let⁹ aut intonãtis leticia.
raason: cursus uel placentia siue cõtemplatio aut cõsumatio.
raatha magister peccati uel magistratio temporalis.
raba: multa uel magna siue iudicans aut iudicium.
rabaam multitudo ppli uel magnitudo eoꝝ siue iudicans populos aut iudiciũ populoꝝ.
rabai multũ mihi uel magnitudo mea siue iudicans me aut iudicium meum.
rabath multũ tpis uel grãde peccatũ siue iudicans tẽpus aut iudicium peccatorum.
rabi doctor uel magr̃ seu docens me aut magister meus.
rabluth doctrina multitudinis uel magisterium iudicantis.
rabaa in multa hec uel multitudo ista.

Rablath multum vel multa ſiue multitudo aut multitudines.
rabmag: principes cibi vel domi nator edentium.
roboni: doctor vel magr ſeu docens me aut magiſter meus.
raboth: grande ſignū vel multuʒ rńdens ſiue iudicans rńdētes aut iudiciū reſpondentium.
rabſaces multus oſculo vel princeps deoſculans.
raſaris pnceps eunucus vel magiſtris eunuchorum.
rabares: multū alienus vel grādis diſcenſio.
racha van⁹ vel vanitas ſiue abſqꝫ cerebro aut ſignū ſubſanatōis
rachab: concita vel quadriga ſeu viſio aut aſcenſio.
rachal: triſtis vel deorſum ferēs ſiue res aut negociatio.
rachel: ouis vel viſio ſeu videns deū aut videns principium.
rachus: ſubſtātia vel pecunia.
radai: videns me aut fortitudo mea.
rapha: ſanitas vł medicina dei.
raphael ſanans deo vel medicina dei.
raphaia: ſanās domino vel medicina domini.
raphaiʒ: gigātes vel medici ſiue ſcture noſtre aut laxati eorū.
raphao: ſanans eum vel medicina eius.
raphaʒa: ſana viſio vel medicina fortitudinis.
raphe: deflens vel medic⁹ ſeu volucris aut curſus oris.
raphidiʒ: temptatio vel laxe manus ſeu viſio oris aut vidit os ſufficiens eis.
raphidiʒ: ſanitas fortiū vel ſanitas iudicij ſeu viſiōis fort aut diſſolutio fortiū. Juxta ꝓpetatē ꝙ lingue ſyre interꝑtaſ remiſſe man⁹ vł ꝑmiſſio mānū.
raphion: medicina doloris: vł tēptatio inquitatis.
raphu: temptatio vel diſſolutio ſiue ſanitas aut medicina.
ragal: res vel negociatio ſeu triſtis aut deorſum ferens.
regan: paſcens vel egrotans.
reges: pabulum vel egrotatio.
ragon. hyems vel pabulum ſiue multum delectās aut multū delicium.
raguel: paſtor dei vel egrotans domino ſiue paſcēs deū aut pabulum eius deus.
rauhel: idem.
rabaia paſtor dñi vel egrotās domino ſiue paſcēs dñʒ: aut pabulum eius dominus.
rahelaia: idem.
raʒ: excelſus vel exaltatus ſiue tonitruum aut exaltatio.
rama: excelſa vel exaltata ſiue tonitruum aut exaltatio.
ramale: ſublimitas aut exaltatio ſiue tonitruū aut exaltabitur
ramalia: excelſus dño vel tonitruū dñi: ſiue excelſe laborans aut exaltatio laborantis.
ramaſſe: pabulū vł tinea ſiue malitia tinee: aut malitia de tinea.
ramath: excelſum ſignū ſiue exaltata peccato ſeu mortem vidit aut mortis viſio.
ramatha: idem.
ramathā: excelſuʒ ſignū ppli vel exaltatio peccati eoꝝ ſeu mortē vidit eis aut viſio mōtis eoꝝ.
ramothaim: excelſa duo vel excelſa bina ſiue duo ſublies duo exaltati. hec duo excelſa vel bina ſublimia ſunt due tribus: regia. ſ. ac ſacerdotalis.
Unde helchana fuiſſe legitur de ramathaim: qꝛ pater eius de tribu leui fuit ⁊ mater ei⁹ de tribu iuda: quod notaſ in eo ꝙ effratenus dr ab effrata vxore: ſcilicet caleph: quā ꝯſtat extitiſſe de tribu illa.
ramathiechi: excelſum ſignū gene: vel eleuatio maxille.
ramathithe: excelſa ſigna vł mortem videntes.
ramelech: excelſa portio: vel exaltata particula.
rameſſe: amaricans vel cōmotio turbulēta: ſiue corroſio tinee aut tonitruū gaudij.
ramech: mortis viſio vel excelſuʒ ſignū: ſiue celſitudo pauoris: aut exaltatio vite.
ramoth: excelſum ſignum vel exaltata reſponſio.
raron: curſus magiſtri vel conſummatio magiſterij.
raronites: currens magiſter vel cōſummatus magiſterio.
raronite currentes magiſtri vel cōſummatus magiſterij.
raſaia: impius dominus vel varietas domini.
raſathaiʒ: varietas bina: vel iniqtas duorum.
raſiʒ: variās eos vł iniqtas eoꝝ.
raſim: impius vel iniqu⁹ ſeu varietas aut pictura.
rathanim: ſonit⁹ vel iunipe⁹: ſiue viſio cōſūmata: aut viſiōis cōſummatio. Ferūt hoc lignū iuniperi multo tēpore ignem cōſeruare: ita vt ſi pruna ex ei⁹ cinere operta fuerit vſqꝫ ad annū ignita perduret.
raſias: ſacratus domino vel myſticus domini.
raſom: myſticus vel ſacratus.
raſom: idem. ¶ hic. e. poſt. r.

Reaias: magiſter dño vel dilatatio domini.
reba: multa vel magna ſiue iudicans aut iudicium.
rebai: multū mihi: vel magnitudo mea: ſiue iudex me⁹ aut iudicium meum.
rebe: quart⁹ vel quatuor: ſiue ordinatus aut ordinatio.
rebee: idem.
rebecca: patiētia vel multū accepit: ſiue multa patientia: aut q multum accepit.
rebla: cōmiſſuʒ vel multitudo.
reblata: multū hec vel multum iſte: ſiue multū cōmiſit h aut multū cōmiſſum huius.
regmag: quart⁹ ingenioſus: vel ordinata percuſſio.
recha: mollis vł delicat⁹ ſiue mollities aut teneritudo.
rechab ꝯcedēs vł excelſ⁹ ſeu mol

lis p̄rez:aut teneritudo p̄ile.
rechabite:concedentes vel excelſi ſeu teneri patribus aut delitie patrum.
rechat:mollities vel ſublimitas.
recē: pictura vel varietas ſeu vacuefacit:aut vacuefactio.
rechma:tēptatio vł militiā q̄piā
reeſa:chamus vel frenum:ſiue retinaculū aut cohibitio.
rephan : factura vel requies: ſeu nr̄a reqes:aut nr̄a factura.
regalim:pedes vel ambulatio:ſiue iter aut itinera.
regmē:cibus vel refectio ſiue paſcens eos:aut paſcua eorum.
regma tēptatio vel militia q̄piā.
regom:iter vel ambulatio.
rehi:paſtor me⁹ vel pabulū meū.
rēima:excelſa vel vidēs aliquid.
rempha:excelſa eructans vel exaltatio nihil.
remmi:excelſa commotio vel videns aliquid requiei.
remia:excelſus dn̄s vel exaltatio domini.
remon:excelſum murmur vł exaltatio inutilis.
remono:excelſe merens vel exaltatio iniquitatis.
remmon:eccleſia vel congregatio.
remmon:ſublimis:vel exaltata. ſeu malum punicū: aut malum granatum.
rēmōphares:diuidens eccleſiam vel diſſipans congregationē.
rēmōphares:ſublimitas violēta vel exaltatio diſſipata: ſeu diuiſio malipunici:aut diuiſio mali granati.
remoth:videns mortem:vel viſio mortis.
rena:magiſter abſcōditus:vł magiſterium pulchritudinis.
res caput vel patientia.
reſa:caput eius:vel patiens eum.
reſſa:chamus vel frenū:ſiue ſtadium:aut retinaculum.
reſſata:impietas:vel iniquitas.
reſathaim:impius eius vel iniqtas eorum.
reſephi:iniqtas:meſure vł caput.
reſen:caput fontis vel patientia oculi.
reſeth:ipietas:vel iniquitas ſeu caput vite:aut patiā pauoris.
reſpha:currens vel velox ſeu curſus:aut velocitas.
reſſa:caput domini:vel patiēs dominus.
rechma : ſonitus vel iuniperus: ſeu videns conſummata.
reu paſcens vel paſtus eſt:ſeu pauit me:aut paſtio mea.
reū:paſcēs eū vel pabulū eorum.
rezer:magiſtri viſcera fortis : vel magiſtro viſcera ſanctificata.

¶ hic.i.poſt.r.

Riba:multa vel magna ſiue iudicans aut iudicium.
ribai:multū mihi:vel magnitudo mea:ſeu iudex meus : aut iudicium meum.
ripha:videns bona vel vidēs bucellam.
riphat:vidēs bona tēporis vel videns bucellam vite.
riphet:videns bone pauoris vel videns bucellam vite.
rithus:querēs vel bonus ſeu lumen aut inquiſitio bonitatis.

¶ hic.o.poſt.r.

Ro magr̄ vel magiſterium. Roaga magiſter meditās: vł magiſtri locutio aut fortis ſuſceptio.
robaim:impetus vel latitudo.
roboam:dilatās populū vel diſſipans pplōs:ſiue impetus ppli. aut inclinatio populorum.
roboeth:platee vel latitudies:ſeu platee inclinate:aut platearum inclinationes.
rode:videns vel fortis:ſeu viſionis fortitudo:aut viſio fortitudinis.
rodie:videns vitam vel videns eſſentiam:ſeu vidēs iudiciū.
rodim:patruus iudicans vel viſio iudicio patruelis.
rodum:viſio vel deſcēſio ſeu diſſentiens:aut diſſidium.
rodij:videntes uel deſcendentes ſeu diſſentientes aut diſſidia.
rodochus:fortiter durus vel videns nigredinem.
roegali deorſum ſtrens vel magiſter triſticie.
rogel:deorſum ſtrens vel negociatio triſticie.
rogelim:deorſum ſtrēs eos vel negociatio triſticie eorum.
rogomelech. magiſter fouee partis vel magiſtrans decipulas portionis.
roma magiſterīū frangēs vł magiſterij conſtractio.
roma tonans vel ſublimis: ſiue tonitruum aut ſublimitas.
romani:tonantes vel ſublimes ſiue tonātes ſublimiter:aut tonitrua excelſa.
romelia:magiſter frangens laborantes aut ſublime tonitruum laborantium.
roob:platee vel latitudines.
roobia platee domini vel latitudine dominantium.
rooboth platee inclinate:vel platearum inclinationes.
roes:turris vel propugnacula.
ros:caput vel initium.
roſmophim:caput fortium vel initium vicinarum.
rotū viſio vel feſtinatio ſeu deficiens aut defectio.

¶ hic.v.poſt.r.

Ruben vidēs filiū vel filius viſionis:ſeu vidēs i medio aut videns p medium.
rubeni videns filiū meū vel filij mei viſio ſeu videte iter me aut uidete per medium mei.
rubenite:vidētes filios vel viſiones filiorum:ſeu vidētes p mediū
rufus:ſanans vel reficiens : ſiue nos ſanās aut refectio noſtra.
Ruma:excelſa vel vidēs aliqd.
ruth:videns vel feſtinās.ſeu deficiens aut defectio.

¶ Seqr̄ de incipiētib⁹ a lr̄a.S.

Saaph:ſpeculum vel anguſtia tua
Saal:reddens vel aggrauans.
Saal: vola vel pugil: ſeu vulpis aut ortus aquarum.

Saalbi:aggrauans intellectuz: vel aggrauatio intelligentie.
Saalim vie vel pugiles ſeu vulpes:aut ortus aquarum.
Saalum: reddens vel redditor: ſiue redditio:aut reddidit eis.
Saar eſtimans vel eſtimatio.
Saarite eſtimātes uel ſiue eſtimatores.
Saarim:eſtimantes eos vel eſtimatores eorum.
Saaſin incubuit egrediēs vel incubatio egreſſionis.
Saba:capta vel captiua:ſiue captiuitas aut conuerſio.
Saba:clamans ſiue cōuertens:ſiue clamor aut eloquentia.
Sabcha:rete vel retinaculum:ſiue loquēs ei aut eloquētia ei⁹
Sabaias captus domino:vel conuerſio domini.
Sabaim clamantes vel eloquentes:ſiue cap iui:aut ꝯuertētes.
Sabama:leua vel ſiniſtra.
Sabama excelſa vel cōuerſio quedam ſiue tollens altitudinez: aut tollens excelſum.
Saban tollens altitudinem: uel tollens excelſum.
Sabana : leua meis vel cōuerſio quépiā ſeu tollens altitudinē: aut tollens excelſum.
Sabaoth:virtutes uel exercitus ſiue virtutum:aut exercituū.
Sabarim:mōtes circuiēs vel mōtium circuitio.
Sabath: ſceptum vel virga : ſiue baculus:aut principatus.
Sabatha:gyrans vel circūiēs:ſiue circūitus:aut circūcidens.
Sabathaca:ſedes tua vel circuiens te: ſiue circūitus tu⁹ aut circuncīſio tua.
Sabathai:circūitus me⁹ vel circūciſio mea.
Sabbatum requies vel regetio.
Sabbatiſſim⁹ regetio vel reges.
Sabe:agne vl oues ſiue ſeptez aut iuramētū.
Sabe:idem.
Sabe:ſepties vel abundans : ſiue ſaturitas.
Sabee:ſeptez vel abundans: ſiue ſaturitas aut abundantia.
Sabei captiui vel clamātes : ſiue conuerſi:aut eloquentes.
Saber captiuus vigilans vel conuerſus reſurgens.
Saber:virgultū vel iurans ſiue ouis aut ſacietas.
Sabeth:ouis vel ſarietas:ſiue virgultum aut adiuratio.
Sabeth : captiuus pauidus vel conuerſio vite.
Sabla:damma vel caprea ſiue iurans dñe:aut ſarietas dñi.
Sablath: requies vel ītermiſſio.
Sablathaim:requies in eis: vel intermiſſio eorum.
Sabois dāme vel capree ſiue ſtantes.aut ſtatio.
Saboim .tollens altitudinez vel tollens excelſum.
Sachar:eſlitium vel penitentia.
Sachat:ſinguli vel curuantes.
Sada archanuz vel latus a latere non a latitudine.
Sadada:lateri adherens vel archanum eius.
Sadaia:latus iniquuz vel archanum iniquitatis.
Saddai: oīpotens vel oīpotentia.
Sade:regio vel iuſticia ſiue conſolatio aut veneratio.
Notandum eſt in hac lra ſcꝫ.ſ. ꝙ ſicut quedam vocales cū apud nos ſint eadem: apud hebreos diuerſis characterib⁹ annotātur diuerſoſqꝫ ſonos habent: ideoqꝫ ⁊ diuerſas ſignificatiōes continent.ita etiam ipſa eadeꝫ ſ.cum vna apud nos ſit apud illos diuerſa ſortitur nomina diuerſaſqꝫ figuras poſſidet:ac diuerſos ſonos: ⁊ idcirco nemo mirum exiſtimet ſi ipſa eadem in varijs interpretatiōibus cōmutet. Tres ſunt eniz apud hebreos lre:una que vocat ſamech ⁊ ſimpliciter legit quaſi per.ſ.nſam litteram pro ſtratur:altera ſin uel ſeu di in qua ſtrido qdaꝫ nō noſtri ſermonis interſtrepit:tertia ſad nominat quam noſtre aures penitus reformidant.
Sademoth : regiones uel barba ſiue iuſticie: aut conſolatiōes.
Saderoth:porticus publica uel conuentic populorum.
Sadeſor:uberuz lumen uel lux uberum meorum.
Sadith:archanū iuſticie uel cōſolatio teſtificationis.
Sadoch:iuſticia uel iuſtificatio.
Saducei:iuſti uel iuſtificati: ſiue iuſticie aut iuſtificationes.
Saeſlema:peſtilens aer uel peſtilentia aeris.
Saph uinculum uel labiū ſiue ſpeculum aut anguſtia.
ſapha:uinciēs eū ul labiū ei⁹:ſiue ſpeculās eū:aut āguſtia ei⁹.
Saphai:uinciens me uel ſpeculans me ſiue labiuz meū . aut anguſtia mea.
Saphan uinciēs populū uel labiū ppli:ſiue āguſtiās eos aut ſpeculum eorum.
Saphan:abſconditus uel proficiſcens.
Saphan:lepus uel hericius:ſiue anguſtians:aut cyrogrillus.
Saphan:ſpeculans donū uel labium gratie uinculū ſupius aut barba ſuperioris iudicij.
Saphane:uinculū gratie uel ſpeculator donationis.
Saphane.labium eius ul labiū ſuperius:ſeu barba eius . aut barba ſuperioris iudicij.
Saphanephāe ſaluator mundi uel abſcōdito ⁊ repertor. Ipſe ē ioſeph q ⁊ egiptū ſaluauit ⁊ abſcōdita reuelauit pharaoni.
Saphama.abſcōdit dñs uel pſectio dñi ſeu ſpeculans donantē dñm.aut labiū grē domini.
Saphat.iudicans uel iudicauit ſiue iudiciū,aut diiudicatio.
Saphata.iudicās populū uel populū iudicauit.ſiue iudicans eum aut diiudicatio eius.
Saphathias iudicat dñs uel iudicatio domini.
Saphatmot.iudicās mortē uel iudicatio mortuorum.
Sapher.decus u:l pulchritudo ſeu ſpeculans

ſeu ſpeculans vigiles: aut labium reſurgentium.

Saphyrꝰ narrãs vel litteratꝰ ſiue libꝛariꝰ: aut egregie ſpecioſus.

Sapphyra: litterata vel libꝛaria ſiue narrans aut egregie ſpecioſa. Juxta vero pꝛopꝛietateȝ ſyri ſermonis īterpꝛetatur foꝛmoſa vel foꝛmoſitas.

Saphon: labiū murmurans vel ſpeculuȝ inutile: ſeu vinculū meroꝛis: aut āguſtia inīqtatis.

Saphtia: iudicat dominus vel iudicium domini.

Saga: locutio vel memoꝛatio.

Sahis: temptans vel temptatio.

Sairath damma vel capꝛea.

Sala: leua vel miſſa: ſiue tollens aut miſſio.

Salabin: pacis gꝛ̄uitas vel veſtimētū graue ſiue agrauās īelle lectuȝ aut aggrauatio ītelligētie.

Salabon: tollens meroꝛem. aut aggrauatio iniquitatis.

Salabonite: tollentes meroꝛem vel aggrauati iniquitatibus.

Salacha. leua venit vel tollens venit. ſiue tulit ſibimet aut temptatio itinerantium.

Salai. tollēs me vel miſſio mea.

Salabum. ſalus coꝛdis vel ſanitas coꝛdium eoꝛum.

Salama. veſtimentum vel pacificans ſiue veſtis pacis aut tribulatio eius.

Salamihel. pax mea deus. vel retribuet mihi deus. ſiue deꝰ veſtimentum meum. aut retributio mea retributio dei.

Salami. perfecti vel cōſummati ſeu perfectio aut cōſummatio.

Salamina. fluctus vel commotio. ſeu vmbꝛa commotionis: aut ſaluatio iudicij.

Salathi. frutex vel petitoꝛ.

Salathiel. petēs deū vel frutex dī.

Sale. egrediens vel egreſſio.

Salebim. pacis grauitas vel veſtimentum graue ſiue aggrauans intellectuȝ. aut aggrauatio intelligentie.

Salech. egrediens vel egreſſio.

Saled egrediens vel emiſſio.

Saleph. miſſus vel reditus. ſiue conſummatus perfecte aut cōſummate perfectus.

Salem. pax vel iuſtitia. ſeu miſſij aut miſſio.

Salem. reddēs vel reddita: ſiue conſummata perfecte aut conſummatio perfectionis.

Salemot. egrediens moꝛtuus: vel egreſſio moꝛtui. ſiue tollēs moꝛtem. aut emiſſio moꝛtis.

Salphaath. vmbꝛa pariter. vel vmbꝛa foꝛtitudis. ſeu vmbꝛa foꝛmidās. aut vmbꝛa in idipm̄.

Sali. miſſa vel leua. ſeu tollens aut miſſio.

Salim leua vel vulpes ſiue tollens eos aut miſſio eoꝛum.

Saliſa. vitula tertia. vel vitula triennalis. ſeu vitula cōſternans aut vitula conſternata.

Saliſſa. idem.

Salma. perfecta vel pacificans ſeu ſentiens. aut ſenſibilis.

Salmā ſentiēs vel ſenſibilis ſeu pacificus. aut conſummatio.

Salmana. pfectus vel cōſummatus ſiue pacificans eū aut ſenſibilitas eius.

Salmanaſar. perfectus vinculo vel cōſummatus ad vinciēdū ſiue ſentiens carcerē. aut pacificans anguſtias.

Salmane pacificans eū aut conſumptio eius ſiue vmbꝛa pꝛohibēdi aut vmbꝛa cōmotiōis.

Salmanoe. ſenſus vite vel pacificans ſuſceptus ſiue vmbꝛa offēdiculi aut imago foꝛtitudis.

Salmas ſentiēs dominū. vel pacificus domini.

Salmon ſenſibilis vel pacificus ſiue vmbꝛa virtutis. aut imago foꝛtitudinis.

Salmona. imagūcula eiꝰ vel imago foꝛtitudis eiꝰ ſiue ūbꝛa poꝛtiōis aut umbꝛa muneratiōis.

Salmonē nomē habitaculi vel umbꝛatio mūeris ſeu ūbꝛa vtutis eoꝝ aut imago foꝛtitudis eoꝝ.

Salo: tollens. vel cōmiſſio eoꝛū.

Salol tollēs eos: vel emiſſio eoꝝ.

Salum. retribuēs vel pacificꝰ ſiue retributio aut pacificatio.

Salome: pacificans eum vel retributio eius.

Salomi: retribuens mihi vel pacificatio mea.

Salomi pax mea eis vel retributio mea eoꝛum.

Salomit: tēptatio reſpiciēs trāſmigrationē vel trāſmigratio reſpiciens temptationem.

Salomon: pacificus vel retributoꝛ ſeu pacificās. merētes aut retribuens iniquis.

Saltus: frutex vel petitio.

Salu: tēptatio reſpiciēs vel reſpectus tēptatiōis. Juxta ethymologiā vero greci ſimonis iterpꝛetaꝛ vegetatꝰ aut foꝛtunatus.

Salumuth: temptatio reſpiciēs trāſmigrationē vel trāſmigratio reſpiciens temptationē.

Saluſaa: uita cōſternata uel temptatio reſpiciens eum.

Sama: ibidē uel pditio ſiue exauditus aut exaudibilis.

Samaa: ibideȝ perditio eius vel ibidē exauditio eius.

Samacha: celi tui uel celos tuos.

Samachias: celi tui dn̄e uel celos tuos domine.

Samath: nomē indytum vel auditio teſtimonij.

Samagar: nomē aduene vel exauditio aduenarum.

Samai: exaudiens me uel ibidē exauditio mea.

Samai: celeſtis uel humilis ſeu ve mihi. aut ibidē pditio mea.

Samaia humilis dn̄o vel audiēs dominū ſiue ibidem auditoꝛ dn̄s: aut ibidē exauditio dn̄i.

Samaoth. audiens ſignū: uel ibidem perditio reſponſionis.

Samarari: lana mea uel cuſtodia mihi.

Samarath: nomē amarum uel exauditio amaritudinis.

Samareus: lana uel coniunctioꝛ ſiue cuſtos aut cuſtodia.

Samari. lana mea uel coniun-

ctus mihi ſiue cuſtos me⁹ aut cuſtodia mea.
ſamaria:lana domini vel coniuncta domino ſiue cuſtos domini aut cuſtodiens dominum.
ſamaritan⁹: lana vel coniunctio ſeu cuſtos aut cuſtodiens.
ſamaritani:lane vel coniuncti ſiue cuſtodiens aut cuſtoditi.
ſamarite:idem.
ſamaron ibidē meror vel ibidez proditio iniquitatis.
ſambucea:ſol vel lumen ſiue illuminans aut illuminatio.
ſamech.fultura vel erectio ſiue adiutorium aut firmamentum.
ſamer:cuſtodiens vel cuſtoditus ſiue cuſtos aut cuſtodia.
ſames:ſol vel fons ſolis aut mādatum humile:vel mandatuz humilitatis.
ſamgar:nominatus icola vel nominatio aduenaruz.
ſamias:ſuſtollēs nomē domini: vel audiēs dūm plaſmatorez.
ſamir:vepres vel ſcultū ſiue nomē vigilie aut exaudiēs vigilātes.
ſamith:nomen temporale vel auditio peccati.
ſamodi:nomina vel noīationes.
ſamoe: nomen vite vel exaudiēs ſuſceptionem.
ſamothracia:audiens reſponſiones vel audiens reuelationem ſeu auditio reſpōſiōis aut auditio reuelationis.
ſamothraces audientes viſiones vel audientes reuelationē:ſeu auditores reſponſionum aut auditores reuelationum.
ſamſari : nominat⁹ princeps vel exauditor anguſtie.
ſaturi:nomen laceſcens vel exauditio amaritudinis.
ſamſame:nomē auditum vel famoſa auditio.
ſamſon:ſol fortis vel ſol fortitudo ſeu ſol eo᷑:aut illuminās eos.
ſamu: audiēs vel exaudibilis ſeu ibidē pditio aut:ibidē exauditio
ſamua:audiens eum vel exaudibilis ei ſiue ibidē perditio ei⁹ aut ibidem exauditio eius.
ſamuel: noīatus deo vel poſtulatus a deo:ſiue audiens deum aut exauditio dei.
ſamum : audiens eos vel nominatio eorum.
ſamus: noīatus vel exaudibilis.
ſamuſathā:nominans eis vel exauditio eorum.
ſamaſathi:nominatus mihi vel exauditio mea.
ſan:dormiens vel ſecur⁹ ſeu abūdans aut egrediens.
ſanaballath: abūdans vir tpe vel egreſſa deuc:ratio petōis.
ſanabia: dormiens domino. vel egreſſio dn̄i : ſeu abūdās dn̄o aut ſecuritas domini.
ſanā: dormiēs populus:vel ſecuritas populi ſeu abūdans eo᷑ aut egreſſio eorum.
ſanā: dormiēs dn̄o vel egrediēs gratia : ſeu abundanter donatus:aut ſecuritas gratificata.
ſanami: dormiēs dn̄o eis vel egrediēs gr̄a eo᷑ ſiue abūdant donās eos aut ſecuritas gratificationis.
ſandicus: abundans cōpunctio. vel egreſſio compunctionis.
ſanir: deus luminis vel deus lucerne ſeu leuans nouitatē.aut nouitatē.attollens.
ſapam : ſpeculator vel labiū eius ſiue iudiciū ſuperius aut barba ſuperioris iudiciū.
ſara : princeps vel carbo ſeu velamen aut anguſtia.
ſarra:idem.
ſaras princeps eius vel carbo ei⁹ ſeu eius velamen aut anguſtia malorum eius.
ſarahalla: principatū habētia vel carbonū deuorationes.
ſarabias: pnceps patrū domini: vel principes dn̄i patruus.
ſarad. deſcēdens vel deſcēſio.ſiue deſcēdit:aut vt deſcenderet.
ſaraphat icendes vel incendiū.
ſaraphe:princeps fratrū vel velamen fraternū ſiue carbo ſuſcipiens aut anguſtia vite.
ſarai:princeps mea vel carbo meus ſeu velamen meum aut anguſtia mea.
ſaraia:princeps fuit vel principans dn̄s ſeu vinctus dn̄o aut anguſtia domini.
ſaraias princeps dn̄i vel principans dn̄o ſeu velamen dominans aut anguſtia dn̄i.
ſaraite:princeps vel anguſtiati ſiue carbones aut velamina.
ſarai porta vel candor ſeu cantilena aut cantor introiens.
ſararim:porte eo᷑ vel cantantes eis ſeu cātilena eo᷑ aut cantores introeuntes ad eos.
ſaraſa:princeps tribulator vel princeps tribulat⁹ ſeu prīceps tribulatiōis aut pricipat⁹ tribulatio
ſaraſar: pricepsfuit vel elatio anguſtie ſeu pricepo tribulatiōis aut principans tribulationis.
ſarath . vincens vel lepra ſeu tribulatio aut morb⁹ iſanabilis.
ſarath:vincens venit vel lepra ei⁹ ſeu tribulās eū aut morbus iſanabilis ei.
ſarathā:lepra donata vel victoria gratie ſeu tribulans eos : aut morbus eorum adueniens.
ſarathaſar vincens diuitez vel lepra diuitiaꝝ.ſeu morbū iſanabilē tollēs aut tribulatio facturam ſuſcitans.
ſarathim.lepra mea vel tribulās me ſiue victor meus aut morbus inſanabilis mihi.
ſarbu:lepra vel morb⁹ iſanabilis.
ſardis : pricepo pulchritudis vel principatus pulchritudo.
ſareas: princeps tollens vel carbo ſuſtollēs ſeu velamen facture : aut anguſtia plaſmationis.
ſarebas princeps dn̄i vel anguſtians dominus.
ſared : deſcendens vel deſcenſio ſiue deſcendit aut deſcenderet.
ſaredite: deſcēdētes aut deſcenſiones ſiue deſcenderunt: aut vt deſcenderent.
ſareda: deſcenſio eius vel deſcendens ei.
ſaredatha: deſcendens tpe vel de-

ſtenſio peccatoris.
ſarema: pricepſ ſibilās vel prin-
ceps litigioſus.
ſareon: princeps merens vel car-
bo inutilis ſeu velamen triſti-
cie aut anguſtia iniquitas.
ſarepha incenſa vel incendium:
ſeu tribulatio panis aut panis
anguſtia: nomen ex hebreo ſy-
roq3 compoſitum.
ſareſat princeps vel anguſtiatus.
ſares: princeps vigilans vel prin
ceps ſuſcitans elationem an-
guſtie.
ſareth: vincens vel lepra ſeu tri-
bulatio aut relique pncipatus.
ſarphan: princeps incendens vel
carbo incendij.
ſargan: princeps horti vel prin-
ceps virgulti.
ſargon idem.
ſarigaur: rami vel ppagines. ſeu
princeps ramorum: aut prin-
ceps ppaginum.
ſarias: princeps domini vel prin
cipans dominus.
ſarim. hordeum vel cibariuz ſeu
pricipās eis aut anguſtia eoꝝ.
ſarion: princeps merens vel car-
bo inutilis ſeu velamen triſti-
cie aut anguſtia iniquitatis.
ſarith: relique vel priceps religꝝ.
ſarone: princeps meroris eoruz
vel cantās ei cāticum triſticie.
ſaron: princeps meroris vel can-
tans triſticiā.
ſarona: princeps triſticie vel can-
tās triſticiā ſeu priceps mero-
ris ei⁹ aut cātilena triſticie ei⁹.
ſaronite: princeps merentes vel
cantantes triſticiam.
ſaror indutus vel idumētuz ſiue
coanguſtans aut coāguſtatio.
ſaroron: princeps mōtiū vel pn-
cipās lumini ſeu anguſtās pel
les aut velamen iracundie.
ſarſathin: princeps cadaueris vl
priceps ruine ſeu priceps ruē
tiū aut princeps cadentium.
ſarthan: princeps demolitorum
ei⁹ vel princeps coanguſtate-
rum eius ſeu tribulans eum
aut coanguſtatio eius.
ſaruch: lorꝫ vel corrigia ſeu depē
dens aut perfectio.
ſarma: vincta vel vinculum ſeu
anguſtans aut anguſtia.
ſaſa ſenarius vel longeuus.
ſaſabaſar: ſenarius inſanus vel lō-
geuitas anguſtiata.
ſaſagaci ſenarius robuſtus vl cō
geuitas fortitudinis.
ſaſai ſenarius meus vel longeui
tas mea.
ſaſon ciuitas vel oppidū.
ſaſonthamar: vrbs palmarū vel
ciuitas amaritudis: ſeu vrbs
commutantium aut oppidū
commutatorum.
ſathaim: libri vel librarij ſiue hi
ſtorici eoꝝ aut hiſtorie eorum
ſathan cōtrarius vel aduerſari⁹.
ſeu trāſgreſſor aut puaricator
ſathanas: trāſgreſſor vel preuari
cator ſeu cōtrarius facture aut
aduerſarius plaſmationis.
ſau: digna vel eleuatio ſeu digni
tas aut eleuatio.
ſauce: cantiones vel cantilene.
ſauei digna vel eleuata ſeu digni-
tas eius aut eleuatio eius.
ſaupha. ſpeculator vel ſpeculatio
ſeu ſupeffūdēs aut ſupeffuſio
ſaul: petito vel expetitus ſeu abu-
tens aut abuſiuū eorum.
ſaulite petens vel expetiti: ſiue abu
tentes aut abuſiui eorum.
ſaulus tēptatio reſpiciētis vel tē
ptatiōis ſecuritas ſiue abutēs
ꝯſilio aut expetito feſtinatiōis.
ſaura dignitas magiſtri vel de-
uatio magiſterij eius.
ſecchacha propago vel tabernacu
lum.
ſcharioth merces vel mercedem
accepit.
ſpama accinctio vel expeditio.
ſpani accincti vel expediti.
ſparita accinctio bona vel expedi-
tio illuminationis.
ſparthiathe accincti bene vel expe
dite illuminati.
ſtachim faciens cantilenas vel fa
ctor cantilenarum.
ſtachim faciens cantilenas eorū vel
factor cantilenarum eorum.
ſtarboꝫannia iudex. contemptor
gratie mee. vel ſpeculator de-
ſpiciens gratiam meam.

¶ hic. e. poſt. s.

Seba: ſtatio vel eloquentia ſe
baſte vellans vel girans.
ſebaſtianus vellat⁹ vel circūiēs.
ſebe ſtatio vel eloquētia.
ſebedia. ſtat teſtans dominum
vel ſtatio ſerui domini.
ſebia. ſtans in quus dominus
vel ſtatio iniqui domini.
ſebemas. ſtat iniquus dominus:
vel ſtatio iniqui domini.
ſebeon. ſtans merens vel ſtatio
dolens. ſeu ſtat iniquitas aut
eloquentia inutilis.
ſebethai. ſtans ſuperior: vel elo-
quentia pauida.
ſebia. ſtās dn̄s vel ſtans dn̄o ſeu
ſectās dn̄m aut ſectator dn̄i.
ſebiel. ſtans deus vel ſtans deo
ſeu ſectās deū. aut ſectator dei
ſebna ſtans pulchre vel ſtatio pul
chritudinis.
ſebim ſtatio maris vel ſectatio
eius mare.
ſeboim. dāma vel caprea: ſeu ca-
prea eoꝝ. aut damula eorum.
ſeboleth. ſpica vel germinatio.
ſebom. dāma vel caprea ſeu ſtatio
maris: ſeu ſectatio ei⁹ mare.
ſebuel. reuertens ad deum. vel re
uertitur ad eum deus.
ſechar: byſſus vel cilitium.
ſechath: ramus vel propago.
ſechech. ſpeculū vel ſpeculatio.
ſechem. laborās vel humeroſus.
ſechemite: laboroſi vel humeroſi.
ſechemas. varius dominus vel
varietas domini.
ſechim. varius vel varietas.
ſechias. vari⁹ dn̄s vl varietas dn̄i
ſechiel. vari⁹ deo vel varietas dei.
ſechimas. vari⁹ dominus vel va-
rietas domini.
ſechothanoth. tabernacula filia-
rum vel obūbrans filias.
ſechi: ebrietas vel tabernaculum.
ſechrona. ebrietas merens vel ta-

ternaculum doloris eius.
Secha: ſpine vel cardi ſeu tribuli aut punctiones.
Sechim: fatuus vel fatuitas ſiue fulſus aut infatuatus.
Secundus: eleuans vel eleuatus ſeu elatio aut eleuatio.
Seda cibaria vel ex latere.
Sedada. cibaria teſtium vel ex latere ſeruitutis.
Sedecha: iuſtitia vel iuſtificatio:
Sedecie: iuſtificans eum vel iuſtificatio eius.
Sedechias: iuſtitia domini vel iuſtificans dominum.
Sedens cibaria ignis vel ex latere luminis.
Sedi cibariũ meũ vl' ex latẽ meo
Sedij: cibarium meum mihi vl ex latere meo meus.
Sedim: ſaline vl' amaritudines: ſeu nemus amenum aut amenitas nemoris.
Sedius: cibarium feſtinãtis vel ex latere conſiliatoris.
Sedimi bel: ex latere dei vel cibarium quod eſt a deo.
Seddo: cibarium teſtium vel ex latere ſeruientis.
Sedrach: decor vel decorus.
Sedrachi: decus meum vel decorus mihi.
Seducha teſtimõiũ vl' teſtificatio
Sephana: humilis vel cãpeſtris ſeu atterẽs eos. aut attritio eorum
Sephamoth. atterẽs mortem vel humiliãs mortuos ſeu labium mortis aut iudiciũ mortuorum.
Sephan: ſpeculatio vl' aglonaris
Sephar: liber vel littera ſeu libra rius aut literatus.
Sephartalim: liber plaſmorũ vel volumen hymnorum.
Sepharuaim: libri ipſi vel littere ipſe ſeu librarij eorum. aut ipſi literati eorum.
Sephat. iudicans vel iudicatio.
Sephata. iudicans eum vel iudicatio eius.
Sephathias: iudicãs dominus: uel iudicatió domini.
Sephala: humilis uel campeſtris ſeu vallis aut planities.
Sepher: libri vl' littere: ſiue decus aut pulchritudo.
Sepher: iudicium vel iudicatio.
Sepheus: ſpeculatus vl' egrediẽs.
Sephi ſpeculatus vel vnipes.
Sephina: aglo vel aglonaris ſeu tẽptans eos: aut tẽptatio eorũ.
Sephion: egrediens vel abſditus: ſeu egredere os meroris aut egrediens os triſticie.
Sephor: ſpeculator vel bipes.
Sephon: ſpecula vel aglone ſeu ſpeculum aut archanum.
Sephonita ſpecula vel archanum ſeu aglonares aut ſpeculatores
Sephor: auis vel ſpiculũ ſeu adherens aut placens.
Sephora: auis eius vel ſpeculans eum ſeu placens adheſit aut adheſio placuit.
Sephrai: placens ſignum uel adherens ſubterius.
Sephthan: ſpeculato humilis uel archanum reſponſionis.
Sephu: ſpiculum uel ſpiculator ſeu bipes aut unipes.
ſephutan: atterẽs naues uel attritio nauiũ: ſeu adũbrans iuſtitiã: aut umbraculum iuſtitie.
ſegar: calidus uel minoratus.
ſegiz: ſpine uel tribuli ſeu pũgẽs eos aut punctiones eorum.
ſegon: locutio murmurans uel loquela inutilis.
ſegor iunior uel paruula ſeu calens aut meridiana.
ſegur ſpina paruula uel loquela inutilis.
ſegur iunior ul' paruulus: ſeu calens aut meridianus.
ſephin: exitus uel exeuntes.
ſeyr: hircus uel hirſutus ſeu hiſpidus aut piloſus.
ſeyra. hiſpida uel hirſuta ſiue horribilis aut piloſa.
ſeyrath idem.
ſela, petitio ul' umbraculũ ſeu del mittens eũ. aut dimiſſio eius.
ſela. ſemper vel in finẽ ſiue ſempiternus aut in ſempiternum.
ſelachi: tollens ſibimet uel tẽptatio ambulantis.
ſella petitio uel umbra eius.
ſellai: petitio mea uel umbraculum meum.
ſellaia: petens dñm uel umbraculum domini.
ſallaite: petentes uel ſempiternũ ſeu dimittentes eos: aut obũbracula eorum.
ſelam: miſſus uel latus a latere non a latitudine.
ſelam: petitio uel ſempiternitas ſeu obumbrãs eos aut dimiſſio eorum.
ſelepha: ramus vel ppago ſeu pacificus ſuſpirãs aut pacific' et ubſcẽs.
ſelebin: petens filios uel obumbraculum filiorum.
ſelech: petens uel dimittens ſeu umbraculũ aut ſempiternitas
ſelecha: tẽptatio itineris uel temptatio ambulantis ſiue obumbrãs aut ſempiternitas eius.
ſellem: pacific' uel pacatus ſeu pacificans aut pacificatio.
ſellemite: pacifici uel pacati ſeu pacificãtes aut pacificationes.
ſeleman: redditus dño eſt.
ſelemias: redditus dño uel redditio domini.
ſelemi. tẽptatio reſpiciẽs trãſmigrationẽ vel trãſmigratio reſpiciens temptationem.
ſelles: petitio uel pacificans.
ſelethai: frutex vulturis uel petitio: deuorantis.
ſeleucus exiẽs aduocat' uel exiens aduocatio ſeu tollens ſemetipſos aut itineris expiũtũ.
ſeleucia: exiens aduocatio: uel exitus aduocationis ſeu tollẽs ſemetipſaz aut itineris expiũtũ
ſelim: vulpes vel tollẽs ſeu auulſio aut dimiſſio.
ſelma ſenſus uel perfectio.
ſelmai: ſẽſus me' uel pfectio mea
ſelmon. pax uel ſenſus ſeu fortis imago aut v'tutis ũbraculũ.
ſelo: ue ei uel dimiſſi ei' ſeu petens eum.
ſelom: auulſio uel dimiſſio ſiue tranſlatus aut reſtituens.

Sellum: pacificus vel pacatus ſeu pacificans aut pacificatio.
Sem: audiens vel noiatus ſiue famoſus aut famoſa auditio.
Sema: nomen auditum vel famoſa auditio.
Semma: idem.
Semaa: nomē auditū ei: vel famoſa exauditio eius.
Semaia: nomē auditū dño vel famoſa exauditio dñi.
Semaoth: nomē humile vel nomē humilitatis: ſeu nomē auditū: aut noiata auditio.
Semarith: nomē queſitū vel auditio bonitatis.
Semathi: nomē tpale vel exauditio peccatoris.
Semaahi: noiati petō vel exauditi temporaliter.
Semadahe: nomē ſcitū: vel nomen auditū: ſeu nois auditio aut nois ſcientia.
Seme: audiēs vel auditio ſeu nomen aut noiatio.
Semeber: nomē fontis vel exauditio putei.
Semedab: nomen pditionis vel ibi perditio: ſeu nomen auditionis aut ibidē exauditio.
Semegar: ibi aduena vel ibi colonus ſeu auditio aduene: aut nomen aduenarum.
Semei: audi mihi vel audi me ſeu nomē meū aut auditio mea.
Semeias: audiēs dñs vel nominatus domino.
Semeiri: noiati mihi vel exauditores mei.
Semel: ſol vel idolū. Et notādū q3 hoc nomen in hebreis voluminibus qñ ſermo latinus ſita ſilitudine. vnde & ſimulachra dñr ipa idola qñ ſimulachra.
Semelias: idolū dñi vel ſol dñic⁹
Semer nomen amarum vel exauditio amaricationis.
Semerias coiunctus dño: vel cuſtodia domini.
Semeron: vepres doloris vel terra inculta merentium: ſeu nomē magiſtri dolentis aut audiēs magiſtrū inutilem.
Semes: ſol vel fons ſolis ſeu mandatum humile aut mandatū humilitatis.
Semi nomē auditū mihi vel famoſa exauditio mea.
Semida: nomē meū ſcitū: vel nomē meū auditū ſeu nois mei auditio aut nomē meū ſcia.
Semidahe nomē meū ſcitū vel nomē meū auditū ſeu noīs mei auditio aut nomē meū ſcia.
Semidate: nomina mea ſcita vel noia mea audita ſeu nominū meoꝝ auditiões: aut nominū meorū ſcientie.
Semir: vepres vel incultū ſeu terra ſpinoſa aut terra inculta.
Semiramoth: nomē videns mortē vel auditio mea viſio mort⁹
Semoth nomen mortuū: aut auditio mortis.
Semua: noiatus vel exaudabilis.
Senesar: blaſſemus vel blaſſemia.
Sennoth: noia vel auditiones ſeu noia ſigni: aut exaudita viſio.
Semrā: audiēs nomē excelſū vel famoſa auditio exaltationis.
Semramite: audiētes nomina excelſa vel famoſe auditiones exaltationum.
Semri: nomen laceſcens vel auditus amarus.
Semron. nomen eius vel auditio eius ſeu cuſtos vidit aut viſionis cuſtodia.
Semromarem: nomen amaretriſticie vel audiens amarū merorem ſeu cuſtos amari meroris aut cuſtodiēs merorē amaritudinis.
Senſai: audiens nomen ſalutis: vel famoſa auditio ſaluatoris
Semſhi: ſol meus vel illuminatio mea.
Sen: dentes vel abundātia ſeu ſuper vulnus aut amphora temptationis.
Senna: voluntas vel mandatum ſeu voluntas mādati aut mandatū voluntatis eius.
Sena: tollēs vel anguſtia: ſiue de⁹ eius aut abūdantia eius.
Senaa: tollēs eum vel anguſtia eius ſeu ſuper vulnus ei⁹ aut amphora temptationis eius.
Sennaab voluntas patris vel mādatū paternū ſeu volūtas mādati paterni aut mandatū voluntas paterne.
Sennaar fertilis vel fetor eorum ſiue excuſſio dentium aut dentium vacuefactio.
Sennacherib tollens deſerta vel alleuans deſertionem.
Senaa deus populi uel anguſtians populum ſeu tollens eos aut abundantia eorum.
Sennaſar voluntas diuitiarū vel mandatū beatitudinis.
Sene de⁹ ei⁹ vel anguſtiās eū ſeu tollēs eū aut abūdantia eius.
Senech cymbalū vel tinnitus.
Seneſarma tollens rubrum vel temptationes tollens.
Sennim voluntas mandati eorū uel mādatū voluntatis eorū.
Semron nomē uidēs uel cuſtos nominis.
Seneſhi ſol meus uel illuminatio mea.
Senna dentes monēs uel amphora tēptationis commote.
Seon calor uel calid⁹ ſiue germē qđ nō eſt germen inutile.
Seen tēptatio laceſcēs uel allectio inutilis ſeu germen tēptatū aut germinatio tēptatiōis.
Seor calēs uel paruulus ſeu minor aut meredianus.
Seorim trinorans eos uel caliditas eorum.
Sephi ſpeculat⁹ uel unipes moliſ.
Sephima ſpiculū fractum.
Seraphin ardor uel incendium: ſeu ardentes uel incendētes.
Seraia princeps dñi uel anguſtians dominum.
Serabias: idem.
Sereſer princeps principū uel anguſtians princeps.
Seth princeps uel lepra ſeu tribulatio aut relique pncipatus.
Sergius princeps uallis uel pns

cepa hortuli ſeu princeps hor-
ti humiliati aut anguſtias hor
tum humiliatũ.
Serizpncipãs ei⁹ aut ãguſtia eoꝝ.
Seron princeps meroris vel can-
tans triſticiam.
Sercarbo murmurantiũ aut an
guſtia inutilium.
Serua: vinculũ vel anguſtia.
Seruch: lorum vel corrigia ſiue de
pendens aut pfectio.
Seruia: vinctus vel vinctio ſeu an
guſtians aut anguſtiatus.
Seſa: temptatio vel firmatus ſiue
longeuus aut egrediens.
Seſac: manus vel byſſus ſeu ma-
nus ſacci aut ſaccus byſſinus.
Seſai egrediens mihi vel longeui
tas mea ſeu farinatus me⁹ aut
temptatio mea.
Seſamor: tẽptatio vigẽs vel egreſ-
ſio attrectans.
Seſan temptatio boni vel egreſſio
gratie.
Seſban: tribulatio veniẽs: vel tri-
bulator edificationis.
Seſbaſar: tribulator vel tribulat⁹
ſeu tribulans aut egrediens.
Seſima egreſſio mortificatiõis vel
egreſſum eſt os triſtitie.
Seſiõ egreſſio triſtis oris ul egreſ
ſum eſt os triſticie.
Seth ponens vel poſitus ſeu poſu-
it aut reſurrectio.
Seth: ſemen uel germen ſeu ger-
men aut poculũ.
Sethar poculum ſuſcitans vel ger
men vigilie.
Sethim ſpine vel germina ſeu po
ſitiones.
Sethri exactor meus vel abundã-
tia mea ſeu diuertẽs mihi aut
diuerticulum meũ.
Sethrai ſeminans magr me⁹ uel
reſurrectio magiſtri mei.
Sethiz ſpine vel germina ſeu po-
ſitiones.
Seema loqns vel tẽtoriũ ſeu vul-
pecula clamãs aut tabnaculũ.
Sene: loquentes vel tentoria ſeu
vulpecule clamantes aut taber-
nacula.

ſcenopegia tentorium occurſio
vel tabernaculorum ſolẽnitas.
Scena: vulpecula hec vel taberna-
culũ ipſum.
Stephanus: corona vel norma no
ſtra: ſeu iudicans nos aut ſpecu
lator noſter.
Stephanus regule vel coronatus
ſeu ſpeculans aut iaculatio.
Stephana: corona vel norma nr̃a
ſeu iudicans nos aut ſpecula-
trix noſtra.
Stephana: regula uel corona: ſeu
ſpeculans aut iaculatio.

Chic.i.poſt.s.

Sia: dormitatio vel indigen-
tia ſeu dormitantes: aut in-
digentes.
Siaa: dormitãs ei⁹ vl' īdigẽtia eius.
Siabar indigens patre vel dormita
tio patris.
Siai: dormitans mihi vel indigen
tia mea.
Siam: ſitis vel ſitiens ſeu dormi-
tans aut indigentia eorum.
Siba: recte vel conuerſio: ſeu venit
egreſſus: aut venit egreſſio.
Siban: rectitudo boni vel conuer-
ſio gratie.
Siboim: rect⁹ vl' ꝯuerſus ſeu egre-
diens eis aut cõuerſio eorum.
Siccha: inſania vel ebrietas.
Siccharij: ebrij vel inſani.
Sichar: penitens vel penitentia.
Sichar: ramus vel concluſio: ſeu
byſſus aut cilitium.
Sichriech: deſicatio vocis adducte
vel adductio vocis deſicate ſeu
effundens ſextarium: aut effu
ſio ſextarij.
Sichem: humerus vel humeri ſeu
labor aut laborantes.
Sicher: ebrius vel ebrietas.
Sichera: ebrius ei⁹ vel ebrietas eius
Siccileg: effundens ſextarium vel
effuſio ſextarij: ſiue deſicatio vo
cis adducte aut adductio vocis
deſicatio.
Sicilia ponderoſa vel laborioſa.
Siciliẽſis: ponderoſi vel laborioſi.
Sichima: humeroſa vel laborioſa.
Ipſa eſt q̃ eſt ⁊ ſichim: ſed in la

tinum ⁊ grecũ ſonũ vertitur
vt ſichima pronũciatur.
Sichim: humeroſi vel laborioſi
Sicione: pondus doloris. vel labo
rioſa iniquitatis.
Siculus pondus conſilij vel la-
bor feſtinationis.
Sichem: coniunctus vel venatio
fontis vel taciturnitas.
Sidon ſalus vel tacẽs ſeu ſaluãs
Sidonij: ſalui vel tacẽtes ſeu ſal
uantes aut taciturnitas.
Sidon: venatio vel cõmotio ſeu
venatio triſticie: aut cõmotio
iniquitatis.
Sidama: cõmouẽs euz vel vena-
tio eius: ſeu cõmouẽs triſtitiã
ei aut venatio inigtatis eius.
Sidoma: venatio vel cõmotio ſeu
vẽatio meroris aut vẽatio inutil.
Sidonij: venantes vel cõmouen
tes: ſeu vẽatores meroris: aut
venantes inutile.
Sidrac: decor vel decorus ſeu de-
cus meũ aut decorus mihi.
Siene: ſitis vel ſitiens ſeu dormi
tatio aut indigentia.
Sienẽſes: dormiẽtes vel ſitientes
ſeu indigentes aut indigẽtie.
Sibab: ſup attollẽs vl' ſup attollere
Silla: miſſus vel miſſio.
Silam. miſſio ei⁹ vel miſſio eorũ.
Silas miſſa plaſmatio vel miſſio
nem ſuſtolens.
Sillem: recens vel nou⁹ ſeu recẽ
ter aut nuperime.
Silliri miſſus mihi vl' miſſio mea
Sillo: auulſio vel vbi eſt ipſa.
Silo: auulſio vel tranſlata ſeu di
miſſio aut reſtitutio.
Silonite: auulſi vel vbi ſunt ipſi.
Silonite: trãſferẽtes vel auellẽtes
ſeu dimittẽtes aut reſtitui.
Silloa: miſſus vel miſſio ſeu miſ-
ſus ei: aut miſſio ei⁹.
Silo: idem.
Silloã: miſſus eis vl' miſſio eoꝝ
Siloni. tranſiens vel auellens ſeu
dimiſſio aut reſtitutio.
Silonite: trãſferentes vel auellen-
tes ſeu dimiſſi aut reſtitui.
Siluanus. miſſus frater vel miſſ

ſio ad fraternitatem.
ſimmaa exauditio vel exaudibilis
ſimmachus: exauditus vel exaudibilis.
ſimmaith: mortificans vel mortificatio ſeu mortificatus aut quicunque morietur.
ſymeon: auditus vel exaudibilis: ſeu audiens merorem aut nomen habitaculi.
ſymeonite: auditi vel exaudibiles: ſeu audientes triſtitiã: aut nomina habitaculorum.
ſymon obediens vel obedientia: ſeu ponens triſtitiam aut auditor meroris.
ſimplaſma. vocum copulatio vel vocum conuenientia.
ſimuth: locus vel loca.
ſin: tẽptatio egrediens vel egreſſio temptationis.
ſin: dẽtes vel dẽtoſu: ſeu ſuper paruulis aut amphora tẽptatiõis.
ſin: rubus vel odiũ ſeu mandatum aut egrediens.
ſina: dentes eius vel dentiũ eius: ſeu ſuper vulnus ei⁹: amphora temptationis.
ſina: mẽſura vel mandatum ſeu rubus eius: aut odiens eum.
ſina: tẽptatio egrediens mihi vel egreſſio temptationis mee.
ſinai: menſura mea vel mandatũ meum ſeu rubi: aut odia plurali numero.
ſina: dentes mei vel dẽtiũ meorum ſeu ſup vulnus meuz aut amphora tẽptationis mee.
ſincus: egrediẽs vel odioſus ſeu leuãs me: aut eleuatio mea.
ſingagma: doctrina vel iſtitutio.
ſinichion: victori deo palma: vel victoria dei triumphus.
ſinchicben: loquens vel loquela ſeu charitas.
Sion: ſpecula vel ſemen eius.
ſion: mandatũ vel numẽ ſiue ſpeculum aut ſpeculatio.
ſio: puluus vel turbulẽt⁹: ſeu turbidus: aut firmamẽtũ nouuz.
ſiorabanath: puul⁹ cãdidat⁹: vel firmamentũ noue albedinis.
ſir: aula vel lebes quã vulgo ollaz vocãt: id eſt chaldariã.
Sira: aula eius vel lebes eius.
Sirath: murus vel maceria.
Siracuſa murus gladij: vel maceria leticie.
ſiraſirim: cantãtia cãtica cãticorum
ſyria: ara vel humecta ſeu ſublimis aut ſublimitas.
Syrij: are vel humecti ſeu ſublimes aut excelſi.
ſyrophẽniſſa: alte cõuerſa mlier vel ſublimitas cõuerſiõis aſſũpte.
Sirtes tribulatiões vel anguſtie ſeu potiones aut tractationes ſirtes: enim a tractu: ſaluſtius dicit appellari.
ſis temptatio vel farina ſiue egrediens ei aut longeuitas eius.
ſiſai: temptãs me vel farina mea. ſeu egrediens mihi aut longeuitas mea.
Siſam: temptans eos: vel farina eorum ſeu egrediens eis aut longeuitas eorum.
ſiſara: equi viſio vel excluſio gaudij ſeu tollens cedentem: aut excludens gaudentẽ.
ſiſſiriel: timẽs deũ vel bñdict⁹ dei.
Siuram: dignitas vel elatio.
Siglia: ponderoſa vel laborioſa.
Sigilieſes: põderoſi vel laborioſi
Sithia: vulpes illuminata vel tẽtorium illuminatuz.
ſithe: vulpecule illuminate vel tabernacula illuminata.
ſiropolis: vulpes illuminata ciuibus vel vulpeculis illuminata ciuitas.
Siropolite: vulpecule illuminate ciuib⁹ vel vulpib⁹ illuminati ciues.
ſmirna: cõſũatio amaritudinis vel amaricatio conſũmata.
ſmirnei: cõſũmati ī amaritudine. vel amaricati in cõſũmatione.
ſmirne: cantans canticũ vel cantatio eoruz.
ſmirnenſes: cãtãtes cãtica vel cãtationes eorum.

Thic.o.poſt.s.

Soa: ſaluans eum vel locutio eius.
Soar: puſillus vel puſillanimis: ſeu puſillitas aut puſillanimitas.
ſoba: ſerra ſecans in ea vel mandatuz in ea.
ſobab: conuertens vel conuerſio.
Sobaba: conuertens cũ vel conuerſio eius.
Sobach: ſimplex vel colũbaria. ſeu cõuertẽs te aut cõuerſio tua
ſobai: ſerra mea ſecans vel mandatum meum in ea.
Sobal: ſpica vel vectes ad portandum: ſeu vana vetuſtas aut vana vetuſtatio.
ſobi: ſerra ſecans me vel mandatum in me.
Sobnas: ſedens vel ſedes ſeu diuertens aut diuerticulum.
ſobochi: irretinens conuerſio.
ſobochai: cõuerſio mea vel incendiũ meũ vel irretinẽs vulturẽ aut conuertens deuoratorem.
ſocha: ramus vel propago.
ſochat: rami vel propagines.
ſoccho: ramus vel humilitas: ſeu vmbraculũ. Soccoth: idem.
ſoccho: tentoria vel tabernacula ſeu rami aut humilitates.
ſoccothbenoth: tentoria filij reſpondentis vel tabernacula filij tẽporalis.
ſodach: excludens vel latus a latere nõ a latitudine ſeu archanum aut excluſio.
ſodada: lat⁹ ei⁹ vel excludẽs eũ ſeu archanũ ei⁹ aut excluſio eius.
ſodi: latus meum vel archanuz meum: ſeu excluſio mea.
ſodi: idem.
ſodoma: paſtio ſilens vel declinatio eorum.
ſodoma: fulua vel ſterilis: ſeu cecitas: aut pecora ſilentia.
Sodomie: paſtiones ſilentij vel declinationes eoruz.
Sodomite: fului vel ſteriles: ſeu ceci: aut pecora ſilentia.
Sorem: gyr⁹ vel expectatio eorũ.
Soen: gyrus vel expectatio.
Soene: gyrus ei⁹ vel expectatio

S eorum:ſiue expectans eos.
Soer.expectans vel expectatio:ſeu gyrans aut circundatio.
Sophat:irretitus vel euiſceratꝰ. ſeu irretitio aut euiſceratio.
Sophai.ſpeculū meū vel ſpeculator meus.
Sophan : atterēs vel attritio ſeu vmbraculum aut vmbratio.
Sophar.ſpeculis eoꝝ vel ſpecule diſſipatio:ſiue diſſipans ſpeculatorē:aut ſpeculatorē videbo.
ſophehe: iudicās vel dijudicatio.
Sopher:liber vel narratio.
Sophera.narrās eū vel liber eius
Sopherech : liber vite vel narratio pauoris.
Sophim : ſpeculans eos vel ſpeculator eorum.
Sophonias.ſpeculum dñi vel cognitor archanorum dei.
Sophonias:abſcōdens dñm vel abſconditus dño ſeu ſpeculās dñm aut ſpeculator dñi.
Solemites:auellens vel dimittēs ſeu auulſio aut dimiſſio.
Solomuth:temptatio reſpiciēs transſmigrationem.
Somer.cuſtos vel cuſtodia: ſeu cuſtodiens aut cuſtoditus.
Somorias cuſtos dñi vel cuſtodiens dominū.
Somphthophanech:ſaluator mūdi vel abſconditorū redēptor.
Son.pecus eoꝝ vel dentes eoruꝫ.
Son:pupilla eorū vel ſecundus eis:ſeu coccus eoruꝫ aut coccinum eorum.
Sonar:coccinea vel ſubſiſtēs eis ſeu pecora eorum : aut pecora rubea.
Soni:pecus vel dentes.
Soni pupilla mea vel dātes mihi ſeu coccus meus aut coccinum meum.
Sonum:pupilla eorū vel ſecundus eis ſeu coccus eorum aut coccinum eorum.
Soon:ciuitas vel opidum.
Soonthāis ciuitas egypti vl oppidum mandatis humilia.
Soor:petra puſilla vel fortis puſillanimis : ſeu mane plaſmatus aut anguſtiatus fortiter.
Soora petra puſilla vel domini plaſmatio.
Sopthim:liber iudicuꝫ vel liber iudicantium.
Sor:plaſmatus vel anguſtiatus
Sor.petra vel fortis: ſeu tyrius. aut meridianus.
Sortrath:hoſtes tui vel hoſtium tuoꝝ ſeu inimicorū tuoꝝ aut bellantium contra te.
Soreth.bona vel optima ſeu electio aut eligens bona optima
Soreth:bona vitis vel optima vinea ſeu eleuata vitis aut vinea electionis.
Sori petra mea:vel robur meuꝫ ſeu plaſmatus mihi aut anguſtia mea.
Sorim:horreū vel cibariū ſeu robotās eos aut plaſmatio eoruꝫ.
Soſipater:ſaluās diſperſos vel narrans diſperſionem.
Soſthenes ſaluās eos uel ſaluda in tempore ſiue gaudij dator: aut da mihi gaudiū.
Soſtratus:ſaluans diſperſos vel ſaluans in tempore.
Sotha:archanum vel excluſio.
Sothai:archanum meum vl excluſio mea.
Sothelrei:radicans ſignuꝫ vel radix ſubterio.
Sothites:archanus vel excludēs
Stoici:facientes cantilenas vel in porticibus diſputantes.

Ebic.v.poſt.s.

Sa:ſalus vel ſaluator.
Sua ſalus eius vel ſaluans eum.
Suaa:ſaluās eū vel ſaluator eiꝰ.
Saul.reddens vel ſaluans ſeu ſalus aut redditio .
Suar:ſaluator ſuſcitās vel ſaluationis vigilia.
Suba:incēdēs vel incendiuꝫ ſeu conuertens aut conuerſio.
Subach:frutetum uel cōdenſiꝫ
Subachai:frutetuꝫ meū vel condenſio mea.
Subabel:conuerſus deo vel incēdium dei.
Subochai:irretiens vel irretitꝰ. ſeu incendium meum aut cōuerſio mea.
Subba:excelſus vel ſublimitas.
Subna:ſedens vel reuertēs: ſeu ſedes aut reuerſio.
Subnā:ſedēs eis vl reuerſio eoꝝ
Subnel:cōuerſus deo vel incendium dei.
Suchna:obūbrans eum uel tabernaculum eius.
Suddi:archanum meum vel de latere meo.
Sue:loquens vel locutio ſeu cātans aut cantilena.
Suph:rubeū vel ſcirpus ſeu ſpeculum aut effuſio.
Supha:ſcirpus eius vel rubeuꝫ ei ſeu effundens eum aut ſpeculatio eius.
Supham:atterēs vel attritio ſeu vmbraculū aut vmbratio.
Suphamithe atterētes vel obūbrātes:ſeu attritiones aut obumbracula.
Suphā:atterēs vel effuſio gratie ſeu vmbraculū aut obūbratio
Suphaphim:atterens naues vel ad vmbraculū noſtroꝝ.
Sunhereth vanitas vite vel irritū pauoris.
Suphim:victus vel vnctio ſeu effundens eos aut ſpeculū eoꝝ
Suphir:vanitas vel irritum.
ſuphā ſaluās eos vl ſaluatio eoꝝ.
Suphamite:ſaluātes eos vel ſaluationes eorū.
Sua:loquens vel locutio.
Suithes idem.
Sun:petra uel lapis durus : aut duritiess.
Sunaꝫ.lapideꝰ populus uel duritia populi.
Sunamite.lapidei populi vl duritia populoꝝ.
Sunamith:mortificata vel mortificatio:ſeu mortificans aut quncꝫ morief.
ſunamitis.miſera vel captiua ſeu mortificans aut mortificata.
Sunē:coccinū vel coccineuꝫ ſeu

dentes aut eleuatio dentium.
Sunē: lapideus oculus vel duritia fontis.
Suni: petra mea vel lapis me⁹ ſeu dur⁹ mihi aut duritia mea.
ſunite: petre mee vel lapides mei ſeu duri mihi aut duritie mee
ſur: mur⁹ vel robuſtus ſeu continens aut directus.
ſur. anguſtia vel acerbitas ſeu directio aut continentia.
ſuri: anguſtia mea vel exacerbās me ſeu mur⁹ me⁹ direct⁹. aut continentia mea robuſta.
Suriel. acerbans deum vel anguſtia dei.
ſuriel: murus dei vel robuſtus a deo ſeu continens deū aut directio dei.
ſuriel: fortis me⁹ deus vel anguſtians me deus ſeu de⁹ continens me aut de⁹ directio mea.
ſuriſadde. fortis dñs vel cōtinēs mea vbera ſeu murus acerbus aut directio anguſtiaꝝ.
Suriſaddai: fortis dñs me⁹ vel continentia vbeꝝ meoꝝ ſiue murus acerbitatis mee aut directio anguſtiaꝝ meaꝝ.
Sus. gaudiū vel leticia.
Suſa: leta vel gaudēs ſiue gaudium aut letitia.
Suſach. letus vel gaudēs cilitio ſeu gaudiū aut leticia cilitij.
ſuſachim: letus vel gaudens cilitio eorū ſeu gaudiū aut leticia cilitij eorum.
Suſan. gaudium doni vel leticia gratie.
ſuſanna: gaudium gratie vel leticia reſponſionis.
ſuſanna. liliū vel gr̄a ſeu obtent⁹ lilij. aut obtinuit gratiam.
ſuſannathanei. liliū poſſidentes vel gratie emulatores ſeu gaudium doni humilis aut leticie grate emulationis.
ſuſi. gaudium meum vel leticia mea ſiue obtinuit equum. aut obtinuit eqtationem.
ſuſie. gaudiū viri vel leticia aſſūpta ſeu reuertens mihi aut reuerſio mea.
Suſis. gaudiū conſilij vel leticia eſtimantis ſeu obtinuit equū aut obtinuit eqtationem.
ſuthala. radix vel radicatus.
ſuthalam: radicatus eis vel radicatio eoꝝ.
Suthalaithe. radicantes vel radicati.
ſuthale poculum mixtū vel ſpina madida: ſeu ſpina viridis: aut ſpinaꝝ madidatio.
Suir. faciens ignem vel augens incendiū.

¶ Sequitur de incipientibus a littera. T.

Taaph: pauor vel ſuper ſeu pauidus aut ſuperior.
Tabath. bona vel bonitas.
Tabeth occidens vel interficiens ſeu occiſio aut interfectio.
Tabeel. bonus deus vel bonitas dei.
Tebenenſioth. occidentes vel interficientes ſeu occiſores aut interfectores.
Tabita. damma vel caprea.
Tachos ſilens vel ſilentium.
Tadde⁹ apprehendens principē vel apphenſio principis.
Taphath. aduentus paruuli vel paruulus veniet.
Taphia: claudicans vel claudicatio ſeu vitaꝫ remittere aut remiſſio vite.
Taphane. malum ab arbore non a malitia vel tympanum apertum. ſeu tympani apertio aut tympanū adaperiens.
Tala. ros vel irroratio.
Talam. irrorans eos vel irroratio eorū.
Talla. ager vel apphenſio eoꝝ.
Tallā. appēdēs eos vel ager eorū.
Tamath pars pfecta vel perfectio. partis ſeu datū conſummatū: aut cōſummatio data.
Tanameth. cōſolator vel cōſolat⁹ aut conſolans aut conſolatio.
Tapſopheos. ſpecula vel ſpeculum ſeu ſpeculator aut ſpeculatio.
Tarela videns terrebinthum. vel viſio arbuſtule.
Targar: explorator uel exploratio: ſeu ſciens iugū: aut ſcientie iugi.
Tarthau: ſupflu⁹ uel elōgās ſiue turturē edit: aut turturis datio
Tau: ſignū uel ſubter: ſeu ſignatus aut ſubterior.
Tarchoniridis. cogitēs triſticias uel cogitatio triſticie.

¶ hic e. poſt. t.

Terti⁹: adiūgēs ul adiūctio ſeu applicās: aut applicatio
Tertullius: ager eorū uel placēs ſtercore.

¶ hic. i. poſt. t.

Tiberi⁹: uidens uel bon⁹ ſeu uidēs eū: aut bonitas eius
Tibetiadis. uibo uel bonitas: ſeu uidens teſtimoniū: aut bonitas teſtificationū.
Thiponi⁹: gehennalis dolor uel latitudo iniqtatis.
Tigris: uelox uel uelocitas.
Timon ruminās uel pinguedo ſeu pinguis aut ruminatio.
Timothe⁹: beneficus uel bñficiū ſeu bñfaciens aut bñficientia
Tyrann⁹. continēs eos uel cōfortatio eorū.
Tyrāni: continētes eos: uel confortationes eoꝝ.
Tyr⁹ anguſtia uel tribl'atio: ſeu plaſmatio: aut fortitudo.
Tyrij plaſmati uel tribulati. ſeu fortes: aut anguſtiati.
Tythicus: tacēs uel taciturnus ſeu ſilētiū. aut taciturnitas ei⁹
Titus. querēs uel bon⁹. ſiue lutū aut lutat⁹.
Triphena. innuens uel reuertēs. ſeu nutu⁹ aut reuerſio.
Triphoſa. clara uel perſpicua. ſeu clare uidens: aut perſpicue attendens.

¶ hic. o. poſt. t.

Tob. bon⁹ uel bonitas.
Tobias. bon⁹ dñs. uel bonitas domini: ſeu duct⁹ ad lucem aut cōuerſus ad uniuerſa

Tobis: bonus vir: vel bona aſſū-ptio.
Topixl: ruina vel cadens: ſeu tractans: aut irruens.
Topazion: bonum teſtamentū: vel bonitas teſtamenti.
Troade: ſeruiēs vel ſeruitiū: ſeu reges aut latitudo.
Trophimus: diſſoluens vel diſſolut⁹ ſeu diſſoluēs thalamos aut diſſolutio thalamorū.

ℭ Hic.v.poſt.t.

Tubal: ductus ad luctū vel conuerſus ad vniuerſa.
Tuaal: deferens vel deſertus: ſeu deferēs aut delatus.
Tubalchaim: ductus ad luctum lamentationis: vel conuerſus ad vniuerſa acqſitionis.
Tubachaim: deferēs poſſeſſiones vel deferens lamentationē ſeu delatus poſſeſſioni: aut deſert⁹ acquiſitioni.
Vbicunq; p ſimplicem.t.litteram .i.ſine aſpiratiōe lecta ſunt pncipia nominum: exinde que ſequuntur aſpiratione addita legenda ſunt.

ℭ Hic.h.poſt.t.

Thaamath: dator īdignationis: aut bilis: vel dedit īdignationem: aut bilē ſeu data eſt bilis ei: aut data eſt ei indignatio.
Thaan: diues dono vel pauidus gratia.
Thaas: ſuper: vel pauidus ſeu diues aut ſuperior.
Thaaſar: diues vel diuitie ſeu pauorem ſuſcitans: aut ſuperius vigilans.
Thabe: bonus occiſor vel bene occidens: ſeu bene occiſus: aut bona occiſio.
Tabelias bonus deus domin⁹ vel bonitas dei domini.
Taberne: bona viſio vel bone viſiones.
Tabiana. bona donatio: vel bonitas gratificationis.
Tabianei: bene donantes: vel bene gratificati.
Thabor: veniat lux vel veniat lumen: ſeu aduēt⁹ luminis: aut lucis acceſſio.
thabzemō: bn̄ ſublimis: vel bona ꝯgregatio: ſeu bonus ad vidēdū. aut bonitas viſionis eorū.
Thachaſum: ſtatere appēſio: vel ſilentium eoꝝ.
Thadal: princeps appendens vel principis appēſor: ſeu pnceps appēſus: aut principis appēſio
Taphippu: claudicās labiis vel tympanum aperiēs.
Taphnas: ſinū opertum vel ſignū opertio ſeu ſtupens os ſerpētis aut inſanū os ſerpentiū ab ore intelligendū eſt non ab oſſe.
Taphnes: idem.
Taphnaiſare: numerans opertimentum nouum vel numer⁹ opertimenti noui.
Taphua: tympanū aperiens vel tympani apertio.
thai: pauor me⁹: vel ſuperior mihi
thait: duo vel bini ſiue duo aut bina.
Thala: appenſio vel appendēs: ſeu irrorans: aut irroratio.
thalamic: ex ipſo vel p ſemetipſo ſeu ipſemet reſpondit ſibi: aut ſibimet reſponſio eius.
thalaſa: appēdēs facturā vel appēſio plaſmatiōis ſeu irrorās facturā: aut irrorās plaſmatiōes
thalaſar: appendit principem vel appēſio principis: ſeu irrorās principē: aut pncipis irroratio
Thale appenſio vel appendens: ſiue irrorans aut irroratio.
thallis: pſalmi vel hymni ſeu laudes aut laudationes.
thaithacumi: puella tibi dico ſurge. Syrum eſt non hebreū.
thalme: ſulcus: vel ſulci ſeu appēdens aut ſuſpenſio.
thalmai: ſulc⁹ meus: vel ſulci mei ſiue appendens me: aut ſuſpēſio mea.
thamar: palma: vel amara: ſeu cōmutās aut cōmutata.
thamum: ꝯſumantes vel ꝯtemnētes ſiue contempt⁹: aut cōſummatio.
thāna numerus vel fidelitas: ſeu fidelis eis: aut ꝯſūmatio eorū
thannas. numerus vel deficiens ſeu vectans facturā: aut ꝯſummatio plaſmationis.
thannatha: vectans exploratores odoris: vel vectans exploratores aſcenſionis.
thānathei: vectātes exploratores odoris vel vectātes exploratores aſcenſionis.
thānathſara: numerās operimētum nouū: vel numerans operimenti noui.
thannes: numerus vel deficiens ſeu fidel ei aut ꝯſūmatio eoꝝ.
thāni: numerās mihi: vel ꝯſūmatio mea.
thana: humilis vel reſpondens ſeu reſponſio: aut humilitas.
thanaa: humilis eis vel rn̄ſio ei⁹
thanath: rn̄dit tibi vl̄ hūilitas ad te: ſeu humilis: aut rn̄ſio tua.
thanais. humiliās viꝝ: vel reſpōdens aſſumptioni.
thanath: humilis vel reſpōdēs: ſeu humilitas: aut reſponſio aut conſolatio petitionis
thanahſelo: hūilitas dimiſſionis vel ꝯſolatio petitionis.
thānis: mandans hūilia: vel mādans humilitatē: ſeu mādatū hūile: aut mādatū hūilitatis.
thathanei rn̄ſio fidelis mihi vel hūilis explorator aſcēſiōis mee
thapſa: ſpeculum vel indignatio
thapſar: ſpeculum vigilie: vel indignationem ſuſcitans.
thapſe: īdignās vel īdignatio ſeu ſedes offendēs: aut offendiculū.
thara: paſcens vel paſſio ſeu explorator odoris: aut exploratio aſcenſionis.
tharachaſupfluus eius: vel elongans ab eo: ſeu ſuperfluens eius aut elongatio eius.
tharaſis: idola vel imagines: ſeu figure: vel imaginationes.
tharana: nequas in dono: vel abigens gratiam.
tharthag: ſuperfluus: vel elongans

Seu ſupfluitas:aut delongatio.
tardema: ſõus aut ꝓfundus. ſopor vel grauitas aut profunditas ſoporis.
thare:abactor:vel ꝓpulſor ſeu nequam aut nequicia.
tharei:nequam aut nequicie:ſeu abigentes:aut depellentes.
tharei : paſcẽs me vel paſtio mea ſeu explorator odoris me.aut exploratio aſcenſionis mee.
tharesfra:liber duodecim prophetarum
thares.explorator gaudij. vel explorator leticie.ſeu gaudium abigens aut leticiam.
tharſis.explorans gaudiũ vel explorans leticiã ſeu diſſipãs ſpeculum aut diſſipatio ſpecule.
tharſenſes explorãtes gaudiũ vel explorantes leticiam ſeu diſſipantes ſpeculũ aut diſſipatores ſpecule.
tharſuz exploratio gaudij.vel diſſipatio ſpecule.
thaſi poſitꝰ mihi vel poſitio mea
thau cõſũmans vel cõſummatꝰ ſeu ꝯſũmator aut ꝯſummatio
thracia requies vel latitudo
thraces lati vel requieſcentes.
thramathe:ſeruiẽs dono vel diſſolutio donationis.
thraſce diſſoluens thalamos. vel diſſolutio thalamorum.
Thic.he.poſt.t.
Thebaida:conuerſa vel conuerſio.
thebaceth conuertens tempꝰ vel conuerſio peccatoris.
thebath boni vel bonitas ſiue cõuertens delinquentem:aut cõuerſio peccatoris.
thebel:inſulſus vel inſipiens.
thebre ſicta mea vel mea fuerunt
thebeth:bonus pauor vel bonitas vite.
thebin:palea mea vel oua ſtri.
thebin:bonus mihi vel palea mea
theboleth ſpica palee vel inſulſitas germinationis,
tholeth ſpica palee vel inſulſitas germinationis.
thebon palee vel inſulſitas.
thechel.ſtatere appẽſio vel appenſum eſt in ſtatera.
thechoe tuba canens vel buccinator.
thecua tuba vel buccina ſeu ſonitus aut percuſſio.
thebucã tube vel buccine ſeu ſonantes aut percutientes.
thecuem:idem.
theuithe:idem.
thecuath buccina delinquens vel percuſſio peccatoris.
thecuã patiens vel patientia ſeu percutiẽs eos aut buccina eoꝝ.
thedor:paxillus vel infixio.
theẽ meredianꝰ vel ſtatura mẽſuř
theglath tranſmigrans vel tranſmigrator actiua ſignificatione intelligendũ eſt ideſt alios faciens tranſmigrare.
theglath palaſar:trãſmigrans cadentẽ principẽ:vel trãſmigratio cadentis principis.
theglathphaliſar:idem.
thehem ſtatera menſure vel ſtatera menſurata.
thehenite ſtatera mẽſurata vel ſtatera menſurationis.
theiabin diſpſi vel diſpgẽtes ſeu diſpſio aut diſperſiones.
thelame ager aquarum vel riui fluuiorum.
thelaſſar appendens principẽ vel appenſio principis.
thelem ros eoꝝ vel ager aquarũ.
telmelatelaſa ager aquarum diſpergentium ſolẽ vel riui fluuiorũ diſpgentes illuminatos.
thelmõ ros doni vel irroratio requieſcentis.
thelmum ros doni vel irroratio requieſcentium.
thema auſter vel africus:ſeu auſtralis aut meridianus.
theman.auſter vel africus.
themana auſter eiꝰ vel africꝰ eiꝰ.
themani:auſter meus vel africꝰ mihi.
themũtes auſtralis vel africanus ab africo non ab africa.
thenua vectans vel vectio.
themor ſmirna vel cõſummatio amaritudinis.
themora:ſmirna eius vel ꝯſummatio amaritudinis eius.
themorites:ſmirenſis vel cõſũmatus in amaritudine.
thena:caſtra vel donata:ſeu donationes aut dona eorum.
theneth:caſtra fratris vel dona fletuum.
themath:ficus vel amygdalum.
thenoemeth:conſolatus vel conſolatio.
theodas:laudãs vel laudatio ſeu ſignum capiens aut captura ſignaculi.
theodotus:laudãs vel laudatio.
theophilus cõuertens vel cõuerſus:ſeu ſurſum ferens:aut ſurſum portatus.
therath:proculus vel elogatus.
theraphi:idola vel incendia ſiue figura aut imaginationes.
therthath ſubuertentes vel ſubuerſio.
therphala:ſubuerſione cadẽs vel explorata diuiſio.
therphalei : explorantes diuiſi : vel ſubuerſione cadentes.
themath explorata redẽptio vel exploratio redemptionis.
therſa:pulchra vel placẽs:ſeu cõplacito aut cõplacens ſibi.
therſan:poſuit donũ vel depoſitio gratie.
theſis poſita vel depoſitio.
Theſbi captiuans vel cõuertẽs ſeu captiuitas aut conuerſio.
theſbites:ꝯuertens vel captiuator:ſeu feſtinus ad intelligendũ aut intelligẽtia feſtinata.
theſbõ:feſtinata intelligentia: vel feſtinatio ad intelligendum.
theſtrues:captiuãs vel captiuator:ſeu captiuꝰ aut captiuitas
theſſalõica:feſtinãs vmbrã ſtatuere vel feſtinãs vmbrã firmare.
theſſalonicenſes feſtinantes vmbram ſtatuere: vel feſtinantes vmbram firmare.
theth ſubter vel infra:ſeu bonũ aut excluſio.

Thelim:boni vel exclusi seu infe-
riores aut subterti dres.
Theudas:laudans vel laudatio ise
signū capiens: aut captura si-
gnaculis.
thege:ager horribilis vel tuba terri
bilis. Thic.hi.post.t.

Thicathira:illuminata: vel
illuminatrix:seu illumi-
nans aut illuminatio.
Thiathireni:illuminātes vel il-
luminati.
Thiabath:coriū vel macellum.
Thicon:mediū vel dimidiatio.
Thiconum:idem.
Thichna:spes vel desperatio.
thyna:humilia vel ridentia.
thichon:dispergēs merorē vel di
spersio iniquitatis.
thimeus:pinguis vel rominās
thiras timor vel reditus:seu ti-
mens aut superfluus.
thiria:timēs dnū vel rediēs dnō.
thriphon:dissoluēs dolorem vel
seruiens iniquitati.
thrimoth.dissoluēs mortē: vel
requiete mortis.
Thic.ho.post.t.

Thob:ablatio vel vniuersitas
Thobel:vanitas vel ablatio
seu ductus ad lucrum aut cō-
uersus ad vniuersa.
Thochaath:stridens vel stridor.
thocem:stridor fortis vel stridēs
oculus.
thoph:gehēna vel stulticia:seu la
titudo aut ampla pēa stultor.
theophe:oris opculus vtoris
protectio:seu os protegēs aut
os protectum.
theophel os vel ,ptegēs:vel dei ,p
tectum:seu oris dei operculuz
aut oris dei protectio.
thopheth:gehēna pauoris vel am
pla pena vite stultorum.
Thogorma [illegible] vel interpres
seu:quispiaz incolatus aut in
colatus auxilio.
Thola coccineū vel vermiculus.
Tholad:coccineus seruus vel ru
bens color testium.
tholaitei:coccinei vel rubicūdi.
thole:coccineū uel rube^9 color.
tholmai: ad mēsuram reducens
vel ad mensuraz reductio: seu
sulcus me^9 :aut suspēsio mea.
tholomai:idem.
tholomaida:ad mensuram redu
cens:vel ad mensurā reducta.
tholomais:idem.
tholomaidenses:ad mensurā re-
ducti vel ad mensuram redu-
centes.
tholomeus:ad mensurā reducēs
vel ad mensurā reductus.
tholus:rotūdus vel rotūditas.
thomas:abyssus:vel gemin^9:Uñ
& grece didymus appellatur.
thoro:manentia vel latitudo.
thorath lex vel pentatheucum.
those captiuitas vel festinatio.
thosaites captiu^9 vel festinator.
thoth:error vel amentia.
thoti error me^9 vel amētia mea.
thou:amēs vel errans seu error
eorum aut amentia eorum.
thorchade:regescēs vel requies.
thorgadite:serui succincti vel re-
quiescentes latrunculi.
Thic.hu.post.t

Thubal:ductus ad luctū vel
cōuersus ad vniuersa.
thubal:deferens vel desertus seu
deferens aut delatus.
thubalchaim:ductus ad luctuz
lamētatiōis:vel conuersus ad
uniuersa acquisitionis.
Thubalchaim:deferēs passionē
vel deferens lamētationē: seu
delat^9 possessionis aut desertus
acquisitioni.
thubin:deferēs vel desertio: seu
bene metiēs aut bona mēsura.
Sequitur de incipiētibus ab
U.litera.

UBil:festinans germine:vel
consilium vetustatis.
Uchocha:ignis mordens vel do-
lor prestinationis.
Uchocha:infirmus vel debil seu
infirmās eos aut infirmitas eoz.
Uphanite:ifirmi vel debiles seu
infirmantes eos aut infirmita
tes eorum.
Uphir:infirmus vel infirmitas
siue irritum aut berbol um.
Ul:dolēs aut parturiens:seu do-
lor aut parturitio.
Ulai:cenuz vel palus palude nō
a palo:seu dolor femoris aut
dolor vmbraculi.
Ulā prius vel ante seu prior aut
anterior.
Ur:lumen uel ignis seu incen-
dium aut fenestra.
Urai:lumē meū vel ignis meus
vel incendium meum.
Urā:de^9 excelsus vel lumē excelsi
seu ignis eoz aut fenestra eoz
Urā lucens pplo:vel ignē^9 pplo
seu incēdēs populū aut incen
dium populorum.
Uratha.ignis peccati vel incēdēs
peccatum:seu lumen ipale aut
apriens peccatori.
Urbanus luce gaudēs vel lucis
gaudiū.seu gaudens igne aut
gaudens incendio.
Urci:longitudo mea vel illumi
nator meus:seu ignis meus
aut incendium meum.
Uri lux mea vel ignis meus seu
incendens me aut aptio mea
Urias lux mea vel lumē me
um dni seu dns ignis meus
aut dris incendiū meum.
Uriel lucēs deo vel ignis dei seu
apriēs deo aut incendiū dei.
Us consiliū vel consiliator seu fe
stinans aut festinatio.
Usam.consulens populo vel cōsi
liū populi seu festinās eos aut
festinatio eorum.
Usathi festināre me vel cōsiliā
te mihi:seu consilium meuz
aut festinatio mea.
Usathites festinās vel cōsiliarii.
Usi consulens mihi vel consiliū
meum:seu festinās me aut fe
stinatio mea.
Usim festinās eos vel ɔsiliū eorū.
Usin ɔsiliā vel festinātis:seu fest
nās ɔsilie aut festinator ɔsilij.
vthai dolor signi vel ɔsiliū erris.
Usa consilium vel consiliator:
Usal ɔsiliū ei^9 vel ɔsiliator eoz.

Vaphs finis vel diffinitio.
Vaphſi finis meus vel diffinitio mea.
Vaphiſus finis cõſilij vel diffiniẽs feſtinationem.
Vaphiſi finis cõſilij mei vel diffiniens feſtinationum mearum.
Vagao: ipſa vallis eſtuans: vel ipſa vallis eſtuatio.
Vagethra. liber leuitarum vel liber leuiticus.
Vegedader liber numerans vel liber numeri.
Vaizatha ipſe ducẽs huc vl' ipſe fornicator.
Vaſethi finis dentium vel feſtinatus anguſtie.
Vaſthi finis ſigna eius vel diffinitio conſummata.
Vahu hec vel ipſa ſeu ipſe aut ille.
Veliuth finis vtilis vel diffinitio declinationis.
Vuruires vel virũ ſeu ꝓuocatio ire aut iracũdia prouocatõis.

¶ Sequitur de incipientibus a litera z.

Zab. aurum obrizũ vel aurum puriſſimum.
zaba: mouẽs vel mot⁹ ſeu fluctuans aut fluctuatio.
zobad. fluens torris: vel torris fluitio quẽ vulgo titionẽ vocat.
zabadam: flueus torris inutilis vel fluens torris idolatrie.
zabadai: fluxus torrium vel torrium fluitio.
zabadia fluẽs torris domini vel torris fluens domino.
zabbai motus meus vel fluctuatio mea.
zabaon mouens dolorem vl' fluctuatio iniquitatis.
zabath mouens delictum vel torris fluens peccato.
zabam: mouens eos vel fluctuatio eorum.
zabel iſta confuſio vel iſte ignominioſus.
zaber. mouens puteum vel fluctuatio fontis.
zabdi. flux⁹ vehemẽs vel fluxus abundãs vel fluẽs abũdãter.
zabdias fluxus vehemẽs dei vel fluxus abundanter deo.
zabdiher: idem.
zabina: iſte venit rũdens uel iſta uenit rũſio.
zabuth: fluẽs torris: uel torris fluitio.
zabulon: fluct⁹ noctis uel iuſiurandum eius.
zabulõ habitaculi ſubſtãtia uel habitaculũ eoꝝ ſeu habitaculum fortitudinis aut habitaculũ pulchritudinis.
zabulonite fluxus noctium uel iuraiuranda eorum.
zabulonite: habitaculoꝝ ſubſtantie uel habitacula eoꝝ ſeu habitacula fortitudinũ aut habitacula pulchritudinum.
zachai: iuſtus meus uel iuſtificatio mea.
zacharias memorãs dominum. uel auxilium domini.
zacher. memoria uel adiutorium ſeu iuſtus uigilans aut iuſtificatus conſurgens.
zacheus: iuſticia uel iuſtificatio. ſeu iuſtus conſilio aut iuſtificatus feſtinans.
zachur: memoria uel adiutoriũ ſeu iuſtus igneus aut iuſtificatus illuminans.
zadab: iſte pr̃ uel iſta paternitas.
zadabia: iſte pater dñs uel iſta paternitas domino.
zaph: illuminare uel illumiãtio
zaphi: lumen meum uel illuminatio mea.
zaphim: illuminãs eos uel illuminatio eorum.
zahi: ducte uel huc ſeu oliua aut fornicatio.
zaim: iſta uel hec.
zaith: ducte huc ul' fornicãs tibi ſeu oliua ei⁹ aut fornicatio eoꝝ.
zalmon: ſub umbra ul' obũbrãs ſeu obũbrat⁹ aut obũbratio.
zamma: iſte fluẽs uel flux⁹ eius.
zambri: iſte laſceſcẽs uel iſte amaricans.
zamdi: fluxus uehemens uel fluxus abundans.
zamira: iſte apertus uel iſte illuminans.
zamra: pſallẽs ei uel canticũ ei⁹.
zamrã: pſallẽs ei⁹ ul' cãticũ eoꝝ.
zamri: pſallens mihi uel cantatio mea.
zamriz: pſallẽs ei uel cãtatio eoꝝ
zamro: pſallens magiſtra: uel canticum magiſtri.
zanoa: iſta reges uel iſta cõmotio ſeu iſte repulit aut iſte regeuit
zanoe idem.
zara oriens uel orientalis.
zarad: deſcendẽs uel alienus: ſeu deſcẽſio aut alienatio.
zaradaim: deſcenſio inutilis uel alienus idolatra.
zarai: oriẽs mihi vl' oriẽtal' me⁹
zarias: oriẽs dño vl' oriẽtal' dñi.
zarath: ortus peccati vel orientalis delinquens.
zarda: alienatus valde vel alienatus ab eo.
zare: ort⁹ eſt vel oriẽtalis eſt iſte.
zared: deſcendẽs vel abalienatus.
zareide: deſcendentes vel orientales ſunt iſti.
zares: ortus facture vel oriẽtalis plaſmatio.
zareth: oriens pauor vel orientalis vita.
zarias: oriẽs dño vl' oriẽtal' dñi.
zathan: iſte humilis vl' rũſio iſta
zaua: iniquus vel iniquitas.
zauath donatus vel donatio.
zauadia: dos dñi vel dos dño.
zazi: horidus vel terrendus.
zazim: horror vel terror: ſeu horrendi aut terribiles.
zazommim: que eſt hec aqua vel ꝓparati in acie: ſeu aciẽ ꝓparantes aut acie: preparatio.

¶ Z ante e. poſt z.

Zeb: lupus vel rapax ſeu deuorans aut deuorator.
zedab: fluẽs torris vl' torris fluitõ
zabadia: fluẽs torris domini vel torris fluens domino.
zebee: victima vel rapina ſeu hoſtia aut deuoratio.
zebedeus: donatus vel dotat⁹: ſeu fluens iſte aut fluitio iſta.

zeber: lupus vigilãs vel ↄ̃uorator reſurrectionis.
zeb lup⁹ me⁹ vel deuoratio mea.
zebdia doris me fortitudo vel do natio mea deſiderabilis.
zebub muſca vel muſce plurał'r.
zebul habitatio vel tabernaculũ.
zebulonites tabernaculũ memo-ris vel inhabitatio iniq̃tatis.
zeci memor mei vel memoratio mea.
zechri idem.
zechrim memorans eos vel me-moratio eorum.
zechur memoria luminis vł me moratio ignea.
zephernua hoc os vidiſti vel hu-ius oris viſio.
zephrena os hoc vidit vel oris hu ius viſio.
ze iſte meus vel iſte mihi.
zelpha os hians vel os fluens ſeu os ambulans aut oris fluitio.
zemma iſte fluens vel iſte fluxus eius.
zemeri iſte amaricãs vel iſte ex-acerbans.
zamram cantans ei vel canticuz coꝝ ſeu tẽpus eoꝝ oſtendens aut temporis coꝝ oſtenſio.
zemri pſallens mihi vel canticũ meũ ſeu iſte laceſcens aut iſte amaricans.
zena cõmouens vel cõmotio ſeu ipſe requieſcẽs aut ipſe requietio.
zenã cõmouẽs eos vel cõmotio coꝝ ſeu ipſe requieſcens eis aut ipſa requietio eorum.
zeribel: iſte magiſter dei vł iſta eſt magiſtratio dei.
zerimoth iſte timẽs mortes vel iſte metuẽſ altitudinẽ mortis
zeſaz iſte lapis vel iſta duritics.
zethaa iſte pauid⁹ vel iſte ſtupior.
zetta iſte amat⁹ vel iſta ↄ̃mutatio
zetheu iſte amẽs vel iſte errone⁹.
zethua iſte errans ei vel iſta amẽ tia eius.
zehu iniquus vel iniquitas.
zeuã iniqu⁹ eis vł iniq̃tas eorũ.
zeuoth gentilis vel ſpectio.

Thic.i.poſt.z.

Ziph florens vel germinans.
ziphei florentẽs vł germinã-tes.
zipha germen vel illuminare.
ziphai germen meũ vel illumina tio mea.
zio ductio vel oliua.
ziza horendus vel terribilis.

Thic.o.poſt.z.

Zo iſte vel iſta.
zoara minor vel paruula ſe vitula conſternans aut vitula conſternata.
zobadomas fluens vel torrens iniquus dñs aut fluẽs torris merenti domino.
zoch ꝓplexia vel ꝓplexatio.
zoe attrahens vel attractio.
zoleth tractus vel ꝑtrahens ſeu tractũ aut ꝑtractio.
zoleth. iſte pauid⁹ vel iſte viuax.
zolomin preparantes aciem vel parati in acie.
zommin aciem preparãtes vel in acie preparati.
zoob aurum vel diuitie.
zoon iſte iniqu⁹ vł iſte inutilis.
zoor plaſma vel plaſmator ſeu iſte apprehendens aut iſte ira cundus.
zoori plaſma meũ vel plaſmator meus ſeu iſte apꝓhendẽs me aut iſte iracundus mihi.
zorobabel aliena tranſlatio vł or tus in babylone ſeu iſte prin-ceps trãſlationis aut iſte ma-giſter conuerſionis.
zozomin que hec eſt aqua vel que ſunt he cogitationes ſeu prepa rantes aciem aut in acie pre-parati.

Thic.v.poſt.z.

Zuſtidis conſiliũ vel conſilia trix.
zuzim: conſiliantes eos vel con-ſiliatores eorum.

Expliciunt interpretationes hebraicorum nominum.

¶ Tota biblia cōpēdioſiſſime p
rithmos deſcripta hoc quem cer-
nis libello habetur, per magiſtruʒ
fraciſcuʒ gotthi ordinis minoꝝ
ſacre theologie profeſſorum.

1 Ante fit lux producitur.
diuidēs aquas cōgregat
ornat⁹ factus additur.
producta ade ſubiugat
2 Benedicit fons irrigat.
ſpirat flumen diuiditur.
prohibet ſtras nominat.
condormit eua conditur.
3 Collidus euaʒ decipit.
peccant ꝛ puniunt deus.
induens nudos eijcit.
cuſtodit lignum angelus.
4 Dat penas cayn dominus.
enoch ab ipſo gignitur.
Necat hūc lameth bigam⁹.
Loco abel ſeth naſcitur.
5 Enarrat qui genuerint.
a ſeth tantū vſqʒ noe.
tēpus p quod adiuerint.
transfertur enoch itaqʒ.
6 Fiunt ex eis homines.
delere omnes ſtatuit.
placet noe progenies.
mandato arcā conſtruit.
7 Bens arcā intrat modica.
certis cum animantibus.
delentur aquis reliqua.
altiores ſunt montibus.
8 Hic minui incipiūt.
aque columba mittitur.
de arca iuſſi exeūt.
altare deo conditur.
9 Jumenta noe omnia.
ſubdit fedus ac pangitur.
tegunt patris virilia.
ſem iapbet benedicitur.
10 Kanaā multos generat.
heber ex ſem producitur.
Japhet filios procreat.
de cayn ꝛ nemroth naſcitur
11 Labium deus variat.
turrē facit dum populus.
Cū abraā duos procreat.
thare ex ſem progenitus.
12 Mouet abraā altiſſimus.
altare his conſtruitur.
ſarrā reddidit egiptus.
rex vero cum affligitur.
13 Nequit terra vt habitet.
frater abram cum nepote.
in ſodomis loth remanet.
addidit deus abrae
14 Obiurgant reges mutuo.
captiuus loth pducitur.
victores vicit ſubito.
abram ac benedicitur.
15 Proles abre promittitur.
pro ſigno vacam accipit
pre timore concutitur
cum illo fedus pepigit.
16 Quāſito agar concipit.
ſarā habet contemptui.
afflictam fugam arripit.
monitu redit angeli.
17 Reliquūt ambo nomina.
circuncidi precipitur.
hiſmaeli magnalia.
facit circūcidi tur.
18 Sumunt tres viri prādiū.
q2 riſit ſarra denegat.
clamor obſecrat dominuʒ.
propter iuſtos ne deleat.
19 Tenēt loth turbā execāt.
dant ſegor perit ſodoma.
patrem duę inebriant.
vxor ſalis fit ſtatua.
20 Uult ſaram rex ꝑ coniuge.
terret nocte hūc dominus.
munera donat abrahe.
ſanantur huius precibus.
21 Exit agar cū filio.
ſarra gignēs vt imperat.
conſolatur ab angelo.
rex gera abram viſitat.
22 Jſaac patri dominus.
Ut immoletur precepit.
prohibet abram angelus.
retribuenda exprimit.
23 Sarra in mambre moritur
tempus habes quo vixerit.
abrahe ager venditur.
vxorem in quo ſepelit.
24 Abrahe iurat ſubditus.
prope fontem is obſecrat.
cauſam dona dat fratribus.
rebecca yſaac copulat.
25 Bona dat ſua yſaac.
abraam nubēs ac morit.
hyſmael nabaloth gñat.
Jus eſau eſca venditur.
26 Cum iſaac deus loquitur.
culpat hūc rex ac reijcit.
pro puteis contenditur.
Fit fedus aquā reperit.
27 Dum iacob benedicitur.
rediens eſau eiulat.
rebecce cor affligitur.
ad labā vult vt fugiat.
28 Edocet yſaac filiuʒ.
eſau nubit tertio.
iacob ſcalā p ſomnium.
conſpicit vouet domino.
29 Fontem iacob diſcoope-
rit.
labā gaudet vt maneat.
filias huic tribuit.
quattuor lya generat.
30 Gignunt bis duo famule.
ex lya ioſeph naſcitur.
decorticantur virgule.
Merces iacob prefigitur.
31 Hinc ad ſua reuertitur.
iacob labant redarguit.
deos querens deluditur.
in numen fedus percutit.
32 Jacob obuiant angeli.
faciens turmas obſecrat
mittuntur eſau nuncij.
luctatur vir ac claudicat.
33 Care fratres ſe ſalutant.
eſau dona recipit.
ab inuicem ſe ſeparant.
altare iacob conſtruit
34 Luſtrās dyna opprimitur.
circuncidi deſiderant.
mas omni morti traditur
vrbem fratres expoliant.
35 Mundant ſe terret dñs.
mors delbo non loquit.
cum bala peccat filius.
poſt rachel iſaac moritur.
36 Natos eſau hos genuit.
a iacob ſelis ſeparat.
regēs edom hos habuit.
duces atqʒ quos numerat.
37 Onus ioſeph eſt fratribus.
In ciſterna proijcitur.
vendunt hūc mercatorib⁹.
veſtis patri remittitur
38 Perdit filios dominus.

Inde thamar hūc recipit.
Viuit uiſis pignoribus.
Phares zará hec peperit.
39 Que ſūt de⁹ multiplicat.
Propter ioſeph putipharis
Domina hūc ſollicitat.
Gubernat uinctos carceris.
40 Referat ioſeph ſomnia.
Duo uincti'q uiderant.
Piſtori dant ſupplicia.
Picerná rurſus ſublimant
41 Somniū regi referat.
Ioſeph princeps efficit.
Uxorem ſumens generat.
Conditū bladū uenditur.
42 Tradit fratres cuſtodie.
Symeon ligat refertūt.
Beniamin nō uult mitter.
Pecunias inueniūt.
43 Uir beniamin concedit.
Pecuniam non recipit.
Munera dant compatit.
Fratribus partes tribuit.
44 Extra urbem dum exeunt.
Seru⁹ fratres redarguit.
Inuento cipho redeūt.
Plurima iudas repetit.
45 Ioſeph ſe pandit fratribus
Pharao de bis ordinat.
Redeūt cum muneribus⁹.
Uires iacob recuperat.
46 Telphe genito recitat.
Intrantes cum exprimit.
Patri ioſeph cū obuiat.
Qui dicant fratres inſtruit.
47 Alleuat ioſeph proprios.
Geſſem iſtis concedit.
Paſcit atq; egyptios.
Iura patri pars dabitur.
48 Benedicuntur paruuli.
Ioſeph iacob compatitur.
Partem donat amorrei.
Exitus ac predicitur.
49 Cunctos ut patet filios.
Infirmus iacob conuocat.
Benedicenſq; ſingulos.
De ſepulchro poſt ordinat.
50 Dum ioſeph fiunt gemit⁹.
In chanaā patré tumulat.
Rediens parcit fratrib⁹.
Transferri oſſa poſtulat.

¶ Liber Exodi.

1 Augumentat de⁹ hebreos.
Affligunt hos operibus.
Obſtetrix ſeruat maſculos.
Ne ſubmergat eos pple.
2 Balneat ſe dum filia.
Moyſen capit in filium.
Duos gignit ex ſephora.
Necat poſtq; egyptium.
3 Conſpicit rubu moyſes.
Dolorem uidi populi.
Senioribus iſta referes.
Non exhibitis vacui.
4 Dat ſigna tria dominus.
Moyſi redit ad propria.
Aaron ſibi eſt obuius.
Relinqt hūc cū ſephora.
5 Enarrant iuſſa p̄incipi.
Affligit magis populū.
Conqueruntur prepoſiti.
Moyſes redit ad dn̄m.
6 Fedus cū tribus pepigi.
Plebs moyſi nō obtēperat.
Panduntur trium liberi.
Natos aaron hos generat.
7 Gentem ſignis rex deſeret.
Uirgam uertit in colubrū.
Induratum cor remanet.
Occupat ſanguis fluuius.
8 Habundant rane nimium.
Ciniſes magos ſuperant.
Infeſtant muſce populum.
Retrahit rex q̄ exeant.
9 Iumenta deus percutit.
Ueſice cauſant ulcera.
In campis q̄ ſunt deſtruit.
Grando ceſſant tonitrua.
10 Chari pharaoni predicāt.
Locuſte perdūt omnia.
Tenebre malos occupant.
Rex durat in malicia.
11 Loquens moyſi dominus.
Iubet vt vaſa poſtulent.
Audit pharao incredulus.
Primo nati q̄ corruant.
12 Manducent agnū azima.
Hedi ſanguine liniant.
Pereunt primogenita.
Exeunt vaſa poſtulant.
13 Nō fermētatū comedes.
Primogenita conſecrant.
Oſſa ioſeph fert moyſes.
Columna nubis obuiant.

14 Obſtinatus perſequitur.
Hebrei clamant territi.
Mare rubrum diuiditur.
Ruunt mare egiptij.
15 Plebs deo pſallit canticum.
De mari cum egreditur.
Maria ſumit tympanum.
Marath dulcis efficitur.
16 Qn̄ helym populus deſerit.
Poſt carnes māna obtinet
Sabbato iſtud deficit.
In ſignū gomor remanet.
17 Rupes oreb cū tangitur.
Populo aquam tribuit.
Amalech prece vincitur.
Altare moyſes conſtruit.
18 Sephor viro redditur.
Letatus ietro immolat.
Moyſes vt conſulitur.
Iudices multos ordinat.
19 Tentoria plebs collocat.
Moyſen vocat dominus.
Mons ſina tot⁹ fumigat.
Iubet vt ſtent inferius.
20 Uetat deus ymagines.
Mandata decem explicat.
Cōſortat plebem moyſes.
Immolant ſic vt imperat.
21 Exprimis ſex caſibus.
De ſeruis monet anna.
Pená taxat labentibus.
Necans ruet cornupeta.
22 Iubet vt fur reſtituat.
Mutuans idem faciet.
Uidue nullus noceat.
Priogenita plebs offeret.
23 Zelat p̄ indigentibus.
Ter anno feſta celebres.
Noceto tuis hoſtibus.
Fedus cū his nó facies.
24 Altare fit vt immolant.
In prōptu plebs obtemperat
Moyſes ſenes ſociant.
Caligo montem occupat.
25 Biſtinctū & hec tribuant.
Poſt archá cherub facies.
Ueſtes ac mēſam conſtruant.
Candelabrum ſic cōſtrues.
26 Cortinas decé facies.
Saga ac tabernaculum.
Tabulas infra conſtrues.
Uelum atq; tentorium.

Deſculpini

27 De ſethym lignis fieri.
altare deus imperat.
atrium iubet cõſtrui.
oleum dant vt ardeat.
28 Eligit aaron dñs.
fidi pro ſacerdotio.
normã ponit de veſtibus.
dandis huic tantũmodo.
29 Filios cum aaron ſtatuit.
duci deus ad hoſtium.
indui loros precipit.
holocauſtum dari variuz.
30 Bene mutata offerat.
altare ſic ⁊ labium.
timiamata vult faciat.
vnctionis ac oleuz.
31 Homines deus nominat.
deſcripta qui perficiant.
diſtricte cunctis ĩperat.
ſabbatum vt cuſtodiant.
32 Immolãt boni victimas.
moyſes placat dominũ.
culpat frãgit ac tabulas.
necans orat iterũ.
33 Quare oĩs flet populus.
tabernaculum erigitur.
videri nequit dñs.
moyſi palam loquitur.
34 Lapideas ferr tabulas.
orat fedus non facies.
ſolennitates teneas.
hedum cornuta facies.
35 Moyſes iuſſa repetit.
a cũctis dona poſtulat.
plebs cũcta prõpte tribuit.
ſocius bezel colyab.
36 Ne plura donent ſtatuit.
cum ſagis fit tabernaclm.
tabulas baſes faciunt.
velũ atqꝫ tentoriũ.
37 Oleum arcam circulos.
cherubim mẽſam faciunt.
candelabruz ac calamos.
altare veſtes conſtruunt.
38 Poſt altare edificat.
columnas ac tentoria.
expẽſas ꝓ his cõputat.
ex ore fit craticula.
39 Quibus aaron ſe induit.
diuerſas veſtes conſtruit.
in ſumma facta recitat.
omnia hec plebs obtulit.
40 Recte deus vt imperat.
tabernaculum erigit.
monẽs nubes vt occupat.
vadunt hinc qñ deſerit.

¶ Liber leuitici.

1 Ad placãdũ q̃ offerãt.
moyſi deus recitat.
differentiam faciãt.
ſacerdos ſic ſe habeat.
2 Bene nota de ſimilia.
ſit ſal in ſacrificio.
de frugibus hec regula.
fiet harũ oblatio.
3 Cunctos qualiter offerãt.
pacifica iã edocet.
differentiam teneãt.
in his ſemꝑ q̃ exhibeat.
4 Deus quelibet admonet.
ignoranter qui irritat.
pro debito quid offeret.
iſtorum ſtatus variat.
5 Errans dat arietẽ.
fraude nocens ac alteri.
periurus pauper turturez.
immundi erunt ſinguli.
6 Fiat ignis ꝑpetuo.
holocauſtũ ſic offeret.
pro peccato qꝫ hoſtie.
pro delicto lex permanet.
7 Gratias atqꝫ pro laudibꝰ.
que offerant notificat.
peribit edens ſordidus.
ſanguinez ſic q̃ comedat.
8 Holocauſtum iã immolat.
pro aaron atqꝫ liberis.
deo iſtos appropriat.
iſrael coram filijs.
9 Ignis dimiſſa cõcremat.
videtur dei gloria.
parante aaron immolat.
pro ſe ac plebe reliqua.
10 Charos aaron interficit.
prohibet vinum bibere.
pro hyrco moyſes arguit.
quod manſit iubet edere.
11 Licita que ſunt notat.
pro eſu animalia.
immunda atqꝫ explicat.
non comedit plebs talia.
12 Mulier cum pepererit.
Immunda diu permanet.
minus ⁊ plus ſtatuit.
holocauſta hec offeret.
13 Noſſe lepras inſtruit.
ſacerdos de his indicet.
extra ſtabunt vt precipit.
leproſam veſtẽ concremet.
14 Oſtendit ſacerdotibus.
modo quali purificent.
leproſos ⁊ hic cũ domibꝰ.
addens iſtis quid immolẽt.
15 Patiens fluxum ſeminis.
vir fedat quod tetigerit.
mulier ita ſanguinis.
offerent hec que repetit.
16 Que aaron ſeruet explicat.
intret cum ſanctuarium.
peccata hyrcus deferat.
expiet tabernaculũ.
17 Reus vult vt ſit quilibet.
offert qui non hoſtiam.
ſanguinẽ ſi qs comedet.
patietur interitum.
18 Sequi vetat egyptios.
canaam in legitimis.
coitus ponit varios.
videntur qui a ſingulis.
19 Time patrem ac dñm.
ſpicas ſurdo iniurie.
domiſera auguriuz.
ſtatera coram capite.
20 Uult vt moloch nõ offerãt
qui maledicat corruet.
coeũtes ſic puniãt.
diuidentes plebs obruet.
21 Exequijs nõ lugeat.
ſacerdos q̃ eſt maximꝰ.
virginẽ tñ capiat.
preſbyter nõ ſit ſordidus.
22 Immundus ſuz aduena.
conſecrata non comedat.
offerent niſi cum macula.
hoſtias eras nõ inaneat.
23 Celat ſeruari ferias.
manipulos hi deferent.
non colligent reliquias.
ſegetes nec eradicent.
24 Offerri iubet oleũ.
blaſphemus ac obruitur.
turbans ruat ſic dominũ.
pro mẽbro mẽbrũ dabit.
25 Bona anno iubilei.
redibunt agros deſeras.
hebreus poteſt redimi.

poſſe fratrē nō opp̄mas.
26 Cuncta bona hec tribuet.
mandata ſi cuſtodiant.
que ponit mala inferet.
ſeruare ſi deſpiciant.
27 Deuotis deus admonet.
qualiter ſolui habeant.
redimi quedam inhibet.
aliqua licet valeant.

¶ Liber numeri.

Ab anno bi viceſimo.
1 tribuū ſortes nūerat.
leuitis pro ſeruitio.
demptis dei q̄s ſtatuerat.
2 Bono cum corde populus.
caſtrametando proficit.
modum illis quem dn̄s.
per moyſen conſtituit.
3 Cunctos leuitas numerat.
plebiſq3 primogenitos.
pro cultu aaron ſegregat.
tradit ei denarios.
4 Dent leuitis officia.
filij aaron vt ordinat.
diſtinguit tribus onera.
familias quas numerat.
5 Eijciuntur ſordidi.
quintā partē dent dn̄o.
aquas vxor zelotypi.
bibat coram preſbytero.
6 Facit votum nazareus.
eis q̄d ſit illicitum.
offerent hec cū azimis.
bn̄dicant ſic populum.
7 Gerſon boues ac merari.
moyſes iuſſu diuidit.
principes donāt ſinguli.
tribuū hec que exprimit.
8 Hic aaron luminaria.
ponit ſuper candelabrū.
offertur plebs leuitica.
ſeruiāt per hoc ſpacium.
9 In menſe primo dn̄s.
fieri phaſe ꝑcipit.
ſtat vel ſe mouet pp̄lus.
nubes eis vt innuit.
10 Canēt tubis quas faciat.
temporibus q ſtatuit.
moyſes rogauit obab.
recedunt duces repetit.
11 Leditignis q murmurāt.
appetitu flent carnium.
deſcripti ac vaticinant.
copia datur auium.
12 Maria cū aaron ꝯpreſſime.
moyſen ꝯtra murmurat.
lepꝛoſa fit pleniſſime.
ad tēpus extra habitat.
13 Mitti iuſſu cū pluribus.
ad explorandum mittit.
redeunt hi cum fructib⁹.
per decē plebs ꝯuertitur.
14 Omnes reuerti cupiunt.
moyſes deū mitigat.
exploratores corruunt.
amalech plebem ſuperat.
15 Plebs victimā ſic offerat.
peccans hec dat primitias.
legentē ligna lapidat.
quelibet ferat fimbrias.
16 Quicūq3 tenet pro chore.
terra vel igne perditur.
in ſignū manent lamine.
murmurās plebs icēdit.
17 Recipi virgā imperat.
et tribuum principibus.
ſolaq3 aaron germinat.
deleri timet populus.
18 Sumat aaron primitias.
ſignat deus officia.
leuitis donat decimas.
non ſeruēt ſibi pinguia.
19 Tradēt vaccā eleazaro.
cremēt hāc tollat cineres.
tempore mūdus debito.
pollutos luſtret homines.
20 Uita modo deficit.
de petra aquā hauriūt.
edō iudā rex deſpicit.
ſurſum aarō ſepeliunt.
21 Ex tirſa plebs chananeū.
loco ſerpens erigitur.
canūt habētes puteū.
poſt ſeō og ꝯteritur.
22 Juſſu balaā ariolus.
ad regē moab ꝑperat.
aſinā terret angelus.
balach oēs remunerat.
23 Celat balaā ꝓ populo
fieri aras ordinat.
conſultat laudat dn̄o.
balac petit vt taceat.
24 Adhuc plebs bn̄dicitur.
honorē rex non conferat.
balaā tandē reuertitur.
ex iacob ſtella exeat.
25 Belphegor colit pp̄ls.
principes fugat moyſes.
punire ceſſat dn̄s.
ducem necat cū phinees.
26 Cenſeni robuſtiſſimi.
multe patent familie.
ſenes poſtq3 ſunt mortui.
caleph preeſt ꝛ ioſue.
27 De monte terrā videat.
pro natis ſaphat ꝯſulit.
ioſue iuſſa tribuat.
cūctis corā vt ꝑcipit.
28 Eruditq3 quotidie.
ſabbatis atq3 immolēt.
in kalendis ꝛ phaſe.
cū frugibus hec offerent.
29 Feſta ſeptimi exprimit.
menſis oēs quē celebrent.
de holocauſtis inſtruit.
ſemp in his q̄ tribuent.
30 Gentes de votis inſtruit.
vxor ſoluet et filia.
reddet vt q̄q3 vouerit.
faciet idem vidua.
31 Hoſtes ꝑcutit phinees.
cū his ſex ꝑgēs milibus.
diuidit ꝑda moyſes.
habet partē altiſſimus.
32 Jumēta ſunt pre ouib⁹.
rubē gad atq3 manaſſe.
de duobus his regibus.
terra datur a moyſe.
33 Qualia loca populus.
in deſerto trāſierit.
his pandit noibus.
tempus aaron hoc hūit.
34 Limitatur per dominum.
terra iſti quam diuident.
aras oēs ꝛ idolum.
perdēt ꝛ hāc ō poſſident.
35 Mandāt vrbes vt ꝓfugis.
leuitis atq3 ſeparent.
ante mortē pontificis.
exules nō reuenient.
36 Narrāt danū cū principes.
ſequi poteſt ꝙ tribubus.
aſſignat modū moyſes.
nubendi de coniugibus.

¶ Liber deuteronomij.

1 Arguit moyſes populum.

principes tunc constitui.
fugistis vos amorreum.
per exploratores territi.
2 Breuiter narrat plimis.
deus illi quod iusserit.
de esau et loth filijs.
de seon gal. quos tradidit.
3 Cepi og. illo tempore.
terram eius distribui.
confortaui ac iosue.
transire oēs volui.
4 Docet iussa vt teneat.
imagines bis prohibet.
stupenda dei recitat.
profugis vrbes prouidet.
5 Ea que sunt in tabulis.
precepta decē repetit.
seruentur hec a singulis.
cū darent plebs timuit.
6 Firmiter deum diliges.
in manu iussa teneas.
iurabis soli seruies.
filios de his moueas.
7 Gētes domos ac statuas.
dele pactum amantibus.
bona dabit si teneas.
paulatim perdet domin⁹.
8 Hortatur vt custodiant.
volunt diu si viuere.
concessa cordi habeant.
defendit deos colere.
9 Justicijs non tribuant.
orauit pro his moyses.
offensas menti teneant.
dño factas pluries.
10 Quare leui elegerit.
narrat peri vt ambules.
peregrinum ac diligit.
ceruicē nō plus eleues.
11 Augent atq custodiant.
pluuiā dabit dñs.
facta q egit videant.
affert nocebit hostibus.
12 Mandat subuerti ydola.
sanguinem vetat oībus.
offerri iubet omnia.
eligit vbi dñs.
13 Necā oēs imperat.
hortantes sequi idola.
populus vrbem deleat.
fiuntq idolatria.
14 Omne animal sordidum.
comedere deus denegat.
decimā dāt his fructuū.
leuitas nūq deserat.
15 Pauperes semp subleuāt.
seruos vt linquāt sperat.
primogenita offerant.
fedata nullus afferat.
16 Quod phase ita celebrāt.
festa duo ac edocet.
iudices vult vt ordinent.
statuas cūctis inhibet.
17 Reddāt mali idolatrie.
duobus subsitāt testibus.
sacerdotis sententie.
rex vnq sit extraneus.
18 Suscipere presbyteris.
cū plebe patrē inhibet.
gentibus nō sis similis.
prophetāt vt me tribuet.
19 Tres vult bis vrbes eligi.
percussores vt fugiant.
mēdacē testem perimi.
prō mēbro mēbrū tribuāt.
20 Vadit quare ad prelia.
moyses plebi recitat.
nō succidāt fructifera.
pugnādi modū explicat.
21 Explorent p cadauere.
mulier capta lugeat.
proteruū iuber perdere.
exose natum pferat.
22 Inuicē sua dirigāt.
honestas vestes induent.
de nido pullos capiant
puellas reas obruent.
23 ¶ Zelū p tēplo explicat.
nitida castra teneant.
cū scorto vsum denegat.
verū vuas nō extrahant.
24 Assignet vir repudium.
pign⁹ reddes nō pimant.
laboris solues precium.
reliqas nō colligāt.
25 Bono palmā dāt iudices.
coiunx pedē discalciet.
vxori manū auferes.
pōdus idē de amalech.
26 Corā stabis presbytero.
terrā es illi primitias.
laudes dabis sic dño.
leuite trades decimas.
27 De saxis vult informib⁹.
altare quod edificent.
leuite corā tribubus.
maledicta hec exprimēt.
28 Erunt plebi hec optima.
mandata si custodiant.
sustinebit hec pessima.
predicta si abiciant.
29 Facta narrat ingentia.
cū cūctis fedus percutit.
terra absq ydolatria.
puniantur vt asserit.
30 Genti parcet si doleat.
iuxta te est vt facias.
vitā offert et eligat.
predico iam q pereas.
31 Hostes vt gēs nō timeat.
iubent lex pmulgabitur.
iosue deus roborat.
plebis culpa predicitur.
32 Implet cāticū moyses.
lex vite prolongatio.
audit q fecit in cades.
precatur ibi dño.
33 Kara moyses tribubus.
optat symeon deserens.
nominat rubē citius.
vltimo azer exprimens.
34 Luget moysen populus.
terrā ante qui conspicit.
iosue impleat spiritus.
defuncti locum suscipit.

¶ Liber iosue.

1 Admonet iosue dominus.
legem iubens teneat.
preparet cibos populos.
gad cū rubē obtemperat.
2 Binos hierico destinat.
celat raab in solario.
vt soluent sibi obligat.
dimissi sunt in eremo.
3 Clamāt vt arcā populus.
sequatur siet in flumine.
iordanē siccat dominus.
modo dicit quo iosue.
4 De aqua iussu domini.
lapides sex bis capiunt.
exeunt flumen singuli.
galgalis morā ptrahunt.
5 Emulis virtus deficit.
cultris plebs circūcidit.
iosue viro se subicit.
māna postq subtrahitur.

6 Firme claudit hierico.
iubet deus hanc circuiri.
vaſtatur die ſeptimo.
raab manet ꝯſanguinei.
7 Gens peccato ꝓſternitur.
flet ioſue ante dominum.
reus achor cognoſcitur.
lapidatur per populum.
8 Hay ponit inſidias.
fugat rex vrbs ſuccendit.
nullas linquũt reliquias.
predant altare conditur.
9 Iũgũt ſe reges plurimi.
gabaonite decipiunt.
murmur de his fit ppli.
ſeruiẽt prout ſtatuunt.
10 Gabaon reges obſident.
cedũt ſol ſtatos claudit.
pedibus colla ſubiacent.
multiplex vrbs deſtruit.
11 Laniãt equos ioſue.
cũ aſor vrbs percutit.
implent iuſſa a moyſe.
enachim ſtirpẽ perimit.
12 Moyſes duos perdit.
reges oẽs hos ioſue.
iſtorũ terram habuit.
populus iacob varie.
13 Nũc dñs vt diuidat.
ioſue terrã precipit.
poſſeſſionem explicat.
moyſes quam diſtribuit.
14 Omne caleph qđ poſtulat.
ioſue illi tribuit.
pro leuitis nil ſeparat.
ioſeph ꝓ his nã accipit.
15 Pars itaqꝫ deſcribit.
tribus iuda quã poſſidet.
ora othoniel tribuitur.
ſuſpirãs terrã obtinet.
16 Que ſit tribus exprimitur.
ſors effraim ꝑ oĩa.
chananeus his ſubdit.
reddẽs ipſis ſeruitia.
17 Reliqua ſortem accipit.
media tribus manaſſe.
filias ſalphas reperit.
tribuit montes ioſue.
18 Stat ſylo tabernaculum.
terra iuſſu deſcribitur.
tribui prima omnium.
beniamin ſors tribuitur.
19 Tribubus alij ioſue.
ſex ſorte terram diuidit.
thẽna ſarea nouiſſime.
datã ſibi his cõſtruit.
20 Urbes ꝓfugis ſeparant.
iubet eis vt dñs.
cum moriatur redeant.
ſacerdos q eſt maxim⁹.
21 Ex iuſſione principum.
leuitis donant opida.
non turbãt hoſtes pplm.
implet deus pollicita.
22 Iuſſu gaddite redeunt.
altare hi edificant.
legati ipſos arguũt.
excuſant ſe non dimicant.
23 ¶ zelans admonet pplm.
legẽ ſi ſeruent proteget.
mores hñt ſi gentium.
de terra ipſos auferet.
24 Althare atqꝫ pplo.
ioſue data recitat.
pangũt fedus cum dño.
ioſeph oſſa plebs tumulat.

¶ Liber iudicum.

1 Adonibezeth ceditur.
iudei ſymeon ꝓualent.
introitus oſtenditur.
tributo hoſtes ꝑmanent.
2 Baal plebs colit nõ dñm.
flẽt culpãt hos cũ angelus.
tempore ſaluat iudiciũ.
offenſis parcit hoſtibus.
3 Colũt deos ac opprimit.
othoniel regẽ ſyrie.
ayoth eglõ clã perimit.
ſex cẽtos ſangar vomere.
4 Dũ mãdat iudex vel hora.
bel lare barach incipit.
tertius fugit ſyſara.
clauo iahel hunc perimit.
5 Enerrat mira dñi.
delbora pſallẽs canticuꝫ.
collaudat quoſdã populi.
cõmendat iahel plurimũ.
6 Fructus madiã deſtruit.
Gedon monet angelus.
nocte arã baal conterit.
duplex ſignum dat dñs.
7 Gedeon ex ſuis abijcit.
Firmatur nocte ſomnio.
trecentis tubas diuidit.
ſe hoſtes trũcãt mutuo.
8 Hoſtes placans pſequit.
maiores ſocoth trucidat.
zebee cũ ſalmana occidit.
inaures ſumens generat.
9 Iugulat frẽs abimelech.
ligna regem conſtituunt.
hoſtes ſuos his obtinet.
fragmẽ ſeru⁹ hũc ꝑimũt.
10 Iayr regit poſt alium.
delicta plebs multiplicat.
cõpuncti orant dominũ.
ipſos amon nã aggrauat.
11 Legitimi eijciunt.
Iepte ſꝫ his poſt imperat.
amonite hunc fugiunt.
filiã voto immolat.
12 Multos pdũt galaadite.
ex ephraim dũ exprobrãt.
poſt iepte tres ſuccedere.
plebẽ vides qui iudicãt.
13 Narrat angelus femine.
ſanſon natus qđ faciat.
pãdit rurſus hec manue.
timentem vxor roborat.
14 Oculis placens ſumitur.
leonem ſanſon lacerat.
probleuma hui⁹ ſoluitur.
triginta viros iugulat.
15 Perdunt blada vulpibus.
valde ſanſon ſe vindicat.
ligatus datur hoſtibus.
cũ maxilla hos trucidat.
16 Querit virtutem dalida.
de nocte fores baiulat.
raſus portat opprobria.
cõuiuas ſecum ſuffocat.
17 Reddit micha pecuniam.
Idolatra ac permanet.
veſtẽ componit variam.
leuitam donis retinet.
18 Sacerdotem interrogant.
explorant atqꝫ redeunt.
domum miche expoliant.
ſexcenti lachis deſtruũt.
19 Leuitus gener reuertitur.
gabaa manet cum aſinis.
a peſſimis vir queritur.
cadauer ſcindit coniugis.
20 Virorũ gabaa populus.
punit nephas ſtatuit.
tribus reſiſtit omnibus.

beniamin atq; corruit.
21 Et corde flent ꝛ imolant.
iabes ꝺelēt ꝺant virgines.
in ſylo iuſſu latitant.
viri ſumāt ꝛ cōiuges.
Liber ruth.
Ad moab it elymelech.
1 cum natis ſibi moritur.
cum ſuis orpha remanet.
noemi ruth ac ſequitur.
2 Booz iuuenē interrogat.
ꝺe ruth ſpicas q̄ colligit.
cū ſuis vult vt maneat.
ſocrui ꝺicta reperit.
3 Cūcta ruth iam exequit.
ſocrus illi que imperat.
ꝺe nocte cū booz loquit.
mane blado hāc onerat.
4 Datur booz ius alterius.
Ruth ſibi atq; iungitur.
congaudet ꝺe hoc populus.
ex illa obeth naſcitur.
Liber regū primus.
1 Affligit annā emula.
helcana ipſam ꝺiligit.
putatur orans ebria.
cum hely natū aſſerit.
2 Bona fecit hec canticum.
ſamuel placet omnibus.
filij peccant nimiū.
arguit hely nuncius.
3 Conſurgit nocte ſamuel.
ꝺicta mane panꝺit hely.
ſcit hunc oīs plebs iſrael.
prophetam eſſe ꝺomini.
4 Debellant arca capitur.
in ſylo vir hec nunciat.
poſt ambos hely morit.
phinees vxor generat.
5 Erectus ꝺagon frangitur.
azotos lāguor aggrauat.
ꝺum arca circunducitur.
grauat plebs ꝺū ambulat.
6 Fit magnorū conſilium.
plauſtro arca imponitur.
pro peccato ꝺant preciū.
bethſamis ple s occiꝺit.
7 Gentem ſamuel inſtruit.
in maſphat aquā hauriūt.
territos hec ſtes percutit.
amiſſas vrbes capiunt.
8 Habere regem poſtulant.
ſamū ꝺei hoc ꝺiſplicet.
vult ꝺeus vt obtineant.
regnaturi ius eꝺocet.
9 Inquirit ſaul aſinas.
puer comes hic aꝺmonet.
informatur per feminas.
cū ſamuel nocte ꝑmanet.
10 Saul ꝺe mane vngitur.
ſigna huic ꝺat ſamuel.
prophetāt ſorte traꝺitur.
inuentus rex fit iſrael.
11 Luget in gabaath ppl̄us.
boues ſaul ꝺilacerat.
fugatur naas exercitus.
ꝺe iabes regnū innouat.
12 Moleſtus nulli ſamuel.
beneficia explicat.
pluuias timens iſrael.
vt oret ꝺeum poſtulat.
13 Noſcet ionathas ꝯgregāt.
ſaulē culpat ſamuel.
ſe cunei tres ſeparant.
caret armis plebs iſrael.
14 Occulte nocet conſulit.
guſtat mel carnes ꝺeuorat.
ſorte captū plebs eripit.
maiores regni nominat.
15 Perdit amalech ppl̄m.
eligens ſaul optima.
culpat ſamuel hūc nimiū.
agag necās in galgala.
16 Quo bethleē ſamuel aꝺeat.
vult ꝺeus ꝺauid vngitur.
ſaulē ꝺemon aggrauat.
cū pſallit miſſus pellitur.
17 Replet timore goliath.
miſſus ꝺauid arguitur.
veſtit rex caput amputat.
fugant gentes inquiritur.
18 Se ionatas expoliat.
perturbant ſaul femine.
merob ꝺauid nō copulat.
ſe michol vult hūc pꝺere.
19 Tandē ꝺauid recipitur.
ꝺeclinat michol liberat.
in aioth tunc queritur.
Rex ſe vbi expoliat.
20 Valde ꝺauid cōqueritur.
ionathe feꝺus latitat.
poſt kalenꝺas iraſcitur.
flens ſagittas cōbaiulat.
21 Expoſcit panes in nobe.
fugiens ꝺauid ſaulem.
glaꝺium ſumit golie.
ſimulat in geth rabiem.
22 Iūctis ꝺauid q̄ plurimis.
cum moab ſuos aſſerit.
cum plangit ſaul proprijs.
ſacerꝺotem ꝺoech perimit.
23 Celat ꝺauid pro ſeyla.
aufugit inꝺe poſtmoꝺum.
confortatur a ionatha.
tiplex cingit monticulum.
24 Abſciꝺit oram clamiꝺis.
clam ꝺauid cū perſequit.
rūꝺet ſaul cū lachrymis
ſibi ꝺum is cōqueritur.
25 Bis qn̄q; nabal exprobat
nunc atq; moritur.
abigail pa ificat.
ꝺauid ſibi ac iungitur.
26 Ciphus cū haſta tollitur.
cū ſuis rex ꝺū ꝺormitat
ſenſum ꝺauid reuertitur.
exclamans ſaulem mitigat.
27 Deſcenꝺit ꝺauid a ſuis.
ꝺat achys illi ſycelech.
nocet ſolum extraneis.
captus vitam non obtinet.
28 Erigit rex achis ꝺauid.
phytoniſſa conſulitur.
reſurgēs ſamuel inſtruit.
eꝺit ſaul reuertitur.
29 Ferre non valēt ſatrape.
ꝺauid vt ſtetim prelio.
placet achys per optime.
reꝺit tamen ꝺiluculo.
30 Ентеs ſicelech cōcremant.
flet ꝺauid hos perſequitur.
ſua plene recuperant.
laſſe ꝺe preꝺa mittitur.
31 Hoſtes ſaul ꝺecapitant.
cum filijs hunc auferunt.
in templo arma collocant.
viri iabes ſepliūt.
Liber regū ſecūꝺus.
1 Amalechites nūciat.
ſaulis ꝺauiꝺ interitum.
conuincēs ipſum iugulat.
cū ſuis plangens plurimū.
2 Bis ſex compares iugulat.
ꝺauid inꝺe cum eligit.
yſboſeth abner infugat.
aſael ioab ſepelit.

3 Creſcēs dauid ſex generat.
vxās michol culpat iſboſeth.
ioab abner coniugulat.
hunc rex plangit ⁊ abſtinet.
4 Duc iugulant iſboſeth.
Claudꝰ ſit atq; miphiboſeth
portantes caput perimit.
5 Eligit dauid pplo.
in hieruſalem habitat.
viroꝝ creſcit numerus.
philiſtim bis extermĭnat.
6 Ferit oſam cum dominꝰ.
metu archa relinquitur.
tráſferre hanc omnis ppls.
a michol rex deſpicitur.
7 Statis domum conſtruere.
vult dauid nathā conſulēs.
non ſinit deus facere.
orat rex gratias tribuēs.
8 Hoſtes dauid humiliat.
adadezer ac ſubijcit.
ſuper hoc thoy iubilat.
magnates regni exprimit.
9 Indulget ſaulis domui.
Conſolās rex miphiboſeth.
ſiba huic ac filij.
ſeruiant ipſe comedet.
10 Charꝰ dauid naas moritur
nuncijs amon exprobat.
bis reſiſtens deuincitur.
ciras cū hoc rex ſubiugat.
11 Lauans ſeducta concipit.
vriam facit ebrium.
necatur rex vt precipit.
bethſabee parit filium.
12 Multum nathā redarguit.
orat rex puer moritur.
ſerui q̄runt cur comedit.
parit rabat vi capitur.
13 Nimis maceratur amon.
deflorans thamar eijcit.
tunduntur oues abſalon.
rex flet fratrem cū perimit.
14 Orat dauid thecuites.
reducit ioab abſalon.
pulcher eſt crement ſegetes.
oſculatur rex filiū.
15 Plebem abſalon decipit.
coniurat rex egreditur.
reduci archam precipit.
plorans chuſi reuertitur.
16 Querit rex de miphiboſeth.
ſemei hunc exprobat.
abſalon chuſi retinet.
vxores pr̄is violat.
17 Reſpuit rex conſilium.
achitofel ſed non chuſi.
nuncij intrant puteum.
ſuſpendit eſcas plurimi.
18 Suos mittit ad prelium.
abſalon victus palpitat.
fugam erexit titulum.
currūt duo rex eiulat.
19 Tandem foris rex reſidet.
veniunt ad eum plurimi.
ſic ſemei ſyba miphiboſeth
rixa redit berſelay.
20 Uir ſeparat rex prouidet.
amaſam ioab perimit.
abellam duce obſidet.
redit caput cum accipit.
21 Exorta fames tollitur.
ſeptem poſtq̄ crucifigūt.
cum iſtis ſaul ponitur.
Quatuor bella tribuūt.
22 Inuocabo laudabilem.
Quis deus preter dominū.
delebo velut puluerem.
nil tenet niſi canticum.
23 Zeemula fecit magnalia.
pluuijs herbam germinat.
fortium dauid nomina.
de ſeptem facta recitat.
24 A rege ioab cogitur.
dinumeret vt populum.
Ex tribus peſtis capitur.
ceſſat poſt ſacrificium.

Liber regū tertius.

1 Abiſag ducunt ſubditi.
Betſabee natā rex loquit.
adoniā linquunt territi.
ſalomon poſtq̄ vngitur.
2 Ponis rex monet filium.
adoniā interficit.
abiathar officium.
Poſt ioab ſemey corruit.
3 Coniugem ſumit ſalomō.
Sapientiam impetrat.
reuertitur de gabaon.
Meretrices pacificat.
4 Deſcribuntur qui eminēt.
Exceſſus atq; ſumptuum.
perfectam pacem obtinent.
Laudatur procul ſalomon.
5 Ea hyram rex tribuit.
ſalomoni que poſtulat.
pro iſtis ſumptus recipit.
factores templi ordinat.
6 Facit templū rex ſalomon.
dominus ipſum inſtruit.
Grande format oraculum.
cherubin duo conſtruit.
7 Grādes domos tres ordinat
columnas baſes extruit.
vaſa templi multiplicat
opus omnes rex perficit.
8 Humeris archam baiulat.
Intus ponunt rex obſecrat.
beſtias plures immolat.
iudicans plebe edificat.
9 Informat regem dominus
non placent hyram oppida
vrbes non ſeruit populus.
de ophir aurū ſilia.
10 Caret regina robore.
poſt ſcuta tronus conditur.
regem volunt aſpicere.
argentum vilipenditur.
11 Linquit ſalomon dominū
Sibi leq̄ns iraſcitur.
ſuſcitat huic emulum.
hieroboam eligit.
12 Adonita tenet iuuenum.
lapidant bellum deſerit.
vtrunq; colunt vitulum.
hieroboam quos extruxit.
13 Nunc ara bethel ſcinditur.
vir dei dona renuit.
edit foris perimitur.
prophetes ipſum ſepelit.
14 Oſtendit miſſe grauia.
Achyas puer deficit.
adorat iudas idola.
theſauros ſeſac accipit.
15 Poſtq̄ abyā morit.
aſa ſordes rex diſſipat.
per benadab defendit.
pedes aſa annihilat.
16 Quoſlibet zambri trucidat.
de baaſa ac ſuccenditur.
zamri vicit peccat achab.
vrbs idcirco conſtruitur.
17 Ros non cadit nec pluuia.
corui paſcunt ac helyam.
ſuſtentat hunc poſt vidua.
reſumit puer aiaz.

18 Seorſum berba queritur.
helyas iſtis obuiat.
ſemotim bos tribuitur.
necatur aquam impetrat.
19 Timens puerum deſerit.
helyas ſomno rapitur.
In oreb iuſſa concipit.
heliſeus hunc ſequitur.
20 Uincunt benadab pueri.
poſt annum murus ſuffocat.
impetrant pacem ſubditi.
percuſſus regem increpat.
21 Exprobat achab impia.
Occidi naboth imperat.
poſſidetur dum vinea.
helias mala nunciat.
22 In ramoth ire ſuggerunt.
micheas ductus clauditur.
ſagitta achab perimunt.
ioſaphat ſancte reditur.

Liber regū quartus.

1 Ab belzebuth vt conſulat.
Ochoſias mittit nuncios.
helias miſſis obuiat.
cremat quinquagenarios.
2 Bini ambulant mutuo.
helyas raptus queritur.
ſanat aquas in hierico.
aſcende calue dicitur.
3 Contra moab tres veniūt.
fieri foſſas imperat.
hoſtes aque decipiunt.
Filium rex ſacrificat.
4 Demi abundat oleum.
Mors in olla eſt inquiunt.
Datum ſuſcitat filium.
pauci panes ſufficiunt.
5 Epiſtolam fert naamā.
ad portam ſtat helyſei.
Reddit habens mundiciam
Dona lepram dat gyezi.
6 Ferrum natans ſuſcipitur.
cibos clauſis dant hoſtibus.
obſeſſa vrbs affligitur.
perdet caput helyſeus.
7 Gens fugit a ſamaria.
Leproſi hec renunciant.
ordeum atq̃ ſimilia.
In porta ducem ſuffocant.
8 Habet ſuas res femina.
benadab mittit languidus.
recedit edom a iuda.
peccant ioram ⁊ filius.
9 In regem hyeu vngitur.
coniurans venit iezrael.
ioram per hunc occiditur.
ochozias ac iezabel.
10 Capita achab decapitant.
necat fratres ochozie.
ſacerdotes baal iugulant.
Grauat plebem rex ſyrie.
11 Ledit plures athalya.
ſolus ioas abſconditur.
regem facit hunc ioiada.
cum baal illa extinguitur.
12 Mandat ioas preſbyteris.
ſartatecta vt extruant.
munera dat emulis.
duo ſerui hunc iugulant.
13 Nimis decreſcit populus.
heliſeus ac morit.
reſurgit tangens mortuus
benadab cum deuincitur.
14 Occidens petit prelium.
amaſias ac capitur.
iugulatur per populum.
hieroboam terra redditur.
15 Placet ozias domino.
bis tribus regnū traditur.
neptalim fit tranſlatio.
Joatham patrem ſequitur.
16 Querit donis auxilium
rex achaz ab aſſyrijs.
altare fit ſacrilegiū.
peccat deo in plurimis.
17 Relinquit deum populus.
transfertur in aſſyrios.
ſubſunt alij leonibus.
deos colunt hij varios.
18 Sordes ezechias deſtruit.
capit ac ſamaria.
minas dat ſennacherib.
rapſaſes facit grandia.
19 Trucidat veſtes conſulit.
litteras ſumens obſecrat.
Angelus hoſtes percutit.
iſaias aſſecurat.
20 Ualde flet rex dum patitur.
Umbra redit vt poſtulat.
miſſus dū nil abſconditur.
Iſaias hunc increpat.
21 Extruit vana manaſſes.
per ipſum plebs ſeducitur.
minas facit multiplices.
nequam amon occiditur.
22 Joſias dauid ſequitur.
helchies librum reperit.
ſcindit ol [illegible] conſulitur.
mala erunt que exprimit.
23 zelans ſordes cum deſtruit.
ioſias oſſa concremat
poſt phaſe victus corruit.
nechao ioachim ſublimat.
24 Angunt ioachim latrūculi
nabuchodonoſor vrbem ſpo
Captiuant ac plurimi. liat.
ſedechiam regem ordinat.
25 Bini e priuatis oculis.
ſuccedunt pnceps trāſtulit
necat rex prefert reliquis.
honorem ioachim accipit.

Liber paralipomenō pmus.

1 Noe atq̃ ab adā.
procreatos notificat.
Gignit eſau poſt abraam.
reges edom connumerat.
2 Bis ſex iſrael genuit.
heſron hos ſeptem yſai.
ſeramel plures habuit.
poſt natos caleph cynei.
3 Cunctos dauid hos pcreat
Reges iuda ac exprimit.
zorobabel octo generat.
ſemeias ſex habuit.
4 De iuda quinq̃ exeunt.
dominum iabes inuocat.
filij ſela ⁊ ſymeon.
ſtetiſſe ſolem memorat.
5 Erant rubē primogenita
filij ioſeph eueniunt.
cum gad gignit in copia.
agarenos ſubijciunt.
6 Filios leui recitat.
ſacerdos aaron extitit.
familijs quas nominat.
has vrbes plebs diſtribuit.
7 Gignūt yſachar beniamin
neptalim iuncto manaſſe.
Idem aſer ⁊ effraim.
flet natos multo tempore.
8 Habet beniamin filios.
Quinq̃ vndecim ſemei.
Gignit ſaul bis duos.
rex nati etiam fortiſſimi.
hieruſalem quos explicat.
9 leuite ſtant cum redeunt.

Officia que recitat.
Habent ex ſaul hij exeũt.
10 Cadit ſaul in prelio.
Remoti vrbes deſeriũt.
Conſecrant arma idolo.
Viri iabes ſepliunt.
11 Laudant ſeptem ſtrenui.
Reges dauid ex fortib⁹.
Ungũt hũc prius maximi.
Prefert ioab omnibus.
12 Multi dauid aſſociant.
Saulem is continuit.
In regẽ ipſum ſublimant.
Cuncte trib⁹ vt exprimit.
13 Nequaq̃ archa linqtur.
In domo plus aminadab.
Suſtentãs oça morit.
Obededom renumerat.
14 Offerſyram que repetit.
Uxores rex multiplicat.
Caſtra philiſtim bis pcutit
Diſtãter nomen aduolat.
15 Plures domos edificat.
Rex archa poſt deducit.
Cãtatores pri⁹ ordinat.
Amichol ludens ſpernit.
16 Qui offert ſacrificia.
Dat cibos omni populo.
Taxat multis officia.
Cantat pſalmus domino.
17 Retrahit per dominũ.
Rex domum ne edificet.
Letatur ſedens plurimus.
Productis laudes exhibet.
18 Subiugat dauid emulos.
Pacẽ gaudẽs thou poſtulat.
Nominat regni maximos.
Multa duo rex conſecrat.
19 Turpe remittit nũcios.
Amon bellũ ⁊ preparat.
Sociat ſibi plurimos.
Bis dauid ipſum ſubiugat.
20 Ualide ioab ſubicit.
Amonitas per omnia.
Cũ rege ruchab deſtruit.
Tria philiſtim dant' prelia.
21 Ex tribus peſtis conſumit.
Joab plebem cõnumerat.
Angelus perdẽs cernitur.
Uẽdit dornaz rex immolat.
22 Impenſãs tẽpli preparat.
Dauid atq̃ artifices.
Heredi dicas recitat.
De ipſo monet principes.
23 Zelans pro dei gloria.
Leuitas dauid numerat.
Taxat ipſis officia.
Filijs aaron hos ſubiugat.
24 Aſſignat ſacerdotiũ.
Filijs aaron quos ſeparat.
Secantur vices ſortium.
Leuitas quoſdã numerat.
25 Bis duodecim recitat.
Cantorũ ſortes varie.
Inſtrumẽtis que nominat
Per vices debent cauere.
26 Chore natos ac merari.
Janitores hic ordinat:
Theſauros ſeruant varij.
Baiditis plures imperat.
27 Duces turmarũ recitat.
Tribuũ pandit principes.
Prefectos regis nominat.
Honorũ atq̃ conſules.
28 Enarrat dauid plurib⁹.
Domũ cur nõ conſtruxerit.
Seruet lex ab omnib⁹.
Exemplar tẽpli tribuit.
29 Feruenter tẽplo tribuũt.
Bona laudat rex dñm.
Hoſtias plures offerũt.
Salomon tenet ſoliũ.

¶ Liber paralipomenon ſcõs.

1 Accipit ſapientiam.
In gabaon cũ immolat.
Dat auri abũdantiam.
Equos ſibi multiplicat.
2 Blande hyrã hec offeret.
Salomoni que poſtulat.
Sũptus ſibi vt tribuet.
Factores tẽpli numerat.
3 Cũ tẽplo facit porticum.
Clauos cherubin conſtruit.
Exponit aurũ plurimũ.
Uelum colũnas extruit.
4 Dic q̃ mare altaria.
Boues cõcas rex faciat.
Mẽſas baſes cãdelabra.
Ex ere vaſa fabricat.
5 Eminẽtes ſe congregant.
Archam ponũt interi⁹.
Cũ ſacerdotes iubilant.
Tẽplũ implet altiſſimus.
6 Faciem vertẽs ſalomon.
Conceſſa dauid recitat.
Prolixe orat dominũ.
In domo vt exaudiat.
7 Gloria domũ occupat.
Salomon offert plurima.
Poſt feſta plebs repatriat.
Regi deus dat monita.
8 Has vrbes rex edificat.
Extranei tantum ſeruiũt.
Leuitas rite ordinat.
De ophir aurũ offerũt.
9 Ingẽs format rex ſoliũ.
Regina ſabba admonet.
Ditatur atq̃ nimiũ.
Uidere hũc vult quilibet.
10 Capit hieroboã terminũ.
Monita ſerui deſerit.
Huius linquit imperiũ.
Plebs adurã ac obruit.
11 Loca roboam plurima.
Bellum linqns edificat.
Leuite linquũt propria.
Firmat⁹ multos generat.
12 Multa ſeſac rex arripit.
Roboam ſe humiliat.
Cum plebe legem deſerit.
Penã deus his nauigat.
13 Neq̃ſſimo hierobeam.
Abia verbis exprobrat.
Habet iuda victoriam.
Clamãs deũ cũ inuocat.
14 Oẽs ſordes annihilans.
Aſa vrbes edificat.
Deum primo is inuocans.
Ethiopes ſuppeditat.
15 Pugnãtes qdem roborat.
Seruire iurant domino.
Idola aſa diſſipat.
Matrem priuat imperio.
16 Querit aſa auxilium.
Abdenadab munerib⁹.
Affligit dei iudiciũ.
Infirmatur in pedib⁹.
17 Regnens dei placita.
Confirmat rex ioſaphat.
Plures huic dãt munera.
Robuſtos hui⁹ recitat.
18 Suſcept⁹ ſedet ioſephat.
Micheas duct⁹ claudit.
Pergũt in ramoth galaad.
Achab ibi percutit.
19 Tacet culpa⁹ ioſaphat.

plures trahit ad dñm.
iudices quoſdã ordinat.
Admoneant vt ppſm.
20 Uarij hoſtes ſe cõgregant.
Territ⁹ orat ioſaphat.
mutuo hi ſe iugulant.
dans pacẽ naues trucidat.
21 Extinguit frẽs perfidus.
Jorã vanis ac ſubditur.
grauaẗ hic ab hoſtib⁹.
peſſima tabe moriẗ.
22 Joraz ochozias ſociat.
vt achas colit idola.
ipſiz hyen rex iugulat.
multos necat athalia.
23 zelo vrgente ioiadam.
ioas regem conſtituit.
foris necant athaliam
Cũ mathã baal plebs ꝯterit
24 Aptari templũ pcipit.
ioas ſeruit ac idolis.
ioiade natũ perimit:
ſuperatur ab emulis.
25 Bella fert amaſias.
necat lingt exercitum.
peccat capit ipſiz ioas.
iugulatur per populum.
26 Colit ozias dominum.
vincit turres edificat.
copiam habet fortium.
Lepra deus hũc maculat.
27 Deum ioatham diligit.
vrbes ſibi multiplicat.
ab amon dona recipit.
pugna ipſos ſubiugat.
28 Errat achaz in plurimis.
hoſtibus multis ſubdiẗ.
munera dat aſſyrijs.
captiua plebs reducitur.
29 Facit recte ezechias.
tẽplũ mũdat vt imperat.
cũ multis offert victimas.
laudãt deũ vt ordinat.
30 Gentẽ multã rex reuocat.
Epiſtolis ad dominũ.
cũ multis phaſe immolat.
duplicant dies feſtium.
31 horrẽdos ſordes trucidant.
decimas offert ppſs.
horrea iuſſu preparant.
prouident plene cibus.
32 Judã grauat ſennacherib.
ezechias plebem roborat.
Blaſphemãt hoſtes percutit.
ſanatus opes congregat.
33 Quare manaſſe extruit.
ſordes captus ac duciẗ.
Reductus ipſas deſtruit.
nequã amon perimitur.
34 Lucos ioſias ac idola.
Annullãs tẽplũ reparat.
olda remittit plurima.
plebem deus humiliat.
35 Mandat rite vt ſeruiant.
leuitis ioſias domino.
cũ illo phaſe immolant.
perimit ipſum nechao.
36 Nechao ioachim ſublimat.
per nabuchodono. deponiẗ.
ſedechias deũ irritat.
Cũ tẽplo vrbs ſuccendiẗ.

¶ Liber eſdre primus.

1 Autorizat rex optimus.
trãſmigratis vt redeant.
Inſpirat quoſdam dñs.
collata vaſa baiulant.
2 Babilonẽ hi deſerũt.
habẽt quoq numerus.
hierſm reueniũt.
danẗ dona principib⁹.
3 Coadunati offerũt.
vt debent ſacrificia.
Cũ fletu laudes concinũt.
tẽpli donũt dum infima.
4 Dum lectum nolũt iudei.
opus hoſtes qd faciant.
Accuſant ipſos principi.
his ſcribit vt impediant.
5 Edificare incipiũt.
prophete ipſos adiuuãt.
motiuũ cur hi cõſtruũt.
regi hoſtes notificant.
6 Firmat decretũ darius.
perfectũ templũ dedicãt.
mandatis ſacerdotibus.
Letanẗ paſcha celebrant.
7 Genus eſdre notificat.
epiſtolam rex tribuit.
Jubet vt nil deficiat.
legẽ ſeruant vt precipit.
8 hi eſdram omnes ſociant.
mandat qbus ieiunium.
munera qdam baiulant.
offerant ſacrificium.
9 In doloſe iam poſitus.
clamat eſdras ad dñm.
commixtus nã eẽ ppſs.
aduenis per coniugium.
10 Quare ſimul flet populus.
aſſunt die in tertia.
dictũ placet cũ omnibus.
diſſoluunẗ coniugia.

¶ Liber Neemie.

1 Audit cũ quinqꝫ neemias.
plebis ſue opprobrium.
gemẽdo fundit lachrymas.
pro ipſis orat dñz.
2 Bonus cũcta q̃ poſtulat.
neemie rex tribuit.
nocte murũ conſiderat.
iuſtos neqꝫ plebs deſpicit.
3 Cuncti narrantur ordine
hierſm qui renouant.
panduntur porte varie.
diuerſi quas edificant.
4 Deridet plebs cũ renouant.
ad bellandũ ſe congregat.
vna manu edificat.
neemias hos roborat.
5 Eis volunt q vendere.
natos multa dant reliq.
neemias nil erigere.
vult cũ hoc edunt plurimẽ.
6 Fedus non vult percutere.
cum hoſtibus neemias.
ad templũ nec confugere.
mittunt ſibi epiſtolas.
7 Grandis habetur numer⁹.
audierunt qui antea.
claudunẗ porte per priũs.
dederunt atqꝫ munera.
8 hortaẗ eſdras populum.
In gradu aſtans ligneo.
aſportant frondes arborum
implentur omnes gaudio.
9 Iniurias plebs recitat:
ſuas ⁊ precedentium.
beneficia explicat.
orando eſdras dominum.
10 Caractizantes nominant.
ſeruare legem deuouent.
per ſortes multos ſeparant.
primitias accefferunt.
11 Leuite gratis plurimum.
in vrbe hac ſi reſident.
decimas ſic dant omnium.

diſperſi alij remanent.
11 Inſultis cum ſacerdotibus.
zorobabel redierat.
Parietes donant cantoribꝰ.
laudis murū plebs dedicat
13 Non intrāt templū aliqui.
leuitas priuant decimis.
prophanant diem ſabbati.
Mundatur ab extraneis.
¶ Liber eſdre ſcđs.
1 Archa dei reponit.
leuite ſe purificant.
a ioſia precipitur.
phaſe omnes vt immolent.
Boues pro feſto tribuunt.
ſacerdotes ſacrificant.
leuite iſtis ſeruiūt.
excellens phaſe celebrant.
Cedit ioſias prelio.
nechaona hunc ſuperat.
ſepelitur a ppło.
hieremias pro hoc eiulat.
Dux pro patre a populo.
Jeconias eligitur.
deponit ipſum nechao.
Joachim rex efficitur.
Creis tandem vinculis.
Joachim rex aſtringitur.
non credunt dei nūcijs.
in babil' plebs adducit.
2 Fer nota cyri iudei.
ad propria reueniunt.
adiuuant iſtos proximi.
vaſa templi recipiunt.
Grauiter ſtrūt plurimi.
videre qđ edificāt.
Cupientes hos retrahi.
arthaxerſi notificāt.
Hanc rex ſcribit epiſtolā.
Manentibus ſamarie.
ſumunt hoſtes audacia.
impediunt conſtruere.
3 Juuenes coram dario.
feſtum grande dū celebrat.
diſputant tres in publico.
de tribus quod preualeat.
4 Charior extat veritas.
Preualeat omnibus.
zorobabel quid poſtulas.
inquit illi rex darius.
Zocorus magnis ſcribitur.
iudeis vt dec faciant.
pro vaſibꝗ diſponitur.
Hebrei atqꝫ iubilāt.
5 Miſit gentes rex darius.
cum iſtis qui repatriāt.
conueniunt de vrbibus.
ſimul deo ſacrificant.
Nequit audire populus.
tubas flentqꝫ plurimi.
pluribus nam cū laudibꝰ.
templum fundant altiſſimi
Omnes vt patet emuli.
circunſtantes adueniūt.
nam auſcultant hos iudei.
opus tamen impediunt.
6 Prophetant duo populo.
magnates duoꝰ interrogāt.
reuelant facta dario.
reſponſa atqꝫ intimant.
Quid plebs iuda rñderit.
ad hec ſcriptis exprimit.
cyrꝰ an hec decreuerit.
per darium inquiritur.
Rex hoc cyrus qđ ſtatuit.
decretum firmat darius.
iudeis dans qđ expedit.
ſuſpendatur contrarius.
7 Simul tēplū iam dedicant
iuſſum regis perficiunt.
letantur paſcha celebrant.
ſanctificati offerunt.
Tradit eſdram q̄s genuit.
honoratur pre alijs.
de babilone redijt.
Cura eſt de iudicijs.
8 Vult rex gratis vt redeāt.
ſcribens dat que licuit.
tributum nulli exigant.
iudices eſdras inſtruit.
Exiſtit tamen in flumine.
plurimos eſdras cōgregat.
pro rege prius itaqꝫ.
gratias deo recitat.
Jdumeū cum pſalmis.
ad flumen eſdras conuocat.
theſauris ac diſpoſitis.
ſecurum iter poſtulat.
8 zelator legis plurimum.
eſdras ex ſibi applicant.
offerunt ſacrificiū.
theſauros poſtq̄ pōderāt.
9 Audit culpā cū populi.
flens eſdras orat dñm.
ad tēplū currūt plurimi.
cōgregāt plebē poſtmodū.
10 Biduo inquit populus.
delictum nequit corrigi.
eſdras ſurgit cū pluribꝰ.
admiſſa aptans perfici.
11 Cuncti plene renūciāt.
extraneis coniugibus.
in iſto qui deliquerant.
exprimuntur nominibus.
12 Docet eſdras cum pplm.
in gradu aſtat ligneo.
audientes flent nimiū.
replentur oēs gaudio.
¶ Liber thobie.
1 Agit perfecte thobias.
captiuis monēs ſubuenit.
gabelo dat pecunias.
nudus latet ſenacherib.
2 Bonū parat cū prādiū.
cadauer celat mortui.
priuatur viſu poſtmodū.
inſultant huic proximi.
3 Cū fletu mori poſtulat.
thobias orās dñm.
deſpecta ſara obſecrat.
tollat deus vt vinculū.
4 Docet thobias filium.
mori putans de proximo.
a gabelo vult precium.
querat ſenes cum aliquo.
5 Eunte querit thobias.
loquitur patri angelus.
dolēs mr̄ dat lachrymas.
receſſit poſtq̄ filius.
6 Fel piſcis iuſſu accipit.
ſic cor pſunt hec plimū.
vt petat ſarram precipit.
recū ponit cōiugium.
7 Gaudens raguel itaqꝫ.
prandiū m iſſis exhibet.
coniungit ſarrā thobie.
per ante q̄ uis dubitet.
8 Deterendū ligat raphael.
coniuges orant dñm.
collaudat deū raguel.
foſſam implet fit epulū.
9 In rages pgit angelus.
obſecrat vt hunc thobias.
talenta ſumens ppius.
gabelū ducit ad nuptias.
10 Quare flet parēs glibet.

natus cū nō reuertitur.
raguel natam admonet.
poſſeſſio diuiditur.
11 Leta mater annunciat.
raphael monet filium.
pater viſum recuperat.
ditatur laudant dñm.
12 Mercedē dare ſtatuunt.
cōmēdat preces obtulit.
pādit ſe ambo corruūt.
ſurgūt poſt hęc euanuit.
13 Nūc hierlm alloquens.
thobias pſallit canticum.
illius laudes exprimēs.
benedicit altiſſimū.
14 Oſtendit q̄rū vicit.
mādat eo vt ſeruiant.
parentes natus ſepelit.
niniue vult vt deſerant.

¶ Liber iudith.

1 Arphaxat vrbē cōſtruit.
per nabuch in ragau vincit.
nūcios multos dirigit.
contētus his iraſcitur.
2 Bonū videtur oībus.
terrā vt rex ſubiiciat.
holofernes cū pluribus.
innocēs mites ſubiugat.
3 Cuncti iam ſe ſubiciūt.
holoferni per nuncios.
mitigare hūc nequeunt.
ſumit auxiliarios.
4 Dei plebs hoſtes dubitat.
vertices tenēt mōtium.
eliachim hos roborat.
ieiunant orant dñm.
5 Ecce achior explicat.
ſit in quo virtus populi.
mira dei cū recita.
turbantur duces maximi.
6 Firmāt achior arbori.
minari dux cum deſinit.
ſoluunt hūc orāt hebrei.
Ozias ipſum reficit.
7 Gens bethulie primat.
ſubtrahāt aquas fontium.
clamant vrbem vt tribuat.
ozias figit terminum.
8 Homines iudith arguit
plebi omni qui preſident.
exemplis ipſos inſtruit.
pro ſe peti vt obſecrent.
9 Judith precatur dominū.
petens hoſtes vt conterat.
ſuum firmat conſilium.
ducem det vt non timeat.
10 Caros ornat ſe veſtibus.
iudith vrbem egreditur.
cur fugit narrat hoſtibus.
holoferni adducitur.
11 Loci ſtatum annūciat.
iudici iudith ac ceteris.
cur venit eām recitat.
laudatur hec a plurimis.
12 Manet in tabernaculo.
foras vt vult egreditur.
ad cenam ducit vagao.
dux letus huic loquitur.
13 Nullus cū duce remanet
nocte iudith hūc iugulat.
circundantes ſe admonet.
cum achior plebs iubilat.
14 Oſtendit cras qd faciant.
achior credit domino.
mandat duces vt excitent.
veſtes ſcindit flens vagao.
15 Perdunt virtutem emuli.
plebs iſrl hos effugat.
ditantur plene ſinguli.
ioachim iudith viſitat.
16 Cā pſallit iudith canticū.
pater adonay domine.
per tempus fulget populus.
non turbant plebē vndiq̄.

¶ Liber heſter.

1 Aſſueri conuiuium.
grāde eſt vaſthi deſpicit.
contra iſtam conſilium.
mamucha regi tribuit.
2 Bene mundantur femine.
queſite vt ſuggeritur.
ſumit heſter pro coniuge.
a morte rex eripitur.
3 Cunctis aman preponitur.
mardocheus hic deſpicit.
iudeis ex hoc iraſcitur.
deleri hos rex annuit.
4 Dolet valde mardocheus.
Cur flet heſter annunciat.
excuſando ſe omnibus.
vt ieiunent hec imperat.
5 Eſt rex heſter beniuolus.
prandere vt vult veniunt.
turbat amā mardocheus.
trabem parat vt ſuggerunt.
6 Facta priorum temporum.
Nocte legi lex imperat.
ducit aman mardocheum
ſuis lugens hec recitat.
7 Gentis ſue diſpendium.
regis heſter notificat.
turbatus ſurgens nimius.
ſuſpendi amā imperat.
8 Hoſtes caſſantur littere.
nouis heſter vt pſtulat.
hebrei gaudent itaq̄.
mardocheum rex ſublimat
9 Judei hoſtes trucidant.
filij aman corruunt.
dies iſtos vt teneant.
heſter et mardoch ſtatuunt.
10 karus fuit mardocheus.
plebi i fuit vt dicitur.
ſaluauit ſuos dominus.
ſomniū mardoch exponit.
11 Legē pferens per ſomniū.
mardocheus qui habuit.
creuit ac fons in fluuium.
iuſtorū plebs contremuit.
12 Mardocheus diſcooperit.
eunuchorum conſilia.
ſibi dona rex tribuit.
malis reddens ſupplicia.
13 Notari quid epiſtola.
iudeos grauans plurimus.
petit mardoch ſubſidia.
pro ſuis orans dominum.
14 Orauit heſter dominum
corpus ſubdens ieiunijs.
poſcens plebi auxilium.
querit malum pro emulis
15 Pergit heſter p populo.
ad regem prout pāditur
exurgit qui de ſolio.
ruente blande loquitur.
16 Quā miſit rex epiſtolam.
pro iudeis exponitur.
amā pandit maliciam.
coli dies precipitur.

¶ Liber iob.

1 Aſſiſtit ſatā domino.
de iob deus interrogat.
Sibi datur poſſeſſio.
inſtanter hanc adnihilat.
2 Benedicat in faciem.
Ulcere iob percutitur.

monuiſti vt affligentem.
luxēt tres nullus loquif.
3 Cur in vulua nō mortuus
dici iob impropērat.
Suſpiro vbi ſubditus.
noctem turbo poſſideat.
4 Docuiſti iob plurimos.
innocens nunquā perijt.
prauos inuenit angelos.
nocte pauor me tenuit.
5 Egeno ſpes plurima.
beatus qui corripitur.
vidi plenum ſtulticia.
labori homo naſcitur.
6 Fratres mei pretereunt.
detraxiſtis ſermonibus.
ſagitte dei in me ſunt.
affligit me doloribus.
7 Grauis carcer me circuit.
parce mihi tu domine.
cutis mea exaruit.
vita ventus eſt itaqȝ.
8 Heſterni ſumus itaqȝ.
ſcito qȝ ſtatim vigilet.
peribit ſpes ypocrite.
ſimplicem non proijciet.
9 In turbine me conteret.
virgam a me is auferet.
delecto terram cōmonet.
flagellans interficiet.
10 Quare de vulua exij.
reducens me in puluerem
oculi nunquid carnei.
penam fero multiplicem.
11 Longior deus arida.
iniquitatem conſiderat.
dormiet cū fiducia.
culpam a ſe qui auferat.
12 mihi cor ſicut ceteris.
in antiquis prudentia.
qui releuat de tenebris.
facit deus magnalia.
13 Non indiget mendacio.
velut cinis memoria.
carnes meas cur lacero.
oſtende mihi ſcelera.
14 Operi dexterā porriges.
vt flos homo egreditur.
excauant aque lapides.
lignum fractum renaſcitur.
15 Plura veſtis qȝ nouimus.
peribit ſumens munera.
ſuperbit ſemper impius.
ledetur quaſi vinea.
16 Quōdam ego ditiſſimus.
lanceis me circūdedit.
hoſtis eſt me intuitus.
facies mea timuit.
17 Redacta ſunt in nihilum.
Tenuabitur ſpiritus.
poſuit in prouerbium.
ſoror mea pro vermibus.
18 Semen impij deſinet.
expectant hunc pericula.
lux illius deficiet.
ceſſet huius memoria.
19 Tabernaculum obſident.
ſculpantur in ſcilice.
noti mei non comparent.
a gladio vos fugite.
20 Uorabit ignis impium.
vltra non intuebitur.
vt punctus eius gladium.
ſatiatus artabitur.
21 Exaltantur rex impij.
robuſtus quidē moritur.
ſonitu gaudent organi.
principis domus queritur
22 Juſtus deo nihil proficit.
priuaſti nudos veſtibus.
circundatus es laqueis.
bona dabit humilibus.
23 zelaui huius ſemitam.
fecit quodcunqȝ voluit.
quis dabit vt hec videam.
caligo nam operuit.
24 Agrū nō ſuū rapiunt.
bona tulerunt vidue.
domos nocte perfodiunt.
fecerunt viros genere.
25 Baldath ſuites loquitur.
numerus non eſt militum.
mūdus nemo qui naſcif.
nec ſtelle ante dominum.
26 Columne celi trepidant.
ornauit celos ſpiritus.
gigantes ſubitus vlulant.
ligat aquas in nubibus.
27 Diues ſecū nil auferet.
tenebo innocentiam.
voci mali non audiet.
dabit iuſto ſubſtantiam.
28 Ecce timor altiſſimi.
ipſa eſt ſapientia.
valoris erant nihili.
reſpectu huius optimi.
29 Fui orbatus oculis.
tacebant ad concilium.
dei quis ſibi ſicut prius
ponebant ori digitum.
30 Grauatus ſum doloribus.
abſtulit deſiderium.
deriſus a minoribus.
meum in vocem flentium.
31 Hoſtibus malum nolui.
impleri qs det carceribus.
in malis non complacui.
bene feci egentibus.
32 Iratus heliu loquitur.
vt video cum ſpiritus.
expectaui vos igitur.
plenus ergo ſermonibus.
33 Capias iob eloquia.
docet deus per ſomnium.
appropinquabit anima.
deprecabitur dominum.
34 Locutus eos iob per prius.
abſit deo impietas
conſiderat ac dn̄s.
regnare vult ypocritas.
35 Multiplices ſi ſcelera.
nil mali deo accidet.
in morte dedit carmina.
ſuper bruta nos edocet.
36 Neminem ita opprimas.
viuent diu ſi audiant.
poſt culpam caue ne eas.
callidi iram prouocant.
37 Obuoluimur nos tenebris.
ſuper celos conſiderat.
eſt magne fortitudinis.
nubes ſibi obtemperat.
38 Poſui mari terminum.
pande lux vbi habitat.
producis inter luciferum.
coruo eſcā quis preparat.
39 Quis librauit onagrum.
Feruet equus ad prelia.
partus noſti ſi ibicum.
eleuabitur aquila.
40 Reſpiciens humilia.
vehemoth fenū comedet.
in lumbis virtus ꝓpria.
leuiathan quis extrahet.
41 Sternet aurū vt puluerem.
Flatus eius ſuperbie.

reuelabit quis faciem.
nemo poteſt reſiſtere.
42 Tres amici iob immolāt.
duplat ſibi rea dominus.
fratres ſui hunc viſitant.
tot natos gignit quot pri⁹

℃ Pſalterium.

Poſt iob pſalmorum codex
debet ſumari. De hinc ſibi iū
gunt ꝓuerbia ſalomonis. Ter
quinquagenos is continet ordine
pſalmos. Octo maiores īducūt
bis reliquoſq. Quiq bis ⁊ ter
primus habebis ſexq ſecūdus.
Septem bis ternus ſic octo bis
quoq quaternus. Bis ſex quīt⁹
habet ſext⁹ plus quīto quoq quī-
q. Septimus ac bis ſex reliqu⁹
quadragītā duoſq ē ſius his mil
le ſexcēti ſex in eis ſunt.

℃ Liber prouerbiorū ſalomōis: aliter parabolarum.

1 Audias patris monita.
vnum nobis marſupium.
clamat foris prudentia.
deſpexiſtis concilium.
2 Bona ſcies q plurima.
prudentiam ſi inuocas.
gaudent agunt cū peſſima.
iuſtorum calles teneas.
3 Cor tuū ſeruet monita.
ſapiens ne ſis corripit.
honora de ſubſtantia.
prudentia qui affluit.
4 Dilige ſapientiam.
vita eſt prauum amoue.
malorum fuge ſemitam.
ſermones meos percipe.
5 Ergo fili nunc audi me.
meretrix non decipiat.
aquas tuas condiuide.
vias deus conſiderat.
6 Formicam piger videat.
inutilis apoſtata.
ſex hi ſunt que reprobat.
Cuſtodi te a femina.
7 Garrula fallit iuuenem.
occurrit vulin tenebris.
ſermonē dat multiplicem.
liga legem in digitis.
8 Habito in conſilio.
imperāt per me principes.
poſſedit me in initio.
qui amāt erunt diuites.
9 Impium qui redarguit.
facit ſibi duriciam.
ſapientia domum cōdidit.
ſedet ſtultus in cathedram.
10 Caritas tegit ſcelera.
culpa in multiloquio.
matris ſtultus meſticia.
prauorū cor pro nihilo.
11 Liberabit iuſticia.
pro iuſto malus corruet.
ſalus vbi conſilia.
ſtultus prudenti ſeruiet.
12 Melior eſt ſufficiens.
lucrū nunq inueniet.
corona mulier diligens.
gratiam bonus hauriet.
13 Nunq ſuperbos iurgia.
deſerunt iuſtus comedet.
ſaluatur per os anima.
ſpes q differtur affliget.
14 Occupat luctus vltima.
peccat cōtēnens ꝓximū.
in timore fiducia.
teſtis profert mendaciū.
15 Prudēs patrē letificat.
ſtultorū cor diſſimile.
culpas fides purificat.
correctiones ſuſtine.
16 Quē ſit bonus dat patiens.
reuelando opera.
fodit malum inſipiens.
voluptas tergum labia.
17 Requirit malus iurgia.
amicus ſemper diligit.
impius ſumit munera.
diues ſtultus non ꝓficit.
18 Stulti in rixis labia.
verba ſpernit prudentie.
expellatur adultera.
in lingua mori ⁊ viuere.
19 Teſtis falſus nō fugiet.
turpant ſtultum delitie.
bona prudens inueniet.
dantur filijs diuitie.
20 Etiam quis pōt dominum.
honor eſt qui ſe reparat.
exultatio iuuenum.
intuitu rex diſſipat.
21 Extingunt irā munera.
regēs q ſeruat animam.
cum rixoſa non habita.
corrigit rectus ſtultum
22 Iuxta viam adoleſcens.
pauperi nunq noceas.
nomen auro eſt preualens.
ab iracūdo fugias.
23 Zelare malos prohibet.
Virga puer corrigitur.
te mundus nō decipiet.
blande vinum ingreditur.
24 Ad mortē ducti libera.
iuſtus cadit ac ſeptiēs.
male agentes increpa.
multū piger non dormies.
25 Bonus de terra nuncius.
liberat amicitia.
cibetur a te emulus.
Ignitur ſapientia.
26 Cur nota nō rūdeas.
ſtulto cadet in foueam.
A ſuſurrone caueas.
Formidat piger beſtiam.
27 Diligentes non deſeras.
Nec te laudet os ꝓprium.
Sapientie ſtudeas.
Prudens cordaſcit lucem
28 Erit iuſtus intrepidus.
confeſſus ſi quis fuerit.
beatus ſemper pauidus.
deprecantē qui deſpicit.
29 Fuge princeps mendacia.
totū ſtultus da ſpiritum.
humilē ſumet gloria.
cām iuſtus ſcit pauperum.
30 Generationem variat.
tria inſaturabilia.
duo a deo poſtulat.
quattuor difficilia.
31 Hortatur mater filium.
regi vinum vt deneget.
pauperi fac iudicium.
mulierem quis inueniet.

℃ Liber eccleſiaſtes.

1 Adueniт generatio.
ſtultorū grādis ē nūerus
cuncta mentis afflictio.
non ſaturatur oculus
2 Bona poſſedi plurima.
doctus ruit vt inſcius.
vanitas in his maxima.
afflictionem dicimus.
3 Cūcte tēpus res obtinent.

perdurant in perpetuum.
Vanitati hec ſubiacent.
filios fecit hominum.
4 Duo fouentur mutuo.
Nondum natus felicior.
innocentium oppreſſio.
puer rege eſt melior.
5 Egenorum calumnias.
redde vota ne ſteteris.
ſermones paucos proferas.
nil portat ex diuitijs.
6 Frequens malum ſubſiſtere.
bonis non frui proprijs.
quid neceſſe eſt querere.
in ore labor hominis.
7 Grauior morte femina.
de mille vnum reperi.
ſtulti vbi leticia.
fuge domum conuiuij
8 Homo preficitur homini.
mortuum non inuenies.
perpetrant mala filij.
ſeruans malum non ſenties.
9 Ignorat dignus quiſlibet.
an amore ſit vel odio.
age manus quod preualet
viuus canis leone mortuo
10 Caue regi ne detrahas.
pecunie obediunt.
ve terre cui imperas.
puer peccant qui detrahunt.
11 Lux ne dulce eſt oculi.
non ceſſet manus veſpere.
letare ergo iuuenis
a corde iram amoue.
12 Memento dei itaque
doloris tempus veniet.
ſeruia iuſta pleniſſime.
errata iudex corriget.

¶ Liber canticorum.

1 Abi cum poſt veſtigia.
Myrre mihi faſciculus.
eſt collum vt monilia.
lectulus noſter floridus.
2 Bonus fructus eſt gutturi.
amplexabitur dextera.
vulpes quas vult accipi.
paſcitur inter lilia.
3 Coronauit eum filium.
adiuro vos o filie.
robuſti ſeruant lectulum.
per vicos queram itaque.
4 Dilecte carus loquitur.
Nulla in hoc eſt macula.
in membris hec deſcribitur.
diſtillatio fauus labia.
5 Eſt talis vt deſcribitur.
dilectus ego dormio.
dilecta heu percutitur.
nunciatis quod diligo
6 Filie ſyon itaque.
dixerunt beatiſſimam.
ſunamitis reuertere.
deſcendit ad aureolam.
7 Guttur vt vinum optimum
fructus palme accipiam.
deſcribit caram iterum.
Exeamus ad vineam.
8 Homo quodque proprium.
pro amore deſpiciet.
me pone vt ſignaculum.
dilectam nullus excitet.

¶ Liber ſapientie.

1 Aufugit fictum ſpiritus.
necat mendax os animam
non fecit mortem dominus.
datur per iniuſticiam.
2 Bonis agentes turpia.
fruamur aiunt impij.
intrauit mors inuidia.
natum ſe dicit vt domini.
3 Cepit iuſtos vt hoſtiam.
dominabuntur populis.
fugat de qui prudentiam
adulteri ac filijs.
4 damnat impios mortuus.
iuſtis in refrigerio.
de ſcorto de naſcentibus.
pulchra eſt generatio.
5 En in magna conſtantia.
iuſti ſtabunt nec deſinent
profuit quid ſuperbia.
inſenſati deficient.
6 Fortiores plus puniet.
inique de regnantibus.
prudentes vt ſint admonet.
mundus deo et primus.
7 Genitus ſum vt ceteri.
multiplex in hoc ſpiritus.
regnis illam prepoſui.
neminem amat dominus.
8 Hanc queſiui aſſumere,
latent nihil prudentiarum.
plurima conferri itaque.
ſortitus bonam animam.
9 Iuſſit me conſtruere
animam corpus aggrauat.
Sedium da aſſiſtricem.
mecum neceſſe vt maneat.
10 Quatuor ſapientias.
duobus atque affuit.
iuſti tulerunt ſpolia.
mercedem illis reddidit.
Locis tui in heremis.
creauit ex materia.
odis nihil de conditis.
ſub tribus fecit omnia.
12 Malos necaſti domine.
agebant quia opera.
ſolus deus tu itaque.
diſponis iuſte ſingula
13 Nihil in orbe dicitur.
deus nec opus hominum.
per artem quod conditur.
fruſtra rogat quis ydolum
14 Obeſt cultus ſculptilium.
inuenta cur ſint recitat.
mixta mala ſunt plurium.
modicum lignum liberat.
15 Patiens es tu domine.
ſemper tui exiſtimus.
idola vana vtique.
de ſperant qui in talibus.
16 Que fiunt tunc opplis.
Tormenta paſſus exprimit.
modus plagarum varius.
de celo panem preſtitit.
17 Ruſticus damna ſentit.
ſimul paſtor et nimium.
plurimos timor perdidit.
turbabant monſtra plurimum.
18 Sermo venit a ſedibus.
habundauere mortui.
puniuit iuſtos dominus.
ceſſit dolens pontifici.
19 Terra exiſtit arida.
creatura deſeruit.
Faciebant encenia.
vbique ſuis ſaluit.

¶ Liber eccleſiaſtici.

1 A Deo ſapientia.
prebet hanc diligentibus.
timor huius di gloria.

te docet de quo latius.
2 Bene ad dei veniens.
ſeruitutem te habeas.
ſuſtine ꝛ ſis patiēs.
Qui timent ſeper repetas
3 Cum maior es humilia.
parentes honorifices.
prudens cor linquet ſecula
altiora te fugies.
4 Docet tractare pauperes.
inſpirat ſapientia.
tenebris hanc ꝛ diliges
certa de ꝓ iuſticia.
5 Eſt altiſſimus patiens.
venit cito ad dominum.
culpas non ſis adijciens.
bilinguis eſt in odium.
6 Fidelis amans proteget.
animos plures recitat.
de mille vnus conſilet.
ſaliens vt ūs incitat.
7 Gemitus matris teneas.
anies nec tu mendacia.
a viro nequā fugias.
memorare nouiſſima.
8 Habeas ne conſilium.
cuꝫ ſtultis nec cor denudes.
volumus nos in gaudium.
cum potēte nō litiges.
9 Inhibet ne decipiat.
te mulieris ſpecies.
antiquus amās maneat.
cū prudentibus ꝯferes.
10 Rarior egeno operans.
deſtruxit plures dn̄s.
derinces hō hereditans.
auaro nil ſceleſtiue.
11 Locuples cūcta deſeris.
vita ꝛ mors a domino.
reſpondecum audieris.
attende a peſtifero.
12 Mercedem tu recipies.
Juſto ſi bn̄feceris.
impio nihil tribues.
caue tibi ab emulis.
13 ne diuitis ſis ſocius.
Tacent talis cū loquitur.
diſce ꝛe a maioribus.
ſimiliter quoqꝫ fungitur.
14 Oculus neqꝫ liuidi.
venire mors non differet.
prout potes da pauperi.
malus ſibi qui inuidet.
15 Precepta deus addidit.
pane vite reficiet.
peccantis laudē deſpicit.
qui timet bona faciet.
16 Quis facta dei nunciet.
cogita inania.
Impija timens preualet.
vitalis oīs anima.
17 Reuertere ad dominum.
relinque ac facinora.
ſanus laudes altiſſimum
domini dedit plurima.
18 Simul creauit omnia.
in cunctis prudēs metuet.
anteqꝫ ores prepara.
animum ſequi prohibet.
19 Tuū ſenſum nō iudica.
nequiter ſe humiliat.
correptio hec plurima.
per vinum qs apoſtatat.
20 Uerbis aīa leditur.
non erit amans fatue.
tacens prius diſtinguitur.
mendacium deriſio.
21 Exaltat vocem fatuus.
peccare noli iterus
pauperem audit dominus.
in corde os prudentium.
22 Jubet lugere mortuum.
neqꝫ ꝛ ſtultus ponderant.
cor huius ſemper timidū.
amicū quinqꝫ effugant.
23 zelans iurare inhibet.
aufer a me tu ſcelera.
adulterari prohibet.
videt deus nam omnia.
24 Ambulaui in fluctibus.
creata ſum ab initio.
laboraui querentibus.
vt roſis ꝛ plantatio.
25 Beatus timens dominum
ſpecies odit anima.
in tribus mihi placitum.
de neqꝫ docet femina.
26 Cordiſqꝫ dolor maximus.
mulier eſt zelotipa.
de bona fatur latius.
in tribus eſt anguſtia.
27 Deliquerūt inopia.
ſtultus vt luna mobilis.
fodens cadit in fouea.
iungere fide proximis.
28 Emulis indulgeas.
nocuit lingua tertia.
quā ſit malum hic videas.
facito ori hoſtia.
29 Fenerabaris proximo.
proficit elemoſyna.
ſuſcipias hoſpitio.
panis vite initia.
30 Gloriaberis in filio.
bene illum ſi corrigas.
Ira mortis occaſio
miſerans deo placeas.
31 Hic qs eſt ꝛ laudabimus.
non noſcas prior bibere.
ſis velox in operibus.
vinum malum ꝛ vtile
32 In via mala non eas.
fac nil cum conſilio.
muſicam non impedias.
ſeruat qui credit domino.
33 Raris poſſe non tribuas.
mandata prudens diligit.
rebellem ſeruum cōprimas
ex terra adam condidit.
34 Lete ſomnia improbat.
timentis felix anima.
malorum dona reprobat.
mundaris linquē ꝛ ſcelera.
35 Munus praui nō cōferas.
offert culpas qui deſerit.
exaudit deus lachrymas.
humiles preces reſpicit.
36 Noſcāt te ſicut nouimus.
immuta mirabilia.
reple ſyon virtutibus.
fert ſtultū cor mendacio.
37 Odibilis ſophiſticus.
tincta quibus cum vario.
eſſeqꝫ noli auidus.
ſerua a conſiliario.
38 Produc ī mortuū lachrimas
honora atqꝫ medicum.
ſine his non fit ciuitas.
infirmitis orat dominum.
39 Queretur ſapientia.
cor ſuum iuſtum tradidit.
ad vindictas ſunt plurima.
bona deus que condidit.
40 Recitat que hominibus.
bonis m lis ſunt condita.
mori enim eſt melius.
ſunt quedam ſuper alia.

41 Sapientiam publica.
Amara mors q̃ plurimis.
Sit de his verecũdia.
Obſerua te ab impijs.
42 Tene hec ꝯ doceberis.
Lubricam prime filiam.
Nil latens in conditis.
Excedit malus feminam.
43 Varia ſtrit opera.
Que pandit mira dñs.
Narrent maris pericula.
Dedit pie agentibus.
44 Excolit nũc preteritos.
Ab enoch patres laudibus.
Nominat tibi plurimos.
Jacob quoq̃ eſt vltimus.
45 Hyacincto atq̃ purpura.
Dominus aaron induit.
Moyſes eſt per antea.
Phynees deo placuit.
46 Zelauit nam pro populo.
Joſue prout pandit.
Caleph idem pro domino.
Samuel iſtis additur.
47 Audi dauid qd fecerit.
Rite tenet principium.
Salomon regnũ habuit.
Auertit robam pplm.
48 Beat videntes heliam.
Fecit magna helyſe⁹.
Poſt hũc ponit ezechiã.
Eſaia s eſt vltimus.
49 Commendat rex ioſias.
Ezechiel hiere. ſequitur.
Erexit muros neemias.
Dux fratrũ ioſeph naſcitur.
50 Dedit ſymeon domino.
Laudem omnis filius.
Gentes duas ac odio.
De prima narrat lati⁹.
51 En confitebor dño
Queſiui ſapiẽtiam.
Laudabo ac aſſidue.
Inueni mihi plurimaz.
¶ Liber eſaie prophete.
1 Auferre ſacrificiũ.
Plene man⁹ ſũt ſãguie
Dereliqrũt dominũ.
Diſcite benefacere.
2 Belam ſtip quercus itaq̃.
Dñs exaltabitur.
Parat⁹ mons in vertice.
Sublimitas curuabitur.
3 Corruẽt nũc pulcherrimi.
Robur omne deficiet.
Principes erũt pueri.
Ornatũ omnẽ auferet.
4 De ſeptem mulierib⁹.
Virum unũ q̃ capient.
Sanctus erit reſidu⁹.
Creata plebem ꝓtegent.
Ecce feſtinus veniet:
5 De vinea conqueritur.
Sicut leo ſic rugiet.
Quinques ve exprimitur.
6 Fert calculũ dũ angelus.
Eſaie mũdat labia.
Videtur ſedens dñs.
Plebis huius cor exceca.
7 Grauetur licet regib⁹.
Hierlm ſalua pmanet.
Barbam radet altiſſimus.
Ecce virgo concipiet.
8 Habet propheriſſa filium.
Adducet aquas dñs.
Inite vos conſilium.
In laqueũ altiſſimus.
9 Ignis vt eſca pplo.
Lauda doceus mendaciũ.
Natus eſt nobis dñs.
Sedebit ſup ſoliũ.
10 Cadet aſſur cũ libanus.
Conuertentur relique.
Furoris aſſur baculus.
Noli ſyon metuere.
11 Lupus cũ agno morabit.
De ieſſe virga exiet.
Illum gens deprecabitur.
Diſperſos inde colliget.
12 Magnus tui in medio.
Confitebor ac domine.
Haurietis in gaudio.
Populi notas facite
13 Non parcet deus impijs.
Dies eius non veniet.
Babylonẽ ac beſtijs
Dabit ipſe ac deſtruet.
14 Omnis terra conticuit.
Regis babil. poſt obitum.
Lucifer atq̃ cecidit.
Deſtruet deus populum.
15 Puniet moab dominus.
Suis dabit caluicium.
Vlulabit frequentius.
Circuit clamor terminum.
16 Querit ſedens iudiciũ.
Emitte agnum domine.
Moab adhuc ſupplicium.
Abſceſſit vox leticie.
17 Reſpiciet tunc dominum.
Homo ꝯ non ad ydola.
Damaſcus ante nimium
Cadet iacob cum gloria.
18 Soluetur munus dño.
A populo terribili.
Angeli ite ſubito.
Preſcindentur ramũculi
19 Tradam egip. crudelibus.
Flumina ac deficient.
Noſcetur ab his dominus.
Mouebunt non reuenient.
20 Vadit nudatus veſtibus.
Eſaias iuſſu domini.
Egiptum ſic cum pluribus.
Nudabunt fortes emuli.
21 Exclamat babil cecidit.
Poſſedit me anguſtia.
Cor meum ac emarcuit.
Tolletur cedar gloria.
22 Iſta ſobna recipiet.
Moriemur in craſtinum.
Helyachim aperiet.
Vocauit ad caluicium.
23 Zelus furoris domini.
Contra tyrum oſtenditur.
Confuſi erunt incliti.
Huius cũ miſerebitur.
24 Affliget terram dominus.
Gaudium eius tranſtulit.
Sacerdos ſic vt populus.
Cythare vox conticuit.
25 Bonũ cũctis conuiuium.
Mortem auget participans
Plebis tollet opprobriũ.
Moab erit humilians
26 Concepimus a facie.
Verba ſyon iuſti ſemita.
Pacem dabis tu domine
Reſurgent claude oſtia.
27 Dure premet leuiathan.
Non miſerebitur populi
Succendit meri vineam.
Reuenient nunc perditi.
28 Ego in ſy on lapidem.
Mittam remanda dicitur.
Seminabit per ordinem.
ſedus

fedus mortis delebitur
29 Fient hostes vt somniū
ariel liber dabitur.
honorāt verbis dn̄m.
ſanctus iacob laudabitur.
30 Gentes pdet in nihilum.
loquimini placentia.
ſol lucebit tunc ſeptuplum.
vana egyp.fiducia.
31 Homo egyp.& nō deus.
hieru.deus proteget.
aſſur non viri gladius.
vorabit timens fugiet.
32 In opulenta requie.
ſtultoꝝ cor intelliget.
pax eſt opus iuſticie.
collectio nō veniet.
33 Quare lugebant angeli.
in mane eſto brachium.
auferes veres qui alteri.
nouum vite tabernaculū.
34 Lege de penis ardua.
inferet quas idumee.
fumus erit in ſecl'a.
cubabunt ibi beſtie.
35 Mala non ſcandet beſtia.
claudus vt ceruus ſaliet.
roborate delidia.
gemitus dolor fugiet.
36 Neqꝫ rapſaces deſpicit.
pharaonē ac dn̄m.
Magnificāt ſennacherib.
fallere cupit ppl'm.
37 Orās yſay ꝯſulit.
rex ſecurus efficitur.
angelus fortes percutit.
ſennacherib occiditur.
38 Preces fudit cum patitur.
ezechias ad dn̄m.
vt petit ſol reuertitur.
ſanatus canit canticum.
39 Que nuncijs rex indicat.
ezechias offenditur.
eſaias hunc increpat.
tollentur hec vt dicitur.
40 Robur deus multiplicat.
bis dic conſolamini.
palmo celos hic pōderat.
parate viam dn̄i.
41 Suſcepit iuſti dextera.
timuerunt ac inſule.
vane ſunt ſimulachra.
ſpina in ſolitudine.
42 Te dedi fedus populi.
cantate nouum canticū.
quis cecus ſemp filui:
combuſſit p circuitum.
43 Uocaui te pro aīa.
ante me educ ppl'ꝫ.
laborem agni beſtia.
argento neqꝫ calamum.
44 Exſtruūt q ſculptilia.
culpat ego nouiſſimus.
vt nubē det et ſcelera.
prudentes vertit dn̄s.
45 Ipſe deus abſconditus.
cyro auxiliabitur.
rorate non eſt alius.
omne genu curuabitur.
46 zelantes pro ſe ydola.
ſaluos non valēt facere.
dei ſtabunt cōſilia
peccantes ad cor redite.
47 Auferet bona dn̄s.
babilonis a filia.
punient malis pluribus.
qui det non auxilia.
48 Babilonem deſerite.
neruus eſt miſit dn̄s.
tranſgreſſorem accedite.
non cado ſum nouiſſim'.
49 Cibabo tuos emulos.
audire inqꝫ inſule.
plures habebis filios.
exaltabunt ſemite.
50 Deus aurem aperuit.
tenebris celos induam.
veſtra culpa vos vēdidit.
deſertum mare faciam.
51 Erit ſalus perpetua.
quis vt timeas hominē.
ſempiterna leticia.
non bibes vltra calicem.
52 Fortes vaſa qs dn̄i.
blaſphematur recedite.
gratis eſtis venundati.
conſurge ac induere.
53 Gentis portauit ſcelera.
audiuit qs credidit.
ſublatus de anguſtia.
oblatus qꝛ voluit.
54 Habebit plures filios.
non eris memor amplius. 1
tuos ponā ac terminos.
redēptor tuus dn̄s.
55 In pace deducemini.
relinquat viam impius.
populis teſtem tribui.
dat aquam ſitientibus.
56 Charos habebit dn̄s.
colunt eius q ſabbata.
cōparat quos iam canib'.
In cunctis auaricia.
57 Longinquo pacē cōdidi.
offendiſti in pluribus.
vt mare feruens impij.
cū contrito ſtat dn̄s.
58 Me requirunt quotidie.
debitores repetitis.
egenis panē diuide.
orietur in tenebris.
59 Non eſt vere q indicet.
auertit culpa dn̄m.
inſulis vicem tribuet.
locuti ſunt mendacium.
60 Omnes de ſabba venient.
non lucebit ſol amplius.
tibi reges deſeruient.
in mille erit minimus.
61 Poſſidebunt duplicia.
cunctis erit laus gentib'.
veſtraqꝫ paſcent pecora.
ſuper me dei ſpūs.
62 Que ꝯgregabit comedēt.
ſuper muros conſtitui.
gentes iuſtū reſpicient.
manebunt in te filij.
63 Rubeam veſtē cur induis.
de celo atqꝫ reſpice.
in amore nos redimis.
pater noſter tu dn̄e.
64 Sumus nos tuus ppl's.
vtinam tu deſcēderes.
multum tibi peccauim'.
nobis culpas nō reputes.
65 Tota die me prouocat.
faciet ſeruis optima.
puniet ſic vt explicat.
nō eſſent in memoria.
66 Uanus iſta q offeret.
cum hierl'm letamini.
in igne malos puniet.
adducēt fratres plurimi.

¶ Liber hieremie.

A a a :dixi domine.
ſucceſſaꝫ olla video.

ne formides a facie.
loquerisq̃ mandauero.
2 Baal secut⁹ eſt idola.
mala duo plebs edidit.
arguet te malicia.
gladius iuſtos perdidit.
3 Cur reliquit deterius.
q̃ iſrael domus iuda.
pande deo peccauimus.
redi patrē me nomina.
4 Decepiſti hunc populum.
neſciunt benefacere.
cor perijt tūc pncipum.
audiam vocē buccine.
5 Ecce ruperunt vincula.
mala dicunt nō venient.
gens te pmet extranea.
peccata bonū phibent.
6 Frigidam fecit malicias.
omnes ſtudent auaricie.
victimas non ſuſcipiam.
cilicio accingere.
7 Genē in porta edoce.
fecerunt hi deterius.
expellā vos a facie.
vox ceſſabit in vrbibus.
8 Horum oſſa eycient.
vult nullus penitentiaз.
ſerpentes plebē punient.
ſequunt auariciā.
9 In me glorief quilibet.
aquam dabit q̃s capiti.
per feneſtras mors iminet.
placitū iubet his accipi.
10 Quare valēt nil ydola.
docet ipſa ne n timeas.
fecit de⁹ hec omnia.
ignorant q̃ te punias.
11 Lignū vitam⁹ inquiunt.
dilectus fecit ſcelera.
ſeruare pactū renuunt.
nequaq̃ p his obſecra.
12 Me noſti inq̃ dn̄e.
dilectam dedi animam.
venite oēs beſtie.
illos ego eyciam.
13 Nudaui tua femora.
lumbare hec abſcondit.
repolluerūt ſcelera.
plebs hec inebriabit.
14 Quare p his inhibet.
in nobis es tu dn̄e.
trib⁹ plagis hos cōteret.
Deducent nimis lachrymē.
15 Percuſſi meū ppl'm.
quia gladium eyce.
in murū dedi ereū.
viſita me ac erue.
16 Quod viles vult cōnubia.
nō plangent hic mortui.
culpa non eſt abſcondita.
plus errarunt q̃ priſtini.
17 Relinquūt te q̃ dn̄e.
confundentur te hoſtib⁹.
de ſperanti in domine.
ſabbatū colat populus.
18 Studia iā dirigite.
ad domum veni figuli.
attende ad me dn̄e.
deduc in manu gladij.
19 Ferri iubet lagunculam.
cibabo eos carnibus.
vt tophet vrbem faciam.
conteretur ſic populus.
20 Uide mala que explicat.
aſſur ipſuз que percutit.
diem ortus vituperat.
non ſe loqui plus aſſerat.
21 Exoret vult rex dominū.
extra iens ſaluabitur.
perdēt plage tres ppl'm.
vrbs igne deuorabitur.
22 Iuſſa linquētes corruent.
bellum non reueniet.
ioachim non ſepelient.
iechoniā eycient.
23 Zelat p grege dn̄s.
iuda adhec ſaluabitur.
prophetis de mendacib⁹.
onus dei plebs dicitur.
24 Deycit duos calatos.
ficus multas qui cōtinēt.
affliget deus ceteros.
tranſmigrati reuenient.
25 Bibent omnes de calice.
peribunt reges gladio.
noluit plebs attendere.
non erit tunc ſaluatio.
26 Cum narrat que vult dn̄s.
reus mortis aſſeritur.
replicat hec principibus.
vrias interficitur.
27 Deus iniungit omnibus.
nabuchodo. vt ſeruiant.
cathenas mittit regibus.
verbum vaſa hec audiāt.
28 Ennunciat mendacia.
ananias hic ppho.
de collo ſolui vincula.
moritur menſe ſeptimo.
29 Fallētes plebem puniet.
tres viros penis arduis.
non traſmigratos cōteret.
bona dabit reſiduis.
30 Gentes conſume domin⁹.
promittit iacob optima.
erit erit nam ppls.
puniuit propter ſcelera.
31 Habebunt bona optima.
ceſſa rachel a fletibus.
circundat virū femina.
lex erit in viſceribus.
32 Incluſo ager venditur.
muratur vrbem capiet.
peccauerunt vt panditur.
bona dans pactum fieri.
33 Quare blanditur dn̄s.
dauid et plebem relinquā.
preſtabat bona cibus.
gregū dans abundantiā.
34 Libertas pacto redditur.
ſeruis cito ſed penitent.
pena illis prefigitur.
ſedechiam hoſtes capiēt.
35 Mandato patris obediūt.
rechabitarū filij.
bibere vinum renuunt.
culpant ex hoc iudei.
39 Nunc verba libri nūciat.
baruch ſcripti pncipib⁹.
ſedechias hūc cōcremat.
reſtauratur perfectius.
37 Orationem poſtulant.
rex egypti ſe preparat.
hieremias incarcerant.
ſedechias hunc recreat.
38 Prophetā magni ipetrant.
in lacum atq̃ mittitur.
hunc gdē poſtq̃ liberant.
cum rege diu loquitur.
39 Qui timet rex fugere.
hieruſalem dum capitur.
confortatur abdemalec.
domuз cremāt plebs ducit.
40 Reuertentis dux recipit.
vt ſeruiant his loquitur.

Johanne dicta negligit.
hieremias liber linquit.
41 Sumit hismael pp̄lm.
godoliā cum iugulat.
promittunt decem pciū.
iohāna primum effugat.
42 Timens caldeos pplus.
fieri preces postulat.
his dici vult hec dn̄s.
hieremias que recitat.
43 Verbū plebs tumēs respuit.
egyptū ac ingredit.
lapides celet precipit
destructio predicit.
44 Explicat mala pluuia.
his egypto qui resident.
vanis qn̄ tant libamina.
precib' non inhibent.
45 Innuit baruch dn̄s.
grandia vt non postulet.
adducet malū oibus.
saluuz tamen hūc faciet.
46 zelās pro iacob optim'.
egypto mala recitat.
hos nā rex babilonicus.
premet valde vt explicat.
47 Ab aquilone venient.
aque dabuntur itaqz.
philistijm deficiet.
in vaginaz ingredere.
48 Bona de' tūc auferet.
a moab vt predicitur.
sibi mala hec faciet.
in exemplum his dabit.
49 Certe amon idumeam.
damascū deus puniet.
post hec cedar atqz elam.
non parcens idem faciet.
50 Dāna pandit q̄ faciet.
babiloni altissim'.
gladius sua destruet.
non extruetur amplius.
51 Euenient hec pessima.
babilonia dn̄o.
visitabit sculptilia.
librū pones in fluuio.
52 Fames obsessos tenuit.
rex cecās necat gladio.
nabusardā hec transtulit.
ioachim est i solio.

¶ Liber baruch.

1 Admonet baruch populuz
legens in babilonia.
argenti mittunt precium.
postulāt ac peccamina.
2 Babilone qui habitant.
iudei orant dn̄m.
peccata patrū recitant.
dei petunt subsidium.
3 Clamat ad te nūc āxius.
mandata vite p̄cipe.
dixerunt stelle assumus.
laudabim' te dn̄e.
4 Dolet vrbs nā a gentib'.
premuntur eius filij.
reducet ipsos dn̄s.
peribunt huius emuli.
5 Erecta veste lugubri.
circūda te disploide.
ducentur a te filij.
in alta stans circūspicie.
6 Filios iacob admonet.
timeant ne sculptilia.
exemplis ipsos edocet.
hec esse inutilia.

¶ Liber threnorum.

1 Abstulit montis dn̄s.
vrbs facta est instabilis.
eius sordes in pedibus.
videte si est similis.
2 Bona q̄ erant perdidit.
factus est velut emulus.
altare festa repulit.
dixerunt deuorabimus.
3 Canticum ago populo.
pars mea nūqz dn̄s.
exclusit cū clamauero.
depredatus est oculus.
4 Defecit color optimus.
pulchri valde nazarei.
captus est xp̄s dn̄s.
cocti sunt fame filij.
5 Egypto manū dedimus.
intuere opprobrium.
pellis nostra vt clibanus.
defecit cordis gaudium.

¶ Liber ezechielis.

1 Ambulant animalia.
rote idem hoc faciunt.
volāt alis hec corpora.
dū manēt pēnas deserūt.
2 Clande informat dn̄s.
ezechielē ac erigit.
ipsum mittit tribulibus.
volumē manus porrigit.
3 Comedi librum imperat.
frontem dedi durissimaz.
impios his cum p̄dicat.
liberat sibi animā.
4 Dicit vt sumat laterem.
super latus ac dormiat.
obsideat hierusalē.
sibi panes vult faciat.
5 Ego hierlm puniā.
per barbā duces gladiuz.
plagis trib' hāc coterā.
dabo ac in opprobrium.
6 Fame obsessus corruet.
montibus ante loquit.
gladius peste puniet.
tertia ac desolabitur.
7 Germinauit superbia.
venit finis afflictio.
reddam iusta iudicia.
patens erit cōfusio.
8 Horrenda visu aspicit.
téplo astans per spiritus.
clā qbus plebs nō desinit.
turbare semp dn̄m.
9 Indutus signet statuit.
frontes thau gementium.
vt occidant. 6. precipit.
preter hos omnē pplm.
10 Quattuor rotas cōspicit.
plus cherubin q̄ ābulāt.
indutus ignem accipit.
iuxta cobar hec fuerant.
11 Lapideū cor auferam.
belchias ante moritur.
de medio eijciam.
in caldeam reducitur.
12 Mandat vasa vt faciat.
bibat aquā ac subito.
pariete perfodiat.
non differetur visio.
13 Nūciātis mendacia.
prophetas deus puniet.
virū per ceruicalia.
plebē ab his eripiet.
14 Orent lz tres dn̄m.
noe iob atqz daniel.
se saluabūt non filium.
domo hō de israel.
15 Pene lignū non preualet.
vitis ex hoc cōburitur.
hierlm sic faciet.

tum ſuis deſolabitur.
16 Quã ingrata extiterit.
hierſm notificat.
que fecit ſibi exprimit.
ſorores malo ſuperat.
17 Ruet habet in medio.
it aquila ad libanum.
profugiet cadent gladio.
frõdẽqꝫ lignum ariduꝫ.
18 Sãcte viuẽs nõ corruet.
peribit tñ impius.
viuet ſe is dũ corriget.
ruet peccat ſi opus.
19 Terram leones lacerant.
figuratiue loquitur.
gentes ex hoc ſe cõgregãt.
vterqꝫ horũ capitur.
20 Una parens cũ filijs.
proiecerunt iudicia.
vobis tũc diſplicebitis.
cor eorũ poſt idola.
21 Extrahet deus gladium.
limatũ cõtra plurimos.
in ſagittis augurium.
ad amõ hec dic filios.
22 hierſm notificat.
egitqꝫ maleficia.
omnibus penas ordinat.
feceruntqꝫ turpia.
23 zelat in malis ooliba.
oolã ſororẽ impiã.
fecerunt ambe turpia.
Taxat eis miſeriam.
24 Aſſume ollã itaqꝫ.
ve ciuitati ſanguinum.
moritur vxor veſpere.
non planget ſanctuariuꝫ.
25 Bona amittũt oĩa.
Malo iudaqꝫ cõplacent.
Amon moab idumea.
paleſtini non fugient.
26 Cedet nabucho. gladio.
rex tyri omnem ppſm.
erit ac deſolatio.
predicte imperpetuum.
27 Deſeruierunt plurimi.
tyro valde q̃ eminet.
lugebunt eam incliti.
penitus qꝫ corruet.
28 Eiecit cherub dñs.
eleuatum ſuperbia.
ſydoni erit gladius.
iſrael plebs in gloria.
29 Faciet mala optimus.
pharaoni egyptijs.
humiles erunt amplius.
dabit hos pro ſeruitijs.
30 Gladius perdet ethiopes.
egypto idem faciet.
peribũt huius principes.
idola deus auferet.
31 hic aſſur cedro ſimulat.
ſtabunt ſub vmbraculo.
ruinam huius recitat.
deiectus eſt ſic pharao.
32 Iubetur plangi pharao.
cum egyp. multitudine.
cum occiſis his gladio.
dormient cũ vtiqꝫ.
33 Canent ſpeculans buccina.
iuſtus viuet nõ impius.
deficiet ſuperbia.
ſermones vertit populus.
34 Liberabuntur itaqꝫ.
tunc oues a paſtoribus.
ipſos paſcam vberrime.
ſecure erunt amplius.
35 Montẽ ſeyr altiſſimus.
deſertum ad hec faciet.
impleuit cadaueribus.
frequẽtantes hũc cõteret.
36 Narret iſrael montibus.
dabo vobis cor carneum.
poſuit nomen populus.
eos vt gregem hominum.
37 Oſſa itaqꝫ arida.
audite verbum domini.
ligna facit cõtigua.
rex erit vnus populi.
38 Plura gog mala faciet.
congregatis ex gentibus.
murus oĩs tunc corruet.
turbatus erit dñs.
39 Querit iſrael populum.
exibunt tunc de vrbibus.
reducit gog in nihilum.
veſcentur aues carnibus.
40 Remanet ezech. itaqꝫ.
montẽ ſuper altiſſimum.
menſurat templuꝫ varie.
multiplex ac veſtibuluꝫ.
41 Sancti ſanctoruꝫ accipit.
menſuram vir plenarie.
ezechiel ac conſpicit.
cherubin in pariete.
42 Tandem metiri definit.
ad intra domus angelus.
plurima loca reſpicit.
menſurat ac exterius.
43 Ultra nomẽ nõ polluent.
maieſtas domũ occupat.
diebus ſeptem imolent.
oſtendi templuꝫ imperat.
44 Ex hoc templũ polluitur.
intrant qꝫ extranei.
porta clauſa conſpicitur.
ſeruient idem pſbyteri.
45 Iubet terre vt ſeparent.
has dño primitias.
principes tales tribuant.
iſtas dabũt ac victimas.
46 ¶ Zelabit princeps ppſꝫ.
nihil aliquo vi auferet.
per kalendas ⁊ ſabbatũ.
taxatur his que offerat.
47 Aque abũdãt nimium.
viuificabunt omnia.
terre prefigit terminum.
diuidet cum is aduena.
48 Beniamin atqꝫ reliquie.
tribus terre ſic diuidant.
ſeparentur primitie.
portas vrbis tot cõſtruãt.

¶ Liber danielis.

1 Aſſanes vult pueros.
hebreis dat legumina.
excellunt iſti ſocios.
magos atqꝫ ſcientia.
2 Bis expoſcit rex ſomniũ.
occidi magos imperat.
orat pandit miſterium.
daniel hunc ac ſublimat.
3 Coli iubetur ſtatua.
nimis fornax ſuccẽditur.
prohibetur blaſphemia.
laudant. 3. quart⁹ cernit.
4 Daniel regem inſtruit.
de arbore quã viderat.
ſuperbia hunc eijcit.
ſubdẽs regnũ recuperat.
5 Epulum multis preparat.
manus ſcribẽs cõſpicit.
tremet rex ſenſuꝫ reſerat.
daniel ac induitur.
6 Fit decretum a ſatrapis.
danielẽ vt puniant.

Orat traditur beſtijs.
nō hūc ſed hos dilacerāt.
7 Grandis beſtias cōſpicit.
antiquus ſedens cernit.
ad iſtum idem peruenit.
de his daniel inſtruitur.
8 Hirco aries ſubiacet.
ex ſtellis cornu deijcit.
gabriel de his admonet.
vt ſignet iſta precipit.
9 Jeiunās daniel obſecrat.
gabriel ipſum edocet.
de chriſto plura recitat.
hoſtia hac deficiet.
10 Caret viribus daniel.
luget panē nō comedit.
adiutor tantū michael.
perſarū princeps reſtitit.
11 Rege auſtri que prelia.
et aquil. reges faciēt.
loquitur rex magnifica.
ſacrificiū auferēt.
12 Mortui ſurgēt varie.
probabūtur ac plurimi.
fulgebunt docti itaqꝫ.
nequiter agent impij.
13 Nequaqꝫ prauis ſenſibus.
ſuſanna velle tribuit.
conſentit illis populus.
falſos daniel inuenit.
14 Occiſis ſacerdotibus.
bel dracho poſt perimit.
datur daniel leonibus.
per abacuch reficitur.

Liber oſee.

1 Aſſumit fornicarium.
oſee deus vt precipit.
illi parit hec filiam.
duos inter quos cōcipit.
2 Beſtia matrem comedet.
nomina baalim auferam.
triticum terra proſtret.
inter hos fedus feriam.
3 Colunt deos extraneos.
adulterā tu dilige.
per dies erūt plurimos.
ſine ephoth & principe.
4 Dereliquerunt dominum.
fornicādo cōtinue.
in terra eſt mendacium.
erunt ſponſe adultere.
5 Effraim ruet perfidus.
dominum nō inuenient.
leonis ero catulus.
vadā tollā nec eruēt.
6 Faciam quid tibi iuda.
volui & ſcientiam.
ſuſcitabit in tertia.
tranſgreſſi ſunt ſicut adā.
7 Gladio cadent principes.
cogitarūt maliciā.
deuorauerūt principes.
vt volucrē hos detraham.
8 Hoſtias non ſuſcipiet.
edificauit delubra.
regnāt ad me nō pertinet.
dederūt multis munera.
9 In egyptū plebs redijt.
polluerūt qui comedent.
percuſſus effraim extitit.
nequaqꝫ fructum facient.
10 Cadent are ſimulachra.
effraim erit confuſio.
puniet propter ſcelera.
tumultus tūc in pplo.
11 Leo quaſi ſicut rugiet.
portabā vt nutritius.
in funiculis attrahet.
capita edet gladius.
12 Multiplicat mendacium.
ſupplātauit in vtero.
inualuit ad angelū
ſeruās ſpera in domino.
13 Neſcies deū alium.
tua ex te perditio.
eſt peccatū abſconditum.
ero mors tue ac infero.
14 O iſrael ad dominū.
deum tuum conuertere.
germinabit vt lilium.
diligā vos ſpontanee.

Johel ꝓpheta.

1 Aſcendet gēs ſup aridaȝ.
reliquū bruci itaqꝫ.
ſpoliauit ficulneam.
putruerūt in ſtercore.
2 Benignus valde dñs.
corda non veſtes ſcindite.
dies erit nā maximus.
in ſyon tuba canite.
Colles lacte tūc effluent.
3 effundā poſt hec ſpiritus.
lumen ſtelle nō exhibent.
in valle premā populum.

Amos ꝓpheta.

1 Amon damaſcū puniet.
gaza & azotum dominus.
cum cyro edon corruet.
accaron atqꝫ penitus.
2 Bene moab principibus.
cum iuda malū faciet.
iſrael atqꝫ dominus.
non fortis tunc eripiet.
3 Cognoui vos tantūmodo.
neſciunt rectum facere.
viſitare cum cepro
ruent domus eburnee.
4 Dies ecce aduenient.
non plui ſuper alteram.
venerunt tres vt liberent
ſubuerti vos vt ſodomam.
5 Erit plāctus in omnibus.
deum & bonum querite.
decreſcet plebs in vrbibus.
holocauſta relinquite.
6 Fratrē dabit laſciuijs.
relicti decem corruent.
in abſinthium vertitis.
gentes late vos conterent.
7 Genti cadent in gladio.
amaſie hec recitat.
trulā ponā in medio.
bis deum amos mitigat.
8 Habitans fletum capiet.
virgines pulchre deſinent.
populo finis imminet.
verbum neqꝫ inuenient.
6 Inferet mortem pluribus.
conteram quod peccauerit.
plantabit eos dñs.
ſuſcitabo quo cecidit.

Abdias ꝓpheta.

1 Auditū nos audiuimus.
bibent atqꝫ exhaurient.
paruulum dedi gentibus.
reliquie deficient.

Jonas propheta.

1 Aufugit ionas itaqꝫ.
tempeſtas grandis oritur.
narrata cauſa itaqꝫ.
in mare is proijcitur.
2 Belua ionam deglutit.
clamat orans ad dominum.
iuſſu piſcis hunc euomit.
maris extra periculum.
3 Clamat ionas in niniue.

iterato comminitur.
ieiunant ſtant in cinere.
Plena his non infligitur.
4 Dolet propheta intime.
Auferri petit animam.
defenditur a caumate.
turbatur propter ederaȝ.
Micheas ꝓpheta.
1 Audite omnes populi.
agite penitentiam.
perdemur omnes incliti.
draconum planctum faciā.
2 Bona ſunt verba domini.
iacob tunc congregabitur.
malum ve qui operamini.
parabola cantabitur.
3 Carnem ederunt populi.
Ve malum qui diligitis.
docebant cauſa commodi.
recta cuncta peruertitis.
4 Docebit ſuas ſemitas.
gentes fortes corripet.
ligones ponent lanceas.
in babylone redimet
5 Et tu bethleem effrata.
paſcet in fortitudine.
auferam maleficia.
erunt iacob reliquie.
6 Feci tibi quid popule.
indicabo quid facies.
incepi te percutere.
repleti ſunt nam diuites.
7 Gregem paſce tu domine.
peccata non proyciet.
eſt ſanctitas in nomine.
vt nulli credat admonet.
Naum propheta.
1 Affixi te ſed non faciam.
miſcens ſuis hoſtibus.
virgam de dorſo conteram.
non manſibit maliuolus.
2 Bona multa dirripite.
quadrigas perdet dominus
habene currus ignee.
ruunt in itineribus.
3 Contra niniue loquitur.
Egit quia enormia.
in multis deſolabitur.
ducta eſt alexandria.
Abacuch propheta.
1 Aſpice in gētibus.
ſuſcitabo nam caldeos.

preualet iuſte impius.
in recte trahit plurimos.
2 Bibe tu ⁊ cōſopire.
expecta ſi tardauerit.
prodeſt nihil conflatile.
quinquies de ac repetit.
3 Celos operit gloria.
ab auſtro deus veniet.
in manibus ſunt cornua.
preter carnem nil continet.
Sophonias ꝓpheta.
1 Aurum nullus capiet.
congregabo a facie.
pluribus damna inferet.
dies illa anguſtie.
2 Blaſphemauerunt populū.
multi deus quos puniet.
querite iuſti dn̄m.
deſertum aſſur faciet.
3 cum regnis gentes colligā.
mane dabit iudicium.
In laudem tunc vos faciam.
non loquetur mendacium
Aggeus propheta.
1 Agere domum precipit.
ſuper vias cur ponite.
pluuiam bis prohibuit.
timent deum reliquie.
2 Benedicam de cetero.
deſideratus veniet.
domus cara eſt domino.
quadrigam ac deſtruet.
Zacharias propheta.
1 Ad hieruſalem veniam.
ſtans inter mirtheta loquit.
in ira gentes puniam.
de cornibus inſtruitur.
2 Babilon fuge filiam.
portat quidem thuribuluȝ.
ero hieruſa. in gloriam.
gentes iude in populum.
3 Coram angelo domini.
ieſum ſathan ſollicitat.
iubet deus hunc indui.
legem addens vt teneat.
4 De iſtis que candelabrum.
circūſtent quid ſignificent.
informatur per angelum.
deſpicis ac quid iudicent.
5 Erudit zachar angelus.
deuolanti volumine.
leuant atq; ſuperius.

amphoram due femine.
6 Fortes quadrige varij.
quarte equi ſunt plurimuȝ
extruens templum domini.
fulgebit populus nimium
7 Grauarunt poſtes priſtini.
mandatis ne intenderet.
ad domum mittunt aliqui
malum fratri non cogitent
8 hec odi dicit dominus.
veritatem diligite.
in manu erit baculus.
permittit bona facere.
9 In tuba canit maximus.
venit rex ſuper aſinam.
loquetur pacem gentib[9].
perdam phiſ. ſuperbiam.
10 karus ſue altiſſimus.
plebi fiet hanc reuocans.
iratus eſt paſtoribus.
aſſur erit humilians.
11 Libane portas aſpere.
virga duplex aſſumitur.
deuorant carnem proxime.
paſtor malus habebitur.
12 Me confixum aſpicient.
equum omnem percutiam.
ſeorſum planctum facient.
turbantes hieruſ. conteraȝ.
13 Nomina baalym auferam.
in palmis cur fera vulnera
prophetas malos deſtruam.
relinquetur pars tertia.
14 Omnis terra reueniet.
preliabitur dominus.
montem oliue diuidet.
Veniet dies maximus.
Malachias propheta.
1 A vobis nolo munera.
Timor vbi ſit dominus.
offertis mihi ſordula.
nomen magni in gentibus
2 Benedictiones deſtruam.
Sacerdos extat angelus.
nihil placant ſuſcipiam.
Cuſtodiatur ſpiritus.
3 Collabit leui filios.
Ante te mittam angeluȝ.
beatos dicunt impios.
affligunt in his dominum.
4 Dies ſuccenſa veniet.
ſtipula erunt impij.

helias corda attrahet.
in mente lex ſit moyſi.
¶ Liber machabeoꝝ.j.
1 Alexan.regnum diuidit.
Egyp.verus rex ſpoliat.
arcē huius gens conſtruit.
Tenentes legem trucidat.
2 Bellum ſcilis committitur
mathathias iuſſū deſpicit.
zelans hoſtes perſequitur.
moriens natos inſtruit.
3 Corruit appollonius.
fugant ſeron exercitum.
tranſfretat rex antiochus.
in maſphat orat dñm.
4 Deluſus fugit gorgias.
Caſtrorum ſumunt ſpolia.
ſuperatur cum lyſias.
Reſtaurant templi perdita.
5 Eſau cum multis vincit.
ſimon galileis ſubuenit.
thimotheus bis conteritur
ioſephum gorgias ſubijcit.
6 Fraudat rex cōmoritur.
bellare natum faciunt.
elephas ac occiditur.
Obſident pax fit redeunt.
7 Grauat alchimus iudeos.
regnant necat demetrius.
fugit ſpernens phios.
nichanor ruit perfidus.
8 Hoſtes romani ſubiugant.
ſubderunt reges gentium.
iudei iſtos federāt.
Mittentes empolemiuꝫ.
9 Judas ruit eligitur.
ionathas nubentes percutit
bachides bis deuincitur.
occidens pacem tribuit.
10 karius alex.diligunt.
bis ſcribit his demetrius.
nuptias regis faciunt.
Uincitur appollonius.
11 Liberatur demetrius.
alexandrum interimunt.
ſublimatur antiochus.
ad ioathan ſui redeunt.
12 Muniuit vrbem variaꝫ.
federa prius renouant.
captiuat triphon ioathan.
ſocios huius trucidant.
13 Nūc ſymonē plebs ſublimat.
ioathaꝫ triphon perimit.
rex ſcribēs plura condonat
gaçaꝫ arcem plus accipit.
14 Omnes in pace habitant.
ſymon illos dum protegit.
amici fedus renouant.
pandūt dux quanta fecerit.
15 Plebi ſcribit anthiocus.
triphonem ac perſequitur.
multis mandat hec lucius.
iudeis rex iraſcitur.
16 Quod pugnēt monet filios.
cebedeus deuincitur.
ioannes necat nuncios.
pater falſe cum perditur.
¶ Liber machabeorum ſcds.
1 Adaperiat dominus.
percuſſerunt anthiochum.
ex qua ignis maximus.
orāt rex dat encenium.
2 Bonus propheta domini.
celaſſe archam legitur.
tractanda vides exprimi.
breuitas hic intenditur.
3 Cuncta templi nequiſſimꝰ
pandit ſymō plebs obſecrat
ceditur eliodorus.
ſanatus viſa recitat.
4 Deponit iaſon menelaꝰ.
vterqꝫ ſuos aggrauat.
liſimacum negat populus.
oniam adroc iugulat.
5 Equi volant per aerem.
circuit iaſon profugus.
Eſt ſtrages in hieruſalez.
trucidat appollonius.
6 Flamminis plurimi pereunt
mulieres pcipitēt.
petis templum polluūt.
eleazar carnes refutat.
7 Grauiſſime anthiocus.
fratres ſeptem rex perimit.
aſſiſtit mater omnibus.
monitis atqꝫ deficit.
8 Hoſtes iudas plenarie.
per girum omnes conterit.
fugato ac nichanore.
plurimis predam diuidit.
9 Judeos volens perdere.
anthiocus percutitur.
his ſcribit volens intime.
pena graui extinguitur.
10 Cadunt cum his idumei.
veneno templum reparant.
circundant iudam angeli.
timotheum ac iugulant.
11 Liſyas dux deuincitur.
veſtes quidem fert cādidas.
libertas iudeis traditur.
bis duas ſcribunt litteras.
12 Multas naues dū cremāt
cum thymo vrbes capiunt.
gorgiam atqꝫ effugant.
pro furto bis ſex corruunt.
13 Necatur vir menelaus.
orat iudas interficit.
dextras donat anthiocus.
honorat pacem tribuit.
14 Offenſus ſuis alchimus.
contra hos regeꝫ prouocat.
nichanor cum ſit emulus.
raſyas ſe precipitat.
15 Predicat plebs nichanori.
recitat iuda ſomnium.
laudāt ruunt cum emuli.
nych.ſuſpendunt brachiuꝫ.
¶ Mattheus euangeliſta.
1 A quibus venit dominus.
mattheus patres exibet.
monet nocte vt angelus.
priuantem ioſeph retinet.
2 Bethleem magi veniunt.
In egypto chriſtus ducitur.
pueros interficiūt.
In naçareth reuertitur.
3 Cum multos ioan.edocet.
increpat quoſdā plurimuꝫ
de chriſto plura perhibet.
baptiçat hūc ac poſtmoduꝫ.
4 Demon temptat in heremo.
naçareth linquēs predicat
adherent fratres domino.
circūiens egros ſolidat.
5 Eſtis ſal beat plurimos.
racha ſcinde conſentiens.
non iures ames ſingulos.
petenti da ſis patiens.
6 Fac bona ſed non publice.
orare ſuos edocet.
ieiunes lota facie.
duobus nemo ſeruiet.
7 Grauarūt domuꝫ flumina.
pulſate trabem eijce.
archa vite eſt ianua.

Mattheus

A prophetis attendite.
8 Habentq; vulpes foueas.
mundat rogat centurio.
Socrui datur tranquillitas.
submergit porcos legio.
9 Iudicat christuz mattheus.
murmurat natam suscitat.
sanatus demoniacus.
Cum paral. cecos solidat.
10 Caros mittit vt predicent.
preequant vos plurimum.
corpus in solum preualent.
mittere veni gladium.
11 Laudat ioannem dominus
mittit ad quem de carcere.
exprobrat ciuitatibus.
super vos iugum tollite.
12 Manus spica esaie.
ex verbis se non eycit.
plusq̄ꝫ ionas blasphemie.
foris stans septem accipit.
13 Nonne fabri hic filius.
fecere fructum semina.
similat regnum pluribus.
mala signantꝫ izania.
14 Offert caput iuuencula.
Quinq; panes multiplicat.
sanatur tacta fimbria.
Ex aquis petrum liberat.
15 Petunt quare discipuli.
Non lotis edant manibus.
de micis edunt catuli.
de septem replet panibus.
16 Querūt signuz intuemini.
quem dicunt esse homines.
reuelatur mors domini.
sequi si vis te abneges.
17 Reddit sanum lunaticum.
Transfigurat se per prius.
tolle pellit ieiuniū.
didragma dat petentibus.
18 Scinde membra a corpore.
errans ouis perquiritur.
secreto fratrem corripe.
seruus nequam arguitur.
19 Teneri vxorem imperat.
Eunuchi tangit pueros.
Qualiter vitam habeat.
reliquit que filios.
20 Vocat missos in vineam.
Inuident gentes domino.
filij petit cathedraz.

Marcus

cecos sanat in hierico.
21 Extra vendentes eycit.
cum venit super asinam.
ficum posse non deserit.
primum hic locat vineam.
22 Inuitat rex sed refutant.
Nummisma petit domin⁹.
saducei interrogant.
dauid dicunt est filius.
23 sedant priores cathedras.
paruas res atq; decimant.
Hierusalem cur lapidas.
quod foris est purificant.
24 Aduentus signa exprimit.
Qui legit tunc intelligat.
totum patri innotuit.
beat seruum qui vigilat.
25 Bis quinq; ponit virgines.
talenta serui duplicant.
A dextris oues statuet.
Iusti regnum possideant.
26 Cena postq̄ꝫ perficitur.
Iude dat osculuz.
captus tacet percutitur.
petrus negat ter dominum.
27 Dolens iudas se suffocat.
barrabam: ac illuditur.
blasphemant hely clamitat.
sepulchro corpus traditur.
28 Est albus vt nix angelus.
feminas sedens edocet.
datur aurum custodibus.
Undeciz christus admonet

¶ Marcus euangelista.

1 Aquis baptizat dominum.
tentatus fratres conuocat.
immundum pellis spiritū.
socrum leprosam solidat.
2 Baiulat paraliticus.
Cuz leui christus comedit.
confricant spicas manibus
vtres vinum ac destruit.
3 Cuidam manum solidat.
languentes sanos efficit.
foris stāt bis se cōgregat.
sathanas se non eycit.
4 Dat fructum semen variū.
duobus regnum similat.
manet nihil absconditum.
christo mare obtemperat.
5 Est quidem indomabilis.
legio porcos suffocant.

Lucas

rogant a fluxu sanguinis.
sanans filiam suscitat.
6 Faber dicunt est dominus.
bis sex mittit vt instruant.
decollat rex de panibus.
fantasma christuz estimant.
7 Bene querit cur discipuli.
non lotis edant manibus.
Comedunt micas catuli.
Liberat surdum dominus.
8 Hic panes signum abneget.
obliti lumen obtinent.
quē dicūt petrus increpat.
qui vult sequi se denegent.
9 In monte se transfigurat.
lunaticū ac statuit.
demonia eiecerat.
mēbra scindas vt precipit.
10 Cauet vxorem paruuli.
merens abijt diuitissimus.
sedēs poscunt zebedi.
cecus clamat ac validus.
11 Ligatum pullum equitat.
ficū de tēplo eycit.
cum orat quis indulgeat.
posse querunt nec dixerit.
12 Multos necant agricole.
tributum septem feminaz.
mandatuz maius minime.
de scribis laudat viduam.
13 Narrat finem que dominus
signa mundi preueniēt.
pro tunc ve nutrientib⁹.
cūctis dicit vt vigilent.
14 Unguentum cur perditur.
Post cenam orat dominus.
capiūt teste cedit.
ter hunc negat discipulus.
15 Petunt barrabam tribui.
illudunt crucifigitur.
blasphemant clamat eloy.
corpus ioseph conceditur.
16 Querentes iesum vngere.
angelus sedens instruit.
multos nolunt dū credere.
Undecim scandens arguit.

¶ Lucas euangelista.

1 Audit regimen filij.
zacharias ab angelo.
mittitur idem virgini.
visitat. stat in heremo.
2 Bethleem christus nascitur

ſymeon ipſum ſuſcipit.
de illo anna loqtur.
in templo mater inuenit.
3 Cur turbis ioānes pdicat.
multis per hunc conſulitur
partes lucas enumerat.
chriſtus aquis contingitur
4 Demon temptat ter dominū.
reuoluit vt precipitent.
liberat demoniacū.
cum ſocru multi conualēt.
5 Ecce relaxāt retia.
leproſus paraliticum.
leui facit cōuiuia.
Vetat ſponſus ieiuniū.
6 Fricant ſpicam diſcipuli.
aridam is ſex eligit.
beatamentur emuli.
feſtucam domus concidit.
7 Benit. vidue ſuſcitat.
centurio rogat, antea.
ioannem chriſtus approbat
marie laxat ſcelera.
8 homo exijt qui ſeminat.
ſerio ſtant. ventis precipit.
legio porcorum ſuffocat.
a fluxu vitam tribuit.
9 Informat bis ſex puerum.
per panes q̄ me abneget.
transfigurat lunaticum.
vulpes ioannes prohibet.
10 Caros mittit vt inſtruant.
abſcondiſti hec ſathanaz.
latrones quēdam vulnerāt.
maria partem optimam.
11 lucerna extat oculus.
ſic orans panes poſtulat.
ſeptem aſſumit ſpiritus.
plus iona pharis increpat.
12 Male in corpus preualent.
diues ſeruos elemoſynam.
beat ſeruos ſi vigilent.
pacem dare do opram.
13 Non plus peccarunt ceteris.
curuatam chriſtus liberat.
ſimilat regnum plurimis.
intrare miſſos lapidat.
14 Odiat vult diſcipulus.
hydropicum conſolidat.
prandium fac pauperib9.
ad cenam claudos conuocat.
15 Perdita ouis queritur.
ſic dragma petit iunior.
fame preſſa reuertitur.
intrare non vult ſenior.
16 Queritur debita villicus.
duobus nemo ſeruiet.
de micis cupit lazarus.
nil diues qd vult obtinet.
17 Remitte ſi peccauerit.
inutiles vos dicite.
leproſos decem ſubuenit.
aduentum pertimeſcite.
18 Subuenit iudex vidue.
ieiuno bis in ſabbato.
paruos grauant diuitie.
clamat cecus in hierico.
19 Tenet zacheus dominum.
mnas ſeruis rex tribuit.
equitat ſuper aſinum.
flens vrbem malos eijcit.
20 Volunt poſſe vt differat.
coloni natum iugulant.
poſt pharis. ſaduc. confutat.
demos ſcribe ſpoliant.
21 Extollit chriſtus viduam.
aduentus ſigna exprimit.
videte nunc ficulneam.
noctibus templum deſerit.
22 Jude promittunt precium.
poſt cenam orat capitur.
negat petrus ter dominum.
velant querunt percutitur.
23 zelat preſes rex deſpicit.
Barrabaz dat fient obſecrat
blaſphemant latro arguit.
pectora corpus tumulat.
24 Angeli ſtantes inſtruūt.
In emaus duo ambulant.
pro ſcriptis ſenſum capiūt.
aſcendit ſiui obſecrant.

¶ Joannes euangeliſta.

1 A patre plenum gratie.
Joan. chriſtum ſe denegat.
hunc videns monſtrat iſte.
plures ſibi conſociat.
2 Bibunt vinū ad nuptias.
aqua fuit quod per prins.
mēſas ſubuertit plurimas.
ſe non credit credentibus.
3 Cum nicodemo diſputat
miſſus non eſt vt iudicet.
ioannes multis predicat.
de chriſto quoſdā admonet
4 Dum ſamaritane predicat
Albe ſunt linquit ydriam.
reguli natum liberat.
redit cum in galileam.
5 Eſt piſcina fert languidus.
ſuſcitat vocem audiunt.
veneritq3 ſi alius.
teſtimonium perhibent.
6 Fugat rex cibat dominus.
ſuper mare requiritur.
omne quod ioſeph filius.
panem vinum deſeritur.
7 Gentes in feſto murmurāt
litteras totum ſabbato.
mittunt chriſtū vt capiant.
propheta ſit diſſenſio.
8 habet lumen adulteram.
Quis arguet principium.
non manet ſeruus gloriaz.
gauiſus eſt demonium.
9 Interrogant diſcipuli.
quidaz cecus cur naſcitur.
modum querunt pharisei.
viſus ei quo redditur.
10 Carus intrat per oſtium.
ſum paſtor: pater diligit.
circūdāt hunc ad porticum.
vnum ſumus poſt abijt.
11 Lazarus lāguens moritur.
chriſtus flens illuz ſuſcitat.
ante paſcha requiritur.
Cayphas ac vaticinat.
12 maria vnxit dominum.
oſanna miniſtrauerit.
gentiles lumen modicum.
Eſaias qui nō accipit.
13 Nunc lauat mane dominus
tradet me panem porrigit.
exit iudas continuo.
mandatum nouū tribuit.
14 Orphanos non vos deſeraz.
in domo multa manſio.
quod petitis hec faciam.
mundus noſcat q̄ diligo.
15 Purgabit plus vt afferat.
Eſſe vitem ſe aſſerit.
ament vt ſe bis imperat.
Odio mundus habuit.
16 Quo vadis non interrogat
Quid eſt q̄ dicit modicum
parate vos dum perimāt.
nullum dicit prouerbium.

17 Res ſuas patris aſſerit.
clarificari poſtulat.
pro his rogat quos deſerit.
vnum vt ſit hoc obſecrat.
18 Simul cadūt cū obuiat.
aurem negat dat alapam.
ducūt preſes interrogat.
excuſat petūt barrabam.
19 Tradidit qui illuditur.
tolle quod ſcripſi diuidunt.
mulier cura moritur.
corpus xpi ſepeliunt.
20 Venit iohannes citius.
magdalena diluculo.
fiſis mittit hanc dñs.
palpatur a diſcipulo.
21 Exeunt rhete extrahit.
panem piſcem dat dñs.
reſpondet ter quod diligit.
non moritur diſcipulus.

¶ Epiſtola ad romanos.

1 Accepimus nos gratiam.
gentis debitor barbaris.
mutarunt dei gloriam.
errarūt in his vicijs.
2 Bonum agentes gloria.
O homo quare iudicas.
ſunt lex cui facis ſcelera.
que nō agenda predicas.
3 Credita ſunt eloquia.
bonum nō eſt qui faciat.
omneſq3 egent gloria.
fides nō lex iuſtificat.
4 Deo abraam credidit.
firma ſed gratiam.
omnium pater extitit.
ſecurus dedit gloriam.
5 Eſt charitas in cordib⁹.
ex vno nam iudicium.
xpus pro nobis mortuus.
delicto mors in ſeculum.
6 Facti ſerui iuſticie.
ſurgēs xpus nō moritur.
ſed iuſtis immundicie.
libertas iam tribuitur.
7 Gens dū viuit ſubijcitur.
non quod volo hoc facio.
peccatum lege noſcitur.
repugnare hanc video.
8 Heredes ſumus domini.
pro nobis datur vnicus.
per carnem moriemini.
non ſeparabit gladius.
9 Iudicat quem vult dñs.
ſalue fient reliquie.
xps venit ex patribus.
offenderunt in lapide.
10 Capit vitam ex iuſticia.
ad iſtam corde creditur.
in gente ducam fatua.
auditu fides traditur.
11 Leue poteſt miſerere.
ramos plebē nō repulit.
culpa huius diuitie.
in ipſo cuncta aſſerit.
12 Membra alter alterius.
non plus quā decet ſapere.
gaudere cū gaudentibus.
ire locum tribuere.
13 Nō reſiſtant maioribus.
hora de ſomno ſurgere.
diligatur ſi proximus.
impletur lex tribuite.
14 Olus infirm⁹ comedat.
pertinemus ad dñm.
nō iudicetis imperat.
perdas eſcā nō ꝓximum
15 Place in bonū ꝓximo.
cūcta ſcriptū ad cōmodū.
vadā ad vos cū gaudio.
repleri euāgeliū.
16 Quod ſalutēt hos admonet.
declinate a talibus.
ſathanā cito cōteret.
ſalutat vos archarius.

¶ Epla pma ad corinthios.

1 Ago grates ꝓ oibus.
in vobis nō ſint ſciſmata.
ſtulta crux eſt gentibus.
eligit mundi infirma.
2 Bona non vidit oculus.
ſimilis nō cogitat.
ſapiētiā dicimus.
ſpiritualis iudicat.
3 Carnales eſtis nimium.
probabit ignis opera.
iuxta laborem premium.
templū vos via anima.
4 De his thim. vos iſtruet.
facti ſum⁹ ſpectaculū.
ſic ſe homo exiſtimet.
genui per euāgeliū.
5 Epulemur iam itaq3.
non in fermento veteri.
malis nō vos cōiūgite.
ſathane reum tradidi.
6 Fures carebūt gloria.
angelos iudicabimus.
membra ſunt ꝛ corpora.
deſtruet eſcas dñs.
7 Gens vt vocat maneat.
pro virginibus conſulit.
debitū vxor tribuat.
nubant alter cum deſinit.
8 Hec non debetis edere.
diligit ſi quis dominum.
ſcientia inflat itaq3.
in mundo nil eſt idolum.
9 Juſte de veſtris viuimus.
narrantes euangelium.
omnia factus omnibus.
accipit vnus brauium.
10 Capite quod apponit.
edere ſede populus.
petra nos panis dicimur.
placeo ego omnibus.
11 Laudans caput cooperiet.
mulier ſed non maſculi.
monet digne vt cupiat.
quilibet corpus domini.
12 Membra fecit ſolicita.
alteri vnū ſubuenit.
ibatis ad ſimulachra.
prout vult dona tribuit.
13 Nihil eſſe ſe perhibet.
charitate ſi careat.
omnia credit ſuſtinet.
fidem ꝛ ſpem hec ſupat.
14 Oportet ꝓphetare potius.
linguis loq quā varijs.
pueri fratres ſenſibus.
taceāt in eccleſijs.
15 Perſecutus eccleſiam.
corpus ſurget in melius.
morimur oēs in adam.
peccatū mortis ſtimulus.
16 Quod collectas vult faciant.
in caritate oia.
thimotheū hi protegant.
ſalutat multum aquila.

¶ Scda epla ad corinthios.

1 Alia iā nō ſcribimus.
paſſi ſumus in aſia.
conſolatur nos domin⁹.
veſtra ſumus ac gloria.
2 Bonus odor nos domini.

meum veſtrū eſt gaudium.
ſcripſi ne contriſtemini.
apertū fuit oſtium.
3 Corde impreſſos retinet.
vtimur nos fiducia.
velamen deus auferet.
occidit atq; littera.
4 Dedit lumen in cordibus.
premunt nos non cōfundi-(mur.
creſcit hō iterius.
bonū eſt id qđ patimur.
5 Eſt mortu⁹ pro omnibus.
corporis geſta referat.
expoliari nolumus.
peccatū fecit ambulat.
6 Filij mihi eritis.
xps nūc acceptabile.
cū nō xpo vos ſubditis.
nolite iugū ducere.
7 Gaudet de penitentia.
neminem circūuenimus.
commendatur triſticia.
per titum exultabimus.
8 Habundantia ſuppleat.
egenus fuit dominus.
velle facto appareat.
tytuſq; eſt ſollicitus.
9 Ipſis p miniſterio.
ſcribit q parce ſeminat.
abundat ac in domino.
gratias deo recitat.
10 Quales ſumus epiſtola.
intellectū ſubicio.
arma non ſunt carnalia.
glorietur in dño.
11 Libenter ſi quis deuorat.
ſuffertis enim emulos.
ſathanas ſe trāſfigurat.
ſcit deus q nō mētior.
12 Mihi datus eſt ſtimulus.
ad viſiones veniā.
non veſtra ſi vos qrimus.
cum venero non lugeam.
13 Nō parcā delinquētibus.
vt nō peccetis obſecro.
in vobis manet dñs.
gaudete iam de cetero.
¶ Epiſtola ad galathas.
1 Alium niſi iacobum.
nō vidi vos ad angelum.
notum ac euangelium.
placerem ſi hominibus.
2 Bene paulus redarguit.
petrū veritas maneat.
ſe xps pro me tradidit.
neminē lex iuſtificat.
3 Credidit abraā deo.
non dicit in ſeminibus.
nō ſum⁹ ſub pedagogo.
in xpo nemo maſculus.
4 Differt nihil a ſubito.
heres ſibi non innotuit.
iterū vos parturio.
abraā duos habuit.
5 Enarrat carnis opera.
impugnat iſta ſpiritum.
excidiſtis a gra.
corrūpit maſſā modicū.
6 Ferte inuicem onera.
metat homo q̄ ſeminat.
paulus xpi fert ſtigmata.
nam ſi quis ſe exiſtimat.
¶ Ad epheſios.
1 Audiſtis euangeliū.
benedixit nos dñs.
caput xps fideliū.
excellit oēs ſpirit⁹.
2 Boni nūc ſed nō pprius.
ſine deo vos itaq;.
pax noſtra ipſe dominus.
ciues eſtis non aduene.
3 Clauit hec prioribus.
quod pandā eſt ex gra.
innoteſcat pncipibus.
ad patrem flecto genua.
4 Dedit bona hominibus.
vt iā nō ſimus paruuli.
vna fides ſic dominus.
ſpiritu renouamini.
5 Eratis quondā tenebre.
vt lucis ite filij.
inebriati fugite.
vxorem iubet diligi.
6 Fidei ſcutum ſumite.
ſalutis atq; galeā.
armaturā accipite.
dent magnis reuerentiā.
¶ Ad philippenſes
1 Ago gratis domino.
varie xpm predicunt.
diſſolui atq; cupio.
emuli non vos terreant.
2 Bona requirunt ppria.
ſentite quod in domino.
lucetis ſicut lumina.
Epafroditum veſtruo.
3 Circunciſus ego fui.
proſequorq; ad brauium.
chriſti crucis ſunt emuli.
expectamus nos dñm.
4 Dico gaudete iterum.
gauiſus ſum in domino.
impleat deſiderium.
omnia ante habeo.
¶ Ad coloſenſes.
1 Ambuletis digniſſime.
creata ſunt in filio.
ipſe caput eccleſie.
ea que deſunt impleo.
2 Bonum ſeruant propoſitū.
videte ne decipiat.
fixit cruci cirographum.
Plenitudo inhabitat.
3 Cuncta iſta deponite.
exultet pax in cordibus.
Que ſūt ſurſum hec ſapite.
obedite parentibus.
4 Docebit de me tithicus.
ſermo veſter in gratia.
epaphras eſt ſollicitus.
legatur hec epiſtola.
¶ Ad theſſaloni. prima.
1 A ſimulachris pluribus.
non fuit euangelium.
forma facti credentibus.
inſtructi eſtis plurimum.
2 Bonos inſtant iudei.
fiduciam habuimus.
Gaudium vos chariſſimi.
apud vos ſancte fuimus.
3 Cunctis charitatē augeat.
timotheumq; miſimus.
dominus iam dirigat.
ſi vos ſtatis nunc viuimus.
4 Deus in immundiciā.
non vocauit vos itaq;.
ſimul rapiemur obuiā.
operemini vtiq;.
5 Eſtis iam lucis filij
inquietos corripite.
ſicut fur dies domini.
quod bonū eſt ſuſcipite.
¶ Ad theſſalonicenſes ſcđa.
1 Augetur fides nimium.
patienter patimini.
ſuſtinebunt ſupplicium.

rebelles nomen domini.
2 Bonã ſpẽ dedit dominus.
non cito moueamini.
perditionis filius.
iudicabuntur ſinguli.
3 Corpora veſtra dirigat.
fidelis autem dominus.
ocioſus non comedat.
inter vos laborauimus.
¶ Ad thymoteũ prima
1 Affirmãt illis dubium.
impijs eſt lex poſita.
peccatorum primus ego ſũ.
ſoli deo ſit gloria.
2 Bonũ eſt corã domino.
obſecrare pro omnibus.
Mulier in ſilentio.
docere non permittimus.
3 Cuſtodiat epiſcopus.
mundum ſe vincens vitia.
mandat id dyaconibus.
domus dei eccleſia.
4 Deuita vanas fabulas.
in creatis nil ſordidum.
ad cuncta valet pietas.
exemplum ſis fidelium.
5 Erudit quales viduas.
honore volo nubere
peccantes palam arguas.
modico vino vtere.
6 Fidem amittunt cupidi.
in mundũ nil intulimus.
ſeruient digne ſubditi.
diuitum ſpes ſit dominus.
¶ Ad thimoteum.
1 Abſtulit mortem dominus
ſcio cui credidi.
virtutis dat ſpiritus.
facta ſis honeſyphori.
2 Bonus vt miles facias.
verbis noli contendere.
ſectare hec vt habeas.
ſunt vaſa tamen varie.
3 Conſurgent pſes perfidi.
diebus in nouiſſimis.
prementur xpo ſubditi.
ſcriptura ſacra vtilis.
4 Dominus mihi aſtitit.
liberauit me itaq;.
alexan. verbis reſtitit.
predica inſta argue.
¶ Epiſtola ad tytum.
1 Admonẽt vt conſtituat.
docet eſſe epm.
que ſancta iubet arguit.
Fatentur noſſe dominum.
2 Bona ſides vt luceat.
in ſeruis cito precepit.
ſenes acri⁹ hic moneat.
gratia nunc apparuit.
3 Contentiones fugias.
fuimus pleni ſordibus.
apparuit benignitas.
deuitetur hereticus.
¶ Ad phylemonem.
1 Ais phylemoni.
ſcribit pro honeſimo.
in vinculis hunc genui.
culpam pro hoc recipio.
¶ Ad hebreos.
1 Adorent eum angeli.
locutus eſt in filio
te hodie nam genui.
fundati a principio.
2 Bonis nequaq̃ angelis.
ſubiecit orbem dominus.
debuit eſſe ſimilis.
coronatũ hunc vidimus.
3 Cuncta creans eſt domin⁹.
vocem ſi audieritis
domus xpi exiſtimus.
iurauit ac incredulis.
4 Die quieuit ſeptima.
feſtinemus nos ingredi.
oculis nuda oia.
pontifex poteſt compati.
5 Et neceſſe pontifici.
pro ſe dona tribuere.
egetis rurſus inſtrui.
clamauit xpi valde
6 Filium dei iterum.
crucifigunt confidimus.
habeamus ſolatium.
iurauit per ſe dominus.
7 Genealogia caruit
melchiſedech legẽ variat.
abraam iſti obtulit.
ſacerdotes more purificat.
8 Habemus iã põtificem.
ſortitus miniſterium
ignorabor per neminem.
ſenex prope interitum.
9 Iſta archa retinuit
mundabit cinis vitule.
ſemel xps ſe obtulit.
nil mundũ ſine ſanguine.
10 veritatem cuſtodiant.
ignaros deus perimet.
holocauſta non expiant.
qui venturus eſt veniat.
11 Ludibria ⁊ verbera
ſunt experti cum vinculis.
fecerunt fide grandia.
abel enoch cum reliquis.
12 Mortes tangens vocabitur.
quem deus amat corrigit.
q̃ abel magni loquitur.
profanus eſau extitit.
13 Non eſcis eſt ſed gratia.
ſtabilite cor optimum.
mores ſine auaricia.
portantes improperium.
¶ Liber actuũ apoſtolorũ.
1 Aſcendit celos dominus.
morantur ſui mutuo
loquente petro fratribus.
mathias fit de numero.
2 Bonos adimplet ſpiritus.
iudeos petrus improbat.
augetur valde numerus
conuerſa plebs coicat.
3 Claudus ex matris vtero.
ſanatus laudat dominum.
predicat petrus populo.
confluit dũ ad porticum.
4 Detinetur cum predicant.
minatur his conſilium.
fideles deum obſecrant.
poſſidet nullus proprium.
5 Egrotos vmbra ſolidat.
ananias ſcandens corruit.
angelus clauſos liberat.
gamaliel ſuis conſulit
6 Fit dũ murmur ꝓ viduis
miniſtros .7. eligunt.
diſputat ſteph. cum plimis
falſos teſtes inueniunt.
7 Geſta recitat ſtephanus.
ab abraam preterita.
lapidat ipſum populus.
Flectit orans is genua.
8 Hoſtes turbãt diſcipulos.
ſamaria verbum recipit.
ſymon offert denarios.
eunuchus fidem ſuſcipit.
9 Judeos ſaluus confutat.

conuerſus ac ſubmittitur.
eneam petrus liberat.
thabite vita redditur.
10 Cadit de celo linthrum.
iuſſa narrat cornelius.
docet petrus cū populum.
ſuper hunc venit ſpiritus.
11 Loquuntur verbū plimis.
que vidit petrus recitat.
ſubuenitur apoſtolis.
barnabas multos roborat.
12 Morti iacobus traditur.
liberat petrum angelus.
Pulſat rode reuertitur.
confirmitur rex vermibus
13 Nūc ſaulus atq; barnabas.
electi multis predicant.
reſiſtit verbis elimas.
iudei plures prouocant.
14 Omnes iudei confutant.
victimas ſancti renuunt.
turbati ſaulum lapidant.
preſbyteros conſtituunt.
15 Petunt circūcidi populuz.
fidem licet ſuſcipiat.
bis ſex tenent conſilium.
Joannes duos ſeparat.
16 Quidā baptiſmū ſuſcipit.
vir orat circunciditur.
phytoniſſa ac eripit.
cedunt cuſtos conuertitur.
17 Reſiſtunt paulo iudei.
vrbem nocte egreditur.
ſinunt fidem q̄ plurimi.
athenis dum alloquitur.
18 Saulus corinthi inſtruit.
gallio litem refutat.
epheſum paulus deſerit.
apollo plures roborat.
19 Tribuit bis ſex ſpiritum.
curat multos apl's.
ſeptem nocet demonium.
vrbem turbat demetrius.
20 Uadūt cuz paulo plurimi.
reſuſcitatur iuuenis.
maiores monet epheſi.
oſculatur cum lachrymis.
21 Exponit mala agabus.
paulo diu cum nauigat.
conſecrat ſe cum pluribus
clamant tribunus liberat.
22 Innuit paulus qualiter.
conuerſus ipſe fuerit.
clamant ſtringit acriter.
romanū ſe is exprimit.
23 zelant pharis. apl'm
more vero ac exprimitur
informat nepos claudium.
felici quoq; mittitur.
24 Accuſat paulum peſſime
tercullus hic ꝓ emulis.
excuſat ſe egregie.
relinquitur in vinculis.
25 Bene appellat ceſarem.
dolum paulus cū percipit.
ſuper hoc narrans ſeriem
aggrippam feſtus conſulit.
26 Cunctis paulus notificat.
conuerſus quare fuerit.
putatur q; inſaniat
aggrippa nil redarguit.
27 Dū verſus romā nauigant.
tempeſtas longa oritur.
nauē non vult q; exeant.
vt dicit nullus moritur.
28 Ecce nocet nil vipera.
egrotos ſanat inſule.
occurrunt fratres in via
rome docet pacifice

¶ Epiſtola iacobi.

1 A patre datum optimum.
incōſtans duplex animo
exiſtimate gaudium.
munda hec eſt religio
2 Bene fac tu pauperibus.
in vno ter tranſgreditur
fides ſine operibus.
mortua eſt vt panditur.
Corpus a lingua coinquinat.
3 domari nequit penitus.
contentiones fugiat.
prudens q eſt diuinitus.
4 Dat gratiam humilibus.
diabolo reſiſtite.
dicatis ſi vixerimus.
nolite ac detrahere
5 Ecce diuites arguit.
iurare vobis inhibet.
ſaluat ſi quis conuertitur
orauit vt non plueret.

¶ Ep'la petri prima.

1 Agni redempti ſanguine
prophetarūt de gratia.
ex corde vos diligite.
tanq; flos feni gloria.
2 Bonis ſimul & diſcolis.
ſerui eſtote ſubditi
lapis durus incredulis.
veſtigia ſequamini.
3 Compatimini inuicem.
Dat iuſſa mulieribus
ledere veſtrum neminem.
xp̄i ſemel eſt mortuus.
4 Deo honor in omnibus
prudentes ſint vt vigilent.
ſaluabitur vir optimus
in nomine glorificent.
5 Eſtote ſenioribus.
adoleſcentes ſubditi.
circuit vos diabolus.
paſcite gregem domini.

¶ Epiſtola ſecunda.

1 Audiuimus nos vtiq;.
dilectus hic eſt filius.
donauit nobis itaq;.
virtutem notam facimus.
2 Blaſphemant iſti ſcelera
non pepercit peccantibus
ſecuti balaam deuia.
neſcire erat melius.
3 Creſcite vos in gratia.
dies vt fur adueniet.
diſſoluenda ſint omnia
vitari falſos admonet.

¶ Epiſtola ioānis p'ia.

1 Annuncio quod vidimus.
in deo non ſunt tenebre.
vt gaudeatis ſcribimus.
abſq; nemo eſt ſcelere.
2 Bona mundi non diligāt.
pro nobis xp̄s aduocat.
vnctionem retineant.
Quibus ſcribit hos recitat.
3 corde amor eſt dominus
ex deo peccat minime.
non patuit quid erimus.
diligamus nos ope re.
4 Deum finem qui operit.
nō amat hic eſt charitas.
timorem foras eicit.
ipſum noſti ſi diligas.
5 Ets vt orent precipit.
tres ſunt qui teſtimoniūz.
qui amat hunc qui genuit.

vitam habet qui filium.
¶ Epiſtola ioanis ſecūda.
1 Due chriſtum qui denegant
veniſſe ne dixeritis.
de tuis vere ambulant.
ſpero ꝙ me videbitis.
¶ Epiſtola ioannis tertia.
1 Agens bene eſt a deo.
duo trepes non recipit.
orationem facito.
laudat gaiū nam ſuſcipit.
¶ Epiſtola iude.
1 Archangelus diabolo.
non intulit blaſphemias.
digni quidem iudicio.
transferunt dei gratiam.
2 Bona iubet vt faciant.
mali ſunt ſicut ſydera.
reprobos ſemp arguant.
ſequētes deſideria.
¶ Liber apocalipſis.
1 Apocalipſis nos abluit.
fui ego in inſula.
me dextera me tetigit.
ſeptem vidi candelabra.
2 Bis binis plura recitat.
ſmirne atqꝫ epheſi.
emendēt vt ſe imperat.
tyatyre ac pergamy.
3 Cuncta hec ſardis angelo.
padas ac phyladelphie.
quos amo ipſe arguo.
ſcribe hoc laodicie.
4 De throno voces exeunt.
circunſtant ac ſedilia.
ter atqꝫ ſanctus concinunt.
quattuor animalia.
5 Ecce librum qui clauditur.
ſigillis agnus aperit.
multiplex laus tribuitur.
ſibi ab his quos recipit.
6 Fit ſol namqꝫ nigerrimus.
ſigilla ſex patefiunt.
procedit equus varius.
occiſis ſtolas tribuunt.
7 Gentem vidit ꝗ̄plurimaꝫ.
ſignatos poſt ex tribubus.
ſedenti canunt gloriam.
abſterget fletum dominus.
8 Habet quidem thuribuluꝫ.
turbam quartus ac cecinit.
nomen ſtelle abſinthiuꝫ.
aquila de ter repetit.
9 Inſiſtant equi plurimos.
locuſte prius cruciant.
quattuor ſoluit angelos.
tubis duo vociſtrant.
10 Capit librum ab angelo.
pedes tenetqꝫ varie.
non erit tempus a modo.
ſigna thau noli ſcribere.
11 Ledent teſtes tunc beſtia.
pueri ꝗ̄ta hic exprimit.
reſurgēt ruit pars decima.
ſeptimus tuba cecinit.
12 Mulier ſeſe tegit.
in deſertū hec aduolat.
draco pugnans proijcitur.
flumen mittit vt noceat.
13 Nocebit ſanctis beſtia.
de mariqꝫ progreditur.
ſeducit orbem alia.
de terra hec que oritur.
14 Omniuꝫ ſunt primitie.
quieſcant a laboribus.
ſubiectos precium beſtie.
duo eſſe eum falcibus.
15 Plagas habēt nouiſſimas.
vincētes carnē concinunt.
ſeptem vnus dat phyalas.
intrare templuꝫ nequeunt
16 Quiqꝫ ⁊ duo angeli.
effundunt.7.phyalas.
blaſphemant deuꝫ plurimi.
veſtimenta cuſtodias.
17 Reſidet ſuper beſtia.
mulier fornicaria.
pandit huius miſeriam.
reges.10.ſunt cornua.
18 Se plangēt valde plurimi.
babilon quia cecidit.
ruit in hac vox gladij.
merces omnis ac perijt.
19 Tenere laudant dominum.
venerunt agni nuptie.
edatis carnes fortium.
aſperſus vincit ſanguine.
20 Uinculatur diabolus.
ſoluetur ad hec monitū.
ſurrexit omnis mortuus.
datur illi iudiciuꝫ.
21 Extractos ſic puniet.
Ciuitatem bis accipit.
ſole iſta non indiget.
ſtructuraꝫ huius exprimit.
22 illuminabit dominus.
adorare ſe denegat.
oſtendit flumen angelus.
de verbis nemo auferat.

¶ Explicit.

Digitized by Google

hyrediarij [illegible] num. 27

EMANUELE
BIBLIOTECA IN ROMA